OROMO Bible

መጫፈ ቁልቁሉ

አፋን ኦሮሞ

ኤርገ ሂካን እን ዱራ ወ.ጋ አርር በረ (አከ ለኮብሰ
ኤውሮጳት 1899ት መጠንፈማ ፥ ወ.ጋ ሰገልትመፋሳት
ሃሬፈሜ ሂከም ራወቴ ።

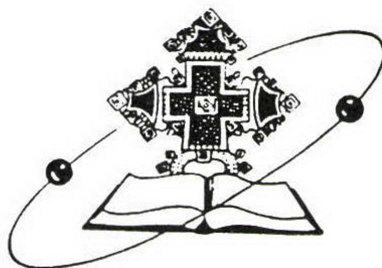
ወልዳ መጫፈ ቁልቁሉ ኢትዮጵያ
አዲስ አበባ
ወ.ጋ አራራ በረ 1984
መጠንሳ ቶኮፋ

መጫፈ ቁልቁሉ
አፉን ኦሮሞ

መጫፈ ቁልቁሉ

አፋን ኦሮሞ

ኤርገ ሂካን እን ዱራ ወጋ አራራ በረ (አከ ለኮብሰ ኤውሮጳት) 1899ት መጠንፈሜ፥ ወጋ ሰገልተመፉሳት ሃሬፈሜ ሂከሜ ራወቴ።

ወልዳ መጫፈ ቁልቁሉ ኢትዮጵያ
አዲስ አበባ
ወጋ አራራ በረ 1984
መጠንሳ ቶኮፋ

The Holy Bible in Oromo,
published as

መጫፊ ቁልቁሉ
አፋን ኦሮሞ

ሂካ ሃራ

New Translation

Published by
The Bible Society of Ethiopia
P.O Box 1252
ADDIS ABABA, Ethiopia

ISBN 978-9966-27-226-3 CL042
OROMO BIBLE BSE-UBS 10M 2018

እቲን ባፈተ

መጫፎተ ከኩ ሞፋ

መጫፎተ ከኩ ሃራ

መጫፎተ ከኩ ሞፋ

ሴረ ኡመማ

ቦቆና 1
ሴና ኡመማ

1 ዋቀዮ ጀልቀበት በንቲወን ዋቃፍ ለፈ
ኡሜ* ፤ 2ለፍት ብፈ ህንቀቡ ፣ ኦናስ
ቱሬ ፤ ጨለቦ ገድ ፈጎረ ዱከነቱ ቱሬ ፣
ሀፉር ዋቀዮስ ብሻንረ እንሶሶቾአ ቱሬ ።
3ዋቀዮ ፣ «እፍን ሀተኡ!» ጄዶ ፤ እፍንስ
እንተኤ* ። 4ዋቀዮ እፍች ጋሪ አከ ተኤ
እንአርጌ ፤ እፍቸስ ዱከንቸቲ ገርገር
እንባሴ ። 5ዋቀዮ እፍቸ «ጉያ» ፣ ዱከን
ቸስ «ሀልከን» ጄዶ እንሞጋሴ ፤ ገልገልስ
ተኤ ፣ ገነምንስ ተኤ ፤ ኩን ጉያ ቶኮፋደ ።
*1. ኢዮ 38:4፤ ዮሀ 1:1-3፤ ሙል 4:11
*3. 2ቆሮ 4:6፤ ፋር 33:9፤ ኢሳ 45:7

6 ዋቀዮ ፣ «ብሻን ኬሰት በንቲን አከ
ወጪቲ ጎምብፈሜ ቶኮ ሀተኡ ፣ እንስ
ብሻን እሰ ኦል ሀፌፍ እሰ ገድ ሀፌ ገርገር
ሀባሱ!» ጄዶ ። 7ዋቀዮ በንቲ አከ ወጪቲ
ከነ እት ጎዶ ፣ ብሻን በንቲ ከና ገድ ጅሩ
ብሻን በንቲ ከና ኦል ጅሩቲ ገርገር
እንባሴ ፤ አከሱመስ እንተኤ* ። 8ዋቀዮ
በንቲ ሰነ «ዋቀ» ጄዶ እንሞጋሴ ፤ ገልገ
ልስ ተኤ ፣ ገነምንስ ተኤ ፤ ኩን ጉያ ለመ
ፋደ ። *7. ፋር 136:5፤ 148:4

9 ዋቀዮ ፣ «ብሻኖትን በንቲ ዋቃ ከና
ገድ ጅረን እዶ ቶኮት ወልት ሀቀበመን ፣
ለፍት እን ብሻን እረ ህንጪፍኔ ሀሙል
አቱ!» ጄዶ ፤ አከሱመስ እንተኤ* ።
10ዋቀዮ ፣ እዶ ብሻን እረ ህንጪፍኔ ሰነ
«ለፈ» ፣ ብሻኖተ ወልት ቀበመን ሰነሞ
«ገላነ» ጄዶ እንሞጋሴ ፤ ኩንስ ጋሪ አከ
ተኤ እንአርጌ ። 11አመሞ ዋቀዮ ፣ «ለፍት
ብቅለ ሀባሱ! ዳባን አከ ቆሞሳት ሰኚ
ጎደቱ ሙኬቲን እጀ ኬነኒ እጅሳኒሞ ሰኚ
ኦፍ ኬሳ ቀበን አዱመ አዳን አከ ቆሞሳኒት
ለፈረት ሀአርገመን!» ጄዶ ፤ እንስ አከ
ሱመ እንተኤ ። 12ለፍት ብቅለ ፣ ዳባ ሰኚ
ጎደቱ አከ ቆሞ ቆሞሳት ፣ ሙኬቲ እጀ
ኬነኒ እጅሳኒሞ ሰኚ ኦፍ ኬሳ ቀበን ፣
አዱመ አዳን አከ ቆሞ ቆሞሳኒት እንባሴ ፤
ኩንስ ጋሪ አከ ተኤ ዋቀዮ እንአርጌ ።
13ገልገልስ ተኤ ፣ ገነምንስ ተኤ ፤ ኩን
ጉያ ሰደፋደ ። *9. ኢዮ 38:8-11፤ 2ጴጥ 3:5

14 አከሱመስ ዋቀዮ ፣ «ጉያፍ ሀልከን
ገርገር ባሱፍ በንቲ ዋቃት እብሶትን ሀጅ
ራተን! እሳን ምልክቶተ ቡሳን ወጋ ፣ ጉዮ
ትን ፣ ወጎትንስ እቲን ቤከመን ሀተአን*!
15እሳን እብሶተ በንቲ ዋቃቲ ለፈረት እፈ
ኬነን ሀተአን!» ጄዶ ፤ እንስ አከሱመ
እንተኤ ። 16ዋቀዮ እብሶተ ጉርጉዶተ ለመ
ቶልቼ ፤ እን ጫሉ ጉያ ፣ እን እሰረ ጥና
ቱሞ ሀልከን አቦ አከ አርገተን ጎዶ ፤ ኡር
ጆተስ እንቶልቼ* ። 17ዋቀዮ አከ እሳን
ለፈረት እብሰኒፍ በንቲ ዋቃት እሳን
እንካኤ ፤ 18ጉያፍ ሀልከን አቦ አከ እሳን
ቀባተኒፍ ፣ እፋፍ ዱከነስ አከ እሳን ገርገር
ባሰኒፍ እን አች እሳን እንካኤ ፤ ኩንስ ጋሪ
አከ ተኤ ዋቀዮ እንአርጌ ። 19ገልገልስ
ተኤ ፣ ገነምንስ ተኤ ፤ ኩን ጉያ አፉረ
ፋደ ።
*14. ኬሰ 4:19፤ ፋር 74:16
*16. ፋር 136:7-9

20 ዋቀዮ ፣ «ብሻኖትን ቱተ ሉቡ ቀባ
ተኒ ሙኙቀኒን ሀጉተን! ስምብር ፣ አላቲ
ንስ በንቲ ዋቃ ጀለ ለፈረ ሀበለልአን!»
ጄዶ ። 21ዋቀዮ ዮሙስ ብኔንሶተ ጉርጉዳ
ወረ አከ ጀዌ-ገላና ፣ ኡመመ ሉቡ ቀበን
ብሻን ኬሰ ሙኙቀን ሁንዱማ አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት ፣ ወረ ባልኤ ቀበንስ አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት ፣ እንኡሜ ፤ ኩንስ ጋሪ አከ ተኤ
ዋቀዮ እንአርጌ* ። 22ዋቀዮ ፣ «ሆራ ፣ ባይ
አዳ ፣ ብሻኖተ ገላናስ ጉታ ፣ ስምብሮ
ትን ፣ አላቶትንስ†1 ለፈረት ሀባይአተን!»
ጄዶ እሳን እንኤብሴ ። 23ገልገልስ ተኤ ፣
ገነምንስ ተኤ ፤ ኩን ጉያ ሸነፋደ ።
*21. ፋር 74:13-14

24 አመስ ዋቀዮ ፣ «ለፍት ፣ ዋን ሉቡ
ቀባቴ ጅራቱ አከ ቆሞ ቆሞሳት ፣ ሆሪ
ቄኤ ፣ ወንተ ሙኙቁ ፣ ብኔንስ ለፋስ አከ
ቆሞ ቆሞሳኒት ሀባሱ!» ጄዶ ፤ እንስ አከ
ሱመ እንተኤ ። 25ዋቀዮ ፣ ብኔንሶተ ለፋ
አከ ቆሞ ቆሞሳኒት ፣ ሆሪ ቄኤስ አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት ፣ ወንተ ለፈረ ሙኙቀን ሁንዱ
ማስ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት እንኡሜ ፤ ኩንስ
ጋሪ አከ ተኤ ዋቀዮ እንአርጌ ።

26 ከነ ቦዶ ዋቀዮ ፣ «ኮታ! አከ ብፈ
ኬኛት ፣ አከ ፈካቲኬኛትስ ነመ
እንኡምና! እሳን ቁርጡሚ ገላናረት ፣
ስምብራፍ አላቲ ቅሌንስ ኬሰ በለልአን
ረት ፣ ሆሪ ቄኤረት ፣ ብኔንስ ለፋ ሁንዱ

†1 ኡመ 1:22 «ስምብሮትን አላቶትንስ» (ዋን ባልኤዳን ከኡ ሁንዱማ ጄቹ ዋን ተኤፍ እት ደበለሜ)

ማረት፥ ሙኙቃ ለፈረ ሙኙቁ ሁንዱማ
ረትስ ሞቱማ ሀቀባተን!» ጇዴ*። [27]ኤጋ
ዋቀዮ አከ ብፈሳት ነመ ኡሜ፥ አከ ብፈ
ዋቀዮት እስ ኡሜ፤ ዲራፍ ዱበርቲ እሳን
ኡሜ*፤ [28]ዋቀዮ እሳኒን፥ «ሆራ፥ ባይአ
ዳስ፥ ለፈ ጉታ፥ እሰስ ሀርከ ጀለ ገል
ፈዳ! ቁርጡሚ ገላናረት፥ ስምብረ
ቅሌንስ ኬሰ፥ በለልአንረት፥ ኡመመ
ለፈረ ሙኙቀን ሁንዱማረትስ ሞቱማ
ቀባዳ!» ጇዴ እሳን እንኤብሴ* [29]ዮሙስ
ዋቀዮ፥ «ኩኖ፥ አን ብቅለ ሰኚ ጎደቱ እሰ
እረ-ለፉ ሁንዱማረ ጅሩ፥ ሙከ እጀ
ጎደቴ ሰኚሳስ እጀሳ ኬሳ ቀቡ፥ እስኒፍ
ኬኔረ፤ እሳን ኛተ እስኒፍ ሀተአን! [30]ብኔ
ንሰ ለፉ ሁንዱማፍ፥ ስምብረ ቅሌንስ ኬሰ
በለልአን ሁንዱማፍ፥ ወንተ ሉቡ ቀባቴ
ጅራቱፍ ለፈረ ሙኙቁ ሁንዱማፍ፥
ብቅለ ለልሳ ሁንዱማ ኛታፍ ኬኔራፍ»
ጇዴ፤ እንስ አከሱመ እንተኤ*። [31]ዋቀዮ
ዋኑመ ሆጂቴ ሁንዱማ እንእላሌ፤ ኩኖ፥
እንስ ባይኤ ጋሪ ቱሬ፤ ገልገልስ ተኤ፥
ገነምንስ ተኤ፤ ኩን ጉያ ጀአፋደ*።
*26. ፉር 8:6-9፤ ኤፌ 4:24፤ ቆሎ 3:10፤
ያቆ 3:9 *27. 9:6፤ ማቴ 19:4፤ ማር 10:6
*28. 5:1-2 *30. ፉር 145:16 *31. 1ጢሞ 4:4

ቦቆና 2

ዋቃፍ ለፈ ኡሜ ኤባን ራወቹሳ

1በንቲወን ዋቃ፥ ለፍት፥ ወንት እሳን
ኬሰት አርገመን ሁንድኑስ ኤጋ እንራወተ
መን። [2]ዋቀዮ ጉያ ቶርበፉ ዱረ ሆጂሳ እሰ
ሆጂቻ ቱሬ እንራወቴ፤ ጉያ ቶርበፉትስ
ዋቀዮ ዋን ሆጂቻ ቱሬ ሁንዱማቲ
እንቦቆቴ*። [3]ዋቀዮ ዋን ኡሜ ሁንዱማ
ራወቴ ጉያ ቶርበፉት ዋን ቦቆቴፍ፥ ጉያ
ቶርበፉ ሰነ እንኤብሴ፥ እንቁልቁሌሴስ*።
[4]ሴናን ኡመሙ ዋቃፍ ለፉ አከ ከነ ቱሬ።
*2. እብ 4:4 *3. በኡ 20:11፤ እብ 4:9-10
ዬሮ ዋቀዮ ለፈ፥ በንቲወን ዋቃስ
ኡሜ፥ [5]ነምን ለፍቸረት ሆጂ ሆጂቱ ዋን
ህንቱርኒፍ፥ ዋቀዮ ጎፍታን አመሌ ቦካ ህን
ሮብስፍኔ፥ ሁጢን በኬት አርገሙ ለፈረ
ህንቱሬ፥ ብቅልቱን ማሲ ኬሳስ ህንብ
ቅሌ። [6]ብሻን[†2] ለፈ ኬሳ አል በኤ ጉቱማ
እረ ለፉ እንአባሰ ቱሬ። [7]ዋቀዮ ጎፍታን
ብዮ ለፉቲ ነመ ቶልቼ፥ ሀፉረ ጅሬኝ እት
ጎዱ ፉኛንሳት እንባፈቴ፤ አከስት ነምን
ኡመመ ሉቡ ቀባቴ ጅራቱ ተኤ*።
*7. 3:19፤ ኢዮ 10:9፤ 33:4-6፤
34:14-15፤ ፉር 104:29-30፤ ለለ 12:7፤
1ቆሮ 15:45-49

8 ዮሙስ ዋቀዮ ጎፍታን ብየ ገረ በአ-ቢ
ፍቱ ኬሳ ኤዴንት እዶ ዳባ ቶኮ እንዳቤ፤
ነመ እስ ቶልቼ ሰነስ አቾ ኬሰ እንካኤ።
[9]ዋቀዮ ጎፍታን ሙኬቲ እጀ ነማ ሀወተን
ገራገራ፥ እጅሳኒስ ኛታፍ በኤሰ ተአን ለፈ
ኬሳ እንብቅልቼ፤ ሙከት እጀሳ ኛተኒ
ጅሬኝ ነማፍ ኬኑ፥ ሙከት ሀማፍ ጋሪ
እቲን ቤከንስ እዶ ዳባ ሰነ ወለካ ቱረን*።
*9. 3:22፤ ፊኪ 3:18፤ ሙል 2:7፤ 22:2፥4

10 እዶ ዳባ ሰነ አባሱዳፍ ኤዴን ኬሳ
ብሻን እንቡርቁ፤ ብሻንችስ አቼ በኤ፥ ገርገር
ሀረሜ ለገ አፉር እንተኤ*። [11]መቃን እሰ
ዱራ ጲሾን፥ እንስ ጉቱማ ብየ ሀዊላ ለፈ
ወርቁን ጅሩት ናነኤ እንያአ። [12]ወርቁን ብየ
ሰናስ በኤስ፤ ሀጴን ኡርጋኡ፥ ሰርዶኒክስስ
አቼ እንአርገሙ። [13]መቃን ለገ እሰ ለመፉስ
ጊሆን፥ እንስ ጉቱማ ብየ ኩሽት[†3] ናነኤ
እንያአ። [14]መቃን ለገ እሰ ሰደፉስ ጤግሮስ፥
እንሞ ፉሌ መንደረ አሶር ገረ በአ-ቢፍቱቲን
እንያአ፤ ለግን እን አፉረፉንሞ ኤፍራጢስ
ጇደመ። *10. ሀስ 47:1-2

15 ዋቀዮ ጎፍታን ነምቾ ፉዴ እዶ ዳባ
ኤዴን ሰነ አከ ቶቶልቼፍ፥ አከ ኤጉፍስ
አቾ ኬሰ እንካኤ። [16]ዮሙስ ዋቀዮ ጎፍ
ታን ነምቾ አቦሜ፥ «እጀ ሙኬቲ እዶ
ዳባ ከነ ኬሰ ጅረን ሁንዱማራ እንኛተ፤
[17]እጀ ሙከቸ ኛተኒ ሀማፍ ጋሪ እቲን
ቤከን ሰነራ ገሩ ህንኛትን! ጋፈ እሰራ ኛቴ
ገሩ ዱጉመ እንዱተ» ጇዴ*።
*17. ሮማ 6:23

18 ኤርገሲ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ነምቾ
ኮጳሳ ተኡን ጋሪ ምት፤ ከን አከሳቲ ከን
እሰ ገርጋርቱ፥ አን እሳፍ ነንቶልቾ»
ጇዴ*። [19]ዋቀዮ ጎፍታን ብዮራ ብኔንስ
በኬ ሁንዱማፍ፥ ወረ ቅሌንስ ኬሰ በለል
አን ሁንዱማፍስ ብፈ ቶልቼ፥ ማል ጇዴ
አከ እን እሳን ዋሙ እላሉዳፍ ገረ ነምቻት
እሳን ፍዴ፤ ወንት ነምቾ ኡመመ ሉቡ
ቀባቴ ጅራቱ እቲን ዋሜ ሁንድኑሞ መቃ
እንተኤፍ። [20]ነምቾስ ሆሪ ቁኤ ሁንዱ
ማፍ፥ ወረ ቅሌንስ ኬሰ በለልአኒፍ፥ ብኔ

†2 ኡመ 2:6 «ብሻን» ዮኪስ «ሁሪ»

†3 ኡመ 2:13 «ኩሽ» ተሪ ብየ ገረ በአ-ቢፍቱ ገረ ምርጋ ሜሶጶታሚያት አርገሙ እንፈካተ።

ንሰ በኬ ሁንዱማፍስ መቃ እንባሴ፤ ነም
ቻፍ ገሩ ከን አከሳቲ፥ ከን እሰ ገርጋርቱ
ህንአርገምኔ። *18. ለለ 4፡9-10
21 ዋቀዮ ጎፍታን ነምች ረፌ አከ ኦፍ
ወላሉ ጎዴ፤ ኡቱ ነምች ረፉ ለፌ ጭና
ቸሳ ኬሳ ቶኮ ፉዴ፥ እዶሳት ፎን
እንጉቴ። 22 ዋቀዮ ጎፍታን ለፌ ጭናቻ እሰ
ነምቻ ኬሳ ፉዴ ሰነራ ዱበርቲ ቶልቼ፥
ነምቾት እንጌሴ።
23 ነምችሰ፥ «አመ ሬፉ ተኤ፤
እሼን ኩን ለፌንሼ ለፌኮ ኬሳ፥
ፎንሼሰ ፎንኮራ ፉደሜ፤
እሼን ኩን ነመቲ ዋን
አርገምቴፍ፥
‹ነሜ› ጂደምቴ ሀዋመምቱ!»
ጂዴ።
24 ከናፍሰ ዲር አባሳፍ ሃደሳ እንዲሰ፥
ሃደ መናሳትሰ እንመጠነ፤ እሳን ለቸኡሰ
ፎን ቶኮ እንተኡ*። 25 ነምቼፍ ሃት መናሳ
ቁላሳኒ ቱረን፥ ለማኑንሳኒ ገሩ ወል ህንሳ
ልፈተን።

*24. ሚል 2፡13-15፤ ማቴ 19፡5፤ ኤፌ 5፡31

ቦቆና 3

ነምን አቦሚ ጨብሴ ኩፉሳ

1 ብኔንሰ በኬ ዋቀዮ ጎፍታን ኡሜ ሁን
ዱማ ኬሳ ቦፍን ጫላ ሀጨ ቱሬ፤ እንሰ
ዱበርትቲዳን፥ «ዱጉመ ዋቀዮ፥ ‹እጆ
ሙኬቲ እዶ ዳባ ከነ ኬሰ ጅረን ሁንዱማራ
ህንኛትና!› እሰኒን ጂዴ?» ጂዴ*።
2 ዱበርትቲንሞ ቦፍቻን፥ «ኑእ እጆ
ሙኬቲ እዶ ዳባ ከነ ኬሰ ጅረኒራ ኛቹ
እንደንዴኘ*፤ 3 ገሩ ሙከ እሰ እዶ ዳባ ከነ
ወለካ ጅሩ ዱዋ፥ ዋቀዮ፥ ‹እጀሳራ ህንኛ
ትና፥ እሰትሰ ህንቡእና! ከናአች እንዱቱ›
ጂዴሪ» ጂቴ*።
4 ቦፍችሞ ዴብሴ ዱበርትቲዳን፥ «ህን
ዱተን*፤ 5 እሰን እጆ ሙከቻራ ዬሮ ኛተን
እጅኪሰን አከ በነሙ፥ ሀማፍ ጋሪ ቤኩዳ
ንሰ አከ ዋቀዮ አከ እሰን ታተን፥ ዋቀዮ
እንቤከ» ጂዴን።

*1. ሙል 12፡9፤ 20፡2 *2. 2፡16 *3. 2፡17
*4. ዮሀ 8፡44

6 ዱበርትቲንሰ እጅ ሙከቻ ኛታፍ ጋሪ
ተኡሳ፥ እጆ ነማት ከን ቶሉ፥ አጌሰ ነመ
ጎቹዳፍስ ጎምጃሰሳ ተኡሳ አርግቴ፥ እጆሳ
እራ ኩተቴ እንኛቴ፤ አባ መናሼ እሰ እሼ
ወጅን ቱሬፍሰሞ እንሳቴ፥ እንሰ እንኛቴ*።
7 ዮሙሰ ለማኑ እጅሳኒ እንበነሜ፥ ቁላ
ተኡሳኒሰ እንቤከን፤ ከነረት እሳን ባለ
ሀርቡ ወልት ሁሉቅሰሰኒ መርጦሳ ሆጁተ
ተን*።

*6. ያቆ 1፡14-15፤ 1ጢሞ 2፡14 *7. 2፡25

8 ከነ ቦዴ ነምቼፍ ሃት መናሳ ዬሮ ቅሌ
ንሰ ቀበናአን ቅሌንሰኡት ዋቀዮ ጎፍታን
እዶ ዳባ ሰነ ኬሰ ኡቱ አዴሙ ሰገሌ ደገ
አን፤ እሳን ዋቀዮ ጎፍታ ዱራ ሙኬቲ
እዶ ዳባ ሰና ግዱ እንዶከተን*። 9 ዋቀዮ
ጎፍታን ገሩ ነምቻ ዋሜ፥ «ኤሰ
ጅርታ?» ጂዴን።
10 ነምችሰ፥ «አን ሰገሌ ሚለኬ እዶ
ዳባ ኬሰት ደገኤ፥ ቁላኮ ዋነን ቱሬፍ ነን
ሶዳዴ፥ ነንዶከዴሰ» ጂዴን። 11 ዋቀዮሰ፥
«ቁላኬ አከ ቱርቴ ኤኙ ሰት ህሜ? ሰለዎ
እጆ ሙከቻ እሰ አን ‹ህንኛትን!› ጂዴ
ሰአቦሜ ሰነራ ኛቴሬ?» ጂዴ።
12 ነምችሰ፥ «ዱበርትቲ እሼ አት አና
ወጅን አከ ጅራቱፍ አናፍ ላቴቱ እጆ
ሙከቻ አናፍ ኬኔ፥ አንሰ ነንኛዴ»
ጂዴ።
13 ዮሙሰ ዋቀዮ ጎፍታን ዱበርትቲ
ዳን፥ «ወንት አት ጎቴ ኩን ማል እኒ?»
ጂዴ፤ ዱበርትቲንሰ፥ «ቦፍች ነሶሶብናነን
ኛዴ» ጂቴ*።

*8. ፋር 139፡7-10፤ ኤር 23፡24
*13. 2ቆሮ 11፡3

ሙርቶ ዋቀዮ ደበርሴ

14 ዋቀዮ ጎፍታንሰ ቦፍቻን፥
«ከነ ዋን ጎቴፍ፥ አት ሆሪ
ሁንዱማ፥
ብኔንሰ በኬ ሁንዱማ ኬሳሰ
አባረማ እንታተ፤
አት ገራኬቲን ለፈረ እንሎተ፥
በረ ጅሬኘኬ ሁንዱማት ብዮ
እንኛተ።
15 አን ሰኢፍ ዱበርትቲ ግዱ፥
ሰኘሼቲፍ ሰኘኬ ግዱሰ ዲኑማ
ነንቡሰ፤
እን መታኬ እንቡሩቅሰ፥
አትሰ ኮሜሳ እንእድተ» ጂዴ*።
16 ዱበርትቲዳንሞ፥ «ዬሮ አት
ኡልፎፍቱት
አን ረከነኬ ጉዳ ነንባይእሰ፤
ጭኒንሱዳንሰ ሙጫ እንዴሰ፤

ከነ ኬሳሞ አባ መናኬ
እንሀውተ፥
እንስ አቦ ስረት እንቀባተ»
ጇዼ* ።
17 ዋቀዮ አመሞ ነምቻን፥ «አት
ዱቢ ሃደ መናኬቲ ዋን
ደጌሴፍ፥ እጇ ሙክቻ እሰ
አን ‹ህንኛትን!› ጇዼ
ስአቦሜስ ዋን ኛቴፍ፥
ለፍት ሰበቢኬቲፍ አባረማ
እንተአ፤
አትስ በረ ጅሬኘኬ ሁንዱማት
እት ደደብዴ እሰራ እንኛተ* ።
18 እን ቆራቲዻፍ ባላንወራንቴ
ሲፍ እንብቅልቸ፥
አትስ ብቅለ ለፉ እንኛተ ።
19 አት ብዮደ፥ ዴብቴስ ብዮ
እንታተ፤
አት ብዮ ለፉቲ ዋን ኩተምቴፍ
ገረሳት ሀመ ዴብቱትስ፥
ደማቴ ደፍቅቴ ቡዴነ እንኛተ»
ጇዼ* ።

*15. ሙል 12፡4፥15-17 *16. ኤፌ 5፡22-23
*17. 8፡21-22፤ ኢዮ 31፡38-40 *19. 2፡7፤
ፋር 90፡3፤ 104፡29፤ ለለ 12፡7፤ 3፡20፤
2ተሰ 3፡10

20 ነምቾ አዳም ጇደሜስ ሃት መናሳ
ሃደ ወረ ጅራተን ሁንዱማ ዋን ታቴፍ፥
መቃሼ «ሄዋን» ጇዼ ሞጋሴ፤ (እንስ
«ጅራቱ» ጇቿደ)። 21 ዋቀዮ ጎፍታን አዳ
ሚፍ ሃደ መናሳቲፍ ኡፌተ ጎጋራ ሆጇቴ
እሳንት እንኡፍሴ ።

አዳሚፍ ሄዋን እዶ ዻባ ኬሳ ባፌሙሳኒ

22 ኤርገሲ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ኩኖ፥
ነምን ሀማፍ ጋሪ ቤኩሳቲን ኑኬሳ አከ
እሰ ቶኮ ተኤረ፤ አመስ ሀርከሳ ሂጠቴ
እጇ ሙከ ጅሬኛሞ ፋደቴ ኛቹን፥ በረ
በራንስ ጅራቹን እሳፍ ህንተኡ!»
ጇዼ። 23 ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍታን ነመ
እዶ ዻባ ኤዴን ሰነ ኬሳ ገድ ባሴ፤ ነም
ቾስ ለፌ እሰ ኦፌሳቲ ብዮሳራ ኩተሜ
ሰነ አከ ቆቱ እንጎዼ። 24 ዋቀዮ ነመ ገድ
ኦፌ፥ ከራ እሰ ገረ ሙከ ጅሬኘ ኬኑት
ጌሱ ሰነስ እንኤገስሴ፤ እሰ ኤገስሱዻፍ
ቡኬ እዶ ዻባ ኤዴን ገረ በአ-ቢፍቱቲን
ኪሩቤሊፍ ብላ አከ እብዻ ቦበኡ እሰ
ገረ ሁንዱማት ነናነኡ እንዻቤ ።

ቦቆና 4

ጅሬኘ እጀሌ አዳም ወረ ጇልቀባ

1 አዳም፥ ሄዋን ሃደ መናሳ ብረ ገኤ፤
እሼንስ ኡልፎፍቴ እልመ ቃይን ጇደሙ
ዴሴ፥ «አን ገርጋርሰ ዋቀዮቲን ነመ ቶኮ
ጎደዼረ» ጇቴ፤ 2 እት ደበልቴስ ኦቦሌሰሳ
አቤልን ዴሴ፤ አቤል ትክስቱ ሆላ ተኤ፥
ቃይን ገሩ ቆቱ ተኤ ።
3 ጉያ ባይኤ ቦዴ ቃይን ወንተ ለፈራ ገል
ፈቴራ ዋቀዮፍ ኬና ድኤሴ* ፤ 4 አቤልስሞ
ሆሎተሳ ኬሳ ወረ ዱረ ደለተን ቀሴ፥ ጮመ
ሳኒ አርሳ ድኤሴ፤ ዋቀዮ ገረ አቤሊፍ ገረ
ቀልመሳ ፋረ ቶላዻን እንእላሌ* ። 5 ገረ ቃይ
ኒፍ ገረ ኬናሳ ገሩ ፋረ ቶላዻን ህንእላሌ፤
ከነረት ቃይን አሬ ቦበኤ፥ መታ ቡሴ ።
6 ዋቀዮ ዮሙስ ቃይኒን፥ «ማሊፍ
አርቴ ቦባቴ? ማሊፍስ መታ ቡፍቴ?
7 ወንተ ጋሪ ኡቱ ሆጇቴ፥ አል ጇተ ቱርቴ
ምቲሬ? ወንተ ጋሪ ህንሆጇቱ ዮ ተኤ
ገሩ፥ ጬቡን በልበለኬ ዱረ ርጴ ስኤ
ገተ፥ ስአርገቹስ እንከጇለ፤ አት ገሩ እሰ
ረት አቦ ጎደዱ!» ጇዼ ።

*3. በኡ 23፡19 *4. በኡ 34፡19፤ ሌዎ 3፡16

8 ቃይን ኦቦሌሰሳ አቤሊ ወጅን
እንዱበቴ፤ ኤርገ ገረ በኬት በአኒስ ቃይን
ኦቦሌሰሳ አቤልረት ከኤ እሰ አጇሴ* ።

*8. 1ዮሀ 3፡12

9 ዋቀዮ ዮሙስ፥ «አቤል ኦቦሌስኬ
ኤሰ ጅራ?» ጇዼ ቃይንን ጋፌቴ፤ እንሞ
ዴብሴ፥ «አን ህንቤኩ፥ ኦቦሌስኮ አነቱ
ኤጋ?» ጇዼ ።
10 ከነረት ዋቀዮ፥ «ወንት አት ጎቴ
ኩን ማሊ? ዲግን ኦቦሌስኬቲ ለፉ አነት
እንእየተ* ። 11 አመስ አት አባረማደ! ለፌ
እሰ ዲገ ኦቦሌስኬቲ አፋን በኔ አከ ዱጉ
ጎቴ ሰነራ እንአርአተምተ* ። 12 ለፌ ዬሮ
ቆቱ ዴብኤ ምዻን ሲፍ ህንባሱ፤ ብየ ለፉ
ረትስ ነመ ጇራ፥ ነመ ለፌ ደቌ ህንቀብኔስ
እንታተ» ጇዼ ።

*10. ፋር 9፡12፤ ማቴ 23፡35፤ እብ 12፡24
*11. ለኮ 35፡33

13 ቃይን ዴብሴ ዋቀዮን፥ «አደበሙ
ንኮ እሰ አን ባቹ ደንደኡ ገረራ ተኤ ።
14 ኩኖ! አት ሀርአ ለፌ ማሲኮራ ነአሪ
ቴተ፥ ፉለኬ ዱራስ ዶከቹን አነረ ጅረ፤

አን ለፈረት ነመ ጅራ፥ ነመ ለፈ ደቁ
ህንቀብኔስ ነንተአ፤ ነምን ነአርጌ ሁንድ
ኑስ አነ እንአጂሰ» ጂዴ*።

*14. ኢዮ 15፡20-24

15 ከነረት ዋቀዮ፥ «አከስ ምት፥ ነመ
ቃይንን አጂሴራ ጉማን ደቻ ቶርባ እንበር
ባደመ!» ጂዴን፤ ከነ ቦዴ ዋቀዮ፥ ነምን
ቃይንን አርጌ ሩኩቴ አከ ህንአጂፍኔፍ፥
ምልክተ እት ጎዴ*። 16 ቃይንስ ፉለ ዋቀዮ
ዱራ በኤ፥ ኤድን ገረ በአ-ቢፍቱ ብየ እት
ጅራ ሀፌት[†4] ገሌ።

*15. ሀስ 9፡6፤ ሙል 7፡3-4

ዋኤ ሰኘ ቃይን

17 ቃይን ሃደ መናሳ ብረ ገኤ፤ እሼንስ
ኡልፎፍቴ እልመ እንዴሴ፤ መቃንሳስ
«ሄኖክ» ጂደሜ፤ ቃይን መንደረ ቶኮ
እጃሬ፥ መንደርቾስ መቃ እልመሳ ሄኖ
ክት ሞጋሴ። 18 ሄኖክ፥ ኢራድን ጎደቴ፤
ኢራድ፥ መሁያኤልን ደልቼ፥ መሁያ
ኤል፥ ማቱሻኤልን ደልቼ፥ ማቱሻኤልሞ
ላሜክን ደልቼ። 19 ላሜክ ዱበርቶተ ለመ
ፉዴ፤ መቃን እሼ ቶኮ አዳህ፥ መቃን
እሼ ካኒሞ ጢላ ቱሬ። 20 አዳህ፥ ያባልን
ዴሴ፤ እን አባ ሰኘ ወረ ጎዶ ኬሰ ጅራተኒ
ሆሪ ሆርሲሰኒ ቱሬ። 21 መቃን አቦሌሰሳሞ
ዩባል ቱሬ፤ እንሞ አባ ሰኘ ወረ ክራረ
ሩኩተኒፍ ኡሉሌ አፉፈኒ ቱሬ። 22 ጢላሞ
ቱባል-ቃይንን ዴሴ፤ ወር ስቢለ ቦረጂፍ
ስቢለ ጉራቾ ቱመን ሁንድኑ እሰራ በረን፤
አቦሌቲን ቱባል-ቃይንስ ናእማ ቱርቴ።

23 ላሜክ ዮሙስ ዱበርቶተሳቲን፥

«ያ አዳህ፥ ያ ጢላ! ሰገሌኮ
ደገአ!
ያ ዱበርቶተ ላሜክ፥ ዋን አን
ጂዱ ደጌፈዳ!
ነምን ዮ አነ መዴሴ፥
ደርገኔስ ዮ አነ ድርመሜሴስ፥
አን እሰ ነንአጂሰ፤
24 ጉማን ቃይን ደቻ ቶርበ
ኤርገ ተኤ፥
ጉማን ላሜክ ደቻ ቶርባተሚ
ቶርበ እንተአ» ጂዴ*። *24. 4፡15

ሰኘ ሼት እልመ አዳም

25 አዳም አመስ ሃደ መናሳ ብረ ገኤ፤
እሼንስ እልመ ዴሴ፥ መቃሳ «ሼት» ጂቴ
ሞጋፍቴ፤ ከነረት፥ «እዶ አቤል እሰ
ቃይን አጂሴ ዋቀዮ ደለ ከን ብራ አናፍ
ቡሴ» ጂቴ፤ («ሼት» ጂቹን «እዶ ቡሱ»
ጂቹደ)። 26 ሼቲፍስ እልም እንደለቴ፥
እንስ መቃሳ «ኤኖሽ» ጂዴ ሞጋሴ፤ በረ
ሰነ ነሞትን ዋቀዮን መቃዳን ዋመቹ ጅልቀ
በን*። *26. 12፡8

ቦቆና 5

ደሎተ አዳሚ ጅልቀበኒ ሀመ ኖህት ቱረን

(1ሴና 1፡1-4)

1 ጫፈትን ዋኤ ወረ አዳምራ ደለተኒ
ከነት ፉፌ ጅረ፤ ዋቀዮ ጋፈ ነመ ኡሜ፥
አከ ፈካቲ አፊሳቲት እሰ እንቶልቼ*፤
2 ዬሮ እሳን ኡሜስ «ነመ» ጂዴ እሳን
እንሞጋሴ፤ እን ዲራፍ ዱበርቲ እሳን
ኡሜ፥ እሳን እንኤብሴ።

*1. ሉቃ 3፡37-38፤ ኡመ 1፡27-28

3 አዳም ወጋ ድባፍ ሶዶመ ጅራቴ፥
እልመ ፈካቲሳ ተኤ ብፈሳስ ቀቡ ቶኮ
ደልቼ፥ መቃሳስ «ሼት» ጂዴ
እንሞጋሴ። 4 ሼት ኤርገ ደለቴ ቦዴ፥
አዳም ወጋ ድበ ሰዴት ጅራቴ፥ እልማኒፍ
እንተሎተ ብራስ እንጎደቴ። 5 በር አዳም
ጅራቴ ሁንድኑ ወጋ ድበ ሰገሊፍ ሶዶመ
ቱሬ፥ ከነ ቦዴስ እንዱኤ። 6 ሼት ደለቴ
ወጋ ድባፍ ሸንት ኤኖሽን እንደልቼ።
7 ኤኖሽ ኤርገ ደለቴ ቦዴ፥ ሼት ወጋ ድበ
ሰዴቲፍ ቶርበ ጅራቴ፥ እልማኒፍ
እንተሎተ ብራስ እንጎደቴ፤ 8 በር ሼት
ጅራቴ ሁንድኑ ወጋ ድበ ሰገሊፍ ኩደ
ለመ ቱሬ፥ ከነ ቦዴስ እንዱኤ።

9 ኤኖሽ ደለቴ ወጋ ሰገልተመት ቃይና
ንን ደልቼ። 10 ቀይናን ኤርገ ደለቴ ቦዴ፥
ኤኖሽ ወጋ ድበ ሰዴቲፍ ኩደ ሸን
ጅራቴ፥ እልማኒፍ እንተሎተ ብራስ
እንጎደቴ። 11 በር ኤኖሽ ጅራቴ ሁንድኑ
ወጋ ድበ ሰገሊፍ ሸን ቱሬ፥ ከነ ቦዴስ
እንዱኤ።

12 ቀይናን ደለቴ ወጋ ቶርባተመት
መሀለሌልን ደልቼ፤ 13 መሀለሌልን ኤርገ
ደልቼ ቦዴ፥ ቃይናን ወጋ ድበ ሰዴቲፍ

[†4] ኡመ 4፡16 «ብየ እት ጅራ ሀፌ» እብ «ኖድ» - «ኖድ» ጂቹን «አሲፍ አቾ ጅሩ» ጂቹደ።

አፉርተመ ጅራቴ፥ እልማኒፍ እንተሎተ
ብራስ እንጎደቴ። 14በር ቀይናን ጅራቴ
ሁንድኑ ወጋ ድበ ሰገሊፍ ኩደን ቱሬ፥
ከነ ቦዴስ እንዱኤ።

15 መሀለሌል ደለቴ ወጋ ጃተሚ ሸንት
ያሬድን ደልቼ፤ 16ያሬድ ኤርገ ደለቴ
ቦዴ፥ መሀለሌል ወጋ ድበ ሰዴቲፍ
ሶዶመ ጅራቴ፥ እልማኒፍ እንተሎተ
ብራስ እንጎደቴ። 17በር መሀለሌል ጅራቴ
ሁንድኑ ወጋ ድበ ሰዴቲፍ ሰገልተሚ ሸን
ቱሬ፥ ከነ ቦዴስ እንዱኤ።

18 ያሬድ ደለቴ ወጋ ድበ ቶኮፍ
ጃተሚ ለመት ሄኖክን ደልቼ፤ 19ሄኖክ
ኤርገ ደለቴ ቦዴ፥ ያሬድ ወጋ ድበ ሰዴት
ጅራቴ፥ እልማኒፍ እንተሎተ ብራስ
እንጎደቴ። 20በር ያሬድ ጅራቴ ሁንድኑ
ወጋ ድበ ሰገሊፍ ጃተሚ ለመ ቱሬ፥ ከነ
ቦዴስ እንዱኤ።

21 ሄኖክ ደለቴ ወጋ ጃተሚ ሸንት
መቱሳላ ደልቼ፤ 22መቱሳላን ኤርገ ደለቴ
ቦዴ፥ ሄኖክ ከራ ዋቀዮረ ዴዴብኡዳን
ወጋ ድበ ሰድእ ዋቀዮ ወጅን እንጅራቴ፤
እልማኒፍ እንተሎተ ብራስ እንጎደቴ*።
23በር ሄኖክ ጅራቴ ሁንድኑ ወጋ ድበ ሰድ
ኢፍ ጃተሚ ሸን ቱሬ። 24ሄኖክ ከራሳረ
ዴዴብኡዳን ዋቀዮ ወጅን ጅራቴ፤ ዋቀዮ
ዋን እሰ ፉደቴፍ ዴብኤ አችት ህንአርገ
ምኔ*። *22. 6፡9 *24. 2ሞቶ 2፡11፤ እብ 11፡5

25 መቱሳላን ደለቴ ወጋ ድባፍ ሰዴ
ተሚ ቶርበት ላሜክን ደልቼ፤ 26ላሜክ
ኤርገ ደለቴ ቦዴ፥ መቱሳላን ወጋ ድበ
ቶርባፍ ሰዴተሚ ለመ ጅራቴ፥ እልማኒፍ
እንተሎተ ብራስ እንጎደቴ። 27በር መቱሳ
ላን ጅራቴ ሁንድኑ ወጋ ድበ ሰገሊፍ
ጃተሚ ሰገል ቱሬ፥ ከነ ቦዴስ እንዱኤ።

28 ላሜክ ደለቴ ወጋ ድባፍ ሰዴተሚ
ለመት እልመ ደልቼ፤ 29ላሜክስ፥ «እን
ኩን ሆጂ እሰ ኑእ ለፈ ዋቀዮ አባሬ ከነረት
ሆጄትኑ፥ እሰ ኑእ ሀርካን እት ደደብኑ ከነ
ኬሰት ኑጀጀቤሰ» ጂዴ፥ መቃሳ «ኖህት»
ሞጋሴ፤ («ኖህ» ጂቹን፤ «ጀጀቤሳ»
ጂቹደ)*። 30ኖህ ኤርገ ደለቴ ቦዴ፥
ላሜክ ወጋ ድበ ሸኒፍ ሰገልተሚ ሸን
ጅራቴ፥ እልማኒፍ እንተሎተ ብራስ
እንጎደቴ፤ 31በር ላሜክ ጅራቴ ሁንድኑ
ወጋ ድበ ቶርባፍ ቶርባተሚ ቶርበ ቱሬ፥
ከነ ቦዴስ እንዱኤ።

32 ኖህ ደለቴ ወጋ ድበ ሸንት ሴም፥
ካሚፍ ያፌትን ደልቼ። *29. 3፡17-19

ቦቆና 6

በረ ጅሬኘ ነማት ዳሪ ጎቹሳ

1 ዬሮ ነሞትን ብየ ለፉረት ባይአቹ ጀል
ቀበንት፥ ዱርቦትንስ ዬሮ ደለተኒፍት፥
2ወር ዋቀራ «እልማን ዋቀዮ» ጂደመን፥
ዱርቦትን ነሞታ ምሚደጎ አከ ተአን አር
ገኒ፥ እሳን ኬሳ አኩመ ፎአተንት ፉደኒ
ሃደ መና ጎደተን*። 3ዮሙስ ዋቀዮ፥
«ነምን አኩመ ፎንቸ እሰ ኡፌቴ ሰና ዋን
ተኤፍ፥ ሀፉርኮ ዬሮ ሁንዱማ እሰ ኬሰ
ህንጅራትን†5! በር ጅሬኘ ነማስ ወጋ
ድባፍ ድግደመ ሀተኡ!» ጂዴ። 4በረ
ሰነት፥ እሰ ቦዴስ ጎቶትን ሆጃዳፍ ሁምናን
ፈጎ ነመ ጫለን ብየ ለፉረ ቱረን፤
ጀግኖትን በረ ዱሪ መቃ ቀበን ኩን፥ ኤርገ
ወር ዋቀራ «እልማን ዋቀዮ» ጂደመን
ዱርቦተ ነሞታ ብረ ገአኒ፥ እሳንራ እጀሌ
ጎደተኒ አርገመን*።
*2. ኢዮ 1፡6፤ 2ጴጥ 2፡4፤ ይሁ 6
*4. ለኮ 13፡32-33

ጀልእን ነማ ዋቀዮን ዴከምሲሱሳ

5 ዋቀዮ ዮሙስ፥ ጀልእን ነማ ለፈ
ረት ባይአቹሳ፥ ወንት ነምን ጉያ ሁን
ዱማ ገራሳት ያዴ ቆጼሱ ሁንድኑስ
ጀልአ ዱዋ ተኡሳ እንአርጌ*። 6ዋቀዮ
ነመ ለፈረት ኡሙሳ እንጅቤ፥ ጉቱማ
ገራሳቲንስ እንገዴ*። 7ዋቀዮ፥ «ነመ
እሰ አን ኡሜ ለፈራ ነንሀጣአ፤ ነመ፥
ሆሪ ቄኤ፥ ብኔንሰ፥ ወንተ ለፈረ
ሙኙቁ፥ ወረ ቅሌንሰ ኬሰ በለልአንሰ
አከሱመ ነንጎደ፤ አኖ እሳን ኡሙኮ
ጅቤረ» ጂዴ። 8ኖህ ገሩ ዋቀዮ ዱረት
ፉረ ቶላዳን እላለሜ*።
*5. 8፡21 *6. 1ሳሙ 15፡11፥35፤
ኤር 18፡7-10 *8. እብ 11፡7

ኖህ አቦመሜ መርከበ ሆጄተቹሳ

9 ኖህ ደሎተ ሰነ ኬሰት ነመ ቀጂላ፥
ነመ በሌሳ ህንቀብኔስ ቱሬ፤ እን ከራ ዋቀ
ዮረ ዴዴብኡዳን ዋቀዮ ወጅን ጅራቴ፤
ህድ ደሎተ ሰኚ ኖህ ከነት ፉፌ እንለካ

†5ኡመ 6፡3 «እሰ ኬሰ ህንጅራትን!» ዮኪስ «ነማን ወል ህንድድን»

አመ*። 10እልማን ኖሀ ደልቼ ሰደን ሴም፥
ካም፥ ያፌት። 11ለፍትም ፉለ ዋቀዮ
ዱረት መንጨአ ተኤ፥ ሁምናን ወልረት
ከኡዳንስ እንጉቴ። 12ዋቀዮ ገረ ብየ ለፋ
እላሌ፥ ኩኖ፥ ለፍት አከ መንጫፈሜ፥
ኡመምን ፎን ኡፈቴ ሁንድኑስ አዴምሰሳ
ለፈረት አከ መንጫሴ እንአርጌ*።

*9. 5:22፤ 2ጴጥ 2:5 *12. ፋር 14:2-3

13 ዋቀዮ ዮሙስ ኖሂን፥ «ዬሮን ኡመ
ምን ፎን ኡፈቴ ሁንድኑ ፉለኮ ዱራ እት
ራወቴ ዱሙ ገኤረ፤ ለፍት ሁምናን ወል
ረት ከኡሳኒቲን ዋን ጉቴፍ፥ አን ለፈራ
እሳን ነንበሌሰ*። 14አት ሙከ ተኡራ መር
ከበ ቶልቾ፥ ኬሰሳት ኩታ ኩታ ባስ!
ኬሳፍ ዱባንስ ሌሌ ለፈ ኬሳ አርገሙን
ዱቾ! 15አት መርከብቾ ዮሙ ቶልቾቴ፥
ዴርነሳ ዱንዱመ ድበ ሰድእ፥ በልእነሳ
ዱንዱመ ሸንተመ፥ እራን-ኦሌሳ ዱንዱመ
ሶዶመ ጎድ! 16በንቲ መርከብቻስ ዱን
ዱመ ቶኮ እራ ኦል ካሲ ሆጂዱ፥ ጭናቾ
ሳራን በልበለ እት ባስ! እራን-ኦሌሳስ እዶ
ሰድእት ኩት! እዶ እስ ጀላ፥ እስ ግዱፍ
እስ እረ-ኬሳት ገርገር ሀር! 17ኩኖ! አን
ኡመመ ፎን ኡፈቴ፥ ኡመመ ሉቡ ቀቡ
ሁንዱማስ በንቲ ዋቃ ጀላ በሌሱዳፍ ብሻን
በዲሳ ለፈረት ነንፍደ፤ ወንት ለፈረ
ጅራቱ ሁንድኑስ እንዱመ። *13. አሞ 8:2

18 «ሲ ወጅን ገሩ ከኩ ነንገለ፤ አት
መርከብቾት እንልጠ፥ ሃት መናኬ፥
እልማንኬ፥ ዱበርቶትን እልማንኬስ
ሲወጅን እንልጡ*። 19ኡመመ ፎን
ኡፈቴ ጅራቱ ሁንዱማ ኬሳ ሲወጅን
ሀፈኒ አከ ጅራተኒፍ፥ ለመ ለመ መርከ
ብቾት ገልቾ! እሳንስ ኮርማፍ ደላ ሀተ
አን! 20ወረ ባሌዳን በለልአን ኬሳ፥
ሆሪ ቄኤፍ ብኔንሶተ ኬሳ፥ ወረ ለፈረ
ሙኙቀን ኬሳስ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት ለመ
ለመ ተአኒ ሀፈኒ አከ ጅራተኒፍ ሲወ
ጅን መርከብቾት ኦል ሀገለን! 21ወንተ
ኛተሙ ሁንዱማ ኬሳ ፉዲ አፍ ብረት
ወልት ቀቢ ቱል! ኩንስ ኛተኬቲፍ ኛተ
ሳኒቲፍ እንተአ» ጄዴ። 22ኖሀ አኩመ
ዋቀዮ እስ አቦሜት ከነ ሁንዱማ ሆጄቴ
እንራወቴ*። *18. 9:9 *22. እብ 11:7

ቦቆና 7

ብሻን እስ ሎለኤ ለፈ ፉደቴ

1ዋቀዮ ዮሙስ ኖሂን፥ «ደሎተ ከነ
ኬሳ፥ አት አነ ዱረት ቀጀላ አከ ታቴ
ዋነን አርጌፍ፥ አት ወረ መነኬ ሁንዱማ
ወጅን መርከብቾት ገል*! 2ሆሪ ቄኤፍ
ሆሪ አላ ወረ አከ ቁላአት እላለመን ሁን
ዱማ ኬሳ ጭምዲ ቶርበ ቶርበ፥ ኮርማፍ
ደላ፥ ወረ አከ ቁላአት ሀንእላለምን ኬሳስ
ጭምዲ ቶኮ ቶኮ፥ ኮርማፍ ደላ ኦፍ ዱካ
ገልቾ*! 3ስምብሮታፍ አላቲ ቅሌንስ ኬሰ
በለልአን ኬሳስ አከሱመ ጭምዲ ቶርበ
ቶርበ፥ ኮርማፍ ደላ ገልቾ! ከነስ ሰኙን
ሳኒ ለፈረት ሀፌ አከ ጅራቱፍ እንጎተ።
4አን ጉያ ቶርበ ቦዴ ጉያ አፉርተማፍ ሀል
ከን አፉርተመ ለፈረት ቦካ ነንሮብስ፤
ኡመመ ሉቡ ቀቡ አን ኡሜ ሁንዱማ
ለፈራ ነንህባአ!» ጄዴ። 5ኖሀስ ከነ ሁን
ዱማ አኩመ ዋቀዮ እስ አቦሜት
እንራወቴ። *1. 6:8 *2. 8:20፤ ሌዎ 11

6 ዬሮ ብሻን በዲሳ ሎለኤ ለፈ ፉደቴ
ሰነ፥ ኖሀ ነመ ወጋ ድበ ጀአ ቱሬ፤
7ብሻን በዲሳ ጀላ በኡዳፍስ ኖሀ፥ ሃደ
መናሳ፥ እልማንሳ፥ ዱበርቶተ እልማንሳ
ወጅን መርከብቾት እንገሌ*። 8ሆሪ ቄኤፍ
ሆሪ አላ ወረ አከ ቁላአት እላለመን፥ ወረ
አከ ቁላአት ሀንእላለምኔ፥ ስምብሮታፍ
አላቲ፥ ዋኑመ ለፈረ ሙኙቀን ኬሳስ፥
9ለመ ለመ ኮርማፍ ደላቱ አኩመ ዋቀዮ
ኖሀን አቦሜት፥ ኖሀ ዱካ መርከብቾት
ገሌ*። 10ጉያን ቶርበን ሱን ኤርገ ደርበኒ፥
ብሻን በዲሳ ሎለኤ ለፈ እንፉደቴ*።

*7. ማቴ 24:38-39፤ 1ጴጥ 3:20 *9. 6:19-20

11 ኩንስ በረ ጅሬኘ ኖሀ ወጋ ድበ
ጀአፉ፥ ጅአ ለመፉ፥ ጅእቾ ኬሳ ጉያ
ኩደ ቶርበፉት ቱሬ፤ ጋፈስ ቡርቅቱወን
ጨለቦ ጉርጉዳ እንፉተአን፥ እትፍን ብሻኒ
በንቲ ዋቃ ኬሳ እንበነመን። 12ቦካንስ ጉያ
አፉርተማፍ ሀልከን አፉርተመ ለፈረት
የንዶ ቡሴ። 13ጉያዱመ ጂደሜ ሰነት
ኖሀ፥ ሃት መና ኖሀ፥ እልማንሳ ሴም፥
ካም፥ ያፌትስ፥ ዱበርቶትን እልማንሳ፥
ሰደንስ እሳ ወጅን መርከብቾት ገለን።
14እሳን ኩን፥ ብኔንሶትን አከ ቆሞ ቆሞሳ
ኒት፥ ሆሪን ቄኤ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት፥
ወንት ለፈረ ሙኙቁ አከ ቆሞ ቆሞሳት፥
ስምብሮትኒፍ አላቲን አከ ቆሞ ቆሞሳ

ኒት፥ ወንት ባሌዳን ከኡስ ሁንድኑ፥
15 ኡመምን ፎን ኡፈቴ፥ ሀፉረስ ቀባቴ
ጅራቱ ሁንድኑ፥ ለመ ለማን ኖህ ዱካ
መርከብቾት ገለን። 16 ወር አቾት ኦል
ገለን ፎን ከን ኡፈተን ሁንዱማ ኬሳ ኮር
ማፍ ደላ ቱረን፤ እሳን አከ ዋቀዮ ኖህን
አቦሜ ቱሬት አቾት ገለን፤ ከነ ቦዬ ዱግ
ደሳ ዱባን ዋቀዮ በልበለ እንጩፌ።

17 ብሻን በዲሳ ጉያ አፉርተመ እት
ፉፌ ሎለኤ ለፈ እንፉደቴ፤ ብሻንች
ለፈረ ጉቴ፥ መርከብቾ ኦል እንፉዴ፤
እንስ ለፈ ገረራ ሀመ ኦሉት ኦል ከኤ።
18 ብሻንች ሁምነ ኀደቴ፥ ጫልችሴ ለፈረ
እንጉቴ፤ መርከብችሞ ብሻንቾረ
እንአዴመ ቱሬ። 19 ብሻንች ለፈረት ሁምነ
ኀደቴ፥ ቱሎተ ዴዴሮ ጉቱማ በንቲ ዋቃ
ጀለ ጅረን ሁንዱማ እንዶክሴ። 20 ብሻንች
ቱሎተረዩ ዱንዱመ ኩደ ሸን ኦል ደርቡ
ዳን እሳን እንዶክሴ። 21 ኡመምን ፎን
ኡፈቴ ለፈረ ሶቾኡ ሁንድኑ፥ ስምብሮ
ትን፥ አላቲን፥ ሆሪን ቄኤ፥ ብኔንሶትን፥
ሙኙቃን ለፈራ ሙኙቁ ሁንድኑ፥ ነሞ
ትን ሁንድኑስ እንዱመን*። 22 ወንት በኬ
ለፉረ ጅራቴ፥ ፉኛንሳቲን ሀፉረ ባፈቱ
ሁንድኑ እንዱኤ። 23 ብሻንችስ ወንተ
ኡመሜ ለፈረ ጅራቱ፥ ነመ፥ ሆሪ ቄኤ፥
ወንተ ሙኙቁ፥ ወረ በንቲ ዋቃ ጀለ በለ
ልአንስ ሁንዱማ ሀጣኤ እንበሌሴ፤ እሳን
ለፈራ እንሀጣአመን፤ ኖሂፍ ወረ እሳ
ወጅን መርከብቾ ኬስ ቱረን ዱዋቱ ሀፌ።
24 ብሻንች ጉያ ድባፍ ሸንተመ እረ ለፉ
ጉቴ ታኤ።

*21. 2ጴጥ 3:5-6

ቦቆና 8

ብሻንች ገድ ገሉሳ

1 ዋቀዮሞ አመስ ኖህን፥ ሆሪ ቄኤፍ
ብኔንሶተ ወረ እሳ ወጅን መርከብቾ ኬስ
ጅረን ሁንዱማ እንያደቴ፤ ዋቀዮ ቅሌንስ
ለፈረ እንደበርሴ፥ ብሻንችስ ገድ ገሌ።
2 ቡርቅቱወን ጨለቦ፥ ሁላን ብሻን በንቲ
ዋቃ እንጩፈሜ፥ ቦካን ዋቀ ኬሳ ሮቡስ
እንእትፈሜ። 3 ብሻንችስ ጉያ ድባፍ ሸን
ተመ ቦዬ እራ ጀላን ለፈራ ገድ ገላ
አዴሜ፥ እንሀርአቴስ። 4 መርከብች ከኤ
ጅአ ቶርበፉሳት ጅእቾ ኬሳስ ጉያ ኩደ
ቶርበፉት ቱሉ አራራት ጉባ እንቡፈቴ።
5 ብሻንች ሀመ ጅአ ኩርነፉት እቱማ ገድ
ገላ አዴሜ፤ ጉያ ጀልቀበ ጅአ ኩርነፉረት
ሮጌን ቱሎታ እንሙልአተን።

6 ጉያ አፉርተመ ቦዬ ኖህ ቃወ እሰ
መርከብቾት ባሴ ቱሬ ሰነ ጩፉሳ በኔ*፤
7 ቁሩ ቶኮ እንኤርጌ፥ እንስ ሀመ ብሻን
ለፈራ ኀጉት እንበአ፥ ዴብኤስ እንገለ
ቱሬ። 8 ኖህ ከነ ቦዬ ብሻን ለፈራ አከ ገድ
ጥናቴ እላሉዳፍ ጉጌ ቶኮ ኦፍ ብራ
ኤርጌ፤ 9 ብሻንች ገሩ አመዩ ለፈ ሁንዱ
ማረ ዋን ጅሩፍ፥ ጉጌን ሱን ለፈ ቁበቱ
ደብዬ፥ ገረ መርከብቻት ዴብቴ እሰ ብረ
ዱፍቴ፤ እንሞ ሀርከሳ ገድ ባሴ ቀቤ፥
መርከብቾ ኬስ ለፈ ኦፌ ጅሩት ኦል እሼ
ገልቼ። 10 ጉያ ቶርበ ቱሬ፥ አመስ ጉጌ
ቶኮ መርከብቾ ኬሳ ገድ ባሴ ኤርጌ፤
11 ጉጌቲንሞ ገልገለ ገረሳት ዮሙ ዴብቴ
ኩኖ፥ ጦቤ ባለ ኤጄርሳ አፉንት እንባት
ቱርቴ፤ ከነረት ኖህ ብሻንች ለፈራ አከ
ገድ ጥናቴ እንበሬ። 12 አመስሞ ጉያ ቶርበ
ቱሬ፥ ጉጌቲ እንኤርጌ፤ እሼን ኤርገሲ ገረ
ሳት ህንዴብኔ።

*6. 7:12፥17

13 ኖህ ደለቴ ወጋ ድበ ጀአፍ ቶኮፉት፥
ጅአ ጀልቀባት፥ ጅእቾ ኬሳሞ ጉያ ቶኮፉት
ብሻንች እረ ለፉቲ ኀጌ፤ ኖህስ በንቲ መርከ
ብቻ እራ ፉዴ ዩሮ እላሌ፥ ኩኖ፥ እር ለፉ
ኀጋ ተኡሳ እንአርጌ*። 14 ጅአ ለመፉ ኬሳ ጉያ
ድግደሚ ቶርበፉትሞ ለፍች ጉቱማት ኀጌ
አርገሜ።

*13. 7:11

15 ዋቀዮ ዮሙስ ኖህት እንዱበቴ፤
16 እን፥ «አመ መርከብቾ ኬሳ በእ፥ ሃት
መናኬ፥ እልማንኬ፥ ዱበርቶትን እልማን
ኬቲስ ሲወጅን ሀበአን! 17 ኡመምን ፎን
ኡፈቴ ስብረ ጅሩ ሁንድኑ አላቲን፥ ስም
ብር፥ ሆሪን ቄኤ፥ ብኔንስ፥ ወር ለፈረ
ሙኙቀን ሁንድኑ ስዱካ አከ በአን ኀድ!
እሳን ለፈረት ጉርሙ ሀኀደተን፥ ወል ሆረ
ኒስ ለፈረት ሀባይአተን!» ጀዴ። 18 ኖህስ
ገድ በኤ፤ ሃት መናሳ፥ እልማንሳ፥ ዱበር
ቶትን እልማንሳቲስ እሳ ወጅን ገድ
በአን*። 19 ኡመምን ጅራተን ሁንድኑ፥
ወር ሙኙቀን፥ ወር ባሌዳን ከአን፥ ወንት
ለፈረ ሶቾኡ ሁንድኑ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት
መርከብቾ ኬሳ እንበአን።

*18. 2ጴጥ 2:5

ኖህ ዋቀዮፍ አርሳ ቀልማ ድኤሱሳ

20 ኖህስ እዶ እት ዋቀዮፍ አርሳ
ድኤሱ እጃሬ፥ ሆሪ ቄኤ ወረ ቁላአት እላ

ለመን ሁንዱማ፥ ሆሪ ባሌዳን ከአን ወረ
ቁላአት እላለመን ሁንዱማ ኬሳስ ፉዴ፥
እዶ አርሳ ሰነረት አርሳ ቀልማ
እንድኤሴ*። 21 ዋቀዮስ ፎሊ እሰ ገራ
ጪብሱ ሰነ ኡርጌፈቴ ያደሳ ኬሰት፥
«ወንት ነምን ሙጩማሳቲ ጀልቀቤ ገራ
ሳት ያዱ ሀማ ዮ ተኤዩ፥ ሰበቢ ነማቲፍ
አን ዴብኤ ለፍቸ መቱማ ሀንአባሩ፥ ዴብ
ኤስ አከን ከናን ዱረ ጎዴ ኡመመ ጅራቱ
ሁንዱማ መቱማ ሀንበሌሱ*።

22 ኤጋ ሀመ በረ ለፍት ኩን እት
ጅራቱት፥
ምዳን ፈጫሱኒፍ ሰሳቡን፥
ዳሞቸኒፍ ሆእ፥ ቦንኒፍ ገን፥
ጉያኒፍ ሀልከን እቱመ ፉፉ መሌ
ሀንዳበተን» ጀዴ*።

*20. 7:2 *21. 6:5፤ ፉር 14:3፤
ማቴ 15:19፤ ሮማ 3:23
*22. ኤር 33:20-22፥25-26

ቦቆና 9
ዋቀዮ ኖሂ ወጅን ከኩ ገሉሳ

1 ዋቀዮ ኖሂፍ እልማንሳ እንኤብሴ፤
እን እሳኒን፥ «ሆራ፥ ባይአዳ፥ ለፈስ
ጉታ*! 2 ሱራንኬሰን ብኔንሰ ለፋ ሁን
ዱማ፥ ወረ ቅሌንሰ ኬሰ በለልአን፥ ዋኑመ
ለፈረ ሙኙቁ፥ ቁርጡሚ ገላናስ ሁንዱማ
ሀሶዳቸሱ፥ ሀናስሱስ! እሳን ሀርከኬሰንት
ኬነመኒሩ። 3 ወንት ጅራቴ ሶቾኡ ሁንድኑ
ኛተ እስኒፍ ሀተኡ! አኩመን ብቅለ ለልሳ
እስኒፍ ኬኔ፥ እሳን ከነ ሁንዱማስ እስኒፍ
ኬኔረ*። 4 ገሩ ፎን ሉቡን ኬሰ ጅሩ፥ ከነ
ጄቹንስ ዲግንሳ ኡቱ ኬሰ ጅሩ ሀንኛ
ትና*! 5 አን ሉቡኬሰን ኤጉዳፍ ዲገኬሰን
ብኔንሰ ሀርካ፥ ነመ ሀርካስ ነንበርባደ፤
ሉቡ ነማ፥ ሀርከ ነመ አከሳቲ ኬሳ ነንበር
ባደ*።

6 አን ዋቀዮ ነመ አከ ብፈኮት ዋነን
ኡሜፍ፥
ነምን ዲገ ነማ ደንገላሱ፥
ዲግንሳ ሀርከ ነማቲን
እንደንገላፈመ*።
7 እስንሞ ሆራ፥ ባይአዳ፥ ለፈ
ጉታ፥ እረት ባይአዳስ!»
ጀዴ።

*1. 1:28 *3. 1:29 *4. ሌዎ 17:10-14፤
ኬሰ 12:23 *5. በኡ 21:28-29
*6. በኡ 21:12፤ ሌዎ 24:17፤ ለኮ 35:33፤
ማቴ 26:52፤ ሮማ 13:4፤ ሙል 13:10

8 ዋቀዮ ከነ ቦዴስ ኖሂን፥ እሳ ወጅን
ከን ቱረን፥ እልማንሳቲንስ፥ 9 «ኩኖ፥
አን እስኒፍ ሰኘኬሰን ወረ እስን ቦዴ ወጅን
ከኩ ነንገለ*፤ 10 አከሱመስ ኡመመ ሉቡ
ቀባቴ ጅራቴ እስኒ ወጅን አርገሙ ሁን
ዱማ፥ ስምብረ፥ አላቲ፥ ሆሪ ቄኤ፥ ብኔ
ንሰ ጫካ እስኒ ወጅን ጅሩ ሁንዱማ፥ ሀመ
መርከብቾ ኬሳ በአን ሁንዱማ ወጅን ከኩ
ነንገለ*። 11 ስአቾ ዴብኤ ፎን ከን ኡፈቴ
ሁንድኑ ብሻን በዲሳቲን ለፈራ አከ ሀንበ
ሌፈምኔፍ፥ አን እስኒ ወጅን ከኩ ገሌረ፤
ስአቾስ ለፈ በሌሱዳፍ ሎላን አከሲ ዴብኤ
ሀንሎለኡ» ጀዴ። *9. 6:18 *10. ሆሴ 2:20

12 ዋቀዮ፥ «ከኩ አን አፊኮቲ እስ
ኒፍ፥ ኡመመ ሉቡ ቀባቴ ጅራቴ እስኒ
ወጅን አርገሙፍ፥ ደሎተ ዱፉ ሁንዱማ
ፍስ ዳቤ ከናፍ ምልክተ ነንኬነ፤ 13 አን
ሰበተኮ ዱሜሰ ኬሰ ኘንካአ፥ እንስ ምልክተ
ከኩ አናፍ ብየ ለፉ ግዱት ተኤት፤ 14 ዬሮ
አን፥ ዱሜስ ለፈረት አከ ዱሜሳኡ ጎዴ፥
ሰበትቾሞ ዱሜሶተ ኬሳን ሙልአቱ፥
15 ዮሙስ አን ከኩ እሰ አን እስኒፍ፥
ኡመመ ሉቡ ቀባቴ ፎን ኡፈቴ ጅራቱ
ሁንዱማ ወጅን ገሌ ነንያደደ፤ ዋን ፎን
ኡፈቴ ሁንዱማ በሌሱዳፍስ ብሻን በዲሳ
ዴብኤ ሀንተኡ*። 16 ዬሮ ሰበትቾ ዱሜሶተ
ኬሰ ጅሩት፥ አን እሰ እላሌ፥ ከኩ በረበራ
እሰ አነ ዋቀዮፍ ኡመመ ሉቡ ቀባቴ፥ ፎን
ኡፈቴ ለፈረ ጅራቱ ሁንዱማ ግዱት
ዳበቴ ነንያደደ» ጀዴ። 17 ዋቀዮ ዮሙስ
ኖሂን፥ «ምልክትን ከኩ አን አፊኮፍ ዋን
ፎን ኡፈቴ ለፈረ ጅራቱ ሁንዱማ ግዱት
ዳቤ እሰ ከነ» ጀዴ። *15. ኢሳ 54:7-10

ኖሂፍ እልማንሳ

18 እልማን ኖሀ ወር መርከብቾ ኬሳ
በአን፥ ሴም፥ ካሚፍ ያፌት ቱረን፤ ካም
አባ ከነአን ቱሬ*፤ 19 እሳን ኩን ሰደን እል
ማን ኖሀ ቱረን፤ ነሞትን እሳን ከነራ አርገ
መኒ ጉቱማ ለፉረ እንተምሰአን።

*18. 5:32

20 ኖሀ እን ቆቱን እዶ ዳባ ወይኒ ሆጂ
ተቹፍ እሰ ጀልቀባ ተኤ፤ 21 እን ዳዲ ወይ
ንቻራ ዱጌ መቻኤ፥ ቁላሳ ዱንካነሳ ኬሰ
እንጪሴ፤ 22 ካም አባን ከነአንሞ ቁላ አባሳ
አርጌ፥ አቦሎተሳ ለማን ወረ በኬ ቱረንት
እንሀሜ*። 23 ሴሚፍ ያፌት ወያ ፉደኒ ገቲ

ቲሳኒ ለማንረ ቡፌተኒ፥ ዱግደ ዱባን አዴ
መኒ ቁላ አባሳኒ እንዶክስን፤ ፉልሳኒ እራ
ገረገሌ ዋን ቱሬፍ፥ ቁላ አባሳኒ ህንአር
ግኔ። 24 ኖህራ መቼን ዳዲ ወይኒሳቲ ኤርገ
ገሌ ቦዴ፥ ዋን እልምሳ እን ጥናን እሰረት
ሆጄቴ እንበሬ፤

25 ከነረት፥

«ከነአን አባረማ ሀተኡ፥
ኦቦሎተሳቲፍስ
ገርበ ገርቦታ ሀተኡ!» ጇዴ።

26 አከሱመስ፥ «ዋቀዮ ጎፍትች
እን ከን ሴም ሀጀጀሙ!
ከነአንሞ ገርብቸ ሴም ሀተኡ*!

27 ዋቀዮ ዳሪ ያፌት[†6] ሀበልእሱ!
ያፌት ጎዶወን ሴም ኬሰ
ሀጅራቱ፥
ከነአንሞ ገርብቸሳ ሀተኡ!»
ጇዴ።

*22. ፊኬ 30፡37 *26. ኢያ 16፡10፤
አቦ 1፡28-30፥33

28 ብሻን በዲሳ ሱን ኤርገ ደርቤ ቦዴ፥
ኖህ ወጋ ድበ ሰድኢፍ ሸንተመ ጅራቴ፤
29 በር ኖህ ጅራቴ ሁንድኑ ወጋ ድበ ሰገ
ሊፍ ሸንተመ ቱሬ፥ ከነ ቦዴስ እንዱኤ።

ቦቆና 10

ሰበ ገራገራ እልማን ኖህራ አርገመን

(1ሴና 1፡5-23)

1 እልማን ኖህ፥ ሴም፥ ካሚፍ ያፌት
ቱረን፤ ብሻን በዲሳ ቦዴ፥ እሳን ኩንስ
እጆሌ እንጎደተን፤ ህድ ደሎተ ሰኚሳኒሞ
ከነት ፉፌ እንለካአመ።

2 እልማን ያፌት ጎሜር፥ ማጎግ፥
ማደእ፥ ያዋን፥ ቱባል፥ ሜሼክ፥ ቲራስ
ቱረን*። 3 እልማን ጎሜርሞ አሽኬናስ፥
ሪፉት፥ ቶጋርማ። 4 እልማን ያዋንስ
ኤሊሻ፥ ተርሺሽ[†7]፥ ክቲም[†8]፥ ሮዳኒም።
5 ወር ብየ ገላነ ቀርቀረት አርገመን ኬሰ
ጅራተን፥ እሳን ከነራ ጨብሰተን፤ እሳን
አከ አፉን አፉንሳኒት፥ አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት፥ አከ ሰበ ሰበሳኒትስ እጆሌ
ያፌትት ለካአመን። *2. ህስ 38፡2፤ 39፡1፥6

6 እልማን ካም፥ ኩሽ፥ ሚስራይም[†9]፥
ፉጥ[†10]፥ ከነአን ቱረን። 7 እልማን ኩሽሞ
ሳባ፥ ሀዊላ፥ ሰብታ፥ ረእማ፥ ሰብተካስ፤
እልማን ረእማስሞ ሼባፍ ዴዳን። 8 ኩሽ፥
ናምሩድን ደልቼ፤ ናምሩድ ኩን ብየ ለፉ
ኬሰት ነመ ጀባ እሰ ዱራ ቱሬ። 9 እን
ዋቀዮ ዱረትዩ አደምሳ ጀባ ቱሬ፤ ከናፍ
ጇች፥ «አከ ናምሩድ እሰ ዋቀዮ ዱረትዩ
አደምሳ ጀባ ሰና» ጇደሜ ዱበተሙ
ቤከማ ቱሬ። 10 እንስ ጀልቀበት መንደሮተ
ብየ ሺናር እሰ «ባቢሎን» ጇደሜ ቤከሜ
ኬሳ ባቤል፥ ኤሬክ፥ አካዲፍ ካልኔረት
እንሞኤ። 11 ብየ ሰና በኤ ብየ አሶር ደቄ
መንደሮተ ነነዌ፥ ሬሆቦት-ኢሪፍ ከላህን
እንእጃሬ፤ 12 ደበሌስ መንደሮተ ነነዌፍ
ከላህ ግዱት ሬሴን መንደረቲ ጉድቲ
እንእጃሬ።

13 ሚስራይም፥ ሉዲም፥ አናሚም፥
ሌሀቢም፥ ነፍቱሂም፥ 14 ፊትሩሲም፥ ከስ
ሉሂም[†11] እሰ ወር ፍሊስጥያ እራ አርገ
መን፥ ከፍቶሪምንስ እንደልቼ።

15 ከነአን፥ ሲዶንን ደልቼ፥ እን እል
መሳ እሰ አንገፈ ቱሬ፤ እት አንሴስ
ሄትን፥ 16 ይቡሶን፥ አሞሮን፥ ግርጋሾን፥
17 ሂዖን፥ አርቆን፥ ሲኖን፥ 18 አርዋዶን፥
ሰማሮን፥ ከማቶን ደልቼ፤ ቦዴሞ ቆሞን
ከነአን እንተተምሰአን። 19 ለፍት ወረ ከነ
አን ሲዶኒ ከኤ ከራ ጌራርረ ሀመ ጋዛት፥
ከራ ሶዶም፥ ጎሞራ፥ አድማፍ ዜቦኢ
ምሞ ሀመ ላሻት እንበልአተ። 20 እልማን
ካም ወር አከ ቆሞ ቆሞሳኒት፥ አፉን አፉ
ንሳኒት፥ ብየ ብየሳኒት፥ ሰበ ሰበሳኒትስ
ለካአመን እሳን ከነ።

21 ሴሚፍስሞ እጆሌን ደለተኒሩ፤
ሴም ኦቦሌሰ ያፌት እሰ አንገፈ፤ ሰኚ
እጆሌ ኤቤር ሁንዱማፍስ እሰቱ አባ
ቱሬ*። 22 እልማን ሴምሞ ኤላም፥
አሹር፥ አርፋክሻድ፥ ሉድ፥ አረም
ቱረን። 23 እልማን አረምሞ ኡዝ፥ ሁል፥
ጌቴሬፍ ማሽ*። 24 አርፋክሻድ፥ ሻለህን
ደልቼ፥ ሻለህሞ ኤቤርን ደልቼ፤ 25 ኤቤ

†6 ኡመ 9፡27 «ያፌት» ጇቹን «በልአቹ» ጇቹደ።
†7 ኡመ 10፡4 «ተርሺሽ» በረ ስአና «እስጳንያ» ጇደመ።
†8 ኡመ 10፡4 «ክቲም» በረ ስአና «ቆጵሮስ» ጇደመ።
†9 ኡመ 10፡6 «ሚስራይም» በረ ስአና «ግብጥ» ጇደመ።
†10 ኡመ 10፡6 «ፉጥ» በረ ስአና «ሊብያ» ጇደመ።
†11 ኡመ 10፡14 «ፊትሩሲምራ» አከ ሴና ገራገራት ገሩ «ከፍቶሪምራ» ከን ጇዱቱ ጫለ።

ሪፍ እልማን ለመ እንደለተን፤ በረ እን
ቶኮ ደለቴ ለፍት ዋን ህርመተሜፍ መቃ
ንሳ «ፌሌግ» ጂደሜ፤ («ፌሌግ» ጂቹን
«ህረሙ» ጂቹደ)። መቃን ኦቦሌሰሳሞ
ዮቅጣን ቱሬ። 26ዮቅጣን እልማን ደልቼ፤
እሳንስ አልሞዳድ፣ ሽሌፍ፣ ሀሰርማዊት፣
ያራህ፣ 27ሀዶራም፣ ኡዛል፣ ድቅላ፣
28አባል፣ አቢማኤል፣ ሸባ፣ 29ኦፊር፣
ሀዊላፍ ዮባብ ቱረን፤ ወር ኩን ሁንድኑ
እልማን ዮቅጣን። 30ለፍት ታኡምሰሳኒ
ሜሻዳ ከኤ ከራ ሴፋር ሀመ ቱሎተ ገረ
በአ-ቢፍቱት እንበልአተ። 31እልማን ሴም
ወር አከ ቆሞ ቆሞሳኒት፣ አፉን አፉንሳ
ኒት፣ ብየ ብየሳኒት፣ ሰበ ሰበሳኒትስ ለካአ
መን እሳን ከነ።

*21. 10:25፤ 11:10-26 *23. 22:21

32 ቆሞን እጆሌ ኖህ፣ አከ ህደ ደሎተ
ሳኒፍ አከ ሰበ ሰበሳኒት እሳን ከነ ቱረን፤
ብሻን በዲሳ ቦዴ፣ ሰብን ገራገራ እሳን
ከነራ አርገመኒ ብየ ለፋረ እንተተምሰአን።

ቦቆና 11

ርቃ ባቢሎኒፍ አፉን ነማ ወል-መኩ

1በረ ሰነት ነምን ለፌራ ጉቱማት፣
አፉን ቶክቻፍ ሃሳ ቶክቸ ቀበ ቱሬ፤ 2ነሞ
ትን በአ-ቢፍቱቲ ዬሮ ኀዳነንት፣ ብየ ሺና
ርት በኬ ድሪራ አርገተኒ አቾ ቁበተን።
3እሳን፣ «ኮታ፣ ሱጲ ዶፍኔ ጭምስኔስ
እብዳን እንጉብነ!» ወሊን ጂደን፤ ቆደ
ደጋ ጡጲን፣ ወል ቀበቺሱፍሞ ሌሌን እሳ
ኒፍ እንሆጂቴ፤ 4ዮሙስ፣ «ኮታ፣ መን
ደረ ርቃንሳ በንቲ ዋቃ ብረ ገኡ ቶኮ
ኦፊኬኞፍ እንእጃረትና፣ ኑእ ጉቱማ ለፋረ
ዲደት አከ ህንብትሞፍኔት እቲን መቃ
እንጎደትና!» ጂደን።

5 ዋቀዮ ዮሙስ መንደርቻፍ ርቃሳ እሰ
እልማን ነማ እጃረን እላሉዳፍ ገድ ቡኤ*፤
6እን፣ «ኩኖ፣ እሳን ሰበ ቶኮ፣ ሁንዱም
ትሳኒስ አፉን ቶክቸ ዱበቱ፣ ኩን ወንተ
እሳን ሆጂቹፍ ጅረን ኬሳ እሰ ጂልቀባት፤
ኤጋ ወንተ እሳን ሆጂቹፍ ያዳ ቀበን ኬሳ፣
ቶኮሌ ከን እሳን ብረ ገኡ ደደበን ህን
ጅሩ። 7ኮታ ገድ ቡኔ፣ እን ቶኮ አፉን እሰ
ካኒ አከ ህንደጌኜት፣ አፉንሳኒ ዱራ ወሊን
እንመክና!» ጂዴ*። 8አቺስ ዋቀዮ ጉቱማ
ለፋረ እሳን ብትምሴ፤ እሳንስ እጃርሰ መን
ደርቻ አቹመት እንዲሰን*። 9ዋቀዮ አችት
አፉን ጉቱማ ብየ ለፋ ዋን ወሊን መኬፍ፣
መቃን እዶ ሰና «ባቤል» ጂደሜ ሞጋ
ፈሜ፤ («ባቤል» ጂቹን «ወሊን መከማ»
ጂቹደ) አቺስ ዋቀዮ ጉቱማ እረ ለፋረ
ነሞተ እንብትምሴ*።

*5. 18:21፤ ፋር 14:2 *7. 1:26፤
ኬሰ 28:49 *8. ሉቃ 1:51 *9. ሆኤ 2:5-11

ከአ ወረ ሴምራ ደለተኒ

(1ሴና 1:24-27)

10 ህድ ደሎተ ሰኚ ሴም ከነት ፋፌ
እንለካአመ፤ ሴም ደለቴ ወጋ ድበ ቶኮት
አርፋክሻድን ደልቼ፤ ኩንስ ብሻን በዲሳ
ቦዴ ወጋ ለመት ቱሬ*። 11አርፋክሻድ
ኤርገ ደለቴ ቦዴ፣ ሴም ወጋ ድበ ሸን
ጅራቴ፣ እልማኒፍ እንተሎተ ብራስ
እንጎደቴ። *10. 10:21-22

12 አርፋክሻድ ደለቴ ወጋ ሶዶሚ
ሸንት ሻለህን ደልቼ፤ 13ሻለህ ኤርገ
ደለቴ ቦዴ፣ አርፋክሻድ ወጋ ድበ አፉ
ሪፍ ሰድእ ጅራቴ፣ እልማኒፍ እንተሎተ
ብራስ እንጎደቴ።

14 ሻለህ ደለቴ ወጋ ሶዶመት ኤቤርን
ደልቼ፤ 15ኤቤር ኤርገ ደለቴ ቦዴ፣
ሻለህ ወጋ ድበ አፉሪፍ ሰድእ ጅራቴ፣
እልማኒፍ እንተሎተ ብራስ እንጎደቴ።

16 ኤቤር ደለቴ ወጋ ሶዶሚ አፉርት
ፌሌግን ደልቼ፤ 17ፌሌግ ኤርገ ደለቴ
ቦዴ፣ ኤቤር ወጋ ድበ አፉሪፍ ሶዶመ
ጅራቴ፣ እልማኒፍ እንተሎተ ብራስ
እንጎደቴ።

18 ፌሌግ ደለቴ ወጋ ሶዶመት ሬኡ
ደልቼ፤ 19ሬኡ ኤርገ ደለቴ ቦዴ፣ ፌሌግ
ወጋ ድበ ለማፍ ሰገል ጅራቴ፣ እልማኒፍ
እንተሎተ ብራስ እንጎደቴ።

20 ሬኡ ደለቴ ወጋ ሶዶሚ ለመት ሴሩ
ግን ደልቼ፤ 21ሴሩግ ኤርገ ደለቴ ቦዴ፣
ሬኡ ወጋ ድበ ለማፍ ቶርበ ጅራቴ፣ እል
ማኒፍ እንተሎተ ብራስ እንጎደቴ።

22 ሴሩግ ደለቴ ወጋ ሶዶመት ናሆርን
ደልቼ፤ 23ናሆር ኤርገ ደለቴ ቦዴ፣
ሴሩግ ወጋ ድበ ለመ ጅራቴ፣ እልማኒፍ
እንተሎተ ብራስ እንጎደቴ።

24 ናሆር ደለቴ ወጋ ድግደሚ ሰገልት
ታራህን ደልቼ፤ 25ታራህ ኤርገ ደለቴ
ቦዴ፣ ናሆር ወጋ ድባፍ ኩደ ሰገል
ጅራቴ፣ እልማኒፍ እንተሎተ ብራስ
እንጎደቴ።

26 ታራህ ደለቴ ወጋ ቶርባተመት አብ
ራም፥ ናሆሪፍ ካራን ደልቼ* ።
*10-26. 1ሴና 1፡24-27፤ ሉቃ 3፡34-36

ከአ ወረ ታራህራ ደለተኒ

27 ህድ ደሎተ ሰኘ ታራህ ከነት ፉፌ
እንለካአመ፤ ታራህ እሰ አብራምን፥ ናሆ
ርን፥ ካራን ደልቼደ፤ ካራንሞ እሰ ሎጥን
ደልቼደ። 28 ካራን ብየ እት ደለቴ፥ ኡር
ብየ ከልዶታት አባሳ ታራህ ዱረ እንዱኤ።
29 አብራሚፍ ናሆር ኒቲ እንፉደን፤ መቃን
ሃደ መና አብራም «ሳራይ»፥ መቃን ሃደ
መና ናሆርሞ «ሚልካ» ቱሬ፤ ሚልካን
እንተለ ካራን፤ ካራን ኩንሞ አባ ሚልካፍ
ዪስካ ቱሬ*። 30 ሳራይ ደብዱ ቱርቴ፥
ሙጫስ ህንጎደትኔ* ።
*29. 22፡20 *30. 25፡21-22

31 ታራህስ አብራምን እልመሳ፥
ሎጥን እልመ እልመሳቲ እልመ ካራን፥
ሳራይን ሃደ መና አብራም እልመሳቲ
ፉደቴ፥ ወሊ ወጅን ኡር ብየ ከልዶታቲ
ከአኒ ገረ ብየ ከነአንት ቀጄለን፤ ገሩ ብየ
«ካራን» ጂደሙ ዬሮ ዱፈን አቼመ
ታአን*። 32 ታራህ ወጋ ድበ ለማፍ ሸን
ጅራቴ፥ ካራንት እንዱኤ።
*31. ኢያ 24፡2፤ ነህ 9፡7

ቦቆና 12

አብራሃም ዋመሜ ብየሳቲ በኡሳ

1 ዋቀዮ ጋፍ ቶኮ አብራሚን፥ «ብየኬ
ኬሳ፥ ለሚኬ ኬሳ፥ ማቲ አባኬ ኬሳስ
በኢቲ ገረ ብየ አን ስአርግሲሱ ደቅ*!
2 ‹አን ሰበ ጉዳ ስንጎደ፥ ስንኤብሰ፥
መቃኬ ነንጉድሰ፥ ኤበስ
እንታተ*› ።
3 ወረ ስኤብሰን ነንኤብሰ፥
ወረ ስሰልጵሰን ነንአባረ፥
ቆሞን ብየ ለፉራ ሁንድኑ
ሰበቢኬቲፍ እንኤብፈሙ»
ጂዴ* ።
*1. ሆኤ 7፡3፤ እብ 11፡8 *2. 13፡16፤
15፡5፤ 17፡4-5፤ 22፡17፤ 24፡1፥35፤
26፡4፥24፤ 35፡11፤ 47፡27፤ 48፡4፤
ገላ 3፡16፤ እብ 11፡12 *3. በኡ 23፡22፤
ኡመ 18፡18፤ 22፡18፤ 26፡4፤ 28፡14፤
ሆኤ 3፡25፤ ገላ 3፡8-9

4 ከነረት አብራም አኩመ ዋቀዮ እሰት
ዱበቴት ከኤ እንአዴሜ፤ ሎጥስ እሳ
ወጅን ደቄ፤ አብራም ብየ ካራኒ ዮሙ
በኤ ነመ ወጋ ቶርባተሚ ሸኒ ቱሬ። 5 አብ
ራም ሳራይን ሃደ መናሳ፥ ሎጥን እልመ
አቦሌሰሳ፥ ቀቤኘ ሎጢ ወጅን ቀበኒፍ
ሆጄቶተ ብየ ካራንት ከንሳኒ ጎደተን ሁን
ዱማ ፉደቴ በኤ፤ እሳንስ ብየ ከነአን ደቁ
ዳፍ ከአኒ፥ አች እንገአን። 6 ወር ከነአን
ዮሙስ ብየ ሰነ ኬሰ ቱረን፤ አብራምሞ
ብየ ሰነ ኬሰ ደርቤ ሀመ እዶ «ሼኬም»
ጂደሙት፥ አች ኬሳስ ሀመ ቅልጡ
ሞሬት እንአዴሜ*። 7 ዋቀዮ ዮሙስ አብራ
ምት ሙልአቴ፥ «አን ብየ ከነ ሰኘኬቲፍ
ነንኬነ» ጂዴ፤ አብራምስ እዶ ዋቀዮ
እሰት ሙልአቴ ሰነት እዶ አርሳ ዋቀዮፍ
እንእጃሬ*። 8 አቼሞ ከኤ ገረ ብየ ቱሉን
እት ባይአቱ እሰ ቤትኤልራ ገረ በአ-ቢፍ
ቱት አርገሙ ደቄ፤ ጎዶሳስ ቤትኤልን ገረ
ልጠ-ቢፍቱት፥ አይን ገረ በአ-ቢፍቱት
ሀምብሴ ግዱ ዳበቴ፤ አችትስ እዶ እት
ዋቀዮፍ አርሳ ድኤሱ እጃሬ፥ መቃ ዋቀዮ
ዋመቴ*። 9 አቼስሞ ቡቅፌቴ እራ ጀላን
ገረ ብየ ገረ ምርጋት እንቀጄሌ።
*6. 35፡4፤ ኢያ 24፡25-26 *7. 13፡15፤
15፡18፤ 17፡8፤ 24፡7፤ 26፡3፤ 28፡13፤
35፡12፤ 48፡44፤ ኬሰ 1፡8፤ 34፡4፤
ፉር 105፡11 *8. 4፡26

አብራሃም ሃደ መናሳ ፉደቴ ብየ ግብጥት ገድ ቡኡሳ

10 ብይቻ እን እት ገሌ ሰነት ቤል ጀባን
ዋን ቡኤፍ፥ አብራም ብየ ግብጥ ኬሰ ተከ
ታኡዳፍ ገድ እንቡኤ። 11 ብየ ግብጥት
ልጡፍ ዬሮ ጂደንት፥ እን ሳራይ ሃደ መና
ሳቲን፥ «አት ዱበርቲ ሚደግዱ ተኡኬ
አን ቤከ፤ 12 ወር ግብጥ ዮሙ ስአርገን፥
‹ኩን ሃደ መናሳት› ጂደኒ አነ እንአጄሱ፥
ስሞ ፈያት እንሀምብፈቱ። 13 ኤጋ ዋኤኬ
ቲፍ አነት አከ ቶሉት፥ ሰበቢኬቲፍ አንሞ
አከን ጅራዱት፥ ‹አን አቦሌቲሳት›
ጂድ!» ጂዴ። 14 አብራም ብየ ግብጥት
ዮሙ ልጤ፥ ወር ግብጥ ዱበርትቲን
ባይኤ ሚደግዱ አከ ታቴ አርገን። 15 ጉር
ጉዶትን ሞቲ ግብጥ (ፈረኦን)†12 ዮሙ
እሼ አርገን፥ እሰት እሼ ጀጀን፤ ዮሙስ
እሼን መነ ሞትቻት እንጌፈምቴ።

†12 ኡመ 12፡15 «ፈረኦን» ጂቼን «አዱ» ጂቼደ።

16 ሞትችስ እሼፍ ጇዴ አብራምት አከ
ቶሉ ጎዴ፥ ሆጇቶተ ዲራፍ ዱበርቲ፥
ቡሻዬ፥ ሳወን፥ ሀሮተ ኮርማፍ ደልቱ፥
ጋሎተስ ኬኔፍ።

17 ዋቀዮ ገሩ ዋኤ ዱቢ ሳራይ ሃደ
መና አብራምረት ሞትቻፍ ወረ መነሳ ኬስ
ጅረን ደእቸ ጉዳዳን ደኤ። 18 ሞትች
ዮሙስ አብራምን ዋሜ፥ «ዋን አት አነ
ረት ሆጇቴ ኩን ማሊ? እሼን ሃደ መናኬ
አከ ታቴ ማሊፍ አነት ህሙ ድዴ? 19 አኖ
ከናፈን አከ እሼን ሃደ መናኮ ታቱፍ እሼ
ፉዴ፥ አት ማሊፍ ‹እሼን ኦቦሌቲኮት›
ጇቴሬ? አመስ፥ ሃት መናኬ ኩኖቲ፥
ፉደዱቲ አዴም!» ጇዴ። 20 ሞትች ዋኤ
አብራሚፍ ነሞተ እንአጀጇ፤ እሳንስ እሰ፥
ሃደ መናሳ፥ ዋን እን ቀቡ ሁንዱማስ ጌጌ
ሰኒ ከራረ ቡሰን*።
*10-20. 20፡1-18፤ 26፡1-11

ቦቆና 13

አብራሃሚፍ ሎጥ ገርገር ቡተቿሳኒ

1 አከስት አብራም ብየ ግብጥ ኬሳ
በኤ፥ እን፥ ሃደ መናሳ፥ ዋን ቀቡ ሁንዱ
ማስ ፉደቴ ብየ ገረ ምርጋት ኦል እንበኤ፤
ሎጥስ እሳ ወጅን ኦል እንበኤ። 2 አብራም
ነመ በዳዳ፥ ሆሪ ቄኤ፥ ሜቲ፥ ወርቄስ
ባይኤ ቀቡ ቱሬ። 3 እንስ ብየ ገረ ምርጋቲ
ከኤ ሀመ ቤትኤልት አዴሜ፥ ቤትኤሊፍ
ኣይ ግዱ ለፈ ዱረ ዱንካነሳ ዳበቴ ቱሬ
ቶኮ እንገኤ። 4 ኩንስ ለፈ እን ዱረ እዶ
ኣርሳ እት ሆጇቴ ቱሬ፤ አችትስ መቃ
ዋቀዮ እንዋመቴ*። *4. 12፡8

5 ሎጥ እን አብራሚ ወጅን አዴሜስሞ
ቡሻዬ፥ ሳወኒፍ ዱንካነ ከን ኦፈሳቲ ቀበ
ቱሬ። 6 ቀቤኝሳኒ ጉዳ ዋን ባይአቴፍ፥
ወል ብረ ቡፈቹ እሳን ደደብሲሴ፤ ከናፍስ
ወሊ ወጅን ጅራቹዳፍ ለፍች እሳን ገኡ
ህንደንዴኘ፤ 7 ዬሮ ሰነት ከነኣኖትኒፍ ጴሪ
ዞትን ብየ ሰነ እንጅራቱ ቱረን፤ ወረ ሆሪ
አብራም ትክሰኒፍ፥ ወረ ሆሪ ሎጥ ትክሰን
ግዱት ቆጮሎቱ ቱሬ።

8 አብራም ዮሙስ ሎጢን፥ «ኑእ ወሊፍ
ኦቦሎተ፥ ከናፍ ስኢፍ አነ ግዱት፥ ወረ
ሆሪኬ ትክሰኒፍ ወረ ሆሪኮ ትክሰን ግዱትስ
ቆጮሎን ህንተእን! 9 ኩኖ፥ ለፍች ጉቱማንሳ
ስዱረ ጅረ ምቲሬ? አነቲ ገርገር ባፈዱ!
አት ገረ ሀርከ ብታ ዮ ፉደቴ፥ አን ገረ ሀርከ
ምርጋ ነንደቀ፤ አት ገረ ሀርከ ምርጋ ዮ ፉደ
ቴሞ፥ አን ገረ ሀርከ ብታ ነንደቀ» ጇዴ።
10 ሎጥ ገረ ሀርከ ኦሊ እላሌ፥ ደቻን ዮርዳኖስ
ብሻን በኤስ አከ ቀቡ፥ ሀመ መንደረ ዞአር
ትስ አከ ለፈ ዳባ ዋቀዮ፥ አከ ብየ ግብጥስ
አከ ቱሬ እንአርጌ፤ ኩንስ ኡቱ ዋቀዮ መንደ
ሮተ ሶዶሚፍ ጎሞራ ህንበሌስን ቱሬ*። 11 አከ
ስት ሎጥ ደቻ ዮርዳኖስ ሁንዱመሳ ኦፈሳቲፍ
ፎአቴ፥ ጎዶሳ ቡቅፈቴ ገረ በአ-ቢፍቱት
እንአዴሜ፤ እሳንስ አከስት ወልራ ገርገር
በአን። 12 አብራም ብየ ከነኣን ኬስ ታኤ፤
ሎጥ ገሩ መንደሮተ ደቻ ዮርዳኖስ ግዱ
ታኤ፤ ዱንካነሳስ ሀመ መንደረ ሶዶምት አች
ቡቴ ዳበቴ። 13 ነሞትን ሶዶምሞ ጇልኦተ፥
ጬቡ ባይኤዳንስ ዋቀዮን ከን የከን ቱረን*።
*10. 2፡8-10 *13. 18፡20፤ 19፡4-9

ዋቀዮ አብራሃሚፍ አብዲ ኬኑሳ

14 ሎጥ ኤርገ እሰራ ገርገር በኤ ቦዴ
ዋቀዮ አብራሚን፥ «ኦል ጇድ፥ ለፈ አመ
ጅርቱ ከና ገረ ብታ፥ ገረ ምርጋ፥ ገረ
በአ-ቢፍቱ፥ ገረ ልጠ-ቢፍቱስ እላል!
15 ብየ አት አርግቱ ከነ ሁንዱማ አን ኬና
በረበራ ጎዴ ሲፍ፥ ሰኚኬቲፍስ ነንኬነ*።
16 አን ሰኚኬ አከ ብዮ ለፉ ነንጎደ፤ ነምን
ብዮ ለፋ ለካኡ ዮ ደንደኤ፥ ሰኚንኬስ
አከሱመ ለካአሙ እንደንደአ*፤ 17 አን እሰ
ዋነን ሲፍ ኬኑፍ፥ ከእ፥ ዴርነ ብይቻፍ
በልእነሳ ኬስ አዴም!» ጇዴ። 18 አብራ
ምስ ዱንካነሳ ቡቅፈቴ፥ ገረ ሙኬቲ
ቅልጡ መምሬ ወረ መንደረ ኬብሮንት
ድኦ ብረ ዱፌ ታኤ፤ አችትስ ዋቀዮፍ
እዶ ኣርሳ እጃሬ*።
*15. 12፡7፤ ገላ 3፡16 *16. 12፡2፤ 28፡14፤
ለኮ 23፡10፤ 1ሞቶ 4፡20 *18. 14፡13፥24

ቦቆና 14

አብራሃም ሀርከ ዲና ኬሳ ሎጥን ባፈቹሳ

1 በረ ሰነት አምራፌል ሞቲን ብየ ሺናር፥
ኣርዮክ ሞቲን ብየ ኤላሳር፥ ከዶር-ላኦሜር
ሞቲን ብየ ኤላም፥ ትድኣል ሞቲን ብየ ሰበ
ባይኤ ሞቱማረ ቱረን። 2 እሳን ቤራ ሞቲ
ሶዶም፥ ብርሻ ሞቲ ጎሞራ፥ ሸናብ ሞቲ
ኣድማ፥ ሼሜቤር ሞቲ ዜቦኢም፥ ሞቲ
ቤልኣ፥ መንደረ እሰ «ዞኣር» ጇደሜ ቤከሜ
ሰና ሎሉዳፍ በአን። 3 ወር ቦዴ ከና ሸነን ደቻ
ሲዲም እሰ አመ «ገላነ ሶግዳ» ጇደሜ ቤከ

ሙት ወል ገአኒ ወልት ህደተን። [4]ከዶር-ላኦ
ሜርን ወጋ ኩደ ለመ ገበረኒ፥ ወጋ ኩደ
ሰደፉ ኬሰሞ እሰረት እንከአን። [5]ከዶር-ላኦ
ሜር፥ ሞቶትን እሳ ወጅን ቱረንሰ ወጋ ኩደ
ኦፉረፉት ዱፈኒ ወረ ሬፉኢም እዶ «አሽታ
ሮት-ከርናይም» ጀደሙት፥ ወረ ዙዚም እዶ
«ሀም» ጀደሙት፥ ወረ ኤሚምሰ በኬ ኪር
ያታይምት ሩኩተን። [6]ወረ ሆርሰ ሮገ ቱሉ
ሴኢርራ ካሰኒ ሀመ ኤል-ጳራን እሰ ዳሪ ለፈ
ኦናት ዱካ ቡአኒ እንሩኩተን። [7]እሰ ቦዴሞ
ዴብአኒ ገረ ኤን-ሚሽጳት እሰ «ቃዴሽ»
ጀደሜ ቤከሙ ዱፈኒ፥ ብየ ወረ አማሌ
ቆታ፥ አሞሮተ ወረ ሃዜዞን-ታማር ጅራተንሰ
እንበሌሰን። [8]ከነረት ሞቲን ሶዶም፥ ሞቲን
ጎሞራ፥ ሞቲን አድማ፥ ሞቲን ዜቦኢም፥
ሞቲን ቤልአ እሰ «ዞአር» ጀደሙ፥ በአኒ
እሳን ሎሉዳፍ ደቻ ሲዲም ኬሰ እንዳበተን።
[9]ወር እሳን እት ዱለንሰ፥ ከዶር-ላኦሜር ሞቲ
ብየ ኤላም፥ ትድአል ሞቲ ብየ ሰበ ባይኤ፥
አምራፌል ሞቲ ብየ ሺናር፥ አርዮክ ሞቲ
ብየ ኤላሳር ቱረን፤ ሞቶትን ወር ዱራ ሽን
ተአኒ እሳን ከነ አርፈንት ዱለን።

10 ደቻን ሲዲም ቦለ ሱጼ ጉራቻቲን
ጉቱ ቱሬ፤ ሞቲን ሶዶሚፍ ሞቲን ጎሞራ
ኡቱ በቀተኒ ቦለት ኩኩፈን፤ ወር ሀፈንሞ
ገረ ቱሉት በቀተን። [11]ወር እሳን አርአን
ሱንሰ፥ ቀቤኘ ወረ ሶዶሚፍ ጎሞራ፥ ምዳ
ንሳኒ ሁንዱማሰ ፉደተኒ አዴመን።
[12]ሎጥ እልመ ኦቦሌሰ አብራም እሰ ሶዶም
ኬሰ ጅራቻ ቱሬሰ ቀቤኘሳ ወጅን ፉደተኒ
አዴመን*። *12. 13፡10-12

13 ነምን በቀቴ በኤ ቶኮ፥ አብራም
እብርቾ ብረ ዱፌ ከነ እት ህሜ፤ ዮሙሰ
አብራም ሙኬቲ ቅልጡ መምሬ አሞርቻ
ብረ እንጅራተ ቱሬ፤ መምሬንሞ ኦቦሌሰ
ኤሽኮሊፍ አኔር ቱሬ፤ እሳን ኩን ከኩዳን
አብራሚ ወጅን ወልት ህደተኒ ቱረን።
[14]አብራም ቦጅአሙ እልመ ኦቦሌሰሳቲ
ዮሙ ደገኤ፥ ነሞተ ድበ ሰድኢፍ ኩደ
ሰዴት ወረ መነሳት ደለተኒ ሎላፍ ገአን
ብርመቺሴ፥ ወረ ቦጅኤ ሰነ ሀመ ዳንት
ሆርዶፌ*። [15]ነሞተሳ ወረ ገርገር ህሬ አዴ
ምሰሱ ወጅንሰ፥ ሀልከኒን ጀረ ሰነረ በኤ
እሳን ሩኩቴ፥ ሀመ ሆባ እሰ ደማሰቆራ ገረ
ሀርከ ብታ ጅሩት እሳን አርኤ። [16]ቀቤኘ
እሳን ፉደተኒ ቱረን ሁንዱማ፥ ሎጥ
እልመ ኦቦሌሰሳ፥ ቀቤኘሳ፥ ዱበርቶተ፥
ነሞተ ወረ ካንሰ ዴብሴ እንገልቼ።
*14. ኢያ 19፡47፤ አቦ 18፡29

መልኪሴዴቅ፥ አብራሃምን ኤብሱሳ

17 አብራም ከዶር-ላኦሜሪፍ ሞቶተ
እሳ ወጅን ቱረን ሩኩቴ ኡቱ ዴብአ
ጅሩ፥ ሞቲን ሶዶም ደቻ ሻዌ እሰ «ደቻ
ሞቲ» ጀደሙት እት አዴሙዳፍ በኤ።
[18]መልኪሴዴቅ ሞቲን ሳሌም ሉብን ዋቀዮ
እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩሰ፥ አብራሚፍ
ቡዴናፍ ዳዲ ወይኒ ፍዴ፤ [19]እሰ ኤብ
ሴሰ፥

«ዋቀዮ እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ፥
እን ዋቃፍ ለፈ ኡሜ፥
አብራምን ሀኤብሱ!
[20]ዋቀዮ እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ፥
እን ዲኖተኬ ሀርከኬ ኬሰ
ቡሴ፥ ሀጀጀሙ!» ጀዴ።

አብራምሞ ወንተ ሁንዱማራ ኩደን ኬሳ
ቶኮ እሳፍ እንኬኔ*።
*18-20. ፉር 110፡4፤ እብ 7፡1-10

21 ሞቲን ሶዶምሰ አብራሚን፥ «ነሞተ
ቦጅአመኒ ቱረን ዴብሲ አናፍ ኬን፥
ቀቤኘ ከን ተኤሞ አት ፉደዱ!» ጀዴ።
[22]አብራም ገሩ ሞቲ ሶዶሚን፥ «አን ሀር
ከኮ ገረ ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ሁንዱማ ገረራ
ጅሩፍ እሰ ዋቃፍ ለፈ ኡሜት ኦል ነን
ካሰ፤ [23]ከናንሰ አት፥ ‹አነቱ አብራምን
ሶሮምሴ› አከ ህንጀኔፍ፥ ዋኑመ ከንኬ
ተኤ ኬሳ ፎአ ዮኪሰ ቴጳ እቲን ኮጼ ህደ
ተንሌ አከን ህንፉደትኔ ከከዴ ስት ነን
ህመ። [24]ከንኮ ሀሀፉ፥ ገሩ ወንት ነሞትንኮ
ኛተን፥ ገአን አኔር ኤሽኮሊፍ መምሬ ወረ
አና ወጅን ደቀኒ ሀኬነሙፍ፤ እሳን ገአሳኒ
ሀፉደተን!» ጀዴ።

ቦቆና 15

ዋቀዮ ከኩዳን አብራሃምን አብደቺሱሳ

[1]ኩን ኤርገ ተኤ ቦዴ፥ ዋቀዮ
ሙልአተ ኬሰ ገረ አብራም
ዱፌ፥
«ያ አብራም፥ ህንሶዳትን!
አን ጋቾነኬት፥
ገቲንኬ ባይኤ ጉዳ እንተአ»
ጀዴን።
[2]አብራም ገሩ፥ «ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥ ኡቱ
አን ደለ ደቤ ጅሩ፥ ማል አናፍ ኬኑፍ

ጅርታ? ነምን መነኮ ዻሉስ ኤሊኤዛር ነመ
ደማስቆ ከነ» ጄዴ። 3አብራም አመስ፥
«ኩኖ፥ አት ደለ አናፍ ህንላትኔ፥ ሆጇ
ታን መነኮቲ አነ ዻሉፍ ጅረ» ጄዴ።

4 ዮሙስ ዱቢን ዋቀዮ ገረሳ ዱፌ፥
«ነምች ኩን ስህንዻሉ፥ እልመ አፊኬቲ
ደልችቱቱ ስዻለ» ጄዴን። 5አብራምን
አለት ገድ ባሴስ፥ «ገረ በንቲወን ዋቃ
አል እላል፥ ኡርጀተስ ዮ ለካኡ ደንዴሴ
ለካእ!» ጄዴን፤ ከነ ቦዴሞ፥ «ሰኚንኬስ
አከሱመ እንተአ!» ጄዴን*።

6 አብራም ዋቀዮት አመኔ፥ እንሞ ቀጇ
ሉማት እንለካኤፍ*።

*5. 12:2፤ 22:17፤ በኡ 32:13፤
ኬሰ 1:10፤ ሮማ 4:18፤ እብ 11:12
*6. ሮማ 4:3፤ ገላ 3:6፤ ያቆ 2:23

7 ዋቀዮ ኤርገሲ አብራሚን፥ «አን
ዋቀዮ ብየ ከነ ዻለ አከ ጎደቱፍ ሲፍ
ኬኑፍ፥ እሰ ኡር ብየ ከልዶታቲ ስባ
ሴደ!» ጄዴ። 8አብራም ገሩ፥ «ያ
ዋቀዮ ጎፍታ፥ አን ብይቸ ዻለኮ ጎደቼፍ
አከን ጅሩ ማሊነን ቤካ?» ጄዴ።

9 ዋቀዮሞ ከነረት፥ «ጎሮምሰ ወጋ
ሰድኢ፥ ሬቲ ደልቱ ወጋ ሰድኢ፥ ኮር
ቤስ ሆላ ወጋ ሰድኢ፥ ጉጌ ሆራ፥ ጉጌ
ከን ብራ ሶኬ ቶኮስ አናፍ ፍድ!»
ጄዴን።

10አብራምስ እሳን ከነ ሁንዱማ ገረ ዋቀ
ዮት ፍዴ፥ እዶ ለመ ለመት ኩኩቴ፥
ወለካ ቅጠ ወለካ እሰ ካኒ ወል እላልችሴ
ካኤ፤ ጉጌወን ገሩ እዶ ለመ ለመት ህንኩ
ኩትኔ። 11ዬሮ አላቲን ረቃ ረቅቸረት ቡቡ
አንሞ፥ አብራም እራ እንኦፌ።

12 ኡቱ አዱን ገድ ልጣ ጅርቱ፥
ህርብን ኡልፉታን አብራምን ቀቤ፥
ናሱን ጉዻን ለፈ እት ዱከኔሱስ እሰት
እንዱፌ*። 13ዋቀዮ ዮሙስ አብራ
ሚን፥ «ሰኚንኬ ብየ ከንሳኒ ህንተእን
ኬሰት ገላ ተኡፍ፥ አችትስ ገርቡማት
ሆጇቿዻፍ፥ ወጋ ድበ አፉር ጩንቁርፌ
ሙፍ አከ ጅረን ዱጋሳ ቤክ*! 14ገሩ
አን ሰበ እሳን ሆጇተኒፍ ሰነት አደበ ነን
ፍደ፥ ቦዴስ ቀቤኛ ጉዻ ፉደተኒ አቺ
እንበኡ*። 15ዋኤ አፊኬፍሞ፥ አት
ዱሎምቴ በረ ቁፍቴ ነጋዻን እንቦቆተ፥
እንአዋለምተስ*። 16የከ ወረ አሞሮታ
አመዩ ሰፈረሳ ጉቴ ዋን ህንራወተም
ኒፍ፥ ሰኚንኬሞ ደሎተ አፉረፉት ዴብ
አኒ እንዱፉ» ጄዴ።

*12. 2:21፤ 1ሳሙ 26:12፤ ኢሳ 29:10
*13. በኡ 1:11-14፤ 12:40፤ ሆኤ 7:6
*14. በኡ 3:21-22፤ 12:40-41፤ ሆኤ 7:7
*15. 25:7-8

17 አዱን ልጤ ኤርገ ዱከናኤሞ፥ ኩኖ
ቆዻን እብዻ አሩ፥ ጉጭ ቦበአንስ ፎን ገር
ገር ህረሜ ሰነ ግዱ እንደርቤ*። 18ዋቀዮ
ጋፈስ አብራሚ ወጅን ከኩት ገሌ፥ «አን
ብየ ከነ ለገ ግብጢ ጀልቀቤ ሀመ ለገ
ጉድቻ ለገ ኤፍራጢስት ሰኚኬቲፍ ነን
ኬኘ*! 19ኩንስ ብየ ቄኖታ፥ ቄኒዞታ፥
ቀድሞኖታ፥ 20ከን ሄቶታ፥ ጲሪዞታ፥
ሬፋኦታ፥ 21አሞሮታ፥ ከነአኖታ፥ ጊርጋ
ሾታ፥ ከን ይቡሶታስ አፍ ኬሳ ቀበ»
ጄዴ።

*17. በኡ 19:18 *18. 12:7፤ 1ሞቶ 8:65፤
5:1

ቦቆና 16

አጋር አብራሃሚፍ እልመ ጎደቼሼ

1 ሳራይ ሃት መና አብራም ደለ ህንጎደ
ትኔ፤ ሆጇቱ «አጋር» ጄደምቱ ቶኮሞ
ቀብድ፤ እሼን ነመ ብየ ግብጥ ቱርቴ።
2ሳራይስ አብራሚን፥ «ዋቀዮ ደለ ጎደቼ
አከ ነዶዌ እንአርግተ፥ ከናፍ ሆጇቱኮ ብረ
ገእ! ተሪ እሼራ ነመ መቃኮ ካሱ ነንአርገ
ደን ተአ» ጄቴ፤ አብራምስ ዱቢ ሳራይ
እንደገኤ*። 3ሳራይ ሃት መና አብራም
ሆጇቱሼ አጋር እሼ ነመ ብየ ግብጥ ሰነ
ፍዴ፥ አከ ሃደ መናት አብራም አባ መና
ሼቲፍ እንላቴ፤ ኩንስ አብራም ብየ ከነአን
ኬስ ወጋ ኩደኒፍ ኤርገ ጅራቴ ቦዴ ተኤ።
4እን አጋር ብረ ገኤ፥ እሼንስ እንኡልፎ
ፍቴ፤ ኡልፈ ተኡሼስ አፍረት አርግቴ
ጊፍቲሼ ኡልፍነ ዶወቴ። 5ሳራይ ከነረት
አብራሚን፥ «አነት በሌሱሼ ከነት ስቱ
ጋፈተመ! አት ሆጇቱኮ አፍት አከ ቀብ
ዱፍ አነቱ ሲፍ ኬኔ፥ እሼንስ ኡልፈ
ተኡሼ አፍረት ኤርገ አርግቴ፥ አነ
እንቱፈቴ፤ ዋቀዮ አናፍ ስግዱት ሀፈ
ረዱ!» ጄቴ። 6አብራም ዮሙስ ሳራ
ዩን፥ «ኩኖ! ሆጇቱንኬ ሀርከኬ ኬሰ
ጅርት፥ ዋኑመ ጋሪ ተኤ ስት ሙልአቴ
ጎድ!» ጄዴ፤ ኤርገሲ ሳራይ ሆጂ ጅብሲ
ሳዻን ገድ እሼ ቀብዴ፤ አጋርሞ እሼ ጀላ
እንበቀቴ።

*2. 30:3፥9

7 ኤርገማን ዋቀዮስ ለፈ ኦና ኬሰት
ቡርቃ ብሻኒ ብረት አጋርን እንአርጌ፤ ቡር
ቃን ብሻኒ ሱንስ ከራ ሹር ደቁ ጉባ ጅረ
ቱሬ*፤ 8 ኤርገምችስ አጋሪን፥ «ያ
አጋር፥ ሆጀቱ ሳራይ! ኤሳ ዱፍቴ፥
አመሞ ኤስ ደቃ ጅርታ?» ጀዴ፤ እሼ
ንስ፥ «አን ሳራይ ጊፍቲኮ ጀላ በቀቻን
ጅረ» ጀቴ። 9 ኤርገማን ዋቀዮሞ ዴብሴ
እሼዳን፥ «ዴብኢ ጊፍቲኬቲፍ ገል፥ ገድ
ኦፍ ዴብሲ ሀርከሼ ጀለ ቡል!» ጀዴ።
10 ኤርገማን ዋቀዮ እት ፉፌ፥ «ዋቀዮ፥
‹አን ሰኘኬ ጉዳ ነንባይእሰ፥ ባይእነሳራ
ከን ከኤስ ነምን ደንደኤ እሰ ህንለካኡ›
ሲንጀደ» ጀዴ*።

11 ኤርገማን ዋቀዮ አመስሞ፥
«ኩኖ ኡልፎፍቴተ፥ እልመስ
እንዴሰ፥
ዋቀዮ እሰ አት ገድ ቀበምቴ እየቴ
ዋን ሲፍ ደገኤፍ፥ መቃሳ
‹እሽማኤል›
ጀቴ እንሞጋፍተ*!
12 እን አከ ሀሬ ዲዳት እንጅራተ፤
እን ነመ ሁንዱማረት ሀርከ ኦል
እንፉደተ፥
ነምን ሁንድኑስ እሰረት
ሀርከ ኦል እንፉደተ፤
አቦሎተሳ ሁንዱማን ጭጋዳ
እንጅራተ» ጀዴን።

*7· በኡ 14:19፤ 23:20፤ ለኮ 22:22፤
1ሞቶ 19:7፤ 2ሞቶ 19:35 *10· 17:20
*11· ኢዮ 34:28

13 አጋርስ፥ «አን ዱጉመን ዋቀዮን እሰ
ነእላላ ቱሬ አርጌ?» ዋን ጀቴፍ፥ ዋቀዮ እሰ
እሼት ዱበቴ ሰነ «ኤል-ሮእ» ጀቴ ዋምቴ፤
[«ኤል-ሮእ» ጀቹን «ዋቀዮ እሰ ነእላሉ»
ጀቹደ]። 14 ከናፍ ነሞትን ብሻን ቦላ እሰ ቃዴ
ሺፍ ባሬድ ግዱ ጅሩ ሰነ፥ («ቤኤር-ለሃይ-
ሮእ» ጀደኒ ዋመን)፤ «ቤኤር-ለሃይ-ሮእ»
ጀቹን «ብሻን ቦላ ከን እሰ ጅራታ ነእላሉ»
ጀቹደ።

15 አጋርስ አብራሚፍ እልመ ዴሴ፤ አብ
ራምስ መቃ እልመሳ እሰ አጋር እሳፍ ዴሴ
«እሽማኤል» ጀዴ ሞጋሴ*። [«እሽማኤል»
ጀቹን «ዋቀዮ እንደገአ» ጀቹደ]። 16 ዮሙ
አጋር እሽማኤልን እሳፍ ዴሴ፥ አብራም ነመ
ወጋ ሰዴተሚ ጀአ ቱሬ። *15· ገላ 4:22

ቦቆና 17

ምልክትን ከኩ፥ ደግነ ቀባን ኬነሙሳ

1 አብራም ነመ ወጋ ሰገልተሚ ሰገሊ
ዬሮ ተኤት ዋቀዮ እሰት ሙልአቴ፥ «አን
ኤል-ሻዳዩደ» [«ኤል-ሻዳይ» ጀቹን
«ዋቀዮ እሰ ሁንዱማ ደንደኡ» ጀቹደ]፤
«በሌሳ ከን ህንቀብኔ ተእ፥ ፉለኮ ዱረ
ዴዴብእ*! 2 አንስ ከኩኮ አናፍ ሰግዱ ነን
ዳበ፥ ሀመ መሌስ ሰንባይእሰ!» ጀዴን።
3 ዮሙስ አብራም ፉለሳቲን ለፈት ገድ
እንጎምብፈሜ፤ ዋቀዮስ እሰት እንዱበቴ፥
4 እን፥ «ኩኖ፥ ከኩን አን ሲወጅን ገሌ፥
አት ሰበ ሶናን ባይኤዳፍ አባ አከ ታቱደ፤
5 መቃንኬ ሰአች ‹አብራም› ህንጀደሙ፥
አን ሰበ ሶናን ባይኤዳፍ አባ ዋነን ሰኅ
ዱፍ፥ መቃንኬ ‹አብራሃም› እንጀደመ*፤
[‹አብራሃም› ጀቹን ‹አባ ሰበ ባይኤ›
ጀቹደ]*። 6 አት ሶናን ባይእፍቴ አከ
ሆርቱ ነንጎደ፤ ሰብን ባይኤን ሰኬሳ አከ
አርገመን፥ ሞቶትንስ ሰኬሳ አከ በአን ነን
ጎደ፤ 7 አን ሲፍ ዋቀዮ ተኤ፥ ሰቦዴዳንስ
ሰኘኬቲፍ ዋቀዮ ተኡፌፍ ከኩኮ አፌኮፍ
ሰግዱት፥ ደሎተ ሰቦዴ ጅረን፥ ሰኘሳኒ
ሁንዱማ ግዱትስ ከኩ በረበራ ጎዴ፥
ጭምሴ ነንዳበ። 8 ብየ አት አመ ገላ እት
ታቴ፥ ብየ ከነአን ሁንዱማ ሲፍ፥ ሰቦዴ
ዳንስ ሰኘኬቲፍ፥ ዳለ በረበራ ጎዴ ነን
ኬነ፤ እሳኒፍስ ዋቀዮ ነንተአ» ጀዴ*።

*1· በኡ 6:3 *4-5· 12:2፤ ሮማ 4:17
*8· 12:7፤ እብ 11:9-10፤ ሆኤ 7:5

9 ዋቀዮ ዮሙስ አብራሃሚን፥ «አትሞ
ከራኬ ከኩኮ ኤግ፥ ሰኘንኬ ደሎትን ሰቦ
ዴዳን ዱፉ ከኩኮ ሀኤጉ! 10 አመስ ከኩ
ንኮ እን አናፍ ሰግዱት፥ ነሞተኬ ግዱት፥
ሰቦዴዳንስ ሰኘኬ ግዱት ኤጉን እስኒፍ
ተኡ፥ ‹እስን ኬሳ ዲር ሁንድኑ ደግነ ሀቀ
በሙ!› እሰ ጀዱደ*። 11 እስን ጎጋ ፎንኬ
ሰን ሀጉጌ ደግነ ቀበዳ! ኩንስ ከኩ እሰ
አናፍ እስን ግዱት ዳበቴፍ ምልክተ
እንተአ*። 12 ደሎተ ሁንዱማ ኬሰት ዲረ
ተኤ መነኬ ኬሰት ከን ደለቱ፥ ሰኘኬ ኬሳ
ኡቱ ህንተእን ከን እሰ አርመራ ሆሪዳን
ብተሜስ፥ ደለቴ ጉያ ሰዴተት ደግነ ሀቀ
በሙ! 13 እን መነኬ ኬሳ ደለቴስ፥ እን
ሆሪኬቲን ብተሜስ ደግነ ሀቀበሙ! ከኩ
ንኮ እን ምልክትንሳ ፎንኬሰንረት ሙል
አቱ ከኩ በረበራ እንተአ። 14 ዲር ቶኮሌ

ደግነ ከን ሀንቀበምን፥ አን ጎጋ እሰ ፎንሳ
ሀጉጌ ደግነ ሀንቀበትን፥ ከኩኮ ዋን ጨብ
ሴፍ ሰበሳ ኬሳ ባፈሜ ጅሬኝሳ እንበሌ
ፈመ» ጂዴ።

*10. ሌዎ 12፡3፤ ዮሀ 7፡22 *11. ኬሰ 30፡6፤
ሮማ 4፡11

15 ዋቀዮ አመስ አብራሃሚን፥ «ዋኤ
ሃደ መናኬ ሳራይፍሞ፥ መቃሼ ‹ሳራይ›
ጂቴ ሀንዋምን፥ መቃንሼ ስአች ‹ሳራ›
ሆጂደሙ! 16 አን እሼ ነንኤብሰ፥ እልመ
ስሞ እሼራ ሲፍ ነንኬነ፤ አን እሼ ነንኤ
ብሰ፥ እሼንስ ሰበ ባይኤዳፍ ሃደ እንታት፤
ሞቶትን ሰበ ገራገራ እሼራ እንአርገሙ»
ጂዴ። 17 ዮሙስ አብራሃም ፉለሳቲን ገድ
እንጎምብፈሜ፤ ገሩ እንኮልፌ፤ ኦፌሳስ፥
«ጃርሰ ወጋ ድባፍ ሙጫን እንደለታፌ?
ሳራን እሼን ወጋ ሰገልተማሞ ሙጫ
እንዴሲ?» ጂዴ* ጋፈቴ። 18 አብራሃምስ
ዋቀዮን፥ «እሽማኤልሌ ኡቱ ፉለኬ ዱረ
ጅራቹ ደንደኤ፥ እንገአ ቱሬ!» ጂዴ።
19 ዋቀዮሞ ዴብሴ፥ «ዋዉ፥ ሃደ መናኬ
ሳራቱ እልመ ሲፍ ደአ መሌ፥ አትስ
መቃሳ ‹ይስሀቅ› ጂቴ እንሞጋፍተ፤ አን
ከኩኮ፥ አከ ከኩ እሰ ቦዴዳን ሰኟሳቲፍ
በረበራን ጅራቱት፥ እሳ ወጅን ነንጀቤሰ*።
20 ዋኤ እሽማኤሊፍሞ አን ሲፍ ደገኤረ፤
ኩኖ፥ እሰ ነንኤብሰ፥ አከ እን ሆሩ፥ ሶና
ንስ አከ እን ባይአቱ ነንጎደ፤ እን ጉርጉ
ዶተ ብያ ኩደ ለማፍ አባ እንተአ፤ እሰስ
ሰበ ጉዳ ነንጎደ*። 21 ከኩኮ ገሩ ይስሀቅ እሰ
ሳራን በረ-ኤጌር ዮወነ ሲፍ ዴሱ ወጅን
ነንጀቤሰ» ጂዴን። 22 ዋቀዮ ኤርገ አብራ
ሃሚ ወጅን ዱበቴ ራወቴ ቦዬ፥ እሰ ብራ
አል ሶኬ።

*17. 18፡12፤ 21፡6፤ ሮማ 4፡19-21
*19. 26፡3 *20. 16፡10፤ 21፡13፥18፤ 25፡16

23 አብራሃምሞ እልመሳ እሽማኤልን፥
ሆጂቶተ መነሳ ኬሰት ደለተን ሁንዱማ፥
ወረ ሆሪሳቲን ብተመን ሁንዱማስ፥ ነሞተ
መነሳ ኬሰ ጅረን ኬሳ ዲረ ከን ተኤ ሁን
ዱማ ፉዴ፥ ጋፈሱመ አኩመ ዋቀዮ እሳን
ጂዴት፥ ጎጋ እሰ ፎንሳኒ ሀጉጌ ደግነ
ቀቤ፤ 24 አብራሃም ጎጋ እሰ ፎንሳ ሀጉጌ
ዬሮ ደግነ ቀበቴ፥ ነመ ወጋ ሰገልተሚ-ሰ
ገሊ ቱሬ። 25 እሽማኤል እልም አብራሃም
ጎጋ እሰ ፎንሳ ሀጉጌ ዬሮ ደግነ ቀበቴ፥
ነመ ወጋ ኩደ ሰድኢ ቱሬ፤ 26 ጋፈሱመ
አብራሃሚፍ እልምሳ እሽማኤል ደግነ ቀበ
ተን፤ 27 አከሱመስ ነሞትን መነሳ ጅረን፥
ወር መነሳት ደለተን፥ ወር ኦርመራ ሆሪ
ዳን ብተመንስ እሳ ወጅን ደግነ ቀበተን።

በቆና 18

አብራሃም ኤርገሞተ ዋቀዮ ኬሱምሲሱሳ

1 አብራሃም ዬሮ ሳፉ በልበለ ዱንካነሳ
ዱረ ታኤ ኡቱ ጅሩ፥ ዋቀዮ ቅልጡ
መምሬ ብራ እሰት እንሙልአቴ። 2 አብራ
ሃም አል እላሌ ነሞትን ሰድእ እሰ ዱረ
ዳበቹሳኒ አርጌ፤ አኩመ እሳን አርጌን በል
በለ ዱንካንቻ ዱራ ከኤ፥ እሳን ስመቹዳፍ
እት ፌጌ፥ ሀመ ለፈ ገኡት እንቆመኤ*፤
3 እሰ ቶኮንስ፥ «ጎፍታኮ፥ አን ስዱረት
ፉረ ቶላዳን እላለሜረ ዮን ተኤ፥ አነ ገር
ብቸኬ ብረ ሀንደርብን! 4 ሜ፥ ብሻን ጥኖ
እስኒፍ ሀፍደኒ፥ ሚለ ድቀዳቲ ሙከ ከነ
ጀለት አረ ገልፈዳ! 5 ‹ቶሌ› ጂተኒ ገረ
አነ ገርብቸኬሰኒት ኤርገ ጎርተኒ፥ ደደቢ
አከ ባተኒፍ ቡዴን ጨባ ቶኮ እስኒፍ ነን
ፍደ፤ እሰ ቦዴ ደርቡ እንደንዴሱ»
ጂዴ፤ እሳንስ፥ «አኩመ ጂቴ ጎድ!»
ጂደን። *2. እብ 13፡2

6 ዮሙስ አብራሃም አሪቲዳን ገረ ዱን
ካነ እሰ ሳራን ኬሰ ጅርቱ ደቄ፥ «ደፈቲ
ዳኩ በኤሰ ቆዳ ሰፈራ ሰድእ ሱኩሚ
ብጥሌ ቶልች!» ጂዴ። 7 ኦፌሞ ገረ ለፈ
ሳወን ጅረኒት ፌጌ፥ ድብቻ በኤሰ ፎንሳ
ላፉ ቶኮ ፉዴ ደርገጌሰ ቶኮት ኬኤ፤ እንስ
ሀርከ ሆኤ እንቆጂሴ። 8 አብራሃምስ እት
ቱፍ አነን፥ ፎን ድብቻ እሰ ቆጂስሴ ሰነስ
ጌሴ እሳኒፍ ድኤሴ፤ እሳንስ እንኛተን፤
እን ገሩ ዳበቴ ሙከቻ ጀለት እሳኒፍ
እንኤርገመ ቱሬ።

9 ዬሮ ሰነት እሳን፥ «ሳራን ሃት መናኬ
ኤሰ ጅርቲ?» ጂደኒ እሰ ጋፈተን፤
እንስ፥ «አች ዱንካነ ኬሰ ጅርት» ጂዴ
ዴብሴፍ። 10 ጎፍትችስ፥ «በረ ኤጌር ዮወነ
ዴብኤ ገረኬ ነንዱፌ፥ ሳራን ሃት መናኬ
እልመ ጎደቴ ነኤግድ» ጂዴ፤ ሳራንስ ከራ
በልበለ ዱንካነ እሰ ዱግደ አብራሃም ዱባን
ጅሩ እንደጌፈት ቱርቴ*። *10. ሮማ 9፡9

11 አብራሃሚፍ ሳራን ለፈ ጉረኒሩ፥
ገራ-ዱኩቢን ዱበርቲት ዱፉስ ሳራራ
ጭቲረ። 12 ከናፍ ሳራን ገራሼ ኬሰት
ሴቅጤ፥ «ኤርገን ዱሎሚ ደደቤ፥ አባ

መናኮ ብረ ገኡዩ ነንሀዋሬ? አባን መናኮስ
ለፈ ጉሬረ ምቲሬ?» ጀቴ*። 13 ዋቀዮሞ
አብራሃሚን፥ «ማሊፍ ሳራን፥ ‹ኤርገን
ለፈ ጉሬ ቦዴ፥ አመ አን ዱጉመን ደለ
ጎደዳ?› ጀቴ ኮልፍቴ? 14 ወንት ድንቅሲ
ሳን ዋቀዮ ጎቹ ደደቡ ጅራሬ? በረ ኤጌር
ዮወነ ዴብኤ ገረኬ ነንዱፈ፥ ሳራንስ
እልመ ጎደቴ ነኤግድ» ጀዴ*። 15 ሳራን
ገሩ ሰበቢ ሶዳቴፍ፥ «አን ሀንኮልፍኔ»
ጀቴ ገንቴ፤ እንሞ፥ «ለኪ፥ ኮልፍቴተ»
ጀዴ።

*12. 17፡17
*14. ማቴ 19፡26፤ ሉቃ 1፡37፤ 21፡1-8

አብራሃም ወረ ሶዶሚፍ ከደቹሳ

16 ነሞትን ሰደን ሱን ዬሮ አቺ ከአን፥
እጀሳኒ ሶዶምረ ቡፈተን፤ አብራሃምሞ
እሳን ጌጌሱዳፍ ተከ ወጅን አዴሜ።
17 ዮሙስ ዋቀዮ ያደሳት፥ «ወንተን ጎቹፍ
ጀዱ አብራሃምን ነንዶክሳሬ*? 18 አብራ
ሃም ሰበ ጉዳ፥ ሰበ ጀባስ እንተአ፤ ሰብን
ብየ ለፋራ ሁንድኑ ሰበቢሳቲፍ እንኤብ
ፈሙ*። 19 አን አብራሃምን ቤኬ ፎአ
ዴረ፤ አመስ አን ዋቀዮ እሰን አብራሃምን
አብደቺሴ አከን ራወዱፍት፥ እን እጀ
ሌሳ፥ ነሞተ መነሳስ ወንተ ቀጄላ፥ ወንተ
ዱጋ ተኤስ ሆጄቹዳን ከራ አነ ዋቀዮ አከ
ኤገኒፍ፥ እሳን አቦሙን እሰረ ጅረ»
ጀዴ*። 20 ዋቀዮ ከነ ቦዴ አብራሃሚን፥
«እየትን ወረ ሶዶሚፍ ጎሞራረት ድአቴ
አተም ጉዳደ! ጩቡንሳኒስ ሀመም ባይኤ
ኡልፉታደ*! 21 አመስ ገድ ቡኤ ወንት
እሳን ሆጄተን ሁንድኑ አከ እየተ ነብረ ገኤ
ሰና ተኡሳ ነንእላለ!» ጀዴ።

*17. አሞ 3፡7 *18. 12፡3 *19. ኬሰ 6፡7፤
32፡46 *20. 19፡13

22 ነሞትን ለማን ገረ ሶዶምት ገረ ገለኒ
እንአዴመን፤ ዋቀዮ ገሩ አቹመ ዋን
ቱሬፍ፥ አብራሃም ፉለሳ ዱረ እንዳበቴ።
23 እን ገረ ዋቀዮት ድአቴ፥ «ዱጉመ ነመ
ቀጄላ ነመ ጀልአ ወጅን ለፈራ በሌሱፍ
ጀታ*? 24 ነሞትን ቀጄሎትን ሸንተምን
መንደረቲ ኬሰ ጅሩ ተአ፤ ኤጋ እዶ ሰነ
እንበሌስታ? ሰበቢ ነሞትን ቀጄሎትን ሸን
ተምን አች ኬሰ ጅረኒፍ ጀቴ ሀንዲፍ
ቱፊ? 25 አባን ፍርዲ ጉቱማ ብየ ለፉ፥
ፍርዲ ተኡ እንኬነ ምቲሬ? ከናፍ ነመ
ቀጄላ አከ ነመ ጀልአ ጎቹን፥ እሰ ቀጄላስ
እሰ ጀልአ ወጅን አጄሱን ስራ ሀፈጋቱ!»
ጀዴ*።

*23. ለኮ 16፡22 *25. ፋር 94፡2

26 ዋቀዮሞ ዴብሴ፥ «መንደረቲ ሶዶም
ኬሰት ነሞተ ቀጄሎተ ሸንተመ ዮን አርገዴ፥
እሳኒፍ ጀዴ ጉቱማ እዶ ሰናፍ ነንዲሰ»
ጀዴ*።

27 ዮሙስ አብራሃም፥ «አንሌ ብዮደ፥
ዳራደስ፥ ከነ ኬሳሞ እጀ ጀባዴን ጎፍታኮት
ዱበቻ ጅረ። 28 ነሞተ ቀጄሎተ ሸንተመ
ኬሳ ሸንቱ ሀርአተ ተአ፤ እሳን ሸነን ከናፍ
ጀቴ፥ መንደረቲ ጉቱማት እንበሌስታሬ?»
ጀዴ፤
ጎፍትችስ፥ «አች ኬሳ አፉርተሚ ሸንዩ
ዮን አርገዴ፥ አን እሼ ሀንበሌሱ» ጀዴ።

*26. ኢሳ 65፡8፤ ማቴ 24፡22

29 አብራሃም አመስ ዱቢሳ እት ፉፌ፥
«ነሞተ አፉርተመቱ አችት አርገመ ተአ»
ጀዴን፤
ጎፍትችስ፥ «ወረ አፉርተመ ሰናፍ ጀዴ
ነንዲሰ» ጀዴ።

30 አብራሃምስ፥ «አመስ ዴብኤ ዱበ
ቹንኮ ጎፍታኮ ሀንአርሰን! ነሞተ ሶዶመቱ
አችት አርገመ ተአ» ጀዴ፤
ጎፍትችስ፥ «አች ኬሳ ሶዶመዩ ዮን አር
ገዴ ነንዲሰ» ጀዴ።

31 አብራሃምስ፥ «ኩኖ! ተከ እጀ
ጀባዴ ጎፍታኮት ነንዱበደ፥ ነሞተ ድግደ
መቱ አችት አርገመ ተአ» ጀዴ፤
ጎፍትችስ ዴብሴ፥ «ወረ ድግደመ ሰናፍ
ጀዴ በሌሱ ነንዲሰ» ጀዴ።

32 አብራሃምስ፥ «አመስ አል ቶኮ
ዱዋ ደበሌ ዱበቹንኮ ጎፍታኮ ሀንአርሰን!
ነሞተ ኩደንቱ አችት አርገመ ተአ»
ጀዴ፤
ጎፍትችስ፥ «ወረ ኩርነን ሰናፍ ጀዴ በሌሱ
ነንዲሰ» ጀዴ*። 33 ዋቀዮስ እሰ አብራሃሚ
ወጅን ዱበቻ ቱሬ ራወቴ እንአዴሜ፤ አብራ
ሃምሞ እዶሳት እንዴብኤ።

*32. አቦ 6፡39፤ ኤር 5፡1፤ ሀስ 22፡30

ቦቆና 19

ጩቡን ወረ ሶዶም ሶዳችሳ ተኡሳ

1 ኤርገሞትን ዋቀዮ ለማን ገልገለ ገረ
ሶዶም እንዱፈን፤ ሎጥስ ከረ ኬላ ሶዶም
ዱረ እንታአ ቱሬ፤ ሎጥ ዬሮ እሳን
አርጌ፥ ስመቹዳፍ ከኤ እት አዴሜ፥ ሀመ
መታንሳ ለፈ ገኡት ቆመኤፊ፥ 2 «ጎፍቶ

ሊኮ፥ ገረ መነ ገርብቸኬሰኒት አስ ጎር
ተኒ፥ ሚለኬሰን ድቀተኒ አከ ቡልተኒፍ
እስነን ከደደ! በሪዳንስ ካተኒ ከራኬሰንረ
እንቡቱ» ጇዴ፤ እሳንሞ፥ «ህንተኡ፥
ኑእ በኬ ከነ እንቡለ!» ጇደን። 3እን ገሩ
ጭምሴ ዋን እሳን ግድሲሴፍ፥ ገረ መነሳት
እንጎረን፤ እንሞ ቡዴነ ጫርጊ ቶልችሲሴ
እርባተ እሳኒፍ እንቆጴስሴ፥ እሳንስ
እንኛተን።

4 ኡቱ እሳን ገድ ህንጭጪስን ዱረ፥
ኩኖ ወር መንደረ ሰና፥ ነሞትን ሶዶም፥
ደርገጎትን፥ ጃርሶሊንስ ሁንድኑ ቶኮሌ
ኡቱ ህንሀፍን፥ ዱፈኒ መንቸ እንመር
ሰን። 5ጇርስ ሎጥን ዋመኒ፥ «ነሞትን ገል
ገለ ከነ ገረኬ ዱፈን ሜሬ? አከ እሳን
ገዴስኑት ገረኬኘት ገድ ባስ!» ጇደኒ
እንወጨን*። 6ዮሙስ ሎጥ ገረ ጇራት ገድ
በኤ በልበለስ ኦፍ ዱባን እንጩፌ፤ 7ጇራ
ንስ፥ «ሀደራ ያ አቦሎተኮ፥ ዋን ጇልአ
አከሲ ህንሆጇትና! 8ኩኖ፥ አን ዱርበ
ለመ ወረ ከናን ዱረ ዷር ብረ ህንገእን
ቀበ፥ እሳን ገድ እስኒፍ ነንባሰ፥ ዋን ጋሪ
ተኤ እስንት ሙልአቱ እሳንረት ራወዳ!
ነሞትን ኩን ገሩ በንቲ መነኮ ጇለት ዋን
ዴሰኒፍ፥ ዋን ቶኮሌ እሳን ህንጎድና!»
ጇዴ*። 9ጇር ገሩ፥ «አሲ በድ!» ጇደ
ኒን፤ እት ደበለኒስ፥ «ነምቾ ቶከቾ ገላ
ተኤ አስ ዱፌ ኩን፥ ዱቢኬኘ ኬሰ ልጤ
ሴረ ኑፍ ባሳሬ? አመሞ እሳን ሰነ ጫላ
ስረት ሀማ እንሆጇትነ» ጇደኒን፤ ዮሙስ
ሎጥን ሁምናን ወልት ጨፈቀኒ፥ በልበ
ልቸ ጨብሱ ብረ ገአን። 10ገሩ ነሞትን
ወር ኬሱሞትን ሱን ሀርከሳኒ ገድ ባሰኒ፥
ሎጥን ገረሳኒት ኦል ገልቾኒ፥ በልበልቸ
ጩፈን። 11ጇሬን አለ ቱረን ሰነሞ እሰ
ጥናዳ ሀመ እሰ ጉዳት ደእቻን ጃማ እሳን
እንጎደን፤ ጇርስ በልበልቸ በርባድቻን ኦፍ
እንደደብሲሰን*።

*5. ሌዎ 18፡22 *6-8. አቦ 19፡22-24፤
ሮማ 1፡27 *11. 2ሞቶ 6፡18

ሎጥ ሶዶሚ በኡሳ

12 ከነ ቦዴ ነሞትን ወር ኬሱሞትን ሱን
ሎጢን፥ «አደና ነመ ከን ብራ ቀብዳ?
አት ሶዶተኬ፥ እልማንኬ፥ እንተሎተኬ፥
መንደረ ከነ ኬሳ ከንኬ ከን ተአን ሁንዱማ
እዶ ከና ባስ! 13ኑእ እዶ ከነ በሌሱፍ
ጇነ፤ እየትን ወረ እዶ ከነ ጅራተንረት ገረ
ዋቀዮት ድአቴ ጉዳ ዋን ተኤፍ፥ ዋቀዮ
መንደረ ከነ አከ በሌስኑፍ ኑኤርጌረ»
ጇደን*። 14ዮሙስ ሎጥ ደቄ፥ ሶዶተሳ
ወረ እንተሎተሳ ፉዱፍ ጅረንት ዱበቴ፥
«ከአ፥ ዋቀዮ መንደረ ከነ በሌሱፍ ጇዻ፥
እዶ ከና በአ!» ጇዴን፤ ሶዶተሳት ገሩ
ዋን እን ተጻፍ እሳንት ዱበቴ እት ፈካቴ*።
*12-13. 18፡20፤ 2ጴጥ 2፡6-8 *14. ለኮ 16፡21

15 ዮሙ ቦሩን በቀቄስ ኤርገሞትን ሱን
ሎጢን፥ «ከእ፥ መንደረ ጩቡሼቲፍ አደ
በምቱ ኬሰት አከ ህንበሌፈምኔፍ፥ ሃደ
መናኬ፥ እንተሎተኬ ወረ አደነ ጅረን
ለማንስ ፉደዱ በእ!» ጇደኒ ሉቡት
ቀበን። 16እን ገሩ ቀቀበቻ ቱሬ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ ዋቀዮ ዋን እሰ በራሬፍ፥ ነሞትን
ሱን እሰ፥ ሃደ መናሳ፥ እንተሎተሳ ለማ
ንስ ሀርከ ቀበኒ ባሰኒ መንደረቲ ዱባን
እንገአን፤ 17ኤርገ ገድ እሳን ባሰኒስ፥ እን
ቶኮ፥ «ለፈ ሉቡኬ ኦልፈቱት በቀዱ፥
ኦፍ ቦዴ ህንምልአትን፤ ናኖ ከነ ኬሳስ
እዶ ቶኮሌ ህንዳበትን! አት አከ ህንበሌፈ
ምኔት፥ ገረ ሮገ ቱሎታት ኦል በቀዱ!»
ጇዴን*። 18ሎጥሞ፥ «አቾ ምት፥ ያ ጎፍ
ታኮ! 19ኩኖ፥ ገርብቾኬ ፉለኬ ዱረት
አያነ አርገቴረ፥ ሉቡኮ ኦልቼዳንስ ጋሩማ
ጉዳ አነ አርግሲፍቴተ፤ ገሩ አን ገረ ሮገ
ቱሎታት በቀዴ ጇላ በኡ ዋነን ህንደንዴ
ኜፍ፥ ወንት በሌሱ ኩን ከራት ነቀቀበ፥
አንስ ነንዱአ፤ 20ኩኖ፥ መንደር ፉሌ
ጅርቱ ኩን እት በቀቼዳፍ ድአደ፥ ጥኖደስ
እሼን ጥኖደ ምቲሬ? አቾት በቀዴ ሉቡ
ንኮ አከ ኦሉ አናፍ ጎድ!» ጇዴ። 21ኤር
ገምቾስ፥ «ኩኖ፥ አን እሰ ከናፍስ ፉረ
ስት ነንቶለ፥ መንደረ አት ዋኤሼ ዱበቱ
ከነስ ገረ ህንገልቼ። 22ሀመ አት አቾ
ጌሱት፥ አን ዋነን ኤርገሜፍ ሰነ ጎቼ ህን
ደንደኡ፤ አሪፈዱ አቾት በቀዱ ጇላ
በእ!» ጇዴን፤ መንደረቲንሞ ጥኖ ዋን
ታቴፍ፥ መቃንሼ «ዞአር» ጇደሜ።
*17. ማቴ 24፡16

በሌፈሙ መንደሮተ ሶዶሚፍ ጎሞራ

23 አኩመ አዱን ለፈረት ባቴን፥ ሎጥ
መንደረ ዞአር እንገኤ። 24ዮሙስ ዋቀዮ
በንቲ ዋቃ ኬሳ ደጋ ቦበኡ፥ እብደስ መን
ደሮተ ሶዶሚፍ ጎሞራረት ገድ
እንሮብሴ*። 25እን መንደሮተ ሰነ፥ ጉቱማ
ለፈ ናኖ ሰና፥ ወረ መንደሮተ ሰነ ኬሰ

ጅራተን ሁንዱማ፥ ወንተ ለፈ ሰነረት
ብቅሉስ እንበርበዴሴ። 26 ሃት መና ሎጥ
ገሩ ዱግደሳ ዱባ ገረ ቦዴሼ ምልአቴ፥
ኡቱባ ሶግዳ ታቴ*።

*24. ኬሰ 29፡22-23፤ ፋር 11፡6፤
ሉቃ 17፡29-30 *26. ሉቃ 17፡32

27 አብራሃም ገነመ በሪዳን በኤ፥ ለፈ
እት ፉለ ዋቀዮ ዱረ ዳበቴ ቱሬ ሰነ
እንደቁ። 28 እን ገረ መንደሮተ ሶዶሚፍ
ጎሞራ፥ ገረ ጉቱማ ለፈ ናኖ ሰና እላሌ፥
ኩኖ፥ አር አከ አረ እዶ እብዳራ ከኡት
ለፋ ኡቱ ኦል አሩ እንአርጌ። 29 ዋቀዮ
መንደሮተ ለፈ ናኖ ሰና እንበሌሴ፤ ዋቀዮ
ዩሮ መንደሮተ ሎጥ ኬሰ ጅራቻ ቱሬ በር
በዴሴት አብራሃምን ያደቴ፥ ሎጥን ገረ-ገ
ገሉ ሰነ ኬሳ እንባሴ።

ከአ ሞአቦታፍ አሞኖታ እሰ ጀልቀባ

30 ሎጥ አመ ዞአር ኬሰ ጅራቹ ዋን
ሶዳቴፍ፥ እንተሎተሳ ለማን ፉደቴ ዞአር
ኬሳ ገረ ቱሎታት ኦል በኤ፥ አቾት
እንተሎተሳ ወጅን ሆልቀ ኬሰ እንታኤ።

31 ጋፍ ቶኮስ እንተልሳ እሼን አንገፍን
እሼ ቁጥሱዳን፥ «አባንኬኘ ዱሎማደ፥
አኩመ ጉቱማ ብየ ለፋት ተኡት፥ ነምን
ኑብረ ገኡሞ ቶኮሌ ብየ ከነ ህንጅሩ፤
32 ከናፍ አመ ካኔ አባንኬኘ ዳዲ ወይኒ አከ
ዱጉ ጎኔ፥ ሰኚን አባኬኘራ ጎደትኑ ለፈ
ረት አከ ሀፉ ጎቹዳፍ እሳ ወጅን
እንጪፍና!» ጄቴ። 33 ጋፉመ ሰነ ገልገለ
አባሳኒ ዳዲ ወይኒ አባሰኒ፥ እንተል እሼን
አንገፍን ኦል ገልቴ አባሼ ወጅን
እንጪፍቴ፤ እንሞ ዩሮ እሼን ደቅጤ
ጪፍቴ፥ ዩሮ እሼን ካቴስ ህንቤክኔ።
34 ጉያ ለመፋትሞ እንተል እሼን አንገፍን
እሼ ቁጥሱዳን፥ «ኩኖ አን ኤደ አባኮ
ወጅን ነንጪሴ፥ ሀርአ ገልገለስሞ ዳዲ
ወይኒ እሰ እንአባፍነ፤ ሰኚን አባኬኘራ
ጎደትኑ ለፈረት አከ ሀፉ ጎቹዳፍ፥ አትስ
ኦል ገሊ እሳ ወጅን ጪስ!» ጄቴ።
35 እሳን ገልገለ ሰነስ አባሳኒ ዳዲ ወይኒ
እንአባሰን፤ እንተል እሼን ቁጥሱንሞ ካቴ
ደቅጤ እሳ ወጅን እንጪፍቴ፤ እን ገሩ
ዩሮ እሼን ደቅጤ ጪፍቴ፥ ዩሮ እሼን
ካቴስ ህንቤክኔ። 36 አከስት እንተሎትን
ሎጥ ለቹ አባሳኒቲፍ እንኡልፋአን።
37 እሼን አንገፍን እልመ ዴሴ፥ መቃሳ
«ሞአብ» ጄቴ ሞጋፍቴ፤ እን አባ ሞአ
ቦተ አማ ከነ እንተኤ*። 38 እሼን ቁጥሱንስ
እልመ ዴሴ፥ መቃሳ «ቤን-አሚ» ጄቴ
ሞጋፌቴ፤ እንሞ አባ አሞኖተ አማ ከነ
እንተኤ*።

*37. ኬሰ 2፡9 *38. ኬሰ 2፡19፤ 23፡3-4

ቦቆና 20

አቢሜሌክ፥ ሳራ አከ ህንፉደትኔፍ ዶወሙሳ

1 ከነ ቦዴ አብራሃም ለፈ ቱሬ ሰና ዱንካ
ነሳ ቡቅፌቴ፥ ብየ ገረ ምርጋ ገኤ፤ ቃዴሺፍ
ሹር ግዱ ታኤ፥ መንደረ ጌራር ኬሰስ ገላ
ተኤ እንጅራቴ*። 2 አቾት አብራሃም ዋኤ ሳራ
ሃደ መናሳ ጋፈተሜ፥ «እሼን ኦቦሌቲኮት»
ጄዴ፤ ከነረት አቢሜሌክ ሞቲን ጌራር እት
ኤርጌ ሳራ ፍድችሲሴ*። 3 ዋቀዮ ገሩ ሀልከን
አብጁ ኬሰ አቢሜሌክ ብረ ዱፌ፥ «ኩኖ!
አት ሰበቢ ዱበርቲ አባ መና ቀብዱ ሰነ ፉደ
ቴፍ፥ ዱኡፍ ጅርተ» ጄዴ። 4 አቢሜሌክ
ከናን ዱረ እሼት ህንድአትኔ ቱሬ፤ ከናፍ፥
«ጎፍታኮ! ነሞተ በሌሳ ህንቀብኔሞ እንአጄፍ
ታሬ? 5 ነምቾቱ ኦፉመሳቲ፥ ‹እሼን ኦቦሌቲ
ኮት› አናን ጄዴ ምቲሬ? እሼንስ፥ ‹እን
ኦቦሌሰኮት› ጄቴ፤ አንስ ገራኮት ሀማ ኡቱ
ህንያድን፥ ሀርከኮስ ኡቱ ህንጡሬስን ከነ
ጎዴረ» ጄዴ። 6 ዋቀዮሞ አብጁ ሰነ ኬሰ አቢ
ሜሌኪን፥ «አት ገራኬት ሀማ ኡቱ ህንያድን
ከነ አከ ጎቴ አንዩ ቤክ፤ ከናፍ አት አከ አነ
ህንየክኔፍ አን ሰዶዌረ፤ አት አከ እሼ ብረ
ጌሱፍስ አን ከራ ሲፍ ህንላትኔ። 7 አመ ሃደ
መና ነምቻ ገልቺፍ! እኖ ራጂደ! እን ሲፍ
እንከደተ፥ አትስ እንጅራተ፤ ነምቻፍ ዮ
ገልቹ ደባቴ ገሩ፥ አት አከ ዱቱ፥ ነሞትንኬ
ሁንድኑስ አከ ዱአን ቤክ!» ጄዴ*።

*1. 12፡9፤ 26፡1 *2. 12፡13፤ 26፡7
*7. 1ሞቶ 13፡6

8 አቢሜሌክ ከነረት ገነመ ኦቦሮዳን ከኤ
ሆጄቶተሳ ሁንዱማ ወልት ዋሜ፥ ዱቢ
ከነ ሁንዱማ እሳን ዱረት ዱበቴ፤ ነሞት
ንስ ባይእሰኒ ሶዳተን። 9 አቢሜሌክ ኤር
ገሲ አብራሃምን ዋሜ፥ «አት ማሊፍ
አከስ ኑጎቴ? አን ማል ሰየክናን አት አነ
ረት፥ ሞቱማኮረትስ ጩቡ ጉዳ አከሲ
ፍዴ? አት ወንተ ሆጄተሙን ህንታኔ አነ
ረት ሆጄቴ» ጄዴ። 10 አቢሜሌክ አመስ
አብራሃሚን፥ «አት ማል አርግቴ ከነ
ጎቴ?» ጄዴ፤ 11 አብራሃምስ ዴብሴ፥
«ተሪ እዶ ከነ ዋቀዮን ሶዳቹን ህንጅሩ ዮ

ተኤ፥ ሃደ መናኮፍ ጂደኒ አነ እንአጂሱ
ተአ ጂዴን ያዴ፤ 12ከራ ቶኮሞ እሼን
ዱጉመ አቦሌቲኮት፥ ሃትኮ እሼ ሀንዴኘ
መሌ፥ እንተለ አባኮቲት፤ ቦዴሞ ሃደ
መናኮ ታቴ። 13ዋቀዮስ መነ አባኮቲቲ
ዮሙ ነአዴምስሴ፥ እሼን እዶ ደቅኑ ሁን
ዱማት፥ ‹እን አቦሌሰኮት› ጂቹዳን ዋን
ጋሪ አናፍ አከ ጎቱ እት ሀመዴን ቱሬ»
ጂዴ።

14 አቢሜሌክ ኤርገሲ ሆጂቶተ ዲራፍ
ዱበርቲ፥ ቡሻዬ፥ ሳወንስ ወረ ከንሳቲ
ኬሳ ፉዴ አብራሃሚፍ ኬኔ፤ ሳራ ሃደ
መናሳስ እሳፍ እንገልቼ። 15አቹማንስ አቢ
ሜሌክ፥ «ኩኖ! ብይኮ ስዱረ ጅረ፥
ለፉመ ስት ቶሌ ታእ!» ጂዴን። 16ሳራዳ
ንስ፥ «ኩኖ፥ እጀ ወረ ስብረ ጅረኒ ስራ
ቡቅሱዳፍ፥ ዱጋ ቀባቹኬስ ሁንዱማ
ዱረት ሙልእሱዳፍ፥ እላ፥ አቦሌሰኬቲፍ
ሜቲ ኩመ ቶኮ ኬኔረ» ጂዴ። 17አብራሃ
ምሞ ዋቀዮን እንከደቴፍ፤ ዋቀዮስ አቢሜ
ሌክን፥ ሃደ መናሳ፥ ሆጂቶተሳ ወረ
ዱበርቲስ ፈይሴ፥ እጆሌ ጎደቹስ እሳን
እንደንዴስሴ። 18ዋቀዮ ዋኤ ሳራ ሃደ መና
አብራሃምረት፥ ዱበርቶትን መነ አቢሜ
ሌክ ኬሳ ሁንድኑ ደለ አከ ደበን ጎዴ
ቱሬአ።

ቦቆና 21
ደሎተ ይስሀቅ

1ዋቀዮ አኩመ አብደቺሴ ቱሬ፥ ሳራ
እንያደቴ፤ አኩመ ዱበቴስ እሼዳፍ
እንጎዴ*። 2ኤርገ አብራሃም ዱሎሜ ዬሮ
እት ዋቀዮ፥ «ሃት መናኬ እልመ እንዴስ»
ጂዴ እሰት ዱበቴ ቱሬት፥ ሳራን ኡልፎ
ፍቴ እልመ እንዴሴፍ*። 3አብራሃምስ
መቃ እልመ እሳፍ ደለቴ፥ እሰ ሳራን
ዴሴፈ ሰነ «ይስሀቅ» ጂዴ ሞጋሴ፤ [«ይስ
ሀቅ» ጂቹን «እንኮልፈ» ጂቹደ*]።
4አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜ ቱሬት፥ እልምሳ
ይስሀቅ ደለቴ ጉያ ሰዴትት፥ አብራሃም
ደግነ እሰ ቀቤ*። 5ዬሮ እልምሳ ይስሀቅ
ደለቴፍ፥ አብራሃም ነመ ወጋ ድባ ቱሬ*።
6ሳራንስ፥ «ዋቀዮ ሰበቢ አን እቲን ኮልፉ
አናፍ ኬኔ፥ ወር ደገአን ሁንድኑስ አና
ወጅን እንኮልፉ» ጂቴ። 7እት ደበልቴስ፥
«‹ሳራን ሙጫ ሆስሱፍ ጂት›፥ ጂዴ አብ
ራሃምት ሀሙ ኤኙቱ ያዴሬ? አን ገሩ በረ
ዱሉመሳት እልመ ደኤራፍ!» ጂቴ።

*1. 18:10 *2. እብ 11:11 *3. 17:19
*4. 17:9-14፤ ሆኤ 7:8 *5. 17:17

8 ይስሀቅ ጉደቴ ሀርመ እንጉፈሜ፤
አብራሃምስ ጋፈ ሙጭች ሀርመ ጉፈሜ፥
ጭደ ጉዳ ጎዴ እንኛችሴ።

አጋሪፍ እሽማኤል መና ባፈሙሳኒ

9 ሳራን ገሩ፥ እልም አጋር እሼ ግብ
ጥቲ ሰና፥ እን እሼን አብራሃሚፍ ዴሴ፥
ተጸ ገዴ ኡቱ ተጸቱ አርግቴ፤ 10ከናፍስ
አብራሃሚን፥ «እልም ጦምቦሬ ከና እል
መኮ ይስሀቂ ወጅን ዻሉን እሳፍ ዋን ሀንታ
ኔፍ፥ ጦምቦሬ ከነ እልመሼ ወጅን መና
ባስ!» ጂቴ*። 11ዱቢን ዋኤ እሽማኤል
እልመሳቲ ኩን አብራሃምን ባይኤ
እንረክሴ። 12ዋቀዮ ገሩ አብራሃሚን፥
«ዋኤን ሙጭቻፍ፥ ዋኤን ጦምቦሬኬቲ
ስሀንረክስን! ሰኚንኬ መቃ ይስሀቂን ዋን
ዋመሙፍ፥ ዋኑመ ሳራን ስት ሀምቱ
ደገእ*! 13እልም ጦምቦሬቲስ ደለኬ ዋን
ተኤፍ፥ እሰስሞ ሰበ ቶኮ ነንጎደ» ጂዴ*።

*10. ገላ 4:29-30 *12. ሮማ 9:7-8፤
እብ 11:18 *13. 17:20፤ 25:12-18

14 አብራሃምስ ገነመ በሪዳን ከኤ፥
ቡዴናፍ ብሻን ቀልቀለ ቶኮ አጋሪፍ ኬኔ፥
ሙጭችስ ገቲቲሼረ ካኤ እሼ አዴምስሴ፤
እሼንስ አቺ ባቴ ለፈ አና ቤርሼባ ኬሰ
እንጆርቴ። 15ዬሮ ብሻንች ቀልቀለ ኬሳ
ዱሜት፥ አጋር ሙጭቸ ሁጢ ቶኮ ጆለት
ገቴ፤ 16ከነ ቦዴ ሀመ ደርበ-ኤቦ እራ
ፈጋቴ፥ ፉሌሳ ደቅጤ ቴሴ፤ እሼን፥
«ዮሙ ሙጭች ዱኡ፥ ታኤ ሀንእላሉ!»
ዋን ጂቴፍ፥ ፉሌሳ ቴሴ ሰገሌሼ አል ፉቴ
እንቦሴ። 17ዋቀዮ ሰገሌ ቦእቸ ሙጭቻ
እንደገኤ፤ ኤርገማን ዋቀዮስ በንቲወን
ዋቃ ኬሳ አጋርን ዋሜ፥ «አጋር፥ ማል
ታቴ? ሙጭች እዶ ጅሩት ዋቀዮ ሰገሌሳ
ደገኤራቲ ሀንሶዳትን! 18አን ሰበ ጉዳ እሰ
ጎቹፈን ጅረ፥ ከእ፥ ሙጭቸ አል ፉድ፥
ሀርከኬቲንስ ጆቤሲ እሰ ቀብ!» ጂዴን።
19 ዮሙስ ዋቀዮ እጂሼ እንበኔፍ፤ እሼ
ንስ ቦለ ብሻኒ ቶኮ እንአርግቴ፤ ደቅጤስ
ብሻን ቀልቀልችት ጉቴ፥ ሙጭችስ
እንአባፍቴ*። 20ዋቀዮ ሙጭቻ ወጅን
ቱሬ፥ እንስ እንጉደቴ፤ እን ለፈ አና ኬሰ
ጅራቴ፥ ነመ ጥየ ደርበቹት ቤከሜ

እንተኤ። 21እን ጳራን ለፈ ኦና ኬሰ
ጅራቴ፤ ሃትሳስ ዱርበ ወረ ግብጥ እሰ
እንፉስፍቴ።

*19. 2ሞቶ 6፡17፥20

አብራሃሚፍ አቢሜሌክ ወሊፍ ገሉሳኒ

22 ዬሮ ሰነት አቢሜሌክ ሞትቾ ፊኮል
አባ ዱላሳ ብረት አብራሃሚን፥ «ዋቀዮ
ዋን አት ሆጂቱ ሁንዱማት ሲወጅን
ጅረ*፤ 23አኩመ አን አመነሙማ ስአርግ
ሲሴ፥ አትስ አነት፥ ብየ ገላ ታቴ ኬሰ
ቴሴትስ አርግሲስ! አነረት፥ ደለኮረት፥
ሰኘኮረትስ ሀጡማዳን አከ ህንሆጂትኔ፥
አመ አስት መቃ ዋቀዮቲን አናፍ
ከከዱ!» ጂዴን። 24አብራሃምስ፥
«ቶሌ፥ አን ሲፍ ነንከከደ!» ጂዴ።

*22. 26፡26

25 አቹማንሞ አብራሃም ዋኤ ቦለ ብሻኒ
እሰ ሆጂቶትን አቢሜሌክ እሰራ ፉደተኒ
ቶኮፍ አቢሜሌክን ኮመቴ፤ 26አቢሜ
ሌክ፥ «ኤኙ ከነ አከ ጎዴ፥ አን ህንቤኩ፤
አትሞ አነት ህንህምኔ፥ አንስ ሀመ ሀርአት
ከነ ህንደጌኘ» ጂዴን። 27ዮሙስ አብራ
ሃም ሆሎተ፥ ሰንጎተስ ጌሴ አቢሜሌኪፍ
ኬኔ፥ እሳን ለማኑስ ከኩዳን ወሊፍ
እንገለን። 28አብራሃም፥ ሆሎተ ጎሮምቲ
ቶርበ ከረ ሰነቲ አዳን ባሴ ዳቤ። 29አቢሜ
ሌክሞ አብራሃሚን፥ «ሆሎትን ጎሮምቲን
ቶርበን አት አዳን ባፍቴ ዳብዴ ኩንሞ
ማሊ?» ጂዴ። 30እንሞ ዴብሴ፥ «አን
ቦለ ብሻኒ ከነ ቆቱኮ ዱጋ በኡፍ አከ
ተኡት፥ ሆሎተ ጎሮምቲ ቶርበን ከነ አነ
ሀርካ ፉደዱ!» ጂዴ። 31ከናፍስ ጆር
ለማን አችት ዋን ወሊፍ ከከተኒፍ፥ እዶን
ሱን «ቤርሼባ» ጂደሜ፤ [«ቤርሼባ»
ጂቹን «ቦለ ብሻን ከኩ» ጂቹደ]። 32ቤር
ሼባት ከኩዳን ኤርገ ወሊ ገለኒ ቦዴስ፥
አቢሜሌኪፍ ፊኮል አባን ዱላሳ ከአኒ፥
ገረ ብየ ወረ ፍሊስጥያት ዴብአን።
33ዮሙስ አብራሃም እዶ «ቤርሼባ»
ጂደሜ ከነ ሙከ ለፈ ኦና ቶኮ እንዳቤ፤
አችትስ መቃ ዋቀዮ ጎፍታ በረበራን
ጅራቱ እንዋመቴ*። 34ከነ ቦዴስ አብራ
ሃም ብየ ወረ ፍሊስጥያ ኬሰ በረ ባይኤዳፍ
ገላ ተኤ እንጅራቴ።

*33. 12፡8

ቦቆና 22

አብራሃም ቆረሜ እላለሙሳ

1ኩን ኤርገ ተኤ ቦዴ፥ ዋቀዮ ቆሬ እሰ
እላሉዳፍ «አብራሃም!» ጂዴ ዋሜ፤
አብራሃምስ፥ «ኩኖ አሰን ጅረ!» ጂዴ
ዴብሴ*። 2ዋቀዮስ፥ «ይስሀቅ እልመኬ
እሰ ቶክቾ እሰ ጃለቱ ፉዲ ብየ ሞሪያ
ደቅ! ቱሎተ ኬሳ እሰ አን ስት አርግሲሱ
ቶኮረት ቀልመ ጉበሙ ጎዲ እሰ አናፍ
ድኤስ!» ጂዴ።

*1. 16፡4፤ 20፡20፤ ኬሰ 8፡2፤ 13፡3፤
አቦ 2፡22፤ እብ 11፡17፤ ያቆ 1፡13

3 አብራሃምስ ገነመ በሪ ከኤ፥ ቆራን
ቀልም እቲን ጉበሙ ፊለጤ፥ ሀሬሳስ
ፌኤ፥ ደርገጎተሳ ኬሳ ለመ፥ ይስሀቅን
እልመሳስ ፉደቴ፥ ለፈ ዋቀዮ እስት ህሜ
ደቁዳፍ ከራረ ቡኤ። 4ጋፈ ጉያ ሰደፉ
አብራሃም ኦል እላሌ፥ እዶ ሰነ ፈጎት
እንአርጌ። 5ዮሙስ አብራሃም ደርገጎተሳ
ቲን፥ «እስን ሀርቻ ወጅን አሱመ ቱራ!
አኒፍ ሙጭችሞ አች ገረስ ደቅኔ እንሰገ
ድነ፤ እሰ ቦዴስ ገረኬሰንት እንዴብነ»
ጂዴ።

6 አከስት አብራሃም ቆራን ቀልም
እቲን ጉበሙ ይስሀቅ እልመሳ ባችሴ፥
ኦፊሳቲሞ እብዳፍ ሃዱ ሀርከት ባቴ፥ ለማ
ኑስ ወሊ ወጅን እንአዴመን። 7ተከ ኤርገ
አዴመኒ ይስሀቅ፥ አብራሃም አባሳቲን፥
«አበዬ!» ጂዴ፤ እንስ፥ «ማል ጂቴ እል
መኮ?» ጂዴ፤ ይስሀቅስ፥ «እብዲፍ
ቆራኖ ኩኖት፥ ቀልመ ጉበሙ ሰናፍሞ
ሆላን ሜሬሬ?» ጂዴ። 8አብራሃም
ዴብሴ፥ «ዋቀዮ ኦፊሳቲ ቀልመ ጉበሙፍ
ሆላ እንአርገ ያ እልመኮ» ጂዴ፤ እሳን
ለማኑስ ወሊ ወጅን እንአዴመን።

9 እሳንስ ገረ እዶ እሰ ዋቀዮ እት ህሜ
ቱሬ ሰና ዮሙ ገአን፥ አብራሃም አችት
እዶ እት ኦርሳ ድኤሱ እጃሬ፥ ቆራንስ
ቶራን እረ ነቄ፥ ይስሀቅን እልመሳ ህዴ
እዶ ኦርሳረ ቆራንቾ ጉባ እንጪብሴ፤
10አብራሃም ከነ ቦዴ እልመሳ ቀሉዳፍ
ሂጠቴ ሃዱ እንፉደቴ። 11በተለ ሰነት ገሩ
ኤርገማን ዋቀዮ በንቲ ዋቃ ኬሳ ጉድሴ፥
«አብራሃም! አብራሃም!» ጂዴ፤
እንስ፥ «ኩኖ አሰን ጅረ!» ጂዴ። 12ኤር
ገምችስ፥ «ሙጭቾረት ሀርከኬ ኦል ህን
ፉደትን፥ ዋን ቶኮስ እሰ ህንጎድን! አት

እልመኬ እሰ ቶክቾ እሳፍ ዋን ህንመረርሲ
ፈትኒፍ፥ አት ዋቀዮን አከ ሶዳቱ አን አመ
ቤኬረ» ጀዴ። 13 አብራሃምስ ኦል እላሌ፥
ኩኖ፥ ዱግደሳ ዱባን ኮርቤሰ ሆላ ጋንፈሳ
ቲን አረንገማ ኬሰት ቀበሜ ቶኮ አርጌ፥
አቹማን ደቄ ኮርቤስቾ ፉዴ፥ ቆደ እልመ
ሳቲ ቀልመ ጉበሙ እሰ እንድኤሴ። 14 አብ
ራሃምስ መቃ እዶ ሰና፥ «ያህዌ ይርኤ»
ጀዴ ሞጋሴ፤ [አከስ ጀቹን፥ «ዋቀዮ
እንአርገ» ጀቹደ]፤ ነሞትን አመዩ፥
ዋኤሳ ዬሮ ዱበተን፥ «እን ቱሉ እሰ ዋቀዮ
እረት ዋ አርገምሲሱደ» ጀዱ።

15 ኤርገማን ዋቀዮስ በንቲ ዋቃ ኬሳ
ስአ ለመፋ ጉድሴ አብራሃምን ዋሜ፥
16 «ዋቀዮ፥ ‹አት ከነ ዋን ጎቴፍ፥ እል
መኬ እሰ ቶክቾ አናፍ ዋን ህንመረርሲፈ
ትኒፍ፥ አን መቃኮቲን ከከዴረ*፤ 17 አን
ኤበኮቲን ስንኤብሰ፥ ሰኚኬስ አከ ኡርጆተ
ዋቃ፥ አከ ጭረቾ ቀርቀረ ገላናስ ጉድሴ
ነንባይእሰ፤ ሰኚንኬስ ከረ ኬላ ዲኖተሳ
ቀበቴ፥ መንደሮተሳኒ ከንሳ እንጎደተ*።
18 አት ዋን አናፍ አቦመምቴፍ፥ ሰብን ብየ
ለፋራ ሁንድኑ ሰኚኬቲን እንኤብፈሙ›
ጀዴ ዱበቴረ» ጀዴ*። 19 ኤርገሲ አብራ
ሃም ገረ ደርገጎተሳት ዴብኤ፥ እሳኒ ወጅን
ከኤ ገረ መንደረ ቤርሼባ ደቄ መንደርቾ
ኬሰስ እንጅራቴ።

*16. እብ 6፡13 *17. 12፡2፤ 13፡16፤
እብ 11፡12 *18. 12፡3፤ ሆኤ 3፡25

ሰኚ ናሆር

20 ከነ ቦዴስ ዳምስ አብራሃሚፍ
እንዱፌ፤ እንስ፥ «ኩኖ! ሚልካንስሞ
ናሆር ኦቦሌሰኬፍ እልማን ጎደቴ፤ 21 ወር
እሼን ዴሴስ፥ እን አንገፍን ኡስ፥ ኦቦሌ
ስሳ ቡስ፥ እን አረምን ደልቼሞ ቀሙ
ኤል፥ 22 ኬሴድ፥ ሀዞ፥ ፊልዳሽ፥
ዪድላፍ በቱኤል ጀደሙ» ከን ጀዱ
ቱሬ። 23 በቱኤል ርብቃ ደልቼ፤ ሚልካን
እሳን ከነ ሰዴተን ናሆር ኦቦሌሰ አብራሃ
ሚፍ ጎደቴ*። 24 ናሆር ሳጆቶ «ርኡማ»
ጀደምቱ ቶኮስ ቀበ ቱሬ፤ እሼንስ እጆሌ
«ቴባህ፥ ጋሀም፥ ተሀሽ፥ መአካ» ጀደ
መን ዴሴፍ።

*23. 24፡15

ቦቆና 23

ሳራን ዱናን፥ አብራሃም አዋላፍ ለፈ ብቱሳ

1 ሳራን ወጋ ድባፍ ድግደሚ ቶርበ
እንጅራቴ፤ በር ጅሬኘሼ ሀመነ ቱሬ።
2 ሳራን ክሪየት-አርባ እሰ «ኬብሮን»
ጀደሜ ቤከሜ ብየ ከነአን ኬሳት እንዱቴ፤
አብራሃምስ ሳራዳፍ ገዱፍ፥ እሼዳፍ ቦኡ
ፍስ ኦል እንገሌ። 3 አብራሃም ሬፈ ብራ
ከኤ፥ እጆሌ ሄቲን፥ 4 «አን እስን ግዱት
ገላደ፥ ኦርመስ፤ ሬፈ ነመኮቲ መና ባሴ
አከን እት አዋለዱት፥ አረዳ አዋላፍ ተኡ
እስን ግዱዳ አከን አርገዱ አናፍ ጎዳ!»
ጀዴ*።

*4. 17፡8፤ እብ 11፡9፥13፤ ሆኤ 7፡16

5 ወር ሄትስ ዴብሰኒ አብራሃሚን፥
6 «ጎፍታ፥ ሜ ኑደጌፈዱ! አት ኑግዱት
ነመ ጉዳደ፥ ነመ ዋቀዮትስ፤ ሬፈ ነመ
ኬቲ እዶ አዋላኬኝ እሰ ኬሳ ጫሉት አዋ
ለዱ! ኑኬሳ ነምን ቶኮዩ ለፈ አዋለሳ
ስሀርከት ከን ቀቡ፥ ሬፈ ነመኬቲስ አከ
ህንአዋለትኔፍ ከን ስዶዉ ህንጅሩ»
ጀደን። 7 አብራሃም ለፋ ከኤ፥ ነሞተ ብየ
ሰና ወረ ሄቶታፍ እንቆመኤ። 8 እንሞ፥
«አን ሬፈ ነመኮቲ መና ባሴ አከን አዋለ
ዱፍ ፌደኬሰን ኤርገ ተኤ፥ አነ ደጌፈዳቲ
ኤፍሮን እልመ ዞሃርት አናፍ ዱበዳ! 9 እን
ለፈሳራ ሆልቀ መክፌላ እሰ ገረ ዱመ
ማሲሳቲ ጅሩ አናፍ ሀኬኑ፤ እን ገቲ ጉቱ
ዳን ዱንፉ ጎዴ ለፈ አዋላቲፍ እስን ግዱዳ
አከ አናፍ ኬኑ ጎዳ!» እሳኒን ጀዴ።

10 ነምቾ «ኤፍሮን» ጀደሙስ እጆሌ
ሄት ሰነ ግዱ ታኤ ቱሬ፤ ኤፍሮን ነምን
ብየ ሄት ኩንስ፥ ሄቶትን፥ ወር በልበለ
ኬላ መንደረ ሰና ኬሰት ወልት ቀበመን
ሁንድኑስ ኡቱ ደገአኒ፥ አብራሃሚፍ
ዴብሴ፥ 11 «ህንተኡ ጎፍታኮ፥ ነደጌ
ፈዱ! አን ለፍቾ ሲፍ ነንኬነ፥ ሆልቅቾ
እሰ ለፍቾ ሰነ ኬሰ ጅሩስ ሲፍ ነንኬነ፥
አን ፉለ እጆሌ ሰበኮ ዱረት እሰ ሲፍ ነን
ኬነ፤ አትስ ሬፈ ነመኬቲ እት አዋለዱ!»
ጀዴ። 12 ዮሙስ አብራሃም ነሞተ ብየ ሰና
ዱረት ገድ ጀዴ ቆመኤ፤ 13 እን ኡቱመ
ነሞትን ብየ ሰና ደገአኒ ኤፍሮኒን፥ «ኡቱ
ፌደኬ ተኤ ነደጌሴ፥ አን ለፍቻፍ ገቲ
ነንኬነ፤ አን ሬፈ ነመኮ አከን እቾት አዋ
ለዱት፥ አት እሰ ነሀርካ ፉደዱ!» ጀዴ።

14ኤፍሮንም አብራሃሚፍ ዴብሴ፥
15«ጎፍታኮ፥ ነደጌፈዱ! ለፍት ጭቱን
ሜቲ ደጋ ድበ አፉሪ ባፍቱ ሲፍ አነ
ግዱት ማልሼቲ? ሬፈ ነመኬቲ እት አዋ
ለዱ!» ጂዴ። 16አብራሃም ዱቢ ኤፍሮን
ፉደቴ፥ ሜቲ እሰ እን ኡቱ እጆሌን ሄት
ደገአኒ ዱበቴ ሰነ ሚጆኔ እንኬኔፍ፤ እንስ
አከ ሚጆነ ወረ ብቴ ጉርጉሩ እሰ ፉደተ
ማት፥ ደጋ ድበ አፉር ቱሬ።

17 አከስት ለፍት ኤፍሮን እን መከ
ፌላ፥ መምሬራ ገረ በአ-ቢፍቱት ከን
ሀፉ፥ ማስቾ ሆልቀ እሰ ኬሰ ጅሩፍ፥
ሙኬቲ ጉቱማ ለፍቻረ ጅረን ሁንዱማ
ወጅን እት ደበርፈሜ፤ 18ኩንስ ፉለ
እጆሌ ሄት ወረ በለበለ ኬላ መንደረ ሰና
ኬሰት ወልት ቀበመን ሁንዱማ ዱረት
ቀቤኘ አብራሃም ተኤ። 19አብራሃም ከነ
ቦዴ ሳራ ሃደ መናሳ ሆልቀ መከፌላ፥
መምሬራ ገረ በአ-ቢፍቱት እሰ አርገሙ፥
ኬብሮን እሰ ብየ ከነአን ኬሳት እንአዋሌ።
20እጆሌን ሄት ለፍቾ ሆልቀ እሰ ኬሰ ጅሩ
ሰና ወጅን ቀቤኘሳ ጎደኒ እዶ አዋላቲፍ
አብራሃምት እንደበርሰን*።

*20. 25፡9-10፤ 49፡29-32

ቦቆና 24

ይስሀቅ፥ ርብቃ አከ ፉዱፍ ዋቀዮ ከራ ቆጺሱሳ

1ዮሙስ አብራሃም ዱሎሜ፥ በርሳስ
እንሶኬ፤ ዋቀዮስ ዋን ሁንዱማን አብራሃ
ምን ኤብሴረ። 2ጋፍ ቶኮስ አብራሃም
ነሞተ መነሳ ኬሳ ሆጂታሳ እሰ ጃርሰ፥ እሰ
ወንተ እን ቀቡ ሁንዱማረት አቦማ ቱሬ
ሰናን፥ «ከካዳፍ ሀርከኬቲን ጉዴደኮ ግዱ
ቀብ! 3አት ዱርቦተ ወረ ከነአን ወረ አን
እሳን ኬሰ ጅራዱ ከነ ኬሳ እልመኮ አከ
ህንፉስፍኔፍ፥ ዋቀዮ ጎፍታ ዋቃፍ ለፋቲን
ስንከክሲሰ*! 4ብየኮ፥ ለሚኮ ብረ ደቅ!
ይስሀቅ እልመኮቲፍ ዱርበ በርባዲ
ፍድ!» ጂዴ*።

*3. 26፡34-35፤ 27፡46፤ 28፡6-9፤ 36፡2-3፤
በኡ 34፡15-16 *4. 28፡2

5 ሆጂታን ሱንስ አብራሃሚን፥
«እንተለቲን አነ ዱካ ቡቴ ብየ ከነ ዱፉ
ህንበርባዱ ተአ፤ ዮስ እልመኬ ብየ አት
ኬሳ ዱፍቴ ሰነት ዴብሴ ጌሱሬ?» ጂዴ
ጋፈቴ። 6አብራሃምስ ዴብሴ፥ «እልመኮ
አችት አከ ህንጌስኔ ኦፍ ኤገዱ! 7ዋቀዮ
ጎፍታን በንቲ ዋቃ፥ እን መነ አባኮቲ፥
ብየ አን እት ደለዴ ኬሳ ባሴ ነፍዴ፥
እን፥ ‹ለፈ ከነ ሰኒኬቲፍ ነንኬነ› ጂዴ
አናፍ ከከቴ፥ ኤርገማሳ ስዱረ እንኤርገ፤
አትስ አቺ እልመኮቲፍ ዱርበ በርባዴ
እንፍደ*። 8እንተለቲን ስዱካ ቡቴ ዱፉ
ህንበርባዱ ዮ ተኤሞ፥ አት እልመኮ
አችት ህንጌስን መሌ፥ ከካን ኩን ስራ
እንቡአ» ጂዴ። 9ዮሙስ ሆጂትችስ ሀርከ
ሳቲን ጉዴደ አብራሃም ጎፍታሳ ግዱ
ቀቤ፥ ዱቢ ከነረት እሳፍ እንከከቴ።

10 ኤርገሲ ሆጂትች ጋሎተ ጎፍታሳ
ኬሳ ኩደን፥ ምአ ጎፍታሳ ሁንዱማ ኬሳስ
ወንተ ገጋሪ ፉዴ ከኤ፥ አረም ብየ ብሻን
ለመ ግዱ ሰነ፥ ገረ መንደረ ናሆር ኬሰ
ጅራቴት እንአዴሜ*። 11እንስ መንደርቾት
ኡቱ ህንልጥን ጋሎተሳ ብሻን ቦላ ቶኮ ብረ
እንዳበቺሴ፤ ዱሮንሳስ ገልገለ ዱሮ ዱበርቶ
ትን ብሻን ወራበቹፍ በአን ቱሬ። 12ሆጂ
ትችስ፥ «ያ ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን
አብራሃም ጎፍታኮቲ፥ አት ሀርአ አደ
አናፍ ኬን፥ አብራሃም ጎፍታኮት ጋሩማ
አርግሲስ! 13ኩኖ፥ አን ቦለ ብሻኒ ከነ
ብረ ዳበቻን ጅረ፥ ዱርቦትን ወረ መንደረ
ከና ብሻን ወራበቹፍ በኡፍ ጅሩ። 14አን
ዱርበ ቶኮን፥ ‹ሜ ብሻነን ዱጋ ጎምቦኬ
ገድ አናፍ ቀብ!› ነንጂደ፤ እሼንሞ፥
‹አት ዱግ፥ ጋሎተኬስ ነንአባሰ› ዮ አናን
ጂቴ፥ እሼን ኩን እሼ አት ይስሀቅ ገርብ
ቾኬፍ ያዴ ቆጺስቴ ሀታቱ! ከናንስ አት
ጎፍታኮት ጋሩማ አርግሲሱኬ ነንቤከ»
ጂዴ።

*7. 12፡7፤ በኡ 14፡19፤ 23፡20፥23፤
33፡2፤ ለኮ 20፡16 *10. 11፡22-31

15 ሆጂትች ከነ ዱበቴ ኡቱ አፉኒ ህን
ፍጥን፥ ኩኖ፥ ርብቃን ጎምቦ ገቲቲረት
ባቴ ዱፍቴ፤ እሼን እንተለ በቱኤል፤ በቱ
ኤልሞ እልመ ናሆር ኦቦሌስ አብራሃም፤
ሃትሳሞ ሚልካደ*። 16እንተለቲን ባይኤ
እጆ ነማት እንቶልት፥ ዱርበ ዲር ብረ
ህንገእንስ ቱርቴ፤ እሼን ገረ ቦለ ብሻንቻት
ገድ ቡቴ፥ ጎምቦሼስ ጉተቴ ኦል ዴብቴ።
17ሆጂታን ሱንስ አሪቲዳን ገረሼት
አዴሜ፥ «ሀደራ! ጎምቦኬ ኬሳ ብሻን
ጥኖሼ ነሀቡቀቺስ!» ጂዴ። 18እሼንስ፥
«ዱግ ጎፍታኮ» ጂቴ፥ ደፍቴ ጎምቦሼ ሀር
ከት ገድ ቡፈቴ፥ እሰ ኦባፍቴ። 19ኤርገ
እሰ ዴቡ ባፍቴ ቦዴሞ፥ «ጋሎተኬቲፍስ

ሀመ እሳን ዱገኒ ቂፈንት ነንወራባፍ»
ጄቴ፤ 20እሼን ደፍቴ ብሻንቾ ጎምቦሼ
ኬሳ ብድሩት ገረ ገልቾቴ አመስ ብሻን
ወራቡዳፍ ፊግቻን ገረ ቦለ ብሻኒት ገድ
ቡቴ፤ ጋሎተሳ ሁንዱማፍስ ብሻን እንወራ
ብዴ። 21ነምቾስ ዋቀዮ ከራሳ እንቀጄልቾ
ዮኪስ ህንቀጄልቹ ዮ ተኤ በሩዳፍ፥
ጨሎመ ጄዴ እሼ እንእላለ ቱሬ።
*15. 22:23

22 ጋሎትንሳ ዬሮ ብሻን ዱገኒ ቂፈን፥
ነምቾ አመርቲ ወርቄ አከ ሩቢ ወቄታ
ተኡ እሰ ፉኛንት ካአተን፥ ብተዎ ወርቄ
ለማን አከ ወቄተ ሾኒ ከን ተአንስ ሀርከት
አከ እሼን ካአቱፍ ገድ ፉዴ እንኬኔፍ።
23እሼዳንስ፥ «አት እንተለ ኤኙቲ? መነ
አባኬቲቲሞ እዶ ቡልቲ እንአርገትና?
ሀደራ አነት ህም!» ጄዴ። 24እሼንስ ነም
ቻን፥ «አን እንተለ በቱኤል፤ እንስ
እልመ ናሆር፤ ሃትሳሞ ሚልካደ። 25ኑእ
አፉ፥ አካስ ባይኤ ቀብነ፥ እዶን ቡልቲ
ስሞ ጅረ» ጄቴ። 26ነምቾስ ገድ ጉጉፌ
ዋቀዮፍ ሰገዴ፥ 27«ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን
አብራሃም ጎፍታኮቲ ሀጀጅሙ! እን ጋሩ
ማሳፍ አመነሙማሳ ጎፍታኮት አርግሲሱ
ህንዲፍኔ፤ ዋቀዮ አነሞ ከራረ ቡሴ ገረ
መነ ኦቦሌስ ጎፍታኮት ነፍዴ» ጄዴ።

28 እንተለቲንስ ፊግዴ ወንተ ተኤ ሁን
ዱማ ነሞተ መነ ሃደሼ ጅረንት እንህምቴ።
29ርብቃን ኩን ኦቦሌሰ «ላባን» ጄደሙ
ቶኮ ቀብድ ቱርቴ፤ እንስ ፊግቻን ገረ
ነምቾ እሰ በኬ ቦለ ብሻኒ ብረ ጅሩ ደቄ፥
30አመርቲ ፉኛኒፍ ብተዎ ሀርካ ርብቃ ኦቦ
ሌቲሳረት አርጌ፥ እሰ ኦቦሌቲንሳ፥
«ነምቾ አከስ አናን ጄዴ» ጄቴስ ደገኤ፥
ገረ ነምቻ ዬሮ ደቄት፥ ኩኖ፥ ነምቾ
ጋሎተ ብረ ቦለ ብሻኒ ቡኬ እንዳበተ
ቱሬ። 31ላባን ዮሙስ ነምቻን፥ «ያ ነምቾ
ዋቀዮ ኤብሴ፥ ኮቱ ማሊፍ በኬ ዳበታ?
አን መንቾ ቆጴሴረ፥ ጋሎታፍስ እዶ ቆጴ
ሴረ» ጄዴ። 32ነምቾስ ገረ መና እንደቄ፤
ላባንስ ጋሎተራ ሂኬ ምዳኒፍ አካ ኬኔፊ፥
ነምቻፍ ወረ ነምቻ ወጅን አዴመኒፍስ
ብሻን ሚላ እንኬኔ።

33 ዬሮ ኛትን ድአቴፍትሞ ነምቾ፥
«ድመኮ ኡቱን ህንህመትን ህንኛዱ!»
ጄዴ፤ ላባንስ፥ «ህመዱካ!» ጄዴ።
34ዮሙስ ነምቾ፥ «አን ሆጄታ አብራሃ
ሚደ፤ 35ዋቀዮ፥ ጎፍታኮ ከነ ባይኤ
ኤብሴ፥ ነመ ጉዳ እሰ ጎዴረ፤ እን ሆጄ
ቶተ ዲራፍ ዱበርቲ፥ ቡሻዩ፥ ሳወ፥
ሜቲ፥ ወርቄ፥ ጋሎተ፥ ሀሮተስ ኬኔ
ራፍ። 36ሳራን ሃት መና ጎፍታኮስ ኤርገ
ለፈ ጉርቴ፥ ጎፍታኮቲፍ እልመ ጎደቴ፤
እንስ ወንተ ቀቡ ሁንዱማ እልመሳ ከናፍ
ኬኑፍ ጅረ። 37ጎፍታንኮ ነከክሲሴ፥ ‹ዱር
ቦተ ብየ ከነአን እሰ አን ኬሰ ጅራዱ ኬሳ
እልመኮ ህንፉስስን! 38ገረ መነ አባኮ ገረ
ቆሞኮ ደቂቲ፥ አቺ ዱርበ በርባዲ
ፍዲፍ!› ጄዴ ነአቦሚረ» ጄዴ። 39አንስ
ጎፍታኮቲን፥ «እንተለቲን ነዱካ ህንዱፍቱ
ተአ» ነንጄዴ። 40እንሞ፥ «ዋቀዮ እን አከ
ዴዴቢኮቲ እላሉ፥ ኤርገማሳ ሲወጅን
እንኤርገ፥ ከራኬስ እንቀጄልቾ፤ አትስ
ቆሞኮ ኬሳ መነ አባኮቲ ኬሳ እልመኮፍ
ዱርበ በርባዲ ፍዲፍ! 41ዋኤ ከካንኮ ስራ
ቡኡሳቲሞ፥ አት ገረ ቆሞኮ ደቅጨ፥
እሳን ስት ህንኬነን ዮ ተኤ፥ ከካንኮ ስራ
እንቡአ» አናን ጄዴ።

42 ሀርአሞ አን ዱፌ ቡርቅቱ ብሻኒ
ብረ ዮሙን ገኤ፥ «ያ ዋቀዮ፥ ጎፍታ እሰ
ከን አብራሃም ጎፍታኮቲ፥ ዋን አን አዴ
ሙፍ ከነ ከራሳ አናፍ ቀጄልቾ! 43ኩኖ፥
አን አመ ቡርቅቱ ብሻኒ ብረ ዳበዴን
ጅረ፤ አን እንተለ ብሻን ወራቡቹ ዱፍቱ
ቶኮን፥ ‹ጎምቦኬ ኬሳ ብሻን ጥናሼ ነአ
ባስ!› ነንጄደ፤ 44ዮሙስ እሼንሞ፥
‹ዱግ፥ ጋሎተኬፍስ ነንወራበ› ዮ አናን
ጄቴ፥ እሼን ኩን እሼ ዋቀዮ እልመ ጎፍታ
ኮቲፍ ያዴ ቆጴሴ ሀታቱ!» ነንጄዴ።
45አን ያደኮ ኬሰት ከነ ዱበዴ ኡቱን ህን
ፍጥን፥ ኩኖ፥ ርብቃን ጎምቦ ገቲቲረት
ባቴ ዱፍቴ፤ እሼን ገረ ቦለ ብሻንቻት ገድ
ቡቴ፥ ብሻን ወራብዴ፤ አንስ እሼዳን፥
«ሀደራ፥ ብሻን ነአባስ!» ነንጄዴ።
46እሼን ዮሙስ ደፍቴ ጎምቦሼ አፍራ ገድ
ቡፍቴ፥ «አት ዱግ፥ ጋሎተኬስሞ ነንአ
ባሰ» ጄቴ፤ አንስ ነንዱጌ፥ ጋሎተስሞ
እንአባፍቴ። 47ከነ ቦዴስ፥ «አት እንተለ
ኤኙቲ?» ጄዴን እሼ ጋፈዴ፤ እሼንሞ
ዴብፍቴ፥ «አን እንተለ በቱኤል፤ እንስ
እልመ ናሆር፥ ሃትሳሞ ሚልካደ» ጄቴ፤
አንሞ ፉኛንሼት አመርቲ፥ ሀርከሼትስ
ብተዎ ነንካኤ፤ 48ገድ ጉጉፌስ ዋቀዮፍ
ነንሰገዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን አብራሃም

ጎፍታኮቲ፥ እሰ እንተለ ኦቦሌሰ ጎፍታኮቲ
ፉዼ እልመሳቲፍ አከን ጌሱፍ ከራ ቀጇ
ላረ አነ ቡሴ ነንጇጇዼ። 49ኤጋ፥ «እስን
አመ ጋሩማፍ አመነሙማ ጎፍታኮት
እንአርግሲፍቱ ዮ ታተን አነት ህማ! ኩን
ዮ ተኡ ደባቴስ ገረ ብታት ዮኪስ ምርጋት
አከን ጎሩፍ አነት ህማ!» ጇዼ።

50 ዮሙስ ላባኒፍ በቱኤል ዼብሰኒ፥
«ዱቢን ኩን ዋቀዮ ብራ ዱፌ፥ ኑእ ‹ከነቱ
በዼ፥ ከነቱ ቶሌ› ጇኔ ስት ዱበቼ ህንደን
ዼኙ። 51ኩኖ! ርብቃን ፉለኬ ዱረ
ጅርት፥ ፉዲ ደቅ! አኩመ ዋቀዮ ያዼ፥
እልመ ጎፍታኬቲፍ ሃደ መና ሀታቱ!»
ጇደን። 52ሆጇታን አብራሃምስ ወንተ
እሳን ዱበተን ከነ ዮሙ ደገኤ፥ ለፈት ገድ
ጉጉፌ ዋቀዮፍ ሰገዼ። 53ሆጇትች ከነ
ቦዼ ነቀተ ሜቲፍ ነቀተ ወርቄ ኡፈተ በበ
ኤሰ ፍዼ ርብቃዳፍ ኬኔ፤ ኦቦሌሰሼፍ ሃደ
ሼፍስሞ ኬና ገት-ጇቤሰ እንላቴ። 54እኒፍ
ነሞትን እሳ ወጅን ቱረን ኞተኒ ዱገኒ
አቼመ ቡለኒ፥ ቦሩምታስ ገነማን
እንከአን፤ ነምችስ፥ «ገረ ጎፍታኮት ነንዼ
ብአ፥ ነጌጌሳ!» ጇዼ። 55ኦቦሌስሼፍ
ሃትሼ ነምቻን፥ «እንተል ሀመ ጉያ ኩደኒ
ትሌ ተከ ኑብረ ቱርቴ ሀአዼምቱ!»
ጇደን።

56 ነምች ገሩ እሳኒን፥ «ዋቀዮ ከራኮ
ኤርገ አናፍ ቀጇልቼ፥ ገረ ጎፍታኮ አከን
ደቁፍ ነጌጌሳ መሌ፥ እስን አነ ህንቱር
ስና!» ጇዼን። 57እሳንስ፥ «ሜ፥ እንተለ
ዋምኔ ወንተ እሼን ጇቱ እንጋፈትነ!»
ጇደን። 58ርብቃስ ዋመኒ፥ «ነምቾ ከና
ወጅን አሙመ እንደቅጣ?» ጇደኒ እንጋፈ
ተን፤ እሼንስ፥ «ኤዬ ነንደቀ» ጇቴ።
59እሳንስ ርብቃ ኦቦሌቲሳኒ፥ ጉድሴሼ፥
ሆጇታ አብራሃም፥ ነሞተ እሰ ዱካ ቱረንስ
እንጌጌሰን። 60ዮሙ ካሰንስ፥ «ያ ኦቦሌቲ
ኬኛ! አት ኩመ ኩማተማ ተእ! ሰኚንኬ
ከረ ኬላ ወረ እሰ ጅበኒ ሀቀበቱ፥ መንደሮ
ተሳኒስ ከንሳ ሀጎደቱ!» ጇደኒ ርብቃ
እንኤብሰን*። 61ርብቃን፥ ጦምቦሬወንሼስ
ከአኒ ጋሎተ ያበተኒ ነምቾ ዱካ እንአዼ
መን፤ እንስ ርብቃ ፉዼ እንአዼሜ።
*60. 22፡17

62 ይስሀቅ ዬሮ ሰነ ገረ ብሻን ቦላ
«ቤኤር-ለሃይ-ሮእ» ጇደሙ ዱፌ፥ ብየ
ገረ ምርጋ ሰነ ኬሰ እንጅራተ ቱሬ*።
63እንስ ጋፍ ቶኮ ገረ ገልገላ በኬት በኤ
ያዳን ቀበሜ ኡቱ አዼሙ፥ ኦል እላሌ፥
ጋሎተ አስ አዼማ ጅረን አርጌ። 64ርብቃ
ንስ ኦል እላልቴ ይስሀቅን አርግቴ፥ ጋለራ
ቡቴ፤ 65ዮሙስ እሼን ሆጇታ እሼ ፉዼ
አዼሙ ሰናን፥ «ነምች በኬ ኬሳ አስ ኑት
አዼሙ ሱን ኤኙ?» ጇቴ፤ ሆጇትችስ፥
«እን እልመ ጎፍታኮቲት» ጇዼ ዼብ
ሴፍ፤ ከነረት እሼን ሻሺ ፉደቴ ኦፍት
ሀጉግዼ። *62. 25፡11

66 ሆጇትችስ ወንተ ሆጇቴ ሁንዱማ
ይስሀቅት ህሜ። 67ይስሀቅ ገረ ዱንካነ ሳራ
ሃደሳት እሼ እንገልፈቴ፤ እን ርብቃ
ፉዼ፥ እሼንስ ሃደ መናሳ ታቴ፤ እሼ
ጃለቴ፥ ገደ ሃደሳራስ እንጇጇባቴ።

ቦቆና 25

አብራሃም ኤርገሲ ፉዼ እጆሌ ጎደቹሳ

(1ሴና 1፡32-33)

1 አብራሃም ሃደ መና ከን ብራ ፉዼ፤
መቃንሼስ «ቄጡራ» ጇደመ ቱሬ።
2እሼን እጆሌ፥ «ዚምራን፥ ዮክሻን፥
ሜዳን፥ ሚድያን፥ ዮሽባክ፥ ሹአ» ጇደ
መን እንዼሴፍ። 3ዮክሻንሞ ሼባፍ ዼዳንን
ደልቼ፤ እልማን ዼዳን፥ አሹሪም፥ ሌቱ
ሺም፥ ሌኡሚም፤ 4እልማን ሚድያ
ንሞ፥ ኤፋ፥ ኤፌር፥ ሄኖክ፥ አቢዳ፥
ኤልዳአ ቱረን፤ እሳን ኩን ሁንድኑ እጆሌ
ወረ ቄጡራን ሆርቴደ።

5 አብራሃም ወንተ ቀበ ቱሬ ሁንዱማ
ይስሀቂፍ እንኬኔ። 6እጆሌ ሳጇቶተሳቲፍ
ገሩ አብራሃም ፈያት ኡቱ ጅሩ ኬና ኬኬ
ኔፌ፥ እልመሳ ይስሀቅራ ካሴ፥ ገረ ቦሩት
ብየ በአ-ቢፍቱት እሳን ኤርጌ።

አብራሃም ዱኡሳ

7 በር አብራሃም ጅራቴ ወጋ ድባፍ
ቶርባተሚ ሸን ቱሬ። 8አብራሃም እንኦባ
ፈቴ፤ በኤሰ ጎዼ ዱሎሜ በረስ ቁፌ
እንዱኤ፥ ገረ ሰበሳትስ እንሰሳበሜ*። 9ይስ
ሀቂፍ እሽማኤል እልማንሳ፥ ሆልቀ መክ
ፌላ ማሲ ኤፍሮን እልመ ዞሃር ሄትቻ፥
እሰ መምሬራ ገረ በአ-ቢፍቱት ሀፉ ሰነ
ኬሰት፥ እሰ እንአዋለን። 10ማስች እሰ
አብራሃም እጆሌ ሄትራ ብቴ ቱሬ፤ አብራ
ሃም ሃደ መናሳ ሳራ ብረት አችት አዋ
ለሜ*። 11አብራሃም ኤርገ ዱኤ፥ ዋቀዮ

ይስሀቅን እልመ አብራሃም እንኤብሴ፤
ይስሀቅስ «ቤኤር-ለሃይ-ሮእ» እዶ ጇደሙ
እንታኤ* ።
*8. 15፡15 *10. 23፡3-16 *11. 24፡62

ሰኚ እሸማኤል
(1ሴና 1፡28-31)

12 ሀድ ደሎተ ሰኚ እሸማኤል እሰ
አጋር ጦምቦሬን ሳራ እሼን ነመ ብየ
ግብጥ ሱን አብራሚፍ ዴሴ፥ ከነት
ፉፌ እንለካአመ፤ 13 መቃን እልማን
እሸማኤል አኩመ ተሬ ደሎተሳኒት፥
ነባዮት እልመ እሸማኤል እሰ አንገፈ፥
ቄዳር፥ አድብኤል፥ ሚብሳም፥
14 ሚሽማ፥ ዱማ፥ ማሳ፥ 15 ሀዳድ፥
ቴማ፥ ዬቱር፥ ነፊሽ፥ ቄድማስ ቱሬ።
16 እልማን እሸማኤል እሳን ከነ ቱረን፤
ገንድሳኒፍ ለፍት ቡፈተሳኒ መቃሳኒ
ከናን እንዋመሙ፤ አከ ጎሰሳኒትስ ጉርጉ
ዶተ ኩደ ለመ ቀቡ* ። 17 በር እሸማኤል
ጅራቴ ወጋ ድባፍ ሶዶሚ ቶርበ ቱሬ፤
እሸማኤል እንአባፈቴ፥ ገረ ሰኚሳትስ
እንሰሳበሜ። 18 እን ፉሌ ኦቦሎተሳ ሁን
ዱማ ቀበቴ ዋን ቱሬፍ፥ እጀሌንሳ ለፈ
«አዊላፍ ሹር» ጇደመን ግዱ ታአን፤
እንስ ለፈ ዬሮ ገረ ብየ አሶርት አዴመን
ፉሌ ግብጢት ሙልአቱደ። *16. 17፡20

ደሎተ ኤሳውፍ ያቆብ እልማን ይስሀቅ

19 ሀድ ደሎተ ሰኚ ይስሀቅ እልመ አብ
ራሃም ከነት ፉፌ እንለካአመ፤ አብራሃም
ይስሀቅን ደልቼ። 20 ይስሀቅ ነመ ወጋ አፉ
ርተማ ዬሮ ተኤ፥ ርብቃ እንፉዴ፤ እሼን
እንተለ በቱኤል ነመ አረም እሰ ጳዳን-አረ
ም[†13] ሰናት፤ እሼን ኦቦሌቲ ላባን ነመ
አረም ቱርቴ። 21 ይስሀቅ ዋኤ ሃደ መናሳ
እሼ ደብዱ ቱርቴፍ ዋቀዮን ከደቴ፤
ዋቀዮስ ወንተ እን ከደቴ ዋን ደገኤፍ፥
ርብቃን ሃት መና ይስሀቅ እንኡልፎፍቴ።
22 እጀሌን ገራሼ ኬሰት ወል እንድዲቱ
ቱረን፤ እሼንስ፥ «ኤርገ አከስ ተኤ፥ ኩን
ማል አናፍ ጎደሬ?» ጇቴ፤ ከነስ ዋቀዮን
ጋፈቹ እንደቅጤ።
23 ዋቀዮስ እሼዳን፥
«ገደሜሰኬ ኬሰ ሰበ ለመቱ ጅረ፤
ጎሶትን ለማን ስራ ደለተንስ
ገርገር እንሀረሙ፤
ጎሰ እሰ ቶኮቱ እሰ ካንረ ጀባተ፤
እሰ አንገፈቱ እሰ ቁጥሱዳፍ
ኤርገመ!» ጇዴ* ።
*23. 27፡29፥37፤ ሚል 1፡2-3፤ ሮማ 9፡10-13
24 ዬሮን ደኡሼ ዮሙ ገኤ፥ ኩኖ
ለኩን ገደሜሰሼ ኬሰ ቱረን። 25 እን ዱራ
ዲማ፥ ደግንሳ ሁንድኑስ አከ ኡፈተ ደበሳ
ቀቡ ርፌንሰአቱ አስ በኤ፤ መቃሳስ
«ኤሳዉ» ጇደኒን። 26 እሰ ቦዴዳንሞ ኦቦ
ሌስሳ አስ በኤ፤ ሀርክሳ ኮሜ ኤሳዉ ቀበቴ
ቱሬ፤ መቃንሳስ «ያቆብ» ጇደሜ፤ ዬሮ
እሳን ደለተን ይስሀቅ ነመ ወጋ ጃተማ
ቱሬ* ። *26. ሆሴ 12፡4

ኤሳዉ ጩራ አንገፉማሳ ጉርጉሩሳ

27 እጀሌን ኩንስ እንጉደተን፤ ኤሳዉ
ነመ አከ እት አደምሱ ቤኩ፥ ነመ በኬ
ኦሉ ተኤ፤ ያቆብ ገሩ ነመ አመል-ቶሌሰ
ቄኤ ኬሰ ኦሉ ቱሬ። 28 ይስሀቅ ወንተ እን
አደምሴ ፍዱ ኛቹን ዋን እት ቶሉፍ፥ ኤሳ
ዉን እንጃለተ ቱሬ፤ ርብቃን ገሩ ያቆብን
እንጃለቴ።
29 ጋፍ ቶኮ ኡቱ ያቆብ ኛተ ቶልቹት
ጅሩ፥ ኤሳዉ በኬዳ ዱፌ ኦል ገሌ፤ እሰስ
ኡሩሪን ደኤ ቱሬ። 30 ኤሳዉ ዮሙስ ያቆ
ቢን፥ «አመ ኡሩሪን ነደኤራ፥ ኛተ ዲማ
ሰነ አከን ኛዱፍ አናፍ ኬን!» ጇዴ፤ ከና
ፍስ መቃንሳ «ኤዶም» ጇደሜ፤
[«ኤዶም» ጇቹን «ዲምትቾ» ጇቹደ]።
31 ያቆብሞ፥ «እት ዱረ አንገፉማኬ አነት
ጉርጉርካ!» ጇዴን። 32 ኤሳዉስ፥ «አኖ
አመ ዱኡ ገኤ፥ አንገፉማን ኩን ማል
አናፍ ጎደሬ?» ጇዴን። 33 ያቆብሞ፥
«ዱረ አናፍ ከከዱ!» ጇዴ፤ እንስ እንከከ
ቴፍ፤ አከስትስ አንገፉማሳ ያቆብት
እንጉርጉሬ* ። 34 ዮሙስ ያቆብ ቡዴናፍ
እቶ ምስራ ሰነ ኤሳዉፍ እንኬኔ፤ እንስ
ኛቴ፥ ዱጌ፥ ከኤስ ከራሳረ እንቡኤ፤
ኤሳዉ አከስት አንገፉማሳ እንቱፈቴ።
*33. 27፡36፤ እብ 12፡16

†13 ኡመ 25፡20 «ጳዳን-አረም» ሜሶጶታሚያራ ገረ ሀርከ ብታ፥ ልጠ-ቢፍቱት አርገመ፤ «አረም» ቦዴ
«ሶርያ» ጇደሜ።

ቦቆና 26

ይስሀቅ መንደረ ጌራር ኬስ ጅራቹሳ

1ቤለ እሰ በረ አብራሃም ብይቾት ቡኤ
መሌ፥ ቤል አመስ ብይቾት ቡኤ ቱሬ፤
ይስሀቅስ ገረ መንደረ ጌራር ዱፌ፥ አቢ
ሜሌክ ሞቲ ፍሊስጥያ ብረ ደቈ። 2ዋቀዮ
ዮሙስ ይስሀቅት ሙልአቴ፥ «ብየ አን
ስት ህሙ ኬሰ ታእ መሌ፥ ብየ ግብጥት
ገድ ህንቡእን! 3ብየ ከነት ገላ ተኢ
ጅራዱ! አን ሲወጅን ነንተአ፥ ስንኤብ
ሰስ፤ አኖ ብየ ከነ ሁንዱማ ሲፍ፥ ሰኚኬ
ቲፍስ ነንኬነ፤ ዋነን ከኩዳን አብራሃም
አባኬፍ ዳቤ ነንጀቤሰ*። 4ሰኚኬ አከ ኡር
ጆተ ዋቃ ነንባይእሰ፥ ለፈ ከነ ሁንዱማስ
ሰኚኬቲፍ ነንኬነ፤ ሰብን ለፈራ ሁንድኑስ
ሰኚኬቲን እንኤብፈሙ*፤ 5አብራሃም
ዱቢኮ ዋን ደገኤፍ፥ አጀጀኮ፥ አቦሚኮ፥
ሴረተኮ፥ ሴረኮስ ዋን ኤጌፍ፥ አን ከነ
ሲፍ ነንጀቤሰ» ጇዴ።

*3. 12፡7፤ 22፡16-18 *4. 12፡2-3፤ 15፡5

6አከስት ይስሀቅ ጌራር ኬሰ
እንጅራቴ። 7ነሞትን እዶ ሰና ዋኤ ሃደ
መናሳቲ ዮሙ እሰ ጋፈተን፥ «እሼን ኦቦ
ሌቲኮት» ጇዴ፤ እሼን እጀ ነማት ዋን
ቶልቱፍ፥ ነሞትን እዶ ሰና ርብቃፍ ጇደኒ
አነ እንአጇሱ ጇዴ ያዴ፤ ከናፍ፥ «እሼን
ሃደ መናኮት» ጇቹ እንሶዳቴ*። 8ኤርገ እን
ጉያ ባይኤ አች ቱሬስ፥ ጋፍ ቶኮ አቢሜ
ሌክ ሞቲን ፍሊስጥያ ከራ ሳቃ መና ገድ
እላሌ፤ ይስሀቅ ኩኖ፥ ርብቃ ሃደ መናሳት
ኡቱ ርገቱ አርጌ። 9እንስ ይስሀቅን ዋም
ስሴ፥ «ኩኖ! እሼኖ ሃደ መናኬት! አተ
ምት፥ ‹እሼን ኦቦሌቲኮት› ጇቴሬ» ጇዴ
እሰ ጋፈቴ፤ ይስሀቅስ ዴብሴ፥ «ሰበቢ
ሼፍ አከን ህንዱኔፍ ከነ ነንጇዴ» ጇዴ።
10አቢሜሌክ፥ «ወንት አት ኑረት ሆጇቴ
ኩን ማሊ? ነሞተ ኬሳ ቶኮ ሃደ መናኬ
ወጅን ጪሱፍ ሀመ ጥኖት ሀፌ፤ ከናንስ
የከ መታኬኘረት እንፍደ ቱርቴ» ጇዴ።
11ከነረት አቢሜሌክ አቦሚ ባሴ፥ «ኤፑሌ
ነምቸ ከነ፥ ሃደ መናሳስ ቱቈ ዮ አርገሜ፥
ቶክቹማን ሀአጇፈሙ!» ጇዴ ነሞተ ሁን
ዱማ አኬከቺሴ። *7. 12፡12-13፤ 20፡2

12ይስሀቅ ብየ ሰነ ምዳን ፈጫሴ፥
ወጉመ ሰነ ኬሰ ደቻ ድበ እንገልፈቴ፤
ዋቀዮስ እሰ እንኤብሴ፤ 13እን ሀመ ባይኤ
ነመ ጉዳ ተኡት፥ እቱመ ጉደቻ አዴሜ።
14ሰበቢ እን ሆጇቶተ ባይኤ፥ ቡሻዬ፥ ሳወ
ንስ ቀቡፍ፥ ወር ፍሊስጥያ እሰት ህና
ፈን። 15ከናፍ እሳን ቦለ እሰ አብራሃም
አባንሳ ኡቱመ ጅሩ ሆጇቶትንሳ ቆተኒ
ብሻን ባሰኒ ቱረን ሁንዱማ ዱቸኒ፥ ብዮ
እት ጉተን። 16አቢሜሌክስ ይስሀቂን፥
«አት ኑጫላ ባይኤ ጀባቴተ፥ ኑግዱዳ
አዴም!» ጇዴ። 17ይስሀቅ ከነረት አቺ
አዴሜ፥ ጎዶሳ ደቻ ጌራር ኬሰ ዳበቴ፥
አች እንታኤ።

18ይስሀቅስ ቦለ ብሻኒ እሰ ሆጇቶትን
በረ አብራሃም አባሳ ቆተኒ፥ ወር ፍሊስጥ
ያሞ ኤርገ አብራሃም ዱኤ ዱቸን፥ ዴብሴ
ቆችሲሴ፤ መቃ ዱር አባንሳ እት ሞጋሴ
ቱሬስ እንዴብሴፍ። 19ሆጇቶትን ይስሀቅስ
ደቻ ሰነ ኬሰ ቆተኒ ቡርቅቱ ብሻኒ አችት
አርገተን። 20ትክሶትን ወረ ጌራር፥
«ብሻን ኩን ከንኬኘ» ጇደኒ፥ ትክሶተ ይስ
ሀቅት ቆጬሎ ካሰን፤ ሰበቢ እሳን ብሻንቸ
እሰት ፈልመኒፍ፥ ይስሀቅ መቃ ቦለ ብሻ
ንቻ «ኤሴቅ» ጇዴ ሞጋሴ፤ [«ኤሴቅ»
ጇቹን «ፈልማ» ጇቹደ]። 21ከነ ቦዴስ
ሆጇቶትንሳ ቦለ ብሻኒ ከን ብራ እንቆተን፤
እሰረትስሞ ወር ጌራር ቆጬሎ እንካሰን፤
ይስሀቅስ ብሻንቸ «ስጥና» ጇዴ ሞጋሴ፤
[«ስጥና» ጇቹን «ሀመጃጂ» ጇቹደ]።
22ዮሙስ ይስሀቅ አቺ አዴሜ፥ ቦለ ብሻኒ
ከን ብራ ቆችሲሴ፥ እሰረት ገሩ ነምን
ቆጬሎ ህንካፍኔ፤ ከነረት እን፥ «አመ
ዋቀዮ እዶ በልአ ኑፍ ኬኔረ፥ ኑእስ ብይቸ
ኬስት እንባይአትነ» ጇዴ መቃ ቦልቻ
ሬሆቦትት ሞጋሴ፤ [«ሬሆቦት» ጇቹን
«በልእነ» ጇቹደ]።

ይስሀቂፍ አቢሜሌክ ቤርሼባት ወሊፍ ከከቹሳኒ

23ከነ ቦዴ ይስሀቅ እዶ ሰና ከኤ፥
መንደረ ቤርሼባት ኦል በኤ፤ 24ዋቀዮ
ጋፉመ ሰነ ሀልከን እሰት ሙልአቴ፥ «አን
ዋቀዮ እሰ ከን አባኬ አብራሃም፤ አን ሲወ
ጅነን ጅረ፥ አትሞ ህንሶዳትን! ገርብቾኮ
አብራሃሚፍ ጇዴ ስንኤብሰ፥ ሰኚኬስ ነን
ባይእሰ!» ጇዴ*። 25ይስሀቅስ አችት እዶ
ኣርሳ እጃሬ፥ መቃ ዋቀዮ እንዋመቴ፤
ጎዶሳ አች ዳበቴ፥ ሆጇቶትንሳስ ቦለ ብሻኒ
እንቆተን*። *24. 12፡2 *25. 12፡8

26 ጋፍ ቶኮ አቢሜሌክ፥ አሁዛት ጎር
ስቱሳ፥ ፊኮል አባ ዱላሳ ወጅን መንደረ
ጌራሪ በኤ ይስሀቅ ብረ እንዱፌ*። 27ይስ
ሀቅ እሳኒን፥ «አነ ጅብተኒ ኦፍ ግዱዳ
ኤርገ ነባፍተኒ፥ ማሊፍ ነብረ ዱፍተኒ?»
ጂዴ። 28እሳንሞ ዴብሰኒ፥ «ዋቀዮ ሲወ
ጅን አከ ጅሩ በኤሰ ጎኔ አርግኔረ፤ ከናፍ
ወሊፍ ከከቹዳን ወሊ-ገልቴ ዳቡ
እንያድኔ፤ 29አት አመ ዋቀዮን ኤብፈም
ቴተ! አኩመ ኑእ ኡቱ ስህንቱቅን፥ ጋሪ
መሌስ ሆማ ኡቱ ስረት ህንሆጂትን ነጋዳን
ገድ ስዲፍኔ፥ አትስ ሀማ ኑረት ህንሆጂ
ትን!» ጂደን። 30ይስሀቅ ኛተ እሳኒፍ
ቆጿኤ እንድኤስሴፍ፤ እሳንስ እንኛተን፥
እንዱገንስ። 31ቦሩምታስ በሪዳን ከአኒ
ኤርገ ወሊፍ ከከተኒ ቦዴ፥ ይስሀቅ እሳን
ጌጌሴ፥ እሳንስ ነጋዳን እሰ ብራ ከአኒ
እንአዴመን። *26. 21:22

32 ጋፉመ ሰነ ሆጂቶትን ይስሀቅ
ዱፈኒ፥ ዋኤ ቦለ ብሻኒ እሰ ቆተኒ እሰት
ህመኒ፥ «ኑእ ብሻን አርገትኔረ» ጂደን።
33እንስ ቦለ ብሻንቻ «ሼባ»። ጂዴ
ሞጋሴ፤ [«ሼባ» ጂቹን «ከካ» ጂቹደ]፤
መቃን መንደረ ሰናስ ሰበቢ ከናፍ ሀመ
ሀርኣት «ቤርሼባ» ጂደሜ ቤከሜ።

ኤሳዉ ዱርበ ወረ ሄት ፉዱሳ

34 ኤሳዉ ወጋ አፉርተመ ኤርገ
ጅራቴ፥ ዮዲት እንተለ ቤሪ ነመ ጎሰ ሄት
አከሱመስ በስመት እንተለ ኤሎን ነመ ጎሰ
ሄት እንፉዴ። 35እሳንስ ይስሀቂፍ ርብቃ
ገራ ጉበን*። *34-35. 24:3

ቦቆና 27

ያቆብ ኤበ ኦቦሌሰሳ እሰ አንገፉ ኦፊ ፉደቹሳ

1ይስሀቅ ዱሎሜ እጅሳስ በረርሴ ዪሮ
አርጉ ደቤት፥ ኤሳዉን እልመሳ እሰ አንገፈ
ዋሜ፥ «ያ እልመኮ!» ጂዴን፤ እንስ ዴብ
ሴፊ፥ «ኩኖ አሰን ጅረ!» ጂዴ። 2አባን
ሳስ፥ «ኩኖ፥ አን አመ ዱሎሜረ፥ ጉያ
ዱአኮቲስ ህንቤኩ፤ 3አመስ ምአኬ፥ መንኤ
ጥየኬቲ፥ እዳኬስ ፉደዱ ገረ በኬት በእ፥
ቡሻዬ በኬስ አናፍ አደምስ*! 4ኛተ ደም
ጂዱ ሰኚ እሰ አን ጃለዱ ቆጺሲቲ፥ አን
ኡቱን ህንዱእን ኛዴ፥ ገራንኮ አከ ስኤብሱት
አናፍ ድኤስ!» ጂዴን። *3. 25:28

5 ኤሳዉስ አደምሴ ቡሻዬ በኬ ፍዱዳፍ
እንደቄ፤ ዪሮ ይስሀቅ እልመሳ ኤሳዉ
ወጅን ከነ ዱበቱሞ፥ ርብቃን እንደጌፈት
ቱርቴ። 6ከናፍ ርብቃን እልመሼ ያቆ
ቢን፥ «አባንኬ ኦቦሌስኬ ኤሳዉት ኡቱ
ዱበቱ አን ደገኤረ፤ 7እን፥ ‹ቡሻዬ በኬ
አደምሲ አናፍ ፍድ፥ አንስ ኛዴ ኡቱን
ህንዱእን ዋቀዮ ዱረት አከን ስኤብሱፍ፥
ኛተ ደም ጂዱ አናፍ ቆጺስ!› እቲን
ጂዴረ። 8አመስ ያ እልመኮ፥ ዱቢ አን
ስት ህሙ ከነ ኬሰት ዋነን ስአቦሙ ደገእ!
9አመ ገረ ከረ ቡሻዬ ደቅ፥ አቺስ እል
ሞሌ ሬቲ በበኤዪ ለመ ገረኮት ፍድ!
አንስ እሳን ቀሌ ኛተ ደም ጂዱ፥ ሰኚ እሰ
እን ጃለቱ፥ አባኬቲፍ ነንቆጺስ፤ 10አትስ
አከ እን ኛቴ ኡቱ ህንዱእን ዱረ ስኤብ
ሱት፥ አባኬቲፍ እንድኤስተ» ጂቴ።

11 ያቆብ ገሩ ዴብሴ ርብቃ ሃደሳቲን፥
«ኩኖ፥ ኦቦሌስኮ ኤሳዉ ደግንሳ ርፌንስ
ኣደ፥ ደግንኮሞ ሙጬጫታደ*፤ 12ተሪ
አባንኮ ቀቀቤ ዮ ነእላሌ፥ ዋነን እሰት
ገእሴ ነንፈካደ፤ ከናንስ ኤበ ኡቱ ህንተ
እን፥ አባርሰ ኦፍረት ነንፍደ» ጂዴ።
13ሃትሳስ ዴብፍቴ፥ «ያ እልመኮ፥ አባር
ስኬ አናፍ ሀተኡ! ዋነን ሲን ጂዱ ዱዋ
ደገኢቲ፥ ደቂ እሰ አን ሲን ጂዴ ሰነ
አነት ፍድ!» ጂቴን። 14እንስ ደቄ እል
ሞሌ ሰነ ፉዴ፥ ገረ ሃደሳት እሳን ፍዴ፤
ሃትሳሞ ኛተ ደም ጂዱ ሰኚ እሰ አባንሳ
ጃለቱ እንቆጺስቴ፤ 15ኡፈትን ኤሳዉ እን
ጫሉ ሃደሳ ብረ መነ ቱሬ፤ ርብቃን ሃት
ሳስ ኡፈተ እልመሼ እሰ አንገፉ ሰነ ፉቴ፥
ያቆብ እልመሼ እሰ ቋጥሱት እንኡፍፍቴ፤
16ጎጋ እልሞሌ ሬቲ ሰነስ ሀርከሳፍ ሞር
መሳ እሰ ሙጬጫታት ኡፍፍቴ፤ 17ኛተ
ደም-ጂዳ፥ ቡዴነ እሰ ቆጺስቴስ ሀርከ
ያቆብ እልመሼት እንኬንቴ። *11. 25:25

18 ያቆብ ለፈ አባንሳ ቱሬት ኦል
ልጤ፥ «አበዪኮ» ጂዴን፤ እንስ ዴብሴ፥
«ኩኖ፥ አን አሰን ጅረ፥ ኤኙ አቲ፥ ያ
እልመኮ?» ጂዴ። 19ያቆብሞ አባሳቲን፥
«አን ኤሳዉ እልመኬ እሰ አንገፈ፤ አን
አከ አት ጂቴ ጎዴራ፥ አት ኦል ጂዲ
ታእ፥ ገራንኬ አከ ነኤብሱትስ እሰን አደ
ምሴ ፍዴ ኛዱ!» ጂዴ*። 20ይስሀቅ ገሩ
እልመሳቲን፥ «አተምት አከስ ደፍቴ አር
ገቴ? እልመኮ!» ጂዴ፤ እንስ ዴብሴ፥

«ከነ ዋቀዮኬ ጎፍትቾቱ እጀኮት ቀቤ»
ጀዴን። 21 ይስሀቅ ዮሙስ ያቆቢን፥ «አን
ስቀቀቤ፥ ዱጉመ እልመኮ ኤሳዉ ተኡ
ኬፍ ህንታኔኪ አከን እላሉት፥ አስ
ድአዱ!» ጀዴ። 22 ያቆብስ ገረ ይስሀቅ
አባሳት እንድአቴ፤ እንስ እሰ ቀቀቤ
እላሌ፥ «ሰገሌንሳ ሰገሌ ያቆብ፥ ሀርከሳ
ገሩ ሀርከ ኤሳዉት!» ጀዴ። 23 ሀርከሳ
ርፌንሰአ አከ ሀርከ ኦቦሌሰሳ ኤሳዉ ዋን
ቱሬፍ፥ አባንሳ እሰ በሩ ህንደንዴኜ፥ ከና
ፍስ እሰ ኤብሱፍ ጀዴ። 24 አባንሳ፥ «አት
ዱጉመ እልመኮ ኤሳዉዳ?» ጀዴ፤ እንሞ
ዴብሴ፥ «ኤዩ አነ» ጀዴ። 25 ዮሙስ
እንሞ፥ «ያ እልመኮ፥ እሰ አት አደምስቴ
ፍዴ ኛዴ፥ ገራንኮ አከ ስኤብሱፍ፥ አስ
አናፍ ድኤስካ!» ጀዴ፤ ያቆብስ ገረሳት
እንድኤሴ፥ እንስ እንኛቴ፤ ዳዲ ወይኒሞ
እንፍዴፍ፥ እንስ እንዱጌ። *19. ሌዎ 19፡14

26 ከነ ቦዴ ይስሀቅ አባንሳ፥ «አስ
አነት ድአዱ፥ ነዱንገዱ እልመኮ!»
ጀዴ። 27 እንስ እት ድአቴ አባሳ እንዱን
ገቴ፤ አባንሳስ ፎሊ ወያሳ እንሱፌ፥ አቹ
ማንስ እሰ ኤብሴ፥

«እላ፥ ፎሊን እልመኮ፥
አከ ፎሊ ማሲ ዋቀዮ ኤብሴት!
28 ዋቀዮ ዋቀራ ፍጤንስ፥
ለፍቾራስ ጬመ፥
ጎብነ እጀ ምዳኒፍ ወይኒ ሲፍ
ሀኬኦ!
29 ሰብን ባይኤን ሲፍ ሀሆጄተን፥
ጎሶትን ለፈራስ ሲፍ ሀቆመአን!
ኦቦሎተኬረት አቦማ ተእ፥
እልማን ሃደኬቲስ ሲፍ
ሀቆመአን!
ነምን ስአባሩ ሀአባረሙ፥
ነምን ስኤብሱሞ ሀኤብፈሙ!»
ጀዴ* ።
*28-29. እብ 11፡20 *29. 12፡3፤ 25፡23

ኤሳዉ ዱፌ ይስሀቅን ኤበ ከደቹሳ

30 ይስሀቅ አኩመ ያቆብን ኤብሴ ፍጤን፥
ያቆብስ ፉለ ይስሀቅ አባሳ ዱራ ገድ በኤን፥
ኤሳዉ ኦቦሌስሳ አደሞዳ ዱፌ ኦል ገሌ።
31 እንስሞ ኛተ ደም ጀዱ ቆጲሴ አባሳቲፍ
እንፍዴ፤ አባሳቲንስ፥ «አበዩኮ፥ ከእ! ገራ
ንኬ አከ ነኤብሱትስ እሰ አን እልምኬ አደ
ምሴ ፍዴ ኛዱ!» ጀዴ። 32 ይስሀቅ
አባንሳሞ፥ «ኤኙ አቲ?» ጀዴ፤ እንስ ዴብ
ሴፍ፥ «አነ ኤሳዉ እልመኬ እሰ አንገፈ»
ጀዴ። 33 ዮሙስ ይስሀቅ ነኤ ጉዳ ሆለቴ፥
«ዮስሞ እን ቡሻዩ በኬ አደምሴ ገረኮት ፍዴ
ሱን ኤኙ ቱሬሬ? አኖ ሁንዱመሳ ኛዴ፥
ኡቱ አት ህንዱፍን ዱረ እሰ ኤብሴረ፤
ኤዩ፥ እን ኤብፈማ እንተአ!» ጀዴ።

34 ኤሳዉ ዋን አባንሳ ዱበቴ ኤርገ
ደገኤ፥ ዱቢንሳ እት ሀማትናን ሰገሌሳ
ጉድሴ እንእዩ፤ አባሳቲንስ፥ «አበዩኮ፥
‹አነስ ኤብስ!›» ጀዴ* ።

35 እን ገሩ፥ «ኦቦሌስኬ ሀጡማዳን
ዱፌ፥ ኤበኬ ፉደቴ እንሶኬ» ጀዴ።

36 ኤሳዉስ፥ «አኩመዩ መቃንሳ
ያቆብ ጀደሜ ምቲሬ? እን ከናን ስአ
ለመፉ ሀጡማዳን ቆደኮ ፉደቹሳት! ዱረ
አንገፉማኮ አነራ ፉደቴ፥ አመሞ ኩኖ፥
ኤበኮ አነራ ፉደቴ» ጀዴ፤ ከነ ቦዴሞ
አባሳቲን፥ «አት ኤበ ቶኮሌ አናፍ ህንሀም
ብፍኔ?» ጀዴ* ።

37 ይስሀቅሞ ዴብሴ ኤሳዉዳን፥
«ኩኖ፥ አን ስረት አቦማ እሰ ጎዴረ፤ ኦቦ
ሎትንሳ እሳፍ አከ ሆጄተኒፍ ኬኔራፍ፥
ምዳኒፍ ወይኒስ እሰ አርገቺሴረ፤ ኤጋ
ሲፍሞ ማል ጎዱ፥ ያ እልመኮ?» ጀዴ።

38 ኤሳዉሞ ከነረት አባሳቲን፥ «ያ
አባኮ፥ አት ኤበ ቶክቻ ዱዋ ቀብዳ? አነ
ስሞ ኤብስ መሌ፥ ያ አባኮ!» ጀዴ፤
ኤሳዉስ ሰገሌሳ ኦል ፉደቴ እንቦኤ* ።
*34. እብ 12፡17 *36. 25፡26፥29-34
*38. እብ 12፡17

39 ዮሙስ ይስሀቅ አባንሳ፥ «ኩኖ፥
ለፍት ጅሬኘኬቲ እዶ ጬመ
ለፉራ ፈጋቴ፥
ኦል ጉባዳስ
ፍጤንስ ዋቀራቲ ከን ፈጋቴ
እንተአ።
40 አት ብላኬቲን እንጅራተ፥
ኦቦሌስኬቲፍስ እንሆጄተ፤
ገሩ ዩሮ ድዴ ጀላ ሶሶቾቱት
ዋንጀሳ ቦቁኬራ እንቡፍተ»
ጀዴን* ። *40. 2ሞቶ 8፡20

41 ኤሳዉ ሰበቢ ኤበ አባንሳ እቲን እሰ
ኤብሴፍ ጀዴ፥ ያቆብት ሃሎ ቀበቴ፤
ኤሳዉ ገራሳት ያዴ፥ «ዩሮን እት አባኮ
ቲፍ ገደን ድአቴረ፤ ዮሙስ አን ያቆብን
ኦቦሌስኮ ነንአጀስ» ጀዴ ዱበቴ።

42 ዱቢን ኤሳዉ እልመሼ እሰ አንገፉ ርብ
ቃት ዮሙ ህመሜስ፥ ያቆብ እልመሼ እሰ
ቁጥሱት ኤርግቴ ዋምስፍቴ፥ «ኩኖ
ኤሳዉ ኦቦሌስኬ ስአጂሴ ገራ ጪብሰቹፍ
ጂደ፤ 43 ከናፍ ያ እልመኮ፥ አመ ዋነን
ስት ህሙ ደገእ! ከእ፥ ላባን ኦቦሌስኮ እሰ
ካራን ጅሩ ብረት በቀዱ*! 44 አሪን ኦቦሌ
ስኬ እን ቦበአን ሀመ እራ ገሉት፥ ተከ እሰ
ብረ ታእ! 45 ቀር ዴከምሰሳ ስራ ዴብኤ፥
ዋን አት እሰ ጎቴ ሀመ እን እራንፈቱት አች
ቱር! እሰ ቦዴ አን ኤርጌ፥ አቺ ስንፍድ
ችሲሰ፤ ከናአች አን ማሊፈን ጉያ ቶኮት
እስን ለቹ ደበሬ?» ጂቴን። *43. 24፡29

46 ከነ ቦዴ ርብቃን ይስሀቂን፥ «ሰበቢ
ዱርቦተ ሄት ከናፍ፥ አን ጅሬኘኮ ነን
ጅቤ፤ ያቆብስሞ ዱርቦተ ሄት ሰኚ ዱር
ቦተ ብየ ከና ኬሳ ኒቲ ዮ ፉዴ፥ ጅሬኝ
ማል አናፍ ጎደሬ?» ጂቴ*።
*46. 24፡3፤ 28፡1

ቦቆና 28

ያቆብ እንተለ ላባን አከ ፉዱፍ ኤርገሙሳ

1 ይስሀቅስ ያቆብን ዋሜ፥ ኤብሴ፥ እሰ
አቦሜ፥ «ዱርቦተ ወረ ከነአን ኬሳ ህንፉ
ድን*! 2 ከእ ገረ ብየ ጳዳን-አረም መነ በቱ
ኤል አባ ሃደኬቲ ደቅ! አቺሞ እንተሎተ
ላባን ኦቦሌሰ ሃደኬቲ ኬሳ ቶኮ ፉድ*!
3 ዋቀዮ እን ሁንዱማ ደንደኡ ስሀኤብሱ፥
ሰኚ ሲፍ ሀኬኑ ስሀባይእሱስ! አት ሰበ
ጉዳ እንታተ*፤ 4 እን ኤበ አብራሃምን
ኤብሴ ሲፍ፥ ስቦዴስ ሰኚኬቲፍ ሀኬኑ!
ብየ አት ገላ ታቴ አመ ኬሰ ጅርቱ፥ እሰ
እን ኦፈሳቲ አብራሃሚፍ ኬኔ ከነ፥ አከ
አት ቀበቱ ሀጎዱ!» ጂዴ*። 5 ይስሀቅስ
አከስት ያቆብን አች ኤርጌ፤ ያቆብስ ገረ
ብየ ጳዳን-አረም፥ መነ ላባን እልመ በቱ
ኤል ነመ ብየ አረም ደቄ፤ ላባን ኦቦሌሰ
ርብቃ እሼ ያቆቢፍ ኤሳዉን ዴሴ ቱሬ።
*1. 24፡3 *2. 22፡23፤ 24፡4፥29 *3. 12፡2
*4. 12፡7፤ 17፡4-8

ኤሳዉ አመስ ኒቲ ፉዱሳ

6 ይስሀቅ አመሞ ያቆብን ኤብሴ፥
ኤበሳ ኬሰትስ፥ «አት ዱርቦተ ወረ ከነአን
ኬሳ ኒቲ ህንፉድን!» ጂዴ አቦሜ፥ ብየ
ጳዳን-አረም ደቄ አቺ አከ ፉዱፍ እሰ
ኤርጌ፤ ኤሳዉስ ከነ ያዳን እንቀቤ፤ 7 አከ
ሱመስ ያቆብ አባሳቲፍ ሃደሳቲፍ አቦ
መሜ፥ ጳዳን-አረም ደቁሳ እንሁበቴ፤
8 ዱርቦትን ወረ ከነአን ይስሀቅ አባሳ ዱረት
አከ ህንጃለተምንስ እንአርጌ። 9 ከነ ቦዴስ
ኤሳዉ ገረ እሽማኤል እልመ አብራሃም
ደቄ፥ እንተለሳ እሼ «መህላት» ጂደምቱ
ኦቦሌቲ ነባዮት፥ ዱበርቶተ ዱር ቀቡረት
ደበሌ እንፉዴ*። *9. 25፡13፤ 26፡34

ዋቀዮ አብጁት ያቆብት ዱበቹሳ

10 ዮሙስ ያቆብ ቤርሼባዳ በኤ ገረ
ካራንት አዴሜ። 11 እን እዶ ቶኮ ገኤ
አዱን ልጥናን አች ቡሌ፤ ደጎተ እዶ ሰነ
ጅረን ኬሳ ቶኮ ፉዴ፥ መታሳ ጂለ ካአቴ
እዶዱመ ሰነ ጪሴ። 12 እን አችት አብጁ
አብጆቴ፥ ያበትኖ ሁንዴንሳ ለፈ ዳበቴ፥
ፈጤንሳ በንቲ ዋቃ ብረ ገኡ ቶኮ
እንአርጌ፤ ኩኖ፥ ኤርገሞትን ዋቀዮ እሰረ
ኦል እንበኡ፥ ገድስ እንቡኡ ቱረን*።
13 ዋቀዮሞ እሰ ገረራ[†14] ዳበቴ፥ «አን
ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን አብራሃም አባኬቲ፥
ዋቀዮ እሰ ከን ይስሀቅ፤ ለፈ አት እረ
ጪፍቱ ከነስ ሲፍ፥ ሰኚኬቲፍስ ነንኬነ*፤
14 ሰኚንኬስ አከ ብዮ ለፉ እንተአ፤ ገረ
ልጠ-ቢፍቱት፥ በአ-ቢፍቱት፥ ሀርከ
ብታት፥ ሀርከ ምርጋትስ እንበልእፈተ፤
ቆሞን ብየ ለፉራስ ሁንድኑ ሰበቢኬቲፍ፥
ሰበቢ ሰኚኬቲፍስ እንኤብፈሙ*።
15 ኩኖ! አን ሲወጅነን ጅረ፥ እዶ አት
ደቅጡ ሁንዱማት ስንኤገ፤ ብየ ከነት
ስንዴብሰ፥ ዋን አን ስት ዱበዴ ሲፈን
ራወደ መሌ፥ ስህንገቱ!» ጂዴ።
*12. ዮሀ 1፡51 *13. 12፡7 *14. 12፡2-3፤
13፡14-15፤ 22፡18

16 አቹማንስ ያቆብ ህርባ ደመቄ፥
«ዋቀዮ ዱጉመ እዶ ከነ ጅረ! አን ገሩ ከነ
ህንቤክኔ» ጂዴ። 17 እንስ ሶዳቴ፥ «እዶን
ኩን አተም ሶዳችሳደ! መነ ዋቀዮ መሌ፥
ሆምቱ አስ ህንጅሩ፥ ኩን በልበለ በንቲ
ዋቃት!» ጂዴ*። *17. በኡ 3፡5

18 ያቆብ ገነመ ኦቦሮዳን ከኤ፥ ደግቾ
መታሳ ጂለ ካአቴ ቱሬ ሰነ ፉዴ፥ ኡቱባ
ሴና ጎዴ ኦል ቀጂልቹ ዳቤ፥ ደዳ ኤጂርሳ
እሰረት ደንገላሴ እንድቤ። 19 ያቆብስ መቃ

†14 ኡመ 28፡13 «እሰ ገረራ» ካን «እሰ ቡኬ» ጂዱ።

እዶ ሰና «ቤትኤል» ጀዴ ሞጋሴ፤ ዱራን
ገሩ መቃን መንደረ ሰና «ሉዝ» ጀደመ
ቱሬ*፤ [«ቤትኤል» ጀቹን «መነ ዋቀዮ»
ጀቹደ]። 20 ያቆብ ወሬገ ወሬጌ፥
«ዋቀዮ፥ አና ወጅን ተኤ፥ ከራ አን እረ
አዴሙ ከነረት አነ ዮ ኤጌ፥ ቡዴነ አን
ኛዱ፥ ኡፈተ አን ኡፈዱስ ዮ አናፍ
ኬኔ፥ 21 ነጋትስ መነ አባኮት ዮን ዴብኤ፥
ዋቀዮ እን ኩን፥ አናፍ ዋቀዮ፥ ጎፍታስ
እንተአ፤ 22 ደጋን እን አን ኡቱባ ሴና ጎዴ
ዳቤ ኩንስ፥ እዶ መነ ዋቀዮ እንተአ፤ ያ
ዋቀዮ፥ ወንተ አት አናፍ ኬንቱ ሁንዱማ
ኬሳስ ኩደን ኬሳ ቶኮ ሲፈን ባሰ» ጀዴ።

*18-19. 35:14-15

ቦቆና 29

ያቆብ መነ ላባን ገኡሳ

1 ያቆብ ከራሳ እት ፉፌ፥ ገረ ብየ ወረ
በአ-ቢፍቱ ገኤ፤ 2 አችት በኬ ኬሰት ቦለ
ብሻኒ ቶኮ አርጌ፤ ቡሻዩን ብሻን ቦለ ሰነ
ኬሳ ቡድቅፈሙ ዋን ዱገኒፍ፥ ኩኖ፥ ከር
ሰድእ ቡኬ ቦልቻ እንጭጪሱ ቱረን፤
ደጋን ጉዳን ቶኮስ አፉን ቦልቻረ ቱሬ።
3 ዬሮ ከር ሁንድኑ አችት ደቾአን፥ ትክሶ
ትን ደግቾ አፉን ቦልቻራ ገረገልቾኒ
ቡሻዬ እንአባሱ፥ ቦዴስ ደግቾ እዶሳት
ዴብሰኒ አፉን ቦልቻረ እንካኡ ቱረን።

4 ያቆብ ትክሶተ ሰናን፥ «አቦሎተኮ፥
እስን ወረ ኤሳቲ?» ጀዴ፤ እሳንሞ፥
«ኑእ ወረ ካራን» ጀደን። 5 እን እት
ደበሌ፥ «ላባን እልመ ናሆር ቤክቱ?»
ጀዴ፤ እሳንሞ፥ «ኑእ እሰ እንቤክነ» ጀደ
ኒን። 6 እንስ፥ «ቄኤንሳ ነጋዳ?» ጀዴ፤
እሳንስ፥ «ነጋደ፥ ኩኖ፥ ራሄል እንተል
ሳዩ፥ ቡሻዬ ፍዴ ዱፉት ጅርት» ጀደ
ኒን። 7 እንስ፥ «ኩኖ፥ አመዩ ጉያደ፥
ዬሮ እት ሆሪን ወልት ቀበመንስ ምት፤
ቡሻዬ ብሻን አባሳቲ ደቃ ዴድችሳ!»
ጀዴ። 8 እሳንሞ፥ «ሀመ ከር ሁንድኑ
ወልት ቀበመኒ፥ ደግችስ አፉን ቦልቻራ
ገረ ገልፈሙት፥ ኑእ ከነ ጎቹ ህንደን
ዴኙ፤ እሰ ቦዴ ቡሻዬ ብሻን እንአባፍነ»
ጀደን።

9 ኡቱ እን እሳኒ ወጅን ሃሰአ ጅሩስ፥
ራሄል ትክስቱ ዋን ቱርቴፍ፥ ቡሻዬ አባ
ሼቲ ፍዴ ዱፍቴ፤ 10 ያቆብስ ራሄልን
እንተለ ላባን አቦሌሰ ሃደሳቲ፥ ቡሻዬ ላባ
ንስ ዮሙ አርጌ፥ እት ድአቴ ደግቾ አፉን
ቦልቻራ ገረገልቼ፥ ቡሻዬ ኤሱመሳቲ ሰነ
ብሻን አባሴ፤ 11 ያቆብ ዮሙስ ራሄልን
ዱዱንገቴ፥ ገመቹራ ከን ከኤስ እንቦኤ።
12 ያቆብ ኣንቲ አባሼ እልመ ርብቃስ አከ
ተኤ ራሄልት እንህሜ፤ እሼንስ ፊግዴ
ደቅጤ አባሼት ህምቴ።

13 ላባን አዱ ያቆብ እልመ አቦሴቲሳቲ
ዬሮ ደገኤ፥ እሰ ሰሙዳፍ ገረሳት ፊጌ፥
ሞርመሳት መርሜ፥ ዱዱንገቴ፤ ገረ መነ
ሳትስ እሰ እንጌሴ፤ ያቆብስ ወንተ ተኤ
ሁንዱማ እት እንህሜ። 14 ላባንሞ፥ «አት
ዱጉመ ፎንኮት፥ ዲገኮትስ!» እቲን
ጀዴ፤ ያቆብስ ጅአ ቶኮፍ አከሱመት እሰ
ብረ ቱሬ።

ያቆብ ራሄሊፍ ጀዴ ስአ ለመ ዴብኤ ላባኒፍ ሆጀቹሳ

15 ላባን ከነ ቦዴ ያቆቢን፥ «አት ሰበቢ
ኣንቲኮ ታቴፍ ቶለ አናፍ ሆጀታሬ? ገቲን
ደደቢኬ ማል ተኡቱ እረ ጅራ? አነት
ህም!» ጀዴ። 16 ላባን ዱርቦተ ለመ ቀበ
ቱሬ፤ መቃን እሼ ጉዶ ልያ፥ መቃን እሼ
ጥኖሞ ራሄል ቱሬ። 17 ልያን ነመ እጆ ለሲ
ቱርቴ፤ ራሄል ገሩ ዳቢ ቶልት፥ እጆ ነማ
ትስ እንሚደግድ ቱርቴ። 18 ያቆብ ዋን
ራሄልን ጃለቴፍ፥ ላባኒን፥ «ራሄል
እንተለኬ እሼ ቁጥሱፍ፥ አን ወጋ ቶርበ
ሲፍ ነንሆጀደ» ጀዴ። 19 ላባን ዴብሴ፥
«አን ነመ ብራቲፍ ኬኑኮረ፥ እሼ ሲፍ
ኬኑ እንወየ፤ ከናፍ አነ ብረ ቱር!»
ጀዴን። 20 ያቆብ አከስት ራሄሊፍ ጀዴ፥
ወጋ ቶርበ እንሆጀቴ፤ እን ዋን እሼ ጃለ
ቴፍ፥ ወጎትን ኩን ጉዮተ ሙራስ እሰት
ፈካተን።

21 ያቆብ ከነ ቦዴስ ላባኒን፥ «ኤጋ
ዬሮን ዳባኮ ዋን ራወተሜፍ፥ አን እሼ
ብረ አከን ገኡፍ ካድመኮ አናፍ ኬን!»
ጀዴ። 22 ከነረት ላባን ነሞተ እዶ ሰና ሁን
ዱማ ወልት ቀቤ ጭደ እንጎዴ። 23 ገልገለ
ገሩ እንተለሳ ልያ ፉዴ ያቆብት ጌሴ፤
እንስ እሼ ብረ ደቄ። 24 ላባን ጠምቦሬሳ
ዚልፋ፥ ጠምቦሬ አከ ታቱፍት፥ እንተለሳ
ልያዳፍ እንኬኔ። 25 ዬሮ በርኤስ ኩኖ፥
እሼን ልያ ተኡንሼ እንበረሜ፤ ያቆብ
ዮሙስ ላባኒን፥ «ወንት አት አነረት
ሆጀቴ ኩን ማሊ? አን ራሄሊፍ ጀዴ ሲፍ

ህንሆጄትኔ? ዮስ አት ማሊፍ ሀጡማ አነ
ረት ሆጄቴሬ?» ጄዴ። 26 ላባንሞ
ዴብሴ፥ «ብየኬኘት እሼ አንገፈ ዱረ እሼ
ቁጥሱ ህንኬነን፤ 27 እሼ ከናፍ ቶርበን ምስ
ሩማ ራወዱ፥ ዮሙስ እሼ ካንስ ሲፍ
እንኬንነ፤ አት ገሩ ዴብቴ ወጋ ቶርበ
አናፍ እንሆጄተ!» ጄዴ። 28 ያቆብስ አከ
እን ጄዴ እንጎዴ፤ ቶርበን ምስሩማሼስ
እንራወቴ፤ ላባንሞ ዬሮ ሰነት እንተለሳ
ራሄልን እሰት እንሄሩምሲሴ። 29 ላባን
ጦምቦሬሳ ቢልሃ፥ እንተለሳ ራሄሊፍ ጦም
ቦሬ አከ ታቱፍ እንኬኔፍ። 30 ያቆብ፥
ራሄል ብረስ እንደቈ፤ እን ልያ ጫላት ራሄ
ልን እንጃለቴ፤ ከነ ቦዴስ ወጋ ቶርበ ደበሌ
ላባኒፍ እንሆጄቴ*። *30· ሌዎ 18፡18

እጆሌ ያቆቢፍ ደለተን

31 ልያን አከ ህንሌልፈምን ዋቀዮ
ዮሙ አርጌ፥ ደለ ጎደቹ እሼ እንደንዴ
ስሴ፤ ራሄል ገሩ ደብዱ ቱርቴ*። 32 ልያን
ኡልፎፍቴ፥ እልመ እንዴሴ፤ እሼን፥
«ዋቀዮ ገድ ዴብኡኮ ዋን እላሌፍ፥ አመ
ዱጉመ አባን መናኮ አነ እንጃለተ» ጄቴ፥
መቃሳ ሩቤንት[†15] እንሞጋፍቴ። 33 አመስ
ኡልፎፍቴ፥ እልመ ዴሴ፥ «ዋቀዮ አከ
አን ህንሌልፈምን ደገኤ፥ እልመ እሰ
ከነስሞ አናፍ ኬኔ» ጄቴ፥ መቃሳ
ሽምኦንት[†16] እንሞጋፍቴ። 34 አመስ
ኡልፎፍቴ፥ እልመስ ዴሴ፤ እሼን፥
«አመ እልማን ሰድእ ዋነን እሳፍ
ጎደዴፍ፥ አባን መናኮ አለነ አነት
እንመጠነ!» ጄቴ፤ ከናፍስ መቃሳ
«ሌዊ[†17]» ጄቴ እንሞጋፍቴ። 35 አመስ
ኡልፎፍቴ፥ እልመስ ዴሴ፤ እሼን፥
«አለነ ዋቀዮን ነንጀጀደ!» ጄቴ፤ ከናፍስ
መቃሳ «ይሁዳ» ጄቴ ሞጋፍቴ፤
[«ይሁዳ» ጄቹን «ገለታ» ጄቹደ]፤ ከነ
ቦዴስ ደኡ እንዳብዴ። *31· 25፡21-22

ቦቆና 30

ራሄል ደለ ደብዴ ጉድፈቹሼ

1 ራሄል ኦፈሼቲ ያቆቢፍ እጆሌ አከ
ህንጎደትን አርግቴ፥ ኦቦሌቲሼት እንህና
ፍቴ፤ ያቆቢንሞ፥ «እጆሌ አናፍ ኬን፥
ከናአቾ ነንዱአ!» ጄቴ። 2 ያቆብ ዮሙስ
ራሄልት አሬ ቦበኤ፥ «አነቱ እዶ ዋቀዮ
እሰ ደለ ስዶወቴ ቡኤሬ?» ጄዴ*።
3 ራሄል ከነረት ያቆቢን፥ «ቢልሃ ጦምቦሬ
ንኮ ኩኖት! እሼን እዶኮ ታቴ አናፍ
ዴሴ፥ አንሞ ነመ መቃኮ ካሱ እሼራ አከን
አርገዱት፥ እሼ ብረ ደቅ!» ጄቴ*፥
4 ቢልሃ ጦምቦሬሼ አከ ሃደ መናት ያቆቢፍ
እንኬንቴ፤ እንስ እሼ ብረ ገኤ። 5 ቢልሃ
ንስ ኡልፎፍቴ ያቆቢፍ እልመ ዴሴ።
6 ራሄልስ፥ «ዋቀዮ ዱጋ አናፍ ባሴረ፥
ሰገሌ ህመተኮ ደገኤ፥ እልመ አናፍ
ኬኔረ» ጄቴ፤ ከናፍስ መቃሳ ዳንት[†18]
እንሞጋፍቴ። 7 ቢልሃ ጦምቦሬን ራሄል
አመስ ኡልፎፍቴ፥ ያቆቢፍ ለመፋ
እልመ ዴሴ። 8 ራሄል ከነረት፥ «አን
ጆቤሴ ኦቦሌቲኮ ወልአንሶ ቀቤ፥ እሼስ
ሀርከ ነንጫሌ» ጄቴ፥ መቃሳ
ንፍታሌምት[†19] እንሞጋፍቴ።
*2· ፋር 127፡3 *3· 16፡2

ልያን እጆሌ ጉድፈቴ፥ ኦፈስ ደበልቴ ደኡሼ

9 ልያን ገራንሼ አከ ዳበቴ ዮሙ አር
ግቴ፥ ዚልፋ ጦምቦሬሼ ፋቴ፥ አከ ሃደ
መናት ያቆቢፍ እንኬንቴ። 10 ዚልፋን
ጦምቦሬን ልያስ ያቆቢፍ እልመ ዴሴ።
11 ልያንስ፥ «ማል አያን አከሲ!» ጄቴ፥
መቃሳ ጋድት[†20] ሞጋፍቴ። 12 ዚልፋ
ጦምቦሬን ልያ ደበልቴ ያቆቢፍ እልመ
እንዴሴ። 13 ልያንስ፥ «አተም ነንገመዴ!
ዱበርቶትንስ ‹በገ ገመዴ!› ናንጄዱ»
ጄቴ፥ መቃሳ አሼርት[†21] እንሞጋፍቴ።
14 ዬሮ ቀመዲን እት ሃመሙት ሩቤን
ጋፍ ቶኮ በኬት በኤ፥ እጆ ሙካ «ሀወ

†15 ኡመ 29፡32 «ሩቤን» ጄቹን «እልመ ነንአርጌ» ጄቹደ።
†16 ኡመ 29፡33 «ሽምኦን» ጄቹን «አናፍ ደገኤ» ጄቹደ።
†17 ኡመ 29፡34 «ሌዊ» ጄቹን «ወልት መጠንሱ» ጄቹደ።
†18 ኡመ 30፡6 «ዳን» ጄቹን «ዱጋ ባሱ» ጄቹደ።
†19 ኡመ 30፡8 «ንፍታሌም» ጄቹን «ወልአንሶ» ጄቹደ።
†20 ኡመ 30፡11 «ጋድ» ጄቹን «አያነ-ቀቤሰ» ጄቹደ።
†21 ኡመ 30፡13 «አሴር» ጄቹን «ገመዳ» ጄቹደ።

ጃለላ ካሰ» ጂደሜ ቤከሜ አርገቴ፥ ልያ
ሃደሳፍ እንጌሴ፤ ራሄልስ ልያዳን፥ «እጀ
ሙካ እልምኬ ፍዴ ሰነራ ሜ አናፍ
ኬን!» ጂቴ። 15ልያንስ እሼዳን፥ «እን
አት አባ መናኮ አነራ ፉደቴ ስት ጥናናን፥
እጀ ሙካ እልምኮ ፍዴ ሰነሞ ፉደቹ ከጂ
ልቴ?» ጂቴ፤ ራሄልሞ፥ «ኤጋ ቆደ እጀ
ሙካ እሰ አናፍ ኬንቱ ከና ያቆብ ኤደነ
ስብረ ሀቡሉ!» ጂቴ። 16ገልገለ ሰነ ያቆብ
ለፈ ማሲቲ ኡቱ ገሉ፥ ልያን ገድ እት
ባቴ፥ «አን እጀ ሙካ እልምኮ ፍዴን
ዱግደ ስብተዴረ፤ ከናፍ አነ ብረ ዱፉቱ
ሲፍ ተአ!» ጂቴ፤ ያቆብስ ሀልከን ሰነ
እሼ ብረ እንቡሌ። 17ዋቀዮሞ ልያዳፍ
እንደገኤ፤ እሼንስ ኡልፎፍቴ ያቆቢፍ
እልመ ሸነፉ ዴሴ። 18ልያን፥ «አን ጦም
ቦሬኮ አባ መናኮፍ ኬንናን፥ ዋቀዮ ገቲኮ
አናፍ ኬኔ» ጂቴ፥ መቃሳ ይሳኮርት[†22]
ሞጋፍቴ። 19ልያን አመስ ኡልፎፍቴ
ያቆቢፍ እልመ ጀአፉ ዴሴ፥ 20«ዋቀዮ
ኬና ጋሪ አናፍ ኬኔረ፥ ኤጋ አን እልመ
ጀአ አባ መናኮፍ ዋነን ደኤፍ፥ እን ስአች
ኡልፍነ አናፍ እንኬነ!» ጂቴ፤ መቃ
ሙጭቻሞ ዜቡሉንት[†23] ሞጋፍቴ።
21እሼን ከነ ቦዴ ዱርበ ዴሴ፥ መቃሼ
«ድኔ» ጂቴ ሞጋፍቴ።

ራሄልስ ገረ ቦዴት ደለ አርገቹሼ

22 ዋቀዮስ ራሄልን ያደቴ፥ እሼዳፍ
ደገኤ፥ ደለ ጎደቹ እሼ እንደንዴስሴ*።
23እሼን ኡልፎፍቴ እልመ ዴሴ፥
«ዋቀዮ፥ ወንተ አን እቲን አረብሰማ ቱሬ
አነራ ፉዴ» ጂቴ*። 24እሼን፥ «ዋቀዮ
እልመ ከን ብራ አናፍ ሀደበሉ!» ጂቹ
ዳን፥ መቃሳ ዮሴፍ[†24] ጂቴ እንሞጋፍቴ*።
*22. 1ሳሙ 1፡19-20 *23. ኢሳ 4፡1፤
ሉቃ 1፡25 *24. 35፡17-18

ያቆብ ሆሪ ሆሩሳ

25 ራሄል ኤርገ ዮሴፍን ዴሴ፥ ያቆ
ብሞ ላባኒን፥ «ገረ እዶ ታኡምሰኮ፥ ገረ
ብየኮስ አከን ደቂፍ ገድ ነዲስ! 26አን
ሆጂ አተሚ አከን ሲፍ ሆጂዴ አትዩ
ቤክተ፤ አመስ አን ነንአዴማቲ ዱበርቶተ
ኮፍ እጀሌኮ ወረ አን እሳኒፍ ጂዴ ሲፍ
ሆጂቻ ቱሬ አናፍ ኬን!» ጂዴ*። 27ላባን
ዴብሴ ያቆቢን፥ «ኩን ፋረ ቶላዳን ዮ
ተኤ፥ አን ከናን ዱረዩ ዋቀዮ ሰበቢኬፍ
ጂዴ አከ አነ ኤብሴ ሆደ አርጉዳን ብረ
ገኤረ» ጂዴ*። 28እት ደበሌስ፥ «አመ
ገቲ ደደቢኬቲ አነት ሀመዱ፥ አንስ እሰ
ሲፈን ኬነ» ጂዴ። 29ያቆብሞ ላባኒን
«ሀመም አከን ሲፍ ሆጂዴ፥ ሆሪንኬስ አነ
ብረት ሀመም አከ ኤገምቴ፥ አት አፌኬ
ቲዩ ቤክተ፤ 30ስብረ ዱፉኮ ዱረ ሆሪ
ሙራስ ቀብደ ቱርቴ፥ አመ ገሩ ወል
ሆርቴ ባይአቴት፤ ለፉመ ሚልኮ ገኤት
ዋቀዮ ስኤብሴረ፤ ማቲኮፍስሞ ዮም ዋ
ጎዱሬ?» ጂዴ። *26. 29፡20፥30 *27. 39፡5

31 ላባን ዴብሴ፥ «ማል ሲፍ
ኬኑሬ?» ጂዴ እሰ ጋፈቴ፤ ያቆብሞ፥
«እሰ አን ስት ህመቹዳፍ ጂዱ ከነ ዮ
አናፍ ጎቴ፥ ከነ መሌ ዋን ቶኮዩ አናፍ ኬኑ
ስህንበርባድችሱ፤ ዮ አከስ ተኤ፥ አን
ዴብኤ ቡሻዬኬ ነንትክሰ፥ ነንኤገስ፥
32ሀርአሞ አን ቡሻዬኬ ሁንዱማ ኬሰ ነን
ደርበ፤ ሆሎተ ኬሳ ወረ ጢፌ፥ ቡቡሬ፥
እልሞሌ ጉጉራ ሁንዱማስ፥ ሬአተ ኬሳስ
ወረ ቡቡሬፍ ጢፌ አዳን ነንባሰ፤ ወር
አከሲ ኩን ገቲ ደደቢኮቲ አናፍ ሀተአን!
33አመነሙማንኮ ቦር አናፍ ዱጋ እንበአ፤
አት ዋኤ ገቲ ደደቢ አን ስብራ ቀቡፍ
ዮሙ ዱፍቱ፥ ሬአተ ኬሳ ወረ ጢፌፍ
ቡቡሬ፥ እልሞሌ ሆላ ወረ ጉጉራ ህንተእ
ንስ አነ ብረት ዮ አርግቴ፥ አከ ዋን ሀተ
መኒት ሀእላለመን!» ጂዴ። 34ዮሙስ
ላባን፥ «ቶሌ፥ አኩመ አት ጂቴ
ሀተኡ!» ጂዴ።

35 ጋፉመ ሰነስ ላባን ኮርቤዩ ሬቲ ወረ
ቀጣሙሮ፥ ወረ ጢፌ፥ ሬአተ ደልቱ ወረ
ጢፌ፥ ወረ ቡቡሬ፥ ወረ አዲ ደግነቲ
ቀበን ሁንዱማ፥ እልሞሌ ሆላ ወረ ጉጉራ
ሁንዱማስ ፉዴ እልማንሳ ሀርከ ገልቹ።
36እን አዴምሰ ጉያ ሰድኢ ያቆብ ብራ
እንፈጋቴ፤ ያቆብሞ ቡሻዬ ላባን ወረ
ሀፈን ሰነ እንትክሴ።

37 ያቆብስ ኡሌ ሙከ ገራገራ አከ ኡል
ማዩ፥ ምጠ፥ ሶተሎ ሙሬ፥ ደርቤ ደር

[†22] ኡመ 30፡18 «ይሳኮር» ጂቹን «ነጎንፌ» ጂቹደ።
[†23] ኡመ 30፡20 «ዜቡሉን» ጂቹን «ኡልፍነ አናፍ ኬኔ» ጂቹደ።
[†24] ኡመ 30፡24 «ዮሴፍ» ጂቹን «ሀደበሉ!» ጂቹደ።

ቤስ ቆለ እራ ቁንጭሱዳን እንቡቡሬሴ፤
እን እራ ቁንጩኤስ አዲንሳ አከ ሙልአቱ
ጎዴ። 38እን ዬሮ ቡሻዬን ብሻን ዱጉ ዱፈ
ንት፥ ኡሌ ደርቤ ደርቤ ቆል እራ ቁንጭ
ፈሜ ሰነ ፉለሳኒ ዱረ ብድሩ ቡሻዬን ኬሳ
ዱገን ኬስ እንደዳቤ፤ ቡሻዬን ብሻን ዱጉ
ዱፈን ኩንስ ኮርቤስ ከጂለኒ አርገመን።
39ቡሻዬን ሱንስ ኡሌወን ሰነ ኡቱ እላለኒ
እንአርአን፤ ቦዴስ እልሞሌ ቀጣሙሮ፥
ጢፌ፥ ቡቡሬስ እንደለን። 40ያቆብ እል
ሞሌ ከነ ኮዳት ባሴ፥ ቡሻዬን ላባንስ ወረ
ቀጣሙሮፍ ወረ ጉጉራ ከነ ሁንዱማ አከ
እላለን እንጎዴ፤ እልሞሌ ወረ ኮዳት ባሴ
ከነስ፥ ከረ አፊሳቲ ጎደቴ አዳን ባሴ
መሌ፥ ቡሻዬ ላባንት ህንደበሌ። 41ዬሮ
ቡሻዬ ወር ጆጆቦትን እት ኮርቤስ ከጂለ
ንት፥ እሳን ኡሌወን ሰነ ብረት አከ አርአ
ኒፍ፥ ኡሌወን ሰነ ብድሩ ኬስ ለፈ እሳን
አፍ ዱረት አርገን እንደዳቤ። 42ቡሻዬ
ወረ ደደቦ ዱረ ገሩ፥ ኡሌወን ሰነ ህንዳ
ብኔ፤ ኤጋ ወር ደደቦን ከን ላባን፥ ወር
ጆጆቦን ከን ያቆብ ተአን። 43ያቆብ አከ
ከነት ሰፈረ መሌ እንሆሬ፥ ሆጂቶተ ዱበር
ቲፍ ዲረ፥ ቡሻዬ ባይኤ፥ ጋሎተ፥ ሆሮ
ተስ እንአርገቴ።

ቦቆና 31

ያቆብ፥ ላባን ብራ በቀቹሳ

1እልማን ላባን፥ «ከን አባኬኛ ከን
ቱሬ ሁንዱማ ያቆብቱ ፉደቴ፥ ከን አባ
ኬኛ እስ ቱሬንስ በዳዱማ ከነ ሁንዱማ
አርገቴ» እቲን ጂቹሳኒ ያቆብ እንደገኤ።
2አከሱመስ ላባን አከሳ ዱሪ አከ ፋረ እት
ህንቶሌ፥ ያቆብ ፉለሳራ እንአርጌ።
3ዋቀዮ ዮሙስ ያቆቢን፥ «ገረ ብየ አቦተ
ኬት፥ ገረ ለሚኬትስ ዴብእ፥ አንስ ሲወ
ጅን ነንተአ!» ጂዴ። 4ያቆብ ከናፍ
ራሄሊፍ ልያት ኤርጌ፥ ገረ በኬ ለፈ ከር
ቡሻዬሳ ጅረንት እንዋምስሴ። 5እሳኒንስ፥
«አባንኬሰን አመ አከሳ ዱሪ አከ ፋረ አነት
ህንቶሌ፥ አን ፉለሳራ ነንአርገ፤ ዋቀዮ እን
ከን አባኮቲ ገሩ አና ወጅን ተኤረ። 6አን
ሁምነኮ ጉቱዳን አባኬሰኒፍ አከን ሆጂ
ዴሞ፥ እስን እንቤክቱ። 7እን ገሩ ነጎዎ
ምሴ ገቲ ደደቢኮ ሰአ ኩደን ጌደሬ፤
ሆተኡዩ መሌ፥ ዋቀዮ አከ እን ነሚዱ ህን
ጎኔ። 8ዬሮ ላባን፥ ‹ወር ጢፌን ገቲ ደደ
ቢኬ ሆተአን› ጂዴ፥ ከር ቡሻዬ ሁንድኑ
እልሞሌ ጢፌ እንደሉ ቱረን፤ ዬሮ እን፥
‹ወር ቀጣሙሮ ቀበን ገቲ ደደቢኬ ሆተ
አን› ጂዴስ፥ ከር ቡሻዬ ሁንድኑ ቀጣ
ሙሮ ደለን። 9አከስት ዋቀዮ ሆረ
አባኬሰኒ እስ ሆርካ ባሴ፥ አናፍ ኬኤረ።
10 «ዬሮ ቡሻዬን ኮርቤስ ከጂለንት፥
አን አል እላሌ አብጁት ኮርቤዩን ወር ቀጣ
ሙሮ ቀበን፥ ጢፌን፥ ቦጦን፥ ኡቱ
ቡሻዬ ሆቦብሰኒ ነንአርጌ። 11ዮሙስ ኤርገ
ማን ዋቀዮ አብጁት፥ ‹ያቆብ!› ናን
ጂዴ፤ አንስ፥ ‹አሰን ጅረ!› ነንጂዴን።
12እንስ፥ ‹አን ወንተ ላባን ስረት ሆጂቴ
ዋነን አርጌፍ፥ አል ጂድ፥ ኮርቤዩን ወር
ቡሻዬ ሆቦብሰን ሁንድኑ ቀጣሙሮ ከን
ቀበን፥ ጢፌ፥ ቦጦስ አከ ተአን እላል!
13አን ዋቀዮ እስ ቤትኤል እዶ አት ኡቱባ
ድብዴ ወሬገ እት አናፍ ወሬግዴ ሰነት
ስት ሙልአቴደ፤ አመስ ከእ፥ ብየ ከነ
ኬሳ በኢ አዴም፥ ገረ ብየ ለሚኬትስ
ዴብእ!› ናንጂዴ» ጂዴ*። *13. 28፡18-22
14 ራሄሊፍ ልያንስ ዴብሰኒ፥ «ገአን፥
ዳልስ መነ አባኬኛ ኬስ ኑፍ ጅራሬ?
15ኑእ እስ ብረት አከ ኦርማት እላለምኤረ
ምቲሬ? እን ኑጉርጉሬረ፥ ሆረ ዋኤኬኛፍ
ኬነሚስ ኛቴ ፍጤ ምቲሬ? 16በዳዱማን
እን አባኬኝ ከነ ሆርካ ዋቀዮ ባሴሞ ከን
ኬኝ፥ ከን እጆሌኬኛትስ፤ ከናፍ አመ አት
ዋኑመ ዋቀዮ ሲንጂዴ ጎድ!» እቲን
ጂደን።
17 ኤርገሲ ያቆብ እልማንሳፍ ዱበርቶ
ተሳ ጋለረ ካአቴ እንከኤ፤ 18እን ሆረ ቁኤ
ሁንዱማ፥ ምአ መና እስ አርገቴ ሁንዱ
ማስ፥ ሆረ ቁኤ ቀቤኘሳ ኬሳ ወረ ጳዳን-አ
ረምት ሆረቴ አፊቴ ገረ ብየ ከነአን፥ ገረ
አባሳ ይስሀቅ ደቁዳፍ እንከኤ።
19 ላባን ሆሎተራ ርፌንስ ሙርሙረቹ
ደቄ ቱሬ፤ ራሄልስ ዋቀዮ ቶልፈማ እስ
ከን አባሺ መነ ኬሳ እንሀቴ*፤ 20ያቆብ አከ
በቀቹ ያዴ እሰት ህመቹ ዲሱሳቲን፥ ላባ
ንን ነምቸ ብየ አረም ሰነ ገራ-ኛቹሴ።
21እን ወንተ ቀቡ ሁንዱማ ወጅን በቀቴ፥
ለገ ኤፍራጢስ እንጬኤ፤ ፉለሳስ ገረ
ቱሉ ጊልአድት እንቀጂልፈቴ።
*19. አቦ 18፡17፤ 1ሳሙ 19፡13፤
2ሞቶ 23፡24

ላባን፥ ያቆብን አርኡሳ

22 ያቆብ አከ በቀቴ ጋፈ ጉያ ሰደፋ
ላባንት ህመሚ፤ 23 እን ዮሙስ ነሞተ አን
ቲሳ ፉዶቴ፥ ጉያ ቶርበ ያቆብን አርኤ፥
ጊልአድ ብየ ቱሉ ጉባት እሰት እንድአቴ።
24 ዋቀዮ ገሩ ሀልከን አብጁት ላባን ነመ
ብየ አረም ሰነ ብረ ዱፌ፥ «ጋሪ መሌ ሀማ
ያቆብት አከ ህንዱበትኔ አፍ ኤገዱ!»
ጂዴን።

25 ላባን፥ ያቆብን እንቀቀቤ፤ ያቆብ
ብየ ቱሉ ጉባ ሰነ ኬሰ ዱንካነሳ ዳበቴ
ቱሬ፤ ላባንስ ነሞተ አንቲሳ ወጅን ጊል
አድ ብየ ቱሉ ጉባ ሰነ ኬሰ ዱንካነሳ
እንዳበቴ። 26 ላባን አችት ያቆቢን፥ «አት
ነሶሶብዴ፥ እንተሎተኮስ አከ ዋን ብላዳን
ቦጅአመኒት ፉዶቴ ሶኩኬቲን፥ ማል ጎቼ
ኬቲ? 27 አት ማሊፍ ዶክሳት በቀቴ?
ማሊፍስ ነሶሶብዴ? አን ገመቹዳን፥ ዌዱ
ዳን፥ ድቤዳፍ ክራራን አከን ስጌጌሱት
ማሊፍ አነት ህሙ ድዬ? 28 ማሊፍስ አከ
አን እንተሎተኮፍ እጀሌኮ ዱዱንገዴ ነጋ
እት ህንዳምኔ ጎቴ? ኤጋ ከነ አት ጎጪማ
ዳን ሆጂቴ። 29 ስእ፥ ነሞተኬስ ሚዱሌ
ነንደንደአን ቱሬ፥ ገሩ ዋቀዮ እን ከን አባ
ኬቲ ኤደ ሀልከን፥ ‹አት ጋሪ መሌ ሀማ
ያቆብት አከ ህንዱበትኔ አፍ ኤገዱ!› ናን
ጂዴ፤ 30 አዴሙሌ አት መነ አባኬ ባይእ
ፍቴ ዋን ያዴፍ አዴምቴ ተአ፥ ገሩ
ዋቀዮሊኮሞ ማሊፍ ሀቴ?» ጂዴ። 31 ያቆ
ብሞ ዴብሴ፥ «እንተሎተኬ ሁምናን አነራ
ፉዶተ ጂዴ ዋነን ሶዳዴፍ፥ ኡቱ ስት ህን
ህምን ነንሶኬ፤ 32 ያቆብ አከ ራሄል ዋቀ
ዮሊ ላባን ሀቴ ቱርቴ ዋን ህንቤክኒፍ፥
ነምን አት ዋቀዮሊኬ ብረት አርገቱ ሀፌ
ህንጅራቱ፤ ፉለ አንቲኬኛ ከነ ዱረት
ምአኮ ኬሰ እላልቴ፥ ዮ አርግቴ ፉደዱ!»
ጂዴን*።

*32. 31፥19

33 ላባንስ ዱንካነ ያቆብ፥ ዱንካነ
ልያስ ልጤ፥ ደርቤስ ዱንካነ ጦምቦሬወን
ለማኒ ልጤ፤ ገሩ ዋቀዮሊሳ ህንአርገትኔ፤
ዱንካነ ልያ ኬሳ በኤስ ከን ራሄል
እንልጤ። 34 ራሄልሞ ዋቀዮሊ መነ ኬሳ
ሰነ ፉቴ ኮራ ጋላ ጀለ ኬሴ እረ ቴሴ፤
ላባንስ ዋኑመ ዱንካንቸ ኬሰ ቱሬ ሁንዱማ
ቀቀቤ እንእላሌ፤ ገሩ ዋቀዮሊሳ ህንአርገ
ትኔ። 35 እሼንስ አባሼቲን፥ «ገራ ዱኩቢን
አነት ዱፍናን፥ ሲፍ ከኡ ዋነን ደደቤፍ፥
አት ጎፍታንኮ አነት አርቴ ህንቦበእን!»
ጂቴ፤ እን አከሰት ዮ ፎንቆልቼዩ ዋቀዮሊ
መነ ኬሳ ሰነ ህንአርገትኔ*።

*35. ሌዎ 15፥19-20

36 ዮሙስ ያቆብ አሬ፥ ላባንት
አርኤ፥ «ማለን በሌሴ? ጨቡንኮ እን አት
ፉነ ዶፍቴ ነአርአ ዱፍቴፍስ ማሊ?
37 ምአኮ ሁንዱማ ኬሰ ዮ ፎንቆልችቴዩ፥
ምአ መነኬ ሁንዱማ ኬሳ ማልፋ አርገቴ?
ዮ ጅራቴ፥ እሳን ኑለማን ግዱት አከ ፈረ
ደኒፍ፥ አንቲኮፍ አንቲኬ ከነ ዱረ ካእ!
38 አን ወጎተ ድግደመን ስብረ ቱሬ፤ ከነ
ኬሰት ሆሎትኒፍ ሬአትንኬ ወር ደልቱን
ህንገተትኔ፤ ኮርቤዩ ቡሻዩኬቲስ አን ህን
ኛትኔ። 39 ሆሪ ወረ ብኔንስ ጫካ ጨብ
ሴስ፥ ሀርእነሳ አፍት ነንለካኤ መሌ፥
ፍዴ ስት ህንአርግሲፍኔ፤ ወረ ጉያ ቡተ
መን፥ ወረ ሀልከን ቡተመንስ፥ አት ሀር
ከኮ ኬሳ ኤገቴ። 40 አን አከሰት ነንቱሬ፤
ጉያ ሆአሳ፥ ሀልከንስ ቆረሳቱ ነወጠሌ፤
ሀርብንስ እጀኮራ እንበቀቴ። 41 ወጋ ድግደ
መን ከነ አን መነኬ ኬሰን ቱሬ፤ ወጋ ኩደ
አፉር እንተሎተኬ ለማኒፍ፥ ወጋ ጀአሞ
ቡሻዩኬፈን ሲፍ ሆጂዴ፤ አትስ ከነ
ኬሰት ገቲ ደደቢኮ ስእ ኩዶን ጌደርቴ*።
42 ዋቀዮ እን ከን አባኮቲ፥ ዋቀዮ እን ከን
አብራሃም፥ እን ይስሀቅ ሰፌፈቱ ኡቱ
ገረኮ ጎሩ ደባቴ፥ አት አመ ሀርከኮ ዱዋ
ነኤርግተ ቱርቴ፤ ዋቀዮ ገሩ ገድ ዴብኡ
ኮፍ ሀርካን እት ደደቤ ሆጂቹኮ አርጌ፥
ኤደ ሀልከን ስእፈቴ» ጂዴን*።

*41. 30፥31-36 *42. 31፥24

ያቆቢፍ ላባን ወሊ ገሉሳኒ

43 ላባን ዴብሴ ያቆቢን፥ «ዱበርቶትን
ኩን እንተሎተኮት፥ እጀሌን ኩን እጀሌ
ኮት፥ ቡሻዩን ኩንስ ቡሻዩኮት፥ ወንት
አት አርግቱ ሁንድኑ ከንኮት፤ ገሩ አን
ሀርአ እንተሎተኮ ከናፍ እጀሌሳኒ ወረ
እሳን ደአኒፍ ማል ጎቹን ደንደአ*?
44 ኮቱ፥ አመስ አኒፍ አት ከካዳን ወሊ
እንገላ፥ እንስ ሲፍ አነ ግዱት ዱጋ በኡ
ዳፍ ሀተኡ!» ጂዴ። 45 ያቆብስ ደጋ ቶኮ
ፉዶ ኡቱባ ሴና ጎዶ አል ቀጂልቼ
እንዳቤ፤ 46 ያቆብ አንቲሳቲን፥ «ደጋ
ወልት ቀባ!» ጂዴ፤ እሳንስ ደጋ ፍደኒ
ቱለኒ፥ እሰረት እንኛተን። 47 ላባን አፉን
አረምት፥ «ዬጋር ሰሀዱታ†25» ጂዴ ቱላ

ሰነ እንሞጋሴ፤ ያቆብሞ አፉን እብሮታት
«ጋል-ኤድ» ጂዴ እንሞጋሴ። 48ላባን፥
«ቱላን ኩን ሀርአ ሲፍ አነ ግዱት
ዱገ-ባቱደ» ጂዴ፤ ከናፍ «ጋል-ኤድ»
ጂዴ እሰ ሞጋሴ*። 49አከሱመስ፥ «ዋቀዮ
ዬሮ ኑእ ወልቲ ገርገር ባኑት፥ ሲፍ አነ
ግዱት ኤግዱ ሀተኡ!» ዋን ጂዴፍ፥
«መቃንሳ ሚስጳደስ» ጂዴረ*። 50እት
ደበሌስ፥ «አት እንተሎተኮ ከነ ዮ
ረከፍቴ፥ እንተሎተኮረት ዮ ፉቴ፥ ነምን
ኑብረ ዮ ጅራቼ ደባቴሌ፥ ዋቀዮ ሲፍ አነ
ግዱት አከ ዱጋ በኡ ያደዱ!» ጂዴ።

*43. በኡ 21፡2-4 *48. ኢያ 24፡27
*49. አበ 11፡11

51 ላባን እት ደበሌ ያቆቢን፥ «ቱላ
ከነ፥ ኡቱብቸስ እሰ አን ሲፍ አነ ግዱ ዳቤ
እላል! 52ቱላን ኩን ዱገ-ባቱደ፥ ኡቱብ
ችስ አን ቱላ ከነ አከን ስት ህንደርብኔ፥
አት ሚዳዳፍ ቱላ ከነ፥ ኡቱባ ከነስ አከ
አነት ህንደርብኔፍ ዱገ-ባቱደ። 53ዋቀዮ
እን ከን አብራሃም፥ ዋቀዮ እን ከን ናሆር፥
ዋቀዮ እን ከን አባሳኒ ኑግዱት እንፈረደ»
ጂዴ፤ ያቆብ አከስት እሰ አባንሳ ይስሀቅ
ሰፌፈቱን እንከከቴ። 54ያቆብ ቱልቸረት
አርሳ ድኤሴ፥ አንቲሳስ ቡዴነ አከ ኛተ
ኒፍ እንዋሜ፤ እሳንስ ቡዴነ ኛተኒ፥ ሀል
ከን ጉቱ ቱልቸረ ቱረን።

55 ላባን ገነመ በሪዳን ከኤ፥ እጆሌሳ፥
እንተሎተሳስ ዱዱንገቴ፥ እሳን እንኤ
ብሴ፤ ከነ ቦዴ ላባን እሳንቲ ገርገር በኤ
ገረ እዶሳት እንዴብኤ።

ቦቆና 32

ያቆብ፥ ኤሳዉ አቦሌሰሳቲፍ ሀርከ-ፉዳ ኤርጉሳ

1ያቆብ ከራረ ቡኤ ኡቱ አዴማ ጅሩ፥
ኤርገሞትን ዋቀዮ እሰት ዱፈን። 2ዮሙ
እሳን አርጌስ ያቆብ፥ «ኩን ቡፈተ ዋቀ
ዮት!» ጂዴ፥ መቃ እዶ ሰና መሀናይ
ምት እንሞጋሴ፤ [«መሀናይም» ጂቹን
«ቡፈተ ለመ» ጂቹደ]።

3ያቆብስ ብየ ሴኢር፥ በኬ ኤዶምት
ገረ ኤሳዉ አቦሌሰሳት ነሞተ አፍ ዱረ
እንኤርጌ፤ 4ያቆብ ወረ ኤርጌ ሰነ አቦሜ፥
«ጎፍታኮ ኤሳዉን፥ ‹አን ገርብችኬ ሀመ
አማት አከ ነመ ብየ አርማት ላባን ብረ
ጅራቻን ቱሬ፤ 5አን ሆጂቶተ ዲራፍ ዱበ
ርቲ፥ ሰንጎተ፥ ሀሮተ፥ ቡሻዬስ ቀበ፤
አት ፉረ ቶላዳን አከ ነእላልቱፍ፥ ስእ ጎፍ
ታኮት ነንህመደ› ጂዴረ ያቆብ ጂዳ!»
ጂዴ። 6ወር ኤርገመንስ ዴብአኒ ዱፈኒ
ያቆቢን፥ «ኑእ አቦሌሰኬ ኤሳዉ ብረ ደቅ
ኔረ፥ እን ስት አዴሙፍ ከኤረ፤ ነሞትን
ድብ አፉርስ እሰ ዱካ ጅሩ» ጂደን። 7ያቆ
ብስ ባይኤ ሶዳቴ፥ ያዳን ድጳቴ፤ ነሞተ
እሰ ብረ ጅረን፥ ቡሻዬ፥ ሳወን፥ ጋሎተስ
እዶ ለመ አከ ቡፈተንት ገርገር ሀሬ፤
8እን፥ «ኤሳዉ ቡፈተ እሰ ቶኮት ዱፌ ዮ
ሩኩቴ፥ ቡፈትን እን ካን ሀሌ ጂላ
እንበአ» ጂዴ እንያዴ።

9ከናፍ ያቆብ፥ «ያ ዋቀዮ እሰ ከን
አብራሃም አካከዩኮቲ፥ ዋቀዮ እሰ ከን ይስ
ሀቅ አባኮቲ፥ ያ ጎፍታኮ፥ ስቱ፥ ‹አት
ብየኬት ለሚኬት ዴብእ፥ አንስ ጋሪ
ሲፈን ጎደ› ናንጂዴ። 10ጋሩማኒፍ አመነ
ሙማን አት አነ ገርብቸኬ አርግሲፍቴ
ኩን ሁንድኑ አነት እንጉደቴ፤ አኖ ዮሙን
በኤ ኡሌኮ ከነ ዱዋ ቀበዴን ዮርዳኖስ ከነ
ጬኤ፤ አመ ገሩ ቡፈተ ለመ ጉቱ ነን
ተኤ*። 11አመሞ፥ ‹እን ዱፌ አነ፥
ሃዶቲ፥ እጆሌስ እንሩኩተ› ጂዴ ዋነን ሶዳ
ዱፍ፥ አት ሀርከ አቦሌስኮ ሀርከ ኤሳዉ
አከ ነአልችቱፍ ስንከደደ! 12አትዬ፥
‹አን ጋሪ ሲፍ ነንጎደ፥ ሰኚኬስ አከ
ጭረቸ ገላና እሰ ባይእንሳራ ከን ከኤ ለካ
አሙ ህንደንዴኚ ነንጎደ› ጂቴት» ጂዴ*።

*10. 28፡15፤ 2ሳሙ 7፡18
*12. 28፡13-14፥18-22

13ያቆብ ሀልከን ሰነ አቹመ ቡሌ፤ አቦ
ሌሰሳ ኤሳዉፍ ኬኑዳፍስ ዋኑመ ሀርከሳት
ዱፌ እንፉዴ፤ 14ዋን እን ኬናዳፍ
ፉዴስ፥ ሬኦተ ደልቱ ድበ ለመ፥ ኮርቤዪ
ድግደመ፥ ሆሎተ ደልቱ ድበ ለመ፥ ኮር
ቤዪ ሆላ ድግደመ፤ 15ጋሎተ ሆስሰን
ሶዶመ እልሞሳኒ ወጅን፥ ሳወን አፉር
ተመ፥ ኮሮሚ ኩደን፥ ሀሬ ደልቱ ድግ
ደመ፥ ሀሬ ወደለ ኩደን ቱረን። 16እንስ
እሳን ከነ ኩተተ ኩተታን ኮጳት ባሴ ሆጂ
ቶተሳት ኬኔ፥ «አነ ዱረ ደርባ፥ ኩተተ
ሆሪ ግዱትስ ለፈ ሀምብሳ!» ጂዴ።
17እሰ ፉለ ዱረ ጅሩን፥ «ኤሳዉ አቦሌስኮ
ስት ዱፌ፥ ‹አት ከን ኤኙቲ? ኤስ

†25ኡመ 31፡47 «ዬጋር-ሰሀዱታ» ዮኪስ «ጋል-ኤድ» ጂቹን «ቱላ ዱገ-ባቱ» ጂቹደ።

ደቅጣ? ሆሪን አት ኦፍቴ አዴምቱስ ከን
ኤኙቲ?› ጇዴ ስጋፈተ ተአ፤ 18ዮሙስ
አት ዴብፍቴ፥ ‹እሳን ከን ያቆብ ገርብቾ
ኬቲት፤ ኬና ኤሳዉ ኀፍታኮቲፍ ኤርገመ
ኒደ፤ ኩኖ፥ እንዩ ቦዴኬኛን ዱፉ ጅረ›
እንጇተ» ጇዴ። 19እሰ ለመፉዳን፥ እሰ
ሰደፉዳን፥ ወረ ኩተተ ሆሪ ኦፈን ሁንዱ
ማንስ፥ «እስንስ ኤሳዉን ዮ አርግተን፥
ዱቢዱመ ከነ እት ህማ! 20እት ደበላስ፥
‹ኩኖ ያቆብ ገርብችኬ ቦዴኬኛን ዱፉ
ጅረ› ጇዳን!» ጇዴ ኀርሴ፤ ያቆብ፥
«ኬና አን ኦፍ ዱረ ኤርጌፍ ከናን ፉለሳ
ነንእብሰ፥ ቦዴሞ ፉለሳት ነንሙልአደ፥
እንስ ኦል ነቀበ ተአ» ጇዴ ከነ ያዴ።
21እን ኬና ሰነስ ኦፍ ዱረ ደበርሴ፥ ኦፈሳ
ቲሞ ሀልከን ሰነ እዶ ቡፈተሳ ቡሌ።

ነመ ለፈራ ከን ህንተእን ቶኮ ያቆብን ወልኣንሶ ቀቡሳ

22 ያቆብስ ሀልከኑመ ሰነ ከኤ ዱበር
ቶተሳ ለማን፥ ጦምቦሬ ወረ ፉዴ ሰነ
ለማን፥ እጆሌሳ ኩደ ቶኮኑስ ፉዴ
መልካ ያቦቅ እንጩኤ፤ 23እሳን ከነ
ኤርገ ገማን ገኤሞ፥ ዴብኤ ዋን ቀቡ
ሁንዱማ እንጩስሴ። 24እን ለፈ ቱሬት
ዴብኤ አችት ኮጿሳ ሀፌ፤ ነምን ቶኮስ
ሀመ ቦሩን በቀቁት ያቆብን ወልኣንሶ
ቀቤ። 25ነምችስ ያቆብን አከ ህንደን
ዴኜ ዮሙ አርጌ፥ ወል ገኢ ሉከሳ
ጀቤሴ እንቀቤ፤ ያቆብስ አመዩ ነምቾ
ወልኣንሶ ቀቡት ኡቱ ጅሩ ጩጺንሳ
እዶዳ ካቴ። 26ነምችስ፥ ያቆቢን
«ቦሩን በቀቄረ፥ ገድ ነዲስ!» ጇዴ፤
ያቆብሞ ዴብሴ፥ «ዮ አነ ኤብፍቴ
መሌ፥ አን ገድ ስህንዲሱ» ጇዴ።
27ነምችስ፥ «መቃንኬ ኤኙ?» ጇዴ
እሰ ጋፈቴ፤ እንስ ዴብሴ፥ «መቃንኮ
ያቆብ» ጇዴ። 28ዮሙስ ነምች፥ «አት
ዋቀዮት፥ ነመትስ መርምቴ ገድ ዲሱ
ድዴ ዳበቹ ደንዴሴተ፤ ከናፍስ ሰአች
መቃንኬ እስራኤል ሀጇደሙ መሌ፥
ያቆብ ህንጇደምን!» ጇዴ*፤ [«እስራ
ኤል» ጇቹን «ዋቀዮ ወጅን ወልኣንሶ
ከን ቀቡ» ጇቹደ]።

*24-28. ሆሴ 12፡4-5 *28. 35፡10

29 ያቆብስ ነምቻን፥ «ሀደራ መቃኬ
አነት ህም!» ጇዴ፤ ነምችስ፥
«መቃኮ ማሊፍ ጋፈታ?» ጇዴ፥ ዮሙ
ሱመ አችት እሰ ኤብሴ*፤ 30ዮሙስ
ያቆብ፥ «አን ዋቀዮን ፉሌት ነንአርጌ፥
ገሩ ሉቡንኮ ኦሌረ» ጇዴ፤ ከናፍ መቃ
እዶ ሰና «ጴኒኤል» ጇዴ ሞጋሴ*፤
[«ጴኒኤል» ጇቹን፥ «ፉለ ዋቀዮ»
ጇቹደ]*። 31ዬሮ ቢፍቱን ባቴት፥
ያቆብ እዶ «ጴኒኤል» ጇደሙ ኬሰ
ደርባ ቱሬ፤ እን ጩጺንሳ እዶዳ ዋን
ካቴፍ እንሆኮለ ቱሬ። 32ነምች ፎን
ሱሉዳ እሰ ወልገኢ ሉከሳረ ጅሩ ጀቤሴ
ቀቤ ዋን ቡቱቼፍ፥ ነሞትን እስራኤል
ሀመ ሀርኣት ፎን ሱሉዳ እሰ ወልገኢ
ሉካረት አርገሙ ህንኛተን።

*29. በኡ 3፡13-14፤ አቦ 13፡17-18
*30. በኡ 35፡20

ቦቆና 33

ያቆብ፥ ኦቦሌሰሳ ኤሳዉ ወጅን ወል አርጉሳ

1ዮሙስ ያቆብ ኦል እላሌ፥ ኩኖ፥
ኤሳዉ ነሞተ ድበ አፉሪ ወጅን ኡቱ
ዱፉት ጅሩ አርጌ፤ ከናፍ እጆሌ ልያ፥
ራሄሊፍ ጦምቦሬወን ለማን ግዱት ገርገር
ህሬ*። 2ጦምቦሬወን ለማን እጆሌሳኒ
ወጅን ፉለ ዱረ ቡሴ፥ ልያፍ እጆሌሼ እት
ኣንሴ፥ ራሄሊፍ ዮሴፍንሞ ሁንዱማ ቦዴ
ቡሴ። 3ኦፈሳቲሞ ሁንዱመሳኒ ዱረ
ቡኤ፥ እት አዴሜ ሀመ ኦቦሌሰሳት ድአ
ቱት ሰአ ቶርበ ለፈ ገኤ ቆመኤ።

*1. 32፡7

4 ኤሳዉ ገሩ እሰ ስመቹት ፌጌ፥
ሞርመሳረት ኩፌ አመቴ እንዱዱን
ገቴ፤ እሳን ለቹ ወልት ቦአን። 5ኤሳዉ
ኦል እላሌ ዱበርቶታፍ እጆሌ ዮሙ
አርጌ፥ «እሳን ኩን ማልኬቲ?»
ጇዴ፤ ያቆብስ፥ «እሳን እጆሌ ዋቀዮ
አያነሳቲን አነ ገርብቾኬቲፍ ኬኔደ»
ጇዴን። 6ዮሙስ ጦምቦሬወን እት ድአ
ተን፤ እሳንስ፥ እጆሌንሳኒስ እንቆመአ
ኒፍ። 7ልያንስ አከሱመ እጆሌንሼስ
እት ድኣተኒ እንቆመአኒፍ፤ ዱመረት
ዮሴፌፍ ራሄል እት ድኣተኒ እሳንስ
እንቆመአኒፍ።

8 ኤሳዉሞ፥ «ኩተተ ቡፈቴ አን አርጌ
ሰነ ሁንዱማሞ ማሊፍ ያዴ?» ጇዴ፤
ያቆብስ ዴብሴ፥ «ፉረ ኀፍታኮ እቲን አር
ገቹዳፍ ነንያዴ» ጇዴ*። 9ኤሳዉ ገሩ፥

«አን ባይኤን ቀበ፥ ያ ኦቦሌሰኮ፥ ከንኬ
ስኡማፍ ሀተኡ!» ጇዴ። 10ያቆብሞ፥
«ህንተኡ፥ አን አከ ነመ ፉለ ዋቀዮ አር
ጉት ፉለኬ አርጌረ፥ አትሞ ፉለ እፉዳን
ነስመቴተ፤ አመስ አን ፉለኬ ዱረት ፉረ
ኤርገን አርገዴ፥ ኬናኮ ከነ አነ ሀርካ
ፉደዱ*! 11አመስ ስንከደደ፥ ዋቀዮ
ጋሩማ አነት አርግሲሴ፥ አንስ ወንተ ነገኡ
ዋነን አርገዴፍ፥ ሀርከ-ፉዳ እሰ ሲፍ
ድአቴ ከነ ፉደዱ!» ጇዴ እሰ ግድሲሴ፤
ኤሳዉስ እንፉደቴ።

*8· 32:13-21 *10· 32:30

12 ዮሙስ ኤሳዉ፥ «ኮታ ካኔ ከራኬኘ
እት ፉፍነ፥ አን ስዱረ ነንአዴመ» ጇዴ።
13ያቆብ ገሩ ዴብሴ፥ «እጆሌን አከ ደደ
በን፥ ቡሻዬፍ ሳወን ወር ሆስሰንስ አከ
ነያዴስን፥ ጎፍታንኮ እንቤከ፤ እሳን ጉዩመ
ቶኮፍሌ ሰርደመ ዮ ኦፈመን፥ ቡሻዬን
ሁንድኑ እንዱሙ፤ 14ጎፍታንኮ ደርቤ ገር
ብቾሳ ዱረ ሀአዴሙ፤ አንስ ሱቱመ
ጇዴ፥ አዴምሰ ሆሪ ወረ ነዱረ ጅረኒፍ፥
አዴምሰ እጆሌፍ አከ ተኡት፥ ሀመን ሴኢ
ርት ስእ ጎፍታኮ ብረ ዱፉት ነንአዴመ»
ጇዴ።

15 ከነ ቦዴ ኤሳዉ፥ «ነሞተ አና ወጅን
ጅረን ኬሳ ካን ስብረት ዲሴ ነንአዴመ»
ጇዴ፤ እን ገሩ፥ «ፉለ ጎፍታኮ ዱረት
ፉረ አርገቼ መሌ፥ ኩን ማሊፍ በርባድ
ችሳ?» ጇዴ። 16ጋፈስ ኤሳዉ ከራሳረ ገረ
ሴኢርት ዴብኤ፤ 17ያቆብ ገሩ ገረ እዶ
እሰ «ሱኮት» ጇደሜ ሞጋፈሜት
አዴሜ፥ ኦፈሳቲፍ ጎዶ፥ ሆሪሳቲፍስ
ጋድሰ እጃሬ፤ ከናፍስ መቃ እዶ ሰና
«ሱኮት» ጇዴ ሞጋሴ [«ሱኮት» ጇቼን
«ጋድሰ» ጇቼደ]።

18 ያቆብስ ጳዳን-ኣረሚ ዮሙ ዴብኤ፥
ነጋዳን ገረ መንደረ ሼኬም እሼ ብየ ከነአን
ኬሳ ዱፌ፤ መንደረቲ ፉለ ዱረስ
እንቡፈቴ። 19እጆሌ ሀሞር አባ ሼኬምራስ
ለፍቾ እሰ ጎዶሳ እረ ዳበቴ ሰነ አከ ሜቲ
ድባን እንብቴ*። 20አችት እዶ ኣርሳ ቶኮስ
እጃሬ፥ እሰስ «ዋቀዮ፥ ዋቀዮ እሰ ከን
እስራኤል» ጇዴ ሞጋሴ*።

*19· ኢ.ያ 24:32 *20· 12:7-8፤ አቦ 6:24

ቦቆና 34

ሼኬም እልም ሀሞር ድኔ ቡቱሳ

1 ድኔ እንተል ያቆብ፥ እሼን ልያን
ዴሴ፥ ዱርቦተ ብየ ሰና፥ እላሉዳፍ
እንባቴ*። 2ሼኬም እልም ሀሞር ነመ
ሂዎ፥ አባ ብየ ሰና ዮሙ እሼ አርጌ፥ እሼ
ቡቴ ወጅን ጪሴ እሼ ሰልጵሴ። 3ያድንሳ
ድኔ እንተለ ያቆብ ዱካ እንሶኬ፤ እን
እንተለቲ እንጃለተ፥ ገራ እንተላ ከን እቲን
ላፍፈቱስ እንዱበተ ቱሬ። 4ሼኬም አባሳ
ሀሞሪንሞ፥ «እንተለ ከነ ነፉስስ!»
ጇዴ። 5ሼኬም ድኔራ ኡልፍነ ኤርገ
ፉዴ፥ ያቆብ ዋን እንተልሳ ታቴ ደገኤ፤
ገሩ እልማንሳ ለፈ ሆሪ ትካ ዋን ጅረኒፍ፥
ሀመ እሳን ገለንት ጨሉመ ጇዴ።

*1· 30:21

6 ሀሞር አባን ሼኬምስ ያቆቢ ወጅን
ዱበቼዳፍ ገረሳ ደቄ። 7እልማን ያቆብ ለፈ
ትካቲ ገለኒ፥ ወንተ ተኤ ዮሙ ደገአን፥
ገራንሳኒ እንጉበቴ፥ ኣረኒስ እንቦበአን፤
ወንት ነምቾ እንተለ ያቆቢ ወጅን ጪሱሳ
ቲን ሆጄቴ፥ እስራኤል ኬሰት ዋን ህንታ
ኔደ፤ ወንት አከሲ ሆጄተሙን ህንተኡ
ቱሬ። 8ከነ ግዱት ሀሞር እሳኒን፥ «ያድን
ሼኬም እልመኮ እንተለኬሰን ዱካ ሶኬ፤
ሀደራ፥ እሼ እልመኮፍ ኬና! 9ፉዳፍ ሄሩ
ማን ኑት ፍሮማ፤ ዱርቦተኬሰን ኑፍ
ኬና፥ ዱርቦተኬኘስ ፉዳ! 10ኑወጅን
ታአ፥ ለፍት እስን ዱረ ጅረ፥ ለፈ በርባ
ደን ታአ፥ አሲፍ አቾ አዴማ ነገደዳ፥
አረዳስ ጎደዳ!» ጇዴ። 11ሼኬምስሞ አባ
እንተላፍ ኦቦላሼቲን፥ «ፉለኬሰን ዱረት
ፉረ አርገቼንኮ ሀተኡ መሌ፥ ዋኑመ እስን
ጇተን ነንኬነ፤ 12ቀረጠ፥ ኬና ኬነሙስ
ጉድሳ አነት ባይእሳ! እንተለ አናፍ ኬና
ዱዋ መሌ፥ አን ዋኑመ እስን ጇተን ነን
ኬነ» ጇዴ*። *12· በኡ 22:16

ኦቦሎትን ድኔ ሃለ በኡሳኒ

13 እልማን ያቆብሞ ሼኬም ኩን ድኔ ኦቦ
ሌቲሳኒራ ኡልፍነ ዋን ፉዴፍ፥ እሳፍ፥
ሀሞር አባሳቲፍስ ሀጡማዳን ዴቢ ኬኒፍ።
14እሳንስ ሼኬሚፍ አባሳቲን፥ «ኑእ ነመ
ደግነ ህንቀበትኒፍ ኦቦሌቲኬኘ ኬኑ ህንደን
ዴኙ፤ ወንተ አከሲ ከነ ጎቼን ኑት ዩሎደ፤
15እስን አከኬኘ ታተኒ ዲሮትንኬሰን ሁንድኑ
ደግነ አከ ቀበተን ዮ ጎተን ዱዋ፥ ቶሌ እስኒን

ጀኘ*። 16እሰ ቦዬ፥ ኑእ ዱርቦተኬኝ እስኒፍ
እንኬንነ፥ ዱርቦተኬሰንስ እንፉነ፤ እስኒ
ወጅን እንጅራትነ፥ ሰበ ቶኮስ እንታነ።
17ዱቢ ኑእ እስንት ህምኑ ከነ ደጌስኒ ዮ ደግነ
ቀበቹ ደባተን፥ ኑእ እንተለኬኝ እንፉደትነ፥
እንአዴምነስ» ጀደን። 18ወንት እሳን ዱበተን
ሀሞሪፍ ሼኬም እልመ ሀሞርት በኤሰ ተኤ
ሙልአቴ። 19ደርገጌስች እንተለ ያቆብት ዋን
ገመዱፍ፥ ወንተ ጀደሜ ጎቹዳፍ ህንቱርስኔ፤
እን ነሞተ መነ አባሳ ሁንዱማገረ ጫላ ኡልፍነ
ቀበ ቱሬ። *15. 17፡9-14

20ሀሞሪፍ ሼኬም እልምሳ ገረ በልበለ
ኬላ መንደረሳኒ ዱፈኒ፥ ነሞተ መንደረሳኒ
ቲን፥ 21«ጀር ኩን ወረ ነጋደ፥ ኑወጅን ብየ
ሀታአን፥ አሲፍ አች አዴሚስ ሀነገደተን!
በልእን ለፍቻስ ኩኖ ከራ ሁንዱማ እሳን
እንገአ፤ ኑስ እንተሎተሳኒ እንፉነ፥ እንተሎተ
ኬኝስ እሳኒፍ እንኬንና! 22አኩመ እሳን ደግነ
ቀበተን፥ ኑእስ ዲረ ከን ተኤ ሁንዱማ ዮ
ደግነ ቀብኔ ዱዋ፥ ነሞትን ኩን ቶሌ ጀደኒ፥
ኑወጅን እንጅራቱ፤ ሰበ ቶኮስ እንታነ። 23ከር
ሆረ ጋንፉ፥ ወንት እሳን ቀበን፥ ሆሪን ብራ
እሳን ቄኤዳ ቀበን ሁንድኑስ ከንኬኝ እንተኡ
ምቲሬ? ወንተ እሳን ጀደን ከነ ቶሌ ዮ ጀኔ
ዱዋ፥ እሳንስ ኑወጅን እንጅራቱ» ጀደን።
24ነሞትን በልበለ ኬላ መንደረሳኒቲን ደርበን
ሁንድኑ፥ ሀሞሪፍ ሼኬም እልመ ሀሞሪፍ
እንደገአን፤ ዲር በልበለ ኬላ መንደረሳኒቲን
ደርቡ ሁንድኑ ደግነ እንቀበሜ።

25እሳንስ ደግነ ቀበተኒ ጋፌ ጉያ ሰደፉ
ዬሮ ዱኩቢን እሳንት ደገአሙት፥ እልማን
ያቆብ ኬሳ ለማን ሽምኦኒፍ ሌዊ ከን ጀደ
መን ኦቦሎትን ድኔ አዱመ አዳን ብላ ፉደ
ተኒ፥ ወር መንደርቾ ኬሳ «ብይ ነጋደ»
ጀደኒ ኡቱ ታአኒ፥ እረ በአኒ፥ ዲረ ሁን
ዱማ አጄሰን*። 26ሀሞሪፍ ሼኬም እልመሳ
ቀረ ብላቲን አጄሰኒ ድኔሞ መነ ሼኬሚ
ፉደተኒ በአን። 27እልማን ያቆብ ሰበቢ
ኦቦሌቲሳኒራ ኡልፍን ፉደሜፍ፥ ወረ
ወራነመን ሰነረ በአኒ መንደርቾ ሳመን፤
28ቡሻዬሳኒ፥ ሳወንሳኒ፥ ሀሮተሳኒ፥ ወንተ
መንደረ ኬሳ፥ ወንተ አለ ቱሬስ እንፉደ
ተን፤ 29ወንተ ጀረ ብረት ገቲ ቀቡ ሁን
ዱማ፥ ሙጮሊሳኒ፥ ዱበርቶተሳኒስ
ቦጅአኒ፥ ወንተ መነ ጅሩ ሁንዱማስ
እንሳመን። *25. 49፡5-7

30ያቆብስ ሽምኦኒፍ ሌዊዳን፥ «ወር
ብየ ከና፥ ወር ከነአን፥ ወር ጲሪዞትን
ጅበኒ አከ አነ አጄፈተን ጎቹኬሰኒን ዱቢት
ነገልችተኒቱ፤ ለኮብስ ነመኮቲ ሙራሰ፤
እሳን አነት ደቸአኒ ነሩኩቱ፥ አን፥ ማቲን
ኮስ ለፈራ እንበሌፈምነ» ጀዴ። 31እሳን
ገሩ፥ «ዮስ አኩመ ጋለሞታት ኦቦሌቲኬ
ኝት ሀተጸቱሬ?» ጀደን።

ቦቆና 35

ዋቀዮ፥ ቤትኤልት ያቆብን ኤብሱሳ

1ዋቀዮ ዮሙስ ያቆቢን፥ «ከእ ገረ
ቤትኤልት ኦል በእ፥ አች ታእ! አነ
ዋቀዮ እሰ ዬሮ አት ኤሳዉ ኦቦሌሰኬ ዱራ
በቀቴት ሰት ሙልአቴፍ፥ እዶ ኣርሳ
እጃር!» ጀዴ*። 2ከነረት ያቆብ ወረ መነ
ሳፍ ነሞተ እሳ ወጅን ቱረን ሁንዱማን፥
«ዋቀዮሊ ኦርማ ከን ቀብደን ኦፍ ግዱዳ
ባሳ፥ ኦፍ ቁሌሳ፥ ኡፈተኬሰንስ ጌደ
ረዳ*! 3ኮታ ገረ ቤትኤል እንደቅና! አን
አችት ዋቀዮ እሰ ጉያ ረከነኮት ዴቢ አናፍ
ኬኔ፥ ከራኮ ሁንዱማት አና ወጅን
ቱሬፍ፥ እዶ ኣርሳ ነንእጃረ» ጀዴ።
4ዮሙስ እሳን ዋቀዮሊ ኦርማ ወረ እሳን
ሀርከ ቱረን፥ አመርቲ ጉረሳኒ እሰ ቆርቹ
ማዳፍ ካአተንስ፥ ፍደኒ ያቆብት ኬነን፤
እንሞ ቅልጡ እሰ ሼኬምት ድኦ ጅሩ ጀለ
እንአዋሌ።

*1. 28፡11-17 *2. 31፡19፤ በኡ 19፡10፤
ኬሰ 27፡15፤ ኢያ 24፡23

5ዬሮ እሳን ከአኒ አዴመንት፥ ነምን
ቶኮሌ አከ እሳን ህንሆርዶፍኔት፥ ናስሱን
ዋቀዮ መንደሮተ ናኖ ሰነ ቱረን ሁንዱማገረ
እንቡኤ*። 6ያቆብስ ነሞተ እሰ ብረ ቱረን
ሁንዱማ ወጅን ገረ ሉዝ ዱፌ፤ እንስ ቤት
ኤል እሰ ብየ ከነአን ኬሳት። 7አችት እዶ
ኣርሳ ቶኮ እጃሬ፤ ዬሮ እን ኦቦሌሰሳ ዱራ
በቀቴ አዴሜት፥ ዋቀዮ አችት እሰት ሙል
አቴ ዋን ቱሬፍ፥ እዶ ሰነ «ኤል-ቤትኤል»
ጀዴ ሞጋሴ* [እንስ «ዋቀዮ እሰ ከን ቤት
ኤል» ጀቹደ]። 8ዬሮ ሰነት ዴቦራን፥ ጉድ
ሴን ርብቃ ዱቴ፥ ቤትኤል ጎዳ ቅልጡ ቶኮ
ጀለት እንአዋለምቴ፤ ከናፍስ ቅልጡን ሱን፥
«ቅልጡ ቦእቻ†26» ጀደሜ ሞጋፈሜ*።

*5. በኡ 23፡27 *7. 33፡20፤ አቦ 6፡24
*8. 24፡59

†26 ኡመ 35፡8 እብ «አሎን-በኩት» ጀደመ።

9 ዬሮ ያቆብ ጳዳን-አረሚ ዱፌት፣
ዋቀዮ ዴብኤ እሰት ሙልአቴ፣ እሰ ኤብ
ሴስ። 10 ዋቀዮ፣ «መቃንኬ ያቆብ፣ ሰአቾ
ገሩ መቃንኬ ‹እስራኤል› ጀደመ መሌ፣
‹ያቆብ› ህንጀደሙ» ጄዴን፤ ከናፍ
አኩመ ዋቀዮ እሰ ሞጋሴት መቃንሳ «እስ
ራኤል» ጀደሜ*። 11 ዋቀዮ ዮሙስ፣
«አን ዋቀዮ እሰ ሁንዱማ ደንደኡደ፤
ሆር፣ ባይአዱስ! ሰብን፣ ቱት ሰባስ ስራ
እንአርገሙ፣ ሞቶትንስ ሙዲኬ ኬሳ
እንበኡ*፤ 12 ብየ እሰ አን አብራሃሚፍ፣
ይስሀቂፍስ ኬኔ፣ ሲፍ ነንኬነ፣ ሰቦዴዳንስ
ብይቾ ሰኘኬቲፍ ነንኬነ» ጄዴን*። 13 ከነ
ቦዴ ዋቀዮ እዶ እሰት ዱበቴ ሰነት እሰ
ዲሴ ብራ ኦል በኤ፤ 14 ያቆብ ደጋ ቶኮ
ኡቱባ ሴና ጎዴ ኦል ቀጀልቼ፣ እዶ እት
ዋቀዮ እሰት ዱበቴ ሰነ ዳቤ፣ ኬና ዱጋቲ
እረት ደንገላሴ፣ ደዳ ኤጀርሳስ ድቤ።
15 ከናፍ ያቆብ መቃ እዶ እት ዋቀዮ እሰት
ዱበቴ ሰነ «ቤትኤል» ጄዴ ሞጋሴ*።

*10. 32፡28 *11. 17፡1፣6፤ 12፡2 *12. 12፡7
*14-15. 28፡18-19

ደሎተ ቤንያሚኒፍ ዱአ ራሄል

16 እሳን ቤትኤሊ ከአኒ እንአዴመን፤
ብየ ኤፍራታ ገኡዳፍ አመሌ ዋ ሀፌ ኡቱ
ጅሩ፣ ራሄል ደኡዳፍ እንጭኒንስፈቴ፣
ጭኒንሱንሼስ ጀባ ቱሬ። 17 ኡቱ እሼን
ደኡዳፍ ጭኒንሱ ጀባ ሰነ ኬሰ ጅርቱ፣
ዴስፍቱንሼ፣ «አመስሞ እልመ ደበለቹፍ
ዋን ጅርቱፍ ህንሶዳትን!» እቲን ጄቴ*።
18 ራሄል ዱኡዳፍ ዬሮ ሉቡንሼ በኡፍ
ጄቴት፣ መቃ ሙጭቻ «ቤን-ኦኒ» ጄቴ
ሞጋፍቴ፤ አባንሳ ገሩ «ቤንያሚን» ጄዴ
ሞጋሴ፤ [«ቤን-ኦኒ» ጄቹን «እልመ
ገደኮ» ጄቹ ዮሙ ተኡ፣ «ቤንያሚንሞ»
«እልመ ምርገኮ» ጄቹደ]። 19 ራሄል
ዱቴ፣ ከራ ኤፍራታ ደቁረት እንአዋለ
ምቴ፤ እን አመ «ቤትልሄም» ጄደመ*።
20 ዮሙስ ያቆብ ኡቱባ ቶኮ አዋለሼረ
እንዳቤ፤ እን ኡቱባ አዋለ ራሄል እሰ ሀመ
ሀርአትዬ አቹመ ጅሩደ።

*17. 30፡24 *19. 48፡7፤ 1ሳሙ 10፡2

እልማን ያቆብ ኩደ ለማን

21 እስራኤል አቺ አዴሜ፣ ርቃ ኤደር
ገረስት ጎዶ ዳበቴ። 22 እስራኤል እዶ ሰነ
ቡፈቴ ኡቱ ጅሩ፣ ሩቤን ገረ ቢልሃ ሳጀቶ
አባሳ ደቄ፣ እሼ ወጅን ጪሴ፤ እስራኤ
ልስ ዋኤ ከና እንደገኤ*።

*22. 49፡4፤ ሌዎ 18፡8

እልማን ያቆብ ኩደ ለመ ቱረን፤ 23 እል
ማን ልያን ዴሴፍ፣ ሩቤን እልመ ያቆብ
እሰ አንገፈ፣ ሽምኦን፣ ሌዊ፣ ይሁዳ፣
ይሳኮር፣ ዜቡሎን፤ 24 እልማን ራሄልሞ
ዮሴፍ፣ ቤንያሚን፤ 25 እልማን ቢልሃ
ጦምቦሬ ራሄል፣ ዳን፣ ንፍታሌም፤
26 እልማን ዚልፋ ጦምቦሬ ልያሞ ጋድ፣
አሼር፤ እልማን ያቆብ ወር ጳዳን-አረምት
ደለተኒፍ እሳን ከነ ቱረን።

27 ያቆብስ መንደረ መምሬት ክሪየት-
አርባ እሰ «ኬብሮን» ጄደሙት፣ አባሳ
ይስሀቅ ብረ ዱፌ፤ ኩንስ እዶ አብራሃ
ሚፍ ይስሀቅ አከ ኦርማት ቡፈተን ቱሬ*።
28 በር ይስሀቅ ጅራቴ ወጋ ድባፍ ሰዴተመ
ቱሬ፤ 29 ይስሀቅስ ዱሎሜ፣ በረስ ቁፌ
ዱኤ፣ ገረ ሰበሳትስ እንሰሳበሜ፤ እልማ
ንሳ ኤሳዉፍ ያቆብ እሰ እንአዋለን።

*27. 13፡18

ቦቆና 36

ሰኚ ኤሳዉ

(1ሴና 1፡34-37)

1 ህድ ደሎተ ሰኚ ኤሳዉ እሰ
«ኤዶም» ጄደሙ፣ ከነት ፉፌ እንለካ
አመ*። 2 ኤሳዉን ዱበርቶተሳ ዱርቦተ ከነ
ኣን ኬሳ ፉዴ፤ ወር እን ፉዴ ኩንስ እሼን
ቶኮ አዳህ፣ እንተለ ኤሎን ነመ ጎሰ ሄት፤
እሼን ካንስ ኦሆሊባማ እንተለ ኣና እልመ
ዝቤኦን ነመ ሂዎ ቱርቴ*፤ 3 እሼን ብራስ
በስመት እንተለ እሽማኤል፣ ኦቦሌቲ ነባ
ዮት*። 4 ዱበርቶትንሳ ኩንስ እልማን
እንጎደተኒፍ፤ አዳህ፣ ኤሊፋዝን ዴሴፍ፤
በስመት፣ ሬኡኤልን ዴሴፍ፤ 5 ኦሆሊባማ
ንሞ ዬኡሽ፣ ያለሚፍ ቆራህን ዴሴፍ፤
እልማን ኤሳዉ ወር ብየ ከነኣንት ደለተኒፍ
እሳን ከነ ቱረን።

*1. 25፡30፤ ኬሰ 23፡7 *2. 26፡34 *3. 28፡9፤
24፡3

6 ኤሳዉን ዱበርቶተሳ፣ እልማንሳ፣
እንተሎተሳ፣ ነመ መነሳ ሁንዱማ፣ ከረ
ሆሪ ጋንፉ፣ ሆሪ ቄኤ ወረ ካን ሁንዱማ፣
ቀቤኘ ብየ ከነኣንት አርገቴ ሁንዱማስ
ፉደቴ፣ ያቆብ ኦቦሌሰሳ ብራ ከኤ ብየ
ብራ ደቄ። 7 ቀቤኛሳኒ ጉዳ ዋን ባይአ
ቴፍ፣ ለፍት እሳን ገላ ተአኒ እረ ጅራተ

ንስ ሆሪሳኒ ገኡ ዋን ደደቤፍ፥ እሳን ወሊ
ወጅን ታኡ ህንደንዴ፝ ። 8ኤሳዉ እን
«ኤዶም» ጇደሜ ቤከሜ ሴኢር ብየ
ቱሉን እት ባይአቱ ሰነ ኬሰ ታኤ።
*7· 13፡6

9 ህድ ደሎተ ሰ፝ ኤሳዉ፥ እሰ ቆሞ
ኤዶም ወረ ሴኢር ብየ ቱሉን እት ባይአቱ
ሰነ ኬሰ ጅራተኒፍ አባ ተኤ ሰና ከነት ፉፌ
እንለካአመ። 10መቃን እልመ ኤሳዉ እሰ
ቶኮ ኤሊፉዝ፤ እሰ አዳህ ሃደ መናሳቱ
ደኤፍ፤ መቃን እልመ ኤሳዉ እሰ ካኒሞ
ሬኡኤል፤ እሰሞ በስመት ሃደ መናሳቱ
ደኤፍ። 11እልማን ኤሊፉዝ፥ ቴማን፥
ኦማር፥ ዘፎ፥ ገአተሚፍ ቄነዝ ቱረን።
12ኤሊፉዝ እልም ኤሳዉ ሳጆቶ «ቲምና»
ጇደምቱ ቶኮሞ ቀበ ቱሬ፤ እሼንሞ አማ
ሌቅን እንዴሴፍ፤ እሳን ኩን አኮወን አዳህ
ሃደ መና ኤሳዉት። 13ሬኡኤልሞ፥
ናሃት፥ ዜራህ፥ ሸማ፥ ሚዛስ እንደልቼ፤
እሳን ኩን አኮወን በስመት ሃደ መና ኤሳ
ዉት። 14ኦሆሊባማን ሃት መና ኤሳዉ
እንተል ኣና እልመ ዝቤኦን፥ እልማን
«ዩኡሽ፥ ያለም፥ ቆራህ» ጇደመን ኤሳ
ዉፍ እንዴሴ።

15 ወር ከነት ኣነኒ ለካአመን ሰ፝
ኤሳዉ ኬሰት ወረ አቦተ ጎሳ ተአኒደ፤
ኤሊፉዝ እልመ ኤሳዉ እሰ አንገፉፍ ደለ
ተኒ አቦተ ጎሳ ከን ተአን፥ ቴማን፥
ኦማር፥ ዘፎ፥ ቄነዝ፥ 16ቆራህ፥ ገአተ
ሚፍ አማሌቅ ቱረን፤ እሳን ኩን እልማን
ኤሊፉዝ ወረ ብየ ኤዶምት አቦተ ጎሳ
ተአን አኮወን አዳህ። 17ሬኡኤል እልመ
ኤሳዉፍ ደለተኒ አቦተ ጎሳ ከን ተአንሞ
ናሃት፥ ዜራህ፥ ሸማፍ ሚዛ ቱረን፤ እሳን
ኩን እልማን ሬኡኤል ወረ ብየ ኤዶምት
አቦተ ጎሳ ተአን አኮወን በስመት ሃደ መና
ኤሳዉት። 18ወር ኦሆሊባማ ሃደ መና ኤሳ
ዉራ ደለተኒ አቦተ ጎሳ ተአን፥ ዩኡሽ፥
ያለሚፍ፥ ቆራህ ቱረን፤ እሳን ኩን እል
ማን ኦሆሊባማ እንተለ ኣና፥ ሃደ መና
ኤሳዉ፥ ወረ አቦተ ጎሳ ተአኒደ። 19እሳን
ኩን እልማን ኤሳዉ እሰ «ኤዶም» ጇደሜ
ቤከሜ፥ ወረ አቦተ ጎሳ ተአኒደ።

ሰ፝ ሴኢር ነመ ብየ ሆር
(1ሴና 1፡38-42)

20 እልማን ሴኢር ነመ ብየ ሆር፥ ወር
ዱሩመዩ ብይቻ ኬሰ ቱረን፥ ከነት ኣነኒ
እንለካአሙ፤ እሳንስ ሎጣን፥ ሾባል፥
ዝቤኦን፥ ኣና*፥ 21ዲሾን፥ ኤዜሬፍ፥
ዲሻን ቱረን፤ እሳን ኩን እልማን ሴኢር
ወረ ብየ ኤዶምት አቦተ ጎሰ ወረ ሆር ተአ
ኒደ። 22እልማን ሎጣን፥ ሆሪፍ ሄማን፤
አቦሌቲን ሎጣንስ ቲምና ቱርቴ፤
23አልዋ፥ መናሃት፥ ኤባል፥ ሺፎፍ ኦና
ምሞ እልማን ሾባል ቱረን። 24አያፍ ኣና
እልማን ዝቤኦን፤ ኣናን ኩን እሰ ኡቱ
ሀሮተ ዝቤኦን አባሳ ትክሱ፥ ለፌ ኦናዳ
ሆረ አርገቴደ። 25እልም ኣና፥ ዲሾን፤
እንተልሳሞ ኦሆሊባማደ። 26ሄምደን፥
ኤሻባን፥ ይትራኒፍ ኬራን እልማን
ዲሾን። 27ቢልሃን፥ ዘአዋኒፍ አቃን እል
ማን ኤዜር፤ 28ኡዚፍ ኣራንሞ እልማን
ዲሻን ቱረን።
*20· ኬሰ 2፡12፥22

29 ወር ከናን ዱረ ዋመመኒ፥ አመስ
ዋመሙፍ ጅረን፥ አቦተ ጎሰ ሆር ቱረን፤
እሳንስ «ሎጣን፥ ሾባል፥ ዝቤኦን፥ ኣና፥
30ዲሾን፥ ኤዜር፥ ዲሻን» እንጇደሙ፤
እሳን ኩን ብየ ሴኢር ኬሰት አከ ጎሰ ጎሰሳ
ኒት አቦተ ጎሳ ወረ ሆር ቱረን።

ሞቶተ ብየ ኤዶም
(1ሴና 1፡43-54)

31 ነምን ሞቲ ተኤ ሰበ እስራኤልረት
ሞኡ ኡቱ ህንአርገምን፥ ሞቶትን ብየ
ኤዶምረት ሞአን፥ ከነት ፉፈኒ እንለካ
አሙ፤ 32ቤልኣን እልም ቤኦር ብየ ኤዶ
ምረት ሞኤ፤ መቃን መንደረሳሞ ዲንሀባ
ቱሬ። 33ቤልኣን ዮሙ ዱኤ፥ ዮባብ
እልመ ዜራህ ነመ ብየ ቦዝራቱ ሞቲ ተኤ
እዶሳ ቡኤ። 34ዮባብ ዮሙ ዱኤ፥ ሁሻም
ነመ ብየ ቴመኒቱ ሞቲ ተኤ እዶሳ ቡኤ።
35ሁሻም ዮሙ ዱኤ፥ ሀደድ እልመ
በደድ እሰ ቡኬ ብየ ሞኣብት ወረ ሚድያን
ሩኩቴቱ ሞቲ ተኤ እዶሳ ቡኤ፤ መቃን
መንደረሳስ ኣዊትት ሞጋፈሜ። 36ሀደ
ድ†27 ዮሙ ዱኤ፥ ሰምላ ነመ ብየ መስሬ
ቃቱ ሞቲ ተኤ እዶሳ ቡኤ። 37ሰምላን
ዮሙ ዱኤ፥ ሻዉል ነመ ብየ ሬሆቦት እሰ

†27 ኡመ 36፡35፥36 «ሀዳድ» ዮኪስ «ሀዳር» ጇደመ።

ለገ ቤከማ ሰነ ቀርቀራቱ ሞቲ ተኤ እዶሳ
ቡኤ። 38 ሻዉል ዮሙ ዱኤ፥ በአል-ሀናን
እልመ አክቦርቱ ሞቲ ተኤ እዶሳ ቡኤ።
39 በአል-ሀናን እልም አክቦር ዮሙ ዱኤ፥
ሀዳርቱ ሞቲ ተኤ እዶሳ ቡኤ፤ መቃን
መንደረሳስ ጳኡት ሞጋፊሜ፤ ሃት መናሳ
እሼን «መሄጠቤል» ጇደምቱ እንተለ
መጥሬድ ነመ ብየ ሜዘሀብ ቱርቴ።

40 መቃን አቦተ ጎሰ ሰኘ ኤሳዉ አከ
ቆሞ ቆሞሳኒት አከ እዶ እዶሳኒት ከነት
ፉፌ ተሬት እንለካአመ፤ እሳንስ ቴምና፥
አልዋ፥ ዬቴት፥ 41 አሆሊባማ፥ ኤላህ፥
ጺኖን፥ 42 ቄነዝ፥ ቴማን፥ ሚብዛር፥
43 መግዲኤል፥ ኢራም ቱረን፤ እሳን ኩን
አቦተ ጎሳ ወረ ኤዶም፥ ወረ አከ እዶ ታኡ
ምሰሳኒት ለፌ ዱንፉሳኒረ ጅራተኒደ፤ ኩን
ሁንድኑ ዋኤ ኤሳዉ አባ ወረ ኤዶሚፍ
ዱበተሜ።

ቦቆና 37

ዮሴፈፍ አቦሎተሳ

1 ያቆብ ብየ አባንሳ እት ገላ ተኤ
ጅራቴ፥ ብየ ከነአን ኬሰ እንታኤ። 2 አዱን
ዋኤ እጆሌ ያቆብ ከነት ፉፌ እንህመመ፤
ዮሴፍ ሳፌለ ወጋ ኩደ ቶርባ ዬሮ ተኤት፥
እጆሌ ዱበርቶተ አባሳ፥ እልማን ቢልሃፍ
ዚልፋ አቦሎተሳ ወጅን ቡሻዬ እንትክሰ
ቱሬ፤ ዮሴፍ አዱ ዋን ሀማ እሳን ሆጄተኒ
ፍዴ አባሳኒት ህሜ።

3 ያቆብ እን «እስራኤል» ጇደሜ
እልመ ዱሎመሳ ጆለ አርገቴ ዋን ተኤፍ፥
ዮሴፍን እልማንሳ ሁንዱማ ጫላት
እንጃለቴ፤ ቆሎ ዴራ ሀርከ ቀቡ እንሆጄቺ
ሴፍ። 4 አቦሎትንሳ ገሩ አከ አባንሳኒ አቦ
ሎተሳ ሁንዱማ ጫላት እሰ ጃለቴ ዮሙ
አርገን እሰ እንጅበን፤ ነጋስ እሰት ዱበቹ
ህንደንዴኚ

5 ዮሴፍ አብጁ አብጆቴ፥ አቦሎተሳት
ዮሙ ህሜ፥ እቱመ ጫልቾሰኒ እሰ
እንጅበን። 6 እን፥ «አብጁ አን አብጆዴ
ከነ ደኄፈዳ! 7 ኩኖ፥ ኑእ ማሲ ግዱዳ
ብሲ እንሂነ ቱሬ፤ ኩኖ፥ ብሲንኮ ከኤ
አል ቀጇሌ ዳበቴ፤ ብሲንኬሰንሞ እሰት
ናነእኒ ብሲኮቲፍ እንጉጉፉ ቱረን»
ጇዴን። 8 አቦሎትንሳስ ዴብሰኒ፥ «አት
ዱጉመ ሞቲ ኑረት ተእታ? ዮኪስ ዱጉመ
አቦ ኑረት ቀባድታ?» ጇደኒን፤ አከስት
ዋኤ አብጁሳቲፍ፥ ዋኤ ዱቢሳቲፍስ
እቱመ ጫልቾሰኒ እሰ እንጅበን። 9 አመስ
አብጁ ቶኮ አብጆቴ አቦሎተሳት ህሜ፥
«ኩኖ፥ አን አብጁ ከን ብራ ቶኮስ አብ
ጆዴ፥ ቢፍቱን፥ ጅእ፥ ኡርጆትን ኩደ
ቶኮስ አናፍ ኡቱ ጉጉፊኒ አርጌረ» ጇዴ።
10 ዬሮ እን አባሳፍ አቦሎተሳት ህሜት
ገሩ፥ አባንሳ እሰ እፈቴ፥ «አብጁን አት
አብጆቴ ኩን ማሊ? ዱጉመ አኒፍ ሃትኬ
አቦሎትንኬስ ዱፍኔ ሀመ ለፈ ጌኙት ሲፍ
ጉጉፉፍ ጅረሞ?» ጇዴ። 11 ከነረት አቦ
ሎትንሳ እሰት እንህናፈን፤ አባንሳ ገሩ
ዱብቾ ያደት እንቀበቴ*። *11. ሆኤ 7:9

አቦሎትንሳ ዮሴፍን ጉርጉሩሳኒ

12 ኤርገሲ አቦሎትን ዮሴፍ ቡሻዬ አባ
ሳኒ ትክሱዳፍ፥ ገረ ሼኬም እንደቀን*።
13 እስራኤል ዮሙስ ዮሴፈን፥ «ሼኬም
ለፈ አቦሎትንኬ ቡሻዬ ትክሳ ጅረንት ስን
ኤርጋቲ ኮቱ!» ጇዴ፤ እንሞ ዴብሴ፥
«ኩኖ፥ አን አሰን ጅረ!» እቲን ጇዴ።
14 አባንሳስ፥ «አመ ደቅ፥ አቦሎትንኬፍ
ቡሻዬን ነጋት አከ ጅረን እላሊ፥ ሀፉረሳኒ
አናፍ ፍድ!» ጇዴን፤ አከስት ደቻ ኬብ
ሮን ኬሳ እሰ ኤርጌ፥ እንስ ገረ ሼኬም
ዱፌ*። 15 እን በኬ ኬሰ አሲፍ አች ኡቱ
ጆሩ፥ ነምቾ ቶኮ እሰ አርጌ፥ «አት ማል
በርባዳ?» ጇዴን። 16 ዮሴፍሞ፥ «አን
አቦሎተኮን በርባደ፥ ሀደራ ለፈ እሳን
ቡሻዬ ትክሰን አነት ህም!» ጇዴን።
17 ነምቾ ዴብሴ፥ «እሳን፥ ‹ዶታን ደቅነ›
ኡቱ ወሊን ጇደኒ ደገኤረ፥ ከናፍ አሲ
አዴመኒሩ» ጇዴን፤ ዮሴፍ አቦሎተሳ ፉነ
ደኤ፥ ዶታንት እሳን አርገቴ።

*12. 33:18-19 *14. 35:27

18 እሳን ገሩ ኡቱመ እን እሳንት ህንድ
አትን ፈጉት እሰ አርገኒ፥ እሰ አጇሱዳፍ
እረት ኮረተን። 19 እሳን ወሊሳኒቲን፥
«ኩኖ፥ አባን አብጁ ሱን ዱፌረ፤ 20 ኮታ
አመ እሰ አጇፍኔ፥ ቦሎተ ከነ ኬሳ ቶኮት
ገድ እንደርበትና፥ ብኔንሰ ሀማቱ እሰ ኖቴ
እንጇና፥ ሜ፥ አብጁንሳ ለማን ዋን ተኡፍ
ጅረን እንእላለ!» ጇደን። 21 ሩቤን ገሩ
ከነ ዮሙ ደገኤ፥ «ኮታ ሉቡሳ ህንበሌ
ስኑ!» ጇቹዳን ሀርከሳኒ እሰ አልቼ*።
22 ዮሙስ ሩቤን፥ «ዲገ ህንደንገላስና፥
ቦለ ለፈ ኦና ከነ ኬሰ እሰ ቡሳ መሌ፥

ሀርከኬሰን እት ህንቡስና!» እሳኒን ጇዴ፤
እን ሀርከሳኒ እሰ አልቼ፥ አባሳቲፍ እሰ
ዴብሱዳፍ ቱሬ። 23ዮሴፍ አቦሎተሳ ብረ
ዮሙ ገኤ፥ እሳን ቆሎሳ እሰ ሀርከ ቀቡ
እሰ እን ኡፈቴ ቱሬ እራ እንባሰን*፤
24እሰሞ ፉደኒ ቦለ ቶኮ ኬሰ እንቡሰን፤
ቦልች ዱዋደ፥ ብሻን ኬሰ ህንጅሩ ቱሬ።
*21. 42፡22 *23. 37፡3

25 ኤርገሲ አቦሎትን ዮሴፍ ቡዴነ
ኛቹፍ እንታአን፤ ዮሙስ አል እላለኒ እመ
ልቱን ወረ እሽማኤል ባይአተኒ ጊልአዲ
ገረ ብየ ግብጥት ገድ ቡአ ኡቱ ጅረኒ
አርገን፤ ጋሎተሳኒት ኡርጎፍቱ፥ ሀጴ ድበ
ታፍ ቁምቢ ፌአኒ ቱረን። 26ከነ ቦዴ
ይሁደ አቦሎተሳቲን፥ «ኑእ አቦሌሰኬኘ
አጇፍኔ ዲገሳ ዶክሱን ቡአ ማሊ ቀባ?
27ኮታ፥ ኑእ ወረ እሽማኤል ከነት እሰ
እንጉርጉራ! እን አቦሌሰኬኘ፥ ፎንኬኘሰ
ዋን ተኤፍ፥ ሀርከኬኛን ዋን ሀማ እሰረት
ህንሆጇትኑ!» ጇዴ፤ አቦሎትንሳሰ እሳፍ
እንደገአን። 28ወር እሽማኤል ነጋዶትን
ሚድያን ዱፈኒ እንደርቡ ቱረን፤ አቦሎት
ንሳ ዮሴፍን አል ሀርከሰኒ ቦልቾ ኬሳ
ባሰኒ፥ ሜቲ እጀ ድግደማን ወረ እሽማኤ
ልት ጉርጉረን፤ እሳንሞ ዮሴፍን ብየ ግብ
ጥት እንጌሰን*። *28. ፋር 105፡17፤ ሆኤ 7፡9

29 ሩቤን ገረ ቦልቻት ዬሮ ዴብኤ፥
ዮሴፍ አቾ ኬሰ አከ ህንጅሬ አርጌ፤ ነኤሰ
ኡፈተሳ ተርሳሴ፤ 30ገረ አቦሎተሳትሰ
ዴብኤ፥ «ጉርብቾ ህንጅሩ፥ ኤጋ አንሞ
ኤሰ ደቁሬ?» ጇዴ። 31ዮሙስ አቦሎት
ንሳ ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ ቀለኒ፥ ኡፈተ ዮሴፍ
ፉደኒ ዲግቾ ኬሰ ጩጸን። 32ከነ ቦዴ
እሳን ቆሎ ሀርከ ቀቡ ሰነ ፉደኒ፥ ገረ አባ
ሳኒት ኤርገኒ፥ «ከነ አርግኔረ፥ ሜ
እላል፥ ኩን ኡፈተ እልመኬቲትሞ ዮኪሰ
እሰ ምቲ?» ጇደኒን። 33እንሰ እሰ
እንበሬ፥ «ኩን ኡፈተ እልመኮቲት፥ ብኔ
ንሰ ሀማቱ እሰ ኛቴ፥ ዮሴፍ ዱጉመ ገርገር
ኩኩተሜ!» ጇዴ። 34ያቆብ ኡፈተሳ ኦፍ
ረት ተርሳሴ፥ ኡፈተ ገዳ ሙዲሳት
ህደቴ፥ እልመሳቲፍ ጉያ ባይኤ እንገዴ።
35እልማንሳፍ እንተሎትንሳ ሁንድኑ እሰ
ጀጀቤሱዳፍ እንዱፈን እን ገሩ ጀጀባቹ
እንድዴ፤ እን፥ «ዋዉ፥ አን አኩመን
ገዴት፥ እዶ ለፈ ጀላት†28 ገረ እልመኮት
ገድ ነንቡአ» ጇዴ፤ አከሰት አባንሳ ዮሴ
ፌፍ እንቦኤ።

36 ወር ሚድያን ዮሴፍን ብየ ግብጥ
ኬሰት ሆጇቶተ ሞቲ ግብጥ ወረ ጉርጉዶተ
ኬሳ ጶጢፋር አጇጁ ኤግዶታት እንጉርጉ
ረን።

ቦቆና 38

ይሁዳፍ ታማር ሃደ መና እልመሳ

1ዮሙስ ይሁደ አቦሎተሳ ብራ በኤ
ኡቱ አዴሙ፥ መነ ነምቾ መንደረ አዱ
ላም፥ መቃንሳ «ሂራ» ጇደሙ ቶኮት
እንጎሬ፤ 2አቾት እንተለ ነመ ብየ ከነአን
እሰ መቃንሳ «ሹአ» ጇደሙ ቶኮ እንአር
ገቴ፤ እንተለቲ እንፉዴ፥ እሼ ብረሰ
እንገኤ። 3እሼን ኡልፎፍቴ እልመ
እንዴሴ፤ መቃሳሰ «ኤር» ጇቴ እንሞጋ
ፍቴ። 4አመሰ ኡልፎፍቴ እልመ
እንዴሴ፤ መቃሳሰ «ኦናን» ጇቴ እንሞጋ
ፍቴ። 5ደበልቴሰ እልመ እንዴሴ፤ መቃ
ሳሰ «ሼላ» ጇቴ እንሞጋፍቴ፤ እሼን
ሙጭቾ ብየ ክዚብት እንዴሴ።

6 ይሁደ ከነ ቦዴሞ ኤር እልመሳ እሰ
አንገፈ እንተለ «ታማር» ጇደምቱ ቶኮ
እንፉሰሴ። 7ኤር እልም ይሁዳ እን አንገ
ፍን ገሩ፥ ዋቀዮ ዱረት ነመ ጇልአ ቱሬ፤
ከናፍ ዋቀዮ አከ እን ዱኡ ጎዴ። 8ይሁደ
ዮሙስ ኦናኒን፥ «ገረ ሃደ መና አቦሌሰ
ኬቲ ደቅ፥ በርጩመሳ ቀጇልቾ፥ አቦሌሰ
ኬፍሰ ሰኚ ካሰ!» ጇዴ*። 9ኦናን ገሩ
ሰኚን ከንሳት አከ ህንጇደምኔ ዋን ቤኩፍ፥
አቦሌሰሳ ሰኚ መሌ ሀምብሱዳፍ፥ ዬሮ ሃደ
መና አቦሌሰሳ ብረ ገኡ፥ እሰ ሰኚ ተኡ
ሰነ ለፈት ነቄ እንበሌሰ ቱሬ። 10ወንት እን
ሆጇቴ ኩን ዋቀዮ ዱረት ጇልአ ተኤ አር
ገሜ፤ ከናፍ ዋቀዮ እንሰሞ አከ ዱኡ
ጎዴ። 11ዮሙስ ይሁደ፥ «እልምኮ
አኩመ አቦሎተሳ ዱእና ላተ» ጇዴ ዋን
ያዴፍ፥ ታማር ሃደ መና እልመሳቲን፥
«ሀመ ሼላ እልምኮ ገኡት፥ አከ ጉርሱ
ማት መነ አባኬ ታእ!» ጇዴ፤ ታማርሰ
ከነረት ደቅጤ መነ አባሼ እንቴሴ።
*8. ኬሰ 25፡5-10

12 በረ ባይኤ ቦዴ፥ ሃት መና ይሁዳ
እንተል ሹአ እንዱቴ፤ ይሁዳን ገደሳ ኤርገ
ዲሴ፥ ከኤ ፍረሳ እሰ «ሂራ» ጇደሙ ነመ

†28 ኡመ 37፡35 «እዶ ለፈ ጀላ» እብ «ሲኦል» ጇደ።

መንደረ አዱላም ሰና ወጅን ገረ ቲምና
ለፈ ሆሎተሳራ ርፌንሰ ሙርሙረን
እንደቄ። 13ዮሙስ ነሞትን፥ «ኩኖ፥ አብ
ዩንኬ ሆሎተሳራ ርፌንሰ ሙርሙርሲፈ
ቹፍ ቲምናት ኦል እንበአ» ጂደኒ ታማርት
እንሀመን። 14ሼላ ፉደ ገኤ ቱሬ፥ እሼን
ገሩ እሰት አከ ህንሄሩምሲፈምን አርግቴ፥
ኡፈተ ዱበርቲ አባን መና እራ ዱኤ እሰ
ኡፈቻ ቱርቴ ኦፍቲ ባፍቴ፥ ወያ ብራ
ኦፍት መርቴ ሻሺሰ ሀጉገቴ፥ ከራ ቲምና
ደቁረ በልበለ ኬላ ኤናይም ዱረ እንቴሴ።
15 ታማር ፉለሼት ሀጉገቴ ዋን
ቴሱፍ፥ ይሁደ ኤጅቱ እሼ ሴኤ መሌ እሼ
ህንሁበትኔ። 16እሼን ሃደ መና እልመሳ
ተኡሼ ዋን ህንቤክኒፍ፥ ገረ ለፈ እሼን
ከራ ቡኬ ቴሱት ጎሬ፥ «ሜ ኮቱ፥ አን
ስብረ ነንገአ!» ጂዴ፤ እሼንሞ፥ «አት
ነብረ ገኡዳፍ፥ ማል አናፍ ኬንታ?»
ጂቴን*። 17እን ዴብሴ፥ «ቡሻዬ ኬሳ ኮር
ቤሰ ሬቲ ጦቤ ቶኮ ሲፍ ነንኤርገ» ጂዴ፤
እሼንሞ፥ «ሀመ አናፍ ኤርግቱትሞ፥ ቀብ
ሲሰ ዮ አናፍ ኬንቴ እንተአ!» ጂቴ።
18ዮሙስ እን፥ «ቀብሲሳፍ ማል ሲፍ
ኬኑሬ?» ጂዴ፤ እሼንሞ ዴብፍቴ፥
«አመርቲ መለቶኬ ማተበሳ ወጅን፥ ኡሌ
ቀበቴ አዴምቱ ከነሰ አነት ኬን!» ጂቴ፤
እንሰ ከነ ኬኔፊ፥ እሼ ብረ እንገኤ፤ እሼን
እሳፍ እንኡልፎፍቴ። 19እሼንሰ ካቴ አቼ
አዴምቴ፥ ሻሺ ፉለት ሀጉገቴ ሰነ ኦፍራ
ፉቴ፥ ኡፈተሼ እሰ ዱበርቲን አባን መና
እራ ዱኤ ኡፈቱ ሰነሰ ዴብፍቴ
እንኡፈቴ።

*16. ሌዎ 18፡15

20 ዬሮ ሙራሰ ቦዴ ይሁደ ቀብሲሰ
ሰነ ዱበርትቲ ሀርካ ፉደቹዳፍ፥ ኮርቤሰ
ሬቲ ጦቤ ቶኮ፥ ከራ ፍረሳ ነመ መንደረ
አዱላም ሰና እንኤርጌፍ፤ እን ገሩ እሼ
አርጉ ህንደንዴኜ። 21እን፥ «ጋለሞትን
እሼን ከራ መንደረ ኤናይም ቡኬ ቱርቴ
አመ ኤሰ ጅርቲ?» ጂዴ ነሞተ እዶ ሰና
እያፈቴ፤ እሳንሞ፥ «ለኪ፥ ጋለሞትን
አሰ ህንቱሬ!» ጂደን። 22ዮሙስ እን
ዴብኤ ይሁዳ ብረ ዱፌ፥ «አን ዱበርትቲ
አርጉ ህንደንዴኜ፤ ነሞትን እዶ ሰናሞ፥
‹ጋለሞትን አሰ ህንቱሬ› ናንጂደን»
ጂዴ። 23ይሁደ ዴብሴ፥ «አን ኩኖ ኮር
ቤሰ ጦቤ ሰነ እሼዳፍ ኤርጌረ፥ አት ገሩ
እሼ አርጉ ህንደንዴኜ፤ አመሰ ነምን ኑት
ህንኮልፍን ዱዋ መሌ፥ እሼን ሜ እሱመ
ቀብዴ ሰነ ሀፉደቱ!» ጂዴ።
24 አከ ጅአ ሰድኢ ቦዴ፥ «ታማር ሃት
መና እልመኬቲ ኤጅቴት፥ አመ ኩኖ
እሼን ኤጁማዳን ኡልፎፍቴት» ጂደኒ
ይሁዳት ህመን፤ ይሁደ ዴብሴ፥ «ገድ
እሼ ባሳ፥ ሀጉበምቱ!» ጂዴ። 25ዬሮ
ገድ እሼ ባሰንት፥ ነመ ቶኮ አብዩሼት ኤር
ግቴ፥ «አን አባ አመርቲ መለቶ ማተበሳ
ወጅን ጅሩ ከናፍ፥ አባ ኡሌ ከናፍ ነንኡ
ልፉኤ» ጂቴ፤ እት ደበልቴሰ፥ «አመ
እሳን ኩን ከን ኤኙ አከ ተአን ሜ ሁበዱ
እላል!» ጂቴ እት እንዳምቴ። 26ይሁደ
ከነ ሁበቴ ኤርገ እላሌ፥ «እሼ እልመኮ
ሼላት ዋን አን ህንሄሩምሲስኒፍ፥ አነቱ
እሼት በሌሴ፥ እሼን ዱጋ ቀብድ» ጂዴ፤
እን ኤርገሲ ዴብኤ እሼ ብረ ህንጌኜ።
27 ዬሮን ደኡሼ ዮሙ ገኤ፥ ከን እሼን
ገራት ባቱ ለኩ ተኤ አርገሜ፤ 28ኡቱ
እሼን ደኡምሰረ ጅርቱ፥ እን ቶኮ ሀርከሳ
ገድ ባፈቴ፤ ዴስፍቱንሰ ቀብዴ፥ «እሰ
ከነቱ ዱረ ለፈ ገአ» ጂቴ፥ ፎአ ዲማ
ሀርከሳት ሂቴ። 29ዬሮ እን ሀርከሳ ኦል
ዴብፈቴትሞ፥ ኦቦሌስሳ እሰ ዱረ ለፈ
ገኤ፤ ዴስፍቱንሰ፥ «አት ማልማል ሁም
ናን ከራ ጭረቴ!» ጂቴ፤ ከናፍ መቃሳ
ፉሬስት†29 ሞጋሰን*። 30ኦቦሌስሳ እን ፎአ
ሀርከሳቲ ቀቡ ሱን፥ እሰ ቦዴዳን ለፈ
ገኤ፤ መቃሳሞ «ዛራህ» ጂደኒ ሞጋሰን።

*29. ሩት 4፡18፤ ማቴ 1፡3

ቦቆና 39

ቆረመ ብየ ግብጦት ዮሴፍረ ገኤ

1ዮሴፍ ገረ ብየ ግብጦት ገድ
እንጌፈሜ፤ ሆጄቶተ ሞቲ ግብጦ ወረ ጉር
ጉዶተ ኬሳ ጶጢፉር አጀጁን ኤግዶታ፥
ነምን ብየ ግብጦ ሱን፥ ወረ እሽማኤል ወረ
ገረ ግብጦት እሰ ፍደንራ እሰ እንብተቴ*።
2ዋቀዮ ገሩ ዮሴፊ ወጅን ዋን ቱሬፍ፥
ወንት እን ሆጄቱ ወል ቅጣቴፍ፤ እን መነ
ጎፍታሳ ነመ ግብጦ ሰና ኬሰ ቱሬ*። 3ጎፍ
ታንሳሰ፥ ዋቀዮ አከ ዮሴፊ ወጅን ጅሩ፥
ዋን እን ሀርካን ቀቡሰ ዋቀዮ አከ ወል ቅጤ
ሱፍ እንአርጌ። 4ዮሙስ ዮሴፍ ፉረ ጎፍ
ታሳ አርገቴ፥ እት ድአቴሰ እሳፍ

†29 ኡመ 38፡29 «ፉሬስ» ጂቹን «ከራ ጭሩ» ጂቹደ።

እንሆጁቴ፤ ነምችሞ ሆጂ መነሳ አከ እን
እላሉፍ፥ ቀቤኘሳ ሁንዱማ ሀርከሳ ጀለ
እንገልቼ። [5]ዋቀዮ ኤርገ ጋፌ ነምች ሆጂ
መነሳ፥ ዋን ቀቡ ሁንዱማስ ዮሴፍ አከ
እላሉ ጎደቴ ጀልቀቤ፥ ሰበቢ ዮሴፌፍ
ጀዴ መነ ነምቾ ግብጥ ሰነ እንኤብሴ፤
ኤብ ዋቀዮ ወንተ እን መነ ኬሳ፥ አላስ
ቀቡ ሁንዱማረ ቱሬ*። [6]አከስት ነምች
ወንተ ቀቡ ሁንዱማ ሀርከ ዮሴፍት
እንዷሴ፤ ቡዴነ ኛቱ ዱዋ መሌ፥ ለፈ
ቀቤኘሳ ጅሩዩ ቶኮሌ ህንቤኩ፤ ዮሴፍሞ
ዻቢ እንቶለ፥ እጀ ነማትስ እንሚደገ
ቱሬ።

*1· 37፡28፥36፤ ፋር 105፡16-19
*2· 26፡24፤ ሆኤ 7፡9 *5· 30፡27

7 ተከ ቱርቴ ሃት መና ጎፍታሳ እጀሼ
ዮሴፍረ ቡፈቴ፥ «አና ወጅን ጪስ!»
እቲን ጀቴ። [8]እን ገሩ ድዴ፥ ሃደ መና
ጎፍታሳ ሰናን፥ «ኩኖ፥ ጎፍታንኮ ዋን
መነሳ ኬሰ አነ ሀርከ ጅሩ ህንቤኩ፤ ወንተ
ከንሳ ተኤ ሁንዱማ ሀርከኮ ጀለ ገልቼረ፤
[9]መነ ከነ ኬሰ ጉዳን አነ ጫሉ ህንጅሩ፤
ስመሌስ ወንት እን አነት ኬኑ ዲሴ፥ ሀር
ከት ሀምብፈቴ ህንጅሩ፤ አትሞ ሃደ መና
ሳት፤ ኤጋ አን አተምተን ሀምነ ጉዳ አከሲ
ሆጂዳ? ጩቡዳንስ አተምተን ዋቀዮን
የከሬ?» ጀዴ*። [10]እሼን ጉዩመ ጉያት
ዮሴፍት ከነ ዮ ዱበቴዩ፥ እን እሼ ወጅን
ጪሱዳፍ ዮኪስ እሼ ብረት አርገሙዳፍ፥
እሼ ደገኡ ህንበርባድኔ።

*9· በኡ 20፡14፤ ሌዎ 18፡20

11 ጋፍ ቶኮስ ዮሴፍ ሆጂሳ ሆጂቹዳፍ
መነት ዱሮ አል ገሌት፥ ነሞትን አች ኬሳ
ወር ካን ቶኮሌ መነ ህንቱሬ፤ [12]ሃት መና
ጎፍታሳቴ ወያሳ ቀበቴ፥ «አና ወጅን
ጪስ!» እቲን ጀቴ፤ እን ገሩ ወያሳ እሼ
ሀርከት ዲሴ፥ በቀቴ መና እንበኤ። [13]እሼ
ንሞ ዮሴፍ ወያሳ እሼ ሀርከት ዲሴ፥ አለት
በቀቹሳ ዱሮ አርግቴ፥ [14]ነሞተ መንሼ ኬስ
ሆጂተን ዋምቴ፥ «ዋን ነምች እብርች ኑት
ሀተጳቱፍ፥ አባን መናኮ ኑት ፍዴ ጎዴ ከነ
እላላ! እን አና ወጅን ጪሱዳፍ አነት አል
ገሌ፥ አንሞ ሰገሌኮ ጉድሴ ነንእዩ፤ [15]እን
አከ አን ሰገሌኮ አል ፉዴ እዩ ደገኤ፥
ወያሳ አነ ብረት ዲሴ፥ በቀቴ መና በኤ»
ጀቴን።

16 እሼን ሀመ ጎፍታንሳ ገሉት፥ ወያሳ
አፍ ብረ ኬሴ ኤግዴ። [17]አባ መናሼትስ
አዱዱመ አከሲ ህምቴ፥ «ገርብች እብ
ርች እን አት ኑት ፍዴ፥ አነት ተጳቹዳፍ
አነት አል ገሌ፤ [18]ገሩ አኩመ አን ሰገሌኮ
አል ፉዴ እዩንሞ፥ ወያሳ አነ ብረት ዲሴ
አለት በቀቴ» ጀቴ።

19 ጎፍታንሳ ዱሮ እሰ ሃት መናሳ፥
«ገርብችኬ አከስ ነጎዴ» ጀቴ እት ህምቴ
ደገኤት፥ አሬ እንቦበኤ። [20]ከነረት ዮሴ
ፍን ፉዴ፥ መነ ህዳ እሰ ወር ሞትች ሂስሱ
ኬሰት ኤገመንት፥ እሰ ገልችሲሴ፤ እንስ
መነ ህዳ ሰነ ኬሰ ቱሬ። [21]ዋቀዮ ገሩ
ዮሴፌ ወጅን ቱሬ፥ ጋሩማስ እሰት አርግ
ሲሴ፤ ነምች መነ ህዳ ኤጉስ ፉረ አከ እን
እት ቶሉ እንጎዴፍ። [22]ኤግዱን መነ ህዳ
ሱንስ፥ ነሞተ ህደመኒ መነ ህዳ ሰነ ኬሰ
ቱረን ሁንዱማ፥ ኤጉምስ ዮሴፍ ጀለ
ገልቼ፤ ዋን አችት ሆጂተሙን ተኡ ሁን
ዱማስ እሰቱ ሆጂተ ቱሬ። [23]ዋቀዮ ዮሴፌ
ወጅን ቱሬ፥ ዋኑመ እን ሆጂቱ ዋን እሳፍ
ወል ቅጤሱፍ፥ ነምች መነ ህዳ ኤጉ ሱን
ዋን ኤጉምስ ዮሴፍ ጀለ ገልቼ ሁንዱማ
እሰት ዲሴ፥ እሰ ሀርከትስ ህንለኮፍኔ።

ቦቆና 40

ዮሴፍ አብጁ ወረ ህደመኒ ሂኩሳ

1ከነ ቦዴሞ ኤግዱን ወረ ሞቲ ግብ
ጢፍ ዱጋቲ ድኤሰኒ፥ ኤግዱን ወረ ቡዴነ
ቶልቾኒ፥ ሞቲ ግብጥ ጎፍታሳኒ ዱረት
በሌሳ ጎደተን። [2]ሞቲን ግብጥ ዮሙስ ሆጂ
ቶተሳ ወረ ጉርጉዶተ ከነ ለማንት
እንዴከሜ፤ [3]እን መነ ህዳ እዶ ዮሴፍ እት
ህደሜ ኤገማ ጅሩ ኬሰት አከ እሳን
ኤጉፍ፥ አጀጁ ኤግዶተ መነ ህዳት እሳን
ኬኔ። [4]አጀጁን ኤግዶተ መነ ህዳ ሱንስ
ዮሴፍት ሀደራ እሳን ኬኔ፤ እንስ እሳኒፍ
እንኤርገሜ፤ እሳንስ ተከ አችት እንኤገ
መን።

5 ጋፍ ቶኮ ሀልከን፥ ኤግዱን ወረ ሞቲ
ግብጢፍ ዱጋቲ ድኤሰኒ፥ ኤግዱን ወረ
ቡዴነ ቶልቾኒስ አብጁ አብጆተን፤ አብ
ጁን እሳን ለማኑ መነ ህዳ ኬሰ ኡቱ ጅረኒ
መተ-መታት አብጆተን ኩን፥ ሂካ አደዳ
ቀበ ቱሬ። [6]ዮሴፍ ገነመ እሳን ብረ ዱፌ
ዱሮ እሳን እላሌት፥ ፉለ በደኒ እሳን
እንአርጌ። [7]እን ከነረት ሆጂቶተ ሞቲ
ግብጥ ወረ ጉርጉዶተ እሳ ወጅን መነ ጎፍ
ታሳት ኤገማ ጅረኒን፥ «ሀርአ ማሊፍ ኛረ

ጉርተኒ?» ጇዴ እሳን ጋፈቴ። 8እሳንሞ
ዴብሰኒ፣ «ኑእ አብጁ አብጀትኔ፣ ነምን
ኑፍ ሂኩ ድቤ» ጇደኒን፤ ዮሙስ ዮሴፍ
እሳኒን፣ «አብጁ ዋቀዮቱ ሂካቲ፣ እስን
አነት ህመዳ!» ጇዴ*።
*8. 41፡15-16፤ ዳን 2፡27-28

9 ኤግዱን ወረ ዱጋቲ ድኤሰኒ፣ አብ
ጁሳ ዮሴፍት ዮሙ ህመቱ፣ «አብጁኮቲን
አን ሙከ ወይኒ ፉለኮ ዱረት ነንአርጌ፤
10ሙክት ወይንቻ ደሜ ሰድእ ቀበ ቱሬ፤
እን አኩመ ሁዴን እንደራሬ፣ እጀ
እንነቀቴ፣ ሁርቡንሳስ እንብልቻቴ፤
11ጦፎን ሞቲን ግብጥ እት ዱጉ አነ ሀርከ
ቱሬ፣ አንስ እጀ ወይንቻ ጭሬ ጦፎ ሞቲ
ግብጥት ጩንፌ፣ ጦፍቾ ሀርከ ሞቲ ግብ
ጥት ነንኬኔ» ጇዴ። 12ዮሙስ ዮሴፍ ነም
ቻን፣ «አብጁንኬ ከን እት ሂከሙ፣
ደሜን ሰደን ሱን ጉዮተ ሰድእ፤ 13ጉያ
ሰድእት ሞቲን ግብጥ ኦል ስቀበ፣ ለፈ
ሆጂኬትስ ስዴብሰ፤ አኩመ ዱር ዬሮ አት
ዱጋቲ ድኤሳ ቱርቴ ፉደተሜ ቱሬት፣
አት ጦፎ ሞቲ ግብጥ ሀርከሳት እንኬንተ።
14ዬሮ ሲፍ ቶሉ ሰነት ገሩ አነ ያደዱ!
ሀደራ፣ ሞቲን ግብጥ አከ ነያደቱ ጎቴ መነ
ከነ ኬሳ ነባስሱዳን ወንተ ጋሪ አናፍ ጎድ!
15አን ብየ እብሮታ ኬሳን ሀተሜ ዱፌ፤
ብየ ከነትስሞ መነ ቦላ ከነ ኬሰ ከን ነቡ
ስሱ፣ አን ዋን ቶኮሌ ህንሆጄትኔ» ጇዴ*።
*15. 37፡28

16 ኤግዱን ወረ ቡዴነ ቶልቸኒስ፣
ዮሴፍ አብጁ ገረ ጋሪት ሂኩሳ እንአርጌ፤
እንስ አብጁሳ እሰት ዮሙ ህመቱ፣ «አን
ስሞ አብጁኮቲን ኩኖ ቡዴነ ጉንዶ ሰድ
እቱ መታኮረ ቱሬ። 17ቡዴን ብፈ
ገራገራቲን ቶልፈመኒ፣ ሞቲን ግብጥ አከ
ኞቱፍ ቆጺፈመን ሁንድኑ ጉንዶ መታኮራ
እሰ ኦል ኣኑ ኬሰ ቱረን፤ አላቶትንሞ
ጉንዶ እሰ መታኮረ ጅሩ ኬሳ እንኞቱ
ቱረን» ጇዴ። 18ዮሙስ ዮሴፍ ዴብሴ፣
«አብጁንኬ ከን እት ሂከሙ፣ ጉንዶን
ሰደን ሱን ጉዮተ ሰድእ፤ 19ጉያ ሰድእት
ሞቲን ግብጥ ኦል ስፉስሴ፣ ሙከት አከ
ስረራሰን እንጎደ፤ አላቶትንስ ፎንኬራ
ጭረተኒ እንኞቱ» ጇዴ።

20 ጉያን ሰደፉን ጉያ እት ሞቲን
ግብጥ ደለቹሳ አያኔፈቱ ዋን ቱሬፍ፣ ሆጄ
ቶተሳ ሁንዱማፍ ኞችሰ ጉዳ ጎዴ፤ እን
ኤግዱ ወረ ዱጋቲ ድኤሰኒ፣ ኤግዱ ወረ
ቡዴነ ቶልቸኒስ ሆጄቶተሳ ግዱት ኦል
እንዋምስሴ። 21እንስ ኤግዱ ወረ ዱጋቲ
ድኤሰኒ ሰነ ሆጂ ዱጋቲ ድኤሱሳት እሰ
ዴብሴ፤ ነምችስ ጦፎ ሀርከ ሞቲ ግብጥት
ኬኔ፤ 22ኤግዱን ወረ ቡዴነ ቶልቸኒሞ አከ
ረራፈሙ ጎዴ፤ ኩንስ አኩመ ዮሴፍ እሳ
ኒፍ ሂኬ ተኤ። 23ከነ ኬሳሞ ኤግዱን ወረ
ዱጋቲ ድኤሰኒ ዮሴፍን እንእራንፈቴ
መሌ፣ ህንያደትኔ።

ቦቆና 41

ሞቲን ግብጥ አብጁ አብጆቹሳ

1 ወጋን ለመ ኤርገ ደርቤ ቦዴ፣ ሞቲን
ግብጥ አብጁ አብጆቴ፤ አብጁሳቲንስ ቀር
ቀረ ለገ አበያ ዻበቴ ቱሬ፤ 2ኩኖ፣ ሳወን
ጩሉሉቆፍ ገበቶን ቶርበ ለገ አበያ ኬሳ
ኦል በአኒ፣ ጀጀበ ኬሰ እንዴዱ ቱረን።
3አመስ ኩኖ፣ ሳወን ከን ብራ ጅብሲሶኒፍ
ሁቀቶን ቶርበ እሳን ቦዴዳን ለገ አበያ ኬሳ
ኦል በአኒ፣ ሳወን ወረ ዱራ ብረ ቀርቀረ
ለግቻ ዻበተን። 4ሳወን ወር ጅብሲሶኒፍ
ሁቀቶን ሱን፣ ወረ ጩሉሉቆፍ ገበቶ ቶር
በን ሰነ እንልቅምሰን፤ ከነ ቦዴ ሞቲን
ግብጥ ህርባ እንደመቄ።

5 ሞቲን ግብጥ አመስ ዴብኤ ረፌ፣
ለመፋ አብጁ አብጆቴ፤ ኩኖ፣ መታን
ምዻኒ ቶርበ እጅሳ ጉጉቴ፣ ቶሌስ ሶማ
ቶኮረት ጉደቴ ቱሬ፤ 6እሳን ቦዴዳንሞ
ኩኖ፣ መታን ምዻኒ እጅሳ ጦጠሬ ቅሌንስ
በአ-ቢፍቱ ጉቤ ቶርበ ኦል በአን።
7መታን ምዻኒ ወር ጦጠረን፣ ወረ ጉጉቱ
ጉርጉዳ ሰነ ቶርበን እንልቅምሰን፤ ሞቲን
ግብጥስ እንደመቄ፤ ኩንስ አብጁ ቱሬ።
8ዮሙ በርኤስ ሞቲን ግብጥ ያድንሳ ዋን
ራፈሜፍ፣ ወረ አያነ ሄደኒፍ ቤክቶተ
ግብጥ ኦፍት ዋምስሴ፣ አብጁሳ እሳንት
እንህሜ፤ ገሩ እሳን ኬሳ ነምን አብጁ ሰነ
ሂኩ ደንደኤ ህንቱሬ*። *8. ዳን 2፡1-2

9 ዮሙስ ኤግዱን ወረ ዱጋቲ ድኤሰኒ
ሞትቻን፣ «አን በሌሳኮ ሀርአ ነንያደዴ፤
10አል ቶኮ አት ዴከምቴ አናፍ ኤግዱ ወረ
ቡዴነ ቶልቸኒ ሰነ፣ ኤግዶተ መነ ህዻት
ኬንቴ ኑሂስፍቴ ቱርቴ። 11ኑእ ሀልከኑመ
ቶክቾ አብጁ አብጆትኔ፤ እን፣ አንስ
አብጁ ሂካ አደዳ ቀቡ መተ መታት አብጆ
ትኔ። 12አቾ እብርቾ ደርገጌስ ገርብቾ
አጆጁ ወረ ኤግዶታ ቶኮ ኑብረ ቱሬ፤ አብ

ጁኬኘ ዬሮ እሰት ህመትኔ እን አዱመ
አዳን አኩመ አብጁኬኞት ሂካሳ ኑፍ ኬኔ፤
13 አኩመ እን አብጁኬኘ ኑፍ ሂኬ ተኤ፥
አን ለፈ ሆጂኮት ነንዴብኤ፥ ኤግዱን ወረ
ቡዴነ ቶልቾኒሞ እንረራፈሜ» ጂዴ።

ዮሴፍ አብጁ ሞቲ ግብጥ ሂኩሳ

14 ከነረት ሞቲን ግብጥ ኤርጌ ዮሴፍን
እንዋምስሴ፤ እሳን ቦለ መነ ህዳ ሰነ ኬሳ
አሪፈቺሰኒ እሰ ፍደን፤ እን ሃደቴ፥ ኡፈ
ተሳስ ኤርገ ድዲረቴ፥ ገረ ሞቲ ግብጥት
እንድአቴ* ። 15 ሞቲን ግብጥ ዮሙስ ዮሴ
ፈን፥ «‹አን አብጁ አብጆዴን ቱሬ፥ ገሩ
ነምን ቶኮሌ አናፍ ሂኩ ህንደንዴኜ፤ አት
ገሩ አብጁ ዮ ስት ህመን ሂኩ እንደንዴስ›
ጂቼ ነንደገኤ» ጂዴ። 16 ዮሴፍ ዴብሴ፥
ሞቲ ግብጢን፥ «ዋቀዮቱ ዴቢ ነጋ እሰ
ሲፍ ተኡ ኬነ መሌ፥ አነ ምት» ጂዴ* ።

*14. ፋር 105፡20-21፤ ዳን 2፡25 *16. 40፡8

17 ዮሙስ ሞቲን ግብጥ፥ «ኩኖ፥ አን
አብጁኮቲን ቀርቀረ ለገ አበያ ዳበዴን
ቱሬ፤ 18 ሳወን ገበቶፍ ጩሉሉቆን ቶርበ
ለገ አበያ ኬሳ ኦል በአኒ፥ ጆጆበ ኬሰ
ዴዱ ቱረን። 19 እሳን ቦዴዳንሞ ሳወን
ጆሮ፥ ባይኤ ጅብሲሶፍ ሁቀቶን ቶርበ
ኦል በአን፤ አን ሳወን ሳከቻአ አከሳኒ ተካ
ጉቱማ ብየ ግብጥ ኬሰት አርጌ ህንቤኩ።
20 ሳወን ሁቀቶፍ ጅብሲሶን ሱን፥ ሳወን
ገበቶ ቶርበን ዱራ ሰነ እንልቅምሰን።
21 ኤርገ እሳን ልቅምሰኒ ቦዴ ገሩ፥ አመዩ
አኩመሳኒ ዱራ ጅብሲሶ ዋን ተአኒፍ፥
ሳወን ሰነ ልቅምሱሳኒ ነምን ቶኮሌ ቤኩ
ህንደንደኡ ቱሬ፤ ከነ ቦዴ አን ህርባ ነንደ
መቄ።

22 «አከሱመስ አን አብጁኮ እሰ ካን
ኬሰት መታን ምዳን ቶርባ እጅሳ ጉርጉ
ደቴ ከን ቶሌ፥ ሶማ ቶኮረት ኡቱ ጉደቱ
ነንአርጌ። 23 እሳን ቦዴዳንሞ ኩኖ፥
መታን ምዳኒ እጅሳ ጮልጌ፥ ጦጠሬ፥
ቅሌንስ በአ-ቢፍቱ ጉቤ ቶርበ ኦል በአን።
24 መታን ምዳኒ ወር ጦጠረን ሱንሞ መታ
ምዳኒ ወረ እጅሳኒ ቶሌ ቶርበን ሰነ እንልቅ
ምሰን፤ አን ከነ ወረ አያነ ሄደንት ነን
ህሜ፤ ገሩ ቶኮሌ ከነ ከን አናፍ እብሱ
ህንአርገምኔ» ጂዴ።

25 ዮሴፍ ዮሙስ ሞቲ ግብጢን፥
«አብጁንኬ ቶከቹመ፥ ዋቀዮ ወንተ ጎቹ
ዳፍ ጂዱ ስት ሙልእሴረ፤ 26 ሳወን ነመ
መረረን ቶርበን፥ ወጎተ ቶርበ፤ መታን
ምዳኒ ቶለን ቶርበንስ ወጎቱመ ቶርበን
ሰነ፤ አብጁንኬ ለቾኑ ቶከቹመት
እንሂከመ። 27 ሳወን ሁቀቶፍ ጅብሲሶን
እሳን ሰነ ቦዴዳን ኦል በአን ቶርበን፥ አከ
ሱመስ መታን ምዳኒ እጆ ህንቀብኔ ቅሌንስ
በአ-ቢፍቱ እሳን ጉቤ ቶርበን ወጎተ
ቶርበ፤ ወጎትን ኩን ቶርበን ወጎተ ቤላ
ተኡፍ ጅሩ። 28 ዱብቾ አኩመ አን ስት
ህሜደ ያ ሞቲ! ዋቀዮ ወንተ ጎቹዳፍ ጂዱ
ስት አርግሲሴረ። 29 ዬሮን እት ጉቱማ ብየ
ግብጥረት ቂፍን ጉዳንሳ ተኡ፥ ኩኖ፥ ወጎ
ትን ቶርበ ዱፉፍ ጅሩ። 30 እሳን ቦዴዳን
ገሩ ወጎትን ቤላ ቶርበ እንዱፉ፤ ቂፍን
ብየ ግብጥት ተኤ ሱን ሁንድኑ እንእራንፈ
ተመ፤ ቤልቾስ ብይቾ እንፍጠ። 31 ቤልቾ
እን እሰት አኑ ባይኤ ጭማ ዋን ተኡፍ፥
ወጎትን ቂፋ ሱን ብይቾ ኬሰት ዴብአኒ
ህንያደተመን። 32 አብጁንኬ ለመ ተኡንሳ
ዱብቾ ዋቀዮ ብራ አከ ጭቴ፥ ዋቀዮ ዬሮ
ገባባ ኬሰት ከነ ጎቹፍ አከ ጅሩ እንአርግ
ሲሰ።

33 «አመስ አት ነመ ሁበታ፥ ነመ ኦጌ
ሰስ እላል፥ ብየ ግብጥረት አቦረ ካእ!
34 እት ደበልቴስ ነሞተ ዱብቾ ዱካ ቡአኒ
እላለን፥ ወጎተ ቂፋ ቶርበን ኬሰስ ወንተ
ብየ ግብጥራ ገሉ ኬሳ ሀርከ ሾን ኬሳ ሀርከ
ቶኮ ፋደን፥ ብይቾረ ካሲ፥ አቦስ ኬኒፍ!
35 እሳን ምዳንቾ ሁንዱማ ወጎተ ጋሪ
ዱፉፍ ጅረን ከነ ኬሰ ወልት ሀቀበን! ኛታ
ፍስ መንደሮተ ኬሰ ቱለኒ፥ ሀርከኬ ጆለት
ሀኤገን! 36 ብይቾ ቤላን አከ ህንበድኔት፥
ምዳን ኩን ብያፍ አከ ተኡት፥ ወጎተ ቶር
በን ዬሮ እት ቤል ብየ ግብጥረ ቡኡፍ
ጅሩ ሰናፍ ሀካአሙ!» ጂዴ።

ዮሴፍ ብየ ግብጥረት አባ ብያ ተኡሳ

37 ያድን ድአቴ ኩን ሞቲ ግብጢፍ
ሆጂቶተሳ ብረት ጋሪ ተኤ ሙልአቴ* ።
38 ሞቲን ግብጥ ኤርገሲ ሆጂቶተሳቲን፥
«ኑእ ነመ ሀፉር ዋቀዮ ኬሰ ጅሩ አከሲ ከነ
አርገቹ እንደንዴኛ?» ጂዴ* ። 39 ሞቲን
ግብጥ ዮሙስ ዮሴፈን፥ «ኤርገ ዋቀዮ ከነ
ሁንዱማ አከ አት ቤከቱ ጎዴ፥ ነምን ሁበ
ታኒፍ ኦጌስ አከኬቲ ህንጅሩ፤ 40 አት መነ
ኮረት ጎፍቱማ እንፋደተ፥ ሰብን ሁንድኑ

አከ አት አጀጁት እንአቦመሙ፥ አንሞ
ቴሶ ሞቱማኮ ዱዋዳነን ስገረራ ጅረ»
ጇዴ*። 41ሞቲን ግብጥ አሞ ዮሴፊን፥
«ኩኖ፥ አን ጉቱማ ብየ ግብጥረት አቦ
ሲፍ ኬኔረ» ጇዴ*።

*37. ፈኪ 14:35 *38. በኡ 31:3፤ ፈኪ 2:6
*40. ፋር 113:7-8 *41. ሆኤ 7:10

42 ከን ቦዴ ሞቲን ግብጥ አመርቲ መለ
ቶሳ ሀርከሳቲ ባሴ፥ ሀርከ ዮሴፍት
እንካኤ፤ ኡፈተ ቁንጬ ተልባ በኤሰራ
ሆጂተሜስ እት እንኡፍሴ፤ ድረተ ወርቁስ
ሞርመሳት ካኤፍ*። 43ኮንኮላታ እሰ ከን
ሳት አኑረስ እሰ ቴስሴ፤ ወር ፉለሳ ዱራ
ለብሰንስ፥ «ገድ ጇዳ፥ ቆመአ!»
እንጇዱ ቱረን፤ ሞትች አከስት ዮሴፍን
ጉቱማ ብየ ግብጥረ ካኤ፥ አቦስ ኬኔፍ*።
44እን ዮሴፊን፥ «አን ሞቲን ግብጥ ሞቱ
ማኮ ህንጂሱ! ገሩ ፊደኬ መሌ፥ ነምን
ቶኮሌ ጉቱማ ብየ ግብጥ ኬሰት ሀርከሳ
ዮኪስ ሚለሳ ህንሶኮክሲሱ!» ጇዴ።
45ሞቲን ግብጥ፥ «ዛፌናት-ጳኔአህ» ጇዴ
ዮሴፊፍ መቃ እንኬኔ፤ አሴናት እንተለ
ጶጢ-ፌራ ሉበ አንሞ እሰት እንሄሩም
ሲሴ፤ ከን ቦዴ ዮሴፍ ብየ ግብጥረ
እንናነኤ።

*42. አስ 3:10፤ 8:2፤ ዳን 5:7፥29
*43. አስ 10:3

46 ዮሴፍ ፉለ ፈረአን ሞቲ ግብጥ
ዱረት ድአቴ ዮሙ ሆጂረ ዳበሜ፥ ነመ
ወጋ ሶዶማ ቱሬ፤ ዮሴፍ ፉለ ሞትቻ ዱራ
በኤ ጉቱማ ብየ ግብጥ ኬሰ ናነኤ።
47ወኀተ ቁፋ ቶርበን ሰነ ኬሰ ለፍት ምዳን
ባይኤ «ሀመስ» ህንጇደምኔ እንኬኔ።
48ዮሴፍ ምዳን ወኀተ ሰነ ብየ ግብጥት አር
ገሚ ኬሳ እሰ ወልት ሰሳበሜ ሁንዱማ መን
ደሮተ ኬሰት ገልቼ፤ ምዳን እን መንደረ
ቶኮት ገልቼ እሰ ማሲ ናኖሳ ጅሩራ ወልት
ሰሳበሜ ቱሬ። 49ዮሴፍ ምዳን አከ ጭረቸ
ገላና ጉዳ ባይአቱ እንቱሌ፤ ሰፈሩንሳ ዋን
ህንደንደአምኔፍ፥ እሰ ሰፈሩ ዲሴ።

50 ወኀትን ቤላ ኡቱ ህንዱፍን ዱረ
ዮሴፍ እልማን ለመ ኀደቴ፤ እሳንስ አሴ
ናት እንተለ ጶጢ-ፌራ ሉበ ኦን ሰነቱ
ደኤፍ። 51ዮሙስ ዮሴፍ፥ «ዋቀዮ ረከነኮ
ሁንዱማ፥ መነ አባኮ ሁንዱማስ ነእራንፈ
ቺሲረ» ጇዴ፥ እልመሳ እሰ አንገፈ ምና
ሴት ሞጋሴ [«ምናሴ» ጇቹን
«እራንፈቺሱ» ጇቹደ]፤ 52እሰ ለመ
ፋሞ፥ «ዋቀዮ ብየ አን እት ገድ ዴብኤ
ኬሰት አከን ሆሩ ኀዴ» ጇቹዳን፥ «ኤፍ
ሬም» ጇዴ ሞጋሴ፤ [«ኤፍሬም» ጇቹን
«ሆሩ» ጇቹደ]።

53 ወኀትን ብይ ግብጥ ቁፈ እት አርገቴ
ቱርቴ ቶርበን እንራወተመን፤ 54አኩመ
ዮሴፍ ዱበቴ ቱሬ ወኀትን ቤላ ቶርበን
ዱፉ ጀልቀበን፤ ብየ ከን ብራ ሁንዱማት
ቤል እንቡኤ፥ ጉቱማ ብየ ግብጥ ኬሰ ገሩ
ኛትን ጅረ ቱሬ። 55ኤርገሲ ጉቱማን ብየ
ግብጥ ቤለኡ ጀልቀብናን፥ ሰብን ኛታፍ
ሞቲ ግብጥት እየቴ፤ ሞትችሞ ወረ ግብጥ
ሁንዱማን፥ «ገረ ዮሴፍ ደቃቲ፥ ዋን እን
እስኪን ጇዱ ኀዳ!» ጇዴ። 56ቤል ጀባቴ
ጉቱማ ብየ ግብጥረ ዬሮ ገኤት፥ ዮሴፍ
ኀምብሳ ሁንዱማ በኔ ወረ ግብጥት ምዳን
እንጉርጉሬ። 57ቤልች ብየ ለፋ ሁንዱማ
ረት ዋን ጀባቴፍ፥ ነሞትን ብየ ሁንዱማቲ
ምዳን ብተቹዳፍ ዮሴፍ ብረ ገረ ብየ ግብጥ
እንዱፈን።

ቦቁና 42

አቦሎትን ዮሴፍ ምዳን ብቱዳፍ ግብጥት ገድ ቡኡሳኒ

1 ያቆብ ዮሙስ ብየ ግብጥ ምዳን አከ
ጅሩ በሬ እልማንሳቲን፥ «ማሊፍ ጨሉመ
ጇተኒ ወል እላልቱ? 2ብየ ግብጥ ምዳን
አከ ጅሩ ደገኤረ፥ ኑእ ዱእ አከ አሉፍ፥
ገድ ቡአቲ አቺ ምዳን ኑፍ ብታ!»
ጇዴ። 3አቦሎትን ዮሴፍ ኩደን ተአኒ፥
ምዳን ብቱዳፍ ገረ ብየ ግብጥት ገድ
ቡአን። 4ያቆብ ወንት ሀማን አከ እሰረ
ህንጌኘፍ ጇዴ፥ ቤንያሚንን ኦቦሌስ
ዮሴፍ አቦሎተሳ ወረ ካኒ ወጅን ህንኤር
ግኔ*።

*4. 35:16-18

5 ብየ ከነአን ኬሰ ቤል ዋን ቱሬፍ፥
እጀሌን እስራኤል ወረ ምዳን ብቱ ደቀን
ሰነ ኬሰ ቱረን። 6ብየ ግብጥ ሁንዱማ እን
ቡልቹ፥ ነሞተ ብየ ሁንዱማትስ እን ምዳን
ጉርጉሩ ዮሴፍ ቱሬ፤ ኦቦሎትን ዮሴፍስ
ዱፈኒ እሰ ዱረት ድአተኒ፥ ሀመ መታን
ሳኒ ለፈ ገኡት እንቆመአኒፍ። 7ዮሴፍ
ዮሙ እሳን አርጌ፥ አቦሎተሳ አከ ተአን
እንበሬ፤ ገሩ አከ ነመ እሳን ህንቤክኔት
አፋን ጀባ እሳንት ዱበቴ፤ እት ፉፈስ፥
«እስን ኤሳ ዱፍተኒ?» ጇዴ፤ እሳንሞ
ዴብሰኒ፥ «ኑእ ምዳን ብተቹዳፍ ብየ ከነ

ኣኒ ዱፍኔ» ጂደን። [8]ዮሴፍሌ ኦቦሎተሳ
በሬረ፥ እሳን ገሩ እሰ ህንበርሬ።
9 ዮሴፍ ኦብጁ እሰ ዋኤሳኒፍ ኦብጆቴ
ቱሬ ያደቴ እሳኒን፥ «እስን ጋዱደ፥
ብይቾ በነማ ተኡሳ እላሉዳፍ ዱፍተን»
ጂዴ*። [10]እሳንሞ ዴብሰኒፊ፥ «ለኪ! ያ
ጎፍታ፥ ኑእ ገርቦትንኬ ምዳን ብቱ
ዱፍኔ፤ [11]ኑእ ሁንዱምትኬኘ እልማን ኦባ
ቶኮት፤ ኑእ ገርቦትንኬ ነሞተ ኦመነሞደ
መሌ፥ ጋዱ ምት» ጂደን። [12]እንሞ እሳ
ኒን፥ «ለኪ! ብይቾ በነማ ተኡሳ እላሉ
ዳፍ ዱፍተን» ጂዴ። [13]እሳንስ ዴብሰኒ፥
«ኑእ ገርቦትንኬ ኦቦላን ኩደ ለማኑ እል
ማን ነመ ብየ ከነኣን ቶኮት፤ እላ! ኦቦሌ
ስኬኘ እን ቁጦሱን ኦመ ኦባኬኘ ብረ ጅረ፥
እን ቶኮሞ ህንጅሩ» ጂደን። [14]ዮሴፍሞ
እሳኒን፥ «ኤጋ ኦኩመ ኦን እስንት ዱበዴ
ተኤ፤ እስን ጋዱደ! [15]እስን ኦመ ከናን
ቆረምተኒ እንእላለምቱ፤ ኦቦሌስኬሰን እን
ቁጦሱን ሀመ ኦሰ ዱፉት፥ ሞቲን ሀዱኡ!
ኦሲ ህንባተን! [16]ኤጋ ኦፍ ኬሳ ነመ ቶኮ
ኤርጋ፥ እን ደቂ ኦቦሌሰኬሰን ሀፍዱ! እስ
ንሞ ወንተ እስን ዱበተን ዱጋ ተኡንሳ
ቆረሜ ሀመ እላለሙት እንህደምቱ፤ ዱቢ
ንኬሰን ሶበ ዮ ተኤ ገሩ፥ ሞቲን ሀዱኡ!
እስን ጋዱደ» ጂዴ*። [17]ሁንዱምትሳኒ
እዶ ቶኮት ጉያ ሰድኢፍ ኦከ ኤገመን
ጎዴ*። *9· 37፡5-10 *17· 40፡4፥7፥12

18 ጉያ ሰደፉትስ ዮሴፍ እሳኒን፥ «ኦን
ዋቀዮን ነንሶዳደ፥ ጅሬኘኬሰን ኦልፈቹ
ዳፍ ወንተ ኦን እስንት ህሙ ጎዳ! [19]ኤርገ
ነሞተ ኦመነሞ ታተኒ፥ ኦቦሌስኬሰን ቶኮ
መነ እስን ኦመ እት ኤገምተን ከነት ሀሀ
ደሙ፥ እስንሞ ማቲኬሰን ወረ መና ቤለኣ
ጅረኒፍ ምዳን ፉዳ ደቃ! [20]ኦቦሌሰኬሰን
እሰ ቁጦሱ ነብረ ፍዳ! ከናን ወንተ እስን
ዱበተን ኩን ዱጋ ተኡንሳ እንቤከመ፥ እስ
ንስ ዱኣ እንኦልቱ» ጂዴ፤ እሳንስ ኦኩመ
እን እሳንት ህሜ እንጎደን። [21]ወሊሳኒቲ
ንሞ፥ «ኑእ ዱጉመ ኦቦሌሰኬኘት በሌስ
ኔረ፤ ሉቡንሳ እሰ ኬሰት ድጳቹሳ ኡቱመ
ኦርግኑ፥ ኡቱመ እን ኑከደቱስ እሰ ደገኡ
ድድኔ፤ ከናፍ ድጵን ኩን ኑት ዱፌ»
ጂደን*። [22]ሩቤን ከነረት እሳኒን፥ «ኦን፥
‹ሙጭቾ ህንየከና!› እስኒን ህንጂኔ?
እስን ገሩ ደገኡ እንድደን፤ ኦመስ ኩኖ፥
ዲግንሳ ኑራ እንበርባደመ» ጂዴ*።
[23]ነምን እሳን ግዱ ዳበቴ ኦፉን ሂኩ ዋን
ቱሬፍ፥ ዮሴፍ ኦከ እሳን ደገኡ እሳን ህን
በርሬ። [24]ዮሙስ ዮሴፍ እሳንራ ኦቾ ገረ
ገሌ እንቦኤ፤ ዴብኤስ እሳንት ገረገሌ እሳ
ንት እንዱበቴ፤ እሳን ኬሳ ሽምኦንን ቀብ
ሲሴ እጀሳኒ ዱረት እንሂስሴ። [25]ዮሴፍ ከነ
ቦዴ ቀልቀለሳኒ ምዳን ጉተኒ፥ ሆረሳኒስ
ዴብሰኒ ኦዱመ ኦዳን ቀልቀለሳኒ ኬሰ ኦከ
ካኦኒፍ፥ ከራዳፍስ ገላ ኦከ ኬኒኒፍ
እንኦቦሚ፤ ወር ኦበመመንስ ከነ እሳኒፍ
እንጎደን። *21· ፋር 50፡21 *22· 37፡21-22

ኦቦላን ዮሴፍ ምዳን ፌኦተኒ ገሉሳኒ

26 ኦቦላን ዮሴፍ ምዳንሳኒ ሀሬሳኒት
ፌኦተኒ ኦቼ እንኦዴመን። [27]ለፈ ቡለንት
እሳን ኬሳ እን ቶኮ ሀሬሳቲፍ ኖተ ኬኑዳፍ
ቀልቀለሳ ሂኬ፥ ኩኖ፥ ሆረ እቲን ምዳን
ብቴ ኦፉን ቀልቀለሳ ኬሰት እንኦርጌ።
[28]እን ኦቦሎተሳቲን፥ «ሆሪንኮ ኦናፍ ዴብ
ኤረ፤ እላ፥ እን ቀልቀለ ኬሰ ጅረ»
ጂዴ፤ ከነረት ገራንሳኒ በቀቂ፥ ሆለቻስ
ወሊሳኒቲን፥ «ወንት ዋቀዮ ኑት ፍዴ ኩን
ማሊ?» ጂደን።

29 ዮሙስ እሳን ብየ ከነኣን ያቆብ ኦባ
ሳኒ ብረ ዱፊኒ፥ ወንተ እሳንረ ገኤ ሁን
ዱማ እሰት እንህመን፤ [30]እሳን፥ «ነምቾ
እን ብየ ሰነረት ጎፍቱማ ቀቡ፥ ወረ ብየ
ጋደን ኑሴኤ፥ ኦፉን ጀባ ኑት ዱበቴ።
[31]ኑእ ገሩ፥ ‹ኑእ ነሞተ ኦመነሞደ መሌ
ጋዱ ምት፥ [32]ኑእ ኦቦላን ኩደ ለመ እል
ማን ኦባ ቶኮት፤ ኩደ ለመ ኬሳ እን ቶኮ
ህንጅሩ፥ እን ቁጦሱንሞ ኦመ ኦባኬኘ ብረ
ብየ ከነኣን ጅረ› እቲን ጂኔ፤ [33]ነምቾ እን
ብየ ሰነረት ጎፍቱማ ቀቡ ሱንሞ፥ ‹ኦመ
ነሞ ተኡኬሰን ኦከን እቲን ቤኩት፥ ኦቦሌ
ሰኬሰን ቶኮ ኦነ ብረት ሀምብሳቴ፥ እስን
ማቲኬሰን ወረ መና ቤለኣ ጅረኒፍ ምዳን
ፉዳ ደቃ! [34]ኦቦሌሰኬሰን እሰ ቁጦሱ ኦነ
ብረ ፍዳ! ኦን ከነረት እስን ነሞተ ኦመ
ነሞ መሌ፥ ጋዱ ኦከ ህንተእን፥ ነንቤከ፤
ኦቦሌሰኬሰን እሰ ኦስት ሀፌስ ገድ እስኒፍ
ነንጺሰ፥ እስንስ ብይቾ ኬሰ ኦሲፍ ኦቾ
ኦዴምተኒ እንነገዱ› ኑንጂዴ» ጂደን።

35 እሳን ቀልቀለሳኒ ኬሳ ዮሙ ገረገል
ቾንሞ ኩኖ፥ ሆሪንሳኒ ኦዱመ ኦዳን ኦከ
ጉዱንፈሜት ቀልቀለ ቶኮ ቶኮሳ ኬሰት
ኦርገሜ፤ እሳን፥ ኦባንሳኒስ ሆረሳኒ ኦከ

ጉዱንፈሜት ዮሙ አርገን እንነአን። 36ከነ
ረት ያቆብ አባንሳኒ፥ «እጀሌ መሌ ነሀም
ብፍተን፥ ዮሴፍ ሀንጅሩ፥ ሽምኦን
ሀንጅሩ፥ ቤንያሚንንሞ ፉደቹፍ ጇቱ፤
ኩን ሁንድኑ አኑመረት እንራወተሜ» እሳ
ኒን ጇዴ። 37ሩቤን ዮሙስ አባሳቲን፥
«አን ሙጭቸ ዴብሴ ገረኬት ዮን ፍዱ
ደባዴ፥ አት እልማንኮ ለማን አጇሱ
እንደንዴስ፤ ሀርከሳ ቀቢ አነት ኬን፥
አንስ ሀርከኬት እሰ ነንዴብሰ» ጇዴ።
38ያቆብ ገሩ፥ «እልምኮ እስኒ ወጅን ገድ
ሀንቡኡ፥ አቦሌስሳ ዱኤረ፥ ቶክቸ ከነ
ዱዋቱ ሀፌ፤ ከራ እስን እረ አዴምተንረት
ወንት ሀማን ዮ እሰረ ገኤ፥ ዱሉመኮ ኬሰ
ገዳን ገረ እዶ ለፊ ጀላት አከን ገድ ቡኡ
እንጎቱ» ጇዴ።

ቦቆና 43

ኦቦላን ዮሴፍ ቤንያሚኒ ወጅን ግብጥት ዴብኡሳኒ

1ቤል አመዩ ብይቸረት ጀባቴ ቱሬ፤
2ምዳን እሰ ብየ ግብጢ ፍደን ሰነ ኤርገ
ኛተኒ ፍጠኒ፥ አባንሳኒ፥ «ዴብአ ደቃቲ
ምዳን ጥኖሼ ኑፍ ብታ!» ጇዴን።
3ይሁደ ገሩ፥ «ነምቾ ሱን፥ ‹ኦቦሌስኬ
ሰን እስኒ ወጅን ዮ ዱፉ ደባቴ ዴብተኒ
እጀኮ ሀንአርግተን!› ጇዴ ጭምሴ ኑቅጣ
ጠቴረ*፤ 4አት ኦቦሌሰኬኘ ኑወጅን ኤርጉ
ዳፍ ቆጶፍቴተ ዮ ተኤ፥ ገድ ቡኔ ምዳን
ሲፍ እንብትነ፤ 5አት እሰ ኤርጉዳፍ ሀንቆ
ጶፍኔ ዮ ታቴ ገሩ፥ ነምቾ ሱን፥ ‹ኦቦሌስ
ኬሰን እስኒ ወጅን ዮ ዱፉ ደባቴ፥
ዴብተኒ እጀኮ ሀንአርግተን› ዋን ኑን
ጇዴፍ፥ ኑእስ ገድ ሀንቡኑ!» እቲን
ጇዴ። *3· 42፡15፥34

6ዮሙስ እስራኤል፥ «እስን ማሊፍ
አከስ ነሚተኒ? ኦቦሌስ ከን ብራ አከ ቀብ
ደንስ ማሊፍ ነምቾት ሀምተኒ?» ጇዴ።
7እሳንሞ ዴብሰኒ፥ «ነምቾ ጭምሴ ዋኤ
ኦፊኬኛፍ ዋኤ ማቲኬኛ ኑጋፊቴ፥ ‹አባን
ኬሰን አመዩ ጅራ? ኦቦሌስ ከን ብራ
ቀብዱ?› ኑን ጇዴ፤ ኤጋ ወንት ኑእ
እሰት ሀምኔ ዴቢ ጋፊሳ ከናት፤ ኑሞ እን፥
‹ኦቦሌሰኬሰን አሰ ፍዳ!› አከ ኑን ጇዱ
ከራ ቶኮንሌ ቤኩ ደንዴኘራሬ?» ጇደ
ኒን*። 8ይሁደ ከነረት እስራኤል አባሳ
ቲን፥ «ኑእ ኦፊኬኛ አት፥ እጀሌንኬኘስ
ጅራትኔ ዱአ አከ ኦሉት፥ አት ጉርብቸ
አና ወጅን ኤርግ፥ ኑስ አቹማን ካኔ
እንአዴምና! 9አን እሳፍ ነንደርበ፥ አትሞ
አነ ሀርካ እሰ በርባዱ እንደንዴሰ፤ አን
ገረኬት ዴብሴ እሰ ፉለኬ ዱረ ዮን ዳቡ
ደባዴ በረኮ ጉቱ አከን ሰየኬት ነንሀፌ፤
10ኑእ ኡቱ ሀመ ዮወናት ለፈረ ሀንሀርከ
ፍኔ ተኤ፥ ሰላ ዮነ ሰአ ለመ ዴብኔረ»
ጇዴ። *7· 42፡7-13

11ዮሙስ እስራኤል አባንሳኒ፥ «ኤርገ
አከስ ተኤሞ፥ ወንተ ፎአሞ ብየ ከነት
አርገመን፥ ሀጲ ድበታ ጥኖሼ፥ ደመ
ጥኖሼ፥ ኡርጎፍቱ፥ ቁምቢ፥ እጀ
ለውዚ፥ እጀ ሜጢስ ኮሮጆኬሰን ኬሰ
ካአቲ ነምቻፍ ሀርከ ፉዳ ጌሳፍ*፤ 12ሆሪን
እን ዴብኤ አፋን ቀልቀለኬሰኒ ኬሰት አር
ገሜስ፥ ተሪ እንደገተሜ ተአ፥ እሰ ዴብሳ
ጌሳፍ! ከናፍ ሆሪ ሀርከ ለመ ፉዳ ደቃ*!
13ኦቦሌሰኬሰንስ ፉዳቲ ከአ ዴብአ ገረ
ነምቾ ሰና ደቃ! 14ዋቀዮ እን ሁንዱማ
ደንደኡ፥ ነምቾ ሱን አአ አከ እስንት አር
ግሲሱ፥ ኦቦሌሰኬሰን እሰ ቶኮ፥ ቤንያሚ
ንንስ አከ ገድ ዲሱ እስኒፍ ሀጎዱ! አንሞ
እጀሌ መሌ ዮን ሀፌስ፥ እጀሌ መሌ ነን
ሀፌ!» ጇዴ*።
*11· ፈኪ 18፡16 *12· 42፡27፥35 *14· 42፡36

15ኤርገሲ ነሞትን ሱን ሀርከ-ፉዳ
ሰነ፥ ሆሪ ሀርከ ለመ፥ ቤንያሚንንስ
ፉደኒ፥ ከአኒ ገረ ብየ ግብጥት ገድ
ቡአን፤ ደቀኒስ ፉለ ዮሴፍ ዱረ እንዳበ
ተን። 16ዮሴፍስ ቤንያሚንን እሳን ብረት
ዮሙ አርጌ፥ ነምቾ እሰ ሆጂ መነሳ ኬሳ
አዴምስሱን፥ «ጀሬን ከነ ገረ መናት
ጌስ፥ እሳን ዋሬት አነ ብራ ዋን ኛተኒፍ፥
ሆሪ ቶኮ ቀሊቲ ኛትን አከ ቆጳኡ ጎድ!»
ጇዴ። 17ነምቾስ አኩመ ዮሴፍ እት ሀሜ
ጎዴ፥ ነሞተ ሰነ ገረ መነ ዮሴፍት
እንጌሌ። 18ነሞትን ሱን ገሩ መነ ዮሴፍት
ዋን ጌፈመኒፍ ሶዳተኒ፥ «ኑእ ሰበቢ ሆሪ
እሰ ዬሮ ዱራ ዴብኤ አፋን ቀልቀለኬኛ
ኬሰት አርገሜ ሰናፍ አስት ኦል ገልፈ
ምኔ፤ እን ኑሩኩቴ ኑሞኤ፥ ሀሮተኬኘ
ቀበቴ፥ ኑንሞ ገርቦተሳ ኑጎደቹፍ ከነ
ጎዴ» ጇደን*። 19ከናፍ እሳን ገረ ነምቾ
ሆጂ መነ ዮሴፍ አዴምስሱ ሰናት ድአተኒ
በልበለ መንቻ ዱረት እሳ ወጅን ዱበተን።
*18· 42፡28

20 እሳን ዮሙስ፥ «ያ ጎፍታኮ፥ ኑእ
ስእ ዱራ ምዳን ብተቼዳፍ አስ ገድ ቡኔ
ቱሬ፤ [21]እዶ ቡፈታ ዬሮ ጌኘ ኑእ ቀልቀ
ለኬኛ ሂከኔ፥ አዱመ አዳን ሆሪንኬኛ ጉቱ
ማት አፋን ቀልቀሎ ኬሰ አከ ቱሬ
አርግኔ፤ አመ እሰ ዴብፍኔ ፍድኔረ፤
[22]ሆሪ ከን ብራስ አመ እቲን ምዳን ብተቼ
ዳፍ ፍድኔ ዱፍኔረ፤ ነመ ሆርቾ ሰነ አፋን
ቀልቀሎኬኛ ኬሰ ካኤስ ኑእ ህንቤክኑ»
ጂደን። [23]እንሞ ዴብሴ፥ «ያድንኬሰን
ነጋ ሀቀባቱ፥ ህንሶዳትናስ! ዋቀዮኬሰን፥
ዋቀዮ እሰ ከን አባኬሰኒቱ በዳዱማ ህንቤከ
ምኔ ቀልቀለ ኬሰ እስኒፍ ካኤ! ሆሪንኬሰን
ሱን ነገኤረ» ጂዴ፤ ከነ ቦዴ ሽምኦንን
ገረሳኒት ገድ ባሴ*። *23. 42:24

24 ነምቾ ሆጂ መነሳ ኬሳ አዴምስሱ
ሱን ጀረ መነ ዮሴፍት አል ገልቼ፥ ሚለ
ሳኒ አከ ድቀተኒፍ ብሻን ኬኔፍ፤ ሀሮተሳ
ኒፍስ ኛተ ኬኔፍ፤ [25]ጀርሞ አቼ ቡዴነ
አከ ኛተን ዋን ደገአኒፍ፥ ሀርከ-ፉዳ ዬሮ
እን ዋሬት ገሉት ዮሴፊፍ ድኤሱፍ እንቆጲ
ፈተን።

26 ዬሮ ዮሴፍ መነት ገሌት፥ ጀር ሀር
ከ-ፉዳ እሰ መነ ኬሳ አፍ ብራ ቀበን ሰነ
እሳፍ ድኤሰኒ፥ ሀመ ለፈ ገአንትስ እሳፍ
እንቆመአን። [27]እን ነጋ እሳን ጋፌቴ፥
«አባንኬሰን፥ ጃርሰቾ እን እስን ዋኤሳ
አነት ህምተን ነጋዳ? እን ሉቡዱማን
ጅራ?» ጂዴ። [28]እሳንሞ፥ «ገርብቾኬ፥
አባንኬኛ ነጋደ፥ ፈያደስ!» ጂደኒን፤
ኡልፍነሳቲፍስ ባይኤ ገድ ጉጉፈን*።
[29]እንሞ ኦል እላሌ፥ ኦቦሌሰሳ ቤንያሚ
ንን፥ ሃዶሳ አርጌ፥ «ኦቦሌስኬሰን እን
ቁጥሱን እስን ዋኤሳ አነት ህምተን እሰ
ከና?» ጂዴ፤ ሙጭቻንሞ፥ «ዋቀዮ አር
ጁማሳ ስት ሀአርግሲሱ! እልመኮ»
ጂዴ። *28. 37:7-9

30 ዮሴፍ ዮሙስ ኦቦሌሰሳ አርጌ ኦብሱ
ዋን ደደቤፍ፥ አሪፈቴ ገድ በኤ፥ ለፈ
እት ቦኡ በርባዴ፤ ገረ ኩታ መነሳቲት
ገሌ አቾት ቦኤ። [31]ከነ ቦዴ ፉለሳ ድቀቴ
አስ በኤ፥ አፍ ቀቡዳን፥ «ኛትን ሀድ
አቱ!» ጂዴ። [32]እሳፍ ቆጻት፥ ጀራፍስ
ቆጻት፥ ድኤሰኒፍ፤ ወር ግብጥ እብሮታ
ወጅን ኛቾን ጡራኡማ ዋን እሳንት ፈካ
ቱፍ፥ ግብጦተ ወረ ዮሴፍ ብራ ኛተኒፍ
ኮጻት እንድኤሰኒፍ*። [33]ዮሙስ ጀር እን
አንገፍን አከ አንገፉማሳት፥ እን ቁጥሱን
አከ ቁጥሱማሳት ፉሌ ዮሴፍ ተሬት
እንታአን፤ እሳን ድንቅፈተኒ ወል እላ
ለን። [34]ዮሴፍ ማዲሳራ አዱመ አዳፍ
ገአሳ እንኬንሲሴፍ፤ ገአን ቤንያሚን ገሩ
ገአ ወረ ካኒት ሀርከ ሸን እንናነአ ቱሬ፤
እሳን አከስት ዮሴፊ ወጅን ዱገኒስ፥ እሳ
ንት እንሆኤ።

*32. 39:6፤ 46:34፤ በኡ. 8:22

ቦቆና 44

ዮሴፍ ከራ እቲን ቤንያሚንን ሀምብፈቱ በርባዱሳ

1 ዮሙስ ዮሴፍ ነምቾ እሰ ሆጂ መነሳ
አዴምስሱ አጀጂ፥ «ነሞተ ከናፍ ምዳን
ሀመ ቀልቀልሳኒ ባቼ ደንደኡ እት ጉጉ
ቲፍ፤ ሆሪሳኒስ አዱመ አዳን አፋን ቀልቀ
ለሳኒ ኬሰ ካእ! [2]ጦሮኮ እሰ ሜቲራ
ሆጂተሜ፥ ሆሪ እሰ እን ምዳን እቲን ብቴ
ወጅን አፋን ቀልቀለ እሰ ቁጥሱ ሰና ኬሰ
ካእ!» ጂዴ፤ እንስ አኩመ ዮሴፍ እሰት
ዱበቴ እንጎዴ።

3 ገነመ ዬሮ ለፍት እፌት ነሞትን ሱን
ሀሮተሳኒ ፉደተኒ አከ አዴመኒፍ እንጌጌፈ
መን። [4]ኡቱ እሳን መንደረ ኬሳ በአኒ ፈጎ
ህንገእን፥ ዮሴፍ ነምቾ እሰ ሆጂ መነሳ
አዴምስሱን፥ «ከእ ነሞተ ከነ ፋነ ደእ!
ዬሮ እሳን ቀቀብዱ፥ ‹ማሊፍ ቆደ ጋሪ
ሀማ ዴብፍተኒ? [5]ጦሮን እስን ፉደተን
ኩን እሰ ጎፍታንኮ እት ዱጉ ምቲሬ? ሆደ
አርጉስ እሱማን አርገ ምቲሬ? እስን ከነ
ጎቼኬሰኒን ሀማ ሆጂተን› ጂዲን!» ጂዴ።

6 ነምቾ ዮሙ ጀረ ቀቀቤ፥ ዱቢ እሰት
ሀመሜ ከነ እሳንት እንዱበቴ። [7]ጀርሞ
ዴብሰኒ፥ «ማል ጎፍታ! ማሊፍ አከስ
ዱበታ? ከነ ጎቼን ገርቦተኬራ ሀፈጋቱ!
[8]ኩኖ! ሆሪ እሰ አፋን ቀልቀለኬኛ ኬሳ
አርግኔዩ ብየ ከነአኒ ዴብፍኔ ስት ፍድኔ፥
አተምትሞ መነ ጎፍታኬቲቲ ሜቲ ዮኪስ
ወርቁ ሀትነሬ*? [9]ኑእ ገርቦተኬ ኬሳ አባን
ወንት ኩን ብረት አርገሜ ሀዱኡ! ኑእ
ወር ካንሞ ጎፍታኬኛፍ ገርበ እንታነ»
ጂደን። [10]እንሞ ጀራን፥ «አመ አኩመ
እስን ጂተንዩ ሀተኡ፤ አባን ወንት ኩን
ብረት አርገሚ አናፍ ገርብቾ እንተአ፤
እስን ወር ካንሞ ገድ እንዲፈምቱ» ጂዴ።
[11]እሳንስ ደፈኒ አዱመ አዳን ቀልቀለሳኒ

ገድ ቡሰኒ እንሂከን። 12ነምች ፎንቆልቼሳ
ቀልቀለ እሰ አንገፉት ጀልቀቤ ከን እሰ
ቁጥሱቲን እንራወቴ፤ ጦፍችሞ ቀልቀለ
ቤንያሚን ኬሰት አርገሜ። 13ከነረት እሳን
ነአኒ ኡፈተሳኒ እንተርሳሰን፤ አዱመ አዳ
ንስ ሀሮተሳኒ ዴብሰኒ ፌአተኒ ገረ መንደ
ራት እንዴብአን። *8. 43:21

14 ይሁዳፍ አቦሎትንሳ ዱፈኒ መነ ዮሴ
ፍት ዩሮ ኦል ልጠን፥ እን አመዩ አቼመ
ቱሬ፤ እሳን ሚለሳት እንኩፈን። 15ዮሴፍ
ገሩ እሳኒን፥ «ወንት እስን ጎተን ኩን
ማሊ? ነምን አከኮቲ ሆደ አርጉ አከ ደን
ደኡ ሀንቤክተኒሬ» ጀዴ። 16ይሁደሞ
ዴብሴ፥ «ጎፍታኮ! ማል ጀቹ ደንዴኛ?
ማል ዱበትነሲ? ኑእ ወንተ ከነ አከ ሀንፉ
ድን ማሊን ሙልእፍነሬ? ዋቀዮ የከ ገርቦ
ተኬራ አርገቴረ፤ ኩኖ ኑእ፥ እን ጦፍች
ሀርከት አርገሜስ፥ ጎፍታኮቲፍ ገርቦተ
ተኡኬኛ» ጀዴ*። 17ዮሴፍስሞ፥ «ከነ
ጎቹን አነራ ሀፈጋቴ! እን ጦፍች ሀርከት
አርገሜ አናፍ ገርብቸ ተአ፤ እስን ወር
ካን ገሩ ነጋዳን ገረ አባኬሰንት ኦል በአ!»
ጀዴ። *16. 42:21-22

ይሁደ ዮሙስ ቤንያሚንን ገድ ዲሰሱፍ ያሉሳ

18 ኤርገሲ ይሁደ ገረ ዮሴፍት
ድአቴ፥ «ያ ጎፍታ፥ አት አኩመ ሞቲ
ግብጥ፤ እን ዱቢ ቶኮ ስእ ጎፍታኮ ነንደጌ
ስፈደ፥ አት ሀደራ ገርብቸኬት አርቴ ሀን
ቦበእን! 19ጎፍታንኮ፥ ‹አባንኬሰን ጅራ?
ኦቦሌስ ብራስ ቀብዱ?› ጀዴ ገርቦተሳ
ጋፌቴ ቱሬ፤ 20ኑእሞ፥ ‹አባንኬኛ ጅረ፥
እንስ ዱሎሜረ፤ እልም ቁጥሱን እን ዱሉ
መሳ ጀለ ጎደቴ ቶኮስ ጅረ፤ ሃዶን
ሙጭቻ እንዱኤ፥ እጆሌ ሃትሳ ዴሴ ኬሳ
ሙጭች ዱዋን ዋን ሀፌፍ፥ አባንሳ ጫላ
እሰ እንጃለተ› ጀኔ። 21ዮሙስ አት ኑእ
ገርቦተኬቲን፥ ‹እሰ ነብረ ፍዳ እጆኮቲን
እሰ ነንእላለ!› ጀቴ፤ 22ኑእሞ ስእ ጎፍታ
ኮቲን፥ ‹ሙጭች አባሳ ዲሴ አዴሙ ሀን
ደንደኡ፤ ዲሴ ዮ አዴሜ ገሩ፥ አባንሳ
እንዱአ› ጀኔ፤ 23ከነረት አት ገርቦተኬ
ቲን፥ ‹ኦቦሌስኬሰን እን ቁጥሱን እሰኒ
ወጅን ዮ ዱፌ መሌ፥ እስን ለመፉ እጆኮ
ሀንአርግተን› ጀቴ*፤ 24ኑእስ ዮሙ ገረ
አባኮ ገርብቸኬት ኦል ዴብኔ፥ ዱቢ አት
ጎፍታንኮ ዱበቴ፥ እሰት ሀምኔረ።
*23. 43:3-5

25 «ተከ ቱሬ አባንኬኛ፥ ‹አመስ ደቃ
ምዳን ጥኖሼ ኑፍ ብታ› ኑንጀዴ፤ 26ኑእ
ገሩ፥ ‹ኦቦሌስኬኛ እን ቁጥሱን ኑወጅን ሀን
ጅሩ ዮ ተኤ፥ እጀ ነምቻ አርጉ ሀንደን
ዴኙ፤ ከናፍ ኦቦሌስኬኛ እን ቁጥሱን
ኑወጅን ዮ ጅራቴ እንደቅነ፤ ከናአች ኑእ
ደንዴኛ ገድ ሀንቡኑ› ጀኔ። 27አባንኮ ገር
ብችኬሞ፥ ‹ሃት መናኮ ሃት ሙጭቻ እል
ማን ለመ አከ አናፍ ዴሴ እስንዩ
እንቤክቴ፤ 28እን ቶኮ አነ ብራ በኤ፥ እን
ኡቱን እሰ ሀንአርግን ነንሀፌ፤ ኤጋ እን
ዱጉመ ገርገር ኩኩተሜ ጀዴን ያዴ*።
29እሰ ከነስሞ እጆኮ ዱራ ፉተኒ ወንት
ሀማን እሰረ ዮ ገኤ፥ ዱሉመኮ ኬሰ ገዳን
ገረ እዶ ለፈ ጀላት አከን ገድ ቡኡ
እንጎቴ› ኑንጀዴ*።
*28. 37:32-33 *29. 42:38

30 «ያ ጎፍታኮ፥ ሉቡን አባኮቲ
ሙጭች መሌ ዋን ሀንጅራትኔፍ፥ እን
ሙጭች ዮ ኑብረ ጅራቴ መሌ፥ አባኮ
ገርብቸኬ ብረት ገሉ ሀንደንደኡ፤ 31ኑእ
አከስት ዴብኔ ዮ ገሌ፥ አባንኬኛ ሙጭች
ኑብረ አከ ሀንጅሬ ዮሙ አርጉ፥ እንዱአ፤
ኑእ ገርቦትንኬስ አባንኬኛ ገርብችኬ ዱሉ
መሳ ኬሰ ገዳን እዶ ለፈ ጀላት አከ ገድ
ቡኡ እንጎነ። 32አን ገርብችኬሞ አባኮ
ዱረት ሙጭቻፍ ደርቤ፥ ‹እን ሙጭች
ዴብሴ ገረኬት ዮን ፍዱ ደባዴ፥ በረኮ
ጉቱ አባኮ አከን የኬት ነንሀፌ› ጀዴረ*።
33አመስ አን ገርብችኬ እዶ ሙጭቻ ስእ
ጎፍታኮቲፍ ገርብቸ ተኤ ሀፌ፥ ሙጭች
ኦቦሎተሳ ወጅን አከ ኦል ኤርግቱፍ ስንከ
ደደ! 34ወንተ ሀማ አባኮረ ገኡ አከን ሀን
አርግኔት፥ ሙጭች ነብረ ሀንጅሩ ዮ
ተኤ፥ አን ገረ አባኮት ኦል በኡ ሀንደን
ደኡ» ጀዴ። *32. 43:9

በቀና 45

ዮሴፍ ኦቦሎተሳት ኦፍ ሙልእሱሳ

1ዮሙስ ዮሴፍ ወረ እሰ ብረ ዳበተን
ሁንዱማ ዱረት ኦፍ ቀቡ ሀንደንዴኛ፤
ከናፍ ጉድሴ፥ «ነሞተ ሁንዱማ ገድ
አናፍ ባሳ!» ጀዴ፤ ዩሮ ዮሴፍ ኦቦሎተ
ሳት ኦፍ ሙልእሴ ነምን ብራ ቶኮዩ እሰ
ብረት ሀንሀፍኔ። 2ወር ግብጥ ሀመ ደገአ

ንት፥ ወር መነ ሞትቻስ ሀመ ደገአንት እን
ጉድሴ እንቦኤ። 3 ዮሴፍ አቦሎተሳቲን፥
«አን ዮሴፍ፥ አባንኮ ጅራ?» ጂዴ፤ አቦ
ሎትንሳ ገሩ ፉለሳ ዱረ ዳበቹሳኒቲፍ ነአኒ
ዋን ራፈመኒፍ፥ ዴቢ እሳፍ ዴብሱ ሀንደ
ንዴኜ።
4 ዮሴፍ ከነ ቦዴ አቦሎተሳቲን፥
«ማሎ አስ ገረኮት ድአዳ!» ጂዴ፤ እሳ
ንስ እሰት እንድአተን፤ እንሞ፥ «አን
ዮሴፍ አቦሌሰኬሰን፥ እሰ እስን ብየ ግብ
ጥት ጉርጉረተኒደ*፤ 5 አመስ ሉቡ አልቹ
ዳፍ እስን ዱረ አስት ከን ነኤርጌ ዋቀዮ
ዋን ተኤፍ፥ እስን እሰ ነጉርጉርተኒፍ
ያዳን ሀንድጸትና፥ አፍትስ ሀንአርና*!
6 ወጋ ለማን ከነ ብይቸ ኬሰት ቤል
ቡኤረ፥ አመዩሞ ከን እት ሀንቆተምኔ፥
ሀንሃመምኔስ ወኀተ ሸንቱ ሀፌ፤ 7 ዋቀዮ
ሀምባ ለፈረት እስኒፍ ቁሰቹዳፍ፥ ወረ ባይ
አተኒ ሆፍከለንስ ፈያት እስኒፍ ጅራችሱ
ዳፍ፥ እስን ዱረ ነኤርጌ። 8 ኤጋ ዋቀዮ
መሌ፥ እስንቱ አስ ነኤርጌ ምት፤ እን
ሞትቻፍ አባ፥ መነሳ ሁንዱማረት
ጎፍታ፥ ጉቱማ ብየ ግብጥረትስ ቡልቻ
ብያ ነጎዴ*።

*4. 37፡28 *5. 45፡7-8፤ 50፡20 *8. 41፡39-43

9 «አመስ አሪቲዳን ገረ አባኮት አል
በአቲ፥ እልምኬ ዮሴፍ፥ ‹ዋቀዮ፥ ጉቱማ
ብየ ግብጥረት ጎፍታ ነጎዴረ፥ ከናፍ ሀንቱ
ርኒቲ አነ ብረ ኮቱ! 10 አት ብየ ጎሼን
እንቱሰ፤ አት፥ እጆሌንኬ፥ እጆሌን እጆ
ሌኬ፥ ቡሻዩንኬ፥ ሳወንኬ፥ ወንት አት
ቀብዱ ሁንድኑስ አነት እንድአቱ፤
11 አመሌ ወጎትን ቤላ ሸን ዋን ሀፈኒፍ፥
አት፥ ወር መነኬ ኬሰ ጅረንስ ወንተ ቀብ
ደን ሁንዱማ ደብደኒ አከ ሀንሀዮምኔት፥
አን አችት ዋን በርባድችሱ አከ አርገቱ
ነንጎደ፥ ሲን ጂዴረ› ጂዳቲ እት ሀማ!
12 አመስ አን አፉንኮቲን ከነ አከን እስንት
ዱበዱ፥ እጅኬሰን አርጌረ፥ እጅ አቦሌሰኮ
ቤንያሚንስ አርጌረ። 13 ኤጋ ኡልፍነ ጉቱ
አን ብየ ግብጥ ኬሰት ቀቡ፥ ዋን አርግተን
ሁንዱማስ አባኮት ሀማ! ደፉቲ አባኮስ
አስ ፍዳ!» ጂዴ። 14 ከነ ቦዴ ሞርመ አቦ
ሌሰሳ ቤንያሚንት ኩፌ እት እንቦኤ፤ ቤን
ያሚንስ ሞርመሳረት መርሜ እንቦኤ።
15 አቦሎተሳ ሁንዱማስ ዱዱንገቴ እሳንት
መርሜ እንቦኤ፤ አቦሎትንሳስ ከነ ቦዴ እሳ
ወጅን እንሃሰአን።

አቦላን ዮሴፍ አባሳኒ ፍዱዳፍ ኤርገሙሳኒ

16 ኦዱን፥ «አቦላን ዮሴፍ እንዱፈን»
ጂዱ፥ መነ ሞትቻት እንደገአሜ፤ ኩን
ሞትቻፍ ሆጂቶተሳት እንቶሌ። 17 ሞቲን
ግብጥ ዮሙስ ዮሴፍት ዱበቴ፥ «ወንተ
አቦሎትንኬ ጎቹን ተኡ እት ሀም፥ ‹ሆሪኬ
ሰን ፌአዳቲ ዴብአ ገረ ብየ ከነአን ደቃ!
18 አባኬሰን፥ ወረ መነኬሰን ጅረንስ ፉደ
ዳቲ ነብረ ኮታ! አን ብየ ግብጥ ኬሳ እሰ
ጫሎ እስኒፍ ነንኬነ፥ እስንስ ጮመ ለፍቻ
እንኛቱ› ጂድ! 19 ደበለኒስ ዋን ጎቹን ተኡ
እሳን አቦም፥ ‹ብየ ግብጥ ኬሳ እጆሎተኬ
ሰኒፍ፥ ዱበርቶተኬሰኒፍስ ኮንኮላታ ፉደ
ዳቲ አባኬሰን ፍዳ ኮታ! 20 ወንተ ጉቱማ
ብየ ግብጥ ኬሰት አርገሙ ኬሳ እን ጫሎ
ከንኬሰን ዋን ተኤፍ፥ ዋኤን ምአኬሰኒ
እስን ሀንድብን!›» ጂዴ።
21 እልማን እስራኤል አኩመ ጂደሜ
እንጎደን፤ ዮሴፍ አኩመ ሞቲን ግብጥ እሰ
አቦሜት ኮንኮላታ እሳኒፍ እንኬኔ፤ ከራዳ
ፍስ ገላ እንላቴፍ። 22 እን ሁንዱመሳኒፍ
አደ-አዳን ኡፈተ መና ኬኔፍ፤ ቤንያሚ
ኒፍ ገሩ ሜቲ ድበ ሰድኢፍ፥ ኡፈተ መና
ጉቱ ሸን እንኬኔፍ። 23 አባሳቲፍሞ ወንተ
ገጋሪ ብየ ግብጥት አርገሙ ፌእስ ሀሬ
ኩደኒ፥ ደበሌስ ምዳኒፍ ቡዴነ፥ ገላ
ከራት አባሳቲፍ በርባድችሱስ ሀሮተ
ደልቱ ኩደንት ፌስሴ ኤርጌፍ። 24 አከስት
አቦሎተሳ እንኤርጌ፤ ዩሮ እሳን ከራረ ቡአ
ንስ፥ «ከራትሞ ዱቢ ወልት ሀንካስና!»
እሳኒን ጂዴ። 25 ዮሙስ እሳን ብየ ግብጥ
ኬሳ በአኒ፥ ብየ ከነአንት ገረ ያቆብ አባሳኒ
እንዱፈን። 26 እሳንስ፥ «ዮሴፍ አመሌ
ጅረ፥ ጉቱማ ብየ ግብጥረት እሰቱ ሴረተ»
ጂደኒ ያቆብ አባሳኒት እንሀመን፤ እን ገሩ
ነኤ ዋን ጂዱ እንወላሌ፥ ዋን እሳን ዱበተ
ንስ ሀንአመንኔ፤ 27 ሀተኡዩ መሌ፥ ዩሮ
እሳን ዱቢ ዮሴፍ እሳንት ዱበቴ ሁንዱማ
እት ሀመን፥ ብየ ግብጥት አከ እቲን እሰ
ፍደኒፍ፥ ኮንኮላቶተ ዮሴፍ ኤርጌፍስ
ዮሙ አርጌ፥ ሉቡን እሰት እንዴብኤ።
28 እስራኤል ዮሙስ፥ «ዮሴፍ እልምኮ

ፈያ ጅራቹንሳ ነገአ፥ አን ኡቱን ህንዱእን
ደቈ እሰ ነንአርገ» ጄዴ*። *28. 46፡30

ቦቆና 46

ያቆብ ማቲሳ ወጅን ብየ ግብጥ ደቈሳ

1 ከነረት እስራኤል ዋን ቀቡ ሁንዱማ
ፉደቴ ከኤ፥ ቤርሼባ ዱፌ፥ ዋቀዮ እሰ
ከን ይስሀቅ አባሳቲፍ አርሳ ቀልማ
እንድኤሴ*። 2 ዋቀዮ ሙልአተ ሀልከኒት
እስራኤልት፥ «ያቆብ፥ ያቆብ!» ጄዴ
ዱበቴ፤ እንሞ፥ «ኩኖ አሰን ጅረ»
ጄዴ። 3 ጎፍታን፥ «አን ዋቀዮ፥ ዋቀዮ
እሰ ከን አባኬቲት፤ አን አችት ሰበ ጉዳ
አከ አት ታቱ ዋነን ጎዱፍ፥ ብየ ግብጥት
ገድ ቡኡ ህንሶዳትን*! 4 አን ሲወጅን ብየ
ግብጥት ገድ ነንቡአ፥ ዴብሴስ አል ስን
ፍደ፤ ዮሙ አት ዱቱ ዮሴፍ እጀኬ
ወልት ሲፍ እንቀበ» ጄዴ።

*1. 26፡23-25 *3. 12፡2፤ 47፡27፤ በኡ 1፡7

5 ያቆብ ቤርሼባዳ እንከኤ፤ እልማን
እስራኤልስ ያቆብን አባሳኒ፥ እጀሎተ
ሳኒ፥ ዱብርቶተሳኒስ ኮንካላቶተ እቲን አከ
ዱፈኒፍ ሞቲን ግብጥ ኤርጌፍ እንያብስ
ሰን፤ 6 ያቆቢፍ ሰኘንሳ ሁንድት ወሊ
ወጅን ሆሪ ሆረተን፥ ቀቤኘ ብየ ከነአንት
አርገተን ሁንዱማስ ፉደተኒ ገረ ብየ ግብጥ
እንደቀን። 7 ያቆብ አከስት እልማንሳ፥ እል
ማን እልማንሳ፥ እንተሎተሳ፥ እንተሎተ
እልማንሳ፥ ሰኚሳ ሁንዱማስ ፍዴ ብየ
ግብጥ እንዱፌ*። *6-7. ፋር 105፡23

ማቲ ያቆብ ወረ እሳ ወጅን ብየ ግብጥ ደቀን

8 ያቆቢፍ እጀሌንሳ ብየ ግብጥ
እንደቀን፤ ከነት ኣኔ እጀሌን እስራኤል
መቃ እንደአሙ፤ እልም ያቆብ እን አንገ
ፍን ሩቤን ቱሬ፤ 9 እልማን ሩቤን፥
ሄኖክ፥ ፈሉ፥ ሄዝሮኒፍ ከርሚደ፤ 10 እል
ማን ሽምኦን፥ ይሙኤል፥ ያሚን፥
ኦሀድ፥ ያኪን፥ ዞሃሪፍ ሻዉል፤ ሻዉልን
ዱርበ ወረ ከነአንቱ ደኤ።
11 እልማን ሌዊ፥ ጌርሾን፥ ቂሃቲፍ፥ ሜራ
ሪደ፤
12 እልማን ይሁዳ፥ ኤር፥ አናን፥ ሼላ፥
ፋሬሲፍ ዛራሀ ቱረን፤ ኤሪፍ አናን ብየ
ከነአንት ዱአን፤ እልማን ፋሬስ፥ ሄዝሮ
ኒፍ ሀሙል።
13 እልማን ይሳኮር፥ ቶላ፥ ፉዋ፥ ዮቢፍ
ሽምሮን።
14 እልማን ዚቡሉን፥ ሴሬድ፥ ኤሎኒፍ
ያህሌኤል። 15 እልማን ያቆብ ወር ልያን
ሃት መናሳ ጳዳን-አረምት ዴሴፍ፥ እጀሌን
እልማንሳቲስ እሳን ከነ ቱረን፤ አከሱመሞ
ልያን እንተለ «ድኔ» ጄደምቱ ቶኮ እሳፍ
ዴሴት፤ እጀሌንሳ ወር ኩኒፍ እጀሌን እጀ
ሌሳ ወሉመት ሉቡ ሶዶሚ ሰድእ ቱረን።
16 እልማን ጋድ፥ ዚፍዮን፥ ሃጊ፥
ሹኒ፥ ኤስቦን፥ ኤሪ፥ አሮዲ፥ አርኤ
ልስ።
17 እልማን አሼር፥ ዩምና፥ ይሽዋ፥
ይሽዊፍ ቤሪአስ፤ ኦቦሌቲንሳኒሞ ሴራሀ፤
እልማን ቤሪአስ፥ ሄቤሪፍ መልኪኤል።
18 እሳን ኩን እልማን ዚልፋፍ እጀሌ እጀ
ሌሼቲት፤ ዚልፋን እሼ ላባን እንተለሳ
ልያዳፍ ኬኔ ቱርቴ፤ እጀሌን እሼን ያቆ
ቢፍ ዴሴ፥ እጀሌ እጀሌሼ ወጅን ሉቡ
ኩደ ጀእ ተአን።
19 እልማን ራሄል ሃደ መና ያቆብሞ
ዮሴፊፍ ቤንያሚን ቱረን። 20 ብየ ግብጥት
እልማን ለመ ዮሴፊፍ እንደለተን፤ እሳንስ
ምናሴፍ ኤፍሬም ወረ አሴናት እንተል
ጶጢ-ፌራ ሉብ ኦን ዴሴፍ ቱረን።
21 እልማን ቤንያሚን፥ ቤልአ፥
ቤኬር፥ አሽቤል፥ ጌራ፥ ነአማን፥ ኤሂ፥
ሮሽ፥ ሙፊም፥ ሁፊሚፍ አርድ፤ 22 እል
ማን ያቆብ ወር ራሄልራ ደለተን ኩን እጀ
ሌሳኒ ወጅን ወሉመት ሉቡ ኩደ አፉር
ተአን።
23 እልም ዳንሞ ሁሺም፤ 24 እልማን
ንፍታሌም፥ ያህዜኤል፥ ጉኒ፥ ዬዜሪፍ
ሺሌም። 25 እሳን ኩን እልማን ቢልሃፍ
እጀሌ እጀሌሼቲት፤ ቢልሃን እሼ ላባን
እንተለሳ ራሄሊፍ ኬኔ ቱርቴ፤ እጀሌን
እሼን ያቆቢፍ ዴሴ፥ እጀሌ እጀሌሼ
ወጅን ወሉመት ሉቡ ቶርበ ቱረን። 26 ነሞ
ትን ያቆቢ ወጅን ብየ ግብጥ ዱፈን፥ ዱበ
ርቶተ እልማንሳዩ ኡቱ እት ህንደበልን፥
ሰኚሳ ከን ተአን ዱዋን ሉቡ ጃተሚ ጀእ
ቱረን፤ 27 እልማን ብየ ግብጥት ዮሴፊፍ
ደለተንሞ ሉቡ ለመ፤ ወልት ቀባን ማቲን
ያቆብ ወር ገረ ብየ ግብጥ ዱፈን ሉቡ
ቶርባተመ†30 ጉተን*።

*8-27. በኡ 1፡1-5፤ 6፡14-16

ዮሴፍ አባሳፍ ኦቦላሳ ስመቹሳ

28 ዮሴፍ ዱፈሳኒ ወረ ጎሼንት ህሜ አከ
ቆጺሱፍ፥ ያቆብ ኦፍ ዱረ ይሁዳ ገረሳት
ኤርጌ፤ ያቆቢፍ ማቲንሳ አከስት ገረ ብየ
ጎሼን ዱፈን* ። 29 ዮሙስ ዮሴፍ ኮንኮላታሳ
ፌአቴ፥ እስራኤልን አባሳ ስሙዳፍ ገረ
ጎሼን ደቄ፤ እን አባሳ ዩሮ አርጌ፥ ሞርመ
ሳት ኩፌ፥ ዩሮ ዴራዳፍ እንቦኤ። 30 እስ
ራኤል ዮሴፈን፥ «አን አመ ፉለኬ አርጌ
ፈያት ጅራቹኬስ ኤርገን ቤኬ፥ ዮን
ዱኤዩ ዱኤ ህንጂዱ!» ጂዴ ዮሴፍት
እንዱበቴ* ። *28. 45:10 *30. 45:28

31 ዮሴፍ ዮሙስ ኦቦሎተሳቲን፥ ወረ
መነ አባሳቲንስ፥ «አን ኦል በኤ ሞትቾት
ነንህመ፥ ‹ኦቦሎትንኮፍ ወር መነ አባኮቲ
ወር ብየ ከነኣን ቱረን ገረኮ ዱፈኒሩ፤
32 እሳን ነሞተ ቡሻዬ ትክሰኒደ፥ ዱሩመዩ
ሆሪ ሆርሲሳ ቱረን፤ አመስ ቡሻዩሳኒ፥
ሳወንሳኒ፥ ዋኑመ ቀበን ሁንዱማስ ፍደኒ
ዱፈኒሩ› ነንጂደ። 33 ሞትቾ እስን ዋሜ፥
‹ሆጂንኬሰን ማሊ?› ጂዴ እስን
እንጋፈተ፤ 34 እስንሞ፥ ‹ኑእ ገርቦትንኬ
ወረ ሆሪ ሆርሲሰኒደ፤ አቦትንኬኘ አከሱመ
ዋን ቱረኒፍ፥ ኑስሞ ሙጬማኬኛ ጀልቀ
ብኔ ህመ አማት እሰት ጅረ› ጂዳ! ወር
ግብጥ ነመ ቡሻዩ ትክሱ ሁንዱማ ዋን
ጪገአኒፍ፥ ብየ ጎሼን ታኡንኬሰን ህን
ኦሉ» ጂዴ* ። *34. 43:32

ቦቆና 47

ኦቦሎትን ዮሴፍ ሞቲ ግብጥ ዱረት ድኣቹሳኒ

1 ኤርገሲ ዮሴፍ ገረ ሞቲ ግብጥት ኦል
ገሌ፥ «አባንኮ፥ ኦቦሎትንኮስ፥ ቡሻዩ
ሳኒ፥ ሳወንሳኒ፥ ዋን ቀበን ሁንዱማ ወጅን
ብየ ከነኣኒ ዱፈኒሩ፤ እሳን አመ ብየ ጎሼን
ኬሰ ጅሩ» ጂዴ እት ህሜ። 2 እን ኦቦሎ
ተሳ ኬሳ ነሞተ ሸን ጌሴ ሞቲ ግብጥ ዱረት
እሳን ድኤሴ። 3 ሞትቾ፥ «ሆጂንኬሰን
ማሊ?» ጂዴ ኦቦሎተ ዮሴፍ እንጋፈቴ፤
እሳንስ፥ «ኑእ ገርቦትንኬ አኩመ አቦተ
ኬኘ ዱሪ፥ ትክስቱ ቡሻዩት» ጂደኒ ሞት
ቻፍ ዴቢ እንኬነን* ። 4 እት ደበለኒስ
ሞትቻን፥ «ብየ ከነኣንት ቤልቾ ዋን ጀባ
ቴፍ፥ ቡሻዩ ገርቦተኬቲፍ መርግ ድብ
ናን፥ ኑእ ብየ ከነት ገላ ታኔ ዱፍኔረ፥
‹ኑእ ገርቦትንኬ ብየ ጎሼን አከ ቴኙ ኑፍ
ጎድ!› ጂኔ ስከደትነ!» ጂደን። 5 ሞቲን
ግብጥ ዮሙስ ዮሴፈን፥ «አባንኬፍ ኦቦሎ
ትንኬ ሲፍ ዱፈኒሩ! 6 ብይ ግብጥ ኩኖ
ስዱረ ጅረ፥ አባኬፍ ኦቦሎተኬ ብይቾ
ኬሳ እዶ ጫሉ ቁብሲስ! ብየ ጎሼን ሀጅራ
ተን! እሳን ኬሳ ነሞተ ደንደአን ዮ ቤክ
ቴሞ ኤግዱ ወረ ሆሪኮ ትክሰኒ ጎድ!»
ጂዴ። *3. 46:33-34

7 ዮሴፍ ኤርገሲ ያቆብን አባሳ ኦል
ገልቼ ሞቲ ግብጥ ዱረ እንዳበቺሴ፤ ያቆ
ብስ ሞቲ ግብጥ እንኤብሴ። 8 ሞቲን ግብ
ጥሞ ያቆቢን፥ «በር ጅሬኛኬ ወጋ
ሜቃ?» ጂዴ። 9 ያቆብሞ ሞቲ ግብ
ጢን፥ «በር አን ከረ-አዴምቱማዳን እት
ጅራዴ ወጋ ድበ ቶኮፍ ሶዶመ፤ በር ጅሬ
ኛኮ ኩንስ ሙራሰ፥ ሀማስ ቱሬ፤ እንስ
ሀመ በረ አባብሊወንኮ ከረ-አዴምቱማዳን
እት ጅራተኒ ህንገኡ» ጂዴ* ። 10 ያቆብ
ኤርገሲ ሞቲ ግብጥ ኤብሴ፥ እሰ ብራ ገድ
እንበኤ። 11 ዮሙስ ዮሴፍ አኩመ ሞቲን
ግብጥ አቦሜት፥ አባሳፍ ኦቦሎተሳ እንቁብ
ሲሴ፤ ብየ ግብጥ ኬሳ ለፈ እሰ ጫሉ፥
ሀንዱራሳኒ አከ ተኡፍ፥ ናነኣ ራምሴሲ
እንኬኔፍ፤ 12 ዮሴፍ አከሱመሞ አባሳፍ፥
ኦቦሎተሳፍ፥ ወረ መነ አባሳቲ ሁንዱ
ማፍ፥ አኩመ ለኮብሰ ነመ ሀርከሳኒ ኤገ
ቱት፥ ኛተ በርባድችሱ እሳኒፍ ቆደ
እንባሴ* ። *9. እብ 11:13 *12. 45:11

ቤል ጀባቻ አዴሙሳ

13 ጉቱማ ብይቻ ኬሰ ወንት ኛተሙ
ህንቱሬ፤ ቤል ቡኤ ሱን ባይኤ ጀባ ዋን
ቱሬፍ፥ ብየ ግብጢፍ ብየ ከነኣን እንደደ
ብሲሴ። 14 ዮሴፍ ሆሪ እሰ ነሞትን ብየ
ግብጢፍ ነሞትን ብየ ከነኣን እቲን ምዳን
ብተን ሁንዱማ ወልት ቀቤ ፍዴ መነ
ሞቱማ ሞቲ ግብጥት እንገልቼ። 15 ሆሪን
ወር ብየ ግብጢፍ ወር ብየ ከነኣን ባሱ
ደንደአን ኤርገ ዱሜ ቦዴ፥ ወር ግብጥ
ሁንድኑ ገረ ዮሴፍ ዱፈኒ፥ «ኑእ ማሊፍ
ኡቱ አት ኑእላልቱ ዱነሬ? ስላ ሆሪንኬኘ
ዱሜረ፥ አት ኛተ ኑፍ ኬን!» ጂደን።

16 ዮሴፍሞ፥ «ሆሪን ጨላን ኤርገ እስን
ዱራ ዱሜ፥ ሆሪ ቄኤ ፍዳ! አንሞ ጌደራሳኒ
ምዳን እስኒፍ ነንኬነ!» ጂዴ። 17 ከናፍ እሳን

†30 ኡመ 46:27 ሰኘን ያቆብ «ቶርባተመ»፥ ገሩ እዶ ብራት «ቶርባተሚ ሸን» ጂደ፤ ሆኤ 7:14

ሆሪ ሉቡ ቀቡ ቌኤሳኒቲ ገረ ዮሴፍ እንፍደን፤
ዮሴፍሞ ጌደራ ፈርዴኒ፥ ቡሻዬ፥ ሳወኒ፥
ሀሮታስ ምዳን እሳኒፍ ኬኔ፥ ወጋ ሰነስ ጌደራ
ሆሪሳኒ ወረ ሉቡ ቀበኒ ሁንዱማ ምዳን እሳ
ኒፍ ህሩዳን እሳን ጌጌሴ። 18ወግች እንዱሜ፤
ወጋ እሰት ኣኑትስ ገረሳ ዱፈኒ፥ «ሆሪንኬኘ
አከ ዱሜ፥ ሆሪን ሉቡ ቀቡ ቌኤኬኛስ ከን
ጎፍታኬኛ አከ ተኤ፥ ስእ ጎፍታኬኘ ህንዶክ
ስኑ፤ አመስ አት ጎፍታንኬኘ አኩመ አርግ
ቱዩ ነሙማኬኛፍ ለፈኬኘ መሌ፥ ወንት ሀፌ
ቶኮሌ ህንጅሩ። 19ኑእ፥ ብይኬኘስ አተምት
ኡቱመ አት እላልቱ ዱምነሬ? ኑእ፥ ለፈኬ
ኘስ ምዳኒን ብተዱ፥ ኑእስ ለፈኬኛ ወጅን
ሞቲ ግብጢፍ ገርበ እንታነ፤ አመ ኑእ አከ
ህንዱምኔት፥ ለፍትኬኘስ ኦና አከ ህንታ
ኔት፥ ሰኚ ምዳኒ ኑፍ ኬን፥ አከ ጅራትኑስ
ጎድ!» ጀደን።

20 ወር ግብጥ ሁንድኑ ቤል እሳንት
ጀባትናን ለፈሳኒ ሁንዱማ ዋን ጉርጉረ
ኒፍ፥ ዮሴፍ ለፈ ብየ ግብጥ ሁንዱማ ሞቲ
ግብጢፍ እንብቴ፤ ለፍችስ ከን ሞቲ
ግብጥ እንተኤ። 21ነሞተ ገሩ ዳሪ ብየ
ግብጥ ገር ቶኮ ካሴ ሀመ ገረ እስ ካኒት፥
ሞቲ ግብጥ ገበረኒ አከ ጅራተን†31 ጎዴ።
22እን ለፈ ከን ወረ ሉቦተ ብየ ሰና ዱዋ
ህንብትኔ፤ እሳን ቆደ ሙረማ ሞቲ
ግብጥራ አርገተን ዋን ቀበኒፍ፥ ቆደ እሰ
ሞቲን ግብጥ እሳኒፍ ኬኔ ሰነ ኛተን መሌ፥
ለፈሳኒ ህንጉርጉሬ ቱረን*።

*22. ለኮ 18፡20፤ ኢያ 13፡14፤ ህስ 44፡28፤
45፡1-5

23 ዮሙስ ዮሴፍ ሰበ ሰናን፥ «ኩኖ፥
አን ሀርአ ለፈኬሰኒ ወጅን ሞቲ ግብጢፍ
እስን ብቴረ፤ ሰኚንሞ አስ እስኒፍ ጅረ፥
ለፍቾት ፈጫሳ! 24ዬሮ ምዳን ገሉት ሀርከ
ሽን ኬሳ ሀርከ ቶኮ ሞቲዳፍ እንኬንቱ፤
ሀርከ አፉር እሰ ሀፉሞ ኦፌኬሰኒ ሰኚ ፈጫ
ፈቹፍ፥ ኛተ ኦፌፍ፥ ወረ መነኬሰኒፍ፥
እጆሌኬሰኒፍ እንገልፈቱ» ጀዴ።
25እሳን፥ ዴብሰኒ፥ «አት ሉቡ ኑኬሰት
ቀብዴተ፤ ስእ ጎፍታኬኘ ዱረት ፋረ አር
ገቹንኬኘ ሀተኡ መሌ፥ ኑእ ሞቲዳፍ ገርበ
እንታነ» ጀደን። 26አከስት ዮሴፍ ዋኤ
ለፈ ብየ ግብጢፍ ሀርከ ሽን ኬሳ ሀርከ ቶኮ
ሞቲዳፍ አከ ገሉ ሴረ ጎዴ ዳቤ፤ እን
አሙመዩ እቲን እንሆጀተመ፤ ለፍት ወረ
ሉቦታ ዱዋን ገሩ ከን ሞቲ ህንታኔ።

ፌደ ያቆብ እሰ ገረ ዱማ

27 አከስት ነሞትን እስራኤል ብየ
ግብጥ ኬስ፥ ኩታ ብየ ጎሼን እንጅራተን፤
እሳን አችት ቀቤኘ እንአርገተን፥
እንሆረን፥ ጉዳስ እንባይአተን*። 28ያቆብ
ብየ ግብጥ ኬስ ወጋ ኩደ ቶርበ ጅራቴ፤
ከናፍ በር ያቆብ፥ ወጎትን ጅሬኘሳስ ወጋ
ድባፍ አፉርተሚ ቶርበ ቱሬ።

*27. 12፡2፤ 46፡3፤ በኡ 1፡7፥12

29 እስራኤል ዬሮን ዱአሳ ዮሙ
ድአቴ ዮሴፍን እልመሳ ዋሜ፥ «ዮ
ዱጉመ ፋረ ቶላዳን ነእላልተ ተኤ፥ ሀር
ከኬቲን ጉዴደኮ ግዱ ቀብ! አት ጋሩማ
ዳፍ አመነሙማ ነአርግሲስ መሌ፥ ብየ
ግብጥ ኬሰት አከ አነ ህንአዋሌ አናፍ
ከከዱ! 30ዮሙ አን አኩመ አቦተኮቲ
ቦቆዱ፥ አት ብየ ግብጥ ኬሳ ፉዲ
ነባስ፥ ለፈ አዋለሳኒትስ አነ አዋል!»
ጀዴን፤ እንሞ ዴብሴ፥ «አን አከ አት
ጀቴ ነንጎደ» ጀዴ*። 31አባንሳስ፥
«አናፍ ከከዱ!» ጀዴን፤ እንስ እንከከ
ቴፍ፤ ዮሙስ እስራኤል መታ ዱረ ስሬ
ሳረት ገድ ጉጉፌ ዋቀዮፍ እንሰገዴ*።

*29-30. 50፡5፤ 49፡29-32 *31. እብ 11፡21

ቦቆና 48

ያቆብ፥ ምናሴፍ ኤፍሬምን ኤብሱሳ

1 ከነ ቦዴሞ ዮሴፍ፥ ኩኖ፥ አባንሳ አከ
ዱኩብሰቱ ደገኤ፥ እልማንሳ ለማን ምና
ሴፍ ኤፍሬምን ፉደቴ እንደቌ። 2ዮሴፍ
እልምሳ እሰ ብረ አከ ዱፌ ያቆብ ዮሙ
ደገኤ፥ ኦፍ ጀጀቤሴ፥ ኦል ጀዴ ስሬሳረ
እንታኤ። 3ያቆብ ዮሙስ ዮሴፈን፥
«ዋቀዮ እን ሁንዱማ ደንደኡ ብየ ከነአን
ኬሳ እዶ ‹ሉዝ› ጀደሙት አነት ሙልአቴ
አነ ኤብሴ*፤ 4እን፥ ‹አት አከ ሆርቱ፥
አከ ባይአቱ፥ ቱተ ሰባ አከ ታቱ ነንጎደ፤
ብየ ከነ ስቦዴዳን ሰኚኬቲፍ ዳለ በረበራ
ጎዴ ነንኬነ› ናንጀዴ*፤ 5አመስ እልማንኬ
ለማን ወር ኡቱ አን አስ ስብረ ህንዱፍን፥
አት ብየ ግብጥ ከነት ጎደቴ፥ ከንኮት ሀለ
ካአመን፤ ኤፍሬሚፍ ምናሴን አኩመ ሩቤ
ኒፍ ሽምኦን ሀተአን*! 6ወር አት እሳን ከነ

†31 ኡመ 47፡21 «ፈረኦንን ገበረኒ አከ ጅራተን» ግሪ እብ ገረ መንደሮታት እሳን ጎዳንስሴ።

ቦዴ ጎደቴሞ ከንኬ ሀተአን! ዳለሳኒሞ
መቃ አቦላሳኒ ኤፍሬሚፍ ምናሴቲን ሀአር
ገተን!
*3. 28፡12-19 *4. 35፡11-12 *5. 41፡50-52
7 «ዬሮ አን ጳዳን-አረሚ ዴብኡትሞ
ብየ ከነአን ኬሳ ኤፍራታ ገኡዳፍ ከራን
ሙራስ ሀፌ ኡቱ ጅሩ፥ ራሄል ከራት
ነዱራ ዱናነን፥ ከራ ኤፍራታ ደቁረት
እሼ አዋሌ» ጂዴ*፤ ኤፍራታን አመ
«ቤትልሄም» ጂደመ። *7. 35፡16-19
8 እስራኤል እልማን ዮሴፍ ዮሙ
አርጌ፥ «እሳን ኩን ኤኙፈኢ?» ጂዴ
ጋፈቴ፤ 9 ዮሴፍ ዴብሴ አባሳቲን፥ «እሳን
እልማንኮ ወረ ዋቀዮ አስ ብየ ከነት አናፍ
ኬኔደ» ጂዴ፤ ያቆብሞ ዮሴፊን፥ «አን
አከን ኤብሱት ሜ ገረኮት እሳን ፍድ!»
ጂዴ። 10 ዮሴፍ ዮሙስ ገረ አባሳት እሳን
እንድኤሴ፤ እንሞ እሳን ዱንገቴ እሳን
አመቴ፤ እስራኤል ዱሎሜ እጅሳ ደደ
ቤረ፥ ሁበቹስ ህንደንደኡ ቱሬ። 11 እስራ
ኤል አመስ ዮሴፊን፥ «‹አን ዴብኤ ፉለኬ
ነንአርገ› ጂዴ ህንያድኔ፥ ዋቀዮ ገሩ
ኩኖ፥ እጀሌኬዬ ነአርግሲሴረ» ጂዴ*።
12 ዮሴፍ ዮሙስ ጅልበ አባሳራ አች እሳን
ቡቴ፥ አፌሞ መታንሳ ሀመ ለፌ ገኡት
እንቆመኤ። 13 ከነ ቦዴስ ዮሴፍ እሳን ለቹ
ፉደቴ፥ ኤፍሬም እሰ ሀርከሳ ምርጋ ቱሬ
ገረ ሀርከ እስራኤል እሰ ብታት፥ ምናሴ
እሰ ሀርከሳ ብታ ቱሬ ገረ ሀርከ እስራኤል
እሰ ምርጋት ድኤሴ። 14 ምናሴን አንገፌ
ተኤ ኡቱ ጅሩ፥ እስራኤል ሀርከሳ ወል
ጀለ ደበርሴ፥ እሰ ምርጋ መታ ኤፍሬም
እሰ ቁጥሱረ ካኤ፥ ሀርከሳ እሰ ብታሞ
መታ ምናሴረ ካኤ።
15 እን እልማን ዮሴፍ ዮሙ ኤብሴ፥
«ዋቀዮ እን አከ አብራሃሚፍ
ይስሀቅ
አቦትንኮ እት ዴዴብአ ቱረን
እላሌ፥
ዋቀዮ እን ደሎተኮቲ ጀልቀቤ
ሀመ አማት ነትክሴ*፥
16 ዋቀዮ እን ከራ ኤርገማሳ
ሀማ ሁንዱማ ነአልቼ፥
እጀሌ ከነ ሀኤብሱ!
እሳን መቃኮ፥ መቃ አብራሃሚፍ
መቃ ይስሀቅ አቦተኮቲ
ሀዋምስሰን!
እረ ለፉትስ ወል ሆረኒ
ሀባይአተን!» ጂዴ።
*11. 37፡33፥35፤ 45፡26፤ ፋር 128፡6
*15. 32፡10፤ ፋር 23፡1
17 ዮሴፍ ዬሮ አባንሳ ሀርከሳ ምርጋ
መታ ኤፍሬምረ ካኡሳ አርጌ፥ ኩን እጅ
ሳት ህንቶሌ፤ ከናፍ እን ሀርከ አባሳቲ
መታ ኤፍሬምራ ገረ መታ ምናሴት ደበ
ርሱዳፍ እንቀቤ። 18 ዮሴፍ፥ «ያ አባኮ
አከስ ምት፥ እን ኩን አንገፌ ዋን
ተኤፍ፥ ሀርከኬ ምርጋ መታሳረ ካእ!»
ጂዴ አባሳት እንዱብቴ። 19 አባንሳ ገሩ
ድዴ፥ «አኑ ቤከ ያ እልመኮ፥ አኑ
ቤከ፥ እን ኩንስ ጉደቴ ሰበ ቶኮ
እንተአ፤ ሀተኡዬ መሌ፥ አቦሌስሳ እን
ቁጥሱን እሰ ሜላ እንጉደተ፥ ሰኘንሳስ
ሰበ ባይኤ እንተአ» ጂዴ*።
20 እን ጉያ ሰነ ዮሙ እሳን ኤብሴ፥
«ወር እስራኤል፥ ‹ዋቀዮ
አከ ኤፍሬሚፍ አከ ምናሴ
ስሀታስሱ!›
ጂደኒ መቃኬቲን ነመ
እንኤብሱ» ጂዴ፤
አከስ ጎዴ ኤፍሬምን ምናሴ
ዱረ አንሴ*።
*19. ኬሰ 33፡17፤ ለኮ 1፡33፥35
*20. እብ 11፡21
21 እስራኤል ኤርገሲ ዮሴፊን፥
«ኩኖ! አን ዱኡፈን ጂደ፥ ዋቀዮ ሲወ
ጅን ተኤ ብየ አቦተኬት ስእንዴብስ።
22 አን ከን አቦሎተኬቲ ሜላት ጎበ ለፉ እሰ
አን ብላኮቲፍ እዳኮቲን ወረ አሞሮታራ
ፉደዴ ሲፍ ነንኬነ» ጂዴ*። *22. ዮሀ 4፡5

ቦቆና 49

ዱቢ ያቆብ ገረ ዱማት ዱበቴ

1 ዮሙስ ያቆብ እልማንሳ አፍት ዋሜ፥
«ወንት ገረ ፉለ ዱራት እስንት ዱፉ አከን
እስንት ህሙፍ ወልት ቀበማ!
2 ያ እጀሌ ያቆብ፥ ወልገአ ደገአ፥
ገረ አባኬሰን እስራኤል ደጌፈዳ!

3 «ሩቤን፥ አት ደለኮ እሰ አንገፌ
ሁምነኮ፥ ቀረ ጀብነኮት፥
ኡልፍናን እንጫልተ፥
እሬዳንስ እንጫልተ*!
4 አት እትስ-ህንቀብኔ አከ ሎላት፥
ስሬ አባኬት ዋን ኦል ባቴፍ፥

አት አፈተኮት ኦል ባቴ፥
አፈተ ሀራሙ ዋን ጎቴፍ፥
ጫልማ ህንቀባቱ* !
*3. 29፡32፤ ኬሰ 21፡15-17 *4. 35፡22

5 «ሽምኦኒፍ ሌዊን ኦቦሎተ፥
ምእሳኒ ወራነ እቲን ሁምናን
ነመረት ከአኒደ፤
6 እሳን ኣሪሳኒቲን ነመ ዋን
አጂሰኒፍ፥
ሚሌጎሳኒቲንስ ሰንጋ ዋን
ናፍሰኒፍ፥
ሉቡንኮ መሬሳኒት ህንልጥን፥
ያድንኮስ ህደተሳኒ ህንተእን !
7 ኣሪንሳኒ ጀባ፥
ዴከምስሳኒስ ገረ-ጀቤሰ
ዋን ተኤፍ፥
አባረማ ሀተኡ !
አን ብየ ያቆብት
ገርገር እሳን ነንህረ፥
ብየ እስራኤልትስ እሳን
ነንብትምሰ* ።
*5-7. 34፡25-31፤ ኢያ 19፡1-9

8 «ያ ይሁዳ፥ ስሞ
ኦቦሎትንኬ እንጀጀቱ፥
ሀርከኬ ሞርመ ዲነኬረ ጅረ፤
እልማን አባኬቲስ ሲፍ
እንቆመኡ* !
9 ይሁደ ሳፌለ ሌንጫት፥
ያ እልመኮ፥ አት
አደሞዳን ጉደቴተ፥
እን ህርከቴ አከ ሌንጫት እንጪሴ፥
ኤጋ እሰ አከ ሌንጬ ደላ ከነ
ኤኙቱ ካሰሬ* ?
10 ሲቄን ይሁዳራ ህንደርቡ፥
ኡሌን ሞቱማስ ደለ ደለሳ ሀርካ
ህንደበሙ !
ኩንስ ሀመ እን ቀበቹን ተኡፍ†32 ፥
ሀመ እን ሰብን አቦመሙፍ ሱን
ዱፉት እንተአ* ።
11 እን ሀሬሳ ሙከ ወይኒት፥
እልሞ ሀሬሳስ
ወይኒ ፎአማ ግዱት እንህደተ፤
እን ኡፈተሳ ዳዲ ወይኒት፥
ወያሳስ ዲገ እጀ ወይኒት
እንሚጬተ፤

12 ዳዲ ወይኒቲን እጅሳ እንቀረመ፥
ኣነኒንስ እልካንሳ እንአዳተ* ።
*8. ለኮ 10፡14-16፤ አቦ 1፡1-2
*9. ለኮ 23፡24፤ ኬሰ 33፡20፤
ህስ 19፡1-9፤ ሙል 5፡5
*10. ለኮ 24፡17፤ 1ሴና 5፡2፤ 28፡4፤
እብ 7፡14 *11-12. ዮኤ 4፡18

13 «ዜቡሎን ቀርቀረ ገላና እንጅራተ
እን ለፈ ቡፈተ መርከባ እንተአ
ዳሪንሳስ ሲዶን ብረ እንገአ* ።
*13. ኢያ 19፡10-16፤ ኬሰ 33፡18-19

14 «ይሳኮር አከ ሀሬ
እሰ ዱግደ ጀባቱፍ፥
እሰ ዳራ ኬሰ ጪሱት፤
15 እን እዶን ቦቆና ቶኮ ጋሪ፥
ለፍትሳስ ገመድቼሳ ተኡሳ
አርጌ፤
ከናፍ ባቹዳፍ ገቲቲሳ
ገድ እት ቀቤ፥
ሆጂ ሁምናን እት ደደበንትስ
ገርብቾ ተኤ !

16 «ዳን ጎሰ እስራኤል ኬሳ
አከ እሰ ቶኮት፥
ሰበሳፍ ፍርዲ እንባሰ* ፤
17 ዳን አከ ቦፈ ከራ ኬሳ፥
አከ መርአታ ዳንዲ ቡኬ
እሰ ላፍነ ኮቴ ፈርዳ እዴ፥
አባ ፈርዳ ዱግደ ዱባን ኩፍሱ
እንተአ ። *16. አቦ 13፡2፥24-

18 «ያ ዋቀዮ፥
አን ፈይሱኬ ነንኤገደ* !

19 «ወር ሳምቱን ጋድን ሳሙዳፍ
ብረ እንገኡ፥
እን ገሩ ገረገሌ
ፋነሳኒ ዱካ ቡኤ እሳን እንሰርደ

20 «አሼር ቡዴንሳ እንፉርደተ፥
ኛተ ምኣኣ ሞቲዳፍ ተኡ
እንድኤሰ* ።
*18. ፋር 119፡116 *20. ኬሰ 33፡24፤
ኢያ 19፡24-31

21 «ንፍታሌም አከ ቦሮፈ
ገድ ዲፈሜት፥
እን አፉንሳቲን ሰገሌ ገጋሪ
እንዱበተ ።

†32 ኡመ 49፡10 «እን ቀበቹን ተኡፍ» እብ «ሺሎን ሀመ ዱፋት ዮኪስ ሀመ እን ሺሎ ዱፋት»

22 «ዮሴፍ አከ ሙከ እጀ ጎደቱት፥
አከ ሙከ እጀ ጎደቱ
እሰ ብሻን ቡርቅቱ ቡኬ ዳበቱት፤
ደሜወንሳስ ኬኘንገረ እንያኡ።
23 ወር እዳ ባተን እሰ እንዱቼሰን፥
ጥየ እት ገድ ዲሰኒ፥
ዲኑማ እሰት አርግሲሰን።
24 ሀተኡዩ መሌ፥
እዳንሳ ተካ ሀንላፍኔ፥
ሀርከ እሰ አንጎ-ቀቤሰ
ከን ያቆቢን፥
መቃ ትከሴ ሰና፥ ከታ እሰ
ከን እስራኤሊን፥
እሬንሳ አሪፈታ ተኤ።
25 ዋቀዮ እን ከን አባኬቲ፥
ስሀገርጋሩ!
ዋቀዮ እን ሁንዱማ ደንደኡ፥
ኤበ አል ዋቀራቲን፥
ኤበ ጪለቦ ለፈ ጀለ ጪሱቲን፥
ኤበ ሀርመ ምርግሱፍ
ገደሜስ ደለ ጎደቱን፥
ስሀኤብሱ!
26 ኤብ አባኬ፥
ኤበ ቱሎተ በረበራ ገረራት፥
ጮጮጵሰ ጋሮተ በረበራን
ጅራተኒ
ገረራት እንጀባተ!
እሳን ኩን መታ ዮሴፍረ፥
ጉቤ መታ እሰ ኦቦሎተሳ ኬሳ
አዳን በኤ ሰናረ ሀቡፈተን*!

*25-26. ኬሰ 28፡3-6፤ 33፡13-16

27 «ቤንያሚን አከ ዩዩ
ዋን ቀቤ ጭሩት፥
እን ገነመ እሰ አደምሴ
እንጬጬፈተ፥
ገልገለሞ ቦጁ እንሀረ!» ጀዴ*።

*27. አበ 20፡25፤ 1ሳሙ 9፡1-2

28 እሳን ኩን ሁንድኑ ጎሰ እስራኤል
ረ ኩደ ለሜኒደ፤ አባንሳኒ ቶኮ ቶኮን
በ እሳኒፍ ተኡ ዩሮ እሳን ኤብሴት፥
ንት እን እት ዱበቴስ ከነ ቱሬ።

ያቆብ ዋኤ አዋለሳ ዳመቴ ዱኡሳ

29 ከነ ቦዴ ያቆብ፥ «አን ገረ ሰበኮት
ሳበሙ ገኤረ፥ እስን አቦተኮ ብረት
ልቀ ለፈ ኤፍሮን ነምቾ ብየ ሄት ሰና
ነት ነአዋላ»! ጀዴ እሳን እንአቦሜ።
30 እት ፉፌስ፥ «ሆልቅች እሰ ፉሌ
መምሬ፥ ማሲ መከፌላ እሰ ብየ ከነአን
ኬሳ አብራሃም፥ ኤፍሮን ነምቾ ብየ ሄት
ሰነራ ለፈ አዋላ አከ ተኡፍ ብቴደ*።
31 አብራሃሚፍ ሃደ መናሳ ሳራ አችት አዋ
ለን፤ ይስሀቂፍ ሃደ መናሳ ርብቃ አችት
አዋለን፤ አንስ ልያ አችተን አዋሌ፤
32 ማሲን ሱኒፍ ሆልቅ እሰ ኬሰ ጅሩ ነሞተ
ብየ ሄትራ ብተሜ» እሳኒን ጀዴ*።
33 ያቆብ ዩሮ እልማንሳ ጎርፈቴ ራወቴት፥
ሚለሳ ስሬረት ኦል ዴብፈቴ፥ እንአባ
ፈቴ፥ ገረ ሰበሳትስ እንሰሳበሜ።

*29-30. 23፡3-20 *31-32. 25፡9-10፤ 35፡29

ቦቆና 50

ዮሴፍ አኩመ አባንሳ ሀመቴት እሰ ጌጌሱሳ

1 ዮሴፍሞ አባሳረት ለፈ ደኤ እሰ ዱዱ
ንገቴ እሳፍ ቦኤ። 2 ዮሴፍ ኤርገሲ ሆጂቶ
ተሳ ወረ ሆጂ ቆርቻ ቤከን፥ ሬፈ አባሳ
ቆርቻን ሱኩመኒ አከ ጎግሰኒፍ እንአቦሜ፤
ወር ሆጂ ቆርቻ ቤከን ሱን፥ ሬፈ እስራ
ኤል ቆርቻን ሱኩመኒ እንጎግሰን። 3 ሬፈ
ቆርቻን ሱኩመኒ ጎግሱን ጉያ አፉርተመ
ዋን ፉደቱፍ፥ እሳን ጉያ አፉርተመት
እንራወተኒፍ፤ ወር ግብጦስ ጉያ ቶርባ
ተመ እሳፍ ቦአን።

4 ጉዮትን እሳፍ እት ቦአን ራወተም
ናን፥ ዮሴፍ ጉርጉዶተ መነ ሞትቻን፥
«ፉረ ቶላዳን ነእላልቱ ዮ ታተን፥ ዱቢ
አን እስንት ሀመዱ ከነ ጉረ ሞትቻ ብራን
አናፍ ገአ! 5 አባንኮ ኡቱ ሀንዱእን፥ ‹ብየ
ከነአንት እዶ አን አዋላፍ ቆዲፈዴ ሰነት
አነ አዋል!› ጀዴ አከን ከነ ጎዱፍስ ነከከ
ሲሴረ፤ ከናፍ ሀደራ፥ ‹ኦል በኤ አባኮ
አዋሌ ነንዴብአ› ጀዴረ፥ ጀዳቲ አናፍ
ሀማ!» ጀዴ*። 6 ዮሙስ ሞቲን ግብጦ፥
«አኩመ እን ስከከሲፈቴት ኦል በኢ አባኬ
አዋለዱ!» ጀዴን። *5. 47፡29-31

7 ከነረት ዮሴፍ ሬፈ አባሳ አዋሉዳፍ
ፉዴ ኦል እንበኤ፤ ማንጉዶትን ሆጂ መነ
ሞትቻረ ጅረን ሁንድኑ፥ ማንጉዶትን ብየ
ግብጦ ሁንድኑስ እሳ ወጅን ኦል በአን።
8 አከሱመስ ወር መነ ዮሴፍ፥ ኦቦሎት
ንሳ፥ ወር መነ አባሳስ ሁንድኑ ዱካ ኦል
በአን፤ እሳን እጆሌ ዱዋ ቡሻዩፍ ሳወን
ብረት ብየ ጎሼንት ሀምብሰን። 9 አከሱመሞ

ኮንኮላቶትን ኮቴ ዱዳዳን ሀርከፈመን፥
አቦትን ፈርዬኒስ እሳ ወጅን አል በአን፤
ኩተትን ወረ ወጅን አል በአኒ ሱን ባይኤ
ጉዳ ቱሬ። 10እሳን ለገ ዮርዳኖስ ገመ
ኦብዲ አጣድ ብረ ገአኒ፥ አችት ቦእቾ
ኡልፋታ ጭምሰኒ ቦአን፤ ዮሴፍ አችት
ጉያ ቶርበ አባሳፍ እንበስሴ። 11ወር ብየ
ከነአን ኬሰ ታአን ቦእቾ ነሞትን ኦብዲ
አጣድ ብራ ቦአን አርገኒ፥ «ወር ግብጥ
ቦእቾ ጉዳሳ ቦኡት ጅሩ» ወሊን ጇደን፤
ከናፍ እዶ ሰነ «አቤል-ሚዝራይም» ጇደኒ
ሞጋሰን፤ [እንስ «ቦእቾ ወረ ግብጥ»
ጇቹደ]፤ እዶን ሱን ለገ ዮርዳኖስ ገመት
አርገመ።

12 ዮሙስ እልማን ያቆብ አኩመ እን
እሳን አቦሜ እንጎደን*። 13እልማንሳ ሬፈሳ
ብየ ከነአንት ጌሰኒ፥ ሆልቀ ማሲ መክፌላ
ኬሰት አዋለን፤ ማሲ እሰ ፉሌ መምሬ
ጅሩ ከነ አብራሃምቱ ለፈ አዋላ አከ
ተኡፍ ኤፍሮን ነምቾ ብየ ሄትራ ብቴ
ቱሬ*። 14ዮሴፍ ሬፈ አባሳ ኤርገ አዋሌ
ቦዴ፥ ኦቦሎተሳፍ ወረ አዋለ አባሳፍ እሰ
ዱካ ኦል በአን ሁንዱማ ወጅን ብየ ግብ
ጥት እንዴብኤ። *12. 49:29 *13. 23:13-20

ዮሴፍ፥ ኦቦሎትንሳ አከ ህንያዶፍኔፍ ጇጇቤሱሳ

15 ኦቦሎትን ዮሴፍ ኤርገ አባንሳኒ
ዱኤ ያደአኒ፥ «ዮሴፍ ሃሎ ቀበቴ፥ እሰ
ኑእ ሀማ እሰረት ሆጇትኔ ሁንዱማፍ እጃ
ኑባፈተ ተአ» ጇደን*። 16እሳን ዮሴፍት
ኤርገኒ፥ «አባንኬ ኡቱ ህንዱእን ኑእ
ቦሜ፥ 17‹ማሎ፥ እሰ ኦቦሎትንኬ ስት
በሌሰን፥ ሀማ ስረት ሆጇቹዳን እሰ ስየከ
ንስ፥ እሳኒፍ ዲስ!› ጇዳቲ ዮሴፍት
ህማ!» ኑንጇዴ፤ «አመስሞ ኦቦሎት
ንኬ፥ ‹እረ-ደደርበ ገርቦተ ዋቀዮ እሰ ከን
አባኬቲ፥ ሀደራ ኑፍ ዲስ!› ሲን ጇደ
ኒሩ» ጇደን፤ ዮሴፍ ኤርጋሳኒ ዮሙ ደገኤ
እንቦኤ። 18ኦቦሎትንሳስ ዱፈኒ ሚለሳት
ኩፈኒ፥ «ኩኖ፥ ኑእ ሲፍ ገርቦተ
እንታነ!» ጇደን። *15. 27:41

19 ዮሴፍሞ እሳኒን፥ «ህንሶዳትና!
አነቱ እዶ ዋቀዮት እላለማሬ? 20እስን
ሀማ አነረት አኬክተን፥ ዋቀዮ ገሩ ጋሪዳፍ
እሰ ያዴ፤ እን ሉቡ ነሞተ ባይኤ አልቹ
ዳፍ፥ አከ አመ ተኤ ጅሩ ከነ ጎዴ*።
21አመሞ እስን፥ እጆሌንኬሰንስ ዋን በርባ
ድችሱ አከ አርገተን አን ነንጎዳ፥ ህንሶዳ
ትና!» ጇዴ፤ እን ዱቢ ገራ እሳን ጪብሱ
እሳንት ዱበቴ፥ እሳን እንጇጇቤሴ።
*19-20. 45:5፥7

ዳምሰ ዮሴፍ ዱአሳ ዱረ ዳመቴ

22 ዮሴፈፍ፥ ማቲን አባሳቲ ብየ ግብጥ
እንታአን፤ ዮሴፍ ወጋ ድባፍ ኩደን
ጅራቴ። 23እን እጆሌ ኤፍሬም ሀመ
ደሎተ ሰድኢት እንአርጌ፤ አከሱመሞ
እጆሌ ማኪር እልመ ምናሴ እጆሌ ኦፈ
ደልቹት ለካአቴ። 24ዮሴፍ ዮሙስ አቦሎ
ተሳቲን፥ «አን ዱኡፈን ጇደ፤ ዋቀዮ ገሩ
እስን እንያደተ፥ ብየ ከነ ኬሳ ገረ ብየ እሰ
አብራሃም፥ ይስሀቅ፥ ያቆቢፍ ኬኑፍ ከከ
ቴት ኦል እስን እንባሰ» ጇዴ። 25ዮሴፍ
አመስ እልማን እስራኤሊን፥ «ዋቀዮ ዮሙ
እስን ያደቱ፥ ለፌኮ አሲ ፉተኒ አከ ኦል
ባተን አናፍ ከከዳ!» ጇዴ*። 26ዮሴፍ
ነመ ወጋ ድባፍ ኩደኒ ዱሮ ተኤት
እንዱኤ፤ ነሞትንስ ሬፈሳ ቆርቻን ሱኩ
መኒ ጎገሰኒ፥ ብየ ግብጥት ብድሩ አዳን
ሚደገፈሜ ሬፈ ኬሰ ጪብሱዳፍ ሆጇተሜ
ኬሰ እንካአን።
*25. በኡ 13:19፤ ኢያ 24:32፤ እብ 11:22

ሴረ በኡ

ቦቆና 1

ወር እስራኤል ብየ ግብጥት ወል ሆረኒ ባይአቹሳኒ

1እጆሌን ያቆብ እሰ እስራኤል ጇደሜ፥
ወር ማቲሳኒ ፉደተኒ ያቆቢ ወጅን ብየ ግብ
ጥት ገድ ቡአን መቃንሳኒ ከነት አኔ ጅረ፤
2ሩቤን፥ ሽምኦን፥ ሌዊ፥ ይሁዳ፥ 3ይሳ
ኮር፥ ዜቡሎን፥ ቤንያሚን፥ 4ዳን፥ ንፍታ
ሌም፥ ጋድ፥ አሼር፤ 5ሰኙን ያቆብ ኩን ሉቡ
ቶርባተመ ቱረን፤ ዮሴፍ ዱራንዩ ብየ ግብጥ
ቱሬ*። 6በርሳኒ ጌኛን ዮሴፍ፥ አቦሎትንሳ
ሁንድኑ፥ ደሎትን በረ ሰነ ኬሰ ቱረን ሁንድ
ኑስ እንዱአን። 7ሰኙን እስራኤል ወር አችት
ሀፈን ገሩ ወል ሆረኒ፥ ባይአተኒ፥ ጉርሙ
ባይእፈተኒ፥ ጉዳ ጀባተኒ ብይቸ እንጉተን*።

*1-5. ኡመ 46፡8-27 *7. ኡመ 12፡2፤
ፉር 105፡24፤ ሆኤ 7፡17-19

ነሞትን እስራኤል ብየ ግብጥት ጩንቁርፈሙሳኒ

8 ኤርገሲሞ ሞቲን ሃራን ዮሴፍን ህንቤ
ክኔ ቶኮ ብየ ግብጥረት እንሞኤ*። 9ሞትች
ሰበሳቲን፥ «እላ! ነሞትን እስራኤል ኩን
ጉዳ ባይአተኒ ኑት ጀባተኒሩ። 10ኤጋ
እሳን ከነ ጫላ አከ ህንባይአትኔ ጎቹዳፍ፥
ኮታ አፍቻሉማዳን እሳን እንቀበትና፤ ከና
አች ሎል ዮ ከኤ ዲነኬኛ ብረ ጎረኒ፥ ኑሎ
ለኒ ብየ ኬሳ እንበኡ» ጇዴ*። 11ከናፍ
ወር ግብጥ ነሞተ እስራኤል ሆጂ ጀባዳን
ገድ ቀበኒ፥ ሁምናን አከ ሆጄቺሰኒፍ
ነሞተ እት ጎደን፤ ወር እስራኤልስ መንደ
ሮተ ጎምብሳ ምዳኒ ፊቶሚፍ ራምሴስን
ፈረኦኒፍ እንስ ሞቲ ወረ ግብጢፍ እንእጃ
ረን*። 12ደኑዱመ ወር ግብጥ ገድ እሳን
ቀበን ኬሳ፥ ወር እስራኤልሞ ጫላ ባይአ
ተኒ፥ ለፊ ጉተን፤ ከነራ ከን ከኤ ወር
ግብጥ ጀቤሰኒ እሳን እንሶዳተን። 13ወር
ግብጥ እስራኤሎተት ሀማተኒ አከ ገርባት
እሳን ሆጄቺፈተን። 14ሱጼ እሳን ኩትችሲ
ሱዳን፥ ጡጺ እሳን ቶልችሲሱዳን፥ ሆጂ
ገራገራ ማሲ ኬሳ ሆጄቺሱዳንስ ሆጂ እሳ
ንት ኡልፉችሰኒ ጅሬኛ እት ሀዴሰን፤
ሆጂ ከነ ሁንዱማ ሆጄቺሱዳን እሳንት
እንሀማተን።

*8. ፉር 105፡25፤ ሆኤ 7፡18 *10. ሆኤ 7፡19
*11. ኡመ 15፡13፤ 47፡11

15 ዮሙስ ሞቲን ግብጥ ዴስፍቱ ዱበ
ርቶተ እብሮታ ወረ «ሲፍራፍ ጹአ» ጇደ
መኒን፥ 16«ዱበርቶተ ወረ እብሮታ ዮሙ
ዴስፍተን፥ አኩመ ሙጫን ደለቴን ዲረ
ተኤፍ ዱርበ ታቴሼ እላላ! ዲረ ዮ ተኤ
አጇሳ! ዱርበ ዮ ታቴ ገሩ ጅሬኛት ሀም
ብሳ!» ጇዴ። 17ዴስፍቶትን ሱን ገሩ
ዋቀዮን ዋን ሶዳተኒፍ፥ አከ ሞቲን ግብጥ
እሳን አቦሜ ህንጎኔ፤ ሙጮሊን ዲራስ አከ
ጅራተን ጎደን። 18ሞቲን ግብጥ ዮሙስ
ዴስፍቶተ ሰነ ዋምስሴ፥ «ማሊፍ ዱቢ
ከነ በሌስተኒ፥ ሙጮሊን ዲራ አከ ጅራ
ተን ጎተኒ?» እሳኒን ጇዴ።
19 ዴስፍቶትን ሱንሞ ሞትቻን፥ «ዱበር
ቶትን ወረ እብሮታ አከ ዱበርቶተ ወረ
ግብጢ ምት፤ እሳን ጅሬኛሳኒት ጀጀቦደ፥
ዴስፍቶትን ኡቱ እሳን ብረ ህንገእን ደአኒ
እንኤጉ» ጇደን። 20ዋቀዮሞ ዴስፍቶተ ሰናፍ
ጋሪ ጎዴ፤ ነሞትን እስራኤልስ ባይአተኒ ጉዳ
እንጀባተን። 21ወር ዴስፍቱን ዋቀዮን ዋን
ሶዳተኒፍ እንሞ መነ እሳን ጎደቼሴ። 22ከነረት
ሞትች ሰበሳ ሁንዱማ አቦሜ፥ «እጆሌ ዲራ
ወረ እብሮታ ሁንዱማ አከ ደለተኒን ብሻን
አበያ ኬሰ ቡሳ፥ እጆሌ ዱርባሳኒሞ ጅሬኛት
ሀምብሳ!» ጇዴ።

ቦቆና 2

ደሎተ ሙሴ

1በረ ሰነ ነምች ሰኚ ሌዊ ቶኮ ደቄ፥
ሰኚሳ ኬሳ እንተለ ቶኮ ፉዴ*፤ 2ዱበርትቲ
ንስ ኡልፎፍቴ እልመ እንዴሴ፤ ሙጭች
በሬዳ ተኡሳ ዮሙ አርግቴ ጅአ ሰድኢፍ
እሰ እንዶክስቴ*። 3ዩሮ ዶክሱ ደደብዴ
ትሞ ዋን አከ ብድሩ ጥና ደላዱራ ሆጂ
ተሜ ቶኮ ፉቴ፥ ሌሌዳፍ ሀጼዳን
መረግዴ፥ ሙጭቸ እሰ ኬሰ ጪብስቴ፥
ቀርቀረ ለገ አበያ ጀጀበ ኬሰ ኬሴ፤ 4አቦ
ሌቲንሳሞ ወንተ ሙጭች ተኡ እላሉዳፍ
እራ ፈጋቴ እንዳበት ቱርቴ*።

*1. 6፡20 *2. ሆኤ 7፡20፤ እብ 11፡23
*4. ለኮ 26፡59

5 ዮሙስ እንተል ሞትቻሞ ለገ አበያት
ድቀቹዳፍ ዱፍቴ፤ ዱርቦትን እሼዳፍ ኤር
ገመንሞ ቀርቀረ ለግቻ እንአዴሙ ቱረን፤
እሼን ጀጀበ ኬሰት ወንተ አከ ብድሩ ሰነ
አርግቴ፥ ጦምቦሬንሼ አከ እት ፍዱፍ

እንኤርግቴ። 6ወንተ ፍድችሲፍቴ ሰነ
ዮሙ በንቴ ሙጭች አርግቴ፤ ሙጭች
እንቦአ ዋን ቱሬፍ፥ ገራንሼ ጅቤ፥ «ኩን
እጆሌ እብሮታ ኬሳ ቶኮ» ጂቴ። 7ከነ ቦዴ
አቦሌቲንሳ ዱፍቴ እንተለ ሞትቻቲን፥
«ሆስፍቴ አከ ሲፍ ጉድፍቱፍ ደቄ ዱበር
ቶተ እብሮታ ኬሳ ቶኮ ሲፍ ዋሙ?»
ጂቴ። 8እንተል ሞትቻሞ ዴብፍቴ
«ደቅ!» ጂቴን፤ አከስት እንተለቲን
ደቅጨ ሃደ ሙጭቻ ዋምቴ እንፍዴ።
9እንተል ሞትቻ፥ «ሙጫ ከነ ፉዲ ሆስሲ
አናፍ ጉድስ! አንሞ ገቲ ደደቢኬ ሲፈን
ባሳ!» ጂቴን፤ ዱበርትቲንስ ሙጭች
ፉቴ ሆስፍቴ እንጉድፍቴ። 10ሙጭች
ኤርገ ጉደቴ፥ እሼን ገረ እንተለ ሞትቻት
እስ ፍዴ፤ እን እሼዳፍ እልመ ተኤ፤ እሼ
ንሞ፥ «አን ብሻን ኬሳ እስ ባሴረ!»
ጂቴ፥ መቃሳ ሙሴት ሞጋፍቴ*።
*10. ሆኤ 7:21

ሙሴን በቀቴ ብየ ሚድያንት ገሉሳ

11 ሙሴን ነመ ገአ ኤርገ ተኤ፥ ጋፍ
ቶኮ ገረ ሰኚሳት ገድ በኤ ሆጂ እስ በአ
ኡልፋታ እሳንት ተኤ ሰነ እንእላሌ፤ ነምን
ግብጥ ቶኮ እብሮተ ሰኚሳ ኬሳ እስ ቶኮ
ኡቱ ሩኩቱ አርጌ*። 12እን አሲፍ አች
እላሌ ነመ ብራ ቶኮሌ ዬሮ ደቤት፥ ነምቾ
ግብጥ ሰነ አጂሴ ሬፈሳ ጭረቾ ጀለ
ዶክሴ። 13ጉያ እት አኑትስ ዬሮ ገድ
በኤ፥ እብሮትን ለመ ኡቱ ወል ሉለኒ
አርጌ፤ እን ነምቾ እስ በሌሴን፥ «አት
ማሊፍ እብርቾ አከኬቲ ሩኩታ?» ጂዴ።
14ነምችሞ ዴብሴ፥ «አት ኤግዱዳፍ አባ
ፍርዲ አከ ታቱፍ ኤኙቱ ኑረ ስካኤ?
ዮኪስ አኩመ ነምቾ ግብጢ ሰነ አጂፍቴ
አነስ አጂሱ ያዴ?» ጂዴ፤ ዮሙስ
ሙሴን እንሶዳቴ፤ እት ያዴስ፥ «ዱብቾ
ቤከሙንሳ ዱጉመ!» ጂዴ። 15ሞትቾ
ዮሙ ዋኤሳ ደገኤሞ ሙሴ አጂሱ በር
ባዴ፤ ሙሴን ገሩ እስ ጀላ ገረ ብየ ሚድ
ያንት በቀቴ፤ አች ዮሙ ገኤ ቦለ ብሻኒ
ቶኮ ቡኬ እንታኤ*።
*11. እብ 11:24-26 *15. ሆኤ 7:29፤
እብ 11:27

16 ሉብን ሚድያን ቶኮ እጆሌ ዱርባ
ቶርበ ቀበ ቱሬ፤ እሳን ገረ ቦለ ብሻንቻ
ዱፈኒ፥ ቡሻዬ አባሳኒ አባሱዳፍ ብሻን
ቡዱቅስኒ ብድሩት ጉተን*። 17ትክሶትን
ብራሞ ዱፈኒ እራ እሳን እንአርአተን፤
ሙሴን ገሩ አቺ ከኤ ዱርቦተ ሰነ ገርጋሬ
ቡሻዬሳኒ እንአባሴፍ። 18ዱርቦትን ኩን ገረ
አባሳኒ ሬኡኤል[†1] እስ ዬትሮ ጂደሙ፥
ዮሙ ዱፈን፥ እንሞ፥ «ሀርአ ማልቱ
አከስ ደፍተኒ ዴብተኒ?» ጂዴ።
19እሳንሞ፥ «ነመ ግብጢ ቶኮቱ ትክሶተ
ኑራ ዶዌ፥ ብሻንዬ ኑፍ ቡዱቅሴ ቡሻዬ
ኑፍ አባሴ» ጂደን። 20እንሞ
ዱርቦተሳቲን፥ «አመ ነምቾ ኤስ ጅረሬ?
ማሊፍ እስ ዲፍተኒ ዱፍተኒ? ዋማ ቡዴነ
ሀኛቱ!» ጂዴ። *16. 3:1

21 አከስት ሙሴን ነምቾ ብረ ጅራቼ
እንጃለቴ፤ ነምችስ እንተለሳ ሲፎራ
ሙሴፍ እንኬኔ። 22እሼን እልመ ዴሴ፤
ሙሴንሞ፥ «አን ብየ ኦርማት ገላ ተኤረ»
ጂዴ፥ መቃሳ ጌርሾምት ሞጋሴ* [«ጌር
ሾም» ጂቹን «ገላ» ጂቹደ]። *22. 18:3-4

23 በረ ባይኤ ቦዴ ሞቲን ብየ ግብጥ
እንዱኤ፤ ነሞትን እስራኤልሞ ገርቡማሳኒ
ኬሰት አደኒ ገርጋርሳፍ እንእየተን፤ እን
እሳን ገርቡማ ኬሳ እየተንስ ገረ ዋቀዮት
አል በኤ። 24ዋቀዮ ዮሙስ አድናሳኒ
ደገኤ፥ ከኩ አብራሃሚፍ፥ ይስሀቂፍ፥
ያቆቢፍስ ከከቴ እንያደቴ*፤ 25ዋቀዮ አከ
እስራኤሎትን እት ጅረን ቤኬ፥ እሳን
እንእላሌ።
*24. ኡመ 15:18፤ 17:1-14፤ 26:3-4፤
28:13-22

ቦቆና 3
ዋመሙ ሙሴ

1ሙሴን ቡሻዬ ዬትሮ አብዬሳ ሉበ
ሚድያን እንትክስ ቱሬ፤ ጋፍ ቶኮ ቡሻዬ
ለፈ ኦና ኬስ ደበርሴ ገረ ሆሬብ[†2] ቱሉ
ዋቀዮ እስ ሲና ጂደሙ ዱፌ*። 2አችት
ኤርገማን ዋቀዮ አረበ እብዳ እስ ሁጢ
ቆራቲ ቶኮ ኬሳ ቦበኡ ኬሰት ሙሴት
ሙልአቴ፤ ሙሴንስ ገረ ሁጢ ቆራትቻ
እላሌ፥ ኩኖ፥ ሁጥቸረት እብድ
እንአርገመ ቱሬ፥ ገሩ ህንጉበትኔ*።

[†1]በኡ 2:18 «ሬኡኤል» እዶ ብራትሞ (3:1) «ዬትሮ» ጂደመ፤ ገሩ ቶከቼመ።
[†2]በኡ 3:1 «ሆሬብ» እዶ ብራትሞ (19:11) «ሲና» ጂደመ፤ ገሩ ቱሉ ቶከቾ።

3ዮሙስ ሙሴን፥ «ወንተ ጉዳ ሙልአቱ
ከነ እት ጎሬ ነንእላለ፤ ሁጢን ቆራቲ ኩን
ማሊፍ ህንጉበትኔ ላታ?» ጇዴ። 4ዋቀዮ
ጎፍታንሞ ሙሴን ከነ እላሉዳፍ አከ እት
ጎሬ አርጌ፥ ሁጦቾ ቆራቲ ኬሳ፥ «ሙሴ!
ሙሴ!» ጇዴ ዋሜ፤ ሙሴንሞ፥ «ኩኖ
አሰን ጅረ» ጇዴ። 5አመስ ዋቀዮ፥ «አስ
ህንድአትን! እዶን አት እረ ዳበቴ ጅርቱ
ለፌ ቁልቁላአ ዋን ተኤፍ፥ ኮጄ ሚለኬቲ
ባፈዱ!» ጇዴ*። 6እት ፉፌስ፥ «አን
ዋቀዮ እሰ ከን አቦተኬቲት፥ ዋቀዮ እሰ
ከን አብራሃም፥ ዋቀዮ እሰ ከን ይስሀቅ፥
ዋቀዮ እሰ ከን ያቆብስ» እቲን ጇዴ፤
ከነራ ከን ከኤ ሙሴን ገረ ዋቀዮ እላሉ
ሶዳቴ ፉለሳ እንዶክፈቴ*።

*1. 4:27፤ 18:5፤ 24:13፤ 1ሞቶ 19:8
*2. ኬሰ 33:16 *5. ኡመ 28:17፤ ኢያ 5:15
*6. 4:5፤ 6:3፤ ማቴ 22:32

7 ዮሙስ ዋቀዮ፥ «ገድ ቀበሙ ሰበኮ
ወረ ግብጥ ጅረኒ አርጌረ፤ እሰ እሳን ወረ
ሁምናን እሳን ሆጇቺሰን ጇላ በኡዳፍ እየ
ተንስ ደገኤረ፤ ድጵነሳኒስ አን ቤከ*፤
8አን ሀርከ ወረ ግብጥ ኬሳ እሳን ባሱዳፍ
ገድ ቡኤረ፤ ብየ ሰነ ኬሳ ገረ ብየ ጋሪት፥
ብየ በልአት፥ ብየ አነኒፍ ደመ ባሱት፥
ለፌ ከነአኖታ፥ ሄቶታ፥ አሞሮታ፥ ጴሪ
ዞታ፥ ሂዎታ፥ ይቡሶታትስ ኦል እሳን ነን
ባሰ፤ 9አመ ኩኖ፥ እየትን እስራኤሎታ
ነብረ ገኤረ፤ አከ ወር ግብጥ እት እሳን
ጩንቁርሰንስ አርጌረ። 10አን ሞቲ ግብ
ጥት ስንኤርገ፥ ደቅ፥ ሰበኮ እስራኤልን
ብየ ግብጢቲ ባስ!» ጇዴ። 11ሙሴንሞ
ዋቀዮን፥ «ገረ ሞቲ ግብጥ ደቄ፥ ሰበ እስ
ራኤል ብየ ግብጢቲ ከነን ባሱ አን
ኤኙ?» ጇዴ። 12ዋቀዮሞ ሙሴዳን፥
«አን ሲወጅን ነንተአ፤ አት ሰበ ሰነ ብየ
ግብጢቲ ዮሙ ባፍቱ፥ ቱሉ ከነረት ዋቀ
ዮፍ ሰገዱፍ ጅርቱ፤ ስኤርጉኮቲፍስ ኩን
ምልክተ ሲፍ እንተአ» ጇዴ*።

*7. 2:23 *12. 3:18፤ 4:23፤ 5:3፤ 8:1፤
9:1፥3

13 ሙሴን ዮሙስ ዋቀዮን፥ «አን ሰበ
እስራኤል ብረ ደቄ፥ ‹ዋቀዮ እሰ ከን አቦ
ተኬሰኒቱ እስንት አነ ኤርጌ› ዮሙን እሳ
ኒን ጇዱ፥ እሳንሞ ‹መቃንሳ ኤኙ?›
ጇደኒ ነጋፈቱ፤ አንሞ ማል እሳኒን
ጇዱሬ?» ጇዴ።

14 ዋቀዮ ዴብሴ ሙሴዳን፥ «አን ‹እሰ
ጅራታደ› አትሞ ሰበ እስራኤሊን፥ ‹እን ጅራ
ታን እስንት ነኤርጌረ› እንጇተ*፤ 15በረ ሁን
ዱማ መቃንኮ እሰ ከነ፥ ደሎተ ሁንዱማ
ኬሰትስ ከኑማን ነንያደተመ» ጇዴ፤ ዋቀዮ
አመስ ሙሴዳን፥ «ሰበ እስራኤሊን፥ ‹ዋቀዮ
ጎፍታን እን ከን አቦተኬሰኒ፥ ዋቀዮ እን ከን
አብራሃም፥ ዋቀዮ እን ከን ይስሀቅ፥ ዋቀዮ
እን ከን ያቆብስ እስንት ነኤርጌረ› ጇድ*!»
16አከሱመስ ደቂ፥ ማንጉዶተ እስራኤል
ወልት ቀብ፥ እሳኒን፥ «ዋቀዮ ጎፍታን እን
ከን አቦተኬሰኒ፥ ዋቀዮ እን ከን አብራሃም፥
እን ከን ይስሀቅ፥ እን ከን ያቆብስ አነት ሙል
አቴ፥ አነት ዱበቴ፥ ‹አን ወንተ ብየ ግብጥት
እስንረት ሆጇተሜ እላሴ አርጌረ፤ 17አን ገድ
ቀበሙ ብየ ግብጥት እስንረ ገኤ ኬሳ እስን
ባሴ፥ ገረ ብየ አኒፍ ደመ ባሱት፥ ብየ ከነአ
ኖታ፥ ሄቶታ፥ አሞሮታ፥ ጴሪዞታ፥
ሂዎታ፥ ይቡሶታትስ ኦል እስን ባሱዳፍ
ሙርቶ ጎዴረ ናንጇዴ› ጇዲ እሳንት ህም!
18ማንጉዶትን እስራኤል ዱቢኬ
እንደገኡ፤ እስንስሞ ወሊ ወጅን ሞቲ
ግብጥ ብረ ደቅጠኒ ሞትቻን፥ ‹ዋቀዮ ጎፍ
ታን ወረ እብሮታ ኑት ሙልአቴረ፥ ኤጋ
ከራ ጉያ ሰድኢ ለፌ ኦና ኬሰ አዴምኔ፥
ዋቀዮኬኘ ጎፍትቻፍ አርሳ እንድኤስነ!›
እንጇቱ*። 19‹ሞቲን ግብጥ እሬ ጇባዳን ዮ
ግድሲፈሜ መሌ፥ አዴሙዳፍ አከ እን
ገድ እስን ህንዲፍኔ አን ቤከ። 20አን ገሩ
ሀርከኮ ኦል ነንፉደደ፥ ድንቂ አን አቾ
ኬሰት ሆጇዱ ሁንዱማንስ ወረ ግብጥ ነን
ደአ፤ ሞትቾ ከነረት ገድ እስን እንዲስ።
21ሰብን ኩን ወረ ግብጥ ዱረት ፉረ ቶላዳን
አከ እላለሙ ነንጎደ፤ ዮሙ ባተን ሀርከ
ዱዋ ህንአዴምተን። 22ዱበርቲን አዱመ
አዳን ዱበርቲ ግብጢ እሼ ኦላሼራ፥ እሼ
መነሼ ጅርቱራስ፥ ምአ ሜቲ፥ ምአ
ወርቄ፥ ኡፈተስ ጋፌቴ እንፉደት፤ ምእ
ቾስ እልማንኬሰኒፍ እንተሎተኬሰንት
እንነቅጡ፥ ኡፈትቾስ እት እንኡፍፍቱ፤
አከስት እስን ወረ ግብጥ ሀርከ-ቁላ እንሀም
ብፍቱ› ጇድ*!» ጇዴ።

*14. ሙል 1:4፥8 *15. 6:2-3፤ ኢሳ 42:8
*18. 3:12፤ 5:1፥3 *21-22. 11:2-3፤
12:35-36፤ ኡመ 15:14

ቦቆና 4
ዋቀዮ ሁምነ ድንቅሲሳ ሙሴዳፍ ኬኑሳ

1 ዮሙስ ሙሴን ዴብሴ፥ «ኩኖ ሰብን
እስራኤል፥ ‹ዋቀዮ ስት ህንሙልአትኔ›
ናንጇደኒ፥ አነ ህንአመነን፥ ዱቢኮስ ህንደ
ገአን ተአ» ጇዴ።
2 ከነረት ዋቀዮ፥ «ማል እን ሀርከኬ
ኬሳ?» ጇዴን፤ እንሞ፥ «ኡሌደ»
ጇዴ።
3 ጎፍታንሞ፥ «ኡልቾ ለፈ ቡስ!»
ጇዴን፤ እንስ ለፈ ቡፍናን፥ ኡልች ቦፈ
ተኤ፤ ሙሴንስ እራ እንበቀቴ*። 4 ዋቀዮ
ገሩ ሙሴዳን፥ «‹ሀርከኬ ሂጠዱ ኤጌሳ
ቀብ!› ጇዴ፤ ሙሴንስ ሂጠቴ ቀቤ፤ እን
ዮሙስ ሀርከሳ ኬሰት ዴብኤ ኡሌ ተኤ።
5 ኤጋ፥ ‹ከናን አን ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን
አቦተሳኒ፥ ዋቀዮ እን ከን አብራሃም፥
ዋቀዮ እን ከን ይስሀቅ፥ ዋቀዮ እን ከን
ያቆብ አከ ስት ሙልአቴ እንአመኑ›»
ጇዴ። 6 እት ደበሌስ ዋቀዮ፥ «ሀርከኬ
ደቻሳ ወያኬቲ ኬሰ ካእ!» ጇዴን፤ እንስ
ሀርከሳ ደቻሳ ወያሳቲ ኬሰ እንካኤ፤ ዬሮ
እን ሀርከሳ ገድ ባሴሞ፥ ኩኖ፥ ሀርከሳ
ለምጥአሜ[†3] አዲ አከ ቦረሌ ተኤ። 7 አሞ
ዋቀዮ፥ «ሀርከኬ ዴብሲ ደቻሳ ወያኬቲ
ኬሰ ካእ!» ጇዴ፤ እንስ ሀርከሳ ዴብሴ
ደቻሳ ወያሳቲ ኬሰ ካኤ፤ ዬሮ እን አቾ
ኬሳ ባሴሞ፥ ኩኖ፥ አከሳ ዱራት ዴብኤፊ
ጎጋሳ እሰ ካን ፈካቴ። 8 ዮሙስ ዋቀዮ፥
«እሳን ዮ ስአመኑ ደባተን፥ ምልክተ እሰ
ዱራ ከናንስ ቶሌ ዮ ጇቹ ደባተን፥
ምልክተ እሰ ቦዴ ከናን እንአመኑ፤ 9 እሳን
ምልክተ ከነ ለማንዩ ዮ አመኑ ደባተን፥
ዱቢኬስ ዮ ደገኡ ደባተንሞ ብሻን ለገ
አበያቲ ቡዱቅሲ፥ ለፈ ጎጋረት ደንገላስ!
ብሻን እን አት ለገ አበያቲ ቡዱቅስቱ ሱን
ለፈ ጎጋ ሰነረት ዲገ እንተአ» ጇዴን*።
*3. 7:10 *9. 7:17-21
10 ሙሴን ገሩ ዋቀዮን፥ «ያ ጎፍታኮ፥
አን ዱርስ ነመ አረበ ቀጇሎ ምት፥ ኤርገ
አት አነ ገርብቾኬት ዱበቴ ጇልቀቤስ አን
ነመ አከሲ ህንታኔ፤ አን አፉንኮ ህደ
ማደ፥ አረብንኮስ አነት እንኡልፉተ»
ጇዴ*። 11 ዮሙስ ዋቀዮሞ፥ «አፉን ነማ
ኤኙቱ ኡሜ? ኤኙቱ ድዳ ዮኪስ ዱዳ፥
ከን አርጉ ዮኪስ ጃማ እሰ ጎዳ? አነ ዋቀዮ
ምቲሬ*? 12 ከናፍ አመ አት ደቅ፥ አንሞ
አከ አት ዱበቱፍ ስንገርጋረ! ዋን አት
ዱበቱስ ስንበርሲሰ!» ጇዴን*። 13 እን
ገሩ፥ «ያ ጎፍታኮ፥ ሀደራ ነመ ብራ ኡቱ
ኤርግቴ እንወየ» ጇዴ።
*10. 3:11፤ 6:12፥30፤ ኤር 1:6-10
*11. ፋር 94:9 *12. ኪሰ 18:18፤
ማቴ 10:19-20
14 ዮሙስ ዴከምስ ዋቀዮ ሙሴረት
እንቦበኤ፤ ሙሴዳን፥ «አቦሌስኬ አሮን፥
ሰኺን ሌዊ ጅረ ምቲ? እን በኤሰ ጎዴ አከ
ዱበቱ አን ቤከ፤ ኩኖ፥ እን ስስመቹዳፍ
እንበአ፥ ዮሙ ስአርጉስ ገራሳት
እንገመደ። 15 አት እሰት እንዱበተ፥
ዱብቾ አፉንሳ ኬሰ እንኬሰ፤ አንሞ አከ
አት ዱበቱፍ፥ አከ እን ዱበቱፍስ ነንገር
ጋረ፤ ወንተ ሆጇተንስ አን እስን ነንበር
ሲሰ። 16 እን ዋን አት ዱበቹፍ ጇቱ
ነሞተት ሲፍ እንዱበተ፤ እን አፉን ሲፍ
እንተአ፥ አትሞ አነ ዋቀዮፍ አፉን ታቴ
እሰት ከን ዱበቱ እንታተ*። 17 አት ኡሌ
እቲን ምልክተ አርግሲፍቱ ከነ ኦፍ ሀር
ከት እንቀበተ» ጇዴ። *16. 7:1-2

ሙሴን ብየ ግብጥት ዴብኡሳ

18 ሙሴን አቼ አዴሜ ገረ ዬትሮ ገረ
አብዩሳት ዴብኤ፥ «ከኤ ገረ ሰኚኮ ወረ
ብየ ግብጥ ጅረኒ ደቄ፥ ጅሩፍ ህንጅረኒሳኒ
ነንእላለ!» ጇዴን፤ ዬትሮሞ ሙሴዳን፥
«ነጋዳን ደቅ!» ጇዴ። 19 ዋቀዮ ዮሙስ
ብየ ሚድያንት ሙሴዳን፥ «ወር ሉቡኬ
በሌሱ በርባዳ ቱረን ሁንድኑ አመ ዱአ
ኒሩ፥ ዴብኢ ገረ ብየ ግብጥ ደቅ!»
ጇዴ። 20 ከነረት ሙሴን ሃደ መናሳፍ እል
ማንሳ ሀሬረ ካኤ ፉደቴ፥ ገረ ብየ ግብጥት
እንዴብኤ፤ ሙሴን ሀርከሳትሞ ኡሌ እሰ
ዋቀዮ ጇዴን ሰነ እንባተ ቱሬ*።
*20. 18:2-4
21 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ «ዬሮ
ዴብቴ ገረ ብየ ግብጥ ደቅጡት፥ ድንቂ
አን ሆጇቹዳፍ ሁምነ ሲፍ ኬኔ ፉለ ሞቲ
ብየሲ ዱረት አከ አርግሲፍቱፍ ያዳን
ቀበዱ! ገሩ አከ እን ሰበ ሰነ ገድ ህንዲፍ
ኔት፥ አን መተ-ጇቤሰ እሰ ነንጎደ*»።
22 አትሞ ሞትቾት፥ «ዋቀዮ፥ ‹እስራ
ኤል፥ እልመኮ እሰ አንገፈ*፥ 23 አን ከነን

[†3] በኡ 4:6 «ለምጢ» ወረ እብሮታፍ ዱኩበ ጎጋ ነማ ቱቁ ሁንዱማት መሌ ጎሰ ቶኮ ዱዋ ምት።

ስት ዱበዱ፥ እልምኮ ደቈ አከ አናፍ ሆጄ
ቱት፥ ገድ ዲስ! አት እሰ ገድ ዲሱ ዮ
ድዴሞ፥ ኩኖ፥ አን እልመኬ እሰ አንገፈ
ነንአጄስ› ጄዴረ» ጄዲ ህም* !
*21. 7፡3፥13፤ ኬሰ 29፡3-4፤ ኢሳ 6፡10፤
ሮማ 9፡18 *22. ኬሰ 1፡31፤ 14፡1፤ 32፡6፤
ሆሴ 11፡1 *23. 12፡29፤ 11፡5

24 ዋቀዮ ከራረት እዶ ቡፈታት
ሙሴት ዱፌ፥ ሙሴ አጄሱ በርባዴ*።
25 ሲፎራንሞ ደጋ ቀረ ቀቡ ፉደቴ፥ ጎጋ
ፎን እልመሼ ሀጉጌ ደግነ ቀብዴ፥ እሰ
እቲ ኩቴ ሰናን ጉዴደ ሙሴ ግዱ
እንቱቅጤ፤ አቹማንስ፥ «አት አናፍ
ድርሰ ምስሮ ዲጋት» ጄቴን*። 26 ዋቀዮሞ
እሰ እንዲሴ፤ ዮሙስ እሼን ዋኤ ደግነ-ቀ
ባቲፍ «ድርሰ ምስሮ ዲጋት» ጄቴ።
*24. ኡመ 32፡24-32 *25. ኡመ 17፡9-14፤
ኢያ 5፡2-3

27 ዋቀዮ ግዱ ከነት አሮኒን፥ «ከእ፥
ሙሴ ስሙዳፍ ገረ ለፈ ኦና ደቅ!»
ጄዴ፤ እንስ ደቈ ቱሉ ዋቀዮረት እሰ
አርጌ፥ እንዱዱንገቴ*። 28 ዮሙስ ሙሴን
ዱቢ ዋቀዮ አከ እን ዱበቱፍ እሰ ኤርጌ
ሁንዱማ፥ ምልክተ አከ እን አርግሲሱፍ
እሰ አቦሜ ሁንዱማስ አሮንት እንህሜ።
29 ከነ ቦዴ ሙሴፍ አሮን ደቀኒ ማንጉዶተ
ሰበ እስራኤል ሁንዱማ ወልት ቀበን።
30 አሮንሞ ዱቢ ዋቀዮ ሙሴት ዱበቴ ሁን
ዱማ እሳንት እንህሜ፤ ዮሙስ ሙሴን
ምልክትቸ ሰነ እጀ ሰበ ሰና ዱረት እንአር
ግሲሴ። 31 ሰብን ሱንስ እንአመነን፤ ዋቀዮ
ሰበ እስራኤልን አከ እላሌ፥ ገድ ቀበሙሳ
ኒስ አከ አርጌ ዬሮ ደገአንትሞ ቆመአኒ
እንሰገደን*። *27. 3፡1 *31. 3፡16

ቦቆና 5

ዱበቹ ሙሴረት ሞቲን ግብፐ ሰበ እስራኤልረት ሚዳ ጀቤሱሳ

1 ከነ ቦዴ ሙሴኒፍ አሮን ሞትቸ ብረ
ደቀኒ፥ «ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን እስራ
ኤል፥ ‹ሰብንኮ ለፈ ኦናት አያነ አናፍ
ሀአያኔፈተኒ፥ ገድ እሳን ዲስ!› ጄዴ»
ጄደን*። 2 ሞትችሞ ዴብሴ፥ «ዋቀዮ
እን አን ሰገሌሳ ደገኤ ነሞተ እስራኤል
ገድ ዲሱ ኩን ኤኙ እኒ? አን ዋቀዮን
ህንቤኩ፥ ነሞተ እስራኤልስሞ ገድ ህን
ዲሱ» ጄዴ*። 3 አመስ ሙሴኒፍ
አሮን፥ «ዋቀዮ እን ከን ወረ እብሮታ
ኑት ሙልአቴረ፤ ኤጋ ከራ ጉያ ሰድኢ
ለፈ ኦና ኬሰ አዴምኔ፥ ዋቀዮኬኘ ጎፍ
ትቻፍ አርሳ እንድኤስነ! ኑእ ከነ ዮ
ጎቹ ደባትኔ፥ እን ደእቸ ዮኪስ ወራነ
ኑት እንፍደ» ጄደን*። 4 ሞቲን ወረ
ግብፐ ገሩ፥ ሙሴፍ አሮኒን፥ «እስን
ጀረ ከነ ማሊፍ ሆጂ ዶውቱ? ‹ደቃ
በአኬስን ባዳ!›» ጄዴ፤ 5 ሞትች እት
ፉፌ፥ «ጀር ኩን አመዩ ወረ ብየ ከና
ጫላ ባይአተኒሩ፤ እስንሞ አከ እሳን
ሆጂ ዲስኒ ቦቆተን እንበርባዱ!»
ጄዴ*።
*1. 3፡18፤ 7፡16፤ 8፡1፤ 9፡1፥13
*2. 2ሞቶ 18፡35፤ ኢዮ 21፡15፤ ዳን 3፡15
*3. 3፡12 *5. 1፡7፥12

6 ሞትች ጋፈሱመ ወረ ሁምናን እሳን
ሆጄቺስን፥ ወረ ሆጂ ጌጌስንስ ዮሙ
አቦሜ፥ 7 «ጭዲ እሰ ሆጂ ጡጺቲፍ ሀመ
አማት ጀረ ከናፍ ኬና ቱርተን፥ እሳን ኦፈ
ሳኒቲ ደቀኒ ሀበርባደተን መሌ፥ ስአች
እስን ህንኬንናፍ! 8 ለኩብሰ ጡጺ እሳን
ሆጄተኒስ እራ ህንጨብስና፥ ሀሙመ ዱር
እት ሙረሜ አከ ፍደን ጎዳ! ጀረ ከነት
ሆጂቱ ጥናቴ፥ ከናፍ ‹ደቅኔ ዋቀዮኬኛፍ
አርሳ ድኤስነ› ጄደኒ አነት እዩ። 9 እሳን
ዱቢ ዋኤ ህንባፍኔ ደጌፈቹ ዲስኒ፥ ሆጂሳ
ኒት አከ ቀበመኒፍ፥ ሆጂን ኡልፉታን እሳ
ንረ ሀካአሙ!» ጄዴ።

10 ወር ሁምናን እሳን ሆጄቺስኒፍ ወር
ሆጂ ጌጌስን አቺ በአኒ ሰበ ሰናን፥
«ሞቲን፥ ‹ስአች አን ጭዲ እስኒፍ ህን
ኬኑ፥ 11 እስን ኦፈኬስኒ ደቃቲ ለፈ አርግ
ተኒ ጭዲ በርባደዳ፤ ገሩ ሆጂኬስን ዱሪራ
ወንት ቶኮሌ ህንህርአትን› ጄዴ» ጄደን!
12 ጀርስ አከ ጭዲት ጡጺ እቲን ሆጄቹ
ዳፍ፥ እዶ ምዳን እራ ሃመሜ ቀርሚ
ወልት ቀበቹዳፍ፥ ጉቱማ ብየ ግብፐ ኬሰ
እንተምሰአን። 13 ወር ሁምናን እሳን ሆጄ
ቺስንሞ፥ «እሰ ዱር ዬሮ ጭዲ አርገተን
ጉያ ጉያት ሆጄተን፥ አመስሞ ሀሙመ ሰነ
ጉያ ጉያት ሆጄዳ!» ጄደኒ እሳን እንጀር
ጀርሱ ቱረን። 14 ወር ሞትቻፍ ሁምናን
እሳን ሆጄቺስንሞ፥ ሰበ እስራኤል ኬሳ
ወረ ኦፈሳኒቲ ሆጂ ጌጌሱረ ካአን ሰነ
ሬበኒ፥ «ሀርአፍ ከሌሰሞ ማሊፍ ለኩብሰ
ጡጺ እሰ ዱር ሆጄተንራ ህርእፍተኒ?»
ጄደኒ ጋፈተን።

15 ወር ሰበ እስራኤል ኬሳ ሆጂ ጌጌ
ሱረ ካአመን ገረ ሞትቻ ደቀኒ እየተኒ፥
«ማሊፍ ኑእ ሆጂቶተኬ አከስ ኀታ?
16 ኑእ ሆጂቶተኬፍ ጭዲን ህንኬነምኔ፥
ገሩ ጡጺ ሆጂዳ ኑን ጀዱ፤ ከኑመረትዩ
ኩኖ ሆጂቶትንኬ እንሬበሙ፥ ገሩ በሴሳ
ንሞ ከን ነሞተኬቲት» ጀደን። 17 ሞት
ችሞ፥ «እስን ድባአደ፥ ሆጂ
ህንሆጂተን! ከናፍ ‹ደቅኔ ዋቀዮፍ አርሳ
ድኤስን› ጀቱ፤ 18 አመ ለፈ ሆጂኬሰኒት
ዴብአ ሆጂዳ! ሀመ እስንት ሙረሜ
እንድኤስቱ፥ ገሩ ጭዲን እስኒፍ ህንኬ
ነሙ!» ጀዴ። 19 ሰበ እስራኤል ኬሳ ወር
ሆጂ ጌጌሱረ ካአመን፥ ለኮብስ ጡጺ እሳን
ጉያ ጉያት ሆጂተን አከ ህንህርአትኔ ዮሙ
እሳንት ህመሜት፥ ወንተ ሀማ ኬስ አከ
ቡአን እንአርገን።

ሙሴን ረክነ ሰበሳ ኀፍታት ድኤሱሳ

20 ወር ሆጂ ጌጌስን ሱን ሞትቸ ብራ
ከአኒ፥ ሙሴዳፍ አሮን ወረ እሳን ኤጋ
ቱረንት በአን፤ 21 ሙሴዳፍ አሮኒንሞ፥
«ፎሊንኬኘ ሞትቻፍ ሆጂቶተሳ ብረት አከ
ጥራኡ ኀተኒ፥ ብላ እሳን እቲን ኑአጀሰንስ
ሀርከሳኒት አከ ኬንተንት ዋን ለካአሙፍ፥
ዋቀዮ እስንት ሀእላሉ! እስንት ሀፈረ
ዱስ!» ጀደን።

22 ሙሴንሞ ዴብኤ ዋቀዮን፥ «ያ
ኀፍታ፥ ማሊፍ ሰበ ከነት ወንተ ሀማ
ፍዴ? ኤጋ ማሊፍ አነ ኤርግቴሬ?
23 ኤርገ አን ሞትቸ ብረ ዱፌ መቃኬቲን
እሰት ዱበቹ ጀልቀቤ፥ እን ወንተ ሀማ ሰበ
ከነራን ገኤረ፥ አትሞ ሰበኬ ከነ ኦልቹዳፍ
ዋን ቶኮሌ ህንኀኔ» ጀዴ።

ቦቆና 6

ዋቀዮ ሙሴዳፍ ዴቢ ኬኔ፥ አመስ እሰ ኤርጉሳ

1 ዋቀዮሞ ሙሴዳን፥ «ሞትች ሀርከኮ
እሰ ጀባዳን ቀበሜ ዋን እሳን ገድ ዲሱፍ፥
እን ብየሳ ኬሳዩ ኦፌ አከ እሳን ባሱፍ፥
አመ እሬኮ እሰ ጭማዳን ዋነን እሰረት
ሆጂዱ አርጉፍ ጅርተ» ጀዴ*።

*1. 11፡1፤ 12፡33

2 ዮሙስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «አን ዋቀ
ዮደ፤ 3 አን ዋቀዮ እን ሁንዱማ ደንደኡ፥
አብራሃምት፥ ይስሀቅት፥ ያቆብትስ ሙል
አዴረ፤ ገሩ መቃንኮ ‹ዋቀዮ እሰ ጅራ
ታደ› ጀዴ እሳንት ኦፍ ህንቤክስፍኔ*።
4 ብየ ከነአን ብየ ተከ ገላ ተአኒ ኬስ ጅራ
ተን እሳኒፍ ኬኑዳፍሞ ከኩ እሳኒ ወጅን
ገሴረ*። 5 ከነ መሴሞ አድና እስራኤሎተ
ወረ ነሞትን ብየ ግብጥ አከ ገርባት ሆጂቺ
ፈቻ ቱረኒ ደገኤ፥ ከኩኮ ያደዴረ። 6 ኤጋ
እስራኤሎታን፥ ‹አን ዋቀዮደ! በአ ወረ
ግብጥ ጀላ እስን ነንባሰ፥ ገርቡማሳኒ ኬሳስ
እስን ነንኦልቻ፤ አን እሬኮ ኦል ፉደዴ
ፍርዲ ጉርጉዳዳን እስን ነንፉረ። 7 አን
ሰበኮ እስን ኀደዴ እስን ነንስመደ፥ ዋቀዮ
ኬሰንስ እስኒፍ ነንተአ፤ እስንሞ አን ዋቀ
ዮኬሰን ኀፍትቻ እሰ በአ ወረ ግብጥ ጀላ
እስን ባሱ አከን ተኤ እንቤክቱ*። 8 አን ብየ
እስን አብራሃም፥ ይስሀቅ፥ ያቆቢፍ ኬኑ
ዳፍ ከከዴ ሰነት እስን ነንገልቻ፥ ዱንፋኬ
ሰን ኀዴስ እስኒፍ ነንኬነ፤ አን ዋቀዮደ›
ጀድ!» ጀዴ*። 9 ሙሴንስ እስራኤሎተት
ከነ እንህሜ፥ እሳን ገሩ ያድንሳኒ ዋን
ጨቤፍ፥ ገርቡማንስ ዋን እሳንት ጀባቴፍ
እሰ ህንደጌፈትኔ።

*3. ኡመ 17፡1፤ 28፡3፤ 35፡11፤
በኡ 3፡14-15 *4. ኡመ 12፡7፤ 17፡7-8
*7. ሌዎ 11፡45 *8. ኡመ 22፡16

10 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 11 «ገረ
ሞቲ ግብጥ ደቂቲ አከ እን እስራኤሎተ
ብየሳ ኬሳ ገድ ዲሱ፥ እት ዱበዱ!»
ጀዴን። 12 ሙሴን ገሩ ዋቀዮ ዱረት
ዴብሴ፥ «ኩኖ ሰብን እስራኤልዩ አነ ህን
ደጌኘ፥ አተምት ሞትችሞ አነ ነመ አፋ
ንሳ ቀጀልቼ ህንዱበትኔ[†4] ደገአሬ?»
ጀዴ*። 13 ዋቀዮ ገሩ ሙሴፍ አሮንት
ዱበቴ፥ እስራኤሎተ ብየ ግብጥ ኬሳ
ባሱዳፍ፥ ደቀኒ እስራኤሎተት፥ ሞቲ
ግብጥትስ አከ ህመን እሳን አበሜ።

*12. 4፡10

ህደ ደሎተ ሙሴፍ አሮን

14 ወር መቃንሳኒ ከነት ፉፌ ጅሩስ፥
ዱረ-ቡቱ ሰኘ አቦተሳኒ ኬሳ ዋመመኒደ፤
እልማን ሩቤን እልመ እስራኤል እሰ አን
ገፉ፥ ሄኖክ፥ ፈሉ፥ ሄዝሮኒፍ ከርሚደ፤
እሳን ኩን ኀሰ ሩቤን። 15 እልማን ሽምኦን፥
ይሙኤል፥ ያሚን፥ ኦሀድ፥ ያኪን፥ ዞሃ

[†4] በኡ 6፡12፥30 «ነመ አፋንሳ ቀጀልቼ ህንዱበትኔ» እብ «ነመ ህዲንሳ ደግነ ህንቀበምን»

ሪፍ ሻውል፤ ሻውልን ዱርበ ወረ ከነአንቱ
ደኤ፤ እሳን ኩንሞ ጎሰ ሽምኦን።
16 ከነት ኣኔሞ መቃ እልማን ሌዊቱ
አከ ደሎተሳኒት ዱፈ፤ እሳን ጌርሾን፥
ቄሃት፥ ሜራሪደ፤ ሌዊ ሀመ ወጋ ድባፍ
ሶዶሚ ቶርበ ጉቱት እንጅራቴ*።
17 እልማን ጌርሾንሞ፥ አከ ጎሰሳኒት
ሊብኒፍ ሽሜኢ ቱረን። 18 እልማን
ቄሃት፥ አምራም፥ ይዝሃር፥ ሄብሮን፥
ኡዚኤልስ፤ በር ጅሬኘ ቄሃት ወጋ
ድባፍ ሶዶሚ ሰድእ ቱሬ። 19 እልማን
ሜራሪ፥ ማህሊ፥ ሙሺስ፥ እሳን ኩን
አከ ደሎተሳኒት ጎሰ ሌዊ ቱረን*።
20 አምራም ዮኬቤድን ኦቦሌቲ አባሳ
ፉዴ፥ እሼን አሮኒፍ ሙሴ እንዴሴፍ፤
በር አምራም ጅራቴ ወጋ ድባፍ ሶዶሚ
ቶርበ ቱሬ*።

*14-16. ኡመ 46፡9-11 *16-19. ለኮ 3፡17-20
1ሴና 5፡27-30፤ 6፡1-4 *20. 2፡1-2

21 እልማን ይዝሃርሞ፥ ቆራህ፥
ኔፌግ፥ ዚክሪስ ቱረን። 22 እልማን ኡዚ
ኤልሞ፥ ሚሻኤል፥ ኤልዛፋኒፍ ሲት
ሪደ*። 23 አሮን፥ ኤሊሼባ እንተለ
አሚናዳብ ኦቦሌቲ ነህሾን ፉዴ፤ እሼን
ናዳብ፥ አቢሁ፥ ኤሌአዛሪፍ ኢታማርን
ዴሴፍ*። 24 እልማን ቆራህ፥ አሲር፥
ኤልቃናፍ አቢአሳፍ ቱረን፤ እሳን ኩን
ጎሰ ቆራሆታት። 25 ኤሌአዛር እልም
አሮን ዱርቦተ ፉቲኤል ኬሳ ቶኮ ፉዴ፤
እሼን ፊኔሃስን ዴሴፍ፤ እሳን ኩን አከ
ጎሰ ጎሰሳኒት ዱረ-ቡቱ አቦተ ሰፒ
ሌዊት። *22. ሌዎ 10፡4 *23. በኡ 28፡1
26 አሮኒፍ ሙሴን ወር ዋቀዮ፥
«እስን እስራኤሎተ አከ ኩተተ ኩተተሳ
ኒት ብየ ግብጢ ባሳ!» ጇዴን እሳን
ከነ። 27 ዋኤ እስራኤሎተ ብየ ግብጢቲ
ባሱ፥ ወር ሞቲ ግብጥት ዱበተን እሳን
ከነ ቱረን፤ ሙሴን፥ አሮንስ እሳኑመ
ከነ። 28 ጋፈስ ዋቀዮ ብየ ግብጥት
ሙሴት እንዱበቴ፤ 29 እን ሙሴዳን፥
«አን ዋቀዮደ፥ ዋነን ስት ዱበዱ ሁን
ዱማ፥ ሞቲ ግብጥት ህም!» ጇዴ።
30 ሙሴን ገሩ አቹመ ዋቀዮ ዱረት፥
«ኩኖ፥ አኖ ነመ አፋንሳ ቀጇልቼ ህን
ዱበትኔደ፥ ሞትች አተምት አናፍ ደገ
አሬ?» ጇዴ*። *30. 4፡10፤ 6፡12

ቦቆና 7

ዋቀዮ ዋን ብየ ግብጥት ፍዱፍ ጅሩ ዱበቹሳ

1 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ «ኩኖ!
አት ሞቲ ግብጥ ብረት አነ ዋቀዮፍ አፉን
አከ ታቱ ስጎዴረ፤ አሮን አቦሌስኬሞ አፉ
ንኬ ተኤ እንዱበተ። 2 አት ዋን አን ስአ
በሙ ሁንዱማ እንዱበተ፤ አሮን
አቦሌስኬሞ ሞትቾት እንህመ፤ ዮሙስ እን
እስራኤሎተ ብየሳቲ ገድ እንዲሰ*። 3 አን
ሞትቸ መተ-ጀቤሰ ነንጎደ፤ ምልክተኮፍ
ድንቂኮ ብየ ግብጥ ኬሰት ነንባይእሰ*።
4 ሞትች እስኒፍ ህንደገኡ፤ ከናፍስ ብየ
ግብጥረ ጭቅሌኮ ነንዳበደ፥ ፍርዲ ጉርጉ
ዳዳንስ መጬ ሰበኮ፥ እስራኤሎተ ብየ
ግብጥ ኬሳ ነንባሰ። 5 አን ሀርከኮ ብየ ግብ
ጥረት ኦል ፉደዴ፥ እስራኤሎተ እሳን
ግዱዳ ዮሙን ባሱ፥ ወር ግብጥ አን ዋቀዮ
አከን ተኤ እንቤኩ» ጇዴ*። 6 ሙሴኒፍ
አሮን አኩመ ዋቀዮ እሳን አቦሜ ሰነ
እንጎደን። 7 ዬሮ ሞትቾት ዱበተን፥
ሙሴን ነመ ወጋ ሰዴተማ፥ አሮንሞ ነመ
ወጋ ሰዴተሚ ሰድኢ ቱረን።

*1-2. 4፡15-16 *3. 4፡21፤ ፉር 135፡9
*5. 7፡17፤ 9፡29፤ 1ሳሙ 17፡46፤
1ሞቶ 20፡28፤ 2ሞቶ 19፡19፤ ህስ 29፡6

ሞቲ ግብጥ ዱረት ድንቂን ሆጇተሙሳ

8 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳፍ አሮኒን፥ 9 «አመ
ሞቲን ግብጥ፥ ‹ምልክተ ዱጋኬሰን ሙል
እሱ አርግሲሳ!› ዮ እስኒን ጇዴ፥ ያ ሙሴ፥
አት አሮኒን፥ ‹ኡሌኬ ፉዲ ሞትቸ ዱረ
ቡስ!› ጇድ፥ ኡልችስ ቦፈ እንተአ» ጇዴ*።
10 ሙሴኒፍ አሮን ሞትቸ ብረ ደቀኒ አኩመ
ዋቀዮ እሳን አቦሜ ጎደን፤ አሮንስ ሞትቻፍ
ሆጇቶተሳ ዱረት ኡሌሳ ለፈ ቡሴ፥ ኡልችስ
ቦፈ ተኤ። 11 ከነረት ሞትችስ ቤክቶታፍ ወረ
ቆርቸ ነመት ጎደን እንዋምስሴ፤ ወር አያነ
ሄደንስ ኦጉማሳኒ እሰ ዶከታዳን አከሱመ
ጎደን*። 12 ጀርስ አዱመ አዳን ኡሌሳኒ ለፈ
እንቡቡሰን፥ ኡሌወንሳኒስ ቦፈ ተአን፤ ኡሌን
አሮን ገሩ ኡሌወን ጀራ እንልልቅምሴ።
13 ሀተኡዩ መሌ፥ ሞትች አኩመ መተ-ጀቤሰ
ተኤት እንሀፌ፤ አኩመ ዋቀዮ ዱበቴ ቱሬ
እሳኒፍ ህንደጌኘ*።

*9. 4፡3 *11. 7፡22፤ 8፡7፤ ኡመ 41፡8
*13. 4፡21

ደእቸ ቶኮፋ፥ ብሻን ዲገት ጌደረሙሳ

14 ከነ ቦዴስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «ገራን
ሞትቻ ሀዶዴ ሰበ ሰነ ገድ ዲሱ ድዴ።
15ኩኖ ሞትች ለገ አበያት ገድ ቡአ፤ ገነ
ማን እሰ ብረ ደቅ፥ ኡልቸ ቦፈ ተኡ ሰነ
ሀርከት ቀበዱቲ ለግቸ ቀርቀረት እሰ ኤግ!
16ዮሙ እሰ አርግቱ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን እን
ከን እብሮታ ስት ነኤርጌ፡- ሰብንኮ ገረ
ለፈ ኦና ደቄ አናፍ ሀሆጄቱ ገድ ዲስ!
ሲን ጄዴረ፤ አት ገሩ ሀመ አማት ደገኡ
እንድዴ*። 17ዋቀዮ አመስ፡- አን ዋቀዮ
አከን ተኤ ቤኩፍ ጅርተ ሲን ጄደ፤ አንሞ
ኩኖ፥ ኡሌ ሀርከኮ ኬሰ ጅሩ ከናን ብሻን
ለገ አበያ ነንሩኩተ፥ ብሻንችስ ዲገ
እንተአ*፤ 18ቁርጡሚን ብሻንቸ ኬሳስ
እንዱዱኡ፥ ለግችስ እንአጃአ፤ ወር ግብ
ጥሞ ብሻን ለግቻ ዱጉ እንደደቡ›
ጄዲን!» ጄዴ።

*16. 5:1 *17. 4:9፤ ሙል 16:4

19 ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «ደቂ ኣሮኒን፥
‹ኡሌኬ ሀርከት ቀበዱ፥ ብሻን ብየ ግብጥ
ሁንዱማ፥ ለጎተሳኒ፥ ያኦተሳኒ፥ ብሻን
ጪሱ፥ ኩፈመ ብሻኒረትስ ሀርከኬ ኦል
ፉደዱ! እሳንስ ዲገ ሀተአን! ጉቱማ ብየ
ግብጥት ቆዳ ሙካሳኒፍ ቆዳ ደጋሳኒ ኬሰ
ከን ጅሩዬ ዲገ ሀተኡ!› ጄዲን» ጄዴ*።
20ሙሴኒፍ ኣሮን አኩመ ዋቀዮ እሳን
አቦሜ ጎደን፤ ኣሮን እጀ ሞትቻፍ ሆጄቶ
ተሳ ዱረት ኡሌሳ ኦል ፉዴ ብሻን ለገ
አበያ ሩኩቴ፥ ብሻን ለግቸ ኬሰ ጅሩ ሁን
ድኑስ ዲገ ተኤ። 21ቁርጡሚን አበየ ኬሰ
ጅረን እንዱዱአን፥ ለግች እንአጃኤ፥ ወር
ግብጥስ ብሻን ለግቻ ዱጉ ህንደንዴኜ፤
ብየ ግብጥ ኬሳ ለፈ ደቀን ሁንዱማት
ዲገቱ አርገሜ። 22ብየ ግብጥ ኬሳስ ወር
አያነ ሄደን ኦጉማሳኒ እሰ ዶከታዳን፥ አከ
ሱመ እንጎደን፤ ሞትች አኩመ መተ-ጀ
ቤሰ ተኤት ሀፌ መሌ፥ አኩመ ዋቀዮ
ዱበቴ ቱሬ እሳኒፍ ህንደጌኜ*። 23ዮሙስ
ሞትች ገረ መነሳት እንዴብኤ፥ ወንት ተኤ
ኩንስ ገራሳ ህንሩኩትኔ። 24ወር ግብጥስ
ብሻን ለገ አበያ ዱጉ ዋን ህንደንዴኜፍ፥
ሁንዱምትሳኒ ብሻን ዱጋቲ ባፈቹዳፍ ቀር
ቀረ ብሻን አበያረ ቦለ ቆቆተን። 25ዋቀዮ
ኤርገ ብሻን አበያ ሩኩቴ፥ ጉያ ቶርበ
ጉቴረ።

*19. ሙል 11:6 *22. 4:21

ቦቆና 8

ደእቸ ለመፉ፥ ዋቀዮ ፈቴ ብይቸት ነቁሳ

1 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ «ገረ ሞት
ቻት ኦል ገሊቲ እት ዱበዱ፥ ‹ደቀኒ
አናፍ አከ ሆጄተንት ሰበኮ ገድ ዲስ*!
2አት እሳን ገድ ዲሱ ዮ ድዴሞ፥ ኩኖ
አን ጉቱማ ብየኬት ፈቴ ነቁዳን ደእቸ እት
ነንፍደ! 3ለግን አበያ ፈቴዳን እንጉተ፥
እሳን ለግቸ ኬሳ ኦል በአኒ መነኬት፥ ዲን
ቀኬት፥ ስሬኬት፥ መነ ሆጄቶተኬት፥
መነ ሰበኬት፥ እዶ እብዳኬት፥ ቆደ-ቡኮ
ኬትስ እንነምኡ፤ 4ፈቴወን ኩንስ ስት፥
ሰበኬት፥ ሆጄቶተኬትስ ኦል እንበኡ!›
ጄደ ዋቀዮ ጄዲን!» ጄዴ*። 5ዋቀዮ
አመስ ሙሴዳን፥ «‹ሀርከኬ እሰ ኡሌ
ቀቡ ለጎተረት፥ ያኦተረት፥ ብሻን ጪሱረ
ትስ ኦል ፉደዱ፥ ፈቴን ጉቱማ ብየ ግብ
ጥረት አከ ዱፉ ጎድ!› ጄዲቲ ኣሮንት
ህም!» ጄዴ። 6ኣሮንስ ብሻኖተ ብየ ግብ
ጥረት ሀርከሳ ኦል ፉደቴ፥ ፈቴወንስ ኦል
ያአኒ ለፈ ኡፍሰን*። 7አያነ ሄዱን ወረ
ግብጥሞ ኦጉማሳኒ እሰ ዶከታዳን አከሱመ
ጎደኒ፥ ብየ ግብጥረት ፈቴ እንፍደን*።

*1. 3:12፤ 5:1 *2-4. ፋር 78:45
*6. ሙል 16:13-14 *7. 7:11

8 ሞትች ዮሙስ ሙሴፍ ኣሮኒን ዋም
ስሴ፥ «ፈቴ ከነ አነራ፥ ሰበኮራስ አከ
ፉዱፍ ዋቀዮን ከደዳ! አንስ ሰብን ኩን
ደቄ ዋቀዮፍ አርሳ አከ ድኤሱፍ ገድ ነን
ዲስ» ጄዴ*። 9ሙሴን ዮሙስ ዴብሴ
ሞትቻን፥ «ፈቴን ስራ፥ መነኬራስ በሌ
ፈሜ ለገ አበያ ዱዋት አከ ሀፉፍ፥ ሲፍ፥
ሆጄቶተኬፍ፥ ሰበኬፍስ ዮም አከን ከደዱ
አት አከ ስት ቶሌት አነት ህም!» ጄዴ።
10እንሞ ዴብሴ፥ «ቦር» ጄዴ፤ ሙሴ
ንስ፥ «ከን አከ ዋቀዮ ጎፍታኬኛ ቶኮሌ
አከ ህንጅሬ አት አከ ቤክቱፍ፥ አኩመ
አት ጄቴት ሀተኡ*! 11ፈቴን ስራ፥ መኔ
ቲኬራ፥ ሆጄቶተኬራ፥ ሰበኬራስ ፉደሜ
ለገ አበያ ዱዋት እንሀፈ» ጄዴ።
12ሙሴፍ ኣሮን ኤጋ ሞትቸ ብራ ገድ
እንበአን፤ ሙሴን ዋኤ ፈቴ እሰ እን ሞት
ቸረት ፍዴ ሰናፍ ገረ ዋቀዮት እንእዩ።
13ዋቀዮ አኩመ ሙሴን ከደቴ እንጎዴ፤
ፈቴን መኔን ኬሳ፥ ኦብዲ ኬሳ፥ በኬ
ኬሳስ እንዱዱአን። 14ዮሙስ ነሞትንስ

ቱላ ቱላት ወልት እንቀበን፤ ከናፍስ
ብይች እንአጃኤ። 15 ሞትች ገሩ አመ አከ
ሀፉረ ፉደቴ ዮሙ አርጌ፥ ዴብሴ ገራሳ
እንጀቤሴ፤ አኩመ ዋቀዮ ዱበቴ ቱሬ፥
ሙሴፍ አሮኒፍ ህንደጌ*።

*8. 8:28፤ 9:28፤ 10:17 *10. 9:14፤
15:11፤ ኬሰ 33:26፤ 2ሳሙ 7:22፤
ኤር 10:6 *15. 4:21

ደእቾ ሰደፉ፥ ዋቀዮ እንጅራን ግብጦት ፍዱሳ

16 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ «አት አሮ
ንት ህም፥ ‹ጉቱማ ብየ ግብጦት አዋር
እንጅራን አከ ተኡፍ፥ ኡሌኬ አል ፉዲቴ
አዋርቾ ለፉ ሩኩት!› ጀዲን!» ጀዴ፤
17 እሳንስ አከሱመ ጎደን፤ አሮንስ ሀርከሳ
እሰ ኡሌ ቀቡ አል ፉዴ አዋረ ለፉ
ሩኩቴ፤ እንጅራንስ ነማፍ ሆሪት
እንነምኤ፤ ጉቱማ ብየ ግብጦ ኬሰትስ
አዋር ለፉ ሁንድኑ እንጅራን ተኤ። 18 ኤጋ
እንጅራን ነማፍ ሆሪት ነምኤ ቱሬ፤ ወር
አያነ ሄደንሞ ኦጉማሳኒ እሰ ዶከታዳን
እንጅራን ፍዱ እንያለን፥ ገሩ ህንደን
ዴኜ*። 19 ወር አያነ ሄደን ሱንስ ሞት
ቻን፥ «እን ኩን ሆጂ ሀርከ ዋቀዮት»
ጀደን፤ ሞትች ገሩ አኩመ መተ-ጀቤሰ
ተኤት እንሀፌ፤ አኩመ ዋቀዮ ዱበቴ
ቱሬ፥ ሙሴፍ አሮኒፍ ህንደጌ*።

*18. 7:11 *19. ፋር 72:18፤ ሉቃ 11:20

ደእቾ አፉረፉ፥ ዋቀዮ ብይቾት ቀርጣሳ ፍዱሳ

20 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ «ኩኖ
ሞትች ገረ ለገ ብሻኒ እንደቀ፥ ገነመ በሪ
ዳን ከኢ እሰ ዱረት ድአዱ፥ ዋቀዮ፥
‹ሰብንኮ ደቀኒ አናፍ አከ ሆጄተንት ገድ
ዲስ*! 21 አት ሰበኮ ዮ ገድ ዲሱ ደባቴሞ፥
ኩኖ አን ጉርሙ ቀርጣሳ ስት፥ ሆጄቶተ
ኬት፥ ሰበኬት፥ መኔንኬትስ ገድ ነን
ዲስ፤ መኔን ወረ ግብጦ ለፍት እሳን እረ
ጅረንስ ጉርሙ ቀርጣሳቲን እንጉተ፤
22 ብይቾ ኬሰት አን ዋቀዮ አከን ተኤ አት
አከ ቤከቱት፥ ጋፈስ ጎሼን ለፌ ሰብንኮ
ጅራቱ ኬሰትሞ ጉርሙን ቀርጣሳ አከ ህን
አርገምኔት እሰ አዳን ነንባሰ*። 23 አመስ
አን ሰበኮፍ ሰበኬ ግዱት ገራገሩማ ነንአር
ግሲሰ፤ ምልክትን ኩን ቦር እንተአ ሲን
ጀደ› ጀዲቴ እት ህም!» ጀዴ። 24 ዋቀዮ
አኩመ ጀዴ እንጎዴ፤ ጉርሙን ቀርጣሳ
ባይኤን መነ ሞትቻ ኬሰት፥ መኔን ሆጄቶ
ተሳ ኬሰት፥ ጉቱማ ብየ ግብጦ ኬሰትስ
እንነምኤ፤ ብይቾ ቀርጣሳ ሰናን እንበሌ
ፈሜ።

*20. 3:12፤ 5:1 *22. 7:5

25 ከነ ቦዴ ሞትች ሙሴፍ አሮንን
ዋምስሴ፥ «ደቃቲ አሱመ ብየ ከነ ኬሰት
ዋቀዮኬሰኒፍ አርሳ ድኤሳ!» ጀዴ።
26 ሙሴን ገሩ ዴብሴ፥ «አርሳን ኑእ ዋቀዮ
ጎፍታኬኛፍ ድኤስኑ፥ ወረ ግብጦ ብረት
ጪጋስሳ ዋን ተኡፍ፥ ከነ ጎቹን ከን ተኡ
ምት፤ ኤጋ ኑእ አርሳ ወረ ግብጦ ብረት
ጪጋስሳ ተኤ እላለሙ፥ እጀሳኒ ዱረት ዮ
ድኤስኔ፥ እሳንሞ ደጋዳን ኑህንሩኩተ
ኒሬ*? 27 ኑእ ከራ ጉያ ሰድኢ ለፈ ኦና
ኬሰ አዴምኔ፥ አከ እን ኑ አቦሙት ዋቀዮ
ጎፍታኬኛፍ አርሳ እንድኤስነ» ጀዴ*።
28 ሞትችሞ፥ «እስን ባይኤ ፈጋተኒ ህንአ
ዴምና መሌ፥ ለፈ ኦና ኬሰት ደቅጠኒ
ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒፍ አርሳ አከ ድኤስተኒፍ
ገድ እስን ነንዲሰ፤ እስን አናፍ ከደዳ!»
ጀዴ*።

*26. ኡመ 43:32፤ 46:34 *27. 3:18 *28. 8:8

29 ዮሙስ ሙሴን፥ «ኩኖ አን፥ አመ
ስብራ ነንአዴመ፥ ቦር ቀርጣስች ስራ፥
ሆጄቶተኬራ፥ ሰበኬራስ አከ ከኡፍ ዋቀ
ዮን ነንከደደ፤ አት ገሩ ያ ሞቲ ሰብን ኩን
ደቄ ዋቀዮፍ አርሳ አከ ድኤሱፍ ገድ ዲሱ
ድዱዳን ጎዎምሳኬ እት ህንፉፍን!»
ጀዴ። 30 ሙሴን ሞትቻ ብራ ገድ በኤ፥
ዋቀዮን እንከደቴ*፤ 31 ዋቀዮሞ አኩመ
ሙሴን ከደቴ እንጎዴ፤ ቀርጣሳ ሰነስ ሞት
ቻራ፥ ሆጄቶተሳራ፥ ሰበሳራስ እንካሴ፤
ቶኮሌስ ህንሀፍኔ። 32 ሞትች ገሩ አለነስ
ገራሳ እንጀቤሴ፥ ሰበ ሰነስ ገድ ህንዲ
ፍኔ*።

*30. 8:12 *32. 4:21

ቦቆና 9

ደእቾ ሸነፉ፥ ዋቀዮ ሆረሳኒ ዱኩባን ፍጡሳ

1 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ «ገረ ሞትቻ
ደቂቲ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን ወረ እብ
ሮታ፡- ሰብንኮ ደቄ አናፍ ሀሆጄቱ ገድ
ዲስ*!› ጀደ፤ 2 አት ድዴ አመዩ ቀባ ዮ
እሳንት ጀቤስቴ፥ 3 አን ኩኖ! ፈርዴን፥
ሀሮተ፥ ጋሎተ፥ ሳወን፥ ቡሻዬ፥ ሆረኬ
ወረ አለ ዴደን ሁንዱማረት ደእቾ ጉዳሳ

ፍዱዳፍ ሀርከኮ ኦል ነንፉደደ*። 4ገሩ ሆሪ
ወረ እስራኤሊፍ ሆሪ ወረ ግብጥ ግዱት
ገራገሩማ ነንጎደ፥ ከን እስራኤሎታ ሁን
ዱማ ኬሳ ቶኮዩ ህንዱኡ*፤ 5ዋቀዮ ዬሮ
ኩን እት ተኡ ዳበ ጎዼ፥ ‹አን ወንተ ከነ
ቦር ብይቸት ነንፍደ› ጂዲ እት ህም!»
ጂዼ።

*1. 3:12፤ 5:1 *3. ፋር 78:48 *4. 8:22

6ቦሩምታሳስ ዋቀዮ ወንተ ከነ
እንጎዼ፤ ሆሪን ወረ ግብጥ ሁንድኑ
እንዱመን፤ ሆሪ እስራኤሎታ ኬሳ ገሩ
ቶኮሌ ህንዱኔ። 7ሞትቾ እት ኤርጌ፥ ሆሪ
እስራኤሎታ ኬሳ ቶኮሌ አከ ህንዱእን
እንሁበቴ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ሞትቾ ገራሳ፥
እንጆቤሴ ሰበ ሰነስ ገድ ህንዲፍኔ*።

*7. 4:21

ደእቾ ጆአፉ፥ ኢት መዳኡ ወረ ግብጢፍ ሆሪሳኒት በኡሳ

8ዋቀዮ ኤርገሲ ሙሴዳፍ አሮኒን፥
«ጭላቲ ቆዳት ቀበቱ እዶ እብዳቲ ሀርከ
ጉታቲ ሀማረዳ፥ ሙሴን እጆ ሞትቻ
ዱረት ገረ ዋቃት ሀፈጫሱ! 9እንስ ጉቱማ
ብየ ግብጥረት ሀአዋረኡ፥ ነማፍ ሆሪ
ጉቱማ ብየ ግብጥረትስ ኢተ መዳኡ
ሀፍዱ!» ጂዼ*። 10ዮሙስ እሳን ጭላቲ
ቆዳት ቀበቱ እዶ እብዳቲ ሀማረተኒ ፉለ
ሞትቻ ዱረ እንእጃጀን፤ ሙሴን ጭላቲ
ሰነ ገረ ዋቃት እንፈጫሴ፤ እንሞ ነማፍ
ሆሪት ኢተ መዳኡ እንተኤ*፤ 11ኢትን
መዳኡ ወረ አያነ ሄደን፥ ወረ ግብጥ ሁን
ዱማትስ እንበኤ፤ ከናፍ ወር አያነ ሄደን
ኢተ መዳኡ ከናን ሙሴ ዱረ ዳበቹ ደደ
በን። 12ዋቀዮ ገሩ ሞትቾ መታ አከ ጆባቱ
እንጎዼ፤ አኩመ ዋቀዮ ሙሴት ዱበቴ
ቱሬ እን እሳኒፍ ህንደጌኘ*።

*9. ኬስ 28:27 *10. ሙል 16:2፥11 *12. 4:21

ደእቾ ቶርበፉ፥ ጨቢን ኡልፉታን ብየ ግብጥት ቡኡሳ

13ከነ ቦዼ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «ቦር
ገነመ በሪዳን ከኢቲ ሞትቾ ዱረት
ድአዱ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን እብሮታ
ሰብንኮ ደቁ አናፍ ሀሆጂቱ ገድ ዲስ*!
14ብየ ሁንዱማ ኬሰ ከን አከኮ አከ ህንጅሬ
አከ ቤክቱት፥ አለነ ደእቾ ባይኤ ጆባ
ስረት፥ ሆጂቶተኬረትስ ነንቡሰ*። 15ኤጋ
አከን ሀርከኮ ኦል ፉደዼን ስእ፥ ሰበኬስ
ኡቱን ደኤረ ተኤ ስላ ዮወነ አት ለፈራ
በዼተ፤ 16ሀተኡዩ መሌ፥ አን ሁምነኮ
ስት አርግሲሱዳፍ፥ መቃንኮስ ብየ ሁን
ዱማ ኬሰት አከ ቤክስፈሙፍ አት ዳበቴ
አከ ሀፍቱ ነንጎዼ*። 17አት አመዩ ሰበኮ
ረት ኦል ኦፍ ቀብደ መሌ ገድ እሰ ህንዲ
ፍኔ። 18ኤርገ አከስ ተኤ፥ አን ኩኖ! ቦር
ዮወነ ጨቢ ባይኤ ኡልፉታ ብይ ግብጥ
ኤርገ ቤከሜ ጆልቀቤ ሀመ አማት ተካ
ቡኤ ህንቤክኔ እት ነንቡሰ። 19ኤጋ አመ
ሆጂቶተኬ ኤርጊቲ ሆሪኬ፥ ዋን አላ
ቀብዱ ሁንዱማስ መነት ገልቾሲስ!
ነምን፥ ሆሪንስ ወር አለት አርገመን መነት
ኡቱ ህንሰሳበምን ዮ ሀፈን፥ ጨቢን እት
እንቡአ፥ እሳንስ እንዱዱኡ› ጂዲቲ እት
ህም!» ጂዼ። 20ሆጂቶተ ሞትቻ ኬሳ
ወር እሰ ዋቀዮ ዱበቴ ሶዳተን ሆጂቶተሳ
ኒፍ ሆሪሳኒ መነ መነት በቀቺሰን። 21ወር
ወንት ዋቀዮ ዱበቴ ገራሳኒ ህንሩኩትን
ሀፌ ገሩ፥ ሆጂቶተሳኒ፥ ሆሪሳኒስ አለት
እንዲሰን።

*13. 3:12፤ 5:1 *14. 8:10 *16. 14:4፤
ሮማ 9:17

22ዋቀዮ ኤርገሲ ሙሴዳን፥ «ጉቱማ
ብየ ግብጥረት፥ ነመረት፥ ሆሪፍ ብኔንስ
ረት፥ ብቅልቱ ብየ ሰና ሁንዱማረት
ጨቢን አከ ቡኡፍ፥ ሀርከኬ ገረ ዋቃት
ኦል ቀብ!» ጂዼ። 23ሙሴን ኡሌሳ ገረ
ዋቃት ኦል ቀቤ፥ ዋቀዮ ሰገሌ ከከዌ ደጌ
ስሌ ጨቢ እንፍዼ፥ በከካንስ ለፈት
እንቡኤ፤ ዋቀዮ ብየ ግብጥረት ጨቢ
እንሮብስሴ*። 24ጨቢን እንቡኤ፥ ጨብቾ
ባይኤ ኡልፉታ ሰነ ኬሰስ በለቁስ በከካቱ
ቱሬ፤ ወር ግብጥ ሰበ ተአኒ ኤርገ ቤከመኒ
ጆልቀቤ ከን አከሲ ጉቱማ ብየ ሰና ኬሰት
ተኤ ህንቤኩ። 25ጨብቾ ጉቱማ ብየ
ግብጥ ኬሰት ነመ፥ ሆሪ፥ ብኔንስ፥ ወረ
አለት ሀፈን ሁንዱማ እንሩኩቴ፤ ብቅልቱ
ሁንዱማስ ሩኩቴ፥ ሙኬቲ በኬ ኬሳስ
እንጨጨብሴ። 26ብየ ጎሼን እዶ እስራኤ
ሎትን ጅራተን ዱዋት ጨቢን ህንቡኔ*።

*23. ፋር 78:47፤ ሙል 16:21 *26. 8:22፤
9:4

27ሞትቾሞ ከነረት ሙሴፍ አሮንት
ኤርጌ ዋምስሴ፥ እሳኒን፥ «አን አለነ
የኬረ፥ ዋቀዮ ቀጆላደ፥ አኒፍ ሰብንኮ ገሩ
በሌሳ ቀብነ። 28ዋቀዮን ከደዳ! ሰገሌን
ከከዌ ዋቀዮ ደጌስሱ ኩኒፍ ጨቢን ኩን

ባይአቴረ፤ አን ገድ እስን ነንዲስ፥ እስን
ስአች አስ ሀንቱርተን» ጇዴ*። 29 ሙሴን
ዴብሴ ሞትቻን፥ «መንደርቻ ኬሳ አኩ
መን በኤን ሀርከኮ ገረ ዋቀዮት ነንበልእስ፥
ለፍት ከን ዋቀዮ ተኡሳ አከ ቤክቱት ከከ
ዌን እንዲስ፥ ጨቢንስ ስአች እንዳበተ*።
30 ገሩ አቲፍ ሆጀቶትንኬ አመዩ ዋቀዮ
ጎፍታ አከ ሀንሶዳትኔ አን ቤከ» ጇዴ።
31 ዱሮ ሰነ ተልባን ደራሬ፥ ገርቡንሞ
አሼቴ ዋን ቱሬፍ፥ እሳን ጨብቻን እንሩኩ
ተመን። 32 ቀመዲፍ ሆንቦሪን ገሩ ገረ ቦዴ
ዋን ብልቻተኒፍ ኦለኒሩ።

*28. 8:8 *29. 7:5

33 ሙሴን ሞትቸ ብራ ከኤ መንደርቸ
ኬሳ በኤ፥ ሀርከሳ ገረ ዋቀዮት እንበል
እሴ፤ ከከውች፥ ጨብችስ እንዳበቴ፥
ቦካን ለፈረት ሮባ ቱሬስ እንጫሚ።
34 ሞትች ገሩ ቦክቺፍ ጨብች፥ ከከውችስ
አከ ዳበቴ ዮሙ አርጌ፥ አመስ እት ደበሌ
እንየኬ፤ ገራን ሞትቻ፥ ከን ሆጀቶተሳስ
እንጀባቴ። 35 ሞትች አኩመ፥ መተ-ጀቤስ
ተኤት እንሀፌ፤ አኩመ ዋቀዮ አፋን ሙሴ
ቲን ዱበቴ ቱሬ፥ እስራኤሎተ ገድ ሀንዲ
ፍኔ*።

*35. 4:21

ቦቆና 10

ደእቸ ሰዴተፋ፥ ዋቀዮ ብይቸት ሀዋንስ ፍዱሳ

1 ከነ ቦዴ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «አት ገረ
ሞትቻት ኦል ገል! አን ምልክቶተኮ ከነ
እሳን ግዱት አርግሲሱዳፍ፥ ገራ ሞትቻፍ
ገራ ሆጀቶተሳ ጀቤሴረ፤ 2 አትሞ ወረ ግብ
ጥረት ዋነን ሆጇዴ፥ ምልክተ አን እሳን
ግዱት አርግሲሴስ ደበርስቴ እልመኬ፥
እልመ እልመኬስ ደጌስስ፤ እስን ሁንዱም
ትኬሰን አን ዋቀዮ አከን ተኤ አከ ቤክተ
ኒፍ ከነ ጎዴረ*» ጇዴ።

*2. 6:2-8

3 ሙሴፍ አሮን ገረ ሞትቻት ኦል
ገለኒ፥ «ዋቀዮ ጎፍትች እን ከን እብሮታ፥
‹አት ሀመ ዮሚት ፉለኮ ዱረት ገድ አፍ
ዴብሱ ድዳ? ስብንኮ አናፍ አከ ሆጀተኒፍ
ገድ እሳን ዲስ*! 4 አት ሰበኮ ገድ ዲሱ ዮ
ድዴሞ፥ አን ቦር ብየኬረት ሀዋንስ ነን
ፍደ፤ 5 እሳን ነምን ቶኮሌ ለፈ አርጉ ሀመ
ደደቡት ብይቸ እንኡፍሱ፤ እሳን እሼ
ዱመ ጨቢራ እስኒፍ ሀፍቴዩ እንኛቱ፤
ሙኬቲ ወረ በኬት እስኒፍ ብቅለን ሁንዱ
ማስ እንኛቱ፤ 6 እሳን መኔን ሞቱማኬ
ኬስ፥ መን ሆጀቶተኬ ሁንዱማ፥ ከን ወረ
ግብጥ ሁንዱማ ኬሰስ እንጉቱ፤ ኩንስ አቦ
ትንኬ፥ አቦትን አቦተኬስ ኤርገ ለፈረት
አርገመኒ ጀልቀበኒ ሀመ ሀርኣት ከን ሀንአ
ርግን እንተአ› ሲን ጇደ» ጇደን፤ ከነ
ቦዴስ ሙሴን ገረ ገሌ ፉለ ሞትቻ ዱራ
በኤ አዴሜ።

*3. 5:3

7 ዮሙስ ሆጀቶትንሳ ሞትቻን፥
«ነምች ኩን ሀመ ዮሚት ረክነ ጉዳ ሀመሲ
ኑት ፍዳ? ብይ ግብጥ በሌፈሙት አከ
ጅርቱ አት አመዩ ሀንሁበትኔ? ነሞትን
ኩን ደቀኒ ዋቀዮ ጎፍታሳኒፍ አከ ሆጀተ
ንት፥ ገድ እሳን ዲስ!» ጇደን። 8 ከናፍ
ሙሴኒፍ አሮን አመስ ሞትቸት ድኤፈ
መን፤ እንሞ እሳኒን፥ «ደቃ፥ ዋቀዮኬሰን
ጎፍትቻፍ ሆጇዳ! ገሩ ወር ደቀን ኩን ኤኙ
ፈኢ?» ጇዴ። 9 ዮሙስ ሙሴን ዴብሴ፥
«ኩን ጭደ እስ ዋቀዮፍ አያኔፈትኑ ዋን
ተኤፍ፥ ኑእ ሙጮሊኬኛፍ ጃርሶሊኬኘ፥
እልማንኬኛፍ እንተሎተኬኘ፥ ቡሻዩኬ
ኛፍ ሳወንኬኘ ፉደትኔ እንደቅነ» ጇዴ*።
10 ሞትችሞ፥ «አን እስኒፍ እጀሌኬሰን
ዮሙን ገድ ዲሱ፥ ሜ አኩመ እስን ጀተን
ዋቀዮ እስኒ ወጅን ሀተኡ! ኩኖ፥ እስን
ዋን ሀማ ኮረቻ ጅርቱ! ሜ ኦፍ ኤገዳ!
11 ኩን ሀንተኡ! እስን ከን በርባደን እስ
ዋን ተኤፍ፥ አመ ወር ዲራ ዱዋን ደቃቲ
ዋቀዮፍ ሆጇዳ!» ጇዴ፤ ከነረት እሳን
ፉለ ሞትቻ ዱራ ገድ አርአመን።

*9. 5:1

12 ዮሙስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «ሀዋንፍን
ብየ ግብጥረት ዱፌ፥ ብቅለ ለፋ ብይቸ
ኬስ ጅሩ፥ እስ ጨቢራ ሀፌ ሁንዱማ አከ
ኛቱፍ፥ አት ሀርከኬ ብየ ግብጥረት ኦል
ፉደዱ!» ጇዴ። 13 ከነረት ሙሴን ኡሌሳ
ብየ ግብጥረት ኦል ፉደቴ፤ ዋቀዮ ጉያ ሰነ
ጉቱ፥ ሀልከን ሰነ ጉቱስ ቅሌንስ ገረ በአ-
ቢፍቱ እስ ሀማ[†5] ብይቸት ገድ ዲሴ፤ ዱሮ
በርኤስ ቅሌንስች ሀዋንስ እት ፍዴ ቱሬ*።
14 ሀዋንስች ጉቱማ ብየ ግብጥት ዱፌ፥
ጉርሙን ባይኤን ጉቱማ ብይቻረ
እንቡፈቴ፤ ሀዋንስ እን አከስ ባይአቱ እስ
ዱረ ተካ አርገሜ ሀንቤኩ ቱሬ፥ እስ

†5 በኡ 10:13 «ቅሌንስ ገረ በአ-ቢፍቱ ‹እስ ሀማ›» ገላነ ሶገዳራ ከኤ ዋን ገረ ብያት ቅሌንስኡፍ ጉባፍ ሀማደ፤ ከናፍ «እስ ሀማ» ከን ጇዱ እት ደበለሚ።

ቦዴስ ከን አከሲ ህንአርገሙ። 15እን ሀመ
ለፈ ዱከኔሱት፥ ጉቱማ ብይቻት
እንኡፍሴ፤ እን ብቅልቱ ብየ ሰነ ኬሳ
ሁንዱማ፥ ሙኬቲ እጀ ጎደተን ወረ
ጨቢራ ሀፈን ሁንዱማስ እንኞቴ፤ ጉቱማ
ብየ ግብጥ ኬሰት ሙኬቲረት፥ ብቅልቱ
በኬት ብቅሉረትስ ወንት ለልሳን ቶኮሌ
ህንሀፍኔ። *13.ዮኤ 1፡2-12፤ 2፡1-11

16 ሞትች አሪቲዳን ሙሴፍ አሮንን
ዋምስሴ፥ «አን፥ ዋቀዮኬሰን ጎፍትቻ፥
እስንስ የኬረ*፤ 17ከናፍ አመ ስአ ቶክቻ
ከነ ዱዋ ደበልተኒ የከኮ አከ አናፍ ዲፍተ
ኒፍ እስን ነንከደደ፤ ደእቻ አጀሱ ከነ
ዱዋስ አነራ አከ ፈጌሱፍ ዋቀዮኬሰን ጎፍ
ትቻ አናፍ ከደዳ!» ጀዴ*። 18ሙሴን
አቹማን ሞትቻ ብራ ገድ በኤ ዋቀዮን
እንከደቴ፤ 19ዋቀዮሞ ቅሌንሰ ገረ ልጠ-ቢ
ፍቱ እሰ ባይኤ ጀባ እት ገረ ገልቼ፤ ቅሌ
ንስችስ ሀዋንሰ ሰነ አል ፉዴ ገላነ ዲማ[†6]
ኬሰት ነቄ፤ ጉቱማ ብየ ግብጥ ኬሰት ሀዋ
ንፍን ቶክቲንሌ ህንሀፍኔ። 20ዋቀዮ ገሩ
ሞትቻ ገራ ዋን ጀቤሴፍ፥ እን
እስራኤሎተ ገድ ህንዲፍኔ*።
*16.9፡27 *17.8፡8 *20.4፡21፤ 10፡27

ደእቻ ሰልገፉ፥ ዋቀዮ ብይቸት ዱከነ ፍዱሳ

21 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ «ዱከን
ብየ ግብጥረት አከ ቡኡት፥ ዱከንቻ ኬሰስ
ነምን አከ ቀቀበቱት፥ አት ሀርከኬ ገረ
ዋቃት አል ቀብ!» ጀዴ። 22ከነረት
ሙሴን ሀርከሳ ገረ ዋቃት አል ቀቤ፥ ጉያ
ሰድእ ጉቱ ዱከን ቁበ ህንኬስፍኔ ጉቱማ
ብየ ግብጥረ ቱሬ*። 23ነሞትን ወሊሳኒ ህን
አርግኔ፥ ነምን ቶኮሌ ጉያ ሰደን ሰነ እዶ
ሳቲ ህንካኔ፤ ለፍት እስራኤሎትን ሁንድኑ
ጅረን ገሩ እፈ ቱሬ። 24ሞትች ኤርገሲ
ሙሴ ዋምስሴ፥ «እስን ደቃ ዋቀዮፍ
ሆጀዳ! ማቲንኬሰንስ እስኒ ወጅን ሀደ
ቀን! ገሩ ቡሻዩንኬሰኒፍ ሳወንኬሰን አሱ
መት ሀሀፈን!» ጀዴን። 25ሙሴንሞ፥
«ቀልመ ጉበቱ፥ አርሳ እሰ ዋቀዮ ጎፍታ
ኬኛፍ ድኤስኑ አት ኑፍ ኬንካ! 26ሆሪን
ኬኘስሞ ኑወጅን እንደቁ፤ ኮቴን ቶኮሌ
ህንሀፉ፤ ዋቀዮ ጎፍታኬኛፍ ከን ድኤስኑ
እሳን ኬሳ እንፉደትነ፤ ሀመ አች ጌኙትሞ
ዩሮ ዋቀዮፍ ሆጀትኑ ኑእ ወንተ እሳፍ
ድኤስኑ ህንቤክኑ» ጀዴ። 27ዋቀዮሞ
ሞትቻ ገራ ዋን ጀቤሴፍ፥ እን ሰበ ሰነ ገድ
ዲሱ ህንበርባድኔ፤ 28ሞትች ኤርገሲ
ሙሴዳን፥ «አነራ አዴም! ፉለኮ ዱረ
ዴብቴ ዮ ዱፍቴ እንዱተ፥ ከናፍ ለመፉ
ዴብቴ ፉለኮ ዱረ አከ ህንዱፍኔ፥ አፍ
ኤገዱ!» ጀዴ። 29ሙሴን ዴብሴ፥
«አኩመ አት ጀቴዩ፥ አን ዴብኤ ፉለኬ
ዱረ ህንዱፉ!» ጀዴን።
*22.ፉር 105፡28፤ ሙል 16፡10

ቦቆና 11

ደእቻ ኩርነፉ፥ አንገፈ ከን ተኤ ሁንድኑ አከ ዱኡ ህሙሳ

1 ኤርገሲ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «አን አመ
ደእቻ ቶኮ ዱዋ ሞትቻረት፥ ብየሳረትስ
ደበሌ ነንፍደ፥ ሞትችስ ከነ ቦዴ ገድ
እስን እንዲሰ፤ ገረ ዱማት ዮሙ አሲ ገድ
እስን ዲሱ፥ አርኤ ገድ እስን እንባሰ*።
2ዲር፥ ዱበርቲንስ አላ አላሳኒ ምአ
ሜቲ፥ ምአ ወርቄስ ጋፈተኒ አከ ፉደተ
ኒፍ ሰበ እስራኤል ጉረ ቡስ!» ጀዴ*።
3ዋቀዮ ዮሙስ ወር ግብጥ ሰበ ሰናፍ አከ
ፉረ ቶለን ጎዴ፤ ሙሴንሞ ብየ ግብጥት
ሆጀቶተ ሞትቻፍ ወረ ግብጥ ዱረት ባይኤ
ነመ ጉዳ ተኤ። *1.6፡1 *2.3፡21-22

4 ኤርገሲ ሙሴን፥ «ዋቀዮ፥ ‹አን ገረ
ሀልከን ወለካት ብየ ግብጥ ኬሰ ነንበአ፤
5ብየ ግብጥ ኬሳ፥ ደለ ሞትቻ እሰ አንገፈ
እሰ ቴሶሳ ዳሉ ጀልቀቤ ሀመ ደለ ሆጀቱ
እሼ ዳኩ ዳክቱ እሰ አንገፉት፥ አንገፍን
ሁንድኑ እንዱአ፤ ሆሪ ኬሳስ አንገፍን ሁን
ድኑ እንዱአ*። 6ጉቱማ ብየ ግብጥ ኬሰት
ቦእች ጉዳን እንተአ፤ ቦእች አከሲ ኩን
ተካ ተኤ ህንቤኩ፥ ከን አከሲስ ዴበኤ
ህንተኡ። 7ነማፍ ሆሪ እስራኤሎታት ገሩ
ሰሬንሌ ህንዱቱ፤ ዋቀዮ ወረ ግብጢፍ
ወረ እስራኤል ግዱት ገራገሩማ አከ ጎዱ
ከናን እንቤክቱ› ጀዴ» ጀዴ*። 8ሙሴን
እት ደበሌ፥ «ሆጀቶትንኬ ኩን ሁንድኑ
ገረኮት ገድ ቡአኒ፥ አናፍ ቆመአኒ፥ ‹አት
ወረ ስፉነ አዴመን ሁንዱማ ወጅን ሀደራ
በእ!› ናንጀዱ፤ አንስ ከነ ቦዴ ነንበአ»
ጀዴ፤ ሙሴን ከነ ቦዴ አሬ ቦበኤ ሞትቻ
ብራ እንአዴሜ። *5.4፡23፤ 12፡29 *7.9፡4

†6በኡ 10፡19 እብ «ያም-ሱፍ» ጀደመ፤ እንሞ «ገላነ ጀጀባ» ጀቹደ።

9 ዱረዩ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «ድንቂንኮ
ብየ ግብጦት አከ ባይአቱፍ፥ ሞትች እስ
ኒፍ ህንደገኡ» ጀዴ ቱሬ። [10]ሙሴኒፍ
አሮን ፉለ ሞትቻ ዱረት ድንቂ ከነ ሁን
ዱማ ጎደኒሩ፤ ዋቀዮሞ ሞትቸ ገራ ዋን
ጀቤሴፍ፥ እስራኤሎትን ብየሳ ኬሳ አከ
በአኒፍ ገድ ህንዲፍኔ*። *10. 4:21

በቆና 12

ሴር ፉሲካ እብሮታ ዳበሙሳ

1 ዋቀዮ ኤርገሲስ ብየ ግብጦ ኬሰት
ሙሴዳፍ አሮኒን፥ [2]«ጅአ ኩን እስኒፍ
ጅአ እሰ ጀልቀባ ሀተኡ፥ ጅአ ወጋ ኬሳስ
ጅአ እሰ ዱራ እስኒፍ ሀተኡ*! [3]ጉቱማ
ወልዳ ወረ እስራኤልት ህማ፥ ጅአ ከነቲ
ጉያ ኩርነፉት፥ ነምን አከ መነ መነሳት
ጦባላ ቶኮ ማቲ ቶኮፍ ሀፉደቱ! [4]ወር መነ
ቶኮ ኬሰ ጅረን ጦባላ ቶኮፍ ሙራስ ዮ
ተአን ገሩ፥ ነምን ቶኮ አኩመ ባይእነ ነሞ
ተሳቲት አሳ እሰት አኑ ቶኮ ወጅን ሀፉ
ደቱ! ጦባላ ሰናፍ ሀመ ነምን ቶኮ ኛቹ
ደንደኡ ሸለጉዳን ነመ እንለኮፍቱ። [5]ጦባ
ላን ኩን ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ እሰ ሙዳ ህንቀ
ብኔ ሀተኡ! እሰ፥ ሆላ ዮኪስ ሬቲ ኬሳ
እንፉደቱ*። [6]ኮርቤስቸ ጅአ ከነቲ ሀመ
ጉያ ኩደ አፉረፉት ኬሰኒ፥ ጋፈስ ድም
ምሰ ገልገላት ወልገኢን ወልዳ እስራኤል
ሁንዱምትኬሰን ኮርቤዩኬሰን አዱመ
አዳን እንቀለቱ። [7]ዮሙስ ወር ቀለን ዲገ
ሳራ ፉደኒ ምችችለ በልበላ ለማኑ፥ ቡሳ
መታ በልበላ ለማኑ፥ ቡሳ መታ በልበላ
መኔን ጦባልቸ ኬሰት ኛተኒት ሀድበን*!
[8]እሳን ፎንቸሞ ሀልከኑመ ሰነ ሀኛተን!
ፎንች እብዳን ዋደሚ፥ መጥኖዳፍ ብቅ
ልቱ ኡርጎፍቱ ሀዳኡ ወጅን ኛተሙቱ እረ
ጅረ። [9]ፎንቸ ዋዲ መሌ፥ ዴዲ ዮኪስ
ብሻን እት ነቅጠኒ አፌልተኒ ህንኛትና!
እን መታሳ፥ መኜኤሳ፥ ምአ ገራሳ ሁን
ዱማ ወጅን እንዋደመ*፤ [10]እሰራ ዋን
ቶኮሌ ሀመ ገነማት ህንሀምብስና፤ ዋን
ሀመ ገነማት እራ ሀፌሞ እብዳን ጉባ!
[11]ዬሮ ኛተን፥ ሙዲኬሰን ሀደተኒ፥ ኮጲ
ሚለኬሰኒ እሰ ባቁ ሚለት ካአተኒ፥ ኡሌ
ኬሰን ሀርከት ቀበተኒ፥ አሪቲዳን ኛዳ!
እን ፉሲካ ዋቀዮት*! [‹ፉሲካ› ጀቹን
‹ብረ ደርቡ› ጀቹደ]።

*2. 13:4 *5. ሌዎ 22:19-20 *7. 12:13፥22
*3. ኬሰ 16:7 *11. ኬሰ 16:2-3፤ ኢሳ 52:12

12 «እን ሀልከን ሰነ ብየ ግብጦ ኬሰ
ነንደርበ፥ እንገፈ ብየ ግብጦስ ነማ ሀመ
ሆሪት ነንደአ፤ እን ዋቀዮ፥ ዋቀዮሊ ወረ
ግብጦ ሁንዱማረት ፍርዲ ነንራወደ*።
[13]ዲግን መኔቲ እሰን ኬሰ ጅራተንት ጅሩ
ገሩ ምልክተ እስኒፍ እንተአ፤ አንስ ዲግቸ
ዮሙን አርጉ፥ እሰንገረ ነንደርበ፤ ዬሮ አን
ደእቸ ከነ ብየ ግብጦት ፍዱት፥ እሰን በሌ
ሱዳፍ ደእች ቶኮሌ እሰንት ህንቡኡ*።
[14]ጉያን ኩን ሴናዳፍ እስኒፍ ሀተኡ፤ እሰ
አከ ጉያ ጭዳት ዋቀዮፍ እንአያኔስቱ!
ደሎተ ደሎተኬሰኒትስ አከ ሴረ በረበራት
እንአያኔስቱ!» ጀዴ።

*12. ለኮ 33:4፤ በኡ 12:29 *13. 30:12፤
እብ 11:28

አያነ መጥኖ

15 ዋቀዮ፥ «እሰን ጉያ ቶርበ መጥኖ
እንኛቱ፤ ጉያ እሰ ዱራቲ ጀልቀቤ ሀመ
ጉያ እሰ ቶርበፉት፥ ነምን ወንተ ራጭቲ
ቀቡ ኛቴ፥ እስራኤል ኬሳ ዋን በሌፈ
ሙፍ፥ ጉያ ዱራት ራጭቲን መነኬሰን
ኬሰት አከ ህንአርገምኔ እንጎቱ። [16]እሰን
ጉያ ዱራት አመስሞ ጉያ ቶርበፉት ወል
ዋምተኒ ወልገኢ ቂልቂላአ እንጎደቱ፤
ጉዮተ ሰነት ሆጂን ቶኮሌ ህንሆጀተሙ፥
ወንተ ነምን መተ-መታት ኛቱ ገሩ እንሆጀ
ተቱ። [17]አን መጨኬሰን ጉያ ከነት ብየ
ግብጦ ኬሳ ዋነን ባሱፍ፥ እሰንሞ ደሎተ
ደሎተኬሰኒ ኬሰት ጉያ ከነ አከ ሴረ በረበ
ራት እንኤግዱ። [18]ጅአ እሰ ዱራ፥ ጅእቸ
ቲሰ ጉያ ኩደ አፉረፉ ገልገለ መጥኖ
እንኛቱ፤ ሀመ ጅእቸቲ ጉያ ድግደሚ
ቶኮፉ ገልገላት አከሱመ እንጎቱ። [19]ነምን
ቶኮሌ ወንተ ራጭቲ ቀቡ ዮ ኛቴ፥ ገላ ዮ
ተኤስ፥ ደሎተ ብያ ዮ ተኤስ፥ ነምን ሱን
ወልዳ እስራኤል ኬሳ ዋን በሌፈሙፍ፥
ራጭቲን ቶኮሌ ጉዮተ ቶርበን ሰናፍ መኔ
ንኬሰን ኬሰት ህንአርገምን! [20]ወንተ
ራጭቲ ቀቡ ቶኮሌ ህንኛትና፥ ለፈ ጅራ
ተን ሁንዱማት ወንተ ራጭቲ ህንቀብኔ
ኛዳ!» ጀዴ*።

*15-20. 23:15፤ 34:18፤ ሌዎ 23:6-8፤
ለኮ 28:17-25፤ ኬሰ 16:3-8፤ ኢያ 5:11፤
2ሴና 30:13፥21፤ 35:17፤ እዝ 6:22፤
ህስ 45:21፤ ማቴ 26:17

አያን ፋሲካ እሰ ዱራ

21 ዮሙስ ሙሴን ማንጉዶተ እስራኤል
ሁንዱማ ዋሜ፥ «አከ ማቲኬሰኒት ቡሻዬ
ኬሳ ቶኮ ፉደዳቲ ጦባላ ፋሲካ ሰነ ቀለዳ!
22 ባለ ሂሶጵ ቀባት ፉደዳቲ፥ ዲግቾ ወጪቲ
ኬሳ ሰነ ኬሰ ጩጳ፥ ዲግቾ ወጪቲ ኬሳ
ሰነራስ ቡሳ በልበላፍ ምቾችለ ለማንት ድባ!
እስን ኬሳሞ ነምን ቶኮሌ ሀመ በርኡት መነ
ሳቲ ገድ ህንበእን! 23 ወረ ግብጥ ደኡዳፍ
ዋቀዮ ዩሮ ኬሰ ደርቡት፥ ዲግቾ ቡሳ በልበ
ላፍ ምቾችለ ለማኑት አርጌ፥ በልበልቾረ
እንደርበ፤ እን በሌሱ ሱን መኔንኬሰንት ልጤ
አከ እስን ደኡ ህንጎዱ*! 24 እስን፥ እጀሌንኬ
ሰንስ ሴረ በረበራፍ ኬኖሜ ከነ ኤጉቱ ተአ።
25 እስን ብየ ዋቀዮ አኩመ እስን አብደቼሴት
እስኒፍ ኬኑ ሰነት ዩሮ ገልተን አከስት እሳፍ
ሆጇቹ እቱመ ፉፉ! 26 ዩሮ እጀሌንኬሰን፥
‹እን እስን አከስ ጎተን ኩን ማሊ?› ጇደኒ
እስን ጋፈተን፥ 27 እስንሞ፥ ‹ዋቀዮ ብየ ግብ
ጥት ወረ ግብጥ ዮሙ ደኤ መኔንኬኘ መኔን
እስራኤሎታ አልቼ ዋን ብረ ደርቤፍ፥ ኩን
አርሳ ፋሲካ እሰ ብረ-ደርቡ ዋቀዮ አርግሲ
ሱደ› እሳኒን እንጇቱ» ጇዴን፤ ዮሙስ ሰብን
ሱን፥ ቆመአኒ ዋቀዮፍ እንሰገደን። 28 ኤርገሲ
እስራኤሎትን ደቀኒ አኩመ ዋቀዮ ሙሴፍ
አሮኒን አቦሜ እንጎደን። *23. እብ 11፡28

ደእቾ ኩርነፋን፥ እን አንገፈ ከን ተኤ አጇሱ ራወተሙሳ

29 ሀልከን ወለካ ዮሙ ተኤ ዋቀዮ ብየ
ግብጥ ኬሳ አንገፈ ከን ተኤ ሁንዱማ፥
ደለ ሞትቻ እሰ አንገፈ ቴሶሳ ዳሉ ጇል
ቀቤ ሀመ ደለ ነመ ህደሜ መነ ቦላ ኬሰ
ጅሩ እሰ አንገፋት አከሱመስ አንገፈ ሆረ
ሁንዱማ እንደኤ*። 30 ሀልከን ሰናን ሞትቾ
ኦፌሳቲ፥ ሆጇቶትንሳ ሁንድኑ፥ ወር ብየ
ግብጥ ሁንድኑስ እንከአን፤ መን ቶኮሌ ከን
ኬሳ ህንዱእን ዋን ህንጅሬፍ፥ ብየ ግብጥ
ኬሰት ቦእቾ ጉዳን እንተኤ። 31 ዮሙስ
ሞትቾ ሀልከኒን ሙሴፍ አሮንን ዋምስሴ፥
«ከአ፥ እስን፥ እስራኤሎትን ሰበኮ ኬሳ
በኣ! አኩመ ጋፈተኒ ቱርተን ደቃ ዋቀ
ዮፍ ሆጇዳ! 32 አኩመ ጇተን ቡሻዬኬ
ሰን፥ ሳወንኬሰን ፉደዳቲ ደቃ! አንስሞ
ኤበ አከን አርገዱ ጎዳ!» ጇዴን።

*29. 4፡23፤ 11፡5፤ 12፡12፤ ፋር 78፡51፤
105፡36፤ 135፡8፤ 136፡10

33 ወር ግብጥ፥ «ኑሁንዱምትኬኘ
እንዱምነ» ዋን ጇደኒፍ፥ ጇረ ብየ ሰነ ኬሳ
ባሱዳፍ ጇቤሰኒ እት አሪፈተን። 34 ከናፍ
ጇር ቡኮ ኡቱ ራጭቲን እት ህንነምእን
ፉደተኒ፥ ቆዳ ቡኮሳኒስ ወያሳኒቲን ህደኒ
ገቲቲሳኒረ ካአተን፤ 35 እስራኤሎትን አከ
ሙሴን እሳንት ህሜ እንጎደን፤ ምአ
ሜቲፍ ወርቂራ ሆጇተመን፥ ኡፈተስ ወረ
ግብጥራ አርገቹፍ እንጋፈተተን። 36 ዋቀዮ
ወንተ ጇር ጋፈተን አከ እሳን ኬነኒፍት፥
ጇር ወረ ግብጥ ዱረት ፋረ ቶላዳን አከ
እላለመን እንጎዴ፤ አከስት ጇር ወረ ግብ
ጥራ ጉረተኒ እንበአን*። *35-36. 3፡21-22

ሰብን እስራኤል ግብጢ በኡሳኒ

37 እስራኤሎትን ራምሴሲ ከአኒ ሀመ
ሱኮትት እንአዴመን፤ እሳን ዱበርቶታፍ
እጀሌ መሌ፥ ለፎን አከ ነሞተ ኩማተመ
ድበ ጇአ ቱረን። 38 ቱት ሰበ ገራገራ እሳኒ
ወጅን እንበአን፥ ሆሪን ቄኤ፥ ቡሻዬን፥
ሳወንስ ሶናን ባይኤቱ እሳን ዱካ በኤ።
39 እሳን ቡኮ እሰ ብየ ግብጢ ፉደተኒ በአን
እሰ ራጭቲ ህንቀብኔ ሰነራ መጥኖ እንቶል
ፈተን፤ ዩሮ ግብጥ ኬሳ በአን ኦፈመኒ ዋን
በአኒፍ፥ ቡከቾ ራጭቲ ህንቀቡ ቱሬ፤
እሳን ቱረኒ ከራዳፍ ገላ ቆጺፈቹ ህንደን
ዴኟ*። *39. ኬሰ 16፡3

40 በር እስራኤሎትን ብየ ግብጥ ኬሰ
ጅራተን፥ ወጋ ድበ አፉሪፍ ሶዶመ
ቱሬ*። 41 ዱመ ወጋ ድበ አፉሪፍ ሶዶማ
ሰነት፥ ጉያዱመ ሰነ መጭ ዋቀዮ ሁንድኑ
ብየ ግብጥ ኬሳ እንበአን። 42 ዋቀዮ ብየ
ግብጥ ኬሳ እሳን ባሱዳፍ ደመቄ ሀልከን
ሰነ ዋን እሳን ኤጌፍ፥ ሀልከን ኩን ደሎተ
እስራኤሎታ ሁንዱማ ኬሰት ሀልከን እት
ዋቀዮፍ ኡልፍነ ኬኑዳፍ ደመቃን ኤገ
ኒደ። *40. ኡመ 15፡13

ሴረተ አያን ፋሲካ እቲን ዳበሜ

43 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳፍ አሮኒን፥
«ሴር አያን ፋሲካ አከ ከነት ፉፌ ጅሩ
እንተአ፤ ኦርም ቶኮሌ እሰቲ ህንኛትን!
44 ነምን ሆሪዳን ገርቡማት ብተሜ ገሩ፥
ኤርገ ደግነ ቀብደኒ ሀኛቱ! 45 ነምን አለ
ጋን ዮኪስ ነምን ሆሪዳን ቀጨረሜ ሆጇቱ
ቶኮሌ እሰቲ ህንኛትን! 46 ፎንሳ መነ ቶኮ
ኬሰት እንኛተመ፤ ፎንሳራ ቶኮሌ ፉተኒ

መነ ኬሳ ገድ ህንበእና፤ ለፌሳስ ቶኮሌ
ህንጨብስና*! 47 ጉቱማን ወልዳ እስራኤል
አከስ ሀጎዱ! 48 ገላን እስን ብረ ጅራቱ
ፋሲካ ዋቀዮ ጎደቹ ዮ በርባዴ፥ ዲረ ከን
ተኤ ሁንድኑ ደግነ ሀቀበሙ! ከነ ቦዴስ
ድአቴ ጎደቹ እንደንደአ፤ እንስ አኩመ
ወረ ብያ እንተአ፤ እን ደግነ ህንቀበትን
ገሩ ቶኮሌ እሰቲ ህንኛትን! 49 ወረ
ብያፍ፥ ወረ ገላ ተአኒ እስን ግዱ ጅራተ
ኒፍ ሴር ቶከቹመ ሀተኡ!» ጂዴን*።
*46. ለኮ 9፡12፤ ዮሀ 19፡36
*49. ሌዎ 19፡34፤ 24፡22

50 እስራኤሎትን ሁንድኑ ወንተ
ዋቀዮ፥ ሙሴፍ አሮንን አቦሜ እንሆጂ
ተን። 51 ዋቀዮ ጉዩመ ሰነት እስራኤሎተ
አከ ኩተተ ኩተተሳኒት ብየ ግብጥ ኬሳ
እንባሴ።

ቦቆና 13

አያን መጥኖ አያኔፈሙ ጂልቀቡሳ

1 ዋቀዮ ሙሴዳን፥ 2 «አንገፈ ሁንዱማ
አዳን አናፍ ባስ! እስራኤሎተ ኬሰት
ነምን፥ ሆሪንስ ከረ-ሳቂ ከን ተኤ ሁንድኑ
ከንኮት» ጂዴ*።
*2. 13፡11-16፤ 22፡28፤ ለኮ 3፡13፤ 8፡17፤
18፡15፤ ህስ 20፡25-26፤ ሉቃ 2፡23

3 ሙሴን ዮሙስ ጂራን፥ «ዋቀዮ እሬ
ጀባዳን አቺ ዋን እስን ባሴፍ፥ ጉያ እት
መነ ገርቡማ ብየ ግብጥ ኬሳ ባተን ከነ
ያደዳ! ዬሮ ከነ ወንት ራጭቲ ቀቡ ህንኛ
ተምን*! 4 ጅአ አቢብ ኬሳ ጉያ ሀርአ በኡ
ኬሰን*። 5 ዋቀዮ ብየ አነኒፍ ደመ ባሱ
እስኒፍ ኬኑዳፍ አቦተኬሰን ከኩዳን አብደ
ቺሴረ፤ እን ብየ ከነአኖታ፥ ሄቶታ፥ አሞ
ሮታ፥ ሂዎታ፥ ይቡሶታትስ ዮሙ እስን
ገልቹ፥ ጅአ ከነ ኬሰ ዋቀዮፍ ሆጂቹዳን
አያነ መጥኖ ከነ ጎደዳ*! 6 ጉያ ቶርበ
መጥኖ እንኛቱ፥ ጉያን ቶርበፋንሞ ኡል
ፍነ ዋቀዮቲፍ አያነ እንተአ*» ጂዴ።
7 እት ፉፌ ሰበ ሰናን፥ «ጉያ ቶርበን ከነ
መጥኖን ሀኛተሙ! ወንት ራጭቲ ቀቡ
እስን ብረት ህንአርገምን፤ ብየኬ ኬሰትስ
እዶ ቶኮትሌ ራጭቲን ህንአርገምን*!
8 ጋፈስ፥ ‹ኩን ወንተ ዋቀዮ ዬሮ አን ብየ
ግብጥ ኬሳ በኤ አናፍ ጎዴ ሰናፍ እንሆጂ
ተመ› ጂቴ እልመኬት እንህምተ። 9 ዋቀዮ
እሬ ጀባዳን ብየ ግብጥ ኬሳ ዋን ስባሴፍ፥
ሴር ዋቀዮ አፋንኬ ኬሳ አከ ህንቡኔት፥
ኩን ሀርከኬረት ምልክተ፥ እጀኬ ዱረትስ
ሴና ሲፍ ሀተኡ*! 10 ሴረ አያነ ከና ወጉመ
ወጋት ጉያ እሳፍ ዳበቴ ሰነት ኤግ!»
ጂዴ።
*3. 12፡33-34 *4. 12፡2 *5. ኡመ 15፡18-21
*6. 12፡15-16 *7. 1ቆሮ 5፡8 *9. 13፡16፤
ኬሰ 6፡6-9

እሰ አንገፈ ዋቀዮፍ አከ ድኤሰን ጎርሱሳ

11 ሙሴን እት ፉፌ፥ «ዋቀዮ ብየ
ሲፍ ኬኑዳፍ፥ አቦተኬ፥ ከኩዳን አብደ
ቺሴ፥ ብየ ከነአኖታት ስገልቾ፤ 12 ዮሙስ
ከረ-ሳቂ ሁንዱማ ዋቀዮፍ እንድኤስተ፤
ሆሪኬ ሁንዱማ ኬሳ ዱረ ከን ደለቴ ኮርም
ሁንድኑ ከን ዋቀዮት። 13 ሀሬ ወደለ አን
ገፈ ደለቱ ሁንዱማ ጠባላ ኮርቤሳቲን
እንፉርተ፤ ዮ ፉሩ ደባቴሞ ሰጎሳ ኩት!
ሰኚኬ ኬሳሞ እልመ እሰ አንገፈ
እንፉርተ። 14 ኤጌር-ቦር እልምኬ፥ ‹እን
አት አከስ ጎቱ ኩን ማሊ?› ጂዴ ዮሙ
ስጋፈቱ፥ አትሞ፥ ‹ዋቀዮ እሬ ጀባዳን
መነ ገርቡማ ብየ ግብጥ ኬሳ ኑባሴ።
15 ሞቲን ግብጥ መታ ጀባቴ ዮሙ ገድ
ኑዲሱ ድዴ፥ ዋቀዮሞ ብየ ግብጥ ኬሳ
አንገፈ ነማቲ ጂልቀቤ ሀመ አንገፈ
ሆሪት፥ አንገፈ ሁንዱማ እንአጂሴ፤ ከናፍ
አን ከረ-ሳቂ ኮርመ ተኤ ደለቱ ሁንዱማ
ዋቀዮፍ አርሳ ነንድኤስ፤ እልማንኮ ኬሳ
እሰ አንገፈ ገሩ ነንፉረ› ጂዲ እት ህም!
16 ዋቀዮ እሬ ጀባዳን ብየ ግብጥ ኬሳ ዋን
ኑባሴፍ፥ ጎቾ ኩን ሀርከኬረት ምልክተ፥
እጀኬ ዱረትስ ከን ረረኡ ሀተኡ!»
ጂዴ*።
*11-16. 13፡2፤ 22፡28-29፤ 34፡19-20፤
ለኮ 3፡12-13፤ 8፡16-18፤ 18፡15-18፤
ኬሰ 15፡19-20፤ ሉቃ 2፡23 *16. 13፡9

ዋቀዮ፥ ሰበ እስራኤል ኡቱባ ዱሜሳፍ ኡቱባ እብዳቲን ጌጌሱሳ

17 ሞቲን ግብጥ ጀረ ዮሙ ገድ ዲሴ፥
ከራን ብየ ፍሊስጥያ ኬሰ ባሱ ድኦ ዮ
ተኤዩ ሎል ዮ እሳንት ከኤ ጀር ጋበኒ ብየ
ግብጥት አከ ህንዴብኔፍ ዋቀዮ አቹረ እሳን
ህንጌስኔ። 18 ዋቀዮ ከናፍ አከ ጀር ከራ
ለፈ ኦና ኬሰ በኤ ገረ ገላነ ዲማ ደቁረ
ናነአኒ አዴመን ጎዴ፤ እስራኤሎትን ምአ
ሎላ አኩመ ህደተንት ብየ ግብጥ ኬሳ ኦል

በአን። 19ዮሴፍ፥ «ዋቀዮ ዱጉማን እስን
እንያደተ፤ እስንሞ ዮሙስ ለፌኮ አሲ ፉዳ
በአ!» ጀዴ፥ እስራኤሎተ ጀቤሴ ዋን
ከክሲሴፍ፥ ሙሴን ለፌ ዮሴፍ ፉዴ
በኤ*። *19. ኡመ 50፡25፤ ኢያ 24፡32

20 ጀር ሱኮቲ ከአኒ፥ ኤታም ቀርቀረ
ለፌ ኦና ቡፈተን። 21ዋቀዮ አከ እሳን ሀል
ከኒፍ ጉያ አዴሙ ደንደአኒፍ፥ ጉያ
ኡቱባ ዱሜሳቲን እሳን ዱረ አዴሜ ከራ
እሳንት አርግሲሴ፥ ሀልከንሞ ኡቱባ እብ
ዳቲን እሳኒፍ እብሴ፤ አከስት እሳን
እንጌጌሴ*። 22ጉያ ኡቱባን ዱሜሳ፥ ሀልከ
ንሞ ኡቱባን እብዳ ፉለ ጀራ ዱራ ህንደበ
ምኔ ቱሬ።

*21. 33፡9፤ 40፡34-38፤ ለኮ 9፡15-23፤
ኬሰ 1፡32-33፤ 1ሞቶ 8፡10፤ ኢሳ 4፡5-6፤
ፋር 78፡14፤ 105፡39፤ 1ቆሮ 10፡1

ቦቆና 14

ሰብን እስራኤል ገላነ ዲማ ጬኡሳኒ

1ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 2«ገረ ገለኒ
ጺሀሂሮት ዱረ፥ ሚግዶሊፍ ገላነ ዲማ
ግዱ፥ በአል-ዜፎን ፉለ ዱራን አከ ቡፈተ
ኒፍ እስራኤሎተት ህም! እስን ሁንዱምት
ኬሰን ፉሌሳቲን ገረ ገላንቻ እንቡፈቱ።
3ሞቲን ግብጥ ዮወነ፥ ‹ለፍት ኦናን ናነኤ
ከራ እት ጬፌ፥ እስራኤሎትን ብየ ኬሰ
ናነአኒ ጀራ ጅሩ› ጀዴ እንያደ፤ 4አንሞ
ሞትቸ ገራሳ ነንጀቤሰ፤ እንስ ፋነ ደኤ
እስን እንሆርዶፌ፤ አን ሞትቻፍ ሎልቱሳ
ሁንዱማረት ኡልፍነ ነንአርገደ፤ ወር ግብ
ጥስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ ከናን ቤኩፍ
ጅሩ!» ጀዴ፤ ወር እስራኤልስ አኩመ
እሳንት ህመሜ እንጎደን*።

*4. 4፡21፤ ህስ 28፡22

5 ሰብን ሱን በቀቴ በኡንሳ ሞቲ ግብ
ጥት ዬሮ ህመሜት፥ እኒፍ ሆጀቶትንሳ
ዋኤ ሰበ ሰናፍ ከን ያደን ጌደረሜ፥
«ሰብን እስራኤል ኑፍ ሆጀቼ ዲሴ አከ
አዴሙ ጎቼንኬኘ ኩን ማሊ?» ጀደን።
6ከነረት ሞትች ኮንኮላታሳ ቆጺፈቴ፥
ሎልቱሳስ ፉደቴ፥ 7ኮንኮላቶተ ፎአመን
ድበ ጀአ፥ ኮንኮላቶተ ወረ ካን ሁንዱማ
ረስ አጀጁ ዱላ ነቀቴ ፉደቴ እንከኤ።
8ዋቀዮ ዮሙስ ሞቲን ግብጥ መታ አከ
ጀባቱ እንጎዴ፤ ሞትች እስራኤሎተ ወረ
ኤጉምስ እሬ ጭማቲን አዴመን ሰነ
እንሆርዶፌ። 9ወር ግብጥ፥ ፈርዴኒፍ ኮን
ኮላቶትን ሞትቻ ሁንድኑ፥ አቦትን ፈርዴ
ኒሳ፥ ሎልቶትንሳስ ጀረ እንሆርዶፈን፤
ገላነ ብረ፥ ጺሀሂሮት ዱረ፥ ፉሌ በአል-
ዜፎን ቡፈተኒ ኡቱ ጅረኒስ እሳን እንቀቀ
በን።

10ዬሮ ሞትች እሳንት ድአቴ፥ እስራ
ኤሎትን አል እላለኒ፥ ኩኖ፥ ወር ግብጥ
ቦዴሳኒቲን እሳን ሆርዶፉ አከ ዱፈን አር
ገን፤ ዮሙስ እስራኤሎትን ጉዳ ሶዳተኒ
ገረ ዋቀዮት እንእየን፤ 11ሙሴዳንሞ፥
«ብየ ግብጥ ኬሰ እዶን አዋላ ዋን ህንጅ
ሬፍ፥ አስ ለፌ ኦናት አከ ዱምኑፍ
ኑፍዴ? እን አት ብየ ግብጢ ኑባፍቴ ኩን
ማል ኑረት ሆጀቼኬቲ? 12ወንት ኑእ፥
‹ኮቱ ኑዲስ፥ ወረ ግብጢፍ ገርበ ታኔ
እንሆጀትና!› ጀኔ፥ ግብጥ ኬሰት ስት
ህምኔ እሱመ ከነ ምቲሬ? ኑእ ለፌ ኦና
ኬሰት ዱሙረ፥ ወረ ግብጢፍ ሆጀቼ ኑፍ
ወየ ቱሬ» ጀደን። 13ሙሴንሞ ሰበ ሰናን፥
«ወረ ግብጥ ወረ ሀርአ አርግተን ከነ ዴብ
ተኒ አከ ከነት ለመፋ ዋን ህንአርግኔፍ፥
ህንሶዳትና፥ ጀባዳ ዳበዳቲ ሀርአ ጎቻ
ዋቀዮ እስን ፈይሱዳፍ ራወቱ እላላ!
14አመ ዋቀዮ እስኒፍ እንሎለ፥ እስን ገቢ
አርገዳ!» ጀዴ*።

*14. ኬሰ 1፡30፤ 2ዜና 20፡15፥29፤ ኢሳ 51፡9

15 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ «ማሊፍ
ገረኮት እይታ? ከአኒ ገረ ፉለ ዱራት አከ
አዴመኒፍ እስራኤሎተት ህም! 16አትሞ
ኡሌኬ ኦል ፉድ፥ ሀርከኬ ገላንቸረት ድሪ
ርስ! እስራኤሎትን ገላንቸ ዮሙ ጬአን
ለፌ ጎጋረ አከ አዴመኒፍ ገላንቸ ገርገር
ሀር! 17ወር ግብጥስ እሳን ቦዴዳን አከ
እት ልጠንት፥ አን አከ እሳን መታ ጀባ
ተን ነንጎደ፤ አን ዮሙስ ሞትቻፍ ሎል
ቱሳ ሁንዱማ፥ ኮንኮላቶተሳ፥ አቦተ
ፈርዴኒሳረትስ ኡልፍነ ነንአርገደ። 18ዬሮ
አን ሞትቸረት ኮንኮላቶተሳረት፥ አቦተ
ፈርዴኒሳረትስ ሞእቸ አርገዱትሞ፥ ወር
ግብጥ አን ዋቀዮ አከን ተኤ ከናን
እንቤኩ» ጀዴ።

19 ዮሙስ ኤርገማን ዋቀዮ እን መጨ
እስራኤል ዱረ አዴማ ቱሬ፥ ከኤ ገረ
እሳን ቦዴት እንደርቤ፤ ኡቱባን ዱሜሳ
ሱንስ እሳን ፉለ ዱራ ከኤ እሳን ቦዴ
እንዳበቴ። 20ኡቱባን ዱሜስቻ ሱን መጨ
ወረ ግብጢፍ መጨ ወረ እስራኤል ግዱ

ጎሬ፥ ገር ቶኮት ዱሜሳኤ ዱከኔሴ፥ ገረ
ካንትሞ ሀልከን እንእብሴ፤ አከ ከነት ሀል
ከን ሰነ ጉቱ መጭ እን ቶኮ እሰ ካንት
ሀንድአትኔ ቱሬ*።

*20. ፋር 105:39

21 ሙሴንስ ሀርከሳ ገላንቸረት እንድሪ
ርሴ፤ ዋቀዮሞ ሀልከን ሰነ ጉቱ ቅሌንሰ
በአ-ቢፍቱ እሰ ጀባዳን ገላንቸ ገረ ቦዬት
እንዴብሴ፤ ብሻንችስ ኤርገ ገርገር ሀረሚ
ገላንቸ ግዱ ለፈ ጎጋ ጎዴ። 22እስራኤሎ
ትን ገላንቸ ግዱ ለፈ ጎጋረ እንአዴመን፤
ብሻንችስ ምርገሳኒፍ ብታሳኒት አከ ኬኘኒ
እሳኒፍ ተኤ*። 23ወር ግብጥ፥ ፈርዴን
ሞትቻ፥ ኮንኮላቶትንሳ፥ አቦትን ፈርዴኒሳ
ሁንድኑ እስራኤሎተ አርአኒ እሳን ቦዴዳን
ገላንቸ ግዱ ልጠን። 24ዬሮ ደረቤ ደመቀ
በሪት ዋቀዮ ኡቱባ እብዳፍ ዱሜሳ ኬሳን
መጨ ወረ ግብጥ ሰነ ገድ እላሌ፥ ገረ እት
ጎረን እሳን እንወላልችሴ። 25አከ እሳን ደን
ቀማን አዴመኒፍ ጌንጎን ኮንኮላቶተሳኒ ረከ
ናን አከ ናነኡ እንጎዴ፤ ወር ግብጥስ፥
«ዋቀዮ፥ ኑወረ ግብጥረት ከኤ ወረ እስራ
ኤሊፍ ዋን ሎሉፍ፥ ኮታ እሳን ዱራ
እንበቀትና!» ጂደን። 26ዮሙስ ዋቀዮ
ሙሴዳን፥ «ብሻንች ወረ ግብጥረት፥ ኮን
ኮላቶተሳኒፍ፥ አቦተ ፈርዴኒሳኒረት ወልት
አከ ዴብኡፍ፥ አት ሀርከኬ ገላንቸረት
ድሪርስ!» ጂዴ። 27ሙሴን ሀርከሳ ገላን
ቸረት ድሪርሴ፥ በሪ ለፋትስ ወር ግብጥ
በቀቻ ኡቱ ጅረኒ፥ ገላንች አከሳ ዱሪት
እንዴብኤ፤ ዋቀዮ አከስት ወረ ግብጥ ገላነ
ኬሰት ሀምብሴ። 28ብሻንች ወልት
ዴብኤ፥ ኮንኮላቶተ አቦተ ፈርዴኒ፥
ሎልቱ ሞትቻ ወረ እሳን ሆርዶፈኒ ገላነ
ኬሰ ልጠን ሁንዱማ እንልቅምሴ፤ እሳን
ኬሳ ነምን ቶኮሌ ሀንሀፍኔ። 29እስራኤሎ
ትን ገሩ ብሻንች ገረ ምርገሳኒቲፍ ገረ
ብታሳኒቲን ኬኘን ተኤፌ፥ ገላንቸ ኬሰ
ለፈ ጎጋረ አዴመኒ ጨአን።

*22. ኢያ 4:23፤ 2ሞቶ 2:8፤
ኢሳ 11:15-16፤ 1ቆሮ 10:1-2፤ እብ 11:29

30 ዋቀዮ አከስት ጋፈስ ወረ እስራኤል
ሀርከ ወረ ግብጥ እንአልቼ፤ ወር እስራ
ኤል ሬፈ ወረ ግብጥ ቀርቀረ ገላናት አር
ገን፤ 31ሰብን እስራኤል ዋቀዮ እሬሳ እሰ
ጉዳዳን ወረ ግብጥረት ዋን ሆጂቴ ዮሙ
አርገን፥ እሰ እንሶዳተን፤ እሳን ዋቀዮን፥
ሙሴ ገርብቸሳስ እንአመነን*።

*31. 19:9፤ 2ሴና 20:20

ቦቆና 15

ሰብን እስራኤል ዋቀዮን ፋርፈቹሳኒ

1ዮሙስ ሙሴን፥ እስራኤሎትንስ፥
ዋቀዮን ጀጀተኒ እንፋርፈተን፤
«ዋቀዮ ሞኡሳቲን ጉዳ አል
ጂዳደ!
ከናፍ አን እሰ ነንፋርፈደ፤
እን ፈርዴን፥ አቦተ ፈርዴኒስ
ገላነ ኬሰ ቡሴረ*።
2ዋቀዮ ሁምነኮ እሰ አን ፋርፈዱደ፥
እን ፈይነኮ አናፍ ተኤረ፤
እን ዋቀዮኮት፥ አን እሰ ነንጀጀደ፤
ዋቀዮ እሰ ከን አባኮቲት፥
አን እሰ ኦል ኦል ነንቀበ*።
3ዋቀዮ ጎተ ቤከማደ፥
መቃንሳ ዋቀዮደ*።
4እን ኮንኮላቶታፍ ሎልቶተ
ሞቲ ግብጥ፥
ገላንቸት ገድ ነቄ፤
አጀጁን ዱላሳ ወር ፎአሞንስ
ገላነ ዲማ ኬሰት
አከ ልቅምፈመን ጎዴ።
5ገላን ገድ ፈጎን እሳንረ ገረገሌ፥
አኩመ ደጋት ቱጁበ ኬሰ
ገድ ቡአን።

*1. ፋር 106:12፤ ሙል 15:3
*2. ፋር 118:14፤ ኢሳ 12:2
*3. ፋር 46:10፤ በኡ 3:15

6«ያ ዋቀዮ፥ ሀርከኬ ምርጋ
አንጎ ጉዳ ቀበ፥
ያ ዋቀዮ፥ ሀርከኬ ምርጋ
ዲኖተ እንሁሬሰ፤
7ጉድነ ሱራኬቲን
ወረ ሰኢን ሞርመን
ገድ እንደርበተ፥
አት ዴከምሰኬ እሰ ቦበአ
እንኤርገተ፥
እንስ አኩመ ጭዲት ጉቤ
እሳን እንፍጠ፤
8ቅሌንሰ ዴከምሰኬቲቲን፥
ብሻኖትን እንቱለመን፤
ብሻኖትን ያአንስ አኩመ ኬኘኒት
ኦል ከአኒ ዳበተን፥
ቱጁብንስ መኒ ገላና ኬሰት
ቆርሬ ሀፌ*።

*8. ኢሳ 51:10

9 «ዲን፣ ‹አን እሳን ነንአርአ፣
እሳን ነንቀቀበ፣ ቦጁ ነንሀረ፣
እሰ አን ጎጀመኤ ቱሬስ
እሳንረት ነንራወደ፣
ብላኮ ነንሉቅፈደ፣
ሀርክኮስ እሳን እንበሌስ› ጄዴ።
10 አት ቅሌንሰኬ እት ገድ ዲፍናን፣
ገላን እሳንረ ገረገሌ፣
አኩመ ድለሊት
ብሻኖተ ሁምነ-ቀቤዩ ኬሰት
እንልቅምፈመን።
11 ዋቀዮሊ ኬሳ ከን አከኬ ኤኙ?
ያ ዋቀዮ! ከን አከኬ
ሱራ ቁልቁሉማ ቀቡ ኤኙ?
ከን አከኬ
ሆጂ ጉዳፍ ሶዳችሳ ሆጄቱ፣
ወንተ ድንቅሲሳስ ጎዱ ኤኙ*?
12 አት ሀርከኬ ምርጋ
ዮሙ ድሪርስቴ፣
ብዮን ዲነ እንኛቴ።
*11. 8:10፤ 18:11፤ ፋር 86:8

13 «አት ወረ እሳን ፉርቴ
ጋሩማኬቲን ጌጌስቴ፣
አንጎኬቲንስ እዶ ጅሬኘኬ
እሰ ቁልቁላአት እሳን ጌስቴ፤
14 ሰብን ሁንድኑ ደገአኒ እንሆለተን፤
ወር ብየ ፍሊስጥያ ጅራተንስ
እንሮምአን*፤
15 ጌጌስቶትን ወረ ኤዶም
ባይኤ ነአን፣
ጀጀቦትን ወረ ሞአብ
ባይኤ ሮምአን፣
ወር ከነአንስ ብሻኑመ ተአን።
16 ሶዳ ጉዳን፣ ናሱንስ እሳንረት
ለፈ ደኤ፣
ያ ዋቀዮ፣ ሰብንኬ
ሀመ ደርቡት፣
ሰብን አት ከንኬ ጎደቴ
ሀመ ደርቡት፣
እሳን ጉድነ እሬኬቲን
አኩመ ደጋ ተአኒ
ጨሉመ ጄደን።
17 ያ ዋቀዮ፣ አት ሰበኬ፣
ገረ እሰ እዶ ጅሬኘኬ ጎደቴት
እንፍደ፤
ያ ጎፍታ፣ ገረ እዶ ቁልቁላአ፣
እሰ ሀርክኬ ቶልቼት አል
እሳን እንባፍተ፣
ቱሉ እሰ ከንኬ ጎደቴረስ
እሳን እንዳብደ*።
18 ዋቀዮ ዬሮ ሁንዱማ፣
በሩመበራንስ እንሞአ» ጄደን*።
*14. ኢያ 2:9-11 *17. ፋር 78:54
*18. ፋር 93:1

19 እስራኤሎትን ገላንቾ ኬሰ ለፈ
ጎጋረ አዴመኒ እንጬአን፤ ፈርዴን
ሞትቻ፣ ኮንኮላቶትንሳ፣ አቦትን ፈርዴኒ
ሳስ ዬሮ ገላንቾ ግዱ ልጠን፣ ዋቀዮሞ
ብሻን ገላንቻ ዴብሴ እሳንረ ገረገልቼ*።
20 ሚርያም ራጅቲን አቦሌቲን አሮን ድቤ
ፉደቴ ባቴ፤ ዱበርቶትን ሁንድኑስ ድቤ
ሩኩታ፣ ስርባስ እሼ ዱካ እንበአን*፤
21 ዮሙስ ሚርያም፣
«ዋቀዮን ፋርፈዳ!
እን ዱጉማን ሞኤረ፤
እን ፈርደ፣ አባ ፈርዳስ
ገላነ ኬሰ ቡሴረ»
ጄቴ እሳኒፍ ጀልቀብዴ።
*19. 14:22-29 *20. ፋር 68:25

ሰብን እስራኤል ብሻን ደበኒ ጉንጉሙሳኒ

22 ከነ ቦዴ ሙሴን ነሞተ እስራኤል
ገላነ ዲማ ብራ እንካሴ፤ እሳን ሹር ለፈ
ኦና ኬሰ ልጠኒ፣ ለፈ ኦና ሰነ ኬሰ ጉያ
ሰድእ ዬሮ አዴመን፣ ብሻን ህንአርገትኔ።
23 እሳን እዶ «ማራ» ጄደሙ ቶኮ ዮሙ
ገአን፣ ብሻን ማራ ሀዳአ ዋን ቱሬፍ፣
ዱጉ ህንደንዴኜ፤ ከነረት መቃን እዶ ሰና
«ማራ» ጄደሜ ሞጋፈሜ፤ [«ማራ»
ጄቹን «ሀዳአ» ጄቹደ]። 24 ከነረት ጀር፣
«ኤጋ ማል ዱግና?» ጄደኒ ሙሴረት
እንጉንጉመን*። 25 ዮሙስ ሙሴን ገረ ዋቀ
ዮት እንእዬ፤ ዋቀዮሞ ሙከ ቶኮ እስት
እንአርግሲሴ፤ እን ሙከቾ ብሻንቾ ኬሰ
እንቡሴ ብሻንችስ እንምአኤ።
ዋቀዮ አችት ሴረተ፣ አቦሚስ እሳኒፍ
ዳቤ፤ አቹመትስ ቆሬ እሳን እላሌ፣ 26 «ሰገሌ
አነ ዋቀዮ ጎፍታኬ እሰ ስት ዱበቱ ዱጉማን
ዮ ደጌፈቴ፣ ወንተ አነ ዱረት ቀጄላ ተኤ ዮ
ጎቴ፣ አቦሚኮ ዮ ደጌሴ፣ ሴረተኮ ሁንዱማስ
ዮ ኤግዴ፣ ዱኩበ አን ወረ ግብጥት ፍዴ
ሁንዱማ ኬሳ ቶኮሌ ስት ህንፍዱ፤ አን ዋቀዮ
ፈይሳኬት» ጄዴ*።
*24. 14:11-12፤ 16:2 *26. ኬሰ 7:15፤ 32:39

27 ዮሙስ እሳን ኤሊም እዶ ቡርቅቱን
ብሻኒ ኩደ ለማፍ ሙኬቲን ሜጢ ቶርባተ
ምን ጅረን ዱፈኒ፥ አች ብሻን ብረ
እንቡፈተን።

ቦቆና 16

ኛተ ዋቀዮ ለፈ ኦናት እሳኒፍ ቡሴ

1 ወልዳን እስራኤል ሁንድኑ ብየ
ግብጢ ኤርገ በአኒ ጅአ ለመፋት፥ ጅእቸ
ቲስ ጉያ ኩደ ሽነፋት፥ ኤሊሚ ከአኒ ገረ
ሲን ለፈ ኦና እሰ ኤሊሚፍ ቱሉ ሲና ግዱ
ጅሩ ሰነ እንደቀን። 2 ወልዳን እስራኤል
ጉቱማት ለፈ ኦና ሰነ ኬሰት ሙሴፍ አሮ
ንረት እንጉንጉመን*። 3 እሳኒንስ፥ «እስን
ሰበ ወልት ቀበሜ ከነ ሁንዱማ ቤላን ፍጡ
ዳፍ፥ ገረ ለፈ ኦና ከነት ኑፍደኒቱ፤ ኑእ
ገሩ ብየ ግብጥ ኬሰት ጡዌ ፎኒ ቡኬ
ቴኘ፥ ፎኒፍ ቡዴነ ቁፍኔ ኡቱ ኛትኑ
ሀርከ ዋቀዮቲን ኡቱ ዱምኔረ ተኤ፥ ኑፍ
እንወየ ቱሬ» ጂደን*። 4 ከነረት ዋቀዮ
ሙሴዳን፥ «ኩኖ አን ዋቀ ኬሳ ቡዴነ እስ
ኒፍ ነንሮብሰ፤ ሰብን ኩን ገድ በኤ ገአ
ጉያ ቶኮ ቶኮ ሀፉናንቱ! አንስ አከ ሴረኮት
እንጅራታፍ ህንጅራቱሳ ከናን ቆሬ ነንእ
ላለ*። 5 እሳን ጉያ ጀአፋት ወንተ ገልፈ
ተን ዬሮ ቆጼፈተንት፥ እሰ ዱር ጉያ
ጉያት ፉናንተን ሰነት ሀርከ ለመ ከን ተኡ
ሀፉናንተን!» ጂዴ።

*2· 17፡2-3 *3· 14፡11-12፤ 15፡24
*4· 16፡15፤ ዮሀ 6፡31-59

6 ሙሴፍ አሮን ከነረት እስራኤሎተ
ሁንዱማን፥ «ብየ ግብጥ ኬሳ ከን እስን
ባሴ ዋቀዮ አከ ተኤ፥ እስን ገልገለ ከነ
እንበርቱ፤ 7 ኑእ ማሊዩ ኑረት ጉንጉምቱ?
ዋቀዮ ኡቱመ እስን ደገኡ እሰረት ጉንጉ
ምተኒቱ፤ ከናፍ ገነመሞ ኡልፍነ ዋቀዮ
እንአርግቱ!» ጂደን*። 8 ሙሴን፥ እት
ደበሌ፥ «ዋቀዮ ጉንጉሚ እስን እሰረት
ጉንጉምተን ዋን ደገኤፍ፥ ገልገለ ፎን አከ
ኛተኒፍ፥ ገነመሞ ቡዴነ አከ ቁፍተኒፍ
እስኒፍ እንኬነ፤ ኤጋ፥ ኑእሞ ማልሬ?
ጉንጉሙንኬሰን ዋቀዮረት መሌ፥ ኑረት
ምት» ጂዴ። *7· 24፡16-17፤ 33፡18-23

9 ሙሴን ዮሙስ አሮኒንሞ፥ «ጉቱማ
ወልዳ እስራኤሊን፥ ‹ዋቀዮ ጉንጉሙኬሰን
ዋን ደገኤፍ፥ ገረ ፉለሳ ዱራት አስ
ድአዳ!› ጂዲን!» ጂዴ። 10 አሮን ጉቱማ
ወልዳ እስራኤልት ዬሮ ዱበቴት፥ እሳን
ገረ ለፈ ኦና እላለኒ፥ ኡልፍን ዋቀዮ
ዱሜሰ ኬሰት ሙልአቹሳ እንአርገን*።
11 አመስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ 12 «አን ጉን
ጉሚ እስራኤሎታ ደገኤረ፤ አመስ እሳ
ኒን፥ ‹ዬሮ ድምምሳኡት ፎን እንኛቱ፥
ገነመሞ ቡዴነ እንቁፍቱ፥ ዮሙስ አን ዋቀ
ዮኬሰን ጎፍትቸ አከን ተኤ እንበርቱ›
ጂድ!» ጂዴ። *10· ለኮ 14፡10፤ 16፡19

13 ገልገሉመ ሰነ ድምብርቄን ዱፍቴ
እዶ ቡፈታ እንጉቴ፤ ገነመ ፍጤንስ ናኖ
ቡፈተ ሰናረ ቱሬ*። 14 ዮሙ ፍጤንስ ቡኤ
ትሞ፥ ወንት አከ ቆላ ብጥሌን ጨቢ ሀጂን
ለፈ ኦና ሰነረ ቡቡኤ ቱሬ። 15 እስራኤሎ
ትን እሰ አርገኒ፥ ማል አከ እን ተኤ ዋን
ህንቤክኔፍ ወሊሳኒቲን፥ «ኩን ማሊ?»
ጂደን፤ ሙሴንሞ እሳኒፍ ዴብሴ፥ «ኩን
ቡዴነ እሰ ዋቀዮ አከ ኛተኒፍ እስኒፍ
ኬኔደ*፤ 16 እሰ ከነ እን ዋቀዮ፥ ‹እስን
አዱመ አዳን ሀመ ኛታፍ እስን በርባድችሱ
ፉናንዳ፥ አኩመ ለኮብሰ ነሞተ ዱንካነኬ
ሰን ኬሳ ቀብደኒት ነመ ቶኮፍ መተ
መታት ኦሜር ቶኮ ፉደዳ!› ጂዴ አቦሜ»
ጂዴ፤ [«ኦሜር» ቆዳ ምዳን እቲን ሰፈ
ረን ቱሬ]። 17 ነሞትን እስራኤልስ አከሱመ
ጎደን፤ እሳን ኬሳ ካን ባይኤ፥ ካንሞ ጥኖ
ፉናንተን፤ 18 ዬሮ ኦሜርት ሰፈረን ገሩ እሰ
ባይእሴ ፉናንቴፍ እራ ህንሀፍኔ፥ እሰ
ጥኔሴ ፉናንቴ ዱራስ ህንሀርአትኔ፤ አዱመ
አዳን ሀመ ኛታፍ እሰ በርባድችሴ እንአር
ገቴ*። 19 ሙሴን ጅራን፥ «ነምን ቶኮሌ
እሰራ ቦሪፍ ህንሀምብፈትን!» ጂዴ*።
20 ሀተኡዩ መሌ፥ ካን ወንተ ሙሴን ጂዴ
ህንፉደትኔ፥ ገር-ቶኮሳ ቦሩምታፍ ካአ
ተን፤ እንሞ ራመኤ እንአጃኤ፤ ከነረት
ሙሴን እሳንት እንዴከሜ። 21 እሳን ገነመ
ገነመ፥ መተ መታት ሀመ ኛታፍ እሳን
በርባድችሴ እንፉናንቱ ቱረን፤ ዬሮ አዱን
ሆኡት ገሩ እንበቀ ቱሬ።

*13· ለኮ 11፡31-34፤ ፋር 78፡26-31፤
105፡40 *15· ኬሰ 8፡3፤ ዮሀ 6፡31፤
1ቆሮ 10፡3 *18· 2ቆሮ 8፡15 *19· 16፡4፤
ማቴ 6፡34፤ ሉቃ 11፡3

22 ጋፊ ጉያ ጀአፋሞ ጅር ቡዴንቸ ሀርከ
ለመ መተ መታት ኦሜር ለመ እንፉናንቱ
ቱረን፤ አንገፎትን ወልዳ ሁንድኑ ዱፈኒ ዋን
ተኤ ሙሴት እንህመን፤ 23 እንሞ ዴብሴ፥
«እን ኩን እሱመ ዋቀዮ፥ ‹ቦር ጉያ ቦቆናት፥
ሰንበተ ዋቀዮፍ ቁልቁላኤደ፤ ሀርአ ወንተ

ኛታፍ ቶልቾተን ቶልቻ፥ ወንተ አፌልተንስ
አፌላ! እሰራ ዋን ሀፉ ሁንዱማሞ ቦሪፍ
ካአዳ!› ጇዴ አቦሜደ» እሳኒን ጇዴ*።
24እሳን አኩመ ሙሴን ዱበቴ ቱሬ፥ እሰ እራ
ሀፌ ቦሩምታዳፍ እንካአተን፤ እንሞ ሀንአጀ
ፍኔ፥ ራሞስ ሀንጎደትኔ። 25ሙሴን፥ «ሀርአ
እሰ ኛዳ! ጉያን ሀርአ ሰንበተ ዋቀዮት፥ ሀርአ
በኬት እሰ ሀንአርገተን፤ 26ጉያ ጇአ እንፉና
ነቱ፤ ጉያ ቶርበፉ፥ ጉያ ሰንበታት ገሩ ቶኮሌ
በኬዳ ሀንአርገተን» ጇዴ። 27ሰበ ሰነ ኬሳ
ካንሞ ጉያ ቶርበፉት ፉናነቹዳፍ እንበአን፤
ገሩ ዋን ቶኮሌ ሀንአርገትኔ። 28ዮሙስ ዋቀዮ
ሙሴዳን፥ «እስን ሀመ ዮሚት አቦሚኮፍ
ሴረኮ ኤጉ ድዱ? 29እላ፥ አን ዋቀዮ ጉያ
ሰንበታ እስኒፍ ኬኔረ፤ ከናፍ ጋፌ ጉያ ጇአፉ
ቡዴነ ጉያ ለማፍ ተኡ እስኒፍ ኬነ፤ ኤጋ
ነምን አዱመ አዳን እዶሳ ሀቱሩ፥ ጉያ ሰንበ
ታት ነምን ቶኮሌ እዶሳቲ ሀንአዴምን!»
ጇዴ። 30ጇር ሱንስ ጉያ ቶርበፉት እንቦቆ
ተን። *23. ኡመ 2፡2-3፤ በኡ 20፡8-10

31 ነሞትን እስራኤል ቡዴነ ሰነ
«ማና» ጇደኒ ሞጋሰን፤ እንስ አዲ አከ
እጀ ምዳኒ፥ ምአንሳ አከ ብፐሌ ደማን
ቶልፌሜ ቱሬ*። 32ዮሙስ ሙሴን፥
«ዋቀዮ፥ ‹ቡዴነ እሰ አን ዬሮን ብየ ግብፐ
ኬሳ እስን ባሴ ለፌ ኦና ኬሰት እስን ኛችሳ
ቱሬ እሳን አከ አርገንት፥ እሰራ ኦሜር
ቶኮ ጉቱን ደሎተ ደሎተኬሰኒፍ ደርቤ
ሀካአሙ!› ጇዴ ከነ አቦሜረ» ጇዴ።
33አቹማን ሙሴን አሮኒን፥ «ሁሮ ቶኮ
ፉዲ፥ ማና ኦሜር ቶኮ ጉቱ እት ነቂ፥
ደሎተ ዱፉፍ አከ ታኡት ፉለ ዋቀዮ ዱረ
ካእ!» ጇዴ*። 34አሮን አኩመ ዋቀዮ
ሙሴ አቦሜት፥ ቆዳን ሱን ሰንዱቀ ከኩ
ዱረ አከ ካአሙፍ ኤጌ። 35እስራኤሎትን
ሀመ ዬሮ ብየ ነምን ኬሰ ጅራቱ ገአኒት፥
ወጋ አፉርተመ ማና እንኛተን፤ እሳን ሀመ
ዬሮ ዳሪ ብየ ከነአን ገአኒት ማና
እንኛተን። 36ኦሜር ቶኮ ሀርከ ኩርነፉ
ኤፉ ቶኮት (ዮኪስ አከ ኪሎ ሰድኢፍ ወለ
ካት)*።

*31. ለኮ 11፡6-9፤ ኬሰ 8፡3፥16፤
ፋር 78፡18-25 *33. እብ 9፡4
*35-36. ኢሳ 5፡12

ቦቆና 17

ደጋ ኬሳ ብሻን እሳኒፍ ቡርቅሲሱሳ

1 ወልዳን እስራኤል ጉቱማት አከ
ዋቀዮ እሳንት ሀሜት፥ ሲን ለፌ ኦናዳ
ከአኒ እዶዳ ገረ እዶት ደርባ ዱፌኒ እዶ
«ሬፊዲም» ጇደሙ እንቡፌተን፤ ገሩ
ሰብን ሱን ብሻን ዱገን ሀንአርገትኔ*።
2ከናፍ ጇር፥ «ብሻን ዱግኑ ኑፍ ኬን!»
ጇደኒ ሙሴ ሎለን፤ ሙሴንሞ ጇራን፥
«ማሊፍ አነ ሎልቱ? ዋቀዮንስ ማሊፍ
ቆርቱ?» ጇዴ*። 3ጇር ብሻን ደበኒ ዋን
ዴቦተኒፍ፥ ሙሴረት ጉንጉመኒ፥ «ኑእ፥
እጆሌኬኘ፥ ሆሪኬኘስ ዴቡዳን ፍጡዳፍ
ብየ ግብጢ ኑባፍቴ?» ጇደን*። 4ዮሙስ
ሙሴን ገረ ዋቀዮት እዬ፥ «ጇር ኩኖ፥
ደጋዳን ነሩኩቱዳፍ ጥኖሼቱ እሳን ሀፌ፥
ማል ጎዱ?» ጇዴ*። 5ዋቀዮሞ ዴብሴ
ሙሴዳን፥ «ማንጉዶተ እስራኤል ኬሳ
ሙራሰ ፉደዱቲ፥ ኡሌኬ እሰ እቲን
ብሻን አበያ ሩኩቴስ ቀበዱቲ፥ ጇረ ዱረ
ደርቢ አዴም! 6ኩኖ! አን አቾ ሲናት
ከታ ቶኮረ ሰዱረ ነንዳበደ፤ አትሞ ከታ
ሰነ እንሩኩተ፥ ብሻን እሰ ኬሳ እንቡርቀ፥
ጇርስ እሰ እንዱጉ» ጇዴ፤ ሙሴንስ እጀ
ማንጉዶተ እስራኤል ዱረት አከሱመ
እንጎዴ*። 7ነሞትን እስራኤል ዋን ሞርከተ
ኒፍ ጎፍትቻንሞ፥ «ዋቀዮ ኑግዱ ጅረሞ
ሀንጅሩ?» ጇደኒ ዋን ቆረኒፍ፥ መቃን
እዶ ሰና «ማሳፍ መሪባት[†7]» ሞጋፌሜ*።

*1. ለኮ 33፡12-14 *2. ኬሰ 6፡16
*3. 14፡11-12፤ 15፡24፤ 16፡2
*4. ለኮ 14፡10 *6. ለኮ 20፡11፤ ኢሳ 43፡20፤
ፋር 78፡15-16፤ *7. ፋር 81፡7፤ 95፡8-9፤
106፡32

አማሌቆታ ወጅን ወል ሎሉሳኒ

8 ወር አማሌቅ ሬፊዲምን ዱፌኒ ወረ
እስራኤል እንሎለን። 9ሙሴን ዮሙስ
ኢያሱዳን፥ «ነሞተ ፎአዱቲ ደቂ ወረ
አማሌቅ ሎል! አንስ ቦር ኡሌ ዋቀዮ
ቀበዴ ጋረ ጉባ ነንዳበደ» ጇዴ። 10ኢያ
ሱን አኩመ ሙሴን እሰት ሀሜ ጎዴ፥ ወረ
አማሌቅ ሎሉዳፍ በኤ፤ ሙሴን፥ አሮኒፍ
ሁር ገሩ ጋረ ጉባት ኦል በአን። 11ዬሮ
ሙሴን ሀርከሳ ኦል ቀቡ ወረ እስራኤልቱ
ሁምነ ጫለ ቱሬ፤ ዬሮ እን ሀርከሳ ገድ

[†7]በኡ 17፡7 «ማሳ» ጇቹን «ቆሩ»፥ «መሪባ» ጇቹንሞ «ሞርኪ» ጇቹደ።

ዴብሱሞ ወረ አማሌቅቱ ሁምነ ጫለ
ቱሬ። 12ሀርከ ሙሴ እንደደቤ፤ ዮሙስ
እሳን ደጋ ፍደኒ አች ኬኛኒፍ፥ እን እረ
ታኤ፤ አሮኒፍ ሁርሞ፥ እን ቶኮ ገረናን፥
እን ካንሞ ገረሲን ጎረኒ፥ ሀመ አዱን
ልጡት ሀርከሳ አከ ገድ ህንዴብኔፍ አል
ቀበኒፍ። 13ዮሙስ ኢያሱን ሎልቶተ ወረ
አማሌቅ ብላዳን እንሞኤ።

14 ኤርገሲ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «ሴና ከነ
አከ መጫፉት ጫፍ! አንሞ ሴና ወረ አማ
ሌቅ ራወዴ በንቲ ዋቃ ጀላ ሀጣኤ አከን
በሌሱ ኢያሱት ህም!» ጄዴ*። 15ሙሴ
ንስ እዶ አርሳ እጃሬ፥ መቃሳስ፥ «ዋቀዮ
ፉጂኮት» ጄዴ ሞጋሴ*። 16እት ደበሌስ፥
«ሀርከ ገረ ቴሶ ዋቀዮት አል ፉደመኒሩ!
ዋቀዮሞ ደሎታ ሀመ ደሎታት ወረ አማ
ሌቅ እንሎለ» ጄዴ።

*14. ኬሰ 25፡17-19፤ አቦ 6፡3፤
1ሳሙ 15፡2-9፤ 30፡1-20 *15. አቦ 6፡24

ቦቆና 18
ዬትሮ ገረ ሙሴ ዱፉሳ

1ዬትሮ ሉብን ወረ ሚድያን፥ አብዩን
ሙሴ ወንተ ዋቀዮ ጎፍታን ሙሴዳፍ፥
ሰበሳ እስራኤሊፍስ ጎዴ፥ አተምትስ እስ
ራኤልን ብየ ግብጢ አከ ባሴ እንደገኤ*።
2ዬሮ ሙሴን ሃደ መናሳ ሲፎራ ኦፍ ብራ
ዴብሴት፥ ዬትሮ አብዩን ሙሴ ኩን አፍት
እሼ ፉዴ ቱሬ፤ 3እልማንሼ ለማን እሼ
ወጅን ቱረን፤ ሙሴን ዮሙስ፥ «አን ብየ
ኦርማ ኬሰት ገላ ተኤረ» ጄዴ እሳን ኬሳ
እሰ ቶኮ ጌርሾምት እንሞጋሴ*። 4መቃን
እሰ ካኒሞ ኤሊኤዜር፤ እሰሞ፥ «ዋቀዮ
እን ከን አባኮቲ ገርጋርሰኮት፥ እን ብላ
ሞቲ ግብጥ ጀላ ነባሴረ» ጄዴ አከስት
ሞጋሴ*። 5ዮሙስ ዬትሮ አብዩን ሙሴ፥
ሃደ መናሳፍ እልማንሳ ፍዴ ለፊ ኦና
ኬሰት ገረ ቱሉ ዋቀዮ እዶ እን ቡፈቴ
ጅሩት ሙሴ ብረ ዱፌ፥ 6«ኩኖ፥ አን
ዬትሮ አብዩንኬ፥ ሃደ መናኬፍ እልማንሼ
ለማን ፍዴ ገረኬ ዱፌረ» ጄዴ ሙሴት
እንዳሜ። 7ዮሙስ ሙሴን አብዩሳ ስሙ
ዳፍ ገድ እንበኤ፤ ገድ ጉጉፌ እሳፍ
እንቆመኤ፥ እሰ እንዱዱንገቴስ፤ እሳን ነጋ
ወል ጋፈተኒ ገረ ዱንካናት አል ገለን።
8ከነ ቦዴ ሙሴን ወንተ ዋቀዮ ሰበቢ እስ
ራኤሊፍ ጄዴ ሞቲ ግብጢፍ ወረ ግብጥ
ረት ሆጄቴ፥ ረክነ ከራት እሳንረ ገኤ
ሁንዱማ፥ ዋቀዮሞ አተምት እሰ ኬሳ አከ
እሳን አልቼ አብዩሳት እንህሜ። 9ዬትሮ
አብዩንሳሞ ዋቀዮ ሀርከ ወረ ግብጥ ኬሳ
እሳን ባሱሳቲን ወንተ ጋሪ ዋቀዮ እስራኤ
ሊፍ ጎዴ ሁንዱማት እንገመዴ።

*1. 3፡1 *2-3. 2፡21-22 *4. 1ሴና 22፡14-17

10 ዮሙስ ዬትሮ፥ «ዋቀዮ እን ሀርከ
ወረ ግብጥ ኬሳ፥ ሀርከ ሞቲ ግብጥ ጀላስ
እስን ባሴ፥ ሀጀጀሙ! 11ዋቀዮ፥ ዬሮ
ወር ግብጥ ሰበሳት ጎፍቱማ አርግሲሱዳን
እሳን ረክሰንት ሀርከሳኒ ጀላ ዋን እሳን
ባሴፍ፥ ዋቀዮሊ ወረ ካን ሁንዱማረ አከ
እን ጫሉ፥ አን አመ ነንቤከ» ጄዴ*።
12ዮሙስ ዬትሮ አብዩን ሙሴ፥ አርሳ፥
ቀልመ ጉበቱስ ዋቀዮፍ እንድኤሴ፤ አሮ
ንሞ ማንጉዶተ እስራኤል ሁንዱማ
ወጅን፥ ፉለ ዋቀዮ ዱረት አብዩ ሙሴ
ወጅን ቡዴነ ኞቹዳፍ እንዱፌ*።

*11. ነህ 9፡10 *12. ኡመ 31፡51

ካፈሙ ወረ ፍርዲ ኬነኒ
(ኬሰ 1፡9-18)

13 ቦሩምታሳ ሙሴን ሰበ ግዱት ፍርዲ
ኬኑዳፍ እንታኤ፤ ሰብንሞ እሰ ኤገቹዳፍ
ገነማ ሀመ ገልገላት አች እንዳበቴ። 14አብ
ዩን ሙሴ ወንተ እን ሰባፍ ሆጄቱ ከነ ሁን
ዱማ አርጌ፥ «ወንተ አት ሰባፍ ሆጄቱ
ኩን ማሊ? ማሊፍ አት ኮጿኬ ቴሴ፥
ሰብን ኩን ሁንድኑሞ ገነማ ሀመ ገልገላት
ስናነኤ ዳበታ?» ጄዴን። 15ሙሴንሞ
አብዩሳቲን፥ «ኩን ሰበቢ ሰብን ኩን ፌደ
ዋቀዮ ጋፈቹዳፍ አነ ብረ ዱፉፍ ተኤ፤
16ዬሮ ዱቢ ጎደተን አነ ብረ እንዱፉ፥
አንሞ ነመ ቶኮፍ አላሳ ግዱት ፍርዲ ነን
ኬነ፤ አቹማንስ አቦሚ ዋቀዮፍ ሴረሳ አከ
እሳን ቤከን ነንጎደ» ጄዴ። 17አብዩን
ሙሴሞ ዴብሴ፥ «አክ አት ከነ እት
ሆጄቻ ጅርቱ ጋሪ ምት። 18ሆጅቾ ባይኤ
ዋን ስት ኡልፉቱፍ፥ አት ኮጿኬ ከነ
ራወቹ ህንደንዴሱ፤ አት፥ ሰብን ሲወጅን
ጅሩ ኩንስ ኦፍ እንደደብሲፍቱ፤ 19አመስ
አን ጎርሰ ሲፍ ነንኬና፥ ገረኮ ደጌፈዱ!
ዋቀዮ ሲወጅን ሀተኡ! አት ቆደ ሰበ ከና
ተኢቲ ዋቀዮ ዱረ ዳበዱ፥ ድመሳኒስ ገረ
ዋቀዮት ድኤስ! 20አት አቦሚሳቲፍ ሴረሳ
ቲን እሳን እንጎርስተ፤ ከራ እሳን እረ አዴ
ሙን ተኡፍ፥ ወንተ ጎቹን እሳኒፍ ተኡስ
አከ እሳን ቤከን እንጎተ።

21 «ከነ መሴስሞ ሰበ ጉቱ ኬሳ ነሞተ
ደንደአን፥ ወረ ዋቀዮን ሶዳተን፥ ወረ
አመነመን፥ ወረ ገበርሱ ፉደቹ ህንጃለትኔ
እንፎተ፤ ጀሬን ከነ ኤግዶተ ኩማ፥ ኤግ
ዶተ ድባ፥ ኤግዶተ ሽንተማ፥ ኤግዶተ
ኩደኒስ ጎቴ ሰበ ከነረት አቦ እንኬንታፍ።
22 እሳን ኩን ዬሮ ሁንዱማ ሰበ ከነ ግዱት
ፍርዲ ህኬነን! ድመ ጉርጉዳ ገረኬት ሀፍ
ደን፥ ወንተ ጥጥና ገሩ እሳኑምት ሙርቶ
እት ሀጎደን አከስት በእቸ ኦፍራ ሰልጵስ፥
እሳንስ ሲወጅን ሀባተን! 23 አት ከነ ጎቴ፥
እሰ ዋቀዮ ስአቦሜ ዬሮ ራወቱ፥ እራ
ሀፍቴ እንዳበተ፤ ሰብን ኩን ሁንድኑሞ ነጋ
ዳን ገረ መነሳኒት እንዴብኡ» ጀዴን።

24 ሙሴን ጎርሰ አብዩሳ ፉደቴ፥ ዋን
እን ጀዴ ሁንዱማስ እንጎዴ። 25 አከስት
ሙሴን ጉቱማ እስራኤል ኬሳ ነሞተ ደንደ
አን ፎኤ፥ ኤግዶተ ኩማ፥ ኤግዶተ ድባ፥
ኤግዶተ ሸንተማ፥ ኤግዶተ ኩደኒስ ጎዴ፥
ሰበ ጌጌሱ አከ እሰ ገርጋረኒፍ አቦ
እንኬኔፍ። 26 እሳን ዬሮ ሁንዱማ ሰበ
ግዱት ፍርዲ እንኬኑ፤ ድመ ጀጀባ ገረ
ሙሴት እንጌሱ፥ ወንተ ጥጥና ገሩ ኦፉመ
ሳኒቲ ሙርቶ እት ጎዱ ቱረን። 27 ኤርገሲ
ሙሴን አብዩሳ እንጌጌሴ፥ ነምችስ ብየሳት
ገሉዳፍ ከራረ እንቡኤ*።

*13-27. ለኮ 11:11-29

ቦቆና 19

ቱሉ ሲናረት ሙልአቹሳቲፍ ኦፍ ቆጼሱሳኒ

1 ሰብን እስራኤል ብየ ግብጢ በአኒ
ጋፊ ጅአ ሰደፉሳኒት ሲና ለፊ ኦና ገአን።
2 እሳን ሬፊዲሚ ከአኒ ሲና ለፊ ኦና ገአኒ
አች እንቡፈተን፤ ቡፈትን እስራኤሎታ
ፉሌ ቱሉ ሲና ቱሬ።

3 ሙሴን ዮሙስ ቱሉረት ዋቀዮ ብረ
ደቁዳፍ ኦል እንበኤ፤ ዋቀዮሞ ቱሉራ
ሙሴ ዋሜ፥ «እሰ ከነት ፉፌ ጅሩ እስራ
ኤሎተ ሰኘ ያቆብት፥ 4 ‹ወረ ግብጥ ዋነን
ጎዴ፥ አከ ጀብር ጨሙተሺ ቆቾተሼቲን
ባቱት እስንሞ ባዴ ገረኮት አከን እስን
ፍዴ አርግተኒቱ*። 5 ብይ ለፋ ጉቱማት
ከንኮ ዋን ተኤፍ፥ እስን አናፍ ዮ ደጌ
ሰን፥ ከኩኮስ ዮ ኤግደን፥ ሰበ ሁንዱማ
ኬሳ አዱማን ዱንፋኮ እንታቱ*። 6 እስን
ሉቦተ ሞቲ ዋቃፍ ለፋት፥ ሰበ ቁልቁላአ
አናፍ እንታቱ› ጀዲ ህም! ሰበ እስራኤ
ልት ከን አት ዱበቱ እሰ ከነ» ጀዴ*።

*4. ኬሰ 32:11-12 *5. ኬሰ 7:6፤ 14:2፤
26:18-19፤ ቲቶ 2:14 *6. ሌዎ 19:2፤
ኢሳ 61:6፤ 1ጴጥ 2:9፤ ሙል 1:6፤ 5:10

7 ዮሙስ ሙሴን ገድ ቡኤ፥ ማንጉዶተ
ሰባ ወልት ዋሜ ዱቢ ዋቀዮ እሰት ህሜ
ሁንዱማ እሳንት ድኤሴ። 8 ጀር ሁንድኑ
አፉኡመ ቶኮን ዴብሰኒ፥ «ወንተ ዋቀዮ
ጀዴ ሁንዱማ እንጎነ» ጀደን፤ ሙሴንስ
ወንተ ጀር ጀደን ፍዴ ዋቀዮት ህሜ*።
9 ዋቀዮስ ሙሴዳን፥ «ጀር ሲወጅን ዱበ
ቹኮ ደገአኒ ዬሮ ሁንዱማፍ አከ ስአመነኒ
ፍሞ፥ አን ኩኖ ዱሜሰ የቡ ኬሳን ስብረ
ነንዱፈ» ጀዴ፤ ከነ ቦዴሞ ሙሴን ወንተ
ጀር ጀደን ዋቀዮት እንህሜ*።

*8. 24:3-8 *9. 14:31

10 አመስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «ጀረ ብረ
ደቂቲ ሀርአፍ ቦር አከ እሳን ኦፍ ቁሌ
ሰን፥ ኡፈተሳኒስ አከ ሚጨተን ጎድ*!
11 ሁንዱምትሳኒ ኡቱመ እላለኒ አን ዋቀዮ
ጉያ ሰደፉት ቱሉ ሲናረት ዋነን ገድ
ቡኡፍ፥ ጉያ ሰናፍ ሀቆጳአን! 12 ሰበ
ከናፍ ናኔሲ ዳሪ ጎድ! እሳን ቱልቸት አከ
ኦል ህንባኔ፥ ቀርቀረሳትስ አከ ህንቡኔ፥
ኦፍ ኤገዳ! ነምን ቱልቸት ቡኡ ዱኡንሳ
ሙረማደ፤ 13 ሀርክ ቶኮሌ እት ህንቡእን!
ነምን ዮኪስ ሆሪን ዮ እት ቡኤ ገሩ፥ ደጋ
ዳን ሩኩተሜ ዮኪስ ወራነሜ ዱአ መሌ፥
ህንጅራቱ! ዬሮ ፊኖን ኡቱ ገርገር ህንጭ
ትን አፉፈሙት፥ ወር ካን ቱሉት ኦል
ሀበአን!» ጀዴ*። 14 ኤርገሲ ሙሴን
ቱሉራ ገድ ቡኤ ገረ ሰበ ሰና ዱፌ፥ አከ
እሳን ኦፍ ቁሌሰን፥ ኡፈተሳኒስ አከ ሚጨ
ተን ጎዴ። 15 ዮሙስ ሙሴን ጀራን፥
«ጉያ ሰደፉ ሰናፍ ኦፍ ቆጼሳ፥ ዱበርቲ
ብረስ ህንገእና!» ጀዴ።

*10. ኡመ 35:2፤ ኢሳ 3:5፤ ኢዮ 1:5
*12-13. 34:3፤ እብ 12:20

ዋቀዮ ቱሉ ሲናረት ሰበ ሰነት ሙልአቹሳ

16 ጋፊ ጉያ ሰደፉ ገነመሞ ሰገሌ ከከ
ዌፍ በለቁሰቱ ቱሬ፤ ዱሜስ ኡልፉታን
ቱልቸረ ቱሬ፥ ሰገሌን መለከታስ ባይኤ
ጭማ ቱሬ፤ ነሞትን እዶ ቡፈታ ቱረን
ሁንድኑስ እንሆለተን። 17 ሙሴን ጀረ እዶ
ቡፈተሳኒቲ ባሴ ገረ ዋቀዮት ፍዴ፤ እሳን

ሚለ ቱሉ ሲና ጀለ እንእጃጀን። 18 ዋቀዮ
እብዳን እረት ገድ ቡናን፥ አር ጉቱማ
ቱሉ ሲና ኡፍሴ፤ አርሳስ አከ አረ እዶ
እብዳት አል እንከኤ፤ ቱልችስ ጉቱማት
ባይእሴ እንራፈሜ*። 19 ዬሮ ሰገሌን መለ
ከታ እቱመ ጉደቻ አዴሜ፥ ሙሴን
እንዱበቴ፥ ዋቀዮስ ሰገሌዳን ዴብሴ እሰት
እንዱበቴ። 20 ዋቀዮ ቱሉ ሲናረት ኤርገ
ገድ ቡኤ፥ ገረ በንቲ ቱልቻት ሙሴ አል
ዋሜ፤ ሙሴንስ አል እንበኤ። 21 አመስ
ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «ጀር አነ ዋቀዮን እላሉ
ዳፍ ጨብሰተኒ አከ ህንደርብኔት፥ ባይኤ
ንሳኒስ አከ ህንዱምኔት፥ ገድ ቡኢ እሳን
ጎርስ! 22 ሉቦትን ገረኮ ገረ ዋቀዮት ድአተ
ንዩ፥ አን ሁምናን አከን እሳንረት ህንካኔት
አፍ ሀቁሌሰን!» ጄዴ።
*16-18. ኬሰ 4፡10-12፤ እብ 12፡18-19

23 ዮሙስ ሙሴን ዋቀዮን፥ «አት አፈ
ኬቲ ‹ቱልቸት ዳሪ ጎዳ፥ ቁልቁልነትስ
እሰ ኤጋ!› ጄቴ ዋን ኑጎርስቴፍ፥ ሰብን
ኩን ቱሉ ሲናት አል በኡ ህንደንደኡ»
ጄዴ። 24 ዋቀዮ ዴብሴ ሙሴዳን፥ «ከእ
ገድ ቡኢቲ ኣሮኒ ወጅን ዴብኢ ኮቱ፤
ሉቦትኒፍ ጀርሞ ገረኮት ቱሉት አል በኡ
ዳፍ ጨብሰተኒ ህንደርብን!» ጄዴ።
25 ከነረት ሙሴን ገረ ሰበ ሰናት ገድ ቡኤ፥
ከነ እሳንት እንህሜ።

ቦቆና 20

አቦሚን ኩርነን ኬነሙሳ

(ኬሰ 5፡6-22)

1 ዋቀዮ ዱቢ ከነት ፉፌ ጅሩ ሁንዱማ
እንዱበቴ፤

2 እን፥ «አን ዋቀዮ፥ ጎፍታኬ
እሰ መነ ገርቡማ ብየ ግብጥ ኬሳ
ስባሴደ*።

3 «ዋቀዮሊ ከን ብራ ቶኮሌ አነ
ቡኬት[†8] ህንቀባትን*!
*2. አቦ 6፡8-10፤ ኤር 34፡13፤
ፋር 81፡10 *3. ኬሰ 6፡4-5፤
ኢሳ 45፡5-6፤ ኤር 26፡6፤
ሆሴ 13፡4፤ 1ቆሮ 8፡5-6

4 «ብፈ ቅርጠሜ፥ ፈኬኘ ወንተ
አል ዋቀረ ጅሩ ገድ ለፈረ ጅሩ፥
ዮኪስ ብሻን ኬሰ ለፈ ጀለ ጅሩ ህን
ቶልፈትን*! 5 አት ብፈ ፈኬኛ ከናፍ
ህንሰገድን፥ እሳፍስ ህንሆጄትን!
አን ዋቀዮ ጎፍታንኬ ዋቀዮ ህና
ፋደ፤ ጨቡ አቦታ ሀመ ደሎተ
ሰድኢ፥ ሀመ ደሎተ አፉሪትስ
ሀርከ እጀሌ ወረ ነጅበኒ ኬሳ ነንበር
ባደ*። 6 ደሎተ ወረ ነጃለተኒ አቦ
ሚኮ ኤገኒት ገሩ፥ ኩማተመሳኒት
ጋሩማኮ ነንአርግሲሰ*።

7 «አን ዋቀዮ ነመ አከሱማን
መቃኮ ደኡ ኡቱን ህንአደብን ዋን
አን ህንዲፍኔፍ፥ አት መቃኮ መቃ
ዋቀዮ ጎፍታኬቲ አከሱማን ህንደ
እን*!
*4. 34፡17፤ ሌዎ 19፡4፤ 26፡1፤
ኬሰ 4፡15-20፤ 27፡15፤
ኢሳ 40፡18-26፤ ሮማ 1፡23
*5. 34፡14፤ ኬሰ 4፡24፤ 6፡14-15
*6. 34፡7፤ ኬሰ 7፡9-10
*7. ሌዎ 19፡12፤ 24፡16

8 «ጉያ ሰንበታ ቁልቁልነት ኤጉ
ዳፍ ያደዱ!

9 «ጉያ ጀአ ሆጂኬ ሆጄዱ፥ ጅሩ
ኬስ ሁንዱማ ጎደዱ!

10 «ጉያን እን ቶርበፉን ገሩ ሰን
በተ አነ ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ ኤገ
ሙደ፤ አት፥ እልምኬ፥ እንተ
ልኬ፥ ሆጄታንኬ፥ ሆጄቱንኬ፥
ሆሪን ቂኤኬ፥ ገላን ኬላኬ ኬሰ
ጅሩስ እሰት ሆጂ ቶኮሌ ህንሆጄ
ትን*!
*8-10. 16፡23፥25፥29፤ 23፡12፤
31፡12-16፤ 34፡21፤ 35፡2-3፤
ሌዎ 23፡3፤ ማር 2፡27-28

11 «አን ዋቀዮ ጉያ ጀአ ኬሰት
በንቲ ዋቃፍ ለፈ፥ ገላነ፥ ወንተ
እሳን ኬሰ ጅሩ ሁንዱማስ ኡሜ፥
ጉያ ቶርበፉት ነንቦቆዴ፤ ከናፍ አን
ዋቀዮ ጉያ ሰንበታ ነንኤብሴ፥ ነንቁ
ልቁሌሴስ*።
*11. ኡመ 2፡2-3፤ በኡ 31፡17

12 «ብየ አን ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሲፍ ኬኑ
ኬሰ በረ ዴራ አከ ጅራቱፍ፥ አባኬፍ ሃደ
ኬፍ ኡልፍነ ኬን*!

13 «ህንአጄስን*!

14 «ህንኤጅን*!

†8 በኡ 20፡3 «አነ ቡኬት» ዮኪስ «አነ ዱረት»

15 «ህንሀትን*!
16 «ነመረት ሶባን ዱጋ ህንበእን*!
17 «መነ ነማ ዱራ ፉደቹዳፍ ህንሀ
ውን! ሃደ መና ነማ፥ ሆጂታሳ፥ ሆጂ
ቱሳ፥ ቆትዮሳ፥ ሀሬሳ፥ ዋኑመ ከንሳ ተኤ
ዱራ ፉደቹዳፍ ህንሀውን*!» ጂዴ።

*12. 21፡17፤ ሌዎ 19፡3፥32፤ ኬሰ 27፡16፤
ማቴ 15፡4-6፤ ሉቃ 2፡51፤ ኤፌ 6፡2-3
*13. 21፡12-14፤ ኡመ 9፡6፤ ሌዎ 24፡17፤
ማቴ 5፡21-22 *14. ሌዎ 20፡10፤
ኬሰ 22፡22፤ ማቴ 5፡27-28 *15. 21፡16፤
ሌዎ 19፡11፤ ኬሰ 24፡7 *16. 23፡1-3፤
ሌዎ 19፡15-16፤ ፉር 50፡19-20፤
ኬሰ 19፡18-19፤ ኤፌ 4፡25 *17. ሚክ 2፡2፤
ሮማ 7፡7፤ 13፡9

18 ነሞትን ሱን ሁንድኑ ከከዌ፥ ጉጬ
ቦበኡ፥ ሰገሌ ፊኖ፥ ቱሉ አሩስ እንሁበተን፤
ከነራ ከን ከኤስ ነአኒ ሆለተኒ፥ አች እራ
ፈጋተኒ እንዳበተን። 19 ጀር ዮሙስ ሙሴ
ዳን፥ «ኑእ አከ ህንዱምኔት፥ ዋቀዮ ኑወጅን
አከ ዱበቱ ህንጎድን፥ አት ኑወጅን ዱበዱ፥
ኑስ እንደጌኘ!» ጂደን*። 20 ሙሴንሞ ሰበ
ሰናን፥ «ዋቀዮን ሶዳቹን እስን ብረ አከ ጅራ
ቱፍ እስንስ ጬቡ አከ ህንሆጂትኔፍ፥ ዋቀዮ
ቆሬ እስን እላሉዳፍ ዋን ዱፌፍ፥ ህንሶዳ
ትና!» ጂዴ*። 21 ዮሙስ ሰብን እራ ፈጋቴ
እንእጃጂ፤ ሙሴን ገሩ ገረ ዱሜሰ ጉራቾ
ዱከናአ ለፈ ዋቀዮ ቱሬት እንድአቴ።

*19. እብ 12፡19 *20. ኡመ 22፡1

ሴረ እዶ አርሳ

22 ዮሙስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «አት እስራ
ኤሎታን፥ ‹ዋቀዮ፡- አን ዋቀራ እስንት ዱበ
ቹኮ ኦፊኬሰኒዩ አርግተኒቱ፤ 23 እስን አነ
ዲፍተኒ ዋቀዮሊ ሜቲራ ዮኪስ ዋቀዮሊ ወር
ቈራ ሆጂተመን ህንቶልፈትና! 24 እስን
ብዮራ እዶ አርሳ አናፍ እንሆጂቱ፤ እሰረትስ
ቀልመኬሰን እሰ ጉበሙ፥ ቀልመ አራራኬ
ሰን፥ ቡሻዩኬሰኒፍ ሳወንኬሰን እንድኤስቱ፤
እዶዱመ አን መቃንኮ አከ እት ያደተሙ
ጎዴት፥ እስን ብረ ነንዱፈ፥ እስነን ኤብሰስ።
25 እዶ አርሳ ደጋዳን ዮ አናፍ እጃርቴሞ፥
ምአ እቲን ሶፍቱ ሰናን እሰ ዋን ጡሬስቱፍ፥
ደጋ ሶፈማዳን ህንእጃርን*! 26 እዶ አርሳኮረት
ቋላንኬ አከ ህንሙልአትኔት፥ ቶረ እሰ ገዲራ
እሰ ኦሊት ተርካንፈቹዳን ገረሳት ኦል ህንበ
እን! ጂደ› ጂድ!» ጂዴ።

*25. ኬሰ 27፡5-6፤ ኢያ 8፡31

ቦቆና 21

አከ እት ሆጂቶተ ጌጌሰን

(ኬሰ 15፡12-18)

1 ጀር አከ እቲን ጌጌፈሙኒፍ ሴር አት
እሳኒፍ ኬንቱ ወረ ከነት ፉፈኒ ጅረኒደ፤
2 «ሰኺ ወረ እብሮታ ኬሳ ነመ ቶኮ አከ ገርባት
ዮ ብተቴ፥ ወጋ ጀአ ሲፍ ሀሆጂቱ! ወጋ
ቶርበፉት ገሩ ኡቱ ዋ ህንባሰን አከሱመት
ብርመዱማ ሀአርገቱ! 3 እን ኮጳሳ ዱፌ ዮ
ተኤ፥ ኮጳሳ ሰብራ ሀአዴሙ! ፉዴረ ዮ ተኤ
ገሩ ሃት መናሳ እሳ ወጅን ሀአዴምቱ! 4 ጎፍ
ታንሳ ዮ ኒቲ እሰ ፉሰሴ፥ እሼን፥ እልማን
ዮኪስ እንተሎተ ዮ ዴሴፍ፥ እሼን፥ እጀሌን
ሼስ ከን ጎፍታሼቲ ሀተአን! እን ገሩ ኮጳሳ
በኤ ሀአዴሙ*! 5 ገርብቾቾ ገሩ፥ ‹አን ጎፍ
ታኮ፥ ሃደ መናኮ፥ እጀሌኮስ ነንጃለደ፥ ብር
መዱማ አርገቹስ መቱማ ህንበርባዱ› ዮ
ጂዴ፥ 6 ጎፍታንሳ ገረ ዋቀዮት እሰ ሀድኤሱ!
ገረ በልበላት ዮኪስ ምቾቾላት ጌሴ ሙታዳን
ጉረሳ ሀኡሩ! ከነ ቦዴ ጉቱማ በረ ጅሬኘሳት
ገርብቾ እሳፍ ሀተኡ!

*2-4. ሌዎ 25፡39-43፤ ኬሰ 15፡12-17፤
ኤር 34፡14

7 «ነምን ቶኮ እንተለሳ አከ ገርብቲት ዮ
ጉርጉሬ፥ ገርብቾ ቶኮ አከ ብርመዱማ
አርገቱ፥ እሼን ብርመዱማ ህንአርገቱ።
8 ጎፍታንሼ እሼ ፉዱ ያዴ፥ ዮ እሼን
እሰት ቶሉ ድዴሞ አከ እሼን ፉረምቱ
ሀጎዱ መሌ፥ ኤርገ እሼ ጎዎምሴ ነመ ኦር
ማት ደበርሴ እሼ ህንጉርጉርን! 9 እልመሳ
ቲፍ ዮ እሼ ያዴሞ፥ አከ ሴረ ዱርቦታፍ
ተኡት እሼዳፍ ሀራወቱ! 10 እሼረት ከን
ብራ ዮ ፉዴሞ ሃደ መናሳ እሼ ዱራት
ኞተ፥ ኡፈተ፥ ወንተ ሃደ መናቲፍ ተኡስ
ህንህርእስን! 11 ወንተ ከነ ሰደን እሼዳፍ
ህንጎዱ ዮ ተኤ፥ ሆሪን ኡቱ እት ህንባፈ
ምን አከሱመት ባቴ ሀአዴምቱ!

ሴረ ወር በሌሰን እቲን አደበመን ኬኑሳ

12 «ነምን ነመ ሩኩቴ አጂሱ፥ እንስሞ
ሀአጂፈሙ*! 13 እን ርጴ ኡቱ ህንኤገትን
ዋቀዮቱ ሀርከሳ ኬሰ ቡሴ ዮ ተኤ ገሩ፥
እዶ እን እት በቀቴ ኦሉ ስንአርግሲሰ*።
14 ነምን ቶኮ ገሩ አሬ ቤካ ነመ ዮ አጂሴ፥
እንስ አከ አጂፈሙት እዶ አርሳኮቲ እሰ
ባስ*! 15 ነምን አባሳ ዮኪስ ሃደሳ ሩኩቱ

ሀአጇፈሙ*! 16ነምን ነመ ሀቴ ዮ ጉርጉሬ
ዮኪስ እን ሀተሜ እሰ ሀርከት ዮ አርገሜ
ሀአጇፈሙ*! 17ነምን አባሳ ዮኪስ ሃደሳ
አባሩ ሀአጇፈሙ*!

*12. 20፡13፤ ኡመ 9፡6፤ ማቴ 5፡21-22
*13. ለኮ 35፡6-29፤ ኬሰ 19፡4-13፤
ኢያ 20፡1-9 *14. 1ሞቶ 2፡28-31
*15. 20፡12 *16. 20፡15፤ ኬሰ 24፡7
*17. 20፡12፤ ሌዎ 20፡9፤ ኬሰ 27፡16፤
ፊኬ 20፡20፤ ማቴ 15፡4-6

18 «ነሞትን ወል ሎለኒ እን ቶኮ እሰ ካን
ደጋዳን ዮኪስ አቦቴዳን ዮሙ ሩኩቱ፥ እን
ሩኩተሜ ዱአ አሌ ሚደሜ ዮ ጪሴ፥ 19ቦዴ
ገሩ ከኤ ዳበታን በኬ ኬሰ አሲፍ አቾ ዮ
አዴሜ፥ እን እሰ ሩኩቴ ጉማዳፍ ህንጋፈ
ተሙ፤ ዬሮሳ ዋን ዱራ በሴሴፍ ገሩ ገቲ
ሀባሱ፥ ሀመ እን ራወቴ ፈዩትስ ሀወልአኑ!
20ነምን ገርብቾሳ ዮኪስ ገርብቲሳ ኡሌዳን
ሩኩቴ አጇሴ ጉማዳፍ እንጋፈተመ። 21እን
ሩኩተሜ ጉያ ቶኮ ዮኪስ ለመ ዮ ጅራቴ
ገሩ፥ ሆሪሳ ዋን ተኤፍ እን ሩኩቴ ጉማዳፍ
ህንጋፈተሙ። 22ነሞትን ኡቱ ወል ሎለኒ
ዱበርቲ ደደቢ ቀብዱት ቡአኒ ኡልፈ ዮ
እሼራ ባሰን፥ ዮ እሼን ዱአ አልቴዩ፥ ነምቾ
እሼ ሚዴ ሱን ገቲ ሀባሱ! ነምቾ ሀመ አባን
መናሼ እሰት ሙሩ አቦትን ፍርዲ ኤርገ እላ
ለኒ ባሰ። 23ሚደምን ብራ ዮ እረ ገኤሞ ቆደ
ሉቡ፥ ሉቡ፤ 24ቆደ እጃ፥ እጀ፤ ቆደ እል
ካኒ፥ እልካን፤ ቆደ ሀርካ፥ ሀርከ፤ ቆደ
ሚላ፥ ሚለ፤ 25ቆደ ጉቡ፥ ጉቡ፤ ቆደ
መዳ፥ መዳ፤ ቆደ ሬብቻ፥ ሬብቾ እጃ
እንባፍተ*። 26ነምን እጀ ገርብቾሳ ዮኪስ ገር
ብቲሳ ሩኩቴ ዮ በሌሴ፥ ቆደ እጅቻ ብርመ
ዱማ ሀኬኑፍ! 27እን እልካን ገርብቾሳ ዮኪስ
ገርብቲሳ ሩኩቴ ዮ ጩብሴ፥ ቆደ እልካንቻ
ብርመዱማ ሀኬኑፍ!

*23-25. ሌዎ 24፡19-20፤ ኬሰ 19፡21፤
ማቴ 5፡38

እት ጋፈተሙ ቀቤኘ አፊ

28 «ቆትዮን ዲረ ዮኪስ ዱበርቲ ወራኔ
ዮ አጇሴ፥ ደጋዳን ሩኩተሜ ሀአጇፈሙ!
ፎንሳ ህንኞተምን! አባን ቆትይቻስ እት
ህንጋፈተምን! 29ቆትይቾ ዱራንዩ አመለ
ነመ ወራኑ ቀባቹንሳ ቤከሜ፥ አባንሳስ አከ
እሰ ኤገቱ ጎርፈሜ፥ ገሩ እሰ ኤገቹ ዲሴ
ዲረ ዮኪስ ዱበርቲ ዮ አጇሴ፥ ቆትይቾ
ደጋዳን ሩኩተሜ ሀዱኡ! አባን ቆትይቻ
ስሞ ሀአጇፈሙ*! 30ሀተኡዩ መሌ፥ ጉማ
አከ ኦፍ ብቱ ዮ እት ሙረሜ፥ ከን እሰት
ሙረሜ ሁንዱማ ሀባሱ! 31ቆትይቾ
ሙጫ ዲራ ዮኪስ ሙጫ ዱርባ ዮ
ወራኔ፥ አከ ሴረ ከናት እረት ራወተመ።
32ቆትይቾ ገርብቾ ዮኪስ ገርብቲ ነማ ዮ
ወራኔ፥ አባን ቆትይቻ አባ ገርብቾቻፍ
ዮኪስ ገርብትቲፍ ሜቲ ሼቁሊ ሶዶመ
ሀባሱ! ቆትይቾስ ደጋዳን ሩኩተሜ ሀአጇ
ፈሙ!

*28-29. ኡመ 9፡5፤ ለኮ 35፡33

33 «ነምን ቀዳዲ ቦላ በኔ ዮኪስ ቦለ
ቆቴ ኡቱ ዋ እረ ህንካእን አፉን በና ዲሴ፥
ቆትዮን ዮኪስ ሀሬን ቦልቾ ኬሰት ዮ
ኩፌ፥ 34ነምቾ ቦልቾ አፉን በናት ዲሴ
አባ ሆርቻፍ ገቲ ባሴ ሆሪን ቦልቾ ኬሰት
ኩፌ ዱኤ ሱን ከንሳ ተአ፤ 35ቆትዮን ነመ
ቶኮ ቆትዮ ነመ ብራ ዮ ሚዴ፥ ቆትዮን
ሚደሜ ሱንስ ዮ ዱኤ፥ ቆትይቾ እሰ
ወራኔ አጇሴ ሰነ ጉርጉረኒ ሆሪሳ ሀሀርመ
ተን፥ ቆትይቾ እሰ ዱኤ ሰነስ ሀሀርመ
ተን! 36ቆትይቾ ዱራንዩ አመለ ሆሪ
ወራኑ ቀባቹንሳ ቤከሜ፥ አባንሳ ዮ እሰ
ኤጉ ዲሴ ገሩ፥ አባን ቆትይቻ ቆደ
ቆትዮ፥ ቆትዮ ሀባሱ፥ ቆትዮን እን ዱኤሞ
ከንሳ ሀተኡ!

ቦቆና 22
ሴረ ገቲ ባሱ

1 «ነምን ቶኮ ቆትዮ ዮኪስ ቡሻዬ ሀቴ ዮ
ቀለቴ ዮኪስ ዮ ጉርጉረቴ፥ ቆትዮ ቶኮ ሰናፍ
ቆትዮ ሸን፥ ቡሻዬ ቶኮ ሰናፍስ ቡሻዬ አፉር
ገቲ ሀባሱ! 2ሀቱን ቆቴ ልጡት ኡቱ ጅሩ
አርገሜ፥ ሩኩተሜ ዮ ዱኤ፥ እሳፍ ጉማን
ህንጅሩ። 3ኤርገ አዱን ባቴ ዮ ተኤ ገሩ፥
ጉማንሳ እንጋፈተመ፤ ሀቱን ቀበሜሞ ገቲሳ
ጉቱማት ሀባሱ፥ ዋን ባሱ ዮ ደቤ ገሩ፥
ወንተ ሀቴ ሰነ ገቲ ባሱዳፍ አፈሳቲ ሀጉርጉ
ረሙ! 4ሆሪን ሀተሜ ሱን ፈያት ሀርከሳት ዮ
አርገሜሞ፥ ቆትዮ፥ ሀሬ ዮኪስ ቡሻዬ ዮ
ተኤ ደቻ ለመ ሀባሱ!

5 «ነምን ማሲ ዮኪስ እዶ ዳባ ወይኒ
ኬሰ ሆሪ ኡቱ ዴድቾሱ፥ ሆሪሳ ገድ ዲፍ
ናን፥ ደቀኒ ምዳን ነመ ብራ ዮ ዴደን፥
ነምቾ ምዳንሳ እሰ ጫላ ማሲሳ ኬሳ ዮኪስ
እዶ ዳባ ወይኒሳ ኬሳ ገቲ ምዳን እሰ
ዴደሜ ሀባሱ!

6 «እብድ ከኤ ቆራቲ ቀበቴ፥ ምዳን
ቱለሜ ዮኪስ እሰ ህንሃመምን ጅሩ ዮኪስ

ማስቸ ዮ ጉቤ፥ ነምች እብደ መና ባሴ፥
ገቲሳ ጉቱ ሀባሱ!
7 «ሆሪን ዮኪስ ምእ ነምን ቶኮ አላሳት
እማና ኬነቴ፥ መነ ነምቻ ኬሳ ዮ ዱራ
ሀተሜ፥ ሀቱን ሱን ዮ አርገሜ ደቻ ለመ
ሀባሱ! 8ሀቱን ሱን ዮ አርገሙ ደባቴ
ገሩ፥ አባን መንቻ እማና አላሳ ሰነት ሀር
ከሳ ሀንቡፍኔ ዮ ተኤ ገረ ዋቀዮት ሀድ
አቱ! 9ነምን ቶትዮ፥ ሀሬ፥ ቡሻዱ ዮኪስ
ኡፈተ ዮኪስሞ ምአ በዴ ጂደሜ ቶኮ ዮ
ምልቅሴ፥ አባንሳስ ዱፌ ኩን ከንኮት ዮ
ጂዴ፥ ዱቢንሳኒ ዋቀዮ ዱረት ሀድአቱ!
ጀረ ለማን ኬሳ እን ዋቀዮ እት ሙሬ፥
አላሳ ሰናፍ ደቻ ለመ ሀባሱ*!

*9. 1ሞቶ 8:31-32

10 «ነምን ቶኮ ሀሬ፥ ቶትዮ ዮኪስ
ቡሻዱ ዮኪስ ሆሪ ቶኮ አላሳት ደረባ ዮ
ኬነቴ፥ ሆሪን ሱንሞ ዮ ዱኤ፥ ዮ ጨቤ
ዮኪስ ኡቱ ነምን ሀንአርግን ዮ ሀተሜ፥
11ነምች ደረባ ፉዴ ሱን ሆሪ አላሳ ሰነት
አከ ሀንቡእን መቃ ዋቀዮቲን ሀከከቱፍ!
አባን ሆርቻ ከነ አመኔ ሀፉደቱ፤ ነምችስ
ገቲ ሀንባሱ! 12ሆሪን ሱን ዱጉመ ነምቸ
ደረባ ፉዴ ብራ ዮ ሀተሜ ገሩ፥ እን አባ
ሆሪፍ ሀባሱ! 13ሆሪ ሰነ ብኔንስ ዮ ኖቴሞ
አመንሲሱፍ ሀምባሳ ሀድኤሱ መሌ፥
እሰት ገቲ ሀንባስን! 14ነምን ቶኮ አላሳራ
ሆሪ ኤርግፈቴ፥ ለፈ አባን ሆሪ ሰና ሀንጅ
ሬት ሆሪን ሱን ዮ ጨቤ ዮኪስ ዮ ዱኤ፥
እን ኤርግፈቴ ገቲ ጉቱ ሀባሱ! 15አባን
ሆሪ ዮ ብረ ጅራቴ ገሩ፥ ነምች ኤርግፈቴ
ገቲ ሀንባሱ፤ ሆሪን ሱን ዱግደ ብተሜ ዮ
ተኤሞ ዱግደ ብተሜ ዱፌ ዋን ተኤፍ፥
ወልት ሀጪሱ!

ሴረ አመለ ገለቴፈማፍ አመንቲ እላሉ

16 «ነምን ዱርበ ሀንካድመተምን ሶሶ
በቴ፥ ዮ ወጅን ጪሴ፥ ቀረጠሼ ባሴ
ሀፉዱ*! 17አባን እንተለቲ ነምቻፍ ኬኑ
ራወቴ ዮ ድዴሞ፥ ነምች ሆሪ ቀረጠ ዱርበ
ቶኮፍ ተኡ ሀባሱ! *16. ኬሰ 22:28-29

18 «ዱበርቲ ቆርቸ ነመት ጎቱ
ሀንጅራችስን*!
19ነምን ሆሪ ወጅን ጪሱ
መመ መሌ ሀአጄፈሙ*!
20ዋቀዮ ኮጻዳፍ መሌ፥ ዋቀዮሊ ከን
ብራፍ አርሳ ከን ድኤሱ
ለፈራ ሀበሌፈሙ*!

*18. ሌዎ 19:26 *19. ሌዎ 18:23
*20. ኬሰ 17:3፤ በኡ 20:3፥5፤ ኬሰ 13:6-18

21 «እስንስ ብየ ግብጥ ኬሰት ኦርመ
ዋን ቱርተኒፍ፥ ነመ ኦርማረት ደባ ሀንሆ
ጂትና፥ እሰ ሀንጩንቁርስናስ!
22ሃደ ሀዱሳ፥ እጄሌ አባኒፍ ሃት
እረ ሀንጅሬስ ገድ ቀብደኒ
ሀንረክስና*!
23እሳን ገድ ቀብደኒ ረክፍተኒ፥ እሳንሞ
ከነ ኬሰት ገረኮት ዮ እየን፥ አን እየሳኒ
ዱጉመ ነንደገአ፤ 24ዴከምስኮ እንቦበአ፥
አን ብላዳን እስን ነንአጄሰ፥ ዱበርቶትንኬ
ሰን ሃዶቲ ሀዱሳ፥ እጄሌንኬሰንስ ከን አባን
እረ ሀንጅሬ እንተኡ!

*21-22. 23:9፤ ሌዎ 19:33-34፤
ኬሰ 10:18-19፤ ኤር 7:6፤ 22:3፤
ሀሰ 22:7፤ ፋር 146:9

25 «አት ሰበኮ ኬሳ ሀዱሰ ስብረ ጅሩ
ቶኮፍ ሆሪ ዮ ልቄስቴ፥ አከ አባ ገቲ እሰት
ሀንተእን፥ ሂቂስ ሀንጋፈትን*! 26ወያ አላኬ
ቀብሲሳፍ ዮ ፉቴ፥ ኡቱ አዱን ሀንልጥን
ገልቼፍ! 27ወንት እን ደግነሳት ኡፈቴ ጎልቦ
በቱ እሰ ዱዋደ፥ ከናአቸ ማል ኡፈቴ
ረፈሬ? እን ገረኮት ዮ እዱ፥ አን አአ-ቀቤሰ
ዋነን ተኤፍ እሳፍ ነንደገአ*።

*25. ሌዎ 25:35-37፤ ኬሰ 23:19-20፤
ፋር 15:5 *26-27. ኬሰ 24:12-13

28 «አት ዋቀዮን ኡልፍነ ሀንዶውን!
አንገፈ ሰበኬስ ሀንአባርን*!
29 «መታ ምዳን ሀማርቴ ገልፈቱፍ
ወይኒ እረ ደንገላፍቴ ጩንፈቱ አናፍ ድኤ
ሱዳፍ ሀርከ ኬሰ ሀንቀበትን! እልማንኬ
ኬሳስ እሰ አንገፈ አናፍ እንላተ፤ 30ሳወን
ኬፍ ቡሻዱኬ አከሱመ እንጎተ፤ እልሞን
እን አንገፍን ጉያ ቶርበ ሃደሳ ብረ
እንቱረ፥ ጋፈ ጉያ ሰዴተፉሞ እሰ አናፍ
እንላተ*።

*28. ሌዎ 24:10-16፤ 1ሞቶ 21:10፥13፤
ማቴ 26:65፤ ሆኤ 23:5 *29-30. 13:11-16

31 «እስን ነሞተ አናፍ አዳን በአን
እንታቱ፤ ከናፍ ፎን ሆሪ ብኔንስ በኬት
ቀቤ አጄሴ ሀንኖትና! ፎን ሆሪ አከሲ ሰሮ
ታፍ ደርበዳ*!

*31. ሌዎ 11:44-45፤ 17:15፤ 19:2

ቦቆና 23

ሴራፍ ፍርዲ አከ ህንጀልእፍኔ ጎርሱሳ

1 «ዱቢ ሶባ ህንኦዴስን፥ ሶባን ዱጋ
በኡዳን ነመ ጀልአ ህንገርጋርን*! 2 ወንተ
ሀማ ሆጄቹዳን ቱተ ዱካ ህንቡእን፥ ለፈ
ያኢት ቱተ ብረ ጎርቴ ዱጋ ህንጀልእስን!
3 ያኢ ኬሰትስ ዴጋዳፍ ህንሎግን*!

*1. 20፡16፤ ሌዎ 19፡15-16፤ ፋር 15፡3፤
ኬሰ 1፡16-17 *3. ሌዎ 19፡15

4 «ቆትዮን ዮኪስ ሀሬን ዲነኬቲ ከራራ
ካቴ እሳ በዱፍ ጂዱ ዮ እት ባቴ፥ ዴብሲ
እሳፍ ገልቾ! 5 ሀሬን ነመ ስጅቡ ቶኮ በአ
ባቴ ኩፌ ዮ አርግቴ፥ ገርጋር መሌ ዲፍቴ
ብረ ህንደርብን*!

*4-5. ኬሰ 22፡1-4፤ ሉቃ 6፡27

6 «ያኢ ኬሰት ዴጋ ሰበኬቲ ዱራ
ፍርዲ ህንጀልእስን*! 7 አን ነመ ጀልአ
አከ ነመ ቀጄላት ህንለካኡ፤ ከናፍ
ወንተ ሶባቲ ፈጋዱ፥ ነመ በሌሳ ህንቀ
ብኔ፥ ነመ ቀጄላስ ህንአጄስን! 8 ገበ
ርሱ ህንፉደትን! ገበርሱን እጀ ወረ
አርገኒ እንጃምሰ፥ ዱቢ ወረ ቀጄሎታስ
እንምጪረ*። 9 ነመ ኦርማ ህንጩንቁር
ስን! አት ብየ ግብጥት ኦርመ ዋን ቱር
ቴፍ፥ ነመ ብየ ኦርማ ጅሩት ወንተ
ደገአሙ አፈኬቲዩ እንቤከተ*።

*6. ኬሰ 27፡19፤ ፋር 82፡2-4፤ ኢሳ 1፡17
*8. ኬሰ 27፡25፤ ፋር 15፡5፤ 1ሳሙ 8፡3፤
ፈኬ 17፡23 *9. 22፡21

ሴር ሰንበታ ኬነሙሳ

10 «ወጋ ጀአ ምዳን ለፈኬረ ፈጫ
ፈዱ፥ እጀሳስ እራ ገልፈዱ! 11 ወጋ
ቶርበፉት ገሩ አረ ገልፈቺስ መሌ ህንቆ
ትን! ወንተ ወጋ ሰነ ኬሰ እሰራ አር
ገሙ ደባን ሰበኬቲ ሀኞቱ፥ እሰ እሳንራ
ሀፉሞ ብኔንስ ሀኞቱ! ሙከ ወይኒኬፍ
ሙከ ኤጀርሳኬስ አከሱመ ጎድ*!

12 «ጉያ ጀአ ጅሩኬ ጎደዱ፥ ቆትዮ
ንኬ ሀሬንኬስ አከ ቦቆተኒፍ ጉያ ቶርበፉ
ትሞ አረ ገልፈዱ! እልም ሆጄቱኬ፥
ኦርምስ አረ ሀገልፈተን*! 13 ወንተ አን
ስት ህሜ ከነ ሁንዱማ ሁበዱ፥ ዋቀዮሊ
ብራ ህንዋመትን፥ መቃንሳኒስ አፉንኬራ
ህንደገአምን!

*10-11. ሌዎ 25፡1-7 *12. 20፡8-10

አያኖተ ጉርጉዳ ወጋት አያኔፈመን ሰደን

(በኡ 34፡18-26፤ ሌዎ 23፡4-44፤
ኬሰ 16፡1-17)

14 «ወጋት ስአ ሰድእ አያነ አናፍ አያ
ኔፈዱ! 15 አያነ መጥኖ አያኔፈዱ! ጅአ
አቢብት ብየ ግብጥ ኬሳ ዋን ባቴፍ፥
ጅእቾ ኬሳ ዩሮ ዳበታት አከ አን ስአቦ
ሜት ጉያ ቶርበ መጥኖ ኞዱ! ነምን ቶኮሌ
ሀርከሳ ዱዋ አነ ዱረት ህንድአትን*!
16 «እጀ ምዳንኬ እሰ አንገፈ ፈጫፈ
ቴን አያነ መከሪ አያኔፈዱ! ዱመ ወጋረት
እጀ ሙኬቲ ማሲኬ ኬሰ ጅረንራ ዩሮ
ሰሳበቱ አያነ ምዳን ሰሳቢ አያኔፈዱ*!
17 ዲሮትንኬ ሁንድኑ ወጋት ስአ ሰድእ አነ
ዋቀዮ ጎፍታ ዱረት ሀድአተን!

*15. 12፡15-20 *16. 34፡22፤
ሌዎ 23፡15-21፤ ለኮ 28፡26-31፤
ሆኤ 2፡1፤ ሌዎ 23፡33-36፥39-43፤
ለኮ 29፡12-38

18 «ዲገ አርሳ፥ ቡዴነ ቡካአ ወጅን
አናፍ ህንድኤስን! ጮምን አርሳ አናፍ
ድአቴስ ቦሪፍ ህንቡልን*! 19 ወንተ ለፍት
ሲፍ ባሱ ኬሳ አንገፈ ምዳኒ እሰ ጫላ መነ
አነ ዋቀዮ ጎፍታኬት ፍድ! እልሞ ሬቲ
አነን ሃደሼቲን ህንአፌልን*!

*18. 12፡7-10፤ 34፡25 *19. ኡመ 4፡3፤
ሌዎ 23፡9-11፤ ለኮ 18፡11-13፤ ኬሰ 18፡4፤
26፡1-11፤ ነሀ 10፡36፤ ኬሰ 14፡21

ዋቀዮ፥ ሰበ እስራኤሊፍ አብዲፍ ጎርሰ ኬኑሳ

20 «ኩኖ! አን ከራረት አከ ስኤጉፍ፥
እዶ አን ቆጁሴትስ አከ ስጌሱፍ ኤርገማ
ስዱረ ነንኤርገ*። 21 አትስ ኦፍ ኤገዱ፥
ዱቢሳ ደጌፈዱ! መቃንኮ እሰ ኬሰ ዋን
ጅሩፍ፥ እን እረ-ደደርበኬ ሲፍ ህንዲሱ፥
አት እሳን ሞርምቴ እረት ህንከእን!
22 ዱቢሳ በኤሰ ጎቴ ዮ ደጌፈቴ፥ ዋን አን
ስት ዱበዱ ሁንዱማስ ዮ ጎቴ፥ አን ዲነ
ኬት ዲነ ነንተአ፥ ወረ ሲን ሞርመኒንስ
ነንሞርመ። 23 ኤርገማንኮ ስዱረ እንአዴመ
ብየ አሞሮታት፥ ብየ ሄቶታት፥ ብየ ጲሪ
ዞታት፥ ብየ ከነአኖታት፥ ብየ ሂዎታት፥
ብየ ይቡሶታትስ ስጌሰ፤ አንስ እሳን ነንበ
ሌሰ። 24 አት ዋቀዮሊሳኒፍ ህንቆመእን!
እሳኒፍ ህንሰገድን! ሆጂሳኒ ዱካስ ህንቡ
እን፥ ብፈ ዋቀዮሊሳኒ በሌስ፥ ኡቱቦተ
ደጋሳኒስ ጨጨብስ*! 25 አነ ዋቀዮ ጎፍታ

ኬፍ ሆጂዱ፥ አንሞ ምዳንኬፍ ብሻንኬ
ነንኤብሰ፤ ዱኩበሰ ሰኬሳ ነንበሌሰ*።
26ብየኬ ኬሰ ዱበርቲን ኡልፍ እራ በኡ
ዮኪስ ዱበርቲን ደለ ደብዱ ህንጅርቱ፤
በረ ጅሬኛስ ጉቱት ሲፍ ነንኬነ።

*20· 14፡9 *23-24· ለኮ 33፡50-52 *24· 20፡5
*25· 15፡26

27 «አን ናስሱኮ ስዱረ ነንኤርገ፥
ነሞተ አት እት ዱፍቱ ሁንዱማስ ወሊ
ነንወላልቾሰ፤ ዲኖትንኬ ሁንድኑስ ዱግደ
ስት ገተኒ አከ ስጀላ ፊገን ነንጎደ። 28አን
ሶንሰ እሰ ሂዎተ፥ ከነአኖተ፥ ሄቶተ
ስዱራ አርኤ ባሱ ነንኤርገ። 29ለፍት ኦና
ተኤ ብኔንስ ወል ሆሬ አከ ስት ህንባይአት
ኔት፥ አን ወጋ ቶኮ ኬሰት ሰበ ሰነ ስዱራ
ህንአርኡ። 30ሀመ አት ሆርቴ ባይአቴ
ለፍቾ ዱንፋኬ ጎደቱት ጥኖ ጥኖዳነን
ፉለኬ ዱራ እሳን ባሰ። 31ዳሪ ለፈኬቲ
ገላነ ዲማቲ ሀመ ገላነ ፍሊስጥያት፥ ለፈ
ኦናዳ ሀመ ለገ ኤፍራጢስት ነንጎደ፤ ወረ
ብይቾ ኬሰ ጅረንሞ ሀርከኬ ኬሰ ነንቡሰ፥
አት ኦፍ ዱራ እሳን አርአቴ እንባፍተ።
32እሳኒ ወጅን፥ ዋቀዮሊሳኒ ወጅንስ ከኩት
ህንገልን! 33አነ ዱረት ጩቡ አከ ስንሆጂ
ቺፍኔት እሳን ብየኬ ኬሰ ህንጅራትን!
ዋቀዮሊሳኒስ ዮ ዋቄስቴ ክዮ ስት
እንተአ»።

ቦቆና 24

ከኩን ኬነሜ ጭሜ ዳበቹሳ

1ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ «አት፥
አሮን፥ ናዳብ፥ አቢሁ፥ ጃርሶሊ እስራ
ኤል ኬሳ ቶርባተምን አስ ገረኮ ገረ ዋቀዮ
ኮታ፥ ፈጎ ዳበዳቲ ሰገዳ*! 2አት ኮዳን አስ
ገረኮ ገረ ዋቀዮት ድአዱ መሌ፥ ወር ካን
ህንድአትን! ሰብን መቱማ ሲወጅን ኦል
ህንበእን!» ጂዴ።

*1· 28፡1፤ ሌዋ 10፡1፤ ለኮ 11፡16

3 ሙሴን ዱፈ ወንተ ዋቀዮ ጂዴ ሁን
ዱማ፥ ሴረሳስ ሁንዱማ ሰበ ሰነት
እንህሜ፤ ሰብንሞ ስገሌ ቶከቻን ዴብሰኒ፥
«ኑእ ዱቢ ዋቀዮ ዱበቴ ከነ ሁንዱማ
እንጎነ» ጂደን*። 4ሙሴን ዱቢ ዋቀዮ
ዱበቴ ሁንዱማ እንጫፈ፤ ገነመ በሪሞ
ከኤ ቱልቾ ጀለት እዶ አርሳ እጃሬ፥ አከ
ለኮብሰ ጎሰ እስራኤል ወረ ኩደ ለማኒት
ኡቱባ ደጋ ኩደ ለመ እንዳቤ*። 5እስራኤ
ሎተ ኬሳስ ደርገጎትን ቀልመ ጉበሙፍ፥
ቀልመ አራራፍስ ቱንቱኖተ ቀለኒ ዋቀዮፍ
ድኤሱዳፍ አከ ኤርገመን እንጎዴ። 6ሙሴ
ንሞ ዲገ ሰነ ወለካ ወጪቶተት ነቄ፥ ወለካ
እሰ ሀፌሞ እዶ አርሳ ሰነት እንፈጫሴ።
7ዮሙስ መጫፈ ከኩ ሰና ፉዴ፥ አከ
ሰብን ሱን ደገኡት ዱብሴ፤ እሳንሞ፥
«ወንተ ዋቀዮ ዱበቴ ሁንዱማ እንደጌኘ፥
እንጎነስ» ጂደን*። 8ሙሴን ዲግቾ ፉዴ፥
ነሞተት ፈጫሴ፥ «እላ ዲገ ከኩ እሰ
ዋቀዮ አከ ዱቢ ከነ ሁንዱማት እስኒፍ
ዳቤ» ጂዴ*።

*3· 19፡8 *4· 34፡27፤ ኢያ 4፡20፤
1ሞቶ 18፡31 *7· 2ሞቶ 23፡2፥21፤
2ሴና 25፡4፤ 34፡30፤ 35፡12
*8· ማቴ 26፡28፤ እብ 9፡19-22

9ዮሙስ ሙሴን፥ አሮን፥ ናዳብ፥
አቢሁን፥ ጃርሶሊ እስራኤል ኬሳስ ነሞ
ትን ቶርባተምን ኦል እንበአን፤ 10እሳን
ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል እንአርገን፤
ሚለሳ ጀለ ወንተ አከ ደጋ ሰፊርስ፥ እሰ
ቁላአ አከ በንቲ ዋቃቱ ቱሬ*። 11እን ሀር
ከሳ ጉርጉዶተ ሰበ እስራኤል ከነት ህንቡ
ፍኔ፤ እሳን ዋቀዮን እንአርገን፥ አቾት
ወሊ ወጅን እንኛተን፥ እንዱገንስ።

*10· ህሰ 1፡26፤ ሙል 4፡2-3

ሙሴን ቱሉ ሲናረት አርገሙሳ

12አመስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «ቱሉት
ኦል በኢ ገረኮ ኮቱ፥ አቾ ቱር! አን ገበ
ቶተ ደጋ፥ ሴራፍ አቦሚ ሰብን ኩን አከ
እቲን ጎርፈሙፍ፥ አን እረት ጫፌ ስት
ነንኬን» ጂዴ*። 13ከነረት ሙሴን፥ ኢያሱ
ገርጋርቱሳ ወጅን ከኤ፥ ቱሉ ዋቀዮት ኦል
እንበኤ*። 14እን ጃርሶሊ ሰናን፥ «ሀመ ኑእ
ዴብኔ ገረኬሰን ዱፍኑት፥ አስት ኑኤጋ!
ኩኖ አሮኒፍ ሁር እሰን ብረ ጅሩ፥ ነምን
ዱቢን እሰ አርገቴሞ እሳን ብረት ሀድ
አቱ!» ጂዴ ቱሬ።

*12· 31፡18፤ 32፡15-16፥19፤ 34፡28-29፤
ኬሰ 5፡22፤ 10፡1-5፤ 2ቆሮ 3፡3፥6
*13· 33፡11

15 ሙሴን ቱሉት ኤርገ ኦል በኤ
ቦዴ፥ ዱሜስ ቱልቾ እንኡፍሴ*። 16ኡል
ፍን ዋቀዮ ቱሉ ሲናረ እንቡፈቴ፥ ዱሜ
ስስ ጉያ ጀአ ቱልቾ እንኡፍሴ፤ ጋፈ ጉያ
ቶርበፋ ዋቀዮ ዱሜስ ሰነ ግዱዳ ሙሴ
እንዋሜ*። 17ዬሮ ከነት ኡልፍን ዋቀዮ አከ
እብደ ጠጵ ጎዱት፥ ፊጫ ቱሉ ሰናራ ሰበ
እስራኤል ዱረት እንሙልአተ ቱሬ*።

18 ሙሴን ቱሉ ሰነት ኦል በኤ፥ ዱሜስ ሰነ
ግዱ ልጤ፥ ጉያ አፉርተማፍ ሀልከን አፉ
ርተመ ቱሉ ሰነረ ቱሬ* ።

*15. 13፡21 *16. 16፡10 *17. ኬሰ 4፡24፤ 9፡3
*18. 34፡28፤ ኬሰ 9፡9፥18

ቦቆና 25

ኬና ጎዶ ቂልቂላአ

(በኡ 35፡4-9)

1 ዋቀዮ ሙሴዳን፥ 2 «እስራኤሎትን
ኬና አከ አናፍ ኬነንት እት ህም፤ ነመ
ገራንሳ አከ ኬኑፍ አጀጇ ሁንዱማራ ኬና
ሰነ ፉዳ* ! 3 ወንት እስን እሳን ሀርካ ፉተን
ወርቄ፥ ሜቲ፥ ስቢለ ቦረጂ፥ 4 ኡፌተ
ጅርቢ ብፌ ዋቃ፥ ዲልጌ፥ ብልዲማ፥
ቁንጬ ተልባ ጋሪ፥ ርፌንሰ ሬቲ፥ 5 ጎጋ
ኮርቤሰ ሆላ እሰ ዲሜፌሜ፥ ረሮ ሆላ
ብሻኒ፥ ሙከ ላፍቶ፥ 6 ደዳ ኤጀርሳ እብ
ሳዳፍ፥ ደዳ ኤጀርሳ አከ ድበተሙፍ፥
እጣነ ፎሊ ቶሌፍ ኡርጎፍቱ፥ 7 ጨሌ ሰር
ዶኒክስ፥ ጨሌ ገት-ጀቤሰ፥ ከን ብራስ
ድረተ ፉለ ዱራፍ ቆሜ አከ ጋቸናት ካአ
ሙደ ። 8 አን እሳን ግዱ አከን ጅራዱፍ
እሳን ጎዶ ቂልቂላአ አናፍ ሀእጃረን* !
9 እዶ ቡፌታ ሰናፍ ምአሳ ሁንዱማ አከ
ፌኬኘ እሰ አን ስት አርግሲሱት ሆጄዱ* !

*2. 35፡4-9 *8. ህሰ 37፡26-28 *9. 25፡40፤
ህሰ 40፡4፤ በኡ 26፡30፤ 27፡8

ሰንዱቅ ከኩ አከ ቶልፌሙ አቦሙሳ

(በኡ 37፡1-9)

10 «እሳን ሰንዱቀ ከኩ ዴርንሳ ዱን
ዱመ ለማፍ ወለካ፥ በልእንሳ ዱንዱመ
ቶኮፍ ወለካ፥ እራ-ኦሌንሳስ ዱንዱመ
ቶኮፍ ወለካ ተኡ ሙከ ላፍቶራ ሀቶል
ቸን! 11 ኬሰሳፍ ዱበሳት ወርቄ ቂላአ
ኡፍስ፥ ቃላሳትስ ናኔሲ ወርቄ ካእ!
12 አመርቲ ወርቄ አፉር ቶልች፥ ሚለሳ
አርፌንት ለመ ገር ቶኮን ለመሞ ገረ ካኒን
እት በቅስ! 13 ሙከ ላፍቶራ ደንቀራ
ቶልቼ፥ ወርቄ እት ኡፍስ! 14 ደንቀር
ቸሞ ሰንዱቅቸ ከኩ እቲን ባቹዳፍ አመር
ቶተ ቡኬ ገረናፍ ገረሲን ጅረን ኬሰ ሎስ!
15 ደንቀሮትን ሱን አመርቶተ ሰንዱቀ ከኩ
ኬሰ አከ ሎፌመንት ሀታአን መሌ አቼ
ህንፉደምን* ! 16 ዱገ-ባቱ አን ሲፍ ኬኑ
ሰነ ሰንዱቅቸ ኬሰ እንኬሰ ።

*13-15. 1ሞቶ 8፡8

17 «ቴሶ አራራ ዴርንሳ ዱንዱመ
ለማፍ ወለካ፥ በልእንሳ ዱንዱመ ቶኮፍ
ወለካ ወርቄ ቂላአራ ቶልች* ! 18 ኪሩቤል
ለመ ወርቄ ቱመማራ ቶልቼቲ ገር ለማን
ፌጤሳ ቴሶ አራራት ካእ! 19 ኪሩብ እሰ
ቶኮ ፌጤ ገር ቶኮረት፥ ኪሩብ እሰ ካንሞ
ፌጤ ገረ ካኒረት ቶልች! 20 ኪሩቤል ቆቾ
ወንሳኒ ቴሶ አራራ ጉባት በልእሰኒ ሀጎልቦ
በን! ፉልሳኒሞ ወልት ገረ ገሌ ገረ ቴሶ
አራራ ሀእላሉ! 21 ቴሶ አራራ ሰነ ሰንዱቅ
ቸረ ካእ፤ ሰንዱቅቸ ኬሰሞ ዱገ-ባቱ አን
ሲፍ ኬኑ ሰነ ካእ ። 22 አን አችት ስንአርገ፥
ቴሶ አራራ እራን፥ ኪሩቤል ለማን ሰን
ዱቀ ዱገ-ባቱረ ጅረን ግዱዳን፥ አቦሚ
አን ነሞተ እስራኤሊፍ ኬኑ ሁንዱማ ስት
ነንህመ* ።

*17. ሮማ 3፡25 *22. ሌዎ 16፡1-2፤
ለኮ 7፡89፤ ፉር 99፡1

ገበቴ ኣርሳ አከ ቶልቹ እት ህሙሳ

(በኡ 37፡10-16)

23 «አት ገበቴ ዴርንሳ ዱንዱመ
ለመ፥ በልእንሳ ዱንዱመ ቶኮ፥ እራን-ኦ
ሌንሳ ዱንዱመ ቶኮፍ ወለካ ተኡ ሙከ
ላፍቶራ ቶልች! 24 ወርቄ ቂላአ እት
ኡፍስ፥ ናኖሳትስ ወርቄ መር! 25 ጥዮ
ሀመ በልእነ ሀርካ ገኡ ህዲሳት ናኔሲ
ቶልች፥ እሰትስ ናኔሲ ወርቄ መር! 26 ገበ
ትቻፍ አመርቲ ወርቄ አፉር ቶልቼ፥ እዶ
ሚለንሳ አርፌን ጅረን ጎሌ አርፌኑት ካእ!
27 አመርቶትን ሱንሞ ደንቀራ እቲን ገበ
ትቸ ባተኒፍ አከ ተኡት ህዲሳት ሀድአ
ተን! 28 ደንቀራ ሙከ አከ ላፍቶራ
ቶልች፥ ወርቄስ እት ኡፍስ! ገበትችስ
እቲን ሀባተሙ ። 29 ሀርኬወንሳፍ ወጪ
ቲሳ፥ ጦፎዳፍ ጬጌ እቲን ኬና ዱጋቲ
ድኤሰን፥ ወርቄ ቂላአራ ቶልች! 30 ቡዴነ
እላልቻስ ዬሮ ሁንዱማ አነ ዱረ ገበትቸረ
ካእ* ! *30. ሌዎ 24፡5-8

ባቱ እብሳ አከ ቶልቹ እት ህሙሳ

(በኡ 37፡17-24)

31 «አት ወርቄ ቂላአራ ባቱ እብሳ
ቶልች! ባቱን እብስቻ ወርቄ ቱመሜራ
ሀሆጄተሙ፥ ሚልሳ፥ ሶማንሳ፥ ቆልሳ፥
ጦፎንሳ፥ ደራራንሳስ፥ እሱመራ ሀተኡ!
32 ጭናቸሳ ገር-ለማንት ደሜ ጀአ፥ ደሜን
እብሳ ሰድእ ገር ቶኮት፥ ደሜን እብሳ ሰድ

እሞ ገረ ካንት ሀባፈሙ! [33]ደሜ ቶኮረት
ቆል ደራራ ለዉዚ ፈካቱ ሰድእ፥ ጦፎዳፍ
ደራራ ወጅን፥ ደሜ እሰ ካንረትሞ ቆል
ደራራ ለዉዚ ፈካቱ ሰድእ፥ ጦፎዳፍ
ደራራ ወጅን አከሱመ ደሜ ጀአን ባቱ
እብሳት ባፈመን ሰነረት ሀሆጂተሙ!
[34]ቆል ደራራ ለዉዚ ፈካቱ አፉር ጦፎሳፍ
ደራራሳ ወጅን ባቱ እብሳ ሰነረት አርገ
ሙን እረ ጅረ። [35]ደሜ ባቱ እብሳ ሰን ኬሳ
በአን ደሜ ለመ ለመ ግዱት ጦፎ ቶኮ
ቶኮ፥ ደሜሳ ጀአንትሞ ጦፎ ለመ ለመ
ቶልች! [36]ጦፎንሳኒፍ ደሜንሳኒ ሁንድኑ
በቴ ወርቄ ቁላአ ቱመሜ ቶኮራ ሀቶልፈ
መን! [37]እብሳ ቶርበ ቶልች፥ አከ እሳን
እዶ እሰ ፉለሳኒ ዱረ ጅሩ ሰነት እብሰኒፍ
ባቱ ሰነረ ደዳብ! [38]ዋን እቲን ፎአ እብሳ
ኩተኒፍ ባቱን ዳራሳ ወርቄ ቁላአራ ሀሆጂ
ተመን! [39]ባቱን እብስቻ ሱኒፍ ምእሳ ሁን
ድኑ ወርቄ ቁላአ አከ ኪሎ ግራሚ ሶዶሚ
ሸኒ ኡልፉቱን ሀሆጂተሙ*! [40]አከ ፈኬኝ
እሰ ቱሉረት ሰት አርግሲፈሜ ሰናት እላሊ
ሆጂዱ*!

*31-39· 1ሳሙ 7:49 *40· 25:9፤ 26:30፤ ሆኤ 7:44፤ እብ 8:5

ቦቆና 26

አኬከ ጎዶ ሆጂተሙ

(በኡ 36፡8-38)

1«አት ጎድች ቡሉኮ አረበ ኩደንራ
ሆጂዱ፤ እሳን ቦፌ ቁንጬ ተልባ ጋሪ
ብፌ ዋቃ፥ ዲልጌፍ ብልዲማራ ወልት
ፎአመኒ ደአመኒ፥ ብፍን ኪሩቤል ሆጂ
ሀርከ-ቶሌሳቲን እሳን ኬሰት ከን ሆጂተሜ
ሀተአን! [2]ቡሉኮን ኩንሰ ቶኮን ቶኮንሳ
ዴርንሳ ዱንዱመ ድግደሚ ሰዴት፥ በልእ
ንሳ ዱንዱመ አፉር፥ ቡሉኮን ሁንድኑሞ
ሰፈርሳኒ ቶኮ ሀተኡ! [3]ቡሉኮን ሸን አከ
ባሌ ቶኮት፥ ወር ሀፈን ሸነንሞ አከ ባሌ
ቶኮት ወልት ሀቀብሲፈመን! [4]ጉሮ ብፈ
ዋቃ ቀቡሰ ቡሉኮ አከ ባሌ ቶኮት ወልት
ቀብሲፈሜ እሰ ዱራ ኬሳ አንዳረ አረበ
እሰ ሞጋት ሆጂዱ! አከሱመሰ ቡሉኮ አከ
ባሌ ቶኮት ወልት ቀብሲፈሜ እሰ ለመፉ
ኬሳ አንዳረ አረበ እሰ ሞጋት ጉሮ
እንሆጂተ፤ [5]አንዳረ ባሌ ቡሉኮ እሰ
ዱራት ጉሮወን ሸንተመ፥ አንዳረ ቡሉኮ
አከ ባሌ ቶኮት ወልት ቀብሲፈሜ እሰ
ለመፉ ገረ ሞጋትሰ ጉሮወን ሸንተመ
እንሆጂተ፤ ጉሮወን ሱን ሞጋ ገማ ገመና
ቲን አከ ወል ፉደተን ሀተአን! [6]ሆኮ
ወርቄ ሸንተመ ሆጂዱ! ወሉመት ጎዶ ቶኮ
ፈያ አከ ተኡት ሆኮወን ሰናን ባሌ ቡሉኮ
ለማን ወልት ቀብሲስ!

7«አከሱመሰ ቡሉኮ ርፌንሰ ሬአታራ
ሆጂተሜ ኩደ ቶኮን፥ ሰናን ጎዶ እሰ ዱራ
ሰነረት ዱንካነ ሆጂዱ! [8]ቡሉኮን ኩን
ቶኮን ቶኮንሳ ዴርንሳ ዱንዱመ ሰዶመ፥
በልእንሳ ዱንዱመ አፉር፤ ቡሉኮን ኩደ
ቶኮኑ ሰፈርሳኒ ቶኮ ሀተኡ! [9]ቡሉኮ ሸን
ኮጳት አከ ባሌ ቶኮት፥ ወረ ሀፈን ጀአንሞ
ኮጳት አከ ባሌ ቶኮት ወልት እንቀቀብሲ
ፍተ! አረበ እሰ ጀአፉ ሰነሞ በልበለ
ጎድቻ ዱራን ወልረ ደበርስ! [10]አንዳረ
ቡሉኮ አከ ባሌ ቶኮት ወልት ቀብሲፈሜ
እሰ ዱራት ጉሮወን ሸንተመ፥ አንዳረ
ቡሉኮ አከ ባሌ ቶኮት ወልት ቀብሲፈሜ
እሰ ለመፉትሰ ጉሮወን ሸንተመ
እንሆጂተ። [11]ሆኮ ሰቢለ ቦረጂ ሸንተመ
ሆጂዱቲ፥ ሆኮወን ሰን ጉሮወን ሰን ኬሰ
ገልች! ወሉመት ዱንካነ ቶኮ አከ ተኡት
ባሌ ቡሉኮ ሰን ለማን ወልት ቀብሲስ!
[12]ቡሉኮወን ዱንካንቻራ እን ሀፉሞ ወለካን
አረበ ቡሉኮ ዱግደ ዱበ ጎዶ ሰናቲን ገድ
ሀረረኡ! [13]ቡሉኮ ዱንካናት፥ ዱንዱምን
ቶኮ ገረ ቶኮን፥ ዱንዱምን ቶኮሞ ገረ
ካኒን እራ ሀፌ፥ ጭናች ጎዶ ሰናረ አከ
ኡፍሳት ገረሲፍ ገረናን ገድ ሀረረኡ!
[14]ጎዶ ሰናፍ እረ-ቡሰ ጎጋ ኮርቤሰ ሆላ እሰ
ዱገሜ ዲሜፈሜራ፥ እረ-ቡሰ ለመፉሰ
ጎጋ ሆላ ብሻኒራ ሆጂዱፍ!

15«ጎዶ ሰነ አል ቀጂልቹዳፍ ቱጌወን
በበቴ ሙከ ላፍቶራ ሆጂዱፍ፤ [16]ቱጌን
በቴን ቶኮ ዴርንሳ ዱንዱመ ኩደን፥ በል
እንሳ ዱንዱመ ቶኮፍ ወለካ ሀተኡ!
[17]ቱጌን በቴን ኩን አዱመ አዳን እሰ ካኒ
ወጅን ወል ኬሰ ገሉፍ አከ ተኡት ፊጤሳ
ረት ሙች ሀቀባቱ! ከነ ቱጌወን ጎዶ ሰና
ሁንዱማፍ እንጎተ። [18]ቱጌወን ከነ ዱሮ
ሆጂቱሞ፥ ጭናች ጎዶ ሰና እሰ ገረ ምር
ጋፍ ቱጌ ድግደመ ቶልች! [19]ቱጌ ድግደ
መን ሰናፍ ሚሎ ሜቲራ ሆጂተሜ
አፉርተመ ቶልች! አከሰት ቱጌን ቶኮ
ሙችሳ ለማን ከን ኬሰ ልጡ ሚሎ ኡራ
ቀቡ ለመ ለመ ጀለሳት እንቀባተ።
[20]ጭናች ጎዶ ሰና እሰ ለመፉ፥ እሰ ገረ

ብታፍሞ ቱጌ በበቴ ድግደመ እንሆጀ፟ተ፤
21 አከሱመስ ቶኮን ቶኮን ቱጌ ጀለት ሚሎ
ለመ ለመ፥ ወልት ሚሎ ሜቲራ ሆጀ፟ተሜ
አፉርተመ እንጎተ። 22 ጭናቸ ጎዶ ሰና እሰ
ገረ ዱግደ ዱባ፥ እሰ ገረ ልጠ-ቢፍቱፍሞ
ቱጌ በበቴ ጀአ ሆጀ፟ዱ! 23 ጎሌ ጎድቻ ወረ
ገረ ዱግደ ዱባፍ ቱጌ በበቴ ለመ ሆጀ፟ዱ!
24 እሳን ሁንዴሳቲ ጀልቀበኒ ሀመ በንቲት
ወልረ ደርበኒ አመርቲ እሰ ገረ ኦሊረት
ወልት ሀቀብሲፈመን! ከን ለቹሳኒ አከ
ሱመ እንተአ፥ እሳን ጎሌ ለማን እንአርግ
ሲሱ። 25 አከስት ቱጌን በበቴን ሰዴት
ሚሎ ጀላ ወረ ሜቲራ ሆጀ፟ተመን ኩደ
ጀአኒ ወጅን አችት እንአርገሙ፤ ቱጌን
ቶኮ ሚሎ ለመ ለመ ጀለሳት እንቀባተ።

26 «ደገሌወን ሙከ ላፍቶራ ሆጀ፟ዱ!
እሳን ቱጌወን ጭናቸ ጎድቻ ገር ቶኮፍ ደገ
ሌን ሸ፟ን፥ ሀተአን! 27 ቱጌወን ጭናቸ
ጎድቻ እሰ ገረ ካኒፍስ ደገሌን ሸ፟ን፥ ቱጌ
ወን ጭናቸ ዱንካንቻ እሰ ዱግደ ዱባ፥
ገረ ልጠ-ቢፍቱቲፍስ ደገሌን ሸ፟ን ሀተአን!
28 ደገሌን እን ግዱ ወለካ ቱጌወን ሰናረ ገረ
ቶኮ ሀመ ገረ ካኒት እንፉለአ። 29 ቱጌወን
ሰነት ወርቄ ኡፍስ፥ አመርቲወንሳኒ ወረ
ደገሌወን ኬሰ ገለንስ ወርቄዳን ሆጀ፟ዱ!
ደገሌወን ሰነት ወርቄ ኡፍስ! 30 ጎዶ ሰነስ
አከ ሴረ እሰ ቱሉረት ስት አርግሲፈሜ
ሰናት እንዳብደ*። *30. 25፡9

31 «ጎልጋ እሰ ቦፌ ብፈ ዋቃ፥ ዲልጌ፥
ብልዲማዳፍ ቁንጬ ተልባ ጋሪ እሰ ወልት
ፎአሜን ደአሜራ እንሆጀ፟ተ፤ እንስ ብፍን
ኪሩቤል ሆጂ፟ ሀርከ-ቶሌሳቲን ከን ኬሰት ሆጀ፟
ተሜ እንተአ። 32 ጎልጋ ከነ ኡቱቦተ አፉርት
እንድርተ፤ ኡቱቦትን ኩን ሙከ ላፍቶራ ሆጀ፟
ተሚ፥ ወርቄን እት ኡፍፈሜ፥ ምስማር
ወርቄ እት ሩኩተሜ፥ ሚሎ ሜቲራ ሆጀ፟ተ
መን አፉርረስ ከን ዳበተን ሀተአን! 33 አት
ጎልጋ ሰነ ሆኮወን ጀላን እንድርተ፥ ሰንዱቀ
ከኩ ሰነሞ ገረ ጎልጋ ከነ ኬሰት እንፍደ፤
ጎልጋን ሱንሞ እዶ እሰ ቁልቁላአዳፍ እሰ
ሁንዱማረ ቁልቁላአ ግዱት ገርገር እስኒፍ
እንሀረ*።

*31-33. 2ሴና 3፡14፤ ማቴ 27፡51፤
እብ 6፡19፤ 9፡3

34 «ቴሶ አራራሞ እዶ ሁንዱማ ጫላ
ቁልቁላአ ሰነ ኬሰ ሰንዱቀ ከኩረ እንኬሰ፤
35 ገበቴ፥ ጎልጋ ከነ ዱበ እንኬሰ፤ ባቱ እብ
ሳሞ ጭናቸ ጎድቻ ገረ ምርጋቲን፥ ፉሌ ገበቴ
እሰ ገረ ብታቲን ኬሱ ሰና ካእ! 36 ጎልጋ ቦፌ
ብፈ ዋቃ፥ ዲልጌ፥ ብልዲማዳፍ ቁንጬ
ተልባ ጋሪ ወልት ፎአሜን ደአሜ፥ ሆዳዳን
ሚደግፈሜራ በልበለ ጎድቻፍ እንሆጀ፟ተ።
37 ጎልጋ እሰ ከናፍሞ ኡቱቦተ ሙከ ላፍቶ
ወርቄን እት ኡፍፈሜ ምስማር ወርቄ እት
ሩኩተሜ ሸ፟ን እንዳብደ፤ ስቢለ ቦረጂ፟ በቅስቴ
ሚሎ ሸ፟ን እንቶልችታፍ!

ቦቆና 27

አከ እት እዶን አርሳ ሆጀ፟ተሙ ጎርሱሳ

(በኡ 38፡1-7)

1 «እዶ አርሳ ዴርንሳ ዱንዱመ ሸ፟ን፥
በልእንሳ ዱንዱመ ሸ፟ን፥ እራን ኦሌንሳ
ዱንዱመ ሰድእ፥ ገረ አርፈኑን ወል ቅጤ
ተኤ ሙከ ላፍቶራ እጃ፟ር*! 2 ጎሌ እዶ
አርሳ አርፈንት ጋንፎተ ባስ! ጋንፎተ ከነ
ደግኑመ እዶ አርሳ ከነራ እት ባሲ ስቢለ
ቦረጂ፟ እት ኡፍስ*! 3 ጫቢ እት ዳራ ሀማ
ረኒፍ ዋን እቲን ዳራ ሀረን፥ ወጪቲ እቲን
አርሳ ድኤስን፥ ፍሌወን ፎኒፍ ባቱ እረት
እብደ ቦቤስን፥ ምአ እዶ አርሳ ከነ ሁንዱ
ማስ ስቢለ ቦረጂ፟ራ ቶልች! 4 አከሱመሞ
ስቢለ ቦረጂ፟ አከ ግንግልቻት ወል ኬሰ
በባስ እትሰ እት ቶልች! አመርቲ ስቢለ
ቦረጂ፟ አፉርስ ጎሌሳ አርፈንት ካእ!
5 እትሰ ሰነ ገረ ወለካ እዶ አርሳ ገኡ አከ
ደንደኡት ጌንጎሳ ጀላን ካእ! 6 እዶ አርስ
ቻፍስ ሙከ ላፍቶራ ደንቀሮተ ቶልቺ
ስቢለ ቦረጂ፟ እት ኡፍስ! 7 እዶን አርሳ
ኩን ዮሙ ባተሙ፥ ደንቀሮተ ሰነ አመር
ቶተ እዶ አርሳት ገረናፍ ገረሲን ጅ፟ረን
ኬሰ ሎስ! 8 እዶ አርሳ ከነ ሙከራ ዶቅሲ
ሆጀ፟ዱ! አከ እሰ ቱሉረት ስት አርግሲ
ፈሜ ሰናትስ ሀቶልፈሙ*!

*1. 2ሴና 4፡1፤ እዝ 3፡2-3፤ ህስ 43፡13-17
*2. 1ሞቶ 1፡50፤ ፋር 118፡27 *8. 26፡30

ጎድቻፍ ኦብዲ አከ ቶልቼ አቦሙሳ

(በኡ 38፡9-20)

9 «ጎድቾ እት ወል ገአን ሰናፍ ኦብዲ
ቶልች! ኦብድችስ ገረ ሀርከ ምርጋቲን
ጎልጋ ቁንጬ ተልባ ፎአማዳን ደአሜ ሀቀ
ባቱ፥ ዴርንሳስ ዱንዱመ ድበ ሀተኡ!
10 ኡቱቦትንሳ ድግደመኒፍ ሚሎንሳኒ ድግ
ደመን ስቢለ ቦረጂ፟ራ፥ ሆኮንሳኒፍ አመር
ቲን ወልት ህዱ ሜቲራ ሀሆጀ፟ተመን!
11 ጎልጋን ገረ ሀርከ ብታስሞ ዱንዱመ

ድበ ቶኮ ሀዴረቱ! ኡቱቦትንሳ ድግደመ
ኒፍ ሚሎንሳ ድግደመን ስቢለ ቦረጂራ፥
ሆኮንሳኒፍ አመርቲን ወልት ህዱስ ሜቲራ
ሀሆጄተመን! 12በልእን ኦብድቻ እን ገረ
ልጠ-ቢፍቱሞ ጎልጋ ዱንዱመ ሸንተመ
ዴረቱ፥ ኡቱቦተ ኩደኒፍ ሚሎ ኩደን
ሀቀባቱ! 13ገረ ቦሩ ከራ ቢፍቱን ባቱ ኦብ
ድች ዱንዱመ ሸንተመ ሀበልአቱ!
14ዴርን ጎልግቻ ከራ እቲን አል ልጠን
ገር-ቶኮን ዱንዱመ ኩደ ሸን ሀተኡ!
ኡቱቦትንሳ ሰድእ፥ ሚሎንሳስ ሰድእ ሀተ
አን! 15ዴርን ጎልጋ እሰ ገረካኒስ ዱን
ዱመ ኩደ ሸን ሀተኡ፥ ኡቱቦትንሳ
ሰድእ፥ ሚሎንሳስ ሰድእ ሀተአን!

16 «ከረ ኦብድቻት ዴርንሳ ዱንዱመ
ድግደመ ከን ተኡ ጎልጋ ኡፈተ ቁንጬ
ተልባ ፎአማዳን ደአሜ፥ ነምን አጌስሞ ፎአ
ብፈ ዋቃ፥ ዲልጌ፥ ብልዲማ ቀቡን እረት
ሆዴ ቶልች! ኡቱቦትንሳ አፉር፥ ሚሎንሳስ
አፉር ሀተአን! 17ኡቱቦትን ኦብድችት ናነአኒ
ጅረን ሁንድኑ ሜቲ ቶልፈሜን ወልት ሀህደ
መን፥ ሆኮንሳኒ ሜቲራ፥ ሚሎንሳኒ ስቢለ
ቦረጂራ ሀሆጄተመን! 18ዴርን ኦብድቻ ዱን
ዱመ ድበ፥ በልእንሳሞ ዱንዱመ ሸንተመ
ሀተኡ! ጎልጋ ዱንዱመ ሸን ዴረቱ ኡፈተ
ቁንጬ ተልባ ፎአማዳን ደአሜ ሀቀባቱ!
ሚሎወንሳ ስቢለ ቦረጂራ ሀቶልፈመን*!
19ምእ ጎድቻ ኬሳ ጅሩን ገራገራ እት ሆጄ
ተሙ ሁንድኑ፥ ቆፎን ጎድች እቲን ዳበሙ፥
ቆፎን ኦብድቻ ሁንድኑስ ስቢለ ቦረጂራ ሀቶ
ልፈመን!

*9-18. ህስ 40፡ 17-47

ጬንፉ ኤጄርሳ አከ ፍደን አጀጁሳ

(ሌዎ 24፡ 1-4)

20 «እብሳን ዬሮ ሁንዱማ አከ ቦበኡት
እስራኤሎትን ቆዳ እብሳቲፍ ጬንፉ ኤጄ
ርሳ እሰ ጨለለማ አከ ሲፍ ፍደኒፍ አት
አጀጅ! 21አሮኒፍ እልማንሳ ዱንካነ እት
ወል ገአን ኬሰ ጎልጋ ዱገ-ባቱ ዱረ ጅሩ
ዱባን እብስች ገልገላ ሀመ ገነማት ፉለኮ
ዱረት አከ ቦበኡፍ ሀኤገን! ኩን ነሞተ
እስራኤል ግዱት አከ ሴረተ በረበራት ሀኤ
ገሙ!

ቦቆና 28

ኡፈተ ሉቦታ

(በኡ 39፡ 1-7)

1 «አት ነሞተ እስራኤል ኬሳ አሮን ኦቦ
ሌሰኬፍ እልማንሳ ኦፍት ድኤስ! አሮኒፍ
እልማንሳ፥ ናዳብ፥ አቢሁ፥ ኤሌአዛር፥
ኢታማርስ ሉቦተ ተአኒ አናፍ ሀሆጄተን*!
2አሮን ኦቦሌሰኬቲፍ ኡልፍናፍ ስምቦ አከ
ተኡፍት ኡፈተ ቁልቁላአ ሆጄዱፍ!
3ነሞትን ሀፉረ አጉማ ነብራ አርገተኒ ሀር
ከ-ቶልነ ቀበን፥ አሮን ሆጂ ሉቡማ እሰ
ከንኮቲፍ አዳን አከ ባፈሙት፥ ኡፈተ
እሳፍ አከ ሆጄተኒፍ እት ህም*! 4ኡፈትን
እሳን ሆጄተኒፍስ፥ ቆሜ አከ ጋቸና፥
ድረተ ፉለ ዱራ፥ ቆሎ፥ ክታ ኩላን ሚደ
ግፈሜ፥ መረተ መታፍ፥ ህደተ ሙዲት፤
እሳን፥ አሮን ኦቦሌሰኬፍ እልማንሳ ኡፈ
ተኒ ሉቦተ ተአኒ አናፍ አከ ሆጄተኒፍ
ኡፈተ ቁልቁላአ እንሆጄቱፍ። 5ከነስ
ወርቄ፥ ቦፌ ብፈ ዋቃ፥ ዲልጌ፥ ብልዲ
ማዳፍ ቁንጬ ተልባ ጋሪ እሰ ወልት ፎአ
ሜራ እንሆጄቱ*።

*1. 6፡ 23፤ 1ሴና 23፡ 13 *3. 31፡ 3 *5. 26፡ 1

6 «እሳን ድረተ ፉለ ዱራ ሰነ ሆጂ ሀር
ከ-ቶሌሳቲን ወርቄ፥ ቦፌ ብፈ ዋቃ፥
ዲልጌ፥ ብልዲማዳፍ ቁንጬ ተልባ ጋሪ
ወልት ፎአሜራ እንሆጄቱ፤ 7ገቲቲ ለማን
ረስ ከን እቲን ቀጣሙርፈተን ለመ፥
ዱራፍ ቦዴዳን እት ሀቀብሲፈመን! 8ህደ
ትን እን እቲን ህደተሙ ሆጂ እሰ ፈካቱን
ወርቄ፥ ቦፌ ብፈ ዋቃ፥ ዲልጌ፥ ብልዲ
ማዳፍ ቁንጬ ተልባ ጋሪ ወልት ፎአሜራ
ሆጄተሜ ሀተኡ! 9አትስ ደጋ ገት-ጀቤሰ
‹ሰርዶኒክስ› ጄደሙ ለመ ፉዲቲ መቃ
እልማን እስራኤል እሳንረት ቅርጥ*፤
10ደጋ እሰ ቶኮረት መቃ ነመ ጀአ፥ ደጋ
እሰ ካንረትስ መቃ ወረ ሀፈኒ ጀአን አከ
ቶረ ደሎተሳኒት ቅርጥ! 11አኩመ ነምን
ደጋ ገት-ጀቤሰረት ሆጄቱ መለቶረት ኬሰ
ገልቼ ቅርጡ፥ አትስ አከሱመ መቃ እል
ማን እስራኤል ደጋ ሰነ ለማንረት ኬሰ ገል
ችቴ እንቅርጠ፤ ደጋ ሰነሞ ጥዮ ወርቄ
ደራራ ህዳ ፉርጋሳ ፈካቱ ሆጄቴ እት
እንገልችተ። 12ደጋ ሰነ ለማን ሴና ነሞተ
እስራኤሊፍ፥ እሰ ድረተ ፉለ ዱራ ሰነ
እቲን ገቲቲረ ቀጣሙርፈተንት ቀብሲስ!
አሮንሞ እቲን ያደቼዳፍ ገቲቲሳ ለማንት

መቃሳኒ ዋቀዮ ዱረት ሀባቱ! 13አት ጥዮ
ወርቄ ደራራ ህዳ ፉርጋሳ ፈካቱ
እንሆጀተ፤ 14ድራ ወርቄ ቁላአ አከ
ፉኞት ምጪረሜ ለመ ሆጀቴ፥ ድራ እሰ
አከ ፉኞ ሰነስ ጥዮ ደራራ ህዳ ፉርጋሳ
ፈካቱ ሰነት እንቀብሲፍተ። *9. 25:7

ቆሜ አከ ጋቸና
(በኡ 39:8-21)

15 «ኮሮጆ ቆሜ አከ ጋቸና እሰ ምእ
ሙርቶንኮ እቲን ቤከሙ ኬሰ ታኡ ሆጂ
ሀርከ-ቶሌሳቲን እንሆጀተ፤ አት አኩመ
ድረትን ፉለ ዱራ ሱን ሆጀተሜት ወርቄ፥
ቦፌ ብፈ ዋቃ፥ ዲልጌ፥ ብልዲማዳፍ
ቁንጬ ተልባ ጋሪ ወልት ፎአሜራ
እንሆጀተ። 16እንሰ ጭናችሳ ሁንድኑ ወል
ቅጣቴ፥ ድርቢ ዴርንሳ ታኩ ቶኮ፥ በልእ
ንሳስ ታኩ ቶኮ፥ እንተአ፤ 17እሰረትሞ
ደጋ ገት-ጀቤሰ ቶረ አፉሪን እንመጠን
ስተ፤ ቶረ እሰ ዱራ ኬሰ፥ ደጎተ ገት-ጀ
ቤዪ ሳርዲዮን፥ ቶጳዝዮን፥ ስማረግዶስ፥
18ቶረ እሰ ለመፉ ኬሰ፥ ካርቡንክል፥ ሰፌ
ሮስ፥ ያስጲስ፥ 19ቶረ እሰ ሰደፉ ኬሰ፥
ሂያኪንጦስ፥ ካልቄዶን፥ አሜቲስጦስ፥
20ቶረ እሰ አፉረፉ ኬሰ፥ ክሪሶሊጦስ፥
ሰርዶኒክስ፥ ቤሪሎስ ቱረን፤ እሳንስ ጥዮን
ወርቄ ናኖሳኒት ሆጀተሜ ኮሮጅቸረት
እንመጠንፈሙ። 21ደጎትን ሱን አከ መቃ
እልማን እስራኤልት ኩደ ለመ ሀተአን!
እሳን አኩመ መለቶት መቃን ጎሰ ኩደ
ለማኒ አዱመ አዳን ኬሰ ልጤ ቶኮ ቶኮረት
ከን ቅርጠሜ እንተኡ።
22 «አት፥ ፉንጫ ወርቄ ቁላአ እሰ
ምጪረማ አከ ፉኞ፥ ቆሜ አከ ጋቸና
ሰናፍ እንሆጀተ። 23አመርቲ ወርቄ ለመስ
ቆሜ አከ ጋቸና ሰናፍ ሆጀቴ፥ ጎሌ ቆምቻ
ወረ ገረ ኦሊ ለማንት እንቀብሲፍተ፤
24ከነ ቦዴስ ፉኞ ወርቄ ሰነ ለማን አመርቲ
ለማን ጎሌ ቆምቻ ወረ ገረ ኦሊ ጅረን ሰነት
ቀብሲስ! 25ፌጤ ፉኞወን ሰና ለማን
ደራራ አከ ህዳ ፉርጋሳ ለማንት አከሱመስ
ፉለ ዱራን እሰ ድረተ ፉለ ዱራ ሰነ እቲን
ገቲቲረ ቀጣሙርፈተንት እንቀብሲፍተ፤
26አመርቲ ወርቄ ለመስ ሆጀቴ፥ ፌጤ
ቆሜ አከ ጋቸና ሰነ ለማንት፥ አንዳረሳ እሰ
ገረ ኬሳቲን ድረተ ፉለ ዱራ ሰነት ኣኑት
እንኬሰ። 27አመስ አመርቲ ወርቄ ለመ
ቶልቼቲ ፉለ ዱራን ወረ ድረተ ፉለ ዱራ
ሰነ እቲን ገቲቲረ ቀጣሙርፈተን ለማ
ንት፥ ገረ ጀላን እዶ እን ህደተ ሰነ ገረራት
ወልት ቡኡት ቀብሲስ! 28እሳን ቆሜን
አከ ጋቸና ሱን ህደተ ሰነረ አከ ታኡት፥
ቆሜን አከ ጋቸና ሱን ድረተ ፉለ ዱራ
ሰነቲ ሂከሜ አከ ህንላፍኔት፥ ሸንቀቆ ብፈ
ዋቃ ቀቡን አመርቲሳ አመርቲ ድረተ ፉለ
ዱራት ሀህደን!
29 «አከስት ኣሮን እዶ ቁልቁላአ ሰነ
ዮሙ ልጡ፥ ዱሮ ሁንዱማ ኦነ ዋቀዮ
ዱረት አከ እቲን ያደተመኒፍ፥ መቃ እል
ማን እስራኤል እሰ ኮሮጆ ቆሜ አከ ጋቸና
እሰ ምእ ሙርቶንኮ እቲን ቤከሙ ኬሰ
ታኡረ ጅሩ ሰነ ለጲሳረት ሀባቱ! 30ኡሪ
ሚፍ ቱሚም ምአ እቲን ሙርቶኮ ቤከ
ንሞ፥ ኮሮጆ ቆሜ አከ ጋቸና ሰነ ኬሰ
እንኬሰ፤ እሳን ዱሮ ኣሮን ገረ እዶ እሰ
ፉለኮ ዱራት ኦል ልጡ ለጲሳረት እንእር
ገሙ፤ አከስት ኣሮን ዱሮ ሁንዱማ ፉለኮ
ዱረት፥ ምአ እቲን ነሞተ እስራኤሊፍ
ሙርቶ ጎዱ ለጲሳረት እንባተ*!
*30. ለኮ 27:20-21፤ ሌዎ 8:8፤ ኬሰ 33:8

ኡፈተ ሉቦታ ወረ ካን
(በኡ 39:22-43)

31 «ቆሎ ድረተ ፉለ ዱራ ወጅን ኡፈ
ተሙ ጉቱማት ቦፌ ብፈ ዋቃቲን
እንሆጀተ፤ 32እን ግዱዳ ቃወ እቲን
መታት ድረተን ሀቀባቱ! ቃወ ሰነት
ወንት ጎደሜ ደአሜ ናኖሳረት ሀሆደሙ!
ህዲንሳ አከ ህንጭረትኔት አከ ከልኤ ከን
ጀባቱ ሀተኡ! 33ናኖ አንዳረሳ እጀ ሙከ
አከ ሩማኒ፥ ቦፌ ብፈ ዋቃ፥ ዲልጌፍ
ብልዲማዳን ሆጀተመኒን እንቶልችተ፤
ግዱ ግዱሳኒትሞ ብልብለ ወርቄ እት
እንሆጀቹፍተ፤ 34ተሬንሳስ ብልብለ
ወርቄ፥ እጀ ሙከ አከ ሩማኒ፥ ብልብለ
ወርቄ፥ እጀ ሙከ አከ ሩማኒ ተኤ አንዳረ
ኡፈትቻረት ሆጀተሜ ናነኤ ወል ገአ።
35ኣሮን ዱሮ ሆጂ ሉቡማ ሆጀቱት እሰ
ሀኡፈቱ! እን አከ ህንዱኔት ዱሮ እን ገረ
እዶ ቁልቁላአት ፉለኮ ዱረት ኦል ገሉፍ
ዱሮ እን አቼ ገድ በኡ ሰገሌን ብልብልቻ
ሀደገአሙ*! *35. 30:21፤ ሌዎ 16:2፥13
36 «ወንተ አከ ደራራ ወርቄ ቁላአራ
ሆጀዱቲ፥ አከ ነመ መለቶረት ኬሰ ገልቼ
ቅርጡት፥ ‹ዋቀዮፍ ከን ቁልቁላኤ› ከን

ጀዱ እሰረት ቅርጢ ባስ*! 37እሰሞ ማተበ
ብፈ ዋቃቲን መረተ መታት እንቀብሲ
ፍተ፤ መረተ ሰነረትስ ገረ ፉለ ዱራቲን
ሀተኡ! 38እን አደ አሮንረ ሀኦሉ! አሮ
ንሞ በሌሳ ወንተ ቁልቁላአ እሰ እጀሌን
እስራኤል ኬናሳኒ እሰ ቁልቁላአ ጎደኒ
አዳን ባሰን ኬሰት አርገሙ ኦፊሳረት
እንባተ፤ ኬናን ኩን አነ ዋቀዮ ዱረት አከ
ፉደተመኒፍስ አሮን ዬሮ ሁንዱማ ወንተ
አከ ደራራ ወርቁ ሰነ አደሳራ ቀባቹን እረ
ጅረ። 39ክታ ሰናፍ መረተ መታ ሰነስ
ቁንጬ ተልባ ጋሪቲን ዶፍስስ! ሀደትን
ሙዲስ ሆዳ ሀርካቲን ከን ሚደግፌሜ
ሀተኡ!

*36. ዘካ 14፡20

40 «እልማን አሮኒፍስ ክታ፥ ሀደተ
ሙዲ፥ ወንተ መታት ካአተንስ እንሆጂ
ታፍ፤ እሳን ኡልፍናፍ ስምቦዳፍ አከ ተአ
ኒፍት እንሆጂተ*። 41ኡፈተ ከነ አሮን
ኦቦሌሰኬፍ እልማንሳት ኡፍሲቲ ሉቦተ
ተአኒ እናፍ አከ እሳን ሆጂተንት እሳን
ድቢ ሆጅቸረ እሳን ዳብ፥ እሳን ቁልቁሌ
ስስ*! 42ቁላሳኒ ዶክሱዳፍስ ፍዶ ደግነት
አኡ ቁንጬ ተልባራ እንሆጂታፍ፤ እን
ሙዲዳ ከኤ ጉዴደ ከን ገኡ ሀተኡ!
43አሮኒፍ እልማንሳ እዶ ቁልቁላአ ሰነ
ኬሰት ሆጂቹዳፍ ዱንካነ እት ወልገአን ሰነ
ልጠኒ እዶ አርሳት ዮሙ ድአተን፥ በሌሳ
አፍረት ፍደኒ አከ ሀንዱኔት፥ ከነ ሀኡፈ
ተን! ኩን እሳፍ ሰኚሳ ወረ እሰ ቦዴ ዱፈ
ኒፍ ዬሮ ሁንዱማፍ ሴረተ ዳበታ ሀተኡ!

*40. 28፡2 *41. 29፡9፥29-36

ቦቆና 29

ድበሙ ሉቦታ

(ሌዎ 8፡1-36)

1 «ሉቦተ ተአኒ እናፍ አከ ሆጂተንት
እሳን ቁሌሱዳፍ አከ ከነት ፉፌ ጅሩ ጎድ!
ቱንቱኖ ቶኮፍ ኮርቤዩ ሆላ ሙዳ ሀንቀብኔ
ለመ ፉድ! 2ዳኩ ቀመዲ እሰ በኤሰራ
መጥኖ፥ ብጥሌ ደዳዳን ሱኩመሜ እሰ ሀን
ቡካአን፥ መጥኖ ሀጺ ደዳን እረ ድበሜስ
ቶልችሲስ! 3እሰ ቶልችሲፍቴ ሰነ ጉንዶ
ዱመ ቶኮረ ካአ ቱንቱንቻፍ ኮርቤዩ ሆላ
ሰነ ለማኒ ወጅን ድኤስ! 4አሮኒፍ እልማ
ንሳ ገረ በልበለ ዱንካነ እት ወል ገአኒት
ፍዲቲ፥ ብሻኒን ደግነሳኒ ድቅ! 5ኡፈተ
ሉቦታ፥ ክታ፥ ቆሎ፥ ድረተ ፉለ ዱራ፥
ቆሜ አከ ጋቸናስ አሮንት ኡፍስ! ሀደተሳ
እሰ ሆጂ ሀርከ-ቶሌሳቲን ደአሜን እት
ሀድ! 6መረተ መታሳት መር፥ መረትቸ
ትሞ ጎንፎ ቁልቁሉ ቀብሲስ! 7ደዳ እቲን
ድብዱ ፉዲ፥ መታሳረት ደንገላሲ እሰ
ድብ! 8እልማንሳስ ፍዲ ክታ እት ኡፍስ!
9ሙዲ አሮኒፍ እልማንሳት ሰበተ ሀድ፥
መረተስ መታሳኒት መር! አከ ከነት ሉቦተ
አከ እሳን ተአን ጎድ! ሉቡማን አከ ሴረ
በረበራት ከንሳኒ ሀተኡ!

10 «ቱንቱንቸ ዱንካነ እት ወል ገአን
ዱረት ፍድ! አሮኒፍ እልማንሳሞ ሀርከሳኒ
መታ ቱንቱንቻረ ሀካአን! 11ቱንቱንቸስ
ፉለኮ ዱረት በልበለ ዱንካነ እት ወል ገአኒ
ዱረት ቀል! 12ዲገ ቱንቱንቻራ ሙራሰ
ፉዲ ቁበኬቲን ጋንፎተ እዶ አርሳረ ጅረ
ንት ድብ! ዲገ እሰ ሀፌ ሁንዱማሞ ሚሎ
እዶ አርሳረት ደንገላስ! 13ሞረ ምአ ገራ
ሁንዱማፍ ሞረ ትሩ፥ ከሌ ለማኒፍ ሞረ
ከሌረ ጅሩ ፉዲ እዶ አርሳረት ጉቢ
አርስ! 14ፎን ቱንቱንቻሞ ጎጋሳፍ ምአ
ገራ እሰ ሀፌ ሁንዱማ ወጅን እዶ ቡፈታ
ኬሳ አለ ባሲ እብዳን ጉብ! እን አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቴደ።

15 «ኮርቤዩ ሆላ ሰነ ኬሳ ቶኮ ፍድ!
አሮኒፍ እልማንሳሞ ሀርከሳኒ መታ ኮርቤስ
ቻረ ሀካአን! 16ኮርቤስቸ ቀሊ፥ ዲገሳስ
ፉዲ እዶ አርሳት ናኔሲ ፈጫስ! 17ከነ
ቦዴ ኮርቤስቸ ቡአ ቡአሳት ኩኩት፥ መኻ
ኤወንሳፍ ምአ ገራሳ ሚጭ፥ ቡአሳ እሰ
ሀፌ መታሳ ወጅን ካአ! 18ኮርቤስቸ ጉቁ
ማት እዶ አርሳረት ጉቢ አርስ! እን አነ
ዋቀዮፍ ቀልመ ጉበሙ፥ ፎሊ ገራ
ጪብሱ፥ እሰ እብዳን ጉበሜ ድአቱደ።

19 «ኮርቤሰ ሆላ እሰ ለመፉስሞ ፍድ!
አሮኒፍ እልማንሳሞ ሀርከሳኒ መታ ኮርቤስ
ቻረ ሀካአን! 20አትሞ ኮርቤስቸ ቀል!
ዲገሳራ ሙራሰ ፉዲ ፌጤ ጉረ አሮን እሰ
ምርጋ፥ ፌጤ ጉረ እልማንሳ እሰ ምርጋ፥
አብጉዱ ሀርከሳኒ እሰ ምርጋ፥ አብጉዱ
ሚለሳኒ እሰ ምርጋ እቲን ቱቅ! ዲገ እሰ
ሀፌሞ እዶ አርሳት ናኔሲ ፈጫስ! 21ዲገ
እዶ አርሳረ ጅሩራ፥ ደዳ ድበታራስ
ሙራሰ ፉዲ አሮንት፥ ኡፈተሳት፥ እልማ
ንሳት፥ ኡፈተሳኒትስ ፈጫስ! ኡፈትን
አሮን፥ እልማንሳ፥ ኡፈትንሳኒስ እሳ
ወጅን እንቁላኡ።

22 «ጮመ ኮርቤስቻ፥ ዱቦሳ እሰ
ጮማ፥ ሞረ ምእ ገራት ኡፍሱ፥ ሞረ
ትሩ፥ ከሌ ለማን፥ ሞረ እሳንረ ጅሩ፥
ሉከ ምርጋስ ፉድ! ኮርቤስ ኩን እሰ እቲን
ሉቡማ ኬነኒደ። 23ጉንዶ እሰ አነ ዋቀዮ
ዱረ ጅሩ፥ እሰ ቡዴነ ህንቡካእን ባቱራ
ቡዴነ ቶኮ፥ ብፕሌ ደዳዳን ቶልፈሜ
ቶኮ፥ መጥኖ ሀጺ ቶኮስ ፉድ! 24ሁንዱ
መሳ ሀርከ አሮኒፍ ሀርከ እልማንሳረ ካእ!
እሳንሞ አርሳ ሶቾፈሙፍ ፉለኮ ዱረት አከ
ሶሶቾሰን ጎድ! 25ሁንዱመሳ ዴብሲ እሳን
ሀርካ ፉዲ እዶ አርሳረት ቀልመ ጉበቱ
ወጅን አነ ዋቀዮፍ አርሳ ፎሊንሳ ገራ
ጪብሱ ጉቢ አርስ! ኩን ቀልመ ጉበሜ
አነ ዋቀዮፍ ድአቱደ።

26 «ሀንደራፈ ኮርቤስ ሆላ እሰ ዩሮ
አሮን ሉበ ተኤ ሰነ ፉዲ፥ አርሳ ሶቾፈሙ
ፉለኮ ዱረት ድኤስ! እን ገአኬ ሀተኡ!
27ሀንደራፈ አርሳ ሶቾፈሙ፥ ሉከ ኮርቤስ
ሆላ እሰ ከን አሮኒፍ እልማንሳ እሰ ዩሮ
እሳን ሉቦመን አርሳ ተኤ ድአቴ ሰነ
ቁሌስ! 28ነሞትን እስራኤል አሮኒፍ እል
ማንሳቲፍ ከነ ኬኑን ሴረ ዳበታ ሀተኡ!
ኩን እሰ እጀሌን እስራኤል ቀልመ አራራ
አነ ዋቀዮፍ ድኤሰኒደ።

29 «አሮን ኤርገ ዱኤ ቦዴ ኡፈትንሳ
እን ቁላአን ሱን አከ እሳን ኡፈተኒ ድበመ
ኒፍ ሉቦመንት እልማንሳቲፍ ሀኬነሙ!
30እልማንሳ ኬሳ እን እዶሳ ሉበ ተኡ፥
እዶ ቁልቁላአቲ ሆጀቼዳፍ ዱንካነ እት
ወል ገአንት ዮሙ ገሉ፥ ኡፈትቾ ጉያ
ቶርበ ሀኡፈቱ*!

*29-30. 28፡40-41፤ ለኮ 20፡28

31 «ኮርቤስ ሆላ እሰ እቲን ሉቦመን ሰነ
ፉዲ እዶ ቁልቁላአት ፎንሳ አፌል!
32አሮኒፍ እልማንሳ ፎን ኮርቤስቻ፥ ቡዴነ
ጉንድቾራስ በልበለ ዱንካነ እት ወል ገአኒ
ዱረት ሀኛተን! 33እሳን ዩሮ ሉቦመን እሰ
እቲን አራር ጎደሜ እቲን ቁሌፈመን ሰነ
ሀኛተን! ኛትን ኩን ቁልቁላአ ዋን ተእ
ኒፍ፥ ሉቦተራ ከን ሀፌ ነምን ቶኮሌ ህንኛ
ትን! 34ፎንቾ ዩሮ ሉቦማ ሰነራ ዮኪስ
ቡዴንቾራ ሀፌ ዮ ቡሌ፥ እብዳን ጉብ እን
ቁልቁላአ ዋን ተኤፍ፥ ነምን እሰ ህንኛ
ትን!

35 «አሮኒፍ እልማንሳፍ ዋነን ሰአቦሜ
ሁንዱማ ጎድ! ጉያ ቶርበ ጉቱ ሴረ
ሉቡማ እሳኒፍ ራወዱ! 36ጉያ ጉያት
አራረ ጎቼዳፍ ቱንቱኖ ቶኮ ዋኤ ጩቡቲፍ
አርሳ ድኤስ! አራረ ጎቼዳን እዶ አርሰቻ
ቁሌስ፥ ደዳ ኤጀርሳ እት ድቢ አዳን እሰ
ባስ! 37እዶ አርሳ ሰነት ጉያ ቶርበ አራረ
ጎዲ እሰ ቁሌስ፥ እዶን አርሰቻስ እሰ ሁን
ዱማረ ቁልቁሉ እንተአ፤ እዶ አርሰቻ ከን
ቱቄ ሁንድኑ አዳን ከን በኤ እንተአ*።

*37. 30፡10፥29፥36፤ ህሰ 44፡13፥19

አርሳ ጉያ ጉያት ድአቱ

(ለኮ 28፡1-8)

38 «ከን አት ዩሮ ሁንዱማ ጉያ ጉያት
እዶ አርሳረት ድኤስቱ ጦባላ ወጋ ቶኮ
ለመ ለመ። 39ጦባላ እሰ ቶኮ ገነመ አርሳ
ድኤስ! ጦባላ እሰ ካንሞ ድምምሰ ገልገላ
አርሳ ድኤስ! 40ጦባላ እሰ ዱራ ወጅን
ዳኩ ቀመዲ በኤስ ኪሎ ቶኮ ጩንፋ ኤጄ
ርሳ እሰ ጪለለማ ሊትረ ቶኮን ሱኩመሜ፥
ኬና ዱጋቲስ ሊትረ ቶኮ ድኤስ! 41ጦባላ
እሰ ካንሞ አኩመ እሰ ገነማት ድምምሰ
ገልገላ ኬና እሰ እብዳን ጉበሜ ድአቱ፥
ፎሊንሳ ገራ ጪብሱ፥ ኬና ምዳኒፍ ኬና
ዱጋቲ ወጅን አነ ዋቀዮፍ ድኤስ!
42ኬናን ኩን እሰ ደሎተ ደሎተኬሰኒ
ኬሰት ኡቱ ወልራ ህንጭትን ፉለኮ ፉለ
ዋቀዮ ዱረ፥ በልበለ ዱንካነ እት ወል
ገአን ዱረት ድአቱደ፤ አን አቸት እሰን
ነንአርገ፥ እሰንትስ ነንዱበደ። 43አቸት
ነሞተ እስራኤል ነንአርገ፥ እዶን ሱን
ኡልፍነኮቲን እንቁልቁላአ፤ 44ዱንካነ እት
ወል ገአኒፍ እዶ አርሳ ነንቁሌስ፤ አሮኒፍ
እልማንሳ አከ ሉቦታት አከ አናፍ ሆጂተ
ኒፍ ነንቁሌስ፤ 45አን ነሞተ እስራኤል
ግዱ ነንጅራደ፥ ዋቀዮሳኒስ ነንተአ*፤
46እሳንስ አን ዋቀዮ ጎፍታሳኒ እሰ እሳን
ግዱ ጅራቼዳፍ ብየ ግብጥ ኬሳ እሳን ባሴ
ተኡኮ እንቤኩ፤ አን ዋቀዮ ጎፍታሳኒት።

*45. 25፡8፤ ሌዎ 26፡12፤ ዘካ 2፡14፤
ሙል 21፡3

ቦቆና 30

እዶ አርሳ እት እጣነ አርሰን

(በኡ 37፡25-28)

1 «እዶ አርሳ እሰ እጣን እረት አር
ፈሙ ሙከ ላፍቶራ ቶልች! 2እን ገረ አር
ፈኑን ወል ቅጤ፥ ዴርንሳ ዱንዱመ ቶኮ፥
በልእንሳ ዱንዱመ ቶኮ ለፈራ ኦል ከኡን

ሳሞ ዱንዱመ ለመ ሀተኡ! ደግኑመ እዶ
አርስቻራስ ጋንፎትን እት ሀበአን! 3ናኖሳ
ሁንዱማት፥ እረኬሰሳት፥ ቡኬሳት፥ ጋን
ፈሳትስ ወርቄ ቁላአ ኡፍስ! ናኖሳት
ሰበተ ወርቄ ሆጇዱ! 4ደንቀራ ኬሰ ሎሰኒ
እቲን ባቿዳፍ፥ አመርቲ ወርቄ ለመ ሰበ
ተሳ ሰነ ጀለት ከራ ለቿ አንዳረሳ ለማንት
ቶልቾ! 5ደንቀራ ሰነ ሙከ ላፍቶራ
ቶልቾ፥ ወርቄ እት ኡፍስ! 6እዶ አርሳ
ሰነ ኀልግቾ ፉለ ዱራን ዳብ! እን ፉሌ ቴሶ
አራራ እሰ ሰንዱቀ ከኩ ዱገ-ባቱን ሱን
ኬሰ ታኡ ሰነረ ጅሩደ፤ አንስ አቾት ስን
አርገ* ። 7አሮን ገነመ ገነመ እሰረት እጣነ
ፎሊ ቶሉ አርሳ ሀድኤሱ! እን ዬሮ እብሳ
ቶቶልቼት፥ አርሳ ሰነ ሀአርሱ*! 8ድም
ምሰ ገልገላ አሮን ዮሙ እብሳ እዶሳት አል
ፉዱ እጣነ ሀአርሱ! አርሳን ኩን ደሎተ
ደሎተኬሰኒ ኬሰት ጉያ ሁንዱማ አነ
ዋቀዮ ዱረት እት ፉፌ ሀሆጇተሙ!
9እስን አርሳ ህንቤከምኔ፥ አርሳ ጉበቱ፥
ኬና ምዳኒስ እዶ አርሳ ሰነረት ህንአርስና፥
ዱጋቲስ አቾረት ህንድኤስና*! 10አሮን
ወጋት ስአ ቶኮ ጋንፎተ እዶ አርሳ ሰናፍ
አራረ ሀቡሱ! ወጋት ስአ ቶኮ ዲገ ሆሪ
አርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ ድአቴን ደሎተ
ደሎተኬሰኒ ኬሰት አራረ ሀቡሱ! እዶን
አርሳ ኩን አነ ዋቀዮፍ እዶ እሰ ሁንዱማ
ጫላ ቁልቁሉ እንተአ» ጇዴ*።

*6. 25፡21-22 *7. ፉር 141፡2
*9. ሌዎ 10፡1-2 *10. ሌዎ 16፡18፤
በኡ 29፡37

ግብረ መታ አከ ባሰኒፍ ጋፈተሙሳኒ

11 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ 12«ነሞተ
እስራኤል ዮሙ ለኮፍቱ ለካአሙሳኒፍ
ደእቾ አከ እሳንት ህንዱፍኔፍ፥ ዬሮ ለካ
አመን መተ-መታት ሆሪ ፉሬ ሉቡሳኒ አነ
ዋቀዮፍ ሀኬነን*! 13ወር ለኮብሰት ደበለ
መን ሁንድኑ ሜቲ ወለካ ሼቄል አከ
መዳሊ እዶ ቁልቁላአ ሰናት አነ ዋቀዮፍ
ኬና ሀኬነን! [ሼቄል ቶኮ አከ ወለካ ወቄ
ታት]፥ እንስ ጌራ ዮኪስ ደጋ ድግደመ
እንተአ። 14ወር ወጋንሳኒ ድግደመ ጉቴፍ
ወር ድግደማ አሊ ለኮብሰት ዮሙ ደበለ
መን፥ አነ ዋቀዮፍ ኬና ሀኬነን*! 15ዮሙ
ሆሪ ፉሬ ሉቡኬሰኒ አነ ዋቀዮፍ ኬንተን
እን ሶሬስ ወለካ ሼቄል ጫላ፥ እን ህዬስስ
እሳ ገድ ህንኬንን! 16ሆሪ ፉሬ ሉቡ ሰነ
ነሞተ እስራኤል ሀርካ ፉዲቲ ሆጂ ዱንካነ
እት ወል ገአኒ ሰነረ አልቾ! ኩንስ አነ
ዋቀዮ ዱረት እስን እስራኤሎታፍ ፉሬን
ሉቡኬሰኒ ከን እቲን ያደተሙ ሀተኡ!»
ጇዴ።

*12. ለኮ 1፡3፤ 2ሳሙ 24፡2-3
*13-14. 38፡25-26፤ ማቴ 17፡24፥27

ሴረ እቲን ድቀተኒ ኦፍ ቁሌሰን ዳቡሳ

17 እት ፉፌስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥
18«ወጪቲ ድቀትና ስቢለ ቦረጂራ፥ ጀሊ
ቲሳስ ስቢለ ቦረጂራ ቶልቺ ዱንካነ እት
ወል ገአኒፍ እዶ አርሳ ግዱ ዳቢ፥ ብሻን
እት ነቅ*! 19አሮኒፍ እልማንሳ ብሻንቻን
ሀርከሳኒፍ ሚለሳኒ ሀድቀተን! 20ዬሮ ዱን
ካነ እት ወል ገአን ሰነ ልጠን፥ ዬሮ ሆጂ
ሉቡማሳኒ ሆጇቼዳፍ አርሳ ዋቀዮፍ ድኤስ
ንስ እብዳን ጉቡዳፍ እዶ አርሳት ድአ
ተን፥ አከ ህንዱኔፍ ብሻንቻን ሀድቀተን!
21አከ ህንዱኔፍ ሀርከሳኒፍ ሚለሳኒ ሀድቀ
ተን! ኩን አሮኒፍ ሰኚሳቲፍ ደሎተ ሁን
ዱማ ኬሰት ሴረ ዳበታ እሳኒፍ ሀተኡ!»
ጇዴ። *18. 38፡8፤ 1ሞቶ 7፡23-26

ሴር ድበተ ቆጴሰኒ እቲን ሆጇተን ዳበሙሳ

22 ዋቀዮ እት ደበሌ ሙሴዳን፥
23«ኡርጎፍቱ እሰ ኬሳ ጫሉ፥ ቁምቢ
ሼቄል ድበ ሸን፥ ቀረፉ ወለካሳ እንስ
ሼቄል ድበ ለማፍ ሸንተመ፥ ሙከ ኡርጋ
ኡራስ ሼቄል ድበ ለማፍ ሸንተመ
ፉደዱ! 24ቁሩንፉሊ አከ መዳሊ እዶ
ቁልቁላአ ሰናት ሼቄል ድበ ሸን አከሱመስ
ደዳ ኤጀርሳ ሂን ቶኮ ፉደዱ! [‹ሂን› ከን
ጄደሙ ቆዳ ሰፈራ ሊትሪ አፉሪ ሀመ
ጀአት ባቱደ]። 25እሳንራ አከ ወር ኡርጎ
ፍቱ ጋሪ ቆጴስን ሆጇተንት፥ ኡርጎፍቱ
ድበታ እሰ ቁልቁላአ ቶልቾ፥ እን ድበተ
ቁልቁላአ እንተአ*፤ 26ድበትቾ ዱንካነ
እት ወል ገአን ሰነ፥ ሰንዱቀ ከኩ ሰነስ
ድብ! 27ገበትቻፍ ምአሳ፥ ባቱ እብሳቲፍ
ምአሳ፥ እዶ አርሳ እሰ እጣን እረት አርፈ
ሙስ ድብ! 28አከሱመስ እዶ አርሳ እሰ
ቀልም ጉበቱ እረት አርፈሙ ምአሳ፥
ወጪቲ ድቀትና፥ ጀሊቲሳስ ድብ! 29አከ
ስት እሳን እንቁልቁሌስተ፥ እሳንስ ሁንዱ
ማረ ከን ቁልቁላአን እንተኡ፤ ነምን እሳን
ቱቁ ሁንድኑ ቁላአ እንተአ*፤ 30አሮኒፍ

እልማንሳ ሉቦተ ተአኒ አናፍ አከ ሆጀተ
ኒፍ እሳን ድብ፣ እሳን ቁሌስስ*! 31 ነሞተ
እስራኤልት፣ ‹ኩን ደሎተ ደሎተኬሰኒ
ኬሰት አናፍ ድበተ ቁልቁላአደ። 32 ድበ
ትን ኩን ደግነ ነማት ህንድበምን፣ እስን
አከ ከናት፣ አከ ሰፈረ እን እት ወሊን
መከሜ ከንትስ ህንቆጺስና! እን ቁልቁ
ሉደ፣ እስን ብረትስ ቁልቁሉ ተኡን እረ
ጅረ። 33 ነምን ኡርጎፍቱ ድበታ አከሲ
ቆጺሴ ደግነ ነመ ድበቹን ህንታኔፍት ዮ
ድቤ፣ ሰበሳ ኬሳ ለፈራ ሀበሌፈሙ!›
ጀዲ ህም!» ጀዴ።

*25. 37:29 *29. 29:37 *30. 29:7

እጣነ ቆጺሰኒ እቲን ሆጀቹ አቦሙሳ

34 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን «ወንተ ኡር
ጋኡ፣ ሀጺ ሙከ ኡርጋኡ፣ ኤሌላን ኡር
ጋኡ፣ አነን ሙከ ኡርጋኡ፣ እጣነ መካ
ህንቀብኔ፣ ሰፈርሳ ከን ወል ቅጣቴ
ፋደዱ! 35 አኩመ ወር ኡርጎፍቱ ቆጺሰን
ሆጀተንት፣ አትስ ሶግደ እት ነቂ ቁሌሲ
አርሳ ኡርጋኡ እሰ ቁልቁላአ ቆጺስ*!
36 እሰ ኬሳስ ገር-ቶኮ ቡሌሲ ዳኪ ዱንካነ
እት ወል ገአን ኬሰ፣ ሰንዱቀ ከኩ ዱረ
ለፈ አን እት ስአርጉ ሰነ ካእ! እንስ ሁን
ዱማገረ ቁልቁሉ ሲፍ ሀተኡ*! 37 እጣነ አከ
ሰፈረ እሰ ከናት ወሊን መከሜ አፌኬሰኒፍ
ህንቆጺፈትና! እን ስብረት አነ ዋቀዮፍ
ከን ቁልቁላኤ ሀተኡ! 38 ነምን ቶኮሌ
ፎሊሳ ኡርጌፈቹፍ ጀዴ ከን አከሳቲ ዮ
ቆጺፈቴ፣ ሰበሳ ኬሳ ለፈራ ሀበሌፈሙ!»
ጀዴ። *35. 37:29 *36. 29:37

ቦቆና 31

በዛልኤሊፍ አሆሊአብ ዋመሙሳኒ

(በኡ 35:30—36:1)

1 ከነ ቦዴ ዋቀዮ ሙሴዳን፣ 2 «እላ!
አን ጎሰ ይሁዳ ኬሳ በዛልኤል እልመ ኡሪ
አካከዩ ሁር መቃ ደኤ ዋመዴረ፤ 3 አን
ዋቀዮ ሀፉረኮቲን፣ አጉማዳን፣ ሁበትና
ዳን፣ ቤኩምስ ዋን ገራገራ ሚደግሰኒ ሆጀ
ቹቲንስ እሰ ጉቴረ። 4 እን አከ እት
ወርቂ፣ ሜቲ፣ ሰቢለ ቦረጂስ ሆጀተን
አኬከ እንባሰ። 5 ደጋስ እጃርሳፍ
እንቶልቸ፣ ሙከ እንሶፈ፣ ዋን ገራገራስ
ሚደግሴ እንሆጀተ። 6 አን ኩኖ፣ አከ እን
እሳ ወጅን ሆጀቱፍ ጎሰ ዳን ኬሳ አሆሊአብ
እልመ አህሰማክ ኬኔራፍ፤ ዋን አን ስአ
ቦሜ ሁንዱማ አከ ጎደኒፍ ወረ አጌሶተ
ሁንዱማፍ አን አጉማ ኬኔራፍ*፤ 7 ዱንካነ
እሰ አነ ዋቀዮ ዱረት እት ወል ገአን፣
ሰንዱቀ ዱገ-ባቱ፣ ቴሶ አራራ፣ ምአ
ጎድቻ ሁንዱማስ ሀሆጀተን! 8 ገበቴፍ
ምአሳ፣ ባቱ እብሳ ወርቂ ቁላአራ ሆጀ
ተሜ ምአሳ ሁንዱማ ወጅን፣ እዶ አርሳ
እሰ እጣን እረት አርፈሙ ሀቶልቸን!
9 እዶ አርሳ ቀልም ጉበሙ እረት ጉበቱ፣
ምአሳ ሁንዱማ ወጅን፣ ወጪቲ፣ ጀሊቲ
ሳስ ሀቆጺሰን! 10 ኡፈተ ኩላን ሚደግ
ፈሜ፣ ኡፈተ ቁላአ እሰ አሮን ሉብቹፍ
እልማንሳ ዮሙ አናፍ ሆጀተን ኡፈተን
ሀቆጺሰን! 11 ደዳ ድበታ፣ እጣነ ኡርጋ
ኡስ እዶ ቁልቁላአ ሰናፍ ሀቆጺሰን፣ እሳን
ከነ ሁንዱማ አከን ስአቦሜት ሀሆጀተን!»
ጀዴ። *1-6. 35:30-35

ሰንበትን አከ አያኔፈሙ አቦሙሳ

12 አመስ ዋቀዮ ሙሴዳን፣ 13 «ሰበ
እስራኤሊን፣ ‹ሰንበቶተኮ ኤግ! አን ዋቀዮ
እሰ ስቁልቁሌሱ አከን ተኤ አከ ቤክቱፍ፣
ደሎተ ሁንዱማ ኬሰት ሰንበትን ኩን አናፍ
ስግዱት ምልክተ› ጀድ! 14 ጉያ ሰንበታ
ኤግ እን ሲፍ ቁልቁላአደ፤ ነምን ቁልቁል
ነት እሰ ህንኤግኔ ሀአጀፈሙ! ነምን ጉያ
ሰነት ሆጂ ሆጀቴ ሁንድኑ ሰበሳ ኬሳ ሀበሌ
ፈሙ! 15 ጉዮትን ጀአ ጉዮተ ሆጂን እት
ሆጀተሙደ፣ ጉያ እን ቶርበፋን ገሩ ጉያ
አረ-ገልፈትናት ጉያን ኩን አነ ዋቀዮፍ ከን
ቁልቁላኤደ፤ ነምን ጉያ ሰንበታት ሆጂ
ሆጀቴ ሁንድኑ ሀአጀፈሙ! 16 ሰብን እስ
ራኤል ደሎተሳኒ ሁንዱማ ኬሰት አከ ከኩ
በረበራት ሰንበተ ሀአያኔፈተን! 17 አን
ዋቀዮ ጉያ ጀአ ኬሰት በንቲ ዋቃፍ ለፈ
ኡሜ፣ ጉያ ቶርበፋትሞ ዋነን ሆጀቻ ቱሬ
ሁንዱማቲ ቦቆዴን አረ ገልፈዴ፤ ኩን
አናፍ ሰበ እስራኤል ግዱት በረበራን ምል
ክተ እንተአ» ጀዴ*።

*12-17. ኡመ 2:2-3፤ በኡ 20:8-11

18 ዋቀዮ ቱሉ ሲናረት ሙሴ ወጅን
ዱበቴ ኤርገ ፍጤ ቦዴ፣ ገበቶተ ዱገ-ባቱ
ለማን፣ ገበቶተ ደጋ ወረ አፌሳቲ ቁበሳቲን
እረት ጫፌ ሰነ ሙሴት እንኬኔ*።

*18. 24:7፣12፤ 32:15-16፤ 34:28፤
ኬሰ 4:13፤ 5:22፤ 9:10፤ 10:1-5

ቦቆና 32
ድብቸ ወርቄ ቶልፈቹሳኒ
(ኬሰ 9፡6-29)

1 ሰብን ሱን፥ ሙሴን ቱሉራ ገድ ቡኡ
ንሳ አከ ቱሬ ዮሙ አርገን፥ አሮንት ደቸ
አኒ፥ «ሙሴ እሰ ብየ ግብጢ ኑባሴ ከነት
ማል አከ እት ዱፌ ህንቤክኑ፤ ከናፍ
ከኢቲ ዋቀዮሊ ኑዱረ አዴመን ኑፍ
ቶልቾ!» ጀደን። 2 ከነረት አሮን፥ «አመ
ርቲ ወርቄ ጉረ ዱበርቶተኬሰኒ፥ እጆሌ
ዲራኬሰኒ፥ እጆሌ ዱርባኬሰኒቲስ ጭራቲ
አስ አነት ፍዳ!» ጀዴ። 3 ነሞትን ሁን
ድኑ አመርቲ ወርቄ ጉረሳኒቲ ጭረኒ ገረ
አሮንት እንጌሰን። 4 እንሞ ወርቅቸ እሳን
ሀርካ ፉዴ ምአ እቲን ሆጂቱን ብፈ እት
ባሴ፥ ወርቄ በቅፈማራ ድብቸ እሳኒፍ
ሆጂቴ፤ ዮሙስ እሳን፥ «ያ እስራኤል
ዋቀዮኬ እን ብየ ግብጢ ስባሴ እሰ ከነ»
ጀደን። 5 አሮን ከነ አርጌ እሰ ዱረት እዶ
አርሳ ሆጂቴ፥ ለብሲ ለብሴ፥ «ቦር ኡል
ፍነ ጎፍትቻቲፍ ጉያ አያና ሀተኡ!»
ጀዴ። 6 ቦሩምታሳ ገነመ ኦቦሮዳን ከአኒ
አርሳ ጉበሙ አርሰኒ፥ አርሳ አራራስ
እንድኤሰን፤ ነሞትን ሱን ኛታፍ ዱጋቲት
ገድ ታአኒ፥ ገር-መሌ ስርቡፍስ
እንከአን*። *6. 1ቆሮ 10፡7

7 ዮሙስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «ሰብንኬ
እን አት ብየ ግብጢ ባፍቴ መንጨኤራ፥
ከኢ ገድ ቡእ! 8 ከራ አን እሳን አቦሜራ
ደፈኒ ጎረኒ፥ ወርቄ በቅፈማራ ድብቸ ቶል
ፈተኒ፥ እት ሰገደኒ፥ አርሳ ቀልማስ ድኤ
ሰኒሩፍ፤ ከነ መሌስ እሳን፥ ‹ያ እስራኤል
ዋቀዮኬ እን ብየ ግብጢ ስባሴ እሰ ከነ!›
ጀደኒሩ» ጀዴ*።
*1-8. ኬሰ 9፡9-12፤ 1ሞቶ 12፡25-32፤
ፉር 106፡19-22፤ ሆኤ 7፡39-41

9 አመስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «አን ሰበ
ከነ አርጌረ ኩኖ እን ሰበ ቦቁ-ጀቤሰ!
10 አሪንኮ እሳንረት ቦበኤ፥ አከን እሳን
ፍጡት ነዲስ! ስእ ገሩ አባ ሰበ ጉዳ ስን
ጎደ» ጀዴ*። *10. ለኮ 14፡12፤ ኡመ 12፡2

11 ሙሴንሞ አሪ ዋቀዮ ጎፍታሳ ቀበኔ
ሱዳፍ፥ «ያ ዋቀዮ፥ ማሊፍ አሪንኬ ሰበኬ
እሰ ሁምነ ጉዳዳፍ እሬ ጭማዳን ብየ
ግብጢ ባፍቴ ከነረት አከ ቦበኡ ጎተሬ?
12 ወር ግብጥ፥ ‹ዋቀዮ ዱሩመዩ ያደ ሀማ
ዳፍ ቱሎተረት እሳን ፍጡዳፍ፥ ለፈራስ
እሳን በሌሱዳፍ አቺ እሳን ባሴ› አከ ጀደን
ማሊፍ ጎተሬ? አት ሀማ እሰ ሰበኬት
ፍዱፍ ጀቴ ሀደራ ዲስ፥ አሪኬ እሰ ቦበ
አስ እራ ዴብስ! 13 እሰ መቃ ኦፌኬቲን
ከከቴ፥ ገርቦተኬ አብራሃም፥ ይስሀቅ፥
ያቆቢንስ፥ ‹ሰኚኬሰን አከ ኡርጆተ ዋቀ
ኬሳ ነንባይእሰ፥ ብይቸ እሰ አን ዱበዴ
ከነስ ሰኚኬሰኒፍ ዳለ በረበራ ጎዴ ነንኬነ›
ጀቴ እሰ ዱበቴ ያደዱ!» ጀዴ*።
14 ዮሙስ ዋቀዮ ሀማ እሰ ሰበሳረት ጎቼ
ያዴ ሰነ እንዲሴ*።
*11-14. ለኮ 14፡13-20፤ ፉር 106፡23
*13. ኡመ 12፡2፥7፤ 15፡5፤ 22፡16-17፤
26፡4 *14. ፉር 85፡1-3

15 ሙሴን ዴብኤ ቱሉራ ገድ ቡኤ፤
ገበቶትን ዱገ-ባቱን ሱን ለማን እሰ ሀርከ
ቱረን፥ ጫፈቶትን ኬሳፍ ዱባን ገበቶተ
ደጋ ሰነረት ጫፈሜ ቱሬ። 16 ገበቶተ ደጋ
ሰነ ዋቀዮቱ ሆጂቴ፤ ጫፈትን ገበቶተ ደጋ
ሰነረት ቅርጠሜስ ጫፈተ ዋቀዮት*።
17 ኢያሱን፥ ሰገሌ ወጬ ሰባ ዮሙ ደገኤ
ሙሴዳን፥ «ሰገሌን ሎላ እዶ ቡፈታ ኬሰ
ጅረ» ጀዴ፤

18 ሙሴን ገሩ ዴብሴፌ፥

«ሰገሌን አን ደገኡ፥
ሰገሌ ስርባት መሌ፥
ሰገሌ ሞኡ ዮኪስ ሰገሌ ሞአሙ
ምት» ጀዴ።

*15-16. 24፡12፤ 31፡18

19 ሙሴን ቡፈትቸት ዮሙ ድአቴ
ድብቸ ሰነ፥ ስርበ ሰነስ አርጌ አሬ ቦበኤ፥
ገበቶተ ደጋ ሰነ ሀርከሳ ኬሳ ደርበቴ ቱሉ
ሰነ ጀለት ጨጨብሴ፤ 20 ድብቸ እሳን
ቶልፈተን ሰነስ ፉዴ እብዳን ጉቤ፥ ቡሌሴ
ዳኬ፥ ብሻንረ ፍርፍርሴ፥ ብሻንቸሞ እስ
ራኤሎትን አከ ዱገን እንጎዴ።

21 ሙሴን ዮሙስ አሮኒን፥ «ሰብን
ኩን ማል ስጎናን ጩቡ ጉዳ አከሲ እሳን
ረት ፍዴ?» ጀዴ። 22 አሮንሞ ዴብሴ
ሙሴዳን፥ «አት ጎፍታንኮ አርቴ ህንቦበ
እን፥ ሰብን ኩን ሀሜኘት ቀበሜ አከ ጅሩ
አትዩ ቤክተ፤ 23 እሳን፥ ‹ሙሴ እሰ ብየ
ግብጢ ኑባሴ ከነት ማል አከ እት ዱፌ
ህንቤክኑ፥ ከናፍ ዋቀዮሊ ኑዱረ አዴመን
ኑፍ ቶልቾ!› ናንጀደን፤ 24 አን ከነረት፥
‹ወር ወርቄ ቀበን ኦፍራ ሀጭረን!› እቲን
ጀናን፥ እሳን አነት ኬነን፤ አንሞ ወርቄ

ሰነ እብደ ኬሰ ነንቡሴ፥ እንስ ድብቸ ተኤ
በኤ» ጇዴ።
25 ሙሴን ዮሙስ ሰብን ኩን ገድ-ዲ
ሰት አከ ጅራተን፥ ኣሮንስ ከነት አከ ገድ
እሳን ዲሴ፥ ዲኖተሳኒ ብረትስ ሙከ ገአ
አከ ተአን እንአርጌ። 26እን በልበለ ቡፌ
ትቻ ኬሰ ዳበቴ፥ «ሜ ወር ከን ዋቀዮ
ታተን አስ ገረኮ ኮታ!» ጇዴ፤ እልማን
ሌዎታስ ሁንድኑ ገረሳት ወልት ቀበመን፤
27እን እሳኒን፥ «ዋቀዮ ጎፍታን እስራ
ኤል፥ ‹ቶኮን ቶኮንኬሰን ብላኬሰን ህደ
ዳቲ እዶ ቡፌታ ኬሰ በልበለ እሰ ቶኮ
ጀልቀብደኒ ህመ በልበለ እሰ ካኒት ኣቸ
ኣዴማ፥ ኣስ ዴብኣስ! ኣዱመ ኣዳን፥
ኦቦሎተኬሰን፥ ፍሮተኬሰን፥ ኦሎተኬሰ
ንስ ኣጂሳ!› እስኒን ጇዴረ» ጇዴ፤
28እልማን ሌዎታ ኣኩመ ሙሴን ዱበቴ
እንጎደን፤ ጉያ ሰነት አከ ነሞተ ኩመ ሰድ
ኢቱ ዱሜ፤ 29ከነረት ሙሴን፥ «ቶኮን
ቶኮንኬሰን እልማንኬሰኒፍ ኦቦሎተኬሰን
ረት ዋን ካተኒፍ፥ ሀርአ ዋቀዮ ብራ ኤበ
አከ አርገተኒፍ፥ እስን ሀርአ ሆጂ ዋቀዮፍ
ኦፍ ኬና!» ጇዴ*። *29. 29:22-25
30 ቦሩምታስ ሙሴን ሰበ ሰናን፥
«እስን ጩቡ ጉዳ ሆጀተኒቱ፥ ከናፍ አን
ቱሉረት ገረ ዋቀዮት ኦል ነንበአ፥ ጩቡ
ኬሰኒፍስ ተሪ ነንአራርሰ» ጇዴ።
31ሙሴን ገረ ጎፍትቻት ዴብኤ፥ «አመ
ሰብን ኩን ጩቡ ጉዳ ሆጀቴረ፥ ወርቄራስ
ዋቀዮ ቶልፈማ ጎደቴረ፤ 32አመስ ፌደኬ
ዮ ተኤ ማሎ ጩቡሳኒ ዲሲፍ! ዮ ዲሱፌ
ደባቴሞ መጫፈኬ እሰ ኬሰት ነጫፍቴ ሰነ
ኬሳ አነ በሌስ!» ጇዴ*።
*32. ፋር 69:28፤ ሮማ 9:3፤ ሙል 3:5
33 ዋቀዮ ዴብሴ ሙሴዳን፥ «እሰ ነዱ
ረት ጩቡ ሆጄቴ ዱዋ መጫፈኮ ኬሳ ነን
በሌስ፤ 34አመ ደቂ ሰበ ሰነ እዶ አን ስት
ህሜ ሰነት ጌስ! ኩኖ ኤርገማንኮ ስዱረ
እንአዴመ፤ ዩሮን እሳን አደቡ ዮሙ ገኡ
ጩቡሳኒቲፍ ጇዴ እሳን ነንአደበ» ጇዴ*።
35 ድብቸ እሰ አሮን ቶልቼ ዋን ዳበተ
ኒፍ፥ ዋቀዮ ደእቸ እሳንት ፍዴ።
*34. 33:2፥14፤ ኡመ 24:7

ቦቆና 33

ሰብን እስራኤል ቱሉ ሲናቲ ከኤ አከ አዴሙፍ አጀጀሙሳ

1 ኤርገሲ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «አት፥
ሰበ ብየ ግብጢቲ ባፍቴ ኦል ፍዴ ወጅን
አስ እዶ ከና ከኣቲ ገረ ብየ እሰ አን ‹ሰኚ
ኬቲፍ ነንኬነ› ጇዴ አብራሃሚፍ፥ ይስሀ
ቂፍ፥ ያቆቢፍስ ከከዴ ሰና ደቃ*! 2አን
ኤርገማ ስዱረ ነንኤርገ፥ ከነኣኖተ፥ አሞ
ሮተ፥ ሄቶተ፥ ጲሪዞተ፥ ሂዎተ፥ ይቡሶ
ተስ ኦፌ ነንባሰ*። 3አት ገረ ብየ ኣነኒፍ
ደመ ባሱ ደቅ! አንሞ ሰብን አት ኦል
ፍዴ ኩን ቦቁ-ጀቤሰ ዋን ተኤፍ፥ ከራት
አከ አን ስህንበሌስኔፍ፥ ሲወጅን ህንአ
ዴሙ» ጇዴ*።
*1. ኡመ 12:7፤ 26:3፤ 28:13 *2. 23:20
*3. 32:9-10
4 ጀር ዱቢ ገድሲሳ ከነ ዮሙ ደገአን፥
እሳን ኬሳ ነምን ቶኮሌ ምአ ሚደግና ህንካ
አትኔ። 5ዋቀዮ ከነ ቦዴ ሙሴዳን፥
«ነሞተ እስራኤሊን፥ ‹አት ሰበ ቦቁ-ጀ
ቤሰ፥ ኡቱ አን ዪሮ የርቱዩ ሲወጅን ነን
አዴመ ተኤ፥ ስንበሌሰ፤ ኤጋ አመ ምአ
ሚደግናኬ ኦፍራ ባስ! አን ዋነን ስጎዱ
ቤከ› ጇዲ እት ህም!» ጇዴ*። 6ከነረት
ነሞትን እስራኤል ቱሉ ሲናት ምአ ሚደ
ግናሳኒ ኦፍራ ባሰን*።
*5. ዮኤ 2:13 *6. ዮና 3:6

ዱንካነ እት ወል ገአን

7 ኤርገሲ ሙሴን ዱንካንቸ ፋዴ እዶ
ቡፌታ ኬሳ አለ ባሴ እራ ፈጌሴ እንዳበ
ቱሬ፤ ዱንካንቸስ፥ «ዱንካነ እት ወል
ገአን» ጇዴ ሞጋሴ፤ ነምን ዋቀዮን ዋ
ጋፈቹ ባርባዱ ሁንድኑ ገረ ዱንካነ እት
ወል ገአን እሰ እዶ ቡፌታ ኬሳ አለ ጅሩ
ሰነ እንደቀ ቱሬ*። 8ዩሮዱመ ሙሴን በኤ
ገረ ዱንካንቸት አዴሙ፥ ሰብን ሁንድኑ
ከኤ ኣዱመ ኣዳን በልበለ ጎዶ ጎዶሳ
ዳበቴ፥ ህመ እን ዱንካንቸት ኦል ልጡት
እሰ እንእላለ ቱሬ። 9አኩመ ሙሴን ዱንካ
ንቸት ኦል ልጤን ኡቱባን ዱሜሳ ገድ
ቡኤ በልበለ ዱንካንቸ ዱረ እንዳበተ፥
ዋቀዮስ ሙሴት እንዱበተ ቱሬ*። 10ሰብን
ሁንድኑ ኡቱባን ዱሜሳ በልበለ ዱንካንቸ
ዱረ ዳበቴ ዩሮ አርጉ፥ ከኤ ኣዱመ ኣዳን
በልበለ ጎዶ ጎዶሳ ዱረት እንሰገደ ቱሬ።

11 ዋቀዮ አከ ነመ ፍራ ወጅን ሃሰኡት
ፉለሳ ዱራ ሙሴት እንዱበተ ቱሬ፤ ዮሙ
ሙሴን እዶ ቡፈታት ዴብኡ ኢያሱ
እልም ኑን ደርገጌስች እሰ ገርጋሩ ሱንሞ
በልበለ ዱንካንቻቲ ህንምትቁ ቱሬ*።
*7. 29:42 *9. ለኮ 11:25፤ ኬሰ 31:15
*11. ለኮ 12:6-8፤ ኬሰ 34:10

ሙሴን ኡልፍነ ዋቀዮ አርጉዳፍ ከደቿሳ

12 ሙሴን ዮሙስ ዋቀዮን፥ «እላ፥
አት ‹ሰበ ከነ ኦል ጌስ!› ናንጇተ፥ ገሩ
ኤኙን አና ወጅን አከ ኤርግቱ አነት ህንህ
ምኔ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ‹አን ስቤከ፥ መቃ
ኬስ ቤከ፥ አነ ዱረትስሞ ፋረ ቶላዳን
እላለምቴተ› አናን ጇቴተ። 13 ኤጋ ዱጉ
መን ስዱረት ፋረ ቶላዳን እላለሜ ዮን
ተኤ፥ አከን ስቤኩት፥ ስዱረትስ ፋረ ቶላ
ዳን እላለማ አከን ጅራዱት ‹ሀደራ ከራኬ
አነት አርግሲስ!› ጀር ኩንስ ሰበኬ አከ
ተአን እላል!» ጇዴ*። 14 ዋቀዮሞ ዴብ
ሴፊ፥ «አን ኦፊኮቲ ሲወጅን ነንአዴመ፥
ቦቆናስ ሲፍ ነንኬነ» ጇዴ*። 15 ሙሴን
ዴብሴ፥ «አት ኦፊኬቲ ኑወጅን ህንአዴ
ምቱ ዮ ተኤ አሲ ኑህንባስን! 16 አት ኦፊ
ኬቲ ዮ ኑወጅን አዴምቴ መሌ አን፥
ሰብንኬስ ስዱረት ፋረ ቶላዳን እላለሙን
ኬኘ አተምት ቤከማ? አኒፍ ሰብንኬ ሰበ
ወረ ካንራ ገራገረ ተኡንኬኘ አት ኑወጅን
አዴሙኬቲን ቤከመ ምቲሬ?» ጇዴ።
17 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ «አት አነ
ዱረት ፋረ ቶላዳን ዋን እላለምቴፍ፥
ስእ፥ መቃኬስ ዋነን ቤኩፍ፥ እሰ አት
ዱበቴ ከነ አን ነንጎደ» ጇዴ።
*13. ፋር 103:7 *14. ኢያ 21:44፤ እብ 4:9

18 ሙሴንሞ፥ «ሀደራ ኡልፍነኬ ነአር
ግሲስ!» ጇዴ*። 19 ዋቀዮሞ ዴብሴ፥
«ጋሩማኮ ሁንዱማ ፉለኬ ዱረ ነንደበ
ርሰ፤ አን ስዱረት መቃኮ ‹ዋቀዮ› ጇዴ
ነንህመ፤ ነሙመ አን ፋረ እት ቶሉ በርባ
ዱት ፋረ ነንቶለ፥ ነሙመ አን አራረ እት
አርግሲሱ በርባዱት አራረ ነንአርግሲሰ*።
20 ነምን ፉለኮ አርጌ ጅራቹ ዋን ህንደንዴ
ኜፍ፥ አት ፉለኮ አርጉ ህንደንዴሱ*፤
21 ኩኖ አነ ብረ አስ እዶ ከነ ከታረ ዳበዱ!
22 ዬሮ ኡልፍንኮ ደርቡት ጅሩ፥ ሆልቀ
ከታ ኬሰ ስንካአ፥ ሀመ አን ደርቡትስ ሀር
ከኮቲን ስንጎልቦበ*፤ 23 አን ሀርከኮ ስዱራ
ነንፉደ፥ አትሞ ዱግደኮ እንአርግተ፤
ፉልኮ ገሩ ህንአርገሙ» ጇዴ።
*18. ዮሀ 1:14፤ 2ቆሮ 3:18 *19. ሮማ 9:15
*20. ኡመ 32:31፤ በኡ 24:10፤ ሌዎ 16:2፤
ኬሰ 5:24፤ ኢሳ 6:5 *22. 34:5-6፤
1ሞቶ 19:13

ቦቆና 34

ገበቶትን ደጋ ለመፋ ኬነሙሳኒ

(ኬሰ 10:1-5)

1 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ «ገበቶተ
ደጋ ለመ ባሲ አከ ወረ ዱራ ሰነት ሶፍ!
አንሞ ዱቢ ገበቶተ ወረ ዱራ አት ጨጨ
ብስቴ ሰነረ ቱሬ እሳንረት ነንጫፈ*፤
2 ሀመ ቦሪት ቆጻኢ ገነማን ገረ ቱሉ ሲናት
ኦል በኢቲ ጉቤ ቱልቻረ ዳበዱ ነኤግ!
3 ነምን ቶኮሌ ስዱካ አችት ኦል ህንበእን፥
ጉቱማ ቱልቻረትስ ህንአርገምን! ቡሻ
ዬን፥ ሳወንስ ዴድቻፍ ገረ ቱሉ ሰናት
ህንያእን!» ጇዴ*። 4 ሙሴን ገበቶተ ደጋ
ለመ ባሴ አከ ወረ ዱራ ሰነት እንሶፌ፤
አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜ ቱሬት፥ ገነማን
ከኤ ገበቶተ ደጋ ሰነ ለማን ሀርከት ቀበቴ፥
ቱሉ ሲናት ኦል እንበኤ።
*1. 32:16፥19፤ 24:12 *3. 19:12-13

5 ዋቀዮ ዮሙስ ዱሜሰ ኬሳን ገድ ቡኤ
አች እሰ ብረ ዳበቴ፥ መቃ ኦፊሳስ «ዋቀዮ
እሰ ጅራታደ» ጇዴ እንደጌስሴ፤ 6 ጎፍ
ትች አቹማን ሙሴ ዱረ ደርቤ ሰገሌሳ ደጌ
ስሴ፥ «አን ዋቀዮ ጎፍትች፥ ዋቀዮ እሰ
ኦአ-ቀቤሳፍ አራረ-ቀቤሰ፤ አሪት ሱተ-ጇ
ዳደ፤ ጋሩማንኮፍ አመነሙማንኮ ጉዳደ*፤
7 አን ጋሩማኮ ደሎተ ኩማተማፍ ጀቤሴ
ከነን ኤጉደ፤ የከ፥ እረ-ደደርበ፥ ጨቡስ
ነማፍ ነንዲሰ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ እሰ የካ
ኡቱን ህንአደብን ህንዲሱ፤ የከ አቦታሞ
ሀመ ደሎተ ሰድኢት፥ ሀመ አፉሪትስ
ሀርከ እጇሌፍ እጇሌ እጇሌሳኒ ኬሳ በር
ባዴ ነንአደበ» ጇዴ*።
*6. 33:18-23፤ ለኮ 14:18፤ ዮኤ 2:13፤
ዮና 4:2፤ ፋር 86:15፤ 103:8፤ 145:8፤
ነህ 9:17፥31 *7. 20:5-6

8 ዮሙስ ሙሴን ደፌ ለፈ ገኤ ቆመኤ
ሰገዴፊ፥ 9 «ያ ጎፍታ አት ፋረ ቶላዳን
ነእላልተ ዮ ተኤ፥ ሰብን ኩን ቦቁ-ጀቤሰ
ዋን ተኤፍ፥ አት ኑወጅን አከ አዴምቱፍ
ስንከደደ ያ ጎፍታኮ! አት የከኬኛፍ ጨቡ
ኬኘ ኑፍ ዲስ፥ ዱንፋኬስ ኑጎደዱ!»
ጇዴ*።
*9. 33:3

10 ዋቀዮ ኤርገሲ ሙሴዳን፣ «ኩኖ፣
አን ከኩ ሲወጅን ነንገለ፤ ሰበኬ ሁንዱማ
ዱረት፣ ጉቱማ ብየ ለፋረት፣ ሰበ ብየ
ለፋረ ጅረን ሁንዱማ ኬሰትስ ወንተ ድን
ቅሲሳ ተካ ተኤ ህንቤክኔ ነንጎደ፤ ዋን አን
ዋቀዮኬ ሲፍ ጎዱ ሶዳችሳ ዋን ተኤፍ፣
ሰብን አት እሳን ግዱ ጅራቱ ሁንድኑ አር
ጉፍ ጅሩ*። 11እሰ አን ሀርአ ስአቦሙ
ጀቤሲ ኤግ! አን ወረ አሞሮታ፣ ወረ ከነ
አኖታ፣ ወረ ሄቶታ፣ ወረ ጲሪዞታ፣ ወረ
ሂዎታፍ ወረ ይቡሶታ እስን ዱራ ኦፌ ነን
ባሰ። 12ብየ እት ገሉፍ ጅርቱ ከነ ኬሰት
ወረ አቾ ጅራተኒ ወጅን ከኩት ገልቴ፣
እሳን አቾ ኬሰት ወንተ ክዮት ስገልቼ አከ
ስት ህንታኔፍ ኦፍ ኤገዱ*! 13እስን እዶ
አርሳሳኒ ዲጋ፣ ኡቱቦተ ደጋ ቁልቁላአት
እላለመን ሰነስ ጨጨብሳ፣ ሙኬቲ ቅቅር
ጠመኒ አሼራ ዋቀይቲ ቶልፈምቱፍ ዳበመ
ንስ ጅግሳ*! 14ዋቀዮ ከን ብራፍ
ህንሰገድን! አን ዋቀዮ እን መቃንኮ፣
‹ህናፋ› ጀደሜ ቤከሜ፣ ጎፍታ ህናፉደ*፤
15ያ ሰበነነ፣ ወረ ብየ ሰነ ጅራተኒ ወጅን
ከኩት አከ ህንገሌፍ ኦፍ ኤገዱ! ዮሙ
እሳን አመነሙ ዲሰኒ ዋቀዮሊሳኒ ዱካ ጎረኒ
እሳኒፍ አርሳ ድኤሰን፣ ነምን ቶኮ አቾት
ስዋመ፣ አትስ አርሳ ሰነራ እንኞተ ተአ።
16እጆሎተ ዲራኬስ ዱርቦተሳኒ ፉስፍቴ፣
ዬሮ ዱርቦትንሳኒ አመነሙ ደበኒ ዋቀዮሊ
ሳኒ ዱካ ጎረን፣ እጆሎትን ዲራኬስ አመ
ነሙ ደበኒ ዋቀዮሊ ሰነ ዱካ አከ ጎረን
እንጎዱ ተአ*።

*10. 19:5፤ 24:7-8 *12. 23:32-33
*13. 23:24 *14. 20:3፣5 *16. ኬሰ 7:3፤
አቦ 3:6፤ 1ሞቶ 11:2

17 «ዋቀዮሊ ወንተ በቅፈሜራ ቶልፈመን
ህንጎደትን*! 18እያነ መጥኖ አያኔፈዱ፤ ጅአ
አቢብ ኬሰ ብየ ግብጢ ዋን ባቴፍ፣ አኩመ
አን ስአቦሜ ቱሬ፣ ጅአ አቢብ ከነ ኬሳ ዬሮ
ቤከማት ጉያ ቶርበ መጥኖ ኞዱ*! 19ሆሪ ቄኤ
ሁንዱማ ኬሳ ሳወን ኬሳ፣ ቡሻዬ ኬሳስ ሁን
ድኑ ኮርማን፣ ከረ-ሳቁ ሁንድኑ ከንኮት፤
20ሀሬ ኮርማ አንገፈ ደለቱሞ ጠባላ ኮርቤሳ
ቲን እንፉርተ፤ ዮ ፉሩ ደባቴሞ ሰጎሳ ኩት፤
እልማንኬ ኬሳ እሰ አንገፈ ፉር! ነምን ቶኮሌ
ሀርከሳ ዱዋ አነ ዱረት ህንድአትን*!

*17. 20:4 *18. 23:14-19 *19-20. ኡመ 4:4፤
በኡ 13:11-16

21 «ጉያ ጀአ ሆጂ ሆጄዱ፣ ገሩ ጉያ
ቶርበፋት ቦቆዱ! ዬሮ ቆቴ ፈጫፍቱት፣
ዬሮ ገልፈቱትስ ቦቆዱ*! 22ምዳን እሰ
ዱረ ብልቻቱ ቀመዲ ዬሮ ገልፈቱ ጀልቀ
ብዴ፣ ቶርበን ቶርበ ቦዴ አያኔፈዱ፤ ገረ
ዱመ ወጋትስ ዬሮ እጀ ሙካ ሰሳበቱ አያ
ኔፈዱ! 23ዲሮትንኬ ሁንድኑ ወጋት ስአ
ሰድእ አነ ዋቀዮ ጎፍታ፣ ዋቀዮ እሰ ከን
እስራኤል ዱረት ሀአርገመን! 24አን ሰበ
ወረ ካን አርኤ ስዱራ ነንባሰ፣ ዳሪ ብየኬ
ቲስ ሲፈን በልእሰ፤ ወጋት ስአ ሰድእ አነ
ዋቀዮ ጎፍታኬ ዱረት አርገሙዳፍ ዬሮ
ኦል ባቱ፣ ነምን ቶኮሌ ብየኬ ፉደቼ ህን
ከጄሉ። *21. 20:8-10

25 «ዲገ አርሳ ቀልማ፣ ቡዴነ ቡካአ
ወጅን አናፍ ህንድኤስን፤ ቀልመ አያነ
ፋሲካራ ጉያ ቦሩምታፍ ህንሀምብስን!
26አንገፈ ምዳን ለፈኬራ ገልፈቱ ኬሳ እሰ
ጫሉ ገረ መነ አነ ዋቀዮ ጎፍታኬት ፍድ!
እልሞ ቡሻዬ አነን ሃደሼቲቲን ህንአፌ
ልን!» ጄዴ*። *26. 23:19

27 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፣ «ዱቢ አን
ሲፍ ሰበ እስራኤሊ ወጅን እቲን ከኩት
ገሌ ከነ አኩመ እን ጅሩት ጫፈዱ!»
ጄዴ*። 28ሙሴን አቾት ጉያ አፉርተማፍ
ሀልከን አፉርተመ ዋቀዮ ብረ ቱሬ፤ ዬሮ
ከነት ምዳን ህንኞትኔ፣ ብሻንስ ህንዱግኔ፤
እን ዱቢ ከኩ እሰ ዋኤ አቦሚ ኩርነን ሰነ
ገበቶተ ደጋረት እንጫፌ*።

*27. 24:4 *28. 24:12፣18፤ ማቴ 4:2

ሙሴን ቱሉ ሲናራ ገድ ቡኡሳ

29 ሙሴን ገበቶተ ዱገ-ባቱ ሰነ ለማን
ሀርከሳት ቀበቴ ቱሉ ሲናራ ገድ ቡኤ፤
ሙሴን ቱሉራ ዮሙ ገድ ቡኤ ዋቀዮ እሰት
ዱበቼሳቲን ፉልሳ ጨለቅሳ አከ ቱሬ እን
ህንቤክኔ። 30አሮኒፍ ነሞትን እስራኤል
ሁንድኑ ገረ ሙሴ ዮሙ እላለን፣ ፉልሳ
አከ ጨለቅሴ አርገኒ እሰት ድአቼ እንሶዳ
ተን፤ 31ሙሴን ገሩ ዬሮ እሳን ዋሜት፣
አሮኒፍ አንገፎትን ወልዳ ገረሳት እንዴብ
አን፤ እንስ እሳንት እንዱበቴ። 32ከነ ቦዴስ
ነሞትን እስራኤል ሁንድኑ ገረሳት ድአ
ተን፤ እንስ ወንተ ዋቀዮ ቱሉ ሲናረት
እሰት ዱበቴ ሁንዱማ እሳን እንአቦሜ።
33ሙሴን እሳንት ዱበቴ ዮሙ ራወቴ
ፉለሳ እንሀጉገቴ፤ 34እን ዋቀዮ ወጅን ዱበ

ቹዳፍ ገረ ፉለሳ ዱራት ዮሙ ድአቱሞ
ሀመ እሰ ብራ ገድ በኡት ሀጉጊ አፍራ
እንቡሰ ቱሬ፤ ዮሙ ገድ በኡስ ዋን አቦ
መሜ ነሞተ እስራኤልት እንህመ ቱሬ።
35 ዬሮ ሰነትስ ነሞትን እስራኤል ገረ ፉለ
ሙሴ እላለኒ፥ ፉልሳ አከ ጨለቅሴ አር
ገን፤ ሙሴን ሀመ ዬሮ ዋቀዮ ወጅን ዱበ
ቹዳፍ አቾ ዴብኤት፥ ፉለሳ እንሀጉገቴ* ።
*29-35. 2ቆሮ 3፡7-18

ቦቆና 35
ሴረተ ጉያ ሰንበታ

1 ዮሙስ ሙሴን ጉቱማ ወልዳ እስራ
ኤል ወልት ቀቤ፥ እሳኒን፥ «ወንት ዋቀዮ
አከ ጎተኒፍ እስን አቦሜ ከነት ፉፌ ከን
ጅሩደ፤ 2 ጉዮትን ጀአ፥ ጉዮተ ሆጂን እት
ሆጄተሙደ፥ እን ቶርበፋን ገሩ ሰንበተ
ቁልቁላአ ጉያ ዋቀዮፍ እት ቦቆተን እስኒፍ
ሀተኡ! ነምን ጉያ ሰነት ሆጂ ሆጄቴ ሁን
ድኑ ሀአጄፌሙ! 3 ለፌ ጅራተን ሁንዱ
ማት ጉያ ሰንበታት እብደሌ
ህንቀብሲስና!» ጄዴ* ።
*2-3. 20፡8-10፤ 34፡21

ኬና ዱንካነ እት ወል ገአኒ
(በኡ 25፡1-9)

4 ሙሴን ጉቱማ ወልዳ እስራኤሊን፥
«ወንት ዋቀዮ እስንት ዱበቴ እስን አቦሜ
ከነት ፉፌ ከን ጅሩደ፤ 5 እስን ዋን ቀብ
ደን ኬሳ ዋቀዮፍ ኬና ድኤሳ! ነምን ኬኑ
ዳፍ ገራሳ ጉቱ ጃለቱ ሁንድኑ ዋቀዮፍ
ኬና ወርቄ፥ ሜቲ፥ ስቢለ ቦረጂ ሀድ
ኤሱ*! 6 ከነ መሌስ፥ ቦፌ ብፈ ዋቃ፥
ቦፌ ዲልጌ፥ ቦፌ ብልዲማ፥ ቁንጩ
ተልባ ጋሪ፥ ርፌንሰ ሬቲ፥ 7 ጎጋ ኮርቤሰ
ሆላ እሰ ዲሜፈሜ፥ ረሮ ሆላ ብሻኒ፥
ሙከ ላፍቶ፥ 8 ጬንፉ ኤጄርሳ እብሳ
ዳፍ፥ ደዳ ኤጄርሳ እሰ ድበተሙ፥ እጣነ
ፎሊ ቶሉፍ ኡርጎፍቱ፥ 9 ጨሌ ሰርዶኒክ
ስራ ሆጄተሜ፥ ጨሌ ገት-ጀቤሰ፥ ድረተ
ፉለ ዱራፍ ቆሜ አከ ጋቸናት ካአተሙ
ሀድኤሱ! *5. 25፡2

ዱንካንቻፍ ምእ አከ ሆጄተሙ
አጀጁሳ
(በኡ 39፡32-43)

10 «እስን ኬሳ ኦጌሶተ ከን ተአን ሁን
ድኑ ዱፈኒ ወንተ ዋቀዮ አቦሜ ሁንዱማ
ሀሆጄተን! 11 ጎድቾ፥ ዱንካነሳ፥ እረ-ቡ
ሰሳ፥ ሆኮሳ፥ ቱጌሳ፥ ደንቀራሳ፥ ኡቱቦ
ተሳ፥ ሚሎሳስ ሀሆጄተን! 12 ሰንዱቀ
ከኩ፥ ደንቀራሳ፥ ቴሶ አራራ፥ ጎልጋ እሰ
ዶክሱስ ሀቶልቸን! 13 ገበቴ፥ ደንቀራሳ
ምአሳ ሁንዱማ ወጅን፥ ቡዴነ እላልቻስ
ሀቶልቸን! 14 እብሳዳፍሞ ባቱ እብሳ፥
ምአሳ፥ እብሳሳ፥ ጬንፉ ኤጄርሳሳስ ሀቆ
ጺስን! 15 እዶ አርሳ እሰ እጣን እረት አር
ፈሙ፥ ደንቀራሳ፥ ደዳ ድበታ፥ እጣነ
ኡርጋአ፥ ጎልጋስ በልበለ ጎድቻፍ ሀቆጺ
ስን! 16 እዶ አርሳ እሰ ቀልም ጉበሙ
እረት ድአቱ፥ ስቢለ ቦረጂ እሰ አከ ግንግ
ልቻት ወል ኬሰ በበኡ፥ ደንቀራሳ፥
ምአሳ ሁንዱማ፥ ወጪቲ፥ ጀሊቲሳስ ሀቶ
ልቸን! 17 ጎልጋ ኦብድቻ፥ ኡቱቦተሳ፥
ሚሎሳ፥ ጎልጋ በልበለ ኦብድቻስ ሀቶል
ቸን! 18 ቆፎ ጎድቻፍ ኦብድቻ፥ ፉኞሳስ
ሀቆጺስን! 19 ኡፈተ ኩላን ሚደግፈሜ እሰ
ኡፈተኒ እዶ ቁልቁላአ ሰነ ኬሰ ሆጄተን፥
አሮን ሉብቻፍ ኡፈተ ቁልቁላአ፥ እልማ
ንሳፍስ ኡፈተ እሳን ኡፈተኒ ሆጂ ሉቡማ
ሆጄተን ሀቆጺስን!» ጄዴ።

ዋቀዮፍ ኬና ድኤሱሳኒ

20 ዮሙስ ጉቱማን ወልዳ እስራኤል
ሙሴ ብራ ከአኒ እንአዴመን። 21 እሳን
ዱፈኒ ቶኮን ቶኮንሳኒ ገራንሳኒ ከን እሳን
ደመቅሴ፥ ሀፉርሳኒስ ከን እሳን አቦሜ ዱን
ካነ እት ወል ገአኒፍ፥ ሆጂሳ ሁንዱማፍ፥
ኡፈተ ቁልቁላአፍስ ጄደኒ ዋቀዮፍ ኬና
እንድኤሰን* ። 22 ዲሮትኒፍ ዱበርቶትን
ወር ኬኑዳፍ ገራንሳኒ ፌደ ቀቡ ሁንድኑ፥
ድረተ ወርቄ፥ አመርቲ ጉራፍ አመርቲ
ገራገራ፥ ምእ ሚደግና፥ ምእ ወርቄ ሁን
ዱማስ ፍደኒ አርሳ ሶቾፈሙ ዋቀዮፍ
እንድኤሰን። 23 ዮሙስ ነሞትን ወር ቦፌ
ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌ፥ ቦፌ ብልዲማ፥
ቁንጩ ተልባ፥ ርፌንሰ ሬቲ፥ ጎጋ ኮር
ቤሰ ሆላ እሰ ዲሜፈሜ፥ ረሮ ሆላ ብሻኒ
ቀበን ሁንድኑ እንፍደን። 24 ነሞትን ሜቲ
ዮኪስ ስቢለ ቦረጂ ቀበን ሁንድኑ ፍደኒ
ዋቀዮፍ ኬና እንድኤሰን፤ አከሱመሞ
ሙከ ላፍቶ ወንተ ሆጄተሙ ሁንዱማፍ
ተኡ ከን ቀበን ሁንድኑ እንፍደን። 25 ዱበ
ርቶትን ሆጂ ሀርካት ኦጌሶተ ተአን ሁን
ድኑ ቦፌ ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌ፥ ቦፌ

ብልዲማ፥ ቁንጬ ተልባ ጋሪ ሀርከሳኒቲን
ፎአኒ፥ እንፍደን፤ 26ዱበርቶትን ገራንሳኒ
አጕማት እሳን ደመቅሴ ሁንድኑ ርፌንስ
ሬቲ እንፎአን፤ 27ወር አንገፎትን፥ ጨሌ
እሰ ሰርዶኒክስራ ሆጀተሜ፥ ጨሌ ገት-ጀ
ቤሰስ፥ ድረተ ፉለ ዱራፍ ቆሜ አከ ጋቾ
ናት ካአተሙፍ እንፍደን። 28አከሱመሞ
ኡርጎፍቱ፥ ጩንፉ ኤጀርሳ እብሳዳፍ፥
ደዳ ኤጀርሳ እሰ ድበተሙ፥ እጣነ ፎሊ
ቶሉስ እንፍደን። 29ነሞተ እስራኤል ኬሳ
ዲሮትኒፍ ዱበርቶትን ወር ኬኑዳፍ ገራን
ሳኒ ፌደ ቀቡ ሁንድኑ ሆጂን ዋቀዮ ሙሴ
አጀጂ ሁንድኑ አከ ሆጀተሙፍ ዋቀዮፍ
ኬና እንድኤሰን።

*21. 1ሴና 29፡5፥9፤ 2ቆሮ 9፡7

ወር ዱንካነ እት ወል ገአን እጃረን ቤክስፈሙሳኒ

(በኡ 31፡1-11)

30ዮሙስ ሙሴን ነሞተ እስራኤሊን፥
«እላ! ዋቀዮ ጎሰ ይሁዳ ኬሳ በዛልኤል
እልመ ኡሪ አከካዩ ሁር መቃ ደኤ ዋመ
ቴረ፤ 31ዋቀዮ ሀፉረ አፊሳቲን፥ አጕማ
ዳን፥ ሁበትናዳን፥ ቤኩምሰ ዋን ገራገራ
ሚደግሰኒ ሆጀቹቲንስ እሰ ጉቴረ፤ 32እን
አከ እት ወርቄ፥ ሜቲ፥ ስቢለ ቦረጂስ
ሆጀተን አኬከ እንባሰ። 33እጃርሳፍ ደጋ
እንቶልቾ፥ ሙከ እንሶፈ፥ ዋን ገራገራስ
ሚደግሴ አከ አኬከ ባፈሜት እንሆጀተ።
34ዋቀዮ እኒፍ አሆሊአብ እልም አህሰማክ
እን ጎሰ ዳን ኬሳ ወረ ካን በርሲሱ አከ
ደንደአኒፍ ያደ እሳኒፍ ኬኤረ። 35እን ወረ
ዋ ቅርጠኒ ብፈ እት ባሰን፥ ወረ ዋን ገራ
ገራ ሚደግሰኒ ሆጀተን፥ ወረ ቦፌ ብፈ
ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌ፥ ቦፌ ብልዲማ፥
ቁንጬ ተልባ፥ ወረ ኩላን ሚደግሰኒፍ
ወረ ወያ ደአን፥ ወረ ዋን ሁንዱማ ሆጂ
ተን፥ ወረ አኬከ ባሰንስ አጕማዳን
እንጉቴ።

ቦቆና 36

እጃርሰ ዱንካንቻፍ ኬናን ባይኤን ሰሳበሙሳ

1«ነሞትን በዛልኤሊፍ አሆሊአብ ጀደ
መን፥ ወር ሆጂ ሚደግሰኒ ሆጀቹ ቤከን
ሁንድኑስ አኩመ ዋቀዮ አቦሜት ሆጂ እጃ
ርሰ ጎዶ ቁልቁላአ ሀሆጀተን! እሳን ኩን
ወረ ዋቀዮ ሆጂ ገራገራ አከ ሆጀተኒፍ አጕ
ማዳፍ ሁበትና እሳኒፍ ኬኤደ» ጀዴ።
2ሙሴን ዮሙስ ነሞተ ዋቀዮ አጕማ
ገራሳኒ ኬሰ ካኤፍ፥ በዛልኤሊፍ አሆሊአ
ብን፥ ወረ ሆጂ ሚደግሰኒ ሆጀቹ ቤከኒ
ሆጂ ከናፍ አፍ ኬነን ሁንዱማስ፥ ሆጂ ከነ
አከ ሆጀተኒፍ እንዋሜ። 3እሳን ኩንስ ኬና
ነሞትን እስራኤል ጎዶን ቁልቁላአን ሱን
አከ እቲን እጃረሙፍ ድኤሰን ሙሴ ሀርካ
እንፉደን፤ ነሞትን እስራኤልሞ ደበለኒ
ገነመ ገነመ ጃለለሳኒቲን ኬናሳኒ ሙሴት
እንድኤሱ ቱረን። 4ከነረት ወር ሆጂ ሀርካ
በኤሰ ጎደኒ ቤከን፥ ወር እጃርሰ ጎዶ ቁል
ቁላአረ ጅረን፥ አዱመ አዳን ሆጂ ሆጀተን
ዲሰኒ እንዱፈን፤ 5እሳን፥ «ሰብን ኩን
ሆጂ ዋቀዮ ኑአቦሜ ከነ ሆጀቹዳፍ ወንተ
በርባድችሱ ሜላት ባይኤ ፍዱት ጅረ»
ጀደኒ ሙሴት እንህመን። 6ሙሴንሞ፥
«ዲር ዮኪስ ዱበርቲን ቶኮሌ ኬና ጎዶ
ቁልቁላአ ሰናፍ ደበሌ ዋን ቶኮ ህንጎ
ድን!» ጀደኒ ጉቱማ ቡፌተ ሰና ኬሰት
አከ ለለበኒፍ እንአቦሜ፤ ከናፍስ ነሞትን
ዋ ፍዱራ እንእትፈመን። 7ወንት እሳን
ከናን ዱረ ጎደንዩ ሆጂ ሆጀተሙ ሁንዱ
ማፍ ገኤ፥ እራ እንሀፈ ቱሬ።

ጎድች እጃረሙሳ

8ነሞተ ሆጂ ጎድቻ ሆጀተን ሰነ ኬሳ
ወር ሆጂ ሚደግሰኒ ሆጀቹ ቤከን፥ ጎድቾ
ቡሉኮ አረበ ኩደንራ እንሆጀተን፤ ቡሉኮ
ወን ሱን ቦፌ ቁንጬ ተልባ ጋሪ፥ ቦፌ
ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌፍ ብልዲማራ
ወልት ፎአመኒ እንደአመን፤ ብፍን ኪሩቤ
ልስ ሆጂ ሀርከ-ቶሌሳቲን እሳን ኬሰት ከን
ሆጀተሜ ቱረን። 9ቡሉኮን ኩንስ ቶኮን
ቶኮንሳ ዴርንሳ ዱንዱመ ድግደሚ
ሰዴት፥ በልእንሳ ዱንዱመ አፉር፤ ቡሉ
ኮን ሁንድኑሞ ሰፈርሳኒ ቶኮ ቱሬ። 10እሳን
ቡሉኮ ሽን አከ ባሌ ቶኮት፥ ወረ ሀፈን
ሽነንሞ አከ ባሌ ቶኮት ወልት ቀብሲሰን።
11ጉሮ ብፈ ዋቃ ቀቡ ቡሉኮ አከ ባሌ
ቶኮት ወልት ቀብሲፈሜ እሰ ዱራ ኬሳ
አንዳረ አረበ እሰ ሞጋት እንሆጀተን፤ አከ
ሱመስ ቡሉኮ አከ ባሌ ቶኮት ወልት ቀብ
ሲፈሜ እሰ ለመፉ ኬሳ አንዳረ አረበ እሰ
ሞጋት ጉሮ እንሆጀተን። 12አንዳረ ባሌ
ቡሉኮ እሰ ዱራት ጉሮወን ሽንተመ፥ አን

ዳረ ቡሉኮ አከ ባሌ ቶኮት ወልት ቀብሲ
ፈሜ እሰ ለመፉ ገረ ሞጋትስ ጉሮወን ሸን
ተመ እት እንሆጇተን፤ ጉሮወን ሱን ሞጋ
ገማ ገመናቲን አከ ወል ፉደተን
እንተአን። 13 ሆኮ ወርቂስ ሸንተመ እንሆጇ
ተን፤ ወሉመት ኀዶ ቶኮ ፈያ አከ ተኡት
ሆኮወን ሰናን ባሌ ቡሉኮ ለማን ወልት
እንቀብሲሰን።

14 አከሱመስ ቡሉኮ ርፌንስ ሬአታራ
ሆጇተሜ ኩደ ቶኮን ሰናን ኀዶ እሰ ዱራ
ሰነረት ዱንካነ እንሆጇተን። 15 ቡሉኮን ኩን
ቶኮን ቶኮንሳ፥ ዱርንሳ ዱንዱመ ሰዶመ፥
በልእንሳ ዱንዱመ አፉር፤ ቡሉኮን ኩደ
ቶኮኑ ሰፈርሳኒ ቶኮ ተኤ። 16 ቡሉኮ ሸን
ኮጻት አከ ባሌ ቶኮት፥ ወረ ሀፈን ጀአንሞ
ኮጻት አከ ባሌ ቶኮት ወልት እንቀቀብሲ
ሰን። 17 አንዳረ ቡሉኮ አከ ባሌ ቶኮት
ወልት ቀብሲፈሜ እሰ ዱራት ጉሮወን ሸን
ተመ፥ አንዳረ ቡሉኮ አከ ባሌ ቶኮት
ወልት ቀብሲፈሜ እሰ ለመፉትስ ጉሮወን
ሸንተመ እንሆጇተን። 18 ሆኮ ሰቢለ ቦረጂ
ሸንተመ ሆጇተኒ ወሉመት ዱንካነ ቶኮ አከ
ተኡት ባሌ ቡሉኮ ሰነ ለማን ወልት ቀብ
ሲሰን። 19 ዱንካነ ሰናፍ እረ-ቡሰ ኀጋ ኮር
ቤሰ ሆላ እሰ ዱገሜ ዲሜፈሜራ፥
እረ-ቡሰ ለመፉፍሞ ረሮ ሆላ ብሻኒራ
እንሆጇተን።

20 ኀዶ ሰነ አል ቀጇልቹዳፍ ቱጌወን
በበቴ ሙከ ላፍቶራ እንሆጇተኒፍ፤
21 ቱጌን በቴን ቶኮ ዱርንሳ ዱንዱመ
ኩደን፥ በልእንሳ ዱንዱመ ቶኮፍ ወለካ
ቱሬ። 22 ቱጌን በቴን ኩን አዱመ አዳን
እሰ ካኒ ወጅን ወል ኬሰ ገሉፍ አከ ተኡት
ፊጤሳራ ሙቸ ቀበ፤ ከነስ ቱጌወን ኀዶ
ሰና ሁንዱማት እንኀደን። 23 ቱጌወን ከነ
ዬሮ ሆጇተን፥ ጭናቸ ኀዶ ሰና እሰ ገረ
ምርጋፍ ቱጌ ድግደመ ቶልቸን፤ 24 ቱጌ
ድግደመን ሰናፍ ሚሎ ሜቲራ ሆጇተሜ
አፉርተመ እንቶልቸን፤ አከስት ቱጌን ቶኮ
ሙችሳ ለማን ከን ኬሰ ልጡ ሚሎ ኡራ
ቀቡ ለመ ለመ ጀለሳት ቀበ ቱሬ።
25 ጭናቸ ኀዶ ሰና እሰ ለመፉ፥ እሰ ገረ
ብታፍ፥ ቱጌ በበቴ ድግደመ እንሆጇተን።
26 አከሱመስ አዱመ አዳን ቱጌ ቶኮ ጀለት
ሚሎ ለመ ለመ፥ ወልት ሚሎ ሜቲራ
ሆጇተሜ አፉርተመ እንኀደን። 27 ጭናቸ
ኀዶ ሰና እሰ ገረ ዱግደ ዱባ፥ እሰ ገረ
ልጠ-ቢፍቱፍሞ ቱጌ በበቴ ጀአ እንሆጇ
ተን። 28 ኀሌ ኀድቻ ወረ ገረ ዱግደ ዱባፍ
ቱጌ በበቴ ለመ እንሆጇተን። 29 እሳን ከራ
ጀላ ጀልቀበኒ ሀመ በንቲት ወልረ ደርበኒ
አመርቲ እሰ ገረ ኦሊረት ወልት እንቀብሲ
ፈመን፤ ከን ለቹሳኒ አከሱመ እንተኤ፥
እሳን ኀሌ ለማን እንአርገሲሰን። 30 አከስት
ቱጌን በበቴን ሰዴት ሚሎ ጀላ ሜቲራ
ሆጇተመን ኩደ ጀአኒ ወጅን አችት አርገ
መን፤ ቱጌን ቶኮ ሚሎ ለመ ለመ ጀለሳት
ቀበ ቱሬ።

31 ደገሌወን ሙከ ላፍቶራ እንሆጇ
ተን፤ እሳን ቱጌወን ጭናቸ ኀድቻ ገር-ቶ
ኮፍ ደገሌ ሸን ቱረን። 32 ቱጌወን ጭናቸ
ኀድቻ እሰ ገረ ካኒፍስ ደገሌን ሸን፥ ቱጌ
ወን ጭናቸ ኀድቻ እሰ ዱግደ ዱባ፥ ገረ
ልጠ-ቢፍቱቲፍስ ደገሌን ሸን ቱረን።
33 ደገሌን እን ግዱ፥ ወለካ ቱጌወን ሰናረ
ገረ ቶኮ ሀመ ገረ ካኒት እንፉለኤ። 34 ቱጌ
ወን ሰነት ወርቂ ኡፍሰን፤ አመርቲወንሳኒ
ወረ ደገሌወን ኬሰ ገለንስ ወርቂዳን
እንሆጇተን፤ ደገሌወን ሰነትስ ወርቂ
እንኡፍሰን።

35 ኀልጋ እሰ ቦፌ ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ
ዲልጌ፥ ቦፌ ብልዲማዳፍ ቁንጩ ተልባ
ጋሪ እሰ ወልት ፎአሜን ደአሜራ እንሆጇ
ተን፤ እንሞ ብፍን ኪሩቤል ሆጂ ሀርከ-ቶ
ሌሳቲን ከን ኬሰት ሆጇተሜ ቱሬ። 36 እሳን
ኡቱባ አፉር ሙከ ላፍቶራ ሆጇተኒ ወርቂ
እት ኡፍሰን፤ ምስማረ ወርቂ፥ ሜቲ በቅ
ፈማራስ ሚሎ አፉር እንቶልቸኒፍ።
37 ኀልጋ ቦፌ ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌ፥
ቦፌ ብልዲማዳፍ ቁንጩ ተልባ ጋሪ
ወልት ፎአሜን ደአሜ፥ ሆዳዳን ሚደገፈ
ሜራ በልበለ ኀድቻፍ እንሆጇተን።
38 ኡቱባ ሸኒፍ ምስማረሳኒ እንቶልቸን፤
መታ ኡቱቦተ ሰናፍ አመርቲሳኒ ወረ
ወልት ሀደንት ወርቂ እንኡፍሰን፤ ሚሎን
ሳኒ ሸነንሞ ሰቢለ ቦረጂራ ከን ሆጇተመን
ቱረን።

ቦቆና 37

ሰንዱቅ ከኩ ቶልፈሙሳ

(በኡ 25፡10-22)

1 ዮሙስ በዛልኤል ሙከ ላፍቶራ ሰን
ዱቀ ከኩ ዱርንሳ ዱንዱመ ለማፍ ወለካ፥
በልእንሳ ዱንዱመ ቶኮፍ ወለካ፥ እራን

ኦሌንሳ ዱንዱመ ቶኮፍ ወለካ ተኡ
እንቶልቼ*። 2ኬሰሳፍ ዱበሳት ወርቄ ቁላአ
ኡፍሴ፥ ቃላሳትስ ናኔሴ ወርቄ እንካኤ።
3አመርቲ ወርቄ አፉር ቶልቼ፥ ሚለንሳ
አርፈንት ለመ ገር-ቶኮን፥ ለመሞ ገረ
ካኒን እንበቅሴ። 4ሙከ ላፍቶራ ደንቀራ
ቶልቼ፥ ወርቄ እት ኡፍሴ፤ 5ደንቀራ ሰነ
ሰንዱቅቻ ከኩ እቲን ባቼዳፍ አመርቶተ
ቡኬ ገረናፍ ገረሲን ጅረን ኬሰ ሎሴ።
6ወርቄ ቁላአራ ቴሶ አራራ ዴርንሳ ዱን
ዱመ ለማፍ ወለካ፥ በልእንሳ ዱንዱመ
ቶኮፍ ወለካ ቶልቼ። 7እን ኪሩቤል ለመ
ወርቄ ቱመሚራ ቶልቼ፥ ፊጤ ቴሶ አራራ
ገር ለማንት ካኤ። 8ኪሩብ እሰ ቶኮ ፊጤ
ገር-ቶኮረት፥ ኪሩብ እሰ ካንሞ ፊጤ ገረ
ካንረት አከሰት ኪሩቤል ለማን ቴሶ አራራ
እረት ገረናፍ ገረሲን እንቶልቼ። 9ኪሩ
ቤል ቆቾወንሳኒ ቴሶ አራራ ጉባት በልእ
ሰኒ እንጎልቦበን፥ ፉለሳኒስ ወልት ገረ
ገልቻኒ ገረ ቴሶ አራራ እንእላሉ ቱረን።
*1· ኬሰ 10፡3፥5

ገበቴን አርሳ ቶልፈሙሳ
(በኡ 25፡23-30)

10 እን ሙከ ላፍቶራ ገበቴ ዴርንሳ
ዱንዱመ ለመ፥ በልእንሳ ዱንዱመ ቶኮ፥
እራን ኦሌንሳ ዱንዱመ ቶኮፍ ወለካ ተኡ
እንቶልቼ። 11ወርቄ ቁላአ እት ኡፍሴ፥
ናኖሳትስ ወርቄ መሬ። 12ጥዮ ሀመ በልእነ
ሀርካ ገኡ ሀዲሳት ናኔሴ ቶልቼ እሰትስ
ናኔሴ ወርቄ መሬ። 13ገበትቻፍ አመርቲ
ወርቄ አፉር ቶልቼ፥ እዶ ሚለንሳ አርፈን
ጅረን ጎሌ አርፈኑት ካኤ። 14አመርቶትን
ሱን ደንቀራ እቲን ገበትቻ ባተኒፍ አከ
ተኡት ሀዲሳት ካአመን። 15ደንቀራ ሙከ
ላፍቶራ ቶልቼ፥ ገበትቾ አከ እቲን ባተ
ሙፍ ወርቄ እት ኡፍሴ። 16ምአ ገበትቻረ
ካአሙ ሀርኬ፥ ወጪቲ፥ ጦፎ፥ ጩጌ
እቲን ኬና ዱጋቲ ድኤሰንስ ወርቄ ቁላአራ
እንቶልቼ።

ባቱ እብሳ ቶልቹሳ
(በኡ 25፡31-40)

17 በዛልኤል ወርቄ ቁላአራ ባቱ እብሳ
እንቶልቼ፤ ባቱን እብሰቻ ወርቄ ቱመሚራ
ሆጄተሚ፥ ሚለንሳ፥ ሶማንሳ፥ ቆልሳ፥
ጦፎንሳፍ ደራራንሳ እሱመራ እት ሆጄ
ተሚ። 18ጭናቻሳ ለማንት ደሜ ጀአ፥
ደሜን እብሳ ሰድእ ገር-ቶኮት፥ ደሜን
እብሳ ሰድእሞ ገረ ካንት ባፈመን። 19ደሜ
ቶኮረት ቆል ደራራ ለውዚ ፈካቱ ሰድእ
ጦፎዳፍ ደራራ ወጅን፥ ደሜ እሰ ካንረ
ትስ ቆል ደራራ ለውዚ ፈካቱ ሰድእ ጦፎ
ዳፍ ደራራ ወጅን፥ አከሱመ ደሜ ጀአን
ባቱ እብሳረት ባፈመን ሰነረት ሆጄተመን።
20ቆል ደራራ ለውዚ ፈካቱ አፉር ጦፎሳፍ
ደራራሳ ወጅን ባቱ እብሳ ሰነረ ጅሩ።
21ደሜ ባቱ እብሳ ሰነ ኬሳ በአን ደሜ ለመ
ለመ ግዱት ጦፎ ቶኮ ቶኮ፥ ደሜሳ ጀአን
ትሞ ጦፎ ለመ ለመ ቶልቼ። 22ጦፎንሳፍ
ደሜንሳ በቴ ወርቄ ቁላአ ቱመሜ ቶኮራ
ቶልፈሜ። 23እን እብሳ ቶርበ፥ ዋን እቲን
ፎአ እብሳ ኩተን፥ ባቱሳስ ወርቄ ቁላአራ
እንሆጄቴ። 24ባቱ እብሳ ሰናፍ ምአሳ ሁን
ዱማ ወርቄ ቁላአ አከ ኪሎ ግራሚ ሶዶሚ
ሸኒ ኡልፉቱን ሆጄቴ።

እዶን አርሳ እጣና እጃረሙሳ
(በኡ 30፡1-5)

25 ዮሙስ እን ሙከ ላፍቶራ እዶ አርሳ
እሰ እጣን እረት አርፈሙ፥ ዴርንሳ ዱን
ዱመ ቶኮ፥ በልእንሳ ዱንዱመ ቶኮ፥ ገረ
አርፈኑን ወል ቅጤ፥ እራን ኦሌንሳ ዱን
ዱመ ለመ ተኡ ቶልቼ፤ ጋንፎትንሳስ እሱ
መራ እት እንባፈመን። 26እን ናኖ
ሁንዱማት፥ እረ ኬሰሳት፥ ቡኬሳት፥ ጋን
ፈሳትስ ወርቄ ቁላአ ኡፍሴ፤ ናኖሳትስ
ወርቄ እንሆጄቴ። 27ደንቀራ ኬሰ ሎሰኒ
እቲን ባቼዳፍ፥ አመርቲ ወርቄ ለመ ሰበ
ተሳ ሰነ ጀለት ከራ ለቼ አንዳረሳ ለማንት
ቶልቼ። 28ደንቀራ ሰነ ሙከ ላፍቶራ
ቶልቼ፥ ወርቄ እት ኡፍሴ። 29አከ ወር
ኡርጎፍቱ ጋሪ ቆጺሰን ሆጄተንት፥ ኡርጎ
ፍቱ ድበታ እሰ ቁልቁላአ እንቶልቼ*።
*29· 30፡22-38

ቦቆና 38
እዶን አርሳ እጃረሙሳ
(በኡ 27፡1-7)

1 በዛልኤል እት ፉፌ ሙከ ላፍቶራ
እዶ አርሳ ዴርንሳ ዱንዱመ ሸን፥ በልእ
ንሳ ዱንዱመ ሸን፥ እራን ኦሌንሳ ዱን
ዱመ ሰድእ፥ ገረ አርፈኑን ወል ቅጤ ከን
ተኤ እንእጃሬ፤ 2ጎሌ እዶ አርሳ አርፈን
ጉባት ጋንፎተ ባሴ፥ ጋንፎተ ሰነስ እሱ
መራ እት ባሴ ሰቢለ ቦረጂ እት ኡፍሴ።

3ምአ እዶ አርሳ ሰና ሁንዱማ ጫቢ፥ ዋን
እቲን ዳራ ሀማረን፥ ወጪቲ እቲን አርሳ
ድኤሰን፥ ፍሌወን ፎኒ፥ ባቱ እረት እብደ
ቦቤሰንስ ስቢለ ቦረጂራ እንቶልቼ። 4እዶ
አርስቻትስ ስቢለ ቦረጂ አከ ግንግልቻት
ወል ኬሰ በባሴ እትሰ ቶልቼ፥ ገረ ወለካ
እዶ አርሳ ገኡ አከ ደንደኡት ጌንጎሳ ጀላን
ካኤ። 5ጎሌ አርፈን እትሰ ስቢለ ቦረጂ
ሰናትስ ደንቀራ እቲን ባተን አከ ኬሰ ሎሰ
ኒፍ አመርቲ አፉር እት በቅሴ፤ 6ሙከ
ላፍቶራ ደንቀሮተ ቶልቼ ስቢለ ቦረጂ እት
ኡፍሴ፤ 7ደንቀሮተ ሰነስ እዶን አርሳ አከ
እቲን ባተሙፍ አመርቶተ እሰ ቡኬ እዶ
አርስቻ እሰ ሙከራ ዶቅፈሜ ሆጄተሜት
ጅሩ ሰነ ኬሰ ሎሴ።

8 ወጪቲፍ ጀሊቲ ስቢለ ቦረጂ ኦፍ
እላሊ ዱበርቶተ ወረ በልበለ ዱንካነ እት
ወልገአን ሰናት ዬሮ ሰገዳ ሆጂ ገርጋረንራ
ፉዴ ቶልቼ*።

*8· 30፡18፤ 1ሳሙ 2፡22

ጎድቻፍ ኦብዲን ቶልፈሙሳ
(በኡ 27፡9-19)

9 እን እት ኣንሴ ኦብዲ እንቶልቼ፤ ኦብ
ድችስ ገረ ሀርከ ምርጋቲን ጎልጋ ቁንጩ
ተልባ ፎአማዳን ደአሜ፥ ዴርንሳ ዱን
ዱመ ድበ ተኡ ቀበ ቱሬ። 10ኡቱቦትን
ድግደመኒፍ ሚሎወንሳኒ ድግደመን ስቢለ
ቦረጂራ፥ ሆኮንሳኒፍ አመርቲን ወልት
ህዱ ሜቲራ ሆጄተመን። 11ጎልጋን ገረ
ሀርከ ብታስሞ ዴርንሳ ዱንዱመ ድበ ቶኮ
ኡቱቦትንሳኒ ድግደመኒፍ ሚሎወንሳኒ
ድግደመን ስቢለ ቦረጂራ፥ ሆኮንሳኒፍ
አመርቲን ወልት ህዱስ ሜቲራ ሆጄተ
መን። 12ገረ ልጠ-ቢፍቱቲን ጎልጋ በልእ
ንሳ ዱንዱመ ሸንተመ ተኡ ቀበ ቱሬ፤
ኡቱቦትንሳኒ ኩደን፥ ሚሎወንሳኒ ኩደን፤
ሆኮንሳኒፍ አመርቲን ወልት ህዱ ሜቲራ
ሆጄተመን። 13ገረ ቦሩ ከራ ቢፍቱን ባቱስ
ኦብድች ዱንዱመ ሸንተመ በልአተ ቱሬ፤
14ዴርን ጎልግቻ ከራ እቲን ኦል ልጠን
ገር-ቶኮን ዱንዱመ ኩደ ሸን፤ ኡቱቦተ
ሰድኢፍ ሚሎወን ሰድእ ቀበ ቱሬ።
15ዴርን ጎልጋ እሰ ገረ ካኒስ ዱንዱመ
ኩደ ሸን፥ ኡቱቦተ ሰድኢፍ ሚሎወን
ሰድእ ቀበ ቱሬ፤ 16ጎልጋን ናኖ ኦብድቻ
ሁንድኑ ኡፈተ ቁንጩ ተልባ ፎአማራ
ደአሜ፤ 17ሚሎወን ኡቱቦተ ሰና ስቢለ
ቦረጂራ ሆጄተመን፥ ሆኮንሳኒፍ አመርቲን
ወልት ህዱሞ ሜቲራ ሆጄተመን፤ ፊጤ
ኡቱቦተ ኦብድቻትስ ሜቲቱ ኡፍፈሜ፤
አከሱመ ኡቱቦትን ኦብድቻ ሁንድኑ አመ
ርቲ ሜቲራ ሆጄተሜ ቀቡ ቱረን። 18ጎል
ጋን ከረ ኦብድቻ ኡፈተ ቁንጩ ተልባ
ፎአማዳን ደአሜ፥ ነምን ኦጌስሞ ፎአ
ብፈ ዋቃ፥ ብፈ ዲልጌ፥ ብፈ ብልዲማ
ቀቡን እረት ሆዴ ቶልቼ ቀበ ቱሬ፤ ዴር
ንሳ ዱንዱመ ድግደመ፤ አኩመ ጎልጋ
ኦብድቻ እራን ኦሌንሳ ዱንዱመ ሸን፥
በልእንሳ ዱንዱመ ሸን ቱሬ። 19ኡቱቦት
ንሳ አርፈኒፍ ሚሎወንሳ አርፈን ስቢለ ቦረ
ጂራ ሆጄተመን፤ ሆኮንሳኒፍ አመርቲን
ወልት ህዱ ሜቲራ ሆጄተመን፤ በንቲወን
ሳኒትስ ሜቲቱ ኡፍፈሜ። 20ቆፎን ጎዶ
ሰናፍ ኦብዲ ሰነት ናነአኒ ጅረን ሁንድኑ
ሜቲራ ሆጄተመን።

ምአ ጎድች እቲን እጃረሜ

21 ምእ ጎዶ ዱገ-ባቱ እን ኢታማር
ሌዊች እልም ኣሮን ሉብቻ አቦሚ ሙሴ
ቲን ተሬት ጫፌ ቆጲሴ ከነት ኣኔ ጅረ*፤
22በዛልኤል እልም ኡሪ፥ አካከዩን ሁር
ጎሰ ይሁዳ ኬሳ ወንተ ዋቀዮ፥ ሙሴ አቦሜ
ሁንዱማ እንሆጄቴ፤ 23አሆሊአብ እልም
አህሰማክ ጎሰ ዳን ኬሳ እን ዋ ቅርጤ ብፈ
እት ባሱ ኡፈተ ቁንጩ ተልባረት፥ ቦፌ
ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌ፥ ቦፌ ብልዲማዳን
ኩላን ሚደግሴ ሆጄቱ እሳ ወጅን ቱሬ*።
24ጎዶን ቁልቁላአን አከ እቲን ሆጄተሙፍ
ወርቁን ኬነሜ ሱን ሁንዱምትሳ አከ
መዳሊ ጎዶ ቁልቁላአት አከ ኪሎ ግራሚ
ኩመ ቶኮ ቱሬ። 25ሜቲን ነሞተ ወልዳ
ኬሳ ለካአመንራ ወልት ቀበሜ፥ አከ
መዳሊ ጎዶ ቁልቁላአት ኪሎ ግራሚ ኩመ
ሰድኢፍ ድበ አፉሪፍ ድግደማ ቱሬ።
26ነሞትን ወረ ዱር ለካአመኒ ጅረንት ደበ
ለመን፥ ወጋንሳኒስ ድግደማ ሀመ እሳ
አሊት ከን ጅሩ ሁንድኑ ለኮብስሳኒ ኩማ
ተመ ድበ ጀአፍ ኩመ ሰድኢፍ ድበ ሸኒፍ
ሸንተመ፤ እሳን ኩን መተ-መታት አከ
መዳሊ ጎዶ ቁልቁላአት አከ ወለካ ሼቁሊ
ባሰን*። 27ሜቲ ኪሎ ግራሚ ኩመ ሰድ
ኢፍ ድበ ሸኒን ሚሎ ጎዶ ቁልቁላአፍ
ሚሎ ጎልግቻቱ ሆጄተሜ፤ ኪሎ ግራሚ
ኩመ ሰድኢፍ ድበ ሸኒን ሚሎ ድበ ቶኮቱ

ሆጂተሜ፤ ኪሎ ግራሚ ሶዶሚ ሸኒን
ሚሎ ቶኮቱ ሆጂተሜ። 28አከ ኪሎ
ግራሚ ድግደማቲንሞ ኡቱቦተት ሆኮ
ሆጂቴ፥ በንቲወንሳኒ አመርቲዳን ወልት
ቀብሲሴ፤ 29ስቢል ቦረጂን ኬና ሶቾፈ
ሙፍ ድአቴ ኪሎ ግራሚ ኩመ ለማፍ
ድበ አፉሪፍ አፉርተመ ቱሬ። 30እሳኒን
ሚሎወን በልበለ ዱንካነ እት ወል ገአኒ፥
እዶ አርሳ ስቢለ ቦረጂራ ሆጂተሜፍ እት
ሰሳ እሰ ስቢለ ቦረጂራ ሆጂተሜ፥ ምአሳ
ሁንዱማስ እንሆጂቴ፤ 31አከሱመስ ሚሎ
ወን ኡቱባ ናኖ ኦብድቻ፥ ሚሎወን
ኡቱባ ከረ ኦብድቻ፥ ቆፎን ዱንካንቻ ሁን
ድኑ፥ ቆፎን ኡቱባ ናኖ ኦብድቻ ሁንድ
ኑስ እሳኒን ሆጂተመን።

*21. ለኮ 4፡28 *22-23. 31፡1-11
*25-26. 30፡11-16

ቦቆና 39

ኡፈተ ሉቦታ ሆጂቹሳኒ

(በኡ 28፡1-4)

1ከነ ቦዴ ወር ሆጂ ሚደግሰኒ ሆጂቹ
ቤከን ሱን ኡፈተ ኩላን ሚደግፈሜ ቦፌ
ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌፍ ብልዲማዳን
ደአሜ፥ እሰ ኡፈተኒ እዶ ቁልቁላአ ሰነ
ኬሰ ሆጂተን እንቆጺሰን፤ አከሱመስ
ኡፈተ አሮን እሰ ቁልቁላአ አኩመ ዋቀዮ
ሙሴ አቦሜት እንሆጂተን።

2እሳን ድረተ ፉለ ዱራ ሰነስ ወርቄ፥
ቦፌ ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌ፥ ቦፌ ብልዲ
ማዳፍ ቁንጬ ተልባ ጋሪ ወልት ፎአሜራ
እንሆጂተን። 3ወርቄ ቱመኒ ኤርገ ሀጽሰኒ
ቦዴ አከ ቦፌት ቀቀልእሰኒ በበቀቅሰኒ፥
ቦፌ ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌ፥ ቦፌ ብልዲ
ማዳፍ ቁንጬ ተልባ ጋሪ ወጅን ወልት
ፎአኒ፥ ወረ ሀርከ-ቶሌዪ እንዶፍሰሰን።
4ገቲቲ ለማንረስ ከን እቲን ቀጣሙርፈተን
ለመ፥ ዱራፍ ቦዴዳን ከን እት ቀብሲፈ
መን እንሆጂተን። 5ሀደትን እን እቲን ሀደ
ተሙስ፥ አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦሜት፥
ሆጂ እሰ ፈካቱን ወርቄ፥ ቦፌ ብፈ ዋቃ፥
ቦፌ ዲልጌ፥ ቦፌ ብልዲማዳፍ ቁንጬ
ተልባ ጋሪ ወልት ፎአሜራ ሆጂተሜ
ቱሬ።

6እሳን ደኅተ ገት-ጀቤዪ «ሰርዶኒክስ»
ጀደመን ቆጺሰኒ፥ ጥዮ ወርቄ ደራራ ሀዳ
ፉርጋሳ ፈካቱት እንገልቸን፤ መቃ እል
ማን እስራኤልሞ አከ መለቶ እሰ ኬሰ ገል
ፈሜ ቅርጠሙት፥ ኬሰ ገልቸኒ ደኅተ ሰነ
ረት እንቅርጠን። 7ደኅተ ሰነ አኩመ ዋቀዮ
ሙሴ አቦሜት፥ እልማን እስራኤል አከ
እቲን ያደተመኒፍ፥ እሰ ድረተ ፉለ ዱራ
ሰነ እቲን ገቲቲረ ቀጣሙርፈተንት እንቀብ
ሲሰን።

ቆሜን አከ ጋቸና ሆጂተሙሳ

(በኡ 28፡15-30)

8ኤርገሲ እሳን አኩመ ድረትን ፉለ ዱራ
ሱን ሆጂተሜት፥ ቆሜ አከ ጋቸና ወርቄ፥
ቦፌ ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌ፥ ቦፌ ብልዲማ
ዳፍ ቁንጬ ተልባ ጋሪ ወልት ፎአሜራ ወረ
ሀርከ-ቶሌዪ እንሆጂቺሰን። 9ጭናቸ ቆሜ አከ
ጋቸና ሱን ገረ አርፈኒን ወል ቅጤደ፤ እሰስ
ድርቢዳን ዴርነሳ ታኩ ቶኮ፥ በልእንሳስ ታኩ
ቶኮ እንገደን። 10እሰረትሞ ደጋ ገት-ጀቤሰ
ቶረ አፉሪን እንመጠንሰን፤ ቶረ እሰ ዱራ
ኬሰ፥ ደኅተ ገት-ጀቤዪ ሳርዲዮን፥ ቶጳዝ
ዮን፥ ስማረግዶስ፥ 11ቶረ እሰ ለመፉ ኬሰ፥
ካርቡንክል፥ ሰፊሮስ፥ ያስጲስ፥ 12ቶረ እሰ
ሰደፉ ኬሰ፥ ሂያኪንጦስ፥ ካልቄዶን፥ አሜ
ቲስጦስ፥ 13ቶረ እሰ አፉረፉ ኬሰ፥ ክሪሶሊ
ጦስ፥ ሰርዶኒክስ፥ ቤሪሎስ ቱረን፤ ጥዮን
ወርቄስ ናኖሳኒት ሆጂተሜ መጠንፈመን።
14ደኅትን ሱን አከ መቃ እልማን እስራኤልት
ኩደ ለመ ቱረን፤ እሳን አኩመ መለቶት
መቃን ኅሰ ኩደ ለሚኒ አዱመ አዳን ኬሰ
ልጤ ቶኮ ቶኮረት ከን ቅርጠሜ ቱረን።

15እሳን ፉንጫ ወርቄ ቁላአ እሰ ምጪ
ረማ አከ ፉኞ፥ ቆሜ አከ ጋቸና ሰናፍ እንሆጂ
ተን። 16ጥዮ ወርቄ ደራራ ሀዳ ፉርጋሳ ፈካቱ
ለመ፥ አመርቲ ወርቄ ለመስ ሆጂተኒ፥ ኅሌ
ቆሜ አከ ጋቸና ወረ ገረ ኦሊ ለማንት እንቀብ
ሲሰን። 17ከነ ቦዴስ ፉኞ ወርቄ ሰነ ለማን
አመርቲ ለማን ኅሌ ቆምቻ ወረ ገረ ኦሊ
ጅረን ሰነት እንቀብሲሰን። 18ፈጤ ፉኞወን
ሰና ለማን ደራራ አከ ሀዳ ፉርጋሳ ለማንት
አከሱመስ ፉለ ዱራን እሰ ድረተ ፉለ ዱራ
ሰነ እቲን ገቲቲረ ቀጣሙርፈተንት እንቀብሲ
ሰን። 19አመርቲ ወርቄ ለመስ ሆጂተኒ፥
ፈጤ ቆሜ አከ ጋቸና ሰነ ለማንት፥ አንዳረሳ
እሰ ገረ ኬሳቲን ድረተ ፉለ ዱራ ሰነት አኑት
እንካአን። 20አመስ አመርቲ ወርቄ ለመ ቶል
ቸኒ፥ ፉለ ዱራን ወረ ድረተ ፉለ ዱራ ሰነ
እቲን ገቲቲረ ቀጣሙርፈተን ለማንት፥ ገረ
ጀላን እዶ እን ሀደተ ሰነ ገረራት ወልት

ቡኡት እንቀብሲሰን። 21እሳን አኩመ ዋቀዮ
ሙሴ አቦሜት፥ ቆሜን አከ ጋቾና ሱን ህደተ
ሰነረ አከ ታኡት፥ ቆሜን አከ ጋቾና ሱን
ድረተ ፉለ ዱራ ሰነቲ ሂከሜ አከ ህንላፍ
ኔት፥ ሸንቀቆ ብፈ ዋቃ ቀቡን አመርቲሳ
አመርቲ ድረተ ፉለ ዱራት እንህደን።

ኡፈትን ሉቦታ ወር ካን ቆጼፈሙሳኒ
(በኡ 28፡31-43)

22 ቆሎ ድረተ ፉለ ዱራ ወጅን ኡፈ
ተሙ ጉቱማት ቦፌ ብፈ ዋቃቲን ወረ ወያ
ደኡ እንሆጀቺሰን። 23ቆሎን ሱንስ ግዱዳ
ቃወ እቲን መታት ድረተን ቀበ ቱሬ፤
ህዲንሳ አከ ህንጭረትኔት ናኖን ቃወሳ አከ
ከልኤ ከን ጀባቱ ቱሬ። 24ናኖ አንዳረ
ቆሎ ሰናት እጀ ሙከ አከ ሩማኒ፥ ቦፌ
ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌፍ ብልዲማ ወልት
ፎአሜራ ሆጀተን። 25አከሱመስ ወርቄ
ቁላአራ ብልብለ ቶልቾኒ፥ ግዱ ግዱ እጀ
ሙከ አከ ሩማኒ ሰና እንካአን፤ ብልብሎ
ትን ኩን አንዳረ ቆሎ ሰናት ናነአኒ ግዱ
ግዱ እጀ ሙከ አከ ሩማኒ ሰና ቱረን።
26ተሬንሳስ አንዳረ ቆሎ ሰናረት ብልብለ፥
እጀ ሙከ አከ ሩማኒ፥ ብልብለ፥ እጀ
ሙከ አከ ሩማኒ ተኤ፥ ናነኤ ወል ገአ፤
ኩን አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦሜት፥ እሰ
ዬሮ ሆጂ ሉቡማ ሆጀተን ኡፈተሙደ።

27 እሳን እት ፉፈኒስ ወረ ወያ ደአንሞ
ክታ ቁንጬ ተልባ አሮኒፍ እልማንሳፍ
እንሆጀቺሰን። 28ከነ መሌስ መረተ መታ፥
ወንተ መታት ካአተንስ ቁንጬ ተልባራ፥
ፍዶ ደግነት ኣኑስ ቁንጬ ተልባ እሰ
ወልት ፎአሜራ እንሆጀቺሰኒፍ። 29ህደተ
ሙዲስ ቁንጬ ተልባ ወልት ፎአሜ፥
ቦፌ ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌፍ ብልዲማ
ሆዳ ሀርካቲን ሚደግፈሜን እንሆጀተን፤
ከነስ አከ ዋቀዮ ሙሴ አቦሜት እንኅደን።

30 እሰ አከ ደራራ ወርቄ ቁላአራ ሆጀ
ተሜ፥ «ጎንፎ ቁልቁሉ» ጀደሜ ቤከሜ ሰነስ
ሆጀተኒ፥ አከ ነመ መለቶረት ኬሰ ገልቼ
ቅርጡት፥ ጫፈተ «ዋቀዮፍ ከን ቁልቁላኤ»
ጀዱ እሰረት ቅርጠኒ እንባሰን*። 31እሰስ
አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦሜት ማተበ ብፈ ዋቃ
እት ካአኒ መረተ መታ ሰነት እንቀብሲሰን።

*30. 29፡6፤ ሌዎ 8፡9

ጎድች፥ ምእሳስ ሆጀተሜ ዱሙሳ
(በኡ 35፡10-19)

32 ሆጂን ጎድቾ ዱንካነ እት ወል ገአን
ሰና እንራወተሜ፤ ነሞትን እስራኤልስ ዋን
ሆጀተን ሰነ ሁንዱማ አኩመ ዋቀዮ ሙሴ
አቦሜት እንሆጀተን። 33እሳን ጎድቾ ገረ
ሙሴት እንፍደን፤ ወንት እሳን ፍደንስ፥
ዱንካነሳ፥ ምአሳ ሁንዱማ፥ ሆኮሳ፥
ቱጌሳ፥ ደንቀራሳ፥ ኡቱቦተሳ፥ ሚሎሳ፥
34እረ-ቡሳፍ ጎጋ ኮርቤስ ሆላ እሰ ዱገሜ
ዲሜፈሜ፥ እረ-ቡሰ ለመፋፍ ረሮ ሆላ
ብሻኒ፥ ጎልጋ ዶክሱ፥ 35ሰንዱቀ ከኩ፥
ደንቀራሳፍ ቴሶ አራራ ወጅን፥ 36ገበቴ
ምአሳ ሁንዱማ ወጅን፥ ቡዴነ እላልቻ፥
37ባቱ እብሳ ወርቄ ቁላአራ ሆጀተሜ፥
እብሳ አከ ተሬ ታኡምሰሳት፥ ምአሳ ሁን
ዱማ፥ ጬንፉ ኤጀርሳ እብስቻፍ ተኡ፥
38እዶ ኣርሳ ወርቄራ ሆጀተሜ፥ ደዳ
ድበታ፥ እጣነ ኡርጋአ፥ በልበለ ጎድቻ
ፍሞ ጎልጋ፥ 39እዶ ኣርሳ ስቢለ ቦረጂራ
ሆጀተሜ፥ ግንግልቻ ስቢለ ቦረጂራ ወል
ኬሰ በበኤ ቶልፈሜ፥ ደንቀራሳ፥ ምአሳ
ሁንዱማ፥ ወጪቲ፥ ጀሊቲሳ፥ 40ጎልጋ
ኦብድቻ፥ ኡቱቦተሳ፥ ሚሎሳ፥ ጎልጋ
በልበለ ኦብድቻ፥ ፉኞሳ፥ ቆፎሳ፥ ምአ
ጎዶ ዱንካነ እት ወል ገአኒ ሰነ ኬሰት
እቲን ሆጀተን ሁንዱማ፥ 41ኡፈተ ኩላን
ሚደግፈሜ፥ እሰ ኡፈተኒ እዶ ቁልቁላአ
ሰነ ኬሰ ሆጀተን፥ ኣሮን ሉብቻፍ ኡፈተ
ቁልቁላአ፥ እልማንሳፍሞ ኡፈተ እሳን
ኡፈተኒ ሆጂ ሉቡማ ሆጀተን ቱሬ።
42ነሞትን እስራኤል ሆጂሳኒ ሁንዱማ
አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦሜት እንሆጀተን።
43ሙሴንስ ሆጅቾ ሁንዱማ እላሌ፥ ዋን
ሆጀተን አኩመ ዋቀዮ አቦሜት ሆጀቼሳኒ
እንአርጌ፤ ከነ ቦዴ እሳን እንኤብሴ።

ቦቆና 40
ጎድች ዳበሜ ኤብፈሙሳ

1 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 2«ጎዶ ዱን
ካነ እት ወል ገአኒ ሰነ ጅአ ዱራ ኬሳ ጉያ
ዱራት ዳብ! 3ሰንዱቀ ዱገ-ባቱስ እሰ ኬሰ
ካእ፥ ሰንዱቅቾትሞ ጎልጋ ቶልች! 4ገበቴ
ኦል ገልቺ ምአሳ ቶቶልች፥ ባቱ እብሳስ
ኦል ገልቺ እብሳ እረ ዳብ! 5እዶ ኣርሳ
ወርቄራ ሆጀተሜ እሰ እጣነ እረት ኣርሰን
ሰንዱቀ ዱገ-ባቱ ሰነ ዱረ ዳብ! በልበለ

ጎድቻትስ ጎልጋ ካእ! 6 እዶ አርሳ እሰ
ቀልም ጉበቱ እረት አርፌሙስ በልበለ ጎዶ
ዱንካንቻ እት ወል ገአን ሰና ዱረ ዳብ!
7 ዱንካነ እት ወል ገአኒፍ እዶ አርሳ ሰነ
ግዱ ወጪቲ ድቀትና ዳብ፥ ወጪትቸት
ብሻን ነቅ! 8 ኦብዲ እት ናኔሲ ቶልች፥
ከረ ኦብድቻት ጎልጋ ካእ! 9 ደዳ ድበታስ
ፉዲ ጎድቸ ሰናፍ ወንተ እሰ ኬሰ ጅሩ
ሁንዱማ ድብ፥ እሳፍ ወንተ እሰ ኬሰ ጅሩ
ሁንዱማ ቁልቁሌስ! እንስ ቁልቁላአ
እንተአ። 10 እዶ አርሳ እሰ ቀልም ጉበሙ
እረት አርፌሙፍ ምአሳ ሁንዱማ ድብ፥
እዶ አርስቻስ ቁልቁሌስ! እንስ ሁንዱማረ
ቁልቁላአ እንተአ። 11 ወጪትቻፍ ጀሊቲሳ
ድቢ ቁልቁሌስ*! 12 አሮኒፍ እልማንሳ ገረ
በልበለ ዱንካነ እት ወል ገአን ሰናት ፍዲ
ብሻኒን እሳን ድቅ! 13 አሮን ሉበ ተኤ
አናፍ አከ ሆጄቱፍ ኡፈተ ቁልቁላአ እት
ኡፍሲቲ፥ ድቢ እሰ ቁልቁሌስ! 14 እልማ
ንሳስ አስ ፍዲ ክታ እት ኡፍስ! 15 ሉበ
ተአኒ አናፍ አከ ሆጄተኒፍ፥ አባሳኒ
አኩመ ድብዴ እሳንስ ድብ! ድበሙንሳኒ
ኩን ደሎተ ዱፉ ሁንዱማ ኬሰት ሉቡማ
በረበራ ተኤ እንጅራተ» ጀዴ።

*9-11. 29፡37፤ 30፡10

16 ሙሴን ዮሙስ ወንተ ዋቀዮ እሰ
አቦሜ ሁንዱማ አኩመ ሰነት እንሆጄቴ።
17 ጎድችስ ወጋ ለመፉ ኬሳ ጅአ ቶኮፉት
ጅእቸ ኬሳ ጉያ ቶኮፉት እንዳበቴ፤
18 ሙሴን ጎድቸ ዮሙ ዳቤ፥ ሚሎወንሳ
እት ካኤ፥ ቱጌወንሳ ደዳቤ፥ ደገሌስ ኬሰ
ሎሴ፥ ኡቱቦተሳስ እንዳቤ፤ 19 ኤርገሲ
ጎዶ ሰነረት ዱንካነ ድሪርሴ፥ ዱንካነ ሰነ
አከ ዋቀዮ አቦሜት ጎድቸት እንኡፍሴ፤
20 ዱገ-ባቱ ሰነስ ፉዴ፥ ሰንዱቀ ከኩ ኬሰ
ካኤ፤ ደንቀራስ ሰንዱቅቸት ህዴ፥ ቴሶ
አራራስ ሰንዱቅቸረ ካኤ፤ 21 ሰንዱቅቸስ
ጎድቸት ኦል ገልቼ፥ አከ ዋቀዮ እሰ አቦ
ሜት ሰንዱቀ ዱገ-ባቱት ጎልጋ ቶልቼ።
22 ሙሴን ገበትቸ ከራ ገረ ብታ ጎዶ ሰና
ቲን ጎልጋ ዱባን ዱንካነ እት ወል ገአን
ሰነ ኬሰ ዳቤ፥ 23 አችረስ አከ ዋቀዮ እሰ
አቦሜት ፉለ ዋቀዮ ዱረ ቡዴነ ነቄ፤
24 ባቱ እብሳስ ፉሌ ገበትቻቲን ከራ ገረ
ምርጋ ጎዶ ሰና ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሰ
ካኤ፤ 25 እብሳስ አከ ዋቀዮ እሰ አቦሜት
ዋቀዮ ዱረ ባትቸረ እንዳቤ፤ 26 ኤርገሲ
ሙሴን እዶ አርሳ ወርቄራ ሆጄተሜ ሰነ
ጎልግቸ ፉል ዱራን ዱንካነ እት ወል ገአን
ኬሰ ዳቤ፤ 27 እሰረትስ አከ ዋቀዮ እሰ አቦ
ሜት እጣነ ፎሊንሳ ኡርጋኡ አርሳ
ድኤሴ። 28 ከነ ቦዴ በልበለ ጎድቻት ጎልጋ
ካኤ፤ 29 እዶ አርሳ እሰ ቀልም ጉበሙ
እረት አርፌሙ በልበለ ጎዶ ሰና ዱረ ዱን
ካነ እት ወል ገአን ኬሰ ዳቤ፥ አከ ዋቀዮ
አቦሜትስ አችረት ቀልመ ጉበሙፍ ኬና
ምዳኒ እንድኤሴ፤ 30 ወጪቲስ ዱንካነ እት
ወል ገአኒፍ እዶ አርሳ ሰነ ግዱ ዳቤ፥ አከ
እቲን ድቀተኒፍ ብሻን እት ነቄ።
31 ሙሴፍ አሮን፥ እልማንሳኒስ ሀርከሳኒፍ
ሚለሳኒ እቲን እንድቀቱ ቱረን፤ 32 ዬሮ
ገረ ዱንካነ እት ወል ገአኒ ደቀን ሁንዱማ
ዮኪስ ዬሮ እዶ አርሳት ድአተን ሁንዱማ
ዋቀዮ አከ ሙሴ አቦሜት እንድቀቱ
ቱረን። 33 ሙሴን ጎድቻፍ እዶ አርሳ ሰነት
ናኔሴ ኦብዲ ቶልቼ፥ ከረ ኦብድቻትስ
ጎልጋ እንካኤ፤ አከነት ሙሴን ሆጅቸ
እንራወቴ።

ኡልፍን ዋቀዮ ጎድቸ ጉቱሳ

(ለኮ 9፡15-23)

34 ዱሜስስ ዱንካነ እት ወል ገአንት
ኡፍሴ፥ ኡልፍን ዋቀዮ ጎድቸ ኬሰ
ጉቴ*፤ 35 ሙሴንሞ ዱሜስ ጎድቸረ ዋን
ቱሬፍ፥ ኡልፍን ዋቀዮ ጎዶ ሰነ ኬሰ ዋን
ጉቴፍ፥ ዱንካነ እት ወል ገአን ሰነ ኬሰ
ልጡ ህንደንዴኜ፤ 36 ነሞትን እስራኤል
ሀመ አዴማ ቱረን ከነ ሁንዱማት ዮሙ
ዱሜስች ጎዶ ሰነራ ከኡ እሳንስ ከአኒ
እንአዴሙ ቱረን*። 37 ዮሙ ዱሜስች እራ
ከኡ ዲሱሞ ሀመ ጋፊ ዱሜስች እራ
ከኡት እሳንስ አቺ ህንከአን። 38 ዱሜስ
ዋቀዮስ ጉያ ጉያ ዱንካንቸረ እንቡፈተ
ቱሬ፥ እብድሞ ሀልከን ሀልከን ዱሜስቸረ
ቱሬ፤ ነሞትን እስራኤልስ ዬሮ ከራ
አዴማ ቱረን ሁንዱማት ከነ እንአርጉ
ቱረን።

*34. ህስ 43፡1-9 *36. ለኮ 9፡15-23፤
10፡34-36፤ 1ሞቶ 8፡10-11፤ ኢሳ 4፡5

ሴረ ሌዎታ

ቦቆና 1

ሴረ ቀልመ ጉቱማት ጉበሙ

1 ዋቀዮ ሙሴ ዋሜ፥ ዱንካነ እሰ ዋቀዮ
ዱረት እት ወል ገአን ኬሳ እሰት
እንዱበቴ፤ 2እን፥ «ነሞተ እስራኤሊን፥
‹ነምን እስን ኬሳ አነ ዋቀዮፍ ኬና ዮሙ
ድኤሱ፥ ከረ ሰአ ኬሳ ዮኪስ ከረ ቡሻዬ
ኬሳ ሀድኤሱ!› ጄድ!

3 «ኬናንሳ ኩን ከረ ሰአ ኬሳ ቀልመ
ጉበቱፍ ኬነመ ዮ ተኤ፥ ድብቾ ሙዳ ህን
ቀብኔ ሀተኡ! አነ ዋቀዮ ዱረት ፉደተማ
አከ እን ተኡፍት ነምች በልበለ ዱንካነ
እት ወል ገአኒ ሰነ ዱረት ሀድኤሱ*! 4እን
ሀርከሳ መታ ሆሪ ቀልመ ጉበሙፍ ድአቴ
ሰነረ ሀካኡ! አራረ እሳፍ ቡሱዳፍስ ፉለኮ
ዱረት ፉደተማ እንተአፍ። 5ድብቾቾስ
ፉለኮ ዱረት ሀጎረኡ! እልማን አሮን ወር
ሉቦትን ዲግቾ ድኤሰኒ፥ እዶ አርሳ በል
በለ ዱንካነ እት ወል ገአኒ ጅሩ ሰነት ናኔ
ሰኒ ሀፈጫሰን! 6ነምችሞ ቀልመ
ጉበሙዳፍ ድአቴ ከነ ጎጋ እራ ባሴ፥ ቡአ
ቡአሳት ሀኩኩቱ! 7እልማን አሮን ሉብቻ
እዶ አርሳረት እብደ ቀብሲሰኒ ቆራን እረ
ሀነቀን! 8እልማን አሮን ወር ሉቦትን ፎን
እሰ ቡአ ቡአሳት ኩኩተሜ፥ መታሳ፥
ሞረሳስ ቆራን እብደረ ነምኤ ሰነረ ተሬ
ገልቾኒ ሀካአን! 9ምአ ገራሳፍ መኻኤወ
ንሳ ገሩ ነምች ብሻኒን ሀሚጬ! ሉብችሞ
ጉቱማሳ እዶ አርሳረት ጉቤ ሀአርሱ! ኩን
አነ ዋቀዮፍ ቀልመ ጉበሙ፥ ፎሊ ገራ
ጪብሱ፥ እሰ እብዳን ጉበሜ ድአቱደ*።

*3. 17:4 *9. ኡመ 8:21፤ በኡ 29:18

10 «ኬናንሳ እን ቀልመ ጉበሙፍ
ድአቱ ኩን ከረ ቡሻዬ ኬሳ ሆላ ዮኪስ ሬቲ
ዮ ተኤ፥ ኮርቤሰ ሙዳ ህንቀብኔ ሀተኡ!
11ነምች እዶ አርሳ ቡኬ ገረ ሀርከ ብታት
ፉለኮ ዱረት ሀጎረኡ! እልማን አሮን ወር
ሉቦትን ዲግቾ እዶ አርሳት ናኔሰኒ ሀፈጫ
ሰን! 12ነምች ፎንቾ ቡአ ቡአሳት ሀኩ
ኩቱ! ሉብችሞ እሰ ኩኩተሜ ሰነ መታፍ
ሞረ ኮርቤስቻ ወጅን ቆራን እብደ እዶ
አርሳረ ነምኤ ሰነረ ተሬ ገልቼ ሀካኡ!
13ምአ ገራሳፍ መኻኤወንሳ ገሩ ነምች ብሻ
ኒን ሀሚጬ! ሉብችሞ ጉቱማሳ እዶ አር
ሳረት ጉቤ ሀአርሱ! ኩን አነ ዋቀዮፍ
ቀልመ ጉበሙ፥ ፎሊ ገራ ጪብሱ፥ እሰ
እብዳን ጉበሜ ድአቱደ።

14 «ኬናንሳ እን ቀልመ ጉበሙፍ
ድአቱ ኩን ወረ ባሌዳን ከአን ኬሳ ዮ
ተኤ፥ ጉጌ ሆራ ዮኪስ ጉጌ እሼ ካን ሶሶ
ኬሼ ሀተኡ! 15ሉብች እዶ አርሳት
ድኤሴ፥ ምጪሬ መታ እራ ኩቴ፥ ዲገሼ
እዶ አርሳ ቡኬት ገድ ነቄ፥ እዶ አርሳረት
አከ እጣናት ሀአርሱ! 16ቀልቀሎ ምዳንሼ
ባሴ፥ ርፌንሰሼ ወጅን እዶ አርሳ ቡኬ ገረ
በአ-ቢፍቱቲን ለፈ ዳራን እት ነምኡት
ሀገቱ! 17ቆቾሼ ገድ ሀቁንጭሱ መሌ እራ
ህንኩትን! ሉብች ቆራን እብደ እዶ አር
ሳረ ነምኤ ጅሩ ሰነረት አከ እጣናት ሀአ
ርሱ! ኩን አነ ዋቀዮፍ ቀልመ ጉበሙ፥
ፎሊ ገራ ጪብሱ እሰ እብዳን ጉበሜ ድአ
ቱደ።

ቦቆና 2

ኬናን ምዳኒ አከ እት ዋቀዮፍ ድአቱ

1 «ነምን አነ ዋቀዮፍ ኬና ምዳኒ
ዮሙ ድኤሱ፥ ዳኩ ቀመዲ እሰ በኤሰራ
ሀድኤሱ! እን ደዳ ኤጄርሳ እት ነቄ
እጣነስ እረ ካኤ*፥ 2እልማን አሮን ወረ
ሉቦተ ሰነት ሀጌሱ! ሉቦተ ሰነ ኬሳ እን
ቶኮ ዳክቾ እሰ ደዳን ኤጄርሳ እት ነም
ኤራ ከበላ ቶኮ፥ እጣነሳ ሁንዱማ ወጅን
ሀፉዱ! ኩን ሴናዳፍ አከ ተኡት ቀልመ
አነ ዋቀዮፍ እብዳን ጉበሜ ፎሊንሳ ገራ
ጪብሱ ጎዴ እዶ አርሳረት ሀጉቡ!
3ኬናን ምዳኒ እን አነ ዋቀዮፍ እብዳን
ጉበሙዳፍ ድአቴራ ሀሬ ሱን ሁንዱማረ
ቁልቁላአ ዋን ተኤፍ፥ አሮኒፍ እልማን
ሳፍ ሀተኡ*!

*1. ለኮ 15:4 *3. 6:17-23

4 «ኬና ምዳኒ እሰ ኤሌረት ቶልፈሜ፥
አነ ዋቀዮፍ አርሳ ዮሙ ድኤሰቱ፥ መጥኖ
ዳኩ ቀመዲ በኤሳ እሰ ደዳዳን ሱኩመሜ
ዮኪስ መጥኖ ሀጲ ደዳን እረ ድበሜ
ድኤስ! 5ኬናን ምዳኒ አት ድኤሰቱ ቤዴ
ረት ከን ቶልፈሜ ዮ ተኤ፥ መጥኖ ዳኩ
ቀመዲ በኤሳ እሰ ደዳዳን ሱኩመሜ
ሀተኡ! 6እን ኬና ምዳኒ ዋን ተኤፍ፥
ጨጨብሲቲ ደዳ ኤጄርሳ እት ነቅ!
7ኬናን ምዳኒ አት ድኤሰቱ ቤዴረት ከን
ቶልፈሜ ዮ ተኤ፥ ዳኩ ቀመዲ በኤሳራ

ደዳ ኤጀርሳቲን ሀቶልፈሙ! 8 አትስ ኬና
ምዳኒ እሰ ወንተ ከነ ሁንዱማራ አነ ዋቀ
ዮፍ ቆጳኤ ሉብቾት ድኤስ! ሉብችሞ
እዶ አርሳት ሀጌሱ! 9 ሉብች ኬና ድአቴ
ከነራ አርሳ ሴናዳፍ ተኡ ፉዴ፥ ቀልመ
አነ ዋቀዮፍ እብዳን ጉበሜ፥ ፎሊንሳ ገራ
ጪብሱ ጎዴ አከ እጣናት እዶ አርሳረት
ሀጉቡ! 10 ኬናን ምዳኒ እን አነ ዋቀዮፍ
እብዳን ጉበሙዳፍ ድአቴራ ሀፌ ሱን ሁን
ዱማረ ቁልቁላአ ዋን ተኤፍ፥ አሮኒፍ እል
ማንሳፍ ሀተኡ!

11 «ኬናን ምዳኒ አት አናፍ ድኤስቱ
ራጭቲ ሀንቀባትን! አርሳ አነ ዋቀዮፍ
ድአቱት ራጭቲ ዮኪስ ደመ ሀንነቅን!
12 እሳን ከነ አከ አርሳ መታ ምዳኒት አነ
ዋቀዮፍ እንድኤስተ፤ ገሩ አከ አርሳ
ጉበሜ ፎሊንሳ ገራ ጪብሱት እዶ አርሳ
ረት ሀንጉብን! 13 ኬና ምዳኒኬ እሰ ድኤ
ስቱ ሁንዱማ ሶግዳን እንምኤስተ፤ ኬና
ድኤስቱ ኬሳ ሶግደ እቲን አነ ዋቀዮኬ
ወጅን ከኡ ገልቴ ሀንሀምብስን! ኬናኬ
ሁንዱማት ሶግደ ነቅ*! *13. ማር 9፡49

14 «አነ ዋቀዮፍ፥ መታ ምዳኒ ዮሙ
ገልችቱ ምዳን አሼቲ አካአሜ ሱኩመሜ
ቆል እራ በኤ ድኤስ*! 15 እን ኬና ምዳኒ
ዋን ተኤፍ፥ ደዳ ኤጀርሳ እት ነቂ እጣነስ
እረ ካእ! 16 እን አርሳ አነ ዋቀዮፍ እብዳን
ጉበሙ ዋን ተኤፍ፥ ሉብች አርሳ ሴናዳፍ
ተኡ፥ ምዳን አሼቲ ሱኩመማ ሰነራ፥ ደዳ
ኤጀርሳሳራስ ፉዴ፥ እጣነሳ ሁንዱማ
ወጅን ሀጉቡ! *14. ኬሰ 26፡2

ቦቆና 3
ሴረ ቀልመ አራራ

1 «ነምን ቶኮ ቀልመ አራራቲፍ ከረ
ሰአ ኬሳ ኮርመ ዮኪስ ደላ ዮ ድኤሴ፥ ሆሪ
ሙዳ ሀንቀብኔ ፉለ አነ ዋቀዮ ዱረት ሀድ
ኤሱ! 2 እን ሀርከሳ መታ እሰ ቀልማፍ
ድኤሴ ሰነረ ሀካኡ! እሰ በልበለ ዱንካነ
እት ወል ገአኒ ዱረት ሀጎረኡ! እልማን
አሮን ወር ሉቦትን ዲገሳ እዶ አርሳት ናኔ
ሰኒ ሀፈጫሰን! 3 ቀልመ አራራ ከነራ፥
ቀልመ ጉበሜ አነ ዋቀዮፍ ድአቱፍ፥ ሞረ
ምአ ገራት ኡፍሱ፥ ሞረ ምአ ገራረ ጅሩ
ሁንዱማ፥ 4 ከሌ ለማን፥ ሞረ እሳንረ ጅሩ
እሰ ሙዲራ፥ ሞረ ትሩ እሰ ከሌ ወጅን
በኡስ ሀድኤሱ! 5 እልማን አሮን አከ
ቀልመ አነ ዋቀዮፍ እብዳን ጉበሜ፥ ፎሊ
ንሳ ገራ ጪብሱ ጎደኒ፥ ቆራን እዶ አርሳ
ረት ቀልመ ጉቡፍ ቦበኡ ሰነረት ሀጉብን!

6 «ኬናን ነምች ቀልመ አራራፍ አነ
ዋቀዮፍ ድኤሱ ኩን ከረ ቡሻዩ ኬሳ ኮር
ቤሰ ዮ ተኤ ዮኪስ ደልቱ ዮ ታቴ፥ ሆሪ
ሙዳ ሀንቀብኔ ሀተኡ! 7 ኬናን እን
ድኤሱ ኩን ጦባላ ሆላ ዮ ተኤ፥ ፉለ አነ
ዋቀዮ ዱረት ሀድኤሱ! 8 እን ሀርከሳ
መታ እሰ ቀልማፍ ድኤሴ ሰነረ ሀካኡ፥
ዱንካነ እት ወልገአን ሰነ ዱረት እሰ
ሀጎረኡ! እልማን አሮን ዲገ ሆሪ ቀለሜ
ሰና እዶ አርሳት ናኔሰኒ ሀፈጫሰን!
9 ቀልመ አራራ ከነራ፥ ቀልመ ጉበሜ
አነ ዋቀዮፍ ድአቱፍ፥ ጮመ ጦባላ
ሰና፥ ጮመ ዱቦሳስ ጉቱማት ሀመ ለፌ
ዱግዳት እት ባሴ፥ ሞረ ምአ ገራት
ኡፍሱ፥ ሞረ ምአ ገራረ ጅሩ ሁን
ዱማ፥ 10 ከሌ ለማን፥ ሞረ እሳንረ ጅሩ
እሰ ሙዲራ፥ ሞረ ትሩ እሰ ከሌ ወጅን
በኡስ ሀድኤሱ! 11 አከ አርሳ ምዳኒ
እብዳን ጉበሜ አነ ዋቀዮፍ ድአቱት
ሉብች እዶ አርሳረት ጉቤ ሀአርሱ!

12 «ኬናን ነምች ድኤሱ ኩን ሬቲ ዮ
ተኤ፥ ፉለኮ ዱረት ሀድኤሱ! 13 እን
ሀርከሳ መታ እሰ ቀልማፍ ድኤሴ ሰነረ
ሀካኡ፥ ዱንካነ እት ወልገአን ሰነ
ዱረት እሰ ሀጎረኡ! እልማን አሮን ዲገ
ሆሪ ቀለሜ ሰና እዶ አርሳት ናኔሰኒ ሀፈ
ጫሰን! 14 እሰራ ቀልመ እብዳን ጉበሜ
አነ ዋቀዮፍ ድአቱፍ፥ ሞረ ምአ ገራት
ኡፍሱ፥ ሞረ ምአ ገራረ ጅሩ ሁን
ዱማ፥ 15 ከሌ ለማን፥ ሞረ እሳንረ ጅሩ
እሰ ሙዲራ፥ ሞረ ትሩ እሰ ከሌ ወጅን
በኡስ ሀድኤሱ*! 16 ሞር ሁንድኑ ከንኮ
ዋን ተኤፍ፥ አከ አርሳ ምዳኒ እሰ እብ
ዳን ጉበሜ ፎሊንሳ ገራ ጪብሱት
ሉብች እዶ አርሳረት ጉቤ ሀአርሱ!
17 እሰን ሞረ ሁንዱማ፥ ዲገ ሁንዱ
ማስ፥ ሀንኛትና! ኩን እዶ ጅራቱን
ሁንዱማት ደሎቱኬሰን ሁንዱማ ኬሰ
ትስ ሴረተ በረበራን ዳበታ ተኤ ሀፉ እስ
ኒፍ ሀተኡ!» ጄዴ*።

*15. 2፡1 *17. 7፡23፥26

በቆና 4

አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድኤፈሙ

1ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 2«ነሞተ
እስራኤሊን፥ ‹ኤኙሌ ኡቱ ህንቤክን አቦሞ
ተኮ ኬሳ ቶኮረ ደርቤ ወንተ ዶወሜ ዮ
ሆጂቴ፥ 3እን አፊሳቲ የኬ፥ ጀረስ የከ
ሆጂቺሱ ሉበ እሰ ድበሜ ዮ ተኤ፥ ጩቡ
እሰ ሆጂቴ ሰናፍ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ
ድአቱፍ ቱንቱኖ ሙዳ ህንቀብኔ አነ ዋቀ
ዮፍ ሀድኤሱ! 4ቱንቱኖ ሰነ በልበለ ዱን
ካነ እት ወል ገአኒት አነ ዋቀዮ ዱረት
ሀድኤሱ! ሀርከሳ መታ ቱንቱንቻረ
ሀካኡ፥ ፉለኮ ዱረትስ እሰ ሀጎረኡ!
5ሉብች እን ድበሜ ሱን ዲገ ቱንቱንቻራ
ፉዴ፥ ዱንካነ እት ወል ገአን ሰነት አል
ሀገሉ! 6ቁበሳ ዲግቾ ጬጲ፥ ዲግቾራ ገር
ቶኮ ጎልጋ እሰ እዶ ሁንዱማ ጫላ ቁልቁ
ላአዳፍ እሰ ቁልቁላአ ገርገር ሀሩ ሰነ ገረ
ዱራቲን ስአ ቶርበ አነ ዋቀዮ ዱረት ሀፈ
ጫሱ! 7ሉብች ዲግቾራ ጋንፎተ እዶ
አርሳ እሰ ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሳ፥ አነ
ዋቀዮ ዱረት እጣነ ኡርጋአ እረት አርሰን
ሰናት ሀድቡ! ዲግቾ እሰ ሀፌ ሁንዱማሞ
ሚሎ እዶ አርሳ ቀልማ እሰ በልበለ ዱንካነ
እት ወል ገአኒ ዱረ ጅሩረት ሀደንገላሱ*!
8ሞረ ቱንቱኖ ሰበቢ ጩቡቲፍ አርሳ
ድአቴ ሰና ሁንዱማ፥ ሞረ ምአ ገራት
ኡፍሱ፥ ሞረ ምአ ገራረ ጅሩ ሁንዱማ፥
9ከሌ ለማን፥ ሞረ እሳንረ ጅሩ እሰ
ሙዲራ፥ ሞረ ትሩ እሰ ከሌ ወጅን በኡስ
እራ ሀባሱ! 10አኩመ እሰ ድብቾ ቀልመ
አራራፍ ድአቴራ ፉደሜ ሰናት ሉብች
እዶ አርሳ ቀልመ ጉበሙረት ጉቤ ሀአ
ርሱ! 11እን ጎጋ ቱንቱንቻ፥ ፎንሳ ሁን
ዱማ፥ መታሳፍ ሚለሳ፥ ምአ ገራሳፍ
ጩማሳ፥ 12ጉቱማሳ እዶ ቡፈታ ዱባ ለፈ
ዳራን እት ነምኡ እዶ እሰ አከ ሴራት
ቁላአ ጂደሙት ጌሴ፥ ቱላ ዳራረት እብደ
ቆራኒቲን ሀጉቡ*!

*6-7. 9፡9-10፤ በኡ 29፡12 *11-12. 8፡17፤
በኡ 29፡14

13«‹ጉቱማን ወልዳ እስራኤል ጩቡ
ሆጂቴ፥ አቦሞተኮ ኬሳ ቶኮረዩ ደርቤ፥
ዋን ጎቹን እሳፍ ህንታኔ ዮ ጎዴ፥ ዱብቾ
ያኢ ሰነ ዱረት ቤከማ ዮ ተኡ ደባቴዩ
የኬረ። 14ጩቡን ወልዳን ሆጂቴ ሱን
ዮሙ ቤከሙ፥ ያእቾ አርሳ ሰበቢ ጩቡ
ቲፍ ድአቱፍ ቱንቱኖ ቶኮ ሀድኤሱ! እሰ
በልበለ ዱንካነ እት ወል ገአንት ሀፍዱ!
15ጃርሶሊን ወልዳ ሰናስ ፉለኮ ዱረት ሀር
ከሳኒ መታ ቱንቱንቻረ ሀካአን፥ ፉለ አነ
ዋቀዮ ዱረት እሰ ሀቀለን! 16ሉብች እን
ድበሜ ሱን ዲገ ቱንቱንቻራ ፉዴ፥ ዱን
ካነ እት ወል ገአን ሰነት ሀገልቹ!
17ሉብች ቁበሳ ዲግቾ ጬጲ፥ ጎልግቾ ገረ
ዱራቲን ስአ ቶርበ አነ ዋቀዮ ዱረት ሀፈ
ጫሱ! 18ሉብች ጋንፎተ እዶ አርሳ፥ እሰ
ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሰ አነ ዋቀዮ ዱረ
ጅሩት ሀድቡ! ዲግቾ እሰ ሀፌ ሁንዱማሞ
ሚሎ እዶ አርሳ ቀልማ እሰ በልበለ ዱንካነ
እት ወል ገአኒ ዱረ ጅሩረት ሀደንገላሱ!
19ሞረ ቱንቱንቻ ሁንዱማ ባሴ፥ እዶ አር
ሳረት ጉቤ ሀአርሱ! 20ቱንቱኖ ከነ አኩመ
ቱንቱኖ እሰ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድኤ
ፈሜ ሰና ሀጎዱ! አከስትስ ሉብች ጀራፍ
ሀአራርሱ! ጩቡንሳኒስ እንዲፈማፍ።
21ኩን አርሳ ሰበቢ ጩቡ ወልዳቲፍ ድአቱ
ዋን ተኤፍ፥ ቱንቱንቾ እዶ ቡፈታ ኬሳ
ገድ ሀባሱ! አኩመ ቱንቱኖ እሰ ዱራ ሰነ
ጉቤትስ ሀጉቡ!

22«‹ጉዳን ብያ ቶኮ ኡቱ ህንቤክን
ጩቡ ሆጂቴ፥ አቦሞተ አነ ዋቀዮ ጎፍታሳ
ኬሳ ቶኮረዩ ደርቤ፥ ዋን ጎቹን እሳፍ ህን
ታኔ ጎዴ ዮ የኬ፥ 23ጩቡን እን ሆጂቴ
ዮሙ እሰት ቤክስፈሙ፥ ሬኦተ ኬሳ ኮር
ቤሰ ሙዳ ህንቀብኔ አርሳ ሀድኤሱ! 24ኩን
አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ ዋን ተኤፍ፥
ነምቾ ሀርከሳ መታ ኮርቤስቻረ ሀካኡ!
ፉለኮ ዱረት እዶ እት ቀልም ጉበሙ ቀለ
ሙትስ እሰ ሀጎረኡ! 25ሉብች ዲገ ኮር
ቤሰ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቴ ሰናራ
ቁበሳቲን ፉዴ፥ ጋንፎተ እዶ አርሳ እሰ
ቀልም እረት ጉበሙት ሀድቡ! ዲገ እሰ
ሀፌሞ ሚሎ እዶ አርሳ ቀልማረት ሀደንገ
ላሱ! 26ሞረ ኮርቤስቻ ሁንዱማሞ አኩመ
ሞረ እሰ ከን አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአ
ቴት እዶ አርሳረት ጉቤ ሀአርሱ! አከስት
ሉብች እሳፍ ሀአራርሱ፥ ነምቻፍስ ጩቡ
ንሳ እንዲፈመ።

27«‹ሰበ ብየ ሰና ኬሳ ነምን ቶኮ ኡቱ
ህንቤክን አቦሞተኮ ኬሳ ቶኮረዩ ደርቤ፥ ዋን
ጎቹን እሳፍ ህንታኔ ጎዴ ዮ የኬ፥ 28ጩቡን
እን ሆጂቴ ዮሙ እሰት ቤክስፈሙ፥ ጩቡ
እሰ ሆጂቴ ሰናፍ ሬቲ ደልቱ ሙዳ ህንቀብኔ

አርሳ ሀድኤሱ! 29ሀርከሳ መታ ሬቲ አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቴ ሰናረ ሆካኡ! አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ ከነ እዶ እት ቀልም
ጉበሙ ቀለሙት ሀጎረኡ! 30ሉብች ዲገ ሬቲ
ሰናራ ቁበሳቲን ፉዴ፥ ጋንፎተ እዶ አርሳ እሰ
ቀልም እረት ጉበሙት ሀድቡ! ዲገ እሰ ሀፌ
ሁንዱማሞ ሚሎ እዶ አርሳ ሰነረት ሀደንገ
ላሱ! 31አኩመ ሞር አርሳ ቀልመ አራራፍ
ድአቴ ሰና በኤት፥ ሞረሼ ሀባሱ! ሉብች
አርሳ ኡርጋን ፎሊንሳ ገራ ጪብሱ ጎዴ እዶ
አርሳረት አነ ዋቀዮፍ ጉቤ ሀአርሱ! አከስት
ሉብች እሳፍ ሀአራርሱ! ነምቻፍስ ጩቡንሳ
እንዲፈመ።

32 «‹እን አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ
ጦባላ ሆላ ዮ ድኤሴ፥ ሆላ ደልቱ ሙዳ ህን
ቀብኔ ሀፍዱ! 33ሀርከሳስ መታ ሆላ አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቴ ሰናረ ሆካኡ! አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ ከነ እዶ እት ቀልም
ጉበሙ ቀለሙት ሀጎረኡ! 34ሉብች ዲገ ሆላ
አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቴ ሰናራ ቁበሳቲን
ፉዴ ጋንፎተ እዶ አርሳ እሰ ቀልም እረት
ጉበሙት ሀድቡ! ዲገ እሰ ሀፌ ሁንዱማሞ
ሚሎ እዶ አርሳ ሰነረት ሀደንገላሱ! 35አከ
ሞር ሆላ አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቴ ሰና
በኤት፥ ሞረ ሆለቲ ሀባሱ! ሉብች ሞረ ሰነ
እዶ አርሳ ቀልም እት አነ ዋቀዮፍ ጉበሙረት
አናፍ ጉቤ ሀአርሱ! አከስት ሉብች ነምቸ
ጩቡ ሆጄቴ ሰናፍ ሀአራርሱ! ነምቻፍስ
ጩቡንሳ እንዲፈመ።

ቦቆና 5

አርሳን ሰበቢ ጩቡ የከ አተሚቲፍ አከ ድኤፈሙ ዱበቹሳ

1 «‹ነምን ቶኮ ከክሲፈሜ ዮሙ ጋፈ
ተሙ ወንተ አርጌፍ ወንተ ቤኩ ዱጋ በኡ
ድዱሳቲን ጩቡ ዮ ሆጄቴ፥ የከሳት
እንጋፈተመ። 2ነምን ቶኮ ረቀ ብኔንሶተ
ወረ ጡራኦት እላለመኒ፥ ረቀ ሆሪ ወረ
ጡራኦት እላለመኒ፥ ረቀ ሙኙቃ ወረ
ጡራኦት እላለመኒ ዮ ቱቄ፥ እን አፊሳቲ
ጡራኡሳ ዮ ቤኩ ደባቴዩ ጡራአ ተኤረ፥
በሌሴረስ። 3ነመ ጡራአ አከሱመስ ዋኑመ
ጡራአ እሰ ጎዱ ሁንዱማ ኬሳ ቶኮዩ ኡቱ
ህንቤክን ዮ ቱቄ፥ ወንት እን ቱቄ ሱን
ጡራአ ተኡሳ ዮሙ በሩ የከ እሰት
እንተአ*። 4ነምን ቶኮ ጋሪ ጎቹፍ ዮኪስ
ሀማ ጎቹፍ ያደ መሌ አፉንሳቲን ዱበቴ
አሪቲዳን ዮ ከከቴ፥ ወንተ ከከቴ አሪቲዳን
ዱበቴ ሰነ ኬሳ ቶኮሌ ኡቱ ህንቤክን ዮ
ጎዴዩ፥ ዮሙ እሰ በሩ የከ እሰት እንተአ።
5ነምን እሳን ከነ ኬሳ እሰ ቶኮንሌ የኩ
ጩቡሳ ሀህመቱ! 6ጩቡ እሰ ሆጄቴ ሰና
ፍስ አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ ቡሻዬ ኬሳ
ሆላ ጎሮምቲ ዮኪስ ሬቲ ጎሮምቲ አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ ጎዴ አነ ዋቀዮፍ
ሀድኤሱ! ሉብችሞ ዋኤ ጩቡሳቲፍ ነም
ቻፍ ሀአራርሱ!

*3. ለኮ 19፡13፥20

7 «‹ነምች ጩቡ እሰ ሆጄቴ ሰናፍ
አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱፍ ጦባላ ሆላ
ድኤሱ ዮ ደደቤ፥ ጉጌ ሆራ ለመ ዮኪስ
ጉጌ እሼ ካን ሶሶኬ ለመ፥ ቶኮ አርሳ ሰበቢ
ጩቡቲፍ፥ ቶኮሞ ቀልመ ጉበሙፍ አነ
ዋቀዮፍ ሀድኤሱ*! 8እን ሉብቾ እሰ ዱራን
ዱርሴ አርሳ እሰ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቴ
ሰነ ድኤሱት እሳን ሀፍዱ! እንሞ ሞርመ
ምጪሬ ሀጩብሱ መሌ እራ ህንኩትን!
9እን ዲገ አርሳ እሰ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቴ
ሰናራ ፉዴ፥ ጭናቾ እዶ አርሳት ሀፈ
ጫሱ! አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቴ ዋን
ተኤፍ፥ ዲገ እሰ ሀፌሞ ሚሎ እዶ አርሳ
ረት ሀጡፋርሱ! 10እሼ ለመፋሞ አኩመ
ዱር ህመሜት ቀልመ ጉበሙፍ ሀድኤሱ!
ሉብች ዋኤ ጩቡ እሰ እን ሆጄቴ ሰናፍ
ነምቻፍ ሀአራርሱ! ነምቻፍስ ጩቡንሳ
እንዲፈመ።

*7. 12፡6-8

11 «‹ነምች ጩቡ ሆጄቴ ሱን አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ ጉጌ ሆራ ለመ
ዮኪስ ጉጌ እሼ ካን ሶሶኬ ለመ ድኤሱ ዮ
ደደቤሞ፥ አርሳሳቲፍ ዳኩ ቀመዲ በኤሳ
ኤፉ ቶኮ ኬሳ ሀርከ ኩርነፉ ሀድኤሱ!
ኬናን ኩን አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ
ዋን ተኤፍ፥ ደዳ ኤጀርሳ ኡቱ እት ህንነ
ቅን፥ እጣነስ ኡቱ እት ህንደበልን፥ 12አከ
ሱመት ሉብቾት ሀጌሱ! ዳከች አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ ዋን ተኤፍ፥
ሉብች እሰራ ከበላ ቶኮ ጉቱ ፉዴ፥ ሴና
ዳፍ አከ ተኡት ቀልመ አነ ዋቀዮፍ እብ
ዳን ጉበሙ ጎዴ እዶ አርሳረት ጉቤ
ሀአርሱ! 13ሉብች ጩቡ ነምች ሆጄቴ
ኬሳ እሰ ከሚፍዩ አከስት እሳፍ ሀአራ
ርሱ! ነምቻፍስ እንዲፈመ፤ አርሳ እብዳን
ጉበሙዳፍ ድአቴ ሰነራ እን ሀፌሞ አኩመ
ኬና ምዳኒት ሉብቻፍ ሀተኡ!› ጄድ!»
ጄዴ*።

*13. 2፡3

አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድኤፈሙ

14 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 15«ነምን
ቶኮ ያደ መሌ ወንተ አነ ዋቀዮፍ ቁልቁላአ
ተአን በሌሱዳን ዮ የኬ፥ አርሳ ሰበቢ የካ
ቲፍ ድአቱፍ ከረ ቡሻዩ ኬሳ ኮርቤስ ሆላ
ሙዳ ህንቀብኔ አነ ዋቀዮፍ ሀድኤሱ!
ከነስ ግተ አከ ጎዶ ቁልቁላአት እቲን ሸለ
ገሙት አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱፍ አት
እት ሸለግዴት ሀባሱ! 16ወንተ ቁልቁላአ
ተአን ሰነ ኬሳ እሰ በሌሴ እዶ ሀቡሱ!
ገቲሳ ኬሳ ሀርከ ሸን ኬሳ ሀርከ ቶኮ እት
ደበሌ ሉብቾት ሀኬኑ! ሉብችሞ ኮርቤስ
አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ ሰናን ሀአራር
ሱፍ! ነምቻፍስ ጩቡንሳ እንዲፈመ።

17 «ነምን ቶኮ ጩቡ ሆጄቴ፥ አቦሞ
ተኮ ኬሳ ቶኮረዩ ደርቤ ዋን ጎቹን እሳፍ
ህንታኔ ዮ ጎዴ፥ ከነስ ኡቱ ህንቤክን ዮ
ጎዴዩ የኬረ፥ የከሳትስ እንጋፈተመ።
18እን ከረ ቡሻዩ ኬሳ ኮርቤስ ሆላ ሙዳ
ህንቀብኔ፥ ግተ አት ሸለግዴት አርሳ
ሰበቢ የካቲፍ ድአቱፍ ገረ ሉብቻት
ሀፍዱ! ሉብችሞ ዋኤ በሌሳ ወላሉማሳቲ
እሰ እን ኡቱ ህንቤክን እረ ደደርቤ ሰናፍ
ሀአራርሱፍ! ነምቻፍስ ጩቡንሳ
እንዲፈመ። 19ነምች ዱጉማን አነ ዋቀዮን
ዋን የኬፍ፥ ኩን አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአ
ቱደ» ጄዴ።

ቦቆና 6

አርሳ በሌሳ ገራገራቲፍ ድአቱ

1 አመስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ 2«ነምን
ጩቡ ሆጄቴ፥ አነ ዋቀዮት በሌሴ ዮ የኬ፥
ወንተ ህርያንሳ እማና ዮኪስ ቀብሲሳፍ
እት ኬኔ ፉዴ ዮ ሃሌ ዮኪስ ህርያሳ ዮ
ሳሜ ዮኪስ ዮ ጩንቁርሴ፥ 3ወንተ በዴ
ቶኮ አርገቴ ዋኤሳቲፍ ዮ ሶቤ ዮኪስ ሶባን
ዮ ከከቴ፥ ወንተ ነምን ጎዴ እቲን ጩቡ
ሆጄቱ ሁንዱማ ኬሳ እሰ ቶኮንሌ ዮ የኬ፥
4አከ ከነትስ ጩቡ ሆጄቴ በሌሳ ዮ ጎደቴ፥
እን ወንተ ሳምቻን ፉደቴ ዮኪስ ወንተ
ጩንቁርሱዳን ነመራ ፉደቴ ሀዴብሱ! አከ
ሱመሞ ወንተ እማና እሰ ብረ ቱሬ ዮኪስ
ወንተ ለፉ አርገቴ፥ 5ወንተ ሃሌ ሶባን
ከከቴ ሁንዱማ ጉቱማት እዶ ሀቡሱ! ጋፈ
ሰበቢ የከሳቲፍ አርሳ ድኤሱ፥ ገቲሳ ኬሳ
ሀርከ ሸን ኬሳ ሀርከ ቶኮ እት ደበሌ አባ
ሆሪቲፍ ሀኬኑ! 6እን ከረ ቡሻዩ ኬሳ ኮር
ቤስ ሆላ ሙዳ ህንቀብኔ፥ ግተ አት ሸለግ
ዴት አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱፍ ገረ ሉብ
ቻት ሀፍዱ! 7ሉብችሞ ዋኤ እሰ ነምች
ፉለኮ ዱረት ሆጄቴ እቲን የኬ ሰነ ሁንዱ
ማፍ እሳፍ ሀአራርሱ! ነምቻፍስ ጩቡንሳ
እንዲፈመ» ጄዴ*።

*1-7. ለኮ 5፡5-8፤ በኡ 22፡7-15

ቀልመ ጉበሙፍ ሴር ኬነሙሳ

8 ዋቀዮ ሙሴዳን፥ 9«ሴረ ቀልም
ጉበሙ እት ድአቱ አከ ከነት ፉፌ ጅሩት
አሮኒፍ እልማንሳ አቦም! ቀልም ጉበሙ
ሀልከን ጉቱ ሀመ ገነማት እብደ እዶ አር
ሳረ ሀታኡ! እብድ እዶ አርሳስ እት ቦበአ
ሀቡሉ! 10ሉብች ኡፈተሳ እሰ ቁንጩ
ተልባራ ደአሜፍ ፍዶሳ እሰ ደግነት አኑ
እሰ ቁንጩ ተልባራ ሆጄተሜ ኡፈቴ፥
ዳራ ቀልመ ጉበሙ እሰ እዶ አርሳራ ሰነ
ፉዴ፥ እዶ አርሳ ቡኬ ሀካኡ! 11ከነ
ቦዴሞ ኡፈተሳ አፍራ ባሴ ኡፈተ ከን
ብራ ኡፈቴ ዳራ ሰነ እዶ ቡፈታ ዱበት
እዶ እሰ አከ ሴራት ቁላአ ጄደሙት
ሀጌሱ! 12እብድ እዶ አርሳራ እቱመ ፉፌ
ሀቦበኡ መሌ ህንዳምን! ሉብች ገነመ
ገነመ ቆራን እት ደበሌ፥ ቀልመ ጉበሙስ
ቆራንቸረ ተሬ ገልቼ፥ ሞረ ሆሪ ቀልመ
አራራፍ ድአቱ እሰረት ጉቤ ሀአርሱ!
13እዶ አርሳረት እብድ እቱመ ፉፌ ሀቦ
በኡ መሌ ህንዳምን!

ኬና ምዳኒፍ ሴር ኬነሙሳ

14 «ሴር ኬና ምዳኒ ከነት ፉፌ ጅረ፤
እልማን አሮን ወር ሉቦትን ፉለ ዱረ እዶ
አርሳት ፉለ አነ ዋቀዮ ዱረት ኬና ምዳኒ
ሀድኤስን! 15ሉብች ዳኩ ቀመዲ በኤስ
እሰ ኬና ምዳኒፍ ድአቴራ ከበላ ቶኮ ደዳ
ኤጄርሳሳፍ እጣነ እሰ ኬና ምዳኒ ሰነረ
ጅሩ ሁንዱማ ወጅን፥ ፎሊ ገራ ጪብሱ
ሴናዳፍ አከ ተኡት አነ ዋቀዮፍ እዶ አር
ሳረት ጉቤ ሀአርሱ! 16እን እራ ሀፌሞ
እዶ ቁላአት መጥኖንሳ ሀኛተሙ! አሮኒፍ
እልማንሳ ኦብዲ ዱንካነ እት ወልገአን
ኬሰት እሰ ሀኛተን! 17እን ራጭቲ መሌ
ሀቶልፈሙ! አን አርሳ እብዳን ጉበሜ
አናፍ ድኤፈሙራ ቆደሳኒት ጄዴ ዋነን
ኬኔፍ፥ አኩመ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ
ድአቱፍ አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ እን

ሁንዱማረ ቁልቁላአደ። 18ሰኚ አሮን ኬሳ
ዲር ሁንድኑ ኣርሳ እብዳን ጉበሜ አነ ዋቀ
ዮፍ ድአቱራ ሀኛቱ! ኩን ደሎታ ሀመ
ደሎታት ሴረ በረበራ እስኒፍ ሀተኡ!
ኣርሳ ከነ ከን ቱቁ ሁንድኑ ቁላአ እንተአ»
ጇዴ።

19 እት ፉፌ ዋቀዮ ሙሴዳን፥
20«ኬናን ኣሮኒፍ እልማንሳ ጋፈ ድበመን
ድኤሰን አከ ከነት ፉፌ ጅሩደ፤ ኬና
ምዳኒ እሰ ዱሮ ሁንዱማ ድአቱፍ ዳኩ
ቀመዲ እሰ በኤሰ ኤፉ ቶኮ ኬሳ ሀርከ
ኩርነፉ ወለካ ገነመ፥ ወለካሞ ገልገለ ሀድ
ኤሰን! 21ዳከቸስ ደዳ ኤጇርሳቲን ሱኩ
መኒ ቤዴረት ሀቶልቸን! ኬና ምዳኒ እሰ
ቶልፈሜ ሰነ ጨጨብሰኒ እሰ ፎሊንሳ ገራ
ጪብሱ ዋቀዮፍ ሀድኤሰን! 22ኬናን ኩን
ጉቱማት ሀጉበሙ! እልማን ኣሮን ኬሳ
ሉብቸ እን እዶ አባሳቲ ቡኡዳፍ ድበሙስ
አከሱመ ሀጎዱ! ኩን አነ ዋቀዮፍ ሴረ በረ
በራት። 23ኬናን ምዳኒ ሉብን ድኤሱ ጉቱ
ማት ሀጉበቱ መሌ ህንኛተምን!» ጇዴ።

ኣርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ

24 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ 25«ሴረ
ኣርሳን ሰበቢ ጩቡ እት ድአቱ አከ ከነት
ፉፌ ጅሩት ኣሮኒፍ እልማንሳት ህም!
ኣርሳን ሰበቢ ጩቡቲፍ ድኤፈሙ ሁንዱ
ማረ ቁልቁሉ ዋን ተኤፍ፥ እዶ እት ሆሪን
ቀልመ ጉበሙፍ ድአቱ ጎረአሙት፥
ሆሪን ኣርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ ፉለኮ
ዱረት ሀጎረአሙ! 26ሉብቸ እን ዋኤ
ጩቡቲፍ እሰ ድኤሴ እዶ ቁላአት ሀኛቱ!
ኦብዲ ዱንካነ እት ወልገአኒ ኬሰት ፎንቸ
ሀኛተሙ! 27ነምን ፎን ኣርሳ ከና ቱቁ
ሁንድኑ ቁላአ እንተአ፤ ዲግንሳ ኡፈተት
ዮ ፈጨኤ፥ እዶን እን እት ፈጨኤ ሱን
እዶ ቁላአት ሀሚጨሙ! 28ቆዳን ፎንቸ
እት አፌለሜ ቆዳ ሱጴ ዮ ተኤ ሀጨቡ!
ቆዳ ስቢለ ዲማራ ሆጇተሜት ዮ አፌለሜ
ገሩ ሶፈሜ ብሻኒን እራ ሀድቀሙ!
29ቀልም ሱን ሁንዱማረ ቁላአ ዋን
ተኤፍ፥ ማቲ ሉቦታ ኬሳ ዲር ሁንድኑ
እሰቲ ሀኛተን! 30ኣርሳን ሰበቢ ጩቡቲፍ
ድአቴ፥ ዲግንሳሞ አራረ ጎቼፍ ዱንካነ
እት ወልገአን ኬሳ እዶ ቁላአት አል ገል
ፈሜ፥ እብዳን ሀጉበሙ መሌ ህንኛተ
ምን!

ቦቆና 7

ኣርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ

1«ኣርሳን ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ ሁንዱ
ማረ ቁልቁሉ ዋን ተኤፍ፥ ሴር እን እቲን
ድአቱ ከነት ፉፌ ጅረ*፤ 2ኣርሳን ሰበቢ
የካቲፍ ድኤፈሙ እዶ ቀልም ጉበሙ እት
ቀለሙት ሀቀለሙ! ዲግንሳስ እዶ አርሳት
ናኔፈሜ ሀፈጪፈሙ! 3ሞርሳ ሁንድኑ
ሀድኤፈሙ፤ እሰ ኣርሳፍ ድአቴ ሰነራ
ጮምን ዱቦሳ፥ ሞር ምአ ገራት ኡፍሱ፥
4ከሌን ለማን፥ ሞር እሳንረ ጅሩ እን
ሙዲራ፥ ሞር ትሩ እን ከሌ ወጅን በኡስ
ሀድኤፈሙ! 5እን ኣርሳ ሰበቢ የካቲፍ
ድአቱ ዋን ተኤፍ፥ ሉብቸ አከ አርሳ እብ
ዳን ጉበሜ ዋቀዮፍ ድአቱት እዶ አርሳረት
ጉቤ ሀአርሱ! 6ማቲ ሉቦታ ኬሳ ዲር ሁን
ድኑ እሰቲ ሀኛቱ! እን ሁንዱማረ ቁልቁሉ
ዋን ተኤፍ፥ እዶ ቁላአት ሀኛተሙ*!

*1. 6፡17 *6. 6፡18-23

7«ኣርሳን ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ
አኩመ ኣርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱት፥ ሴር
ሳኒስ ቶከቹመ፤ ፎን ኣርሳ ከነ ለማኒ ሉበ
እሰ እቲን አከ አራር ቡኡ ጎዴፍ ሀተአን!
8ሉብን ሆሪ ነምን ቀልመ ጉበሙፍ ፍዴ
ድኤሱ፥ ጎጋ ሆሪ እሰ ቀልመ ጉበሙፍ
ድኤሱ ሰና አፌሳቲ ሀፉደቱ! 9ኬናን
ምዳኒ እን እዶ እብዳረት፥ ኤሌረት ዮኪስ
ቤዴረት ቶልፈሙ ሁንድኑ ሉበ እሰ ኣርሳ
ድኤሱ ሰናፍ ሀተኡ! 10ኬናን ምዳኒ ሁን
ድኑ እን ደዳዳን ሱኩመሜ፥ እን ደዳ ህን
ቀብኔስ እልማን ኣሮን ሁንዱማፍ ወሉመ
ቅጤደ።

ሴረ ቀልመ አራራ

11«ሴር ቀልም አራራ አነ ዋቀዮፍ
እት ድኤፈሙ ከነት ፉፌ ጅረ፤ 12ነምን
ገለተ ገልቼፍ ኣርሳ ዮ ድኤሴ፥ ኣርሳ
ገለታ ከና ወጅን ብጥሌ ህንቡካእን ደዳዳን
ሱኩመሜ፥ መጥኖ ሀጺ ደዳን እረ
ድበሜ፥ ብጥሌ ዳኩ በኤሰሳራ ደዳዳን
በኤሰ ሱኩመሜ ቶልፈሜ ሀድኤሱ!
13ብጥሌ ከነ ቡኬትስ አርሳሳቲፍ ቡዴነ
ቡካአ ኣርሳ ገለታ እሰ ከን ቀልመ አራራሳ
ወጅን ሀድኤሱ! 14ኣርሳ ድአቴ ሁንዱ
ማራ መታ መታ ፉዴ፥ ኣርሳ አነ ዋቀዮፍ
ሶቾፈሙ ጎዴ ሀድኤሱ! ኩን ከን ሉብቼ
እሰ ዲገ ቀልመ አራራ ፈጪሴ ሀተኡ።

15 ፎን ሆሪ አርሳ ገለታ እሰ ከን ቀልመ
አራራሳ ሱን ጋፉመ ድአቴ ሰነ ሀኛተሙ
መሌ፥ እሰራ ወንት ቶኮሌ ሀመ ቦሩምታት
ህንሀፍን* ! *15. 22፡30

16 «ኬናን ሱን ኬና ወሬጋ ዮኪስ አርሳ
ነምን ጃለለሳቲን ድኤሱ ዮ ተኤ ገሩ፥
ጋፉመ ድኤፈሜ ሰነ ሀኛተሙ! ወንት
እራ ሀፌስ ቦሩምታሳ ሀኛተሙ* ! 17 ፎን
ቀልመ አርሳ ሰነራ ሀፌ ሱን ጋፈ ጉያ
ሰደፉ እብዳን ሀጉበሙ! 18 ፎን ቀልመ
አራራፍ ድአቴ ሱን ጋፈ ጉያ ሰደፉ ዮ
ኛተሜ፥ ኬናን ነምቻ ህንፉደተሙ፥ ህን
ለካአሙፍስ፤ እን ወንተ ጪጋስሳ ዋን
ተኤፍ፥ ነምን እሰ ኛቴስ የከሳት እንጋፈ
ተመ! *16. 19፡6

19 «ፎን ወንተ አከ ሴራት ጡራአ
ተኤ ሁንዱማት ቡኡ እብዳን ሀጉበሙ
መሌ ህንኛተምን! ፎን እሰ ከን ብራሞ
ነምን አከ ሴራት ቁላአ ተኤ ሁንድኑ
ሀኛቱ! 20 ነምን አከ ሴራት ኡቱ ቁላአ
ህንተእን ጡራኡማሳ ባቴ ፎን አርሳ
ቀልመ አራራ አነ ዋቀዮፍ ድአቱራ ኛቱ
ገሩ፥ ሰበሳ ኬሳ ባፈሜ ሀበሌፈሙ!
21 ነምን ጡራኡማ ነማ ዮኪስ ከን ሆሪ
ቂኤ፥ ከን ሙኙቃ፥ ዋኑመ ጡራአ ተኤ
ኬሳ ቶኩመትዩ ቡኤ፥ ፎን አርሳ ቀልመ
አራራ አነ ዋቀዮፍ ድአቱራ ኛቱ ሁንድኑ
ሰበሳ ኬሳ ባፈሜ ሀበሌፈሙ!» ጂዴ።

22 ዋቀዮ እት ፉፌ ሙሴዳን፥ 23 «አት
እስራኤሎተት፥ ‹ሞረ ቆትዮ፥ ከን ሆላ
ዮኪስ ከን ሬቲ ህንኛትና! 24 ሞረ ሆሪ አፊን-
ዱኤ ዮኪስ ሆሪ ብኤንስ ጫካ ቀቤ አጂሴ
ህንኛትና! ገሩ ዋን ብራ እቲን ጎደቹ እንደን
ዴሱ። 25 ነምን ሞረ ሆሪ ቀልመ አነ ዋቀዮፍ
ጉበሜ ድአቱ ሰና ኛቱ፥ ሰበሳ ኬሳ ባፈሜ
ሀበሌፈሙ! 26 እዶ ጅራተን ሁንዱማት ዲገ
ከን ተኤ ሁንዱማ ከን ሆሪ፥ ከን አላቲ፥ ከን
ስምብራስ ቶኮሌ ህንኛትና! 27 ዲገ ከን ተኤ
ሁንዱማ ነምን ኛቱ ሰበሳ ኬሳ ባፈሜ ሀበሌ
ፈሙ!› ጂዲ ህም!» ጂዴ።

ገአ ሉባፍ ኬነሙ

28 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ 29 «አት
እስራኤሎተት፥ ‹ነምን ቀልመ አራራሳ
አነ ዋቀዮፍ ድኤሱ፥ ቀልመ አራራ ሰነራ
ፉዴ፥ አርሳ አዳ አናፍ ሀድኤሱ! 30 እን
ቀልመ አነ ዋቀዮፍ እብዳን ጉበሜ ድአቱ
ሀርከሳቲን ሀፍዱ! ሞረ ሀንደራፉ ወጅን
ሀፍዱ! ሀንደራፍቸስ አርሳ ሶቾፈሙፍ
ፉለኮ ዱረት ሀድኤሱ! 31 ሉብቾ ሞረ ሰነ
እዶ አርሳረት ጉቤ ሀአርሱ! ሀንደራፍቾ
ገሩ አሮኒፍ እልማንሳፍ ሀተኡ! 32 ቀልመ
ኬሰን እሰ አራራፍ አርሳ ድኤስተንራ ሉከ
ምርጋ አከ አርሳ ሶቾፈሙት ሉብቻፍ
ኬና! 33 እልማን አሮን ኬሳ እን ዲጋፍ ሞረ
ሆሪ ቀልመ አራራ ሰነ አርሳ ጎዴ ድኤሱ
ቆደሳ ሉከ ምርጋ ሀፉደቱ! 34 አን ቀልመ
አራራሳኒ እሰ እስራኤሎትን አርሳ ድኤሰ
ንራ ሀንደራፉፍ ሉከ እሰ አርሳ ሶቾፈሙፍ
ድአቱ ፉዴ፥ አሮን ሉብቻፍ እልማንሳ
ቲፍ ኬኔረ፤ ኩንስ እጆሌ እስራኤሊፍ ሴረ
ዳበታደ። 35 ኩን ገአ ጉያ አሮኒፍ እልማንሳ
ድበመኒ ሉበ ተአኒ አነ ዋቀዮፍ ሆጄቹዳፍ
ድኤፈመንት፥ ቀልመ እብዳን ጉበሜ
አናፍ አርሳ ድኤፈሙራ እሳኒፍ ኬነሜደ።
36 ከነ አን ዋቀዮ ጋፈ እሳን ድበመንን
እስራኤሎትን አከ እሳኒፍ ኬነን አቦሜ፤
ኩንስ ደሎተ ሁንዱማ ኬሰት ሴረተ በረበ
ራቲን እሳኒፍ ኬነሜረ› ጂዲ ህም!»
ጂዴ።

37 ሴር ቀልመ ጉበሙ፥ ሴር ኬና
ምዳኒ፥ ሴር አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ
ድአቱ፥ ሴር አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ፥
ሴር አርሳ ኤባፍ ድአቱ፥ ከን ቀልመ አራ
ራስ እሰ ከነ። 38 ኩን እሰ ዋቀዮ ቱሉ ሲና
ረት ሙሴ አቦሜደ፤ ዋቀዮ ጋፈስ
እስራኤሎትን ሲና ለፈ አና ኬሰት አርሳ
ሳኒ አከ እሳፍ ድኤሰን አጀጄ ቱሬ።

ቦቆና 8

ድበሙ ሉቦታ

(በኡ 29፡1-37)

1 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ 2 «አሮንን፥
እልማንሳ፥ ኡፈተ፥ ደዳ ድበታ፥ ቱን
ቱኖ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ ኮር
ቤዩ ሆላ ሰነ ለማን ጉንዶ እሰ ቡዴነ
ህንቡካእን ባቱ ወጅን ፍድ! 3 ወልዳስ
ጉቱማት በልበለ ዱንካነ እት ወል ገአኒ
ዱረት ወልት ቀብ!» ጂዴ። 4 ሙሴንስ
አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜ ጎዴ፤ ወልዳንስ
በልበለ ዱንካነ እት ወል ገአኒ ዱረት
ወልት እንቀበሜ።

5 ከነ ቦዴ ሙሴን ወልድቻን፥ «ወንት
ዋቀዮ አቦሜ ከነት ፉፌ ጅረ» ጂዴ።

6 ሙሴን ዮሙስ አሮኒፍ እልማንሳ ፍዴ
ብሻኒን ደግነ እሳን ድቄ። 7 አሮንት ክታ
ኡፍሴ፥ ሙዲሳትስ ሰበተ ህዴ፥ ቆሎ፥
ድረተ ፉለ ዱራ እት ድሬ፥ ህደተ ድረ
ትቸ እሰ ወር ሀርከ-ቶሌዪን ደአኒን፥ ድረ
ትቸ ጀቤሴ እት እንህዴ። 8 ቆሜ አከ
ጋቸና እት ኡፍሴ፥ ኮሮጀ ቆሜ ሰና
ኬሰሞ ኡሪሚፍ ቱሚምን ካኤ*። 9 አኩመ
ዋቀዮ እሰ አቦሜት መረተ መታሳት
መሬ፥ ጎንፎ ቊላአ እሰ ወንተ አከ ደራራ
ወርቄራ ሆጀተሜ፥ መረተ ሰነረት ገረ ፉለ
ዱራቲን እንቀብሲሴ*።

*8· በኡ 28፡30 *9· በኡ 28፡36-38

10 ዮሙስ ሙሴን ደዳ ድበታ ፉዴ፥
ዱንካነ እት ወል ገአኒፍ ዋን እሰ ኬሰ ጅሩ
ሁንዱማ ድቤ እሳን ቊልቊሌሴ፥ 11 ደዳ
ድበታ ሰነራ ስአ ቶርበ እዶ አርሳት
እንፈጫሴ፤ እዶ አርሳፍ ምአሳ ሁንዱማ፥
ወጪተሳፍ ጀሊቲሳስ ቊሌሱዳፍ እንድቤ።
12 አሮንን ቊሌሱዳፍ ደዳ ድበታራ መታሳ
ረት ደንገላሴ እሰ እንድቤ። 13 ዮሙስ እን
አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜት እልማን አሮን
ፍዴ ክታ እት ኡፍሴ፥ ሙዲሳኒት ሰበተ
ህዴ፥ መረተስ መታሳኒት እንመሬ።

14 ሙሴን ከነ ቦዴሞ ቱንቱኖ አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ እንፍዴ፤ አሮኒፍ
እልማንሳሞ ሀርከሳኒ መታ ቱንቱንቸ አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቴረ እንካአን። 15 እን
ቱንቱንቸ ቀሌ፥ ዲገ ቱንቱንቻ ፉዴ፥
ቊበሳቲን ጋንፎተ እዶ አርሳረ ጅረንት
ናኄሴ ድቤ፥ እዶ አርሳ ሰነ ቊሌሴ ዲገ እሰ
ሀፌስሞ ሚሎ እዶ አርሳረት ደንገላሴ፥
እሰረት አራረ ቡሱዳፍ እሰ እንቊሌሴ።
16 አከሱመሞ ሞረ ምአ ገራ ሁንዱማፍ
ሞረ ትሩ፥ ከሌ ለማኒፍ ሞረ ከሌረ ጅሩ
ፉዴ እዶ አርሳረት ጉቤ አርሴ። 17 ጎጋዳፍ
ፎን ቱንቱንቻ ገሩ ጩማሳ ወጅን አኩመ
ዋቀዮ እሰ አቦሜት እዶ ቡፈታ ኬሳ አለ
ባሴ እብዳን ጉቤ።

18 እን እት ፉፌ ኮርቤሰ ሆላ እሰ
ቀልመ ጉበሙፍ ድአቱ ሰነ እንፍዴ፤ አሮ
ኒፍ እልማንሳሞ ሀርከሳኒ መታ ኮርቤስቻረ
እንካአን። 19 ዮሙስ ሙሴን ኮርቤስቸ
ጎረኤ፥ ዲግቸ እዶ አርሳት ናኄሴ
እንፈጫሴ። 20 ከነ ቦዴስ ኮርቤስቸ ቡአ
ቡአሳት ኩኩቴ፥ መታ ኮርቤስቻፍ እሰ
ቡአ ቡአሳት ኩኩተሜ ሞረሳ ጉቤ
እንአርሴ። 21 መኟኤወንሳፍ ምአ ገራሳ
ብሻኒን እንሚጩ፤ ሙሴን አኩመ ዋቀዮ
እሰ አቦሜት ኮርቤስቸ ጉቱማት እዶ አርሳ
ረት ጉቤ እንአርሴ፤ ኩን ዋቀዮፍ ቀልመ
ጉበሙ፥ ፎሊ ገራ ጪብሱ እሰ እብዳን
ጉበሜ ድአቱደ።

22 ከነ ቦዴሞ ሙሴን ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ
አርሳ እቲን ሉቦመኒፍ እንፍዴ፤ አሮኒፍ
እልማንሳሞ ሀርከሳኒ መታ ኮርቤስቻረ
እንካአን። 23 ሙሴንሞ ኮርቤስቸ ጎረኤ ዲገ
ሳራ ፉዴ፥ ፊጤ ጉረ አሮን እሰ ምርጋ፥
አብጉዱ ሀርከሳ እሰ ምርጋ፥ አብጉዱ
ሚለሳ እሰ ምርጋ እቲን ቱቄ፤ 24 እልማን
አሮንስ ፍዴ ዲግቸራ ፉዴ፥ ፊጤ ጉረሳኒ
እሰ ምርጋ፥ አብጉዱ ሀርከሳኒ እሰ
ምርጋ፥ አብጉዱ ሚለሳኒ እሰ ምርጋስ
እቲን ቱቄ፤ ዲገ እሰ ሀፌስ እዶ አርሳት
ናኄሴ እንፈጫሴ፤ 25 ሞረ፥ ጮመ ዱቦ፥
ሞረ ምአ ገራት ኡፍሱ ሁንዱማ፥ ሞረ
ትሩ፥ ከሌ ለማን ሞረ ከሌረ ጅሩ ወጅን፥
ሉከ ምርጋስ ፉዴ፥ 26 ጉንዶ እሰ ዋቀዮ
ዱረ ጅሩ እሰ ቡዴነ ህንቡካእን ባቱራ፥
መጥኖ ቶኮ፥ ብጥሌ ደዳዳን ቶልፈሜ
ቶኮ፥ መጥኖ ሀጺ ቶኮስ ፉዴ ሉከ እሰ
ምርጋረ ሞርቸ ጉባ ካኤ፤ 27 ጉቱማሳስ
ሀርከ አሮኒፍ ሀርከ እልማንሳረ ካኤ፥
አርሳ ሶቾፈሙፍ ፉለ ዋቀዮ ዱረት እሳን
እንሶሶቾሴ። 28 ከነ ቦዴ ዴብሴ እሳን ሀርካ
ፉዴ፥ እዶ አርሳረት ቀልመ ጉበቱ ወጅን
ዋቀዮፍ ጉቤ እንአርሴ፤ ኩን አርሳ እሰ
እቲን ሉቦመን፥ እሰ ፎሊንሳ ገራ
ጪብሱ፥ እሰ እብዳን ጉበሜ ዋቀዮፍ ድአ
ቱደ። 29 ኤርገሲ ሙሴን አኩመ ዋቀዮ እሰ
አቦሜት ሀንደራፈ ኮርቤሰ ሆላ አርሳ እቲን
ሉቦመን ሰና ፉዴ አርሳ ሶቾፈሙፍ ፉለ
ዋቀዮ ዱረት እንሶሶቾሴ፤ እንስ ገአ ሙሴ
እንተኤ። 30 ሙሴን እት ፉፌ ደዳ ድበ
ታራ፥ ዲገ እዶ አርሳረ ጅሩራስ ዋ ፉዴ፥
አሮንት፥ ኡፈተሳት፥ እልማንሳት፥ ኡፈ
ተሳኒትስ እንፈጫሴ፤ አከስት አሮንን፥
ኡፈተሳስ፥ እልማን አሮን፥ ኡፈተሳኒስ
እንቊሌሴ።

31 ሙሴን ዮሙስ አሮኒፍ እልማንሳ
ቲን፥ «ፎንቸ በልበለ ዱንካነ እት ወል
ገአኒ ዱረት አፌላ! አኩመ ዋቀዮ አቦ
ሜት፥ ፎንቻፍ ቡዴነ እሰ ኬና ዬሮ ሉቦ
መኒፍ ድአቴ፥ ጉንዶ ኬሰ ጅሩ ሰነ

አቹመት ኛዳ! 32 ፎንቻፍ ቡዴንቸ እሰ
ሀፌሞ እብዳን ጉባ! 33 ሴረ ሉቡማ እስኒፍ
ራወቹን ጉያ ቶርበ ዋን ፉደቱፍ፥ እስን
ሀመ ጉያን ሴረ ሉቦሙኬሰኒ እስኒፍ ራወ
ተሙት፥ ጉያ ቶርበን ሰነ በልበለ ዱንካነ
እት ወል ገአኒ ዱራ ህንአዴምና! 34 ወንት
ሀርአ ጎደሜ ኩን እሰ ዋቀዮ እስኒፍ አራር
ሱዳፍ ‹ሀጎደሙ!› ጂዴ አቦሜደ።
35 ሀመ ጉያ ቶርባት ሀልከኒፍ ጉያ በልበለ
ዱንካነ እት ወል ገአኒ ዱራ ህንአዴምና!
ዋቀዮ ብራ አከን አቦሚ አርገዴት እስን
አከ ህንዱኔፍ አችት ወንተ ዋቀዮ እስንራ
በርባዱ ሆጂዳ!» ጂዴ። 36 አሮኒፍ እልማ
ንሳ ወንተ ዋቀዮ ከራ ሙሴ እሳን አቦሜ
ሁንዱማ እንሆጂተን።

ቦቆና 9

ሉቦትን አርሳ ድኤሱ ጀልቀቡሳኒ

1 ሙሴን ጉያ ሰዴተፋት አሮኒፍ እልማ
ንሳ፥ ጃርሶሊ እስራኤልስ ዋሜ፥ 2 አሮ
ኒን፥ «አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ ሰአ
ኬሳ ቱንቱኖ ቶኮ፥ ቀልመ ጉበሙፍሞ
ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ፥ ለማኑ ወረ ሙዳ ህንቀ
ብኔ ፉዲቲ ፉለ ዋቀዮ ዱረት ድኤስ!
3 ነሞተ እስራኤልንሞ፥ ‹አርሳ ሰበቢ ጩቡ
ቲፍ ድአቱፍ ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥ ቀልመ
ጉበሙፍሞ ድብቸ ወጋ ቶኮፍ ጠባላ ወጋ
ቶኮ ሙዳ ከን ህንቀብኔ ፉዳ! 4 ሀርአ
ዋቀዮ ዋን እስንት ሙልአቱፍ፥ ኮርመ፥
ኮርቤሰ ሆላ ቀልመ አራራፍ አከሱመስ
ኬና ምዳኒ እሰ ደዳ ኤጀርሳቲን ሱኩመሜ
ፉለ ዋቀዮ ዱረት አርሱዳፍ ድኤሳ!›
ጂድ!» ጂዴ።

5 እሳን ዮሙስ ወንተ ሙሴን አቦሜ
ሁንዱማ ገረ በልበለ ዱንካነ እት ወል ገአ
ኒት እንፍደን፤ ወልድችስ ጉቱማት ድአቴ
ፉለ ዋቀዮ ዱረ እንእጃጂ። 6 ሙሴን ኤር
ገሲ፥ «ወንተ ዋቀዮ አከ ሆጂተኒፍ እስን
አቦሜ ከነ ሆጂዳ! ኡልፍን ዋቀዮ እስንት
እንሙልአተ» ጂዴ*። *6. በኡ 16:7

7 ሙሴን አመስ አሮኒን፥ «እዶ አር
ሳት ድአዱ! አኩመ ዋቀዮ አቦሜ ዋኤ
አርሳኬ እሰ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ ቀል
መኬ እሰ ጉበሙ ድኤስ! ኦፊኬቲፍ፥
ጀራፍስ አራረ ቡስ! አርሳ ጀራ ድኤስ፥
እሳኒፍስ አራረ ቡስ» ጂዴ*። 8 አሮንስ ገረ
እዶ አርሳት ድአቴ፥ ድብቸ እሰ አርሳ
ሰበቢ ጩቡሳቲፍ ድአቴ ሰነ እንጎረኤ።
9 እልማንሳ ዲገ ድብችቻ እሰት እንድኤ
ሰን፤ እንሞ ቂበሳ ዲግቸ ጩጼ፥ ጋንፎተ
እዶ አርሳት እንድቤ፤ ዲገ እሰ ሀፌሞ
ሚሎ እዶ አርሳረት እንደንገላሴ።
10 ሞረ፥ ከሌ ለማኒፍ ሞረ ትሩ ድብቸ እሰ
አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቴ ሰና ገሩ
አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦሜት፥ እዶ አርሳ
ረት ጉቤ እንአርሴ። 11 ፎን ድብችቻፍ
ጎጋሳ እዶ ቡፌታ ኬሳ አለ ባሴ እብዳን
እንጉቤ። 12 አሮን ሆሪ ቀልመ ጉበሙፍ
ድአቴ ሰነ እንጎረኤ፤ እልማንሳ ዲገ ድብ
ችቻ እሰት እንፍደን፤ እንሞ ዲግቸ እዶ
አርሳት ናኔሴ እንፈጫሴ። 13 እልማንሳ
ቀልመ ጉበሙ እሰ ቡአ ቡአት ኩኩተሜ
ሰነ መታሳ ወጅን እሰት እንፍደን፤ እንስ
እዶ አርሳረት ጉቤ እንአርሴ፤ 14 መኻኤወ
ንሳፍ ምአ ገራሳ ሚጩ ቀልመ ጉበሙ
ሰና ወጅን እዶ አርሳረት ጉቤ እንአርሴ።
*7. 16:6፤ እብ 5:3፤ 7:27

15 አሮን አርሳ ጀራ እንድኤሴ፤ ኮር
ቤሰ ሬቲ እሰ አርሳ ሰበቢ ጩቡ ጀራቲፍ
ድአቱ ሰነ ፉዴ ጎረኤ፥ አኩመ እሰ ዱራት
አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ ጎዴ
እንድኤሴ። 16 ቀልመ ጉበሙ ፍዴ፥ አከ
ሴረሳቲት እሰ እንድኤሴ። 17 ኬና ምዳኒ
ስሞ ድኤሴ፥ እሰራ ከበላ ቶኮ ፉዴ፥
ቀልመ እሰ ገነመ ገነመ ጉበሙ ቡኬት እዶ
አርሳረት ጉቤ እንአርሴ። 18 አሮን ቀልመ
አራራ ጀረ ሰናቲፍ ድብችቻፍ ኮርቤሰቸ
ሆላ እንጎረኤ፤ እልማንሳ ዲገ ሆሪ ሰና
እሰት እንፍደን፤ እንሞ ዲግቸ እዶ አርሳት
ናኔሴ እንፈጫሴ። 19 እልማን አሮንሞ ሞረ
ድብችቻፍ ኮርቤሰቻ፥ ጮመ ዱቦ፥ ሞረ
ምአ ገራት ኡፍሱ፥ ከሌወን፥ ሞረ ትሩ
ፉደኒ፥ 20 ሞረ ሰነ ሁንዱማ ሀንደራፎተረ
እንካአን፤ አሮንስ ሞረ ሰነ እዶ አርሳረት
ጉቤ እንአርሴ። 21 አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦ
ሜት ሀንደራፉፍ ሉከ ምርጋ፥ አርሳ ሶሶ
ቾፈሙ ጎዴ ፉለ ዋቀዮ ዱረት
እንሶሶቾሴ*። *18-21. 3:1-11

22 ዮሙስ አሮን ሀርከሳ ጀረረ ቀቤ
እሳን እንኤብሴ፤ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ
ድአቱ፥ ቀልመ ጉበሙ፥ ቀልመ አራራስ
ኤርገ ድኤሴ ቦዴሞ ገድ እንቡኤ*። 23 ከነ
ቦዴ ሙሴኒፍ አሮን ገረ ዱንካንቸ ኬሳት
ኦል እንልጠን፤ እሳን አቺ ገድ በአኒ ጀረ

ዮሙ ኤብሰን፥ ኡልፍን ዋቀዮ ሰበ ሰነት
እንሙልአቴ። 24እብድስ ዋቀዮ ብራ ገድ
ቡኤ ቀልመ ጉበሙፍ ሞረ እዶ አርሳረ
ጅሩ ሰነ እንፍጨ፤ ጀር ሁንድኡ ከነ አርገኒ
አደሳኒቲን ጎምብፈመኒ ጉድሰኒ ሰገሌ
ገመቹ እንደጌሰሰን* ።

*22. ለኮ 6:22-26 *24. አቦ 6:21፤
2ሴና 7:1፤ 1ሞቶ 18:38፤ 1ሴና 21:26

ቦቆና 10

አደበሙ ናዳቢፍ አቢሁ

1ናዳቢፍ አቢሁ እልማን አሮን ቆዳ
እጣነ እት አርሰን አዱመ አዳን ፉደተኒ፥
እብደ እት ፉደተኒ እጣነ እረት ደበለኒ፥
እብደ አላ እሰ ዋቀዮ እሳን ህንአቦምን
ፉለሳ ዱረት እንድኤሰን። 2ከነረት ፉለ
ዋቀዮ ዱራ እብድ በኤ እሳን እንፍጨ፤
እሳንስ አከስት ፉለ ዋቀዮ ዱረት
እንዱአን* ።

3ሙሴን ዮሙስ አሮኒን፥
«እን ኩን እሰ ዋቀዮ፥
‹አን ወረ አነት ድአተን ግዱት
ቁልቁሉማኮ ነንአርግሲሰ፥
ነሞተ ሁንዱማ ዱረትስ
ኡልፍነ ነንአርገደ› ጂዴ
ዱበቴደ» ጂዴ፤
አሮን ገሩ ጨሉመ ጂዴ።

*2. ለኮ 11:1፤ 16:35፤ 2ሞቶ 1:10-14

4ሙሴን እልማን ኡዚኤል ወሲለ
አሮን፥ ሚሻኤሊፍ ኤልዛፉንን ዋሜ፥
«ኮታቲ ሬፈ ኦቦሉተኬሰኒ እዶ ቁልቁላአ
ሰነ ፉል ዱራ ፉዳቲ እዶ ቡፈታ ዱበት
ጌሳ!» ጂዴ። 5ዮሙስ እሳን ዱፈኒ
አኩመ ሙሴን እሳን አቦሚት፥ አኩመ
እሳን ከታሳኒ ኡፈተኒ ጅረንት ሬፈሳኒ
ፉደኒ እዶ ቡፈታ ኬሳ አለ ባሰን።
6ሙሴን ኤርገሲ አሮኒን፥ እልማን አሮን
ኤሌአዛሪፍ ኢታማርን፥ «እስን አከ ህንዱ
ኔት፥ ዋቀዮ ጉቱማ ወልዳት አከ ህንዴከ
ምኔት፥ ገዳፍ ጂተኒ መረተ ኦፍቲ ባፍተኒ
ርፌንሰ መታኬሰኒ ገድ ህንዲስና! ኡፈተ
ኬሰን ህንተርሳስና! ገሩ ኦቦሉትንኬሰን፥
ጉቱማን መነ እስራኤል ወረ ዋቀዮ እብዳን
እሳን ጉቤ ሰናፍ ቦኡ እንደንደኡ። 7ደዳ
ድበታ እሰ ከን ዋቀዮቲን ድበምተኒ ዋን
ጅርተኒፍ፥ እስን አከ ህንዱኔት በልበለ
ዱንካን እት ወል ገአኒ ሰነ ዱራ ህንአዴ
ምና!» ጂዴ፤ እሳንስ አኩመ ሙሴን
ጂዴ እንገደን።

ሴረተ ሉቦታፍ ኬንሜ

8ዋቀዮ ዮሙስ አሮኒን፥ 9«አቲፍ እል
ማንኬ ዱሮ ዱንካን እት ወል ገአንት አል
ልጠን፥ ዳዲ ወይኒ ዮኪስ ዱጋቲ መቼሱ
ህንዱግና! ዱግደኒ ዮ ልጠን ገሩ
እንዱቱ፤ ኩንስ ደሉተኬሰን ሁንዱማ
ኬሰት ሴረተ በረበራን ዳበታ ተኤ ሀፉ እስ
ኒፍ ሀተኡ*! 10እስን ወንተ ቁልቁላአ
ተኤፍ ወንተ ጡራአ፥ ወንተ ቁላአ ተኤፍ
ወንተ ቁላአ ህንተእን ገርገር ባሱቱ እስኒፍ
ተአ*። 11ሴረተ አን ዋቀዮ ከራ ሙሴ እስ
ራኤሉተት ዱበዴ ሁንዱማ እሳን በር
ሲሳ!» ጂዴ።

*9. ኢሳ 28:7፤ ህስ 44:21፤ ሆሴ 4:11፤
አሞ 2:8 *10. ህስ 22:26፤ 44:23

12ዮሙስ ሙሴን አሮኒን፥ እልማን
አሮን ኤሌአዛሪፍ ኢታማርን፥ እልማንሳ
ወረ ሀፈኒንስ፥ «ኬናን ምዳኒ እን ኬና እሰ
ዋቀዮፍ እብዳን ጉበሜ ድአቱራ ሀፉ ሱን
ሁንዱማረ ቁልቁላአ ዋን ተኤፍ፥ ፉዳቲ
መጥኖሳ ቶልቻቲ እዶ አርሳ ቡኬት ኛዳ!
13ኬና እሰ ዋቀዮፍ እብዳን ጉበሜ ድአቱ
ኬሳ እን ኩን ቆደኬፍ ቆደ እልማንኬቲ ዋን
ተኤፍ እዶ ቁልቁላአት እሰ ኛዳ! አን ከነ
አቦመሜረ። 14አከሱመሞ ህንደራፉፍ ሉከ
አርሳ ሶሶቾፈሙፍ ድአቱ ሰነ አቲፍ እል
ማንኬ፥ እንተሉትንኬስ ኛዳ! እሳን ኩን
ቀልመ አራራ እሰ እስራኤሉትን ድኤሰን
ኬሳ ሲፍ እጆሌኬፍ ቆደ ኬንመን ዋን ተአ
ኒፍ፥ እዶ አከ ሴራት ቁላአ ተኤት ኛዳ*!
15ሞረ እብዳን ጉበሜ አርሳ ድኤፈሙ ሰነ
መሌስ እሳን አርሳ ሶሶቾፈሙፍ፥ ሉካፍ
ህንደራፈ ፉለ ዋቀዮ ዱረት ሶሶቾሱዳፍ
ህድኤሰን! እን አኩመ ዋቀዮ አቦሜት ቆደ
ኬፍ ቆደ እጆሌኬቲት፤ ኩንስ ሴረተ በረ
በራን ዳበታ ተኤ ሀፉደ» ጂዴ*።

*14. 7:34፤ ለኮ 18:11 *15. 9:20-21

16ሙሴን ዋኤ ሬቲ ሰበቢ ጨቡቲፍ
አርሳ ድአቴ ዮሙ ጭምሴ እያፈቴ፥
ሬቲን ሱን ጉበሙሳ በሬ፥ ኤሌአዛሪፍ
ኢታማር እልማን አሮን ወረ ሀፈንት
እንዴከሜ፤ 17እሳኒንስ፥ «አርሳን ሰበቢ
ጨቡቲፍ ድአቱአ ሁንዱማረ ቁልቁላ
አዳ፥ እስን ማሊፍ እዶ ቁልቁላአት እሰ
ህንኛትኔሬ? ዋቀዮ አከ እስን የከ ጀራ እራ

ፉተኒ ፉለሳ ዱረት አራረ እሳኒፍ ቡፍተ
ኒፍ አርሳ ሰነ እስኒፍ ኬኔረ። 18ኩኖ፥
ዲግንሳ ገረ እዶ ቁልቁላአት ኦል ህንገልፈ
ምኔ፤ አኩመን እስን አቦሜት እዶ ቁልቁ
ላአት እሰ ኛቹቱ እስንረ ቱሬ» ጂዴ።
19አሮንስ ዴብሴ ሙሴዳን፥ «ኩኖ፥ እሳን
አርሳ ሰበቢ ጩቡሳኒቲፍ ድአቱ፥ ቀልመ
ሳኒ እሰ ጉበሙስ ሀርአ ፉለ ዋቀዮ ዱረ
ፍደኒሩ፤ ወንት አከሲ ኩንሞ አነረ
እንገኤ፤ ኤጋ አን ሀርአ አርሳ ሰበቢ ጩቡ
ቲፍ ድአቴ ሰነ ኡቱን ኛዴረ ተኤ፥ ዋቀዮ
ዱረት እንፉደተመ ቱሬሬ?» ጂዴ።
20ሙሴንስ ዱቢ ከነ ዮሙ ደገኤ
እንገመዴ።

ቦቆና 11

ኛተ ቁላአ ተኤፍ ኛተ ቁላአ ህንተእን

(ኬሰ 14፡3-21)

1ዋቀዮ ኤርገሲ ሙሴዳፍ አሮኒን፥
2«እስን ነሞተ እስራኤሊን፥ ‹ብኔንሶተ
ለፈረ ጅራተን ሁንዱማ ኬሳ ወረ ከነት
ፉፈኒ ጅረን ኛቹ እንደንዴሱ*፤ 3እሰ ኮቴ
ንሳ በቀቄ ለመት ህረሙፍ እሰ አላለ ጉሩ
ሁንዱማ ኛቹ እንደንዴሱ፤ 4ገሩ ወረ
አላለ ጉረኒ ኮቴንሳኒ ገርገር ህንህረምን
ዮኪስ ኮቴንሳኒ ገርገር ህረሜ አላለ ህንጉሬ
ህንኛትና! ጋል አላለ ዮ ጉሬዩ ኮቴንሳ
ገርገር ህንህረምኔ፤ ከናፍ እን እስን ዱረት
ጡራአ ሀተኡ! 5አሶሌን ዮ አላለ ጉርቴዩ
ኮቴንሼ ገርገር ህንህረምኔ፤ ከናፍ እሼን
እስን ዱረት ጡሮፍቱ ሀታቱ! 6እሌቲንስ
አላለ ዮ ጉርቴዩ ኮቴንሼ ገርገር ህንህረ
ምኔ፤ ከናፍ እሼን እስን ዱረት ጡሮፍቱ
ሀታቱ! 7ቦዬንሞ ኮቴንሳ በቀቄ ለመት
ህረማ ዮ ተኤዩ እን አላለ ህንጉሩ፤ ከናፍ
እን እስን ዱረት ጡራአ ሀተኡ*! 8እሳን
ኩን እስን ዱረት ጡራአ ዋን ተአኒፍ፥
ፎንሳኒ ህንኛትና፥ ረቀሳኒትስ ህንቡእና!

*2. ሆኤ 10፡12-15፤ ቆሎ 2፡16፤
1ጢሞ 4፡3-4 *7. ኢሳ 65፡4፤ 66፡17

9«‹ወረ ብሻንት፥ ገላነት፥ ለገትስ
ገለን ሁንዱማ ኬሳሞ ዋኑመ ዋን አከ
ባሌፍ ቆለ ቀቡ ኛዳ! 10ገሩ ገላነ ኬሳ፥
ለገ ኬሳስ ዋኑመ ሉቡ ቀቡ ኬሳ፥ ወር
ብሻን ኬሰ ጅራተኒ ብሻን ኬሰ ሙኙቀን
ሁንድኑ እስን ዱረት ጪገአሞ ሀተአን!
11እሳን እስን ዱረት ጪገአሞ ዋን ተአ
ኒፍ፥ ፎንሳኒ ህንኛትና! ረቀሳኒ ጪገአ!
12ወንተ ብሻንት ገሎ ኬሳ ከን ዋን አከ
ባሌፍ ቆለ ህንቀብኔ፥ እስን ዱረት ጪገ
አማ ሀተኡ!

13«‹ስምብሮትኒፍ አላቶትን ወር
ጡራኦን ጪገአሞ ዋን ተአኒፍ ህንኛተ
መን፤ እሳንስ ከነት አነኒ ጅሩ፤ ጆብረ፥
ዶምቦ፥ ጎጎጮሮ፥ 14ሩምቾ፥ ፎግ አከ
ቆሞ ቆሞሳት፥ 15ቁሩስ አከ ቆሞ ቆሞ
ሳት፥ 16ጉቼ፥ ስምብረ ኤኬራ፥ አላቲ
ብሻኒ፥ ጮሮፌስ አከ ቆሞ ቆሞሳት፥
17ሃደ አና፥ ሃደ ቁፎ፥ ሁሩንጉ ጉዳ፥
18እንዳንቆ ብሻኒ፥ ሃደ ዋቆ፥ አላቲ
ረቃ፥ 19አላቲ ሀዋንሳ፥ ሁሞ አከ ቆሞ
ቆሞሳት፥ ሃደ ጋዬ፥ ስምብረ ሀልከኒስ።

20«‹ሙኙቃን ባሌ ቀበን፥ ሚለ አፉ
ሪንስ ከን አዴመን ሁንድኑ እስን ብረት
ጡራኦ ሀተአን! 21ሀተኡዩ መሌ፥
ኡመመ ባሌ ቀበን፥ ወረ ሚለ አፉሪንስ
አዴመን ኬሳ ወረ እቲን ኡታሉዳፍ ሆጃን
ሚለሳኒ ደቻፈቱ ቀቡ ኛዳ! 22እሳን ከነ
ኬሳ ከን አከ ሀዋንሳ አከ ቆሞ ቆሞሳት፥
ሀዋንሰ እሰ በርበዴሱ አከ ቆሞ ቆሞሳት፥
ፈርደ ዋቀዮ አከ ቆሞ ቆሞሳት፥ ቆሮጵሰስ
አከ ቆሞ ቆሞሳት ኛቹ እንደንዴሱ*።
23ኡመምን ሙኙቃን ባሌ ቀበን ሚለ አፉ
ርስ ከን ቀበን ሁንድኑ እስን ዱረት ጡራኦ
ሀተአን! 24እሳን ኩን እስን እንጡሬሱ፤
ነምን ረቀሳኒት ቡኤ ሁንድኑስ ሀመ ገልገ
ላት ጡራአ እንተአ*፤ 25ነምን ረቀሳኒ ለፉ
ፉዴ ሁንድኑስ ኡፈተሳ ሀሚጨቱ፥ ሀመ
ገልገላትስ ጡራአ ሀተኡ!

*22. ማቴ 3፡4 *24. 5፡2

26«‹ሆሪን ኮቴንሳኒ በቀቃ ተኤ ለመ
ትሞ ህንህረምኔ፥ ከን አላለ ህንጉሬ ሁንድ
ኑስ እስን ዱረት ጡራኦ ሀተአን! ነምን
ረቀሳኒት ቡኤ ሁንድኑስ ጡራአ ሀተኡ!
27ኡመመ ሉቡ ቀበን ሚለ አፉሪን አዴ
መን ሁንዱማ ኬሳ ወር በርኡዳን ኤጇተን
ሁንድኑ እስን ዱረት ጡራኦ ሀተአን! ረቀ
ሳኒት ከን ቡኤስ ሀመ ገልገላት ጡራአ
ሀተኡ! 28እሳን እስን ዱረት ጠራኦ ዋን
ተአኒፍ፥ ነምን ረቀሳኒ ለፉ ፉዴ ኡፈተሳ
ሀሚጨቱ፥ ሀመ ገልገላትስ ጡራአ
ሀተኡ!

29«‹ብኔንሶተ ወረ ለፈረ ሙኙቀን
ኬሳሞ ወር ከነት ፉፈኒ ጅረን እስን ዱረት
ጡራኦ ሀተአን! ቱቃን፥ ሀንቱትን፥

ሎጬንስ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት*፤ 30ፉል
ዮን፥ ሎጬን ደገላ፥ ሎቱን፥ ቀርጨ
ቦን፥ ጋረራን፥ 31ብኔንሶተ ሙኙቀን ኬሳ
እሳን ኩን እስን ዱረት ጡራአ ሀተአን!
ነምን ረቀሳኒት ቡኤስ ሀመ ገልገላት
ጡራአ እንተአ፤ 32ረቅን ብኔንሶተ ከና
ምአ ሙከራ፥ ኡፈተራ፥ ጎጋራ፥ ኬሻ
ራስ ሆጂተሚረ ዮ ቡኤ፥ እሳን
እንጡሬሰ፤ ምአ ሰነስ ብሻን ኬሰ ካአ!
ሀተኡዩ መሌ፥ እሳን ሀመ ገልገላት
ጡራአ እንተኡ፤ እሰ ቦዴ ገሩ ቁልቁላአ
እንተኡ። 33እን ቆዳ ሱዲ ኬሰ ዮ ቡኤ፥
ወንት ቆዳ ሰነ ኬሰ ጅሩ ሁንድኑ ጡራአ
እንተአ፤ እስንሞ ቆድቾ ጨብሳ! 34ኛትን
ኛተሙ ሁንድኑ ብሻን ቆዳ አከሲ ኬሰ
ጅሩ ኬሰ ዮ ቡኤ፥ ጡራአ እንተአ፤ ዱጋ
ቲን ቆዳ አከሲ ኬሳ ዱገሙ ሁንድኑስ
ጡራአደ፤ 35ወንት ረቅንሳኒ እት ቡኤ
ሁንድኑ ጡራአ እንተኡ፤ እዶ ዋ እት
ቶልቾን፥ እዶን እብዳስ ሰበቢሳኒቲፍ ዮ
ጡራአን እስን ዱረት ጡራአት ሀእላለ
መን፥ ሀዲገመንስ! 36ብሻን ረቀ ብኔንሶተ
ሰናት ቡኤ ዱዋቱ ጡራአደ መሌ፥ ቡር
ቃን ብሻኒፍ ቦል ብሻን እት ወልት
ኩፈሙ ቁላአ እንተአ። 37ረቅቾ ሰኚ ፈጫ
ፈሙፍ ጂዱረ ዮ ቡኤ ገሩ፥ ሰኝቾ ቁላአ
ዱመ ተኤ እንሀፈ። 38ገሩ ብሻን ሰኝቾት
ነቀሚ ኡቱ ጅሩ ረቅቾ ዮ እሰረ ቡኤ፥
ሰኝቾ እስን ዱረት ጡራአ ሀተኡ!

*29. ኢሳ 66፡17

39 «‹ሆሪ ኛታፍ እስኒፍ ኬነመን ኬሳ
ቶኮ ዮ ዱኤ፥ ነምንስ ረቀሳት ዮ ቡኤ፥
ነምቾ ሀመ ገልገላት ጡራአ ሀተኡ!
40ነምን ረቀ ሆሪ ሰና ኛቴስ ኡፈተሳ ሀሚ
ጨቱ፥ ሀመ ገልገላትሞ ጡራአ ሀተኡ!
ነምን ረቀ ሰነ ለፉ ፉዴስ ኡፈተሳ ሀሚ
ጨቱ፥ ሀመ ገልገላትሞ ጡራአ ሀተኡ!
41 «‹ኡመምን ለፈረ ሙኙቀን ሁን
ድኑ ጪገአሞደ፤ ከናፍስ ኛተሙን እሳንረ
ሀንጅሩ፤ 42ኡመምን ለፈረ ሙኙቀን ሁን
ድኑ፥ ወር ገራዳን ሎአን፥ ወር ሚለ አፉ
ረን አዴመን፥ ወር ሚለ ባይኤ ቀበንስ
ጪገአሞ ዋን ተአኒፍ፥ እሳን ሀንኛትና!
43ኡመምን ሙኙቀን ኩን ጪገአሞ አከ
እስን ሀንጎኔት እሳኒን አፍ ሀንጡሬስና!
44አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን፤ አን ቁልቁሉ
ዋንን ተኤፍ፥ እስንስ አፍ ቁሌሳ፥ ቁልቁ
ሎተስ ተአ! ኡመመ ለፈረ ሙኙቀን
ከናን ነሙማኬሰን ሀንጡሬስና! 45አን
ዋቀዮ እሰ ጎፍታ እስኒፍ ተኡዳፍ ብየ
ግብጢ እስን ባሴደ፤ ከናፍ አን ቁልቁሉ
አኩመን ተኤ፥ እስንስሞ ቁልቁሎተ
ተአ*!

*44-45. 19፡2፤ 20፡25-26፤ በኡ 22፡30፤ ማቴ 5፡48፤ 1ጴጥ 1፡16

46 «‹ኩን ሴረ ዋኤ ሆሪ ቄኤፍ፥ ዋኤ
አላቶታፍ፥ ዋኤ ስምብሮታፍ፥ ዋኤ
ኡመመ ሉቡ ቀበን ብሻን ኬሰ ጅራተ
ኒፍ፥ ኡመመ ለፈረ ሙኙቀን ሁንዱማ
ፍስ ኬነሚደ። 47አከስት እስን ወረ
ቁላአፍ ወረ ቁላአ ሀንተእን፥ ኡመመ ወረ
ኛተመኒፍ ወረ ሀንኛተምኔ ገርገር
እንባፍቱ› ጂዳ!» ጂዴ።

ቦቆና 12

ቁላኡማ ደኡምሰ ቦዴ ዱበርቲዳፍ በርባድቾሱ

1ዋቀዮ እት ፉፌ ሙሴዳን፥ 2«አት
ነሞተ እስራኤሊን፥ ‹ዱበርቲን ዮሙ ኡል
ፎፍቴ እልመ ዴሱ፥ አኩመ ጡራኡማ
ዩሮ ገራ ዱኩቢሼቲ ሰና ጉያ ቶርባፍ ከን
ጡሮፍቴ ሀታቱ! 3ሙጭቾሞ ጉያ ሰዴተ
ፉት ደግነ ሀቀበሙ*! 4ዱበርትቲን ዲገ
ሼቲ ሀመ ቁሎፍቱት ጉያ ሶዶሚ ሰድአ
መነ ሀቱርቱ! ሀመ ዩሮን ቁላኡሼቲ
ዱሙት ወንተ ቁልቁላአ ሀርካን ሀንቀ
ብን፥ እዶ ቁልቁላአስ ሀንደቅን! 5ዮሙ
ዱርበ ዴሱሞ፥ አኩመ ዩሮ ገራ ዱኩቢ
ሼቲ ሰና ጉያ ኩደ አፉሪፍ ከን ጡሮፍቴ
ሀታቱ! ኤርገሲሞ ዲገሼቲ ሀመ ቁሎፍ
ቱት ጉያ ጃተሚ ጀአ መነ ሀቱርቱ!

*3. ኡመ 17፡9-14፤ ሉቃ 2፡21፤ ዮሀ 7፡22

6 «‹ዮሙ እሼን እልመ ዮኪስ ዱርበ
ዴሴ ዩሮን እት ቁሎፍቱ ገኡሞ፥ ጠባላ
ሆላ ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ ቀልመ ጉበሙፍ
አከሱመስ ጉጌ ሆራ ቶኮ ዮኪስ ጉጌ ሶኬ
ቶኮ አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአቱፍ በል
በለ ዱንካነ ወልገኢ ዱረት ሉብቾት
ሀፍዱ! 7ሉብቾ ዋቀዮ ዱረት እሳን
ድኤሴ፥ ዱበርትቲዳፍ አራረ እንቡሰ፥
እሼንስ ደንገለኡ ዲገሼ ሰነቲ እንቁሎ
ፍት፤ ኩን ኤጋ ሴረ ዩሮ ዱበርቲን እልመ
ዮኪስ ዱርበ ጎደቱ ኤገሙደ። 8እሼን
ጠባላ ሆላ ድኤሱ ሀንደንዴሱ ዮ ተኤ፥
ጉጌ ሆራ ለመ ዮኪስ ጉጌ ሶሶኬ ለመ፥

እሼ ቶኮ ቀልመ ጉበሙፍ እሼ ካንሞ አርሳ
ሰበቢ ጬቡቲፍ ድአቱ ሀፍዱ! አከስት
ሉብች ዱበርቲ ሰናፍ አራረ ሀቡሱ! እሼ
ንስ እንቁሎፍት› ጇዲን!» ጇዴ*፡፡

*8· 5፡7፤ 14፡21፤ ሉቃ 2፡24

ቦቆና 13

ዋኤ ዱኩበ ጎጋፍ ሴር ኬነሙሳ

1 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳፍ አሮኒን፥
2 «ነምን ጎጋ ደግነሳረት ኢት ዮኪስ ጦፍ-
ጦፌን ዮኪስ ሮቢን በኤ፥ ጎጋሳረት ድር
መሙ ለምጢ ዮ ተኤ፥ ገረ አሮን
ሉብቻት ዮኪስ እልማንሳ ኬሳ ገረ እስ ሉበ
ተኤ ቶኮት ሀድኤፈሙ*! 3 ሉብች ድር
መሙ ጎጋ ደግነ ነምቻረት በኤ ሰነ እላሌ
እንቆረ፤ ርፌንስ ድርመሙ ሰነረ ጅሩ
አዲት ዮ ድዲረሜ፥ ድርመሙን ሱንስ
ጎጋ ኬሰ ደርቤ ሀመ ፎኒት ከን አዴሜ ዮ
ተኤ፥ እን ድርመሙ ለምጢ ተኡሳት፤
ሉብች ኤርገ ቆሬ ብረ ገኤ ቦዴ፥ ነምች
ጡራአ ተኡሳ ሀቤክስሱ! 4 ገሩ ሮቢን ጎጋ
ነምቻረት በኤ ሱን አዲ ዮ ተኤዩ ድርመ
ሙንሳ ሀመ ፎኒት ኬሰ ልጤ ህንአዴምኔ
ዮ ተኤ፥ ርፌንስ እሰረ ጅሩስ አዲት ህን
ድዲረምኔ ዮ ተኤፍ፥ ሉብች እስ ዱኩብ
ሰቱ ሰነ ጉያ ቶርባፍ እዶ ኮጳ ሀቴስሱ!
5 ጉያ ቶርበፉት ሉብች አመስ እስ ቆሬ
ሀእላሉ! ድርመሙን ዱኩባ ሱን ብሬ ህን
ጌደረትኔ፥ በልአቻስ ህንአዴምኔ ዮ
ተኤ፥ አመስ ሉብች እት ደበሌ ጉያ ቶር
ባፍ እዶ ኮጳ እስ ሀቴስሱ! 6 ሉብች አመስ
ጉያ ቶርበፉት እስ ቆሬ ሀእላሉ! ድርመ
ሙን ዱኩባ ሱን በልአቻ አዴሙ ዲሴ
ዳሚ ተአ አዴሜረ ዮ ተኤ፥ ዱኩብች
ጦፍ-ጦፌ ዱዋደ ዋን ተኤፍ፥ ነምች
ቁላአ ተኡሳ ሉብች ሀቤክስሱ! ነምችስ
ኡፈተሳ ሀሚጬቱ፥ ቁላአስ ሀተኡ! 7 ገሩ
ቁላኡንሳ ሉብቻን ኤርገ እላለሜ ቦዴ
ጦፍ-ጦፌን ሱን ጎጋ ደግነሳረት ጉደቴ በል
አቻ ዮ አዴሜ፥ እን አመስ ሉብቾ ኦፍ
ሀእላልችሱ! 8 ሉብችስ እስ ቆሬ ሀእላሉ!
ጦፍ-ጦፌን ሱን ጎጋሳረት በልአቻ ከን
አዴሙ ዮ ተኤ፥ ዱኩብች ለምጢ ተኡ
ሳት፤ ከናፍ ነምች ሱን ጡራአ ተኡሳ
ሉብች ሀቤክስሱ!

*2· ኬሰ 24፡8፤ ለኮ 12፡10-12፤ ኢዮ 18፡13

9 «ነምን ዱኩበ ለምጢ ዮ ቀባቴ፥ ገረ
ሉባት ሀጌፈሙ! 10 ሉብችስ እስ ቆሬ ሀእ
ላሉ! ኢት ሱን ጎጋረት አዳቴ ሙልአተ
ዮ ተኤ፥ ርፌንስስ አዴሴረ ዮ ተኤ፥ ፎን
ዲማንስ ኢተ ሰነ ኬሳን ዮ ኦል በኤ፥
11 እን ዱኩበ ለምጢ ጎጋ ደግነሳ ኬሰ
ቱሬደ፤ ከናፍ ነምች ሱን ጡራአ አከ ተኤ
ሉብች ሀቤክስሱ! እን ጡራአ ተኡንሳ ዋን
ቤከሜፍ፥ ሉብች እዶ ኮጳ እስ ቴስሱን
በርባድችሳ ምት፡፡ 12 ዱኩብን ለምጢ ኩን
ጉደቴ ጎጋ ነማረት ዮ በኤ፥ ሉብች ዮሙ
ቆሬ እላሉ፥ ለምጥች መታ ነምቻቲ ሀመ
ሚለሳት ጉቱማ ጎጋሳ እስ እጀ ሉብቻት
ሙልአቱት ዮ ኡፍሴ፥ 13 ሉብች አመስ
ቆሬ እላሌ፥ ዱኩብን ለምጢ ሱን ጉቱማ
ደግነ ነምቻት ኡፍሴረ ዮ ተኤ፥ ነምች
ቁላአ ተኡሳ ሀቤክስሱ! እን እረ-ኬሳን
ጉቱማ ጎጋሳቲ አዲት ዋን ድዲሬፍ ቁላአ
እንተአ፡፡ 14 ዩሮዱመ ፎን ዲማን እሰረት
አርገሙሞ እን ጡራአ እንተአ፤ 15 ሉብች
ቆሬ እላሌ ፎን ዲማ ዮሙ እረት አርጉ፥
ነምች ጡራአ ተኡሳ ሀቤክስሱ! ፎን
ዲማን ጡራአ ዋን ተኤፍ፥ ነምች ዱኩበ
ለምጢ ቀበ፤ 16 ዮሙ ፎን ዲማን ሱን ጌደ
ረሜ አዳቱሞ ነምች ገረ ሉብቻ ደቁን እረ
ጅረ፤ 17 ሉብች እስ ቆሬ ሀእላሉ! እዶን
ዱኩቡ ሱን አዳቴረ ዮ ተኤ፥ ዮሙስ
ነምች ቁላአ ተኡሳ ሉብች ሀቤክስሱ!

18 «ጎጋ ነመ ቶኮረት ኢቶን በኤ ዮ
ፈዩ፥ 19 ጎዳንስ ኢቶ ሰነረትሞ ኢት አዲን
ጬለለቃን ዮኪስ አዲ ቦረጂን ዮ እት
በኤ፥ ገረ ሉብቻት ድአቴ ኦፍ ሀእላል
ችሱ! 20 ሉብች ቆሬ እስ እላሌ ኢት ሱን
ጎጋ ኬሰ ደርቤ ፎን ብረ ገኤ፥ ርፌንስሳስ
አዳቴረ ዮ ተኤ፥ ዱኩብን ኩን ዱኩበ
ለምጢ እስ ኢተረት በኤ ተኡሳት፤ ከናፍ
ነምች ጡራአ አከ ተኤ ሉብች ሀቤክስሱ!
21 ገሩ ሉብች ዮሙ ቆሬ እላሉ ርፌንስ
አዲን እዶ ሰነረት ህንአርገምኔ ተኤ፥
ዱኩብችስ ጎጋ ኬሰ ደርቤ ሀመ ፎኒት ህን
አዴምኔ ተኤ፥ ብፍንሳስ ዳሚ ተአ ዮ
አዴሜ፥ ነምችቾ ጉያ ቶርባፍ እዶ ኮጳት
ሀባሱ! 22 ዱኩብች ጎጋረት ጉደቴ በልአቻ
ዮ አዴሜ ለምጢ ተኡሳት፤ ከናፍ ነምች
ጡራአ አከ ተኤ ሉብች ሀቤክስሱ! 23 ገሩ
እን አዳቴ ሱን አቹመት ሀፌ፥ እዶ ብራ
ትስ በልአቻ ህንአዴምኔ ዮ ተኤ፥ እን ጎዳ
ንስ ኢትቻ ዱዋ ተኡሳት፤ ከናፍ ነምች
ቁላአ ተኡሳ ሉብች ሀቤክስሱ!

24 «ነምን ቶኮ ጎጋንሳ ጉበቴ ዮ
መዳኤ፥ መዳን እዶ ጉበቴ ሰናስ አዳቴ ዮ
ጨለለቋ ዮኪስ ዳሚ ዮ ተኤ፥ 25 ሉብች
እዶ ጉበቴ ሰነ ቆሬ ሀእላሉ! ርፌንስ እዶ
ጨለለቋ ሰነረ ጅሩ አዳቴ ዱኩብችስ ጎጋ
ኬሰ ደርቤ ሀመ ፎኒት አዴሜረ ዮ ተኤ፥
ዱኩብን ኩን ለምጢ እዶ ጉበቴ ሰነ ኬሳን
ጨብሰቴ በኤ ተኡሳት፤ ዱኩብች ለምጢ
ዋን ተኤፍ፥ ነምች ሱን ጡራአ ተኡሳ
ሉብች ሀቤክስሱ! 26 ገሩ ሉብች ቆሬ
እላሌ እዶ ጨለለቋ ሰነራ ርፌንስ አዲ ዮ
ደቤ፥ ዱኩብች ጎጋ ኬሰ ደርቤ ሀመ
ፎኒት ህንአዴምኔ ተኤ፥ ብፍን እዶ ጨለ
ለቃ ሱን ዳሚ ተአ ዮ አዴሜ፥ ነምቸ ጉያ
ቶርባፍ እዶ ኮጻት ሀባሱ! 27 ሉብች አመስ
ጉያ ቶርበፉት ቆሬ እሰ ሀእላሉ! ዱኩብች
ጎጋሳረት በልአቻ አዴሜረ ዮ ተኤ፥
ለምጢ ተኡሳት፤ ከናፍ ነምች ሱን
ጡራአ ተኡሳ ሉብች ሀቤክስሱ! 28 ሀተ
ኡዩ መሌ፥ እን አዳቴ ሱን አቼመት
ሀፌ፥ እዶ ብራትስ በልአቻ ህንአዴምኔ ዮ
ተኤ፥ ብፍንሳሞ ዳሚ ተአ ዮ አዴሜ፥
እን ጎዳንሰ ኢተ እዶ እሰ ጉበቴ ሰና ዱዋ
ተኡሳት፤ ከናፍ ነምች ሱን ቋላአ ተኡሳ
ሉብች ሀቤክስሱ!

29 «ዲር ዮኪስ ዱበርቲን መታራ
ዮኪስ አሬደራ መዳ ዮ ቀባቴ፥ 30 ሉብች
መዳ ሰነ ቆሬ ሀእላሉ! መድች ጎጋ ኬሰ
ደርቤ ሀመ ፎኒት አዴሜረ ዮ ተኤ፥ ርፌ
ንስሳስ ቀቀልአቴ ደራራ ኬሎ ዮ ፈካቴ፥
ጭቶዳፍ ዱኩበ ለምጢ እሰ አሬደረት
ዮኪስ መታረት በኡ ተኡሳት፤ ከናፍ
ነምን አከሲ ጡራአ ተኡሳ ሉብች ሀቤክ
ስሱ! 31 ገሩ ሉብች ዱኩበ ጭቶ አከሲ ከነ
ቆሬ እላሌ አከ እን ጎጋ ኬሰ ደርቤ ፎን
ህንልጥን ጅሩ፥ ርፌንስ ጉራችስ ኬሰ አከ
ህንጅሬ ዮሙ አርጉ ነመ አከሲ ጉያ ቶር
ባፍ ኮጻ ሀባሱ! 32 ሉብች አመስ ጉያ ቶር
በፉት ዱኩበ ሰነ ቆሬ ሀእላሉ! ዱኩብን
ጭቶ ሱን በልአቻ ህንአዴምኔ፥ ርፌንስ
ደራራ ኬሎ ፈካቱ እረት ህንአርገምኔ፥
ጎጋ ኬሰ ደርቤ ሀመ ፎኒትስ ህንአዴምኔ
ዮ ተኤ፥ 33 እዶ ዱኩብን ጭቶ እረት አር
ገሜ ሰነ ዱዋ ዲሴ ርፌንሰሳ ሀሃደቱ!
ሉብች እት ደበሌ ጉያ ቶርባፍ ኮጻት እሰ
ሀባሱ! 34 ሉብች አመስ ጉያ ቶርበፉት
ቆሬ እላሌ፥ ዱኩብን ጭቶ ሱን ጎጋሳረት
በልአቻ፥ ጎጋ ኬሰ ደርቤስ ሀመ ፎኒት
ህንአዴምኔ ዮ ተኤ፥ ነምች ሱን ቋላአ
ተኡሳ ሉብች ሀቤክስሱ! ነምችስ ኡፈተሳ
ሀሚጨቱ፥ ቋላአስ ሀተኡ! 35 ሀተኡዩ
መሌ፥ ኤርጉመ ቋላኡንሳ ቤክስፈሜዩ
ዱኩብን ጭቶ ሱን ጎጋ ነምቻረት በልአቻ
አዴሙንሳ ዮ ቤከሜ፥ 36 ሉብች ቆሬ እሰ
ሀእላሉ! ዱኩብን ጭቶ ሱን ጎጋረት በል
አቻ አዴሜረ ዮ ተኤ፥ ነምች ጡራአ
ተኡሳት፤ ሉብችስ ብፍን ርፌንስቻ
ደራራ ኬሎ ፈካቴፍ ህንፈካትኔሳ ቆሩዩ
ህንበርባድችሱ። 37 ገሩ አከ ሉብች እላ
ሉት ዱኩብን ጭቶ ሱን አቼመት ሀፌ፥
ርፌንስ ጉራችስ እረት ዮ ብቅሌ ነምች
ቋላኡሳት፥ ዱኩበ ጭቶሳቲስ ፈዩሳት፤
ሉብችስ ቋላአ ተኡ ነምቻ ሀቤክስሱ!

38 ጎጋ ነመ ቶኮረት ከን ዲራ ዮኪስ
ከን ዱበርቲረት ወንት ጎጋ አዴሱ ቶኮ ዮ
አርገሜ፥ 39 ሉብች እሰ ቆሬ ሀእላሉ!
እዶን አዳቴ ሱን አዴኻሳ ዳለቻአ ዮ
ተኤ፥ ጦፍ-ጦፌ ጎጋረት በኡደ መሌ
ወንተ ሚዱ ምት፤ ነምች ሱንስ ቋላአደ።

40 «ርፌንስ መታ ነማ ከራ ዱባ ሀጿቴ
ሞለቼን ጡራአ ነመ ህንጎዱ። 41 ርፌንስ
መታ ነማ ከራ ፉለ ዱራ ሀጿቴ ሞለቼንስ
ጡራአ ነመ ህንጎዱ። 42 ገሩ እሰ ከራ ዱባ
ሞለቴ ሰነረት ዮኪስ እሰ ከራ ፉለ ዱራ
ሞለቴ ሰነረት ወንት አከ ድርመሙ አዲ
ቦረጂን ዮ በኤ፥ እን አከሲ ለምጢ እሰ
ሞሉ ገረ ዱባረት ዮኪስ እሰ ገረ ፉለ ዱራ
ረት በኡደ። 43 ሉብች ቆሬ እሰ ሀእላሉ!
እን መታሳረት ከራ ዱባ ዮኪስ ከራ ፉለ
ዱራ በኤ ሱን አዲ ቦረጂ አከ ለምጢ ተኤ
ዮ ሙልአቴ፥ 44 ነምች ሱን ለምጢ ቀበ፥
ጡራአደስ፤ ነምች ድርመሙ አከሲ መታ
ሳቲ ዋን ቀቡፍ ጡራአ ተኡሳ ሉብች ሀቤ
ክስሱ!

45 «ነምን ዱኩበ ለምጢ አከሲ ከነ
ቀቡ ኡፈተ ተርሰአ ሀኡፈቱ! ርፌንሰ
መታሳ መረተ እራ ፉዴ አከሱመት ገድ
ሀዲሱ! ወያ አፉንት ቀበቴ፥ ‹አን ጡራ
አደ! አን ጡራአደ!› ጂዴ ሀለብሱ!
46 ኤጋ እን ሀመ ለምጥች እሰረ ጅሩት
ዱጉመ ጡራኤ እንሀፈ፤ እዶን እን
ጅራቱ፥ ኮጻት እዶ ሰፈራ ዱበ ሀተኡ*!

*46. ለኮ 5፡2-3፤ 2ሞቶ 15፡5

ለምጢ ኡፈተረት አርገሙፍ ሴረ ዳቡሳ

47 «ኡፈተ ርፌንሰራ ዮኪስ ቁንጬ
ተልባራ ሆጀተሜ ቶኮረት ዱኩብን
ለምጢ ዮ አርገሜ፥ 48ኡፈተ ደአሜ
ዮኪስ ሀርካን ወልኬሰ ነቀሜ ሆጀተሜ
ረት፥ ቁንጬ ተልባረት፥ ኡፈተ ርፌን
ሰራ ሆጀተሜረት፥ ጎጋረት፥ ዋን ጎጋራ
ሆጀተሜ ሁንዱማረት፥ 49ኡፈተረት፥
ጎጋረት፥ ኡፈተ ደአሜረት፥ እሰ ሀርካን
ወል ኬሰ ነቀሜረት፥ ምአ ጎጋራ ሆጀተሜ
ረትስ አከ መርጋ ተኤ ዮኪስ ዲመቴ ዮ
ሙልአቴ፥ እን አከሲ ኩን ዱኩበ ለምጢ
ዋን ተኤፍ፥ ሉብቾት ሀአርግሲፈሙ!
50ሉብችስ ዱኩበ ሰነ ቆሬ እላሌ፥ ምእቸ
ዱኩብቻን ቱቀሜ ሰነ ጉያ ቶርባፍ ኮጳት
ሀባሱ! 51ጉያ ቶርበፋትስ አከሱመ ቆሬ
ሀእላሉ! ዱኩብን ሱን ኡፈትቸ ኬሰ፥
ኡፈተ ደአሜ ዮኪስ ሀርካን ወልኬሰ
ነቀሜ ሆጀተሜ፥ ጎጋ፥ ምአ ጎጋራ ሆጀ
ተሜ ሁንዱማ ኬሰ ተምሰኤ ዮ አርገሜ፥
ኤጋ እን ዱኩበ ለምጢ እሰ ሀማደ፤ ምእ
ሱንስ ጡራአደ፤ 52ሉብች ኡፈትቸ እሰ
ደአሜ ዮኪስ እሰ ሀርካን ወልኬሰ ነቀሜ
ሆጀተሜ፥ ኡፈተ ርፌንሰራ ሆጀተሜ
ዮኪስ ቁንጬ ተልባራ ሆጀተሜ ዮኪስ
ምአ ጎጋራ ሆጀተሜ ዱኩብን ኩን ቱቄ
ሁንዱማ እብዳን ሀጉቡ! እን ዱኩበ
ለምጢ እሰ ሀማ ዋን ተኤፍ፥ ምእ ሱን
ሀጉበቱ!

53 «ገሩ ሉብች ቆሬ ዮሙ እላሉ፥
ዱኩብን ሱን ኡፈትቸ ኬሰ ዮኪስ ኡፈተ
ደአሜ፥ እሰ ሀርካን ወልኬሰ ነቀሜ ሆጀ
ተሜ፥ ምአ ጎጋራ ሆጀተሜ ኬሰስ ህንተ
ምሳኔ ዮ ተኤ፥ 54ወንት ቱቀሜ ሱን አከ
ሚጬሙፍ ሉብች ሀአቦሙ! አመስ ጉያ
ቶርባፍ እዶ ኮጳት እሰ ሀባሱ! 55ወንት
ቱቀሜ ሱን ኤርገ ሚጬሜ ቦዴ ሉብች
አመስ ቆሬ ሀእላሉ! ዱኩብን ሱን ብፈሳ
ህንጌደሬ ዮ ተኤ ምእቸ ኬሰ ህንተምሳኔ ዮ
ተኤዩ ምእች ጡራአደ፤ ዱኩብን ሱን
ኡፈትቸ ኬሳን ዮኪስ ዱባን ዮ ኛቴዩ
አኩመ ጅሩት እብዳን ጉብ! 56ሉብች
ቆሬ ዮሙ እላሉ ምእ ሱን ኤርገ ሚጬሜ
ቦዴ እዶን ዱኩብች ቱቄ ሄፊ ዮ ተኤ፥
እዶ ዱኩብቻን ቱቀሜ ሰነ ኡፈተ፥ ጎጋ፥
ኡፈተ ደአሜ ዮኪስ ኡፈተ ሀርካን ወል
ኬሰ ነቀሜ ሆጀተሜ ሰነቲ ሀበቀቅሱ!
57ገሩ ዱኩብች አመስ ኡፈትቸረት፥
ኡፈተ ደአሜረት፥ ኡፈተ ሀርካን ወል
ኬሰ ነቀሜ ሆጀተሜረት ዮኪስ ምአ ጎጋራ
ሆጀተሜ ሰነረት ዮ ሙልአቴ፥ እን ዱኩበ
ተምሰኡ ተኡሳት፤ ወንት ዱኩብቻን
ቱቀሜ ሁንድኑ እብዳን ሀጉበሙ! 58ኡፈ
ትን፥ ወንት ደአሜ፥ ወንት ሀርካን ወል
ኬሰ ነቀሜ ሆጀተሜ ዮኪስ ምእ ጎጋራ
ሆጀተሜ ሁንድኑ ኤርገ ሚጬሜ ዱኩብ
ቾራ ቁላኤ አመስ ዴብኤ ሀሚጬሙ! ከነ
ቦዴ ቁላአ እንተአ» ጀዴ። 59ኩን ሴረ
ኡፈትን ርፌንሰራ ዮኪስ ቁንጬ ተልባራ
ሆጀተሜ፥ ኡፈትን ደአሜ ዮኪስ ሀርካን
ወልኬሰ ነቀሜ ሆጀተሜ፥ ምእ ጎጋራ
ሆጀተሜ ሁንድኑስ ለምጢዳን ቱቀሜ
ጡራአ ዮኪስ እሰራ ቁላአ ተኡንሳ እቲን
ቤከሙደ።

ቦቆና 14

ሴረ እቲን ዱኩበ ለምጢቲ ቁላአን

1ዋቀዮ አሞ ሙሴዳን፥ 2«ሴር ነመ
ዱኩበ ለምጢ ቀቡ ቶኮፍ ኬነሜ ከነት
ፉፌ ጅረ፤ ነምች ጉያ እት ቁሌፈሙ
ሰነት ገረ ሉብቻት እንጌፈመ*። 3ሉብች
እዶ ቡፈታ ኬሳ አለ በኤ ነምች ዱኩበ
ለምጢ ሰነቲ ፈዬፍ ህንፈይኔሳ ቆሬ ሀእ
ላሉ! 4ከነ ቦዴ ሉብች ስምብሮተ ቁላአ
ለመ ፈያት፥ ሙከ ጋትራ፥ ፎአ ዲልጊ፥
ሂሶጲስ ነምቸ እሰ ቁሌፈሙ ሰናፍ አከ
ፍደን ሀአጀጁ*! 5እት ፉፌስ፥ ሉብች
ስምብሮተ ሰነ ኬሳ ቶኮ ቆዳ ሱጼ ኬሰት
ብሻን ያኡረት አከ ጎረአምቱ ሀአቦሙ!
6ስምብረ እሼ ፈያት ጅርቱ ሰነሞ ፉዴ
ሙከ ጋትራ፥ ፎአ ዲልጌፍ ሂሶጲ ወጅን
ዲገ ስምብረ እሼ ቆዳ ሱጼ ኬሰት ብሻን
ያኡረት ጎረአምቴ ሰነ ኬሰ ሀጬጹ!
7ነምቸ እሰ ለምጢቲ ቁሌፈሙ ሰነትስ
ስአ ቶርበ ፈጫሴ ቁላአ ተኡሳ ሀቤክስሱ!
ከነ ቦዴ ስምብረ እሼ ፈያ ጅርቱ ሰነ
በኬት ገድ ሀድሱ*!

*2. ማቴ 8:4 *4. ለኮ 19:6 *7. 16:12

8 «ነምች እን ቁሌፈሙ ሱን ኡፈተሳ
ሀሚጬቱ! ርፌንሰሳ ሁንዱማ ሀሃደቱ፥
ደግነሳስ ብሻኒን ሀድቀቱ! ዮሙስ እን አከ
ሴራት ቁላአ እንተአ፤ ከነ ቦዴ ገረ እዶ
ቡፈታት ሀዴብኡ፥ ጉያ ቶርበ ጎዶሳት

ኡቱ ሀንገልን አለ ሀቱሩ*! [9]ጉያ ቶርበፉ
ትስ አከሱመ ርፌንሰሳ ሁንዱማ ሀሃደቱ!
መታሳ፥ አሬደሳ፥ ኛረሳ ሁንዱማ ሀሃ
ደቱ! ኡፈተሳ ሀሚጨቱ፥ ደግነሳስ ብሻ
ኒን ሀድቀቱ! ኤጋ እን ቁላአ እንተአ።
*8. ለኮ 8:7

10 «ጉያ ሰዴተፉትሞ ኮርቤዪ ሆላ
ሙዳ ሀንቀብኔ ለማፍ ሆላ ደልቱ ወጋ ቶኮ
ሙዳ ከን ሀንቀብኔ ቶኮ አከሱመስ ኬና
ምዳኒቲፍ ዳኩ በኤሰ ሀርከ ኩርነን ኤፉ
ቶኮ ኬሳ ሀርከ ሰድእ እሰ ደዳ ኤጇርሳቲን
ሱኩመሜ፥ ደዳ ኤጇርሳ ሰፈርሳ አከ ሀርከ
ሰደን ሊትሪ ቶኮ ኬሳ ሀርከ ቶኮ ባሱ ወጅን
ሀጌሱ! [11]ሉብች እን ሴረ ቁሌሱ ሰነ
ራወቱ ነምቻ እሰ ቁሌፈሙ ሰነ ኬና እን
ድኤሴ ወጅን በልበለ ዱንካነ ወል ገኢት
ፉለኮ ዱረት ሀድኤሱ!

12 «ሉብችስ ኮርቤዪ ሆላ ሰነ ኬሳ ቶኮ
ፉዴ ደዳ ኤጇርሳ ሰፈርሳ ሀርከ ሰደን
ሊትሪ ቶኮ ኬሳ አከ ሀርከ ቶኮ ባሱ ሰና
ወጅን አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ ጎዴ አከ
አርሳ ሶቾፈሙት ፉለኮ ዱረት ሀሶሶቾሱ!
[13]ኮርቤስቾስ እዶ ቁልቁላአ አርሳ ሰበቢ
ጨቡቲፍ ድአቱፍ ቀልመ ጉበሙ እት
ጎረኤ ሰነት ሀጎረኡ! አኩመ አርሳን ሰበቢ
ጨቡቲፍ ድአቱ ከን ሉብቻ ተኤ አከሱመ
አርሳን ሰበቢ የካቲፍ ድአቱስ ከንሳት፤
እንስ ዋን ሁንዱማሪ ቁልቁሉደ*። [14]ሉብ
ችስ ዲገ እሰ አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቴ
ሰነ ፉዴ፥ ፌጤ ጉረ ምርጋ ነምቻ እሰ
ቁሌፈሙ ሰናት፥ አብጉዱ ሀርከሳ እሰ
ምርጋት፥ አብጉዱ ሚለሳ እሰ ምርጋትስ
ሀድቡ*! [15]ሉብች ደዳ ኤጇርሳ ሰፈርሳ
ሀርከ ሰደን ሊትሪ ቶኮ ኬሳ አከ ሀርከ ቶኮ
ባሱ ሰነራስ ፉዴ፥ በርኡ ሀርከ ኦፌሳ እሰ
ብታረት ሀነቁ! [16]ቁበ ሀርከሳ እሰ ምርጋ
ደዳ ኤጇርሳ እሰ በርኡ ሀርከሳ እሰ ብታ
ኬሰ ጅሩ ሰነ ጨጲ፥ ደዳ ሰነ ቁበሳቲን
ስአ ቶርበ ፉለ አነ ዋቀዮ ዱረት ሀፈ
ጫሱ*! [17]ደዳ ኤጇርሳ እሰ በርኡሳ ኬሰት
ሀፌ ሰነራሞ ፌጤ ጉረ ምርጋ ነምቻ ቁሌ
ፈሙት፥ አብጉዱ ሀርከሳ እሰ ምርጋት፥
አብጉዱ ሚለሳ እሰ ምርጋት፥ ለፈ እሱመ
ዲግን አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ እረት
ድበሜ ሰነረት ደበሌ ሀድቡ! [18]ደዳ ኤጇ
ርሳ እሰ በርኡሳ ኬሰት ሀፌሞ መታ ነምቻ
እሰ ቁሌፈሙ ሰናት ድቤ፥ አነ ዋቀዮ
ዱረት አራረ እሳፍ ሀቡሱ! [19]ሉብች
አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአቱ ሰነ ድኤሴ
ነምቻ እሰ ጡራኡማሳቲ ቁሌፈሙ ሰናፍ
አራረ ሀቡሱ! ከነ ቦዴ እን ሆሪ ቀልመ
ጉበሙ ሰነ ሀጎረኡ! [20]ሉብች ቀልመ
ጉበሙ ሰናፍ ኬና ምዳኒ እዶ አርሳረት
ድኤሴ ነምቻፍ አራረ ሀቡሱ! ዮሙስ
ነምቻ ቁላአ እንተአ።
*13. 7:7 *14. 8:23፤ በኡ 29:20
*16. 4:6፥17

21 «ነምቻ ሱን ገሩ ሀርከ-ቀልኤሰ
ተኤ፥ እሳን ከነ ድኤሱ ዮ ደደቤ፥ እሱ
ማፍ አራረ ቡሱዳፍ ጠባላ ሆላ ቶኮ አከ
አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱት አርሳ ሶቾፈ
ሙፍ አከሱመስ ኬና ምዳኒቲፍ ዳኩ ደዳ
ኤጇርሳቲን ሱኩመሜ ሀርከ ኩርነፉ ኤፉ
ቶኮ ኬሳ ሀርከ ቶኮፍ ደዳ ኤጇርሳ ሰፈርሳ
ሀርከ ሰደን ሊትሪ ቶኮ ኬሳ አከ ሀርከ ቶኮ
ባሱ ሀፍዱ! [22]ጉጌ ሆራ ለመ ዮኪስ ጉጌ
ሶሶኬ ለመ ኬሳ ከን ደንደኡ ፍዴ፥ ቶኮ
አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ፥ ቶኮሞ ቀልመ ጉበ
ሙፍ ሀድኤሱ* *22. 5:7

23 «እሳን ከነስ ጉያ ሰዴተፉት ሴረ
ቁሌፈሙሳቲፍ በልበለ ዱንካነ ወል ገኢት
ፉለኮ ዱረት ሉብቻት ሀፍዱ! [24]ሉብችስ
ጠባልቻ አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ፥ ደዳ
ኤጇርሳ ሰፈርሳ ሀርከ ሰደን ሊትሪ ቶኮ
ኬሳ አከ ሀርከ ቶኮ ባሱ ወጅን ፉዴ፥ አከ
አርሳ ሶቾፈሙት አነ ዋቀዮ ዱረት ሀሶሶ
ቾሱ! [25]እን ጠባላ አርሳ ሰበቢ የካቲፍ
ድአቴ ሰነ ሀጎረኡ! ሉብች ዲገ ጠባልቻ
ፉዴ ፌጤ ጉረ ምርጋ ነምቻ እሰ ቁሌፈሙ
ሰናት፥ አብጉዱ ሀርከሳ እሰ ምርጋት፥
አብጉዱ ሚለሳ እሰ ምርጋትስ ሀድቡ!
[26]አከሱመስ ደዳ ኤጇርሳ ሰነራ በርኡ
ሀርካ ኦፌሳ እሰ ብታረት ሀነቁ! [27]ቁበ
ሀርከሳ እሰ ምርጋቲንስ ደዳ ኤጇርስቻ እሰ
በርኡ ሀርከሳ እሰ ብታረ ጅሩራ ፉዴ ስአ
ቶርበ ፉለኮ ዱረት ሀፈጫሱ! [28]ደዳ ኤጇ
ርሳ እሰ በርኡሳ ኬሳ ሰነራ አመስ ፉዴ
ፌጤ ጉረ ምርጋ ነምቻ እሰ ቁሌፈሙ
ሰናት፥ አብጉዱ ሀርከሳ እሰ ምርጋት፥
አብጉዱ ሚለሳ እሰ ምርጋትስ ለፈ ዲግን
አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ እረት ድበሜ
ሰነረት ደበሌ ሀድቡ! [29]ደዳ ኤጇርሳ እሰ
በርኡሳ ኬሰት ሀፌሞ መታ ነምቻ እሰ ቁሌ
ፈሙ ሰናት ድቤ አነ ዋቀዮ ዱረት አራረ
ሀቡሱፍ! [30]ኤርገሲ ጉጌ ሆራ ዮኪስ ጉጌ

እሼ ካን ሶሶኬ ኬሳ ከኑመ እን ደንደኤ
ፍዴ እንድኤሰ፤ 31 ወንተ ደንደኤ ፍዴ ሰነ
ኬሳስ ቶኮ አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአ
ቱፍ፥ ቶኮሞ ቀልመ ጉበሙፍ ኬና ምዳኒ
እረት ደበሌ እንድኤሰ፤ አከስት ሉብች
ነምቾ እሰ ቁሌፈሙ ሰናፍ ፉለኮ ዱረት
አራረ እንበሰ» ጂዴ።

32 ነመ ዱኩብን ለምጢ ቀብናን ሀርከ-
ቀልኤሰ ተኤ ቁላኡሳቲፍ ወንተ በርባድ
ችሱ ባፈቹ ደደቤፍሞ ሴረ ከነቱ ኬነሜ።

ለምጢ መነ ኬሰት አርገሙ አከ እት ቁሌሰን ሀሙሳ

33 ዋቀዮ ኤርገሲ ሙሴፍ አሮኒን፥
34 «እስን ብየ ከነአን እሰ አን አከ እስን
ዳልተኒፍ እስኒፍ ኬኑት ዮሙ ገልተን፥
አን ብይቾ ኬሳ መነ ቶኮት ዱኩበ ለምጢ
ዮሙን ፍዱ፥ 35 አባን መንቻ ገረ ሉብቻ
ደቂ፥ ‹ወንት ዱኩበ ለምጢ ፈካቱ ቶኮ
መነኮ ኬሰት አርገሜረ› ሀጂዱ! 36 ሉብ
ችሞ ዱኩበ ሰነ ቆሬ እላሉዳፍ መነ ሰነት
ኡቱ ኦል ሀንልጥን ምእ መንቾ ኬሰ ጅሩ
ሁንድኑ አከ ሀንጡሮፍኔት አከ ገድ ባፈ
ሙፍ ሀአቦሙ! ከነ ቦዴ ሉብች ኦል ልጤ
መንቾ ቆሬ ሀእላሉ! 37 ቆሬ እላሉሳ ከናንስ
ዱኩብች ኬኖን መንቻረት አርገሜ ሱን
እዶ ገድ ኖተማ ብፈ መርጋ ዮኪስ ዲማ
ተኤ ኬኖን ኬሳ ገድ ዶቂ ዮ አርገሜ፥
38 ሉብች መንቾ ኬሳ በኤ መንቾ ጉያ ቶር
ባፍ ሀጩፉ! 39 ጉያ ቶርበፉትሞ ዴብኤ
ዱፌ ሀእላሉ! ዱኩብች ኬኖን መንቻረት
ተምሰአ ዮ አዴሜ፥ 40 ደጋን ዱኩብች
እረት አርገሜ አች ኬሳ ባፈሜ እዶ ጡራአ
እሰ መንደረ ዱባት አከ ገተሙፍ ሀአ
ጀጁ! 41 ኬኖን መንቻስ ኬሰሳ ጉቱማት
ሀሶፍስሱ! እን እራ ሶፈሜ ሱንስ እዶ
ጡራአ እሰ መንደረ ዱባት ሀገተሙ!
42 ኤርገሲስ ደጋ ከን ብራ ፍደኒ እዶ ደጋ
እሰ ባፈሜ ቡሰኒ መንቾ ሱጼ ሃራዳን
ጨሉሉቅሰኒ ሀመረገን! 43 ደግች ኬሳ
ባፈሜ ኬኖንሳስ ሶፈሜ ጨሉሉቅፈሜ
ኤርገ መረገሜ ቦዴ ዱኩብች ዴብኤ
መንቾ ኬሰት ዮ አርገሜ፥ 44 ሉብች አመስ
ደቂ መንቾ ቆሬ ሀእላሉ! ዱኩብች አች
ኬሰት ዮ ተምሰኤ፥ መንቾ ኬሰ ዱኩብን
ሀማን ጅራቹሳት፥ መንችስ ጡራኡሳት፤
45 ኤጋ መንች ዲገሜ፥ ደጋንሳ፥ ሙክሳ፥
መረጊንሳስ ሁንድኑ ገረ እዶ ጡራአ እሰ
መንደረ ዱባት ሀጌፈሙ! 46 ነምን ዬሮ
መን ሱን ጨፈማ ቱሬ እሰ ኬሰ ልጡ ሁን
ድኑ ሀመ ገልገላት ጡራአ እንተአ፤
47 ነምን መንቾ ኬሰ ጪሱ ዮኪስ እሰ
ኬሰት ኛቱ ኡፈተሳ ሚጨቹን እረ ጅረ።

48 «ገሩ መንች ጨሉሉቅፈሜ ኤርገ
መረገሜ ቦዴ ሉብች ዱፌ ቆሬ ዮሙ
እላሉ፥ ዱኩብች መንቾ ኬሰ ሀንተምሳኔ
ዮ ተኤ፥ መንች ዱኩበሳቲ ዋን ፈዬፍ
ቁላአ ተኡሳ ሀቤክስሱ! 49 መንቾ እቲን
ቁሌሱዳፍሞ ስምብሮተ ለመ፥ ሙከ
ጋትራ፥ ፎአ ዲልጌ፥ ሂሶጲስ ሀጌሱ!
50 ስምብሮተ ሰነ ኬሳ ቶኮ ቆዳ ሱጼ ብሻን
ቡርቅቱ ኬሰ ጅሩረት ሀጎረኡ! 51 ኤርገ
ሲሞ ሙከ ጋትራ፥ ሂሶጲ፥ ፎአ ዲልጌ፥
ስምብረ እሼ ፈያ ጅርቱ ሰነስ ዲገ ስምብረ
እሼ ጎረአምቱ ሰና ኬሳፍ ብሻን ቡርቅቱ
ሰነ ኬሰ ጩጼ ስአ ቶርበ መንቾት ሀፈ
ጫሱ! 52 እን ዲገ ስምብረ ሰናቲን፥ ብሻን
ያኡን፥ ስምብረ እሼ ፈያ ጅርቱን፥ ሙከ
ጋትራቲን፥ ሂሶጲዳን፥ ፎአ ዲልጌዳንስ
መንቾ እንቁሌሰ። 53 ከነ ቦዴ ስምብረ እሼ
ፈያ ጅርቱ ሰነ መንደረቲ ዱበት በኬት
ገድ ሀዲሱ! እን አከስት መንቻፍ አራረ
ዮሙ ቡሱ፥ መንች ቁላአ እንተአ» ጂዴ።

54 ሴር ኩን እሰ ዋኤ ዱኩበ ጎጋ ነማ
ቲፍ ኬነሜደ፤ ዱኩብን ኩን ለምጢ፥
ጭቶ፥ 55 ለምጢ ኡፈታ፥ ለምጢ መና፥
56 ወንተ ደግነ ነማረት ኢተኤ ሙልአቱ፥
ጦፍ-ጦፊ፥ ሮቢ፥ ወንተ ደግነረት አዳቴ
በኡፈእ። 57 ወንት ቶኮ ቁላአ ዮኪስ
ጡራአ ተኡንሳ እሳን ከናን እንእላለመ፤

ኤጋ ሴር ኩን ሴረ ዱኩበ ለምጢ እቲን
ገርገር ባሱዳፍ ኬነሜደ።

ቦቆና 15

ወንተ ደግነ ነማ ኬሳ በኡ ነመ ጡሬሱሳ

1 ዋቀዮ አመስ ሙሴፍ አሮኒን፥
2 «እስን እስራኤሎታን፥ ‹ነምን ሳለሳ ኬሳ
ዋ ደንገለኡ፥ ሰበቢ እሰ ደንገለኡ ሰናፍ
እን ጡራአ እንተአ*፤ 3 ጡራኡማን ወንተ
ቶኮ ሳለ ነማ ኬሳ ደንገለኡዳን ዱፉ፥
ከነት ፉፌ ጅረ፤ ሳልሳ እቱመ ፉፌ ዮ
ደንገላሴ ዮኪስ ደንገላሱ ዮ ዲሴ፥ ነምች
ጡራአዱመ፤ 4 ስሬን ነምች ሳለሳ ኬሳ ዋ

ደንገለኡ ሱን እረ ጪሱ ሁንድኑ፥ ወንት
እን እረ ታኡ ሁንድኑስ ጡራአ እንተአ።
*2. ለኮ 5:2

5 «‹ነምን ስሬ ነምቻት ቡኤ፥ ኡፈተሳ
ሀሚጨቱ፥ ደግነሳ ሀድቀቱ፥ ሀመ ገልገላ
ትሞ ጡራአ ሀተኡ! 6 ነምን ወንተ ነምቾ
ሳለሳ ኬሳ ዋ ደንገለኡ ሱን እረ ታኤረ
ታኡ፥ ኡፈተሳ ሀሚጨቱ፥ ደግነሳ ሀድ
ቀቱ፥ ሀመ ገልገላትሞ ጡራአ ሀተኡ!
7 ነምን ነምቶ እሰ ሳለሳ ኬሳ ዋ ደንገለኡት
ቡኤ፥ ኡፈተሳ ሀሚጨቱ፥ ደግነሳ ሀድ
ቀቱ ሀመ ገልገላትሞ ጡራአ ሀተኡ!
8 ነምቾ ሳለሳ ኬሳ ዋ ደንገለኡ ሱን ነመ
ቁላአ ቶኮት ዮ ቱፌ፥ ነምቾ እት ቱፈሜ
ሱን ኡፈተሳ ሀሚጨቱ፥ ደግነሳ ሀድ
ቀቱ፥ ሀመ ገልገላትሞ ጡራአ ሀተኡ!
9 ኮራን ነምቾ ሳለሳ ኬሳ ዋ ደንገለኡ እረ
ታኡ ሁንድኑ ጡራአ ሀተኡ! 10 ነምን
ምአ እን እረ ቱሬ ኬሳ ቶኮትዩ ቡኡ ሁን
ድኑ ሀመ ገልገላት ጡራአ ሀተኡ! ነምን
ምአ ሰነ ባቱስ ኡፈተሳ ሀሚጨቱ፥ ደግነሳ
ሀድቀቱ፥ ሀመ ገልገላትሞ ጡራአ
ሀተኡ! 11 ነምን ኡቱ ነምቾ ሳለሳ ኬሳ ዋ
ደንገለኡ ሱን ሀርከሳ ህንሎለአትን እት
ቡኡ፥ ኡፈተሳ ሀሚጨቱ፥ ደግነሳ ሀድ
ቀቱ፥ ሀመ ገልገላትሞ ጡራአ ሀተኡ!
12 ነምቾ ሳለሳ ኬሳ ዋ ደንገለኡ ሱን ቆዳ
ሱጴት ዮ ቡኤ፥ ቆድቾ ሀጨቡ፥ ቆዳ
ሙከራ ሆጄተሜ ዮ ተኤሞ ብሻኒን ሀሎለ
አሙ*! *12. 11:33

13 «‹ነምቾ ወንተ ሳለሳ ኬሳ ደንገለኡ
ከነቲ ዮሙ ቁሌፈሙ፥ ጉያ ቶርበ ሀቱሩ!
ከነ ቦዴሞ ኡፈተሳ ሚጨቴ፥ ደግነሳስ
ብሻን ያኡን ድቀቴ ሀቁላኡ! 14 ጉያ ሰዴ
ተፋት ጉጌ ሆራ ለመ ዮኪስ ጉጌ ከን ብራ
ሶሶኬ ለመ ፍዴ ዱፌ፥ በልበለ ዱንካነ
ወል ገኢት ፉለ አነ ዋቀዮ ዱረት ሉብቾት
ሀኬኑ! 15 ሉብቾሞ እሼ ቶኮ አርሳ ሰበቢ
ጬቡቲፍ ድአቱፍ፥ እሼ ካንሞ ቀልመ
ጉበሙፍ ድኤሴ አከስት ወንተ ሳለሳ ኬሳ
ደንገለኡ ሰናፍ አነ ዋቀዮ ዱረት አራረ
ሀቡሱፍ!

16 «‹ነምን ቶኮ አፌታንሳ ዮ ደንገ
ለኤ፥ ጉቱማ ደግነሳቲ ብሻኒን ሀድቀቱ፥
ሀመ ገልገላትሞ ጡራአ ሀተኡ*! 17 ኡፈ
ትኒፍ ወንት ኅጋራ ሆጄተሜ አፌታን ሱን
እረት ደንገለኤ ሁንድኑ ብሻኒን ሀሚ
ጨሙ፥ ሀመ ገልገላትሞ ጡራአ ሀተኡ!
18 ነምን ሳለሳ ኬሳ አፌታን ደንገለኡ ዱበ
ርቲ ብረ ዮሙ ገኡ ለቾኑንሳኒ ደግነሳኒ
ብሻኒን ሀድቀተን፥ ሀመ ገልገላትሞ
ጡራአ ሀተአን! *16. 22:4

19 «‹ዱበርቲን ሳለሼ ኬሳ ዲግን በኡ
ሀመ ጉያ ቶርባት ዱሮ ገራ ዱኩቢሼቲት፤
ነምን እሼ ብረ ገኤስ ሀመ ገልገላት ጡራአ
ሀተኡ*! 20 ዱሮ ገራ ዱኩቢሼቲ ከነት
ወንት እሼን እረ ጪፍቱፍ ወንት እሼን
እረ ቴሱ ሁንድኑ ጡራአደ። 21 ነምን እዶ
ጪስቻሼት ቡኤስ ኡፈተሳ ሚጨቴ፥ ደግ
ነሳ ድቀቴ፥ ሀመ ገልገላትሞ ጡራአ
ሀተኡ! 22 ነምን ዋኑመ እሼን እረ ቴሴት
ቡኤ፥ ኡፈተሳ ሀሚጨቱ፥ ደግነሳስ ሀድ
ቀቱ ሀመ ገልገላትሞ ጡራአ ሀተኡ!
23 እዶ ጪስቻ ዮኪስ ዋኑመ እሼን እረ
ቴሱት ዮ ቡኤ፥ ሀመ ገልገላት ጡራአ
ሀተኡ! 24 ነምን ቶኮ እሼ ብረ ገኤ፥ ጡራ
ኡማንሼ ዮ እሰት ቡኤ፥ እን ጉያ ቶርባፍ
ጡራአ ሀተኡ! እዶን እን ጪሱስ ጡራአ
ሀተኡ! *19. 18:19

25 «‹ዱበርቲን ቶኮ ዱሮ ገራ ዱኩቢ
ሼቲ ሰነረዩ ደርቤ ዲግንሼ እቱመ ፉፌ ዮ
ደንገለኤ፥ አኩመ ዱሮ ገራ ዱኩቢሼቲ
ሰነ ጡሮፍቱ እንታት*። 26 እዶን ጪስቻ
እሼን ዱሮ ዲግንሼ እቱመ ፉፌ ደንገለኡ
እረ ጪፍቱ ሱንስ አኩመ እሰ ዱሮ ገራ
ዱኩቢሼቲ ሰና ጡራአ ሀተኡ! 27 ነምን
ወንተ ከነ ሁንዱማት ቡኤ ጡራአ ሀተኡ!
እን ኡፈተሳ ሀሚጨቱ፥ ደግነሳስ ሀድቀቱ
ሀመ ገልገላትሞ ጡራአ ሀተኡ!
*25. ማቴ 9:20

28 «‹እሼን ገሩ ዲገሼ እሰ ደንገለኡ
ሰነቲ ቁሎፍቴት ዮ ተኤ፥ ጉያ ቶርበ ለካ
አቴ ኤርገሲ ሀቁሎፍቱ! 29 ጉያ ሰዴተፋ
ትሞ ጉጌ ሆራ ለመ ዮኪስ ጉጌ እሼ ካን
ሶሶኬ ለመ ፉቴ በልበለ ዱንካነ ወል ገኢ
ዱረት ሉብቾት ሀፍዱ! 30 ሉብቾስ እሼ
ቶኮ አርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ ድአቱፍ እሼ
ካንሞ ቀልመ ጉበሙፍ ሀድኤሱ! አከስት
ሉብቾ ወንተ ሳለሼ ኬሳ ደንገለኤ እሼ
ጡሬሴ ሰናፍ አነ ዋቀዮ ዱረት አራረ ሀቡ
ሱፍ!› ጇዳ!

31 «እስንስ አከስት ነሞትን እስራኤል
እዶኮ እሰ ቁልቁላአ እሳን ግዱ ጅሩ ጡሬ

ሰኒ ጡራኡማሳኒቲን አከ ህንዹኔት ወንተ
እሳን ጡሬሱቲ አዳን ባሳ!» ጀዼ።
32 ሴር ኩን እሰ ዋኤ ነመ ሳለሳ ኬሳ ዋ
ደንገለኡፍ፥ ዋኤ ነመ አፌታንሳ ደንገለኤ
እሰ ጡሬሱፍ ኬነሜደ። 33ዹበርቲ ገራ
ዹኩቢ ቀብዹፍ፥ ዺረ ዮኪስ ዹበርቲ ሳለ
ሳኒ ኬሳ ዋ ደንገለኡፍ፥ ዺረ ዹበርቲ
ጡሪ ቀብዹ ብረ ገኡፍስ ሴር ኬነሜ
እሱመ ከነ።

ቦቆና 16

ጉያ ጉዳ እሰ እት አራር ቡፈሙ

1 ዹአ እልማን ኣሮን ወረ ዋቀዮ ዹረት
ገር-መሌ ኣርሳ እጣና ድኤሰኒ አጀፌመን
ሰነ ለማኒ ቦዴ ዋቀዮ ሙሴት እንዹበቴ፤
2ዋቀዮ ሙሴዳን፥ «አን ዹሜሳን ቴሶ
አራራ ሰነረት ዋነን ሙልአዹፍ፥ ኣሮን
ኦቦሌስኬ ገረ እዾ ቁልቁላአ እሰ ጎልጋ
ኬሳ፥ ቴሶ አራራ እሰ ሰንዹቀ ከኩረ ጅሩ
ሰነ ፉለ ዹረት ዩሮዹመ በርባዴት አከ
ኦል ህንገሌ እት ህም ከናአች እንዹአ*።
3ዮሙ ኦል ገሉሞ ኣርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ
ድአቱፍ ቱንቱኖ ቶኮ፥ ቀልመ ጉበሙ
ፍሞ ኮርቤሰ ቶኮ ድኤሴ እዾ ቁልቁላአ
ሰነት ኦል ሀልጡ*! 4እን ከታ ቁንጬ
ተልባራ ሆጄተሜ እሰ ቁልቁላአ ሀኡ
ፈቱ፥ ፍዾ ደግነት አኑ እሰ ቁንጬ ተል
ባራ ሆጄተሜስ ሀህደቱ፥ ህደተ ቁንጬ
ተልባራ ሆጄተሜን ሙዺሳ ህደቴ፥ መታ
ሳት መረተ ቁንጬ ተልባራ ሆጄተሜ ሀመ
ረቱ! እሳን ኩን ኡፈተ ቁልቁላአ ዋን
ተአኒፍ፥ እን ደግነሳ ድቀቴ ሀኡፈቱ*!
5ኮርቤዪ ሬቲ ለመ ኣርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ
ድአቱፍ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮሞ ቀልመ ጉበ
ሙፍ ወልዳ እስራኤሎታ ብራ ሀፉዹ!

*1-2· 10፥ 1-2 *3· እብ 6፥ 19፤ 9፥ 7
*4· በኡ 28፥ 39፥ 42፤ 29፥ 4-5

6 «ኣሮንስ ቱንቱንቾ እሰ ኣርሳ ሰበቢ
ጬቡሳቲፍ ድአቱ ሰነ ድኤሴ፥ አፊሳቲፍ
ማቲሳቲፍስ አራረ ሀቡሱ*! 7ከነ ቦዴም
ኮርቤዪ ሬቲ ሰነ ለማን ፉዴ በልበለ ዹን
ካነ ወል ገኢት አነ ዋቀዮ ዹረ ሀዳቡ!
8ኮርቤዪ ሰነ ለማንረት ሙክት ለመ ሀቡ
ፈሙ! ሙክት እን ቶኮ ከን እረ ቡኤ አነ
ዋቀዮፍ፥ ሙክት እን ካን ከን እረ ቡኤሞ
ገድ ዺፈሙዳፍ ሀተኡ! 9እን ኮርቤሰ እሰ
ሙክት እን ከን አነ ዋቀዮ እረ ቡኤ ሰነ
ፍዴ ኣርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ ድአቱ ሀጎዹ!
10ኮርቤሰ እን አከ ገድ ዺፈሙፍ ሙክት
እረ ቡኤሞ እቲን አራረ ቡሱዳፍ አነ ዋቀዮ
ዹረት ድኤፈሜ፥ ገረ ለፌ አናት ገድ ሀዺ
ፈሙ! *6· 9፥ 2፥ 8-11፤ እብ 7፥ 27
11 «ኣሮንሞ ቱንቱንቾ ኣርሳ ሰበቢ
ጬቡቲፍ ድአቱ ሰነ ድኤሴ አፊሳቲፍ
ማቲሳቲፍስ አራረ ሀቡሱ! ቱንቱኖ ኣርሳ
ሰበቢ ጬቡሳቲፍ ድአቱ ሰነስ ሀጎረኡ!
12ኤርገሲሞ ቆዳ እጣነ እረት አርሰንት በር
በዳ እብዳ እዾ ኣርሳ እሰ ፉለ ሰንዹቀ
ከኩኮ ዹረ ጅሩራ ፉዴ እት ጉቴ፥ እጣነ
ቡላአ ኡርጋአሳ ሀርከሳ ለማን ጉቴ ፉዴ
እዾ እሰ ጎልጋ ኬሳት ሀጌሱ! 13እጣንቾስ
አነ ዋቀዮ ዹረት እብድቾረት ሀነቁ! እን
አከ ህንዹኔት አር እጣንቻ ቴሶ አራራ እሰ
ዹገ-ባቱረ ጅሩ ሰነ እንጎልገ፤ 14ዺገ ቱን
ቱንቻራስ ፉዴ ፉለ ዹራን ከራ ገረ በአ-
ቢፍቱ ቴሶ አራራ ሰነት ቁበሳቲን
ሀፈጫሱ! አከሱመስ ከራ ፉለ ዹራ ቴሶ
አራራት ዺግቾ ቁበሳቲን ስአ ቶርበ ሀፈ
ጫሱ!
15 «እን ከነ ቦዴ ኮርቤስቾ ኣርሳ ሰበቢ
ጬቡ ሰባቲፍ ድአቱ ሰነስ ጎረኤ ዺገሳ
ፉዴ እዾ እሰ ጎልጋ ኬሳት ልጨ አኩመ
ዺገ ቱንቱንቻ ሰነ ጎዴ ሀጎዹ! ቴሶ አራራ
ሰነረት፥ ቴስቾ ፉለ ዹረትስ ሀፈጫሱ*!
16እን አከስት ሰበቢ ጡራኡማ፥ እረ-ደደ
ርባፍ ጬቡ ነሞተ እስራኤል ሁንዹማፍ፥
እዾን እን ቁልቁላአን ሱን አከ ህንጡሮፍኔ
እንጎደ፤ ዹንካነ ወል ገኢ እሰ ጡራኡማ
ሳኒ ኬሰ እሳን ግዹ ጅሩ ሰናፍ አከሱመ
እንጎደ። 17ዮሙ ኣሮን አራረ ቡሱዳፍ
እዾ ቁልቁላአ ሰነት ልጡ፥ ሀመ እን ኦፌ
ሳቲፍ፥ ማቲሳቲፍ፥ ጉቱማ ወልዳ እስራ
ኤሊፍስ አራረ ቡሴ ገድ በኡት፥ ነምን
ቶኮሌ ዹንካነ ወል ገኢ ሰነ ኬሰት ህንአር
ገምን! 18ኤርገሲስ ገረ እዾ ኣርሳ እሰ
ፉለኮ ዹራ፥ እሰ ገረ በልበለ ዹራ ሰነት
ገድ በኤ፥ አራረ ሀቡሱ! ዺገ ቱንቱንቻፍ
ዺገ ኮርቤስቾ ሬቲራ ፉዴ፥ ጋንፎተ እዾ
ኣርሳት ናኔሴ ሀድቡ*! 19ዺግቾራ ፉዴ
ቁበሳቲን ስአ ቶርበ እት ፈጫሴ፥ ጡራ
ኡማ ነሞተ እስራኤልራ አዳን ባሴ እዾ
ኣርሳ ሰነ ሀቁልቁሌሱ!

*15· እብ 4፥ 16፤ 9፥ 5 *18· በኡ 30፥ 10

20 «ኣሮን እዾ ቁልቁላአ ሰናፍ፥ ዹን
ካነ ወል ገኢ ሰናፍ፥ እዾ ኣርሳ ሰናፍስ

አራረ ቡሱ ኤርገ ራወቴ ቦዴ፥ ኮርቤስቾ
እሰ ፈያት ጅሩ ሰነሞ እንድኤሰ። 21 ሀርከሳ
ለማገን መታ ኮርቤሰ እሰ ፈያት ጅሩ ሰነረ
ካኤ፥ የከ፥ እረ-ደደርባፍ ጬቡ ነሞተ
እስራኤል ሁንዱማ ቤክሰሴ፥ መታ ኮርቤ
ስቻረ ኤርገ ካኤ ቦዴ፥ ኮርቤስቾ ነመ ሆጂ
ከናፍ ቆጳኤ ጅሩት ኬኔ ለፈ ኦና ኬሰት
ገድ አከ ዲሱ እንገደ፤ 22 ነምቾ ሱን ኮር
ቤስቾ ለፈ ኦና ኬሰት ገድ እንዲሰ፥ ኮርቤ
ስቾ አከስት የከሳኒ ሁንዱማ ኦፍረት ባቴ
እዶ ኦናት እንጌሰ።

23 «ኤርገሲ አሮን ገረ ዱንካነ ወል
ገኢት ኦል ልጤ፥ ኡፈተ ቁንጩ ተልባራ
ሆጂተሜ እሰ ዬሮ እዶ ቁልቁላአት ኦል
ልጤ ሰነ ኡፈቴ ኦፍራ ባሴ አችት ሀዲሱ!
24 እን እዶ ቁልቁላአ ሰነት ደግነሳ ብሻኒን
ድቀቴ፥ ኡፈተ እሰ ከንሳቲ ኡፈቴ አስ
በኤ ኦፈሳቲፍ፥ ሰባፍስ ቀልመ ጉበሙ
ድኤሴ፥ ኦፈሳቲፍ፥ ሰባፍስ አራረ
ሀቡሱ! 25 ሞረ ሆሪ እሰ አርሳ ሰበቢ ጬቡ
ቲፍ ድአቴ ሰናስ እዶ አርሳረት ጉቤ ሀአ
ርሱ!

26 ነምቾ እን ኮርቤሰ እሰ ገድ ዲፈሙ
ሰነ ለፈ ኦናት ጌሴ ሱንሞ ኡፈተሳ
ሚጬቴ፥ ደግነሳ ብሻኒን ኤርገ ድቀቴ
ቦዴ ገረ እዶ ቡፈታት ሀገሉ! 27 ቱንቱኖ
ኒፍ ኮርቤስ ሬቲ አርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ
ድአተኒ ዲግንሳኒ እዶ ቁልቁላአ ኬሰት
እቲን አራረ ቡሱዳፍ ድአቴ ሱን፥ እዶ
ቡፈታ ኬሳ አለት ገድ ባፈመኒ፥ ጎጋን
ሳኒ፥ ፎንሳኒፍ ጬማንሳኒ እብዳን ሀጉ
በሙ*! 28 ነምን እሳን ከነ እብዳን ጉቡስ
ኡፈተሳ ሚጬቴ፥ ደግነሳ ብሻኒን ኤርገ
ድቀቴ ቦዴ ገረ እዶ ቡፈታት ሀገሉ!

*27. እብ 13፡11

ጉያ አራር ቡፈሙፍ ሴረተ ዳቡሳ

29 «ከነት ፉፌ ከን ጅሩ ኩን ሴረተ
በረበራ እስኒፍ ሀተኡ! ጅአ ቶርበፉት፥
ጅእቾ ኬሳ ጉያ ኩርነፉት እስን ወር
ደሎተ ብያ፥ ወር ገላን እስን ግዱ ጅራተ
ንስ ሶሙዳን፥ ገድ ኦፍ ዴብሳ፥ ጋፈስ
ሆጂ ቶኮሌስ ህንሆጂትና! 30 ጉያ ከነትስ
እስን ቁሌሱዳፍ አራር እስኒፍ እንቡፈመ፤
እስን አነ ዋቀዮ ዱረት ጬቡኬሰን ሁንዱ
ማቲ እንቁሎፍቱ፤ 31 ኩንስ እስኒፍ ጉያ
ሰንበታ እሰ እት አረ ገልፈተኒደ፤ ከናፍስ
ጋፈስ ሶሙዳን ገድ ኦፍ ዴብሳ! ኩንስ
ሴረተ በረበራት። 32 ሉብን ድበሜ ቆደ
አባሳቲ አንገፌ ሉቦታ ተኤ ሆጂቹዳፍ
ሆጂረ ዳበሙ ኡፈተ እሰ ቁልቁላአ
ቁንጩ ተልባራ ሆጂተሜ ሰነ ኡፈቴ፥
ሆጂ አራረ ቡሱ ሰነ ሀሆጂቱ! 33 አከሱመ
ስሞ እዶ ሁንዱማረ ቁልቁላአ ሰናፍ፥
ዱንካነ ወልገኢ ሰናፍ፥ እዶ አርሳቲፍ፥
ሉቦታፍ፥ ነሞተ ወልዳ ሰነ ኬሰ ጅረን
ሁንዱማፍስ አራረ ሀቡሱ! 34 ኩንስ ሴረተ
በረበራ እሰ እቲን ወጋት ስአ ቶኮ ሰበቢ
ጬቡ እስራኤሎታ ሁንዱማፍ አራረ ቡፍ
ተን እስኒፍ ሀተኡ!» ጂዴ።

ኩንስ አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አጀጄት
እንሆጂተሜ*።

*29-34. 23፡26-32፤ ለኮ 29፡7-11

ቦቃና 17

ዲገ ኛቹን ዶወሙሳ

1 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 2 «አት አሮ
ንት፥ እልማንሳት፥ ነሞተ እስራኤል ሁን
ዱማትስ ወንተ አን ዋቀዮ አቦሜ ከነ
ህም! 3 እሳኒን፥ ‹እስራኤሎተ ኬሳ ነምን
እዶ ቡፈታት ዮኪስ እዶ ቡፈታ ዱበት
አርሳዳፍ ሰአ ዮኪስ ሆላ ዮኪስ ሬቲ ቀሌ፥
4 ፉለ ጎዶ እሰ ከን ዋቀዮ ዱረት አርሳ ጎዴ
ዋቀዮፍ ድኤሱዳፍ፥ ገረ በልበለ ዱንካነ
ወል ገኢት ኡቱ ህንፍድን ዮ ሀፌ፥ የከ
ዲጋ እሰት ሀለካአሙ! እን ዲገ ደንገላ
ሴረ፥ ከናፍስ ነምን ሱን ሰበሳ ግዱዳ ሀበ
ሌፈሙ*! 5 ኩንስ እስራኤሎትን አርሳሳኒ
እሰ አለት ድኤሰን ኦል ገልቾኒ፥ በልበለ
ዱንካነ ወል ገኢ ዱረት ገረ ሉብቻት ዋቀ
ዮፍ ፍደኒ እሳፍ አርሳ አራራ ጎደኒ አከ
ድኤሰኒፍ ቱሬ፤ 6 ሉብችስ ዲገ ቀልመ
ሰና እዶ አርሳ እሰ ከን ዋቀዮ እሰ በልበለ
ዱንካነ ወል ገኢ ጅሩት ሀፌጪሱ! ሞረ
ሳሞ ፎሊንሳ አከ ገራ ጪብሱት ዋቀዮፍ
ጉቤ ሀአርሱ! 7 ኤጋ ስአቾ ሰብን ኩን አር
ሳሳኒ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ብፈ ሬአታ ቀበን†1
ወረ እሳን ዱካ ቡኡሳኒቲን እት ኤጀኒፍ
ህንድኤሰን! ኩንስ ደሎተ ሁንዱማ ኬሰት
ሴረተ በረበራ እሳኒፍ ሀተኡ*!› ጂድ!

*4. ኡመ 9፡6 *7. ኬሰ 32፡17

†1 ሌዎ 17፡7 «ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ብፈ ሬአታ ቀበኒፍ» ዮኪስ «ሴጠኖታፍ»

8 «አት እሳኒን፥ ‹እስን እስራኤሎተ
ኬሳ ዮኪስ ገላ እስን ግዱ ጅራቱ ኬሳ
ነምን ቀልመ ጉበሙ ዮኪስ አርሳ ድኤሱ
ቶኮ፥ [9]ቀልመ ዮኪስ አርሳ ዋቀዮፍ ድኤ
ሱዳፍ ገረ በልበለ ዱንካን ወል ገኢት ኡቱ
ህንፍድን ዮ ሀፌ፥ ነምች ሱን ሰበሳ ኬሳ
ሀበሌፈሙ*!
*9. ኬሰ 12:14

10 «‹እስን እስራኤሎተ ኬሳ ዮኪስ ገላ
እስን ግዱ ጅራቱ ኬሳ ነምን ቶኮሌ ዲገ ዮ
ኛቴ፥ ነምቾ ዲገ ኛቴ ሰነት ዋቀዮ ገረ
እንገለ ሰበሳ ኬሳ እሰ እንበሌሰ› ጂድ*!
[11]ሉቡን ኡመመ ፎን ኡፈቴ ዲገ ኬሰ ዋን
ጅሩፍ፥ ፋሬ ከን ተኡስ ዲገ ዋን ተኤፍ፥
እን ፋሬ ሉቡኬሰኒ አከ ተኡፍ እዶ አርሳ
ረት አን ዋቀዮ እሰ እስኒፍ ኬኔረ*። [12]ከና
ፈን ነሞተ እስራኤሊን፥ ‹እስን ኬሳ ነምን
ቶኮሌ ዲገ ህንኛትን! አከሱመስ ገላ እስን
ግዱ ጅራቱ ኬሳ ነምን ቶኮሌ ዲገ ህንኛ
ትን!› ጂዴ። [13]አከሱመስ እስራኤሎተ
ኬሳ ዮኪስ ገላ እሳን ግዱ ጅራቱ ኬሳ ብኔ
ንሰ ዮኪስ አላቲ ኛተሙ ከን አደምሱ ቶኮ
ዲገ እሰ አደምሰሙ ሰና ለፈት ሀደንገ
ላሱ፥ ብዮስ እረ ሀዴብሱ! [14]ሉቡን
ኡመመ ፎን ኡፈቴ ሁንድኑ ዲገሳ ዋን
ተኤፈን እስራኤሎታን፥ ‹ሉቡን ኡመመ
ሁንዱማ ዲገሳት ዋን ተኤፍ እስን ዲገ ሆሪ
ቶኮሌ ህንኛትና! ነምን እሰ ኛቱ ሁንድኑ
ሀበሌፈሙ!
*10. 3:17፤ ኡመ 9:4 *11. እብ 9:22፤
ሆኤ 15:20

15 «‹ደሎተ ብያ ዮኪስ ገላ ኬሳ ነምን
ወንተ አፈን-ዱኤ ዮኪስ ወንተ ብኔንሰ
ቀቤ አጂሴ ኛቴ፥ ኡፈተሳ ሀሚጨቱ፥
አፊስ ደግነሳ ብሻኒን ሀድቀቱ፥ ሀመ ገልገ
ላትስ ከን ህንቂላእን ሀተኡ! እሰ ቦዴ ገሩ
ቂላአ እንተአ*። [16]ኡፈተሳ ዮ ሚጨቼ
ደባቴ፥ ደግነሳስ ዮ ድቀቼ ደባቴ ገሩ የከ
ሳት ሀጋፈተሙ!› ጂድ!» ጂዴ።
*15. 22:8

ቦቃና 18

ወል-ብረ ገኡ ነሞታፍ ሴር ኬነሙሳ

1 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ [2]«ነሞተ እስ
ራኤልት ዱበዱ! እሳኒን፥ ‹ዋቀዮ፦ አን
ዋቀዮ ጎፍታኬሰን፤ [3]አከ ሆጂ ነሞትን ብየ
ግብፕ እሰ ኬሰ ጅራቻ ቱርተን ሰነ ኬሰት
ሆጂተን ህንሆጂትና! አከ ሆጂ ነሞትን
ብየ ከነአን እሰ አን እት እስን ገልቼፍ ጅሩ
ሰነ ኬሰት ሆጂተንስ ህንሆጂትና! አከ ሴረ
ተሳኒትስ ህንአዴምና*! [4]አን ዋቀዮ ጎፍታ
ኬሰን ዋነን ተኤፍ፥ እስን ወንተ ቀጂላ
ተኤ እሰ ከንኮቲ ሆጂዳ፥ ሴረተኮ ኤጋቲ
እሳኒን ጅራዳ! [5]አን ዋቀዮደ፤ ከናፍስ
እስን ሴረተኮፍ ወንተ ቀጂላ ተኤ እሰ ከን
ኮቲ እሰ ነምን እሰ ኤጌ እቲን ጅራቱ
ኤጋ*!
*3. በኡ 23:24፤ ኬሰ 18:9፤ ኢያ 24:15
*5. ኬሰ 4:1፤ ነህ 9:29፤ ህስ 20:11-13፤
ሉቃ 10:28፤ ሮማ 7:10፤ 10:5፤ ገላ 3:12

6 «‹አን ዋቀዮደ፤ እስን ኬሳ ነምን
ቶኮሌ ፍረ ዲጋሳ ብረ ገኡዳፍ እት ህንድ
አትን! [7]አት ሃደኬ ብረ ገኡዳን አባኬ
ህንሰልጵስን! እሼን ሃደኬት፥ ከናፍ እሼ
ብረ ህንገእን! [8]ሃደ መና አባኬቲ ብረ ገኡ
ዳን አባኬ ህንሰልጵስን*! [9]አቦሌቲኬ ብረ
ህንገእን! እንተለ አባኬቲ ዮኪስ ከን ሃደ
ኬቲ፥ ሰብረት ደለቱስ ዲደት ደለቱስ
እሼ ብረ ህንገእን*! [10]እንተለ እልመኬቲ
ዮኪስ እንተለ እንተለኬቲ ብረ ገኡን ሲፍ
ሰልጵነ ዋን ተኤፍ፥ እሼ ብረ ህንገእን!
[11]እንተል ሃደ መና አባኬቲ እሼን አባንኬ
ደልቼ ሲፍ አቦሌቲ ዋን ታቴፍ፥ እሼ ብረ
ህንገእን! [12]አቦሌቲን አባኬቲ እሳፍ ፍረ
ዲጋ ዋን ታቴፍ፥ እሼ ብረ ህንገእን!
[13]አቦሌቲን ሃደኬቲ እሼዳፍ ፍረ ዲጋ ዋን
ታቴፍ፥ እሼ ብረ ህንገእን!
*8. 2ሳሙ 16:22፤ ኬሰ 27:20፤ 1ቆሮ 5:1
*9. 20:17፤ ኬሰ 27:22፤ ህስ 22:11

14 «‹ሳለ አቦሌስ አባኬቲ ህንሙልእ
ስን! ሃደ መና አቦሌስ አባኬቲ ብረ ገኡ
ዳን እሰ ህንሰልጵስን! እሼን ሃደ መና
አቦሌስ አባኬቲት! [15]ሃደ መና እልመኬቲ
ብረ ህንገእን! እሼን ሃደ መና እልመኬቲ
ዋን ታቴፍ፥ አት እሼ ብረ ህንገእን*!
[16]ሃደ መና አቦሌስኬቲ ብረ ገኡን አቦሌ
ሰኬ ሰልጵሱ ዋን ተኤፍ፥ እሼ ብረ ህንገ
እን*! [17]አት ዱበርቲ ቶኮ ብረ ዮ ጌሴ፥
እንተለሼ ብረሞ ህንገእን! አከሱመሞ
እንተለ እልመሼቲ ዮኪስ እንተለ እንተለ
ሼቲ ብረ ህንደቅን! እሳን ፍሮተ ዲጋሼ
ዋን ተአኒፍ፥ ኩን ጂልአደ። [18]ሃት
መናኬ ኡቱ ጅርቱ እሼት ህናፍስሱዳፍ፥
አቦሌቲሼ እሼረት ፉቴ ብረ ህንገእን!
*15. 20:12፤ ኡመ 38:16 *16. 20:21፤
ማር 6:18

19 «‹ጡራኡማን ገራ-ዱኩቢ ኡቱ
እረ ጅሩ፥ ብረ ገኡዳፍ ዱበርቲት ህንድ

አትን*! 20ሃደ መና ነማ ብረ ህንገእን!
እሼዳ ወጅን አፍ ህንጡሬስን*! 21አን ዋቀ
ዮደ፤ አት እጀሌኬ ኬሳ ቶኮሌ ሞሌክ
ዋቀዮ ቶልፈማዳፍ አርሱዳፍ እብደት ደበ
ርስቴ ህንኬንን! መቃ አነ ዋቀዮኬቲስ ህን
ጡሬስን*! 22አት አከ ነመ ዱበርቲ ወጅን
ጪሱት ዲራ ወጅን ህንጪስን! ኩን
ወንተ ጪጋስሳደ*፤ 23አት አከ ነመ ዱበ
ርቲ ብረ ገኡት ሆሪ ኬሳ ቶኮ ብረሌ ጌሴ
ወጅን ጪሱዳን አፍ ህንጡሬስን! ዱበርቲ
ንስ ሆሪ ወጅን ጪሱዳፍ አፍ ህንኬንን!
ወንት አከሲ ኩን ወሊን መኩ ዋን ተኤፍ
ዩላስሳደ*።

*19· 20፡18፤ 15፡19፥24፤ ህስ 18፡6፤
22፡10 *20· 2ሳሙ 11፡4 *21· ኬሰ 12፡31፤
18፡10፤ 2ሞቶ 17፡17፤ 21፡2፤
ፋር 106፡37፤ ኤር 7፡31 *22· ኡመ 19፡5፤
ሮማ 1፡27፤ 1ቆሮ 6፡9 *23· 20፡15-16፤
በኡ 22፡19፤ ኬሰ 27፡21

24 «‹ኤጋ እስን እሳን ከነ ሁንዱማን
አፍ ህንጡሬስና! ሰብን አን እስን ዱራ
አፌ ባሱዳፍ ጀዱ አከስት ዋን አፍ ጡሬ
ስኒፍ፥ 25ብይችሌ እንጡራኤ፤ አንሞ የከ
ሳቲፍ እሰ ነንአደቤ፥ ብይችስ ወረ እሰ
ኬሰ ጅራተን አፍ ኬሳ እንቱፌ። 26እስን
ገሩ ሴረተኮፍ ወንተ ቀጇላ ተኤ እሰ ከን
ኮቲ ኤጋ! እስን ወር ብያ ዮኪስ ገላን
እስን ግዱ ጅራቱ፥ ወንተ ጪጋስሳ ተኤ
ከነ ኬሳ ቶኮሌ ህንሆጇትና! 27ነሞትን ብየ
ሰና ወር እስን ዱረ ቱረን ወንተ ጪጋስሳ
ከነ ሁንዱማ ሆጇተኒሩ፥ ብይችስ ጡራ
ኤረ። 28ብይች ወረ እስን ዱረ ቱሬ ሰነ
አፍ ኬሳ አኩመ ቱፌ፥ ዩሮ እስን እሰ
ጡሬስተን፥ አፍ ኬሳ አከ እስን ህንቱፍ
ኔት፥ 29ኤፑዩ ወንተ ጪጋስሳ አከሲ ዮ
ጎዴ፥ ነምን ከነ ሆጇቴ ሰበሳ ኬሳ ሀበሌ
ፈሙ! 30አን ዋቀዮ ጎፍታኬስን፤ አመስ
አመለ ጪጋስሳ እስን ዱረት ሆጇተማ ቱሬ
አከ ህንሆጇትኔት፥ እሳኒንስ አከ አፍ ህን
ጡሬስኔት፥ ወንተ አን እስንራ በርባዱ
ኤጋ! ጀደ› ጀድ!» ጀዴ።

ቦቆና 19

ሴር ገራገራ ኬነሙሳ

1እት ፋፌስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥
2«ጉቱማ ወልዳ እስራኤልት ዱበዱ! እሳ
ኒን፥ ‹ዋቀዮ፡- አን ዋቀዮ ጎፍታንኬስን
ቁልቁሉ አኩመን ተኤ እስንስሞ ቁልቁ
ሉተ ተአ*! 3አን ዋቀዮ ጎፍታኬስን!
እስን ሁንዱምትኬስን ሃደኬስኒፍ አባኬሰ
ኒፍ ኡልፍነ ኬና! ጉያ ሰንበተኮቲስ
ኤጋ*! 4አን ዋቀዮ ጎፍታኬስን! እስን ገረ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞት ህንገረገልና! ዮኪስ
ወንተ በቅፈሙራ ዋቀዮሊ ህንሆጇተ
ትና*!

*2· 11፡44-45፤ ማቴ 5፡48፤ 1ጴጥ 1፡15-16
*3· በኡ 20፡12፤ 20፡8-10 *4· በኡ 20፡3

5 «‹አርሳ ቀልመ አራራ አነ ዋቀዮፍ
ዩሮ ድኤስተን፥ አከ እስኒፍ ፋደተሙት
ድኤሳ! 6እን ጋፋመ እስን ድኤስተን ሰነ
ዮኪስ ቦሩምታሳ ሀኛተሙ! ወንት እሰራ
ሀፌ ጉያ ሰደፋ ገኤ ገሩ እብዳን ሀጉበሙ!
7እን ጉያ ሰደፉት ዮ ኛተሜ፥ ጪጋስ
ሳደ፥ ህንፋደተሙስ፤ 8ነምን እሰ ኛቴ
ወንተ አነ ዋቀዮፍ ቁልቁላኤ ዋን ጡሬ
ሴፍ፥ የከሳት እንጋፈተመ፤ ነምን ሱን
ሰበሳ ግዱዳ ሀበሌፈሙ!

9 «‹ምዳን ለፈኬስንራ ዩሮ ሃምተን፥
ሀመ ትምጂ ማሲኬስኒት ህንሃምና!
ቀርሚ መከረኬስኒ ህንፋናንና*! 10አን
ዋቀዮ ጎፍታኬስን፤ ቀርሚ እጀ ሙካ እዶ
ዳባ ወይኒኬስኒ ህንቡአትና! እጇሳ እሰ
ሀርጨኤስ ህንፋናንትና! ወረ ህዩሶታፍ
ወረ ገላዳፍ ዲሳ!

11 «‹ህንሀትና!
ህንሶብና!
ወልስ ህንጎዎምስና*!

12 «‹አን ዋቀዮኬስን፤ መቃኮቲን
ሶባን ከከቹዳን መቃ አነ ዋቀዮኬስኒ ህንጡ
ሬስና*!

*9· 23፡22፤ ኬሰ 24፡19፤ ሩት 2፡2፥15-16
*11· በኡ 20፡15-16፤ 1ተሰ 4፡6፤
ኬሰ 5፡19-20 *12· በኡ 20፡7፥16፤
ማቴ 5፡33

13 «‹ነመ ህንጬንቁርስና፥ እሰ ህንሳ
ምናስ! ምንዳ ነመ ቀጨረሜ ሆጇቴስ
ሀመ ቦሩምታት አፍ ብረ ህንቡልችና*!

14 «‹አን ዋቀዮደ፤ አት አነ ዋቀዮኬ
ሶዳዱ መሌ፥ ነመ ዱዳ ህንአባርን፥ ነመ
ጃማ ዱረስ ጉፉ ህንካእን*!

15 «‹ፍርዲ ህንጀልእስና! ነሞታፍ
ቀጇልቶት ፍርዲ ኬና መሌ፥ ህዩሰ እላል
ተኒ ገረሳ ህንጎርና ዮኪስ እሰ ጉዳዳፍ ህን
ሉግና*!

16 «‹አን ዋቀዮደ፤ ሰበኬሰን ግዱ
አሲፍ አች አዴምተኒ ህንሀመትና! ዲገ
ነማ ደንገላሱዳፍስ እረት ህንከእና*!

17 «‹አት ገራኬት ኦቦሌሰኬ ህንጅ
ብን! ዱጉማን ነመ በሌሳሳ ሁበቿስ
መሌ፥ ሰበቢሳቲፍ ጨቡ ኦፈረት ህንፍ
ድን*!

18 «‹አን ዋቀዮደ፤ አት ነመ አከ ኦፌ
ኬቲት ጃለዱ መሌ፥ እጃ ህንባፈትን፥
እጆሌ ሰበኬቲረትስ ሃሎ ህንቀበትን*!

*13. ኬሰ 24:14-15፤ ኤር 22:13፤ ያቆ 5:4
*14. ኡመ 27:19፤ ኬሰ 27:18
*15. በኡ 23:3፥6 *16. በኡ 23:7
*17. ማቴ 18:15 *18. 2ሞቶ 6:26፤
2ሴና 28:9-15፤ ማቴ 5:43፤ 22:39፤
ሉቃ 10:25-37፤ ዮሀ 13:34፤ ሮማ 13:9፤
ገላ 5:14፤ ያቆ 2:8

19 «‹እስን ሴረተኮ ኤጋ! ሆሪ ሆርሲ
ፍተን ኬሰት ቆሞን ገራገራ ወል ብረ ገኤ
አከ ወል ሆሩ ህንጎድና! ማሲኬሰንት ሰኟ
ጎሰ ለመ ህንፈጫስና! ወያ ወንተ ለመራ
ወሊን መከሜ ደአሜስ ህንኡፈትና*!

*19. ኬሰ 22:9-11

20 «‹ነምን ጦምቦሬ ነመ ከን ብራ
ቲፍ ካድመተምቴ ወጅን ዮ ጪሴ፥
እሼን ህንፉረምኔ ዮኪስ ብርመዱ ህንባኔ
ዮ ተኤ፥ እት ሀጋፈተሙ! ሀተኡዩ
መሌ፥ ሰበቢ እሼን ብርመዱ ህንበእኒፍ
እሳን ህንአጄፈምን! 21 ነምች ገሩ አርሳ
ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ
አነ ዋቀዮፍ በልበለ ዱንካነ ወልገኢት
ሀፍዱ! 22 ሉብንሞ ጨቡ እን ሆጄቴ
ሰናፍ ኮርቤሰ ሆላ አርሳ ሰበቢ የካቲፍ
ድአቴ ሰናን አነ ዱረት እሳፍ አራረ
ሀቡሱ! ጨቡን እን ሆጄቴ ሱንስ እሳፍ
እንዲፈመ!

23 «‹እስን ብየ አብደቺፈምተንት ገል
ተኒ ሙኬቲ እጅሳኒ ኛተሙ ዮሙ ዳብ
ደን፥ እጀ ሙኬቲ ሰና አከ ዋን
ጡራአት[†2] ለካአ! ወጋ ሰድኢፍ እጅ
ሙኬቲ ከና እስኒፍ አከ ዋን ጡራአ
ሀተኡ! እጅሳኒስ ህንኛተምን! 24 ወጋ
አፉረፉት ገሩ እጅሳ ሁንድኑ አርሳ ገለተ
አነ ዋቀዮፍ ቁልቁላኤ ሀተኡ! 25 አን
ዋቀዮ ጎፍታኬሰን፤ ወጋ ሸነፉትሞ እጀሳ
ኛዳ! አከስት ወንት እስን ገልፈተን
እንባይአተ።

[†2] ሌዎ 19:23 «ዋን ጡራአት» ዮኪስ «ዋን ዶወሜት» ለካአ!

26 «‹ፎን ዲግን ኬሰ ጅሩ ህንኛትና!
ሆደ ህንዱበትና!
ዱሜሰ እላልተኒስ አያነ ህንሄድና!

27 «‹ርፌንሰ መታኬሰኒ ናኔስተኒ እሌ
ኬሰንራ ህንፍጥና፥ አንዳረ አሬደኬሰኒስ
ሃደኒ ህንበሌስና!

28 «‹አን ዋቀዮደ፤ ወረ ዱአኒፍ
ጄተኒ ደግነኬሰን ህንሙርሙርና! በሬሳዳ
ፍስ ምልክተ ቶኮሌ ኦፍረት ህንጎደትና*!

*27-28. ኬሰ 14:1፤ ኤር 48:37

29 «‹ብይች ጋለሞቱማት አከ ህንጎ
ሬት፥ ጀልእናንስ አከ ህንጉትኔት፥ አት
ጋለሞተ እሼ ጎቹዳን እንተለኬ ህንጡሬ
ስን*!

30 «‹አን ዋቀዮደ፤ አት ሰንበተኮ
ኤግ፥ እዶ ቁልቁላአ እሰ ከንኮቲፍስ ኡል
ፍነ ኬን*!

31 «‹አን ዋቀዮ ጎፍታኬት፥ ገረ ኤኬ
ር-ዱብፍቱት ህንገረገልን፥ እሳኒን ጡራኡ
ዳፍስ ወረ ኤኬራ ዱብሰን ህንእያፈትን*!

*29. ኬሰ 23:18-19፤ 2ሞቶ 23:7
*30. 26:2፤ በኡ 20:8-10 *31. 20:6፥27፤
ኬሰ 18:10-11፤ ኢሳ 8:19

32 «‹አን ዋቀዮደ፤ አት ነመ መታ
ሀሪ ዮሙ አርግቱ ከኢፍ! ነመ ዱሎማፍ
ኡልፍነ ኬን! አነ ዋቀዮኬስ ሶዳዱ!

33 «‹ነምን ገላን ሲወጅን ብየኬ ኬሰ ዮ
ጅራቴ፥ እሰ ህንጨንቁርስን! 34 አን
ዋቀዮ ጎፍታኬት፤ ነምን ገላን ሰብረ
ጅራቱ አኩመ ነመ ብያት ሀእላለሙ!
አትስ ብየ ግብጥት ገላ ዋን ቱርቴፍ፥
አኩመ ኦፊኬቲት እሰ ጃለዱ*!
35 «‹ፍርዲ፥ ሰፈርቱ ሆጃ፥ ሚጀነ፥
ወንተ ባይእንሳ እላለሙ ኬሰትስ ጀልእነ
ህንሆጄትን! 36 አን ዋቀዮ ጎፍታኬ እሰ
ብየ ግብጢ ሰባሴደ፤ አት መዳሊ፥
ሚጀነ፥ ኤፉፍ ሂን ቀጄላስ ቀባዱ*!

37 «‹አን ዋቀዮደ፥ አት ሴረተኮ ሁን
ዱማ፥ ወንተ ነዱረት ቀጄላ ተኤ ሁንዱ
ማስ ኤግ፥ ራወዱስ! ጄደ› ጄድ!»
ጄዴ።

*33-34. ኬሰ 10:18-19 *36. ኬሰ 25:13-16፤
ፊኬ 20:10፤ ህሰ 45:10-12፤ ሆሴ 12:8፤
አሞ 8:5

ቦቆና 20
አደበ ጩቡ

1 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፣ 2 «አት
ነሞተ እስራኤሊን፣ ‹ዋቀዮ፦ ነሞተ እስራ
ኤል ኬሳ፣ ገላ ብየ እስራኤል ኬሰ ጅራቱ
ኬሳስ ነምን ቶኮሌ ደለሳ ኬሳ ቶኮ ሞሌ
ኪፍ አርሳ ዮ ድኤሴ፣ መመ መሌ ሀአጂ
ፈሙ! ነሞትን ብየ ሰና ደጋዳን እሰ
ሀሩኩተን! 3 አንሞ እሰት ነንገረገለ፤ እን
ደለሳ ኬሳ ሞሌኪፍ አርሳ ድኤሴ እዶኮ
እሰ ቁልቁላአ ኮሴሴ፣ መቃኮ እሰ ቁልቁ
ሉስ ዋን ጡሬሴፍ፣ ሰበሳ ግዱዳ እሰ ነንበ
ሌሰ። 4 ነሞትን ብየ ሰና ዬሮ እን ደለሳ
ኬሳ ሞሌኪፍ አርሳ ድኤሱ፣ አከ እሰ ህን
አጇፍኔፍ አች ዮ እላለንሞ፣ 5 አን ነምቾ
ሰነት፣ ማቲሳትስ ነንገረገለ፤ እሰ፣ ወረ
እሳ ወጅን ኤጁማዳፍ ሞሌክ ዱካ ቡአን
ሁንዱማስ ሰበሳኒ ግዱዳ ነንበሌሰ*።

*2-5. 18:21

6 «‹ነምን አናፍ አመነሙ ዲሴ ኤኬር-
ዱብፍቱ ዱካ ቡኡዳፍ፣ ገረ ወረ ኤኬራ
ዱብሰን ከናት ዮ ገረገሌ አን እሰት ነንገረ
ገለ፣ ሰበሳ ኬሳስ እሰ ነንበሌሰ*። 7 ከናፍ
አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን ዋነን ተኤፍ፣ አዳን
በአ፣ ቁልቁሎተስ ተአ! 8 ሴረተኮ ኤጋ፣
ራወዳስ! አን ዋቀዮ እሰ እስን ቁልቁሌ
ሱደ፤ 9 ነምን አባሳ ዮኪስ ሃደሳ አባሩ
መመ መሌ ሀአጂፈሙ! እን አባሳ ዮኪስ
ሃደሳ ዋን አባሬፍ፣ ዲግንሳ መታዱመሳራ
ሀበርባደሙ*!

*6. 19:31 *9. በኡ 20:12፤ 21:17፤
ማቴ 15:4፤ ማር 7:10

10 «‹ነምን ቶኮ ሃደ መና ነመ ብራ፣
ሃደ መና አላሳ ወጅን ዮ ኤጄ፣ እን ኤጄ፣
እሼን ኤጅቴስ ለቹ መመ መሌ ሀአጂፈ
መን*! 11 ነምን ሃደ መና አባሳቲ ብረ ገኡ
ቁላ አባሳቲ ሙልእሱሳት ዋን ተኤፍ፣
ለማኑ ዱጉማን ሀአጂፈመን! ዲግንሳኒስ
መታሳኒራ ሀበርባደሙ*! 12 ነምን ሃደ
መና እልመሳቲ ብረ ገኡን ሀራሙ ዋን
ተኤፍ፣ ለቹንሳኒ መመ መሌ ሀአጂፈ
መን! ዲግንሳኒስ መታሳኒራ ሀበርባ
ደሙ*! 13 ነምን ቶኮ አከ ነመ ዱበርቲ
ብረ ገኡት ዲረ ብረ ዮ ገኤ፣ እሳን ለማኑ
ወንተ ጪጋስሳ ዋን ሆጄተኒፍ፣ መመ
መሌ ሀአጂፈመን! ዲግንሳኒስ መታሳኒራ
ሀበርባደሙ*! 14 ነምን ቶኮ ዱበርቲ ቶኮ፣
ሃደሼስ ዮ ፉዴ ኩን ወንተ ጀልአደ፤ ጀል
እን ቶኮሌ እስን ግዱት አከ ህንአርገምኔ
ትስ እን፣ ዱበርቶትን ለማኑስ እብዳን
ሀጉበመን*!

15 «‹ነምን ቶኮ አከ ነመ ዱበርቲ ብረ
ገኡት ሆሪ ብረ ዮ ገኤ፣ መመ መሌ ሀአ
ጂፈሙ! ሆሪ ሰነስ እስን አጂሳ! 16 አከ
ዱበርቲ ዲረ ብረ ጌሱት ዱበርቲን ቶኮ
ሆሪ ብረ ገኡዳፍ ዮ እት ድአቴ ዱበር
ትቲ፣ ሆሪ ሰነስ እስን አጂሳ! እሳን መመ
መሌ ሀአጂፈመን! ዲግንሳኒስ መታሳኒራ
ሀበርባደሙ*!

*10. በኡ 20:14፤ ኬሰ 5:18፤ 2ሳሙ 11:4፤
ዮሀ 8:5 *11. 18:8፤ ኬሰ 22:30፤ 27:20
*12. 18:15 *13. 18:22 *14. ኬሰ 27:23
*15-16. በኡ 22:19፤ ሌዎ 18:23፤ ኬሰ 27:21

17 «‹ነምን ቶኮ አቦሌቲሳ፣ እንተለ
አባሳ ዮኪስ እንተለ ሃደሳ ፉዱን፣ ወል
ብረ ገኡንሳኒስ ዱቢ ዬላስሳደ፤ ከናፍ
እሳን እጀ ሰበሳኒ ዱረት ሀበሌፈመን፤ እን
አቦሌቲሳ ዋን ሰልጵሴፍ፣ የከሳ ሀባደቱ*!

18 «‹ነምን ቶኮ ዱበርቲ ገራ ዱኩቢን
እረ ጅሩ ብረ ዮ ገኤ፣ እን ቡርቅቱ ዲገሼ
ቁላት ዋን ባሴፍ፣ እሼንስ ቡርቅቱ ዲገሼ
ዋን ሙልእፍቴፍ፣ ለማኑ ሰበሳኒ ኬሳ ሀበ
ሌፈመን*!

19 «‹አት አቦሌቲ ሃደኬቲ ዮኪስ አቦ
ሌቲ አባኬቲ ብረ ህንገእን! ነምን ከነ
ጎዱሞ አንቲሳ ሰልጵሱሳት፤ እሳን ኩን የከ
ሳኒ ሀባደተን!

20 «‹ነምን አዳዳሳ ወጅን ጪሱ ሳለ
ኤሱመሳ ሙልእሱሳት፤ ከናፍ እሳን ለማኑ
ጩቡሳኒ ሀባደተን፣ ደለ ኡቱ ህንጎደትንስ
ሀዱአን*!

21 «‹ነምን ሃደ መና አቦሌሰሳ ዮ
ፉዴ፣ ኩን ወንተ ጡራአደ፤ እን ሳለ አቦ
ሌሰሳ ዋን ሙልእሴፍ፣ እሳን ለማን ደለ
ኡቱ ህንጎደትን ሀሀፈን*!

*17. 18:9፤ ኬሰ 27:22 *18. 18:19
*19-20. 18:12-14 *21. 18:16

22 «‹እስን ሴረተኮ፣ ወንተ ነዱረት
ቀጄላ ተኤስ ሁንዱማ ኤጋ፣ ጎዳስ! ብይ
እስን አከ ኬሰ ጅራተኒፍ አን እት እስን
ጌሱ ኩንስ በኬት እስን ህንቱፉ። 23 እስን
አከ አመለ ሰበ ወረ አን እስን ዱራ አር
ኡት ህንዴዴብእና! እሳን ወንተ ከነ ሁን
ዱማ ዋን ሆጄተኒፍ አርጉንሳኒ
ነጅብሲሴ። 24 እስኒን ገሩ፦ አን ብየ አነ

ኒፍ ደመ ባሱ አከ ቀባተኒፍ እስኒፍ ነንኬነ
ብየሳኒ ዳላ! ጇዴረ፤ አን ዋቀዮ ጎፍታኬ
ሰን እሰ ሰበ ወረ ካን ኬሳ አዳን እስን
ባሴደ*።

25 «‹ከናፍስ እስን ብኔንሶተ ቁላአኒፍ
ወረ ህንቁላእን፥ ስምብሮታፍ አላቶተ ቁላ
አኒፍ ወረ ህንቁላእን ግዱት ገርገር ባሳ!
እስንስ ብኔንሶታን፥ ስምብሮታፍ አላቶ
ታን ዮኪስ ዋኑመ ለፈረ ሙኙቁ እሰ አን
አከ ጡራአት አከ እላልተኒፍ ገርገር እሰ
ኒፍ ባሴን ኦፍ ህንጡሬስና*! 26አን ዋቀዮ
ቁልቁሉ ዋነን ተኤፍ፥ እስን ከንኮ አከ
ታተንት ሰበ ወረ ካንቲ አዳን ዋነን እስን
ባሴፍ፥ እስንስሞ ቁልቁሎተ ተአ*!
*22-24. 18፡3 *25. 11፡1-47 *26. 11፡44

27 «‹እስን ግዱዳ ነምን ኤኬራ ዱብሱ
ዮኪስ ኤኬራ ዋሙ፥ ዲርስ ዱበርቲንስ
ሀአጇፈመን! እሳን ደጋዳን ሀሩኩተመን፥
ዲግንሳኒስ መታሳኒራ ሀበርባደሙ! ጇደ›
ጇድ!» ጇዴ*። *27. 19፡31

ቦቆና 21
ሴረ ሉቦታፍ ኬነሜ

1ዋቀዮ እት ፉፌ ሙሴዳን፥ «አት
እልማን አሮን ወረ ሉቦታት ዱበዱ፥
‹ዋቀዮ፡- ሉብን ቶኮሌ ነመ ሰበሳ ኬሳ
ዱኤት ድአቹዳን ኦፍ ህንጡሬስን! 2ገሩ
አንቲሳ፥ ሃደሳ፥ አባሳ፥ እልመሳ፥
እንተለሳ፥ ኦቦሌሰሳ ዮ ተኤ፥ 3አከሱመ
ኦቦሌቲንሳሞ ሃዶሳ ዱርበ ህንሄሩምን ዮ
ታቴ፥ እሳኒፍ ኦፍ ጡሬሱ እንደንደአ፤
4ገሩ ጌጌስቱ ተኤ ሰበሳ ኬሳ ወረ ፉዳፍ
ሄሩማን ወልት ፍሮመንዩ ዮ ተኤ፥ ሬፈሳ
ኒት ቡኤ ኦፍ ህንጡሬስን*!
*1-4. ህስ 44፡25-27

5 «‹ሉቦትን መታሳኒ ህንሃደትን፥ ናኖ
አሬደሳኒስ ህንሃደትን! ደግነሳኒስ ህንሙር
ሙርን*! 6እሳን አርሳ አነ ዋቀዮፍ እብዳን
ጉበሙ፥ ኛተ አነ ዋቀዮሳኒ ዋን ድኤስ
ኒፍ፥ እሳን ሀቁልቁላአን! እሳን አነ ዋቀ
ዮሳኒፍ ሀቁልቁላአን መሌ፥ መቃኮ
ህንጡሬስን! 7ሉቦትን አነ ዋቀዮሳኒፍ ቁል
ቁላአ ዋን ተአኒፍ፥ እሳን ዱበርቲ
ኤጅቱ፥ ዱበርቲ ጡሬፈምቴ፥ እሼ አባ
መና ሂክቴስ ህንፉድን*! 8ከናፍ አትስ
እሳን ቁሌስ! አን ዋቀዮ ከነን እስን ቁሌሱ
ቁልቁሉ ዋነን ተኤፍ፥ እሳንሞ ቡዴነ አነ
ዋቀዮኬቲ ዋን ድኤስኒፍ፥ እሳን ቁላአ
ሲፍ ሀተአን*! 9እንተል ሉበ ቶኮ ጋለሞቱ
ማዳን ዮ ኦፍ ጡሬስቴ፥ መቃ አባሼቲ
ጡሬሱሼት፤ እሼን እብዳን ሀጉበምቱ!
*5. 19፡27-28፤ ኬሰ 14፡1 *7. ህስ 44፡22
*8. 11፡44-45

10 «‹ሉብች እን ኦቦሎተሳ ግዱት አን
ገፈ ተኤ፥ እን መታሳረት ድበትን ደዳ
ኤጇርሳ ነምኤ፥ ኡፈተ ሉባ ኡፈቹዳፍ
እን አዳን ባፈሜ ሱን መረተ ኦፍቲ ባሴ
ርፌንስ መታሳ ገድ ህንዲስን! ኡፈተሳስ
ህንተርሳስን*! 11እን እዶ ሬፍ ቶኮሌ
ጅሩት ኦል ህንገልን! አባሳ ዮኪስ ሃደሳ
ዮ ተኤዩ አችት ኦል ገሌ ኦፍ ህንጡሬ
ስን! 12አን ዋቀዮደ፤ ድበትን ደዳ ኤጇ
ርሳ እን ከንኮ ከን ዋቀዮሳቲ እን አዳን እሰ
ባሱ እሰረ ዋን ጅሩፍ፥ እን እዶ እሰ ቁል
ቁላአ ሰነ ኬሳ ገድ ህንበእን፥ እዶ ቁልቁ
ላአ እሰ ከንኮቲ ሰነስ ህንጡሬስን!

13 «‹ኒቲ ዬሮ ፉዱስ ዱርበ ሀፉዱ!
14እን ቆሞሳ ኬሳ ዱርበ ሀፉዱ መሌ፥ ዱበ
ርቲ አባን መና እራ ዱኤ፥ ከን አባ መናሼ
ሂክቴ፥ ከን ጡሬፈምቴ፥ ኤጅቱስ ህንፉ
ድን! 15አን ዋቀዮ እሰ ከነን ቁልቁሌሱ
ዋነን ተኤፍ፥ እንስ ሰበሳ ግዱት ሰኚሳ ህን
ጡሬስን! ጇደ› ጇዲን!» ጇዴ።
*10. 8፡12፤ በኡ 28፡41፤ 29፡7

16 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ 17«አት
አመሞ አሮንት ዱበዱ፥ ‹ዋቀዮ፡- ደሎታ
ሀመ ደሎታት ሰኚኬ ኬሳ ነምን ሙዳ ቀቡ
ቶኮሌ አርሳ ቡዴኒ አነ ዋቀዮሳቲፍ ድኤሱ
ዳፍ ህንዱፍን! 18ነምን ሙዳ ቶኮሌ ቀቡ
ህንድአትን! ነምን ጃማን፥ ነምን ናፍት፥
ነምን ፉለ ፈርቁ፥ ነምን ፈፍ፥ 19ነምን
ሚለ ጩባ ዮኪስ ሀርከ ጩባ፥ 20ነምን
ዱግደ ጎጳ፥ ድንኪን፥ እጇሳረ ከን
ቡፈቴ፥ ደግንሳ ከን ጭጭቴ፥ ከን
ጭታኤ፥ ጭዳንሳ ከን ቱመሜ፥ 21ሰኚ
አሮን ሉብቻ ኬሳ ሙዳ ቶኮ ከን ቀቡ አርሳ
አነ ዋቀዮፍ እብዳን ጉበሙ ድኤሱዳፍ ህን
ዱፍን! ሙዳ ኤርገ ቀባቴስ አርሳ ቡዴና
ዋቀዮሳቲፍ ድኤሱዳፍ ህንዱፍን! 22ሀተ
ኡዩ መሌ፥ እን ቡዴነ አነ ዋቀዮሳ እሰ
ሁንዱማረ ቁልቁሉ ተኤፍ፥ እሰ ቁልቁሉ
ኛቹ እንደንደአ*! 23አን ዋቀዮ ከነን እሳን
ቁልቁሌሱደ፤ ኤጋ ሰበቢ ሙዳ ቀቡፍ፥
እዶ ቁልቁላአኮስ አከ ህንጡሬስኔፍ፥
ጎልጋ ሰነ ኬሰ ህንልጥን! ገረ እዶ አርሳ
ትስ ህንድአትን! ጇደ› ጇዲን!» ጇዴ።

24 ሙሴንስ ከነ አሮንት፥ እልማን አሮ
ንት፥ ጉቱማ ነሞተ እስራኤልትስ
እንዱበቴ። *22. 6:18

ቦቆና 22

አርሳን ድአቱ ቁልቁሉ ተኡሳ

1 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴት እንዱበቴ፤
2 አን ዋቀዮደ፤ አሮኒፍ እልማንሳ መቃኮ
አከ ህንጡሬስኔት፥ ኬና ቁልቁላአ ነሞትን
እስራኤል አናፍ አዳን ባሰንት አከ አርገን
አከ ህንድአትኔት፥ እት ህም! 3 አት እሳ
ኒን፥ «ዋቀዮ፥ ‹አን ዋቀዮደ፤ ደሎታ
ሀመ ደሎታት፥ ጉቱማ ሰኚኬስኒ ኬሳ
ነምን ቶኮ ሴራን ኡቱ ህንቁላእን ወንተ
ቁልቁላአ ነሞትን እስራኤል አነ ዋቀዮፍ
አዳን ባሰንት ዮ ድአቴ፥ ነምን ሱን ፉለኮ
ዱራ ሀበሌፈሙ! ጡራኡማንሳስ መታሳት
ሀዴብኡ!

4 «‹ጎስ አሮን ኬሳ ነምን ደግንሳ ለም
ጥአሜ ዮኪስ ደግነሳ ኬሳ ዋ ደንገለኡ ሀመ
ቁላኡት ወንተ ቁልቁላአ ሰነራ ህንኛትን!
ነምን ሬፈት ዮኪስ ነመ አፌታንሳ ደንገለ
ኤት ቡኡዳን ወንተ ጡራአ ቱቄ፥ 5 ነምን
ወንተ ለፈረ ሙኙቁ እሰ እቲን ጡራኡ
ደንደኡ ዮኪስ ነመ እሰ ጡራኡማን እራ
እት ደርቡ ቱቄ፥ ጡራኡማንሳ እሰ ከምዩ
ዮ ተኤ፥ 6 ነምን ወንተ አከሲ ቶኮ ቱቄ
ሀመ ገልገላት ጡራአ ሀተኡ! ደግነሳ ብሻ
ኒን ሀመ ድቀቱት ወንተ ቁልቁላአ ሰነራ
ህንኛትን! 7 ዩሮ ቢፍቱን ልጡ እን ሀቁ
ላኡ! እሰ ቦዴሞ ኛተ ብራ ዋን ህንቀብ
ኔፍ፥ ወንተ ቁልቁላአ ሰነ ሀኛቱ! 8 አን
ዋቀዮደ፤ ሆሪን አፌን-ዱኤ ዮኪስ ሆሪን
ብኔንስ ቀቤ አጄሴ ጡራአ ዋን ተኤፍ፥
እን እሳን ከነ ህንኛትን*! 9 ከናፍ ሉቦትን
ጨቡ አከ እሳንት ህንታኔት፥ ዩሮ እሰ
ጡሬሰንትስ አከ ህንዱኔት፥ ወንተ አን፡-
እት ጋፈተምቱ እሳኒን ጄዴ ሀኤገን! አን
ዋቀዮ እሰ እሳን ቁልቁሌሱደ! *8. 7:24

10 «‹ነምን ብራ ወንተ ቁልቁላአ ሰነ
ህንኛትን! ነምን መነ ሉብቻት ገሉ ሆጄ
ታን ሆሪዳን ቀጨረሜስ ወንተ ቁልቁላአ
ከነ ህንኛትን! 11 ሉብን ቶኮ ሆሪሳቲን አከ
ቀቤኘሳት ገርብቾ ዮ ብተቴ ገሩ፥ ገርብ
ችች ወንተ ቁልቁላአ ሰነ ሀኛቱ! ወር መነ
ሳት ደለተንስ ኛተ ሰነ ሀኛተን! 12 እንተል
ሉበ ቶኮ ነመ ሰኚ ሉባ ህንተእንት ዮ ሄሩ
ምቴ፥ አርሳ ሶቾፈሙ እሰ ቁልቁላአ ሰነ
ህንኛትን! 13 ገሩ እንተል ሉበ ቶኮ አባን
መና እራ ዱኤ ዮኪስ ገድ ዲሴ፥ እጀሌ
ህንቀብዱ ዮ ተኤ፥ አከ ዩሮ እጀሉማሼት
መነ አባሼት ዮ ዴብቴ፥ ኛተ አባሼ ሰነራ
ሀኛቱ! ሀተኡዩ መሌ ነምን ብራ ቶኮዩ
ህንኛትን! 14 ነምን ቶኮ ኡቱ ህንቤክን
ወንተ ቁልቁላአ ሰነ ዮ ኛቴ፥ ወንተ ቁል
ቁላአ ሰነ እዶ ቡሴ ሀርከ ሸን ኬሳ ሀርከ
ቶኮሞ እት ደበሌ ሉብቻፍ ሀኬኑ! 15 ሉቦ
ትን ወንተ ቁልቁላአ ነሞትን እስራኤል አነ
ዋቀዮፍ አርሳ ድኤሰን ህንጡሬስን! 16 አን
ዋቀዮ እሰ እሳን ቁልቁሌሱደ፤ ጀር ወንተ
ቁልቁላአ ሰነ ኛቹሳኒቲን የከ እረ-ደደርበ
ሳኒ አከ ባተን ህንጎድና!› ጄዴ» ጄድ!

17 ዋቀዮ እት ፉፌ ሙሴዳን፥ 18 «አት
አሮኒፍ እልማንሳት፥ ጉቱማ ነሞተ እስራ
ኤልትስ ዱበዱ፥ ‹ዋቀዮ፡- ነሞተ እስራ
ኤል ኬሳ ቶኮ ዮኪስ ወረ እስራኤል ኬስት
ገላ ተአኒ ጅራተን ኬሳ ቶኮ፥ ወሬገ ባሱ
ዳፍ ዮኪስ አርሳ ጃለለሳቲን ድኤሱ እሰ
አነ ዋቀዮፍ ጉበሙ ዩሮ ድኤሱት፥ 19 አከ
እሳፍ ፉደተሙት ሰአ ኬሳ፥ ድብቻ ሙዳ
ህንቀብኔ ሆላ ኬሳ ዮኪስ ሬቲ ኬሳ ኮርቤሰ
ሙዳ ህንቀብኔ ሀድኤሱ! 20 ወንት ሙዳ
ቀቡ ገሩ እስኒፍ ዋን ህንፉደተምኔፍ፥
ሙዳ ከን ቀቡ ቶኮሌ ህንድኤስና*!
21 ነምን ቶኮ ወሬገሳ ባሱፍ ዮኪስ አርሳ
ጃለለሳቲን ድኤሱፍ ሰአ ኬሳ፥ ሆላ ኬሳ፥
ሬቲ ኬሳስ ዮሙ ፍዱ፥ አርሳንሳ አከ
እሳፍ ፉደተሙት ሙዳ ከን ህንቀብኔ
ሀተኡ! ሙዳን ቶኮሌ እረት ህንአርገ
ምን! 22 ሆሪ ጃማ ዮኪስ ጨባ ዮኪስ ናፈ
ዮኪስ መዳንሳ ከን መለኡ ዮኪስ ደግንሳ
ከን ጭጭቴ ዮኪስ ጭታአ አነ ዋቀዮፍ
ህንድኤስና! አርሳ አነ ዋቀዮፍ ጉበሙ
ጎተኒ እዶ አርሳረ ህንካእና! 23 ኮርመ ሰአ
ዮኪስ ሆላ መኻኤንሳ ቶኮ ገር-መሌ ዴረቴ
ዮኪስ ገር-መሌ ገባበቴ አርሳ ጃለለኬሰኒን
ድኤስተኒፍ ጎቹ እንደንዴሱ፤ አርሳ ወሬ
ጋፍ ገሩ ፉደተማ ምት። 24 ሆሪ ኮላፈሜ
ዮኪስ ቱመሜ ዮኪስ ተርሰኤ ዮኪስ
ሙረሜ አነ ዋቀዮፍ ህንድኤስና! ብየኬ
ሰን ኬሰትስ ከን አከሲ አርሳ ህንድኤስና!
25 ሆሪ አከሲ ነመ ኦርማ ሀርካ ፉተኒ ገረ
ቡዴነ አነ ዋቀዮኬሰኒት ህንድኤስና! እሳን

ሰበቢ ሙዳ ቀበኒፍ በዱሳኒት መሌ፥ እሰ
ኒፍ ህንፉደተመን ጀደ› ጀድ!» ጀዴ።
*20. ኬሰ 15፡21፤ 17፡1፤ ሚል 1፡8

26 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥
27 «ጀቢን፥ እልሞን ሆላ ዮኪስ እልሞን
ሬቲ ዮሙ ደለቱ ጉያ ቶርበ ሃደሳ ብረ
ሀቱሩ! ጉያ ሰዴተፉዳ ጀልቀቤ ኣርሳ አነ
ዋቀዮፍ ጉበሙፍ ፉደተማደ*። 28 ሰአ
ዮኪስ ሆላ ሃዶ እልሞሼ ወጅን ጉያ ቶክቸ
ህንቀልና! 29 ኣርሳ ገለታ አነ ዋቀዮፍ
ዮሙ ድኤስተን፥ አከ እን እስኒፍ ፉደተ
ሙት ድኤሳ! 30 ኣርሳን ሱንስ ጋፌሱመ
ሀኛተሙ! እሰራስ ወንተ ቶኮሌ ቦሩምታ
ዳፍ ህንሀምብስና! አን ዋቀዮደ።
*27. በኡ 22፡30

31 «አን ዋቀዮደ፤ እስን አከስት አቦ
ሚኮ ኤጋ፥ ጎዳስ! 32 አን ዋቀዮ እሰ እስን
ቁልቁሌሱደ፤ ነሞተ እስራኤል ግዱት
ቁልቁሉ ተኤ ነንእላለመ፤ እስንስ መቃኮ
እሰ ቁልቁሉ ህንጡሬስና! 33 አን ዋቀ
ዮደ፤ አን እሰ ዋቀዮኬሰን ተኡዳፍ ብየ
ግብጢቲ እስን ባሴደ» ጀዴ*።
*33. 11፡45

ቦቆና 23

ጉዮተ አያነ ቤከሞ አከ ኤገን አበመሙሳኒ

1 ዋቀዮ እት ፉፌ ሙሴዳን፥ 2 «አት
ነሞተ እስራኤልት ዱበዱ፥ እሳኒን፥
‹ዋቀዮ፡- ጉዮትን አያኔፌሙዳፍ አነ ዋቀ
ዮፍ ፎአመን፥ እስንስ ጉዮተ ወል ገኢ
ቁልቁላኦት ጄተኒ ከን ቤክስፍተን ወረ
ከነት ኣነኒ ጅረኒደ፤ ጉዮትንኮ ወር ፎአ
መን ከነት ፉፈኒ ጅሩ፤ 3 ጉያ ጀአ ሆጂን
እንሆጄተመ፤ ጉያ ቶርበፉን ገሩ ጉያ ሰን
በታት፥ ጉያ ቦቆናት፥ ጉያ ወል ገኢ ቁል
ቁላኣትስ፤ ጋፌስ ዋን ቶኮሌ ህንሆጄትና!
እን ለፌ እስን ጅራተን ሁንዱማት ሰንበተ
አነ ዋቀዮት› ጄደ» ጄድ*!
*3. በኡ 20፡8-10፤ ኬሰ 5፡12-14

ኣያነ ፉሲካፍ ኣያነ መጥኖ

(ለኮ 28፡16-25)

4 እት ፉፌስ፥ «ጉዮትን አያና ወር
ዋቀዮፍ ፎአመን፥ ጉዮትን ወል ገኢን
ቁልቁላኦን እት ዋመመን፥ ወር እስን ዬሮ
እሳን አያኔፌመን ቤክስፍተን ከነት ኣነኒ
ከን ጅረኒደ*። 5 ፉሲካን ዋቀዮ ጅአ እሰ
ዱራ፥ ጅእቾቲስ ጋፌ ጉያ ኩደ አፉረፉ
ድምምስ ገልገላ ጀልቀበ*፤ 6 ጅአ ከነቲ
ጉያን ኩደ ሽነፉንሞ ጉያ አያነ መጥኖ እሰ
ከን ዋቀዮት፤ ዮሙስ ጉያ ቶርበ መጥኖ
ኛዳ! 7 ጉያ እሰ ዱራት ወል ገኢ ቁልቁ
ላኣ ጎደዳ! ጋፌስ ሆጂ ነመ ደደብሲሱ
ህንሆጄትና! 8 እስን ጉያ ቶርበ ኣርሳ
ጉበሙ ዋቀዮፍ ድኤሳ! ጉያን ቶርበፉን
ጉያ ወል ገኢ ቁልቁላኣት፤ ጋፌስ ሆጂ
ነመ ደደብሲሱ ቶኮሌ ህንሆጄትና!»
ጄዴ*።
*4. በኡ 23፡14-19 *5. በኡ 12፡1-14
*6-8. በኡ 12፡15-20፤ ኬሰ 16፡3-8

9 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ 10 «አት
ነሞተ እስራኤልት ዱበዱ፥ እሳኒን፥
‹ዋቀዮ፡- ዬሮ ብየ አን እስኒፍ ኬኑ ሰነት
ገልተኒ ምዳን እራ ገልፈተን፥ ብሲ መታ
ምዳን ገልፈተኒ ገረ ሉብቻት ፍዳ! 11 አከ
እስኒፍ ፉደተሙትስ ሉብቾ አነ ዋቀዮ
ዱረት ብሲ ሰነ ሀሶቾሱ! እን ጉያ ሰንበታ
ሰነ ቦዴ ገነመ እሰ ሀሶቾሱ*! 12 ጋፌ ብሲ
ሶቾፈሙ ሰነ ድኤስተን ኮርቤስ ሆላ ወጋ
ቶኮ ሙዳ ከን ህንቀብኔ፥ ቀልመ አናፍ
ጉበሙ ኣርሳ ድኤሳ! 13 ኣርሳን ምዳኒ እን
እሳ ወጅኒስ ዳኩ በኤሰ ደዳ ኤጄርሳቲን
ሱኩመሜ፥ ሀርከ ኩርነን ኤፉ ቶኮ ኬሳ
ሀርከ ለመ፥ እብዳን ጉበሜ እን ፎሊንሳ
ገራ ጪብሱ አነ ዋቀዮፍ ሀድኣቱ! አከሱ
መስ ኬናን ዱጋቲ እሳ ወጅን ድኣቱ ዳዲ
ወይኒ ሀርከ አፉረፉ ሂን ቶኮ ሀተኡ!
14 ሀመ ጋፌስ ኣርሳ ከነ አነ ዋቀዮኬሰኒፍ
ድኤስተንትሞ ቡዴነ፥ አካዪ ምዳኒ ዮኪስ
አሼቲ ህንኛትና! ኩን እዶ ጅራተን ሁንዱ
ማት ደሎታ ሀመ ደሎታት ሴረተ ዳበ
ታደ። *9-11. በኡ 23፡19

ኣያነ መከሪ

(ለኮ 28፡26-31)

15 «‹ጉያ ሰንበተት ኣኑ፥ ጉያ ብሲ
ኬና ሶቾፈሙ ፍደን ሰና ጀልቀብደኒ ቶር
በን ቶርበ ጉቱ ለካኣ! 16 ሀመ ጉያ እሰ
ሰንበተ ቶርበፉት ኣኑት ጉያ ሸንተመ
ለካኣ! ዮሙስ ምዳን እሰ ሃራ ኬሳ ኬና
ምዳኒ አነ ዋቀዮፍ ድኤሳ! 17 እስን እዶ
ጅራተኒ ኣርሳ ሶቾፈሙፍ ቡዴነ ለመ
ፍዳ! እሳንስ ዳኩ በኤሰ ሀርከ ኩርነን ኤፉ
ቶኮ ኬሳ ሀርከ ለመ ራጭቲዳን ቶልፈመኒ
መታ ምዳኒ አነ ዋቀዮፍ ድኤፈመን ሀተ

አን! 18ቡዴነ ከና ወጅንስ እልሞሌ ሆላ
ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ሙዳ ከን ህንቀብኔ
ቶርበ፥ ቱንቱኖ ቶኮ፥ ኮርቤዪ ሆላ ለመ
ድኤሳ! እሳን ኩንስ አርሳ ምዳኒፍ ኬና
ዱጋቲ ዱካ ኬነሙ ወጅን አርሳ ጉበሜ
ፎሊንሳ ገራ ጪብሱ ተአኒ እብዳን ጉበ
መኒ አነ ዋቀዮፍ ሀድኤፈመን! 19ከነ ቦዴ
ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ አርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ
አከሱመስ እልሞሌ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ
ለመ ቀልመ አራራፍ ድኤሳ! 20ሉብች
ቡዴነ መታ ምዳኒ ሰነ እልሞሌ ሆላ ለማኒ
ወጅን አነ ዋቀዮ ዱረት ሀሶቹሱ! እሳን
አናፍ አርሳ ቁልቁላአ ከን ተአን ቆደ ሉብ
ቻት። 21ጋፈሱመ ለብሳቲ ወል ገኢ ቁል
ቁላአ ጎደዳ! ጋፈስ ሆጂ ነመ ደደብሲሱ
ህንሆጂትና! ኩን እዶ ጅራተን ሁንዱማት
ደሎታ ሀመ ደሎታት ሴረተ ዳበታደ*።
*15-21. በኡ 23፡16፤ ኬሰ 16፡9-12

22 «‹አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን ዋነን
ተኤፍ፥ እስን ለፈኬሰንራ ዬሮ ምዳን ሰሳ
በተን፥ ዳሪ ማሲኬሰንራ ህንሰሳበትና!
ቀርሚ ምዳንኬሰኒስ ወረ ዴጋዳፍ፥ ኦርማ
ፍስ ሀምብሳ መሌ፥ ኬሰ ዴብተኒ ህንፉና
ንና! ጀደ› ጀድ!» ጀዴ*።
*22. 19፡9-10፤ ኬሰ 24፡19-22

አያነ ወጋ ሃራ
(ለኮ 29፡1-6)

23 ዋቀዮ እት ፉፌ ሙሴዳን፥ 24«አት
ነሞተ እስራኤልት ዱበዱ፥ እሳኒን፥
‹ዋቀዮ፡- ጅአ ቶርበፋት፥ ጅእቾቲስ ጉያ
ዱራ ሰንበተ ጎደዳ! እንስ ጉያ ሴና መለከ
ትን አፉፈሜ ወል ገኢን ቁልቁላአን
ዋመሜ ሀተኡ! 25ጋፈስ አርሳ እብዳን
ጉበሙ አነ ዋቀዮፍ ድኤሳ መሌ፥ ሆጂ
ነመ ደደብሲሱ ቶኮሌ ህንሆጂትና! ጀደ›
ጀድ!» ጀዴ።

አያነ ጉያ አራራ
(ለኮ 29፡7-11)

26 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ 27«ጅአ
ቶርበፋ ከነቲ ጉያን ኩርነፉን ጉያ አራር
ቡኡደ፤ እን ጉያ ወል ገኢ ቁልቁላአ እስ
ኒፍ ሀተኡ! ጉያ ሰነት እስን ሶሙዳን ገድ
ኦፍ ዴብሳቲ አርሳ እብዳን ጉበሙ አነ ዋቀ
ዮፍ ድኤሳ! 28እን ጉያ እት አራር ቡኡ፥
ጉያ እት አነ ዋቀዮ ጎፍታኬሰን ዱረት
አራር እስኒፍ ቡፈሙ ዋን ተኤፍ፥ ጋፈ
ሰነ ሆጂ ቶኮሌ ህንሆጂትና! 29ነምን ጋፈስ
ሶሙዳን ገድ ኦፍ ህንዴብፍኔ ገሩ ሰበሳ
ኬሳ ሀበሌፈሙ! 30አከሱመስ ነመ ጉያ
ጋፈሲ ሆጂ ቶኮሌ ሆጂቴ፥ እን ሰበሳ ኬሳ
እሰ ነንበሌሰ። 31ከናፍ ጋፈስ ሆጂ ቶኮሌ
ህንሆጂትና! ኩን ለፈ እስን ጅራተን ሁን
ዱማት፥ ደሎታ ሀመ ደሎታት እስኒፍ
ሴረተ ዳበታደ። 32ኩን ጉያ ሰንበታ፥ ጉያ
እት ቦቆተን እስኒፍ ሀተኡ! እስን ሶሙ
ዳን ገድ ኦፍ ዴብሳቲ ጅእቾቲ ጋፈ ጉያ
ሰልገፉ ገልገላ ሀመ ገልገለ እሰት አኔ
ዱፉት ጉያ ሰንበተኬሰኒ ኤጋ!» ጀዴ*።
*26-32. 16፡29-34

አያነ ጎርዶማ
(ለኮ 29፡12-40)

33 ዋቀዮ እት ፉፌ ሙሴዳን፥ 34«አት
ነሞተ እስራኤልት ዱበዱ! እሳኒን፥
‹ዋቀዮ፡- ጅአ ቶርበፋ ከነቲ ጉያ ኩደ ሸን
ፋዳ ጀልቀቤ ጉያን ቶርበ አነ ዋቀዮፍ
አያነ ጎርዶማት፤ 35ጉያ እን ዱራ ጉያ
ወል ገኢ ቁልቁላአት፤ ጋፈስ ሆጂ ነመ
ደደብሲሱ ህንሆጂትና! 36ጉያ ቶርበኑ
አርሳ አነ ዋቀዮፍ እብዳን ጉበሙ ድኤሳ!
ጉያ ሰዴተፋት ወል ገኢ ቁልቁላአ ጎደ
ዳቲ፥ አርሳ እብዳን ጉበሙ አናፍ ድኤሳ!
ጉያን ሱን ጉያ ወል ገኢን ኡልፍነ-ቀቤስ
እት ጎደሙ ዋን ተኤፍ፥ ጋፈስ ሆጂ ነመ
ደደብሲሱ ህንሆጂትና*! 37ጉዮትን አያና
ወር አነ ዋቀዮፍ ፎአመን፥ አርሳ እብዳን
ድአቱ፥ አርሳ ጉበሙ፥ አርሳ ምዳኒ፥
ኬና ገራገራፍ ኬና ዱጋቲ አዱመ አዳን
ጉያ እሳፍ ካአሜት አነ ዋቀዮፍ እት ድኤ
ሱዳፍ፥ ዬሮ ወል ገኢ ቁልቁላአ ተኡሳኒስ
ከን እት ቤክስፍተን እሳን ከነ። 38እሳን
ኩንሞ ጉዮተ ሰንበተኮ፥ ጉዮተ ኬናኬሰን
ገራገራ፥ ጉዮተ አርሳ ወሬገኬሰኒ፥ ጉዮተ
አርሳ ፈደኬሰኒን አነ ዋቀዮፍ ድኤስተን
ሁንዱማረት ከን ደበለመኒደ።
*34-36. ለኮ 29፡12-39፤ በኡ 16፡13-15፤
ዮሀ 7፡37

39 «‹ጅአ ቶርበፋት፥ ጅእቾቲስ ጉያ
ኩደ ሸነፋት፥ ወንተ ለፍቾራ አርገተን
ዬሮ ገልፈተንት፥ አያነ ጉያ ቶርባ አነ
ዋቀዮፍ አያኔፈዳ! ጉያ ዱራት ጉቱማት
በቆናን ሀተኡ! አከሱመ ጉያ ሰዴተፋት
ራወቴ በቆናን ሀተኡ*! 40እስን ጉያ ዱራ
ሰነት እጀ ሙኬቲ ገጋሪ፥ ደሜ ሙከ

ሜጢ፥ ደሜ ሙኬቲ ባለ-ቀቤዬ፥ አለ
ልቱ ብሻን ቀርቀራስ ፉደዳቲ ፉለ አነ
ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ ዱረት ጉያ ቶርበ
ገመዳ*! 41ወጋ ወጋት አያነ ጉያ ቶርባ አነ
ዋቀዮፍ አያኔፈዳ! ኩንስ ደሎታ ሀመ
ደሎታት ሴረተ በረበራ እስኒፍ ሀተኡ!
ጅአ ቶርበፉ ኬሰ እሰ አያኔፈዳ! 42ጉያ
ቶርባፍ ጎርዶማ ኬሰ ታአ! ደሎታን ነመ
እስራኤል ከን ተኤ ሁንድኑ ጋድሰ ጎርዶማ
ኬሰ ሀታኡ! 43ኩንስ ሰበ እስራኤል ብየ
ግብጢቲ ዮሙን ባሴ ጎርዶማ ኬሰ አከን
እሳን ጅራችሴ ደሎትንኬሰን አከ ቤኩፍ
ተአ ጀደ› ጀድ! አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን»
ጀዴ።

*39· በኡ 23፡16፤ 34፡22 *40· ነህ 8፡14-16

44 ሙሴን አከስት ጉዮተ አያና ወረ
ዋቀዮፍ ፎአመን ነሞተ እስራኤልት
እንቤክስሴ።

ቦቆና 24

እብሳን ዬሮ ሁንዱማ እት ፉፌ አከ እፉ ጎደሙሳ

(በኡ 27፡20-21)

1ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ 2«እብሳን
ዬሮ ሁንዱማ አከ ቦበኡት ነሞትን እስራ
ኤል ጩንፉ ኤጀርሳ እሰ ጩለለማ አከ
ሲፍ ፍደኒፍ አጀጅ*! 3አሮን ዱንካነ ወል
ገኢ ኬሰት፥ ጎልጋ ዱገ-ባቱ ሰና ዱበት
ገልገላ ሀመ ገነማት እብስቾ ዬሮ ሁንዱማ
አነ ዋቀዮ ዱረት ቶረ ገልቼ ሀኤጉ! ኩንስ
ደሎታ ሀመ ደሎታት ሴረተ በረበራ
ሀተኡ! 4እን ባቱ እብሳ ወርቄ ቁላአራ
ሆጄተሜ ሰነረት እብስቾ ቶረ ገልቼ ዬሮ
ሁንዱማ አነ ዱረት ሀኤጉ!

*2· በኡ 27፡20

5 «አት ዳኩ ፉዲቲ ብጥሌ ቶኮን ቶኮ
ንሳ ሀርከ ኩርነን ኤፉ ቶኮ ኬሳ ሀርከ ለማን
ቶልፈሙ ኩደ ለመ ቶልቾ! 6እሰስ ገበቴ
ወርቄ ቁላአራ ሆጄተሜረት ተሬ ለማን
ጀአ ጀአን ቶረ ገልችቴ ፉለኮ ዱረ
እንኬሰ*። 7ቶረ አደዳ ሰነረ እጣነ ቁላአ
ካአ! እንስ ቆደ ቡዴንቻ ሴናዳፍ አከሱ
መስ አርሳ እብዳን ጉበሜ አነ ዋቀዮፍ
ድአቱ ሀተኡ! 8እን ጉያ ሰንበታ ሁንዱ
ማት አነ ዋቀዮ ዱረት ዬሮ ሁንዱማ ቶረ
ሀገልቼ! ኩን ነሞተ እስራኤሊፍ ከኩ በረ
በራት። 9አርሳን ኩን ከን አሮኒፍ ከን እል
ማንሳቲት፤ አርሳ እብዳን ጉበሜ አነ
ዋቀዮፍ ድአቱ ኬሳ ቆደሳ እሰ ሁንዱማረ
ቁልቁላአ ኤርገ ተኤ፥ እዶ ቁልቁላአት
ሀኛተን! ኩን ሴረተ በረበራት» ጀዴ*።

*6· በኡ 25፡30 *9· 1ሳሙ 21፡2-7፤
ማቴ 12፡3-4፤ ሌዎ 6፡17-23

ፈኬኘ ፍርዲ ቀጄላ

10 ኩኖ ነምቾ ሃትሳ ዱርበ እስራኤል፥
አባንሳሞ ነመ ግብጥ ተኤ ቶኮ፥ ነሞተ
እስራኤል ግዱ እንአዴመ ቱሬ፤ እልም
ዱበርቲ እስራኤል ሱኒፍ ነምን እስራኤል
ቶኮ እዶ ቡፈታ ሰነ ኬሰት ወል ሎለን።
11እልም ዱበርቲ እስራኤል ሰና መቃ
ጎፍታ አረብሱዳን እንሰልጵሴ፤ እሳንሞ
ገረ ሙሴት እሰ እንጌሰን፤ ሃትሳ እንተለ
ዲብሪ ነመ ጎሰ ዳን ኬሳት፤ መቃንሼ
«ሼሎሚት» ጀደመ። 12እሳንሞ ሀመ
አፉን ዋቀዮራ እሳንት ቤክስፈሙት፥ አከ
እን ኤገሙ እንጎደን*።

*12· ለኮ 9፡8፤ 15፡34

13 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 14«እሰ
አባሬ ሰነ እዶ ቡፈታ ኬሳ ገድ ባሳ! ወር
አባሩሳ ደገአን ሁንድኑስ ከን ዱጋ በኡዳፍ
ሀርከሳኒ መታሳረ ሀካአን! ከን ቦዴስ ጉቱ
ማን ወልዳ ሰና ደጋዳን እሰ ሀሩኩቱ*!
15አከሱመስ ነሞተ እስራኤልት ዱበዱ፥
ዋቀዮ፥ ‹ነምን አነ ዋቀዮሳ አባሩ ጩቡሳት
ሀጋፌተሙ! 16ነምን መቃ አነ ዋቀዮ አረ
ብሱዳን ሰልጵሱ ሀአጂፈሙ! ጉቱማን
ወልዳ ሰና ደጋዳን እሰ ሀሩኩቱ! ነምን
ገላንስ አኩመ ነመ ብያት ዬሮ መቃ ጎፍታ
አረብሱዳን ሰልጵሱ ዱጉማን ሀአጂ
ፈሙ*! 17ነምን ነመ አጂሱ እንስ ዱጉማን
ሀአጂፈሙ*! 18ነምን ሆሪ ሩኩቴ አጂሱ
ፈካቲ ሆሪ ሰና እዶ ሀቡሱ*! 19ነምን ቶኮ
ነመ ዮ ሚዴ፥ ወንት እን ጎዴ እሰረትስ
ሀጎደሙ! 20ጨብን ጨባን፥ እጅ እጃን፥
እልካን እልካኒን እጃ ሀባፈሙ! አኩመ
እን ሙዳ ነመት ጎዴ አከሱመ ሙዳን
እሰት ሀጎደሙ*! 21ነምን ሆሪ ዮ አጂሴ
እዶሳ ሀቡሱ! ነምን ነመ አጂሴ ገሩ ሀአጂ
ፈሙ!› ጀድ! 22አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን
ዋነን ተኤፍ፥ ነመ ገላዳፍ ወረ ብያቲፍስ
ሴር ቶክቼመ እስኒፍ ሀተኡ!» ጀዴ።
23ሙሴን እሰ ከን ነሞተ እስራኤልት
እንሀሜ፤ እሳንስ ነምቾ እሰ አባሬ ሰነ እዶ
ቡፈታ ኬሳ ባሰኒ፥ ደጋዳን እሰ እንሩኩ

ተን፤ አከስት ነሞትን እስራኤል አኩመ
ዋቀዮ ሙሴ አቦሜ እንጎደን።
*14. ለኮ 15:36፤ ኬሰ 17:5 *16. በኡ 20:7፤
ማቴ 26:65-66 *17. በኡ 21:12
*18. በኡ 21:33-37 *20. በኡ 21:23-25፤
ኬሰ 19:21፤ ማቴ 5:38-42

ቦቆና 25

አከ እት ወጋን ቶርበፉን አያኔፈሙ ህመሙሳ

(ኬሰ 15:1-11)

1 ዋቀዮ ቱሉ ሲናረት ሙሴት
እንዱበቴ፤ 2 እን፥ «አት ነሞተ እስራኤ
ልት ዱበዱ፥ እሳኒን፥ ‹ዋቀዮ፡- ብየ አን
እስኒፍ ኬኑ ሰነት ዮሙ ገልተን፥ እስን
አችት ሰንበተኮ ያደዳ! 3 ወጋ ጀአ ማሲኬ
ሰንት ሰኚ ፈጫፈዳ! አከሱመስ ወጋ ጀአ
ዳባ ወይኒኬሰን ቄጠአዳ፥ እጀሳስ ወልት
ቀባቲ ገልፈዳ! 4 ወጋን ቶርበፉን ገሩ ብይ
ቻፍ ወጋ ቦቆና፥ ወጋ አነ ዋቀዮፍ አዳን
ባፈሜ ሀተኡ! ወጋ ሰነ ማሲኬሰንት ሰኚ
ህንፈጫፈትና፥ ዳባ ወይኒኬሰንስ ህንቄጠ
እና! 5 እን ለፍቻፍ ወጋ ቦቆና ሀተኡ!
ወንተ ማሲኬሰን ኬሰት ኦፌን ብቅሉሞ
እስን ህንሃመትና፥ እጀ ወይኒኬሰኒ እሰ
ጀለ ህንሆጄተመንስ ህንጭረትና! 6 ወንት
ወጋን ቦቆና ለፍቻ ባሱ እስኒፍ፥ ገርቦተኬ
ሰኒፍ፥ ጦምቦሬወንኬሰኒፍ፥ ነመ ሆሪዳን
ቀጨረሜ እስኒፍ ሆጄቱፍ፥ አለጋ ዬሮ
ዳፍ እስን ብረ ታኡፍስ ኛታፍ እንተአ።
7 ወንት እን ባሱ ሁንድኑ ሆሪኬሰኒፍ፥ ብኔ
ንሰ ብየኬሰን ኬሰ ጅሩፍስ ኛተ ሀተኡ*!
*1-7. በኡ 23:10-11፤ ኬሰ 15:1-11፤
ነሀ 10:32

አያነ ወጋ ሸንተመፉ (ኢዮቤልዩ)

8 «‹እስን ሰንበተ ወጎታ ቶርበ፥ ወጋ
ቶርበ ሰአ ቶርበ ለካአዳ! በር ሰንበተ
ወጎታ ቶርበንስ ወጋ አፉርተሚ ሰገል እስ
ኒፍ እንተአ፤ 9 ዮሙስ ጅአ ቶርበፉት፥
ጅእቾቲስ ጉያ ኩርነፉት ፊኖ አፉፉቲ
ምልከተ ኬና! ጉያ አራር ጎደሙ ሰነት
ጉቱማ ብየኬሰኒ ኬሰት ፊኖን ሀአፉ
ፈሙ*! 10 እስን ወጋ ሸንተመፉ ቁልቁ
ሌሳ፥ እሰትስ ነሞተ ብይቸ ኬሰ ጅራተኒፍ
ጉቱማ ብይቻት ብርመዱማ ለብሳ! እን
አያነ ወጋ ሸንተመፉ «ኢዮቤልዩ» እስኒፍ
ሀተኡ! እስን ኬሳ ነምን ሁንድኑ ገረ አረ
ዳሳቲፍ፥ ገረ ማቲሳት ሀዴብኡ*! 11 እን
አያነ ወጋ ሸንተመፉ (ኢዮቤልዩ) እስኒፍ
ሀተኡ! ወጋ ሰነ ኬሰ ህንፈጫስና፥ ወንተ
ኦፌሳቲን ብቅሉስ ህንሃምና፥ እጀ ወይኒ
ጀለ ህንሆጄተመንስ ወልት ህንቀበትና!
12 አያን ወጋ ሸንተመፉ እስኒፍ (ኢዮቤ
ልዩ) ቁልቁላአ ዋን ተኤፍ፥ ወንተ ማሲ
ኬሳ አርገሙ በረከተሳ ኛዳ!
*9. 23:27 *10. ኢሳ 61:2፤ ሉቃ 4:19

13 «‹ወጋ ሸንተመፉ አያኔፈሙ ከነ
ኬሰ እስን ነመ አዱመ አዳን ገረ አረዳሳት
ዴብሳ! 14 እስን ለፈ ዮ ወልት ጉርጉርተን
ዮኪስ ወልራ ዮ ብተን ወል ህንደግና!
15 እስን አከ ባይእነ ለኮብሰ ወጎተ አያነ
ወጋ ሸንተመፉ እሰ እት ኣኑት ሸለጋቲ
ነሞተ ብየኬሰኒራ ብታ! እሳንስ አከ ለኮ
ብሰ ወጎተ ምዳን እራ ገልፈቹ ደንዴሰኒት
ሸለገኒ እስንት ሀጉርጉረን! 16 ወንት እሳን
እስንት ጉርጉረን ለኮብሰ ወጋ እስን ምዳን
እራ ገልፈተኒን ዋን ተኤፍ፥ ወጋንሳ
ባይኤ ዮ ተኤ እስን ገቲሳ ደበላ! ወጋንሳ
ሙራሰ ዮ ተኤሞ እስን ገቲሳ እራ
ጨብሳ! 17 አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን፤ እስን
ከነ ኬሰት አነ ዋቀዮን ሶዳዳ መሌ ወል
ህንደግና!

18 «‹እስን ሴረተኮ፥ ወንተ ነዱረት
ቀጄላ ተኤስ ኤጋቲ ሆጄዳ! ብይቸ ኬሰስ
ነጋት እንጅራቱ*። 19 ለፍች ወንተ እጀ
ጎደቱ እስኒፍ እንላተ፥ እስን ሀመ ቁፍተ
ንት ኛተኒ፥ አች ኬሰ ነጋት እንጅራቱ።
20 እስን፡- ወጋ ቶርበፉት ህንፈጫፍኑ፥
ምዳንኬኘ ሰሳብኔ ህንገልፈትኑ ኤርገ
ተኤ፥ በረ ሰነ ማል ኛትነሬ? እንጄቱ
ተአ፤ 21 ዮሙስ ለፍች ወጋ ጀአፉት ምዳን
ወጋ ሰድኢፍ ተኡ አከ ኬኑፍ፥ አን ኤበኮ
እስኒፍ ነንኤርገ*። 22 ወጋ ሰዴተፉት ዬሮ
ፈጫፍተን፥ ምዳን እሰ ዱራ ሰነ እንኛቱ፤
ሀመ ወጋ ሰልገፉ ዬሮ ምዳንች ሃራን
ገሉት እሱመ ዱራ ሰነ እንኛቱ።
*18. 26:3-5፤ 1ሞቶ 5:4-5 *21. ኬሰ 28:8

23 «‹ለፍች ከንኮ ዋን ተኤፍ፥ እስንሞ
ገላዳፍ ወረ ዬሮዳፍ ለፊኮረ ቴሰን ዋን
ታተኒፍ፥ ለፍች ጉርጉረሜ አቺን ሀፉን
እረ ህንጅሩ*። 24 ጉቱማ ብየ ዱንፉኬሰኒ
ኬሰት ወንተ እቲን ለፍቸ ፉረተን ቀባዳ!
*23. ፉር 39:12

25 «‹እስን ወረ እስራኤል ኬሳ ቶኮ
ህዮሜ አረዳሳ ዮ ጉርጉሬ፥ ኣንቲንሳ ዱፌ
ወንተ ኦቦሌስሳ ጉርጉሬ ሰነ ሀፉሩ!

26 አንቲ እሳፍ ፉሩ ከን ህንቀብኔም ኦፌ
ሳቲ ወንተ ፉሬ ሰናፍ እሰ ገኡ ዮ አርገቴ፥
27 ኤርገ እት ጉርጉሬ ከን ወንተ ደርበኒ
ለካኤ፥ ወንተ እሰራ ሀፉ ነምቻፍ ሀባሱ፥
ኦፊሞ አረዳሳት ሀዴብኡ! 28 ዴብሴ ፉደ
ቹዳፍ ከን እሰ ገኡ ኦፍ ሀርካ ዮ ደቤ
ገሩ፥ አረዳን እን ጉርጉሬ ሱን ሀመ አያነ
ወጋ ሸንተመፋ እሰ እት ኣኑት እሱመ
ብተቴ ሀርከ እንቱረ፤ አያነ ወጋ ሸንተ
መፋ ሰነት እሰ ሀርካ እንበአ፤ ነምችስ አረ
ዳሳት እንዴብአ።
29 «‹ነምን ቶኮ መንደረ ደላ ደጋ ቀቡ
ኬሳ መነ ታኡምሰሳቲ ዮ ጉርጉሬ፥ ኤርገ
ጉርጉሬ ቦዴ ጉቱማ ወጋ ቶኮ ኬሰት ፉረቹ
እንደንደአ፤ ወጋ ሰነ ጉቱ ኬሰት ሀፉረቱ!
30 ጉቱማ ወጋ ሰና ኬሰት ዮ ፉረሙ ዳባቴ
ገሩ፥ መንቾ መንደረ ደላ ደጋ ቀቡ ኬሰ
ጅሩ ሱን ነምቾ ብተቴ ሰናፍ፥ ሰኘሳቲፍስ
እንሀፈ፤ አያነ ወጋ ሸንተመፋትስ ህንዴብ
ፈሙ! 31 መኔን ገንዴን ወረ ደላ ደጋ ህን
ቀብኔ ኬሳሞ አከ ማሲ ብየኬሳት
ለካአመኒ፥ ሀፉረመን! አያነ ወጋ ሸንተመ
ፋትስ ገድ ሀጲፈመን! 32 ሀተኡዩ መሌ፥
ወር ሌዎታ መኔን ወረ መንደረ እሳኒፍ
ኬነሜ ኬሰ ጅረን፥ ዬሮ ፌዴትዩ ፉረቹ
እንደንደኡ። 33 እስራኤል ኬሰት መኔን
መንደሮተ ወረ ሌዎታ ኬሰ ጅረን ቀቤኘ
ሳኒ ዋን ተአኒፍ እንፉረቱ፤ ሌዎተ ኬሳ
ቶኮ ዮ ፉረቹ ደባቴዩ፥ መንቾ መንደረ
ዱንፋሳኒ ኬሳ ሱን ዬሮ አያነ ወጋ ሸንተመ
ፋት ገድ ሀጲፈሙ! 34 ለፍት ወሊ ወጅን
ሆሪ እረ ዴድችፈተን፥ እን ናኖ መንደረ
ሳኒ ገሩ ቀቤኘሳኒ ተኤ ዋን ሀፉፍ ህንጉር
ጉረምን*!

*32-34. ለኮ 35፡2-8

35 «‹እስን ወረ እስራኤል ኬሳ ቶኮ
እስን ግዱዳ ሀዮሜ ኦፍ ገርጋሩ ዮ ደደቤ፥
እስን እሰ ገርጋራ! እን አከ ነመ ገላት አከ
ነመ ለፈኬሰንረ ታኡትስ እስን ብረ ሀጅ
ራቱ*! 36 እስን አነ ዋቀዮኬሰን ሶዳዳ! አቦ
ሌስኬሰን እስን ብረ አከ ጅራቱት ሂቂ
ዮኪስ ቡአ ገር-መሌ እሰራ ህንፉደትና!
37 ሆሪኬሰን ሂቂዳፍ ህንልቁስናፍ፥ ምዳን
ኬሰንስ ደለት ህንኬንናፍ*! 38 አን ዋቀዮ
ጎፍታኬሰን እሰ ብየ ከነአን እስኒፍ ኬኑ
ዳፍ፥ ዋቀዮኬሰንስ ተኡዳፍ፥ ብየ ግብጢ
እስን ባሴደ።

*35. ኬሰ 15፡7-8 *36-37. ኬሰ 23፡19-20

ሴረ እቲን ሉበ ባሰን

39 «‹እስን ወረ እስራኤል ኬሳ ቶኮ
እስን ግዱዳ ሀዮሜ እስንት ዮ ኦፍ ጉር
ጉሬ፥ እስን አከ ገርብቻት እሰ ህንሆጂቺ
ፈትና! 40 እን እስን ብረት አከ ነመ
ሆረዳን ቀጨረሜ ሆጂቱ፥ አከ ነመ ለፈኬ
ሰንረ ታኡስ ሀተኡ! ሀመ አያነ ወጋ ሸን
ተመፋትስ እስኒፍ ሀሆጂቱ! 41 ከነ ቦዴ
እን እጆሌሳ ወጅን እስን ብራ በኤ ገረ
ማቲሳት፥ ገረ አረዳ አቦተሳትስ ሀዴብኡ!
42 እሳን ሆጂቶተኮ ወረ አን ብየ ግብጢቲ
ባሴ ዋን ተአኒፍ፥ አከ ገርባት ህንጉርጉረ
ምን! 43 እስን አነ ዋቀዮኬሰን ሶዳዳ
መሌ፥ ገረ-ጅብናን እሰ ህንቡልችና*!
44 ገርቦተ ዲራፍ ዱበርቲ ቀባቹዳፍሞ፥
ዲረስ ዱበርቲስ ሰበ ናኖኬሰን ጅረን ኬሳ
ብተቹ እንደንዴሱ። 45 አከሱመስ እጆሌ
ወረ እስን ብረ ጅራተኒ ለፈኬሰንረ
ታአኒ፥ ማቲሳኒ ወረ እስን ብረ ጅራተኒ
ብየኬሰን ኬሰት እጆሌ ጎደተኒ ኬሳስ
ብተቹ እንደንዴሱ፤ እሳንስ ቀቤኘኬሰን
ሀተአን! 46 እስን ቦዴዳን እጆሌኬሰኒፍ
ዳለ በረበራ ጎተኒ እሳን ኬኑፈ፥ ገርበስ
እሳን ጎደቹ እንደንዴሱ፤ አቦሎተኬሰን
እስራኤሎተ ገሩ ገረ-ጅብናን ህንቡልችና!

*39-43. በኡ 21፡1-11፤ ኬሰ 15፡12-18

47 «‹ነምን ገላን ዮኪስ ነምን ለፈኬሰ
ንረ ታኡ ቶኮ ዮ ሶሮሜ፥ እስን ወረ እስ
ራኤል ኬሳ ቶኮሞ እሰ ብራ ሀዮሜ ነመ
ኦርማ እስን ግዱ ጅሩ ቶኮት ዮኪስ ማቲ
እሰ ኦርማ ሰነ ኬሳ ነመ ደለቴ ቶኮት ዮ
ኦፍ ጉርጉሬ፥ 48 እን ኤርገ ኦፍ ጉርጉሬዩ
ፉረሙ እንደንደአ፤ አቦሎተሳ ኬሳ ቶኮ፥
እሰ ፉሩ እንደንደአ፤ 49 ወሲልሳ፥ እልም
ወሲለሳ፥ አንቲሳ ኬሳ ቶኮ፥ ማቲሳ ኬሳ
ፍር ዲጋ ቶኮ እሰ ፉሩ እንደንደአ፤ ዮኪ
ስሞ እኑምት ሆሪ ዮ አርገቴ ኦፍ ፉሩ
እንደንደአ። 50 እን ወጋ እት ነምቾት ኦፍ
ጉርጉሬ ሰና ጆልቀቤ ሀመ አያነ ወጋ ሸን
ተመፋት ነምቻ ወጅን ዬሮሳ ሀለካአቱ!
ገቲን ፉሬሳቲስ አከ ለኮብሰ ወግቻት
እንተአ፤ ዬሮን እን ነምቹ ብተቴ ሰነ ብረ
ቱሬሞ አከ ከን እሰ ቀጨራ ሆሪቲን ሆጂ
ቴት እላለሜ እንሸለገመ። 51 ወጋ ባይኤን
ሀፌ ዮ ጅራቴ ገሩ ገቲ እን እቲን ኦፍ
ጉርጉሬ ሰነ ኬሳ ሀም ለኮብሰ ወጋ ሀፌ ሰና
ሸለገሜ ፉሬሳቲፍ እንባፈመ። 52 ሀመ

አያነ ወጋ ሸንተመፋት ወጋን ሀፌ ጅሩ
ሙራሰ ዮ ተኤሞ እሰ ለካኤ፥ አከ ወጋ
እን ነምቻፍ ሆጂቹን እረ ጅሩት ፉሬሳቲፍ
ሆሪ እንባሰ። 53እን አከ ነመ ወጋዳ ገረ
ወጋት ቀጨራ ሆሪቲን ሆጂቱት ነምቸ ብረ
እንቱረ፤ ነምቾ ገረ ጀብናን አከ እሰ ህንቡ
ልቾኔት እላሉቱ እስንረ ጅረ! 54ከራ
ከናን ዮ ፉረሙ ደባቴሞ እን እጆሌሳቲ
ወጅን አያነ ወጋ ሸንተመፋት ገድ ሀዲ
ፈሙ! 55እስን ነሞትን እስራኤል ሆጂቶ
ተኮት፤ እስን ሆጂቶተኮ ወረ አን ብየ
ግብጢ ባሴደ፤ አንሞ ዋቀዮ ጎፍታኬሰን
ጂደ› ጂድ!» ጂዴ።

ቦቆና 26

ኤበ አቦመሙ ኬሳን ዱፉ

(ኬሰ 7፡12-24፤ 28፡1-14)

1ዋቀዮ እት ፉፌ፥ «አን ዋቀዮ ጎፍታ
ኬሰን ዋነን ተኤፍ፥ እስን ዋቀዮሊ ቶል
ፈሞ ህንሆጂተትና፥ ብፈ ቅርጠሜ፥
ኡቱባ ደጋ እሰ ቁልቁላአት እላለሙስ ህን
ዳበትና! እስን ደጋ ብፍን እት ባፈሜፍ
ሰገዱዳፍ ብየኬሰን ኬሰ ህንዳብና*! 2አን
ዋቀዮደ፤ እስን ሰንበተኮ ኤጋ፥ እዶኮ እሰ
ቁልቁላአዳፍስ ኡልፍነ ኬና*!

*1. በኡ 20፡3-4፤ ኬሰ 5፡8
*2. በኡ 20፡8-10፤ ሌዎ 19፡30

3«እስን አከ ሴረተኮት ዮ ዴዴብተን፥
አቦሚኮስ ዮ ኤግደን፥ አከሳትስ ዮ ሆጂተን፥
4ዮሙስ አንሞ ቦካኮ ዬሮሳት እስኒፍ ነንኬነ፤
ለፍቾ በረከተ እስኒፍ እንኬነ፥ ሙኬቲን
በኬስ እጂ እንጎደቱ*። 5ስርብሲሳን ምዳንኬ
ሰኒ ሀመ ዬሮ እጅ ወይኒ ጭረሙት እንቱረ፥
እጂ ወይኒ ጭሩንኬሰንስ ሀመ ዬሮ ሰኚን
ፈጫፈሙት እንቱረ፤ እስን ወንተ ኛቹ በርባ
ደን ሁንዱማ እንቀባቱ፥ ብየኬሰን ኬሰስ
ነጋት እንጅራቱ*። 6አን ብይቾ ኬሰት ነጋ
ነንቡሰ፥ እስንስ እንቦቆቱ፥ ወንት እስን ሶዳ
ቾሱስ ህንጅሩ፤ አን ብኔንሰ ሀማ ብይቾ ኬሳ
ነንባሰ፥ ብላንስ ብየኬሰንት ህንዱፉ*። 7እስን
ዲኖተኬሰን እንአሪቱ፥ እሳንሞ እስን ዱረት
ብላዳን እንኩኩፉ። 8ሸነንኬሰን ነመ ድበ፥
ድብኬሰንሞ ነመ ኩመ ኩደን እንአሪቱ፤
ዲኖትንኬሰንስ እስን ዱረት ብላዳን
እንኩኩፉ*።

*4. ኬሰ 11፡14፤ ህሰ 34፡26-27
*5. አሞ 9፡13 *6. ህሰ 34፡25
*8. ኬሰ 32፡30፤ ኢያ 23፡10

9«አን ገረኬሰን ነንእላለ፤ አከ ሆር
ተን፥ አከ ባይአተንስ ነንጎደ፤ ከኩን እስኒ
ወጅን ገሌስ ነንጭምሰ*። 10እስን እሰ ዱር
ድልቢኬሰን እንኛቱ፥ ምዳን እሰ ሃራዳፍ
እዶ ባሱፍ ጂተኒስ እሰ ድልቢ ገድ
እንባፍቱ። 11አን እዶ ቡፈተኮ እስን ግዱ
ነንጎደደ፥ አን እስን ህንጪገኡ። 12እስን
ግዱ ነንዴዴብአ፥ ዋቀዮኬሰንስ ነንተአ፥
እስንሞ ሰበኮ እንታቱ*። 13አን ዋቀዮ ጎፍ
ታኬሰን እሰ አከ እስን ወረ ግብጢፍ ገር
ቦተ ታተኒ ህንሀፍኔት ብየ ግብጢ እስን
ባሴደ፤ አን ህዳ ዋንጀኬሰኒ ኩቴ አል ቀጂ
ልተኒ አከ አዴምተን ጎዴረ*።
*9. ህሰ 36፡11 *12. ኤር 7፡23፤ 2ቆሮ 6፡16
*13. ህሰ 34፡27-28

አደበ አቦመሙ ድዱ ኬሳን ዱፉ

(ኬሰ 28፡15-68)

14«እስን አናፍ ደገኡ ድደኒ፥ አከ
አቦሞተ ከነ ሁንዱማትስ ዮ ሆጂቹ ደባ
ተን፥ 15ሴረተኮ ዮ ቱፈተን፥ ወንተ አነ
ዱረት ቀጂላ ተኤ ዮ ጪጋተን፥ አከ አቦ
ሚኮ ሁንዱማት ሆጂቹ ድደኒ ከኩኮ ዮ
ጬብስተን፥ 16አንሞ ወንተ ከነት አኔ
ጅሩ እስንረት ነንራወደ፤ ናሱ፥ ዱኩበ
ሶምባ፥ ደግነ ጉባ ወረ አገርቱ በሌስኒ
ጅሬኘ ነማ ጎግሰን እስንረት ነንኤርገ፤
እስን አከሱማን ሰኚ ፈጫፍቱ፥ ገሩ ዲኖ
ተኬሰንቱ ኛተ። 17እስንት ዴከሙዳፍ
ፉለኮ ገረኬሰንት ነንዴብሰ፥ እስን ዲኖተ
ኬሰን ዱረት እንሩኩተምቱ፤ ወር እስን
ጅበን እስንረት እንሞኡ፤ ኡቱ ነምን እስን
ህንአርእንስ እንበቀቱ። 18ከኑመረትዩ እስን
ዮ አናፍ ደገኡ ደባተን፥ ሰበቢ ጬቡኬሰ
ኒፍ ሀርከ ቶርበ እት ናኔሴ እስን ነንአደበ።
19ሁምነኬሰን እሰ እስን እቲን ኮርተን ነን
ጬብሰ፤ በንቲ ዋቃኬሰን አከ ስቢላ፥ ለፈ
ኬሰንስ አከ ስቢለ ቦረጂ ነንጎደ*።
20ለፍትኬሰን ምዳን ዋን ህንባፍኔፍ፥
ሙኬቲን ብይቻስ እጂ ዋን ህንጎደትኔፍ፥
ሁምንኬሰን አከሱማን ለፈት እንበደ።
*19. ኬሰ 11፡17

21«እስን አዴምሰኬሰኒን ዮ አናን
ጭጋደን አናፍ ደገኡስ ዮ ድደን፥ አንሞ
አከ ጬቡኬሰኒት ደእቾ ሀርከ ቶርበ እት
ናኔሴ እስንት ነንፍደ። 22ብኔንሶተ ጫካ
ወረ እጆሌ መሌ እስን ሀምብሰን፥ እስን
ግዱት ገድ ነንዲሰ፤ እሳን ሆሪ ቁኤኬሰን

እንበሌሱ፤ ለኮብስኬሰን እንሙራሰተ፥
ከራንኬሰንስ እንእነ* ። *22. ህስ 5፡17

23 «ወንተ ከናንስ ገረኮት ዴብኡ
ድደኒ አዴምሰኬሰኒን ዮ አናን ጭጋደን፥
24 አንስሞ አዴምሰኮቲን እስኒን ነንሞ
ርመ፤ አን ሰበቢ ጩቡኬሰኒፍ ሀርከ ቶርበ
እት ናኔሴ እስን ነንሩኩተ* ። 25 ብላ እሰ
ከኵ ሰናፍ እጃ ባፈቱ እስንት ነንፍደ፤
ዱሮ እስን መንደሮተኬሰን ኬሰት ወልት
ቀበምተንሞ ደእቾ እስን ግዱት ነንኤርገ፥
ሀርከ ዲናትስ ደበርፈምተኒ እንኬነምቱ* ።
26 ዱሮ አን ምዳን እስንራ ኩቱሞ ዱበርቶ
ትን ኩደን ኤሌ ቶኮት ቡዴነኬሰን
እንቶልቿ፤ ቡዴኑመኬሰንሞ ሰፈራን ዴብ
ሰኒ እስኒፍ እንኬኑ፤ እስንስ እንኛቱ፥ ገሩ
ህንቋፍተን* ።
*24. 2ሳሙ 22፡27 *25. ኢሳ 1፡20፥24
*26. ኢሳ 3፡1፤ ህስ 4፡16-17

27 «እስን እሰ ከናንስ ገረኮት ዴብኡ
ድደኒ፥ አዴምሰኬሰኒን አናን ዮ ጭጋደ
ንሞ፥ 28 አን አሪዳን እስኒን ሞርሙፍ እስ
ንት ነንዱፈ፤ አን ሰበቢ ጩቡኬሰኒፍ
ሀርከ ቶርበ እት ናኔሴ እስን ነንአደበ ።
29 እስን ፎን እልማንኬሰኒፍ ፎን እንተሎተ
ኬሰኒ እንኛቱ* ። 30 እዶ ሰገዳኬሰን ወረ
ኦል ከኦ ነንበሌሰ፥ እዶ አርሳ እጣነኬሰኒስ
ነንጩጩብሰ፤ ሬፈኬሰንስ ሬፈ ዋቀዮሊ
ቶልፈሞኬሰኒረ ነንቱለ እስን ነንጪገአስ* ።
31 መንደርኬሰን አከ ዲገሙ፥ እዶን ቋልቋ
ላአንኬሰንስ አከ በዱ ነንጎደ፤ ፎሊ አርሳ
ኬሰኒ እሰ ኡርጋአስ ህንፉደዱ ።
32 ዲኖትንኬሰን ወር ብይቾ ኬሰ ጅራተን
አከ ድንቅፈተንት፥ አን ብይቾ ነንኦንስ ።
33 ሰበ ወረ ካን ኬሰ እስን ነንብትምስ፥ ብላ
ሉቅፈዴስ እስን ዱካ ነንቡአ፤ ብይኬሰን
እንበደ፥ መንደርኬሰንስ ኦና እንተአ ።
*29. ኬሰ 28፡53፤ ኤር 19፡9 *30. ህስ 6፡4፥6

34 «ዮሙስ ለፍች ኡቱ እስን ብየ ዲኖ
ተኬሰኒ ጅርተኒ ሀመ ኦኔ ታኡ ሰነ ሰንበተ
ሳት እንገመደ፤ አከስት ብይች አረ
እንገልፈተ፥ ሰንበተሳትስ እንገመደ* ።
35 አረ-ገልፈትና እሰ ዱሮ እስን ኬሰ ጅር
ተን ሰንበተኬሰንት ህንአርገትን፥ ሀመ ኦኔ
ታኡ ሰነት እንአርገተ ። 36 እስን ኬሳ ወረ
ሀፈንሞ፥ ብየ ዲኖተሳኒ ኬሰት ወንተ
እሳን ሶዳችሱ፥ ላፍነ እሳንት ነንኤርገ፤
ሰገሌን ባለ ቅሌንስ ፉዱ እሳን እንአርአ፤
አከ ነመ ብላ ጀላ በቀቱት እንበቀቱ፥
ኡቱመ ነምን እሳን አርኡ ዱካ ህንጅራትን
እንኩኩፉ ። 37 ነምን እሳን አርኡ ኡቱ
እሳን ዱካ ህንጅራትን አከ ዋን ብላ ጀላ
በቀተኒት ወሊሳኒ እንጉፈቱ፤ እስንስ ዲኖ
ተኬሰን ዱረ ዳበቿዳፍ ሁምነ ህንአርገ
ተን ። 38 እስን ሰበ ወረ ካን ኬሰት
እንዱምቱ፥ ብይ ዲኖተኬሰኒስ ጠጽ እስን
እንጎደ ። 39 እስን ኬሳ ወር ሀፈንሞ ሰበቢ
የከሳኒቲፍ ብየ ዲኖተኬሰኒ ኬሰት ዱለለኒ
እንዱሙ፤ ሰበቢ የከ አቦተሳኒቲፍስ አኩ
መሳኒ ዱለለኒ እንዱሙ* ።
*34. 25፡2፤ 2ዜና 36፡21 *39. ህስ 24፡23፤
33፡10

40 «ሀተኡዩ መሌ የከሳኒ፥ የከ አቦተ
ሳኒ እሰ እሳን እቲን እረ-ደደርበኒ ነየከን፥
እሰ አዴምሰሳኒቲን አናን ጭጋደንስ ዮ
ህመተን* ፥ 41 እሰ አንስ አዴምሰኮቲን
አከን እሳኒን ሞርሙ፥ ብየ ዲኖተሳኒትስ
አከ እሳን ገለን ጎዴ ሰነ፥ ዮ ቤክስፈተን፥
ያድን ገራሳኒ እን ደግነ-ህንቀበምን ዮ ገድ
ኦፍ ዴብሴ፥ እሳንስ አደበ የከሳኒ ዮ ፉደ
ተን* ፥ 42 ዮሙስ አን ከኩኮ እሰ ያቆቢ
ወጅኒ፥ ከኩኮ እሰ ይስሀቂ ወጅኒ፥ ከኩኮ
እሰ አብራሃሚ ወጅኒስ ነንያደደ፥ ብይቾስ
ነንያደደ* ። 43 ብይች ገሩ ሰበቢ እሳን እራ
አዴመኒፍ፥ ኦና ተኤ ለፈ እሳን ህንጅሬት
ሰንበተሳት ገመዱን እረ ጅረ፤ እሳንሞ
ሰበቢ ወንተ ነዱረት ቀጄላ ተኤ ቱፈተኒ፥
ሴረተኮ ጪገአኒፍ፥ አደበ የከሳኒ ፉደቿን
እረ ጅረ ።
*40. እዝ 9 5-7፤ ነህ 9፡2፥26-30፤ ፋር 106፤
ዳን 9፡4-9 *41. ኬሰ 10፡16፤ ኤር 9፡25
*42. በኡ 2፡24፤ 2ሞቶ 13፡23

44 «ከነ ሁንዱማ ኬሳሞ አን ዋቀዮ ጎፍ
ታሳኒ ዋነን ተኤፍ፥ አን እሳን ቱፈዴ፥
እሳን ጪገኤስ ዱሮ እሳን ብየ ዲኖተሳኒ
ኬሰ ጅረንት እሳን ህንፍጡ፤ ከኩን እሳኒ
ወጅን ቀቡስ ህንጩብሱ* ። 45 ዮሙስ
ከኩኮ እሰ አን አቦተሳኒ ወረ ኡቱ ሰብን
ወር ካን እላለኒ ብየ ግብጢ ባሴ ዋቀዮሳኒ
ተኡዳፍ ከከዴፍ ነንያደደ፤ አን ዋቀዮደ»
ጀዴ* ። *44. ሆሴ 11፡9 *45. ኡመ 12፡7

46 እሳን ኩን ሴረተ፥ ወንተ ቀጄላ
ተኤፍ ሴረ ወረ ዋቀዮ ኦፈሳፍ ነሞተ እስ
ራኤል ግዱት ዳቤ፥ ቱሉ ሲናረት ሀርከ
ሙሴት ኬኔደ ።

ቦቆና 27

ኬና ዋቀዮፍ ድአቱፍ ሴር በኡሳ

1ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ 2«አት
ነሞተ እስራኤልት ዱበዱ እሳኒን፥
‹ዋቀዮ፡- ነምን ቶኮ ነሞተ አነ ዋቀዮፍ
አዳን ባሱዳፍ ወሬጌ፥ ሸለጋኬት ዮ ፍዴ፥
3ዲር ወጋ ድግደማ ሀመ ጀተማት ጅሩ፥
ሜቲ አከ መዳሊ ጎዶ ቁልቁላአት ሼቂሊ
ሸንተመ ሀተኡ! 4ዱበርቲ ዮ ተኤሞ፥
ሸለጋንኬ ሼቂሊ ሶዶመ ሀተኡ! 5ነመ
ወጋ ሸኒ ሀመ ወጋ ድግደማፍሞ ሸለጋንኬ
ዲራፍ ሼቂሊ ድግደመ፥ ዱርባፍ ሼቂሊ
ኩደን ሀተኡ! 6ሙጫ ጅአ ቶኮ ሀመ ወጋ
ሸኒቲፍ፥ ሸለጋንኬ ዲራፍ ሜቲ ሼቂሊ
ሸን፥ ዱርባፍ ሜቲ ሼቂሊ ሰድአ ሀተኡ!
7ነመ ወጋ ጀተማፍ ከን እሰ ገረራፍሞ፥
ሸለጋንኬ ዲራፍ ሼቂሊ ኩደ ሸን፥ ዱበር
ቲፍ ሼቂሊ ኩደን ሀተኡ! 8ነምች ወሬጌ
ሱን ህዩሰ ተኤ ሸለጋኬ ከነ ዮ ባሱ ደደቤ
ገሩ፥ ነመ ወሬገሜ ሰነ ፉለ ሉባ ዱረት
ሀድኤሱ! ሉብች እሰ ሀሸለጉ! እንስ አከ
ሁምነ ነምቾ ወሬጌ ሰናት ሀሸለጉ!

9 «‹ወሬግች ሆሪ አከ አርሳት አነ ዋቀ
ዮፍ ድኤሰን ዮ ተኤሞ፥ ሆሪ ቁልቁላአ
እሰ ነምን አናፍ አርሳ ጎዴ ድኤሱ ደንደኡ
ሀተኡ! 10ነምች ወሬጌ ሱን ቆደ እሰ ጋሪ
እሰ ገዴ፥ ቆደ እሰ ገዴስ እሰ ጋሪ እዶ
ህንቡሰን ዮኪስ ህንጌደርን! ሆሪ ሆሪዳን ዮ
ጌደሬ ገሩ፥ እን ጌደረሙ፥ እን እዶሳ
ቡኡስ ለቾኑ ከንኮ ሀተአን! 11ሆሪ ቁላአ
ህንተእን እሰ ነምን አነ ዋቀዮፍ አርሳ ጎዴ
ድኤሱ ህንደንዴኘ ዮ ተኤሞ ነምች ሆሪ
ሰነ ሉብቾ ዱረት ሀድኤሱ! 12ሉብችሞ
ሆርች ጋሪ ዮኪስ ገዴ ተኡሳ እላሌ ሀሸ
ለጉ! አኩመ ሉብች እት ሸለጌስ ሀተኡ!
13ነምች ፉረቹ ዮ በርባዴ ገሩ፥ ገቲ እን
እት ሸለገሜ ሰነት ሀርከ ሸን ኬሳ ሆሪ ሀርከ
ቶኮ እት ሀደበሉ*!

*13. 5፡16

14 «‹ነምን ቶኮ መንሳ አነ ዋቀዮፍ
ቁልቁሉ አከ ተኡት አዳን ዮ ባሴ፥ መንች
ጋሪ ዮኪስ ገዴ ተኡሳ ሉብች እላሌ ሀሸ
ለጉ! 15እን አዳን ባሴ ሱን መነሳ ፉረቹ ዮ
በርባዴ፥ ገቲ እን እት ሸለገሜ ሰነት ሀርከ
ሸን ኬሳ ሆሪ ሀርከ ቶኮ እት ደበሌ፥ ሀዴ
ብፈቱ!

16 «‹ነምን ቶኮ ማሲ ዳለሳቲራ ገር
ቶኮ አነ ዋቀዮፍ አዳን ዮ ባሴ፥ ሁምነ ሰኘ
እት ፈጨኡቲን እሰ እንሸለግደ፤ ሰኘን
እት ፈጨኡ ገርቡን ሰፈርቱ ሆሜር ቶኮ
ዮ ተኤ፥ ሜቲ ሼቂሊ ሸንተመት እንሸለ
ገመ። 17ነምች ማሲሳ አያነ ወጋ ሸንተመ
ፋቲ ጀልቀቤ አዳን ባሴ ዮ ተኤ፥ ገቲን
እት ሸለገሜ ጉቱማት ዳበታ እንተአ፤
18ማሰቾ አናፍ አዳን ባሱንሳ አያነ ወጋ
ሸንተመፋ ቦዴ ዮ ተኤ ገሩ፥ ሉብች ሀመ
አያነ ወጋ ሸንተመፋ እሰ እት አኔ ዱፉት
ወጎትን ሜቀ አከ ሀፈን እላሌ፥ ሁምነ ሆሪ
ወጎተ ሰናት እት እንሸለገ፤ አከስት እሰ
ዱረ ጉቱማት ሸለገሜራ እንጨበ። 19እን
ማሰቾ አነ ዋቀዮፍ አዳን ባሴ ሱን እሰ
ፉረቹ ዮ በርባዴ፥ ሆሪ እሰት ሸለገሜ
ሰነት ሀርከ ሸን ኬሳ ሀርከ ቶኮ ደበሌ፥
ማሰቾ ሀዴብፈቱ! 20ነምች ማሰቾ ዮ
ፉረቹ ደባቴ ዮኪስ ማሰቾ ነመ ብራት ዮ
ጉርጉሬ ገሩ፥ ማሰች ዴብኤ ፉረሙ ህንደ
ንደኡ! 21ሀተኡዩ መሌ፥ ማሰች አያነ
ወጋ ሸንተመፋት ዩሮ ገድ ዲፈሙ፥ አከ
ማሲ አዳን ባፈሜት፥ አነ ዋቀዮፍ ሀቁል
ቁላኡ! ቀቤኘ ሉብቻስ ሀተኡ! 22ነምች
ማሲ ዳላን ቀቤኘሳ ተኤ ኬሳ ኡቱ ህንተ
እን፥ ማሲ ብተቴ አናፍ አዳን ባሴ ዮ
ተኤሞ፥ 23ሉብች ሀመ አያነ ወጋ ሸንተመ
ፋት ለካኤ ሀሸለጉ፤ ነምችስ ሀመ እት
ሸለገሜ ሰነ ወንተ አነ ዋቀዮፍ ቁልቁላኤ
ጎዴ ጋፈሱመ ሀኬኑ! 24አያነ ወጋ ሸንተ
መፋት ማሰች ነምቾ እሰ ዱራን ዳላን
ቀበቴ ኤርገ ቱሬ ቦዴ እራ ብተሜ ሰናፍ
ሀዴብኡ! 25ሸለጋንኬ ሁንድኑ አከ
መዳሊ ጎዶ ቁልቁላአት ሀተኡ! አከስት
ሼቂል ቶኮ ጌራ ድግደመ እንተአ።

26 «‹ሀተኡዩ መሌ፥ አንገፍን ከንኮ
ዋን ተኤፍ፥ ሆሪ ኬሳ አንገፈ ተኤ ከን
ደለቱ ነምን ቶኮዩ አዳን ህንባሱ፤ ከን
ሰአሰ፥ ከን ሆላሰ ዮ ተኤ እን ከንኮት*፤
27አንገፈ ሆሪ እሰ ህንቁላእኒ ዮ ተኤሞ ገቲ
አት እት ሸለግዴን ዴብሴ ሀፉረቱ! ሀርከ
ሸነን ገቲሳ ኬሳ ሀርከ ቶኮ እት ሀደበሉ!
እን ዮ ፉረቹ ደባቴስ ገቲ አት ሸለግዴት
ሀጉርጉረሙ!

*26. በኡ 13፡11-16

28 «‹ወንት ነምን ዋኑመ ቀቡ ኬሳ አከ
ህንቱቀምኔ ጎዴ አነ ዋቀዮፍ አዳን ባሱ፥
ነመ፥ ሆሪ፥ ማሲ ዳለሳ ኬሳስ ዮ ተኤ
ቶኮሌ ህንጉርጉረምን፥ ህንፉረምንስ!
ወንት አከ ህንቱቀምኔ ጎደሜ ኬነሜ ሁን

ድኑ ዋን ሁንዱማረ አነ ዋቀዮፍ ከን ቁል
ቁላኤደ*። 29 አከ ህንቱቀምኔት ነሞተ
ግዱዳ አናፍ ከን አዳን ባፈሜ ቶኮሌ ህንፉ
ረምን! እን ሀአጀፈሙ*!

*28. ኢያ 7፡1፤ በኡ 30፡29 *29. ኢያ 6፡18፤ ሀሰ 44፡29

30 «‹ምዳን ብይቻ ኬሳ፥ እጀ ሙኬቲ
ኬሳስ ዮ ተኤ፥ ኩደን ኬሳ ቶኮ ከን
ባፈሙ ሁንድኑ ከንኮት፤ እን አነ ዋቀዮፍ
ከን ቁልቁላኤደ። 31 ኩደን ኬሳ ቶኮሳ ሰነ
ፉረቹ ነምን በርባዴ ሀርከ ሸነን ገቲሳ ኬሳ
ሀርከ ቶኮ እት ሀደበሉ! 32 ከረ ሰአ ኬሳ፥
ከረ ቡሻዬ ኬሳ ጉቱማ ሆሪ ኡሌ ትክስቱ
ጀለ ጅሩ ኬሳ ሀርከ ኩርነፉን ሁንድኑ አነ
ዋቀዮፍ ቁልቁላአ ሀተኡ! 33 ሀርከ ኩርነ
ፉን ኩን ጋሪስ ገዴስ ዮ ተኤ፥ ነምን እሰ
ህንበርባድን! እሰ ህንጌደርንስ! ዮ ጌደ
ሬሞ እን ጌደረሙ፥ እን እዱሳ ቡኡስ
ለቾኑ ቁልቁላኦ ሀተአን! እን ህንፉረምን!
ጀደ› ጀድ!» ጀዴ*።

*30-33. ለኮ 18፡21፤ ኬሰ 14፡22-29፤ ነሀ 13፡12

34 እሳን ኩን አቦሞተ ዋቀዮ ነሞተ እስ
ራኤሊፍ ቱሉ ሲናረት ሙሴት ኬኔደ።

ሴረ ለኮብሳ

ቦቆና 1

ለኮብሰ ሰበ እስራኤል እሰ ጀልቀባ

(ለኮ 26፡1-51፤ በኡ 30፡11-16)

1 ነሞትን እስራኤል ብየ ግብጢ በአኒ
ወጋ ለመፋት፥ ወግቾ ኬሳ ጅአ ለመ
ፋት፥ ጅእቾ ኬሳ ጉያ ጀልቀባት ሲና ለፈ
አናት፥ ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሰት
ዋቀዮ ሙሴት እንዱበቴ*፤ 2 እን ሙሴ
ዳን፥ «ጉቱማ ወልዳ ነሞተ እስራኤል አከ
ቆሞ ቆሞሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት
ዲረ ከን ተኤ ሁንዱማ ለካኢ መቃሳኒ
ጫፍ! 3 ነሞተ እስራኤል ኬሳ ዲሮተ ወረ
ወጋንሳኒ ድግደመ ጉቴፍ ድግደማ አሊ፥
ወረ ሎለ ደቁ ደንደአን ሁንዱማ አቲፍ
አሮን አከ ኩተተ ኩተተሳኒት ለካአ!
4 ነምን መነ አባሳት አንገፈ ተኤ ጎሰ ሁን
ዱማ ኬሳ ቶኮ ቶኮ እስን ገርጋሩዳፍ እስ
ንት ሀደበለሙ!

*1· በኡ 40፡17

5 «መቃን ነሞተ ወረ እስንት ደበለመኒ
ከነት ፋፌ ጅረ፤

ጎሰ ሩቤን ኬሳ፥ ኤሊዙር እልመ
ሺዴኡር፤

6 «ጎሰ ሽምኦን ኬሳ፥ ሺሉሚኤል
እልመ ዙሪሸዳይ፤

7 «ጎሰ ይሁዳ ኬሳ፥ ነህሾን እልመ
አሚናዳብ*፤

8 «ጎሰ ይሳኮር ኬሳ፥ ነታንኤል እልመ
ዙአር፤

9 «ጎሰ ዜቡሎን ኬሳ፥ ኤሊአብ እልመ
ሄሎን፤

10 «ከን እልማን ዮሴፍሞ ጎሰ ኤፍሬም
ኬሳ፥ ኤሊሻማ እልመ አሚሁድ፥ ጎሰ
ምናሴ ኬሳሞ ገማልኤል እልመ ጲዳዙር፤

11 «ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ፥ አቢዳን
እልመ ጊዴኦኒ፤

12 «ጎሰ ዳን ኬሳ፥ አሂኤዘር እልመ
አሚሸዳይ፤

13 «ጎሰ አሼር ኬሳ፥ ፈግኤል እልመ
ኦክራን፤

14 «ጎሰ ጋድ ኬሳ፥ ኤሊአሳፍ እልመ
ዴኡኤል[†1]፤

15 «ጎሰ ንፍታሌም ኬሳ፥ አሂራ
እልመ ኤናን» ጀዴ።

*7· በኡ 6፡23

†1 ለኮ 1፡14 «ዴኡኤል» ዮኪሰ «ሪኡኤል»

16 ወር ወልድቾ ኬሳ መነ አቦተሳኒት
ጌጌስቶተ ቆሞፍ ዱረ-ቡቱ ኩማተመ እስ
ራኤል ተአኒ ፎአመን እሳን ከነ ቱረን።

17 ሙሴኒፍ አሮን ነሞተ ወረ መቃን
ሳኒ ደአሜ ከነ ፉደተኒ፥ 18 ጅአ ለመፋ
ኬሳ ጉያ ጀልቀባት፥ ጉቱማ ወልድቻ
ወልት ቀበኒ፥ ዲሮተ ወረ ወጋ ድግደማፍ
ወረ ድግደማ አሊ፥ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት፥
አከ መነ መነ አባሳኒት ቶኮን ቶኮንሳኒ
እንጫፈን፤ 19 አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦ
ሜት፥ ሙሴን ሲና ለፈ አና ኬሰት እሳን
እንለካኤ።

20 ጎሰ ሩቤን እልመ ያቆብ እሰ አንገፋ
ኬሳ ዲሮትን ወር ወጋንሳኒ ድግደመ
ጉቴፍ ወር ወጋ ድግደማ አሊ፥ ሎለ ደቁ
ከን ደንደአን ሁንድኑ አከ ቆሞ ቆሞሳ
ኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት ቶኮ ቶኮን
እንጫፈመን። 21 ጎሰ ሩቤን ኬሳ ወር ለካአ
መን ነሞተ ኩመ አፉርተሚ ጀአፍ ድበ
ሽን ቱረን።

22 ጎሰ ሽምኦን ኬሳ ዲሮትን ወር ወጋ
ንሳኒ ድግደመ ጉቴፍ ወር ወጋ ድግደማ
አሊ ሎለ ደቁ ከን ደንደአን ሁንድኑ አከ
ቆሞ ቆሞሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት
ቶኮ ቶኮን እንጫፈመን። 23 ጎሰ ሽምኦን
ኬሳ ወር ለካአመን ነሞተ ኩመ ሽንተሚ
ሰገሊፍ ድበ ሰድእ።

24 ጎሰ ጋድ ኬሳ ነሞትን ወጋንሳኒ ድግ
ደመ ጉቴፍ ወጋ ድግደማ አሊ፥ ሎለ ደቁ
ከን ደንደአን ሁንድኑ አከ ቆሞ ቆሞሳ
ኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት እንጫፈ
መን፤ 25 ጎሰ ጋድ ኬሳ ወር ለካአመን
ነሞተ ኩመ አፉርተሚ ሽኒፍ ድበ ጀአፍ
ሽንተመ።

26 ጎሰ ይሁዳ ኬሳ ነሞትን ወጋንሳኒ
ድግደመ ጉቴፍ ወር ወጋ ድግደማ አሊ፥
ሎለ ደቁ ከን ደንደአን ሁንድኑ አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት
እንጫፈመን። 27 ጎሰ ይሁዳ ኬሳ ወር ለካ
አመን ነሞተ ኩመ ቶርባተሚ አፉሪፍ ድበ
ጀአ።

28 ጎሰ ይሳኮር ኬሳ ነሞትን ወጋንሳኒ
ድግደመ ጉቴፍ ወር ወጋ ድግደማ አሊ፥
ሎለ ደቁ ከን ደንደአን ሁንድኑ አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት

እንጫፈመን። 29 ጎሰ ይሳኮር ኬሳ ወር ለካ
አመን ነሞተ ኩመ ሽንተሚ አፉሪፍ ድበ
አፉር።

30 ጎሰ ዜቡሎን ኬሳ ነሞትን ወጋንሳኒ
ድግደመ ጉቴፍ ወር ወጋ ድግደማ ኦሊ፥
ሎለ ደቋ ከን ደንደአን ሁንድኑ አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት
እንጫፈመን። 31 ጎሰ ዜቡሎን ኬሳ ወር ለካ
አመን ነሞተ ኩመ ሽንተሚ ቶርባፍ ድበ
አፉር።

32 ከን እልማን ዮሴፍሞ፥ ጎሰ ኤፍሬም
ኬሳ ነሞትን ወጋንሳኒ ድግደመ ጉቴፍ ወር
ወጋ ድግደማ ኦሊ፥ ሎለ ደቋ ከን ደንደ
አን ሁንድኑ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት፥ አከ መነ
መነ አባሳኒት እንጫፈመን። 33 ጎሰ ኤፍ
ሬም ኬሳ ወር ለካአመን ነሞተ ኩመ አፉ
ርተማፍ ድበ ሽን።

34 ጎሰ ምናሴ ኬሳ ነሞትን ወጋንሳኒ
ድግደመ ጉቴፍ ወር ወጋ ድግደማ ኦሊ፥
ሎለ ደቋ ከን ደንደአን ሁንድኑ አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት
እንጫፈመን። 35 ጎሰ ምናሴ ኬሳ ወር ለካ
አመን ነሞተ ኩመ ሶዶሚ ለማፍ ድበ
ለመ።

36 ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ ነሞትን ወጋንሳኒ
ድግደመ ጉቴፍ ወር ወጋ ድግደማ ኦሊ፥
ሎለ ደቋ ከን ደንደአን ሁንድኑ አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት
እንጫፈመን። 37 ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ ወር
ለካአመን ነሞተ ኩመ ሶዶሚ ሽኒፍ ድበ
አፉር።

38 ጎሰ ዳን ኬሳ ነሞትን ወጋንሳኒ ድግ
ደመ ጉቴፍ ወር ወጋ ድግደማ ኦሊ፥ ሎለ
ደቋ ከን ደንደአን ሁንድኑ አከ ቆሞ ቆሞ
ሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት እንጫፈ
መን። 39 ጎሰ ዳን ኬሳ ወር ለካአመን ነሞተ
ኩመ ጃተሚ ለማፍ ድበ ቶርበ።

40 ጎሰ አሼር ኬሳ ነሞትን ወጋንሳኒ
ድግደመ ጉቴፍ ወር ወጋ ድግደማ ኦሊ፥
ሎለ ደቋ ከን ደንደአን ሁንድኑ አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት
እንጫፈመን። 41 ጎሰ አሼር ኬሳ ወር ለካአ
መን ነሞተ ኩመ አፉርተሚ ቶኮፍ ድበ
ሽን።

42 ጎሰ ንፍታሌም ኬሳ ነሞትን ወጋን
ሳኒ ድግደመ ጉቴፍ ወር ወጋ ድግደማ
ኦሊ፥ ሎለ ደቋ ከን ደንደአን ሁንድኑ አከ
ቆሞ ቆሞሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት
እንጫፈመን። 43 ጎሰ ንፍታሌም ኬሳ ወር
ለካአመን ነሞተ ኩመ ሽንተሚ ሰድኢፍ
ድበ አፉር።

44 ወር ሙሴኒፍ አሮን አንገፎተ ኩደ
ለማን ወረ ጎሰ ጎሰሳኒ ኬሳ ፎአመኒ ጌጌስ
ቶተ እስራኤል ተአኒ ወጅን ለካአን እሳን
ከን። 45 ነሞተ እስራኤል ኬሳ ወር ወጋንሳኒ
ድግደመ ጉቴፍ ወር ወጋ ድግደማ ኦሊ፥
ብየ እስራኤል ኬሳ ሎላፍ በኡ ከን ደንደ
አን ሁንድኑ አከ መነ መነ አባሳኒት እንለካ
አመን። 46 ወር ለካአመን ሁንድኑ
ኩማተመ ድበ ጀአፍ ኩመ ሰድኢፍ ድበ
ሽኒፍ ሽንተመ ቱረን*።

*46. በኡ 12፡37

47 ማቲን ጎሰ ሌዊ ገሩ ወረ ከና ወጅን
ህንለካአምኔ። 48 ዋቀዮ ዱቢ ከነት ፉፌ
ጅሩ ሙሴት ዱበቴ ቱሬ፤ 49 እን ሙሴ
ዳን፥ «አት ጎሰ ሌዊ ህንለካእን፥ ለኮብሰ
ሳኒስ እሰ ከን ነሞተ እስራኤል ወረ ካኒት
ህንደበልን*! 50 ቆደ ከና፥ ወረ ሌዎታ
ሆጂ ዱንካነ ዱገ-ባቱ ሰነ፥ ምአ ዱንካንቸ
ኬሳፍ ዋኑመ ከን ዱንካንቻ ተኤ ሁንዱማ
ኤጉት እሳን ፎእ! እሳን ዱንካንቻፍ
ምአሳ ሁንዱማ ሀባተን፥ ናኖሳ ቡፈተኒስ
እሰ ሀኤገን*! 51 ዬሮ አዴሙፍ ከአን፥
ወር ሌዎትን ዱንካንቸ ሀቡቅሰን! ዮሙ
ቡፈቹፍ ጂደንስ እሳኑምት ሀዳበን! እሳ
ንራ ከን ሀፌ ነምን ከን ብራ ዱንካንቾት
ዮ ድአቴ ሀአጂፈሙ*! 52 ነሞትን እስራ
ኤል ዮሙ ቡፈተን አዱመ አዳን አከ እዶ
ቡፈተሳኒት፥ አከ ፉጂሳኒት፥ አከ ኩተተ
ሎልቱሳኒትስ ዱንካነ እንደዳበቱ። 53 ዴከ
ምስ ወልዳ ነሞተ እስራኤልት አከ ህንዱ
ፍኔት፥ ወር ሌዎታ ናኖ ጎዶ ዱገ-ባቱ ሰና
ሀቡፈተን! ጎድቸ ዱገ-ባቱ እሰ እት ጋፈ
ተመን ሰነስ ሀኤገን!» ጂዴ*። 54 ነሞትን
እስራኤል ዋን ሁንዱማ አኩመ ዋቀዮ
ሙሴ አቦሚት እንጎደን።

*49. 2፡33፤ 3፡15-39 *50. 4፡1-49፤
3፡23-38 *51. 3፡38 *53. 18፡5

ቦቆና 2

አክ እት ጎሰ ጎሳን ቡፈተን እት ህመሙሳ

1 ዋቀዮ አመስ ሙሴፍ አሮኒን፥ 2 «ነሞ
ትን እስራኤል አከ ፉጂሳኒት፥ አከ ምል
ክተ መነ አቦተሳኒት ዱንካነ ወል ገኢ ሰነራ

ፈጋተኒ ናኔሰኒ አዱመ አዳን ዱንካነ ሀዳበ
ተን!» ጀዴ።
3 ገረ ቦሩቲን ኩተትን ይሁዳ አከ ፋጂ
ሳኒት ቅጠ በአ-ቢፍቱቲን ሀቡፈተን! ጌጌ
ስቱን ነሞተ ይሁዳ፥ ነህሾን እልመ
አሚናዳብ፤ [4]ኩተተሳ ኬሳ ወር ለካአመን
ነሞተ ኩመ ቶርባተሚ አፉሪፍ ድበ ጀአ።
5 ጎስ ይሳኮር እሳንት አኔ ሀቡፈቱ!
ጌጌስቱን ነሞተ ይሳኮር፥ ነታንኤል እልመ
ዙአር፤ [6]ኩተተሳ ኬሳ ወር ለካአመን
ነሞተ ኩመ ሸንተሚ አፉሪፍ ድበ አፉር።
[7]ጎስ ዜቡሉንሞ እሳን ከነት ሀአኑ! ጌጌስ
ቱን ነሞተ ዜቡሉን፥ ኤሊአብ እልመ
ሄሎን፤ [8]ኩተተሳ ኬሳ ወር ለካአመን
ነሞተ ኩመ ሸንተሚ ቶርባፍ ድበ አፉር።
9 ጉቱማ ቡፈተ ይሁዳ ኬሳ አከ ኩተተ
ኩተተሳኒት ከን ለካአመን ነሞተ ኩማተመ
ድበ ቶኮፍ ኩመ ሰዴተሚ ጀአፍ ድበ
አፉር፤ እሳን ኩን ዱረ ቡአኒ እንአዴሙ።
10 ኩተት ሩቤን አከ ፋጂሳኒት ገረ
ምርጋቲን ሀቡፈተን! ጌጌስቱን ነሞተ
ሩቤን ኤሊዙር እልመ ሺዴኡር፤ [11]ኩተ
ተሳ ኬሳ ወር ለካአመን ኩመ አፉርተሚ
ጀአፍ ድበ ሸን። [12]ጎስ ሽምኦን እሳንት
አኔ ሀቡፈቱ! ጌጌስቱን ነሞተ ሽምኦን፥
ሺሉሚኤል እልመ ዙሪሸዳይ፤ [13]ኩተተሳ
ኬሳ ወር ለካአመን ኩመ ሸንተሚ ሰገሊፍ
ድበ ሰድእ። [14]ከነ ቦዴስ ጎስ ጋድ እት
ሀአኑ! ጌጌስቱን ነሞተ ጋድ፥ ኤሊአሳፍ
እልመ ዴኡኤል፤ [15]ኩተተሳ ኬሳ ወር
ለካአመን ኩመ አፉርተሚ ሸኒፍ ድበ
ጀአፍ ሸንተመ።
16 ጉቱማ ቡፈተ ሩቤን ኬሳ አከ
ኩተተ ኩተተሳኒት ከን ለካአመን ነሞተ
ኩማተመ ድባፍ ኩመ ሸንተሚ ቶኮፍ ድበ
አፉሪፍ ሸንተመ፤ እሳን ኩንሞ ወረ
ዱራት አነኒ እንአዴሙ፤ [17]ከነ ቦዴሞ
ዱንካን እት ወል ገአኒፍ ኩተትን ሌዎታ
ኩተተ ወረ ዱረ ደርበኒፍ ወረ ቦዴት
ሀፈን ግዱ እንአዴሙ፤ እሳን አዱመ
አዳን አከ እዶ ቡፈተሳኒፍ አከ ፋጂሳኒት
እንአዴሙ* ።
*17. 10፡17-21
18 ኩተት ኤፍሬም አከ ፋጂሳኒት ገረ
ልጠ-ቢፍቱቲን ሀቡፈተን! ጌጌስቱን
ነሞተ ኤፍሬም፥ ኤሊሻማ እልመ አሚ
ሁድ፤ [19]ኩተተሳ ኬሳ ወር ለካአመን
ኩመ አፉርተማፍ ድበ ሸን።
20 ጎስ ምናሴ እሳንት አኔ ሀቡፈቱ!
ጌጌስቱን ነሞተ ምናሴ፥ ገማልኤል እልመ
ጴዳዙር፤ [21]ኩተተሳ ኬሳ ወር ለካአመን
ኩመ ሶዶሚ ለማፍ ድበ ለመ።
22 ከነ ቦዴስ ጎስ ቤንያሚን እት
ሀአኑ! ጌጌስቱን ነሞተ ቤንያሚን፥ አቢ
ዳን እልመ ጊዴኦኒት፤ [23]ኩተተሳ ኬሳ
ወር ለካአመን ኩመ ሶዶሚ ሸኒፍ ድበ
አፉር።
24 ጉቱማ ቡፈተ ኤፍሬም ኬሳ አከ
ኩተተ ኩተተሳኒት ከን ለካአመን ነሞተ
ኩማተመ ድባፍ ኩመ ሰዴቲፍ ድበ ቶኮ፤
እሳን ኩንሞ ኩተተ ሰደፉ ተአኒ
እንአዴሙ።
25 ኩተት ዳን አከ ፋጂሳኒት ገረ ብታ
ቲን ሀቡፈተን! ጌጌስቱን ነሞተ ዳን፥ አሂ
ኤዜር እልመ አሚሸዳይ፤ [26]ኩተተሳ ኬሳ
ወር ለካአመን ኩመ ጃተሚ ለማፍ ድበ
ቶርበ።
27 ጎስ አሼር እሳንት አኔ ሀቡፈቱ!
ጌጌስቱን ነሞተ አሼር፥ ፈግኤል እልመ
ኦክራን፤ [28]ኩተተሳ ኬሳ ወር ለካአመን
ኩመ አፉርተሚ ቶኮፍ ድበ ሸን።
29 ከነ ቦዴሞ ጎስ ንፍታሌም እት
ሀአኑ! ጌጌስቱን ነሞተ ንፍታሌም፥ አሂራ
እልመ ኤናን፤ [30]ኩተተሳ ኬሳ ወር ለካአ
መን ኩመ ሸንተሚ ሰድኢፍ ድበ አፉር።
31 ጉቱማ ቡፈተ ዳን ኬሳ አከ ኩተተ
ኩተተሳኒት ከን ለካአመን ነሞተ ኩማተመ
ድባፍ ኩመ ሸንተሚ ቶርባፍ ድበ ጀአ፤
እሳን ኩንሞ አከ ፋጂሳኒት ኩተተ ሁንዱማ
ቦዴ እንአዴሙ።
32 ነሞተ እስራኤል ኬሳ አከ መነ አቦ
ቲሳኒት ከን ለካአመን እሳን ከነ፤ ወር እዶ
ወን ቡፈታ ኬሳ አከ አከ ኩተተሳኒት
ለካአመን ወሉመት ኩማተመ ድበ ጀአፍ
ኩመ ሰድኢፍ ድበ ሸኒፍ ሸንተመ*።
[33]ሌዎትን ገሩ አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦሚ
ጎሰ እስራኤል ወረ ካኒ ወጅን ህንለካአ
ምኔ*። [34]እስራኤሎትን አዱመ አዳን አከ
ፋጂሳኒት፥ አከ ማቲ ማቲሳኒት፥ አከ መነ
መነ አቦተሳኒትስ ከአኒ እንአዴመን፤
ወንተ ሁንዱማስ አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦ
ሜት እንሆጂተን።
*32. 1፡46 *33. 1፡48-49

በቆና 3
ዋኤ ጎሰ ሌዊ

1 ዋቀዮ፥ ቱሉ ሲናረት ሙሴት ዮሙ
ዱበቱ፥ ሰኚን አሮኒፍ ሙሴ አከ ከነት
ፉሬ ጅሩ ቱረን። 2 መቃን እልማን
አሮን፥ ናዳብ እሰ አንገፈ፥ አቢሁ፥ ኤሌ
አዛር፥ ኢታማር*። 3 እሳን ኩን ወረ ሉቦተ
ተአኒ ሆጂ ሉባ ሆጂቹዳፍ ድበመኒደ*።
4 ናዳቢፍ አቢሁን ሲና ለፈ አናት እብደ
አላ ዋቀዮ ዱረት ዮሙ ድኤሰን
እንዱአን፤ እጆሌስ ህንቀበን ቱረን፤ ኤሌ
አዛሪፍ ኢታማር ገሩ ፉለ አባሳኒ አሮን
ዱረት ሉበ ተአኒ እንሆጂተን*።

*2 በኡ 6፡23 *3 በኡ 30፡30 *4 ሌዎ 10፡1-2

5 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 6 «ሰኚን
ሌዊ፥ አሮን ሉብቾ አከ ገርጋረኒፍ ድኤ
ሲቲ ፉለሳ ዱረ እሳን ዳብ! 7 እሳን ጎዶ
ሰነ ኬሰ ሆጂቹሳኒቲን፥ ወንተ እሰራ በርባ
ደሙፍ ጉቱማ ወልድቻራ በርባደሙ ዱን
ካነ ወል ገኢ ሰነ ዱረት እንራወቱ። 8 እሳን
ሆጂ ጎዶ ሰና ሆጂቹሳኒቲን ምአ ዱንካነ
እት ወል ገአን ሰና እንኤጉ፤ እስራኤሎ
ተራ ወንተ በርባደሙስ እንራወቱ። 9 ሌዎ
ትን ጉቱማት እስራኤሎተ ኬሳ አሮኒፍ
እልማንሳቲፍ ዋን ኬነመኒፍ፥ አት አሮኒፍ
እልማንሳቲፍ እሳን ኬን*! 10 አሮኒፍ እል
ማንሳ ሉቦተ ተአኒ አከ ሆጂተኒፍ አት
ሆጂረ እሳን ዳብ! ነምን ከን ብራ እዶ
ቁልቁላአት ዮ ድአቴ ገሩ ሀአጂፈሙ!»
ጂዴ። *9 3፡11-13፤ በኡ 13፡2

11 ዋቀዮ አመስሞ ሙሴዳን፥
12 «ኩኖ! እስራኤሎተ ኬሳ አን ቆደን አን
ገፈ ከረ ሳቁ ሁንዱማ ፉደዱ፥ ሌዎተ
ፉደዴረ፤ ከናፍ ሌዎትን ከንኮት። 13 አን
ዋቀዮደ፤ አንገፍትን ሁንድኑ ከንኮ ዋን
ተኤፍ፥ አን ጉያን ብየ ግብፕ ኬሳ አንገፈ
ሁንዱማ ደኤ ሰነት እስራኤል ኬሳ አንገፈ
ሁንዱማ፥ ነማ ሀመ ሆረት፥ አዳን ነንባ
ፈዴ፤ ከናፍ ሌዎትን ከንኮ ተአኒሩ»
ጂዴ*። *11-13 8፡16-19፤ 18፡5-6

14 ዋቀዮ፥ ሲና ለፈ አና ኬሰት ሙሴ
ዳን፥

15 «እጆሌ ሌዊ ዲሮተ ደለተኒ ጅአ
ፍጠኒ ጆልቀብዴ ሀመ ወረ እሳ አሊት፥
አከ መነ መነ አባሳኒቲፍ አከ ማቲ ማቲሳ
ኒት ለካአ!» ጂዴ። 16 ሙሴን አኩመ
ዋቀዮ እሰ አቦሜት እሳን እንለካኤ።
17 መቃን እልማን ሌዊ ጌርሾን፥ ቁሃት፥
ሜራሪ ቱሬ፤ 18 መቃን እልማን ጌርሾንሞ
አከ ማቲ ማቲሳኒት ሊብኒፍ ሽሜኢ ቱሬ።
19 መቃን እልማን ቁሃት፥ አከ ማቲ ማቲሳ
ኒት አምራም፥ ይዝሃር፥ ኬብሮን፥ ኡዚ
ኤል ቱሬ። 20 መቃን እልማን ሜራሪ፥
ማህሊ፥ ሙሺስ ቱሬ፤ እሳን ኩን አከ መነ
መነ አቦተሳኒት ማቲወን ሌዎታት።

21 ማቲወን ሊብኒፍ ሽሜኢ ቆሞ ጌር
ሾን ቱረን፤ ከናፍ እሳን «ጌርሾተ» ጂደ
መን። 22 ለኮብስ ዲሮተሳኒ ሙጫ ጅአ
ቶኮቲ ጆልቀቤ ሀመ ወረ እሳ አሊት፥
ኩመ ቶርባፍ ድበ ሸን ቱሬ። 23 ማቲወን
ጌርሾታ ጎድቾ ዱግደ ዱበ ገረ ልጠ-ቢፍ
ቱቲን ሀቡፈተን! 24 ጌጌስቱን ቆሞ ጌር
ሾን፥ ኤልያሳፍ እልመ ላኤል። 25 ዱንካነ
እት ወል ገአን ሰነ ኬሳ ወንት እጆሌን
ጌርሾን ኤገን፥ ጎድቾ፥ ዱንካንቾ እረ-ቡ
ሰሳ ወጅን፥ ጎልጋ በልበለ ዱንካነ እት
ወል ገአኒ፥ 26 ጎልጋ አብድቻ፥ ጎልጋ በል
በለ አብድቻ እሰ ጎድቻፍ እዶ አርሳት
ናነኤ ጅሩ፥ ፉኞሳ፥ ወንተ እሰ ዱካ ጅሩ
ሁንዱማስ ቱሬ።

27 አምራሚፍ ይዝሃር፥ ሄብሮኒፍ
ኡዚኤል ቆሞ ቁሃት ቱረን፤ እሳን ኩን
ማቲወን ቁሃት። 28 ለኮብስ ዲሮተሳኒ
ሙጫ ጅአ ቶኮቲ ጆልቀቤ ሀመ ወረ እሳ
አሊት፥ ኩመ ሰዴቲፍ ድበ ጅአ†2 ቱሬ፤
እሳን ኩን ወረ እዶ ቁልቁላአ እሰ እት
ጋፈተመን ሰነ ኤገኒደ። 29 ማቲወን እልማን
ቁሃት ጭናቾ ጎዶ ሰና ገረ ሀርከ ምርጋቲን
ሀቡፈተን! 30 ጌጌስቱን ማቲወን ቁሃት አከ
መነ አባሳኒት ኤልዛፉን እልመ ኡዚኤል።
31 እሳን ኩን ሰንዱቀ ከኩ፥ ገበቴ፥ ባቱ
እብሳ፥ እዶወን አርሳ፥ ምአ እዶ
ቁልቁላአ እሰ ሉቦትን እቲን ሆጂተን፥
ጎልጋ፥ ምአ ጎልጋ ሰናፍ በርባድችሱ
ሁንዱማስ ኤጉት እንጋፈተሙ።
32 ኤሌአዛር እልም አሮን ሉብቻ ጌጌስቱ
ጌጌስቶተ ወረ ሌዎታ ቱሬ፤ እን ወረ እዶ
ቁልቁላአ ኤጉዳፍ እት ጋፈተመን ሰነረ
አዴሜ እንእላለ።

33 ቆሞወን ማህሊፍ ሙሺ ከን ሜራ
ሪት፤ እሳን ኩን ቆሞወን ሜራሪት። 34 ለኮ
ብስ ዲሮተሳኒ ሙጫ ጅአ ቶኮቲ ጆልቀቤ

†2 ለኮ 3፡28 እብ «8600» ገሪ «8300»

ሀመ ወረ እሳ ኦሊት፥ ኩመ ጀአፍ ድበ
ለመ ቱሬ። 35ጌጊስቱን ማቲወን ቆሞ
ሜራሪ አከ መነ አባሳኒት ዙሪኤል እልመ
አቢሃይል ቱሬ፤ እሳን ጭናቸ ጎዶ ሰና ገረ
ሀርከ ብታቲን ሀቡፈተን! 36እልማን
ሜራሪ ቱጌ ጎድቻ፥ ደንቀራሳ፥ ኡቱባሳ፥
ሚሎሳ፥ ምአ ሚሎ ሰናፍ በርባድችሱ
ሁንዱማ፥ 37ኡቱቦተ ኦብድቸት ናነአኒ
ጅረን፥ ሚሎሳኒ፥ ቆፎሳኒፍ ፉኞሳኒ፥
ጎድቸስ ኤጉት እንጋፈተሙ።

38 ሙሴኒፍ አሮን፥ እልማን አሮንስ
ጎዶ ሰነ ገረ ቦሩቲን ዱንካነ እት ወል ገአን
ዱረ ቅጠ በአ-ቢፍቱቲን ሀቡፈተን! እሳን
ኦፊሳኒቲፍ፥ እስራኤሎታፍስ እዶ ቂልቂ
ላአ ኤጉት እንጋፈተሙ፤ እሳንራ ከን ሀፌ
ነምን ከን ብራ ዮ እት ድአቴ ሀአጇፈሙ!
39ወር ሙሴኒፍ አሮን አከ ዋቀዮ እሳን
አቦሜት ሌዎተ ኬሳ አከ ማቲ ማቲሳኒት
ለካአን፥ ዲሮትን ሁንድኑ ሙጫ ጅአ
ቶኮቲ ጀልቀቤ ሀመ ወረ እሳ ኦሊት፥
ኩመ ድግደሚ ለመ ቱረን*።

*14-39. 4፡34-49፤ 26፡57-62

40 ዋቀዮ ኤርገሲ ሙሴዳን፥ «እስራኤ
ሎተ ኬሳ ዲሮተ አንገፈ ደለተን ሁንዱማ
ሙጫ ጅአ ቶኮቲ ጀልቀብዴ ሀመ ወረ
እሳ ኦሊት ለካእ! መቃሳኒስ ተሬት
ጫፍ! 41አን ዋቀዮደ፤ አት ቆደ አንገፈ
እስራኤሎታ ሁንዱማ ወረ ሌዎታ አናፍ
ፉድ! ቆደ አንገፈ ሆሪ ወረ እስራኤል
ሁንዱማስ ሆሪ ወረ ሌዎታ አናፍ ፉድ!»
ጇዴ። 42ሙሴንስ አኩመ ዋቀዮ እሰ
አቦሜ እስራኤሎተ ኬሳ አንገፈ ሁንዱማ
እንለካኤ። 43አከ ተሬ መቃሳኒት ሙጫ
ጅአ ቶኮቲ ጀልቀቤ እሳ ኦል ከን ጅረን
ለኮብስ ዲሮተሳኒ ወረ አንገፉ ወልት ቀባት
ኩመ ድግደሚ ለማፍ ድበ ለማፍ ቶርባ
ተሚ ሰድእ።

44 አመስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ 45«አን
ዋቀዮደ፤ አት ቆደ አንገፈ እስራኤሎተ
ሁንዱማ ወረ ሌዎታ አናፍ ፉድ! ቆደ
ሆሪ እስራኤሎታ ወረ አንገፈ ደለተኒስ
ሆሪ ወረ ሌዎታ አናፍ ፉድ! ሌዎትን
ከንኮ ሀተአን! 46እስራኤሎተ ኬሳ ባይእን
ወረ አንገፉ፥ ባይእነ ወረ ሌዎታ ድበ
ለማፍ ቶርባተሚ ሰድኢን እንጫለ፤ እሳን
ከነ ፉሩዳፍሞ፥ 47ቶኮን ቶኮንሳኒቲፍ አከ
መዳሊ ጎዶ ቂልቂላአት ሼቂሊ ሸን ሸን
ፉድ! ሼቂሊን ቶኮ ጌራ ድግደመ፤ 48ሆሪ
ወረ ለኮብስሳኒ ለኮብሰ ወረ ካኒ ጫሌ ፉረ
መኒ ሰነ አሮኒፍ እልማንሳፍ ኬን!»
ጇዴ። 49ሙሴን ሆሪ ወረ ለኮብስሳኒ ከን
ወረ ካኒ ጫሌ ወር ሌዎታ ዴብሰኒ ፉረተኒ
ሰነ እንፉዴ፤ 50ሆሪን እን እስራኤሎተ
ኬሳ ወረ አንገፈ ደለተንራ ፉዴ፥ አከ
መዳሊ ጎዶ ቂልቂላአት ሼቂሊ ኩመ
ቶኮፍ ድበ ሰድኢፍ ጃተሚ ሸን ቱሬ።
51ሙሴንስ አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜት ሆሪ
እሳን እቲን ፉረመን ሰነ አሮኒፍ፥ እልማን
ሳቲፍስ እንኬኔ*።

*40-51. 3፡11-13

ቦቆና 4

ሆጂ ወረ ቂሃቶታፍ ኬነሜ

1ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳፍ አሮኒን፥
2«ሌዎተ ኬሳ እልማን ቂሃት አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት፥ 3ወጋ
ሶዶማ ሀመ ወጋ ሸንተማት ከን ጅረን
ዲሮተ ሆጂ ዱንካነ እት ወል ገአኒ ኬሳ
ሆጂቹዳፍ ዱፈን ሁንዱማ ለካአ*! 4ሆጂን
እልማን ቂሃት ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሳ
ወንተ ሁንዱማረ ቂልቂሉ ተኤ ኤጉዳፍ
እት ጋፈተመን ከነት ፉፌ ጅረ፤ 5ዮሙ
ቡፈት ከኡፍ ጇዱ አሮኒፍ እልማንሳ አል
ገለኒ ጎሊጋ እሰ ሰንዱቀ ዱገ-ባቱ ዶክሱ
ገድ ፉደኒ ሰንዱቅቸት ሀኡፍሰን! 6እሰ
ረስ ረሮ ሆላ ብሻኒ ሀቡሰን፥ ኡፈተ ጉቱ
ማት ብፍንሳ ብፌ ዋቃ ተኤ እሰረ
ድሪርሰኒ ደንቀሮተ እዶሳኒት ሀገልቸን!
7ገበቴ ቡዴነ እላልቻረ ኡፈተ ጉቱማት
ብፍንሳ ብፌ ዋቃ ተኤ አፈኒ፥ ሀርኬ፥
ወጪቲ፥ ጦፎ፥ ጩጌ እቲን ኬና ዱጋቲ
ድኤሰን፥ ቡዴነ ሀርአ ቦር ድኤፈሙስ
እረ ሀካአን! 8ኡፈተ ብልዲማ እሳንረ
ሀድሪርሰን! እሰረሞ ረሮ ሆላ ብሻኒ ቡሰኒ
ደንቀሮተ እዶሳኒት ሀገልቸን!

*3. 8፡24-25፤ 1ሴና 23፡24

9 «እብሳዳፍሞ ኡፈተ ብፍንሳ ብፌ
ዋቃ ተኤ ሰነ ፉደኒ፥ ባቱ እብሳቲፍ እብ
ሳሳት፥ ዋን እቲን ፎአ እብሳ እራ ኩተኒፍ
ባቱ ዳራሳ፥ ቆዳ ጩንፉን ኤጀርሳሳ ኬሰ
ታኡፍ ምአሳ ሁንዱማት ሀኡፍሰን*!
10እሳን ምአሳ ሁንዱማ ወጅን ረሮ ሆላ
ብሻኒቲን መረኒ ደንቀራ እቲን ወሳሳ ባተ
ንረ ሀካአን! 11እዶ አርሳ ወርቂራ ሆጄተ
ሜረስ ኡፈተ ብፍንሳ ብፌ ዋቃ ተኤ ሰነ

ድሪርሰኒ፥ ረሮ ሆላ ብሻኒ እት ሀጉገኒ፥
ደንቀሮተሳ እዶሳኒት ሀገልቸን*! 12ቆዳ
እቲን እዶ ቁልቁላአ ኬሳ ሆጄተን ፉደኒ፥
ኡፈተ ብፍንሳ ብፌ ዋቃ ተኤ ሰነ እት
መረኒ፥ ረሮ ሆላ ብሻኒ እት ሀጉገኒ፥ ደን
ቀራ እቲን ወሳሳ ባተንረ ሀካአን! 13እዶ
ኣርሳራ ዻራ ሀረኒ፥ ወያ ዲልጌ እረ ሀአ
ፈን! 14ምአ ናኖ እዶ ኣርሳቲ እቲን ሆጄ
ተን ሁንዱማ፥ ባቱ እረት እብደ ቦቤሰን፥
ፍሌወን ፎኒ፥ ጫቢዻፍ ወጪቲ እቲን
ኣርሳ ድኤሰን እሰረ ሀካአን! እሰረሞ ረሮ
ሆላ ብሻኒ ሀድሪርሰን! ደንቀሮተሳስ እዶሳ
ኒት ሀገልቸን! 15ቡፈትን ቡቅፈቴ ዮሙ
ከኡፍ ጄዱ፥ ኣሮኒፍ እልማንሳ ጎዶ ቁል
ቁላኣ ሰናፍ ምአ ጎድቻ ሰነ ሁንዱማት
ኤርገ ሀጉገኒ ቦዴ፥ እልማን ቄሃትሞ እሳን
ከነ ባቼዻፍ ሀዱፈን! እልማን ቄሃት ምአ
ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሳ እንባቱ! ገሩ
አከ ህንዱኔት ወንተ ቁልቁላኣት ቡኡን
እሳንረ ህንጁሩ*!

*9. በኡ 25፡31 *11. በኡ 40፡26-27
*15. 7፡9፤ 2ሳሙ 6፡6-7

16 «ኤሌአዛር እልም ኣሮን ሉብቻ እብ
ሳዻፍ ከን በርባድችሱ ጩንፋ ኤጄርሳ፥
እጣነ ፎሊ ቶሉ፥ ኬና ምዻኒ እሰ ሀርኣ-
ቦር ድኤፈሙ፥ ደዻ ድበታ፥ ጎድቻፍ
ወንተ ጎድቾ ኬሰ እዶ ቁልቁላኣ ጁሩፍ
ምአሳ ሁንዱማ ኤጉት እንጋፈተመ»
ጄዴ። 17ዋቀዮ አመስ ሙሴፍ ኣሮኒን፥
18«ማቲወን ቄሃት፥ ጎሰ ሌዊ ኬሳ አከ
ህንበሌፈምኔ ጎድ! 19ኣሮኒፍ እልማንሳ
እዶ ቁልቁላኣት ኦል ልጠኒ ወንተ ሁንዱ
ማረ ቁልቁሉ ተኤት ዮሙ ድኣተን አከ
ህንዱኔት ወንተ ቶኮን ቶኮንሳኒ ሆጄቼን
ተኡፍ በኣ እሳን ባቼን እረ ጁሩ አከ እሳን
ቀብሲሰን ጎድ! ዮ ከነ ጎቴ እሳን ዱአ
እንኦሉ። 20ቄሃቶትን ገሩ ወንት ቁልቁላ
ኣን ሱን ኡቱ ሀጉገማ ጁሩ እላሉዻፍዩ
ኦል ህንገልን!» ጄዴ*። *20. 1ሳሙ 6፡19

ሆጂ ወረ ጌርሾኖታፍ ኬነሜ

21 ዋቀዮ እት ፉፌ ሙሴዻን፥ 22«እል
ማን ጌርሾን አከ መነ መነ አባሳኒት፥ አከ
ማቲ ማቲሳኒት፥ 23ወጋ ሶዶማ ሀመ ወጋ
ሸንተማት ከን ጁረን፥ ሆጂ ዱንካነ እት
ወል ገአኒ ኬሳ ሆጄቼዻፍ ከን ዱፈን ሁን
ዱማ ለካእ! 24ሆጂን ማቲን ጌርሾን ሆጄ
ተኒፍ በኣን እሳን ባተን አከ ከነት ፉፌ
ጁሩደ፤ 25እሳን ጎልጋ ጎድቻ፥ ዱንካነ
እት ወል ገአን፥ እረ-ቡሰሳ፥ ረሮ ሆላ
ብሻኒ እሰ እረ-ኬሰ ቡፈሙ፥ ጎልጋ በል
በለ ዱንካነ እት ወል ገአኒ፥ 26ጎልጋ ኦብ
ድቻ፥ ጎልጋ በልበለ ከረ ኦብድቻ እሰ
ጎድቻፍ እዶ ኣርሳት ናነኤ ጁሩ፥ ፉኞ
ሳኒ፥ ዋኑመ አቾ ኬሰት ሆጄተሙ በርባድ
ችሱ ከን እቲን ሆጄተን ሁንዱማ ሀባተን!
27ሆጂሳኒ ሁንዱማ በኣ ባቼ፥ ሆጂ ከን
ብራ ሆጄቼስ ታናን አከ ኣሮኒፍ እልማንሳ
እሳንት አርግሲሰንት ሀሆጄተን! ወንተ
እሳን ባቼዻፍ እት ጋፈተመን እሰን እሳንት
ህማ! 28ሆጂን ማቲወን እልማን ጌርሾን
ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሳ ሆጄተን ከነ፤
እሳን ሆጂ እሰ እት ጋፈተመን ጌጌሳ ኢታ
ማር እልመ ኣሮን ሉብቻ ጀለት ሀሆጄ
ተን!»

ሆጂ ወረ ሜራሮታፍ ኬነሜ

29 እልማን ሜራሪ አከ ማቲ ማቲሳ
ኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት፥ 30ወጋ
ሶዶማ ሀመ ወጋ ሸንተማት ከን ጁረን፥
ሆጂ ዱንካነ እት ወል ገአኒ ኬሳ ሆጄቼዻፍ
ከን ዱፈን ሁንዱማ ለካእ! 31አከ ሆጂሳኒ
እሰ ዱንካነ እት ወል ገአኒ ኬሳ ሆጄተኒት
በኣን እሳን እት ጋፈተመን ከነት ፉፌ ከን
ጁሩደ፤ ቱጌወን ጎድቻ፥ ደንቀሮተሳ፥
ኡቱቦተሳ፥ ሚሎወንሳ፥ 32ኡቱቦተ ኦብ
ዲት ናነአኒ ጁረን ሚሎወንሳኒ ወጁን፥
ቆፎወንሳኒ፥ ፉኞወንሳኒ፥ ምአሳኒ ሁን
ዱማ፥ ወንተ እሳን እቲን ሆጄተን ሁንዱ
ማስ አደደ ባስ! በኣ ቶኮን ቶኮንሳኒ ባቼን
እረ ጁሩስ እት ህም! 33ጉቱማን ሆጂን
ማቲወን እልማን ሜራሪ ጌጌሳ ኢታማር
እልመ ኣሮን ሉብቻ ጀለት ዱንካነ እት
ወል ገአን ኬሳ ሆጄተን እሰ ከነ።

ለካአሙ ሰኜ ሌዎታ

34 ሙሴኒፍ ኣሮን፥ ጌጌሰቶትን ወልድ
ቻስ እልማን ቄሃት አከ ማቲ ማቲሳኒት፥
አከ መነ መነ አባሳኒት፥ 35ወጋ ሶዶማ
ሀመ ወጋ ሸንተማት ከን ጁረን፥ ሆጂ ዱን
ካነ እት ወል ገአን ኬሳ ሆጄቼዻፍ ከን
ዱፈን እንለካአን። 36ለኮብሰሳኒ አከ ማቲ
ማቲሳኒት ኩመ ለማፍ ድበ ቶርባፍ ሸን
ተመ ቱሬ። 37እሳን ኩን ወረ አኩመ ዋቀዮ
ሙሴ አቦሜት፥ ሙሴኒፍ ኣሮን ማቲወን

ቁሃቶታ ወረ ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሳ
ሆጂተን ለካአኒደ።
38 እልማን ጌርሾን አከ ማቲ ማቲሳ
ኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት፥ [39]ወጋ
ሶዶማ ሀመ ወጋ ሸንተማት ከን ጅረን፥
ሆጂ ዱንካነ እት ወል ገአኒ ኬሳ ሆጂቹዳፍ
ከን ዱፈን እንለካአመን። [40]ለኮብስሳኒ አከ
ማቲ ማቲሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት
ኩመ ለማፍ ድበ ጀአፍ ሶዶመ። [41]እሳን
ኩን ወረ አኩመ ዋቀዮ አቦሜት፥ ሙሴኒፍ
ኣሮን ማቲወን እልማን ጌርሾን ወረ ዱንካነ
እት ወል ገአን ኬሳ ሆጂተን ለካአኒደ።
42 እልማን ሜራሪ አከ ማቲ ማቲሳ
ኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት፥ [43]ወጋ
ሶዶማ ሀመ ወጋ ሸንተማት ከን ጅረን፥
ሆጂ ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሳ ሆጂቹዳፍ
ከን ዱፈን እንለካአመን። [44]ለኮብስሳኒ አከ
ማቲ ማቲሳኒት ኩመ ሰድኢፍ ድበ ለመ፤
[45]እሳን ኩን ወረ አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦ
ሜት፥ ሙሴኒፍ ኣሮን ማቲወን እልማን
ሜራሪ ኬሳ ለካአኒደ።
46 ሙሴኒፍ ኣሮን፥ ጌጌስቶትን ወረ
እስራኤልስ ሌዎተ ሁንዱማ አከ ማቲ ማቲ
ሳኒት፥ አከ መነ መነ አባሳኒት እንለካአን።
[47]ጺሮትን ወጋ ሶዶማ ሀመ ወጋ ሸንተማት
ጅረን፥ ሆጂ ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሳ
ሆጂቹፍ፥ ዱንካንቾስ ባቹፍ ከን ዱፈን፥
[48]ኩመ ሰዴቲፍ ድበ ሸኒፍ ሰዴተመ
ቱረን። [49]እሳን አኩመ ዋቀዮ ከራ ሙሴ
እሳን አቦሜት፥ ሆጂ ሆጂሳኒቲፍ በአ በአ
ሳኒ እንቀቀበተን፤ አከስት እሳን አኩመ
ዋቀዮ ሙሴ አቦሜት እንለካአመን።

ቦቆና 5

እዶን ቡፈታ ቁልቁልንት አከ ኤገሙ አቦሙሳ

1 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ [2]«እስራኤ
ሎትን ነመ ለምጣአ፥ ነመ ሳለሳ ኬሳ ዋ
ደንገለኡ፥ ነመ ሬፈት ቡኡዳን ኦፍ
ጡሬሱ ሁንዱማ እዶ ቡፈታ ኬሳ አከ
ባሰን አቦም! [3]እዶ አን እሳን ግዱ ጅራዱ
እዶ ቡፈተሳኒ አከ ህንጡሬስኔት ወረ
ጡራኦ ተአን ጺረስ፥ ዱበርቲስ እዶ
ቡፈታ ኬሳ አለ እሳን ባስ!» ጂዴ። [4]እስ
ራኤሎትንስ ከን ጎደኒ እዶ ቡፈታ ኬሳ አለ
እሳን እንባሰን፤ አኩመ ዋቀዮ ሙሴት
ህሜስ እንጎደን።

የከ ሆጂተሜፍ ገቲ ባፈሙ

5 ዋቀዮ ኤርገሲ ሙሴዳን፥ [6]«እስራኤ
ሎታን፥ ‹ጺር ዮኪስ ዱበርቲን ዋቀዮፍ
አመነሙ ደቡዳን ከሩመ ነምን ጨቡ
ሆጂቱ ቶኮን ደባ ዮ ሆጂቴ የኩሳት፤
[7]እን፥ እሼንስ ጨቡሳኒ ሰነ ሀህመተን፥
የከሳኒቲፍስ ገቲ ጉቱ ሀባሰን፥ እሰረትስ
ገቲሳ ሀርከ ሸን ኬሳ ሀርከ ቶኮ እት ደበለኒ
እሰ የከሜ ሰናፍ ሀኬነን! [8]ነምች ደባን
እሰረት ሆጂተሜ ሱን አንቲ ገቲን ሱን እት
ኬነሙፍ ህንቀቡ ዮ ተኤ ገሩ፥ ገቲን ሱን
ከን ዋቀዮ ሀተኡ! ከነ መሌሞ ኮርቤስ ሆላ
እቲን አራር እሳፍ ቡፈሙ ሉበት ሀኬ
ነሙ*! [9]ኬና ቁልቁላአ እሰ እስራኤሎትን
ድኤሰን ሁንዱማ ኬሳ፥ ኬናን ሶቾፈሙ
ቆደ ሉባ ሀተኡ*! [10]ወንት ነምን ዋቀዮፍ
አዳን ባሱ፥ ወንት ነምን ሉባፍ ኬኑስ
ከኑመ ሉብቻ ሀተኡ!› ጂድ!» ጂዴ።

*5-8. ሌዎ 6፡1-7 *9. 18፡8

11 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ [12]«አት
እስራኤሎታን፥ ‹ዋቀዮ፦ ዱበርቲን ቶኮ
አባ መናሼፍ አመነሙ ደቡዳን ሴረራ
ካቴ፥ [13]ነምን ከን ብራ እሼ ብረ አከ ገኡ
ዮሙ ጎቱ፥ ከነስ አባን መናሼ ህንአርግኔ
ዮ ተኤ፥ ጡራኡማንሼ አኩመ ዾከቴት
ሀፌ፥ እሼንስ ከነረት ህንቀበምኔ ተኤ፥
እሼረትስ ከን ዱጋ በኡ ዮ ድቤዩ፥ [14]አባ
መናሼት ሀፉር ህናፋ ገሌ፥ ሃደ መናሳ
እሼ ኦፍ ጡሬስቴት እንህናፈ፤ ዮኪሞ
ኡቱመ ሃት መናሳ ኦፍ ህንጡሬስን ሀፉር
ህናፋ እሰት ገሌ እሼት እንህናፈ ተአ፤
[15]ዮሙስ ነምች ሃደ መናሳ ከነ ሉበት
ሀጌሱ! አከሱመሞ ኬና በርባድችሱፍ ዳኩ
ገርቡ ሀርከ ኩርነፋ ኤፋ ቶኮ ሀጌሱ!
ኬንች ኬና ምዳኒ እሰ ዋኤ ህናፋቲፍ ድኤ
ፈሙ፥ እሰ የከ ያደቺሱ ዋን ተኤፍ፥ ደዳ
ኤጅርሳፍ እጣነ እሰረት ህንነቅን!
16 «‹ሉብች ዱበርቲ ሰነ ድኤሴ፥ ፉለ
ዋቀዮ ዱረ እሼ ሀዳበቺሱ! [17]ሉብችስ
ብሻን ቁልቁላአ ቆዳ ሱጺት ነቀቴ፥ ጎዶ
ሰነ ኬሳ ብዮ ፉዴ፥ ብሻንቾ ኬስ ሀቡሱ!
[18]እን መታ ዱበርትቲራ ሀጉጊ ቡሴ፥ ኬና
ምዳኒ እሰ የከ ያደቺሱ እሰ ዋኤ ህናፋቲፍ
ድኤፈሙ ሀርከሼ ኬስ ካኤ ፉለ ዋቀዮ
ዱረ እሼ ሀዳበቺሱ! ኦፊሳቲሞ ብሻን
ሀዳአ እሰ አባርሰ ፍዱ ሀርከት ሀባቱ!
[19]ሉብች እሼ ሀከክሲሱ! እሼዳንስ፦ አት

ዱበርቲ ሄሩምቴ አባ መና ቀብዱ ታቴ
ኡቱ ጅርቱ፥ ዲር ከን ብራ ስብረ ህንጌኜ
ዮኪስ አት ሴረራ ካቴ ኦፍ ህንጡሬስኔ ዮ
ተኤ፥ ብሻን ሀዳአን አባርሰ ፍዱ ኩን ስህ
ንሚድን! [20]አት ገሩ አባ መናኬ ጀለ
ኡቱ ጅርቱ ሴረራ ካቴ አባ መናኬ መሌ
ዲረ ከን ብራ ወጅን ጪፍቴ ጡሬፈምቴተ
ዮ ተኤ፥ [21]አባርሰ ከነት ኣኔ ጅሩን ኦፍት
ቆሮብ! ሀጂዱ! እት ፉፌስ፦ ዋቀዮ ጉዶ
ደኬ ሀራሜሱ፥ ኡልፈስ ስራ ሀባሱ!
ሰኺኬ ኬሰት ሙከ አባርሳፍ ሙከ ከካ ስሀ
ጎዱ! [22]ኡልፈ አከ ስራ ባሱት ጉዴደኬስ
አከ ራሜሱት ብሻን አባርሰ ፍዱ ኩን ገራ
ኬት ሀገሉ! ሀጂዱ!

ዱበርትቲንስ፥ አሜን፥ አሜን ሀጂቱ!

23 «‹ሉብቾ ዮሙስ አባርሰ ከነ ሁን
ዱማ ዋን እት ጫፈንት ሀጫፉ! ብሻን
ሀዳአ ሰነትሞ እራ ሀድቁ! [24]ብሻን ሀዳአ
እሰ አባርሰ ፍዱ ሰነ ዱበርትቲ ሀኦባሱ!
ብሻንችስ ገራ ዱበርትቲት እንገለ፥ ወራ
ንሰ ሀማስ እሼት እንፍደ*። [25]ከነ ቦዴ
ሉብቾ ኬና ምዳኒ እሰ ዋኤ ህናፉቲፍ ድኤ
ፈሙ ሰነ ዱበርትቲ ሀርካ ፉዴ፥ ፉለ አነ
ዋቀዮ ዱረት ሀሶሶቾሱ፥ ገረ እዶ አርሳትስ
ሀድኤሱ! [26]ሉብቾ ኬና ምዳኒ ሰነራ ከበላ
ቶኮ ፉዴ ሴናዳፍ አከ ተኡት እዶ ኣርሳ
ረት ሀጉቡ! ከነ ቦዴስ ብሻንቾ ዱበርትቲ
ሀኦባሱ! [27]እሼን ኦፍ ጡሬስቴ አባ መና
ሼፍ አመነሙ ደብዴት ዮ ተኤ፥ ዮሙ
እን ብሻን አባርሰ ፍዱ ሰነ እሼ ኦባሱ፥
ብሻንቾ ገራሼት ገሉ ሱን ወራንሰ ሀማ እት
ፍዴ፥ ኡልፈ እራ ባሴ፥ ጉዴደሼ
እንራሜሰ፤ እሼን አከስት ሰበሼ ኬሰት አባ
ረምቱ እንታት። [28]ዱበርትቲን ገሩ ኦፍ
ህንጡሬስኔ፥ ቁሎፍቱደስ ዮ ታቴ፥
እንሆፍከልት፥ ደለስ እንጎደት።

*24. ፉር 109፡18

29 «‹ሴር ዋኤ ህናፉቲፍ ኬነሜ እሰ
ከነ፤ ዱበርቲን ኡቱመ አባ መና ጀለ
ጅርቱ ሴረራ ካቴ ኦፌሼ ዮ ጡሬስቴ፥
[30]ዮኪስ ሀፉር ህናፉ አባ መናሼት ገሌ ሃደ
መናሳት ዮ ህናፌ፥ ዱበርትቲ ፉለ አነ
ዋቀዮ ዱረት ሀፍዱ! ሉብቾሞ አከ ሴረ
ከናት እሼረት ሀራወቱ! [31]አባን መና የከ
አከ ህንቀብኔ አከስት እንቤከመ፥ ሃት
መናሞ አከ ሆጂሼቲት እንአርገት ጂደ›
ጂድ!» ጂዴ።

ቦቆና 6

ዋኤ ወረ ዋቀዮፍ አዳን ባፈመኒ
(ናዝሮታ)

1ዋቀዮ እት ፉፌ ሙሴዳን፥ [2]«አት
እስራኤሎታን፥ ‹ዋቀዮ፦ ዲር ዮኪስ ዱበ
ርቲን ቶኮ አነ ዋቀዮፍ አዳን ኦፍ ባሱዳፍ
ወሬገ አዳ ዮሙ ራወቱ፥ [3]ዳዲ ወይኒራ፥
ዱጋቲ ነመ መቼሱራ፥ ደንገጋአ ዳዲ ወይ
ኒፍ ደንገጋአ ዱጋቲ ጭማራ ኦፍ ሀኤ
ገቱ! እን ጩንፉ እጀ ሙካ እሰ ደንገጋኤ
ህንዱግን! እጀ ወይኒ እሰ አሼቲ ዮኪስ
እሰ ጎጋ ህንኛትን! [4]በረ እት አነ ዋቀዮፍ
አዳን ኦፍ ባሴ ጅሩ ሁንዱማት፥ እጀ ወይ
ኒቲ ጀልቀቤ ሀመ ቆለሳቲት ዋኑመ ወይ
ኒራ ሆጂተሜ ቶኮዩ ህንኛትን*! [5]በረ እት
አነ ዋቀዮፍ አዳን ኦፍ ባሱዳፍ ወሬጌ ሁን
ዱማት ቀረባን መታሳረ ህንገእን! ሀመ
በር እን እት አነ ዋቀዮፍ አዳን ኦፍ ባሱ
ሳቲ ራወተሙት ቁላአ ሀተኡ! ርፌንስ
መታሳቲሞ አከ ጉደቱፍ ገድ ሀዲሱ*!
[6]በረ እት አናፍ አዳን ኦፍ ባሴ ሁንዱማት
ሬፈ ነማት ህንድአትን! [7]ምልከትን አነ
ዋቀዮፍ አዳን ኦፍ ባሱሳቲ መታሳረ ዋን
ጅሩፍ፥ አባንሳ ዮኪስ ሃትሳ፥ ኦቦሌስሳ
ዮኪስ ኦቦሌቲንሳ ዮ ዱአንዩ ሬፈት ድአቹ
ዳን ኦፍ ህንጡሬስን*! [8]እን በረ እት አዳን
ኦፍ ባሴ ሁንዱማት አነ ዋቀዮፍ ቁላአደ።

*3-4. አቦ 13፡4፥7፤ ሉቃ 1፡15፤
አሞ 2፡11-12 *5. አቦ 13፡5፤ 1ሳሙ 1፡11
*7. ሌዎ 21፡11

9 «‹ነምን ቶኮ ድንገተ እሰ ብረት
ዱኤ፥ መታሳ እሰ እን እቲን አነ ዋቀዮፍ
አዳን በኤ ሰነ ዮ ዱራ ጡሬሴ፥ ጉያ ቶር
በፉሳ ጉያ እት ኦፍ ቁሌሱት መታሳ ሀሃ
ደቱ! [10]ጉያ ሰዴተፉትሞ በልበለ ዱንካነ
እት ወል ገአኒ ዱረት ጉጌ ሆራ ለመ ዮኪስ
ጉጌ ሶሶኬ ለመ ሉበት ሀፍዱ! [11]እን ሬፈ
ነማት ቡኡን ጩቡ ዋን እሰት ተኤፍ፥
ሉብቾ ጉጌ ቶኮ ኣርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ
ድአቱፍ፥ እሰ ቶኮሞ ቀልመ ጉበሙፍ
ድኤሴ ነምቻፍ አራረ ሀቡሱ! ነምችስ
ጋፉመ ሰነ ዴብሴ አዳን ኦፍ ሀባሱ! [12]በረ
እት አነ ዋቀዮፍ አዳን ኦፍ ባሴ ሰነስ ሀሃ
ሬሱ! ኣርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱፍስ ጦባላ
ሆላ ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ ሀፍዱ! በር ወሬገሳ
እን ዱራ ገሩ ዋን ጡሬፈሜፍ እት ህንለካ
አምን!

13 «‹ሴር ነመ በረ ወሬገ አዳን አፍ
ባሱሳቲ ራወቴ ከነት ፉፌ ጅረ፤ ነምች
በልበለ ዱንካነ እት ወል ገአኒ ዱረት ሀድ
ኤፈሙ! 14እን ቀልመ ጉበሙፍ ጠባላ
ሆላ ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ ከን ሙዳ ሀንቀብኔ፥
ኦርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ ጠባላ ሆላ
ጎሮምቲ ወጋ ቶኮ ከን ሙዳ ሀንቀብኔ፥
ቀልመ አራራፍስ ኮርቤሰ ሆላ ሙዳ ሀንቀ
ብኔ አነ ዋቀዮፍ ሀድኤሱ! 15አከሱመስ
መጥኖ ጉንዶ ቶኮ፥ መጥኖ ዳኩ ቀመዲ
እሰ በኤሰሳራ ደዳዳን ሱኩመሜ ቶል
ፈሜ፥ ብጥሌ ደዳን እረ ድበሜ እሰ ሀንቡ
ካእን፥ ኬና ምዳኒፍ ኬና ዱጋቲሳኒ
ሀድኤሱ! 16ሉብች ከነ ሁንዱማ ፉዴ፥
ኦርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ ቀልመ ጉበ
ሙፍ ፉለኮ ዱረት ሀድኤሱ! 17ኮርቤሰ
ሆላ ቀልመ አራራቲፍ ድአቴ ሰነ መጥኖ
ጉንድቾራ ወጅን፥ ከነ መሌስ ኬና ምዳኒ
ሳቲፍ ኬና ዱጋቲሳ አነ ዋቀዮፍ ሀድኤሱ!
18 «‹ነምች አናፍ አዳን አፍ ባሴ፥
መታሳ እሰ ወሬጋ ሰነ በልበለ ዱንካነ እት
ወል ገአኒት ሃደቴ፥ ርፌንሰ መታሳ ሰነ
ፉዴ፥ እብደ ኦርሳ ቀልመ አራራ ጀለ
ጅሩ ኬሰ ሀቡሱ! 19ነምች አዳን አፍ ባሴ
ሱን ርፌንሰሳ እሰ ወሬጋ ሰነ ኤርገ ሃደቴ
ቦዴ፥ ሉብች ፎን ሀርከ ኮርቤሰ ሆላ እሰ
አፌለማ፥ ብጥሌ ሀንቡካእን ቶኮፍ መጥኖ
ሀጺ ጉንዶ ኬሳ ቶኮ ፉዴ፥ ሀርከ ነምቻረ
ሀካኡ! 20ከነ ቦዴ ሉብች ኦርሳ ሶቾፌ
ሙፍ ፉለኮ ዱረት እሳን ሀሶሾሱ! እሳን
ኩን ሀንደራፉፍ ሉከ እሰ ኦርሳ ሶቾፌሙ
ሰና ወጅን ቁልቁላእደ፥ ከን ሉብቻትስ፤
ከነ ቦዴ ነምች አዳን አፍ ባሴ ሱን ዳዲ
ወይኒ ዱጉ እንደንደአ። 21ሴር ነመ አነ
ዋቀዮፍ አዳን አፍ ባሱፍ ወሬገ ወሬጌ አከ
ስት ራወተመ፤ ኬናን እን አነ ዋቀዮፍ ኬኑ
አከ ወሬገ አዳን አፍ ባሱሳቲት ዮሙ
ተኡ፥ ከነረትሞ ወንተ ኬኑ ደንደኡ ሀድ
ኤሱ! አከ ወሬገ ወሬጌት፥ አኩመ ሴረ
አዳን ባፈሙትስ ሀራወቱ! ጀደ› ጀድ!»
ጀዴ* ።

*13-21. ሆኤ 21፡23-24

ኤበ ሉቦትን ኬነን

22 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ 23«አት
አሮኒፍ እልማንሳቲን፥ ‹ዱቢ ከነት ፉፌ
ጅሩን እስራኤሎተ ኤብሳ!
24ዮሙ እሳን ኤብፍተን፦
ዋቀዮ እስን ሀኤብሱ፥
እስን ሀኤጉ!
25ዋቀዮ ፉለሳ እስኒፍ ሀእብሱ፥
እስንት ሀአራረሙ!
26ዋቀዮ ፉለሳ ገረኬሰንት ሀዴብሱ፥
ነጋስ እስኒፍ ሀኬኑ! ጀዳን!›
ጀድ!
27ዮሙስ እሳን እስራኤሎተ ኤብሱዳፍ
መቃኮ እንዋሙ፥ አንስ እሳን ነንኤብሰ»
ጀዴ።

ቦቁና 7

ኬና ኤበ ጎድቻፍ ድአቱ

1ሙሴን ጎድቾ ዳቤ፥ ጎድቻፍ ምእሳ
ሁንዱማ ድበተ ቁልቁላእዳን ድቤ ቁልቁ
ሌሴ ዮሙ ራወቱ አከሱመሞ እዶ ኦርሳ
ምእሳ ሁንዱማ ወጅን ድቤ እንቁልቁ
ሌሴ፤ 2ጌጌስቶትን እስራኤሊፍ ወር አከ
መነ መነ አባሳኒት ዱረ-ቡቶተ ተእኒ ወረ
ለካእመን ሰነ አጀጀንስ ኬናሳኒ እንድኤ
ሰን። 3እሳን ኮንኮላቶተ ኡፍፈም ጀአ፥
ቆትዮተ ኩደ ለመ፥ እሳን ከነስ ጌጌስቶትን
ለመ ለመ ተእኒ ኮንኮላታ ቶኮ፥ ቆትዮሞ
መተ መታት ኬና ጎደኒ ፉለ ዋቀዮ ዱረት
በልበለ ጎድቻት ሀድኤሰን! 4ዋቀዮ
ዮሙስ ሙሴዳን፥ 5«ሆጂ ዱንካነ እት
ወል ገአን ኬሳ ሆጂተሙፍ አከ ተኡት
ኬና ከነ እሳን ሀርካ ፉድ! ሌዎታፍ አከ
አከ ሆጂሳኒት ኬን!» ጀዴ። 6ሙሴንስ
ኮንኮላቶታፍ ቆትዮተ ሰነ ፉዴ ሌዎተት
እንኬኔ፤ 7እን ኮንኮላቶተ ለማፍ ቆትዮተ
አፉር አከ ሆጂሳኒት እልማን ጌርሾንት
እንኬኔ። 8ኮንኮላቶተ አፉረፍ ቆትዮተ
ሰዴት ከራ ኢታማር እልመ አሮን ሉብቻ
ቲን አከ ሆጂሳኒት እልማን ሜራሪት ኬኔ።
9እልማን ቁሃት ገሩ ምእ ቁልቁላእ ገቲቲ
ሳኒት ባቹን ሆጂሳኒ ዋን ተኤፍ፥ ሙሴን
ሆማ እሳንት ሀንላትኔ። 10ጌጌስቶትን ጉያ
እዶን ኦርሳ ድበሜት፥ ኤበ እዶ ኦርሳቲፍ
ኬናሳኒ ፍደኒ፥ እዶ ኦርሳ ሰነ ዱረት
እንድኤሰን። 11ኩንስ እሰ ዋቀዮ፥ «ወረ
ጌጌስቶታ ኬሳ ኤበ እዶ ኦርሳቲፍ ጉያ
ጉያት ነምን ቶኮ ኬናሳ ሀድኤሱ!» ጀዴ
ሙሴት ዱበቴ ቱሬደ። 12እን ጋሬ ዱራ
ኬናሳ ድኤሴ ነህሾን እልመ አሚናዳብ ነመ
ጎሰ ይሁዳት፤

13ኬናን እን ፍዴ ሀርኬ ሜቲራ
ሆጇተሜ እሰ አከ ሼቄሊ እዶ ቁልቁ
ላአት ሼቄሊ ድባፍ ሶዶመ ሚጇኑፍ
ጫቢ ሜቲራ ሆጇተሜ ሼቄሊ ቶርባ
ተመ ሚጇኑ ቱሬ፤ ሀርከቻፍ ጫብ
ቾትሞ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ደዳዳን
ሱኩመሜ ጉጉቴ ኬና ምዳኒቲፍ
እንድኤሴ።

14ወጪቲ ወርቄራ ሆጇተሜ
ሼቄሊ ኩደን ሚጇኑትስ እጣነ
ጉቴ፥

15ቀልመ ጉበሙፍሞ ቱንቱኖ
ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮፍ ጠባላ ሆላ
ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ፥

16አርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ ድአቱ
ፍስ ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥

17አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቱፍ
ኮሮሚ ለመ፥ ኮርቤዪ ሆላ ሸን፥
ጠባላ ሬቲ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ሸን፥
ጠባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ሸን
እንድኤሴ፤ ኬናን ነህሾን እልም
አሚናዳብ ድኤሴ እሳን ከነ ቱሬ።

18ጉያ ለመፋት ነታንኤል እልመ
ዙአር ጌጌስቱ ጎሰ ይሳኮርቱ ኬናሳ
ድኤሴ፤

19ኬናን እን ፍዴ ሀርኬ ሜቲራ
ሆጇተሜ እሰ አከ ሼቄሊ እዶ ቁልቁ
ላአት ሼቄሊ ድባፍ ሶዶመ ሚጇኑፍ
ጫቢ ሜቲራ ሆጇተሜ ሼቄሊ ቶርባ
ተመ ሚጇኑ ቱሬ፤ ሀርከቻፍ ጫብ
ቾትሞ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ደዳዳን
ሱኩመሜ ጉጉቴ ኬና ምዳኒቲፍ
እንድኤሴ።

20ወጪቲ ወርቄራ ሆጇተሜ
ሼቄሊ ኩደን ሚጇኑትስ እጣነ
ጉቴ፥

21ቀልመ ጉበሙፍ ቱንቱኖ
ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮፍ ጠባላ ሆላ
ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ፥

22አርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ ድአቱ
ፍስ ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥

23አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቱ
ፍስ ኮሮሚ ለመ፥ ኮርቤዪ ሆላ
ሸን፥ ጠባላ ሬቲ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ
ሸን፥ ጠባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ
ሸን እንድኤሴ፤ ኬናን ነታንኤል
እልም ዙአር ድኤሴ እሳን ከነ ቱሬ።

24ጉያ ሰደፋት ኤሊአብ እልመ
ሄሉን ጌጌስቱ ጎሰ ዜቡሉንቱ ኬናሳ
ድኤሴ።

25ኬናን እን ፍዴ ሀርኬ ሜቲራ
ሆጇተሜ እሰ አከ ሼቄሊ እዶ ቁልቁ
ላአት ሼቄሊ ድባፍ ሶዶመ ሚጇኑፍ
ጫቢ ሜቲራ ሆጇተሜ ሼቄሊ ቶርባ
ተመ ሚጇኑ ቱሬ፤ ሀርከቻፍ ጫብ
ቾት ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ደዳዳን
ሱኩመሜ ጉጉቴ ኬና ምዳኒቲፍ
እንድኤሴ።

26ወጪቲ ወርቄራ ሆጇተሜ
ሼቄሊ ኩደን ሚጇኑትስ እጣነ
ጉቴ፥

27ቀልመ ጉበሙፍሞ ቱንቱኖ
ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ፥ ጠባላ ሆላ
ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ፥

28አርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ ድአቱፍ
ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥

29አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቱ
ፍስ ኮሮሚ ለመ፥ ኮርቤዪ ሆላ
ሸን፥ ጠባላ ሬቲ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ
ሸን፥ ጠባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ
ሸን እንድኤሴ፤ ኬናን ኤሊአብ
እልም ሄሉን ድኤሴ እሳን ከነ ቱሬ።

30ጉያ አፉረፋት ኤሊዙር እልመ
ሺዴኡር ጌጌስቱ ጎሰ ሩቤንቱ ኬናሳ
ድኤሴ።

31ኬናን እን ፍዴ ሀርኬ ሜቲራ
ሆጇተሜ እሰ አከ ሼቄሊ እዶ ቁልቁ
ላአት ሼቄሊ ድባፍ ሶዶመ ሚጇኑፍ
ጫቢ ሜቲራ ሆጇተሜ ሼቄሊ ቶርባ
ተመ ሚጇኑ ቱሬ፤ ሀርከቻፍ ጫብ
ቾትሞ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ደዳዳን
ሱኩመሜ ጉጉቴ ኬና ምዳኒቲፍ
እንድኤሴ።

32ወጪቲ ወርቄራ ሆጇተሜ
ሼቄሊ ኩደን ሚጇኑትስ እጣነ
ጉቴ፥

33ቀልመ ጉበሙፍሞ ቱንቱኖ
ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮፍ ጠባላ ሆላ
ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ፥

³⁴ አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአቱፍ ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥

³⁵ አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቱፍሰ ኮሮሚ ለመ፥ ኮርቤዪ ሆላ ሸን፥ ጦባላ ሬቲ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ሸን፥ ጦባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ሸን እንድኤሴ፤ ኬናን ኤሊዙር እልም ሺዴኡር ድኤሴ እሳን ከነ ቱሬ።

³⁶ ጉያ ሸነፋት ሺሉሚኤል እልመ ዙሪሸዳይ ጌጌስቱ ጎሰ ሽምኦንቱ ኬናሳ ድኤሴ።

³⁷ ኬናን እን ፍዴ ሀርኬ ሜቲራ ሆጀተሜ እሰ አከ ሼቁሊ እዶ ቁልቁ ላአት ሼቁሊ ድባፍ ሶዶመ ሚጀኑፍ ጫቢ ሜቲራ ሆጀተሜ ሼቁሊ ቶርባ ተመ ሚጀኑ ቱሬ፤ ሀርከቻፍ ጫብ ቸትሞ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ደዳዳን ሱኩመሜ ጉጉቴ ኬና ምዳኒቲፍ እንድኤሴ።

³⁸ ወጪቲ ወርቁራ ሆጀተሜ ሼቁሊ ኩደን ሚጀኑትሰ እጣነ ጉቴ፥

³⁹ ቀልመ ጉበሙፍሞ ቱንቱኖ ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮፍ ጦባላ ሆላ ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ፥

⁴⁰ አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአቱፍ ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥

⁴¹ አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቱፍሰ ኮሮሚ ለመ፥ ኮርቤዪ ሆላ ሸን፥ ጦባላ ሬቲ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ሸን፥ ጦባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ሸን እንድኤሴ፤ ኬናን ሺሉሚኤል እልም ዙሪሸዳይ ድኤሴ እሳን ከነ ቱሬ።

⁴² ጉያ ጀአፋት ኤልአሳፍ እልመ ዴኡኤል ጌጌስቱ ጎሰ ጋድቱ ኬናሳ ድኤሴ።

⁴³ ኬናን እን ፍዴ ሀርኬ ሜቲራ ሆጀተሜ እሰ አከ ሼቁሊ እዶ ቁልቁ ላአት ሼቁሊ ድባፍ ሶዶመ ሚጀኑፍ ጫቢ ሜቲራ ሆጀተሜ ሼቁሊ ቶርባ ተመ ሚጀኑ ቱሬ፤ ሀርከቻፍ ጫብ ቸትሞ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ደዳዳን ሱኩመሜ ጉጉቴ ኬና ምዳኒቲፍ እንድኤሴ።

⁴⁴ ወጪቲ ወርቁራ ሆጀተሜ ሼቁሊ ኩደን ሚጀኑትሰ እጣነ ጉቴ፥

⁴⁵ ቀልመ ጉበሙፍሞ ቱንቱኖ ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮፍ ጦባላ ሆላ ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ፥

⁴⁶ አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአቱፍ ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥

⁴⁷ አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቱፍሰ ኮሮሚ ለመ፥ ኮርቤዪ ሆላ ሸን፥ ጦባላ ሬቲ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ሸን፥ ጦባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ሸን እንድኤሴ፤ ኬናን ኤሊአሳፍ እልም ዴኡኤል ድኤሴ እሳን ከነ ቱሬ።

⁴⁸ ጉያ ቶርበፋት ኤሊሻማ እልመ አሚሁድ ጌጌስቱ ጎሰ ኤፍሬምቱ ኬናሳ ድኤሴ።

⁴⁹ ኬናን እን ፍዴ ሀርኬ ሜቲራ ሆጀተሜ እሰ አከ ሼቁሊ እዶ ቁልቁ ላአት ሼቁሊ ድባፍ ሶዶመ ሚጀኑፍ ጫቢ ሜቲራ ሆጀተሜ ሼቁሊ ቶርባ ተመ ሚጀኑ ቱሬ፤ ሀርከቻፍ ጫብ ቸትሞ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ደዳዳን ሱኩመሜ ጉጉቴ ኬና ምዳኒቲፍ እንድኤሴ።

⁵⁰ ወጪቲ ወርቁራ ሆጀተሜ ሼቁሊ ኩደን ሚጀኑትሰ እጣነ ጉቴ፥

⁵¹ ቀልመ ጉበሙፍሞ ቱንቱኖ ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮፍ ጦባላ ሆላ ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ፥

⁵² አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአቱፍ ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥

⁵³ አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቱፍ ኮሮሚ ለመ፥ ኮርቤዪ ሆላ ሸን፥ ጦባላ ሬቲ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ሸን፥ ጦባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ሸን እንድኤሴ፤ ኬናን ኤሊሻማ እልም አሚሁድ ድኤሴ እሳን ከነ ቱሬ።

⁵⁴ ጉያ ሰዴተፋት ገማልኤል እልመ ጲዳዙር ጌጌስቱ ጎሰ ምናሴቱ ኬናሳ ድኤሴ።

55ኬናን እን ፍዴ ሀርኬ ሜቲራ
ሆጂተሜ እሰ አከ ሼቂሊ እዶ ቁልቁ
ላአት ሼቂሊ ድባፍ ሶዶመ ሚጀኑፍ
ጫቢ ሜቲራ ሆጂተሜ ሼቂሊ ቶርባ
ተመ ሚጆኑ ቱሬ፤ ሀርከቻፍ ጫብ
ቸትሞ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ደዳዳን
ሱኩመሜ ጉጉቴ ኬና ምዳኒቲፍ
እንድኤሴ።
56ወጪቲ ወርቂራ ሆጂተሜ
ሼቂሊ ኩደን ሚጆኑትስ እጣነ
ጉቴ፥
57ቀልመ ጉበሙፍሞ ቱንቱኖ
ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮፍ ጦባላ ሆላ
ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ፥
58አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ
ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥
59አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቱ
ፍስ ኮሮሚ ለመ፥ ኮርቤዪ ሆላ
ሸን፥ ጦባላ ሬቲ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ
ሸን፥ ጦባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ
ሸን እንድኤሴ፤ ኬናን ገማልኤል
እልም ጴዳዙር ድኤሴ እሳን ከነ
ቱሬ።

60ጉያ ሰልገፋት አቢዳን እልመ
ጊዴኦኒ ጌጌስቱ ጎሰ ቤንያሚንቱ
ኬናሳ ድኤሴ።
61ኬናን እን ፍዴ ሀርኬ ሜቲራ
ሆጂተሜ እሰ አከ ሼቂሊ እዶ ቁልቁ
ላአት ሼቂሊ ድባፍ ሶዶመ ሚጀኑፍ
ጫቢ ሜቲራ ሆጂተሜ ሼቂሊ ቶርባ
ተመ ሚጆኑ ቱሬ፤ ሀርከቻፍ ጫብ
ቸትሞ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ደዳዳን
ሱኩመሜ ጉጉቴ ኬና ምዳኒቲፍ
እንድኤሴ።
62ወጪቲ ወርቂራ ሆጂተሜ
ሼቂሊ ኩደን ሚጆኑትስ እጣነ
ጉቴ፥
63ቀልመ ጉበሙፍሞ ቱንቱኖ
ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮፍ ጦባላ ሆላ
ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ፥
64አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ
ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥
65አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቱ
ፍስ ኮሮሚ ለመ፥ ኮርቤዪ ሆላ
ሸን፥ ጦባላ ሬቲ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ
ሸን፥ ጦባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ
ሸን እንድኤሴ፤ ኬናን አቢዳን
እልም ጊዴኦኒ ድኤሴ እሳን ከነ
ቱሬ።

66ጉያ ኩርንፋት አሂኤዘር እልመ
አሚሸዳይ ጌጌስቱ ጎሰ ዳንቱ ኬናሳ
ድኤሴ።
67ኬናን እን ፍዴ ሀርኬ ሜቲራ
ሆጂተሜ እሰ አከ ሼቂሊ እዶ ቁልቁ
ላአት ሼቂሊ ድባፍ ሶዶመ ሚጀኑፍ
ጫቢ ሜቲራ ሆጂተሜ ሼቂሊ ቶርባ
ተመ ሚጆኑ ቱሬ፤ ሀርከቻፍ ጫብ
ቸትሞ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ደዳዳን
ሱኩመሜ ጉጉቴ ኬና ምዳኒቲፍ
እንድኤሴ።
68ወጪቲ ወርቂራ ሆጂተሜ
ሼቂሊ ኩደን ሚጆኑትስ እጣነ
ጉቴ፥
69ቀልመ ጉበሙፍሞ ቱንቱኖ
ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮፍ ጦባላ ሆላ
ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ፥
70አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ
ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥
71አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቱ
ፍስ ኮሮሚ ለመ፥ ኮርቤዪ ሆላ
ሸን፥ ጦባላ ሬቲ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ
ሸን፥ ጦባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ
ሸን እንድኤሴ፤ ኬናን አሂኤዘር
እልም አሚሸዳይ ድኤሴ እሳን ከነ
ቱሬ።

72ጉያ ኩደ ቶኮፋት ፈግኤል
እልመ አክራን ጌጌስቱ ጎሰ አሼርቱ
ኬናሳ ድኤሴ፤
73ኬናን እን ፍዴ ሀርኬ ሜቲራ
ሆጂተሜ እሰ አከ ሼቂሊ እዶ ቁልቁ
ላአት ሼቂሊ ድባፍ ሶዶመ ሚጀኑፍ
ጫቢ ሜቲራ ሆጂተሜ ሼቂሊ ቶርባ
ተመ ሚጆኑ ቱሬ፤ ሀርከቻፍ ጫብ
ቸትሞ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ደዳዳን
ሱኩመሜ ጉጉቴ ኬና ምዳኒቲፍ
እንድኤሴ።
74ወጪቲ ወርቂራ ሆጂተሜ
ሼቂሊ ኩደን ሚጆኑትስ እጣነ
ጉቴ፥

75 ቀልመ ጉበሙፍሞ ቱንቱኖ
ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ፥ ጦባላ ሆላ
ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ፥
76 አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ
ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥
77 አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቱ
ፍሰ ኮሮሚ ለመ፥ ኮርቤዩ ሆላ
ሸን፥ ጦባላ ሬቲ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ
ሸን፥ ጦባላ ሆላ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ
ሸን እንድኤሴ፤ ኬናን ፈግኤል
እልም ኦክራን ድኤሴ እሳን ከነ
ቱሬ።

78 ጉያ ኩደ ለመፋት አሂራ
እልመ ኤናን ጌጌስቱ ጎሰ ንፍታሌ
ምቱ ኬናሳ ድኤሴ።
79 ኬናን እን ፍዴ ሀርኬ ሜቲራ
ሆጄተሜ እሰ አከ ሼቄሊ እዶ ቁልቁ
ላአት ሼቄሊ ድባፍ ሶዶመ ሚጀኑፍ
ጫቢ ሜቲራ ሆጄተሜ ሼቄሊ ቶርባ
ተመ ሚጀኑ ቱሬ፤ ሀርክቻፍ ጫብ
ቸትሞ ዻኩ ቀመዲ በኤሰ ደዻዻን
ሱኩመሜ ጉጉቴ ኬና ምዻኒቲፍ
እንድኤሴ።
80 ወጪቲ ወርቄራ ሆጄተሜ
ሼቄሊ ኩደን ሚጀኑትሰ እጣን
ጉቴ፥
81 ቀልመ ጉበሙፍሞ ቱንቱኖ
ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮፍ ጦባላ ሆላ
ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ፥
82 አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ
ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ፥
83 አርሳ ቀልመ አራራፍ ድአቱ
ፍሰ ኮሮሚ ለመ፥ ኮርቤዩ ሆላ
ሸን፥ ጦባላ ሬቲ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ
ሸን፥ ጦባላ ሆላ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ
ሸን እንድኤሴ፤ ኬናን አሂራ እልም
ኤናን ድኤሴ እሳን ከነ ቱሬ።
84 ኬናን ጌጌስቶትን እስራኤሎታ ጋፈ
እዶን አርሳ ድበሜ ኤበሳፍ ድኤሰን ሀርኬ
ወን ሜቲራ ሆጄተመን ኩደ ለመ፥ ጫቢ
ወን ሜቲራ ሆጄተመን ኩደ ለመ፥
ወጪቲወን ወርቄራ ሆጄተመን ኩደ
ለመ፤ 85 ቶኮን ቶኮን ሀርኬ ሜቲራ ሆጄ
ተሜ ሼቄሊ ድባፍ ሶዶመ፥ ቶኮን ቶኮን
ጫቢ ሜቲራ ሆጄተሜ ሼቄሊ ቶርባተመ
እንሚጀነ ቱሬ፤ ሜቲን ቆዻ ከነ ሁንዱማ
ወሉመት አከ ሼቄሊ እዶ ቁልቁላአት
ሼቄሊ ኩመ ለማፍ ድበ አፉር እንሚጀነ
ቱሬ። 86 ቶኮን ቶኮን ወጪቲ ወርቄራ ሆጄ
ተሜ እጣን እት ጉተሜስ አከ ሼቄሊ እዶ
ቁልቁላአት ሼቄሊ ኩደን እንሚጀነ ቱሬ፤
ወርቄን ወጪቲወን ከና ወሉመት ሼቄሊ
ድባፍ ድግደመ እንሚጀነ ቱሬ።
87 ሆሪን ኬና ምዻኒ ወጅን ቀልመ ጉበ
ሙፍ ድኤፈመን ቱንቱኖተ ኩደ ለመ፥
ኮርቤዩ ሆላ ኩደ ለመ፥ ጦባላ ሆላ ኮር
ቤዩ ወጋ ቶኮ ኩደ ለመ፥ አርሳ ሰበቢ
ጩቡቲፍ ድአቱፍሰ ኮርቤዩ ሬቲ ኩደ
ለመ፥ 88 ሆሪን አርሳ ቀልመ አራራፍ ድኤ
ፈመን ኮሮሚ ድግደሚ አፉር፥ ኮርቤዩ
ሆላ ጃተመ፥ ጦባላ ሬቲ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ
ጃተመ፥ ጦባላ ሆላ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ
ጃተመ፤ ጋፈ እዶን አርሳ ሱን ድበሜ
ኬናን ኤበሳፍ ድኤፈመን እሳን ከነ ቱረን።
89 ሙሴን ዋቀዮ ወጅን ዱበቹዻፍ ዱንካነ
እት ወል ገአንት ዮሙ ኦል ልጤ፥ ቴሶ
አራራ እሰ ሰንዱቀ ዱገ-ባቱረ ጅሩራ ኪሩ
ቤል ለማን ግዱዻ ሰገሌ እሰት ዱበቱ
እንደገኤ፤ ዋቀዮ እሰት እንዱበቴ* ።
*89. በኡ 25፡22፤ 29፡42

ቦቆና 8

አከ እት እብሳ ካአን አቦሙሳ

1 ዋቀዮ አመሰ ሙሴዻን፥ 2 «አሮኒን፥
‹እብሳ ቶርበን ባቱ እብሳረ ዮሙ ኬሱ አከ
እሳን ባቱ ፉል-ዱረት እብሰንት ካእ!›
ጂዲ እት ህም!» ጂዴ።

3 አሮንሰ አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦ
ሜት፥ እብሳወን ሰነ ባቱ እብሳ
ፉል-ዱረት አከ እብሰንት እንካኤ።
4 ባቱን እብሰቻ አከ ፈኬኘ እሰ ዋቀዮ
ሙሴት አርግሲሴት ሚለሳቲ ከኤ
ሀመ ፈጤሳ እሰ አከ ደራራት ወርቄ
ቱመማራ እንቶልፈሜ* ።
*1-4. በኡ 25፡31-40

ቁሌፈመኒ አዻን ባፈሙ ሌዎታ

5 ዋቀዮ አመሰሞ ሙሴዻን፥ 6 «እስራ
ኤሎተ ግዱዻ ሌዎተ ፉዲቲ እሳን ቁሌሰ!
7 እሳን ቁሌሱዻፍ አከ ከነት ፉፌ ጅሩ
ጎድ! ብሻን እቲን ጩቡቲ ቁላአን እሳንት
ፈጫሰ! አከ እሳን ርፌንሰ ዶግነሳኒ ጉቱ
ማት ሃደተኒ ኡፈትናሳኒሰ ሚጨተኒ ኦፍ

ቁሌሰን ጎድ! 8ዮሙስ እሳን ቱንቱኖ
ቶኮ፥ እሳ ወጅንስ ኬና ምዳኒቲፍ ዳኩ
ቀመዲ በኤሰ ደዳዳን ሱኩመሜ ሀፍደን!
አትሞ አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአቱፍ ቱን
ቱኖ ከን ብራ ቶኮ ፍድ! 9ጉቱማ ወልዳ
እስራኤል ወልት ቀቢቲ ዱንካነ እት ወል
ገአን ፋረት ሌዎተ ድኤስ! 10ዮሙ አት
ሌዎተ ፋለኮ ፋረት ድኤስቱ፥ እስራኤሎ
ትን ሀርከሳኒ ወረ ሌዎታ ሰነረ ሀካአን!
11ወር ሌዎታ ሆጂኮ ሆጂቹ አከ ደንደአ
ንት አሮን እስራኤሎተ ግዱዳ አከ አርሳ
ሶቾፈሙት ፋለኮ ፋረት እሳን ሀድኤሱ!
12ወር ሌዎታ ሀርከሳኒ መታ ቱንቱኖተ
አርሳዳፍ ድአተን ሰናረ ሀካአን! አሮንስ
ቱንቱኖ እሰ ቶኮ አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ
ድኤሴ፥ እሰ ካንሞ ወረ ሌዎታፍ አራርሱ
ዳፍ አነ ዋቀዮፍ ቀልመ ጉበሙ ሀድኤሱ!
13ወረ ሌዎታ አሮኒፍ እልማንሳ ፋረ ዳበ
ቺሲቲ አከ አርሳ ሶቾፈሙት ፋለኮ ፋረት
ድኤስ! 14ወረ ሌዎታ አከስት እስራኤ
ሎተ ወረ ካን ግዱዳ አዳን እንባፍተ፥ ሌዎ
ትንስ ከንኮ እንተኡ።

15 «ኤርገ አት እሳን ቁሌስቴ፥ አከ
አርሳ ሶቾፈሙት እሳን ድኤስቴ ቦዴ፥
ወር ሌዎታ ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሳ
ሆጂቹዳፍ አል ሀገለን! 16እስራኤሎተ
ኬሳ እሳን ጉቱማት አናፍ ኬነመኒሩ፤ እስ
ራኤሎተ ሁንዱማ ኬሳ አንገፌ ከረ ሳቁ
ቆደን ፋደዱ፥ ሌዎተ ፋደዴረ። 17ጉያ
አን አንገፌ ወረ ግብጥ ሁንዱማ አጂሴ፥
ከን ወረ እስራኤልሞ አዳን ነንባፈዴ፤
ከናፍ እስራኤሎተ ግዱዳ ነመ ኬሳ፥ ሆሪ
ኬሳስ አንገፍን ሁንድኑ ከንኮት*። 18ቆደን
እጆሌ እስራኤል ወረ አንገፌ ደለተን
ፋደዱ፥ እልማን ሌዎታ ፋደዴረ።
19እሳን ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሳ ቆደ
እስራኤሎታ አከ ሆጂተኒፍ፥ እስራኤሎ
ትን እዶ ቁልቁላአት ድአተኒ አከ ሀንደአ
ምኔት አከ እሳኒፍ አራርሰኒፍስ አን
እስራኤሎተ ሁንዱማ ኬሳ ሌዎተ አሮኒፍ
እልማንሳቲፍ ኬና ጎዴ ኬኔረ» ጂዴ*።

*17. በኡ 13:2 *19. 3:9

20 ከነረት ሙሴኒፍ አሮን፥ ጉቱማን
ወልዳ እስራኤልስ፥ ዋኤ ሌዎታፍ አኩመ
ዋቀዮ ሙሴ አቦሜት እንጎደን፤ 21ሌዎት
ንስ አፍ እንቁሌሰን፥ ኡፈተሳኒስ እንሚጨ
ተን፤ ዮሙስ አሮን አከ አርሳ ሶቾፈሙት
ፋለ ዋቀዮ ፋረት እሳን ድኤሴ፥ እሳን
ቁሌሱዳፍ እሳኒፍ አራርሴ። 22እሰ ቦዴሰ
ሌዎትን ጌጊሳ አሮኒፍ እልማንሳቲቲን ዱን
ካነ እት ወል ገአን ኬሳ ሆጂሳኒ ሆጂቹፍ
አል ልጠን፤ አኩመ ዋቀዮ ዋኤ ሌዎታፍ
ሙሴ አቦሜትስ እሳኒፍ እንጎደሜ።

23 ዋቀዮ ኤርገሲ ሙሴዳን፥ 24«ወንት
ሌዎተ እላሉ ከነት ፋፌ ጅረ፤ ዲሮትን
ወጋንሳኒ ድግደሚ ሸን ጉቴፍ ወር እሳ
አሊ ሁንድኑ፥ ሆጂ ዱንካነ እት ወል ገአን
ኬሳ ሆጂቹዳፍ ሀዱፈን*! 25ወጋንሳኒ ሸን
ተመ ኤርገ ጉቴ ገሩ ሆጅቸራ ሀቦቆተን፥
ዴብአኒስ ሀንሆጂትን! 26ሀተኡዩ መሌ፥
ሆጂ አቦሎትንሳኒ ዱንካነ እት ወል ገአን
ኬሳ ሆጂቹዳፍ እት ጋፈተመን ሰነ እንገር
ጋሩ፤ ገሩ አፌሳኒቲ ሀንሆጂትን! ኤጋ
ሆጂ ወር ሌዎታ እት ጋፈተመን አከ ከነት
ተሬ እንገልቾታፍ» ጂዴ።

*24. 1ሴና 23:3፥24

ቦቆና 9

አያነ ፋሲካ አያኔፈቹሳኒ

1እስራኤሎትን ብየ ግብጢ ኤርገ በአኒ
ወጋ ለመፋት፥ ወግቾ ኬሳሞ ጅአ ቶኮፋት
ዋቀዮ ሲና ለፌ አና ኬሰት ሙሴት
እንዱበቴ፤ እን፥ 2«እስራኤሎትን አያነ
ፋሲካ ዬሮሳ ኤጊ አከ አያኔፈተን ጎድ!
3እሰን አከ ሴረተሳፍ አከ ሙርቶሳቲት
ጅአ ከነቲ ጋፈ ጉያ ኩደ አፋረፋ ድምምሰ
ገልገላ ዬሮ እሳፍ ዳበሜ ኤጋቲ አያኔ
ፈዳ!» ጂዴ። 4ከነረት እስራኤሎትን
አያነ ፋሲካ አከ አያኔፈተኒፍ ሙሴን እሳ
ንት እንሀሜ። 5እሳንስ አኩመ ዋቀዮ ሙሴ
አቦሜት ጅአ ቶኮፋት፥ ጅእቾ ኬሳሞ ጋፈ
ጉያ ኩደ አፋረፋ ድምምሰ ገልገላ ሲና
ለፌ አና ኬሰት ፋሲካ እንአያኔፈተን።
6እሳን ኬሳ ነሞትን ሬፌ ነማት ቡኡዳን
ጡራአን ቶኮ ጋፈስ ወረ ካኒ ወጅን አያነ
ፋሲካ አያኔፈቹ ሀንደንዴኜ፤ እሳን ጋፈ
ሱመ ሙሴፍ አሮን ብረ ዱፈኒ*፥ 7«ኑእ
ሬፌ ነማት ቡኡዳን ጡሮፍኔረ፥ ገሩ
እጆሌ እስራኤል ወረ ካኒ ወጅን ዬሮ እሳፍ
ሙረሜት ዋቀዮፍ ኬና ድኤሱቲ ማሊፍ
ዶወምና?» ጂደኒ እንጋፈተን። 8ሙሴ
ንስ፥ «ወንት ዋቀዮ ዋኤኬሰኒፍ አቦሙ
ሀመን ደገኡት ሜ አቹመ ቱራ!» ጂዴ
እሳኒፍ እንዴብሴ።

*6. 19:11

9 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 10«አት
እስራኤሎታን፥ ‹እስን ኬሳ ዮኪስ ደሎተ
እስን ቦዴ ኬሳ ነምን ሬፈ ነማት ቡኡዳን
ዮ ጡራኤ ዮኪስ ከራ ፈጎ አዴማ ጅረ ዮ
ተኤ፥ እን አመዩ ፋሲካ ዋቀዮ ሀአያኔ
ፈቱ! 11እሳን ጅአ ለመፋት፥ ጅእቾቲ
ጋፈ ጉያ ኩደ አፉረፉ ድምምሰ ገልገላ
ሀአያኔፈተን! መጥኖዳፍ ብቅልቱ ኡርጎ
ፍቱ ሀዳአ ወጅን ፋሲካ ሰነ ሀኛተን!
12እሳን አከ ሴረተ ፋሲካ እት አያኔፈተንት
ሀአያኔፈተን መሌ፥ ለፌ ሆልቻ ህንጨብ
ስን፥ ፎንሳስ ቶኮሌ ሀመ ገነማት ህንሀምብ
ስን! 13ነምን አከ ሴራት ቁላአ ተኤ፥ ከራ
አዴማስ ኡቱ ህንጅራትን አያነ ፋሲካ አያ
ኔፈቹ ዲሱ፥ ሰበቢ ኬና ዋቀዮፍ ድአቱ
ዬሮሳት ህንድኤስን ሀፌፍ ሰበሳ ኬሳ ሀበሌ
ፈሙ! ጩቡሳቲፍስ ሀጋፈተሙ! 14ገላን
እስን ግዱ ጅራቱ ፋሲካ ዋቀዮ አያኔፈቹ
ዮ በርባዴ፥ አከ ሴረታፍ ሙርቶ ፋሲካን
እት አያኔፈተሙት ሀአያኔፈቱ! እስን ወረ
ብያፍ፥ ወረ ገላ ተአኒ እስን ግዱ ጅራተ
ኒፍስ ሴረትን ቶከቼመ ሀተኡ!› ጂድ!»
ጂዴ።

ዱሜስ ጎዶ ዱገ-ባቱረ ቡፈቹሳ
(በኡ 40፡34-38)

15 ጋፈ ጎዶን ዱገ-ባቱ ዳበሜ ዱሜስ
ጎድቾት እንኡፍሴ፤ ገልገላ ሀመ ገነማትሞ
ወንት እብደ ፈካቱ ጎድቾረ ቱሬ*፤ 16እን
ዬሮ ሁንዱማ አከሱመ ቱሬ፤ ጉያ ጉያ
ዱሜስቾ ጎድቾት እንኡፍሰ፥ ገልገለ ገል
ገለሞ ወንተ እብደ ፈካቱቱ እረት አርገመ
ቱሬ። 17ዮሙ ዱሜስቾ ጎድቾራ ከኡ እስ
ራኤሎትን ከአኒ እንአዴሙ፥ ለፈ ዱሜ
ስቾ ቡፈቱትሞ እሳንስ እንቡፈቱ ቱረን*።
18እስራኤሎትን አቦሚ ዋቀዮቲን ከአኒ
እንአዴሙ፥ አቦሚሳቲንስ እንቡፈቱ
ቱረን፤ ሀመ ዱሜስቾ ጎድቾረ ጅሩት
እሳን እዶዱመ ቡፈተን ሰነ እንቱሩ።
19ዱሜስቾ ጎድቾራ ኡቱ ህንከእን ጉያ
ባይኤ ዮሙ ቱሩ፥ እስራኤሎትን አጀጀ
ዋቀዮ ኤገቱ መሌ፥ አዴሙዳፍ ህንከአን
ቱረን። 20ዬሮ ዱሜስቾ ጉያ ሙራሰ ጎድ
ቾረ ቱሩ፥ እሳንስ አከ አቦሚ ዋቀዮት እዶ
ቡፈተሳኒ እንቱሩ፤ አኩመ አቦሚሳትስ
አዴሙዳፍ እንከኡ፤ 21ዱሜስቾ ገልገላ
ሀመ ገነማት ጎድቾረ ቱሬ፥ ገነመ ጎድቾራ
ዮሙ ከኡ፥ እሳንስ አዴሙዳፍ እንከኡ፤
እን እቱመ ፉፌ ጉያ ቶኮፍ ሀልከን ቶኮፍ
እረ ዮ ቡፈቴ፥ ዬሮዱመ እን ጎድቾራ
ከኡ እሳንስሞ ከአኒ እንአዴሙ። 22ዱሜ
ስቾ ጎድቾረ ቡፈቴ ጉያ ለማፍ ዮኪስ ጅአ
ቶኮፍ እሰ ጫላስ ዮ ቱሬ፥ ጋፉመ እን እራ
ከኡ እስራኤሎትንስ ከአኒ አዴሙ መሌ፥
ኡቱ እን ህንከእን እዶ እን ቡፈቴ ሰና ከአኒ
ህንአዴመን። 23እሳን አቦሚ ዋቀዮቲን
ቡፈቱ፥ አቦሚ ዋቀዮቲንስ ከአኒ
እንአዴሙ ቱረን፤ እሳን ወንተ ዋቀዮ እሳ
ንራ በርባዴ ከራ ሙሴ እሳን አቦሜ
እንኤጉ ቱረን።

*15. በኡ 40፡34-35 *17. በኡ 40፡36-38

ቦቆና 10

ፊንጌን አከ ሆጇተሙ አቦሙሳ

1 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 2«ሜቲ
ቱመሜራ ፊንጌ ለመ ቶልፈዱ! ፊንጌን
ኩንስ ወልዳ እቲን ወልት ዋሙዳፍ አከሱ
መስ ቡፈትን ቡቅፈቴ አከ ከኡ ጎቹዳፍ
ሲፍ ሀተኡ! 3ዮሙ ፊንጌወን ሱን ለማን
አፉፈመን ጉቱማን ወልዳ በልበለ ዱንካነ
እት ወል ገአኒ ሰነ ስዱረት ወልት ሀቀበ
መን! 4ፊንጌን ቶኮ ዱዋን ዮሙ አፉ
ፈሙ፥ ወር ጌጌስቶትን፥ ዱረ-ቡቶትን
ኩማተመ እስራኤልስ ስዱረት ወልት ሀቀ
በመን! 5ዮሙ ሰገሌን ፊንጌ እን ደመቅሱ
ስአ ቶኮ አፉፈሙ፥ ወር ገረ በአ-ቢፍቱ
ቲን ቡፈተን ሀከአን! 6ዮሙ ሰገሌን ፊንጌ
እን ደመቅሱ ስአ ለመፋ አፉፈሙሞ ወር
ገረ ምርጋቲን ቡፈተን ሀከአን! ኤጋ ሰገ
ሌን ፊንጌ ከና ምልክተ ጀር እቲን ከአ
ኒደ። 7ወልዳ ወልት ቀቡዳፍ ዮሙ
አፉፈሙሞ ሰገሌንሳ አከ ምልክተ እሰ
ደመቅሱ ሰና ህንተእን!

8 «እልማን አሮን ወር ሉቦትን ፊንጌ
ወን ሰነ ሀአፉፈን! ኩንስ እስኒፍ፥ ደሎተ
ዱፉፍስ ሴረተ ዳበታ ሀተኡ! 9ዮሙ
ዲኖተ ብየኬሰን ኬሰት እስን ጅበን ሎሉ
ዳፍ ካተን፥ ፊንጌወን ከናን ሰገሌ ነመ
ደመቅሱ ደጌስሳ! ዮሙስ ዋቀዮ ጎፍታኬ
ሰን ዱረት እንያደተምቱ፥ ዲኖተኬሰን
ጀላስ እንባፈምቱ*። 10አከሱመስ ዬሮ ገመ
ደንት፥ ዬሮ አያነ ቤከማ አያኔፈተንት፥
ባቲ ጅአት፥ ፊንጌወን ከነ ቀልመ ጉበሙ
ረት፥ ቀልመ አራራትስ አፉፉ! ኩን

ወንተ እስን አነ ዋቀዮ ዱረት እቲን ያደተ
ምተኒደ፤ አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን»
ጇዴ*።

*9· አቦ 6፡34 *10· ሌዎ 23፡24፤
2ሞቶ 11፡14፤ 2ሴና 7፡6

ወር እስራኤል ሲናዳ ከኡሳኒ

11 ወጋ ለመፋ ኬሳ ጅአ ለመፋት፥
ጅእቾቲስ ጉያ ድግደመፋት ዱሜስች ጎዶ
ዱገ-ባቱ ሰነራ እንከኤ። [12]አቼማንስ እስራ
ኤሎትን ሲና ለፈ ኦናዳ ከአኒ፥ ከራሳኒ
እት እንፉፈን፤ ዱሜስችስ ጻራን ለፈ
ኦናረ ገኤ እንዳበቴ። [13]ኩን አዴምሰሳኒ
እሰ ጀልቀባ እሰ አከ ዋቀዮ ሙሴ አቦሜት
አዴመኒደ።

14 ዱራን ዱርሰ ኩተትን ቡፈተ ጎሰ
ይሁዳ ሎልቶተሳ ወጅን ፋጂሳ ቀበቴ ዱረ
ቡኤ፤ ነህሾን እልም አሚናዳብሞ አጀጁ
ሳኒ ቱሬ። [15]ሎልቱ ነሞተ ጎሰ ይሳኮርረ
ትሞ ነታንኤል እልመ ዙአርቱ አጀጁ
ቱሬ፤ [16]ሎልቱ ጎሰ ዜቡሎንረትሞ ኤሊ
አብ እልመ ሄሎንቱ አጀጁ ቱሬ፤ [17]ኤርገ
ጎዶን ቡቀኤሞ እልማን ጌርሾኒፍ እልማን
ሜራሪ ጎድቾ ባተኒ እንከአን።

18 እት ፋፌስ ቡፈትን ጎሰ ሩቤን ሎል
ቶተሳ ወጅን ፋጂሳ ቀበቴ እንከኤ፤ ኤሊ
ዙር እልም ሼዴኡርሞ አጀጁሳኒ ቱሬ።
[19]ሎልቱ ነሞተ ጎሰ ሽምኦንረትሞ ሺሉሚ
ኤል እልመ ዙሪሽዳይቱ አጀጁ ቱሬ።
[20]ሎልቱ ነሞተ ጎሰ ጋድረትሞ ኤሊአሳፍ
እልመ ዴኡኤልቱ አጀጁ ቱሬ። [21]እት
ፋፌሞ ወር ቄሃቶታ ወር ምአ ቁልቁላአ
ሰነ ባተን እንከአን፤ ኡቱ እሳን ቡፈተ እት
አኑ ህንገእን ወር ካን ጎድቾ ዳበኒ እሳን
እንኤገን።

22 እት ፋፌሞ ኩተትን ቡፈተ ነሞተ
ኤፍሬም ሎልቶተሳ ወጅን ፋጂሳ ቀበቴ
እንከኤ፤ ኤሊሻማ እልም አሚሁድሞ አጀ
ጁሳኒ ቱሬ። [23]ሎልቱ ነሞተ ጎሰ ምናሴረ
ትሞ ገማልኤል እልመ ጴዳዙርቱ አጀጁ
ቱሬ። [24]ሎልቱ ነሞተ ጎሰ ቤንያሚንረ
ትሞ አቢዳን እልመ ጊዴኦኒቱ አጀጁ
ቱሬ።

25 ገረ ዱማትስ ኩተትን ቡፈተ
ነሞተ ዳን እን ከራ ቦዴቲን ቡፈተ ሁን
ዱማፍ ኤግዱ ተኤ ሎልቱሳ ወጅን
ፋጂሳ ቀበቴ እንከኤ፤ አሂኤዜር እልም
አሚሾዳይሞ አጀጁሳኒ ቱሬ። [26]ሎልቱ
ነሞተ ጎሰ አሼርረትሞ ፈግኤል እልመ
አክራንቱ አጀጁ ቱሬ። [27]ሎልቱ ነሞተ
ጎሰ ንፍታሌምረትሞ አሂራ እልመ ኤና
ንቱ አጀጁ ቱሬ። [28]ቶር እስራኤሎትን
አከ ኩተተ ኩተተሳኒት ከአኒ አዴመን
አከ ከነ ቱሬ።

29 ሙሴን ዮሙስ ሆባብ እልመ አብ
ዩሳ ሬኡኤል እሰ «ዩትሮ» ጀደሙ ሚዲ
ያንትቾት፥ «ኡእ ብየ እሰ ዋቀዮ፥ ‹አን
እሰ እስኒፍ ነንኬን› ጇዴ ሰነት ገሉዳፍ
ካኔረ፥ አትስ ኡወጅን ደቅ! ዋቀዮ እስራ
ኤልን ዋን ጋሪ ዋን አብደቼሴፍ ኡስሞ ዋን
ጋሪ ሲፍ እንጎነ» ጇዴ እንዱበቴ።

30 እን ገሩ ዴብሴ፥ «ለኪ! አን ገረ
ብየኮፍ ገረ ለሚኮተን ዴብአ መሌ፥ እስኒ
ወጅን ህንደቁ!» ጇዴ።

31 ሙሴንሞ፥ «ማሎ ኡብራ ህንዴብ
እን! ለፈ ኦና ኬሳ እዶ ኡእ ቡፈቼን ተኡ
አት እንቤክተ፥ አከ እጀኬኛስ ኡፍ
እንታተ። [32]አት ኡወጅን ዮ ደቅጨ፥ ኡስ
ወንተ ጋሪ ዋቀዮ ኡፍ ጎዱ ሲፍ እንህረ»
ጇዴ።

33 ኤርገሲ እሳን «ሲና» ቱሉ ዋቀዮራ
ከአኒ ጉያ ሰድእ እንአዴመን፤ ሰንዱቅን
ከኩ ዋቀዮስ ጉያ ሰደን ከነ እዶ ቡፈታ
እሳኒፍ በርባዱዳፍ እሳን ዱረ ቡኤ
እንአዴሜ። [34]ዮሙመ እሳን እዶ ቡፈታቲ
ከአን ዱሜስ ዋቀዮ ጉያ መታሳኒ ገረራ
እንአዴመ ቱሬ። [35]ዮሙ ሰንዱቅች ከኡ፥

ሙሴን፥ «ያ ዋቀዮ ከእ!
ዲኖትንኬ ሀብትማአን!
ወር ሰጅበንስ ፉለኬ ዱራ
ሀበቀተን!»
እንጇደ ቱሬ*።

[36]ዮሙመ ሰንዱቅች ቡፈቱሞ፥
ሙሴን፥ «ያ ዋቀዮ! ገረ
ኩማተመ
እስራኤልት ዴብእ!» እንጇደ
ቱሬ።

*35· ኢሳ 33፡3፤ ፋር 132፡8፤ 2ሴና 6፡41፤
ፋር 68፡1

ቦቆና 11

ጀር ዋቀዮን ኣርሱሳኒ

1 ጀር ጉንጉሚ ሀማ ዋቀዮረት እንጉንጉ
መን፤ እን ከነ ዮሙ ደገኤ ዴከምስሳ
እንቦበኤ፥ እብድሳስ እሳን ግዱዳ ከኤ ቡፈ
ተሳኒ ቡኬ ገረ ቶኮቲን እንጉቤ*። [2]ዮሙስ

ጀር ገረ ሙሴት እንእየን፤ ሙሴን ዋቀዮን
ኤርገ እሳኒፍ ከደቴሞ እብድች እንዳሜ።
3እብድ ዋቀዮ እሳን ግዱዳ ዋን ቦበኤፍ፥
መቃ እዶ ሰና «ተቤራ» ጄዴ እንሞጋሴ፤
[«ተቤራ» ጄቹን «ጉበቹ» ጄቹደ]።

*1. በኡ 14፡11-12፤ ሌዎ 10፡2

ዋቀዮ ድምብርቄ እሳኒፍ ኬኑሳ

4 ቱት ገራገራ እሳኒ ወጅን ቱረንስ ኛተ
ከን ብራ ጭምሰኒ እንደረአን፤ እስራኤሎ
ትን ገረገለኒ ቦአኒ፥ «ኤኙቱ ፎን ኑኛ
ችሳ*? 5ቁርጡሚ እሰ ብየ ግብጢ ቶለ
ኛትኑ ሰነ እንያደትነ፤ ደባቁል፥ ቡቄን
ዴዲ ኛተሙ፥ ወንት አከ ጎደሬ፥ ቁሉ
ቢን ዲማን፥ ቁሉቢን አዲንስ እጀኬኛ
ዱረ እንአዴመ። 6አመ ገሩ ቆንቆን ኑጎ
ጌረ፥ ማናዱመ ከነ መሌስ ዋን ቶኮዩ ሀን
አርግኑ» ጄደን።

*4. በኡ 12፡38፤ 1ቆሮ 10፡6

7 ማናን ኩንስ ሀጼ ኡርጋኡ ከን ፈካቱ
ዋን አከ እጀ ምዳኒ ቱሬ*። 8ጀርስ አሲፍ
አች አዴመኒ እሰ ፉናነኒ፥ ደጋ ዳኩት
ዳከኒ ዮኪስ ሞኜት ቱመኒ ጡዌት እንአፌ
ለቱ፥ ብጥሌሳስ እንብጥለቱ ቱረን፤ እንስ
አከ ቡዴነ ደዳ ኤጄርሳቲን ቶልፈሜ
እንምአአ ቱሬ። 9ሀልከን ፍጤንስ እዶ
ቡፈታረት ዮሙ ገድ ቡኡ፥ ማናንስ ገድ
እንቡአ ቱሬ።
*7. በኡ 16፡14-31

10 ጀር አከ ማቲ ማቲሳኒት በልበለ በል
በለ ጎዶሳኒ ዱረት ኡቱ ቦአኒ ሙሴን
እንደገኤ፤ ዮሙስ ዴከምስ ዋቀዮ ጉዳ
እንቦበኤ፤ ከነረት ሙሴን እንረከቴ።
11ሙሴን ከነ ቦዴ ዋቀዮን፥ «ማሊፍ ረከነ
ከነ አነ ገርብቸኬረት ፍዴ? አን ማሊፈን
ስዱረት ፉረ ቶላዳን እላለሙ ደቤ? ማሊ
ፍስ በአ ጀረ ከና አነረ ኬሳ? 12ጀረ ከነ
ሁንዱማ አነቱ ኡልፉኤ ደኤሞ? ማሊፍ
አት ‹አከ ጉድፍቱን ሙጫ ሀርመ ሆቱ
ቆመት ቀበቱት ቀበዱቲ ብየ እሰ አን ከኩ
ዳን አቦተሳኒ አብደቼሴት እሳን ገልች!›
ናንጄታ? 13ጀር ኩን፥ ‹ፎን ኛትኑ ኑፍ
ኬን!› ጄደኒ አነት እንቦኡ፤ ኤጋ እሳን
ከነ ሁንዱማፍ ፎን ኤሳ ፉዴን ኬነሬ?
14ጀር ኩን አከ በአ ባይኤ ኡልፉታ አነት
ዋን ተአኒፍ፥ አን ኮጳኮ እሳን ባቹ ሀንደን
ደኡ። 15አት አከስ ነጎተ ዮ ተኤ አሙመ
ነአጄስ! አን ስዱረት ፉረ ቶላዳን እላለ
ሜረ ዮን ተኤ ገሩ፥ ሀማ አነት ዱፉ አነ
ሀንአርግሲስን!» ጄዴ።

16 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ «ማንጉ
ዶተ እስራኤል ኬሳ ወረ ጃርሶሊፍ ጌጌስ
ቶተ ሰባ ተኡንሳኒ ስብረት ቤከሜ ነመ
ቶርባተመ ወልት አናፍ ቀቢቲ፥ ገረ ዱን
ካነ ወል ገኢት እሳን ጌስ! እሳን ሲወጅን
አች ሀእጃጀን! 17አን ዱፌ አችት ሲወ
ጅን ነንዱበደ፥ ሀፉረ እሰ ስረ ጅሩራስ ዋ
ፉዴ እሳንረ ነንካአ፥ አት አፌኬቲ ኮጳኬ
በእቾ አከ ሀንባትኔት እሳንስ ባቹሳ ስገር
ጋሩ» ጄዴ። 18ሰበ ከናንስ፥ «እሰ እስን፥
‹ብየ ግብጥትሌ ኑት ቶሌ ቱሬ አመ ገሩ
ኤኙቱ ፎን ኛትኑ ኑፍ ኬና?› ጄተኒ ቦሰን
ዋቀዮ ደገኤረ፤ አመ ፎን እንኛቱቲ ቦሪፍ
አፍ ቁሌሳ! እን ፎን እስኒፍ እንኬነ፥ እሰ
ንስ እንኛቱ። 19እሰስ ጉያ ቶኮ ዮኪስ ጉያ
ለመ ዮኪስ ጉያ ሸን ዮኪስ ጉያ ኩደን
ዮኪስ ጉያ ድግደመ ዱዋ ኛቱ ምት፤
20ሰበቢ እስን ዋቀዮን እሰ እስን ግዱ ጅሩ
ቱፈተኒ እሰ ዱረትስ ቦሰኒ፥ ‹ማሊፍ ብየ
ግብጢቲ ባኔ?› ጄተኒፍ ጅአ ጉቱ ሀመ
እን ፉኛኒን እስን በኡት፥ ሀመ ኑፍተንትስ
እንኛቱ» ጄድ! 21ሙሴንሞ ዋቀዮን፥
«ኩኖ ነሞትን አና ወጅን ጅረን ወር አት፥
‹አን ጅአ ጉቱ ፎን አከ እሳን ኛተኒፍ
ነንኬናፍ› ጄቴ፥ ለፎን ኩማተመ ድበ
ጀአ፤ 22ኡቱመ ከር ቡሻዩፍ ሳወኒ ቀለመ
ኒፌዩ ኩን ወል እንገአሬ? ቁርጡሞትን
ገላነ ኬሰ ጅረን ሁንድኑ ኡቱ ቀበመኒፌዩ
ወል እሳን እንገአሬ?» ጄዴ*። 23ዋቀ
ዮሞ፥ «ሀርክኮ ገባባዳሬ? አመ አት ዱቢ
ንኮ ዱጋ እንተአፍ ሀንተኡሳ እንአርግተ»
ጄዴ ሙሴት እንዱበቴ*። 24ከነረት
ሙሴን ገድ በኤ ወንተ ዋቀዮ እሰት ዱበቴ
ሰበት እንሀሜ፤ ሰበ ሰነ ኬሳስ ማንጉዶተ
ቶርባተመ ወልት ቀቤ ናኖ ዱንካንቻ እሳን
እንዳቤ። 25ዮሙስ ዋቀዮ ዱሜሰ ኬሳን
ገድ ቡኤ፥ ሙሴት እንዱበቴ፤ ሀፉረ እሰ
ሙሴረ ቱሬራስ ዋ ፉዴ ማንጉዶተ ቶርባ
ተመረ እንካኤ፤ እሳንስ ዮሙ ሀፉር እሳንረ
ቦቆቴ ራጂ እንዱበተን፥ ገሩ እት ፉፈኒ
ኤርገሲ ራጂ ሀንዱበትኔ።

*22. 2ሞቶ 4፡43፤ ማቴ 15፡33
*23. ኢሳ 50፡2፤ 59፡1

26 ሀተኡዩ መሌ፥ ወረ ለካአመን ቶር
ባተመን ሰነ ኬሳ ነሞትን ኤልዳዲፍ
ሜዳድ ጄደመን ለማን እዶ ቡፈታት ሀፈን

መሌ፥ ገረ ዱንካንቻ ህንደቅኔ፤ እሳንረ
ስሞ ሀፉር ቦቆትናን እዶዱመ ቡፈታ ሰነ
ኬሰት ራጂ እንዱበተን። 27 ደርገኔስ ቶኮ
ገረ ሙሴት ፌጌ፥ «ኤልዳዲፍ ሜዳድ
እዶ ቡፈታ ኬሳ ራጂ ዱበቻ ጅሩ» ጂዴ
እት ህሜ። 28 ከነረት ኢያሱን እልም ኑን
እን እጆሎማሳቲ ጀልቀቤ ገርጋርቱ ሙሴ
ቱሬ፥ «ያ ሙሴ ጎፍታኮ! ጀረ ከነ
ዶው!» ጂዴን። 29 ሙሴን ገሩ፥ «አት
አናፍ ህናፍተሞ? ማሎ ሰብን ዋቀዮ ጉቱ
ማት ኡቱ ራጆተ ተአኒ፥ ዋቀዮስ ሀፉረሳ
ኡቱ እሳንረ ካኤ!» ጂዴ ዴብሴፍ*።
30 ከነ ቦዴ ሙሴፍ ጃርሶሊን እስራኤል ገረ
እዶ ቡፈታት እንዴብአን።

*29. ዮኤ 3፡1፤ ማር 9፡38-39

31 ዋቀዮ ቅሌንሰ ኤርጌ ገረ ገላናቲ
ድምብርቄ አፌ ገረ እዶ ቡፈታት
እንፍዴ፤ ናኖ ቡፈተ ሰና ከራ ሁንዱማን
ፈጌኝሳ አዴምሰ ጉያ ቶኮ ከን ተኡ፥ የብ
ንሳሞ ለፈራ ዱንዱመ ለመ ከን ተኡ እሳን
እንቱሌ*፤ 32 ሰብንሰ ጉያ ሰነ ጉቱ፥ ሀል
ከን ሰነ ጉቱ፥ ቦሩምታሳሰ ገድ ያአኒ ድም
ብርቄ ሰነ እንቡአተን፤ ቶኮን ቶኮንሳኒ
ሆሜሪ ኩዳኒ ገድ ወልት ህንቀበትኔ፤ እሰ
ወልት ቀበተን ሰነስ ናኖ ቡፈተ ሰና እንአፈ
ተን። 33 ገሩ ኡቱመ ፎንች አፋንሳኒ ኬሰ
ጅሩ፥ ኡቱመ እሳን እሰ ህንአለልፈትን
ዴከምሰ ዋቀዮ እሳንረት ቦበኤ፥ ዋቀዮ
ደእቸ ጉዳዳን እሳን እንደኤ። 34 ሰበቢ ጆር
ኛተ ከን ብራ ደረአኒ አቸት አዋለመኒፍ
መቃን እዶ ሰና «ቅብሮት-ሀተዋ»
ጂደሜ፤ እንሰ «አዋለ ደራ» ጂቼደ።
35 ሰብን ኩንሰ ቅብሮት ሀተዋቲ ከኤ ገረ
ሀሴሮት ደቄ አች እንታኤ።

*31. በኡ 16፡13

ቦቆና 12

ሚርያሚፍ ኣሮን ሙሴዳን ሞርሙሳኒ

1 ሚርያሚፍ ኣሮን ሰበቢ ሙሴን
እንተለ ወረ ኩሽ ፉዴፍ እሰረት ከአኒ፥
2 «ዋቀዮ ሙሴዱመ ዱዋት ዱበቴ? ኑት
ስሞ ዱበቴረ ምቲ?» ጂደን፤ ዋቀዮ
ዮሙስ ከነ እንደገኤ። 3 ሙሴን ገሩ ነሞተ
ብየ ለፉረ ጅረን ሁንዱማ ጫላ ነመ ገረ-ላ
ፌሰ ቱሬ።

4 ዋቀዮ አቹማን ሙሴዳን፥ ኣሮኒን፥
ሚርያሚንሰ፥ «እስን ሰደኑ በኣቲ ገረ ዱን
ካነ እት ወል ገአኒት ኮታ!» ጂዴ፤
ዮሙስ ሰደኑንሳኒ በአኒ እንደቀን። 5 ዋቀዮ
ኡቱባ ዱሜሳ ኬሳን ገድ ቡኤ በልበለ ዱን
ካነ ሰናረ ዳበቴ፥ ኣሮኒፍ ሚርያምን
ዋሜ፤ እሳን ለቹኑስ እንድኣተን።

6 ዋቀዮ እሳኒን፥ «ሜ አመ
ዱቢኮ ደገአ!
ራጂንኮ እስን ግዱ ዮ ጅራቴ፥
ሙልአታን እሰት ኦፍ
ነንሙልእሰ፥
አብጁዳንሰ እሰት ነንዱበደ፤
7 ሙሴ ገርብቸኮት ገሩ አከስት
ህንዱበዱ፤
እን መነኮ ሁንዱማ ኬሰት
አመነማደ*፤
8 አን አፋንኮቲን ሙልእሴ
እሰት ነንዱበደ መሌ፥
ጂቻ ዶከታዳን እሰት ህንዱበዱ፤
እን ኦፍ ኤገቴ ፈካቲ ብፈኮ
እንአርገአ፤
እስን ገርብቸኮ ሙሴረት ዱበቹ
ማሊፍ ሶዳቹ ዲፍተንሬ?»
ጂዴ*።

*7. እብ 3፡2 *8. በኡ 33፡18-23፤ ኬሰ 34፡10

9 ዋቀዮ ዮሙስ ባይኤ እሳንት ኣሬ
እሳን ዱራ እንአዴሜ። 10 ዮሙ ዱሜስቸ
ዱንካንቸራ ከኤ ሚርያም ለምጥአምቴ
አዲ አከ ቦረሌ ታቴ፤ ኣሮን ገረገሌ ሚር
ያምን ዮሙ እላሌ፥ ኩኖ እሼን ለምጥአ
ምቴ እንአርጌ*። 11 ኣሮን ከነረት
ሙሴዳን፥ «ያ ጎፍታኮ! ሀደራ ጩቡ እሰ
ኑእ ጎዉማት ሆጂትኔ ከነ ኑት ህንለካእን!
12 ማሎ አከ ወንተ ዱኤ ደግንሳ ኤርገ ቶር
ቶሬ ገደሜሰ ሃዳ ኬሳ በኡ እሼ ህንጎ
ድን!» ጂዴ።

*10. ኬሰ 24፡9

13 ሙሴን ዮሙስ ገረ ዋቀዮት እዩ፥
«ያ ዋቀዮ! ማሎ እሼ ፈይስ!» ጂዴ
እንከደቴ። 14 ዋቀዮሞ ሙሴዳን፥ «አባንሼ
ፉለሼት ዮ ቱፌ እሼን ጉያ ቶርበ ህንዩላ
ቱሬ? አመ እሼን ጉያ ቶርበ እዶ ቡፈታ
ሰነ ዱበ ሀቱርቱ፥ ከነ ቦዴስ እዶ ቡፈታ
ሰነት ዴብቴ ኦል ሀገልቱ!» ጂዴ*። 15 ከነ
ረት ሚርያም ጉያ ቶርበ እዶ ቡፈታ ሰነ
ዱበ ቱርቴ፤ ሀመ ሚርያም ዴብቴ እዶ
ቡፈታት ኦል ገልቱት ሰብን አቼ ከኤ ህን
አዴምኔ። 16 ከነ ቦዴ ገሩ ሰብን ሱን ሀሴ
ሮቲ ከኤ ጳራን ለፈ ኦና ኬሰ እንቡፈቴ።

*14. ሌዎ 13፡46

በቆና 13
ጋዱ ኤርጉሳኒ
(ኬሰ 1፡19-33)

1 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ [2]«ብየ ከነ
አን እሰ አን እስራኤሎታፍ ኬኑፍ ጅሩ ሰነ
ደቀኒ አከ ጋደኒፍ፥ አቦተ ጎሳ ኬሳ ጌጌስቱ
ቶኮ ቶኮ ኤርግ!» ጂዴ።
3 ሙሴን ዮሙስ አኩመ አቦሚ ዋቀዮት
ጳራን ለፈ ኦናዳ እሳነ እንኤርጌ፤ ሁንዱም
ትሳኒስ ዱረ-ቡቱ ነሞተ እስራኤል ቱረን።
[4]መቃንሳኒስ ከነት ፉፌ ከን ጅሩደ፤
ጎሰ ሩቤን ኬሳ፥ ሸማኡ እልመ ዘኩር፤
5 ጎሰ ሽምኦን ኬሳ፥ ሻፋት እልመ
ሆሪ፤
6 ጎሰ ይሁዳ ኬሳ፥ ካሌብ እልመ ዮፉ
ኔህ፤
7 ጎሰ ይሳኮር ኬሳ፥ ይጋል እልመ
ዮሴፍ፤
8 ጎሰ ኤፍሬም ኬሳ፥ ሆሼአ እልመ
ኑን፤
9 ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ፥ ጳልቲ እልመ
ራፉ፤
10 ጎሰ ዜቡሎን ኬሳ፥ ጋድኤል እልመ
ሶዲ፤
11 ጎሰ ምናሴ እልመ ዮሴፍ ኬሳ፥ ገዲ
እልመ ሱሲ፤
12 ጎሰ ዳን ኬሳ፥ አሚኤል እልመ
ጌማሊ፤
13 ጎሰ አሼር ኬሳ፥ ሴትሁር እልመ
ሚካኤል፤
14 ጎሰ ንፍታሌም ኬሳ፥ ነህቢ እልመ
ዎፍሲ፤
15 ጎሰ ጋድ ኬሳ፥ ጌኡኤል እልመ
ማኪ፤
[16]መቃን ነሞተ ሙሴን ደቀኒ ብይቾ አከ
ጋደኒፍ ኤርጌ እሰ ከነ፤ ሙሴን ሆሼአ
እልመ ኑን «ኢያሱ» ጂዴ እንሞጋሴ።
17 ሙሴን ብየ ከነአን አከ ጋደኒፍ
ዮሙ እሳን ኤርጌ፥ «ከራ ገረ ምርጋ
ብየቲ፥ ገረ ብየ ጋሮታትስ ኦል በአቲ፥
[18]ብይች አተም አከ ተኤ እላላ! ነሞትን
አች ኬሰ ጅራተንስ ጀጀቦ ዮኪስ ደደቦ፥
ባይኤ ዮኪስ ሙራሰ አከ ተአን፥ [19]ብየ
አተሚ ኬሰስ አከ ጅራተን፥ ብይች ጋሪ
ዮኪስ ገዴ መንደሮትን እሳን ኬሰ ጅራተ
ንስ መሰራ ቀቡፍ ህንቀበኒሳኒ፥ [20]ለፍት
ብየ ሰናስ ጮማ ዮኪስ ቆዲ ተኡሳ፥
ሙክት አከ እረ ጅሩ ዮኪስ አከ እረ ህን
ጅሬ ሁበዳ! አመ ዱሮን ኩን ዱሮ እጅ
ወይኒ እን ዱረ ብልቻቱ እት ገኡ ዋን
ተኤፍ፥ እት ጀባዳቲ እጀ ሙከ ብየ ሰና
ኬሳ ዋ ፍዳ ኮታ!» እሳኒን ጂዴ።
21 ከናፍ እሳንስ ኦል በአኒ ሲን ለፈ
ኦናዳ ካሰኒ ሀመ ሬሆብ እሰ ከረ መንደረ
ሃማትት ድአ ጅሩት ብይቾ እንጋደን፤
[22]እሳን ከራ ገረ ምርጋ ብየቲት ኦል በአኒ
ገረ ኬብሮን እንዱፈን፤ አችስ አህማኒፍ
ሼሻይ፥ ተልማይስ እልማን አናቅ
እንጅራቱ ቱረን፤ መንደር ኬብሮን እጃረ
ሙንሳ ወጋ ቶርበ መንደረ ዞአን እሰ ብየ
ግብጥ ኬሳ ሰነ ዱረ ጅረ። [23]ነሞትን ሱንስ
ገረ ደቻ ኤሽኮል ዮሙ ዱፈን ደሜ ሁርቡ
ወይኒ ኩተኒ ደንቀራ ኬሰ ባሰኒ ለመ ተአኒ
ወሳሳ ባተኒ ሩማኒፍ እጀ ሀርቡ ወጅን
እንፍደን፤ [«ኤሽኮል» ጂቹን «ሁርቡ
ወይኒ» ጂቹደ]። [24]ሰበቢ እስራኤሎትን
ደሜ ሁርቡ ወይኒ አቺ ኩተኒፍ እዶን ሱን
«ደቻ ኤሽኮል» ጂደሜ ሞጋፈሜ።
[25]እሳን ጉያ አፉርተማፍ ብይቾ ጋዳ ቱረኒ
እንዴብአን።
26 ኤርገ ዴብአኒ ቃዴሽ እሰ ጳራን ለፈ
ኦና ኬሳት ገረ ሙሴፍ አሮን፥ ገረ ጉቱማ
ወልዳ እስራኤል ዱፈኒ ዋኤ ብይቻ እሳ
ንት ህመኒ እጀ ሙካ ብየ ሰናስ እሳንት
እንአርግሲሰን*። [27]እሳንስ ሙሴት፥ «ኑእ
ብየ አት እት ኑኤርግቴ ሰነ ደቅኔረ፤ እን
ብየ ኣነኒፍ ደመ ባሱደ፤ እላ፥ ወንት እን
ባሱ ኩኖት! [28]ገሩ ነሞትን ብየ ሰነ ኬሰ
ጅራተን ጀጀቦደ፤ መንደሮትንሳኒስ
መሰራ ቀቡ፥ ባይኤ ጉርጉዳደስ፤ ኑእ
እጆሌ አናቅስ አችት አርግኔረ፤ [29]ወር
አማሌቆታ ብየ ገረ ምርጋ ሰነ ኬሰ
ጅራቱ፥ ወር ሄቶታ፥ ወር ይቡሶታፍ
አሞሮታ ብየ ጋራረ ጅራቱ፤ ወር ከነአና
ታሞ ቀርቀረ ገላናቲፍ ዮርዳኖስ ቡኬ
ጅራቱ» ጂደኒ ህመን።

*26. ኢያ 14፡6-7

30 ዮሙስ ካሌብ ሙሴ ዱረት ሰብን
ኩን ጨሉመ አከ ጂዱ ጎዴ፥ «ኑእ ኦል
ባኔ ብይቾ እንቀበትን፤ ኑእ ዱጉማን ከነ
ጎቹ እንደንዴኛ» ጂዴ። [31]ነሞትን ወር
እሳ ወጅን ኦል በአኒ ቱረንሞ፥ «እሳን
ኑጫላ ጀጀቦ ዋን ተአኒፍ፥ ኑእ እሳን
ሩኩቱ ህንደንዴኙ» ጂደን። [32]እት ፉፌ
ኒስ ዋኤ ብይቾ እሰ ጋደኒ ቱረኒቲፍ እስራ

ኤሎተ ግዱት ኦዱ ገዴ ኦዴሱት ከአኒ፥
«ብይ ኑእ ደቅኔ ጋድኔ ሱን፥ ብየ፥ ወረ
እሰ ኬሰ ጅራቹፍ ደቁ ፍጡደ፤ ነሞትን
ኑእ አችት አርግኔ ሁንድኑስ ዴዴሮደ፤
33ኑእ አችት ነሞተ ሆጃዳፍ ሁምናን ነመ
ጫለን እልማን ኣናቅ አርግኔረ፤ ኑእ ኦፉ
መኬኘትዩ ቆሮጽሰ ፈካትኔ፥ እሳን ዱረ
ትስ አከሱመ ታኔ» ጂደን።

ቦቆና 14

ሰብን ጉንጉሙሳ

1ሀልከን ሰነ፥ ጉቱማን ወልዳ ሰገሌሳ
ኦል ፉደቴ እዩ እንቦኤ። 2ወልዳን እስራ
ኤል ጉቱማት ሙሴዳፍ ኣሮንረት ጉንጉ
መኒ፥ «ኡ! ኡ! ኑእ ብየ ግብጥት ዮኪስ
አስ ለፈ ኦና ከነ ኬሰት ኡቱ ዱምኔረ
ተኤ*! 3ዋቀዮ ማሊፍ ብላዳን አከ ዱም
ኑፍ ገረ ብየ ከናት ኑፍዴ? ዱበርቶትንኬ
ኛፍ እጆሎትንኬኘ እርባተ ዲና ተኡረ፥
ገረ ብየ ግብጥት ዴብኡ ኑፍ ህንወዩሬ?»
ጂደን*። 4እት ፉፈኒስ፥ «ኮታ ዱረ-ቡቱ
ፎአትኔ ገረ ብየ ግብጥት ዴብና!» ወሊን
ጂደን። *2. በኡ 16፡2-3 *3. ፉር 106፡24-26

5ዮሙስ ሙሴፍ ኣሮን ጉቱማ ወል
ገኢ ወልዳ እስራኤል ዱረት ፉላን ለፈት
ገድ እንጎምብፈመን*። 6ወረ ብይቸ ጋዳ
ቱረን ሰነ ኬሳሞ ኢያሱ እልም ኑኒፍ
ካሌብ እልም ዮፉኔህ ኣረኒ ኡፈተሳኒ ኦፍ
ረት ተርሳሰኒ፥ 7ጉቱማ ወልዳ እስራኤ
ሊን፥ «ብይ እን ኑእ ኬሰ አዴምኔ ጋድኔ
ብየ ባይኤ ጋሪደ፤ 8ዋቀዮ ዮ ኑት ገመዴ
ብየ እሰ ኣነኒፍ ደመ ባሱ ከነ ኑፍ ኬኔ እት
ኑገልቸ፤ 9እስን ዋቀዮረት ህንከእና ዱዋ
መሌ፥ ነሞተ ብየ ሰና አኩመ ቡዴነኬኞት
እሳን እንአለልፈትነ! ጋድስሳኒ እሳንራ
ሶኬረ፥ ኑወጅን ገሩ ዋቀዮቱ ጅረ ከናፍ
እሳን ህንሶዳትና!» ጂደን። *5. 16፡4

10ጉቱማን ወልዳ ሰናስ፥ «ደጋዳን
እሳን ሩኩትነ» ጂደን፤ ዮሙስ ኡልፍን
ዋቀዮ ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሳ እስራኤ
ሎተ ሁንዱማት እንሙልአቴ*። 11ዋቀዮ
ዩሮ ሰነት ሙሴዳን፥ «ጀር ኩን ሀመ
ዮሚት ነቱፈቱ? ኡቱመ አን እሳን ግዱት
ምልከተ ገራገራ አርግሲሳ ጅሩ፥ ሀመ
ዮሚት አነት አመኑ ድዱ? 12አን ደእቻን
እሳን ነንሩኩተ እሳን ነንበሌሰስ፤ ስእሞ
ሰበ እሳን ጫላ ጉዳዳፍ ጀባ ነንጎደ»
ጂዴ*።
*10. በኡ 16፡10፤ 17፡4 *12. በኡ 32፡10-14

ሙሴን ጀራፍ ከደቹሳ

13ሙሴን ዮሙስ ዋቀዮን፥ «አት
ሁምነኬቲን ሰበ ከነ ወረ ግብጥ ግዱዳ ባፍ
ቴተ፤ ወር ግብጥስ ዋን አት ሰበ ከነ ጎቱ
እንደገኡ፤ 14ዋኤሳስ ወረ ብየ ከነ ኬሰ
ጅራተንት እንህሙ፤ ያ ዋቀዮ፥ አት ፉለ
ፉላን ሰበ ከነት አከ ሙልአቴ፥ ሰበ ከነ
ግዱስ አከ ጅርቱ ዱሜስኬስ አከ እሳንረ
ቱሬ፥ አት ጉያ ኡቱባ ዱሜሳቲን ሀልከ
ንሞ ኡቱባ እብዳቲን አከ እሳን ዱረ
አዴማ ቱርቴ ደገአኒሩ*፤ 15አት ሰበ ከነ
ስኡመ ቶኮን ሁንዱመሳ ዮ አጄፍቴ፥
ሰብን ወር ዱር ዋኤኬ ደገአን፥ 16‹ሰበ ከነ
ዋቀዮ ብየ እሳፍ ኬኑዳፍ ከከቴፍት ገልቹ
ደደቤ ለፈ ኦና ኬሰት ፍጤ› እንጂዱ።
*14. በኡ 13፡21-22

17«ያ ዋቀዮኮ፥ ሁምንኬ አከ ሙልአ
ቱፍ አመ ስንከደደ፤ አት ዱር፥ 18‹አን
ዋቀዮ ኣሪት ሱተ-ጂዳደ፥ ጋሩማንኮ
ጉዳደ፥ ጩቡፍ የካፍ እረ-ደደርበ ነማፍ
ነንዲስ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ነመ የከ ቀቡ
ኡቱን ህንአደብን ህንዲሱ፤ እጆሎተ
ሰበቢ የከ አቦተሳኒቲፍ ሀመ ደሎተ ሰድ
ኢት፥ ሀመ አፉሪትስ ነንአደበ› ጂቴተ*።
19አመስ አከ ጋሩማኬ እሰ ጉዳት፥ አኩመ
ዩሮ እሳን ብየ ግብጢ ከአኒ ጀልቀብዴ
ሀመ አማት እሳኒፍ ኦብስቴት፥ ጀረ ከናፍ
የከሳኒ አከ ዲፍቱ ስንከደደ!» ጂዴ።
*18. በኡ 20፡5-6፤ 34፡6

20ዋቀዮ ዴብሴ፥ «አኩመ አት ከደ
ቴት አን እሳኒፍ ዲሴረ፤ 21አን ጅራ
ታደ፥ አኩመ ኡልፍንኮ ለፈ ሁንዱማ
ጉቱ*፥ 22ነሞተ ወረ ኡልፍነኮፍ ምልከተ
ገራገራ እሰ አን ብየ ግብጢፍ ለፈ ኦና
ኬሰት አርግሲሴ አርገኒ አናፍ አቦመሙ
ድደኒ፥ ስአ ባይኤ አነ ቆረን ከነ ኬሳ ነምን
ቶኮሌ፥ 23ብየ እሰ አን አቦተሳኒቲፍ ኬኑ
ዳፍ ከከዴፍ ሰነ ራወቴ ህንአርጉ፤ ወረ
አነ ቱፈተን ኬሳ ነምን ቶኮሌ ራወቴ እሰ
ህንአርጉ*። 24ገሩ ገርብቾኮ ካሌብ ሀፉረ
ከን ብራ ዋን ቀቡፍ፥ እን ገራሳ ጉቱዳን
አነ ዱካ ዋን ቡኤፍ፥ አን ብየ እን ደቄ
እላሌ ሰነት እሰ ነንገልቸ፤ ሰኚንሳስ እሰ
እንዳለ። 25ወር አማሌቂፍ ወር ከነአን ደቻ

ኬሰ ዋን ጅራተኒፍ፥ ቦር ኦፍረ ገረገላቲ
ከራ ገላነ ዲማ ደቁረ ገረ ለፈ ኦናት
አዴማ!» ጂዴ።

*21. ኢሳ 6:3፤ ፋር 57:5፤ 72:19
*22-23. ፋር 95:11፤ እብ 3:18

26 አመስ ዋቀዮ ሙሴፍ አሮኒን፥
27 «ሀመ ዮሚተን ወልዳ ጀልአ አነረት
ጉንጉሙ ከናፍ ኦብሳ? አን እስ እስራኤ
ሎትን አነረት ጉንጉመን ደገኤረ፤ 28 አት
እሳኒን፥ ‹ዋቀዮ:- አን ጅራታደ፥ ወንተ
እስን ዱበተን ደገኤ፥ አኩመ ሰነት እስን
ረት ነንራወደ ጂዴ፥ ዋቀዮ ኀፍታን ከነ
ዱበቴረ፤ 29 እስን ወር ለካአምተን፥ አከ
ለኮብሰኬሰኒ ሁንዱማት ወር በርኬሰን ወጋ
ድግደማፍ ወጋ ድግደማ ኦል ተኤ፥ ወር
አነረት ጉንጉምተን አስ ለፈ ኦና ከነ ኬሰት
እንዱምቱ*። 30 ካሌብ እልመ ዮፉኔሂፍ
ኢያሱ እልመ ኑን መሌ፥ እስን ኬሳ ነምን
ቶኮሌ ብየ እስ አን ኬሰ እስን ጅራችሱዳፍ
ሀርከኮ ኦል ፋዴ ከከዴ ሰነት ራወቴ ህን
ገሉ። 31 እጆሌኬሰን ወረ እስን:- እርባተ
ዲና ተኡ እቲን ጂተን ሰነ ገሩ፥ ብየ እስ
እስን ቱፈተን ሰነ አከ እሳን በረን ነንገደ።
32 እስን ገሩ ዱምተኒ ሬፍኬሰን ለፈ ኦና
ከነ ኬሰት እንሀፈ። 33 እጆሌንኬሰን ወጋ
አፉርተመ ለፈ ኦና ከነ ኬሰ እንጆሩ፥ ሀመ
እስን ሁንድኬሰን ለፈ ኦና ኬሰት ዱተኒ
ዱምተንት እሳን ሰበቢ አመነሙማ ደቡኬ
ሰኒፍ አችት እንረከቱ። 34 አኩመ ጉያ አፉ
ርተመ ብይቾ ጋደን፥ አከሱመ ጉያን ቶኮ
አከ ወጋ ቶኮት ለካአሜ ወጋ አፉርተማፍ
የከኬሰኒፍ እንረከቱ፤ ዮሙስ እስን አናን
ሞርሙን ማል አከ ፍዱ እንበርቱ› ። 35 አን
ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ፤ ወልዳ ጀልአ ወሊገሌ
አነረት ከኤ ከነረት ከነ ነንፍደ፤ እሳን አስ
ለፈ ኦና ከነ ኬሰት ዱአኒ እንዱሙ»
ጂዴ።

*29. እብ 3:17

36 ነሞትን ወር ሙሴን ደቀኒ ብይቾ
አከ ጋደኒፍ ኤርግናን፥ ዮሙ አቺ ዴብአን
ዋኤ ብይቻ አዱ ገዴ ወልዳት ሀመኒ አከ
ወልዳን ሙሴረት ጉንጉሙ ኀደን፥ 37 አዱ
ገዴ እስ ተምሳሰን ሰናፍ ደእቻን ሩኩተ
መኒ ፋለ ዋቀዮ ዱረት እንዱመን።
38 ነሞተ ወረ ብይቾ ጋዱ ደቀን ኬሳ
ኢያሱ እልመ ኑኒፍ ካሌብ እልመ ዮፉኔሀ
ዱዋቱ ሀፈ።

እስራኤሎትን ብይቾ ቀበቹዳፍ ያሉሳኒ

(ኬሰ 1:41-46)

39 ሙሴን ዱቢ ከነ እስራኤሎተ ሁንዱ
ማት ዮሙ ሀሜ፥ እሳንሞ ባይኤ
እንቦአን። 40 እሳን ቦሩምታሳ ገነማን ከአኒ
ገረ ፊጤ ቱልቻት ኦል በአኒ፥ «ኑእ ጩቡ
ሆጂትኔረ፥ አመ ገሩ እዶ እስ ዋቀዮ ኑአ
ብደቺሴ ሰነት ኦል እንባነ» ጂደን።
41 ሙሴን ገሩ፥ «ወንት እስን ሆጂተን
ወል እስኒፍ ህንቅጣቱ፥ እስን ማሊፍ
አቦሚ ዋቀዮረ ደደርብቱ? 42 ዋቀዮ እስኒ
ወጅን ህንጅሩ ከናፍስ ኦል ህንበእና! ከና
አቾ እስን ዲኖተኬሰኒን እንሞአምቱ።
43 ወር አማሌቂፍ ወር ከነአን አችት እስ
ንት እንዱፉ፤ ሰበቢ እስን ዋቀዮራ ገረገል
ተኒ እንስ እስኒ ወጅን ህንጅሬፍ፥ እስን
ብላዳን እንዱምቱ» ጂዴ።

44 ሀተኡዩ መሌ፥ እሳን ገረ ቱልቻት
ኦል በኡዳፍ ያዱመሳኒት እንጀባተን፤ ገሩ
ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ፥ ሙሴንስ እዶ
ቡፈታ ኬሳ ህንካኔ። 45 አቹማን ወር አማ
ሌቂፍ ወር ከነአን ወር ብየ ጋራ ሰነረ ጅራ
ተን ገድ እሳንት በአኒ እሳን ሩኩተኒ ገረ
ሆርማህት ገድ እሳን እንአርአን።

ቦቆና 15

ኬና ገራገራ አከ ድኤሰኒፍ አቦሙሳ

1 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 2 «አት እስ
ራኤሎተት ዱበዱ፥ እሳኒን፥ ‹ዋቀዮ:-
ብየ እስ አከ እስን ኬሰ ጅራተኒፍ አን
እስኒፍ ኬኑት ዮሙ ገልተን፥ 3 አነ ዋቀ
ዮፍ አርሳ ጉበሙ፥ ቀልመ ጉበሙስ
ቡሻዩ ኬሳ፥ ሳወን ኬሳ፥ አከሱመስ አርሳ
ወሬጋ፥ ኬና ፈደኬሰኒን ኬንተን፥ ኬና
ጋፈ አያናስ ፎሊ ኡርጋአ አነ ዋቀዮት
ቶሉፍ ድኤሳ*! 4 ነምን ኬና አናፍ
ድኤሱ፥ ኬና ምዳኒ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ
ኪሎ ቶኮ፥ እስ ደዳ ኤጆርሳ ሊትረ ቶኮን
ሱኩመሜ ሀድኤሱ*! 5 ቶኮን ቶኮን ጠባላ
ሆላ ቀልመ ጉበሙፍ ዮኪስ አርሳዳፍ
ድአቱ ወጅን ዳዲ ወይኒ ሊትረ ቶኮ ቶኮ
ኬና ዱጋቲቲፍ ሀቆጴሱ*! 6 ኮርቤሰ ሆላስ
ዮሙ ድኤሱ፥ እሳ ወጅን ኬና ምዳኒቲፍ
ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ኪሎ ለመ፥ ደዳ ኤጆ
ርሳ አከ ሊትረ ቶኮፍ ወለካቲን ከን ሱኩ
መሜ ሀድኤሱ! 7 ዳዲን ወይኒ ሊትረን

ቶኮፍ ወለካንሞ ኬና ዱጋቲ እሰ ኡርጋን
ፎሊሳ ቶሉ አነ ዋቀዮፍ ሀድአቱ!
*3. ሌዎ 1፡1-7፤ 3፡1-7 *4. ሌዎ 2፡1-16
*5. በኡ 29፡40፤ ሌዎ 23፡13

8 «‹ቀልመ ጉበሙፍ፥ ኬና ወሬጋቲፍ
ቀልመ አራራቲፍስ አነ ዋቀዮፍ ቱንቱኖ
ዮሙ ድኤስቱ፥ 9ቱንቱንቻ ወጅን ኬና ምዳ
ኒፍ፥ ዳኩን ቀመዲ በኤስሳ እን ደዳ ኤጀርሳ
ሩቢ ሊትሪቲን ወሊን መከሜ ሀድአቱ!
10አከሱመስ ኬና ዱጋቲፍ ዳዲ ወይኒ ሩቢ
ሊትሪ አከ አርሳ ጉበሙ እሰ ኡርጋን ፎሊሳ
አነ ዋቀዮት ቶሉት ድኤስ! 11ቶኮን ቶኮን
ቱንቱኖቲፍ፥ ቶኮን ቶኮን ኮረቤሰ ሆላፍ፥
ቶኮን ቶኮን ጦባላ ሆላፍ ጦባላ ሬቲፍ አኩመ
ከነት ሀቆጿኡ! 12አኩመ ለኮብሰ ሆሪ ቀል
ማፍ ቆጼስተን ሁንዱማት ቶኮን ቶኮንሳኒፍ
አኩመ ከነ ጎዳ!

13 «‹ደሎተ ብያ ከን ተአን ሁንድኑ
አርሳ ጉበሙ እሰ ኡርጋን ፎሊሳ አነ ዋቀ
ዮት ቶሉ ዮሙ ድኤሰን አከ ከነት ሀድኤ
ሰን! 14ነምን ገላን ዮኪስ ነሙምት እሰን
ግዱ ጅራቱ ደሎተ ዱፉ ሁንዱማ ኬሰት
አርሳ ጉበሙ እሰ ኡርጋን ፎሊሳ አነት
ቶሉ ዮ ድኤሴ፥ አኩመ እሰን ድኤስተንት
ሀድኤሱ! 15ወልድቸ ኬሰት እስኒፍ ገላ
እሰን ግዱ ጅራቱፍ ሴረትን ቶክቼመ
ሀተኡ! ኩንስ ደሎተ ዱፉፍ ሴረተ በረበ
ራት፤ ነምን ገላን አነ ዱረት አኩመ እሰን
ታተን ሀተኡ*! 16እስኒፍ ገላ እሰን ግዱ
ጅራቱፍ ሴረፍ ፍርዷን ቶክቾ ሀጅራቱ!
ጂደ› ጂድ!» ጂዶ። *15. በኡ 12፡48-49

17 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ 18«አት
እስራኤሎተት ዱበዱ፤ እሳኒን፥
‹ዋቀዮ፡- ዮሙ ብየ እሰ አን እት እሰን
ጌሱት ገልተን፥ 19ኛተ ብየ ሰናስ ዮሙ
ኛተን፥ እሰራ አነ ዋቀዮፍ አርሳ ሶቾፈሙ
ድኤሳ! 20ቡኮ ምዳንኬሰኒ እሰ ጀልቀባራ
ብጥሌ ቶኮ አርሳ ሶቾፈሙፍ ድኤሳ!
እሰስ አከ አርሳ ምዳን ኦብዲ ኬሳ ፉደሜ
ሶቾፈሙት እንድኤስቱ*። 21ደሎተ ዱፉ
ሁንዱማ ኬሰት ቡኮ ምዳንኬሰኒ እሰ ጀል
ቀባራ አናፍ አርሳ ሶቾፈሙ እንድኤስቱ።
*20. ነሀ 10፡38፤ ሀስ 44፡30

አርሳ ጨቡ እሰ ኡቱ ሀንቤክን ሆጄተሙፍ ድአቱ

22 «‹እሰን እረ-ጨዮተኒ አቦሚ አን
ዋቀዮ ሙሴት ኬኔ ከነ ሁንዱማ ዮ ኤጉ
ዲፍተን፥ 23አቦሚ እሰ አን ከራ ሙሴ
እሰን አቦሜ ከነ ሁንዱማስ ጋሬ አን
ሙሴት ኬኔ ጀልቀቤ ደሎታ ሀመ ደሎታ
ትዩ ዮ እረ ጨዮተን፥ 24ወልዳንስ ኡቱ
ሀንቤክን ዮ እረ-ጨዮኤ፥ ጉቱማት ቱንቱኖ
ቶኮ ቀልመ ጉበሙ እሰ ኡርጋን ፎሊሳ አነ
ዋቀዮት ቶሉፍ ሀድኤሱ! እሳ ወጅንስ አከ
ሴረተሳት ኬና ምዳኒፍ ኬና ዱጋቲ፥ አርሳ
ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአቱፍስ ኮርቤሰ ሬቲ
ቶኮ ሀድኤሱ! 25ወልዳን ኡቱ ሀንቤክን
ዋን እረ-ጨዮኤ፥ እሰ እረ ጨዮኤፍስ አርሳ
ጉበሙ አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአቱስ አነ
ዋቀዮፍ፥ ዋን ፍዴፍ፥ ሉብቾ ጉቱማ
ወልዳ እስራኤሊፍ ሀአራርሱ፥ እንስ እሳ
ኒፍ እንዲፈመ፤ 26ሰብን አቾ ኬሰ ጅሩ
ጉቱማት ዋን እረ-ጨዮኤፍ፥ ወልዳ እስራ
ኤሎታ ሁንዱማፍ፥ ገላ እሳን ግዱ ጅራቱ
ፍስ እንዲፈመ*። *22-26. ሌዎ 4፡13-21

27 «‹ገሩ ነምን ቶኮ ኡቱ ሀንቤክን
ጨቡ ዮ ሆጄቴሞ ጦባላ ሬቲ ደልቱ ወጋ
ቶኮ አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአቱፍ
ሀፍዱ*! 28ሉብቾ ነምቾ እሰ ኡቱ ሀንቤ
ክን ጨቡ ሆጄቴ ሰናፍ አነ ዋቀዮ ዱረት
ሀአራርሱ! ነምቻፍስ እንዲፈመ፤ 29ወረ
እስራኤል ኬሳ ነመ ኡቱ ሀንቤክን ጨቡ
ሆጄቱፍ፥ ደሎተ ብያፍ፥ ገላ እሳን ግዱ
ጅራቱፍስ ሴር ቶክቾ ሀተኡ! 30ደሎትን
ብያ ነምን ገላንስ ቤካ ጨቡ ዮ ሆጄቴ
ገሩ፥ ኩን አነ ዋቀዮን አረብሱ ዋን
ተኤፍ፥ ነምን አከሲ ሰበሳ ኬሳ ሀበሌ
ፈሙ*! 31እን ዱቢኮ ዋን ቱፈቴፍ፥ አቦ
ሚኮስ ዋን ጨብሴፍ፥ ከን አከሲ ራወቴ
ሀበሌፈሙ፥ የከሳስ እሱመረት ሀሁፉ!
ጂደ› ጂድ!» ጂዶ።
*27. ሌዎ 4፡27-28 *30. ሆኤ 13፡38፤
እብ 10፡26-29

ነምን ሰንበተ ጨብሱ አጀፈሙሳ

32 እስራኤሎትን ዱሮ ለፈ አና ኬሰ
ቱረን፥ ነምን ቶኮ ጉያ ሰንበታት ቆራን
ኡቱ ቡኡ እንአርገን*፤ 33ወር ኡቱ እን
ቆራን ቡኡ አርገንስ ገረ ሙሴፍ ገረ አሮ
ንት፥ ገረ ጉቱማ ወልዳትስ እሰ እንድኤ
ሰን፤ 34ማል እሰ ጎቹን አከ ተኡ ዋን
ሀንቤከምኒፍስ አከ እን ኤገሙ እንጎደን።
35ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ «ነምቾ
ሀዱኡ! ጉቱማን ወልዳ እዶ ቡፈታ
ዱበት ደጋዳን እሰ ሀሩኩቱ!» ጂዶ።

36 ከነረት ጉቱማን ወልዳ እዶ ቡፈታ
ዱበት እሰ ባሴ አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦ
ሜት ደጋዳን ሩኩቴ እንአጄሴ።
*32. በኡ 20፡8-10

ኡፈተት ሻሸረ አከ ጎደን አቦሙሳ

37 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፣ 38 «አት
እስራኤሎተት ዱበዱ፤ እሳኒን፣
‹ዋቀዮ፡- እስን ፊጤ ኡፈተኬሰኒት ሻሸረ
ባፈዳ! ቶኮን ቶኮን ሻሸረ ጎሴ ኡፈተኬሰ
ኒትስ ፎአ ብፈ ዋቃ ፈካቱ እት ህደዳ!
ደሎትን እስን ቦዴ ሁንድኑስ ከነ ሀጎደን* !
39 እንስ ሻሸረ እሰ እስን እላልተኒ አቦሚኮ
ሁንዱማ እቲን ያደተኒ አከሳት አከ ሆጄ
ተን፣ እሰ ሀዊ ገራኬሰኒፍ ሀዊ እጀኬሰኒ
እሰ ከራራ እስን ካችሱ ዱካ አከ እስን
ህንቡኔ ጎዱደ። 40 ኤጋ እስን አቦሚኮ ሁን
ዱማ እቲን እንያደቱ፣ እንኤግዱስ፤ አነ
ዋቀዮኬሰኒፍስ እንቁልቁሎፍቱ፤ 41 አን
ዋቀዮ ጎፍታኬሰን እሰ ዋቀዮኬሰን ተኡዳፍ
ብየ ግብጢ እስን ባሴደ፤ አን ዋቀዮ ጎፍ
ታኬሰን ጄደ› ጄድ!» ጄዴ*።
*38. በኡ 39፡1፤ ኬሰ 22፡12፤ ማቴ 23፡5
*41. ሌዎ 11፡45

ቦቆና 16

ቆራህ፣ ዳታኒፍ አቢረም ሙሴረት ከኡሳኒ

1 ቆራህ እልም ይዝሃር አካከዩን ቄሃት
እን ሰኜ ሌዊ፣ ዳታኒፍ አቢረም እልማን
ኤሊኣቢፍ ኦን እልም ጴሌት ሰኜን
ሩቤን፣ 2 እሳኒ ወጅንስ ነሞተ እስራኤል
ኬሳ ነሞትን ድብ ለማፍ ሽንተምን ወር
ወልዳ ጌጌሱዳፍ ወልዳ ኬሳ ፎአመኒ
ቤከሞ ቱረን ሙሴረት እንከአን። 3 እሳን
ኩን ሙሴዳፍ ኣሮኒን ሞርሙዳፍ ወል
ገአኒ ዱፈኒ እሳኒን፣ «እስን አመ ዱቢ
ባይእፍተኒቱ! ወልዳን ጉቱማት፣ ወር
ወልድቸ ኬሰ ጅረንስ ሁንድኑ ቁላኦደ፣
ዋቀዮስ እሳኒ ወጅን ጅረ፤ እስን ገሩ
ማሊፍ ወልዳ ዋቀዮረት ኦል ኦፍ ቀብ
ዱሬ?» ጄደን።
4 ሙሴን ከነ ዮሙ ደገኤ አደሳቲን
ለፈት እንጎምብፈሜ፤ 5 ዮሙስ ቆራሂፍ
ወረ ህደተሳቲን፣ «ቦር ዋቀዮ ወረ ከንሳ
ተአን፣ ወረ ቁላኦ ተአንስ እንአርግሲሰ፤
ነሞተ ሰነ ኦፍት እንቡተ፣ ነመ ፎአቱስ
እን ኦፍት እንድኤሰ። 6 ቆራሂፍ ወር ህደ
ተሳ ቆዳ እት እጣነ ኣርሰን ፉደዳ! 7 ቦር
ፉለ ዋቀዮ ዱረት እብደ እት ሀማራቲ
እጣነ እረት ነቃ! ነምን ዋቀዮ ፎአቱ ነመ
ቁላኦ እንተአ፤ ያ እልማን ሌዊ፣ እስን
ዱቢ ባይእፍተኒቱ!» ጄዴ።
8 ሙሴን እት ፉፌ ቆራሂን፣ «አመስ
ያ እልማን ሌዊ ደገኣ! 9 ዋቀዮ እን ከን
እስራኤል እሰት ድኣተኒ ጎዶሳ ኬሰት
እሳፍ አከ ሆጄተኒፍ፣ ወልዳ ዱረ ዳበተኒ
እሳኒፍ አከ ሆጄተኒፍስ ወልዳ እስራኤል
ኬሳ አዳን እስን ባሱንሳ ኩን እስንት ጥና
ቴሬ*? 10 እን እስኒፍ ኦቦሎተኬሰን እል
ማን ሌዊ ሁንዱማ ኦፍት ድኤሱንሳ
እስንት ጥናቴሬ? ዮኪስ እስን እሱመረትዩ
ሆጂ ሉቡማ ፉደቹ በርባዱሬ? 11 ከናፍ
አቲፍ ወር ህደተኬቲ ወልጌሰኒ ዋቀዮረት
ከኡኬሰን መሌ፣ ኣሮን ኩን ኤኙዩት እረት
ጉንጉምተንሬ?» ጄዴ። *9. 3፡11-13
12 ኤርገሲሞ ሙሴን ዳታኒፍ አቢረም
እልማን ኤሊኣብት ኤርጌ እንዋምስሴ፤
እሳን ገሩ፣ «ለኪ ኑእ ህንዱፍኑ፣ 13 እን
አት ብየ ኣነኒፍ ደመ ባሱ ኬሳ ኑባፍቴ አስ
ለፈ ኦና ኬሰት ኑአጄሱዳፍ ኑፍዴ እንጥና
ቴሞ? አመስ ኑረት ሞኡ በርባዳሬ?
14 አቶ ብየ ኣነኒፍ ደመ ባሱት ኑህንገል
ችኔ፣ ማሲዳፍ እዶ ዳባ ወይኒስ ዳለ ጎቴ
ኑፍ ህንኬንኔ፤ ጀር ኩን ዋ ህንሁበተን
ሴተሞ? ለኪ፣ ኑእ ህንዱፍኑ!» ጄደን*።
*14. በኡ 3፡8
15 ከነረት ሙሴን ባይኤ ኣሬ፣ ዋቀ
ዮን፣ «አት ገረ ኣርሳሳኒ ህንእላልን! አን
ሀሬ ቶኮሌ እሳንራ ህንፉደትኔ፣ እሳን
ኬሳስ ነመ ቶኮሌ ህንሚኔ» ጄዴ*።
16 ሙሴን ኤርገሲ ቆራሂን፣ «ቦር አቲፍ
ወር ህደተኬቲ ሁንድኑ ኣሮንስ አችት
ዋቀዮ ዱረት አርገማ! 17 ነሞትንኬ ሁን
ድኑ አዱመ አዳን ቆዳ እት እጣነ ኣርሰን
ወሎመት ቆዳ ድበ ለማፍ ሽንተመ፣ አትስ
ኣሮንስ አዱመ አዳን ቆዳ እት እጣነ ኣር
ሰን ፉደዳቲ እጣነ እት ነቃቲ ፉለ ዋቀዮ
ዱረት ድኤሳ!» ጄዴ። 18 ዮሙስ እሳን
አዱመ አዳን ቆዳ እት እጣነ ኣርሰን ፉደ
ተኒ እብዳፍ እጣነ እት ነቀኒ፣ በልበለ ዱን
ካነ ወል ገኢ ዱረ ሙሴዳፍ ኣሮኒ ወጅን
እንዳበተን። 19 ቆራህ ጉቱማ ወልዳ ፉሌሳ
ኒት በልበለ ዱንካነ ወል ገኢት ዮሙ
ወልት ቀቤ፣ ኡልፍን ዋቀዮ ጉቱማ ወልዳ

ሰናት እንሙልአቴ*። 20ዋቀዮ ሙሴዳፍ
አሮኒን፥ 21«አን በተለት አከን እሳን
ፍጡፍ እስን ወረ ወልት ህደተን ከነራ
ገርገር በአ!» ጇዴ*። 22ሙሴፍ አሮን
ገሩ አደሳኒቲን ለፈት ጎምብፈመኒ እየኒ፥
«ያ ዋቀዮ፥ ጎፍታ ሀፉረ ነመ ሁንዱማ!
ነምን ቶክች ጩቡ ዮ ሆጇቴ አትሞ ጉቱማ
ወልዳት ዴከምታሬ?» ጇደን*።

*15. 1ሳሙ 12፡3 *19. በኡ 16፡7፤
ለኮ 14፡10 *21. ኡመ 19፡14
*22. ኡመ 2፡7፤ ኢዮ 10፡12፤ 12፡10

23 ዋቀዮ ኤርገሲ ሙሴዳን፥ 24«አት
ወልዳት ዱበዱ፥ ‹ጎዶ ቆራሂፍ ጎዶ
ዳታን፥ ጎዶ አቢረም ብራስ ፈጋዳ!›
ጇዲን!» ጇዴ። 25ሙሴንስ ከኤ ገረ ዳታ
ኒፍ አቢረም እንደቁ፤ ጃርሶሊን እስራኤ
ልስ እሰ ዱካ እንደቀን፤ 26ዮሙስ ሙሴን
ወልዳዳን፥ «ጎዶ ነሞተ ጀልአተ ከና ብራ
ፈጋዳ! ጩቡሳኒ ሁንዱማን አከ ህንበድኔ
ትስ ወንተ ከንሳኒ ተኤት ህንቡእና!»
ጇዴ። 27ወልዳንስ ጎዶ ቆራሂፍ ጎዶ
ዳታን፥ ጎዶ አቢረም ብራስ እንፈጋቴ፤
ዳታኒፍ አቢረም ገድ በአኒ ዱበርቶተሳኒ፥
እልማንሳኒፍ እጆሎተሳኒ ወጅን በልበለ
በልበለ ጎዶሳኒ እንእጃጀን። 28ኤርገሲ
ሙሴን ወልዳዳን፥ «ዋቀዮ ወንተ ከነ ሁን
ዱማ ሆጇቹዳፍ አከ ነኤርጌ፥ አንስ ያዱ
መኮ ኬሳ ፉዴ አከን ህንሆጇትን እስን
ከናን እንቤክቱ፤ 29ጀሬን ኩን ዱአ ቀጂ
ልቶ እንዱኡ ዮ ተኤ፥ ዋኑመ ነሞተረ
ገኡቱ እሳንረ ገአስ ዮ ተኤ፥ ኤጋ ዋቀዮ
አነ ህንኤርግኔ፤ 30ዋቀዮ ወንተ ተካ ተኤ
ህንቤክኔ ፍዴ፥ ለፍት አፉን በኔ ወንተ
እሳን ቀበን ሁንዱማ ወጅን ዮ እሳን ልቅ
ምሴ፥ እሳንስ ፈያት ገረ እዶ ለፈ ጀላት
ገድ ዮ ቡአን ገሩ፥ ጀሬን ኩን ዋቀዮን አከ
አርሰን እስን እንቤክቱ» ጇዴ።

31 አኩመ እን ዱቢ ከነ ሁንዱማ ዱበቴ
ፍጨን፥ ለፍት እሳን ጀላ እንዶኤ*፤
32ለፍች አፉን በኔ ወረ ህደተ ቆራሂፍ
ወንተ እሳን ቀበን ሁንዱማ ወጅን፥ ምአ
ሳኒ ሁንዱማስ እንልቅምሴ፤ 33እሳን ወንተ
ቀበን ሁንዱማ ወጅን ፈያት ገረ እዶ ለፈ
ጀላት ገድ እንቡአን፤ ለፍች ወልት ዴብኤ
አፋንሳ እንጩፈቴ፤ አከስት እሳን ወልዳ
ኬሳ እንበሌፈመን፤ 34ዮሙ እሳን እየን
እስራኤሎትን ወር ናኖ ሰነ ቱረን ሁን
ድኑ፥ «ኑእስሞ ለፍት ኑልቅምስ!»
ጇደኒ እንበቀተን። 35ዋቀዮ ብራ እብድ
ዱፌ ነሞተ ድበ ለማፍ ሸንተመ፥ ወረ
እጣነ አርሰን ሰነ እንፍጬ*።

*31. ኬስ 11፡6 *35. ሌዎ 10፡1-2፤
ፋር 106፡16-18

36 ዋቀዮ ኤርገሲ ሙሴዳን፥ 37«ኤሌ
አዛር እልመ አሮን ሉብቻቲን፥ ‹ቆዳን
እት እጣነ አርሰን ሱን ቁልቁላአ ዋን
ተኤፍ፥ በርበዳ ኬሳ ፉድ፥ በርበድቾ ገሩ
አችራ ፈጌሲቲ ተምሳስ! 38ኩን ቆዳ እሰ
ነሞትን ሉቡሳኒረት እቲን ጩቡ ሆጇተ
ኒደ፤ ቆዳወን ኩን ገረ ዋቀዮት ድኤፈመኒ
ዋን ቁልቁሌፈመኒፍ፥ አከ ኤሌት ቱመ
መኒ ድሪርፈመኒ ቀዳዲ እዶ አርሳ ሀተ
አን! እስራኤሎታፍ ምልክተ ሀተአን!›
ጇድ!» ጇዴ። 39ኤሌአዛር ሉብችስ ቆዳ
እት እጣነ አርሰን ወረ ስቢለ ቦረጇራ ሆጇ
ተመን፥ ወረ ጀሬን ጉበመን ሱን ድኤሰን
ወልት ቀቤ፥ አከ ኤሌት እዶ አርሳት አከ
ኡፍፈሙ እንጎዴ። 40አኩመ ዋቀዮ ከራ
ሙሴ እሰት ህሜ ቱሬስ፥ ነምን ኦርም፥
ሰኘ ሌዊ ኬሳ ከን ህንተእን ዋቀዮ ዱረት
ድአቴ እጣነ አከ ህንአርስኔፍ፥ አከ ቆራ
ሂፍ አከ ወረ ህደተሳቲስ አከ ህንታኔፍ
ኩን እስራኤሎታፍ ሴናዳፍ አከ ተኡ
እንጎዴ።

41 ቦሩምታሳስ ጉቱማን ወልዳ እስራ
ኤል ሙሴፍ አሮንረት ጉንጉመኒ፥ «እስን
ሰበ ዋቀዮ አጇፍተኒቱ!» ጇደን።

42 ዶሮ ወልዳን ሙሴፍ አሮኒን ሞር
ሙዳፍ ወልገኤ ገረ ዱንካነ እት ወል ገአ
ኒት ዴብኤሞ ኩኖ! ዱሜስ ዱንካንቾ
እንጎልቦቤ፥ ኡልፍን ዋቀዮስ እንሙል
አቴ፤ 43ሙሴኒፍ አሮን ገረ ፉለ ዱረ ዱን
ካነ እት ወል ገአኒት ገድ እንበአን።
44ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 45«አን በተ
ለት አከን እሳን ፍጡፍ እስን ወልዳ ከነራ
ገርገር በአ!» ጇዴ፤ ሙሴፍ አሮን አደሳ
ኒቲን ለፈት እንጎምብፈመን። 46ሙሴንስ
አሮኒን፥ «ዴከምስ ዋቀዮ ብራ በኤረ፥
ደእችስ ጀልቀቤረ፤ ከናፍ እት ቆዳ እት
እጣነ አርሰን ፉደዱ፥ እዶ አርሳቲ እብደ
እት ነቂ፥ እጣነስ እረት ነቂ፥ ደፌ ገረ
ወልዳት ገድ በኢ እሳኒፍ አራርስ!»
ጇዴ። 47ዮሙ አሮን አኩመ ሙሴን ጇዴ
ቆዳ እት እጣነ አርሰን ፉደቴ፥ ፈጌ ወልዳ
ግዱ ልጡ፥ ኩኖ! ደእቾ ሰበ ግዱት ጀል
ቀቤ ቱሬ፤ አሮን ገሩ እጣንቾ አርሴ እሳ

ኒፍ እንአራርሴ፤ 48 እን ወረ ዱአኒፍ ወረ
ጅረን ግዱ እንእጃጇ፤ ደእችችስ
እንዳበቴ። 49 ሀተኡዩ መሌ፥ ወረ ሰበቢ
ቆራሂፍ ዱመን መሌ፥ ወር ደእቸ ከናን
ዱመን ነሞተ ኩመ ኩደ አፉሪፍ ድበ
ቶርበ ቱረን። 50 ደእችቾ ዋን ዳበቴፍ፥
ኣሮን በልበለ ዱንካነ እት ወል ገአኒ ዱረት
ሙሴ ብረ እንዱፌ።

ቦቆና 17

ኡሌን ኣሮን ለቱሳ

1 ዋቀዮ ኣመስ ሙሴዳን፥ 2 «እስራኤ
ሎተት ዱበዱቲ፥ ቶኮን ቶኮን ማቲቲፍ
አከ ጎሰ ጎሰሳኒት ኡሌ ቶኮ ቶኮ፥ ወሉመት
ኡሌ ኩደ ለመ ጌጌስቱ ጎሳ ሀርካ ፉዷቲ
መቃ ቶኮን ቶኮንሳኒ ኡሌ ኡሌሳኒረት
ጫፍ! 3 አባን ጎሳ ቶኮ ኡሌ ቶኮ ዋን
ቀቡፍ፥ ኡሌ ጎሰ ሌዊረት መቃ ኣሮን
ጫፍ! 4 ኡሌወን ሰነስ እዶ ዱገ-ባቱ ሰነ
ዱረ ዱንካነ እት ወል ገአን ኬሳ ለፈን እት
ስአርጉ ሰነ ካእ*! 5 ኡሌን ነምቸ እሰ አን
ፎአዱስ እንለተ፤ ኣንሞ ጉንጉሚ እስራኤ
ሎታ እሰ እሳን ዬሮ ሁንዱማ እስንረት
ጉንጉመን ኦፍራ ነንኩተ» ጇዴ።

*4. በኡ 25፡22

6 ሙሴንስ ከነረት እስራኤሎተት
እንዱበቴ፤ ጌጌስቶትን ሰባስ አከ ጎሰ ጎሰሳ
ኒት ኡሌ ቶኮ ቶኮ፥ ወሉመት ኡሌ ኩደ
ለመ እሰት እንኬነን፤ ኡሌን ኣሮንስ እሳን
ኬሳ ቶኮ ቱሬ። 7 ዮሙስ ሙሴን ኡሌወን
ሰነ ጎዶ ዱገ-ባቱ ኬሰ ዋቀዮ ዱረ እንነቄ።
8 ቦሩምታሳስ ሙሴን ዬሮ ገረ ጎዶ ዱገ-ባ
ቱት ኦል ገሌ፥ ኩኖ! ኡሌን ኣሮን እን
ከን መነ ሌዊ፥ ለቴ፥ ሁዴ፥ ደራሬስ እጀ
ለዉዚ ብልቻታ ጎደቴ ቱሬ፤ 9 ሙሴን
ኡሌወን ሰነ ሁንዱማ ፉለ ዋቀዮ ዱራ
ፉዴ ገረ ጉቱማ እስራኤልት ገድ እንባሴ፤
እሳንስ እላለኒ አዱመ አዳን ኡሌ ኡሌሳኒ
እንፉደተን።

10 ዋቀዮ ኤርገሲ ሙሴዳን፥ «ኡሌ
እሰ ከን ኣሮን ሰንዱቀ ዱገ-ባቱ ሰነ ዱረት
ዴብስ፥ ኡልቾ ወረ ድደኒ ከአን ሰናፍ
ምልክተ ሀተኡ! ወንተ ከናን እሳን አከ
ህንዱምኔት ዴብአኒ አነረት አከ ህንጉንጉ
ምኔ እንጎተ» ጇዴ*። 11 ሙሴንስ አኩመ
ዋቀዮ እሰ አቦሜ እንጎዴ። *10. እብ 9፡4

12 ዮሙስ እስራኤሎትን ሙሴዳን፥
«ኩኖ! ኑእ እንዱነ፥ እንዱምነ፥ ሁንዱ
ምትኬኘስ እንበድነ! 13 ነምን ቶኮሌ ገረ
ጎዶ ዋቀዮት ዮ ድኣቴ እንዱአ ኤርገ
ተኤ፥ ኤጋ ኑስ እንዱምናሬ?» ጇደን*።

*13. በኡ 29፡37

ቦቆና 18

ሆጂ ሉቦታፍ ሆጂ ሌዎታ

1 ዋቀዮ ኤርገሲ ኣሮኒን፥ «አት፥ እል
ማንኬፍ መን አባኬቲ ሲወጅን የከ እዶ
ቁልቁላአረት ሆጄተሙፍ እንጋፈተምቱ፤
አቲፍ እልማንኬ፥ የከ ሉቡማረት ሆጄተ
ሙፍ ቆጳኬሰን እት እንጋፈተምቱ*፤
2 አት፥ ኦቦሎተኬ ወረ ሰኜ ሌዊ ወረ ጎሰ
አባኬቲ ሰነ አስ ድኤስ! እሳን ስት ደበለ
መኒ ዮሙ አቲፍ እልማንኬ ዱንካነ ዱገ-
ባቱ ዱራ ሆጄተን እስን ሀገርጋረን*!
3 እሳን ወንተ አት፥ ‹እት ጋፈተምቱ› እሳ
ኒን ጇቱ ሀኤገን! አከሱመስ ወንተ ጉቱማ
ዱንካንቻት ጋፈተመን ሀኤገን! ገሩ ቆዳ
እዶ ቁልቁላአ ሰናፍ እዶ ኣርሳት ህንድኣ
ትን! ከናአቾ እሳን፥ እስንስ እንዱምቱ።
4 እሳን ሲወጅን ወንተ ዱንካነ እት ወል
ገአን ኬሰት ሆጄቹዳፍ እት ጋፈተመን ሁን
ዱማ ሀኤገን! ኦርም ገሩ ለፈ እስን ጅር
ተንት ህንድኣትን!

*1. በኡ 28፡38 *2. 3፡6-10

5 «ወንተ እዶ ቁልቁላአ ሰናፍ እዶ
ኣርሳ ሰናፍ እት ጋፈተምተን ዮ ኤግደን፥
ዴብኤ ዴከምስ እስራኤሎተረ ህንገኡ*።
6 አን ዋቀዮ ኩኖ! ሌዎተ ወረ ኦቦሎተኬ
ሰን ተአን እስራኤሎተ ኬሳ ፉደዴ፥ ሆጂ
ዱንካነ እት ወል ገአን ሰነ ኬሳ አከ ሆጄተ
ኒፍ እስኒፍ ኬኔረ*። 7 ገሩ አቲፍ እልማ
ንኬ ሉቡማኬሰን ኤጋቲ ሆጂ እሰ እዶ
ኣርሳት፥ ጎልጋ ኬሰትስ ሆጄተሙ ሁን
ዱማ ኮጳኬሰን ሆጄዳ! አን ሆጂ ሉቡማ
ኬና እቲን ሆጄተን ጎዴ እስኒፍ ኬኔረ፤
ኦርም ቶኮሌ እዶ ቁልቁላአ ሰነት ዮ ድኣ
ቴፍ ሀአጇፈሙ!» ጇዴ*።

*5. 16፡46 *6. 3፡12 *7. 1፡51

ኬና እሰ ሉቦታፍ፥ ሌዎታፍስ ኬነሙ

8 ዋቀዮ ኣመስ ኣሮኒን፥ «አን ኩኖ!
ኦፉመኮቲ አከ አት ኣርሳ ሶቾፈሙ እሰ
አናፍ ድኣቱረት አቦምቱ ጎዴረ፤ ወንተ
ቁላአ እስራኤሎትን አናፍ አዳን ባሰን ሁን

ዱማ፥ ገአ ድበሙኬቲፍ ሲፍ እልማንኬፍ
አከ ተኡት ሴረተ ዳበታ ጎዴ ኬኔረ*፤
9ወንተ ሁንዱማ ጫላ ቁላአ ተኤራ እሰ
እብዳን ህንጉበምኔ አት ፉደዱ! አርሳሳኒ
ሁንዱማ፥ ኬና ምዳኒሳኒ፥ አርሳ ሰበቢ
ጬቡቲፍ እሳን ድኤሰን፥ አርሳ ሰበቢ የካ
ቲፍ እሳን ድኤሰን፥ ዋን እሳን ሁንዱማ
ጫላ ቁላአ ጎደኒ ድኤሰን ሁንድኡ ከንኬፍ
ከን እልማንኬቲ ሀተኡ! 10እሰስ እዶ እሰ
ሁንዱማ ጫላ ቁላአ ተኤ ሰነት ኛዳ! ዲረ
ከን ተኤ ሁንድኡ እሰ ሀኛቱ! እን ሲፍ
ወንተ ቁላአ ሀተኡ*!

*8. ሌዎ 2፡3፥10 *10. ሌዎ 10፡12

11 «ወንት ከነት አኔ ጅሩስ ከንኬ
ሀተኡ! ኬና ሶቹፈሙ እሰ እስራኤሎትን
ሶቹሱዳፍ ድኤሰን ሁንዱማ፥ ሲፍ፥ እል
ማንኬቲፍ፥ እንተሎተኬቲፍስ ሴረተ ዳበ
ታዳን እሰኒፍ ኬኔረ፤ ነምን መነኬ ኬሳ
አከ ሴራት ቁላአ ተኤ ሁንድኡ እሰ ኛቹ
እንደንደአ፤ 12ደዳ ኤጀርሳ ሁንዱማ ኬሳ
እሰ ጫሉ፥ ዳዲ ወይኒ እሰ ሃራ ሁንዱማ
ኬሳ እሰ ጫሉ፥ ምዳን እሳን ገልፈተን
ኬሳ እሰ ዱራ እሰ አነ ዋቀዮፍ ድኤሰን
ሲፍ ኬኔረ፤ 13ወንተ ለፍትሳኒ ብቅልቹ
ሁንዱማ ኬሳ እን ዱረ ገልፈተን፥ እን
እሳን አነ ዋቀዮፍ አርሳ ድኤሰን ከንኬ
ሀተኡ! ነምን መነኬ ኬሳ አከ ሴራት
ቁላአ ተኤ ሁንድኡ እሰ ኛቹ እንደንደአ*።
14ወንተ እስራኤል ኬሳ አነ ዋቀዮፍ አዳን
ባፈሜ ሁንድኡ ከንኬ ሀተኡ*! 15ሆሪ
ኬሳ፥ ነመ ኬሳስ ከረ-ሳቂ ተኤ ከን ደለቴ
አነ ዋቀዮፍ ከን ድኤፈሙ ሁንድኡ ከንኬ
ሀተኡ! አንገፈ ነማፍ አንገፈ ሆሪ ቁላአ
ህንተእኒ ሁንዱማ ገሩ ፉር*! 16ወረ ፉረ
መንሞ ደለተኒ ጅአ ቶኮ ዮሙ ተአን፥
ሽለጋኬቲን አከ ሼቁሊ መነ ቁልቁሉማ
እሰ ጌራ ድግደመ ሚጀኑት ሜቲ ሼቁሊ
ሽኒን እሰ ፉር*!

*13. በኡ 23፡19፤ ኬሰ 18፡3-4
*14. ሌዎ 27፡28 *15. በኡ 13፡2፤ 34፡19-20
*16. ሌዎ 27፡6፥27

17 «አንገፍን ሰአ፥ አንገፍን ሆላፍ አን
ገፍን ሬቲ ገሩ ቁላአ ዋን ተአኒፍ፥ እሳን
ህንፉርን! ዲገሳኒ እዶ አርሳረት ፈጫስ፥
ሞረሳኒስ አከ ቀልመ እብዳን ጉበሜ ኡር
ጋን ፎሊሳ አነ ዋቀዮት ቶሉት ጉቢ አርስ!
18ፎንሳኒ ገሩ አኩመ ፎን ህንደራፋፍ ፎን
ሉከ ምርጋ እሰ አርሳ ሶቹፈሙ ተኤ ድአ
ቱት ከንኬ ሀተኡ! 19ወንተ ቁላአ እስራ
ኤሎትን አነ ዋቀዮፍ አዳን ባሰን ሁንዱማ
ኬሳ አርሳ ሶቹፈሙ ሲፍ፥ እልማንኬ
ቲፍ፥ እንተሎተኬቲፍስ ኬኔረ፤ ኩንስ
ሲፍ፥ ሰኘኬቲፍስ ከኩ አነ ዋቀዮ ዱረት
ሶግዳን በረበራፍ ዳበቴደ» ጀዴ።

20 ዋቀዮ አመስ አሮኒን፥ «አት ብየ
እስራኤል ኬሳ ዳለ ህንአርገቱ፥ እስራኤል
ግዱዳስ ለፈ ህንህርመቱ፤ እስራኤሎተ
ኬሳ ገአንኬፍ ዳልኬ አነ ዋቀዮኬት*፤
21ኩኖ! እልማን ሌዊ ዱንካነ እት ወል
ገአን ኬሳ ሆጂ ዋን ሆጀተኒፍ፥ ኩደን ኬሳ
ቶኮ ዋን እስራኤሎትን ፍደን ሁንዱማ አን
ዳለ ጎዴ ኬኔራፍ*። 22አማ ጀልቀቤ ገረ
ፉለ ዱራት እስራኤሎትን ጬቡ እት ተኤ
አከ ህንዱኔት ገረ ዱንካነ እት ወል ገአኒት
ህንድአትን! 23ወር ሌዎታ ዱንካነ እት
ወል ገአን ኬሳ ሆጂሳኒ ሀሆጀተን! የከሳኒ
ትሞ እንጋፈተሙ፤ ኩንስ ደሎተ ዱፉ
ኬሰት ሴረተ ዳበታ እንተአ፤ እሳን እስራ
ኤሎተ ግዱዳ ዳለ ዋን ህንቀብኔፍ፥ 24አን
ወረ ሌዎታቲፍ ኩደን ኬሳ ቶኮ እሰ እስራ
ኤሎትን አከ ኬና ሶቹፈሙት አነ ዋቀዮፍ
ድኤሰን ዳለ ጎዴ ኬኔራፍ፤ ከናፈን፥
‹እሳን እስራኤሎተ ግዱዳ ዳለ ህንአርገ
ተን› ጀዴ ቱረ» ጀዴ።

*20. ኬሰ 10፡9፤ 18፡1-2፤ ኢያ 13፡14፥33፤
ህሰ 44፡28፤ ፉር 16፡5፤ 73፡26
*21. ሌዎ 27፡30-33፤ ኬሰ 14፡22-29

25 ዋቀዮ አሞ ሙሴዳን፥ 26«ወረ ሌዎ
ታት ዱበዱ፤ እሳኒን፥ ‹ዋቀዮ፡- ኩደን
ኬሳ ቶኮ እሰ እስራኤሎትን ፍደን፥ እሰ
አን ዳለ ጎዴ እሰኒፍ ኬኔ ሰነ ዮሙ ፉደ
ተን፥ እሰንሰሞ እሰ ኬሳ ኩደን ኬሳ ቶኮ
አከ አርሳ ሶቹፈሙት አነ ዋቀዮፍ ድኤሳ!
27አርሳንኬሰን ኩንስ አከ ምዳን አብዲ
ኬሳፍ አከ ጬንፉ ወይኒ እሰ እዶ ጬንፉ
ወይኒ ኬሳ ኬነሙት እሰኒፍ እንለካአመ፤
28እሰን አከሰት ኩደን ኬሳ ቶኮ እሰ እስራ
ኤሎተራ አርገተን ሁንዱማ ኬሳ ቆደኮ
አሮን ሉብቾት ኬና! 29ኬና አርገተን ሁን
ዱማ ኬሳ አርሳ ሶቹፈሙፍ ገረ እሰ ሁን
ዱማ ጫሉፍ ገረ ቁላአሳ አነ ዋቀዮፍ ቆደ
ድኤሳ!› ጀድ! 30ወረ ሌዎታቲን፥
‹ዮሙ እሰን ሁንዱማ ኬሳ እሰ ጫሉ ድኤ
ሰተን፥ እን አከ ምዳን አብዲ ኬሳት፥ አከ
ጬንፉ ወይኒ እሰ እዶ ጬንፉ ወይኒ ኬሳ
ኬነሙት እሰኒፍ እንለካአመ፤ 31እሰን፥

ወር መነኬሰኒስ እዶ ሁንዱማት እሰ
እንኞቱ፤ እን ሆጂ እሰ እስን ዱንካነ እት
ወል ገአን ኬሳ ሆጄተኒፍ ምንዳ እስኒፍ
ኬነሜደ*፤ 32 ኤርገ እሰ ኬሳ ጫሉ አዳን
ባፍተኒ ድኤስተኒ፥ ከነ ኛቹን ጩቡ እሰ
ንት ህንተኡ፤ ከናአች ኬና እስራኤሎታ
እሰ ቁላአ እንጡሬስቱ፥ እንዱቱስ ጂደ›
ጂድ!» ጂዴ።

*31. ማቴ 10፡10

ቦቆና 19

ብሻን እቲን ጡራኡማቲ ቁሌፈመን

1 ዋቀዮ አመሞ ሙሴፍ አሮኒን፥
2 «ኩን ወንተ ሴርች እን አን ዋቀዮ አቦሜ
በርባዱደ፤ ኤጋ ጎረምስ ዲምቱ ሙዳ ህን
ቀብኔ ከን ዋንጆን ተካ እረ ህንገእን ቶኮ
አከ እስኒፍ ፍደኒፍ እስራኤሎተት ህማ*!
3 ጎሮምስ ሰነ ኤሌአዛር ሉብቾት ኬና!
እሼን እዶ ቡፈትቻ ኬሳ አለት ባፈምቴ
ሉብቾ ዱረት ሀጎረአምቱ! 4 ኤሌአዛር
ሉብችስ ዲገ ጎሮምስቲራ ቁበሳቲን ዋ ፉዴ
ገረ ፉል ዱረ ዱንካነ እት ወል ገአኒት ስአ
ቶርበ ሀፈጫሱ*! 5 ጎሮምስቲንስ እጆሳ
ዱረት ሀጉበምቱ፥ ጎጋንሼ፥ ፎንሼ፥ ዲግ
ንሼ፥ ምእ ገራሼስ ሀጉበሙ*! 6 ሉብችስ
ቆራን ጋትራ፥ ሂሶጺፍ ፎአ ዲልጌ ፉዴ
ጎሮምስ እሼ ጉበሙት ጅርቱ ሰነረት ሀደር
በቱ! 7 ከነ ቦዴ ሉብች ኡፈተሳ ሀሚ
ጬቱ፥ ደግነሳስ ብሻኒን ሀድቀቱ! እሰ
ቦዴ ገረ እዶ ቡፈታት ገሉ እንደንደአ፥
ገሩ አከ ሴራት ሀመ ገልገላት ጡራአደ*።
8 ነምች እን ጎሮምስቲ ጉቤስ ኡፈተሳ ሀሚ
ጬቱ፥ ደግነሳስ ብሻኒን ሀድቀቱ! እንስሞ
አከ ሴራት ሀመ ገልገላት ጡራአደ።

*2. እብ 9፡13፤ ሌዎ 22፡20፤ ኬሰ 21፡3
*4. ሌዎ 4፡6፥17 *5. ሌዎ 7፡8 *7. ሌዎ 16፡28

9 «ነምን አከ ሴራት ቁላአ ተኤሞ ዳራ
ጎሮምስቲ ሀሬ እዶ ቡፈታ ዱበ እሰ አከ
ሴራት ቁላአ ተኤ ኬስት ሀነቁ! ዳራን
ሱንስ ብሻን እሰ እቲን ቁሌሰን ቆጺሱፍ
አከ ተኡፍ ወልዳ እስራኤሊፍ ካአመ፥
ጬቡቲ ቁሌሱፍስ እንተአ። 10 ነምች ዳራ
ጎሮምስቲ ሀሬስ ኡፈተሳ ሀሚጬቱ፥ ሀመ
ገልገላትስ ጡራአ ሀተኡ! ኩን እስራኤሎ
ታፍ ኦርመ እሳን ግዱ ጅራቱፍስ ሴረተ
ዳበታደ።

11 «ነምን ሬፌ ነማት ቡኤ፥ ጉያ
ቶርበ ጡራአ ሀተኡ! 12 ጉያ ሰደፉት፥
ጉያ ቶርበፉትስ ብሻኒን ኦፍ ሀቁሌሱ! ከነ
ቦዴስ ቁላአ እንተአ፤ ገሩ ጉያ ሰደፉፍ
ጉያ ቶርበፉት ኦፍ ህንቁሌሱ ዮ ተኤ፥
ቁላአ ተኡ ህንደንደኡ*፤ 13 ነምን ሬፌ
ነማት ቡኤ ኡቱ ኦፍ ህንቁሌስን ሀፌ፥
ጎዶ ዋቀዮ እንጡሬስ፤ ብሻን እቲን ኦፍ
ቁሌሰን እሰት ህንፈጫፈምን ዋን ሀፌፍ፥
ጡራአ ሀተኡ! ጡራኡማንሳስ እሱመረት
ሀሁፉ! ነምን አከሲ እስራኤል ኬሳ ሀበሌ
ፈሙ!

*12. እብ 9፡13

14 «ዬሮ ነምን ቶኮ ዱኡ፥ ሴር አከ
እላለሙፍ ኬነሜ ከነት ኣኔ ጅረ፤ ነምን
ቶኮ ዱንካነ ኬስት ዮ ዱኤ፥ ዱንካንቾ
ኬሰ ነምን ልጡ ሁንድኑ፥ ወንት ዱንካ
ንቾ ኬሰ ጅሩ ሁንድኑስ ጉያ ቶርባፍ
ጡራአ ሀተኡ! 15 ቆዳን አፉን በናት
ጅሩ፥ ቆዳን ቀዳዲንሳ ፎአዳን ጂቤፈሜ
እት ህንህደምን ሁንድኑ ጡራአ ሀተኡ!
16 ነምን ነመ በኬት ብላዳን አጄፈሜት
ዮኪስ ነመ ዱአ ቀጄልቶ ዱኤት ዮኪስ
ለፌ ነመ ዱኤት ዮኪስ አዋለ ነማት ቡኤ፥
ጉያ ቶርባፍ ጡራአ ሀተኡ! 17 ነመ ጡራ
አዳፍሞ፥ ዳራ ጎሮምስ እሼ ጬቡቲ ቁሌ
ሱዳፍ ጉበምቴራ ዋ ፉደኒ፥ ቆዳት ነቀኒ
እሰረትሞ ብሻን ሀነቀን*! 18 ነምን አከ
ሴራት ቁላአ ተኤሞ ሂሶጺ ፉዴ ብሻንቾ
ኬሰ ጬጼ እቲን ዱንካንቾት፥ ቆድቾ ሁን
ዱማት፥ ነሞተ ዱንካንቾ ኬሰ ጅረን ሁን
ዱማትስ ሀፈጫሱ! አከሱመስሞ ነመ ለፌ
ነመ ዱኤት ዮኪስ አዋለ ነማት ዮኪስ ነመ
ነምን አጄሴት ዮኪስ ነመ ዱአ ቀጄልቶ
ዱኤት ቡኤት ሀፈጫሱ! 19 ነምች አከ
ሴራት ቁላአ ተኤ ሱን፥ ጉያ ሰደፉፍ፥
ጉያ ቶርበፉት ነመ ጡራኤ ሰነት ሀፈ
ጫሱ፥ ጉያ ቶርበፉ ሰነትስ እሰ ሀቁሌሱ!
ነምች ቁላኤ ሱንሞ ኡፈተሳ ሀሚጬቱ፥
ደግነሳስ ብሻኒን ሀድቀቱ፥ ገልገሉመ ሰነስ
ቁላአ ሀተኡ! 20 ነምች ጡራአን ሱን ዮ
ኦፍ ቁሌሱ ደባቴ፥ እዶ ቁልቁላአ እሰ
ከንኮቲ ዋን ጡሬሴፍ፥ ወልዳ ኬሳ ሀበሌ
ፈሙ! ብሻን እቲን ቁሌሰን ሰበቢ እሰት
ህንፈጬእኒፍ እን ጡራአደ። 21 ኩን እሳ
ኒፍ ሴረተ ዳበታ እንተአ፤ ነምች ብሻን
እቲን ቁሌሰን ፈጫሱስ አከሱመ ኡፈተሳ
ሀሚጬቱ! ነምን ብሻን ፈጫፈሙ ሰነት
ቡኤ ሁንድኑ ሀመ ገልገላት ጡራአ
ሀተኡ! 22 ወንት ነምን ጡራአን እት ቡኤ
ሁንድኑ ጡራአ እንተአ፥ ነምን ወንተ

ጡራአ ሰነት ቡኤስ ሀመ ገልገላት ጡራአ
እንተአ» ጀዴ።
*17. እብ 9፡13

ቦቆና 20

ደጋ ኬሳ ብሻን እሳኒፍ ቡርቅሲሱሳ

(በኡ 17፡1-7)

1 ጅአ እሰ ቶኮፋት ጉቱማን ወልዳ እስ
ራኤል ገረ ሲን ለፈ ኦና ዱፈኒ ቃዴሺን
እንታአን፤ አቾት ሚሪያም ዱቴ፥ አቹመ
ትስ እንአዋለምቴ፤ 2 ዮሙስ ጀር ብሻን
ዋን ደበኒፍ፥ ሙሴፍ ኣሮኒን ሞርሙዳፍ
ወልት እንቀበመን። 3 እሳን ሙሴ ሎለኒ፥
«ዮሙ ኦቦሎትንኬኘ ዋቀዮ ዱረት ዱመን
ኑእስ ኡቱ ዱምኔረ ተኤ፥ 4 እስን ማሊፍ
ኑእ ወልዳን ዋቀዮ አስ ለፈ ኦናት አከ
ዱምኑፍ ኑፍደኒ? ኑእ፥ ሆሪንኬኘስ አስት
አከ ዱምኑፍሞ? 5 እስን ማሊፍ ብየ ግብጥ
ኬሳ ገረ እዶ ገዴ ከነት ኑፍደኒ? እዶን
ኩን ምዳን፥ ሀርቡ፥ ወይኒ፥ ሩማኒስ ህን
ቀቡ፤ ብሻን ዱገንዩ ህንጅሩ» ጀደን።
6 ከነረት ሙሴፍ ኣሮን ፉለ ወልዳ ዱራ
በአኒ ገረ በልበለ ዱንካነ እት ወል ገአኒ
ደቀኒ፥ አደሳኒቲን ለፈት እንጎምብፈ
መን፤ ኡልፍን ዋቀዮስ እሳንት እንሙል
አቴ።

7 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 8 «ኡልቾ
ፉደዱቲ አቲፍ ኣሮን ኦቦሌስኬ ወልዳ
ወልት ቀባ! እጀሳኒ ዱረትስ ከትቾት
ዱበዱ፥ እን ብሻን እንቡርቅሲሰ፤ አት
አከስት ከትቾ ኬሳ ብሻን እሳኒፍ ባፍቴ፥
ጀሪፍ ሆሪንሳኒ አከ ዱገን እንጎተ» ጀዴ።
9 ሙሴን አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜት፥
ኡልቾ ፉለ ዋቀዮ ዱራ እንፉደቴ።
10 ሙሴፍ ኣሮን ከታ ሰነ ዱረት ወልድቾ
ኤርገ ወልት ቀበኒ፥ ሙሴን እሳኒን፥
«እስን ወረ ድዱነነ ሜ ደገአ! አመ ኤጋ
ኑእ ከታ ከነ ኬሳ ብሻን እስኒፍ ባፍናሬ?»
ጀዴ*። 11 ከነ ቦዴ ሙሴን ሀርከሳ ኦል
ፉደቴ ስአ ለመ ኡሌሳቲን ከትቾ
እንሩኩቴ፤ ብሻን ባይኤንስ አቾ ኬሳ
እንቡርቄ፤ ጀር ሁንድኑ፥ ሆሪንሳኒስ
እንዱገን። 12 ዋቀዮ አሞ ሙሴፍ ኣሮኒን፥
«ሰበቢ እስን አነት ህንአመንኒፍ እስራኤ
ሎተ ዱረትስ ዋን እስን አነ ህንቁልቁሌስ
ኒፍ እስን ወልዳ ከነ ገረ ብየ እሰ አን
እሳኒፍ ኬኔት ህንገልቾተን» ጀዴ*።
13 እዶን እት እስራኤሎትን ዋቀዮን ሞርም
ናን፥ ዋቀዮሞ ቁልቁሉ ተኡሳ ሙልእሴ
ኩን ብሻን መሪባት።
*10. ፋር 106፡32-33 *12. 27፡14፤
ኬሰ 32፡50-51

ወር ኤዶም ወረ እስራኤል ከራ ደርባ ዶወቹሳኒ

14 ኤርገሲ ሙሴን ቃዴሺ ገረ ሞቲ
ኤዶምት ነሞተ ኤርጌ፥ «ኦቦሌስኬ እስራ
ኤል፥ ‹ረከነ ኑረ ገኤ ሁንዱማ እስን
እንቤከቱ፤ 15 አቦትንኬኘ ገረ ብየ ግብጥት
ገድ ቡአኒ፥ ኑእስ አቾ በረ ባይኤ እንጅራ
ትኔ፤ ወር ግብጥሞ ኑን፥ አቦተኬኘስ
እንሚደን። 16 ኑእ ገሩ ገረ ዋቀዮት እንእየ
ትኔ፥ እንስ ሰገሌ እየኬኛ ደገኤ፥ ኤርገ
ማሳ ኤርጌ ብየ ግብጥ ኬሳ ኑባሴ፤ ኩኖ!
ኑእ ቃዴሽ ኬሳ መንደረ እሰ ዳሪ ብየኬቲ
ኬስ ጅረ*፤ 17 ማሎ! ብየኬ ኬስ ኑደበ
ርስ! ኑእ ማሲ ነመ ቶኮ ዮኪስ እዶ ዳባ
ወይኒ ነመ ቶኮ ኬሰሌ ህንባኑ፥ ብሻን ቦላ
ኬሰንስ ህንዱግኑ፥ ኑእ ብየኬ ኬስ ሀመ
ደርብኑት ከራ ጉዳ እሰ ከን ሞቲራ አሲፍ
አቾ፥ ገረ ምርጋት ዮኪስ ገረ ብታት ኡቱ
ህንጎርን እንአዴምነ ጀዴ› ጀዳ እት
ህማ!» ጀዴ።

18 ሞቲን ኤዶምስ ሙሴዳፍ ዴብሴ፥
«አት አስረ ህንደርብቱ፤ አስረ ደርቡዳፍ
እንዱፍተ ዮ ተኤ፥ አን ስት ነንዱለ፥ ብላ
ዳንስ ስንሩኩተ» ጀዴ*።
*16. ኡመ 24፡7፤ በኡ 27፡20
*17-18. 21፡22-23፤ አቦ 11፡17

19 ዮሙስ እስራኤሎትን ዴብሰኒ፥
«ኑእ ከራ ጉዳረ ቡኔ እንአዴምነ፥ ብሻን
ኬሰን ዮ ዱግኔ፥ ሆሪንኬኘስ ዮ ዱገን
ገቲሳ እንባፍነ፤ ኑእ ሚሉማን አቾ ኬሰ
ደርብነ መሌ፥ ዋን ቶኮዩ ህንቱቅኑ»
ጀደን።

20 ሞቲን ኤዶም አመስ ዴብሴ፥
«ለኪ ኬሰ ህንደርብተን!» ጀዴ፥ እሳን
ሎሉዳፍ ሎልቱ ባይኤዳፍ እሬ ጭማዳን
እንበኤ። 21 ሞቲን ኤዶም ወረ እስራኤል
ብየሳ ኬሰ ደርቡ ዮሙ ዶዌ፥ ወር እስራ
ኤል ዴብአኒ ከራ ብራረ ጎረን።

ዱኡ ኣሮን

22 ጉቱማን ወልዳ እስራኤል ቃዴሺ
ከኤ ገረ ቱሉ ሆር እንደቄ፤ 23 ቱሉ ሆር
እሰ ዳሪ ብየ ኤዶም ጅሩረት ዋቀዮ አመስ

ሙሴፍ አሮኒን፥ 24«አሮን ገረ ሰበሳት
እንሰሳበመ፤ እስን ብሻን መሪባ ብረት
ድደኒ አቦሚኮረት ዋን ካተኒፍ፥ እን ብየ
እሰ አን እስራኤሎታፍ ኬኔት ህንገሉ!
25አት፥ አሮኒፍ እልመሳ ኤሌአዛሪን
ጌሲቲ ገረ ቱሉ ሆርት አል ባስ! 26ኡፈተ
አሮን እራ ባሲቲ እልመሳ ኤሌአዛሮት
ኡፍስ! አሮን አችት እንዱአ፥ ገረ ሰበሳ
ትስ እንሰሳበመ» ጂዴ።

27 ሙሴን አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜ
እንጎዴ፤ እሳን ጉቱማን ወልዳ ኡቱ እሳን
እላሉ ቱሉ ሆርት አል እንበአን፤ 28ሙሴን
አችት አሮንራ ኡፈተሳ ባሴ ኤሌአዛር
እልመ አሮንት እንኡፍሴ፤ አሮን አችት
በንቲ ቱልቻረት እንዱኤ፤ ሙሴፍ ኤሌአ
ዛርሞ ቱልቸራ ገድ እንቡአን*፤ 29አሮን
አከ ዱኤ ጉቱማን ወልዳ ዮሙ ደገኤ፥
እስራኤሎትን ሁንድኑ ጉያ ሶዶመ እንቦአ
ኒፍ። *28. በኡ 29፡29-30

በቆና 21
ከነአኖትን ሞአሙሳኒ

1 ሞቲን አራድ ከነአንትች እን ብየ ገረ
ምርጋ ኬሰ ጅራቴ፥ እስራኤሎትን ከራ
አታሪም ደቁረ ዱፉ አከ ጅረን ዮሙ
ደገኤ፥ እሳን ሎሌ፥ እሳን ኬሳስ ሙራሰ
እንቦጅኤ። 2እስራኤሎትን ዮሙስ፥ «ዮ
አት ሰበ ከነ ደበርስቴ ሀርከኬኝ ኬሰ
ቡፍቴ፥ ኑእ ራወትኔ መንደሮተ ሰበ ከና
እንበሌስነ» ጂደኒ ዋቀዮፍ ወሬገ እንወሬ
ገን። 3ዋቀዮ ሰገሌ እስራኤሎታ ደገኤ ከነ
አኖተ ሀርከሳኒ ኬሰ እንቡሴ፤
እስራኤሎትንስ እሳኒፍ መንደሮተሳኒ ራወ
ተኒ እንበሌሰን፤ መቃን እዶ ሰና «ሆርማ
ሀ†3» ጂደሜ እንሞጋፈሜ።

ቦፈ ስቢለ ቦረጂራ ሆጂቹሳ

4 እስራኤሎትን ናነአኒ ብየ ኤዶም ብረ
ደርበኒ አዴሙዳፍ ቱሉ ሆረ ከአኒ ከራ
ገላነ ዲማ ደቁረ እንቡአን፤ ገሩ ከራረት
ኦብሰ እንደበን። 5ዮሙስ እሳን፥ «ለፈ
አናት አከ ዱምኑፍ ብየ ግብጦ ኬሳ ኑባፍ
ተኒ? ቡዴን ህንጅሩ፥ ብሻን ህንጅሩ፥
ኑስ ኛተ ዋኤ ህንባፍኔ ከነ እንጅብኔ»
ጂደኒ ዋቀዮፍ ሙሴረት እንዱበተን*።
6ዋቀዮ ዮሙስ ቦሮተ ሀዳ ቀበን እሳን
ግዱት እንኤርጌ፤ ቦሮትን ሱንስ ዮሙ
እሳን እደን፥ እሳን ኬሳ ነሞትን ባይኤን
እንዱመን*። 7ከነረት ጀር ሙሴ ብረ
ዱፈኒ፥ «ኑእ ዋቀዮረት፥ ስረትስ ካኔ ዋን
ዱበትኔፍ የከኔረ፤ ቦሮተ ከነ ኑራ አከ ዴብ
ሱፍ ዋቀዮን ኑፍ ከደዱ!» ጂደን፤ ሙሴ
ንስ ጀራፍ እንከደቴ*። 8ዋቀዮሞ ሙሴዳን
«ቦፈ ስቢለ ቦረጂ ቶልቼ ኡቱባት ረራስ!
ነምን ቦፍን እዴ ገረሳ ዮ እላሌ እንፈየ»
ጂዴ። 9ሙሴን ከነረት ስቢለ ቦረጂራ ቦፈ
ቶልቼ ኡቱባት እንረራሴ፤ ነምን ቦፍን
እዴ ሁንድኑ፥ ገረ ቦፈ ስቢለ ቦረጂራ
ቶልፈሜ ሰና ዬሮ እላሌት እንፈዬ*።

*5. በኡ 14፡11-12 *6. 1ቆሮ 10፡9
*7. በኡ 32፡30-34 *8-9. 2ሞቶ 18፡4፤
ዮሀ 3፡14

ገረ ብየ ሞአብት አዴሙሳኒ

10 ከነ ቦዴ እስራኤሎትን እዶ ሰና
ከአኒ ኦቦትህን እንቡፈተን። 11ኦቦትሂስሞ
ከአኒ ለፈ ኦና እሰ ገረ በአ-ቢፍቱቲን ፉሌ
ብየ ሞአብ ጅሩ ኬሰ ኢዬ-አባሪምን
እንቡፈተን፤ 12አቼስ ከአኒ ደቻ ዜሬድ
ቡፈተን፤ 13አቼ ከአኒ ለፈ ኦና እሰ ሀመ
ዳሪ አሞሮታት በልአቱ ኬሳ ብሻን አርኖን
ገመ እንቡፈተን፤ ብሻን አርኖን ብየ ሞአ
ቦታፍ አሞሮታ ግዱ ዋን ጅሩፍ፥ እሳን
ለቹፉ ዳሪደ። 14ከናፉ መጫፈ ሎላ እሰ
ከን ዋቀዮ ኬሰት፥

«መንደረ ዋሄብ እሰ ብየ
ሱፉ ኬሳት፥
ደቻወን አርኖንት፥
15እራንገዴ ደቻወን ሰና
እሰ ሀመ መንደረ አር ገኡት፥
እሰ ዳሪ ብየ ሞአብረ ደአቱት»
ጂደሜ።

16እሳን አቼ ከአኒ ገረ ቤር እንደቀን፤
እንስ ለፈ ብሻን ቦላ እዶ እት ዋቀዮ ሙሴ
ዳን፥ «ጀረ ወልት ቀብ፥ አን ብሻን እሳ
ኒፍ ነንኬነ» ጂዴደ። 17ዮሙስ
እስራኤሎትን፥

«ያ ብሻን ቦላነነ፥ አል ቡርቅ!
ኑስ ፋርፈናዳን ነጋ ስጋፈትነ!
18ብሻን ቦላ እሰ ጉርጉዶትን ብያ
ቆተን፥

†3ለኮ 21፡3 «ሆርማ» ጂቹን «በዲሰ» ጂቹደ።

እሰ ጌጌስቶትን ሰባ ኡሌ
ሞቱማሳኒቲፍ
ሲቈሳኒቲን ገድ ቆተን» ጇደኒ
ፋርፈና ከነ እንፋርፈተን፤
ከነ ቦዴስ ለፈ ኦናዳ ከአኒ ገረ ማታና
እንደቀን፤ 19ማታናዳ ከአኒ ናሃሊኤል
ደቀን፤ ናሃሊኤሊ ከአኒ ባሞት ደቀን፤
20ባሞቲሞ ከአኒ ደቻ እሰ ብየ ሞአብ
ኬሰ፥ ገረ በንቲ ቱሉ ጲስጋ እሰ ፉሌ ለፈ
ኦና ጅሩ ሰና እንደቀን።

ሲሆን ሞትች ሞአሙሳ

(ኬሰ 2፡26—3፡11)

21 ዮሙስ ነሞትን እስራኤል ሲሆን
ሞቲ አሞሮታት ነሞተ ኤርገኒ፥

22«ብየኬ ኬሰ ኑደበርስ፥ ኑእ
ብየኬ ኬሰ ሀመ ደርብኑት ከራ ጉዳ
እሰ ከን ሞቲረ አዴምነ መሌ፥ ገረ
ማሲኬት ዮኪስ እዶ ዳባ ወይኒኬት
ሀንጎሩ፤ ብሻን ቦላኬቲስ ሀንዱግኑ»
ጇደን* ።

23 ሲሆን ሞትች ገሩ ነሞተ እስራኤል
ዳሪ ብየሳ ኬሰ ደበርሱ እንድዴ፤ ነሞተሳ
ሁንዱማ ወልት ቀበቴ ነሞተ እስራኤል
ሎሉዳፍ ገረ ለፈ ኦና ደቄ፥ ያሀዝት ነሞተ
እስራኤል እንሎሌ። 24ነሞትን እስራኤል
ገሩ ብላዳን እሰ አጇሰኒ ለፈሳሞ ለገ አር
ኖኒ ሀመ ለገ ያቦቅት፥ ሀመ ዳሪ አሞኖ
ታት እንቀበተን፤ ዳሪ አሞኖታ ልጡን ገሩ
ጇባ ቱሬ፤ 25ነሞትን እስራኤል መንደሮተ
አሞሮታ፥ ሄሽቦኒፍ ገንዴንሳ ሁንዱማ
ፉደተኒ እሳን ኬሰ እንጅራተን። 26ሄሽቦን
መንደረ ሲሆን ሞቲ አሞሮታት፤ ሲሆን
ኩን እሰ ሞቲ ሞአብ እሰ ዱራ ሎሌ ለፈሳ
ሀመ ለገ አርኖንት እራ ፉደቴ ቱሬ።
27ከናፍ ወር መማከን፥

«ገረ ሄሽቦን ኮታ፥ እን ሀእጃረሙ!
መንደር ሲሆን ዴብኤ ሀእጃረሙ፥
ጇባቴስ ሀዳበሙ!
28እብድ ሄሽቦን ኬሳ በኤረ፥
አረብን እብዳ መንደረ ሲሆኒ፥
ብየ ሞአብ ኬሳ መንደረ አር
ጠጵ ጎዴ፥
ጎፍቶተ እዶወን አል ከኦ
አርኖንስ እንበሌሴ።
29ያ ሞአብ ሲፍ ወዮ!
ያ ሰበ ኬሞሽ አት በዴ!
እን፥ እልማንሳ አከ ጆሮት፥
እንተሎተሳስ አከ ቦጅአሞት፥
ሲሆን ሞቲ አሞሮታት
ገድ እንዲሴ* ።
30ኑእ ገሩ ገረ እሳን ገልችኔ፤
ሄሽቦን ሀመ ዲቦንት
እንበሌፈሜ፤
ሀመ ኖፋ እሰ ሜዴባቲን ገኡትስ
ኑእ ለፈራ እሳን እንበርበዴስኔ»
ጇደን።

*22. 20፡17 *29. አቦ 11፡24፤ 1ሞቶ 11፡7

31 አከስት እስራኤሎትን ብየ አሞሮታ
እንጅራተን። 32ኤርገ ሙሴን ጃዜርት
ጋዶተ ኤርጌ ቦዴ እስራኤሎትን ነሞተ
ናኖ ጃዜር ቁበተን ቀበተኒ አሞሮተ አች
ቱረን ኦፈኒ እንባሰን።

ኦግ ሞቲን ባሻን ሞአሙሳ

33 ከነ ቦዴስ ዴብአኒ ከራ ባሻንረ ቡአኒ
ኦል በአን፤ ኦግ ሞቲን ባሻንስ ነሞተሳ
ወጅን እሳን ሎሉዳፍ ኤድራይት እሳንት
እንዱፌ። 34ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥
«አን ዋቀዮ እሰ፥ ነሞተሳ፥ ብየሳስ ሀር
ከኬ ኬሰ ቡሴረ እሰ ሀንሶዳትን፤ ሲሆን
ሞቲ አሞሮታ እሰ መንደረ ሄሽቦን ጅራቴ
አኩመ ጎቴ፥ ኦግንስ አከሱመ እንጎተ»
ጇዴ* ። 35ዮሙስ እሳን ኦግ ሞትቸ፥ እል
ማንሳ፥ ነሞተሳ ሁንዱማ፥ ነመ ቶኮሌ
ኡቱ ሀንሀምብስን እንአጇሰን፥ ለፈሳስ
እንቀበተን። *34. ፋር 136፡17-22

ቦቆና 22

ባላቅ በለኣምን ዋሙሳ

1 ኤርገሲ እስራኤሎትን እዶ ቱረኒ
ከአኒ፥ ዮርዳኖስራ ገረ በአ-ቢፍቱቲን፥
ፉሌ ዬሪኮ ደቻ ሞአብ ኬሰ እንቡፈተን።
2ባላቅ እልም ዚጵር እን ዬሮ ሰነ ሞቲ
ሞአብ ቱሬሞ፥ ወንተ እስራኤሎትን አሞ
ሮተረት ሆጇተን ሁንዱማ እንአርጌ። 3እስ
ራኤሎትን ነሞተ ባይኤ ዋን ቱረኒፍ፥
ሞአቦትን ዬሮ እስራኤሎተ አርገን ባይኤ
ነአን፥ እንሶዳተንስ። 4ዮሙስ ሞአቦትን
ማንጉዶተ ሚድያኒን፥ «አኩመ ሰንጋን
መርገ በኬ ኬሳ ጠጵ ጎዱ፥ ነሞትን ባይ
ኤን ኩን ወንተ ናኖኬኝ ጅሩ ሁንዱማ ጠጵ
እንጎዱ» ጇደን፤ ከናፍ ባላቅ እልም ዚጵር

እን ዬሮ ሰነት ሞቲ ሞአብ ቱሬ፥ 5በለአም
እልመ ቤኦር ዋምስሱዳፍ ገረ መንደረ
ጴቶር እሰ ለገ ኤፍራጢስ ቀርቀራት፥ ገረ
ብየ አሞኖታት ነመ ኤርጌ፥

«ኩኖ፥ ሰብን ቶኮ ብየ ግብጢቲ
ዱፌ፥ ፉሌኮ ቡፈቴ ለፈ ዶክሴ
ጅረ*፤ 6ሰብን ኩን አነ ጫላ ጀባ ዋን
ተኤፍ፥ አንሞ ነምን አት ኤብፍቴ
ኤብፈማ፥ ነምን አት አባርቴስ አባ
ረማ አከ ተኤ ነንቤከ፤ ከናፍስ
ሀደራ ኮቱቲ ሰበ ከነ አናፍ አባር!
ዮሙስ አን እሰ ሩኩቴ ብይቾ ኬሳ
አርኡ ነንደንደአ ተአ» ጄዴ።

*5· 31:8፤ ኢያ 24:9፤ ሚክ 6:5

7 ማንጉዶትን ሞአቢፍ ማንጉዶትን
ሚድያን ገቲ እሰ ሆደ ዱበቱፍ ባፈሙ ሰነ
ሀርከት ቀበተኒ እንአዴመን፤ ገረ በለአም
ዱፈኒስ ኤርጋ ባላቅ እሰት እንህመን*።
8እንሞ፥ «ኤደነ አስ ቡላ፥ አን ወንተ
ዋቀዮ አነት ዱበቱ፥ ዴብኤ እስንት ነን
ህመ» ጄዴን፤ ጉርጉዶትን ሞአብስ በለ
አም ብረ እንቡለን*።
9 ዋቀዮ ዮሙስ ገረ በለአም ዱፌ፥
«ጀሬን ስብረ ጅረን ኩን ኤችፈኢ?»
ጄዴን።
10በለአም ዴብሴ ዋቀዮን፥ «ባላቅ እልመ
ዚጶር ሞቲ ሞአብቱ ገረኮት እሳን ኤርጌ፥
11‹ኩኖ፥ ሰብን ለፈ ዶክሱ ቶኮ ግብጢ
በኤ ዱፌረ፤ አመ ኮቱቲ እሰ አናፍ
አባር! ዮሙስ አንሞ እሰ ሞኤ አርኤ ባሱ
ነንደንደአ ተአ› ናንጄዴ» ጄዴ።

*7· 2ጴጥ 2:15-16፤ ይሁ 11 *8· 1ሞቶ 13:8

12 ዋቀዮ ገሩ በለአሚን፥ «እሳኒ
ወጅን ህንደቅን! ሰብን ሱን ኤብፈማ ዋን
ተኤፍ፥ አት እሰ ህንአባርን!» ጄዴ።
13በለአም ገነመ ከኤ ጉርጉዶተ ባላቅ
ኤርጌ ሰናን፥ «ዋቀዮ እስን ዱካ አከን
ደቁፍ ‹ቶሌ› ጄቹ ዋን ድዴፍ፥ እስን ገረ
ብየኬሰኒት ገላ!» ጄዴ። 14ጉርጉዶትን
ሞአብ ዴብአኒ ገረ ባላቅ ደቀኒ፥ «በለአም
ኑዱካ ዱፉ እንድዴ» ጄደን።
15 ባላቅ አመስ ጉርጉዶተ ወረ ጉርጉ
ዶተ ዱራ ሰነ ጫላ ባይአተኒፍ ጫላ ኡል
ፍነ ቀበን እንኤርጌ። 16እሳንስ ገረ በለአም
ዱፈኒ፥

«ባላቅ እልም ዚጶር፥ ‹ማሎ፥
ገረኮ ዱፉራ ወንት ቶኮሌ ስህንዶ
ውን! 17አን ዱጉማን ኡልፍነ ጉዳ
ሲፍ ነንኬነ፥ ዋኑመ አት ጄቴስ ሲፍ
ነንጎዳቲ፥ ሀደራ ኮቱቲ ሰበ ከነ
አናፍ አባር!› ሲን ጄዴረ» ጄደን።

18 በለአም ገሩ ዴብሴ ሆጄቶተ ባላ
ቂን፥ «ባላቅ መነሳ እሰ ሜቲኒፍ ወርቄን
ኬሰ ጉቴ ኡቱ አናፍ ኬኔዬ፥ ወንተ ጥናስ
ተኤ ወንተ ጉዳስ ሆጄቹዳፍ አቦሚ ዋቀዮ
ጎፍታኮቲረ ደርቤ አዴሙ ህንደንደኡ።
19አመስ ወንተ ዋቀዮ ደበሌ አነት ዱበቱ
ነንበራቲ፥ ወር ዱራ ሱን አኩመ ጎደን
ማሎ ኤደነ እስንስሞ አስ ቡላ!» ጄዴ።
20ዋቀዮ ሀልከን ገረ በለአም ዱፌ፥
«ጀሬን ኩን ስዋሙ ዱፈን ዮ ተኤ፥ እሳኒ
ወጅን ደቅ! ገሩ ወንተ አን ስት ህሙ
ዱዋ ሆጄዱ!» ጄዴን።

ሀሬን በለአም ዱበቹሼ

21 ዮሙስ በለአም ገነማን ከኤ ሀሬሳ
ፌአቴ ጉርጉዶተ ሞአቢ ወጅን እንአዴሜ።
22ገሩ ሰበቢ እን አዴሜፍ ዴከምስ ዋቀዮ
እንቦበኤ፤ ኤርገማን ዋቀዮስ እሳን ሞርሙ
ዳፍ ከራ ኬሰ እንዳበቴ፤ ዮሙስ እን ሀሬሳ
ያበቴ እንአዴመ ቱሬ፥ ናኦትንሳ ለማንስ እሳ
ወጅን ቱረን*። 23ሀሬቲንስ ኤርገማን ዋቀዮ
ብላ ሉቅፈማ ሀርከት ቀበቴ ከራ ኬሰ አከ
እጃጁ ዮሙ አርግቴ፥ ከራራ ጎርቴ ማሲ
ቶኮት እንልጤ፤ በለአምሞ ገረ ከራት ዴብሱ
ዳፍ እሼ እንሩኩቴ*። 24ዮሙስ ኤርገማን
ዋቀዮ ዳንዲ ድጳ እዶወን ዳባ ወይኒ ገረሲፍ
ገረናን ደላን ጅሩ ኬሰ እንዳበቴ። 25ሀሬቲን
ዬሮ ኤርገማ ዋቀዮ አርግቴት፥ ኬላ ሰነት
ኦፍ ምጭርቅስቴ፥ ሚለ በለአምስ ኬልቾት
እንምጭርቅስቴ፤ እንሞ አመስ እሼ
እንሩኩቴ። 26ኤርገማን ዋቀዮ እቱመ ሂቄ
እዶ ድጳ ለፈ ገረ ምርጋት፥ ገረ ብታትስ ገር
እት ጀልአተን ህንጅሬ እንዳበቴ። 27ሀሬቲንስ
ኤርገማ ዋቀዮ አርግቴ፥ በለአም ጀላ ገድ
እንጪፍቴ፤ ዮሙስ በለአም አሬ ቦበኤ፥
ኡሌሳቲን እሼ እንሬቤ።

*22· ኡመ 16:7፤ ፉር 35:5-6 *23· ኢያ 5:13

28 ዋቀዮ ከነረት ሀሬቲን አረበሼቲን
አከ ዱበቱ ጎዴ፤ እሼንስ በለአሚን፥
«አን ማል ስጎናን ስአ ሰደን ከነ ነሩ
ኩቴ?» ጄቴ*። 29በለአምስ ሀሬቲዳን፥

«አት ዋን አናን ተጳቴፍ፥ ብላን ነሀርከ
ኡቱ ጅራቴ አሙመ ስንአጂስን ቱሬ»
ጂዴ። [30]ሀሬቲንሞ በለአሚን፥ «አን
ሀሬኪ እሼ አት በረ ጅሬኘኪ ሁንዱማ ሀር
ኡመዩ ያበቴ አዴምቱ ምቲ? አን ተካ
ወንተ አከሲ ስረት ሆጂዴ ቤካ?» ጂቴ፤
እንስ፥ «ዋዉ» ጂዴ። *28. 2ጴጥ 2፡16

31 ዮሙስ ዋቀዮ እጀ በለአም
እንበኔፍ፤ እንስ ኤርገማ ዋቀዮ እሰ ብላ
ሉቅፈማ ሀርከት ቀበቴ ከራ ኬሰ እጃጁ
እንአርጌ፤ እሰ ዱረትስ ቆመኤ፥ አደሳ
ቲን እንጎምብፈሜ*። [32]ኤርገማን ዋቀ
ዮስ፥ «ማሊፍ ስአ ሰደን ከነ ሀሬኪ
ሩኩቴ? ኩኖ፥ ከራንኪ አነ ዱረት
ጀልአ ዋን ተኤፍ፥ አን ሲን ሞርሙ
ዳፍ ዱፌረ፤ [33]ሀሬንኪ ነአርግቴ ስአ
ሰደኑ አነራ እንጎርቴ፤ ኡቱ እሼን አነራ
ህንጎሬ ተኤ፥ ስላ ዮወነ ስአጂሴ እሼ
ነንሀምብሰን ቱሬ» ጂዴን። [34]በለአ
ምሞ ኤርገማ ዋቀዮቲን፥ «አከ አት
አናን ሞርምቴ ከራ ኬሰ ዳበቴ ኡቱን
ህንቤክን ጬቡ ሆጂዴረ፤ አመስ ኩን
ስዱረት ሀማ ዮ ተኤ፥ አን ነንዴብአ»
ጂዴ። [35]ኤርገማን ዋቀዮሞ በለአሚን፥
«ጀሬን ከና ወጅን ደቅ፥ ገሩ ዱቢ አን
ስት ህሙ ዱበዱ!» ጂዴ፤ አከስት በለ
አም ጉርጉዶተ ባላቂ ወጅን እንአዴሜ።
*31. 2ሞቶ 6፡17

36 ባላቅ ዮሙስ በለአም አከ ዱፌ
ደገኤ፥ አር መንደረ ሞአብ እሰ ዳሪ
አርኖን ገረ ሞጋ ጅሩት እሰ ስሙዳፍ
እንበኤ። [37]ባላቅስ በለአሚን፥ «አን
ድሜ ስዋሙዳፍ ስት ህንኤርግኔ?
ማሊፍ ነብረ ዱፉ ድዴ? አን ዱጉማን
ኡልፍነ ሲፍ ኬኑ ህንደንደኡ?»
ጂዴ። [38]በለአምሞ ባላቂን፥ «ኩኖ
አን ገረኪ ዱፌረ፤ ዱቢ እሰ ዋቀዮ አፉ
ንኮ ኬሰ ካኤን ዱበደ መሌ፥ አን ወንተ
ብራ ዱበቹዳፍ ነንደንደአሬ?» ጂዴ።
[39]በለአም ዮሙስ ባላቂ ወጅን ገረ ኪር
የት-ሁዞት እንደቄ። [40]ባላቅ ዮሙስ
አርሳ ድኤሱዳፍ ሰንጎታፍ ሆሎተ
ቀሌ፥ ፎንሳኒራ ገር-ቶኮ በለአሚፍ፥
ጉርጉዶተ እሳ ወጅን ቱረኒፍስ
እንኤርጌ፤ [41]ባላቅ ቦሩምታሳ በለአሚን
ፉዴ ገረ ባሞት-በአልት አል ባሴ፤ እን
አቾ ዳበቴ ሰበ እስራኤል ወረ ገረ ዳሪረ
ጅረን እንአርጌ።

ቦቆና 23
ዱቢ በለአም ዱበቴ

1 በለአም ዮሙስ ባላቂን፥ «አስት እዶ
አርሳ ቶርበ አናፍ እጃር፥ ቱንቱኖ ቶርባፍ
ኮርቤሰ ሆላ ቶርበ አናፍ ቆጺስ!» ጂዴ።
[2]ባላቅስ አኩመ በለአም ጂዴ እንጎዴ፤
ባላቂፍ በለአም መተ መታ እዶ አርሳ ቶኮ
ረት ቱንቱኖ ቶኮፍ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ አርሳ
ዳፍ እንድኤሰን። [3]በለአም ዮሙስ
ባላቂን፥ «አት ቀልመኪ እሰ ጉበሙ ከነ
ብረ ዳበዱ፥ አንሞ ተሪ ዋቀዮ አነት ሙል
አቹፍ ዋን ዱፉፍ ነንአዴመ፤ ዋኑመ እን
አነት ሙልእሱሞ አን ስት ነንሀመ»
ጂዴ፥ ኦፊሞ ገረ እዶ ኦል ከአ ቶኮ
እንደቄ። [4]ዋቀዮ ዮሙስ በለአምት
እንሙልአቴ፤ በለአምስ ዋቀዮን፥ «አን
እዶ አርሳ ቶርበ ቆጺሴ፥ ቶኮን ቶኮንሳረ
ትስ ቱንቱኖ ቶኮፍ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ አርሳ
ድኤሴረ» ጂዴ። [5]ዋቀዮ ወንተ እን ዱበቱ
አፉን በለአም ኬሰ ካኤፊ፥ «ገረ ባላቅት
ዴብኢቲ እሰን ስት ህሙፍ ጂዱ ከነ እት
ዱበዱ!» ጂዴን። [6]በለአም ገረ ባላቅት
ዬሮ ዴብኤ፥ ኩኖ፥ ባላቅ፥ ጉርጉዶትን
ሞአብስ ቀልመሳ እሰ ጉበሙ ሰነ ብረ
እንዳበቱ ቱረን።

[7]በለአም ዱቢሳ እሰ ያደ ገድ ፊጎ
አፍ ኬሳ ቀቡ ሰነ ጀልቀቤ፥
«ባላቅ ብየ አረሚ ነፍዴ፥
ሞቲን ሞአብ ቱሎተ ገረ ቦሩራ፥
‹ኮቱ፥ ያቆብን አናፍ አባር፥
ኮቱ፥ እስራኤልት
አናፍ ቆሮብ!› ጂዴ።
[8]እሰ ዋቀዮ ህንአባርን
አተምተን አባራ?
እሰ ዋቀዮ እት ህንቆሮብንት
አተምተን እት ቆሮባ?
[9]አን ጉቤወን ከታረት እሰ ነንአርገ፥
ጋሮተራስ እሰ ነንእላለ፤
እላ፥ ሰበ ኮጳሳ ጅራቱ፥
እሰ ሰበ ወረ ካን ኬሰት
አፍ ህንለኮፍኔ፥
[10]ሰኚ ያቆብ እሰ አከ ብዮ ለፉ
ኤኙቱ ለካኡ ደንደአ?
ለኮብሰ ሩቢ እስራኤልስ

ኤኙቱ ህማ?
አን አከ ዱአ ነመ ቀጀላት ዱእነ፥
ዱምንኮስ አከ ከንሳቲ ሀተኡ!»
ጇዴ* ።
11 ባላቅስ በለአሚን፥ «እን አት አነ
ረት ሆጇቴ ኩን ማሊ? አን ዲኖተኮ አከ
አናፍ አባርቱፈን ስፍዴ፥ አት ገሩ እሳን
ኤብፍቴ መሌ ሆማ እሳን ህንጎኔ» ጇዴ።
12 እንሞ ዴብሴ፥ «ዱቢ ዋቀዮ አፉንኮ
ኬሰ ካኤ ዱበቼዳፍ ኤገቹን አነረ ጅረ
ምቲሬ?» ጇዴ* ።

*10. ኡመ 13፡16 *12. 22፡38

ዱቢ በለአም ዱበቴ እሰ ለመፋ

13 ባላቅ ዮሙስ በለአሚን፥ «አስ
እዶ ከና ወረ ገረ ዳሪ ጅረን ዱዋ አር
ግተ መሌ፥ ሁንዱመሳኒ ህንአርግቱ፤
ከናፍስ ኮቱ እዶ ከን ብራ ለፈ ዳበቴ
ጀረ አርግቱ አና ወጅን ደቂቲ አች
ዳበዱ ጀረ አናፍ አባር!» ጇዴ።
14 እንስ ጉቤ ቱሉ ጺስጋረት፥ ገረ በኬ
ዞፊምት እሰ ጌሴ፥ አችት እዶ አርሳ
ቶርበ እጃሬ፥ ቶኮን ቶኮንሳረትስ ቱን
ቱኖ ቶኮፍ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ ቀልመ ጉበ
ሙፍ እንድኤሴ። 15 በለአም፥ «ሀመ
አን ገረስት ዋቀዮ ወጅን ወል አርጌ
ዴብኡት፥ አት አሱመ ቀልመኬ እሰ
ጉበሙ ከነ ብረ ዳበዱ!» ጇዴ ባላቅት
እንዱበቴ። 16 ዋቀዮ ዮሙስ በለአምት
ሙልአቴ፥ ወንተ እን ዱበቱስ አፉንሳ
ኬሰ ካኤፊ፥ «ገረ ባላቅት ዴብኢቲ፥
እሰን ስት ሀሙፍ ጇዱ ከነ እት
ዱበዱ!» ጇዴ። 17 በለአም ገረ ባላቅ
ዮሙ ዱፌ፥ ኩኖ ባላቅ ጉርጉዶተ
ሞአቢ ወጅን ቀልመሳ እሰ ጉበሙ ሰነ
ብረ እንዳበተ ቱሬ፤ ባላቅ ዮሙስ፥
«ዋቀዮ ማል ዱበቴ?» ጇዴ፥ በለአ
ምን እንጋፈቴ። 18 በለአምስ ዱቢሳ እሰ
ያደ ገድ ፈጎ አፍ ኬሳ ቀቡ ሰነ ዱበቼ
እቱመ ፋፌ፥
«ከእ ያ ባላቅ፥ ደገእስ፥
ያ እልመ ዚጾር ነደጌፈዱ!
19 ዋቀዮ አከ ነማ ምት፥ እን ህንሶቡ፥
ጋቡዳፍስ እን እልመ ነማ ምት፥
እን ወንተ ጇዴ ህንጎዱሬ?
ወንተ ዱበቴስ ህንራወቱሬ*?
20 ኩኖ፥ አን ኤብሱዳፍ አበመሚረ፥
እን ኤብሴረ፥
አንሞ አከ እን እራ ዴብኡ
ጎቹ ህንደንደኡ።

*19. 1ሳሙ 15፡29፤ ሚል 3፡6፤ ሮማ 11፡29

21 «እን ያቆብረት ደባ ህንአርግኔ፥
ረከነስ እስራኤልረት
ህንጨቀፍኔ፤
ዋቀዮ ጎፍታንሳኒ እሳኒ
ወጅን ጅረ፥
ሰገሌን ሞቲ እን ገመድቺሳን
እሳን ግዱዳ እንደገአመ።
22 ዋቀዮ ብየ ግብጢ እሳን እንባሴ፥
እን አከ ጋንፈ ገፈርሳ እሰ ጀባት
እሳኒፍ እንፈጭሴ፤
23 ያቆብረት ሆድን ህንዱበተምኔ፥
እስራኤልረትስ
አያን ህንሄደምኔ፤
አመ ዋኤ ያቆቢፍ
ዮኪስ ዋኤ እስራኤሊፍ
ከን ዱበተሙ፥
‹ወንተ ዋቀዮ ጎዴ እላላ!›
ከን ጇዱደ፤
24 ኩኖ ሰብን ሱን
አከ ሌንጨ ደላት እንከአ፥
አከ ሌንጫ አል ኦፍ እንካሰ፥
እሰ አደምሴ ቀበቴ ሀመ ኛቱት፥
ዲገ እሰ ቀለሜስ
ሀመ ዱጉት ህንጪሱ!» ጇዴ* ።
25 ባላቅሞ በለአሚን፥ «አት ኤርገ እሳን
አባሩ ዲፍቴሞ እሳን ህንኤብስንካ!»
ጇዴ። 26 በለአም ዴብሴ ባላቂን፥ «አን
ወንተ ዋቀዮ ጇዱ ሁንዱማ ጎቹን አከ አነረ
ጅሩ ስት ህንህምኔሬ?» ጇዴ። 27 ባላቅ
አሞ በለአሚን፥ «ኮቱ አመ እዶ ብራት
ስንጌስ፥ ተሪ አች ዳበቴ ጀረ ከነ አናፍ
አባሩንኬ ዋቀዮት እንቶለ ተአ» ጇዴ።
28 ባላቅ ዮሙስ በለአሚን ጉቤ ቱሉ ጴኦር
እሰ እረ ዳበተኒ ለፈ አና ሰነ ገድ እላለንት
ኦል እንባሴ፤ 29 በለአምስ ባላቂን፥
«አስት እዶ አርሳ ቶርበ አናፍ እጃሪቲ
ቱንቱኖ ቶርባፍ ኮርቤሰ ሆላ ቶርበ አናፍ
ቆጴስ!» ጇዴ። 30 ባላቅ አኩመ በለአም
ጇዴ ጎዴ፥ ቶኮን ቶኮን እዶ አርሳ ሰነረት
ቱንቱኖ ቶኮፍ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ አርሳ
እንድኤሴ።

*24. ኡመ 49፡9፥27፤ ኢያ 11፡23

በቆና 24

ዱቢ በለኣም ዱበቴ እሰ ሰደፉ

1 በለኣም ኣመሞ እሰራኤልን ኤብሱን
ዋቀዮን ኣከ ገመድቺሴ ዮሙ ኣርጌ፥
ፉለሳ ገረ ለፈ ኦናት ቀጄልፈቴ መሌ፥
ኣከሳ ዬሮ ካኒ ሆደ በርባድቾ ሀንደቅኔ።
2 በለኣም ኦል እላሌ፥ ወር እሰራኤል ጎሰ
ጎሳን ቡፈተኒ ኡቱ ጅረኒ እንኣርጌ፤ ሀፉር
ዋቀዮ እሰረ እንቡኤ። 3 ዱቢሳስ ጀልቀቤ፥

«ዱቢ በለኣም እልመ ቤኦር፥
ዱቢ ነመ እጅሳ በነሜ፥
4 ዱቢ እሰ ሰገሌ ዋቀዮ ደገኡ፥
ከን እሰ ሙልኣተ
እሰ ሁንዱማ ደንደኡ ኣርጉ፥
ከን እሰ ዮሙ ኩፉ
እጅሳ በነሙ ደገኣ!
5 ያ ያቆብ ዱንካኖትንኬ፥
ያ እሰራኤል እዶን ቡፈተኬ
ማል ማል ጋሪዳ!
6 እሳን ኣከ ደቻ፥
ኣከ እዶ ዳባ ለገ ቀርቀራሰ
ድሪረኒሩ፥
ኣከ ሙከ ሰብሪ እሰ ዋቀዮ ዳቤት፥
ኣከ ሙከ ጋትራ ብሻን ቡኬ
ዳበቱትሰ።
7 ቆዳሳ ኬሳ ብሻን እንያኣ፥
ሰኚንሳሰ ብሻን ባይኤ ኬሰ
እንጅራተ፤
ሞቲንሳ ኣጋግ ጫላ ኦል እንከኣ፥
ሞቱማንሳሰ ኦል እንካፈመ*።
8 ዋቀዮ እን ብየ ግብጢቲ እሰ ባሴ፥
እን ኣከ ጋንፈ ገፈርሳ እሰ ጀባት
እሳፍ እንፈጭሴ፤
እን ሰበ ለፈራ፥ ኣመጃጂሳሰ
ጠጵ እንጎደ፥
ለፈወንሳኒስ ጨጨብሴ
እንሁሬሰ፤
ጥየሳቲን ወራኔ እሳን እንፉላሰ*።
9 እን ኣከ ሌንጫት እንሀርከቴ፥
ኣከ ሌንጨ ደላትሰ እንጪሴ፤
ኤጋ ኤኙቱ እሰ ካሱ ደንደኣሬ?
ነምን ሰኤብሱ ሀኤብፈሙ!
ነምን ሰኣባሩሞ ሀኣባረሙ!»
ጀዴ*።

*7. 1ሳሙ 15፡8 *8. 23፡22 *9. 23፡24፤
ኡመ 12፡3፤ 27፡29

10 ባላቅ ዮሙስ በለኣምት ኣሬ እንቦበኤ፤
ሀርከሳሰ ወልት ሩኩቴ፥ «ኣን ዲኖተኮ ኣከ
ኣናፍ ኣባርቱፈን ሰዋሜ፥ ኣትሞ ኩኖ ሰኣ
ሰደን ከን እሳን እንኤብፍቴ። 11 ከናፍስ ኣመ
ከኢ እዶኬት በቀዱ! ኣንሌ፥ ‹ዱጉመ ኡል
ፍነ ሲፍ ነንኬነ› ጀዴን ቱሬ፥ ዋቀዮ ገሩ
ኡልፍነራ ሰቀቤ» ጀዴ። 12 በለኣምሞ ባላ
ቂን፥ «ኣን ነሞተኬ ወረ ኣት ኣነት ኤርግቴ
ሰነት፥ 13 ‹ባላቅ መነሳ እሰ ሜቲዳፍ ወርቄዳን
ጉቴ ኡቱ ኣናፍ ኬኔዩ፥ ኣን ፈደኮቲን ጋሪ
ዮኪሰ ገዴ ሆጂቹዳፍ ሰገሌ ዋቀዮረ ደርቡ
ሀንደንደኡ፤ ኣን ወንት ዋቀዮ ዱበቱ ነንዱ
በደ› ጀዴ ሀንሀምኔሬ*? 14 ኩኖ ኣን ኣመ
ዴብኤ ገረ ሰበኮ ነንደቀ፥ ገሩ ኮቱ ወንተ
ሰብን ኩን ገረ ቦዴት ሰበኬረት ሆጂቹፍ ጅሩ
ሰት ነንሀመ» ጀዴ።

*13. 22፡18

ዱቢ በለኣም ዱበቴ እሰ ኣፉረፉ

15 ኣመሰ በለኣም ዱቢሳ፥ እሰ ያደ
ገድ ፈን ኦፍ ኬሳ ቀቡ ሰነ ዱበቹሳ እቱመ
ፉፌ፥

«ዱቢ በለኣም እልመ ቤኦር፥
ዱቢ ነመ እጅሳ በነሜ፥
16 ዱቢ እሰ ሰገሌ ዋቀዮ ደገኡ፥
ከን እሰ ቤኩምሰ
እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩ ቤኩ፥
ከን እሰ ሙልኣተ
እሰ ሁንዱማ ደንደኡ ኣርጉ፥
ከን እሰ ዮሙ ኩፉ እጅሳ
በነሙ ደገኣ!
17 ኣን እሰ ነንኣርገ፥ ገሩ ኣመ ምት፥
እሰ ነንእላለ፥ ገሩ ድኦ ምት፤
ኡርጂን ያቆብ ኬሳ ኣሰ እንበኣ፥
ኡሌን ሞቱማሰ እሰራኤል
ኬሳ እንከኣ፤
ጌጌሰቶተ ወረ ሞኣብ
እንቡቡሩቅሰ፥
መታ እልማን ሼት ሁንዱማሰ
እንጨጨብሰ*።
18 ኤዶም እንቀበተመ፥
ሴኢር እሼን ዲነሳ ታቴሰ
እንቀበተምት፤
እሰራኤል ገሩ ጉደቻ እንኣዴመ።
19 ከን ሞኡ ያቆብ ኬሳ እንበኣ፥
ወረ መንደረ ኣር ኬሰት ሀፈንሰ
እንበሌሰ» ጀዴ*።

*17. ኡመ 49፡10፤ ማቴ 2፡2፤ ሉቃ 1፡78፤
ሙል 22፡16 *19. ሚክ 5፡1፥7

ዱቢ በለአም እሰ ዱማ

20 አሞ በለአም ገረ አማሌቆታ እላሌ፥
ዱቢሳ እሰ ያደ ገድ ፈጎ አፍ ኬሳ ቀቡ ሰነ
ዱበቹ እቱመ ፉፌ፥
«አማሌቅ ሰበ ለፈራ ኬሳ
እሰ ዱራ ቱሬ፥
ዱምንሳ ገሩ በዲሰ በረበራት»
ጀዴ* ።
[21]ገረ ቄኖታሞ እላሌ፥
ዱቢሳ እሰ ያደ ገድ ፈጎ
አፍ ኬሳ ቀቡ ሰነ
ዱበቹ እት ፉፌ፥
«እዶን ቡፈተኬ ጀባደ፥
መንኤኬስ ከታ ኬሰት
እንእጃረቴ፤
[22]ገሩ ዮሙ ወር አሶር
እስን ፉደተኒ ሶከን፥
እስን ወር ቄኖታ
ዱሙፍ ጅርቱ!» ጀዴ* ።
[23]አመስ ዱቢሳ እሰ ያደ ገድ ፈጎ
አፍ ኬሳ ቀቡ ሰነ ዱበቹ
እቱመ ፉፌ፥
«ወዮካ! ዬሮ ዋቀዮ ከነ ጎዱት
ኤኙቱ ጅራተሬ?
[24]ዳሪ ኪቲሚ ገሩ መርከቦትን
እንዱፉ፥
አሶሪፍ ኤቤርን ገድ እንቀቡ፥
እሳንስሞ ኦፈሳኒቲ
እንበሌፈሙ» ጀዴ ።
[25]ዮሙስ በለአም ከኤ ገረ እዶሳት
እንዴብኤ፤
ባላቅስሞ ከራሳረ ቡኤ
እንአዴሜ* ።

*20. በኡ 17፡14፤ 1ሳሙ 15፡2-3፥7
*21-22. ኡመ 15፡19፤ አቦ 1፡16፤
1ሳሙ 15፡6 *25. 31፡8

ቦቆና 25

ወር ሞአብ ሰበ እስራኤል ጎዎምሱሳኒ

1 ወር እስራኤል ሺጢምን ቡፈተኒ
ኡቱ ጅረኒ፥ እሳን ኬሳ ጀር ቶኮ ዱበር
ቶተ ሞአቢ ወጅን ኤጁት እንከአን* ።
2 ዱበርቶትን ኩን ጀረ ከነ ገረ አርሳ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞሳኒት እንዋመን፤ እሳንስ
ኛተኒ፥ ዋቀዮሊሳኒቲፍስ እንሰገደን ። 3 ወር
እስራኤል በአል እሰ ጴኦር ዋቄሱት
እንቀበመን፤ ዮሙስ ዴከምስ ዋቀዮ እስራ
ኤልረት እንቦበኤ* ። 4 ዋቀዮ አሞ ሙሴ
ዳን፥ «ዴከምስኮ እን ሶዳችሳን እስራኤ
ልራ አከ ዴብኡት፥ አት አንገፎተ ሰበ
ከና ፉዲ አጀሲቲ ሀመ አዱን ልጡት
ፉለኮ ዱረት እሳን ረራስ!» ጀዴ* ።
5 ሙሴን ከነረት አቦተ ፍርዲ ወረ እስራኤ
ሊን፥ «እስን ቶኮን ቶኮንኬሰን ነመ ኬሰን
ኬሳ በአል እሰ ጴኦር ነመ ዋቄፈቱ
አጀሳ!» ጀዴ* ።

*1. 1ቆሮ 10፡8 *3. ኬሰ 4፡3፤ ፉር 106፡28
*4. ኬሰ 21፡22-23፤ 2ሳሙ 21፡6፥9
*5. በኡ 32፡27፤ ሙል 2፡14፤ ለኮ 31፡16

6 ኩኖ፥ ሙሴኒፍ ጉቱማን ወልዳ ሰበ
እስራኤል ዱንካነ እት ወል ገአን ዱረ ዳበ
ተኒ ኡቱ እሳን ቦአኒ፥ ነሞተ እስራኤል
ኬሳ ቶኮ ኡቱመ እሳን እላለኒ፥ ዱበርቲ
ወረ ሚድያን ቶኮ ፉደቴ ገረ ማቲሳቲ
ዱፌ ። 7 ዮሙስ ፊኔሃስ እልም ኤሌአዛር
እልመ አሮን ሉብቻ ከነ አርጌ፥ ከኤ ወል
ድቸ ኬሳ በኤ ኤቦ ፉደቴ፥ 8 ሀመ ጎለ እሰ
ኬሳት ነምቸ እስራኤል ሰነ ዱካ ደቄ፥
ነምቸ፥ ዱበርትቲስ ወራኔ ኬሰ እንባሴ፤
አከስት ደእቸ እስራኤሎተራ እንእት
ፈሜ ። 9 ሀተኡዩ መሌ፥ ወር ደእቸ ሰናን
አጀፈመን ነሞተ ኩመ ድግደሚ አፉር
ቱረን* ።
*9. 1ቆሮ 10፡8

10 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 11 «እስራ
ኤሎተ ኬሳ ፊኔሃስ እልም ኤሌአዛር
እልመ አሮን ሉብቻ፥ ዋኤኮቲፍ ህናፉ
ዋን ቱሬፍ፥ አን ህናፉኮቲን አከን እሳን
ህንፍጥኔት ዴከምስኮ እሳንራ ዴብሴረ ።
12 ከናፍ፥ ‹ኩኖ አን ከኩ ነጋኮቲ እሳፍ
ነንከከደ*፤ 13 እን አነ ዋቀዮሳቲፍ ህናፉ
ዋን ቱሬፍ፥ ሰበ እስራኤሊፍስ ዋን አራር
ሴፍ፥ ከኩን ሉቡማ በረበራን እሳፍ፥ እሰ
ቦዴዳንስ ሰኚሳቲፍ እንተአ› ጀዲ
ዱበዱ!» ጀዴ ።

*12. ኢሳ 54፡10፤ ህስ 34፡25፤ ሚል 2፡5

14 መቃን ነምቸ እሰ ዱበርትቲ ወረ
ሚድያኒ ወጅን አጀፈሜ ዚምሪ ቱሬ፤
እንሞ እልመ ሳሉአ፥ ጎሰ ሽምኦን ኬሳ
መነ አባሳቲት እሰ ጌጌስቱ ቱሬደ ።
15 መቃን ዱበርቲ ወረ ሚድያን እሼ አጀ
ፈምቴሞ ኮዝቢ ቱሬ፤ እሼን እንተለ ዙር
እሰ ሚድያን ኬሰት ዱረ-ቡቱ ማቲ ቶኮ
ቱሬት ።

16 ዋቀዮ አመስ ሙሴዳን፥ 17 «ወረ
ሚድያን ከነ ረከሳ፥ እሳን ሩኩታስ!
18 እሳን ሀጡማሳኒ እሰ ዋኤ ጴኦሪፍ፥ ዋኤ

ኮዝቢ እንተለ ቡልቻ ብያ ወረ ሚድያን
ኦቦሌቲሳኒ፥ እሼ ጉያ ደእቾ ሰበቢ ጴኦ
ሪፍ ጱፌ ሰናት አጀፈምቴ ሰናን እስን
ጎዎምሰኒ እስን ረከሰኒሩ» ጀጄ።

ቦቆና 26

ለኮብሰ ሰባ እሰ ለመፉ

(ለኮ 1፡1-46)

1ደእቾ ሰነ ቦዴ ዋቀዮ ሙሴፍ ኤሌአ
ዛር እልመ አሮን ሉብቻቲን፥ 2«ጉቱማ
ወልዳ እስራኤል ኬሳ ነሞተ ወጋንሳኒ ድግ
ደመ ጉቴፍ ወረ ድግደማ ኦሊ፥ እስራ
ኤል ኬሳ ሎለ ደቁ ከን ደንደአን ሁንጱማ
አከ መነ መነ አባሳኒት ለካአ!» ጀጄ።
3ሙሴኒፍ ኤሌአዛር ሉብቾ ፉሌ ዬሪኮት
ቡኬ ለገ ዮርዳኖስ ደቻ ሞአብ ኬሰት፥
4አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦሚት፥ ነሞተ
ወጋንሳኒ ድግደመ ጉቴፍ ወረ ወጋ ድግ
ደማ ኦሊ ወልት እንቀበን፤ እስራኤሎትን
ወር ብየ ግብጢ በአን ከነት አነኒ ከን ጅረ
ኒደ።

5ሩቤን፥ እልመ እስራኤል እሰ አን
ገፈ፤ እልማን ሩቤንሞ ወረ ከነት አነኒ
ጅረኒደ፤ ሄኖክ፥ አባ ቆሞ ሄኖኮታት፤
ፈሉ፥ አባ ቆሞ ፈሉዎታት፤ 6ሄዝሮን፥
አባ ቆሞ ሄዝሮኖታት፤ ከርሚን፥ አባ
ቆሞ ከርሚአታት፤ 7እሳን ኩን ቆሞወን
ሩቤን፤ እሳን ኬሳ ወር ለካአመን ኩመ
አፉርተሚ ሰድኢፍ ድበ ቶርባፍ ሰዶመ
ቱረን። 8እልም ፈሉሞ ኤሊአብ። 9እል
ማን ኤሊአብ፥ ኔሙኤል፥ ዳታኒፍ አቢ
ረም፤ ዳታኒፍ አቢረም ኩን ወረ ሙሴፍ
አሮንን ሞርመኒደ፤ አከሱመስ ዬሮ ቆራ
ሂፍ ገሬንሳ ዋቀዮን ሞርመን እሳን ኬሰ
ቱረን*። 10ዮሙስ ለፍት በነሚ ቆራሂ
ወጅን እሳን እንልቅምሴ፤ ወር ገሬ ቆራ
ሀሞ ዬሮ እብድ ነሞተ ድበ ለማፍ ሸን
ተመ ፍጤ ጱመን፤ ከናንስ እሳን ምልከተ
ነሞትን እቲን አፍ ኤገተን ተአን። 11ሀተ
ኡዩ መሌ፥ እልማን ቆራሀ ሀንአጀፈምኔ።
*9. 16፡1-2፥12

12እልማን ሸምኦን አከ ቆሞ ቆሞሳኒት
ወረ ከነት አነኒ ጅረኒደ፤ ኔሙኤል፥ አባ
ቆሞ ኔሙኤሎታት፤ ያሚን፥ አባ ቆሞ
ያሚኖታት፤ ያኪን፥ አባ ቆሞ ያኪኖ
ታት፤ 13ዜራሀ፥ አባ ቆሞ ዜራሆታት፤
ሻውል፥ አባ ቆሞ ሻውሎታት*፤ 14እሳን
ኩን ቆሞወን ሸምኦኖታት፤ ለኮብሰሳኒ
ኩመ ድግደሚ ለማፍ ድበ ለመ ቱሬ።
*13. ኡመ 36፡13

15እልማን ጋድ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት
ወረ ከነት አነኒ ጅረኒደ፤ ዜፎን፥ አባ
ቆሞ ዜፎኖታት፤ ሃጊን አባ ቆሞ ሃጎ
ታት፤ ሹኒን፥ አባ ቆሞ ሹኖታት፤ 16አዝ
ኒን፥ አባ ቆሞ አዝኖታት፤ ኤሪን፥ አባ
ቆሞ ኤሮታት፤ 17አሮድ፥ አባ ቆሞ አሮ
ዶታት፤ አሪኤሊን፥ አባ ቆሞ አሪኤሎ
ታት፤ 18እሳን ኩን ቆሞወን እልማን
ጋድ፤ እሳን ኬሳ ወር ለካአመን ኩመ አፉ
ርተማፍ ድበ ሸን ቱረን።

19እልማን ይሁዳ ኤሪፍ ኦናን ቱረን፤
እሳን ገሩ ብየ ከነአንት እንጹአን*። 20እል
ማን ይሁዳ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት ወረ ከነት
አነኒ ጅረኒደ፤ ሼላህ፥ አባ ቆሞ ሼላሆ
ታት፤ ፋሬስ፥ አባ ቆሞ ፋሬሶታት፤
ዛራሀ፥ አባ ቆሞ ዛራሆታት፤ 21እልማን
ፋሬስሞ ሄዝሮን፥ አባ ቆሞ ሄዝሮኖታት፤
ሀሙል አባ ቆሞ ሀሙሎታት*፤ 22እሳን
ኩን ቆሞወን ይሁዳት፤ እሳን ኬሳ ወር
ለካአመን ኩመ ቶርባተሚ ጀአፍ ድበ ሸን
ቱረን። *19. ኡመ 38፡7-10 *21. ሩት 4፡8

23እልማን ይሳኮር አከ ቆሞ ቆሞሳኒት
ወረ ከነት አነኒ ጅረኒደ፤ ቶላ አባ ቆሞ
ቶላዎታት፤ ፉዋን፥ አባ ቆሞ ፉዎታት፤
24ያሹብ፥ አባ ቆሞ ያሹቦታት፤ ሺም
ሮን፥ አባ ቆሞ ሺምሮኖታት፤ 25እሳን
ኩን ቆሞወን ይሳኮር፤ እሳን ኬሳ ወር ለካ
አመን ኩመ ጃተሚ አፉሪፍ ድበ ሰድእ
ቱረን።

26እልማን ዜቡሉን አከ ቆሞ ቆሞሳኒት
ወረ ከነት አነኒ ጅረኒደ፤ ሴሬድ፥ አባ
ቆሞ ሴሬዶታት፤ ኤሎን፥ አባ ቆሞ ኤሎ
ኖታት፤ ያህሌኤል፥ አባ ቆሞ ያህሌኤሎ
ታት፤ 27እሳን ኩን ቆሞወን ዜቡሉን፤
እሳን ኬሳ ከን ለካአመን ኩመ ጃተማፍ
ድበ ሸን ቱረን።

28እልማን ዮሴፍ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት፥
ምናሴፍ ኤፍሬም። 29እልማን ምናሴ፥
ማኪር፥ አባ ቆሞ ማኪሮታት፤ ማኪር
ኩን አባ ጊልአድ ቱሬ፤ ጊልአድሞ አባ
ቆሞ ጊልአዶታት፤ 30እልማን ጊልአድሞ
ወረ ከነት አነኒ ጅረኒደ፤ ይኤዜር፥ አባ
ቆሞ ይኤዜሮታት፤ ሄሌክ፥ አባ ቆሞ ሄሌ
ኮታት፤ 31አስሪኤል፥ አባ ቆሞ አስሪኤሎ

ታት፤ ሼኬም፥ አባ ቆሞ ሼኬሞታት፤
32ሼሚዳን፥ አባ ቆሞ ሼሚዶታት፤
ሄፌር፥ አባ ቆሞ ሄፌሮታት፤ 33ዜሎፌ
ሃድ እልም ሄፌርሞ እንተሎተ መሌ፥ እል
ማን ህንቀቡ ቱሬ፤ መቃን እንተሎተ
ዜሎፌሃድ፥ ማህላህ፥ ኖአህ፥ ሆግላህ፥
ሚልካሂፍ ቲርዛ ቱሬ*። 34ቆሞወን ምናሴ
እሳን ከነ፤ እሳን ኬሳ ከን ለካአመን ኩመ
ሽንተሚ ለማፍ ድበ ቶርበ ቱረን።

*29-33. ኢያ 17፡1-6

35 እልማን ኤፍሬም አከ ቆሞ ቆሞሳ
ኒት ወረ ከነት አነኒ ጅረኒደ፤ ሹቴላህ፥
አባ ቆሞ ሹቴላዎታት፤ ቤኬር፥ አባ ቆሞ
ቤኬሮታት፤ ታሃን፥ አባ ቆሞ ታሃኖ
ታት፤ 36እልማን ሹቴላህሞ ኤራን፥ አባ
ቆሞ ኤራኖታት፤ 37ቆሞወን እልማን ኤፍ
ሬም እሳን ከነ፤ እሳን ኬሳ ከን ለካአመን
ኩመ ሶዶሚ ለማፍ ድበ ሽን ቱረን፤ እል
ማን ዮሴፍ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት እሳን ከነ
ቱረን።

38 እልማን ቤንያሚን አከ ቆሞ ቆሞሳ
ኒት፥ ቤላእ፥ አባ ቆሞ ቤላኦታት፤ አሽ
ቤል፥ አባ ቆሞ አሽቤሎታት፤ አሂራም፥
አባ ቆሞ አሂራሞታት፤ 39ሼፉፋም፥ አባ
ቆሞ ሼፉፋሞታት፤ ሁፋም፥ አባ ቆሞ
ሁፋሞታት፤ 40እልማን ቤላእሞ አርዲፍ
ነአማን ቱረን፤ አርዲ፥ አባ ቆሞ አርዶ
ታት፤ ነአማን፥ አባ ቆሞ ነአማኖታት፤
41እሳን ኩን አከ ቆሞወንሳኒት እልማን ቤን
ያሚን፤ እሳን ኬሳ ወር ለካአመን ኩመ
አፉርተሚ ሽኒፍ ድበ ጀአ ቱረን።

42 እልማን ዳን አከ ቆሞ ቆሞሳኒት ወረ
ከነት አነኒ ጅረኒደ፤ ሹሃም፥ አባ ቆሞ
ሹሃሞታት፤ ቆሞወን ዳን አከ ቆሞ ቆሞሳ
ኒት እሳን ከነ፤ 43ቆሞወን ሹሃሞታ ሁን
ዱማ ኬሳ ወር ለካአመን ኩመ ጃተሚ
አፉሪፍ ድበ አፉር ቱረን።

44 እልማን አሼር አከ ቆሞ ቆሞሳኒት፥
ዪምና፥ አባ ቆሞ ዪምኖታት፤ ይሽዊን፥
አባ ቆሞ ይሽዎታት፤ ቤሪአ፥ አባ ቆሞ
ቤሪኦታት፤ 45እልማን ቤሪአሞ ሄቤር፥
አባ ቆሞ ሄቤሮታት፤ መልኪኤል፥ አባ
ቆሞ መልኪኤሎታት፤ 46መቃን እንተለ
አሼር፥ ሴራህ ቱሬ፤ 47ቆሞወን እልማን
አሼር እሳን ከነ፤ እሳን ኬሳ ከን ለካአመን
ኩመ ሽንተሚ ሰድኢፍ ድበ አፉር ቱረን።

48 እልማን ንፍታሌም አከ ቆሞ ቆሞሳ
ኒት፥ ያህዜኤል፥ አባ ቆሞ ያህዜኤሎ
ታት፤ ጉኒ፥ አባ ቆሞ ጉኒዎታት፤
49ዬዜር፥ አባ ቆሞ ዬዜሮታት፤ ሺሌም፥
አባ ቆሞ ሺሌሞታት፤ 50እሳን ኩን ቆሞ
ወን ንፍታሌም፤ እሳን ኬሳ ወር ለካአመን
ኩመ አፉርተሚ ሽኒፍ ድበ አፉር ቱረን።
51ነሞተ እስራኤል ኬሳ ወር ለካአመን
እሳን ከነ ቱረን፤ ለኮብስሳኒ ወሉመት ኩማ
ተመ ድበ ጀአፍ ኩመ ቶኮፍ ድበ ቶርባፍ
ሶዶመ ቱሬ።

52 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 53«አከ
ለኮብሰ መቃሳኒት ብይች እሳን ከናፍ ዳለ
ተኤ ሀህረሙ! 54ቆሞ ጉዳዳፍ ዳለ ጉዳ፥
ቆሞ ጥናዳፍ ዳለ ጥና ኬን! ቶኮን ቶኮን
ቆሞ አከ ለኮብሰ ነሞተሳቲት ዳለሳ ሀአር
ገቱ! 55ብይች ገሩ ቡፌተ ሙካቲን ሀህ
ረሙ! እሳን አከ መቃ ጎሰ አቦተሳኒት
ሀዳለን! 56ዳል ሱን ቆሞወን ጉርጉዳፍ
ቆሞወን ጥጥና ግዱት ቡፌተ ሙካቲን ሀህ
ረሙ!» ጀዴ*።

*52-56. 33፡53-54፤ 34፡13፤ ኢያ 14፡1-2

57 ሌዎትን አከ ቆሞ ቆሞሳኒት ለካአመ
ንሞ ከነት አነኒ ወረ ጅረኒደ፤ ጌርሾን፥
አባ ቆሞ ጌርሾኖታት፤ ቂሃት፥ አባ ቆሞ
ቂሃቶታት፤ ሜራሪ፥ አባ ቆሞ ሜራሮ
ታት*፤ 58ወር ከነት አነኒ ጅረንሰ ቆሞወን
ሌዎታት፤ ቆሞ ሊብናኦት፥ ቆሞ ሄሮ
ኖታ፥ ቆሞ ማህሎታ፥ ቆሞ ሙሾታ፥
ቆሞ ቆራሆታት፤ ቂሃትሞ አባ አምራም
ቱሬ። 59መቃን ሃደ መና አምራም ዮኬ
ቤድ ቱሬ፤ እሼን እንተለ ሌዊ እሼ ብየ
ግብጥት ደለቴ ቱርቴ፤ እሼንሞ አሮን፥
ሙሴፍ ሚርያም አቦሌቲሳኒ አምራሚፍ
ዴሴ። 60አሮኒፍሞ ናዳብ፥ አቢሁ፥ ኤሌ
አዛሪፍ እታማርቱ ደለቴ። 61ገሩ ናዳቢፍ
አቢሁን እብደ አላ እሰ ዋቀዮ እሳን ህንእ
ቦምን ዋቀዮ ዱረት ዬሮ ድኤሰን ዱአን*።
62ዲሮተ ደለተኒ ጅአ ፍጠኒ ጀልቀቤ ሀመ
ወረ እሳ አሊት እሳን ኬሳ ከን ለካአመን
ሁንድኑ ኩመ ድግደሚ ሰድእ ቱረን፤
እሳን እስራኤሎተ ግዱዳ ዳል ዋን እሳኒፍ
ህንኬንምኒፍ እሳን ኬሰት ህንለካአምኔ።

*57. 3፡17-20፤ በኡ 6፡16-25
*58-61. ሌዎ 10፡1-2

63 እሳን ኩን ወረ ዬሮ ሙሴኒፍ ኤሌ
አዛር ሉብች ፉሌ ዬሪኮት ቡኬ ለገ ዮር
ዳኖስ ደቻ ሞአብ ኬሰት እስራኤሎተ

ለካአን ሰነ ለካአመኒደ። 64 ገሩ ወረ
ዬሮ ሙሴፍ አሮን ሉብች ሲና ለፈ ኦና
ኬሰት እስራኤሎተ ለካአንት ለካአመን
ኬሳ ነምን ቶኮሌ እሳን ከነ ኬሰ ህን
ቱሬ። 65 እስራኤሎትን ሱን ለፈ ኦና
ኬሰት አከ ዱመን ዋቀዮ ዱበቴ አኩመ
ቱሬ፥ እሳን ኬሳ ካሌብ እልመ ዮፉኔ
ሂፍ ኢያሱ እልመ ኑን መሌ፥ ነምን
ቶኮዩ ህንሀፍኔ።

ቦቆና 27

እንተሎትን ዜሎፌሃድ ዻለ አርገቹሳኒ

1 ኩኖስ ማቲወን ምናሴ እልመ ዮሴፍ
ኬሳ እንተሎትን ዜሎፌሃድ እልመ ሄፌር
እንድአተን፤ ሄፌር ኩን እልመ ጊልአድ፤
እንሞ እልመ ማኪር ምናሴ ቱሬ፤ መቃን
እንተሎተሳቲ ማህላህ፥ ኖአህ፥ ሆግላህ፥
ሚልካሂፍ ቲርዛ ቱሬ። 2 እሳን በልበለ
ዱንካነ እት ወል ገአኒ ዱረት፥ ፉለ
ሙሴ፥ ፉለ ኤሌአዛር ሉብቻ፥ ፉለ ወረ
ጌጌስቶታፍ ጉቱማ ወልዳ ዱረ ዻበተኒ፥
3 እሳኒን፥ «አባንኬኝ ለፈ ኦና ኬሰት
ዱኤ፤ እን ገሬ ቆራህ ወረ ዋቀዮን ሞርሙ
ዻፍ ወልት ቀበመን ሰነ ኬሰ ህንቱሬ፥ ገሩ
ጩቡ ኦፌሳቲቲን እንዱኤ፤ እልመሞ
ቶኮዩ ህንቀቡ ቱሬ*። 4 ኦቦሎተ አባኬኛ
ግዱዳ ዻለ ኑፍ ኬና መሌ፥ ኤጋ ማሊፍ
ሰበቢዱመ እልመ ህንጎደትኒፍ፥ መቃን
አባኬኛ ቆሞሳ ኬሳ በሌፈማ?» ጇደን።

*3. 14፡29፤ 16፡2

5 ዮሙስ ሙሴን ዱቢሳኒ ዋቀዮ
ዱረት እንድኤሴ፤ 6 ከነረት ዋቀዮ ሙሴ
ዻን፥ 7 «ዱቢን እንተሎተ ዜሎፌሃድ
ኩን ቀጇላደ፤ አት ኦቦሎተ አባሳኒ
ግዱዳ ገአ ዻላ ኬኒፍ፥ ዻል አባሳኒስ
እሳኒፍ አከ ደርቡ ጎድ! 8 እስራኤሎታ
ንሞ፥ ‹ነምን ቶኮ እልመ ኡቱ ህንጎደ
ትን ዮ ዱኤ፥ ዻልሳ እንተለሳፍ አከ
ደርቡ ጎዻ! 9 እንተለስ ህንቀቡ ዮ
ተኤሞ፥ ዻለሳ ኦቦሎተሳቲፍ ኬና!
10 እን ኦቦሎተስ ህንቀቡ ዮ ተኤ ገሩ፥
ዻለሳ ወሲለንሳቲፍ ኬና! 11 አባንሳ ኦቦ
ሎተ ህንቀቡ ዮ ተኤ፥ ቆሞሳ ኬሳ ፍረ
ዲጋ እሰት አኑፍ ዻለሳ ኬና፥ እንስ ቀቤ
ኘሳ ሀጎደቱ! ኩንስ አኩመ ዋቀዮ ሙሴ
አቦሜ እስራኤሎታፍ ሴረታፍ አቦሚ
ሀተኡ!› ጇድ!» ጇዴ።

ኢያሱን ሆጂ ሙሴት ደርቡዻፍ ፎአሙሳ

(ኬሰ 31፡1-8)

12 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዻን፥ «ቱሉ አባ
ሪም ከነረት ኦል በኢቲ፥ ብየ አን እስራኤ
ሎታፍ ኬኔ እላል! 13 ኤርገ እሰ አርግቴ
ቦዴ፥ አኩመ ኦቦሌሰኬ አሮን፥ አትስ ገረ
ሰበኬት እንሰሳበምተ* ፤ 14 ኩን ሰበቢ ዮሙ
ወልድች ብሻን እሰ ሲን ለፈ ኦና ኬሳ
ብረት ድዴ አነረት ከኤ፥ አቲፍ ኦቦሌስኬ
እጀ ወልድቻ ዱረት አነ ቂልቂሌሱ ድደኒ
አቦሚኮረት ካተኒፍ፥ እስንት እንዱፈ፤
ብሻንችስ መሪባ እሰ ቃዴሽ እሰ ሲን ለፈ
ኦና ኬሳ ቱሬ» ጇዴ*። 15 ሙሴንሞ ዋቀ
ዮን፥ 16 «ያ ዋቀዮ ጎፍታ ሀፉረ ነመ ሁን
ዱማ፥ አት ወልድቻፍ ነመ ቶኮ ካስ*!
17 እንስ ወልዻንኬ አከ ሆሎተ ትክሴ ህንቀ
ብኔ አከ ህንታኔት፥ እሳን ዱረ ከን
አዴሙ፥ ከን ገድ በኡፍ ከን አል ገሉ፥
ከን ገድ እሳን ባሱፍ ከን አል እሳን ገል
ቹደ» ጇዴ*። 18 ዋቀዮሞ ዴብሴ ሙሴ
ዻን፥ «ኢያሱ እልመ ኑን ነመ ሀፉር
ኦጉማ ኬሰ ጅሩ ፉዲቲ፥ ሀርከኬ እሰረ
ካአ! 19 ኤሌአዛር ሉብቻፍ ጉቱማ ወልዳ
ዱረ አከ ዻበቱ ጎድ፥ ሆጂ እን እት ጋፈ
ተሙ ከነስ እጀሳኒ ዱረት እት ኬን!
20 ጉቱማን ወልዳ እስራኤል አከ እሳፍ አቦ
መሙት አቦኬራ ዋ ኬኒፍ*! 21 እን ፉለ
ኤሌአዛር ሉብቻ ዱረ ሀዻበቱ! ሉብችሞ
ሙርቶ ዋቀዮ ዱረት ኡሪሚን ቤክሰፈሙ
እሳፍ ሀጋፈቱ! እስራኤሎትን ሁንድኑስ
ጉቱማት እሳ ወጅን አከ ዱቢ ሉብቻት
ገድ ሀበአን፥ አኩመ ዱቢሳቲትስ ኦል ሀገ
ለን!» ጇዴ*። 22 ሙሴን አኩመ ዋቀዮ
እሰ አቦሜ እንጎዴ፤ ኢያሱስ ጌሴ ኤሌአ
ዛር ሉብቻፍ ጉቱማ ወልዳ ሰና ዱረ
እንዻቤ፤ 23 ሀርከሳስ መታሳረ ካኤ፥
አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜት ሆጂ እን እት
ጋፈተሙ ከነ እሰት እንኬኔ*።

*13. 20፡22-29 *14. 20፡1-13 *16. 16፡22
*17. ሚክ 5፡4፤ 1ሞቶ 22፡17፤ ህስ 34፡5-6፤
ማቴ 9፡36 *20. በኡ 34፡29-30፤
2ሞቶ 2፡9፥15 *21. በኡ 28፡30፤
1ሳሙ 14፡36-46፤ 28፡6
*22-23. ኬሰ 31፡1-8፥23

ቦቆና 28

አከ እት አርሳን ጉያ ጉያት ድኤፈሙ

(በኡ 29፡38-42)

1 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ 2«እት እስ
ራኤሎተት ዱበዱ! እሳኒን፥ ዋቀዮ፥
‹አርሳ፥ ቡዴነ እስ እብዳን ጉበሜ አናፍ
ድአቱ፥ እስ ፎሊንሳ ገራ አነ ጪብሱ፥
ኤገዳቲ ዩሮሳት አናፍ ድኤሳ!› ጄድ!
3ዩሮ እሳንት ህምቱስ፥ ‹አርሳ ጉያ ጉያት
እት ፉፌ አርፈሙፍ፥ ኬናን እስን እብ
ዳን ጉብደኒ፥ አነ ዋቀዮፍ ድኤስተን፥
ጦባላ ሆላ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ ሙዳ ህንቀብኔ
ለመ ለመ፤ 4ጦባላ እስ ቶኮ ገነመ፥ ጦባላ
እስ ካንሞ ድምምስ ገልገላ አርሳ ድኤሳ!
5አከሱመስ ኬና ምዳኒፍ ዳኩ ቀመዲ
በኤስ ሀርከ ኩርነፉ ኤፉ ቶኮ እስ ጬንፉ
ኤጀርሳ እስ ጨለለማ ሊትሪ ቶኮን ሱኩ
መሜ፥ ድኤሳ! 6ኩን ሴረ አርሳ እቱመ
ፉፌ ጉበሙ፥ እስ ፎሊ ገራ ጪብሱፍ
ኬና እስ አነ ዋቀዮፍ እብዳን ጉበሙፍ ሴረ
ቱሉ ሲናረት ዳበቴደ። 7ኬናን ዱጋቲ እን
ጦባላ እስ ቶኮ ወጅን ድአቱስ ሊትሪ ቶኮ
ሀተኡ! እስን ኬና ዱጋቲ ጭማ እዶ ቁል
ቁላአት አነ ዋቀዮፍ እንደንገላፍቱ።
8ጦባላ እስ ካንሞ ድምምስ ገልገላ፥ ኬና
ምዳኒፍ ኬና ዱጋቲሳስ አኩመ እስ አርሳ
ገነማ ወጅን ድኤስተኒ፥ አርሳ ጉበሙ እስ
ኡርጋን ፎሊሳ አነ ዋቀዮት ቶሉ ጎዳቲ
ድኤሳ!› ጄድ!

አርሳ ጉያ ሰንበታ ድኤፈሙ

9 «ጉያ ሰንበታትሞ ጦባላ ሆላ ኮርቤዩ
ወጋ ቶኮ ሙዳ ህንቀብኔ ለመ አከሱመስ
ኬና ምዳኒፍ ዳኩ ቀመዲ በኤስ ሀርከ ኩር
ነን ኤፉ ቶኮ ኬሳ ሀርከ ለመ እስ ደዳ
ኤጀርሳቲን ሱኩመሜ፥ ኬና ዱጋቲሳቲ
ወጅን ድኤሳ*! 10ኩን አርሳ ሰንበቱመ ሰን
በተት ጉበሙደ፤ እን አርሳ ጉበሙፍ ኬና
ዱጋቲሳ እስ እቱመ ፉፌ ድአቱ ሰነረት
ደበለሜ እንድኤፈመ።

*9. ማቴ 9፡5

አርሳ ጀልቀበ ጅአት ድኤፈሙ

11 «ጀልቀበ ጅአኬሰኒት፥ አርሳ
ጉበሙ አነ ዋቀዮፍ ድኤሳ! ቀልመ ድአቱ
ከናፍስ ቱንቱኖ ሙዳ ህንቀብኔ ለመ፥ ኮር
ቤስ ሆላ ሙዳ ህንቀብኔ ቶኮ፥ ጦባላ ሆላ
ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ ሙዳ ህንቀብኔ ቶርበ፥
12አከሱመስ ቶኮን ቶኮን ቱንቱኖ ወጅን
ኬና ምዳኒፍ ዳኩ ቀመዲ በኤስ ሀርከ ኩር
ነን ኤፉ ቶኮ ኬሳ ሀርከ ሰድእ እስ ደዳ
ኤጀርሳቲን ሱኩመሜ፥ ኮርቤስቸ ሆላ ሰና
ወጅን ኬና ምዳኒፍ ዳኩ ቀመዲ በኤስ
ሀርከ ኩርነን ኤፉ ቶኮ ኬሳ ሀርከ ለመ፥
እስ ደዳ ኤጀርሳቲን ሱኩመሜ፥ 13ቶኮን
ቶኮን ጦባላ ሆላ ወጅንስ ኬና ምዳኒፍ ዳኩ
ቀመዲ በኤስ ሀርከ ኩርነን ኤፉ ቶኮ ኬሳ
ሀርከ ቶኮ እስ ደዳ ኤጀርሳቲን ሱኩ
መሜ፥ ቀልመ ጉበሙ እስ ፎሊንሳ ገራ
ጪብሱ፥ አነ ዋቀዮፍ እንድኤስቱ።
14ኬናን ዱጋቲሳኒስ ቶኮን ቶኮን ቱንቱኖ
ወጅን ዳዲ ወይኒ ሊትሪ ለመ፥ ኮርቤስቸ
ሆላ ሰና ወጅን ሊትሪ ቶኮፍ ሀርከ ሸነፉሳ፤
ቶኮን ቶኮን ጦባላ ሆላ ወጅን ሊትሪ ቶኮ፥
ቀልም ጉበሙ እን ጅኦተ ወጋ ኬሰ ጅረን
ሁንዱማፉ አደዳን ድአቱ እስ ከነ። 15አከ
ሱመስ ኮርቤስ ሬቲ አርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ
አነ ዋቀዮፍ እንድአተ፤ እን ቀልመ ጉበሙ
እስ እቱመ ፉፌ ድአቱፍ ኬና ዱጋቲሳረት
ደበለሜ እንድአተ*።

*11-15. 10፡10፤ ህስ 46፡4-5፤ ኢሳ 1፡13

አርሳ አያነ መጥኖት ድኤፈሙ

(ሌዎ 23፡5-14)

16 «ጅአ እስ ዱራት፥ ጅእቸቲስ
ጉያን ኩደ አፉረፉን ጉያ ፋሲካኮቲት*፤
17ጅአ ከነቲ ጉያን ኩደ ሸነፉን ጉያ አያ
ናት፤ ጉያ ቶርባፍ መጥኖቱ ኛተመ*።
18ጉያ እስ ዱራት ወል ገኢ ቁልቁላአን
ሀጎደሙ! ጉያ ሰነት ሆጂ ነመ ደደብሲሱ
ቶኮሌ ህንሆጀትና! 19ገሩ አርሳ አርፈ
ሙፍ፥ ቀልመ ጉበሙፍስ ቱንቱኖ ለመ፥
ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ፥ ጦባላ ሆላ ኮርቤዩ ወጋ
ቶኮ ቶርበ አነ ዋቀዮፍ ድኤሳ! እሳን ኩን
ሁንድኑ ሙዳ ከን ህንቀብኔ ሀተአን!
20ቶኮን ቶኮን ቱንቱኖ ወጅን ኬና ምዳኒሳ
ኒቲፍ ዳኩ ቀመዲ በኤስ ሀርከ ኩርነን ኤፉ
ቶኮ ኬሳ ሀርከ ሰድእ እስ ደዳ ኤጀርሳቲን
ሱኩመሜ አከሱመስ ኮርቤስቸ ሆላ ሰና
ወጅን ሀርከ ኩርነን ኤፉ ቶኮ ኬሳ ሀርከ
ለመ ቆጺሳ! 21ቶኮን ቶኮን ጦባላ ቶርበን
ሰና ወጅንሞ ሀርከ ኩርነን ኤፉ ቶኮ ኬሳ
ሀርከ ቶኮ ድኤሳ! 22አከሱመስ እስኒፍ
አራርሱዳፍ ኮርቤስ ሬቲ ቶኮ አርሳ ሰበቢ
ጬቡቲፍ ድአቱፍ ድኤሳ! 23ከነስ ቀልመ
ጉበሙ እስ ገነመ ገነመ እት ፉፌ ድአቱ

ሰነረት ደበላቲ ድኤሳ! 24አኩመ ከንትስ
ኬና ምዳኒ ቀልመ ጉበሙ እሰ ኡርጋን
ፎሊሳ አነ ዋቀዮት ቶሉ ጉያ ቶርባፍ
ጉዩመ ጉያን ድኤሳ! ኩን ቀልመ ጉበሙ
እሰ እቱመ ፉፌ ድአቱፍ ኬና ዱጋቲሳረት
ደበለሜ እንድአተ። 25ጉያ ቶርበፉትሞ
ወል ገኢ ቁልቁላአ ጎደዳ! ጋፈስ ሆጂ
ነመ ደደብሲሱ ቶኮሌ ህንሆጄትና!
*16. በኡ 12፡ 1-4 *17. በኡ 12፡ 15-20

ኣርሳ አያነ መከሪት ድኤፈሙ
(ሌዎ 23፡ 15-22)

26 «አያነ መከሪት ጋፈ እጀ ምዳንኬ
ሰኒ እሰ ዱራ ኬና ምዳን ሃራ ጎተኒ አነ
ዋቀዮፍ ድኤስተን፥ ወል ገኢ ቁልቁላአ
ጎደዳ! ጋፈስ ሆጂ ነመ ደደብሲሱ ቶኮሌ
ህንሆጄትና*! 27ገሩ ቱንቱኖ ለመ፥ ኮር
ቤሰ ሆላ ቶኮ፥ ጠባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ
ቶኮ ቶርበ፥ ቀልመ ጉበሙ እሰ ኡርጋን
ፎሊሳ አነ ዋቀዮት ቶሉ ድኤሳ! 28ቶኮን
ቶኮን ቱንቱኖ ወጅን ኬና ምዳኒሳኒ ዳኩ
ቀመዲ በኤሰ ሀርከ ኩርነን ኤፋ ቶኮ ኬሳ
ሀርከ ሰድእ እሰ ደዳ ኤጄርሳቲን ሱኩመሜ
አከሱመስ ኮርቤስቸ ሆላ ሰና ወጅን ሀርከ
ኩርነን ኤፋ ቶኮ ኬሳ ሀርከ ለመ፥ 29ቶኮን
ቶኮን ጠባላ ሆላ ቶርበን ሰና ወጅን ሀርከ
ኩርነን ኤፋ ቶኮ ኬሳ ሀርከ ቶኮ ድኤሳ!
30ከነ መሌስ እስኒፍ አራርሱዳፍ ኮርቤሰ
ሬቲ ቶኮ ድኤሳ! 31ኩን ኬና ዱጋቲሳቲ
ወጅን ቀልመ ጉበሙ እሰ እቱመ ፉፌ
ድአቱፍ ኬና ምዳኒሳረት ደበለሜ ሀድ
ኣቱ! ሆሪን ድኤፈመን ኩን ሙዳ ከን ህን
ቀብኔ ሀተእን! *26. በኡ 23፡ 16

ቦቆና 29

ኣርሳ አያነ ወጋ ሃራት ድኤፈሙ
(ሌዎ 23፡ 23-25)

1 «ጅአ ቶርበፉት፥ ጅእቸቲስ ጉያ
ዱራት ወል ገኢ ቁልቁላአ ጎደዳ! ጋፈስ
ሆጂ ነመ ደደብሲሱ ህንሆጄትና! እን ጉያ
እት መለከተ ደጌስፍተን እስኒፍ ሀተኡ!
2እስን ቀልመ ጉበሙ እሰ ኡርጋን ፎሊሳ
አነ ዋቀዮት ቶሉፍ ቱንቱኖ ቶኮ፥ ኮርቤሰ
ሆላ ቶኮ፥ ጠባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ
ቶርበ ቆጺሳ! እሳን ኩን ሁንድኑ ሙዳ ከን
ህንቀብኔ ሀተእን! 3አከሱመስ ቱንቱኖ ሰና
ወጅን ኬና ምዳኒሳኒ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ
እሰ ደዳ ኤጄርሳቲን ሱኩመሜ፥ ሀርከ
ኩርነን ኤፋ ቶኮ ኬሳ ሀርከ ሰድእ፥ ኮርቤ
ስቸ ሆላ ሰና ወጅንሞ ሀርከ ኩርነን ኤፋ
ቶኮ ኬሳ ሀርከ ለመ፥ 4ቶኮን ቶኮን ጠባላ
ሆላ ቶርበን ሰና ወጅን ሀርከ ኩርነን ኤፋ
ቶኮ ኬሳ ሀርከ ቶኮ፥ 5አከሱመስ እስኒፍ
አራርሱዳፍ ኣርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአ
ቱፍ ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ ቆጺሳ! 6እሳን ኩን
ቀልመ ጉበሙ እሰ ጅአ ጅኣን ድአቱፍ
ኬና ምዳኒሳ አከሱመስ ቀልመ ጉበሙ እሰ
እቱመ ፉፌ ድአቱ፥ ኬና ምዳኒሳፍ ኬና
ዱጋቲሳ ወረ አከ አመለ ተኤ ፉደተሜት፥
ኡርጋ ፎሊንሳ ገራ ጪብሱፍ ድኤፈመን
ረት ደበለመኒ አነ ዋቀዮፍ ኣርሳ እብዳን
ጉበመን ተእኒ ድአተኒደ።

ኣርሳ ጉያ አራረ ቡሰንት ድኤፈሙ
(ሌዎ 23፡ 26-32)

7 «ጅአ ቶርበፉ ከነ ኬሳ ጋፈ ጉያ ኩር
ነፉ ወል ገኢ ቁልቁላአ ጎደዳቲ ሶሙዳን
ገድ ኦፍ ዴብሳ! ጋፈስ ሆጂ ቶኮሌ ህንሆ
ጄትና*! 8ገሩ ቱንቱኖ ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ
ቶኮ፥ ጠባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ቶርበ
ቀልመ ጉበሙ አነ ዋቀዮፍ ድኤሳ! እሳን
ኩን ሁንድኑ ሙዳ ከን ህንቀብኔ ሀተእን!
9አከሱመስ ቱንቱኖ ሰና ወጅን ኬና ምዳኒ
ሳኒ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ ሀርከ ኩርነን ኤፋ
ቶኮ ኬሳ ሀርከ ሰድእ እሰ ደዳ ኤጄርሳቲን
ሱኩመሜ፥ ኮርቤስቸ ሆላ ሰና ወጅንሞ
ሀርከ ኩርነን ኤፋ ቶኮ ኬሳ ሀርከ ለመ፥
10ቶኮን ቶኮን ጠባላ ሆላ ቶርበን ሰና ወጅን
ሀርከ ኩርነን ኤፋ ቶኮ ኬሳ ሀርከ ቶኮ፥
11ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮስ ኣርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ
ድአቱ፥ ኩን አራረ ቡሱዳፍ ኣርሳ ሰበቢ
ጩቡቲፍ ድአቱ፥ ቀልመ ጉበሙ እሰ
እቱመ ፉፌ ድአቱፍ ኬና ምዳኒሳፍ ኬና
ዱጋቲሳረት ደበለሜ ድአቱደ።
*7. ሌዎ 23፡ 27-32

ኣርሳ ጋፈ አያነ ጎርዶማ ድኤፈሙ
(ሌዎ 23፡ 33-44)

12 «ጅአ ቶርበፉ ኬሳ ጋፈ ጉያ ኩደ
ሸነፉ ወል ገኢ ቁልቁላአ ጎደዳ! ጋፈስ
ሆጂ ነመ ደደብሲሱ ቶኮሌ ህንሆጄትና!
አያነ ጉያ ቶርባ አነ ዋቀዮፍ አያኔፈዳ*!
13ጋፈ ጉያ ጀልቀባፍ ከን ቆጺፈመን፥
ቱንቱኖ ኩደ ሰድእ፥ ኮርቤዪ ሆላ ለመ፥
ጠባላ ሆላ ኮርቤዪ ወጋ ቶኮ ኩደ አፉር፥
ቀልመ ጉበሙ፥ ኣርሳ እብዳን ድአቱ እሰ

ኡርጋን ፎሊሳ አነ ዋቀዮት ቶሉ ድኤሳ!
እሳን ኩን ሁንድኑ ሙዳ ከን ህንቀብኔ ሀተ
አን! 14 ቶኮን ቶኮን ቱንቱኖ ኩደ ሰደኒ
ወጅን ኬናን ምዳኒሳኒ ዳኩ ቀመዲ በኤሰ
ሀርከ ኩርነን ኤፉ ቶኮ ቶኮ ኬሳ ሀርከ
ሰድእ እሰ ደዳ ኤጀርሳቲን ሱከመሜ አከ
ሱመሰ ቶኮን ቶኮን ኮርቤዩ ሆላ ለማኒ
ወጅን ሀርከ ኩርነን ኤፉ ቶኮ ኬሳ ሀርከ
ለመ፥ 15 ቶኮን ቶኮን ጠባላ ሆላ ኩደ አር
ፈኒ ወጅንሞ ሀርከ ኩርነን ኤፉ ቶኮ ኬሳ
ሀርከ ቶኮ ሀተኡ! 16 አከሱመሰ ቀልመ
ጉበሙ እሰ እት ፉፌ ድአቱ ኬና ምዳኒ
ሳፍ ኬና ዱጋቲሳረት ደበልተኒ አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ ድኤሳ!

*12. በኡ 23፡16፤ ኬሰ 16፡13-15

17 «ጋፈ ጉያ ለመፋፍሞ ከን ቆጺፈ
መን፥ ቱንቱኖ ኩደ ለመ፥ ኮርቤዩ ሆላ
ለመ፥ ጠባላ ሆላ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ ኩደ
አፉር፤ እሳን ኩን ሁንድኑ ሙዳ ከን ህን
ቀብኔ ሀተአን! 18 አከ ለኮብሰሳኒፍ አኩመ
አመለ ተኤ ፉደተሜት ቱንቱኖተ ሰናፍ፥
ኮርቤዩ ሆላ ሰነ፥ ጠባሎተ ሆላ ሰና ወጅን
ኬና ምዳኒሳኒፍ ኬና ዱጋቲሳኒ ድኤሳ!
19 አከሱመሰ ቀልመ ጉበሙ እሰ እት ፉፌ
ድአቱ፥ ኬና ምዳኒሳ፥ ኬና ዱጋቲሳረት
ደበልተኒ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ኮርቤሰ
ሬቲ ቶኮ ድኤሳ!

20 «ጋፈ ጉያ ሰደፉፍ ከን ቆጺፈመን፥
ቱንቱኖ ኩደ ቶኮ፥ ኮርቤዩ ሆላ ለመ፥
ጠባላ ሆላ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ ኩደ አፉር፤
እሳን ኩን ሁንድኑ ከን ሙዳ ህንቀብኔ ሀተ
አን! 21 አከ ለኮብሰሳኒፍ አኩመ አመለ
ተኤ ፉደተሜት ቱንቱኖተ ሰነ፥ ኮርቤዩ
ሆላ ሰነ፥ ጠባሎተ ሆላ ሰና ወጅን ኬና
ምዳኒሳኒፍ ኬና ዱጋቲሳኒ ቆጺሳ!
22 ቀልመ ጉበሙ እሰ እት ፉፌ ድአቱ፥
ኬና ምዳኒሳፍ ኬና ዱጋቲሳረት ደበለሜ
አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ
ሀድአቱ!

23 «ጋፈ ጉያ አፉረፉፍ ከን ቆጺፈ
መን፥ ቱንቱኖ ኩደን፥ ኮርቤዩ ሆላ
ለመ፥ ጠባላ ሆላ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ ኩደ
አፉር፤ እሳን ኩን ሁንድኑ ሙዳ ከን ህን
ቀብኔ ሀተአን! 24 አከ ለኮብሰሳኒቲፍ
አኩመ አመለ ተኤ ፉደተሜት ቱንቱኖተ
ሰነ፥ ኮርቤዩ ሆላ ሰናፍ፥ ጠባሎተ ሆላ
ሰና ወጅን ኬና ምዳኒሳኒቲፍ ኬና ዱጋቲ
ሳኒ ቆጺሳ! 25 አከሱመሰ ቀልመ ጉበሙ
እሰ እት ፉፌ ድአቱ፥ ኬና ምዳኒሳ ኬና
ዱጋቲሳረት ደበላቲ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ
ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ ድኤሳ!

26 «ጋፈ ጉያ ሸነፉፍ ከን ቆጺፈመን፥
ቱንቱኖ ሰገል፥ ኮርቤዩ ሆላ ለመ፥ ጠባላ
ሆላ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ ኩደ አፉር፤ እሳን
ኩን ሁንድኑ ሙዳ ከን ህንቀብኔ ሀተአን!
27 አከ ለኮብሰሳኒፍ አኩመ አመለ ተኤ
ፉደተሜት ቱንቱኖተ ሰናፍ ኮርቤዩ ሆላ
ሰነ፥ ጠባሎተ ሆላ ሰና ወጅን ኬና ምዳኒ
ሳኒቲፍ ኬና ዱጋቲሳኒ ቆጺሳ! 28 አከሱ
መሰ ቀልመ ጉበሙ እሰ እት ፉፌ
ድአቱ፥ ኬና ምዳኒሳፍ ኬና ዱጋቲሳቲት
ደበላቲ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ኮርቤሰ ሬቲ
ቶኮ ድኤሳ!

29 «ጋፈ ጉያ ጀአፉፍ ከን ቆጺፈ
መን፥ ቱንቱኖ ሰዴት፥ ኮርቤዩ ሆላ
ለመ፥ ጠባላ ሆላ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ ኩደ
አፉር፤ እሳን ኩን ሁንድኑ ሙዳ ከን ህን
ቀብኔ ሀተአን! 30 አከ ለኮብሰሳኒፍ አኩመ
አመለ ተኤ ፉደተሜት ቱንቱኖተ ሰነ፥
ኮርቤዩ ሆላ ሰናፍ ጠባሎተ ሆላ ሰና ወጅን
ኬና ምዳኒሳኒፍ ኬና ዱጋቲሳኒ ቆጺሳ!
31 አከሱመሰ ቀልመ ጉበሙ እሰ እት ፉፌ
ድአቱ፥ ኬና ምዳኒሳፍ ኬና ዱጋቲሳረት
ደበላቲ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ኮርቤሰ ሬቲ
ቶኮ ድኤሳ!

32 «ጋፈ ጉያ ቶርበፉፍ ከን ቆጺፈመን
ቱንቱኖ ቶርበ፥ ኮርቤዩ ሆላ ለመ፥ ጠባላ
ሆላ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ ኩደ አፉር፤ እሳን
ኩን ሁንድኑ ሙዳ ከን ህንቀብኔ ሀተአን!
33 አከ ለኮብሰሳኒፍ አኩመ አመለ ተኤ
ፉደተሜት ቱንቱኖተ ሰናፍ ኮርቤዩ ሆላ
ሰነ፥ ጠባሎተ ሆላ ሰና ወጅን ኬና ምዳኒ
ሳኒፍ ኬና ዱጋቲሳኒ ቆጺሳ! 34 አከሱመሰ
ቀልመ ጉበሙ እሰ እት ፉፌ ድአቱ፥ ኬና
ምዳኒሳፍ ኬና ዱጋቲሳቲት ደበላቲ አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ ድኤሳ!

35 «ጉያ ሰዴተፉ ወል ገኢ ኡልፍን-ቀ
ቤሰ ጎደዳ! ጋፈሰ ሆጂ ነመ ደደብሲሱ
ቶኮሌ ህንሆጀትና! 36 ቀልመ ጉበሙፍ
አርሳ እብዳን ጉበሙ እሰ ኡርጋን ፎሊሳ
አነ ዋቀዮት ቶሉፍ ቱንቱኖ ቶኮ፥ ኮርቤሰ
ሆላ ቶኮ ጠባላ ሆላ ኮርቤዩ ወጋ ቶኮ ቶርበ
ድኤሳ! እሳን ኩን ሁንድኑ ሙዳ ከን ህን
ቀብኔ ሀተአን! 37 አከ ለኮብሰሳኒፍ አኩመ

አመለ ተኤ ፉደተሜት ቱንቱኖ ሰነ፥ ኮር
ቤሰ ሆላ ሰናፍ ጦባሎተ ሆላ ሰና ወጅን
ኬና ምዻኒሳኒፍ ኬና ዱጋቲሳኒ ቆጄሳ!
38አከሱመስ ቀልመ ጉበሙ እሰ እት ፉፌ
ድኣቱ፥ ኬና ምዻኒሳ ኬና ዱጋቲሳረት ደበ
ላቲ ኣርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ኮርቤሰ ሬቲ
ቶኮ ድኤሳ!

39 «እሰን ጉዮተ አያና ቤከመንረት፥
ኣርሳ ወሬገኬሰኒፍ ኬና ጃለለኬሰኒን ድኤ
ስተንረት፥ እሳን ከነሰ ቀልመኬሰን እሰ
ጉበሙፍ፥ ኬና ምዻኒኬሰኒፍ ኬና ዱጋቲ
ኬሰኒፍ፥ ቀልመ አራራኬሰኒፍሰ እንቆጄ
ስቱ» ጇዴ። 40አከስት ሙሴን ዋን ዋቀዮ
እሰ አቦሜ ሁንዱማ እስራኤሎተት
እንህሜ።

ቦቆና 30

ሴረ ዋኤ ወሬጋፍ ኬነሜ

1ኤርገሲ ሙሴን ዱረ-ቡቶተ ጎሰ እስራ
ኤሊን፥ «ወንት ዋቀዮ አቦሜ ከነት ፉፌ
ጅረ፤ 2እንስ፥ ‹ነምን ዋቀዮፍ ዋ ዮ ወሬጌ
ዮኪስ ከካ ቶኮ ከከቴ፥ ወንተ እሰ ግድሲ
ሱት ዮ ኦፍ ገልቼ አኩመ ወንተ አፉንሳ
ኬሳ በኤ ሰነ ሁንዱማት ሀሆጇቱ መሌ፥
ሰገሌሳ ህንጌደርን*! 3እንተል ቶኮ እጆሉ
ማሼት መነ አባሼ ኡቱ ጅርቱ ወሬገ ዋቀ
ዮፍ ወሬግዶ፥ ወንተ እሼ ግድሲሱት ዮ
ገልቴ*፥ 4አባንሼስ ወሬገሼፍ ከኩ እሼን
እቲን ወንተ እሼ ግድሲሱት ኦፍ ገልችቴ
ሰነ ደገኤ፥ ዋን ቶኮሌ እሼት ኡቱ ህንዱ
በትን ዮ ዲሴ፥ ወሬግንሼ ሱን ሁንድኑ፥
ከኩን እሼን እቲን ወንተ እሼ ግድሲሱት
ኦፍ ገልችቴስ ዻበታ እንተአ፤ 5ገሩ አባ
ንሼ ጋፈ ደገኤ ሀርከት ድዱሳ ዮ ሙል
እሴ፥ ወሬግንሼ ቶኮሌ፥ ከኩን እሼን
እቲን ወንተ እሼ ግድሲሱት ኦፍ ገልችቴስ
ቶኮሌ ዻበታ ህንተኡ፤ አባንሼ እሼ ሀር
ከት ዋን ድዴፍ፥ ዋቀዮ እሼዻፍ እንዲሰ።

*2. ማቴ 5፡33 *3. ሌዎ 27፡1-25፤
ኬሰ 23፡22-24፤ ለለ 5፡3-4፤ አቦ 11፡35

6 «‹እሼን ወሬግንሼ ዮኪስ ዱቢን ያደ-
መሌ አፉንሼቲ በኤ፥ እን እሼን እቲን
ወንተ እሼ ግድሲሱት ኦፍ ገልችቴ ሱን
ኡቱመ ጅሩ፥ ነመ ቶኮት ዮ ሄሩምቴ፥
7አባን መናሼ ደገኤ፥ ጋፈ ደገኤ ሰነ
እሼት ሀማ ኡቱ ህንዱበትን ዮ ዲሴ፥
ዮሙስ ወሬግንሼ ዻበታ እንተአ፤ ከኩን
እሼን እቲን ወንተ እሼ ግድሲሱት ኦፍ
ገልችቴስ ዻበታ እንተአ፤ 8አባን መናሼ
ጋፉመ ደገኤ እሼ ሀርከት ድዱሳ ዮ ሙል
እሴ ገሩ፥ ወሬግን እሼረ ጅሩፍ ዱቢን
ያደ-መሌ አፉንሼቲ በኤ እሼን እቲን
ወንተ እሼ ግድሲሱት ኦፍ ገልችቴ አከ
እራ ቡኡ እንጎደ፤ ዋቀዮስ እሼዻፍ
እንዲሰ።

9 «‹ወሬግን ዱበርቲ አባን መና እራ
ዱኤ ዮኪስ አባ መና ጇላ ባቴ ገሩ እን
እሼን እቲን ወንተ እሼ ግድሲሱ ኬሰ ኦፍ
ገልችቴ ሁንድኑስ ዻበታ እንተአ። 10እሼን
መነ አባ መናሼቲ ኡቱ ጅርቱ ዮ ወሬግዶ
ዮኪስ ከኩዻን ወንተ እሼ ግድሲሱ ኬሰ ዮ
ኦፍ ገልችቴ፥ 11አባን መናሼስሞ ደገኤ
እሼ ሀርከት ኡቱ ህንድድን ዮ ሀፌ፥
ዮሙስ ወሬግንሼ ሁንድኑ፥ እን እሼን
እቲን ወንተ እሼ ግድሲሱት ኦፍ ገልችቴስ
ዻበታ እንተአ። 12ገሩ አባን መናሼ ዋኤ
ወሬገሼፍ ወንተ አፉንሼቲ በኤ ጋፉመ
ደገኤ ሰነ አከ እን ዱጉማን እራ ቡኡ ዮ
ጎዴ፥ ሰበቢ አባን መናሼ እራ ቡሴፍ
ዋቀዮ እሼዻፍ እንዲሰ። 13ወሬግኒፍ ከኩን
እሼን ገድ ኦፍ ዴብሱዻፍ ገልቱስ ዻበታ
አከ ተኡ ዮኪስ አከ እራ ቡኡ አባን
መናሼ ጎቹ እንደንደአ። 14ሀተኡዩ መሌ፥
አባን መናሼ ጉያ ዱፉ-ደርባ፥ ሆማ ኡቱ
እሼት ህንዱበትን ዮ ሀፌ፥ ወሬግንሼ ሁን
ድኑ፥ ወንት እሼ ግድሲሱ ሁንድኑስ
ዻበታ አከ ተኡ ጎቹሳት፤ እን ዱብቾ
ጉዩመ ደገኤት እሼ ሀርከት ዋን ህንድድ
ኒፍ ዻበታ አከ ተኡ ጎቹሳት። 15እን
ዱብቾ ኤርገ ደገኤ ተከ ቱሬ አከ እን እራ
ቡኡ ዮ ጎዴ ገሩ፥ የከሼት እንጋፈተመ›
ጇድ!» ጇዴ። 16እሳን ኩን ሴረተ አባ
መናፍ ሃደ መና አከሱመስ አባፍ እንተለ
እሼ ዬሮ እጆሉማሼቲ መነ አባሼ ጅርቱ
ግዱት ኤገሙን አከ ተኡፍ ዋቀዮ ሙሴ
አቦሜደ።

ቦቆና 31

ወረ ሚድያንረት እጃ ባፈቹሳኒ

1ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴት ዱበቴ፥
2«እጃ እስራኤሎታ ወረ ሚድያንረት
በእ! እሰ ቦዴ አት ገረ ሰበኬት እንሰሳበ
ምተ» ጇዴ*። 3ከነረት ሙሴን ሰበ
ሰናን፥ «እስን ኬሳ ደቀኒ ሚድያንረት
ዋቀዮፍ እጃ አከ ባሰኒፍ ነሞተ ሎላፍ ህደ

ቺሳ! 4 ቶኮን ቶኮን ጎሰ እስራኤል ኬሳ ነመ
ኩመ ቶኮ ቶኮ ገረ ሎለ ሰናት ኤርጋ!»
ጂዴ። 5 አከስት ቶኮን ቶኮን ጎሰ እስራኤል
ኬሳ ነምን ኩምን ቶኮ ቶኮ፥ ወልት ኩምን
ኩደ ለመ ሎላፍ እንህደተን። 6 ሙሴን ጎሰ
ጎሰ ቶኮ ኬሳ ነመ ኩመ ቶኮ ቶኮ ሰነ ፊኔሃስ
እልመ ኤሌአዛር ሉብቻ እሰ ምአ እዶ ቁል
ቁላአፍ ፊንጌ እሰ እቲን ደመቅሰን ሀርከት
ቀበቴ ጅሩ ወጅን ገረ ሎለ ሰናት
እንኤርጌ*። *2. 27፡13 *6. 10፡2፥9

7 እሳን አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦሜ ወረ
ሚድያን እንሎለን፥ ዲረ ሁንዱማስ
እንአጄሰን*። 8 ወረ ከነ መሌስ ሞቶተ
ሚድያን፥ ኤዊ፥ ሬቄም፥ ዙር፥ ሁሪፍ
ሬባህ ከን ጄደመን ሸነን እንአጄሰን፤ አከ
ሱመስ በለአምን እልመ ቤኦር ብላዳን
እንአጄሰን*። 9 ከነ መሌስ እስራኤሎትን
ዱበርቶተ ወረ ሚድያን፥ እጆሌሳኒ፥ ሆሪ
ቄኤሳኒ፥ ቀቤኘሳኒ ሁንዱማ እንቦጅአን፥
በዳዱማሳኒ ሁንዱማስ እንሳመን። 10 መንደ
ሮተሳኒ ሁንዱማ፥ ወረ አቾ ኬሰ ጅራተን
ሁንዱማ፥ ርቃሳኒ ሁንዱማስ እብዳን
እንጉበን። 11 ወንተ ቦጅአን ሁንዱማ፥
ነሞተ ኬሳ፥ ሆሪ ኬሳስ ወረ ቀበተን ሁን
ዱማ እንፋደተን። 12 እሳን ቦጁ ሰነ፥
ወንተ ቀበሜ፥ ወንተ ሳመሜስ ገረ እዶ
ቡፈታ እሰ ደቻ ሞኣብ ቡኬ ለገ ዮርዳኖስ
ፋሌ ዪሪኮት ድአ ሰነት ሙሴት፥ ኤሌአ
ዛር ሉብቻፍ ወልዳ እስራኤልት
እንፍደን።
*7. ኬሰ 20፡13-14 *8. ኢያ 13፡21-22

13 ዮሙስ ሙሴን፥ ኤሌአዛር ሉብቼፍ
ጌጌስቶትን ወልዳ ሰና ሁንድኑ እዶ ቡፈታ
ዱበት እሳን ስሙዳፍ እንበአን። 14 ሙሴን
ወረ ሎልቶተረት አቦ ቀበን፥ አንገፎተ
ኩማፍ አንገፎተ ድባ ወረ ወራና ቱረኒ
ዴብአንት እንዴከሜ። 15 ሙሴን እሳኒን፥
«ዱበርቶትን ሁንድኑ ሀፈኒ አከ ጅራተን
ጎተኒ? 16 እሳን ኩን ወረ ጎርሰ በለኣም
ዱካ ቡአኒ፥ ወንተ ጴኦርት ተኤ ሰናን
እስራኤሎተ ዋቀዮራ ዴብሰኒደ፤ ከነረትስ
ደእቾ ሰበ ዋቀዮረት እንዱፌ*። 17 አመ
እጆሌ ኬሳ ዲረ ከን ተኤ አጄሳ! ዱበር
ቶተ ወረ ዲራ ወጅን ጪሰኒ ቤከን ሁንዱ
ማስ አጄሳ*! 18 ዱርቦተ ዲራ ወጅን
ጪሰኒ ህንቤክኔ ሁንዱማ ገሩ አፈኬሰኒፍ
ሀምብፈዳ! 19 እስን ወር ነመ አጄፍተን፥
ወር ሬፈት ቡተን ሁንድኑስ ጉያ ቶርባፍ
እዶ ቡፈታ ዱበ ቡፈዳ! ጋፈ ጉያ ሰደፉ፥
ጋፈ ጉያ ቶርበፉስ አፈኬሰን፥ ቦጁኬሰንስ
ቁሌሳ*! 20 ኡፈተ ሁንዱማ፥ ወንተ ጎጋራ
ሆጄተሜ ሁንዱማ፥ ወንተ ርፌንሰ ሬቲራ
ሆጄተሜ ሁንዱማ፥ ቆዳ ሙካ ሁንዱማስ
ቁሌሳ!» ጄዴ።
*16. 25፡1-5፤ ሙል 2፡14
*17. አቦ 21፡11-12 *19. 19፡11-13

21 ኤርገሲ ኤሌአዛር ሉብቾ ሎልቶተ
ወረ ዱለ ደቀኒ ቱረን ሰናን፥ «ሴርቾ እን
ቀጄላ ተኤ፥ እን ዋቀዮ ሙሴ አቦሜ እሰ
ከነት ፋፌ ጅሩደ፤ 22 ወርቁ፥ ሜቲ፥
ሰቢለ ቦረጂ፥ ሰቢለ፥ ቆርቆሮ፥ ድለሊ፥
23 ወንተ እብደ ጀለ ዳበቹ ደንደኡ ሁን
ዱማ፥ እብደ ኬሰ ቡሳ ቁሌሳ! አከሱመስ
ብሻን እቲን ቁሌሰኒን ሀቁሌፈሙ! ወንተ
እብደ ጀለ ዳበቹ ህንደንዴኜ ሁንዱማሞ
ብሻኒን ቁሌሳ! 24 ጋፈ ጉያ ቶርበፉ ኡፈ
ተኬሰን ሚጪዳ፥ ቁላኣ! ከነ ቦዴስ ገረ
እዶ ቡፈታት አል ገላ!» ጄዴ።

ቦጁ ህርመቹሳኒ

25 ዋቀዮ ሙሴዳን፥ 26 «አቲፍ ኤሌአ
ዛር ሉብቾ፥ ወልድቾ ኬሳ ወረ ዱረ-ቡ
ቶተ ቆሞወኒ ተአኒ ወጅን ነሞታፍ ሆሪ
ቦጅአመኒ ዱፈን ለካኣ! 27 ቦጁ ከነስ ወረ
ሎልቱ ዱልቾ ደቀኒፍ ጉቱማ ወልዳ
ግዱት እዶ ለመት ህራ*! 28 ገአ ሎልቱ
ወረ ዱለ ደቀኒ ቱረን ሰነራሞ ነሞተ ኬሳ፥
ሳወን ኬሳ፥ ሀሮተ ኬሳ፥ ቡሻዬ ኬሳስ
ድበ ሸን ኬሳ ቶኮ ቆደ ጎዲ አነ ዋቀዮፍ
ፋድ! 29 እሰስ አርሳ አነ ዋቀዮፍ ሶቾፈ
ሙፍ ኤሌአዛር ሉብቾት ኬን! 30 ወለካ
እሰ ከን እስራኤሎታራስ፥ ነሞተ ኬሳ፥
ሳወን ኬሳ፥ ሀሮተ ኬሳ፥ ቡሻዬ ኬሳ፥
ሆሪ ሁንዱማ ኬሳስ ሸንተመ ኬሳ ቶኮ ፋዲ
ሌዎተ ወረ ሆጂ ጎዶኮ ኬሳ ጌጌሱት ጋፈተ
መንት ኬን!» ጄዴ። 31 ሙሴኒፍ ኤሌአ
ዛር ሉብቾ አኩመ ዋቀዮ አቦሜ እንጎደን።
*27. ኢያ 22፡8፤ 1ሳሙ 30፡24-25

32 ወንት ወር ሎልቶታ ሳመን ኡቱ
እት ህንደበለምን፥ ከን እሳን ቦጅአን ሆላን
ኩማተመ ድበ ጀአፍ ቶርባተሚ ሸን፥
33 ሳወን ኩመ ቶርባተሚ ለመ፥ 34 ሀሮትን
ኩመ ጃተሚ ቶኮ፥ 35 ነሞተ ኬሳሞ ዱርቦ
ትን ዲራ ወጅን ጪሰኒ ህንቤክኔ ወሉመት
ኩመ ሶዶሚ ለመ ቱረን። 36 ወለካን እን

ገኣ ወረ ዱለ ደቀኒ ቱረኒ፥ ሆሎተ ኩማ
ተመ ድበ ሰድኢፍ ኩመ ሶዶሚ ቶርባፍ
ድበ ሽን፤ 37እሳን ኬሳ ቆድን ዋቀዮፍ
ባፈሜ ሆሎተ ድበ ጀኣፍ ቶርባተሚ ሽን፤
38ሳወን ኩመ ሶዶሚ ጀአ፤ እሳን ኬሳ
ቆድን ዋቀዮፍ ባፈሜ ቶርባተሚ ለመ
ቱረን፤ 39ሀሮትን ኩመ ሶዶማፍ ድበ
ሽን፤ እሳን ኬሳ ቆድን ዋቀዮፍ ባፈሜ
ጃተሚ ቶኮ፤ 40ነሞትን ኩመ ኩደ ጀአ፤
እሳን ኬሳ ቆድን ዋቀዮፍ ባፈሜ ሶዶሚ
ለመ ቱረን። 41ሙሴን ቆደ እሰ ዋቀዮፍ
ባፈሜ አርሳ ሶቾፈሙ ተኤ ድኣቱ ሰነ
አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜት ኤሌአዛር ሉብ
ቾት እንኬኔ።

42 ወለካን እን ከን እስራኤሎታ እን
ሙሴን ከን ወረ ዱለ ደቀኒ ቱረኒ ሰነራ
ሀሬፍ፥ 43ወለካን እን ከን ወልዳ፥ ሆሎ
ትን፡ኩማተመ ድበ ሰድኢፍ ኩመ ሶዶሚ
ቶርባፍ ድበ ሽን፤ 44ሳወን ኩመ ሶዶሚ
ጀአ፤ 45ሀሮትን ኩመ ሶዶማፍ ድበ ሽን፤
46ነሞትን ኩመ ኩደ ጀአ ቱረን።
47ሙሴን ወለካ እሰ ከን እስራኤሎታራ፥
ነሞተ ኬሳ፥ ሆሪ ኬሳሰ ሽንተመ ኬሳ ቶኮ
ፉዴ፥ አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜት፥
ሌዎተ ወረ ሆጂ ጎዶ ዋቀዮ ኬሳ ጌጌሱት
ጋፈተመንት እንኬኔ።

48 ዮሙሰ ወር ኩማተመ ሎልቶታረት
አቦ ቀበን፥ አንገፎትን ኩማ፥ አንገፎትን
ድባሰ ገረ ሙሴት እንድኣተን፤ 49ሙሴዳ
ንሰ፥ «ኑእ ሆጇቶትንኬ ሎልቶተ አቦሚ
ኬኘ ጀለ ጅረን ለኮፍኔረ፥ ኑኬሳሰ ነምን
ቶኮሌ ሀንደበምኔ። 50ኑእ ፉለ ዋቀዮ
ዱረት አራርፈቹዳፍ ወንተ ነምን አዱመ
አዳን አርገቴ፥ ምአ ወርቄ፥ እርቦረ፥
ብተዎ፥ አመርቲ መለቶ፥ አመርቲ
ጉራ፥ ጩሌሰ ፍድኔረ» ጇደን*። 51ሙሴ
ኒፍ ኤሌአዛር ሉብች ወርቅቻፍ ምአ ሀር
ካን ሆጇተሜ ሰነ ሁንዱማ እሳን ሀርካ
ፉደን፤ 52ወርቄን አርሳ ሶቾፈሙ ሰና እን
አንገፎተ ኩማፍ አንገፎተ ድባ ብራ ፉደኒ
ዋቀዮፍ ድኤሰን ሁንድኑ ሼቄሊ ኩመ ኩደ
ጀኣፍ ድበ ቶርባፍ ሽንተመ ቱሬ። 53ወር
ሎልቱሞ ወንተ ሳመን አዱመ አዳን አፈሳ
ኒቲፍ እንፉደተን። 54ሙሴኒፍ ኤሌአዛር
ሉብች ወርቅቾ አንገፎተ ኩማፍ አንገፎተ
ድባ ሀርካ ፉደን ሰነ፥ እስራኤሎትን ፉለ
ዋቀዮ ዱረት አከ እቲን ያደተመኒፍ፥ ዱን
ካነ እት ወል ገአንት እንገልቾን*።
*50. አቦ 8፡24-26 *54. በኡ 30፡16

ቦቆና 32
ጎሶተ ለገ ዮርዳኖሰራ ገረ በአ-ቢፍቱቲ ለፈ አርገተን
(ኬሰ 3፡12-22)

1እልማን ሩቤኒፍ እልማን ጋድ ሆሪ
ቄኤ ሶናን ባይኤ ቀቡ ቱረን፤ እሳን ብየ
ያዜሪፍ ብየ ጊልኣድ እላለኒ፥ እዶንሳ እዶ
ሆሪዳፍ ተኡ አከ ቱሬ እንአርገን። 2ከናፍ
እሳን ገረ ሙሴፍ ኤሌአዛር ሉብቻ፥ ገረ
ዱረ-ቡቶተ ወልዳ ሰናሰ ዱፈኒ፥ 3«አታ
ሮት፥ ዲቦን፥ ያዜር፥ ኒምራህ፥ ሄሽ
ቦን፥ ኤሌአሌህ፥ ሴባም፥ ኔቦኒፍ ቤኦን፥
4ብይቾ እን ዋቀዮ ወልዳ እስራኤል ዱረት
ሩኩቴ፥ ብየ ሆሪዳፍ ተኡደ፤ ኑእ ሆጇቶ
ትንኬሞ ሆሪ ቀብነ። 5ኑእ ሰዱረት ፉረ
ቶላዳን እላለምኔረ ዮ ተኤ፥ ብይ ኩን ኑእ
ሆጇቶተኬቲፍ ዳለ ተኤ ሀኬነሙ! ዮርዳ
ኖሰ ገመት ኑህንጩሰስን!» ጇደን።

6 ሙሴን ገሩ እልማን ጋዲፍ እልማን
ሩቤኒን፥ «እሰን አሰ ቴሱ ኦቦሎትንኬሰ
ንሞ ዱለ ደቁሬ? 7እስራኤሎትን ገረ ብየ
ዋቀዮ እሳኒፍ ኬኔት አከ ሀንጩኔፍ እሰን
ማሊፍ ሁምነ እሳን ቡፍቱ? 8ብይቾ አከ
እላለኒፍ ዬሮ አን አቦተኬሰን ቃዴሽ-በርኔ
ኣዳ ኤርጌ እሳንሰ አከሱመ ጎደን። 9እሳን
ሀመ ደቻ ኤሽኮልት ደቀኒ፥ ብይቾ ዬሮ
አርገን፥ እስራኤሎትን ብይቾ እሰ ዋቀዮ
ኬኔፍት አከ ሀንገሌፍ ሁምነ እሳን
እንቡሰን*። 10ጋፈ ሰነ ዴከምሰ ዋቀዮ እሳ
ንረት ቦበኤ፥ ከከቴሰ፥ 11‹ዱጉማን ነሞ
ትን ብየ ግብጢ በአን ወር ወጋ ድግደማፍ
ወር ድግደማ አሊ ገራ ጉቱ አነ ዱካ ዋን
ሀንቡእኒፍ፥ እሳን ኬሳ ቶኮሌ ብየ እሰ አን
አብራሃሚፍ፥ ይስሀቂፍ፥ ያቆቢፍሰ ኬኑ
ዳፍ ከኩዳን አብደቺሴ ሰነ ሀንአርጉ*።
12እሳን ኬሳ ካሌብ እልመ ዮፉኔህ ቄነዝ
ቻፍ ኢያሱ እልመ ኑን ወረ ገራ ጉቱ አነ
ዋቀዮ ዱካ ቡአን መሌ፥ ቶኮሌ ሀንአርጉ›
ጇዴ*። 13ዴከምሰ ዋቀዮ እስራኤሎተረት
ቦበኤ፥ ደሎትን ፉለ ዋቀዮ ዱረት ሀማ
ሆጇቴ ሱን ሀመ ዱሙት፥ ነሞትን እስራ
ኤል ወጋ አፉርተመ ለፈ ኦና ኬሰ አከ
ጆረን እንጎዴ። 14ኩኖ አመሞ እሰን ሰኚን
ነሞተ ጩበሞታ፥ ዴከምሰ ዋቀዮ እሰ ሶዳ

ችሳ እቱመ ጫልችፍተኒ እስራኤሎተት
ባይእሱዳፍ እዶ አቦተኬሰኒ ቡተኒቱ።
15 አመስ እስን እሰ ዱካ ቡኡ ዲፍተኒ
እሰራ ዮ ገረገልተን፥ እን አሙመዩ ለፈ
አና ኬሰት ሰበ ከነ እንዲሰ፤ እስን ኤጋ
ሰብን ኩን ሁንድኑ አከ በዱ እንጎቱ»
ጂዴ።

*8-9. 13፡17-33 *11. 14፡22-38፤ 26፡65
*12. 14፡7-9፤ ኢያ 14፡6-15

16 ዮሙስ እሳን ገረሳት ድአተኒ፥
«ኑእ አስት ሆሪኬኛፍ እዶ ቡልቲ፥ እጆ
ሌኬኛፍሞ መንደሮተ እንእጃረ፤ 17 አፌ
ኬኛ ገሩ ምአ ሎላ ፉደትኔ፥ ሀመ
እዶሳኒቲን እሳን ጌኙት እስራኤሎተ ዱረ
ቡኔ አዴሙዳፍ ቆጳአደ፤ እጆሌንኬኛሞ
ሀርከ ወረ ብየ ሰነ ጅራተኒ አሉዳፍ፥ መን
ደሮተ መሰራ ቀበን ሰነ ኬሰ እንጅራቱ።
18 ሀመ እስራኤሎትን አዱመ አዳን ዳለሳኒ
አርገተንት ኑእ ገረ መነኬኛት ሀንዴብኑ።
19 ሰበቢ ዳልኬኛ ዮርዳኖስ ገመነ በአ-ቢፍ
ቱቲ ኑገኤፍ፥ ኑእ ጩኔ ዮርዳኖስ ገማን
እሳኒ ወጅን ሀንዳሉ» ጂደን*። 20 ከነረት
ሙሴን፥ «እስን ከነ ዮ ጎተን፥ ሎለ ደቁ
ዳፍስ ዋቀዮ ዱረት ምአ ሎላ ሀደተኒ ዮ
አርገምተን፥ 21 ወር ምአ ሎላ ሀደተኒ
ሎላፍ ቆጳፍተን ሁንድኑስ ፉለ ዋቀዮ ዱረ
ዮርዳኖስን ጩተኒ ሀመ እን ዲኖተሳ ፉለሳ
ዱራ አፌ ባሱት፥ 22 ብይችስ ፉለ ዋቀዮ
ዱረት ሀመ ሞአሙት ዮ ቱርተን፥ ወንተ
ዋቀዮፍ፥ እስራኤሊፍስ ጎቹዳፍ እስንራ
በርባደሙ ራወቹኬሰን፤ እሰ ቦዴ ዴብኡ
እንደንዴሱ፤ ብይ ኩንስ ዋቀዮ ዱረት ዳለ
ኬሰን እንተአ፤ 23 አከስ ዮ ጎቹ ደባተን ገሩ
ኩኖ ዋቀዮ ዱረት ጩቡ ሆጆቹኬሰን፤
ጩቡንኬሰንስ አከ እስን ቀበቱ ቤካ!
24 እስን መንደሮተ እጆሌኬሰኒፍ፥ እዶ
ቡልቲስ ሆሪኬሰኒፍ እጃራ! ገሩ ወንተ
አብደቺፍተንስሞ ራወዳ!» ጂዴን።

*19. ኢያ 13፡8

25 እልማን ጋዲፍ እልማን ሩቤንስ
ሙሴዳን፥ «ኑእ ሆጆቶትንኬ አከ ጎፍታን
ኬኛ አቦሜ እንጎነ። 26 እጆሌንኬኛ፥ ዱበር
ቶትንኬኛ፥ ቡሻዬንኬኛ፥ ሳወንኬኛስ አች
መንደሮተ ጊልአድ ኬሰት ሀሀፌን! 27 ኑእ
ሆጆቶትንኬ ገሩ ወር ምአ ሎላ ሀደትኔ
ሎላፍ ቆጳፍኔ ሁንድኑ አኩመ ጎፍታንኬኛ
ጂዴ፥ ዋቀዮ ዱረት ሎሉዳፍ እንጩነ»
ጂደን።

28 ከነ ቦዴ ሙሴን ዋኤሳኒቲፍ ኤሌአ
ዛር ሉብቾ፥ ኢያሱ እልመ ኑን፥ መነ መነ
አቦተ ጎሳ እስራኤሎታት ዱረ-ቡቶተ ወረ
ተአንስ አቦሜ፥ 29 «እልማን ጋዲፍ እል
ማን ሩቤን ኬሳ፥ ነሞትን ዋቀዮ ዱረት
ሎሉዳፍ ምአ ሎላ ሀደተን ሁንድኑ እስኒ
ወጅን ዮርዳኖስን ጩአኒ፥ ብይችስ ሀርከ
ኬሰን ጆለ ዮ ገልፈሜ፥ እስን ብየ ጊል
አድ ዳለ ጎዳ እሳኒፍ ኬና! 30 እሳን ገሩ
ምአ ሎላ ሀደተኒ እስኒ ወጅን ሀንጩአን
ዮ ተኤ፥ ዳልሳኒ ብየ ከነአን ኬሳ ሀኬነ
ሙፍ!» ጂዴ። 31 እልማን ጋዲፍ እልማን
ሩቤንሞ ዴብሰኒ፥ «ኑእ ሆጆቶትንኬ
አኩመ ዋቀዮ ኑን ጂዴ እንጎነ። 32 ኑእ ምአ
ሎላ ሀደትኔ ፉለ ዋቀዮ ዱረ ገረ ብየ ከነአ
ንት እንጩነ፥ ቀቤኝ ኑእ ዳሉ ዮርዳኖስ
ገመነት ኑፍ ሀሀፉ!» ጂደን።

33 ዮሙስ ሙሴን ሞቱማ ሲሆን ሞቲ
አሞሮታፍ ሞቱማ አግ ሞቲ ባሻን፥ ብይቾ
አከ ዳረ መንደሮተሳቲት፥ መንደሮተ ብየ
ናኖሳ ጅረኒ ወጅን፥ ጎሰ ጋዲፍ፥ ጎሰ ሩቤ
ኒፍ፥ ወለካ ጎሰ ምናሴ እልመ ዮሴፊፍ
እንኬኔ*። 34 ጎሰ ጋድ መንደሮተ ዲቦን፥
አታሮት፥ አሮኤር፥ 35 አትሮት-ሾፋን፥
ያዜር፥ ዮግቤሃ፥ 36 ቤት-ኒምራህ፥ ቤት-
ሃራንስ መሰራ እት ጎደኒ፥ ደሎተስ ቡሻዬ
ዳፍ እንእጃረን። 37 ጎሰ ሩቤንሞ መንደሮተ
ሄሽቦን፥ ኤሌአሌ፥ ኪሪያታይም፥
38 ኔቦ፥ በአል-ሜኦን (ወረ መቃንሳኒ ጌደ
ረሜፍ)፥ ሲብማ ቱረን፤ ጆርስ መንደሮተ
እጃረን ሰናፍ መቃ ከን ብራ ኬነኒፍ።
39 እጆሌን ማኪር እልመ ምናሴ ደቀኒ ብየ
ጊልአድ እንፉደተን፤ አሞሮተ ወረ አች
ቱረንራ ለፍቸ እንፉደተን። 40 ሙሴን
ዮሙስ ጊልአድን ማኪር እልመ ምናሴፍ
እንኬኔ፥ እንስ ብይቾ ኬሰ እንጅራቴ።
41 ያኢር እልም ምናሴ በኤ መንደሮተሳኒ
ቀበቴ፥ «መንደሮተ ያኢር» ጂዴ
ሞጋሴ*፤ 42 ኖባህስ ደቄ ቄናትን ገንዴንሳ
ወጅን እንቀበቴ፤ መቃ አፈሳቲትስ
«ኖባህ» ጂዴ እሳን ሞጋሴ።

*33. ኢያ 13፡15-32 *41. ኬሰ 3፡14፤
አቦ 10፡3

ቦቆና 33

አከ እት እስራኤሎትን ቡፈቻ አዴመን

1 እስራኤሎትን መጨሳኒ ወጅን ጌጌሳ
ሙሴፍ አሮኒን ብየ ግብጥ ኬሳ ዬሮ በአን
እዶን እሳን ቡፈቻ አዴመን ከነት ፉፌ
ጅረ፤ 2 ሙሴን አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜት
እዶ እሳን ቡፈቻ ከአ አዴመን አከ ከነት
ፉፌ ጅሩት እንጫፌ። 3 እስራኤሎትን
ጅአ ዱራት፥ ጅእቾቲ ጋፌ ጉያ ኩደ
ሽነፉ ፋሲካ በኤ ቡሌ ወር ግብጥ ሁንድኑ
ኡቱ እላለኒ ራምሴሲ ከአኒ ኤጉምሰ እሬ
ጭማቲን እንአዴመን* ፤ 4 ወር ግብጥሞ
አንገፈ ተኤ ከን እሳኒፍ ደለቴ ወረ ዋቀዮ
እሳን ኬሳ አጄሴ ሁንዱማ እንአዋሉ
ቱረን፤ ዋቀዮ አከሱመ ዋቀዮሊ ወረ ግብ
ጥረት ፍርዲ እንራወቴ* ።

*3. በኡ 1፡11፤ 12፡33፥37 *4. በኡ 12፡12

5 እስራኤሎትን ራምሴሲ ከአኒ ሱኮት
ቡፈተን* ፤ 6 ሱኮቲ ከአኒ ኤታም ቀርቀረ
ለፈ ኦና እንቡፈተን* ። 7 ኤታሚ ከአኒ ጲሀ
ሂሮት እሰ በኣል-ዜፎንራ ገረ በአ-ቢፍቱ
ጅሩት ገረገለኒ ፉሌ ሚግዶል እንቡፈ
ተን* ፤ 8 ጲሀሂሮቲ ከአኒ ገላነ ኬሰ በአኒ
ገረ ለፈ ኦናት ደርበኒ፥ ከራ ጉያ ሰድኢ
አዴመኒ ማራ እንቡፈተን* ፤ 9 ማራዳ ከአኒ
ኤሊም እዶ ቡርቅቱን ብሻኒ ኩደ ለማፍ
ሙኬቲን ሜጢ ቶርባተምን ጅረን ዱፈኒ
አቾ እንቡፈተን* ፤ 10 ኤሊሚ ከአኒ ቀርቀረ
ገላነ ዲማ እንቡፈተን፤ 11 ቀርቀረ ገላነ
ዲማቲ ከአኒ ሲን ለፈ ኦና ኬሰ እንቡፈ
ተን* ፤ 12 ሲን ለፈ ኦናዳ ከአኒ ዶፍቃ
እንቡፈተን፤ 13 ዶፍቃዳ ከአኒ አሉሽን
እንቡፈተን፤ 14 አሉሺ ከአኒ ሬፊዲም
እንቡፈተን፤ እዶ ሰና ጀር ብሻን ዱገን
ህንአርገትኔ* ፤

*5. በኡ 12፡37 *6. በኡ 13፡20 *7. በኡ 14፡2
*8. በኡ 15፡23 *9. በኡ 15፡27
*11. በኡ 16፡1 *14. በኡ 17፡1

15 ሬፊዲሚ ከአኒ ሲና ለፈ ኦና
እንቡፈተን* ። 16 ሲና ለፈ ኦናቲ ከአኒ ክብ
ሮት-ሀታዋ እንቡፈተን፤ 17 ክብሮት-ሀታ
ዋቲ ከአኒ ሀሴሮት እንቡፈተን፤ 18 ሀሴሮቲ
ከአኒ ሪትማ እንቡፈተን* ፤ 19 ሪትማዳ
ከአኒ ሪሞን-ፋሬስ እንቡፈተን፤ 20 ሪሞን-
ፋሬሲ ከአኒ ሊብና እንቡፈተን፤ 21 ሊብ
ናዳ ከአኒ ሪሳ እንቡፈተን፤ 22 ሪሳዳ ከአኒ
ቄሄላታ እንቡፈተን፤ 23 ቄሄላታዳ ከአኒ
ቱሉ ሻፌር ቡኬ እንቡፈተን፤ 24 ቱሉ
ሻፌሪ ከአኒ ሀራዳ እንቡፈተን፤ 25 ሀራዳዳ
ከአኒ መቅሄሎት እንቡፈተን፤ 26 መቅሄ
ሎቲ ከአኒ ታሃት እንቡፈተን፤ 27 ታሃቲ
ከአኒ ታራ እንቡፈተን፤ 28 ታራዳ ከአኒ
ሚትቃ እንቡፈተን፤ 29 ሚትቃዳ ከአኒ ሃሽ
ሞና እንቡፈተን፤ 30 ሃሽሞናዳ ከአኒ ሞሴ
ሮት እንቡፈተን፤ 31 ሞሴሮቲ ከአኒ
ቤኔያአካን እንቡፈተን፤ 32 ቤኔያአካኒ ከአኒ
ሆር-ሃግድጋድ እንቡፈተን፤ 33 ሆር-ሃግድ
ጋዲ ከአኒ ዮጥባታ እንቡፈተን* ፤ 34 ዮጥባ
ታዳ ከአኒ አብሮና እንቡፈተን፤
35 አብሮናዳ ከአኒ ኤዝዮን-ጌቤሪ እንቡፈ
ተን፤ 36 ኤዝዮን-ጌቤሪዳ ከአኒ ሲን ለፈ
ኦና ኬሰ ቃዴሽ እንቡፈተን።

*15. በኡ 19፡2 *18. 12፡16 *31-33. ኬሰ 10፡6-7

37 ቃዴሺ ከአኒ ቀርቀረ ብየ ኤዶም
ቱሉ ሆር ቡኬ እንቡፈተን። 38 እስራኤሎ
ትን ብየ ግብጢ በአኒ ወጋ አፉርተመ
ፉት፥ ወግቾቲ ጅአ ሽነፉት፥ ጅእቾቲሰ
ጉያ ቶኮፉት አሮን ሉብቾ አጀጀ ዋቀዮቲን
ቱሉ ሆርት ኦል በኤ አቾት እንዱኤ።
39 አሮን ቱሉ ሆር ጉባት ዮሙ ዱኤ ነመ
ወጋ ድባፍ ድግደሚ ሰድኢ ቱሬ* ።
40 ሞቲን አራድ ከነአንትቾ እን ብየ ከነአን
ኬሳ ገረ ምርጋ ጅራቴ ዱፋቲ እስራኤሎታ
እንደገኤ* ። 41 እስራኤሎትን ቱሉ ሆሪ
ከአኒ ጠልሞና እንቡፈተን፤ 42 ጠልሞናዳ
ከአኒ ጱኖን እንቡፈተን፤ 43 ጱኖኒ ከአኒ
ኦቦትህ እንቡፈተን* ፤ 44 ኦቦትሂ ከአኒ ዳሪ
ብየ ሞኣብ ኬሰ ኢዬ-አባሪም እንቡፈተን፤
45 ኢዬሚ ከአኒ ዲቦን-ጋድ እንቡፈተን፤
46 ዲቦን-ጋዲ ከአኒ አልሞን-ዲብላታይም
እንቡፈተን፤ 47 አልሞን-ዲብላታይሚ
ከአኒ ፉሌ ቱሉ ኔቦ፥ ቱሎተ አበሪምረ
እንቡፈተን፤ 48 ቱሎተ አበሪሚ ከአኒ ፉሌ
ዬሪኮ ለገ ዮርዳኖስ ደቻ ሞኣብ ኬሰ
እንቡፈተን* ፤ 49 ደቻወን ሞኣብ ኬሳሞ
ቀርቀረ ዮርዳኖስራ ቤት-ዬሺሞቲ ሀመ
አቤል ሺጢምት እንቡፈተን።

*37-39. 20፡22-29 *40. 21፡1 *43. 21፡10
*48. 22፡1፤ ኬሰ 32፡49

50 ዋቀዮ፥ ፉሌ ዬሪኮ፥ ቡኬ ለገ ዮር
ዳኖስ ደቻወን ሞኣብ ኬሰት ሙሴት
እንዱበቴ፤ 51 እን ሙሴዳን፥ «እት እስራ
ኤሎታን ‹ዋቀዮ፡- እስን ዮርዳኖስን
ጬተኒ ገረ ብየ ከነአንት ዮሙ ደርብተን፥
52 ወረ ብይቾ ኬሰ ጅራተን ሁንዱማ ኦፍ

ዱ-ራ አርአ ባሳ! ደጋሳኒ ወረ ብፍን እት
ባፈመን ሁንዱ-ማ፥ ዋቀዮ-ሊ እሳን ወንተ
በቅፈማራ ቶልፈተን ሁንዱ-ማስ በሌሳ!
እዶ ሰገዳሳኒ ወረ አል ከአ ሁንዱ-ማ
በሌሳ! 53 አን ብይቾ አከ ቀበተኒፍ እስኒፍ
ኬኔረ፥ ቀበዳቲ እሰ ኬሰ ታአ! 54 ብይቾስ
አከ ማቲ ማቲኬሰኒት ህርመዳ! እሰ ማቲ
ባይኤ ቀቡፍ አከ ባይእነ ማቲሳት፥ እሰ
ማቲ ሙ-ራሰ ቀቡፍሞ አኩመ ማቲሳት
ኬና! ነመ ቶኮፍ ሙ-ከት ዮ-ሙ- ቡ-ፈሙ-
ለፉ-መ ሙ-ከቾ ባሴፍ ሀፉ-ደቱ! አከ አከ
ጎሰ አቦተኬሰኒት ዳለኬሰን ህርመዳ*!
55 እሰን ወረ ብይቾ ኬሰ ጅራተን ኦፍ ዱ-ራ
ኦፍተኒ ህንባፍተን ዮ- ተኤ ገሩ-፥ ወር
እሰን ህምብፍተን ሱ-ን እጅኬሰንት
ቆራቲ፥ ጭናቾኬሰንት ቁቃ እንተኡ-፤
ብይቾ እሰን ኬሰ ጅራቹፍ ጂተን ሰነ
ኬሰት እሰን እንረክሱ-*። 56 አንሰ ወንተን
እሳንረት ሆጂቹፍ ጂዴ እሰንረት ነንሆጂደ
ጂደ› ጂድ!» ጂዴ።

*54. 26፡54-55 *55. በኡ- 23፡31-33፤
ኢያ 23፡12-13

ቦቆና 34

ዳሪ ብየ ከነአን

1 ዋቀዮ- አመሰ ሙ-ሴዳን፥ 2 «አት እሰ
ራኤሎ-ተት ህም፥ እሳኒን፥ ‹ዋቀዮ-፦ ብየ
ከነአን እሰ አከ እሰን ዳልተኒፍ እሰኒፍ
ኬነሙ-ት ዮ-ሙ- ገልተን ዳሪንሳ አከ ከነት
ፉ-ፌ ጅሩ- ሀተኡ-! 3 ከራ ገረ ምርጋ ዳሪን
ኬሰን ሲን ለፈ ኦናዳ ከኤ ዳሪ ኤዶም
ቀበቴ እሰ ጅሩ-ደ፤ ገረ በአ-ቢፍቱ-ቲንሞ
ዱ-መ ገላነ ሶግዳቲ ከኤ ዳሪኬሰን እሰ ገረ
ምርገኬሰኒ እሰኒፍ ሀተኡ-! 4 ዳሪንኬሰን
ከራ አቅረቢም ገረ ምርጋት ዴብኤ ሲንት
ጬኤ ሀርከ ምርጋ ቃዴሽ በርኔአ ገኤ
እንዳበተ፤ አቺሞ ገረ ሃዘር አዳርት
እንአዴመ፥ ገረ አዝሞናትሰ እንደርበ፤
5 ዳርቾ አዝሞናቲ ገረ ለገ ግብጥት ሀዴ
ብኡ-፥ ገላነ ብረ ገኤሰ ሀዳበቱ*! 6 ዳሪንኬ
ሰን ከራ ልጠ ቢፍቱ-ዳ ገላንቾፍ ብየ
ቀርቀረ ገላንቾ ጉ-ዳ እሰ ሜዲቴራኒየን
ጂደሙ- ሰነ ጅረኒደ፤ ኩ-ን ዳሪኬሰን እሰ
ከራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ-ት*። 7 ዳሪንኬሰን እን
ገረ ብታሞ ገላንቾ ጉ-ዳ ሜዲቴራኒየኒ ሀመ
ቱ-ሉ- ሆርት ሀተኡ-! 8 ቱ-ሉ- ሆሪ ሀመ ከረ
ሃማትት ዳሪ እት ጎድ! ዱ-ምን ዳሪ ሰናሰ
ዜዳዳት እንተአ። 9 አቺሰ ሀመ ዚፍሮንት
ደርቤ እንበልአተ፤ ዱ-ምን ዳሪ ሰናሰ ሃዘር
ኤናንት እንተአ፤ ኩ-ን ዳሪኬሰን እሰ ከራ
ገረ ብታት።

*3-5. ኢያ 15፡2-4 *6. ኢያ 15፡12

10 «‹ዳሪኬሰን እሰ ገረ በአ-ቢፍቱ-ቲፍ
ሃዘር ኤናኒ ሀመ ሼፉ-ምት ምልክተ እት
ጎዳ! 11 ዳርቾ ሼፉ-ሚ ከኤ አይንራ ገረ
በአ-ቢፍቱ-ቲን ሪብላት ገድ ቡ-አ፤ አቺሰ
ከራ ገረ በአ-ቢፍቱ-ቲን ጋረረ በኤ ገላነ
ኪኔሬት[†4] እሰ ገሊላ ጂደሜ ቤከሙ-
እንገአ። 12 አቺ ከኤሰ ሀመ ዮ-ርዳኖስት ገድ
እንቡ-አ፤ ዱ-ምን ዳሪ ሰናሰ ገላነ ሶግዳ ገኤ
እንዳበተ፤ ኩ-ን ዳሪሳ ሁንዱ-ማ ወጅን
ብየኬሰን እንተአ ጂደ› ጂድ!» ጂዴ።

13 ሙ-ሴን ዮ-ሙ-ሰ እሰራኤሎ-ተት
ህሜ፥ እሳኒን፥ «ብይቾ እን ዋቀዮ-፥
ጎሶተ ሰገሊፍ ወለካ ጎሰ ምናሴቲፍ አከ
ኬነሙ-ት አቦምናን እሰን ቡ-ፈተ ሙ-ካቲን
ዳለ ጎደተኒ ፉ-ደተን እሰ ከነ*፤ 14 ጎሰ ማቲ
ሩ-ቤኒፍ ጎሰ ማቲ ጋድ፥ ወለካን ጎሰ ምና
ሴሰ አከ መነ መነ አባሳኒት ዳለሳኒ ፉ-ደተ
ኒሩ-፤ 15 ጎሰ ኩ-ን ለማኒፍ ወለካን ጎሰ
ምናሴ፥ ለገ ዮ-ርዳኖሰ ገማ ዬ-ሪኮ-ራ ገረ
ቦሩ-ቲን ብየ እሰ ገረ በአ-ቢፍቱ- ዳለሳኒ
ፉ-ደተኒሩ-» ጂዴ። *13. 26፡52-56

16 ዋቀዮ- እት ፉ-ፌ ሙ-ሴዳን፥
17 «መቃን ነሞተ ብይቾ ዳለ ጎደኒ እሰኒፍ
ሀረኒ ከነት ፉ-ፌ ከን ጅሩ-ደ፤ ኤሌአዛር
ሉ-ብቻፍ ኢያሱ- እልመ ኑ-ን*፤ 18 ብይቾ
ዳላፍ አከ እሰኒፍ ሀረኒፍ ጎሰ ሁንዱ-ማ ኬሳ
አንገፌ ቶኮ ቶኮ ፎአዳ!» ጂዴ።
19 መቃን ነሞተ ፎአመኒ ከነት ፉ-ፌ ጅረ፤
ጎሰ ይሁ-ዳ ኬሳ ካሌብ እልመ ዮ-ፉ-ኔህ፤
20 ጎሰ ሽምኦን ኬሳ ሼሙ-ኤል እልመ አሚ
ሁ-ድ፤ 21 ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ ኤሊዳድ
እልመ ኪስሎ-ን፤ 22 ጎሰ ዳን ኬሳ አንገፍን
ቡ-ኪ እልመ ዮ-ግሊት፤ 23 ጎሰ ምናሴ
እልመ ዮ-ሴፍ ኬሳ አንገፍን ሃኒኤል እልመ
ኤፎድ፤ 24 ጎሰ ኤፍሬም ኬሳ አንገፍን
ኬሙ-ኤል እልመ ሺፍታን፤ 25 ጎሰ ዜቡ-
ሎ-ን ኬሳ አንገፍን ኤሊዛፉ- እልመ ጳር
ናክ፤ 26 ጎሰ ይሳኮር ኬሳ አንገፍን
ጳልተኤል እልመ አዛን፤ 27 ጎሰ አሼር ኬሳ
አንገፍን አሂሁ-ድ እልመ ሼሎ-ሚት፤

†4 ለኮ 34፡11 «ገላነ ኪኔሬት» ዮ-ኪሰ «ገሊላ»

28 ጎሰ ንፍታሌም ኬሳ አንገፍን ጴዳሄል
እልመ አሚሁድ፤ 29 ብየ ከነአን ኬሳ ነሞ
ትን እስራኤሎታፍ ዻለ አከ ሀረኒፍ ዋቀዮ
እሳን አቦሜ እሳን ከነ ቱረን።
*17· ኢ.ያ 14፡1፤ ኬሰ 1፡38

ቦቆና 35

መንደሮተ ሌዋታፍ ኬነመን

(ኢ.ያ 21፡1-42፤ ሌዎ 25፡32-34፤
1ሴና 6፡39-66)

1 ዋቀዮ፥ ፉሌ ዬሪኮ፥ ቡኬ ለገ ዮርዳ
ኖስ ደቻወን ሞአብ ኬሰት ሙሴት
እንዱበቴ፤ 2 እን ሙሴዳን፥ «እስራኤሎ
ትን ዻለሳኒ ኬሳ መንደሮተ ሌዎትን ኬሰ
ጅራተን፥ ናኖ መንደሮተ ሰናቲስ እዶ
እሳን ሆሪ ትክፈተን አከ እሳኒፍ ኬነን
አቦም*! 3 እሳን አከስት መንደሮተ ኬሰ
ጅራተን፥ ሳወንሳኒፍ ቡሻዬሳኒ፥ ሆሪ ቄኤ
ወረ ካንስ እዶ ዴድችፈተን እንቀባቱ፤
4 እዶን እሳን ናኖ መንደሮተ ሰናቲ ሆሪሳኒ
አከ ዴድችፈተኒፍ ሌዎታፍ ኬነን፥ ደላ
መንደሮተ ሰናራ ከኤ ከራ ሁንዱማ ገረ
አላት ናነኤ ዱንዱመ ኩመ ሀበልአቱ!
5 መንደርቸ ወለካት ሀምብሰኒ ከራ በአ-ቢ
ፍቱ ዱንዱመ ኩመ ለመ፥ ከራ ገረ ምርጋ
ዱንዱመ ኩመ ለመ፥ ከራ ልጠ-ቢፍቱ
ዱንዱመ ኩመ ለመ፥ ከራ ገረ ብታ ዱን
ዱመ ኩመ ለመ ሀሰፈረን! ናኖን ኩን እዶ
እሳን ሆሪ መንደሮተሳኒ ዴድችፈተን
ሀተኡ! *2· ሌዎ 25፡32-34

መንደሮተ ኮሉ እት ገለን

(ኬሰ 19፡1-13፤ ኢ.ያ 20፡1-9)

6 «መንደሮተ እሳን ሌዎታፍ ኬነን ኬሳ
መንደሮትን ጀአ ወረ ነምን ዮ ነመ አጄሴ
ኮሉ እት ገሉ ሀተአን! እሳን ከነ መሌስ
መንደሮተ ከን ብራ አፉርተሚ ለመ እሳ
ኒፍ ሀኬነን*! 7 መንደሮትን እሳን ለፈ ትካ
ሳኒ ወጅን ወረ ሌዎታፍ ኬነን ወሉመት
መንደሮተ አፉርተሚ ሰዴት እንተኡ።
8 መንደሮተ ዻለ እስራኤሎታራ አከ ዻለ
ጎሰ ጎሰሳኒት ፉደኒ ዮሙ ኬነን፥ ጎሰ ዻለ
ባይኤ ቀቡራ ባይኤ፥ ጎሰ ዻለ ሙራሰ
ቀቡራ ሙራሰ ሀፉደን! ቶኮን ቶኮን ጎሳ
አከ ገአሳኒት ዻለሳኒራ ሌዎታፍ ሀኬነን!»
ጂዴ*። *6· በኡ 21፡13 *8· 26፡54
9 ኤርገሲስ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ 10 «አት
እስራኤሎተት ዱበዱ! እሳኒን ‹ዮርዳኖስን
ጩተኒ ብየ ከነአንት ዮሙ ልጠን፥ 11 መን
ደሮተ ነምን ኡቱ ሀንቤክን ዮ ነመ አጄሴ
በቀቴ ኮሉ እት ገሉ ቆጴፈዳ! 12 ነምን ዮ
ነመ አጄሴ ፍርዲዳፍ ወልዳ ዱረት ኡቱ
ሀንድአትን አከ ሀንአጄፈምኔት መንደሮ
ትን ኩን እዶ እን እሰ ጉማዳፍ እሰ በርባዱ
ጀላ በቀቴ ኮሉ እት ገሉ እስኒፍ ሀተአን!
13 መንደሮትን እስን ኬንተን ኩን ጀአን
መንደሮተ እስን ኮሉ እት ገልተን እስኒፍ
ሀተአን! 14 መንደሮትን ሰድእ ዮርዳኖስራ
ገረ በአ-ቢፍቱቲ፥ መንደሮትን ሰድእሞ
ብየ ከነአን ኬሳ፥ መንደሮተ ነሞትን ኮሉ
እት ገለን ተአኒ ሀኬነመን! 15 መንደሮትን
ኩን ጀአን እስን እስራኤሎተ ኬሳ፥ ገላዳፍ
ኦርመ እስን ግዱ ጅራቱ ኬሳስ ነምን ኡቱ
ሀንቤክን ዮሙ ነመ አጄሱ እዶ እን እት
በቀቴ ኮሉ ገሉ እስኒፍ ሀተአን*!
*9-15· ኬሰ 4፡41-43፤ 19፡1-3፤ ኢ.ያ 20
16 «‹ነምን ምአ ሰቢለራ ሆጄተሜን ዮ
ነመ ሩኩቴ፥ እን ሩኩተሜ ሱንስ ዮ
ዱኤ፥ እን ሩኩቴ ሱን ነመ ጉማት፤
ነምቸ ነመ አጄሴ ሱን ሀአጄፈሙ!
17 ነምን ደጋ ኦፍ ሀርካ ቀቡ ቶኮን ነመ
ሩኩቴ ዮ አጄሴ እን ነመ ጉማት፤ ነምቸ
ነመ አጄሴ ሱን ሀአጄፈሙ! 18 ነምን ኡሌ
ሙካ ኦፍ ሀርካ ቀቡ ቶኮን ነመ ሩኩቴ ዮ
አጄሴ እን ነመ ጉማት፤ ነምቸ ነመ አጄሴ
ሱን ሀአጄፈሙ! 19 እን ጉማ ባፈቹዳፍ
በርባዱ ሱን ነምቸ ዮ አርገቴ ሀአጄሱ!
20 ነምን ነመ ጅቡ ቶኮ ርጴ ኤገቴ ወራኔ ዮ
አጄሴ፥ ከነስ ዋ እት ደርበቹዳን፥
21 ዮኪስ አቦቱዳን ዮ ሩኩቴ፥ እን ሩኩ
ተሜ ሱንስ ዮ ዱኤ፥ ነምቸ ሩኩቴ አጄሴ
ሱን ሀአጄፈሙ! እን ነመ ጉማ ዋን
ተኤፍ፥ እን ጉማ ባፈቹዳፍ በርባዱ ሱን
ነምቸ ዮ አርገቴ ሀአጄሱ!
22 «‹ሀተኡዬ መሌ፥ ነምን ቶኮ ዲኑማ
ኡቱ እራ ሀንቀባትን፥ ርጴስ ኡቱ ሀንኤገ
ትን፥ ኡቱ እት ሀንያድን ዋ ደርበቴ ነመ
ዮ ሩኩቴ፥ 23 ደጋን እን ኡቱ ነመ ሀንአር
ግን ደርበቴ ሱን ነመ ሩኩቴ ዮ አጄሴ፥
ዱራን ዲኑማ እራ ሀንቀቡ ዋን ተኤፍ፥
ሀማ እት ያዱሳ ምት፤ 24 ከናፍ ወልዳን
አከ ፍርዲ ቀጄላ ከናት እሰ አጄሴፍ እሰ
ጉማ ባፈቹዳፍ በርባዱ ግዱት ፍርዲ
ሀኬኑ! 25 ወልዳን እሰ ጉማ ባፈቹፍ በር
ባዱ፥ እሰ ጉማዳፍ በርባደሙቲ ሀኤጉ!

መንደረሳ እሰ እን እት በቀቴ ኮሎ ገሌት
ሀዴብሱ! ነምቾ ሱንስ ሀመ አንገፍን
ሉቦታ እን ድበተ ቁልቁሉዳን ድበሜ ሱን
ዱኡት መንደረ ሰነ ኬሰ ሀጅራቱ*!
26 ነምቾ ነመ አጂሴ ኩን ዳሪ መንደረ እሰ
እት በቀቴ ኮሎ ገሌ ኬሳ አለ ዮ በኤ፥
27 እን ጉማ ባፈቹዳፍ እሰ በርባዱ ዳሪ መን
ደረ እን እት በቀቴ ኮሎ ገሌ ኬሳ አለት
እሰ አርገቴ ዮ እሰ አጂሴ፥ ጉማዳፍ ሀንጋ
ፈተሙ፤ 28 ነምቾ ነመ አጂሴ አንገፍን
ሉባ እን ዩሮ ሰነ ሆጂረ ጅሩ ሱን ሀመ
ዱኡት መንደረሳ እሰ እት በቀቴ ኮሎ ገሌ
ሰነ ኬሰ ሀታኡ! አንገፍን ሉባ ሱን ኤርገ
ዱኤ ገሩ ነምቾ ነመ አጂሴ ሱን ገረ ብየ
ዳለሳቲት ሀዴብኡ! 29 ወንት ኩን እዶ
እስን ጅራተን ሁንዱማት፥ ደሎተኬሰን
ሁንዱማ ኬሰት ሴረተ ፍርዲ ቀጂላ እስኒፍ
እንተአ። *25. ሴዎ 21:10

30 «‹ነምን ዮ ነመ አጂሴ፥ ነሞትንስ
እሰ ነመ አጂሴ ሰነረት ዱጋ ዮ በአን፥ እን
ሀአጂፈሙ! ገሩ ዱጋ በኡ ነመ ቶኮቲን
ነምን ቶኮሌ ሀንአጂፈምን*! 31 ነምን ዱእ
እት ፈረደሜ ሀአጂፈሙ መሌ፥ እሰ ኦል
ቹዳፍ ጉማ እራ ሀንፉደትና*! 32 ነመ መን
ደረ ኮሎ እት ገለንት በቀቴ ቶኮራ ኡቱ
አንገፍን ሉብቻ ሀንዱእን ዴብኤ ብየሳ ኬሰ
አከ እን ጅራቱፍ ጉማ እራ ሀንፉደትና!
33 ዲግን ብየ ዋን ጡሬሱፍ፥ ብየ ኬሰ
ቴሰን ዲጋን ሀንጡሬስና! ዲገ ነምቾ ዲገ
ደንገላሴቲን መሌ፥ ዲገ ከን ብራ እሰ
ኬሰት ደንገላፈሜን ብይቻፍ አራር ሀንጎ
ደሙ*! 34 እን ዋቀዮ እስን እስራኤሎተ
ግዱ ዋነን ጅራዱፍ፥ እስን ብየ እሰ ኬሰ
ቴሰን እሰ አን ኬሰ ጅራዱ ሀንጡሬስና!›
ጄድ!» ጄዴ*።

*30. ኬሰ 19:15፤ 17:6 *31. ፉር 49:8-9
*33. ኡመ 9:6፤ ሴዎ 24:17
*34. ሴዎ 18:24-28፤ በኡ 29:45

ቦቆና 36

አከ እት ዱርቦትን ወር ሄሩመን ዳለ አርገተን ዱበቹሳ

1 ዱረ-ቡቶትን አቦተ ቆሞ ጊልአድ
እልመ ማኪር አካከዩ ምናሴ ወር መነ
አቦተ እጆሌ ዮሴፍ ድአተኒ ሙሴ ዱረት፥
ወረ ጌጌስቶተ ዱረት፥ ዱረ-ቡቶተ ማቲ
ወን እስራኤሎታ ዱረትስ እንዱበተን፤
2 እሳን፥ «ጎፍታንኬኘ ብይቾ ቡፈተ ሙካ
ቲን እስራኤሎታፍ ዳለ ጎዴ አከ ኬኑ
ዋቀዮ እሰ አቦሜረ፤ ጎፍታንኬኘ ዳለ ዜሎ
ፌሃድ ኦቦሌሰኬኛ ዱርቦተ ዜሎፌሃዲፍ
አከ ኬኑፍ ዋቀዮ እሰ አቦሜረ*። 3 ገሩ
እሳን እስራኤሎተ ኬሳ እልማን ጎሰ ከን
ብራት ዮ ሄሩመን፥ ዳልሳኒ ከን አቦተኬኛ
ኬሳ ፉደሜ ገረ ዳለ ቆሞ እሰ ከንሳኒት
እንደበለመ፤ አከስትስ ሀርማተ ዳለኬኛ
ኬሳ ኑዱራ እንፉደተመ። 4 አያን ወጋ ሸን
ተመፋ እስራኤሎታ ዮሙ ዱፉ፥ ዳልሳኒ
ዳለ ጎሰ እሰ እሳን አመ እት ገለኒት እንደበ
ለመ፤ አከስት ዳልሳኒ ዳለ ጎሰ አቦተኬኛራ
እንፉደተመ» ጄደን*።

*2. 26:55 *4. ሴዎ 25:10-13

5 ዮሙስ ሙሴን አከ ዱቢ ዋቀዮት
አጀጀ ከነት ፉሌ ጅሩ እስራኤሎተት
ሀሜ፥ «ጎሰ ሰኜ ዮሴፍ ዱጋ ቀቡ፤
6 ዋቀዮ ዋኤ ዱርቦተ ዜሎፌሃዲፍ ዮሙ
ዱበቴ ‹ነመ ቆሞ ጎሰ አባሳኒ ኬሳ ሀተኡ
መሌ፥ እሳን ነመ እጆሳኒት ቶሌት ሀሄሩ
መን! 7 እስራኤሎትን አዱመ አዳን ዳለ
ጎሰ አቦተሳኒት ጆባቹን እሳንረ ዋን
ጅሩፍ፥ ዳል እስራኤሎታ ጎሰ ቶኮ ኬሳ
ገረ ጎሰ ብራት ሀንደርብን! 8 ከናፍ ነምን
እስራኤል አዱመ አዳን ዳለ አቦተሳቴ ኬሳ
አከ ቀባቱፍ፥ ዱርቦትን ጎሰ እስራኤል
ኬሳ ዳለ ቀበን ሁንድኑ ቆሞ ጎሰ አባሳኒ
ኬሳ ቶኮት ሀሄሩመን! 9 ጎሰ እስራኤሎታ
አዱመ አዳን ዳለሳት አከ ጆባቱት፥ ዳል
ቶኮሌ ጎሰ ቶኮ ኬሳ ገረ እሰ ካኒት ሀንደር
ብን!› ጄዴረ» ጄዴ።
10 እንተሎትን ዜሎፌሃድ አኩመ
ዋቀዮ ሙሴ አቦሜ እንጎደን። 11 እንተሎ
ትን ዜሎፌሃድ መህላ፥ ቲርዛ፥ ሆግላ፥
ሚልካፍ፥ ኖአህ እልማን ኦቦሎተ አባሳ
ኒት እንሄሩመን*። 12 እሳን ማቲወን እል
ማን ምናሴ እልመ ዮሴፍ ኬሰት
እንሄሩመን፤ ዳልሳኒስ ቆሞ ጎሰ አባሳኒ
ኬሰት እንሀፌ። *11. 26:29-34
13 አቦሚኒፍ ወንት ቀጂላ ተኤ ወር
ዋቀዮ ከራ ሙሴ ፉሌ ዩሪኮ፥ ቡኬ ለገ
ዮርዳኖስ ደቻወን ሞአብ ኬሰት እስራኤ
ሎተ አቦሜ እሳን ከነ ቱረን።

ሴረ ኬሰ ዴቢ

ቦቆና 1

ቱሉ ሲናቲ ከኡ ሰበ እስራኤል

1 ዱቢን ሙሴን ደቻ ዮርዳኖስ አረባህ
ለፈ ኦና ኬሰት ፉሌ ሱፍ፥ ጳራን ቶፌል፥
ላባን፥ ሀሴሮቲፍ ዲዛሀብ ግዱት ጉቱማ
እስራኤልት ዱበቴ ከነት ፉፌ ጅረ፤
2 ሲናዳ ሀመ ቃዴሽ በርኔአት፥ ከራ ቱሉ
ሴኢር አዴምሰ ጉያ ኩደ ቶኮት። 3 ሰብን
ሱን ብየ ግብጢ በአኒ ወጋ አፉርተመፉ፥
ጅአ ኩደ ቶኮፉ፥ ጅእቻ ኬሳ ጉያ ቶኮ
ፉት፥ ሙሴን ወንተ ዋቀዮ ዋኤሳኒቲፍ
እሰ አቦሜ ሁንዱማ እስራኤሎተት
እንህሜ*። 4 ኩንስ ኤርገ እን ሲሆን ሞቲ
አሞሮታ እሰ መንደረ ሄሽቦን ኬሰ ጅራቻ
ቱሬ፥ ኦግ ሞቲ ባሻን እሰ መንደረ አሽታ
ሮት ኬሰ ጅራቻ ቱሬስ ኤድራይት ሞኤ
ቦዴ ቱሬ*። 5 ሙሴን ደቻ ዮርዳኖስ እሰ
ብየ ሞአብ ኬሳት ሴረ ከነት ፉፌ ጅሩ
እብሱ እንጀልቀቤ፤ 6 እን፥ «ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬኘ ቱሉ ሲናረት፥ ‹ቱሉ ከነረ ዬሮ
ዴራ ቱርተኒቱ፥ 7 አሲ ቡቅፈዳቲ ገረ ብየ
ጋራ እሰ ከን አሞሮታ፥ ብየ ኦሎተሳኒ እሰ
አረባህ ኬሳ፥ ብየ ጋራ፥ ብየ ደቻ፥ ብየ
ገረ ምርጋ፥ ከራ ቀርቀረ ገላናስ ብየ ከነአ
ኖታ፥ ብየ ሊባኖን፥ ሀመ ኤፍራጢስ ለገ
ጉድቻት አዴማ! 8 ኩኖ፥ አን ዋቀዮ፥
ብየ እሰ አን አቦተኬሰን አብራሃም፥ ይስ
ሀቅ፥ ያቆቢፍ እሳን ቦዴዳንስ ሰኚሳኒፍ
ነንኬነ ጀዴ ከከዴ፥ እስኒፍ ኬኔረ፥
ደቃቲ ቀበዳ!› ጀዴ ኑት ዱበቴረ»
ጀዴ*።

*3. ለኮ 33፡38 *4. ለኮ 21፡21-35
*8. ኡመ 12፡7

ሙሴን ጌጌሰቶተ እሳኒፍ ካሱሳ

(በኡ 18፡13-27)

9 አን ሙሴን ዬሮ ሰነት፥ «እስን በአ
አን ኮጳኮ ባቹ ህንደንዴኜ አነት ታተን*፤
10 ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን እስን ባይእሴረ፤
ኩኖ፥ እስን ሀርአ አከ ኡርጆተ ዋቀ ኬሳ
ባይአተኒቱ*። 11 ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን
አቦተኬሰኒ፥ እሰ አማ ከነት ሰአ ኩመ
እስን ሀባይእሱ፥ አኩመ እስን አብደቺሴስ
እስን ሀኤብሱ! 12 ሀተኡዩ መሌ፥ አን
አተምተን ኮጳኮ ረክነኬሰን፥ በአኬሰን፥
ወል ሎሉኬሰንስ ባቹ ደንደአሬ? 13 እስን
ነሞተ ኦጌሶታፍ ሁበቶተ ጎሰኬሰን ኬሰት
ቤከመን ፎአቲ ፍዳ! አንሞ አከ እሳን
ዱረ-ቡቱኬሰን ተአን ነንጎደ» እስኒን
ጀዴን ቱሬ። 14 እስንሞ ዴብፍተኒ፥
«ወንተ አት ዱበቴ ከነ ጎቹን ጋሪደ» አናን
ጀተን። 15 ከናፈን ዱረ-ቡቱ ጎሰኬሰኒ ወረ
ኦጌሶታፍ ቤከሞ ሰነ ፉዴ፥ ዱረ-ቡቱኬ
ሰን አከ ተአኒፍ ኤግዶተ ኩማ፥ ኤግዶተ
ድባ፥ ኤግዶተ ሽንተማ፥ ኤግዶተ ኩደኒስ
ጎሰ ጎሰኬሰኒፍ ጎዴ*፤ 16 አን ዬሮ ሰነ
አቦተ ፍርዲኬሰን አቦሜ፥ «ዱቢ ኦቦሎተ
ኬሰን ግዱዳ ከኡ እሳኒፍ እላላ! ነመ ብያ
ቶኮፍ ኦቦሌሰሳ፥ ነመ ብያ ቶኮፍ አርመ
እሰ ብረ ጅሩ ግዱትስ ፍርዲ ቀጄላ ኬና!
17 ፍርዲን ከን ዋቀዮ ዋን ተኤፍ፥ ፍርዲት
ነመ ወል ህንጫልቾስና! እሰ ጉዳዳፍ
አኩመ እላልተንት እሰ ጥናዳፍስ እላላ!
ዱቢ እስንት ኡልፉቱሞ አነት ፍዳ፥ ነንእ
ላላ!» ጀዴ*። 18 አን ዬሮ ሰነ ወንተ ጎቹን
እስንረ ጅሩ ሁንዱማ እስን አቦሜን ቱሬ።

*9. በኡ 18፡18፤ ለኮ 11፡14
*10. ኡመ 15፡5፤ ኬሰ 10፡22
*15. በኡ 18፡25 *16-17. በኡ 23፡1-3፥6፤
ኬሰ 16፡19

ጋዱ ኤርጉሳኒ

(ለኮ 13፡1-33)

19 ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ አከ ኑአቦሜት
ቱሉ ሲናቲ ካኔ፥ ለፈ ኦና ጉዳዳፍ ሶዳችሳ
እስን አርግተን ሰነ ኬሰ ከራ ብየ ጋራ እሰ
ከን አሞሮታቲን ባኔ፥ ብየ ቃዴሽ-በርኔአ
ደቅኔ። 20 ጋፈስ አን እስኒን፥ «እስን ብየ
ጋራ እሰ ከን አሞሮታ እሰ ዋቀዮ ጎፍታን
ኬኘ ኑፍ ኬኑ ብረ ጌሰኒቱ፤ 21 እላ፥ ዋቀዮ
ጎፍታንኬሰን ብየ ከነ እስኒፍ ኬኔረ፤
አኩመ ዋቀዮ ጎፍታን አቦተኬሰኒ እስንት
ህሜ ኦል በአቲ ቀበዳ! ህንሶዳትና፥ ህንነ
እናስ!» ነንጀዴ። 22 እስን ሁንዱምትኬ
ሰን ከነረት ነብረ ዱፍተኒ፥ «ኮታ፥ ነሞተ
ገረ ብይቻ ደቀኒ ከራ ከሚን አከ ኦል እት
ባኑፍ ገረ መንደሮተ ከሚ አከ ደቅኑ ኑፍ
ጋደኒ፥ ዴብአኒ ኑት ህመን ኦፍ ዱረ
እንኤርግነ» ጀተን*። 23 ወንት እስን ዱበ
ተን ኩን ጋሪ አነት ፈካትናን እስን ኬሳ
ነሞተ ኩደ ለመ፥ ጎሰ ጎሰ ቶኮ ኬሳ ነመ
ቶኮ ቶኮ ነንፎኤ፤ 24 ከነረት እሳን ብየ
ጋራት ኦል በአኒ ሀመ ደቻ ኤሽኮልት አዴ

መኒ እንጋደን። [25]ዮሙስ እሳን እጀ ሙከ
ብየ ሰና ኬሳ ሙራሰ ሀርከት ቀበተኒ ገረኬ
ኘት ገድ ቡአኒ፥ «ብይ ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ
ኑፍ ኬኑ ብየ ጋሪደ» ጂደኒ ኑት
እንህመን። *22. ለኮ 13፡2

26 እስን ገሩ አቦሚ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ
ረት ካተን መሌ፥ ብይቾት ኦል በኡ ህን
ጃለኔ፤ [27]ጎዶ ጎዶኬሰን ኬሰት
ጉንጉምተኒ፥ «ዋቀዮ ሰበቢ ኑጅቤፍ ብየ
ግብጥ ኬሳ ኑባሌ ኑበሌሱዳፍ ሀርከ ወረ
አሞሮታት ኑኬኔ፤ [28]ኤሰት ኦል ባነሬ?
ኦቦሎትንኬኘ ዬሮ ኑት ዱበተን፥ ‹ሰብን
ሱን ኑጫላ ዴዴሮዳፍ ባይኤደ፥ መንደረ
ጉርጉዳ ደላ ደጋ በንቲ ዋቃ ኬሰ ገኡን
መርፈሚ ቀቡ፤ ሰኘ አናቆታስም አችት
አርግኤረ› ጂደኒ ገራኬኘ ሶዳችሰኒሩ»
ጂተን*። *28. ለኮ 13፡33

29 ዮሙስ አንሞ እስኒን፥ «ህንነእና!
እሳን ህንሶዳትናስ! [30]ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን
እን እስን ዱረ አዴሙ ብየ ግብጥት እጀኬ
ሰን ዱረት አከ እስኒፍ ሎሌ አከሱመ ኦፈ
ሳቲ እስኒፍ እንሎለ*። [31]ዋቀዮ
ጎፍታንኬሰን ለፈ ኦና ኬሰት ከራ እስን
እረ አዴምተኒ አስ ዱፍተን ከነ ሁንዱማ
ረት አከ ነመ እልመሳ ባቱት አከ እስን ባቴ
አርግተኒቱ» ነንጂዴ*። [32]እስን ገሩ ዱቢ
ከነረትዩ ዋቀዮ ጎፍታኬሰንት ህንአመንኔ።
[33]እን እሰ ከራረት እዶ ቡፈታ እስኒፍ በር
ባዱዳፍ፥ ከራ እረ አዴምተንስ እስንት
አርግሲሱዳፍ ሀልከን ኡቱባ እብዳቲን፥
ጉያሞ ኡቱባ ዱሜሳቲን እስን ዱረ ቡኤ
አዴማ ቱሬደ*።

*30. በኡ 14፡14፥25፤ ኢያ 10፡14
*31. በኡ 4፡22፤ ሆሴ 11፡3-4፤ በኡ 19፡4
*33. በኡ 13፡21

ዋቀዮ፥ ወረ እስራኤል አደቡሳ
(ለኮ 14፡20-45)

34 ዋቀዮ ዱቢኬሰን ከነ ዮሙ ደገኤ
ዴከሚ፥ ጭምሴስ ከከቴ፥ [35]«ነሞተ
ደሎተ ሀማ ከነ ኬሳ ቶኮሌ ብየ ጋሪ እሰ
አን አቦተኬሰኒፍ ኬኑዳፍ ከኩዳን አብደ
ቺሌ ህንአርጉ፤ [36]ካሌብ እልም ዮፉኔህ
ገሩ ጉቱማት አነ ዋቀዮ ዱካ ዋን ቡኤፍ
ብይቾ እንአርገ፤ ለፈ ሚልሳ እረ ኤጂቴስ
እሳፍ፥ እጆሌሳቲፍስ ነንኬን» ጂዴ።
[37]ዋቀዮ ሰበቢኬሰኒፍ አነትስሞ ዴከሚ፥
«አትስሞ አችት ህንገልቱ*፤ [38]ኢያሱን
አልም ኑን፥ ገርጋርቱንኬ ገሩ አችት
እንገለ፤ አት እሰ ጀቤስ፤ እን፥ ወር እስ
ራኤል ብይቾ አከ ፉደተን እንጎደ*።
[39]ሙጮሊንኬሰን ወር እስን፥ ‹እርባተ
ዲና ተኡ› ጂተን፥ እጆሎትንኬሰን ወር
ሀርአ ህማፍ ጋሪ ህንቤክኔ አችት እንገሉ፤
አን ብይቾ እሳኒፍ ነንኬነ፤ እሳንስ እሰ
እንቀበቱ*። [40]እስን ገሩ ገረ ለፈ አናት
ገረገላቲ፥ ከራ ገላን ዲማት ጌሱረ
አዴማ!» ጂዴ።

*37. ለኮ 20፡12 *38. ለኮ 34፡17፤ 27፡18
*39. ለኮ 14፡3

41 እስንሞ ዴብፍተኒ፥ «ኑእ ዋቀዮን
የከኤረ፤ አመ ገሩ አከ ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ
ኑአቦሚ ሁንዱማት ኦል ባኔ እንሎለ» ናን
ጂተን፤ ቶኮን ቶኮንኬሰንስ፥ «ምአ ሎላ
ህደተኒ ብየ ጋራት ኦል በኡን ሰልጳደ»
ጂተኒ ያደን። [42]ዋቀዮ ገሩ፥ «አን እስኒ
ወጅን ህንበኡ፥ ዲኖትንኬሰን አከ እስን
ህንሞኔት ‹ኦል ህንበእና፥ ህንሎልናስ›
ጂዲ እሳንት ህም!» ናንጂዴ። [43]አንስ
ከነ እስንት ህሜረ፥ እስን ገሩ አቦሚ ዋቀ
ዮረት ካተኒ ኦፍ ቱሉማዳን ብየ ጋራት
ኦል ባተን መሌ እሰ ህንደጌኘ። [44]አሞሮ
ትን ብየ ጋራረ ጅራተን ሱን ገድ እስንት
በአኒ አከ ከኒሳ እስን አርአኒ፥ ሴኢረ ሀመ
ሆርማህት እስን እንሩኩተን*። [45]ዮሙ
እስን ዴብተኒ ፉለ ዋቀዮ ዱረት ቦሰን
ዋቀዮ እስኒፍ ህንደጌኘ፥ ጉረሳስ ገረኬሰ
ንት ህንቀብኔ፤ [46]እስን ዮሙ ዬሮ ዴራ
ቃዴሽን ቴሰን ሰነ ከናፍ አች ቱርተን*።

*44. ለኮ 14፡45 *46. ለኮ 20፡1፤ ኬሰ 2፡14

ቦቆና 2

ወረ ኤዶሚፍ ሞአቢ ወጅን ወልት ድአቹሳኒ

1 ከነ ቦዴስ ኑእ ገረገሌ፥ አከ ዋቀዮ አነ
አቦሜት፥ ለፈ ኦና ኬሰ ከራ ገላን ዲማት
ጌሱረ ደቅኔ፥ ናኖ ቱሉ ሴኢር ጉያ ባይኤ
እንአዴምኔ*። *1. ለኮ 21፡4

2 ዋቀዮ ዮሙስ አናን፥ [3]«እስን ዬሮ
ዴራዳፍ ናኖ ቱሉ ከና አዴማ ቱርተኒቱ፥
አመ ገረ ብታት ገረገላ! [4]ሰበ ከነስ
አቦም፥ ‹እስን ደርብተኒ ገረ ዳሪ ብየ ኦቦ
ሎተኬሰኒ፥ ሰኘ ኤሳዉ ወረ ሴኢር ጅራ
ተኒ ኬሰ ደርቡፍ ጂቱ፥ እሳን እስን
እንሶዳቱ፥ እስንሞ ባይኤ ኦፍ ኤገዳ!
[5]አን ቱሉ ሴኢር ቀቤኘሳ ጎዴ ኤሳዉፍ

ዋነን ኬኔፍ፥ ብየሳኒ ኬሳ አን ለፈ ፋነ
ቶኮሌ እስኒፍ ህንኬኑ፤ ከናፍ እሳን ህንሎ
ልና! 6እስን ኛተ ሆሪዳን እሳንራ ብተዳቲ
ኛዳ፥ ብሻንስ ሆሪዳን እሳንራ ብተዳቲ
ዱጋ*! 7ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን እስን ለፈ
ኦና እሰ ጉዳ ከነ ኬሰ አከ አዴምተን
ቤኬ፥ ሆጂ ሀርከኬሰኒ ሁንዱማን እስን
ኤብሴረ፤ ወጋ አፉርተመን ከነስ ዋቀዮ
ጎፍታንኬሰን እስኒ ወጅን ቱሬ፥ ከናፍ
እስን ዋን ቶኮሌ ህንደብኔ› ጂዲን!»
ጂዴ። *4-6. ለኮ 20:14-18

8 አከስት ኑእስ አቦሎተኬኝ ሰኚ ኤሳዉ
ወረ ሴኢር ጅራተን ግዱ ደርብኔ፥ ከራ አረ
ባህ እሰ ለፈ ኦና ሰነ፥ ከራ እሰ መንደሮተ
ኤላቲፍ ኤዝዮን-ጌቤረ ዱፉራ ጎሬ፥ ከራ
ሞአብ እሰ ለፈ ኦናረ እንአዴምኔ*። 9ዋቀዮ
ዮሙስ፥ «አን ብየ አር ሰኚ ሎጢፍ ቀቤኝ
ሳኒ ጎዴ ዋነን ኬኔፍ፥ ብየሳኒ ኬሳ ቶኮሌ
ቀቤኝ አከ ጎደተኒፍ እስኒፍ ህንኬኑ፤ ከናፍ
ወረ ሞአብ ህንረክስና፥ ሎላፍስ ቱቱቅጠኒ
እሳን ህንአርስና!» ነንጂዴ*። 10ወር ኤሚም
ዱር አች እንጅራቱ ቱረን፤ እሳን ሰበ ጉዳዳፍ
ደኑ፥ አከ ወረ አናቅስ ዴዴሮ ቱረን*።
11እሳን ኩንስ አኩመ ወረ አናቅ፥ ሬፋአተት
እንለካአሙ፤ ሞአቦትን ገሩ እሳኒን፥ «ኤሚ
ሞተ» ጂዱ። 12ወር ሆር ዱር ብየ ሴኢር
እንጅራቱ ቱረን፤ ገሩ አኩመ ወር እስራኤል
ብየ ቀቤኝሳኒ እሰ ዋቀዮ እሳኒፍ ኬኔረት
ጎደን፥ ሰኚን ኤሳዉስ ብየ ቀቤኝሳኒ እሳንራ
ፉደተኒ፥ ፉለሳኒ ዱራስ እሳን እንበሌሰን፤
እዶሳኒረስ ኦፊ እንጅራተን*።

*8. ለኮ 20:19-20 *9. ኡመ 19:37
*10. 1:28፤ ኡመ 6:4 *12. ኡመ 14:6

13 አመስ ዋቀዮ፥ «ከአ፥ ደቻ ዜሬድ
ገመ ጨአ!» ኑንጂዴ፤ ኑእስ ደቻ ዜሬድ
ገመ እንጨኔ*። 14ኑእ ቃዴሽ-በርኔአዳ ካኔ
ደቻ ዜሬድ ጨኡን ወጋ ሶዶሚ ሰዴት
ኑፉደቴ፤ ዱሮ ሰነ ኬሰ ጉቱማን ሎልቶተ
ደሎተ ሰና አኩመ ዋቀዮ እሳንት ከከቴ
ቱሬ ቡፈተ ሰነ ኬሳ እንዱመን*። 15አከሱ
መስ ሀርከ ዋቀዮ ሀመ እሳን ዱመንት፥
ቡፈተ ሰነ ኬሳ እሳን በሌሱዳፍ እሳንረት
ከኤ ቱሬ*።

*13. ለኮ 21:12 *14. ለኮ 14:34
*15. ለኮ 16:31-32

16 ኤርገ ወር ሎልቱን ሱን ሁንድኑ
ዱዱአኒ ሰበ ሰነ ኬሳ ዱመኒ፥ 17ዋቀዮ
አነት እንዱበቴ፤ 18እን አናን፥ «እስን
ሀርአ ከራ ዳሪ ሞአብ ብየ አር ኬስ እንደር
ብቱ፤ 19ዳሪ ብየ አሞኖታት ዮሙ ድአተ
ንሞ፥ አን ዱራን ብይቸ ቀቤኝሳኒ ጎዴ
ሰኚ ሎጢፍ ዋነን ኬኔፍ፥ ለፈ እጀሌ
አሞን ኬሳ ቶኮሌ ቀቤኝ አከ ጎደተኒፍ እስ
ኒፍ ህንኬኑ፤ ከናፍ እሳን ህንረክስና፥ ሎላ
ፍስ ቱቱቅጠኒ እሳን ህንአርስና!» ጂዴ*።
20ሬፋአተን ዱር አች ጅራቻ ዋን ቱረ
ኒፍ፥ እን ኩንስ አከ ብየ ሬፋአታት እንለካ
አመ፤ አሞኖትን ገሩ እሳኒን
«ዘምዙሞተ» ጂዱ። 21እሳን ሰበ ጉደደ፥
ደኑደ፥ አከ ወረ አናቅስ ዴዴሮደ፤ ዋቀዮ
ገሩ አሞኖተ ዱራ እሳን እንበሌሴ፤ ወር
አሞን ብየ ቀቤኝሳኒ እሳንራ ፉደተኒ፥ እዶ
ሳኒረስ ኦፊ እንጅራተን*። 22ዋቀዮ ሰኚ
ኤሳዉ ወረ ሴኢር ጅራተኒፍስ አከሱመ
ጎዴ፥ ወረ ሆር ፉለሳኒ ዱራ በሌሴ፤ እሳ
ንስ ወረ ሆርራ ብየ ቀቤኝሳኒ ፉደተኒ፥
እዶሳኒረስ ሀመ ሀርኣት ኦፊ እንጅራተን።
23ካፍቶሮትን ወር ካፍቶረ ዱፈንሞ፥
አዎተ ወረ ገንዴን ሀመ ጋዛት ጅረን ኬሰ
ታአ ቱረን በሌሰኒ፥ እዶሳኒረስ ኦፊ
እንጅራተን*።

*19. ኡመ 19:38 *20-21. ኡመ 6:4
*23. ኡመ 10:14፤ ኢያ 13:3፤ አሞ 9:7

24 አመስ ዋቀዮ፥ «ከአ አዴማቲ ለገ
አርኖን ጨአ! ኩኖ አን ሲሆንን ነመ ብየ
አሞር ሞቲ ሄሽቦን፥ ብየሳስ ሀርከኬሰን
ኬሰ ቡሴረ፤ ኤጋ ሎላፍ እሰ ቱቱቃቲ ለፈ
ቀበቹስ ጀልቀባ*! 25አን ሀርአ ናስሱኬ፥
ሶዳቾሱኬስ ሰበ ጉቱማ በንቲ ዋቃ ጀለ
ጅራተንረት ነንፍደ፤ እሳንስ ዋኤኬ ዮሙ
ደገአን እንሮምኡ፥ ያዳንስ እንድጸቱ»
ጂዴ*። *24. ለኮ 21:13 *25. በኡ 23:27

እስራኤሎትን፥ ሲሆን ሞትቻ ሞኡሳኒ
(ለኮ 21:21-30)

26 ዮሙስ አን ቄዴሞት ለፈ ኦና ሰነ
ኬሳ ሲሆን ሞቲ ሄሽቦንት ነሞተ ኤርጌ
ዳምስ ነጋ እት ነንዳሜ*፤ 27አን፥ «ብየኬ
ኬሰ ነንደርበ፥ አን ከራ ቀበዴ ነንአዴመ
መሌ፥ ገረ ምርጋት ዮኪስ ገረ ብታት ህን
ጎሩ፤ 28ኛተ እሰ አን ኛዱ ሆሪዳን አነት
እንጉርጉርተ፥ ብሻን እሰን ዱጉስ ሆሪዳን
አናፍ እንላተ፤ ገሩ ሚሉማን አች ኬሰ
ነደበርስ*! 29ኩንስ አኩመ እጀሌን ኤሳዉ
ወር ሴኢር ጅራተኒፍ ሞአቦትን ወር አር
ጅራተን አናፍ ጎደን፥ አን ዮርዳኖስን

ጩሔ ብየ እሰ ዋቀዮ ጎፍታንኬኝ ኑፍ ኬኑ
ሰነት ሀመን ገሉት ከን ተኡደ» ነንጇ
ዴን። 30 ዋቀዮ ጎፍታንኬ ገሩ ሲሆን
ሞትቻ ሄሽቦን አከ ሀርአ ጎዴ ከነት ሀርከኬ
ኬሰ ቡሱዳፍ ጇዴ ሀፉረሳ እንጭምሴ፥
መተ-ጀቤሰስ እሰ እንጎዴ፤ ከናፍ እን
ከራሳ ኑደበርሱ ህንበርባድኔ* ።
*26. ለኮ 21፡21-26 *28. 2፡6 *30. በኡ 4፡21፤
7፡3

31 ዮሙስ ዋቀዮ «እላ፥ አን ሲሆኒፍ
ብየሳ ደበርሴ ስት ኬኑ ጀልቀቤረ፥ አትስ
ብየሳ ቀበቴ፥ ከንኬ ጎደቹ ጀልቀብ!»
ጇዴ አነት እንዱበቴ* ። 32 ሲሆንሞ ኑረት
ከኤ ነሞተሳ ሁንዱማ ወጅን ያሀዝት ኑሎ
ሉዳፍ በኤ፤ 33 ዋቀዮ ጎፍታንኬኝሞ እሰ
ደበርሴ ኑት እንኬኔ፤ ኑእስ እሰ፥ እጆ
ሌሳ፥ ነሞተሳ ሁንዱማስ እንሩኩትኔ።
34 ኑእ ዬሮ ሰነት መንደሮተሳ ሁንዱማ
እንቀበትኔ፤ መንደሮተ ሰነ ዲረ፥ ዱበ
ርቲ፥ እጆሌስ ራወትኔ እንበሌስኔ፤ ዋን
ቶኮስ ህንሀምብፍኔ። 35 ወንት ኑእ ኦፊኬ
ኛፍ ፉደትኔ ሆሪ ቄኤፍ ዋን መንደሮተ ሰነ
ኬሳ ቦጅኔ ዱዋደ። 36 መንደረ አሮኤር እሰ
ቀርቀረ ደቻ አርኖን፥ መንደረ ደቻ ሰነ
ኬሰ ጅሩ ጀልቀቤ ሀመ ጊልአድት መን
ደር ቶኮሌ ደላንሳ ዴረቴ ኑት ጭሜ ከን
ሀፌ ህንጅሩ፤ ዋቀዮ ጎፍታንኬኝ ሁንዱመ
ሳኒ ደበርሴ ኑት እንኬኔ* ። 37 እስን ብየ ሰኚ
አሞንት፥ ለገ ያቦቅ ኬሳ ኩታ ቶኮት፥
መንደሮተ ብየ ጋራትስ፥ ለፈ ዋቀዮ ጎፍ
ታንኬኝ ኑዶዌ ሁንዱማት ገሩ ህንድአ
ትኔ። *31. ኢያ 10፡12 *36. 2ሳሙ 24፡5

ቦቆና 3

ኦግ ሞቲን ባሻን ሞአሙሳ

(ለኮ 21፡31-35)

1 ከነ ቦዴ ዴብኔ ከራ ባሻንረ ቡኔ ዮሙ
ኦል ባኔ፥ ኦግ ሞቲን ባሻንስ ነሞተሳ
ወጅን ኑሎሉዳፍ ኤድራይት ኑት ዱፌ።
2 ዋቀዮ፥ «አን እሰ፥ ነሞተሳ፥ ብየሳስ ሀር
ከኬ ኬሰ ቡሴረ እሰ ህንሶዳትን! ሲሆን
ሞቲ አሞሮታ እሰ መንደረ ሄሽቦን ኬሰ
ጅራቻ ቱሬ አኩመ ጎቴ፥ ኦግንስ አከሱመ
እንጎተ» ናንጇዴ።

3 ዋቀዮ ጎፍታንኬኝ ዮሙስ ኦግ ሞቲ
ባሻን፥ ነሞተሳስ ሀርከኬኝ ኬሰ እንቡሴ፤
ኑስ እሳን ሩኩትኔ፥ ነመ ቶኮሌ ኡቱ ህንሀ
ምብስን ሁንዱመሳኒ እንበሌስኔ። 4 ዬሮ
ሰነት መንደሮተሳ ሁንዱማ እንቀበትኔ፤
መንደሮተ ጃተመን ጉቱማ አርጎብ ብየ
ሞቱማ ኦግ ሞቲ ባሻን ኬሳ ቶኮሌ ህንሀም
ብፍኔ። 5 መንደሮትን ኩን ሁንድኑ ደላ
ደጋ ዴዴሮ፥ ከራፍ ደንቀራ ቀበኒን ከን
መርፈመን ቱረን፤ ከነ መሌስሞ መንደሮ
ትን ደላ ህንቀብኔ ባይኤቱ ቱሬ። 6 ኑእ
ዮሙስ ሲሆን ሞቲ ሄሽቦን፥ መንደሮተሳ
ሁንዱማ፥ ነሞተሳ፥ ዲሮተ፥ ዱበርቶተ፥
እጆሎተስ እሳ ወጅን ራወትኔ አኩመ በሌ
ስኔ፥ እሳን ከነስ አከሱመ ራወትኔ እንበሌ
ስኔ* ። 7 ገሩ ሆሪ ቄኤ፥ ወንተ መንደረ
ኬሳ ሳምኔ ሁንዱማስ ኦፊኬኛፍ ፉደትኔ
ገሌ* ። *6. 2፡34፤ 7፡1-4 *7. 20፡13-18

8 ዬሮ ሰነ ብየ ዮርዳኖስራ ገረ በአ
ቢፍቱ፥ ደቻ አርኖኒ ሀመ ቱሉ ሄርሞንት
ሞቶተ አሞሮታ ለማን ሀርካ እንፉደትኔ።
9 ወር ሲዶን ሄርሞን ከናን «ሲርዮን»
ጇዱ፤ ወር አሞሮታሞ «ሴኒር» ጇዱ።
10 ኑእ መንደሮተ ለፈ ድሪራ ጉባ ጅረን
ሁንዱማ፥ ብየ ጊልአድ፥ ብየ ባሻን ሁን
ዱማ፥ ሀመ መንደሮተ ሳልካፍ ኤድራይ
ወረ ሞቱማ ኦግ ሞቲ ባሻን ኬሳት እንፉደ
ትኔ። 11 ወረ ሬፉአታ ኬሳ ከን ሀፌ ኦግ
ሞቲ ባሻን ዱዋ ቱሬ፤ ስሬንሳ ስሬ ስቢ
ላት፥ ዴርንሳ ዱንዱመ ሰገል፥ በልእንሳ
ዱንዱመ አፉር ቱሬ፤ እንስ አመዩ ራባህ
መንደረ ብየ ወረ አሞን ኬሰ ጅረ* ።
*11. 2፡20-21

ጎሶተ ዮርዳኖስራ ገረ በአ-ቢፍቱቲ ለፈ ፉደተን

(ለኮ 32፡1-42)

12 ለፈ እሰ ዬሮ ሰነ ቀበትኔ ኬሳ መን
ደረ አሮኤር እሰ ደቻ አርኖን ጅሩ ጀል
ቀቤ ሀመ ወለካ ብየ ጋራ እሰ ከን
ጊልአድት መንደሮተሳ ወጅን ጎሰ ሩቤኒፍ
ጎሰ ጋዲፍ ነንኬኔ፤ 13 ብየ ጊልአድ እሰ
ሀፌፍ ጉቱማ ብየ ባሻን፥ አርጎብ ብየ እሰ
ኦግ ሞኤ ሁንዱማሞ ወለካ ጎሰ ምናሴፍ
ነንኬኔ፤ ጉቱማን ብየ ባሻን ብየ ሬፉአታ
ጇደመ ቱሬ፤ 14 ያኢር እልም ምናሴ
ጉቱማ ብየ አርጎብ ሀመ ዳሪ ወረ ጌሹሮ
ታፍ መአካቶታት እንፉደቴ፤ ባሻንን ያኢ
ርት ሞጋሴ፥ ሀርኡመዩ ባሻን ሰፈረ ያኢር
ጇደመ። 15 ጊልአድንሞ ማኪሪፍ ነንኬኔ።
16 ጎሰ ሩቤኒፍ ጎሰ ጋዲፍሞ ጊልአዲ ሀመ
ወለካ ደቻ አርኖንት፥ አቺሞ ሀመ ለገ

ያቦቅ ዳሪ አሞኖታት፥ 17ከራ ዳሪ ዮርዳኖ
ስሞ ኬኔሬቲ ሀመ ገላነ አረባህ እሰ «ገላነ
ሶግዳ» ጂደሜት፥ አረባህ እሰ ቱሉ ጲስጋ
ጆለ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅሩት ነንኬኔ*።

*17. ኢያ 11፡2፤ 19፡35

18 ዬሮ ሰነ አን፥ «ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን
ለፈ ከነ አከ ቀበተኒፍ እስኒፍ ኬኔረ፤ ኤጋ
እስን ወር ሎለ ደንዴሰን ሁንዱምትኬሰን
ምአ ሎላ ህደዳቲ እስራኤሎተ ኦቦሎተኬ
ሰን ዱረ ቡአ!» ጂዴ እስን አቦሜን
ቱሬ። 19ሀተኡዩ መሌ፤ አን፥ «ሆሪ ቄኤ
ባይኤ ቀባቹኬሰን ዋነን ቤኩፈን፥ ዱበርቶ
ትንኬሰኒፍ እጆሎትንኬሰንሞ መንደሮተ
አን እስኒፍ ኬኔ ኬሰት ሀሀፈን! 20ሀመ
ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን አኩመ እስን ቦቆቺሴ
ኦቦሎተኬሰን ቦቆቺሴ፥ ለፈ እሰ ዮርዳኖስ
ገማ እሳኒፍ ኬኑፍ ጅሩ ሰነ እሳን ቀበቺ
ሱት እስንሰሞ እሳን ገርጋራ! እሰ ቦዴስ
ሁንዱምትኬሰን አዱመ አዳን ገረ ቀቤኘኬ
ሰኒት እንዴብቱ» ጂዴ።

21 አን ዬሮ ሰነ ኢያሱ ዮሙን አቦሜ፥
«ወንተ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሞቶተ ከነ ለማን
ጎዴ ሁንዱማ እጆኬቲን አርግቴተ፤ ዋቀዮ
ሞቱሞተ አት እት አዴማ ጅርቱ ሁንዱ
ማስ አኩመ ከነ እንጎደ። 22ኤጋ ዋቀዮ
ጎፍታንኬ ኦፈሳቲ ዋን ሲፍ ሎሉፍ አት
እሳን ህንሶዳትን!» ነንጂዴ*።

*22. 1፡29-30

ሙሴን፥ ብየ ከነአንት ገሉ ዶወሙሳ

23 አን ዮሙስ ጭምሴ ዋቀዮን ነንከ
ደዴ፤ 24ከደትንኮስ፥ «ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥
አት ጉድነኬፍ ሀርከኬ እሰ አንጎ-ቀቤሰ ገር
ብቾኬት አርግሲሱ ጀልቀብዴተ፤ ዋቀ
ዮሊ ኬሳ እሰ ከምቱ ዋቀራ ዮኪስ ለፈራ
አከኬ ጎቾ አከሲፍ ሆጂ አንጎ ሆጄቹ ደን
ደአሬ? 25አን ጩኤ ዮርዳኖስ ገማ ለፈ
ጋሪ፥ ብየ ጋሪ እሰ በኤሰ ሰነ፥ ሊባኖንንስ
አከን እላሉፍ ስንከደደ» ከን ጂዱ ቱሬ።
26ዋቀዮ ገሩ ሰበቢኬሰኒፍ አነት ዴከሜ
መሌ፥ አናፍ ህንደጌኜ፤ እን፥ «ስገአ፥
ዋኤ ከና ዴብቴ አነት ህንዱበትን*! 27አት
ለገ ዮርዳኖስ ከነ ህንጩቱ፤ ጉቤ ቱሉ
ጲስጋት ኦል በእ፥ ኦል ጂዲ ብይቾ ገረ
ልጠ-ቢፍቱት፥ ገረ ብታት፥ ገረ ምር
ጋት፥ ገረ በአ-ቢፍቱትስ እጆኬቲን
እላል! 28ኢያሱንስሞ ሰበ ከነ ዱረ ቡኤ
ደቄ፥ ብየ አት አርግቱ ከነ አከ እሳን ዳለን
እንጎደ፤ አት እሰ አጆጅ፥ ጎርስ፥ ጆጆቤ
ስስ!» ጂዴ*። 29ዮሙስ ኑእ ደቻ ፋሌ
ቤት-ጴኦር ኬሰት እንሀፍኔ።

*26. ለኮ 20፡12 *28. 31፡3፥7

ቦቆና 4

ሙሴን፥ አከ እሳን አቦሚ ዋቀዮ ኤገኒፍ ጎርሱሳ

1 ሙሴን እት ፋፌ ሰበ ሰናን፥ «አመስ
እስን ያ ሰበ እስራኤል፥ አከ ጅራተኒፍ፥
ብየ ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን አቦተኬሰኒ እሰ
ኒፍ ኬኑትስ ገልተኒ አከ ቀበተኒፍ፥ ሴረ
ታፍ ወንተ ቀጄላ ተኤ አከ ጎተኒፍ እሰ
አን እስን በርሲሱ ከነ ደጌፈዳ*! 2አቦሞተ
ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ ኤጋ መሌ፥ ዱቢ አን
እስን አቦሜት ዋን ቶኮ ህንደበልና፥ ዋን
ቶኮስ እራ ህንሀርእስና*! 3ወንተ ዋቀዮ
ቱሉ ጴኦርት ሆጄቴ እጅኬሰን አርጌረ፤
ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ነሞተ በኣል እሰ ጴኦር
ዋቄሰን ሁንዱማ እስን ግዱዳ በሌሴረ*።
4እስን ወር ዋቀዮ ጎፍታኬሰንት ጆባተኒ
ዳበተን ሁንድኑ ገሩ፥ ሀመ ሀርአት
ጅርቱ። 5ኩኖ፥ እስን ብየ ዱንፋኬሰን
ጎደቹዳፍ እት ገልተን ኬሰት አከ ሆጄተ
ኒፍ፥ አን አኩመ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ነአ
ቦሜት ሴረታፍ ወንተ ቀጄላ ተኤ እስን
በርሲሴረ። 6ኩን ሰበ ሁንዱማ ዱረት ኦጉ
ማዳፍ ሁበትናኬሰን ዋን ተኡፍ፥ እሳን
ሴረተ ከነ ሁንዱማ ዬሮ ደገአን፥ ‹ዱጉመ
ሰብን ጉዳን ኩን ሰበ ኦጌሳፍ ሁበታደ› እሰ
ኒን እንጂዱ፤ ከናፍ እስን ከነ ዱካ ቡአ
ኤጋ! 7አኩመ ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ ዬሮ
ዱመ ኑእ እሰ ዋመትኑት ኑት ድአቱ
ከነት፥ ሰብን ጉዳን ዋቀዮሊንሳ እሰት ድአ
ተን እሰ ከምሬ*? 8ሰብን ጉዳን ሴረታፍ
ፍርዲ እሰ ቀጄላ አከ ሴረ እሰ አን ሀርአ
እስን ዱረ ካኡ ከነ ሁንዱማ ቀቡ እሰ
ከምሬ*?

*1. ሌዎ 18፡5 *2. 12፡32፤ ፈኬ 30፡6፤
ሙል 22፡18-19 *3. ለኮ 25፡1-9
*7. 4፡32-34፤ ፋር 145፡18 *8. ኤር 8፡8፤
ፋር 147፡19-20

9 «እስን ገሩ ደመቃ፥ ወንተ እጃን አር
ግተን አከ ህንእራንፈትኔት፥ በረ ጅሬኘኬ
ሰኒ ጉቱስ ገራኬሰን ኬሳ አከ ህንበድኔት
ኦፍ ኤገዳ! እጆሌኬሰን፥ እጆሌ እጆሌኬ
ሰኒስ በርሲሳ*! 10ጋፈ እስን ሲናት ዋቀዮ
ጎፍታኬሰን ዱረ ዳበተን፥ ‹ሰብን ኩን በረ

ለፈረ ጅራተን ሁንዱማት አነ ሶዳቹ አከ
በረኒፍ፥ እጀሌሳኒስ አከሱመ አከ በርሲሰ
ኒፍ፥ አን ዱቢኮ አከ ደገአን ነንጎደ፥
አትስ ነብረት ወልት እሳን ቀብ!› ጄዴ
ዋቀዮ አነት እንዱበቴ» ጄዴ*። 11 ጋፈስ
እስን እት ድአተኒ፥ ሚለ ቱሉ ሰና ጀለ
አከ ዻበተን፥ ቱሉ ዱሜስ ጉራቾ ዱከና
ኣን እት ኡፍፈሜ ሰነራስ እብድ ሀመ
በንቲ ዋቃት ኦል አከ ቦበኤ፥ 12 ዮሙስ
ዋቀዮ እብደ ሰነ ግዱዳ እስንት አከ
ዱበቴ፥ እስንስ ሰገሌ እሰ እስንት ዱበ
ተሜ ሰነ ደጌሰኒቱ፥ ገሩ ሰገሌ ዱዋ
መሌ፥ ብፈ ቶኮሌ አከ ህንአርግን፥ 13 እን
ከኩሳ እስንት አከ ቤክስሴ፥ አቦሚ ኩርነን
እሰ አከ እስን ጎተኒፍ እስን አቦሜ ሰነስ
እን ገበቶተ ደጋ ለመረት አከ ጫፌ*፥
14 ዬሮ ሰነ ሴረታፍ ወንተ ቀጄላ ተኤ፥
እሰ እስን ብየ ዻሉፍ ጄተን ኬሰት ኤግደን
አከን እስን በርሲሱፍ ዋቀዮ አከ ነአቦሜስ
እጀሌኬሰንት እጀሌ እጀሌኬሰኒትስ ህማ!

*9. ፋር 103:2፤ ኬሰ 4:23፤ 6:12፤ 8:11
*10. በኡ 19:17-20፤ ኬሰ 6:7
*13. በኡ 24:12፤ 31:18

ዋቀዮሊ ቶልፈመን ቀባቹራ ኦፍ ኤገቺሱሳ

15 ከናፍስ እስን ኦፈኬሰኒፍ ኦፍ
ኤገዻ! እስን ጋፈ ዋቀዮ ሲናት እብደ
ግዱዳ እስንት ዱበቴ ሰነ ብፈ ቶኮሌ ህንአ
ርግኔ፤ 16 እስን ፈካቲ ዋን ቶኮቲን ብፈ
ቅርጠሜ ቶልፈቹዳን ከራራ አከ ህንካት
ኔፍ ኦፍ ኤገዻ! ብፈ ዋን ቶኮሌ፥ ከን
ዲራ ዮኪስ ከን ዱበርቲ*፥ 17 ፈካቲ ብኔ
ንሰ ለፈራ ቶኮሌ፥ ፈካቲ ዋን ባሌዳን ቅሌ
ንሰ ኬሰ በለልኡ ቶኮሌ፥ 18 ፈካቲ ወንተ
ለፈረ ሙኙቁ፥ ፈካቲ ቁርጡሚ ለፈ ጀለ
ብሻን ኬሰ ጅሩ ቶኮሌ ቶልፈቹራ ኦፍ
ኤገዻ! 19 ገረ ዋቃት ኦል እላልተኒ፥
ቢፍቱ፥ ጅአ፥ ኡርጀተ፥ መጬ ዋቀ
ኬሳ ሁንዱማስ ዬሮ አርግተን፥ ወላልቸፈ
ምተኒ፥ ወረ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ሰበ
ጉቱማ በንቲ ዋቃ ጀለ ጅረኒፍ ኬኔ ሰናፍ
አከ ህንሰገድኔፍ፥ እሳኒፍስ አከ ህንሆጄት
ኔፍ ኦፍ ኤገዻ*! 20 ዋቀዮ ገሩ፥ ብየ ግብጥ
እሰ አከ እዶ እብደ ሰቢለ እት በቅሰኒ፥
ሰነ ኬሳ እስን ፋዴ፥ አከ ሀርአ ከነ ሰበ
ዱንፋሳ አከ ታተኒፍ አሰ እስን ፍዴ*።
21 ዋቀዮ ሰበቢኬሰኒፍ አነት አሬ፥ አን ለገ
ዮርዳኖስ አከን ህንጬኔፍ፥ ብየ እሰ ጋሪ
ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ዻለ ጎዴ እስኒፍ ኬኑ
ትስ አከን ህንገሌፍ እንከከቴ*። 22 ከናፍ
አን ብየ ከነት ነንዱአ መሌ፥ ለገ ዮርዳኖስ
ገመት ህንጬኡ፤ እስን ገሩ ጬተኒ ብየ
ጋሪ ሰነ እንዻልቱ። 23 እስን ከኩ ዋቀዮ
ጎፍታንኬሰን እስኒ ወጅን ገሌ አከ ህንእራ
ንፈትኔት፥ ብፈ ፈኬኛ እሰ ዋቀዮ ጎፍታን
ኬሰን እስን ዶዌ ፈካቲ ዋን ቶኮቲን አከ
ህንቶልፈትኔትስ ኦፍ ኤገዻ*! 24 ዋቀዮ ጎፍ
ታንኬሰን እብደ ጠጵ ጎዱደ፥ ዋቀዮ ህና
ፋደስ*።

*16. በኡ 20:4፤ ሮማ 1:23 *19. 17:2-4፤
ሮማ 1:23፤ 2ሞቶ 17:16፤ ኤር 8:2
*20. በኡ 19:5-6፤ 1ሞቶ 8:51፤
ኢሳ 48:10፤ ኤር 11:4 *21. 1:37፤ 3:26
*23. 4:9 *24. 9:3፤ በኡ 20:5፤ እብ 12:29

25 እስን እጀሌ ጎደተኒ እጀሌ እጀሌኬሰኒ
ዮሙ አርግተን፥ ብይቸ ኬሰስ ዬሮ ዴራ
ዮሙ ቱርተን፥ ፈካቲ ዋን ቶኮን ብፈ ፈኬኛ
ቶልፈቹዳን ዮ ከራራ ካተን፥ ቱቱቅጠኒ እሰ
ኣርሱዻፍስ ወንተ ዋቀዮ ጎፍታኬሰን ዱረት
ሀማ ተኤ ዮ ሆጄተን፥ 26 ኣን ሀርአ ዋቃፍ
ለፈ ዋሜ እስንረት ዱጋ ነንባስሰ፤ ብየ እሰ
ዻሉዻፍ ዮርዳኖስን ጬተኒ እት አዴምተን
ከነራ ደፍተኒ ራወተኒ እንበሌፈምቱ፤ እስን
ራወተኒ እንዱምቱ መሌ ዬሮ ዴራ እሰረ ህን
ጅራተን*። 27 ዋቀዮ ሰበ ወረ ካን ግዱ እስን
እንብትምሰ፥ ለኮብስኬሰን ሙራሰቴ ሰበ ወረ
ዋቀዮ እሳን ግዱት እስን ብትምሴ ኬሰትስ
ሙራሰ ታተኒ እንሀፍቱ። 28 ዮሙስ እስን
አቾት ዋቀዮሊ ወረ ሙከራ፥ ደጋራስ ሀርከ
ነማ ቶልቼ፥ ወረ ህንአርግኔፍ፥ ወረ ህንደጌ
ኜፍ፥ ወረ ህንኛትኔፍ፥ ወረ ህንፉንፈትኔፍስ
እንሆጄቱ*። 29 ገሩ አቾት ዋቀዮን ጎፍታኬሰን
እንበርባደቱ፤ እስን ገራኬሰን ጉቱዻን፥ ያደ
ኬሰን ጉቱዻንስ ዮ እሰ በርባደተን እሰ እንአር
ገቱ*! 30 እስን ዬሮ ረከተን፥ ዱቢን ኩን
ሁንድኑስ ዬሮ እስንረ ገኡ፥ በረ ቦዴት ገረ
ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒት እንዴብቱ፥ ዱቢሳቲፍስ
እንአቦመምቱ። 31 ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን፥
ዋቀዮ አራረ-ቀቤሰ ዋን ተኤፍ፥ እስን ህን
ገቱ፥ እስን ህንበሌሱ፤ ከኩ እሰ ጭምሴ አቦ
ተኬሰኒ ወጅን ገሌ ሰነስ ህንእራንፈቱ*።

*26. 30:19፤ ኢሳ 1:2 *28. 28:36፤
ፋር 115:4-7 *29. ፋር 27:8፤
ኤር 29:13-14፤ ኢሳ 10:20-22
*31. ፋር 103:8

32 ኤርገ ዋቀዮ ነመ ብየ ለፉረት
ኡሜ ጀልቀቤ ወጎተ እስን ዱረ ደርበን
ኬሰት ዱቢን ጉዳን አከሲ ተካ ተኤ
ዮኪስ ደገአሜ ቤከ ዮ ተኤፍ ጋፈዳ!
ዳሪ ዋቃ ገርቶኮ ሀመ ገረ እሰ ካኒትስ
እያፈዳ! 33 አከ እስን ሰገሌ ዋቀዮ ደጌ
ሰኒ ፈያት ጅራተን ከነ፥ ሰብን ቶኮ
እብደ ግዱዳ ኡቱ እን እት ዱበቱ ተካ
ደገኤ ቤካ*? 34 አከ እሰ ዋቀዮ ጎፍታን
ኬሰን ብየ ግብጥት ፉለኬሰን ዱረት እሰ
ኒፍ ጎዴ፥ ዋቀዮሊ ኬሳ ያሊዳን፥
ምልክታን፥ ሎላን፥ ሀርከ አንጎ-ቀቤ
ሳን፥ እሬ ድሪራዳን፥ ወንተ ጉርጉዳ
ነመ ናስሱንስ ደቄ፥ ሰበ ቶኮ ሰበ ወረ
ካን ኬሳ ፉደቴ ከንሳ ከን ጎደቴ ቶኮ
ጅራ*? 35 እስን ገሩ ጎፍትች ዋቀዮ አከ
ተኤ፥ እሰ ቡኬትስ ከን ብራ አከ ሀን
ጅሬ አከ ቤክተኒፍ፥ እስንት አርግሲፈ
ሜረ*። 36 እን እስን ጎርሴ ዴብሱዳፍ
ዋቀራ ሰገሌሳ አከ ደጌሰን ጎዴ፤ ለፈ
ረት እብደሳ እሰ ጉዳ እስን አርግሲሴ፥
እብድቾ ግዱዳስ ዱቢሳ እንደጌሰን*።
37 እን አቦተኬሰን ዋን ጃለቴፍ፥ ሰኟሳ
ኒስ እሳን ቦዴዳን ፎአቴ፥ ኦፈሳቴ እስን
ዱረት አርገሜ፥ ሁምነሳ እሰ ጉዳዳን
ብየ ግብጥ ኬሳ እስን እንባሴ*። 38 አከ
ሀርአ አስት እስን ገልቼ ከነ፥ ዮሙስ
ብየሳኒስ ዳለ ጎዴ እስኒፍ ኬኑዳፍ፥ ሰበ
ጉርጉድናን፥ አንጎዳንስ እስን ጫለን
ፉለኬሰን ዱራ አርኤ እንባሴ። 39 ከና
ፍስ ሀርአ ጎፍትች አል ዋቀረት፥ ገድ
ለፈረትስ ዋቀዮ አከ ተኤ፥ ከን ብራስ
አከ ሀንጅሬ ቤካ፥ ያደትስ ቀበዳ!
40 ከናፍ እስኒፍ፥ እስን ቦዴስ እጆሌኬ
ሰኒፍ አከ ቶሉት፥ ብየ ዋቀዮ ጎፍታንኬ
ሰን በረ ሁንዱማፍ እስኒፍ ኬኑ ኬሰትስ
በርኬሰን አከ ዴረቱት፥ ሴረተሳፍ አቦ
ሚሳ ወረ አን ሀርአ እስን አቦሙ ኤጉን
እስኒፍ እንተአ።

*33. በኡ 20፡19 *34. 7፡19 *35. 32፡39
*36. በኡ 19፡16-18፤ 20፡18-20
*37. 7፡8፥13፤ 10፡15

መንደሮትን ሰድእ ኮሉፍ ኬነሙሳኒ

41 ኤርገሲ ሙሴን መንደሮተ ዮርዳኖ
ስራ ገረ በአ ቢፍቱ ጅረን ሰድእ አዳን
እንባሴ፤ 42 ኩንስ ነምን ኡቱ ሀንቤክን፥
ዱራንስ ሃለ ኡቱ እራ ሀንቀባትን ነመ
አጄሴ፥ መንደሮተ ከነ ኬሳ እሰ ቶኮት ዮ
በቀቴ አከ ጅራቱፍ ቱሬ። 43 መንደሮትን
ሱንስ፥ ቤዜር እሰ በኬ ድሪራ ለፈ አና
ኬሳ ጎሰ ሩቤኒፍ ኬነሜ፥ ራሞት እሰ ጊል
አድ ኬሳ ጎሰ ጋዲፍ ኬነሜ፥ ጎላን እሰ
ባሻን ኬሳ ጎሰ ምናሴቲፍ ኬነሜ ቱረን*።

*41-43. ለኮ 35፡9-28፤ ኢያ 20፡8-9

ዋኤ ሴረ ዋቀዮ እሰ እሳኒፍ ኬነሜ ያደቺሱሳ

44 ሴር ሙሴን እስራኤሎተ ዱረ ካኤ
ከነት ኣኔ ከን ጅሩደ፤ 45 እሳንስ ዱገ-ባ
ቶተ፥ ሴረተ፥ ወንተ ቀጄላ ተኤስ ወረ
ሙሴን ዬሮ እስራኤሎትን ብየ ግብጢ
በአን እት ዱበቴደ። 46 እን ለገ ዮርዳኖስራ
ገረ በአ-ቢፍቱ ፉሌ ቤት-ጴኦር ብየ ሲሆን
ሞቲ አሞሮታ እሰ ሄሽቦን ኬሰ ጅራቱ
ሰናት ቱሬ፤ እሰሞ ሙሴፍ እስራኤሎትን
ዬሮ ግብጢ በአኒ ዱፈን እንበሌሰን።
47 ዮሙስ እሳን ብየሳ፥ ብየ ኦግ ሞቲ ባሻ
ንስ፥ ብየ ሞቶተ አሞሮታ ለማን ወረ ደቻ
ዮርዳኖስ ኬሳ ገረ በአ-ቢፍቱ ቱረን ሰነ
እንቀበተን። 48 ብይች አሮኤር እሰ ቀርቀረ
ለገ አርኖኒ ጀልቀቤ ሀመ ቱሉ ሲኦን እሰ
ሄርሞን ጂደሙት፥ 49 ጉቱማ አረባህ እሰ
ዮርዳኖስራ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅሩት፥ ሀመ
ገላነ አረባህ እሰ ሚለ ቱሉ ጲስጋ ጀላትስ
እንበልአተ ቱሬ።

ቦቆና 5

ሙሴን አቦሚ ኩርነን እሳን ያደቺሱሳ

(በኡ 20፡1-17)

1 ዮሙስ ሙሴን ጉቱማ እስራኤል
ወልት ዋሜ፥ «ያ እስራኤል፥ ሴረተ፥
ወንተ ቀጄላ ተኤ እሰ አን ሀርአ እስንት
ዱበዱ ከነ ደገአ! እሳን በራ፥ ጀቤሳ
ኤጋስ! 2 ዋቀዮ ጎፍታንኬኛ ቱሉ ሲና
ጉባት ከኩ ኑፍ ገሌረ*። 3 ሀርአ ዋቀዮ ኑአ
ወረ አመ ጅሩ ከና ወጅን ከኩ ከነት ገሌ
መሌ፥ አቦተኬኛ ወጅን ምት። 4 ዋቀዮ፥
ቱሉረት ፉለኬሰን ዱራ እብደ ግዱዳ እስ
ንት እንዱበቴ። 5 አን ዬሮ ሰነ ሰበቢ እስን
እብድቾ ሶዳተኒ ቱልቾት አል ሀንበእን ሀፍ
ተኒፈን ዱቢ ዋቀዮ እስንት ሀሙፍ ዋቀ
ዮፍ እስን ግዱ ዳበዴ፤ እን፥
6 ‹አን ዋቀዮ፥ ጎፍታኬ እሰ መነ ገርቡማ
ብየ ግብጥ ኬሳ ሰባሴደ።

7 «‹ዋቀዮሊ ከን ብራ ቶኮሌ አነ
ቡኬት ህንቀባትን*! 8 ብፈ ቅርጠሜ፥
ፈኬኘ ወንተ ኦል ዋቀረ ጅሩ፥ ገድ ለፈረ
ጅሩ ዮኪስ ብሻን ኬስ ለፈ ጀለ ጅሩ ህን
ቶልፈትን*! 9 አት ብፈ ፈኬኛ ከናፍ ህን
ሰገድን፥ እሳፍስ ህንሆጄትን! አን ዋቀዮ
ጎፍታንኬ ዋቀዮ ህናፉደ፤ ጩቡ አቦታስ
ሀመ ደሎተ ሰድኢ፥ ሀመ ደሎተ አፉሪ
ትስ ሀርከ እጆሌ ወረ ነጅበኒ ኬሳ ነንበር
ባደ። 10 ደሎተ ወረ ነጃለተኒ አቦሚኮ
ኤገኒት ገሩ፥ ኩማተመሳኒት ጋሩማኮ ነንአ
ርግሲሰ።
*2. በኡ 19፡5፤ 24፡1-8 *7. በኡ 20፡3፤
ኬሰ 11፡16፥28 *8. 27፡15

11 «‹ዋቀዮ ነመ አከሱማን መቃሳ ደኡ
አደበ መሌ ዋን ህንዲፍኔፍ፥ አት መቃ
ዋቀዮ ጎፍታኬቲ አከሱማን ህንደእን!

12 «‹ዋቀዮ ጎፍታንኬ አከ ስአቦሜት፥
ጉያ ሰንበታ ቁልቁልነት ኤግ! 13 ጉያ ጆአ
ሆጂኬ ሆጄዱ፥ ጅሩኬስ ሁንዱማ
ጎደዱ! 14 ጉያን እን ቶርበፉን ገሩ ሰንበተ
ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ ኤገሙደ፤ እሰት
አት፥ እልምኬ፥ እንተልኬ፥ ሆጄታ
ንኬ፥ ሆጄቱንኬ፥ ቆትዮንኬ፥ ሀሬንኬ፥
ሆሪን ቄኤኬ ሁንድኑ፥ ገላን ኬላኬ ኬሰ
ጅሩስ ሆጂ ቶኮሌ ህንሆጄትን! ሆጄታን
ኬፍ ሆጄቱንኬ አኩመኬ ሀቦቆተን!
15 አት ብየ ግብጥት ገርብቾ አከ ቱርቴ፥
ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሀርከ ጆባዳን፥ እሬ ኦል
ፉደማዳንስ አቺ አከ ሰባሴ ያደዱ፤ ዋቀዮ
ጎፍታንኬ ከናፍ ጉያ ሰንበታ አከ ኤግዱፍ
ስአቦሜ*። *15. 15፡15፤ 16፡12፤ 24፡18፥24

16 «‹ብየ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሲፍ ኬኑ
ኬሰ በረ ዴራ አከ ጅራቱፍ፥ ጋሪስ አከ
ሲፍ ተኡፍ፥ አኩመ ዋቀዮ ጎፍታንኬ
ስአቦሜት አባኬፍ ሃደኬፍ ኡልፍነ
ኬን!

17 «‹ህንአጄስን!

18 «‹ህንኤጅን!

19 «‹ህንሀትን!

20 «‹ነመረት ሶባን ዱጋ ህንበእን!

21 «‹ሃደ መና ነማ ዱራ ፉደቹዳፍ ህን
ሀውን፤ መነ ነማ፥ ማሲሳ፥ ሆጄታሳ፥
ሆጄቱሳ፥ ቆትዮሳ፥ ሀሬሳ ዮኪስ ዋኑመ
ከንሳ ተኤ ዱራ ፉደቹዳፍ ህንሀውን*!›
*21. ሚክ 2፡2

22 «ዋቀዮ ቱሉ ጉባዳ እብዳፍ ዱሜሰ
ግዱዳ፥ ዱሜሰ ጉራቾ ልምጢ ኬሳስ
ሰገሌ ጉዳዳን ዱቢ ከነ ጉቱማ ወል ገኢኬ
ሰንት ዱበቴ፥ ገበቶተ ደጋ ለመት እሳን
ጫፌ አነት ኬኔ መሌ፥ ወይስ እት ህንደ
በሌ*። *22. በኡ 24፡12፤ 31፡18

ሙሴን፥ ዋቀዮፍ ሰበ ግዱ ዳበቹሳ

(በኡ 20፡18-21)

23 «ጋፈስ እስን እብድ ቱልቾራ ኡቱ
ቦበኡ ዱከነ ኬሳ ሰገሌ ዮሙ ደጌስን፥
ዱረ-ቡቶትን ጎሰኬሰኒ ሁንድኑ ማንጉዶት
ንኬሰንስ ነብረ ዱፈኒ፥ 24 ‹ኩኖ፥ ዋቀዮ
ጎፍታንኬኘ ኡልፍነሳፍ ጉድነሳ ኑአርግሲ
ሴረ፥ ኑእስ እብድቾ ግዱዳ ሰገሌሳ ደጌ
ኜረ፤ ዋቀዮ ነመት ዱበቴ፥ ነመ ኡቱ
ህንዱእን ሀፉ፥ ኑእ ሀርአ አርግኔረ*።
25 አመስ ዴብኔ ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታኬኛ ዮ
ደጌኜ ኑእ እንዱነ፥ እብድ ጉዳን ኩንስ
ጠጵ ኑጎደ፥ ኤጋ ማሊፍ ዱምነሬ? 26 ነመ
ፎን ኡፈቴ ሁንዱማ ኬሳ ኤኙቱ ዋቀዮ እን
ጅራታን እብደ ግዱዳ ኡቱ ዱበቱ ደገኤ፥
አከኬኘ ከነ ኡቱ ህንዱእን ሀፌሬ? 27 አት
እት ድአዱ ዋን ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ ጄዱ
ሁንዱማ ደገእ፥ ወንተ ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ
ስት ዱበቱ ሁንዱማስ ኑት ህም! ኑስ
እንደጌኘ፥ እንአቦመምነስ› ጄተን።
*24. በኡ 33፡20፤ ኬሰ 4፡12-13፥33

28 «ዋቀዮ ዱቢ እስን አነት ዱበተን
ከነ ዮሙ ደገኤ፥ እን አናን፥ ‹እሰ ጀር
ኩን ስት ዱበተን ደገኤረ፦ እሳን ወንተ
ዱበተን ሁንዱማ በኤስ ዱበተን። 29 እሳ
ኒፍ፥ እጆሌሳኒፍስ በረበራን ጋሪ አከ
ተኡፍ፥ አነ ሶዳቹዳፍ፥ አቦሚኮ ሁንዱ
ማስ ኤጉዳፍ ዶሮ ሁንዱማ ገራ አከሲ
ኡቱ ቀባተኒ አተም ጋሪዳ*! 30 አመስ
ደቂቲ፦ ጎዶወንኬሰንት ዴብአ! እሳኒን
ጄድ! 31 አት ገሩ ዴብኢ አስ ነብረ
ዳበዱ፥ አንስ አቦሞተ፥ ሴረተ፥ ዋን
ቀጄላ ተኤ ሁንዱማስ ስት ነንህመ፤
አትሞ ብየ አን አከ እሳን ቀበተኒፍ እሳ
ኒፍ ኬኑ ኬሰት እሰ አከ ኤገኒፍ እሳን
እንበርሲፍተ› ጄዴ። 32 ኤጋ ኦፍ ኤገ
ዳቲ አኩመ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን እስን
አቦሜት እሰ ኤጋ፥ እሰራስ ገረ ምርጋት
ዮኪስ ገረ ብታት ህንጎርና*! 33 እስን
አከ ጅራተንት፥ ጋሪስ አከ እስኒፍ
ተኡት፥ ብየ እሰ ቀበቹፍ ጅርተን
ኬሰስ በረ ዴራ አከ ጅራተንት፥ ከራ

ዋቀዮ ኀፍታንኬሰን እስን አቦሜ ሁንዱ
ማረ ዴዴብአ!» ጂዴ።
*29. 4:10፤ 29:3 *32. 4:2፤ 28:14፤
ኢያ 1:7፤ ፌኬ 4:27

ቦቆና 6

ዋቀዮን ጃለቹን አቦሚ እስ ጫሉ ተኡሳ

1 አመስ አቦሚን፥ ሴረትን፥ ወንት
ቀጂላ ተኤስ፥ እን ዋቀዮ ኀፍታንኬሰን ብየ
ዳሉዳፍ እት አዴምተን ኬሰት አከ ሆጂተ
ኒፍ እስን በርሲሱ ነአቦሜ፥ ከነት አኔ ከን
ጅሩደ። 2 ኩንስ እስን ጉቱማ በረ ጅሬኘኬ
ሰኒት ሴረተሳፍ አቦሚሳ ወረ አን እስን፥
እጆሌኬሰን፥ እጆሌ እጆሌኬሰኒስ
አቦሙ፥ ኤጉዳፍ ዋቀዮን ኀፍታኬሰን አከ
ሶዳተኒፍ፥ በርኬሰንስ አከ እስኒፍ ዴረ
ቱፍ ከን ኬነመኒደ*። 3 ኤጋ ያ እስራኤል
ደገእ! ጋሪ አከ ሲፍ ተኡፍ፥ አኩመ
ዋቀዮ እን ከን አቦተኬቲ ስአብደቺሴትስ
ብየ አነኒፍ ደመ ባሱ ሰነ ኬሰት ጉዳ ባይ
አቻ አከ አዴምቱፍ ወንተ ከነ ኦፍ ኤገዱ
ሆጂዱ*! *2. 4:10 *3. ሉቃ 11:28

4 ያ እስራኤል ደገእ! ዋቀዮ ኀፍታን
ኬኘ ዋቀዮ እስ ቶክቾ*! 5 አት ዋቀዮን ኀፍ
ታኬ ገራኬ ጉቱዳን፥ ሁምነኬ ጉቱዳንስ
ጃለዱ*! 6 ዱቢን አን ሀርአ ስአቦሙ ኩንስ
ገራኬ ኬሰ ሀታኡ*! 7 እሰስ ኬሰ ዴዴብኢ
እጆሌኬ በርሲስ! ዬሮ መነኬ ኬሰ ቴሱ፥
ከራረ ዬሮ አዴምቱ፥ ዬሮ ጪፍቱ፥ ዬሮ
ካቱስ ዋኤሳ ዱበዱ*! 8 አት አከ ምልክ
ታት ሀርከኬረት እስ ሀደዱ! እጂኬ ዱረ
ትስ ከን ረረኡ ሀተኡ*! 9 ምቾችለ በልበለ
መነኬቲፍ ከረኬቲረት እስ ጫፍ!
*4. ማር 12:29-30፤ 1ቆሮ 8:6
*5. ማቴ 22:37፤ ኬሰ 10:12፤ 2ሞቶ 23:25
*6. 11:18-20 *7. ኡመ 18:19 *8. በኡ 13:9

አቦመሙ ድዱራ ኦፍ ኤገቹሱሳ

10 ዋቀዮ ኀፍታንኬ ብየ፥ መንደሮተ ጉር
ጉዳፍ ገጋሪ ወረ አት ሀንእጃርን ሲፍ ኬኑዳፍ
አቦተኬ አብራሃሚፍ፥ ይስሀቂፍ፥ ያቆቢፍስ
ከከቴ ከነት ዬሮ ስገልቹ*፥ 11 መኔን ምአ
ገጋሪ አት እት ሀንጉትኒን ጉተመን፥ ቦለ
ብሻኒ ወረ አት ኦፌ ሀንቆትን፥ እዶ ዳባ ወይ
ኒፍ ሙኬቲ ኤጇርሳ ወረ አት ኦፌ ሀንዱብን
ዬሮ አርገቱ፥ ኞቴስ ዬሮ ቆፍቱ*፥ 12 ዋቀዮን
እሰ ብየ ግብጥ፥ መነ ገርቡማ ኬሳ ስባሴ ሰነ
አከ ሀንእራንፈትኔት ኦፍ ኤገዱ*!
*10. ኡመ 12:7 *11. 8:10 *12. 4:9

13 አት ዋቀዮን ኀፍታኬ ሶዳዱ፥ እሳ
ፍስ ሆጂዱ፥ መቃሳቲንስ ከከዱ*! 14 አት
ዋቀዮሊ ብራ፥ ዋቀዮሊ ሰበ ወረ ናኖኬ
ጅረኒ፥ ሀንዋቄስን! 15 ዋቀዮ ኀፍታንኬ
እን ስግዱ ጅሩ፥ ዋቀዮ ሀናፋ ዋን
ተኤፍ፥ ዴከምስ ዋቀዮ ኀፍታኬቲ ስረት
አከ ሀንቦባኔት፥ እን እረ ለፋራ አከ ስ
ሀንበሌስኔት ኦፍ ኤገዱ*!
*13. 10:20፤ ማቴ 4:10 *15. በኡ 20:5

16 ዋቀዮን ኀፍታኬ ከናን ዱረ ማሳት
አከ ቆርቴ እስ ሀንቆርን*! 17 አት አቦ
ሞተ፥ ወንተ እሳፍ ዱጋ በአኒፍ፥ ሴረተ
ዋቀዮ ኀፍታኬቲ ወረ እን ስአቦሜ ጭምሲ
ኤግ! 18 ጋሪ አከ ሲፍ ተኡት፥ ብየ ዋቀዮ
አቦተኬቲፍ ኬኑዳፍ ከከቴ ሰነትስ ገልቴ
ቀቤኘኬ አከ እሰ ኀደቱፍ፥ አት ወንተ
ቀጂላዳፍ ዋቀዮ ዱረት ጋሪ ተኤ ኀድ!
19 ዋቀዮ አኩመ ጂዴ ዲኖተኬ ሁንዱማ
ስዱራ አርኤ እንባስ*።
*16. በኡ 17:1-7፤ ማቴ 4:7
*19. በኡ 23:27-28

20 ገረ ፉለ ዱራትስ እልምኬ፥ «ወንት
እሳፍ ዱጋ በኡ፥ ሴረትን፥ ወንት ቀጂላ
ተኤስ እን ዋቀዮ ኀፍታንኬኘ ስአቦሜ ኩን
ማል ፊኢ?» ጂዴ ዮ ስጋፊቴ*፥ 21 አትሞ
እልመኬቲን፥ «ኑእ ብየ ግብጥት ገርቦተ
ሞቲ ብየ ሰና ቱሬ፤ ዋቀዮ ገሩ እሬ ጀባዳን
ብየ ግብጢ ኑባሴ*፤ 22 ዋቀዮ ምልክተ፥
ድንቂ ጉርጉዳዳፍ ሶዳችሳ ብየ ግብጥረት፥
ሞቲ ግብጥረት ወረ መነሳ ኬሰ ጅራተንረትስ
ፍዴ እጂኬኘ ዱረት አርግሲሴ። 23 እን ብየ
እሰ አቦተኬኛፍ ኬኑዳፍ ከኩዳን አብደቺሴ
ሰነ ኑፍ ኬኔ፥ እት ኑገልቹዳፍ አቺ ኬሳ
ኑባሴ። 24 ዋቀዮ ኤጋ ዬሮ ሁንዱማ ጋሪ አከ
ኑፍ ተኡፍ፥ እንስ አኩመ ሀርአ ከነ ጅሬኘት
አከ ኑኤጉፍ፥ ኑእ ዋቀዮን ኀፍታኬኘ አከ
ሶዳትኑት፥ ሴረተሳ ከነ ሁንዱማ ኤጉ ኑአ
ቦሜ*። 25 ኑእስ አኩመ እን ኑአቦሜት፥ ዋቀዮ
ኀፍታኬኘ ዱረት አቦሚሳ ከነ ሁንዱማ ኀቹ
ዳፍ ዮ ኦፍ ኤገትኔ፥ ቀጂሉማት ኑፍ እንለካ
አመ» እንጂተ።
*20. ኢያ 4:6-7፤ በኡ 13:14 *21. 5:15፤
ፋር 44:2 *24. 4:1

ቦቆና 7

ሰብን እስራኤል ሰበ ወረ ካኒ ወጅን
አከ ወሊ ህንገሌ ዶወሙሳኒ

(በኡ 34፡11-16)

1ዋቀዮ ጎፍታንኬ ብየ አት እት ገልቴ
ቀበቹፍ ጅርቱት ዮሙ ስጌሱ፥ ብይቸ ኬሳ
ሄቶተ፥ ግርጋሾተ፥ አሞሮተ፥ ከነአኖተ፥
ጴሪዞተ፥ ሂዎተ፥ ይቡሶተ ሰበ ስጫላ በይአ
ተኒፍ ጀጀባተን፥ ሰበ ባይኤ ከነ ቶርበን
ስዱራ አፌ እንባሰ*። 2ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሀር
ከኬ ኬሰ እሳን ዮሙ ቡሱ፥ አትስ እሳን ዮሙ
ሩኩቱ፥ ሁንዱመሳኒ አጄስ መሌ፥ እሳኒ
ወጅን ከኩት ህንገልን፥ አአስ እሳን ህንአርግ
ሲስን! 3እሳንት ህንሶዶምን፥ እንተሎተኬ
እልማንሳኒት ህንሄሩምሲስን፥ እልማንኬስ
እንተሎተሳኒ ህንፉስስን*! 4ከናአቺ እሳን እል
ማንኬ ዋቀዮሊ ብራፍ አከ ሆጄተኒፍ ዋቀዮ
ብራ እንዴብሱ፥ ዴከምስ ዋቀዮ ስረት
እንቦበአ ደፌስ ሰበሌሰ። 5ከናፍ አት እዶ
አርሳሳኒ ዲግ፥ ኡቱቦተ ደጋ ቁልቁላአት እላ
ለመን ሰነስ ጨጨብስ፥ ሙኬቲ እሳን ቅቅር
ጠኒ ዋቀይቲ ቶልፈምቱፍ ዳበንስ ጅግስ!
ብፌ ፊኬኛሳኒስ እብዳን ጉበ! ኩኖ፥ አከስ
እሳን ጎድ*! 6አት ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ ሰበ
ቁልቁላአደ፤ ዋቀዮ ጎፍታንኬ አከ አት አዳን
ባቴ ሰበ ዱንፉሳ ታቱፍት፥ ሰበ ብየ ለፉረ
ጅረን ሁንዱማ ኬሳ ስፎአቴረ*።

*1. 31፡3፤ ሆኤ 13፡19 *3. በኡ 34፡15-16
*5. 12፡2-3 *6. በኡ 19፡5፤ ኬሰ 4፡20፤
ቲቶ 2፡14፤ 1ጴጥ 2፡9

7ዋቀዮ ሰበቢ አት ሰበ ለፈራ ኬሳ ለኮብ
ሰት ባይአቱፍ ስጃለቴ የኪስ ስፎአቴ ምት፥
አት ሰበ ለፈራ ኬሳ ለኮብሰት ሙራሰ*።
8ዋቀዮ ገሩ ዋን ስጃለቴፍ ከኩ አቦተኬቲፍ
ከከቴስ ዋን ኤጉ በርባዴፍ፥ እሬ ጀባዳን መነ
ገርቡማ ኬሳ፥ ሀርከ ፈረኦን ሞቲ ግብጥ ጀላ
ስፉሬ*። 9ኤጋ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ዋቀዮደ፥ እሰ
ቤክ! እን ዋቀዮ አመኑማደ፤ እን ወረ እሰ
ጃለተኒ አቦሚሳ ኤገኒፍ ሀመ ደሎተ ኩማት
ከኩሳ እንኤገ፥ ጋሩማሳስ እሳን እንአርግሲሰ*።
10ወረ እሰ ጅበን ገሩ እሳን በሌሱዳን ገቲሳኒ
መታሳኒት እንዴብሰ፤ እን ወረ እሰ ጅበንት
አቹማን ደፌ ገቲሳኒ መታሳኒት እንዴብሰ*።
11ኤጋ አት አቦሚ፥ ሴረተ፥ ወንተ ቀጄላ
ተኤስ ወረ አን ሀርአ ስአቦሙ ከነ ኤግ!

*7. 9፡4-5 *8. 4፡37፤ ሆሴ 11፡1
*9. በኡ 20፡5-6፤ ነህ 1፡5፤ ዳን 9፡4
*10. ናሆ 1፡2

ኤበ አቦመሙ ኬሳን ዱፉ

(ኬሰ 28፡1-14፤ ሌዎ 26፡3-13)

12ዋን ቀጄላ ተኤ ከነ ጋሪ ጎቴ ዮ
ኤግዴ፥ ዋቀዮ ጎፍታንኬ አቦተኬፍ እሰ
ከከቴ ከኩሳ ሲፍ እንኤገ፥ ጋሩማሳስ ስአር
ግሲሰ*። 13እን ስጃለተ፥ ስኤብሰ፥ ስባይ
እሰስ፤ እን ብየ ሲፍ ኬኙፍ አቦተኬቲፍ
ከከቴ ኬሰት ደለኬ፥ ምዳን ማሲኬ ኬሳ፥
ወይኒኬ፥ ደዳ ኤጄርሳኬ እንኤብሰ፤ ሳወ
ንኬፍ ቡሻዬኬ ሲፍ ባይእሱዳን ስኤብሰ።
14አት ሰበ ሁንዱማ ጫላ እንኤብፈምተ፤
ነመኬ ኬሳ ዲርስ ዱበርቲንስ ደለ ከን
ደቡ፥ ሳወንኬ ኬሳስ ከን መሴኙ ህንጅሩ።
15ዋቀዮ፥ ዱኩበ ሁንዱማ ስቲ እንቀበ፤
እን ዱኩበ ሀማ አት ብየ ግብጥት ቤክቱ
ሰነ ወረ ስጅበን ሁንዱማት ፍደ መሌ፥
ስት ህንፍዱ*። 16ሰበ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ደበ
ርሴ ስት ኬኙ ሁንዱማ በሌስ መሌ፥ እሳ
ኒፍ ህንአእን! ክዮ ዋን ስት ተኡፍ
ዋቀዮሊሳኒፍ ህንሆጄትን*!

*12. በኡ 23፡22-31 *15. በኡ 15፡26
*16. 7፡1-4፤ በኡ 23፡33፤ 34፡12፤
ኢያ 23፡13

17አት፥ «ሰብን ኩን ለኮብሰቶ አነ
ጫሉ አተምተን አቺ እሳን ባሰሬ?» ጄቴ
ገራኬት እንያደ ተአ፤ 18ገሩ ወንተ ዋቀዮ
ጎፍታንኬ ፈረኦኒፍ ወረ ግብጥ ሁንዱማ
ረት ሆጄቴ በኤሰ ጎዲ ያደዱ መሌ፥ እሳን
ህንሶዳትን! 19አት ያሊ እሰ ጉዳ እጀኬ
ቲን አርግቴ ሰነ፥ ምልክተ፥ ድንቂ፥
ሀርከ ጀባ፥ እሬ አል ፉደማስ እሰ ዋቀዮ
ጎፍታንኬ እቲን ስባሴ ሰነ ያደዱ! ዋቀዮ
ጎፍታንኬ ሰበ አት አመ ሶዳቱ ከነ ሁንዱ
ማስ አከሱመ እንጎደ*። 20ከኙመረትዬ ወር
ሀፊኒ ስዱራ ዶከተን ሀመ በሌፈመንት
ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሶንሰ እሳንት እንኤርገ*።
21ዋቀዮ ጎፍታንኬ፥ ዋቀዮ እን ጉዳኒፍ
ሶዳተማን ሱን ሲወጅን ዋን ጅሩፍ እሳን
ህንሶዳትን! 22ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሰበ ከነ
እራ ጀላን ስዱራ አፌ እንባሰ፥ ብኔንስ አከ
ስት ህንባይአትኔትሞ ሁንዱመሳኒ አል
ቶኮን ህንበሌስን! 23ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሀር
ከኬ ኬሰ እሳን እንቡሰ፤ ሀመ እሳን ዱመ
ንትስ በዲሰ ጉዳ እሳንት እንፍደ። 24እን
ሞቶተሳኒ ሀርከኬ ኬሰ እንቡሰ፤ መቃሳኒስ
ዋቀ ጀላ እንበሌስተ፤ ነምን ቶኮሌ ስዱረ
ዳበቹ ህንደንደኡ፥ አት እሳን እንበሌስተ።
25ብፌ ፊኬኘ ዋቀዮሊሳኒ እብዳን ጉብ!

እን ክዮ አከ ስት ህንታኔት ወርቄፍ ሜቲ
ዋቀዮሊሳኒት ኡፍፌሜ ህንህውን! እን
ዋቀዮ ጎፍታኬ ዱረት ጪገአማ ዋን
ተኤፍ፥ እሰ ህንፉደትን! 26እን አባረማ
ዋን ተኤፍ፥ አትስ አኩመሳ አባረማ አከ
ህንታኔት ራወቴ እሰ ጪገእ፥ እሰ ቱፈ
ዱስ መሌ፥ ወንተ ጪጋስሳ መነኬት ህንገ
ልችን!

*19. 4:34፤ 29:2 *20. በኡ 23:28-30

ቦቆና 8

ዋቀዮን አከ ህንእራንፈትኔፍ ጎርፈሙሳኒ

1አመስ እስን አከ ጅራተኒፍ፥ አከ ባይ
አተኒፍ፥ ብየ ዋቀዮ አቦተኬሰኒፍ ኬኡዳፍ
ከኩዳን አብደቼሴ ሰነትስ ገልተኒ ቀቤኝኬ
ሰን አከ ጎደተኒፍ፥ እስን ኦፍ ኤገዳቲ
አቦሚ አን ሀርአ እስን አቦሙ ሁንዱማ
ኤጋ*! 2ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን፥ ገድ እስን
ዴብሱዳፍ ገራኬሰን ኬሰ ዋን ቱሬ፥ አቦ
ሚሳ እንኤግዱፍ ህንኤግደኒኬሰን ቤኩ
ዳፍ፥ ቆሬ እስን እላሉዳፍስ ጄዴ፥ ከራ
እን ለፈ ኦና ሰነ ኬሰ ወጋ አፉርተመ ከነ
እስን አዴምስሳ ቱሬ ያደዳ*! 3ዮሙስ
ነምን ዱቢ አፋን ዋቀዮ ኬሳ በኡን መሌ፥
ቡዴነ ዱዋዳን አከ ህንጅራትኔ እስን በርሲ
ሱዳፍ፥ እን እስን ቤሌሴ ገድ እስን
ዴብሴ፤ ከነ ቦዴሞ ማና እሰ እስን፥ አቦ
ትንኬሰንስ ህንቤክን እስን ሶሬ*። 4ወጋ
አፉርተመን ከነስ ኡፈትንኬሰን እስንረት
ህንዱምኔ፥ ሚልኬሰን ህንኢቶፍኔ*።
5ኤጋ ነምን እልመሳ አኩመ አደበቱ፥
ዋቀዮ ጎፍታንኬሰንስሞ እስን አደበቹሳ
ገራት ቀበዳ*!

*1. 4:1 *2. በኡ 15:25፤ ፋር 95:9-10
*3. ማቴ 4:4 *4. 29:4 *5. ኤር 30:11፤
46:28፤ እብ 12:7፤ ፈኬ 3:11-12

6 ኤጋ ከራሳረ አዴሙዳን፥ እሰ ሶዳቼ
ዳንስ አቦሚ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ ኤጋ!
7ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ብየ ጋሪት፥ እሰ ደቻ
ንሳፍ ቱሉንሳ ቡርቃ ብሻኒ፥ እጀ ብሻኒፍ
ብሻን ለፈ ጀላ ቀቡት እስን እንገልቸ።
8ብይች ብየ ቀመዲ፥ ብየ ገርቡ፥ ብየ
ሙኬቲ ወይኒ፥ ብየ ሙኬቲ ሀርቡ፥ ብየ
ሩማኒ፥ ብየ ሙኬቲ ኤጀርሳፍ ብየ
ደማት፤ 9ብየ አት ኡቱ ህንቤለእን ቡዴነ
ኛቱ፥ ብየ አት ኬሰት ዋን ቶኮሌ ህንደብ
ኔደ፤ ደጋን ብይቻ ስቢለ ቀበ፥ ቱሎተሳ
ኬሳስ ስቢለ ዲማ ቆቴ እንባፍተ። 10አትስ
ኛቴ እንቈፍተ፥ ብየ ጋሪ እን ሲፍ ኬኔ
ሰናፍስ ዋቀዮን ጎፍታኬ ኡልፍናን
እንጀጀተ።

11 ኤጋ አት አቦሚሳ፥ ወንተ ቀጄላ
ተኤ፥ ሴረተሳስ ወረ አን ሀርአ ስአቦሙ
ኤጉ ዲሱዳን፥ ዋቀዮን ጎፍታኬ አከ ህንእ
ራንፈትኔት ኦፍ ኤገዱ*! 12ከናአች አት
ዱሮ ኛቴ ቁፍቱ፥ መኔን ገጋሪስ እጃረቴ
ዱሮ ኬሰ ጅራቱ፥ 13ሳወንኬፍ ቡሻዱንኬ
ዱሮ ወል ሆረን፥ ሜቲንኬፍ ወርቄንኬ
ዱሮ ባይአቱ፥ ወንት አት ቀብዱ ሁንድ
ኑስ ዱሮ ጉደቱ፥ 14ዮሙስ አት ገራኬት
ኦል ኦፍ ቀቡ እንጀልቀብደ፥ ዋቀዮን ጎፍ
ታኬ እሰ ብየ ግብጥ መነ ገርቡማ ሰነ ኬሳ
ስባሴስ እንእራንፈተ። 15እን እሰ ስጌጌሴ
ለፈ ኦና በልአፍ ሶዳችሳ፥ ለፈ ጎጋ ብሻን
ህንቀብኔ፥ ለፈ ቦፍን ሀዳ ቀቡፍ ቶርባን-
ቀባን ከን ኬሰ ጉቴ ሰነ ኬሰ ስደበርሴደ፥
እሰ ደጋ ቀርሳ ኬሳ ብሻን ሲፍ ባሴደስ*፤
16እሰ ገድ ስዴብሱዳፍ፥ ቆሬስ ስእላሉ
ዳፍ፥ ገረ ዱማትሞ ጋሪ ሲፍ ጎቹዳፍ ለፈ
ኦና ኬሰት፥ ማና ወንተ አቦትንኬዩ ህንቤ
ክኔ ስሶሬደ*። 17ከናፍ ገራኬት፥ «ሁምነ
ኮፍ ጀብነ እሬኮቱ በዳዱማ ከነ አናፍ
ኬኔ» እንጄተ ተአ፤ 18ገሩ ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬ አኩመ ሀርአ ጎዴ ከነ፥ ከኩ እሰ አቦ
ተኬ አብደቼሴ ጭምሱዳፍ ጄዴ፥ አት
በዳዱማ አከ አርገቱፍ፥ ሁምነ ዋን ሲፍ
ኬኑፍ እሰ ያደዱ*!

*11. 4:9 *15. በኡ 17:1-7 *16. 8:2-3
*17-18. ፋር 44:3-8

19 አት ዋቀዮን ጎፍታኬ እራንፈቴ፥
ዋቀዮሊ ወረ ካን ዱካ ቡቴ እሳኒፍ ዮ
ሆጄቴ፥ ዮ ሰገዴፍስ ገሩ፥ ራወቴ አከ
አት በዱ፥ አን ሀርአ ስት ዱጋ ነንበአ።
20አት ዋቀዮ ጎፍታኬፍ ደገኡ ዋን ህንጃለ
ትኒፍ፥ አኩመ ሰበ ወረ ዋቀዮ ፉለኬ ዱራ
በሌሴ አትስ አከሱመ እንበደ።

ቦቆና 9

አቦመሙ ድዱ ሰበ እስራኤል

1ደገእ! ያ እስራኤል! አት ሀርአ መን
ደረ ጉርጉዳ ዴርን ደላሳኒ ዋቀ ኬሰ ገኡ
ሰበ ወረ ካን ወረ ጉድናፍ ሁምናን ስጫለ
ንራ ፉደቹዳፍ ለገ ዮርዳኖስ እንጬተ*።
2ጀር ሱንስ ሰኚ አናቆታት፤ እሳን ጀጀቦ
ዳፍ ዴዴሮደ፤ አትዩ እሳን እንቤክተ፥

ዋኤሳኒፍስ፥ «ኤኙቱ ሰኘ አናቅ ዱረ
ዳበቿ ደንደአ?» ጇደሜ አከ ዱበተሙ
ደጌሴተ* ። 3 ኤጋ ሀርአ እን አከ እብደ ጠጽ
ጎዱት ስዱረ አዴሙ ዋቀዮ ጎፍታኬ አከ
ተኤ ቤክ! እን ስዱራ እሳን እንበሌስ፥
ሀርከኬ ጀለስ እሳን እንገልቸ፤ ዮሙስ አት
አኩመ ዋቀዮ ስአብደቺሴት ብየ ኬሳ እሳን
እንባፍተ፥ ደፍቴስ እሳን እንፍጠ* ።
*1. 1፡28 *2. ለኮ 13፡32-33 *3. 4፡24

4 ዮሙ ዋቀዮ ጎፍታንኬ እሳን ስዱራ
አርኤ ባሱ፥ አትሞ፥ «ዋቀዮቱ ቀጇልነ
ኮፍ ጇዴ አከ አን ብየ ከነ ቀበዱፍ አስ አነ
ገልቼ» ጇቴ ገራኬት ህንያድን! ዋቀዮ
ጎፍታንኬ ገሩ ሰብን ኩን ጀልአተ ዋን ተአ
ኒፍ፥ ስዱራ አፌ እሳን እንባሴ ። 5 ዋቀዮ
ጎፍታንኬ ሰበ ከነ ጀልእነሳቲፍ ጇዴ
ስዱራ አፉ ዋን ጅሩፍ፥ ብየ ከነ ቀበቻ
ጅርተ መሴ፥ ቀጇልነኬ ዮኪስ ገረ-ቶልነ
ኬቲፍ ምት፤ ዋቀዮ እሰ አቦተኬ አብራሃ
ሚፍ፥ ይስሀቂፍ፥ ያቆቢፍስ ከከቴ ሰነ
ፌጣን ባሱዳፍ ከነ እንጎደ* ። 6 ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬ ሰበቢ ቀጇልነኬፍ ብየ ጋሪ ከነ አከ
ቀበቱፍ አከ ሲፍ ህንኬንን ኤጋ ቤክ! አት
ዱጉመ ሰበ ቦቁ-ጀቤስ ። *4-5. 8፡17

7 አት ለፈ አና ኬሰት ዋቀዮ ጎፍታኬ
አተም አከ አርስቴ ያደዱ፥ ህንእራንፈት
ንስ! ጋፈ ብየ ግብጢ ባቴ ጀልቀብዴ
ሀመ ጉያ እዶ ከነት ገልቴት ዋቀዮረት ከአ
ቱርቴ ። 8 አት ዋቀዮን ሲናትዩ አርስናን፥
እን ስት ዴከሜ ስበሌሱፍ ያዴ ። 9 ዮሙ
አን ገበቶተ ደጋ፥ ገበቶተ ከኩ እሰ ዋቀዮ
ወንተ ሲወጅን ከኩት ገሌ እረት ጫፌ ሰነ
ፋዱዳፍ ገረ ቱልቻት አል በኤ፥ ጉያ አፉ
ርተማፍ ሀልከን አፉርተመ ቱልቸረ ነን
ታኤ፤ ዬሮ ሰነ አን ቡዴነ ህንኛትኔ
ብሻንስ ህንዱግኔ* ። 10 ዋቀዮ ዮሙስ ገበ
ቶተ ደጋ ለማን ወረ ቁበሳቲን እረት ጫፌ
ሰነ አነት እንኬኔ፤ ዱቢን ዋቀዮ ጋፈ እስን
ወልት ቀበምተን ሰነ ቱልቸራ እብደ ግዱዳ
እስንት ዱበቴ ሁንድኑ እሳንረት ጫፈመኒ
ጅሩ ቱረን* ። 11 ዋቀዮ፥ ጉያን አፉርተም
ኒፍ ሀልከን አፉርተምን ኤርገ ዱሜ ቦዴ፥
ገበቶተ ደጋ ለማን፥ ገበቶተ ከኩ ሰነ አነት
እንኬኔ ። 12 ጋፈስ ዋቀዮ፥ «ጀርኬ ወር
አት ብየ ግብጢ ባፍቴ እንመንጪአን፥
ደፈኒ ከራ አን እሳን አቦሜራ ጀልአተኒ፥
ብፈ በቅፈማ እንቶልፈተን፤ ከናፍ ከእ
አሪፈዱ ገድ ቡእ!» ናንጇዴ ።
*9. በኡ 24፡18፤ 34፡28 *10. በኡ 31፡18

13 አመስ ዋቀዮ፥ «አን ጀረ ከነ አር
ጌረ፥ ኩኖ እሳን ቦቁ-ጀቦተ፤ 14 አነ ዲስ፥
መቃሳኒ ዋቀ ጀላ ሀጣኤ ነንበሌስ፤ ስንሞ
ሰበ እሳን ጫላ ጀባቱፍ ባይአቱፍ አባ ነን
ጎደ» ጇዴ አነት እንዱበቴ ። 15 ዮሙስ አን
እብድ ቱልቸራ ኡቱ ቦበአ ጅሩን ዴብኤ
ገበቶተ ከኩ ሰነ ለማን ሀርከ ለቼት ባዴ፥
ቱልቸራ ገድ ቡኤ ። 16 ዬሮን እላሌ፥
ኩኖ፥ አከ እስን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን የክ
ተን፥ ብፈ በቅፈማ አከ ጀቢት ቶልፈ
ተኒ፥ ከራ ዋቀዮ እስን አቦሜራስ ደፍተኒ
አከ ጀልአተን ነንአርጌ ። 17 አን ከነረተን
እጀኬሰን ዱረት ገበቶተ ሰነ ለማን አፍ
ሀርካ ደርበዴ ጩጩብሴ ። 18 ሰበቢ እስን
ዋቀዮን ቱቱቅጠኒ አርሱዳን እሰ ዱረት
ሀማ ጎተኒ፥ ጩቡ ሁንዱማ ሆጇተኒፍ አን
አመስ ዴብኤ ጉያ አፉርተማፍ ሀልከን
አፉርተመ ፉለ ዋቀዮ ዱረት አዳን ነንጎም
ብፈሜ፤ ዬሮ ሰነ አን ቡዴነ ህንኛትኔ፥
ብሻንስ ህንዱግኔ* ። 19 ዋቀዮ አሬ እስን
በሌሱዳፍ ዋን እስንት ቆጳኤፈን፥ አን አሪ
ሳፍ ዴከምሰሳ ሶዳዴ፤ ዋቀዮ ገሩ አመ
ስሞ አናፍ እንደገኤ* ። 20 ዮሙስ ዋቀዮ
ባይእሴ አሮንት ዴከሜ፥ እሰ አጇሱስ
እንበርባዴ፤ አን ገሩ አቼማን አሮኒፍስሞ
ነንከደዴ ። 21 ድብቸኬሰን እሰ እስን ቶልፈ
ተኒ ጩቡ እስንት ተኤ ሰነ ፉዴን እብዳን
ጉቤ ጩጩብሴ፥ ሀመ እን አዋረ ተኡት
ዳኬ፥ አዋረሳሞ ብሻን ቱሉ ጀላ ገድ
ያኡት ነቄ ። *18. 9፡9 *19. እብ 12፡21

22 እስንሞ ተቤራት፥ ማሳት፥ ቅብሮ
ት-ሀተዋትስ ዋቀዮን እንአርስተን* ።
23 ዮሙ ዋቀዮ፥ «ደቃቲ ብየ አን እስኒፍ
ኬኔ ቀበዳ!» ጇዴ፥ ቃዴሽ-በርኔአዳ
እስን ኤርጌ፥ እስንሞ አቦሚ ዋቀዮ ጎፍታ
ኬሰንረት ካተን፥ እሰ ህንአመንኔ፥ እሳፍስ
ህንደጌኜ* ። 24 ኤርገ ጋፈ እን እስኒ ወጅን
ወል በሬቲ ጀልቀቤ እስን ዋቀዮረት ከኡ
ህንዲፍኔ ።
*22. በኡ 17፡7፤ ለኮ 11፡3፤ 11፡34
*23. ለኮ 13፡17፥31፤ 14፡1-4፤ እብ 3፡16

25 ሰበቢ ዋቀዮ «እስነን በሌስ» እስኒን
ጇዴፈን፥ ጉያ አፉርተማፍ ሀልከን አፉር
ተመን ሰነ ፉለ ዋቀዮ ዱረት አዳን ጎምብ
ፈሜ* ። 26 ዮሙስ አን ዋቀዮን ከደዴ፥

«ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥ ሰበ ዱንፉኬ ወረ አት
ሁምነኬ እሰ ጉዳዳን ፋርቴ፥ እሬ ጀባዳ
ንሰ ብየ ግብጢ ባፍቴ ከነ ህንበሌሰን!
27አት ሆጂቶተኬ አብራሃሚፍ ይሰሀቂን፥
ያቆቢንሰ ያደዱ መሌ፥ ቦቂ-ጀብናፍ ጀል
እነ ዮኪሰ ጨቡ ሰበ ከና ህንእላልን! 28ከና
አች ወር አት ብየሳኒቲ ኑባፍቴ፥ ‹ዋቀዮ
ብየ እሳን አብደቼሴት እሳን ገልቹ ህንደን
ዴኜ፥ እን ሰበቢ እሳን ጅቤፍ ለፈ አናት
እሳን ፍጡዳፍ አቺ እሳን ባሴ› እንጂዱ*።
29እሳን ሰበኬት፥ ሰበ ዱንፉኬ፥ ወረ አት
ሁምነኬ እሰ ጉዳዳፍ እሬኬ እሰ ጀባዳን
ባፍቴደ» ጂዴ።

*25· 9፡18-19 *28· 32፡27፤ ለኮ 14፡15-16፤
ፋር 115፡1-2

ቦቃና 10

ሙሴን ስአ ለመፉ አቦምቾ ፋዱሳ

(በኡ 34፡1-10)

1ዬሮ ሰነት ዋቀዮ አነት እንዱበቴ፤
እን፥ «ገበቶተ ደጋ አከ ወረ ዱራ ሰነ ለመ
ባሲ ሶፍ፥ ቱሉረት ገረኮ ኮቱ! ሰንዱቀ
ሙካ ቶኮሰ ቶልች! 2አንሞ ሰገሌ ገበቶተ
ዱራ ወረ አት ጨብሰቴ ሰነረ ቱረን ገበ
ቶተ ከነረት ነንጫፈ፤ አትሰ ሰንዱቅቾ
ኬሰ እሳን እንኬሰ» ጂዴ።

3ከነረት አን ሙከ ላፍቶራ ሰንዱቀ ነንሆ
ጂዴ፥ ገበቶተ ደጋ አከ ወረ ዱራ ሰነሰ ለመ
ባሴ ነንሶፌ፤ ገበቶተ ሰነ ለማንሰ ሀርከት
ቀበዴ ገረ ቱሉት አል ነንበኤ። 4ዮሙሰ
ዋቀዮ አኩመ እሰ ጫፊተ ዱራ ሰነረ ቱሬ፥
አቦሚ ኩርንን ወረ እን ጋፈ ወል ገኢ ሰነ
ቱሉረት እብደ ግዱዳ እሰንት ዱበቴ፥ እረት
እንጫፌ፤ ከነ ቦዴ ዋቀዮ ገበቶተ ሰነ አነት
እንኬኔ። 5አን ቱሉራ ዴብኤ ገድ ቡኤ፥ ገበ
ቶተ ሰነሰ አኩመ ዋቀዮ ነአቦሜ ሰንዱቀ እሰን
ቶልቼ ሰነ ኬሰ ነንካኤ፤ እሳንሰ ሰንዱቅቼመ
ኬሰ ጅሩ።

6እስራኤሎትን ቤኤሮት እሰ ከን ሰኚ
ያአካኒ ከአኒ ገረ ሞሴሮት እንአዴመን፤
አችት አሮን ዱኤ፥ አቹመትሰ እንአዋ
ለሜ፤ ኤሌአዛር እልምሳሰ ቀደሳ ሉበ ተኤ
እንሆጂተ ቱሬ*። 7እሳን አቺ ከአኒሞ ገረ
ጉድጎዳት፥ ጉድጎዳዳ ከአኒሰ ገረ ዮጥባታ
ብየ እሰ ቡርቅቱ ብሻኒ ቀቡት እንአዴ
መን። 8ዋቀዮ ዮሙሰ ጎሰ ሌዊ ሀመ ሀር
አት አኩመ ጎቻ ጅረን፥ ሰንዱቀ ከኩሳ
ባተኒ እሰ ዱረ ዳበተኒ እሳፍ አከ ሆጂተ
ኒፍ፥ መቃሳቲንሰ አከ ኤብሰኒፍ አዳን
እሳን እንባቤ*። 9ከናፍሰ ጎሰ ሌዊ አቦሎተ
ሳኒ ወጅን ቀደ ዮኪሰ ዳለ ህንአርገትኔ፤
ኤጋ አኩመ ዋቀዮ ጎፍታንኬ እሰት ዱበቴ
ቱሬ ዳልሳ ዋቀዮደ*።

*6· ለኮ 33፡30-33፥38 *8· ለኮ 3፡5-8፤
ኬሰ 31፡9፥25፤ 33፡10 *9· ለኮ 18፡20

10ዮሙሰ አን አኩመ ሰአ ዱራ ሰነ
ጉያ አፉርተማፍ ሀልከን አፉርተመ ቱሉ
ሰነረ ነንቱሬ፤ ዋቀዮ ዬሮ ሰነሰሞ አናፍ
ደገኤረ፥ እን እሰን በሌሱ ህንጃለትኔ*።
11ዮሙሰ ዋቀዮ፥ «ሰብን ኩን ብየ አን
እሳኒፍ ኬኑዳፍ አቦተሳኒቲፍ ከከዴ ሰነት
ገለኒ፥ ብይቾ ዳለሳኒ አከ ጎደተኒፍ፥
ከእ፥ እሳን ዱረ ቡኢ አዴም!» ጂዴ
አነት እንዱበቴ። *10· 9፡18፤ በኡ 34፡28

ወንት ዋቀዮ እሳንራ በርባዱ እት ህመሙሳ

12አመሰ ያ እስራኤል፥ ዋቀዮን ጎፍታኬ
ሶዳቼ፥ ከራሳ ሁንዱማረ አዴሙ፥ እሰ
ጃለቼ፥ ገራኬ ጉቱዳን፥ ጅሬኚኬ ጉቱዳንሰ
ዋቀዮ ጎፍታኬፍ ሆጂቼ መሌ፥ ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬ ማል ስራ በርባዳ*? 13ጋሪ አከ ሲፍ
ተኡፍሰ አቦሚፍ ሴረተ ዋቀዮ ወረ አን ሀርአ
ሰአቦሙ ከነ ኤጉ መሌሰ ማል ስራ በርባዳ?
14ኩኖ፥ በንቲን ዋቃፍ በንቲን ዋቃ እን በን
ቲወን ዋቃ ገረራ ጅሩሰ፥ ለፍትሰ ወንተ
እሰረ ጅሩ ሁንዱማ ወጅን ከን ዋቀዮ ጎፍታ
ኬቲት፤ 15ሀተኡዩ መሌ፥ ዋቀዮ አቦተኬ
ዱዋ ጃለቴ ያደ እረ ካአቴ፤ እሳን ቦዴዳንሰ
አኩመ ሀርአ ከነ እሰን ሰኚሳኒዩ ሰበ ወረ ካን
ሁንዱማ ኬሳ እሰን ፎአቴ*።

*12· ሚከ 6፡8 *15· 4፡37፤ 7፡6

16ከናፍሰ እሰን ያደ ገራኬሰኒ እሰ ሆጉ
ገሜ ቁሌፈዳ፥ ሰአችሰ ዴብተኒ ቦቂ-ጀቤዩ
ህንተእኛ! 17ኤጋ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ዋቀዮ
ሊረት ዋቀዮደ፥ ጎፍታ ጎፍቶታ፥ ዋቀዮ እሰ
ጉዳ፥ እሰ አንጎ-ቀቤሰ፥ እሰ ሶዳተማደሰ፤
እን ነመ ወል ህንጫልችሱ፥ ገበርሱሰ ህንፉ
ደቱ*። 18እን እጆሌ አባን እረ ህንጅሬፍ፥
ዱበርቲ አባን መና እራ ዱኤፍሰ ፍርዲ
ቀጂላ እንኬነ፤ እን ነመ ገላ እንጃለተ፥ ኛታፍ
ኡፈተሰ እንኬናፍ። 19እሰንሰ ብየ ግብጥት
ገላ ዋን ቱርተኒፍ፥ ወረ ገላ ሰነ ጃለዳ*!

*16· 30፡6፤ ኡመ 17፡9-14 *17· 2ሴና 19፡7፤
ሆኤ 10፡34፤ 1ጢሞ 6፡15
*19· በኡ 22፡20-21፤ ኬሰ 27፡19

20 አት ዋቀዮን ጎፍታኬ ሶዳዱ፥ እሳፍ
ሆጂዱ፥ እሰት መጠን፥ መቃሳቲንስ
ከከዱ*! 21እን እሰ አት ጀጀቱደ፥ እን
ዋቀዮኬ እሰ ወንተ ጉርጉዳፍ ሶዳችሳ አት
እጀኬቲን አርግቴ ሲፍ ጎዴደ፤ 22አቦት
ንኬ ነመ ቶርባተመ ተአኒ ብየ ግብጥት
ገድ ቡአን፥ አመ ገሩ ዋቀዮ ጎፍታንኬ
አከ ኡርጀተ ዋቀ ኬሳ አከ ባይአቱ
ስጎዴ*። *20. 4፡10 *22. ኡመ 46፡27፤ 15፡5

ቦቆና 11

ዋቀዮን አከ ጃለተኒፍ፥ አከ እሳፍ አቦመመኒፍስ ጎርሱሳ

1ከናፍ አት ዋቀዮ ጎፍታኬ ጃለዱ፥
ወንተ እን ስራ በርባዱ፥ ሴረተሳ፥ ወንተ
ቀጂሳ ተኤ፥ አቦሚሳስ ዬሮ ሁንዱማ
ኤግ*! 2እን እጀሌኬ ወረ አደበ ዋቀዮ ጎፍ
ታኬቲ፥ ጉድነሳ፥ ሀርከሳ እሰ ጀባ፥
እሬሳ እሰ ጭማ ህንቤክኔት ዮኪስ ህንአር
ግኔተን ዱበደ ኡቱ ህንተእን፥ ስት አከን
ዱበዱ አት ሀርአ ቤክ! 3ምልክታፍ፥
ሆጂሳ እሰ እን ብየ ግብጥ ኬሰት ፈረኦን
ሞቲ ግብጢፍ ብየሳ ሁንዱማረትስ ጎዴ፥
4ወንተ እን ዮሙ እሳን ስአርኡፍ ስዱካ
ቡአን ሎልቱ ወረ ግብጥ፥ ፈርዴንሳኒፍ
ኮንኮላቶተሳኒ ጎዴ፥ አከ እን ብሻን ገላነ
ዲማ እሳንረ ገረገልቼ፥ አከ ዋቀዮ ራወቴ
እሳን በሌሴስ ቤክ*! 5ሀመ ጋፈ አት እዶ
ከነ ዱፍቴት ወንተ እን ለፈ ኦናት ሲፍ
ጎዴ፥ 6ጎሰ ሩቤን ኬሳ ዳታኒፍ አቢረም
እልማን ኤሊአብ ወንተ እን ጎዴ፥ እስራ
ኤል ሁንዱማ ግዱት ለፍት አፉንሳ በኔ፥
ማቲሳኒፍ ዱንካነሳኒ፥ ወንተ እሳን ቀበን
ሆሪሳኒ ሁንዱማ ወጅን አከ እሳን ልቅምሌ
ሁበዱ*! 7ሆጂ ጉዳ ዋቀዮ ሆጂቴ ከነ ሁን
ዱማ እጅኬ አርጌረ።
*1. 6፡4-5 *4. በኡ 14፡25፥27
*6. ለኮ 16፡25-34

8 አመስ አከ ጀባቴ ጬቴ ብይቸ ቀበ
ቱፍ አቦሚ እን ሀርአ ስአቦሙ ከነ ሁን
ዱማ ኤግ! 9ብየ ዋቀዮ አቦተኬፍ፥
ሰኘሳኒቲፍ ኬኑዳፍ ከከቴ፥ ብየ አነኒፍ
ደመ ባሱ ሰነ ኬሰ በረ ዴራ እንጅራት*።
10ብይ አት እት ገልቴ፥ ቀበቹዳፍ ጅርቱ
ኩን አከ ብየ ግብጥ እሰ አት ኬሳ ባቴ
ዱፍቴ፥ እሰ ዬሮ ሰኘ ፈጫፈቱ አከ ነመ
ብቅልቱ ጉድሱት ሚላን ዴዴብቴ ብሻን
እት ጀልእፍቴ አባፈቱ ሰና ምት። 11ብይ
አት ቀበቹዳፍ እት ልጡፍ አዴማ
ጅርቱ፥ ብየ ጋራፍ ደቻ ቀቡ፥ ብየ ዋቀራ
ቦካ አርገቱደስ፤ 12ብይቸ ብየ ዋቀዮ ጎፍ
ታንኬ እላሉደ፤ እጅ ዋቀዮ ጎፍታኬቲ
ጀልቀበ ወጋቲ ሀመ ዱመ ወጋት ዬሮ ሁን
ዱማ እሰ እንቶአተ። *9. በኡ 3፡17

13 አት አቦሚ እን ሀርአ ስአቦሙ ከነ
ጀቤስቴ ዮ ኤግዴ፥ ዋቀዮን ጎፍታኬ ዮ
ጃለቴ፥ ገራኬ ጉቱዳን፥ ያደኬ ጉቱዳንስ
ዮ እሳፍ ሆጂቴ፥ 14እንሞ ለፈኬረት ዬሮ
ዬሮሳት ቦካ እንሮብሰ፥ አት ምዳንኬፍ
ወይኒኬ፥ ደዳ ኤጀርሳኬስ አከ ገልፈ
ቱት፥ ቦካ አርፉሳፍ ቦካ ብራ ሲፍ
እንሮብሰ። 15እን በኬዳ ሆሪኬቲፍ መርገ
እንኬነ፤ አትስ እንኛተ እንቁፍተስ*፤
16ገራንኬ አከ ህንጎዎምኔ፥ ገረገልቱስ ዋቀ
ዮሊ ብራቲፍ አከ ህንሆጄትኔ፥ አከ ህንሰ
ገድኔፍትስ ኦፍ ኤገዱ*! 17ከናአቸ
ዴከምስ ዋቀዮ ሰረት እንቦበአ፤ ቦካን አከ
ህንሮብኔት እን በንቲ ዋቃ እንጬፈ፥ ለፍ
ትስ ምዳን ህንኬኑ፤ ዮሙስ አት ብየ ጋሪ
እሰ ዋቀዮ ሲፍ ኬኑራ ደፍቴ እንበደ*።
*13-15. 7፡12-15፤ 28፡1-14 *16. በኡ 20፡3
*17. ሌዎ 26፡19-20

18 ከናፍስ ዱቢኮ ከነ ገራኬ ኬሰ፥
ያደኬ ኬሰስ ካአዱ፥ ምልክታፍ አከ ሲፍ
ተኡትስ ሀርከኬት ህደዱ፥ አከ ሴናትስ
እጀኬ ለማን ግዱት ረራፈዱ! 19መነኬ
ኬሰ ዮሙ ቴሱ፥ ከራረ ዮሙ አዴምቱ፥
ዮሙ ጪፍቱ፥ ዮሙ ካቱስ ዋኤሳኒ
ዱበዱ፥ እጀሌኬስ እቲን በርሲስ!
20ምችችለ በልበለ መነኬቲፍ ከረኬረት
እሳን ጫፍ*! 21ዮሙስ በርኬፍ በር እጀ
ሌኬ ብየ ዋቀዮ አቦተኬፍ ኬኑዳፍ ከከቴ
ኬሰት ሀመ በንቲወን ዋቃ ለፈ ገረራ ጅረ
ንት እንዴረተ። *18-20. 6፡6-9

22 አቦሚ እን ሀርአ ስአቦሙ ከነ ሁን
ዱማ ጭምስቴ ዮ ኤግዴ፥ ዋቀዮ ጎፍታ
ኬስ ዮ ጃለቴ፥ ከራሳ ሁንዱማረ ዮ
አዴምቴ፥ እሰት ዮ መጠንቴ፥ 23ዋቀዮሞ
ሰበ ከነ ሁንዱማ ስዱራ እንካሰ፤ አትሞ
ሰበ ስጫላ ጉዳዳፍ ሁምን-ቀቤሰ
እንዳልተ። 24እዶን ፋን ሚለኬ እረ
ኤጀቱ ሁንድኑ ከንኬ እንተአ፤ ዳሪን ለፈ
ኬቲስ ለፈ ኦናዳ ከኤ ሀመ ሊባኖንት፥ ለገ
ኤፍራጢሲ ከኤሞ ሀመ ገላነ እሰ ጉዳ ገረ
ልጠ-ቢፍቱ ጅሩት እንአዴመ። 25ዋቀዮ
ጎፍታንኬ አኩመ ስአብደቿሴ ናስሱኬፍ

ሶዳቾሱኬ ብየ ሚልኬ ኬሰ ኤጃቴ ሁንዱ
ማገረ እንቡሰ፥ ነምን ስዱረ ዳበቹ ደንደኡስ
ሀንጅሩ*። *25. በኡ 23፡27

26 እላ! አን ሀርአ ኤባፍ አባርሰ ስዱረ
ነንካአ*። 27 አቦሚ ዋቀዮ ጎፍታኬቲ እሰ
አን ሀርአ ስአቦሙ ከነ ዮ ኤግዴ፥ ኩን ኤበ
ሲፍ ተአ፤ 28 አቦሚ ዋቀዮ ጎፍታኬቲ ዮ
ኤጉ ደባቴ፥ ከራሳ እሰ አን ሀርአ ስአቦሙ
ከነራስ ዮ ጀልአቴ፥ ዋቀዮሊ ብራ ወረ
ዱር ሀንቤክኔ ዱካስ ዮ ቡቴ፥ ኩን አባርሰ
ስት ተአ። 29 ዮሙ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ብየ
አት ደቅጨ ቀበቹፍ ጅርቱት ስገልቹ፥
ቱሉ ጌሪዚምራ ኤበ፥ ቱሉ ኤባልራ አባ
ርሰ እንለብስተ*። 30 ቱሎትን ኩን ዮርዳኖስ
ገመ፥ ብየ ከነአኖታ እሰ ከራ ገረ ልጠ-ቢ
ፍቱቲን አረባህ ኬሰ ፉሌ መንደረ ጊል
ገል፥ ቅልጡ ሞሬ ቡኬ ጅሩ ኬሰት
አርገሙ ምቲሬ*? 31 አት ብየ ዋቀዮ ጎፍ
ታንኬ ሲፍ ኬኡ ደቅጨ ቀበቹዳፍ ለገ ዮር
ዳኖስ ጩኡፍ ጀተ፤ ብይቾ ፉደቴ ዮሙ
እሰ ኬሰ ጅራቱ፥ 32 ሴረታፍ ወንተ ቀጂላ
ተኤ እሰ አን ሀርአ ስዱረ ካኡ ከነ ሁን
ዱማ አከ ኤግዱፍ አፍ ኤገዱ!

*26. 30፡1፥5፥19 *29. 27፡12-13፤
ኢያ 8፡33-34 *30. ኡመ 12፡6

ቦቆና 12

እዶን ሰገዳ እን ቶክቾ ቤከሙሳ

1 እስን ብየ ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን አቦ
ተኬሰኒ ጉቱማ በረ ለፈረ ጅራተን ሁንዱ
ማት ቀቤኘኬሰን አከ ጎደተኒፍ እስኒፍ
ኬኔ ሰነት እንገልቱ፤ እስን ብይቾ ኬሰት
ኦፍ ኤገትናዳን ሆጂቹንሞ ከን እስኒፍ ተኡ
ሴረትኒፍ ወንተ ቀጂላን ከነት አኔ እሰ
ጅሩደ፤ 2 ሰብን እስን ለፈ ገድ ዲስፍተን
ቱሉ ዴዴራረት፥ ጋረረት፥ ሙከ ባለ
ቀቡ ሁንዱማ ጀለት ዋቀዮሊሳኒፍ እዶ
እሳን እት ሰገዳ ቱረን ሁንዱማ ራወዳ
በሌሳ! 3 እዶ አርሳሳኒ ዲጋ፥ ኡቱቦተ
ደጋ ቁልቁላአት እላለመን ሰነሰ ጨጨ
ብሳ፥ ሙኬቲ ቅቅርጠመኒ ብፈ «አሼራ»
ዋቀይቲ ቶልፈምቱቲን ዳበመንስ እብዳን
ጉባ፥ ብፈ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒስ
ኩኩታ፥ መቃሳኒስ እዶ ሰነራ በሌሳ*!

*2-3. 7፡5፥25፤ በኡ 34፡13፤ 2ሞቶ 16፡4፤
ኤር 2፡20፤ ሀስ 6፡13

4 እስን ገሩ አከሳኒት ዋቀዮ ጎፍታኬሰ
ኒፍ ሀንሰገድና! 5 ለፈ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን
መቃሳ እት ዋምሰሱዳፍ፥ እዶ ቡፈተሳሰ
ጎደቹዳፍ ጎሰኬሰን ሁንዱማ ኬሳ ፎአቱ
በርባደዳ፥ አቾሰ ደቃ*! 6 አቾት ቀልመ
ጉበሙፍ አርሳኬሰን፥ ኩደን ኬሳ ቶኮኬ
ሰን፥ ኬና አዳን ኬንተን፥ አርሳ ወሬጋኬ
ሰን፥ ኬና ፌደኬሰኒን ኬንተን፥ ስአ
ኬሳ፥ ቡሻዬ ኬሳስ አንገፈ ከን ደለቱ
ድኤሳ! 7 አቾት ፉለ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ
ዱረት ኛዳ! ዋኑመ እስን ሆጂተን ሁንዱ
ማንስ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ዋን እስን ኤብ
ሴፍ እስን ገመዳ፥ ማቲንኬሰንስ
ሀገመደን*!

*5. 12፡14፤ 15፡20፤ 16፡16፤ 17፡8
*7. 12፡18፤ 14፡26፤ 16፡11፥14

8 እስን አከ ኑእ ሀርአ አዱመ አዳን
ወንተ ኑት ቶሌ ሆጂትኑ ከነ ህንጎድና!
9 እስን አመሌ እዶ ቦቆናፍ ዳለ እሰ ዋቀዮ
ጎፍታንኬሰን እስኒፍ ኬኑ ሰነ ብረ ህን
ጌኘ። 10 ገሩ ለገ ዮርዳኖስን እንጩቱ፥
ብየ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን አከ ዳልተኒፍ እሰ
ኒፍ ኬኑ ኬሰሰ እንጅራቱ፤ እስን ነጋቶ
አከ ጅራተኒፍ፥ እን ዲኖተ ናኖኬሰን
ጅረን ሁንዱማራ አከ ቦቆተን እንጎደ*።
11 ዮሙስ እስን ወንተ አን እስን አቦሙ
ሁንዱማ፥ ቀልመኬሰን እሰ ጉበሙ፥ አር
ሳኬሰን፥ ኩደን ኬሳ ቶኮ፥ ኬና አዳን ኬን
ተን፥ ወሬገኬሰን እሰ ዋቀዮፍ ወሬግደን
ሁንዱማስ፥ እዶ እሰ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን
መቃንሳ አከ እት ዋመሙፍ ፎአቱ ሰነት
እንድኤስቱ። 12 አቾት እስን፥ እልማንኬ
ሰን፥ እንተሎትንኬሰን፥ ሆጂቶትንኬሰን
ወር ዲራ፥ ወር ዱበርቲስ አከሱመስ ሌዎ
ትን ወር ኬላ መንደሮተኬሰኒ ኬሰ ጅረን፥
ወር እስኒ ወጅን ሀርማተ ዮኪስ ዳለ ሀንቀ
ብኔ ፉለ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ ዱረት ሀገመ
ደን*! 13 ኤጋ ቀልመኬ እሰ ጉበሙ ሰነ
እዶዱመ አርገቴት አከ ሀንድኤስኔፍ ኦፍ
ኤገዱ! 14 እዶ ዋቀዮ ጎሰኬ ኬሳ ፎአቱ
ቶኮት አርሳኬ ድኤሰ፥ አቾት ወንተ አን
ስአቦሜ ሁንዱማ ጎድ*!

*10. ኢያ 1፡13፤ 21፡44፤ ፋር 95፡11
*12. ለኮ 18፡20 *14. 12፡5፤ ኢያ 22፡16

15 ገሩ ዬሮዱመ ገራንኬ ደረኡ ሁን
ዱማ፥ ኬላ መንደሮተኬ ኬሰት አኩመ
ኤበ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሲፍ ኬኔት ሆሪኬ
ኬሳ ቀሊ ፎን ኛዱ፥ እሰስሞ አኩመ ነመ
ፎን ኩሩጲፍ ፎን ቦሮፉ ኛቱት፥ እን
ቁላአ ተኤፍ እን ቁላአ ህንተአን ሀኛቱ*!

16ዲገሳ ገሩ አኩመ ብሻኒ ለፈት ገድ ነቅ
መሌ ህንኛትን*! 17ምዳንኬ ኬሳ፥ ጨንፋ
ወይኒኬ ኬሳ፥ ደዳ ኤጀርሳኬ ኬሳ ሀርከ
ኩርነፉ እሰ ባፍቱ፥ ሳወንኬ ኬሳ፥ ቡሻ
ዬኬ ኬሳስ እሰ አንገፈ ደለቱ ዮኪስ ወሬገ
እሰ ወሬግዴ፥ አርሳ ፌደኬን ድኤስቱ፥
ኬና አዳ እሰ ድኤስቱ ገሩ ኬላ መንደረኬ
ኬሰት ህንኛትን! 18እዶ ዋቀዮ ጎፍታንኬ
ፎአቱ ሰነት ፉለ ዋቀዮ ጎፍታኬ ዱረት
እሰ ኛዱ! አት እልመኬ፥ እንተለኬ፥
ሆጄታኬ፥ ሆጄቱኬ፥ ነመ ሌዊ መንደረኬ
ኬሰ ጅሩ ወጅን ኛዱ፥ ዋን ሆጄቱ ሁንዱ
ማትስ ፉለ ዋቀዮ ጎፍታኬ ዱረት
ገመድ*! 19ብየኬ ኬሰ ሀመ ጅራቱት፥
ወረ ሌዎታ አከ ህንገትኔ ኦፍ ኤገዱ!

*15. ለኮ 12፡22 *16. ሌዎ 3፡17፤ 17፡10-14
*18. 14፡23

20ኤርገ ዋቀዮ ጎፍታንኬ አኩመ ስአብደ
ቺሴት ዳሪ ብየኬቲ ሲፍ በልእሴሞ፥ ገራንኬ
ፎን ኛቹ ዮሙ ደረኡ፥ አት፥ «አመ ፎን
ኛቹ ነንበርባደ» እንጄተ፤ አኩመ ገራንኬ
ደረኤትስ ፎን እንኛተ። 21እዶን ዋቀዮ አከ
መቃንሳ እት ዋመሙፍ ፎአቱ ስራ ዮ ፈጋ
ቴሞ ከናን ዱረ አኩመን ስአቦሜ፥ ሳወንኬፍ
ቡሻዬኬ ወረ ዋቀዮ ሲፍ ኬኔ ኬሳ ቶኩመ
ቀለዱ! ኬላ መንደረኬ ኬሰት ሀመ ገራንኬ
በርባዴ ኛዱ! 22እሰስ አኩመ ፎን ኩሩጼፍ
ፎን ቦሮፉ ኛተሙት ኛዱ፥ እን ቁላአ ተኤፍ
እን ቁላአ ህንተእን ሆኛቱ*! 23አት ገሩ ዲገ
አከ ህንኛትኔ ሁብዱ! ዲግን ሉቡ ዋን
ተኤፍ፥ ሉቡ ፎኒ ወጅን ህንኛትን*! 24ዲገ
አኩመ ብሻኒት ለፈት ገድ ነቅ መሌ ህንኛ
ትን! 25አት እጀ ዋቀዮ ዱረት ወንተ ቀጄላ
ዬሮ ሆጄቱ፥ ሲፍ፥ ስቦዴዳንስ እጆሌኬቲፍ
ጋሪ አከ ተኡፍ እሰ ህንኛትን! 26ወንተ ቁላአ
እሰ ቀብዱ ሰናፍ አርሳ ወሬግዴ ሰነ ዱዋ
ፉደዱቲ ገረ እዶ እሰ ዋቀዮ ፎአቱ ሰነ ደቅ!
27አርሳ ቀልመ ጉበሙሞ ፎንሳፍ ዲገሳ እዶ
አርሳ እሰ ከን ዋቀዮ ጎፍታኬቲረት ድኤስ!
ዲግን አርሳኬቲ እዶ አርሳ እሰ ከን ዋቀዮ
ጎፍታኬቲረት ሀደንገላፈሙ፥ ፎንሳ ገሩ አት
ኛዱ! 28አመስ አት እጀ ዋቀዮ ጎፍታኬቲ
ዱረት ዋን ጋሪፍ ዋን ቀጄላ ዬሮ ሆጄቱ፥
ሲፍ፥ ስቦዴዳንስ እጆሌኬቲፍ በረበራን ጋሪ
አከ ተኡፍ፥ ዱቢን አመ ስአቦሙ ከነ ሁን
ዱማ ኦፍ ኤገዱቲ ደጌፈዱ!

*22. 12፡15 *23. 12፡16

ዋቀዮሊ ቶልፈሞራ ኦፍ ኤገቺሱሳ

29ዋቀዮ ጎፍታንኬ እዶ አት ቀበቹፍ
ደቅጡራ፥ ሰበ ወረ አች ጅረን ፉለኬ
ዱራ ራወቴ እንበሌሰ፤ አትሞ ብየሳኒ እሳ
ንራ ፉደቴ ኬሰ እንጅራተ። 30ኤርገ እሳን
ፉለኬ ዱራ በሌፈመኒ ቦዴ ገሩ፥ «አንስ
አኩመሳኒ አከን ጎዱፍ፥ ሰብን ኩን አተ
ምት ዋቀዮሊሳኒፍ ሆጄቻ ቱረኒ?» ጄቴ
ዋኤ ዋቀዮሊሳኒ እያፈቴ ክዮት አከ ህንገ
ሌፍ ኦፍ ኤገዱ*! 31እሳን ዋኑመ ጪጋስሳ
ዋቀዮ ጅቡ ዋቀዮሊሳኒፍ ጎደኒ፥ እልማንሳ
ኒፍ እንተሎተሳኒዩ እብደ ኬሰ ቡሰኒ ዋቀ
ዮሊሳኒፍ ጉበኒሩ፤ አት ገሩ ዋቀዮ
ጎፍታኬፍ አከስ ህንጎድን!

32ዋኑመ አን ስአቦሜ ኦፍ ኤገዱቲ
ጎድ መሌ፥ እሰረት ህንደበልን፥ እሰራስ
ህንህርእስን!

*30. በኡ 23፡24፤ ህስ 20፡32

ቦቆና 13

ዋቀዮሊ ከን ብራ ዱካ አከ ህንቡኔፍ ጎርሱሳ

1ራጂን ዮኪስ ነምን አብጁ አብጆቱ
ቶኮ እስን ግዱዳ ከኤ ምልከተ ዮኪስ
ድንቂ ዮ እስንት ህሜ፥ 2ምልክትን ዮኪስ
ድንቂን እን ዱራን እስንት ህሜ ፌጣን ዮ
በኤ፥ እን ኤጋ፥ «ዋቀዮሊ ከን ብራ
እንዋቄስነ፥ እንሆጄትናፍስ» ጄዴ፥ ወረ
እስን ዱር ህንቤክኔት ዮ እስን ጌሴ፥
3እስን ዱቢ ራጂ ሰና ዮኪስ ነምቹ አብጁ
አብጆቱ ሰና ህንደገእና! ዋቀዮ ጎፍታንኬ
ሰን አከ እስን ገራኬሰን ጉቱዳን፥ ያደኬ
ሰን ጉቱዳንስ እሰ ጃለተን ቤኩዳፍ ቆሬ
እስን እንእላለ። 4እስን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን
ዱካ ቡአ፥ እሰ ሶዳዳ፥ አቦሚሳ ኤጋ፥
ሰገሌሳ ደገአ፥ እሳፍ ሆጄዳ፥ እሰትስ
መጠና*! 5ራጂን ዮኪስ ነምች አብጁ አብ
ጆቱ ሱንሞ ዋቀዮ ጎፍታኬሰን እሰ ብየ
ግብጢ እስን ባሴ፥ መነ ገርቡማ ኬሳስ
እስን ፉሬረት አከ ካተን፥ ከራ አከ እስን
እረ አዴምተኒፍ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን እስን
አቦሜራስ አከ ጀልአተን ዋን ጎዴፍ ሀአጄ
ፈሙ! አከስት ሀማ ኦፍ ግዱዳ በሌሳ!

*4. 4፡29፤ 8፡2

6አቦሌስኬ ሃዶንኬ፥ እልምኬ፥
እንተልኬ፥ ሃት መናኬ ጃለሌንኬ ዮኪስ
ፍርኬ እን አት አከ ሉቡኬት ጃለቱ፥
«ኮቱ ደቅኔ ዋቀዮሊ ከን ብራቲፍ ሆጄ

ትና» ጇዴ ዾክሳት ስወላልቾሴ፥ ወረ አቦ
ትንኬ፥ አትስ ህንቤክኔት ስጌሴ*፥ 7«ዋቀ
ዮሊ ሰበ ወረ ስት ድአ ናኖኬ ዮኪስ ዳሪ
ለፋ ገር ቶኮ ሀመ ገረ ካኒት ስቲ ፈጎ ጅረ
ኒፍ ሆጀትና» ዮ ጇዴ፥ 8አት እሳፍ ቶሌ
ህንጂድን፥ ህንደጌፈትኒፍ፥ ገራንኬ እሳፍ
ህንአእን፥ እሰ ህንመረርሲፈትን፥ ህንዶክ
ስንስ! 9እሰ አጇሱዳፍ አት ዱራን ዱርስ
ሀርከ ኦል ፉደዱ! ከነ ቦዴሞ ሰብን ሁን
ድኑ ሀርከ ኦል እት ሀፉደቱ! አት አከስት
እሰ አጇስ! 10እን ዋቀዮ ጎፍታኬ እሰ ብየ
ግብጥ መነ ገርቡማ ኬሳ ስባሴራ ገረ ስገ
ልቹ ዋን ያዴፍ፥ አት ደጋዳን ሩኩቲ እሰ
አጇስ*! 11ዮሙስ ወር እስራኤል ሁንድኑ
ከነ እንደገኡ፥ እንሶዳቱስ፥ እሳን ኬሳስ
ሀምነ አከሲ ነምን ቶኮሌ ዴብኤ ህንሆ
ጇቱ*።

*6· 18፡20፤ 19፡19፤ 1ቆሮ 5፡9፥13
*10· 17፡7፤ ዮሀ 8፡7 *11· 21፡21

12 መንደሮተ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን አከ
እስን ኬሰ ጅራተኒፍ እስኒፍ ኬኑ ኬሳ መን
ደረ እሰ ቶኮ ኬሰት ወንተ ቶኮ ኡቱ ዱበ
ተሙ ዮ ደጌሰን፥ 13ኩንስ ነሞትን እልማን
ቤልያል ተአን ቶኮ እስን ግዱዳ በአኒ፥ «ኮታ
ደቅኔ ዋቀዮሊ ከን ብራቲፍ ሆጀትና»
ጇደኒ፥ ወረ እስን ዱር ህንቤክኔት እስን
ጌሰኒ፥ ነሞተ መንደረሳኒ ሰነ ከራራ ዮ ካቾ
ሰን፥ 14ወንት ጅብሲሳን አከሲ ኩን እስን
ግዱት ዱጉመ ሆጀተሜረ ዮ ተኤ፥ እያፈዳ፥
ቆራ፥ በኤሰ ጎዳ ጋፈዳ! 15ወረ መንደረ ሰነ
ኬሰ ጅራተን ሁንዱማ ብላዳን አጇሳ! ሰበ
ሰናፍ ሆረሳኒ ሁንዱማ ቀረ ብላቲን ራወዳ
በሌሳ! 16ወንት መንደሮቾ ኬሳ ቦጅአሜ ሁን
ዱማ እዶ ወል ገኢ መንደርቻ ወለካት ወልት
ቀባቲ፥ አከ ቀልመ ጉበሙት ዋቀዮ ጎፍታኬ
ሰን ዱረት መንደርቻ ወጅን እብዳን ጉባ!
እን ጉበሜ ሱንስ በረ ሁንዱማፍ ቱለሜ
ሀታኡ መሌ ዴብኤ ህንእጃረምን*። 17ወንት
አባረሜ ከነ ኬሳ ቶኮሌ ሀርከኬሰን ኬሰት ህን
አርገሙ ዮ ተኤ፥ ዋቀዮ አረሳ እሰ ሶድቾሳራ
ዴብኤ አኩመ አቦተኬሰኒፍ ከከቴት አራረ
እስንት እንአርግሲስ፥ እስኒፍ እንአአ፥ እስን
እንባይእሰስ። 18እስን ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ
ዮ ደጌሰን፥ አቦሚሳ እሰ አን ሀርአ እስን
አቦሙ ከነ ሁንዱማስ ዮ ኤግደን፥ ወንት እጀ
ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ ዱረት ቀጇላ ተኤስ ዮ ሆጀ
ትን፥ እንሞ ከነ እስኒፍ እንጎደ።

*16· 20፡16-18

ቦቆና 14

አመለ ቦእቾ ወረ ከነአንራ ዾወሙሳኒ

1 እስን እጆሌ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒት፤
ከናፍ ወረ ዱአኒፍ ኦፍ ህንሙርሙርና፥
ጉቤ መታኬሰኒስ ህንሃደትና*! 2እስን ሰበ
ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒፍ ቁልቁሎፍተኒደ፤
ዋቀዮ ሰበ ዱንፋሳ አከ ታተኒፍ፥ ሰበ እረ
ለፋረ ጅረን ሁንዱማ ኬሳ አዱማን እስን
ፎአቴረ*።

*1· ሌዎ 19፡27-28፤ ኤር 47፡5፤ ህስ 7፡18፤
ኬሰ 1፡31 *2· በኡ 19፡5

ኛተ ቁላአ ተኤፍ ኛተ ቁላአ ህንተእን
(ሌዎ 11፡1-47)

3 አት ወንተ ጪጋሰሳ ቶኮሌ ህንኛትን!
4ሆረ ቁኤፍ ወንተ ደገለት ገለን ኬሳ ከን
አት ኛቱ ከነት አነኒ ጅሩ፤ ሰአ፥ ሆላ፥
ሬቲ፥ 5ቦሮፈ፥ ኩሩጄ፥ ጋፍ-ቶርቦ፥
ቦሶኑ፥ ቆርኬ፥ ቁሌጇ፥ ሆላ ቱሉ፥ 6ሆረ
ቁኤፍ ወንተ ደገለት ገለን ኬሳ እሰ ኮቴንሳ
በቀቄ ለመት ሀረሙፍ ከን አላለ ጉሩ ሁን
ዱማ ኛቹ እንደንዴሰ፤ 7ገሩ ወረ አላለ
ጉረኒ፥ ኮቴንሳኒ በቀቄ ኬሳዩ ጋለ፥
እሌቲ፥ ኦሶሌሰ ህንኛትን! እሳን ኩን
አላለ እንጉሩ! ገሩ ኮቴንሳኒ ገርገር ህንህረ
ምኔ፤ እሳን ስዱረት ጡራአ ሀተአን!
8ቦዬንሞ ኮቴንሳ በቀቃ ዮ ተኤዩ አላለ ዋን
ህንጉሬፍ ስዱረት ጡራአ ሀተኡ! ፎንሳኒ
ህንኛትን፥ ረቀሳኒትስ ህንቡእን!

9 ወረ ብሻንት ገለን ሁንዱማ ኬሳሞ
ከነት አነኒ ከን ጅረን ኛዱ! ዋኑመ ዋን
አከ ባሌፍ ቆለ ቀቡ ኛዱ! 10ዋኑመ ዋን
አከ ባሌፍ ቆለ ህንቀብኔሞ ህንኛትን! እን
ስዱረት ጡራአ ሀተኡ! 11ስምብሮታፍ
አላቶተ ወረ አከ ቁላኦት እላለመን ሁን
ዱማ ኛዱ! 12ወረ ከነት አነኒ ጅረንሞ
ህንኛትን! ጀብረ፥ ዶምቦ፥ ጎጎጮሮ፥
13ሩምቾ፥ ፎግ፥ ጨሉሌ አከ ቆሞ ቆሞ
ሳት፥ 14ቁሩ አከ ቆሞ ቆሞሳት፥ 15ጉቼ፥
ስምብረ ኤኬራ፥ አላቲ ብሻኒ፥ ጮሮፌ
አከ ቆሞ ቆሞሳት፥ 16ሃደ አና፥ ሁሩንጉ
ጉዳ፥ እንዳንቆ ብሻኒ፥ 17ሃደ ዋቆ አላቲ
ረቃ፥ ሃደ ቁፎ፥ 18አላቲ ሀዋንሳ፥
ሁሞ፥ ሃደ ጋዬ አከ ቆሞ ቆሞሳት፥ ስም
ብረ ሀልከኒስ።

19 ሙኙቃን ባሌ ቀቡ ሁንድኑ ስብረት
ጡራአ ሀተኡ፥ እሰ ህንኛትን! 20ኡመመ

ባሌ ቀቡ እስ አከ ቁላአት እላለሙ ገሩ
ኛዱ*! 21 አት ሰበ ዋቀዮ ኀፍታኬቲፍ ቁል
ቁሎፍቴ ዋን ታቴፍ፥ አፈን-ዱኢ ቶኮሌ
ህንኛትን፥ ገላን ደላኬ ኬስ ጅሩ አከ
ኛቱፍ እሳፍ ኬን ዮኪስ አርመት ጉርጉ
ረዱ!

እልሞ ሬቲስ አነን ሃደሼቲን ህንአፌ
ልን*።

*3-20. ሌዎ 11፡1-19 *21. በኡ 22፡30፤
23፡19፤ ሌዎ 17፡15

ኩደን ኬሳ ቶኮ ባሱፍ ሴር ኬነሙሳ

22 አት ዱጉማን ወንተ ወጋ ወጋት ለፌ
ኬራ ገልፈቱ ሁንዱማ ኬሳ ኩደን ኬሳ ቶኮ
ባሱን ስረ ጅረ*። 23 አት ጉቱማ በረ ጅሬ
ኘኬቲ ዋቀዮን ኀፍታኬ ሶዳቹ አከ በር
ቱት፥ ኩደን ኬሳ ቶኮ ምዳንኬቲ፥ ከን
ዳዲ ወይኒኬቲ፥ ከን ደዳ ኤጂርሳኬቲ፥
እስ ሳወንኬፍ ቡሻዬኬ ኬሳ አንገፈ ደለ
ቴስ፥ እዶ ዋቀዮ ኀፍታንኬ መቃንሳ አከ
እት ዋመሙፍ ፎአቱት፥ ፉለሳ ዱረት
ኛዱ*! 24 ዬሮ ዋቀዮ ስኤብሱትሞ ኩደን
ኬሳ ቶኮ ሰነ ጌሱዳፍ እዶን ዋቀዮ ኀፍታ
ንኬ መቃንሳ አከ እት ዋመሙፍ ፎአቱ
ሱን ስራ ፈጋቴ ከራንሳ ዮ ስት ዴረቴ፥
25 አት ሆሪት እስ ጨሌስ! ሆርቾስ ጉዱ
ንፌ ሀርከት ቀበዱ ገረ እዶ ዋቀዮ ኀፍታ
ንኬ ፎአቱ ሰና ደቅ! 26 ሆርቻንስ ወንተ
በርባዴ፥ ሰንጋ ዮኪስ ሆላ ዮኪስ ዳዲ
ወይኒ ዮኪስ ዱጋቲ ጭማ፥ ዋኑመ ገራንኬ
ከጂሌ ብት! አችት፥ አት ፉለ ዋቀዮ
ዱረት እስ ኛዱቲ ገመድ! ወር መነኬቲስ
ፉለ ዋቀዮ ዱረት እስ ኛተኒ ሀገመደን*!
27 ሰኚ ሌዊ እስ ኬላ መንደሮተኬ ኬስ
ጅራቱ፥ እስ ሲወጅን ቆደ ዮኪስ ዳለ ህን
ሀርመትንሞ ህንእራንፈትን*!

*22. ሌዎ 27፡30 *23. 12፡17-18፤ 15፡19-23
*26. 12፡7 *27. 12፡12፥19

28 ዱመ ወጉመ ወጋ ሰደፉትሞ ወንተ
በረ ሰነ ገልፈቴ ኬሳ ኩደን ኬሳ ቶኮ ሁን
ዱማ ፍዲቲ ኬላ መንደሮተኬ ኬስ ካአ*!
29 ዋቀዮ ኀፍታንኬ ዋን ሆጂቱ ሁንዱማን
አከ ስኤብሱት፥ ሰኚን ሌዊ እን ሲወጅን
ቆደ ዮኪስ ዳለ ህንሀርመትን፥ ገላን፥ እጆ
ሌን አባን እረ ህንጅሬ፥ ዱበርቲን አባን
መና እራ ዱኤ፥ ወር ኬላ መንደሮተኬቲ
ኬስ ጅራተን ዱፈኒ እስ ሀኛተን፥ ሀቁፈ
ንስ!

*28. 26፡12-15፤ ሌዎ 27፡32-33

ቦቆና 15

ወጋ እት ገቲን ነማፍ ዲፈሙ

(ሌዎ 25፡1-7)

1 አት ዱመ ወጋ ቶርበፉ ሁንዱማት
ገቲ ነማፍ ዲስ! 2 አከ እት ገቲ ነማፍ
ዲሰን ከነት ፉፌ ጅረ፤ ገቲን አከ ነማፍ
ዲፈሙ ዋቀዮ ብራ ለብሲን ዋን ህመ
ሜፍ፥ ነምን አቦሌሰሳ ነመ እስራኤልራ
ገቲ ቀቡ፥ ገቲ ሰነ ሀዲሱፍ*! 3 ገቲ አር
መራ ቀብዱ ገሩ እራ ፉደቹ እንደንዴስ፤
ዋን አቦሌስኬራ ቀብዱሞ ዲሲፍ*!
4 ዋቀዮ ኀፍታንኬ ብየ ዳለ ኀዴ ሲፍ ኬኑ
ኬሰት ጉዳ ዋን ስኤብሱፍ፥ ሰኚኬ ኬሰት
ደባን ህንአርገሙ። 5 ሰገሌ ዋቀዮ ኀፍታ
ኬቲ በኤስ ኀቴ ዮ ደጌፈቴ፥ አቦሚ እስ
አን ሀርአ ስአቦሙ ከነ ሁንዱማስ በኤስ
ኀቴ ዮ ኤግዴ፥ 6 ዋቀዮ ኀፍታንኬ አኩመ
ስአብደቺሴት ስኤብሱፍ ጅረ፤ አት ሰበ
ባይኤዳፍ እንልቂስተ፥ አፊ ገሩ ህንልቄ
ፈቱ፤ አት ሰበ ባይኤረት እንሞተ፥ እሳን
ገሩ ስረት ህንሞአን*።

*2. ነህ 5፡10፤ 10፡32 *3. 23፡19-20
*6. 28፡12

7 አቦሎተኬ ወረ መንደሮተ ብየኬ እስ
ዋቀዮ ኀፍታንኬ ሲፍ ኬኑ ኬስ ጅራተን
ኬሳ እን ቶኮ ደባ ዮ ተኤ፥ ገራ እት ህን
ጀባትን ዮኪስ ሀርከኬ አቦሌስኬ እስ ደባት
ሂጠቹ ህንዲሰን*! 8 ሀርከኬ ድረርሲፍ፥
ወንተ እስ በርባድችሱ ሀመ ገኡት ልቄ
ሲፍ*! 9 አት፥ «ወጋ ቶርበፉን እን እት
ልቂ ነማፍ ዲሰን ድአቴረ» ጄቴ፥ አቦሌ
ሰኬ እስ ደባ እጀ ሀማቲን አከ ህንእላ
ሌፍ፥ ያድን ሀማን ገራኬ ኬሰት አከ
ህንአርገምኔፍ አፍ ኤገዱ! አት ዮ ዋ እስ
ዶወቴ፥ እንሞ ዋቀዮት ስእየተ፥ ኩንስ
ጨቡ ስት እንተአ። 10 አት ዮሙ እሳፍ
ኬንቱ ገመቹዳን እሳፍ ኬን መሌ ገራንኬ
ህንምጭጭን! ዋቀዮ ኀፍታንኬሞ ሆጂኬ
ሁንዱማት፥ ዋን ሀርካን ቀብዱ ሁንዱማ
ትስ ስኤብሰ*። 11 ነምን ዴጋን ብየኬ ኬሳ
ዋን ህንደበምኔፍ፥ አቦሌስኬ እስ ደባፍ
ዴጋ ብየኬ ኬስ ጅሩፍ ሀርከኬ አከ ድረር
ስቱፍ ስንአበመ*።

*7. 1ዮሀ 3፡17 *8. ሉቃ 6፡34-35
*10. 2ቆሮ 9፡6-7 *11. ማቴ 26፡11፤ ዮሀ 12፡8

አከ እት ሆጄቶተ ሎበ ባሰን
(በኡ 21፡ 1-11)

12 ሰኜ ወረ እብሮታ ኬሳ ዲር ቶኮ ስት
ኦፍ ጉርጉሬ ዮኪስ ዱበርቲን ቶኮ ስት ኦፍ
ጉርጉርቴ ወጋ ጀአ ዮ ሲፍ ሆጄቴ፥ ወጋ
ቶርበፋት አከ ብርመዱት ገድ ዲስ*!
13 ዮሙ አከ ብርመዱት ገድ ዲፍቱሞ
ሀርከ ዱዋ ህንአዴምስስን! 14 ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬ ጉዳ ዋን ስኤብሴፍ አትሞ ቡሻዬኬ
ኬሳ፥ ምዳን ኦብዲኬ ኬሳ፥ ጩንፋ ወይ
ኒኬ ኬሳስ እሳፍ ኬን! 15 አት ተከ ብየ
ግብጥት ገርብቸ አከ ቱርቴ፥ ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬሞ አከ ስፉሬ ያደዱ! አን ከናፈን
ሀርአ እሰ ከነ ስአቦመ*። 16 እንሞ ስብረ
ታኡን ዋን እሰት ቶሌፍ፥ ሲፍ ማቲኬ ዋን
ጃለቱፍ፥ «አን ስብራ ህንአዴሙ» ዮ
ሲን ጂጄ፥ 17 ገረ በልበላት ጌሲ ሙታዳን
ጉረሳ ኡር! አከስት እን ጉቱማ በረ ጅሬ
ኘሳት ገርብቸ ሲፍ ሀተኡ! ጉረ ገርብቲኬ
ስሞ አከሱመ ጎድ! 18 ዮ ገድ እሰ ዲፍቴ
ገሩ ሆጄታን ቀጨረሜ ቶኮ ወጋ ጀአ ከን
ሲፍ ሆጄቱረ ደቻ ለመ ከን ተኡ እን ዋን
ሲፍ ሆጄቴፍ፥ አከ ብርመዱት ገድ እሰ
ዲሱን ጀባ ስት ህንፈካትን! ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬስ ወንተ አት ጎቱ ሁንዱማት ስኤብሰ።

*12. ኤር 34፡ 14 *15. 5፡ 15

አንገፈ ሆሪ፥ ዋቀዮፍ አዳን ባሱ

19 ሳወንኬ ኬሳ ኮሮሚ፥ ቡሻዬኬ ኬሳ
ኮርቤዩ ወረ አንገፈ ደለተን ዋቀዮ ጎፍታ
ኬቲፍ አዳን ባስ! ኮሮሚ አንገፈ ደለተኒን
ህንቆትን! ኮርቤዩ አንገፈ ደለተን ርፌን
ሰሳኒ ህንሙርን*! 20 እዶ ዋቀዮ ፎአቱት
አቲፍ ማቲንኬ ፉለ ዋቀዮ ጎፍታኬቲ
ዱረት ወጋ ወጋት እሳን እንኞቱ*! 21 ገሩ
ሆሪን ቶኮ ሙዳ ዮ ቀባቴ፥ ሆኮላ ዮኪስ
ጃማ ዮ ተኤ፥ ህርእነ ጉዳስ ዮ ቀባቴ፥
ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ አርሳ ህንድኤስን*!
22 ሆሪ አከሲ ከነ ደላ መንደረኬ ኬስት
ኞዱ! እን ቁላአ ህንተእን፥ እን ቁላአ
ተኤስ አኩመ ፎን ኩሩጄፍ ፎን ቦሮፋ
ኞተንት ወሉማ ወጅን ሀኞተን*! 23 ዲገሳ
ገሩ አኩመ ብሻኒ ለፈት ገድ ነቅ መሌ
ህንኞትን*!

*19. በኡ 13፡ 12-16 *20. 14፡ 23
*21. ሌዎ 22፡ 20 *22. 12፡ 15፥ 22
*23. ሌዎ 17፡ 10-14፤ ኬሰ 12፡ 16

ቦቆና 16
አያነ ፉሲካ አከ አያኔፈተን ጎደሙሳ
(በኡ 12፡ 1-20)

1 አት ጅአ አቢብ ያደዱ! ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬ ጅአ አቢብት ሀልከኒን ብየ ግብጥ ኬሳ
ዋን ስባሴፍ አያነ ፉሲካ ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ
አያኔስ*! 2 እዶ ዋቀዮ መቃንሳ አከ እት ዋመ
ሙፍ ፎአቱ ሰነት፥ አት ቡሻዬ ኬሳ ዮኪስ
ሳወን ኬሳ አርሳ ፉሲካ ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ
ድኤስ*! 3 እሰስ ቡዴነ ቡካአ ወጅን ህንኞ
ትን! አት አሪቲዳን ብየ ግብጥ ኬሳ ዋን
ባቴፍ፥ ጉቱማ በረ ጅሬኘኬትስ ጉያ እት ብየ
ግብጥ ኬሳ ባቴ ሰነ አከ ያደቱፍ ጉያ ቶርበ
መጥና ወጅን ኞዱ! እንስ ቡዴነ ረከናት*።
4 ጉዮተ ቶርበን ሰነ ራጭቲን ቶኮሌ ጉቱማ
ብየኬቲ ኬሰት ህንአርገምን! ፎን አት ጉያ
ዱራ ገልገለ አርሳ ድኤስቴራስ ጉቱማ ሀልከን
ሰናራ ሀፌ ሀመ ገነማት ህንቱርን! 5 አርሳ
ፉሲካ፥ መንደሮተ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሲፍ ኬኑ
ኬሳ ቶኮ ኬሰትዩ ህንድኤስን! 6 እዶ ዋቀዮ
ጎፍታንኬ መቃንሳ አከ እት ዋመሙፍ ፎአቱ
ሰነት ገሩ፥ አርሳ ፉሲካ ሰነ፥ ገልገለ ዩሮ
አዱን ልጡ፥ ዩሮ እት ብየ ግብጢ ባቴት
ድኤስ! 7 እዶ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ፎአቱ ሰነት
እሰ አፌሊ ኞዱ! ገነመሞ ዴብኢ ጎዶኬት
ገል! 8 ጉዮተ ጀአ መጥና ኞዱ! ጉያ ቶርበ
ፉትሞ ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ ወል ገኢን ኡልፍ
ነ-ቀቤስ ሀጎደሙ! ጉያ ሰነት ሆጂ
ህንሆጄትን!

*1. በኡ 13፡ 4 *2. 12፡ 5-6 *3. በኡ 12፡ 34፥ 39

አከ እት አያነ መከሪ አያኔሰን
(በኡ 34፡ 22፤ ሌዎ 23፡ 15-21፥ 33-43)

9 ሃማዳፍ ጉያ ሃምቱ ምዳንረ ኬሴ ጀልቀ
ቢቲ ቶርበን ቶርበ ለካእ! 10 አኩመ ኤበ
ዋቀዮ ጎፍታኬራ አርገቴትስ፥ አርሳ ጃለለኬ
ቲን ድኤስቱ ኬኑዳን ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ አያ
ኔፈዱ*! 11 አት፥ እልምኬ፥ እንተልኬ፥
ሆጄታንኬ፥ ሆጄቱንኬ፥ ሰኜን ሌዊ ወር ኬላ
መንደሮተኬ ኬሰ ጅራተን፥ ገላን፥ እጆሌን
አባን እረ ህንጅሬ፥ ዱበርቲን አባን መና እራ
ዱኤ እስን ግዱ ከን ጅራተንስ እዶ ዋቀዮ
ጎፍታንኬ መቃንሳ አከ እት ዋመሙፍ ፎአ
ቴት፥ ዋቀዮ ጎፍታኬ ዱረት ወሊ ወጅን
ገመዳ*! 12 አትስ ብየ ግብጥት ገርበ አከ
ቱርቴ ያደዱ! ሴረተ ከነስ ጋሪ ጎዲ ኤግ*!

*9-10. በኡ 34፡ 22 *11. 12፡ 7፤ 10፡ 18-19
*12. 5፡ 15

13 ዬሮ ምዳንኬ ኦብዲራ፥ ወይኒ
ኬስ ለፈ ጩንፋሳቲ ገልፈቱ አያነ ጎር
ዶማ ጉያ ቶርበ አያኔፈዱ!
14 አያኔፈቹኬ ከነትስ፥ አት፥ እል
ምኬ፥ እንተልኬ፥ ሆጂታንኬ፥ ሆጂቱ
ንኬ፥ ሰኚን ሌዊ፥ ገላን፥ እጆሌን
አባን እረ ህንጅሬፍ ዱበርቲን አባን
መና እራ ዱኤ ወር ኬላ መንደሮተኬ
ኬሰ ጅራተንስ፥ ወሊ ወጅን እት
ገመዳ*! 15 አት ዱጉማን አከ ገመ
ዱት፥ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ዋን አት ገልፈ
ቱን፥ ሆጂ ሀርከኬ ሁንዱማንስ ዋን
ስኤብሱፍ፥ እዶ እን ፎአቱ ሰነት አያ
ንቾ ዋቀዮ ጎፍታኬፍ ጉያ ቶርበ አያኔ
ፈዱ! *14. 12፡7፤ 10፡18-19

16 ዲሮትንኬ ሁንድኑ እዶ ዋቀዮ
ፎአቱ ሰነት፥ ወጋት ስአ ሰድእ፥ አያነ
መጥኖት፥ አያነ መከሪት፥ አያነ ጎርዶማ
ትስ ፉለ ዋቀዮ ጎፍታኬቲ ዱረት ሀአርገ
መን! እሳን ሀርከሳኒ ዱዋ ዋቀዮ ዱረት
ህንድአትን*! 17 አከ ኤበ ዋቀዮ ጎፍታንኬ
ሲፍ ኬኔት፥ ነምን አዱመ አዳን ሀመ ደን
ደኡ ሀኬኑ! *16. 12፡5

አቦተ ፍርዲ አከ ካፈተኒፍ ጎርሱሳ

18 ኬላ መንደሮተኬ ወረ ዋቀዮ ጎፍ
ታንኬ ሲፍ ኬኑ ሁንዱማ ኬሰት አከ ጎሰ
ጎሰኬቲት አቦተ ፍርዲፍ ጌጌስቶተ
ሆጂረ ዳብ! እሳን ሰበ ሰናፍ ፍርዲ
ቀጂላ ሀኬነን*! 19 ፍርዲ ህንጀልእስን፥
ህንሎግን! ገበርሱን እጀ ወረ ኦጌዬ
ጃምሴ፥ ዱቢ ወረ ቀጂሎታስ ዋን
ምጪሩፍ፥ ገበርሱ ህንፉደትን*!
20 አት አከ ጅራቱፍ፥ ብየ ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬ ሲፍ ኬኑስ አከ ዳልቱፍ፥ ፍርዲ
እሰ ዱጋ ዱካ ቡእ*!
*18. 1፡16-18፤ ለኮ 11፡16፤ ኬሰ 25፡1-3
*19. በኡ 23፡1-3፥6-8፤ 1ሳሙ 8፡3 *20. 4፡1

21 እዶ አርሳ ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ
ሆጂቱ ቡኬት፥ ሙኬቲ ጀለት ሰገደን እሰ
አከ ከን ዋቀይቲ ቶልፈምቱ ሰና ህንዳ
ብን*! 22 ኡቱቦተ ደጋ ወረ ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬ ጅቡስ ህንዳብን*!
*21. 7፡5፤ 2ሞቶ 23፡4፤ በኡ 34፡13
*22. ሌዎ 26፡1

ቦቆና 17

ወንተ ጪጋስሳ ፉለ ዋቀዮ ዱራ አከ ፈጌሰን ጎርሱሳ

1 ዋቀዮ ጎፍታኬ ዱረት ጪገአማ ዋን
ተኤፍ፥ አት ኮርመ ዮኪስ ኮርቤስ ሙዳ
ዮኪስ ከራ ቶኮንሌ ህርእነ ቀቡ ዋቀዮ ጎፍ
ታኬቲፍ አርሳ ህንድኤስን*!
*1. ሌዎ 22፡20፤ ሚል 1፡6-9

2 ዲር ዮኪስ ዱበርቲን ስእ ግዱዳ፥
መንደሮተ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሲፍ ኬኑ ኬሳ
ከኩ ጨብሱዳን፥ እጀ ዋቀዮ ጎፍታኬቲ
ዱረት ሀማ ሆጂቱ ዮ አርገሜ፥ 3 አቦሚኮ
ድዴ ዋቀዮሊ ከን ብራፍ ዮ ሆጂቴ፥ ዮ
እሳኒፍ ሰገዴስ አዱዳፍ ዮኪስ ጅአፍ
ዮኪስ መጨ ዋቀ ኬሳ ቶኮፍዩ ዮ ሰገዴ*፥
4 ዱቢን ኩንስ ዮ ስት ህመሜ፥ በኤሰ ጎዲ
ቆር፥ ወንት ጪጋስሳን ኩን እስራኤል
ኬሰት ተኡንሳ ዱጋ ዮ ተኤ፥ 5 ዲረ ዮኪስ
ዱበርቲ ነመ ወንተ ሀማ ከነ ሆጂቴ፥ ገረ
ከረ መንደርቻት ጌሲቲ ደጋዳን ሩኩቲ
አጂስ*! 6 እን አጂፈሙ ሱን ነምን ለመ
ዮኪስ ነምን ሰድእ ዮ እሰረት ዱጋ በአን
አጂፈመ መሌ፥ ዱጋ በኡ ነመ ቶኮቲን
ህንአጂፈሙ*። 7 እሰ አጂሱዳፍሞ ሀርከ
ወረ ዱገ-ባቶታቱ ዱረ ደጋ እት ደርበተ፥
ከነ ቦዴሞ ሀርከ ነሞተ ሁንዱማቱ እት
ደርበተ፤ አከስት ሀማ ኦፍ ግዱዳ እንበሌ
ስቱ*።
*3. 4፡19 *5. ሌዎ 24፡14 *6. 19፡15፤
ለኮ 35፡30፤ ማቴ 18፡16፤ 2ቆሮ 13፡1፤
1ጢሞ 5፡19፤ እብ 10፡28 *7. 13፡6፥10፤
1ቆሮ 5፡13

እዶ ፍርዲን እት ኬነሙ አከ ደቀን አቦሙሳ

8 ዱቢን ዲገ ደንገላሱ፥ ዋኤን ቀቤኘ
ነማ፥ ዋኤን ሩኩተኒ ነመ ሚዱ ስግዱት
ከኤ ያኢ ከረ መንደራት ዮሙ ድአቱ፥
አትሞ ሙርቶ እት ኬኑ ዬሮ ደደብዱ፥
እዶ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ፎአቱት ጌስ!
9 ሌዎተ ወረ ሉቦታፍ አባ ፍርዲ ወረ ዬሮ
ሰነ ፍርዲ ኬኑዳፍ ሆጂረ ጅረን ብረ ደቂቲ
እሳን ጋፈዱ! ዮሙስ እሳን ፍርድቾ ስት
እንህሙ*። 10 አትስ ዋን እሳን እዶ ዋቀዮ
ፎአቱ ሰነት ስት ህመን ጎድ! ዋን እሳን
ጂደን ሁንዱማስ በኤሰ ጎዲ ኤግ! 11 አከ
ሴረ እሳን ስበርሲሰኒፍ ሙርቶ እሳን ኬነ
ኒት ሆጂዱ መሌ፥ እሰራ ገረ ምርጋት፥

ገረ ብታትስ ህንጀልአትን! [12]ነምን ቶኮ
ሉበ ዮኪስ አባ ፍርዲ እሰ ዋቀዮ ጎፍታ
ኬፍ ሆጂቹዳፍ አች ዳበቱፍ ደገኡ ድዴ
ዮ ቱፈቴ ሀአጂፈሙ! አት እስራኤል ኬሳ
ወንተ ሀማ በሌስ*! [13]ጀር ሁንድኑስ ከነ
እንደገኡ፥ እንሶዳቱ፥ ዴብአኒ ቱፈቹራስ
ኦፍ እንኤገቱ።

*9. 21:5፤ 24:8፤ 31:9፤ 2ሴና 19:8-11
*12. 13:5

አከ እት ሞቲ ሞስፈተን ጎርሱሳ

14 ብየ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሲፍ ኬኑት
ገልቴ ለፍቸ ቀበቴ እሰ ኬሰ ኤርገ ቴሴ
ቦዴ፥ «አከ ሰበ ናኖኮ ጅረን ሁንዱማ
ሞቲ ኦፍረት ነንሞስፈደ» እንጄተ ተአ*፤
[15]አቦሎተኬ ኬሳ ሞቲ እሰ ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬ ፎአቱ ኦፍረት ሞስስ መሌ፥ ነመ
ኦርማ እሰ ኦቦሌሰኬ ህንተእን ኦፍረት ህን
ሞስስን! [16]ሞትችስ ፈርዴን ህንባይእፈ
ትን! ዋቀዮ፥ «ከራ ከናን ለመፋ
ህንዴብእና» ኤርገ ጄዴ፥ አከ ነሞትን
ብየ ግብጥ ደቀኒ ፈርዴን ባይእፈተንስ ህን
ጎድን*! [17]ያድንሳ ከራራ አከ ህንጀልአት
ኔት፥ ዱበርቶተ ህንባይእፈትን፥ ሜቲፍ
ወርቄ ባይኤ ህንቱለትን*!

*14. 1ሳሙ 8:5-9 *16. 1ሞቶ 10:26-29፤
ኢሳ 31:1-3፤ ህስ 17:15፤ ኬሰ 28:68
*17. 1ሞቶ 11:1-8፤ 2ሴና 1:15፤ 9:27

18 ሞትች ሞስፈሜ ቴሶረ ዮሙ
ታኡ፥ መጫፈ ሴራ እሰ ሌዎተ ወረ
ሉቦተ ብረ ጅሩራ ወረቀተ መረሙረት
ሀጫፍስፈቱ*! [19]ኩን ዋቀዮን ጎፍታሳ
ሶዳቹ አከ እን እቲን በሩፍ ዱቢ ሴረ ከናፍ
ሴረተ ከና ሁንዱማ አከ እቲን ኤጉፍ እሰ
ብረ ሀታኡ! እን በረ ጅሬኘሳ ሁንዱማት
እሰ ሀዱብሱ*! [20]እን ገራሳ ኬሰት እኒፍ
ሰኘንሳ እስራኤልረት በረ ዴራ አከ ሞአ
ኒፍ፥ አቦሎተሳ ገረራት ኦፍ ለካኤ፥ አቦ
ምቸራስ ገረ ምርጋት ዮኪስ ገረ ብታት
አከ ህንጀልአትኔት እሰ ሀዱብሱ!

*18. 17:9 *19. 2ሞቶ 23:1-3

ቦቆና 18

ወር ሌዎታ አርሳ ኬሳ ቆደ ቀባቹሳኒ

1 ሌዎትን ወር ሉቦትን ከነ ጂቹንስ ጉቱ
ማን ጎሰ ሌዊ አርሳ ጉበሙ እሰ አከ ቆደ
ዋቀዮት ድአቱ ሰነ ሀኘተን መሌ፥ ጎሰ እስ
ራኤል ወረ ካኒ ወጅን ቆደ ዮኪስ ዳለ
ህንህርመትን*! [2]አኩመ ዋቀዮ እሳን አብ
ደቺሴት እን ኦፈሳቲ ዳለሳኒት፤ ከናፍ
እሳን አቦሎተሳኒ ግዱዳ ዳለ ህንቀበን።
[3]ነሞትን ወር ኮርመ ዮኪስ ሆላ አርሳ ድኤ
ሰን፥ ሀርከ፥ መንጋጋ ለማን፥ ምአ ገራስ
ሉባፍ ሀኬንን! ኩን ቆደ ሉብን ሰበራ አር
ገቱ ሀተኡ*! [4]እጀ ምዳንኬቲ ኬሳ፥ ከን
ወይኒኬቲ ኬሳ፥ ደዳ ኤጀርሳኬ ኬሳስ እሰ
ዱራ፥ ርፌንሰ ሆላኬቲ ኬሳስ እሰ ዱራ
እሳኒፍ እንኬንተ*፤ [5]ዋቀዮ ጎፍታንኬ
ጎሰኬ ሁንዱማ ኬሳ ሌዊኒፍ እጄሌንሳ በረ
ሁንዱማ ዳበተኒ መቃሳቲን አከ ሆጂተኒፍ
እሳን ፎአቴ።

*1. 10:9፤ ለኮ 18:8-20፤ 1ሳሙ 2:28፤
1ቆሮ 9:13 *3. ሌዎ 7:33-36 *4. በኡ 23:19

6 ነምን ሌዊ መንደሮተ ጉቱማ እስራ
ኤል ኬሳ እሰ ቶኮ ኬሰ ጅራቱ ገራሳ ሁን
ዱማን ሀዌ፥ በኤ ገረ እዶ እሰ ዋቀዮ
ፎአቱ ሰነ ዮ ዱፌ፥ [7]እን አኩመ ሌዎተ
አቦሎተሳ ወረ ዋቀዮፍ ሆጂቹዳፍ አች እሰ
ዱረ ዳበተኒ፥ መቃ ዋቀዮ ጎፍታሳቲን
ሆጂቹ እንደንደአ። [8]እን ዳለ አባሳቲ እሰ
ጉርጉረሜ ኬሳ እሰ አርገቱረትዩ፥ ኛተ
ወረ ካኒ ወጅን ወል ቅጤ ሀህርመቱ!

አመለ ጪገአማራ ኦፍ ኤገቹሱሳ

9 እስን ብየ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን እስኒፍ
ኬኑት ዬሮ ገልተን፥ ወንተ ጪጋስሳ ሰብን
ወር ሱን አመለ ጎደተን ዱካ ቡኡ ህንበ
ርና*! [10]ነምን እልመሳ ዮኪስ እንተለሳ
አርሳ ጉበሙፍ ድኤሱ፥ ነምን ሆደ
ዱበቱ፥ ነምን ዱሚስ እላሌ አያን ሄዱ፥
ቤካን፥ ነምን ቆርቾ ነመት ጎዱስ ቶኮሌ
ስኬሰት ህንአርገምን*! [11]ነምን ነመ
ደዌሱ፥ ነምን ኤኬራ ዱብሱ፥ ቃሉን
ዮኪስ ነምን ወረ ዱአን ዋሙ ስኬሰት ህን
አርገምን*! [12]ኤኙሌ ከነ ዮ ጎዴ ዋቀዮ
ዱረት ጪገአማ እንተአ፤ ሰበቢ ሆጂ ጪገ
አማ አከሲቲፍ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሰበ ወረ
ካን ኦፌ ፉለኬ ዱራ እንባሰ። [13]ከናፍ አት
ዋቀዮ ጎፍታኬ ዱረት ሙዳ ከን ህንቀብኔ
ተእ*!

*9. ሌዎ 18:3 *10. ሌዎ 18:21፤
19:26፥31፤ 2ሞቶ 17:17፤ 21:6
*11. ሌዎ 20:27፤ 1ሳሙ 28:3-20፤
ሌዎ 19:31 *13. ማቴ 5:48፤ ኡመ 6:9፤
17:1

ራጂ እሳኒፍ አከ ካሱ አብደቿሱሳ

14 ሰብን ወር እስን አቺ ባሱፍ ጂተን፥
ወንተ ወር ዱሜሰ እላለኒ አያነ ሄደኒፍ
ወር ሆደ ዱበተን ጂደን እንደገኡ፤ ገሩ
ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን እስን አከሰ አከ ህንጎ
ኔፍ እስን ዶዌረ።

15 ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን እስን ግዱዳ፥ ኦቦ
ሎተኬሰን ኬሳ፥ ራጂ አከኮቲ እስኒፍ
እንካሰ፤ እስን እሳፍ ደገአ*! 16ኩን ሁንድኑ
አከ ፌደኬሰኒ እሰ እስን ጉያ ወል ገኢ ሰነ
ቱሉ ሲናት፥ «ኑእ አከ ህንዱምኔት፥ ዴብኔ
ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታኬኛ አከ ህንደጌኜ፥ እብደ
ጉዳ ከነሰ ዴብኔ አከ ህንአርግኔ ኑፍ ጎድ!»
ጂተኒ ዋቀዮን ጎፍታኬሰን ከደተኒደ*።
17ጋፌሰ ዋቀዮ አነት እንዱበቴ፤ እን፥
«ወንት እሳን ዱበተን ኩን በኤሰ፤ 18አን ራጂ
አከኬቲ ኦቦሎተሳኒ ኬሳ እሳኒፍ ነንካሰ፤
ዱቢኮ አፉንሳ ኬሰ ነንካአ፥ እንሞ ወንተ አን
እሰ አቦሜ ሁንዱማ እሳንት እንህመ*። 19ኤጋ
ኤኙሌ ዱቢኮ እሰ እን መቃኮቲን ዱበቱ ከነ
ደገኡ ዮ ድዴ፥ ገቲሳ እንአርገተ*። 20ራጂን
ኡቱ አን ዱበቹዳፍ እሰ ህንአቦምን ዱቢ ቶኮ
መቃኮቲን ዋን ዱበቱ ከን ፈኬሱ ዮኪሰ መቃ
ዋቀዮሊ ወረ ካኒቲን ከን ዱበቱ ሀአጂ
ፈሙ!» ጂዴ*። 21እስንሞ ገራኬሰንት፥
«ዱቢ እሰ ዋቀዮ ህንዱበትን ሰነ አተምት
ቤኩ ደንዴኛ?» ዮ ጂተን፥ 22ራጂን ቶኮ
መቃ ዋቀዮቲን ኤርገ ዱበቴ ቦዴ፥ ዱብቾ ዮ
ራወተሙ ዮኪሰ ዱጋ ተኡ ደባቴ፥ ዱብቾ
እሰ ዋቀዮ ህንዱበትኒደ፤ ራጅች ከነ ተእና
ዳን ዋን ዱበቴፍ እሰ ህንሶዳትኖ*!

*15. ለኮ 12፡6-8፤ ዮሀ 1፡45፤ 6፡14፤
7፡40፤ ሆኤ 3፡22፤ 7፡37 *16. በኡ 20፡19፤
እብ 12፡19 *18. በኡ 4፡12፤ ኢሳ 6፡8፤
51፡16፤ 59፡21፤ ኤር 1፡9፤ ህሰ 3፡1-4፤
ማቴ 10፡19 *19. ሆኤ 3፡23 *20. 13፡1-5፤
ኤር 14፡13-15 *22. ኤር 28፡7-9

ቦቆና 19

መንደሮተ እት ኮሉ ገለን

(ለኮ 35፡9-28፤ ኢያ 20፡1-9)

1 ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሰበ ለፈራ ወረ እን
ኦፈሳቲ ብየሳኒ ሲፍ ኬኑ ዮሙ በሌሱ፥
አትሞ ብይቾ እሳንራ ፉደቴ፥ መንደሮተ
ሳኒፍ መኔቲሳኒ ኬሰ ዮሙ ቴሱ፥ 2ብየ
ዋቀዮ ጎፍታንኬ አከ አት ቀበቱፍ ሲፍ
ኬኑ ኬሳ መንደሮተ ኩታ ኩታ ብይቻ ግዱ
ጅረን ሰድእ አዳን ባሰ*! 3ነምን ነመ
አጂሴ ቶኮ አችት አከ ኮሉ ገሉፍ፥ ብየ
ዋቀዮ ጎፍታንኬ አከ አት ዳልቱፍ ሲፍ
ኬኑት ከራ ባሰሲቲ ብይቾ እዶ ሰድእት
ህር!
*2. 4፡41-43

4 ሴር ነምን ኡቱ ህንቤክን ዮኪሰ ሃሎ
ኡቱ እራ ህንቀባትን ነመ ቶኮ ዮሙ አጂሱ
በቀቴ እቲን ዱአ ኦሉ ደንደኡ ከነት ፉፌ
ጅረ። 5ነምን ቶኮ ሙከ ሙሩዳፍ ነማ
ወጅን ጫካ ልጤ፥ ሙከ ሙሩዳፍ ቆቶ
ዮሙ ኦል ፉደቱ ቆትቾ ሙከቲ ቡቀኤ
ነምቾ እሳ ወጅን ደቄ ሩኩቴ ዮ አጂሴ፥
እን አጂሴ ሱን መንደሮተ ሰነ ኬሳ ገረ እሰ
ቶኮት ኮሉ ሀገሉ! 6ከናአቾ መንደር ኮሉ
እት ገለን ሱን እራ ፈጎ ዮ ተኤ፥ እን
ዱራን ነምቾራ ሃሎ ኡቱ ህንቀባትን ዋን
አጂሴፍ፥ ዱኡን ከን እሰረ ህንጅሬ ዮ
ተኤዩ፥ ኡቱ እን አቾ ህንገእን እን ጉማ
ባፈቹዳፍ በርባዱ ሱን ዮሙ ገራንሳ አሩ
ዱካ ቡኤ ቀቀቤ እሰ እንአጂሰ ተአ፤ 7ከና
ፈን፥ «መንደሮተ ሰድእ አዳን ባሰ!»
ጂዴ ሰአቦሜ።

8 ዋቀዮ ጎፍታንኬ ብየ እሰ፥ «እስኒፈን
ኬነ» ጂዴ አቦተኬ ከኩዳን አብደቿሴ ሁን
ዱማ ሲፍ ኬኔ ዳሪ ብየኬቲ ዮ ሲፍ በል
እሴ፥ 9አት አቦሚ እሰ እን ሀርአ ሰአቦሙ
ከነ ሁንዱማ ዮ ኤግዴ፥ ዋቀዮን ጎፍታኬሰ
ዮ ጃለቴ፥ ጉያ ሁንዱማሰ ከራሳረ ዮ አዴ
ምቴ፥ መንደሮተ ዱር አዳን ባፍቴ ሰነት
መንደሮተ ከን ብራ ሰድእ ደበልቴ አዳን
እንባፍተ። 10ብየ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ዳላፍ
ሲፍ ኬኑ ኬሰት ዲግን ነመ በሌሳ ህንቀብኔ
አከ ህንደንገላኔት፥ ዲግን ደንገለኡ ኩንሰ
ሰራ አከ ህንበርባደምኔት ከነ ጎድ!

11 ገሩ ነምን ቶኮ ነመ ሃሎ እራ ቀቡ
ቶኮ ርጴ ኤገቴ፥ ሩኩቴ አጂሴ መንደሮተ
ሰነ ኬሳ እሰ ቶኮት ዮ በቀቴ፥ 12ማንጉዶ
ትን መንደረሳቲ ኤርገኒ እሰ ፍድቾሲሰኒ
አከ እን ዱኡፍ ደበርሰኒ ሀርከ እሰ ጉማ
ባፈቹዳፍ በርባዱ ሰነት ሀኬነን! 13ገራንኬ
እሳፍ ህንኦእን! እስራኤል ኬሰት ዲግን
ነመ በሌሳ ህንቀብኔ አከ ህንደንገላኔ
እንጎተ፥ ጋሪሰ ሲፍ እንተአ*።

*13. 13፡9፤ 21፡8-9

14 ብየ ዋቀዮ ጎፍታንኬ አከ አት ቀበቴ
ዳልቱፍ ሲፍ ኬኑ ኬሰት ደጋ ዳሪ አላኬቲ
እሰ ወር ሰዱረ ቱረን ዳበኒፍ ዱራ ህንቡቅ
ሰን*!
*14. 27፡17

ፍርዲ ኬኑዳፍ ዱኀ-ባቶትን በርባድችሱሳኒ

15 «ነምን ቶኮ እንየኬ ዮኪስ ጩቡ
ሆጂቴ» ጂደሜ ዮ ሀሜፈሜ፥ አፉን ዱኀ-
ባቶተ ለማ ዮኪስ ሰድኢቲን መሌ አፉን
ነመ ቶኮቲን እት ህንረገኡ*። 16 ነምን ሶባን
ዱጋ በኡ ቶኮ ከኤ ነመ ቶኮ ሶባን ዮ
ሀዴሴ፥ 17 ጀር ወል ሀሜሰን ሱን ለማን
ፉለ ዋቀዮ፥ ፉለ ሉቦታፍ አቦተ ፍርዲ
በረ ሰና ዱረት ሀድአተን! 18 አቦትን ፍር
ዲስ በኤሰ ጎደኒ ዱብቾ ሀቆረን! ኤጋ
ነምች ሶባን ዱጋ በኡ ሱን አቦሌሰሳረት
ሶባን ዱጋ በኡንሳ ዮ ሁበተሜ፥ 19 ወንተ
እን አቦሌሰሳረት ሆጂቺሱፍ ያዴ ሰነ እሰ
ረት ራወዱ! እስን አከስት ሀማ ኦፍ
ግዱዳ በሌሳ! 20 ነሞትን ወር ሀፈን ከነ
እንደገኡ፥ እንሶዳቱ፥ ዴብአኒስ ወንተ
ሀማ አከሲ ህንሆጀተን። 21 ቆደ ሉቡ
ሉቡን፥ ቆደ እልካኒ እልካን፥ ቆደ ሀርካ
ሀርከ፥ ቆደ ሚላ ሚል እጃ ሀባፈሙ መሌ
ህንእኢኒፍ*!

*15. 17፡6፤ ለኮ 35፡30፤ ዮሀ 8፡17፤
2ቆሮ 13፡1፤ እብ 10፡28፤ ማቴ 18፡16
*21. በኡ 21፡23-25፤ ሌዎ 24፡19-20፤
ማቴ 5፡38

ቦቆና 20

አከ እት ዱለት አዴመን

1 ዋቀዮ ጎፍታንኬ እን ብየ ግብጢ ኦል
ሰባሴ ሲወጅን ዋን ጅሩፍ፥ አት ዲነኬት
ዱሉዳፍ ባቴ፥ ፈርዴኒፍ ኮንኮላቶተ
ሉልቱ ከንኬ ጫላ ጉደቱስ ዬሮ አርግቱ፥
እሳን ህንሶዳትን! 2 በኬ ሉላ ሰነት ዬሮ
ድአተንስ፥ ሉብች ገረ ፉለ ዱራት በኤ፥
ሉልቱኬሰንት ሀዱበቱ! 3 እን ዮሙስ፥
«ያ ነሞተ እስራኤል ደገአ! እስን ሀርአ
ዲኖተኬሰኒ ወጅን ወል ሉሉፍ ድአተ
ኒቱ፥ ኤጋ እሳን ዱረት ለጄ ህንላፍና፥
ህንሶዳትና፥ ህንሮምእና፥ ህንነእናስ!
4 እን እስን ኦልቹዳፍ እስን ዱረ አዴሜ
ዲኖተኬሰን ሉሉ ዋቀዮ ጎፍታኬሰን»
ሆጂዱ! 5 ከነ ቦዴ ወር ሆጂ ጌጌሰንሞ
ጀራን፥ «እስን ኬሳ ነምን መነ ሃራ እጃሬ
ኤብሲፈቴ እት ህንገልን ጅራ? እን ሉለ
ኬሰት ዱኤ ነምን ከን ብራ አከ ኤብሲፈቴ
እት ህንገሌት፥ ገረ መነሳት ሀዴብኡ!
6 ነምን ወይኒ ዳበቴ እጀሳራ ህንኛትን
ጅራ? እን ሉለ ኬሰት ዱኤ ነምን ከን
ብራ እጀሳ አከ ህንኛኔት፥ ገረ መነሳት
ሀዴብኡ! 7 ነምን ዱርበ ሃሰአቴ ህንፉድን
ጅሩ ጅራ? እን ሉለ ኬሰት ዱኤ ነምን
ከን ብራ እሼ አከ ህንፉኔት፥ ገረ መነሳት
ሀዴብኡ!» ሆጂደን*! 8 ወር ሆጂ ጌጌሰን
አመስ ጀራን፥ «ነምን ሶዳቱ ዮኪስ ለጄ-
ላፌስ ጅራ? ገራን ህርዮተሳ ወረ ካኒስ አከ
ከንሳቲ ብሻን አከ ህንታኔት፥ እን ገረ መነ
ሳት ሀዴብኡ!» ሆጂደን*! 9 ወር ሆጂ ጌጌ
ሰን ከነ ጀረት ዱበቹ ዮሙ ራወተን፥
አንገሮትን ሉልቱ ጀረ ዱረ አዴመን
ሆጂረ ሀዳበመን!

*7. 24፡5 *8. አቦ 7፡3

10 አት መንደረ ቶኮት ዱልቴ ዬሮ እት
ድአቱ፥ ዱረ ዳምሰ ነጋ እት ዳም!
11 እሳን ዴቢ ነጋ ሲፍ ዴብሰኒ ከረሳኒ ዮ
ሲፍ በነን፥ ነሞትን አች ኬሰት አርገመን
ሁንድኑ ሆጂ ሁምና ሲፍ ሀሆጂተን!
12 ሲወጅን ነጋ ቡሱ ድደኒ፥ ዮ ስሎለን
ገሩ፥ አት መንደርቸት መርስ! 13 ዋቀዮ
ጎፍታንኬ መንደርቹ ሀርከኬ ኬሰ ዬሮ
ቡሱት፥ አች ኬሳ ዲረ ከን ተኤ ሁንዱማ
ብላዳን ሩኩት! 14 ዱበርቶተ፥ እጀሌ፥
ሆሪ ቂኤ፥ ወንተ መንደረ ሰነ ኬሰ ጅሩ
ሁንዱማ፥ ወንተ ቦጅአሙ ጉቱማት ኦፌ
ኬቲፍ ቀበዱ! ዲነኬራ ወንተ ቦጅአሜ
እሰ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሲፍ ኬኔስ ኛዱ!
15 መንደሮተ ስራ ፈጎ ወረ ከን ሰበ ስት
ድአ ጅረን ከና ህንተእን ሁንዱማስ አከ
ሱመ ጎድ*!

*13-15. ለኮ 31፡7፥9፤ ኬሰ 3፡6-7

16 ሀተኡዩ መሌ፥ መንደሮተ ሰበ ወረ
ከና ወረ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ዳለ ሲፍ ኬኑ
ኬሰት፥ ወንተ ሉቡ ቀቡ ቶኮሌ ፈያት
ህንሀምብሰን! 17 ወረ ሄቶታ፥ አሞሮታ፥
ከነአኖታ፥ ጴሪዞታ፥ ሂዎታፍ ይቡሶታሞ
አኩመ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ስአቦሜት ራወዱ
እሳን በሌስ! 18 ከናአች ወንተ ጪጋስሳ
እሰ ዬሮ ዋቀዮሊሳኒፍ ሰገደን ሆጀተን ሰነ
ዱካ ቡኡ ሰበርሲሱ፥ አትስ ዋቀዮ ጎፍ
ታኬ ዱረት ጩቡ እንሆጄተ*።

*16-18. ለኮ 21፡1-3፤ ኢያ 10፡40

19 አት መንደረ ቶኮ ቀበቹዳፍ እት
ዱልቴ፥ ዬሮ ዴራዳፍ እሰት ዮ መርስቴ፥
ሙኬቲ መንደረ ሰና ሙርቴ ህንበሌስን!
እጀሳኒ ኛቹ እንደንዴሳቲ ገድ ህንጭርን!
ሙኬቲን ሱን ነሞተ ወረ አት እት መር
ስቴ ኤገቱ ሰነ ምት። 20 ሙኬቲ ወረ እጅ
ሳኒ አከ ህንኛተምኔ አት ቤክቱ ዱዋ አቺ

ካሱ እንደንዴሰ፤ ወረ አከሲሞ ሀመ መን
ደር ሲወጅን ወል ሎሉ ሱን ኩፉት፥ ሆጂ
መርሳጻፍ በርባዱ አከ እቲን እጻርቱፍ
ሙርሙር!

ቦቆና 21
ጉማ ሀንቤከምኔፍ፥ ዋቀዮን አራረ ከደቹሳኒ

1 ብየ ዋቀዮ ጎፍታንኬ አከ አት ቀበቱፍ
ሲፍ ኬኑ ኬሰት ነምን ቶኮ አጂፈሜ ሬፍሳ
በኬት ዮ አርገሜ፥ ነምን እሰ አጂሴሰ ዮ
ወላለሜ፥ 2 ማንጉዶትንኬሰኒፍ አቦትን
ፍርዲኬሰን ገድ በአኒ፥ ፈጌኘ እዶ ሬፍ
ነምቻ እት አርገሜፍ መንደሮተ ናነአ ሰና
ግዱ ጅሩ ሀሰፈረን! 3 ማንጉዶትን መንደረ
እሰ እዶ ሬፍ ነምቻ ጅሩት ጫላ ድአቱ
ኬሳ ዱፈን ጎሮምሰ ሀንቀበምን፥ ዋንጀንሰ
ከን እረ ሀንገእን ፉደኒ፥ 4 ደቻ ብሻን ያኡ
ቀቡ እሰ ለፍትሳ ኡቱ ሀንቆተምን፥ ምዳ
ንሰ ኡቱ እት ሀንፈጫፈምን ሀፌት ገድ
ጌሰኒ ደችቾ ኬሰት ሰጎ ሀኩተን! 5 ሰኘን
ሌዎታ ወር ሉቦትን ወር ዋቀዮ ጎፍታንኬ
አከ እሳፍ ሆጂተኒፍ፥ መቃሳቲን አከ ኤብ
ሰኒፍ፥ ወል ድዱን ዮኪሰ ወል ሩኩቱን
ሁንድኑ ዱቢ አፉንሳኒቲን ሙርቶ አከ አር
ገቱፍ እሳን ፎአቴ ገረ ፉለ ዱራት ሀድአ
ተን*! 6 ማንጉዶትን መንደረ እዶ ሬፍ
ነምቾ እሰ አጂፈሜ እት አርገሜ ሰናት
ድኦ ጅረን ሁንድኑ ጎሮምሰ ደቻ ኬሰት
ሰጎንሼ ኩተሜ ሰነረት ሀርከሳኒ ሀድቀ
ተን*! 7 እሳን ሀርከሳኒ ዮሙ ድቀተን፥
«ሀርክኬኘ ዲገ ከነ ሀንደንገላፍኔ፥ እጅኬ
ኘሰ ነመ እሰ ደንገላሴ ሀንአርግኔ። 8 ያ
ዋቀዮ፥ እስራኤል ሰበኬ እሰ ፉርቴት
አራረ አርግሲሰ፥ ዲገ ነመ በሌሳ ሀንቀብኔ
ከነ እስራኤል ሰበኬት ሀንለካእን!»
እንጂዱ፤ አከሰት ዲገ እሰ ደንገለኤፍ
ዲፈሙን እሳኒፍ እንተአ። 9 ወንተ እጀ
ዋቀዮ ዱረት ቀጂላ ተኤ ዮ ጎተን፥ የከ
እሰ ዲገ ነመ በሌሳ ሀንቀብኔ ደንገላሱዳን
ተኡ አፍ ግዱዳ እንበሌሰቱ*።

*5· 17፡8-9 *6· ፉር 26፡6፤ ማቴ 27፡24-25
*9· 19፡13፤ ለኮ 35፡33

ዱበርቶተ ቦጅአመን ኬሳ ኒቲ ፉዱ

10 አት ዲኖተኬት ዮሙ ዱልቱ፥
ዋቀዮ ጎፍታንኬሰ ሀርከኬ ኬሰ እሳን ቡሴ
ዮሙ እሳን ቦጅቱ፥ 11 ወረ ቦጅቴ ሰነ ኬሳ
ዱበርቲ ሚደግዱ ቶኮ አርግቴ፥ እሼ ፉዱ
ዮ ፌቴ፥ 12 ገረ መነኬት እሼ ገልች!
እሼን መታሼ ሀሃደቱ፥ ቁንሰሼሰ ሀቆረቱ!
13 ኡፈተ እሰ ዱሮ ቦጅአምቴ ኡፈቱ ሰነ
አፍቲ ባፍቴ መነኬ ቴሴ አባሼቲፍ ሃደ
ሼቲ ጅአ ቶኮ ጉቱ ሀገድቱ! ከነ ቦዴሰ
እሼ ብረ ገኢ አባ መና እሼዳፍ ተእ!
እሼንሰ ሃደ መና ሲፍ ሀታቱ! 14 እሼን ዮ
ሰት ቶሉ ድዴሞ እዶ በርባዴ ሀደቅጡ
ገድ እሼ ዲሰ መሌ፥ ሰበቢ እሼ ዱላሰፍ
ቴፍ አከ ገርብቲት ለኮፍቴ እሼ ሀንጉርጉ
ረትን!

ዳለ እልም አንገፍን አርገቹን ተኡ

15 ነምን ቶኮ ሃደ መና ለመ ቀባቴ፥
እሼ ቶኮ ጻለቴ፥ እሼ ካንሞ ዮ ጻለቹ
ደባቴ፥ ለቹንሳኒ፥ እሼን እን ጻለቱ፥
እሼን እን ሀንጻለትኔሰ እጀሌ ጎደተኒፌ፥
እልም እን አንገፍንሞ ከን እሼ እን ሀንጻለ
ትኔ ዮ ተኤ፥ 16 ነምች ሱን ጋፈ እልማንሳ
ቲፍ ዳለ ሀሩ፥ አንገፉማ እልመሳ እሰ ከን
ሃደ መናሳ እሼ እን ሀንጻለትኔ ሰና እልመሳ
እሰ ከን እሼ ጻለቱት ሀንደበርሰን! 17 እን
እልመ እሰ ከን እሼ ሀንጻለትኔ ሰናፍ ቀቤ
ኘሳ ሁንዱማ ኬሳ ሀርከ ለመ ኬኑዳን አን
ገፉማሳ ሀቤክሰሱፍ! እን ሁምነሳ እሰ
ጀልቀባ ዋን ተኤፍ አንገፉማን ከንሳ
ሀተኡ!

አደበ እልመ ድዳረ ገኡ

18 ነምን ቶኮ እልመ መተ-ጀቤሳፍ
ድዳ፥ አባንሳፍ ሃትሳ ኡቱመ አደበኒ እሳ
ኒፍ ከን ሀንደጌኘ ዮ ቀባቴ፥ 19 አባንሳፍ
ሃትሳ እሰ ቀበተኒ ገረ ከረ ደላ መንደረ እን
ኬሰ ጅራቱት ጌሰኒ ማንጉዶተ መንደረሳት
ሀድኤሰን! 20 እሳን ማንጉዶተ መንደረሳ
ቲን፥ «እልምኬኘ ኩን መተ-ጀቤሳፍ
ድዳደ፥ ኑፍ ሀንአበመሙ፥ አልባዴሰ፥
መቻአደሰ» ሀጂደን! 21 ከነ ቦዴ ነሞትን
መንደርቻ ሁንድኑ ደጋዳን ሩኩተኒ እሰ
ሀአጂሰን! አከሰት ሀማ ሁንዱማ አፍ
ግዱዳ በሌሳ! ወር እስራኤል ሁንድኑሰ
ዋኤ ከና እንደገኡ፥ እንሰዳቱሰ።

ሴር ገራገራ ባፈሙሳ

22 ነምን ቶኮ ጨቡ ዱአ እት ፈረድ
ቺሱ ዋን ሆጂቴፍ አጂፈሜ ሙከት ዮ ረራ

ፈሜ፥ [23]ጉያዱመ ሰነ ሀአዋለሙ መሌ፥
ሬፍሳ ሙክቸረ ሀንቡልን! ነምን ሙከት
ረራፈሜ ዋቀዮ ዱረት አባረማደ፤ ብየ
ዋቀዮ ጎፍታንኬ አከ ዳልቱፍ ሲፍ ኬኑ
ሀንጡሬስን*!

*22-23. ኢያ 8:29፤ ለኮ 25:4፤
ማቴ 27:57-58፤ ገላ 3:13፤ ዮሀ 19:31

ቦቆና 22

ሴረ ገራገራ እት ፉፌ ኬኑሳ

1 ቆትዮን ዮኪስ ሆላን አቦሌሰኬቲ በዴ
ኡቱ አዴሙ ዮ አርግቴ፥ ገረሳት ዴብስ
መሌ ጨሉመ ጀቴ ሀንዲስን! [2]አቦሌስኪ
ስት ድአ ዮ ተኡ ደባቴ ዮኪስ እሰ ዮ ቤኩ
ደባቴሞ መነኬት ፉዲ ገል! ሀመ አቦሌ
ስኬ በርባድቸ ዱፉትስ ስብረ ሀቱሩ፥
ዮሙ እን ዱፉሞ እሳፍ ዴብስ! [3]ሀሬሳ
ዮኪስ ኡፈተሳ አከሱመ ጎድ! ኤጋ ዋኑመ
አባሌሰኬ ዱራ በዴ እን ደቤ በርባዳ ጅሩ
ዮሙ አርግቱ አከሱመ ጎድ መሌ፥ ቱፈቴ
ሀንዲስን! [4]ሀሬን ዮኪስ ቆትዮን አቦሌሰ
ኬቲ ከራረት ኩፌ ዮ አርግቴ፥ እሰ ገር
ጋሪ ካስ መሌ፥ ጨሉመ ጀቴ ሀንዲስን*!

*1-4. በኡ 23:4-5

5 ኡፈተ ዲራ ዱበርቲን ሀንኡፈትን!
ኡፈተ ዱበርቲ ዲር ሀንኡፈትን! ኤኙም
ትሌ ወንተ አከሲ ዮ ጎዴ ዋቀዮ ጎፍታኬ
ብረት ጪገአማ እንተአ። [6]ሙከ ቆኮረት
ዮኪስ ለፈት መንኤ ስምብሮ እልማን
ዮኪስ አንቃቁን ኬሰ ጅሩ አርግቴ፥ ሃት
እልማን ዮኪስ አንቃቁ ሰነረ ዮ ጅራቴ፥
ሃደሼ እልማኒ ወጅን ሀንፉደትን! [7]ጋሪ
አከ ሲፍ ተኡፍ፥ በረ ዴራስ አከ ጅራ
ቱፍ፥ ሃደሼ ገድ ዲስ! እልማን ገሩ አፈ
ፉደቹ እንደንዴሰ።

8 አት መነ ሃራ ዬሮ እጃረቱ፥ ነምን በን
ቲሳራ ኩፌ ዲገ ደንገለኡፍ ጉማ መነኬረት
አከ ሀንፍድኔት፥ ቀርቀረ በንቲ መነኬት
ናኔሲ እትሰ እት ሆጂዱ! [9]ሰኘ አካኩ ገራገራ
እዶ ዳባ ወይኒኬት ሀንፈጫስን! ከናአች እጅ
ሰኘ እሰ አት ፈጫፍቴ ሰና፥ እጅ እዶ ዳባ
ወይኒ ሰነራ አርገሙስ ጉቱማት መነ ቁልቁሉ
ማፍ አዳን እንባፈመ። [10]ቆትዮፍ ሀሬ ወልት
ጨመዴ እቲን ሀንቆትን! [11]ኡፈተ ርፌንሳፍ
ቁንጬ ተልባራ ወሊን መከሜ ደአሜ ሀንኡ
ፈትን*! [12]ቆሎ ኡፈቱት ከራ ጎሌ አርፈኒ
ጬርጬሪ ካአዱ*!

*9-11. ሌዎ 19:19 *12. ለኮ 15:38

ሴረ ጋኤላ ኤጉፍ አቦሚ ኬነሜ

13 ነምን ቶኮ ኒቲ ፉዴ፥ ኤርገ ብረ
ገኤ ቦዴ፥ ዮ እሼ ጅቤ፥ [14]እን ዱቢ ነመ
ዬላስሱን እሼ ሀዴሴ፥ «አን እንተለ ከነ
ነንፉዴ፥ ገሩ ዬሮን እሼት ድአዴሞ ምል
ክተ ዱርቡማሼ ነንደቤ» ዮ ጂዴ፥
[15]አባን እንተለቲፍ ሃትሼ ምልክተ ዱርቡ
ማሼቲ ከረ ኬላ መንደርቻ ለፈ ማንጉዶ
ትን መንደረ ሰና እት ወል ገአንት ጌሰኒ
እሳንት ሀድኤስን! [16]ዮሙስ አባን
እንተለቲ ማንጉዶታን፥ «አን እንተለኮ
ነምቸ ከነት ነንሄሩምሲሴ፥ እንሞ እሼ
እንጅቤ፤ [17]ኩኖ አመስ ዱቢ ነመ ዬላስ
ሱን፥ ‹አን ምልክተ ዱርቡማ እንተለኬቲ
ሀንአርገኔ› ጂዴ እሼ ሀዴሴ፤ አመ ገሩ
ምልክትን ዱርቡማ እንተለኮቲ ኩኖት!»
ሆጂዱ! ወያ ሰነስ ማንጉዶተ መንደረ ሰና
ዱረት ሀድሪርስን! [18]ዬሮ ሰነት ማንጉዶ
ትን መንደረ ሰና ነምቸ ፉደኒ ሀዳነን!
[19]ሰበቢ እን ዱርበ እስራኤልረ መቃ ገዴ
ካኤፍስ፥ ሜቲ ሼቁሊ ድበ ቶኮ ሚጀኑ
አባ እንተለቲፍ ገቲ ሀባስስን! እንተለቲ
ንሞ ሃደ መናሳ ሀታቱ! በረ ጅሬኘሳ ጉቱ
ትስ እሼ ገድ ሀንዲስን*! *19. 22:29

20 ሀተኡዩ መሌ፥ ሀዴስ ሱን ዱጋ
ተኤ፥ ምልክትን ዱርቡማ እንተለቲ ዮ
አርገሙ ደባቴ፥ [21]እንተለቲን መነ አባ
ሼት ጋለሞቱሼቲን እስራኤል ኬሰት ወንተ
ዬላስሳ ዋን ሆጂቴፍ፥ ገረ በልበለ መነ
አባሼቲት እሼ ሀባስን፥ ነሞትን መንደረሼ
ቲስ ደጋዳን ሩኩተኒ እሼ ሀአጂስን! አከ
ስት እሰ ሀማ አፍ ግዱዳ ባሳ*!

*21. ኡመ 34:7

22 ነምን ቶኮ ዱበርቲ ድርሰ ቀብዱ
ወጅን ኡቱ ጪሱ ዮ አርገሜ፥ ለማኑን
ሳኒ፥ ነምች እን እሼ ወጅን ጪሴፍ፥ ዱበ
ርትቲን ሀአጂፈመን! አከስት እሰ ሀማ
እስራኤል ኬሳ ባሳ*!

*22. ሌዎ 20:10፤ 2ሳሙ 11:4

23 ነምን ቶኮ ዱርበ ካድመተምቴ ቶኮ
መንደረ ኬሰት አርጌ፥ እሼዳ ወጅን ዮ
ጪሴ፥ [24]እሳን ለቹ ገረ ከረ ኬላ መንደር
ቻት ባሳ! እሼን ዱርባ መንደረ ኬሰ
ኡቱመ ጅርቱ ሀንእይኔ፥ እን ዲራሞ
ካድመ ነመ ብራ እንሰልጵሴ፤ ከናፍስ
እስን ደጋዳን ሩኩታቲ እሳን አጂሳ! አከ
ስት እሰ ሀማ አፍ ግዱዳ ባሳ!

25 ነምን ቶኮ በኬ ኬሰት ዱርበ ካድመ
ተምቴ ቶኮ አርጌ፥ ቀቤ እሼ ወጅን ዮ
ጪሴ ገሩ፥ ነምች እን እሼ ወጅን ጪሴ
ሱን ዱዋን ሀአጂፈሙ! 26ወንት አከሲ
አከ እሰ ነምን ቶኮ ነመ ብራረት ከኤ እሰ
አጂሱ ዋን ተኤፍ፥ ጩቡን ዱአን እሼ
ገኡ እንተለቲረ ሀንጅሩ፤ ከናፍ እንተለቲ
ዋን ቶኮዩ ሀንጎድና! 27ነምች በኬ ኬሰት
ዋን እሼ አርገቴፍ፥ እንተል ካድመተምቴ
ሱን ዮ እይቴዩ እሼ ኦልቹዳፍ ነምን ቶኮሌ
ሀንአርገሙ ቱሬ።

28 ነምን ቶኮ ዱርበ ሀንካድመተምን
ቶኮ አርጌ፥ ቀቤ እሼ ወጅን ዮ ጪሴ፥
እሳን ለቹ ዮ አርገመን፥ 29ነምች እሼ
ወጅን ጪሴ ሱን ዋን እሼ ዶላሰሴፍ፥ አባ
እንተላቲፍ ሜቲ ሼቁሊ ሸንተመ ሚጆኑ
ሀኬኑ! እሼንስ ሃደ መና እሳፍ ሀታቱ!
እንሞ በረ ጅሬኘሳ ጉቱት እሼ ገድ ሀንዲ
ስን*!

30 ነምን ሃደ መና አባሳቲ ፉዱን እረ
ሀንጅሩ፥ ስሬ አባሳቲስ ሰልጵሱን ሀን
ተኡ*!

*28-29. በኡ 22:16 *30. ሌዎ 18:8፤
ኬሰ 27:20

ቦቆና 23

ነሞተ ወልዳ ዋቀዮ ኬሰ ልጡ ዶወመን

1ነምን ቱመሜ ሰንጎሜ ዮኪስ ነምን
ሳልሳ ሙረሜ ወልዳ ዋቀዮት ሀንልጥን*!
2ነምን አባ ሀንቤከምኒፍ ደለቱ ወልዳ ዋቀ
ዮት ሀንልጥን! ሰኚሳ ኬሳስ ሀመ ደሎተ
ኩደኒት ወልዳ ዋቀዮት ሀንልጥን! 3አሞ
ኖትን ዮኪስ ሞአቦትን፥ ሰኚሳኒ ኬሳስ
ነምን ቶኮሌ ሀመ ደሎተ ኩደኒትዩ ወልዳ
ዋቀዮት ሀንልጥን*! 4እሳን ዮሙ አት ብየ
ግብጢ ባቴ ዱፍቴ በለአም እልመ ቤኦር
አከ ስአባሩፍ ጴቶር መንደረ ሜሶጶታምያ
ኬሳ ስት ብተን መሌ፥ ቡዴናፍ ብሻኒን
ከራት ስት ሀንአዴምኔ*። 5ሀተኡዩ
መሌ፥ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሰበቢ ስጃለቴፍ
በለአሚፍ ሀንደጌኘ፤ ዋቀዮ ጎፍታንኬ አባ
ርስቾ ኤበት ሲፍ ጌደሬ*። 6በረ ጅሬኘኬ
ሁንዱማት እሳን ነጋ አከ ቀባተን፥ እሳንት
ቶሌስ አከ ጅራተን ሀንበርባድን*!

*1. ኢሳ 56:3-7፤ ሆኤ 8:27፤ ማቴ 19:12
*3. ኡመ 19:37-38 *4. ለኮ 22:1-6
*5. ለኮ 23:7—24:9 *6. እዝ 9:12

7 ኤዶም አቦሌሰኬ ዋን ተኤፍ ነመ
ኤዶም ሀንቱፈትን! አት ብየሳ ኬሰት ገላ
ዋን ቱርቴፍ ነመ ግብጥ ሀንቱፈትን*!
8ሰኚንሳኒ ደሎተ ሰደፉ በዴ ወልዳ ዋቀ
ዮት ደበለሙ እንደንደኡ።

*7. ኢሳ 19:18-25

እዶን ቡፈተ ሎልቱ፥ ቁልቁልነት አከ ኤገሙ ጎርሱሳ

9ዮሙ ዲነኬ ሎሉዳፍ ካቴ እዶ ቶኮ
ቡፈቱ፥ ወንተ ሀማ ሁንዱማራ ኦፍ
ኤገዱ! 10እስን ኬሳ ነምን ቶኮ ሀልከን
ድንገተ ኦፍት አብጆቴ ዮ ኦፍ ጡሬሴ፥
እዶ ቡፈታ ኬሳ ገረ አላት ሀበኡ መሌ፥
ገረ ኬሳት ኦል ሀንዱፍን*! 11ሀተኡዩ
መሌ፥ ገረ ገልገላ ብሻኒን ድቀቴ አዱን
ዮሙ ልጡ ገረ እዶ ቡፈታ ሰነ ኬሰት
ዴብኡ እንደንደአ። 12ለፈ እት በኬ በአን
እዶ ቡፈታ ዱበት ቆጲፈዱቲ አች ደቅ!
13ምአኬ ወጅን ወንተ ቀረ ቀቡ ከን እቲን
ለፈ ሃቴ ኬሰት በኬ ባቴ እቲን ብዮ እት
ዴብሱ ደንዴሱ ፉደዱ! 14ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬ ስአልቹዳፍ፥ ዲኖተኬ ሀርከኬት ደበ
ርሴ ኬኑዳፍስ እዶ ቡፈተኬ ኬሰ
እንዴዴብአ፤ ኤጋ አከ እን ወንተ ዶላሰሳ
እስን ግዱት አርጌ እስንራ ሀንዴብኔት
እዶን ቡፈተኬ ቁልቁላአ ሀተኡ*!

*10. ሌዎ 15:16-17 *14. ሌዎ 26:12

ሴረ ገራገራ ኬኑሳ

15 ገርብች ቶኮ ጎፍታሳ ዱራ ስት ዮ
በቀቴ፥ ቀብዴ ጎፍታሳት ሀንኬንን! 16እን
መንደሮተኬ ኬሳ ለፈ ጃለቴ ቶኮ ፎአቴ
እስን ግዱ ሀታኡ! አትሞ እሰ ሀንጩንቁ
ርስን*! *16. በኡ 22:20፤ ፊሌ 12-16

17 ዱበርቶተ ዮኪስ ዲሮተ እስራኤል
ኬሳ ገልመ ኬሰት ኤጃፍ ከን ቆጳኤ ታኡ
ሀንአርገምን*! 18ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሆረ
ኤጃን አርገሜፍ ገቲ ሰሬ እንጪገአ፤ ከና
ፍስ ወሬገ ከሚፍዩ ታናን ለቹሳ መነ ዋቀዮ
ጎፍታኬት ሀንገልችን*!

*17. 1ሞቶ 14:24፤ 2ሞቶ 23:7፤
ሆሴ 4:14፤ ሌዎ 19:29 *18. ሙል 22:15

19 አቦሌሰኬት ሂቂ ሀንኬነትን! ሜቲ
ዮኪስ ምዳን፥ ዋን ሂቂት ኬነሙ ሁንዱማ
ሂቂ እሰት ሀንኬነትን*! 20አርመት ሂቂ
ኬነዱ መሌ፥ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ብየ አት
ቀበቹዳፍ ጅርቱ ኬሰት ዋን ሆጄቱ ሁንዱ

ማት አከ ስኤብሱፍ ኦቦሌሰኬት ሂቂ ህንኬ
ነትን! *19. በኡ 22:25፤ ሌዎ 25:36

21 ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ ወሬገ ዮ ወሬ
ግዴ፥ ኡቱ ኦፍራ ህንባስን ህንቱርን! ከና
አቾ ዋቀዮ ጎፍታንኬ እሰ ዋን ስራ
በርባዱፍ ጩቡ ስት እንተአ*። 22 ዮ ወሬጉ
ደባቴ ገሩ ጩቡ ስት ህንተኡ። 23 ወንተ
ጃለለኬቲን ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ ኬኑዳፍ
አፉንኬቲን ወሬግዴ፥ ጃለለኬቲን ዋን
ተኤፍ፥ እሰ አፉንኬቲን ወሬግዴ ከነ ኤጊ
ኦፍራ ባስ! *21. ለኮ 30:2

24 እዶ ዳባ ወይኒ ኦላኬት ዮ ልጤ፥
ቆዳኬ ኬስ እጀ ቶኮሌ ህንቡስን መሌ፥ ዮ
በርባዴ ሀመ ቁፍቱት ኛቹ እንደንዴስ።
25 ምዳን ኦላኬቲ እሰ ማሲ ኬስ ጅሩት
ዮሙ ልጡ፥ ሃመቹዳፍ ሃምቱ እት ህንቡ
ስን መሌ፥ ሀርከኬቲን አሼቲሳ ጭረቹ
እንደንዴስ*። *25. ማቴ 12:1

ቦቆና 24

ወንተ ገራገራፍ ሴር ኬነሙሳ

1 ነምን ቶኮ ኤርገ ኒቲ ፉዴ ቦዴ፥
ወንተ ነመት ህንቶሌ ዋን እረት አርጌፍ
እት ገመዱ ዮ ደደቤ፥ እን ጫፈተ እቲን
እሼ ገድ ዲሱ ሀርከት ኬኔፊ መነሳቲ
ሀባሱ*! 2 እሼን መነሳቲ ኤርገ ባቴ ነመ
ከን ብራት ዮ ሄሩምቴ፥ 3 አባን መናሼ እን
ቦዴስ እሼ ጅቤ፥ ጫፈተ እቲን እሼ ገድ
ዲሱ ሀርከት ኬኔፊ መነሳቲ ዮ እሼ ባሴ
ዮኪስ እን ዮ ዱኤ፥ 4 አባን መናሼ እን
ዱረ ገድ ዲሴ፥ ኤርገ እሼን ጡሮፍቴ
ዴብሴ እሼ ህንፉድን! ወንት አከሲ ኩን
ዋቀዮ ዱረት ጪገአማደ፤ ብየ ዋቀዮ ጎፍ
ታንኬ ዳለ ጎዴ ሲፍ ኬኑረት ጩቡ ህንፍ
ድን! *1. ማቴ 5:31-32

5 ነምን ድኦ ኒቲ ፉዴ ቶኮ ዱለት ህን
ኤርገምን፥ ዮኪስ ሆጂን ቶኮሌ እሰረ ህን
ካአምን! እን ወጋ ቶኮፍ አጀጀ መሌ
መነሳ ታኤ፥ ሃደ መናሳ እሼ ፉዴ ሰነ
ሀገመድቺሱ*! *5. 20:7

6 ደጋ ዳኩ ዮኪስ መጂሳ ነመ ዱራ
ቀብሲሰ ፉደቹን አከ ዋን ጅሬኘሳ ቀብሲሰ
ፉደተኒ ዋን ተኤፍ፥ ነምን ቶኮሌ ገቲዳፍ
ጂዴ ከነ ቀብሲሰ ህንፉደትን! 7 ነምን ቶኮ
ኦቦሎተሳ እስራኤሎተ ኬሳ ነመ ሀቴ ገር
ብቾ ጎደቴ ዮኪስ እሰ ጉርጉሬ ዮ አር
ገሜ፥ እን ሀቴ ሱን ሀአጂፈሙ! እስን
አከስት እሰ ሀማ ኦፍ ግዱዳ ባሳ*!
*7. በኡ 21:16

8 ዬሮ ዱኩብን ለምጢ ነመ ቀቡ፥ ኦፍ
ኤገዳቲ ወንተ ሌዎትን ወር ሉቦትን አከ
አን እሳን አቦሜት እስን ጎርሰን ጎዳ! አከ
ስት ጋሪ ጎዳቲ ኤጋ*! 9 ወንተ ዋቀዮ ጎፍ
ታንኬሰን ኤርገ እስን ብየ ግብጢ ባተኒ
ከራት ሚርያምት ፍዴ ያደዳ*!
*8. ሌዎ 13:14 *9. ለኮ 12:10-15

10 አት ዋን ቶኮ ነማፍ ዬሮ ልቄስቱ፥
ቀብሲሰ እሰራ ፉደቹዳፍ መነሳ ኬስ ህንል
ጥን! 11 ነምቾ አት ልቄስቱፍ ሱን ቀብ
ሲሰ ሰነ ገድ ባሴ ስት ሀፍዱ፥ አትሞ አለ
ዳበዱ! 12 ነምቾ ህዬሰ ዮ ተኤሞ ቀብሲሰ
ሰነ ኦፍ ብረ ህንቡልችን! 13 እን ወያሳ
ኡፈቴ ቡሌ አከ ስኤብሱት ዬሮ ቢፍቱን
ልጡ ዴብሲፍ! ኩንስ ዋቀዮ ጎፍታኬ
ዱረት ቀጂሉማት ሲፍ እንለካአመ*።
*13. በኡ 22:25-26፤ ኢዮ 22:6፤ አሞ 2:8

14 አት ኦቦሎተኬ ኬሳ ዮኪስ ገላ ኬላ
መንደሮተ ብየኬቲ ኬስ ጅራቱ ኬሳ እሰ
ህዬሳፍ ደባ ቀጨረሜ ሆጂቱ ህንጩንቁር
ስን*! 15 እን ህዬሰ ዋን ተኤፍ፥ ገራንሳሰ
ገረ እሰ እቲን ቀጨረሜ ያዳ ዋን ጅሩፍ፥
ዋቀዮት ስእየቴ ኩን ጩቡ አከ ስት ህንታ
ኔት፥ ገቲ እን እቲን ቀጨረሜ ጋፈሱመ
ኡቱ ቢፍቱን ህንልጥን ኬኒፍ!
*14. ሌዎ 19:13፤ ያቆ 5:4

16 ነምን አዱመ አዳን ጩቡ ኦፈሳቲፍ
ሀአጂፈሙ መሌ፥ አቦትን እልማንሳኒፍ
ህንአጂፈምን፥ እልማንስ አቦተሳኒፍ ህንአ
ጂፈምን*! 17 ፍርዲ ነመ ገላ፥ ከን እጀሌ
አባን እረ ህንጅሬስ ህንጀልእስን! ኡፈተ
ዱበርቲ አባን መና እራ ዱኤስ ቀብሲሳፍ
ህንፉድን*! 18 ብየ ግብጥት አት ገርበ አከ
ቱርቴ፥ ዋቀዮ ጎፍታንኬስ አቺ አከ ስፉሬ
ያደዱ! ከናፍ ዱቢ ከነ አከ ጎቱፍ አን
ስንአቦመ*።
*16. 2ሞቶ 14:6፤ ህስ 18:4-20
*17. በኡ 23:6፥9 *18. 5:15

19 ማሲኬ ኬሳ ምዳን ሃምቴ ዬሮ ገል
ፈቱ ብሲ ቶኮ ማሲ ኬስት ዮ እራንፈቴ፥
ፉደቹዳፍ ዴብቴ ህንደቅን! ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬ ዋን አት ሀርከኬቲን ሆጂቱ ሁንዱማን
አከ ስኤብሱት፥ እን ነመ ገላዳፍ፥ እጀሌ
አባን እረ ህንጅሬፍ፥ ዱበርቲ አባን መና
እራ ዱኤፍስ ሀተኡ! 20 ሙኬቲ ኤጀርሳ

ኬራ እጀሳ ዮሙ ሀርጫፈቱ፥ ደሜ እሰ
ብረ ደርብቴት ዴብቴ ህንሁርጉፍን! እን
እረት ሀፉ ነመ ገላዳፍ፥ እጆሌ አባን እረ
ህንጅሬፍ፥ ዱበርቲ አባን መና እራ ዱኤ
ፍስ ሀተኡ! 21 እጀ ወይኒ እዶ ዳባ ወይኒ
ኬቲ ኬሳ ዬሮ ገልፈቱ፥ ቦዴ ዴብቴ
ህንፉናንን! እን ሀፉሞ ነመ ገላዳፍ፥
እጆሌ አባን እረ ህንጅሬፍ፥ ዱበርቲ አባን
መና እራ ዱኤፍስ ሀተኡ! 22 አትስ ብየ
ግብጥት ገርበ አከ ቱርቴ ያደዱ! ከናፍ
ዱቢ ከነ አከ ጎቱፍ አን ስንአቦመ* ።

*19-22. ሌዎ 19፡9-10፤ 23፡22

ቦቆና 25

አከ እት እሰ በሌሴ ዳነን

1 ነሞትን ወል ደበኒ ገረ ያኢ ዮ
ዱፈን፥ አቦትን ፍርዲስ እሰ በሌሳ ህንቀ
ብኔን፥ «በሌሳ ህንቀብዱ፥ እሰ በሌሳ ቀቡ
ንሞ በሌሳ ቀብደ» ጄደኒ ፍርዲ እሳኒፍ
ሀኬነን*! 2 እን በሌሴ ሱን ዳነሙን
እንተአፍ ዮ ተኤ፥ አቦትን ፍርዲ ለፈ አከ
እሰ ጪብሰን ጎደኒ አከ በሌሳሳት እሰ ሀሬ
ብሰሰን! ለኮብስ ሬበሙሳቲሞ አከ በሌሳሳ
ቲት ሀተኡ! 3 እን በሌሴ ሱን ሀመ
አፉርተማት ሩኩተሙ እንደንደአ፤ ኦቦሌ
ስኬ እጀኬ ዱረት አከ ህንሰልጸትኔት አፉ
ርተመ ጫላ ህንሩኩተምን*!

*1. በኡ 23፡7 *3. 2ቆሮ 11፡24

4 ቆትዮ ምዳን ስርብሲሱት ጅሩ አፉ
ንሳ ህንህድን*!

*4. 1ቆሮ 9፡9፤ 1ጢሞ 5፡18

ነመ ኡቱ ደለ ህንጎደትን ዱኤፍ ኦቦሌስሳ ጎቹን ከን ተኡ

5 ኦቦሎተ ወሊ ወጅን ጅራተን ኬሳ እን
ቶኮ ኡቱ ደለ ህንጎደትን ዮ ዱኤ፥ ሃት
መና እሰ ዱኤ ሰና ማቲ ሰነ ኬሳ ባቴ
ኦርመት ህንሄሩምን! ኦቦሌስ አባ መና
ሼቲ ገረሼ ደቂ፥ በርጩመ ቀጄልቼ ሃደ
መና እሼ ሀጎደቱ*! 6 መቃንሳ እስራኤል
ኬሳ አከ ህንበድኔት እልም እሼን አንገፈ
ዴሱ መቃ እሰ ዱኤ ሰናን ሀዋመሙ!
7 ሀተኡዩ መሌ፥ ነምች ሃደ መና ኦቦሌሰሳ
ከነ ፉዱ ህንበርባዱ ዮ ተኤ፥ ሃት መና
ኦቦሌሰሳ ገረ ከረ ደላ ለፈ ማንጉዶትን እት
ወል ገአን ደቅጤ፥ «ኦቦሌስ አባ መናኮቲ
መቃን ኦቦሌሰሳ እት ፉፌ እስራኤል ኬሰ
አከ ጅራቱ ጎቹ እንድዴ፥ በርጩመ ቀጄ
ልቼ ዋን ኦቦሌስ አባ መና ራወቱስ አናፍ
ህንጎኔ» ሀጄቱ! 8 ማንጉዶትን መንደረሳቲ
እሰ ዋምስሰኒ እት ሀዱበተን! እንሞ
ድዴ፥ «አን እሼ ፉዱ ህንበርባዱ» ዮ
ጄዴ፥ 9 ሃት መና ኦቦሌሰሳቲሞ ማንጉዶተ
ዱረት እት ድአቴ፥ ሚለሳቲ ኮጴ ሉቅ
ፍቴ፥ ፉለሳትስ ቱፍቴ፥ «ነመ መነ ኦቦሌ
ሰሳ ህንእጃሬ አከስ ጎዱ!» ሀጄቱ!
10 ዮሙስ ብየ እስራኤል ኬሰት፥ ሰኚሳ፥
«መነ እሰ ኮጴንሳ እራ ሉቅፈሜ ሰና»
ጄደኒ እንሞጋሱ።

*5. ኡመ 38፡8፤ ሩት 4፡5፤ ማቴ 22፡23-24

ወንተ ገራገራፍ ሴረ ኬኑሳ

11 ነሞትን ለመ ኡቱ ወል ሎለኒ፥ ሃት
መና እሰ ቶኮ ነምቾ እሰ አባ መናሼ ሚዱ
ሀርካ ባፈቹዳፍ ጄቴ፥ ሂጠቴ ሳለ ነምቾ
እሰ ሚዱ ሰና ዮ ቀብዴ፥ 12 ሀርከ እሼ
እራ ኩት መሌ ገራ ህንላፍኒፍ።

13 ኮሮጆኬ ኬሳ ደጋ ሰፈራ አካኩ
ለመ፥ ደጋ ጉዳፍ ደጋ ጥና ህንቀባትን*!
14 መነኬ ኬሳስ ቁና ሰፈራ አካኩ ለመ፥
ቁና ጉዳፍ ቁና ጥና ህንቀባትን! 15 ብየ
ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሲፍ ኬኑ ኬሰ በረ ዴራ
አከ ጅራቱት፥ ደጋ ሰፈራፍ ቁና ሰፈራ
ጉቱፍ ቀጄላ ቀባዱ! 16 ዋቀዮ ጎፍታንኬ
ነመ ወንተ አከሲ ጎዱ፥ ነመ ጆልእነ
ሆጄቱ ሁንዱማስ እንጪገአ።

*13. ሌዎ 19፡35-36፤ ህስ 45፡10፤
አሞ 8፡5፤ ሚክ 6፡11

አማሌቆተ እጃ አከ ባፈተን አጀጁሳ

17 ብየ ግብጢቲ ዮሙ አት ባቴ፥
ወንተ ወር አማሌቅ ከራት ስሆጄተን
ያደዱ*! 18 ዮሙ አት ደደብዴ ቡቱቴ፥
እሳንሞ ከራ ቦዴ ዱፈኒ ስሩኩተኒ፥ ወረ
ደደበኒ ቦዴት ሀፈንስ ስራ ኩተን፤ እሳን
ዋቀዮን ህንሶዳትኔ። 19 ከናፍ ብየ ዋቀዮ
ጎፍታንኬ አከ ዳለ ጎቴ ቀበቱፍ ሲፍ ኬኑ
ኬሰት፥ እን ኦፌሳቲ ዲኖተ ናኖኬ ጅረን
ሁንዱማራ ዮሙ ስቦቆቺሱ፥ ሴና ወረ
አማሌቅ በንቲ ዋቃ ጆላ ሀጣኢ በሌስ፥
ህንእራንፈትንስ*!

*17. በኡ 17፡8-16 *19. 1ሳሙ 15፡2-3

ቦቆና 26

መታ ምዳኒ ኣርሳ ድኤሱፍ
አቦመሙሳኒ

1 አት ብየ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ዳለ ጎዴ
ሲፍ ኬኑት ገልቴ፥ ቀበቴ ዬሮ ኬሰ
ጅራቱ፥ 2ምዳን ለፍቸ እሰ ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬ ሲፍ ኬኑራ ጀልቀበ ገልፈቱ ኬሳ ፉዲ
ጉቦት ነቂ፥ እዶ ዋቀዮ መቃንሳ አከ እት
ዋመሙፍ ፎአቴ ሰነት ጌሰ*! 3ሉብቸ እሰ
ዬሮ ሰነ ሆጂረ ጅሩንሰ፥ «አን ሀርአ ብየ
ዋቀዮ ኑፍ ኬኑዳፍ አቦተኬኛፍ ከከቴ ሰነት
ገሉኮ ዋቀዮ ጎፍታኬ ዱረት ነንቤክሰሰ!»
ጂድ! 4ዮሙሰ ሉብች ጉቦ ሰነ ስሀርካ
ፉዴ፥ ፉለ እዶ ኣርሳ ዋቀዮ ጎፍታኬቲ
ዱረ ሀካኡ!

*2. በኡ 23፡19፤ ሌዎ 2፡14፤ ኬሰ 12፡5

5 ከነ ቦዴሞ አት ዋቀዮ ጎፍታኬ ዱረት፥
«አባንኮ ነመ ኣረም እሰ ጀራ ቱሬ፤ እን
ነሞተ ሙራሳ ወጅን ብየ ግብጥት ገድ ቡኤ
ገላ ተኤ፥ አች ጅራቴ፤ አችት ሰበ ጉዳ
ጀባዳፍ ባይኤ ተኤ፤ 6ወር ግብጥሞ ኑሚ
ደኒ፥ ኑረክሰኒ፥ ገርቡማ ጀባ ጀለሰ ኑገል
ቸን። 7ዮሙሰ ኑእ ዋቀዮ ጎፍታ አቦተኬኛት
እንእየትኔ፤ ዋቀዮ ሰገሌኬኘ ደገኤ፥ ረክነ
ኬኘ፥ ሆጂኬኘ እሰ ኡልፉታ፥ ጩንቁርፈሙ
ኬኘሰ እንአርጌ። 8ዋቀዮ ዮሙሰ ሀርከ
ኣንጎ-ቀቤሳን፥ እሬ ድሪራዳን፥ ወንተ ጉር
ጉዳ ነመ ናሰሱን፥ ምልክታፍ ድንቂዳንሰ ብየ
ግብጢ ኑባሴ። 9እን ገረ እዶ ከናት ኑፍዴ፥
ብየ ኣነኒፍ ደመ ባሱ ከነ ኑፍ ኬኔ። 10አመሰ
ያ ዋቀዮ፥ ኩኖ ምዳን አት አናፍ ላቴ እሰ
ለፍቸራ አርገሜ ኬሳ እሰ ጀልቀባ ፍዴረ»
ጂድ! ዱበዱ! እሰሰ ፉለ ዋቀዮ ጎፍታኬ
ዱረ ካእ፥ ዋቀዮ ጎፍታኬ ዱረትሰ ሰገድ!
11አት፥ ነምን ሌዊ፥ ገላን እስን ግዱ ጅሩሰ፥
ወንተ ጋሪ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሲፍ፥ መነኬቲ
ፍሰ ኬኔ ሁንዱማት እንገመደ*!

*11. 16፡11፥14

12 አት ወጋ ሰደፉ፥ ወጋ እት ኩደን ኬሳ
ቶኮ ባሰንት፥ ምዳን ገልፈቴ ኬሳ ኩደን ኬሳ
ቶኮ ባፍቴ፥ ነምቸ ሌዊ፥ ነምን ገላን፥ እጀ
ሌን አባን እረ ህንጅሬ፥ ዱበርቲን አባን መና
እራ ዱኤሰ ኬላ መንደረኬቲ ኬሰት ኛተኒ
አከ ቁፈኒፍ ኤርገ ላቴፌ*፥ 13አትሞ ፉለ
ዋቀዮ ጎፍታኬ ዱረት፥ «ኩኖ አን ቆደ ቁል
ቁላአ ሰነ መነኮቲ ባሴረ፥ አከ አቦሚኬ እሰ
አት ነአቦምቴ ሁንዱማትሰ ነምቸ ሌዊፍ፥
ነመ ገላዳፍ፥ እጀሌ አባን እረ ህንጅሬፍ፥
ዱበርቲ አባን መና እራ ዱኤፍሰ ኬኔረ፤ አን
አቦሚኬ ኬሳ እሰ ቶኮረሌ ህንደርብኔ፥ እሳን
ህንእራንፈትኔሰ። 14ኡቱን ገደት ጅሩ ቆደ
ቁልቁላአ ሰነራ ህንኛትኔ፥ ኡቱን አከ ሴራት
ህንቁላእንሰ እሰራ ዋን ቶኮ ህንፉኔ፤ አን
እሰራ ፉዴሰ ወረ ዱአኒፍ ኣርሳ ህንድኤሰኔ፥
ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታኮቲ ደገኤ፥ ዋን አት ነአቦ
ምቴ ሁንዱማሰ ጎዴረ። 15አት በንቲወን ዋቃ
እዶ ጅሬኘኬ እሰ ቁላአራ ገድ እላል፥ እሰራ
ኤልን ሰበኬ፥ ለፍቸ እሰ አኩመ አቦተኬኛፍ
ከከቴት ኑፍ ላቴ፥ እሰ ኣነኒፍ ደመ ባሱ ከነሰ
ኤብሰ!» ጂድ! *12. 14፡27-29

ሰብንሳ አቦሚ ዋቀዮ ዱካ አከ ቡኡ
ቤክሰሱሳ

16 ሀርአ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሴረተ ከናፍ
ወንተ ቀጂላ ተኤ ከነ ዱካ አከ ቡቱፍ
ስአቦመ፤ ከናፍ አት አፍ ኤገዱቲ ገራኬ
ጉቱዳን፥ ያደኬ ጉቱዳንሰ እሳን ከነ ዱካ
ቡእ*! 17ሀርአ ዋቀዮ ጎፍታኬ አከ ተኤ፥
አትሰ ከራሳረ አከ አዴምቱ፥ ሴረተሳ፥
አቦሚሳፍ ወንተ ቀጂላ ተኤ አከ ኤግዱ፥
ሰገሌሳሰ አከ ደጌሱ ቤክሰፍቴተ። 18ዋቀዮ
አኩመ ስአብደቺሴት አት አዱማን ሰበ
ዱንፉሳ አከ ታቴ፥ አቦሚሳ ሁንዱማሰ
ኤጉን አከ ስረ ጅሩ ሀርአ ቤክሰሴረ፤
19እንሞ አል ስፉዴ፥ አት ጀጀሙዳን፥
መቃ ጎደቹዳን፥ ኡልፍናንሰ ሰበ አፊሳቲ
ኡሜ ሁንዱማ ገረራ አከ አልቱ ጎቹዳፍ፥
አኩመ አብደቺሱሳት ሰበ እሳፍ ቁልቁላኤ
አከ ታቱ ቤክሰሴረ*። *16. 4፡29 *19. 28፡1

ቦቆና 27

ቱሉ ኤባልረት እዶን ኣርሳ ቆጼፈሙሳ

1 ዮሙሰ ሙሴን ማንጉዶተ እሰራኤሊ
ወጅን ጀረት እንዱበቴ፤ እን እሳኒን፥
«አቦሚ አን ሀርአ እስን አቦሙ ከነ ሁንዱማ
ኤጋ! 2ዬሮ ዮርዳኖሲን ጨፎተኒ ብየ ዋቀዮ
ጎፍታንኬሰን እሰኒፍ ኬኑት ገልተን፥ ደጎተ
ጉርጉዶተ ደዳባቲ ኖራ ድባ! 3ዱቢ ሴረ ከና
ሁንዱማ ብየ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን እሰኒፍ
ኬኑ፥ ብየ ኣነኒፍ ደመ ባሱ እሰ ዋቀዮ ጎፍ
ታን እን ከን አቦተኬሰኒ እስን አብደቺሴ ሰነት
ዬሮ ገልተን፥ ደጎተ ሰነረት ጫፉ! 4ዮርዳኖ
ስን ዮሙ ጨፎተን፥ አከ አን ሀርአ እስን አቦ
ሜት ደጎተ ከነ ቱሉ ኤባልረ ደዳባቲ ኖራ

ድባ! 5አችትስ ዋቀዮ ኀፍታኬሰኒፍ ደጋዳን
እዶ አርሳ እጃራ! ደግቾስ ምአ ስቢለራ ሆጇ
ተሜን ሶፍተኒ ህንእጃርና*! 6ዋቀዮ ኀፍታኬ
ሰኒፍ ደጋ ህንሶፈምኒን እዶ አርሳ እጃራቲ
አችረት አርሳ ጉበሙ ዋቀዮ ኀፍታኬሰኒፍ
ድኤሳ! 7አችት ቀልመ አራራ ድኤሳቲ
ዋቀዮ ኀፍታኬሰን ዱረት ኛዳ ገመዳ*!
8ደኀተ ከነረትስ ዱቢ ሴረ ከና ሁንዱማ ሙል
እሳ ጫፉ!» ጇዴ። *5. በኡ 20:25 *7. 12:7

አባርሰ አቦመሙ ድዱረት ዱፉ

9 ኤርገሲ ሙሴን ሌዎተ ወረ ሉቦታ
ወጅን ጉቱማ እስራኤሊን፣ «ጨል ጇዳ
ደጌፈዳ፣ እስን ያ ወረ እስራኤል! ሀርአ
እስን ሰበ ዋቀዮ ኀፍታኬሰኒ ታተኒቱ*፤
10ከናፍ ሰገሌ ዋቀዮ ኀፍታኬሰኒ ደገአ!
አቦሚሳፍ ሴረተሳ እሰ አን ሀርአ እስኒፍ
ኬኑ ኤጋ!» ጇዴ። *9. 26:18-19

11 ጉያዱመ ሰነ ሙሴን ሰበ አጀጇ፣
12«ዮርዳኖሲን ዬሮ ጬተን ኀስ ሽምኦን፣
ኀስ ሌዊ፣ ኀስ ይሁዳ፣ ኀስ ይሳኮር፣ ኀስ
ዮሴፈፍ ቤንያሚን ቱሉ ጌሪዚምረ ዳበተኒ
ሰበ ሀኤብሰን*! 13ኀስ ሩቤን፣ ኀስ ጋድ፣
ኀስ አሼር፣ ኀስ ዜቡሎን፣ ኀስ ዳኒፍ ንፍ
ታሌምሞ ቱሉ ኤባልረ ዳበተኒ ሀአባ
ረን!» ጇዴ። *12. 11:29፤ ኢያ 8:33-35

14 ወር ሌዎታስ ሰገሌሳኒ ኦል ፉደተኒ
ነሞተ እስራኤልት ሀዱበተን!

15ነምን ብፈ ቅርጤ ዮኪስ በቅሴ
ዋቀዮሊ ቶልፈቴ፣ ሆጂ
ሀርከ ነማ ዶክሴ ዳበቱ፣
ዋቀዮ ዱረት ጪገአማ ሀተኡ!
ነሞትን ሁንድኑ «አሜን»
ሀጇደን*!
16ነምን አባሳ ዮኪስ ሃደሳ ሰልጵሱ፣
አባረማ ሀተኡ!
ነሞትን ሁንድኑ «አሜን»
ሀጇደን*!
17ነምን ደጋ ዳሪ ነማ እዶሳቲ ቡቱ፣
አባረማ ሀተኡ!
ነሞትን ሁንድኑ «አሜን»
ሀጇደን*!
18ነምን ነመ ጃማ ከራራ ጀልእሱ፣
አባረማ ሀተኡ!
ነሞትን ሁንድኑ «አሜን»
ሀጇደን*!
19ነምን ነመ ገላት፣ እጆሌ አባን
እረ ህንጅሬት፣
ዱበርቲ አባን መና እራ
ዱኤትስ ፍርዲ ጀልእሱ፣
አባረማ ሀተኡ!
ነሞትን ሁንድኑ «አሜን»
ሀጇደን*!
20ነምን ሃደ መና አባሳቲ
ወጅን ጪሱ፣
ስሬ አባሳቲ ዋን ሰልጵሱፍ፣
አባረማ ሀተኡ!
ነሞትን ሁንድኑ «አሜን»
ሀጇደን*!
21ነምን ሆሪ ከሚ ወጅንሌ ጪሱ፣
አባረማ ሀተኡ!
ነሞትን ሁንድኑ «አሜን»
ሀጇደን*!
22ነምን አቦሌቲሳ፣ እንተለ አባሳ
ዮኪስ ሃዶሳ ወጅን ጪሱ፣
አባረማ ሀተኡ!
ነሞትን ሁንድኑ «አሜን»
ሀጇደን*!
23ነምን አማቲሳ ወጅን ጪሱ፣
አባረማ ሀተኡ!
ነሞትን ሁንድኑ «አሜን»
ሀጇደን*!
24ነምን ዶክሳት ነመ አጄሱ፣
አባረማ ሀተኡ!
ነሞትን ሁንድኑ «አሜን»
ሀጇደን*!
25ነምን ዲገ ነመ በሌሳ ህንቀብኔ
ደንገላሱዳፍ ገቲ ፉደቱ፣
አባረማ ሀተኡ!
ነሞትን ሁንድኑ «አሜን»
ሀጇደን*!
26ነምን ዱቢ ሴረ ከና ሁንዱማ ኤጌ
ሆጂረ ህንኦልችኔ፣
አባረማ ሀተኡ!
ነሞትን ሁንድኑ «አሜን»
ሀጇደን*!

*15. በኡ 20:4፤ ሌዎ 19:4፤ 26:1
*16. በኡ 21:17 *17. 19:14 *18. ሌዎ 19:14
*19. በኡ 22:21-22፤ ሌዎ 19:33-34፤
ኬሰ 24:17-18 *20. ሌዎ 18:8፤ ኬሰ 22:30
*21. በኡ 22:19፤ ሌዎ 18:23
*22. ሌዎ 18:9፣11 *23. ሌዎ 18:17
*24. በኡ 21:12፤ ለኮ 35:20 *25. በኡ 23:8
*26. ገላ 3:10

ቦቆና 28

ኤበ አቦመሙዳን ዱፉ

(ሌዎ 26፡3-13፤ ኬሰ 7፡12-24)

1 ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ ጋሪ ጎተኒ ዮ
ደጌሰን፥ አቦሚሳ እሰ አን ሀርአ እስን አቦ
ሙስ ጋሪ ጎተኒ ዮ ኤግደን፥ ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬሰን ሰበ ወረ ካን ሁንዱማ ገረራ እስን
እንአልቸ*። 2 ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ ዮ
ደጌሰን፥ ኤብ ኩን ሁንድኑ እስኒፍ
እንዱፌ፥ እስን እንቀቀበስ። 3 መንደረ
ኬሰት፥ ማሲ ኬሰትስ እንኤብፈምቱ፤
4 ደልኬሰን፥ ምዳን ማሲኬሰኒ፥ ሆርማትን
ሆሪ ቄኤኬሰኒ፥ ጀቦትን፥ ጦባላንስ ኤብ
ፈሞ እንተኡ። 5 ጉቦንኬሰኒፍ ቆደ-ቡኮንኬ
ሰን ኤብፈሞ እንተኡ። 6 ዬሮ ገድ ባተን፥
ዬሮ ኦል ገልተንስ ኤብፈሞ እንታቱ*።

*1. 26፡19 *6. ፋር 121፡8

7 ዲኖትንኬሰን ወር እስንረት ከአን እስን
ዱረት ሩኩተመኒ አከ ዱመን ዋቀዮ እንጎደ፤
ከራ ቶኮ እስንት እንዱፉ፥ ከራ ቶርበ እስን
እንበቀቱ። 8 ጎምብሳኬሰንት፥ ወንተ ሀርከኬ
ሰን ሆጄቱ ሁንዱማትስ ዋቀዮ ኤበ እንኤርገ፤
ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ብየ እስኒ ኬኑ ኬሰት
እስን እንኤብሰ*። 9 እስን አቦሚ ዋቀዮ ጎፍታ
ኬሰኒ ዮ ኤግደን፥ ከራሳረስ ዮ አዴምተን፥
ዋቀዮ አኩመ እስኒፍ ከከቴ ቱሬ ሰበሳ እሰ
ቁልቁላአ ጎዴ እስን እንዳበ*። 10 ዮሙስ ሰብን
ወር ካን ሁንድኑ እስን መቃ ዋቀዮቲን አከ
ዋመምተን እንአርጉ፥ እስን እንሶዳቱስ።
11 ዋቀዮ ብየ አቦተኬሰኒፍ ኬኑዳፍ ከከቴ ዬሮ
እስኒፍ ኬኑ አቾት ደለኬሰን፥ ሆርማተ ሆሪ
ቄኤኬሰኒ፥ ምዳን ማሲኬሰኒስ እስኒፍ እንባይ
እሰ። 12 ዋቀዮ ሆጂ ሀርከኬሰኒ ሁንዱማስ
ኤብሱዳፍ ጎምብሳ በዳዱማሳ እሰ ጋሪ እሰ
ዋቀራ እስኒፍ በኔ፥ ዬሮሳት ለፈረት ቦካ
እንሮብሰ፤ እስን ሰበ ባይኤዳፍ እንልቈስቱ፥
ኦፌ ገሩ ነመ ቶኮራሌ ህንልቈፈተን*።
13 ዋቀዮ አከ እስን መታ ታተን ጎደ መሌ፥
ኤጌ እስን ህንታስሱ፤ አቦሚ ዋቀዮ ጎፍታኬ
ሰኒ እሰ አን ሀርአ እስን አቦሙ ከነ ዮ ደጌ
ሰን፥ ጋሪ ጎተኒስ ዮ ኤግደን እረ አንቱ
መሌ፥ ጀለ ህንአንተን። 14 ዋቀዮሊ ብራ ዱካ
ቡኡዳፍ፥ እሳኒፍ ሆጄቹዳፍስ ዱቢ አን
ሀርአ እስን አቦሙ ከነራ ገረ ምርጋት ዮኪስ
ገረ ብታት ህንጎርና*!

*8. ሌዎ 25፡21 *9. በኡ 19፡5-6 *12. 15፡6
*14. 5፡29፥32

አባርሰ አቦመሙ ድዱረት ዱፉ

(ሌዎ 26፡14-46)

15 ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ ዮ ደገኡ
ደባተን፥ አቦሚሳፍ ሴረተሳ ወረ አን ሀርአ
እስን አቦሙ ከነ ሁንዱማስ ጋሪ ጎተኒ ዮ
ኤጉ ደባተን፥ አባርስ እት ፉፌ ጅሩ ኩን
ሁንድኑ እስንት እንዱፌ እስን እንቀቀ
በስ*።

16 መንደረኬሰት እንአባረምቱ፥ ማሲ
ኬሰትስ እንአባረምቱ።

17 ጉቦንኬሰኒፍ ቆደ-ቡኮንኬሰን አባ
ረሞ እንተኡ።

18 ደልኬሰን እንአባረሙ፥ ምዳን ማሲ
ኬሰኒ፥ ጀቦትንኬሰኒፍ ጦባላንኬሰን እንአባ
ረሙ።

19 ዬሮ ኦል ገልተን እንአባረምቱ፥
ዬሮ ገድ ባተንስ እንአባረምቱ።

20 እስን ዋቀዮን እራንፈቹኬሰኒን ሀማ
ዋን ሆጄተኒፍ፥ እን ሀመ እስን ደፍተኒ
በደንት አባርሰ፥ ራፈመ፥ እፉተስ ወንተ
ሀርከኬሰን ሆጄቱ ሁንዱማረት እንኤርገ።
21 ዋቀዮ ብየ እስን እት ገሉፍ ጅርተን ኬሳ
ሀመ ሀጣኤ እስን በሌሱት፥ ደእቸ እስን
ብራ ህንሀምብሱ። 22 ዋቀዮ ዮሙስ ዱኩበ
ሶምባቲን፥ ደግነ ጉባዳን፥ ኢታን፥
ጫምሳ ጀባዳን፥ ጎግናን፥ ቡቤዳን፥ ዋጊ
ዳንስ እስን እንሩኩተ፤ እሳን ኩን ሀመ
እስን በደንት እስን ብራ ህንሀፌን።
23 ዋቅን መታኬሰን ገረራት ስቢለ ቦረጂ
እንተአ፥ ለፍትስ እስን ጀለት ስቢለ
እንተአ*። 24 ዋቀዮ ቦካ ማሲኬሰንረት ሮቡ
ዳራዳፍ አዋረት እንጌደረ፤ ቦክችስ ሀመ
እስን በሌሱት ዋቀራ ገድ እንቡአ።

*15. ዳን 9፡11 *23. 11፡17

25 ዋቀዮ አከ እስን ዲኖተኬሰን ዱረት
ሞአምተን እንጎደ፤ ከራ ቶኮ እሳንት
እንዱልቱ፥ ከራ ቶርባን እሳን እንበቀቱ፤
ሞቱሞተ ብየ ለፉረ ጅረን ሁንዱማፍስ
ወንተ ጅብሲሳ እንታቱ። 26 ሬፍኬሰን አላ
ቶተ ቅሌንሰ ኬሰ በለልአኒፍ ብኔንሶተ
ለፈረ ጅራተን ሁንዱማፍ ኛተ እንተአ፤
ከን እሳን ናስሴ አርኡስ ቶኮሌ ህንጅሩ*።
27 ኢተ መዳኡ እሰ ከን ወረ ግብጢን፥
መዳ ዲጉን፥ ጭቶዳን፥ ሮቢዳንስ ዋቀዮ
እስን እንሩኩተ፤ እሳንቲስ ፈዩ ህንደንዴ
ሰን*። 28 መራቱማዳን፥ ጃሙማዳን፥ ራተ
ኡማዳንስ ዋቀዮ እስን እንሩኩተ። 29 አከ

ነመ እጅሳ ጃሜ ዱከነ ኬሰ ቀቀበቱት፥
እስን ጉያ ሳፋዳን እንቀቀበቱ፥ ወንት እስን
ጎተን ሁንድኑስ እስኒፍ ህንቀጂሉ፥ ዬሮ
ሁንዱማ እንጩንቁርፈምቱ፥ እንሳመ
ምቱ፥ ነምን እስን ገርጋሩስ ህንጅሩ*።
30 እስን ዱርበ እንካድመቱ፥ ገሩ ነምን
ብራ እሼት እንሮርሰ፤ መነ እንእጃርቱ፥
ገሩ ኦፊኬስኒ እት ህንገልተን፤ እስን
ወይኒ እንዳበቱ፥ ገሩ እጀሳ እራ ህንጭረ
ተን*።

*26. ኤር 7:33፤ 16:4 *27. በኡ 9:8-9
*29. ኢሳ 59:10 *30. ኢሳ 65:22

31 ቆትዮንኬሰን እጀኬሰን ዱረት
እንቀለመ፥ እስን ገሩ ፎንሳ ህንኛተን፤
ሀሬንኬሰን ሁምናን እስንራ እንፉደተመ፥
እስኒፍ ህንዴብፈሙስ፤ ቡሻኤንኬሰን
ዲኖተኬስኒፍ እንኬነሙ፥ ነምን እሳን ኦል
ቼስ ህንጅሩ። 32 እጀሌን ዲራኬስኒፍ እጀ
ሌን ዱርባኬሰን ሰበ ብራቲፍ እንኬነሙ፥
እጅኬሰን ጉያ ሁንዱማ እሳን እላሉት
እንደደበ፥ ሀርከኬስኒንስ ዋ ኦልቹ ህንደን
ዴሰን። 33 ሰብን እስን እሳን ህንቤክኔ
ምዳን እስን ማሲ ኬሳ እት ደደብደኒ ሆጄ
ተን ሁንዱማ እንኛቱ፤ ዬሮ ሁንዱማስ
ገድ እስን እንቀቡ እስን እንጨጨብሱስ*።
34 ወንት እጀኬስኒን አርግተን ኩንስ እስን
እንመራቹ። 35 ኢተ ሀማ እሰ ፈዩ ህንደን
ዴኜ ጅልበኬሰንት፥ ሚለኬሰንት፥ ፉነ
ሚለኬስኒቲ ጀልቀቤ ሀመ ጉቤ መታኬሰ
ኒት ዋቀዮ እስንት እንነቀ። *33. አቦ 6:3

36 ዋቀዮ፥ እስኒፍ ሞቲ እስን ኦፍረት
ሞስፍተን ሰበ እስን ዮኪስ አቦትንኬሰን
እሳን ህንቤክኔት እንኬነ፤ እስን አቾት ዋቀ
ዮሊ ሙካፍ ደጋራ ሆጄተመኒፍ
እንሆጄቱ*። 37 ሰበ ዋቀዮ እት እስን ኤርጉ
ሰነ ሁንዱማ ግዱት ጅብሲሶ እንታቱ፥
ነመ መማክሳፍ ነመ ኮልፉ እንታቱ*።
38 ማሲኬሰንት ሰኟ ደኑ እንፈጫፍቱ፥ ገሩ
ሀዋንስ ዋን እሰ ፍጡፍ ሙራሰ እንገል
ፈቱ*። 39 እስን ወይኒ ዳብደኒ ኬሰ
እንሆጄቱ ገሩ ራሞን ዋን እሰ ፍጡፍ እስን
ዳዲ ወይኒሳ ህንዱግደን፥ እጀሳስ እራ ህን
ጭረተን። 40 ብየኬሰን ኬሳ እዶ ሁንዱማት
ሙከ ኤጄርሳ እንቀባቱ፥ ገሩ እጅሳ ደፌ
ዋን እራ ሀርጨኡፍ፥ ደዳሳ ህንድበተን።
41 እጀሎተ ዲራፍ እጀሎተ ዱርባ
እንጎደቱ፥ ገሩ ቦጅአመኒ ዋን እስን ዱራ
ፋደተመኒፍ እስን ብረ ህንጅራተን።
42 ሙኬቲኬስኒፍ እጀ ሙኬቲኬሰን ሁን
ዱማ ኮሮጽስ እስንራ እንፉደተ። 43 ገላን
እስን ግዱ ጅሩ እስን ጫላት እስንረት ኦል
ኦል ከአ እንአዴመ፥ እስንሞ ገድ እንአዴ
ምቱ። 44 እን እስኒፍ እንልቌሰ፥ እስን ገሩ
እሳፍ ህንልቌስተን፤ እን መታ እንተአ፥
እስን ገሩ ኤጌ እንታቱ።

*36. 4:27-28፤ 2ሞቶ 17:5-6፤ 25:7-11
*37. 1ሞቶ 9:7፤ ኤር 24:9 *38. ሚክ 6:15፤
ዮኤ 1:4

45 ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታኬስኒ ደገኡ ዋን
ድደኒፍ፥ አቦሚሳፍ ሴረተሳ እሰ እን እስን
አቦሜ ኤጉ ዋን ዲፍተኒፍ፥ አባርስ ኩን
ሁንድኑ ሀመ እስን በደንት እስን ዱካ ቡኤ
እስን እንቀቀበ። 46 እሳን ኩን እስኒፍ ሰኚ
ኬስንረት ምልክታፍ ድንቂ በረበራ
እንተኡ። 47 ዬሮ ወንተ ሁንዱማ ጉቱማት
ቀብደን፥ ዋቀዮ ጎፍታኬስኒፍ ገመቹዳፍ
ገራ ጉቱዳን ዋን ሆጄቹ ድደኒፍ፥ 48 ቤላፍ
ዴቡዳን፥ ቁላ ተኡዳን፥ ወንተ ሁንዱማ
ደቡዳንስ ዲኖተኬሰን ወረ ዋቀዮ እስንት
ኤርጉፍ እንሆጄቱ፤ እን ሀመ እስን በሌ
ሱት ዋንጀ ሰቢላ ሞርመኬሰንረ እንካአ*።

*48. ኤር 28:13-14

49 ሰበ እስን አፉንሳ ህንቤክኔ፥ ሰበ
አከ ጆብራ በለልኡ ዳሪ ለፉቲ ዋቀዮ እስ
ንት እንፍደ። 50 ፉል ሰበ ሰና ነመ እንሶዳ
ችሰ፥ ጃርሳፍ ኡልፍነ ህንኬኑ፥
እጀሌዳፍስ ህንኦኡ*። 51 ሀመ አቼ እስን
በሌሱት ሆሪ ቌኤኬስኒፍ ምዳን ማሲኬስኒ
እንኛተ፤ ምዳን፥ ዳዲ ወይኒ፥ ደዳ ኤጄ
ርሳ፥ ጀቦተ፥ ጦባላስ እንፍጠ፥ እስን
እንአንሰሰ። 52 መንደሮተ ብየኬስኒ ሁን
ዱማ ኬሰት እስንት እንመርሰ፥ ኬላንኬሰን
እን ዴዴራን እስን ጉቱማ ብየኬስኒ ኬሰት
አመነተን ሱንስ እንጅገ፤ መንደሮተ ብየ
ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን እስኒፍ ኬኔ ሁንዱማ
ኬሰት እስንት እንመርሰ።

*50. ፉሩ 5:12-13

53 ዬሮ መርፈምተን ሰነ ረክነ ዲንኬ
ሰን እስንት ፍዱራን ከን ከኤ ደለኬሰን፥
ፎን እጀሎተ ዲራኬስኒፍ እጀሎተ ዱርባ
ኬሰን ወረ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን እስኒፍ ኬኔ
ሰነ እንኛቱ*። 54 እስን ኬሳ ነምን ባይኤ
ገራሚኒፍ ቀነንአን ኦቦሌሰሳ፥ ሃደ መናሳ
እሼ ጃለቱ፥ እጀሎተ ዲራሳ ወረ ሀፈንስ
እጀ ሀማዳን እንእላለ፤ 55 እን መርፈሙ
እሰ ዲን መንደረኬሰን ሁንዱማት ፍዴ

እስን ረክሱራ ከን ከኤ፥ ወንት ኛተሙ
ሁንድኑ ዋን ዱራ ዱሜፍ፥ ፎን እጀሌሳ
እሰ ኛቻ ጅሩ ሰነ ፍሮተሳ ኬሳ ነመ ቶኮ
ፍሌ ኬኑ ህንጃለቱ።

*53. ሌዎ 26፡29፤ 2ሞቶ 6፡28-29፤
ኤር 19፡9፤ ፋሩ 2፡20፤ 4፡10፤ ህስ 5፡10

56 እስን ኬሳ ዱበርቲን ባይኤ ገራሚ
ኒፍ ቀነኒቱን ቀነኒት ጅራቼሼራ ከን ከኤስ
ፋነ ሚለሼቲንሌ ለፈ ኤጂቼ ህንጃለትኔ፥
አባ መናሼ እሰ ጃለቱ፥ እልመሼፍ
እንተለሼ እጀ ሀማዳን እንእላልት።
57 እሼን ዬሮ ዲን መንደሮተኬሰን መርሴ
እስን ረክሱ ሰነ ወንት ኛተን ዋን ህንጅ
ሬፍ፥ ኦባቲ እሰ ገደሜሰሼ ኬሳ በኡፍ
እጀሌሼ ወረ ዴሱ ዶክሳት እንኛት።

58 መጫፈ ከነ ኬሰት ከን ጫፈሚ ዱቢ
ሴረ ከና ሁንዱማ ጋሪ ጎተኒ ዮ ኤጉ ደባ
ተን፥ መቃ ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ኡልፍነ-ቀ
ቤሳፍ ሶዳተማ ዮ ሶዳቼ ደባተንስ፥
59 ዋቀዮ ደእቾኬሰን ጉዳ እንጎደ፥ ደእቾ
እጀሌኬሰንት ዱፉስ ደእቾ ጉዳዳፍ ደእቾ
እሳንረ ቱሩ እንጎደ፥ ዱኩበ ጀባዳፍ ከን
ደፌ ህንፈይኔ እት እንኤርገ። 60 እን ዱኩበ
ብየ ግብጥ እሰ እስን ሶዳተን ሰነ እስንት
እንኤርገ፥ ዱኩብችስ እስንረ እንቱረ*።
61 ዋቀዮ፥ ዱኩባፍ ደእቾ መጫፈ ሴራ ከነ
ኬሰት ህንጫፈምን ጅረን ሁንዱማስ እሰ
ንት ፍዴ እቲን እስን እንበሌሰ። 62 ሰገሌ
ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒፍ አቦመሙ ዋን ድደ
ኒፍ፥ ዱር አከ ኡርጆተ ዋቀ ኬሳ እንባይ
አቱ ከን ቱርተን፥ አመሞ ነሞትን ሙራስ
ዱዋን እስን ኬሳ እንህፉ። 63 ዋቀዮ አኩመ
ወንተ ጋሪ እስኒፍ ጎቼፍ እስን ባይእሱት
ገመዴ አከሱመሞ እስን ኦንሱፍ እስን በሌ
ሱት እንገመደ፤ ብየ እሰ ቀበቼፍ ጅርተን
ሰነ ኬሳስ እንቡቅፈምቱ*። 64 ዮሙስ ዋቀዮ
ዳሪ ለፉ ገር ቶኮ ሀመ ገረ ካኒት ሰበ ሁን
ዱማ ግዱ እስን እንተምሳሰ፥ አችትስ ዋቀ
ዮሊ ሙከራፍ ደጋራ ሆጂተመን፥ ተካ
ከን እስን፥ አቦትንኬሰንስ ህንቤክኔፍ
እንሆጂቱ። 65 ሰበ ሰነ ግዱት ቦቆና ቶኮሌ
ህንእርገተን፤ ፋን ሚለኬሰኒሌ እዶ ቦቆቱ
ህንእርገቱ፥ ዋቀዮ አችት ያደ ሶዳታ፥ አገ
ርቱ ደደባ፥ ገራ አብዲ ኩተቱስ እስኒፍ
እንኬነ። 66 ገራንኬሰንስ መሜ እንረረአ፥
ሀልከኒፍ ጉያ እንሶዳቱ፥ ጅሬኛኬሰንስ ከን
ኤጉ ህንጅሩ። 67 እሰ ገራንኬሰን ሶዳቱፍ
ወንተ እጅኬሰን አርጉ ሰናፍ ጀተኒ
ገነመ፥ «ኡቱ ገልገለ ተኤ» ገልገለሞ፥
«ኡቱ ገነመ ተኤ» እንጀቱ። 68 ከራ አን፥
«ለመፉ ዴብተኒ ህንእርግተን» እስኒን
ጀዴ ሰነረ ዋቀዮ ዴብሴ መርከባን ብየ ግብ
ጥት እስን እንፍደ፥ አችት አከ ገርብቻፍ
አከ ገርብቲት አከ እስን ብተተኒፍ አፍ
እንኬንቱ፤ ገሩ ነምን እስን ብቱ ቶኮሌ
ህንጅሩ*።

*60. በኡ 15፡26 *63. ፊኬ 1፡26
*68. ሆሴ 8፡13፤ 9፡3

ቦቆና 29

ዋቀዮ፥ ብየ ሞአብት እስራኤሊ ወጅን ከኩ ገሉሳ

1 ዋቀዮ ዱቢ ከኩሳ እሰ ሆሬብት እስራ
ኤሎታፍ ገሌረት ደበሌ ሙሴን ብየ ሞአ
ብት አከ እሳኒፍ ኬኑፍ ከን እን እሰ አቦሚ
ከነት ፋፌ ጅረ።

2 ዮሙስ ሙሴን ጉቱማ እስራኤል
ወልት ዋሜ፥ «ዋን ዋቀዮ ብየ ግብጥት
እጀኬሰን ዱረት ፈረኦኒፍ ሆጂቶተሳ ሁን
ዱማረት፥ ብየሳረትስ ሆጂቴ አርግተ
ኒቱ*፤ 3 ያሊ ጀባ ሰነ፥ ምልክተ ጉዳ ሰነ፥
ድንቂ ጉዳ ሰነስ አርግተኒቱ*፤ 4 ዋቀዮ ገሩ
ቀልቢ ሁበቱ፥ እጀ አርጉ፥ ጉረ ደገኡስ
ሀመ ሀርአትዩ እስኒፍ ህንኬንኔ» ጀዴ።
5 ሙሴን እት ፋፌስ፥ «ዋቀዮ፥ ‹ዬሮ አን
ወጋ አፉርተመ ለፈ ኦና ኬሰ እስን ጌጌሳ
ቱሬ ኡፈትኬሰን እስንረት ህንዱምኔ፥
ኮጄን ሚለኬሰንት ጅሩስ ሚለኬሰንረት
ህንጭጭትኔ*፤ 6 እስን ቡዴነ ህንኛትኔ፥
ዳዲ ወይኒ ዮኪስ ዱጋቲ ጭማ ህንዱግኔ፤
ከነስ አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን አከን ተኤ አከ
ቤክተኒፈን ጎዴ› ጀደ።

*2. በኡ 19፡4 *3. 4፡34፤ 7፡19 *5. 8፡4

7 «ብየ ከነት ዬሮ ገልተን ሰነ ሲሆን
ሞቲ ሄሽቦኒፍ ኦግ ሞቲን ባሻን ኑሎሉዳፍ
ከአኒ ቱረን፥ ገሩ ኑሞ እሳን እንሞኔ*፤
8 ብየሳኒስ እሳንራ ፋደትኔ ጎሰ ሩቤኒፍ፥
ጎሰ ጋዲፍ ወለካ ጎሰ ምናሴቲፍ ዳለ ጎኔ
እንኬንኔ*። 9 አመስ ወንተ እስን ጎተን ሁን
ድኑ አከ እስኒፍ ቀጂሉት፥ ዱቢ ከኩ ከና
ጋሪ ጎዳ ኤጋ! 10 እስን ሁንዱምትኬሰን፥
ዱረ-ቡቶትንኬሰን፥ ጎሶትንኬሰን፥ ማንጉ
ዶትንኬሰን፥ ወር ሆጂ ጌጌሰን፥ ነሞትን
እስራኤል ሁንድኑስ ሀርአ ፋለ ዋቀዮ ጎፍ
ታኬሰኒ ዱረ ዳበዳ! 11 እጀሌንኬሰን፥ ሃት
መናኬሰን፥ ገላን ቡፈተኬሰን ኬሰ ጅሩ፥

ወረ ሙከ እስኒፍ ሙርሙረኒ ጀልቀቤ
ሀመ ወረ ብሻን እስኒፍ ወራበኒት እስ ዱረ
ሀዳበተን! 12እስን ሀርአ ከኩ ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬሰን እስኒፍ ዳቡት ገሉዳፍ አስ
እንዳበቱ። 13ዋቀዮ አኩመ አቦተኬሰን
አብራሃሚፍ፥ ይስሀቂፍ፥ ያቆቢፍስ
ከከቴ፥ ሀርአ ሰበ ኦፌሳ እስን እንጎደተ፥
አኩመ እስን አብደቼሴስ ኦፊሳቲ ዋቀዮኬ
ሰን እንተአ። 14አን ከኩ ከነት እስን ዱዋ
ወጅነን ገለ ኡቱ ህንተእን፥ 15ወረ ሀርአ
ኑወጅን አደነ ፉለ ዋቀዮ ጎፍታኬኛ ዱረ
ጅረኒፍ ወረ ሀርአ አደነ ህንጅሬ ወጅንስሞ
ነንገለ። *7· ለኮ 21፡21-35 *8· ለኮ 32፡33

16 «ኑእ ብየ ግብጥ ኬሰ አተምት አከ
ጅራቻ ቱሬ፥ አተምትስ ሰበ ባይኤ ኬሰ
ደርብኔ አከ ዱፍኔ እስን ኦፊኬሰኒዩ
ቤክቱ፤ 17እሳን ኬሰትስ ወንተ ጪጋስሳ፥
ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ፥ ወረ ሙከራ፥
ደጋራ፥ ወርቄፍ ሜቲራ ሆጀተመን አርግ
ተኒቱ፤ 18እስን ኬሳ ዲር ዮኪስ ዱበር
ቲን፥ ማቲን ዮኪስ ጎስ፥ ወር ገራንሳኒ
ሀርአ ዋቀዮ ጎፍታኬኘራ ገረገሌ፥ ደቀኒ
ዋቀዮሊ ሰበ ሰናፍ አከ ህንሆጀትኔት ኦፍ
ኤገዳ! ሁንዴን እጀ ሀዳአ ጎደቱስ እስን
ኬሰት አከ ህንአርገምኔ ጎዳ!» ጀዴ*።
19ነምን አከሲ ዱቢ አባርሰ ከና ደገኤ
ገራሳ ኬሰት ኤበት ሂከቴ፥ «ኡቱመን
ቦቁ-ጀቤሰ ተኤሌ አን ነጋ ቀበ» ህንጀ
ድን! ወንት አከሲ ኩን ለፈ ጂዳረት፥
ለፈ ጎጋረትስ በዲስ እንፍደ። 20ዋቀዮ ነመ
አከሲቲፍ ጎንኩማ ህንዲሱፍ፥ ዴከምሲፍ
ህናፉን ዋቀዮ ነመ አከሲረት እንቦበአ፤
አባርስ መጫፈ ከነ ኬሰት ጫፈሜ ሁንድ
ኑስ እሰረ እንገአ፤ ዋቀዮ መቃ ነመ አከሲ
በንቲ ዋቃ ጀላ ሀጣኤ እንበሌስ። 21ዋቀዮ
አከ አባርሰ ከኩ ከና እሰ መጫፈ ሴራ ከነ
ኬሰት ጫፈሜ ጅሩት፥ ጎሰ እስራኤል
ሁንዱማ ኬሳ አዳን እሰ ባሴ፥ በዲሳፍ እሰ
እንጎደ*።

*18· 32፡32፤ ሆሴ 10፡4፤ አሞ 6፡12፤
እብ 12፡15 *21· 28፡61

22 ደሎትን እስን ቦዴ ዱፉ፥ እጆሌን
ኬሰን ወር እስን ቦዴዳን ከአን፥ ኦርም ብየ
ፈጎዳ ዱፉስ ደእቸ ብየ ሰና፥ ዱኩበ
ዋቀዮ እት ኤርጌስ ዮሙ አርገን፥ 23«ብይ
ሱን ጉቱማንሳ ደጋ ቦበኡፍ ሶግዳን
እንጉበተ፤ ሰኚን እሰረ ህንፈጫፈሙ፥
ዋን ቶኮሌ እረት ህንብቅሉ፥ ብቅልቱን
ቶኮሌ እረ ህንጅሩ፤ እን አከ በዲስ ሶዶ
ሚፍ ጎሞራ፥ አከ አድማፍ ዜቦኢም ወረ
ዋቀዮ ዴከምሰሳ እሰ ጉዳዳን ገረ ገገልቼ
እንተአ» እንጂዱ*። 24ሀተኡዩ መሌ፥
ሰብን ለፈራ ሁንድኑ፥ «ማሊፍ ዋቀዮ ብየ
ከነረት ወንተ አከሲ ሆጀቴ? ማሊፍስ ዴከ
ምስ ጉዳን አከሲ እረት ቦበኤ?»
እንጂዱ፤ 25ነሞትንስ፥ «እሳን ከኩ ዋቀዮ
ጎፍታ እሰ ከን አቦተሳኒ እሰ እን ዮሙ ብየ
ግብጢ እሳን ባሴ እሳኒፍ ገሌ ሰነ ዋን እራ
ንፈቲኒፍ*፤ 26እሳን ዋቀዮሊ ብራቲፍ ዋን
ሆጀተኒፍ፥ እሳኒፍስ ዋን ሰገደኒፈደ፤
ዋቀዮሊን ሱን ወረ እሳን ህንቤክኔ፥ ወረ
እን እሳኒፍ ህንኬንን ቱረን። 27ከናፍ ዴከ
ምስ ዋቀዮ አባርሰ መጫፈ ከነ ኬሰት
ጫፈሜ ጅሩ እት ፍዱዳፍ ብየ ከነረት
ቦበኤ፤ 28ዋቀዮ ዴከምሰሳ እሰ ጉዳፍ
አረሳ እሰ ቦበአዳን ብየሳኒ ኬሳ እሳን
ቡቅሴ፥ ብየ አመ እሳን ኬሰ ጅረን ከነት
እሳን ደርበቴ» እንጂዱ*።

*23· ኡመ 19፡24 *25· 1ሞቶ 19፡10፤
ኤር 22፡9 *28· 1ሞቶ 14፡15

29 ወንት ዶክሳን ከን ዋቀዮ ጎፍታኬ
ኛት፥ ወንት ሙልእፈሜሞ ኑእ ዱቢ
ሴረሳ ሁንዱማ አከ ኤግኑፍ በረበራን ከንኬ
ኛፍ ከን እጆሌኬኛት።

ቦቆና 30

ዴብአኒ ከራ ኤበ አርገቹ ደንደአን እት ህሙሳ

1 «ኤቢፍ አባርስ አን እስን ዱረ ካኤ
ኩን ሁንድኑ ዮሙ ራወተሙ፥ እስን ብየ
ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ሰበ ወረ ካን ሁንዱማ
ኬሰ እስን ተምሳሴ ግዱት ዴብተኒ ዮ እሰ
ያደተን፥ 2እስን፥ እጆሌንኬሰንስ ገረ
ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒት ዴብተኒ ሰገሌሳ ዮ
ደጌሰን፥ እሰ አን ሀርአ እስን አቦሙ ከነስ
ገራኬሰኒፍ ያደኬሰን ጉቱዳን ዮ ኤግደን*፥
3ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ቦጁ ኬሳ እስን
እንዴብሰ፤ እስኒፍ አኤ ሰበ ሁንዱማ ወረ
ኦፊሳቲ እሳን ግዱ እስን ተተምሳሴ ኬሳስ
ባሴ ዴብሴ ወልት እስን እንቀበ*። 4ብየ
ፈጎ ኬሰትሌ ደርበተምተኒ ዮ ጅራተን፥
ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን አቼ ወልት እስን ሰሳቤ
ዴብሴ እስን እንፍደ*።

*2· 4፡29 *3· ኤር 29፡14፤ ህስ 16፡53፤
አሞ 9፡14 *4· ነህ 1፡9

5 «ዋቂዮ ጎፍታንኬሰን ብየ እሰ አቦትንኬ
ሰን ቀበተን ሰነት እስን እንገልቸ፥ እስንስ እሰ
እንዳልቱ፤ እን ዋን ጋሪ እሰ አቦተኬሰኒፍ
ጎዴ ጫላት እስኒፍ እንጎደ፥ እስን እንባይእ
ሰሰ። 6ዋቂዮ ጎፍታንኬሰን አከ እስን ገራኬ
ሰን ሁንዱማን፥ ያደኬሰን ሁንዱማንስ እሰ
ጃለተኒፍ አከ ጅራተኒፍስ፥ ገራኬሰኒፍ ገራ
እጆሌኬሰኒ ደግነ እንቀበ*። 7ዋቂዮ ጎፍታንኬ
ሰን አባርሰ ከነ ሁንዱማ ዲኖተኬሰን ወረ
እስን ጅበኒፍ ወረ እስን አርአተንረ እንካአ*።
8ዮሙስ እስን ዴብተኒ ሰገሌ ዋቂዮፍ እንአቦ
መምቱ፥ አቦሚሳ እሰ አን ሀርአ እስን አቦሙ
ከነ ሁንዱማስ እንኤግዱ፤ 9ዋቂዮ ጎፍታንኬ
ሰን ሆጂ ሀርከኬሰኒ ሁንዱማ እስኒፍ እንቀጄ
ልቸ፥ ደለኬሰን፥ ሆሪ ቂኤኬሰኒ፥ ምዳን
ማሲኬሰኒስ ጋሪ እስኒፍ እንጎደ፤ ዋቂዮ
አኩመ አቦተኬሰንት ገመዴ አከሱመ ዴብኤ
ዋን ጋሪ እስኒፍ ጎቹት እንገመደ። 10እስንሞ
ሰገሌ ዋቂዮ ጎፍታኬሰኒ ደገአ! አቦሚሳፍ
ሴረተሳ እሰ መጫፌ ሴራ ከነ ኬሰት ጫፌሜስ
ኤጋ! ገራኬሰን ጉቱዳን፥ ያደኬሰን ጉቱዳንስ
ገረ ዋቂዮ ጎፍታኬሰኒት ዴብአ!

*6. 10፡16፤ ኤር 4፡4፤ ሮማ 2፡29
*7. ኢሳ 54፡15-17፤ ኤር 30፡16፥20

11 «አቦሚን አን ሀርአ እስን አቦሙ
ኩን ባይኤ ረክሳ ምት፥ እስንቲስ ፈጎ
ምት። 12እስን፥ ‹አከ ኑእ አቦመምኑፍ
ኤኙቱ ገረ ዋቃት አል በኤ ፍዴ ኑት
ህማ?› አከ ህንጄኔት እን ዋቀረ ጅረ
ምት*። 13እስን፥ ‹አከ ኑእ አቦመምኑ
ፍት፥ ኤኙቱ ገላንቸ ጬኤ አስ ፍዴ ኑት
ህማ?› አከ ህንጄኔትስ፥ እን ገላነ ገመ
ጅረ ምት። 14ዱብቸ ባይኤ እስንት
ድአደ፥ እስን አከ እሰ ኤግደኒፍ አፉንኬ
ሰን ኬሰ፥ ገራኬሰን ኬሰስ ጅረ። 15እላ!
አን ሀርአ ወንተ ጋሪፍ ጅሬኘ፥ ወንተ
ሀማፍ ዱአ እስን ዱረ ካኤረ*። 16ዋቂዮን
ጎፍታኬሰን ዮ ጃለተኒፍ ከራሳረ ዮ አዴም
ተን፥ አቦሚሳ፥ ሴረተሳ፥ ወንተ ቀጄላ
ተኤስ እሰ አን ሀርአ እስን አቦሙ ከነ ዮ
ኤግደን እንጅራቱ፥ እንባይአቱስ፤ ዋቂዮ
ጎፍታንኬሰን ብየ እስን እት ገልተኒ ቀበ
ቹፍ ጅርተን ሰነ ኬሰት እስን እንኤብሰ*።
17ገሩ ገራንኬሰን እሰቲ ገረገሌ፥ እሳፍ ዮ
ደገኡ ደባተን፥ ዋቂዮሊ ብራቲፍ ሰገዱ
ዳፍ፥ እሳኒፍ ሆጇቹዳፍስ ገረሳኒት ዮ ሀር
ክፈምተን፥ 18እስን እንበዱ፥ ከነስ አን
ሀርአ እስንት ህሜረ፤ ለገ ዮርዳኖስ
ጬተኒ ብየ እት ገልተኒ ቀበቹፍ ጅርተን
ሰነ ኬሰስ ዬሮ ዴራ ህንጅራተን*። 19አን
ሀርአ ጅሬኛፍ ዱአ፥ ኤባፍ አባርሰ እስን
ዱረ አከን ካኤ፥ ዋቃፍ ለፌ ዋሜ እስን
ረት ዱጋ ነንባሰሰ፤ ከናፍ እስን፥ እጆሌን
ኬሰንስ አከ ጅራተኒፍ ጅሬኘ ፎአዳ*!
20ዋቂዮን ጎፍታኬሰን ጃለዳ፥ ሰገሌሳስ
ደገአ! እሰትስ መጠና! እን ጅሬኘኬሰን
ዋን ተኤፍ፥ ብየ እን አቦተኬሰን አብራሃ
ሚፍ፥ ይስሀቂፍ ያቆቢፍስ ኬኑዳፍ አብደ
ቺሴ ኬሰት በረ ዴራ እስኒፍ እንኬነ»
ጄዴ*።

*12. ሮማ 10፡6-8 *15. 11፡26 *16. 4፡1
*18. 8፡19 *19. 4፡26 *20. ኡመ 12፡7

ቦቆና 31

ኢያሱን ሆጂ ሙሴት ደርቡሳ

1ዮሙስ ሙሴን ገድ በኤ ዱቢ ከነት
ፉፌ ጅሩ ጉቱማ እስራኤልት እንዱበቴ፤
2እን እሳኒን፥ «አን አመ ነመ ወጋ ድባፍ
ድግደማ ተኤረ፥ አን ስአቸ ነመ ገድ
በኡፍ አል ገሎ ደንደኡ ምት፥ ዋቂዮስ፥
‹አት ዮርዳኖስ ከነ ህንጬቱ› አናን
ጄዴረ*። 3ዋቂዮ ጎፍታንኬሰን ኦፉመሳቲ
እስን ዱረ ቡኤ እንጬአ፥ ሰበ አቸ ጅረ
ንስ ፉለኬሰን ዱራ እንበሌሰ፥ እስንስ ብየ
ሳኒ እንፉደቱ፤ ኢያሱንስ አኩመ ዋቂዮ
ዱበቴ እስን ዱረ ቡኤ እንጬአ፤ 4ዋቂዮስ
ሲሆኒፍ ኦግን ሞቶተ ወረ አሞሮታ፥ ብየ
ሳኒስ ዮሙ በሌሴ አኩመ ጎዴ፥ ሰበ ሰነስ
አከሱመ እንጎደ*። 5ዋቂዮ ሀርከኬሰን ኬሰ
እሳን እንቡሰ፥ እስንሞ አከ አን እስን
አቦሜ እሳን ጎዳ! 6ዋቂዮ ጎፍታንኬሰን
እስኒ ወጅን እንአዴመ፥ እን ገድ እስን
ህንዲሱ፥ እስን ህንእራንፈቱስ፤ ከናፍስ
ጭማ፥ እጀ ጀባዳ፥ እሳን ህንሶዳትና፥
ህንነእናስ!» ጄዴ*።

*2. በኡ 7፡7፤ ለኮ 20፡12 *4. ለኮ 21፡21-35
*6. 1፡29-30

7 ሙሴን ኤርገሲ ጉቱማ እስራኤል
ዱረት ኢያሱ ዋሜ፥ «ጭም! እጀ ጀባ
ዱስ! አት ሰበ ከና ወጅን ብየ ዋቂዮ አቦ
ተሳኒቲፍ ኬኑዳፍ ከከቴፍት እንገልተ፥
ብይቸስ ዱንፉሳኒ ጎቴ እሳኒፍ እንህርተ።
8ዋቂዮ ኦፉመሳቲ ስዱረ እንአዴመ፥ ሲወ
ጅንስ እንተአ፥ እን ስህንዲሱ፥ ስህንእራን
ፈቱስ፤ ህንሶዳትን፥ ህንነእንስ!»
ጄዴን*።

*8. ኢያ 1፡5

ዬሮ ዬሮት ሴር አከ ዱብፈሙ አጀጁሳ

9 ኤርገሲ ሙሴን ሴረ ከነ ጫፌ ሰኚ
ሌዎታ ወረ ሉቦተ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ባተ
ኒፍ ማንጉዶተ እስራኤል ሁንዱማት
እንኬኔ። 10 ሙሴን እሳን አቦሚ፥ «ዱመ
ወጋ ቶርበ ቶርባት ዬሮ ገቲን ነማፍ ዲፈ
ሙፍ ዬሮ አያነ ጎርዶማት*፥ 11 ዬሮ ጉቱ
ማን እስራኤል እዶ ዋቀዮ አፈሳቲ ፎአቴት
እሰ ዱረት አርገሙዳፍ ዱፈን፥ ሴረ ከነ
ሁንዱመሳኒ ዱረት አከ እሳን ደገአንት
ዱብሳፍ! 12 ዮሙስ ሰበ ሰነ፥ ዲሮታፍ
ዱበርቶተ፥ እጆሎተስ፥ ገላ ኬላኬሰን
ኬሰ ጅሩስ፥ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒፍ ደገኡፍ
እሰ ሶዳቹ አከ በረኒፍ፥ ዱቢ አቦሚሳ ከነ
ሁንዱማስ ጋሪ ጎደኒ አከ ኤገኒፍ ወልት
ሰሳባ! 13 እጆሌንሳኒ ወር ሴረ ከነ ህንቢከ
ኔሰ ብየ እሰ ዮርዳኖሲን ጬተኒ ቀበቹፍ
ጅርተን ሰነ ኬሰት በረ ሁንዱማ እሰ ደገ
አኒ ዋቀዮ ጎፍታኬሰን ሶዳቹ ሀበረን!»
ጀዴ። *10. 15፡1፤ 16፡13-15

ዋቀዮ ሙሴ ጎርሱሳ

14 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ «ኩኖ ጉያን
አት እት ዱቱ ድአቴረ፥ ኢያሱ ዋሚ እሳ
ወጅን ገረ ጎዶ እት ወል ገአኒት ድአዳ! አን
እሰት ሆጂ ነንኬነ» ጀዴ፤ ሙሴኒፍ ኢያሱን
ገረ ጎዶ እት ወል ገአኒት እንድአተን። 15 ዋቀ
ዮሞ ጎድቾ ብረት ኡቱባ ዱሜሳ ኬሳን
እንሙልአቴ፥ ኡቱባን ዱሜሳስ በልበለ ጎድ
ቻረ እንዳበቴ*። 16 ዋቀዮ እት ፉፌ ሙሴዳን
«ኩኖ፥ አት እንዱተ፥ አቦተኬ ብረትስ
እንሰሳበምተ፤ ጆር ኩን ገሩ ደቀኒ ዋቀዮሊ
ኦርማ ከን ወረ ብየ እት ገሉፍ ጅረኒ ሰነ ዱካ
እንቡኡ፥ አነሞ እንእራንፈቱ፥ ከኩ አን እሳኒ
ወጅን ገሌ ከነስ እንጨብሱ። 17 ዬሮ ሰነትሞ
አሪንኮ እሳንረት እንቦበአ፥ አን እሳን ነንዲሰ፥
ፉለኮ እሳን ዱራ ነንዶክሰ፥ እሳን እንዱሙ፥
ወንት ሀማን ባይኤኒፍ ረክን እሳንት
እንዱፈ፥ ጉያ ሰነትስ፥ ‹ወንት ሀማን ኩን
ዋቀዮኬኛ ኑግዱ ዋን ህንጅሬፍ ኑት ዱፌ
ምቲሬ?› እንጄዱ*። 18 አን ጉያ ሰነት እሳን
ገረ ዋቀዮሊ ብራት ገረ ገሉዳን ወንት ሀማ
ዋን ሆጄተኒፍ፥ ፉለኮ ራወዴ እሳን ዱራ
ነንዶክሰ።

*15. በኡ 33፡9 *17. 1፡42፤ አቦ 6፡13፤
ፋር 42፡11፤ ህሰ 11፡23

19 «አመስ ፋርፈና ከነ ጫፈዱቲ አከ
እሳን ፋርፈተኒፍ እስራኤሎተ በርሲስ!
እንስ እሳንረት አናፍ ዱጋ እንበአ*፥ 20 ዬሮ
አን ብየ አነኒፍ ደመ ባሱት እሰን አቦተሳ
ኒፍ ኬኑፍ ከከዴ ሰነት እሳን ገልቹ፥ እሳ
ንሞ አችት ኛተኒ ቁፈኒ፥ ገበተኒስ ገረ
ዋቀዮሊ ብራት ገረገለኒ እሳኒፍ
እንሆጀቱ፥ አነሞ እንቱፈቱ፥ ከኩኮስ
እንጨብሱ*። 21 ዬሮ ወንት ሀማን ባይኤ
ኒፍ ረክን እሳንት ዱፉ፥ ፋርፈናን ኩን
እጆሌንሳኒ ዋን እሰ ህንእራንፈትኔፍ እሳ
ንት ዱጋ እንበአ፤ ብየ አን እሳኒፍ ኬኑፍ
ከከዴፍት ኡቱመ ህንገልንዩ ሀርኡመ ገራ
ሳኒ ኬሰት ማል አከ እሳን ያዳ ጅረን አን
ቤከ» ጀዴ። 22 ሙሴን ዮሙሱመ ፋርፈና
ሰነ ጫፌ እስራኤሎተ እንበርሲሴ።

*19. 31፡26፤ ዮሀ 5፡45 *20. 6፡11-12፤
8፡12-14

23 ዋቀዮ ዮሙስ፥ «ጭም፥ እጆ
ጆባዱ! አት እጆሌ እስራኤል ብየ አን
እሳኒፍ ኬኑፍ ከከዴት እንገልቸተ፥ አንስ
ሲወጅን ነንተአ» ጀዴ ኢያሱ እልመ ኑን
እንአቦሚ*። *23. 31፡7-8፤ ኢያ 1፡6

24 ሙሴን ዱቢ አቦሚ ከና ሀመ
ዱማት መጫፈት ጫፌ ኤርገ ፍጨ ቦዴ፥
25 ሌዎተ ወረ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ባተን
አጀጁ፥ 26 «መጫፌ ሴራ ከነ ፉዳቲ፥ አች
ታኤ አከ እን እሰንት ዱጋ በኡፍ ሰንዱቀ
ከኩ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ ቡኬ ካአ*! 27 እሰን
ወረ ድዱፍ ቦቁ-ጆቦተ አከ ታተን አን
ቤከ፥ ኩኖ አሙመ ኡቱ አን እሰን ግዱ
ጅሩዩ ዋቀዮን እንድዱአ፥ ኤርገ አን
ዱኤሞ ሀመም ከነረ ሀጫሉሬ? 28 ማንጉ
ዶተ ጎሰኬሰኒ፥ ጌጌስቶተኬሰን ሁንዱማ
አሰት ወልት ናቀባ! አንስ አከ እሳን ደገ
አንት ዱቢ ከነ እሳንት ነንዱበደ፥ ዋቃፍ
ለፈ ዋሜስ እሳንረት ዱጋ ነንባሰሰ*።
29 ኤርገ አን ዱኤ ቦዴ ከራ አን እሰን አቦ
ሜራ ጎርተኒ ራወተኒ አከ እሰን መንጫተን
አን ቤከ፥ እሰን ፉለ ዋቀዮ ዱረት ወንተ
ሀማ ሆጄቹዳን እሰ አርሰተኒ ሆጂ ሀርከኬ
ሰኒቲን ዋን እሰ ዴከምሲፍተኒፍ ገረ
ቦዴት ወንት ሀማን እሰንት እንዱፈ»
ጀዴ።

*26. 31፡19፤ ዮሀ 5፡45 *28. 4፡26፤ 32፡1

30 ኤርገሲ ሙሴን ዱቢ ፋርፈና ከና አከ እሳን
ደገአንት ሀመ ዱማት ጉቱማ ወልዳ
እስራኤልት እንዱበቴ።

ቦቆና 32
ፋርፈና ሙሴ

[1]ያ በንቲወን ዋቃ አን ነንዱበዳ
ሚ ደገአ!
ያ ለፋ ዱቢ አፋንኮቲ
ደጌፈዱ* !
[2]በርሲስኮ አከ ቦካ ሀጮጮዱ!
ዱበቹንኮስ አከ ፍጤንሳ
ገድ ሀቡኡ!
አከ ቦካ ጮጮዱስ ብቅልቱ
ጦቤረት፥
አከ ቲፋስ መርገረት
ገድ ሀቡኡ* !
[3]አን መቃ ዋቀዮ ነንለብሰ፥
እስንስ ጉድነ ዋቀዮኬኛ ቤክስሳ!
[4]እን ከታ ጀባደ፥
ወንት እን ጎዱስ ሙዳ ሀንቀቡ፥
ከራንሳ ሁንድኑስ ቀጇላደ፥
እን ዋቀዮ አመነማደ፥
ጀልእንስ እሰ ኬሰ ሀንጅሩ፥
እን ዱገ-ቀቤሳፍ ቀጇላደ*።
*1. 4:26፤ ኢሳ 1:2
*2. ኢሳ 55:10-11 *4. ፋር 33:4

[5]እሳን እሰረት በሌሳ ሆጇቹሳኒቲን፥
ዋን ዬላስፈመኒፍ፥
ስአች እጀሌሳ ሀንጇደመን፤
እሳን ደሎተ ጀልአፍ
ምጪረማደ*፤
[6]አት ያ ሰበ ጎዋዳፍ
ቀልቢ ሀንቀብኔ፥
ከን አት ዋቀዮፍ ዴብፍቱ ከና?
እን አባኬፍ እሰ ስኡሚ ምቲ?
እሰ ምቲ ከን ስቶልቼ፥
ከን ስዳቤስ*?
*5. ኢሳ 1:2-4፤ ማቴ 17:17
*6. ኢሳ 63:16፤ ኤር 3:4፤ 31:9፤
ሆሴ 11:1፤ ሚል 1:6

[7]ጉዮተ ዱሪ ያደዱ!
ወንተ ደሎተ ባይኤ ዱራስ
እላል!
አባኬ ጋፈዱ፥ እንስ ስት እንሀመ፤
ጃርሶሊስ ጋፈዱ፥ እሳንስ
ሲፍ እንእብሱ፤
[8]እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ፥
ሰበ ገራገራፍ ዳለሳኒ
ዬሮ ኬኔፍ፥
እጀሌ ነሞታስ ዮሙ ገርገር ሀሬ፥
እሳኒፍሞ አከ ለኮብሰ
እልማን እስራኤልት
ዳሪ እንዳቤፍ*።
[9]ዋቀዮ አፈሳቲፍሞ ሰበሳ ገአሳ
እንጎደቴ፥
ያቆቢን ዱንፋሳ ጎዴ ፋደቴ*።
*8. ኡመ 11:8፤ ሆኤ 17:26
*9. በኡ 19:5፤ ኬሰ 9:29

[10]ለፈ ኦናትስ እሰ አርጌ፥
እዶ ኦና ብኔንሶትን
ወጨን ኬሰት፥
እሰ ጎልቦቤ ገርጋሬ፥
አከ አገርቱ እጀሳትስ እሰ ኤጌ*፤
[11]አከ ጀብረ እሰ መንኤሳ ኤገቱ፥
አከ እሰ ቆቾሳ እልሞሳረ
ጎልቦቤ በለልኡ፥
አከ እሰ ባሌሳ በልእሴ እሰ ቀቡ፥
እሰ ፌጤ ባሌሳረትስ
እሰ ባቱት*፥
[12]ዋቀዮ ዱዋቱ እሰ ጌጌሴ መሌ፥
ዋቀዮሊን ኦርማ
እሳ ወጅን ሀንቱሬ*።
*10. ኤር 2:2፤ ሆሴ 13:5፤ ፋር 17:8
*11. በኡ 19:4 *12. በኡ 13:21፤
15:13

[13]እን እዶ አል ካአ ብይቻ እሰ
ያብስሴ፥
ምዳን ማሲ ኬሳ እሰ ኛችሴ፥
ደመ ከታ ኬሳ እሰ ሶሬ፥
ደዳ ኤጀርሳስ ከታ ጀባ ኬሳ
እሳፍ እንኬኔ*።
[14]ደዳ ሳወኒፍ አነን ሆሎታ፥
ጮመ ጦባሎታፍ
ጮመ ኮርቤዩ፥
ሳወን ባሻኒፍ ሬእተ፥
ቀመዲ ጋሪስ እንኬኔፍ፤
እንስ ጨንፋ ወይኒ እሰ ዲማ
እንዱጌ።
[15]ገሩ ያቆብ እን «ዬሹሩን» ጇደሚ
ጮሚ እሰ እንዲሴ፤
እን እንገበቴ፥ እንፋርደቴ፥
እንጨሉሉቄስ፤
ዋቀዮን እሰ እሰ ኡሜስ እንዲሴ፥
ከታ ፈይነሳ ሰነ እንቱፈቴ*።
*13. ፋር 81:16 *15. 31:20፤
ኢሳ 44:2፤ ነህ 9:25

16 እሳን ዋቀዮሊ ኦርማቲን እሰ
ሀናፍሰሲ፣
ዋቀዮሊ ቶልፈመኒንሰ
ቱቱቀኒ እሰ እንአርሰን።
17 ሀፉሮተ ሀሞተ
ወረ ዋቀዮ ሀንተእኒፍ፣
ዋቀዮሊ ሃራ ወረ እሳን
ዱር ሀንቤክኔፍ፣
ወረ አቦትንኬሰን እሳን ሀንሶዳትኒፍ
አርሳ እንድኤሰን* ።
18 እስን፣ ዋቀዮ እሰ እስን ኡሜ
እንእራንፈተን፤
ከታ እሰ እስን ቶልቼ ሰነ
እንዲፍተን* ።
*17. ኤር 2፡11፤ 1ቆሮ 10፡20 *18. 4፡9

19 እጀሌን ዲራሳፍ እጀሌን ዱርባሳ
ዋን እሰ አርሰኒፍ፣
ዋቀዮ ከነ አርጌ እሳን እንቱፈቴ።
20 እን፣ «አን ፉለኮ እሳን ነንዶክሰ፣
ዱምንሳኒስ አተም አከ ተኡ
ነንእላለ፤
እሳን ደሎተ ጀልአተ፣
እጀሌ ሀንአመነምኔደሰ፤
21 እሳን፣ ዋቀዮ ከን ሀንተእኒን
አነ ሀናፍሰሰን፤
ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ
ወረ ዋኤ ሀንባፍኔንሰ ነአርሰን፤
አንሰ ሰበ ከን ሀንተእኒን
እሳን ነንሀናፍሰሰ፣
ሰበ ጎዋዳንሰ እሳን ነንአርሰ* ።
22 አሪኮቲን እብድ ቦበኤ
ሀመ ቅሊሌት ገድ እንጉበ፣
ብየ ለፋፍ ወንተ እን ባሱ እንፍጠ፣
ሁንዴ ቱሎታትሰ
እንቀብሲፈመ።
*21. ፋር 78፡58፤ 1ቆሮ 10፡20፤
ሮማ 10፡19

23 «እን ወንተ ሀማ እሳንረ ነንቱለ፣
ጥዮሊኮ ሁንዱማስ እሳንተን
በዱባሰ* ፤
24 ቤለ እሳን ደደብሲሱ
እሳንተን ኤርገ፣
ጎልፋ ነመ ፍጡፍ
ደእቾ ነመ አጀሱሰ፣
እልካን ብኔንሶታ፣
ሀዳ ብኔንሶተ ለፈ ሙኙቀኒሰ
እሳንተን ኤርገ።

25 አላ ብላን እሳን ሀርካ
እጀሌ እንፍጠ፣
መነ ኬሰሰ ሶዳን ጅረ፤
ደርገጌሶትኒፍ ዱርቦትን፣
ዳእሞኒፍ ጃርሶሊን
እንበሌፈሙ* ።
26 አን፣ ‹እዶ ፈጎት እሳን
ነንተምሳሰ፣
ሴናሳኒስሞ ነሞተ ግዱዳ ነንበሌሰ›
ነንጄደን ቱሬ፤
27 ገሩ ዲኖትን፣
‹እሬኬኙቱ ሞኤ መሌ፣
ዋቀዮ ከነ ሁንዱማ ሀንጎኔ›
ጄደኒ አከ አነ ሀንአርስኔፈን
ዲሴ* ።
*23. ሀስ 5፡16 *25. ሀስ 5፡17፤ 14፡21
*27. 9፡28፤ ኢሳ 10፡13-14

28 «ሰብን አከሲ ገሩ ሰበ ጎርሰ
ሀንቀብኔደ፣
ሁበቹንሰ እሰ ኬሰ ሀንጅሩ* ፤
29 ማሎ፣ ኡቱ አጌሶተ ተእኒ
ከነ ሁበተኒ፣
ዱምንሳኒስ አተም አከ ተኡ
ኡቱ ቤከኒ!
30 ከታንሳኒ ዮ እሳን ጉርጉሬ መሌ፣
ዋቀዮ ዮ ገድ እሳን ዲሴ መሌ፣
አተምት ነምን ቶኮ ነመ ኩመ
አርኡ ደንደአ?
ዮኪስ አተምት ነምን
ኩምን ኩደን
ነመ ለመ በቀታ* ?
31 ከታንሳኒ አከ ከታኬኛ ምት፣
ዲኖትንኬኝዩ ከነ እንፈረዱ፣
32 ሙክት ወይኒሳኒ ሶዶም ኬሳፍ፣
ማሲ ጎሞራ ኬሳ ዱፈ፣
እጅ ወይኒሳኒ ሀዳዳን ጉቱደ፣
ደሜንሳኒስ ሀዳኡማ ቀበ* ፤
33 ዳዲን ወይኒሳኒ ሀዳ ቦፋት፣
ሀዳ መርአታ እሰ ነመ አጄሱት።
*28. ኢሳ 27፡11፤ ኤር 4፡22
*30. ሌዎ 26፡36-37፤ ኢሳ 30፡17፤
አቦ 2፡14-15፤ 1ሳሙ 12፡9፤
2ሴና 24፡24 *32. ኢሳ 5፡1-4፤
ኤር 2፡21፤ 23፡14

34 «ኩን አነ ብረት
ወልት ሀንቀበምኔሬ፣
ጎምብሳኮ ኬሰትሰ
መለቶዳን እት ሀንጬፈምኔሬ?

35 እኟ ባሱኒፍ አደቡን ከንኮት፥
ዬሮን ሚልሳኒ
እት ሙጩጫቱ ጅረ፥
ጉያን በዲሰሳኒስ ድአቴረ፥
ፍርዲንስ ደፌ እሳንት እንዱፈ»
ጂዴ* ።
36 ሁምንሳኒ አከ ዱሜ፥
ወር ብርመዱን፥
ገርቦትንስ ቶኮሌ አከ ህንሀፍኔ
ዋቀዮ ዋን አርጌፍ፥
ሰበሳቲፍ እንፈረደ፥
ገርቦተሳቲፍስ እንአአ* ፤
*35. ፋር 94፡1፤ ሮማ 12፡19፤
እብ 10፡30 *36. ፋር 135፡14

37 ዋቀዮ ዮሙስ፥ «ዋቀዮሊንሳኒ፥
ከታን እሳን እት ኮሉ ገለንስ
ሜሬ* ?
38 ዋቀዮሊን ወር ጮመ አርሳ
ቀልመሳኒ ኘተን፥
ወር ኬና ዱጋቲ ዳዲ ወይኒሳኒ
ዱገንስ
ሜ ከአኒ እሳን ሀገርጋረንካ!
ሜ እዶ በቃ እሳኒፍ ሀተአንካ!
*37. አቦ 10፡14፤ ኤር 2፡28

39 «አመ እላላ! ዋቀዮ አኑመ፥
አነ መሌ ዋቀዮ ከን ብራ
ህንጅሩ፤
አን ነንአጂስ፥ አን ነንጅራቸሰስ፤
አን ነንመዴስ፥ አን ነንፈይሰስ፤
ሆምትኑ ሀርከኮ ኬሳ ባሱ
ከን ደንደኡ ህንጅሩ* ፤
40 አን ሀርከኮ በንቲ ዋቃረ በልእሴ፥
‹አን በረበራን ጅራታደ› ጂዴ
ነንከከደ ፤
41 ብላኮ እሰ ጨለቅሳ ዮሙን ቀረዱ፥
ሀርክኮስ ፍርዲዳፍ ዮሙ
እሰ ቀበቱ፥
አን ዲኖተኮረት እኟ ነንበአ፥
ወረ ነጅበኒፍስ ገቲ ነንባሰ፤
42 ጥዮሊኮ ዲጋን ነንመቼሰ፥
ዲገ ወረ ቀለመኒፍ
ወረ ቦጅአመኒ፥
ጌጌስቶተ ዲኖታ ነንአባሰ፥
ብላኮስ ፎን ነንኛችሰ» እንጂደ ።
*39. 4፡35፤ ኢሳ 43፡11፤ 45፡5፤
ሆሴ 13፡4፤ 1ሳሙ 2፡6፤ ኢዮ 5፡18

43 ያ ሰበ ለፈራ፥ ሰበሳቲፍ ገመዳ!
ዋቀዮ ዲገ ገርቦተሳቲፍ
እኟ እንባሰ፥
ዲኖተሳረት እኟ እንበአ፥
ሰበሳፍ ብየሳት እንአራረመ* ።
*43. ሮማ 15፡10፤ ሙል 6፡10፤ 19፡2
44 ሙሴንስ ኢያሱ እልመ ኑኒ ወጅን
ዱፌ ዱቢ ፋርፈና ከና ሁንዱማ ሰብን አከ
ደገኡት እት ዱበቴ። 45 ሙሴን ዱቢ ከነ
ሁንዱማ ጉቱማ እስራኤልት ኤርገ ህሜ
ቦዴ፥ 46 «ዱቢ አን ሀርአ እስንት ቤክስሱ
ከነ ሁንዱማ ገራኬሰን ኬሰ ካአዳ! እጆሌ
ንኬሰንስ ዱቢ ሴረ ከና ሁንዱማ ጋሪ ጎደኒ
አከ ኤገኒፍ እሳን አቦማ! 47 ዱብች ጅሬኝ
ኬሰን መሌ፥ ዱቢ እሰኒፍ ዋኤ ህንባፍኔ
ምት፤ ዱብቻንስ ብየ እሰ ዮርዳኖሲን
ጬተኒ ቀበቼፍ ጅርተን ሰነ ኬሰ በረ ዴራ
እንጅራቱ» ጂዴ* ።
*47. 30፡15-20፤ ሌዎ 18፡5

እዶን ሙሴን እት ዱኡ ህመሙሳ

48 ጉዩመ ሰነ ዋቀዮ ሙሴዳን፥ 49 «ገረ
ቱሉ አባሪም፥ ቱሉ ኔቦ እሰ ብየ ሞአብ
ኬሳ ፋሌ ዬሪኮ ጅሩ ሰነት አል በእ! ብየ
ከነአን እሰ አን እስራኤሎታፍ ዱንፋ ጎዴ
ኬኑ ሰነ እላል! 50 አኩመ አሮን አቦሌስኬ
ቱሉ ሆርረት ዱኤ አቦተሳ ብረት ሰሳበሜ፥
አትስ ቱሉ እት ኦል ባቱ ሰነረት እንዱተ
አቦተኬ ብረትስ እንሰሳበምተ* ! 51 ኩንስ
እስን እስራኤሎተ ዱረት ብሻን መሪባ እሰ
መንደረ ቃዴሽት ድአ ጅሩ ብረት፥ ለፈ
አና ሲን ኬሰት ዋን ነየክተኒፍ፥ እስራኤ
ሎተ ግዱት ቁልቁሉማኮ ኡልፍናን ዋን
ህንኤግኒፍ እስንት እንዱፈ* ። 52 አት
ብይቻ ፋሌት እንአርግተ፥ ገሩ ኦፊኬቲ
ብየ አን እስራኤሎታፍ ኬኑ ሰነት ህንገ
ልቱ» ጂዴ* ።
*48-52. ለኮ 27፡12-14፤ ኬሰ 3፡23-27
*50. ለኮ 20፡22-29 *51. ለኮ 20፡1-13

ቦቆና 33

ሙሴን ጎሶተ እስራኤል ኤብሱሳ

1 ኤብ ሙሴን ነምን ዋቀዮ ኡቱ ህንዱ
እን ዱረ እቲን እስራኤሎተ ኤብሴ እሰ
ከነት ፋፌ ጅሩደ፤
2 ዮሙስ እን፥
«ዋቀዮ ሲናዳ ዱፌ፥
ሴኢርራ አከ በሪት እሳኒፍ እንበኤ፥

ቱሉ ጳራን ጉባዻሰ
እሳኒፍ እንእብሴ፤
ቁልቁሎተ ኩማተማ ወጅንሰ በኤ፥
ገረ ምርገሳቲሰ እብድ ሴራ
እሳኒፍ እንቦበኤ።
3 ዱጉመ እን ሰበሳ እንጃለተ፥
ወር ቁልቁሎትንሰ ሀርከሳ
ኬሰ ጅሩ፤
እሳን ሁንድኑ ሚለሳ
ጀለት እንኩፉ፥
እሰ ብራሰ በርሲሰ እንአርገቱ»
ጂዴ።
4 ወልዳ ያቆቢፍ ዱንፋ አከ ተኡፍ፥
ሙሴን ሴረ ኑፍ ኬኔረ፤
5 ዬሮ ጌጌስቶትን ሰባ
ወልት ቀበመን፥
ዬሮ ጎሰ እስራኤልሰ ወል ገአን፥
ዋቀዮ ዬሹሩንረት ሞቲ ቱሬ።
6 ዮሙሰ ሙሴን፥
«ለኮብሰ ነሞተሳ
ሙራሰ ተኡሌ፥
ሆርቴን ሩቤን ሀጅራቱ መሌ፥
ዱኤ ህንዱምን!» ጂዴ።
7 ዋኤ ይሁዳፍሞ፥
«ያ ዋቀዮ፥ ሰገሌ ይሁዳ ደገእ!
ገረ ሰበሳትሰ እሰ ፍድ!
እን ሀርከሳቲን አፊፍ እንሎለ፥
አትሰ እሰ ገርጋሪ
ዲኖተሳ ሉል!» ጂዴ።
8 ዋኤ ሌዊቲፍ፥
«ኡሪሚፍ ቱሚምን
ሌዊዻፍ ኬን!
ነመ እሰ ጃለቴ ሰናፍ፥
እሰ ማሳት እሰ ቆርቴ ሰናፍ፥
እሰ ብሻን መሪባ ብረት
ሉልቴ ሰናፍ*፥
9 እን እሰ ዋኤ አባሳፍ ሃደሳ፥
‹አን እሳን ህንአርግኔ› ጂዴደ፤
አቦሎተሳ ህንቤከኔ፥
እጆሌሳሰ ‹ከንኮት› ጂዴ
ህንፉደትኔ፥
እሳን ገሩ ዱቢኬፍ እንአበመመን፥
ከኩኬሰ እንኤገን*፤
10 እሳን ወንተ ቀጂላ ተኤ
እሰ ከንኬቲ ያቆብን፥
ሴረኬሰ እስራኤልን እንበርሲሱ፤
እሳን አርሳ እጣና ስዱረ፥
ጉቱማ አርሳ ጉበቱሰ
እዶ አርሳኬረ እንካኡ።
11 ያ ዋቀዮ፥ አት ሁምነሳ ኤብሰ!
ሆጂ ሀርከሳሰ ፉደዱፍ!
ሙዲ ዲኖተሳ ወረ እሰ ጅበኒ፥
አከ እሳን ዴብአኒ ለፉ ህንካኔት
ጨብሰ!» ጂዴ።

*8. በኡ 28:30፤ 17:1-7፤ ፋር 95:8
*9. ማቴ 10:37

12 ዋኤ ቤንያሚንሰ፥
«እን ዋቀዮ እሰ ጃለቱ፥
ሰዳ መሌ እሰ ብረ እንጅራተ፥
ዋቀዮሰ ጉያ ሁንዱማ
እሰ እንጎልቦበ፥
እንሰ ኤጉምሰ ዋቀዮ ጆለ
እንጅራተ» ጂዴ።
13 ዋኤ ዮሴፍሞ፥
«ዋቀዮ ፍጨንሰ እሰ ጉባ ዋቃቲን፥
ብሻን እሰ ለፈ ገድ ፈጎ ኬሰ
ጅሩንሰ
ለፈሳ ሀኤብሱ*!
14 ወንተ ጋሪ፥ ወንተ አዱን
እጀ እት ጎዱን፥
ወንተ ባይኤ ጋሪ ጅእ ኬኑንሰ፥
15 ወንተ ባይኤ ጋሪ ቱሉ ዱሪራ
አርገሙን፥
ወንተ ባይኤ ጋሪ
ጋሮተ በረበራራ አርገመኒንሰ፥
16 ጉቱማ ወንተ ለፍት ባሱ
እሰ ጫላዻን፥
አያነ እሰ ሁጢ ቆራቲ
ቦበኡ ኬሰት
አርገሜ ሰናቲን፥
ኩን ሁንድኑ መታ ዮሴፍረ፥
ጉቤ መታ እሰ አቦሎተሳ ኬሳ
አዻን በኤረ ሀቡፈቱ*!
17 ኮርምሳ እን አንገፍን አተም
ሱረ-ቀቤሳ!
ጋንፎትንሳሰ
አከ ጋንፎተ ገፈርሳት፤
ጋንፎተሳ ሰናንሰ ሰበ ሁንዱማ
ሀመ ዻሪ ለፉት እንወራኔ፤
ኤፍሬም ከን አከሲ
ኩመ ኩደን ቀበ፥
ምናሴንሰ ኩማተመ ቀበ» ጂዴ።

*13. ኡመ 49:25 *16. በኡ 3:2-6፤
ኡመ 49:26

18 ዋኤ ዜቡሎንሞ፥
«ያ ዜቡሎን፥ አት በኡኬት፥
ያ ይሳኮር፥ አትስ
ጎዶኬ ኬሰት ገመድ!
19 እሳንስ ሰበ ገረ ቱሎታት እንዋሙ፥
አችትስ እሳን
ኬና ቀጄላ እንድኤሱ፥
ቀቤኘ ገላነ ኬሳስ እንጡጡ፥
በዳዱማ ጭረቻ ኬሰ ዶከቴስ
እንባፈቱ» ጄዴ።
20 ዋኤ ጋድ፥
«ጋድን ከን በልእሱ ኤብፈማደ፥
ጋድ አከ ሌንጩ ደላ እንርጸ፥
ሀርካፍ ጉቤ መታስ እንኩኩተ*።
21 ብይቻ ኬሳ እሰ ጫሉ
ኦፊሳቲፍ ዱረ እንፎአተ፥
ገአን ወረ ጌጌስቶታስ
እሳፍ ካአሜ፥
አንገፎትን ሰባ ዮሙ ወል ገአን፥
እን ፌደ ዋቀዮ እሰ ቀጄላ
እንራወቴ፥
ፍርዲሳስ እስራኤሊ ወጅን
እንኤጌ» ጄዴ*።
22 ዋኤ ዳንሞ፥
«ዳን አከ እልሞሌ ሌንጫ፥
እሰ ባሻን ኬሳ ኡታሉት» ጄዴ።
*20. 1ሴና 12፡9 *21. ለኮ 32፡29-32
23 ዋኤ ንፍታሌምስ፥
«ያ ንፍታሌም አት
አያነ ቁፍቴተ፥
ኤበ ዋቀዮስ ጉቱማት፥
ጪሰ ብሻን ገላናቲ ጀልቀብዴ
ሀመ ብየ ገረ ምርጋት ዳል!»
ጄዴ።
24 ዋኤ አሼርሞ፥
«አሼር እልማን ወረ ካን ጫላት
ኤብፈማ ሀተኡ!
አቦሎትንሳ እሰ ሀጃለተን!
ሚለሳስ ደዳ ኤጄርሳቲን
ሀድቀቱ!
25 ጩፉን ከረሳስ ሰቢላፍ
ሰቢለ ቦረጂ ሀተኡ!
ጀብንሳስ በረሳ ወጅን
ወል ሀቅጣቱ» ጄዴ።
26 ሙሴን አመስ እት ፋፌ፥
«ዋቀዮ እን አከ ዋቀዮ
እሰ ከን ዬሹሩን
ቶኮሌ ሀንጅሩ፥
እን ሰገርጋሩዳፍ
በንቲወን ዋቃ ያበቴ አዴሙ፥
ኡልፍነሳቲንስ ዱሜሰረ
ከን ታኡ*፥
27 ዋቀዮ እን በረበራ ኩን
እዶ ጅሬኘኬቲት፤
እሬን በረበራስ እሰ ጀለ ጅረ፥
እን ዲኖተኬ ሰዱራ እንአፌ፥
‹እሳን በሌስስ!› እንጄደ*፤
28 እስራኤል ኮጳሳ
ብርአ መሌ እንጅራተ፥
ሰኘን ያቆብስ፥
ብየ ምዳኒፍ ዳዲ ወይኒ ባሱ ኬስ፥
ብየ ዋቅን ፍጤንሰ ገድ እት
ጮጮብሱ ኬሰስ
ነጋት እንታአ*።
29 ያ እስራኤል፥ አት ገመድ!
ኤኙ ሰብን አከኬ ዋቀዮ ኦልቼ?
ጋቻንኬፍ ገርጋርስኬ እሰ፤
ብላንኬ እን ኡልፍነ-ቀቤስስ፥
ዲኖትንኬ ሰዱረ እንቁጰኡ፥
አትሞ እዶሳኒ እሰ ኦል ጄዳረ
እንኤጄተ» ጄዴ*።
*26. 3፡24፤ ፋር 104፡3
*27. ፋር 90፡1 *28. ኡመ 27፡28፤
ሌዎ 25፡18፤ 1ሞቶ 5፡5
*29. ፋር 144፡15፤ ኬሰ 4፡7-8

ቦቆና 34
ሙሴን ዱኡሳ

1 ኤርገሲ ሙሴን ደቻ ሞአቢ ገረ ቱሉ
ኔቦ ገረ ጉቤ ጲስጋ እሰ ፋሌ ዬሪኮት ኦል
እንበኤ፤ አችት ዋቀዮ ብየ ሰነ ሁንዱማ፥
ጊልአዲ ሀመ ዳንት፥ 2 ብየ ንፍታሌም
ሁንዱማ፥ ብየ ኤፍሬሚፍ ከን ምናሴ፥
ብየ ይሁዳ ሁንዱማ ሀመ ገላነ እሰ ገረ
ልጠ-ቢፍቱ ጅሩት፥ 3 ገረ ምርጋስ፥ ብየ
ደቻ ዬሪኮ ጅሩ ሁንዱማ፥ መንደረ ሙከ
ሚጢቲ ሀመ ዞአርት እንአርገሲሴ።
4 ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴዳን፥ «እሰ ከነ ብይ
አን አብራሃምን፥ ይስሀቅን፥ ያቆብንስ፥
‹አን ሰኘኬሰኒፍ ነንኬነ› ጄዴ ከኩዳን አብ
ደቺሴ፤ አት እሰ እጀኬቲን አርገቴተ፥
ገሩ አት አቻ ሀንጬቱ!» ጄዴ*። 5 ከነ
ቦዴ ሙሴን ገርብቻ ዋቀዮ አኩመ ዋቀዮ
ጄዴ ቱሬ ሰነ ብየ ሞአብት እንዱኤ።
6 ዋቀዮ፥ ደቻ ብየ ሞአብት ፋሌ ቤት-ጲ

ኦርት እሰ እን አዋሌ፤ ሀተኡዩ መሌ፥
ሀመ ሀርአትዩ ነምን እዶ አዋለሳ ቤኩ ሀን
ጅሩ። *4. ኡመ 12፡7
7 ሙሴን ዮሙ ዱኤ ሰነ ነመ ወጋ
ድባፍ ድግደማ ቱሬ፤ እጅሳ ሀንድምም
ፍኔ፥ ሁምንሳስ እራ ሀንሀርአትኔ*። [8]እስ
ራኤሎትን ደቻ ሞአብት ጉያ ሶዶመ
ሙሴዳፍ እንገደን፥ ከነ ቦዴ ዬሮን ቦእ
ቻፍ ገዳ እንራወተሜ*።
*7. 31፡2፤ ፋር 92፡13-16 *8. ለኮ 20፡29
9 ኢያሱ እልም ኑን ዬሮ ሰነት ሙሴን
ሀርከሳ ዋን እሰረ ካኤፍ ሀፋር ኦጉማ እሰ
ኬሰ ጉቴ ቱሬ፤ እስራኤሎትን እሳፍ ደገ
አኒ ዋን ዋቀዮ ከራ ሙሴ አቦሜ ቱሬስ
እንጎደን*። [10]ኤርገሲ ራጂን፥ ዋቀዮ ፉለ
ፉላን ቤኬ፥ ከን አከ ሙሴ ተካ እስራኤል
ኬሰት ሀንካኔ*። [11]ራጂን ምልከታፍ
ድንቂ ሁንዱማ ብየ ግብጥት፥ ፈረኦን
ረት፥ ሆጂቶተሳ ሁንዱማረት፥ ብየሳ ሁን
ዱማረትስ አከ ሆጂቱፍ ዋቀዮ ኤርጌ፥
[12]ሁምነ ጉዳፍ ጎቾ ሶዳችሳ እሰ ሙሴን
ጉቱማ እስራኤል ዱረት አርግሲሴ ከነ ሁን
ዱማስ ከን ጎዴ ሀንካኔ።
*9. ለኮ 27፡18-23፤ 1ጢሞ 4፡14፤
2ጢሞ 1፡6 *10. በኡ 33፡11፤ ለኮ 12፡6-8

መጫፈ ኢያሱ

ቦቆና 1

ዋቀዮ፥ ኢያሱ አጀጁሳ

1 ሙሴን ገርብች ዋቀዮ ኤርገ ዱኤ
ቦዴ፥ ዋቀዮ ኩኖ፥ ኢያሱ እልመ ኑን
ገርጋርቱ ሙሴት እንዱበቴ፤ 2 እን፥
«ሙሴን ገርብችኮ ዱኤረ፤ ኤጋ አመ
አቲፍ ሰብን ኩን ሁንድኑ ከአቲ ለገ ዮርዳ
ኖስ ከነ ጬአቲ ገረ ብየ እሰ አን ሰበ
እስራኤሊፍ ኬኑ ሰና ደቃ*! 3 አን አኩ
መን ሙሴ አብደቼሴት ለፈ ፋን ሚለኬሰኒ
እረ ኤጄቱ ሁንዱማ እስኒፍ ነንኬነ*።
4 ዳሪንኬሰን ለፈ ኦና ከና ከኤ ሊባኖኒን
በኤ ሀመ ለገ ጉድቻ ለገ ኤፍራጢስት፥
ገረ ልጠ-ቢፍቱቲንሞ ብየ ሄቶታ ሁንዱማ
ቀበቴ ሀመ ገላን ጉድቻት እንአዴመ።
5 በረ ጅሬኘኬ ሁንዱማት ነምን ስዱረ
ዳበቹ ደንደኡ ህንጅሩ፤ ሙሴ ወጅን አኩ
መን ቱሬ ሲወጅንስ ነንተአ፤ አን ስህን
ዲሱ፥ ስህንእራንፈዱስ*! 6 ብየ አን
እሳኒፍ ኬኑፍ አቦተሳኒፍ ከከዴ አከ እሳን
ዳለን ዋን ጎቱፍ ጭም፥ እጀ-ጀባዱ*!
7 ጭም፥ እጀ-ጀባዱስ! ሴረ ሙሴን ገርብ
ችኮ ስአቦሜ ሁንዱማ ኤጉዳፍ ኦፍ
ኤገዱ! እዶ ደቅጡ ሁንዱማት ወንት አት
ጎቱ አከ ወል ሲፍ ቅጣቱት እሰራ ገረ
ምርጋት ዮኪስ ገረ ብታት ህንጀልአትን*!
8 መጫፍን ሴራ ኩን አፋንኬ ኬሳ ህንደበ
ምን! ሀልከኒፍ ጉያስ ዋኤሳ ያድ! ከራ
ንኬ አከ ሲፍ ቀጄሉት፥ ወንት አት ጎቱስ
አከ ወል ሲፍ ቅጣቱት፥ ወንተ እሰ ኬሰት
ጫፈሜ ሁንዱማ ጋሪ ጎዲ ኤግ*! 9 አን
ዋቀዮ ጎፍታንኬ፥ ‹እዶ አት ደቅጡ ሁን
ዱማት ሲወጅነን ጅራቲ አት ጭም፥
እጀ-ጀባዱ፥ ህንሶዳትን፥ ህንነእንስ!›
ጄዴ ስህንአቦምኔሬ?» ጄዴ።

*2. ኬሰ 34፡5 *3. ኬሰ 11፡24
*5. ኬሰ 31፡7-8፤ እብ 13፡5 *6. ኬሰ 3፡28፤
31፡6፤ ኡመ 12፡7 *7. 1ሞቶ 2፡3
*8. ፋር 1፡2-3

ኢያሱን፥ ወረ ሆጂ ጌጌሰን አጀጁሳ

10 ኢያሱንስ ከነረት ጌጌስቶተ ሰባት
እንዱበቴ፤ 11 እን፥ «እዶ ቡፈታ ኬሰ
አዴማቲ ነሞታን፥ ‹ጉያ ሰድእ ግዱት ብየ
ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን አከ እስን ቀበተኒፍ
እስኒፍ ኬኑ ሰነ ደቁዳፍ ለገ ዮርዳኖስ ከነ
እንጬቱቲ ከአቲ ገላ ቆጺፈዳ!› ጄዳ!»
ጄዴ እሳን እንአቦሜ።

12 ኢያሱን ዮሙስ ጎሰ ሩቤኒፍ ጎሰ
ጋዲን፥ ምናሴ እሰ ወለካ ጎሳቲንስ፥
13 «ዱቢ ሙሴን ገርብች ዋቀዮ እስን
አቦሜ ያደዳ! ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ቦቆና
እስኒፍ እንኬነ፥ ለፈ ከነስ እስኒፍ እንኬነ።
14 ዱበርቶትንኬሰኒፍ እጆሌንኬሰን፥ ሆሪን
ኬሰንስ ብየ እሰ ሙሴን ዮርዳኖስ ገረ በአ-
ቢፍቱቲ እስኒፍ ኬኔ ኬሰ ሀታአን! እስን
ወር ሎልቶትን ምአ ሎላ ህደተን ሁንድ
ኑሞ አቦሎተኬሰን ዱረ ቡአ ጬአቲ እሳን
ገርጋራ! 15 ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን አኩመ
ቦቆና እሳኒፍ ኬኔ፥ አቦሎተኬሰኒፍስ ቦቆና
ዮሙ ኬኑ፥ እሳንስሞ ለፈ ዋቀዮ ጎፍታን
ኬሰን እሳኒፍ ኬኑ ፋደተኒ ዱንፋሳኒ ሀመ
ጎደተንት እሳን እንገርጋርቱ፤ ከነ ቦዴሞ
ብየ ዳለኬሰኒ እሰ ሙሴን ገርብች ዋቀዮ
ዮርዳኖስ ቦሮዳ ገረ በአ-ቢፍቱቲን እስኒፍ
ኬኔት ዴብአቲ ታአ!» ጄዴ*።

*12-15. ለኮ 32፡20-29፤ ኬሰ 3፡18-20፤
ኢያ 4፡12፤ 22፡1-6

16 እሳን ዮሙስ ዴብሰኒ ኢያሱዳን፥
«ወንተ አት ኑአቦምቴ ሁንዱማ እንጎነ፥
እዶ አት እት ኑኤርግቴ ሁንዱማስ
እንደቅነ፤ 17 ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሙሴ ወጅን
አኩመ ቱሬ ሲወጅንስሞ ሀተኡ ዱዋ
መሌ፥ አኩመ ሙሴዳፍ ወንተ ሁንዱማት
አቦመምኔ፥ ሲፍስ እንአቦመምነ፤ 18 ነምን
አቦሚኬቲን ሞርሙ፥ ነምን ዱቢኬስ ህን
ደጌኜ ሁንድኑ ሀአጄፈሙ! አት ገሩ
ጭም፥ እጀ-ጀባዱ!» ጄደን።

ቦቆና 2

ኢያሱን፥ ዬሪኮት ጋዱ ኤርጉሳ

1 ኢያሱን እልም ኑን ኤርገሲ ሺጢሚ
ጋዶተ ለመ ዶክሳት ኤርጌ፥ «ደቃቲ
ብይቸ፥ ጫላትሞ መንደረ ዬሪኮ እላላ!»
ጄዴን፤ እሳንስ እንደቀን፤ ዮሙ አች
ገአን መነ ዱበርቲ ኤጅቱ «ረሃብ» ጄደ
ምቱ ቶኮ ደቀኒ አች እንቡፈተን*። 2 ሞቲ
ዬሪኮትስ፥ «ኩኖ፥ ነሞትን እስራኤል
ብይቸ ጋዱዳፍ ሀልከን ከነ ዱፈኒሩ»
ጄደኒ ህመን። 3 ከነረት ሞቲን ዬሪኮ ረሃ
ብት ኤርጌ፥ «ነሞትን ገረኬ ዱፈኒ መነኬ
ጅረን ኩን ጉቱማ ብይቻ ጋዱዳፍ ዋን

ዱፈኒፍ ገድ እሳን ባስ!» ጂዴ። 4ዱበር
ቲን ሱን ገሩ ነሞተ ሰነ ለማን ዶክስቴ፥
«ኤዩ ዱጉመ፥ ጀሬን ቶኮ ገረኮ ዱፈ
ኒሩ፥ ገሩ ኤሳ አከ እሳን ዱፈን አን ህን
ቤኩ። 5እሳን ዬሮ ድምምሴ በልበል ኬላ
መንደራ ጬፈሙት በአን፤ አን ለፈ እሳን
ደቀን ህንቤኩ፤ ደፋ እሳን ሆርዶፋ እንቀቀ
ብዱ» ጂቴ። 6ጀረሞ በንቲ መናት ኦል
ባፍቴ ሙከ ተልባ በንቲ መናረ አፈሜ
ቱሬ ጀለ ዶክስቴ። 7ጀር ኤርገመን ሱን
ሀመ መልካ ጬኡምሰ ዮርዳኖስት ዱካ
ቡኡዳፍ ኤርገ በአኒ ቦዴ ከር ኬልቻ
እንጬፈሜ።

*1. 6፡23፤ እብ 11፡31፤ ያቆ 2፡25

8 ወር ጋዱን ሱን ኡቱ ህንጪስን እሼን
በንቲ መናረት እሳን ብረ ደቅጤ፥ 9እሳ
ኒን፥ «ዋቀዮ ብየ ከነ አከ እስኒፍ ኬኔ አን
ቤከ፥ ኑእ እስን እንሶዳትኔ፥ ወር ብየ ከና
ሁንድኑ ነአኒ እስን ዱራ አኩመ ገጋ በቀ
ኒሩ*። 10ዮሙ እስን ብየ ግብጢ ባተን፥
አከ ዋቀዮ ገላነ ዲማ ፉለኬሰን ዱራ
ጎግሴ፥ ዋን እስን ሲሆኒፍ ኦግ ሞቲ አሞ
ሮታ ወረ ዮርዳኖስራ ገረ በአ-ቢፍቱ ቱረን
ለማን ጎተን፥ እስን ራወተኒ አከ እሳን በሴ
ስተንስ ኑኦ ደጌኼረ*። 11ኑእ ዮሙ ዋኤ
ከና ደጌኼ፥ እስን ሶዳትኔ ኦኔንኬኘ አኩመ
ገጋ እንበቄ፤ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ኦል ዋቀ
ረት፥ ገድ ለፈረትስ ዋቀዮ ዋን ተኤፍ፥
ነምን ነኤ አብዲ ህንኩተትን ህንቱሬ*።
12ኤጋ አኩመን ጋሪ እስኒፍ ጎዴ፥ እስንስ
መነ አባኮፍ ጋሪ አከ ጎተን መቃ ዋቀዮቲን
አናፍ ከከዳ፥ ምልክተ አመንሲሱስ አናፍ
ኬና*! 13አባኮ፥ ሃደኮ፥ ኦቦሎተኮ፥ ኦቦ
ሌቶተኮ ዋን እሳን ቀበን ሁንዱማስ
ኦልቻ፥ ዱአ ጀላስ ባሳ!» ጂቴ።

*9. በኡ 23፡27 *10. በኡ 14፡21-29፤
ለኮ 21፡21-35 *11. 5፡1፤ በኡ 15፡14-15
*12. 6፡23፥25

14 ጀርስ ዴብሰኒ እሼዳን፥ «ወንተ ኑእ
አመ ሆጂቻ ጅሩ ከነ ህንህምተን ዮ ተኤ፥
ዋቀዮ ብይቾ ዮሙ ኑፍ ኬኑ፥ ኑሞ ጋሩ
ማፍ አመነሙማ ዮ እስን አርግሲሱ
ደባኔ፥ እዶኬሰን ኑሀአጂሱ!» ጂደን።
15መን ዱበርትቲን ኬሰ ጅራቱ ገር ቶኮን
ኬላ መንደርቻ ወጅን ወልት ዋን እጃረ
ሜፍ፥ ከራ ቃወ ኬልቻ ፉኞዳን ገድ እሳን
ቡፍቴ*፤ 16ጀራንስ፥ «ወር እስን ሆርዶ
ፈን አከ እስን ህንአርግኔት፥ ገረ ቱሉ
ደቃቲ ሀመ እሳን ዴብአንት ጉያ ሰድእ
አች ዶከዳ፥ እሰ ቦዴስ ከራ ኬሰንረ
ቡአ!» ጂቴ።

*15. 1ሳሙ 19፡12፤ 2ቆሮ 11፡33

17 ጀርሞ፥ «ከካ አመ ኑከክሲፈቴ
ከናፍ አት አከ ኑህንኮመትኔት፥ 18ዮሙ
ኑእ ብየ ከነት ልጥኑ ቃወ እሰ አመ ኬሳን
ገድ ኑቡፍቴ ከነት ፎአ ብልዲማ ከነ
ሂቴ፥ አባኬፍ ሃደኬ፥ ኦቦሎተኬፍ ማቲ
አባኬቲ ሁንዱማ መነኬት ሰሳቡን ስረ
ጅረ። 19ነምን መነኬቲ አለ በኤ ከራረት
ዮ አርገሜ፥ ጉማንሳ መቱመሳረ እንተአ፤
ኑእ እት ህንጋፈተምኑ፤ ነመ ሲወጅን መነ
ኬሰ ጅሩረት ነምን ሀርከሳ ዮ ኦል ፉደቴ
ገሩ፥ ኑእ እት እንጋፈተምነ። 20ወንተ ኑእ
ሆጂትኑ ከነ ዮ ህምቴ ገሩ፥ ከካን አት
ኑከክሲፍቴ ኩን ኑረ ህንገኡ» ጂደን።
21እሼንስ ዴብፍቴ፥ «አኩመ እስን ጂተን
ሀተኡ!» ጂቴ፥ እሳን ገድ ዲፍቴ፤ እሳ
ንስ ከአኒ እንሶከን፤ እሼንሞ ፎአ ብልዲማ
ሰነ ቃውቸት እንሂቴ። 22ሀመ ወር እሳን
ሆርዶፉዳፍ ከአን ከራረ እሳን በርባደኒ
ደበኒ ዴብአንት፥ እሳን ገረ ቱሉ ደቀኒ
ጉያ ሰድእ አች ታአን። 23ከነ ቦዴ ነሞትን
ሱን ለማንስ ዴብአኒ ቱሉራ ገድ ቡአኒ፥
ለገ ጬአኒ ኢያሱ እልመ ኑን ብረ ዱፈኒ
ወንተ እሳንረ ገኤ ሁንዱማ እት ህመን።
24እሳን፥ «ዋቀዮ ዱጉማን ጉቱማ ብይቻ
ሀርከኬኘ ኬሰ ቡሴረ፥ ወር ብየሲ ሁንድኑ
ሰበቢ ኑሶዳተኒፍ ኑዱራ አኩመ ገጋ በቀ
ኒሩ» ጂደኒ ኢያሱት ህመን።

ቦቆና 3

እስራኤሎትን፥ ለገ ዮርዳኖስ ጬኡሳኒ

1 ኢያሱኒፍ እስራኤሎትን ሁንድኑ
ሺጢሚ ገነመ በሪዳን ከአኒ፥ ገረ ለገ ዮር
ዳኖስ እንደቀን፤ ኡቱ ለግቾ ህንጬእን
አቹመ እንቡፈተን። 2ጉያ ሰድእ ቦዴስ
ወር ጌጌስቶትን እዶ ቡፈታ ኬሰ አዴ
መኒ፥ 3ነሞተ አጀጀኒ፥ «ሰንዱቀ ከኩ
ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ እሰ ሌዎትን ወር ሉቦ
ትን ባተን ዮሙ አርግተን፥ እዶ ቡፈተኒ
ከኣቲ እሰ ዱካ ቡአ! 4እስን ከናን ዱረ
ከራ ከነ ባተኒ ዋን ህንቤክኔፍ፥ አመ እሰ
እላልተኒ ዮ አዴምተን፥ ከራ እረ አዴም
ተን እንቤክቱ፤ ሀተኡዬ መሌ ሰንዱቅቾ
አከ ዱንዱመ ኩመ ለማ እስንቲ ፈጋቴ

ሀአዴሙ፤ ከነ ጫላ እት ህንድአትና!»
ጇደን።

5 ኢያሱን ዮሙስ ጇራን፥ «ዋቀዮ ቦር
ወንተ ድንቅሲሳ እስን ግዱት ዋን ሆጇ
ቱፍ፥ አፍ ቁሌሳ!» ጇዴ*። 6 ኢያሱን
ከነ ቦዴስ ሉቦታን፥ «ሰንዱቀ ከኩ አል
ፉደዳቲ ጇረ ዱረ ቡአ አዴማ!» ጇዴ፤
ከነረት እሳን ሰንዱቀ ከኩ ሰነ ባተኒ ጇረ
ዱረ እንአዴመን*። *5. በኡ 19፡10 *6. 6፡6

7 ዋቀዮ ኤርገሲ ኢያሱዳን፥ «ሙሴ
ወጅን አከን ቱሬ አከሱመሞ ሲወጅን
ተኡኮ ወር እስራኤል አከ ቤከንት፥ አን
ሀርአ እጇሳኒ ዱረት ነመ ጉዳ ሰጎቹ ነንጇ
ልቀበ*። 8 አትሞ ሉቦተ ሰንዱቀ ከኩ ሰነ
ባተን፥ ‹ቀርቀረ ብሻን ዮርዳኖስ ዮሙ
ጌሰን፥ ብሻንቾት ልጣ ኬሰ ዳበዳ!› ጇዲ
አጇጅ!» ጇዴ። *7. 4፡14፤ 1፡5፥17

9 ከነረት ኢያሱን እስራኤሎታን፥
«አስ ድአዳቲ፥ ዱቢ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ
ደገአ! 10 ዋቀዮ እን ጅራታን እስን ግዱ
አከ ጅሩ፥ እን ዱጉማን ከነአኖተ፥
ሄቶተ፥ ሂዎተ፥ ጴሪዞተ፥ ግርጋሾተ፥
አሞሮተ፥ ይቡሶተስ ፉለኬሰን ዱራ አፌ
አከ ባሱ እንቤክቱ። 11 ኩኖ፥ ሰንዱቅን
ከኩ ዋቀዮ ጎፍታ ብየ ለፉ ሁንዱማ እስን
ዱረ ቡኤ ዮርዳኖስት እንልጠ። 12 አመስ
ጎሶተ እስራኤል ኬሳ ነመ ቶኮ ቶኮ ፎአዳቲ
ነመ ኩደ ለመ ድኤሳ! 13 አኩመ ሉቦትን
ወር ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ጎፍታ ብየ ለፉ
ሁንዱማ ባተን ፉነ ሚለሳኒ ብሻን ዮርዳ
ኖስ ኬሰ ካአኒን፥ ብሻንች ገረራዳ ገድ ያአ
ጅሩ አከ ቱላ ተኤ እንዳበተ» ጇዴ።

14 ዮሙ ሰብን ለገ ዮርዳኖስ ጩኡዳፍ
እዶ ቡፈታቲ ከአን፥ ሉቦትን ሰንዱቀ ከኩ
ባተንስ እሳን ዱረ ቡአኒ እንአዴመን።
15 ለግን ዮርዳኖስ ጉቱማ ጅአ ምዳን ሰሳ
በሙ ኬሰ ዋን ጉቱፍ፥ አመስ ጉቴ መኒሳ
ኬሳ በኤ ቱሬ፤ ሀተኡዬ መሌ፥ ሉቦትን
ወር ሰንዱቀ ከኩ ባተን ለገ ዮርዳኖስ
ገአኒ፥ ሚለሳኒ ህዲ ብሻንቻ ኬሰ አኩመ
ካአኒን፥ 16 ብሻንች ያኡ ዲሴ እንዳበቴ፤
እን ገረራዳ ገድ ያአ ጅሩ አል ከኤ ሀመ
መንደረ አዳም እሰ ዛሬታንት ድአ ጅሩት
አል ፈጋቴ እንቱለሜ፤ ብሻንች እን ገድ
ደርቤ ገረ ገላነ አረባህ እሰ «ገላነ ሶግዳ»
ጇደሙት ያኡሞ ራወቴ እራ እንጭቴ፤
ሰብን ሱን ገሩ ፉሌ ዬሪኮቲን እንጩአን*።

17 ዬሮ እስራኤሎትን ሁንድኑ ዮርዳኖስ
ኬሰ ለፈ ጎጋረ ጩአ ቱረን፥ ሉቦትን ወር
ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ባተንሞ፥ ሀመ ሰብን
ሱን ጉቱማት ዮርዳኖስ ኬሰ አዴሜ
ጩኡት፥ ጇባተኒ ለገ ዮርዳኖስ ወለካ ለፈ
ጎጋረ እንዳበቱ ቱረን።
*16. በኡ 14፡22፤ ፉር 114፡3፥5፤ 74፡15

ቦቆና 4

ኡቱቦተ ሴና አከ ተአኒፍ ደጎተ ዳቡሳኒ

1 ሰብን ጉቱማት ዮርዳኖስን ኤርገ
ጩኤ ቦዴ፥ ዋቀዮ ኢያሱዳን፥ 2 «ጎሶተ
ከነ ኬሳ አደዳን ነመ ቶኮ ቶኮ ፎአዱቲ
ነመ ኩደ ለመ ድኤስ! 3 ብሻን ዮርዳኖስ
ወለካ እዶ ሚል ሉቦታ እጃጃ ጅሩ ደጎተ
ኩደ ለመ ፉዳቲ እዶ ገልገለ ከነ ቡልተን
ለፈ ነቃ!» ጇዴ።

4 ኢያሱን ዮሙስ እስራኤሎተ ኬሳ ነመ
ቶኮ ቶኮ ወረ ጎሶተ ኬሳ ፎአመን ኩደ ለማን
ሰነ ወልት እንዋሜ፤ 5 እን እሳኒን፥ «ሰንዱቀ
ከኩ እሰ ከን ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ ዱረ ደርባቲ፥
ሀመ ብሻን ዮርዳኖስ ወለካት አዴማ! አከ
ለኮብሰ ጎሶተ እልማን እስራኤልት ቶኮን ቶኮ
ንኬሰን ደጋ ቶኮ ቶኮ ፉዳቲ ገቲቲኬሰንት
ባዳ! 6 ኩንስ እስን ግዱት አከ ምልክታት
ሀሆጇቱ! ኤጌር ቦር እጇሌንኬሰን፥ ‹ደጎትን
ኩን ማል እስኒፍ ጎዱ?› ጇደኒ ዮሙ እስን
ጋፈተን፥ 7 እስንሞ፥ ‹ብሻን ዮርዳኖስ
ኡቱመ ያኡት ጅሩ ሰንዱቀ ከኩ እሰ ከን
ዋቀዮ ዱራ ገርገር እንጭቴ፤ ሰንዱቅን ከኩ
ዮሙ ዮርዳኖስን ጩኤ፥ ብሻን ዮርዳኖስ ዋን
ገርገር ጭቴፍ፥ ደጎትን ኩን ነሞተ እስራኤ
ሊፍ በረ ሁንዱማ ሴና እንተኡ› ጇደኒ ሀህ
መን!» ጇዴ።

8 ከነረት እስራኤሎትን አኩመ ኢያሱን
እሳን አቦሜ እንጎደን፤ እሳን አኩመ ዋቀዮ
ኢያሱ አቦሜ አከ ለኮብሰ ጎሶተ እልማን
እስራኤልት ደጎተ ኩደ ለመ ብሻን ዮርዳ
ኖስ ወለካዳ ፉደኒ ባተኒ እዶ ቡፈተሳኒት
ጌሰኒ ለፈ እንነቀን። 9 ኢያሱንሞ ደጎተ
ኩደ ለመ ብሻን ዮርዳኖስ ወለካ ለፈ ሉቦ
ትን ወር ሰንዱቀ ከኩ ባተን ዳበቻ ቱረን
አል ቀጇልቼ እንዳቤ፤ ደጎትን ኩንስ ሀመ
ሀርአትዩ አቹመ ጅሩ*። *3-9. በኡ 24፡4

10 ዱቢን ዋቀዮ ሰበት ህም ጇዴ
ኢያሱ አቦሜ ሁንድኑ አከ እሰ ሙሴን

ኢያሱ አቦሜት ሀመ ራወተሙት፥ ሉቦ
ትን ወር ሰንዱቀ ከኩ ባተን ብሻን ዮርዳ
ኖስ ወለካ እንዳበተን፤ ሰብንሞ አሪቲዳን
እንጬኤ። 11 ኤርገ እሳን ሁንድኑ ጬአኒ
ራወተኒ ቦዴ፥ ሉቦትን ሰንዱቀ ከኩ እሰ
ከን ዋቀዮ ባተኒ ጬአኒ ሰብቾ ዱረ እንደር
በን። 12 እልማን ሩቤኒፍ እልማን ጋድ፥
እልማን ምናሴ እሰ ወለካ ኀሳሰ አኩመ
ሙሴን እሳን አጀጄት ምአ ሎላ ሀደተኒ
እስራኤሎተ ዱረ ቡአኒ እንጬአን*።
13 ነሞትን ምአ ሎላ ሀደተኒ ፉለ ዋቀዮ
ዱረት ሎላፍ ደቻ ዬሪኮት ጬአን አከ
ኩመ አፉርተማ ቱረን። 14 ዬሮ ሰን ዋቀዮ
ጉቱማ እስራኤል ዱረት ኢያሱ ነመ ጉዳ
ኀዴ፤ እሳን አኩመ በረ ጅሬኘሳ ሁንዱ
ማት ሙሴ ሶዳቻ ቱረን፥ እሰስ እንሶዳ
ተን*። *12. 1፡12-15 *14. 3፡7

15 ዋቀዮ ዮሙስ ኢያሱዳን፥ 16 «ሉቦ
ትን ወር ሰንዱቀ ዱገ-ባቱ ባተን ብሻን
ዮርዳኖስ ኬሳ አከ በአን አቦም!» ጂዴ።
17 ኢያሱንስ፥ «ብሻን ዮርዳኖስ ኬሳ
በአ!» ጂዴ ሉቦተ እንአቦሜ። 18 ሉቦትን
ወር ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ባተን ዮርዳኖስ
ኬሳ በአኒ ሚልሳኒ ለፈ ኀጋረ ዮሙ
ኤጂቴ፥ ብሻን ዮርዳኖስ እዶሳት ዴብኤ
አኩመሳ ዱሪ ጉቴ መኒሳረ እንደምበልኤ።

19 ዮሙስ ሰብን ሱን ጅአ እሰ ዱራ፥
ጅእቾ ኬሳ ጉያ ኩርነፉት ለገ ዮርዳኖስ ኬሳ
በኤ ዳሪ ዬሪኮ ገረ በአ-ቢፍቱቲን መንደረ
ጊልገል እንቡፈቴ*። 20 ከነ ቦዴ ኢያሱን
ደኀተ ኩደ ለማን ጀር ዮርዳኖስ ኬሳ ፉደን
ኦል ቀጄልቼ ጊልገል ኬሰ እንዳቤ። 21 እን
እስራኤሎታን፥ «ኤጌር ቦር እጄሌንኬሰን፥
‹ደኀትን ኩን ማሊ?› ጂደኒ እሰን አቦተሳኒ
ዮሙ ጋፈተን፥ 22 እሰንሞ፥ ‹ወር እስራኤል
ዮርዳኖስ ከነ ለፈ ኀጋረ ጬአን› ጂተኒ እጀ
ሌኬሰንት እንህምቱ። 23 ‹ዋቀዮ ኀፍታንኬሰን
ሀመ ኑእ ጬኑት ገላነ ዲማ ፉለኬኘ ዱራ
አኩመ ኀግሴ አከሱመሞ ሀመ እሰን ጬተንት
ዮርዳኖስን ፉለኬሰን ዱራ እንኀግሴ*። 24 ሰብን
ወር ካን ሁንድኑ ሀርከ ዋቀዮ ጀባ ተኡሳ አከ
ቤከኒፍ፥ እሰንስ በረ ሁንዱማ ዋቀዮን ኀፍታ
ኬሰን አከ ሶዳተኒፍ ከነ ኀዴ› ጂዳ!» ጂዴ።
*19. 5፡9-10 *23. በኡ 14፡21-29፤
ኢያ 3፡14-17

ቦቆና 5
ጀር ጊልገልት ደግነ ቀበሙሳኒ

1 ሞቶትን አሞሮታ ወር ዮርዳኖስ ገመ
ገረ ልጠ-ቢፍቱ ጅረን ሁንድኑ፥ ሞቶትን
ከነአኖታ ወር ዳሪ ገላነ ጉድቻ ጅረን ሁን
ድኑስ፥ ዋቀዮ ሀመ እስራኤሎትን ዮርዳ
ኖስ ጬአንት ብሻን ዮርዳኖስ አከ ኀግሴ
ዮሙ ደገአን፥ እስራኤሎተ ዱረት አኔን
ሳኒ አከ ገጋ በቄ፥ ሀፉራ እንጭተን*።
*1. 2፡24

2 ዋቀዮ ዮሙስ ኢያሱዳን፥ «ደጋ ቀረ
ቀቡ ቀጺፈዱቲ አመስ እስራኤሎተ ደግነ
ቀብ!» ጂዴ*። 3 ከነረት ኢያሱን ደጋ ቀረ
ቀቡ ቀጺፈቴ ግብአት-ሃራሎትት[†1] እስራ
ኤሎተ ደግነ እንቀቤ። 4 ነሞተ ብየ ግብጢ
በአን ኬሳ ዲሮትን ወር ወጋንሳኒ ዱላፍ
ገኤ ሁንድኑ፥ ግብጢ ኤርገ በአኒ ቦዴ
ለፈ ኦና ኬሰት ከራት ዋን ዱአኒፍ፥
ኢያሱን እሳን ከነ ደግነ እንቀቤ። 5 ነሞትን
ወር ብየ ግብጢ በአን ሁንድኑ ደግነ
ቀበተኒ ቱረን፤ ወር ቦዴ ለፈ ኦና ኬሰት
ከራት ደለተን ሁንድኑ ገሩ ደግነ
ሀንቀበትኔ ቱረን። 6 እስራኤሎትን ወጋ
አፉርተመ ለፈ ኦና ኬሰ ዴዴብአን፤
ነሞትን ወር ብየ ግብጢ ዮሙ በአን
ወጋንሳኒ ዱላፍ ገኤ ሁንድኑ ሰገሌ ዋቀዮፍ
አበመሙ ዋን ድደኒፍ እንዱመን፤ ዋቀዮ
ብየ እሰ አነኒፍ ደመ ባሱ፥ እሰ ኑፍ
ኬኑዳፍ አቦተሳኒ አብደቼሴ ከነ አከ እሳን
ሀንአርግሲፍኔ እንከከቴ*። 7 ከናፍ ኢያሱን
እጄሌሳኒ ወረ እሳን ቦዴዳን ከአን ደግነ
ቀቤ እዶ አቦተሳኒ እሳን ቡሴ፤ እሳን ከራረ
ዋን ቱረኒፍ ኡቱ ደግነ ሀንቀበትን ቱረን።
8 ሰብን ጉቱማት ኤርገ ደግነ ቀበሜ ቦዴ፥
ሀመ ፈዩት እዶ ቡፈተሳ ኬሰ ቱሬ።
9 ዋቀዮ ዮሙስ ኢያሱዳን፥ «አን ሀርአ
አረብሶ ወረ ግብጥ ስራ ገረገልቼረ»
ጂዴ፤ ከናፍ መቃን እዶ ሰና ሀመ ሀርአት
«ጊልገል» ጂደሜ ዋመሜ።
*2. ኡመ 17፡9-14፤ በኡ 4፡25
*6. ለኮ 14፡22-35

10 እስራኤሎትን ጊልገልን ቡፈተኒ
ኡቱ ጅረኒ ጅእቾ ኬሳ ጉያ ኩደ አፉረፉ
ገልገለ ደቻ ዬሪኮት ፉሲካ እንአያኔፈ
ተን*። 11 እሳን ቦሩምታ አያነ ፉሲካ ሰነ
ምዳን ብየ ሰና ኬሳ መጥኖፍ አካዩ

†1 ኢያ 5፡3 «ግብአት-ሃራሎት» ጂቼን «ቱሉ ደግነ-ቀባ» ጂቼደ።

ኛተን። 12 ማናን ቦሩምታ እሳን ምዳን ብየ
ሰና ኛተን ዳበቴ፤ እስራኤሎትን ወጋ ሰነ
ኬሰ ምዳን ብይ ከነኣን ባሱ ኛተን መሌ፥
ኤርገሲ ዴብአኒ ማና ህንአርገትኔ*።

*10. በኡ 12፡1-14 *12. በኡ 16፡31፥35-36

ኢያሱን ነመ ብላ ሉቅፈቴ ዳበቱ ቶኮ አርጉሳ

13 ኢያሱን መንደረ ዬሪኮት ዮሙ
ድኣቴ፥ ኦል እላሌ ነመ ብላ ሉቅፈማ ሀር
ከት ቀበቴ እሰ ዱረ እጃጁ ቶኮ አርጌ፥
ገረሳ ደቄ፥ «አት ገረኬኛሞ ገረ ዲኖተኬ
ኛቲ?» ጂዴ እሰ ጋፈቴ*። 14 እንሞ
ዴብሴ፥ «ዋዉ፥ አን አመ አንገፈ ሎልቱ
ዋቀዮ ተኤን ዱፌ» ጂዴ፤ ኢያሱንሞ
ለፈ ገኤ ቆመኤ ሰገዴፈ፥ «ያ ጎፍታኮ አነ
ገርብቸኬት ማል ህምታ?» ጂዴ እሰ
ጋፈቴ። 15 አንገፍትን ሎልቱ ዋቀዮ ሱን
ዴብሴ ኢያሱዳን፥ «እዶን አት ዳበቱ ኩን
ቁልቁላአ ዋን ተኤፍ፥ ኮጄኬ ሚለኬቲ
ባፈዱ» ጂዴ፤ ኢያሱንስ አከሱመ
እንጎዴ*።

*13. ለኮ 22፡22-23፤ 2ሴና 21፡16
*15. በኡ 3፡5

ቦቆና 6
መንደር ዬሪኮ ኩፉሼ

1 ሰበቢ እስራኤሎታፍ ከር መንደረ
ዬሪኮ ጀባቴ ጬፈሜ ቱሬ፤ ነምን እሰ
ኬሳ ገድ ህንበኡ፥ እሰትስ ኦል ህንገሉ
ቱሬ። 2 ዋቀዮ ዮሙስ ኢያሱዳን፥ «እላ
አን፥ ዬሪኮ ሞቲሳፍ ሎልቶተሳ ወረ
ጀጀቦ ወጅን ሀርከኬ ኬሰ ቡሴረ። 3 አት
ነሞተ ምአ ሎላ ህደተኒ ወጅን መንደ
ርቾ ጉያት ስአ ቶኮ ናነእ! ጉያ ጀአ
አኩመ ከነ ጎድ! 4 ሉቦትን ቶርበ ፈኖ
ቶርበ ባተኒ ሰንዱቀ ከኩ ዱረ ሀአዴ
መን! ጉያ ቶርበፋትሞ ሉቦተ ፈኖ
አፉፋ አዴመኒ ወጅን መንደርቾ ስአ
ቶርበ ናነአ! 5 ዮሙ እሳን ኡቱ ገርገር
ህንኩትን ፈኖ አፉፈን፥ አኩመ ሰገሌ
ፈኖ ደጌሰኒን ነሞትን ሁንድኑ ጉድሰኒ
እት ሀእየን! ዮሙስ መሰራን መንደርቻ
እንጅገ፥ ነሞትንስ አደዳን እረ ያአኒ
ቀጄለኒ ኦል እት እንገሉ» ጂዴ።

6 ከነረት ኢያሱን እልም ኑን ሉቦተ
ዋሜ፥ «ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ኦል ፉደዳ!
ሉቦትን ቶርበ ፈኖ ቶርበ ባተኒ ሰንዱቅቾ
ዱረ ሀአዴመን!» እሳኒን ጂዴ፤ 7 ጀራ
ንሞ፥ «እቱመ ፉፋቲ መንደርቾ ናነአ፥
ወር ምአ ሎላ ህደተን ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ
ዱረ ሀደርበን!» ጂዴ።

8 ኢያሱን ጀረት ኤርገ ዱበቴ ቦዴ፥
ሉቦትን ቶርበን ወር ፉለ ዋቀዮ ዱረ ፈኖ
ቶርበ ባተኒ አዴመን፥ ፈኖ ሰነ አፉፋ ዱረ
እንደርበን፤ ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮስ እሳን
ዱካ እንቡኤ። 9 ወር ምአ ሎላ ህደተንሞ
ሉቦተ ወረ ፈኖ አፉፈን ዱረ ቡአን፤ ወር
ካንሞ ሰንዱቀ ከኩ ቦዴዳን እንአዴመን፥
ፈኖንስ ኡቱ ገርገር ህንጭትን እንአፉ
ፈሜ። 10 ኢያሱንሞ፥ «ጋፈ አን፥
‹እያ!› ጂዴ እሰንት ህሙ እያ መሌ፥
አመ ህንእይና፥ ሰገሌኬሰን ህንደጌሰስና!
ዱቢን ቶኮሌስ አፋንኬሰን ኬሳ ህንበእን!»
ጂዴ፥ ጀረ እንአቦሜ። 11 ዮሙስ እን፥
ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ ስአ ቶኮ መንደርቾ
ናነኤ አከ ወሊን ገኡ እንጎዴ፤ ከነ ቦዴ
ነሞትን እዶ ቡፈታት ዴብአኒ አቾ ቡለን።
12 ኢያሱን ቦሩምታ ገነመ ኦቦሮዳን
እንከኤ፥ ሉቦትንስ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ
ኦል እንፉደተን። 13 ሉቦትን ቶርበን ወር
ፈኖ ቶርበ ባተን ኡቱ ወልራ ህንኩትን
ፈኖ አፉፋ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ዱረ ደር
በን፤ ወር ምአ ሎላ ህደተን እሳን ዱረ
ቡአኒ እንአዴመን፤ ነሞትን ወር ካንሞ ሰን
ዱቀ ከኩ ቦዴዳን አዴመን፤ ፈኖንስ ኡቱ
ገርገር ህንጭትን እንአፉፈሜ። 14 ጉያ
ለመፋትስ መንደርቾ ስአ ቶኮ ናነአኒ፥
እዶ ቡፈታት ዴብአን፤ ጉያ ጀአ አኩመ
ከነ ጎደን።

15 እሳን አመስ ጉያ ቶርበፋት ገነመ
ኦቦሮዳን አኩመ ዱሪት ከአኒ መንደርቾ
ስአ ቶርበ እንናነአን፤ ጉያት ስአ ቶርበ
መንደርቾ ናነኡንሳኒ ጉያ ሰነ ዱዋ ቱሬ።
16 ስአ ቶርበፋረት ዮሙ ሉቦትን ፈኖ አፉ
ፈን፥ ኢያሱን ጀራን፥ «ዋቀዮ መንደርቾ
እስኒፍ ኬኔራቲ እያ! 17 መንደርቾ፥
ወንት እሰ ኬሰ ጅሩ ሁንድኑስ ራወቴ ሀበ
ሌፈሙ! ረሃብ እሼ ኤጅቱ ዱዋን ወረ
ኑእ ኤርግኔ ዋን ኑፍ ዶክሰቴፍ፥ እሼኒፍ
ወር እሼ ወጅን መነሼ ኬሰ ጅረን ሁንድኑ
እንኦሉ*። 18 ኤጋ እሰን ወንተ ራወቴ በሌ
ፈሙን እረ ጅሩ ከነ ኬሳ ፉደተኒ በዲሰ
ኦፍረት አከ ህንፍድኔት፥ እዶ ቡፈተ እሰ
ራኤልስ ከን በዲሳ ጎቹዳን ረክነ አከ እት

ህንፍድኔት አፍ ኤገዳ*! [19]ገሩ ሜቲኒፍ
ወርቄን፥ ቆዳን ስቢላፍ ከን ስቢለ ቦረጂ
ሁንድኑ ዋቀዮፍ ከን ቈላአን ዋን ተአኒፍ፥
እዶ ቆዳን ዋቀዮ ታኡት ሀገልፈመን!»
ጇዴ።

*17. ኬሰ 7፡1-4፤ ኢያ 7፡1፤ 6፡23፤
እብ 11፡31 *18. ሌዎ 27፡28፤ ኬሰ 13፡18

20 ፌኖን እንአፉፈሜ፥ ጀርስ
እንእየን፤ ዬሮ ፌኖን አፉፈሜ ጀር እየ
ንት፥ መሰራን መንደርቻ እንጅጌ፤ ነሞት
ንስ አደዳን እረ ያአኒ ቀጇለኒ ኦል እት
ገለኒ መንደርቾ እንቀበተን*። [21]እሳንስ
መንደርቾ ኬሰ ከን ጅሩ ሁንዱማ ዲሮተ፥
ዱበርቶተ፥ ሙጮሊ፥ ጃርሶሊ፥ ሳወን፥
ሆሎተ፥ ሀሮተስ ብላዳን እንአጇሰን።

*20. እብ 11፡20

22 ኢያሱን ዮሙስ ጀረ ዱራን ብይቾ
ጋደኒ ዴብአን ሰነ ለማኒን፥ «መነ ዱበርቲ
ኤጅቱ ሰና ደቃቲ፥ አኩመ ዱር ከከተኒ
ፍት እሼ፥ ወረ ከንሼ ተአን ሁንዱማስ
አቺ ባሳ!» ጇዴ። [23]ደርገጎትን ወር ጋዱ
ደቀኒ ቱረን ሱን ለማን ኦል ልጠኒ ረሃ
ብን፥ አባሼፍ ሃደሼ፥ ኦቦሎተሼ፥ ወረ
ከንሼ ተአን ሁንዱማስ ገድ ባሰን፤ አከስት
ማቲሳኒ ሁንዱማ ፍደኒ እዶ ቡፌተ እስራ
ኤል ዱበ እንካአን*። [24]እሳን ዮሙስ ሜቲ
ዳፍ ወርቄ፥ ቆዳ ስቢላፍ ከን ስቢለ ቦረጂ
ዱዋ እዶ ቆዳን መነ ዋቀዮ ታኡ ኬሰ ካአን
መሌ፥ መንደርቻፍ ወንተ መንደርቾ ኬሰ
ጅሩ ሁንዱማ እብዳን እንጉበን። [25]ኢያ
ሱን ገሩ ረሃብ እሼ ኤጅቱን ወረ ዬሪኮ
ጋዱዳፍ ኤርገመን ሰነ ዶክስቴ ዋን ባፍ
ቴፍ፥ እሼኒፍ ወር መነ አባሼቲ፥ ወረ
ከንሼ ተአን ሁንዱማ ወጅን አከ ኦለን
ጎዴ፤ እሼን ሀመ ሀርአት እስራኤል ኬሰ
ጅርት።

*23. 2፡1፥14፤ 6፡17፤ ማቴ 1፡5፤
እብ 11፡31፤ ያቆ 2፡25

[26]ዬሮ ሰነ ኢያሱን፥ «ነምን መንደረ
ዬሪኮ ከነ
ዴብሴ እጃሩዳፍ ከኡ፥
ዋቀዮ ዱረት አባረማ ሀተኡ!
እልመሳ እሰ አንገፋን
ሁንዴሳ ሀካኡ፥
እልመሳ እሰ ቈጥሱዳንሞ
ከረሳ ሀዳቡ!»
ጇዴ ከካዳን ጀረ እንቆቆበቴ*።

[27]ዋቀዮስ ኢያሱ ወጅን ቱሬ፥ ኦዱንሳስ
ጉቱማ ብይቻ እንጉቴ።

*26. 1ሞቶ 16፡34

ቦቆና 7
ኣካን ጩቡ ሆጇቹሳ

1 እስራኤሎትን ገሩ ወንተ ራወቴ በሌ
ፈሙን እረ ጅሩን ጩቡ እንሆጇተን፤ ጎሰ
ይሁዳ ኬሳ ኣካን እልም ከርሚ፥ አካከዩን
ዘብዲ፥ አባበዩን ዛራህ ወንተ ራወቴ በሌ
ፈሙን እረ ቱሬ ዋን ፉደቴፍ፥ ዴከምስ
ዋቀዮ እስራኤሎተረት እንቦበኤ*። [2]ኤር
ገሲ ኢያሱን መንደረ ዬሪኮቲ ገረ መንደረ
ኣይ እሰ ቤትኤልራ ገረ በአ-ቢፍቱ ቤታዌ
ንት ድአ ጅሩት ነሞተ ኤርጌ፥ «ኦል
በኣቲ ብይቾ ጋዳ!» ጇዴ፤ ነሞትንስ ኦል
በአኒ መንደረ ኣይ እንጋደን። [3]እሳንስ ገረ
ኢያሱት ዴብአኒ፥ «ወር ኣይ ሙራሰ ዋን
ተአኒፍ፥ ነሞተ ሁንዱማ ህንደደብሲስን፤
ነሞትን ኩምን ለመ ዮኪስ ኩምን ሰድእ
ኦል በአኒ መንደርቾ ሀሩኩተን መሌ፥ ሁን
ዱምትሳኒ ኦል ህንበእን!» ጇደኒ እሰት
እንዱበተን። [4]ከነረት እሳን ኬሳ ነሞትን
አከ ኩመ ሰድኢ አቾት ኦል በአን፤ ገሩ
ነሞተ ኣይ ዱራ እንበቀተን። [5]ወር ኣይስ
እሳን ሩኩተኒ፥ ከረ ዱራ ሀመ ሼባሪምት
እሳን አርአኒ፥ እራንገዴ ሰነት እሳን ኬሳ
አከ ነመ ሶዶሚ ጀኣ እንአጇሰን፤ ከነረት
ኦኔን ሰበ እስራኤል በቄ አከ ብሻኒ ተኤ።

*1. 6፡17-19፥21፤ ኬሰ 7፡1-4፤ አቦ 21፡11

6 ዮሙስ ኢያሱን ገዴ ኡፌተሳ ተር
ሳሴ፥ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ዱረት ሀመ ገል
ገላት አደሳቲን ገድ ጎምብፈሜ፤ እኒፍ
ማንጉዶትን እስራኤል ገደራ ከን ከኤ
አዋረ መታት ኦፍ ፈጫሰን። [7]ኢያሱን ከነ
ረት፥ «ማሎ፥ ያ ዋቀዮ ጎፍታ! ሰበ ከነ
ዱሩመዩ ማሊፍ ዮርዳኖስ ከነ ጩስፍቴ?
ሀርከ ወረ አሞሮታት ኑኬንቴ ኑበሌሱ
ዳፌ? ማሎ ኡቱ ዮርዳኖስ ገመት ሀፍኔረ
ተኤ! [8]ያ ዋቀዮ! ኤርገ እስራኤል ዲነ
ሳት ዱግደ ገቴ ማለን ጇደሬ? [9]ከነኣኖ
ትን፥ ወር ብይቾ ኬሰ ጅራተን ሁንድኑስ
ከነ እንደገኡ፥ ኑናነአኒ ለፈራ ሀጣአኒ ኑበ
ሌሱ፤ ኤጋ አትሞ ኡልፍነ መቃኬ እሰ
ጉዳቲፍ ጇቴ ማል ጎተሬ?» ጇዴ*።

*9. በኡ 32፡11-13

10 ዋቀዮ ዮሙስ ኢያሱዳን፥ «ከእ!
አት ማሊፍ አደኬቲን ገድ ጎምብፈምቴ?

11 ወር እስራኤል ጨቡ ሆጇተኒሩ፥ ከኩኮ
እሰ አን ኤጉ እሳን አቦሜ ጨብሰኒሩ፥
ወንተ ራወቴ በሌፈሙን እረ ጅሩ ኬሳ ዋ
ፉደተኒሩ፥ ሀተኒሩ፥ ጎዎምሱዳፍስ ምአ
ሳኒ ኬሰ ካአተኒሩ። 12 ከናፍ እስራኤሎትን
ዲኖተሳኒ ዱረ ዳበቼ ህንደንደአን፤ እሳን
አፉመሳኒቲዩ ወረ በሌፈሙን እረ ጅሩ ዋን
ተአኒፍ ዲኖተሳኒት ዱግደ ገተን፤ አመስ
እስን ወንተ በሌፈሙን እረ ጅሩ አፍ
ግዱዳ ዮ ባፍተን መሌ፥ አን ዴብኤ እስኒ
ወጅን ህንተኡ። 13 ከኢቲ ጇረ ቁሌስ!
‹ዋቀዮ ጎፍታን እስራኤል፡- ያ እስራ
ኤል፥ ወንት ራወቴ በሌፈሙን እረ ጅሩ
እስን ግዱ ጅረ፥ እሰ ሀመ አፍ ግዱዳ
ባፍተንት ዲኖተኬሰን ዱረ ዳበቼ ህንደንዴ
ሰኒ ቦሪፍ አፍ ቁሌሳ! እስኒን ጇዴ› ጇዲ
ጇረት ህም*! 14 ኤጋ ቦር አከ ጎሰ ጎሰኬሰ
ኒት አስ ድአዳ! ጎስ አነ ዋቀዮ ዱረት
ድአቱ ማቲሳ ወጅን፥ ማቲን አነ ዱረት
ድአቱ አከ ሆርቴ ሆርቴሳት፥ ሆርቴን አነ
ዱረት ድአቱስ አከ ነሞተሳት ሀድአቱ!
15 ነምን ወንት ራወቴ በሌፈሙን እረ ጅሩ
ሱን ብራ አርገሜ፥ ሰበቢ ከኩኮ ጨብሴ፥
ወንተ ዬላስሳ ከነ እስራኤል ኬሰት ሆጇ
ቴፍ፥ እን፥ ወንት እን ቀቡ ሁንድኑስ እብ
ዳን ሀጉበሙ!» ጇዴ*።

*13. 3:5 *15. 7:25፤ ኡመ 38:24፤
ሌዎ 20:14፤ 21:9

16 ቦሩምታሳ ገነመ ኢያሱን ኦቦሮዳን
ከኤ፥ ነሞተ እስራኤል አከ ጎሰ ጎሰሳኒት
ዮሙ ፍዴ፥ ይሁዳን እንድአቴ፤ 17 ጎስን
ይሁዳ ዱፌ፥ እሰ ኬሳ ዛራህቱ ድአቴ፤
ሆርቴ ዛራህ ኬሳ ነሞትን ዮሙ ዱፈን ዘብ
ዲን እንድአቴ። 18 እንስ ነሞተሳ ዮሙ
ፍዴ፥ ጎሰ ይሁዳ ኬሳ አካን እልም
ከርሚ፥ አካከዩን ዘብዲ፥ አባበዩን ዛራህ
እንድአቴ።

19 ኢያሱን ዮሙስ አካኒን፥ «እል
መኮ! ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤሊፍ ኡልፍነ
ኬን፥ እሰ ጇጇዱስ! አመ ኤጋ ሜ ወንተ
ጎቴ ከነ አነ ህንዶክስኒ አነት ህም!»
ጇዴ። 20 አካን ዴብሴ፥ «አን ዱጉማን
ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤል ዱረት ጨቡ ሆጇ
ዴረ፤ ወንት አን ጎዴስ፥ 21 ኡፈተ ሚደጋ
ብየ ሺናርት ሆጇተሜፍ ሜቲ ሼቂሊ ሸን
ተመ ባሱ ቦጁ ኬሰት አርጌን ሀዌ ፉደዴ፤
ኩኖ ኡፈትቸ ጎዶኮ ኬሰ አዋለሜ ጅረ፥
ሜትቸስሞ እሰ ጇላን ጅረ» ጇዴ።

22 ኢያሱን ዮሙስ ጇረ ቶኮ እንኤርጌ፤
እሳንስ ፊገኒ ገረ ጎዶሳ ዮሙ ደቀን፥
ምእቸ ጎዶሳ ኬሰ፥ ሜትቸስ ገረ ጇላቲን
ዶክፈሜ እንአርገን። 23 እሳን ምእቸ ጎድቸ
ኬሳ ባሰኒ ኢያሱዳፍ ጉቱማ እስራኤሎታት
ፍደኒ፥ ፉለ ዋቀዮ ዱረ እንነቀን። 24 ኢያ
ሱፍ እስራኤሎትን ሁንድኑ አካን እልመ
ዛራህ፥ ሜትቸ፥ ኡፈትቸ፥ በቴ ወርቅቻ
አከሱመስ እልማንሳ፥ እንተሎተሳ፥ ቆትዮ
ተሳ፥ ሀሮተሳ፥ ሆሎተሳፍ ጎዶሳ ወንተ
እን ቀቡ ሁንዱማ ወጅን ፉደኒ ደቻ አኮ
ርት እንጌሰን። 25 ኢያሱን አችት አካኒን፥
«አት ማሊፍ ረክነ ከነ ኑት ፍዴ? ዋቀዮ
ሀርአ ረክነ ስት እንፍደ» ጇዴ፤ ዮሙስ
ጉቱማን እስራኤልስ እሰ፥ ወረ ካንስ ደጋ
ዳን ሩኩተኒ እብዳን እንጉበን*፤ 26 ለፈ እን
እት ጉበሜረ ቱላ ደጋ ባይኤ እንቱለን፤
ቱላን ሱንስ ሀመ ሀርአትዩ ጅረ፤ ከነ ቦዴ
አሪን ዋቀዮ እን ቦበአን እሳንራ
እንዴብኤ፤ ከናፍ መቃን እዶ ሰና ሀመ
ሀርአትዩ «ደቻ አኮር» ጇደሜ
እንዋመመ፤ [«አኮር» ጇቹን «ረክነ»
ጇቹደ]*።

*25. ኬሰ 13:11፥16፤ ኢያ 7:15፤
20:16-18 *26. 8:29

ቦቆና 8

መንደር አይ በሌፈሙሼ

1 ዋቀዮ ዮሙስ ኢያሱዳን፥ «እላ! አን
ሞቲ አይ፥ ሰበሳ፥ መንደረሳ፥ ብየሳስ ሀር
ከኬ ኬሰ ቡሴራቲ ህንሶዳትን፥ ህንነእንስ፤
ጇረ ሎላ ጉቱማት ፉደዱቲ ከኢ፥ አይት
ኦል በእ! 2 አኩመ ዬሪኮፍ ሞቲሼ ጎቴ፥
አዩፍ ሞቲሼ አከሱመ እንጎተ፤ መንደረቲ
ዱባን ነመ ርጼ ጨሱ ካእ! ሆሪ ቄኤፍ
ዋን መንደረቲ ኬሳ ቦጅቱ ገሩ አፊኬቲ
ፉደዱ!» ጇዴ*።

*2. 6:17፥21፤ ኬሰ 20:10-18

3 ከነረት ኢያሱን ጇረ ሎላ ሁንዱማ
ወጅን አይት ኦል በኡዳፍ እንከኤ፤ ኢያሱ
ንስ ነሞተ ጇግነ ጇጇቦ ኩመ ሶዶመ ፎኤ
ሀልከኒን ኤርጌ፥ 4 እሳን አቦሜ፥ «መንደረቲ
ዱባን ርጿ ጨሳ፥ ሁንዱምትኬሰን ቆጿአቲ
ታአ መሌ፥ እሼቲ ባይኤ ህንፈጋትና!
5 አኒፍ ነሞትን አና ወጅን ጅረን ሁንድኑ መን
ደረቲት እንድአትነ፤ ዮሙ እሳን አኩመ ዱሪ
ኑሎሉዳፍ ኑት ከአን፥ ኑእ እሳን ዱራ እንበቀ
ትነ፤ 6 እሳን ‹አኩመ ዱሪ ኑጇላ በቀቱ› ጇደኒ

መንደረቲ ኬሳ በአኒ፥ ኑዱካ ቡአኒ፥ መንደ
ረቲራ አከ ፈጋተን ሀመ ኀኑት ኑእ እሳን ጀላ
እንበቀትነ። 7ዮሙስ ዋቀዮ ኀፍታንኬሰን መን
ደረቲ ሀርከኬሰን ኬሰ እንቡሳቲ፥ እስንሞ
እዶ ርጵጠኒ ጪፍተኒ ከአቲ መንደረቲ
ቀበዳ! 8መንደረቲ ዮሙ ቀበተን፥ እብደ
እት ነቃቲ ጉባ! እላ! አን እስንት ሆሜራ፥
አኩመ ዋቀዮ እስን አቦሜ ኀዳ!» ጀዴ። 9ከነ
ቦዴ ኢያሱን እሳን እንኤርጌ፤ እሳንስ እዶ ሰነ
ደቀኒ፥ መንደረ ኣይራ ገረ ልጠ ቢፍቱቲን
መንደረ ኣዩፍ ቤትኤል ግዱ ርጳኒ ጪሰን፤
ኢያሱንሞ ሀልከን ሰነ ነሞተ ወረ ካን ብረት
እንሀፌ።

10 ኢያሱን ገነመ አቦሮዳን ከኤ ጀረ ተሬ
ገልቼ፥ እኒፍ ጃርሶሊን እስራኤል ጀረ ዱረ
ቡአኒ፥ ኡቱመ ወር ብየሲ እላለኒ መንደረ
ኣይት ኦል እንበአን። 11ጀር ሎላ ወር እሳ
ወጅን ቱረን ሁንድኑ ኦል በአኒ ፋሌዳን መን
ደረቲት ድኣተኒ፥ መንደረ ኣይ ሰነራ ገረ
ብታቲን እንቡፈተን፤ እሳኒፍ ኣይ ግዱስ ደቻ
ቶኮቱ ቱሬ። 12ዮሙስ ኢያሱን አከ ነሞተ
ኩመ ሽኒ ፋዴ አከ እሳን ርጳኒ ጪሰኒፍ መን
ደረቲራ ገረ ልጠ ቢፍቱት መንደረ ቤትኤ
ሊፍ ኣይ ግዱ እንካኤ። 13አከስት ሁምነ
ወራና ወረ ቡፈተ ኬሰ ጅረን መንደረቲራ ገረ
ሀርከ ብታቲን፥ ወረ ርጳኒ ጪሰንሞ መንደረ
ቲራ ገረ ልጠ ቢፍቱቲን እዶ እንቀበቺሰን፤
ኢያሱን ገሩ ሀልከን ሰነ ደቻ ሰነት እንልጤ።
14ሞቲን ኣይ ከነ ዮሙ አርጌ፥ እኒፍ ነሞትን
መንደረቲ ኬሳ ዬሮ ዳበሳኒት አሪፈተኒ ኦቦሮ
ዳን በአኒ ወራናን እስራኤልን ወራኑዳፍ ገረ
ደቻ ዮርዳኖስ ገረ ፋሌ አረባህት ገድ
እንቡአን፤ ሞትቾ ገሩ አከ ነሞትን መንደረቲ
ዱበ ርጳኒ ጪሰኒ እሰ ኤገተን ህንቤከኔ።
15ኢያሱኒፍ ወር እስራኤል ሁንድኑ ዋን ሞአ
መን ፈኬሰኒ ገረ ለፈ ኦናት እሳን ዱራ እንበቀ
ተን። 16ነሞትን መንደረቲ ኬሰ ጅረን
ሁንድኑስ እሳን ዱካ ቡአኒ አርኡዳፍ እንዋመ
መን፤ ጀርስ ኢያሱ ዱካ ቡአኒ ኡቱ አር
አኒ፥ መንደረቲራ እንፈጋተን። 17ነምን
እስራኤል ዱካ ቡኤ አርኡዳፍ መንደረ
ኣዩፍ ቤትኤል ኬሳ ህንበእን ህንቱሬ፤ መን
ደረቲ ኤጉምስ መሌ በናት ዲሰኒ ወረ እስራ
ኤል ዱካ ቡአኒ አርአን።

18 ዋቀዮ ዮሙስ ኢያሱዳን፥ «ቦዴ
ሀርከኬ ኬሰ ጅሩ ገረ ኣይት ቀብ! አን
መንደረቲ ሀርከኬ ኬሰ ነንቡሰ» ጀዴ፤
አቹማን ኢያሱን ቦዴ ሀርከሳ ኬሰ ቱሬ ገረ
ኣይት እንቀቤ። 19ወር ርጳኒ ጪሰን ሱን
አሪቲዳን እዶሳኒቲ ከአኒ አኩመ ኢያሱን
ሀርከሳ ድሪርሴን ፊገኒ መንደረቲ ልጠኒ
ቀበተኒ፥ አቹማን እብደ እት ነቀን።
20ወር ኣይሞ ገረገለኒ ዮሙ እላለን ኣር
መንደረቲ እሼ ጉበቻ ጅርቱ ገረ ዋቃት
ኡቱ ኦል ከኡ አርገን፤ ነሞትን እስራኤል
ወር ገረ ለፈ ኦናት እሳን ዱራ በቀቻ ቱረን
ዴብአኒ ወረ እሳን አርኣ ቱሬ ከነት ዋን
ገረገለኒፍ፥ እሳን ገረ እት በቀተን
እንደበን። 21ኢያሱኒፍ ወር እስራኤል ሁን
ድኑ ጀር ርጳኒ ጪሰን ሱን መንደረቲ አከ
ቀበተን፥ ኣር መንደረቲስ አከ ኦል ከኤ
ዮሙ አርገን፥ እት ገረገለኒ ወረ ኣይ
እንሩኩተን። 22ወር መንደረቲ ቀበተን
ሱን እሼ ኬሳ ገድ እት ዱፈኒ፥ ወር ካንሞ
ከራ ዱባ እት ዱፈኒ ወረ ኣይ ግዱት
እንገልፈተን፤ አከስት ነሞትን እስራኤል
እሳንት መርሰኒ ነምን ቶኮሌ ኡቱ ህንሀፍን
ዮኪስ ኡቱ ጀላ ህንበእን ሩኩተኒ ሁንዱመ
ሳኒ እንፍጠን። 23ሞቲ ኣይ ገሩ ቦጅአኒ
ፈያት ገረ ኢያሱት እንፍደን።

24 ወር እስራኤል ነሞተ ኣይ ወረ እሳን
አርአቹ ደቀን ሁንዱማ በኬ ለፈ ኦናት
ቶኮሌ ኡቱ ህንሀፍን ብላዳን አጇሰኒ ኤርገ
ፍጠኒ ቦዴ፥ ጉቱማን እስራኤል መንደረ
ኣይት ዴብአኒ ወረ መንደረቲ ኬሰ ጅረን
ሁንዱማስ ቀረ ብላቲን እንፍጠን። 25ጋፈ
ሰነ ዲራፍ ዱበርቲን ወሉመት ነመ ኩመ
ኩደ ለመቱ ዱሜ፥ እሳን ኩን ሁንድኑሞ
ወረ ኣይ ቱረን። 26ኢያሱን ወረ መንደረ
ኣይ ጅራተን ሁንዱማ ራወቴ ሀመ በሌ
ሱት፥ ሀርከሳ እሰ እቲን ቦዴ መንደረቲት
ቀቤ ህንዴብፈትኔ። 27ነሞትን እስራኤል
ገሩ አኩመ ዱቢ እሰ ዋቀዮ ኢያሱ አቦ
ሜት፥ ሆሪ ቄኤፍ ወንተ መንደረቲ ኬሳ
ቦጅአን ዱዋ ኦፈሳኒቲፍ እንፋደተን።
28አከስት ኢያሱን መንደረ ኣይ ጉቤ፥
ጉበታንሼስ በረ ሁንዱማፍ ቱለሜ አከ
ታኡ እንጎዴ፤ ከናፍ ሀመ ሀርአትዩ እዶ
ኦና ታቴ ሀፍቴ። 29ኤርገሲ ኢያሱን ሞቲ
ኣይ ሙከት ረራሴ፥ ሀመ ገልገላት አችት
ዲሴ፤ አኩመ ቢፍቱን ልጤንሞ፥ «ሬፈሳ
ሙከራ ገድ ቡሳቲ በልበለ ከረ መንደርቻ
ዱረት ገታ!» ጀዴ እሳን እንአቦሜ፤ ከነ

ረት እሳን ቱላ ደጋ ጉድሰኒ ሬፈሳረ
ቱለን፤ ቱላን ሱንስ ሀመ ሀርአትዩ ጅረ*።
*29. ኬሰ 21፡22-23፤ ኢያ 7፡26

ኢያሱን ቱሉ ኤባል ጉባት ሴርቾ ዱብሱሳ

30 ኤርገሲ ኢያሱን ቱሉ ኤባል ጉባት
እዶ እት ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን እስራኤሊፍ
ኣርሳ ድኤሰን እንእጃሬ*፤ 31 እን አከ
ሙሴን ገርብቾ ዋቀዮ እስራኤሎተ አቦ
ሜት፥ አከ መጫፊ ሴረ ሙሴ ኬሰት
ጫፈሜትስ፥ ደጋ ህንሶፈምኒን፥ ከን
ነምን ስቢለ እት ህንቡስኒንስ እዶ ኣርሳ
እንእጃሬ፤ እሳንሞ እሰረት ቀልመ ጉበ
ሙፍ ቀልመ አራራ ዋቀዮፍ እንድኤሰን።
32 ዮሙስ እን አቾ ፉለ እስራኤሎታ
ዱረት፥ ሴረ ሙሴን ጫፌራ ደጎተረት ገረ
እንገልቼ። 33 ሰብን እስራኤል ጉቱማት
ጃርሶሊንሳኒፍ ወር ሆጂ ጌጌሰን አቦተ ፍር
ዲሳኒ ወጅን ሰንዱቅቾ ገረናፍ ገረሲን
ሌዎተ ወረ ሉቦተ ወረ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ
ባተን ዱረ እንዳበተን፤ ወር ገላንስ ወሩመ
ብያ ወጅን አኩመ ሙሴን ገርብቾ ዋቀዮ
ነሞተ እስራኤል አከ እት ኤብሰን ዱራን
እሳን አቦሜት ወለካን ገረ ቱሉ ጌሪዚ
ምት፥ ወለካንሞ ገረ ቱሉ ኤባልት ገረገሌ
እንእጃጄ። 34 ኢያሱን ከነ ቦዴ ዱቢ ሴርቻ
ሁንዱማ፥ ዋኤ ኤባፍ አባርሳ፥ መጫፊ
ሴርቻ ኬሰት አኩመ ጫፈሜ ሁንዱማት
እንዱብሴ። 35 ዱቢ ሙሴን አቦሜ ሁን
ዱማ ኬሳ፥ ወንት ኢያሱን ጉቱማ ወልዳ
እስራኤልት ዱበርቶታፍ እጆሎተ፥ ወረ
ገላ እሳን ግዱ ጅራተን ዱረት ህንዱብስን
ሀፌ ህንቱሬ*።
*30. ኬሰ 27፡2-8 *33-35. ኬሰ 11፡29፤
27፡11-14

ቦቆና 9

ወር ጌቤኦን፥ ኢያሱ ጎዎምሱሳኒ

1 ሞቶትን ዮርዳኖስራ ገረ ልጠ-ቢ
ፍቱ፥ ብየ ጋራ፥ ብየ ጋረ ጀላ፥ ከራ
ጉቱማ ቀርቀረ ገላን ጉድቻሞ ሀመ ሊባኖ
ንት ቱረን፥ ሞቶትን ሄቶታ፥ አሞሮታ፥
ከነኣኖታ፥ ጴሪዞታ፥ ሂዎታ፥ ይቡሶታ
ሁንድኑ ዋኤ ከና ዮሙ ደገአን፥ 2 ኢያሱ
ዳፍ እስራኤልን ሎሉዳፍ ያደ ቶኮን ወልት
እንቀበመን።

3 ወር ጊቤኦን ገሩ ወንተ ኢያሱን ዬሪ
ኮፍ አይን ጎዴ ዮሙ ደገአን፥ 4 እሳንሞ
ታአኒ መለተኒ፥ ወረ ብየ ፈጎዳ ኤርገመን
ኦፍ ፈኬሰኒ፥ ገላ ቆጴፈተኒ፥ ኬሻ
ዱማፍ ቀልቀሎ ዳዲ ወይኒ እሰ ሞፉ ተተ
ርሰኤ ሱጳሜ ፉደኒ ሀሮተሳኒት እንፌአ
ተን፤ 5 አከሱመስ ኮጴ ሞፉ ጭጭታ
ሚለሳኒት ካአተኒ፥ ኡፈተ ሞፉስ ኡፈተኒ
እንደቀን፤ ቡዴን እሳን ገላፈተን ሁንድኑ
ጎጋዳፍ ጨጨባ ቱሬ።

6 ዮሙስ እሳን ጊልገል እዶ ቡፈታት
ኢያሱ ብረ ደቀኒ፥ እሳፍ ነሞተ እስራኤ
ሊን፥ «ኤጋ ኑእ እስንት ፍሮሙዳፍ ብየ
ፈጎቲ ዱፍኔራቲ፥ ኮታ እስን ከኩዳን ኑወ
ጅን ወሊ-ገላ!» ጄደን። 7 ነሞትን እስራ
ኤል ገሩ ሂዎታን፥ «ተሪ እስኖ ኑት ድኦ
ጅርቱ ተኣ፥ አተምት ኑእ ከኩዳን እስኒ
ወጅን ወሊ ገለሬ?» ጄደን*።

8 እሳንሞ ኢያሱዳን፥ «ኑእ ገርቦተ
ኬት» ጄደን፤ ኢያሱንስ፥ «እስን ኤኙ
ፈኢ? ኤሳስ ዱፍተኒ?» ጄዴ እሳን
እንጋፈቴ። 9 እሳንስ ዴብሰኒ፥ «ኑእ ገርቦ
ትንኬ ሰበቢ መቃ ዋቀዮ ጎፍታኬቲ፥
ወንተ እን ብየ ግብጥት ሆጄቴ ሁንዱማስ
ደጌኛፍ ብየ ባይኤ ፈጎዳ ዱፍኔ፤ 10 ወንተ
እን ሞቶተ አሞሮታ ለማን ወረ ዮርዳኖስራ
ገረ በአ-ቢፍቱ ቱረን፥ ሲሆን ሞቲ አሞሮ
ታፍ ኦግ ሞቲ ባሻን እሰ መንደረ አሽታ
ሮት ጅራቴ ጎዴስ ሁንዱማ ደጌኜረ*።
11 ማንጉዶትንኬኛፍ ወር ብየኬኛ ሁን
ድኑ፥ ‹ከራዳፍ ገላ ሀርከት ቀበዳቲ እሳ
ንት አዴማ!› እሳኒንስ፥ ‹ኑእ
ገርቦተኬሰን፥ ኤጋ ኮታ እስን ከኩዳን ኑ
ወጅን ወሊ ገላ› ጄዳ! 12 ቡዴነኬኘ ከነ
እስን ብረ ዱፉዳፍ ጋፈ መነኬኛ ካኔ ሆኣሳ
ገላፈትኔ ካኔ፥ አመ ገሩ ኩኖ ጎጋደ፥
ጨጨባደስ፤ 13 ቀልቀሎትን ዳዲ ወይኒ
ኩን ዮሙ ኑእ እት ጉጉተትኔ ካኔ ሃራ
ቱረን፥ አመ ገሩ ኩኖ ተተርሰአኒሩ፤ ኡፈ
ትንኬኛፍ ኮጴንኬኘ ኩንስ ከራ ባይኤ ፈጎ
አዴሙኬኘራ ከን ከኤ ሞፈአኒሩ»
ጄደን።
*7. በኡ 23፡32-33፤ 34፡12፤ ኬሰ 7፡2፤
ኢያ 11፡19 *10. ለኮ 21፡21-35

14 ዮሙስ ነሞትን እስራኤል ገላ
ጀራራ ዋ ፉደተን መሌ፥ ዋቀዮን ጎርሰ
ህንጋፈትኔ*። 15 ኢያሱንሞ እሳኒ ወጅን
ነጋ ቡሴ፥ አከ እሳን ህንእጂፍኔስ እንከከ

ቴፍ፤ አንገሮትን ወልዳስ አከሱመ እሳኒፍ
እንከከተን፥ 16 እሳኒፍ ከከተኒ ጉያ ሰድእ
በዴ፥ አከ እሳን አሎተሳኒ ወረ እሳንት
ድእ ጅረን ተአን እንደገአን። 17 እስራኤሎ
ትን እዶ ቡፈተሳኒቲ ከአኒ ጋፈ ጉያ ሰደፋ
ገረ መንደሮተ ጀረ ወረ «ጊቤኦን፥
ኬፊራ፥ ቤሮት፥ ክሪየት-የአሪም» ጀደ
መኒ እንዱፈን። 18 እስራኤሎትን ገሩ
ሰበቢ አንገሮትን ወልዳ መቃ ዋቀዮ ጎፍታ
እስራኤሊን እሳኒፍ ከከተኒፍ እሳን ህንሩኩ
ትኔ፤ ከነረት ወልዳን ጉቱማት አንገሮተ
ረት እንጉንጉሜ። 19 አንገሮትን ሁንድኑ
ገሩ ጉቱማ ወልዳቲን፥ «ኑእ መቃ ዋቀዮ
ጎፍታ እስራኤሊን እሳኒፍ ከከትኔረ፤ ከናፍ
ኑእ አመ እሳን ቱቁ ህንደንዴኙ፤ 20 ኤጋ
ከኩ ጀረ ከናፍ ከከትኔ ጨብስኔ ዴከምስ
አከ ኑት ህንዱፍኔት፥ ኮታ ጀር ኩን ሀጅ
ራተን!» ጀደን*። 21 እት ፉፈኒስ ወልዳ
ዳን፥ «እሳን ሀጅራተን፥ ገሩ ጉቱማ
ወልዳቲፍ ወረ ቆራን ፈለጠኒፍ ወረ ብሻን
ወራበን ሀተአን!» ጀደን፤ ጀርስ አኩመ
አንገሮትን ዱበተን ጉቱማ ወልዳቲፍ ወረ
ቆራን ፈለጠኒፍ ወረ ብሻን ወራበን
እንተአን። *14. ለኮ 27:21 *20. 2ሳሙ 21:1-9
22 ዮሙስ ኢያሱን ወረ ጊቤኦን ሰነ
ዋምስሴ፥ «እስን አስ ኑት ድእ ኡቱመ
ጅርተኒ፥ ‹ኑእ እስንቲ ባይኤ ፈጎደ›
ጀተኒ ማሊፍ ኑጎዎምስተንሬ? 23 አመስ
እስን አባረሞደ፥ እስን ኬሳ ገርብቻ ተኤ
መነ ዋቀዮኮቲፍ ቆራን ፈለጡፍ ብሻን
ወራቡ ጀላ ከን በኡ ነምን ቶኮሌ ህንጅሩ»
ጀዴ።
24 እሳንሞ ዴብሰኒ ኢያሱዳን፥ «ዋቀዮ
ጎፍታንኬ ብየ ከነ ጉቱማት እስኒፍ ሀኬ
ኑፍ፥ ወረ ብየ ከነ ኬሰ ጅራተን ሁንዱ
ማሞ ፉለኬሰን ዱራ ሀበሌሱፍ፥ ሙሴ
አበሙንሳ ዱጉመ አከ ተኤ ገርቦተኬት
ዋን ህመሜፍ፥ ጉዳ እስን ሶዳትኔ ኦፍ
ኦልቹዳፍ ከነ ጎኔ*። 25 ኩኖ፥ ኑእ አመ
ሀርከኬ ኬሰ ጅረ፥ ወንተ እጀኬ ዱረት
ጋሪዳፍ ቀጀላ ስት ፈካቴ ጎድ!» ጀደን።
26 እንስ አኩመ ጀዴ ሀርከ እስራኤሎታ
እሳን እንአልቹ፤ እስራኤሎትንስ እሳን ህን
አጀፍኔ። 27 ጋፈስ ኢያሱን ጀረ ሰነ ወልዳ
ዳፍ፥ ለፈ ዋቀዮ ፎአቱትሞ እዶ አርሳፍ
ቆራን ፈለጡፍ ብሻን ወራብዱ እሳን
ጎዴ፤ ሀመ ሀርአትዩ ቆራን ፈለጡፍ ብሻን
ወራብዱ ተአኒ ሀፈን*።
*24. ኬሰ 7:1-4 *27. ኬሰ 12:5፤ 29:10፤
1ሴና 21:29

ቦቆና 10

ሞቶትን አሞሮታ ሞአሙሳኒ

1 አዶኒዜዴቅ ሞቲን ዬሩሳሌም፥ ኢያ
ሱን አይን ፉደቴ፥ ራወቴ አከ እሰ
በሌሴ፥ ወንተ እን ዬሪኮፍ ሞቲ ዬሪኮ፥
አዪፍ ሞቲ አይ ጎዴ፥ ወር ጊቤኦንስ እስ
ራኤሎታ ወጅን ከኩዳን ወሊ ገለኒ እሳን
ግዱ አከ ጅራተን ዮሙ ደገኤ*፥ 2 መንደር
ጊቤኦን መንደሮተ ሞቶተ ሰና ኬሳ መን
ደረ ጉዳ መንደረ አይ ጫልቱ ቱርቴ፤
ነሞትንሺስ ሎለት ቤከሞ ቱረን፤ ከናፍ
አዶኒዜዴቂፍ ነሞትንሳ ጉዳ እንሶዳተን።
3 ዮሙስ አዶኒዜዴቅ ሞቲን ዬሩሳሌም
ሆሃም ሞቲ ኬብሮንት፥ ፊራም ሞቲ የር
ሙትት፥ ያፊአ ሞቲ ላኪሽት፥ ዴቢር
ሞቲ ኤግሎንት ኤርጌ፥ 4 «ወር ጊቤኦን
ኢያሱፍ እስራኤሎታ ወጅን ነጋ ዋን ቡስ
ኒፍ፥ ኮታ እሳን ሩኩቱ ነገርጋራ!»
ጀዴ። 5 ከነረት ሞቲን ዬሩሳሌም፥ ሞቲን
ኬብሮን፥ ሞቲን የርሙት፥ ሞቲን
ላኪሽ፥ ሞቲን ኤግሎን፥ ሞቶትን አሞ
ሮታ ኩን ሸነን ወልት ቀበመኒ፥ ሎልቱሳኒ
ሁንዱማ ወጅን ኦል በአኒ ጊቤኦንት ናንአኒ
ቡፈተኒ ሎለ እት እንካሰን። *1. 8:1-29
6 ወር ጊቤኦንሞ ጊልገል እዶ ቡፈታት
ኢያሱት ኤርገኒ፥ «ገርቦተኬራ ሀርከኬ
ህንደቻፈትን፤ ሞቶትን አሞሮታ ወር ብየ
ጋራ ጅራተን ሁንድኑ ኑሎሉዳፍ ኑት ደቻ
አኒሩ፥ ደፈቲ ኑብረ ገኢ ኑገርጋር፥ ኑእ
ልችስ!» ጀደን። 7 ከነረት ኢያሱን
ሎልቱ ሁንዱማፍ ነሞተ ሎለት ቤከሞ
ቱረን ሁንዱማ ወጅን ጊልገሊ ከኤ ኦል
በኤ። 8 ዋቀዮ ዮሙስ ኢያሱዳን፥ «አን
ሀርከኬ ኬሰ እሳን ቡሴራቲ እሳን ህንሶዳ
ትን! እሳን ኬሳ ነምን ቶኮሌ ስዱረ ዳበቹ
ህንደንደኡ» ጀዴ። 9 ኢያሱን ጊልገሊ
ከኤ ሀልከን ጉቱ አዴሜ፥ ድንገተ እሳንረ
በኤ። 10 ዋቀዮስ ፉለ ወረ እስራኤል ዱራ
ገረ እት ጎረን አከ እሳን ወላለን እንጎዴ፤
ነሞትን እስራኤል ጊቤኦንት ጉዳ እሳን
ሩኩተኒ መዴስኒ፥ ከራ ቤት-ሆሮንት ኦል
በኡረ አርአኒ ዱካ ቡአኒ ሀመ መንደረ
አዜቃፍ መንደረ መቄዳት እሳን እንሩኩ

ተን። 11እሳን ቤት-ሆሮኒ ሀመ አዜቃት
ወረ እስራኤል ዱራ እራንገዴ ኡቱ በቀ
ተኒ ዋቀዮ ዋቀ ኬሳ ደጋ ጨቢ ጉርጉዳሳ
እሳንት እንሮብሴ፤ እሳንስ እንዱዱእን፤
ወረ እስራኤሎትን ብላዳን አጂሰንረ፥ ወረ
ደጋ ጨቢቲን ዱአንቱ ጫለ ቱሬ*።

*11. በኡ 9፡22-25፤ ኢዮ 38፡22-23

12 ጋፈ ዋቀዮ አሞሮተ ሀርከ እስራኤ
ሎታ ኬሰ ቡሴ፥ ኢያሱን ዋቀዮ ወጅን
ዱበቴ ኡቱ እስራኤሎትን እላለኒሞ፥

«አት ያ ቢፍቱነን፥ ጊቤኦን ጉባ፥
አትስ ያ ጅአነን፥
ደቻ አየሎንረ ዳበዱ!» ጂዴ።
13ሰብን ሀመ ዲኖተሳ እጃ በኡት፥
ቢፍቱን አቺ ሀንሶቾኔ፥ ጅእስ
እንዳበቴ*።

*13. 2ሳሙ 1፡18፤ አን 3፡11

ኩን መጫፈ ወረ ቀጂሎታ እስ
«ያሻር» ጂደሙ ኬሰት ጫፈሜ ጅረ
ምቲሬ? ቢፍቱን ጉያ ሰነ ጉቱ በንቲ ዋቃ
ወለካ ዳበቻ ቱርቴ መሌ፥ ልጡዳፍ ሀንእ
ሬፈትኔ። 14ጋፈስ ዋቀዮ እስራኤሊፍ ዋን
ሎሌፍ፥ ጉያን ዋቀዮ እት ነማፍ ደገኤ
አከሲ እስ ዱረ ዮኪስ እስ ቦዴ ሀንቱሬ*።
15ኤርገሲ ኢያሱን ወረ እስራኤል ሁን
ዱማ ወጅን ጊልገል እዶ ቡፈታት
እንዴብኤ።

*14. በኡ 14፡25

ሞቶትን አሞሮታ ሽነን በጅአመኒ አጂፈሙሳኒ

16 ሞቶትን ሱን ሽነን በቀተኒ መቄዳት
ሆልቀ ቶኮ ኬሰ እንዶከተን። 17ኢያሱት፥
«ሞቶትን ኩን ሽነን መቄዳት ሆልቀ ኬሰ
ዶከተኒ አርገመኒሩ» ጂደሜ ዮሙ
ሀመሜ፥ 18ኢያሱንሞ፥ «ደጋ ጉዳ አፉን
ሆልቅቻት ገንገልቻቲ ነሞተ ኤገን እት
ጎዳ! 19እስን ገሩ አች ሀንዳበትና፥ ዲኖተ
ኬሰን አርአቲ ከራ ዱግደ ዱባ እሳን
ሩኩታ! ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ሀርከኬሰን
ኬሰ ዋን እሳን ቡሴፍ፥ መንደሮተሳኒት
አከ እሳን ገለን ሀንጎድና!» ጂዴ።
20 ዮሙስ ኢያሱፍ እስራኤሎትን ሀመ
እሳን ራወተኒ ሞአመንት ሩኩታ ጉዳዳን
ኤርገ እሳን በሌሰኒ ቦዴ፥ እሳን ኬሳ ወር
ሀፈን ሙራስንሞ ገረ መንደሮተ መሰራ
ቀበንት ጀላ እንበቀተን፤ 21ነሞትን እስራ
ኤል ሁንድኑ ገሩ ነጋዳን መቄዳ እዶ
ቡፈተ ኢያሱት እንዴብአን፤ ዬሮ ሰነስ
ነምን ቶኮሌ እስራኤሎተረት ዋን ሀማ ሀን
ዱበትኔ።
22 ኢያሱን፥ ኤርገሲ፥ «በልበለ ሆል
ቅቻ በና፥ ሞቶተ ሽነን ሰነስ አች ኬሳ ገድ
ባሳቲ አነት ፍዳ!» ጂዴ። 23እሳን ዮሙስ
ሞቲ ዬሩሳሌም፥ ሞቲ ኬብሮን፥ ሞቲ የር
ሙት፥ ሞቲ ላኪሽ፥ ሞቲ ኤግሎንስ
ሞቶተ ሽነን ሰነ ሆልቅቻ ኬሳ ገድ ባሰኒ
ገረሳ እንፍደን። 24ዮሙ እሳን ሞቶተ ሰነ
ገረ ኢያሱት ፍደን፥ ኢያሱን ነሞተ እስራ
ኤል ሁንዱማ ወልት ዋሜ፥ አጀጁ ወራና
ወረ እሳ ወጅን ቱረኒን፥ «እስ ኮታቲ ሚለ
ኬሰኒን ሞርመ ሞቶተ ከናረ ኤጂዳ!»
ጂዴ፤ ከነረት እሳን ዱፈኒ ሚለሳኒቲን
ሞርመ ሞቶተ ሰናረ እንኤጅተን። 25ኢያ
ሱን ነሞተሳቲን፥ «ዲኖተኬሰን ወረ እስን
ሎሉፍ ጅርተን ሁንዱማ ዋቀዮ አከሱመ
እንጎደ፤ ከናፍ እስን ሀንሶዳትና፥ ሀንነ
እና፥ ጭማ እጅ-ጀባዳስ!» ጂዴ። 26ኢያ
ሱን ከነ ቦዴ ሞቶተ ሰነ አጂሴ ሙኬቲ
ሽንት ረራሴ፤ እሳን ሀመ ገልገላት ሙኬ
ቲት ረራፈመኒ ቱረን፤ 27አኩመ ቢፍቱን
ልጤን ኢያሱን ጀረ ሙኬቲ ሰነራ አከ ገድ
ቡሰን ነሞተ እንእቦሜ፤ እሳንስ ገድ እሳን
ቡሰኒ፥ ሆልቀ እሳን ዱራን ኬሰ ዶከተኒ
ቱረንት ደደርበተን፤ ደጋ ጉርጉዳስ አፉን
ሆልቅቻረ እንካአን፤ ደጎትን ሱንስ ሀመ
ሀርአትዩ አች ጅሩ። 28ኢያሱን ጋፈሱመ
መቄዳ ቀበቱ፥ ነሞተ መንደረቲ ኬሰ ጅራ
ተኒፍ ሞቲሼ ብላዳን እንሩኩቴ፤ ወንተ
አች ኬሰ ጅራቱ ሁንዱማ ራወቴ በሌሴ
መሌ፥ ቶኮሌ ሀንሀምብፍኔ፤ እን ሞቲ
ዬሪኮ አኩመ ጎዴ፥ ሞቲ መቄዳስ አከ
ሱመ እንጎዴ።

መንደሮትን ገረ ምርጋ ጅረን ቀበሙሳኒ

29 ከነ ቦዴ ኢያሱፍ እስራኤሎትን ሁን
ድኑ መንደረ መቄዳቲ ገረ መንደረ ሊብ
ናት ደርበኒ መንደረቲ እንሩኩተን።
30ዋቀዮሞ ነሞተ መንደረቲ ኬሰ ጅራት
ኒፍ ሞቲሼ ሀርከ ወረ እስራኤል ኬሰ
እንቡሴ፤ ወንተ አች ኬሰ ጅራቱ ሁንዱ
ማስ ብላዳን ሩኩቴ መሌ፥ ወንተ ቶኮሌ
አችት ሀንሀምብፍኔ፤ እን ሞቲ ዬሪኮ
አኩመ ጎዴ፥ ሞቲ ሊብናሀስ አከሱመ
እንጎዴ።

31 ኤርገሲስ ኢያሱፍ እስራኤሎትን
ሁንድኑ ሊብና ላኪሽት ደርበኒ፥ ናንእኒ
ቡፌተኒ ሎለ እት እንካሰን፤ 32 ላኪሽንስሞ
ዋቀዮ ሀርከ እስራኤሎታ ኬሰ ቡሴ፤ እሳን
ጋፌ ጉያ ለመፋ እሼ ቀበተኒ፥ አኩመ
መንደረ ሊብና ጎደን ነሞተ መንደረቲ ኬሰ
ጅራተን ሁንዱማ ብላዳን እንሩኩተን።
33 ዮሙስ ሆራም ሞቲን ጌዜር ላኪሽን ገር
ጋሩዳፍ አል በኤ፤ ኢያሱን ገሩ ነመ
ቶኮሌ ኡቱ ህንሀምብስን እሰ፥ ነሞተሳሰ
እንሩኩቴ።

34 ከነ ቦዴስ ኢያሱፍ እስራኤሎትን
ሁንድኑ መንደረ ላኪሺ ከእኒ መንደረ ኤግ
ሎንት ደርበኒ፥ ናንእኒ ቡፌተኒ ሎለ እት
ካሰን። 35 ኢያሱን ጋፌሱመ መንደረቲ
ቀበቴ፥ አኩመ መንደረ ላኪሽ ጎዴ፥
ነሞተ እሼ ኬሰ ጅራተን ሁንዱማ ብላዳን
ሩኩቴ፥ ራወቴ እንበሌሴ።

36 ኤርገሲሞ ኢያሱፍ እስራኤሎትን
ሁንድኑ ኤግሎኒ ከእኒ መንደረ ኬብሮንት
አል በእኒ ሎለ እት እንካሰን። 37 እንስ መን
ደረቲ ቀበቴ፥ አኩመ መንደረ ኤግሎን
ጎዴ ነሞተ እሼ ኬሰ ጅራተን፥ ሞቲሳኒፍ
ገንዴንሳኒ ወረ እሳን ኬሰ ጅራተን ሁንዱ
ማስ ቶኮሌ ኡቱ ህንሀምብስን ብላዳን
ሩኩቴ፥ ራወቴ እሳን እንበሌሴ። 38 ከነ
ቦዴስ ኢያሱፍ እስራኤሎትን ሁንድኑ ገረ
መንደረ ዴቢርት ዴብእኒ ሎለ እት
እንካሰን። 39 እሳን መንደረቲ፥ ሞቲሼፍ
ገንዴንሼ ሁንዱማ ቀበተኒ፥ አኩመ ሊብ
ናፍ ኬብሮንን፥ ሞቶተሳኒስ ጎደን አከሱመ
ዴብሪፍ ነሞተ እሼ ኬሰ ጅራተን ሁንዱማ
ቶኮሌ ኡቱ ህንሀምብስን ሞቲሼስ ብላዳን
ሩኩተኒ ራወተኒ እንበሌሰን።

40 ኢያሱን ዮሙስ ብየ ጋራ፥ ብየ
ደቻ፥ ብየ ገረ ምርጋ፥ ብየ ጋረ ጀላ ጉቱ
ማት ሞቶተሳኒ ወጅን እንሩኩቴ፤ አኩመ
ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን እስራኤል እሰ አቦ
ሜት ዋኑመ ሀፉረ ባፈቱ ሁንዱማ
ሩኩቴ፥ ቶኮሌ ኡቱ ህንሀምብስን ራወቴ
እንበሌሴ*። 41 ኢያሱን ቁዴሽ-በርኔአዳ
ሀመ ጋዛት፥ ብየ ጎሼን ሁንዱማስ ሀመ
ጊቤኦንት እንሩኩቴ*። 42 ዋቀዮ ጎፍታን
እን ከን እስራኤል እሳኒፍ ዋን ሎሌፍ፥
ኢያሱን አል ቶኮት ሞቶተ ከነ ሁንዱማ
ብየሳኒ ወጅን ቀበቹ ደንደኤ። 43 ከነ ቦዴ
ኢያሱን እስራኤሎተ ሁንዱማ ወጅን ጊል
ገል እዶ ቡፌታት እንዴብኤ።

*40· ኬሰ 20:16-18 *41· 11:16

ቦቆና 11
ሞቶትን ወር ገረ ብታ ጅረን ሞአሙሳኒ

1 ያቢን ሞቲን ሀዞር ከነ ዮሙ ደገኤ፥
ዮባብ ሞቲ ማዶንት አከሱመሞ ሞቶተ
ሺምሮኒፍ አክሻፍት፥ 2 ሞቶተ ወረ ገረ
ብታ ብየ ጋራረ፥ አረባሀ ኬሰ፥ መንደረ
ኬኔሮትራ ገረ ምርጋ፥ ገረ ልጠ-ቢፍቱቲ
ንሞ ወረ ደቻ ኬሳፍ ጋረ ዶርረ ጅረንት
ዳምሰ ኤርጌ፤ 3 አከሱመስ ከነአኖተ ወረ
ገረ በአ-ቢፍቱፍ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ጅረ
ንት፥ ብየ ጋራትሞ አሞሮተት፥ ሂዎ
ተት፥ ጴሪዞተት፥ ይቡሶተት፥ ሂዎተ
ወረ ብየ ሚስጳ ኬሰ ቱሉ ሄርሞን ጀለ
ጅራተንትስ ዳምሰ እንኤርጌ። 4 ዮሙስ
እሳን ሎልቶተሳኒ ወረ አከ ጭረቻ ገላነ
ቀርቀራ ባይአተን ሁንዱማ፥ ፈርዴኒፍ
ኮንኮላቶተ ባይኤ ወጅን እንበእን። 5 ሞቶ
ትን ኩን ሁንድኑ ሁምነ ወራናሳኒ ወልት
ደበለተኒ እስራኤልን ሎሉዳፍ ዱፈኒ
ብሻን ሜሮም ብረ እንቡፈተን።

6 ዋቀዮ ዮሙስ ኢያሱዳን፥ «አት
እሳን ህንሶዳትን! አን ቦር ዮወነ ሁንዱመ
ሳኒ ሀርከኬ ኬሰ ነንቡሰ፥ አከ እሳን እስራ
ኤሎተ ዱረት መዳእኒ ኩኩፈንስ ነንጎደ፤
ፈርዴንሳኒ ምርጋ ኩቲ ናፍስ፥ ኮንኮላቶተ
ሳኒስ እብዳን ጉብ!» ጀዴ*። 7 ከነ ቦዴ
ኢያሱን ሎልቶተሳ ሁንዱማ ወጅን ድን
ገተ ብሻን ሜሮም ብረት እረ በኤ እሳን
እንሩኩቴ። 8 ዋቀዮስሞ ሀርከ ወረ እስራ
ኤል ኬሰ እሳን እንቡሴ፤ እስራኤሎትንስ
እሳን ሩኩተኒ ሀመ ሲዶን ጉድቻት፥ ሀመ
ምስሬፎት-ማእምት፥ ከራ በአ-ቢፍቱቲ
ንሞ ሀመ ደቻ ሚስጳት ዱካ ቡእኒ እንአር
አን፤ እሳን ኬሳሰ ነመ ቶኮሌ ኡቱ
ህንሀምብስን ሁንዱመሳኒ እንሩኩተን*።
9 ኢያሱን አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜ
እንጎዴ፤ ምርጋ ፈርዴንሳኒ ኩኩቴ
ናፍሴ፥ ኮንኮላቶተሳኒስ እብዳን እንጉቤ።

*6· 2ሳሙ 8:4 *8· 13:6

10 ኢያሱን ዬሮ ሰነ ዴብኤ መንደረ
ሀዞር ቀበቴ፥ ሞቲሼስ ብላዳን እንእጄሴ፤
ሀዞር ዱር ሞቱሞተ ሰነ ሁንዱማፍ መታ
ቱርቴ። 11 እሳን ዮሙስ ወረ መንደረ ሰነ

ኬሰ ጅራተን ሁንዱማ ብላዳን እንአጇሰን፤
ዋን ሀፉረ ባፈቱ ቶኮሌ ኡቱ ህንሀምብስን
ራወተኒ እንበሌሰን፤ ሀዞርንስ እብዳን
እንጉበን*። 12ኢያሱን መንደሮተ ሞቶታ
ከናፍ ሞቶተ ከነ ሁንዱማ ቀበቴ፥ አኩመ
ሙሴን ገርብች ዋቀዮ አቦሚ ቱሬ ብላዳን
እሳን ሩኩቴ ራወቴ እሳን እንበሌሴ።
13ወር እስራኤል ሀዞር እሰ ኢያሱን እብ
ዳን ጉቤ ዱዋ መሌ፥ መንደሮተ ወረ እዶ
ወረ ዱረ ዲገመኒረት እጃረመን ሁንዱማ
ኬሳ ቶኮዩ ህንጉብኔ። 14እስራኤሎትን ሆረ
ቄኤ፥ ዋን መንደረ ሰነ ኬሳ ቦጅአን ሁን
ዱማ እንፉደተን፤ ገሩ ነሞተ፥ ዋን ሀፉረ
ባፈቱ ሁንዱማስ ቶኮሌ ኡቱ ህንሀምብስን
ብላዳን ሩኩተኒ እንበሌሰን*። 15ዋቀዮ
ሙሴ ገርብቾሳ አኩመ አቦሚ፥ ሙሴንሞ
ኢያሱ እንአቦሚ፤ ኢያሱንስ ወንተ ዋቀዮ
ሙሴ አቦሚ ሁንዱማ እንሆጇቴ መሌ፥
ቶኮሌ ህንሀምብፍኔ።

*11. 10:40 *14. ኬሰ 20:10-15

16 ኢያሱን ዮሙስ ብየ ከነ ሁንዱማ
ብየ ጋራ፥ ብየ ገረ ምርጋ ሁንዱማ፥
ጉቱማ ብየ ጎሼን፥ ብየ ደቻፍ ብየ አረ
ባህ፥ ብየ ጋራ እሰ ከን እስራኤል ደቻሳ
ወጅን እንፉደቴ*። 17እን ቱሉ ሀላክ እሰ
ገረ ሴኢርት ኦል ከኡ ሀመ በአል-ጋድ እሰ
ቱሉ ሄርሞን ጀለ ደቻ ሊባኖን ኬሰ
ጅሩት፥ ሞቶተሳኒ ሁንዱማ ቦጅኤ፥
ሩኩቴ እሳን እንአጇሌ። 18ኢያሱን ሞቶተ
ከነ ሁንዱማ ዬሮ ዴራ እንሎሌ። 19ሂዎተ
ወረ መንደረ ጊቤኦን ኬሰ ጅራተንራ ከን
ሀፌ፥ መንደር እስራኤሎታ ወጅን ነጋ
ቡሴ ህንቱሬ፤ እስራኤሎትን ሁንዱመሳኒ
ሎለኒ እንፉደተን*። 20አከ እሳን እስራኤ
ሎታ ወጅን ወል ሎለኒ ራወተኒ በደኒፍ
ዋቀዮ መተ-ጀቤዩ እሳን እንጎጄ፤ ኢያሱን
አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦሚ አከ እሳን በሌ
ፈመን መሌ፥ ኦእ አከ እት ህንአርገሲፈ
ምኔ እንጎጄ*።

*16. 10:41 *19. 9:15 *20. በኡ 4:21

21 ኢያሱን ዬሮ ሰነ ደቄ ብየ ጋራቲ፥
ብየ ኬብሮኒ፥ ብየ ዴቢሪ፥ ብየ አናቢ፥
ብየ ጋራ እሰ ከን ይሁዳ ሁንዱማቲ፥ ብየ
ጋራ እሰ ከን እስራኤል ሁንዱማቲስ፥ አና
ቆተ መንደሮተሳኒ ወጅን ራወቴ
እንበሌሴ። 22ወር አናቆታ ሙራሰ ዱዋቱ
ጋዛ፥ ጋቲፍ አሽዶድ ኬሰት ሀፌ መሌ፥
ብየ እስራኤሎታ ኬሰት ቶኮሌ ህንሀፍኔ*።
23ኢያሱን አኩመ ዋቀዮ ሙሴት ህሜ
ቱሬ፥ ጉቱማ ብይቻ ፉደቴ አከ ህርማተ
ጎሰ ጎሰሳኒት እስራኤሊፍ ዳለ ጎጄ
እንኬኔ፤ ከነ ቦዴሰ ብይቾ ሎለራ አረ
እንገልፈቴ።

*22. 1ሳሙ 17:4፤ 2ሳሙ 21:22

ቦቆና 12

መቃ ሞቶተ ወረ ሞአመኒ

1መቃን ሞቶተ ብየ ወረ እስራኤሎትን
ብየ ዮርዳኖስራ ገረ በአ-ቢፍቱት፥ ደቻ
አርኖኒ ሀመ ቱሉ ሄርሞንት፥ ጉቱማ አረ
ባህ ገረ በአ-ቢፍቱቲን ሩኩተኒ ቀበተኒ
ከነት ፉፌ ጅረ፤ 2ሲሆን ሞቲን አሞሮታ
መንደረ ሄሽቦን ኬሰ ጅራቴ፤ እን መንደረ
አሮኤር እሰ ቀርቀረ ደቻ አርኖኒ፥ ደቻ
ሰነ ኬሰ ወለካ ጊልአዲ ካሴ፥ ሀመ ለገ
ያቦቅ እሰ ዳሪ እጇሌ አሞንት፤ 3ከራ ገረ
በአ-ቢፍቱ አረባሂ ሀመ ገላነ ኬኔሮትት፤
ከራ ቤት-ዬሺሞትሞ ሀመ ገላነ አረባሂፍ
ገላነ ሶገዳት፤ ከራ ምርጋቲንሞ ሀመ ቱሉ
ጲስጋ ጀላት ሞኤ ቱሬ።

4ሀፍቴ ወረ ሬፋኦታ ኬሳ ኦግ ሞቲን
ባሻን እሰ መንደረ አሽታሮቲፍ ኤድራይን
ጅራቻ ቱሬ፤ ብይ ሞቱማሳሞ*፥ 5ቱሉ
ሄርሞኒፍ ሳልካን ጉቱማ ብየ ባሻኒ ሀመ
ዳሪ ጌሹሮታቲፍ መአካቶታት፤ ወለካ
ጊልአዲ ሀመ ዳሪ ሲሆን ሞቲ ሄሽቦንት
ቱሬ*።

*4. ኬሰ 3:10-11፤ ለኮ 21:33
*1-5. ለኮ 21:21-35፤ ኬሰ 2:26—3:11

6ዬሮ ሙሴን ገርብች ዋቀዮፍ እስራኤ
ሎትን እሳን ሩኩተን፥ ሙሴን ገርብች
ዋቀዮሞ ብየሳኒ ሰኚ ሩቤኒፍ፥ ሰኚ
ጋዲፍ፥ ሰኚ ምናሴ እሰ ወለካ ጎሳቲፍስ
ኬኔ ቱሬ*። *6. ለኮ 32:33፤ ኬሰ 3:12

7ሞቶትን ብየ ወረ ኢያሱኒፍ እስራኤ
ሎትን ለገ ዮርዳኖስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱት፥
በአል-ጋድ እሰ ደቻ ሊባኖን ኬሰ ጅሩ
ጀልቀቤ ሀመ ቱሉ ሀላክ እሰ ገረ ሴኢርት
ኦል ከኡት ሞአኒ ቀበተን ወረ ከነት ፉፈኒ
ጅረኒደ፤ ኢያሱን ዮሙስ ወር እስራኤል
ብየሳኒ አከ ህርማተ ጎሰ ጎሰሳኒት ቀቤኝሳኒ
አከ ጎደተኒፍ እንኬኔፍ። 8ብይ እን እሳኒፍ
ኬኔስ፥ ብየ ጋራ፥ ብየ ደቻ፥ አረባህ፥
ብየ እራንገዴ ቱሎታ፥ ብየ ለፈ ኦና፥ ብየ
ገረ ምርጋ፥ ብየ ሄቶታ፥ ብየ አሞሮታ፥

ብየ ከነአኖታ፥ ብየ ጼሪዞታ፥ ብየ ሂዎ
ታፍ ይቡሶታ ቱሬ።
9 ሞቲን ዬሪኮ ቶኮ፥ ሞቲን አይ እሰ
ቤትኤል ቡኬ ጅሩ ቶኮ፤
10 ሞቲን ዬሩሳሌም ቶኮ፥ ሞቲን ኬብ
ሮን ቶኮ፤
11 ሞቲን የርሙት ቶኮ፥ ሞቲን ላኪሽ
ቶኮ፤
12 ሞቲን ኤግሎን ቶኮ፥ ሞቲን ጌዜር
ቶኮ፤
13 ሞቲን ዴቢር ቶኮ፥ ሞቲን ጌዴር
ቶኮ፤
14 ሞቲን ሆርማህ ቶኮ፥ ሞቲን አራድ
ቶኮ፤
15 ሞቲን ሊብና ቶኮ፥ ሞቲን አዱላም
ቶኮ፤
16 ሞቲን መቄዳ ቶኮ፥ ሞቲን ቤትኤል
ቶኮ፤
17 ሞቲን ታፉአ ቶኮ፥ ሞቲን ሄፌር
ቶኮ፤
18 ሞቲን አፌቅ ቶኮ፥ ሞቲን ለሻሮን
ቶኮ፤
19 ሞቲን ማዶን ቶኮ፥ ሞቲን ሀዞር
ቶኮ፤
20 ሞቲን ሺምሮን ቶኮ፥ ሞቲን ሜሮን
ቶኮ፥ ሞቲን አክሻፍ ቶኮ፤
21 ሞቲን ተአናህ ቶኮ፥ ሞቲን ሜግዶ
ቶኮ፤
22 ሞቲን ቄዴሽ ቶኮ፥ ሞቲን ዮቅናም
እሰ ቱሉ ቀርሜሎስ ጀላ ቶኮ፤
23 ሞቲን ዶር እን ጋረ ዶር ጉባ ቶኮ፥
ሞቲን ሰበ ገሊላ ቶኮ፤
24 ሞቲን ቲርዛ ቶኮ፤ ወሎመት ሞቶተ
ሶዶሚ ቶኮ ቱረን።

ቦቆና 13
ብየ እሳን ቀበቹፍ ቆጳአን

1 ዬሮ ኢያሱን ዱሎሜ ለፈ ጉሬት
ዋቀዮ እሰት እንዱበቴ፤ እን፥ «አት አመ
ዱሎምቴ ለፈ ጉርቴተ፥ ገሩ ብይ ህንቀበ
ምን ጅሩሞ አመዩ ባይኤደ።
2 «ብይ ህንቀበምን ጅሩ እሰ ከነት
ፉፌ ጅሩደ፤ ብየ ፍልስጤሞታፍ ብየ ጌሹ
ሮታ*፥ 3 ለገ ሺሆር እሰ ግብጦቲ ገረ በአ-
ቢፍቱ ጅሩ ከኤ ሀመ ብየ ኤቅሮን እሰ ገረ
ብታት ከን ጅረን ሁንድኑ ብየ ከነአንት
ለካአሙ፤ ብይ ሞቶተ ፍልስጤሞታ
ሽነን፥ ጋዛን፥ አሽዶድ፥ አሽቀሎን፥
ጋት፥ ኤቅሮኒፍ አዎትን እሳኑመ ከነ ዱካ
ጅሩ። 4 ከራ ገረ ምርጋሞ ብየ ከነአኖታ
ሁንዱማፍ አራህ እሰ ከን ሲዶኖታ እሰ
ሀመ አፌቅት፥ ሀመ ብየ አሞሮታትስ አዴ
ሙደ፤ 5 አከሱመስ ብየ ጌብሎታ፥ ብየ
ሊባኖን እሰ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅሩ ሁንዱ
ማስ፥ በአል-ጋድ እሰ ቱሉ ሄርሞን ገጀ
ላቲ ጀልቀቤ ሀመ እት ልጠ ሃማትት፤
6 ወረ ብየ ጋራ ኬሰ ጅራተን፥ ሊባኖኒ
ጀልቀቤ ሀመ ምስሬፎት-ማይምት፥ ወረ
ሲዶን ሁንዱማ አን አፉመኮቲ እስራኤ
ሎተ ዱራ ነንአርአ፤ አትሞ አኩመ አን
ስአቦሜ ብይቾ ነሞተ እስራኤሊፍ ዳለ ኀዲ
ሀር! 7 አመስ ብየ ከነ ኀሰ ሰልገኒፍ ኀሰ
ምናሴ ኬሳሞ ወለካዳፍ ዳለ አከ ተኡፍ
ሀሪፍ!» ጂዴ።

*2. 1ሳሙ 27:8

ብይ ዮርዳኖስራ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅሩ ሀረሙሳ

8 ሙሴን ገርብቾ ዋቀዮ ከናን ዱረ
ወለካ ኀሰ ምናሴ ወረ ካኒፍ፥ ሩቤኒፍ፥
ጋዲፍ ብየ ዳለሳኒ ዮርዳኖስራ ገረ በአ-ቢ
ፍቱቲን ኬኔፊ ቱሬ*።
9 እን አሮኤር እሰ ቀርቀረ ለገ አርኖን
ጅሩ ጀልቀቤ፥ መንደረ እሰ ወለካ ደቻ
ሰነ ኬሰ ጅሩ፥ ለፈ ድሪራ እሰ ከን ሜዴ
ባቲ ሀመ ዲቦንት፥ 10 መንደሮተ ሲሆን
ሞቲ አሞሮታ እሰ ሄሽቦንት ሞአ ቱሬ ሁን
ዱማ፥ ሀመ ዳሪ ወረ አሞኖታት፥ 11 ጊል
አዲ ሀመ ዳሪ ብየ ጌሹሮታት፥
ሀመ-መአካቶታት፥ ቱሉ ሄርሞን ሁን
ዱማ፥ ባሻኒ ሀመ ሰሌካህት፥ 12 ብየ
ሞቱማ አግ ሞቲ ባሻን እሰ ሀፍቴ ወረ
ሬፉአተ ወረ ሙሴን በሌሴ ብየ እራ ፉደቴ
እሰ አሽታሮቲፍ ኤድራይት ሞአ ቱሬ
ሰናት እሳኒፍ ኬኔ ቱሬ። 13 እስራኤሎትን
ወረ ጌሹሮታፍ ወረ መአካቶታ ብየ ኬሳ
ህንባፍኔ፤ ከናፍ ወር ጌሹሮታፍ ወር መአ
ካቶታ ሀመ ሀርአት እስራኤሎተ ግዱ
ጅራቻ ቱረን።

*8. ለኮ 32:33፤ ኬሰ 3:12

14 አርሳን እን ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤ
ሊፍ እብዳን ጉበሙ ዳለ ሰኘ ሌዊ ዋን
ተኤፍ፥ አኩመ ዋቀዮ ከናን ዱረ እት
ዱበቴ ቱሬ እን ሰኘ ሌዊቲፍ ዳለ ህንኬ
ንኔ*።

*14. ለኮ 18:20-21

ብየ እሰ ጎሰ ሩቤኒፍ ኬነሜ

15 ሙሴን ጎሰ ሩቤኒፍ አከ ማቲ ማቲ
ሳኒት ገአሳኒ እንኬኔፍ*። 16 ዳሪን ብየሳኒስ
አሮኤር እሰ ደቻ አርኖኒፍ መንደረ እሰ
ደቻ ወለካ፥ አከሱመስ ጉቱማ ሜዴባ እሰ
ለፈ ድሪራ ሰና ቱሬ፤ 17 እት ፉፌስ ሄሽቦ
ኒፍ መንደሮተሳ ወረ ለፈ ድሪራረ ጅረን
ሁንዱማ፥ ዲቦን፥ ባሞት-በአል፥ ቤት-በ
አል-ሜኦን፥ 18 ያሀዝ፥ ቄዴሞት ሜፋት፥
19 ክሪየታይም፥ ስምባሀ፥ ዜራት-ሺሃር
እሰ ቱሉ ደቻ ኬሰ ጅሩራ፥ 20 ቤት-ጲ
ኦር፥ እራንገዴ ፒስጋ፥ ቤት-ዬሺሞት፥
21 መንደሮተ ብየ ድሪራረ ጅረን ሁን
ዱማ፥ ብየ ሞቱማ ሲሆን ሞቲ አሞሮታ
እሰ ሄሽቦንት ሞኤ፥ ወረ ሙሴን ወረ
ሚድያኒፍ ወረ ብየ ሰነ ጅረን ኤዊ፥
ሬቄም፥ ዙር፥ ሁር፥ ሬባሀ ወረ ሲሆኒ
ወጅን ቱረን ሰነስ ሩኩቴደ*፤ 22 ከነ
መሌስ፥ እሰራኤሎትን በለአም እልመ
ጴኦር እሰ አያነ-ሄዱ ሰነ ወረ ካኒ ወጅን
ብላዳን ሩኩተኒ እንበሌሰን*። 23 ዳሪን
እጆሌ ሩቤን ሀመ ቀርቀረ ዮርዳኖስት
አዴመ፤ መንደሮትኒፍ ገንዴን ኩን ሰኟ
ሩቤኒፍ አከ ማቲ ማቲሳኒት ዳለ አከ ተአ
ኒፍ እንኬነመን።

*15. ኬሰ 3፡12 *21. ለኮ 21፡21-32፤ 31፡8
*22. ለኮ 22-24፤ 31፥8

24 ብይ ሙሴን ጎሰ ጋዲፍ አከ ማቲ
ማቲሳኒት ኬኔ ወረ ከነት ፉፈኒ ጅረኒደ*፤
25 ብየ ያዜር፥ መንደሮተ ጊልአድ ሁን
ዱማ፥ ወለካ ብየ አሞኖታ ሀመ አሮኤር
እሰ ፉሌ ራባሀት፥ 26 ሄሽቦኒ ሀመ ራማት-
ሚስጰት፥ ሀመ ቤቶኒምት፥ መሀናይሚ
ሀመ ዳሪ ዴቢርት፤ 27 ደቻ ኬሳስ ቤት-ሀ
ራም፥ ቤት-ኒምራሀ፥ ሱኮቲፍ ዛፎን ብየ
ሞቱማ ሲሆን ሞቲ ሄሽቦን እሰ ሀፌ፥ ዮር
ዳኖስቲ ገረ በአ-ቢፍቱ ብየ ዳሪ ገላነ ኪኔ
ሬት ቱረኒደ። 28 መንደሮትን ኩኒፍ
ገንዴንሳኒ ሰኟ ጋዲፍ አከ ማቲ ማቲሳኒት
ዳለ አከ ተአኒፍ እንኬነመን።

*24. ኬሰ 3፡12

29 ሙሴን ወለካ ጎሰ ምናሴቲፍ አከ
ማቲ ማቲሳኒት ከን ኬኔሞ ከነት ፉፌ
ጅረ፤ 30 ብየ ዳሪ መሀናይም፥ ጉቱማ
ባሻን፥ ብየ ሞቱማ አግ ሞቲ ባሻን፥ መን
ደሮተ ጃተመ ወረ ያኢር ብየ ባሻን ኬሰ
ጅረን፥ 31 ወለካን ጊልአድ፥ አሽታሮቲፍ
ኤድራይ መንደሮተ አግ ሞቲ ባሻን፤
እሳን ኩን ከን ማኪር እልመ ምናሴ
ተአኒ፥ ወለካ እልማን ማኪሪፍ አከ ማቲ
ማቲሳኒት እንኬነመን። 32 ብይ ሙሴን፥
ዮርዳኖስ ገመ ድሬ ሞአብት ፉሌ ዬሪኮ
ከራ ገረ በአ-ቢፍቱቲን ዳለ ጎዴ ሀሬ እሳን
ከነ።

33 ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን እስራኤል
አኩመ እሳንት ዱበቴ ቱሬ፥ አፈሳቲ ዳለ
ዋን እሳኒፍ ተኤፍ፥ ሙሴን ሰኟ ሌዊቲ
ፍሞ ዳለ ሀንኬኔ*።

*33. 13፡14

ቦቆና 14

ብይ ዮርዳኖስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ጅሩ ሀረሙሳ

1 ብይ እን ኤሌአዛር ሉብች፥ ኢያሱን
እልም ኑኒፍ ወር ዱረ-ቡቱን ጎሶተ እስራ
ኤሎታ፥ ብየ ከነአን ኬሳ እስራኤሎታፍ
ዳለ ጎደኒ ሀረን ከነት ፉፌ ጅረ*፤ 2 ዳለ
ሰነስ አከ ዋቀዮ ሙሴ አቦሜት፥ ጎሶተ
ሰገሊፍ ወለካ ጎሳፍ ሙከ ቡሰኒ እንሀረን*።
3 ሙሴን ጎሰ ለማኒፍ እሰ ወለካዳፍስ ዮርዳ
ኖስ ገማን ከራ በአ-ቢፍቱ ዳለ ኬኔፈ
ቱሬ፤ ገሩ ሰኟ ሌዊቲፍ ወረ ሰነ ግዱዳ
ዳለ ሀንኬንኔፍ*፤ 4 እልማን ዮሴፍ፥ ምና
ሴፍ ኤፍሬም ጎሰ ለመ ተአን፤ ሰኟን ሌዊ
ገሩ መንደሮተ ኬሰ ጅራተኒፍ እዶ ሆሪሳኒ
ዴድቻፈተን ዱዋ ቀቤኟሳኒ ጎደተን
መሌ፥ ብየሲ ዳለ ሀንአርገትኔ። 5 እስራኤ
ሎትን አኩመ ዋቀዮ ሙሴ አቦሜት ለፍቻ
እንሀረን።

*1. ለኮ 32፡28፤ 34፡17፤ ኢያ 17፡4
*2. ለኮ 26፡52-56፤ 34፡14 *3. 13፡14፤
ኬሰ 10፡9

6 ኤርገሲ ጎሰ ይሁዳ ኬሳ ነሞትን ጊል
ገልት ኢያሱ ብረ እንዱፈን፤ እሳን ኬሳ
ካሌብ እልም ዮፉኔህ እን ቄነዝች ኢያሱት
እንዱበቴ፤ እን፥ «ዱቢ ዋቀዮ ቄዴሽ-በር
ኔአት ዋኤኮቲፍ ዋኤኬ ሙሴ ነመ ዋቀዮት
ዱበቴ አት እንቤክተ*። 7 ዬሮ ሙሴን ገር
ብች ዋቀዮ፥ ቄዴሽ-በርኔአዳ ደቄ አከ አን
ብይች ጋዱፍ ነኤርጌ፥ አን ነመ ወጋ አፉ
ርተማን ቱሬ፤ አን ዴብኤን ወንተን ያደት
ቀበዶ እሰት ሀሚ፤ 8 አቦሎትንኮ ወር አና
ወጅን አች ደቀንሌ ገራ ነሞታ እንሶዳች
ሰን፤ አን ገሩ ራወዴን ዋቀዮ ጎፍታኮ ዱካ
ቡኤ። 9 ሙሴን ዬሮ ሰነ ከከቴ፥ ‹አት
ጉቱማት ዋቀዮ ጎፍታኮ ዱካ ዋን ቡቴፍ፥
ብይ አት ሚለኬቲን እረ ኤጂቱ ሲፍ፥

እጆሌኬቲፍስ በረበራን ዳለ እንተአ›
ጂዴረ*። 10አመ ኩኖ ዋቀዮ አኩመ ወጋ
አፉርተሚ ሸን ዱረ ነሞትን እስራኤል ለፈ
አና ኬሰ አዴማ ኡቱ ጅረኒ ሙሴት ዱበቴ
ቱሬ፥ ጅሬኘት ነኤጌረ፤ ኩኖ አን ሀርአ
ነመ ወጋ ሰዴተሚ ሸኒ ተኤረ። 11አን
አመዩ አኩመ ጋፈ ሙሴን ነኤርጌ ሰና
ጭማደ፥ ጭምነት፥ ሎለት፥ ገድ በኤ
አል ገሉትስ አኩመን ዱር ቱሬ ሰነ።
12ኤጋ ብየ ጋራ እሰ ዋቀዮ ነአብደቼሴ ሰነ
አናፍ ኬን! ወር አናቆታ አች አከ ጅረን
መንደሮትንሳኒስ ደላ ጭማ አከ ቀበን
አትዩ ጋፈስ ደጌሴተ፤ ገሩ ዋቀዮ ዮ አነ
ገርጋሬ አን አኩመ እን ጂዴ አቺ እሳን
ነንባሰ» ጂዴ*።

*6. ለኮ 14፡24፥30፤ ኬሰ 1፡36
*9. ለኮ 14፡24 *12. ኬሰ 1፡28፤ 9፡2

13 ኤርገሲ ኢያሱን፥ ካሌብ እልመ
ዮፉኔህ ኤብሴ ኬብሮንን ዳለ ጎዴ
እንኬኔፍ*። 14ካሌብ እልም ዮፉኔህ እን
ቄነዝች ጉቱማት ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን እስ
ራኤል ዱካ ዋን ቡኤፍ፥ ኬብሮን ሀመ
ሀርአትዩ ከንሳ ተኤ ሀፌ*። 15መቃን ኬብ
ሮን ዱር «ክሪየት-አርባ» ጂደመ ቱሬ፤
«አርባ» ከን ጂደሙ ኩንሞ ነሞተ ወረ
አናቆተ ኬሳ ነመ ጉዳ ቱሬ።

ከነ ቦዴ ብይች ሎለቲ እንቦቆቴ*።

*13. 15፡13-19፤ 21፡11-12 *14. ለኮ 32፡12
*15. 11፡23

ቦቆና 15

ብየ እሰ ጎሰ ይሁዳፍ ኬነሜ

1 ጎሰ ይሁዳፍ አከ ማቲ ማቲሳኒት ብይ
ሀመ ዳሪ ኤዶምት፥ ገረ ምርጋቲንሞ ሲን
ለፈ አናዳ ሀመ ዱመ ዳሪ ገረ ምርጋት
ጅሩ ቡፈተ ሙካቲን እንኬነሜፍ* 2ከራ
ገረ ምርጋሞ ዳሪንሳኒ ገላነ ሶግዳፍ አረበ
ገላና እሰ ገረ ምርጋ ጅሩደ። 3አቺስ
ደርቤ ከራ አቅረቢም ሲንት ደርቤ ቄዴሸ
በርኔአራ ገረ ምርጋት አዴሜ፥ ገረ ሄዝሮ
ንት ደርቤሞ ሀደሪን ገኤ ገረ ቀርቃት
ናነአ። 4ገረ አዝሞንት ደርቤሞ ሀመ ለገ
ግብጥት አዴሜ፥ ገላነ ብረ ገኤ እንዳበተ፤
ዳሪንሳኒ ከራ ገረ ምርጋ እሰ ከነ።

*1. ለኮ 34፡3-5

5 ከራ ገረ በአ-ቢፍቱሞ ዳሪንሳኒ ገላነ
ሶግዳቲ ከኤ፥ ሀመ ዮርዳኖስ ገላነት
ቡኡት እንአዴመ፤ ከራ ገረ ብታስ ዳሪን
ሳኒ አረበ ገላንቻቲ ለፈ ዮርዳኖስ ገላነት
ቡኡ ከኤ፥ 6ገረ ቤት-ሆግላት ኦል ከኤ
ብታ ቤት-አረባህረ በኤ ሀመ ደጋ ቦሀን
እልመ ሩቤንት እንአዴመ፤ 7አከሱመስ
ደቻ አኮሪ ሀመ ዴቢርት አዴሜ፥ ገረ
ብታቲን ጊልገል እሰ ፉሌ አዱሚምረ ገረ
ምርገ ለግቻት እንጀልአተ፤ እት ፉፌስ
ለገ ኤን-ሼሜሸረ በኤ ለገ ኤን-ሮጌልት
እንዱመ፤ 8እት ኣኔስ ዳሪን ኩን ደቻ
እጆሌ ሂኖም ኬሰ በኤ ገረ ምርጋቲን እራ
ንገዴ ወረ ይቡሶታረ (ኩንስ ዩሩሳሌምረ)
እንበአ፤ አቺ ከኤሞ ከራ ገረ ብታ ዱመ
ደቻ ሬፉኢምረ በኤ፥ ከራ ገረ ልጠ ቢፍ
ቱቲን ጉቤ ቱሉ እሰ ፉሌ ሂኖም ጅሩት
ኦል በአ*፤ 9ከነ ቦዴሞ ጉቤ ቱልቻራ ገረ
ለገ ኔፍቶአት ጀልአቴ አቺሞ ገረ መንደ
ሮተ ወረ ቱሉ ኤፍሮንረ ጅረኒ ዱፌ ገረ
ባላህት (ኩንስ ክሪየት-የአሪምት) እንጀል
አተ። 10ባላህራስ ከኤ ገረ ልጠ-ቢፍቱረ
መርፈቴ፥ ገረ ቱሉ ሴኢር እንዱፈ፤ ከራ
ገረ ብታቲንስ እራንገዴ ቱሉ የአሪምረ
(ኩንስ ኬሳሎንረ) ገረ ቤት-ሼሜሸ ደቄ
ቲምናህት እንጬአ፤ 11ገረ ብታቲንስ እራ
ንገዴ ኤቅሮንረ በኤ ገረ ሸቄሮንት ጀል
አተ፤ ቱሉ ባላህ ቡኬ ደርቤሞ ያብኔልን
ደቄ፥ ገላነ ብረ ገኤ እንዱመ። 12ከራ ገረ
ልጠ-ቢፍቱሞ ሀመ ዳሪ ገላነ እሰ ጉዳት
አዴመ፤ ኤጋ ዳሪን እጆሌን ይሁዳ አከ
ማቲ ማቲሳኒት ናኔሰኒ ቀበተን እሳን ከነ።

*8. 15፡63

13 ዮሙስ ኢያሱን አኩመ ዋቀዮ እሰ
አቦሜት ብየ እጆሌ ይሁዳ ኬሳ ክሪየት-አ
ርባ እሰ «ኬብሮን» ጂደሙ ካሌብ እልመ
ዮፉኔሂፍ ቆደ ጎዴ እንኬኔ፤ «አርባ»
ኩንሞ አባ ወረ አናቆታት። 14ካሌብ አና
ቆተ ሰድእ፥ ሼሻይን፥ አሂማኒፍ፥ ታልማ
ይን አች ኬሳ እንባሴ፤ እሳንሞ ሰኚ
አናቆታ ቱረን፤ 15አቺስ ከኤ ወረ ዴቢሪን
ጅረን ሎሉ ደቄ፤ (ዴቢር ዱር «ኪርየት-
ሴፌር» ጂደመ)። 16ካሌብ፥ «ነመ መን
ደረ ሴፌር ሩኩቴ ቀበቱፍ እንተለኮ እሼ
‹አክሳህ› ጂደምቱ ነንኬነ» ጂዴ*። 17ኦት
ኒኤል እልም ቄነዝ ኦቦሌሰ ካሌብ መንደ
ርቸ እንቀበቴ፤ ካሌብስ እንተለሳ አክሳህን
እት እንሄሩምሲሴ*። 18እሼን ኦትኒኤል
ብረ ዮሙ ዱፍቴ እን አባሼ ብራ ማሲ አከ
እሼዳፍ ከደቱፍ እሰ ግድሲፍቴ፤ ዩሮ

እሼን ሀሬራ ቡቴስ ካሌብ፥ «ማል
ፌታ?» እሼዳን ጀዴ። [19]ዮሙስ እሼን
ዴብፍቴ፥ «ነኤብስ! ኤርገ ብየ ገረ
ምርጋ አናፍ ኬንቴ፥ ቡርቃ ብሻኒስ አናፍ
ኬን!» ጀቴ፤ ከነረት እን ቡርቃ እሰ ገረ
ራፍ እሰ ገጀላ እንኬኔፍ*።
*13-19. አቦ 1:10-15 *16. አቦ 1:12
*17. አቦ 3:9

20 ዳል ጎሰ እጀሌ ይሁዳ አከ ማቲ
ማቲሳኒት ከነት ፉፌ ጅረ፤ [21]መንደሮትን
ጎሰ ይሁዳ ከራ ገረ ምርጋ ዳሪ ኤዶምት
አነኒ ጅረን፥ ከብዜኤል፥ ኤዴር፥
ያጉር፥ [22]ቂናህ፥ ዲሞና፥ አራዳህ፥
[23]ቄዴሽ፥ ሀዞር፥ ኢትናን፥ [24]ዚፍ፥
ቴሌም፥ በአሎት፥ [25]ሀዞር-ሀዶታ፥ ኬሪ
ዮት-ሄዝሮን፥ (ኩንስ «ሀዞር» ጀቹደ)፤
[26]አማም፥ ሼማ፥ ሞላዳ፥ [27]ሀዛር-ገዳህ፥
ሄሽሞን፥ ቤት-ጳሌጥ፥ [28]ሀዛር-ሱአል፥
ቤርሼባ፥ ብዝዩቲያ፥ [29]በኣላ፥ ኤይም፥
አዜም፥ [30]ኤልቶላድ፥ ኬስል፥ ሆርማ፥
[31]ሲቅላግ፥ መድማና፥ ሰንሰና፥ [32]ሌባ
ኦት፥ ሽልሀም፥ ኤን-ሪሞን፤ ወልት
ቀባን መንደሮተ ከና ገንዴንሳኒ ወጅን ድግ
ደሚ ሰገል።

33 ከራ ብየ ደቻሞ ኤሽታኦል፥
ዞራህ፥ አሽና፥ [34]ዛኖአ፥ ኤን-ጋኒም፥
ታፉአ፥ ኤናም፥ [35]የርሙት፥ አዱላም፥
ሶኮህ፥ አዜቃ፥ [36]ሻአራይም፥ አዲታ
ይም፥ ጌዴራህ፥ ጌዴሮታይም፥ መንደ
ሮተ ኩደ አፉሪፍ ገንዴንሳኒስ፤ [37]ዜናን፥
ሀደሻ፥ ምግዳል-ጋድ፥ [38]ድልአን፥
ሚስጳ፥ ያክቴኤል፥ [39]ላኪሽ፥ ቦዝቃት፥
ኤግሎን፥ [40]ካቦን፥ ለማም፥ ኪትሊሽ፥
[41]ጌዴሮት፥ ቤት-ዳጎን፥ ነአማሂፍ ማኬ
ዳህ፥ መንደሮተ ኩደ ጀአፍ ገንዴንሳኒ፤
[42]ሊብና፥ ኤቴር፥ አሻን፥ [43]ይፍታ፥
አሽና፥ ኔዚብ፥ [44]ቄይላ፥ አክዚቢፍ ማሬ
ሻህ፥ መንደሮተ ሰገሊፍ ገንዴንሳኒ፤
[45]ኤቅሮን ሰፈረ ናኖሳቲፍ ገንዴንሳ
ወጅን፤ [46]ኤቅሮን ገረ ልጠ-ቢፍቱ፥ ብይ
ናኖ አሽዶድ ጅረን ሁንድኑስ ገንዴንሳኒ
ወጅን፤ [47]አሽዶድ ሰፈረ ናኖሳ ጅረኒፍ
ገንዴንሳ፥ ጋዛን ሰፈረ ናኖሳ ጅረኒፍ ገን
ዴንሳ ወጅን ሀመ ለገ ግብጥት፥ ሀመ ዳሪ
ገላነ ጉዳት።

48 ብየ ጋራቲሞ ሻሚር፥ ያቲር፥
ሶኮህ፥ [49]ዳናህ፥ ክሪየት-ሰናህ እሰ
«ዴቢር» ጀደሙ፥ [50]አናብ፥ ኤሽቴሞ፥
አኒም፥ [51]ጎሼን፥ ሆሎኒፍ ግሎህ፥ መንደ
ሮተ ኩደ ቶኮፍ ገንዴንሳኒ፤ [52]አረበ፥
ዱማ፥ ኤሽአን፥ [53]ያኑም፥ ቤት-ታፉአ፥
አፌቃ፥ [54]ሁምታ ክሪየት-አርባ (እሰ
«ኬብሮን» ጀደሙ)፥ ዝኦር፥ መንደሮተ
ሰገሊፍ ገንዴንሳኒ፤ [55]ማኦን፥ ቀርሜ
ሎስ፥ ዚፍ፥ ዩታ፥ [56]ይዝሬኤል፥ የርኬ
አም፥ ዘኖአ፥ [57]ቃይን፥ ጊቤአፍ
ቲምና፥ መንደሮተ ኩደኒፍ ገንዴንሳኒ፤
[58]ሀልሁል፥ ቤት-ዙር፥ ጌዶር፥
[59]ማራት፥ ቤት-አኖት፥ ኤልቴቆን፥ መን
ደሮተ ጀአፍ ገንዴንሳኒ፤ [60]ክሪየት-በአል
(እሰ «ክሪየት-የአሪም» ጀደሙ)፥
ራባህ፥ መንደሮተ ለማፍ ገንዴንሳኒ፤
[61]ለፈ አና ኬሳሞ ቤት-አራባ፥ ሚዲን፥
ሴካካ፥ [62]ንብሻን፥ መንደረ ሶግዳ፥ ኤን-
ጌዲ፥ መንደሮተ ጀአፍ ገንዴንሳኒ።

63 እጀሌን ይሁዳ ይቡሶተ ወረ ዩሩሳሌ
ምን ጅራቻ ቱረን አቺ ባሱ ህንደንዴኚ፤
ሀመ ሀርአትዩ ወር ይቡሶታ እጀሌ ይሁዳ
ወጅን ዩሩሳሌም ኬስ ታኡ*።
*63. 15:8፤ 18:28፤ አቦ 1:8፤ 2ሳሙ 5:6-9

ቦቆና 16

ብየ እሰ ኤፍሬሚፍ ምናሴዳፍ ኬነሜ

1 ዳሪን ብየ እጀሌ ዮሴፍ፥ ዮርዳኖሲ
ከኤ፥ ከራ ገረ በአ-ቢፍቱ ቡርቃ ዩሪኮ
ኬሰ በኤ፥ ከራ ለፈ አና ሀመ ብየ ጋራ እሰ
ከን ቤትኤልት እንአዴመ፤ [2]ቤትኤሊ
ከኤሞ ሉዚን ደቄ ከራ ዳሪ ወረ አርካዎታ
ደርቤ፥ ሀመ ብየ አታሮትት እንአዴመ።
[3]እት ፉፌስ ገረ ልጠ-ቢፍቱት ጎሬ፥ ከራ
ዳሪ ብየ ወረ ያፍሌጦታ ገረ ዳሪ ቤት-ሆ
ሮን እሰ ገረ ገዲ ደቄ፥ ጌዜርት ደርቤ ገላነ
ብረ ገኤ እንዱመ።

4 እጀሌን ዮሴፍ፥ ኤፍሬሚፍ ምናሴን
ዳለ እንፉደተን፤ [5]ብይ ሰኚን ኤፍሬም
አከ ማቲ ማቲሳኒት አርገተን ከነት ፉፌ
ጅረ፤ ብይ ዳለሳኒ ከራ ገረ በአ-ቢፍቱ
አታሮት-አዳሪ ሀመ ቤት-ሆሮን እሰ ገረ
ራት አዴሜ፥ [6]ገላነ ብረ እንገአ፤ ከራ ገረ
ብታስ ሚክማታህን ገኤ ገረ በአ-ቢፍቱት
ጀልአቴ ገረ ታናት-ሺሎ ዱፌ፥ አችረስ
ደርቤ ከራ ገረ በአ-ቢፍቱት ያኖአ
እንዱፈ፤ [7]ያኖአዳ ከኤ ገረ አታሮቲፍ ነአ
ረትት ደርቤ ዩሪኮ ብረ ገኤ ዮርዳኖስት
እንዱመ፤ [8]ታፉአዳ ከኤም ከራ ገረ ልጠ-

ቢፍቱ ገረ ለገ ቃነህ ዱፌ፥ ሀመ ገላናት
አዴሜ እንዱመ፤ ዳል ሰኚን ኤፍሬም አከ
ማቲ ማቲሳኒት አርገተን እስ ከነ፤ 9ኩንስ
መንደሮታፍ ገንዴን ወረ ብየ ጎሰ ምናሴ
ኬሳ ጎሰ ኤፍሬሚፍ ኮጻት ባፈመኒ ኬነመን
ሁንዱማ ደበለቴት።

10 ዮሙስ ጀር ወረ ከነአኖታ ወረ ጌዜ
ሪን ጅረን አቺ ህንአሪኔ፤ ወር ከነአኖታ
ሀመ ሀርአትዩ እሳኑመ ግዱ ጅራተኒ ግድ
ሲፈመኒ ሆጂ ሁምና እሳኒፍ ሆጄቻ ጅሩ*

*10. 17፡12፤ አቦ 1፡29፤ 1ሞቶ 9፡16-17

ቦቆና 17

ብየ እሰ ገረ ልጠ-ቢፍቱቲ ምናሴዳፍ ኬነሜ

1 ጎሰ ምናሴ እልመ ዮሴፍ ኬሳ እሰ አን
ገፈ፥ እሰ «ማኪር አባ ጊልአድ» ጄደ
ሙፍ ቆድን ኬነሙዳፍ ሙክ
እንቡፈሜፍ፤ ማኪር ኩን ሎለት ጀባ ዋን
ቱሬፍ፥ ብየ ጊልአዲፍ ባሻኒን እንአር
ገቴ*። 2ቆድን ኩን እጆሌ ዲራ ምናሴ ወረ
ካን፥ እልማን አቢኤዜር፥ እልማን
ሄሌክ፥ እልማን አስርኤል፥ እልማን
ሼኬም፥ እልማን ሄፌር፥ እልማን ሼሚዳ
ፍስ ቡፈተ ሙካቲን እንኬነሜፍ፤ እሳን
ኩን አከ ማቲ ማቲሳኒት እጆሌ ምናሴ
እልመ ዮሴፍ ወረ ዲራት*። 3ዜሎፌሃድ
ሄፌር ጊልአድ ማኪር ምናሴ ገሩ እጆሌ
ዱርባ መሌ፥ እጆሌ ዲራ ህንቀቡ ቱሬ፤
መቃንሳኒስ ማህላ፥ ኖአህ፥ ሆግላ፥ ሚል
ካሂፍ ቲርዛ ቱሬ*። 4እሳን ገረ ኤሌአዛር
ሉብቻ፥ ገረ ኢያሱ እልመ ኑኒፍ ገረ አን
ገፎታ ዱፈኒ፥ «ሙሴን አቦሎተኬኝ
ግዱዳ ዳለ አከ ኑኬኑፍ ዋቀዮ እሰ አቦ
ሜረ» ጄደን፤ ከናፍ ኢያሱን አከ ዋቀዮ
አቦሜት አቦሎተ አባሳኒ ግዱዳ ዳለ እሳኒፍ
እንኬኔ*፤ 5ብየ ባሻኒፍ ጊልአድ ወረ ዮር
ዳኖስ ገማ ሰነ መሌ፥ ምናሴን ቆደ ኩደን
አርገቴ። 6ኩንስሞ ጎሰ ምናሴ ወር ዱርባስ
አቦሎተሳኒ ግዱዳ ዳለ ዋን አርገተኒፍ
ተኤ፤ ብየ ጊልአድ ገሩ ጎሰ ምናሴ ወረ
ካንቱ ፉደቴ።

*1. 13፡31፤ ለኮ 26፡29 *2. አቦ 6፡11፥24፤
8፡32 *3. ለኮ 26፡33፤ 27፡1-8
*4. ለኮ 27፡1-7

7 ዳሪን ምናሴ አሼረ ከኤ ምክማታት
እሰ ሼኬምራ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅሩ ብረ
ገአ፤ አቺ ከኤሞ ገረ ምርጋት አዴሜ ብየ
ወር ኤን-ታፉአ ኬሰ ጅራተን እንደበለተ፤
8ብይ ታፉአ ከን ምናሴ ተኤ፥ መንደር
ታፉአ እን ከራ ዳሪ ምናሴ ጅሩ ገሩ ከን
እጆሌ ኤፍሬም ተኤ። 9አመስ ዳርች ገረ
ምርጋቲን ገረ ለገ ቃነህት ገድ እንቡአ፤
መንደሮትን ኤፍሬም ኩን መንደሮተ
ምናሴ ግዱ ጅሩ፤ ከራ ቶኮሞ ዳሪን ምናሴ
ለግቾቲ ገረ ብታረ በኤ ገላነ ብረ ገኤ
ዱመ፤ 10ለፍች ከራ ገረ ምርጋ ከን ኤፍ
ሬም፥ ከራ ገረ ብታሞ ከን ምናሴት፤
ዳሪን ምናሴ ሀመ ገላናት አዴሜ ከራ ገረ
ብታ ዳሪ አሼርት ዱመ፤ ከራ በአ-ቢፍ
ቱሞ ዳሪ ይሳኮር ገኤ ዱመ። 11ብየ ይሳኮ
ሪፍ አሼር ኬሳስ ቤት-ሼኣኒፍ ገንዴንሳ፥
ይብሌአሚፍ ገንዴንሳ፥ ወር መንደረ
ዶሪፍ ገንዴንሳ ኬሰ ጅራተን፥ ኤንዶሪፍ
ገንዴንሳ፥ ወር ተአናኪፍ ሜግዶ ጅራተ
ኒፍ ገንዴን ናኖሳኒ ጅረን ሁንድኑ ከን ምና
ሴት፤ እሳንስ ብየ ሰድእ። 12ወር ከነአኖታ
ገሩ ብየ ሰነ ኬሰ ታኡዳፍ ኩተተኒ ዋን
ከአኒፍ፥ እጆሌን ምናሴ መንደሮተ ሰነ
ቀበቼ ህንደንዴኜ። 13እስራኤሎትን ገሩ
ኤርገ ጀባተኒ ቦዴ ወር ከነአኖታ ግድሲፈ
መኒ ሆጂ ሁምና አከ እሳኒፍ ሆጄተን ጎደን
መሌ፥ ራወተኒ ብየ ሰና እሳን ህንባፍኔ*።

*12-13. አቦ 1፡27-28

14 እጆሌን ዮሴፍስ ዮሙስ ኢያሱዳን፥
«ማሊፍ ኑፍ ሙክ ቶክቾ ዱዋን ቡፈሜ?
ኑእ ባይኤዳ ዋቀዮስ ጉዳ ኑኤብሴረ፥ ማሊ
ፍስ ቆድን ቶክቾ ዱዋን ኑፍ ኬነሜ?»
ጄደን*። 15ከነረት ኢያሱን፥ «እስን
ባይኤ ዮ ታተን፥ ብይ ጋራ እን ከን ኤፍ
ሬምስ ዮ እስንት ድጸቴፍ፥ ገረ ብየ ጴሪዞ
ታፍ ሬፋኢታ ደቃቲ ጫካሳ ጭራ ለፈ
ባፈዳ!» ጄዴ እሳኒፍ እንዴብሴ። 16እጆ
ሌን ዮሴፍሞ ዴብሰኒ፥ «ብይ ጋራ ሱን
ኑንገኡ፤ ከነአኖትን ወር ለፈ ድሬሬረ
ጅራተን ሁንድኑ ኮንኮላታ ስቢላ ቀቡ፥
ወር ቤት-ሼአን ጅራተን፥ ወር አላሳኒስ
ወር ደቻ ይዝሬኤል ጅራተንስ አከሱመ
ቀቡ» ጄደን*። 17አመስ ኢያሱን ነሞተ
ዮሴፍ፥ ነሞተ ኤፍሬሚፍ ነሞተ ምናሴ
ቲን፥ «እስን ባይኤደ፥ ጀጀቦደስ፤ ቆድ
ቶኮ ዱዋን እስን ህንገኡ፤ 18ከናፍ ብይ
ጋራ እን ጫካ ቀቡስ ከንኬሰን ሀተኡ! እን
ጫካ ዋን ተኤፍ፥ ጫካሳ ጭራቲ ሀመ
ዱመ ዳሪሳት ፉደዳ! ወር ከነአኖታ ኮንኮ

ላታ ስቢላ ዮ ቀባተንዩ፥ ጀቦ ዮ ተአንስ
አቺ እሳን እንአሪቱ» ጂዴ።
*14. ኡመ 48፡19-20 *16. አቦ 1፡19፤
ኬሰ 20፡1

ቦቆና 18

ብይ እን ሀፌ ህረሙሳ

1 ዮሙስ ጉቱማን ወልዳ እስራኤል
ሺሎት ወልት ቀበመኒ ዱንካነ ወል ገኢ
ወልዳ አች እንዳበን፤ ብይችስ እሳንት
እንቡሌ*። 2 እስራኤሎተ ኬሳ ገሩ ጎስ
ቶርበ አመዩ ለፈ ዳለሳኒ ህንአርገትኔ።
3 ኢያሱን ከነረት እስራኤሎተ፥ «ብየ እስ
ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን አቦተኬሰኒ እስኒፍ
ኬኔ ከነት ልጠኒ ቀበቹ ዲፍተኒ ሀመ
ዮሚት ኤግዱ? 4 አመስ ጎሰ ሁንዱማ ኬሳ
ነመ ሰድእ ሰድእ ፎአ! አንሞ እሳን ደቀኒ
ብይቾ ኬሰ ዴዴብአኒ እላለኒ ማል አከ እን
ፈካቱስ ጫፈታን ቆጼሰኒ፥ ሀመም አከ
ወልገኡስ ዴብአኒ አከ አነት ህመኒፍ ነንኤ
ርገ። 5 እሳን ብይቾ እዶ ቶርበት ገርገር
ሀሀረን! ወር ይሁዳ ብየሳኒ እሰ ገረ ምርጋ
ኬሰት ሀሀፈን! ወር ዮሴፍሞ ብየሳኒ እሰ
ገረ ብታ ኬሰት ሀሀፈን! 6 ብይች ማል አከ
ፈካቱ ጫፈታን ካሰኒ እዶ ቶርበት ቆጼሰኒ
አስ አናፍ ሀፍደን! አንሞ አስ ፉለ ዋቀዮ
ጎፍታኬኛ ዱረት ሙከ እስኒፍ ነንቡሰ።
7 ገሩ ወር ሌዎታ ዳልሳኒ ሉቡማ እሰ ከን
ዋቀዮ ዋን ተኤፍ፥ እሳን እስን ግዱዳ ቆደ
ህንአርገተን፤ ጋድ፥ ሩቤኒፍ ወለካን ጎሰ
ምናሴ ዳለሳኒ ዱራን ዱርሰኒ ብየ ዮርዳኖ
ስራ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅሩ ኬሳ አርገተኒሩ፤
እሰ ከነስ ሙሴ ገርብቾ ዋቀዮቱ እሳኒፍ
ኬኔ» ጂዴ*!
*1. አቦ 18፡31፤ 21፡19፤ 1ሳሙ 1፡3፤ 4፡4፤
ኤር 7፡12-15 *7. ለኮ 18፡20፤ 32፡33፤
ኢያ 13፡14፥33

8 ጀሬን ኤርገሲ ከአኒ እንአዴመን፤
ኢያሱንሞ ጀሬን ወረ ዋኤ ብይቻ ጫፈ
ታን ካሰኒ ቆጼሱ ደቀኒን፥ «ደቃቲ ብይቾ
ኬሰ ዴዴብአ እላላቲ ማል አከ እን ፈካቱ
ጫፈታን ካሳ ቆጼሳ ገረኮት ዴብአ፥ አንሞ
ለፍቾ ፉለ ዋቀዮ ዱረት አስ ሺሎት ሙከ
ቡሴ እስኒፍ ነንህረ» ጂዴ። 9 ዮሙስ
ጀሬን ደቀኒ ብይቾ ኬሰ አዴመኒ፥ ማል
አከ እን ፈካቱስ አከ መንደረ መንደረሳት
እዶ ቶርበት ህረኒ መጫፈ መረሙረት
ካሰኒ ሺሎት ኢያሱ ብረት እንዴብአን።
10 ኢያሱን አች ሺሎት ፉለ ዋቀዮ ዱረት
እስራኤሎታፍ ሙከ ቡሴ አከ ህርማተ ጎሰ
ጎሰሳኒት ለፈ እንህሬፍ።

ብየ እሰ ቤንያሚኒፍ ኬነሜ

11 ሙከት እን ዱራ አከ ማቲ ማቲሳ
ኒት ጎሰ እጀሌ ቤንያሚኒፍ በኤ፤ ዳሪን
ቆደሳኒስ ሰኟ ይሁዳፍ ሰኟ ዮሴፍ ግዱ
እንተኤ። 12 ከራ ገረ ብታ ዳሪንሳኒ ዮርዳ
ኖሲ ከኤ፥ ገረ ብታ እራንገዴ ዬሪኮረ ገድ
ቡኤ ገረ ልጠ-ቢፍቱቲን ብየ ጋራት አል
በኤ፥ ለፈ አና እሰ ከን ቤት-አዌንት
እንዱመ፤ 13 አቺ ከኤሞ ከራ ገረ ምርጋ
እራንገዴ ሉዝ እሰ «ቤትኤል» ጂደሜረ
በኤ ገረ አታሮት-አሬክ ገድ ቡኤ ከራ ገረ
ምርጋ ጋረ ቤት-ሆሮን እሰ ገጀላት ገድ
ቡአ፤ 14 አቺሞ ከራ ልጠ-ቢፍቱቲን ጋረ
እሰ ፉሌ ቤት-ሆሮኒን ገረ ምርጋት ጀል
አቴ ክሪየት-በአል ገኤ እንዱመ፤ («ክሪየ
ት-በአል» እሱመ «ክሪየት-የአሪም»
ጂደሙደ)፤ መንደር ኩን ከን ጎሰ ይሁ
ዳት፤ ከራ ልጠ-ቢፍቱቲን ዳርች እሰ
ከነ። 15 ከራ ገረ ምርጋ ክሪየት-የአሪም
ዱባ ጀልቀቤ ገረ ልጠ-ቢፍቱት አዴሜ፥
ቡርቃ ኔፍቶአ ገኤ ዱመ፤ 16 ዳርች ጋረ
እሰ ፉሌ ደቻ ቤን-ሄኖም ደቻ ሬፋአታቲ
ገረ ብታ ጅሩት ገድ ቡኤ፥ አቺ ከኤሞ
ከራ ገረ ምርጋቲን እራንገዴ መንደረ ወረ
ይቡሶታረ በኤ ገረ ደቻ ሂኖምት ገድ ቡኤ
ሀመ ኤን-ሮጌልት እንአዴመ። 17 ገረ
ብታት ጀልአቴሞ ኤን-ሼሜሸ ገኤ፥ እት
ፉፌስ ገረ ጌሊሎት እሰ ፉሌ አብዱሚምረ
በኤ ገረ ደጋ ቦሀን እልመ ሩቤንት ገድ
እንቡአ። 18 ገረ ብታቲንሞ እራንገዴ ቤት-
አረባህረ ገረ አራባህት ገድ ቡኤ፥ 19 አቺ
ከኤሞ ከራ ገረ ብታቲን እራንገዴ ቤት-ሆ
ግላረ በኤ፥ ገረ ምርጋቲን ከራ ወልት-ቡአ
ዮርዳኖስ ገረ ብታ አረበ ለፉ እሰ ከን ገላነ
ሶግዳት ቡአ፤ ዳሪን ገረ ምርጋ እሰ ከነ።
20 ከራ ገረ በአ-ቢፍቱሞ ዳሪንሳ ዮርዳ
ኖስ፤ ዳሪን ጎሰ ቤንያሚኒፍ አከ ማቲ ማቲ
ሳኒት ከራ ሁንዱማ ኬነሜ ከነት ፉፌ
ጅረ፤ 21 ጎስ ቤንያሚን አከ ማቲ ማቲሳት
መንደሮተ ከነት ፉፈኒ ጅረን አርገቴ፤
ዬሪኮ፥ ቤት-ሆግላ፥ ኤሜክ-ኬዚዝ፥
22 ቤት-አረባህ፥ ዜማራይም፥ ቤትኤል፥
23 አዊም፥ ፉራህ፥ አፍራ፥ 24 ኬፉር-አ

ሞኒ፥ ኦፍኒ፥ ጌባ፥ መንደሮተ ኩደ
ለማፍ ገንዴንሳኒ፤ 25 ጊቤኦን፥ ራማሀ፥
ቤኤሮት፥ 26 ሚስጳ፥ ኬፊራ፥ ሞዛ፥
27 ሬቄም፥ እርጲኤል፥ ተራላ፥ 28 ዜላ፥
ኤሌፍ፥ መንደረ ወረ ይቡሶታ፥ (እንስ
«ዬሩሳሌም»)፥ ጊቤኣ፥ ክሪየት፥ መንደ
ሮተ ኩደ አፉሪፍ ገንዴንሳኒስ፤ እሳን ኩን
ዻለ ጎሰ ቤንያሚኒፍ አከ ማቲ ማቲሳኒት
ኬነመኒደ* ።

*28. 15፡63፤ አቦ 1፡21

ቦቆና 19

ብየ እሰ ጎሰ ሽምኦኒፍ ኬነሜ

1 ሙክት እን ለመፋንሞ አከ ማቲ ማቲ
ሳኒት ጎሰ ሽምኦኒፍ በኤ፤ ዻልሳኒስ ብየ
ጎሰ ይሁዳ ግዱዳ ተኤ፤ 2 እሳንስ ቤርሼባ፥
ሼማ፥ ሞላዳ፥ 3 ሀዛር-ሹኣል፥ ባላሀ፥
አዜም፥ 4 ኤልቶላድ፥ ቤት-ሁል፥
ሆርማ፥ 5 ሲቅላግ፥ ቤት-መርከቦት፥ ሀዛ
ር-ሱሳ፥ 6 ቤት-ለባኦት፥ ሽሩሄን፥ መንደ
ሮተ ኩደ ሰድኢፍ ገንዴንሳኒ
እንአርገተን። 7 እት ፉፌስ ኣይን፥
ሪሞን፥ ታካን፥ ኤቴር፥ አሻን፥ መንደ
ሮተ አፉሪፍ ገንዴንሳኒ እንአርገተን። 8 ገን
ዴን ናኖ መንደሮተ ከና ሁንድኑ ሀመ
በአላት-ቤኤሪፍ ራማት እሰ ገረ ምርጋት፥
አከ ማቲ ማቲሳኒት ዻለ ጎሰ ሽምኦን
እንተአን። 9 ገኣን ጎሰ ይሁዳ ዋን እት ባይ
አቴፍ፥ ጎሰ ሽምኦኒፍ ዻል እሰ ከንሳኒ ኬሳ
እንኬነሜፍ* ።

*1-9. 15፡21-32፤ 1ሴና 4፡28-33

ብየ እሰ ጎሰ ዜቡሎኒፍ ኬነሜ

10 ሙክት እን ሰደፉን አከ ማቲ ማቲሳ
ኒት ጎሰ ዜቡሎኒፍ በኤ፤ ዻሪን ዻለሳኒስ
ሀመ ሳሪድት አዴመ፤ 11 ዻሪንሳኒ ገረ
ልጠ-ቢፍቱት አዴሜ፥ ገረ ማራላ ደቄ
ደቤሼቲን ገኤ ገረ ደቻ ለገ እሰ ፉሌ ያክ
ኔኣም ጅሩት ቡአ። 12 ሳሪዲሞ ገረ በአ-ቢ
ፍቱት ጀልአቴ ሀመ ዻሪ ክስሎት-ታቦርት
አዴሜ፥ ዻቤራቲፍ ያፊኣ እንገአ።
13 አቺስ ደርቤ ገረ ልጠ-ቢፍቱት ፉፌ
አዴሜ ጋት-ሄፌሪፍ ኢት-ካዚን ገኤ፥ ገረ
ሪሞና ደቄ ኔኣሀት አቾ ጀልአተ።
14 አቺሞ ከራ ገረ ብታረ ናነኤ ገረ ሀናቶን
ዱፌ፥ ደቻ ይፍታኤልት እንዱመ።
15 ከታት፥ ናሃለል፥ ሺምሮን፥ ዪራላፍ
ቤትልሄም፥ መንደሮትን ኩደ ለማፍ ገን
ዴንሳኒ እሳን ከነ ኬሰ ጅሩ። 16 መንደሮ
ትን ኩኒፍ ገንዴን ኩን አከ ማቲ ማቲሳኒት
ዻለ እጀሌ ዜቡሎን።

ብየ እሰ ጎሰ ይሳኮሪፍ ኬነሜ

17 ሙክት እን አፉረፉን አከ ማቲ ማቲ
ሳኒት ጎሰ ይሳኮሪፍ በኤ፤ 18 ዻሪን ብየሳኒስ
ይዝሬኤል፥ ኬሱሎት፥ ሹኔም፥ 19 ሃፌረ
ኢም፥ ሽኦን፥ አነሀራት፥ 20 ዻቤራት፥
ቂሾን፥ ኤቤዝ፥ 21 ሬሜት፥ ኤን-ጋኒም፥
ኤን-ሀዲዲፍ ቤት-ጳዜዝ፤ 22 ዻሪን ኩን
ታቦር፥ ሽሀዚማፍ ቤት ሼሜሽረ በኤ ዮር
ዳኖስት እንዱመ፤ እሳን ኩንስ ገንዴንሳኒ
ወጅን መንደሮተ ኩደ ጀኣ፥ 23 መንደሮ
ትን ኩኒፍ ገንዴንሳኒ አከ ማቲ ማቲሳኒት
ጎሰ ይሳኮሪፍ ኬነመን።

ብየ እሰ ጎሰ አሼሪፍ ኬነሜ

24 ሙክት እን ሸነፉን አከ ማቲ ማቲሳ
ኒት ጎሰ አሼሪፍ በኤ፤ 25 ዻሪንሳኒ ሄል
ቃት፥ ሃሊ፥ ቤቴን፥ አክሻፍ፥
26 አላሜሌክ፥ አማዲፍ ሚሻል፤ ከራ
ልጠ-ቢፍቱ ሀመ ቀርሜሊፍ ሺሆር-ሊብና
ትት አዴመ። 27 አቺ ከኤሞ ከራ ገረ በአ-
ቢፍቱ ቤት-ዻጎንት ጀልአቴ፥ ዜቡሎኒን
ገኤሞ ደቻ ይፍታ-ኤልት ገድ ቡአ፤
ቤት-ኤሜኪፍ ኒኤል ኬሰ በኤ ከራ ሀርከ
ብታ ካቡልት ደርበ። 28 አቺሞ ከኤ አብዶ
ን†2፥ ሬሆብ፥ ሀሞኒፍ ቃናህረ በኤ ሀመ
ገረ ሲዶን እሰ ጉዻት አዴመ። 29 ዻርቾ
ገረ ራማትት ጀልአቴ ገረ መንደረ ጢሮስ
እሰ መሰራ ቀቡ እንገአ፤ አቺሞ ገረ
ሆሳህት ጀልአቴ ማህላሂፍ አክዚብ ኬሰ
በኤ ገላነ ሜዲቴራኒየን ገኤ፥ 30 ደርቤስ
ኡማህ አፌቂፍ ሬሆብ ገኤ ዴብአ፤ እሳን
ኩን ገንዴንሳኒ ወጅን መንደሮተ ድግደሚ
ለመ። 31 መንደሮትን ኩኒፍ ገንዴንሳኒ አከ
ማቲ ማቲሳኒት ጎሰ አሼሪፍ ኬነመን።

ብየ እሰ ጎሰ ንፍታሌሚፍ ኬነሜ

32 ሙክት እን ጀአፉን አከ ማቲ ማቲ
ሳኒት ጎሰ ንፍታሌሚፍ በኤ፤ 33 ዻሪንሳኒ
ሄሌፊ ሀመ ቅልጡ እሰ ዛአናኒም ጅሩት
አዴሜ፥ አዳሚ-ኔቄቢፍ ያብኒኤልረ በኤ
ለቁሚን ዱፌ ዮርዳኖስት ዱመ። 34 ዻርቾ

†2 ኢያ 19፡28 «አብዶን» እብ ወረ ካንት «ኬብሮን»

ገረ ልጠ-ቢፍቱቲን አዝኖት-ታቦርረ በኤ
ሁቆትት እንዱመ፤ ከራ ገረ ምርጋ ዜቡሎ
ንን፥ ከራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ አሼርን፥ ከራ
ገረ በአ-ቢፍቱሞ ዮርዳኖስን እንቱቀ።
35 መንደሮትንሳኒ ወር መሰራ ቀበን
ዚዲም፥ ዜር፥ ሀማት፥ ራቃት፥ ኬኔ
ሬት፥ 36 አዳማ፥ ራማህ፥ ሀዞር፥
37 ቄዴሽ፥ ኤድራይ፥ ኤን-ሀዞር፥
38 ይሮን፥ ምግዳል-ኤል፥ ሆሬም፥ ቤት-
አናቲፍ ቤት-ሼሜሽ፤ እሳንስ ገንዴንሳኒ
ወጅን መንደሮተ ኩደ ሰገል። 39 መንደሮ
ትን ኩኒፍ ገንዴንሳኒ አከ ማቲ ማቲሳኒት
ጎሰ ንፍታሌሚፍ ኬነመን።

ብየ እሰ ጎሰ ዳኒፍ ኬነሜ

40 ሙክት እን ቶርበፋን አከ ማቲ ማቲ
ሳኒት ጎሰ ዳኒፍ በኤ፤ 41 ዳሪን ብየሳኒስ
ዞራህ፥ ኤሽታኦል፥ ኢር-ሼሜሽ፥ 42 ሸአ
ላቢን፥ አየሎን፥ ኢትላ፥ 43 ኤሎን፥
ቲምና፥ ኤቅሮን፥ 44 ኤልቴቄ፥ ጊቤ
ቶን፥ በኣላት፥ 45 ዬሁድ፥ አዞር ቤኔ-ቤ
ራቅ፥ ጋት-ሪሞን፥ 46 ሚያርቆን፥
ራቆኒፍ ብየ እሰ ፉሌ ዮጼ ጅሩ። 47 ገሩ
ጎሰ ዳንት ለፍት ዋን ድጸቴፍ፥ ገረ ብየ
ላሼምት አል በአኒ ወረ ላሼም ብላቲን
ሩኩተኒ ብየሳኒ እሳንራ ፉደተኒ ኬሰ
እንታአን፤ መቃ ብይቻስ መቃ አባ ጎሰሳ
ኒት «ዳን» ጄደኒ እንሞጋሰን።
48 መንደሮትን ኩኒፍ ገንዴንሳኒ አከ ማቲ
ማቲሳኒት ጎሰ ዳኒፍ ኬነመን*።

*47-48. አቦ 18

ብየ እሰ ኢያሱዳፍ ኬነሜ

49 እስራኤሎትን ብይቸ ሀረኒ ዳሪ ዳሪ
እት ጎደኒ ኤርገ ፍጠኒ በዴ፥ ኢያሱ
እልመ ኑኒፍስሞ ኦፍ ግዱዳ ለፈ እንኬነ
ኒፍ። 50 አኩመ ዋቀዮ ዱር አቦሜት መን
ደረ ቲምናት-ሴራህ እሰ እን ፉደቼዳፍ
ጋፈቴ ሰነ ብየ ጋራ እሰ ከን ኤፍሬም ኬሳ
ኬነኒፍ፤ እንስ አችት መንደረ እጃሬ ኬሰ
እንጅራቴ።

51 እሰ ከነ ብይች እን ኤሌአዛር
ሉብች፥ ኢያሱን እልም ኑኒፍ ዱረ-ቡቶ
ትን ሰባ አከ ማቲ ማቲሳኒት ሺሎት ፉለ
ዋቀዮፍ ዱንካነ ወል ገኢ ዱረት ሙከ
ቡሰኒ ሀረን፤ እሳን አከስት ብይቸ ሀረኒ
እንፍጠን*።

*49-51. 14:1፤ 18:4-6

ቦቆና 20

መንደሮተ ኮሉ እት ገለን

(ኬሰ 19:1-14፤ ለኮ 35:9-28)

1 ዋቀዮ ኤርገሲ ኢያሱት እንዱበቴ፤
2 እን፥ «አት እስራኤሎታን፥ ‹ዋቀዮ:-
መንደሮተ ነምን ኮሉ እት ገሉ አከ አን
ከራ ሙሴ እስንት ሀሚ ቱሬ ሰነት ቆጼ
ፈዳ*! 3 ነምን ቶኮሌ ኡቱ ሀንቤክን፥ ኡቱ
ሃሎ እራ ሀንቀባትንስ ነመ ዮ አጂሴ፥ እሰ
ጉማዳፍ እሰ በርባዱ ጀላ በቀቴ አችት ኮሉ
ሀገሉ! 4 መንደሮተ ሰነ ኬሳ ገረ እሰ ቶኮት
ዮሙ በቀቱ፥ ከረ መንደረ ሰና ዱረ ዳበቴ
ድመሳ ጃርሶሊ መንደረ ሰናት ሀህመቱ!
እሳንሞ አከ እን አች እሳን ብረ ጅራቱፍ
ኦል ገልቸኒ እዶ ሀኬነኒፍ! 5 እን ጉማ ባፈ
ቱስ ዮ እሰ በርባዱ ዱፌ፥ ነምች ሱን
ኡቱ ሀንቤክን፥ ኡቱ ሀንጃለትንስ ኤርገ
ነመ አጂሴ፥ እሳን ሀርከ እሰ ጉማ ባፈቱት
ደበርሰኒ እሰ ሀንኬንን! 6 እን ነመ አጂሴ
ሱን ፍርዲዳፍ ወልዳ ዱረት ሀመ ድአ
ቱት፥ አንገፍትን ሉቦታ እን ዬሮ ሰነ
ሆጂረ ጅሩ ሀመ ዱኡት መንደረ ሰነ ኬሰ
ሀጅራቱ! ከነ ቦዴ ገሩ ነምች ነመ አጂሴ
ሱን ገረ መነሳ እሰ መንደረ እን ኬሳ በቀቴ
ዱፌ ኬሰ ጅሩ ሰነት ሀዴብኡ! ጄደ›
ጄድ!» ጄዴ።

*2. ለኮ 35:9-29

7 እስራኤሎትን ዮሙስ ቄዴሽ እሰ
ገሊላ ኬሳ፥ እሰ ብየ ጋራ እሰ ከን ንፍታ
ሌም ኬሰ ጅሩ፥ ሼኬም እሰ ብየ ጋራ እሰ
ከን ኤፍሬም ኬሰ ጅሩ፥ ክሪየት-አርባ
(እንስ እሰ «ኬብሮን» ጄደሙደ) እሰ ብየ
ጋራ እሰ ከን ይሁዳ ኬሰ ጅሩ ድመ ከናፍ
አዳን እንባሰን። 8 ዮርዳኖስቲ ገረ በአ-ቢፍ
ቱቲንሞ ቤዜር እሰ ፉሌ ዬሪኮ ለፈ ኦና
በኬ ድሪራ ብየ ጎሰ ሩቤን ኬሰ ጅሩ፥
ራሞት እሰ ጊልአድ ብየ ጎሰ ጋድ ኬሰ
ጅሩ፥ ጎላን እሰ ባሻን ብየ ምናሴ ኬሰ
ጅሩስ ከናፍ አዳን እንባሰን*። 9 እስራኤ
ሎተ ዮኪስ ገላ እሳን ግዱ ጅራቱ ኬሳ
ነምን ቶኮ ኡቱ ሀንቤክን፥ ኡቱ ሀንጃለት
ንስ ነመ ዮ አጂሴ አከ እን እት በቀቱፍ
መንደሮትን አዳን ባፈመን እሳን ከነ፤ እን
ነመ አጂሴ ሱን ዱራን ዱርሴ ፍርዲዳፍ
ፉለ ወልዳ ዱረት ኡቱ ሀንድአትን፥ እሰ
ጉማዳፍ እሰ በርባዱ ሰነት ደበርፈሚ
ኬነሚ አከ ሀንአጂፈምኔፍ ኩን ተኤ።

*8. ኬሰ 4:41-43

ቦቆና 21

መንደር ወረ ሌዎታፍ ኬነሙሳ

1 ዮሙስ ዱረ-ቡቶትን ማቲ ጎሰ ሌዊ
ገረ ኤሌአዛር ሉብቻ፥ ገረ ኢያሱ እልመ
ኑኒፍ ገረ ዱረ-ቡቶተ ማቲ ጎሶተ እስራ
ኤል ወረ ካኒ ዱፈኒ፥ 2 ከነአን ኬሳ መን
ደረ ሺሎት፥ «መንደሮትን ኬሰ ቴኙፍ
እዶን ሆሪኬኘ ትክፈኑ አከ ኑፍ ኬነሙፍ
ዋቀዮ፥ ሙሴ አቦሜ ቱሬ» ጇደኒን*።
3 ከነረት እጆሌን እስራኤል አኩመ ዋቀዮ
አቦሜት ዳለሳኒ ኬሳ ጎሰ ሌዊቲፍ መንደሮ
ታፍ እዶ ሆሪ ትክፈተን ወረ ከነት ፉፈኒ
ጅረን እንኬነኒፍ። *1-2. ለኮ 35፥2-8

4 ዬሮ ሰነት ሙክ ቡፈሜ ማቲ ወረ
ቄሃቶታቲፍ በኤ፤ ጎሰ ሌዊ ኬሳ እልማን
ኣሮን እሰ ሉብቻ አከ ማቲ ማቲሳኒት መን
ደሮተ ኩደ ሰድእ ጎሰ ይሁዳ፥ ጎሰ ሽምኦ
ኒፍ ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ አርገተን*። 5 ሰኘን
ቄሃቶታ ወር ሀፈንሰ ጎሰ ኤፍሬም ኬሳ፥
ጎሰ ዳን ኬሳ፥ ምናሴ እሰ ወለካ ጎሳ ኬሳሰ
መንደሮተ ኩደን አርገተን። 6 እልማን ጌር
ሾንሞ ማቲ ጎሰ ይሳኮር ኬሳ፥ ጎሰ አሼር
ኬሳ፥ ጎሰ ንፍታሌም ኬሳ፥ ምናሴ እሰ
ወለካ ጎሳ ኬሳ ብየ ባሻኒ መንደሮተ ኩደ
ሰድእ አርገተን። 7 እልማን ሜራሪስ አከ
ማቲ ማቲሳኒት ጎሰ ሩቤን ኬሳ፥ ጎሰ ጋድ
ኬሳ፥ ጎሰ ዜቡሎን ኬሳሰ መንደሮተ ኩደ
ለመ አርገተን። 8 እስራኤሎትን አከሰት
ዋቀዮ አኩመ ሙሴ አቦሜ ቱሬት፥ ሙከ
ቡሰኒ መንደሮተ ከናፍ እዶ ሆሪ ትክፈተን
ጎሰ ሌዊቲፍ እንሀረን። *4. ለኮ 3፥19፥27-32

9 ብየ ጎሰ ይሁዳፍ ጎሰ ሽምኦን ኬሳሞ
መንደሮተ ወረ መቃንሳኒ ከነት ፉፌ
ደእሙ ኬነኒፍ፤ 10 እሳን ኩን፥ ሰበቢ ዱረ
ቡፈት ሙካ እሳኒፍ በኤፍ፥ ሰኘ አሮን
ወረ ቄሃቶተ ማቲ ወረ ሌዎታቲፍ እንኬነ
መን። 11 እሳንሰ ክሪየት-አርባ እሰ «ኬብ
ሮን» ጇደሙ፥ ለፈ ትካ ናኖሳ ጅሩ፥ ብየ
ጋራ እሰ ከን ይሁዳሰ እንአርገተን፤
(«አርባ» ኩንሞ «አባ አናቆታ» ቱሬ)፤
12 ገሩ ለፈ መንደረቲ ሰናፍ ገንዴንሼሞ
ካሌብ እልመ ዮፉኔሂፍ ዱንፉ ጎደኒ
እንኬነን። 13 ኤጋ እልማን አሮን ሉብቻ
ቲፍ መንደረ ኬብሮን፥ መንደረ ነምን ዮ
ነመ አጂሴ ኮሉ እት ገሉ፥ ሊብና ለፈ
ትካሼ ወጅን፥ 14 ያቲርን ለፈ ትካሼ
ወጅን፥ እሽቴሞአ ለፈ ትካሼ ወጅን፥
15 ሆሎንን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ዴቢርን
ለፈ ትካሼ ወጅን፥ 16 ኤይኤንን ለፈ ትካሼ
ወጅን፥ ዩታሃፍ ቤት-ሼሜሽን ለፈ ትካሳኒ
ወጅን፥ ጎሰ ለማን ከነ ኬሳ መንደሮተ
ሰገል እሳኒፍ እንኬነን። 17 ብየ ጎሰ ቤንያ
ሚን ኬሳሞ ጊቤኦንን ለፈ ትካሼ ወጅን፥
ጌባስን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ 18 አናቶትን
ለፈ ትካሼ ወጅን፥ አልሞንን ለፈ ትካሼ
ወጅን፥ መንደሮተ አፉር እሳኒፍ
እንኬነን። 19 መንደሮትን ለፈ ትካሳኒ
ወጅን እልማን አሮን ሉብቻፍ ኬነመን
ወሉመት ኩደ ሰድእ ቱረን።

20 ቄሃቶትን ማቲን ወረ ሌዎታ ወር
ሀፈንሞ ብየ ኤፍሬም ኬሳ መንደሮተ ከነት
ፉፈኒ ጅረን ቡፈተ ሙካቲን አርገተን።
21 ብየ ጋራ እሰ ከን ኤፍሬም ኬሳ ሼኬም
መንደረ ነምን ዮ ነመ አጂሴ ኮሉ እት ገሉ
ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ጌዜርንሰ ለፈ ትካሼ
ወጅን፥ 22 ክብዛይሚን ለፈ ትካሼ ወጅን፥
ቤት-ሆሮንን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ወሉመት
መንደሮተ አፉር እሳኒፍ እንኬነን፤ 23 ብየ
ጎሰ ዳን ኬሳሞ ኤልቴቄ ለፈ ትካሼ
ወጅን፥ ጊቤቶን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ 24 አየ
ሎንን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ጋት-ሪሞንን
ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ወሉመት መንደሮተ
አፉር እንአርገተን።

25 ብየ ምናሴ እሰ ወለካ ጎሳ ኬሳሞ
ተአናሀን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ጋት-ሪሞንን
ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ወሉመት መንደሮተ
ለመ አርገተን። 26 መንደሮትን ኩርነን
ኩኒፍ ለፍት ትካሳኒ ሁንድኑ ማቲ ቄሃቶታ
ወረ ሀፈኒፍ እንኬነመን።

27 እልማን ጌርሾን ማቲን ወረ ሌዎ
ታሞ እሰ ከነት ፉፌ ጅሩ አርገተን፤ ወለካ
ብየ ምናሴ እሰ ወለካ ጎሳ ኬሳ ጎላን እሰ
ባሻን ኬሰ ጅሩ መንደረ ነምን ዮ ነመ
አጂሴ ኮሉ እት ገሉ ለፈ ትካሼ ወጅን፥
ቤኤሽ-ቴራ ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ወሉመት
መንደሮተ ለመ አርገተን። 28 ብየ ጎሰ ይሳ
ኮር ኬሳሞ ቂሾኒፍ ዳቤራትን ለፈ ትካሳኒ
ወጅን፥ 29 የርሙትን ለፈ ትካሼ ወጅን፥
ኤን-ጋኒምን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ወሉመት
መንደሮተ አፉር እንአርገተን።

30 ብየ ጎሰ አሼር ኬሳሞ ምሻልን ለፈ
ትካሼ ወጅን፥ አብዶንን ለፈ ትካሼ
ወጅን፥ 31 ሄልቃትን ለፈ ትካሼ ወጅን፥

ሬሆብን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ወሎመት መን
ደሮተ አፉር እንአርገተን።
32 ብየ ጎሰ ንፍታሌም ኬሳሞ፥ ቄዴሽ
እሰ ገሊላ ኬሳ መንደረ ነምን ዮ ነመ
አጇሴ ኮሉ እት ገሉ ለፈ ትካሼ ወጅን፥
ሀሞት-ዶርን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ቃርታን
ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ወሎመት መንደሮተ
ሰድእ እንአርገተን። 33 መንደሮትን ኩደ
ሰድእ ለፈ ትካሳኒ ወጅን እልማን ጌርሾኒፍ
አከ ማቲ ማቲሳኒት እንኬነመን።

34 ማቲ እልማን ሜራሪ ሌዎተ ወረ
ሀፈኒፍሞ ከንት ፉፌ ከን ጅሩ እንኬነሜ፤
ብየ ጎሰ ዜቡሉን ኬሳ ያኮንአንን ለፈ ትካሼ
ወጅን፥ ቃርታ ለፈ ትካሼ ወጅን፥
35 ዲምና ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ናሀለልን ለፈ
ትካሼ ወጅን፥ ወሎመት መንደሮተ አፉር
እንአርገተን።

36 ብየ ጎሰ ሩቤን ኬሳሞ ቤዜርን ለፈ
ትካሼ ወጅን፥ ያሀዛ ለፈ ትካሼ ወጅን፥
37 ቄዴሞትን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ሜፉአ
ትን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ወሎመት መንደ
ሮተ አፉር እንአርገተን።

38 ብየ ጎሰ ጋድ ኬሳሞ ራሞት እሰ
ጊልአዲን ጅሩ፥ መንደረ ነምን ዮ ነመ
አጇሴ ኮሉ እት ገሉ ለፈ ትካሼ ወጅን፥
መሀናይምን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ 39 ሄሽቦ
ንን ለፈ ትካሼ ወጅን፥ ያዜርን ለፈ ትካሼ
ወጅን፥ ወሎመት መንደሮተ አፉር እንአር
ገተን።
40 መንደሮትን እልማን ሜራሪ ሌዎትን
ወር ሀፈን ሱን አከ ማቲ ማቲሳኒት አርገ
ተን ኩደ ለመ ቱረን።

41 መንደሮትን ወር ሌዎታ ብየ እስራ
ኤሎትን ቀበተን ኬሳ አርገተን ወሎመት
ለፈ ትካሳኒ ወጅን አፉርተሚ ሰዴት
ቱረን። 42 መንደሮትን ኩን ቶኮን ቶኮንሳኒ
ናኖሳኒቲ ለፈ ትካ ቀቡ ቱረን፤ ኤጋ መን
ደሮትን ኩን ሁንድኑስ አከሱመ ቀቡ
ጇቿደ።

43 ዋቀዮ አከስት ብየ እሰ አቦተሳኒፍ
ኬኑዳፍ ከከቴፍ ሁንዱማ ወረ እስራኤሊፍ
እንኬኔ፤ እሳንስ ቀበተኒ እሰ ኬሰ እንጅራ
ተን*። 44 ዋቀዮ አኩመ አቦተሳኒፍ ከከቴ
ቱሬ ከራ ሁንዱማ ቦቆና እሳኒፍ ኬኔ፤
ዲኖተሳኒ ሁንዱማ ኬሳ ቶኮሌ እሳን ዱረ
ዳበቹ ሀንደንዴኘ፤ ዲኖተሳኒ ሁንዱማ
ዋቀዮ ሀርከሳኒት ደበርሴ እንኬኔ*።
45 ወንት ጋሪን ዋቀዮ ሰበ እስራኤል አብደ
ቺሴ ሁንድኑ እንራወተሜ መሌ፥ ቶኮሌ
ኬሳ ሀንሀፍኔ*።

*43. ኡመ 12:7 *44. ኬሰ 11:25፤ 12:9-10፤
ኢያ 1:5፤ 11:23፤ 14:15፤ 22:4
*45. 23:14፤ 1ሞቶ 8:56

ቦቆና 22

ጎሶትን እስራኤል ወር ገረ በአ-ቢፍቱ መነት ዴብኡሳኒ

1 ኢያሱን ኤርገሲ ጎሰ ሩቤን፥ ጎሰ ጋዲፍ
ወለካ ጎሰ ምናሴ እንዋሜ፤ 2 እሳኒን፥ «እሰን
ወንተ ሙሴን ገርብች ዋቀዮ እሰን አቦሜ ሁን
ዱማ ጎተኒቱ*፤ 3 ዬሮ ዴራ ከነ ሁንዱማ፥
ሀመ ሀርአትዩ አቦሎተኬሰንቲ ገርገር ሀን
ባኔ፥ አቦሚ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒስ ኤግደኒቱ።
4 አመ ገሩ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን አኩመ አቦሎ
ተኬሰን አብደቺሴ ቱሬ ቦቆና እሳኒፍ ኬኔረ፤
እሰን አመ ገረ ብየ ዮርዳኖስ ገማ እሰ ሙሴን
ገርብች ዋቀዮ እሰኒፍ ኬኔት ጎዶ ጎዶኬሰንት
ዴብአ*! 5 ገሩ አቦሚፍ ሴረ እሰ ሙሴን ገር
ብች ዋቀዮ እሰኒፍ ኬኔ ኤጉዳፍ ጇቤሳ ኦፍ
ኤገዳ! ዋቀዮን ጎፍታኬሰን ጃለዳ፥ ከራሳ ሁን
ዱማረ አዴማ! አቦሚሳስ ኤጋ! እሰት መጠ
ናቲ ገራኬሰን ሁንዱማን፥ ጅሬኘኬሰን
ሁንዱማንስ እሳፍ ሆጇዳ!» ጇዴ*። 6 ከነ
ቦዴ ኢያሱን እሳን ኤብሴ ገድ እሳን ዲሴ፤
ጋፌስ እሳን ገረ ጎዶ ጎዶሳኒ እንደቀን።

*2. ለኮ 32:20-22፤ ኬሰ 3:18-20 *4. 21:44
*5. ኬሰ 10:12፤ 6:4-5

7 ሙሴን ወለካ ጎሰ ምናሴቲፍ ብየ
ባሻን ኬኔ ቱሬ፤ ኢያሱንሞ ወለካ ጎሰ
ምናሴ እሰ ካኒፍ አቦሎተሳኒ ወጅን ዮርዳ
ኖስ ገመና ብየ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ኬኔፍ፤
ኢያሱን ዬሮ እሳን ገረ ጎዶ ጎዶሳኒ አከ
ደቀኒፍ ገድዲሴት እሳን ኤብሴ*፥ 8 «እሰን
በዳዱማኬሰን እሰ ጉዳ፥ ቡሻዪኬሰን ወረ
ባይኤ፥ ሜቲኬሰኒፍ ወርቁኬሰን፥ ስቢለ
ዲማፍ ስቢለ ከን ብራ፥ ኡፈተኬሰን እሰ
ባይኤስ ፉዳቲ ገረ ጎዶ ጎዶኬሰንት
ዴብአ! ወንተ ዲኖተኬሰንራ ቦጅተንስ
አቦሎተኬሰኒ ወጅን ገርገር ሀርመዳ!»
ጇዴ*። 9 ኤርገሲ እልማን ሩቤን፥ እልማን
ጋድ፥ ወለካን ጎሰ ምናሴስ ገረ ብየ ዱንፋ
ሳኒ ብየ ጊልአድ እሰ ዋቀዮ ሙሴ አቦሜ
እሳኒ ኬንሲሴ ሰነት ዴብኡዳፍ፥ እስራኤ
ሎተ ብየ ከነአንት ሺሎት ዲሰኒ እንአዴ
መን።

*7. 13:29-31 *8. ለኮ 31:27

ዮርዳኖስ ቀርቀረት እዶን ኣርሳ
እጃረሙሳ

10 እልማን ሩቤን፥ እልማን ጋድ፥
ወለካን ጎሰ ምናሴስ ገረ ናኖ ዮርዳኖስ ብየ
ከነኣኖታ ዮሙ ዱፈን፥ አች ቀርቀረ ዮር
ዳኖስት እዶ ኣርሳ ባይኤ ጉዳ ቶኮ እንእጃ
ረን። 11ኩኖ እልማን ሩቤን፥ እልማን
ጋድ፥ ወለካን ጎሰ ምናሴስ ፉሌ ብየ ከነአ
ኖታ ቀርቀረ ዮርዳኖስ ዳሪ ነሞተ እስራኤ
ልት እዶ ኣርሳ አከ እጃረን እስራኤሎትን
እንደገአን። 12ከነረት እስራኤሎትን ሁን
ድኑ ደቀኒ እሳን ሎሉዳፍ ሺሎት ወልት
እንቀበመን።

13 እስራኤሎትን ዮሙስ ፊኔሃስ ሉብች
እልመ ኤሌአዛር ገረ ብየ ጊልኣድት እል
ማን ሩቤንት፥ እልማን ጋድት፥ ወለካ ጎሰ
ምናሴትስ እንኤርገን። 14አከሱመሞ ኤግ
ዶተ ኩደን እሳ ወጅን እንኤርገን፤ ቶኮን
ቶኮንሳኒ ማቲ መነ እስራኤል ኬሳ መነ
አቦተሳኒት ዳበተ ጎሰ እስራኤል ኬሰት አን
ገፎተ ቱረን። 15እሳን ኩን ብየ ጊልኣድት
እልማን ሩቤን፥ እልማን ጋድ፥ ወለካ ጎሰ
ምናሴ ብረስ ደቀኒ እሳኒን፥ 16«ጉቱማን
ወልዳ ዋቀዮ እስንት ኑኤርጌ፥ ‹እስን አተ
ምት ሀርአ ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል አመ
ነቼ ዲፍተኒ እሰራ ገረገልተኒ እሰረትስ
ካተኒ እዶ ኣርሳ እጃረቱ*? 17ጩቡን እን
ጴኦርት ተኤ ኑት ጥናቴ? ኑእ ሀመ አማ
ትዩ እሰቲ ህንቁላእን ጅረ፤ ዋኤሳቲፍስ
ዴከምስ ኑእ ነሞተ ዋቀዮረት ዱፌ ቱሬ*።
18አመስ እስን ዋቀዮ ዱካ ቡኡ ዲፍተኒ
ዴብቱሬ? እስን ሀርአ ዋቀዮረት ዮ
ካተን፥ እንሞ ቦር ጉቱማ ወልዳ እስራኤ
ልት እንዴከመ። 19ብይ እስን ቀበተን ኩን
ቁላአ ምት ዮ ተኤ፥ ገረ ብየ እሰ ከን
ዋቀዮ ለፈ ጎዶንሳ ጅሩት ጬአቲ ኑወጅን
ለፍቾረ ታአ መሌ፥ ዋቀዮረት ካተኒ እዶ
ኣርሳ ዋቀዮ ጎፍታኬኞ ብረት እዶ ኣርሳ
ከን ብራ ህንእጃረትና፤ የከ ከነትስ ኑህንደ
በልና*! 20ኣካን እልም ዛራህ ዋኤ ምአ
እሰ ራወቴ በሌፈሙን እረ ጅሩ ሰናረት
ዩሮ ጬቡ ሆጄቴ፥ ዴከምስ ጉቱማ ወልዳ
እስራኤልረት ዱፌ ምቲሬ? እን ጬቡሳ
ቲፍ ኮጳሳ ህንዱኔ› ጄዴ» ጄደን*።

*16. ሌዎ 17፡8-9፤ ኬሰ 12፡13-14
*17. ለኮ 25፡1-9 *19. በኡ 25፡8 *20. 7፡1-26

21 ከነረት እልማን ሩቤን፥ እልማን
ጋድ፥ ወለካን ጎሰ ምናሴስ ዴብሰኒ ኤግ
ዶተ ኩማ ወረ እስራኤሊን፥ 22«ዋቀዮ
ጎፍታ ዋቀዮሊት! ዋቀዮ ጎፍታ ዋቀዮ
ሊት! እን ቤከ! እስራኤልስ ሀቤኩ ኩን
ዋቀዮረት ከኡ፥ እሰ ገኑስ ዮ ተኤ፥ ሀርአ
ኑ ህንሀምብስን! 23ኑእ ዱጉመ ዋቀዮ ዱካ
ቡኡራ ገረገሌ ቀልመ ጉበሙ፥ ኬና
ምዳኒ፥ ቀልመ አራራስ እረት ድኤሱዳፍ
እዶ ኣርሳ እጃረትኔረ ዮ ተኤ፥ ዋቀዮ ኦፉ
መሳቲ ኑሀጋፈቱ! 24ኑእ ገሩ ዱጉማን
ጋፍ ቶኮ እልማንኬሰን፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታ እስ
ራኤል ብራ ማል ቀብዱ?› ጄደኒ እልማ
ንኬኘ እንጋፈቱ ተአ ጄኔ ዋን ሶዳትኔፍ ከነ
ጎኔ። 25እስን፥ ‹ያ እልማን ሩቤን! ያ
እልማን ጋድ! ዋቀዮ እስኒፍ ኑግዱ ለገ
ዮርዳኖስ ዳሪ ጎዴ ዳቤረ፤ እስን ዋቀዮቲ
ቆደ ህንቀብደን፥ እልማንኬሰንስ እልማን
ኬኘ ዋቀዮን አከ ህንሶዳትኔ እንጎዱ›
ጄቱ፤ 26ኑእ ከናፍ፥ ‹ሜ ኮታ እዶ ኣርሳ
እንእጃረትነ፥ ገሩ ቀልመ ጉበሙፍ ዮኪስ
ኣርሳ ብራቲፍ ምት› ጄኔ። 27እን ኑፍ
እስን ግዱት፥ ደሎተ ዱፉ ግዱትስ ኑእ
እዶ ቁልቁላኣሳት ቀልመ ጉበሙን፥ ኬና
አራራቲንስ ዋቀዮፍ አከ ሰገድኑፍ ዱገ-
ባቱ አከ ተኡፍ ጎደሜ፤ ዮ አከስ ተኤፍ፥
ቦዴ እልማንኬሰን እልማንኬኞን፥ ‹እስን
ዋቀዮቲ ቆደ ህንቀብደን› ጄቹ ህንደንደ
አን*። 28ዮሙ እሳን ኑት ዮኪስ ደሎተ
ኑቦዴ ዱፉት ዱበተን፥ ኑእሞ፥ ‹ኩን
ፊኬኘ እዶ ኣርሳ ዋቀዮ እሰ አቦትንኬኘ
ቀልመ ጉበሙፍ ኣርሳ እረት ድኤሱፍ
ኡቱ ህንተእን ኑፍ እስን ግዱት ዱገ-ባቱ
አከ ተኡፍ እጃረኒደ› እንጄነ። 29ዋቀዮ
ረት ከኡን፥ አመ እሰ ዱካ ቡኡራስ ገረ
ገሌ እዶ ኣርሳ እሰ ቀልም ጉበሙ፥ ኬናን
ምዳኒፍ ኣርሳን እረት ድኤፈሙ፥ እዶ
ኣርሳ እሰ ከን ዋቀዮ ጎፍታኬኞ እሰ እዶ
ቁልቁላአ ፉለ ዱረ ጅሩ ሰነ ቡኬት እጃረ
ቹን ኑቲ ሀፈጋቱ!» ጄደን*።

*27. ኢሳ 19፡19-20፤ ኢያ 24፡27
*29. ኬሰ 12፡4-7

30 ፊኔሃስ ሉብች፥ ኤግዶትን ወልዳ፥
እስራኤል ኬሳስ ኤግዶትን ኩማ ኩን ዋን
እልማን ሩቤን፥ እልማን ጋድ፥ እልማን
ምናሴስ ዱበተን ዩሮ ደገአን እንገመደን።
31ፊኔሃስ ሉብች እልም ኤሌአዛር ዮሙስ
እልማን ሩቤኒን፥ እልማን ጋዲን፥ እል

ማን ምናሴቲንስ፥ «ሀርአ ዋቀዮ ኑግዱ
አከ ጅሩ ቤክኔረ፥ እስንስ ዱቢ ከነ ሁንዱ
ማት ዋቀዮን አመነቹ ህንዲፍኔ፤ አመ
እስን እስራኤሎተ ሀርከ ዋቀዮ ኦልችተ
ኒቱ» ጂዴ።

32 ኤርገሲ ፊኔሃስ ሉብች እልም ኤሌ
አዛሪፍ ኤግዶትን ሱን እልማን ሩቤኒፍ እል
ማን ጋድ ብራ ጊልአዲ ከአኒ ገረ ብየ
ከነአንት ዴብአኒ ዋን ተኤ እስራኤሎተት
እንህመን። 33ዮሙስ እስራኤሎትን ዋን
ደገአን ከነት ገመደኒ ዋቀዮን እንገለቴፈ
ተን፤ ኤርገሲስ ብየ እልማን ሩቤኒፍ እል
ማን ጋድ ኬሰ ጅራተን ሎለኒ በሌሱዳፍ
እረት መርየቹ እንዲሰን። 34እልማን ሩቤ
ኒፍ እልማን ጋድ እዶ አርሳ ሰነ፥
«ዋቀዮ፥ ጎፍታ አከ ተኤ ኩን ኑግዱት
ዱገ-ባቱደ» ጂደኒ ሞጋሰን።

ቦቆና 23

ኢያሱን ገረ ዱማት ጌጌስቶተ ሰባት ዱበቹሳ

1ኩን ደርቤ፥ ዋቀዮስ ዲኖተሳኒ ወረ
ናኖሳኒ ጅረን ሁንዱማራ እስራኤልን ኤርገ
ቦቆቺሌ በረ ባይኤ ቦዴ፥ ኢያሱን ነመ
ዱሎሜ ለፈ ጉሬ ዮሙ ተኤ*፥ 2ጉቱማ
እስራኤል፥ ማንጉዶተሳኒ፥ ዱረ-ቡቶተ
ሳኒ፥ አቦተ ፍርዲሳኒፍ ወረ ሆጂ ጌጌሰን
ወልት ዋሜ፥ «ኩኖ አን ዱሎሜረ፥
ለፈስ ጉሬረ፤ 3እስን ወንተ ዋቀዮ ጎፍታን
ኬሰን እስኒፍ ጂዴ ሰበ ከነ ሁንዱማረት
ሆጂቴ አርግተኒቱ፤ አን እስኒፍ ሎላ ቱሬ
ሱን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን፤ 4ኩኖ፥ ብየ ሰበ
ወረ አን ለፈራ በሌሴፍ ሰበ ወረ ሀፈኒ
ሁንዱማ ዮርዳኖሲ ጀልቀቤ ሀመ ገላነ ጉዳ
እሰ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ጅሩት ጎስኬሰኒፍ ዳለ
አከ ተኡፍ አን እስኒፍ ህሬረ። 5ዋቀዮ
ጎፍታንኬሰን እሳን እስን ዱራ አርኤ
እንባሰ፥ ፉለኬሰን ዱራስ እሳን እንፈጌሰ፤
እስንሞ አኩመ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ጂዴ
ብየሳኒ እንፉደቱ*።

*1· 21፡44፤ 13፡1 *5· በኡ 23፡27-32

6 «ከናፍስ እስን ወንተ መጫፈ ሴረ
ሙሴ ኬሰት ጫፈሜ ጀቤስተኒ ኤጋ! እሰ
ቲስ ገረ ምርጋት ዮኪስ ገረ ብታት ህንጀ
ልአትና*! 7ሰበ ወረ እስን ግዱት ሀፈን
ከና ወጅን ወልት ህንመከምና! መቃ ዋቀ
ዮሊሳኒስ ህንዋመትና፥ እቲንስ ህንከከ
ትና! እሳኒፍ ህንሆጂትና፥ እሳኒፍስ ህንቆ
መእና*! 8እስን ገሩ አኩመ ሀመ ሀርአት
ጎቻ ጅርተን ዋቀዮ ጎፍታኬሰንት መጠና!
9ዋቀዮ ሰበ ጉዳዳፍ ጀባ እስን ዱራ
ካሴረ፤ ሀመ ሀርአትስ ነምን ቶኮሌ እስን
ዱረ ዳበቹ ህንደንዴኜ። 10ዋቀዮ ጎፍታን
ኬሰን አኩመ እስን አብደቺሌ ቱሬ ዋን
እስኒፍ ሎሉፍ፥ ነምን ቶኮንኬሰን ነመ
ኩመ እንአርአ*። 11ከናፍስ እስን ጀቤሳ
አፍ ኤገዳቲ ዋቀዮን ጎፍታኬሰን ጃለዳ*!
12እስን ገሩ እሰቲ ዴብተኒ ሰበ ወረ እስን
ግዱት ሀፈን ከና ወጅን ዮ ወልት መጠን
ተን፥ እሳኒ ወጅንስ ወልፉተኒ ዮ ወልት
አዴምተን፥ 13ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን ስአች
ሰበ ከነ እስን ዱራ አከ ህንአሪኔ ቤካ!
ዮሙስ እሳን ብየ ጋሪ እሰ ዋቀዮ ጎፍታን
ኬሰን እስኒፍ ኬኔ ከነ ኬሳ ሀመ እስን በደ
ንት፥ ክዮፍ ፉታሳ እስንት እንተኡ፥
ዱግደኬሰንት ቀጨ፥ እጀኬሰንትስ ቆራቲ
እንተኡ*።

*6· ኬሰ 28፡58-61 *7· በኡ 23፡13፥24
*10· ሌዎ 26፡8፤ ኬሰ 28፡7፤ 32፡30
*11· ኬሰ 6፡4-5 *13· ለኮ 33፡55፤ ኬሰ 7፡16፤
8፡19፤ አቦ 2፡3፤ በኡ 23፡32-33፤
34፡12፥15-16

14 «ኩኖ፥ ሀርአ አኩመ ነሞተ ብየ
ለፉረ ጅረን ሁንዱማ፥ አንስ ጎዳኑ
ኮት፤ እስን አብዲ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን
እስኒፍ ኬኔ ሁንዱማ ኬሳ ቶኮሌ አከ
ህንሀፍኔ ገራኬሰን ሁንዱማን፥ ያደኬ
ሰን ሁንዱማንስ ጋሪ ጎተኒ ቤከቱ፤ አብ
ዲን እን ኬኔ ሁንድኑ ራወተመኒሩ፥
እሳን ኬሳ ቶኮሌ ለፈ ቡኤ ህንሀፍኔ*።
15አኩመ ወንት ጋሪን እን ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬሰን እስን አብደቺሌ ሁንድኑ ራወ
ተሜ፥ ዋቀዮ አከሱመሞ ብየ ጋሪ እሰ
እስኒፍ ኬኔ ሰነ ኬሳ ሀመ እስን በሌሱት
ወንተ ሀማ ሁንዱማ እስንት እንፍደ።
16ዮሙ እስን ከኩ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ
እሰ እን እስን አቦሜ ጪብስተኒ፥ ደቅ
ጠኒ ዋቀዮሊ ብራቲፍ ሆጂተኒ እሳኒፍስ
ቆማተን፥ ዴከምስ ዋቀዮ እስንረት
እንቦበአ፤ እስን ዮሙስ ብየ እሰ ጋሪ
እን እስኒፍ ኬኔ ሰነ ኬሳ ደፍተኒ
እንበዱ» ጂዴ*።

*14· 21፡45 *15-16· ኬሰ 28፡15-68

ቦቆና 24

ኢያሱን ሼኬምት ሰበት ዱበቹሳ

1 ኤርገሲ ኢያሱን ጎሰ እስራኤል ጉቱ
ማት ሼኬምት ወልት ቀቤ፥ ማንጉዶተ፥
ዱረ-ቡቶተ፥ አቦተ ፍርዲፍ ወረ ሆጂ ጌጌ
ሰን ነሞተ እስራኤል ኬሳ እንዋሜ፤ እሳንስ
ዋቀዮ ዱረት እንድአተን። 2 ኢያሱን
ዮሙስ ሰበ ሁንዱማን፥ «ዋቀዮ ጎፍታን
እን ከን እስራኤል ከን ጂዱ ከነት ፉፌ
ጅረ፤ እን፥ ‹በረ ዱሪ አቦትንኬሰን ታራህ
አባን አብራሃሚፍ አባን ናሆር ለገ ኤፍራ
ጢስ ገመ ጅራቻ ዮሙ ቱረን፥ ዋቀዮሊ
ብራቲፍ እንሆጂቱ ቱረን*። 3 አን አባኬሰን
አብራሃምን ለግቾ ገማ ፉዴን ጉቱማ ብየ
ከነአን ኬሰ አዴምስሴ ሰኚሳስ ባይእሴፍ፤
ይስሀቅንስ ነንኬኔፍ*። 4 ይስሀቂፍስ ያቆ
ቢፍ ኤሳዉ ነንኬኔ፥ ኤሳዉዳፍስ ሴኢር
ብየ ጋራ ነንኬኔ፤ ያቆብ ገሩ እጆሌሳ
ወጅን ብየ ግብጥት ገድ እንቡኤ*።

*2. ኡመ 11፡26፤ 31፡19፤ 35፡2-4
*3. ኡመ 12፡1-9፤ 21፡1-3
*4. ኡመ 25፡24-26፤ 36፡8፤ 46፡1-7፤
ኬሰ 2፡5

5 «‹አንሞ ሙሴዳፍ አሮኒን ኤርጌን
ወንተ አን አቾ እሳን ግዱት ጎዴን ወረ
ግብጥት ደእቾ ቡሴ፥ እስኒንሞ አቺ
ባሴ*። 6 አን አቦተኬሰን ብየ ግብጢ ነን
ባሴ፥ እስንስ እሳኒ ወጅን ገረ ገላና ደቅ
ጠን፥ ወር ግብጥሞ ኮንኮላታፍ አቦተ
ፈርዴኒቲን አቦተኬሰን ሆርዶፈኒ ሀመ ገላነ
ዲማት ዱፈን፤ 7 አቦትንኬሰን ገረኮ ገረ
ዋቀዮት ዮሙ እየን፥ አንሞ እሳኒፍ ወረ
ግብጥ ግዱ ዱከነ ልምጢ ዳቤ፥ ገላን ወረ
ግብጥረ ገረ ገሌ አከ እሳን ዶክሱ ነንጎዴ፤
ኤርገሲ አቦትንኬሰን በረ ባይኤ ለፈ ኦና
ኬሰ እንጅራተን፤ ኤጋ ወንተ አን ብየ ግብ
ጥት ጎዴ ከነ እጆኬሰኒን አርግተኒቱ። 8 ከነ
ቦዴ አንሞ ገረ ብየ አሞሮተ ወረ ዮርዳኖ
ስራ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅራተኒት እስን ነን
ጌሴ፤ እሳን እስን ሎለን፤ አን ገሩ
ሀርከኬሰን ኬሰ እሳን ነንቡሴ፥ ፉለኬሰን
ዱራስ እሳን ነንበሌሴ፤ እስንሞ ብየሳኒ
እንዳልተን*። 9 ባላቅ እልም ዚፎር ሞቲን
ሞአብ ዮሙ ሎላፍ እስራኤልረት ከኤ፥
በለአም እልም ቬኦር ዱፌ አከ እስን አባ
ሩፍ ኤርጌ ዋምስሴ፤ 10 አን ገሩ በለአም
አከ እስን አባሩ ህንበርባድኔ፤ ከናፍ አን
ሀርከሳ ጆላ እስን ነንባሴ፤ እንስ ጉዳ እስን
እንኤብሴ*።

*5. በኡ 3፡10፤ 14፡1-31 *8. ለኮ 21፡21-35
*9-10. ለኮ 22-24

11 «‹ኤርገሲስ ዮርዳኖሲን ጬተኒ ገረ
ዬሪኮ ዱፍተን፤ ወር ዬሪኮ አከሱመስ ወር
አሞሮታ፥ ፄሪዞታ፥ ከነአኖታ፥ ሄቶታ፥
ግርጋሾታ፥ ሂዎታፍ ይቡሶታ እስን
እንሎለን፤ አን ገሩ ሀርከኬሰን ኬሰ እሳን
ነንቡሴ*። 12 አን ሶንሰ እስን ዱራ እሳን
አርአኒ በሌሰን ፉለኬሰን ዱረ ነንኤርጌ፤
እሳን ሞቶተ አሞሮታ ለማንስ አከሱመ
እንጎደን፤ ኩንስ ብላኬሰኒፍ እዳኬሰኒን
ህንጎደምኔ*። 13 አን ብየ እስን እት ህንደደ
ብኒፍ መንደረ እስን ህንእጃርን ኬሰ አከ
ጅራተኒፍ እስኒፍ ኬኔረ፤ ሙከ ወይኒፍ
ሙከ ኤጆርሳ እሰ አፊኬሰኒ ህንዳብንቲስ
እጆሳ እንኞቱ*።

*11. 3፡1-17፤ 6፡1-21 *12. በኡ 23፡28፤
ኬሰ 7፡20፤ 23፡9-10 *13. ኬሰ 6፡10-11

14 «‹አመ ኤጋ ዋቀዮን ሶዳዳ፥ አመነ
ሙማ ጉቱዳንስ እሳፍ ሆጂዳ! ዋቀዮሊ
ወረ አቦትንኬሰን ለገ ኤፍራጢስ ገመት፥
ብየ ግብጥትስ ሆጂቻፌ ቱረን ሰነቲ ዴብ
ኣቲ ዋቀዮፍ ሆጂዳ*! 15 ዋቀዮፍ ሆጂቹን
እስን ዱረት ሀማ ዮ ፈካቴ ገሩ፥ ዋቀዮሊ
ወረ አቦትንኬሰን ለግቾ ገመት ሆጂቻፌ
ቱረኒፍ ዮኪስ ወረ ከን አሞሮተ እስን ብየ
ሳኒ ኬሰ ቴሰን ከናፍ ሆጂቱ ዮ ተኤ፥
ሀርአ ኤኙፍ አከ ሆጂተን ፎአዳ!› ገሩ
አኒፍ መንኮ ዋቀዮፍ እንሆጂትነ» ጂዴ*።

*14. ኡመ 31፡19፤ 35፡2፥4፤ ህስ 20፥7
*15. ሌዎ 18፡3፤ ኬሰ 6፡13-14

16 ዮሙስ ጆር ዴብሰኒ፥ «ዋቀዮን
ዲፍኔ ዋቀዮሊ ብራቲፍ ሆጂቹን ኑቲ ሀፈ
ጋቱ! 17 ዋቀዮ ጎፍታኬኘ፥ እን ኑእ፥ አቦ
ተኬኘስ መነ ገርቡማ ብየ ግብጢ ባሴረ፥
ምልክተ ጉርጉዳሳስ እጆኬኘ ዱረት
ጎዴረ፥ ከራኬኘ ሁንዱማረት፥ ሰበ ኬሰ
ደርብኔ ሁንዱማ ግዱትስ እን ኑኤጌረ*።
18 ዋቀዮ እን ሰበ ሁንዱማ፥ አሞሮተ አቾ
ቱረንስ ኑዱራ ኦፌ ባሴ ዋቀዮኬኘ ዋን
ተኤፍ፥ ኑእ እሳፍ እንሆጂትነ» ጂደን*።

*17. በኡ 20፡2፤ ኬሰ 6፡22፤ 8፡14-16
*18. ኬሰ 6፡4-5

19 ኢያሱንስ ሰባን፥ «ዋቀዮፍ ሆጂቹ
ህንደንዴሰን፥ እን ዋቀዮ እሰ ቁልቁሉደ፥
እን ዋቀዮ ህናፋደስ፤ እን እረ-ደደርበኬሰ
ኒፍ ጬቡኬሰን እስኒፍ ህንዲሱ*። 20 ዋቀ

ዮን ዲፍተኒ ዋቀዮሊ ኦርማቲፍ ዮ ሆጇ
ተን፥ እን እሰ ዱር ጋሪ እስኒፍ ጎዴ፥
አመሞ ዴብኤ ወንተ ሀማ እስንት ፍዴ
እስን እንፍጠ» ጇዴ።
21 ጀር ገሩ ዴብሰኒ ኢያሱዳን፥
«ለኪ! ኑእ ዋቀዮፍ እንሆጇትነ» ጇደን* ።
22 አመስ ኢያሱን ጀራን፥ «እስን
‹ዋቀዮፍ እንሆጇትነ› ጇተኒ እሰ ፎአቹኬሰ
ኒን ኦፌኬሰንረት ዱጋ እንባቱ» ጇዴ፤
እሳንስ፥ «ኤዬ! ኑእ ዱጋ እንባነ!»
ጇደኒ እንዴብሰኒፍ።
23 ከነረት ኢያሱን ጀራን፥ «ኤጋ አመ
ዋቀዮሊ ኦርማ ወረ እስን ግዱ ጅረን ሰነራ
ዴብአ! ገራኬሰንስ ገረ ዋቀዮ ጎፍታ እሰ
ከን እስራኤልት ዴብሳ!» ጇዴ* ።
24 ጀርስ ኢያሱዳን፥ «ዋቀዮ ጎፍታኬ
ኛፍ እንሆጇትነ፥ እሳፍስ እንአቦመምነ»
ጇደን።

*19. ሌዎ 19:2፤ በኡ 20:5፤ ኢ.ያ 23:15-16
*21. በኡ 24:3፥7 *23. ኡመ 35:2፤
ኢ.ያ 24:14

25 ጉያ ከነትስ ኢያሱን ሼኬምት
ጀራፍ ከነ ከኩዳን ጀቤሴ ሴራፍ አቦሚ
እሳኒፍ እንኬኔ* ። 26 ኢያሱን ዱቢ ከነ
መጫፈ ሴረ ዋቀዮ ኬሰት እንጫፌ፤ ደጋ
ጉዳሳስ ፉዴ እዶ ቁልቁላአ እሰ ከን ዋቀዮ
ብረ ቅልጡ ጀለ እንዳቤ* ።
27 ጋፈስ ኢያሱን ጀረ ሰነ ሁንዱማን፥
«ኩኖ፥ ደጋን ኩን ዱቢ ዋቀዮ ኑት ዱበቴ
ሁንዱማ ዋን ደገኤፍ፥ ኑረት ዱጋ
እንበአ፤ እን፥ እስን ዋቀዮረት ሶበ አከ
ሀንዱበትኔት እስንረት ዱጋ እንበአ»
ጇዴ* ። 28 ኤርገሲ ኢያሱን ጀረ ሰነ አዱመ
አዳን ገረ ብየ ዳለሳኒት እንኤርጌ።

*25. በኡ 24:1-8፤ 2ሞቶ 23:3
*26. ኡመ 35:4፤ 31:45፤ 12:6
*27. 22:34፤ ኡመ 31:48፥52

ኢያሱፍ ኤሌአዛር ዱኡሳኒ

29 ከነ ቦዴ ኢያሱን እልም ኑን ገርብቾ
ዋቀዮ እንዱኤ፤ በርሳ ወጋ ድባፍ ኩደን
ቱሬ* ። 30 እስራኤሎትን ብየ ዳለሳ እዶ
«ቲምናት-ሴራህ» ጇደሙ፥ ብየ ጋራ እሰ
ከን ኤፍሬም ቱሉ ጋሽራ ገረ ብታ እሰ
ጅሩ ሰነት እሰ እንአዋለን* ። 31 ወር እስራ
ኤል ጉቱማ በረ ኢያሱት አከሱመ በረ ጃር
ሶሊን ወር እሰ ቦዴ ሀፈኒ ወንተ ዋቀዮ ወረ
እስራኤሊፍ ጎዴ ሁንዱማ ቤከን ጅራተ
ንት፥ ዋቀዮፍ ሆጇቻ ቱረን* ።

*29. አቦ 2:8-9 *30. 19:50 *31. አቦ 2:7

32 ለፌን ዮሴፍ እን እስራኤሎትን ብየ
ግብጢ ፉደተኒ በአን፥ ሼኬም ለፈ ያቆብ
እሰ እን እጆሌ ሀሞር አባ ሼኬምራ ሜቲ
ድበ ቶኮን ብቴ፥ እሰ ዳለ እጆሌ ዮሴፍ
ተኤ ሰነ ኬሰት እንአዋለሜ* ።
33 ኤሌአዛር እልም አሮንስ እንዱኤ፤
እንስሞ ጋረ ፊኔሃስ እልመሳ እሰ ብየ ጋራ
እሰ ከን ኤፍሬም ኬሳ ኬነሜፍት እንአዋ
ለሜ።

*32. ኡመ 50:25

መጫፈ አቦተ ፍርዲ

ቦቆና 1

ኀስ ይሁዳፍ ኀስ ሽምኦን አዶኒ-ቤዜቅ ሞትቸ ቀበቹሳኒ

1 ኢያሱን ኤርገ ዱኤ ቦዴ እጀሌን እስ
ራኤል፥ «ከነአኖተ ሎሉዳፍ ኑኬሳ ኀስ
ኤኙ ዱረ-ሀቡኡ?» ጀደኒ ዋቀዮን እንጋፈ
ተን* ።

*1. ኢያ 24:29-31፤ አቦ 18:5፤ 20:18፤
1ሞቶ 22:5

2 ዋቀዮስ ዴብሴ፥ «ነሞትን ይሁዳ
እስን ዱረ ሀቡአን! ኩኖ አንሞ ብይቾ
ሀርከሳኒ ጀለ አከ ገሎ ኀዴረ» ጀዴን።
3 ነሞትን ይሁዳስ ኦቦሎተሳኒ ነሞተ
ሽምኦኒን፥ «ከነአኖተ ሎሉዳፍ ከአቲ ኑወ
ጅን ገረ ብየ ገአኬኛ ደቃ! አከሱመ ኑእስ
ገረ ብየ ገአኬሰኒ እስኒ ወጅን እንደቅነ»
ጀደን፤ ነሞትን ሽምኦንስ እሳኒ ወጅን
እንደቀን። 4ነሞትን ይሁዳ ዮሙ ሎላፍ
በአንትስ ዋቀዮ ከነአኖታፍ ጴሪዞተ ሀርከ
ሳኒ ጀለ ዋን ገልቹፍ፥ መንደረ ቤዜቅ
ብረት ነሞተ ኩመ ኩደን እንሩኩተን።
5ሞቲ፥ «አዶኒ-ቤዜቅ» ጀደሙስ አቹ
መት አርገተኒ እስ ሎለኒ፥ ከነአኖታፍ
ጴሪዞተ ወረ ሀፈን እንሩኩተን። 6አዶኒ-ቤ
ዜቅ በቀትናን ሆርዶፈኒ ቀበኒ አብጉዱወን
ሀርከሳቲፍ ቁበ ጉርጉዳ ሚለሳቲ እንኩኩ
ተን። 7አዶኒ-ቤዜቅስ፥ «ሞቶትን ቶርባተ
ምን ወር አብጉዱወን ሀርከሳኒቲፍ ቁቤቲን
ጉርጉዳን ሚለንሳኒ እቲ ኩኩተመን ሁራ
ማዲኮራ ሀርጬኡ እንፉናንቱ ቱረን፤
ወንተ አን ነመረት ሆጀዴ ዋቀዮ አነት
ዴብሴ» ጀዴ፤ ጀርስ ሞትቸ ገረ ዬሩሳሌ
ምት እንጌሰን፥ እንስ አችት እንዱኤ።

ኀስ ይሁዳ ዬሩሳሌሚፍ ኬብሮንን ቀበቹሳ

8 ዮሙስ ነሞትን ይሁዳ መንደረ ዬሩሳ
ሌምት ዱለኒ እንቀበተን፤ ነሞተ መንደ
ርቾ ኬስ ጅራተን ብላዳን ፍጠኒ፥
መንደርቾትስ እብደ እንነቀን* ። 9ከነ ቦዴ
ነሞትን ይሁዳ ከነአኖተ ወረ ብየ ጋራ፥
ብየ ገረ ምርጋቲፍ ገሞጂ ጅራተን ሎሉ
ዳፍ እንበአን* ። 10ነሞትን ይሁዳ አመስ
ከነአኖተ መንደረ ኬብሮን ኬስ ጅራተን
ሎሉዳፍ ደቀኒ፥ ነሞተ ሼሻይ፥ ነሞተ
አሂማኒፍ ነሞተ ተልማይ እንአጂሰን፤
መቃን መንደረ ኬብሮን ዱር «ክሪየት-አ
ርባ» ጀደመ ቱሬ።

*8. ኢያ 15:63 *9. ኢያ 10:40፤ 11:16-20

ኦትኒኤል መንደረ ዴቢር ቀበቹሳ
(ኢያ 15:13-19)

11 ነሞትን ይሁዳ ኬብሮኒ በአኒ ነሞተ
መንደረ ዴቢር ኬስ ጅራተን ሎሉ
እንደቀን፤ መቃን ዴቢር ዱር «ክሪየት-ሴ
ፌር» ጀደመ ቱሬ። 12ነምቾ ካሌብ ጀደ
ሙሞ፥ «ነመ ክሪየት-ሴፌርን ሩኩቴ
ቀበቱፍ እንተለኮ አህሳህን ነንኬነ» ጀዴ።
13ኤጋ ኦትኒኤል እልም ቄነዝ መንደርቾ
እንቀበቴ፤ ቄነዝ ኩን ኦቦሌስ ካሌብ እስ
ቁጥሱደ፤ ካሌብስ እንተለሳ አህሳህን ኦት
ኒኤልት እንሄሩምሲሴ። 14እሼን ኦትኒኤል
ብረ ዮሙ ዱፍቴ፥ እን አባሼ ብራ ማሲ
አከ እሼዳፍ ከደቱፍ እንግድሲፍቴ፤ ዬሮ
እሼን ሀሬራ ቡቴስ ካሌብ፥ «ማል
ፌታ?» እሼዳን ጀዴ። 15እሼንሞ፥ «ነኤ
ብስ! ኤርገ ብየ ገረ ምርጋ አናፍ ኬንቴ
ቡርቃ ብሻኒስ አናፍ ኬን!» ጀቴ፤ እንስ
ቡርቃ እስ ገረራፍ እስ ገጀላ እንኬኔፍ።

ኀስ ይሁዳፍ ኀስ ቤንያሚን-ሞእቾ አርገቹሳኒ

16 ሰኚን አብዩ ሙሴ እስ ቄንቻ ነሞተ
ይሁዳ ወጅን መንደረ ሜጢቲ በአኒ ኩታ ብየ
ይሁዳ ኬሳ ገረ ለፈ ኦና እስ ገረ ምርጋ መን
ደረ አራድት አርገሙት ኦል በአኒ፥ ሰበ ብየ
ሰና ወጅን እንጅራተን* ። 17ነሞትን ይሁዳስ
ኦቦሎተሳኒ ነሞተ ሽምኦኒ ወጅን ገረ መንደረ
ዝፋት ደቀኒ፥ ከነአኖተ አቾ ጅራተን ሩኩ
ተኒ መንደረቲ እንበሌሰን፤ ከናፍ መቃን መን
ደረቲ «ሆርማ» ጀደሜ ዋመሜ*፤
[«ሆርማ» ጀቹን «በዲስ» ጀቹደ]። 18ነሞ
ትን ይሁዳ እት ደበለኒ መንደሮተ ጋዛ፥ አሽ
ቀሎኒፍ ኤቅሮን ለፈ ናኖሳኒ ጅሩ ወጅን
እንቀበተን። 19ዋቀዮ ነሞተ ይሁዳ ወጅን ዋን
ቱሬፍ፥ ብየ ጋራ ሰነ ቀበቹ እንደንደአን፤
ገሩ ወር ደቻ ኬስ ጅራተን ኮንኮላታ ስቢላ
ቀቡ ዋን ቱረኒፍ፥ አርአኒ እሳን ባሱ ህንደን
ዴኜ* ። 20አኩመ ሙሴን ዱራን ዱርሴ ዱበ
ቴት መንደረ ኬብሮን ካሌቢፍ እንኬነን፤
እንሞ እጀሌ አናቅ ሰደን አርኤ እንባሴ*።
21ነሞትን ቤንያሚን ገሩ ይቡሶተ አርአኒ ዬሩ

ሳሌም ኬሳ ዋን ህንባስኒፍ፥ እሳን ሀመ ሀርኣ
ትዩ እጀሌ ቤንያሚኒ ወጅን ዬሩሳሌም ኬሰ
እንጅራቱ*።

*16. 4፡ 11፥ 17፤ ለኮ 10፡ 29-32፤ 24፡ 21-22፤
በኡ 2፡ 16-22 *17. ኬሰ 7፡ 1-4፤ 20፡ 12-18
*19. ኢ.ያ 17፡ 16 *20. ኢ.ያ 15፡ 13-14፤
ለኮ 14፡ 24 *21. ኢ.ያ 15፡ 63

ጎስ ዮሴፊፍ ጎስ ምናሴ ቤትኤልን ቀበቹሳኒ

22 ጎስ ዮሴፍ መንደረ ቤትኤል ሩኩቱ
ዳፍ ዮሙ በአን፥ ዋቀዮ እሳኒ ወጅን
ቱሬ። 23 ጎስ ዮሴፍ ቤትኤልት ጋዶተ ኤር
ገን፤ መቃን ቤትኤል ዱር «ሉዝ» ጀደመ
ቱሬ*። 24 ወር ጋዱን ሱንስ ነመ መንደርቸ
ኬሳ በኤ አዴማ ጅሩ አርገኒ፥ «አተምት
መንደረቲት ገሉ አከ ደንዴኙ ኑት አርግ
ሲስ! ኑእስ ወንተ ጋሪ ሲፍ እንጎነ» ጀደ
ኒን። 25 እንስ አከ እት መንደረቲት ገለን
እሳንት እንአርግሲሴ፤ እሳንሞ ወረ መንደ
ረቲ ኬሳ ብላዳን ሩኩተኒ፥ ነምቻፍ ማቲሳ
ነጋት ገድ እንዲሰን። 26 ነምችስ ብየ ሄቶ
ታት ገሌ፥ መንደረ መቃንሳ ሀመ ሀርኣ
ትዩ «ሉዝ» ጀደሜ ቤከሙ እንእጃሬ።

*22-23. ኡመ 28፡ 17-19፤ 35፡ 1-8

ነሞተ ወረ እስራኤሎታን ብያ ህንባፈምን ሀፈን

27 ጎስ ምናሴ ወረ ቤትሼአን፥ ተአ
ናህ፥ ዶር፥ ይብሌአሚፍ ሜግዶ አከሱ
መስ ወረ ገንዴን ናኖሳኒ ኬሰ ጅራተን
አርአኒ ህንባፍኔ፤ ከነአኖትንስ ያደሳኒት
ብዩመ ሰነ ኬሰ ጅራቹፍ ኩተኒ ቱረን።
28 እስራኤሎትን ኤርገ ጀባተኒ ወረ ከነአ
ኖታ ግድሲሰኒ ሆጂ ሁምና እሳን ሆጄቺፈ
ተን መሌ፥ ራወተኒ ሁንዱመሳኒ አርአኒ
ህንባፍኔ*። 29 ጎስ ኤፍሬም ከነአኖተ መን
ደረ ጌዜር ኬሰ ጅራተን አርአኒ ህንባፍኔ፤
ከናፍ ከነአኖትን እሳኑማ ወጅን ጌዜር ኬሰ
እንጅራተን*። 30 ጎስ ዜቡሎን ከነአኖተ
ቂጥሮን ኬሳፍ ነህሎል ኬሰ ጅራተን አር
አኒ ህንባፍኔ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ አቹመ
ጅራተኒ ሆጂ ሁምና አከ እሳኒፍ ሆጄተኒፍ
እንግድሲሰን።

*27-28. ኢ.ያ 17፡ 11-13 *29. ኢ.ያ 16፡ 10

31 ጎስ አሼር ወረ አኮ፥ ሲዶን፥ አህላብ፥
አክዚብ፥ ሄልባ፥ አፌቂፍ ሬሆብ ኬሰ ጅራ
ተን አርአኒ ህንባፍኔ። 32 አከስት ጎስ አሼር
ከነአኖተ አች ጅራቻ ቱረኒ ወጅን ጅራተን
መሌ፥ አርአኒ እሳን ህንባፍኔ።

33 ጎስ ንፍታሌም ከነአኖተ ቤት-ሼሜ
ሺፍ ቤት-አናት ኬሰ ቱረኒ ወጅን ጅራተን
መሌ፥ አርአኒ እሳን ህንባፍኔ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ ወረ ቤት-ሼሜሺፍ ቤት አናት ኬሰ
ጅራተን ሰነ ሆጂ ሁምና አከ እሳኒፍ ሆጄ
ተኒፍ እንግድሲሰን።

34 ወር አሞሮታ ጎሰ ዳን ብየ ጋራረት
እትሰኒ፥ ገረ ደቻት ገድ ቡኡ እሳን
ዶወን። 35 ወር አሞሮታ ቱሉ ሄሬስረ፥
አየሎኒፍ ሸአልቢም ኬሰ ጅራቹፍ ኩተኒ
ቱረን፤ ሰኚን ዮሴፍ ገሩ ቀባ ጭማዳን
ቀበኒ፥ ሆጂ ሁምና አከ እሳኒፍ ሆጄተኒፍ
እንግድሲሰን። 36 ዳሪን ወረ አሞሮታ ከራ
አቅረቢም ከታራ ጀልቀቤ ሀመ ገረ አሊት
ቱሬ።

ቦቆና 2

ኤርገማን ዋቀዮ ሰበ እስራኤልት ዱበቹሳ

1 ኤርገማን ዋቀዮ መንደረ ጊልገሊ ገረ
ቦኪምት ኦል በኤ፥ ሰበ እስራኤሊን፥
«አን ብየ ግብጢቲ እስን ባሴ ብየን አቦተ
ኬሰኒፍ ኬኑዳፍ ከከዴት እስን ገልቼረ፤
አን፥ ‹ከኩ እሰ አን እስኒፍ ገሌ ራወዴ
ህንጩብሱ*። 2 እስንሞ እዶ አርሳሳኒ ዲጋ
መሌ፥ ወረ ብየ ከና ወጅን ከኩዳን ወሊፍ
ህንገልና!› እስኒን ነንጄዴ፤ እስን ገሩ
አናፍ ህንደጌኜ፤ ኤጋ እስን ማል ጎቹኬሰ
ንሬ*? 3 አመ አን፥ ፉለኬሰን ዱራ አርኤ
እሳን ህንባሱ፥ እሳን ቱቱቀኒ ነጋ እስን
እንዶወቱ፥ ዋቀዮሊሳኒ ዋቄሱዳንስ ክዮት
እንገልቱ» ጀዴ*። 4 ዬሮ ኤርገማን ዋቀዮ
እስራኤሎተ ሁንዱማት ዱቢ ከነ ዱበቴት
እሳን ሰገሌሳኒ ኦል ካሰኒ እንቦአን። 5 መቃ
እዶ ሰናስ «ቦኪም» ጀደኒ እንሞጋሰን
[«ቦኪም» ጀቹን «እዶ ወረ ቦአኒ»
ጀቹደ]፤ እዶዱመ ከነትስ ዋቀዮፍ ቀልመ
እንድኤሰን።

*1. በኡ 20፡ 2፤ አቦ 6፡ 8፥ 9፤ ኬሰ 1፡ 8፤
ኡመ 17፡ 7፥ 8፤ ሌዎ 26፡ 42፥ 44፤
ኬሰ 7፡ 9፤ ፋር 89፡ 34 *2. ለኮ 33፡ 50-52፤
በኡ 34፡ 12-13፤ ኬሰ 7፡ 2-5
*3. ኢ.ያ 23፡ 12-13፤ አቦ 8፡ 27

ዱኡን ኢያሱ ሰበ እስራኤልት ሀርእሱሳ

6 ኢያሱን ሰበ እስራኤል ገረ እዶ እዶ
ሳኒት ዱሮ ኤርጌት፥ ነሞትን አዱመ አዳን
ለፈ ገአሳኒ ቀበቹዳፍ እንደቀን*። 7 ጉቱማ
በረ ኢያሱፍ በረ ጃርሶሊን ወር እሰ ቦዴ
ሀፊኒ ሆጂ ጉዳ ዋቀዮ ሰበ እስራኤሊፍ
ጎዴ ሁንዱማ አርገን ጅራተንት፥ ሰብን
ሱን ዋቀዮፍ ሆጂቻ ቱረን።

*6. ኢያ 24፡28

8 ኢያሱን እልም ኑን ገርብቸ ዋቀዮ
ወጋ ድባፍ ኩደን ጅራቴ እንዱኤ። 9 ነሞ
ትንስ ቲምናት ሄሬስ ለፈ ዳለሳቲ ብየ ጋራ
እሰ ከን ኤፍሬምራ እሰ ቱሉ ገአሽራ ገረ
ብታት አርገሙ ኬሰት እሰ እንአዋለን*።

*7-9. ኢያ 24፡29-31

ነሞትን እስራኤል ዋቀዮን ዋቄፈቹ ዲሱሳኒ

10 ደሎትን ዮሙስ ቱረን ሁንድኑ ኤርገ
ዱአኒ ቦዴ፥ ደሎትን ዋቀዮን፥ ጎቻ እን ሰበ
እስራኤሊፍ ጎዴስ ሀንቤክኔ እንከኤ። 11 እስራ
ኤሎትን ዋቀዮ ዱረት ዋን ሀማ እንሆጂተን፥
በአል ዋቀዮሊ ቶልፈሞስ እንዋቄሰን። 12 ዋቀ
ዮን ጎፍትቸ እሰ አቦትንሳኒ ሰገደኒፍ፥ እሰ
ብየ ግብጢቲ እሳን ባሴ ዲሰኒ፥ ሰበ ናኖሳኒ
ጅረን ዱካ ቡአኒ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒቲፍ
እንሰገደን፤ ከናንስ ዋቀዮን እንዴከምሲሰን።
13 ዋቀዮን ዲሰኒ በአሊፍ አሽታሮት ዋቀይቲ
ቶልፈምቱ እንዋቄሰን። 14 ከናፍ ዴከምስ
ዋቀዮ እስራኤልረት ቦበኤ፥ ወረ እሳን ሳመ
ንት ደበርሴ እሳን ኬኔ፤ ሀርከ ዲኖተ ናኖሳኒ
ትስ ራወቴ ዋን እሳን ገልቼፍ፥ ሰብን
እስራኤል ዲኖተሳኒ ዱረ ዳበቹ ሀንደንዴኘ።
15 ዋቀዮ አኩመ ከኩዳን እሳንት ዱበቴ
ቱሬት፥ ዱሮ ሎላፍ በአን ሁንዱማት ዋን
ሀማ እሳንት እንፍደ ቱሬ፤ ከናፍስ ያድንሳኒ
ጉዳ እንድጸቴ*።

*14-15. ኬሰ 28፡15-46

16 ዮሙስ ዋቀዮ፥ እስራኤሎተ ሀርከ
ሳምቶታ ጀላ አከ ባሰኒፍ፥ አቦተ ፍርዲ
እሳኒፍ እንካሴ*። 17 እሳን ገሩ ዋቀዮፍ
አመነሙ ዲሰኒ፥ ዋቀዮሊ ብራፍ እፍ
ኬነኒ እሳኒፍ ሰገደን መሌ፥ አቦተ ፍርዲሳ
ኒፍዩ ሀንደጌኘ፤ አቦትንሳኒ አቦሚ ዋቀዮ
እንኤጉ ቱረን፤ እሳን ኩን ገሩ አከስ ጎቹ
ዲሰኒ፥ ደፈኒ ከራ አቦትንሳኒ እረ አዴመ
ንራ እንጀልአተን። 18 ዋቀዮ አባ ፍርዲ
ዮሙ እሳኒፍ ካሱ፥ በረ ጅሬኘ አባ ፍርዲ
ሰና ሁንዱማት እሳ ወጅን ተኤ፥ እስራኤ
ሎተ ሀርከ ዲኖተሳኒ ኬሳ እንባሰ ቱሬ፤
ነሞትን ዋን እሳን ረከሰኒ ጩንቁርሰኒፍ
ዱሮ እሳን አደንትሞ ዋቀዮ እሳኒፍ
እንአኤ። 19 አኩመ አባን ፍርዲ ሱን ዱኤን
ገሩ ዴብአኒ ደሎተ እሳን ዱረ ቱረን ጫላ
ሀማተኒ፥ ዋቀዮሊ ብራ ዱካ ቡአኒ፥ እሳ
ኒፍ እንሆጂቱ፥ እንሰገዱፍስ ቱረን፤ ሆጂ
ሳኒቲፍ መተ-ጅብነሳኒ ኬሳስ ቶኮሌ
ሀንዲፍኔ።

*16. ሆኤ 13፡20

20 ከነረት ዴከምስ ዋቀዮ ሰበ እስራኤ
ልረት እንቦበኤ፤ ዋቀዮ፥ «ሰብን ኩን
ከኩኮ እሰ አን አከ ኤገኒፍ አቦተሳኒ አቦሜ
ጩብሰኒሩ፥ አናፍስ ሀንደጌኘ። 21 ከናፍስ
ሰበ ወረ ዱሮ ኢያሱን ዱኤ አቾት ሀፈን
ሰነ፥ አንሞ ፉለሳኒ ዱራ አርኤ ሀንባሱ።
22 ሰብን እስራኤል አኩመ አቦተሳኒ ከራኮረ
እንአዴሙፍ ሀንአዴመኒሳኒ ሰበ አቾት
ሀፈን ሰናን ቆሬ ነንእላለ» ጂዴ*። 23 ከናፍ
ዋቀዮ ሰበ ሰነ ቶክቹማን አርኤ ባሱ ዲሴ፥
አቹመት አከ ሀፈን ጎዴ፤ ሀርከ ኢያሱትስ
እሳን ሀንኬንኔ*።

*22. 3፡1-2፥4፤ በኡ 20፡20፤ ኬሰ 8፡2፤ 13፡4 *23. ፉር 106፡34

ቦቆና 3

ሰበ ወረ ብየሳኒ ኬሰት ሀፈን

1 ዋቀዮ፥ ነሞተ እስራኤል ወረ ሎለ ብየ
ከነአን ኬሰት ተኤ ሀንአርግን ቆሬ እላሉዳፍ፥
ሰበ ገራገራ አቾት እንሀምብሴ*። 2 እን ሰበ
እስራኤል ኬሳ ደሎትን ገረ ቦዴ ወር ሎለ
ሀንአርግን ኩን ሎለ አከ በረን እንበርባዴ።
3 ሰብን ወር አቾት ሀፈን ኩንስ ጉርጉዶተ
ፍልስጤሞታ ወረ ሁምናን ሞአን፥ ከነአ
ኖተ፥ ሲዶኖተ፥ ሂዎተ ወረ ቱሉ ሊባኖን
ጉባ፥ ቱሉ በአል-ሄርሞኒ ሀመ እት ልጠ ሃማ
ተት ጅራተኒደ*። 4 ሰብን ገራገራ ኩን አቾት
አርገሙንሳኒ፥ ነሞትን እስራኤል፥ አቦሚ
ዋቀዮ ከራ ሙሴ አቦተሳኒፍ ኬኔ ሰናፍ አቦ
መሙንሳኒ ቆረሜ አከ እቲን እላለሙፍ
ቱሬ። 5 ኤጋ ሰብን እስራኤል ወረ ከነአኖታ፥
ሄቶታ፥ አሞሮታ፥ ጲሪዞታ፥ ሂዎታፍ ይቡ
ሶታ ግዱ እንጅራተን። 6 ዱርቦተ ሰበ ገራገራ
ከነ እንፉደን፥ ዱርቦተ ኦፊሳኒ ደርገንተ ወረ
ብየ ሰናት እንሄሩምሲሰን፥ ዋቀዮሊሳኒስ
እንዋቄሰን*።

*1. 2፡22 *3. ኢያ 13፡2-5 *6. ኬሰ 7፡3

ኦትኒኤል አባ ፍርዲ ተኡሳ

7 እስራኤሎትን፥ ዋቀዮ ዱረት ዋን
ሀማ እንሆጀተን፤ ዋቀዮን ጎፍታሳኒ እራን
ፈተኒ፥ በኣሊፍ አሼራ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
እንዋቄሰን። 8 ከናፍ ዴከምስ ዋቀዮ እስራ
ኤልረት ቦበኤ ሀርከ ኩሻን-ሪሻታይም
ሞቲ ሜሶጶታሚያ ጀለ እሳን ገልቼ፤ እሳ
ንስ ሞቲ ሰናፍ ገርቡማት ወጋ ሰዴት
እንሆጀተን። [«ሜሶጶታሚያን» እሰ ዱር
«አረም ነሀራይም» ጀደሙደ]፤ 9 ዩሮ
እስራኤሎትን ገረ ዋቀዮት እየተንት ገሩ፥
እን ሀርከ ሞትቻ ጀላ አከ እሳን ባሱፍ
ኦትኒኤልን እልመ ቄነዝ ኦቦሌሰ ካሌብ እሰ
ቁጥሱ እሳኒፍ እንካሴ፤ እንስ ሀርከ ሞትቻ
ጀላ እሳን እንባሴ*። 10 ሀፋር ዋቀዮ ኦትኒ
ኤሊፍ እንዱፌ፤ እንስ አባ ፍርዲሳኒ ተኤ
እሳን እንጌጌሴ፤ ሎላፍ ዮሙ እን በኤትሞ
ዋቀዮ አከ እን ሁምነ ጫሌ ኩሻን-ሪሻታ
ይም ሞቲ ሜሶጶታሚያ ሀርከሳት ገልፈቱ
እንጎዴ*። 11 ብየቲን ወጋ አፉርተማፍ
ገቢት እንጅራቴ፤ ከነ ቦዴስ ኦትኒኤል
እልም ቄነዝ እንዱኤ።

*9. 1፡13፤ 15፡17-18 *10. 6፡34፤ 11፡29፤
13፡25፤ 14፡6፥19፤ 15፡14

ኤሁድ ሰበ እስራኤል ረክነ ኬሳ ባሱሳ

12 እስራኤሎትን አመስ ዋቀዮ ዱረት
ዋን ሀማ እንሆጀተን፤ ሰበቢ ሀማ ሆጀተ
ኒፍ፥ ዋቀዮሞ ኤግሎን ሞቲን ሞኣብ
ጀባቴ እስራኤልረት አከ ከኡ እንጎዴ።
13 ኤግሎን ሞትችስ አሞኖታፍ አማሌቆተ
አፍት ደበለቴ፥ ደቄ እስራኤልን ሩኩቴ፥
መንደረ ሜጢስ እንቀበቴ*። 14 ዮሙስ እስ
ራኤሎትን ኤግሎን ሞቲ ሞኣቢፍ ገርቡ
ማት ወጋ ኩደ ሰዴት እንሆጀተን።

*13. 6፡3፥33፤ 7፡12፤ 10፡12

15 ዩሮ እስራኤሎትን ገረ ዋቀዮት እየ
ተንት ገሩ፥ እን ነመ ከነ ኬሳ እሳን ባሱ
እንካሴፍ፤ እንስ ኤሁድ እልመ ጌራ ሰኚ
ቤንያሚን እሰ ብታቸ ቱሬ፤ እስራኤሎት
ንሞ ኤሁድ ኩን ኤግሎን ሞቲ ሞኣቢፍ
ግብረ አከ ጌሱፍ እንኤርገን። 16 ዮሙስ
ኤሁድ ብላ ዱንዱመ ቶኮ ዴረቱ፥ ገረ
ለማኒንስ ቀረ ቀቡ ቱሜ ቆጼፈቴ፥ ኡፈ
ተሳ ጀላን ቡኬሳ ምርጋት ህደቴ እንከኤ፤
17 ግብረ ሰነስ ኤግሎን ሞቲ ሞኣብ እሰ
ባይኤ ፉርዳ ቱሬ ሰነት እንጌሴ። 18 ኤሁ
ድስ ግብረ ሰነ ኤርገ ጌሴ፥ ነሞተ ወንተ
ግብራፍ ኬነሙ ከነ ባተኒ ደቀን ኦፍ ብራ
እንአዴምስሴ። 19 ኦፈሳቲ ገሩ ጊልገል
እዶ ዋቀዮሊ ቶልፈሞን ጅረኒ ዴብኤ፥
ኤግሎኒን፥ «ያ ሞቲ! ኤርጋን ዶክሳት
ስት ህሙ ቀበ» ጀዴን፤ ሞትችሞ ነሞተ
እሰ ብረ ዳበተኒን፥ «ሜ፥ ቱራ!» ጀናን
ሁንዱምትሳኒስ ለፈ ህለኒፍ። 20 ኤሁድሞ
ኤግሎን ኩታ መነሳ እሰ መነራ እሰ ቅሌንሰ
ቀቡ ኬሰ ኮጳሳ ታኤ ኡቱ ጅሩ እት
ድኣቴ፥ «ኤርጋ ዋቀዮ ብራ ዱፌ ስት
ነንህመ» ጀዴን፤ ከነረት ኤግሎን ቴሶሳራ
እንከኤ። 21 ኤሁድ አቹማን ብላ እሰ ቡኬሳ
ምርጋት ህደቴ ቱሬ፥ ሰነ፥ ሀርከሳ ብታ
ቲን ሉቅፈቴ ሁምናን ገራ ኤግሎን
እንወራኔ። 22 ብላን ሱን ጎንፈሳቲ ወጅን
ኬሰ ልጤ፥ ፊጤንሳ ዱግደሳ ኬሳን
እንበኤ፤ ኤሁድ ብላሳ ገራ ነምቻ ኬሳ ህን
ባፍኔ፤ ሞር ነምቻሞ እረ ገረገሌ ወልት
እንዱቼ። 23 ከነ ቦዴ ኤሁድ ኩታ መንቻ
እሰ መነራ ኬሳ ገድ በኤ፥ ኦፍ ዱባን
በልበለ ጩፌ ግግሪ እት ገልቼ።

24 ኤሁድ መንቸ ኬሳ በኤ ኤርገ
አዴሜ፥ ሆጀቶትን ሞትቻ ዱፈኒ በልበል
ኩታ መንቸ መነራ ጩፈሜ አርገን፤ እሳ
ንስ፥ «ተሪ መነ ገራ ደቄ ተአ» ጀደን።
25 ሀመ በልበለ ዱረ ዳበቹን እሳን ኑፍሲ
ሱት ኤገኒ፥ እን ሆማ በኑ ድድናን፥ በና
ፉደተኒ መንቸ ዩሮ በነንት፥ ጎፍታንሳኒ
ዱኤ ሬፈሳ ለፈት እንአርገን።

26 ሀመ ሆጀቶትን ኩን በልበል በነሙሳ
ኤገንት፥ ኤሁድ እሳን ጀላ ምልቄ ከራ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ሰና በኤ ገረ ሴኢራት
እንሶኬ። 27 ዮሙ አች ገኤስ ቱሉ ኤፍሬም
ጉባት ፊንጌ እንአፉፌ፤ ነሞትን እስራኤ
ልስ እሳ ወጅን ቱሉ ሰነራ ገድ ቡአን፤
እንስ እሳን ዱረ ቡኤ፥ 28 «ዲኖተኬሰን
ወረ ሞኣብ፥ ዋቀዮ ሀርከኬሰን ኬሰ ዋን
እስኒፍ ቡሴፍ አነ ዱካ ቡአ!» ጀዴን፤
እሳንስ እሰ ዱካ ቡአኒ፥ መልካ ዮርዳኖስ
እሰ ገረ ሞኣብት ጬስሱ ቀበተኒ፥ ነምን
ቶኮሌ አቹን አከ ህንጬኔፍ እንእትሰን።
29 ዩሮ ሰነት ወረ ሞኣብ ኬሳ ጀግኖተ
ጀጀቦ ገረ ኩመ ኩደኒ እንአጀሰን፤ ነምን
ቶኮሌስ እሳን ጀላ ህንባኔ። 30 ጋፈስ ሞኣብ
ሀርከ ሰበ እስራኤል ጀለ ገልቴ፤ አከስት
ብይ እስራኤል ወጋ ሰዴተማፍ ገቢት
እንጅራቴ።

ኤሁድ ቦዴዳን ሸምጋር ከኡሳ

31 ኤሁድ ቦዴዳንሞ ሸምጋር እልም
አናት ቱቱቃ ቆትዮቲን ፍልስጤሞተ ድበ
ጀአ አጀሴ፥ ሰበ እስራኤልንሞ ሀርከሳኒ
ጀላ እንባሴ።

ቦቆና 4

ዴቦራፍ ባራቅ ሰበ እስራኤል ጌጌሱሳኒ

1 ኤሁድ ኤርገ ዱኤ ቦዴ፥ እስራኤሎ
ትን አሞ ዋቀዮ ዱረት ዋን ሀማ እንሆጂ
ተን። 2 ከናፍ ዋቀዮ ሀርከ ያቢን ሞቲ
ከነኣን እሰ መንደረ ሀዞር ኬሰት ሞኤ ጀለ
እሳን ገልቼ፤ አንገፍን ሎልቱ ሞትቻ፥
ሲሴራ እሰ መንደረ ሀሮሼት-ሀጎዪም ኬሰ
ታኡ ቱሬ*። 3 ያቢን ሞትች ኮንኮላታ
ስቢላ ድበ ሰገል ዋን ቀቡፍ፥ እስራኤሎ
ተስ ወጋ ድግደማፍ ጀቤሴ ዋን ጩንቁር
ሴፍ፥ እሳን ዋቀዮን ገርጋርሰ እንከደተን*።
*2. ኢ.ያ 11፡1-11 *3. ኢ.ያ 17፡16

4 ዬሮ ሰነት ራጅቲን «ዴቦራ» ጂደ
ምቱ ሃት መና ለጺዶት ጌጌስቱ[†1] ሰበ እስ
ራኤል ቱርቴ። 5 እሼንሞ ብየ ኤፍሬም
እሰ ጋረ ጉባ፥ ራማዳፍ ቤትኤል ግዱ
ሙከ ሜጢ ቶኮ ጀለ እንቴስ ቱርቴ፤
ሙክ ኩንስ «ሙከ ሜጢ ዴቦራ»
እንጂደመ ቱሬ፤ እስራኤሎትን ዱቢሳኒ
አከ እሳኒፍ እላልቱት እሼ ብረ እንደቁ
ቱረን።

6 ጋፍ ቶኮ እሼን መንደረ ቄዴሽ እሰ
ብየ ንፍታሌም ኬሳት ነመ ኤርግቴ ባራቅን
እልመ አቢኖኣም ዋምስፍቴ፥ «ዋቀዮ
ጎፍትች እስራኤል፥ ‹ደቂቲ ሰኚ ንፍታሌ
ሚፍ ሰኚ ዜቡሎን ኬሳ ነሞተ ኩመ ኩደን
ፉዲቲ ቱሉ ታቦርት ኦል በእ! 7 አንስ፥
ሲሴራ አንገፈ ሎልቱ ያቢን ኮንኮላታሳ
ቲፍ ሎልቶተሳቲ ወጅን ለገ ኪሾንት ገረ
ኬት ፍዴ፥ ሀርከኬት ደበርሴ እሰ ነንኬነ›
ጂዴ ስአቦሜረ» ጂቴን። 8 ባራቅሞ ዴቦራ
ዳን፥ «አት አና ወጅን ዮ ደቅጤ አንስ
ነንደቀ፥ አት አና ወጅን ዮ ደቁ ደባቴ
ገሩ፥ አንስ ህንደቁ» ጂዴ ዴብሴፍ።
9 እሼንስ፥ «ደቁሌ ሲወጅን ነንደቀ፥ ገሩ
ዋቀዮ ከራ አት ያዱ ከናን ሲሴራ ሀርከ
ዱበርቲ ጀለ ዋን ገልቹፍ፥ ኡልፍን ከነ
ኬሰት አርገሙ ሲፍ ህንለካአሙ» ጂቴ፥
ካቴ ባራቂ ወጅን ገረ ቄዴሽ እንደቅጤ።

[†1] አቦ 4፡4 «ጌጌስቱ» ዮኪስ «ፍርዲ እንኬንት»

10 ከነ ቦዴ ባራቅ ነሞተ ዜቡሎኒፍ ነሞተ
ንፍታሌም ገረ ቄዴሽት ዋምናን፥ ነሞትን
ኩምን ኩደን እሰ ዱካ ቡአን፤ ዴቦራንስ
እሳ ወጅን ደቅጤ።

11 ሄቤር ቄንች ዮሙስ ቄኖተ ወረ ሰኚ
ሆባብ አብዩ ሙሴ ሰነራ ገርገር በኤ፥ ጎዶሳ
ቅልጡ እሰ ዛአናኒም ጅሩ መንደረ ቄዴሽት
ድኦ ሰነ ቡኬ እንዳበቴ*። *11. 1፡16

12 ነሞትንስ ባራቅ እልም አቢኖኣም
ቱሉ ታቦርት አከ ኦል በኤ ሲሴራት
እንህመን፤ 13 ሲሴራንሞ ኮንኮላቶተ ስቢላ
ድበ ሰልገኒፍ ነሞተ እሳ ወጅን ቱረን
ፉደቴ፥ ሀሮሼት ሀጎዪሚ ሀመ ለገ ኪሾ
ንት እንአዴሜ። 14 ዴቦራን ዮሙስ ባራ
ቂን፥ «ዋቀዮ ሀርአ ሲሴራ ሀርከኬ ኬሰ
ዋን ቡሱፍ፥ ከኢቲ ደቅ! ዋቀዮ ስዱረ
ቡኤረ ምቲሬ?» ጂቴን፤ ባራቅ አቹማን
ነሞተ ኩመ ኩደን አፍ ዱካ ቡሴ ጋረ
ታቦርራ ገድ እንቡኤ። 15 ዋቀዮስ አኩመ
ባራቅ ጀረ ሎሉት ከኤን፥ ሲሴራ፥ ኮንኮ
ላታሳፍ ሎልቶተሳ ሁንዱማ ገረ ከምት
አከ ጎረን እሳን እንወላልችሴ፤ ዮሙስ
ሲሴራን ኮንኮላታሳራ ቡኤ ሚለሳቲን
እንበቀቴ። 16 ዮሙስ ባራቅ ኮንኮላቶታፍ
ሎልቶተ ሀመ ሀሮሼት ሀጎዪምት
እንአርኤ፤ ሎልቶትን ሲሴራ ሁንድኑ ብላ
ዳን ዱመን፥ ነምን ቶኮሌስ ህንሀፍኔ።

17 ሲሴራን ገሩ ያቢን ሞቲ ሀዞሪፍ ሰኚ
ሄቤር ቄንቻ ግዱ ነጋን ዋን ጅሩፍ፥ ገረ
ጎዶ ያኤል ሃደ መና ሄቤር ቄንቻት
እንበቀቴ። 18 ያኤልስ ሲሴራ ስመቹፍ
ባቴ፥ «ያ ጎፍታኮ አስ ጎር! ህንሶዳትኒ
ኦል ገል!» ጂቴን፤ እንስ ጎሬ፥ ጎዶሼት
ኦል ገሌ፤ እሼንሞ ድርበ እረ-ቡፍቴ እሰ
ዶክስቴ። 19 ዮሙስ እን፥ «ነንዴቦዴ፥
ሀደራ ብሻን ዱጋቲ ጥኖሼ አናፍ ኬን!»
እቲን ጂናን፥ እሼን ቀቤ ኣነኒ ቡቅፍቴ፥
አከ እን ዱጉፍ ኬንቴፈ፥ ዴብፍቴ እሰ
እንዶክስቴ። 20 ሲሴራን ዱበርትቲ ሰናን፥
«በልበለ ጎድቻ ዱረ ዳበዱ፥ ኤኙሌ
ዱፌ፥ ‹ነምን አስ ጅራ?› ጂዴ ዮ ስጋ
ፈቴ ‹ህንጅሩ› ጂዲን!» ጂዴ። 21 ሲሴ
ራን ደደቤ ህርበ ኡልፉታ ኬሰ ኡቱ
ጅሩ፥ ያኤል ሃት መና ሄቤር ቆፎ ዱንካ
ናፍ ቡሩስ ፉደቴ፥ ሱተ ጂቴ ገረሳ

ደቅጤ፥ ቆፍቻ እሌሳ ኬሰ ባፍቴ ለፈት
እንቆፋቴ፤ እንስ አቹመት ዱኤ።
22 ባራቅ ኤርገሲ ሲሴራ ፋነ ደኤ ኡቱ
ዱፉ አርግቴ፥ ያኤል እሰ ስመቹፍ ገድ
ባቴ፥ «ኮቱ! ነመ አት በርባዱ ስተን አርገ
ሲሰ!» ጇቴን፤ ባራቅስ ጎዶሼት አል ገሌ
ሬፈ ሲሴራ ቆፎን እሌሳት ገድ ቆፈአሜ
ለፈት አርጌ። 23 ዋቀዮ ጉያ ሰነት ያቢን ሞቲ
ከነአን እስራኤሎተ ዱረት ገድ እንዴብሴ።
24 እስራኤሎትን ያቢን ሞቲ ከነአን ሀመ በሌ
ሰንት ቀባሳኒ እት ጭምሰቻ እንአዴመን።

ቦቆና 5

ፋርፈና ዴቦራፍ ባራቅ ፋርፈተን

1 ጋፈስ ዴቦራኒፍ ባራቅ እልም አቢኖ
አም ፋርፈና ከነት ፋፌ ጅሩ እንፋርፈ
ተን፤

2 ጌጌስቶትን ጌጌሱሳኒቲፍ፥
ሰብን እስራኤልስ ፌደሳኒቲን
ኦፍ ኬኑሳኒቲፍ፥
ዋቀዮን ጀጀዳ!
3 አን አፌኮቲ ዋቀዮን ነንፋርፈደ፥
ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤሊፍ
ቆቀ ምአ ገራገራስ ነንደጌስሰ፤
ከናፍ ያ ሞቶተነነ ደገአ፥
እስንስ ያ ጉርጉዶተነነ
ጉረኬሰን አስ ቀባ!

4 ያ ዋቀዮ ዮሙ
አት ቱሉ ሴኢሪ ካቴ፥
ብየ ኤዶም ኬሳስ ዮሙ
አት አዴምቴ፥
ለፍት እንሮምእቴ፥
በንቲወን ዋቃ ብሻን እንደንገላሰን፥
ዱሜሶትንስ ቦካ እንሮብሰን።
5 ቱሎትን፥ ሲናት አኩመ ተኤ፥
ቱሎተን ዋቀዮ ዱረት፥
ፋለ ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤል
ዱረት እንሶቾአን*።

*4-5· ኬሰ 33፡2፤ ፋር 68፡8-9፤ አን 3፡3-6፤
በኡ 19፡16-18

6 በረ ሸምጋር እልመ አናት፥
በረ ያኤልትስ
ከራን ጉዳን እንአኔ፥
ነሞትን ከራ አዴመንስ ዳንዲ
ጀጀልአረ ጎረን*።
7 ሀመ ጋፈ አን ዴቦራን
እስራኤሊፍ ሃደ ተኤ ከኤት፥
ነሞትን ብየ ኬሰ ጅራቹን
ደደበሜ ቱሬ።
8 እስራኤሎትን ዋቀዮሊ
ሃራ ፎአተን፤
ዮሙስ ሎል ከረ ኬላሳኒ ዱረት
እሳንረት ከኤ፥
ገሩ እስራኤሎተ
ኩመ አፋርተመ ግዱት
ጋቾኒፍ ኤቦን ህንአርገምኔ*።
9 ገራንኮ ወረ እስራኤልን አጀጀኒፍ፥
ወረ ሰበ ግዱዳ ፌደሳኒቲን ኦፍ
ኬነን ብረ ጅረ፤
ዋቀዮን ጀጀዳ!

*6· 3፡31 *8· 1ሳሙ 13፡19-22

10 እስን ወር ሀሬ አዳዲ ያበተኒ፥
በለዲረ ቴሰን፥
ከራረስ ከን አዴምተን፥
ዋኤሳ ያደት ቀበዳቲ ህማ!
11 እሳን ሰገሌ ወረ ብሻን ብድሩት
ቶአኒ አባሰኒ ጫላት፥
ወንተ ዋቀዮ ቀጄሉማሳቲን ሆጄቴ፥
እሰ እን ቀጄሉማሳቲን
እስራኤሎተ
ብየ ኬሰ ጅራተኒፍ ጎዴስ
ወል ሀርካ ፋደኒ እንኦዴሰን፤
ዮሙስ ሰብን ዋቀዮ፥
ገረ ከረ መንደራት እንበአን።

12 ከእ፥ ዴቦራ ከእ!
ከእ፥ ከኢቲ ፋርፈዱ!
ያባራቅ እልመ አቢኖአም
አትስ ከእ፥
ወረ ቦጅቴ ፋደዱቲ ደቅ!
13 ዮሙስ ወር ሀፈን
ገረ ጉርጉዶተ ብያት
ገድ ቡአን፤
ሰብን ዋቀዮሞ ሎልቶታ ወጅን
አናፍ እንብርመተን።
14 ወር ዱፈንስ፥ ጎሰ ኤፍሬም ኬሳ
ወረ አማሌቆተረት ከአኒደ፤
እሳን ኩን፥ «ያ ቤንያሚን፥
ኑእ ሲፍ ነሞተኬ ዱካ ጅረ»
ጀደን፤
ሰኙ ማኪር ኬሳ ወረ
ሎልቶተ አጀጀን፥
ሰኙ ዜቡሎን ኬሳ
ወረ ኡሌ አቦ አርግሲሱ

ባተንቱ ዱፌ* ።
15 ጉርጉዶትን ጎሰ ይሳኮር
ዴቦራ ወጅን ቱረን፤
ባራቅ ደፌ ይሳኮር ዱካ
ገረ ደቻት ገድ እንቡኤ፤
ጎሰ ሩቤን ገሩ ዩሮ ዴራ እት ያደኒ
ሙርቶ ጎቹ ሀንደንዴኘ።
16 ማሊፍ ከረ ሆሎታ ግዱ ቴሰኒ፥
መርአትናሳኒ ደጌፈቹፍ
ቦዴት ሀፍተኒ?
ኤዮ፥ ጎሰ ሩቤን ዩሮ ዴራ
እት ያደኒ
ሙርቶ ጎቹ ሀንደንዴኘ።
17 ወር ጊልአድ ለገ ዮርዳኖስራ
ገረ በአ-ቢፍቱ ታአን፤
ጎሰ ዳን ማሊፍ መርከበ
ብረት ሀፈኒ?
ጎሰ አሼርሰ ቀርቀረ ገላና ለፈ
ነመት ቶሉ ሰነት እንሀፈን።
18 ጎሰ ዜቡሎን ሰበ ዱአፍ ኩተቴደ፤
ጎሰ ንፍታሌምሰ ለፈ ሎላት
ገረ-ኩቴዪ ቱረን።

*14. ኢያ 17፡1

19 ሞቶትን ዱፈኒ እንሎለን፤
ዮሙሰ ሞቶትን ከነአንሰ
መንደረ ተአናሀት ብሻን ሜግዶ
ብረት እንሎለን፤
ገሩ ሜቲ፥ ዋን ብራሰ
ቶኮሌ ሀንሳምኔ።
20 ኡርጆትን ዋቀ ኬሳ እት እንዱለን፥
ኡርጆትን ቶረሳኒረ ጅረን
ሲሴራ እንሎለን* ።
21 ብሻን ቂሶን፥ ብሻን
እን ዱሪ ዱሪ ሱን፥
እሳን ሀሬ እንሶኬ፤
ኤጋ ያ ሞጎሌኮ ጀባዱ
እት አዴም*!
22 ፈርዴንሳኒ ወር ሁምነ-ቀቤዪን
ደኢዳን ድድቾኒ እንዱፈን።
23 ኡርገማን ዋቀዮ፥
«ብየ ሜሮዝ አባራ!
ወር እሼ ኬሰ ጅራተንሰ፥
ዋቀዮን ገርጋሩዳፍ፥
ሎልቶተ ግዱትሰ ገረሳ ጎሩዳፍ
ዋን እሳን ሀንበእኒፍ፥
ጭምሳቲ እሳን አባራ!» ጂዶ።

*20. በኡ 14፡25፤ ኢያ 10፡13-14 *21. 4፡7

24 ያኤል ሃት መና ሄቤር ቄንቻ
ዱበርቶተ ኬሳ ሀጀጀምቱ!
ዱበርቶተ ጎዶ ኬሰ ጅራተን
ሁንዱማ ጫላሰ ኤብፈምቱ
ሀታቱ!
25 ሲሴራን ብሻን እሼ ከደትናን፥
አነን ኬንቴፍ፥
እትቱሰ ቀቤ-ኡነታ
ወረ ጉርጉዶታት እንድኤሰቴፍ* ።
26 ሀርከሼ ገረ ቆፎ ዱንካንቻት
ሂጠቴ፥
ሀርከሼ ምርጋቲንሞ ቡሩሰ
ሆጄቶታ ፉደቴ፤
ሩኩታ ቡሩሰቻቲን መታ ሲሴራ
ጨብሰቴ፥
ቆፎ ሰነሞ እሌሳ ኬሰ ባፍቴ።
27 ዮሙሰ ሲሴራን ሚለ ያኤል ጀለት
ጎምብፈሜ እንኩፌ፤
አችት እንጆርገኤ፤
እን ሚለሼ ጀለት ጎምብፈሜ
እንኩፌ።
ለፈ ጎምብፈሜ ሰነት ኩፌ፥
ሉቡንሳ ኬሳ እንባቴ።
28 ሃት ሲሴራ ከራ ሁላ ቃወ ጥጥኖ
ኬሳን ገድ እላልቴ፥
እይቴ «ማሊፍ ኮንኮላታን
ሙጫኮቲ ዱፉ ድዬ?
ማሊፍ ሰገሌን ኮንኮላቶተሳቲ
ሀንደገአሙ?» ጂቴ።
29 ጊፍቶሊን ቤክቶትን
እሼ ወጅን ቱረን፥
ጋፈሼቲፍ ዴቢ እንኬነን፤
እሼንሞ እረ ዴዴብቴ
አፈሼት ዱበቴ፥
30 «ነሞተሳ ወጅን ቦጁ አርገተኒ
ሀርማቹት ጅሩ ምቲ?
ቦጁ አርገተን ሰነ ኬሳ
አዱመ አዳን
ዱበርቲ ቶኮ ቶኮ ዮኪሰ
ለመ ለመ፥
ሲሴራዳፍ ኡፈተ ምሚደጋ፥
አናፍሞ ኡፈተ ሆደሜ
ዶቴፈሜ፥
አከሱመሰ ሞርመኮቲፍ ኡፈተ
ኩለ ባይኤ ቀቡ እንሀርማቱ»
ጂቴ።

*25. 4፡19

31 ያ ዋቀዮ ዲኖትንኬ
አከሱመ ሀበደን!
ወር ስጃለተን ገሩ፥
አከ ቢፍቱ ሁምነሼ ጉቱዳን
ባቴ እብስቱ ሀተአን!
ከነ ቦዴ ብየቲን ወጋ አፉርተማፍ ገቢት
እንጅራቴ* ። *31. ፋር 83፡9

ቦቆና 6

ጊዴዎን ሰበ እስራኤል ረክነ ጀላ ባሱዳፍ ዋመሙሳ

1 ሰብን እስራኤል አሞ ዋቀዮ ዱረት
ዋን ሀማ እንሆጂተን፤ ከናፍስ ዋቀዮ ደበ
ርሴ ወጋ ቶርባፍ ሀርከ ወረ ሚድያንት
እሳን ኬኔ* ። 2 ቀባን ወረ ሚድያን እስራኤ
ልት ዋን ጀባቴፍ፥ ሰብን እስራኤል እሳን
ዱራ ምልቁዳፍ ቦለ፥ ሆልቃፍ ደአ ጀባ
ቱሉረት እንቆጼፈተን። 3 ዮሙ ወር እስራ
ኤል ምዳን ፈጫፈተን፥ ወር ሚድያን፥
ወር አማሌቂፍ ወር ገረ በአ-ቢፍቱ ጅራ
ተን ዱፈኒ ብየ እስራኤል እንሩኩቱ
ቱረን* ። 4 ፉሌሳኒ ቡፈተኒ ወንተ ለፍትሳኒ
ባሱ ሀመ ናኖ መንደረ ጋዛት እንበሌሱ
ቱረን፤ አከሱመስ ሆሪ እሳን እቲን ጅራ
ተን ሆላ፥ ሰአ ዮኪስ ሀሬ እሳኒፍ ህንሀም
ብፍኔ። 5 እሳን ዱንካኖተሳኒ ፉደተኒ
ሆሪሳኒ ኦፈተኒ አከ ጉርሙ ሀዋንሳት ዋን
ዱፈኒፍ፥ ነሞተሳኒቲፍ ጋሎተሳኒ ለካኡን
ህንደንደአሙ ቱሬ፤ አከስት ብየቲ ሳሙ
ዳፍ እት እንዱለን* ። 6 ወር ሚድያን እስራ
ኤሎተ ህዮምሰኒ ገድ ዋን ዴብሰኒፍ፥
ሰብን እስራኤል ዋቀዮን ገርጋርሰ እንከደ
ተን።

*1. ኡመ 25፡1-6፤ በኡ 2፡15-22፤
ለኮ 25፡6-18፤ 31፡1-18 *3. 6፡1፤ 3፡13፤
6፡33፤ 7፡12፤ ኬሰ 28፡33 *5. 7፡12

7 ዮሙስ ሰብን እስራኤል ዋኤ ከናፍ
ወረ ሚድያንረት ዋቀዮን እንከደተን፤
8 ዋቀዮሞ ራጂ እሳንት እንኤርጌ፤ ራጅ
ችስ፥ እሳኒን፥ «ዋቀዮ ጎፍታን ሰበ እስራ
ኤል፥ ‹አን ብየ ግብጢ ለፈ እስን
ገርቡማት ቱርተን ኬሳ እስን ባሴረ።
9 ሀርከ ወረ ግብጥ ኬሳ እስን ፉሬ፥ ወረ
እስን ጩንቁርሰን ሁንዱማስ እስን ኦልቼ፥
ፉለኬሰን ዱራ አርኤ እሳን ባሴ፥ ብየሳኒስ
እስኒፍ ኬኔረ። 10 አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን፤
እስን ወር ብየ አሞሮታ ኬሰ ቴሰን፥ ዋቀ
ዮሊሳኒ አከ ህንሶዳትኔ እስን አቦሜን
ቱሬ፤ እስን ገሩ አናፍ ደገኡ እንድደን›
ጂዴረ» ጂዴ* ።

*8-10. 2፡1-2፥11-12፤ 10፡11-14፤
በኡ 20፡2-3

11 ዮሙስ ኤርገማን ዋቀዮ ዱፌ
ቅልጡ መንደረ ኦፍራ ቡኬ ጅሩ ቶኮ ጀለ
ታኤ፤ ለፍችስ ከን ዮአስ ነመ ሰኚ አቢኤ
ዜር ቱሬ፤ ዬሮ ሰነት ጊዴዎን እልም
ዮአስ ወረ ሚድያን ጀላ ዶከፈቹዳፍ እዶ
ወይኒ ጬንፈንት ቀመዲ እንደአ ቱሬ* ።
12 ኤርገማን ዋቀዮ ሱን ጊዴዎንት ሙል
አቴ፥ «ያ ሎልቱ ጀግነነነ! ዋቀዮ ሲወ
ጅን ጅረ!» ጂዴን። 13 ጊዴዎንሞ
ዴብሴፊ፥ «ያ ጎፍታኮ! ዋቀዮ ኑወጅን
ኡቱ ጅራቴ፥ ማሊፍ ወንት ኩን ሁንድኑ
ኑት ዱፈሬ? ሆጂንሳ እን ድንቅሲሳን እን
አቦትንኬኘ፥ ‹ዋቀዮቱ እቲን ብየ ግብጢ
ኑባሴ› ጂደኒ ኑት ህማ ቱረን ሜሬሬ?
አመ ገሩ ዋቀዮ ኑገቴ ሀርከ ወረ ሚድያንት
ደበርሴ ኑኬኔ» ጂዴን። 14 ዋቀዮስ ጊዴዎ
ንት ድአቴ፥ «አት ሁምነ ቀብዱ ከናን
ደቅ! እስራኤልን ሀርከ ወረ ሚድያን ጀላ
አከ ባፍቱፍ አን ስኤርጌረ» ጂዴ። 15 ጊዴ
ዎንሞ፥ «ያ ጎፍታኮ፥ አተምተን እስራኤ
ልን ኦልቾሬ? ቆሞንኮ ሰኚ ምናሴ ኬሳ
ቆሞ ጥኖደ፥ አን መነ አባኮቲትስ ቁጥ
ሱደ» ጂዴን* ። 16 ከነረት ዋቀዮ ዴብ
ሴፊ፥ «አን ሲወጅን ዋነን ጅሩፍ፥ አከ
ነመ ነመ ቶኮ ሩኩቱት ወረ ሚድያን
እንሩኩተ» ጂዴን* ። 17 ጊዴዎንሞ
ዴብሴ፥ «አን ስዱረት ፉረ አርገዴረ ዮን
ተኤ፥ እን አነት ዱበቻ ጅሩ ዱጉመ ስእ
ተኡሳ ከነን እቲን ቤኩ ምልክተ ነአርግ
ሲስ*! 18 ሀመ አን ዴብኤ ኬና ምዳኒ ፍዴ
ሲፍ ድኤሱት ሀደራ አሲ ህንአዴምን!»
ጂዴ፤ ጎፍትችስ፥ «ሀመ አት ዴብቱት
ነንቱረ» ጂዴን* ።

*11. ኢያ 17፡2 *15. በኡ 3፡11፤
1ሳሙ 9፡21፤ ኤር 1፡6 *16. 3፡12፤
ኬሰ 31፡23፤ ኢሳ 41፡10፤ ኤር 1፡8
*17. 6፡36-40፤ 2ሞቶ 20፡8-11፤
ኢሳ 7፡10-14 *18. 13፡15፤ ኡመ 18፡3-5

19 ዮሙስ ጊዴዎን ገረ መነሳ ደቄ
ጠባላ ሬቲ ቶኮ ቀሌ አፌሌ፥ ዳኩ ሰፈርቱ
ቶኮስ ፉዴ መጥኖ ቶልቼ፤ ፎንቸ ጉንዶረ
ካኤ፥ ብሻን ፎንቻ ጡዌት ነቄ ፍዴ፥
ቅልጡ ጀለት ጎፍትቻፍ አርሳ
እንድኤሴ* ። 20 ኤርገማን ዋቀዮስ ጊዴዎ
ኒን፥ «ፎንቻፍ መጥንቸ ፉዲቲ ደጋ ከነረ

ካእ፥ ብሻን ፎንቻስ እረት ደንገላስ!»
ጇዴ፤ ጊዴዎንስ አኩመ ኤርገምች ጇዴ
እንጎዴ። 21 ኤርገማን ዋቀዮ ሱን ኡሌ ሀር
ከሳ ኬስ ቱሬ ኦል ካሴ ፊጨሳቲን ፎንቻፍ
መጥንቸ እንቱቄ፤ አቹማን ደግቸ ኬሳ
እብድ ቦበኤ ፎንቻፍ መጥንቸ ጉቤ
እንፍጨ፤ ከነ ቦዴ ኤርገምች ጊዴዎን
ዱራ እንሶኬ*። 22 ኤርገማ ዋቀዮ ተኡሳ
ዮሙ ሁበቴስ ጊዴዎን፥ «ያ ዋቀዮ ጎፍ
ታኮ አን ኤርገማኬ ዱረ ዳበዴ እጀኮቲን
እሰ አርጌረ፥ አናፍ ወዮ!» ጇዴ*።
23 ዋቀዮሞ፥ «ነጋደኦ፥ ህንሶዳትን ህን
ዱቱ!» ጇዴን። 24 ጊዴዎንስ አችት ዋቀ
ዮፍ እዶ አርሳ እጃሬ፥ መቃሳስ፥ «ነጋን
ከን ዋቀዮት» ጇዴ ሞጋሴ፤ እዶን አርሳ
ኩን ሀመ ሀርአትዬ መንደረ ኦፍራ እሰ ከን
ሰኚ አቢኤዜር ሰነ ኬስ ጅረ*።

*19. 13፡19-20 *21. ሌዎ 9፡24፤
1ሞቶ 18፡38፤ 1ሴና 21፡26፤ 2ሴና 7፡1
*22. 13፡22፤ በኡ 33፡20 *24. ኡመ 12፡7-8፤
33፡20፤ 35፡7

25 ሀልከኑመ ሰነት ዋቀዮ ጊዴዎኒን፥
«እዶ አርሳ እሰ አባንኬ በኣል ዋቀዮ ቶል
ፈማዳፍ እጃሬ ዲግ፥ ኡቱባ አሼራ ዋቀ
ይቲ ቶልፈምቱ እሰ ናኖ እዶ አርሳ ሰና
ጅሩስ ሙር! ቱንቱኖ አባኬቲ እሰ ለመፋ
እሰ ወጋ ቶርበ ጉቴ ሰነሞ ቀልመ ድኤሱ
ዳፍ ፋድ! 26 ደኦ ከታ ኦል ጇዳ ሰነረት
ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ እዶ አርሳ ቶራን
እጃር! ቱንቱኖ እሰ ለመፋ ሰነ ፋዲ
ቀል፥ ቆራን ኡቱባ አሼራ እሰ ሙርቴ
ሰናቲን ቀልመ ጉበሙ ድኤስ!» ጇዴ።
27 ከነረት ጊዴዎን ሆጄቶተሳ ኬሳ ነመ
ኩደን ፋደቴ፥ እሰ ዋቀዮ እሰት ህሜ
እንራወቴ፤ ገሩ ቆሞሳቲፍ ወረ መንደረ
ሰነ ኬስ ጅራተን ዋን ሶዳቴፍ፥ ከነ ጉያ
ኡቱ ህንተእን ሀልከን እንሆጄቴ።

28 ወር መንደርቻ ገነመ አቦሮዳን ዮሙ
ከአን እዶን አርሳ በኣል ዲገሙሳ፥ ኡቱ
ባን አሼራ እን ናኖ እዶ አርሳ ቱሬስ ሙረ
ሙሳ፥ ቱንቱኖን ቶኮስ እዶ አርሳ እሰ ሃራ
እጃረሜረት ጉበሙሳ እንበረን። 29 ከነረት
ነሞትን፥ «ከነ ከን ጎዴ ኤኙመ ላታ?»
ጇደኒ ወል ገጋፈተን፤ እያፈተኒ በኤስ
ጎደኒ ቆረተኒ፥ «ጊዴዎን እልመ ዮአስቱ
ከነ ጎዴ» ከን ጇዱ ብረ እንገአን። 30 ወር
መንደርቻ ዮአሲን፥ «እልምኬ እዶ አርሳ
በኣል ዲጌ፥ ኡቱባ አሼራ እሰ ናኖ እዶ
አርሳ ሰና ቱሬስ ዋን ሙሬፍ፥ አጇፈሙን
እሰረ ጅራቲ ገድ ኑፍ ባስ!» ጇደን።
31 ዮአስ ገሩ ወረ እሰት ናነአኒ ዳበተን ሁን
ዱማን፥ «በአሊፍ እስንቱ ፈልማ? ዮኪስ
እስንቱ እሳፍ ብርመታ? ነምን እሳፍ
ፈልሙ ሁንድኑ ቦር ገነመ አስት ሀአጇ
ፈሙ! በኣልሞ ዋቀዮ ዮ ተኤ፥ እሰ ነምን
እዶ አርሳሳ ዲጌፍ ሀፈልመቱ!» ጇዴ*።
32 ጉያ ሰና ጇልቀቤ ጊዴዎን «ይሩብ
በኣል» ጇደሜ እንዋመሜ፥ «ይሩብ
በኣል» ጇቹን፥ «በኣል ሀፈልመቱ!»
ጇቹደ፤ ኩንስ ሰበቢ ነምን እዶ አርሳሳ
ዲጌፍ አከስ ጇደሜ። 33 ዮሙስ ወር ሚድ
ያን፥ ወር አማሌቂፍ ወር ገረ በአ-ቢፍቱ
ጅራተን ወሊ ወጅን ለገ ዮርዳኖስ
ጨኦኒ፥ ደቻ ይዝሬኤል ኬስ እንቡፈ
ተን*። 34 ሀፋር ዋቀዮ ዋን እሰረ ቡፈ
ቴፍ፥ ጊዴዎን ፊንጌ ሎላ እንአፉፌ፤
ቆሞን አቢኤዜርሞ ወልት ቀበመኒ እሰ
ዱካ እንቡአን*። 35 ጉቱማ ጎሰ ምናሴት
ኤርግናን፥ እሳንስ ወልት ቀበመኒ እሰ ዱካ
እንቡአን፤ አከሱመስ ጎሰ አሼርት፥ ጎሰ
ዜቡሎኒፍ ጎሰ ንፍታሌምት እንኤርጌ፤
እሳንስ በአኒ ወረ ከአንት እንደበለመን።

*31. 1ሞቶ 18፡27 *33. 6፡3 *34. 3፡10

36 ጊዴዎን ዮሙስ ዋቀዮን፥ «ሰበ
እስራኤል ሀርከኮቲን አከ ኦልችቱፍ
አት ዱበቴተ፤ 37 ኩኖ፥ አን ርፌንሰ
ሆላ ኦብዲ ኬስ ነንካአ፥ ለፍት ሁንድኑ
ጎጋ ተኤ፥ ርፌንስቸ ሆላረ ፍጨንስ ዮ
ቡኤፍ፥ ሰበ እስራኤል ሀርከኮቲን አከ
አት ኦልችቱ ነንቤከ» ጇዴ። 38 ወንት
ኩንስ አኩመ እን ጇዴ ተኤ፥ ጊዴዎንስ
ቦሩምታሳ ገነሜፈቴ ከኤ፥ ብሻን ውሌ
ቶኮ ጉቱ ርፌንስቸ ኬሳ ጨምፌ ባሴ።
39 አመስ ጊዴዎን ዋቀዮን፥ «አል
ቶኮሞ ዱበዴ እረት ነንእላላቲ፥ ሀደራ
አሪንኬ አነረት ህንቦበእን! አመሞ ርፌ
ንስች ዱዋን ጎጋ ሀተኡ፥ ለፈ ሁንዱማ
ረት ገሩ ፍጨንስ አከ ቡኡ ጎድ!»
ጇዴ። 40 ሀልከን ሰነትስ ዋቀዮ አኩመ
እን ጇዴ ለፈ ሁንዱማረ ፍጨንስ አከ
ቡፈቱ ርፌንስች ዱዋን ገሩ ጎጋ አከ
ተኡ እንጎዴ።

ቦቆና 7

ጊዴዎን ወረ ሚድያን ሩኩቱሳ

1ጊዴዎን፥ እን «ይሩብ በአል»
ጀደሜ፥ ወር እሳ ወጅን ቱረንስ ገነማን
ከአኒ፥ ቡርቃ ሃሮድ ብረ እንቡፈተን፤
ቡፈትን ወረ ሚድያንሞ ቱሉ ሞሬህራ ገረ
ብታት ደቻ ኬሰ ቱሬ። 2ዋቀዮ ዮሙስ
ጊዴዎኒን፥ «ነሞትን ሲወጅን ጅረን ዋን
ባይአተኒፍ፥ ወረ ሚድያን ሀርከሳኒት ደበ
ርሴ ሀንኬኑ፤ ዮን ኬኔሞ እስራኤሎትን፥
‹ሁምነኬኛን አፍ አልችኔ› ጀደኒ አነረት
አፍ እንጀጁ*። 3አመስ ነሞተት ለለቢቲ፥
‹ነምን እስን ኬሳ ሶዳቴ ለጼንሳ ስርቡ ቱሉ
ጊልአድራ ከኤ ገረ መናት ሀዴብኡ!›
ጀድ!» ጀዴ፤ ዮሙስ ጀረ ሰነ ኬሳ ነሞ
ትን ኩምን ድግደሚ ለመ ገረ መናት ዴብ
አን፥ ነሞትን ኩምን ኩደንሞ አችት
እንሀፈን*። *2. ኬሰ 8፡17-18 *3. ኬሰ 20፡8

4ዋቀዮ አመስ ጊዴዎኒን፥ «አመዩ
ነሞትን ሲወጅን ጅረን እንባይአተን፤ ገረ
ለገ ብሻኒት እሳን ጌስ፥ አንስ አችት ገር
ገር ሲፍ ነንፎአ፤ ነምን አን፥ ‹ሲወጅን
ሀደቁ!› ጀዱ፥ ሀደቁ! እን አን፥ ‹ሲወ
ጅን ሀንደቅን!› ጀዱሞ፥ ሀንደቅን!»
ጀዴ። 5ጊዴዎን ነሞተ ገረ ብሻኒት
እንጌሴ፤ ዋቀዮሞ፥ «ነመ አከ ሰሬት አረ
በሳቲን ብሻን ዱጉፍ፥ ነመ ጅልቤንፈቴ
ዱጉ ገርገር ባስ!» ጀዴን። 6ለኮብስ
ነሞተ ሀርከሳኒ ኬሳ አረበሳኒቲን ብሻን
ዱገኒ ድበ ሰድእ ቱሬ፤ ወር ሀፈን ሁንድኑ
ገሩ ጅልቤንፈተኒ እንዱገን። 7ዋቀዮስ
ጊዴዎኒን፥ «ነሞተ ድበ ሰደን ወረ አረበ
ሳኒቲን ብሻን ዱገን ሰናን እስራኤልን ሀርከ
ወረ ሚድያን ነንአልቸ፥ ወረ ሚድያንሞ
ሀርከኬ ኬሰ ነንቡሰ፤ ድብ ሰደን ሱን
ዱዋን ሀሀፈን መሌ፥ ወር ካን ሁንድኑ
ለፈ ዱፈንት ሀዴብአን!» ጀዴ። 8ከነረት
ጊዴዎን ገላሳኒቲፍ ፊኖሳኒ ሀርካ ፉዴ ገረ
መነ መነሳኒት እሳን ዴብሴ፤ ወረ ድበ
ሰደን ሰነ ገሩ አፍ ብረት እንሀምብፈቴ፤
ቡፈትን ወረ ሚድያንሞ ቱሉ እን እረ ቱሬ
ገጀላ ደቻ ኬሰ ቱሬ።

9ዋቀዮ ሀልከኑመ ሰነት ጊዴዎኒን፥
«ቡፈተሳኒ ሀርከኬ ኬሰ ዋነን ቡሱፍ፥
ከኢቲ እት ዱሉዳፍ ገድ ቡእ! 10ቡፈተ
ሳኒት ዱሉ ዮ ሶዳቴ ገሩ ዱረ ናአኬ እሰ
‹ዱራሀ› ጀደሙ ወጅን ገድ ቡእ! 11ዋን
እሳን ጀደን ኤርገ ደጌሴ ቦዴ፥ ቡፈተሳ
ኒት ዱሉዳፍ ሁምነ እንአርገተ» ጀዴ፤
ዮሙስ ጊዴዎን ናአሳ ዱራሂ ወጅን ገረ
ሎልቶተ ዳሪ ቡፈተ ወረ ሚድያን ጅረኒት
ገድ እንቡኤ። 12ወር ሚድያን፥ ወር አማ
ሌቂፍ ወር ገረ በአ-ቢፍቱ ጅራተን አከ
ጉርሙ ሀዋንሳት ባይአተኒ ደቻ ኬሰ ቡፈ
ተኒ ቱረን፤ ባይእን ጋሎተሳኒስ አከ ጭረቾ
ቀርቀረ ገላና ለኮብሰ ሀንቀቡ ቱሬ*።
13ጊዴዎን እዶ ቡፈትቻ ዮሙ ገኤት፥
ነምን ቶኮ ሀርያሳት አብጁ እንሀመተ
ቱሬ፤ እንስ፥ «ኩኖ፥ ብጥሌን ገርቡ ቶኮ
ኮንኮላቻ ገረ ቡፈተ ወረ ሚድያንት ገድ
እንዱፌ፤ እንስ ዱንካነ ቶኮት ቡኤ፥
ቡቅሴ እንገረገልቼ፤ ከነረት ዱንካንቾ
እንኩፌ» ጀዴ። 14ሀርያንሳስ፥ «ኩን ብላ
ጊዴዎን እልመ ዮአስ ነመ እስራኤልት
ሂከመ መሌ፥ ዋን ብራት ሀንሂከሙ፤
ዋቀዮ አከስት ወረ ሚድያኒፍ ሎልቶተሳኒ
ሁንዱማ ሀርከሳት ደበርሴ ኬኑሳት» ጀዴ
ዴብሴፍ። *12. 6፡5

15ጊዴዎን አብጅቻፍ ሂካሳ ዮሙ
ደገኤ፥ ዋቀዮን እንገለቴፈቴ፤ ገረ ሎል
ቶተ እስራኤልት ዴብኤስ እሳኒን፥ «ሎል
ቶተ ወረ ሚድያን ዋቀዮ ሀርከኬሰንት
ደበርሴ ዋን ኬኔፍ፥ ከአ!» ጀዴ።
16ጅሬን ድበ ሰደን ሰነስ እዶ ሰድእት
ሀሬ፥ ፊንጌዳፍ ሁሮ ዱዋ ጉጪ አፍ ኬሳ
ቀቡ ቶኮ ቶኮ ሁንዱመሳኒት እንኬኔ፤
17ጊዴዎንስ፥ «ነእላላቲ፥ ዳሪ ቡፈትቻ
ዮሙን ገኡ ዋነን ሆጀዱ እስንስሞ ሆጀዳ!
18አኒፍ ነሞትን አና ወጅን ጅረን ፊንጌ
ዮሙ አፉፍኑ፥ እስንስሞ ናኖ ቡፈትቻ
ሁንዱማት ፊንጌ አፉፉቲ፥ ‹ዋቀዮፍ!
ጊዴዎኒፍ!› ጀዳቲ እያ!» ጀዴ ጀረ
አቦሜ።

19ጊዴዎኒፍ ነሞትን ድብ ቶኮ ወር
እሳ ወጅን ቱረን ዩሮ ኩተትን ሀልከን ኤጉ
እን ለመፋን ጌደረሙት ገረ ዳሪ ቡፈትቻ
ዱፈኒ ፊንጌሳኒ አፉፈኒ ሁሮ ሀርከት ባተ
ንስ እንጨጨብሰን፤ 20አከሱመ ኩተትን
ሰደኑ ፊንጌሳኒ አፉፈኒ ሁሮሳኒስ ጨጨብ
ሰኒ፥ ሀርከሳኒ ብታቲን ጉጪ፥ እሰ ምርጋ
ቲንሞ ፊንጌ ቀበተን አፉፈኒ፥ «ሎል ከን
ዋቀዮት! ሎል ከን ጊዴዎን!» ጀደኒ
እንእዩ ቱረን። 21ሁንዱምትሳኒ ቡፈተ
ሰነት ናነአኒ እዶ ቀበተኒ ዋን ዳበተኒፍ፥

ሎልቶትን አቾ ቡፈተን ሁንድኑ በቀተኒ
እያ ሶከን። 22ነሞትን ጊዴዎን ድብ ሰደኑ
ፊንጌሳኒ ዬሮ አፉፈንት ዋቀዮ አከ ሎልቶ
ትን ሚድያን ወሊሳኒት ከአን እንጎዴ፤
እሳን ብላዳን ወሊሳኒ ፉኩተኒ ገረ መንደረ
ቤትሺታህት፣ ገረ መንደረ ዜሬራት ሀመ
ዳሪ አቤል ሜሆላት እሰ ጠባት ቡኬ
ጅሩት እንበቀተን። 23ዮሙስ ነሞትን እስ
ራኤል ሰኚ ንፍታሌም፣ ሰኚ አሼሪፍ ሰኚ
ምናሴ ሁንዱማ ኬሳ ዋመመኒ ወረ ሚድ
ያን አርኡፍ እንበአን። 24ጊዴዎን ብየ ጋረ
ኤፍሬም ጉባ ጅራተን ሁንዱማት ነሞተ
ኤርጌ፣ «ኮታ ገረ ወረ ሚድያንት ገድ
ቡኣቲ ፉሌሳኒቲን ሀመ ቤት-በራት ከራ
ብሻኒፍ መልካ ዮርዳኖስ ዱራ ቀበዳ!»
ጄዴ፤ ነሞትን ኤፍሬምስ ሁንድኑ ወል
ዱካ በአኒ ሀመ ቤት-በራት ከራ ብሻኒፍ
መልካ ዮርዳኖስ እንቀበተን። 25ወረ ሚድ
ያን አርአኒ፣ ኦሬቢፍ ዜኤብን ጉርጉዶተ
ሚድያን ለማን ቦጅአኒ፣ ኦሬብን ከታ እሰ
መቃሳቲን «ከታ ኦሬብ» ጄደሜ ሞጋፈሜ
ብረት ዜኤብንሞ እዶ ጩንፋ ወይኒ እሰ
መቃሳቲን «ዜኤብ» ጄደሜ ሞጋፈሜ
ብረት እንአጄሰን፤ መታ ኦሬቢፍ መታ
ዜኤብ ኩተኒ ዮርዳኖስ ገመት ጊዴዎንት
እንጌሰን*።

*25. ፋር 83፡11፤ ኢሳ 9፡3፤ 10፡26

ቦቆና 8

ወር ሚድያን ራወተኒ ሞአሙሳኒ

1ኤርገሲ ነሞትን ኤፍሬም፣ «አት
ወረ ሚድያን ሎሉዳፍ ዮሙ ባቴ ማሊፍ
ኑዋሙ ድዴ? ማሊፍ አከስ ኑጎቴ?»
ጄደኒ ጊዴዎንን ጭምሰኒ እንሎለን*።
2እን ገሩ ዴብሴ፣ «አን ሀመኬሰን ሆጄዴ
ራሬ? ቀርሚን እጀ ወይኒ ሰኚን ኤፍሬም
ፉናነን እሰ ሰኚን አቢኤዜር ጉቱማት
ጭረኒ ገልቾን እንጫለ ምቲሬ? 3ዋቀዮሞ
ኦሬቢፍ ዜኤብን ጉርጉዶተ ሚድያን ሀርከ
ኬሰን ኬሰ ቡሴረ፤ አን ገሩ ሀመ እስን
ሆጄተን ከነ ማለን ሆጄዴሬ?» ጄዴ፤
ዱቢ አከሲ ዬሮ እን እሳንት ዱበቴት፣
ኦሪንሳኒ እራ እንገሌ። *1. 12፡1

4ጊዴዎኒፍ ጀሬን ድብ ሰደን እሳ
ወጅን ቱረን ሀመ ለገ ዮርዳኖስት አዴ
መኒ፣ ለግቾ እንጩአን፤ ኡቱመ ደደበኒዩ
ዲኖተሳኒ አርኡ እቱመ እንፉፈን። 5መን
ደረ ሱኮት ዮሙ ገአን፣ ጊዴዎን ነሞተ
አቾ ጅራተኒን፣ «ጀሬን አነ ዱካ ጅረን
ኩን ደደበኒሩ፣ ሀደራ ቡዴነ ኬናፍ!
አንሞ ዜባሂፍ ዘልሙና ሞቶተ ሚድያን
ሆርዶፉተን ጅረ» ጄዴ። 6ጉርጉዶትን
ሱኮትሞ ዴብሰኒ፣ «ሎልቶተኬቲፍ ቡዴነ
አከ ኬንኑፍ ዜባሂፍ ዘልሙና ሀርከኬ ጀለ
ገልፈቴታሬ?» ጄደኒን። 7ጊዴዎን ከነ
ረት፣ «ዋቀዮ ዮሙ ዜባሂፍ ዘልሙና ሀር
ከኮ ኬሰ ቡሱት፣ አን ቆራቲ ጫካቲን፣
ኮምቦልቻንስ እስን ሬቤ ደግነኬሰን ነንኩ
ኩተ» ጄዴን። 8አቺሞ በኤ ገረ መንደረ
ጴኒኤል ደቄ ነሞተሳቲፍ ቡዴነ
እንጋፈቴ፤ ነሞትን ጴኒኤልስ አኩመ ወረ
ሱኮትት ዴቢ እንዴብሰኒፍ። 9ከነረት ጊዴ
ዎን ነሞተ ጴኒኤሊን፣ «ነጋዳን ዮሙን
ዴብኡ ርቃ ከነ ነንጅግሰ» ጄዴ።

10ዬሮ ሰነት ዜባሂፍ ዘልሙናን ሎል
ቶተሳኒ ገረ ነመ ኩመ ኩደ ሸኒ ወጅን እዶ
«ቀርቆር» ጄደሙ ቶኮ ቱረን፤ እሳን ሁን
ድኑ ሎልቶተ ወረ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅራተኒ
ኬሳ ከን ሀፈን ቱረን፤ ሎለ ኬሰት ከን
ዱመንሞ ነሞተ ኩማተመ ድበ ቶኮፍ ኩመ
ድግደመ ቱረን። 11ጊዴዎን ከነ ቦዴ ኖባ
ሂፍ ዮግብሃራ ገረ በአ-ቢፍቱቲን ዳንዲ
ከረ-አዴምቱረ ደቄ፣ ሎልቶተ ብርአ
መሌ ታአን ሰነ እንሩኩቴ። 12ሞቶትን ወረ
ሚድያን ለማን ዜባሂፍ ዘልሙናን እንበቀ
ተን፤ ጊዴዎን ገሩ ዱካ ቡኤ እሳን
እንቦጅኤ፤ ከነራ ከን ከኤስ ሎልቶትን
ሚድያን ሱን ሶዳተኒ ለጴንሳኒ እንሰርቤ።

13ዮሙስ ጊዴዎን እልም ዮአሰ እዶ
ሎላ ሰና ከራ ሃሬስት ኦል በኡረ ገድ
እንቡኤ። 14ነሞተ ሱኮት ኬሳ ደርገጌሰ
ቶኮ ቀቤ እሰራ እንቆረቴ፤ እንስ መቃ ጉር
ጉዶተ መንደረ ሱኮቲፍ ማንጉዶተሼ ከን
ነመ ቶርባተሚ-ቶርባ እንጫፌፍ። 15ጊዴ
ዎን አሞ ገረ ሱኮት ደቄ ነሞተሼቲን፣
«ዜባሂፍ ዘልሙናን ወር እስን ዋኤሳኒቲፍ
አነት ገእፍተኒ፣ ‹ነሞተኬ ወረ ደደበኒፍ
ቡዴነ አከ ኬንኑፍ ዜባሂፍ ዘልሙና ሀር
ከኬ ጀለ ገልፈቴታሬ?› ጄተን ኩኖት!»
ጄዴን። 16ማንጉዶተ ሱኮት ወረ ሆጂ መን
ደራ ጌጌሰን ቀቤ፣ ቆራቲ ጫካቲን፣ ኮም
ቦልቻንስ ጉድሴ እሳን እንሬብሰሴ፤
17አከሱመሞ ርቃ ጴኒኤል ጅግሴ፣ ነሞተ
መንደርቻስ እንአጄስሴ።

18 ጊዴዎን ዮሙስ ዜባሂፍ ዘልሙና
ዳን፥ «ነሞተ አተሚ ታቦርት አጄፍ
ተኒ?» ጀዴ እንጋፌቴ፤ እሳንሞ
ዴብሰኒ፥ «ስፈካቱ፥ ብፍንሳኒስ ብፈ
እጆሌ ሞቲ እንፈካተ» ጀደኒን። 19 ጊዴ
ዎን ዴብሴ፥ «እሳን ኦቦሎተኮ ሃዶወንኮ
ቱረን፤ ዱጋ ዋቀዮ እስ ጅራታት! ኡቱ
እስን እሳን ህንአጄፍኔ ተኤ፥ አንስ እስን
ህንአጄሱን ቱሬ!» እሳኒን ጀዴ*፤ 20 እን
አቹማን ዬቴር እልመሳ እስ አንገፉን፥
«ከኢቲ ጀረ ከነ አጄስ!» ጀዴ፤ ዬቴር
ገሩ ሙጫ ዋን ቱሬፍ፥ እንሶዳቴ፥ ብላሳስ
ህንሉቅፈትኔ። 21 ዜባሂፍ ዘልሙናን፥
«ሁምን ነማ ሀሙመ አብቻ ገአ፥ ከናፍ
አት ኦፌኬቲ ከኢቲ ኑሩኩት!» ጀናን፥
ጊዴዎን ከኤ እሳን አጄሴ፤ ሳኩረ ሞርመ
ጋሎተሳኒት ቱሬስ እቲ እንፉደቴ*።

*19. ለኮ 35:31 *21. ፉር 83:11

22 ኤርገሲ ነሞትን እስራኤልስ ጊዴዎ
ኒን፥ «ሀርከ ወረ ሚድያን ጀላ ዋን ኑባፍ
ቴፍ፥ አት፥ እልምኬፍ እልም
እልመኬቲ ኑረት ሞአ!» ጀደን። 23 ጊዴ
ዎን ገሩ ዴብሴ፥ «ዋቀዮ እስንረት ሀሞኡ
መሌ፥ አን እስንረት ህንሞኡ፥ እልምኮስ
እስንረት ህንሞእን!» ጀዴን*። 24 እት
ፉፌስ፥ «ዋነን እስን ጋፌዱ ቶኮ ቀበ፥
እንስ ሁንዱምትኬሰን ቦጁኬሰን ኬሳ አመ
ርቲ ጉራ አከ አናፍ ኬንተኒደ» ጀዴ፤
አመርቲ ወርቂ ጉረት ካአቹን ኣዳ እሽማኤ
ሎተ ወረ ቦጅአመን ሰና ቱሬ። 25 ከናፍ
እሳን፥ «ገመቹዳን እንኬንን» ጀደኒ ዴብሰ
ኒፍ፤ እሳን ወያ ለፈ አፈኒ አዱመ አዳን
ዋን ቦጅአን ኬሳ አመርቲ ጉራ እረ እንቡቡ
ሰን። 26 አመርቲን ወርቂ ጊዴዎን ጋፌቴ
ፉደቴ ሼቂሊ ኩመ ቶኮፍ ድበ ቶርበ፤
እንስ አከ ኪሎ ግራሚ ድግደማ እንሚጀነ
ቱሬ፤ ከነ መሌስ ምአ ሚደግና፥ ጨሌ
ገራገራ፥ ኡፈትና ዲልጌ ሞቶትን ወረ
ሚድያን ኡፈተኒፍ ሳኩረ ሞርመ ጋሎተሳ
ኒቲ ባፈቴ አርገቴ ቱሬ። 27 ጊዴዎን አመ
ርቲወን ወርቂ ሰነ ብፈ ድረተ ቆማቲን
ቶልቹ መንደረሳ እሼ «ኦፍራ» ጀደምቱ
ኬሰ እንካኤ፤ እስራኤሎትን ሁንድኑ ገሩ
ዋቀዮፍ አመነሙ ዲሰኒ ብፈ ሰናፍ ሰገ
ዱት ገረገለን፤ ብፍን ኩን ጊዴዎኒፍ ማቲ
ሳትዩ ክዮ እንተኤ*።

*23. 1ሳሙ 8:7 *24-27. በኡ 32:2-4

28 ወር ሚድያን ሀርከ እስራኤሎታ
ጀለ ኤርገ ገለኒ ዴብአኒ መታሳኒ ኦል ህን
ቀበትኔ፤ በረ ጊዴዎን ኬሰ ብይች ወጋ
አፉርተማፍ ገቢት እንጅራቴ።

ጊዴዎን ኤርገ ዱኤ እስራኤሎትን ዋቀዮን እራንፈቹሳኒ

29 ጊዴዎን እልም ዮአስ እን «ይሩብ
በአል» ጀደሜ ዴብኤ መነሳት ገሌ ታኤ።
30 እን ዱበርቶተ ባይኤ ፉዴ፥ እልማን
ቶርባተመ እንጎደቴ። 31 ሳጆቶንሳ እሼን
ሼኬም ቱርቴስ እልመ እንዴሴፍ፤ እንሞ
መቃ ሙጭቻ «አቢሜሌክ» ጀዴ
ሞጋሴ። 32 ጊዴዎን እልም ዮአስ ጅሬኘ
ጋሪ ጅራቴ ዱሎሜ እንዱኤ፤ መንደረ
ኦፍራ እስ ከን አቢኤዜር ኬሰት ለፈ አዋለ
አባሳቲት እንአዋለሜ።

33 ጊዴዎን ኤርገ ዱኤ እስራኤሎትን
አሞ ዋቀዮፍ አመነሙ ዲሰኒ በአል ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞፍ ሰገዱት ገረገለን፤ እሳን
ኬሳሞ «በአል ከኩ» ጀደኒ ዋቀዮሳኒ
እንጎደተን*። 34 እስራኤሎትን ዋቀዮን ጎፍ
ታሳኒ እስ ሀርከ ዲኖተ ናኖሳኒ ጅረን ሁን
ዱማ ኬሳ እሳን ፉሬ ዴብአኒ ህንያደትኔ።
35 አከሱመስ ጋሩማ ጊዴዎን እን «ይሩብ
በአል» ጀደሜ እሳኒፍ ጎዴ ሁንዱማፍ
ማቲሳትዩ ዋን ቶላ ህንዱበትኔ።

*33. 9:4፥46

ቦቃና 9

ወር ሼኬም አቢሜሌክን ሞስፈቹሳኒ

1 አቢሜሌክ እልም ጊዴዎን እስ
«ይሩብ በአል» ጀደሜ፥ ኤሱመንሳፍ
ቆሞ ሃደሳቲ ወረ ሼኬም ኬሰ ጅራተን
ሁንዱማ ብረ ደቂ*፥ 2 «ወረ መንደረ
ሼኬም ኬሰ ጅራተን ሁንዱማ፥ ‹እልማን
ይሩብ በአል ቶርባተመን አኩመ ጅረንት
እስንረት ሞኡሞ ዮኪስ ነምን ቶክቻ ዱዋን
እስንረት ሞኡ እስኒፍ ወያ?› ጀዳቲ
ጋፌዳ! እስንሞ አን ዲገኬሰኒፍ ፎንኬሰን
ተኡኮ ያደዳ!» ጀዴን*። 3 ዮሙስ ኤሱመ
ንሳ ዋኤ አቢሜሌኪፍ ዱቢ ከነ ሁንዱማ
ወረ መንደርቻ ኬሰ ጅራተንት እንዱበ
ተን፤ ከነረት ወር መንደረ ሰና፥ ያድንሳኒ
እስ ዱካ ጀልአቴ፥ «እን አቦሌሰኬኝ»
ጀደን። 4 ገልመ በአል-ከኩ ኬሳ ብሪ ቶር
ባተመ ፉደኒ አቢሜሌኪፍ እንኬነን፤

እንሞ ሆሪ ከናን ነሞተ ገቲ ህንቀብኔፍ
ነሞተ ቦር-ነድባ ህንቤክኔ ብተቴ ኦፍ ዱካ
እንቡሴ*። 5ገረ መነ አባሳ እሰ መንደረ
ኦፍራ ኬሳ ደቄ፥ አቦሎተሳ እልማን
ይሩብ በኣል ቶርባተመን ከታ ቶኮረት
እንፍጤ፤ እሳን ኬሳ ዮታም እን ቁጥሱን
ገሩ ዶከቴ እንሀፌ። 6ኤርገሲ ወር ሼኬ
ሚፍ ወር ቤት-ሚሎ ሁንድኑ ወልት ቀበ
መኒ ቅልጡ ሼኬም ኬሰ ጅሩ ጀለት
አቢሜሌክን እንሞስፈተን*።

*1. 8:31 *2. 8:30 *4. 8:33 *6. ኢያ 24:26

7 ዱቢ ከነ ዮታምት ዮሙ ህመንት እን
ሮጌ ቱሉ ጌሪዚምት ኦል በኤ፥ ሰገሌ ጉዳ
ዳን እዬ፥ «ያ ወረ ሼኬም! እስን አናፍ
ደገአ! ዮስ ዋቀዮሞ እስኒፍ እንደገአ።
8አል ቶኮ ሙኬቲን ሞቲ ሞስፈቹፍ
በአኒ፥ ኤጀርሳን፥ ‹ኑረት ሞእ!›
ጀደን። 9ኤጀርስሞ፥ ‹ሙኬቲረ አዴሜ
እሳን ቡልቹዳፍ፥ አተምተን ድበተኮ እሰ
ዋቀዮሊኒፍ ነሞትን እቲን ኡልፍነ አርገ
ተን ባሱ ዲሰሬ?› ጀዴ ዴብሴፍ።
10ዮሙስ ሙኬቲን ሱን ሀርቡዳን፥ ‹ኮቱ
አት ኑረት ሞእ!› ጀደን። 11ሀርብችስ፥
‹አን ሙኬቲረ አዴሜ እሳን ቡልቹዳፍ
አተምተን እጀ እሰ ምአአዳፍ እሰ ጋሪ ከነ
ጎደቹ ዲሰሬ?› ጀዴን። 12አመሞ ሙኬ
ቲን ሱን ወይኒዳን፥ ‹ኮቱ አት ኑረት
ሞእ!› ጀደን። 13ወይኒንስ፥ ‹አን ሙኬ
ቲረ አዴሜ እሳን ቡልቹዳፍ አተምተን
እጀ እሰ ዳዲንሳ ዋቀዮሊፍ ነሞተ ገመቿሱ
ከነ ኬኑ ዲሰሬ?› እሳኒን ጀዴ። 14ዮሙስ
ሙኬቲን ሁንድኑ ላፍቶዳን፥ ‹ኮቱ አት
ኑረት ሞእ!› ጀደን*። 15ላፍቶንስ፥
‹ዱጉማን ድብደኒ ኦፍረት ነሞስፍቱ ዮ
ታተኒፍ፥ ኮታቲ ጋድሰኮ ጀለት ኮሉ ገላ!
አከነ ዮ ተኡ ደባቴ ገሩ እብድ ቆራቲኮ
ኬሳ በኤ ጋትራ ሊባኖን ጠጽ ሀጎዱ!›
ጀዴን።

*14. 2ሞቶ 14:9

16 «አመስ አቢሜሌክን ሞስሱንኬሰን
ኩን አመነሙዳን፥ ገራ ጉቱዳንስ ዮ ተኤ፥
አኩመ ይሩብ-በኣል እስኒፍ ጎዴ፥ እስንስ
እሳፍ ማቲሳቲፍ አከ ተኡት ጋሪ ጎተኒፊ
ዮ ጅራተን በኤሰ፤ 17አባንኮ ሀመ ሉቡሳ
ገቱት እስኒፍ ሎሌ ሀርከ ወረ ሚድያን
ኬሳ አከ እስን ፉሬስ ያደዳ! 18እስን ገሩ
ሀርአ መነ አባኮቲረት ካተኒ እልማንሳ ቶር
ባተመን ከታ ቶኮረት ፍጠኒ፥ አቢሜሌክን
እሰ ገርብቲራ ደለቴ ኦቦሌሰኬሰን ዋን
ተኤፍ፥ ወረ ሼኬምረት ሞስፍተን።
19አመሞ ወንተ ሀርአ ይሩብ በኣሊፍ ማቲ
ሳቲፍ ጎተን አመነሙዳፍ ገራ ጉቱዳን
ጎተን ዮ ተኤ፥ አቢሜሌክት ገመዳ፥ እንስ
እስንት ሀገመዱ! 20ወንት እስን ጎተን
ሀማዳፍ ዮ ተኤ ገሩ፥ አቢሜሌክ ብራ
እብድ ከኤ ወረ ሼኬሚፍ ወረ ቤት-ሚሎ
ጉቤ ሀፍጡ! አከሱመስ እብድ ወረ ሼኬ
ሚፍ ወረ ቤት-ሚሎ ብራ ከኤ አቢሜሌ
ክን ጉቤ ሀፍጡ!» ጀዴ። 21ዮታምስ
ኦቦሌሰሳ አቢሜሌክ ዱራ በቀቴ ሶኬ እዶ
«ቤኤር» ጀደሙ ቶኮት ገሌ እንታኤ።

22 አቢሜሌክ እስራኤልረት ወጋ ሰድእ
እንሞኤ። 23ከነ ቦዴ ገሩ ዋቀዮ ሀፉረ ሀማ
ያደ አቢሜሌኪፍ ወረ ሼኬም ገርገር ባሱ
እሳንት እንኤርጌ፤ ከነረት ወር ሼኬም
ሀጡማዳን አቢሜሌክረት እንከአን*።
24አቢሜሌኪፍ ወር ሼኬም እልማን ይሩ
ብ-በኣል ቶርባተመንረት ሁምናን ከአኒ፥
ዲገሳኒ ዋን ደንገላሰኒፍ፥ ኩን እሳንት
ዱፌ፤ ከናንስ ሆጂን እን ሀማን መታ አቤ
ሚሌክ ኦቦሌሰሳኒ እሰ እሳን ፍጤፍ መታ
ወረ ሼኬም ወረ አጀቻ ሰነ ኬሰት እሰ
ገርጋረንት እንዴብኤ*። 25ከናፍ ወር
ሼኬም አቢሜሌክት ዱቢ ካሱዳፍ ነሞተ
ሮጌ ቱሉረ ርጻኒ ኤገተን እንካአን፤ ነሞትን
ሱንስ ወረ ከራ ሰነረ ደርበን ሁንዱማ
እንሳሙ ቱረን፤ ከነ ጎቹንሳኒ አቢሜሌክት
እንህመሜ።

*23. 1ሳሙ 16:14፤ 18:10፤ 19:9
*24. ኡመ 9:6

26 ዮሙስ ነምች «ገኣል» ጀደሙ
እልም ኤቤድ ቶኮ ኦቦሎተሳ ወጅን
ዱፌ፥ ሼኬምት እንገሌ፤ ወር ሼኬምስ
እሰ እንአመነን። 27እሳንስ ገረ እዶ ዳባ
ወይኒሳኒት በአኒ እጀ ወይኒ ጭረኒ ጬም
ፈኒ እንአያኔፈተን፤ ገልመ ዋቀዮሊሳኒት
ኦል ገለኒ፥ ኞተኒ ዱገኒ አቢሜሌክን
እንሰልጽሰን። 28ከነ ግዱት ገኣል እልም
ኤቤድ፥ «አቢሜሌክ ኤኙ? ኑእ ወር
ሼኬም ወር እሳፍ ሆጀትኑሞ ኤኙፈኢ?
እን እልመ ይሩብ-በኣል፤ ዜቡልሞ እሳ
ገድት አጀጀ ምቲሬ? እስን ኤጋ ወረ
ነሞተ ሰኜ ሀሞር አባ ሼኬም ኬሳ ከአኒፍ
ሆጂዳ መሌ፥ ኑእ ማሊፍ አቢሜሌኪፍ
ሆጀትነሬ*? 29ሰብን ኩን ኡቱ አናፍ
እንአቦመመ ተኤ፥ አቢሜሌኪን፥ ‹ሎል

ቶተ ሀመ ቀብዱ ፉደዱቲ ሎላፍ በእ!›
ጇዴ፥ ቴሶሳራ እሰ ነንቡሰን ቱሬ» ጇዴ።
*28. ኡመ 34:2

30 ዜቡል እን መንደርቸ ቡልቹ ወንተ
ገኣል እልም ኤቤድ ጇዴ ዮሙ ደገኤ ኣሬ
እንበበኤ። 31 አቢሜሌክትስ መላን ነሞተ
ኤርጌ፥ «ኩኖ ገኣል እልም ኤቤድ ኦቦሎ
ተሳ ወጅን ገረ መንደረ ሼኬም ዱፌ፥
ነሞተ መንደርቻ ስረት ካሳ ጅረ፤ 32 አት
ገሩ ነሞተኬቲ ወጅን ሀልከኒን ከኢ፥
ቆቲሰ ኬሰ ርጂ ኤገዱ! 33 ቦር ገነመ ዩሮ
ቦሩን በቀቁት ከኢ መንደርቸረት ጎበን!
ገኣሊፍ ነሞትን እሳ ወጅን ጅረን ገረኬት
ዮሙ ገድ በአን፥ አኩመ አርገቴት አከ
ቤክቱ እሳን ጎድ!» ጇዴን።

34 አቢሜሌኪፍ ነሞትን እሳ ወጅን
ቱረን ሁንድኑ ሀልከኒን ከአኒ፥ እዶ አፉ
ርት ሀረመኒ መንደረ ሼኬም ዱባን
እንርጻን። 35 ገኣል እልም ኤቤድሞ በኤ
ከረ መንደርቻ ኬሰ ዩሮ ዳበቴት፥ አቢሜ
ሌኪፍ ነሞትን እሳ ወጅን ጅረን፥ እዶ
ርጻኒ ቱረኒ እት እንበአን። 36 ገኣል ነሞተ
ሰነ ዮሙ አርጌ፥ ዜቡሊን፥ «ኩኖ፥ ነሞ
ትን ሮጌ ቱሉራ ገድ ቡአ ጅሩ!» ጇዴ፤
ዜቡልሞ ዴብሴ፥ «ጋድዱ ቱሉራ ስት
ሙልአቱቱ ነሞተ ስት ፈካቴ!» ጇዴን።
37 እት ደበሌስ ገኣል፥ «ኩኖ ነሞትን ቱሉ
እሰ ሀንዱረ ለፉ ሰነራ ገድ ቡአ ጅሩ፤
ኩተት ቶኮሞ ከራ ቅልጡ ወረ አያነ ሄደኒ
ዱፉ ጅሩ» ጇዴን*። 38 ዜቡልስ፥ «አፉ
ን-በልእንኬ እን አት ‹አቢሜሌክ ኤኙ
እኒ? ኑእሰ ማሊፍ እሳፍ ሆጇትና?›
ጇቴ፥ ኤሰ ገኤሬ? ነሞትን አት ቱፈቴስ
እሳኑመ ከነ ምቲሬ? አመስ በኢቲ እሳን
ሎል!» ጇዴን። 39 ዩሮ ሰነት ገኣል ወረ
ሼኬም ዱረ ቡኤ አቢሜሌክን እንሎሌ።
40 አቢሜሌክ ገሩ ገኣልን እንአርኤ፤ እንስ
ፉለሳ ዱራ እንበቀቴ፤ ነሞትን ገኣልሞ
ሀመ ከረ መንደርቻ ብረ ገአንትዩ ባይኤን
ሳኒ መዳአኒ እንኩኩፈን። 41 አቢሜሌክ
እዶ «አሩማህ» ጇደሙት እንዴብኤ፤
ዜቡል ገሩ ገኣሊፍ ኦቦሎትን ገኣል ሼኬም
ኬሰ አከ ሀንጅራትኔት አርኤ እሳን
እንባሴ።
*37. ሀሰ 38:12

42 ቦሩምታስ ወር ሼኬም ገረ ማሲሳኒ
ደቁዳፍ አከ ጅረን ነሞትን ቶኮ አቢሜሌ
ክት እንሀመን፤ 43 እንስ ነሞተሳ ፉደቴ
ኩተተ ሰድእት ሀሬ፥ ማሲ ኬሰ ርጁ እሳን
ኤገቴ፤ ጅር መንደርቸ ኬሳ በኡሳኒ ዮሙ
አርጌ፥ አቺ ከኤ እሳን እንሩኩቴ። 44 አቢ
ሜሌክ ኩተተ እሰ ብረ ቱሬ ወጅን እት
ፊጌ ከረ ኬላ መንደርቻ ዱረ እንዳበቴ፤
ኩተትን ወር ካን ለማንሞ ነሞተ ማሲ ኬሰ
ጅረን ሁንዱማት ፊገኒ እንአጇሰን። 45 አቢ
ሜሌክ ጉያ ሰነ ጉቱ ሎሌ መንደርቸ
እንቀበቴ፤ ወረ እሰ ኬሰ ቱረን አጇሴ፥
መንደርቸስ ዲጌ፥ እሰ በርበዴሱዳፍ ሶግደ
እረ እንፍርፍርሴ*።
*45. ኬሰ 29:22

46 ወር ርቃ ጉርጉዳ ሼኬም ኬሰ ጅራ
ተን ሁንድኑ ከነ ደገአኒ፥ እዶ በቃ እሰ
ገልመ ዋቀዮሳኒ በኣል-ከኩ ጀላ ኬሰ
እንልጠን*። 47 አቢሜሌክስ ወር ርቃ ጉር
ጉዳ ሼኬም ኬሰ ጅራተን ሁንድኑ አችት
ወልት ቀበሙሳኒ እንደገኤ፤ 48 ነሞተሳ
ሁንዱማ ፉደቴ ገረ ቱሉ ዛልሞንት ኦል
በኤ፥ ቆቶ ቶኮ ፉደቴ ደሜ ሙካ እቲን
ሙሬ ገቲቲሳረ እንካአቴ፤ ነሞተ እሳ
ወጅን ቱረኒን፥ «ወንተ አን ጎቹኮ አርግ
ተን፥ እስንስ ደፋቲ አከሱመ ጎዳ!»
ጇዴ። 49 ነሞትንሳስ አዱመ አዳን ደሜ
ሙካ ቶኮ ቶኮ ሙረኒ አቢሜሌክ ዱካ
ደቀኒ፥ ደሞተ ሰነ ናኔሰኒ እዶ በቃ ሰነት
ቱለኒ፥ ነሞተ አቾ ኬሰ ጅረንረት እብደ
እንቀብሲሰን፤ ከነ ኬሰት ነሞትን ርቃ ጉር
ጉዳ ሼኬም ኬሰ ቱረን፥ ዲሮትኒፍ ዱበር
ቶትን ኩምን ቶኮ እንዱመን*።
*46. 8:33 *49. 9:20

50 ከነ ቦዴ አቢሜሌክ ደቄ፥ መንደረ
ቴቤዝት መርሴ እንቀበቴ። 51 ሀተኡዩ
መሌ፥ መንደረ ሰነ ኬሰ ርቃን ጉዳን ጀባን
ቶኮ ዋን ቱሬፍ፥ ወር መንደረ ሰና ዲሮት
ኒፍ ዱበርቶትን ሁንድኑ ገረሳት በቀተኒ፥
በልበለሳስ ከራ ኬሳ ጨፈተኒ ገረ በንቲ
ርቃ ሰናት ኦል እንበአን። 52 አቢሜሌክ
ኡቱ ሎሉ ርቃ ሰነ ብረ ገኤ፥ በልበለሳ
እብዳን ጉቡዳፍ እት እንድአቴ። 53 ዮሙስ
ዱበርቲን ቶኮ መጂ ደጋ መታ አቢሜሌክ
ረት ገድ ደርበቴ ለፌ መታሳቲ እንጨብ
ስቴ*። 54 አቢሜሌክሞ ደፌ ደርገጌሰ እሰ
ምአ ሎላ ባቱፍ ዋሜ፥ «ነሞትን ‹ዱበር
ቲቱ እሰ አጇሴ› አከ አናን ሀንጇኔት፥
አት ብላኬቲን ነአጇስ!» ጇዴን፤ አከስት
ደርገጌስቾ ብላ እሰ ኬሰ እንባሴ፤ ከንረት
አቢሜሌክ እንዱኤ*። 55 ነሞትን እስራኤ

ልስ አቢሜሌክ አከ ዱኤ ዮሙ አርገን ገረ
ለፈ ለፈ ዱፈኒት እንዴብአን።
*53. 2ሳሙ 11፡21 *54. 1ሳሙ 31፡4

56 ዋቀዮ አከ ከነት የከ አቢሜሌክ እሰ
እን አቦሎተሳ ቶርባተመን አጇሱሳቲን
አባሳ የኬ ቱሬ ሰነ መታሳት እንዴብሴ።
57 ወንተ ሀማ ወር ሼኬም ሆጇተን ሁንዱ
ማስ ዋቀዮ መታሳኒት እንዴብሴ፤ አባርስ
ዮታም እልመ ይሩብ-በኣልሞ እሳንረ
እንገኤ*። *57. 9፡20

ቦቆና 10

ቶላኒፍ ያኢር ወል ሀርካ ፉደኒ እስራኤልን ጌጌሱሳኒ

1 አቢሜሌክ ኤርገ ዱኤ ቦዴ እስራኤ
ልን ረክነ ኬሳ ኦልቹዳፍ ቶላ እልመ ጱኣ
ዶዶቱ ከኤ፤ እን ነመ ሰኚ ይሳኮር፥ ብየ
ጋራ እሰ ከን ኤፍሬም ኬሳ እዶ «ሻሚር»
ጇደሙ ጅራተ ቱሬ*። 2 ቶላን ወጋ ድግደ
ሚ-ሰድኢፍ እስራኤልን እንጌጌሴ፤ ከነ
ቦዴ ዱኤ ሻሚርት እንአዋለሜ።
*1. ኡመ 46፡13፤ ለኮ 26፡23

3 ቶላን ኤርገ ዱኤ ቦዴ፥ ያኢር ነምን
ሰኚ ጊልኣድ ከኤ እስራኤልን ወጋ ድግደ
ሚ-ለማፍ እንጌጌሴ*። 4 ያኢር እልማን
ሶዶመ ቀበ ቱሬ፤ እሳንሞ ሀሮተ ሶዶመ
ያበተኒ ከን አዴመኒደ፤ ጊልኣድ ኬሳ
መንደሮተ ሶዶመ ወረ ሀመ ሀርኣትዩ
«መንደሮተ ያኢር» ጇደመኒ ዋመመን
ቀቡ ቱረን*። 5 ያኢርስ ዱኤ እዶ
«ቃሞን» ጇደሙ ቶኮት እንአዋለሜ።
*3. ለኮ 32፡41፤ 1ሴና 2፡21-23 *4. ኬሰ 3፡14

እስራኤሎትን ዋቀዮን ዲሰኒ ረክነት ገሉሳኒ

6 እስራኤሎትን አመስ ዋቀዮን ዲሰኒ
በኣሊፍ፥ አሽታሮቲፍ አከሱመስ ዋቀዮሊ
ኣረሚፍ፥ ዋቀዮሊ ሲዶኒፍ ሞአቢፍ፥
ዋቀዮሊ አሞናታፍ ከን ፍልስጤሞታፍ
ሰገዱሳኒቲን ዋቀዮ ዱረት ዋን ሀማ ሆጇ
ተን፤ እሳፍ ገሩ ሀንሆጇትኔ። 7 ከናፍ
ዋቀዮ ዴከምሰሳ እሳንረት ቦቤሴ ሀርከ ወረ
ፍልስጤሞታፍ ወረ አሞን ጇለ እሳን
ገልቼ። 8 እሳንሞ ወጋዱመ ሰና ጇልቀ
በኒ፥ ወጋ ኩደ-ሰዴቲፍ እስራኤሎተ ወረ
ለገ ዮርዳኖስራ ገረ በአ-ቢፍቱ ጊልኣድ
ብየ ወረ አሞሮታ ኬሰ ጅራተን ሁንዱማ
ገድ ጨብሰኒ እሳን እንጨንቁርሰን። 9 ወር
አሞን ዮሙ ጎሰ ይሁዳ፥ ጎሰ ቤንያሚኒፍ
ሰኚ ኤፍሬም ሎሉዳፍ ለገ ዮርዳኖስ ጬአ
ንት፥ እስራኤሎትን ጉዳ እንድጰተን።

10 ዮሙስ እስራኤሎትን ገረ ዋቀዮት
እየኒ፥ «ስእ ዋቀዮኬኘ ዲፍኔ በኣል ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞዳፍ ሰገዱኬኛን ስዱረት
ጨቡ ሆጇትኔረ» ጇደን*። 11 ዋቀዮሞ
ዴብሴፈ፥ «አን ወረ ግብጥ፥ ወረ አሞኒፍ
ወረ ፍልስጤም ጇላ እስን ባሴረ ምቲሬ?
12 ወር ሲዶን፥ ወር አማሌቂፍ ወር ማኦን
ዮሙ እስን ጨንቁርሰን፥ እስን ገረኮት
እንእየተን፥ አንሞ እስን ነንአልቼ።
13 አመ ገሩ ሰበቢ እስን አነ ዲፍተኒ ዋቀ
ዮሊ ኦርማፍ ሰገደኒፍ፥ አንስ ዴብኤ
እስን ህንአልቹ። 14 ደቃቲ ዋቀዮሊ ወረ
ፎአተን ሰነት እየዳ! እሳን ግድራ ኬሳ
እስን ሀአልቾን!» ጇዴን*። 15 እስራኤሎ
ትንሞ ዋቀዮን፥ «ኑእ ጨቡ ሆጇትኔረ፤
አት ዋኑመ ጋሪ ተኤ ስት ሙልአቴ ኑረት
ሆጇዱ! ሚለናፍ ገሩ ሀደራ ኑአልቾ!»
ጇደን። 16 ከነ ቦዴ ዋቀዮሊ ኦርማ ኦፍ
ግዱዳ ባሰኒ ዋቀዮፍ እንሆጇተን፤ ዋቀዮሞ
ረክነ እስራኤልረ ገኤ ከናፍ እንገዴ*።
*10. 1ሳሙ 12፡10 *14. ኬሰ 32፡37-38፤
ኤር 2፡28 *16. ኢያ 24፡23

17 ወር አሞን ሎላፍ ወልት ዋመመኒ
ጊልኣድ ኬሰ ቡፈትናን፥ እስራኤሎትን
ወልት ቀበመኒ መንደረ ሚስጳ ኬሰ ቡፈ
ተን። 18 ጉርጉዶትን ወረ ጊልኣድስ ወሊሳ
ኒቲን፥ «ኑ ኬሳ ነምን ዱራን ዱርሴ
አሞኖተ ሎሉ ጇልቀቡ፥ ወረ ጊልኣድ
ኬሰ ጅራተን ሁንዱማረት ዱረ ቡቱ
ሀተኡ!» ጇደን*። *18. 11፡6-11

ቦቆና 11

ይፍታህ አጇጁ ወራና ተኡሳ

1 ይፍታህ ጊልኣድች ሎልቱ ጇባ
ቱሬ፤ እን ዱበርቲ ኤጅቱ ቶኮራ ደለቴ፥
አባንሳስ «ጊልኣድ» ጇደመ ቱሬ፤ 2 ሃት
መና ጊልኣድሞ እልማን እንዴሴፍ፤ እሳን
ኤርገ ጉርጉደተኒ ይፍታሂን፥ «አት ዱበ
ርቲ ከን ብራራ ዋን ደለቴፍ፥ መነ አባኬ
ኛቲ ዳለ ህንአርገቱ» ጇደኒ፥ አርአኒ እሰ
እንባሰን*። 3 እንስ አቦሎተሳ ዱራ በቀቴ
ብየ ጦብት እንገሌ፤ ነሞትን ገቲ ህንቀብ
ኔስ እሰት እንደቾአን*።
*2. ኡመ 21፡10 *3. 9፡4፤ 1ሳሙ 22፡2

4 ከነ ቦዴ ወር አሞን እስራኤልት ሎለ
እንካሰን፤ 5 ዬሮ ወር አሞን ሎለ እት ካሰ
ንት፥ ማንጉዶትን ጊልአድ ይፍታህን ብየ
ጦቢ ዋመቼ እንደቀን። 6 ይፍታሂንስ፥
«ወረ አሞን አከ ሎሉፍ ኮቱቲ አጀጁ
ወራና ኑፍ ተእ!» ጇደን። 7 እንሞ ማንጉ
ዶተ ሰናን፥ «እስን አነ ጅብተኒ መነ አባ
ኮቲ አሪተኒ ነባፍተን ምቲሬ? ዬሮ ረክነ
ኬሰኒትሞ ማሊፍ ነበርባድቸ ዱፍተ
ንሬ?» ጇዴ። 8 ማንጉዶትን ጊልአድስ
ይፍታሂን፥ «አት ኑወጅን ባቴ ወረ አሞን
አከ ሎልቱፍ፥ ኑእ ወረ ጊልአድ ኬሰ
ጅራትኑ ሁንዱማረትስ ዱረ-ቡቱ አከ
ታቱፍ ገረኬ ዱፍኔ» ጇደን*። 9 ይፍታ
ህሞ ማንጉዶተ ጊልአዲን፥ «ወረ አሞን
ሎሉዳፍ ብየት ዮ ነዬብፍተን፥ ዋቀዮስ
ሀርከኮ ኬሰ ዮ እሳን ቡሴ፥ ዱጉማን አን
ዱረ-ቡቱኬሰን ነንተአሬ?» ጇዴ።
10 ዮሙስ እሳን ዴብሰኒ፥ «አኩመ አት
አመ ዱበቴ ጎቹፍ አከ ጅሩ ዋቀዮ ኑፍ
ስግዱት ዱገ-ባቱ ሀተኡ!» ጇደን። 11 ከነ
ረት ይፍታህ ማንጉዶተ ጊልአዲ ወጅን
እንገሌ፤ ወር ብየሲስ ዱረ-ቡቱፍ አጀጁ
ወራና እሰ እንጎደተን፤ ይፍታህ ዱቢ ከነ
ሁንዱማ ሚስጳት ፉለ ዋቀዮ ዱረት
እንዱበቴ።

*8. 10፡18

ይፍታህ ሞቲ ወረ አሞን ጋፈቺሱሳ

12 ይፍታህ ገረ ሞቲ ወረ አሞንት
ነሞተ ኤርጌ፥ «አት ብየኮ ኬሰት ነሎሉ
ዳፍ ከን ዱፍቴ አኒፍ አት ማል ወልቲ
ቀብና?» ጇዴ ጋፈቺሴ። 13 ሞቲን ወረ
አሞንሞ ነሞተ ይፍታህ ኤርጌን፥ «ወር
እስራኤል ግብጢ ዮሙ በአን ብየኮ ለገ
አርኖኒ ሀመ ለገ ያቦቅት፥ ደርቤስ ሀመ
ለገ ዮርዳኖስት ፉደተኒሩ፤ አመ ገሩ፥
‹አት ጃለላን አናፍ ዴብስ!› ጇዳን!»
ጇዴ። 14 አመስ ይፍታህ ገረ ሞቲ ወረ
አሞንት ነሞተ ኤርጌ፥ ዳምስ ቶኮ እት
እንዳሜ፤ 15 ዳምሰሳ ኬሰት፥ «ይፍታህ፥
‹እስራኤሎትን ብየ ሞአብ፥ ብየ ወረ አሞ
ንስ ሀንፉደትኔ*፤ 16 ሀተኡዩ መሌ፥
ግብጢ ዮሙ በአን ለፈ ኦና ኬሰ ገረ ገላነ
ዲማት ደርበኒ ሀመ ቁዴሽት እንዱፈን።
17 እሳን ገረ ሞቲ ኤዶምት ነሞተ ኤርገኒ፡-
ሀደራ ብየኬ ኬሰ አከ ደርብኑፍ ቶሌ ኑፍ
ጇድ! ጇደን፤ ሞቲን ኤዶም ገሩ እሳኒፍ
ሀንደጌኝ፤ አከሱመስ ገረ ሞቲ ሞአብት
ኤርግናን፥ እንስሞ እሳን ድዴ፤ ከናፍ እስ
ራኤሎትን ቁዴሽ ኬሰ ተከ ታአን*።
18 ኤርገሲስ ለፈ ኦና ኬሰ ደርበኒ ብየ ኤዶ
ሚፍ ብየ ሞአብ ለገ አርኖንስ ናነአኒ ገመ
ኬሳን ሞአብራ ገረ በአ-ቢፍቱ እንቡፈ
ተን፤ ለግን አርኖን ዳሪ ብይቻ ዋን
ተኤፍ፥ እሳን ለግቸ እት ሀንጩኔ፥ ዳሪ
ሞአብስ ሀንደርብኔ*።

*15. ኬሰ 2፡9፥19 *17. ለኮ 20፡14-21
*18. ለኮ 21፡4፥13

19 «‹እስራኤሎትን ገረ ሲሆን ሞቲ አሞ
ሮታ እሰ መንደረ ሄሽቦን ኬሰ ታኤ ሞኤት
ነሞተ ኤርገኒ፡- ሀደራ ብየኬ ኬሰ ባኔ ገረ
ለፈኬኛት አከ ደርብኑፍ ቶሌ ኑፍ ጇድ!
ጇደኒን*። 20 ሲሆን ገሩ እስራኤሎትን ነጋዳን
ብየሳ ኬሰ ደርቡሳኒ ሀንአመንኔ፤ ከናፍ ነሞ
ተሳ ሁንዱማ ወልት ቀበቴ እዶ፡- ያሀዝ
ጇደሙ ቡፈቴ እሳን ሎሌ። 21 ዋቀዮ ጎፍትች
እስራኤልሞ ሲሆኒፍ ነሞተሳ ሁንዱማ ሀርከ
እስራኤሎታ ኬሰ እንቡሴ፤ እስራኤሎትን
እሳን ሩኩተኒ፥ ብየ አሞሮተ ወረ አች ኬሰ
ጅራተኒ ሁንዱማስ እንቀበተን፤ 22 ብየ አሞ
ሮታ ሁንዱማ ለገ አርኖኒ ሀመ ለገ ያቦቅት፥
ከራ በአ-ቢፍቱሞ ለፈ ኦናዳ ሀመ ለገ ዮርዳ
ኖስት እንቀበተን። 23 ኤጋ እሰ ዋቀዮ ጎፍትች
እስራኤል ወረ አሞሮታ ሰበሳ ዱራ አርኤ
ባሴ፥ አትሞ አመ አሪቴ እሳን ባሱ ፌታሬ?
24 አት ቀቤኝ ወረ ዋቀዮኬ እን፡- ኬሞሽ
ጇደሙ ስዱራ አርኤ ባሱ እንቀበተ ምቲሬ?
ኑስሞ ቀቤኝ ወረ ዋቀዮ ጎፍታንኬኝ ኑዱራ
አርኤ ባሱ እንቀበትነ*። 25 አትሞ ባላቅ እልመ
ሲጳር ሞቲ ሞአብ እንጫልታሬ? እን እስራ
ኤልን ሞርሜራሬ? ሎለስ እት ካሴራሬ*?
26 ሰብን እስራኤል መንደሮተ ሄሽቦኒፍ አሮ
ኤር ገንዴንሳኒ ኬሰስ፥ መንደሮተ ቀርቀረ
አርኖን ጅረን ሁንዱማ ኬሰስ ወጋ ድበ ሰድእ
ጅራተኒሩ፤ እስን ዬሮ ሰነ ኬሰ ማሊፍ መን
ደሮተ ከነ ዴብፍተኒ ሀርካ ባፈቹ ዲፍተንሬ?
27 አን ስት ሀንደርብኔ፥ አት ገሩ ሎለ አነት
ካሱኬቲን ደባ አነረት ሆጂቴ፤ ዋቀዮ አባን
ፍርዲ ሀርአ ወረ እስራኤሊፍ ወረ አሞን
ግዱት ሀፈረዱ!› ሲንጇደ» ጇዴ። 28 ሞቲን
ወረ አሞን ገሩ ዳምስ ይፍታህ እት ዳሜ ከነ
ሀንፉደትኔ።

*19. ለኮ 21፡21-31 *24. ለኮ 21፡29
*25. ለኮ 22፡2

ይፍታህ ዋቀዮፍ ወሬጌ ሞእቸ አርገቿሳ

29 ሀፉር ዋቀዮ ይፍታህን እንጌጌሰ
ቱሬ፤ እንስ ብየ ጊልኣዲፍ ብየ ምናሴ ኬሰ
በኤ፥ ገረ ሚስጳ እሰ ጊልኣድ ኬሳት
ደርቤ አቺሞ ከኤ ገረ ወረ አሞን
እንደቄ* ። 30 ዋቀዮፍስ ወሬገ ወሬጌ፥
«አት ዱጉማን ወረ አሞን ከነ ሀርከኮ ኬሰ
ዮ ቡፍቴ፥ 31 አንሞ ዬሮን ነጋዳን አቺ
ዴብኤ ዱፉ፥ ዋኑመ ዱራን ዱርሴ አነ
ስመቹዳፍ በልበለ መነኮ ኬሳ ገድ በኡ
ሲፍ ነንኬነ፤ ቀልመ ጉበሙ ጎዴስ ሲፍ
ነንድኤሰ» ጀዴ። 32 ከነ ቦዴ ይፍታህ ወረ
አሞን ሎሉፍ ገረሳኒት እንጬኤ፤ ዋቀዮሞ
ወረ አሞን ሀርከሳ ኬሰ እንቡሴፍ። 33 ይፍ
ታህስ አሮኤሪ ጀልቀቤ ሀመ ሚኒትት አከ
ሱመስ ሀመ አቤል-ከረሚምት ወረ አሞን
ሩኩታ ጭማዳን ሩኩቴ፥ መንደሮተ ድግ
ደመ እንቀበቴ፤ ዮሙስ ወር አሞን ሀርከ
እስራኤሎታ ጀለ እንገለን። *29. 11፡11

34 ይፍታህ ኤርገሲ ሚስጳት ገረ መነ
ሳት ዮሙ ዴብኤ፥ ኩኖ እንተልሳ ድቤ
ፉደቴ ስርባ እሰ ስመቹዳፍ ገድ እት ባቴ፤
እሼን ሙጫ ቶክቲደ፤ እን እሼ መሌ
እልመ ዮኪስ ዱርበ ህንቀቡ ቱሬ።
35 ዮሙ እሼ አርጌሞ ገደራ ከን ከኤ ኡፈ
ተሳ ተርሳሴ፥ «ወዮ! ያ እንተለኮ! ባይኤ
ነገድሲፍቴ፥ ነድጽፍቴስ፤ አን ዋቀዮ
ዱረት አፉንኮቲን ዋነን ዱበዴ ቀበ፤ እሰ
ዲሱስ ህንደንደኡ» ጀዴ* ። 36 እንተል
ሳሞ፥ «ያ አባኮ! ዋቀዮ ዲኖተኬ ወረ
አሞንረት እጃ ዋን ሲፍ ባሴፍ፥ ወንተ እሰ
ዱረት አፉንኬቲን ዱበቴ፥ አኩመ ዱቢኬ
ቲት አነረት ራወዱ!» ጀቴን። 37 እት ደበ
ልቴ አባሼቲን፥ «ዱረ ገሩ ዋን ቶክቲ አን
ስከደዱ አናፍ ራወዱ! ደቄ ቱሉረ አሲፍ
አች ዴዴብኤ ዱርቦተ ህርዮተኮ ወጅን
ዱርቡማኮቲን ከራዳ ዴብኡኮቲፍ አከን
ቦኡት ጅአ ለማፍ ዬሮ አናፍ ኬን!»
ጀቴ። 38 እንሞ «ደቅ!» ጀዴ፥ ጅአ
ለማፍ እሼ ኤርጌ፤ እሼንስ ዱርቦተ ህርዮ
ተሼ ወጅን ገረ ቱሉ ደቅጤ አችረት ዱር
ቡማሼቲን ከራዳ ዴብኡሼቲፍ እንቦሴ።
39 እንተለቲን ራወቴ ኡቱ ዲረ ብረ ህንገ
እን ዬሮ ጅእ ለማንሼ ዱሙት፥ ገረ አባሼ
ቲት እንዴብቴ፤ እንስ እሰ ወሬጌ ቱሬ
እሼረት እንራወቴ* ። 40 ከነራ ከን ከኤ ዱር
ቦትን እስራኤል ወጋ ወጋት ጉያ አፉሪፍ
በአኒ እንተለ ይፍታህ ጊልኣድቻፍ እንቦኡ
ቱረን፤ ኩንስ ብየ እስራኤል ኬሰት አመለ
ተኤ።
*35. ለኮ 30፡3 *39. 11፡30-31፤ 2ሞቶ 3፡27

ቦቆና 12

ይፍታሂፍ ነሞትን ኤፍሬም ወል ኮመትቹሳኒ

1 ወር ኤፍሬም ሎለ ደቁዳፍ ዋመ
መኒ፥ ገረ መንደረ ዛፎንት ጬአኒ፥ ይፍ
ታሂን፥ «አት ወረ አሞን ሎሉዳፍ
ገረሳኒት ዮሙ ደርብቴ ኑእ ሲወጅን አከ
ደቅኑፍ ማሊፍ ኑዋሙ ድዴ? አመ መነኬ
እብዳን ስረት እንጉብነ» ጀደን* ። 2 ይፍታ
ህስ ዴብሴ እሳኒን፥ «አኒፍ ሰብንኮ ወረ
አሞኒ ወጅን ወልኣንሶ ጀባረ ቱሬ፤ አን
ገርጋርሳፍ ገረኬሰንት ዮን እየዴዩ እስን
ነአልቹዳፍ፥ አናፍ ህንብርመትኔ። 3 አከ
እስን አናፍ ህንብርመትን ዮሙን አርጌስ
ፍቴረ አፍ ቡሴ፥ ገረ ወረ አሞንት ነንደ
ርቤ፤ ዋቀዮሞ ሀርከኮ ኬሰ እሳን እንቡሴ፤
ኤጋ እስን ማሊፍ ሀርአ አነ ሎሉዳፍ ዱፍ
ተንሬ?» ጀዴ* ። 4 ዮሙስ ይፍታህ ወረ
ጊልኣድ ሁንዱማ ወራናፍ ወልት ቀበቴ
ወረ ኤፍሬም እንሎሌ፤ ወር ጊልኣድ፥
ሰበቢ ወር ኤፍሬም፥ «ያ ወረ ጊልኣድ!
እስን ኤፍሬምራ ጨብሰተኒ፥ ኤፍሬሚፍ
ምናሴ ግዱ እንቴሱ» ጀደኒ እረት ዱበተ
ኒፍ እሳን እንሩኩተን። 5 ወር ጊልኣድ
መልካ ለገ ዮርዳኖስ እሰ ወር ኤፍሬም
እቲን ጬአን ሁንዱማ እንቀበተን፤ ወረ
ኤፍሬም ኬሳ ነምን ቶኮ ጀላ በኡዳፍ፥
«ነንጬአ» ጀዴ፥ ዬሮ ከደቱት ወር ጊል
ኣድሞ፥ «አት ነመ ሰኚ ኤፍሬሚ?»
ጀደኒ እንጋፈቱ፤ እንሞ፥ «ዋው» ዮ
ጀዴ፥ 6 ዮሙስ ሜ፥ «ሽቦሌት» ጀድ!
እንጀዱን፤ እን ገሩ ከነ ጀቹፍ አረብንሳ
ቀጀሉፌ ድዴ «ስቦሌት» ዮ ጀዴ፥ ቀበኒ
ከራ ጬኡምሰ ዮርዳኖስረት እሰ
እንአጀሱ፤ ዬሮ ሰነ አከስት ወረ ኤፍሬም
ኬሳ ነሞተ ኩመ አፉርተሚ ለመቱ ዱሜ።
*1. 8፡1 *3. 9፡17

7 ይፍታህ ጊልኣድች እስራኤልን ወጋ
ጀኣፍ ኤርገ ጌጌሴ ቦዴ ዱኤ፥ መንደረ
ሳት ጊልኣድ ኬሰት እንአዋለሜ።

8 ይፍታህ ኤርገ ዱኤ ቦዴ ኢብዛን ነመ
ቤትልሄምቱ እስራኤልን ጌጌሴ። 9 እን እል

ማን ሶዶመ ቀበ ቱሬ፤ እንተሎተሳ ሶዶ
መን ነሞተ ኦርማት ሄሩምሲሴ፥ እልማን
ሳስ ዱርቦተ ሶዶመ ሰኺ ኦርማ ኬሳ
እንፉስሴ፤ እስራኤልን ወጋ ቶርበ ኤርገ
ጌጊሴ ቦዴ፥ [10]ኢብዛን ዱኤ፥ ቤተልሄ
ምት እንአዋለሜ።

11 ኢብዛን ዱናን ኤሎን ነምን ሰኺ
ዜቡሎን እስራኤልን ወጋ ኩደን እንጌጊሴ።
[12]ኤሎንስ ዱኤ፥ ብየ ዜቡሎን ኬሳ አየሎ
ንት እንአዋለሜ።

13 ኤሎን ኤርገ ዱኤ ቦዴ፥ አብዶን
እልመ ሂሌል ጺራቶንቻቱ እስራኤልን
ጌጊሴ። [14]እን እልማን አፉርተመ
እንጎደቴ፤ እልማን እልማንሳቲሞ ሶዶመ
ቱረን፤ እሳን ኩን ሀሮተ ቶርባተመ ያበተኺ
ከን አዴመኒደ፤ በር አብዶን እስራኤልን
ጌጊሴሞ ወጋ ሰዴት ቱሬ፤ [15]ከነ ቦዴ አብ
ዶን እልም ሂሌል ጺራቶንቻ ዱኤ፥ ብየ
ኤፍሬም ኬሳ ቱሉ አማሌቆታ ጉባት ጺራ
ቶንት እንአዋለሜ።

ቦቆና 13

ደለቹን ሲምሶን አብደቺፈሙሳ

1 እስራኤሎትን አሞ ዋቀዮ ዱረት ዋን
ሀማ እንሆጀተን፤ ከናፍስ ዋቀዮ ደበርሴ
ወጋ አፉርተማፍ ሀርከ ወረ ፍልስጤሞ
ታት እሳን ኬኔ።

2 ዬሮ ሰነት ብየ ዞርአ ሰኺ ዳን ኬሰ
ነምን «ማኖአ» ጂደሙ ቶኮ ቱሬ፤ ሃት
መናሳስ ደብዱ ዋን ቱርቴፍ ደለ ህንጎደ
ትኔ። [3]ዮሙስ ኤርገማን ዋቀዮ ሃደ መና
ነምቻት ሙልአቴ፥ «አት ደብዱ ዋን
ታቴፍ ደለ ህንጎደትኔ፥ አመ ገሩ እንኡል
ፎፍተ እልመስ እንዴሰ*። [4]ከናፍ ስአች
ዳዲ ወይኒ ዮኪስ ዋኑመ ነመ መቼሱ
ዱጉቲ፥ ዋን ጡራአስ ኛቹቲ ኦፍ ኤገዱ!
[5]ኩኖ፥ እንኡልፎፍተ፥ ሙጫን አት
ዴሱ ኩን ገራኬ ኬሳ ጀልቀቤ ዋቀዮፍ
አዳን ዋን በኤፍ፥ ቀረባን መታሳረ ህንገ
እን! ሙጭች እስራኤልን ሀርከ ወረ ፍል
ስጤሞታ ጀላ ባሱፍ ጅረ» ጂዴ*።
[6]ዮሙስ ዱበርትቲን ገረ አባ መናሼ
ደቅጤ፥ «ነምን ዋቀዮ እን ብፍንሳ አከ
ብፌ ኤርገማ ዋቀዮ ጉዳ ሶዳችሳ ተኤ ቶኮ
ገረኮ እንዱፌ፤ እን ኤሳ አከ እን ዱፌ እሰ
ህንጋፈትኔ፥ እንስ መቃሳ አነት ህንህምኔ።
[7]ገሩ፥ ‹ኩኖ፥ እንኡልፎፍተ እልመስ
እንዴሰ፤ ሙጭች ገራኬ ኬሳ ጀልቀቤ
ሀመ ጉያ ዱአሳቲት ዋቀዮፍ አዳን ከን በኤ
ዋን ተኡፍ፥ ኤጋ ዳዲ ወይኒ ዮኪስ
ዱጋቲ ነመ መቼሱ ህንዱግን፥ ዋን ጡራአ
ቶኮሌስ ህንኛትን!› ናንጂዴ» ጂቴን።

*3. ኡመ 15:2-5፤ 25:21፤ 29:31
*4-5. ለኮ 6:1-5

8 ማኖአ ዮሙስ፥ «ያ ጎፍታ፥ ነምን
ዋቀዮ እን አት ኤርግቴ ቱርቴ ሱን ዴብኤ
ገረኬኝ ዱፌ፥ ሙጫ ደለቱ ሰነ አተምት
አከ ጉድፍኑ ኑት ሀሀሙፍ ስንከደደ»
ጂዴ ዋቀዮን ከደቴ።

9 ዋቀዮ ከደተ ማኖአ እንደገኤ፤ ኤርገ
ማን ዋቀዮ አሞ ገረ ሃደ መና ማኖአ
እንዱፌ፤ እሼን ዮሙስ ማሲ ኬሰ ቱርቴ፥
አባን መናሼ ገሩ እሼ ብረ ህንቱሬ።
[10]እሼን አሪቲዳን ገረ አባ መናሼት
ፌግዴ፥ «ኩኖ! ነምች እን ጋፍ ቶኮ ገረኮ
ዱፌ ቱሬ አመስ አነት ሙልአቴ» ጂቴ
እት ህምቴ።

11 ከነረት ማኖአ ከኤ ሃደ መናሳ ዱካ
ቡኤ ገረ ነምቻ ዱፌ፥ «ዱበርቲ ከነት ዋ
ከን ህሜ ስኢ?» ጂዴ ጋፈትናን፥
ነምችስ፥ «ኤዬ፥ አነ» ጂዴን።

12 ማኖአሞ ነምቻን፥ «ዱቢንኬ ዮሙ
ራወተሙ ሴር ሙጭች እቲን ጅራቱ፥
ወንት ጎቹን እሳፍ ተኡስ ማሊ?» ጂዴ።

13 ዮሙስ ኤርገማን ዋቀዮ ሱን ማኖአ
ዳን፥ «ዱበርቲን ኩን ዋን አን እሼት ህሜ
ሁንዱማቲ ኦፍ ሀኤገቱ! [14]እሼን ዋን እጀ
ወይኒራ ሆጀተሙ ሁንዱማ አከ ህንኛ
ትኔ፥ ዳዲ ወይኒ ዮኪስ ዱጋቲ ነመ
መቼሱ አከ ህንዱግኔ፥ ዋን ጡራአ አከ
ህንኛትኔ፥ ዋን አን እሼ አቦሜ ከነ ሁን
ዱማ ሀኤግዱ!» ጂዴ።

ማኖአ ዋቀዮፍ አርሳ ድኤሱሳ

15 ኤርገሲ ማኖአ ኤርገማ ዋቀዮቲን፥
«ጦባላ ሬቲ ቶኮ ቆጼስኔ ሀመ ሲፍ ድኤስ
ኑት ሀደራ ጥኖ ኑፍ ቱር!» ጂዴ።
[16]ነምች ኤርገማ ዋቀዮ ተኡሳ ማኖአ ህን
ቤከኔ ቱሬ፤ ኤርገማን ዋቀዮ ሱን ገሩ፥
«አት ዮ አነ ግድሲፍቴዩ፥ አን ኛተኬ
ህንኛዱ፤ ቀልመ ጉበሙ ድኤሱ ዮ ፌቴሞ
እሰ ዋቀዮፍ ድኤስ!» ጂዴን*።

*15-16. 6:18

17 ማኖአሞ ኤርገማ ዋቀዮቲን፥ «ዱቢ
ንኬ ዮሙ ራወተሙ ኡልፍነ አከ ሲፍ
ኬንኑት መቃንኬ ኤኙ?» ጀዴ።
18 ኤርገማን ዋቀዮስ ማኖአዳን፥
«ማሊፍ መቃኮ ጋፈተሬ? እኖ ድንቅሲሳ
ነምን ብረ ገኡ ህንደንዴኚደ» ጀዴ*።
*17-18. ኡመ 32፡30፤ በኡ 3፡12-15
19 ከነ ቦዴ ማኖአ ጦባላ ሬቲፍ ኬና
ምዻኒ ፉደቴ፥ ከታ ቶኮረት ዋቀዮ እሰ
ድንቂ ሆጄቱፍ ኣርሳ እንድኤሴ፤ ማኖአፍ
ሃት-መናሳ ገረ ኣርሳ ሰና እንእላሉ ቱረን።
20 አረብን እብዳ እዶ ኣርስቻቲ ገረ ዋቃት
ዮሙ ኦል ከኡ፥ ኤርገማን ዋቀዮ አረበ
እብዳ ሰነ ኬሳን ኦል በኡሳ አርገኒ ማኖአፍ
ሃት መናሳ አደሳኒቲን ገድ እንጎምብፈ
መን*። 21 ከነረት ነምቾ ሱን ኤርገማ
ተኡሳ ማኖአ እንበሬ፤ ኤርገማን ዋቀዮ
ሱን ኤርገሲ ዴብኤ ማኖአፍ ሃደ መናሳት
ህንሙልአትኔ። *19-20. 6፡20-21
22 ዮሙስ ማኖአ ሃደ መናሳቲን፥
«ኑእ ዋቀዮን ኤርገ አርግኔ፥ ዱጉመ ዱኡ
ኬኝ!» ጀዴ*። *22. 6፡22፤ በኡ 33፡20
23 ሃት መናሳ ገሩ ዴብፍቴፈ፥ «ዋቀዮ
ኑአጄሱ ኡቱ በርባዴ ቀልመ ጉበሙፍ
ኬና ምዻኒ ኑሀርካ ህንፉደቱ፥ ከነ ሁን
ዱማ ኑት ህንአርግሲሱ ዱቢ ከነ ሁንዱ
ማስ ኑህንደጌስሱ ቱሬ» ጀቴን።
24 ዱበርትቲን እልመ ዴሴ መቃሳ
«ሲምሶን» ጀቴ ሞጋፍቴ፤ ሙጭችስ
እንጉደቴ፤ ዋቀዮሞ እሰ እንኤብሴ።
25 ሲምሶን መንደረ ቡፈተ ዳን ኬሰ ኡቱ
ጅሩ ዞራፍ ኤሽተኦል ግዱት ሀፉር ዋቀዮ
እሰ ቱቱቄ ያደሳ ካሱ እንጀልቀቤ*።
*25. 6፡34፤ 14፡6፥19

ቦቆና 14

ሲምሶን ፉዱሳ

1 ጋፍ ቶኮ ሲምሶን ገረ መንደረ ቲም
ናት ደቄ፥ አችት ዱበርቶተ ፍልስጤሞታ
ኬሳ እንተለ ቶኮ አርጌ። 2 ገረ መናት
ዴብኤ አባሳቲፍ ሃደሳቲን፥ «ወረ ፍልስ
ጤሞታ ኬሳ እንተለ ቶኮ መንደረ ቲምና
ትት አርገዴራቲ ኦነ ፉስሳ!» ጀዴ።
3 አባንሳቲፍ ሃትሳ ገሩ፥ «አት ፍልስጤ
ሞተ ወረ ደግነ ህንቀበትኔ ኬሳ ኒቲ ፉዱፍ
ከን ደቅጡ ዱጉማን እንተሎተ ሰኚኬቲ
ዮኪስ ሰበኬኝ ሁንዱማ ኬሳ ዱርበ ፉቱ
ደብዴሞ?» ጀደኒ እንጋፈተን፤ እንሞ
አባሳቲን፥ «እሼን እጀኮት ቶልቴቲ ኦነ
ፉስስ!» ጀዴ*።
*3. ኡመ 24፡3፤ 34፡14፤ በኡ 34፡16፤
ኬሰ 7፡1-4
4 ያድን ኩን ዋቀዮ ብራ አከ ተኤ አባ
ንሳቲፍ ሃትሳ ህንቤክኔ ቱረን፤ እስራኤሎ
ትን ዬሮ ሰነት ሞቱማሳኒ ጀለ ዋን
ቱረኒፍ፥ ዋቀዮ እቲን ቀቤ ወረ ፍልስጤ
ምት ሎለ ካሱ እንበርባዴ። 5 ከናፍ ሲም
ሶን አባሳቲፍ ሃደሳቲ ወጅን ገረ ቲምናት
እንደቄ፤ አኩመ እሳን እዶ ወይኒ ቲምናት
ገአኒን፥ ሌንጭ ሳፌል ቶኮ ኣዳ እሰት
እንዱፌ። 6 በተሉመ ሰነት ሀፉር ዋቀዮ
ሲምሶኒፍ ዱፍናን፥ እንስ ሆማ ኦፍ ሀርካ
ኡቱ ህንቀባትን አኩመ እልሞ ሬቲት ሌን
ጭቸ እንኩኩቴ፤ ከነ ጎቹሳስ አባሳቲፍ ሃደ
ሳት ህንህምኔ። 7 ኤርገሲ ደቄ እንተለቲ
ወጅን እንሃሰኤ፤ እሼንስ እጀሳት
እንቶልቴ።
8 ጉያ ሙራሰ ቦዴ እሼ ፉዱዳፍ ኡቱ
ዴብኡ ረቀ ሌንጭቻ እላሉዳፍ እት ጎሬ፤
ረቀ ሌንጭቻ ኬሰትሞ ጉርሙ ከኒሳፍ ደመ
አርጌ። 9 ደምቸስ ሀርከሳቲን ኩተቴ ኛቻ
አዴሜ፥ ገረ አባሳቲፍ ሃደሳቲ እንዱፌ፤
ደምቸ ረቀ ሌንጫ ኬሳ አከ ኩተቴ ኡቱ
እሳንት ህንህምን፥ እሳኒፍሞ እንኬኔ፥ እሳ
ንስ እንኛተን።
10 አባንሳ ገረ መነ እንተለቲ እሼ ሲም
ሶን ፉዱፍ ዱበቴ እንደቄ፤ አኩመ ደርገ
ጎትን ዬሮ ፉደንት ጭደ ጎደተን ሲምሶንስ
አችት ጭደ እንቆጼሴ። 11 ወር ናኖ ሰናስ
ቆጼሳ ዮሙ አርገን፥ ነሞትን ሶዶምን ሀማ
ሞተሳ ተአኒ እሳ ወጅን አከ ቱረን
እንጎደን። 12 ሲምሶን ነሞተ ሰናን፥ «አን
ህቦ እስን ነንህብፈደ፥ እስንስ ጉዮተ ጭዳ
ቶርበን ከነ ኬሰት ሂካሳ አርገተኒ ዮ አነት
ህምተኒፍ፥ ወያ ቁንጬ ተልባራ ሆጄ
ተሜ ሶዶመ፥ ጌደረቹዳፍስ ኡፈተ ጉቱ
ሶዶመ እስኒፍ ነንኬነ፤ 13 እስንሞ ሂካሳ
አነት ህሙ ዮ ደደብደን፥ ወያ ቁንጬ
ተልባራ ሆጄተሜ ሶዶመ፥ ኡፈተ ጉቱ
ሶዶመስ አናፍ እንኬንቱ» ጀዴ፤ እሳን
ዮሙስ ዴብሰኒ፥ «ሜ ኑህብፈዱካ
እንደጌኛ» ጀደን። 14 እንስ፥

«እሰ ኛቱ ኬሳ ዋንተ ኛተሙቱ
በኤ፥
እሰ ጀባ ኬሳ ወንተ ምአኡቱ
በኤ» ጀዴ፤

እሳንስ ጉያ ሰድእ ኬሰት ሂካ ህቦ ሰና ህሙ
ህንደንዴኜ ።
15 ጋፈ ጉያ አፉረፉ[†2] ጀር ሃደ መና
ሲምሶኒን ፥ «እስን ኑዴግሱዳፍ አስት ኑዋ
ምተን ምቲሬ? ሂካ ህቦ ሰና ደጌሴ አከ
ኑት ህምቱፍ አባ መናኬ ሶሶበዱ! ከናአች
መነ አባኬቲ ወጅን እብዳን ስጉብነ»
ጀደን ።
16 ዮሙስ እሼን ሲምሶንት ቦሴ ፥
«አት ነጅብተ መሌ ፥ አነ ህንጃለቱ ፤ እጀ
ሌኬኘ ህቦ ህብፈቴ ሂካሳሞ አነት ህንህምን
ሀፍቴ» ጀቴን ፤ እንሞ ፥ «አርግቴ! አን
ከነ አባኮቲፍ ሃደኮትዩ ህንህምኔ ፤ ስትሞ
አተምተን ህመሬ?» ጀዴን ። 17 እሼን ገሩ
ሀመ ዬሮን ጭደሳኒ እን ጉያ ቶርባ ራወ
ቱት እሰት ቦሴ ዋን እሰ ረከፍቴፍ ፥ ጋፈ
ጉያ ቶርበፉ ሂካ ህብቻ እሼት እንህሜ ፤
እሼንሞ ፍሮተሼ ሰነት እንህምቴ* ። 18 ነሞ
ትን መንደርቻስ ጋፈ ጉያ ቶርበፉ ሰነ
አዱን ኡቱ ህንልጥን ሲምሶኒን ፥

«ደመ ጫላ ማልቱ ምአአሬ?
ሌንጬ ጫላስ ማልቱ
ጀባተሬ?» ጀደን ፤
እንሞ ፥ «ራደኮቲን ኡቱ ቆቱ
ደባተኒ ፥
ሂካ ህቦኮቲ ህንአርገተን
ቱርተን» ጀዴ ።

19 በተሉመ ሰነትስ ሀፉር ዋቀዮ ሲምሶኒፍ
ዱፍናን ፥ ገረ አሽቀሎን ደቄ ፥ ነሞተ አቺ
ኬሳ ሶዶመ አጀሴ ኡፈተሳኒ እራ ፉደቴ ፥
ነሞተ ህቦሳ ሂከን ሰናፍ ኡፈተ ጌደራ ቶኮ
ቶኮ እንኬኔ ፤ ከነ ቦዴ አሪ ጉዳዳን ገረ መነ
አባሳቲት እንዴብኤ ። 20 ሃደ መናሳ ገሩ
ሀማሞተሳ ኬሳ እሰ እን ሚንጀ ጎደቴት
እንሄሩምሲሰን* ። *17. 16:16-17 *20. 15:2

ቦቆና 15

ሲምሶን ወረ ፍልስጤሞታ እጃ ባፈቹሳ

1 ከነ ቦዴ ዬሮ ቀመዲን ሃመሙት ሲም
ሶን ጠባላ ሬቲ ቶኮ ፉደቴ ፥ ሃደ መናሳ
እላሉ ደቄ ፥ «ገረ ኩታ መና እዶ ሃት
መናኮ ጅርቱት ኦል ነንገለ» ጀዴ ፤ አባ
ንሼ ገሩ ኦል ገሉ እሰ ዶዌ ፥ 2 «አኖ ዱጋ
ዱመት ራወቴ እሼ ጅብቴ ሴኤን
ሚንጀኬት እሼ ሄሩምሲሴ ፤ ቁጥሱንሼ
እሼ ጫላ ከን በሬዱ ጅርት ፥ ኤጋ ቆደሼ
እሼ ከነ ፉድ!» ጀዴ* ። 3 ሲምሶንሞ ፥
«ዮስ አን ስአች ፍልስጤሞተረት ሀማ ዮን
ሆጀዴ ህንኮመተሙ» ጀዴ ። 4 ዮሙስ
ሲምሶን በኤ ፥ ዋንጎተ ድበ ሰድእ ቀቤ ፥
ኤጌ ለማን ለማንሳኒ ወልት ህዴ ፤ ኤጌ
ለማን ለማንሳኒ ግዱት ጦምቦረ ቶኮ ቶኮ
ህዴ ፤ 5 ጦምቦርቾትስ እብደ ቀብሲሴ ዋን
ጎተ ሰነ ምዳን ፍልስጤሞታት ገድ ዲሴ ፥
ምዳን እሰ ቱላ ፥ እሰ ህንሃመምን አከሱ
መስ ወይኒፍ ኤጀርሰ እንጉቤ ። *2. 14:20
6 ከነረት ወር ፍልስጤሞታ ፥ «ማልቱ
አከስ ጎዴ?» ጀደኒ ፥ ወል ጋፈተን ፤
ጀሬን ቶኮሞ ፥ «ሲምሶን ሶዳ ቲምናትቻቱ
ሰበቢ አብዩንሳ ሃደ መናሳ ነመ እን ሚንጀ
ጎደቴ ቱሬት ሄሩምሲሴፍ አከስ ጎዴ»
ጀደን ፤ ወር ፍልስጤሞታሞ ደቀኒ ሃደ
መና ሲምሶኒፍ አባሼ መነሳ ኬሰ እብዳን
ጉበን ። 7 ሲምሶንሞ ጀራን ፥ «ኤርገ እስን
አከስ ጎተኒ ፥ እጃ ኡቱን እስን ህንባፈትን
ህንዲሱ» ጀዴ ። 8 አቹማንስ ሩኩታ ጀባሳ
ቲን እሳን ሩኩቴ ነሞተ ባይኤ እንፍጤ ፤
ደርቤስ ሆልቀ ደጋ ኤታም ኬሰ እንታኤ ።
9 ኤርገሲ ወር ፍልስጤሞታ ኦል በአኒ
ይሁዳ ኬሰ ቡፈተኒ ፥ ሳሙዳፍ መንደረ
ሌሂ ኬሰ እንተምሰአን ። 10 ነሞትን ይሁዳ
ፍልስጤሞታን ፥ «ማሊፍ ኑረት ከኡዳፍ
ኦል ባተኒ?» ጀደን ፤ እሳንሞ ፥ «ሲምሶ
ንን ቀብኔ ሂኔ ዋን እን ኑረት ራወቴ እሰ
ረት ራወቹዳፍ ዱፍኔ» ጀደን ። 11 አቹማን
ነሞትን ይሁዳ ኩምን ሰድእ ገረ ሆልቀ
ደጋ ኤታምት ገድ ቡአኒ ሲምሶኒን ፥
«ወር ፍልስጤሞታ አከ ኑረት ሞአን ህንቤ
ክቱሞ? አት ዱቢ ከነ ማሊፍ ኑት
ፍዴ?» ጀደን ፤
እንሞ ዴብሴ ፥ «ዋን እሳን አነረት ሆጀ
ተን አንስ እሳንረት ነንሆጀዴ» ጀዴ ።
12 እሳንስ ፥ «ኑእ ቀብኔ ስሂኔ ፍልስጤ
ሞተትስ ደበርስኔ ስኬኑዳፍ ዱፍኔ»
ጀደን ፤ ሲምሶንሞ ፥ «እስን አፌኬሰኒ አከ
አነት ህንቡኔ አናፍ ከከዳ!» ጀዴ ።
13 እሳንሞ ፥ «ኑእ ቀብኔ ስሂኔ ሀርከ
ፍልስጤሞታት ስኬንነ መሌ ፥ ስህንአጀ
ፍኑ» ጀደን ፤ ከነ ቦዴ ፉኞ ሃራ ለማን እሰ
ህደኒ ሆልቀ ደግቻ ኬሳ ፉደኒ ኦል በአን ።
14 አኩመ ሲምሶን መንደረ ሌሂት ድአ
ቴን ፍልስጤሞትን ወጫ ገረሳት እንአዴ

†2 አቦ 14:15 «አፉረፉ» ካንሞ «ቶርበፉ» ጀዱ

መን፤ በተሉመ ሰነት ሀፋር ዋቀዮ እሳፍ
ዱፌ፥ ፉኞን እቲን ሀርከሳ ህደሜ ቱሬ
ሱንስ አከ ፎአ እብድ ቀበቴ እንተኤ፥
ህዳን ሀርከሳቲስ እራ እንቡኤ*። 15 ዬሮ
ሰነት ሲምሶን ለፌ መንጋጋ ሀሬ ሆአሳ
አርጌ ፉደቴ እቲን ነሞተ ኩመ ቶኮ ሩኩቴ
አጄሴ። 16 ሲምሶን፥

«ለፌ መንጋጋ ሀሬቲን፥
ቱላ ቱላዳን ወልረ እሳን ነንነቄ፥
ለፌ መንጋጋ ሀሬቲን፥
ነሞተ ኩመ ነንአጄሴ» ጄዴ።

17 ከነ ዱበቹሳ ኤርገ ራወቴ ለፌ መንጋጋ
ሰነ ኦፍ ሀርካ እንገቴ፤ ከነረት መቃን እዶ
ሰና «ራመት-ሌሂ» ጄደሜ እንዋመሜ፤
[«ራመት-ሌሂ» ጄቹን «ቱሉ ለፌ መን
ጋጋ» ጄቹደ]።

*14. 13፡25

18 ዮሙስ ሲምሶን ባይኤ ዋን ዴቦቴፍ፥
ገረ ዋቀዮት ወዋቴ፥ «ሀርከ ገርብቾኬቲን
ሞእቾ ጉዳ ከነ ላቴተ፤ አመሞ ዴቡዳን አከን
ዱኡ ዮኪስ ሀርከ ወረ ደግነ ህንቀበትኔ ከነ
ኬሰ አከን ቡኡ ህንጎድን!» ጄዴ። 19 ዋቀ
ዮሞ ሀረወ ሌሂ ኬሰ ጅሩ እንዶሴ፥ ብሻንስ
እሰ ኬሳ እንቡርቄ፤ ሲምሶን ብሻንቾ ዱግናን
ሀፉርሳ ዴብኤፊ ሁምነ እንአርገቴ፤ ቡርቃን
ሱንስ «ኤን-ሃቆሬ» ጄደሜ ሀመ ሀርአትዩ
መንደረ ሌሂ ኬሰት እንቤከመ፤ [«ኤን-ሃ
ቆሬ» ጄቹን፥ «ቡርቃ ነመ ዋቀዮን ከደቴ»
ጄቹደ]። 20 በረ ፍልስጤሞትን ሞቱማሳኒ
ጀቤሰንት ሲምሶን እስራኤልን ወጋ ድግደ
ማፍ እንጌጌሴ።

ቦቆና 16

ሲምሶን ጋዛት አርገሙሳ

1 ጋፍ ቶኮ ሲምሶን ገረ መንደረ ጋዛ
ደቄ ዱበርቲ ኤጅቱ ቶኮ አርጌ ገረሼት
ኦል ገሌ*። 2 ወር ጋዛስ ሲምሶን፥ «መን
ደረ ከነ ዱፌረ» ጄቹ ደገአኒ፥ እት መር
ሰኒ ሀልከን ጉቱ ከራ ከረ መንደርቻ ርጳኒ
እሰ ኤገቻ ቡለን፤ እሳን፥ «ዮሙ ለፍት
በርኡ እሰ እንአጄፍነ» ጄደኒ፥ ሀልከን
ጉቱ ሆማ ህንዱበትኔ፥ አሲፍ አችስ ህንሶ
ኮክስኔ። 3 ሲምሶን ገሩ ሀመ ሀልከን ወለ
ካት ረፌ፥ ከነ ቦዴ ከኤ ምቾችለ ከረ
መንደርቻ ለማን ቀቤ፥ ጬፉሳቲፍ ደንቀ
ራሳ ወጅን ቡቅሴ ገቲቲሳረ ካአቴ ሮጌ
ቱሉ እሰ ፉሌ ኬብሮን ጅሩት ኦል
እንባሴ።

*1. ኢያ 2፡1

ሲምሶን ዱበርቲዳን ጎዎምፌሙሳ

4 ኤርገሲ ቦዴ ሲምሶን ዱበርቲ
«ዴሊላ» ጄደምቱ ደቻ ሶሬቅ ኬሰ ጅራቱ
ቶኮ እንጃለቴ። 5 ጉርጉዶትን ፍልስጤሞታ
ወር ሁምናን ሞአን ገረ ዱበርትቲ ደቀኒ፥
«ሲምሶን ሁምነ ጉዳ ከነ ኤሳ አከ አር
ገቱ፥ ኑእስ ማል ጎኔ አከ ሁምነ እሰ
ጫሉ፥ አተምትስ ሂኔ አከ ገድ እሰ ቀብኑ
ሶሶቢ እሰራ በር! ኑእስ ቶኮን ቶኮንኬኘ
ሜቲ ኩመ ቶኮፍ ድበ ቶኮ ቶኮ መመ መሌ
ሲፍ እንኬንነ» ጄደን*። 6 ዴሊለ ዮሙስ
ሲምሶኒን፥ «ሁምነ ጉዳ ቀብዱ ከነ ኤሳ
አከ አርገቱ፥ አተምትስ ህደኒ ገድ ስቀቡን
አከ ደንደአሙ ሀደራ አነት ህም!» ጄቴ።
7 ሲምሶን ዴብሴፊ፥ «ርቡ ሃራ ህንጎጎግን
ጅሩ ቶርባን ዮ ነህደን ነንደደበ፥ አኩመ
ነመ ከን ብራስ ነንተአ» ጄዴ። 8 ዮሙስ
ጉርጉዶትን ፍልስጤሞታ ርቡ ሃራ ህንጎጎ
ግን ጅሩ ቶርበ እሼት እንፍደን፤ እሼንሞ
እቲን ነምቾ እንሂቴ። 9 ዬሮ ሰነ ነሞትን
ኩታ መነሼ ገርቶኮ ኬሰ ርጳኒ እንኤገቱ
ቱረን፤ እሼንስ፥ «ያ ሲምሶን! ፍልስጤ
ሞትን ስት ዱፈን!» ጄቴ፤ እንሞ አኩመ
ፎአን ጅርቢ ዬሮ እብደት ድአቱ ገርገር
ያኡት፥ ርቡ ሰነ እንኩኩቴ፤ ሁምንሳ ኤሳ
አከ ዱፉ ገሩ አመሌ ህንቤከምኔ።

*5. 14፡15-17

10 ዴሊለ አመስ ሲምሶኒን፥ «ኤዳ
አት አነት ገእፍቴ፥ ሶበ አነት ዱበቴስ፤
አመ ገሩ ማሊን አከ ህደምቱ ሀደራ አነት
ህም!» ጄቴ። 11 እንሞ፥ «ፉኞ ሃራ ከናን
ዱረ እቲን ህንሆጄተምኒን ዮ ነህደን ነንደ
ደበ፥ አኩመ ነመ ከን ብራስ ነንተአ»
ጄዴን። 12 አቹማን ዴሊለ ፉኞ ሃራ
ፉደቴ እቲን እሰ ሂቴ፤ ነሞትንሞ ኩታ
መነሼ ገር ቶኮ ኬሰ ርጳኒ እንኤገቱ ቱረን፤
እሼንሞ፥ «ያ ሲምሶን! ፍልስጤሞትን
ስት ዱፈን!» ጄቴን፤ እን ገሩ አከ ነመ
ፎአ ኩቱት ፉኝቾ እሬሳቲ እንኩኩቴ።

13 ዴሊለ ከነረት ሲምሶኒን፥ «አት ሀመ
አማት አነት ገእፍቴ፥ ሶበ አነት ዱበቴስ፤
አመ ማሊን አከ ህደምቱ አነት ህም!»
ጄቴ፤ ዮሙስ ሲምሶን፥ «ዳቤ መታኮቲ ቶር
በን መኒ ኬሰ ባፍቴ ጉዱንፍቴ፥ ጀቤስቴ
ቆፎት ዮ ሂቴ ነንደደበ፥ አኩመ ነመ ከን
ብራስ ነንተአ» ጄዴ። 14 እሼንስ ኡቱ እን
ረፌ ጅሩ ዳቤ መታሳቲ ቶርበን መኒ ኬሰ

ባፍቴ ጉዱንፍቴ፥ ጀቤስቴ ቆፎት ሂቴ፥ «ያ
ሲምሶን፥ ፍልስጤሞትን ስት ዱፈን!»
ጀቴ፤ እንስ ህርባ ደመቄ ቆፎ እሰ እሼን ዳቤ
መታሳቲ መኒ ኬሰ ባፍቴ ጉዱንፍቴ እት ሂቴ
ሰነ እንቡቅሴ።
15 እሼን አመስ፥ «ኩኖ አት ሁምነኬ እሰ
ጉዳ ከነ ኤሳ አከ አርገቱ አነት ህሙ ዲፍቴ
ሰአ ስድእ አነት ገእፍቴ፤ ገራንኬ አነ ብረ
ኡቱ ህንጅራትን፥ አተምት ‹ስንጃለደ› ናን
ጀተሬ» ጀቴን። 16ሀርአ ቦር እሰ ጋፈቹዳን
ረከፍቴ ታኡፍ ከኡ ዋን እሰ ዶውቴፍ ሀመ
ዱአት እንገዴ፤ 17ከነራ ከን ከኤስ፥ «አን
ገራ ሃደኮቲቲ ጀልቀቤ ዋቀዮፍ አዳን ዋነን
ባፈሜፍ፥ ተካ ቀረባን መታኮረ ህንጌኘ፤
መታንኮ ዮ ሃደሜ ገሩ ሁምነ ነንደበ፥ ነንደ
ደበ፥ አኩመ ነመ ከን ብራስ ነንተአ» ጀዴ፥
ዶክሳ ገራሳቲ ሁንዱማ እሼት እንህሜ*።
*17· 13፡5

18 ዴሊለ ዮሙስ ሲምሶን ዶክሳ ገራ
ሳቲ ሁንዱማ አከ እሼት ህሜ ሁብቴ፥ ጉር
ጉዶተ ፍልስጤሞታት ኤርግቴ፥ «ነምቾ
ዶክሳ ገራሳቲ ሁንዱማ አነት ህሜረ፤
ከናፍ አመ ከነ ኮታ!» ጀቴ ዋምቴ፤
ከናፍ ጉርጉዶትን ፍልስጤሞታ ሆሪ እሼ
አብደቺሰኒ ቱረን ሀርከት ቀበተኒ ገረሼ
እንዱፈን። 19እሼንሞ ጀልበሼረ እሰ ረፍ
ፍቴ፥ ነመ ቶኮ ዋመቴ፥ ዳቤ መታ ሲም
ሶን ቶርበኑ እራ እንሃድችፈቴ፤ አከስት
እሼን ገድ እሰ ቀቡ ጀልቀብዴ፥ እንስ
ሁምነ እንደቤ። 20ዬሮ ሰነት ዴሊለ፥ «ያ
ሲምሶን! ፍልስጤሞትን ስት ዱፈን»!
ጀቴን፤ እን ገሩ ህርባ ደመቄ፥ ዋቀዮ አከ
እሰራ ገረገሌ ኡቱ ህንቤከን፥ «አኩመኮ
ከናን ዱራ አፍራ ደርበዴን ገድ በአ»
ጀዴ ያዴ*። 21ዮሙስ ፍልስጤሞትን
ሲምሶንን ቀበኒ እጀሳ ኬሳ ባሰኒ ገረ ጋዛት
ገድ እንጌሰን፤ አችት ፉንጫ ስቢለ ዲማ
ቲን እሰ ህደኒ፥ መነ ህዳ ሰነ ኬሰት ዳኩ
እሰ እንዳክስሱ ቱረን። 22ሀተኡዩ መሌ፥
ርፌንስ መታሳቲ እን ሃደሜ ቱሬ ዴብኤ
ጉደቹፊ እንጀልቀቤ። *20· 1ሳሙ 16፡14

ሲምሶን ነሞተ ባይኤ ፍጤ ወጅን ዱኡሳ

23 ጉርጉዶትን ፍልስጤሞታ፥
«ዳጎን ዋቀዮንኬኘ፥
ሀርከኬኘ ኬሰ ቡሴ ሲምሶን
ዲነኬኘ» ጀደኒ፥
ዋቀዮሳኒቲፍ ኬና ቀልመ ጉዳሳ ድኤሱዳፍ
እሰት ገመዱዳፍስ ወልት እንቀበመን*።
24ጀር ሲምሶንን ዮሙ አርገን፥ ዋቀዮሳኒ
ጀጀተኒ፥
«ዋቀዮ እን ከንኬኛ
ሀርከኬኘ ኬሰ ቡሴ ዲነኬኘ፥
እሰ ብየኬኘ በሌሴ፥
ነሞተ ባይኤስ ኑዱራ አጄሴ»
ጀደን።
25ገራሳኒ ጉቱዳን ዬሮ ገመደንት፥ «ሲም
ሶን ዱፌ ኑፍ ሀተጸቱ፥ እሰ ዋማ!»
ጀደን፤ ሲምሶንን መነ ህዳ ኬሳ ዋምስ
ሰኒ፥ ኡቱቦተ ግዱ ዳበቺሰኒ፥ አከ እን
እሳን ዱረት ተጸቱ እንጎደን። 26ሲምሶ
ንሞ፥ ደርገጌስቾ ሀርከ ቀቤ እሰ ጌጌሱን፥
«ኡቱቦተ መንቾ ባተኒ ጅረን ቀቀበዴ
አከን እት ሀርከዱፍ ገድ ነዲስ!» ጀዴ፤
27ዲሮትኒፍ ዱበርቶትን፥ ጉርጉዶትን
ፍልስጤሞታ ሁንድኑስ መንቾ ኬሰ ጉተኒ
ቱረን፤ እሳን መሌስ ተጸ ሲምሶን አርግ
ሲሱ እላሉዳፍ ዲሮትኒፍ ዱበርቶትን
ኩምን ሰድእ ኩታ መንቻ እሰ ገረራ ኬሰ
ቱረን።
*23· 1ሳሙ 5፡2

28 ዮሙስ ሲምሶን፥ «ያ ጎፍታኮ ነያ
ደዱ! እጆኮ ለማኒፍ ፍልስጤሞተረት
ቶከቾ እጃ አከን ባፈዱፍ ማሎ ያ ዋቀዮ
አለነ ዱዋ ሁምነ አናፍ ኬን!» ጀዴ ዋቀ
ዮን ዋመቴ። 29ኡቱቦተ መንቾ ባተኒ
ጅረን ወረ ግዱ ለማን፥ ኡቱባ እሰ ቶኮ
ሀርከሳ ምርጋቲን፥ እሰ ካንሞ ሀርከሳ ብታ
ቲን ድሴ እንቀቤ። 30አቹማንስ፥ «ፍልስ
ጤሞተ ከና ወጅን ነንአባፈደ» ጀዴ፥
ኡቱቦተ ሰነ ሁምናን ገገር እንዲቤ፤
መንቾ ጉርጉዶታፍ ነሞተ እሰ ኬሰ ቱረን
ሁንዱማረት እንጅጌ፤ አከስት ሲምሶን
ወረ ፈያት ኡቱ ጅሩ አጄሴ ጫላ ጋፈ
ዱኤ ሰነ ነሞተ ባይኤ እንፍጤ*። 31ዮሙስ
አቦሎትንሳፍ ቆሞን አባሳ ሁንድኑ ደቀኒ
ሬፈሳ ፉደኒ ጌሰኒ፥ ለፈ አዋለ አባሳ
ማኖአ እሰ ዞርአዳፍ ኤሽተአል ግዱ ጅሩት
እንአዋለን፤ ሲምሶን ወጋ ድግደመ እስራ
ኤልን ጌጌሴ ቱሬ*።
*30· እብ 11፡32-34 *31· 15፡20፤ 13፡25

ቦቆና 17

ሚካ ገልመ ዋቀዮ ቶልፈማሳቲፍ ቆጼሱሳ

1ብየ ጋራ እሰ ከን ኤፍሬም ኬሰ ነምን
መቃንሳ «ሚካ» ጀደሙ ቶኮ ቱሬ።
2ዮሙስ እን ሃደሳቲን፥ «ሜቲን ኩምን
ቶኮፍ ድብ ቶኮ ስዱራ ሀተምናን፥ ነመ
ስዱራ ሀቴ አባሩኬ ስራ ደገኤረ፤ ኩኖ፥
ሜቲ ከነ አነቱ ፉዴ፥ አመዩ አነ ብረ
ጅረ» ጀዴ፤ ሃትሳስ፥ «ያ እልመኮ፥
ዋቀዮ ስሀኤብሱ!» ጀቴን*። 3አቹማን እን
ሜቲ ኩመ ቶኮፍ ድበ ቶኮን ሰነ ዴብሴ
ሃደሳት እንፍዴ፤ ሃትሳሞ፥ «አባርስኮ ስእ
ሙጫኮረ አከ ህንጌኘት ሜቲ ከነ መቃኬ
ቲን ዋቀዮፍ አዳን ነንባሰ፤ ሜትቸ ሲፍ
ዴብሴ ብፈ ፈኬኛስ ሙከራ ሶፍስሴ፥
ሜቲ እሰረት ነንኡፍሲሰ» ጀቴ*። 4ሚከ
ሜትቾ ዴብሴ ሃደሳት ኬንናን፥ እሼን
ሜትቸራ ድበ ለመ ፉቴ ነመ ሜቲ በቅሱት
እንኬንቴ፤ ነምችስ ብፈ ፈኬኛ ሙከራ
ቅርጤ ሜቲ እረት ኡፍሴ፤ ብፍን ፈኬኛ
ሱንስ መነ ሚካ ኬሰ እንካአሜ። 5አከስት
ሚከ ዋቀዮሊሳቲፍ ገልመ ጎደቴ ድረተ
ፉለ ዱራፍ ብፈ ዋቀዮሊ ቆጼስሴ፥ እልማ
ንሳ ኬሳ ቶኮ ሉበ አከ እሳፍ ተኡፍ ሆጂረ
እሰ እንዳቤ*። 6ዬሮ ሰነ ሰብን እስራኤል
ሞቲ ዋን ህንቀብኔፍ፥ ነምን ሁንድኑ
ዋኑመ ቀጀላ እሰት ፈካቱ እንሆጀተ
ቱሬ*።

*2. ሌዎ 5:1፤ ፈኬ 29:24 *3. ኬሰ 27:15
*5. 8:27፤ ኡመ 31:19 *6. 18:1፤ 19:1፤
21:25

ሚከ ነመ ሰኘ ሌዊ ቶኮ ሉበ ጎደቹሳ

7ዮሙስ ደርገጌስ ሰኘ ሌዊ ቶኮ ቤትል
ሄም ብየ ይሁዳ ኬሰ ይሁዶተ ግዱ ገላ
ተኤ እንጅራተ ቱሬ*። 8እን እዶ እት ገላ
ተኤ ሆጀቱ በርባደቹዳፍ መንደረ ቤትል
ሄም ብየ ይሁዳቲ በኤ፥ ገረ ብየ ጋራ እሰ
ከን ኤፍሬም ኬሳ ገረ መነ ሚካ እንዱፌ።
9ዮሙስ ሚከ፥ «ኤሳ ዱፍቴ?» ጀዴ እሰ
ጋፈቴ፤ እንሞ፥ «አን ነመ ሰኘ ሌዊት፤
እዶን እት ገላ ተኤ ጅራዱ በርባደቹዳፈን
ቤትልሄም ይሁዳቲ ዱፌ» ጀዴ። 10ሚከ
ዴብሴ፥ «አነ ብረ ታእ! አባዳፍ ሉበ
አናፍ ተእ! አንሞ ኛታፍ ኡፈተ፥ ወጋ
ትስ ሜቲ ኩደን ሲፍ ነንኬነ» ጀዴን፤
እንስ ከነት እንገሌ። 11ደርገጌስቾ ሰኘ ሌዊ
ሱን ሚከ ብረ ታኡ እንጃለቴ፥ ነምችስ
እልማንሳ ኬሳ አከ እሰ ቶኮት እሰ
እንእላሌ። 12ሚከ አከስት ደርገጌስቾ ሌዊ
ሰነ ሆጂ ሉቡማረ እንዳቤ፤ እንሞ ሉበ ተኤ
መነ ሚካ እንታኤ*። 13ዮሙስ ሚከ፥
«ነምን ሌዊ ሉበ ኤርገ አናፍ ተኤ፥ ዋቀዮ
አመ ዋን ጋሪ አከ አናፍ ጎዱ ነንቤከ»
ጀዴ።

*7. 18:3፤ ኬሰ 18:6-8 *12. በኡ 28:41

ቦቆና 18

ጎስ ዳን ላኢሽን ቀበቹሳኒ

1ዬሮ ሰነ ሰብን እስራኤል ሞቲ ህንቀ
በን ቱረን፤ ጎስ ዳንሞ ሀመ በረ ሰናት
ጎሶተ እስራኤል ግዱዳ ዳለ ዋን ህንአርገት
ኒፍ፥ ብየ እት ገለኒ ኬሰ ጅራተን እንበር
ባደቱ ቱረን*። 2ወር ዳን ነሞተ ቆሞሳኒ
ዞርአፍ ኤሽተኦል ኬሳ ብይቾ ጋደኒ ኬሰ
አከ በረኒፍ ሎልቶተ ጀጀቦ ሸን እንኤር
ገን፤ ጅራንስ፥ «ደቃቴ ብይቾ ኬሰ
በራ!» ጀደን፤ ዮሙስ ጀር ገረ ብየ ጋራ
እሰ ከን ኤፍሬም ዱፈኒ መነ ሚካ
እንቡለን። 3መነ ሚካ ዬሮ ቱረንት ደርገጌ
ስቾ ሌዊ ሰነ አከ ሃሳሳቲን እሰ በረኒ ገረሳት
ገረገለኒ፥ «ማልቱ አስ ስፍዴ? አሲ ማል
ሆጂታ? አሲ ማል ቀብዳ?» ጀደኒ ጋፈ
ተን*። 4እንሞ ወንተ ሚከ ጎዴፍ እሳንት
ህሜ፥ «ሉበ ተኤ፥ አከን ሆጂዱፍ ነቀጨ
ረቴ» ጀዴ። 5ከነረት እሳን ደርገጌስቻን፥
«ያድን ኑእ አዴምኑፍ ኩን ወል ኑፍ
ቅጣተ ዮ ተኤፍ ሀደራ ዋቀዮን ኑፍ
ጋፈዱ!» ጀደን*። 6ሉብችስ፥ «ያድን
እስን አዴምተኒፍ ኩን ዋቀዮ ዱረት ፉደ
ተማደ፥ ነጋዳን ደቃ!» ጀዴ።

*1. 17:6፤ 1:34፤ ኢያ 19:40-48 *3. 17:7
*4-5. 1:1

7ዮሙስ ጀሬን ሸነን አቺ አዴመኒ ገረ
መንደረ ላኢሽ ደቀኒ፥ ወር መንደርቻ አከ
ወር ሲዶን እት ጅራተንት ነጋዳፍ ገቢት
ብርአ መሌ ጅራቹሳኒ እንአርገን፤ ወር
መንደረ ሰና ወረ ሲዶንቲ ፈጋተኒ እንጅራ
ተን፥ ነመ ከን ብራ ወጅንስ ወልት ህንእ
ዴምኔ፤ ብይቾ ኬሰትስ ነምን አቦሳ ጀለ
ገልቼ እሳን ዬላስሴ ህንቤኩ። 8ወር ጋዱን
ሱን መንደሮተ ዞርአፍ ኤሽተኦል ለፈ አቦ
ሎተንሳኒ ጅረንት ዮሙ ዴብአን፥ አቦሎ
ትንሳኒስ፥ «እን እስን ደቅጠኒፍ አተም

ቱሬ?» ጀደኒ እሳን ጋፈተን። 9 እሳንሞ
ዴብሰኒፌ፥ «ብይች ባይኤ በኤሰ ተኡሳ
አርግኔረ፤ ከናፍስ ከኣ! እሳንት እንዱለ!
ጨሎመ ጀተኒ ህንዲስና! ብይቾ ፉደቹ
ዳፍ እት ልጡ ህንሴስና! 10 ዮሙ ደቅጠን
ብየ ነሞትን ብርአ መሌ ጅራተን፥ ብየ
ሶናን በልአቱት እንባቱ፤ ዋቀዮ ለፌ ወንት
ብየ ለፋረት አርገሙ ቶኮሌ እት ህንሀርአ
ትኔ ሰነ እስኒፍ ኬኔረ» ጀደን።

11 ከነረት ነሞተ ዳን ኬሳ ድብ ጀአ
ምአ ሎላ ህደተኒ መንደሮተ ዞርአፍ ኤሸ
ተኦሊ በኦኒ አዴመን፤ 12 ደቀኒስ ብየ
ይሁዳ መንደረ ክሪየት የአሪም ኬሰ ቡፌ
ተን፤ ከናፍ እዶን ገረ ልጠ-ቢፍቱ ክሪየት
የአሪም ጅሩ ኩን ሀመ ሀርአትዩ «ቡፌተ
ዳን» ጀደሜ እንዋመመ። 13 ደርበኒስ ብየ
ጋራ እሰ ከን ኤፍሬም ኬሳ ገረ መነ ሚካ
እንዱፈን።

14 ዮሙስ ጀሬን ሸነን መንደረ ላኢ
ሺፍ ብየ ናኖሳ ጅሩ ጋዱዳፍ ደቀኒ
ቱረን ኦቦሎተሳኒቲን፥ «እስን መኔን
ሚካ ከነ ኬሰ ድረትን ፉለ ዱራ፥ ብፍን
ዋቀዮሊ መነ ኬሳ፥ ብፍን ፈኬኘ
ሙከራ ቅርጠሜ ሜቲን እረት ኡፍፈ
ሜስ አከ ጅረን በራ! አመስ እሳን ከነ
አከ ቤክተን ጎዳ!» ጀደን*። 15 ከነረት
እሳን ጎረኒ ገረ መነ ሚካ ለፌ ደርገጌስች
ሌዊ ሱን ጅሩ ደቀኒ ነጋ እንጋፈተን።
16 ዬሮ ሰነ ነሞትን ዳን ወር ድበ ጀአን
ምአ ሎላ ህደተኒ፥ ከረ ቡኬ እንዳበቱ
ቱረን። 17 ደርገጌስች እን ሉበ ተኤ ሱን
ጀሬን ድበ ጀአን ምአ ሎላ ህደተኒ
ወጅን ከረ ቡኬ ዳበቴ ኡቱ ጅሩ፥ ወር
ሸነን ብይቾ ጋዱፍ ደቀኒ ቱረን ኦል
ገለኒ፥ ድረተ ፉለ ዱራ፥ ብፌ ዋቀዮሊ
መነ ኬሳ፥ ብፌ ፈኬኘ ሙከራ ቅርጠሜ
ሜቲን እረት ኡፍፈሜስ እንፉደተን።
18 ዮሙ እሳን መነ ሚካ ልጠኒ ድረተ
ፉለ ዱራ፥ ብፌ ዋቀዮሊ መነ ኬሳ፥
ብፌ ፈኬኘ ሙከራ ቅርጠሜ ሜቲን
እረት ኡፍፈሜስ ፉደተንት ሉብች፥
«ጀረነ፥ ማል ጎቹኬሰኒ?» ጀዴን።
19 እሳንሞ ዴብሰኒ፥ «ጨሎመ ጀድ!
አፉንኬ ቀበዱቲ ኑዱካ ቡእ፥ አባፍ
ሉበ ኑፍ ተእ! ማቲ ነመ ቶኮፍ ሉበ
ተኡረ ቆሞፍ ጎሰ እስራኤል ቶኮፍ ሉበ
ተኡ ሲፍ ወየ ምቲሬ?» ጀደኒን*።
20 ዮሙስ ሉብች ገራሳት ገመዴ፥
ድረተ ፉለ ዱራ፥ ብፌ ዋቀዮሊ መነ
ኬሳ፥ ብፌ ፈኬኘ ሙከራ ቅርጠሜስ
ፉደቴ ጀረ ግዱ ቡኤ አዴሜ።
*14. 17፡1-6 *19. 17፡10

21 ኤርገሲ ጀሬን ዴብአኒ እጀሌሳኒ፥
ሆሪሳኒፍ ቀቤኘሳኒ ኦፍ ዱረ ቡሰኒ አቼ
እንአዴመን። 22 ነሞትን ዳን መነ ሚካ
ብራ ኤርገ ፈጋተኒ፥ ወር ናኖ መነ ሚካ
ወልት ዋመመኒ ጀረ ሆርዶፈኒ እንቀቀ
በን። 23 እት እዩሳኒራ ከን ከኤሰ ነሞትን
ዳን ገረሳኒት ገረገለኒ ሚካዳን፥ «ማል
ታቴ ነሞተ ኑት ደቻፍቴ?» ጀደን።
24 ሚከ ዴብሴ ጀራን፥ «አተምት ‹ማል
ታቴ› ጀተኒ ነጋፈቱ? ዋቀዮሊ አን ቶልፈ
ዴፍ ሉበኮ ፉደተኒ ኤርገ አዴምተኒ አና
ፍሞ ማልቱ ሀፌሬ?» ጀዴ*። 25 ወር ዳን
ዮሙስ ሚካን፥ «ነሞትን ኩን አረኒ አከ
ስረት ህንካኔት፥ አትስ ነሞተ መነኬቲ
ወጅን ሉቡኬ አከ ህንደብኔት ‹ጥስ› ጀቴ
ህንዱበትን!» ጀደን፤ 26 አቹማንስ ከራሳ
ኒረ እንቡአን፤ ሚከ ወር ዳን እሰ ጫላ ጀቦ
አከ ተአን ሁበቴ ዴብኤ ገረ መነሳት
እንገሌ። *22-24. ኡመ 31፡25-30

27 ወር ዳን ዋቀዮሊ ሚከ ቶልፈቴ፥
ሉበ እን ሆጁቼፈቱስ ዱራ ፉደተኒ፥ ሰበ
ነጋዳፍ ገቢት ጅራቱ ሎሉዳፍ መንደረ
ላኢሽት እንዱለን፤ ነሞተ ብላዳን አጁ
ሰኒ፥ መንደርቾሞ እብዳን እንጉበን።
28 ላኢሽ፥ ሲዶንቲ ፈጎ ቤት-ሬሆብ ደቻ
ኬሰ ዋን ቱርቴፍ፥ ነሞተ መንደረ ብራ
ወጅንስ ዋን ወልት ህንአዴምኔፍ ሆምትኑ
ህንብርመትኔፍ፤ ኤርገሲ ገሩ ወር ዳን
መንደርቾ ዴብሰኒ እጃረኒ ኬሰ ታአን።
29 መቃ መንደረ ላኢሽ ጀደማ ቱሬ ሰናስ
መቃ አባሳኒ እልመ ያቆብት «ዳን» ጀደኒ
ሞጋሰን*። 30 ዮሙስ ነሞትን ዳን ዋቀዮሊ
ቶልፈሞ ሰነ እንዳበተን፤ ሀመ ጉያ ብይች
ቀበሜት ዮናታኒፍ እልማንሳ ጎሰ ዳኒፍ
ሉቦተ ተአኒ ሆጁቻ ቱረን፤ ዮናታን ኩን
እልመ ጌርሾም፥ ጌርሾምሞ እልመ ሙሴ
ቱሬ*። 31 ሀመ በረ መን ዋቀዮፍ እት ሰገ
ደን ሺሎ ቱሬት፥ ወር ዳንሞ ዋቀዮ ቶል
ፈማ እሰ ሚከ ሆጁተቴ ሰነ እንዳበተን*።
*27-29. ኢያ 19፡47-48 *30. 1ሞቶ 12፡29፤
አሞ 8፡14 *31. ኢያ 18፡1፤ ኤር 7፡12

ቦቆና 19

ነመ ሰኚ ሌዊ ቶኮፍ ሳጆቶሳ

1 በረ እስራኤል ሞቲ ህንቀብኔ ሰነት
ነምን ሰኚ ሌዊ ቶኮ ገላ ተኤ ሞጋ ብየ ጋራ
እሰ ከን ኤፍሬም ኬሰ እንጅራተ ቱሬ፤ እን
ቤትልሄም ብየ ይሁዳቲ ዱበርቲ ቶኮ
ደበሌ ፉዴ ሳጆቶ እንጎደቴ*። 2 ሳጆቶንሳ
ኩን እሰት አርቴ፥ መነ አባሼ እሰ ቤትል
ሄም ብየ ይሁዳ ጅሩት ገልቴ ጅአ አፉር
እንቴሴ። 3 አባን መናሼሞ ገራ ላፍፌቴ
እሼ ገልፌቹዳፍ ደርገኄሰ ቶኮፍ ሀሮተ
ለመ ፉደቴ፥ እሼ በርባድቾ ደቄ፤ እሼን
መነ አባሼቲት ኦል እሰ ገልቾቴ፥ አባን
ሼሰ ዮሙ እሰ አርጌ ገመቹዳን እሰ
ስመቴ። 4 አብዩንሳ አባን ዱበርትቲ ተከ
አች አከ ቱሩፍ እሰ ግድሲፍናን፥ እንስ
ጉያ ሰድኢፍ እሰ ብረ እንቡቡሌ፤ ዬሮ
ከነት ወጅን እንኛቱ፥ እንዱጉስ ቱረን።
5 ጋፌ ጉያ አፉረፉ ገነመ ኦቦሮዳን ከአኒ፥
ሶዳን ነምቻሞ አዴሙፍ እንቆጳኤ*፤ አባን
ዱበርትቲ ገሩ ሶዳሳቲን፥ «ጀባቴ አከ
አዴምቱት ዱረ አፉን ቡሌ ባፌዱ!»
ጄዴ።

*1. 17፡6 *5. ኡመ 18፡5፤ አቦ 19፡8፤
ፉር 104፡15

6 እሳን ለማን ታአኒ እንኛቱ፥ እንዱጉስ
ቱረን፤ ከነ ቦዴ አባን ዱበርትቲ ሶዳሳ
ቲን፥ «ሀደራ ሀርአስ ኑብረ ቡል፥ ገራን
ኬስ ሀገመዱ!» ጄዴ። 7 ነምች ሌዊ ሱን
አዴሙዳፍ ከኤ ቱሬ፤ ገሩ አብዩንሳ አከ
እን ኦሉፍ ዋን እሰ ግድሲሴፍ፥ ሀልከን
ሰነስሞ አች ቡሌ። 8 ጋፌ ጉያ ሸነፉስሞ
ነምች ሌዊ ሱን ገነመ ኦቦሮዳን አዴሙዳፍ
እንከኤ፤ አባን ዱበርትቲ ገሩ፥ «ማሎ፥
ቀር አዱ ሀመ ሲፍ ጨቡት ቱር! ከራዳ
ፍስ ዋን ስጀቤሱ ፉደዱ!» ጄዴን፤ ለማ
ኑስ ወጅን እንኛተን። 9 ከነ ቦዴ ነምች ሌዊ
ሱን ሳጆቶሳፍ ደርገኄሰ እሰ ብረ ቱሬ
ወጅን አዴሙፍ ካናን፥ አብዩንሳ አባን
ዱበርትቲ፥ «ኩኖ እስንት ገልገላኤረ፥
ድኡ ገኤረስ፤ ከናፍ ሀደራ ሀልከን አከ
እስንት ህንታኔት አስ ቡላ! ቦር ገነመ ኦቦ
ሮዳን ካተኒ እንአዴምቱ» ጄዴን፤ አዱማ
ንሞ ሶዳሳቲን፥ «ቦር መነኬት እንገልተ፥
ሀርኣፍ ቡል፥ ገራንኬስ ሀገመዱ!»
ጄዴ። 10 ነምች ገሩ አች ቡሉ ህንበርባ
ድኔ፤ ሀሮተ ፌአመን ለማኒፍ ሳጆቶሳ
ፉደቴ አዴሜ፥ ፉሌ ይቡስ እንገኤ፤
ይቡስ ኩን እሰ «ዬሩሳሌም» ጄደሙደ*።

*10. ኢያ 15፡63፤ አቦ 1፡21፤ 1ሴና 11፡4

11 ይቡስት ዮሙ ድኣተን አዱን ባይኤ
ዋን ድኤፍ፥ ደርገኄስቾ ጎፍታሳቲን፥
«ኮታ ገረ መንደረ ይቡሶታ ከነት ጎሬ
ቡላ!» ጄዴ። 12 ጎፍታንሳ ገሩ፥ «ለኪ
ደርብኔ ጊቤአ ደቅነ መሌ፥ መንደረ
ኦርማ እሰ ነሞትን እስራኤል ኬሰ ህንጅ
ሬት ህንጎሩ! 13 ቤኑ! እዶ ቶኮት ቡተትኔ
ጊቤአ ዮኪስ ራማ እንቡለ» ጄዴ። 14 ደር
በኒ አዴመኒ ጊቤአ እሰ ከን ጎሰ ቤንያሚ
ንት ዮሙ ድኣተን አዱን እንልጤ።
15 እሳንሌ ጊቤአ ቡሉፍ እት ጎረን፤ ነምች
ደቄ ወልተጂ መንደርቻ ኬሰ እንታኤ፤
ገሩ ነምን ቶኮዩ እሳን ቡልቹዳፍ መነሳት
እሳን ህንስመትኔ።

16 ሀተኡዩ መሌ፥ ጃርስ ብየ ጋራ እሰ
ከን ኤፍሬሚ ዱፌ፥ መንደረ ጊቤአ እሰ
ነሞትን ቤንያሚን ኬሰ ታአንት ገላ ተኤ
ጅራቱ ቶኮ ቱሬ፤ ጃርስቾ ጋፌስ ማሲሳ
ኬሰ ሆጄቻ ኦሌ ገልገለ ሰነ ገረ መናት
ኡቱ ዴብኡ፥ 17 ነምቾ ከረ-አዴማ ሰነ
ወልተጂ መንደርቻ ኬሰት ዮሙ አርጌ፥
«ኤሳ ዱፍቴ? ኤሰስ ደቅጣ?» ጄዴ
እንጋፌቴ። 18 ነምችሞ ዴብሴፊ፥ «ኑእ
ከረ-አዴሞደ፤ ቤትልሄም ብየ ይሁዳቲ
ገረ ሞጋ ብየ ጋራ እሰ ከን ኤፍሬም ለፌ
አን ዱፌት ዴብአን ጅረ፤ ቤትልሄም ብየ
ይሁዳ ደቄን ቱሬ፥ አመሞ ገረ መነ እሰ
አን ዋቀዮፍ እት ሆጄዱት ነንዴብአ፤ አስ
ትስ ነምን መነሳት ነስመቱ ቶኮሌ ህን
ጅሩ። 19 ኑእ ገርቦተኬት ወንት ህርአቱ
ህንጅሩ፥ አናፍስ፥ ገርብቲኬቲፍ፥ ደርገ
ኄስቾ ከናፍስ ቡዴኒፍ ዳዺን ወይኒ ጅረ፥
ሀሮታፍስ ጭዲፍ ሀበቂ ቀብነ» ጄዴ።

20 ዮሙስ ጃርስች፥ «ነጋን ሲፍ
ሀተኡ! ወንተ ስበርባድችሱ ሁንዱማ
አነት ዲስ! ወልተጂ ከነ ኬሰ ገሩ ህንቡ
ልን!» ጄዴን። 21 እንስ ገረ መነሳት እሳን
ፉደቴ ገሌ፥ ሀሮታፍ አበቂ ኬኔ፤ ጆርሞ
ሚለሳኒ ድቀተኒ፥ እንኛተን፥ እንዱገ
ንስ*።

*21. ኡመ 18፡4፤ 19፡2፤ 24፡32

ደባ ነሞትን ጊቤኣ ሳጀቶ ነምቸ ሌዊረት ሆጄተን

22 ጀር ገራሳኒት ገመዳ ኡቱ ጅረኒ፥
መንደርቸ ኬሳ ነሞትን ወንተ ጅብሲሳ
ሆጄተን መንቾት መርሰኒ በልበለሳስ እት
ሬበኒ ጃርስቸ አባ መና ሰናን፥ «ነምቸ
መነኬ ዱፌ ከነ አከ ገዴስኑት ገድ ኑፍ
ባስ!» ጄደን። 23 አባን መንቻ ገሩ ገድ
እሳንት በኤ፥ «ለክሳ! ያ አቦሎተኮ፥
ወንተ ሀማ ከነ ህንሆጄትና! ነምን ኩን
ኬሱሙማ መነኮ ዱፌ፥ ወንተ ዬላስሳ
አከሲ እሰረት ህንራወትና! 24 ሙጫን
ዱርባኮፍ ሳጀቶን ኬሱማ ከና ኩኖት!
እሳን ገድ እስኒፍ ነንባሰ፥ አኩመ ጃለተን
እሳን ጎዳ፥ እሳንት ተጸዳስ! ነምቸ ከነረት
ገሩ ወንተ ዬላስሳ አከሲ ህንራወትና!»
ጄዴ*። 25 ጀሬን ሱን ገሩ ዱቢሳ ደገኡ
ህንበርባድኔ፤ ከናፍ ነምች ሌዊ ሳጀቶሳ
ሀርከ ቀቤ ገድ እሳኒፍ ባፍናን፥ እሳን እሼ
ብረ ገአኒ ሀልከን ጉቱ ሀወሳኒ ገር መሌ
እሼረት ራወተኒ ዬሮ ቦሩን በቀቁት ገድ
እሼ ዲሰን። 26 ዱበርትቲንስ ገነመ በሪዳን
ዱፍቴ፥ በልበለ መንቻ እሰ አባን መናሼ
ኬሰ ጅሩ ጀለት ኩፍቴ፥ ዮሙ ለፍት
እፌስ አቹመ ጪፍቴ እንአርገምቴ።

*22-24. ኡመ 19፡4-8

27 አባን መናሼስ ገነመ ከኤ አዴሙ
ዳፍ በልበለ መንቻ ዮሙ በኑ፥ ሳጀቶንሳ
በልበለ ዱረት ሀርከሼ ቡሳ በልበልቻረት
ፈጫፍቴ ኩፍቴ አርጌ፥ 28 «ከእ! እንአዴ
ምና» ጄዴን፤ ገሩ ዴቢ ህንአርገትኔ፤ ከነ
ረት ዱኡሼ በሬ ሬፈሼ ሀሬረ ካኤ ገረ
መነሳ እንደቄ። 29 መነሳስ ዮሙ ገኤ ሃዱ
ፉደቴ ሬፈ ሃደ መናሳቲ እዶ ኩደ ለመት
ቡሳ ቡሳት ኩኩቴ፥ ኩታ ብየ ጎሶተ እስራ
ኤል ሁንዱማት ቶኮ ቶኮ እንኤርጌ*።
30 ወር ከነ አርገንሞ፥ «ሰብን እስራኤል
ብየ ግብጢ ኤርገ በኤ ጀልቀቤ ሀመ ሀር
ኣት ወንት አከሲ ተኤ ህንቤኩ፥ አርገሜስ
ህንቤኩ፤ ከናፍ ዋኤሳ እት ያዱን፥ እረት
መርየቹን፥ ወንተ ጎቹን ተኡስ ወልት
ህሙን በርባድችሳደ» ጄደን።

*29. 1ሳሙ 11፡7

ቦቆና 20

ሰብን እስራኤል ጊቤኣፍ ጎሰ ቤንያሚን ሎሉሳኒ

1 ዮሙስ ሰብን እስራኤል ሁንድኑ ኩታ
ብየ ዳን እሰ ገረ ብታቲ ሀመ ቤርሼባት
አከሱመስ ብየ ጊልኣድ እሰ ገረ በእ-ቢፍ
ቱቲ በአኒ፥ ወልዳን ጉቱን ያደ ቶከቻን
ሚስጳት ዋቀዮ ዱረት ወልት እንቀበ
መን*። 2 ጉርጉዶትን ጎሶተ እስራኤል ሁን
ድኑስ ወል-ገኢ ሰበ ዋቀዮ፥ ለፎ ኩማተመ
ድበ አርፈን ብላ ህደተኒ ሎላፍ በአን፥ ሰነ
ግዱት እንአርገመን። 3 ዮሙስ ወር ቤንያ
ሚን ጎሶትን እስራኤል ወር ካን ሚስጳት
አከ ኦል በአን እንደገአን፤ ነሞትን እስራ
ኤልስ፥ «ወንት ሀማን ኩን አተምት አከ
ራወተሜ ኑት ህማ!» ወሊን ጄደን። 4 ከነ
ረት ነምች ሌዊ፥ አባን መና ዱበርቲ አጄ
ፈምቴ ሰና ዴብሴ፥ «አኒፍ ሳጀቶንኮ ብየ
እሰ ከን ቤንያሚን ኬሰ ጊቤኣ ቡሉዳፍ
ዱፍኔ። 5 ሀልከን ሰነት ነሞትን ጊቤኣ አነ
ረት ከአኒ፥ መነ አን ኬሰ ቱሬት መርሰኒ
ነአጄሱ በርባደን፤ ሳጀቶኮት ገር መሌ
እንተጸተን፥ እሼንስ ከነረት እንዱቴ።
6 እሳን ኮረተኒ ወንተ ዬላስሳ አከሲ እስራ
ኤል ኬሰት ዋን ሆጄተኒፍ፥ አን ሬፈ ሳጀ
ቶኮቲ ፉዴ ኩኩቴ ብየ እስራኤሎትን ዳለ
ጎደተኒ ኬሰ ጅራተን ሁንዱማት ነንኤ
ርጌ*። 7 ኤጋ ያ ነሞተ እስራኤል፥ ሁንዱ
ምትኬሰን እረት ዱዱበዳቲ ዋን ጎቹን ተኡ
መርየዳ!» ጄዴ።

*1. 21፡1፥5፤ 1ሳሙ 7፡5-7፤ 10፡17
*6. ኡመ 34፡7

8 ነሞትን ሱን ሁንድኑሞ ያደ ቶከቻን፥
«ኑኬሳ ነምን ቶኮሌ ገረ ዱንካነሳት ዮኪስ
ገረ መነሳት ህንዴብእን! 9 አመ ሙከ ቡፈ
ትኔ ጊቤአረት ካኔ፥ እት እንዱለ፤
10 ጎሶተ እስራኤል ሁንዱማ ኬሳ ሎልቶ
ታፍ ገላ ከን ፍደን ነሞተ ድበ ኬሳ
ኩደን፥ ኩመ ቶኮ ኬሳ ድበ ቶኮ፥ ኩመ
ኩደን ኬሳ ኩመ ቶኮ እንቆጴስነ፤ ሎልቶ
ትንሞ ገረ ጊቤአ እሰ ከን ቤንያሚን ዮሙ
ደቀን፥ ወንተ ዬላስሳ ነሞትን ጊቤአ እስ
ራኤል ኬሰት ሆጄተኒፍ አደበ አርገቹን
እሳኒፍ ተኡ እሳንረት ሀራወተን!»
ጄደን። 11 አከስት ነሞትን እስራኤል ሁን
ድኑ ያደ ቶኮን መንደረ ሰነረት ከኡዳፍ
ወልት እንቀበመን።

12 ዮሙስ ጎሶትን እስራኤል ወር ካን
ጎሰ ቤንያሚን ሁንዱማት ነሞተ ኤርገኒ፥
«ወንት ሀማን እስን ግዱት ተኤ ኩን
ማሊ? 13 አመ ነሞተ ዋን ጅብሲሳ አከሲ
ሆጄተኒ ጊቤአ ኬሰ ጅራተን ቀባቲ ኑት
ኬና! ኑእስ እሳን አጄፍኔ፥ ሆጄ ሀማ
አከሲ እስራኤል ኬሳ እንበሌስና!»
ጂደን፤ ወር ቤንያሚን ገሩ ዱቢ አቦሎተ
ሳኒ ነሞተ እስራኤል ከነ ህንፉደትኔ*።
14 ከናፍ መንደሮተሳኒ ሁንዱማ ኬሳ በአኒ
ነሞተ እስራኤል ሎሉዳፍ ጊቤአት ወል
ገአን። 15 ጉያ ሰነት ወር ቤንያሚን ነሞተ
ድበ ቶርበ ሎላፍ ፎአመኒ ጊቤአ ኬሰ ጅራ
ተን መሌ፥ መንደሮተሳኒ ኬሳ ሎልቶተ
ብላ ህደተን ኩመ ድግደሚ ጆአ ሎላፍ
እንባሰን። 16 ጆረ ከነ ሁንዱማ ኬሳሞ ነሞ
ትን ፎአመን ድብ ቶርበ ብታቸ ቱረን፤
እሳን ፉርሳን ደጋ ዮ ደርበተን ቀልአ
እንኩቱ ቱረን። 17 ወር እስራኤልሞ ከራ
ሳኒ ሎልቶተ ብላ ህደተኒ ሎለት ቤከመን
ኩማተመ ድበ አፉር ሎላፍ እንባሰን።
*13. ኬሰ 13፡6፤ ለኮ 35፡33-34

18 ነሞትን እስራኤል ቤትኤልት አል
በአኒ፥ «ጎሰ ቤንያሚንት ሎለ ካሱዳፍ
ኑኬሳ ጎስ ኤኙ ዱረ ሀበኡ?» ጂደኒ ዋቀ
ዮን እንጋፈተን፤ ዋቀዮሞ፥ «ጎስ ይሁዳ
ዱረ ሀበኡ!» ጂዴ ዴብሴፍ*። 19 ነሞትን
እስራኤል ቦሩምታ ገነማን ከአኒ፥ ፉሌ
መንደረ ጊቤአ እንቡፈተን። 20 እሳን ጎሰ
ቤንያሚን ሎሉዳፍ በአኒ፥ ጊቤአት ሎል
ቶተሳኒ ቶረ ገልፈተኒ ፉሌሳኒ እንዳበተን።
21 ጋፈስ ነሞትን ቤንያሚን ጊቤአዳ በአኒ
እስራኤሎተ ኩመ ድግደሚ ለመ ለፈት
እንደበለን። 22 ነሞትን ወረ እስራኤል ገሩ
አመስ ወል ጆጆቤሰኒ፥ ደቀኒ እዶሳኒ እሰ
ጋፈ ጆልቀባት ሎልቶተሳኒ ቶረ እንገል
ቸን። 23 እስራኤሎትንስ ደቀኒ ዋቀዮ
ዱረት ሀመ ገልገላት ቦአኒ፥ «አመስ አቦ
ሎተኬኛ ነሞተ ቤንያሚን ሎሉዳፍ እት
ድአትኑሬ?» ጂደኒ እሰ እንጋፈተን፤ ዋቀ
ዮሞ፥ ዴብሴፌ፥ «ኤዬ! አል በአቲ
እሳን ሎላ!» ጂዴን።
*18. 1፡1-2፤ 20፡26-28፤ 21፡2-4

24 ጉያ ለመፉትስ ነሞትን እስራኤል
ወረ ቤንያሚን ሎሉዳፍ ገረሳኒት እንድአ
ተን። 25 ወር ቤንያሚንሞ ጉያ ለመፉ
ሰነት እሳን ፉኩቱዳፍ መንደረ ጊቤአቲ
በአኒ፥ ወረ እስራኤል ኬሳ ሎልቶተ ብላ
ህደተን ኩመ ኩደ ሰዴት ለፈት እንደበ
ለን። 26 ጋፈስ ነሞትን እስራኤል ሁንዱም
ትሳኒ ቤትኤልት አል በአኒ፥ አቾትስ ፉለ
ዋቀዮ ዱረ ታአኒ፥ ሀመ ገልገላት ሶመኒ
እንቦአን፥ ቀልመ ጉበሙፍ ቀልመ አራራ
ዋቀዮፍ ድኤሰኒ፥ 27 እስራኤሎትን ዋቀ
ዮን እንጋፈተን፤ በረ ሰነት ሰንዱቅ ከኩ
ዋቀዮ እዶ ሰነ ዋን ቱሬፍ፥ 28 ፊኔሃስ
እልም ኤሌአዛር እልመ አሮንሞ እሰ ዱረ
ዳበቴ እንሆጄተ ቱሬ፤ ነሞትን እስራኤል
ጋፊሳኒ ኬሰት፥ «አቦሎተኬኛ ወረ ቤንያ
ሚን ሎሉዳፍ አመስ ባኑሞ ዮኪስ
ዲፍኑ?» ጂደን፤ ዋቀዮሞ ዴብሴ፥ «አን
ቦር ሀርከኬሰንት እሳን ነንኬናቲ ደቃ!»
ጂዴ*። *28. ለኮ 25፡7፤ ኢያ 24፡33

29 ዮሙስ ወር እስራኤል ነሞተ ርጸኒ
ኤገተን ጊቤአት ናኔሰኒ እንካአን። 30 ጋፈ
ጉያ ሰደፉስ ነሞትን እስራኤል ወረ ቤንያ
ሚን ፉኩቱዳፍ አል በአኒ፥ አኩመ ዬሮ
ዱራ ለማኒ ፉሌ ጊቤአት ሎልቶተሳኒ ቶረ
እንገልፈተን። 31 ወር ቤንያሚን እስራኤ
ሎተ ፉኩቱፍ መንደረ ኬሳ በአኒ ሀመ ፈጋ
ተንት እንአዴመን፤ አኩመ ዬሮ ዱራ
ለማኒስ ከራ ገረ ቤትኤልት አል ባሱፍ
ከራ ገረ ጊቤአት ጌሱረት ፉኩቱ ጆልቀበኒ
እስራኤሎተ ኬሳ አከ ነሞተ ሶዶማ በኬት
እንአጄሰን*። 32 ወር ቤንያሚን ዮሙስ፥
«እስራኤሎትን አኩመ ከናን ዱራ ፉለኬኛ
ዱረት ሞአሙሳኒት» ጂደኒ ያደን፤ ወር
እስራኤል ገሩ፥ «ኮታ ገረ ቦዴት ዴብኔ
መንደረሳኒራ ፈጋተኒ ገረ ከራት አከ በአን
እሳን እንጎና!» ጂደን። 33 ዮሙስ ሎልቶ
ትን እስራኤል ሁንድኑ እዶሳኒቲ ከአኒ፥
እዶ «በአል ታማር» ጂደሙት ሎላፍ ቶረ
እንገለን፤ ወር ርጸኒ ኤገቻ ቱረንስ በኬ ጌባ
ለፈ ዶከተኒ ጅረን ሰና እንበአን። 34 ሎል
ቶትን ኩምን ኩደን እስራኤሎተ ሁንዱማ
ኬሳ ፎአመኒ ጊቤአ ፉኩቱዳፍ እንዱፈን፤
ሎል ሱን ጆባ ዋን ቱሬፍ፥ ወር ቤንያሚን
በዲፍን አከ እሳንረ ገኤ ህንሁበትኔ።
35 ወር ቤንያሚን እስራኤሎተ ዱረት አከ
ሞአመን ዋቀዮ ዋን ጎዴፍ፥ ነሞትን እስራ
ኤል ጉያ ሰነት ቤንያሚን ኬሳ ሎልቶተ
ብላ ህደተን ነሞተ ኩመ ድግደሚ ሸኒፍ
ድበ ቶኮ እንፍጠን። *31. ኢያ 8፡6፥16

36 ወር ቤንያሚን ሞአሙሳኒ እንሁበተን፤
አከ እሳን እት ሞአመንስ ከነት አኔ ጅረ፤

ወር እስራኤል ሎልቶተሳኒ ወረ ናኖ ጊቤአ
ርጰኒ ጅረን ዋን አብደተኒፍ፥ ሎልቶተ ቤን
ያሚኒፍ ለፈ እንህለን። 37ጅሬን ርጰኒ ቱረን
ሱንሞ አሪቲዳን ገረ ጊቤአት ፌገኒ፥ መንደ
ርቾ ኬሰስ አሲፍ አች አዴመኒ፥ ነሞተ ሁን
ዱማ ብላዳን እንሩኩተን። 38ነሞትን
እስራኤል ወረ ርጰኒ ወጅን ምልክተ ቶኮረት
ወሊፍ ገለኒ ቱረን፤ ምልክትችስ፥ ወር ርጰኒ
ቱረን መንደርቾ ጉበኒ አረ ዱከናአ ጉዳሳ አከ
ኦል አርሰኒፍ ቱሬ፤ 39ዬሮ ሎልቶትን እስራ
ኤል ወራንራ ገረ ቦዴሳኒ ዴብአንት፥ ሎልቶ
ትን ቤንያሚን እስራኤሎተ ሩኩቱ
ጀልቀበኒ፥ አከ ነሞተ ሶዶማ እንአጂሰን፤ ከነ
ረት፥ «ዱጉማን አኩመ ሎለ እሰ ከናን ዱራ
ኬሰት ተኤት፥ ፉለኬኘ ዱረት ሞአሙሳ
ኒት» ጀደን። 40ሀተኡዩ መሌ፥ አር መንደ
ርቾ ኬሳ አከ ኡቱባት ኦል እንከኤ፤ ወር
ቤንያሚንሞ ገረገለኒ፥ መንደርቾ ጉቱማት
ጉበቴ አር ገረ ዋቃት ኦል ከኡሳ እንአርገን*።
41በዲፍን አከ እሳንት ዱፌ ሁበተኒ እንነአን፤
ሎልቶትን እስራኤል ገሩ እሳንት ገረገለን።
42ወር ቤንያሚንሞ ዱግደ እሳንት ገተኒ ከራ
ለፈ ኦና እንበቀተን፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ሎል
ቶተ እስራኤል ጀላ በኡ ህንደንዴኘ፤ ወር
መንደርቾ ሩኩተንስ ገድ እተ በአኒ ግዱት
እሳን እንፍጠን። 43ሎልቶትን እስራኤል
ነሞተ ቤንያሚን መርሰኒ፥ ኡቱ አረ ህንገል
ፈትን ከራ ገረ በአ-ቢፍቱ ሀመ ፉሌ ጊቤአት
አርአኒ እሳንረ እንያአን። 44ሎልቶተ ቤንያ
ሚን ወረ ጀጀቦ ኩመ ኩደ ሰዴት እንኩኩፍ
ሰን። 45ዮሙስ ወር ሀፈን ገረገለኒ ገረ ለፈ
ኦና ገረ ደጋ ሪሞንት እንበቀተን፥ ሎልቶትን
እስራኤል ከራት ነሞተ ኩመ ሽን እሳን ኬሳ
ጭረኒ፥ ሀመ ጊዶምት ኡቱ አርአኒ ነሞተ
ኩመ ለመዋ ደበለኒ እንሩኩተን። 46ጉያ
ሰነት ሎልቶትን ቤንያሚን ወር ጀጀቦን ብላ
ህደተን ኩምን ድግደሚ ሽን እንዱመን።
47ነሞትን ድብ ጀአሞ ኦፍረ ገረገለኒ ገረ ለፈ
ኦና ገረ ደጋ ሪሞንት ጀላ በቀተኒ ጅአ አፉ
ሪፍ ደግቾ ኬሰ ታአን*። 48እስራኤሎትን ገረ
ነሞተ ቤንያሚን ወረ ካኒት ዴብአኒ ነሞተ፥
ሆሪ፥ ዋን መንደረ ኬሰት አርገን ሁንዱማስ
ብላዳን እንሩኩተን፤ መንደሮተ እተ ዱፈን
ሁንዱማስ እብዳን እንጉበን።

*40· ኢያ 8፡20 *47· 21፡13

ቦቆና 21

ጎሰ ቤንያሚን ለኮብሰ ጎሰ እስራኤል ኬሳ ህርአቹሳ

1ኤርገሲ ነሞትን እስራኤል እዶ ሚስጳ
ጀደሙት ወል ገአኒ፥ «ኑኬሳ ነምን ቶኮሌ
እንተለሳ እልማን ጎሰ ቤንያሚንት ህንሄሩ
ምሲሱ!» ጀደኒ ወሊፍ እንከከተን*።
2ሰብን ሱን ገረ ቤትኤል ደቀኒ፥ ሀመ ገል
ገላት አች ታአኒ፥ ዋቀዮ ዱረት ሰገሌ ጉዳ
ዳን ቦእቾ ጀባሳ ቦአኒ*፥ 3«ያ ዋቀዮ
ጎፍትቾ እስራኤል! ወንት ኩን ማሊፍ እስ
ራኤልረ ገኤ? ማሊፍስ ሀርአ እስራኤል
ኬሳ ጎሰ ቶኮ ደበሚ?» ጀደን።

*1· 20፡1 *2· 20፡18፥23፥26

4ቦሩምታስ ጀር በሪዳን ከአኒ፥ አችት
እዶ አርሳ እጀረኒ፥ ቀልመ ጉበሙፍ
ቀልመ አራራ እንድኤሰን። 5እስራኤሎ
ትን፥ «ነምን ሚስጳት ፉለ ዋቀዮ ዱረት
ህንአርገምን ሀፌ ራወቴ ሀአጂፈሙ!»
ጀደኒ፥ ጭምሰኒ ከከተኒ ቱረን፤ ከነረት፥
«ጎሶተኬኘ ሁንዱማ ኬሳ ወል ገኢ ፉለ
ዋቀዮ ዱረት ተኤ ከነ ኬሰት ከን ህንአርገ
ምን ኤኙፈኢ?» ጀደኒ ወል ጋፈተን።
6ዮሙስ እስራኤሎትን፥ «ሀርአ ጎሰ ቶኮ
ኑግዱዳ እንበሌፈሚ!» ጀደኒ፥ ጎሰ ኦቦሌ
ሰሳኒ ቤንያሚኒፍ እንገደን። 7ከናፍስ፥
«ኑእ ዱርቦተኬኘ ጎሰ ቤንያሚንት አከ ህን
ሄሩምሲፍኔ መቃ ዋቀዮቲን ከከትኔረ፥
ኤጋ አመ ወረ ሀፈን ከነ ኤሳ ፉስፍነሪ?»
ጀደን።

8አመስ እስራኤሎትን፥ «ጎሶተኬኘ
ኬሳ ሚስጳት ኦል በኤ ዋቀዮ ዱረት ከን
ህንአርገምን ኤኙ?» ጀደኒ ወል ጋፈተን፤
ኩኖስ ወል ገእቻፍ ነምን ቶኮሌ ያቤሽ-ጊ
ልአዲ ገረ ቡፈተ ሰና ከን ዱፌ ህንቱሬ።
9ነሞትን ዬሮ ቶአተመንት ነምን ያቤሽ-ጊ
ልአዲ ዱፌ ቶኮሌ ህንቱሬ። 10ከናፍ ወል
ድቾ ነሞተሳ ወረ ጀጀቦ ኬሳ ኩመ ኩደ
ለመ እተ ኤርጌ፥ «ገረ ያቤሽ-ጊልአድ
ደቃቲ ወረ አች ጅራተን ዱበርቶታፍ እጀ
ሎተዩ ኡቱ ህንዲሰን ብላዳን ሩኩታ!
11ኤጋ ወንት እሰን ጎተን ዲሮተ ሁን
ዱማ፥ ዱበርቶተ ዲር ብረ ገኤ ሁንዱማስ
ራወተኒ በሌሱደ!» ጀዴ እንአቦሚ።
12ዮሙስ እሳን ነሞተ ያቤሽ-ጊልአድ ኬሰ
ጅራተን ሁንዱማ ኬሳ ዱርቦተ ዲር እሳን
ብረ ገኤ ህንቤክኔ ድብ አፉር አርገተኒ፥

ሺሎ እዶ ቡፈተሳኒ እሰ ብየ ከነአን ኬሰ
ጅሩት እንጌሰን*። *12. 21:19

13 ከነ ቦዴ ጒቱማን ወልድቻ ነሞተ
ቤንያሚን ወረ ደጋ ሪሞን ኬሰ ቱረንት
ኤርጌ፥ ነጋን አከ ቡኤ እት ህምሲሴ*።
14 ዬሮ ሰነት ነሞትን ቤንያሚን ገረ እዶሳ
ኒት እንዴብአን፤ ወር እስራኤልስ ዱርቦተ
ያቤሽ-ጊልአድ ኬሳ በራረመኒ ዱፈን እሳ
ንት እንሄሩምሲሰን፤ ዱርቦትን ሱን ገሩ
ወል እሳን ህንጌኚ። *13. 20:45-47

15 ዋቀዮ ጎሶተ እስራኤል ኬሳ ቶኮ
ጨብሴ ዋን ህርእሴፍ፥ ሰብን እስራኤል
ጎሰ ቤንያሚኒፍ እንገደን*። 16 ኤርገሲ ማን
ጉዶትን ወልድቻ፥ «ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ
ዱበርቶትን በዱ በአኒሩ፤ ኤጋ ወረ ሀፈን
ከነ ኤሳ ፍድኔ ፉስፍኑሬ? 17 ጎስ ቶኮ
ራወቴ እስራኤል ኬሳ አከ ህንበድኔት፥
ዳል ጎሰ ቤንያሚን ሀምባ ጎሰሳቲፍ
ሀተኡ! 18 ሀተኡዩ መሌ፥ ነሞትንኬኘ፥
‹ኑኬሳ ነምን እንተለሳ ጎሰ ቤንያሚንት ሄሩ
ምሲሴ አባረማ ሀተኡ!› ጄደኒ ዋን ከከተ
ኒፍ፥ ኑእ ዱርቦተኬኘ እሳንት ሄሩምሲሱ
ህንደንዴኙ*። 19 ኩኖ፥ ሺሎ እሰ ቤትኤ
ልራ ገረ ብታት ከራ ቤትኤሊ ገረ ሼኬ
ምት ጌሱራ ገረ በአ-ቢፍቱት፥ ሌቦናራሞ
ገረ ምርጋት አርገሙ ኬሰት አያን ወጋ
ወጋት ዋቀዮፍ አያኔፈሙ እንተአ»
ጄደን*። 20 እት ደበለኒ ነሞተ ቤንያሚ
ኒን፥ «ደቃ! ዳባ ወይኒ ኬሰ ርጳቲ
ኤገዳ! 21 ዮሙ ዱርቦትን ሺሎ ለፈ አያን
ቻት ስርባፍ ገድ በአን ኤጋቲ፥ እዶ ዳባ
ወይንቻቲ በአ፥ ዱርበ ቶኮ ቶኮ ቡታ!
ፉደዳቲ ገረ ብየ ቤንያሚን ደቃ! 22 አቦት
ንሳኒ ዮኪስ አቦሎትንሳኒ ዱፈኒ ዮ ኑት
ህመተን፥ ‹ኑእሞ ዬሮ ሎላት ሁንዱመሳኒ
ፉስሱፍ ዱርበ ህንአርገትኔ፤ አመስሞ
እስን ዋን እት ህንሄሩምሲስኒፍ የከ እስንት
ህንተኡ፤ ከናፍ ኑፍ ጄዳቲ ፉረ ቶላዳን
ጀረ ከነ እላላ!› እቲን እንጄነ» ጄደን።
23 ወር ቤንያሚን አኩመ እሳን ጄደን
እንጎደን፤ ዱርቦተ ወረ ስርብቱ ሰነ ኬሳስ
ቶኮ ቶኮ ቡተኒ ገረ ብየ ዳለሳኒት እንዴብ
አን፤ መንደሮተስ ዴብሰኒ እጃረኒ ኬሰ
እንታአን።

*15. 21:6 *18. 21:1፥7 *19. 18:31፤
ኢያ 18:1

24 ዬሮ ሰነት ነሞትን እስራኤል አቺ
በአኒ አዱመ አዳን ገረ ጎሰ ጎሰሳኒፍ ገረ
ቆሞ ቆሞሳኒ እንደቀን፤ አከስትስ ሁንድኑ
ገረ ዳለሳኒት እንዴብአን። 25 ዬሮ ሰነት
ሰብን እስራኤል ሞቲ ዋን ህንቀብኔፍ፥
ነምን ሁንድኑ ዋኑመ ቀጄላ እስት ፈካቱ
እንሆጄተ ቱሬ*። *25. 17:6

መጫፈ ሩት

ቦቆና 1

ኤሊሜሌኪፍ ማቲንሳ ብየ ሞኣብት ጎዳኑ

1በረ አቦትን ፍርዲ ብየ እስራኤል
ሴረቻ ቱረንት፥ ቤል ብየ ሰነት ቡኤ፤
በረስ ነምች ቶኮ ኩታ ብየ ይሁዳ መንደረ
ቤትልሄም ኬሳ፥ ሃደ መናሳፍ እልማንሳ
ለማን ፉደቴ፥ ብየ ኦርማ እሰ «ሞኣብ»
ጇደሙ እንደቄ*። 2መቃን ጆሬን ኤፍ
ራታ፥ ወረ መንደረ ቤትልሄሚ በአኒ ብየ
ሞኣብ ተከ ታኡዳፍ እት ገለን ከና፥ ኤሊ
ሜሌክ፥ ሃት መናሳ ናኦሚ፥ እልማንሳ
ለማንሞ ማህሎኒፍ ኪሊዮን ቱሬ። 3ኤሊ
ሜሌክ እንዱኤ፥ ሃት መናሳ ናኦሚን ገሩ
እልማንሼ ለማኒ ወጅን ሀፍቴ። 4እልማንሼ
ኩንስ ዱርበ ወረ ሞኣብ ኬሳ፥ እሼን ቶኮ
ኦርጳ እሼን ካንስ ሩት ከን ጇደምቱ
ፉደን፤ ማቲን ኩን ወሉመት አከ ወጋ
ኩደኒ አች ታአን። 5ቦዴሞ ማህሎኒፍ
ኪሊዮን ዱናን፥ ዱበርትቲን አባ መናሼፍ
እልማንሼ ለማን እንደብዴ።

*1. ኡመ 12:10፤ 26:1፤ 43:1

ናኦሚ ኤርገሲ ሩቲ ወጅን ገረ ቤትልሄምት ዴብኡሼ

6 ናኦሚ፥ ብየ ሞኣብ ኬሰ ኡቱመ
ጅርቱ፥ ዋቀዮ ሰበሳ እላሌ ምዳን አከ
ኬኔፍ ዋን ደጌሴፍ፥ ኒቶተ እልማንሼ
ወጅን ገረ ብያት ዴብኡዳፍ ካቴ*። 7እሼን
ለፈ ቱርቴ ሰና ባቴ፥ ኒቶተ እልማንሼ
ለማኒ ወጅን ከራ ብየ ይሁዳት ጌሱረ
እንቡቴ። 8ዮሙስ ናኦሚ ኒቶተ እልማንሼ
ለማኒን፥ «ዴብአ፥ ገረ መነ መነ ወረኬ
ሰኒ ደቃ፤ አኩመ እስን ወረ እስንራ
ዱኤፍ፥ አናፍስ ጋሪ ኅተን፥ ዋቀዮ ጋሪ
እስኒፍ ሀጎዱ! 9ዋቀዮ፥ መነ እት ‹ኡፌ›
ጇተን አከ አርገተኒፍ ቡልቲ እስኒፍ
ሀኬኑ!» ጇቴ፤ ዬሮ እሼን ዱዱንገቴ ነጋ
እት ዳምቴትሞ፥ እሳን ሰገሌሳኒ ጉድሰኒ
እንቦአን። 10አማቲሳኒቲንሞ፥ «ኑእ ሲወ
ጅን ገረ ሰበኬ እንደቅነ መሌ፥ ስብራ ህን
ዴብኑ!» ጇደን። *6. 2ሞቶ 8:3

11 ናኦሚ ገሩ፥ «ዴብአ መሌ እጆ
ሌኮ፥ ማሊፍ አና ወጅን ደቅጡ? አን
እልማን ሰአች አባ መና እስኒፍ ተአን
ገራኮ ኬሳ ቀባሬ? 12አን ሄሩማፍ ባይኤ
ዱሎሜራቲ፥ ያ እጆሌኮ ዴብአ፥ ከራኬ
ሰን ደቃ! አን አብዲ ቀበ ጇዴ፥ ኤደነ
ሄሩሜ ኡቱን እልማን ደኤዩ፥ 13ከናፍ
ሀመ እሳን ጉደተኒ ገአንት ኤጉፍ ጅር
ቱሬ? ከናፍ ጇተኒስ ሄሩሙራ ኦፍ ዶው
ቱሬ? ለከሳ ያ እጆሌኮ፥ ወንተ ሀርከ
ዋቀዮ ኬሳ አነት ዱፌን እስን አከስ ተኡን
ኬሰን ኬሱመ በኤ አነት ሀዳኤረ» ጇቴን።
14ከነረት አመስ ሰገሌሳኒ ጉድሰኒ ወልት
ቦአን፤ ኦርጳ አማቲሼ ዱዱንገቴ ነጋ እት
ዳምቴ፥ ሩት ገሩ «ስብራ ህንሀፉ» ጇቴ
እሼት መርምቴ።

15 ናኦሚ ዮሙስ ሩቲን፥ «እላ አገባቴ
ንኬ ገረ ሰበሼት፥ ገረ ዋቀዮሊሼትስ ዴብ
ቴት፤ አትስ አገባቴኬ ዱካ ዴብእ!»
ጇቴ። 16ሩት ገሩ፥ «ስዱካ ደቁ ዲሴ
አከን ዴብኡፍ፥ ጭምስቴ እት አነ ህንአ
ፍን! ለፈ አት ደቅጡ አንስ ነንደቀ፥ ለፈ
አት ጅራቱ አንስ ነንጅራደ፥ ሰብንኬ
ሰበኮ እንተአ፥ ዋቀዮንኬስ ዋቀዮኮ አናፍ
እንተአ*። 17ለፈ አት ዱቱት አንስ አችት
ነንዱአ፥ አችትስ ነንአዋለመ፤ ዱአራ ከን
ሀፌ ስራ ከን ገርገር ነባሱ ዮ ጅራቴ፥
ዋቀዮ አነ ሀበሌሱ!» ጇቴን። 18ናኦሚስ
ሩት አከ እሼ ወጅን አዴሙዳፍ ኩቴ
ዮሙ አርግቴ፥ ደበልቴ እት ህንዱበትኔ።

*16. 2ሞቶ 15:21

19 ከናፍ እሳን ለማን ሀመ ቤትልሄም
ገአንት እት ፉፈኒ እንአዴመን፤ ዬሮ እሳን
ቤትልሄም ገአንትስ፥ መንደር ጉቱን ሰበ
ቢሳኒፍ እንሶቾኤ፤ ዱበርቶትንስ፥ «ኩን
ናኦሚዳ?» ጇደን፤ [«ናኦሚ» ጇቹን
«ፉረ ቶሌቲ» ጇቹደ]። 20እሼንሞ፥
«ናኦሚ ጇተኒ አነ ህንዋምና! እን ሁን
ዱማ ደንደኡ ጅሬኛኮ ኬሰ በኤ አከ አነት
ሀዳኡ ዋን ጎዴፍ፥ ‹ማራ› አናን ጇዳ!
21አን ሀርከ ጉቱዳን ነንበኤ፥ ዋቀዮሞ
ሀርከ ዱዋ ዴብሴ ነፍዴ፤ ኤርገ ዋቀዮ አነ
ሀርከት ቀቤ፥ እን ሁንዱማ ደንደኡስ ዋን
ሀማ አነት ፍዴ፥ ማሊፍ ‹ናኦሚ› ናንጇ
ቱሬ?» ጇቴን። 22አከስት ናኦሚን ብየ
ሞኣቢ ዴብቴ፥ ሩት ሃደ መና እልመሼ
እሼ ዱርበ ሞኣብ ሰና ወጅን ዱፍቴ፤ እሳ
ንስ ዬሮ ገርቡን ሃመሙ ጆልቀቡት ቤትል
ሄምት ገለን።

ቦቆና 2

ሩት ማሲ ቦአዝ ኬሳ ቀርሚ ቡአቹሼ

1ናኦሚ ለሚ አባ መናሼቲ ከን ተኤ
ኣንቲ ቶኮ ቀብድ ቱርቴ፤ እን ቆሞ ኤሊ
ሜሌክ ኬሳ ነመ ጉዳፍ ጀባ ቶኮ ቱሬ፥
መቃንሳስ «ቦኣዝ» ጀደመ*። 2ጋፍ ቶኮ
ሩት እሼን ብየ ሞኣብ ናኦሚዳን፥ «ከኤን
ለፈ ማሲን ጅሩ ደቂ አባ ፉረ አናፍ ቶሌ
ብራ ቀርሚ ቡአደ» ጀቴ፤ አማቲንሼስ፥
«ደቅ! እንተለኮ» ጀቴን*። 3ሩት ከነረት
ባቴ ገረ ማሲ ቶኮ ደቅጨ፥ ወረ ምዳን
ሃመን ብራ ቀርሚ ቡአቴ፤ አኩመ አያነሼ
ቲሞ ማሲን ሱን ህርማተ ቦኣዝ እሰ ቆሞ
ኤሊሜሌክ ሰና ተኤ አርገሜ።

*1. 4:18-22 *2. ሌዎ 19:9-10፤ ኬሰ 24:19

4 ከነ ግዱት ቦኣዝ ቤትልሄሚ ዱፌ
ወረ ምዳን ሃመኒን፥ «ዋቀዮ እስን ብረ
ሀጅራቱ!» ጀዴ ነጋ እሳኒፍ ድኤሴ፤ እሳ
ንስ፥ «ዋቀዮ ስሀኤብሱ!» ጀደኒን።
5ቦኣዝሞ፥ «እንተል ኩን ከን ኤኙቲ?»
ጀዴ ናኦሳ እሰ ወረ ምዳን ሃመን ከነረት
አቦን ኬነሜፍ እንጋፌቴ። 6ናእቾ እን ወረ
ምዳን ሃመን ሰነረት አቦን ኬነሜፍ
ዴብሴ፥ «እሼኖ እንተለ እሼ ናኦሚ ወጅን
ብየ ሞኣቢ ዱፍቴደ፤ 7እሼን፥ ‹ሀደራ፥
ቀርሚ ነንቡአደ፥ ወረ ምዳን ሃመን ቦዴ
ዳንስ ብሲ ብሲ ግዱዳ ነንፉናነደ› ጀቴ
ከደቴ፤ እሰ ዱፍቴስ ገነማ ጀልቀብዴ
ሀመ አማት ኡቱ ገድ ህንታእን፥ ሬፉ
ጥኖሼ ኣረ ገልፈት» ጀዴ።

8 ቦኣዝ ዮሙስ ሩቲን፥ «ሜ ደጌፈዱ
እንተሎ! ቀርሚ ቡአቹዳፍ ገረ ማሲ ብራ
ደቂ ስህንበርባድችሱ፥ አሲ ህንአዴምን!
ዱበርቶተ ማሲኮ ኬሰ ሆጄተን ብራስ ህን
ሀፍን! 9ማሲ እሳን ኬሳ ምዳን ሃመን
እጃን ቀብ፥ እሳን ዱካ ደቅ፥ ሆጄቶትንስ
አከ ስህንቱቅኔፍ ኩኖ አን አቦሜረ፤ ዮሙ
ዴቦቱስ ገረ ቆዳ ብሻኒ ደቅ እሰ ሆጄቶትን
ወራበን ዱግ!» ጀዴ። 10ሩት ከነረት ለፈ
ጌሴ ቆማቴ ቦአዚን፥ «አተምት አከስ ፉረ
አናፍ ቶልቴ፥ አነ እሼ ኦርመስ አከ
ፍራት ነእላልቴ?» ጀቴ። 11ቦኣዝሞ
ዴብሴ ሩቲን፥ «ኤርገ አባን መናኬ ዱኤ
ወንት አት አማቲኬፍ ጎቴ ሁንድኑ፥ ቶኮ
ቶኮን አነት ህመሜረ፤ አተምት አባኬፍ
ሃደኬ፥ ብየ እት ደለቴስ ዲፍቴ፥ ገረ ሰበ
ዱር ህንቤክኔ አከ አት ዱፍቴ ደገኤረ*።
12ጎቾኬቲፍ ዋቀዮ ዋን ጋሪ ሲፍ ሀዴ
ብሱ፥ ገቲንኬስ ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤል፥
እሰ አት ቦባሳ ጀለት ኮሉ ገልቴ ብራ ዋን
ጋሪዳን ሲፍ ሀጉቱ!» ጀዴ። 13እሼን
ዮሙስ፥ «አት ፉረ አናፍ ቶልቴተ ጎፍ
ታኮ፤ አንሌ ሆጄቶተኬ ኬሳ ሀመ እሼ
ቶኮዩ ህንገኡ፥ አት ገሩ ነጀጀቤስቴ፥ ዋን
ሆጄቱኬ ገራ ጪብሱ ዱበቴተ» ጀቴ።

*11. ኡመ 12:1

14 ዬሮ እት ጉጬዳፍ ታአንትስ ቦኣዝ
ሩቲን፥ «አስ ድአዱ፥ ቡዴነስ ጨብ
ሰዱ፥ ጬንፉ ወይኒ እሰ ደንገጋኤ ከነትስ
ጬጰዱ!» ጀዴ፤ እሼንስ ወረ ምዳን
ሃመን ቡኬዳን እንቴሴ፤ ቦኣዝሞ አካዩ
እት ቀቤ፤ እሼንስ እሰ ፉደቴ ኞቴ፥
ቁፍቴ፥ እራ ሀፌስ። 15ከነ ቦዴ እሼን
ካቴ ቀርሚ ቡአቹት ዴብቴ፤ ቦኣዝሞ ሆጄ
ቶተሳቲን፥ «ብሲ ብሲ ግዱዳዩ ሀቡአቱ
እሼ ህንርፉስስና! 16ከነ መሌዩ እሼን ሀቡ
አቱቲ ዱሮ ዱሮ ኬሳ ሉቅሳቲ ሀምብሳፍ!
እስንሞ ህንእፈትና!» ጀዴ*።

*16. ሌዎ 19:9-10

17 አከስት እሼን ሀመ ገልገላት ቀርሚ
ቡአቴ፤ ገርቡ ቡአቴ ሰነስ ጬገደቴ፥ አከ
ቁና ሰድኢ በኤፍ። 18እሼን ምዳንቾ ኦል
ፉደቴ መንደረት ገልቴ፤ እሰ ቡአቴ ሰነስ
አማቲሼት አርግሲፍቴ፤ እሰ ጉያ ኞቴ
ቁፍቴ እራ ሀምብፍቴስ፥ ገድ ፉቴ አማቲ
ሼቲፍ እንላቴ።

19 ዮሙስ አማቲንሼ ሩቲን፥ «ሀርአ
ኤሳ ቡአቴ? ኤሳ ዋ በርባደቻ ኦልቴ?
ነምቾ ከራ ከነ ሲፍ ያዴ ዋቀዮ ሀኤብሱ!»
ጀቴ፤ ሩት ኤኙ ብራ አከ ቡአቻ ኦልቴ፥
መቃን ነምቾ እሼን ብራ ሆጄተቻ ኦልቴስ
ቦኣዝ ተኡሳ አማቲሼት ህምቴ። 20ከነረት
ናኦሚ ሃደ መና እልመሼቲን፥ «ዋቀዮ
እን ጋሩማሳ ወረ ጅረኒፍ ወረ ዱአንራ ህን
ፉደትኔ፥ እሰ ሀኤብሱ!» ጀቴ፤ እት
ፉፍቴስ፥ «ነምች ኩን ፍረ ኑት ድአቱ፥
በርጬመስ ከን ቀጀልቹደ» ጀቴ። 21ሩት
እሼን ብየ ሞኣብ ኩንሞ፥ «ሀመ ሆጄቶት
ንኮ ምዳንኮ ሁንዱማ ሰሳበኒ ፍጠንት፥
እሳን ብራ ህንሀፍን አናን ጀዴረ» ጀቴ።
22ናኦሚስ ሩት ሃደ መና እልመሼቲን፥
«ማሲ ነመ ብራ ኬሰ ደቅጨ ነምን ስቱ
ቁረ፥ ዱበርቶተ ወረ እሳፍ ሆጄተኒ ወጅን
በኡንኬ በኤሰ ያ እንተለኮ» ጀቴ። 23ሩት
ሀመ ገርቡኒፍ ቀመዲን ሁንድኑ ሰሳበሜ

ገሎት፥ ቀርሚ ቡአቹዳፍ ዱበርቶተ ወረ
ቦኣዚፍ ሆጇተን ብራ ህንሀፍኔ፤ አማቲሼ
ወጅን ታኡስ ህንዲፍኔ።

ቦቆና 3

ሩት አባ መና አርገቹሼ

1 ከነ ቦዴ ናኦሚ አማቲንሼ ሩቲን፥
«ያ እንተለኮ፥ መነ አከ ጎደቱፍ ‹ኡፌ›
ጄቴስ ስት አከ ቶሉፍ፥ ከራ ሲፍ በርባ
ዱን አነረ ጅረ ምቲሬ*? 2ቦኣዝ እን አት
ዱበርቶተ እሳፍ ሆጇተን ብረ ኦላ ቱርቴ፥
ለሚኬኘ ምቲሬ? እላ እን ሀርአ ገልገለ
ለፈ ኦብዲት ገርቡ እንቁሌፈተ፤ 3ከናፍ
አት ድቀዱ፥ ድበዱ፥ ኡፈዱ፥ ወያኬስ
ፉደዱ፥ ለፈ ኦብዲ ሰነት ገድ ቡእ! ገሩ
ኤርገ ነምች ኛቴ ዱጌ ቦዴ መሌ፥ እት
ህንሙልአትን! 4ዬሮ እን ደቂ ረፉሞ እዶ
እን ጪሱ ሰነ ሁበዱ፥ ከነ ቦዴስ ደቂቲ
ሚለሳራ ወያ ሳቅ፥ አቹመስ ጪስ! እን
ዮሙስ ማል አከ ጎቱ ስት እንህመ» ጄቴ።
5ሩት ዴብፍቴ፥ «ዋን ሁንዱማ አኩመ
አት ጄቴ ነንጎደ!» ጄቴን።

*1. 1:9

6 ከነረት ሩት ገረ ለፈ ኦብዲ እት
ምዳን ቁሌሰን ሰነት ገድ ቡቴ፥ አኩመ
አማቲንሼ እት ህምቴ ጎቴ። 7ቦኣዝ ኛቴ
ዱጌ ኤርገ ገራ ጪብሰቴ፥ ደቂ ቱላ ምዳኒ
ገረሲን እንጪሴ፤ ኤርገሲ ሩት ሱተ ጄቴ
ዱፍቴ፥ ሚለሳራ ወያ ሳቅጤ አቹመ
እንጪፍቴ። 8ገረ ሀልከን ወለካት ነምች
«ብር» ጄዴ፥ ገረገሌ ዮሙ እላሉ፥ ዱበ
ርቲን ቶኮ ገረ ሚለሳ ጆላን ኡቱ ጪፍቱ
አርጌ፥ 9«ኤኙ አቲ?» ጄዴ፤ እሼንሞ
ዴብፍቴ፥ «አነ ሩት ሆጇቱኬት፤ ኣንቲን
በርጩመ ቀጇልቹ ስእ ዋን ተኤፍ፥ አመ
ጎልጋኬ ሆጇቱኬረ ድሪርስ!» ጄቴ*።
10እንስ፥ «ዋቀዮ ስሀኤብሱ፥ እንተሎ!
ህዬሶተስ ሀተአኒ፥ ሶሬሶተስ ሀተአኒ፥ አት
ወረ ደርገጎተ ዱካ ህንቡኔ፤ ከናን እሰ ዱረ
አርግሲፍቴ ጫላ ጋሪ ጎቹኬ አርግሲፍ
ቴተ። 11አመስ ህንሶዳትን ያ እንተሎ!
አት ዱበርቲ በኤቲ ተኡኬ ነምን ከረ መን
ደረ ከናቲን ኦል ገሉ ሁንድኑ ዋን ቤኩፍ፥
አንስ ዋኑመ አት ዱበቴ ሲፍ ነንጎደ።

*9. 4:4

12 «ኣን ኣንቲ በርጩመ ቀጇልቹ ተኡ
ንኮሌ ዱጉመ፥ ገሩ በርጩመ ቀጇልቹዳፍ
አነ ጫላ ከን ድአቱ ቶኮ ጅረ*። 13ኤደናፍ
አሱመ ቱር! ገነመስ ነምች ‹በርጩመ ነን
ቀጇልቾ› ዮ ጄዴ፥ ስላ እንቶሌ ሀቀጇ
ልቹ! እን በርጩመ ቀጇልቹዳፍ ፌደ
ህንቀቡ ዮ ተኤ ገሩ፥ ሀርከ ዋቀዮ እሰ
ጅራታ፥ ኣን በርጩመ ነንቀጇልቾ፤ ሀመ
በርኡትሞ አቹመ ጪስ!» ጄዴን።

*12. 2:20

14 እሼን ሀመ ለፍት በርኡት ኣች ገረ
ሚለሳ ጆላን እንጪፍቴ፤ ገሩ ቦኣዝ፥
«ዱበርቲን ለፈ ኦብዲ ዱፉንሼ አከ ህንቤ
ከምኔ» ጄዴ ዋን ቱሬፍ፥ ሩት ኡቱ
ለፍት እፌ እጅ ነማ ወል ህንሁበትን
ካቴ። 15እን ሩቲን፥ «ወያኬ እሰ እረ
ኬሰት ኡፈቱ ድሪርሲ አስ ቀብ!» ጄዴ፤
እሼንሞ ወያሼ እት ቀብዴ፤ አቹማንስ
ገርቡ ቆዳ ሰፈራ ጆአ እት ነቄፈ፥ ኦል
ፉዴ እንባችሴ፤ አከስት እሼን ዴብቴ መን
ደረት እንገልቴ።

16 ዬሮ እሼን ገልቴስ አማቲንሼ፥
«እንተለኮ አተም ታቴ?» ጄቴን፤ ዮሙስ
እሼንሞ ወንተ ነምች እሼዳፍ ጎዴ ሁን
ዱማ እት ህምቴ፥ 17«እን፥ ‹ሀርከኬ ዱዋ
ገረ አማቲኬቲት ህንዴብእን!› ጄዴ፥
ኩኖ ገርቡ ቆዳ ሰፈራ ጆኣን ከነ አናፍ
ኬኔ» ጄቴን። 18ዮሙስ ናኦሚ፥ «ያ
እንተለኮ፥ ነምች ኩን ሀርአ ዱቢ ከነ ኡቱ
ህንራወትን ህንቦቆቱ፥ ከናፍ ሀመ ገረ
ዱብች እት ዴብኡ በርቱት፥ ጬሉመ
ጄዲ ታኢ እላል!» እቲን ጄቴ።

ቦቆና 4

ቦኣዝ ኩን ሩትን ፉዱሳ

1 ከነ ግዱት ቦኣዝ ገረ ከረ ደላ ለፈ
ነሞትን እት ወል ገአንት ኦል በኤ ታኤ፤
ኩኖ፥ ነምች እን በርጩመ ቀጇልቹዳፍ
አነ ጫላ እት እንድኣተ ጄዴ፥ ቦኣዝ
ዋኤሳ ዱበቴ ሱን አቼን እንደርበ ቱሬ፤
ዮሙስ ቦኣዝ፥ «አበሉ፥ ሜ አስ ጎሪ
ታእ!» ጄዴ ዋሜ፤ እንስ እት ጎሬ
እንታኤ። 2እት ደበሌስ ቦኣዝ ማንጉዶተ
መንደረ ሰና ኬሳ ነመ ኩደን ኤርጌ
ፍደቴ፥ «አስ ታአ!» ጄዴን፤ እሳንስ
እንታአን።

3 ከነ ቦዴ ቦኣዝ፥ ነምቾ በርጩመ ቀጇ
ልቹዳፍ ጫላ እት ድአቱ ሰናን፥ «ናኦሚ
እሼን ብየ ሞኣቢ ዴብቴ ሱን፥ ለፈ ህር
ማተ ኤሊሜሌክ ለሚኬኛ ጉርጉረቹ

እንበርባድ፤ 4አመስ ዋኤሳቲፍ ከነን ያዴ
ሙልእነት ስት ነንህመ፤ ወረ አስ ታአን
ከነ ዱረት፥ አንገፎተ ሰበኮቲ ዱረት ለፈ
ከነ ኦልፈዱ! ዮ ኦልፈቹ ፌቴ፥ ኦል
ፈዱ! ዮ ፌደሳ ህንቀብዱ ተኤ ገሩ አከን
በሩፍ አነት ህም! ነምን ኦልፈቹን ተኡፍ
ስመሌ ከን ብራ ህንጅሩ፤ ስትሞ አነቱ
አነ» ጂዴ፤ ነምችስ፥ «ነንኦልፈደ»
ጂዴ።

5 ቦአዝሞ፥ «ኤጋ ናኦሚ ሀርካ ለፍቸ
ጋፈ ኦልፈቱ፥ መቃ ነምቸ ዱኤ እዶ ዳለ
ሳቲት ዴብሱዳፍ፥ በርጬመ ነምቸ ዱኤስ
ቀጂልቹዳፍ፥ ሩት ሃደ መናሳ እሼ ብየ
ሞአብስሞ ኦልፈቹኬት» ጂዴ*። 6ነምች
«ለፍቸ ነንኦልፈደ» ጂዴ ኩንስ፥ «ለፈ
እሰ አን ዳሉዳፍ ብቱ ከነ ደቡፍ ጅረ፥
ከናፍ አን ደንደኤ ህንኦልፈዱ፤ ኤጋ ነመ
ኦልፈቱ ተኡ ዋነን ደደቤፍ፥ ዋን ኦልፈ
ቹን አነረ ቱሬ፥ አት ኦፌኬቲ ኦልፈዱ!»
ጂዴ።

*5. ኬሰ 25፡5-6

7 ዱር ብየ እስራኤል ኬሰት፥ ነምን
ቶኮ ዬሮ ወንተ ቶኮ እሰ ካንራ ኦልፈቱ
ዮኪስ ጌደረቱ፥ ዱቢንሳ ዳበታ አከ ተኡት
ኮጼሳ ሚለ ቶኮ ኦፍቲ ባሴ እሰ ካኒፍ
እንኬነ ቱሬ፤ ኩን እስራኤል ኬሰት ወንተ
እሳን እቲን ዱቢ ወሊ ገልቴሳኒ ጭምሰን
ቱሬ። 8ከናፍ ነምች «ለፍቸ ኦልፈቹ ህን
ደንደኡ» ጂዴ ኩን ቦአዚን፥ «አት ኦፌ
ኬቲ ኦልፈዱ!» ጂዴ! ኮጼሳ ሚለ ቶኮ
ኦፍቲ ባሴ እት ኬኔ*። 9ዮሙስ ቦአዝ ማን
ጉዶታፍ ነሞተ አች ቱረኒን፥ «ዋን ኤሊ
ሜሌክ፥ እልማንሳስ ኪሊዮኒፍ ማህሎን
ቀቡ ቱረን ሁንዱማ፥ ሀርአ ናኦሚራ ኦል
ፈቹኮቲፍ እስን እማኚኮት። 10ሩት እሼ
ዱርበ ሞአብ እሼ ማህሎን እራ ዱኤስ፥
ሃደ መናኮ አከ ታቱፍ ኦልፈዴረ፤ ከነስ
መቃ እሰ ዱኤ ሰና እዶ ዳለሳቲት ዴብሱ
ዳፍ፥ መቃን እሰ ዱኤ ሰና ለሚሳ ግዱዳ፥
ወል ገኢ ከረ መንደረሳ ኬሳስ አከ ህንበሌ
ፈምኔ ጎቹዳፍ አከ ተኤ፥ እስን ሀርአ ዱጋ
እንባቱ» ጂዴ።

*7-8. ኬሰ 25፡9

11 ዮሙስ ወር ከረ ደላ ኬሰት ወል
ገአን፥ ማንጉዶትንስ፥ «ኑእ ከናፍ እማ
ኚደ፤ ዱበርቲ ሃደ መናኬ ተኡፍ ጅርቱ
ከነ ዋቀዮ፥ አከ ራሄል አከ ሊያስ ወረ
እጆሌ እስራኤል ሆረኒ ሲፍ ሀጎዱ! አትሞ
ቆሞ ኤፍራታ ኬሰት ነመ ጀባ ተእ! ቤት
ልሄም ኬሰትስ ጉረ ጎደዱ*! 12ቄኤንኬስ
እጆሌ ወረ ዋቀዮ ዱበርቲ ከነራ ሲፍ ኬኑ
ከናን፥ አከ ቄኤ ፋሬስ እሰ ታማር፥ ይሁ
ዳዳፍ ዴሴ ሀተኡ!» ጂደን*።

*11. ኡመ 35፡23-26 *12. ኡመ 38፡27-30፤
ሩት 4፡18-22

13 አከ ከነት ቦአዝ፥ ሩትን ኦፍት
ፉደቴ፥ ሃደ መና ጎደቴ፤ ዬሮ እን እሼ
ብረ ገኤት ዋቀዮ እሼ ኤብሴ፥ እንኡልፎ
ፍቴ፥ እልመስ እንዴሴ። 14ዬሮ ሰነት
ዱበርቶትን መንደራ ናኦሚዳን፥ «ዋቀዮ
እን ሀርአ ነመ ስፉሩ ስህንደብሲስን ሀጀ
ጀሙ! መቃን ሙጭቻስ እስራኤል
ኬሰት ቤከማ ሀተኡ! 15ሙጭቸ ሃደ መና
እልመኬቲ እሼ እልማን ቶርበረ ሲፍ
ጫልቱ፥ እሼ ሰጃለቱቱ ሲፍ ደኤ ዋን
ተኤፍ፥ እን ሙጦት ስዴብሰ፥ በረ ዱሉ
መኬትስ ስሶረ» ጂደን። 16ኤርገሲ ናኦሚ
ሙጭቸ ፉቴ፥ ባቴ እንጉድፍቴ። 17ዱበ
ርቶትን ኦላ ሰና፥ «ናኦሚፍ እልም ደለ
ቴረ» ጂደኒ ሙጭቻፍ መቃ ኬኑ ደቀኒ፥
መቃሳስ «ዮቤድ» ጂደኒ እንሞጋሰን፤
ዮቤድ አባ እሴይ፥ እሴይሞ አባ ዳዊት
ቱሬ።

18 ሰኚን ፋሬስ እሳን ከነ፤ ፋሬስ፥ ሄስ
ሮምን ደልቼ፥ 19ሄስሮም፥ ራምን
ደልቼ፤ ራም፥ አሚናዳብን ደልቼ።
20አሚናዳብ፥ ነሃሶን ደልቼ፥ ነሃሶን ሰል
ሞንን ደልቼ። 21ሰልሞን፥ ቦአዝን
ደልቼ፤ ቦአዝ፥ ዮቤድን ደልቼ።
22ዮቤድ፥ እሴይን ደልቼ፤ እሴይ፥ ዳዊ
ትን ደልቼ*።

*18-22. ማቴ 1፡3-6

መጫፈ ሳሙኤል

እሰ ዱራ

ቦቆና 1
ኤልቃናፍ ማቲንሳ ገረ ሺሎት ኦል በኡሳኒ

1 ብየ ጋራ እሰ ከን ኤፍሬም ጉባ መን
ደረ «ራመታይም-ዞፊም» ጂደሙ ኬሰ
ነምቾ «ኤልቃናህ» ጂደሙ ቶኮ ቱሬ፤
እን እልመ ዬሮሃም፥ እልመ ኤሊሁ፥
እልመ ቶሁ፥ እልመ ዙፍ ነመ ኤፍራ
ታት*። 2 ኤልቃነ ዱበርቶተ ለመ ቀበ
ቱሬ፤ መቃን እሼ ቶኮ «ሃና»፥ ከን እሼ
ካኒሞ «ጵኒናደ»፤ ጵኒናን እጆሌ ቀብድ፥
ሃናን ገሩ ህንቀብዱ ቱርቴ*።

*1. 1ሴና 6፡11-12፥19-20
*2. ኡመ 25፡21-22፤ 29፡31

3 ኤልቃነ ወጋ ወጋት ዋቀዮ ጎፍታ
መጫቲፍ ሰገዱዳፍ፥ አርሳስ ድኤሱዳፍ
መንደረሳቲ ገረ ሺሎት ኦል እንበአ ቱሬ፤
ሺሎን ኩን እዶ እት ሆፍኒፍ ፊኔሃስ እል
ማን ኤሊ ለማን ሉቦተ ተአኒ ዋቀዮፍ
ሆጂቻ ቱረኒደ*። 4 ኤልቃነ ዬሮ አርሳ
ቀልማ ድኤሱ ሁንዱማት ሃደ መናሳ ጵኒና
ዳፍ፥ እልማንሼቲፍ፥ እንተሎተሼቲፍስ
ፎን ድአቱ ሰነራ ቆደሳኒ እንኬናፍ ቱሬ።
5 ዋቀዮ አከ ሃናን ደለ ህንጎደትኔ ዮ
ጎዶዬ፥ ኤልቃነ ሰበቢ እሼ ጃለቱፍ ገአሼ
ሀርከ ለመ እንኬናፍ ቱሬ። 6 ዋቀዮ አከ
ሃናን ደለ ህንጎደትኔ ዋን ጎዶፍ፥ ጺኒናን
መሳኑንሼ እሼ አርሱፍ ቱቱቅጨ እንዱቺ
ፍቴ። 7 ኩንስ ወጋዳ ገረ ወጋት እቱመ
እንፉፌ፤ ዬሮ እሼን ገረ መነ ቁልቁሉማት
ኦል ባቱ ሁንዱማት መሳኑንሼ ሀመ እሼን
ቦሴ ምዳን ለገቱት እሼ እንቱቱቅጥ
ቱርቴ፤ 8 ኤልቃነ አባን መናሼ፥ «ያ
ሃና! ማሊፍ ቦሳ? ማሊፍ ገራንኬ አከነ
ገዳ? ማሊፍስ ምዳን ህንኛቱ? ዱጉማን
አን እልማን ኩደንረ ሲፍ ህንወዬሬ?»
ጂዶ እሼ እንጋፈቴ።

*3. ኢያ 18፡1፤ አቦ 18፡31፤ 1ሳሙ 1፡24፤
4፡3

ሃናን፥ ዋቀዮን ከደቼሼ

9 ጋፍ ቶኮ ሺሎ ኡቱ ጅረኒ ኛተኒ
ኤርገ ዱገኒ ቦዴ፥ ሃናን ካቴ እንዳበቴ፤
ኤሊን ሉብቾ ገሩ ምቾችለ በልበለ ጎዶ
ቁልቁላአ እሰ ከን ዋቀዮ ቡኬ በርጩመረ
እንታአ ቱሬ። 10 ሃናን ገራሼት ጉዳ
ገድቴ፥ መረረምቴ ቦአ ዋቀዮን እንከደት
ቱርቴ። 11 ዬሮ ሰነት እሼን፥ «ያ ዋቀዮ
ጎፍታ መጫ፥ ረከነ አነ ገርብቲኬቲ እላ
ልቴ ዮ ነያደቴ፥ ዮ ነእራንፈቹ ደባቴ፥
ሙጫ እልማስ ዮ አናፍ ኬንቴ፥ አንሞ
ሙጭቾ ጉቱማ በረ ጅሬኘሳቲት ሲፍ ነን
ኬነ፤ ቀረባንስ መታሳረ ህንገኡ» ጂቴ
እንወሬግዶ*። *11. ለኮ 6፡5፤ አቦ 13፡5

12 ሃናን እቱመ ፉፍቴ ከደቻ ዬሮ ቱር
ቴት ኤሊን ቶቶቾአ አፉንሼቲ እንጨቀሰ
ቱሬ። 13 ሰበቢ ሃናን ገራሼ ኬሰት ከደ
ቱፍ፥ ህዲሼ ዱዋቱ ቶቶቾአ መሌ፥ ሰገ
ሌንሼ ህንደገአሙ ቱሬ፤ ኤሊን ከነረት
እንመቾፍቴ እሼ ሴኤ፥ 14 ዱበርትቲዳን፥
«አት ሀመ ዮሚት መቾፍታ? ዳዲ ወይኒ
ከነ ደቂ ኦፍ ኬሳ ባስ!» ጂዶን። 15 ሃናን
ገሩ ዶብፍቴፊ፥ «ዋዉ፥ ያ ጎፍታኮ፥
አን ዳዲ ወይኒ ዮኪስ ዱጋቲ መቼሱ ህን
ዱግኔ፤ አን ዱበርቲ ገራንሼ ባይኤ
ገዶደ፤ ከናፈን ከደተኮቲን ገደ ገራኮቲ
ዋቀዮኮ ዱረት ደንገላፈደ። 16 ሰበቢ ገዲፍ
አሪን አነት ባይአቴፈን ሀመ አማት ዱዱ
በቻ ጅረ፥ ከናፍ አነ ገርብቲኬ አከ ዱበ
ርቲ ዋኤ ህንባፍኔት ህንለካእን!» ጂቴን።
17 ከነረት ኤሊን፥ «ነጋዳን ደቅ! ዋቀዮ
እን ከን እስራኤል ዋን አት እሰ ከደቴ ሲፍ
ሀኬኑ!» ጂዶን። 18 እሼንሞ፥ «ፉረ ቶላ
ዳን አነ ገርብቲኬ እላል!» ጂቴ፥ ከራሼረ
እንቡቴ፤ ኛተስ እንኛቴ፥ ዶብቴስ ኛረ
ህንጉሬ።

ሳሙኤል ደለቴ ዋቀዮፍ አዳን ባፈሙሳ

19 ቦሩምታ ኤልቃናፍ ማቲንሳ ገነመ
ኦቦሮዳን ከአኒ ዋቀዮፍ እንሰገደን፤ ገረ
ራማህት ዶብአኒ መነሳኒት እንገለን፤ ኤል
ቃናን ሃደ መናሳ ሃና ብረ ዮሙ ገኤት
ዋቀዮ እሼ እንያደቴ*። 20 ከናፍ እሼን ኡል
ፎፍቴ ዬሮንሳ ጌኛን እልመ ዶሴ፥ «እሰ
አርገቹፍ አን ዋቀዮን ከደዶረ» ጂቴ፥
መቃሳ ሳሙኤልት እንሞጋፍቴ።

*19. ኡመ 30፡22

21 ኤልቃነ ማቲሳ ሁንዱማ ፉደቴ፥
አርሳ ወጋ ዋቀዮፍ ድኤሱዳፍ ወሬገሳስ
ባሱዳፍ አል እንበኤ። 22 ሃናን ገሩ እሳኒ
ወጅን አል ህንባኔ፤ እሼን አባ መናሼ
ቲን፥ «አን ዮሙ ሙጭች ሀርመ ጉኡ
ፍዴ፥ ዋቀዮ ዱረት እሰ ነንድኤስ፤ እንስ
ጉቱማ በረ ጅሬኘሳቲት አች እንጅራተ»
ጄቴ። 23 ኤልቃነ አባን መናሼ፥ «ዋኑመ
ጋሪ ስት ፈካቴ ጎድ! ሀመ ሙጭቾ ሀርመ
ጉፍቱትስ መነ ቱር! ዋቀዮ ወንተ ዱበቴ
ፊጣን ሀባሱ!» ጄዴን፤ ሃናንስ ሀመ እል
ምሼ ሀርመ ጉኡት ሆስሱዳፍ መነት
እንሀፍቴ። 24 ኤርገ ሀርመ ጉፍቴ፥ ቱን
ቱኖ ወጋ ሰድኢ ቶኮ፥ ዳኩ አከ ኪሎ
ግራሚ ድግደሚ ለማፍ፥ ዳዲ ወይኒ ሁቦ
ቶኮ ፉደቴ፥ ሙጫሼ ገረ ሺሎ እዶ ጎዶን
ቁልቁላአን እን ከን ዋቀዮ ጅሩት
እንጌስቴ፤ ዮሙስ ሳሙኤል ሙጫ ጥና
ቱሬ*። 25 እሳን አች ገአኒ ቱንቱንቾ ኤርገ
ቀለኒ ቦዴ፥ ሙጭቾ ገረ ኤሊ ሉብቻት
እንጌሰን። 26 ዮሙስ ሃናን ሉብቻን፥ «ያ
ጎፍታኮ፥ ዱአ ሉቡኬቲት፥ ዱበርትቲን
አስ ስብረ ዳበቴ ዋቀዮን ከደቻ ቱርቴ
ሱን፥ አነ። 27 አን ሙጫ አርገቹዳፍ እሰ
ከደዴን ቱሬ፥ እንስ ዋነን እሰ ከደዴ
አናፍ እንኬኔ። 28 ከናፍ አንሞ ሙጭቾ
ገልቺ ጎዴ ዋቀዮፍ ነንኬነ፤ እንስ ጉቱማ
በረ ጅሬኘሳቲት ዋቀዮፍ እንኬነመ»
ጄቴ፤ አችትስ ዋቀዮፍ እንሰገዴ።

*24. ለኮ 15፡8-11

ቦቆና 2

ሃናን፥ ገለተ ድኤሱሼ

(ሉቃ 1፡46-55)

1 ዮሙስ ሃናን ከደተሼ ኬሰት፥
«ዋቀዮ†1 ኡልፍነ ዋን አናፍ
ኬኔፍ፥
ገራንኮ እሰት እንገመደ፤
እን ዋን ነገርጋሬፍ፥
አን ዲኖተኮረት ኦፈን ጀጀ።
2 ያ ዋቀዮ፥ ቁልቁሉን አከኬቲ
ቶኮሌ ህንጅሩ፤
ስእ መሌስ ከን ብራ ህንጅሩ፤
አከ ዋቀዮኬኛስ
ከታ ከን ነማፍ ተኡ ህንጅሩ።
3 አፍ ቱሉማኬሰን ህንባይእስና!
አፍ ጀጅንስ አፉንኬሰን ኬሳ
ህንበእን!
ዋቀዮ ጎፍትቾ ቤካደ!
ሆጂ ነሞተ ሁንዱማስ
ሚጀነረ ካኤ እንእላለ።
4 እዳን ወረ ጀጀቦ እንጨበ፥
ወር ደደቦን ገሩ
ሁምነ እሳን ጀቤሱ እንሀደቱ።
5 ኤጋ ወር ቁፎ ቱረን
ቡዴነት አፍ ጉርጉረኒሩ፥
ወር ቤለአ ቱረን ገሩ
ስአች ህንቤለአን፤
ዱበርቲን እሼን ደብዱን
እጅሌ ቶርበ ዴሴት፤
ሃት እጀሌ ባይኤ ገሩ
ገደራ ከን ከኤ ላቦፍቴት*።

*5. ፋር 113፡9

6 «ዋቀዮ እንአጂሰ፥ እንጅራችሰስ፤
ገረ እዶ ለፈ ጀላት
ገድ እንቡሰ፥
አች ኬሳስ እል እንባሰ*።
7 ዋቀዮ ነመ እንዴግሰ፥ እንበዳሰስ፤
እን ነመ ገድ እንዴብሰ፥
ኦልስ እንቀበ*።
8 እን ሀዩሶተ አዋረ ኬሳ እንካሰ፥
ወረ ደቦስ ቱላ ኮሲ ኬሳ
ኦል እንካሰ፤
ጉርጉዶታ ወጅን እሳን እንቴስሰ፥
ቴሶ ኡልፍናስ አከ እሳን ዳለን
እንጎደ፤
ኡቱቦትን ለፋ ከን ዋቀዮት፥
እን ኡቱቦተ ሰነረ
ብየ ለፋ እንካኤ*።
9 ዋቀዮ ሚለ ነሞተ እሳፍ አፍ ኬነኒ
እንኤገ፤
ወር ጀልአትን ገሩ ዱከነ ኬሰ
እንበሌፈሙ፤
ነምነ ሁምነሳቲን ሞእቾ
ህንአርገቱ*።
10 ዋቀዮ ዋቀራ እሳንት እንቀቀቄሰአ፥
ወር እሳን ሞርከተንስ
እንሁሬፈሙ፤
እን ዳሪዳ ሀመ ዳሪት ብየ ለፋት
እንፈረደ፤
እሰ አፊ ድቤ ሞስሴፍ ገሩ
ሁምነ እንኬነ፥

†1 1ሳሙ 2፡1 «ኡልፍነ» እብ «ጋንፈ አል ካሴ፥ ሁምነትስ» እንፉደተመ።

ኡልፍነ መሲሂሳቲስ ኦል
እንካሰ» ጄቴ* ።
11 ኤርገሲ ኤልቃናን ገረ ራማሀት
ዴብኤ መነሳት እንገሌ፤ ሳሙኤል
ሙጭች ገሩ ኤሊ ሉብቸ ብረት ሀፌ ዋቀ
ዮፍ ሆጄቻ ቱሬ ።

*6. ኬሰ 32፡39፤ ፋር 30፡3፤ 2ሞቶ 5፡7፤ ሆሴ 6፡1-2 *7. ፋር 75፡7 *8. ፋር 113፡7-8 *9. ፋር 33፡16 *10. 7፡10፤ ፋር 18፡14፤ 98፡9

እልማን ኤሊ ወረ ዋኤ ሀንባፍኔ ለማን

12 እልማን ኤሊ ዋቀዮን ከን ሀንቤ
ክኔ፥ ነሞተ ዋኤ ሀንባፍኔስ ቱረን፤ 13 አከ
እሳን አመለ ጎደተንት፥ ዬሮ ነሞትን አርሳ
ቀልማ ድኤሰንት ፎንቾ አፌለማ ኡቱ
ጅሩ፥ ሆጄታን ሉበ ቶኮ ፍሎ መታ ሰድእ
ቀቡ ፉደቴ እንዱፈ፤ 14 ፍሎ ሰናንስ ቤዴ
ኬሳ ዮኪስ ሁሮ ኬሳ ዮኪስ ኦኮቴ ኬሳ
ዮኪስ ጡዌ ኬሳ ወራኔ ፎንቸ እንፉደ፥
ሀመ ፍሎን ሱን ፉዴ ሁንዱማስ ሉብቻፍ
እንጌሰ ቱሬ፤ ነሞተ እስራኤል ወረ ገረ
ሺሎ ዱፈን ሁንዱማ አኩመ ከነ ጎደኒ
እንረክሱ ቱረን። 15 ከነ ዱዋስ ኡቱ ሀንተ
እን ሞር ቀልመ ሰና ጉበሜ ኡቱ ሀንአርፈ
ምንዩ ሆጄታን ሉብቻ ዱፌ ነምቸ አርሳ
ድኤሱን፥ «ሉብች ፎን አፌለማ ስሀርካ
ዋን ሀንፉደትኔፍ፥ አን እሳፍ ነንዋዳቲ፥
ፎን ዴዲ አነት ኬን!» ጄደ። 16 ዮሙ
ነምች፥ «አከ ሴራት ዱረ ሞርሳ ጉበሜ
ሀአርፈሙ! እስ ቦዴ ሀመ ገራንኬ በርባዴ
እንፉደተ» እቲን ጄዱት፥ ሆጄትችሞ፥
«ዋዉ! አመ አነት ኬን መሌ፥ ዮ ድዴስ
ሁምናነን ፉደደ» ጄዳን። 17 አርሳ ነሞትን
ዋቀዮፍ ድኤሰን ዋን ሰልጵሰኒፍ፥ ጩቡን
እልማን ኤሊ ዋቀዮ ዱረት ሶናን ጉዳ
እንተኤ* ።

*12-17. ሌዎ 7፡28-33

ሳሙኤል ሆጂ ዋቀዮ ኬሰት ጉደቹሳ

18 ሳሙኤል ሙጭች ድረተ ፉለ ዱራ
እስ ቁንጬ ተልባራ ሆጄተሜ ድረቴ ዋቀ
ዮፍ እንሆጄተ ቱሬ። 19 ሃትሳስ ወጉመ
ወጋን አርሳ ድኤሱዳፍ አባ መናሼ ወጅን
ዮሙ ኦል ባቱት፥ ኡፈተ በኤሰ እረ
ኬሰት ኡፈተን ጥና ቶኮ ቆጼስቴ እንጌስ
ቲፍ ቱርቴ። 20 ኤሊንሞ ኤልቃናፍ ሃደ
መናሳ ኤብሴ፥ «ዋቀዮ ቆደ ሙጫ እስ
ሃናን ገልቺ ጎቴ እሱማፍ ኬንቴ እሼዱ
መራ ደለ ሲፍ ሀኬኑ!» ጄዴን፤ ከነ ቦዴ
እሳን ገረ መነሳኒት እንዴብአን። 21 አሞ
ዋቀዮ ሃና እንያደቴ፤ እሼን እንኡልፎ
ፍቴ፥ ደበልቴስ እልማን ሰድኢፍ
እንተሎተ ለመ እንጎደቴ፤ ሳሙኤል
ሙጭችሞ ሆጂ ዋቀዮ ኬሰት እንጉደቴ።
22 ኤሊን ዬሮ ሰነት ባይኤ ዱሎሜ
ቱሬ፤ እን ዋኑመ እልማንሳ ነሞተ እስራ
ኤል ሁንዱማረት ሆጄተን፥ ዱበርቶተ
በልበለ ዱንካነ እት ወልገአኒቲ ሆጄተን
ብረ አከ ገአንስ ደገኤ፥ 23 «ነሞተ ሁንዱ
ማቲ ዋኤ ሆጂኬሰን እስ ሀማ ነንደገአ፤
ማሊፍ ዋን አከሲ ሆጄቱ? 24 ያ እጆሌኮ!
ዋኤ ሰበ ዋቀዮ ከራራ ካችሱኬሰኒ ከነን
ደገኡ ኩን ጋሪ ምት፤ 25 ነምን ነመ ቶኮ
ዮ የኬ ዋቀዮቱ ግዱ ገለ፥ ነምን ዮ ዋቀዮን
የኬ ገሩ ኤችቱ ግዱ ገለሬ?» ጄዴን፤
እልማንሳ ገሩ፥ ሰበቢ ዋቀዮ እሳን አጄሱ
በርባዴፍ አባሳኒቲፍ ሀንደጌኘ።
26 ሳሙኤል ሙጭች ዋቀዮፍ ነሞተራ
አያነ አርገቻ፥ ነሙማዳን ጉደቻ
እንአዴሜ* ።

*26. ሉቃ 2፡52

ማቲ ኤሊረት ራጂን ዱበተሙሳ

27 ዮሙስ ነምን ዋቀዮ ቶኮ ገረ ኤሊ
ዱፌ፥ ኤርጋ ዋቀዮ እሰት ሀሜ፥
«ዋቀዮ፥ ‹ሰኘን አባኬቲ ብየ ግብጥ፥
ሀርከ ፈረአን ጀለ ዮሙ ቱረን፥ አን እሳ
ንት ሙልአዴረ ምቲሬ? 28 አባኬስ ሉበ
አከ አናፍ ተኡፍ እዶ አርሳኮቲት ኦል በኤ
እጣነ አከ አርሱፍ፥ ድረተ ፉለ ዱራስ
ድረቴ አነ ዱረት አከ አርገሙፈን ጎሰ እስ
ራኤል ሁንዱማ ኬሳ እስ ፎአዴ፤ አከሱ
መስ ዋን እስራኤሎትን ቀልመ ጉበሙፍ
ድኤሰን ሁንዱማ ሰኘ አባኬቲፍ ነንኬኔ* ።
29 አቲፍ እልማንኬ ገሩ አርሳዳፍ ኬና ሰብ
ንኮ ጎዶኮ ኬሰት አከ አናፍ ድኤሰን አቦ
መዴ ማሊፍ ሰልጵፍተኒ? እልማንኬ ኬና
ሰብንኮ አናፍ ድኤሰን ኬሳ እስ ሁንዱማ
ጫሉን ፎንሳኒ አከ ገብፈተኒፍ ጨል ጄቴ
ማሊፍ አነ ጫላ እሳኒፍ ኡልፍነ ኬንቴ?

*28. ኬሰ 18፡1፤ ለኮ 18፡8-20፤ በኡ 28፡1፤ ሌዎ 7፡34-36

30 «‹አን ዋቀዮ ጎፍትች እስራኤል፡-
ዱጉመ ሰኘንኬ፥ ሰኘን አባኬቲስ ዬሮ
ሁንዱማ አነ ዱረ ዴዴብአኒ አናፍ
እንሆጄቱ ጄዴን ቱሬ፤ ስአች ገሩ አከስ
ሀንተኡ፤ ወረ ኡልፍነ አናፍ ኬነኒፍ ኡል

ፍነ ነንኬነ፥ ወረ ነቱፈተንሞ ነንሰልጵሰ።
31 ኩኖ፥ ሰኚኬፍ ሰኚ አባኬቲ ኬሳ ጃርሰ
አከ ህንአርገምኔፍ፥ ዬሮን አን እት ኦል
አዴማኬ ሁንዱማ ከራት ሀምብሱ
እንዱፈ*። 32 በረበራን ሰኚኬ ኬሳ ነምን
ጃርሶሙ ህንአርገሙ፤ አትሞ አከ ዲናት
እላልቴ ወንተ በኤሰ እስራኤሎታፍ ጎደ
ሙት እንህናፍተ። 33 ነመኬ ኬሳ እን አን
እዶ አርሳኮቲቲ አከ እን ሆጄቱፍ ሀምብሱ
እጅኬ አከ ደደቡፍ ገራንኬሰ አከ ገዱፍ
ሰበቢ ስት እንተአ፤ ሲፍ ከን ደለቱ ሁን
ድኑ እጆሉማዳን እንዱአ። 34 ከናፍሰ እል
ማንኬ ለማን ሆፍኒፍ ፊኔሃሰ ጉያ ቶኮት
እንዱኡ፤ ኩንሰ ምልከተ ሲፍ እንተአ*።
35 አንሰ ሉበ አመነማ እሰ ወንተ አን ገራ
ኮት ያዱ ሆጄቱ ነንካፈደ፤ እን ዬሮ ሁን
ዱማ ሞቲ አን ድቤ ሞስሴ ዱረት
እንሆጄተ፤ አንሞ መነ ሰኚሳ ጀቤሴ ነን
ዳበ። 36 ዮሙሰ ሰኚኬ ኬሳ ወር ሀፈን ገረ
ሉብቻ ዱፈኒ እንቆመኡፍ፤ አዱመ አዳ
ንሰ ሜቲ ዮኪሰ ቡዴነ እሰ እንከደቱ፤ እት
ደበለኒሰ፥ ሀደራ፥ ጨባዱመ ቡዴናሌ
አከ እቲን ኛትኑፍ ሆጂ ሉቡማት ኑገልች!
ጂደኒ እሰ እንከደቱ› ጂደ» ጂዴ።

*31. 1ሞቶ 2፡27 *34. 4፡11

ቦቆና 3

ዋቀዮ በረሰ ሳሙኤልት ዱበቹሳ

1 ዬሮ ሰነት ሳሙኤል ሙጭች ጌጌሳ
ኤሊ ጀለት ዋቀዮፍ እንሆጄተ ቱሬ፤ በረሰ
ዋቀዮ ተከ ተከ መሌ ነመት ህንዱበቱ፥
ሙልአትንሰ ዴዴብኤ ህንአርገሙ ቱሬ።

2 ኤሊን ዱሎሜ እጅሳ በረርሴ አርጉ
ደባ እንአዴሜ፤ ጋፍ ቶኮ ሀልከን እን እዶ
ዱመሳ እንጪሰ። 3 ሳሙኤልሞ ጎዶ ቁልቁ
ላአ እዶ ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ ጅሩ ኬሰ
እንጪሰ ቱሬ፤ እብሳን ዋቀዮ አመሌ ህንዳ
ምኔ፤ 4 ዋቀዮ ዮሙሰ ሳሙኤልን
እንዋሜ፤ ሳሙኤልሰ፥ «ኩኖ፥ አሰን
ጅረ» ጂዴ*። 5 ገረ ኤሊት ፊጌ፥ «ኩኖ፥
አሰን ጅረ፥ ‹ማል› ጂቴ?» ጂዴ፤ ኤሊን
ገሩ፥ «አን ስህንዋምኔ፥ ዴብኢ ጪሰ!»
ጂዴን፤ እንሰ ዴብኤ እንጪሴ። 6 አመሰ
ዋቀዮ ሳሙኤልን እንዋሜ፤ እንሰ ከኤ ገረ
ኤሊ ደቄ፥ «ኩኖ፥ አሰን ጅረ፥ ‹ማል›
ጂቴ?» ጂዴን፤ ኤሊን ገሩ፥ «ያ እል
መኮ፥ አን ስህንዋምኔ፥ ዴብኢ ጪሰ!»
ጂዴን። 7 ከናን ዱረ ዋቀዮ ዱቢሳ እሰት
ሙልእሴ ዋን ህንቤክኔፍ ሳሙኤል አከ
ዋቀዮ እሰ ዋሜ ህንበሬ። 8 ዋቀዮ አመሰ
ስአ ሰደፋ ሳሙኤልን እንዋሜ፤ እን ከኤ
ገረ ኤሊ ደቄ፥ «ኩኖ፥ አሰን ጅረ፥
‹ማል› ጂቴ?» ጂዴ፤ ዋቀዮ ሙጭቾ
አከ ዋሜ ኤሊን ከነረት ሁቤቴ፥ 9 ሳሙኤ
ሊን፥ «ደቂ ጪሰ! ዮ እን አመሰ ሰዋሜ፥
‹ያ ጎፍታኮ፥ ገርብችኬ እንደጌፈታቲ
ዱበዱ!› ጂዲን» ጂዴ፤ ሳሙኤልሰ
ዴብኤ ደቄ እዶዱመሳ እንጪሴ።

*4. ኡመ 22፡1፤ በኡ 3፡4

10 ከነ ቦዴ ዋቀዮ ዱፌ አች ዳበቴ፥
አኩመሳ ስአ ዱራ፥ «ሳሙኤል! ሳሙ
ኤል!» ጂዴ እንዋሜ፤ ሳሙኤልሞ፥ «ያ
ጎፍታኮ፥ ገርብችኬ እንደጌፈታቲ
ዱበዱ!» ጂዴ። 11 ዋቀዮ ዮሙሰ ሳሙኤ
ሊን፥ «ኩኖ፥ አን ወንተ ደገኡንሳ ደግነ
ነመ ሱኬሱ እስራኤል ኬሰት ነንሆጄደ።
12 ጋፈሰ አን ማቲ ኤሊረት ዋነን ዱበዴ
ሁንዱማ ጀልቀባ ሀመ ዱማት ነንራወደ።
13 እልማንሳ ወንተ ነመ ዬላሰሱ ሆጄቹሳኒ
ኡቱ ቤኩ እሳን ህንዶውኔ፤ አንሰ ሰበቢ
የከ ከናፍ በረበራን ማቲሳት አከን ፈረዱ
እሰት ቤክሰሴረ*። 14 ከናፍሰ የከ ማቲ
ኤሊ፥ አርሳዳን ዮኪሰ ኬና ገራገራቲን
ራወቴ አከ ህንዲሰፈምኔፍ ከከዴረ»
ጂዴ።

*12-13. 2፡31-36

15 ሳሙኤልሰ ሀመ ገነማት ኤርገ ጪሴ
ቦዴ፥ ከኤ በልበለ ጎዶ ቁልቁላአ እንበኔ፤
ሙልአተ አርጌ ሰነ ገሩ ኤሊት ህሙ
እንሶዳቴ። 16 ኤሊን ገሩ፥ «ያ እልመኮ
ሳሙኤል» ጂዴ እሰ እንዋሜ፤ እንሰ፥
«ኩኖ፥ አሰን ጅረ» ጂዴን። 17 ኤሊ
ንሞ፥ «ዋቀዮ ማል ስት ዱበቴ? ሀደራ
ከን እን ስት ዱበቴ አነ ህንዶከስን! ወንተ
እን ስት ዱበቴ ሁንዱማ ኬሳ ቶኮሌ ዮ አነ
ዶከስቴ ገሩ ዋቀዮ ወንተ ሀማ ስት
ሀፍዱ፥ ስትሰ ሀደበሉ!» ጂዴን።
18 ሳሙኤል ዮሙሰ ዋን ዋቀዮ እሰት
ዱበቴ ኬሳ ቶኮሌ ኡቱ ህንዶከስን እሰት
እንህሜ፤ ኤሊንሰ፥ «እን ዋቀዮደ፥
ዋኑመ ጋሪ ተኤ እሰት ሙልአቴ ሀጎዱ!»
ጂዴ*።

*18. 2ሳሙ 15፡36

19 ሳሙኤል ጉደቻ እንአዴሜ፤ ዋቀዮ
እሳ ወጅን ዋን ቱሬፍሰ ወንት እን ዱበቱ
ሁንድኑ አከ ለፈ ህንቡኔ እንጎዳፍ ቱሬ።

[20]ዮሙስ ጉቱማ ብየ እስራኤል ኬሰት ዳኒ
ሀመ ቤርሼባት፥ ሳሙኤል ራጂ ዋቀዮ እስ
አመነማ አከ ተኤ ቤከኒ እንፉደተን።
[21]ሺሎ እዶ እት ዱቢሳ ሳሙኤልት ሙል
እሴ ሰነት ዋቀዮ እቱመ ፉፌ አፈሳ
እንሙልእሴ።

ቦቆና 4
ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ ቦጅአሙሳ

1 በረስ ዱቢን ሳሙኤል ዱበቱ እስራኤ
ሎተ ሁንዱማ ብረት እንፉደተሜ፤ እስራ
ኤሎትን ፍልስጤሞተ ሎሉዳፍ በአኒ፥
«ኤቤን-ኤዜር» እዶ ጂደሙ ቡፈትናን፥
ወር ፍልስጤሞታሞ «አፌቅ» እዶ
ጂደሙ እንቡፈተን። [2]ፍልስጤሞትን እስ
ራኤሎተ ሩኩቱዳፍ ተሬ ገለኒ፥ ሎለ እት
ካሰኒ፥ እስራኤሎተ ኬሳ አከ ነሞተ ኩመ
አፉሪ ዱራ እንአጂሰን።
3 ዮሙ ሎልቶትን እስራኤል ገረ እዶ
ቡፈተሳኒት ዴብአንት ጃርሶሊንሳኒ፥
«ሰበቢ ማሊቲፍ ዋቀዮ ሀርአ ፍልስጤሞተ
ዱረት አከ ኑእ ሩኩተምኑ ጎዴ? ኮታ፥
ኑግዱት አርገሜ ሀርከ ዲኖተኬኛ አከ ኑአ
ልቹፍ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ሺሎዳ አስ
እንፍድና!» ጂደን*። [4]ጀርስ ሺሎት
ነሞተ ኤርገኒ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ጎፍታ
መጫ እስ ቴሶንሳ ኪሩቤል ለማን ግዱ
ቱሬ፥ አቺ እንፍድቾሲሰን፤ እልማን ኤሊ
ለማን ሆፍኒፍ ፊኔሃስ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ
ሰነ ዱካ እንዱፈን*።
*3. 1:3፤ ለኮ 10:35፤ ኢያ 3:6
*4. በኡ 25:22፤ 2ሳሙ 6:2
5 ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ ሱን እዶ ቡፈተ
ሳኒት ዬሮ ገሌት፥ ነሞትን እስራኤል ሁን
ድኑ ገመደኒ ሀመ ለፍት እሳን ጀላ
ቶቾኡት ጉድሰኒ እንወጨን። [6]ወር ፍልስ
ጤምስ ሰገሌ ወጨ ከና ደገአኒ፥ «ሰገሌን
ወጨ ጉዳ እዶ ቡፈተ ወረ እብሮታቲ ደገ
አሙ ኩን ማሊ? » ጂደኒ እንጋፈተን፤
ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ እዶ ቡፈትቻት ገሉሳ
ዮሙ በረን ገሩ፥ [7]ፍልስጤሞትን ሶዳ
ተኒ፥ «ዋቀዮ እዶ ቡፈትቻት ገሌረ፥
ኩንስ ተካ ተኤ ዋን ህንቤክኔፍ ኑፍ ወዮ!
[8]ኑፍ ወዮ! ኤጋ ሀርከ ዋቀዮሊ ጉርጉዳ
ከና ኤኙቱ ኑ አልቻ? እሳን ወረ ግብጥዩ
ለፈ አና ኬሰት ደእቸ አደዳቲን ሩኩተ
ኒሩ። [9]ከናፍ ያ ፍልስጤሞታ፥ ቦሬ
ፉደዳ! ወረ እብሮታ ገርቦምፈተኒ አከ
ቱርተን፥ እስንሞ ዴብተኒ ገርበ አከ እሳ
ኒፍ ህንታኔት ቦሬ ፉደዳ፥ ጀባዳቲ
ሎላ!» ወሊን ጂደን*። *9. አቦ 13:1
10 አከስት ወር ፍልስጤም እንሎለን፤
እስራኤሎትንሞ ሞአመኒ አዱመ አዳን ገረ
ጎዶሳኒት እንበቀተን፤ ከነ ኬሰት አጂቻን
ጉዳን ዋን ቱሬፍ፥ ሎልቶተ እስራኤል
ኬሳ ለፎ ኩመ ሶዶመቱ ዱሜ። [11]ሰንዱ
ቅን ከኩ ዋቀዮ እንቦጅአሜ፤ እልማን ኤሊ
ለማንስ ሆፍኒፍ ፊኔሃስ እንአጂፈመን*።
*11. 2:34፤ ፋር 78:61

ኤሊን ዱኡሳ

12 ጋፈሱመ ነምን ጎሰ ቤንያሚን ቶኮ
ገደራ ከን ከኤ ኡፈተሳ ተርሳሴ፥ መታ
ሳት ብዮ ፍርፍርፈቴ፥ ተሬ ወራና ኬሳ
በኤ ፊግቻን ገረ ሺሎ እንዱፌ። [13]ኤሊን
ዋኤ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮቲፍ ገራንሳ ራፈሜ
ዋ ደገኡዳፍ ከራ ቡኬ በርጩመሳረ
ታኤ፥ ቀረት ኤጋ ኡቱ ጅሩ፥ ነምቹ መን
ደረ ሺሎ ኬሰ ልጤ ወንተ ተኤ ህምናን፥
ወር መንደርቻ ጉቱማት እንእየን። [14]ኤሊ
ንስ ሰገሌ እያ ደገኤ፥ «ሰገሌን መንድኡ
ኩን ማሊ?» ጂዴ እንጋፈቴ፤ ነምችስ
አሪቲዳን ደቄ ዋን ተኤ ኤሊት እንህሜ።
[15]ኤሊን ዬሮ ሰነ ነመ ወጋ ሰገልተሚ-ሰ
ዴቲ ዋን ተኤፍ፥ እጅሳ ደደቤ አርጉ ደቤ
ቱሬ*። [16]ነምችስ ኤሊዳን፥ «አን ሀርአን
ተሬ ወራና ኬሳ በኤ፥ በቀዴ ዱፌ»
ጂዴ፤ ኤሊንሞ፥ «አተም ቱሬሬ? ያ
እልመኮ!» ጂዴ። [17]ነምቹ አዱ ፍዴስ
ዴብሴ፥ «እስራኤሎትን ፍልስጤሞተ
ዱራ እንበቀተን፤ ከነ ኬሰት አጂቻን ጉዳን
ዋን ቱሬፍ፥ እልማንኬ ለማን ሆፍኒፍ ፊኔ
ሃስ እንአጂፈመን፥ ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮስ
እንቦጅአሜ» ጂዴ። [18]ዮሙ ነምቹ ዋኤ
ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ዱበቴት፥ ኤሊን በር
ጩመሳራ ቡኬ ከረ መንደርቻት ዱግዳን
እንኩፌ፤ እን ጃርሰ ዱሎማፍ ከን ደግን
እት ኡልፋቱ ዋን ቱሬፍ፥ ቦቁንሳ ጨቤ
አቹማን እንዱኤ።
ኤሊን አባ ፍርዲ ተኤ እስራኤልን ወጋ
አፉርተመ እንጌጌሴ። *15. 3:2

ሃት መና ፊኔሃስ ዱኡሼ

19 ዬሮ ሰነት ሃት መና ፊኔሃስ እልመ
ኤሊ ኡልፎፍቴ ደኡ ጌሴ ቱርቴ፤ እሼን

ዋኤ ቦጅአሙ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ፥ ዋኤ
ዱአ አብዩሼቲፍ አባ መናሼቲ ዩሮ ደጌ
ሴት፥ ጭኒንሱን እሼ ቀቤ፥ ጅልቤንፈቴ
እንዴሴ። 20ገሩ ዩሮ እሼን ዱኡፍ ጇቴት
ዱበርቶትን እሼ ገርጋራ ቱረን፥ «እልመ
ዴሴታቲ ጀባዱ!» ጇደኒን፤ ወንት እሳን
ጇደን ገሩ ያደሼ ህንካፍኔ፥ እሼንስ ዴቢ
ህንኬንኔፍ*። 21ሰበቢ ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ
ቦጅአሜፍ፥ አብዩንሼፍ አባን መናሼ ዱአ
ኒፍ «ኡልፍን እስራኤል እራ ሶኬረ!»
ጇቴ፥ መቃ ሙጭቻ ኢካቦድት እንሞጋ
ፍቴ። 22እት ፉፍቴስ፥ «ሰንዱቅን ከኩ
ዋቀዮ ዋን ቦጅአሜፍ ኡልፍን እስራኤል
እራ ሶኬረ!» ጇቴ*።

*20. ኡመ 35፡17 *21-22. 14፡3፤ ፉር 78፡61

ቦቆና 5

ወር ፍልስጤም ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ፉደተኒ ገሉሳኒ

1ወር ፍልስጤም ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ
ቦጅአኒ ኤቤን-ኤዜሪ ፉደኒ፥ አሽዶድት
እንጌሰን። 2ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ሰነስ ገረ
ገልመ ዳጎንት ጌሰኒ ብፈ ፈኬኘ ዳጎን ቡኬ
እንካአን*። 3ቦሩምታስ ወር አሽዶድ ገነ
ማን ዮሙ ከአን ብፍን ፈኬኘ ዳጎን ሰን
ዱቀ ከኩ ዋቀዮ ዱረት አደሳቲን ለፈት
ገድ ጎምብፈሜ እንአርገን፤ እሳን ገሩ ብፈ
ፈኬኘ ዳጎን ሰነ ፉደኒ እዶሳት ዴብሰኒ
እንዳበን። 4ጋፈ ጉያ ለመፉስ ገነመ ከአኒ
ዮሙ እላለን ብፍን ፈኬኘ ዳጎን አመስ
ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ዱረት ገድ ጎምብፈሜ
አርገን፤ አለነ ገሩ ደግነሳ ዱዋቱ አች ቱሬ
መሌ፥ መታንሳቲፍ ሀርከሳ ለማን እራ
ጭጭተኒ ቡሳ በልበለ ገልምቻረ ቡቡአኒ
ቱረን። 5ሰበቢ ከናፍ ሀመ ሀርአትዩ ሉቦ
ትን ዳጎን አከሱመሞ ነሞትን ከን ብራ ወር
ገልመሳ እሰ አሽዶድት ኦል ልጠን ሁን
ድኑ ቡሳ በልበለ ገልመ ዳጎንረ ህንኤጇ
ተን።

*2. አቦ 16፡23

6ሁምን ዋቀዮ ነሞተ መንደረ አሽዶ
ዲፍ ናኖሳ ጅራተንረት እንኡልፉቴ፤ እን
በዲስ እሳንት ፍዴ፥ ኢቶዳን እሳን
እንደኤ*። 7ወር አሽዶድ ወንተ ተኤ ዮሙ
አርገን፥ «ሰበቢ ሁምንሳ ኑኢፍ ዳጎን ዋቀ
ዮኬኘት ኡልፉቴፍ፥ ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ
እሰ ከን እስራኤል ኑብረ ህንታእን!»
ጇደን። 8ከነ ቦዴስ ነሞተ ኤርገኒ ጉርጉ
ዶተ ፍልስጤሞታ ወረ ሁምናን ሞአን ሁን
ዱማ ወልት ዋመተኒ፥ «ሰንዱቀ ከኩ
ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል ከነ አተም
ጎኑ?» ጇደኒ እንጋፈተን፤ እሳንሞ ዴብ
ሰኒ፥ «ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ እሰ ከን እስ
ራኤል ኩን ገረ መንደረ ጋትት
ሀጌፈሙ!» ጇደኒን፤ አከስት ሰንዱቀ
ከኩ ዋቀዮ ሰነ ጋትት እንጌሰን።

*6. ፉር 78፡66

9እሳን ሰንዱቀ ከኩ ሰነ ኤርገ ደበርሰኒ
ቦዴ፥ ሀርከ ዋቀዮ መንደረ ሰነረት ኦል
ካፈሜ በዲስ ባይኤ ጉዳዳን መንደረ ሰነ
እንበሌሴ፤ ነሞተ መንደርቸ ኬሰ ጅራተን
ጥናዳ ሀመ ጉዳት ሩኩቴ፥ ኢቶን አከ እት
ያኡ እንጎዴ። 10ከነረት እሳን ሰንዱቀ ከኩ
ዋቀዮ ሰነ ፉደኒ ኤቅሮንት እንኤርገን፤
አኩመ ሰንዱቅን ከኩ ሱን ኤቅሮንት ገሌ
ንሞ ወር ኤቅሮን፥ «ጀር ኩን ኑኢፍ ሰበ
ኬኘ ፍጭሲሱዳፍ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ እሰ
ከን እስራኤል ገረኬኘ ፍደን» ጇደኒ
እንእየን*። 11ሰበቢ ሁምን ዋቀዮ እሳንት
ኡልፉቴ፥ በዲስ ሶዳችሳ መንደረ ሰነ ኬሰ
ጉቴፍ፥ ወር መንደረ ሰና ነሞተ ኤርገኒ
ጉርጉዶተ ፍልስጤሞታ ወረ ሁምናን
ሞአን ሁንዱማ ወልት ዋመተኒ፥ «ኑኢፍ
ሰብንኬኘ አከ ህንዱምኔት፥ ሰንዱቀ ከኩ
ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል ከነ እዶሳት አከ
ዴብኡፍ ዴብሳቲ ኤርጋ!» ጇደን።
12ነሞትን ህንዱእን ሀፈንሞ ዱኩበ ኢቶ
ቲን ደአመኒ ዋን እየኒፍ፥ እይ ነሞተ መን
ደርቻ ገረ ዋቃት ኦል እንበኤ።

*10. በኡ 10፡7

ቦቆና 6

ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ ብየ እስራኤልት ዴብኡሳ

1ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ ጅአ ቶርበ ብየ
ፍልስጤሞታ ዮሙ ቱሬ፥ 2ፍልስጤሞትን
ሉቦታፍ ወረ ሆደ ዱበተን ዋመተኒ፥ «ሰን
ዱቀ ከኩ ዋቀዮ ከነ አተም ጎኑ? ከራ
እቲን ዴብፍኔ እዶሳት ኤርግኑስ ኑት
ህማ!» ጇደን። 3እሳንስ ዴብሰኒ፥ «ሰን
ዱቀ ከኩ ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል ዮ
ዴብፍተን፥ ኦርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ
ወጅን ዴብሳ ኤርጋ መሌ፥ እሰ ዱዋ ህን
ኤርግና! ዮሙስ እንፈይቱ፥ ሀርከ ዋቀዮ
እን እስንት ኡልፉቱ ማሊፍ አከ እስንራ
ህንካፈምን ቱሬስ እንቤከቱ» ጇደኒን።

4 ጀር አመስ፥ «አርሳን ኑእ ሰበቢ የካቲፍ
እሳፍ ኤርግኑ ማል እኒ?» ጀደኒ እንጋፈ
ተን፤ ሉቦትኒፍ ወር ሆደ ዱበተን ሱን ዴብ
ስኒ፥ «አካኩን ደእቾ እስኒፍ ጉርጉዶተኬሰን
ወረ ሁምናን ሞአን ሩኩቴ ቶክቹመ ዋን
ተኤፍ፥ አከ ባይእነ ጉርጉዶተኬሰኒት ፈኬኘ
ኢቶ ወርቄራ ሆጀተሜ ሸን፥ ፈኬኘ ሀንቱታ
ወርቄራ ሆጀተሜ ሸን፥ 5 ፈኬኞተ ወረ ብየ
ኬሰን በሌሱት ጅረኒ፥ ፈኬኘ ኢቶፍ ፈኬኘ
ሀንቱታ ቶልቻቲ ኡልፍነ ዋቀዮ እሰ ከን እሰ
ራኤሊፍ ገልቻ! ተሪ ዋቀዮ ሀርከሳ እሰ እስ
ንት ኡልፋቴ እስንራ፥ ዋቀዮሊኬሰኒፍ
ብየኬሰንራ እንካሰ ተእ። 6 እስን ገሩ ማሊፍ
አኩመ ሞቲ ግብጢፍ ወረ ግብፕ መተ-ጀ
ቤዪ ታቱሬ? እሳንዩ ዋቀዮ ቀባ ጭማዻን
እሳን ቀብናን እስራኤሎትን አከ አዴመኒፍ
ገድ ዲሰን ምቲሬ*? 7 አመስ ኮንኮላታ ሃራ
ቶልቻ! ደልቲ ለመ ከን ከናን ዱረ ዋንጀን
እረ ሀንገእን ፍዳ! ጀቦተሳኒ ገረ መናት ብራ
ዴብሳቲ፥ ሳወን ሰነሞ ኮንኮላትቾት
ጨመዳ*! 8 ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ፉዻቲ ኮንኮላ
ትቾረ ካአ! ኬና አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱፍ
እሰ ወርቄራ ሆጀተሜ ሰነሞ ሰንዱቀ እሰ ሰን
ዱቀ ከኩ ዋቀዮ ቡኬ ጅሩ ኬሰ ካአቲ አከ እን
ደቁፍ ከራሳረ ቡሳ! 9 ገሩ ዱካ ቡአቲ እላላ!
ዮ እን ከራሳረ ቡኤ ገረ ብየሳ ገረ መንደረ
ቤት-ሼሜሽት አዴሜፍ፥ ወንተ ሀማ ሀመነ
ገኡ ከነ ከን ኑት ፍዴ ዋቀዮ አከ ተኤ፥ ዮ
አች ደቂ ደባቴሞ በላን ኩን ሀርከ ዋቀዮቲን
ኡቱ ሀንተእን አፉመሳቲን አከ ኑት ዱፌ
እንቤክነ» ጀደን።

*6. በኡ 4፡21፤ 12፡31፤ 7፡3
*7. 2ሳሙ 6፡3-4፤ ለኮ 19፡2፤ ኬሰ 21፡3

10 ነሞትን ሱንስ አኩመ ኅርፈመንት
ደልቲ ለመ ኮንኮላትቾት ጨመደኒ፥ ጀቦ
ተሳኒ ብራ ዴብሰኒ መነት እት እንጬፈን።
11 እሳን ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ሰነ አከሱመስ
ሰንዱቀ ፈኬኘ ሀንቱተ ወርቄራ ሆጀተሜፍ
ፈኬኘ ኢቶ ወርቄራ ሆጀተሜ ባቱ ኮንኮላ
ታረ እንካአን። 12 ዮሙስ ሳወን ሱን ቀጄ
ለኒ ከራረ ቡአኒ አሲፍ አች ኡቱ
ሀንጀልአትን ገረ ምርጋት ዮኪስ ገረ
ብታት ኡቱ ሀንኅርን መርአቻ ገረ ቤት-ሼ
ሜሽት እንሶከን፤ ጉርጉዶትን ፍልስጤ
ሞታ ወር ሁምናን ሞአንሞ ሀመ ዻሪ
ቤት-ሼሜሽት ቦዴዻን እሳን ዱካ
እንአዴሙ ቱረን። 13 ዬሮ ሰነት ነሞትን
ቤት-ሼሜሽ ደቻ ኬሳ ቀመዲ ኡቱ ሃመ
ተኒ ኦል እላለኒ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ እንአር
ገን፤ እሰ ዮሙ አርገንስ እንገመደን።
14 ኮንኮላትቾሞ ማሲ ኢያሱ ነመ ቤት-ሼ
ሜሽ ኬሰ ገኤ፥ ከታ ጉዳ ቶኮ ብረ
እንዻበቴ፤ ነሞትን አቼሞ ሙከ ኮንኮላትቻ
ፈለጢኒ ሳወን ሰነስ ቀለኒ ቀልመ ጉበሙ
ዋቀዮፍ እንድኤሰን። 15 ወር ሉቦታስ ሰን
ዱቅቾ ከኩ ዋቀዮ አከሱመስ ሰንዱቀ እሰ
ምአ ወርቄራ ሆጀተመን ባቱ ኮንኮላትቾራ
ገድ ቡሰኒ ከታ ጉዳ ሰነረ እንካአን፤ ነሞ
ትን ቤት-ሼሜሽ ጋፈስ ቀልመ ጉበሙፍ
አርሳ ገራገራ ዋቀዮፍ እንድኤሰን። 16 ጉር
ጉዶትን ፍልስጤሞታ ሸነን ዋን ተኤ ከነ
ሁንዱማ አርገኒ ጋፈሱመ ኤቅሮንት
እንዴብአን።

17 ፍልስጤሞትን መቃ ኩታ ብየሳኒ
ሸነኒቲን ፈኬኘ ኢቶ ወርቄራ ሆጀተሜ
ቶኮ ቶኮ ኬና ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ ኅደኒ
ዋቀዮፍ እንድኤሰን፤ እሳን ኩን ሸነንስ አሽ
ዶድ፥ ጋዛ፥ አሽቀሎን፤ ጋቲፍ ኤቅሮን
ቱረን። 18 ለኮብሰ ፈኬኘ ሀንቱተ ወርቄራ
ሆጀተመኒ ዱካ ኤርገመኒሞ አከ ለኮብሰ
ጉርጉዶተ ፍልስጤሞታ ሸነን ወረ መሰራ
ዻፍ ገንዴን ናኖሳኒቲ ቀበኒ ቱሬ፤ ከታን
ጉዳን ማሲ ኢያሱ ነመ ቤት-ሼሜሽ ኬሰት
አርገሙ፥ እን ጀር ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ እረ
ካአን ሱን ሀመ ሀርአት ዱቢ ከናፍ ዱገ-ባ
ቱደ።

19 ወር ቤት-ሼሜሽ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ
ኬሰ ዋን እላለኒፍ፥ ዋቀዮ እሳን ሩኩቴ፥
ነሞተ ኩመ ሸንተመ†2 ኬሳ ቶርባተመ
እንአጄሴ፤ ሰበቢ ዋቀዮ ደእቾ ጉዳዻን
እሳን ደኤፍ ነሞትን እንገደን*። 20 ከነረት
ነሞትን ቤት-ሼሜሽ፥ «ኤኙቱ ዋቀዮ
ኅፍትቾ ቁልቁላአ ከነ ዱረ ዻበቹ ደንደአ?
ሰንዱቅን ከኩ ኩንስ አሲ በኤ ኤሰ
ሀደቁሬ?» ጀደን። 21 አቹማንስ ነሞተ
መንደረ ክርየት-የአሪምት ነመ ኤርገኒ፥
«ወር ፍልስጤሞታ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ
ዴብሰኒሩቲ፥ ኮታቲ ፉደዻ ዴብአ!»
ጀደን።

*19. ለኮ 4፡20፤ 2ሳሙ 6፡6-7

†2 1ሳሙ 6፡19 «ኩመ ሸንተመ ኬሳ» እብ ባይኤን «ኩመ ሸንተማፍ ቶርባተመ»

ቦቆና 7

ሳሙኤል ሰበ እስራኤል ጌጌሱሳ

1 ወር መንደረ ክሪየት-የአሪም ዱፊኒ
ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ፉደተኒ፥ ገረ መነ አቢ
ናዳብ እሰ ቱሉረ ጅሩት እንጌሰን፤ ኤሌአ
ዛር እልምሳሞ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ሰነ አከ
ኤጉፍ አዳን እሰ እንባሰን*። 2 ሰንዱቅን
ከኩ ዋቀዮ ገረ መንደረ ክርየት-የአሪምት
ኤርገ ጌፈሜ ዬሮ ዴራደ፥ እንስ አከ ወጋ
ድግደማት፤ ሰብን እስራኤል ጉቱማት ቦእ
ቻን ገረ ዋቀዮት እንዴብኤ። 3 ዮሙስ
ሳሙኤል ነሞተ እስራኤል ሁንዱማን፥
«እስን ዋቀዮሊ ኦርማ፥ አሽታሮቲፍ ወረ
ካን ኦፍ ግዱዳ ጨላፍተኒ፥ ገራኬሰን ጉቱ
ዳን ገረ ዋቀዮት ዮ ዴብተን፥ ገራኬሰን
ጉቱማት እሳፍ ዮ ኬንተን፥ እሰ ዱዋስ ዮ
ዋቄፈተን፥ እን ሀርከ ወረ ፍልስጤሞታ
እስን እንኦልቾ» ጀዴ*። 4 ከነረት ወር እስ
ራኤልስ በኣሊፍ አሽታሮትን ጨላሰኒ ዋቀ
ዮን ዱዋ እንዋቄፈተን*።

*1. 2ሳሙ 6:1-4 *3. ኢያ 24:23፤
ኡመ 35:2 *4. አቦ 10:16

5 ዮሙስ ሳሙኤል፥ ዋቀዮን እሳኒፍ
ከደቹዳፍ፥ እስራኤሎትን ሁንድኑ ሚስ
ጳት አከ ወልት ቀበመኒፍ እንዋሜ*። 6 እሳ
ንስ ሚስጳት ወልት ቀበመኒ ብሻን
ቡዱቅሰኒ ዋቀዮ ዱረት እንደንገላሰን፤
እት ፉፈኒስ ዋቀዮ ዱረት ጨቡ ሆጂቹሳኒ
ህመቻ ጉያ ሰነ ጉቱ እንሶመን፤ ሳሙኤ
ልሞ መንደረ ሚስጳ ኬሰ ታኤ ሰበ እስራ
ኤሊፍ ፍርዲ እንኬነ ቱሬ*።
7 ፍልስጤሞትን አከ ነሞትን እስራኤል
ሚስጳት ወልት ቀበመን ዮሙ ደገአን፥
ጉርጉዶትን ፍልስጤሞታ ወር ሁምናን
ሞአን እሳን ሩኩቱዳፍ እንበአን፤ እስራኤ
ሎትንሞ ከነ ደገአኒ እሳን እንሶዳተን።
8 ከነረት ሳሙኤሊን፥ «ዋቀዮ ጎፍታንኬኝ
ሀርከ ወረ ፍልስጤሞታ አከ ኑ አልቹት
እሰ ኑፍ ከደቹ ገርገር ህንኩትን!»
ጀደን። 9 ዮሙስ ሳሙኤል እልሞ ሆላ ቶኮ
ፉደቴ ቀሌ፥ ቀልመ ጉበሙ ዋቀዮፍ
ድኤሴ፥ ሰበ እስራኤሊፍ ገረ ዋቀዮት
እንእዬ፤ ከደተሳስ ዋቀዮ እንደገኤፍ*።
10 ሳሙኤል ቀልመ ጉበሙ ሰነ ድኤሱት
ኡቱ ጅሩ፥ ፍልስጤሞትን እስራኤሎተት
ሎለ ካሱዳፍ እት እንድአተን፤ ዋቀዮ ገሩ
ጋፈሱመ ሰገሌ ጉዳዳን ፍልስጤሞተት
ቀቀዌሰኤ ዋን ጎደን እሳን እንወላልችሴ፤
ከናፍስ እሳን እስራኤሎተ ዱረት እንሩኩተ
መን*። 11 ነሞትን እስራኤልስ ሚስጳዳ
በአኒ ሀመ ቤትካር ጎዳት ፍልስጤሞተ አር
አኒ እንሩኩተን።

*5. 10:17፤ አቦ 20:1 *6. 2ሳሙ 23:16
*8-9. 12:23፤ 1ሞቶ 13:6፤ ኤር 37:3
*10. 2:10፤ ኡመ 35:5፤ በኡ 14:24፤
23:27

12 ሳሙኤልስ ደጋ ጉዳ ቶኮ ፉዴ ሚስ
ጳዳፍ ሼን ግዱ ዳቤ፥ «ዋቀዮ ሀመ ዮወ
ናት ኑገርጋሬረ» ጀዴ፥ መቃ እዶ ሰና
ኤቤን-ኤዜርት እንሞጋሴ፤ [«ኤቤን-ኤ
ዜር» ጀቹን፥ «ደጋ ገርጋርሳ» ጀቹደ]።
13 እሬን ዋቀዮ ፍልስጤሞታን ዋን ሞር
ሜፍ ጉቱማ በረ ሳሙኤልት ገድ እሳን
ዴብሴ ቱሬ፤ እሳን ዴብአኒ ሳምቻፍ ገረ
ዳሪ ብየ እስራኤል ህንዱፍኔ። 14 ኤቅሮኒ
ጀልቀበኒ ሀመ ጋትት መንደሮተ ፍልስጤ
ሞትን ቀበተኒ ቱረን ሁንዱማ እስራኤሎ
ትን ዴብፈተኒ ብየ ዳሪራ ሰነ ሀርከሳኒ ጀላ
እንባፈተን፤ ወረ አሞሮታ ወጅንስ ነጋት
እንጅራተን።

15 ሳሙኤል ጉቱማ በረ ጅሬኘሳት አከ
አባ ፍርዲት እስራኤልን እንጌጌሴ። 16 እን
ወጉመ ወጋት በኤ ቤትኤል፥ ጊልገሊፍ
ሚስጳ ኬሰ ናነኤ፥ ነሞተ እዶ ከና ሁንዱ
ማፍ ፍርዲ እንኬነ ቱሬ። 17 ዬሮ ዬሮትስ
ገረ ራማህ እዶ መንሳ ጅሩት ዴዴብኤ፥
አችትስ እስራኤሎታፍ ፍርዲ እንኬነ
ቱሬ፤ ከነ መሌስ ራማህት እዶ እት ዋቀ
ዮፍ ኣርሳ ድኤሰን እንእጃሬ።

ቦቆና 8

ሰብን እስራኤል ሞቲን አከ እሳኒፍ ሞስፈሙ ጋፈቹሳኒ

1 ሳሙኤል ዮሙ ዱሎሜ እልማንሳ
አቦተ ፍርዲ ተአኒ እስራኤልን አከ ጌጌሰን
እንጎዴ። 2 መቃን እልመሳ እሰ አንገፉ
«ዮኤል»፥ ከን እሰ ቋጥሱሞ «አቢያ»
ጀደመ ቱሬ፤ እሳን መንደረ ቤርሼባት
አቦተ ፍርዲ ቱረን*። 3 እሳን ገሩ አከ አባ
ሳኒ ሆጂ እሰ ቀጄላ ዱካ ህንቡኔ፤ ቡአ
ደልጋ አርገቹፍ ገበርሱ ፉደተኒ፥ ፍርዲ
እንጀልእሰን።

*2. 1ሴና 6:13

4 ከነረት ጃርሶሊን ሰበ እስራኤል ሁን
ድኑ ወልት ቀበመኒ ራማህት ሳሙኤል
ብረ እንዱፈን። 5 ጃርሶሊን ሱን ሳሙኤ

ሊን፥ «ኩኖ፥ አት ዱሎምቴተ፤ እልማን
ኬሰ ሆጂኬ እሰ ቀጂላ ዱካ ህንቡኔ፤ ሰብን
ከን ብራ ሁንድኑ አኩመ ቀበን አመ ኑፍስ
ፍርዲ ከን ኬኑ ሞቲ ኑፍ ሞስስ!»
ጂደን*። 6ሳሙኤል ገሩ፥ «አመ ኑፍስ
ፍርዲ ከን ኬኑ ሞቲ ኑፍ ሞስስ!» ጂቹሳኒ
ከነት ህንገመድኔ፤ ከናፍስ ዋቀዮን
እንከደቴ። 7ዋቀዮ ዮሙስ ሳሙኤሊን፥
«ጀር ኩን አነ እሰ እሳንረት ሞኤ ቱፈቹሳ
ኒት መሌ፥ ስቱፈቹሳኒ ምት፤ አመስ ዋን
እሳን ስት ህመተን ሁንዱማ ደገኢፍ*!
8ዋኑመ ብየ ግብጢቲ ጋፈን እሳን ባሴ
ጀልቀበኒ ሀመ ሀርአት አነ ዲሰኒ ዋቀዮሊ
ኦርማ ዋቄፈቹሳኒቲን ሆጄተን ስረትስ
እንሆጄቱ፤ 9አት ገሩ ዋን እሳን ስት ህመ
ተን ደገኢፍ! ሀተኡዩ መሌ፥ ሞቲን እሳ
ንረት ሞኡ ማል ጎቹፍ አከ ጅሩ ጭምሲ
ኦፍ እሳን ኤገቿስ!» ጂዴን።
*5. 8:20፤ ኬሰ 17:14-20፤ ሆሴ 13:10፤
ሆኤ 13:21 *7. አቦ 8:23፤ 1ሳሙ 12:12፤
በኡ 15:18፤ ኬሰ 33:5፤ ፋር 24:7-10፤
74:12፤ ኢሳ 6:5

10ዮሙስ ሳሙኤል ዱቢ ዋቀዮ እሰት
ዱበቴ ሁንዱማ ነሞተ ሞቲ አከ እሳኒፍ
ሞስሱፍ እሰ ጋፈተንት እንህሜ። 11እት
ፋፌስ፥ «ሞትቾ እስንረት ሞኡፍ ጅሩ፥
እልማንኬሰን ፋደቴ፥ ሎልቶተ ኮንኮላታ
ዳፍ ፈርዳን ሎለኒፍ ኮንኮላታሳ ዱረ ከን
ካተን እሳን እንጎደተ። 12እሳን ኬሳ ገረ
ካንሞ አንገፈ ኩማ፥ አንገፈ ሸንተማ፥
ማሲሳ ከን ቆተኒፍ፥ ምዳን ከን መከረ
ኒፍ፥ ምአ ሎላፍ ምአ ኮንኮላታ ከን ቶል
ቾኒፍ እሳን እንጎደተ። 13ዱርቦተኬሰን
ፋደቴ፥ ኡርጎፍቱ ድበታ፥ እቶዳፍ
ቡዴነ እንቶልችሲፈተ። 14ማሲኬሰን፥
ዳባ ወይኒኬሰኒፍ ዳባ ኤጀርሳኬሰን እሰ
ጫሎ ፋደቴ ሆጄቶተሳቲፍ እንኬነ።
15ሰኘ ምዳንኬሰኒ ኬሳ፥ ወይኒኬሰን ኬሳስ
ኩደን ኬሳ ቶኮ ፋደቴ፥ ሆጄቶተሳ ወረ
ጉርጉዶታፍ ወረ እሳፍ ኤርገመኒፍስ
እንኬነ። 16ደርገጎተኬሰን ኬሳ ወረ
ጫለን፥ ሆጄቶተኬሰን ወረ ዲራፍ ወረ
ዱበርቲ፥ ሀሮተኬሰንስ ፋደቴ፥ ሆጂ ኦፊ
ሳቲ እንሆጂቿፈተ። 17ቡሻዬኬሰን ኬሳ
ኩደን ኬሳ ቶኮ እንፋደተ፤ እስኑመዩ ሆጄ
ቶተሳ እስን እንጎደተ። 18ዩሮ ሰነት ሰበቢ
ሞቲኬሰን እሰ ኦፊኬሰኒ ፎአተኒቲፍ
እንእየቱ፤ ጋፈስ ገሩ ዋቀዮ ሆማ እስኒፍ
ህንዴብሱ» ጂዴ።

19ጀር ገሩ ዱቢ ሳሙኤል ደገኡ
ድደኒ፥ «ህንተኡ! ሞቲን አከ ኑፍ ሞስ
ፈሙ እንበርባድነ! 20ኑእስ አኩመ ሰብን
ሁንድኑ ተአን እንታነ፤ ሞቲንኬኘ ፍርዲ
ኑፍ ሀኬኑ፥ ኑዱረ ቡኤ ኑሀጌጌሱ፥ ዱለስ
ኑፍ ሀደቁ!» ጂደን። 21ሳሙኤል ዱቢ
ጀር ዱበተን ሁንዱማ ኤርገ ደገኤ ቦዴ፥
ዴብኤ ፋለ ዋቀዮ ዱረት እንዱበቴ።
22ዋቀዮ ዮሙስ ሳሙኤሊን፥ «ወንተ ጀር
ስት ህመተን ደገኢፍ! ሞቲስ እሳኒፍ
ሞስስ!» ጂዴ፤ ከነረት ሳሙኤል ነሞተ
እስራኤሊን፥ «ሁንዱምትኬሰን ገረ መን
ደረ መንደረኬሰኒት ዴብአ!» ጂዴ።

ቦቆና 9

ዋቀዮ፥ ነመ ብየ እስራኤል ጌጌሱ ሙልእሱሳ

1ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ ሎልቱን ጀባን
«ቂሽ» ጂደሙ ቶኮ ቱሬ፤ እን እልመ
አቢኤል፥ ጥሮር ብኮራት አፊያ ቱሬ።
2ቂሽ እልመ በሬዳ «ሳኦል» ጂደሙ ቶኮ
ቀበ ቱሬ፤ ነሞተ እስራኤል ኬሰ ነምን እሰ
ጫላ በሬዱ ህንቱሬ፤ እን ገቲቲሳቲ ኦልት
ነመ ሁንዱማ ጫላ ዴረቴ እንሙልአተ
ቱሬ*። *2. 10:21-23

3ሀሮትን ቂሽ አባ ሳኦል ዱራ በደኒ
ዋን ቱረኒፍ፥ ቂሽ ጋፍ ቶኮ ሳኦል እልመ
ሳቲን፥ «ሜ ከኢ፥ ደርገጎተ ኬሳ ቶኮ
ፋደዱቲ ደቂ ሀሮተ ከነ በርባድ!» ጂዴ።
4ከነረት ወሊ ወጅን ከአኒ፥ ብየ ጋራ እሰ
ከን ኤፍሬም ጉባ፥ ኩታ ብየ ሻሊሻ፥ ብየ
ሸአሊሚፍ ብየ ቤንያሚን ሁንዱማ ኬሰ
ናነአኒ በርባደኒ እንደበን።

5ኩታ ብየ ዙፍ ዮሙ ገአን ሳኦል ደር
ገጌስቾ እሳ ወጅን ቱሬ ሰናን፥ «አባንኮ
ዮወነ ዋኤ ሀሮታ ዲሴ ዋኤኬኛፍ ዋን ያደ
ኡፍ፥ ኮቱ ገረ ቄኤት እንዴብና!»
ጂዴ*። 6ደርገጌስቾ ገሩ ዴብሴፊ፥
«ኩኖ፥ ነምን ዋቀዮ ቶኮ መንደረ ከነ ኬሰ
ጅረ፤ እን ነመ ኡልፍነ-ቀቤሰ፥ ወንት እን
ዱበቱ ሁንድኑስ ዱጉመ እንተአ፤ ከናፍ
ኮቱ ገረሳ ደቅኔ ገረ እት አዴሙን ኑፍ
ተኡ እሰ እንጋፈትና!» ጂዴ። 7ሳኦልስ
ደርገጌስቻን፥ «ደቁሌ እንደቅነ፥ ገሩ
ቡዴን ቆዳኬኘ ኬሳ ዱሜረ፥ ሀርከ-ፋዳ

ነመ ዋቀዮ ሰናፍ ኬንኑስ ህንቀብኑ፤ ኤጋ
ማል ቀብናዩ ነምቻፍ ኬንነሬ?» ጇዴ።
8 ደርገጌስቾ አመስ ሳአሊፍ ዴብሴ፥
«ኩኖ፥ አን ሜቲ አከ ግራሚ ሰድኢ
ሚጀኑ ኦፍ ሀርካ ቀበ፤ እሰ ነመ ዋቀዮ
ሰናፍ ነንኬነ፥ እን ገረ እት አዴሙን ኑፍ
ተኡ ኑት እንህመ» ጇዴ። 9 በረ ዱሪ ብየ
እስራኤል ኬሰት ነምን ቶኮ ዋቀዮን ዋ ጋፈ
ቹዳፍ ዮሙ ደቁፍ ጇዱ፥ «ኮታ ገረ እላ
ልቱ እንደቅና!» እንጇደ፤ እን ሀርአ
«ራጂ» ጇደሙ ዱር «እላልቱ» ጇደመ
ቱሬ*። 10 ሳኦል ዬሮ ሰነት ደርገጌስቻን፥
«በኤሰ ዱበቴ፥ ኮቱ፥ እንደቅና!»
ጇዴ፤ ከአኒስ ገረ መንደርቾ እሰ ነምን
ዋቀዮ ኬሰ ቱሬ ሰና እንደቀን።

*5. 10፡2 *9. ለኮ 24፡3-4፤ 2ሞቶ 17፡13፤
1ሴና 9፡22

11 ሳኦሊፍ ደርገጌስቾ ገረ መንደርቻ
ደቁፍ ጋርቾት ኦል በአ ኡቱ ጅረኒ፥ ዱር
ቦትን ብሻን ወራቡ ደቀን ቶኮ እሳንት
እንዱፈን፤ ጀር፥ «እላልትቾ አሰ
ጅራ?» ጇደኒ ዱርቦተ ሰነ እንጋፈተን።
12 ዱርቦትን ሱንሞ ዴብሰኒፊ፥ «ኤዬ!
ነሞትን ሀርአ እዶ ኦል ከአረት አርሳ ዋን
ድኤሰኒፍ፥ እላልትቾስ አሰ ገረ መንደርቻ
ዱፌረ፤ እላ! አመዩ እስን ፋል ዱረ
ጅራቲ አሪፈዳ ኦል በአ! 13 ኤርገ እን
ኤብሴ ቦዴ ወር ዋመመን ቀልምቾ ኞቱ
ዋን ተኤፍ፥ ኡቱ እን ደቄ ህንኤብስን
ነሞትን ኞቹ ህንጀልቀበን፤ ከናፍ አመ ዮ
ኦል ባተን መንደርቾት አኩመ ልጠኒን
ኞቹዳፍ ገረ እዶ ኦል ከአት ኡቱ እን ኦል
ህንበእን፥ እሰ እንአርገቱ» ጇደን። 14 ሳአ
ሊፍ ደርገጌስቾ ደርበኒ አዴመኒ መንደር
ቾት ልጣ ኡቱ ጅረኒ፥ ኩኖ፥ ሳሙኤል
ገረ እዶ ኦል ከአ ሰነ ደቁዳፍ ገድ በኤ
እሳንት እንዱፌ።

15 ዋቀዮ ከሌሱምቲ ሳሙኤልት ዋኤ
ከና ሙልእሴ*፥ 16 «ቦእቾ ሰበኮቲ ዋን
ነብረ ገኤፍ፥ አን ገረሳኒ እላሌረ፤ ከናፍ
ቦር ዬሮ አከሲ ነመ ቶኮ ብየ ቤንያሚኒ
ገረኬት ነንኤርገ፤ አት እሰ ድብ! እንሞ
ሰበኮ እስራኤልን እንጌጌሰ፥ ሀርከ ፍልስጤ
ሞታስ እሳን እንአልቾ» ጇዴ። 17 ሳሙ
ኤል ዬሮ ሳኦልን አርጌት፥ ዋቀዮ፥
«እላ፥ ነምቾ አን ዋኤሳ ስት ዱበዴ ሱን
እሰ ከነ፤ እን ሰበኮረት እንሞአ» ጇዴ፥
ሳሙኤልት እንህሜ*። 18 ሳኦል ዮሙስ ከረ
ኬላ ኬሰት ገረ ሳሙኤልት ድአቴ፥
«ሀደራ፥ መን እላልቱ ኤሰ አከ ተኤ አነት
ህም!» ጇዴ እንጋፈቴ። 19 ሳሙኤልሞ
ዴብሴ፥ «እላልትቾ አነ፤ ገረ እዶ ኦል
ከአ ሰናት ነዱረ ቡአ ኦል በአ! ሀርአ አና
ወጅን ኞተ እንኞቱ! ወንተ አት ያደኬ
ኬሳ ቀብዱ ሁንዱማሞ ስት ህሜ ቦር ገነ
ማን አከ አት አዴምቱ ነንጎደ። 20 ሀሮትን
ጉያ ሰድእ ፋለ ዱረ በደኒ ቱረን አርገመኒ
ፋቲ ህንያደእን! እስራኤሎትን ስኢፍ ሰኚ
አባኬቲ መሌ ኤኙን በርባዱሬ?» ጇዴን።
21 ሳኦልሞ ዴብሴ፥ «አን ጎሶተ እስራኤል
ኬሳ ጎሰ ቤንያሚን እሰ ጥና ኬሰ ምቲሬ?
ጎሰ ቤንያሚን ኬሳዩሞ ቆሞን አባኮቲ ሁን
ዱማረ ጥናደ ምቲሬ? ማሊፍ ወንተ
አከሲ አነት ዱበታ?» ጇዴ*።

*15. በኡ 2፡23፤ 1ሳሙ 10፡1 *17. 16፡3፥12
*21. አቦ 6፡15፤ 1ሳሙ 15፡17

22 ሳሙኤል ዮሙስ ሳኦሊፍ ደርገጌ
ስቾ ፋዴ ገረ ኩታ መነ እሰ በልአት ጌሴ፥
ኬሱሞተ ወረ አከ ነሞተ ሶዶማ ተአን
ገረራ እሳን እንቴስሴ፤ 23 እሰ እቶ ቆጼሱ
ንሞ፥ «ፎን እሰ አን፥ ‹ኮጻት ካእ!›
ጇዴ ስት ኬኔ ሰነ ፍድ!» ጇዴ። 24 ነምቾ
ሉከ ፈያ ፍዴ ሳኦል ዱረ እንካኤ፤ ሳሙ
ኤል ዮሙስ ሳኦሊን፥ «ቆድን ሲፍ
ካአሜ፥ ኩኖ፥ ሲፍ ድአቴረ፤ ዬሮ
ሙረማ ከናፍ ዋን ሲፍ ካአሜፍ፥ ‹ነሞተ
ከነ አነቱ ዋሜ› ጇቻ ኞዱ!» ጇዴ፤ አከ
ስት ሳኦል ጋፈስ ሳሙኤሊ ወጅን
እንኞቴ።

25 ከነ ቦዴ እዶ ኦል ከአ ሰና ገረ መን
ደራ ዬሮ ዱፈንት፥ ሳሙኤል ኩታ መና
እሰ በንቲ መናረ ጅሩ ኬሰት ሳኦሊ ወጅን
እንዱበቴ። 26 ሳሙኤል ገነመ በሪዳን ከኤ
ሳኦልን ገረ ኩታ መና እሰ በንቲ መናረ
ጅሩት ኦል ዋሜ፥ «ስንጌጌሳቲ ከኢ
ቆጳእ!» ጇዴን፤ ሳኦልስ ቆጳኤ ከኤ ሳሙ
ኤሊ ወጅን ገድ እንበኤ። 27 እሳን ወሊ
ወጅን አዴመኒ ገረ ዱመ መንደርቻት
እንድአተን፤ ሳሙኤል ዮሙስ ሳኦሊን፥
«ደርገጌስ ኩን ደርቤ አከ አዴሙ ጎድ!
አት ገሩ ወንተ ዋቀዮ ጇዴን ስት ህማቲ
እዶዱመ ጅርቱ ዳበዱ!» ጇዴ።

ቦቆና 10

ሳኦል ሞቲ ተኤ ድበሙሳ!

1 አቹማን ሳሙኤል ደዳ ኤጀርሳ ሹሩቤ
ቶኮ ፉደቴ፥ መታ ሳኦልረት ደንገላሴ፥
እሰ ዱንገቴስ፥ «ዋቀዮ ኩኖ፥ ሰበ ዱንፋ
ሳቲ አከ ጌጌስቱፍ ስድቡሳት ምቲሬ*?
2 ሀርአ አነ ብራ ካቴ ዮሙ አዴምቱ አዋለ
ራሄል ብረት ዜልዛህ ዳሪ ቤንያሚንረት
ነሞትን ለመ ስት እንዱፉ፤ እሳንስ፥ ‹ሀሮ
ትን አት በርባዱ ደቅጤ አርገመኒሩ፤ አባ
ንኬስ ሀሮታፍ ያደኡ ዲሴ፦ ዋኤ
እልመኮቲ አተመን ጎደ ላተ? ጀዴ ሲፍ
ያደአ ጅረ› ጀደኒ ስት እንህሙ። 3 እሳን
ብረ ደበርቴ ቅልጡ ታቦር ብረ ዮሙ
ጌሱሞ ነሞትን ቤትኤልት ዋቀዮፍ ሰገዱ
ደቀን ሰድእ ስት እንዱፉ፤ እሳን ኬሳ እን
ቶኮ እልሞሌ ሬቲ ሰድእ፥ እን ቶኮሞ
ቡዴነ ሰድእ፥ እን ቶኮስ ዳዲ ወይኒ ሁቦ
ቶኮ ባተኒ እንአዴሙ። 4 ዮሙ ስት ዱፈን
ነጋ ስጋፈተኒ ቡዴነ ለመ ሲፍ እንኬኡ፤
አትስ እሳን ሀርካ እንፉደተ።

*1. 9:16፤ 16:13፤ 2ሞቶ 9:6

5 «ከነ ቦዴስ ገረ ጋረ ዋቀዮ እዶ ሎል
ቶትን ፍልስጤሞታ ጅረን እንደቅጠ፤
መንደረት ዮሙ ልጡ ኩተትን ራጆታ ወር
እዶ አል ጀዳራ ገድ ቡአን ስት እንዱፉ፤
ራጆትን ሱን ራጂ ዱበቻ፥ ክራረ፥ ድቤ፥
ኡሉሌፍ መሴንቆ ደጌስሳ እንአዴሙ
ቱረን። 6 ዮሙስ ሀፉር ዋቀዮ ሁምናን ሲፍ
እንዱፈ፤ አትሞ እሳኒ ወጅን ራጂ
እንዱበተ፤ ድዲረምቴስ ነመ ከን ብራ
እንታተ*። 7 ዮሙ ምልክትን ኩን ተኡት፥
ዋቀዮ ሲወጅን ዋን ጅሩፍ ዋኑመ ሀርከ
ኬት ዱፌ ሀጀዱ! 8 አነ ዱረ ገረ ጊልገ
ልት ገድ ቡእ! ኩኖ፥ አን ኬና ጉበሙፍ
ቀልመ አራራ ድኤሱዳፍ ገረኬ ነንዱፈ፤
ሀመ አን ዱፌ ዋን አት ጎቱ ስት ህሙት
ጉያ ቶርባፍ ነኤግ!» ጀዴ*።

*6. አቦ 13:25 *8. 13:8

9 ሳኦል ዮሙስ ሳሙኤል ብራ አዴ
ሙፍ ከኤ፥ አኩመ እን አች ቀጀሌን፥
ዋቀዮ ያደ ሳኦል እንድዲሬፍ፤ ምልክቶ
ትን ጀደመን ሁንድኑስ ጋፈሱመ
እንተአን። 10 ሳኦል ደርገኔስቻ ወጅን ጋረ
ሰነ ብረ ዮሙ ገኤ፥ ኩኖ፥ ኩተትን
ራጆታ እሰት እንዱፈን፤ ሀፉር ዋቀዮ
ሁምናን እሳፍ ዱፍናን፥ እን እሳን ግዱ
ቡኤ ራጂ እንዱበቴ። 11 ወር ዱራን እሰ
ቤከን ራጆተ ግዱ ቡኤ ራጂ ዱበቹሳ ዬሮ
አርገንት ወሊሳኒቲን፥ «እልመ ቂሽት
ማልቱ ዱፌ? ሳኦልስሞ ራጆተ ኬሳ
ቶኮ?» ጀደን። 12 ነምን እዶ ሰና ቶኮስ፥
«ኤኙ አባን ራጆተ ከና?» ጀዴ
እንጋፈቴ፤ ዮሙስ፥ «ሳኦልስሞ ራጆተ
ኬሳ ቶኮ» ጀቹን መማክሰ ቤከማ
እንተኤ*። 13 ሳኦል ራጂ ዱበቹሳ ኤርገ
ራወቴ ገረ እዶ ሰገዳ እሰ ኦል ከአት ኦል
እንበኤ።

*10-12. 19:22-24

14 ዬሮ ሰነት ወሲል ሳኦል ቶኮ ሳአ
ሊፍ ደርገኔስቾ አርጌ፥ «ኤሰ ቱርተኒ?»
ጀዴ እንጋፈቴ፤ ሳኦልሞ ዴብሴ፥ «ሀሮተ
በርባዱ ደቅኔ ቱሬ፤ ገሩ ሀሮትን ሱን ደበ
ምናን ሳሙኤል ብረ ደቅኔ» ጀዴ። 15 ከነ
ረት ወሲል ሳኦል፥ «ሀደራ፥ ዋን
ሳሙኤል ሲንጀዴ አነት ህም!» ጀዴ።
16 ሳኦልሞ፥ «ሀሮትን ዱጉመ አርገሙሳኒ
ኑት ህሜረ» ጀዴን፤ ዋኤ ሞቲ ተኡ እሰ
ሳሙኤል እሰት ዱበቴ ገሩ ወሲለሳት ህን
ህምኔ።

ሳኦል ሞቲ ተኡንሳ ቤክስፈሙሳ

17 ኤርገሲ ሳሙኤል ሰበ እስራኤልን
እዶ «ሚስጳ» ጀደሙት ዋቀዮ ዱረት
ወልት ዋሜ*፥ 18 «ዋቀዮ ጎፍትች እስራ
ኤል፥ ‹አን ብየ ግብጢቲ እስን ባሴን፥
ሀርከ ወረ ግብጢፍ ሞቱሞተ ወረ እስን
ድጽሰኒ ሁንዱማ እስን ኦልቼ፤ 19 እስን
ገሩ ሀርአ አነ ዋቀዮኬሰን እሰ ድጽነኬሰኒፍ
ረክነኬሰን ሁንዱማ ኬሳ እስን ባሴ ቱፈ
ተኒ፦ ሞቲ ኑፍ ሞስሰ መሌ፥ ህንተኡ!
ጀተን፤ ኤጋ አመ አከ ጎሰ ጎሰኬሰኒቲፍ
አከ ቆሞ ቆሞኬሰኒት ፉለኮ ዱረት
ድአዳ!› እስኒን ጀደ» ጀዴን*።

*17. 7:5-7 *19. 8:7

20 ዮሙስ ሳሙኤል ጎሰ እስራኤል ሁን
ዱማ ወልት ቀቤ ድኤስናን፥ እሳን ኬሳ
ጎሰ ቤንያሚን እንፉደተሜ። 21 ጎሰ ቤንያ
ሚንሞ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት ድኤስናን፥
ቆሞን መጥረስ እንሮአሜ፤ ቆሞ መጥረስ
ኬሳሞ ሳኦል እልም ቂሽ እንፉደተሜ፤
ሳኦልን ገሩ በርባደኒ እሰ አርጉ ደበን።
22 ዮሙስ፥ «ነምች አመዩ አስ ህንዱፍ
ኔሞ?» ጀደኒ ዋቀዮን እንጋፈተን፤ ዋቀ
ዮስ ዴብሴፈ፥ «ኩኖ እን ምአ ግዱ ዶከቴ

ጅረ» ጀዴ። 23እሳንስ ፌግቻን ደቀኒ አቺ
እሰ እንፍደን፤ እንስ ዱፌ ጀረ ግዱ ዮሙ
ዳበቴ፥ ገቲቲሳቲ አልት ነመ ሁንዱማ
ጫላ ዴረቴ እንሙልአቴ*። 24ሳሙኤል
ዬሮ ሰነት ጀረ ሁንዱማን፥ «ነመ ዋቀዮ
ፎኤ ከነ አርግቱ? ሰበ ከነ ሁንዱማ ኬሰ
ከን አከሳቲ ህንጅሩ!» ጀዴ፤ ጀርስ ገመ
ቹዳን ወጨኒ፥ «ሞትች በረበራን ሀጅ
ራቱ!» ጀደን*።

*23. 9:2 *24. 1ሞቶ 1:25፥34፥39፤
2ሞቶ 11:12

25 ዮሙስ ሳሙኤል ሴረ ሞቱማን ሱን
እቲን ቡሉ ሰባፍ እብሴ፥ ጫፈተ ዳበታ
ጎዴ ጫፌ፥ ፉለ ዋቀዮ ዱረ እዶ ቁልቁ
ላአ እንካኤ፤ ኤርገሲ ጀረ ሁንዱማ ገድ
እንዲሴ፤ እሳን አዱመ አዳን ገረ መነ መነ
ሳኒት እንገለን*። 26ሳአልስሞ ጊቤአት
ዴብኤ ገረ መነሳት እንገሌ፤ ሎልቶትን
ጀጀቦን ወር ዋቀዮ ያደሳኒ ካሴ እሰ ዱካ
እንደቀን። 27ነሞትን ዋኤ ህንባፍኔ ቶኮ
ገሩ እሰ ቱፈተኒ፥ «ነምን ኩን አተምት
ኑአልቹ ደንደአ?» ጀደን መሌ፥ ሀርከ-
ፉዳ ህንኬንኔፍ፤ እን ገሩ ጨሉመ ጀዴ
እንዲሴ።

*25. ኬሰ 17:14-20፤ 1ሳሙ 8:11-18

ቦቆና 11

ሳአል፥ አሞኖተ ሞኡሳ

1 በረስ ነሃሸ ሞቲን አሞኖታ መንደረ
ያቤሸ-ጊልአድት ዱሌ፥ እት እንመርሴ፤
ነሞትን ያቤሸ ሁንድኑስ ነሃሺን፥ «ኑእ
ሲፍ እንሆጀትናቲ አት ከኩ ኑፍ ገል!»
ጀደን። 2እንስ ዴብሴ፥ «ሁንዱመኬሰን
ኬሳ እጀ ምርጋ ባሱዳነን ከኩ እስኒፍ ገለ፤
ከናንስ እስራኤሎተ ሁንዱማረት ሰልጵነ
ነንፍደ» ጀዴ። 3ጃርሶሊን መንደረ ያቤ
ሽሞ፥ «ጉቱማ ብየ እስራኤልት ነሞተ
ኤርግናቲ ጉያ ቶርበ ኑፍ ኬን! ግዱ ከነት
ኑአልቹዳፍ ነምን ቶኮሌ ህንዱፉ ዮ ተኤ
ገሩ ሀርከኬኘ ስት እንኬንነ» ጀደን። 4ወር
ኤርገመንስ ገረ ጊቤአ መንደረ ሳአል
ዱፈኒ፥ ዱብቾ ነሞተ መንደረ ሰናት ዮሙ
ህመን፥ ነሞትን መንደርቻ ሰገሌሳኒ አል
ፉደተኒ እንቦአን።

5 ኡቱ እሳን ቦአ ጅረኒ፥ ሳአል በኬዳ
ሳወን ቦዴዳን ዱፌ፥ «ጀር ኩን ማል
ተአኒ ቦኡ?» ጀዴ እንጋፈቴ፤ እሳንሞ
ወንተ ነሞትን ያቤሸ ዱበተን እሰት
እንህመን። 6ዬሮ እን ዱብቾ ደገኤት ሀፉር
ዋቀዮ ሁምናን እንዱፌፍ፤ እንሞ አሬ
እንፍኒኔ*። 7ከነረት ሰንጎተ ጭምዲ ቶኮ
ፉዴ ቀሌ፥ ፎንሳኒ ኩኩቴ፥ ነሞተት
ኬኬኔ ጉቱማ ብየ እስራኤልት እንኤርጌ፤
ጀር ኤርገመንስ፥ «ሰንጎትን ነመ ሳአሊፍ
ሳሙኤል ዱካ ሎሳፍ ህንባኔ አከስ እንኩኩ
ተሙ» ጀደኒ አከ ህመን እንጎዴ፤ ከናፍስ
እስራኤሎትን ዋቀዮን ሶዳተኒ አከ ነመ
ቶኮት ወሊ ወጅን እንበአን*። 8ሳአል
ዮሙስ ቤዜቅት ወልት እሳን ቀቤ ለኮፍናን
ጎሶተ እስራኤል ወረ ገረ ብታ ኬሳ ነሞተ
ኩማተመ ድበ ሰድእ፥ ወረ ይሁዳ ኬሳሞ
ነሞተ ኩመ ሶዶመ እንተአን። 9እን ነሞተ
ኤርገመኒ ዱፈኒን፥ «ደቃቲ፥ ወረ መን
ደረ ያቤሸ ጊልአዲን፥ ‹ቦር ዬሮ አዱን
ሆኡት ገርጋርሰ እንአርገቱ› ጀዳ!»
ጀዴ፤ እሳንስ ደቀኒ እት ህምናን ወር
ያቤሸ እንገመደን። 10አቹማንስ ነሞትን
ያቤሸ ኩን ነሃሺን፥ «ኑእ ቦር ሀርከኬኘ
እስንት እንኬንነ፤ እስን ዋኑመ እጀኬሰንት
ቶሌ ኑረት ራወዳ!» ጀደን*።

11 ቦሩምታስ ሳአል ነሞተሳ ኩተተ ሰድ
እት እንህሬ፤ እሳን ዬሮ ደረቤ ደመቀ
በሪት እዶ ቡፈተ አሞኖታት ልጠኒ ሀመ
አዱን ሆኡት ሎልቶተሳኒ እንሩኩተን፤
ወር ሀፈንሞ ከረ ከራ ዋን ተተምሰአኒፍ
እሳን ኬሳ ነምን ለመሌ ወል ብረት ህንአር
ገምኔ።

*6. 16:13፤ አቦ 13:25፤ 3:10
*7. አቦ 19:29 *10. 11:3

12 ነሞትን እስራኤል ከነረት ሳሙኤ
ሊን፥ «ወር፥ ‹ሳአል ኑረት ህንሞእን!›
ጀደን ኤቾፈኢ? ነሞተ ሰነ አስ ኑት ኬን!
ኑእዩ እሳን እንአጀፍነ» ጀደን*። 13ሳአል
ገሩ፥ «ሀርአ ዋቀዮ እስራኤሎተ ዋን አል
ቼፍ፥ ጉያ ከነት ነምን ቶኮሌ ህንአጀ
ፈሙ!» ጀዴ*። 14አቹማን ሳሙኤል
ጀራን፥ «ኮታ ገረ ጊልገል ደቅኔ፥ አችት
ሞቲ ተኡሳ ከነ እንጭምስና!» ጀዴ።
15ጀርስ ሁንድኑ ገረ ጊልገል ደቀኒ ሳአል
ፉለ ዋቀዮ ዱረት ሞስፈሙንሳ አችት አከ
ሃሬፈሙ እንጎደን፤ አቹመትስ ፉለ ዋቀዮ
ዱረት ቀልመ አራራ እንድኤሰን፤ ሳአሊፍ
ሰብን እስራኤል ሁንድኑ ከነት ባይኤ
እንገመደን*።

*12. 10:27 *13. 14:45 *15. ኢያ 4:19-20

ቦቆና 12

ሳሙኤል ገረ ዱማት እስራኤሎተት ዱበቹሳ

1 ከነ ቦዴ ሳሙኤል እስራኤሎተ ሁንዱ
ማን፥ «ኩኖ! አን ዋን እስን አነት ህመ
ተን እስኒፍ ደገኤ ሞቲ እስንረት
ሞስሴረ። 2 አመሞ ኩኖ፥ እሰቱ እስን
ጌጌሰ፤ አን በረ ደርገጉማኮቲ ጀልቀቤ
ሀመ ሀርአት እስን ጌጌሴረ፤ እልማንኮስ
እስኒ ወጅን ጅሩ፤ አመ ገሩ አን ዱሎሜ
ሀሪ ባሴረ። 3 እስን ኬሳ ኤቾፈእራን ቆትዮ
ዮኪስ ሀሬ ፉደዴ? ኤቾፉን ጬንቁርሴ?
ኤቾፉንስ ሚዴ? ዱጋ ነማ በሌሱዳፍ
ኤቾፉ ሀርካን ገበርሱ ፉደዴ? አን ኩኖ
አሰን ጅረ ሀርአ ዋቀዮ ዱረት፥ እሰ እን
ድቤ ሞስሴ ከነ ዱረትስ ዱጋ በአ! ከነ
ኅዴ ዮን ጅራዴ አንስ እስኒፍ ነንዴብሰ»
ጇዴ*። 4 ጇር ዮሙስ ዴብሰኒፌ፥ «አት
ሆማ ኑህንጬንቁርስኔ፥ ኑህንሚኔ፥ ዋን
ቶኮሌስ ነመ ቶኮ ሀርካ ህንፉደትኔ»
ጇደን። 5 ሳሙኤልስ ጇራን፥ «ሀርአ እስን
አነራ ዋን ቶኮሌ አከ ህንአርገትን ዋቀዮፍ
ሞትች እን ድቤ ሞስሴ ኩን ዱገ-ባቱደ!»
ጇዴ፤ እሳንስ፥ «ኤዬ፥ ዱገ-ባቱደ!»
ጇደን።

*3. ለኮ 16፡15

6 ሳሙኤል ዮሙስ ነሞተ እስራኤሊን፥
«ዋቀዮ ኩን እሰ ሙሴፍ አሮንን ኡሜ፥
እሰ አቦተኬሰንስ ብየ ግብጢቲ ባሴደ።
7 አመስ ወንተ ዋቀዮ ቀጇሉማሳቲን እስኒፍ
አቦተኬሰኒፍ ሆጇቴ ሁንዱማፍ ፉለ ዋቀዮ
ዱረት አን እስንት ነንፈልማቲ ዳበዳ!
8 ያቆብ ማቲሳቲ ወጅን ግብጥት ኤርገ ገሌ
ቦዴ፥ ሰበቢ ወር ብየሲ እሳን ጬንቁርሰ
ኒፍ አቦትንኬሰን ዋቀዮት እንእየተን፤
ዋቀዮ ዮሙስ ሙሴፍ አሮን ወረ አቦተኬ
ሰን ብየ ግብጢቲ ባሰኒ እዶ ከነ አከ እሳን
ጅራተን ኅደን እሳኒፍ እንኤርጌ*። 9 እሳን
ገሩ ዋቀዮን ኅፍታሳኒ እንእራንፈተን፤
ከናፍ ዋቀዮ ሀርከ ሲሴራ አባ ዱላ ሀዞር፥
ሀርከ ፍልስጤሞታፍ ሀርከ ሞቲ ሞአብ
ወረ እሳን ሎለኒ ጇለ እሳን እንገልቼ*።
10 ዮሙስ አቦትንኬሰን፥ ‹ሰበቢ ዋቀዮኬኝ
ዲፍኔ፥ በአሊፍ አሽታሮቲፍ ሆጇትኔፍ
ኑእ ጬቡ ሆጇትኔረ፤ አመስ ሀርከ ዲኖተ
ኬኛ ኑአልች! ኑስ ሲፍ እንሆጇትና› ጇደኒ
ገረ ዋቀዮት እንእየተን*። 11 ዋቀዮ ዮሙስ
ይሩብ በአልን፥ ቤዳንን፥ ይፍታህን፥ ገረ
ዱማትሞ አነ ሳሙኤልን እስኒፍ ኤርጌ፥
ሀርከ ዲኖተ ናኖኬሰን ጅረኒ እስን
እንአልቼ፤ እስንስ ነጋት እንጅራተን*።

*6-8. በኡ 2፡23፤ 6፡26 *9. አቦ 4፡2፤ 3፡12፤
13፡1 *10. አቦ 10፡10፤ ዳን 9፡9-19
*11. አቦ 7፡1፤ 11፡29፤ 1ሳሙ 3፡20

12 «ዮሙ ነሃሽ ሞቲን ወረ አሞን እስን
ሩኩቱፍ እስንት ዱፌት፥ ዋቀዮ ኅፍታን
ኬሰን ሞቲኬሰን ተኤ ኡቱመ ጅሩ፥
‹ሞቲ ኑፍ ሞስስ መሌ ህንተኡ› ናንጇ
ተን*። 13 ሞቲን እስን በርባደን ከን እስን
ፎአተንስ ኩኖት! ኩኖ፥ ዋቀዮ ሞቲ እስ
ንረት ሞስሴረ። 14 እስን፥ ዋቀዮን ዮ ሶዳ
ተን፥ እሳፍ ዮ ሆጇተን፥ ዱቢሳ ዮ
ደጌፈተንስ ድደኒ ሰገሌሳረት ዮ ከኡ ደባ
ተን፥ እስን፥ ሞቲን እስንረት ሞስፈሜስ
ዱከ-ቡቱ ዋቀዮ ኅፍታኬሰኒ እንታቱ*።
15 እስን ገሩ ዱቢ ዋቀዮ ደጌፈቹ ድደኒ፥
ሰገሌሳረት ዮ ካተን፥ ዋቀዮ አቦተኬሰን
ረት ሀርከሳ አኩመ አል ፉደቴ እስንረትስ
አል እንፉደተ*። 16 አመስ ዳበዳቲ ወንተ
ጉዳ ዋቀዮ እስን ዱረት ኅቹዳፍ ጇዱ ከነ
እላላ! 17 አመ ዬሮን ኩን ዬሮ ቀመዲን
እት ሃመሙ ምቲሬ? ገሩ ቀቀዌሰኤ ቦካ
አከ ሮብሱፍ ዋቀዮን ነንከደደ፤ እስንስ ከነ
ዮሙ አርገተን፥ ‹ሞቲ፥ ኑፍ ሞስስ!›
ጇተኒ ጋፈቹኬሰኒን ጀልእን እስን ዋቀዮ
ዱረት ሆጇተን ጉዳ አከ ተኤ እንሁቡቱ»
ጇዴ። 18 ሳሙኤል ከነ ቦዴ ዋቀዮን
እንከደቴ፤ ዋቀዮስ ጋፈሱመ ቀቀዌሰኤ ቦካ
እንሮብስሴ፤ ከነረት ጇር ሁንድኑ ዋቀዮፍ
ሳሙኤሊን ጉድሰኒ እንሶዳተን።

*12. 11፡1-2፤ 8፡5፥19 *14. ኬሰ 13፡5
*15. አቦ 2፡13-15

ሳሙኤል አከ እሳኒፍ ከደቱፍ እት ህመቹሳኒ

19 ዮሙስ ጇር ሁንድኑ፥ «ኑእ፥
‹ሞቲ ኑፍ ሞስስ!› ጇኔ ጋፈቹኬኛን ጬቡ
ኬኝ ሁንዱማረት ጀልእነ ደበሌረ፤ ከናፍስ
ኑእ አከ ህንዱኔት ዋቀዮን ኅፍታኬ ኑእ
ገርቦተኬቲፍ ከደዱ!» ጇደን። 20 ሳሙኤ
ልሞ ጇራን፥ «እስን ወንተ ሀማ ከነ ሁን
ዱማ ሆጇተኒቱ፤ አመሞ ህንሶዳትና!
ገራኬሰን ጉቱዳን ዋቀዮፍ ሆጇዳ መሌ፥
እሰራ ገረ ህንገልና! 21 ዋቀዮሊ ቶልፈሞን
ከን ዋኤ ህንባፍኔ ዋን ተአኒፍ፥ እሳን
እስን ህንገርጋረን፥ እስን ህንአልችንስ፤

ከናፍ ገረሳኒት ህንጎርና*! 22 ዋቀዮ ሰበሳ
እስን ጎደቹን ዋን እሰት ቶሌፍ፥ እን ኡል
ፍነ መቃሳ እሰ ጉዳዳፍ ጇዴ እስን ህን
ዲሱ*። 23 አን ከራ እሰ ጋሪፍ እሰ ቀጇላ
እስን ነንበርሲሰ፤ እስኒፍ ከደቹ ዲሱዳን
ዋቀዮ ዱረት ጩቡ ሆጇቹንሞ አነራ ሀፈ
ጋቱ*! 24 ሜ! ወንተ ጉርጉዳ ዋቀዮ እሰ
ኒፍ ጎዴ ያደዳ! እሰ ዱዋ ሶዳዳ!
አመነሙማዳን ገራኬሰን ጉቱዳንስ እሳፍ
ሆጇዳ! 25 ወንተ ሀማ ሆጇቹ ዮ እት ፉፍ
ተን ገሩ እስን፥ ሞቲንኬሰንስ ራወተኒ
እንበዱ» ጇዴ።

*21. ፋር 115:4-8፤ ኢሳ 41:29
*22. ኬሰ 19:6፤ 26:17-18፤ 27:9፤
29:11-14፤ 2ሳሙ 7:24 *23. 7:8-9

ቦቆና 13

ሳሙኤል፥ ጊልገልት ሳኦልን እፈቹሳ

1 ሳኦል ሞቲ ዮሙ ተኤ ነመ ወጋ ሶዶ
ማ[†3] ቱሬ፤ እን እስራኤልረት ወጋ አፋር
ተሚ ለመ እንሞኤ። 2 እን እስራኤሎተ
ኬሳ ነሞተ ኩመ ሰድእ እንፎአቴ፤ እሳን
ኬሳ ነሞትን ኩምን ለመ እሳ ወጅን
መንደረ «ሚክማሽ» ጇደሙፍ ብየ ጋራ
እሰ ከን ቤትኤል ኬሰ ቱረን፤ ኩምን
ቶኮሞ ዮናታኒ ወጅን ኩታ ብየ ቤንያሚን
ኬሳ መንደረ ጊቤአ ኬሰ ቱረን፤ እሳን
ከነራ ከን ሀፈን ገሩ ገረ መነ መነሳኒት
እሳን እንዴብሴ።

3 ዮናታን ሎልቶተ ፍልስጤም ወረ
መንደረ ጌባ ኬሰ ቡፈተኒ ቱረን
እንሩኩቴ፤ ፍልስጤሞትን፥ ሩኩተሙ
ሎልቶተሳኒ እንደገአን፤ ሳኦልስ፥ «እብሮ
ትን ሁንድኑ ሀደገአን!» ጇዴ፥ ጉቱማ
ብይቻ ኬሰት ፊኖ እንአፉፍስሴ። 4 ዮሙስ
እስራኤሎትን ሁንዱምትሳኒ ሳኦል ሎል
ቶተ ፍልስጤሞታ ሩኩቱሳፍ እስራኤሎ
ትን ጉቱማት ፍልስጤሞተ ብረት ጅበመኒ
አጇፈተሙሳኒ እንደገአን፤ ከነረት ሳኦሊ
ወጅን ወራነ ደቁዳፍ ጊልገልት ወል
እንዋመን።

5 ፍልስጤሞትንስ ኮንኮላቶተ ኩመ
ሶዶመ፥ አቦተ ፈርዴኒ ኩመ ጇአፍ ሎል
ቶተ ባይእንሳኒ አከ ጭረቻ ቀርቀረ ገላና
ተኤ ወልት ቀበተኒ፥ እስራኤሎተ ሎሉፍ
እንበአን፤ ደቀኒስ መንደረ ሚክማሽ እሰ
ቤታዌንራ ገረ በአ-ቢፍቱት አርገሙ ኬሰ
እንቡፈተን። 6 ነሞትን እስራኤልሞ እዶ
ሶዳቻሳ ኬሰ አከ ጅረን፥ ሎልቶትንሳኒስ
አከ ሰርደመን ዮሙ አርገን፥ ሆልቀ ኬሰ፥
ቆራቲ ኬሰ፥ ከታ ኬሰ፥ ቦዋ ኬሰ፥ ቦለ
ኬሰስ እንዶከተን። 7 ወር ካንሞ ዮርዳኖስን
ጬአኒ ገረ ብየ ጋዲፍ ብየ ጊልአድ
እንደቀን፤ ሳኦል ገሩ አመዩ ጊልገል
ቱሬ፤ ነሞትን ሁንድኑሞ ሆለቻ እሰ ዱካ
እንቡኡ ቱረን።

8 ከነ ቦዴ ሳኦል፥ አኩመ ሳሙኤሊ
ወጅን ዳበ ቀቡ ቱረንት ጉያ ቶርበ እሰ
እንኤጌ፤ ሳሙኤል ገሩ አከ ዳበሳቲት ገረ
ጊልገል ህንዱፍኔ፤ ነሞትን ሳኦልሞ ኮጳት
እሰ ዲሰኒ እንተተምሰአን*። 9 ዬሮ ሰነት
ሳኦል፥ «ቀልመ ጉበሙፍ ቀልመ አራራ
አነት ፍዳ!» ጇዴ፥ ቀልምቻ ጉበሙ
ቀሌ እንድኤሴ። 10 አኩመ እን ቀልምቻ
ጉበሙ ሰነ ድኤሴ ራወቴን ሳሙኤል
እንዱፌ፤ ዮሙስ ሳኦል ነጋ ጋፈቴ እሰ
ስመቹዳፍ ገድ እት እንበኤ። 11 ሳሙኤል
ከነ ቦዴ ሳኦሊን፥ «አት ማል ሆጇቻ
ኦልቴ?» ጇዴ እንጋፈቴ፤ ሳኦልሞ
ዴብሴ፥ «አት ጉያ ዳበኬኛት ህንዱፍኔ፤
ነሞትን አነ ዲሰኒ እንተተምሰአን፤ ፍልስ
ጤሞትንሞ ሚክማሽት ወልት እንቀበ
መን። 12 አንሞ፥ ‹አመ ኡቱመን ፉለ
ዋቀዮ ዱረት ድኣዴ ህንአራርፈትን ፍልስ
ጤሞትን ጊልገልት ገድ ቡአኒ አነ
እንሩኩቱ ተአ› ጇዴ ያዱራ ከን ከኤን
እጁመ ጀባዴ ቀልመ ጉበሙ ከነ ድኤሴ»
ጇዴ። 13 ሳሙኤል ዮሙስ ሳኦሊን፥
«አቦሚ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ስአቦሜ ኤጉ
ዲፍቴ ጎዉማዳን ከነ ሆጇቴ መሌ፥ አቦ
ሚሳ ኡቱ ኤግዴ ጅራቴ፥ ሀርአ ዋቀዮ
ሞቱማኬ እስራኤልረት በረበራን ሲፍ
እንጀቤሰ ቱሬ። 14 አመ ገሩ ዋን ዋቀዮ
ስአቦሜ ሰበቢ ህንኤግኒፍ ሞቱማንኬ
ጀባቴ ህንዳበቱ፤ ዋቀዮ ነመ አከ ገራሳቲ
በርባደቴ፥ ጌጌስቱ ሰበሳቲ ጎዴ ዳበቴረ»
ጇዴ*። 15 ኤርገሲ ሳሙኤል ጊልገሊ ከኤ
ገረ ጊቤአ እሰ ቤንያሚን ኬሳት እንሶኬ፤
ሳኦልስ ጀሬን እሰ ብረት ሀፈን ወረ አከ
ነመ ድበ ጀአ ተአኒ ወጅን ጊልገሊ ከኤ
ገረ አደ ወራና እንደቄ።

*8. 10:8 *14. ሆኤ 13:22፤ ፋር 89:20

†3 1ሳሙ 13:1 ግሪ. «ነመ ወጋ ሶዶማ» እብ. ህንቀቡ

16 ዮሙስ ሳአሊፍ ዮናታን እልምሳ
ነሞተ እሳን ብረት አርገመኒ ወጅን ጊቤኣ
እሰ ከን ቤንያሚን ኬሰ ቱረን፤ ፍልስጤሞ
ትን ገሩ መንደረ ሚክማሽ ኬሰ እንቡፈ
ተን። 17እዶ ቡፈተ ወረ ፍልስጤሞታቲ
ሳምቶትን ኩተትን ሰድእ እንበአን፤ ኩተ
ትን ቶኮ ገረ ብየ ሹኣል ገረ መንደረ ኦፍራ
እንደቒ። 18ኩተትን ለመፋን ከራ ቤት-ሆ
ሮንረ እንጎሬ፤ ኩተትን ሰደፋንሞ ከራ ዳሪ
ገድ ቡአ ደቻ ዜቦኢም እሰ ፉሌ ለፈ
ኦናት ጌሱረ እንጎሬ።

19 ፍልስጤሞትን፥ «ወር እብሮታ
ብላዳፍ ኤቦ ህንቱምን!» ዋን ጄደኒፍ፥
በረስ ጉቱማ ብየ እስራኤል ኬሳ ነምን
ስቢለ ቱሙ ህንአርገምኔ*። 20ነሞትን እስ
ራኤል ሁንድኑ አዱመ አዳን ማረሻ፥
ገሶ፥ ቆቶፍ ሃምቱ ቀርሲፈቹፍ ብየ ፍል
ስጤሞታት ገድ እንቡኡ ቱረን። 21ገቲን
ማረሻፍ ገሶ እቲን ቀርሲሰን ሜቲ አከ
ግራሚ ሰዴቲ ሚጀኑደ፤ ገቲን ኤቦ መታ
ሰድኢ፥ ቆቶፍ ቱቃ ቆትዮ እቲን ቀርሲሰ
ንሞ ሜቲ አከ ግራሚ አፉሪ ሚጀኑደ።
22ጉያ ሎላት ሳአሊፍ ዮናታን እልመሳራ
ከን ሀፌ ሎልቶተ እሳኒ ወጅን ቱረን ኬሳ
ብላ ዮኪስ ኤቦ ከን ቀቡ ህንቱሬ። 23ኩተ
ትን ሎልቶተ ፍልስጤሞታ ወር እዶ ቀበ
ተን ከራ ሚክማሽት ጬስሱት ኦል
እንበአን። *19. አቦ 5:8

ቦቆና 14

ዮናታን ፍልስጤሞተ ሩኩቱሳ

1ዮናታን ጋፍ ቶኮ ሳኦል አባሳት ኡቱ
ህንህምን ደርገጌሰ እሰ ምአ ሎላ እሳፍ
ባቱን፥ «ኮቱ፥ ገረ ኩተተ ሎልቶተ ፍልስ
ጤሞታ ወረ እዶ ቀበተኒ ፉሌኬኝ ጅረንት
እንጬነ!» ጄዴ። 2ሳኦል ዳሪ ጊቤኣ ጉባ
እዶ «ሚግሮን» ጄደሙት ሙከ ሩማኒ ቶኮ
ጀለ ታኤ እንኤገ ቱሬ፤ አከ ነሞተ ድበ ጀኣስ
እሳ ወጅን ቱረን። 3አሂያህ እን ድረተ ፉለ
ዱራ ድረቴ፥ እሳን ኬሳ ቶኮ ቱሬ፤ እን
እልመ አሂጡብ ኦቦሌስ ኢካቦድ እልመ ፊኔ
ሃስ አካከዩ ኤሊ እሰ ሺሎት ሉበ ዋቀዮ
ቱሬት፤ ዮናታን አከ አዴሜ ገሩ ነምን ቶኮዩ
ህንቤክኔ። 4ከራ ዮናታን እቲን ገረ ኩተተ
ሎልቶተ ፍልስጤሞታ ወረ እዶ ቀበተኒ ፉሌ
ሳኒ ጅረኒት ጬኡዳፍ በርባዴ ገረናፍ ገረሲን
ከታ ፎፎቶቃ ቀበን ለሙቱ ቱሬ፤ መቃን
ፎቶቃ እሰ ቶኮ «ቦዜዝ» መቃን እሰ ካኒሞ
«ሴኔደ»። 5ፎቶቃን እን ቶኮ ከራ ሰነራ ገረ
ሀርከ ብታ ፉሌ ሚክማሽት፥ እን ካንሞ ገረ
ሀርከ ምርጋ ፉሌ ጌባት እንአርገመ።

6 ዮናታን ዮሙስ ደርገጌስቸ እሰ ምአ
ሎላ እሳፍ ባቱ ሰናን፥ «ዋቀዮ ነሞተ ባይ
ኤዳን ዮኪስ ሙራሳን ነመ ኦልቹ ዋን ደን
ደኡፍ፥ እን ኑገርጋረ ተኣቲ፥ ኮቱ ገረ
ኩተተ ሎልቶተ ወረ ደግነ ህንቀበትን፥
ወረ እዶ ቀበተኒ ጅረን ሰናት እንጬና!»
ጄዴ*። 7እን ምአ ሎላ ባቱፍስ ዮናታኒን፥
«ወንተ ያደኬ ኬሰ ጅሩ ሁንዱማ ጎድ
መሌ፥ ገረ ቦዴ ህንዴብእን! አን ኩኖ፥
አኩመ አት በርባዴት ሲወጅነን ጅረ»
ጄዴ። 8ከነረት ዮናታን፥ «ዮስ አከ እሳን
ኑአርገንት ኮቱ ገረ ነሞተ ከናት እንጬነ!
9ዮ እሳን፥ ‹ሀመ ኑእ ዱፍኑት አቹመ
ቱራ!› ኑን ጄደን፥ ገረሳኒት ኦል በኡ
ዲፍኔ እዶዱመ ጅሩ እንዳበትነ።
10እሳን፥ ‹ገረኬኝት ኦል ኮታ!› ዮ ኑን
ጄደን ገሩ፥ ኩን ምልከተ ዋቀዮ ሀርከኬኝ
ኬሰ እሳን ቡሱሳቲ ዋን ተኤፍ፥ ገረሳኒት
ኦል እንባነ» ጄዴ። *6. አቦ 7:2-7

11 እሳን ለማኑ ኩተተ ሎልቶተ ፍልስጤ
ሞታ ወረ እዶ ቀበተን ሰነት ዮሙ ኦፍ ሙል
እሰን፥ ፍልስጤሞትን፥ «እላ! ወር እብሮታ
ቦለ ኬሰ ዶከተኒ ቱረን ኬሳ ኦል በአ ጅሩ»
ጄደን*። 12ሎልቶተሳኒ ኬሳስ ጀሬን ቶኮ ዮና
ታኒፍ እሰ ምአ ሎላ ባቱፍ ሰናን፥ «ወንተ
ቶኮ እስን በርሲፍናቲ ሜ ገረኬኝት ኦል
ኮታ!» ጄደን፤ ዮናታንስ እሰ ምአ ሎላ
እሳፍ ባቱን፥ «ጀረ ከነ ዋቀዮ ሀርከ እስራኤ
ሎታ ኬሰ ቡሴራቲ ኮቱ ነዱካ ኦል በእ!»
ጄዴ። 13ዮናታን ዳእሜ ኦል እት እንያበቴ፤
እን ምአ ሎላ እሳፍ ባቱስ ቦዴሳቲን ኦል
እንበኤ፤ ዮሙስ ፍልስጤሞትን ፉለ ዮናታን
ዱረት እንኩኩፈን፤ እን ምአ ሎላ ባቱፍሞ
እሰ ዱካ ቡኤ እሳን እንአጄሴ። 14ሩኩታ እሰ
ጀልቀባ ኬሰት ዮናታኒፍ ደርገጌስቾ ምአ
ሎላ ባቱፍ ሱን፥ ለፈ ወለካ ሜሳ ቶኮ ኬሰት
ነሞተ ድግደመ አጄሰን። 15ዮሙስ እዶ ቡፈ
ታት፥ በኬትስ ናሱቱ ቱሬ፤ ኩተትን ሎል
ቶተ እዶ ቀበተኒ ቱረኒፍ ሳምቶትን
እንሮምአን፥ ለፍትስ እንቶቾኤ፤ ሮምኡን
ኩንሞ ዋቀዮ ብራ እሳንት እንዱፌ*።
*11. 13:6 *15. 7:10

16 ዬሮ ሰነት ኤግዶትን ሳአል ወር
ጊቤአ ቤንያሚን ጅረን ሎልቶተ ፍልስጤ
ሞታ እላለኒ፥ ኡቱ እሳን ነአኒ ገርገር ተተ
ምሰአኒ እንአርገን። 17 ሳአልስ ነሞተ እስ
ብረ ቱረኒን፥ «ሜ፥ ሎልቶተኬኘ ለካአቲ
ኤኙፋ አከ ህንጅሬ እላላ!» ጀዴ፤ ዬሮ
ለካአንትሞ ዮናታኒፍ እን ምአ ሎላ እሳፍ
ባቱ አከ ህንጅሬ እንአርገን። 18 ጋፈስ ሰን
ዱቅን ከኩ ዋቀዮ ሰበ እስራኤል ብረ ዋን
ቱሬፍ፥ ሳአል ሞትች አሂያሂን፥ «ሰን
ዱቀ ከኩ ዋቀዮ አስ ፍድ!» ጀዴ*።
19 ሳአል ሉብቸት ዱበቻ ኡቱ ጅሩ፥ ሰገ
ሌን እያ እዶ ቡፌተ ፍልስጤሞታ ኬሰት
ባይአቻ፥ ጀባቻስ እንአዴሜ፤ ሳአል አቹ
ማን ሉብቻን፥ «ሀርከኬ ዴብፈዱ!»
ጀዴ። 20 አቹማንስ ሳአል ነሞተ እሳ ወጅን
ቱረን ሁንዱማ ወልት ቀበቴ ገረ እዶ
ወራና እንደቂ፤ ዮሙ አች ገአንሞ ዲኖት
ንሳኒ ሀመ መሌ ወሊ ወላለኒ ብላዳን ወሊ
ዱመሳኒ ኡቱ ሩኩተኒ እንአርገን*።
21 እብሮትን ወር ዱራን ፍልስጤሞተት
ገለኒ እሳኒ ወጅን እዶ ቡፌተሳኒ ኬሰ
ቱረን፥ አመሞ ዴብአኒ እስራኤሎተ ሳአ
ሊፍ ዮናታን ዱካ ጅረንት እንደበለመን።
22 እስራኤሎትን ብየ ጋራ እሰ ከን ኤፍሬም
ኬሰ ዶከተኒ ቱረን ሁንድኑ ፍልስጤሞትን
አከ በቀተን እንደገአን፤ ዮሙስ እሳንስሞ
ሎላፍ ዱካ ቡአኒ ፍልስጤሞተ እንአር
አን*። 23 ጋፈስ ዋቀዮ ሰበ እስራኤል ዋን
አልቼፍ፥ ሎል መንደረ ቤታዌን ደርቤ
እንአዴሜ።

*18. 4፡3-4 *20. አቦ 7፡22፤ 2ሴና 20፡23
*22. 13፡6

24 ሳአል ጋፈስ፥ «ሀመ ገልገላት፥
ሀመ አን ዲነኮ እጃ ባፈዱት፥ ነምን ዋ
ኛቴ አባረማ ሀተኡ!» ጀዴ፥ ነሞተ እስ
ራኤል ከካ ጀለ እንገልቼ፤ ከናፍ ነምን
ቶኮሌ ምዳን ዋን አፉኒን ህንቀብኒፍ ደደ
በኒ ቱረን። 25 ከነረት ሁንዱምትሳኒ ጫካት
ነምአኒ አችት ደመ እንአርገተን። 26 ጫካ
ኬሰ ዮሙ አዴመንት ነዲ ደማ ለፈረ ያኡ
እንአርገን፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ሰበቢ አባርሰ
ሳአል ሶዳተኒፍ ጀር አፉንሳኒቲን ህንቀ
ብኔ። 27 ዮናታን ገሩ፥ አባንሳ ጀረ ከኩ
ጀለ አከ ገልቼ ህንደጌኜ ዋን ተኤፍ፥
ኡሌ ቀበቴ ቱሬ ፌጤሳ ነዲ ደማ ሰነት
ጬጼ እንሙጠቴ፤ አቹማንስ ደምች እጆሳ
እንእብሴፍ። 28 ጀረ ኬሳሞ ነምን ቶኮ፥
«‹ነምን ሀርአ ምዳን ኛቱ አባረማ
ሀተኡ!› ጀዴ፥ አባንኬ ሰበ ከነ ከኩ ጀለ
ገልቼረ፤ ሰብን ኩን ከናፍ ደደቤ»
ጀዴን። 29 ዮናታንሞ፥ «ዮስ አባንኮ ሰበ
ከነ ረከሴረ፤ አንሌ ኤርገን ደመ ከነራ
ጥኖሼ አፉኒን ቀቤ እጅኮ አከ እፌ እላላ!
30 ጀር ኩን ሀርአ ወንተ ዲኖተሳኒራ ቦጅ
አን ኬሳ ከን አርገተን በኤሰ ጎደኒ ኛተኒሩ
ኡቱ ተኤ፥ ከነረ እንወየ ህንቱሬሬ? ፍል
ስጤሞተ ኬሳስ ጫላ እንፍጡ ህንቱሬሬ?»
ጀዴ።

31 ጋፈስ እስራኤሎትን ወረ ፍልስጤ
ሞታ መንደረ ሚክማሺ ካሰኒ ሀመ አየሎ
ንት ኤርገ ሩኩተኒ ቦዴ ባይኤ እንደደበን።
32 እሳን ወንተ ቦጅአተንረት ለፈ ደደአኒ፥
ሆሎተ፥ ሰንጎታፍ ጀቦተ ፉደተኒ ለፈት
እንቀለተን፤ ፎንቸስ ዲጉመሳቲ ወጅን
እንኛተን፤ 33 ዮሙስ ጀሬን ቶኮ፥ «ኩኖ፥
ነሞትን ፎን ዲጉመሳቲ ወጅን ኛቹሳኒቲን
ዋቀዮ ዱረት ጬቡ ሆጀተኒሩ» ጀደኒ ሳአ
ልት እንህመን፤ ከነረት ሳአል፥ «እስን
ህንአመነምተን፤ አመ ደጋ ጉዳሳ ቶኮ ኮን
ኮላችሳቲ ገረኮ ፍዳ!» ጀዴ*። 34 እት
ፉፌስ፥ «ገረ ነሞታ ደቃቲ፥ ‹ቶኮን ቶኮ
ንኬሰን ሰንጋኬሰኒፍ ሆላኬሰን ገረኮት
ፍዳ! አስትስ ቀላቲ ኛዳ! ዋቀዮ ዱረት
ጬቡ አከ ህንሆጀትኔፍሞ አመሌ ዲግንሳ
ኡቱ ኬሰ ጅሩ ፎን ህንኛትና!› ጀዳቲ
እት ህማ!» ጀዴ፤ ሁንዱምትሳኒስ መተ-
መታት ሰንጋ ቶኮ ቶኮ ፍደተኒ ሀልከኑመ
ሰነ አችት እንቀለተን። 35 ዬሮ ሰነት ሳአል
እዶ አርሳ ዋቀዮፍ እንእጃሬ፤ እዶን አርሳ
ሱንስ እሰ እን ጀልቀበ እጃሬ ቱሬ።
*32-33. ሌዎ 17፡10-14

36 ሳአል ዮሙስ ነሞተ እስራኤሊን፥
«ኮታ፥ ሀልከኒን ወረ ፍልስጤሞታ ዱካ
ቡኔ ሀመ ለፍት በርኤ እፉት እንሳምነ!
እሳን ኬሳስ ነመ ቶኮሌ ፈያት ህንሀምብ
ፍኑ» ጀዴ፤ እሳንስ፥ «ዋኑመ እጀኬት
ቶሌ ሁንዱማ ሆጄዱ!» ጀደኒን፤ ሉብች
ገሩ፥ «ሜ፥ ዱረ ዋቀዮን እት ጋፈትነ»
ጀዴ። 37 ከነረት ሳአል፥ «ወረ ፍልስጤ
ሞታ ከነ ዱካ ቡኤ ሩኩቱ? ሀርከ እስራ
ኤል ኬሰስ እሳን እንቡፍታ?» ጀዴ
ዋቀዮን እንጋፈቴ፤ ዋቀዮ ገሩ ጋፈስ ዴቢ
ህንኬንኔፍ*። 38 ከነ ቦዴ ሳአል፥ «እስን ያ
ጌጌስቶተ ሰባ! ሁንዱምትኬሰን አስ ድአ

ዳቲ ሀርአ ጩቡን አተምት አከ ሆጀተሜ
በራቲ እላላ! 39 ዱጋ ዋቀዮ እሰ ሰበ እስራ
ኤል አልቹት! ነምን ጩቡ ከነ ሆጀቴ ዮና
ታን እልመኮ ዮ ተኤዩ አጀፈሙቱ እሳፍ
ተአ!» ጀዴ፤ ገሩ ጀረ ሁንዱማ ኬሳ
ነምን ቶኮሌ ዴቢ ህንኬንኔፍ*። 40 ዮሙስ
ሳኦል ነሞተ እስራኤል ሁንዱማን፥
«እስን ፉለ ቶኮ ዳበዳ! አኒፍ ዮናታን እል
ምኮሞ ፉለ ቶኮ እንዳበትነ!» ጀዴ፤
ጀርስ፥ «ዋኑመ እጀኬት ቶሌ ሁንዱማ
ሆጀዱ!» ጀደኒን። 41 ከነ ቦዴ ሳኦል፥
ዋቀዮ ጎፍትቾ እስራኤሊን፥ «አት ዱጋ
ከነ ባስ!» ጀዴ፤ ከነረት ቡፈትን ሙካ
ዮናታኒፍ ሳኦልት እንበኤ፥ ነሞትን ወር
ካን ገሩ ከነ ጀላ እንበአን*። 42 ሳኦል እት
ፉፌ፥ «እናፍ ዮናታን እልመኮቲፍሞ
ቡፈተ ሙካ ቡሳ!» ጀዴ፤ ቡፈትን ሙካ
ሱንስ ዮናታንት እንበኤ።

*37. 28፡5-6 *38-39. ኢያ 7፡11-15
*41. በኡ 28፡30፤ ለኮ 27፡21

43 ዮሙስ ሳኦል ዮናታኒን፥ «ዋን
ሆጀቴ አነት ህም!» ጀዴ፤ ዮናታን ከነ
ረት፥ «ፌጤ ኡሌኮቲነን ደመ ጥኖሼ
ሙጠዴ፤ ከናፍ አጀፈሙን አናፍ
እንተአሬ?» ጀዴ*። 44 ከነረት ሳኦል፥
«ያ ዮናታን! ዮ አት አጀፈሙ ደባቴ፥
ዋቀዮ አነ ሀአጀሱ!» ጀዴ። 45 እስራኤሎ
ትን ገሩ ሳኦሊን፥ «ዮናታን እሰ ኦልቻ
ጉዳ አከሲ እስራኤል ኬሰት ሆጀቴቱ አጀ
ፈማ? ወንት አከሲ ኩን ህንተኡ፤ ሀርአ
እን ገርጋርስ ዋቀዮቲን ኦልቻ ከነ ዋን ሆጀ
ቴፍ፥ ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታት! ርፌንስ
መታሳቲ ቶኮሌ ዱራ ለፈ ህንቡኡ!»
ጀደን፤ ጀር አከስት ዮናታን አከ ህንአጀ
ፈምኔ እንጎደን*። 46 ፍልስጤሞትን ገረ
ብየሳኒት ዋን ዴብአኒፍ፥ ሳኦል እሳን ዱካ
ቡኤ አርኡ ዲሴ እንዴብኤ።

*43. ኢያ 7፡19 *45. 11፡13

ሞቱማን ሳኦል ጀባቻ አዴሙሳ

47 ሳኦል እስራኤልረት ሞቲ ኤርገ
ተኤ ጀልቀቤ ዲኖተሳ ከራ ሁንዱማ
እንሎለ ቱሬ፤ እሳንስ ሞአቦተ፥ እልማን
አሞን፥ ኤዶሞተ፥ ሞቶተ ዞባፍ ፍልስጤ
ሞተ ቱረን፤ ሳኦል እዶ ደቁ ሁንዱማተዩ
ዲኖተሳ እንረክስ ቱሬ። 48 እንስ ሁምናን
አማሌቆተ ሩኩቴ፥ እስራኤሎተ ሀርከ ወረ
እሳን ሳመኒ ጀላ እንባሴ።

49 መቃን እልማን ሳኦል፥ ዮናታን፥
ይሽዊፍ መልኪሹአደ፤ መቃን እንተሎ
ተሳ ለማኒሞ፥ ከን እሼ አንገፉ ሜራብ፥
ከን እሼ ቁጥሱስ ሚካል ቱሬ*። 50 መቃን
ሃደመና ሳኦል አሂኖአም፤ እሼን እንተለ
አሂማዝ፤ መቃን አጀጃ ሁምነ ወራናሳቲ
አብኔር፤ እን እልመ ኔር ወሲለ ሳኦል
ቱሬ*። 51 ቂሽ አባን ሳኦሊፍ ኔር አባን አብ
ኔር እልማን አቢኤል ቱረን*። 52 ሳኦል
ጉቱማ በረሳቲት ፍልስጤሞታ ወጅን
ጀቤሴ ወል ሎላ ቱሬ፤ ነመ ጀባ ዮኪስ
ጀግነ ዬሮ አርገቱሞ ኦፍት ፉዴ እንሆጀቺ
ፈተ ቱሬ።

*49. 18፡17-20፤ 19፡11-17 *50. 17፡55
*51. 1ሴና 9፡36፥39

ቦቆና 15

አማሌቆትን ሩኩተሙሳኒ

1 ሳሙኤል ዬሮ ሰነት ሳኦሊን፥ «አት
ሰበሳ እስራኤልረት ሞቲ አከ ታቱፍ፥
ዋቀዮ ስድቡዳፍ አነ ኤርጌ፤ አመሞ አት
ዱቢ ዋቀዮ ስት ዱበቱ ደጌፈዱ*!
2 ‹ሰብን እስራኤል ብየ ግብጢ ዮሙ በአ
ንት አማሌቆትን እሳኒን ሞርሙዳፍ ከራት
ወንተ እሳን ሆጀተኒፍ እሳን ነንአደበ› ጀደ
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ*። 3 ኤጋ አት
ደቂቲ፥ አማሌቆተ ዲራ ጀልቀብዴ ሀመ
ዱበርቲት፥ እጀሌዳ ሀመ ሙጮሊ ሀርመ
ሆደኒት አከኑመስ ቆትዮወኒ ሀመ ሆሎ
ታት፥ ጋሎታ ሀመ ሀሮታት አጀሲ ፍጥ!
እሳኒፍስ ህንአእን!» ጀዴ።

*1. 10፡1 *2. ኬሰ 7፡1-4

4 ዮሙስ ሳኦል ጥላኢምት ነሞተ
ወልት ዋምስሴ፥ እሳን ኬሳ ለፎ ኩማተመ
ድበ ለመ፥ ወረ ይሁዳ ኬሳሞ ነሞተ ኩመ
ኩደን እንለካአቴ። 5 ሳኦል አቹማን ገረ
መንደረ አማሌቅ ደቁ፥ ደቻ ኬሰ ርጁ
እንኤገቴ። 6 ወረ ቄኖታቲን ገሩ፥ «እስን
ዮሙ ሰብን እስራኤል ብየ ግብጢ በአንት
ወንተ ጋሪ ጎተኒፊ ዋን ቱርተኒፍ፥ አን
አማሌቆተ ዬሮን በሌሱ እሳኒ ወጅን አከን
እስን ህንበሌስኔት እሳን ግዱዳ በአቲ
አዴማ!» ጀዴ፤ ከናፍ ወር ቄኖታ አማ
ሌቆተቲ ገርገር እንበአን*። 7 ሳኦል ሀዊላዳ
ጀልቀቤ ሀመ ሹር እሰ ፉሌ ግብጥት አርገ
ሙት አማሌቆተ እንሩኩቴ። 8 አጋግን
ሞቲ አማሌቆታስ ፊያት ቦጅኤ፥ ነሞተ
ሁንዱማስ ብላዳን እንፍጤ። 9 ሳኦሊፍ ነሞ

ትንሳ አጋግን ሞትቸ እንመረርሲፈተን፤
ከረ ቡሻዬ፥ ከረ ሰአ፥ ሆሪ ድልቢ ጮጮ
ሞፍ እልሞሌ ኬሳ ወረ ገጋሪ ሁንዱማ
አጇሰኒ ፍጡ ህንበርባድኔ፤ ወረ ዋኤ ህን
ባፍኔፍ ወረ ቱፈተመን ሁንዱማ ገሩ ራወ
ተኒ እንበሌሰን።

*6. አቦ 1፡16

ዋቀዮ ሞቱማረት ሳኦልን ቱፈቹሳ

10 ከነ ቦዴ ዱቢን ዋቀዮ ገረ ሳሙኤል
ዱፌ፥ 11 «ሳኦል ነዱካ ቡኡ ዲሴ ዴብ
ኤረ፤ እን አከ ዱቢኮቲት ዋን ህንራወት
ኒፍ፥ እሰ ሞስሱኮቲፍ ነንገደ» ጇዴ፤
ሳሙኤልስ ዱቢ ደገኤ ከናፍ ገዴ፥ ሀል
ከን ሰነ ጉቱ ገረ ዋቀዮት እንእዬ*። 12 ቦሩ
ምታስ ሳሙኤል ገነመ በሪዳን ከኤ፥
ሳኦልን አርጉ በርባዴ ገረሳ እንደቄ፤ አች
ትስ፥ «ሳኦል፥ ገረ መንደረ ቀርሜሎስ
ዱፌ፥ ኡልፍነሳቲፍ ዋን እቲን ያደተሙ
ዳበቴ፥ ኦፍረ ዴብኤ ገረ ጊልገል ደቄ»
ጇቹ እንደገኤ። 13 ከናፍስ ሳሙኤል አችት
ገረ ሳኦል እንደቄ፤ ሳኦልስ፥ «ዋቀዮ ስሀ
ኤብሱ!» ጇዴ፤ እት ፉፌስ፥ «አን
ወንተ ዋቀዮ ነአቦሜ ራወዴረ» ጇዴን።
14 ሳሙኤል ገሩ፥ «ሰገሌን ቡሻዬቲፍ
ሳወኒ አን ደገኡ ኩንሞ ማልሬ?»
ጇዴን። 15 ሳኦልሞ፥ «ነሞተቱ ቡሻዬፍ
ሳወን ገጋሪ እሳን መረረን ዋቀዮ ጎፍታኬ
ቲፍ ኣርሳ ድኤሱዳፍ ብየ አማሌቆታቲ
ፍደን፤ ወረ ካን ገሩ ራወትኔ በሌስኔረ»
ጇዴ። 16 ሳሙኤል ከነረት ሳኦሊን፥ «ሜ
አፈቹ! ዋን ዋቀዮ ኤደ አነት ዱበቴን ስት
ህማ!» ጇናን፥ እንስ፥ «አነት ህም!»
ጇዴን*።

*11. ኡመ 6፡6 *16. ለኮ 22፡8-13፥19-20፤
2ሳሙ 7፡4

17 ሳሙኤል ዮሙስ ሳኦሊን፥ «ጌጌ
ስቱ ጎሶተ እስራኤል ኡቱ ህንተእን ዱረ፥
እት ኦፈኬቲ ጥናት ኦፍ እላላ ቱርቴ
ምቲሬ? ዋቀዮ ገሩ ስድቤ እስራኤልረት
ስሞስሴ*። 18 እን፥ ‹ደቂቲ አማሌቆተ
ጩበሞተ ሰነ ራወዱ በሌስ! ሀመ እሳን
ዱመንትስ እሳን ወራን!› ጇዴ ስኤርጌ፤
19 ኤጋ ማሊፍ ዱቢ ዋቀዮ ደገኡ ድዴ፥
ቦጁረት ለፈ ዶፍቴ፥ ዋቀዮ ዱረት ወንተ
ሀማ ሆጇቴሬ?» ጇዴ። 20 ሳኦልሞ ሳሙ
ኤሊን፥ «አን ዱቢ ዋቀዮ ደገኤ ገረ እን
እት ነኤርጌስ ደቄረ፤ አማሌቆተ ራወዴ
በሌሴ፥ አጋግን ሞቲሳኒሞ ቦጅኤ ፍዴረ፤
21 ጇር ገሩ ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ ጊልገልት
ኣርሳ ድኤሱዳፍ፥ ቦጁ ቡሻዬፍ ሳወን
አዳን ባፈመኒ ኬሳ ወረ ጫለን ፉደተኒ
ዱፈን» ጇዴ።

22 ሳሙኤልሞ፥ «ዱጉማን ዋቀዮ
ነመ ዱቢሳ ደገኤ አቦመሙት
አከ ገመዱ፥
ቀልመ ጉበሙፍ አርሳት
እንገመዳሬ?
ኩኖ፥ አቦመሙን ኣርሳረ ጫለ፤
ደጌፈቹንስ ሞረ ኮርቤሰ ሆላ
ድኤሱረ እንወየ*፤
23 አቦመሙ ድዱን ጩቡ ሆደ ሶባት፤
ጢቄፈቹንስ
ጇልእነ አከ ዋቀዮ ቶልፈማ
ዋቄፈቹት፤
ሰበቢ አት ዱቢ ዋቀዮ ቱፈቴፍ፥
እንስ አከ አት ሞቲ ህንታኔፍ
ስቱፈቴረ» ጇዴን*።

*17. 9፡21 *22. ኢሳ 1፡10-20፤ ኤር 7፡22፤
ማቴ 9፡13 *23. 16፡1

24 ሳኦል ዮሙስ ሳሙኤሊን፥ «ጇረ
ሶዳዴ ወንተ እሳን ጇደን ዋነን ደገኤፍ፥
አቦሚ ዋቀዮቲፍ ጎርሰ አት አናፍ ኬንቴረ
ደደርቡኮቲፍ ጩቡ ሆጇዴረ፤ 25 ሀደራ
ጩቡኮ አናፍ ዲስ! አመስ አን ደቄ ዋቀዮፍ
አከን ሰገዱት አነ ዱካ ዴብእ» ጇዴ።
26 ሳሙኤልሞ ዴብሴፈ፥ «አት ዱቢ ዋቀዮ
ሰበቢ ቱፈቴፍ፥ ዋቀዮስ እስራኤልረት ሞቲ
አከ አት ህንታኔፍ ስቱፈቴረ፤ ከናፍ አን ሲወ
ጅን ህንዴብኡ!» ጇዴ*። 27 ሳሙኤል አዴ
ሙፍ ገረገላን ሳኦል ፊጤ ኡፈተሳቲ
እንቀቤ፤ አቹማንስ ኡፈትች እንተርሰኤ።
28 ሳሙኤልስ፥ «ሀርአ ዋቀዮ ሞቱማ እስራ
ኤል ስራ ተርሳሴ፥ ነመ ስረ ወዩት እንኬኔ*፤
29 ዋቀዮ እን እስራኤሊፍ ኡልፍነ ተኤ፥ አከ
ነማ ምት! እን ህንሶቡ፥ ህንጋቡ፥ ወንት አከ
ነማት እሰ ጋብሲሱስ ህንጅሩ» ጇዴን*።
30 ሳኦልስ፥ «አን ጩቡ ሆጇዴረ፤ ገሩ ሀደራ
ማንጉዶተ ሰበኮፍ እስራኤሎተ ዱረት አነ ህን
ሰልጵስኒቲ ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ አከን ሰገዱት
አና ወጅን ዴብእ!» ጇዴ። 31 ከነረት ሳሙ
ኤል እሰ ዱካ ዴብናን፥ ሳኦል ደቄ ዋቀዮፍ
እንሰገዴ።

*26. 1ሞቶ 11፡11 *28. 28፡17፤
1ሞቶ 11፡30-31 *29. ለኮ 23፡19

32 ከነ ቦዴ ሳሙኤል፥ «አጋግን ሞቲ
አማሌቆታ አስ አናፍ ፍዳ!» ጇዴ፤ አጋ

ግስ ፉለ እፉዳን ገረሳ ዱፌ፥ «ዱጉመ
ሶዳችስ ዱአ እን ሀዳአን አነረ ደርቤረ»
ጄዴ።

33 ሳሙኤል ዮሙስ አጋጊን፥
«አኩመ አት ብላኬቲን
እጆሎተ ፍጨ፥
ዱበርቶተ ሀርከ ዱዋ ሀምብፍቴ፥
ሃትኬስ ዱበርቶተ ሁንዱማ ኬሳ
ሀርከ ዱዋ እንሀፍት!» ጄዴ፥
ጊልገልት ዋቀዮ ዱረት እሰ
እንኩኩትቼሴ።

34 ኤርገሲ ሳሙኤል ገረ ራማሀ
እንደቄ፤ ሳኦልሞ ገረ ጊቤአ ገረ መነሳቲት
እንዴብኤ። 35 ሳሙኤል ሰበቢ ከናፍ ሳኦ
ሊፍ እንቦኤ፥ ዴብኤስ ኡቱ እሰ ህንአር
ግን እንዱኤ፤ አከሱመስ ዋቀዮ ሳኦልን
እስራኤልረት ሞስሱሳቲፍ እንገዴ።

ቦቆና 16
ዳዊት ሞቲ ተኡዳፍ ድበሙሳ

1 ዋቀዮ ዮሙስ ሳሙኤሊን፥ «ኤጋ
ሳኦል እስራኤልረት ሞቲ አከ ህንታኔፍ
ኤርገን ቱፈዴ፥ አት ሀመ ዮሚት እሳፍ
ቦሳ? አን እልማን እሴይ ኬሳ ነመ ሞቲ
ተኡ ዋነን አርገዴፍ፥ ገረ እሴይ ቤትልሄ
ምቻት ስንኤርጋቲ፥ ቆዳ ጋንፋኬት ደዳ
ኤጀርሳ ጉቲ ፉደዱ ደቅ!» ጄዴ*።
2 ሳሙኤል ገሩ፥ «ሳኦል ከነ ዮ ደገኤ ነአ
ጄሳ አተምተን ደቃ?» ጄዴ፤ ዋቀዮሞ፥
«ጎሮምስ ቶኮ ፉደዱ ደቂቲ፥ ‹ዋቀዮፈን
አርሳ ድኤሱ ዱፌ› ጄድ! 3 እሴይን ገረ
አርሳ እሰ ድኤሱ ደቅጡ ሰናት ዋም! አን
ዋን አት ጎቹን ሲፍ ተኡ ስት ነንሀመ፤
ነምቸ አን ‹ድብ!› ሲን ጄዱ፥ አናፍ
ድብ!» ጄዴ። 4 ሳሙኤል ወንተ ዋቀዮ
ጄዴ ጎቹዳፍ ቤትልሄምን እንደቄ፤ ጃርሶ
ሊን መንደርቻስ ሆለቻ እሰ ስመቹፍ
ዱፈኒ፥ «ነጉመ ዱፍቴ?» ጄደኒ እሰ
እንጋፈተን። 5 ሳሙኤል ዴብሴ፥ «ኤዬ፥
ነጉመ አኖ፥ ዋቀዮፈን አርሳ ድኤሱ
ዱፌ፤ እስንስ ኦፍ ቁሌሳቲ ነዱካ ገረ
አርሳ ሰና ኮታ!» ጄዴ፤ ከነ ቦዴሞ እሴ
ዬፍ እልማንሳ ቁሌሴ ገረ አርሳ ሰናት እሳን
እንዋሜ። *1. 15:23፥35

6 እሴዩፍ እልማንሳ ዱፈኒ ዬሮ አል
ገለንት፥ ሳሙኤል እሳን ኬሳ ኤሊአብን
እላሴ፥ «ዱጉማን እን ዋቀዮፍ ድበሙ
ኩኖ፥ ፉለሳ ዱረ እንእጃጆ» ጄዴ
እንያዴ።

7 ዋቀዮ ገሩ ሳሙኤሊን፥ «አን ዋነን
እሰ ቱፈዴፍ ብፈሳፍ ዴርነ ሆጃሳቲ ህንእ
ላልን! አን አከ ነምን እላሉት ህንእላሉ፤
ነምን ፉለ እላለ፥ አን ዋቀዮ ገሩ ገራን
እላለ» ጄዴ*።

*7. ኤር 17:10፤ ሙል 3:23፤ 1ሞቶ 8:39፤
ፈኬ 15:11

8 እሴይ እሰ ቦዴዳን አቢናዳብን ዋሜ
ፉለ ሳሙኤል ዱረ አከ እን ደርቡ
እንጎዴ፤ ሳሙኤልሞ፥ «ዋቀዮ እሰ ከነስ
ህንፎአትኔ» ጄዴን። 9 እሴይ አመሞ
ሽማሀ ፉለሳ ዱረ አከ ደርቡ እንጎዴ፤
ሳሙኤልሞ፥ «ዋቀዮ እሰ ከነስ ህንፎአ
ትኔ» ጄዴ። 10 አከስት እሴይ እልማንሳ
ኬሳ ቶርበ ፉለ ሳሙኤል ዱረ አከ ደርበን
እንጎዴ፤ ሳሙኤል ገሩ፥ «ዋቀዮ እሳን ከነ
ህንፎአትኔ» እቲን ጄዴ። 11 እት ፉፌስ፥
«እልማንኬ እሳኑመ ከነ ዱዋዳ?» ጄዴ
እሴዩ ጋፈቴ፤

እንስ ዴብሴፈ፥ «እን ቁጥሱን ሀፌረ፤
እንሞ ሆሎተ ትክሰ» ጄዴ፤ ሳሙኤ
ልሞ፥ «ሀመ እን ዱፉት ኑእ ሆማ ጎቹ
ዋን ህንደንዴኜፍ[†4]፥ ነመ እት ኤርጊቲ
ኑፍ ፍድችሲስ!» ጄዴ*።

12 ከናፍ እን ነመ እት ኤርጌ እሰ
እንፍድችሲሴ፤ እን ዲማ ነመ እጅሳ
ሚደጉ፥ ነመ ዳቢ ቶሉስ ቱሬ።

ዋቀዮ ዮሙስ ሳሙኤሊን፥ «እን ኩኖ፥
እሰ ከናቲ ከኢ፥ እሰ ድብ!» ጄዴ።

13 ከነረት ሳሙኤል ቆዳ ጋንፋ ደዳ
ኤጀርሳ ቀቡ ሰነ ፉዴ፥ ዳዊትን አቦሎተሳ
ግዱት እንድቤ፤ ጋፈሲ ጀልቀቤ ሀፉር
ዋቀዮ ሁምናን ዳዊቲፍ እንዱፌ፤ ሳሙኤ
ልሞ ራማሀት እንዴብኤ*።

*11. 16:19፤ 17:14-15፤ 2ሳሙ 7:8
*13. 2ሳሙ 2:4፤ 5:3፤ ፉር 89:20፤
1ሳሙ 11:6

ሳኦል አከ ዳዊት እሳፍ ሆጄቱ በርባዱሳ

14 አመሞ ሀፉር ዋቀዮ ሳኦልራ
እንፈጋቴ፤ ሀፉር ሀማን ዋቀዮ እት ኤር
ጌሞ እሰ እንድጵሴ*። 15 ናኦትን ሳኦልሞ፥
«ኩኖ፥ ሀፉር ሀማን ዋቀዮ ስት ኤርጌ ስድ

†4 1ሳሙ 16:11 «ሆማ ጎቹ ዋን ህንደንዴኜፍ» ዮኪስ «ታኡ ህንደንዴኜፍ»

ጵሳ ጅረ፤ 16ከናፍ ሀፉርች ሀማን ዋቀዮ
ስት ኤርጌ ሱን ዮሙ ስት ዱፉ፣ ነመ
በኤሰ ጎዴ ክራረ ሩኩቴ ስት ፎዬሱ ደን
ደኡ አከ ሲፍ በርባደንት ናአተኬ
አጀጅ!» ጄደን። *14. 18፡10፤ 19፡9

17 ሳኦል ዮሙስ ናአተሳቲን፣ «ማሎ!
ነመ በኤሰ ጎዴ ክራረ ሩኩቱ በርባዳቲ
አናፍ ፍዳ!» ጄዴ። 18ናአተሳ ኬሳስ
ቶኮ፣ «ኩኖ፣ አን፣ እልመ እሴይ ቤትል
ሄምቻ አርጌረ፤ እን ነመ ክራረ ሩኩቱ
ቤኩ፣ ጀግነ፣ ሎልቱ ጀባ፣ ሎለት ከን
ቤከሜ፣ ነመ ዱቢ ቤኩፍ ነመ ዳቢ
ቶሉደ፤ ዋቀዮስ እሳ ወጅን ጅረ» ጄዴ።

19 ሳኦል ከነረት እሴይት ነሞተ
ኤርጌ፣ «ዳዊት እልመኬ እስ ሆሎተ
ትክሱ አናፍ ኤርግ!» ጄዴ*። 20እሴይ
ዮሙስ ቡዴናፍ ዳዲ ወይኒ ቀልቀሎ ቶኮ
ፉዴ ሀሬት ፌኤ እልሞ ሬቲ ቶኮ ወጅን
ዳዊትት ኬኔ ሳኦሊፍ እንኤርጌ። 21ዳዊት
እሳፍ ኤርገሙዳፍ ገረ ሳኦል እንዱፌ፤
ሳኦልስ ባይኤ እስ ጃለቴ፣ ነመ ምአ ሎላ
እሳፍ ባቱ እንጎደቴ። 22ሳኦልስ፣ «ዳዊት
አነ ብረት ጃለተሜራቲ፣ ማሎ! አነ ዱረ
ዳበቴ አናፍ ሀኤርገሙ!» ጄዴ፣ እሴይት
እንዳሜ። 23ዬሮዱመ ሀፉር እን ዋቀዮ
እሰት ኤርጉ ሳኦልት ዱፉት፣ ዳዊት
ክራረ ፉዴ እንሩኩተ ቱሬ፤ ሳኦል ዮሙስ
አረ ገልፈቴ እንገመደ፣ ሀፉር ሀማን ሱንስ
እሰራ እንፈጋተ። *19. 16፡11

ቦቆና 17

ጎልያድ፣ እስራኤልት ገእሱሳ

1 በረስ ፍልስጤሞትን ሎልቶተሳኒ
«ሶኮህ» መንደረ ይሁዳት ሎላፍ ወልት
ቀበተኒ፣ ሶኮሂፍ አዜቃ ግዱ ኤፌስ-ደ
ሚም ኬሰ እንቡፈተን። 2አከሱመስ ሳኦ
ሊፍ ነሞትን እስራኤል ወልት ቀበመኒ
ደቻ ኤላህ ኬሰ ቡፈተኒ፣ ፍልስጤሞተ
ሎሉዳፍ ደቀኒ ሎልቶተሳኒ ተሬ እንገልፈ
ተን። 3ፍልስጤሞትን ጋረ ቶኮረ፣ እስራ
ኤሎትንሞ ጋረ ከን ብራረ ዳበተኒ ቱረን፤
እሳን ግዱስ ደቻን ቱሬ።

4 ዮሙስ ጎልያድ ጋትች እን ሎልቶተ
ፍልስጤሚፍ ዱበቱ ቶኮ እዶ ቡፈተሳኒ
ኬሳ አስ እንበኤ፤ ዴርን ሆጃሳቲ ዱንዱመ
ጀአፍ ታኩ ቱሬ። 5ጎንፎ ስቢለ ቦረጂ
መታሳራ ቀበ፤ መዳ ስቢላ ዋን አከ ቆለ
ቁርጡሚስ ኡፈቴ ቱሬ፤ መዳን ስቢለ
ቦረጂ ሱንስ አከ ኪሎ ግራሚ ሸንተሚ
ቶርባ ኡልፉተ ቱሬ። 6ወንተ አከ ቆለ
ሙካ ስቢለ ቦረጂራ ቶልፈሜ ሚለሳት
መረቴ፣ ቦዴ ስቢለ ቦረጂስ ገቲቲሳረ ቀጣ
ሙርሴ ህደቴ ቱሬ። 7ሶማን ኤቦሳቲ
አኩመ ሙከ ወየ ዶፍቱን ወያ እስ ደኤ
እት መሩት፤ ቀር ኤቦሳቲ ስቢለ አከ ኪሎ
ግራሚ ቶርባ ኡልፉቱራ ከን ሆጄተሜ
ቱሬ፤ ነምን ጋቸነሳ ባቱፍስ እስ ዱረ
እንአዴመ ቱሬ*።
*4-7. 2ሳሙ 21፡15-22 *7. 1ሴና 11፡23

8 ጎልያድ ዳበቴ ሎልቶተ እስራኤል
ወረ ተሬ ወራናረ ጅረኒን፣ «ማሊፍ ሎል
ቶተ ተሬ ገልፈቹፍ ባተኒ? አን ፍልስጤ
ምቾ ምትሞ? እስንሞ ገርቦተ ሳኦል
ምቲ? እስን ነመ አነት አስ በኡ ቶኮ
ፎአዳ! 9ነምች አነ ሎሴ ዮ ነአጄሱ ደን
ደኤ፣ ኑእ ገርበ እስኒፍ እንታነ፤ አን እስ
ሞኤ ዮን እስ አጄሴ ገሩ፣ እስን ገርበኬኝ
ታተኒ ኑፍ እንሆጄቱ» ጄዴ። 10ፍልስጤ
ምች እት ፉፌ፣ «‹ሀርአ ነመ አነ ሎሉ
ቶኮ አናፍ ኬና!› ጄዴተን እስን ሎልቶተ
እስራኤል ወረ ተሬ ወራናረ ጅርተንት
ገእስ!» ጄዴ። 11ሳኦሊፍ እስራኤሎትን
ሁንድኑ ዱቢ ፍልስጤምች ዱበቴ ከነ ደገ
አኒ፣ እንነአን ባይእስኒስ እንሶዳተን።

ዳዊት ገረ ቡፈተ ሎልቶተ እስራኤል ደቁሳ

12 ዳዊት እልመ እሴይ ኤፍራትቻ እስ
መንደረ ቤትልሄም ኩታ ብየ ይሁዳ ኬሰ
ጅራቱት፤ እሴይ እልማን ሰዴት ቀበ፤
በረ ሳኦል ኬሰ እን ነመ ጃርስ፣ ብየ ኬሰ
ትስ ቤከማ ቱሬ። 13እልማን እሴይ ወር
ዱራ ሰደን ሳኦል ዱካ ሎለ እንደቀን፤
መቃን እልማንሳ ወረ ገረ ሎላ ደቀን ሰደ
ኒስ፣ እን አንገፍን ኤሊኣብ፣ እን ለመፉን
አቢናዳብ፣ እን ሰደፉን ሸማህ ቱሬ።
14ዳዊት ገሩ ሁንዱማ ቦዴ ቱሬ፤ ወር
ዱራ ሰደን ሳኦል ዱካ እንደቀን፤ 15ዳዊት
ዮሙስ ሆሎተ አባሳቲ ትክሱዳፍ ሳኦል
ብራ ቤትልሄምት እንዴብኤ*። 16ዬሮ
ሰነት ጎልያድ ፍልስጤምች ጉያ አፉርተመ
ገነመ ገነማፍ ገልገለ ገልገለ ፉሴ ሎልቶተ
እስራኤልት በኤ፣ እዶ ቀበቴ እንዳበተ
ቱሬ። *15. 16፡11

17 እሴይስ ዳዊት እልመሳቲን፥
«ማሎ፥ አካዪ አከ ኪሎ ድግደሚ ለማን
ከናፍ ቡዴን ኩርነን ከነ አሪቲዳን አቦሎተ
ኬቲፍ እዶ ቡፈተሳኒት ጌስ! 18እትቱ
ወል ቀበቴ ጎጌ ኩርነን ከነም አንገፈ ኩማ
ሳኒቲፍ ጌስ! አቦሎትንኬስ ነጋ ተኡሳኒ
ሁበዱቲ፥ ምልክተ እሳን ብራ ፍዲ ኮቱ!
19እሳን ሳአሊፍ ነሞተ እስራኤል ሁንዱማ
ወጅን ደቻ ኤላህ ኬሰት ፍልስጤሞተ ሎላ
ጅሩ» ጂዴ።

20 ዳዊት ዮሙስ ሆሎተ ትክስቱት
ኬኔ፥ ወንተ እሴይ እሰ አቦሜ ፉደቴ
ገነመ አቦሮዳን ከኤ እንአዴሜ፤ ዬሮ እን
ቡፈተ ሎልቶታ ብረ ገኤት፥ ሎልቶትን
እስራኤል ወጫ ገረ ተሬ ወራናት እንያኡ
ቱረን። 21ሎልቶትን እስራኤሊፍ ሎልቶ
ትን ፍልስጤም ተሬ ገለኒ ፉሌ ወሊ
እንዳበተን። 22ዳዊትስ ምአሳ ነምቻ ምአ
ኤጉት ኬነቴ፥ ፊጌ ገረ ሎልቶታ ደቂ አቦ
ሎተሳ ነጋ እንጋፈቴ። 23ኡቱ እን እሳኒ
ወጅን ሃሰአ ጅሩ፥ ጎልያድ ጋትች እን
ሎልቶተ ፍልስጤሚፍ ዱበቱ፥ ተሬ
ወራነ ፍልስጤሞታ ኬሳ አቺ እሰ በኤ
አኩመ አመለሳቲ እስራኤሎተት ኡቱ
ገእሱ እንደገኤ። 24ነሞትን እስራኤል ሁን
ድኑ ነምቻ ዬሮ አርገንት ጉዳ ሶዳተኒ እሰ
ዱራ እንበቀተን።

25 ነሞትን እስራኤል ዮሙስ፥ «ነምቻ
ዬሮ ዬሮት እሰ በኡ ከነ አርግቱ? እን
እስራኤሎተት ገእሱዳፍ ዱፊ፤ ነመ ነምቻ
ከነ አጂሴ ሞቲን እንበዳስ፤ አከሱመሞ
እንተለሳ እት እንሄሩምሲሰ፥ ማቲን አባ
ሳስ ብየ እስራኤል ኬሰት ግብረ አከ ህንባ
ፍኔ እንጎዳፍ» ወሊን እንጂዱ ቱረን*።

*25. 18፡27፤ ኢያ 15፡16

26 ዳዊትሞ፥ «ነመ ፍልስጤምቻ ከነ
አጂሴ፥ አረብሰሙ ከነ እስራኤሎተራ ፊጌ
ሱፍ ማልቱ ጎደማ? ፍልስጤምቻ ደግነ
ህንቀበትን፥ እን ሎልቶተ ዋቀዮ እሰ ጅራ
ታት ገእሱ ኩን ኤፕ እኒ?» ጂዴ፥ ነሞተ
እሰ ብረ ዳበተን እንጋፈቴ። 27ጅር አኩመ
ዱራን ዱበተን፥ «ነመ ፍልስጤምቻ
አጂሱ ከናፍ ከነቱ ጎደመ» ጂደኒ እት
እንህመን።

28 ዮሙስ ኤሊአብ አቦሌስ ዳዊት እን
አንገፍን፥ ዳዊት ነሞታ ወጅን ኡቱ ሃሰኡ
ደገኤ፥ ባይእሴ እት አሬ፥ «አት ማሊፍ
አሰ ዱፍቴ? ሆሎተ ወረ ሙራስ ሰነ ለፈ
ኦና ኬሰት ኤፕ ብረት ዲፍቴ? አት ሰበቢ
አፍቱሱማኬፍ ህምነ ገራኬቲቲፍ ሎለ
እሳሉ አከ ዱፍቴ አኑ ቤከ» ጂዴ።
29ዳዊት ከነረት ዴብሴ፥ «ጋፊ ዱዋን
ጋፈዴ መሌ፥ ማለን ጎዴ?» ጂዴን።
30አመሞ ኤሊአብራ ገረገሌ ሰኘዱመ
ጋፊሳ እሰ ዱራ ነሞተ ከን ብራ እንጋፈቴ፤
ጀርስ ዴቢ እሱመ ዱራ ሰነ እንዴብሰኒፍ።

31 ዱቢ ዳዊት ዱበቴ ወር ደገአን ሳአ
ልት ህምናን፥ እን አቹማን፥ ዳዊትን
አፍት እንዋምሰሴ።

32 ዳዊት ዬሮ ሰነት ሳኦሊን፥ «አን ገር
ብችኬ ፍልስጤምቻ ከነ ደቂ ነንሎላቲ
ነምን ቶኮሌ ገራሳት እሰ ህንሶዳትን!»
ጂዴ።

33 ሳኦል ዮሙስ ዳዊቲን፥ «አት እጆ
ሌደ፥ ነምች ፍልስጤም ኩንሞ እጆሉማ
ሳቲ ጆልቀቤ ሎለት ዋን ጉደቴፍ፥ ደቅጤ
እሰ ሎሉ ህንደንዴሱ» ጂዴን።

34 ዳዊት ገሩ ሳአሊን፥ «አን ገርብችኬ
ሆሎተ አባኮቲ ነንትክሰን ቱሬ፤ ዬሮ ሰነት
ሌንጭ የኪስ አማኬት ዱፊ ሆሎተ ሰነ ኬሳ
ቶኮ ዮሙ ቀበቱ፥ 35አን ዱካ ቡኤ እሰ
ሩኩቴ አፋንሳ ኬሳ ነንቡሰን ቱሬ፤ ዮ እን
አነት ገረገሌሞ ልቅምስቱሳ ቀቤ ሩኩቴ ነንአ
ጂሰን ቱሬ፤ 36አን ገርብችኬ ሌንጨስ አማኬ
ተስ አከስት አጂሴረ፤ አከሱመስ
ፍልስጤምቻ ደግነ ህንቀበትን ኩን ሎልቶተ
ዋቀዮ እሰ ጅራታት ዋን ገእሴፍ፥ ብኤንሶተ
ከነ ኬሳ አከ እሰ ቶኮ እንተአ» ጂዴ። 37እት
ፉፌስ፥ «ዋቀዮ እን ሀርከ ሌንጫቲፍ አማ
ኬታ ነአልቼ፥ ሀርከ ፍልስጤምቻ ከናስ ነአ
ልቻ» ጂዴ፤ ሳአል ከነረት ዳዊቲን፥ «ኤጋ
ደቅ! ዋቀዮ ሲወጅን ሀተኡ!» ጂዴ*።

*34-37. አቦ 14፡5-6

38 ከነ ቦዴ ሳአል ኡፈተ አፊሳቲ ዳዊትት
ኡፍሴ፥ ጎንፎ ስቢለ ቦረጂ መታሳት ካኤ፥
መዳ ስቢላስ እት እንኡፍሴ። 39ዳዊት ብላሳ
ኡፈተሳረት ህደቴ አዴሙ እንያሌ፤ ገሩ ዋን
እት ህንበርኒፍ፥ «አን እሳን ከነ ሁንዱማ
ህደዴ አዴሙ ህንደንደኡ» ጂዴ፥ ሳአልት
ህሜ፥ አፍቲ እንባሴ። 40አቹማንስ ኡሌሳ
ፉደቴ፥ ደጋ ጉጉሜ ሽንሞ ለጋ ፉናኔ ኮሮጆ
ሳት ነቀቴ፥ ፉርሰሳስ ፉደቴ ገረ ፍልስጤም
ቻት እንድአቴ።

ዳዊት፥ ጎልያድን ሩኩቴ አጂሱሳ

41 ዬሮ ሰነት ጎልያድ ፍልስጤምች
ነምቻ እሰ ጋቸነሳ ባቱፍ አፍ ፉል ዱረ
ቡፈቴ ገረ ዳዊትት ድአቻ እንአዴሜ።
42 ፍልስጤምች እላሌ ዳዊትን ደርገጌሰ
ዲማ ዻበ ቶሉ ቶኮ ዮሙ አርጌ
እንቱፈቴ*። 43 እንስ ዳዊቲን፥ «አን ሰሬ
ዻዩ ኡሌ ቀበቴ አነት ዱፍቴ?» ጂዴ፥
መቃ ዋቀዮሊሳቲን እሰ እንአባሬ። 44 እት
ፉፌስ፥ «ሜ፥ ገረኮት አስ አዴም!
አመን ፎንኬ አላቶተ ዋቀ ኬሰ በለልአኒፍ
ብኔንሶተ ሜካቲፍ ጎዳ!» ጂዴ።

*42. 16፡12

45 ዳዊትም ፍልስጤምቻን፥ «አትሌ
ብላ፥ ኤቦዳፍ ቦዴኬቲን አነት ዱፍታ፥
አን ገሩ መቃ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥ ዋቀዮ
ሎልቶተ እስራኤል እሰ አት እት ገእፍቴ
ሰናን ስት ነንዱፈ*፤ 46 ሆርአ ዋቀዮ ሆርከኮ
ኬሰ ስቡሰ፤ አን ስአጂሴ መታኬ ስራ ነን
ኩት፥ ሬፈ ሎልቶተ ፍልስጤምስ አላቶተ
ዋቀ ኬሰ በለልአኒፍ ብኔንሶተ ሜካቲፍ ነን
ጎደ፤ ዮሙስ ጎፍትች እስራኤሎታፍ ዋቀ
ዮሳኒ አከ ተኤ ጉቱማን ብየ ለፉ እንቤከ።
47 ሎል ከን ዋቀዮ ዋን ተኤፍ፥ ዋቀዮ ሆር
ከኬኝ ኬሰ ስቡሰ፤ ዋቀዮ ብላዻፍ ኤቦዳን
አከ ህንአልችኔ ወል ገኢን ኩን ሁንድኑ
እንቤከ» ጂዴ።

*45. ፉር 20፡7

48 ዬሮ ጎልያድ ፍልስጤምች ከኤ ዳዊ
ትት አዴሜት፥ ዳዊትስ እሰ ሩኩቱዻፍ
አሪቲዳን ገረ ተሬ ሎላት ፍልስጤምቾት
እንፊጌ፤ 49 አቹማንስ ኮሮጆሳ ሆርከ ካኤ፥
ዶጋ ፉደቴ፥ ደርበቴ አደ ጎልያድ
እንሩኩቴ፤ ዶግች አደሳ ኬሰ በድናን፥
እንስ ለፈ ደኤ አደሳቲን ገድ እንጎምብ
ፈሜ። 50 ዳዊት ብላ ኡቱ አፍ ሆርካ ህንቀ
ባትን፥ አከስት ፉርሳፍ ዶጋዳን
ፍልስጤምቻ እንሞአቴ፤ እን ፍልስጤምቻ
ሩኩቴ እንአጂሴ።

51 ከነ ቦዴ ገረሳት ፊጌ፥ እረ ዻበቴ ብላ
ዱመ ጎልያድ መንኤሳ ኬሳ ሉቅፈቴ፥ እቲን
መታሳ እራ እንሙሬ፤ ወር ፍልስጤምስ
ሎልቱንሳኒ እን ጀባን አከ ዱኤ ዮሙ አርገን
ፊገኒ እንበቀትን። 52 ዮሙስ ነሞትን እስራኤ
ሊፍ ነሞትን ይሁዳ ከአኒ ዻደቻ ፍልስጤሞተ
ሀመ ደቻ ሰናት፥ ሀመ ከረ ኤቅሮንት እንአር
አን፤ ፍልስጤሞትን ወር ወራነሚ መዻአንስ
ከራ ሻአራይምረ ሀመ ጋትት፥ ሀመ ኤቅሮን
ትስ ኩኩፈኒ እንዱመን። 53 እስራኤሎትን
ወረ ፍልስጤም ዱካ ቡአኒ አርኡራ ዮሙ
ዴብአን እዶ ቡፈተሳኒሞ እንሳመን። 54 ዳዊት
መታ ፍልስጤምቻ ገረ ዬሩሳሌምት እንጌሴ፥
ምአ ሎላሳ ገሩ ዱንካነሳ ኬሰ እንካአቴ።

55 ዳዊት ፍልስጤምቻ ሎሉፍ አከ
አዴሜ ሳኦል ዮሙ አርጌ፥ አብኔር አጀኛ
ሁምነ ወራናቲን፥ «ያ አብኔር፥ ደርገጌስ
ኩን እልመ ኤኙቲ?» ጂዴ እንጋፈቴ፤
አብኔርስ፥ «ያ ሞቲ! ዱአ ሉቡኬቲት፥
አን ህንቤኩ» ጂዴን። 56 ሞትችስ፥ «ደር
ገጌስ ኩን እልመ ኤኙ አከ ተኤ ሜ
ቆረዱ!» ጂዴን። 57 ዳዊት ፍልስጤምቻ
አጂሴ አኩመ ዴብኤን፥ አመሌ መታን
ፍልስጤምቻ ሆርከሳ ኬሰ ኡቱ ጅሩ፥ አብ
ኔር ሳኦል ዱረት እሰ እንድኤሴ።

58 ሳኦል ዮሙስ ዳዊትን፥ «ደርገጌሰ
ነነ! አት እልመ ኤኙቲ?» ጂዴን፤ ዳዊ
ትሞ፥ «አን እልመ ገርብቾኬ እሴይ
ቤትልሄምቻት» ጂዴን።

ቦቆና 18

ሳኦል ህናፉዳን ዳዊትረት ከኡ

1 ዳዊት ዮሙስ ሳኦሊ ወጅን ዱዱበቹ
እንራወቴ፤ ኤርገ ዬሮ ሰናቲ ዮናታን
እልም ሳኦል ባይእሴ ዳዊትት እንመጠኔ፤
አከ ሉቡሳቲትስ እሰ እንጃለቴ። 2 ሳኦል
ጋሬሲ ጀልቀቤ ዳዊትን አፍት እንፉደቴ፤
ገረ መነ አባሳትስ እሰ ህንዴብፍኔ*። 3 ዮና
ታን አከ ሉቡሳቲት ዳዊትን ዋን ጃለቱፍ፥
ከኩ እሳፍ እንገሌ*። 4 ከነ መሌስ ቆሎሳ
አፍራ ባሴ አከሱመስ ኡፈተሳ፥ ብላሳ፥
እዻሳፍ ህደተ ሙዲሳ ዳዊቲፍ እንኬኔ።
5 ዳዊት እዶ ሳኦል እት እሰ ኤርጉ ሁን
ዱማ እንደቀ፥ ዋን ሆጂቱስ አጉማዳን
እንራወተ ቱሬ፤ ከናፍ ሳኦል ሎልቶተረት
አቦ እንኬኔፍ፤ ኩንስ ነሞተ ሁንዱማ፥
ሆጂቶተ ሳኦል ወረ ጉርጉዶተስ እንገመድ
ቺሴ*።

*2. 16፡22፤ 17፡15 *3. 19፡1-7፤ 20፡17፤
23፡16-18፤ 2ሳሙ 1፡26 *5. 18፡4፥16፥30

6 ዳዊት፥ ፍልስጤምቻ ኤርገ አጂሴ
ቦዴ፥ ነሞትን ገረ መናት ዴብአ ኡቱ
ጅረኒ፥ ዱበርቶትን መንደሮተ እስራኤል
ሁንዱማ ኬሳ ድቤፍ ከራረ ፉደተኒ ገመቹ
ዳን ዌድሳ፥ ስርባሰ ሳኦል ሞትች ስመቹ
ዳፍ እንበአን*። 7 ዱበርቶትን ሱንስ፥
«ሳኦል ኩማተመ አጂፈቴ፥

ዳዊት ገሩ ኩመ ኩማተማ
እንአጀፈቴ» ጀደኒ፥
ወል ሀርካ ፉደኒ እንዌድሱ
ቱረን* ።

8 ዱቢን ኩን ሀማ ተኤ ሳኦልት ዋን ሙል
አቴፍ፥ ባይእሴ እሰ አርሴ፥ «አናፍ ኩማ
ተመ፥ ዳዊቲፍ ገሩ ኩመ ኩማተማ
እንለካአን፤ ሞቱምቸ ፉደቼ መሌ፥
ማልቱ እሰ ሀፌ!» ጀዴ። 9 ዬሮ ሰና ጀል
ቀቤ ሳኦል እጀ ህናፉቲን ዳዊትን እንእላለ
ቱሬ።

*6. አቦ 11፡34፤ በኡ 15፡20-21 *7. 21፡11፤
29፡5

10 ቦሩምታሳ ሀፉር ሀማን ዋቀዮ ብራ
ሳኦልት ኤርገምናን፥ ኡቱ ዳዊት አኩመ
አመለሳቲ ክራረ ሩኩታ ጅሩ፥ ሳኦል
መነሳ ኬሰት አከ ነመ መራቴት ራጂ
እንዱበቴ፤ ዬሮ ሰነትስ ኤቦ አፍ ሀርካ ቀበ
ቱሬ*። 11 እን ያደሳት፥ «ዳዊትን ኬኘን
ተን ፈይሰ!» ጀዴ፥ ኤቦሳ እት ደርበቴ፤
ዳዊት ገሩ ስአ ለመ እሰ ጀላ እንምልቄ*።
12 ዋቀዮ ሰበቢ ሳኦልራ ፈጋቴ ዳዊቲ ወጅን
ጅራቱፍ፥ ሳኦል እሰ እንሶዳቴ*። 13 ከናፍ
እን ዳዊትን አፍቲ ፈጌሴ አንገፈ ኩማ አከ
እን ተኡ እንጎዴ፤ አከስት ዳዊት ዱረ
ቡቱ ተኤ ጀረ እንጌጌሴ። 14 ዋቀዮ እሳ
ወጅን ዋን ቱሬፍ፥ ወንት እን ሆጄቱ ሁን
ድኑ ወል እንቅጣቴፍ*። 15 ሳኦልሞ ወንት
እን ሆጄቱ ወል እሳፍ ቅጣቹሳ ዮሙ አርጌ
እሰ እንሶዳቴ። 16 ነሞትን እስራኤሊፍ ነሞ
ትን ይሁዳ ሁንድኑ ገሩ ሰበቢ ዳዊት ዬሮ
ሁንዱማ እሳን ዱረ-ቡኤ እሳን ጌጌሱፍ እሰ
እንጃለተን።

*10. 16፡14 *11. 19፡10፤ 20፡33 *12. 18፡29
*14. 18፡5

17 ዮሙስ ሳኦል ዳዊቲን፥ «ኩኖ!
አን ሜራብ እንተለኮ እሼ አንገፈ ስተን
ሄሩምሲሰ፤ አትሞ እልመ ጀግነ አናፍ
ተኢቲ ሎለ እሰ ከን ዋቀዮ ሎል!»
ጀዴ፤ ሳኦል ገራሳት፥ «እን ሀርከ ፍልስ
ጤሞታት ሀሰበበሙ መሌ፥ ሀርከኮት ህንሰ
በበምን!» ጀዴ ዋን ያዴፍ፥ ከነ
እንዱበቴ*። 18 ዳዊት ገሩ ዴብሴ ሳኦሊን፥
«እንተለ ሞቲ ከነን ፉዱ፥ አን ኤኙ? እስ
ራኤል ኬሳስ ቆሞንኮ፥ ቆሞን አባኮቲስ
እሰ ከሚ?» ጀዴ*። 19 ሀተኡዩ መሌ፥
ዬሮ ሳኦል እንተለሳ ሜራብን እሰት ሄሩም
ሲሱፍ ጀዴት፥ እሼን አድሪኤል ሚሆላት
ቾት እንሄሩምቴ።

*17. 25፡28 *18. 2ሳሙ 7፡18

20 ሚካል እንተል ሳኦል ገሩ ዳዊትን
እንጃለቴ፤ ሳኦልስ ዱብቾ ዮሙ ደገኤ
እት ገመዴ፥ 21 «ዳዊትት እሼ ነንሄሩም
ሲሰ፥ እሼን ክዮ እሰት እንታት፥ ሀርከ
ፍልስጤሞታትስ እንሰበበመ» ጀዴ፤
ሳኦል ከናፍ ዳዊትን፥ «ኩኖ፥ አለነ ሶዳኮ
እንታተ» ጀዴ። 22 እት ፉፌስ፥ «ኩኖ!
ሞቲን፥ ሆጄቶትንሳ ሁንድኑስ ዋን ስጃለ
ተኒፍ፥ ‹አትሞ እንተለ ሞቲ ፉድ!›
ጀዳቲ ገድ ቀባዳን ዳዊትት ህማ!» ጀዴ
ሆጄቶተሳ እንአቦሜ። 23 ሆጄቶትን ሳኦል
ዱብቾ ዳዊትት እንህመን፤ ዳዊትሞ፥
«አኖ ህዩሳ፥ ነመ ሀመ ከነት ቤከሜስ
ምት! ሶዳ ሞቲ ተኡን ዱቢዱመ ሰልጳ
እስንት ፈካታሬ?» ጀዴ። 24 ሆጄቶትን
ሳኦልስ ወንተ ዳዊት ጀዴ እሰት
እንህመን። 25 ዳዊት ሀርከ ፍልስጤሞታት
አከ ዱኡፍ አኬከ ዋን ቀቡፍ፥ ሳኦል
ዴብሴ፥ «‹ሞትቾ ዲኖተሳረት እጃ ባፈቹ
ዳፍ ምሰ ፍልስጤሞተ ድበ ቶኮ ፍዱ
መሌ፥ ቀረጠ ከን ብራት ህንገመዱ›
ጀዳቲ ዳዊትት ህማ!» ጀዴ። 26 ሆጄቶት
ንሳስ ዱብቾ ዳዊትት ዬሮ ህመንት፥ እን
ሶዳ ሞትቻ ተኡት እንገመዴ፤ ጉያን ዳበ
ሳቲ ኡቱ ህንገእን፥ 27 ዳዊት ነሞተሳቲ
ወጅን በኤ ፍልስጤሞተ ድበ ለመ
አጄሴ፥ ሞትቻፍ ሶዳ ተኡዳፍ ምሰሳኒ
ጉቱማት እሰ ዱረት እንድኤሴ፤ ሳኦል አከ
ስት ሚካልን እንተለሳ እሰት እንሄሩም
ሲሴ*። *26-27. 14፡49

28 ሳኦል ዬሮ ሰነ ዋቀዮ አከ ዳዊቲ
ወጅን ጅሩ አርጌ፥ ሚካል እንተልሳስ አከ
እሰ ጃለቴ ሁበቴ፥ 29 እቱመ ጫልቾሴ ዳዊ
ትን እንሶዳቴ፤ በረ ጅሬኘሳት አኩመ
ዲነሳ ተኤት እንሀፌ*። 30 ጉርጉዶትን ፍል
ስጤሞታ እቱመ ፉፈኒ ሎላፍ እንበኡ
ቱረን፤ ዬሮዱመ በአን ሁንዱማትስ ሆጄ
ቶተ ሳኦል ወረ ጉርጉዶተ ኬሳ ጫላት
ሆጂን ዳዊት ወል እንቅጣታፍ ቱሬ፤ መቃ
ንሳስ ባይእሴ እንቤከሜ*።

*29. 18፡12 *30. 18፡5

ቦቆና 19

ሳኦል፣ ዳዊትን አጀሱዳፍ ያሉሳ

1 ሳኦል ከነረት፣ «ዳዊትን አጀሳ!»
ጀዴ፣ እልመሳ ዮናታንት፣ ሆጀቶተሳ
ሁንዱማትስ እንህሜ፤ ዮናታን ገሩ ዳዊ
ትን ባይእሴ ዋን ጃለቱፍ፣ 2«ሳኦል አባ
ንኮ ስአጀሱ እንበርባዳቲ፣ ቦር ገነመ
ሀደራ ኦፍ ኤገዱ! ደኦ ቶኮ ኬሰ ዶከዱ፣
አቹመ ቱር! 3አን ገድ ነንበአ፣ በኬ ለፈ
አት ጅርቱት አባኮ ቡኬ ዳበዴ ዋኤኬ
እሰት ዱበዴ ወንተ ተኡ እላሌ ስት ነን
ህመ» ጀዴ ዳዊትት እንዱበቴ።

4 ዮናታን ከነ ቦዴ ሳኦል አባሳቲን፣
«ያ ሞቲ! ዳዊት ገርብችኬ ወንተ ባይኤ
ጋሪ ተኤ ሲፍ ሆጀቴ መሌ፣ ስህንየክኔ፣
ከናፍ አትስ እሰ ህንየክን!» ጀዴ፣ ዋኤ
ዳዊቲፍ ጋሪ እንዱበቴ። 5እት ፉፌስ፣
«እን ፍቴረ ኦፍ ቡሴ ፍልስጤምቾ
እንአጀሴ፤ አከስት ዋቀዮ ጉቱማ እስራኤ
ሊፍ ፈይነ ጉዳ እንሆጀቴፍ፤ አትስ ከነ
አርግቴ ገመዴተ፤ ኤጋ ማሊፍ ሰበቢዱመ
ቶኮ መሌ፣ ዳዊትን አጀፍቴ ዲገ ቁላአረት
ደባ ሆጀተሬ?» ጀዴ። 6ሳኦል ዱቢ ዮና
ታን ደጌፈቴ፣ «ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታት
ህንአጀፈሙ!» ጀዴ እንከከቴ። 7ከነ ቦዴ
ዮናታን ዳዊትን ዋሜ፣ ዱቢ ከነ ሁንዱማ
እሰት ህሜ፣ ገረ ሳኦልት እሰ እንጌሴ፤
ኤርገሲ ዳዊት አኩመሳ ዱሪ ሞትቾ ዱረት
እንአርገሜ*። 8አመስ ሎል እንከኤ፤ ዳዊ
ትስ በኤ ፍልስጤሞተ ሎሌ እሳን ኬሳ
ባይኤ ፍጬ በዲሰ ጉዳ እሳንራን እንገኤ፤
ወር ሀፈንስ እሰ ዱራ እንበቀተን።
*1-7. 18:3

9 ጋፍ ቶኮ ሀፉር ሀማን ዋቀዮ ብራ ገረ
ሳኦልት እንኤርገሜ፤ እን ዬሮ ሰነት ኤቦ
ቀበቴ መነሳ ኬሰ እንታአ፣ ዳዊትሞ ክራረ
እንሩኩተ ቱሬ*። 10ሳኦል ኤቦሳቲን ዳዊ
ትን ኬኘንት ፈይሱ በርባዴ እት እንደር
በቴ፤ ዳዊት ገሩ እሰ ጀላ እንምልቄ፤
ከነረት ዳዊት ሀልከኑመ ጋፈሲ በቀቴ
እንበኤ*። *9. 16:14 *10. 18:11

11 ዮሙስ ሳኦል ነሞተ ዳዊትን ኤጋ
ቡለኒ ገነመ እሰ አጀሰን ገረ መነሳት
እንኤርጌ፤ ሚካል ሃት መና ዳዊት ገሩ፣
«ኤደነ ዮ ኦፍ ኦልቹ ደባቴ ቦር እንአጀፈ
ምተ» እቲን ጀቴ*፣ 12ከራ ቃዋ እሰ
እንባፍቴ፤ እንስ በቀቴ ጀላ እንበኤ*።
13ኤርገሲ ሚካል ብፈ ፈኬኘ ዋቀዮሊ መነ
ኬሳ ፉቴ ስሬረ ጪብስቴ፣ ወንተ ርፌንሰ
ሬቲራ ደአሜስ መታ ዱራን ኬሴ ኡፈተ
እረ እንድሪርስቴ። 14ዳዊትን ቀብሲሱዳፍ
ሳኦል ዬሮ ነሞተ እት ኤርጌት፣ ሚካ
ልሞ፣ «እሰአ እንዱኩበ» ጀቴን።
15ሳኦል አሞ ነሞተ ዴብሴ ኤርጌ፣ «ደቃ
ዳዊትን እላላቲ፣ አከን እሰ አጀሱፍ ስሬ
ዱማን ገረኮ ፍዳ!» ጀዴ። 16ዬሮ ነሞትን
ኤርገመን ሱን ደቀኒ ኦል ልጠን፣ ኩኖ፣
ብፍን ፈኬኘ ዋቀዮሊ መነ ኬሳ ስሬረ
ቱሬ፣ ወንት ርፌንሰ ሬቲራ ደአሜስ መታ
ዱራን ቱሬ። *11. ፉር 59:1 *12. ኢ.ያ 2:15

17 ሳኦል ከነረት ሚካሊን፣ «ማሊፍ
ነጎዎምስቴ ዲንኮ አከ በኡ ጎቴ?» ጀዴ፤
ሚካል ገሩ ዴብፍቴ፣ «እሰቱ፣ ‹ዮ አት
አነ ባሱ ደባቴ ስንአጀሰ› ናንጀዴ»
ጀቴን።

18 ዳዊት በቀቴ በኤ ራማህት ሳሙኤል
ብረ ዱፌ፣ ወንተ ሳኦል እሰ ሆጀቴ ሁን
ዱማ እሰት እንህሜ፤ አቹማንስ ሳሙኤሊ
ወጅን አቿ አዴመኒ ናዮትን ደቀኒ አች
እንታአን። 19ዳዊት ብየ ራማህ ኬሳ እዶ
«ናዮት» ጀደሙ አከ ጅሩ ሳኦል
እንደገኤ። 20ዮሙስ ዳዊትን ቀበኒ ገረሳ
አከ ፍደኒፍ፣ ሳኦል ነሞተ እንኤርጌ፤ ወር
ኤርገመንስ ራጆትን ወል ገአኒ፣ ሳሙኤ
ልስ ኡቱ እሳን ጌጌሱ ዮሙ አርገን፣
ሀፉር ዋቀዮ እሳኒፍ ዱፌ፣ እሳንስ ራጂ
እንዱበተን*። 21ዱቢን ኩን ሳኦልት ዬሮ
ህመሜት ነሞተ ከን ብራሞ እንኤርጌ፤ እሳ
ንስ ራጂ እንዱበተን፤ ስአ ሰደፉስ ነሞተ
እንኤርጌ፤ እሳንስሞ ራጂ እንዱበተን።
22ሁንዱማ ቦዴስ ኦፈሳቲ ገረ ብየ ራማህ
ብሻን ቦላ እሰ ጉድቾ ሴኩ ኬሰ ጅሩ ብረ
ዱፌ፣ «ሳሙኤሊፍ ዳዊት ኤሰ ጅሩ?»
ጀዴ እንጋፈቴ፤ ነምን ቶኮ ዴብሴፈ፣
«ኩኖ፣ እሳን ራማህ ኬሳ ናዮትን ጅሩ»
ጀዴን። *20. 10:10-12

23 ሳኦል ዮሙስ ራማህ ኬሳ ገረ ናዮት
እንደቄ፤ ገሩ እሱማፍዩ ሀፉር ዋቀዮ ዱፍ
ናን፣ ራማህ ኬሳ ናዮት ሀመ ገኡት ራጂ
ዱበቻ እንአዴሜ። 24ኡፈተሳ ኦፍራ ባሴ
ቁላሳ ሳሙኤል ዱረት ጉያ ሰናፍ ሀልከን
ሰነ ጉቱ አከ ነመ መራቴት ራጂ
እንዱበቴ፤ ከነረት ነሞትን፣ «ሳኦልስሞ
ራጆተ ኬሳ ቶኮሬ?» ጀደን።

ቦቆና 20

ዮናታን ገሩ ዳዊትን ገርጋሩሳ

1 ዳዊት ኤርገሲ ናዮት ኩታ ብየ ራማሂ
በቀቴ ሶኬ ዮናታን ብረ ደቄ፥ «አን ማለን
ጎዴ? የክኮ ማሊ? አባኬ ዱረትስ ጩቡ
ማሊ ሆጂትናን ነአጂሉ በርባዳ?» ጂዴ
እንጋፌቴ* ። 2 እንሞ ዴብሴፌ፥ «ኩን ህን
ተኡ! አት ህንአጂፈምቱ፥ አርግቴ! አባ
ንኮ ዋን ጉዳ ዮኪስ ዋን ጥኖዩ ኡቱ አነት
ህንህምን ህንሆጂቱ፤ እሰ ከነሞ ማሊፍ አነ
ዶክሰሬ? ወንት ኩን አከስ ምት» ጂዴ ።
3 ዳዊት ገሩ ከከቴ፥ «አን ስዱረት ፋረ
ቶላዳን አከን እላለሜ፥ አባንኬ ዱጉመ
በሬረ፤ ከናፍ ገራሳት፥ ‹ዮናታን አከ ህን
ገድኔት ዱቢ ከነ ደገኡን እሰረ ህንጅሩ›
ጂዴረ፤ አመዩ ታናን ዱጋ ዋቀዮ እሰ
ጅራታት፥ ዱአ ሉቡኬቲትስ፥ አናፍ ዱአ
ግዱ ተርካንፌ ቶክቲቱ ጅረ» ጂዴ ።

*1. 26፡18

4 ዮናታን ዮሙስ ዳዊቲን፥ «ወንተ
አት በርባዱ ሁንዱማ አን ሲፍ ነንራወደ»
ጂዴ ።

5 ዳዊትሞ ዮናታንን፥ «ኩኖ ቦር ጉያ
አያነ ባቲት፥ ስላሌ አንስ ሞትቻ ወጅን
ኛታፍ ማዲት ታኡቱ አነረ ጅረ፤ አመ
ገሩ ሀመ እፍታን ገልገላት በኬ ኬሰ አከን
ዶከዱፍ ቶሌ አናፍ ጂድ*! 6 አባንኬ ተሪ
ዮ ነበርባዴሞ፥ ‹ጉቱማን ቆሞ ዳዊት
ኣርሳ ወጋ ዋን ድኤሰኒፍ፥ ዳዊት አሪቲ
ዳን ገረ ቤትልሄም መንደረሳ ደቁዳፍ ነጋ
ፈቴረ› ጂድ! 7 ዮ እን፥ ‹በኤሰ› ጂዴ፥
አነ ገርብቾኬቲፍ ነጋ ቀባቿሳ፥ ዮ ኩን
ባይእሴ እሰ ኣርሴ ገሩ እን ነሚዱዳፍ
ሙርቶ ጎቿሳ እንቤከተ፤ 8 አትሞ ዋቀዮ
ዱረት አነ ገርብቾኬ ወጅን ከኩ ዋን ገል
ቴፍ፥ ጋሩማ አነት አርግሲስ! የከ ዮን
ቀባዴሞ አቱምት ኦፌኬቲ፥ ነአጂስ
መሌ፥ ማሊፍ አባኬት ነጌስተሬ?»
ጂዴ* ።

*5. ለኮ 28፡11-15 *8. 18፡3

9 ዮናታንሞ፥ «ከነ ስሀኦልቹ! አባንኮ
ወንተ ሀማ ስት ፍዱዳፍ ሙርቶ ጎቿሳ
ዱጉማን ኡቱን ቤኬ፥ ስት ህንህሙን
ቱሬሬ?» ጂዴ ።

10 ዳዊት ዮሙስ ዮናታኒን፥ «ዮ አባ
ንኬ ዴቢ ዴከምሳ ስት ዴብሴ፥ ኤኙቱ
አነት ህማ?» ጂዴ ።

11 ዮናታን ዴብሴ ዳዊቲን፥ «ሜ
ኮቱ! በኬት አቾ ባና!» ጂዴ፤ ለቾኑን
ሳኒ ወሊ ወጅን በኬት እንበአን ። 12 ዮና
ታን አመስ ዳዊቲን፥ «ዱጋ ዋቀዮ
ጎፍትቾ እስራኤል፥ ሀመ እፍታን ዮወናት
ያደ አባኮቲ ቆሬ እላሌ፥ ዮ እን ያደ ጋሪ
ሲፍ ቀባቴ፥ ኤርጌ ስት ነንህምሲሰ፤
13 አባንኮ ወንተ ሀማ ስት ፍዱ በርባደ ዮ
ተኤ ገሩ፥ ስት ህሜ ነጋዳን አከ አት አዴ
ምቱፍ ዮን ስኤርጉ ደባዴ፥ ዋቀዮ
ሚደመ አከሲ አነት ሀፍዱ፥ ከን እሰረ
ጫሉስ አነት ሀደበሉ! ዋቀዮሞ አባኮ
ወጅን አኩመ ተኤ፥ ሲወጅንስ ሀተኡ!
14 እት ፋፌስ፥ አት ገሩ ሀመን ጅሩ
ዱዋት አከን ህንዱኔፍ ጋሩማ ዋቀዮ አነት
አርግሲፍተ ኡቱ ህንተእን፥ 15 ዮሙ
ዋቀዮ ዲኖተኬ ቶኮ ቶኮን ለፈራ በሌ
ሱት፥ አት በረበራን ጋሩማኬ ማቲኮራ ህን
ዴብስን! 16 ዲኖተኬሞ ዋቀዮ ሀጋፌቱ!»
ጂዴ፥ ማቲ ዳዊቲ ወጅን ከኩት እንገሌ ።
17 ዮናታን አከ ሉቡሳቲት ዳዊትን ዋን ጃለ
ቱፍ፥ ጃለለሳራ ከን ከኤ ደበሌ አከ እን
ከከቱፍ እንጎዴ ።

18 ዮናታን ኤርገሲሞ ዳዊቲን፥
«ቦር ጉያ አያነ ባቲት፤ በርጩምንኬ
ዱዋ ዮሙ ተኡ አት እንያደተምተ ።
19 አትሞ እፍታን ገረ እዶ ጋፌ ኩን ተኤ
ዶከቴ ቱርቴ ሰናት ገድ ቡኢ ደጋ
ኤዜል ቡኬ ቱር! 20 አን ኦፌኮቲ አኬ
ከዴ ጭናቾ ደግቻት ጥዮሊ ሰድእ ነንገ
ድዲሰ ። 21 አቹማንስ ኩኖ፥ ‹ደቂቲ
ጥዮሊ በርባድ!› ጂዴ፥ ደርገጌስ ቶኮ
ነንኤርገ፤ ደርገጌስቻን፥ ‹ጥዮሊን
ኩኖ! ስገረነ ጅሩ ፋድ!› ዮን ጂዴ፥
ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታት፥ ነጋ መሌ
ሆምትኑ ህንጅሩቲ ኮቱ! 22 ገሩ ደርገ
ጌሰ ሰናን፥ ‹ጥዮሊን ስገረስ አቾ ፈጎ
ጅሩ› ዮን ጂዴ፥ ዋቀዮ ስኤርጉሳት፤
ከናፍ አቹማን ሶከ! 23 ዋኤ እሰ አኒፍ
አት ወሊ ወጅን ዱዱበትኔፍሞ ዋቀዮ
ሀመ በረበራት አናፍ ስግዱት ዱጋ
እንበአ» ጂዴ ።

24 ከነረት ዳዊት በኬ ኬሰ እንዶከቴ፤
ጉያ አያነ ባቲትሞ ሞትቾ ኛታፍ
እንታኤ፤ 25 ሞትቾ አኩመ ዩሮ ካኒ ቴሶሳ
እሰ ኬኘን ቡኬረ እንታኤ፤ ዮናታን ፋሌ
ሞትቻ†5፥ አብኔርሞ ቡኬ ሞትቻ ታአኒ

ቱረን፤ እዶን ዳዊት ገሩ ዱዋ ቱሬ።
26ሀተኡዩ መሌ፥ ሳኦል ገራሳት፥ «ዳዊት
ዋ ረከቴ አከ ሴራት ህንቁላእን ሀፌ፥ እን
ዱጉማን ህንቁሎፍኔ» ጂዴ ዋን ያዴፍ፥
ጋፈስ ሆማ ህንዱበትኔ*። 27አያነ ባቲ ጉያ
ለመፋት እዶን ዳዊት ዱዋ ዋን ቱሬፍ፥
ሳኦል፥ «እልም እሴይ ከሌሰ፥ ሀርአስ
ማሊፍ ኛተረት ህንአርገምን ሀፌ?»
ጂዴ፥ ዮናታንን እልመሳ እንጋፈቴ።

*26. ሌዎ 15፡16

28 ዮናታንሞ ዴብሴፌ፥ «ዳዊት ገረ
ቤትልሄም ደቁዳፍ ድሜ ነጋፈቴ ቱሬ፤
29እን፥ ‹አርሳ ማቲዳን መንደረ ኬሰት
ድኤስኑ ዋን ቀብኑፍ፥ ኦቦሌስኮ አከን አች
ደቁፍ ነአቦሜራቲ ሀደራ ነኤርግ! ኤጋ
ስዱረት ፋረ ቶላዳን እላለሜረ ዮን ተኤ፥
አመ ደቂ ኦቦሎተኮ አከን እላሉፍ ነገድ
ዲስ!› ዋን ናንጂዴፍ፥ ገረ ማዲ ሞትቻ
ህንዱፍኔ» ጂዴ።

30 ሳኦል ዮሙስ ዮናታንት አሬ
ቦበኤ፥ «አት እልመ ምጪረምቱፍ
እልመ ድዱ፥ ኦፌኬቲፍ፥ ሃደ ስዴሴ
ሰልጵሱዳፍ እልመ እሴይ አከ ፎአቴ ነንወ
ላሌሬ? 31እልም እሴይ ለፈረ ኡቱ ጅሩ
አቲፍ ሞቱማንኬ ጀባተኒ ህንዳበተን፤ ከና
ፍስ እን አጂፈሙቱ እሳፍ ተአቲ አመ ነመ
እት ኤርጊ ገረኮት እሰ ፍድችሲስ!»
ጂዴ።

32 ዮናታንስ ዴብሴ ሳኦል አባሳቲን፥
«እን ማል ጎዴ? ማሊፍ አጂፈማ?»
ጂዴ። 33ሳኦል ከነረት ዮናታንን አጂሱ
ዳፍ ኤቦ እት እንደርበቴ፤ ዮናታንስ አባ
ንሳ ዳዊትን አጂሱፍ ሙርቶ አከ ጎዴ
ከናን እንበሬ*። 34ዮናታን ሰበቢ አባንሳ
እሰ ዬላስሴፍ፥ ዳዊቲፍ ገዴ፥ ያደ አሪ
ቲን ማዲራ እንከኤ፤ ጉያ ለመፋ አያነ ባቲ
ሰነት እን ኛተ ህንኛትኔ።

*33. 18፡11

35 ዮናታን ቦሩምታ ጉርባ ጥና ቶኮ
ፋደቴ፥ ዳበ ዳዊቲ ወጅን ቀበኒፍ ገረ
በኬት እንበኤ፤ 36እን ጉርብቻን፥ «ሜ፥
ፊጊቲ ጥዮሊ አን ገድ ዲሱ ከነ በርባድ!»
ጂዴ፤ ጉርብችስ እንፊጌ፤ ዮናታንሞ
ጥይቸ እሰረ ደበርሴ ገድ እንዲሴ። 37ጉር
ብች ገረ እዶ ዮናታን ጥይቸ እት ገድዲሴ
ዬሮ ደቄት፥ ዮናታን እሰ ዋሜ፥ «ጥይች
ስገረስ አች ፊጎ ጅረ ምቲሬ?» ጂዴን።
38ዮናታን አመስ ጉርብቸ ዋሜ፥ «ደፊ
አሪፈዱ! አዴም! ህንቱርን!» ጂዴን፤
ጉርብችስ ጥዮሊ ፋናኔ ገረ ዮናታን ጎፍ
ታሳ እንዱፌ። 39ዱብቸ ዮናታኒፍ ዳዊት
ዱዋቱ ቤከ መሌ፥ ጉርብች ሆማዩ ህንቤኩ
ቱሬ። 40ዮናታን ምአ ሎላሳ ጉርባሳት
ኬኔ፥ «ቤኑ ገረ መንደራት ጌስ!»
ጂዴን።

41 አኩመ ጉርብች አቺ አዴሜን፥
ዳዊት ቡኬ ገረ ምርጋቲ ከኤ፥ አደሳቲን
ሀመ ለፈ ገኡት ገድ ጉጉፌ፥ ስአ ሰድእ
እንቆመኤ፤ ለማኑስ ወል ዱዱንገተኒ
ወልት እንቦአን፤ ዳዊት ገሩ ጫላ ጉድሴ
እንቦኤ። 42ከነ ቦዴ ዮናታን፥ «ኑእ
ለማን፥ ‹ዋቀዮ አናፍ ስግዱት፥ ሰኚኬፍ
ሰኚኮ ግዱትስ ሀመ በረበራት ዱገ-ባቱደ›
ጂኔ፥ መቃሳቲን ከኩ ወሊፍ ገሌረ፤ ኤጋ
ነጋዳን ደቅ!» ጂዴ፤ ዮሙስ ዳዊት ከኤ
እንአዴሜ፥ ዮናታንሞ ገረ መንደራት
እንዴብኤ።

ቦቆና 21

ዳዊት ፋለ ሳኦል ዱራ በቀቹሳ

1 ዳዊት ገረ መንደረ ኖብ ገረ አሂሜሌክ
ሉብቻ እንደቄ፤ ሉብችስ ሆለቻ ገድ እት
በኤ፥ «ነምን ቶኮሌ ስዱካ ህንጅሩ፥ አት
ማሊፍ ኮጳ አዴምታ?» ጂዴን። 2ዳዊት
ዴብሴ አሂሜሌክ ሉብቻን፥ «ሞትች፥
‹ዋኤ ድመ አን እት ስኤርጌፍ፥ ዋነን ስአ
ቦሜ ከና ነመ ቶኮትሌ ህንህምን!› ጂዴ
ነአቦሜረ፤ ነሞተኮቲ ወጅንሞ እዶ እት
ወል አርግኑ እሳንት ህሜረ*። 3ሀተኡዩ
መሌ፥ አመ አት ኦፍ ብራ ማል ቀብዳ?
ቡዴነ ሸን ዮኪስ ዋኑመ አርገሜ አናፍ
ኬን!» ጂዴ።

*2. 22፡9፥19

4 ሉብች ዴብሴ ዳዊቲን፥ «ቡዴነ
እሰ አዳን ባፈሜ መሌ፥ ቡዴነ አባን
ሀሌ ኛቱ ኦፍ ብራ ህንቀቡ፤ እሳፍሞ
ነሞትንኬ ዱበርቶተ ብረ ገኡራ ኦፍ ኤገ
ኒሩሬ?» ጂዴ እንጋፈቴ። 5ዳዊትሞ
ዴብሴ፥ «አኩመ ዬሮ ካን ጎደሙዩ
ኤርገን በኤ ጀልቀቤ ዱበርቶትን ዱጉ
ማን ኑራ ኤገመኒሩ፤ ዬሮ ዋኑመ ሀሌፍ
ኤርገመኒ በአንዩ ነሞትንኮ ደግነሳኒ ቁላ
ኡማት እንኤገቱ ኤርገ ተኤ፥ ሀርአሞ
ሀመም እሰ ዱሪረ ጫላ ቁላኡማት ሀኤ

†5 1ሳሙ 20፡25 «ፋሌ ሞትቻ» ዮኪስ እብ. «ከኤ»

ገተንጌ?» ጇዬ*። 6ቡዴን እላልቻ እሰ
ፉለ ዋቀዮ ዱራ ፉደሜ ሰነ መሌ፥
ቡዴን ከን ብራ ዋን ህንጅሬፍ፥ ቡዴን
ሆእን ጋፈሱመ አከ እዶ ቡፈሙፍ፥
ሉብቾ እሱመ አዳን ባፈሜ ሰነ ፉዴ
እንኬኔፍ*። *5·በኡ 19፡15 *6·ማቴ 12፡3-4

7 ጋፈስ ሆጂቶተ ሳኦል ኬሳ ዶኤግ
ኤዶምተች እን ፉለ ዋቀዮ ዱራ አከ ህን
አዴምኔፍ እትፈሜ ቶኮ አቾ ቱሬ፤
ነምቾ ኩን አጀጃ ነሞተ ሆሪ ሳኦል ትከ
ሰኒተ። 8እት ፉፌስ ዳዊት፥ «ድም
ሞተቻ አሪፈቺሳ ዋን ቱሬፍ፥ አን ብላኮ
ዮኪስ ምእ ሎላኮ ህንፉደትኔ፤ ብላ
ዮኪስ ኤቦ አፍ ብራ ህንቀብዱ?»
ጇዬ፥ አሂሜሌከን እንጋፈቴ። 9ሉብቾ
ዴብሴ፥ «ኩኖ፥ ብላን ጎልያድ ፍልስ
ጤምቻ፥ እሰ አት ደቻ ኤላህ ኬሰት
አጇፍቴ ኡፈታን መረሜ ድረተ ፉለ
ዱራ ሰነ ዱበ ጅረ፤ እሰ መሌ ከን ብራ
ዋን አስ ህንጅሬፍ፥ እሰ ፉደቹ ዮ በር
ባዴ ፉደዱ!» ጇዬ።

ዳዊትሞ፥ «ከን አከሳቲ ህንጅሩ እሰ
አናፍ ኬን!» ጇዬን*። *9·17፡51፥54

10 ዳዊት ጋፈሱመ ከኤ ሳኦል ዱራ
በቀቴ፥ ገረ አኪሽ ሞቲ ጋት እንደቄ።
11ሆጂቶትን አኪሽስ፥

«ዳዊት ሞቲን ብይቻ እን ወር
ስርብቱን፥
‹ሳኦል ኩማተመ አጇፈቴ፥
ዳዊት ገሩ ኩመ ኩማተማ
አጇፈቴ!›
ጇደኒ ስርበኒፍ እሰ ከነ
ምቲሬ?» ጇደን*።

12ዳዊትስ ዱቢ ከነ ገራሳት ቀበቴ፥ አኪ
ሽን ሞቲ ጋት ባይእሴ እንሶዳቴ። 13ከናፍ
ጅረ ዱረት አከ ነመ ቀልቢንሳ ቡተሜ
ጎደቴ፥ እሳን ግዱ ኡቱ ጅሩ፥ ጨፉ ከራ
ረት በሬሴ፥ ጎሮረሳሞ አሬዳሳረ ያሱሳቲን
መራቱ ኦፍ እንፈኬሴ*። 14አኪሽ ሆጂቶተ
ሳቲን፥ «ነምን ኩን መራቱ ተኡሳ ህንእር
ግኔ፥ ማሊፍ ገረኮት እሰ ፍደኒ? 15አን
መራቶተ ደብናን፥ አከ እን ነብረ ዳበቴ
መራቱማ አርግሲሱፍ ገረኮት ፍደኒ?»
ጇዬ። *11·1ሳሙ 18፡6-7 *13·ፉር 34፡1

በቆና 22

ሳኦል፥ ሉቦተ አጇስሱሳ

1ዳዊት ጋቲ በኤ ገረ ሆልቀ አዱላምት
እንበቀቴ፤ አቦሎትንሳፍ ማቲን አባሳ ሁን
ድኑ ከነ ደገአኒ ገረሳት ገድ እንቡእን*።
2ነሞትን ረከተን ሁንድኑ፥ ወር ገቲን እረ
ጅሩ ሁንድኑ፥ ወር ጅሬኝ እሳንት ሀዳኤ
ሁንድኑስ እሰ ብረት ወልት እንቀበመን፤
ዮሙስ አከ ነሞተ ድበ አፉሪ እሳ ወጅን
ቱረን፥ እንሞ አጇጃሳኒ እንተኤ*።
*1·ኢያ 15፡35፤ 1ሳሙ 24፡3-4 *2·አበ 11፡3

3 ዳዊት አቺሞ በኤ ገረ መንደረ ሚስጳ
እሰ ሞአብ ኬሳ ደቄ፥ ሞቲ ሞአቢን፥
«ወንተ ዋቀዮ አናፍ ጎዱ ሀመን በሩት፥
ሀደራ አባንኮፍ ሃትኮ ስብረ አናፍ ሀዱ
ፈን!» ጇዬ። 4ዮሙሱመስ ገረ ሞቲ ሞአ
ብት ጌሴ እሰ ብረ እሳን እንካኤ፤ እሳንስ
በረ ዳዊት መሰራ ኬሰ ቱሬ ሁንዱማት
ሞተቸ ብረ እንጅራተን። 5ጋድ ራጅቾ
ዳዊቲን፥ «መሰራ ከነ ኬሰ ህንቱርን!
ከኢ፥ ገረ ብየ ይሁዳ ደቅ!» ጇዬ፤ አቹ
ማን ዳዊት ከኤ ገረ ጫካ ካሬት እንደቄ።

6 ሳኦል ኤርገሲ ዳዊቲፍ ነሞትን እሳ
ወጅን ጅረን አከ ሙልአተን እንደገኤ፤ ጋፍ
ቶኮ ሳኦል ኤቦሳ ቀበቴ መንደረ ጊቤአ ኬሰ
እዶ አል ከአረ ሙከ ለፈ ኦና ቶኮ ጀለ
እንታእ ቱሬ፤ ሆጂቶትንሳ ወር ጉርጉዶትን
ሁንድኑ ናኖሳ እንዳበቱ ቱረን። 7ሳኦል ሆጂ
ቶተሳ ወረ እሰ ቡኬ ዳበተኒን፥ «ደገአ እስን
ያ ነሞተ ቤንያሚን! እልም እሴይስሞ እዶ
ቆናፍ ዳባ ወይኒ ሁንዱመኬሰኒፍ እንኬናሬ?
ሁንዱመኬሰንስ አንገፈ ኩማፍ አንገፈ ድባ
እንጎደታሬ*? 8እስን ሁንዱምትኬሰን ከናፍ
አነረት ኮረተኒሬ? እልምኮ እልመ እሴዩ
ወጅን ዮሙ ወሊፍ ከከተን ነምን ቶኮሌ አነት
ህንህምኔ፤ ዬሮ እልምኮ ሆጂታኮ አነረት ካሴ
አኩመ ሀርእ ከነ እን ርጁ አከ አነ ኤገቱ
ጎዴስ፥ እስን ኬሳ ነምን ቶኮሌ አናፍ ህንገ
ድኔ፥ አነት ህንህምኔስ» ጇዬ። 9ዮሙስ
ዶኤግ ኤዶምተች ሆጂቶተ ሳኦል ወረ ጉርጉ
ዶተ ኬሳ ቶኮ እን አቾ ድአቴ ወረ ካን ብረ
እጃጃ ቱሬ ዴብሴ፥ «እልም እሴይ ገረ መን
ደረ ኖብት አሂሜሌከ እልመ አሂጡብ ብረ
ኡቱ ዱፉ አርጌረ*፤ 10አሂሜሌከ ዋቀዮን
እሳፍ እንጋፈቴ፤ ደበሌሞ ገላ፥ ብላ ጎልያድ
ፍልስጤምቻስ እንኬኔፍ» ጇዬ።
*7·8፡12፥14 *9·21፡7

11 ዮሙስ ሞትች ነመ ኤርጌ አሂሜ
ሌክ ሉብቻ እልመ አሂጡቢፍ ማቲ አባ
ሳቲ ሉቦተ ወረ ኖብ ኬስ ቱረን ሁንዱማ
እንዋምስሴ፤ እሳን ሁንድኑስ ገረ ሞትቻ
እንዱፈን። 12ዬሮ ሰነት ሳኦል፥ «ያ
እልመ አሂጡብ ማሎ ደጌፈዱ!» ጀዴ፤
እንስ ዴብሴ፥ « ቶሌ፥ ያ ጎፍታኮ!»
ጀዴን። 13ሳኦል እት ፉፌ፥ «ማሊፍ
አቲፍ እልም እሴይ አነረት ኮረተኒ? አት
ማሊፍ እልም እሴይ አነረት ከኤ አኩመ
ሀርአ ከነ ርጁ አከ አነ ኤገቱፍ፥ ቡዴናፍ
ብላ ኬንቴፈ፥ ዋቀዮንስ ጋፈቴፈ?»
ጀዴ። 14አሂሜሌክሞ ሞትቻፍ ዴብሴ፥
«ሆጂቶተኬ ሁንዱማ ኬሳ አከ ዳዊት ሶዳ
ሞቲ፥ እሰ አጀጃ ሎልቶተ ወረ ስእ
ሞትቻ ኤገኒ፥ መነ ሞትቻ ኬሰትስ ኡል
ፍነ ቀቡ ከን አመነሙ ኤኙሬ*? 15ሚለነ
ዋቀዮን እሳፍ ጋፈቹንኮ እሰ ጀልቀባቲሬ?
ዋጪ፥ አከስ ምት! አን ገርብችኬ ዱቢ
ከነ ሁንዱማ ኬሳ ዋን ቶኮዩ ዋነን ህንቤክ
ኔፍ፥ ያ ሞቲ፥ አነ ገርብቸኬረ አከሱመስ
ማቲ አባኮቲ ኬሳ ነመ ቶኮረሌ ህንካእን!»
ጀዴ።

*14. 18፡22፥27

16 ሞትች ገሩ፥ «ያ አሂሜሌክ! አት
ዱጉማን እንአጂፈምተ፥ ማቲን አባኬቲስ
ሁንድኑ እንአጂፈሙ» ጀዴ። 17ሞትች
እት ፉፌ፥ ኤግዶተ እሰ ብረ እጃጀኒን፥
«ሉቦትን ዋቀዮ ኩን ዳዊት ብረ ዋን ጎረ
ኒፍ፥ በቀቹሳስ ኡቱ ቤከኒ አነት ህሙ ዋን
ድደኒፍ፥ ገረ እት ገላቲ እሳን ፍጣ!»
ጀዴ፤ ሆጂቶትን ሞትቻ ገሩ ሉቦተ ዋቀዮ
ረት ሀርከ አል ፉዶቹ፥ እሳን ሩኩቱስ ህን
በርባድኔ። 18ዮሙስ ሞትች ዶኤጊን፥
«ሉቦተ ከነት ገረገሊ እሳን ሩኩት!»
ጀዴ፤ ዮሙስ ዶኤግ ኤዶምትች አፊሳቲ
ሉቦተ ሰነት ገረገሌ ጋፈሱመ ነሞተ ድረተ
ፉለ-ዱራ ቁንጮ ተልባራ ሆጂተሜ ኡፈ
ተን ሰዴተሚ-ሸን እንአጂሴ። 19ከነ መሌስ
ሳኦል፥ ኖብ መንደረ ሉቦታት ዱልችሴ፥
ጺሮታፍ ዱበርቶተ፥ እጆሌፍ ሙጮሊ
ሀርመ ሆደን፥ ቆትዮወን፥ ሀሮታፍ
ሆሎተ መንደርቻ ኬሰ ጅራተን ብላዳን
እንፍጭሲሴ።

20 እልም አሂሜሌክ አሂጡብ እን
«አብያታር» ጀደሙ ቶኮ በቀቴ በኤ
ዳዊት ዱካ እንቡኤ*፤ 21ደቁስ ሳኦል
ሉቦተ ዋቀዮ አከ አጀስሴ እሰት እንህሜ።
22ዳዊት ዮሙስ አብያታሪን፥ «ዶኤግ
ኤዶምትች እን አች ቱሬ ሱን፥ ዱጉማን
ሳኦልት አከ ህሙ አን ጋፈሱመን በሬ፤
አጀፈሙ ጉቱማ ማቲ አባኬቲት ገሩ አነቱ
ጋፈተመ*፤ 23ነምን ስአጁሱ በርባዴ አነ
ስሞ አጁሱ ዋን በርባዱፍ አና ወጅን ነጋት
እንጅራታቲ ህንሶዳትን! አነ ብረ ቱር!»
ጀዴ።

*20. 23፡6፥9፤ 2ሳሙ 8፡17፤
1ሞቶ 2፡26-27፤ ማር 2፡26 *22. 21፡7

ቦቆና 23

ዳዊት፥ መንደረ ቄይላህ
ፍልስጤሞተ ሀርካ ባሱሳ

1ከነ ቦዴ ፍልስጤሞትን ነሞተ ቄይላ
ሎለኒ፥ አብዲ ኬሳ ምዳን ሳሙሳኒ ዳዊት
ደገኤ፥ 2«ደቁ ፍልስጤሞተ ከነ
ሩኩቱ?» ጀዴ፥ ዋቀዮን እንጋፈቴ፤ ዋቀ
ዮሞ ዴብሴ ዳዊቲን፥ «ደቂ ፍልስጤሞተ
ሩኩቲ፥ ቄይላ እሳን ሀርካ ባስ!» ጀዴ።
3ነሞትን ዳዊት ገሩ፥ «ኩኖ፥ ኑእ አሱመ
ይሁዳ ኬሰትዩ እንሶዳትነ ኤርገ ተኤ፥ አተ
ምትሞ ሎልቶተ ፍልስጤሞታ ሩኩቱዳፍ
ገረ ቄይላ ደቁ ደንዴኘሬ?» ጀደን። 4ከነ
ረት ዳዊት አመስ ዋቀዮን እንጋፈቴ፤ ዋቀ
ዮሞ፥ «አን ፍልስጤሞተ ሀርከኬ ኬሰ
ነንቡሳቲ ከኢቲ ገረ መንደረ ቄይላት ገድ
ቡእ!» ጀዴን። 5ዳዊቲፍ ነሞትንሳ ገረ
ቄይላ ደቀኒ ወረ ፍልስጤሞታ ሎለኒ፥
እሳን ኬሳ ነሞተ ባይኤ ፍጠኒ፥ ሆሪሳኒ
ቦጅአኒ እንአዴመን፤ ነሞተ ቄይላስ ሀርከ
ሳኒ ጀላ እንባሰን። 6አብያታር እልም አሂ
ሜሌክ ዬሮ ቄይላት ገረ ዳዊትት በቀቴ፥
ድረተ ፉለ ዱራ ፉደቴ ደቁ ቱሬ*።

*6. 22፡20

7 ዳዊት ገረ ቄይላ ዱፉሳ ሳኦል ዮሙ
ደገኤ፥ «ዳዊት መንደረ ከርሳ ጩፉ
ቀቡት ገሉሳቲን አፊሳ ህዳት ዋን ገል
ቹፍ፥ ዋቀዮ ሀርከኮ ኬስ እሰ ቡሱሳት»
ጀዴ። 8ሳኦል ቄይላት ገድ ቡኤ ዳዊቲፍ
ነሞተሳ መርሴ ቀበቹፍ ሎልቶተ ሁንዱማ
ወልት እንቀበቴ። 9ሳኦል እሰረት ወንተ
ሀማ ፍዱዳፍ ኮረቻ አከ ጅሩ ዳዊት ዬሮ
ቤከቴ፥ አብያታር ሉብቻን፥ «ድረተ ፉለ
ዱራ ሰነ አስ ፍድ!» ጀዴ*። 10እት
ፉፌስ፥ «ያ ዋቀዮ ጎፍትቻ እስራኤል!
ሳኦል ገረ ቄይላ ዱፌ ሰበቢኮቲፍ መንደ
ርቻ በሌሱ አከ በርባዱ ዱጉማን አን ገርብ

ችኬ ደገኤረ፤ 11አን ገርብችኬ አኩመን
ደገኤ ሳኦል እንዱፋ? ጉርጉዶትን ቁይላስ
ደበርሰኒ እሰት አነ እንኬኑ? ያ ዋቀዮ ጎፍ
ትቾ እስራኤል፥ ሀደራ አነ ገርብቾኬት
ህም!» ጇዴ። 12ዳዊት አመስ ዴብኤ፥
«ጉርጉዶትን ቁይላ አናፍ ነሞተኮ ሳኦልት
ደበርሰኒ እንኬኑ?» ጇዴ እንጋፈቴ፤ ዋቀ
ዮሞ፥ «ኤዬ፥ ደበርሰኒ እስን እንኬኑ»
ጇዴን። 13ዮሙስ ዳዊቲፍ ነሞትንሳ ለኮብ
ሰት ገረ ድበ ጀአ ከን ተአን ከአኒ ቁይላ
በአኒ ለፉመ ደቁ ደንደአን ሁንዱማ
እንደቀን፤ ዳዊት ቁይላዳ አከ ሶኬ ዬሮ
ደገኤት ሳኦል አች ደቁ እንዲሴ። 14ዳዊት
መሰራ ለፈ ኦና ኬሰ፥ ብየ ጋራ ለፈ ኦና
ዚፍ ኬሰ እንታኤ፤ ሳኦል ጉያ ሁንዱማ
ዳዊትን እንበርባደ ቱሬ፥ ዋቀዮ ገሩ ደበ
ርሴ ሀርከሳት እሰ ህንኬንኔ። *9. 30፡7-8

15 ዳዊት ጫካ ለፈ ኦና ዚፍ ኬሰ ኡቱ
ጅሩ፥ ሳኦል እሰ አጄሱዳፍ አከ ዱፌ
እንአርጌ። 16ዮናታን እልም ሳኦል ጫከቾ
ኬሰት ዳዊት ብረ ደቄ፥ መቃ ዋቀዮቲን
እሰ ጀጀቤሴ፥ 17«ሳኦል አባንኮ ሀርከሳ
ስረት ኦል ህንፉደቱ፥ አት እስራኤልረት
እንሞተ፥ አንሞ እት አናኬ ነንተአ፤ አባ
ንኮዩ ኩን አከ ተኡ ቤካቲ፥ ህንሶዳትን!»
ጇዴ። 18ዮሙስ ለቹንሳኒ ዋቀዮ ዱረት
ከኩ ወሊፍ እንገለን፤ ኤርገሲ ዮናታን ገረ
መነሳት ዴብኤ፥ ዳዊት ገሩ ጫከቹመ
ኬሰት እንሀፌ*። *16-18. 18፡3

19 ነሞትን ዚፍ ዮሙስ ጊቤአት ሳኦል
ብረ ደቀኒ፥ «ዳዊት፥ መሰራወን ኬሰ፥
ጫካ ኬሰ፥ ቱሉ ሀቂላ እሰ ለፈ ኦናራ ገረ
ሀርከ ምርጋት አርገሙረ ኑብረ ዶከቴ ጅረ
ምቲሬ*? 20ያ ሞቲ ዬሮ ፌቴት ኮቱ!
ኑእስ እሰ ደበርስኔ ስት እንኬንነ» ጇደን።
21ሳኦልሞ ዴብሴ፥ «ዋን አናፍ ድምተኒፍ
ዋቀዮ እስን ሀኤብሱ! 22አመስ፥ ‹እን
ባይኤ ሀጤደ› ጇዴ፥ ነምን ዋን አነት
ህሜፍ፥ ሀደራ ደቃቲ ዬሮ ባይኤ ኤሰ አከ
እን ደቁ፥ ኤኙፋን አችት አከ እሰ አርገን
ጫልችሳቲ ሁበዳ! 23እዶ ዶከትና እን
ኬሰ ዶከቱ ሁንዱማስ ሁበዳ እላላቲ ዴብአ
ገረኮ ኮታ፥ አንስ እስኒ ወጅን ነንደቀ፤
እን ብይቾ ኬሰ ዮ ጅራቴ፥ ጉቱማ ቆሞ
ወን ይሁዳ ኬሰ እሰ ነንበርባደ» ጇዴ።
*19. 26፡1፤ ፋር 54፡1

24 ዮሙስ ጀር ሱን ከአኒ ሳኦል ዱረ
ገረ ዚፍ እንደቀን፤ ዳዊቲፍ ነሞትንሳ ገሩ
ማኦን ለፈ ኦና ኬሰ አረባህ ለፈ ጎጋራ ገረ
ምርጋቲን ቱረን*። 25ሳኦሊፍ ነሞትንሳ
ዳዊቲን በርባዱዳፍ እንበአን፤ ዳዊትስ
ዋኤሳ ዮሙ ደገኤ ገረ ሆልቀ ደጋ እሰ
ማኦን ለፈ ኦና ኬሰ ጅሩት ገድ እንቡኤ፤
ሳኦልሞ ከነ ደገኤ ማኦን ለፈ ኦና ኬሰ
ዳዊትን እንሆርዶፌ። 26ሳኦል ጭናቾ
ቱልቻ ገር ቶኮን፥ ዳዊቲፍ ነሞትንሳሞ
ሳኦል ጀላ በኡዳፍ፥ ሳኦሊፍ ነሞትንሳሞ
ዳዊቲፍ ነሞተሳ ቀበቹዳፍ እት ድኣቻ
ኡቱ ጅረኒ፥ 27ነምን ቶኮ ኤርገሜ ገረ
ሳኦል ዱፌ፥ «ዱል ፍልስጤሞታ ብየረ
ዋን ያኤፍ፥ አሪፈዱ ኮቱ!» ጇዴ።
28ዮሙስ ሳኦል ዳዊቲን ሆርዶፉ ዲሴ፥
ፍልስጤሞተ ሩኩቱዳፍ እንዴብኤ፤ ከናፍ
እዶን ኩን፥ «ደጋ እት ገርገር ዴብአኒ»
ጇደሜ እንሞጋፈሜ። 29ዳዊት እዶ ከና
ኦል በኤ፥ መሰራ «ኤን-ጌዲ» ጇደሙ
ኬሰ እንጅራቴ። *24. ኢያ 15፡55

ቦቆና 24

ዳዊት ገሩ ሳኦልን አጄሱራ ኦፍ ቀቡሳ

1 ሳኦል፥ ፍልስጤሞተ ዱካ ቡኤ አር
ኡራ ኤርገ ዴብኤ ቦዴ፥ ነሞትን፥
«ኩኖ፥ ዳዊት ኤን-ጌዲ ለፈ ኦና ኬሰ
ጅረ» ጇደኒ እት እንህመን። 2ዮሙስ
ሳኦል ጉቱማ እስራኤል ኬሳ ሎልቶተ
ፎአሞ ኩመ ሰድእ ፉደቴ፥ ዳዊቲፍ ነሞ
ተሳ በርባድቾ ገረ «ሆልቀ ደጋ ቁሌጀ»
እሰ ጇደሙ እንደቄ። 3አቺስ ገረ ደላ
ሆሎታ እሰ ከራ ቡኬ ጅሩ እንዱፌ፤ እዶ
ስነ ሆልቀ ቶኮቱ ቱሬ፤ ሳኦል በኬ እት
በኡዳፍ ገረ ሆልቅቻት ኦል እንልጤ፤ ዳዊ
ቲፍ ነሞትንሳ ገሩ ሆልቅቾ ኬሰ አች ፈጋ
ተኒ ዶከተኒ ቱረን። 4ነሞትንሳሞ
ዳዊቲን፥ «ጉይች እን ዋቀዮ፥ ‹አከ ጃለቴ
አከ ጎቱፍ ዲነኬ ሀርከኬት ደበርሴ ነንኬነ›
ጇዴ ዱበቴ ቱሬ፥ ኩኖ፥ እንገኤ»
ጇደን፤ ዮሙስ ዳዊት ከኤ ሱተ ጇዴ አን
ዳረ ኡፈተ ሳኦል እንኩቴ*። 5ሀተኡዩ
መሌ፥ አንዳረ ኡፈተ ሳኦል ኩቱንሳ ያደ
ገራሳ ዋን ቱቄፍ*፥ 6ነሞተሳቲን፥ «ዋቀዮ
ዋን አከሲ ጎፍታኮ እሰ ዋቀዮ ድቤረት
ሆጄቹ አነቲ ሀፈጌሱ! እሰ ዋቀዮቱ ድቤ
ዋን ተኤፍ፥ ሀርከኮ እሰረት ኦል ህንፉ

ደዱ» ጇዴ*። 7ዳዊት ዱቢሳ ከናን ነሞ
ተሳ እንእትሴ፤ ሳኦልረት አከ ከአኒፍስ
ቶሌ እሳኒፍ ህንጇኔ፤ ሳኦል ዮሙስ ከኤ
ሆልቅቾ ኬሳ በኤ ከራሳረ ቡኤ
እንአዴሜ።

*3-4. 22፡1 *5. 2ሳሙ 24፡10
*6. 26፡9፥23-24፤ 2ሳሙ 1፡14

8 ኤርገሲ ዳዊት ከኤ እሰ ቦዴዳን ሆል
ቅቾ ኬሳ በኤ ሳኦልን ዋሜ፥ «ያ ሞቲ፥
ያ ጎፍታኮ!» ጇዴ፤ ዮሙ ሳኦል አፍ
ቦዴ እላሉትሞ፥ ዳዊት ሀመ ለፈ ገኡት
ጉጉፌ እሳፍ እንቆመኤ፤ 9ከነ ቦዴ ሳአ
ሊን፥ «እሰ ነሞትን፥ ‹ኩኖ፥ ዳዊት ዋን
ሀማ ስረት ሆጇቹ በርባደ› ጇደን ማሊፍ
ደጌሳ? 10ሀርአ ዋቀዮ አተምት ሆልቀ
ኬሰት ሀርከኮት ደበርሴ አከ ስኬኔ ኩኖ፥
እጅኬዩ አርጌረ፤ ነሞትንሌ፥ ‹እሰ
አጇስ!› ናንጇደኒሩ፥ አን ገሩ ሲፍ
ኦኤን፥ ‹እሰ ዋቀዮቱ ድቤ ሞስሴ ዋን
ተኤፍ፥ አን ጎፍታኮረት ሀርከኮ ኦል ህን
ፉደዱ› ነንጇዴ። 11እላ፥ ያ አባኮ፥ ፌጤ
ኡፈተኬቲ ሀርከኮ ኬሰት ሜ እላል! ፌጤ
ኡፈተኬቲ ኩቴን ቱሬ፥ ስገሩ ህንአጇ
ፍኔ፤ አን ሀማ ስረት ሆጇቹ ዮኪስ ስት
ደርቡ አከን ህንበርባድን አመ ሁበቹ፥
ቤኩስ እንደንዴሰ፤ አትሌ ሉቡኮ በሌሱ
በርባዴ፥ አን ገሩ ጩቡ ስረት ህንሆጇ
ትኔ። 12ዋቀዮ አናፍ ስግዱት ሀፈረዱ!
ዋቀዮ እጃ ስረት አናፍ ሀባሱ መሌ፥ ሀር
ክኮ ሀማ ስረት ህንሆጇትን*! 13ጇቾ ወረ
ዱሪ ኬሰት፥ ‹ጇልእን ወረ ጇልኦተ ኬሳ
በአ› እንጇደመ፤ ሀርክኮ ገሩ ሀማ ስረት
ህንሆጇትን! 14ያ ሞቲ እስራኤል! አት
ኤኙረት ከኡፍ ባቴ? ኤኙን አርአታ? ስሬ
ዱአደሞ ዮኪስ ተፍኪ አርአታ? 15ዋቀዮ
አባ ፍርዲ ተኤ አናፍ ስግዱት ሀፈረዱ!
ድመኮ አናፍ ሀእላሉ! ሀርከኬ አነ ኦልቹ
ዳንስ ዱጋኮ አናፍ ሀባሱ!» ጇዴ*።

*12. ሮማ 12፡19፤ 1ጴጥ 2፡23
*15. ፋር 43፡1፤ 119፡154

16 ዳዊት ከነ ዱበቴ ኤርገ ራወቴ፥ ሳኦ
ልሞ፥ «ዳዊት እልመኮ፥ ኩን ሰገሌ
ኬቲ?» ጇዴ ጋፈቴ፥ ሰገሌሳ ኦል ፉደቴ
እንቦኤ። 17እት ፉፌስ፥ «አን ሀማ ስረት
ሆጇትናን፥ አትሞ ወንተ ጋሪ ዋን አናፍ
ጎቴፍ፥ አት አነ ጫላ ቀጇላደ። 18ዋቀዮ
ሀርከኬት ነኬኔ፥ አት ገሩ አነ ህንአጇ
ፍኔ፤ ከነ ጎቹኬቲን ወንተ ጋሪ አከ አናፍ
ጎቴ ሀርአ አነት ሙልእፍቴተ። 19ነምን
ዲነሳ አርገቴ ነጋዳን ገድ ዲሳሬ? ወንተ
አት ሀርአ አናፍ ጎቴ ከናፍ ዋቀዮ ጋሪ ሲፍ
ሀዴብሱ! 20አመ ኩኖ፥ አት ዱጉመ
ሞኡፍ አከ ጅርቱ፥ ሞቱማን እስራኤልስ
ስሀርከት ጇባቴ ዳበቹፍ አከ ጅሩ ነንቤከ*።
21ሰኚኮ አከ ህንበሌስኔ ዮኪስ መቃኮ ማቲ
አባኮቲ ኬሳ አከ ህንድድምስኔ፥ አመ
መቃ ዋቀዮቲን አናፍ ከከዱ!» ጇዴን*።
22ዳዊት ከነረት ሳኦሊፍ ኤርገ ከከቴ፥
ሳኦል ገረ መነሳት እንገሌ፥ ዳዊቲፍ ነሞት
ንሳ ገሩ ገረ እዶ መሰራት ኦል እንበአን።

*20. 15፡28፤ 23፡17፤ 25፡30፤ 28፡17
*21. 20፡15

ቦቆና 25

ዳምሰ ዳዊቲፍ ዴቢ ናባል

1 በረስ ሳሙኤል ዱናን፥ እስራኤሎትን
ሁንድኑ ወል ገአኒ ቦአኒፍ፥ ብየሳ ራማህት
እሰ እንአዋለን፤ ከነ ቦዴ ዳዊት ከኤ ገረ
ጳራን ለፈ ኦና እንደቔ*። *1. 28፡3

2 ነምን ሶናን ጉዳን መንደረ ማኦን ቶኮ
ቀቤኘ ሆሎተ ኩመ ሰድኢፍ ሬኦተ ኩመ
ቶኮ መንደረ ቀርሜሎስ ኬሳ ቀበ ቱሬ፤
ዬሮ ሰነት እን ቀርሜሎስ ኬሳ ርፌንሰ ሆሎ
ተሳቲ እንሙርሙርሲፈተ ቱሬ። 3መቃን
ነምቻ ናባል፥ መቃን ሃደ መናሳሞ አቢጋ
ይል ቱሬ፤ ሃት መናሳ ዱበርቲ ሁበቱፍ
በሬዱ ቱርቴ፤ አባን መናሼ እን ቆሞ
ካሌብ ኬሳ ገሩ ነመ ሀማ ባና ህንቶሌ
ቱሬ። 4ዳዊት ለፈ ኦና ኬሰ ኡቱ ጅሩ፥
ናባል ርፌንሰ ሆሎተሳ ሙርሙርሲፈቻ
አከ ጅሩ እንደገኤ። 5ዮሙስ ዳዊት ደርገ
ጎተ ኩደን ኤርጌ፥ «ቀርሜሎስት ኦል
በኣ፥ ናባል ብረስ ደቃቲ መቃኮቲን ነጋ
ድኤሳፌ! 6‹በረ ዴራ ጅራዱ! ነጋስ አር
ገዱ! ነጋን መነኬፍ፥ ዋን አት ቀብዱ
ሁንዱማፍስ ሀተኡ! 7አት ርፌንሰ ሆሎታ
ሙርሙርሲፈቻ አከ ጅርቱ ደገኤረ፤ ዬሮ
ትክሶትን ሆሪኬቲ ኑወጅን ቱረን፥ ኑእ
እሳን ህንቱቅኔ፤ በረ እሳን ቀርሜሎስ ኬሰ
ቱረን ሁንዱማትስ ወንት ቶኮሌ እሳን ዱራ
ህንበድኔ። 8እጇሌኬስሞ ጋፈዱ! እሳንዩ
ስት እንህሙ› ጇዳን! ኑእ ሀርአ ጉያ በኤሰ
ዱፍኔ፤ ዳዊትስ፥ ‹ደርገጎትንኮ ስዱረት
ፉረ-ቶላዳን ሀእላለመን! ሀደራ ዋኑመ አር
ግቴ ሆጇቶተኬፍ እልመኬ ዳዊቲፍ
ኤርግ!› ጇዳኒ» ጇዴ።

9 አከስት ደርገኅትን ዳዊት ኤርጌ ገረ
ናባል ዱፈኒ፥ ኤርጋ ዳዊት ሁንዱመሳ
አከ እን ዻሜት እት ህመኒ፥ ጨሎመ
ጄደኒ ኤገተን። 10ከነ ቦዼ ናባል ዴብሴ
ሆጄቶተ ዳዊቲን፥ «ዳዊት ኩን ኤኙ?
እልም እሴይ ኩን ኤኙ? በረ ስአና ሆጄቶ
ትን ኀፍታሳኒ ጀላ በደን ባይአቻ ጅሩ፤
11ኤጋ ማሊፈን ቡዼነኮ፥ ብሻንኮፍ ፎን
እሰ አን ወረ ርፌንሰ ሆላ አናፍ ሙርሙረ
ኒፍ ቆጼሴ ነሞቱመ ኤሳ ዱፈኒሳኒ ህንቤከ
ኔፍ ኬነሬ?» ጄዼ። 12ደርገኅትን ዳዊት
ኤርጌ ከሩመሳኒረ ዴብአኒ ዱፈኒ ወንተ
ናባል ጄዼ ሁንዱማ ዳዊትት እንህመን።
13ዮሙስ ዳዊት ነሞተሳቲን፥ «ቶኮን ቶኮ
ንኬሰን ብላኬሰን ህደዳ!» ጄዼ፤ ቶኮን
ቶኮንሳኒስ ብላሳኒ እንህደተን፤ ዳዊትስሞ
ብላሳ እንህደቴ፤ አከ ነሞተ ድበ አፉሪ ከን
ተአን ዳዊቲ ወጅን አል እንበአን፤ ነሞትን
ድብ ለመሞ ምአ ብረት እንሀፌን።

አቢጋይል ሃት መና ናባል ዱቢ ቀበኔሱሼ

14 ከነ ግዱት ሆጄቶተ ናባል ኬሳ ቶኮ
አቢጋይል ሃደ መና ናባሊን፥ «ዳዊት ለፈ
ኦና ኬሳ ነሞተ ኤርጌ ኀፍታኬኘ ነጋ ጋፈቴ
ቱሬ፤ ኀፍታንኬኘ ገሩ እሳንት እንኦርኤ።
15ጀሬን ሱን ኑፍ ባይኤ ጋሪ ቱረን፤ ኑህን
ቱቅኔ፥ ዬሮ በኬ ኬሰ እሳኒ ወጅን ዴዼ
ብአ ቱሬ ሁንዱማት ሆምቱ ኑዱራ
ህንበድኔ፤ 16እሳን በረ ኑእ ቡሻዬኬኘ ትከ
ፈቻ እሳኒ ወጅን ቱሬ ሁንዱማት ጉያስ፥
ሀልከንስ ናኖኬኘት ደላ ኑፍ ተአኒ ቱረን።
17አመ ገሩ ኀፍታኬኘረት፥ ማቲሳ ሁንዱ
ማረትስ ሀማን አከ ዱፉ ሙርቶ ተኤረ፤
እንሞ ነመ ዋን ቶኮፍዩ ዋኤ ህንባፍኔ ዋን
ተኤፍ፥ ነምን ቶኮዩ እሰት ዱበቹ ህንደን
ዴኜ፤ ከናፍ አት ከነ ቤኪቲ ወንተ ኀቹን
ሲፍ ተኡ እት ያድ!» ጄዼ።

18 ከነረት አቢጋይል አሪቲዻን ቡዼነ
ድበ ለመ፥ ዻዺ ወይኒ ሁቦ ለመ፥ ሆሎተ
ቀለመኒ ቆጼፈመን ሸን፥ አካዬ አከ ኪሎ
ሶዶሚ ቶርባ፥ ብጥሌ እጀ ወይኒ ድበ
ቶኮፍ ብጥሌ ሀርቡ ድበ ለመ ፉቴ ሀሮተት
ፌስፍቴ፥ 19ናአተሼቲን፥ «ኩኖ፥ አን
እስን ዱካን ጅራቲ እስን አነ ዱረ ደርባቲ
አዴማ!» ጄቴ፤ ናባል አባ መናሼት ገሩ
ህንህምኔ። 20ኡቱ እሼን ሀሬ ያበቴ ቱሎ
ዻን ደአቴ አዴማ ጅርቱ፥ ዳዊቲፍ ነሞት
ንሳ ገረሼት ገድ እንዱፈን፤ እሼንስ
እሳንት እንባቴ። 21ዳዊት፥ «አን ሆሪ
ነምቸ ከና ኬሳ ቶኮሌ አከ ህንበድኔት ለፈ
ኦና ኬሰት ኤጉፌንኮ ዱጉመ አከሱማን
ቱሬ፤ እን ቆደ ጋሩማ ሀምነ አናፍ
እንዴብሴ፤ 22ሀመ ቦር ገነማት ነሞተሳ
ሁንዱማ ኬሳ ዺረ ሁንዱማ ዮን አጄሱ
ደባዼ፥ ዋቀዮ አነ ሀአጄሱ[†6]!» ጄዼ።

23 አቢጋይል ዬሮ ዳዊትን አርግቴ አሪ
ቲዻን ሀሬራ ቡቴ፥ ሀመ ለፈ ጌሱት ገድ
ጉጉፍቴ እሳፍ እንቆማቴ፤ 24ሚለሳት ኩፍ
ቴስ፥ «ያ ኀፍታኮ፥ አደብቾ አነረት
ሀተኡ! ሀደራ አን ገርብቲንኬ ስት ነንህ
መደ፥ ዋን አን ገርብቲንኬ ስት ህመዱ
አናፍ ደጌፈዱ! 25አን ገርብቲንኬ ደርገ
ኀተ አት ኀፍታንኮ ኤርግቴ፥ ህንአርግኔ፤
ናባልሞ አኩመ መቃሳቲ ኀዋ ዋን ተኤፍ፥
ኀዉማን እሰ ብራ ህንሀፍኔ፤ ሀደራ ያ ኀፍ
ታኮ፥ ነምቸ ዋኤ ህንባፍኔ ከነት ህንዱኩ
ብን! [‹ናባል› ጄቹን ‹ኀዋ› ጄቹደ።]
26ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታት፥ ዱአ ሉቡኬ
ቲትስ አት ዺገ ደንገላፍቴ እጃ አከ ህንባ
ፈትኔፍ ዋቀዮቱ ስኤጌ፤ ኤጋ ዺኖትንኬ
ወር ስእ ኀፍታኮ ሚዱ ፌደን ሁንድኑ አከ
ናባል ሀተአን! 27ሀርከ ፉዻን አን ገርብቲ
ንኬ ስእ ኀፍታኮቲፍ ድኤሴ ኩን ደርገኅተ
ስዱካ ጅረኒፍ ሀኬነሙ! 28እረ-ደደርበ
አነ ገርብቲኬቲ አከ አናፍ ዺፍቱፍ ስንከ
ደደ፤ ሎል አት ሎልቱ ከን ዋቀዮ ዋን
ተኤፍ፥ ዱጉማን ዋቀዮ ሞቱማኬ
እንጀቤስ፤ አትሞ በረ ጅሬኘኬ ሁንዱማት
ሀምን ስረት ህንአርገምን*! 29ነምን ስአር
አቹፍ፥ ጅሬኘኬ በሌሱፍስ ዮ ከኤዩ፥
ሉቡንኬ ህዻ ቶኩማ ወረ ጅራቶ ኬሰት
ዋቀዮ ኀፍታኬቲን ነጋት እንኤገመ፤ ሉቡን
ዺኖተኬቲ ገሩ አከ ነምን ደጋ ፉርሰ ኬሰ
ካኤ ደርበቱት እንደርበተመ። 30ዋቀዮ፥
ወንተ ጋሪ ዋኤኬቲፍ አብደቼሴ ሁንዱማ
ዮሙ ሲፍ ራወቱ ጌጌስቱ ኀዼ እስራኤልረ
ዮሙ ስካኡ*፥ 31ኩን ያደ ገራ ኀፍታኮቲት
ዱኩበ ተኤ ከን ጉፈቼሱ ዋን ህንታኔፍ፥
ዺገ ደንገላሱት ዮኪስ እጃ ባፈቹት ከን
ስጌሱ ህንተእን! ዋቀዮ ስእ ኀፍታኮቲፍ

[†6] 1ሳሙ 25፡22 «አነ ሀአጄሱ!» ዮኪስ እብ. «ዺኖተ ዳዊት ሀአጄሱ!»

ወንተ ጋሪ ዮሙ ጎዱሞ አነ ገርብቲኬ
ያደዱ!» ጇቴ።
*28. 2ሳሙ 7:16፤ 1ሳሙ 18:17
*30. 24:20፤ 2ሳሙ 5:2

32 ዳዊት ዮሙስ አቢጋይሊን፥ «ዋቀዮ
ጎፍትቾ እስራኤል እን ሀርአ ገረኮት ስኤ
ርጌ ሀጀጀሙ! 33 አን ሁበትናኬ ከነ ነንጀ
ጀደ፤ ሀርአ ዲገ ደንገላሱራ፥ ሀርከኮቲንስ
እጃ ባፈቹራ ዋን ነአልችቴፍ ስንጀጀደ!
34 ኡቱ አት አሪፈቴ አነ ስመቹዳፍ ህንዱ
ፍኔ ተኤ፥ ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታ ጎፍትቾ
እስራኤል! እሰ አከ አን ሀማ ስረት ህንሆ
ጇትኔ አነ ኦልቼት፥ ሀመ ቦር ገነማት
ነሞተ ናባል ኬሳ ዲር ቶኮሌ ጅሬኘት ህን
ሀፉፍ ቱሬ» ጇዴ። 35 ዳዊት ዋን እሼን
ፍዴፍ እሼ ሀርካ ፉደቴ፥ «ኩኖ፥ አን
ዱቢኬ ደጌፈዴ፥ ዋን አት ነከደቴስ ሲፍ
ኬኔረ፤ ነጋዳን ገረ መነኬት ዴብእ!»
ጇዴን።

36 ዮሙ አቢጋይል ዴብቴ ገረ ናባል
ዱፍቴ፥ ናባል ሰኘ ኞችሰ ሞቲ መነሳ ኬሰት
ቆጼሴ ኛታፍ ዱጋቲረ ቱሬ፤ ባይኤ ዋን መቻ
ኤፍሞ ገራሳት እንገገመደ ቱሬ፤ ከናፍ ሀመ
ለፍት በርኡት እሼን ዋን ቶኮሌ እሰት ህንህ
ምኔ። 37 ገነመ መቺን ዳዲ ወይንቻ ኤርገ
እሰራ ገሌ፥ አቢጋይል ሃት መናሳ ዱብቾ
እሰት እንህምቴ፤ ዮሙስ ኦኔንሳ ዳበቴ፥ አከ
ደጋ እንተኤ። 38 ገረ ጉያ ኩደኒ ቦዴ ዋቀዮ
ናባልን እንሩኩቴ፥ እንሰ እንዱኤ። 39 ናባል
አከ ዱኤ ዳዊት ዮሙ ደገኤ፥ «ዋቀዮ እን
ሀምን ናባል መታዱመሳረት አከ ዴብኡ
ጎዴ፥ ናባል እሰ አነ አረብሴረት እጃኮ አናፍ
ባሴ፥ አነ ገርብቾሳሞ ሀማ ሆጇቹራ እትሴ፥
ሀጀጀሙ!» ጇዴ፤ ኤርገሲ ዳዊት አቢጋይ
ልን ፉዱፍ ነሞተ እሼት እንኤርጌ*። 40 ሆጇ
ቶትን ዳዊት ቀርሜሎስት ገረ አቢጋይል
ደቀኒ፥ «ዳዊት ስፉዱ በርባዴ ገረኬት ኑኤ
ርጌረ» ጇደኒ እሼት እንዱበተን። 41 እሼንሞ
ሀመ ለፈ ጌሱት ገድ ጉጉፍቴ ቆማቴፊ፥
«ኩኖ፥ አን ገርብቲንኬሰን ሚለ ሆጇቶተ
ጎፍታኮቲ ድቁዳፍ አሰን ጅረ» ጇቴ። 42 አቢ
ጋይል አሪቲዳን ካቴ ሀሬ ያበቴ ጦምቦሬወን
ወረ እሼዳፍ ሆጇተን ሸን ፉደቴ፥ ነሞተ
ዳዊት ኤርገቴ ዱካ ቡቴ ደቅጤ እት እንሄሩ
ምቴ።
*39. 24:16

43 ዳዊት አከሱመ «አሂኖአም» ከን
ጇደምቱ ይዝሬኤሊ ፉዴ ቱሬ፤ ለቾኑን
ሳኒ ሃደ መናሳ እንተአን*። 44 ሳኦልሞ
ሚካል እንተለሳ እሼ ዳዊት ፉዴ ጀላ ባሴ
ጳልቲ እልመ ላኢሽ ነመ መንደረ ገሊምት
እንሄሩምሲሴ*።
*43. 2ሳሙ 3:2-3 *44. 1ሳሙ 18:27፤
2ሳሙ 3:14-15

ቦቆና 26
ዳዊት አመስ ሳኦልን አጇሱራ ኦፍ ቀቡሳ

1 ነሞትን ዚፍ ዮሙስ ጊቤአት ሳኦል
ብረ ደቀኒ፥ «ዳዊት ቱሉ ሀኪላ እሰ ፉሌ
ለፈ ጎጋረ ዶከቴ ጅረ ምቲ?» ጇደን*።
2 ዮሙስ ሳኦል ሎልቶተ እስራኤል ኬሳ
ፎአመን ኩመ ሰድእ ፉደቴ፥ ዳዊትን በር
ባዱዳፍ ዚፍ ለፈ ኦናት ገድ እንቡኤ።
3 ሳኦል ቱሉ ሀኪላ እሰ ከራ ቡኬ ዳሪ ለፈ
ጎጋ ጅሩ ሰነረ እንቡፈቴ፤ ዳዊት ገሩ ለፈ
ኦና ኬሰ ቱሬ፤ ሳኦል ቦዴሳቲን ገረ ለፈ
ኦና ሰነ አከ ዱፌ ዮሙ አርጌ፥ 4 ጋዶተ
ኤርጌ ሳኦል ገረ ናኮን[†7] ዱፉሳ እንበሬ።
*1. 23:19

5 ዳዊት ከኤ እዶ ሳኦል ቡፈቴ ጅሩ
ደቄ፥ ሳኦሊፍ አጀጃን ሎልቶታ አብኔር
እልም ኔር ኤሰ አከ ረፈን እንአርጌ፤ ሳኦል
ቡፈትቾ ኬሳ ገረ ግዱ እንረፈ ቱሬ፥ ሎል
ቶትንሳሞ ናኖሳ ቡፈተኒ ቱረን*።
*5. 14:50

6 ዳዊት ዮሙስ አሂሜሌክ ሄትቻፍ
አቢሻይ እሰ ዜሩየ ዴሴ ኦቦሌሰ ዮኣብ
ሰናን፥ «ኤኙቱ አና ወጅን ገረ እዶ ቡፈተ
ሳኦልት ገድ ቡአ?» ጇዴ እንጋፈቴ፤
አቢሻይሞ፥ «አን ሲወጅን ገድ ነንቡአ»
ጇዴን። 7 አቹማን ዳዊቲፍ አቢሻይ ሀልከ
ኒን ገረ ቡፈተ ጀራ እንደቀን፤ ሳኦል
ኤቦሳ መታሳ ዱራን ለፈት ሆርዴ፥ ቡፈ
ትቾ ኬሳ ገረ ግዱ እንረፈ ቱሬ፤ አብኔሪፍ
ወር ሎልቶታሞ ጉቱማት እት ናነአኒ
እንረፉ ቱረን።

8 አቢሻይ ዮሙስ ዳዊቲን፥ «ዋቀዮ
ሀርአ ዲነኬ ሀርከኬ ኬሰ ቡሴረ፤ ስአ ለመ
እት ህንዴብኡቲ ማሎ ቶከቾ ኤቦኮቲን
ለፈት እሰ ፈይሱ?» ጇዴ እንጋፈቴ።

9 ዳዊት ገሩ ዴብሴፊ፥ «ነምን እሰ
ዋቀዮ ድቤ ሞስሴረት ሀርከሳ ኦል ፉደቱ

†7 1ሳሙ 26:4 «ገረ ናኮን ዱፉሳ» ዮኪስ «ሳኦል ዱጉመ አች ገኡሳ»

የካ ተኤ ዋን ጋፈተሙፍ አት ለፈት እሰ
ህንደበልን!» ጇዴ*። 10ዳዊት አት
ፉፌ፥ «ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታት! ነምን
ኩን ዋቀዮ እሰ ደኤ ዮ ዱኤ፥ ዮኪስ ጉያ
ንሳ ገኤ ዮ ዱኤ፥ ዮኪስሞ ገረ አደ ወራና
ደቄ አችት ዮ በርበዴፈሜ መሌ፥ 11እሰ
ዋቀዮ ድቤ ሞስሴረት ሀርከኮ ኦል ፉደቹ
እን አነ ሀኦልቹ! አመ ገሩ ሜ ኤቦ እሰ
መታሳ ዱረ ጅሩፍ ጩጌ ብሻኒ ሰነ ፉድ
እንአዴምና!» ጇዴ። *9. 24:6

12 ዳዊት ኤቦፍ ጩጌ ብሻኒ መታ
ሳኦል ዱራ እንፉደቴ፤ አቹማንስ እሳን
ለቾኑ አቺ እንአዴመን፤ ዋቀዮ ህርበ ኡል
ፉታ ጀረት ዋን ቡሴፍ፥ ሁንዱምትሳኒ
እንረፉ ቱረን መሌ፥ ነምን ቶኮሌ ህንደመ
ቅኔ፥ እሳን ህንአርግኔ፥ ዋኤ ከናስ ህንቤ
ክኔ።

13 ኤርገሲ ዳዊት ገረ ገማት ጩኤ
ፊጤ ቱሉ አች ፈጎ ቶኮረ እንዳበቴ፤ አከ
ስት ጀረ ሰነራ ባይኤ ፈጋቴ ቱሬ።
14ዳዊት ሎልቶተ ሰነ ዋሜ፥ አዱማንሞ
አብኔር እልመ ኔሪን፥ «ያ አብኔር! አነ
ጆላ ህንአዋቱሞ?» ጇዴ፤ ዮሙስ አብኔር
ዴብሴ፥ «ኤኙ አት፥ እን ሞቲት እይቱ
ኩኒ?» ጇዴን።

15 ዳዊትሞ አብኔሪን፥ «አት ነመ
ምቲሬ? እስራኤል ኬሳሞ ከን አከኬቲ
ኤፕሬ? ነሞተ ኬሳ ቶኮ ጎፍታኬ ሞትቾ
በርበዴሱፍ ዱፌ ቱሬ፤ አት ገሩ ማሊፍ
ደመቅጤ ጎፍታኬ ሞትቾ ህንኤግኔሬ?
16ወንት አት ሆጄቴ ኩን በኤሰ ምት፤
አቲፍ ነሞትንኬ ጎፍታኬሰን እሰ ዋቀዮ
ድቤ ሞስሴ ዋን ህንኤግኒፍ፥ ዱጋ ዋቀዮ
እሰ ጅራታት አጇፈሙቱ እስኒፍ ተአ፤
ኤቦን ሞትቻፍ ጩጌን ብሻኒ ወር መታሳ
ዱረ ቱረን ኤሰ ጅሩ? ሜ ናኖኬ እላል!»
ጇዴ።

17 ሳኦል ሰገሌ ዳዊት በሬ፥ «እልመኮ
ኩን ሰገሌኬቲ?» ጇዴን፤ ዳዊት ዴብሴ፥
«ያ ሞቲ ያ ጎፍታኮ ኤዬ፥ ሰገሌኮት!»
ጇዴ። 18እት ፉፌስ፥ «ያ ጎፍታኮ፥
ማሊፍ አነ ገርብቾኬ አርአታ? ማለን
ጎዴ? ሀማን አን ሆጄዴስ ማሊ*? 19ያ
ሞቲ፥ ያ ጎፍታኮ! ሀደራ ወንተ አን ገር
ብችኬ ጇዱ ደጌፈዱ! ዋቀዮቱ አነረት
ስካሴ ዮ ተኤ፥ እን አርሳ አናፍ ሀፉደቱ!
ነሞተቱ ከነ ጎዴ ዮ ተኤ ገሩ፥ ቀቤኘ
ዋቀዮ አናፍ ኬኑት አከን ህንገሌፍ ሀርአ
በኬ ነባሰኒ፥ ‹ደቂቲ ዋቀዮሊ ከን ብራፍ
ሆጇዱ!› ጇቹሳኒ ዋን ተኤፍ፥ ዋቀዮ
ዱረት ከን አባረመን ሀተአን! 20አከስት
ፉለ ዋቀዮ ዱራ ፈጌስቴ ዲግንኮ አከ ደን
ገለኡ ህንጎድን! ያ ሞቲ እስራኤል፥ አከ
ነመ ጋረ ጉባ ጎጎረ አደምሱት አነ ነመ
ተፍኪ ቶኮ በርባዱዳፍ ማሊፍ ባቴሬ?»
ጇዴ። *18. 20:1

21 ሳኦልስ፥ «አን ጎዉማኮቲን ጩቡ
ሆጇዴረ፥ ሀመነ ከን ህንጇደምኔስ በሌ
ሴረ፤ ገሩ ሉቡንኮ ስዱረት ኡልፍነ ጉዳ
ዋን አርገቴፍ፥ አን ዴብኤ ሀማ ስረት ህን
ሆጇዱ፤ ከናፍ፥ ያ ዳዊት እልመኮ ዴብኢ
ኮቱ!» ጇዴ።

22 ዳዊትሞ ዴብሴ፥ «ያ ሞቲ፥ ኩኖ
ኤቦንኬ አሰ ጅራ፥ ደርገጎተኬ ኬሳ ቶኮ
አስ ጩኤ ሀፉዱ!

23 «ዋቀዮ፥ ቶኮን ቶኮን ነማፍ ቀጇሉ
ማሳቲፍ፥ አመነሙማሳቲፍስ ገቲ
እንባሳፍ፤ አከስት እን ሀርአ ሀርከኮት ደበ
ርሴ ስኬኔ ቱሬ፥ አን ገሩ እሰ ዋቀዮ ድቤ
ሞስሴረት ሀርከኮ ኦል ፉደቹ ህንበርባ
ድኔ። 24አኩመ ሀርአ ሉቡንኬ አነ ዱረት
ኡልፍነ ጉዳ አርገቴ፥ አከሱመ ሉቡንኮ
ዋቀዮ ዱረት ኡልፍነ ጉዳ ሀአርገቱ! እንስ
ድዱ ሁንዱማ ኬሳ አነ ሀባሱ!» ጇዴ።

25 ሳኦል ዮሙስ ዳዊቲን፥ «ያ ዳዊት
እልመኮ! ኤብፈም! አት ወንተ ባይኤ
እንሆጇተ፥ እንደንዴሰስ» ጇዴ፤ ኤርገሲ
ዳዊት ከራሳረ ቡኤ እንአዴሜ፤ ሳኦልሞ
ገረ መነሳት እንዴብኤ።

ቦቆና 27

ዳዊት ገረ ብየ ፍልስጤሞታት በቀቹሳ

1ከነ ቦዴ ዳዊት ገራሳት፥ «ጋፍ ቶክቲ
ሳኦል ሀርከት ዱኡንኮ ዋን ህንአሌፍ፥
ደፌ ገረ ብየ ፍልስጤሞታት በቀቹን አናፍ
እንወየ፤ ዮ አከስ ተኤ፥ ሳኦል አብዲ
ኩተቴ ጉቱማ ብየ እስራኤል ኬሰ አነ በር
ባዱ እንዲስ፤ አንስ እሰ ጆላ ነንበአ» ጇዴ
እንያዴ*። 2አቹማን ዳዊቲፍ ነሞትን ድብ
ጀአን እሳ ወጅን ቱረን ከአኒ፥ ገረ አኪሽ
እልመ ማኦክ ሞቲ ጋትት እንጬአን*።
3ዳዊቲፍ ነሞትንሳ ቶኮን ቶኮንሳኒ ማቲሳኒ
ወጅን ጋት ኬሰ አኪሽ ብረ እንጅራተን፤
ዳዊት ሃደ መናሳ ለማን፥ አሂኖአም እሼ

ይዝሬኤሊ ፉዴፍ፥ አቢጋይል ቀርሜሎ
ስቲ እሼ ናባል እራ ዱኤ ፉደቴ እንደቔ* ።
4 ዳዊት ገረ ጋትት አከ በቀቴ ሳአልት ዬሮ
ህመሜ፥ እን ዴብኤ እሰ ህንበርባድኔ ።
*1. 23፡23 *2. 21፡10-11 *3. 25፡42-43

5 ዳዊት ጋፍ ቶኮ አኪሺን፥ «አን ገር
ብችኬ ማሊፈን ሲወጅን መንደረ ሞቱማ
ኬሰ ጅራዳ? ስዱረት ፋረ ቶላዳን እላለ
ሜረ ዮን ተኤ፥ መንደሮተ ብየ ከና ኬሳ
እዶን አን ጅራዱ ቶኮ አናፍ ሀኬነሙ!»
ጂዴ ። 6 ጋፈሱመ አኪሽ መንደረ ሲቅላግ
እንኬኔፍ፤ መንደርችስ ጋፈሲ ጀልቀቤ
ከን ሞቶተ ይሁዳ እንተኤ ። 7 ዳዊት ብየ
ፍልስጤሞታ ኬሰ ወጋ ቶኮፍ ጅአ አፉር
እንጅራቴ ።

8 ዳዊቲፍ ነሞትንሳ ኦል በአኒ ሰበ ወረ
ዱር ሹሪ ሀመ ግብጥት ብይቾ ኬሰ ጅራቻ
ቱረን፥ ጌሹሮተ፥ ጊርዞታፍ አማሌቆተት
ዱለኒ እንሩኩተን* ። 9 ዳዊት ብይቾ ዮሙ
ሩኩቴ፥ ዲረ ዮኪስ ዱበርቲ ቶኮሌ ጅራት
ህንሀምብፍኔ፥ ገሩ ሆሎተ፥ ሰንጎተ፥
ሀሮተ፥ ጋሎታፍ ኡፈተ ፉደቴ ዴብኤ
ገረ አኪሽ እንዱፌ ። 10 አኪሽ፥ «ሀርአሞ
ኤሰት ዱልቴ ሩኩቴ» ጂዴ ዳዊትን ጋፈ
ትናን፥ እንሞ፥ «ዳሪ ይሁዳ ገረ ምር
ጋት፥ ዳሪ ይራህሚኤል ገረ ምርጋፍ ዳሪ
ቄኖታ ገረ ምርጋት ዱሌን ሩኩቴ?»
ጂዴን ። 11 ነሞትን ገረ ጋት ዱፈኒ፥
«‹ዳዊት አከስ ሆጄቴ› ጂደኒ ኑረት
ኦዴሱ» ጂዴ ዋን ያዴፍ፥ ዲረ ዮኪስ
ዱበርቲ ቶኮሌ ጅራት ህንሀምብፍኔ፤ እን
ብየ ፍልስጤም ኬሰ ሀመ ጅራቴት አከ
ሱመ ጎቻ ቱሬ ። 12 አኪሽ፥ «እስራኤሎተ
ሰበሳ ግዱት ጥራአ ኤርገ ኦፍ ጎዴ፥
ዳዊት በረበራን ሆጄታኮ እንተአ» ጂዴ
ዋን ያዴፍ፥ እን ዳዊትን እንአመነቴ ።
*8. በኡ 17፡14

ቦቆና 28

ሳአል ኤኬር-ዱብፍቱ ጋፈቹሳ

1 በረ ሰነ ፍልስጤሞትን እስራኤልን
ሎሉዳፍ ሎልቶተሳኒ ወልት እንቀበተን፤
አኪሽ ዮሙስ ዳዊቲን፥ «አቲፍ ነሞትንኬ
አና ወጅን ሎለ አከ ደቅጠን ሁበዱ!»
ጂዴ ።

2 ዳዊትሞ፥ «ዮሙስ ወንተ አን ገርብ
ችኬ ጎቹ ደንደኡ አትዩ አርጉፍ ጅርተ»
ጂዴን፤ አኪሽሞ ዴብሴ፥ «ባይኤ
በኤሰ! ዮስ አንሞ ኤግዱ ዬሮ ሁንዱማ
ነኤጉ ስንጎደደ» ጂዴ ።

3 በረስ ሳሙኤል ዱናን እስራኤሎትን
ሁንድኑ ቦአኒፌ መንደረሳ ራማህ ኬሰት
እሰ አዋለኒ ቱረን፤ ዬሮ ሰነት ሳአል ኤኬ
ር-ዱብፍቱፍ ቃሎተ ብይቾ ኬሳ ባሴ
ቱሬ* ። *3. 25፡1

4 ፍልስጤሞትን ወልት ቀበመኒ ዱፈኒ
መንደረ ሹኔም ኬሰ ዬሮ ቡፈተን፥ ሳአ
ልሞ እስራኤሎተ ሁንዱማ ወልት ቀበቴ
ቱሉ ጊልቦአረ እንቡፈቴ ። 5 ሳአል ሎል
ቶተ ፍልስጤሞታ ዮሙ አርጌ፥ ባይኤ
ሶዳቴ ገራንሳ እንራፈሜ ። 6 ከናፍ ማል
ጎቹን አከ እሳፍ ወዩ ዋቀዮን እንጋፈቴ፤
ዋቀዮ ገሩ አብጁዳን ዮኪስ ኡሪሚን ዮኪስ
ራጂዳን ዴቢ ህንኬንኔፍ* ። 7 ከናፍ ሳአል
ሆጄቶተሳቲን፥ «ደቄን እሼራ ቆረዳቲ
ዱበርቲ ኤኬራ-ዱብፍቱ አናፍ በርባዳ!»
ጂዴ፤ ሆጄቶትንሳሞ ዴብሰኒ፥ «ኩኖ፥
ዱበርቲን ኤኬራ ዱብፍቱ ቶኮ ኤንዶር
ኬሰ ጅርት» ጂደን* ።
*6. 14፡37፤ በኡ 28፡30፤ ለኮ 27፡21፤
አቦ 1፡1 *7. ሌዎ 19፡31

8 ሳአል ኡፈተ ከን ብራ ኡፈቴ፥ ወላ
ልቾፈቴ ነሞተ ለመ ኦፍ ዱካ ፉደቴ ሀል
ከኒን ገረ መነ ዱበርቲ ሰና ደቄ፥ «ኤኬራ
ዱብሲቲ ነመ አን ስት ህመዱ አናፍ
ካስ!» ጂዴን ።

9 ዱበርትቲንስ፥ «ኩኖ፥ ወንተ ሳአል
ሆጄቴ፥ ወረ ኤኬራ ዱብሰኒፍ ቃሎተ
ብይቾ ኬሳ አከ በሌሴ አትዩ እንቤከተ፤
ማሊፍ አነ አጄስሱፍ ክዮ አነ ዱረ
ኬሰሬ?» ጂቴ ።

10 ሳአልሞ፥ «ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራ
ታት! ሰበቢ እሰ ከናቲፍ ሚደምን ቶኮዩ
ስረ ህንገኡ» ጂዴ፥ መቃ ዋቀዮቲን
እንከከቴፍ ።

11 ዱበርትቲን ዮሙስ፥ «ኤኙን ሲፍ
ካሱ?» ጂቴን፤ እንሞ፥ «ሳሙኤልን
አናፍ ካስ!» ጂዴን ። 12 ዱበርትቲን ሳሙ
ኤሊን ዮሙ አርግቴ ሰገሌ ጉዳዳን እይቴ
ሳኦሊን፥ «አት ሳአል ምቲ ማሊፍ አነ
ጎዎምስቴ?» ጂቴ ።

13 ሞትችሞ ዱበርትቲዳን፥ «ህንሶዳ
ትን! አመ ማል አርግታ?» ጂዴ፤ ዱበ
ርትቲንስ ሳኦሊን፥ «ወንት ብፈ ዋቀዩማ
ቀቡ ቶኮ ለፋ ኡቱ ኦል በኡ ነንአርጌ»
ጂቴ ።

14 እንሞ፥ «ማል ፈካታ?» ጇዴ እሼ
እንጋፈቴ፤ እሼንሞ ዴብፍቴ፥ «ነመ
ዱሎማ፥ ቆሎ ኡፈቱ ቶኮቱ ኦል በአ
ጅረ» ጇቴን፤ ዮሙስ እን ሳሙኤል አከ
ተኤ በሬ፥ ሀመ ለፈ ገኡት ገድ ጉጉፌ
እንቆመኤፍ።

15 ሳሙኤል ዬሮ ሰነት ሳኦሊን፥ «አት
ማሊፍ ካፍቴ አነ ረክፍታ?» ጇዴ፤ ሳኦ
ልሞ፥ «ፍልስጤሞትን አነ ሎላ ጅሩ፥
ዋቀዮሞ አነራ ገረገሌረ፥ ራጂዳን ዮኪስ
አብጁዳን አናፍ ዴብሱ ዋን ድዴፍ፥ አን
ድጽነ ጉዳ ኬሰን ጅረ፤ ከናፈን ዋን ጎቹን
አናፍ ተኡ አከ አነ ሁበቿፍቱፍ ስዋመዴ»
ጇዴ።

16 ሳሙኤልሞ፥ «ዋቀዮ ስራ ገረገሌ
ኤርገ ሲን ሞርሜ፥ ማሊፍ አነ ጋፈተሬ?
17 ዋቀዮ ዱራንዱርሴ ከራኮ አኩመ ዱበቴ
ቱሬ፥ ሞቱምቻ ስሀርካ ቡቴ፥ ፍረኬ ዳዊ
ቲፍ ኬኔረ*። 18 አት ዱቢ ዋቀዮቲፍ ዋን
ህንአቦመምኒፍ፥ ዴከምሰሳ እስ ሶዳችሳስ
አማሌቆተረት ዋን አት ህንራወትኒፍ፥
ዋቀዮ ሀርአ ከነ ስት እንፍዴ*። 19 አመዩ
ዋቀዮ እስራኤሎተ ሲወጅን ደበርሴ ሀርከ
ፍልስጤሞታት እንኬነ፤ ቦር አቲፍ እልማ
ንኬ ዱተኒ ገረኮ እንዱፍቱ፤ ሎልቶተ እስ
ራኤልስ ዋቀዮ ደበርሴ ሀርከ
ፍልስጤሞታት እንኬነ» ጇዴ*። 20 በተ
ሉመ ሰነት ወንት ሳሙኤል እሰት ህሜ
ጉድሴ ዋን እሰ ናስሴፍ፥ ሳኦል አኩመ
ጅሩት ሆጃሳቲን ለፈ እንደኤ፤ ጉያ ሰነ
ጉቱ ሀልከን ሰነ ጉቱስ ምዳን ዋን ህንኞት
ኒፍ፥ ሁምነ ህንቀቡ ቱሬ።

*17. 15፡27-28 *18. 15፡3-9፥18-19
*19. 31፡2-6

21 ዮሙስ ዱበርትቲን ገረ ሳኦል
ዱፍቴ፥ ባይኤ ነኤ ራፈሙሳ አርግቴ፥
«ኩኖ፥ አን ገርብቲንኬ ሲፍ አቦመሙዳን
ሉቡኮት ሙሬ ዋን አት ጇቴ ጎዴረ፤
22 አትስሞ ዋን አን ገርብቲንኬ ስት ህሙ
አከ ደጌሱፍ ስንከደደ፤ አመ ቡዴነ ጥኖ
ሲፍ ነንድኤስ፤ አትሞ እቲን ጀባቴ አከ
አዴምቱት ኞዱ!» ጇቴን።

23 እን ገሩ፥ «ህንኞዱ!» ጇዴ
እንድዴ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ሆጇቶትንሳ
ዱበርትቲንስ ጭምስኒ ዋን እሰ ግድሲሰ
ኒፍ፥ እሳኒፍ ደገኤ፥ ለፉ ከኤ ስሬረ
እንታኤ።

24 ዱበርትቲን ድብቻ መነት ገብፈሜ
ቶኮ ቀብድ ቱርቴ፤ እሼን አሪቲዳን ድብ
ችቻ ቀልቴ፥ ዳኩ ፉቴ ሱኩምቴ፥ እሰራ
መጥኖ ቶልችቴ፥ 25 ሳኦሊፍ ሆጇቶተሳ
ቲፍ እንድኤስቴ፤ እሳንስ ኞተኒ ሀልከኑመ
ሰነ ከአኒ እንአዴመን።

ቦቆና 29

አኪሽ ዴብሴ ዳዊትን ገረ ሲቅላግት ኤርጉሳ

1 ዬሮ ሰነ ፍልስጤሞትን ሎልቶተሳኒ
ሁንዱማ አፌቅት ወልት እንቀበተን፤ እስ
ራኤሎትንሞ ቡርቃ እስ ደቻ ይዝሬኤል
ኬሳ ቡኬ እንቡፈተን*። 2 ጉርጉዶትን ፍል
ስጤሞታ ወር ሁምናን ሞአን፥ ሎልቶተ
ሳኒ ወረ ድበ ድባን፥ ኩመ ኩማንስ
ህረመኒ ወጅን እንደርቡ፥ ዳዊቲፍ ነሞትን
ሳሞ አኪሺ ወጅን ቦዴሳኒቲን እንአዴሙ
ቱረን።

3 ዮሙስ አጀጁወን ሎልቶተ ፍልስጤ
ሞታ፥ «ወር እብሮታ ኩንሞ አሲ ማል
ሆጇቱ?» ጇደኒ እንጋፈተን፤ አኪሽ ዴብ
ሴፊ፥ «ኩን ዳዊት ሆጇታ ሳኦል ሞቲ እስ
ራኤል፤ እን አነ ብረ ኤርገ ዱፌ ወጋረ
ጫሌረ፥ አንስ ኤርገ ጋፈ እን አነት ገሌ
ጀልቀቤ ሀመ ሀርአት ሀማ ቶኮሌ እሰረት
ህንአርግኔ» ጇዴ*። *1. 4፡1 *3. 27፡2፥7

4 አጀጁወን ሎልቶተ ፍልስጤሞታ
አኪሽት አረኒ፥ «ነምቻ ኩን ኑወጅን ደቄ
ሎለ ኬሰት ገረ አከ ኑት ህንገሌት፥ ዴብሲ
ገረ ለፈ እሰ ቴስፍቴ ቱርቴት ኤርግ
መሌ፥ ኑወጅን አከ እን ደቁ ህንጎድን!
ነሞተ ወረ ከነ አጇሱዳን ዮ ተኤ መሌ፥
ማሊን ጎፍታሳት አራረሙ ደንደአሬ?
5 ዳዊት እን ወር ስርብቱን፥

‹ሳኦል ኩማተመ አጇፈቴ፥
ዳዊት ገሩ ኩመ ኩማተማ
እንአጇፈቴ› ጇደኒ፥ ወል ሀርካ
ፉደኒ
ዌድሰኒፍ እሰ ከነ ምቲሬ?»
ጇደን*። *5. 18፡6-7

6 ዮሙስ አኪሽ ዳዊቲን ዋሜ፥ «ዱጋ
ዋቀዮ እሰ ጅራታት፥ ዱጉመ አት ነመ
ቀጇላደ፤ ጉያ አት ገረኮ ዱፍቴ ጀልቀቤ
ሀመ ሀርአት ዋን ሀማ ስረት ህንአርግኔ
ዋነን ተኤፍ፥ አና ወጅን በኡንኬፍ ገሉ
ንኬ አነት እንቶለ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ዋኤ

ንኬ ጉርጉዶተ ከነት ህንቶሌ። 7ከናፍስ
አት ዴብኢ ነጋዳን ደቅ! ወንተ ሀማ ጉር
ጉዶተ ፍልስጤሞታ ወረ ሁምናን ሞአንት
ህንቶሌሞ ህንሆጀትን!» ጀዴን።

8 ዳዊት ገሩ ዴብሴ፥ «ማለን ጎዴ?
ጉያ አን ገረኬ ዱፌ ጀልቀብዴ ሀመ ሀር
አት አነ ገርብቾኬረት ማል አርግቴ? ማሊ
ፌንስ ደቋ ዲኖተ ጎፍታኮቲ ዲኖተ ሞትቻ
ሎሉ ህንደንደኡ?» ጀዴ እንጋፌቴ።

9 አኪሽሞ፥ «አት አነ ዱረት ጋሪ አከ
ኤርገማ ዋቀዮ ተኡኬ ነንቤከ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ አጀጁወን ሎልቶተ ፍልስጤሞታ፥
‹እን ኑወጅን ገረ ሎላ ደቁን ህንተኡ!›
ጀደኒሩ*፤ 10ኤጋ ገነመ በሪዳን ከኢቲ፥
ሆጄቶተ ጎፍታኬቲ ወረ ሲወጅን ዱፌን
ሰና ወጅን፥ አከ ለፍት እስኒፍ እፌን
ከአቲ አዴማ!» ጀዴ።

*9. 2ሳሙ 14፡17፥20፤ 19፡27-28

11 ከነረት ዳዊቲፍ ነሞትንሳ ዴብአኒ
ገረ ብየ ፍልስጤሞታ ደቁዳፍ ገነመ በሪ
ዳን እንከአን፤ ፍልስጤሞትንሞ ገረ ይዝሬ
ኤልት ኦል እንበአን።

ቦቆና 30

ዳዊት፥ አማሌቆተ በሌሱሳ

1 ጋፈ ጉያ ሰደፉ ዳዊቲፍ ነሞትንሳ ገረ
ሲቅላግት ዬሮ ዴብአን፥ አማሌቆትን
ኩታ ብየ ገረ ምርጋፍ ሲቅላግት ዱለኒ፥
ሲቅላግን ሩኩተኒ፥ እብዳንስ ጉበኒ
ቱረን። 2ዱበርቶተ አቾ ኬሰ ቱረን ሁን
ዱማ ጥጥነዮተ፥ ጉርጉዶተስ እንቦጅአን፤
ገሩ ፉደተኒ አዴመን መሌ፥ እሳን ኬሳ
ነመ ቶኮዩ ህንአጄፍኔ። 3ዬሮ ዳዊቲፍ ነሞ
ትንሳ ገረ መንደርቻ ዱፌንሞ መንደርቾ
እብዳን ጉበሜ፥ ዱበርቶትንሳኒ፥ እልማን
ሳኒፍ እንተሎትንሳኒ ቦጅአመኒ ቱረን።
4ዮሙስ ዳዊት፥ ነሞትን እሳ ወጅን ቱረ
ንስ ሀመ ቆቅንሳኒ ዴብሱ ደደቡት ሰገሌሳኒ
ኦል ፉደተኒ እንቦአን። 5ዱበርቶትን
ዳዊት ለማኑ አሂኖአም ይዝሬኤልቲፍ አቢ
ጋይል እሼን ናባል ቀርሜሎስቾ እራ ዱኤ
እንቦጅአመን*። 6ነሞትን ብየሲ ሱን ዋኤ
እልማንሳኒፍ እንተሎተሳኒቲፍ ጅሬኻሳኒ
ኬሱመ በኤ ዋን እሳንት ሀዳኤፍ፥ «ዳዊ
ትን ደጋዳን ሩኩትነ» ጀደኒ ዋን ዱበተ
ኒፍ፥ ዳዊት ጉድሴ እንድጸቴ፤ ገሩ መቃ
ዋቀዮ ጎፍታሳቲን ጀጀብነ እንአርገቴ።

*5. 25፡42-43

7 ዳዊት ዮሙስ አብያታር ሎብቾ
እልመ አሂሜሌኪን፥ «ሀደራ ድረተ ፉለ
ዱራ ሰነ አስ አናፍ ፍድ!» ጀዴ፤ አብያ
ታርስ ድረትቾ ፉለ ዱራ ዳዊትት
እንፍዴ*። 8ዳዊት፥ «ጀሬን ሳምቶተ ከነ
ሆርዶፌ ቀቀቡ?» ጀዴ ዋቀዮን
እንጋፌቴ፤ ዋቀዮስ ዴብሴ፥ «ዱጉመ ቀቀ
ብዴ ገድ እንዲስፍታቲ እሳን ሆርዶፍ!»
ጀዴን። 9አቹማን ዳዊቲፍ ነሞትን ድብ
ጀአን እሳ ወጅን ቱረን ገረ ለገ ቤሶር
እንዱፌን፤ እሳን ኬሳ ካን አቹመ
እንቱረን። 10ነሞትን ድብ ለመ ባይኤ ዋን
ደደበኒፍ፥ ለገ ቤሶር ጬኡ ህንደንዴኜ፤
ከናፍ አቹመት እንሀፌን፤ ዳዊቲፍ ነሞት
ንሳ ድብ አርፌን ገሩ እቱመ ፉፌኒ ጀረ
እንሆርዶፌን። *7. 22፡20፤ 23፡9

11 በኬ ኬሰት ነመ ግብጥ ቶኮ አርገተኒ
ገረ ዳዊትት እሰ ፍደኒ፥ ቡዴነ ኛችሰኒ
ብሻንስ እንአባሰን፤ 12አከሱመስ ብጥሌ
ሀርቡ ጩባ ቶኮፍ ብጥሌ እጆ ወይኒ ለመ
እንኬነኒፍ፤ እን ጉያ ሰድኢፍ ሀልከን
ሰድእ ቡዴነ ህንኛትኔ፥ ብሻንስ ህንዱግኔ
ዋን ተኤፍ፥ ዬሮ ኛቴት ሉቡን እሰት
እንዴብቴ። 13ከነ ቦዴ ዳዊት፥ «አት ከን
ኤኙቲ? ኤሳስ ዱፍቴ?» ጀዴ እሰ
እንጋፌቴ፤ እን ዮሙስ ዴብሴ፥ «አን ነመ
ግብጥ፥ ሆጄታ አማሌቅቾ ቶኮት፤ አን
ዱኩብሰትናን ጎፍታንኮ ጉያ ሰድእ ፉለ
ዱረ ገድ ነዲሴ። 14ኩታ ብየ ኬሬቶታ ገረ
ምርጋ እሰ ከን ይሁዳ፥ አከሱመስ ኩታ
ብየ ካሌብ ገረ ምርጋ ደቅኔ ሩኩትኔ፥
ሲቅላግን እብዳን ጉብኔረ» ጀዴ። 15ዳዊ
ትሞ፥ «ገረ ሳምቶተ ከናት ነጌሱ እንደን
ዴሳ?» ጀዴ እሰ ጋፈትናን፥ እንስ፥
«አከ አነ ህንአጄፍኔ ዮኪስ ደበርስቴ ሀርከ
ጎፍታኮቲት አከ አነ ህንኬንኔ መቃ ዋቀዮ
ቲን ዮ አናፍ ከከቴ ገረሳኒት ሰንጌስ»
ጀዴ።

16 ዬሮ እን ገረ ጀራት እሰ ጌሱ፥ ጀር
ጉቱማ በኬ ቶኮረ ፌጩአኒ፥ ኛቻ፥
ዱጋ፥ ቦጁ ባይኤ ብየ ፍልስጤሞታቲ፥
ብየ ይሁዳቲስ ቦጅአን ሁንዱማት ገመዳ
ቱረን። 17ዳዊት ድምምሰ ገልገለ ሰናቲ
ጀልዯቤ ሀመ ቦሩምታ ገልገላት እሳን
እንሩኩቴ፤ ነሞተ ድበ አርፌን ጋለ ያበተኒ
ጀላ በቀተን መሌ፥ ዲር ቶኮሌ ዱራ ህን
ባኔ። 18ዳዊት ወንተ አማሌቆትን ፉደተን

ሁንዱማ እራ ቡፈቴ ዱበርቶተሳ ለማንስ
እንዴብፈቴ፤ 19ጥናን፥ ጉዳን፥ እልማን፥
እንተሎትን፥ ወንተ ሳምቾ ኬስ መተ
መታት ፉደተን ሁንዱማ ኬሳስ ቶኮሌ
ኡቱ ህንህርአትን ሀርካ ቡሴ ዴብሴ
እንፍዴ። 20ዳዊት ሳወኒፍ ቡሻዬ ጉቱማት
እንፉደቴ፤ ነሞትንሳሞ እሳን ከነ ሆሪ ቄኤ
ወረ ካን ዱረ ቡሰኒ፥ «ኩን ቦጁ ዳዊት»
ጄቻ እንኦፉ ቱረን።

21 ዮሙስ ዳዊት ዴብኤ ገረ ነሞተ ድበ
ለማኒ ወረ ባይኤ ደደበኒ ለገ ቤሶርት እስ
ብራ ሀፈኒ እንደቄ፤ እሳንስ ዳዊቲፍ ነሞተ
እሳ ወጅን ቱረን ሰነ ስመቹዳፍ እንበአን፤
ዳዊቲፍ ነሞትን እሳ ወጅን ጅረን ገረ
ጀራት ዮሙ ድአተን ነጋ እሳን እንጋፈ
ተን*። 22ነሞተ ዳዊቲ ወጅን አዴመኒ
ቱረን ኬሳ ነሞትን ሀሞትኒፍ ዋኤ ህንባፍኔ
ቶኮ፥ «እሳን ኑኢ ወጅን ዋን ህንደቅኒፍ፥
ቶኮን ቶኮንሳኒ ዱበርቶተሳኒፍ እጆሌሳኒ
ፉደተኒ አዴሙራ ከን ሀፌ፥ ቦጁ እስ ኑእ
ዴብፈትኔ ኬሳ ቶኮሌ ህንሀሩፍ» ጄደን።
23ዳዊት ገሩ ዴብሴ፥ «ለክሳ፥ ያ አቦሎ
ተኮ! ወንተ ዋቀዮ ኑፍ ኬኔ ከናን አከስ
ህንሆጄትና! እን ኑኤጌ፥ ሳምቶተ ኑት
ከአንስ ደበርሴ ሀርከኬኘ ኬስ ቡሴረ፤
24አመሞ እስ እስን ጄተን ከነ ኤኙቱ እስ
ኒፍ ደገአ? ቆድን ወረ ሎለ ደቀኒፍ፥ ወረ
ምአ ብረት ሀፈኒ ወል ቅጤደ፤ ቅጤዱመ
ህርመቱስ» ጄዴ*። 25ጋፈሲ ጀልቀቤ
ሀመ ሀርአት ዳዊት ዱቢ ከነ እስራኤሎ
ታፍ ሴረታፍ አቦሚ ጎዴ እንዳቤ።

*21. 30፡10 *24. ለኮ 31፡27

26 ዳዊት ዴብኤ ገረ ሲቅላግ ዮሙ
ዱፌ፥ ወንተ ሳመንራ ጃርሶሊ ይሁዳ ወረ
ፍሮተሳ ቱረኒፍ ኬና ኤርጌ፥ «ኩኖ፥
ኬናን ኩን ወንተ ዲኖተ ዋቀዮራ ሳመሜ
እስኒፍ ኤርገሜደ» ጄዴ። 27እን ወረ ቤት
ኤሊፍ ወር ራሞት ገረ ምርጋፍ፥ ወር
ያቲሪፍ፥ 28ወረ አራዲፍ ወረ ሲፍሞ
ቲፍ፥ ወረ ኤሽቴሞአፍ፥ 29ወረ ራካ
ሊፍ፥ ወረ መንደሮተ ይራህሚኤሎታ
ኬስ ጅራተኒፍ፥ ወረ መንደሮተ ቄኖታ
ኬስ ጅራተኒፍ፥ 30ወረ ሆርማፍ፥ ወረ
ቦር-አሻኒፍ፥ ወረ አታኪፍ፥ 31ወረ ኬብ
ሮኒፍ አከሱመስ ወረ እዶ እን ነሞተሳ
ወጅን ኬስ ዴዴብአ ቱሬ ሁንዱማፍ
እንኤርጌ።

ቦቆና 31

ሳኦል ኦፍ አጄሱሳ

(1ሴና 10፡1-12፤ 2ሳሙ 1፡4-12)

1 በረስ ፍልስጤሞትን እስራኤሎተ
እንሎለን፤ ነሞትን እስራኤልስ ፉለሳኒ
ዱራ ኡቱ በቀተኒ፥ ባይኤን ቱሉ ጊልቦአ
ረት ወራነመኒ እንዱመን። 2ፍልስጤሞ
ትን ሳኦሊፍ እልማንሳ ሰደን ዱካ ቡአኒ
አርአኒ፥ ዮናታን፥ አቢናዳቢፍ መልኪ
ሹአ ብላዳን እንአጄሰን*። 3ሎል ኩንስ ሳኦ
ልረት እንጭሜ፤ ወር እዳዳን ጥየ
ደርበተን ዮሙ እስ አርገተንት ጉዳ እስ
እንመዴሰን። 4ሳኦልስ ነምቾ እስ ምአ
ሎላ ባቱፍ ሰናን፥ «ወር ደግነ ህንቀበትን
ኩን ዱፈኒ፥ አነ ኬስ ባሰኒ፥ አከ አነት
ህንተጸትኔት፥ አት ብላኬ ሉቅፈዱቲ አነ
ኬስ ባስ!» ጄዴ፤ ነምቾ ምአ ሎላ ባቱፍ
ሱን ገሩ ባይኤ ዋን ሶዳቴፍ፥ ከነ ጎቼ
ህንበርባድኔ፤ ዮሙስ ሳኦል ብላ ኦፈሳቲ
ፉደቴ እት ኦፍ እንድሬ*። 5ነምቾ ምአ
ሎላ እሳፍ ባቱ ሱንስ፥ ዱኡ ሳኦል ዮሙ
አርጌ፥ እንስ ብላ ኦፈሳቲት ኦፍ ድሬ እሳ
ወጅን እንዱኤ። 6አከስት ሳኦል፥ እልማ
ንሳ ሰደን፥ ነምቾ ምአ ሎላ ባቱፍ፥ አከ
ሱመስ ነሞትንሳ ሁንድኑ ጋፈስ ወሉመ
ዱካ እንዱመን። 7እስራኤሎትን ደቻ ሰነ
ገመ፥ ዮርዳኖስራ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅረንስ
ሎልቶትንሳኒ አከ በቀተን፥ ሳኦሊፍ እልማ
ንሳ አከ ዱመን ዮሙ አርገን፥ እሳንስ መን
ደሮተሳኒ ዲሰኒ እንበቀተን፤
ፍልስጤሞትንሞ ዱፈኒ መንደሮተ ሰነ
እንቀበተን።

*2. 14፡49 *4. አቦ 9፡54፤ 1ሳሙ 24፡6

8 ቦሩምታሳ ፍልስጤሞትን ወረ አጄሰን
ሰነራ ምአ ያፈቹ ደቀኒ፥ ሬፈ ሳኦሊፍ
ሬፈ እልማንሳ ሰደኒ ቱሉ ጊልቦአረት
እንአርገን። 9ዮሙስ እሳን መታ ሳኦል
እራ ሙረኒ፥ ምአ ሎላሳ እራ ያፈተኒ፥
ገልመ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ ኬስት፥ ሰበሳ
ኒትስ ኦዱ ጋሪ ከነ ህሙዳፍ፥ ጉቱማ ብየ
ፍልስጤሞታ ኬስ እንናኔሰን*። 10ምአ
ሎላሳ ገልመ አሽታሮት ዋቀይቲ ቶልፈ
ምቱ ኬስ ካአኒ፥ ሬፈሳሞ ደላ መንደረ
ቤት-ሻንት እንጭንቃርሰን*። 11ወር ያቤሽ
ጊልአድ ኬስ ጅራተን ወንተ ፍልስጤሞ
ትን ሳኦልረት ሆጄተን ዮሙ ደገአን*፥
12ሎልቶትንሳኒ ወር ጀጀቦን ከአኒ፥ ሀል

ከን ጉቱ አዴመኒ ሬፈ ሳኦሊፍ ሬፈ እል
ማንሳ ሰደኒ ደላ ቤት-ሻንራ ፉደኒ፥ ገረ
ያቤሽ ዱፈኒ አችት እሳን እንጉበን። 13ከነ
ቦዴ ለፌሳኒ ፉደኒ ያቤሽ ኬሰት ሙከ ለፈ
ኦና ቶኮ ጀለት አዋለኒ፥ ኦፈሳኒቲ ጉያ
ቶርበ እንሶመን*።

*9. 17፡54 *10. ኬሰ 21፡22-23 *11. 11፡1-11
*13. 2ሳሙ 21፡12-14

መጫፈ ሳሙኤል

እሰ ለመፋ

ቦቆና 1

ዳዊት፥ ዱኡ ሳኦል ሞትቻ ደገኡሳ

1 ሳኦል ኤርገ ዱኤ ቦዴ፥ ዳዊት አማ
ሌቆተ ሩኩቴ ሞኤ፥ አቺ ዴብኤ፥ መን
ደረ ሲቅላግ ጉያ ለመ እንታኤ*። 2ጉያ
ሰደፋሳት፥ ነምን ቶኮ ገደራ ከን ከኤ ኡፈ
ተሳ ተርሳሴ፥ አዋረ መታት ፍርፍርፈቴ
እዶ ቡፈተ ሳኦል ኬሳ ገረ ዳዊት
እንዱፌ፤ ነምች ዮሙ ድአቴ፥ ኡልፍነ
ዳዊቲፍ ሀመ ለፈ ገኡት እንቆመኤ። 3ዳዊ
ትሞ፥ «አት ኤሳ ዱፍቴ?» ጀዴ እሰ
እንጋፈቴ፤ እንስ ዴብሴ፥ «እዶ ቡፈተ
ነሞተ እስራኤል ኬሳን በቀዴ ዱፌ»
ጀዴን። 4ከነረት ዳዊት፥ «ማልቱ ተኤ?
ወንተ ተኤ አነት ህም!» እቲን ጀዴ፤
ነምችሞ፥ «ሎልቶትንኬኘ ለፈ ወራናቲ
በቀተኒ፥ ባይኤንሳኒስ ሩኩተመኒ ኩኩፈኒ
ዱአኒሩ፤ ሳኦል ሞትቺፍ ዮናታን እልምሳ
አጀፈመኒሩ» ጀዴ እት እንህሜ።

*1. 1ሳሙ 30፡1

5 ዳዊት ዮሙስ፥ «ሳኦል ሞትቺፍ ዮና
ታን እልምሳ አከ ዱአን አት አተምት
ቤክታ?» ጀዴ ነምቸ እሰት ህሜ ሰነ
እንጋፈቴ። 6ነምች አዱ ከነ እሰት ህሜስ
ዴብሴ፥ «አን ድመ ኡቱን ህንቀባትን፥
ቱሉ ጊልቦአት ኦል በኤ ሳኦል ኤቦሳት
ህርከቴ ኡቱ ጅሩ፥ ወር ኮንኮላታን አዴ
መኒፍ አቦትን ፈርዴኒ ወር እሰ አርአ ጅረ
ንሞ እሰ ቀቀቡፍ አከ ጀደን ነንአርጌ*።
7ሳኦል ገረገሌ ዮሙ ነአርጌ አነ እንዋሜ፤
አንስ፥ ‹ኩኖ፥ አሰን ጅረ› ነንጀዴን፤
8እንሞ፥ ‹አት ኤኙ?› ጀዴ ነጋፈቴ፤
አንስ ዴብሴ፥ ‹አን ነመ አማሌቅ› ነን
ጀዴ፤ 9እንሞ፥ ‹አን ላፌ ዱኡዳፍ ነን
ጀደ፥ ገሩ ሉቡንኮ አነ ኬሳ በኡ
እንድዴ፤ ከናፍ ኮቱቲ አነ አጀስ!› ናን
ጀዴ። 10እን ኤርገ ኩፌ ቦዴ ጅራቹ አከ
ህንደንዴኜ ዋነን ቤኬፈን ደቂ እሰ
አጀሴ፥ ጎንፎ መታሳረ ቱሬፍ ብተዎ ሀር
ከሳት ቱሬ እቲ ባሴ ስእ ጎፍታኮቲፍ
ፍዴረ» ጀዴ*።

*6. 1ሳሙ 31፡1-3 *10. 1ሳሙ 31፡4

11 ከነረት ዳዊት፥ ነሞትን እሳ ወጅን
ቱረን ሁንድኑስ ገደራ ከን ከኤ ኡፈተሳኒ
ኦፍረት እንተርሳሰን*፤ 12ከነ መሌስ
ሳኦል፥ ዮናታን እልምሳ፥ ሎልቶትን እስ
ራኤል ሰበ ዋቀዮ ተአንስ ብላዳን ዋን ዱመ
ኒፍ፥ ዳዊት፥ ነሞትን እሳ ወጅን ቱረንስ
ሀመ ገልገላት እሳኒፍ ጀደኒ እንወዋተን፥
እንቦአን፥ እንሶመን*። 13ዳዊት ኤርገሲ፥
«አት ነመ ኤሳቲ?» ጀዴ ነምቸ ኦዱ ከነ
እሰት ህሜ ሰነ እንጋፈቴ፤ እንሞ፥ «አን
እልመ ነመ አማሌቆተት ገሌ ቶኮት» ጀዴ
እንዴብሴፍ። 14ከነረት ዳዊት፥ «አት አተ
ምት ነመ እሰ ዋቀዮ ድቤ ሞስሴ ሰነ ሀርከ
ኬቲን አጀሱዳፍ እጀ ጀባቴ?» ጀዴ እሰ
እንጋፈቴ*፤ 15ዮሙሱመ ነሞተሳ ኬሳ ቶኮ
ዋሜ፥ «ደቂ ነምቸ ከነ ሩኩቲ ለፉን
ደእ!» ጀዴ እሰ እንአቦሜ፤ ከነረት እን
ነምቸ ሩኩቴ እንአጀሴ*። 16ነምች ኡቱ
ህንአጀፈምን፥ ዳዊት፥ «አት አፉኑመኬ
ቲን፥ ‹ነመ እሰ ዋቀዮ ድቤ ሞስሴ ነንአ
ጀሴ› ጀቴ ኦፍረት ዱጋ ዋን ባቴፍ፥
ዲግንኬ መታኬራ ሀበርባደሙ!» ጀዴ
እት እንዱበቴ።

*11. 1ሳሙ 4፡12 *12. 1ሳሙ 31፡13
*14. 1ሳሙ 24፡6፤ 26፡9 *15. 4፡12

ዳዊት ዋኤ ዱኡ ሳኦሊፍ ዋኤ ዱኡ ዮናታኒፍ ፉሩ ደጌሰሱሳ

17 ኤርገሲ ዳዊት ሳኦሊፍ ዮናታን
እልም ሳኦል ዋን ዱአኒፍ፥ 18አከ ከነት
ፉፌ ጅሩት እንፉርሴ፤ ነሞትን ይሁዳሞ
ፉርፈና «እዳ» ጀደሙ ከነ አከ በርሲፈመ
ኒፍ እንአቦሜ፤ ፉርፈናን ኩን መጫፈ ወረ

ቀጀሎታ እሰ «ያሻር» ጀደሙ ኬሰት
ጫፈሜ ጅረ* ።

19 ፋርፈንቾ ፥
«ኡልፍነ እሰራኤል ወር ተአን ፥
እዶወን አል ከአራ ለፋን
እንደአመን ፤
ወር ጀጀቦንሰ አተም ኩኩፈን !
20 እንተሎትን ፍልሰጤሞታ
አከ ህንገመድኔት ፥
እንተሎትን ወረ ደግነ ህንቀበትኒሰ
አከ ህንእልልችኔት ፥
እሰን መንደረ ጋትት ከነ ህንህምና !
ከራ ጉርጉዳ መንደረ አሽቀሎን
ኬሰትሰ
ከነ ህንለብሰና ! *18. ኢያ 10፡13

21 «እሰን ያ ቱሎተ ጊልቦአ ፥
ጋቾን ወረ ጀጀቦ እሰንረት ዋን
ጡራኤፍ ፥
ጋቾን ሳአል ደዳ ኤጀርሳቲን ዋን
ህንድበምኒፍ ፥
ፍጤንሰ ዮኪሰ ቦካን እሰንረት
ህንቡእን !
ለፍት ምዳን ኬናፍ ድአቱ
ባሱሰ ህንአርገምን !
22 እዳን ዮናታን
ዲገ ነማ ኡቱ ህንደንገላሰን ፥
ሞረ ወረ ጀጀቦሰ ኡቱ ህንወራንን
ገድ ቀበሜ ህንቤኩ ፤
ብላን ሳአልሰ ዋ ኡቱ ህንሩኩትን
ዴብኤ ህንቤኩ ።

23 «ሳአሊፍ ዮናታን ዮሙ ጅረን ፥
ወሊ ወጅን ቱረን ፥
ነሞትን እሳን እንጃለቱ ፥
እሳንት እንገመዱሰ ቱረን ፤
ዬሮ ዱአንትሰሞ
ወልራ ገርገር ህንባኔ ፤
እሳን ጀብረ ጫላ ፈጉ ፥
ሌንጮተ ጫላ ጀባቱ ።

24 «እሰን ያ እንተሎተ እሰራኤል ፥
ሳአል እሰ ኡፈተ ዲልጌ
ደግነ ነማት ቶሉ እሰንት ኡፍሴ ፥
ኡፈተኬሰን ወርቄዳን
እሰኒፍ ሚደግሴፍ ቦአ !
25 ነሞትን ጀጀቦትን
አተም ለፈ ሎላት ኩኩፈኒ
ዱአን !
ዮናታን እዶወን አል ከአራ
ለፋን እንደአሜ እንዱኤ ።
26 ያ ዮናታን አቦሌሰኮ ፥
አን ሲፍ ነንገደ ፤
ባይኤ ነመረርተ ቱርቴ ፥
ጃለል አት ነጃለቴ ፥
ጃለለ ዱበርቶታ ጫላ
ድንቅሲሳ ቱሬ* ።
*26. 1ሳሙ 18፡3

27 «ነሞትን ጀጀቦን አተምት
ኩኩፈን !
ወር አከ ምአ ወራናት
እላለመንሰ በደኒሩ» ጀደ ።

ቦቆና 2

ዳዊት ፥ ድበሜ ብየ ይሁዳረት ሞሰፈሙሳ

1 ከነ ቦዴ ዳዊት ፥ «መንደሮተ ይሁዳ
ኬሳ ገረ እሰ ቶኮት አል በኡ?» ጀዴ
ዋቀዮን እንጋፈቴ ፤ ዮሙሰ ዋቀዮ ፥ «አል
በእ !» ጀዴ እንዴብሴፍ ፤ ዳዊት እት
ደበሌ ፥ «ገረ መንደረ እሰ ከሚ ደቁ?»
ጀዴ እንጋፈቴ ፤ ዋቀዮሞ ፥ «ገረ መንደረ
ኬብሮን ደቅ !» ጀዴን ።
2 ከነረት ዳዊት ዱበርቶተሳ ለማኒ
ወጅን ኬብሮንት አል እንበኤ ፤ ወረ ለማን
ኬሳ እሼን ቶኮ አሂኖአም እንተለ ነመ መን
ደረ ይዝሬኤል ቱርቴ ፤ እሼን ካንሞ አቢ
ጋይል እሼ ናባል ነምን ብየ ቀርሜሎሰ
እራ ዱኤ ቱርቴ* ። 3ከነ መሌሰ ዳዊት
ነሞተ እሳ ወጅን ቱረን ማቲሳኒ ወጅን
ፉደቴ አል እንበኤ ፤ እሳንሰ ኬብሮኒፍ
ናኖሼ ኬሰ እንታአን ። 4ዮሙሰ ነሞትን
ይሁዳ ኬብሮን ደቀኒ ፥ ዳዊትን ድበኒ አፍ
ረት እሰ እንሞሰሰን ፤ ነሞትን መንደረ ያቤ
ሽ-ጊልአድ ሳአልን አከ አዋለን ኤርገሲ
ዳዊትት እንህመሜ* ።
*2. 1ሳሙ 25፡42-43 *4. 1ሳሙ 16፡13፤
31፡11-13
5 ከነረት እን ነሞተ ያቤሽ-ጊልአድት
ኤርጋ ኤርጌ ፥ «ሬፈ ሳአል ኀፍታኬሰኒ
አዋሉዳን ጋሩማ ዋን አርግሲፍተኒፍ ዋቀዮ
እሰን ሀኤብሱ ! 6አመሰ ዋቀዮ ጋሩማፍ
አመነሙማ እሰንት ሀአርግሲሱ ! ሰበቢ
እሰን ከነ ኀተኒፍ አንሰሞ ወንተ ጋሪ እሰ

ኒፍ ነንጎደ፤ 7ሳኦል ጎፍታንኬሰን ዋን
ዱኤፍ፥ ነሞትን ብየ ይሁዳ አነ ድበኒ ኦፍ
ረት ነሞስሰኒሩ፤ ኤጋ አመ ጀባዳ፥ ጀግ
ኖተ ተኣ!» ጇዴ።

ነሞተ ይሁዳፍ፥ ነሞተ እስራኤል ግዱት ሎል ከኡሳ

8 ኩን ተኣ ኡቱ ጅሩ፥ አብኔር እልም
ኔር አጀጃን ሎልቶተ ሳኦል ደቄ፥ እሽ-ቦ
ሼት እልመ ሳኦል ፉዴ መሀናይምት
እንጬስሴ*፤ 9አችትስ ብየ ጊልኣድረት፥
አሼሪፍ ይዝሬኤልረት አከሱመሞ ኤፍሬ
ሚፍ ቤንያሚንረት፥ ጉቱማዱመት ብየ
እስራኤልረት እሰ እንሞስሴ። 10እሽ-ቦሼት
እልም ሳኦል እስራኤልረት ዮሙ ሞቲ
ተኤ፥ ነመ ወጋ አፉርተማ ቱሬ፤ እን ወጋ
ለመ እንሞኤ፤ ነሞትን ይሁዳ ገሩ ዳዊ
ቱመ ዱካ እንቡአን። 11በር ዳዊት መንደረ
ኬብሮን ኬሰ ታኤ ብየ ይሁዳረት ሞኤ፥
ወጋ ቶርባፍ ጅአ ጀአ ቱሬ።

*8. 1ሳሙ 14፡50፤ 2ሳሙ 3፡6፤ 17፡24፤
ኡመ 32፡2፤ ኢያ 21፡38

12 አብኔር እልም ኔር፥ ነሞትን እሽ-ቦ
ሼት እልመ ሳኦልስ መሀናይሚ በአኒ ገረ
መንደረ ጊቤኦን እንደቀን። 13ዮኣብ እን
ዜሩየ ዴሴ፥ ነሞትን ዳዊትስ በአኒ፥
ኩፈመ ብሻን ጊቤኦን ብረት እሳንት
እንዱፈን፤ ኩተትን እን ካንሞ ኩፈመ ብሻ
ንቻ ገረሲን፥ ኩተትን ቶኮሞ ኩፈመ ብሻ
ንቻ ገረናን እንታአን። 14አብኔር ዮሙስ
ዮኣቢን፥ «ሜ ደርገጎትንኬኘ ከአኒ ፉለ
ኬኘ ዱረት ወል ሎለኒ ወል ሀእላለን!»
ጇዴ፤ ዮኣብስ፥ «ሀተኡ ሀከአን!»
ጇዴን። 15ዬሮ ከነ ደርገጎትን ኩደ ለመ
ቤንያሚኒፍ እሽ-ቦሼት እልመ ሳኦሊፍ
ከአኒ እንዳበተን፤ ከን ዳዊትሞ ደርገጎትን
ኩደ ለመ እሳንት ገረ ገለኒ እንዳበተን፤
16ዮሙስ እሳን አዱመ አዳን መታ ወረ
እሳኒን ሞርከቱ ቀበተኒ፥ ጭናቸ ወሊ ወሊ
ሳኒት ብላ ሁዱመኒ ወል ፉደተኒስ እንኩኩ
ፈን፤ ከናፍ ብየ ጊቤኦን ኬሳ መቃ እዶ
ሰና «ሄልካት ሃዙሪም» ጇደኒ እንሞጋ
ሰን፤ [«ሄልካት ሃዙሪም» ጇቹን «በኬ
ብላ ቀረ-ቀቤሳ» ጇቹደ።]

17 ከነራ ከን ከኤ ጋፈስ ሎል ጀባን
እንተኤ፤ ነሞትን ዳዊት አብኔሪፍ ነሞተ
እስራኤል፥ እንሞአን። 18እልማን ዜሩየ
ዴሴ ሰደን ወር «ዮኣብ፥ አቢሻዬፍ አሳ
ሄል» ጇደመን አቾ ቱረን፤ አሳሄል
አኩመ ኩሩጼ እንፈገ ቱሬ*። 19እን ገረ
ምርጋት ዮኪስ ገረ ብታት ኡቱ ሀንጀልአ
ትን አብኔርን ዱካ ቡኤ እንአርኤ። 20አብ
ኔር ኦፍ ቦዴ እላሌ፥ «አት አሳሄሊ?»
ጇዴ እሰ እንጋፈቴ፤ አሳሄልስ፥ «ኤዬ፥
አኑመ!» ጇዴ እንዴብሴፍ። 21ዮሙስ
አብኔር፥ «ገረ ምርገኬት ዮኪስ ገረ ብታ
ኬት ጎሪቲ ደርገጌሶተ ከነ ኬሳ ቶኮ ቀቢ
ምአ ወራናሳ እራ ፉደዱ!» ጇዴን፤ አሳ
ሄል ገሩ እሰ ዱካ ፊጉ ዲሴ ጀልአቹ ሀንበ
ርባድኔ። 22አብኔር አመስ፥ «አነ ዱካ
ፊጉ ዲስ! ማሊፍ አከን ሩኩቴ ለፉን
ስደኡ ጎታ? ዮን ስሩኩቴሞ ማል ጇዴተን
እጀ ኦቦሌሰኬ ዮኣብት ሙልአዳ?» ጇዴ
አሳሄልን እንአኬከቿሴ። 23አሳሄል ገሩ
እሰቲ ጀልአቹ እንድዴ፤ ከነረት አብኔር
ጅንፉ ኤቦሳቲን ገራሳ ወራኔ ኤቦ ዱግደሳ
ኬሰ እንባሴ፤ አሳሄል ኩፌ እዶዱመ ሰነት
እንዱኤ፤ ነምን ሁንድኑ ለፈ አሳሄል ኩፌ
እት ዱኤ ዮሙ ገኡ፥ ተከ አቾ እንዳበተ
ቱሬ*። *18. 1ሴና 2፡16 *23. 3፡27

24 ዮኣቢፍ አቢሻይ ገሩ ከራሳኒሞ አብ
ኔርን እንአርአን፤ ቢፍቱን ዮሙ ልጤ
እሳን ጋረ አማሀ ጉባ እንገአን፤ እንስ ፉሌ
ጊያ ከራ እሰ ጊቤኦንራ ገረ ለፈ ኦናት
ጌሱረት እንአርገመ። 25ዮሙስ ነሞትን
ቤንያሚን ደቾአኒ አብኔር ብረ እንዱፈን፤
ኩተተ ቶኮ ተአኒ ሮጌ ጋረ ቶኮረ እዶ ቀበ
ተኒ እንዳበተን። 26አብኔር ሰገሌሳ ኦል
ፉዴ፥ «በረበራን ወልረት ብላ ኦል ፉደ
ትናሬ? ዱቢን ኩን ወል ፍጡት አከ ኑጌሱ
ሀንሁበቱሬ? ነሞትንኬ ኑእ ኦቦሎተሳኒ
ወረ ታኔ አርኡ አከ ዲሰኒፍ፥ ሀመ ዮሚት
ሀንአቦምቱ?» ጇዴ ዮኣብን እንጋፈቴ።
27ዮኣብሞ፥ «ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታት!
ኡቱ አት ከነ ሀንዱበትኔ ተኤ፥ ነሞትን
አነ ብረ ጅረን ኩን ሀመ ቦር ገነማት እስን
ወረ ኦቦሎተሳኒ ታተን እንአርኡ ቱረን»
ጇዴ እንዴብሴፍ። 28ዮሙስ ዮኣብ መለ
ከተ አፉፉዳን ምልከተ እንኬኔ፤ ከነረት
ነሞትንሳ እስራኤሎተ አርኡ፥ ሎለ እት
ፉፉስ እንዲሰን።

29 አብኔሪፍ ነሞትንሳ ሀልከን ጉቱ ደቻ
ዮርዳኖስ ኬሰ አዴማ ቡለን፤ ለገ ዮርዳኖስ
ጬአኒ ገነመ ሰነ ጉቱ እቱመ ፉፈኒ አዴ
መኒ፥ መሀናይም እንገአን። 30ዮኣብ

ዮሙስ አብኔርን አርኡ ዲሴ እንዴብኤ፤
ነሞተሳ ሁንዱማ ዬሮ ወልት ቀቤ፥ ነሞተ
ዳዊት ኬሳ አሳሄልን ኡቱ እት ህንደበልን
ነመ ኩደ ሰገልቱ ደበሜ። 31ነሞትን
ዳዊት ገሩ ነሞተ ቤንያሚን ወረ አብኔሪ
ወጅን ቱረን ኬሳ ነመ ድበ ሰድኢፍ
ጃተመ ሩኩተኒ እንአጇሰን። 32ዮአቢፍ
ነሞትንሳ ሬፈ አሳሄል ፉደኒ ለፈ አዋለ
አባሳ ኬሰት ቤትልሄምት እንአዋለን፤ ከነ
ቦዴስ እሳን ሀልከን ጉቱ አዴመኒ፥ በሪ
ለፋ ኬብሮንት እንገለን።

ቦቆና 3

ዳዊት፥ ኬብሮንት እልማን ጎደቹሳ

1ሎል ነሞተ ሳአሊፍ ነሞተ ዳዊት
ግዱት ተኤ ዬሮ ዴራ ቱሬ፤ ዳዊት ጀባቻ
አዴሜ፤ ነሞትን ሳአል ገሩ እቱማ ሁምነ
ደባ እንአዴመን*። 2እልማን ዳዊት ወር
ኬብሮንት ደለተኒፍ ወረ ከነት ኣነኒ ጅረ
ኒደ፤ እን አንገፍን፥ አምኖን እሰ አሂኖ
ኣም ይዝሬኤልቲን ዴሴፍ*፤ 3እን
ለመፉን፥ ኪሌኣብ እሰ አቢጋይል እሼ
ናባል ነምን ብየ ቀርሜሎስ እራ ዱኤ
ዴሴፍ፤ እን ሰደፉን፥ አቢሻሎም እሰ
መአካ እንተል ታልማይ ሞቲ ጌሹር
ዴሴፍ*፤ 4እን አፉረፉን፥ አዶኒያ እሰ
ሃጊት ዴሴፍ፤ እን ሸነፉን፥ ሼፉጥያ እሰ
አቢጣል ዴሴፍ*፤ 5እን ጀአፉን፥ ዩትሬ
ኣም እሰ ኤግላ ሃት መናሳ ዴሴፍ፤ ዳዊት
እልማን ከነ መንደረ ኬብሮንት ጎደቴ።

*1.5:10 *2.1ሳሙ 25:43 *3.1ሳሙ 25:42
*4.1ሞቶ 1:5

አብኔር፥ ዳዊቲ ወጅን ወሊ ገሉሳ

6ዬሮ ነሞተ ሳአሊፍ ነሞተ ዳዊት
ግዱት ሎል ተኤ፥ አብኔር ነሞተ ሳአል
ግዱት አቦሳ እንጀቤሰ ቱሬ። 7ጋፍ ቶኮ
እሽ-ቦሼትሞ፥ «አት ማሊፍ ሪዝጳ እንተለ
አያ እሼ ሳጆቶ አባኮ ሳአል ቱርቴ ብረ
ጌሴ?» ጂዴ አብኔርን እንጋፈቴ።
8ዮሙስ አብኔር ዱቢ እሽ-ቦሼት እሰት
ዱበቴ ከናፍ ባይእሴ ኣሬ፥ «አን ገረ ይሁ
ዳት ከነን ጎሩ ነመ ገራ ሰሬ ቀቡ ነሴቴ?
አን ሀመ ሀርኣት ነሞተ ሳአል አባኬቲፍ፥
ማቲሳቲፍ፥ ፍሮተሳቲፍስ ወንተ ጋሪ
ጎዴረ፤ ዳዊትት ደበርሴ ስህንኬንኔ፥ ከነ
ኬሳት አትሞ፥ ‹እንበሌስቴ› ጂቴ ዋኤ
ዱበርቲ ከናፍ ሀርአ መቃኮ ሀዴስታ?
9ወንት ዋቀዮ ከኩዳን ዳዊትን አብደቺሴ
ሆጂረ አከ ኦሉፍ ዳዊትን ህንገርጋሩ ዮን
ተኤ፥ ዋቀዮ አነ ሀደኡ! አነት ሀደበሉስ!
10ሞቱማን ሰኺ ሳአልራ ፉደሜ፥ ዳዊትት
አከ ደርቡ፥ ቴሶን ዳዊትሞ ዳኒ ጀልቀቤ
ሀመ ቤርሼባት እስራኤሊፍ፥ ይሁዳፍስ
ጀባቴ አከ ዳበቱ ነንጎደ!» ጂዴ እት
እንከከቴ*። 11እሽ-ቦሼት ዋን አብኔርን ሶዳ
ቴፍ፥ ሰገሌ ቶኮዩ እሳፍ ዴብሱ ህንደን
ዴኺ።

*10.1ሳሙ 13:14፤ 15:28

12አብኔር ዮሙስ ዳዊትት ነሞተ
ኤርጌ፥ «ብይ ኩን ኤኙፍ ሀተኡ? አት
አናፍ ከኩ ዮ ገልቴ፥ እስራኤሎትን ጉቱ
ማት ሲፍ አከ ዴብአኒፍ ስንገርጋረ»
ጂዴ። 13ዳዊትሞ ዴብሴ፥ «ሀተኡ ከኩ
ሲፍ ነንገለ፤ ገሩ ዋን ቶኮ ስራ ነንበርባደ፤
እንስ፥ ዮሙ አነ ብረ ዱፍቱ፥ ሚካል
እንተለ ሳአል ዮ ፍዴ መሌ፥ አነ ህንአር
ግቱ!» ጂዴን። 14ከነ ቦዴስ ዳዊት ነሞተ
ቶኮ እሽ-ቦሼትት ኤርጌ፥ «ሚካል ሃደ
መናኮ እሼ አን ፉዱዳፍ ምሰ ወረ ፍልስ
ጤሞታ ድበ ቶኮ ባሴ ካድመዴ አናፍ
ገልቾ!» ጂዴ*። 15እሽ-ቦሼትሞ ከነረት
ነሞተ ኤርጌ፥ ዱበርትቲ አባ መናሼ ፈል
ቲኤል እልመ ላኢሽ ጀላ ፉደኒ አከ ፍደን
እንጎዴ*። 16አባን መናሼ ገሩ ቦኣ ሀመ
መንደረ በሁሪምት እሼ ዱካ እንአዴሜ፤
አብኔርሞ ነምቻን፥ «ዴብኢ ገል!»
ጂዴ፤ እንስ ዴብኤ እንገሌ።

*14.1ሳሙ 18:25-27 *15.1ሳሙ 25:44

17ኤርገሲ አብኔር መርየቹዳፍ ጃርሶሊ
እስራኤሎታ ብረ ደቄ፥ «እስን ከናን ዱረ
ዳዊት ሞቲ አከ እስኒፍ ተኡ በርባደኒ ቱር
ተን፤ 18ዋቀዮ፥ ‹ከራ ዳዊት ገርብቾኮ
ሰበኮ እስራኤልን ሀርከ ወረ ፍልስጤሞታ
ኬሳ፥ ሀርከ ዲኖተሳኒ ሁንዱማ ኬሳስ ነን
ባሰ› ጂዴ ዋኤሳቲፍ አብደቺሴረ፤ ኤጋ
ኣመ አኩመ ያደን ጎዳ!» ጂዴ። 19አብ
ኔር እት ደበሌ ኦፉመሳቲ ነሞተ ቤንያሚ
ንት እንዱበቴ፤ ከነ ቦዴ እኑምት ወንተ
እስራኤሎተት፥ ነሞተ ቤንያሚን ሁንዱማ
ትስ ጋሪ ተኤ ሙልአቴ ዳዊትት ህሙዳፍ
ኬብሮንን እንደቄ። 20እን ነሞተ ድግደመ
ፉደቴ ኬብሮን ዮሙ ዱፌ፥ ዳዊትሞ አብ
ኔሪፍ፥ ነሞተ እሳ ወጅን ዱፈኒፍስ ጭደ
እንቆጴስሴ። 21አብኔር ጋፈስ ዳዊቲን፥
«ከኤተን ደቄ፥ እስራኤሎትን ከኩ አከ

ሲፍ ገለኒፍ፥ ዋን ገራንኬ ሀዌ ሁንዱማገረ
ትስ አከ ሞቱፍ፥ ነሞተ ሁንዱማ ስእ ኀፍ
ታኮ ሞትቻፍ ወልት ቀበ» ጂዴ፤ ዳዊት
ዮሙስ አብኔሪን፥ «ደቅ!» ጂዴ፤ እንስ
ነጋዳን እንአዴሜ።

ዮኣብ፥ አብኔርን አጂሱሳ

22 ዬሮ ሰነት ዮኣብ፥ ሎልቶትን
ዳዊትስ እዶ ሩኩቱዳፍ ደቀን ቶኮራ ዋን
ባይኤ ሳመኒ እንዴብአን፤ አብኔር ገሩ
ሰበቢ ዳዊት ከራ እሳፍ ኬኔፍ፥ ነጋዳን
እንሶኬ መሌ፥ መንደረ ኬብሮን ኬስ
እስ ብረ ህንቱሬ። [23]ዮኣቢፍ ሎልቶትን
እሳ ወጅን ቱረን ሁንድኑ ዬሮ ዱፈን፥
ጀር ቶኮ፥ «አብኔር እልም ኔር ዳዊት
ሞትቻ ብረ እንዱፌ፤ ሞትች ዋን እስ
ገድ ዲሴፍ፥ እን ነጋዳን አዴሜረ»
ጂደኒ ዮኣብት እንህመን። [24]ዮሙስ
ዮኣብ ገረ ሞትቻ ደቌ፥ «አት ማል
ኀቿኬቲ? ኩኖ፥ አብኔር ስብረ ዱፌ
ቱሬ፥ አመ ገሩ እን ሶኬረ፤ አትሞ
ማሊፍ አከ እን አዴሙፍ ገድ እስ
ዲፍቴ? [25]አብኔር እልም ኔር ስኀዎም
ሱዳፍ፥ በኡኬቲፍ ገሉኬ፥ ወንተ አት
ሆጄቱ ሁንዱማስ ጨቀሱዳፍ አከ እን
ዱፌ አት ህንቤክቱሬ?» ጂዴን።

26 ዮኣብ ዮሙ ዳዊት ብራ ገድ
በኤ፥ ነሞተ ቶኮ አብኔርን ዱካ
እንቡሴ፤ እሳንስ ብሻን ቦላ እስ «ሲራ»
ጂደሙ ብረት ነምቻ ቀቀበኒ ዴብሰኒ
እንፍደን፤ ዳዊት ገሩ ዋኤ ከና ህንቤክኔ
ቱሬ። [27]አብኔር ገረ ኬብሮንት ዮሙ
ዴብኤ፥ ዮኣብሞ አከ ዋን ኮጳት እሳ
ወጅን ዱበቹ በርባዱት ገረ ከራት እስ
እንጌሴ፤ አችት ገሩ ጉማ አሳሄል አቦሌ
ሰሳ በኡዳፍ ገራ አብኔር እንወራኔ፥
እንስ እንዱኤ*። [28]ኤርገሲ ዳዊት ዱቢ
ከነ ደገኤ፥ «ዋኤ ዲገ አብኔር እልመ
ኔሪቲፍ አን፥ ሞቱማንኮስ ዋቀዮ ዱረት
በረበራን ህንጋፈተምኑ፤ [29]ዲግን አብ
ኔር ኩን መታ ዮኣብረት ሀዱፉ! ነምን
ሳለሳ ኬሳ ዋ ደንገለኡ ዮኪስ ነምን
ዱኩበ ለምጢ ቀቡ ዮኪስ ነምን ኡሌት
ረረኤ አዴሙ ዮኪስ ነምን ብላዳን ሩኩ
ተሜ ዱኡ ዮኪስ ነምን ቡዴነ ህንቀ
ብኔ፥ ሰኘ ዮኣብ ኬሳ ህንደበምን!»
ጂዴ*። [30]ዮኣቢፍ አቦሌስሳ አቢሻይ
ሰበቢ አብኔር ሎለ ኬስ ጊቤኦን ብረት
አቦሌሰሳኒ አሳሄልን አጂሴፍ፥ እሳንሞ
እስ እንአጂሰን*።

*27. 2፡23 *29. 1ሞቶ 2፡33 *30. 13፡29፥32

አብኔር አዋለሙሳ

31 ከነረት ዳዊትሞ ዮኣቢን፥ ነሞተ
እሳ ወጅን ቱረን ሁንዱማንስ፥ «ኡፈተኬ
ስን ተርሳሳ፥ ኡፈተ ገዳ ኡፈዳ፥ ቦአ ሬፈ
አብኔር ዱረ አዴማ!» ጂዴ፤ ዳዊት
ሞትች ኦፈሳቲዩ ስሬ ብድሩ ሬፉ እቲን
ባተን ዱካ አዴሜ። [32]እሳን አብኔርን ኬብ
ሮንት አዋለን፤ ሞትች ሰገሌሳ ኦል ፉደቴ
አዋለ አብኔር ብረት እንቦኤ፤ ነሞትን ሁን
ድኑስሞ እንቦአን።

[33]ዮሙስ ሞትች ዋኤ ዱኡ አብኔሪፍ
ፋርፈትና ገዳ ባሴ፥ «አብኔር
አከ ነመ ሴረ ዋቀዮ መሌ
ጅራቴት ዱኡን እረ ቱሬሬ*?
[34]ሀርክኬ ህንህደምኔ፥
ሚልኬስ ፉኞ ስቢላቲን
ህንተካለምኔ፤
አት አከ ነመ ነሞተ ጀልኦታን
ሩኩተሜ ኩፉት፥ ሩኩተምቴ
እንዱቴ»
ጂዴ እንፋርሴ፤
ነሞትን ሁንድኑስ
ደበለኒ እሳፍ እንቦአን። *33. 1፡17

35 ከነ ቦዴስ ጀር ሁንድኑ ጉያዱማን
ዳዊትን ዋ ኛችሱዳፍ እንዱፈን፤ ዳዊት
ገሩ፥ «ቢፍቱን ኡቱ ህንልፕን፥ ቡዴነ
ዮኪስ ወንተ ብራ ዮን አፋኒን ቀቤ፥ ዋቀዮ
አነ ሀደኡ! አነት ሀደበሉስ!» ጂዴ
እንከከቴ። [36]ነሞትን ሁንድኑ ከነ ያዳን
ቀበኒ፥ እት እንገመደን፤ ወንት ሞትች
ሆጄቴ ሁንድኑስ ጋሪ ተኤ እሳንት
እንሙልአቴ። [37]ጉያ ሰነት ነሞትን ሁን
ድኑ፥ እስራኤሎትን ሁንድኑስ፥ አጂፈ
ሙን አብኔር እልመ ኔር ያደ ሞትቻቲን
አከ ህንተእን ሁበቹ እንደንደአን።
[38]ሞትች ዮሙስ ነሞተሳቲን፥ «ሀርአ ብየ
እስራኤል ኬሳ ጌጌስቱን ብያ፥ ነምን
ጉዳን አከ ዱኤ ህንቤክተኒሬ? [39]አን ሞቲ
እስ ድበሜ ሞስፈሜ ተኤ ዮን ጅራዴዩ፥
ሀርአ ሁምነ ደቤረ፤ እልማን ዜሩየ ዴሴ
ኩን አነት ጀባተኒሩ፤ ነመ ወንተ ሀማ ሆጂ

ቱፍ፥ አኩመ ሀምን ሆጂሳቲ ሰነት ዋቀዮ
ሀዴብሱፍ!» ጂዴ*።
*39. 2፡18፤ 16፡9-10፤ 19፡22፤
1ሳሙ 26፡6-9

ቦቆና 4
እሽ-ቦሼት አጂፈሙሳ

1 አብኔር መንደረ ኬብሮንት አከ አጂ
ፈሜ እሽ-ቦሼት እልም ሳኦል ዮሙ
ደገኤ፥ ሁምን እሰ እንቡኤ፥ እስራኤሎት
ንስ ጉቱማት እንነአን*። 2 እልም ሳኦል
ኩን አጆጁ ወረ ሎላፍ በአኒ ሳመን ለመ
ቀበ ቱሬ፤ መቃን እሰ ቶኮ በአናደ፥
መቃን እሰ ካኒ ሬካብ፤ እሳን እልማን
ሪሞን ነመ መንደረ ቤሮት ጎሰ ቤንያሚን
ቱረን፤ ቤሮት ገረ ቤንያሚንት እንለካ
አመ። 3 ነሞትን ቤሮት ኩን ጊታይምት
በቀተኒ ሀመ በረ ከናት ገላ ተአኒ አች
እንጅራተን። *1. 3፡27
4 ዮናታን እልም ሳኦል፥ እልመ
ሚልሳ ለቼ ናፈቴ ቶኮ ቀበ ቱሬ፤ ኦዱን
ዋኤ ዱአ ሳኦሊፍ ዱአ ዮናታን ይዝሬኤሊ
በኤ ዮሙ ደገአሜ፥ እልምሳ ኩን ሙጫ
ወጋ ሸኒት፤ ጉድፍቱን ሙጭቻ እሰ ኦል
ፉቴ ባቴ እንበቀቴ፤ እሼን በቀቹዳፍ ኡቱ
አሪፈቱ፥ ሙጭች እሼራ ኩፌ እንናፈቴ፤
መቃንሳሞ ሜፊ-ቦሼት ቱሬ*።
5 ሬካቢፍ በአናን እልማን ሪሞን ነመ
ቤሮት ከአኒ፥ እሽ-ቦሼት ጪሴ ኡቱ አረ
ገልፈቻ ጅሩ፥ አዱ ሳፉ ኬሰ መነሳ
እንገአን፤ 6 እሳን አከ ዋን ቀመዲ ፉደቹ
ደቀኒ ፈኬሰኒ፥ ኩታ መና እሰ ገረ ኬሳት
ኦል ልጠኒ ገራሳ እንወራነን፤ ከነ ቦዴስ
ሬካቢፍ በአናን ኦቦሌስሳ ሀፉረ ዶክፈተኒ
በአኒ እንሶከን። 7 እሳን ኡቱ እን መነ ሀር
ባሳ ኬሰ ስሬሳረ ጪሳ ጅሩ፥ ኦል ልጠኒ
እሰ ፉኩተኒ አጂሰኒ፥ መታሳ እራ
እንኩተን፤ ከነ ቦዴ መታሳ ፉደኒ ከራ
ደቻ ዮርዳኖስ በአኒ ሀልከን ጉቱ አዴማ
ቡለን። 8 መታ እሽ-ቦሼት ሰነ ኬብሮንት
ዳዊት ሞትቾት ጌሰኒ፥ «መታን እሽ-ቦ
ሼት እልመ ሳኦል፥ እሰ ዲነኬ ተኤ ስአ
ጂሱ ያሌ ኩኖት! ዋቀዮ ሀርአ ሳኦልረት፥
ሰኚሳረትስ ስአ ጎፍታኬኝ ሞትቻፍ እጃ
ባሴረ» ጂደኒን። *4. 9፡1-13
9 ዳዊት ገሩ ዴብሴ ሬካቢፍ አቦሌሰሳ
በአና እልማን ሪሞን ነመ ቤሮት ሰናን፥
«ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታ፥ እሰ ረከነ ሁን
ዱማ ኬሳ ነባሴት! 10 ነምን ቶኮ አዱ ጋሪ
ሴኤ፥ ‹ሳኦል እንዱኤ› ጂዴ ዮሙ አነት
ሀሜት፥ አንሞ እሰ ቀብሲሴን ሲቅላግት
እሰ አጂሰሴ፤ ገቲ አዱሳቲፍ ከነን ኬኔፍ
ከነ ቱሬ*። 11 ጫላዱመት እስን ነሞተ ጀል
ኦተ፥ ወረ ነመ በሴሳ ሀንቀብኔ መነሳ
ኬሰት ስሬሳረት አጂፍተን፥ አንሞ ሀርከኬ
ሰን ኬሳ ዲገሳ ሀንበርባዱሬ? ለፈረስ
እስን ሀንበሌሱሬ?» ጂዴ። 12 አቹማን
ዳዊት ነሞተሳ እንአቦሜ፤ እሳንስ እልማን
ሪሞን ሰነ አጂሰኒ ሀርከሳኒፍ ሚለሳኒ እራ
ጭረኒ መንደረ ኬብሮን ኬሰት ኩፈመ
ብሻኒ ቡኬት ሬፈሳኒ እንረራሰን፤ መታ
እሽ-ቦሼትሞ ፉደኒ መንደረ ኬብሮን
ኬሰት፥ አዋለ አብኔር ብረት እንአዋለን*።
*10. 1፡2-16 *12. ኬሰ 21፡22-23

ቦቆና 5
ዳዊት፥ እስራኤልረት ሞቲ ተኡሳ
(1ሴና 11፡1-3)

1 ከነ ቦዴ ጎሶትን እስራኤል ሁንድኑ
ኬብሮንት ዳዊት ብረ ዱፈኒ፥ «ኩኖ፥
ኑአ ዲገኬት፥ ፎንኬትስ፤ 2 ዱሮ ደር
ቤት፥ ኡቱመ ሳኦል ሞቲኬኝ ተኤ
ጅሩዩ፥ እስራኤሎተ ገረ ዱላት በባሴ ከን
ገልቹ ስአ ቱሬ፤ ዋቀዮስ፥ ‹ሰበኮ እስራኤ
ልን ስቱ ጌጌሰ፥ ስቱ እሳን ቡልቾስ› ሲን
ጂዴረ» እቲን ጂደን*። 3 ጃርሶሊን እስራ
ኤል ሁንድኑ ኬብሮንት ዳዊት ሞትቾ ብረ
ዮሙ ዱፈን፥ ዳዊት እሳኒ ወጅን ፉለ
ዋቀዮ ዱረት ከካዳን ወሊ ገሌ፤ እሳንስ
እስራኤልረት ሞቲ አከ እን ተኡፍ እሰ
እንድበን*። 4 ዳዊት ዮሙ ሞቲ ተኤ፥ ነመ
ወጋ ሶዶማ ቱሬ፤ ወጋ አፉርተመሞ
እንሞኤ፤ 5 እን ኬብሮን ኬሰ ታኤ፥ ወጋ
ጆአፍ ጅአ ጀአ ይሁዳረት እንሞኤ፤ ዱሩ
ሳሌም ኬሰ ታኤ፥ ወጋ ሶዶሚ ሰድእ
ጉቱማ እስራኤልረት፥ ጉቱማ ይሁዳረትስ
እንሞኤ*።
*1-2. 19፡13፤ 1ሳሙ 13፡14፤ 18፡16
*3. 2፡4፤ 1ሳሙ 16፡13 *4-5. 1ሞቶ 2፡11፤
1ሴና 3፡4፤ 29፡27

ዳዊት፥ መንደረ ዬሩሳሌም ቀበቹሳ
(1ሴና 11፡4-9፤ 14፡1-7)

6 ዮሙስ ዳዊት ሞትች ነሞተሳ ወጅን
ይቡሶተ መንደረ ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተን
ሎሉዳፍ እት እንዱኤ፤ ይቡሶትንሞ፥

«ዳዊት መንደረ ከነ ሞኤ ቀበቹ ህንደን
ደኡ» ጄደኒ ዋን ያደኒፍ፣ «አት አስት
ህንገልቱ፣ ወር ጃማኒፍ ወር ናፍትዩ
ኦፍራ ስእ እንዴብሱ» እቲን ጄደን*፤
7ሀተኡዩ መሌ፣ ዳዊት መሰራ ጥዮን
እንቀበቴ፤ እዶን ኩን ኤርገሲ «መንደረ
ዳዊት» ጄደምቴ ቤከምቴ። 8ጋፈስ ዳዊት
ነሞተሳቲን፣ «ነምን ይቡሶተ ወረ ናፈ፣
ወረ ጃማ፣ ወረ አን እጁማን አርጉ ጅቡ
ከነ ሩኩቱ በርባዱ ከራ ጀልእሲ ብሻኒ
ሀበኡ!» ጄዴ፤ ከናፍ ነሞትን ቦደነ፣
«ወር ጃማኒፍ ወር ናፍት መነ ቁልቁሉ
ማት ኦል ህንገለን!» ጄደን።

*6. ኢያ 15፡63፤ አቦ 1፡21፤ 19፡10-12

9 ዮሙስ ዳዊት መሰራ እሰ ቀበቴ ሰነ
ኬሰ እንጅራቴ፤ ከናፍ እዶ ከነ፣ «መን
ደረ ዳዊት» ጄዴ ሞጋሴ፤ እን ለፈ
«ሚሎ» ጄደሙ ካሴ ገረ ኬሳት መሰራ
መንደራ ጀቤሴ እንእጃሬ። 10ዋቀዮ ጎፍ
ታን መጫ እሳ ወጅን ዋን ቱሬፍ፣ ዳዊት
እቱመ ፉፌ ጀባቻ እንአዴሜ*።

11 ዬሮ ከነ ሂራም ሞቲን ጢሮስ ዳባ
ሙከ ጋትራ፣ ነሞተ ሙከ ሶፈኒፍ ነሞተ
ደጋዳን መነ እጃረን ነሞተሳቲ ወጅን ዳዊ
ቲፍ እንኤርጌ፤ እሳንስ መነ ሞቱማ እንእጃ
ረኒፍ*። 12ዳዊት ሰበ እስራኤልረት ሞቲ
አከ ተኡፍ ዋቀዮ እሰ እንጭምሴ፤ ሰበሳ
እስራኤሊፍ ጄዴስ ሞቱማሳ እንጉድሴ፤
ዳዊትስ ከነ እንሁበቴ።

*10. 3፡1 *11. 1ሞቶ 5፡8

13 ዳዊት መንደረ ኬብሮን ዲሴ ዬሩሳ
ሌምት ኤርገ ገሌ ቦዴ፣ አችት ሳጀቶታፍ
ዱበርቶተ ደበሌ እንፉዴ፤ ደበሌስ እልማ
ኒፍ እንተሎተ እንጎደቴ*። 14መቃን እልማ
ንሳ ወረ እን ዬሩሳሌምት ጎደቴ ከነት ፉፌ
ጅረ፤ እሳንስ ሻሙአ፣ ሾባብ፣ ናታን፣
ሶሎሞን*፣ 15ዪብሃር፣ ኤሊሹአ፣
ኔፌግ፣ ያፊአ፣ 16ኤሊሻማ፣ ኤልያዳፍ
ኤሊፌሌጥ ቱረን።

*13. 2፡1-4፤ 3፡2-5 *14. ማቴ 1፡6፤
ሉቃ 3፡31

ዳዊት፣ ፍልስጤሞተ ሞኡሳ

(1ሴና 14፡8-17)

17 ዳዊት ድበሜ ጉቱማ እስራኤልረት
ሞስፈሙሳ ወር ፍልስጤም ዮሙ ደገ
አን፣ ሁንዱምትሳኒ እሰ ቀበቹዳፍ ኦል
እንበአን፤ ዳዊትሞ ከነ ደገኤ፣ ገረ እዶ
ደኦ ጀባ ቀቡት ገድ እንቡኤ። 18ፍልስጤ
ሞትን ዮሙስ ዱፈኒ ደቻ ሬፋኢም ኬሰ
ተምሰአኒ እዶ እንቀበተን። 19ዮሙስ
ዳዊት፣ «ወረ ፍልስጤም ከነት ዱሉ?
አት ሀርከኮ ኬሰ እሳን እንቡፍታ?» ጄዴ
ዋቀዮን እንጋፈቴ፤ ዋቀዮሞ፣ «አን
ራወዴ ፍልስጤሞተ ሀርከኬ ኬሰ ቡሴ
ራቲ፣ እት ዱል!» ጄዴን*። 20ዳዊትስ
ገረ በኣል-ጴራዚም ደቄ፣ አችት ፍልስጤ
ሞተ ሩኩቴ እንሞኤ፤ ከናፍስ ዳዊት፣
«አኩመ ብሻን መኒሳ ጩብሴ ያኡ አከ
ሱመ ዋቀዮ ፉለኮ ዱራ ዲኖተኮ እንጩጩ
ብሴ» ጄዴ፤ ከነረት መቃ እዶ ሰና
«በኣል-ጴራዚም» ጄዴ እንሞጋሴ፤
[«በኣል-ጴራዚም» ጄቹን «ዋቀዮ ጩጩ
ብሳደ» ጄቹደ።] 21ወር ፍልስጤምስ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞሳኒ አችት ዲሰኒ እንበቀተን፤
ዳዊቲፍ ነሞትንሳ ዋቀዮሊ ሰነ ፉደኒ
እንአዴመን።

*19. 1ሳሙ 30፡8

22 ፍልስጤሞትን አመስ ዳዊትት ዱሉ
ዳፍ ዴብአኒ ደቻ ሬፋኢም ኬሰ ተምሰአኒ
እዶ እንቀበተን። 23ዮሙስ ዳዊት አሞ
ዋቀዮን እንጋፈቴ፤ እንስ ዴብሴፈ፣ «ከለ
ቲዳን እሳንት ኦል ህንበእን፣ ከራ ፉሌ
ሙኬቲ ቅልንጦ ናነኢቲ ዱግደሳኒ ዱባን
እሳንት ደቂ እሳን ሩኩት! 24ሰገሌ ፉነ
ዱላ በንቲ ቅልንጦወን ሰነራ ዮሙ ደጌሱ፣
አን ዋቀዮ ሎልቶተ ፍልስጤሞታ ሩኩቱ
ዳፍ ፉለኬ ዱረ ቡኡኮ ዋን ተኤፍ፣ ገራ
ኩተዱቲ እት ከእ!» ጄዴ። 25ዳዊት
አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜ እንጎዴ፤ እን
ጊቤኦኒ†1 ካሴ ሀመ ጌዜርት ሎልቶተ ፍል
ስጤም ዱካ ቡኤ እንሩኩቴ*።

*25. አቦ 1፡29

ቦቆና 6

ሰንዱቀ ከኩ ዬሩሳሌምት ጌሱሳኒ

(1ሴና 13፡1-14፤ 15፡25—16፡6፣43)

1 ዳዊት አመስ እስራኤሎተ ኬሳ ነሞተ
ፎአሞ ኩመ ሶዶመ ወልት እንቀቤ። 2ዳዊ
ቲፍ ነሞትንሳ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ መንደረ
በኣላ እሼ ይሁዳ ኬሰ ጅርቱ ኬሳ ፉደኒ
ፍዱዳፍ እንከአን፤ ሰንዱቅ ከኩ ኩን መቃ
ዋቀዮ ጎፍታ መጫ እሰ ኪሩቤል ለማን
ገረራ ቴሶሳረ ታኤን ዋመሜ*። 3እሳን ሰን

†1 2ሳሙ 5፡25 «ጊቤአን» 1ሴና 14፡16 እላል፤ እብ «ጌባ»

ጱቀ ከኩ ዋቀዮ መነ አቢናዳብ እስ ጋረረ
ቱሬ ኬሳ ፉደኒ፥ ኮንኮላታ ሃራ ቶኮረ
እንካአን፤ እልማን አቢናዳብ ኡዛፍ አሂዮ
ንሞ ሆሪ ኮንኮላታ ሃራ ሰነ ሀርክሰን እንኦፉ
ቱረን*። 4 አሂዮን ሰንጱቀ ከኩ ዋቀዮ እስ
መነ አቢናዳቢ ፉደኒ ፍደን ሰነ ጱረ
እንአዴመ ቱሬ። 5 ዳዊቲፍ እስራኤሎትን
ሁንድኑሞ ዋቀዮ ጱረት ዌጱዳን፥ ሰገሌ
ክራራቲን፥ መሴንቆዳን፥ ድቤዳን፥
ስቢለ «ኮሽ ኮሽ» ጇቱን፥ ስቢለ ወልት
ፉኩተሜ ሰገሌ ደጌስሱንስ ኦፍራ ቡአኒ
እንተጸቱ ቱረን።

*2. በኡ 25:22 *3. 1ሳሙ 7:1፤ 6:7

6 ኦብዲ ምዳኒ ናኮን ብረ ዮሙ ገአ
ንሞ፥ ቆትዮን ኮንኮላታ ሰነ ሀርክሰን ዋን
ጉፈተኒፍ፥ ኡዛን ሰንጱቀ ከኩ ሰነ ቀቡ
ዻፍ እት እንሂጠቴ። 7 ኡዛን ሰንጱቀ ከኩ
ዋቀዮ ሰፌፈቹ ዋን ዲሴፍ፥ ዋቀዮ ባይኤ
እሰት ኣሬ እስ እንደኤ፤ ከናፍ እን አቹመ
ሰንጱቀ ከኩ ዋቀዮ ብረት እንጱኤ*፤ 8 ዳዊ
ትሞ ሰበቢ ዋቀዮ በዲሰ ከነ ኡዛት ፍዴፍ
እንአሬ፤ መቃን እዶ ሰናስ ሀመ ሀርአትዬ
«ጴሬዝ-ኡዛ» ጇደመ፤ [ከነ ጇቹን
«በዲሰ ኡዛ» ጇቹደ።] 9 ዬሮ ኩን
ተኤት፥ ዳዊት ዋቀዮን ሶዳቴ፥ «አተምት
ሰንጱቀ ከኩ ዋቀዮ አናፍ ፍጱሬ?»
ጇዴ። 10 ከናፍ ዳዊት ሰንጱቀ ከኩ ሰነ ገረ
መንደረሳቲት ፉደቴ ገሉ ዋን ህንበርባድ
ኔፍ፥ መነ ኦቤድ-ኤዶም ነመ ጋትት
እንጇልእሴ። 11 ሰንጱቅ ከኩ ዋቀዮ፥ ጅአ
ሰድኢፍ መነ ኦቤድ-ኤዶም ነመ ጋት ሰነ
ቱሬ፤ ዋቀዮሞ ኦቤድ-ኤዶምን፥ ማቲሳስ
ጉቱማት እንኤብሴ*።

*7. 1ሳሙ 6:19፤ ለኮ 4:15 *11. 1ሴና 26:4-5

12 ዮሙስ ጆር ቶኮ፥ «ዋቀዮ ሰበቢ
ሰንጱቀ ከኩሳቲፍ ማቲ ኦቤድ-ኤዶም፥
ወንተ እን ቀቡ ሁንጱማስ ኤብሴረ» ጇደኒ
ዳዊት ሞትቾት እንህመን፤ ከነረት ዳዊት
ደቄ፥ ሰንጱቀ ከኩ ዋቀዮ መነ ኦቤድ-ኤ
ዶም ኬሳ ፉዴ፥ ገመቹዳን ገረ መንደረ
ዳዊትት ኦል እንፍዴ። 13 ወር ሰንጱቀ ከኩ
ባተን አኩመ ተርካንፊ ጅአ አዴመኒን፥
ሞትች ኮርመ ቶኮፍ ቱንቱኖ ቶኮ አርሳ
እንድኤሴ*። 14 ዳዊት ድረተ ፉለ ጱራ እስ
ቁንጬ ተልባራ ሆጇተሜ ሙዲት
ህደቴ፥ ኡልፍነ ዋቀዮቲፍ ኦፍራ ቡኤ
እንስርበ ቱሬ*። 15 አከስት ዳዊቲፍ እስራ
ኤሎትን ሁንድኑ ሰገሌ ገመቹ፥ ሰገሌ
ፊኖስ ደጌስሳ፥ ሰንጱቀ ከኩ ዋቀዮ ኦል
እንፍደን። 16 ዬሮ ሰንጱቅ ከኩ ዋቀዮ መነ
ደረ ዳዊትት ገሌት፥ ሚካል እንተል ሳኦል
ከራ ቃወ መና ገድ እላልቴ ዳዊት ሞትች
ኡልፍነ ዋቀዮቲፍ ኡታሌ ኡቱ ስርቡ
ዮሙ አርገቴ፥ ገራሼት እስ እንቱፈቴ።

*13. 1ሞቶ 8:5 *14. 1ሳሙ 2:18፤ 22:18

17 ጆር ሰንጱቀ ከኩ ዋቀዮ ፍደኒ፥
ጱንካነ እስ ዳዊት ዻቤ ኬሰ እዶሳ
እንካአን፤ ከነ ቦዴስ ዳዊት፥ ቀልመ ጉበ
ሙፍ ቀልመ አራራ ዋቀዮፍ እንድኤሴ።
18 ዳዊት፥ ቀልመ ጉበሙፍ ቀልመ አራራ
ሰነ ድኤሱ ኤርገ ራወቴ፥ መቃ ዋቀዮ
ኀፍታ መጫቲን ጆረ እንኤብሴ*።
19 ዮሙስ እን ዲረ፥ ጱበርቲደ ኡቱ ህንጇ
ድን፥ ቶኮን ቶኮን ጉቱማ ነሞተ እስራኤ
ሊፍ ቡዴነ ቶኮ ቶኮ፥ ፎን ጉማ ቶኮ
ቶኮፍ ብጥሌ እጇ ወይኒ ቶኮ ቶኮ እንህር
ሲሴ፤ ከነ ቦዴ ነሞትን ሁንድኑ መነ መነ
ሳኒት እንገለን።

*18. 1ሞቶ 8:54-55

20 ዳዊት ቁኤሳ እላሉዻፍ ገረ መነሳት
ዮሙ ዴብኤ፥ ሚካል እንተል ሳኦል እስ
ስመቹዻፍ ገድ እት ባቴ፥ «ሞቲን እስራ
ኤል ሀርአ አከ ነመ ገቲ ህንቀብኔት፥ ኡቱ
ህንቃነእን እጇ ጦምቦሬወን ሆጇቶተሳ
ጱረት ኡፈተሳ ኦፍራ ፉጱዳን ኡልፍነ
አተሚ አርገቴ!» ጇቴን። 21 ዳዊትሞ
ዴብሴ ሚካሊን፥ «አን ኡልፍነ ዋቀዮቲፍ
ነንስርቤ፤ እን አባኬፍ ሰኚ አባኬቲ ዲሴ፥
አን ሰበሳ እስራኤልን አከን ጌጌሱፍ ነፎ
አቴ፤ ከናፍ ገመዴ ኡልፍነ ዋቀዮቲፍ ነን
ስርቤ። 22 አን ከነ ጫላትዬ ኦፍ
ነንሰልጵሰ፥ ገድ ዴብኡኮስ እጇኮቲን ነንአ
ርገ፤ ጦምቦሬወን አት ዋኤሳኒ ጱበቴ ከነ
ብረት ገሩ፥ አን ኡልፍነ ቀበ» ጇዴ።
23 ሚካል እንተል ሳኦልሞ ኡቱ ደለ ህንኀ
ደትን እንጱቴ።

ቦቆና 7

ዋቀዮ፥ ዳዊቲፍ አብዲ ኬኑሳ

(1ሴና 17:1-15)

1 ዳዊት ሞትች መነ ሞቱማሳ ኬሰ ነጋ
ዻን እንጅራቴ፥ ዋቀዮስ ዲኖተ ወረ ናኖሳ
ጅረን ሁንጱማ እስራ ዴብሴ ቦቆና
እንኬኔፍ። 2 ዳዊት ጋፍ ቶኮ ናታን ራጅ
ቻን፥ «ኩኖ፥ አን መነ ሙከ ጋትራሪቲን
እጃረሜ ኬሰን ጅራደ፥ ሰንጱቅ ዋቀዮ ገሩ
ጱንካነ ኬሰ ጅረ» ጇዴ*። 3 ከነረት ናታ

ንሞ ሞትቻን፥ «ዋቀዮ ሲወጅን ዋን
ጅሩፍ፥ አት ወንተ ገራኬት ያዴ ሁንዱማ
ጎድ!» ጇዴ። *2. ፋር 132፡3-5
4 ዋቀዮ ብራ ዱቢን ጋፈሱመ ሀልከን
ገረ ናታን እንዱፌ*፤

5እን፥ «ደቂ ገርብቾኮ ዳዊትን፥
‹ዋቀዮ፡- መነ አን ኬሰ ጅራዱ ከን
አናፍ እጃሩ ስኢ*?
*4. 1ሳሙ 15፡16 *5. 1ሞቶ 5፡3፤
1ሴና 22፡8

6ኤርገ በረ አን እስራኤሎተ ብየ
ግብጢ ባሴ ጀልቀቤ ሀመ አማት
ዱንካኑመ ኬሰ ጅራቻ፥ እዶ ቡፈ
ታቲ ገረ እዶ ቡፈታት ደርባን ቱሬ
መሌ፥ መነ ኬሰ ህንጅራትኔ*።
*6. በኡ 40፡21፤ 1ሞቶ 8፡16፤
ኢሳ 66፡1፤ 1ሞቶ 8፡27

7እስራኤሎተ ሁንዱማ ወጅን
ለፈን ደቄ ሁንዱማት አቦተ ፍርዲ
እስራኤል ወረ አን ሰበኮ እስራኤልን
አከ ኤገኒፍ አቦሜ ኬሳ እሰ ቶኮ
ንሌ፡- ሙከ ጋትራቲን ማሊፍ መነ
አናፍ እጃሩ ድዴ? ጇዴ ቤካሬ?›
ጇድ!» ጇዴን።

8ዋቀዮ እት ደበሌስ፥ «ገርብቾኮ
ዳዊቲን፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፡-
አት ሰበኮ እስራኤልን አከ ጌጌስ
ቱፍ፥ ኡቱ አት ሆላ ኤግዱን፥ ለፈ
ትካቲ ስፉደዴ*፤
*8. 1ሳሙ 16፡11-13፤ ፋር 78፡70-71

9ለፈ አት ደቅጤ ሁንዱማት
ሲወጅነን ቱሬ፥ ዲኖተኬ ሁንዱማስ
ፉለኬ ዱራ በሌሴረ፤ አመስ ጉርጉ
ዶተ ብየ ለፉ ኬሳ አከ እስ ቶኮት
አከ አት ቤከምቱ ነንጎደ።
10ሰበኮ እስራኤሊፍ እዶ ነንኬነ፥
አከ እሳን ብየ ኦፈሳኒ ኬሰ ጅራተ
ኒፍ፥ ዴብአኒስ አከ እሳን ህንጎለም
ኔፍ፥ እሳን ነንዳበ፤ ስአቾ ነሞትን
ጀልኦትን አከ ዬሮ ዱራ ሰነ እሳን
ህንጬንቁርሰን።

11ዬሮ አን አቦተ ፍርዲ ሰበኮ እስ
ራኤሊፍ ካሴ ጀልቀበኒ ከን ሆጇቻ
ቱረን ዴብአኒ እሳንረት ህንሆጇ
ተን፤ ዲኖተኬ ሁንዱማ ስራ ኤጌ
አከ አት ቦቆቱ ነንጎደ፤ ሞቱማ
ሰኚኬ አከን ዳቡ ስት ነንቤክሰሰ!
12በርኬ ገኤ ዮሙ ዱቱ፥ አቦ
ተኬ ብረትስ ዮሙ አዋለምቱ፥
ሰኚኬ ኬሳ ቶኮ እዶኬ ሞቲ ነንጎደ፤
እንስ ወረ አት ደልቾቴ ኬሳ ቶኮ
እንተአ፤ ሞቱማሳስ ነንጀቤስ።
13እን ኡልፍነ መቃኮቲፍ መነ
ቁልቁሉማ አናፍ እንእጃረ፥ አንሞ
ቴሶን ሞቱማሳ በረበራን ጀባቴ አከ
ዳበቱ ነንጎደ*፤
*12-13. ፋር 89፡3-4፤ 132፡11፤
ሆኤ 2፡30፤ 1ሞቶ 5፡5

14አን አባ እሳፍ ነንተአ፥ እንስ
እልመኮ እንተአ፤ ዮሙ እን በሌሱ
አከ ነመ እልመሳ አደቡት ከራባዳን
ሬቤ እስ ነንአደበ*። 15ሳኦል እስ
ስዱረ ቱሬ ሞቱማራ ቡሴ፥ ጋሩማኮ
አከን እራ ዴብሴ፥ እልመኬ ሰነራ
ገሩ ጋሩማኮ ህንዴብሱ*። 16መን
ኬፍ ሞቱማንኬ ፉለኮ ዱረ[†2] በረበ
ራን ጀባቴ እንጅራተ፥ ቴሶንኬስ
በረበራን ጀባቴ እንዳበተ› ጇድ!»
ጇዴ ናታንት እንዱበቴ*።
*14. ፋር 2፡7፤ 89፡26-27፤
1ሴና 22፡10፤ 28፡6-7፤ ሉቃ 1፡32፤
እብ 1፡5 *15. 1ሳሙ 15፡23፥26፤
ፋር 89፡30-33 *16. ፋር 89፡35-36፤
1ሞቶ 2፡45፤ ኢሳ 55፡3
17 ናታን ዮሙስ ወንተ ዋቀዮ ሙልአ
ታን እሰት ዱበቴ ሁንዱማ ዳዊትት
እንህሜ።

ዳዊት፥ ዋቀዮን ገለቴፈቹሳ

(1ሴና 17፡16-27)

18 ዮሙስ ዳዊት ሞትቾ ዱንካነ ሰን
ዱቅ ከኩ ዋቀዮ ኬሰ ጅሩት ኦል ልጤ
ታኤ፥

«ያ ዋቀዮ ጎፍታ! አን፥ ሰኚን
ኮስ እዶ ከናፍ ከን ታኑ ኡቱ ህንተ
እን፥ አት እቲን ኑጌሴተ፤

[†2]2ሳሙ 7፡16 «ፉለኮ ዱረ» እብ ካንሞ «ስዱረት»

19 ያ ዋቀዮ፥ ኩኑምትዩ ስዱረት
ከን ገኡ ተኤ ሙልአቹ ድድናን፥
ሰኟን ገርብቾኬቲ ገረ ፉል ዱራት
ማል ተኡፍ አከ ጅሩ አት ዱበ
ቴተ፤ ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥ ኩን ሴረ
ተኤ ወረ ካኒፍስ እንሆጂታ?
20 ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥ አት አነ ገር
ብቾኬ ቤክተ፥ አን ዋኤ ከናቲፍ ከነ
ጫላ ማል ጂቼን ደንደአሬ?
21 ዱቢኬቲን እሰ አብደቺፍቴፍ
ጂቴ አከ ያደኬቲት ወንተ ጉዳ ከነ
ጎቴተ፥ አነ ገርብቾኬትስ ቤክስፍ
ቴተ።

22 «ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥ አት አተም
ጉዳደ! አኩመ ኑእ ጉረኬኛን ደጌኟ
ትዩ፥ ከን አከኬቲ ቶኮሌ ሀንአር
ገሙ፥ ስእ መሌስ ዋቀዮ ከን ብራ
ሀንጅሩ።
23 ሰበ ዱንፋኬ ጎደቹዳፍ ከን አት
ፉርቴ ሰበ እስራኤል መሌ፥ ሰብን
ከን ብራ ሀንጅሩ፤ ሰበኬ ወረ ብየ
ግብጢ ባፍቴ ከነ ዱራ ሰበ ወረ
ካን፥ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒስ አሪቴ
ባፍቴ፥ ሆጂኬ እሰ ጉዳፍ ሶዳችሳ
ዳን መቃንኬ አከ ቤከሙ እንጎቴ*።
24 ያ ዋቀዮ፥ አት ሰበኬ እስራኤ
ሊፍ ዋቀዮ እንታቴ፥ በረበራንስ አከ
እን ሰበ ዱንፋኬ ተኡ እንጎቴ*።

*23. ኬሰ 4:7 *24. 1ሳሙ 12:22

25 «አመስ ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥ ዋኤ
አነ ገርብቾኬቲቲፍ፥ ዋኤ ሰኟኮቲቲ
ፍስ አብዲ እሰ ኬንቴ በረበራን
ጭምስ! ወንተ አብደቺፍቴስ
ራወዱ!
26 መቃንኬ በረበራን ጉዳ ሀተኡ!
ዮሙስ ነሞትን፥ ‹ጎፍታን መጫ፥
እስራኤልረት ዋቀዮደ!› እንጂዱ፤
ሞቱማን ሰኟ ገርብቾኬ ዳዊት ጀባቴ
ስዱረ ሀዳበቱ!
27 ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥ ዋቀዮ
እሰ ከን እስራኤል፥ ‹ሞቱማን ሰኟ
አነ ዳዊት ገርብቾኬቲ በረበራን
ጀባቴ እንዳበተ› ጂቴ ሙልእንት ዋን
አነት ዱበቴፍ፥ አን ገርብችኬ ስከ
ደቹዳፍ እጀ-ጀብነ አርገዴረ።
28 ያ ዋቀዮ ጎፍታ! አት ዋቀ
ዮደ፥ ዱቢንኬ አመነማደ፥ አት
ዋን ጋሪ ከነስ አነ ገርብቾኬ አብደቺ
ፍቴተ*፤

*28. 1ሞቶ 8:26

29 ሰኟን አነ ገርብቾኬቲ በረበራን
እት ፉሌ ፉለኬ ዱረ አከ ጅራቱፍ፥
አት እሰ ኤብሱን ጃለለኬ ሀተኡ! ያ
ዋቀዮ ጎፍታ፥ አት አከ ዱበቴት፥
ሰኟን አነ ገርብቾኬቲ ኤበኬቲን በረ
በራን ሀኤብፌሙ!» ጂዴ።

ቦቆና 8

ዳዊት ሞእቾ አርገቹሳ

(1ሴና 18:1-17)

1 ከነ ቦዴም ዳዊት ሞትቾ ፍልስጤሞተ
ሩኩቴ ሀርከ ጀለ ገልፈቴ፥ መንደረ
ጉድቲ እሳን ቀበተኒ ቱረንስ ሀርከሳኒ ኬሳ
እንባሴ። 2 አከሱመሞ ሞአቦተ ሎሌ
እንሞኤ፤ ነሞተ ወረ ቦጅኤም አከ እሳን
ተሬ ገለኒ ለፈ ጪሰን ጎዴ፥ ፉኞዳን እሳን
እንሰፈሬ፤ ነሞተ ፉኞ ሰፈራ ለመ ለመ
ግዱ ጪሰን አጂስሴ፥ ነሞተ ፉኞ ሰፈራ
ቶኮ ቶኮ ግዱ ጪሰንም እንሀምብሴ፤ ከነ
ረት ሞአቦትን ሀርከሳ ጀለ ገለኒ ገበረ
እንፍደኒፍ።
3 ሀዳዴዜር እልም ሬሆብ ሞቲን ዞባ፥
ብየ ለገ ኤፍራጢስ ቡኬ ጅሩ ሀርከሳ
ጀለት ዴብፈቹዳፍ ደቃ ኡቱ ጅሩ ዳዊት
እሰ ሩኩቴ፥ 4 ኮንኮላቶተሳ ኩመ ቶኮ፥
አቦቲ ፈርዴኒሳ ኩመ ቶርባፍ ሎልቶተ
ወረ ለፎ ኩመ ድግደመ እንቦጅኤ፤ ፈር
ዴን ኮንኮላቶተ ሀርከሰን ድበ ቶኮ ዱዋ
ሀምብሴ፥ ፈርዴን ወረ ካን ሁንዱማ
ሞርጋ ኩኩቴ እንናፍሴ*።

*4. ኢያ 11:6፥9፤ ኬሰ 17:16፤ ሚክ 5:9፤
ፋር 20:7

5 ነሞትን ሶርያ ወር ደማስቆ ኬሰ ጅራ
ተን ሀዳዴዜር ሞቲ ዞባ ገርጋሩዳፍ
እንዱፈን፤ ዳዊትሞ እሳን ኬሳ ነሞተ ኩመ
ድግደሚ ለመ ሩኩቴ እንአጂሴ፤ 6 ብየሳኒ
ኬሰስ ሎልቶተ እንካአቴ፥ ወር ሶርያስ
እሰት ቡለኒ ገበረ እንጌሱፍ ቱረን፤ ዋቀ
ዮሞ ለፈ ዳዊት ደቄ ሁንዱማት ሞእቾ
እንኬኔፍ። 7 ዳዊት ጋቾኖተ ወርቄ ኤግዶ
ትን ሀዳዴዜር ባተን እራ ፉዶቴ ገረ ዬሩ
ሳሌም እንፍዴ። 8 አከሱመስሞ መንደሮተ

ሀዳዴዜር ወረ ቤጣሂፍ[†3] ቤሮታይ ጇደ
መን ኬሳ ስቢለ ቦረጂ ባይኤሳ ፉደቴ
እንአዴሜ ።

9 ቶኢ ሞቲን ሃማት፥ ዳዊት ጉቱማ
ሎልቶተ ሀዳዴዜር አከ ሞኤ፥ ዮሙ
ደገኤ፥ 10 እሰ እኡምትዩ አፈሳቲ ዬሮ
ባይኤ ሎላ ቱሬ ሰነ ሞኡሳቲፍ፥ እሰ
ዱብሴ ገመዱፊፍ፥ እልመሳ ዮራምን
ዳዊት ሞትቾት እንኤርጌ፤ ዮራምስ ኬና
ምእ ገራገራ፥ ሜቲራ፥ ወርቄፍ ስቢለ
ቦረጂራ ሆጇተመን ጌሴፊ እንደቄ ።
11 ዳዊት ሞትቾ ምእ ከነስሞ ሜቲፍ
ወርቄ እሰ ሰበ ወረ ሀርከሳ ጀለ ገልፈ
ቴራ ፉደቴ ወጅን ሆጂ መነ ቄልቄሉማ
ቲፍ ዋቀዮፍ አዳን እንባሴ፤ 12 ወር እን
ሀርከሳ ጀለ ገልፈቴስ ነሞተ ኤዶም፥
ነሞተ ሞአብ፥ ነሞተ አሞን፥ ነሞተ
ፍሊስጥያፍ ነሞተ አማሌቅ ቱረን፤ አከ
ሱመሞ ምእ ሀዳዴዜር እልመ ሬሆብ
ሞቲ ዞባራ ፉደቴ ኬሳ ዋቀዮፍ አዳን
እንባሴ ።

13 ዳዊት ደቻ ሶግዳ ኬሰት ነሞተ
ኤዶም ኬሳ ኩመ ኩደ ሰዴት ሩኩቴ
አጇሴ ኤርገ ዴብኤ ቦዴ፥ ጉዳ ቤከማ
እንተኤ* ። 14 ብየ ኤዶም ኬሰስ ሎልቶተ
እንካአቴ፤ ወር ኤዶምስ ጉቱማት ዳዊ
ትት እንቡለን፤ ዋቀዮሞ ለፈ ዳዊት
ደቄ ሁንዱማት ሞእቾ እሳፍ እንኬኔ ።
*13. ፋር 60

15 ዳዊት ጉቱማ እስራኤልረት ሞቲ
ተኤ፥ ሰበሳ ሁንዱማፍ ፍርዲ ቀጇላ
እንኬኔ፥ ወንተ ዋቀዮ ዱረት ፉደተማ
ተኤስ እንሆጇቴ ። 16 ዮአብ እን ዜሩየ ዴሴ
አጇጃ ሁምነ ወራና ቱሬ፤ ዬሆሻፋጥ
እልም አሂሉድሞ እት ጋፈተማ ጫፈተ
መነ ሞቱማ ቱሬ፤ 17 ዛዶቅ እልም አሂጡ
ቢፍ አቢሜሌክ እልም አብያታር ሎቦተ
ቱረን፤ ሴራያህሞ ጫፉ ቱሬ*፤ 18 ቤናየ
እልም ዬሆያዳ እት ጋፈተማ ኩተተ ሎል
ቶተ ሞትቾ ኤገኒ ቱሬ፤ እልማን ዳዊትሞ
ሎቦተ ቱረን* ።

*15-18. 20፡23-26፤ 1ሞቶ 4፡1-6
*17. 1ሳሙ 22፡20፤ 2ሳሙ 15፡24

†3 2ሳሙ 8፡8 እብ «ጤባሂፍ» ግሬ — «ቤጣህ»

ቦቆና 9

ዳዊት፥ እልመ ዮናታኒፍ ጋሪ ጎቹሳ

1 ጋፍ ቶኮ ዳዊት፥ «ማቲ ሳኦል ኬሳ
ነምን ሀፌ ጅራሬ? ነምን ሀፌ ጅረ ዮ
ተኤ፥ አን ዮናታኒፍ ጇዴ ጋሩማ እሰት
አርግሲሱ ነንበርባደ» ጇዴ እንጋፈቴ ።
2 ማቲ ሳኦል ኬሳ ሆጇታን «ዚባ» ጇደሙ
ቶኮ ቱሬ፤ ነሞትንስ አከ እን ገረ ዳዊት
ደቄፍ እሰ እንዋመን፤ ሞትችሞ፥ «አት
ዚባዳ?» ጇዴ እሰ እንጋፈቴ፤ እንስ፥
«ኤዬ፥ አን ዚባ ገርብቾኬት» ጇዴ ዴብ
ሴፍ* ። 3 ሞትቾ፥ «ጋሩማ ዋቀዮ አከን
እት አርግሲሱፍ፥ ማቲ ሳኦል ኬሳ ነምን
ሀፌ ቶኮሌ ህንጅሩ?» ጇዴ እንጋፈቴ፤
ዚባንሞ ሞትቻፍ ዴብሴ፥ «እልም ዮና
ታን ቶኮ ጅረ፤ እንሞ ሚልሳ ለቹ ናፈ»
ጇዴ* ። 4 ሞትቾ እት ደበሌስ፥ «እን አመ
ኤሰ ጅራ?» ጇዴ እንጋፈቴ፤ ዚባንሞ፥
«እን መንደረ ሎዴባር መነ ማኪር እልመ
አሚኤል ጅረ» ጇዴ ዴብሴፍ* ።

5 ዳዊት ሞትቾ ዮሙስ ሎዴባርት ነመ
ኤርጌ፥ መነ ማኪር እልመ አሚኤሊ እሰ
እንፍድቾሲሴ ። *2. 16፡2 *3. 4፡4 *4. 17፡27

6 ሜፊ-ቦሼት እልም ዮናታን ሳኦል ገረ
ዳዊት ዱፌ፥ ኡልፍነሳቲፍ ሀመ ለፈ
ገኡት እንቆመኤፍ፤ ዳዊት፥ «ሜፊ-ቦ
ሼት!» ጇዴ፤ እንስ፥ «አን ገርብቾኬ
ኩኖ፥ አሰን ጅረ!» ጇዴን፤ 7 ዳዊትሞ፥
«ህንሶዳትን! አን አባኬ ዮናታኒፍ ጇዴ
ጋሩማ ስት ነንአርግሲስ፤ ለፈ ሳኦል አካከ
ዩኬቲ ሁንዱማ ሲፍ ነንዴብስ፥ ዬሮ ሁን
ዱማስ ማዲኮራ እንኞተ» ጇዴን ።
8 ሜፊ-ቦሼት፥ «አን ኤኙዩት፥ ገረ አነ
ገርብቾኬ እሰ አከ ሰሬ ዱአ እላልታ?»
ጇዴ እንቆመኤፍ ።

9 ሞትቾ ዮሙስ ዚባ ሆጇታ ሳኦል
ዋሜ፥ «አን ዋኑመ ከን ሳኦሊፍ ማቲሳቲ
ተኤ ሁንዱማ ሜፊ-ቦሼት አካከዩ ጎፍታኬ
ሳኦሊፍ ኬኔረ፤ 10 እን ወንተ እቲን ጅራቱ
አከ አርገቱት፥ አት፥ እልማንኬ፥ ሆጇቶ
ትንኬስ ምዳን እሳፍ ቆታ፥ ወንተ ለፍትሳ
ባሱስ እሳፍ ገልቻ! እን ገሩ አፈሳቲ ዬሮ
ሁንዱማ ማዲኮራ እንኞተ» ጇዴ፤ ዚባን
እልማን ኩደ ሸኒፍ ሆጇቶተ ድግደመ ቀበ
ቱሬ ።

11 ዚባን ሞትቻን፥ «ዋኑመ ኀፍታንኮ
ሞትች አነ ገርብቾሳ አቦሜ ሁንዱማ ነንሆ
ጄደ» ጄዴን፤ ሜፊ-ቦሼትሞ አኩመ እል
ማን ሞቲ ኬሳ እሰ ቶኮት ማዲ ዳዊት
ሞትቻራ እንኞቴ። 12ሜፊ-ቦሼት ሙጫ
እልማ «ሚካ» ጄደሙ ቶኮ ቀበ ቱሬ፤
ነሞትን መነ ዚባ ኬሰ ጅራተን ሁንድኑ
ሜፊ-ቦሼቲፍ እንሆጄቱ ቱረን፤ 13ሜፊ-ቦ
ሼት እን ሚልሳ ለቹ ናፈ ቱሬ፥ ሰበቢ ዬሮ
ሁንዱማ ማዲ ሞትቻራ ኞቱፍ፥ ዬሩሳ
ሌም ኬሰ እንታኤ።

ቦቆና 10

ዳዊት አሞኖተት ዱሉሳ

(1ሴና 19፡1-19)

1 ተከ ቱሬ ሞቲን አሞኖታ ዱናን፥
ሀኑን እልምሳ ሞቲ ተኤ እዶሳ እንቡኤ*።
2ከነረት ዳዊት፥ «ነሃሽ አባንሳ ጋሩማ ዋን
አነት አርግሲሴፍ፥ አንስ እልመሳ ሀኑንት
ጋሩማ ነንአርግሲሰ» ጄዴ፥ ዋኤ ዱኡ
አባሳቲፍ አከ እሰ ጀጀቤሰኒፍ ነሞተ እት
እንኤርጌ፤ ነሞትን ዳዊት ኤርጌ ገረ ብየ
አሞን እንዱፈን፤ 3ጉርጉዶትን ብየ አሞ
ንሞ ሀኑን ኀፍታሳኒቲን፥ «ዳዊት ነሞተ
ኤርጌ ሰጀጀቤሱሳቲን አባኬቲፍ ኡልፍነ
ኬኑሳ ሰት ፈካታ? ዳዊት ሞቱማኬ ገረ
ገልቹዳፍ፥ አከ እሳን መንደረቲ ኬሰ በረ
ኒፍ ጋድችሲሱፍ እሳን ኤርጌ ምቲሬ?»
ጄደን። 4ዮሙስ ሀኑን ነሞተ ዳዊት ኤርጌ
ሰነ ቀብሲሴ፥ አሬደሳኒ ወለካ ገር ቶኮ
እራ ሃድችሴ፥ ኡፈተሳኒ ሙዳ ሙዲት
እራ ጭርሲሴ እሳን እንአርኤ። 5ጀሬን
ቶኮ ዋኤ ከና ዳዊትት እንህመን፤ ዳዊትሞ
ሰበቢ ዬሎ ጉዳን ነሞተ ሰነረ ገኤፍ፥ ሀመ
አሬድሳኒ ብብቅሌ ጉደቱፍት ዬሪኮ ቱረኒ
ቦዴ አከ ገለኒፍ ዳምሰ እሳንት እንኤርጌ።

*1. 1ሳሙ 11፡1፤ 12፡12

6 ሀኑኒፍ ወር አሞኖታ ዳዊትን አከ
ኦፍ ጅብሲሰን ዮሙ ሁበተን፥ ኤርገኒ
መንደረ ቤት-ሬሆቢፍ መንደረ ዞባቲ ሎል
ቶተ ሶርያ ወረ ለፎ ኩመ ድግደመ፥ መን
ደረ ጦቢ ነሞተ ኩመ ኩደ ለመ
አከሱመስሞ ሞቲ መአካ ነሞተሳ ኩመ ቶኮ
ወጅን ዱግደ እንብተተን። 7ዳዊትሞ ከነ
ዮሙ ደገኤ፥ ሎልቶተ ሎሉ ደንደአን
ሁንዱማ ወጅን ዮአብን እንኤርጌ። 8ወር
አሞኖታ ገድ እት በአኒ ከረ መንደረሳኒ
ዱረት ሎልቶተሳኒ ተሬ እንገልፈተን፤
ወር ሶርያ፥ ወር መንደረ ዞባቲፍ ቤት-ሬ
ሆቢ ዱፈን፥ ነሞትን መንደረ ጦቢፍ ነሞ
ትን መአካ ሞትቻሞ ኮጳሳኒ በኬ ኬሰ እዶ
እንቀበተን።

9 ዮአብ ፉለሳ ዱራፍ ዱግደሳ ዱባን
ሎልቶትን አከ እሰት ቆጳአን ዮሙ አርጌ፥
ሎልቶተ እስራኤል ኬሳ ወረ ጫለን ፎኤ፥
ወረ አረም ሩኩቱዳፍ ቶረ እንገልፈቴ።
10ወረ ካንሞ አቦሌሰሳ አቢሻይ አከ አቦሙ
ኀዴ፥ አሞኖተ አከ ሎለኒፍ ቶረ እሳን
እንገልቼ። 11ዮአብ ዮሙስ አቦሌሰሳቲን፥
«ወር አረም ኩን ዮ አነት ጀባተን፥ አት
አነ እንገርጋርተ፤ ወር አሞኖታ ዮ ሰት
ጀባተንሞ አን ዱፌን ሰገርጋረ።
12ጀባዱ! ሰበኬኞፍ፥ መንደሮተ ዋቀዮኬ
ኞቲፍሰ ጀባትኔ እንሎለ! ዋቀዮሞ ዋን እሰ
ዱረት ጋሪ ተኤ ሀሆጄቱ!» ጄዴ።

13 ዮሙስ ዮአቢፍ ሎልቶትንሳ፥ ወረ
አረም ሎሉዳፍ እት እንቀጄለን፤ ወር
አረም ገሩ እሳን ዱራ እንበቀተን። 14ወር
አረም ዮአብ ዱራ በቀቹሳኒ ወር አሞኖታ
ዮሙ አርገን፥ እሳንሰሞ አቢሻይ ዱራ በቀ
ተኒ መንደረቲት ኦል እንነምአን፤ ዮአብ
ከነረት አሞኖተ ሎሉ ዲሴ፥ መንደረ ዬሩ
ሳሌምት ዴብኤ እንገሌ።

15 ወር አረም እስራኤሎታን አከ ሞአ
መን ዮሙ አርገን፥ ሎልቶተሳኒ ወልት
እንቀበተን። 16ሀዳዴዜር ሞትች ኤርጌ ወረ
አረም ወረ ለገ ኤፍራጢስ ገመ ጅረን እንፍድ
ችሲሴ፤ እሳን ኩን ሾፋክ አጀጃ ሎልቶተ
ሀዳዴዜሪን ጌጌፈመኒ እዶ «ሄላም» ጄደሙ
ቶኮ እንዱፈን። 17ዳዊት ከነ ዮሙ ደገኤ፥
ሎልቶተ እስራኤል ሁንዱማ ወልት ቀበቴ
ዮርዳኖስን ጩኤ ገረ ሄላም እንደቄ፤ ወር
አረምሞ ዳዊትት ቀጄለኒ ሎልቶተሳኒ ቶረ
ገልፈተኒ እሰ እንሎለን። 18ሀተኡዩ መሌ፥
እሳን እስራኤሎተ ዱራ እንበቀተን፤ ኡቱ
እሳን በቀተኒ ዳዊት ወረ ኮንኮላታ ኦፈን ድበ
ቶርበ፥ ለፎ ኩመ አፉርተመ እንአጄሴ፤ አከ
ሱመሰ አጀጃ ሎልቶተሳኒ ሾፋክን
እንሩኩቴ፥ እንስ አቹመት እንዱኤ። 19ሞቶ
ትን ወር ሀርከ ሀዳዴዜር ጀለ ቱረን፥ እስራ
ኤሎታን አከ ሞአመን ዮሙ አርገን፥
እስራኤሎተ አራረ ጋፈተኒ እሳንት
እንቡለን፤ ዬሮ ሰና ጀልቀበኒ ወር አረም
ዴብአኒ አሞኖተ ገርጋሩ እንሶዳተን።

ቦቆና 11

ዳዊት ጀልእናን ባት-ሼባ ፉዱሳ

1 ብራ ዬሮ እት ሞቶትን ሎላፍ በአ
ንት፥ ዳዊት ሞትች ነሞተሳፍ ሎልቶተ
እስራኤል ሁንዱማ ዮአቢ ወጅን ሎለት
እንኤርጌ፤ እሳን አሞኖተ ፍጠኒ፥ መንደረ
ራባህት እንመርስን፤ ዳዊት ገሩ መንደረ
ዬሩሳሌም ኬሰት እንሀፌ* ። 2 ጋፍ ቶኮ ገረ
ገልገላ ዳዊት እዶ ጪስቾሳቲ ከኤ በንቲ
መነ ሞቱማሳቲት ኦል በኤ፥ አሲፍ አቾ
ኡቱ አዴሙ ገድ እላሌ፥ ዱበርቲ ደግነ
ድቀቻ ጅርቱ ቶኮ እንአርጌ፤ እሼን ባይኤ
ሚደግዱደ* ። 3 ዳዊት ነመ ቶኮ ዋሜ
ኤርጌ፥ ዋኤ ዱበርትቲ እንቆረቺሴ፤ ነም
ችስ ዴብኤ፥ «ዱበርትቲን ሃደ መና
ኡሪያ ሄትቻት፥ እሼን እንተለ ኤሊኣም፤
መቃንሼ ‹ባት-ሼባ› ጀደመ» ጀዴ ።
4 ዳዊት ነሞተ እት ኤርጌ እሼ እንፍድች
ሲሴ፤ እሼን ገረሳ ዮሙ ዱፍቴ፥ አከ
ሴራት ጡራኡማሼቲ ኦፍ ቁሌስቴ
ቱርቴ፤ ዳዊት ዮሙስ እሼ ብረ እንገኤ፤
እሼንስ ኤርገሲ ገረ መነሼት እንዴብቴ* ።
5 ዱበርትቲን ዮሙስ ኡልፎፍቴ፥ «አን
ሲፍ ኡልፉኤረ» ጀቴ ዳዊትት ዳምስ
እንኤርግቴ ።

*1. 1ሴና 20፡1 *2. ማቴ 5፡28-29
*4. በኡ 20፡14፤ ሌዎ 20፡10፤ ኬሰ 22፡22፤
ሌዎ 15፡19

6 ከነረት ዳዊት፥ «ሜ ኡሪያ ሄትቾ
አናፍ ኤርግ!» ጀዴ ዮአብት ነመ
እንኤርጌ፤ ዮአብስ ኡሪያ ገረ ዳዊትት
እንኤርጌ ። 7 ኡሪያን ገረሳ ዮሙ ዱፌ፥
ዳዊት፥ «ዮአብ ነጋዳ? ሎልቶትን ነጋዳ?
ኦዱን ሎላ አተሚ?» ጀዴ እሰ
እንጋፈቴ ። 8 ዳዊት ከነ ቦዴስ ኡሪያዳን፥
«ገረ መነኬት ገድ ቡኢቲ ደግነኬ ድቀዱ
ደደቢ በእ!» ጀዴን፤ ኡሪየ ዮሙስ መነ
ሞቱማቲ ገድ እንበኤ፤ ኡቱ እን ገድ
ቡኡ፥ ሞትች ኬና በኤሰ ቶኮ እሰ ቦዴዳን
እንኤርጌ ። 9 ኡሪየ ገሩ ሆጁቶተ ጎፍታሳ
ወጅን በልበለ መነ ሞቱማ ዱረ ረፌ
መሌ፥ ገረ መነሳት ገድ ህንቡኔ ።

10 ኡሪየ ገረ መነሳት አከ ገድ ህንቡእን
ዳዊትት እንህመን፤ ዳዊት ከነረት ኡሪያ
ዳን፥ «አቶ ከራዳ ዱፍቴ ማሊፍ ገረ መነ
ኬት ገሎ ዲፍቴ?» ጀዴ ። 11 ኡሪየ ገሩ
ዳዊቲን፥ «ሰንዱቅ ከኩ ዋቀዮ፥ ነሞትን
እስራኤሊፍ ነሞትን ይሁዳ ዱንካነ ኬሰ
ጅሩ፤ ዮአብ ጎፍታንኮ፥ ሆጁቶትን ስእ
ጎፍታኮቲስ በኬ ኬሰ ቡፈተኒ ጅሩ፥
አንሞ አተምተን ኛቹዳፍ፥ ዱጉዳፍ፥ ሃደ
መናኮ ወጅን ረፉዳፍስ ገረ መነኮት ገለሬ?
ዱአ ሉቡኬቲት፥ አን ወንተ አከሲ ከነ
ህንጎዱ!» ጀዴ* ። 12 ዳዊት ዮሙስ ኡሪያ
ዳን፥ «ቦር ስንኤርጋቲ ሀርአ አሱመ
ኦል!» ጀዴ፤ ኡሪየ ጉያ ሰነ፥ ቦሩምታ
ሳስ ዬሩሳሌምን እንኦሌ ። 13 ኡሪየ እጀሳ
ዱረት አከ ኛቱፍ፥ አከ ዱጉፍስ ዳዊት
እሰ እንዋምስሴ፥ አከ እን መቻኡስ
እንጎዴ፤ ኡሪየ ገሩ ዮሙ ገልገላኤ መነ
ሞቱማቲ ገድ በኤ ሆጁቶተ ጎፍታሳ ወጅን
አፈተሳረ ቡሌ መሌ፥ ገረ መነሳት ገድ
ህንቡኔ ።

*11. 1ሳሙ 4፡3-4

14 ዳዊት ገነመሳ ጫፈተ ዮአቢፍ ጫፌ
ኡሪያት እንኤርጌ፤ 15 ጫፈትን እን
ጫፌ፥ «ኡሪያ እዶ ሎል ባይኤ ጀባቴ
ጅሩ ዳበቺስ! እን ሎለ ሰነ ኬሰት ሩኩ
ተሜ አከ ዱኡት፥ አችት እሰ ዲሲ ነሞ
ተኬ ወጅን ዴብእ!» ጀደ* ። 16 ዮአብ
መንደረቲት ዮሙ መርስሲሴ፥ ከለቲ ሎል
ቶትን ጀጀቦን መንደረቲ ጅረን ዋን
ቤኩፍ፥ ኡሪያን ከራ ሰነ እንዳበቺሴ፤
17 ነሞትን መንደረቲ ሰናሞ ገድ በአኒ ዮአ
ብን እንሎለን፤ ሎልቶተ ዳዊት ኬሳ ነሞ
ትን ሙራስ እንአጁፈመን፥ ኡሪያ ሄትችስ
እንዱኤ ። 18 ዮአብ ዮሙስ ነመ ኤርጌ ኦዱ
ሎለ ሰና ጉቱማት ዳዊትት እንህምሲሴ ።
19 ነምቾ ዳዊትት ኤርጌ ሰነ፥ «አት ኦዱ
ሎለ ከና ጉቱማት ሞትቾት ህምቴ ዮሙ
ፍጡ፥ 20 ሞትች አሬ እንቦበአ ተአ፥
ስእንጋፈተስ ተአ፤ ዮሙ እን፥ ‹እሳን
ሎሉዳፍ ማሊፍ እስን መንደረቲት አከስ
ድአተኒ? መሰራራን አከ እሳን ጥየ እስንት
ገድ ዲሰን ህንቤክተኒሬ? 21 አቢሜሌክ
እልመ ጊዴኦን†4 ኤኙቱ ሩኩቴ አጁሴ?
ዱበርቲ ቶኮቱ መሰራራን መጂ ዳኩ እሰት
ደርበቴ መንደረ ቴቤዝት እሰ አጁሴ
ምቲሬ? ማሊፍ መሰራ ሰነት አከስ ድአ
ተኒ?› ጀዴ ስጋፈቱ፥ አትሞ፥ ‹ሆጁታ
ንኬ ኡሪያ ሄትችስ ዱኤረ› ጀዲ እት
ህም!» ጀዴ እንአቦሜ* ።

*15. በኡ 20፡13 *21. አቦ 9፡53-54

†4 2ሳሙ 11፡21 «ጊዴኦን» «ዬሩብ-ቤሼት ዮኪስ ይሩብ-በኣል» እንጀደመ ።

22 ነምች ኤርገሜ ሱንስ ደቄ፥ ዱቢ
እሰ ዮአብ አከ እን ዱበቱፍ እሰ አቦሜ
ሁንዱማ ዳዊትት እንህሜ። 23 ነምች ዳዊ
ቲን፥ «ጀር ሁምነ ኑጫለኒ መንደረቲ ኬሳ
ገድ ኑት በአን፤ ኑእ ገሩ እሳንት ጀባትኔ፥
ገረ ከረ በልበለ መንደረቲት እሳን እንዴብ
ፍኔ። 24 ዮሙስ ወር እዳ ባተን መሰራራ
ሆጀቶተኬት ጥየ ገድ እንዲሰን፤ ነሞተኬ
ኬሳ ካን እንዱአን፥ እሳን መሌስ፥ ሆጀታ
ንኬ ኡሪየ ሄትችስሞ እንዱኤ» ጀዴ።
25 ከነረት ዳዊት ነምቸ ኤርገሜ ዱፌ
ሰናን፥ «ዮአቢን፥ ‹ኩን ሀማ ተኤ ስት
ህንሙልአትን፥ ብላን ተከ ከነ ፍጠ፥ ተከ
ሰነ ፍጠ፥ ከናፍ አት ሀሌሊ መንደረ ከነ
ሎሊ እሼ በሌስ!› ጀዲቲ እሰ ጀጀቤስ!»
ጀዴ።

26 ባት-ሼባን ሃት መና ኡሪያ አባን
መናሼ አከ ዱኤ ዮሙ ደጌሴ፥ እሳፍ
እንቦሴ፥ እንገድቴፍስ፤ 27 ዬሮን ገደሼቲ
ኤርገ ደርቤ ቦዴ፥ ዳዊት ነመ ኤርጌ መነ
ሳት እሼ እንፉደቴ፤ እሼንስ ሃደ መና
እሳፍ ታቴ፥ እልመ እንዴሴፍ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ ወንት ሀማን ዳዊት ጎዴ ኩን ዋቀ
ዮን እንገድሲሴ።

ቦቆና 12
ዳዊት እፈተሙሳ

1 ዋቀዮ ዮሙስ ናታን ራጅቸ ገረ ዳዊ
ትት እንኤርጌ፤ ናታንስ ደቄ ዳዊቲን፥
«ነሞትን ለመ መንደረ ቶኮ ኬሰ ቱረን፤
እሳን ኬሳ እን ቶኮ ሶሬስ፥ እን ካንሞ
ህዩስ*፤ 2 እን ሶሬስ ሆሎተ ባይኤፍ ሳወ
ባይኤ ቀበ፤ 3 እን ህዩስ ገሩ እልሞ ሆላ
ጉድፈቹፍ ብተቴ ቶኮ መሌ፥ ሆማ ቶኮዩ
ህንቀቡ፤ እሼን ሀርከሳቲን እልማንሳ
ወጅን እንጉደቴ፥ ምዳን እን ኞቱራ
እንኞት፥ ቆዳ እን ኬሳ ዱጉ ኬሳስ
እንዱግድ ቱርቴ፤ እን ጉዴደሳረት እሼ
እንባተ፥ እሼንስ እሰረ እንረፍት፤ እን አከ
እንተላት እሼ እንእላለ ቱሬ።

4 ጋፍ ቶኮ ኬሱማን ነምቸ ሶሬስ ሰነት
እንዱፌ፤ ነምች ሆላፍ ሳወ ባይኤ ቀቡ ሰነ
ኬሳ ቶኮ ፉዴ፥ ኬሱማ እሰት ዱፌ ሰናፍ
ኞተ ቆጼሱ መረርሲፈቴ፥ እዶሳ እልሞ
ሆላ ነምቸ ህዩሳ ሰነ ፉዴ ቀሌ ኬሱምቻፍ
ኞተ እንቆጼሴ» ጀዴ። *1. ፋር 51

5 ዳዊት ነምቸ ሰነት አሬ ቦበኤ፥ ናታን
ራጅቻን፥ «ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታት!
ነምቸ አከስ ጎዴ ሰናፍ ዱአቱ ተአ! 6 እን
ሰበቢ ገራን እሰ ጅቡ ዲሴ ወንተ አከሲ
ጎዴፍ፥ እዶ እልሞ ሆላ ሰና ሆላ አፉር
ሀባሱ!» ጀዴ*። *6. በኡ 21፡37

7 ናታን ከነረት ዳዊቲን፥ «ነምን ከነ
ጎዴ ስእ! ዋቀዮ ጎፍታን እስራኤል፥ ‹እስ
ራኤልረት ሞቲ አከ ታቱፍ አነቱ ድቤ
ስሞስሴ፥ ሀርከ ሳአልስ ስአልቼ፤ 8 መነ
ሞቱማ ጎፍታኬቲ፥ ዱበርቶተሳስ አከ አት
ፉደቱፍ ሲፍ ኬኔረ፤ ነሞተ እስራኤሊፍ
ነሞተ ይሁዳ አከ ሞቱፍ ሲፍ ኬኔረ፤ ዮ
ኩን ስት ጥናቴሞ፥ ከነ ጫላዩ ሲፍ ነንኬ
ነን ቱሬ። 9 አት ገሩ ኡሪያ ሄትች ብላ
አሞኖታቲን ሩኩተሜ አከ አጀፈሙ ጎቴ፥
ሃደ መናሳ ሃደ መናኬ ጎደቴ፤ እጀኮ
ዱረት ወንተ ሀማ ሰነ ሆጀቹዳን ማሊፍ
ዱቢኮ ቱፈቴ? 10 ኤጋ ሰበቢ አት አነ ቱፈ
ቴፍ፥ ሰበቢ ሃደ መና ኡሪያ ሄትቻ ሃደ
መናኬ ጎደቴፍ፥ ብላን ነሞተ ሰኘኬራ በረ
በራን ህንዴብኡ!› ጀዴ። 11 ዋቀዮ እት
ደበሌ፥ ‹ኩኖ፥ አን ማቲዱመኬቲን ወንተ
ሀማ ስት ነንካስ፤ እጁመኬ ዱረት ዱበር
ቶተኬ ፉዴ፥ ነመ አላኬ ጅሩፍ ነንኬነ፤
እንስ ጉዩመ ሳፋዳን ዱበርቶተኬ ወጅን
እንጪሰ። 12 አት ወንተ አከሲ ዶክሳት
ጎቴ፥ አን ገሩ፥ ወንት ኩን እስራኤሎተ
ሁንዱማ ዱረት ጉያ ሳፋ ስረት አከ ራወ
ተሙ ነንጎደ› ጀደ» ጀዴ*።

*11-12. 16፡21-22

እልም ባት-ሼባን ዳዊቲፍ ዴሴ ዱኡሳ

13 ዳዊት ዮሙስ ናታን ራጅቻን፥
«አን ዋቀዮን የኬረ» ጀዴ።

ናታንሞ ዴብሴፈ፥ «ኤጋዎ፥ ዋቀዮ የከኬ
ሲፍ ዲሴረ፤ አት የከ ከናፍ ጀቴ ህን
ዱቱ፤ 14 ሀተኡዩ መሌ፥ ከነ ሆጀቹኬቲን
ዲኖትን ዋቀዮ አከ እሰ አረብሰን ዋን
ጎቴፍ፥ እልም እን ሲፍ ደለቴ ሱን ዱጉመ
እንዱአ» ጀዴ።

15 ከነ ቦዴ ናታን ገረ መነሳት ዴብኤ
እንገሌ፤ ዋቀዮሞ ሙጫ እሰ ሃት መና
ኡሪያ ዳዊቲፍ ዴሴ እንደኤ፤ ሙጭችስ
እንዱኩብስቴ። 16 ዳዊት ዋኤ ሙጭቻቲፍ
ጀቤሴ ዋቀዮን እንከደቴ፤ እን እንሶሜ፥
መነሳ ኬሰ ኡፈተሳ ለፈ ቡፈቴ

እንቡቡሌ፤ 17 ማንጉዶትን መነሳ ጅረን
ከአኒ፥ ለፋ እሰ ካሱፍ ገረሳ እንደቀን፤
እን ገሩ ከኡ እንድዴ፥ እሳኒ ወጅንስ ኛተ
ህንኛትኔ። 18 ቶርበን ቶኮ ቦዴስ ሙጭች
እንዱኤ፤ ሆጄቶትን ዳዊት፥ «ኡቱመ
ሙጭች ጅሩዩ ዬሮ ኑእ ጎፍታት ዱበትኑ
ኑፍ ህንደገኡ፤ አመሞ ሙጭች አከ ዱኤ
አተምት እሰት ህሙ ደንዴኘሬ? ዋ አፍ
ጎድና ላታ!» ጄደኒ ሙጭች አከ ዱኤ
ዳዊትት ህሙ እንሶዳተን።

19 ዳዊት ገሩ ሆጄቶትንሳ አከ ወልት
ሀሳሰን ዮሙ አርጌ፥ ሙጭች አከ ዱኤ
በሬ፥ «ሙጭች እንዱኤ?» ጄዴ ሆጄቶ
ተሳ እንጋፌቴ፤ እሳንስ፥ «ኤዮ እንዱኤ»
ጄደኒ ዴብሰኒፍ።

20 ዳዊት ዮሙስ ለፋ ከኤ ድቀቴ
ድበቴ፥ ኡፈተሳስ ኤርገ ጌደረቴ ቦዴ፥
ገረ መነ ቋልቋሉማ ደቄ፥ እንሰገዴ፤ ከነ
ቦዴ ገረ መነሳ ደቄ፥ ቡዴነ አከ እሳፍ
ድኤሰኒፍ እንአቦሜ፤ ከነረት እሳን እንድኤ
ሰኒፍ፥ እንስ እንኛቴ።

21 ሆጄቶትንሳ፥ «ሙጭች ኡቱ
ጅሩ፥ ሶምቴ እሳፍ እንቦሴ፤ ሙጭች
ኤርገ ዱኤሞ ካቴ ኛተ እንኛቴ፤ ከነ ጎቹ
ንኬ ማል ጄቹኬቲ?» ጄደኒ እሰ እንጋፈ
ተን። 22 ከነረት ዳዊት፥ «‹ማልቱ ቤከ፥
ዋቀዮ አናፍ እንአአ፥ ሙጭቾስ እንማረ
ተአ› ጄዴ፥ ኡቱ ሉቡን ሙጭቾ ኬሰ
ጅሩ ነንሶሜ፥ ነንቦኤስ፤ 23 አመ ገሩ
ሙጭች ኤርገ ዱኤ፥ ማሊፈን ሶመሬ?
ስአች ሙጭቾ ዴብሱ ነንደንደአ? አነቱ
ገረሳ ደቀ መሌ፥ እን ገረኮት ህንዴብኡ»
ጄዴ ዴብሴፍ።

ሶሎሞን ደለቹሳ

24 ዳዊት ዮሙስ ባት-ሼባ ሃደ መናሳ
እንጀጀቤሴ፤ ኤርገሲ እን ገረሼ ደቄ እሼ
ብረ እንገኤ፤ እሼን እልመ እሳፍ
እንዴሴ፥ እንሞ መቃ ሙጭቻ ሶሎሞንት
ሞጋሴ፤ ዋቀዮ ሙጭቾ እንጃለቴ።
25 ዋቀዮ ሙጭቾ ሰበቢ ጃለቴፍ፥ መቃ
ሙጭቻ «ይዲድያት» አከ ሞጋሱፍ
ናታን ራጅቾ እንኤርጌ። [«ይዲድያ»
ጄቹን «ዋቀዮ ብረት ከን ጃለተሜ»
ጄቹደ።]

ዳዊት፥ መንደረ አሞኖታ ቀበቹሳ
(1ሴና 20፡1-3)

26 ዮኣብ እቱመ ፉፌ ራባህ መንደረ
አሞኖታ ሩኩቴ፥ ናኖ ሞቲን ኬሰ ታኡ
እንቀበቴ*፤ 27 ዮኣብ ዮሙስ ዳዊትት ነመ
ኤርጌ፥ «አን መንደረ ራባህ ሩኩቴረ፥
ለፈ መንደረቲን ብሻን አርገቱስ ቀበዴረ።
28 አን መንደረቲ ቀበዴ፥ እቲን መቃ አከ
ህንጎደትኔት፥ አመ አት ሎልቶተ ወረ
ሀፈን ወልት ቀብ፥ መንደረቲት መርሲቲ
እሼ ቀበዱ!» ጄዴ እት እንህሜ። 29 ከነ
ረት ዳዊት ሎልቶተ ሁንዱማ ወልት
ቀበቴ፥ መንደረ ራባህት ዱሌ ሩኩቴ እሼ
እንቀበቴ። 30 ዳዊት ጎንፎ ሚልኮም[†5]
ዋቀዮ ቶልፈማሳኒ እሰ ወርቄ ደጋ ገት-ጀ
ቤሰ አፍ ኬሳ ቀቡራ ሆጄተሜ፥ ኪሎ
ግራሚ ሶዶሚ አፉር ከን ሚጀኑ ፉደቴ፥
መታሳረ እንካአቴ፤ አከሱመስ መንደረቲ
ኬሳ ወንተ ሶናን ባይኤ እንቦጅኤ።
31 ነሞተ መንደረቲ ሰነ ኬሰ ቱረንሞ ገድ
ያሴ፥ ሃምቱ ሙካቲን፥ ብላፍ ቆቶዳን
ሆጂ ኡልፋታ እንሆጄቿሴ፥ ጡጺስ አከ
ሆጄተን እንጎዴ፤ ዳዊት ወንተ አከሲ ከነ
ወረ መንደሮተ አሞኖታ ኬሰ ጅራተን
ሁንዱማረት ኤርገ ሆጄቿሴ ቦዴ፥ ጉቱማ
ሎልቶተሳ ወጅን ገረ ዬሩሳሌምት
እንዴብኤ። *26. 11፡1

ቦቆና 13

አምኖን፥ አቦሌቲሳ ታማርን ዬላሰሱሳ

1 ከነ ቦዴሞ ወንት ተኤ ቶኮ ጅረ፤
እንስ፥ አቢሻሎም እልም ዳዊት አቦሌቲ
ባይኤ በሬዱ ቶኮ ቀበ ቱሬ፤ መቃንሼ
«ታማር» ጄደመ፤ አምኖን እልም ዳዊ
ትሞ ባይእሴ እሼ እንጃለቴ*፤ 2 አምኖን
ሰበቢ ታማር አቦሌቲንሳ ዱርበ ታቴፍ፥
ዋን ህንታኔ እሼረት ሆጄቹን ህንደንደአ
ሙፍ ቱሬ፤ ከነራ ከን ከኤ እን ሀመ ዱኩ
ብሰቹ ገኡት ያዳን እንድጸቴ። 3 አምኖን
ምቹ መቃንሳ «ዮናዳብ» ጄደሙ ቶኮ ቀበ
ቱሬ፤ ዮናዳብ እልም ሺሜአ እሰ አቦሌሰ
ዳዊት ከና ነመ ባይኤ ሀጬደ*። 4 እን ጋፍ
ቶኮ አምኖኒን፥ «ያ እልመ ሞቲ፥ አት
ጉዩመ ጉያን ማሊፍ ገድ አዴምታ? አነት
ህንህምቱ?» ጄዴ፤ አምኖንሞ፥ «አን
ጃለለ ታማር አቦሌቲ አቢሻሎም አቦሌሰኮ

[†5] 2ሳሙ 12፡30 «ሚልኮም» ዮኪስ «ሞሌክ»

ቲቲን ቡተሜረ» ጇዴ እት እንህሜ።
5ዮናዳብሞ አምኖኒን፥ «አከ ዋን ስዱኩ
ቤት ስሬኬረ ጪስ! አባንኬ ስዱብሱ
ዮሙ ዱፉ፥ ‹ሀደራ ታማር ኦቦሌቲንኮ
ዱፍቴ ኛተ አናፍ ሀኬንቱ! ኛተ ከነስ
ኡቱን እላሉ እጀኮ ዱረት ሀቆጺስቱ፥ አን
ሀርከሼራ ነንኛደ› ጇዲን!» ጇዴ።
*1. 2፡2-3 *3. 17፡13

6 ዮሙስ አምኖን አከ ዋን ዱኩብሰቴት
እንጪሴ፤ ዬሮ ሞትች እሰ ዱብሱ
ዱፌት፥ አምኖን፥ «ታማር ኦቦሌቲንኮ
ሀዱፍቱ! እጀኮ ዱረት ብጥሌ ለመ ሀቶል
ችቱ! አንስ ሀርከሼራ ነንኛደ» እቲን
ጇዴ።

7 ከነረት ዳዊት ገረ መነ ሞቱማት ታማ
ርት ነመ ኤርጌ፥ «ገረ መነ አምኖን ኦቦሌ
ሰኬ ደቂቲ፥ ወንተ እን ኛቱ ቆጺሲፍ!»
ጇዴ። 8ታማር ገረ መነ አምኖን ኦቦሌሰ
ሼቲ እንደቅጤ፤ ኦቦሌስሼ ኡቱ ጪሱ፥
እሼን እጀሳ ዱረት ቡኮ ቡኬስቴ ብጥሌ
እንቶልችቴፍ። 9እሼን ብጥልቸ ቤዴራ
ባፍቴ እሰ ዱረ እንኬሴ፤ አምኖን ገሩ ኛቹ
ድዴ፥ «ነመ ሁንዱማ አሲ ገድ ባሳ!»
ጇዴ፤ ነሞትን ሁንድኑስ እሰ ብራ ገድ
እንበአን። 10አምኖን ዮሙስ ታማሪን፥
«አን ሀርከኬራ አከን ኛዱት አሰ እዶን
ጪሱት እሰ ቆጺስቴ አናፍ ፍድ!»
ጇዴ፤ እሼን ብጥሌ ቶልችቴ ሰነ ፉቴ፥
አምኖን ኦቦሌሰሼቲፍ እዶ እን ጪሱት
እንጌስቴፍ።

11 ዬሮ እሼን ኛተ ድኤስቴፍት፥
እንሞ እሼ ቀቤ፥ «ኦቦሌቲኮ፥ ኮቱቲ አና
ወጅን ጪስ!» ጇዴ። 12እሼን ገሩ፥
«ለኪ ያ ኦቦሌሰኮ፥ አነ ህንሰልጽስን!
ወንት አከሲ እስራኤል ኬሰት ሆጄተሙን
ህንተኡ፤ አትስ ወንተ ዬላስሳ አከሲ ህን
ሆጄትን*! 13ዮ አነ ሰልጽፍቴ፥ አን አተ
መን ተኣ? ኤሰን ደቀስ? አትስ አተም
ታታ? ብየ እስራኤል ኬሰት ወረ ወንተ
ዬላስሳ ሆጄተን ኬሳ ቶኮ እንታተ፤ ሞት
ቾት ህመዱ፥ እንስ ስት ነሄሩምሲሱ ህን
ድዱ!» ጇቴ። 14እን ገሩ እሼዳፍ ደገኡ
ህንበርባድኔ፤ ሁምነ ዋን እሼ ጫሉፍ እሼ
ወጅን ጪሴ፥ እሼ እንሰልጽሴ።
*12. ኡመ 34፡7፤ ኬሰ 22፡20-21፤
አቦ 20፡6፤ ኤር 29፡23

15 ከነ ቦዴ ገሩ አምኖን እሰ ዱር እሼ
እንጃለተ ቱሬ ጫላት ባይእሴ እሼ ጅቤ፥
«ከኢ መነ ከና በእ!» ጇዴን።

16 እሼንሞ፥ «ለኪ አነ መና ባሱኬቲን
ወንተ ሀማ እሰ አመ አነረት ሆጄቴ ጫላ
ሀምነ ህንሆጄትን!» ጇቴን፤ እን ገሩ እሼ
ዳፍ ደገኡ ድዴ፥ 17ደርገጌሰ እሳፍ ኤር
ገሙ ቶኮ ኦል ዋሜ፥ «ዱበርቲ ከነ እጀኮ
ዱራ ገድ ባሲ በልበለ እት ጬፍ!»
ጇዴ። 18ዮሙስ ነምች እሳፍ ኤርገሙ
ሱን ገድ እሼ ባሴ፥ በልበለ እት
እንጬፌ፤ እሼን ቆሎ ዴራ ሀርከ ቀቡ እሰ
ዱርቦትን ሞቶታ፥ ዱር ኡፈተን፥ ኡፈቴ
ቱርቴ፤ 19ታማር ገደራ ከን ከኤ ዳራ
መታት ፍርፍርፈቴ፥ ቆሎ ዴራ ሀርከ
ቀቡ እሰ ኡፈቱ ሰነ እንተርሳፍቴ፤ መታ
ሼስ ቀበቴ፥ ሰገሌሼ ኦል ፉደቴ ቦአ ባቴ
እንአዴምቴ።

20 አቢሻሎም ኦቦሌስሼ እሼዳን፥
«አምኖን ኦቦሌሰኬቱ ዋን ህንታኔ ስረት
ሆጄቴ? ያ ኦቦሌቲኮ፥ ሜ ጬሉመ ጇድ!
እን ኦቦሌሰኬቲ፥ ዱቢን ኩን ያደኬት ህን
ኡልፉትን!» ጇዴ፤ ታማር አከ ዋን ገተ
ምቴት መነ አቢሻሎም ኦቦሌሰሼ እንቴሴ።

21 ዳዊት ሞትች ዱቢ ከነ ሁንዱማ
ዮሙ ደገኤ፥ ባይእሴ እንዴከሜ። 22አም
ኖን ሰበቢ ታማር ኦቦሌቲ አቢሻሎም ሰል
ጽሴፍ፥ አቢሻሎምሞ እሰ እንጅቤ፤
ሀተኡዩ መሌ፥ ሀማስ ተኡ፥ ጋሪስ ተኡ
ዋን ቶኮሌ እሰት ህንዱበትኔ።

አቢሻሎም ዋኤ ታማሪፍ አምኖንን አጄሱሳ

23 ኩን ተኤ ወጋ ለመ ቦዴ አቢሻሎም
መንደረ በኣል-ሀዞር እሰ ዳሪ ብየ ኤፍሬ
ምት ድኦ ጅሩ ኬሰት ሆሎተሳራ ርፌንሰ
ኡቱ ሙርሲፈቱ፥ እልማን ሞትቻ ሁን
ዱማ እንዋሜ፤ 24አቢሻሎም ገረ ዳዊት
ሞትቻ ደቌ፥ «አን ገርብችኬ ሆሎተኮራን
ርፌንሰ ሙርሲፈዳቲ፥ አት ሞትች አነ
ገርብቸኬ ወጅን አከ ደቅጡ፥ ሆጄቶት
ንኬ ወር ጉርጉዶትንስ አከ ደቀን ሀደራ
ስንከደደ» ጇዴ። 25ሞትች ገሩ፥ «ለኪ
ያ እልመኮ፥ ኑእ ሁንዱምትኬኘ ህንዱ
ፍኑ፥ በኣስ ስት ህንታኑ!» ጇዴ ዴብ
ሴፍ፤ አቢሻሎም እቱመ ጭቴ ዮ እሰ
ከደቴዩ፥ ሞትች እሰ ኤብሴ መሌ፥ እሳ

ወጅን ደቁ ህንበርባድኔ። 26 አቢሻሎም
ዮሙስ ሞትቻን፥ «አት ዮ ደቁ ደባቴዩ፥
ሀደራ ኦቦሌስኮ አምኖን ኍወጅን ሀደቁ!»
ጄዴ እንከደቴ፤ ሞትችስ፥ «እን ማሊፍ
ሲወጅን ደቃ?» ጄዴ እስ እንጋፈቴ።
27 አቢሻሎም ገሩ ጀቤሴ ዋን እስ ከደ
ቴፍ፥ ሞትች እልምሳ አምኖኒፍ እልማንሳ
ወር ካን ሁንድኑ አቢሻሎሚ ወጅን አከ
ደቀኒፍ እንኤርጌ።

28 አቢሻሎም ዮሙስ ነሞተሳ ዋሜ፥
«ደገአ፥ አምኖን ዳዲ ወይኒ ዱጌ ገራንሳ
ዮሙ ጨሱ፥ አንሞ፥ ‹ሩኩታ እስ
አጄሳ!› እስኒን ነንጄደ፤ ከነ አነቱ እስን
አቦሜ ዋን ተኤፍ፥ እስን እስ አጄሳ
መሌ፥ ህንሶዳትና! ጀባዳ፥ ጀግኖተስ
ተአ!» ጄዴ እሳን እንአቦሜ። 29 ነሞትን
አቢሻሎም አኩመ እን እሳን አቦሜት፥
አምኖንን እንአጄሰን፤ እልማን ሞትቻ ሁን
ድኑ ከአኒ ጋንጎሊሳኒት ነምአኒ እንበቀ
ተን። 30 እልማን ሞትቻ ከራረ ኡቱ ጅረኒ
ዳዊት ኦዱ፥ «አቢሻሎም እልማን ሞትቻ
ኬሳ ቶኮሌ ኡቱ ህንሀምብስን ሁንዱመሳኒ
ሩኩቴ እንአጄሴ» ጄዱ እንደገኤ።
31 ዳዊት ሞትች ዮሙስ ከኤ ኡፈተሳ ተር
ሳሴ፥ ለፈ ደኤ እንጨሴ፤ ሆጄቶትንሳ
ሁንድኑስ ገደራ ከን ከኤ ኡፈተሳኒ ተርሳ
ሰኒ እስ ብረ እንዳበተን። 32 ዮናዳብ እልም
ሺሜአ ኦቦሌስ ዳዊት ገሩ፥ « ያ ጎፍ
ታኮ፥ ‹እልማንኮ ሁንዱመሳኒ አጄሰን›
ጄቴ ህንያድን! አምኖን ዱዋቱ ዱኤ
ተአ፤ ማሊፍ ዮ ጄቴ፥ ኤርገ ጋፈ አም
ኖን ሁምናን ታማር ኦቦሌቲ አቢሻሎም
ሰልጽሴ ጀልቀቤ፥ አቢሻሎም እስ አጄ
ሱፍ ያደ አከ ቀቡ እንአርግሲስ ቱሬ።
33 ከን ዱኤ አምኖን ዱዋደ፤ ኤጋ ያ ጎፍ
ታኮ፥ ያ ሞቲኮ፥ እስ ነሞትን፥ ‹እልማን
ሞትቻ ሁንዱምትሳኒ እንዱአን› ጄደኒ
ኦዴሰን ፋደቴ ያዳን ህንድጳትን!» ጄዴ
ዳዊትት እንዱበቴ።

34 አቢሻሎም ገሩ ኤርገ እስ አጄስሴ
ቦዴ በቀቴ እንሶኬ፤ ኤግዱን እን መንደረ
ኤጋ ቱሬስ ሁበቴ እላሌ፥ ነሞተ ባይኤ
ከራ ጭናቾ ጋራቲን፥ ዱግደሳ ዱባን ገድ
ቡአ ጅረን አርጌ፥ ሞትቾት እንህሜ።
35 ዮናዳብ ዮሙስ ሞትቻን፥ «እላ፥ እል
ማንኬ ዱፈኒሩ፥ አኩመ አን ገርብችኬ
ጄዴ ተኤ» ጄዴ። 36 አኩመ እን ዱበቴ
አፉኒ ፍጤን፥ እልማን ሞትቻ ኦል ገለኒ
ሰገሌሳኒ ኦል ፉደተኒ እንቦአን፤ ዮሙስ
ሞትች፥ ሆጄቶትንሳ ሁንድኑስ ቦእቾ
ጉዳሳ እንቦአን። 37 አቢሻሎም ገሩ በቀቴ
ገረ ታልማይ እልመ አሚሁድ ሞቲ ብየ
ጌሹር እንደቄ፤ ዳዊትሞ እልመሳ አምኖ
ኒፍ ዬሮ ዴራ እንገዴ። 38 አቢሻሎም
በቀቴ ብየ ጌሹር ኤርገ ደቄ ቦዴ፥ ወጋ
ሰድእ አች እንታኤ*። 39 ዳዊት ሞትች
ዋኤ ዱአ እልመሳ አምኖኒፍ ገዱ ዲሴ
ኤርገ ጀጀባቴ ቦዴ፥ ገራንሳ አቢሻሎምን
እንያዴ። *37-38. 3፡3፤ 14፡23፤ ኢያ 13፡11

ቦቆና 14

አቢሻሎም ዬሩሳሌምት አከ ዴብኡፍ ያደሙሳ

1 ዬሮ ሰነት ዮአብ እን ዜሩየ ዴሴ፥
ገራን ዳዊት ሞትቻ አቢሻሎም ዱካ አከ
ጅሩ እንሁበቴ፤ 2 ዮአብ መንደረ ቴቆአቲ
ዱበርቲ ቤክቱ ቶኮ እንፍድችሲሴ፤ እሼ
ዳን፥ «ሀደራ፥ አከ ዋን አመ ገዱት ጅር
ቱት ኡፈተ ገዳ ኡፈዱ፥ ድበተስ
ህንድበትን! ዱበርቲ ዬሮ ዴራ ነመ
ዱኤፍ ገዳ ቱርቴ ኦፍ ፈኬስ! 3 አከስት
ገረ ሞትቻ ደቂ ዱቢ አን ስት ህሙፍ
ጄዱ ከነ እት ዱበዱ!» ጄዴ፥ ወንተ
እሼን ዱበቱ እሼት እንህሜ።

4 ዱበርቲን መንደረ ቴቆአ ሱን ገረ
ሞትቻ ደቅጤ፥ ኡልፍነሳቲፍ ሀመ ለፈ
ጌሱት ቆማቴ፥ «ያ ሞቲ፥ ነገርጋር!»
ጄቴን፤ 5 ሞትች፥ «ማል ረከቴ?» ጄዴ
እሼ እንጋፈቴ፤ እሼንሞ ዴብፍቴ ሞት
ቻን፥ «አን ዱጉማን ዱበርቲ አባን መና
እራ ዱኤደ፤ 6 አን ገርብቲንኬ እልማን
ለመን ቀበን ቱሬ፤ እሳን ለቹ በኬት ወል
እንሎለን፤ ነምን ገርገር እሳን ቀቤ እሳን
ኦልቹ ዋን ህንቱርኒፍ፥ እን ቶኮ እስ ካን
ሩኩቴ እንአጄሴ። 7 ኩኖ ለሚን ጉቱማት
አነ ገርብቲኬረት ከአኒ፥ ‹እልመኬ እስ
ኦቦሌስሳ አጄሴ ሰነ ጉማ ኦቦሌስሳ እስ እን
አጄሴ አከ ባፍኑት፥ ዳለስ አከ እን ህንፉ
ደትኔት ደበርሲ ሀርከኬኘት ኬን!› ናንጄ
ደን፤ እሳን አከ ነመ ሙከ ቶክቲ ቦበአ
ጅርቱ ዳምሱት፥ እልመኮ እስ ሀፌ ከነ አነ
ዱራ አጄሰኒ መቃ አባ መናኮቲ ዮኪስ
ሰኚሳ ለፈራ በሌሱፍ ጄዱ» ጄቴ*።
*7. ኬስ 19፡11-13

8 ሞትች ከነረት ዱበርትቲዳን፥ «አን
ዋኤኬቲፍ አቦሚ ነንደበርሳቲ፥ አት ገረ
መነኬት ገል!» ጀዴ። 9 ዱበርቲን መን
ደረ ቴቆአ ሱን ሞትቻን፥ «ያ ጎፍታኮ
ሞትቻ፥ ዋኤ ዱቢ ከናቲፍ፥ ለሚን አነ
ረት፥ ሰኚ አባኮቲረትስ በሌሳ ለካኡ ህንዲ
ሰን፤ እሳን፥ ‹ሞቲን፥ ሞቱማንሳስ በሌሳ
ቀቡ› ህንጀደን» ጀቴ። 10 ሞትችስ እሼ
ዳን፥ «ዮ ነምን ዋ ሲንጀዴ፥ ገረኮት እሰ
ፍድ! እንዩ ስት ህንዴብኡ!» ጀዴ።
11 እሼንሞ፥ «ወር ጉማ ባሱ በርባደን እል
መኮ እሰ ሀፌ አጀሰኒ፥ በዲሰረት በዲሰ
አከ ህንደበሌት፥ ያ ሞቲ መቃ ዋቀዮ ጎፍ
ታኬቲን አናፍ ከከዱ!» ጀቴ፤ ሞትች
ዮሙስ፥ «ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታት፥
ነምን ቶኮሌ እልመኬት ቁበ ህንቡሱ»
ጀዴ*። *11. ለኮ 35፡19-21

12 ዮሙስ ዱበርትቲን «ሀደራ፥ አን
ገርብቲንኬ ስእ ጎፍታኮ ሞትቾት ዱቢ
ቶኮ ደበሌ ነንዱበደ» ጀቴ፤ እንስ፥
«ዱበዱ!» ጀዴን። 13 ዱበርትቲን እት
ፉፍቴ፥ «አት ሞቲ ታቴ ኡቱ ጅርቱ፥
እልመኬ እሰ ብያ በኤ ሰነ ዴብሱ ዮሙ
ዲፍቱ፥ ዱቢኬ ከናን ኦፍት ፈረዱኬት
ምቲሬ? ማሊፍ ወንተ አከሲ ከነ ሰበ ዋቀ
ዮረት ያዴ ቆጼስቴ? 14 ኑእ ለፈረት ህንሀ
ፍኑ፥ አከ ብሻን ለፈት ደንገለኤ፥ ዴብኤ
ህንቡዱቅፈምኔ እንታነ፤ ዋቀዮ ገሩ፥
ነምን ብያ ዮ በኤዩ፥ እሰራ አከ ህንፈጋት
ኔፍ፥ ከራ ቆጼሴረ፤ እን ሉቡ ነማ ህንበ
ሌሱ*። 15 አን ሰበቢ ነሞትን አነ
ሶዳችሰኒፍ፥ ዱቢ ከነ ስእ ጎፍታኮ ሞት
ቾት ዱበቿዳፍ ዱፌረ፤ ‹ወንተ አን ገርብ
ቲንኬ ስት ዱበዱ፥ ተሪ አት ሞትች
አናፍ እንራወተ› ጀዴ ዋነን ያዴፍ፥
ድመኮ ስት ህመዴረ፤ 16 አን እት ፉፌስ፥
‹አት ሞትች ኑፍ ደጌሴ ሀርከ ነመ ዳለ
ዋቀዮ ኑፍ ኬኔ ኬሳ አነ ገርብቲኬፍ እል
መኮ በሌሱ በርባዱ ጀላ ኑባፍተ› ጀዴረ፤
17 አን ገርብቲንኬ አመስ ደበሌ፥ ‹አት
ጎፍታንኮ ሞትች ወንተ ጋሪፍ ወንተ ሀማ
ገርገር ባፍቴ ሁበቹት አከ ኤርገማ ዋቀዮ
ዋን ታቴፍ፥ ዱቢንኬ ቦቆና አናፍ እንኬነ›
ጀዴ ነንአብደደ፤ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሲወ
ጅን ሀተኡ!» ጀቴ*።
*14. ህስ 18፡23 *17. 1ሳሙ 29፡9፤
2ሳሙ 14፡20

18 ሞትች ዮሙስ ዱበርትቲዳን፥
«ወንተ አን ስጋፈቹፍ ጀዱፍ ዴቢ አናፍ
ኬን መሌ፥ አነ ህንዶክስን!» ጀዴ፤ ዱበ
ርትቲንሞ፥ «ያ ጎፍታኮ፥ ያ ሞቲኮ፥
ዱበዱ ሀደራ!» ጀቴ። 19 ሞትች፥
«ዮአብ ዱቢኬ ከነ ሁንዱማ ኬሳ ቀባ?»
ጀዴ ዱበርትቲ እንጋፈቴ፤ እሼንሞ ዴብ
ፍቴ፥ «ዱእ ሉቡኬቲት! ጎፍታኮ ያ
ሞቲኮ፥ ነምን ወንተ አት ዱቤራ ገረ
ምርጋት ዮኪስ ገረ ብታት ጀልአቱ ራወቴ
ህንጅሩ፤ ኤዬ፥ ዮአብ ገርብቾኬቱ ከነ
አከን ጎዱ ነአቦሜ፥ ወንተን ዱበዱ ሁንዱ
ማስ አነ ገርብቲኬት ህሜ፤ 20 ዮአብ ገርብ
ቾኬቱ ዱቢ እልመኬ ከነ ገረ ጋሪት
ጌደሩዳፍ አከስ ጎዴ፤ ያ ጎፍታኮ፥ አት
ኦጌስ አከ ኤርገማ ዋቀዮት፥ ብየቲ ኬስት
ወንተ ተኡ ሁንዱማስ እንቤከተ» ጀቴ*።
*20. 14፡17

21 ሞትች ዮሙስ ዮአቢን፥ «ሀተኡ፥
ወንተ አት በርባዱ ራወቹፍ ሙርቶ
ጎዴረ፥ ደቂቲ አቢሻሎም ደርገጌስቾ ሰነ
ፍድ!» ጀዴ። 22 ዮአብ ኡልፍነ ሞትቻ
ቲፍ ሀመ ለፈ ገኡት ቆመኤ፥ ሞትቾ
እንኤብሴ፤ እት ፉፌስ፥ «ያ ጎፍታኮ፥
ሞትቾኮ፥ ዱቢ አን ገርብችኬ ስያደቺሴ
ከነ ሆጂረ ኦልቹኬቲን አከ አት ፋረ ቶላ
ዳን አነ እላልቴ ሀርአ ብረ ገኤ ሁበዴረ»
ጀዴ። 23 ከነ ቦዴ ዮአብ ከኤ ገረ ብየ
ጌሹር ደቄ አቢሻሎምን ዴብሴ ገረ ዩሩሳ
ሌም እንፍዴ። 24 ሞትች ገሩ፥ «እን ገረ
መነሳቲ ሀደቁ መሌ፥ አን እጆኮቲን እሰ
አርጉ ህንበርባዱ» ጀዴ፤ ከናፍ አቢሻ
ሎም መነሳት ገሌ መሌ፥ እጀ ሞትቻት
ህንሙልአትኔ።

አቢሻሎም፥ አባሳ ዳዊትት አራረሙሳ

25 እስራኤሎተ ሁንዱማ ኬሳ ነምን
ሚደጉማሳቲፍ አከ አቢሻሎም ጀጀሙ
ቶኮሌ ህንቱሬ፤ ፋነ ሚለሳቲቲ ጀልቀቤ
ሀመ ጉቤ መታሳቲት ሙዳ ቶኮሌ ህን
ቀቡ*። 26 ርፌንስ መታሳ እሰረት ጉደቴ
ዋን እት ኡልፋቱፍ፥ ዩሮ ዩሮት እንሙር
ሙርሲፈተ ቱሬ፤ ርፌንስሳ ሙርሙረሜ
ዮሙ ሰፈረሙ፥ አከ ሚጀነ ሞትቻት ገረ
ኪሎ ግራሚ ለማፍ ወለካ ባሰ። 27 አቢሻ
ሎም እልማን ሰድኢፍ፥ እንተለ ቶኮ

ጎደቴ፤ መቃን እንተለሳቲ «ታማር»
ጀደመ፤ እሼንስ እንተለ ሚደግዱ ቱርቴ።
*25. 1ሳሙ 9:2

28 አቢሻሎም እጀ ሞትቻት ኡቱ ህን
ሙልአትን፥ ዩሩሳሌም ኬሰ ወጋ ለመ
እንታኤ። 29 እን ዮሙስ ዮአብን ሞትቸት
ኤርገቹዳፍ፥ ነመ እት እንኤርጌ፤ ዮአብ
ገሩ ገረሳ ዱፉ እንድዴ፤ አቢሻሎም ስአ
ለመፉ ነመ እት እንኤርጌ፤ ዮአብሞ
አመስ ዱፉ እንድዴ። 30 አቢሻሎም ከነ
ቦዴ ሆጀቶተሳቲን፥ «ኩኖ፥ ዮአብ
ማሲኮ ቡኬዳ ማሲ ቀበ፥ ማሲሳ ከነረስ
ገርቡን ጅረ፤ እስን ደቃቲ ምዳንሳ ከነት
እብደ ነቃ!» ጀዴ፤ ሆጀቶትን አቢሻሎ
ምስ ማሲ ምዳንቻት እብደ እንነቀን።

31 ዮአብ ከነረት ከኤ ገረ መነ አቢሻ
ሎም ደቄ፥ «ሆጀቶትንኬ ማሊፍ ማሲ
ኮት እብደ ነቀኒ?» ጀዴ አቢሻሎምን
እንጋፈቴ። 32 አቢሻሎም ዴብሴ ዮአቢን፥
«ኩኖ፥ አን አከ አት አነ ብረ ዱፍቴ፥
ሞትቸ ብረ ደቅጪ፥ ‹አቢሻሎም፡- ጌሹሪ
ማሊፈን ዱፌ? ሀመ አማት አች ኡቱን
ጅራዴ አናፍ ወየ ቱሬ ጀደ› ጀቴ ሞትቸ
አከ አናፍ ጋፈቱፈን ስት ኤርገዴ፤ አን
አመ ሞትቸ አርጉ ነንበርባደ፤ የከን ቀበ
ዮን ተኤ እን አነ ሀአጀሱ!» ጀዴ።
33 ዮአብ ዮሙስ ገረ ሞትቻ ደቄ፥ ከነ
እሰት እንህሜ፤ ሞትቹ ከነረት አቢሻሎ
ምን እንዋምስሴ፤ አቢሻሎምስ አል ልጨ
ሀመ ለፈ ገኡት ሞትቻፍ እንቆመኤ፤
ሞትችስ አቢሻሎምን ዱዱንገቴ ነጋ
እንጋፈቴ።

ቦቆና 15

አቢሻሎም፥ ዳዊትረት ኮረቹሳ

1 ከነ ቦዴስ አቢሻሎም ኮንኮላታፍ ፈር
ዴን፥ ነሞተ ፉለሳ ዱረ ካተን ሸንተመስ
እንቆጴፈቴ*፤ 2 እን ገነመ ገነመ በሪዳን
ከኤ፥ ከራ ከረ መንደርቻት ጌሱ ቡኬ
ዳበቴ፥ ነመ ዱቢሳቲፍ ፍርዲ አርገቹዳፍ
ገረ ሞትቻ ደቄ ኦፍት ዋሜ፥ «አት ነመ
ኤሳቲ?» ጀዴ እንጋፈተ፤ ነምችስ፥
«አን ገርብችኬ ጎሶተ እስራኤል ኬሳ ከን
እሰ ቶኮት» ጀዴ እንዴብሳፍ። 3 ዮሙስ
አቢሻሎም ነምቻን፥ «እላ፥ ዱቢንኬ
ፉደተማደ፥ ቀጀላደስ፤ ሀተኡዩ መሌ፥
ነምን ሲፍ ደገኡ ሞትቸ ብረ ህንጅሩ»
እንጀዳን። 4 እት ደበሴስ፥ «ብይቾረት
አባ ፍርዲ ተኤ ኡቱን ጅራዴ፥ ነምን
ዱቢ ቀቡ ሁንድኑ ፍርዲዳፍ ዮሙ አነ
ብረ ዱፉ፥ አንሞ ፍርዲ ቀጀላ አከ እን
አርገቱ ነንጎደን ቱሬ» እንጀደ። 5 ነምን
ገረሳት ድአቴ ዮሙ እሳፍ ቆመኡ፥ እንሞ
ሂጠቴ ሀርካን ኦፍት እሰ ቀቤ እንዱንገተ
ቱሬ፤ 6 አቢሻሎም እስራኤሎተ ፍርዲ
ዱጋ አርገቹዳፍ ገረ ሞትቻ ዱፈን ሁንዱ
ማት አመለ አከሲ አርግሲሱዳን፥ ገራ
ነሞተ እስራኤል ገረ ኦፊሳት እንዴብሴ።
*1. 1ሞቶ 1:5

7 አቢሻሎም ዱመ ወጋ አፉረፋት ሞት
ቻን፥ «ሀደራ! ገረ ኬብሮን ደቄተን ወሬ
ገን ዋቀዮፍ ወሬጌ ኦፍራ ባሰ! 8 አን
ገርብችኬ ብየ አረም መንደረ ጌሹር ኬሰ
ዮሙን ቱሬን፥ ‹ዋቀዮ ነጋዳን ዩሩሳሌ
ምት ዮ ነዴብሴ፥ አን እሳፍ ነንሰገደ›
ጀዴ ወሬጌ» ጀዴ*። 9 ዮሙስ ሞትቾ አቢ
ሻሎሚን፥ «ነጋዳን ደቅ!» ጀዴ፤ አቢሻ
ሎምስ ከኤ ገረ መንደረ ኬብሮን እንደቄ።
10 አቢሻሎም ከነ ቦዴ፥ ነሞተ ዶክሳት ብየ
ጎሶተ እስራኤል ሁንዱማ ኬሰ አዴመኒ፥
«በተለ ሰገሌ ፊኖ ደጌሰንት፥ ‹አቢሻሎ
ምቱ መንደረ ኬብሮንት ሞቲ ተኤ!›
ጀዳ!» ጀደኒ ነሞተት ህመን እንኤርጌ*።
11 ዩሩሳሌም ኬሳሞ ነሞትን ድብ ለመ
ዋመመኒዱማፍ ዋኤ ዱብቻ ሆማ ኡቱ ህን
ቤከን፥ ገራሙማዱመሳኒ በአኒ አቢሻ
ሎሚ ወጅን እንአዴመን። 12 አቢሻሎም
ኡቱመ አርሳ ድኤሳ ጅሩ፥ አሂቶፌል
ጊሎንቾት ኤርጌ፥ ጊሎህ መንደረሳ ኬሳ
እንዋምስሴ፤ አሂቶፌል ኩን ጎርሳ ዳዊት
ሞትቻ ቱሬ፤ አከስት ዳዊትረት ኮረቹን
እቱመ እንጀባቴ፥ ነሞትን አቢሻሎም ዱካ
ጎረንሞ ባይአቻ እንአዴመን*።
*7-8. ኬሰ 23:22፤ ኡመ 28:20-21
*9-10. 1ሞቶ 1:39 *12. 23:34፤ 15:31፥34፤
16:21፥23

ዳዊት ዩሩሳሌም ኬሳ በቀቹሳ

13 ዩሮ ሰነ ነምን ቶኮ ዱፌ፥ «ገራን
ነሞተ እስራኤል አቢሻሎም ዱካ ጅረ»
ጀዴ ዳዊትት እንህሜ። 14 ዳዊት ዮሙስ
ሆጀቶተሳ ወረ ጉርጉዶተ እሳ ወጅን ዩሩ
ሳሌም ኬሰ ቱረን ሁንዱማን፥ «ኑኬሳ
ነምን ቶኮዩ አቢሻሎም ዱራ በኡ ህንደን
ደኡ፤ ኮታ፥ አሙመ ካኔ እንበቀትን! እን

አሪፈቴ ዱፌ አከ ኑህንቀብኔት፥ ወንተ
ሀማ አከ ኑት ህንፍድኔት፥ ነሞተ መንደ
ረቲ ኬስ ጅራተንስ ብላዳን ሩኩቴ አከ
ህንፍጥኔት፥ ደፍኔ እንአዴምነ» ጂዴ*።
15 ዮሙስ ሆጂቶትንሳ ወር ጉርጉዶትን
ሞትቻን፥ «ኑእ ገርቦትንኬ ዋን አት ጎፍ
ታንኬኝ ሞትች ፎአቴ ሁንዱማ ጎቹዳፍ
ቆጳአደ» ጂደን። 16 ዳዊት ሞትች መነ
ሞቱማ አከ ኤገኒፍ፥ ሳጂቶተ ኩደን መነት
ዲሴ፥ ማቲሳ ጉቱማት ፉደቴ እንከኤ*።
17 ሞትች በኤ እንአዴሜ፤ ነሞትን እሳ
ወጅን ቱረን ሁንድኑስ እስ ዱካ እንበአን፤
እሳን መነ እስ ገረ ሞጋት ኣኑ ብረ ገአኒ
እንዳበተን። 18 ነሞትን ሞትቻ ሁንድኑ፥
ኩተትን ሎልቶተ ሞትቺ ኤገኒስ ፉለሳ
ዱረ እንደርበን፤ እሳን ከነ መሌስ፥ ነሞ
ትን ድብ ጂአ፥ ወር መንደረ ጋት ኬሳ
እስ ዱካ ዱፈን ፉለሳ ዱረ እንደርበን።

*14· 12፡11 *16· 16፡21-22

19 ዳዊት ሞትች ዮሙስ ኢታይ ነመ
ጋቲን፥ «አቶ ኦርመ ነመ ብየኬቲ ባፈም
ቴደ፥ ማሊፍ ኑወጅን አዴምታ? ዴብኢ
አቢሻሎም ሞትቺ ብረ ታእ! 20 አት ከሌሰ
ብየ ከነ ዱፍቴ፥ አን አፌኮቲዬ አመ ኤሰ
አከን ደቃ ጅሩ ህንቤኩ፤ አተምተን አከ
አት ኑወጅን ኦሊፍ ገድ ጆርቱ ጎደሬ?
ነሞተ ስዱካ ዱፈኒ ወጅን ዴብእ! ነመ
ጋሩማፍ አመነሙማ ስት አርግሲሱ ህንደ
ብን!» ጂዴ። 21 ኢታይሞ፥ «ዱጋ ዋቀዮ
እስ ጅራታት! ዱአ ሉቡ ጎፍታኮ ሞት
ቻት! ዱአ ዮ ተኤ፥ ጅሬኝስ ዮ ተኤ፥
እዶዱመ አት ጎፍታንኮ ሞትች ደቅጡ ነን
ደቀ» ጂዴ ሞትቻፍ ዴቢ እንኬኔ*።

*21· ሩት 1፡16

22 ዳዊት ከነረት ኢታዩን፥ «ሀተኡ!
ኤጋ ደርቢ አዴም!» ጂዴ፤ ኢታይ
ነምን ጋት ነሞተሳፍ ማቲ እሳ ወጅን ቱረን
ሁንዱማ ወጅን ደርቤ እንአዴሜ። 23 ጆር
ሁንድኑ ዬሮ ደርበንት፥ ሞትችስሞ ለገ
ቄድሮን ዬሮ ጩኤት፥ ወር ብይቻ ጉቱ
ማት ሰገሌሳኒ ኦል ፉደተኒ እንቦአን፤ ነሞ
ትን ደርበን ሁንድኑስ ከራ ገረ ለፈ ኦናት
ጌሱረ እንሶከን።

24 ዛዶቅ ሉብች፥ ሌዎትን ሁንድኑስ
ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ባተኒ ዱፈኒ፥ ሰንዱ
ቅቺ ለፈ እንካአን፤ አብያታር ሉብችሞ
ሀመ ነሞትን ሁንድኑ መንደረቲ ኬሳ በአኒ
ደርበኒ ራወተንት አርሳ እንድኤሴ†6።
25 ሞትች ከነ ቦዴ ዛዶቅ ሉብቻን፥
«ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ መንደረቲት ዴብስ!
ዋቀዮ ፉረ ቶላዳን ዮ ነእላሌ ዴብሴ
ነገልቼ፥ ሰንዱቅቺ፥ እዶ ቡፈተሳስ አነት
እንአርግሲስ። 26 ዋቀዮ ገሩ፥ ‹አን ስት
ህንገመድኔ› ጂዴ፥ ወንተ ጋሪ ተኤ እሰት
ሙልአቴ አነረት ዮ ራወቴ፥ አን
ፉደቹዳፍ ቆጳአደ» ጂዴ።

27 ሞትች እት ፉፌ ዛዶቅ ሉብቻን፥
«አት ነመ ሙልአታን ዋ አርጉ ምቲሬ?
አት እልመኬ አሂማዚ ወጅን ነጋዳን ገረ
መንደራት ዴብእ! አብያታርስ እልመሳ
ዮናታኒ ወጅን ሀዴብኡ! እስን ለቹ እልማ
ንኬሰን ለማኒ ወጅን ነጋዳን ዴብአ! 28 አን
ሀመን እስን ብራ ዳምስ አርገዱት፥ ደቻ
እስ ገረ ለፈ ኦናት ጩስሱ ኬሰን ቱረ»
ጂዴ። 29 ዛዶቂፍ አብያታር ከነረት ሰን
ዱቀ ከኩ ዋቀዮ መንደረ ዬሩሳሌምት ዴብ
ሰኒ፥ ኦፊሳኒቲስ አቹመት እንህፈን።

30 ዳዊት መታት ሀጉገቴ፥ ሚለት ኮጲ
ኡቱ ህንካአትን ቦአ ገረ ጋረ ኤጀርሳት
ኦል እንበኤ፤ ወር እሳ ወጅን ቱረን ሁንድ
ኑስሞ መታሳኒት ሀጉገተኒ፥ ቦአ ኦል
እንበአን። 31 ነምን ቶኮ፥ «አሂቶፌል ወረ
አቢሻሎሚ ወጅን ኮረተን ኬሳ ቶኮ!»
ጂዴ ዳዊትት እንህሜ፤ ዳዊት ከነረት፥
«ያ ዋቀዮ፥ አት መለ አሂቶፌል ቆጲሱ
ጎዉማት ድዲር!» ጂዴ እንከደቴ*።

*31· 15፡12፤ 17፡14፥23

32 ዳዊት እዶ እት ነሞትን ዋቀዮፍ ሰገ
ደን ሮጌ ጋርቻረ ዮሙ ገኤ፥ ሁሻዬ ነምን
አርኪ እት አዴሜ እስ እንስመቴ፤ ነምን
ኩን ገደራ ከን ከኤ ኡፈተሳ ተርሳሴ፥
ብዮስ መታሳት ፍርፍርፈቴ ቱሬ። 33 ዳዊ
ትሞ ነምቻን፥ «አት አና ወጅን ዮ አዴ
ምቴ በአ አነት እንታተ፤ 34 ገሩ መንደረት
ዴብቴ አቢሻሎሚን፥ ‹ያ ሞቲ፥ አን ገር
ብቾኬ ተኤ ሲፍ ነንሆጂደ፤ አን ከናን
ዱረ ገርብቺ አባኬን ቱሬ፤ አመሞ ገርብ
ቾኬት› ዮ ጂቴ፥ መለ አሂቶፌል ቆጲሴ
ከን ዋኤ ህንባፍኔ ጎቴ አነ እንገርጋርተ*።
35 አመ ዛዶቂፍ አብያታር ወር ሉቦትን
አቾ ጅሩ ምቲሬ? ኤጋ አት ወንተ መነ
ሞቱማቲ ደጌሴ ሁንዱማ እሳንት ህም!

†6 2ሳሙ· 15፡24 «አርሳ ድኤሴ» ዮኪስ «ኦል በኤ»

36 ኩኖ፥ እልማንሳኒ ለማን፥ እሳንስ አሂ
ማዝ እልም ዛዶቂፍ ዮናታን እልም አብያ
ታር፥ አቾ እሳን ብረ ጅሩቲ፥ አት ወንተ
ደጌሴ ሁንዱማ ከራሳኒ አከ ነገኡ ጎድ!»
ጇዴ። 37 ሁሻይ ምቹን ዳዊት አኩመ መን
ደረ ዩሩሳሌም ገኤን፥ አቢሻሎምስ መንደ
ርቾት እንገሌ።

*34 15፡12

ቦቆና 16

ዚበ ዳለ ጎፍታሳ አርገቹሳ

1 ዳዊት ሮጌ ጋርቻ ቃርኤ ጥኖሼ ኤርገ
አዴሜ ቦዴ፥ ዚበ ሆጇታን ሜፊ-ቦሼት
ሀሮተ ለመት ቡዴነ ድበ ለመ፥ ብጥሌ
እጀ ወይ.ኒ ድበ ቶኮ፥ እጀ ሙከ ገራገራ
ድበ ቶኮፍ ዳዲ ወይ.ኒ ቆዳ ቶኮት ፌኤ፥
እሰ ስመቼዳፍ እንዱፌ*። 2 ሞትችሞ፥
«ከነ ሁንዱማ ማሊፍ ፍዴ?» ጇዴ እሰ
እንጋፈቴ፤ ዚባንሞ፥ «ሀሮተ ፍዱንኮ፥
ማቲን ሞትቻ አከ እቲን አዴመኒፍ፤ ቡዴ
ናፍ እጀ ሙካ ፍዱንኮ፥ ነሞትን አከ ኞተ
ኒፍ፤ ዳዲ ወይኒ ፍዱንኮስ፥ ወር ለፈ ኦና
ከነ ኬሰት ላበአን አከ ዱገኒፍ» ጇዴ
እንዴብሴፍ። 3 ሞትች ዮሙስ፥ «እልም
እልመ ሳኦል ጎፍታኬቲ ኤሰ ጅረ?» ጇዴ
ዚባ እንጋፈቴ፤ ዚባንሞ ዴብሴ ሞትቻን፥
«እን፥ ‹ሀርአ እስራኤሎትን ሞቱማ አካከ
ዩኮ ሳኦል ዴብሰኒ አናፍ እንኬኑ› ጇዴ ዋን
ያዴፍ፥ ዩሩሳሌምት ሀፌ» ጇዴ*።
4 ሞትች ከነረት ዚባዳን፥ «ወንት ሜፊ-ቦ
ሼት ቀቡ ሁንድኑ ሲፍ ሀተኡ!» ጇዴ፤
ዚባንሞ ሞትቻፍ ቆመኤ፥ «ያ ጎፍታኮ
ሞትቻ ኡልፉዱ! አከሱመ ፉረ ቶላዳን
አነ እላሉ ህንዲስን!» ጇዴ*።

*1 9፡1-13 *3 19፡24-28 *4 19፡29-30

ሺሜእ ዮሙስ ዳዊትን አባሩሳ

5 ዳዊት ሞትች መንደረ በሁሪም ዮሙ
ገኤ፥ ሰኟ ሳኦል ኬሳ ነምች ሺሜኢ
ጇደሙ ቶኮ እልም ጌራ መንደርቾ ኬሳ
እንበኤ፤ እን አኩመ ገድ በኤን፥ ዳዊትን
እንአባሬ። 6 ሆጇቶትን ወር ጉርጉዶትን
ሁንድኑ፥ ነሞትን ወር ካን ሁንድኑ፥ ሎል
ቶትን ወር ጀጀቦትን ሁንድኑስ ኡቱመ ገረ
ብታፍ ገረ ምርጋ ሞትቻ ዳበተኒ ጅረኒ፥
ነምች እሳንት፥ ዳዊትትስ ደጋ እንደደር
በቴ*። 7 ሺሜኢን ዩሮ ሞትቾ አባሬት፥
«አት ያ ነመ ጉማ! አት ያ ነመ ገቲ
ህንቀብኔ! በኢ ለፈራ በድ! 8 ዲገ አት
መነ ሳኦል ኬሰት ደንገላፍቴ፥ ዋቀዮ መታ
ኬረት እንዴብሴ፤ አት ሞቲ ታቴ እዶ
ሳኦል እንቡቴ፥ ዋቀዮ ገሩ ሞቱምቾ አቢ
ሻሎም እልመኬት ደበርሴ እንኬነ፤ አት
ነመ ጉማ ዋን ታቴፍ፥ ጅሬኝኬ በዴረ!»
ጇዴ።

*5 6 19፡16-23፤ 1ሞቶ 2፡8-9፥36-46፤
በኡ 22፡27

9 ከነረት አቢሻይ እን ዜሩየ ዴሴ ሞት
ቻን፥ «ነምች አከ ሰሬ ዱኣ ኩን ማሊፍ
ስእ ጎፍታኮ ሞትቾ አባራ? ሜ ደቄተን
መታሳ እሰራ ኩተ» ጇዴ። 10 ሞትች ገሩ
ዴብሴ፥ «ያ እልማን ዜሩየ ዴሴ፥ ማልቱ
ዱቢኮ ኬሰ እስን ገልቼ? ዋቀዮ ነምቻን፥
‹ዳዊትን አባር!› ዋን ጇዴፍ ሀአባሩ!
ኤኙቱ፥ ‹አት ማሊፍ ከነ ጎታ?› ጇዴ
እሰ ጋፈቹ ደንደአ?» ጇዴ*። 11 ዳዊት
ዮሙስ አቢሻዩፍ ሆጇቶተሳ ወረ ጉርጉ
ዶተ ሁንዱማን፥ «ኩኖ፥ እልምኮ እን
አን ደልቼዩ አነ አጇሱ በርባደ፤ ከን ቤን
ያሚንቾ ከና ማሊፍ እስን ድንቃ? ዋቀ
ዮቱ እሰት ዱበቴ ዋን ተኤፍ፥ ሀአባሩ እሰ
ዲሳ! 12 ዋቀዮ ተሪ ገድ ዴብኡኮ እላሌ፥
እሰ አን ሀርአ አባረማ ጅሩ ከናፍ ወንተ
ጋሪ አናፍ እንዴብሰ ተአ» ጇዴ።

*9 10 3፡39፤ 1ሳሙ 26፡8

13 ዳዊት እቱመ ፉፌ ነሞተሳ ወጅን
ከራረ እንአዴመ ቱሬ፤ ሺሜእሞ እሰ
አባራ ደጋ እት ፉሩርሳ፥ ብዮ እት ደደር
በቻ ጭናቾ ጋርቻቲን ገረራሳ እንአዴመ
ቱሬ። 14 ሞትች፥ ነሞትን እሳ ወጅን
ቱረን ሁንድኑስ እዶ ቡፌታ ቶኮ ዮሙ
ገአን፥ ባይኤ ዋን ደደበኒፍ አችት አረ
እንገልፈተን።

አቢሻሎም፥ ዩሩሳሌምት ገሉሳ

15 ከነ ግዱት አቢሻሎም ነሞተ እስራ
ኤል ወረ እሰ ዱካ ቱረን ሁንዱማ ወጅን
ዩሩሳሌምት እንገሌ፤ አሂቶፌልስ እሳ
ወጅን ቱሬ*። 16 ዮሙስ ምቹን ዳዊት
ሁሻይ አርካእች አቢሻሎም ብረ ደቄ፥
«ያ ሞቲ፥ በረበራን ጅራዱ! በረበራን
ጅራዱ፥ ያ ሞቲ!» እቲን ጇዴ። 17 ከነ
ረት አቢሻሎም፥ «አመነሙማን አት
ምቹኬ አርግሲፍቱ እሰ ከና? አት ማሊፍ
ምቹኬ ወጅን አዴሙ ዲፍቴ?» ጇዴ እሰ
እንጋፈቴ። 18 ሁሻይሞ አቢሻሎሚን፥

«ዋዉ! ዋቀዮ፥ ጀር ኩን፥ ነሞትን እስራ
ኤልስ ጉቱማት ስፎአተኒሩ፤ አንስሞ
ከንኬ ነንተአ፥ ስብረትስ ነንሀፈ፤ 19 ደበሌ
ዩሞ፥ ስእ እልመ ኀፍታኮቲፍ ከነን ህንሆ
ጀትኔ፥ ኤኙፈን ሆጀደሬ? አኩመን
አባኬቲፍ ኤርገማ ቱሬ፥ ሲፍስሞ ነንኤር
ገመ» ጀዴ። *15. 15፡12፤ 16፡20

20 አቢሻሎም ከነ ቦዴ አሂቶፌሊን፥
«ሜ ወንተ ኀቹን ኑፍ ተኡ ኑኀርስ!»
ጀዴ። 21 አሂቶፌል ዮሙስ አቢሻሎ
ሚን፥ «ገረ ሳጀቶተ አባኬቲ ወረ እን መነ
ሞቱማ አከ ኤገኒፍ አስት ዲሴ ደቂቲ እሳኒ
ወጅን ጪስ! ከነራ ከን ከኤስ፥ እስራኤሎ
ትን ሁንድኑ አከ አት ራወቴ አባኬ ኦፍ
ጅብሲፍቴ እንደገኡ፤ ከናንስ ነሞትን ወር
ገረኬ ኀረን ሁንድኑ ገራ ኩተተኒ ሁምነ
እንጀባቱ!» ጀዴ እንኀርሴ። 22 ጀሬን
ቶኮሞ በንቲ መነ ሞቱማ እሰ ድሪራረ አቢ
ሻሎሚፍ ዱንካነ እንዳበን፤ ዮሙስ አቢሻ
ሎምስ ኡቱመ እስራኤሎትን ሁንድኑ
እላለኒ፥ ሳጀቶተ አባሳ ብረ እንደቄ*።
23 በረ ሰነ ኀርስ አሂቶፌል ኬኑ አኩመ
ዱቢ ነመ እሰ ዋቀዮን ጋፈቴ ዴቢሳ
ህሙት እንእላለመ ቱሬ፤ ዳዊቲፍ አቢሻ
ሎምዩ ኀርሰ አሂቶፌል ኬኑ አኩመ ከነት
እንእላሉ ቱረን።
*21-22. 12፡11-12፤ 15፡16፤ 20፡3

ቦቆና 17

ኀርሰ አሂቶፌል ኬኔ ገቲ ደቡሳ

1 አሂቶፌል እት ደበሌ አቢሻሎሚን፥
«ከኤተን ነሞተ ኩመ ኩደ ለመ ፎአዴ፥
ሀልከኑመ ከነ ዳዊትን ሆርዶፈ። 2 ኡቱ እን
ደደቤ ሁምንሳ ላፌ ጅሩ፥ እሰረ በኤ እሰ
ነንሮምእሲስ፤ ዩሮ ከነት ነሞትን እሳ
ወጅን ጅረን ሁንድኑ እንበቀቱ፥ አንሞ
ሞትቸ እሰ ኮጺት ሀፌ ሰነ ሩኩቴ ነንአ
ጀስ። 3 ነሞተ ሁንዱማ ሲፍ ነንዴብስ፤
ነመ እሰ አት በርባዱራ ከን ሀፌ፥ ነሞትን
ወር ካን ዴብአኒ ነጋት እንጅራቱ» ጀዴ።
4 ያድን እን ድኤሴ፥ አቢሻሎሚፍ ጃርሶሊ
እስራኤል ሁንዱማ ብረት ቀጀላ ፈካቴ
እንሙልአቴ።

5 ሀተኡዩ መሌ፥ አቢሻሎም፥ «ወንተ
ሁሻይ አርካእች ጀዱስሞ አከ ደጌኙት፥
ሜ እሰ ዋማ!» ጀዴ*። 6 ሁሻይ ገረ አቢ
ሻሎም ዮሙ ዱፌ፥ አቢሻሎም ያደ አሂ
ቶፌል ኬኔ እሰት ሙልእሴ፥ «ያደ እን
ኑፍ ኬኔ ከነ ዱካ ቡኑ? ‹ኩን ህንተኡ› ዮ
ጀቴሞ፥ ያደ ኦፈኬቲ ቀብዱ ዱበዱ!»
እቲን ጀዴ። *5. 16፡16

7 ሁሻይ ዴብሴ አቢሻሎሚን፥ «ኀርስ
አሂቶፌል ዩሮ ከነ ኬኔ ኩን በኤሰ ምት!
8 ዳዊት አባንኬፍ ነሞትን አባኬቲ፥ ሎል
ቶተ ጀጀቦ፥ አከ አማኬተ ደልቱ እሼ
እልማንሼ በኬ ኬሰት ጀላ ቡተተኒ ሶዳችሶ
አከ ተአን አት ቤክተ! ከነ መሌስ፥ አባ
ንኬ ነመ ሎለ እት ቤኩ ዋን ተኤፍ፥ ሎል
ቶታ ወጅን እዶ ቶኮ ህንቡሉ፤ 9 እን
አሙመዩ ሆልቀ ደጋ ኬሰ ዮኪስ እዶ ቶኮ
ዶከቴ ጅረ ተአ፤ እን ሀርከ ዱርሴ ሎልቶ
ተኬ ዮ ሩኩቴ፥ ነምን ዋኤ ከና ደገኡ፥
‹ሎልቶትን ገረ አቢሻሎም ኀረን ለፈ
ሎላት ዱመኒሩ› እንጂደ። 10 እስራኤሎ
ትን ሁንድኑ አባንኬ ነመ ሎለት ቤከማ
አከ ተኤ፥ ወር እሳ ወጅን ጅረንስ ሎል
ቶተ ጀግነ አከ ተአን ዋን ቤከኒፍ፥ ሎልቱ
ጀግን አከ ሌንጫ ገራንሳ ዋ ህንሸክኔዩ ነኤ
ብሻን እንተአ። 11 ኤጋ ከነን ስኀርሱ እስራ
ኤሎተ ዳኒ ሀመ ቤርሼባት ጅረን ሁንዱማ
ኦፍ ብረት ወልት ቀብ! እሳን አከ ጭረቸ
ገላነ ቀርቀራ ባይአተን ከነ ፉደዱቲ ሎላፍ
በእ! 12 ዮሙስ ኑእ እዶዱመ እን እት አር
ገሙ ደቅኔ፥ አኩመ ፍጤንሳ ለፈ ቡኡት
እሰረት ለፈ እንዶፍነ፤ እሰስ፥ ነሞተሳስ
ቶኮሌ ኡቱ ህንሀምብስን እንፍጥነ። 13 እን
ገረ ቦዴት ዴብኤ መንደረ ቶኮት ዮ ገሌ፥
እስራኤሎትን ሁንድኑ ገረ መንደረ ሰናት
ወደሮ እንፍዱ፤ ኑእሞ መንደረቲ ዲግኔ
ደጋ ቶኮሌ አችት ኡቱ ህንሀምብስን፥
ወደሮ ከናን ገድ ሀርከፍኔ ደቻ ኬሰ
እንቡፍነ» ጀዴ።

14 አቢሻሎም፥ ነሞትን እስራኤልስ
ጉቱማት፥ «ኀርሰ ሁሻይ አርካእቻ ኀርሰ
አሂቶፌልረ እንጫለ!» ጀደን፤ ዋቀዮ
ሰበቢ አቢሻሎምረት ወንተ ሀማ ፍዱ
ያዴፍ፥ ኀርሰ በኤሰ እሰ አሂቶፌል ኬኔ፥
አከ እን ህንፉደትኔ ኀዴ*። *14. 15፡31

ዳዊት በቀቴ በኡሳ

15 ሁሻይ ዩሮ ሰነት አሂቶፌል ኀርሰ
አተሚ አቢሻሎሚፍ፥ ጃርሶሊ እስራኤሊ
ፍስ አከ ኬኔ፥ እን ኦፈሳቲሞ ማል አከ
እሳን ኀርሴ ዛዶቂፍ አብያታር ወረ ሉቦ

ተት እንህሜ፤ 16እት ደበሌስ፥ «አመ አሪ
ቲዳን ዳዊትት ነመ ኤርጋቲ፥ ‹ለገ ዮርዳ
ኖስ ጬእ መሌ፥ ደቻ እሰ ገረ ለፈ ኦናት
ጬስሱ ኬሰ ህንቡልን! ዮ አከስ ጎቹ
ደባቴ፥ አት ሞትች እንአጇፈምተ፥ ነሞ
ትን ሲወጅን ጅረን ሁንድኑስ እንዱሙ›
ጇዳ እት ህማ!» ጇዴ።

17 ዮናታኒፍ አሂማዝ ሙልአተኒ መን
ደረ ዩሩሳሌምት ልጡ ዋን ህንደንዴኙፍ፥
ቡርቃ «ኤን-ሮጌል» ጇደሙ ብረ
እንዳበቱ ቱረን፤ ጦምቦሬን ቶኮስ ደቅጤ፥
ዳምሰ ሰነ እሳንት እንህምቴ፤ እሳንሞ
ደቀኒ ወንተ ደገአን ዳዊት ሞትቾት
ህሙፍ ቱረን። 18ጋፈስ ጉርባን ቶኮ እሳን
አርጌ አቢሻሎምት እንህሜ፤ ከነረት ጇር
ለማን አሪቲዳን በአኒ፥ ገረ መንደረ በሁ
ሪም ደቀኒ መነ ነመ ቶኮት እንጎረን፤
ነምች ኦብዲሳ ኬሳ ቦለ ብሻኒ ቀባዩ፥ እሳ
ንሞ ቦልቾ ኬሰ ልጠን። 19ሃት መና ነም
ቻሞ ቀዳደ ቦለ ብሻንቻረ ዋ ድሪርስቴ፥
ምዳን እረ እንአፍቴ፤ ነምን ቶኮሌስ ዋኤ
ከና ህንቤክኔ።

20 ሆጇቶትን አቢሻሎም ገረ መነ ሰና
ዱፈኒ፥ «አሂማዚፍ ዮናታን ኤሰ ጅሩ?»
ጇደኒ ሃደ መና ነምቻ እንጋፈተን፤ እሼ
ንሞ፥ «እሳን ለገ ብሻኒ ከነ ጬአኒ ሶከ
ኒሩ» ጇቴ ዴብፍቴፍ፤ ሆጇቶትን ሱን
ዮሙስ እሳን በርባደኒ ደበኒ፥ ገረ ዩሩሳሌ
ምት እንዴብአን። 21ኤርገ እሳን አዴመኒ
ቦዴ፥ አሂማዚፍ ዮናታን ቦልቾ ኬሳ
በአኒ፥ ዱብቾ ዳዊት ሞትቾት ህሙ
እንደቀን፤ እሳን ዳዊቲን፥ «አሂቶፌል
ዋን ህማ ስረት ፍዱዳፍ ጇረ ዋን ጎርሴፍ፥
ከኢቲ አሪቲዳን ለግቾ ጬእ!» ጇደን።
22ዳዊት፥ ነሞትን እሳ ወጅን ቱረን ሁንድ
ኑስ ከአኒ ለገ ዮርዳኖስ እንጬአን፤ ዩሮ
ቦሩን በቀቄት ነምን ለገ ዮርዳኖስ ህንጬ
እን ሀፌ ቶኮሌ ህንቱሬ። 23አሂቶፌል ጎር
ስሳ አከ ህንፉደተምን ዮሙ ሁበቴ፥ ሀሬሳ
ፌአቴ ከኤ ገረ መንደረሳ እንደቄ፤ መነ
ሳት ገሌ፥ ነሞተ መነሳቲፍ ኤርገ ደዳሜ
ቦዴ ኦፍ ረራሴ ዱኤ፥ አዋለ አባሳቲ
ብረት እንአዋለሜ*።

*23. 1ሞቶ 31፡4፤ 2ሳሙ 15፡31፤
1ሞቶ 16፡18፤ ማቴ 27፡5

24 አቢሻሎሚፍ እስራኤሎትን ወር
እሰ ዱካ ቱረን ሁንድኑ ለገ ዮርዳኖስ ዮሙ
ጬአን፥ ዳዊትሞ ዱር መንደረ መሀና
ይም ገኤ። 25አቢሻሎም ዩሮ ሰነት አማሳ
እዶ ዮአብ ቡሴ ሎልቶተረት አባ ዱላ አከ
እን ተኡ እንጎዴ፤ አማሰ ኩን እልመ
ዩቴር እስራኤልትቻ እሰ አቢጋይል
እንተለ ናአሽ ፉዴት፤ አቢጋይል ኦቦሌቲ
ዜሩያ እሼ ዮአብን ዴሴት። 26አቢሻሎም
ነሞተ እስራኤል ወረ ገረሳ ጎረኒ ወጅን ብየ
ጊልአድ ኬሰ እንቡፈቴ።

27 ዳዊት መንደረ መሀናይምት ዮሙ
ገሌ፥ ሾቢ እልም ናአሽ፥ እን ራባህ መን
ደረ አሞኖታቲ ዱፌ፥ ማኪር እልም አሚ
ኤል እን መንደረ ሎዴባሪ ዱፌ፥
ባርዚላይም ጊልአድች እን መንደረ ሮጌ
ሊሚ ዱፌ እሰ እንስመተን*። 28እሳን
ወንተ እረ ጪሰን፥ ጫቢ፥ ቆዳ ሱጺራ
ሆጇተመን፥ ቀመዲ፥ ገርቡ፥ ዳኩ፥
አካዩ ባቅላ፥ ምስረ፥ ምዳን አካአማ፥
29ደመ፥ እትቱ፥ ሆላ፥ ባዱስ እንድኤ
ሰን፤ ወር ድኤሰንስ፥ «ዳዊት፥ ነሞትን
እሳ ወጅን ጅረንስ ለፈ ኦና ከነ ኬሰት
ቤለአኒሩ፥ ዴቦተኒሩ፥ ላበአኒሩስ ዋን
ተኤፍ፥ እቲን ሀገርጋረመን!» ጇደን።

*27. 9፡4፤ 19፡31-39

ቦቆና 18

አቢሻሎም ሩኩተሜ አጇፈሙሳ

1 ዳዊት ሎልቶተ እሳ ወጅን ጅረን
ኩመ ኩማን፥ ድበ ድባን ቶረ ገልቼ አንገ
ፎተ ኩማፍ አንገፎተ ድባ እት እንጎዴ።
2ዳዊት ሞትች እት ኣንሴ ሎልቶተ ሀርከ
ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ ጌጌሳ ዮአቢን፥ ሀርከ
ቶኮ ጌጌሳ አቢሻይ ኦቦሌሰ ዮአብ እሰ ዜሩ
ያን ዴሴን፥ ሀርከ ቶኮሞ ጌጌሳ ኢታይ
ነመ ጋቲን አከ አዴመኒፍ እንኤርጌ፤
ዮሙ ሎልቶተሳ ኤርጌስ፥ «አንስ ኦፈኮቲ
ዱጉማን እስኒ ወጅን ዱላፍ ነንበአ!» እሳ
ኒን ጇዴ። 3እሳን ገሩ ዴብሰኒፌ፥ «ኑእ
በቀትኔ ገረ ቦዴት ዮ ዴብኔዩ፥ ኑኬሳ
ሀርከ ወለካን ዮ አጇፈሜዩ፥ ወር ኑሎለን
ከነ ዋን ጉዳት ህንለካአን፤ አት ገሩ አከ
ኩመ ኩርነንኬኛት እንእላለምተ፤ ከናፍ
አት ሎላፍ ህንበእን! መንደረ ኬሰ ቴሴ
ኑገርጋሩኬ ወየ» ጇደን*። 4ከነረት
ሞትች፥ «ወንተ ጋሪ ተኤ እስንት ሙል
አቱ ነንጎደ» እሳኒን ጇዴ፤ ዮሙስ ሞትች
ከረ ቡኬ እንዳበቴ፥ ሎልቶትንሞ ድበ
ድባን፥ ኩመ ኩማን ሎላፍ እንበአን።

5 ሞትች ዬሮ ሰነት ዮአቢን፥ አቢሻዬን፥
ኢታዬንስ፥ «አናፍ ጂዳቲ አቢሻሎም
ደርገጌስቸረ ሀርከ ቀባ!» ጂዴ
እንአቦሜ፤ ዋኤ አቢሻሎሚፍ ዳዊት
ሞትች አንገፎተ ሁንዱማፍ አቦሚ ኬኑሳ
ሎልቶትን ሁንድኑ እንደገአን* ።
*3. 21፡17 *5. 18፡12፤ 14፡21፤ 19፡7
6 ሎልቶትን ዳዊት፥ እስራኤሎተ አቢ
ሻሎም ዱካ ጅረን ሎሉዳፍ ለፈ ዱላት
እንበአን፤ ለፍት እሳን እት ወል ሩኩተን
ጫካ ኤፍሬም ኬሰ ቱሬ። 7 አችት ሎልቶ
ትን ዳዊት፥ ሎልቶተ እስራኤል ሩኩተኒ
እንሞአን፤ ሎል ጉያ ሰና ጀባ ዋን
ተኤፍ፥ ነመ ኩመ ድግደመቱ ዱሜ።
8 ወራን ጉቱማ ብይቻ ወል ገኤ፤ ነሞተ
ብላዳን አጀፈመንገ ነሞተ ጫካ ኬሰት
ዱመንቱ ጫሌ።
9 አቢሻሎሚፍ ሎልቶትን ዳዊት ኡቱ
ሀንቤክን ወልት እንበአን፤ አቢሻሎም ጋን
ጎሳ ያበቴ እንአዴመ ቱሬ፤ ጋንግች
ቅልጡ ጉዳ ደሜ ጎቡ ቀቡ ጀለ ኡቱ
ደርቡ፥ መታን አቢሻሎም ሙክቸ ኬሰት
እንቀበሜ፤ ዮሙስ ጋንጎን እን ያበቴ
አዴሙ ደርቤ እንሶኬ፥ አቢሻሎም ገሩ
ለፈ ሀንካኬ ረረኤ እንሀፌ። 10 ሎልቶተ
ዳዊት ኬሳ ቶኮ ከነ አርጌ፥ «ኩኖ፥ አቢ
ሻሎም ሙከ ቅልጡት ረረኤ ኡቱ ጅሩ
አን አርጌረ» ጂዴ ዮአብት እንሀሜ።
11 ዮአብሞ ነምቸ ዱቢ ከነ እሰት ሀሜን፥
«ኤጋ ኤርገ እሰ አርግቴ፥ ማሊፍ ሩኩቴ
አቹመት ለፉን እሰ ደኡ ዲፍቴ? ሰላ አን
ሜቲ ጉሮ ኩደን እሰ አከ ግራሚ ድባፍ
ኩደ ሸኒ ሚጀኑፍ ሰበተ ሎልቱ ሲፍ ነንኬ
ነን ቱሬ» ጂዴ። 12 ነምች ሱን ገሩ
ዴብሴ፥ «ኡቱ እት ሜቲ ጉሮ ኩመ ቶኮ
እሰ አከ ኪሎ ግራሚ ኩደ ቶኮፍ ወለካ
ሚጀኑ ሀርከት አናፍ ኬንቴዩ፥ አን እልመ
ሞትቻት ሀርከኮ ሀንቡሱ! ሞትች ኡቱ
ኑእ ደጌኙ፥ ‹አቢሻሎም ደርገጌስች አከ
ሀንሚደምኔፍ አናፍ ኤገዳ!› ጂዴ ሰእ፥
አቢሻዬፍ ኢታይን አቦሚረ*። 13 አን
ጎምሜ ሞትቻፍ አቦመሙ ዲሴረ ኡቱን
ተኤ፥ ዱቢ ከነ ሞትች ደገኡንሳ ሀንሀፉ
ዋን ተኤፍ፥ ጅሬኘኮ ረከነት ገልቹኮት፤
አትሞ ከነ አነት እንዲፍተ ቱርቴ» ጂዴ።
14 ከነረት ዮአብ፥ «አን ከነት ዬሮኮ ሲወ
ጅን በሌሱ ሀንበርባዱ» ጂዴ፥ ኤቦ ሰድእ
ፉደቴ፥ አቢሻሎም ሙከ ቅልጡት ረረኤ
ሉቡንሳ ኡቱ ኬሰ ጅሩ፥ ኦኔሳ እንወራኔ።
15 ደርገንትን ኩደን ወር ምአ ወራና ዮአ
ቢፍ ባተን፥ አቢሻሎምት መርሰኒ ሩኩ
ተኒ እሰ እንአጀሰን። 16 ዮአብ ሎል አከ
ዳበቱፍ ፊኖ እንአፉፍሰሴ፤ ሎልቶትንሳ
ከነረት እሰራኤሎተ ዱካ ቡአኒ አርኡ
ዲሰኒ እንዴብአን። 17 ወር ዬሮ ሰነት ዮአብ
ብረ ጅረን ሬፈ አቢሻሎም ፉደኒ፥ ጫካ
ኬሰት ቦለ ጉዳ ቶኮት ደርበተኒ፥ ደጋ ጉር
ጉዳ እሰረ እንቱለን፤ እሰራኤሎትን እሰ
ዱካ ቱረን ሁንድኑሞ ገረ መነ መነሳኒት
እንበቀተን* ። *12. 18፡5 *17. ኢያ 8፡29
18 አቢሻሎም፥ «መቃንኮ ከን እቲን
ደአሙ እልመ ሀንቀቡ» ጂዴ ዋን
ያዴፍ፥ ኡቱ ጅሩ ደቻ እሰ «ደቻ ሞቲ»
ጂደሙ ኬሰ ኡቱባ ቶኮ ቀጀልቼ ሴና ኦፈ
ሳቲቲፍ እንዳቤ፤ እን ኡቱባ ሰነ መቃ ኦፈ
ሳቲት እንሞጋሴ፤ ኡቱብች ሀመ ሀርአትዩ
«ኡቱባ አቢሻሎም» ጂደሜ እንቤከመ* ።
*18. 14፡27፤ ኢሳ 56፡4-5

ዳዊት፥ አቢሻሎሚፍ ቦኡሳ

19 አሂማዝ እልም ዛዶቅ ዮሙስ ዮአ
ቢን፥ «ሀደራ፥ ፊጌተን ዋቀዮ ዱጋ
ሞትቻ ባሴ፥ ሀርከ ዲኖተሳ አከ እሰ ኦልቼ
ሞትችት ምስራቾ ሀመ» ጂዴ* ።
20 ዮአብሞ ዴብሴ፥ «ሀርአ ኦዱ ከን ሀሙ
ሰእ ምት፤ ጉያ ብራ ገሩ እንሀምተ፤
እልም ሞትቻ ዋን ዱኤፍ፥ ሀርአ አት
ኦዱ ሀንሀምቱ!» እቲን ጂዴ*። 21 ዮአብ
ዮሙስ ነመ ኩሽ ቶኮን፥ «ደቂቲ ወንተ
አርግቴ ሞትችት ሀም!» ጂዴ፤ ነምን
ኩሽ ሱንስ ዮአቢፍ ኤርገ ቆመኤ ቦዴ ፊግ
ቻን እንሶኬ።
22 አሂማዝ እልም ዛዶቅ አመስ ዮአቢን፥
«ዋኑመ ፊዴ ሀተኡ መሌ፥ ሀደራ አን
ስሞ ኩሽቸ ከነ ቦዴዳን ነንፊገ» ጂዴ፤
ዮአብሞ፥ «ያ እልመኮ፥ ምስራቾ ሀምቴ
ከን ዋ ፉደቱአ ምቲ፥ ማሊፍ፥ ‹ነንፊገ
መሌ› ጂታ?» ጂዴ እንጋፊቴ። 23 አመስ
አሂማዝ፥ «ዋኑመ ፊዴ ሀተኡ ነንፊገ
መሌ» እቲን ጂዴ፤ ከነረት ዮአብ
«ፊግካ!» ጂዴን፤ አሂማዝ ከራ ደቻ ዮር
ዳኖስ ኬሰ በኡ፥ ፊግቻን ኩሽቸ ዱረ
እንደርቤ። 24 ዳዊት ከረ ኬላ መንደረ ሰና
እሰ ገረ ኬሳቲፍ እሰ ገረ አላ ግዱ ታአ

ኡቱ ጅሩ፥ ነምች እን ናኖ መንደራ ኤጋ
ጅሩ በንቲ ከረ ኬላ መንደራ ሰነት ኦል
በኤ ዮሙ እላሌ፥ ኩኖ ነመ ኮጳሳ ፌግቻን
ዱፋ ጅሩ ቶኮ እንአርጌ። 25 ኤግዱን ሱን
ሰገሌሳ ኦል ፉዴ፥ ከነ ሞቶቸት እንህሜ፤
ሞቶችሞ፥ «እን ኮጳሳ ዱፌ ዮ ተኤ፥
ምስራቾ ህሙ ቀበ» ጂዴ፤ ነምች ፊጋ
ዱፌ ሱንስ እሳንት ድአቻ እንአዴሜ።
26 ከነ ቦዴ ኤግዱን ሱን ነመ ፊጋ ዱፋ
ጅሩ ቶኮስሞ ዮሙ አርጌ፥ ነምቾ እሰ ከረ
ኤጉ ገድ ዋሜ፥ «ኩኖ፥ ነምን ከን ብራ
ቶኮስ ኮጳሳ ፌግቻን ዱፋ ጅረ» ጂዴ፤
አመስ ሞቶች፥ «እንስሞ ምስራቾ ህሙ
ቀበ» ጂዴ። 27 ኤግዱን ሱን፥ «ፌግች
ነምቾ እሰ ዱራ፥ ፌግቾ አሂማዝ እልመ
ዛዶቅ አነት ፈካተ» ጂዴ፤ ሞቶችሞ፥
«እን ነመ ጋሪደ! ምስራቾ ፍዴ ዱፋ
ጅረ» ጂዴ። *19. 15:36፤ 17:17 *20. 4:10

28 አሂማዝ ኡቱ ህንቱርን ሰገሌሳ ኦል
ፉዴ ሞቶቻን፥ «ነጋሳኚት!» ጂዴ፥
ኡልፍነ ሞቶቻፍ ህመ ለፌ ገኡት
እንቆመኤ፤ እት ደበሌስ፥ «ያ ጎፍታኮ፥
ሞቲኮ፥ ዋቀዮ ጎፍታንኬ ወረ ሀርከሳኚ
ስረት ኦል ፉደተንት ከራ ጩፌረ፤ እን
ሀገለቴፈሙ!» ጂዴ።

29 ከነ ቦዴ ሞቶች፥ «አቢሻሎም ደር
ገጌስች ነጋዳ? ፈያዳ?» ጂዴ እሰ
እንጋፈቴ፤ አሂማዝሞ ዴብሴ፥ «ዮአብ
ዬሮ ገርብቾኬ ነመ ኩሽ ቶኮ፥ አነ ገርብቾ
ኬስ ኤርጌ፥ ወልመሩ ነሞተ ባይኤ አር
ጌረ፥ ገሩ ማል አከ ተኤ አን ህንቤክኔ»
ጂዴ*። 30 ሞቶች ዮሙስ፥ «እስ ጎሪ
ዳበዱ!» እቲን ጂዴ፤ አሂማዝስ አቾ ጎሬ
እንዳበቴ። *29. 18:5

31 በተሉመ ሰነት ነምን ኩሽ ሱን
ዱፌ፥ «ምስራቾ! ያ ጎፍታኮ ሞቶቻ!
ዋቀዮ ዱጋኬ ባሴ፥ ሀርአ ሀርከ ወረ ስረት
ከአን ሁንዱማ ስአልቹረ!» ጂዴ። 32 ከነ
ረት ሞቶች ነመ ኩሽ ሰናን፥ «አቢሻሎም
ደርገጌስች ነጋዳ? ፈያዳ?» ጂዴ
እንጋፈቴ፤ ነምች ኩሽሞ ዴብሴፊ፥ «ዲኖ
ትንኬ፥ ወር ስእ ጎፍታኮ ሞቶቸረት ሀማ
ዳፍ ከአን ሁንድኑ፥ አኩመ ደርገጌስቻ
ሀተአን!» ጂዴ።

33 ሞቶች ከነ ዮሙ ደገኤ ራፊሜ፥
ገረ ኩታ እሰ በንቲ ከረ ኬልቻረ ጅሩት
ኦል በኤ እንቦኤ፤ ዬሮ ኦል በኤ፥ «ያ
እልመኮ፥ አቢሻሎም! ያ እልመኮ፥ ያ
እልመኮ፥ አቢሻሎም! አን እዶኬ ኡቱን
ዱኤረ ተኤ፥ አናፍ ወየ ቱሬ! ወዮ! ያ
አቢሻሎም እልመኮ፥ እልመኮ!» ጂደ
ቱሬ።

ቦቆና 19

ዮአብ አጀጃን ዱላ ዳዊትን ጎርሱሳ

1 ዳዊት ሞቶች አቢሻሎሚፍ ቦአ፥
ገዳስ አከ ጅሩ ዮሙሱመ ዮአብት
እንህመሜ። 2 ሎልቶትን ጋፌስ፥ «ሞቶች
እልመሳቲፍ ገዳ ጅረ» ጂቹ ዋን ደገአ
ኒፍ፥ ገመቹን ሞእቾ ጉያ ሰነት አርገተኚ
ነሞተ ሁንዱማ ብረት ገደት እንጌደረሜ።
3 ከነረት ጀሬን አከ ነሞተ ዬሮ ለፈ ሎላቲ
በቀተን ሰበቢ ዬለአኚፍ ዶከተኚ አዴመ
ኒት፥ ሀፉረ ዶክፈተኚ መንደሮቸት
እንገለን። 4 ሞቶችሞ ሀጉገቱ ሰገሌ ጉዳ
ዳን፥ «ወዮ! ያ እልመኮ አቢሻሎም!
ወዮ! ያ አቢሻሎም፥ እልመኮ! እል
መኮ!» ጂዴ እንወዋቴ።

5 ዬሮዱመ ሰነት ዮአብ ገረ መነ ሞቶቻ
ደቄ ሞቶቻን፥ «አት ሀርአ፥ ነሞትንኬ
ወር ሉቡኬ፥ ሉቡ እልማንኬቲ፥ ሉቡ
እንተሎተኬቲ፥ ሉቡ ዱበርቶተኬቲ፥
ሉቡ ሳጆቶተኬቲስ አልቾን ሁንድኑ ዬለ
አኚ ለፌ አከ እላለን ጎቴተ! 6 ወረ ስጅበን
ጃለቹዳን፥ ወረ ስጃለተንሞ ጅቡዳን አጀ
ጁወን ዱላኬፍ ነሞትንኬ ስዱረት ገቲ አከ
ህንቀብኔ ሙልእፍቴተ፤ አቢሻሎም
ሀፌ፥ ኑእ ሁንዱምትኬኛ ዱምኔረ ኡቱ
ተኤ፥ አከ ስት ቶሉ ሀርአን በሬ*። 7 ኤጋ
አመ ከኢ ደቄ ነሞተኬት ዱቢ ገራ እሳን
ሩኩቱ ዱበዱ! ዱጋ ዋቀዮት፥ ዮ አት
ደቄ ደባቴ፥ ነምን ቶኮሌ ኤደነ ስብረት
ህንሀፉ! ኩንሞ ሙጩማኬቲ ጀልቀቤ
ህመ አማት፥ ወንተ ስረ ገኤ ሁንዱማ
ጫላ ከን ስት ሀማቱ እንተአ» ጂዴ። 8 ከነ
ረት ሞቶች ከኤ፥ ከረ መንደርቻ ዱረ
እንታኤ፤ ነሞትን ሁንድኑ ሞቶች ከረ
መንደርቻ ዱረ ታአ አከ ጅሩ ዮሙ ደገ
አን፥ ገረሳት እንድአተን፤ እስራኤሎትን
ወር ካን ገሩ ገረ መነ መነሳኚት እንበቀ
ተን። *6. 18:5

ዳዊት ገረ ዬሩሳሌምት ዴብኡሳ

9 ዮሙስ ጎሶተ እስራኤል ሁንዱማ
ኬሰት ወልት ፈልሙቱ ቱሬ፤ እሳን፥
«ዳዊት ሞትች ሀርከ ዲኖተኬኛ ጀላ ኑባ
ሴረ፥ እን ሀርከ ወረ ፍልስጤሞታስ ኑአል
ቼረ፤ አመ ገሩ ሰበቢ አቢሻሎሚፍ ብየ
እንበቀቴ*፤ 10 አቢሻሎም እን ኑእ ድብኔ
ሞስፈትኔ ለፈ ሎላት ዱኤ፤ ኤጋ ዋኤ
ሞትቾ ዴብሰኒ ፍዱ፥ ማሊፍ ጨሉመ
ጀቱ?» ጀደኒ ወል እንጋፈተን*።

*9· 3፡18፤ 5፡17-22፤ 21፡15-22 *10· 15፡10

11 ዳዊት ሞትች፥ ዛዶቂፍ አብያታር
ወረ ሉቦተት ነመ ኤርጌ፥ «ጃርሶሊ ይሁ
ዳቲን፥ ‹ዱቢ ጉቱማ ብየ እስራኤል
ኬሰት ዱበተሙ አን ሞትች እዶን ጅሩት
ደገኤረ፤ እስን አነ ሞትቾ ገረ መነ ሞቱ
ማኮት ዴብሱዳፍ፥ ማሊፍ ወረ ቦዴ ሀፈን
ታቱ? 12 እስኖ ኦቦሎተኮት፥ ፎንኮት፥
ዲገኮትስ፤ አነ ሞትቾ ገረ ሞቱማኮት ዴብ
ሱዳፍ፥ ማሊፍ ወረ ቦዴ ሀፈን ታቱ?›
ጀዳ*! 13 አማሳዳንስ፥ ‹አት ፎንኮት፥
ዲገኮትስ ምቲሬ? ከናፍ አት እዶ ዮአብ
አጀኛ ሁምነ ወራና ታቴ፥ በረ ሁንዱማ
አከ እናፍ ሆጄቱ ዮን ጎቹ ደባዴ፥ ዋቀዮ
አነ ሀደኡ! አነት ሀደበሉስ!› ጀዳ!»
ጀዴ*። 14 እን አከስት ነሞትን ይሁዳ ሁን
ድኑ ያደ ቶከቻን ገረሳት አከ ዴብአን
እንጎዴ፤ እሳንስ ሞትቾት ነመ ኤርገኒ፥
«አት ዴብኢ ገል፥ ሆጄቶትንኬ ሁንድኑስ
ዴብአኒ ሀገለን!» ጀደን።

*12· 5፡1 *13· 17፡25

15 ዮሙስ ሞትች ዴብኤ ገሉዳፍ ሀመ
ለገ ዮርዳኖስት እንዱፌ፤ ነሞትን ይሁዳስ
ሞትቾ ስመተኒ ለገ ዮርዳኖስ ጨስሱዳፍ
ጊልገልት እት እንአዴመን። 16 ሺሜኢ
እልም ጌራ ነምን ጎሰ ቤንያሚንሞ ዳዊት
ሞትቾ ስመቹዳፍ፥ ነሞተ ይሁዳ ወጅን
መንደረ በሁሪሚ ከኤ አሪፈቴ ገድ
እንቡኤ*። 17 ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ ነሞትን
ኩምን ቶኮ እሳ ወጅን ቱረን፤ ከነ መሌስ
ዚባ እን መነ ሳኦል ኬሰ ሆጄቱ፥ እልማንሳ
ኩደ ሸነኒፍ ሆጄቶተሳ ድግደመኒ ወጅን
እሰ ዱካ ቱሬ፤ ነሞትን ኩን ፈግቻን ለገ
ዮርዳኖስ እዶ ሞትች ጅሩ እንገአን*።
18 እሳን ማቲ ሞትቻ ጨስሱዳፍ፥ ወንተ
ሞትቾት ቶሉስ ጎቹዳፍ ከራ መልካ ጨኡ
ምሳ እንጨአን፤ ሞትች ለገ ዮርዳኖስ
ኡቱ ሀንጨአን፥ ሺሜኢ እልም ጌራ እሰ
ዱረት ለፈ ደኤ*፥ 19 «ያ ጎፍታኮ፥ የከኮ
አነት ሀንለካአን! እሰ አን ገርብችኬ ጉያ
አት ጎፍታንኮ ሞቲንኮ ዬሩሳሌሚ ባቴ
ስየኬ አነት ሀንያደትን! ገራኬ ኬሰስ ሀን
ካአትን! 20 አን ገርብችኬ ጨቡ ሆጄቹኮ
ቤኬረ፤ አመ ገሩ፥ ጎሰ ዮሴፍ ኬሳ እሰ
ዱራ ተኤ ገድ ቡኤ፥ ስእ ጎፍታኮ ሞትቾ
ስመቹዳፍ ዱፉንኮ ስዱረት ሀያደተሙ!»
ጀዴ። 21 ዮሙስ አቢሻይ እን ዜሩየ
ዴሴሞ፥ «ነምች ‹ሺሜኢ› ጀደሙ ኩን
እሰ ዋቀዮ ድቤ ሞስሴ ዋን አባሬፍ፥ አጀ
ፈሙቱ ተአፍ ምቲሬ?» ጀዴ። 22 ዳዊት
ገሩ ዴብሴ፥ «እስን ያ እልማን ዜሩየ
ዴሴ፥ ዱቢኮ ኬሰ ማልቱ እስን ገልቼ?
ሀርአ እስን ዲነ አነት ታተን፤ አን ሀርአ
እስራኤልረት ሞቲ አከን ተኤ ቤኬረ
ምቲሬ? ኤጋ ሀርአ ብየ እስራኤል ኬሳ
ነምን ቶኮሌ አጀፈሙን እንተአሬ?»
ጀዴ*። 23 ሞትች ከነ ቦዴ ሺሜኢዳን፥
«ሀንአጀፈምቱ!» ጀዴ፥ ዱቢሳ ከካዳን
እንጭምሴፍ*።

*16· 16፡5-14፤ 1ሞቶ 2፡8 *17· 9፡2፥10፤ 16፡1-4 *18· 16፡5 *22· 3፡39፤ 16፡10 *23· 1ሞቶ 2፡8-9

24 ሜፊ-ቦሼት እልም እልመ ሳኦልስሞ
ሞትቾ ስመቹዳፍ እት እንአዴሜ፤ ጉያ
ሞትች መና በኤ ጀልቀቤ ሀመ ጉያ እን
ነጋዳን ዴብኤ ገሌት፥ ሜፊ-ቦሼት ሚለሳ
ሀንድቀትኔ፥ አሬደሳ እሰ ገረራ ሀንሙር
ሙረትኔ ኡፈተሳስ ሀንሚጨትኔ*።
25 ዮሙ እን ዬሩሳሌሚ በኤ ሞትቾ ስመቹ
ዱፌ፥ ሞትችሞ፥ «ያ ሜፊ-ቦሼት፥ አት
ማሊፍ አና ወጅን በኡ ዲፍቴ?» ጀዴ
እሰ እንጋፈቴ። 26 ሜፊ-ቦሼት ዴብሴ፥
«ያ ጎፍታኮ፥ ያ ሞቲ! አን ገርብችኬ
ናፈ ዋነን ተኤፈን፥ ሆጄታኮቲን፥
‹ሞትቾ ዱካ አከን አዴሙፍ ሀሬ አናፍ
ፌእ!› ነንጀዴ፤ እንሞ አነ እንጎዎምሴ።
27 ከነ መሌስ እን ስእ ጎፍታኮ ሞትቾ ብረት
መቃኮ በሌሴረ፤ አት ጎፍታንኮ ሞትች
ገሩ አከ ኤርገማ ዋቀዮት፤ ኤጋ ዋኑመ
ጋሪ ተኤ ስት ሙልአቴ ሆጄዱ*! 28 አት
ጎፍታንኮ ሞትች ማቲ አባኮቲ ጉቱማት
አጀሱ እንደንዴስ ቱርቴ፤ ሀተኡዩ መሌ፥
አነ ገርብቸኬ ወረ ማዲኬራ ኛተኒ ወጅን
ታኤ አከን ኛዱ ጎቴተ፤ ኤጋ ስአች ዋነን
ጀዴ ሞትቾት እየዱ ሀንቀቡ!» ጀዴ*።

29 ሞትች ዴብሴ ሜፊ-ቦሼቲን፥ «አት
ማሊፍ ኬሰ ዴብቴ ዋኤ ድመኬቲ
ዱበታ? አቲፍ ዚባን ማስቻ አከ ህርመተን
ሙርቶ ጎዴረ» ጂዴ*።
30 ሜፊ-ቦሼት ከነረት ሞትቻን፥
«አት ጎፍታንኮ ሞትች ነጋዳን መነት ኤርገ
ገልቴ፥ ሁንዱመሳዩ ሀፉደቴ!» ጂዴ።
*24. 9፡6 *27. 14፡17፤ 1ሳሙ 29፡9 *28. 9፡7
*29. 9፡9-10፤ 16፡3-4

ዳዊት ሞትች ባርዚላይት ጋሩማ አርግሲሱሳ

31 ባርዚላይ ጊልአድችስሞ ሞትቻ ዮር
ዳኖስን ጬስሴ ጌጌሱዳፍ ሮጌሊሚ ከኤ
ገድ እንቡኤ። 32ነምች ባይኤ ዱሎማ
ጃርሰ ወጋ ሰዴተማት፤ እን ነመ ጉዳ፥
በዳዳስ ዋን ቱሬፍ፥ ዬሮ ሞትች መሀናይ
ምን ቡፈቴት፥ ኛተ እሰ በርባድችሱ
እንኬኔፍ*። 33ሞትች ዮሙስ ባርዚላዩን፥
«አና ወጅን ጬኢቲ ዬሩሳሌም ደቅ!
አንስ ኛተ ስበርባድችሱ ሲፍ ነንኬነ»
ጂዴ። 34ባርዚላይ ገሩ ሞትቻን፥ «ስአች
በር ጅሬኘኮቲ ሀመሚዩን፥ ስእ ሞትቻ
ወጅን ዬሩሳሌምት አል በአ? 35አን አመ
ነመ ወጋ ሰዴተማት፤ ወንተ ጋሪፍ ወንተ
ሀማ ገርገር ባሴ ቤኩ ነንደንደአሬ? አን
ገርብችኬ ወንት አን ኛዱፍ ወንት አን
ዱጉ እንምአአፍ ህንምአኡሳ ቤኬ ነንህ
ማሬ? አን ስአች ሰገሌ ዲሮታፍ ዱበር
ቶተ ዌድሰኒ ደጌፌቼ ነንደንደአሬ? ኤጋ
አን ገርብችኬ ማሊፈን ስእ ጎፍታኮ ሞት
ቸት በአ ተአሬ? 36አት ማሊፍ አከ ገቲት
ፉደቴ ከን አከሲ አናፍ ጎቼ ያዴ? አን
ገርብችኬ አመ ስእ ሞትቻ ወጅን ዮርዳኖ
ስን ጬኤ ጥናሼ ስንጌጌሰ።
*31-32. 17፡27፤ 1ሞቶ 2፡7
37 «አን ገርብችኬ መንደረ አን እት
ደለዴ ኬሰት፥ ለፈ አዋል አባኮቲፍ ሃደ
ኮቲ ጅሩት አከን ዱኡፍ፥ ዴብኡ ነንበር
ባደ፤ ገሩ ኪምሃም ገርብችኬ አስ ጅረ!
እን ስእ ጎፍታኮ ወጅን ጬኤ ሀደቁ!
ወንተ ጋሪ ተኤ ስት ሙልአቴ እሳፍ
ጎድ!» ጂዴ። 38ሞትች ዮሙስ፥
«ሀተኡ፥ ኪምሃም አና ወጅን ሀደቁ!
አን ዋኑመ ስገመድቺሱ እሳፍ ነንጎደ፥
ወንተ አት አከን ሲፍ ጎዱ አነራ በርባዱ
ሁንዱማስሞ ሲፍ ነንራወደ» ጂዴ። 39ከነ
ቦዴ ነሞትን ሁንድኑ ዮርዳኖስን
እንጬአን፤ ሞትችስ ጬኤ፥ ባርዚላይን
ዱዱንገቴ ኤብሴ ነጋ እት እንዳሜ፤ ባርዚ
ላይስ ዴብኤ ገረ መነሳት እንገሌ።
40 ሞትች ጊልገልት ዬሮ ጬኤት፥
ኪምሃምስ እሳ ወጅን እንጬኤ፤ ሉልቶ
ትን ይሁዳ ሁንድኑ፥ ሉልቶተ እስራኤል
ኬሳሞ ሀርከ ወለካን ሞትቻ ዱካ ቱረን።
41ዮሙስ ነሞትን እስራኤል ሁንድኑ ገረ
ሞትቻ ዱፈኒ፥ «አቦሎትንኬኘ ነሞትን
ይሁዳ ማሊፍ ስእ ሞትች ፉደተኒ፥ ማቲ
ኬፍ ነሞተኬ ሁንዱማ ወጅን ዮርዳኖስን
ጬስሰኒ?» ጂደኒ እንጋፌተን። 42ነሞትን
ይሁዳ ሁንድኑሞ ዴብሰኒ እስራኤሎታን፥
«ሰበቢ ሞትች አንቲኬኘ ተኤፍ ጬስ
ፍኔ፤ እስንሞ ማሊፍ ዋኤ ከናቲፍ አርተኒ
ዱበቱ? ኑእ ሞትቻራ ዋ ኛትኔሬ? ዮኪስ
ኬና ፉደትኔሬ?» ጂደን። 43ከነረት ነሞ
ትን እስራኤል ዴብሰኒ ነሞተ ይሁዳቲን፥
«ሞትች ከንኬሰን ጫላ ሀርከ ኩደን ከን
ኬኘ ተኡንሳ ቤከማደ! ዳዊትን ዴብሱት
ኑቱ ቆደ ጫላ ቀበ፥ ኤጋ ማሊፍ ኑቱፈተ
ንሬ? ዋኤ ሞቲኬኘ ዴብፍኔ ፍዱ ኑቱ
ዱረ ዱበቴ ምቲሬ?» ጂደን፤ ነሞትን
ይሁዳ ገሩ ነሞተ እስራኤል ጫላ ሰገሌ
ጀባዳን ዴቢ እንኬነን።

ቦቆና 20

ሼባን ድዴ ዳዊት ሞትቻረት ከኡሳ

1ዬሮ ሰነ ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ እልም
ቢክሪ ነምን ገቲ-ህንቀብኔ ቶኮ አች ቱሬ፤
መቃንሳ «ሼባ» ጂደመ፤
እን ፊኖ አፉፌ፥
«ኑእ ዳዊቲ ወጅን ቆደ ወል
ብራ ህንቀብኑ፥
እልመ እሴይ ብራ ዳለ
ህንቀብኑ፤
ያ ነሞተ እስራኤል፥
ሁንዱምትኬሰን
ገረ መነ መነኬሰኒት ዴብአ!»
ጂዴ እንለብሴ*።
*1. 1ሞቶ 12፡16
2 ከነረት ነሞትን እስራኤል ሁንድኑ
ዳዊት ዱካ ቡኡ ዲሰኒ፥ ገረ ሼባ እልመ
ቢክሪ እንጎረን፤ ነሞትን ይሁዳ ገሩ ዮርዳ
ኖሲ ከአኒ ሀመ ዬሩሳሌምትዩ ሞቲሳኒቲ
ገርገር ህንባኔ። 3ዳዊት መንደረ ዬሩሳሌ
ምት ገረ መነ ሞቱማሳት ዮሙ ዴብኤ፥

ሳጀቶተ ኩርነን ወረ መንቸ አከ ኤገኒፍ
ዺቤ ሰነ አቺ ፉዴ፥ መነ ኤጉምሰ ቀቡት
እሳን ገልቼ፥ አችት ኛተ እሳን በርባድ
ችሱ አከ አርገተን ጎዴ መሌ፥ እሳን ብረ
ህንጌኛ፤ እሳን ጉቱማ በረ ጅሬኛሳኒ እዶ
ኮጳት ኤገመኒ፥ አከ ዱበርቲ አባን መና
እራ ዱኤት እንጅራተን*! *3. 16:21-22

4 ሞትች ኤርገሲ አማሳጳን፥ «ነሞትን
ይሁዳ ጉያ ሰድእ ግዱት ገረኮ አከ ዱፈኒፍ
አናፍ ዋም! አትስ አፌኬቲ አስት አር
ገም!» ጀዴ*። 5አማሳን ዮሙስ ነሞተ
ይሁዳ ዋሙጳፍ እንደቁ፤ ሀተኡዩ መሌ፥
ጉያ እሳፍ ኬነሜረ ደርቤ እንቱሬ።
6ዳዊት ሞትች ከነረት አቢሻዩን፥ «ሼባ
እልም ቢክሪ ኩን አቢሻሎም ጫላ ወንተ
ሀማ ኑረት ሆጀቹፍ ጀደ፤ አከ እን መንደ
ሮተ መሰራ ቀበንት ልጤ እጀኬኝ ዱራ
ህንምልቅኔት፥ አመ ነሞተኮ ፉደጹቲ
ዱካ ቡኢ አርእ!» ጀዴ። 7ዮሙስ ነሞ
ትን ዮአብ አከሱመስ ወር ሞትቸ ኤገኒፍ
ሎልቶትን ጀጀቦን ሁንድኑ ሼባ እልመ
ቢክሪ ዱካ ቡአኒ አርኡጳፍ፥ ጌጌሳ አቢሻ
ዩን ዩሩሳሌሚ እንበአን። 8እሳን ከታ ጉዳ
እሰ ጊቤኦን ኬሰ ጅሩ ብረ ዮሙ ገአን፥
አማሳን እሳን እንሰመቴ፤ ዮአብ ኡፈተ
ሎላ ኡፈቴ፥ ብላ መንኤሳ ኬሰ ጅሩ
ሙዲሳት ህደቴ ቱሬ፤ ኡቱ ዮአብ ገረሳት
አዴማ ጅሩ፥ ብልች መንኤሳ ኬሳ
እንቡኤ። 9ዮአብ ዮሙሱመ አማሳጳን፥
«አቦሌሰኮ! አተም ጅርተ? ነጋኬቲ?»
ጀዴ፥ አከ ዋን እሰ ዱንገቱ ፈኬሴ፥ ሀር
ከሳ ምርጋቲን አሬደሳ ቀበቴ*። 10አማሳን
ገሩ ብላ ሀርከ ዮአብ ኬሰ ጅሩቲ ኦፍ ህን
ኤገትኔ፤ ዮአብ ብላ ኦፍ ሀርካ ቀቡ ሰናን
ገራ አማሳ ወራኔ፥ መርኡማንሳ ለፈት
ገድ እንጅግሴ፤ አማሳ ኡቱ ለመፋ ህንወ
ራነምን፥ እንዱኤ፤ ከነ ቦዴ ዮአብ፥ አቢ
ሻይ አቦሌሰሳሰ ሼባ እልመ ቢክሪ ዱካ
ቡአኒ እንአርአን*።

*4. 17:25፤ 19:13 *9. ማቴ 26:48-50
*10. 3:26-27፤ 1ሞቶ 2:5

11 ነሞተ ዮአብ ኬሳ ቶኮ ሬፈ አማሳ
ብረ ጳበቴ፥ «ነምን ዮአብን ጃለቱ፥ ከን
ዳዊት ከን ተኤ ሁንድኑ ዮአብ ዱካ
ሀጎሩ!» ጀዴ ለብሴ። 12ዩሮ ከነ አማሳ
ከራ ወለካ፥ ዲገ አፌሳቲ ኬሰ እንጪሰ
ቱሬ፤ ነምች ሱንስ ሎልቶትን ሁንድኑ
ሬፈ አማሳ ብረ ገአኒ አከ ጳበተን
እንአርጌ፤ አች ዳበቹሳኒ ዮሙ ሁበቴ፥
ሬፍቸ ከራ ኬሳ ገረ ማሲት ሀርክሴ፥ ወያ
ቶኮ እሰረ እንቡሴ። 13ሬፍ አማሳ ከራራ
ኤርገ ፉደሜ ቦዴ፥ ሎልቶትን ሁንድኑ
ዮአቢ ወጅን ሼባ እልመ ቢክሪ ዱካ ቡአኒ
አርኡጳፍ እንደርበን።

14 ሼበ ገሩ ጉቱማ ብየ ጎሶተ እስራኤል
ኬሰ በኤ ገረ መንደረ አቤል ቤት-መአካት
እንደርቤ፤ ወር እሰ ፎአተን ሁንድኑ
ወልት ቀበመኒ፥ እሰ ዱካ መንደረቲት
አል እንገለን። 15ሎልቶትን ወር ዮአቢ
ወጅን ቱረን ሁንድኑ ዱፈኒ፥ መንደረ
አቤል ቤት-መአካ እሰ ሼባን ኬሰ ጅሩት
እንመርሰን፤ ከነ ቦዴ ኮቢ ኦል ካሰኒ ከራ
አላ መሰርቸት ሆጄተኒ ኬላ መንደርቻ
ጅግሱጳፍሞ ጀለሳ እንቆተን።

16 ዮሙስ ዱበርቲ ቤክቱን ቶኮ መን
ደረ ሰነ ኬሳ ገድ ለለብዴ፥ ጀራን፥ «ሜ
ደገአ! ደጌፈዳ! ‹ወንተን ስት ዱብዱን
ቀባ፥ ሀደራ አስ ኮቱ!› ጀቴ ጀዳቲ ዮአ
ብት አናፍ ህማ!» ጀቴ። 17ዮሙ እን
ገረሼት ድአቴ፥ «አት ዮአቢ?» ጀቴ እሰ
እንጋፈቴ፤ እንም ዴብሴ፥ «ኤዩ፥ አን
ዮአብ» ጀዴ፤ ዱበርቲን ሱንስ፥ «ወንተ
አን ገርብቲንኬ ስት ህሙ ደጌፈዱ!»
ጀቴን፤ እንስ፥ «ሀተኡ ነንደጌፈደ»
ጀዴን። 18እት ፉፍቴስ፥ «በረ ዱሪ ነሞ
ትን፥ ‹ጎርሰ ዮ በርባደን፥ አቤል ደቃ!›
እንጀዱ ቱረን፤ አከስት ዱቢ እሰ ቀበን
እንራወቱ ቱረን። 19ብየ እስራኤል ኬሳ
ኑእ ነሞትን መንደረ ከና ነገ-ቀቤዪደ፥
አመነሞደስ፤ አት ገሩ መንደረ እሼ ብየ
እስራኤል ኬሰት አከ ሃዳት እላለምቱ ከነ
በሌሱጳፍ ያላ ጅርተ፤ ማሊፍ ዳለ ዋቀዮ
ኑፍ ኬኔ በርበዴሱ በርባዳ?» ጀቴ።

20 ዮአብሞ ዴብሴ፥ «በርበዴሱን፥
በሌሱንስ አነቲ ሀፈጋቱ! 21ዱብች አከሰ
ምት፤ ሼባ ቢክሪ ከን ጀደሙ ነመ ብየ
ጋራ እሰ ከን ኤፍሬም ቶኮቱ ዳዊት ሞት
ቸረት ከኤ፤ እሰን ነመ ከነ ደበርሰተኒ ዮ
ኬንተን፥ አን መንደረ ከነራ ነንዴብአ»
ጀዴ፤ ዱበርቲን ሱን ዮሙስ ዮአቢን፥
«ኩኖ፥ መታንሳ መሰራራን ገድ ሲፍ
እንደርበተመ!» ጀቴ። 22ዱበርትቲን
ነሞተ መንደረቲ ሁንዱማ ብረ ደቅጤ፥
ኦጉማሼቲን «ቶሌ» እሳን እንጀችሲፍቴ፤
እሳን ከነረት መታ ሼባ እልመ ቢክሪ

ኩተኒ፥ መሰራራን ዮኣብት እንደርበተን፤
ከነረት ዮኣብ፥ ሎልቶትን ሱን መንደረ
ቲራ አከ ዴብአኒፍ ፌኖ እንአፉፌ፤ ጀርስ
መንደረቲራ ዴብአኒ ገረ መነ መነሳኒት
እንገለን፤ ዮኣብስ ገረ ሞትቻት ዬሩሳሌ
ምት እንዴብኤ።

23 ዮኣብ ጉቱማ እስራኤልረት አጀጃ
ሁምነ ወራናት፤ ቤናየ እልም ዬሆያዳ
አጀጃ ወረ ሞትቾ ኤገኒት፤ 24 አዶኒራም[†7]
እት ጋፈተማ ወረ ግድሲፈመኒ ሆጂ
ሁምና ሆጀተኒት፤ ዬሆሻፋጥ እልም አሂ
ሉድሞ እት ጋፈተማ ጫፈተ መነ ሞቱማ
ቱሬ፤ 25 ሼዋን ጫፋ ቱሬ፤ ዛዶቂፍ
አብያታር ሉቦተ ቱረን፤ 26 ኢራ ያእርችሞ
ሉበ ዳዊት ቱሬ*።

*23-26. 8:16-18

ቦቆና 21

ነሞትን ጊቤኦን እጃ ባፈቹሳኒ

1 በረ ሞቱማ ዳዊት ኬሰ ወሉመት
አንሴ ወጋ ሰድእ ቤለ ጀባቱ ቱሬ፤ ዳዊት
ከነረት ዋቀዮን እንበርባደቴ፤ ዋቀዮሞ፥
«ቤል ኩን ሰበቢ ሳኦል፥ ነሞተ ጊቤኦን
አጀስሴ፥ እን፥ ማቲንሳስ ወረ ጉማ ተአ
ኒፍ ዱፌ» ጄዴ። 2 ነሞትን ጊቤኦን ሀፍቴ
አሞሮታት መሌ፥ ሰኘ እስራኤል ምት፤
እስራኤሎትን ነሞተ ከነ አከ ህንቱቅኔ እሳ
ኒፍ ከከተኒ ቱረን፤ ሳኦል ገሩ ነሞተ እስ
ራኤሊፍ፥ ነሞተ ይሁዳቲፍስ ያዴ ዋን
ህናፌፍ፥ ነሞተ ጊቤኦን ለፈራ በሌሱ
እንበርባዴ፤ ዳዊት ሞትችሞ ነሞተ ጊቤ
ኦን ዋምስሴ፥ 3 «አራረ ቡፍተኒ፥ ሰበ
ዱንፋ ዋቀዮ አከ ኤብፍተኒፍ፥ ማል እስ
ኒፍ ጎዱ?» ጄዴ እሳን እንጋፈቴ*። 4 ነሞ
ትን ጊቤኦንሞ፥ «ኑእ ሜቲ ዮኪስ ወርቄ
ሳኦልራ ዮኪስ ማቲሳራ ፉደቼ፥ ነሞተ
እስራኤል ኬሳስ ቶኮሌ አጀሱ ህንበርባ
ድኑ» ጄደኒ ሞትቻፍ እንዴብሰን፤ ከነረት
ሞትች፥ «ኤጋ ማል አከን እስኒፍ ጎዱ
ፌቱሬ?» ጄዴ እሳን እንጋፈቴ። 5 እሳንሞ
ዴብሰኒ ሞትቻን፥ «ሳኦል ኑፍጤ፥
ጉቱማ ብየ እስራኤል ኬሳ እዶ ቶኮትሌ
ሀፍኔ አከ ኑእ ህንጅራትኔፍ፥ ኑበሌሱ ያዴ
መለ ኑት እንቆጼሴ። 6 ከናፍ እልማን
ሳኦል ኬሳ ቶርበ ኑፍ ሀኬነመን! ኑእሞ
ጊቤኣ መንደረ ሳኦል እሰ ዋቀዮ ፎአቴ
ኬሰት ፉለ ዋቀዮ ዱረት እሳን እንረራ
ፍነ!» ጄደን፤ ሞትችስ፥ «አከ እሳን እስ
ኒፍ ኬነመን ነንጎደ!» ጄዴ*።

*2-3. ኢ.ያ 9:3-27፤ ኬሰ 32:9
*6. ኬሰ 21:22-23

7 ሀተኡዩ መሌ፥ ሰበቢ ዳዊቲፍ ዮና
ታን እልም ሳኦል መቃ ዋቀዮቲን ወሊፍ
ከከተኒፍ፥ ዳዊት ሞትች ሜፊ-ቦሼት
እልመ ዮናታን ሳኦል እንሀምብሴ*።
8 ሞትች ዮሙስ አርሞኒፍ ሜፊ-ቦሼት ወረ
ሪዝጳ እንተል አያ ሳኦሊፍ ዴሴ ለማን አከ
ሱመስ እልማን አድሪኤል እልመ ባርዚላይ
ሜሆላትቻ ወረ ሜራብ[†8] እንተል ሳኦል
ዴሴ ሸነን እንቀብሲሴ*፤ 9 ኤርገሲ ደበርሴ
ሀርከ ነሞተ ጊቤኦንት እሳን እንኬኔ፤
ነሞትን ጊቤኦንሞ ቱሉረት ፉለ ዋቀዮ
ዱረት እሳን ረራስኒ እንአጀሰን፤
ቶርበኑንሳኒ ዬሮዱመ ቶክቻ፥ ጅአ መከሪ
ምዳኒ ኬሰ፥ ዬሮ ገርቡን ሃመሙ
ጀልቀቡት እንዱመን።

*7. 1ሳሙ 20:15-17 *8. 3:7፤ 1ሳሙ 18:19

10 ዮሙስ ሪዝጳ እንተል አያ ኡፈተ
ገዳ ፉቴ እዶ ሬፍ ወረ አጀፈመኒ ጅሩ
ብረ ከታረ አፈቴ፥ ዬሮ መከረ ምዳኒቲ
ጀልቀብዴ ሀመ ቦካን ሬፈሳኒረት ሮቡት
አች ቴሴ፥ ጉያ፥ አላቶትን ቅሌንስ ኬሰ
በለልአን፥ ሀልከንሞ ብኔንሶትን ጫካ ሬፈ
ሳኒት አከ ህንቡኔ እንጎቴ። 11 ዳዊት ሞትች
ሪዝጳ እንተል አያ ሳጆቶን ሳኦል ከነ ጎቼሼ
እንደገኤ። 12 ከነረት ደቄ ለፌ ሳኦሊፍ
ለፌ ዮናታን እልመ ሳኦል ነሞተ ያቤሽ-ጊ
ልአድራ እንፉደቴ፤ ፍልስጤሞትን ቱሉ
ጊልቦአረት ሳኦልን ሩኩተኒ አጀሰኒ
ሬፈሳ፥ ሬፈ እልመሳስ ወልገኢ ከራ መን
ደረ ቤት-ሻን ኬሰት ረራስኒ ቱረን፤ ነሞ
ትን ያቤሽ-ጊልኣድ ገሩ ዶከተኒ ሬፈሳኒ
ፉደተኒ እንሶከን*። 13 ዳዊትሞ ለፌ ሳኦ
ሊፍ ለፌ ዮናታን እልመ ሳኦል አከሱመ
ስሞ ለፌ ወረ ረራፈመን ቶርበን ሰና
ወልት ሰሳብስሴ እንፍዴ።

14 ነሞትን ቶኮስ ለፌ ሳኦሊፍ ለፌ ዮና
ታን እልመሳ ብየ ጎሰ ቤንያሚንት ጌሰኒ፥
ዜላት እዶ አዋለ ቂሽ አባ ሳኦልት እንአዋ
ለን፤ ወንተ ሞትች እሳን አቦሜ ሁንዱማስ

[†7] 2ሳሙ 20:24 «አዶኒራም» ዮኪስ «አዶራም»

[†8] 2ሳሙ 21:8 «ሜራብ» ዮኪስ «ሚካል»

እንሆጀተን፤ ከነ ቦዴስ ዋቀዮ ከደተ ወር
ብይቻ ከደተን እንደገኤፍ።
*12. 1ሳሙ 31:8-13

ዳዊት፥ ፍልስጤሞተት ዱሉሳ
(1ሴና 20:4-8)

15 አመስሞ ፍልስጤሞታፍ እስራኤ
ሎተ ግዱ ሎለቱ ቱሬ፤ ዳዊቲፍ ሎልቶት
ንሳ ገድ ቡአኒ ፍልስጤሞተ እንሩኩተን፤
ዳዊት ኡቱ ሎሉ ደደቢን እት እንደገ
አሜ*። 16 ነምን «እሽቢ-ቤኖብ» ጀደሙ
ቶኮ ሰኘ ሬፋኦታ ወረ ዴዴሮ ኬሳ አች
ቱሬ፤ እን ኤቦ ስቢለ ቦረጂራ ሆጀተሜ፥
ቀርሳ አከ ኪሎ ግራሚ ሰድኢፍ ወለካ
ኡልፋቱ ቀበቴ፥ ብላ ሃራስ ህደቴ ቱሬ፤
ነምች ኩን፥ «ዳዊቲን ነንአጀሰ!» ጀዴ
እንዱበቴ፤ 17 አቢሻይ እን ዜሩየ ዴሴ ገሩ
ዳዊትን ገርጋሬ፥ ፍልስጤምቸ ሰነ ሩኩቴ
እንአጀሴ፤ ነሞትን ዳዊት ዮሙስ፥ «አት
እብሳ እስራኤል ዋን ታቴፍ፥ አከ ህንበድ
ኔት፥ ስአች ኑወጅን ሎላፍ ህንባቱ!»
ጀደኒ ዳዊቲፍ እንከከተን*።
*15. 5:17-25 *17. 18:3፤ 23:18

18 ጥኖ ተከ ቱሬ እዶ «ጎብ» ጀደ
ሙት ፍልስጤሞታ ወጅን ሎለ ወልት
እንካሰን፤ ዮሙስ ሲቤካይ ሁሻትች ነምቸ
«ሳፍ» ጀደሙ ሰኘ ወረ ሬፋኦታ ዴዴሮ
ኬሳ ቶኮ እሰ ቱሬ እንአጀሴ። 19 አመስሞ
ጎብ ከነት ሎለ ከን ብራ ፍልስጤሞታ
ወጅን ወል ሎለን ኬሰት፥ ኤልሃናን
እልም ያአሬ-ኦሬጊም ቤትልሄምቻ፥ ጎል
ያድ ነመ ሰኘ ጋት ቶኮ እንአጀሴ፤ ጎል
ያድ ኩን ኤቦ ሶማንሳ ሀመ ሙከ
ወየ-ዶፍቱን ወያ እት መረቱ ገኡ ቀበ
ቱሬ*። 20 አከሱመስሞ ሎል ከን ብራ
ጋትት ተኤ ቱሬ፤ ሎለ ከነ ኬሰ ነመ
ባይኤ ጉዳ ሀርከሳ ለማኒፍ ሚልሳ ለማን
ቁበ ጀአ ጀአ፥ ወሉመት ቁበ ድግደሚ
አፉር ቀቡ ቶኮቱ ቱሬ፤ እንስሞ ሰኘ ሬፋ
ኦታ ወረ ዴዴሮ ኬሳ ቱሬ። 21 ነምች ኩን
ሰበ እስራኤልት ዬሮ ገእሴት፥ ዮናታን
እልም ሺምአ ኦቦሌሰ ዳዊት እሰ
እንአጀሴ። 22 ጀሬን አርፈን ወር ዳዊቲፍ
ሎልቶተሳቲን አጀፈመን ኩን ጋት ኬሰ
ከን ጅራተን ሰኘ ሬፋኦታ ወረ ዴዴሮ
ቱረን። *19. 1ሳሙ 17:4-7

ቦቆና 22
ፋርፈና ሞእቻ
(ፋር 18)

1 ዳዊት ዬሮ ዋቀዮ ሀርከ ዲኖተሳ ሁን
ዱማ፥ ሀርከ ሳኦልስ እሰ ኦልቼት፥ ሰገሌ
ከነት ፋሌ ጅሩን ዋቀዮን እንፋርፈቴ።
2 እን፥ «ዋቀዮ ከታኮ፥
መሰራኮ፥ ኦልቻኮትስ፤
3 ዋቀዮኮ ደአ ደጋ፥ እሰ አን
ኮሉ እት ገሉደ፤
እን ጋቸነኮ፥ እሰ አከ ጋንፋ
ፈይነኮፍ ፈጭሱ፥
እን እዶ ዶከትናኮ እሰ አል ጀዳደ፤
እን አናፍ እዶ ኮሉ እት ገለኒደ፤
ያ ፈይሳኮ፥ አት ነሞተ
ሁምናን ነመረት ከአን
አነ እንኦልቸተ።

4 «ዋቀዮን እሰ ጀጀማ ነንዋመደ፥
እንሞ ሀርከ ዲኖተኮ ነኦልቸ።
5 ሁርሳን ዱኣ ነመርሴ፥
ደአን ብሻን በዲሳስ ነናስሴ።
6 ህዳን ቅሌ ነጠጠን፥
ፉታሳን ዱአስ ነቀበተን።
7 ረከነኮ ኬሰት ዋቀዮን ነንዋመዴ፥
ገርጋርሳፍ ዋቀዮኮተን እየዴ፤
እን ዮሙስ መነ ቁልቁሉማሳ ኬሳ
ሰገሌኮ ደገኤ፥
ገርጋርሳፍ እዩንኮስ
ጉረሳ ብረ አናፍ እንገኤ።

8 «ዮሙስ ለፍት ሮምእቴ ቶቾቴ፥
ሰበቢ አሪንሳ ቦበኤፍስ
ሁንዴን በንቲወን ዋቃ
ሁርጉፈመኒ እንራፈመን።
9 ፉኛንሳ ኬሳ አር፥
አከሱመስ አፉንሳ ኬሳ
እብድ ጠጽ ጎዱ እንበኤ፤
በርበዳ ጊሚን እሰ ብራ ቦበኤ።
10 እን በንቲወን ዋቃ ጉጉፍስሴ
ገድ ቡኤ፥
ዱሜስ ዱከናአን
ሚለንሳ ጀለ ቱሬ።
11 እን ኪሩብረ ታኤ እንበለልኤ፥
ባሌወን ቅሌንሳቲንስ
ሹፍ ጀዴ ዱፌ።
12 እን ናኖሳት ዱከን አከ ጎልጉ ጎዴ፥
ዱሜሰ ዱከናአ ብሻን ኬሰ ጉቴስ

ጎዶሳ ጎደቴ፤
13 ጨለቅሰ ፉለሳ ዱረ ጅሩ ኬሳሞ፥
በርበዳ ጊሚን እንጉቤ።

14 «ዋቀዮ በንቲወን ዋቃ ኬሳ
ቀቀዌሰኤ፥
አበ እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ
ሰገሌሳ እንደጌሰሴ።
15 እን ጥየ ገድ ዲሴ ዲኖተ ብትምሴ፥
በለቄሰ በከካቲንሰ
ገረ እት ጎረን፥
እሳን እንወላልችሴ።
16 ዴከምሰ ዋቀዮቲን፥
ሩኩታ አረ ፉኛንሳ ኬሳ
በኤቲንሰ፥
መኒን ብሻኖታ እንሙልአተን፥
ሁንዴወን ብየ ለፋሰ
ቁላት እንባፈመን።

17 «እን አል ገረራዳ
ገድ ሂጠቴ ነቀቤ፥
ብሻን ጉርጉዳ ኬሳ
ሀርከሴ ነባሴ።
18 እን ሀርከ ዲነኮ እሰ ጀባ፥
አከሱመሰ ሀርከ ወረ ነጅበኒ
ሁምነሰ አነ ጫለኒ ነአልቼ።
19 እሳን ዬሮ ረክን አነረ ገኤት፥
አነረት ለፈ ደአን፤
ዋቀዮ ገሩ እርኮኮ ቱሬ።
20 እን ገረ እዶ በልአት ነባሴ፥
ዋን አነት ገመዴፍሰ ነአልቼ።

21 «ዋቀዮ አከ ቀጂሉማኮት
ከነ አናፍ ጎዴ፥
አከ ቁልቁልነ ሀርከኮትሰ
ዱግደ አናፍ እንዴብሴ።
22 አን ከራ ዋቀዮ ዱካ ቡኤረ፥
ጀልእናንሰ ዋቀዮኮቲ
ገርገር ሀንባኔ።
23 አቦሚንሳ ሁንድኑ
ፉለኮ ዱረ ቱረን፥
ቱማሳሰ ሁንዱማ አፍራ
ሀንቡትኔ።
24 አን እሰት ሀንበሌሰኔ፥
የከ ሆጂቹቲሰ አፍ ነንኤጌ።
25 ዋቀዮሞ አከ አን ቀጂላ ተኤ
ሙልአዴት፥
አከ አን እጂሳ ዱረት
ቁልቁሉ ተኤ አርገሜትሰ፥
ዱግደ አናፍ እንዴብሴ።

26 «ያ ዋቀዮ፥ ነመ ጋሩማ
አርግሲሱት፥
አትሰ ጋሩማ እንአርግሲፍተ፤
ነመ ሀንበሌሰኔት፥
አትሰ ሀንበሌሰቱ።
27 እሰ አፍ ቁሌሱት
አት አፊኬቲ ቁልቁላአ
ተኡኬ እንሙልእፍተ።
ነመ ምጪረማሞ አከ
ምጪረሙማሳት
ቀቡኬ እት እንሙልእፍተ።
28 አት ሰበ ገድ ቀበማ እንአልችተ፥
ወረ መታ እረ-ኬሰ ቀበተኒ
አዴመንሞ
ለፈ እንእላልችፍተ።
29 ያ ዋቀዮ፥ አት እብሳኮት፥
ዋቀዮኮ ዱከነኮ እንእብሰ።
30 ኤዬ፥ አን ሰኢን
ኩተተ ሎልቱ ዲናት ነንቡአ፥
ዋቀዮኮቲንሰ ጌላረዩ ነንኡታለ።
31 ዋቀዮ ኩን፥ ከራንሳ
ሙዳ ሀንቀቡ፥
ዱቢንሳ ዱጋ ተኡሳ
አመንሲሴረ፤
ዋቀዮ ወረ እሰት ኮሉ ገለን
ሁንዱማፍ ጋቸነ።

32 «ጎፍትቸ መሌ ዋቀዮ ኤኙሬ?
ዋቀዮኬኘ መሌሰ
ከታ ጀባን ኤኙሬ?
33 ዋቀዮ ኩን፥ እሰ ሙዲኮ
ሁምናን ሀደቺሴ፥
እሰ ከራንኮ ሙዳ
አከ ሀንቀባትኔ ጎዴደ።
34 እን ሚለኮ አሪፈታ አከ ሚለ ቢቼ
አናፍ ጎዴ፤
ካረ ጉባሰ አነ እንዳበቺሴ።
35 እሬንኮ እዳ ሰቢለ ቦረጂ
አከ ደብሱት፥
እን ሀርከኮ ሎለ እንበርሲሴ።
36 ገርጋርሰኬ ጋቸነ ጎቴ አናፍ ላቴ፥
አነት ገድ ድአቹንኬሰ ነጉድሴ።
37 ተርካንፌ ሚለኮቲፍ
አነ ጀለት እዶ በልአ
አናፍ ላቴ፥
ጉሉቢንኮሰ አነ ጀለ ገረ ሀንገሌ።

38 «አን ዲኖተኮ አርኤ
እሳን ነንበሌሴ፥
ሀመ እሳን ዱመንትስ
አን ገረ ቦዴት ህንዴብኔ።
39 አከ እሳን ዴብአኒ ህንካኔትስ፥
አን ሩኩቴ እሳን ነንጨጨብሴ፤
እሳንስ ሚለኮ ጀለት እንኩፈን።
40 አት ሎለ ሰናፍ
ሙዲኮ ሁምናን ህደቺፍቴተ፥
ወር አነረት ከአንስ
ነጀለት አከ ጎምብፈመን ጎቴተ።
41 አት፥ ዲኖትንኮ ዱግደ ዱበ
ዴብአኒ
አከ አነ በቀተን እንጎቴ፤
አንስ ወረ አነ ጅበን ነንበሌሴ።
42 እሳን ገርጋርሳፍ
አሲፍ አች እላለን፥
ገሩ ቶኮሌ ከን እሳን ገርጋሩ
ህንቱሬ፤
ገረ ዋቀዮትስ እንእየን፥
እን ገሩ እሳኒፍ ህንዴብፍኔ።
43 አን አከ አዋረ ለፋት
እሳን ነንቡሌሴ፥
እሳን ጨጨብሴ አከ ዶቄ
ከራ ኬሳት
እሳንረ ነንኤጂዴ።

44 «አት ወል ሎሉ ሰበኮ ኬሳ
አነ ባፍቴ፥
ሰበ ወረ ካኒፍስ መታ
አከን ተኡ ጎቴተ፤
ነሞትን ሰበ አን ህንቤክኔስ
አናፍ እንሆጂተን።
45 ወር ኦርማ አፋኒን
አነት ኩላ እንዱፈን፤
ዋኤኮ ጉሩማን ደገኡዳን
አናፍ አበመመን።
46 ወር ኦርማ ደደበኒ፥
ሮምአ እዶ ጨፈተኒ ታአን
ኬሳ በአን።
47 ዋቀዮ ጅራታደ!
ከታንኮ ጀጀማደ!
ዋቀዮ ከታኮት፥ ፈይነኮትስ፥
እን ኦል ኦል ሀቀበሙ!
48 ዋቀዮ እን እጃ ባሱ አናፍ ኬኔ፥
ሰበ ወረ ካንስ
ሀርከኮ ጀለ ገልቼ።
49 ሀርከ ዲኖተኮቲ ኬሳሞ ነባሴ፤
ኤዱ፥ አት ወረ ነረት ከአን
ገረራት፥
ኦል ነቀብዴተ፤
ነሞተ ሁምነ አነት አርግሲሰን
ሀርካስ ነቡተቴተ።
50 ከናፍ ያ ዋቀዮ፥
ሰበ ሁንዱማ ኬሰት ስንጀጀደ፥
ፋርፈና ገለታቲንስ
መቃኬ ነንፋርፈደ።
51 ዋቀዮ እስ ኦፈሳቲ ሞስሴፍ
ፈይነ ጉዳ እንኬነ፤
ዳዊት እስ ኦፈሳቲ ድቤት፥
ሰኚሳትስ በረበራን
ጋሩማሳ እንአርግሲሰ» ጂዴ።

ቦቆና 23

ዱቢ ዳዊት ገረ ዱማት ዱበቴ

1 ዳዊት እልም እሴይ፥ ነመ እስ ዋቀዮ
እን ከን ያቆብ ኦል ኦል ቀቤ፥ ድቤ ሞስሴ
ቱሬ፤ እን ፋርፈና ቆጺሴ ፋርፈቹዳን እስ
ራኤሎተ እንገመድቺስ ቱሬ፤ ዱቢን
ዳዊት ገረ ዱማት ዱበቴ ከነት ፋፌ ጅረ፤
2 እን፥ «ሀፋር ዋቀዮ
አነ ኬሳን እንዱበቴ፥
ዱቢንሳ አፋንኮ ኬሰ ጅረ።
3 ዋቀዮ እን ከን እስራኤል ዱበቴረ፤
እን ከታ እስራኤል ተኤ አናን፥
‹ነምን ቀጂልቶት ነሞተ ቡልቼ፥
እን ሶዳ ዋቀዮቲን እንቡልቸ።
4 እን አከ እፈ ገነማት፥
አከ ቢፍቱ ዩሮ ዱሜስ ህንጅሬ
ሀሌሌ እፉት፥
አከ እፈ አዱ እስ
ኤርገ ቦካን ሮቤ ጫሜ
ለፈ ኬሳ መርገ ብቅልቹትስ›
ጂዴ*።

*4. አቦ 5:31

5 «መንኮ ዋቀዮ ብረት
አከ ከነት እንእላለመ ምቲሬ?
እን ከኡ በረበራ አናፍ ገሌረ፥
ዋን ሁንዱማ ቶረ ገልቼ
ጀቤሴ እስ እንኤገ፤
ኤጋ ዋቀዮ ፈይነኮፍ
ፊደኮ ሁንዱማ
ፊጣን አናፍ እንባስ ምቲሬ*?
6 ነሞትን ወር ዋቀዮን
አከ ዋን ገቲ ህንቀብኔት†9
እላለን ገሩ፥

አከ ቆራቲ እሰ ነምን ሀርካን
ወልት ቀቡ ህንደንዴኜት በኬት
እንገተሙ ።
7 ነምን ስቢላፍ ሶማ ኤቦቲን
ቆራቲ ወልት እንቀበ፥
ቆራትችስ እዶዱመ ጅሩት
እብዳን እንጉበመ» ጂዴ ።

*5. 7፡ 12-16

ሎልቶተ ዳዊት ወረ ቤከሞ

(1ሴና 11፡ 10-41)

8 መቃን ሎልቶተ ዳዊት ወረ ጀጀቦ ከነት
ፉፌ ጅረ፤ እን ዱራ ዮሼብ-ባሼቤት ተክሞን
ትቸ ዱረ-ቡቱ ወረ ሰደኒት፤ እን ሎለ ቶክቸ
ኬሰት ኤቦሳቲን ነመ ድበ ሰዴት እንፍጤ።
9 እን ለመፉን ኤሌአዛር እልመ ዶዶ አሆህ
ቻት፤ እን ሎልቶተ ወረ ጀጀቦ ሰደን ኬሳ
ቶኮ ቱሬ፤ ወር ሰደኒ ኩን ዬሮ ፍልስጤሞተ
ወረ ሎላፍ ወልት ቀበመን ቶሰሰንት፥ ነሞ
ትን እስራኤል ገረ ቦዴሳኒ እንዴብአን፤ ኤሌ
አዛር ገሩ ዳዊት ብረት እንሀፌ። 10 እን ከኤ
ሀመ እሬንሳ ቡቱቱት፥ ሀመ ሀርከሳ ብላት
ጎጉትስ ፍልስጤሞተ እንሩኩቴ፤ ጋፈስ
ዋቀዮ ሞእቸ ጉዳሳ እንኬኔፍ፤ ሎልቶትን
ወር ካን ገረሳት ዬሮ ዴብአን ገሩ፥ ምአ ወረ
አጂፈመኒ ሳሙራ ከን ሀፌ ህንሎሴ። 11 እን
ሰደፉን ሻማህ እልመ አጌ ሀራርቻት፤ ዬሮ
ፍልስጤሞትን ማሲ ምስር ባይኤን እረ ጅሩ
ኬሰት ሎላፍ ወልት ቀበመንት እስራኤሎትን
እሳን ዱራ እንበቀተን። 12 ሻማህ ገሩ ማሲ ሰነ
ኬሰ እዶ ቀበቴ ፍልስጤሞተ ሩኩቴ ማስቸራ
እንዴብሴ፤ ዋቀዮስ ሞእቸ ጉዳ እንኬኔፍ።

13 ዬሮ መከረ ምዳኒት ሎልቶትን ፍል
ስጤሞታ ደቻ ሬፋኢም ኬሰ ቡፈተኒ ኡቱ
ጅረኒ፥ ሎልቶተ ዱረ-ቡቱ ተአን ሶዶመን
ኬሳ ሰድእ ዳዊት ብረ ገረ ሆልቀ እሰ አዱ
ላምት ድኦ ጅሩ እንደቀን*። 14 ዮሙስ
ዳዊት መሰራ ኬሰ ቱሬ፥ ሎልቶትን ፍል
ስጤሞታሞ ቤትልሄም ኬሰ ቡፈተኒ
ቱረን። 15 ዳዊት ብሻን ዱጉ ከጂሌ፥
«ኤፉቱ ቦለ ከረ ኬላ ቤትልሄም ቡኬ ጅሩ
ኬሳ ብሻን ዱጋቲ ቡዱቅሴ አናፍ ፍደ
ላተ!» ጂዴ። *13. 1ሳሙ 22፡1

16 ሎልቶትን ጀጀቦን ሱን ሰደን ቡፈተ
ሎልቶተ ፍልስጤሞታ ግዱ በአኒ፥ ቦለ
ከረ ኬላ ቤትልሄም ቡኬ ጅሩ ሰነ ኬሳ
ብሻን ቡዱቅሰኒ ዳዊቲፍ እንፍደን፤ ዳዊት
ገሩ ብሻንቸ አከ ኬናት ዋቀዮፍ ደንገላሴ
መሌ፥ ዱጉ ህንበርባድኔ*። 17 ከናፍስ
እን፥ «ያ ዋቀዮ፥ ከነ ጎቹ አነራ ፈጌስ!
ኩን ዲገ ነሞተ ሉቡሳኒ ጉርጉረኒ ደቀኒት
ምቲሬ?» ጂዴ፤ ብሻንቸ ፍደኒፍ ከነስ
ዱጉ ህንበርባድኔ፤ ወንት ሎልቶትን ጀጀ
ቦን ሰደን ኩን ሆጂተን ከነ ቱሬ።

*16. 1ሳሙ 7፡6

18 አቢሻይ አቦሌስ ዮአብ እን ዜሩየ
ዴሴሞ ዱረ-ቡቱ ወረ ሰደን ሰና ቱሬ፤
እንስ ኤቦሳ ቡተቴ ነሞተ ድበ ሰድእ
እንፍጤ፤ ወረ ሰደን ኬሰትስ መቃ
እንጎደቴ*። 19 እን ወረ ሀፈን ሶዶመን
ጫላት ኡልፍነ ጉዳ ዋን ቀቡፍ፥ አጀጁ
ሳኒ እንተኤ፤ ሀተኡዬ መሌ፥ አከ ወረ ካን
ሰደኒ ቤከማ ህንቱሬ። *18. 21፡17

20 ቤናየ እልም ዬሆያዳ ነምን ብየ ከብ
ዚኤል ሎልቱ ጀባ፥ ነመ ሆጂ ጉርጉዳ
ሆጂቴስ ቱሬ፤ እን ነሞተ ሞአብ ወረ አከ
ሌንጫ ለመ እንአጂሴ፤ ጋፍ ቶኮስ ጨቢ
ኬሰ ቦለ ቶኮ ኬሰ ልጤ፥ ሌንጩ ቶኮ አጂ
ሴረ*። 21 ከነ መሌስ፥ ነመ ብየ ግብጥ እሰ
ባይኤ ዴራ ቶኮ እንአጂሴ፤ ነምች ግብጥ
ኩን ኤቦ እንቀበተ ቱሬ፤ ቤናየሞ ኡሌ
ቀበቴ ብረ ገኤ ኤቦ ነምቻ ሀርከሳ ኬሳ
ቡቴ፥ እሱማን ነምቸ ግብጥ ሰነ
እንአጂሴ*። 22 ቤናየ እልም ዬሆያዳ ከነ
ጎቹሳቲን ሎልቶተ ጀጀቦ ሰነ ሰደን ብረት
ቤከማ እንተኤ።

*20. 20፡23፤ አቦ 14፡5-6
*21. 1ሳሙ 17፡43፥51

23 ከናንስ እን ወረ ሶዶመን ሰነ ጫላት
ኡልፍነ እንአርገቴ፥ ገሩ አከ ወረ ካን
ሰደኒ ህንቱሬ፤ ዳዊትሞ ወረ እሰ ኤገንረት
ጋፈተማ እሰ እንጎደቴ።

24 ወረ ሶዶመኒ ኬሳ መቃንሳኒ ከን
ጫፈሜ ከነት አነኒ ጅሩ፤ እሳንስ፥ አሳ
ሄል አቦሌሰ ዮአብ፥ ኤልሃና እልመ ዶዶ
ነመ መንደረ ቤትልሄም*።

25 ሻማህ ሀሮድቸ፥ ኤሊቃ ሀሮድቸ፤

26 ሄሌዝ ጳልትቸ፥ ኢራ እልመ
ኢቄሽ ነመ መንደረ ቴቆአ*፥

27 አቢኤዜር ነመ መንደረ አናቶት፥
ሜቡናእ ሁሻትቸ፥

†9 2ሳሙ 23፡6 «አከ ዋን ገቲ ህንቀብኔት» እብ «ቤልያል»

28 ዘልሞን አሆህቾ፣ መሀራእ ኔቶፈ
ትቾ፤
29 ሄሌድ እልመ በአና ኔቶፋትቻ፣
ሰኜ ቤንያሚን ኬሳ ኢታይ እልመ ሬባይ
ነመ መንደረ ጊቤአ፣
30 ቤናየ ጺራቶንቾ፣ ደቻ ገአሽ ኬሳ
ሂዳይ፣
31 አቢ-አልቦን አርበታህቾ፣ አዝማ
ዌት በርሁምቾ፤
*24 2፡18-23 *26 1ሴና 27፡9-10
32 እልማን ያሼን ኬሳ ኤልያባ ሸአልቦ
ንቾ፣
33 ዮናታን እልመ ሻማህ ሀራርቻ፣
አሂአም እልመ ሻራር ሀራርቻ፣
34 ኤሊፌሌጥ እልመ አሀስባይ መአካ
ትቻ፣ ኤሊአም እልመ አሂቶፌል ግሎ
ንቻ*፣
35 ሄዝሮ ቀርሜሎስቾ፣ ጳኢራይ አርባ
እቾ፣
36 ዞባዳ ኢጋል እልመ ናታን፣ ባኒ
ጋድቾ፣
37 ዜሌቅ አሞንቾ፣ ነሀራይ ቤሮትቾ
እሰ ምእ ሎላ ዮአብ ባቱ፣ ዮአብ ከነ ዜሩ
ያቱ ደኤ፣
38 ኢራ እትርቾ፣ ጋሬብ እትርቾ፤
39 ኡሪያ ሄትቾ፤ እሳን ኩን ወሉመት
ነመ ሶዶሚ ቶርበ ቱረን*።
*34 15፡12 *39 11፡3-27

ቦቆና 24

ዳዊት ሰበ እስራኤል ለኮብስሱሳ

(1ሴና 21፡1-17)

1 አመስ ዴከምስ ዋቀዮ ሰበ እስራኤል
ረት ቦበኤ፣ «ደቂቲ ነሞተ እስራኤሊፍ
ነሞተ ይሁዳ ለካእ!» ጇዴ ዳዊትን እሳ
ንት እንካሴ*። 2ከነረት ዳዊት ሞትቾ ዮአ
ቢን፣ አጀጁወን ሎልቶታ፣ ወረ እሰ ብረ
ጅረኒንስ፣ «ለኮብሰ ሰባ አከን በሩት፣
ደቃ፣ ዳኒ ሀመ ቤርሼባት ኅሶተ እስራኤል
ሁንዱማ ኬሰ ናነአቲ ነሞተ ለካአ!»
ጇዴ። 3ዮአብ ገሩ ዴብሴ፣ «ዋቀዮ ኀፍ
ታንኬ ሰበሳ ደቻ ድበ ሀባይእሱ! እጅ
ኀፍታኮ ሞትቻ ከነ ሀአርጉ! ገሩ ኀፍታንኮ
ሞትቾ ማሊፍ ወንተ አከሲ ከነ ኀቼት
ገመዳ?» ጇዴ*።
*1 ለኮ 25፡2-3፤ 32፡13፤ አቦ 2፡14-20፤
3፡8 *3 በኡ 20፡12፤ ለኮ 31፡48-50

4 ሞትቾ ገሩ አቦሚንሳ አከ ራወተ
ሙፍ ዮአቢፍ አጀጁወን ሎልቶታ ዋን
ግድሲሴፍ፣ እሳን ነሞተ እስራኤል ለካኡ
ዳፍ ሞትቾ ብራ በአኒ እንአዴመን።
5እሳን ለገ ዮርዳኖስ ጬአኒ መንደረ አሮ
ኤርራ ገረ ሀርከ ምርጋቲን ደቻ ኬሰ ቡፈ
ተኒ፣ ብየ ሰኜ ጋድ ኬሰ ገረ መንደረ
ያዜርት እንደርበን። 6እሳን አቺ ከአኒ ገረ
ጊልአድት ደርበኒ፣ ገረ ቃዴሽ ብየ
ሄቶታ፣ ገረ መንደረ ዳን-ያአን፣ ገረ ናኖ
መንደረ ሲዶን እንዱፈን። 7ከሩመ ሰነ ገረ
መሰራ ጢሮስ፣ ገረ መንደሮተ ሂዎታ፣
ገረ መንደሮተ ከነአኖታ ሁንዱማስ
እንደቀን፤ ዱመረትሞ ገረ መንደረ ቤር
ሼባ እሰ ብየ ይሁዳ ኬሳ ገረ ምርጋት አር
ገሙ እንደቀን። 8እሳን ጅአ ሰገሊፍ
ቡልቲ ድግደመ ኬሰት፣ ጉቱማ ብይቻ
ኬሰ ናነአኒ ወሊን ገአኒ ዬሩሳሌምት
እንዴብአን። 9ዮአብ ለኮብሰ ነሞተ ሎላፍ
በኡ ደንደአኒ ሞትቾት እንህሜ፤ ለኮብስ
ነሞተ ሰናስ እስራኤል ኬሳ ኩማተመ ድበ
ሰዴት፣ ይሁዳ ኬሳሞ ኩማተመ ድበ ሸን
ቱሬ።
10 ሀተኡዩ መሌ፣ ዳዊት ሞትቾ ነሞ
ተሳ ኤርገ ለኮብስሴ ቦዴ፣ ያድን ገራሳ
እንሩኩተሜ፤ እን ከናፍ፣ «አን ኀዉማ
ጉዳዳን ወንተ አከሲ ከነ ኀቼኮቲን ባይኤ
ጬበሜረ፤ አመ ገሩ የከ አነ ገርብቾኬቲ
አከ በሌስቱፍ ስንከደደ» ጇዴ ዋቀዮን
እንከደቴ*። 11ዋቀዮ ቦሩምታሳ አኩመ
ዳዊት ሀርባ ከኤን፣ ጋድ ራጅቾ እሰ ዳዊ
ቲፍ ሙልአተ አርጉት እንዱበቴ፤ 12እን
ራጅቻን፣ «ደቂቲ ዳዊቲን፣ ‹ዋቀዮ፡-
አን ወንተ ሰድእ ስእ ዱረ ነንካአ፣ እሳን
ኬሳ ከነን ስረት ራወዱ ቶኮ ፎአዱ! ሲን
ጇደ› ጇድ!» ጇዴ። 13ከነረት ጋድ ገረ
ዳዊት ደቄ፣ «ቤል ወጋ ቶርባ ብየኬት፣
ስትስ ሀዱፉሞ? ዮኪስ ጅአ ሰድእ ዲንኬ
ስዱካ ቡኤ ኡቱ ስአርኡ ዱራ በቀቼ
ፎአታ? ዮኪስ ጉያ ሰድኢፍ ደእቾ ብየ
ኬት አከ ዱፉ ፎአታ? አመስ እሰ አነ
ኤርጌፍ ዴቢ አከን ኬኑት፣ እት ያዲ
ሙርቶ ኀዲ አነት ህም!» ጇዴ እት
እንህሜ። 14ዳዊትሞ ጋዲፍ ዴብሴ፣ «አን
ሙደመ ጉዳ ኬሰን ጅረ፤ አመስ አራር
ዋቀዮ ጉዳ ዋን ተኤፍ፣ ሀርከሳቲን አደ

በሙ ኑፍ ወየ መሌ፥ እን ሀርከ ነሞታት
አከ አነ ህንኬንኔፍ እሰ ነንከደደ» ጄዴ*።
*10. 12፡ 13 *14. ነህ 9፡ 19፥27፥31

15 ዋቀዮ ዮሙስ ብየ እስራኤልት
ደእቾ እንኤርጌ፤ ደእች ኩንስ ገነመ ሰና
ጀልቀቤ፥ ሀመ ዱሮ ኬነሜት እንቱሬ፤
ደእቾ ከናን ዳኒ ሀመ ቤርሼባት ነሞትን
ኩምን ቶርባተምን እንዱመን። 16 ኤርገ
ማን ዋቀዮ ዩሩሳሌምን በሌሱዳፍ ሀርከ
ዱሮ አል እት ፋደቴት፥ ዋቀዮ እንገዴፍ፥
ወንተ ሀማ እሰ እት ፍዱፍ ያዴስ
እንዲሴ፤ ኤርገምቾ እሰ ነሞተ ፍጣ ጅሩ
ንሞ፥ «ሀገኡ፥ ሀርከኬ እራ ዴብስ!»
ጂዴ፤ ዮሙስ ኤርገምች አብዲ ምዳኒ እሰ
ከን አረዉና ይቡስቻት ድአ ቱሬ*።
17 ዳዊት ሞትች ኤርገማ እሰ ነሞተ ሩኩታ
ጅሩ ሰነ ዮሙ አርጌ፥ ዋቀዮን፥ «አነቱ
ጩቡ ሆጄቴ፥ አነቱስ የኬ፤ እሳን ኩኖ
አከ ሆሎታቲ ማል ጎደንሬ? አደብን ኩን
አናፍ ማቲኮረት ሀዱፉ!» ጂዴ*።
*16. ኡመ 19፡ 13፤ በኡ 12፡ 23
*17. ለኮ 16፡ 22

ዳዊት፥ እዶ እት ዋቀዮፍ አርሳ ድኤሰን እጃሩሳ
(1ሴና 21፡ 18-27)

18 ጋፉመ ሰነ ጋድ ገረ ዳዊት ዱፌ፥
«ከኢ አል በኢ፥ አብዲ ምዳኒ እሰ ከን
አረዉና ይቡስቻ ኬሰት፥ እዶ እት ዋቀ
ዮፍ አርሳ ድኤሰን እጃር!» ጂዴ እሰት
እንህሜ። 19 ከነረት ዳዊት አኩመ ዋቀዮ
ከራ ጋድ ራጅቻ እሰ አቦሜ ቱሬት አል
እንበኤ። 20 አረዉናን ገድ እላሌ፥ ዳዊት፥
ሆጄቶትን ሞትቻስ ገረሳት አዴማ አከ
ጅረን ዮሙ አርጌ፥ አብዲ ሰነ ኬሳ በኤ
ሀመ ለፈ ገኡት ሞትቻፍ እንቆመኤ።
21 አረዉናን፥ «ጎፍታንኮ ሞትች ሰበቢ
ማሊቲፍ ገረ አነ ገርብቾሳቲ ዱፌ?»
ጂዴ ዳዊትን እንጋፌቴ፤ ዳዊትሞ
ዴብሴ፥ «ደእች ኩን ሰበ ከነራ አከ ዴብ
ኡት አብዲ ምዳኒኬ ስራ ብቴ እሰረት እዶ
እት ዋቀዮፍ አርሳ ድኤሰን እጃሩዳፈን
ዱፌ» ጂዴ።

22 አረዉነ ከነረት ዳዊቲን፥ «ቀልመ
ጉበሙ ድኤሱዳፍ፥ ሰንጎትን ኩኖት!
ቆራኒፍሞ ምእ እቲን ምዳን ስርብሲሰኒፍ
ምእ ቆትዮ ኩኖት! ኤጋ ያ ሞትቻ፥ ያ
ጎፍታኮ፥ ዋኑመ ጋሪ ተኤ ስት ሙልአቴ
ፋደዱቲ ድኤስ*! 23 ያ ሞቲኮ፥ አን አረ
ዉናን ከነ ሁንዱማ ሲፍ ነንኬነ» ጂዴ፤
እት ፋፌስ፥ «ዋቀዮ ጎፍታንኬ አርሳኬ
ሲፍ ሀፋደቱ!» ጂዴ። 24 ዳዊት ሞትች
ገሩ ዴብሴ አረዉናዳን፥ «ለኪ፥ አን ሆሪ
ባሴን ስራ ብተ መሌ፥ ወንተን ሆሪ እት
ህንባስን፥ ቀልመ ጉበሙ ጎዴ ዋቀዮ ጎፍ
ታኮቲፍ ህንድኤሱ» ጂዴ፤ ዳዊት ከነ
ቦዴ አብዲ ምዳኒ ሰነ፥ ሰንጎተ ሰነስ ሜቲ
አከ ግራሚ ድበ ጀአ ሚጀኑን እንብቴ።
25 ዳዊት አብድቾ ኬሰት እዶ አርሳ ዋቀ
ዮፍ እጃሬ፥ አችረት ቀልመ ጉበሙፍ
ቀልመ አራራ እንድኤሴ፤ ዮሙስ ዋቀዮ
ከደተ ዋኤ ብይቻፍ ከደተሜ እንደገኤ፤
ደእች ሱንስ ብየ እስራኤልራ እንዴብኤ*።
*22. 1ሳሙ 6፡ 14 *25. 21፡ 14

መጫፈ ሞቶታ

እሰ ዱራ

ቦቆና 1

አዶንየ ሞቲ ተኡዳፍ ከኡሳ

1በረ ዳዊት ሞትች ባይኤ ዱሎሜት፥
ሆጀቶትንሳ «እት ሀሆኡ» ጀደኒ ኡፈተ
ሶቦቀ ኡቱመ እት ኡፍሰኒዩ እሰት ሆኡ
ህንደንዴኘ። 2ከናፍ ሆጀቶትንሳ እሰት
ድአተኒ፥ «ያ ሞቲ፥ ዱርበ ሲፍ ኤርገ
ምቴ ስገርጋርቱ ሲፍ እንበርባድን! እሼን
አከ ስት ሆኡፍ ስብረ እንጪፍት»
ጀደን። 3ከነ ቦዴ እሳን ጉቱማ ብየ እስራ
ኤል ኬስ ዱርበ በሬዱ በርባደኒ፥ እንተለ
«አቢሻግ» ጀደምቱ ቶኮ መንደረ ሹኔሚ
አርገተኒ ገረ ሞትቻት እንፍደን። 4እንተለ
ቲን ባይኤ ሚደግዱ፥ ድምቴስ ከን እሰ
ገርጋርቱ ቱርቴ፤ ሞትች ገሩ እሼ ብረ
ህንጌኘ።

5 በረስ አዶንየ እን ሃጊት ዴሴ፥ «አን
ሞቲን ተአ» ጀዴ ኦፍ እንድኤሴ፤ እን
ኮንኮላቶታፍ አቦተ ፈርዴኒ አከሱመስ
ነሞተ ሸንተመ እሰ ዱረ ካተን እንቆጄ
ፈቴ*። 6አዶንየ ኩን አቢሻሎምረት
ደለቴ፥ ባይኤ ሚደጋ ቱሬስ፤ ዳዊት አባ
ንሳ ኤርገ ጋፈ እን ደለቴ ጀልቀቤ፥
«ማሊፍ ከነ ዮኪስ ሰነ ጎቴ?» ጀዴ ተካ
እሰ ጋፈቴ ህንቤኩ። 7አዶንየ ዋን ጎቹ
ያዴ ዮአብ እሰ ዜሩየ ዴሴ ሰናፍ አብያ
ታር ሉብቻ ወጅን እንመርየቴ፤ እሳንስ
ያደሳ ዱካ ቡአኒ እሰ እንገርጋረን። 8ገሩ
ዛዶቅ ሉብች፥ ቤናየ እልም ዩሆያዳ፥
ናታን ራጅች፥ ሺሜኢፍ ሬኢን አከሱመስ
ሎልቶትን ዳዊት ሞትቸ ኤገን ያደ አዶንያ
ህንፉደትኔ*። 9አዶንየ ገሩ ደጋ «ዞሄሌት»
እሰ ቦለ ብሻኒ ኤን-ሮጌልት ድኦ ጅሩ
ብረት ሆሎተ፥ ሰንጎታፍ ጅቦተ ጮጮሞ
ቀሌ አርሳ ዩሮ ድኤሴት ኦቦሎተሳ እልማን
ሞትቻፍ ሆጀቶተ መነ ሞቱማ ይሁዳ ወረ
ጉርጉዶተ ሁንዱማ እንዋሜ፤ [«ዞሄሌት»
ጀቹን «ቦፈ» ጀቹደ]። 10ገሩ ናታን
ራጅች፥ ቤናያን፥ ሎልቶተ ዳዊት ሞትቸ
ኤገኒፍ አቦሌሰሳ ሶሎሞንን ህንዋምኔ።

*5· 2ሳሙ 3:4 *8· 2ሳሙ 8:17-18

ሶሎሞን ሞቲ ተኤ ድበሙሳ

11 ዮሙስ ናታን፥ ባት ሼባ ሃደ ሶሎ
ሞኒን፥ «ዳዊት ጎፍታንኬኘ ኡቱ ህንቤክን
አዶንየ እልምሳ እን ሃጊት ዴሴ ሞቲ አከ
ተኤ አት ህንደጊኘ? 12አመ አከ አት ሉቡ
ኬፍ ሉቡ ሶሎሞን እልመኬቲ እት ኦል
ፈቱ ስንጎርሰ፤ 13አሙመ ገረ ዳዊት
ሞትቻት ኦል ገሊቲ፥ ‹ያ ሞቲ፥ ያ ጎፍ
ታኮ፥ እልምኮ ሶሎሞን እዶ አት ህንጅ
ሬት ቴሶኬረ ታኤ አከ ሞኡ አት ከካዳን
አነ ገርብቲኬ አብደቺፍቴ ህንቱሬሬ?
ኤጋ አዶንየ አተምት ሞቲ ተኤሬ?›
ጀዲን*! 14ኡቱመ አት ሞትቻ ወጅን
ዱቦቻ ጅርቱ፥ አን ስቦዴዳን ዱፌ፥ ዱቢ
አት ዱበቴ ከነ ነንጭምሰ» ጀዴ።

*13· 1ሴና 28:5-10

15 ከነረት ባት-ሼባን ገረ እዶ ጪስቸ
ሞትቻት ኦል እንገልቴ፤ ዮሙስ ሞትች
ባይኤ ዱሎሜ ዋን ቱሬፍ፥ አቢሻግ እሰ
ብረት አርገምቴ እሰ እንገርጋርት ቱርቴ፤
16ባት-ሼባን አኩመ ኦል ገልቴን ሞትቻፍ
ቆማቴ ፉለሳ ዱረት እንጅልቤንፈቴ፤ ሞት
ችሞ፥ «ማል አከን ሲፍ ጎዱ ፌታ?»
ጀዴ እሼ እንጋፈቴ። 17እሼንሞ ዴብፍቴ
ሞትቻን፥ «ያ ጎፍታኮ፥ እልምኮ ሶሎሞን
እዶ አት ህንጅሬት ቴሶኬረ ታኤ አከ ሞኡ
መቃ ዋቀዮ ጎፍታኬቲቲን ከከቴ አነ ገርብ
ቲኬ ህንአብደቺፍኔሬ? 18አመ ገሩ ኩኖ፥
አዶንየ ሞቲ ተኤረ፤ ያ ሞቲ፥ ያ ጎፍ
ታኮ፥ አትሞ ዋኤ ከና ህንቤክቱ። 19እን
ሰንጎተ፥ ጅቦተ ጮጮሞፍ ሆሎተ ባይኤ
ቀሌ አርሳ ዩሮ ድኤሴት እልማንኬ ወረ
ካን፥ አብያታር ሉብች፥ ዮአብ አጀጁ
ሁምነ ወራናስ ዋሜረ፤ ሆጀታኬ ሶሎሞ
ንን ገሩ ህንዋምኔ። 20ያ ሞቲ፥ ያ ጎፍ
ታኮ፥ ኤጋ ስቦዴዳን ቴሶኬረ ታኡፍ ከን
ጅሩ ኤኙ አከ ተኤ አት አከ ህምቱፍ፥
ነሞትን እስራኤል ጉቱማት ስደጌፈቻ
ጅሩ፤ 21ዮ አት ህሙ ደባቴ ገሩ አኩመ
አት ሞትች ጎፍታንኮ ቦቆቴ ጌጌፈምቱን
አኒፍ ሶሎሞን እልምኮ ጅበሞ እንታነ»
ጀቴ።

22 ኡቱ እሼን ሞትቻ ወጅን ዱዱበቻ
ጅርቱ፥ ናታን ራጅች ኦል እንገሌ፤

23 ናታን ራጅች አከ ዱፌ ሞትቸት
እንህመን፤ ናታንስ ፉለ ሞትቻ ዱረት
ድአቴ ሀመ ለፈ ገኡት እንቆመኤ።
24 ናታን ራጅች ዮሙስ ሞትቻን፥ «ያ
ሞቲ፥ ያ ጎፍታኮ፥ ‹እዶ አን ህንጅሬት
አዶንየ ሞቲ ተኤ ቴሶኮረ ሀታኡ!› ጇቴ
ታሬ? 25 ኩኖ፥ እን ሀርአ ገድ ቡኤ ሰን
ጎተ፥ ጅቦተ ጮጮሞፍ ሆሎተ ባይኤ
ቀሌ ዬሮ አርሳ ድኤሴት እልማን ሞትቻ፥
አንገፎተ ሎልቶታፍ አብያታር ሉብቾ
ዋሜረ፤ ኩኖ እሳን አመ እስ ዱረት ኛቻ፥
ዱጋ፥ ‹ያ አዶንያ፥ ያ ሞቲ፥ በረ ዴራ
ጅራዱ!› ጇቻ ጅሩ። 26 ገሩ አነ ገርብ
ቾኬ፥ ዛዶቅ ሉብቾ፥ ቤናያ እልመ ዬሆያ
ዳፍ ሶሎሞን ገርብቾኬ ህንዋምኔ።
27 ዱቢን ኩን ስእ ጎፍታኮ ሞትቾ ብራ
በኤ፥ እዶ አት ሞትች ጎፍታንኮ ህንጅ
ሬት ቴሶኬረ ከን ታኡ ኤኙ አከ ተኤ ኑእ
ገርቦተኬት ህንህመምን ሀፌሬ?» ጇዴ።
28 ዮሙስ ዳዊት ሞትች፥ «ባት-ሼባ
አል አናፍ ዋማ!» ጇዴ፤ እሼንስ አል
ልጤ ፉለ ሞትቻ ዱረ እንዳበቴ።
29 ዮሙስ ሞትች ከከቴ፥ «ዱጋ ዋቀዮ እስ
ጅራታ፥ እስ ረክነኮ ሁንዱማ ኬሳ ነባሴ፥
30 ‹ሶሎሞን እልምኬ እዶ አን ህንጅሬት
እንሞአ፥ እዶኮ ቴሶኮረ እንታአ› ጇዴ
መቃ ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤሊን እሰን ሲፍ
ከከዴ፥ ሀርአ ነንራወደ» ጇዴ። 31 ዮሙስ
ባት-ሼባን ሀመ ለፈ ጌሱት ቆማቴ፥ ፉለ
ሞትቻ ዱረ ጅልቤንፈቴ፥ «ጎፍታንኮ
ዳዊት ሞትች በረበራን ህጅራቱ!» ጇቴ።
32 ከነ ቦዴ ዳዊት ሞትች፥ «ዛዶቅ
ሉብቾ፥ ናታን ራጅቻፍ ቤናያ እልመ
ዬሆያዳ አል ዋማ!» ጇዴ፤ ጀር ዋመመ
ንስ ገረ ሞትቻት አል እንገለን። 33 ሞትች
እሳኚን፥ «ሆጇቶተ ጉርጉዶተ መነ ሞቱማ
ኮቲ ዋመዳ፥ እልመኮ ሶሎሞንን ጋንጎኮ
ያበቺሳቲ ገረ ቡርቅቱ ጊሆንት ጌሳ!
34 አችት ዛዶቅ ሉብቼፍ ናታን ራጅች እስ
ድበኒ ሰበ እስራኤልረት እስ ሀሞስሰን!
እስንሞ ፌንጌ አፉፉቲ፥ ‹ሶሎሞን ሞትች
በረ ዴራ ህጅራቱ!› ጇዳ! 35 እን ቴሶኮረ
ታኤ እዶኮ ሞቲ ተኤ፥ እስራኤሊፍ ይሁ
ዳረት አከ ሞኡፍ አን እስ ፎአዴራቲ
እስን ኦፍ ዱረ እስ ቡሳቲ ዴብአ አል
በአ!» ጇዴ። 36 ቤናየ እልም ዬሆያዳ
ሞትቻፍ ዴብሴ፥ «አሜን! ዋቀዮ ጎፍ
ታን ጎፍታኮ ሞትቻስሞ አከሱመ ሀጇዱ!
37 ዋቀዮ አኩመ ጎፍታኮ ሞትቻ ወጅን
ቱሬ፥ አከሱመሞ ሶሎሞኒ ወጅን ሀተኡ!
ሞቱማሳስ ሞቱማ ጎፍታኮ ዳዊት ሞትቻ
ጫላ ህጇቤሱ!» ጇዴ።
38 ከነ ቦዴ ዛዶቅ ሉብች፥ ናታን
ራጅች፥ ቤናየ እልም ዬሆያዳ አከሱመስ
ኬሬቶትኒፍ ጴሌቶትን ወር ሞትቾ ኤገን
ሶሎሞንን ጋንጎ ሞትቻ ያበቺስኒ፥ አፍ
ግዱ ቡፈተኒ ገረ ቡርቅቱ ጊሆንት
እንጌሰን። 39 ዛዶቅ ሉብች ጎድች ቁልቁላአ
ኬሳ ጋንፈ ደዳ ኤጅርሳ ቀቡ ፉዴ ሶሎሞ
ንን እንድቤ፤ ወር ካንም ፌንጌ አፉፈኒ
ሰገሌ ጉዳዳን፥ «ሶሎሞን ሞትች በረ ዴራ
ህጅራቱ!» ጇቻ እስ ዱካ እንአዴሙ
ቱረን*። 40 ነሞትን እሳ ወጅን ቱረን ሁን
ድኑ እስ ኦፍ ዱረ ቡሰኒ፥ ባይኤ ዋን ገመ
ደኒፍ፥ ሀመ ሰገሌንሳ ለፈ ተርሳሱት ፉጋ
አፉፈኒ፥ ስርባ ዱካ አል እንበአን።

*39. 1ሳሙ 16፡13

41 አዶንያፍ ኬሱሞትን ዋመመኒ እሳ
ወጅን ጅረን ሁንድኑ ኛታፍ ዱጋቲ አኩመ
ራወተኒን ሰገሌ ስርባ እንደገአን፤ ዮአብ
ሰገሌ ፌንጌ ዮሙ ደገኤ፥ «ሰገሌን ፌንጌ
መንደራዳ ደገአሙ ኩን ማሊ?» ጇዴ
እንጋፈቴ። 42 ኡቱመ እን ከነ ዱበቻ ጅሩ
ዮናታን እልም አብያታር ሉብቻ
እንዱፌ፤ አዶንየ ዮሙስ ዮናታኒን፥
«አት ነመ ጀባ ዋን ታቴፍ፥ አዱ ጋሪ
ቀብዳቲ ሜ አል ልጥ!» ጇዴ።
43 ዮናታንሞ ዴብሴፌ፥ «ጎፍታንኬኘ
ዳዊት ሞትች ሶሎሞንን ሞስሴረ፤ 44 ዛዶቅ
ሉብቾ፥ ናታን ራጅቾ፥ ቤናያ እልመ
ዬሆያዳ አከሱመስ ኬሬቶታፍ ጴሌቶተ እሳ
ወጅን ኤርጌረ፤ እሳንስ ጋንጎ ሞትቻረ ቴስ
ሰኒ እስ እንጌሰን፤ 45 ዛዶቅ ሉብቼፍ ናታን
ራጅች ቡርቅቱ ጊሆን ብረት ሶሎሞንን
ድበኒ እንሞስሰን፤ ነሞትን እሳ ወጅን ቱረ
ንስ ሀመ መንደረቲን ሶቾቱት ገመቼዳን
ስርባ አል እንበአን፤ ሰገሌን እስን ደጌሰን
ኩን እስ። 46 ሶሎሞንስ ቴሶ ሞቱማ ሰነረ
ታኤረ። 47 ከነ መሌስ ጉርጉዶትን ሞትቻ
ጎፍታኬኘ ዳዊት ሞትቻፍ ገመዱዳፍ ገረ
ሳት አል ገለኒ፥ ‹ዋቀዮንኬ እስ አት ቤከ
ምቴ ጫላ ሶሎሞን አከ ቤከሙ ሀጎዱ!
ሞቱማሳስ ሞቱማኬ ጫላ ህጇቤሱ!› ጇደ
ኒሩ፤ ሞትችስ ስሬዱመሳረት ገድ ጎምብ

ፈሜ፥ 48‹ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥
ሀርአ ሰኘኮ ኬሳ ነመ ሞቲ ተኤ ቴሶኮረ
ታኡ ከን ነአርግሲሴ ሀገለቴፈሙ!›
ጀዴረ» ጀዴ። 49ከነረት ኬሱሞትን አዶ
ንየ ዋሜ ሁንድኑ ነአኒ ከአኒ ከረ ከራ
እንፈፈጨአን። 50አዶንየ ገሩ ሶሎሞንን
ሶዳቴ ከኤ ገረ እዶ አርሳት በቀቴ ጋንፈ
እዶ አርሳ ሰነ ሀርካን እንቀበቴ። 51ዮሙስ
አዶንየ ሶዳቴ፥ «ሶሎሞን ሞትቾ አነ ገር
ብቾሳ ብላዳን አከ ህንአጀፍኔ ሀርአ አናፍ
ሀከከቱ!» ጀዴ፥ ጋንፈ እዶ አርሳ አከ
ቀበቴ ሶሎሞን ሞትቾት እንህመን። 52ሶሎ
ሞን ዴብሴ፥ «እን ነመ አመነማ ዮ ተኤ፥
ርፌንሰ መታሳቲትሌ ነምን ቡኡ ህንጅሩ፤
ወንተ ሀማ ዮ ሆጀቴ ገሩ እንአጀፈመ»
ጀዴ። 53ዮሙስ ሶሎሞን ሞትቾ፥ አዶን
ያት ነሞተ እንኤርጌ፤ እሳንስ ደቀኒ እዶ
አርሳቲ ገድ እሰ እንቡሰን፤ እን ከነ ቦዴ
ገረ መነ ሞቱማ ደቄ አል ልጤ ሶሎሞን
ሞትቻፍ እንቆመኤ፤ ሶሎሞንሞ፥ «ገረ
መነኬ ደቅ!» እቲን ጀዴ።

ቦቆና 2

ዳዊት ገረ ዱማት ሶሎሞኒፍ ጎርሰ ኬኑሳ

1ዳዊት ዬሮን ዱኡሳ ዮሙ ድአቴ እል
መሳ ሶሎሞንን ዋሜ ጎርሰ ከነት ፉፌ ጅሩ
እንኬኔፍ፤ 2ጎርስሳስ፥ «ዬሮን ዱኡኮቲ
ገኤረ፤ አት ገሩ ጀባዱ፥ ገረ-ኩቴሰ ተእ!
3እዶ ደቅጡ ሁንዱማት ወንት አት ጎቱ
ሁንድኑ አከ ወል ሲፍ ቅጣቱት፥ ዋን
ዋቀዮ ጎፍታንኬ ስራ በርባዱ ራወዱ!
ከራሳረ ዴዴብእ! አኩመ ሴረ ሙሴ
ኬሰት ጫፈሜ ጅሩት ሴረተሳ፥ አቦሚሳ፥
ወንተ እሰ ዱረት ቀጀላ ተኤፍ ዱቢ እሳፍ
ዱጋ በኡ ኤግ*! 4ዋቀዮ፥ ‹እልማንኬ ገራ
ሳኒፍ ያደሳኒ ጉቱዳን አነ ዱረት አመነመኒ
እፍ ኤገትናዳን ዮ ጅራተን፥ ሰኘኬ ኬሳ
ሞቲ ተኤ ቴሶ እስራኤልረ ከን ታኡ ህን
ደበሙ› ጀዴ እሰ አነ አብደቿሴ እንኤገ*።
*3. ኬሰ 17፡14-20፤ ኢያ 1፡7
*4. 2ሳሙ 7፡12-16

5 «ዮአብ እን ዜሩየ ዴሴሞ፥ አብኔር
እልመ ኔሪፍ አማሳ እልመ ዬቴር አንገፎተ
ሎልቶተ እስራኤል አከ እን አጄሴ አነስሞ
ወንተ እን ጎዴ እንያደተ፤ እን ሰበቢ እሳን
ዬሮ ሎላት ነመ አጀሰኒፍ፥ ዬሮ ነጋ ኬሰ
ዲገ ደንገላሱሳቲን እጃ እሳን በኤ፥ ዲገሳኒ
ሰነስ ህደተ ሙዲሳቲፍ ኮጺ ሚለሳቲት
አከ ድቤ እንያደተ*። 6ቀባ ኦጌሳቲን እሰ
ቀብ መሌ፥ ዱሎሜ ሀመ እን ዱኡት እሰ
ህንኤግን! 7ዮሙን ኦቦሌስኬ አቢሻሎም
ዱራ በቀዴ፥ እልማን ባርዚላይ ጊልአ
ድቻ አነ ብረ ጎረኒሩ፤ ከናፍስ አት እሳኒፍ
ወንተ ጋሪ ጎድ! እሳን ወረ ካኒ ወጅን
ማዲኬራ ሀኛተን*!
*5. 2ሳሙ 3፡26-27፤ 20፡10
*7. 2ሳሙ 17፡27፤ 19፡31-40

8 «ኩኖ፥ ሺሜኢ እልም ጌራ ቤንያሚ
ንቻ እን ዮሙን መሆናይምን ደቄ ባይእሴ
ነአባሬ ሱን አነ ስመቹዳፍ ዮሙ እን ለገ
ዮርዳኖስት ገድ ቡኤ፥ አንሞ፥ ‹አን ብላ
ዳን ስህንአጀሱ› ጀዴ መቃ ዋቀዮቲን ከከ
ዴን ቱሬ፤ እን አመ መንደረ በሁሪሚ
ዱፌ ስብረ ጅረ*። 9እን ነመ በሌሳ ህንቀ
ብኔ ስት ህንፈካትን! አት ሰበቢ ነመ ኦጌሰ
ታቴፍ፥ ወንተ እሰ ጎቹፍ ጅርቱ ቤከተ፤
ዱሉመሳ ከነ ኬሰ ሰልጽናን አከ እን ዱኡ
ጎድ!» ከን ጀዱ ቱሬ።
*8. 2ሳሙ 16፡5፤ 19፡16-23

ዳዊት ዱኡሳ

10 ዳዊት አኩመ አቦተሳቲ ዱኤ፥ መን
ደረሳ እሰ «መንደረ ዳዊት» ጀደሜ
ቤከሜ ኬሰት እንአዋለሜ። 11ዳዊት ወጋ
ቶርበ ኬብሮን ኬሰ፥ ወጋ ሶዶሚ ሰድእሞ
ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ፥ ወሉመት ወጋ አፉ
ርተመ እስራኤልረት እንሞኤ*። 12ከነ ቦዴ
ሶሎሞን ቴሶ አባሳ ዳዊትረ እንታኤ፥ ሞቱ
ማንሳስ ጆባቴ እንዳበቴፍ።
*11. 2ሳሙ 5፡4-5፤ 1ሴና 29፡27

ሞቱማን ሶሎሞን ጆባቻ አዴሙሳ

13 ከነ ግዱት አዶንየ እን ሃጊት ዴሴ
ገረ ባት-ሼባ ሃደ ሶሎሞን እንደቄ፤ ባት-
ሼባንስ፥ «ነጉመ ዱፍቴ?» ጀቴ እሰ
ጋፈቴ፤ እንሞ፥ «ኤዬ ነጉመ» ጀዴ ዴብ
ሴፍ፤ 14እት ፉፌስ፥ «አን ዋነን ስት
ህመዱን ቀበ» ጀዴ፤ እሼንሞ፥
«ጀድካ! ማል እኒ?» ጀቴን፤ 15እንሞ
ከነረት፥ «አኩመ አት ቤከቱ ስላ አነቱ
ሞቲ ተአ ቱሬ፤ እስራኤል ጉቱማት፥
‹እሰቱ ሞቲ ኑፍ ተአ› ጀደኒ ኤገቻ
ቱረን፤ አመ ገሩ ዋቀዮ ብራ እሳፍ ዋን
ኬነሜፍ፥ ዱቢን ጌደረሜ ኦቦሌስኮ ሞቲ
እንተኤ፤ 16ኤጋ አን አመ ወንተ ቶኮን

ስከደዳቲ ሀደራ አነ ህንድድን!» ጇዴ፤
እሼንስ፥ «ሜ ጇድካ!» ጇቴን።
17 እንሞ፥ «ሶሎሞን ሞትቾ ስህንድዱቲ
አቢሻግ ሹናምቲ አከን ፉዱፍ ሀደራ እሰት
አናፍ ህም!» ጇዴ*። 18 ባት-ሼባን፥
«በኤሰ! ሞትቾት ሲፈን ህመ» ጇቴን።
*17. 1:3-4፤ 1:6-7

19 ዮሙስ ባት-ሼባን እሰ አዶንየ ጋፈቴ
ህሙፊፍ ገረ ሞትቻ እንደቅጤ፤ ሞትቾስ
ከኤ እጃጂ ቆመኤ እሼ ስመቴ፥ ዴብኤ
ቴሶሳረ እንታኤ፤ ሃት ሞትቻ ሱንስ ቴሶ
ፍደኒ ካአኒፍረ ገረ ምርጋ ሞትቻቲን
እንቴሴ። 20 እሼን ሞትቻን፥ «አን ወንተ
ጥኖ ቶኮን ስከደዳቲ ሀደራ አነ ህንድ
ድን!» ጇቴ፤ ሞትቾሞ፥ «ያ ሀርሜኮ
ስህንድዱቲ አነት ህመዱ!» ጇዴ።
21 እሼንስ፥ «አቢሻግ ሹናምቲን አዶንያ
ኦቦሌሰኬት ሀሄሩምቱ?» ጇቴ። 22 ሶሎ
ሞን ሞትቾ ዴብሴ ሃደሳቲን፥ «ኤርገ እን
ኦቦሌሰኮ እሰ አንገፈ ተኤ፥ ሞቱምቾስሞ
እሳፍ፥ አብያታር ሉብቻፍ፥ ዮአብ እሰ
ዜሩየ ዴሴፍ ጋፈዱ መሌ፥ ማሊፍ አቢ
ሻግ ሹናምቲ ዱዋ ጋፈታፍሬ?» ጇዴ።

23 ዮሙስ ሶሎሞን መቃ ዋቀዮቲን
ከከቴ፥ «አዶንየ ጋፊ አከሲ ጋፈቼሳቲፍ፥
ሉቡሳ ህንገላፈቼሱ ዮን ተኤ፥ ዋቀዮ አነ
ሀበሌሱ! 24 ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታ፥ እሰ
አኩመ ዱበቴት ጀቤሴ አነ ዳቤ፥ ቶረ
ሞቱማ አናፍ ኬኔ፥ ቴሶ አባኮ ዳዊትረ
አከን ታኡ ጎዴት፥ ሀርአ አዶንየ እንአጇ
ፈመ» ጇዴ። 25 አቹማንስ ሶሎሞን ሞትቾ
ቤናያ እልመ ዬሆያዳ እት እንአጇጇ፤ ቤና
የስ ደቄ አዶንያ ሩኩቴ እንአጇሴ።

26 ሶሎሞን ሞትቾ፥ አብያታር ሉብ
ቻን፥ «አትሌ ነመ አጇፈሙፍ መል
ቴደ፥ ገሩ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ጎፍታ ባቴ
ፉለ አባኮ ዳዊት ዱረ አዴማ፥ ረክነ እሰረ
ገኤ ሁንዱማስ እሳ ወጅን ህርማቻ ዋን
ቱርቴፍ፥ ስህንአጇሱቲ ገረ አረዳኬ እሰ
አናቶት ኬሳ ደቅ!» ጇዴ*። 27 ሶሎሞን
አከስት አብያታርን ሆጂ ሉቡማ እሰ እን
ዋቀዮፍ ሆጇቱ ኬሳ እንባሴ፤ ከናንስ
ዱቢን ዋቀዮ ሰኚ ኤሊረት ሺሎት ዱበቴ
እንራወተሜ*።
*26. 1ሳሙ 30:7፤ 2ሳሙ 15:24
*27. 1ሳሙ 2:27-36

28 ዮአብ ያደ አቢሻሎም ዱካ ቡኡ ዮ
ዲሴዩ፥ ያደ አዶንያ ዱካ ቡኤ ዋን
ቱሬፍ፥ ኦዱ ከነ ዮሙ ደገኤ፥ ሶዳቴ ገረ
ጎዶ ቁልቁላአት በቀቴ፥ ጋንፈ እዶ አርሳ
ሰነ እንቀበቴ። 29 ኩኖ፥ ዮአብ ገረ ጎዶ
ቁልቁላአት በቀቴ እዶ አርሳ ቡኬ አከ
ጅሩ ሶሎሞን ሞትቾት እንህመን፤ ሶሎ
ሞን ሞትቾ፥ ቤናያ እልመ ዬሆያዳ እሰት
ኤርጌ፥ «ደቂ ሩኩቲ እሰ አጇስ!»
ጇዴን*። 30 ቤናየ ገረ ጎዶ ቁልቁላአ ደቄ
ዮአቢን፥ «ሞትቾ፥ ‹ገድ በእ!› ሲን
ጇደ» ጇዴ፤ እን ገሩ ዴብሴ፥ «ለኪ፥
አን አሱመተን ዱአ መሌ ገድ ህንበኡ»
ጇዴ፤ ቤናየሞ ገረ ሞትቻት ዴብኤ ወንተ
ዮአብ ጇዴ እሰት እንህሜ። 31 ሞትቾስ
ቤናያዳን፥ «አኩመ እን ጇዴዩ ሩኩቲ እሰ
አጇስ፥ አዋልስ! አከስት የከ እሰ እን ዲገ
ነመ በሌሳ ህንቀብኔ ደንገላሱዳን ኑት
ፍዴ፥ አነራ፥ መነ አባኮቲራስ እንቁሌ
ስተ፤ 32 ሰበቢ እን አብኔር እልመ ኔር
አጇጃ ሁምነ ወራነ እስራኤሊፍ አማሳ
እልመ ዬቴር አጇጃ ሁምነ ወራነ ይሁዳ
ወረ እሰ ጫላ ቀጇሎተ ተአኒፍ እሰረ ወየን
ኡቱ አባንኮ ዳዊት ህንቤክን ብላዳን አጇ
ሴፍ፥ ዲገሳኒ ዋቀዮ መቱመሳት
እንዴብሰ። 33 ኤዩ፥ ዲገ ነሞተ ሰና ደንገ
ላሱሳቲን የክ እን የኬ በረበራን መታሳፍ
መታ ሰኚሳራ ሀበርባደሙ! ዳዊቲፍ፥
ማቲሳፍ፥ ሰኚሳፍ ሞቱማሳቲፍስ ገሩ በረ
በራን ዋቀዮ ብራ ነጋን ሀተኡፍ!» ጇዴ።
34 ዮሙስ ቤናየ እልም ዬሆያዳ ደቄ ሩኩቴ
ዮአብን እንአጇሴ፤ ለፈ ኦና ኬሰት አረዳ
ኦፊሳቲት እንአዋለሜ። 35 ሞትቾ ከነ ቦዴ
ቤናያ እልመ ዬሆያዳ እዶ ዮአብ አጇጃ
ሁምነ ወራና ጎዴ፥ ዛዶቅ ሉብቾሞ እዶ
አብያታር አንገፈ ሉቦታ ጎዴ ሆጂረ
እንዳቤ*። *29. በኡ 21:12-14 *35. 4:4

36 ሞትቾ ዮሙስ ሺሜኢ ዋምስሴ፥
«አት ዬሩሳሌምት መነ እጃረዱቲ ኬሰ
ታእ መሌ፥ እዶ ብራ ህንደቅን! 37 መን
ደረ ዬሩሳሌም ኬሳ ባቴ ለገ ቄድሮን ዮ
ጬቴ፥ አከ ዱቱ ቤከዱ! ዲግንኬስ
አኩመ ደንገለኤት እንሀፈ» ጇዴ እሰት
እንዱበቴ። 38 ሺሜኢን ዴብሴ ሞትቻን፥
«ወንት አት ዱበቴ ኩን በኤሰ፤ አን ገርብ
ችኬ አኩመ አት ሞትቾ ጎፍታንኮ ዱበቴ
ነንጎደ» ጇዴ፥ መንደረ ዬሩሳሌም ኬሰ
ዬሮ ዴራ እንጅራቴ። 39 ወጋ ሰድእ ቦዴ
ገሩ፥ ሆጇቶትንሳ ለመ እሰ ዱራ በደኒ፥

አኪሽ እልመ መአካ ሞቲ ጋትት እንበቀ
ተን፤ ሆጀቶትንሳ ጋትን አከ ጅረን ሺሜ
ኢን ዮሙ ደገኤ፥ 40ከኤ ሀሬሳ ፌአቴ
እሳን በርባዱዳፍ አኪሽ ሞቲ ጋት ብረ
እንደቄ፤ እን ሆጀቶተሳ ጋትት አርገቴ
ዴብሴ ገረ መነሳት ፉደቴ እንገሌ። 41ሺሜ
ኢን መንደረ ዬሩሳሌም ኬሳ በኤ ብየ ጋት
ደቄ አከ ዴብኤ፥ ሶሎሞን ሞትች ዮሙ
ደገኤ፥ 42እሰ ዋምስሴ፥ «እዶ ብራ
ደቁፍ ጀቴ አስ ኬሳ ዮ ባቴ አከ ዱቱ
ቤክ!» ጀዴ፥ መቃ ዋቀዮቲን ስከክ
ሲሴ፥ ስአኬከቿሴስ ህንቱሬሬ? አትስሞ፥
«ወንት አት ዱበቴ ኩን በኤሰ፥ አን አከ
አት ጀቴ ነንጎደ» አናን ህንጀኔሬ?
43ሞትች እት ፉፌ፥ «ኤጋ እሰ መቃ ዋቀ
ዮቲን ከከቴ ማሊፍ ጨብስቴሬ? አቦሚ
ኮስ ማሊፍ ህንኤግንሬ? 44ወንተ ሀማ
አባኮ ዳዊትረት ሆጀቴ ሁንዱማ ጋሪ ጎቴ
ቤክተ፤ እሰ ከናፍ ዋቀዮ ስአደበ። 45አነ
ሶሎሞንን ገሩ ዋቀዮ እንኤብሰ፤ ሞቱማ
ዳዊትስ በረበራን ጀቤሴ እንዳበ» ጀዴ።
46ሞትች ዮሙስ ቤናያ እልመ ዬሆያዳ
እንአቦሜ፤ እን አቹማን ደቄ ሺሜኢ
ሩኩቴ እንአጀሴ፤ ሶሎሞንስ ጉቱማት
ሞቱምቾ ሀርከሳ ጀለ እንገልፌቴ።

ቦቆና 3

ሶሎሞን ሞትች ዋቀዮን አጉማ ከደቹሳ

(2ሴና 1፡3-12)

1ሶሎሞን ሞትች እንተለ ሞቲ ግብጥ
ፉዱዳን ወልት ምቾሙሳኒ ሙልእሱዳፍ
ከካዳን ወሊፍ እንገለን፤ ሶሎሞን እንተለ
ሞቲ ግብጥ ፉዴ፥ ሀመ መነ ሞቱማሳ፥
መነ ቁልቁሉማፍ ደላ ዬሩሳሌም ናኔሴ
እጃሬ ፍጡት መንደረ ዳዊትት እሼ እንገል
ፌቴ*። 2ዬሮ ሰነ ሰበቢ መን ቁልቁሉማ
ኡልፍነ መቃ ዋቀዮፍ ህንእጃረምን
ጅሩፍ፥ ሰብን እዶወን ኦል ከኦረት ኣርሳ
ድኤሰኒ እንሰገዱ ቱረን። 3ሶሎሞን እዶ
ወን ኦል ከኦ ገራገራረት ኣርሳ ድኤሱፍ
እጣነ ኣርሱራ ከን ሀፌ፥ ከራ ከን ብራ
አከ ሴረተ አባሳ ዳዊትት ዴዴብኡዳን ዋቀ
ዮን ጃለቹሳ አርግሲሴረ። *1. 11፡1-2

4 መንደር ጊቤኦን እዶ ባይኤ ኦል ከኣ
ዋን ተኤፍ፥ ሶሎሞን ሞትች ኣርሳ ድኤሱ
ዳፍ ደቄ፥ እዶ ኣርሳ ሰነረት ቀልመ
ጉበሙ ኩመ ቶኮ እንድኤሴ። 5ዋቀዮ
አችት ሀልከን አብጁዳን ሶሎሞን ሞትቾት
ሙልአቴ፥ «ዋኑመ አከን ሲፍ ኬኑፍ በር
ባዱ አነ ከደዱ!» ጀዴን*። *4-5. 9፡2

6 ሶሎሞን ዴብሴ፥ «አባንኮ ዳዊት
ፉለኬ ዱረ አመነሙማፍ ቀጀሉማዳን፥
ገረ-ቶልናንስ ዋን ዴዴብኤፍ፥ ገርብቾኬ
ከነት ጋሩማ ጉዳ አርግሲፍቴተ፤ ጋሩማ
ጉዳ ከነስ እሳፍ ኤግዴ እልመ እዶሳ ቡኤ
በረ ከነ ቴሶሳረ ታኡ እንኬንቴፍ።

7 «ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥ አን ገርብችኬ
እዶ አባኮ ዳዊት ሞቲ አከን ተኡ ጎቴተ፤
አን ገሩ እጆሌደ አተምት አከን ቡልቹስ
ህንቤኩ። 8አን ገርብችኬ ሰበኬ ወረ አት
ፎአቴ ዱንፋኬ ጎደቴ፥ ሰበ ባይኤ ጉዳ
እሰ ባይእነሳራ ከን ከኤ ለካአሙ ህንደን
ዴኜ ግዱን ጅረ፤ 9ከናፍስ ሰበኬቲፍ
ፍርዲ ቀጀላ ኬኑዳፍ፥ ሀማፍ ጋሪ ገርገር
ባሴ አከን ቤኩፍ፥ ያደ ሁበታ አነ ገርብቾ
ኬቲፍ ኬን! ከናአች ሰበኬ ሰበ ጉዳ ከነ
ኤኙቱ ቡልቹ ደንደአሬ?» ጀዴ።

10 ሶሎሞን ሞትች ከነ ከደቹንሳ ዋቀ
ዮን እንገመድቿሴ። 11ዋቀዮ ከነረት ሶሎ
ሞን ሞትቻን፥ «አት ኦፌኬቲ በረ ዴራ
ጅራቹ፥ ሶሮሙ፥ ዲኖተኬ ፍጡፍ ኡቱ
ህንተእን፥ ሰበ ቀጀልቶት ቡልቹፍ፥
ፍርዲ ቀጀላስ ኬኑፍ አጉማ ዋን አነ ከደ
ቴፍ፥ 12ኩኖ፥ አን ወንተ አት ነከደቴ
ሲፍ ነንጎደ፤ አን አጉማፍ ሁበትና ነምን
ከናን ዱረ አርገቴ ህንቤክኔ ዮኪስ ስአች
አርገቹ ህንደንዴኜ ሲፍ ነንኬነ፤ 13አከሱ
መሞ ወንተ አት፥ ‹አናፍ ኬን!› ጀቴ አነ
ህንከደትን ኡልፍናፍ በዳዱማ ደበሌ ሲፍ
ነንኬነ፤ ሞቶተ በረኬ ኬሰ ጅራተን ሁን
ዱማ ኬሳ ከን ስእን ቅጣቱ ህንአርገሙ*።
14አባንኬ ዳዊት አኩመ ጎዴ፥ አትስ አከ
ጃለኮት ዮ ጅራቴ፥ ሴረተኮፍ አቦሚኮ ዮ
ኤግዴ፥ በረ ዴራ አከ አት ጅራቱ ነን
ጎደ» ጀዴ። 15አቹማን ሶሎሞን ህርባ
ደመቄ አብጁዳን ዋቀዮ አከ እሰት ዱበቴ
በሬ፥ ዬሩሳሌምት ዴብኤ ሰንዱቀ ከኩ
ዋቀዮ ዱረ እንዳበቴ፤ አችትስ ቀልመ ጉበ
ሙፍ ቀልመ አራራ እንድኤሴ፤ ሆጀቶ
ተሳ ሁንዱማፍሞ ጭደ እንጎዴ።

*13. ማቴ 6፡33፤ ፉር 37፡4

ፍርዲን ሶሎሞን ኬኔ ኦጉማሳ ሙልእሱሳ

16 ጋፍ ቶኮ ዱበርቶትን ኤጅቶትን
ለመ ገረ ሶሎሞን ሞትቻ ዱፈኒ ፉለሳ ዱረ
እንዳበተን። 17 እሳን ለማን ኬሳ እሼን ቶኮ
ሞትቻን፥ «ያ ጎፍታኮ፥ አኒፍ ዱበርቲን
ኩን መነ ቶኮ ኬስ ጅራትነ፤ ኡቱመ ወሊ
ወጅን ጅሩ አን ሙጫ ዲራ ነንደኤ፤
18 ሙጫንኮ ደለቴ ጋፈ ጉያ ሰደፉ ዱበር
ቲን ኩንስሞ እንዴሴ፤ መንቸ ኬስ ኑእ
ለማን መሌ ነምን ከን ብራ ህንቱሬ።
19 «ዱበርቲን ኩን ህርበ ኬስ ሙጫ
ሼረ ዋን ጪፍቴፍ፥ ሙጭች እሼ ዱራ
እንዱኤ፤ 20 አን ገርብቲንኬ ህርበ ኬስ
ኡቱን ጅሩ፥ ዱበርቲን ኩን ሀልከን ወለካ
ካቴ ሙጫኮ አነ ቡኬቲ ፉደቴ፥ እዶሼ
ጪብስቴ፥ ሙጫሼ እስ ዱኤሞ ፍዴ
ገራኮ ጀለ እንኬሴ። 21 ገነመ ደመቄ
ሙጫኮ ሀርመ ሆስሱዳፍ ዮሙን ጄዱ፥
ሙጭች ዱአ ተኡሳ ነንአርጌ፤ ኤርገ
እፌስ ሁበዴ እላሌን አከ እን ሙጫኮ ህን
ተእን በሬ» ጄቴ። 22 ዱበርቲን እሼን
ካንሞ ዴብፍቴ፥ «ለኪ፥ ሙጫን እን
ፈያን ከንኮት፥ እን ዱአንሞ ከንኬት!»
ጄቴ፤ ዱበርቲን እሼን ጀልቀበ ዋኤ
ሙጭቻ ዱበቴሞ ጭምስቴ፥ «ለኪ፥
ሙጫን እን ዱአን ከንኬት፥ እን ፈያንሞ
ከንኮት!» ጄቴ፤ አከስት ዱበርቶትን ኩን
ፉለ ሞትቻ ዱረት ወልት እንፈልመን።
23 ከነረት ሶሎሞን ሞትች፥ «እሼን
ኩን፥ ‹ሙጫንኮ እስ ፈያደ፥ ከንኬሞ እስ
ዱአደ› ጄት፤ እሼን ሱንስ፥ ‹ሙጫንኮ
እስ ፈያደ፥ ከንኬሞ እስ ዱአደ› ጄት ዋን
ተኤፍ፥ 24 ኤጋ፥ ብላ አናፍ ፍዳ!»
ጄዴ፤ አቹማንስ ብላ እንፍደን። 25 ሞትች
እት ፉፌ፥ «ሙጫ እስ ፈያ እዶ ለመት
ገርገር በቀቅሳቲ ወለካ ገር ቶኮ እሼ
ከናፍ፥ ወለካ ገር ቶኮሞ እሼ ሰናፍ
ኬና!» ጄዴ እንአቦሜ። 26 ዮሙስ ዱበር
ቲን እሼን ሙጫንሼ ፈያ ጅሩ ሱን ናቴ
መርኡማንሼ ዋን ራፈሜፍ፥ ሞትቻን፥
«ያ ጎፍታኮ፥ ሙጭቸ እስ ፈያ ከነ እሼ
ዳፍ ኬን መሌ፥ ሀደራ ህንአጂስን!»
ጄቴ፤ እሼን ካን ገሩ፥ «ሙጭች አና
ፍስ፥ ሲፍስ አከ ህንታኔት እዶ ለመት
ገርገር ሀበቀቅፈሙ!» ጄቴ። 27 ሞትችሞ
ዴብሴ፥ «ዱበርቲን እሼን ጀልቀበ ዋኤ
ሙጭቻ ዱበቴ ዱጉመ ሃደሳ ዋን
ታቴፍ፥ ሙጫ እስ ፈያ ከነ እሼዳፍ ኬና
መሌ፥ ህንአጂስና!» ጄዴ።
28 ጉቱማን ሰበ እስራኤል ፍርዲ ሶሎ
ሞን ሞትች ፈረዴ ዮሙ ደገኤ፥ አከ እን
ፍርዲ ቀጄላ ፈረዱዳፍ ዋቀዮ ብራ ኦጉማ
አርገቴ በሬ ባይኤ ኡልፍነ እንኬኔፍ።

ቦቆና 4

ሶሎሞን ሞትች ሆጂ ሞቱማሳረ ነሞተ ዳበቹሳ

1 ሶሎሞን ጉቱማ ሰበ እስራኤልረት
ሞቲ ቱሬ፤ 2 ጉርጉዶትን ሆጂ እሳፍ ጌጌ
ሰን ወረ ከነት ፉፈኒ ጅረኒደ፤ አዛርየ
እልም ዛዶቅ ሉበ ቱሬ፤ 3 እልማን ሺሻ፥
ኤሊሆሬፌፍ አሂያን ጫፍቶተ፤ ዬሆሻፉጥ
እልም አሂሉድ እት ጋፈተማ ጫፈተ መነ
ሞቱማ ቱሬ። 4 ቤናየ እልም ዬሆያዳ አን
ገፈ አጀጁ ሁምነ ወራናት፤ ዛዶቂፍ አብ
ያታርሞ ሉቦተ*፤ 5 አዛርየ እልም ናታን
እት ጋፈተማ ጌጌስቶተ ኩታ ብያት፤
ዛቡድ እልም ናታን ሉበ፥ ጎርስቱ ሞትቻ
ትስ፤ 6 አሂሻር እት ጋፈተማ መነ ሞት
ቻት፤ አዶኒራም እልም አብዳ እት
ጋፈተማ ወረ ግድሲፈመኒ ሆጂ ሁምና
ሆጄተኒት። *4. 2፡34-35
7 ሶሎሞን ሞትች ጉቱማ ብየ እስራኤ
ልረት ቡልችቶተ ኩታ ብያ ኩደ ለመ ቀበ
ቱሬ፤ ቶኮን ቶኮን ቡልችቶተ ኩታ ብያ
ኩንስ ወጋ ኬሳ ጅአ ቶኮ ሞትቻፍ፥ ነሞተ
መነሳ ኬስ ጅረን ሁንዱማፍ ወንተ በርባድ
ችሱ እንድኤሱ። 8 መቃን ቡልችቶተ ኩታ
ብያ ኩደ ለማኒ ከነት ፉፌ ከን ጅሩደ፤
ኩታ ብየ ጋራ እስ ከን ኤፍሬም ከን ቡልቹ
ቤን-ሁር፤ 9 ማቃዝ፥ ሸአልቢም፥ ቤት-ሼ
ሜሺፍ ኤሎን፥ ቤት-ሀናንን ከን ቡልቹ
ቤን-ዴቄር፤ 10 አሩቦት፥ ሶኮሂፍ ብየ
ሄፌር ሁንዱማ ከን ቡልቹ ቤን-ሄሴድ፤
11 ብየ ናፎ ጋረ ዶር ሁንዱማ ከን ቡልቹ
ቤን-አቢናዳብ፤ እን እስ ጣፌት እንተለ
ሶሎሞን ፉዴደ። 12 ተአናህ፥ ሜግዶ፥
ጉቱማ ቤት-ሼአን እስ ይዝሬኤል ጎዳ ዘር
ተና ቡኬ ጅሩ፥ ቤት-ሼአኒ ካሴሞ ሀመ
አቤል ሜሆላ እስ ፉሌ ያቅኔአምት ከን
ቡልቹ በአና እልመ አሂሉድ፤ 13 ራሞት-
ጊልአድ፥ መንደሮተ ያኢር እልመ ምናሴ
ወረ ጊልአድ ኬሳ፥ ኩታ ብየ አርጎብ እስ

ባሻን ኬሳስ ወሉመት መንደሮተ ጉርጉዶተ
ደላ ደጋፍ ከረ ደንቀራ ስቢለ ቦረጂ ቀበን
ጃተመ ከን ቡልቹ ቤን-ጌቤር*፤ 14ኩታ
ብየ መሀናይም ከን ቡልቹ አሂናዳብ
እልመ ኢዶት፤ 15ኩታ ብየ ንፍታሌም
ከን ቡልቹ አሂመአዝ፥ እሰ ባሴመት
እንተለ ሶሎሞን ሞትቻ ፉዴደ፤ 16ኩታ
ብየ አሼሪፍ አሎት ከን ቡልቹ በአና
እልመ ሁሻይ፤ 17ኩታ ብየ ይሳኮር ከን
ቡልቹ ዩሆሻፋጥ እልመ ጳሩት፤ 18ኩታ
ብየ ቤንያሚን ከን ቡልቹ ሺሜኢ እልመ
ኤላህ፤ 19ኩታ ብየ ጊልአድ፥ እሰ ብየ
ሲሆን ሞቲ አሞሮታፍ ብየ ኦግ ሞቲ ባሻን
ቱሬ ከን ቡልቹ ጌቤር እልመ ኡሪት፤ እን
ኩታ ብዮተ ከና ሁንዱማ ኮጳሳ እንቡልቾ
ቱሬ። *13. ለኮ 32፡41፤ ኪሰ 3፡14

ሞቱማን ሶሎሞን ጀባቻ አዴሙሳ

20ነሞትን ይሁዳፍ ነሞትን እስራኤል
አከ ጭረቾ ቀርቀረ ገላና እንባይአተን፤
እሳን እንኛቱ፥ እንዱጉ፥ እንገመዱስ
ቱረን*። 21ሶሎሞን ብየ ሞቱሞተ ለገ ኤፍ
ራጢሲ ጀልቀበኒ ሀመ ብየ ፍልስጤሞ
ታት፥ ሀመ ዳሪ ብየ ግብጦትስ ጅረን
ሁንዱማረት እንሞኤ፤ ሰብን ሞቱሞተ ከና
ሁንድኑ ሞትቾ እንገበሩ፥ በረ ጅሬኘሳ
ሁንዱማትስ እንሆጂቱፍ ቱረን*። 22መነ
ሶሎሞን ሞትቻ ኬሰት ጉያ ጉያት ሶራፍ
ከን በርባድችሱ ዳኩ በኤሰ ኪሎ ግራሚ
ኩመ ጀአፍ ድበ ጀአፍ ዳኩ ከን ብራ
ኪሎ ግራሚ ኩመ ኩደ ሰድኢፍ ድበ
ለመ፥ 23ወረ ባሌዳን በለልአን ኬሳ ወረ
ገገበቶ፥ ኩሩጴ፥ ቦሮፌ፥ ጋፍ-ቶርቦ፥
እሳን ከነ መሌስ ሰንጎተ መነት ቀለበመኒ
ጮመን ኩደን፥ ሰንጎተ በኬ ዴደን ድግ
ደመ፥ ሆሎተ ድበ ቱረን። 24ሶሎሞን ብየ
ለገ ኤፍራጢስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ቲፍሳሂ
ሀመ ጋዛት ጅረን ሁንዱማረት ሞቲ ቱሬ፤
እን አሎተ ናኖሳ ጅረኒ ወጅን ከራ ሁን
ዱማ ነጋ ቀበ ቱሬ። 25በረ ሶሎሞን ሞትቻ
ኬሰ ነሞትን ይሁዳፍ ነሞትን እስራኤል
ሁንድኑ ዳኒ ሀመ ቤርሼባት ከን ጅረን
ሙከ ወይኒፍ ሀርቡሳኒ ጀለ እንበቆቱ፥
ብርአ መሌስ እንጅራቱ ቱረን*።

*20. ኡመ 22፡17፤ 1ሞቶ 3፡8፤ ኡመ 13፡16
*21. ኡመ 15፡18፤ 2ሴና 9፡26
*25. ሚከ 4፡4፤ ሌዎ 25፡18

26ሶሎሞን ጎለ ፈርዴን ወር ኮንኮላቶ
ተሳ ሀርክሰን እት ገለን ኩመ አፉርተመ፥
አቦተ ፈርዴኒሞ ኩመ ኩደ ለመ ቀበ
ቱሬ*። 27ቡልቾቶትን ኩታወን ብያ ወር
ወጋ ኬሳ ጅአ ቶኮ ቶኮ ወንተ ሶረ ሞትቻፍ
ወረ ማዲ ሞትቻራ ሶረመኒፍ በርባድችሱ
ድኤሰን፥ ወንት ቶኮሌ አከ እሳንት ህንሀር
አትኔፍ ጀቤሰኒ እንድሙ ቱረን። 28እሳን
ሁንድኑ አዱመ አዳን አኩመ አጀጀመንት
ፈርዴን ኮንኮላቶተ ሀርክሰኒፍ፥ ፈርዴን
ከን ብራቲፍስ ገርቡፍ ጭዲ እዶሳኒት
እንጌሱ ቱረን። *26. 2ሴና 1፡14፤ 9፡25

29ዋቀዮ ኦጉማፍ ሁበትና ጉዳ፥ ያደ
በልአ እሰ አከ ጭረቾ ቀርቀረ ገላና ሀመነ
ህንጂደምኔ ሶሎሞኒፍ እንኬኔ። 30ኦጉማን
ሶሎሞን፥ ኦጉማ ነሞተ ገረ በአ-ቢፍቱፍ
ነሞተ ግብጥ ሁንዱማ ጫላ ጉዳ ቱሬ።
31እን ነሞተ ወረ አከ ኤታን ኤዝራህቾ፥
ሄማን፥ ከልኮሊፍ ደርዳ እልማን ማሆል
ሁንዱማ ጫላ አጌሰ ዋን ቱሬፍ፥ አዱንሳ
ሰበ ብየ ናኖሳቲ ኬሰ ጅረን ሁንዱማ ብረት
እንቤከሜ። 32ሶሎሞን ፈኬኘ ኩመ ሰድእ
ዱበቴ፥ ዌዱንሳሞ ኩመ ቶኮፍ ሸን ቱሬ።
33አከሱመስ እን ዋኤ ሙኬቲ ሁንዳ፥
ሙከ ጋተራ ሊባኖኒ ጀልቀቤ ሀመ ዋኤ
ሂሶጵ እሼ ኬኘን ኬሰት ብቅልቱት፥ ዋኤ
ብኔንሶታ፥ ዋኤ ወረ ባሌዳን በለልአኒ፥
ዋኤ ወረ ለፈረ ሙዥቀኒፍ ዋኤ ቁርጡሚ
ዱበቱረ። 34ሰበ ሁንዱማ ኬሳ፥ ሞቶተ
ብየ ለፋ ወረ ዋኤ ኦጉማ ሶሎሞን ደገአን
ሁንዱማ ብራ ነሞትን ዱቢ ሶሎሞን ኦጉ
ማዳን ዱበቴ ደጌፈቹዳፍ ኤርገመኒ
እንዱፉ ቱረን።

በቆና 5

ሶሎሞን መነ ቁልቁሉማ እጃሩዳፍ ቆጳኡሳ

(2ሴና 2፡1-18)

1ሂራም ሞቲን ጢሮስ እን ዳዊቲ
ወጅን ጃለለ ጉዳ ቀበ ቱሬ፥ ሶሎሞን
እልም ዳዊት እዶ አባሳ ድበሜ አከ ሞስ
ፈሜ ዮሙ ደገኤ፥ ነሞተሳ ወረ ጉርጉዶተ
እሰት እንኤርጌ*። 2ሶሎሞንም ዴብሴ
ኤርጋ ከነት ፉፌ ጅሩ ሂራምት ኤርጌ፥

3«ሰበቢ ዲኖትን ከራ ሁንዱማ
እሰት ከአኒፍ ሀመ ዋቀዮ ዲኖተሳ

ሀርከሳ ጀለ ገልቿፍት አባንኮ ኡል
ፍነ መቃ ዋቀዮ ጎፍታሳቲፍ መነ
ቁልቁሉማ እጃሩ አከ ህንደንደእን
አት እንቤከተ፤
4አመ ገሩ ዋቀዮ ጎፍታንኮ ከራ
ሁንዱማ ነጋ አናፍ ኬኔረ፤ ዲን
አናን ሞርሙ ዮኪስ ወንት ሀማን
ህንጅሩ።
5ዋቀዮ፥ ‹እልምኬ እን አን
እዶኬ ሞስሴ ቴሶኬረ ቴስሱ ኡልፍነ
መቃኮቲፍ መነ ቁልቁሉማ
እንእጃረ› ጇዼ አባኮ ዳዊትን አብደ
ቿሴረ፤ ከናፍ አን አመ ኡልፍነ
መቃ ዋቀዮ ጎፍታኮቲቲፍ መነ ቁል
ቁሉማ እጃሩዳፍ ሙርቶ ጎዼረ*።
6ነመ አከ ወረ ሲዶንት ሙከ
ሙሩ ቤኩ ኑእ አከ ህንቀብኔ አትዩ
ቤክተ፤ ከናፍ ገቲ ደደቢ ነሞተኬቲ
አኩመ አት ጇቴት ነንባሳቲ ነሞተኮ
ወጅን ደቀኒ ሊባኖኒ ሙከ ጋትራ
አከ አናፍ ሙረኒፍ ነሞተኬ አናፍ
ኤርግ!» ጇዼ።

*1. 2ሳሙ 5፡11 *5. 2ሳሙ 7፡12-13

7ሂራም ኤርጋ ሶሎሞን ዮሙ
ደገኤ ጉዳ ገመዼ፥ «ሀርአ ዋቀዮ
እሰ እልመ አጌሰ ሰበ ጉዳ ከነ ቡልቹ
ደንደኡ ዳዊቲፍ ኬኔፍ ገለትን
ሀተኡ!» ጇዼ።
8ሂራም ዳምሰ ከነት ኣኔ ጅሩ
ሶሎሞንት ኤርጌ፥ «ዳምሰ አት
አነት ዳመቴ ደገኤረ፤ ሙከ ጋት
ራፍ ሙከ ብርብርሳ ወንተ ሰበርባድ
ችሱ ሁንዱማ ሲፍ ነንኬነ።
9ነሞትንኮ ሙከቾ ሊባኖኒ ገረ
ገላናት ገድ እንፍዱ፤ እዶ አት በር
ባዼ አከ ሲፍ ገኡፍ ወልት ሂስሴ
ብሻንረ ቡሴ ሲፍ ነንኤርገ፤ አችትሰ
ገርገር ነንሂክሰሰ፥ አትሞ እዶ ሰና
ኦል ፉፉስፈቹ እንደንዼሰ፤ ከራ
ኬሞ አከ አት ነሞተ መነኮቲፍ ኛተ
ኬንቱ ስራ ነንፌደ» ጇዼ።
10ሂራም አከ ከነት ሙከ ጋትራፍ
ሙከ ብርብርሳ ሶሎሞን በርባዼ ሁንዱማ
እንኬኔፍ። 11ሶሎሞንሞ ቀመዲ ኩንታለ
ኩመ አፉሪፍ ድበ አፉር አከሱመስ ደዳ
ኤጀርሳ እሰ ጩለለማ ሊትሪ ኩማተመ
ድበ አፉሪፍ ኩመ አፉርተመ ሶረ ነሞተ
መነ ሂራሚፍ እንኬኔ፤ ከነሰ ወጉመ ወጋን
እት ፉፌ እንኬኔፍ። 12ዋቀዮ አኩመ እሰ
አብደቿሴት ሶሎሞኒፍ አጉማ እንኬኔ፤
ሂራሚፍ ሶሎሞን ግዱ ነጋቱ ቱሬ፤ ከነሰ
ወሊፍ ገለኒ ከከቿሳኒቲን እንጭምሰን።
13ሶሎሞን ሞትች ጉቱማ ብየ እስራ
ኤል ኬሳ ነሞተ ግድሲፈመኒ ሆጂ ሁምና
ሆጄተን ኩመ ሶዶመ ወልት እንቀበቴ።
14አዶኒራም እት ጋፈተማ ነሞተ ግድሲፈ
መኒ ሆጂ ሁምና ሆጄተኒ ቱሬ፤ እንሞ
ነሞተ ሆጂ ሁምና ሆጄተን ከነ መነሳኒ ጅአ
ለመ ለመ አከ ቱረን፥ ሊባኖን ኬሰሞ ጅአ
ቶኮ ቶኮ አከ ታአን ጎዼ፤ አከሰት ኩታ
ሰድእት እሳን ህሬ፥ ደረቤ ደረቤ፥ ጅአ
ጅአን ኩመ ኩደን ኩደን ሊባኖንት
እንኤርጌ። 15ሶሎሞን ነሞተ በአ ባተን
ኩመ ቶርባተመ፥ ቱሉ ኬሳ ወረ ደጋ
ጩብሰኒ ሶፈን ኩመ ሰዴተመ ቀበ ቱሬ፤
16አከሱመሞ ጉርጉዶተ እት ጋፈተሞ
ሆጅቻ መሌ፥ ነሞተ እረ አዴመኒ ሆጅቾ
እላለን ኩመ ሶዶማፍ ድበ ሰድእ ቀበ
ቱሬ። 17እሳን አቦሚ ሞትቻቲን ሁንዼ
መነ ቁልቁሉማ ካኡዳፍ ደጋ ገት-ጀቤዩ
ጉርጉዳ ቦለ ኬሳ ቆተኒ ባሰኒ ሶፈኒ
እንፍደን። 18እጃርቱወን ሶሎሞኒፍ ሂራም
አከሱመስ ነሞትን ብየ ጌባል ወር ሀርከ
ቶሌዩን መንቾ ቁልቁሉማ እጃሩዳፍ ሙከ
ሙርሙረኒ፥ ደጋስ ሶፈኒ እንቆጺሰን*።

*18. ህሰ 27፡9

ቦቆና 6

ሶሎሞን መነ ቁልቁሉማ እጃሩሳ

1እስራኤሎትን ብየ ግብጢ በአኒ ወጋ
ድበ አፉሪፍ ሰዴተመፋት፥ ሶሎሞን ብየ
እስራኤልረት ሞቲ ተኤ ወጋ አፉረፋት፥
ወግቾቲሰ ጅአ ለመፋ እሰ «ዚፍ» ጇደ
ሙት፥ ሶሎሞን ሞትች ዋቀዮፍ መነ ቁል
ቁሉማ እጃሩ እንጀልቀቤ። 2መን
ቁልቁሉማ ሶሎሞን ሞትች ዋቀዮፍ እጃሬ
ደልገ ዼርንሳ ዱንዱመ ጃተመ፥ ገራንሳ
ዱንዱመ ድግደመ፥ እራንአሌንሳ ዱን
ዱመ ሶዶመ፤ 3ዼርን ገርዳፎ ከራ ፉለ
ዱረ ኩታ መንቻ እሰ ጉዳ አኩመ ገራ
መንቻ ዱንዱመ ድግደመ፥ በልእንሳሞ
ከራ ፉለ ዱረ መንቻ ዱንዱመ ኩደን
ቱሬ*። 4መንች እፌ ጥኖ አከ አርገቱፍ

ቃወን ድድጶ እንቶልቼ፤ [5]ናኖ ከራ ኩታ
መንቻ እሰ ጉዳቲፍ ከራ እዶ ቁልቁላአት
ናኔሴ ኬኘን እጃሬ፥ ኬኘን ሰነትሞ ኩታ
ወን ገራገራ እንባሴ። [6]ኩታን እጃርሰ
ኬኘን መንቻት እጃረሜ ከና እን ገረ ለፋ
ዱንዱመ ሸን፥ እን ለመፋን እሰረት እጃ
ረሜ ዱንዱመ ጀአ፥ እን ሰደፋን እረኬ
ሳሞ ዱንዱመ ቶርበ በልአተ፤ ወንት
ቶኮሌ ኬኘን መንቻ ኬሰት አከ ህንሱቀም
ኔፍ ከራ ዱባ ኬኘን መንቻት ናኔሴ እትሰ
እንቶልቼ። *3. 7፡ 15-21

7 ደጋን መን ቁልቁሉማ ሱን እቲን እጃ
ረሜ ዱራን ዱርሴ ሶፈሜ ከን ቆጳኤደ
መሌ፥ መንች ኡቱ እጃረማ ጅሩ ሰገሌን
ቡሩሳ ዮኪስ ቆቶ፥ ሰገሌን ምአ ሰቢለ ከን
ብራስ እሰ ኬሳ ህንደገአምኔ። [8]በልበል
እቲን መነ መነራ እሰ ገረ ግዱት አል
ልጠን ከራ ገረ ሀርከ ምርጋ ቱሬ፤ ቡሳን
እቲን አቺ ከአኒ ገረ እሰ ሰደፋት አል በአን
አከሱመሰ እን ገረ እሰ ገረ ለፋት እቲን
ልጠን ከሩመ ሰነረ ቱሬ። [9]ሶሎሞን እጃ
ርሰ መነ ቁልቁሉማ ከነ ዴሬርሱማ ሙከ
ጋትራ ጀለ ቡሴ፥ እሰ ሶፈሜ ቶቶልፈ
ሜሞ እረት ኡፍሴ በንቲሳ ዱቹዳን
እንራወቴ። [10]እን ከራ ሁንዱማ መነ ቁል
ቁሉማት ናኔሴ ኩታወን መና እንእጃሬ፤
ኩታወን ሱንሰ ቶኮን ቶኮንሳኒ ዱንዱመ
ሸን ሸን አሲ አል ዴረቱ፤ እሳን ሙከ
ጋትራ ቀቀጄላዳን መንቾ ቁልቁሉማ
ወጅን ወልት ቀብሲፈመን።

11 ዱቢን ዋቀዮ ገረ ሶሎሞን ዱፌ፥
[12]«አከ ሴረተኮት ዮ ዴዴብቴ፥ ወንተ አነ
ዱረት ቀጄላ ተኤ ዮ ጎቴ፥ አከ አት እቲን
ጅራቱፍ እሰ አን ሰአቦሜ ሁንዱማሰ ዮ
ኤግዴ፥ ዋኤ መነ እሰ እጃሩት ጅርቱ
ከናፍ እሰን አባኬ ዳዊትን አብደቺሴ
ከራኬ ነንራወደ*፤ [13]አን ሰበኮ እስራኤል
ግዱ ነንጅራደ፥ አን እሳን ህንገቱ»
ጄዴ*። *12. 2ሳሙ 7፡ 13 *13. በኡ 29፡ 45

ኬሰ መነ ቁልቁሉማ ምሚደግሱሳ

(2ሴና 3፡ 8-14)

14 ሶሎሞን አከስት መንቾ እጃሬ
እንራወቴ። [15]ኬኘን መንቻ ከራ ኬሳ ሁን
ዴሳቲ ጀልቀቤ ሀመ ዴምዴሞሳቲት
ፈለጣ ጋትራ እሰ ሶፈሜ ሙጩጩፈሜን
እንኡፍሲሴ፤ ለፈሳሞ ፈለጣ ብርብርሳ
እሰ ሶፈሜ ሙጩጩፈሜን እንሆጄቺሴ።
[16]እን እዶ እሰ ገረ ኬሳ እሰ «ሁንዱማረ
ቁልቁላአ» ጄደሙ አዳን ባሱዳፍ ኩታ
ዱንዱመ ድግደመ በልአቱ ፈለጣ ሙከ
ጋትራ እሰ ሶፈሜ ሙጩጩፈሜን ሁንዴ
መንቻቲ ጀልቀቤ ሀመ ዴምዴሞሳቲት ገር
ገር እንኩቴ። [17]ኩታን ጉዳን እን እዶ እሰ
ሁንዱማረ ቁልቁላአ ፉለ ዱራ ኩን ዱን
ዱመ አፉርተመ ዴረተ። [18]ኬሰ ኬኘን
መንቾ ቁልቁሉማ እሰ ፈለጣ ሙከ ጋት
ራራ ሶፈሜ ሙጩጩፈሜን ሚደግፈሜ
ረት ፈኬኘ መሻቁላፍ ፈኬኘ ደራራ
ቅቅርጠሜቱ ሙልአተ ቱሬ፤ ፈለጣ ሙከ
ጋትራ እሰ እት ኡፍፈማ ሰነራ ከን ሀፌ፥
ደጋን ራወቴ ህንአርገሙ ቱሬ።

19 እዶ ቁልቁላአ እሰ ገረ ኬሳ ለፈ
ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ ካአሙ መነ ቁልቁ
ሉማ ሰነ ኬሰት እንቆጲስሲሴ። [20]እዶ ቁል
ቁላአን እን ገረ ኬሳ ኩን ደልገ ዴርንሳ
ዱንዱመ ድግደመ፥ በልእንሳ ዱንዱመ
ድግደመ፥ አል ዴርንሳ ዱንዱመ ድግ
ደመ፤ አከሱመሞ ኬሰሳፍ እዶ አርሳ እሰ
ፈለጣ ሙከ ጋትራራ ሆጄተሜት ወርቄ
ቁላአ እንኡፍሲሴ። [21]ሶሎሞን ኬሰ መነ
ቁልቁሉማት ወርቄ ቁላአ እንኡፍሲሴ፤
በልበለ እዶ እሰ ሁንዱማረ ቁልቁላአ ሰነ
ዱረ ፉንጫ ወርቄ ድሪርሴ እቲን እንጩፍ
ሲሴ። [22]ጉቱማ መንቻ ሀመ ወሊን ገኡት
ኬሰ መንቻ ሁንዱማት፥ እዶ እሰ ሁን
ዱማ ጫላ ቁልቁላአ ኬሰትሰ እዶ አርሳት
ወርቄ እንኡፍሲሴ።

23 እት ደበሌስ ኪሩቤል ዴርን ቶኮን
ቶኮንሳኒ ዱንዱመ ኩደን ኩደን ተኤ
ለመ፥ ሙከ ኤጄርሳራ ቶልቼ እዶ ቁልቁ
ላአ እሰ ገረ ኬሳ ሰነ ኬሰ እንካኤ*። [24]ቆቾ
ወን ኪሩብ እሰ ቶኮ ዱንዱመ ሸን ሸን
ዴረቱ፤ ፌጤ ቆቾ እሰ ገርቶኮቲ ሀመ
ፌጤ ቆቾ እሰ ገረ ካኒት ዱንዱመ ኩደን
ቱሬ። [25]ቆቾወን ኪሩብ እሰ ለመፋሰ ዱን
ዱመ ኩደን ዴረቱ ቱረን፤ ኪሩቤል
ለማኑ ሰፈርሳኒፍ ብፍንሳኒ ቶኩመ ቱሬ፤
[26]ሆጃን ቶኮን ቶኮን ኪሩብ ዱንዱመ
ኩደን ኩደን ቱሬ፤ [27]እን ቆቾወን ብፈ
ኪሩቤል ለማኑ ድድሪርሴ መነ ቁልቁሉማ
ኬሰ እዶ ቁልቁላአ ሰነ ኬሰ እንካኤ፤
ቆቾን እሰ ቶኮ ከራ ገርቶኮ ኬኘን መንቻ
ቀቀበ፥ ከራ ገረ እሰ ካኒሞ ቆቾ ኪሩብ

እሰ ለመፉ እንቀቀበ፤ ቆቾን ኪሩብ እሰ
ለመፉስ ከራ ገር ቶኮ ኬኘን መንቻ
ቀቀበ፥ ከራ ገረ እሰ ካኒቲንሞ ቆቾ ኪሩብ
እሰ ዱራ ሰነ እንቀቀበ፤ ቆቾወን ለቹሳኒ
ወለካ እዶ ቁልቁላአ ሰናት ወል እንቀቀቡ
ቱረን። [28]እን ብፌ ኪሩቤል ከነትስ ወርቄ
እንኡፍሲሴ፤ [29]ኬኘን ኩታወን መነ ቁል
ቁሉማ ወረ ኬሳፍ ወረ ዱባን እት እጃረ
መን ሁንዱማረት ከራ ኬሳ ፈኬኘ
ኪሩቤል፥ ፈኬኘ ሙኬቲ ሜጢፍ ደራራ
ሆጄቼሴ እንሚደግሲሴ*። [30]ለፈ ኩታወን
ከና ሁንዱማትስ ወርቄ እንኡፍሲሴ።

*23. በኡ 37፡7-9 *29. ህስ 41፡18

31 በልበለ እቲን እዶ እሰ ሁንዱማ
ጫላ ቁልቁላአት ኦል ገለን እንቶልቾ
ሲሴ፤ በልበልቾ ገረራፍ ገጀላዳን አከሱ
መስ ቡኬ ገረሲፍ ገረናቲን ሙከ ኤጄርሳ
ሶፈሜ ቃላ ሸን ቀቡን ከን ሆጄተሜ ቱሬ።
[32]በልበሎተ ሙከ ኤጄርሳራ ሆጄተመን
ለማንረት ፈኬኘ ኪሩቤል፥ ፈኬኘ ሙኬቲ
ሜጢፍ ደራራ እንቶልቾሲሴ፤ ፈኬኘ
ኪሩቤሊፍ ፈኬኘ ሙኬቲ ሜጢ ከነት
ወርቄ እንኡፍሲሴ። [33]አከሱመሞ በልበለ
ኩታ መንቻ እሰ ጉዳት ሙከ ኤጄርሳ
ሶፈሜ ቃላ አፉር ቀቡ ገረሲፍ ገረናን
እንሆጄቼሴ። [34]በልበሎትን ሙከ ብርብር
ሳራ ቶልፈመን ለማን፥ ቶኮን ቶኮንሳኒ
ሳንቃ በቴን ለማን ወልት ደቾኡዳን በነ
መን ቀቡ ቱረን። [35]ሞትቾ ፈኬኘ ኪሩ
ቤል፥ ፈኬኘ ሙኬቲ ሜጢፍ ደራራ
በልበሎተ ሰነረት ሆጄቼሴ እንሚደግሲሴ፤
ፈኬኞተ ቅርጠመን ከነ ሁንዱማረትስ ወል
ቅጤሰኒ ወርቄ አከ እት ኡፍሰን እንጎዴ።
[36]ከነ መሌስ ደጋ ሶፈማ ቶረ ሰድኢን ነቅ
ሲሴ፥ ሙከ ጋትራ ሶፌ በሬድቾሲሴ ቶረ
ቶኮን ቡስሴ፥ ኦብዲ እሰ ገረ ኬሳ እንቶል
ቾሲሴ*። *36. 7፡12

37 ሶሎሞን ሞኤ ወጋ አፉረፉሳት፥
ወግቾ ኬሳስ ጅአ ለመፉ እሰ «ዚፍ» ጄደ
ሙት ሁንዴን መነ ቁልቁሉማ እንካአሜ።
[38]እን ሞኤ ወጋ ኩደ ቶኮፉሳት፥ ወግቾቲ
ጅአ ሰዴተፉ እሰ «ቡል» ጄደሙት
አኩመ ዱራን አኬክሳ ቆጳኤት እጃርስ መነ
ቁልቁሉማ ጉቱማት እንራወተሜ፤ መንቾ
እጃሩን ወጋ ቶርበ እሰ ፉደቴ።

ቦቆና 7

ሶሎሞን መነ ሞቱማ እጃርስፈቹሳ

1 ሶሎሞን መነ ሞቱማሳ እጃሬ ወጋ
ኩደ ሰድእት እንራወቴ*። [2]እን ኡቱቦተ
ሙኬቲ ጋትራ ሊባኖን ቶረ አፉሪን
ደዳቤ፥ ዴሬርሱመ ጋትራ ሶፈሜ ሚደግ
ፈሜ ኡቱቦተ ሰነረ ቡሴ፥ መነ ደልግሳ
ዱንዱመ ድባ፥ ገራንሳ ዱንዱመ ሸን
ተማ፥ ኦል ዴርንሳ ዱንዱመ ሶዶማ
እንእጃሬ። [3]በንቲንሳ፥ ፈለጣ ሙከ ጋትራ
እሰ ሶፈሜ ሙጩጩፈሜን ዴሬርሱሞተ
ኡቱቦተ አፉርተሚ ሸነን ወረ ኩደ ኩደ
ሸኒን ቶረ ገልፈመንረ ቡፈመንረት እንእጃ
ረሜ። [4]መንቾ ኬስ እፈ አከ አርገቱፍ፥
ቃው ቶረ ሰድእ ሰድኢን ኦል ካፈመኒ
ፉሌ ወሊቲን ኬኘን መንቻት ባፈመኒሩ።
[5]ዳባን በልበሎታ ወር ገረሲፍ ገረና ሁን
ድኑ ቃላ አፉር ቀቡ፤ ቃወን ፉሌዱመ
ወሊቲን ቶረ ሰድእ ሰድኢን ባፈመንሞ
እፈ እንገልቹ ቱረን። [6]እን ፉለ ዱረ
መንቻ ኡቱቦተ ጎብሴ ደዳብስሱዳን ገር
ዳፎ ዱንዱመ ሸንተመ ደልገ ዴረቱ፥
ዱንዱመ ሶዶመሞ በልአቱ እንእጃርስሴ፤
ፉለ ገርዳፎ ሰና ዱረትሞ ኡቱቦተ ደርቤ
ደርቤ ደዳብስሱዳን እረ ደበርሲሴ ገርዳፎ
እንእጃርስሴ። *1. 9፡10

7 ሞትቾ እዶ ታኤ ፍርዲ ኬኑ ኩታ
ቶኮ እጃርስሴ ለፉ ካሴ ሀመ በንቲሳቲት
ኬሰሳት ሙከ ጋትራ እንኡፍሲሴ። [8]መን
ታኡምሰሳቲ እን ገርዳፎ ፍርዲ ዱበት እጃ
ረሜ አከሱመስ መን እን ሃደ መናሳ እንተለ
ሞቲ ግብጢፍ እጃርስሴ አኩመ እሰ ከናት
እንእጃረመን*። [9]እጃርስ ኩን ሁንድኑ ከራ
አላ ሀመ ኦብዲ መነ ጉድቻት፥ ሁንዴ
እጃርስቻቲ ጀልቀቤ ሀመ ዴምዴሞሳቲት
ደጋ ገት-ጀቤዩ ኬሳፍ ዱባን በኤሰ ተኤ
ሶፈሜ ሰፈራን ሃምቱ ደጋቲን ወል ቅጤ
ፈሜ ሙረሜን እጃረሜ። [10]ሁንዴወን
እጃርሰ ሰነ ሁንዱማ ደጋ ገት-ጀቤዩዳፍ
ጉርጉዶታን ካአመን፤ ደጎትን ኩን ካን
ዱንዱመ ኩደን፥ ካንሞ ዱንዱመ ሰዴት
ባሱ ቱረን። [11]እሳን ከነራንሞ ደጋ ገት-ጀ
ቤዩ ሰፈራን ሙርሙረመኒፍ ሙኬቲ ሶፈ
መኒ ሙርሙረመንቱ ቡፈሜ። [12]ኦብዲን
መንቾ ጉዳ ሱን አኩመ ኦብዲ መነ ቁልቁ
ሉማ እሰ ገረ ኬሳፍ ገርዳፎሳ ደጋ ሶፈማ

ቶረ ሰድኢፍ ሙከ ጋትራ ሶፈሜ ሙጩ
ጬፈሜ ቶረ ቶኮን ናኔፈሜ ሆጄተሜ* ።
*8. 3፡1 *12. 6፡36

13 ሶሎሞን ሞትች ብየ ጢሮስት ነመ
ኤርጌ ሂራምን እንዋምስሴ። 14 ሃት ሂራም
ዱበርቲ አባን መና እራ ዱኤደ፥ ሰኚን
ሼሞ ጎሰ ንፍታሌም ኬሳ ቱሬ፤ አባንሳሞ
ነመ ብየ ጢሮሰ፤ እን ሰቢለ ቦረጂ ቶልቹ
ቤከ ቱሬ፤ ሂራምስ ነመ አጉማዳን፥ ሁበ
ትናዳን፥ ቤኩምሰ ሰቢለ ቦረጂ ሚደግሰኒ
ቶልቹቲንስ ጉቴደ፤ እን ገረ ሶሎሞን
ሞትቻ ዱፌ ሆጂ እሳፍ ኬነሜ ሁንዱማ
እንሆጄቴ።

ኡቱቦተ ሰቢለ ቦረጂራ ሆጄተመን ለመ ዻብሰሱሳ

(2ሴና 3፡15-17)

15 ሂራም ኡቱቦተ ሰቢለ ቦረጂ ለመ
እንቶልቼ፤ ቶኮን ቶኮንሳኒ ዱንዱመ ኩደ
ሰዴት እንዴረቱ፥ ዱንዱመ ኩደ ለመሰ
እንፉርደቱ*። 16 መታ ኡቱቦተ ለማኒረ
ካኡዳፍሞ ሰቢለ ቦረጂ በቅሴ ጉቱ ቶኮን
ቶኮንሳኒ ዱንዱመ ሸን ዴረቱ እንቶልቼ።
17 ጉቱወን መታ ኡቱቦታረ ጅረን ሚደግሱ
ዻፍሞ ቶኮን ቶኮንሳኒቲፍ ሰቢለ ቦረጂ አከ
ግንግልቻት ወል ኬሰ ገልፈሜ ደአሜ
ቶርበ ቶርበ እንቶልቼ። 18 ጉቱወን መታ
ኡቱቦታረ ጅረን ሚደግሱዻፍ ቶኮን ቶኮ
ንሳ ሰቢለ ቦረጂ እሰ አከ ግንግልቻት ወል
ኬሰ ገልፈሜ ደአሜ ሰነት ናኔሴ ወንተ አከ
እጀ ሩማኒ ቶረ ለማን እንቶልቼ፤ ጉቱ እሰ
ካኒፍሰ አከሱመ እንጎዴ። 19 ጉቱወን
ፈኬኘ ደራራቲን መታ ኡቱቦተ ሰናረት
ሆጄተመን አከ እሰ መታ ኡቱቦተ ገርዳፎ
ረት ሆጄተሜት፤ ቶኮን ቶኮን ጉቱወን
ሰናሰ ዱንዱመ አፉር ዴረቱ ቱረን።
20 መታ ቶኮን ቶኮን ኡቱቦተ ሰቢለ ቦረ
ጂራ ሆጄተመን ለማኒ ከነረት ፈኬኘ ግንግ
ልቻ ሆጄተሜቱ ቱሬ፤ እሰት ኣኔ ወጪቲ
እሰ ገረራዳንሞ ወንተ አከ እጀ ሩማኒ ድበ
ለመቱ ቶረ ለመ ለማን እት ነቀሜ፤ መታ
ፈኬኻቻረትሞ ጉቱ ኡቱብቻቱ ሆጄተሜ።
21 ሂራም ኡቱቦተ ሰነ ገርዳፎ መነ ቁልቁ
ሎማ ፉለ ዱረ እንዳቤ፤ ኡቱባ እሰ ገረ
ሀርከ ምርጋ «ያኪን» ጇዴ ሞጋሴ፤
ኡቱባ እሰ ገረ ሀርከ ብታሞ «ቦአዝት»
ሞጋሴ። 22 ጉቱወን መታ ኡቱቦተ ሰቢለ
ቦረጂ ሰና ፈኬኘ ደራራቲን ሆጄተመን፤
አከሰት ሆጂን ኡቱቦተ ሰና እንራወተሜ።
*15. 2ሞቶ 25፡17

ሰቢለ ቦረጂራ ምአ ገራ ገራ ሆጄቹሳ

(2ሴና 4፡2-5)

23 ሂራም ሰቢለ ቦረጂ በቅሴ ጋኒ ብሻኒ
በልእን አፉንሳቲ ዱንዱመ ኩደኒ፥ ለፉ
ኦል ከእንሳ ዱንዱመ ሸኒ፥ ናኖንሳሰ ዱን
ዱመ ሶዶማ እንቶልቼ*፤ 24 ህዲ ጋንቻ
ጀለ ከራ ዱባቲን ወንተ አከ ቡቁ ሀዶፍቱ
ጥጥኖ ሰቢለ ቦረጂራ ሆጄተሜ ዱንዱመ
ቶኮ ቶኮት ኩደን ኩደን፥ ቶረ ለመ ለማን
ጋንቹመረት በቅሴ ወሊን እንገኤ፤ 25 ጋኒን
ብሻንቻ ዱግደ ፈካቲ ኮሮሚ ሰቢለ ቦረ
ጂራ ሆጄተመን ኩደ ለማንረ እንዳበተ፤
ኮሮሚ ሰነ ኬሳ ሰድእ ገረ ብታት፥ ሰድእ
ገረ ልጠ-ቢፍቱት፥ ሰድእ ገረ ምርጋት፥
ሰድእሞ ገረ በአ-ቢፍቱት ገረገለኒ ሁዱ
ወልት ገተኒ እንዳበቱ፤ ጋኒን ብሻንቻሞ
እሳንረ ቱሬ። 26 የብን ጋንቻሰ ሀመ በልእነ
ሀርካት፤ ህዲንሳ እን አከ ህዲ ሺኒት ገረ
ገሌ ሆጄተሜ ደራራ ሀባቦ እንፈካተ፤
ጋንች ሊትሪ አፉርተሚ አፉር ባተ።
*23. በኡ 30፡17-21፤ 1ሴና 18፡8

27 ሂራም ሰቢለ ቦረጂራ ባቱ ጌንጎ
ቀቡ ኩደን እንቶልቼ፤ ቶኮን ቶኮን ባቱ
ከና ዱንዱመ አፉር ደልገ ዴረተ፥ ዱን
ዱመ አፉር በልእተ፥ ዱንዱመ ሰድእ
ኦል ዴረተ። 28 አከ ባቱወን ጌንጎ ቀበን
ኩን እት ቶልፈመን ከነት ፉፌ ከን
ጅሩደ፤ ለፌሳ ጎሌ አርፈኡ ወልት ቀብሲ
ሰኒ፥ እሰ ግዱ ወንተ አከ በበቴ ቃላ ቀበን
እንነቀን። 29 በበቴ ቃላ ቀበን ሰነረትሞ
ብፈ ፈኬኘ ሌንጮታፍ ኮሮሚ አከሱመሰ
ብፈ ፈኬኘ ኪሩቤልቱ ካፈሜ፤ ፈኬኘ ሌን
ጮታፍ ኮሮሚ ገረራፍ ገጀላንሞ ፈኬኘ
ደራራ በቴ ደአሜቱ እረት ቅርጠሜ
ቱሬ። 30 ቶኮን ቶኮን ባቱወኒ ጌንጎወን
ሰቢለ ቦረጂራ ሆጄተመን አፉር አፉረፍ
ሶማ ሰቢለ ቦረጂራ ሆጄተመኒ ጌንጎወን
ለመ ለማን ወልት ጭኒንሰሰን ቀቡ ቱረን፤
ቶኮን ቶኮን ባቱ ሚሎ ወንተ አከ ደራራ
በቴ ደአሜ እት በቅፈሜ አፉር አፉር ቀበ
ቱሬ፤ 31 ወለካ መታ ባቱ ሰናረ ጫቢ ጉዳ
ናኔፈሜ ሆጄተሜ ዱንዱመ ቶኮ ገድ
ዶቁቱ ጅረ፤ አፉን ጫቢ ሰና መታ ባቱ
ሰና ኬሳ ዱንዱመ ቶኮፍ ወለካ ኦል በኤ

እንሙልአተ፤ ፌጨን ባትቻ ገሩ ከራ ሁን
ዱማ ናኖ ኡቱ ህንተእን ቃላ ወል ቅጨ
አፋር ቀበ ቱሬ። 32 ጌንጎወን አርፌን በበቴ
ቃላ ቀበን ሰነ ጀላን ቱረን፤ ጌንጎወን
ኩንሞ ሶማ ለመ ለማን ወልት እሳን ጭኒ
ንስሱ ቀቡ ቱረን፤ ሶማን ጌንጎወኒ ባቱ
ጫብቻ ሰና ወጅን ወልት ቀብሲፈመኒ
ጅሩ፤ ለፋ አል ከእን ቶኮን ቶኮን ጌንጎ
ሰና ዱንዱመ ቶኮፍ ወለካደ። 33 ጌንጎወን
ኩን አከ ጌንጎወን ኮንኮላታት ሆጇተመን፤
ሶማንሳኒ፥ ጥዮወንሳኒ፥ ደገሌወንሳኒፍ
እጆወንሳኒ ወር ገራ ግዱ ጅረን ሁንድኑ
ስቢለ በቅፈሜራ ሆጇተመን። 34 ቶኮን
ቶኮን ባትቻ ጎሌ አርፌን ገረ ሚለ ጀላቲን
ከን እት ሆጇተሜ፥ ቱጌ ቶኮ ቶኮ ቀበ
ቱሬ። 35 በንቲ ባትቻረ ወንተ ናኖ አከ
አመርቲት ቶልፈሜ ታኩ ቶኮ አል ጼረ
ቱቱ ቱሬ፤ ቱጌወንሳፍ በበቴወን ቃላ
ቀበን በንቲ ባትቻ ወጅን ወልት ከን ሆጇ
ተመን ቱረን። 36 እን ብፈ ኪሩቤል፥ ብፈ
ሌንጮታፍ ብፈ ሙከ ሜጢ ቱጌወኒፍ በበ
ቴወን ቃላ ቀበንረት ቅርጢዳን እንካሴ፤
እዶ ቶኮሌ ኡቱ ህንሀምብስን፥ ደራራ በቴ
እት ናኔሴ እቲን እንሚደግሴ። 37 አከስት
ሂራም ባቱወን ኩርነን እንቶልቼ፤ ባቱወን
ኩን ከን እራ ቶልፈመን፥ ሰፈርሳኒፍ ብፍ
ንሳኒ ቶክቹመ ቱሬ።

38 ዮሙስ ሂራም ስቢለ ቦረጂራ ጫቢ
ወን ባይኤ ጉርጉዳ ቶኮን ቶኮንሳ አከ
ሊትረ ድበ ሰዴቲፍ ሰዴተማ ባቱ ኩደን
እንቶልቼ፤ በልእን አፋን ቶኮን ቶኮን
ጫብቻ ገር ቶኮ ሀመ ገረ ካኒት ዱንዱመ
አፋር፤ ቶኮን ቶኮን ባቱወን ኩርነኒረ ጫቢ
ቶኮ ቶኮቱ ቱሬ። 39 እን ባቱወን ሰነ ኬሳ
ሸን ከራ ሀርከ ምርጋ መነ ቁልቁሉማ
ሸንሞ ከራ ሀርከ ብታ መነ ቁልቁሉማቲን
እንካኤ፤ ጋኒ ብሻንቻሞ ጎሌ መነ ቁልቁ
ሉማ እሰ ገረ ሀርከ ምርጋራ ገረ በአ-ቢፍ
ቱቲን እንካኤ።

ሂራም፥ ምአ መነ ቁልቁሉማ ሆጇቹሳ
(2ሴና 4:11—5:1)

40 ሂራም ሆጂ ምአ መነ ቁልቁሉማ
ኬሳ እቲን ሆጇተን፥ እሰ ሶሎሞን ሞት
ቻፍ ሆጇቻ ቱሬ ሁንዱማ ጫቢ እቲን ዳራ
ገተን፥ ፌልአነ እቲን ዳራ ሀማረኒፍ
ወጪቲ ዲገ ፌጫፈሙ ባቱ ቶልቹዳን
እንራወቴ፤ ምእ እን ሆጇቴ ከነት ፉፌ
ጅረ፤

41 ኡቱቦተ ለመ፥ ባቱወን አከ
ወጪቲት ሆጇተመን ለመ፥ ባቱወን
ኡቱቦተረ ጅረን ሰነ ለማን ከን ሚደ
ግሰን፥ ስቢለ አከ ግንግልቻት ወል
ኬሰ ገልፈመኒ ደአመን ለመ፥

42 ስቢለ አከ ግንግልቻት ወል
ኬሰ ገልፈመኒ ደአመን ሰነ ሚደግሱ
ዳፍ ወንተ አከ እጀ ሩማኒት ሆጇ
ተሜ ድበ አፋር፤ ቶኮን ቶኮን ስቢለ
አከ ግንግልቻት ባቱ ኡቱባረ ጅሩ
ሚደግሱዳፍ ሆጇተሜረት ወንተ አከ
ሩማኒት ቶልፈሜ ከነ ድበ ለመ ለመ
እንነቁ፤ ከነ ጇቹንስ ቶኮን ቶኮን ግን
ግልቻ ለማኒት ተሬ ለመ ለማን ድበ
ድበ እት ነቁ፤

43 ከነ መሌስ ባቱወን ኩርነኒፍ
ጫቢወን እሳንረ ካአመን ኩርነን
እንሆጇቴ፤

44 ጋኒ ብሻኒፍ ፌኬኘ ኮሮሚ ኩደ
ለማኒ ወረ ጋንቾ ጀለ እጃጀንስ
እንቆጼሴ፤ 45 አከሱመስ ሂራም
ስቢለ ቦረጂ ቁላአራ ጫቢወን፥ ፌል
አነ እቲን ዳራ ሀማረን፥ ወጪቲወን
ዲገ ፌጫፈሙ ባተን እንቶልቼ፤
ምአ ከነ ሁንዱማ መነ ቁልቁሉማ
እሰ ሶሎሞን ሞትች እጃርስሴፍ
እንሆጇቴ። 46 ሶሎሞን ሞትች እሳን
ከነ ሁንዱማ ደቻ ዮርዳኖስ ኬሰ እዶ
ሱጼን እት ሆጇተሙ እሰ ሱኮቲፍ
ዛሬታን ግዱ ጅሩት እንሆጇቼሴ።
47 ምእ ሱን ባይኤ ዋን ተኤፍ፥ ሶሎ
ሞን ሞትች ኡቱ ህንሚጀንሲስን
ዲሴ፤ ሚጀን ስቢለ ቦረጂ ሰናስ
«ሀመነ» ህንጂደሙ።

48 ከነ መሌስ ሶሎሞን ምአ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሳ እቲን ሆጇተሙ ወረ ከነት ፉፌኒ
ጅረን ሁንዱማ እንሆጇቼሴ፤ እሳንስ እዶ
አርሳ እሰ ወርቁራ ሆጇተሜ፥ ገበቴ ቡዴን
እላልቻ እረ ካአሙ፥ 49 ባቱ እብሳ ወርቁ
ቁላአራ ሆጇተሜ እዶ ቁልቁላአ እሰ ገረ
ኬሳ ዱረ ካአሙ ኩደን፤ ሸን ከራ ገረ
ምርጋ፥ ሸንሞ ከራ ገረ ብታ፥ ወርቁራ
ከን ሆጇተመን ደራራወን፥ ባቱ እብሳ፥
ቀብዱ እቲን ፎአ እብሳ ኩተን፥ 50 ጫቢ፥

ቀዳዲ እቲን እብሳ ዳምሰን፥ ወጪቲ ዲገ
ፈጫፈሙ ባቱ፥ ቆዳ እጣና፥ ቆዳ እት
እብደ ባተን፤ እሳን ኩን ሁንድኑ ወርቌ
ቁላአራ ሆጄተመን፤ ጉሮን ሳንቃ ኩታ
እሰ ገረ ኬሳ እዶ እሰ ሁንዱማረ ቁልቁላ
ኣፍ ሳንቃ ኩታ መነ ቁልቁሉማ እሰ ጉዳ
ወርቌራ ሆጄተመን*። 51 ሶሎሞን ሞትች
ሆጂ እጃርሰ መነ ቁልቁሉማ ኤርገ ራወቴ
ወንተ ዳዊት አባንሳ ሆጂ ከናፍ አዳን
ባሴ፥ ሜቲ፥ ወርቌ አከሱመሰ ቆዳ ሁን
ዱማ ፍዴ መነ ምኣ እሰ ከን መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሰ እንካኤ*።

*48-50. በኡ 25፡23-40 *51. 2ሳሙ 8፡10-11

ቦቆና 8

ሰንዱቅን ከኩ፥ መነ ቁልቁሉማት ኦል ገልፈሙሳ

(2ሴና 5፡2—6፡2)

1 ዮሙሰ ሶሎሞን ሞትች ሰንዱቀ ከኩ
ጥዮን መንደረ ዳዊቲ ገረ መነ ቁልቁሉማት
አከ ኦል ፍደኒፍ ጃርሶሊ፥ ዱረ-ቡቶተ ኀሳፍ
አንገፎተ ቆሞ እስራኤል ዮሩሳሌምት አፍት
እንዋምሰሴ። 2 ነሞትን እስራኤል ሁንድኑ
ጅአ ቶርበፉ እሰ «ኤታኒም» ጄደሙት ዮሮ
አያን ኀርዶማ እት አያኔፈሙት ሶሎሞን
ሞትቸ ዱረት ወልት እንቀበመን*። 3 ዮሮ ጃር
ሶሊን እስራኤል ሁንድኑ አች ገአንት፥ ሉቦ
ትን ሰንዱቀ ከኩ ሰነ ፉደተኒ እንከአን፤
4 አከሰት ሉቦትኒፍ ሌዎትን ሰንዱቀ ከኩ ሰነ
አከሱመሰ ዱንካነ እት ወል ገአኒፍ ምአ ቁል
ቁላአ ዱንካንቸ ኬሳ ሁንዱማ ገረ መነ ቁልቁ
ሉማት እንጌሰን። 5 ሶሎሞን ሞትቺፍ ጉቱማን
ወልዳ እስራኤል ወር እሰ ዱረት ወልት ቀበ
መን ሰንዱቀ ከኩ ሰነ ዱረት ቡሻዩፍ ሳወን
ባይእንሳኒ ጫፈሙፍ ለካአሙ ህንደንዴኜ
ኣርሳ እንድኤሰን። *2. በኡ 23፡16

6 ዮሙሰ ሉቦትን ሰንዱቀ ከኩ ሰነ ኦል
ገልቸኒ እዶ እሳፍ ቆጺኤ እሰ ሁንዱማረ
ቁልቁላአ ኬሰ ቆቾወን ኪሩቤል ጀለ
እንካአን*። 7 ኪሩቤል ቆቾወንሳኒ እዶ ሰነ
ጉባት በልእሰኒ ሰንዱቀ ከኩ ሰናፍ ደንቀራ
እቲን ሰንዱቅቸ ባተን እንኀልቦበን። 8 ደን
ቀራወን ኩን ዴዴሮ ዋን ተአኒፍ፥ ፊጤን
ሳኒ እዶ ቁልቁላአ እሰ ሁንዱማረ
ቁልቁላአ ዱረ ጅሩ ሰነ ኬሰት እንአር
ገመ፤ ገሩ እዶ ቁልቁላአ ሰነ ኬሰ ደርቤ
አለት ህንሙልአቱ፤ ደንቀራወን ሱን ሀመ
ሀርአትዩ አቹመ ጅሩ*። 9 ሰንዱቀ ከኩ ሰነ
ኬሰ ገበቶተ ደጋ ወረ ኤርገ ሰብን እስራ
ኤል ብየ ግብጢቲ በአኒ ቦዴ አቦሚን ኩር
ነን እረት ጫፈመን ለማንራ ከን ሀፌ
ወንት ብራ ህንቱሬ፤ ገበቶተ ከነ ሙሴቱ
ቱሉ ሲና እዶ ዋቀዮ ሰበሳቲፍ ከኩ እት
ገሌ ጉባት ሰንዱቅቸ ኬሰ ካኤ*።

*6. 2ሳሙ 6፡17 *8. በኡ 25፡13-15
*9. በኡ 25፡21፤ ኬሰ 10፡5

10 አኩመ ሉቦትን እዶ ቁልቁላአ ሰነ
ኬሳ ገድ በአኒን ዱሜሰ መነ ቁልቁሉማ
ሰነ ኬሰ እንጉቴ። 11 ኡልፍን ዋቀዮ መንቻ
ኬሰ ዋን ጉቴፍ፥ ዱሜሰችሰ መንቻ ኬሰ
ዋን ጅሩፍ፥ ሉቦትን ኦብሰኒ ሆጂሳኒ
ሆጄቹ ህንደንዴኜ*። 12 ዮሙሰ ሶሎሞን፥
«ያ ዋቀዮ፥ አት፥ ‹ዱሜሰ ዱከናአ ኬሰን
ጅራደ› ጄቴተ*፤ 13 አን ገሩ ዱጉማን አከ
አት በረበራን ኬሰ ጅራቱፍ መነ ቁልቁ
ሉማ ጉዳ ሚደጋ ከነ ሲፍ እጃሬረ»
ጄዴ*።

*11. በኡ 40፡34-35 *12. በኡ 20፡21፤
ፋር 18፡11፤ 97፡2 *13. ፋር 132፡14

ሶሎሞን ሰበት ዱበቹሳ

(2ሴና 6፡3-11)

14 ከነ ቦዴ ሞትች ጉቱማ ወልዳ እስራ
ኤል ወረ አች ዳበተኒ ጅረንት ገረገሌ እሳን
እንኤብሴ፤

15 እን፥ «ዋቀዮ ኀፍታን እስራ
ኤል! እን ወንተ አፉንሳቲን አባኮ
ዳዊትን አብደቺሴ ቱሬ ራወቴፍ ሀገ
ለቴፈሙ! ዮሙሰ እን፥

16 ‹ሰበኮ እስራኤልን ብየ ግብጢ
ኤርገን ባሴ ጀልቀቤ፥ ዳዊት አከ
እሳን ቡልቹፈን ፎአዴ መሌ፥ ኡል
ፍነ መቃኮቲፍ መን ቁልቁሉማ እሰ
ኬሰት አከ እጃረሙፍ መንደሮተ ኀሰ
እስራኤል ሁንዱማ ኬሳ ቶኮሌ ህንፎ
አትኔ› ጄዴ።

17 ዳዊት አባንኮ ኡልፍነ መቃ
ዋቀዮ ኀፍታ እስራኤሊፍ መነ ቁል
ቁሉማ እጃሩፍ ገራሳት ያዴ ቱሬ።

18 ዋቀዮ ገሩ ዳዊት አባኮቲን፥
‹አት ኡልፍነ መቃኮቲፍ መነ ቁል
ቁሉማ እጃሩ ያዱንኬ ጋሪደ፤

19 ሀተኡዩ መሌ፥ እልመ አት
ደልችቴቱ ኡልፍነ መቃኮቲፍ መነ

ቁልቁሉማ አናፍ እጃረ መሌ፥ አት
አናፍ ህንእጃርቱ!› ጂዴ* ።
20 አመ ዋቀዮ እሰ ዱር አብደቺሴ
ቱሬ ፊጣን ባሴረ፤ አን አኩመ እን
ዱር አብደቺሴት እዶ ዳዊት አባኮ
ሞቲ ተኤ፥ ቴሶ ሞቱማ እስራኤልረ
ታኤረ፥ ኡልፍነ መቃ ዋቀዮ ጎፍታ
እስራኤሊፍስ መነ ቁልቁሉማ እጃ
ሬረ።
21 ሰንዱቀ ከኩ፥ እሰ አቦሚ ኩር
ነን እሰ ዋቀዮ ዮሙ አቦተኬኝ ብየ
ግብጢ ባሴ እሳኒፍ ኬኔ ሰነ ባቱፍስ
መንቾ ኬሰት እዶ ቆጼሴረ» ጂዴ።
*17-19. 2ሳሙ 7፡ 1-13

ከደተ ሶሎሞን
(2ሴና 6፡ 12-42)

22 ዮሙስ ሶሎሞን ከኤ ገረ እዶ
እት ዋቀዮፍ አርሳ ድኤሰኒ ደቄ፥
ጉቱማ ወልዳ እስራኤል ዱረ ዳበቴ
ከደታፍ ሀርከሳ ገረ ዋቃት አል
ቀቤ፥
23 «ያ ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤል!
አል ዋቀረ ዮኪስ ገድ ለፈ ጀለ ከን
አከኬቲ ዋቀዮ ከን ብራ ህንጅሩ፤
አት ገርቦተኬ ወረ ገራ ጉቱዳን
ፉለኬ ዱረ ዴዴብአኒፍ ከኩኬ
እንኤግደ፥ ጋሩማኬስ እሳን እንአርግ
ሲፍተ*፤
24 አት ገርብቾኬ አባኮ ዳዊትን
እሰ አብደቺፍቴ ራወቴተ፥ እሰ ዱር
አፉንኬቲን ዱበቴስ ሀርአ ኩኖ፥
አፊኬቲ ፊጣን ባፍቴተ።
25 አመስ ያ ዋቀዮ ጎፍታ እስራ
ኤል፥ እሰ ገርብቾኬ አባኮ ዳዊ
ቲን፥ ‹አኩመ አት ፉለኮ ዱረ
ዴዴብአ ቱርቴ ከነት፥ እልማንኬስ
ወንተ ጎደን ሁንዱማት ፉለኮ ዱረ
ዮ ዴዴብአን፥ ነምን እሳን ኬሳ
ሞቲ ተኤ ቴሶ እስራኤልረ ታኡ ህን
ደበሙ› ጂቴ፥ እሰ አብደቺፍቴ ሰነ
ኤጊፍ*!
26 አመስ ያ ዋቀዮ ጎፍታ እስራ
ኤል፥ እሰ ገርብቾኬ አባኮ ዳዊቲን
አብደቺፍቴ ሰነ ራወዱ!
*23. ኬሰ 4፡ 35-39፤ 7፡ 9 *25. 2፡ 4

27 «ያ ዋቀዮ፥ አት ገሩ ዱጉመ
ለፈረ ጅራታሬ? ኩኖ፥ በንቲወን
ዋቃፍ በንቲን ዋቃ እን በንቲወን
ዋቃ ገረራ ጅሩዩ ሰፉደቹ ህንደን
ደኡ ኤርገ ተኤ፥ መን ቁልቁሉማ
አን እጃሬ ኩንሞ ሀመም እሰረ ሀጥና
ቱሬ*!
28 ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ! ጉረኬ ገረ
ከደተ አነ ገርብቾኬት ቀብ፥ ህመተ
ኮስ ደጌፈዱ፥ ከደተ አን ገርብችኬ
ሀርአ ፉለኬ ዱረት ከደቻ ጅሩስ
ያዳን አናፍ ቀብ!
29 ከደተ አን ገርብችኬ ገረ እዶ
ከናት ገረ ገሌ ሰከደዱ አከ አናፍ
ደጌሱት፥ እጅኬ ሀልከኒፍ ጉያ ገረ
መነ ቁልቁሉማ እሰ ኡልፍን መቃኬ
አች ኬሰ አከ ታኡ ጎቴ ከና ሀእ
ላሉ!
30 ዋመተ አን ገርብችኬፍ እስራ
ኤል ሰብንኬ ገረ እዶ ከናት ገረገሌ
ሰዋመትኑ ዋቀራ፥ እዶ ጅሬኘኬ
ቲቲ ኑፍ ደገኢቲ ኑፍ ዲስ!
*27. 2ሴና 2፡ 5፤ 6፡ 18፤ ኢሳ 66፡ 1፤
ሆኤ 17፡ 24

31 «ነምን ቶኮ ነመረት ጩቡ ዮ
ሆጂቴ፥ እሰ ሆጂቴ ከናፍ ገረ መነ
ቁልቁሉማ ከነ ዱፌ እዶ አርሳኬት
ድአቴ አከ ከከቱፍ ዮሙ ጋፈ
ተሙ፥
32 አትሞ ዋቀራ ደገኢ ፍርዲ
ኬን፥ ገርቦተኬቲፍ ፍርዲ ዮሙ
ኬንቱ እሰ የኬት ፈረድ! የከሳ መታ
ሳት ዴብስ፥ እሰ ቀጆላዳፍሞ አከ
ቀጆሉማሳት ኬኒፍ!

33 «ሰብንኬ እስራኤል ሰበቢ ሰየከ
ኒፍ ዲኖተሳኒቲን ዱሮ ሞአመንት፥
ጋበኒ ገረኬት ዴብአኒ መቃኬ ዋመ
ተኒ መነ ቁልቁሉማ ከነ ኬሰት
ፉለኬ ዱረት ዮሙ ሰከደተን፥
34 አት ዋቀራ እሳኒፍ ደገእ፥
ጩቡ ሰበኬቲ ከነስ ዲሲፍ! ብየ እሰ
አቦተሳኒቲፍ ኬንቴትስ እሳን
ዴብስ!
35 ሰበቢ እሳን ሰየከኒፍ በንቲወን
ዋቃ ጩፈመኒ ቦካን ለፈረት ሮቡ
ዮሙ ዲሱት፥ ሰበቢ ጩቡሳኒቲፍ

ረከነ ዮሙ እሳንት ፍዱ፥ እሳን ገረ
እዶ ከናት ገረገለኒ ዮ ስከደተን፥
መቃኬስ ዮ ዋመተን፥ ጬቡሳኒራስ
ዮ ዴብአን፥

36ዮሙስ አት ዋቀራ እሳኒፍ
ደገእ፥ ጬቡ ገርቦተኬ ሰበ እስራ
ኤል ከናስ ዲሲፍ! ከራ ቀጄላረ አከ
እሳን ዴዴብአን እሳን በርሲስ፥ ብየ
እሰ ሰበኬቲፍ ዱንፋ ጎቴ ኬንቴረት
ቦካ ሮብስ!

37«ዮሙ ቤሊፍ ደእቾ ብይቾት
ዱፉት፥ ዋጊን፥ ጎጊን፥ ሀዋንሲፍ
ኮሮጵስ ምዳን በሌሰንት ዮኪስ ዮሙ
ዲን ብይቾ መርሴ ረከሱት፥ ዴከ
ምሰ ኬሳ ዮኪስ ዱኩበ ኬሳ ቶኮሌ
ብይቾት ዮሙ ዱፉት፥

38ከደተሳኒ ደጊፈዱፍ! ጉቱማ
ሰበኬ እስራኤል ብራ ዮኪስ ነመ
ቶኮ ብራ ከደትኒፍ ዋመትን ገረኬት
ዮሙ ድአቱ፥ ቶኮን ቶኮንሳኒ ረከነ
ያደሳኒት ደገእሜ ከናፍ ሀርከሳኒ ገረ
መነ ቁልቁሉማ ከናት ዮሙ በልእ
ሰን፥

39አት ዋቀራ እዶ ጅሬኘኬቲቲ
እሳኒፍ ደገእ፥ እሳኒፍስ ዲስ! አት
ሆጂዱ! ስዱዋቱ ገራ ነማ ቤከ፥
ከናፍስ አዱመ አዳን አከ ሆጂሳኒት
እሳኒፍ ዴብስ*!

40ዮሙስ እሳን ብየ እሰ አት አቦ
ተኬኛፍ ኬንቴ ኬሰ በረ ጅራተን
ሁንዱማት ስእ እንሶዳቱ።

*39. 1ሳሙ 16፡7፤ ፋር 139፡2

41«አከሱመሞ ሰኘ ሰበኬ እስራ
ኤል ኬሳ ከን ህንተእን፥ ነምን
ኦርም ዋኤ መቃኬቲ ደገኤ ብየ
ፈጎቲ እንዱፈ*፤

42ነምን ዋኤ መቃኬ እሰ ጉዳ፥
እሬኬ እሰ ጭማፍ ሀርከኬ እሰ በል
እፈማ ደገኤ ዱፌ፥ ገረ መነ ከናት
ገረገሌ ዮሙ ከደቱት፥

43ዋቀራ፥ እዶ ጅሬኘኬቲቲ
እሳፍ ደገእ! ሰብን ለፈራ ሁንድኑ
አኩመ ሰበኬ እስራኤል መቃኬ አከ
ቤከንት፥ አከ ስሶዳተንት፥ መን አን
እጃሬ ኩንስ መቃኬቲን አከ ዋመሙ
አከ ቤከንት ዋን እን ኦርም ሱን ስከ
ደቱ ደገኢፍ!

*41. ለኮ 15፡14-16

44«ሰብንኬ ዲኖተሳኒት ዱሉዳፍ
ገረ አት እት እሳን ኤርግቱ ዮሙ
ደቀን፥ ገረ መንደረ እሼ አት ፎአቴ
ከናፍ ገረ መነ ቁልቁሉማ እሰ አን
ኡልፍነ መቃኬቲፍ እጃሬ ከናት ገረ
ገለኒ ዮሙ ስከደተንት፥

45አት ዋቀራ ከደተሳኒፍ እየተሳኒ
እሳኒፍ ደገእ፥ ወንተ እሳን ስት ህመ
ተንስ ራወዱፍ!

46«ነምን ህንየከኔ ቶኮሌ ዋን ህን
ጅሬፍ፥ ሰብንኬ ዮሙ ስየከን፥ አት
እሳንት ዴከምቴ፥ ዲኖተሳኒ ወረ
እሳን ቦጅአኒ ብየ ፈጎት ዮኪስ
ድአት እሳን ጌሰንት ደበርስቴ ዮሙ
እሳን ኬንቱ*፥

47እሳንም ብየ ዲኖተሳኒ ለፈ እት
ቦጅአመን ሰነ ኬሰት ያደ ገራሳኒ ጌደ
ረተኒ ጋበኒ፥ ‹ኑእ ጬቡ ሆጂት
ኔረ፥ ከራራ ካትኔረ፥ ወንተ
ጀልአስ ሆጂትኔረ› ጂደኒ ዮሙ ስከ
ደተን እሳኒፍ ደገእ!

48እሳን ብየ ዲኖተሳኒ ወረ እሳን
ቦጅኤ ኬሰት ገራሳኒፍ ያደሳኒ ጉቱ
ዳን ገረኬት ዴብአኒ፥ ገረ ብየ አት
አቦተሳኒቲፍ ኬንቴት፥ ገረ መንደረ
አት ፎአቴት፥ ገረ መነ ቁልቁሉማ
እሰ አን ኡልፍነ መቃኬቲፍ እጃሬ
ከናትስ ገረ ገለኒ ዮሙ ስከደተን፥

49አት ዮሙስ በንቲ ዋቃራ፥
እዶ ጅሬኘኬቲቲ ከደተሳኒፍ ወዋት
ናሳኒ ደገኢፍ፥ ወንተ እሳን ስት
ህመተንስ ራወዱፍ*!

50ሰበኬ ወረ ስየከን የከሳኒ፥ ወረ
አቦሚኬረ ዴደርበን እረ ደደርበሳኒ
እሳንት ህንለካእን! ዲኖተሳኒ ወረ
እሳን ቦጅኤስ ገራ ላፍሲፍ!

51እሳን ሰበ ዱንፋኬ ወረ አት
ብየ ግብጥ እሰ አከ እዶ ስቢለ እት
በቅስኒ ሰነ ኬሳ ባፍቴደ*።

*46. ፋር 14፡3-4፤ ሮሜ 3፡23
*47-49. ዳን 6፡11፤ 9፡4-5
*51. ኬሰ 4፡20

52 «ዮሙ አን ገርብችኬፍ ሰብ
ንኬ እስራኤል ስከደትኑ ገረኬኘ
እላል! ዮሙ ሰብንኬ ገርጋርሳፍ
ስት እየቱስ ደገኢፍ!
53 ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥ አት አቦተ
ኬኘ ብየ ግብጢቲ ዮሙ ባፍቴ ከራ
ሙሴ ገርብቸኬቲ አኩመ ዱበቴ፥
ሰበ ብየ ለፉ ሁንዱማ ኬሳ ዱንፉኬ
አከ ተአኒፍ አዳን እሳን እንባፍቴ»
ጂዴ።

54 ሶሎሞን እዶ እት ዋቀዮፍ
አርሳ ድኤሰን ዱረ ጅልቤንፈቴ ሀር
ከሳስ ገረ ዋቃት አል ቀቤ፥ ዋቀዮን
ከደቹሳፍ ወዋቹሳ ሁንዱማ ኤርገ
ራወቴ ቦዴ አል ከኤ፥
55 ዳበቴስ ሰገሌሳ አል ፉደቴ
ጉቱማ ወልዳ እስራኤል እንኤብሴ፤
ኤበሳ ኬሰትስ፥
56 «ዋቀዮ እን አኩመ ዱበቴት
ሰበሳ እስራኤሊፍ ቦቆና ኬኔ ሀጀ
ጆሙ! አብዲ ጋሪ እን ከራ ገርብ
ቾሳ ሙሴ ኬኔ ሁንዱማ ኬሳ ቶኮሌ
ኡቱ ህንራወተምን ህንሀፍኔ* ።
57 ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ አቦተኬኞ
ወጅን አኩመ ቱሬ፥ ኑወጅንስ
ሀተኡ! እን ኑህንገትን፥ ኮጳትስ ኑህ
ንዲስን!
58 አቦሚ እን አቦተኬኘ አቦሜ፥
ሴረተሳፍ ወንተ እሰ ዱረት ቀጄላ
ተኤ ሁንዱማ አከ ኤግኑፍ፥ ከራሳ
ሁንዱማረስ አከ ዴዴብኑፍ ያደኬኘ
ገረ ኦፊሳቲት ሀዴብሱ!
59 ከደትን አን ዋቀዮ ጎፍታኬኘ
ከደዴ ሁንድኑ ዬሮ ሁንዱማ እሰ
ዱረ ኑፍ ሀጅራቱ! እን እሰ ደቤ
ቀጄልቼ ወንተ ጉያ ጉያት በርባድ
ችሱ ሁንዱማስ አነ ገርብቾሳቲፍ፥
ሰበሳ እስራኤሊፍስ ሀራወቱ!
60 ከናንስ ሰብን ብየ ለፉ ሁንድኑ
እን ዋቀዮ አከ ተኤ፥ እሰ መሌስ
ዋቀዮ ከን ብራ አከ ህንጅሬ ሀቤ
ከን!
61 እስን ሰብንሳ አኩመ ሀርአ
ሆጄቻ ጅርተን ከነ አከ ሴረተሳት
ጅራቹዳፍ፥ አቦሚሳስ ኤጉዳፍ
ዋቀዮ ጎፍታኬኘ ዱረት ገራንኬሰን
ቶኮ ሀተኡ!» ጂዴ።

*56. ኢያ 21፡44-45

መን ቁልቁሉማ ኤብፈሙሳ

(2ሴና 7፡4-10)

62 ከነ ቦዴ ሞትቺፍ እስራኤሎትን እሳ
ወጅን ቱረን ሁንድኑ ዋቀዮ ዱረት አርሳ
እንድኤሰን። 63 ሶሎሞን ሞትች ሳወን
ኩመ ድግደሚ ለማፍ ቡሻዬ ኩማተመ
ድበ ቶኮፍ ኩመ ድግደመ ቀልመ አራራ
ዋቀዮፍ እንድኤሴ፤ አከስት ሞትቺፍ እስ
ራኤሎትን ሱን ሁንድኑ መነ ቁልቁሉማ
እንኤብሰን። 64 ሰበቢ እዶን አርሳ እን
ስቢለ ቦረጂቲን ፉለ ቴሶ አራራ ዱረት
ሆጄተሜ ጥናቴ፥ ቀልመ ጉበሙ፥ ኬና
ምዳኒፍ ሞረ ቀልመ አራራ ፉደቹ ህንደን
ዴኜፍ፥ ሞትች ጋፉመ ሰነ ኦብዲ ገረ
ግዱ እሰ ፉለ መነ ቁልቁሉማ ዱረ ጅሩ
አዳን ባሴ፥ ኦብድቸ ኬሰት ቀልመ
ጉበሙ፥ ኬና ምዳኒፍ ሞረ ቀልመ አራራ
እንድኤሴ። 65 ዬሮ ሰነ ሶሎሞኒፍ እስራኤ
ሎትን ሌቦ-ሃማቲ ሀመ ለገ ግብጥት ጅረን
ወልት ቀበመ ጉዳ ጎደተኒ ጉያ ቶርበ ቶርበ
ወሉመት ጉያ ኩደ አፉር አያነ ጎርዶማ
ፉለ ዋቀዮ ጎፍታኬኞ ዱረት እንአያኔፈ
ተን፤ 66 አያንች በኤ ቡሌ ሶሎሞን
ሞትች፥ «ገረ መነኬስኒት ገላ!» ጂዴ፥
ገድ እሳን ዲሴ፤ ነሞትንስ ሶሎሞን ሞትቸ
ኤብሳ፥ ጋሩማ ዋቀዮ ገርብቾሳ ዳዊቲፍ፥
ሰበሳ እስራኤሊፍስ ጎዴ ሁንዱማፍ እሰ
ጀጀቻ፥ ገራሳኒ ጉቱ ገመዳ፥ እልልቻስ
ገረ መነ መነሳኒት እንገለን።

ቦቆና 9

ዋቀዮ አሞ ሶሎሞንት ሙልአቹሳ

(2ሴና 7፡11-22)

1 ሶሎሞን ዮሙስ መነ ቁልቁሉማፍ
መነ ሞቱማ እጃሬ፥ ወንተ ሆጄቹ በርባዴ
ሁንዱማ ኤርገ ራወቴ ቦዴ፥ 2 ዋቀዮ
አኩመ ጊቤኦንት እሰት ሙልአቴ ቱሬ፥
አመስ እት ሙልአቴ* ፥

3 «አን ከደተኬፍ ወዋትናኬ ደገ
ኤረ፤ መነ ቁልቁሉማ እሰ በረበራን
መቃንኮ አከ እት ዋመሙፍ አት
እጃርቴ ከነስ አን ቁልቁሌሴረ፤ ዬሮ

ሁንዱማ ገረሳ ነንእላለ፥ ዋኤሳስ ነን
ያደ* ፤
[4]ዳዊት አባንኬ አኩመ ኀዴ፥
አትስሞ ዋነን ስአቦሜ ሁንዱማ አመ
ነሙማፍ ያደ-ቀጇላዳን ዮ ኀቴ፥
ሴረተኮፍ ፍርዲኮ እሰ ቀጇላ ዮ
ኤግዴ፥
[5]አኩመ አን ዱር፥ ‹እስራኤልን
ከን ሞኡ ሰኘኬ ኬሳ ህንደበሙ›
ጇዴ አባኬ ዳዊትን አብደቿሴ
ቱሬ፥ እስራኤልረት ቴሶ ሞቱማ
ኬቲ በረበራን ነንጇቤሰ* ።
*2· 3፡4-5 *3· 8፡29 *5· 2፡4፤
2ሳሙ 7፡12፤ ኤር 33፡17

[6]«ገሩ እስን ዮኪስ እጇሌንኬሰን
አነራ ገረ ገልተኒ አቦሚፍ ሴረተ አን
እስኒፍ ኬኔ ኤጉ ዮ ዲፍተን፥ ደቅ
ጠኒስ ዋቀዮሊ ብራቲፍ ዮ ሆጇ
ተን፥ ዮ ሰገደኒፍስ፥
[7]አንሞ ብየን እስኒፍ ኬኔ ኬሳ
እስን ነንበሌሰ፤ መነ ቁልቁሉማ
እሰን መቃንኮ አከ እት ዋመሙፍ
ቁልቁሌሴ ከነስ ነንቱፈደ፤ ዮሙስ
እስራኤል ሰበ ሁንዱማ ግዱት ሙከ
መማክሳፍ ሙከ ኮልፋ እንታት* ።
[8]ዮሙስ መነ ቁልቁሉማ እሰ
ኡልፍነ-ቀቤሰ አማ ከነ ብረ ወር ደር
በን ራጇፊቻ፥ ‹ዋቀዮ ማሊፍ ወንተ
አከሲ ብየ ከናፍ መነ ቁልቁሉማ ከነ
ረት ፍዴ?› ጇደኒ እት እንገእሱ* ።
[9]ወር ካንሞ፥ ‹ሰበቢ እሳን ዋቀዮ
ኀፍታሳኒ እሰ አቦተሳኒ ብየ ግብጢቲ
ባሴ ሰነ ዲሰኒ ዋቀዮሊ ብራት ገረ
ገለኒ፥ እሳኒፍ ሆጇተኒ፥ እሳኒፍ ሰገ
ደኒፍ፥ ዋቀዮ ወንተ ሀማ ከነ ሁን
ዱማ እሳንት ፍዴ› ጇደኒ ዴቢ
እንኬኑ» ጇዴ።
*7· ኬሰ 28፡37፤ ኤር 18፡16
*8· 2ሞቶ 25፡9

ሶሎሞን ሞቶቹ፥ ሂራም ሞቲ ጢሮሲ ወጅን ወሊ ገሉሳ
(2ሴና 8፡1-2)

10 ሶሎሞን ዮሙስ መነ ቁልቁሉማፍ
መነ ሞቱማ እሰ ኦፊሳቲ እት ገሉ ወጋ
ድግደመ ጉቱ እጇሬ* ። [11]ሂራም ሞቲን
ጢሮስ ሙከ ጋትራ፥ ሙከ ብርብርሳፍ
ወርቂ ሀሙመ ሶሎሞን ሞቶቹ በርባዴ
ዋን ኬኔፊፍ፥ እንሞ ኩታ ብየ ገሊላቲ
መንደሮተ ድግደመ ሂራም ሞቲ ጢሮሲፍ
እንኬኔ። [12]ሀተኡዩ መሌ፥ ሂራም ሞቲን
ጢሮስ መንደሮተ ሶሎሞን ኬኔፍ እላለቹ
ዳፍ ጢሮሲ በኤ ዮሙ ዱፌ፥ መንደሮተ
ሰነት ህንገመድኔ። [13]ከናፍ፥ «አቦሌሰኮ!
መንደሮተ ዋኤ ህንባፍኔ አከሲ አናፍ
ኬንቴ?» ጇዴ ሶሎሞንን እንጋፈቴ፤ መን
ደሮተ ሰነስ «ብየ ከቡል» ጇዴ
እንሞጋሴ፤ እሳንስ ሀመ ሀርአትዩ መቃ
ከናን እንዋመሙ። [14]ሂራም ሞቲን ጢሮስ
ወርቂ አከ ኪሎ ግራሚ ኩመ አፉሪፍ
ወለካ ሚጇኑ ሶሎሞን ሞቶቻፍ እንኤርጌ።
*10· 6፡38፤ 7፡1

ሶሎሞን እጇርሰ ከን ብራስ እጇርስሱሳ
(2ሴና 8፡3-18)

15 ሶሎሞን ሞቶቹ ዮሙስ መነ ቁልቁ
ሉማ፥ መነ ሞቱማ፥ ሚሎ፥ ደላ ዩሩሳ
ሌም፥ መንደሮተ ሀዞር፥ ሜግዶፍ ጌዜር
እጇርስሱዳፍ ነሞተ ግድሲፈመኒ ሆጇ
ሁምና ሆጇተን እት እንያስሴ። [16]ፈረኦን
ሞቲን ግብጥ በኤ መንደረ ጌዜር ሩኩቴ
እንቀበቴ፤ መንደርቾት እብደ ነቂ ከነአ
ኖተ አቾ ኬሰ ጅራተንስ ፍጤ፥ መንደር
ቾሞ እንተለሳ እሼ ሶሎሞን ሞቶቹ ፉዴፍ
ትርማ እንኬኔ* ። [17]ሶሎሞን መንደረ ጌዜ
ሪፍ ቤት-ሆሮን እሰ ገረ ገዲ ዴብሴ እንእጇ
ርስሴ። [18]ለፊ አና ብየ ይሁዳ ኬሰት
መንደሮተ በአላቲፍ ታማርን[†1] እንእጇር
ስሴ፤ [19]አከሱመሞ መንደሮተ ኀምብሳ
ምዳኒፍ ምአ ገራገራ ሁንዱማ፥
መንደሮተ ኮንኮላቶትን ኬሰ ታአኒፍ
ፈርዴን እት ገለን፥ ወንተ እጇሩ ያዴ
ሁንዱማስ ዩሩሳሌምት፥ ሊባኖንት ብየ
ሞቱማሳ ሁንዱማ ኬሰትስ እንእጇርስሴ* ።
*16· 3፡1 *19· 10፡26

20 ሰኘ እስራኤል ከን ህንተእን አሞ
ሮተ፥ ሄቶተ፥ ጴሪዞተ፥ ሂዎታፍ ይቡ
ሶተ አቾት ሀፈን ሁንዱማ፥ [21]እጇሎተ
ሰበ ወረ እስራኤሎትን በሌሱ ደደበኒ ብየ
ኬሰት ሀምብሰን ሁንዱማ፥ ሶሎሞን ሀመ
ሀርአትዩ አከ ገርባት አከ እሳፍ ሆጇተን
እንኀዴ* ። [22]ነሞተ እስራኤልሞ ሎልቶ

†1 1ሞቶ 9፡18 «ታማር» ዮኪስ «ተድሞር»

ተሳ፥ ሆጀቶተ ሞቱማሳ፥ አጀጁ ወራና፥
አጀጁ ዱላ፥ አጀጁ ኮንኮላቶታፍ አጀጁ
አቦተ ፈርዴኒ ጎደቴ መሌ፥ አከ ገርባት
እሳን ህንሆጀቺፈትኔ። 23ሶሎሞን ሞትች
አንገፎተ ሆጀቶተ ቡልችን ነሞተ ድበ
ሸኒፍ ሸንተመ ቀበ ቱሬ። 24ሶሎሞን
ሞትች ሃደ መናሳ እንተለ ሞቲ ግብጥ መን
ደረ ዳዊቲ ባሴ መነ ሞቱማ እሰ እሼዳፍ
እጃርስሴት ኤርገ ገልቼ ቦዴ፥ ሚሎሞ
እንእጃርስሴ። 25ሶሎሞን ወጋት ስአ ሰድእ
ቀልመ ጉበሙፍ ቀልመ አራራ እጣነ አር
ፈሙ ወጅን ፉለ ዋቀዮ ዱረት እዶ አርሳ
እሰ ዋቀዮፍ እጃሬረት እንድኤሴ፤ አከስት
ሆጂ መነ ቁልቁሉማ እንራወቴ*።

*21. ኢያ 16:10፤ አቦ 1:19፥21፥27-35
*25. በኡ 23:17፤ 34:23፤ ኬሰ 16:16

26 ሶሎሞን ሞትች ብየ ኤዶም ኬሳ
መንደረ ኤዝዮን-ጌቤር እሰ ቀርቀረ ገላነ
ዲማረ መንደረ ኤሎት ቡኬ ጅሩት መርከ
ቦተስሞ እንቶልችሲሴ። 27ሂራም ሞቲን
ጢሮስሞ ሆጀቶተሳ ወረ መርከበ ኦፈን፥
አመለ ገላናስ ቤከን፥ ሆጀቶተ ሶሎሞኒ
ወጅን መርከበ ኬሳ አከ ሆጀተኒፍ
እንኤርጌ፤ 28ሆጀቶትን ሱንስ መርከባን
ብየ ኦፊር ደቀኒ፥ አቺስ ወርቄ አከ ኪሎ
ግራሚ ኩመ ኩደ አፉሪፍ ድበ ሸኒ ሚጀኑ
ፍደኒ፥ ሶሎሞን ሞትችት እንኬነን*።

*26-28. 2ሴና 8:17-18

ቦቆና 10

ሞቱን ብየ ሼባ ሶሎሞን ሞትቸ ዱብሱሼ

(2ሴና 9:1-12)

1ሞቱን ብየ ሼባ ኦዱ ሶሎሞን እሰ
ዋቀዮ እቲን ኡልፍነ አርገቱ ዮሙ
ደጌሴ፥ ጋፊ ጭማዳን ቆርቴ እሰ እላሉዳፍ
ገረሳ እንዱፍቴ*። 2እሼን ነሞተ ባይኤ
ፉደቴ፥ ኡርጎፍቱ ገራገራ ወርቄፍ ደጋ
ገት-ጀቤዪ ደኑ ጋሎተት ፈስፈቴ ዩሩሳሌ
ምን ዮሙ ጌሴ፥ ገረ ሶሎሞን ሞትቻ
ደቅጤ፥ ወንተ ገራሼት ያዴ ሁንዱማ እሳ
ወጅን እንዱበቴ። 3ዮሙስ ሶሎሞን ጋፊ
እሼን ጋፈቴ ሁንዱማፍ ዴቢ እንኬኔ፤
ወንተ ሞትች እሼዳፍ ዴብሱ ደደቤ ቶኮሌ
ህንቱሬ። 4ሞቱን ብየ ሼባ አጉማ ሶሎሞን
ሁንዱማ ዮሙ አርግቴ፥ መነ ሞቱማ እን
እጃሬ፥ 5ኛተ ማዲሳተ ድአቱ፥ አከ እተ
ሆጀቶትንሳ ወር ጉርጉዶትን ታአን፥ አከ
እተ ነሞትን እሳፍ ኤርገመን ኡፈተኒ ዳበ
ተን፥ ወረ ዱጋቲ እሳፍ ድኤሰን አከሱ
መስ ሶሎሞን ገረ መነ ቁልቁሉማት አል
በኤ ቀልመ ጉበሙ ኡቱ ድኤሱ ዮሙ አር
ግቴ ድንቅሲፈቴ ሀፉርሼ ገርገር እንጭቴ።

*1. 4:34፤ ማቴ 12:42

6ዮሙስ እሼን ሞትቻን፥ «እን አን
ዋኤ ሆጂኬቲፍ ዋኤ ኦጉማኬቲ ብየኮት
ደገኤ ዱጋደ፤ 7ገሩ ሀመ አን አፊኮቲ
ዱፌ እጀኮቲን እሰ አርጉት ዱቢ ከነ
አመኑ ህንደንዴ፤ ኩኖ፥ ወለካዱምት
ሳዩ አነት ህንህመምኔ፤ አት እሰን ደገኤ
ጫላ ኦጉማፍ በዳዱማ ባይኤ ቀብደ።
8ነሞትንኬ አተም ሀገመደን! ሆጀቶትንኬ
ወር ጉርጉዶትን ወር ዪሮ ሁንዳ ስብረ
ጅረን፥ ጀቾኬ እሰ አጉማዳን ጉቴ ዮሙ
ደጌፈተን ሀመም ሀገመደን! 9ዋቀዮ ጎፍ
ታንኬ እን ስጃለቴ ቴሶ ሰበ እስራኤልረ
ስካኤ ሀጀጅሙ! ዋቀዮ ጃለለ በረበራቲን
ሰበ እስራኤል ዋን ጃለቴፍ፥ አት ፍርዲ
ቀጂላ አከ ኬንቱፍ፥ ወንተ እሰ ዱረት
ፉደተማ ተኤ አከ ሆጀቱፍ ስሞስሴ»
ጀቴ*። 10ከነ ቦዴ እሼን ወርቄ አከ ኩን
ታለ አፉርተማ፥ ኡርጎፍቱ ገራገራ ደኑ
አከሱመስ ደጋ ገት-ጀቤዪ ሶሎሞን ሞት
ቻፍ እንኬንቴ፤ ኤርገሲ ሞትች ኡርጎፍቱ
ሀመ ሞቱን ብየ ሼባ እሳፍ ኬንቴ ባይአቱ
አርገቴ ህንቤኩ።

*9. 5:7

11መርከቦትን ሂራም ወር ብየ ኦፊሪ
ወርቄ ፍደን፥ ሙከ ሰንደሊ ባይኤፍ
ደጎተ ገት-ጀቤዪ ባይኤስሞ እንፍደን*።
12ሞትች ዮሙስ መነ ቁልቁሉማፍ፥ መነ
ሞቱማፍስ ሙከ ሰንደሊራ ቱጌወን
እንቶልችሲሴ፤ ፉርፈቶታፍስሞ ሙከ ሰን
ደሊራ ክራራፍ መሴንቆ እንቶልችሲሴ፤
ኤርገ በረሲቲ ሙከት ሰንደሊ ሀመነ ባይ
አቱ ብየ እስራኤልት ተካ ገልፈሜ ዮኪስ
አርገሜ ህንቤኩ። 13ዮሙስ ሶሎሞን
ሞትች ሞቱ ብየ ሼባቲፍ ኬና እሰ ኦፈ
ሳቲ፥ ኬኔፍረት ደበሌ፥ ዋኑመ ገራንሼ
ሀዌ እሰ ከደቴ ሁንዱማ እንኬኔፍ፤ ከነ
ቦዴ እሼን ነሞተሼ ወጅን ገረ ብየሼት
እንዴብቴ።

*11. 9:26-28

በዳዱማ ሶሎሞን

(2ሴና 9:13-29)

14ሶሎሞን ሞትች ወጋ ወጋት ወርቄ
አከ ኩንታለ ድበ ለማፍ ድግደሚ ጀአ

ሚጀኑ እንአርገተ ቱሬ፤ 15ከነ መሌስ፥
ነጋዶትን ጉርጉዶትኒፍ ነጋዶትን ወር
ካን፥ ሞቶትን ብየ አረባ ሁንድኑፍ ቡልቾ
ቶትን ብይቻ ግብረ እሳፍ እንባሱ ቱረን።
16 ሶሎሞን ሞትቾ ጋቾነ ጉርጉዳ ድበ
ለመ ወርቄ ቁላአራ እንሆጄቿሴ፤ ቶኮን
ቶኮን ጋቾንቻ ወርቄ አከ ኪሎ ግራሚ ሰድ
ኢፍ ወለካ ሚጀኑን እንሆጄተሜ። 17አከ
ሱመሰ ጋቾነ ጥጥና ድበ ሰድእ ወርቄ
ቁላአራ እንሆጄቿሴ፤ ቶኮን ቶኮን ጋቾንቻ
ወርቄ አከ ኪሎ ግራሚ ለማ ሚጀኑን
እንሆጄተሜ፤ ሞትቾ ጋቾኖተ ከነ ሁን
ዱማ ኩታ መነ ሞቱማ እሰ «ጫካ ሊባ
ኖን» ጄደሙ ኬሰ እንኬሰሴ*። 18ከነ ቦዴ
ሞትቾ ቴሶ ጉዳ ቶኮ እልከ አርባራ ሆጄ
ቿሴ፥ ወርቄ በኤሰ እት እንኡፍሲሴ፤
19ቴሰቾ ቡሳ ጀአ ቀበ ቱሬ፤ መታን እር
ኮሳቲ ገረ ዱግደ ዱባት ገረ ገላደ፤ ቡኬሳ
ገረሲፍ ገረናንሞ ወንተ ሀርከ እረ ካአተን
ቀበ ቱሬ፤ ቡኬ ወንተ ሀርከ እረ ካአተን
ሰነ ለማኒቲንሞ ፈካቲ ሌንጫ ለመቱ ዳበ
መኒ ጅሩ። 20ፊጤ ቡሳ ጀአን ገረሲፍ ገረ
ናን ፈካቲ ሌንጮተ ኩደ ለማቱ ደዳበተ
ቱሬ፤ ወንት አከሲ ሞቱማ እሰ ከም ኬሰ
ትሌ ተካ ሆጄተሜ ህንቤኩ። *17. 7:2
21 ቆዳን ዱጋቲ ሶሎሞን ሞትቻ ሁንድ
ኑፍ ቆዳን መነ ሞቱማ እሰ «ጫካ ሊባ
ኖን» ጄደሙ ኬሰ ጅረን ሁንድኑ ወርቄ
ቁላአራ ሆጄተመን፤ በረ ሶሎሞን ኬሰ
ሜቲን ገቲ ጉዳ ዋን ህንቀብኔፍ፥ ሆምቱ
እቲን ህንሆጄተምኔ። 22ሶሎሞን ሞትቾ
መርከቦተ እቲን ነገደን[†2] ቀበ ቱሬ፤ እሳን
መርከቦተ ሂራሚ ወጅን ነገዳፍ ገላነረ
እንዴዴብኡ ቱረን፤ መርከቦትን ሱንሰ
ወጋ ሰድእት አል ቶኮ ወርቄ፥ ሜቲ፥
እልከ አርባ፥ ቀመሌፍ ጀልዴሰ እንፍዱ
ቱረን።
23 ሶሎሞን ሞትቾ አጉማፍ በዳዱማ
ዳን ሞቶተ ሰበ ለፈራ ወረ ካን ሁንዱማ
እንጫለ ቱሬ። 24ሰብን ለፈራ ሁንድኑ
አጉማ ዋቀዮ ሶሎሞኒፍ ኬኔ ደገኡዳፍ
እንሀዉ ቱረን። 25ወር እሰ ብረ ዱፈን ሁን
ድኑ ምአ ሜቲፍ ወርቄራ ሆጄተሜ፥
ኡፈተ፥ ምአ ወራና፥ ኡርጎፍቱ አከሱ
መሰ ፈርዴኒፍ ጋንጎሊ ፍደኒ እንኬኑፍ
ቱረን፤ ኩንሰ ወጉመ ወጋን እቱመ
እንፉፌ።
26 ሶሎሞን ኮንኮላቶታፍ አቦተ ፈር
ዴኒ ባይኤ ወልት እንቀበቴ፤ እን ኮንኮላ
ቶተ ኩመ ቶኮፍ ድበ አፉሪፍ አቦተ
ፈርዴኒ ኩመ ኩደ ለመ ቀበ ቱሬ፤ እሳን
ከነ ኬሳ ገር ቶኮ መንደሮተ ኮንኮላቶትን
ኬሰ ካአመን ኬሰ፥ ገረ ካንሞ አፍ ብረ
ዩሩሳሌም መንደረ ሞቲ ኬሰ እንካኤ*።
27በረ ሞቱማሳ ኬሰ ዩሩሳሌም ኬሰት
ሜቲን አኩመ ደጋ አከ ባይአቱ፥ ጋትራ
ንሰ አከ ሙክት ሀርቡ ብየ ጋረ ጀላት ባይ
አቱ አከ ባይአቱ እንጎዴ*። 28ሶሎሞን
ሞትቾ ፈርዴንሳ ብየ ግብጢፍ ብየ ቅሊ
ቂያ ኬሳ እንፍድቾሲሴ፤ ነጋዶትንሳ ብየ
ቅሊቂያ ኬሳ ብተኒ እንፍዱ ቱረን*። 29ኮን
ኮላታ ቶኮ ሜቲ አከ ኪሎ ቶርባ ሚጀኑን፥
ፈርደ ቶኮሞ ሜቲ አከ ኪሎ ቶኮፍ ወለካ
ሚጀኑን ብየ ግብጥ ኬሳ እንብቱ፥ ደበርሰ
ኒሰ ሞቲ ሄቶታፍ ሞቲ ሶርያት እንጉርጉሩ
ቱረን።

*26. 4:26 *27. ኬሰ 17:17 *28. ኬሰ 17:16

ቦቆና 11

ሶሎሞን ሞትቾ ዋቀዮራ ገረገሉሳ

1 ሶሎሞን ሞትቾ ወረ አርማ ኬሳ
እንተሎተ ባይኤ እንጃለቴ፤ እን እንተለ
ሞቲ ግብጥ መሌ፥ ዱርበ ወረ ሞአብ፥
ዱርበ ወረ አሞን፥ ዱርበ ወረ ኤዶም፥
ዱርበ ወረ ሲዶን፥ ዱርበ ወረ ሄት
እንፉዴ*። 2እሳን ሰበ ወረ ካን ወረ ዋቀዮ
ዋኤሳኒቲፍ እስራኤሎታን፥ «እሳን ያደኬ
ሰን ገረ ዋቀዮሊሳኒት አከ ህንጀልእፍኔት፥
እንተሎተኬሰን እልማንሳኒት ህንሄሩምሲ
ስና፥ እልማንኬሰንሰ እንተሎተሳኒ ህንፉሰ
ስና!» ጄዴ ኬሳ ቱረን፤ ሶሎሞን ገሩ
እሳን ጃለቴ፥ እሳንት እንመጠኔ*። 3ሶሎ
ሞን ዱርቦተ ሞቶታ ድበ ቶርበ እንፉዴ፤
ሳጀቶተሞ ድበ ሰድእ ቀበ ቱሬ፤ ዱበርቶ
ትንሳ ኩንሰ ያደሳ ከራራ እንጀልእሰን።
4ሶሎሞን ዩሮ ዱሎሜት ዱበርቶትንሳ
ያደሳ ገረ ዋቀዮሊ ከን ብራት እንጀልእ
ሰን፤ ከነራ ከን ከኤ ሶሎሞን አከ አባሳ
ዳዊት ገራሳ ጉቱማት ዋቀዮ ጎፍታሳፍ ህን
ኬንኔ። 5እን ያደሳቲን አሽታሮት ዋቀይቲ
ቶልፈምቱ ወረ ሲዶኒፍ፥ ሞሌከ ዋቀዮ

†2 1ሞቶ 10:22 «መርከቦተ እቲን ነገደን» ዮኪሰ «ብየ ተርሺሽ»

ቶልፈማ ወረ አሞኖታ እሰ ጪጋስሳ ዱካ
እንቡኤ። 6 ሶሎሞን ፉለ ዋቀዮ ዱረት
ወንተ ሀማ ሆጄቴ መሌ፥ አከ አባሳ ዳዊት
ጉቱማት ዋቀዮ ዱካ ህንቡኔ።
*1. ኬሰ 17:17 *2. በኡ 34:11-16

7 ሶሎሞን ዮሙስ ቱሉ መንደረ ዬሩሳ
ሌምራ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅሩረት እዶ እት
ኬሞሽ ዋቀዮ ቶልፈማ ወረ ሞኣብ እሰ
ጪጋስሳፍ፥ ሞሌክ ዋቀዮ ቶልፈማ ወረ
አሞኖታ እሰ ጪጋስሳፍ ሰገደን እንእጃር
ስሴ*። 8 አከሱመ እን ዱበርቶተሳ ወረ ብየ
ኦርማቲ ፉጼ ወረ እጣነ ኣርሰኒ ዋቀዮሊሳ
ኒቲፍ ኣርሳ ድኤሰን ሁንዱማፉ እዶ ሰገዳ
እንእጃርስሴ። *7. 2ሞቶ 23:13

9 ሶሎሞን ሰበቢ ዋቀዮ ጎፍታ እስራ
ኤል እሰ ስአ ለመ እሰት ሙልአቴ ቱሬራ
ያደሳ ዴብሴፍ፥ ዋቀዮ እሰት እንዴከሜ።
10 እን ዋቀዮሊ ከን ብራ ዱካ አከ ህንቡ
ኔፍ፥ ዋቀዮ እሰ አቦሜ ቱሬ፤ እን ገሩ
ወንተ ዋቀዮ እሰ አቦሜ ህንኤግኔ።
11 ዋቀዮ ከነረት ሶሎሞኒን፥ «ኤርገ አት
አከነ ጎቴ፥ ከኩ አና ወጅን ገልቴፍ ሴረ
ተኮ እሰ አን ስአቦሜ ጨብስቴ፥ አን ዱጉ
ማን ሞቱማኬራ ጨብሴ፥ ሆጄቶተኬ ኬሳ
እሰ ቶኮፍ ነንኬነ*፤ 12 ሀተኡዩ መሌ፥ አን
በረ እልመኬቲ ኬሰን ሞቱማኬራ ጨብሰ
መሌ፥ ሰበቢ አባኬ ዳዊቲፍ ጄጼ በረኬ
ኬሰ ከነ ህንጎዱ፤ 13 ገሩ ሰበቢ ዳዊት ገር
ብቾኮፍ፥ ሰበቢ መንደረ ዬሩሳሌም እሼ
አን ፎአዴፍስ ጄጼ፥ ጎሰ ቶኮ እልመኬ
ቲፍ ነንኬነ መሌ፥ ሞቱምቾ ጉቱማት እሰ
ሀርካ ህንፉዱ» ጄጼ።
*11. 1ሳሙ 15:26፥28

ሶሎሞን ሞትቾት ዲን ከኡሳ

14 ዋቀዮ ዮሙስ ሰኚ ሞቶተ ኤዶም
ኬሳ ዲነ «ሀዳድ» ጄደሙ ቶኮ ሶሎሞንት
እንካሴ። 15 ዳዊት ወረ ኤዶም ሎሌ ብየሳኒ
ዮሙ ቀበቴ፥ ዮኣብ አንገፍን ሎልቶተሳቲ
ወረ ኤዶም ኬሳ ዲሮተ ሁንዱማ ኤርገ
አጄሴ ቦዴ፥ እስራኤሎተ ዱራን ወራነ
መኒ ዱመን አዋሉዳፍ ኦል እንበኤ*።
16 ዮኣቢፍ እስራኤሎትን እሰ ዱካ ቱረን
ሁንድኑ ወረ ኤዶም ኬሳ ዲሮተ ሁንዱማ
ራወተኒ ሀመ በሌሰንት ጅአ ጀአ አቾ
እንቱረን። 17 በረ ሰነ ሀዳድ ሙጫ ጥና
ቱሬ፤ እን ነሞተ ኤዶም ሆጄቶተ አባሳቲ
ወረ ጉርጉዶተ ኬሳ ሙራሳ ወጅን ብየ ግብ
ጥት እንበቀቴ። 18 ሀዳዲፍ ነሞትንሳ ብየ
ሚድያኒ ከአኒ ብየ ጳራን እንደቀን፤ አቼሞ
ነሞተ ፉደተኒ፥ ገረ ፈረኦን ሞቲ ግብጥ
እንደቀን፤ ዮሙስ ሞቲን ግብጥ ሀዳዲፍ
መነ፥ ሶረ፥ ለፈስ እንኬኔፍ። 19 ሀዳድ
ፉለ ሞትቻ ዱረት አያነ ዋን አርገቴፍ፥
ሞትቾስ ኦቦሌቲ ሃደ መናሳ ታሀፌኔስ
ሞትቲ እሰት እንሄሩምሲሴ። 20 ኦቦሌቲን
ታሀፌኔስ ሀዳዲፍ እልመ እንጎደቴ፤ መቃ
ሳስ «ጌኑባት» ጄደኒ እንሞጋሰን፤ ታሀፌ
ኔስ መነ ሞቲ ግብጥት ጌኑባትን
እንጉድፍቴ፤ እንስ እጆሌዱመ ሞትቻ
ወጅን እንጅራቴ። *15. 2ሳሙ 8:14

21 ሀዳድ ኡቱ ብየ ግብጥ ጅሩ፥ ዳዊት
ሞትቼፍ ዮኣብ አጀጃን ሁምነ ወራናሳ አከ
ዱአን ዮሙ ደገኤ፥ «ገረ ብየኮት አከን
ዴብኡፍ ‹ቶሌ› አናፍ ጄድ!» ጄዴ ሞቲ
ግብጥት እንዱበቴ። 22 ሞቲን ግብጥሞ፥
«ነብራ ማል ደብዴ ገረ ብየኬት ዴብኡ
በርባዳ?» ጄዴ እሰ እንጋፈቴ፤ ሀዳድሞ
ዴብሴ ሞትቻን፥ «ለኪ ሆማሌ ህንደብኔ፥
ገሩ አዴሙዱመን በርባዴቲ ‹ቶሌ› አናፍ
ጄድ!» ጄዴ።

23 ዋቀዮ አመስሞ ዲነ ከን ብራ ሬዞን
እልመ ኤልያዳ፥ ሶሎሞን ሞትቾት
እንካሴ፤ ሬዞን ኩን እሰ ጎፍታሳ ሀዳድ-ኤ
ዜር ሞቲ ዞባ ጀላ በቀቴደ*፤ 24 ዮሙ
ዳዊት ሎልቶተ ዞባ ፍጬ፥ ሬዞን ነሞተ
ድደኒ ከአን ኦፍት ደቻሴ፥ ጌጌስቱሳኒ
እንተኤ፤ እን ነሞተሳ ወጅን ደማስቆ ደቄ
እንታኤ፥ እሳንሞ አችት ሞቲ እሰ እንጎደ
ተን*። 25 ሬዞን ወንተ ሀማ ሀዳድ እስራኤ
ሎተረት ሆጄቴረት ደበሌ ጉቱማ በረ
ሶሎሞንት እስራኤሎተት ዲነ እንተኤ፤
እን ብየ ሶርያረት ሞቲ ተኤ፥ እስራኤሎተ
አርጋሳኒ እንጅበ ቱሬ።
*23. 2ሳሙ 8:3-8 *24. 2ሳሙ 8:18

ዋቀዮ ዬሮብኣሚፍ አብዲ ኬኑሳ

26 ዬሮብኣም እልም ኔባትስሞ ድዴ
ሞትቾረት እንከኤ፤ ዬሮብኣም ኩን ሰኚ
ኤፍሬም ኬሳ ነመ ዜሬዳር፤ እን ሆጄቶተ
ሶሎሞን ወረ ጉርጉዶተ ኬሳ ቶኮ ቱሬ፤
ሃትሳሞ ዜሩአ እሼ አባን መና እራ ዱኤ
ቱርቴ። 27 ሰበቢን ዬሮብኣም ድዴ ሶሎ
ሞን ሞትቾረት ከኤፍ ከነት ኣኔ ከን
ጅሩደ፤ ሶሎሞን ሚሎ እጃሬ፥ ደላ መን

ደረ አባሳ ዳዊት እሰ ጨጨቤ ዴብሴ
እንሃሬሴ። 28ዮሮብኣም ሎልቱ ጀባ ቱሬ፤
ዮሮብኣም ኩን ደርገጌሰ ድሜ ሆጂሳ
ሆጀቱ አከ ተኤ ሶሎሞን ዮሙ አርጌ፥
ቆሞ ዮሴፍ ኬሳ ወረ ግድሲፈመኒ ሆጂ
ሁምና ሆጀተንረት ጋፈተማ አከ እን ተኡ
እንጎዴ።

29 ጋፍ ቶኮ ዮሮብኣም መንደረ ዩሩሳ
ሌሚ በኤ ኡቱ አዴሙ፥ አሂየ ራጂን
ሺሎ ኡፈተ ሃራ ኡፈቴ፥ ከራ ጉባት
እሰት እንዱፌ፤ ለቹንሳኒስ ኮጳ በኬ ኬሰ
ቱረን። 30አሂየ ኡፈተ ሃራ ኡፈቱ ሰነ
ኦፍራ ፉዴ፥ እዶ ኩደ ለመት ተተር
ሳሴ፥ 31ዮሮብኣሚን፥ «አት ኦፈኬቲ
ኤርቤ ኩደን ፉደዱ! ዋቀዮ ጎፍታን እሰ
ራኤል፥ ‹ኩኖ፥ አን ሞቱማ ሶሎሞንራ
ጨብሴ ብየ ጎሰ ኩደኒ ሲፍ ነንኬነ*፤
32ሀተኡዩ መሌ ገርብቾኮ ዳዊቲፍ፥ መን
ደረ ዩሩሳሌም እሼ አን መንደሮተ ጎሰ
እስራኤል ሁንዱማ ኬሳ ፎአዴፍስ ጂዴ
ጎሰ ቶኮ ዱዋ እሰ ሀርከት ነንሀምብሰ*።
33ሰበቢ እን አነ እራንፈቴ አሽታሮት ዋቀ
ይቲ ቶልፈምቱ ወረ ሲዶኒፍ፥ ኬሞሽ
ዋቀዮ ቶልፈማ ወረ ሞኣቢፍ፥ ሞሌክ
ዋቀዮ ቶልፈማ ወረ አሞኖታፍስ ሰገዴፍ
አን ከነ ነንጎደ፤ እን አከ ዳዊት አባሳቲ
ወንተ አነ ዱረት ቀጄላ ተኤ ህንጎኔ፥ ከራ
ኮረ ህንአዴምኔ፥ ሴረተኮፍ አቦሚኮ ህንኤ
ግኔ*።

*30-31. 1ሳሙ 15፡27-28 *32. 11፡13
*33. 11፡5-7

34 «‹ገሩ ሰበቢ ዳዊት ገርብቾኮ እሰ
አን ፎአዴ፥ እሰ አቦሞተኮፍ ሴረተኮ
ኤጌፍ ጂዴ፥ ሶሎሞን ሀመ ዱመ ጅሬኘሳ
ቲት ጉቱማት ሞቱማሳረት አከ ሞኡ
ጎዴረ፥ እሰ ሀርካስ ህንፉዱ፤ 35ገሩ
ሞቱማ እልመሳራ ጨብሴ ብየ ጎሰ ኩደኒ
ሲፍ ነንኬነ። 36መቃንኮ አከ እቲን ዋመ
ሙፍ መንደረ ዩሩሳሌም እሼ አን ፎአዴ
ኬሰት ሰኚ ዳዊት ገርብቾኮ ኬሳ ነምን ቶኮ
ዩሮ ሁንዱማ ቴሶ ሞቱማሳራ ፉለኮ ዱራ
አከ ህንደበምኔፍ፥ አን እልመሳቲፍ ጎሰ
ቶኮ ነንኬነ*። 37ሀተኡዩ መሌ፥ አን ስን
ካሰ፥ አኩመ ገራንኬ ሀዌ ቱሬስ ጎሶተ እሰ
ራኤል ኩርነን ከነ ሁንዱማረት ሞቲ
እንታተ። 38ዳዊት ገርብቾኮ አኩመ ጎዴ፥
አትስ አቦሞተኮፍ ሴረተኮ ኤጉዳን፥ ወን
ተን ስአቦሜ ሁንዱማ ዮ ጎቴ፥ ከራኮረ ዮ
አዴምቴ፥ ወንተ አነ ዱረት ቀጄላ ተኤስ
ዮ ጎቴ፥ ዮሙስ አን ሲወጅን ነንተአ፤
አኩመን ሞቱማ ዳዊት ጀቤሴ ሞቱማኬ
ስሞ ነንጀቤሰ፥ እስራኤልንስ ሲፍ ነን
ኬነ*። 39ሰበቢ ጨቡ ሶሎሞኒፍ አን ሰኚ
ዳዊት ገድ ነንዴብሰ፥ ገሩ ሀመ በረበራት
ምት› ጂደ» ጂዴ*።

*36. 15፡4-5፤ 2ሳሙ 8፡19 *38. 9፡4፤
2ሳሙ 7፡16 *39. ህሰ 37፡15-24

40 ሶሎሞን ከነረት ዮሮብኣምን አጄ
ስሱ እንያሌ፤ ዮሮብኣም ገሩ ከኤ ብየ ግብ
ጥት ሺሻቅ ሞትቾት በቀቴ፥ ሀመ
ሶሎሞን ዱኡት አቾ እንታኤ*።

*40. 14፡25-26

ሶሎሞን ሞትቾ ዱኡሳ

(2ሴና 9፡29-31)

41 ከነ መሌስ ወንት ሶሎሞን በረ ሞቱ
ማሳ ኬሰ ሆጄቴ ሁንድኑ፥ ኦጉማን እን
አርግሲሴስ መጫፌ ሴና ሞቱማሳቲ ኬሰት
ጫፈሜ ጅረ ምቲሬ*? 42ሶሎሞን ዩሩሳ
ሌም ኬሰ ታኤ፥ ጉቱማ ሰበ እስራኤልረት
ወጋ አፉርተመ እንሞኤ። 43ከነ ቦዴ ሶሎ
ሞን ዱኤ፥ መንደረ ዳዊት አባሳቲ ኬሰት
እንአዋለሜ፤ ሬሆብኣም እልምሳሞ ሞቲ
ተኤ እዶሳ እንቡኤ። *41. 2ሴና 9፡29-31

ቦቆና 12

እስራኤሎትን ወር ገረ ብታ፥ ሬሆብኣምረት ከኡሳኒ

(2ሴና 10፡1-19)

1 ሬሆብኣም ገረ ሼኬም እዶ እት እስራ
ኤሎትን ሞቲ እሰ ጎቹፍ ጉቱማት ወልት
ቀበመን እንደቄ። 2ዮሮብኣም እልም
ኔባት ብየ ግብጥ ለፈ እት ሶሎሞን ጀላ
በቀቴ ቱሬ ሰነ ኡቱ ጅሩ ከነ ዮሙ
ደገኤ፥ ጨሉመ ጂዴ እንቱሬ*። 3ዮሙስ
ጎሶትን እስራኤል ወር ገረ ብታ ኤርገኒ
ዮሮብኣምን እንዋምሰሰን፤ ጉቱማን ወልዳ
እስራኤል እሳ ወጅን ሬሆብኣም ብረ
ደቀኒ፥ 4«አባንኬ ዋንጆ ኑት ኡልፉቾሴ
ቱሬ፥ አትሞ ሆጂ ኡልፉታፍ ዋንጆ ኡል
ፉታ አባንኬ ኑረ ካኤ ኑፍ ሰልጵስ!
ዮሙስ ኑእሞ ሲፍ እንእቦመምነ» ጂደን*።
5እንሞ እሳኒፍ ዴብሴ፥ «አመ ቤናቲ ጉያ
ሰድእ ቦዴ ዴብአ ኮታ!» ጂዴ፤ ከነረት
ጆር አቼ እንአዴመን።

*2. 11፡40 *4. 5፡13-18፤ 9፡15-19

6 ከነ ቦዴ ሬሆብኣም ሞትቾ ማንጉዶተ
ዱር አባሳ ሶሎሞኒፍ ጎርሰ ኬና ቱረን፥
«ዴቢ አተሚ አከን ሰበ ከናፍ ኬኑ ነጎር
ስቱ?» ጀዴ እንጋፈቴ። 7ዮሙስ እሳን
ዴብሰኒ፥ «አት ሀርአ ሰበ ከናፍ ሆጄታ
ታቴ፥ ዮ እሳኒፍ ሆጄቴ ወንተ እሳን ስጋ
ፈተኒፍስ ዴቢ ጋሪ ዮ እሳኒፍ ኬንቴ፥
እሳንስሞ ዩሮ ሁንዱማ ሲፍ እንሆጄቱ»
ጀደን። 8እን ገሩ ጎርሰ ማንጉዶተ ሰና
ቱፈቴ፥ ደርገጎተ ወረ እሳ ወጅን ጉደ
ተን፥ ወረ እሰ ጎርሰኒ ወጅን እንመርየቴ።
9ዮሙስ እን፥ «ሰበ እሰ፥ ‹ዋንጀ አባንኬ
ኑረ ካኤ ከነ ኑፍ ሰልጵስ!› ጀዱ ከናፍ
ዴቢ ማሊ ኬንና? ጎርሰ ማሊ አናፍ
ኬንቱ?» ጀዴ እሳን እንጋፈቴ። 10ደርገጎ
ትን ህርዮትንሳ ወር እሳ ወጅን ጉደተን
ሱን ዴብሰኒ፥ «ሰበ ወረ፥ ‹አባንኬ ዋንጀ
ኡልፉታ ኑረ ካኤ፥ አትሞ ዋንጅቾ ኑፍ
ሰልጵስ!› ጀደን ሰናን፥ ‹ቊብንኮ እሼን
ሞጌን ሙዲ አባኮቲ ጫላ ፉርደት፤ 11አባ
ንኮ ዋንጀ ኡልፉታ እስንረ ካኤ ቱሬ፥
አንሞ እሰ ከንሳ ጫላ ኡልፉቱ እስንረ ነን
ካአ፤ አባንኮ ቀጬዳን እስን ሬቤ፥ አንሞ
ቀጬ እሰ አከ ቶርባን-ቀባ ነመ ወራኑን
እስን ነንሬበ› ጀድ!» ጀደን።

12 አኩመ ሞትቾ፥ «ጉያ ሰድእ ቦዴ
ዴብአ ኮታ!» እቲን ጀዴ ቱሬ፥ ዩሮብአ
ሚፍ ጆር ሁንድኑ ጉያ ሰድእ ቦዴ ዴብአኒ
ገረ ሬሆብኣም እንዱፈን። 13ሞትቾ ጎርሰ
እሰ ወር ማንጉዶታ ኬነኒፍ ቱፈቴ፥ ዴቢ
ጭማ ጆራፍ እንዴብሴ*። 14እን ጎርሰ ወረ
ደርገጎታ ዱካ ቡኤ፥ «አባንኮ ዋንጀ ኡል
ፉታ እስንረ ካኤ ቱሬ፥ አንሞ እሰ ከንሳ
ጫላ ኡልፉቱ እስንረ ነንካአ፤ አባንኮ
ቀጬዳን እስን ሬቤ፥ አንሞ ቀጬ እሰ
አከ ቶርባን-ቀባ ነመ ወራኑን እስን ነን
ሬበ» ጀዴ። 15ወንት ኩን ዋቀዮ ብራ ዋን
ተኤፍ፥ ሞትቾ ዱቢ ጆራ ህንደጌፈትኔ፤
እን ዋቀዮ ከራ አሂየ ሺሎንቻ ዩሮብኣም
እልመ ኔባትት ዱበቴ ከናን እንራወተሜ*።
*13. ፈኬ 15፡1 *15. 11፡29-31

16ሞትቾ እሳኒፍ ደገኡ አከ ድዴ
እስራኤሎትን ዮሙ ሁበተን፥
«ዳዊቲ ወጅን ማል ወልቲ
ቀብና?
ማቲ አባሳ እሴይ ብራስ ማል
ዳለ ቀብና?
ያ እስራኤል፥ ገረ ጎዶ ጎዶኬት
ዴብእ!
ያ ሰኘ ዳዊት፥ አት
መኑመኬቲፍ ያድ!»
ጀደኒ ሞትቻፍ ዴቢ እንኬነን፤
ከነረት ሁንዱምትሳኒ
ገረ ጎዶ ጎዶሳኒት እንዴብአን*።
17ሬሆብኣም ገሩ እስራኤሎተ ብየ ይሁዳ
ኬሰ ጅራተን ዱዋረት እቱመ ፉፌ
እንሞኤ። 18ኤርገሲ ሬሆብኣም ሞትቾ
አዶራምን እሰ እት ጋፈተማ ወረ ግድሲፈ
መኒ ሆጂ ሁምና ሆጄተኒ ገረ እስራኤሎ
ታት እንኤርጌ፤ እሳን ገሩ ደጋዳን ሩኩተኒ
እሰ እንአጄሰን፤ ሬሆብኣም ሞትቾ ገሩ
አሪቲዳን ኮንኮላታሳ ያበቴ ገረ ዩሩሳሌምት
ጆላ እንበቀቴ። 19አከስት ነሞትን ሞቱማ
እስራኤል እሰ ገረ ብታ ሀመ ሀርአት
ሞቱማ ሰኘ ዳዊትረት ድደኒ አኩመ ከአ
ንት እንሀፈን። 20እስራኤሎትን ሁንድኑ
ዩሮብኣም ዴብኤ አከ ገሌ ዮሙ ደገአን፥
ኤርገኒ ገረ ወል ገኢሳኒት እሰ ዋምስሰኒ፥
ጎሰ ይሁዳ እሰ ሰኘ ዳዊቲፍ አመነማ
ተኤራ ከን ሀፌ ጎሶተ እስራኤል ወረ ካን
ሁንዱማረት እንሞስሰን። *16. 2ሳሙ 20፡1

ሼማእየ፥ ነምን ዋቀዮ ራጂ ዱበቹሳ

(2ሴና 11፡1-4)

21 ሬሆብኣም እልም ሶሎሞን ዩሩሳሌ
ምት ዮሙ ዴብኤ፥ እስራኤሎተ ወረ ገረ
ብታ ጅረን ሎለኒ ገረ ሞቱማሳት አከ
እሳፍ ዴብሰኒፍ፥ ጉቱማ ጎሰ ይሁዳፍ ጎሰ
ቤንያሚን ኬሳ ሎልቶተ ቤቤከሞ ኩማ
ተመ ድበ ቶኮፍ ኩመ ሰዴተመ ወልት
እንቀበቴ። 22ዮሙስ ዱቢን ዋቀዮ ገረ
ሼማእያ ራጅቻ ዱፌ፥ 23«ሬሆብኣም
እልመ ሶሎሞን፥ ሞቲ ይሁዳት አከሱመስ
ጉቱማ ጎሰ ይሁዳፍ ጎሰ ቤንያሚንት፥
ነሞተ ወረ ሀፈንትስ ዱበዱ፥ 24‹ዋቀዮ፡-
ወንት ተኤ ኩን ፌዱመኮቲን ዋን ራወተ
ሜፍ፥ እስን እስራኤሎተ ኦቦሎተኬሰን
ሎሉዳፍ ኦል ህንበእና! ሁንዱምትኬሰን
ገረ መነ መነኬሰኒት ዴብአ! ጀደ›
ጀድ!» ጀዴ፤ ከነረት እሳን ሰገሌ ዋቀ
ዮፍ አቦመመኒ አኩመ ዱቢሳት ዴብአኒ
ገረ መነ መነሳኒት እንገለን።

ዬሮብኣም ዋቀዮራ ገረገሉሳ

25 ዮሙስ ዬሮብኣም ሞትች ብየ ጋራ
እሰ ከን ኤፍሬምረት ሼኬምት መሰራ
እጃሬ፥ አች ኬሰ እንታኤ፤ አቺስ ከኤ
ደቄ ጴኒኤልን እንእጃሬ። 26 ዬሮብኣም
ያደሳ ኬሰት፥ «አመ ሞቱማን ሰኚ ዳዊ
ትት ዴብኡሳት፤ 27 ጀር ኩን መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሰት ኣርሳ ድኤሱዳፍ ዬሩሳሌምት
ዮ ኦል በአን፥ ያድንሳኒ ገረ ጎፍታሳኒ ሬሆ
ብኣም ሞቲ ይሁዳት እንዴብአ፤ አነ
እንአጀሱ፥ ኦፊሳኒቲሞ ገረ ሬሆብኣም
ሞቲ ይሁዳት እንዴብኡ» ጄዴ እንያዴ።

28 ኤርገ እረት መርየቴ ቦዴ ጅቦተ ለመ
ወርቄራ ቶልችሲሴ፥ ጀራን፥ «ዬሩሳሌ
ምት ኦል በኡን እስንት እንጭመ፤ ያ ነሞተ
እስራኤል፥ ዋቀዮሊንኬሰን ወር ብየ
ግብጢ እስን ባሰን ኩኖ፥ እሳን ከነ»
ጄዴ*። 29 ጅቦተ ወርቄራ ቶልችሲሴ ሰነ
እሰ ቶኮ ቤትኤል ኬሰ፥ እሰ ካንሞ ዳን ኬሰ
እንዳቤ*። 30 ነሞትን ጅቦተ ሰነት ሰገዱ
ዳፍ፥ [ሀመ ቤትኤልት]፥ ሀመ ዳንትስ ዋን
ደቀኒፍ፥ ኩን ጩቡ እት እንተኤ*። 31 ዬሮ
ብኣም እዶወን ኦል ከኦረት ገልመ ኬሰት
ሰገደን እጃሬ፥ ጎሰ ሌዊ ኬሳ ዮ ተኡ ደባ
ተንዩ ጎሱመ አርጌ ኬሳ ሉቦተ ዋቀዮሊ ቶል
ፈሞሳ አከ ተአኒፍ እንፎኤ። 32 ዬሮብኣም
ሰኙመ አያነ እሰ ይሁዳት አያኔፈተሙ አያ
ኔፈቹዳፍ ጅአ ሰዴተፋት፥ ጅእቾቲስ ጉያ
ኩደ ሸነፋት አያን አከ ተኡ ጎዴ፥ እዶ
ኣርሳረት ኣርሳ እንድኤሴ፤ ጅብቾ እሰ ወር
ቄራ ቶልችሲሴ ቤትኤል ኬሰ ዳቤ ሰናፍስ
እዶ ኦል ከኣረት ኣርሳ እንድኤሴ፤ አከሱ
መስ ሉቦተ እዶወን ሰገዳ ኦል ከኦ እን ቤት
ኤል ኬሰት እጃሬ ኬሳ ሆጄተን አች
እንካኤ። 33 ጅአ ሰዴተፋት፥ ጅእቾቲስ
ጉያ ኩደ ሸነፋት እዶ ኣርሳ እሰ ቤትኤል
ኬሰት እጃሬረት ኣርሳ ድኤሱዳፍ እንደቄ፤
አችት ጉያ ኦፊሳቲ ፎአቴ ከነት አያንቾ አከ
አያኔፈተኒፍ እስራኤሎታፍ ዳቤ፥ እጣነ
ኣርሱዳፍ እዶ ኣርሳት ኦል እንበኤ።

*28. በኡ 32፡4፥8 *29. አቦ 18፡30 *30. 14፡16

ቦቆና 13

ቤትኤል እዶ ሰገዳረት ራጂን ዱበተሙሳ

1 ዬሮብኣም እጣነ ኣርሱዳፍ እዶ ኣርሳ
ቡኬ ዳበቻ ኡቱ ጅሩ፥ ነምን ዋቀዮ ቶኮ
አጀጀ ዋቀዮቲን ብየ ይሁዳቲ በኤ ገረ ቤት
ኤል እንዱፌ፤ 2 እን አጀጀ ዋቀዮቲን እዶ
ኣርሳረት፥ «ያ እዶ ኣርሳነነ! ያ እዶ ኣር
ሳነነ! ዋቀዮ፥ ‹ኩኖ፥ መነ ዳዊቲፍ
እልም ቶኮ እንደለተ፥ መቃንሳስ፦ ዮስ
ያስ ጄደሜ እንሞጋፈመ፤ እን ሉቦተ እዶ
ወን ሰገዳ ኦል ከኦ ወረ ስረት እጣነ ኣርሳ
ጅረን ኣርሳ ጎዴ ስረት እሳን እንድኤስ፥
ለፌወን ነማስ ስረት እንጉበ› ጄደ» ጄዴ፥
ሰገሌ ጉዳዳን እንዱበቴ*። 3 ነምን ዋቀዮ
ሱንስ እት ፉፌ ምልክተ ኬኔ፥ «አት
እዶን ኣርሳ ዶቴ ገርገር ዮሙ ባቱ፥ ዳራን
ስረ ጅሩስ ዮሙ ደንገለኡ፥ ዋቀዮ ከነ
ዱበቹሳቲፍ ኩን ምልክተ አከ ተኤ
ቤከ!» ጄዴ። 4 ዬሮብኣም ሞትች ወንተ
ነምን ዋቀዮ ኩን እዶ ኣርሳ እሰ ቤትኤል
ረት ዱበቴ ከነ ዮሙ ደገኤ፥ እዶ ኣርሳ
ሰነራ ቁበ እት ቀቤ፥ «ነምቾ ከነ ቀባ!»
ጄዴ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ሀርከሳ እን ነምቾት
ቀበሜ ቀረት ጎጌ ዋን ሀፌፍ፥ ሞትች ደቻ
ፈቹ ህንደንዴኜ። 5 አኩመ ነምን ዋቀዮ
ሱን አጀጀ ዋቀዮቲን ምልክተ ኬኔት፥
እዶን ኣርሳ ሱን ዶኤ ገርገር እንበኤ፥
ዳራን እዶ ኣርሳ ሰነራስ ገድ እንደንገለኤ።

*2. 2ሞቶ 23፡16፥20

6 ዮሙስ ሞትች ነመ ዋቀዮ ሰናን፥
«ሀደራ፥ ኣሪሳ አከ አነራ ቀበኔሱፍ ሀርከ
ኮስ አከ አናፍ ፈይሱፍ ዋቀዮን ጎፍታኬ
አናፍ ከደዱ!» ጄዴ፤ ነምን ዋቀዮ
ሱንሞ፥ ዋቀዮ ኣሪሳ እሰራ አከ ቀበኔሱፍ
እንከደቴፍ፤ ከነ ቦዴ ሀርከ ሞትቻ ፈዩ
አከሳ ዱሪት እንዴብኤ። 7 ዮሙስ ሞትች
ነመ ዋቀዮ ሰናን፥ «አነ ዱካ ገሊቲ ዋ
ኛዱ፥ አንስ ኬና ሲፍ ነንኬነ» ጄዴ።
8 ነምን ዋቀዮ ሱን ገሩ ዴብሴ ሞትቻን፥
«ወለካ ቀቤኘኬቲ ኡቱመ አናፍ ኬንቴዩ
አን ስዱካ ህንደቁ፥ አደነትስ ቡዴነ ህን
ኛዱ፥ ብሻንስ ህንዱጉ፤ 9 ወንተ ቶኮሌ
አከን ህንኛትኔ፥ ወንተ ቶኮሌስ አከን ህን
ዱግኔ፥ ከራን እረ ዱፌረስ ዴብኤ አከን
ህንገሌ ዋቀዮ ኦፊሳቲ ነአቦሜረ» ጄዴ።
10 ከናፍ ነምን ዋቀዮ ሱን ከራ ብራረ በኤ
አዴሜ መሌ፥ ከራ እረ ቤትኤልን ዱፌ
ሰነረ ህንዴብኔ።

11 ዬሮ ሰነ ራጂን ዱሎማን መንደረ
ቤትኤል ኬሰ ጅራቱ ቶኮ ቱሬ፤ እልማን
ራጅቻ ዱፈኒ ወንተ ነምን ዋቀዮ ጋፈስ

ቤትኤልት ሆጂቴ ሁንዱማፍ ወንተ እን
ዬሮብኣም ሞትቾት ዱበቴ አባሳኒት
እንህመን። 12 አባንሳኒ፥ «ነምች ኩን ከራ
ከምረ በኤ?» ጂዴ እልማንሳ እንጋፌቴ፤
እልማንሳስ ከራ ነምን ዋቀዮ እን ይሁዳዳ
ዱፌ እረ በኤ እሰት እንአርግሲሰን።
13 ራጅች ዮሙስ እልማንሳቲን፥ «ሀሬ
አናፍ ፌአ!» ጂዴ፤ ኤርገ እሳን ፌአኒሞ
እን ያበቴ እንአዴሜ፤ 14 ነመ ዋቀዮ ሰነ
ሆርዶፌ፥ ኡቱ እን ቅልጡ ጀለ ታኡ
አርጌ፥ «ነምን ዋቀዮ እን ብየ ይሁዳቲ
ዱፌ ስኢ?» ጂዴ፥ እሰ እንጋፌቴ፤
ነምን ዋቀዮ ሱንሞ፥ «ኤዪ አነ!»
ጂዴ እንዴብሴፍ።
15 ዮሙስ ራጅች ነመ ዋቀዮ ሰናን፥
«አና ወጅን ገሊቲ ዋ ኛዱ!» ጂዴ።
16 ነምን ዋቀዮ ሱንሞ ራጂ ቤትኤል
ሰናን፥ «አን ሲወጅን ዴብኤ ገረ መነኬቲ
ደቁ፥ አደነትስ ሲወጅን ቡዴነ ኛቹ፥ ብሻ
ንስ ዱጉ ህንደንደኡ፤ 17 አቹ ቡዴነ አከን
ህንኛትኔ፥ ብሻን አከን ህንዱግኔ ዮኪስ
ከራን እረ ደቁረ አከን ህንገሌ ዋቀዮቱ ነአ
ቦሜ» ጂዴ።
18 ራጅች ዱሎማን ሱንሞ ሶቤ ነመ
ዋቀዮቲን፥ «አንስሞ አኩመኬ ራጂደ፥
ኤርገማን ቶኮ አጀጀ ዋቀዮቲን፥ ‹ነምን
ዋቀዮ ኩን ቡዴነ አከ ኛቱፍ፥ ብሻንስ አከ
ዱጉፍ ዴብሲ ገረ መነኬት ፉዲ ገል!›
አናን ጂዴረ» ጂዴ። 19 ከነረት ነምን
ዋቀዮ ሱን እሳ ወጅን ዴብኤ፥ መነሳቲ
ቡዴነ ኛቴ፥ ብሻንስ እንዱጌ። 20 ኡቱ
እሳን ማዲት ታአኒ ጅረኒ፥ ዱቢን ዋቀዮ
ገረ ራጅቸ ዱሎማ እሰ ነመ ዋቀዮ ሰነ
ዴብሴ ፍዴ እንዱፌ፤ 21 ራጅች እን ዱሎ
ማን ሱንስ፥ ነመ ዋቀዮ እሰ ብየ ይሁዳቲ
ዱፌ ሰነት፥ «ዋቀዮ፥ ‹ሰበቢ አት ዱቢኮ
ሰልጵፍቴ፥ አቦሚ አን ዋቀዮ ኀፍታንኬ
ሲፍ ኬኔስ ኤጉ ድዴ፥ 22 እዶ ደቅጨ
ቡዴነ አከ ህንኛትኔ፥ ብሻንስ አከ ህንዱ
ግኔ ዶወምቴ ሰና ቡዴነ ኛቴ፥ ብሻንስ
ዱግዴፍ፥ ሬፍኬ ለፈ አዋለ አቦተኬቲት
ህንአዋለሙ!› ጂደ» ጂዴ፥ ሰገሌ ጉዳ
ዳን እንዱበቴ።
23 ነምን ዋቀዮ ሱን ቡዴነ ኛቴ፥ ብሻ
ንስ ዱጌ ኤርገ ራወቴ ቦዴ፥ ራጅች ዱሎ
ማን ሱን ሀሬ እንፌስሴፍ። 24 ነምን ዋቀዮ
ሱንስ ከራሳረ ቡኤ አዴማ ኡቱ ጅሩ፥
ሌንጭ ከራት እት ዱፌ እሰ እንአጂሴ፤
ሬፍሳስ ከራረት እንድሪሬ፤ ሀርቼፍ ሌንጭ
ችሞ ሬፈሳ ብረ እንዳበቱ ቱረን*። 25 ነሞ
ትን ከራ ሰነ ደርበን ቶኮ ሬፌ ከራ ኬሰ
ጪሱፍ ሌንጪ እሰ ብረ ዳበቱ ዮሙ አር
ገን፥ ደቀኒ ነሞተ መንደረ ራጂን ዱሎማን
ሱን ኬሰ ጅራቱት እንህመን።

*24. 20፡36፤ 2ሞቶ 2፡24

26 ራጅች እን ነመ ዋቀዮ ሰነ ከራሳራ
ዋሜ ዴብሴ ፍዴ ቱሬ ሱን ከነ ዮሙ
ደገኤ፥ «እን ነመ ዋቀዮ እሰ ዱቢ ዋቀዮ
ሰልጵሴ ዋን ተኤፍ፥ ዋቀዮ አኩመ እሰ
አኬከቺሴ ቱሬ ሌንጪ ጪጪብሴ እሰ አጂ
ሱት ደበርሴ እሰ ኬኔ» ጂዴ። 27 ኤርገሲ
ራጅች፥ «ሀሬ አናፍ ፌአ!» ጂዴ እልማ
ንሳት እንዱበቴ፤ እልማንሳስ እንፌአኒፍ።
28 ራጅችስ ከኤ ዮሙ ደቄ፥ ሬፍ ነመ
ዋቀዮ ሱን ከራረት ድሪሬ፥ ሀርቼፍ ሌንጭ
ችሞ እሰ ብረ ዳበተኒ እንአርጌ፤ ሌንጭ
ሱን ሬፍቸ ህንኛትኔ፥ ሀሬ ሰነስ ህንጪጪ
ብስኔ። 29 ዮሙስ ራጅች ሱን ነመ ዋቀዮ
ሰናፍ ቦኤ አዋሉፍ ሬፈ ነምቻ ለፉ ፉዴ
ሀሬሳረ ደልገ ካኤ ገረ መንደረ ቤትኤልት
እንፍዴ። 30 ሬፈ ነመ ዋቀዮ ሰነስ አዋለ
ኦፌሳቲ ቶልፈቴ ኬሰ ካኤ፥ «ወዮ! ያ
ኦቦሌሰኮ! ወዮ! ያ ኦቦሌሰኮ!» ጂዴ
እንቦኤፍ፤ እልማንሳስ እንቦአኒፍ።
31 ራጅች ሱን ኤርገ እሰ አዋሌ ቦዴ እልማ
ንሳቲን፥ «ጋፌን ዱኡ፥ አዋለ ነምን
ዋቀዮ እት አዋለሜ ከነ ኬሰት አነ አዋላ!
ሬፈኮስ ሬፈሳት አንሳቲ ካአ! 32 ዱቢን
ነምን ዋቀዮ ሱን አጀጀ ዋቀዮቲን እዶ
አርሳ ቤትኤልረት፥ እዶወን ሰገዳ ወረ
ኦል ከአ መንደረ ሰማርያ ኬሰ ጅረንረትስ
ዱበቴ ዱጉመ ራወተሙፍ ጅረ» ጂዴ።
33 ኤርጉመ ኩን ተኤዩ ዬሮብኣም
ሞትች ኀሱመ አርጌ ኬሳ ሉቦተ ተኡ ወረ
በርባደን አዳን ባሴ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳቲፍ
ሉቦተ ኀደቴ መሌ፥ ሆጂሳ እሰ ሀማራ ህን
ዴብኔ*። 34 ወንት ኩን እሰ ሆርቴ ዬሮብኣ
ምት ጬቡ ተኤ ለፈራ ሀጣኤ በሌሴደ።

*33. 12፡31

ቦቆና 14

አሂየ ራጅች ዬሮብኣምረት ራጂ ዱበቹሳ

1 በረስ አቢየ እልም ዬሮብኣም እንዱኩ
ብሰቴ። 2 ዬሮብኣም ሞትች ሃደ መናሳ

ቲን፥ «ማሎ፥ ከኢቲ፥ ሃደ መናኮ ተኡ
ንኬ አከ ህንቤከምኔት ወላልችፈዱቲ ገረ
ሺሎ እዶ አሂየ ራጅች እን ሰበ ከነረት
ሞቲ አከን ተኡ አነት ህሜ ጅሩ ደቅ*!
3ዮሙ ደቅጡ ቡዴነ ኩደን፥ ብጥሌ
ጥጥኖ፥ ደመ ጨጌ ቶኮስ ሀርከት ቀበዱ
ደቂቲ ሙጫን ኩን አተም ተኡፍ አከ
ጅሩ ጋፈዱ! እንስ ስት እንህመ» ጂዴ።
*2. 11:29-31

4 ዮሙስ ሃት መና ዬሮብአም ሞትቻ
አኩመ እን ጂዴ ጎቴ፥ ካቴ መንደረ
ሺሎት ገረ መነ አሂያ እንደቅጤ፤ አሂየ
ገሩ ዱሉመራ ከን ከኤ እጅሳ አርጉ ደደቤ
ቱሬ። 5ዋቀዮ ገሩ፥ «ኩኖ! ሃት መና
ዬሮብአም እልምሼ ዋን ዱኩብሰቴፍ ስጋ
ፈተቹፍ ዱፋ ጅርቲቲ፥ አተሞ፥
‹አከስ፥ አከስ› ጂዲቲ ዴቢ እሼዳፍ
ኬን! እሼን ነመ ብራ ፈካቴ ገረኬ
እንዱፍት» ጂዴ አሂየት እንዱበቴ።
6አሂየ ሰገሌ ፋነሼቲ በልበለረት ዮሙ
ደገኤ፥ «ያ ሃደ መና ዬሮብአም፥ ሜ
አል ልጥ! ማሊፍ ዱበርቲ ብራ አፍ ፈኬ
ስታ? አን አዱ ገዴ ቶኮ ስት ህሙዳፍ
ኤርገሜረ፤ 7ደቂቲ ወንተ ዋቀዮ ጎፍታን
እስራኤል ጂዱ ዬሮብአምት ህም! እን፥
‹አን ነሞተ ግዱዳ ስካሴ ጌጌስቱ ሰበኮ እስ
ራኤል አከ ታቱፍ ስፎአዴን ቱሬ፤ 8አን
ሞቱማ ሰኘ ዳዊትራ ጨብሴን ሲፍ ኬኔ፤
አት ገሩ አከ ዳዊት ገርብቸኮ እሰ ወንተ
እጀኮ ዱረት ቀጄላ ተኤ ዱዋ ጎቹዳን አቦ
ሚኮ ኤጌ፥ ገራሳ ጉቱዳን አነ ዱካ ቡኤ
ህንታኔ። 9አት ስቢለ በቅፈማራ ብፈ ፈኬ
ኛፍ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ሆጄቺፈቴ ዳበቹዳን
አነ አርስቴ አነ ዴከምሲሱዳን ሞቶተ
ስዱረ ቱረን ሁንዱማ ጫላ ወንተ ሀማ
እንሆጄቴ፤ ዱግደስ አነት እንገቴ።

10 «‹ከናፍስ አን ኩኖ፥ ማቲ ዬሮብአ
ምረት ወንተ ሀማ ነንፍደ፤ ማቲሳ ከን ተኤ
ገርበ ዮኪስ ብርመዱ ኡቱ ህንጂድን፥
ዲረ ሁንዱማ እስራኤል ኬሳ ነንበሌስ፤
አከ ነመ ኮሲ ሀሬ በሌሱት ማቲ ዬሮብአም
ኬሳ ወረ ሀፈን ሁንዱማ ሀሬ ነንበሌስ*።
11ማቲ ዬሮብአም ኬሳ ወረ መንደረ ኬሰት
ዱአን ሰሮተቱ ኛተ፤ ወረ በኬ ኬሰት ዱአ
ንሞ አላቶተ ቅሌንሰ ኬሰ በለልአንቱ
ኛተ፤ አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ› ጂደ*።
12ኤጋ አት አመ ገረ መናት ዴብእ!
አኩመ አት መንደርቸት ልጤንሞ
ሙጭች እንዱአ፤ 13እስራኤሎትን ሁን
ድኑ ቦአኒፈ እሰ እንአዋሉ፤ ማቲ ዬሮብ
አም ኬሳ ነምን ዋቀዮ ጎፍታን እስራኤል
እት ገመዴ እሰ ዱዋ ዋን ተኤፍ፥ እን
አዋልቸ እንአርገተ።
*10. 15:29 *11. 16:4፤ 21:24

14 «ዋቀዮ፥ ነመ እስራኤልረት ሞቲ
ተኤ፥ ሀርኡመ ከነ ማቲ ዬሮብአም ራወቴ
በሌሱ ኦፈሳቲ እንካፈተ፤ ኤዩ፥ አሙ
መዩ ማልት ጅራዩ! 15እስራኤሎትን ዋቀ
ዮን አርሰኒ ዴከምሲሱዳፍ አሼራ ዋቀይቲ
ቶልፈምቱዳፍ ሙኬቲ ቅቅርጠኒ ዋን ደዳ
በኒፍ፥ ዋቀዮ እሳን ሩኩቴ አከ ደላዱ
ብሻን ኬሳ እሳን እንራሰ፥ ብየ ጋሪ እሰ
አቦተሳኒቲፍ ኬኔ ኬሳስ እሳን ቡቅሴ፥ ለገ
ኤፍራጢስ ገመት እሳን እንብትምሰ*።
16ሰበቢ ዬሮብአም ኦፈሳቲ ጨቡ ሆጄቴ፥
እስራኤሎተሞ ጨቡ ሆጄቺሴፍ ዋቀዮ ሰበ
እስራኤል ገቴ እንዲሰ» ጂዴ*።
*15. 8:16፤ 2ሞቶ 23:1-6፥23
*16. 12:28-30፤ 13:34

17 ዮሙስ ሃት መና ዬሮብአም ካቴ ገረ
ብየ ቲርዛት እንዴብቴ፤ አኩመ እሼን ቡሳ
በልበላረ ጌሴን ሙጭች እንዱኤ። 18ዋቀዮ
ከራ ሆጂታሳ አሂየ ራጅቻ አኩመ ዱበቴ
ቱሬ፥ እስራኤሎትን ጉቱማት ቦአኒፍ እሰ
እንአዋለን። 19ወንተ ዬሮብአም ሞትቺ
በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጄቴ ኬሳ ወር ሀፈን፥
አተምት ሎላ አከ ቱሬ፥ አተምትስ ሞአ
አከ ቱሬ፥ መጫፈ ሴና ሞቶተ እስራኤል
ኬሰት ኩኖ፥ ጫፈሜረ። 20ዬሮብአም
ወጋ ድግደሚ ለመ ኤርገ ሞኤ ቦዴ
እንዱኤ፤ ናዳብ እልምሳሞ ቀደሳ ሞቲ
እንተኤ*።
*20. 15:25

ሬሆብአም ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሴና 11:5—12:15)

21 ሬሆብአም እልም ሶሎሞን ብየ ይሁ
ዳት ሞቲ ዮሙ ተኤ፥ ነመ ወጋ አፉር
ተሚ ቶኮ ቱሬ፤ እን ዬሩሳሌም መንደረ
እሼ ዋቀዮ መንደሮተ ጎሶተ እስራኤል ሁን
ዱማ ኬሳ ፎአቴ፥ ኡልፍን መቃሳ አች
ኬሰ አከ ታኡ ጎዴ ኬሰት ወጋ ኩደ ቶርበ
እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲ «ነአማ»
ጂደመ፤ እሼን ዱርበ ወረ አሞን ቱርቴ*።
22ወር ይሁዳ ዋቀዮ ዱረት ወንተ ሀማ
እንሆጄተን፤ እሳን ጨቡ ሆጄተን ሰናን

አቦተሳኒ ጫላት ዋቀዮን ቱቱቀኒ እንአር
ሰን*። 23 እሳን ቱሉ ጼራ ሁንዱማረት፥
ሙኬቲ ባለ ለልሳ ቀበን ሁንዱማ ጀለትስ
እዶወን ሰገዳ አል ከአ እንቶልፈተን፥
ኡቱቦተ ደጋ ቁልቁላአት እላለመኒፍ ብፈ
አሼራ ዋቀይቲ ቶልፈምቱ ሙኬቲራ ቅቅ
ርጠመኒ ሆጄተመን እንደዳበተን።
24 ብይቾ ኬሰ ዲሮትን ገልመ ኬሰት ኤጃፍ
ቆጳአኒ ታአንዩ ጅሩ ቱረን፤ እሳን አኩመ
ወረ ካኒ ወረ ዋቀዮ እስራኤሎተ ዱራ ኦፌ
ባሴ፥ ወንተ ጪጋስሳ ዋቀዮ ጅቡ እንሆጄ
ተን*።

*21. 12:17 *22. 2ሞቶ 14:1-4
*24. ኬሰ 23:18-19፤ 2ሞቶ 23:7፤
1ሞቶ 15:12፤ 22:46

25 ሬሆብአም ሞቲ ተኤ ወጋ ሸነፉ
ሳት፥ ሺሻቅ ሞቲን ብየ ግብጥ መንደረ
ዩሩሳሌምት እንዱሌ*። 26 እን ቀቤኘ መነ
ቁልቁሉማፍ መነ ሞቱማ ኬሰ ጅሩ ሁንዱ
ማፍ ጋቸነ ሶሎሞን ሞትቾ ወርቁራ ሆጄ
ቺሴ ሁንዱማ ሳሜ ፉደቴ እንሶኬ*።
27 ሬሆብአም ሞትቾ ቆደ ጋቸኖተ ሰና
ስቢለ ቦረጂራ ጋቸኖተ ሆጄቺሴ፥ ሀርከ
አጀጁ ወረ በልበለ ኬላ መነ ሞቱማ ኤገ
ኒት እንኬኔ። 28 ኤግዶትን ዩሮዱመ ሞትቾ
ገረ መነ ቁልቁሉማ ደቁ ጋቸኖተ ሰነ
ፉደኒ እንቀበቱ፥ ከነ ቦዴሞ ገረ ኩታ መነ
ኤግዶታት እንዴብሱ ቱረን።

*25. 11:40 *26. 10:16-17

29 ዋኤን ሬሆብአም ሞትቻ እን ሀፌ፥
ወንት እን በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጄቴ ሁንድ
ኑስ መጫፈ ሴና ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት
ጫፈሜረ ምቲሬ? 30 ሬሆብአሚፍ ዩሮብ
አም በረሳኒ ሁንዱማ ወል ሎላ ቱረን።
31 ሬሆብአም ዱኤ፥ መንደረ ዳዊት ኬሰት
አቦተሳ ብረት እንአዋለሜ፤ መቃን ሃደሳቲ
«ነአማ» ጄደመ፤ እሼን ዱርበ ወረ አሞን
ቱርቴ፤ አቢያም እልምሳሞ ቆደሳ ሞቲ
እንተኤ።

ቦቆና 15

አቢያም ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሴና 13:1—14:1)

1 ዩሮብአም እልም ኔባት እስራኤልረት
ሞኤ ወጋ ኩደ ሰዴተፉሳት አቢያም ብየ
ይሁዳረት ሞቲ እንተኤ። 2 አቢያም
ሞትቾ ዩሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ ሰድእ
እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲ «መአካ»
ጄደመ፤ እሼን እንተለ አቢሻሎም።
3 ሞትቾ ጩቡ አባንሳ ዱር ሆጄቻ ቱሬ
ሁንዱማ እንሆጄቴ፤ እን አከ ዳዊት አካከ
ሊሳቲ ገራሳ ጉቱማት ዋቀዮ ጎፍታሳቲፍ
ሀንኬንኔ። 4 ሀተኡዩ መሌ፥ ዋቀዮ ጎፍታ
ንሳ ሰበቢ ዳዊቲፍ ጄዴ መንደረ ዩሩሳ
ሌም ጀቤሴ፥ እልመ እሰ ቦዴዳን ቴሶሳረ
ታኡ ኬኑፊሳቲን እሰ አከ እብሳት አብደቺ
ፈሜ ሰነ እንጉረወቴፍ። 5 ኩንስ ሰበቢ ዳዊት
ዋኤ ዱቢ ኡርያ ሄትቻራ ከን ሀፌ በረ
ጅሬኘሳ ጉቱ ወንተ ዋቀዮ እሰ አቦሜ ሁን
ዱማራ ኡቱ ሀንጀልአትን ፉለሳ ዱረት
ወንተ ቀጄላ ሆጄቴፍ ተኤ*። 6 ሎል ሬሆ
ብአሚፍ ዩሮብአም ግዱ ቱሬ ሱን አመስ
አቢያም እልመ ሬሆብአምት ደርቤ ጉቱማ
በረ ጅሬኘሳቲት እቱመ ፉፌ። *4-5. 11:36

7 ዋኤን አቢያም ሞትቻ እን ሀፌ፥
ወንት እን በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጄቴ ሁንድ
ኑስ መጫፈ ሴና ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት
ጫፈሜረ ምቲሬ? አቢያሚፍ ዩሮብአም
ወል ሎላ ቱረን። 8 አቢያም ዱኤ፥ መን
ደረ ዳዊት ኬሰት እንአዋለሜ፤ አሳ እልም
ሳሞ ቆደሳ ሞቲ እንተኤ።

አሳን ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሴና 15:16—16:6)

9 ዩሮብአም እስራኤልረት ሞኤ ወጋ
ድግደመፉሳት፥ አሳን ብየ ይሁዳረት ሞቲ
እንተኤ። 10 እን ዩሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ
አፉርተሚ ቶኮ ሞኤ፤ መቃን አኮሳቲ
«መአካ» ጄደመ፤ እሼን እንተለ አቢሻ
ሎም። 11 አሳንስ አኩመ ዳዊት አባበዩሳ
ወንተ ፉለ ዋቀዮ ዱረት ቀጄላ ተኤ
እንሆጄቴ። 12 ዲሮተ ገልመ ኬሰት ኤጃፍ
ቆጳአኒ ታአን ብይቾ ኬሳ እንበሌሴ፤ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞ አቦትንሳ ሆጄተተንስ ቡቅሴ
እንገቴ*። 13 እን አኮሳ መአካ እሼ ሃደ ሞቲ
ቱርቴ ሰነዩ ሰበቢ እሼን ፈኬኘ አሼራ ዋቀ
ይቲ ቶልፈምቱ እሰ ጅብሲሳ ዳበቴፍ፥
እዶ ኡልፍናሼራ እሼ ቡሴ፥ ዋቀይቲ ቶል
ፈምቱሼስ ሙርሙሬ ደቻ ቄድሮንት
እንጉቤ*። 14 እዶወን ዋቀዮሊ ቶልፈሞፍ
እት ሰገደን ሁንድኑ ዲገመኒ ሀንዱምኔ ዮ
ተኤዩ፥ አሳን በረ ጅሬኘሳ ሁንዱማ ገራሳ
ጉቱ ዋቀዮፍ አፍ ኬኔ ቱሬ*። 15 እን ምአ
ገራገራ፥ ሜቲፍ ወርቁ እሰ አባንሳቲፍ እን

ኦፊሳቲ ዋቀዮፍ አዳን ባሰኒ ቱረን ሁንዱማ
ፍዴ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ እንካኤ።
*12. 14፡24፤ 2ሞቶ 23፡7፤ 2ሴና 14፡1-4
*13. 2ሞቶ 23፡4፥6፥12 *14. 8፡61
16 አሳ ሞቲን ይሁዳፍ ባሻን ሞቲን
እስራኤል በረ ሞቱማሳኒ ሁንዱማ ወል
ወራና ቱረን። 17ባእሻ ሞቲን እስራኤል
ብየ ይሁዳት ዱሌ፥ ከራ ሰነ ነምን ገረ ብየ
ይሁዳት አከ ህንልጥኔት፥ አቸ ኬሳስ አከ
ህንባኔት መንደረ ራማህት መሰራ ጀቤሴ
እንእጃሬ። 18ከነረት አሰ ሜቲፍ ወርቄ
እዶ ቀቤኝ መነ ቁልቁሉማፍ ቀቤኝ መነ
ሞቱማ ታኡ ኬሰት ሀፌን ሁንዱማ ፉዴ
ሆጄቶተሳ ወረ ጉርጉዶተት ኬኔ ቤን-ሀ
ዳድ ሞቲ ሶርያ እሰ ደማስቆ ኬሰ ጅራቱፍ
እንኤርጌ፤ ቤን-ሀዳድ ኩን እልመ ጣብሪ
ሞን ሄዝዮን። 19አሳ ሞትች ባእሻዳን፥
«አኩመ አባንኮፍ አባንኬ ከኩዳን ወሊፍ
ገለኒ ቱረን አከሱመ አንስ ስኢ ወጅን ከኩ
ዳን ወሊፍ ገሉ ነንበርባደ፤ ኩኖ! አን
ኬና ሜቲፍ ወርቄ ሲፍ ኤርጌረ፥ አከ አን
አነራ ዴብኡት እሰ ባእሻ ሞቲ እስራኤሊ
ወጅን ከኩዳን ወሊፍ ገልተን ሰነ
ጨብስ!» ጀዴ። 20ቤን-ሀዳድ ዮሙስ
አሳ ሞትቻፍ ቶሌ ጀዴ፥ አጀጁ ሁምነ
ወራና ገረ መንደሮተ እስራኤልት
እንኤርጌ፤ እሳንስ ኢዮን፥ ዳን፥ አቤል
ቤት-መአካ፥ ጉቱማ ኬኔሮቲፍ ጉቱማ ብየ
ንፍታሌም እንቀበተን። 21ባእሻ ሞቲን እስ
ራኤል ከነ ዮሙ ደገኤ፥ መንደረ ራማህት
መሰራ እጃርሰሱ ዲሴ ዴብኤ ቲርዛ ኬሰ
እንጅራቴ። 22ኤርገሲ አሳ ሞትች ነሞተ
ብየ ይሁዳ ሁንዱማት ለብሲ እንለብስ
ሲሴ፤ እሳን ኬሳ ነምን ቶኮሌ ኡቱ ህንህ
ፍን ዱፈኒ፥ ደጋፍ ሙከ እሰ ባእሻን
እቲን መሰራ ራማህ እጃርሰሳ ቱሬ ሰነ
ፉደኒ እንአዴመን፤ አሳ ሞቲን ይሁዳ ደጋ
ከናፍ ሙከ ከናን ጌባ መንደረ ቤንያሚኒፍ
ሚስጳት መሰራ እንእጃርሰሴ።
23 ዱሉመሳ ኬሰ ገሩ ሚለሳቱ ዱኩብ
ሰቴ፤ ዋኤን አሳ ሞትቻ እን ሀፌ ሁን
ድኑ፥ ጀብንሳ፥ ወንት እን በረ ሞቱማሳ
ኬሰ ሆጄቴ ሁንድኑ፥ መንደሮትን እን እጃ
ሬስ መጫፈ ሴና ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት
ጫፈሜረ ምቲሬ? 24አሳ ዱኤ፥ መንደረ
ዳዊት ኬሰት አቦተሳ ብረት እንአዋለሜ፤
ዩሆሻፉጥ እልምሳሞ ቀደሳ ሞቲ እንተኤ።

ናዳብ ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

25 አሳ ሞትች ብየ ይሁዳረት ሞኤ ወጋ
ለመፋሳት ናዳብ እልም ዩሮብአም ሞቲ
ተኤ ብየ እስራኤልረት ወጋ ለመ
እንሞኤ። 26እን ከራ አባሳቲረ እንዴዴ
ብኤ፤ ጬቡ እሱመ አባንሳ ሆጂቴ ኦፊሳቲ
ሆጂቴ፥ ሰበ እስራኤልስ ሆጂቺሱሳቲን
ዋቀዮ ዱረት ወንተ ሀማ እንሆጂቴ።
27 ናዳብ ኩኒፍ እስራኤሎትን ሎልቶ
ትንሳ ጊቤቶን መንደረ ፍልስጤሞታት
መርሰኒ ኡቱ ጅረኒ፥ ጎሰ ይሳኮር ኬሳ
ባእሻ እልም አሂያ ናዳብት መሌ፥ እሰ
እንአጂሴ*። 28አሳ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ
ሰደፉሳት፥ ባእሸሞ ናዳብን አጂሴ ቀደሳ
ሞቲ እንተኤ። 29እን አኩመ ሞቱማሳ ጀል
ቀቤን ማቲ ዩሮብአም ጉቱማት አጂሴ
እንፍጬ፤ አኩመ ዋቀዮ ከራ ሆጂታሳ
አሂየ ሺሎንቻ ዱበቴ፥ እን ማቲ ዩሮብ
አም ቶኮሌ ኡቱ ህንህምብሰን ጉቱማት
እንፍጬ*፤ 30ኩን ሰበቢ ጬቡ እሰ ዩሮብ
አም ኦፊሳቲ ሆጂቴ፥ እስራኤሎትን ጬቡ
አከ ሆጂተን ጎዴ፥ ዋቀዮን ጎፍትቸ እስራ
ኤልሞ ቱቱቄ አርሴፍ ተኤ።
*27. 16፡15 *29. 14፡10
31 ዋኤን ናዳብ ሞትቻ እን ሀፌ፥
ወንት እን በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጂቴ ሁንድ
ኑስ መጫፈ ሴና ሞቶተ እስራኤል ኬሰት
ጫፈሜረ ምቲሬ? 32አሳ ሞቲን ይሁዳፍ
ባእሸ ሞቲን እስራኤል በረ ሞቱማሳኒ ሁን
ዱማ ወል ወራና ቱረን።

ባእሸ ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

33 አሳ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ ሰደፉ
ሳት፥ ባእሸ እልም አሂያ ቲርዛ ኬሰ ታኤ
ጉቱማ ብየ እስራኤልረት ወጋ ድግደሚ
አፉር እንሞኤ። 34እን ከራ ዩሮብአምረ
እንዴዴብኤ፤ ጬቡ እሱመ ዩሮብአም
ሆጂቴ ኦፊሳቲ ሆጂቴ፥ ሰበ እስራኤልስ
ሆጂቺሱሳቲን ዋቀዮ ዱረት ወንተ ሀማ
እንሆጂቴ።

ቦቆና 16

ዩሁን ዋኤ ባእሻፍ ራጂ ዱበቹሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ ዮሙስ ባእሻ ሞቲ እስ
ራኤልረት ዱበቴ ገረ ዩሁ ራጅቸ እልመ
ሃናኒ እንዱፌ፤ 2እን፥ «ደቂቲ ባእሻዳን፥
‹ዋቀዮ፡- አን አዋረ ኬሳ ሰካሴን ጌጌስቱ

ሰበኮ እስራኤል ስጎዴ፤ አት ገሩ ከራ ዬሮ
ብአምረ ዴዴብቴ፥ ሰብንኮ እስራኤል
ጩቡ አከ ሆጄተን፥ ጩቡ ሆጄተን ሰናንስ
ቱቱቀኒ አከ ነአርሰን እንጎቴ። 3ከናፍስ
አን ኩኖ ራወዴ ለፈራ ስንበሌስ፤ አኩ
መን ማቲ ዬሮብአም እልመ ኔባት በሌሴ፥
ማቲኬስ ለፈራ ነንበሌስ*፤ 4ሰኚኬ ኬሳ
ወረ መንደረ ኬሰት ዱአንሞ አላቶተ ቅሌ
ንሰ ኬሰ በለልአንቱ ኞተ ሲንጄደ›
ጄዲን!» ጄዴ*።
*3. 15:29፤ 16:11-12 *4. 14:11

5 ዋኤን ባእሻ እን ሀፌ፥ ወንት እን
ሆጄቴ፥ ጀብንሳስ መጫፈ ሴና ሞቶተ እስ
ራኤል ኬሰት ጫፈሜረ ምቲሬ? 6ባእሽ
ዱኤ ቲርዛት እንአዋለሜ፤ ኤላህ እልም
ሳሞ ቆደሳ ሞቲ እንተኤ። 7ሰበቢ እን
ዋቀዮ ዱረት ወንተ ሀማ ሆጄቴ፥ አኩመ
ማቲ ዬሮብአም ተኡዳን ወንተ ሆጄቴ
ሰናን ቱቱቄ እሰ አርሴ፥ ማቲ ዬሮብአም
ሁንዱማስ አጄሴ ፍጬፍ፥ ዱቢን ዋቀዮ
ከራ ዬሁ ራጅቻ እልመ ሃናኒ ባእሻፍ ማቲ
ባእሻረት ዱፌ ቱሬ።

ኤላህ ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

8 አሳ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ ድግደሚ
ጀአፋሳት፥ ኤላህ እልም ባእሻ ቲርዛ ኬሰ
ታኤ እስራኤልረት ወጋ ለመ እንሞኤ።
9ሆጄቶተሳ ወረ ጉርጉዶተ ኬሳ ዚምሪን
እት ጋፈተማን ወለካ ኮንኮላቶተሳቲ ገሩ
እሰት እንኮረቴ፤ ዬሮ ሰነት ኤላህ ሞትቾ
ዱጌ መቻኤ መነ አርዛ እሰ እት ጋፈተማ
መነ ሞቱማ መንደረ ቲርዛ ኬሰ ቱሬ፤
10አችት ዚምሪን ኦል እት ገሌ ሩኩቴ እሰ
እንአጄሴ፤ ቆደሳስ ኦፈሳቲ ሞቲ እስራ
ኤል እንተኤ፤ ኩንስ አሳ ሞቲን ይሁዳ
ሞኤ ወጋ ድግደሚ ቶርበፋሳት ቱሬ*።
*10. 2ሞቶ 9:31

11 ዚምሪን አኩመ ሞኤ ቴሶረ ታኤን፥
ማቲ ባእሻ ጉቱማት አጄሴ እንፍጬ፤ አን
ቲሳ ዮኪስ ፍሮተሳ ኬሳ ዲረ ከን ተኤ
ቶኮሌ ኡቱ ህንሀምብስን አጄሴ እንፍጬ።
12ዚምሪን አኩመ ዱቢ ዋቀዮ እሰ ከራ
ዬሁ ራጅቻ ዋኤ ባእሻቲፍ ዱበተሜት፥
ማቲ ባእሻ ጉቱማት እንበሌሴ። 13ባእሻፍ
እልምሳ ኤላህ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ ወረ
ዋኤ ህንባፍኔ ዋቄሱሳኒቲን ጩቡ እሰ ኦፈ
ሳኒቲ ሆጄተኒ፥ እስራኤሎትንስ አከ ሆጄ
ተን ጎደን ሁንዱማን ዋቀዮን ጎፍታ
እስራኤል ቱቱቀኒ እንአርሰን። 14ዋኤን
ኤላህ እን ሀፌ፥ ወንት እን በረ ሞቱማሳ
ኬሰ ሆጄቴ ሁንድኑስ መጫፈ ሴና ሞቶተ
እስራኤል ኬሰት ጫፈሜረ ምቲሬ?

ዚምሪን ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

15 አሳ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ ድግ
ደሚ ቶርበፋሳት፥ ዚምሪን ቲርዛ ኬሰ
ታኤ ጉያ ቶርባፍ እንሞኤ፤ ሎልቶትን
እስራኤል ጊቤቶን መንደረ ወረ ፍሊስጥያ
መርሰኒ እንቡፈተን*። 16ዚምሪን ሞትቾት
ኮረቴ አከ እሰ አጄሴ ሎልቶትን ቡፈተ ሰነ
ኬሰ ጅረን፥ ዮሙ ደገአን፥ ጋፈሱመ፥
«ኦምሪ አጀጁን ሁምነ ወራና፥ ሞቲ እስ
ራኤል!» ጄደኒ እዶ ቡፈታ ኬሰት
እንለብሰን። 17ዮሙስ ኦምሪን ሎልቶተሳ
ሁንዱማ ወጅን መንደረ ጊቤቶኒ ከኤ ደቄ
መንደረ ቲርዛት እንመርሴ። 18መንደረቲን
አከ ቀበምቴ ዚምሪን ዮሙ አርጌ፥ መሰራ
መነ ሞቱማት ኦል ልጬ መንቾት እብደ
ቀብሲሴ፥ እሰ ኬሰ እንዱኤ። 19ኩን ሰበቢ
እን ከራ ዬሮብአምረ ዴዴብኤ፥ ጩቡ
እሱመ እን ሆጄቴ ኦፈሳቲ ሆጄቴ፥ ሰበ
እስራኤልስ ሆጄቺሱዳን ዋቀዮ ዱረት
ወንተ ሀማ ሆጄቴፍ ተኤ። 20ዋኤን
ሞቱማ ዚምሪ እን ሀፌ፥ ዋኤን ኮረትናሳ
ቲስ መጫፈ ሴና ሞቶተ እስራኤል ኬሰት
ጫፈሜረ ምቲሬ? *15. 15:27

ኦምሪን ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

21 ዮሙስ ሰብን እስራኤል እዶ ለመት
ገርገር እንህረመን፤ ወለካን ቲብኒ እልም
ጊነት አከ ሞኡ ጎቹዳፍ ገረሳ ጎረን፥ ወለ
ካንሞ ገረ ኦምሪ እንጎረን፤ 22ነሞትን ገረ
ኦምሪ ጎረን፥ ነሞተ ገረ ቲብኒ እልመ
ጊነት ጎረን ጫላ እንጀባተን፤ ቲብኒን
እንዱኤ፥ ኦምሪንሞ ሞቲ እንተኤ። 23አሳ
ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ ሶዶሚ ቶኮፋሳት፥
ኦምሪን ሞቲ እስራኤል ተኤ ወጋ ኩደ
ለመ እንሞኤ፤ ወጋ ጀአን ዱራ መንደረ
ቲርዛ ኬሰ ታኤ እንሞኤ። 24እን ጋረ ሽም
ሮን ሜቲ ኪሎ ግራሚ ቶርባተመ ሚጀኑን
ሼሜርቲ ብተቴ መንደረ እረት እጃሬ፥
መቃ መንደርቻሞ መቃ ሼሜር እሰ ጋረ
ሰነ እት ጉርጉሬቲን «ሰማርያ» ጄዴ
እንሞጋሴ።

25 ኦምሪ ሞቶተ ወረ እሰ ዱረ ቱረን
ጫላ ዋቀዮ ዱረት ወንተ ሀማ ሆጂቿዳን
እሰ እንየኬ። 26እን ጬቡ እሰ ዬሮብኣም
እልም ኔባት ኦፊሳቲ ሆጂቴ፥ እስራኤሎ
ተስ ሆጂቺሴ፥ ዋቀዮሊሳኒ ወረ ዋኤ ህንባ
ፍኔን ዋቀዮን ቱቱቀኒ አከ አርሰን ጎዴ ሰነ
ጉቱማት እረ ዴዴብኤ እንሆጂቴ።
27ዋኤን ኦምሪ እን ሀፌ፥ ወንት እን በረ
ሞቱማሳ ኬሰ ሆጂቴ፥ ጀብንሳስ መጫፈ
ሴና ሞቶተ እስራኤል ኬሰት ጫፈሚረ
ምቲሬ? 28ኦምሪን ዱኤ መንደረ ሰማር
ያት እንአዋለሜ፤ አሃብ እልምሳሞ ቀደሳ
ሞቲ እንተኤ።

አሃብ ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

29 ኣሳ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ ሰዶሚ
ሰዴተፋሳት፥ አሃብ እልም ኦምሪ ሰማርያ
ኬሰ ታኤ እስራኤልረት ወጋ ድግደሚ
ለመ እንሞኤ። 30አሃብ እልም ኦምሪ
ሞቶተ ወረ እሰ ዱረ ቱረን ሁንዱማ ጫላ
ዋቀዮ ዱረት ወንተ ሀማ እንሆጂቴ።
31ጬቡ ዬሮብኣም እልም ኔባት ሆጂቴ
እረ ዴዴብኤ ሆጂቹን አከ ዋን ጥናቴት፥
እሰረት ደበሌ ኢዛቤል እንተለ ኤትበኣል
ሞቲ ሲዶን ፉዴ፥ በኣሊፍ ሆጂቹ፥ እሳፍ
ሰገዱስ እንጀልቀቤ። 32እን ሰማርያት በአ
ሊፍ ገልመ እጃሬ፥ ገልምቸ ኬሰት እዶ
አርሳ እንቆጺሴፍ። 33አሃብ ሞትች፥ ዋቀ
ይቲ ቶልፈምቱ «አሼራ» ጂደምቱፍ ብፈ
ፈኬኛ ዳቤ፥ ሞቶተ እስራኤል ወረ እሰ
ዱረ ቱረን ሁንዱማ ጫላ፥ ቱቱቄ ዋቀዮን
ጎፍታ እስራኤል እንአርሴ። 34በረ አሃብ
ኬሰ፥ ሂኤል ነምን መንደረ ቤትኤል
ዬሪኮ ዴብሴ እንእጃሬ፤ ጋፈ እን ሁንዴ
መንደረ ዬሪኮ ካኤ፥ አቢራም እልመሳ
እሰ አንገፈቱ ዱኤ፤ ጋፈ እን ከረሳ ዳቤሞ
ሴጉብ እልመሳ እሰ ቁጥሱቱ ዱኤ፤ ኩንስ
አከ ዱቢ ዋቀዮ እሰ ከራ ኢያሱ እልመ ኑን
ዱበተሜት እንራወተሜ*። *34. ኢያ 6:26

ቦቃና 17

ኤልያስ ቦካን አከ ህንሮብኔ ህሙሳ

1ራጂን «ኤልያስ» ጂደሙ ቶኮ ብየ
ጊልኣድ ኬሳ እዶ «ትሽቤ» ጂደምቱ ኬሰ
እንጅራተ ቱሬ፤ እን አሃብ ሞትቻን፥
«ዱጋ ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤል፥ እሰ አን
ሆጂዱፊ፥ ሀመ አን ጉያሳ ህሙት፥ ወጎተ
ዱፈን ከነ ኬሰ ፍጤንስ ለፈረት ህንአር
ገሙ የኪስ ቦካን ህንሮቡ!» ጂዴ*።
2ዮሙስ ዱቢን ዋቀዮ ገረ ኤልያስ ዱፌ፥
3«እዶ ከና ከኢ ገረ በኣ-ቢፍቱት አች
አዴሚቲ ለገ ኬሪት እሰ ዮርዳኖስራ ገረ
በኣ-ቢፍቱ ጅሩ ኬሰ ዶከዱ! 4ለግቾ ኬሳ
ብሻን እንዱግደ፤ አችት ኛተ አከ ሲፍ
ፍደኒፍ ቁሩ ሲፍ አቦሜረ» ጂዴ።
*1. 8:35፤ ያቆ 5:17

5 ኤልያስ አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜት
ገረ ለገ ኬሪት እሰ ዮርዳኖስራ ገረ በኣ-ቢ
ፍቱ ጅሩ ሰና ደቄ አች እንታኤ። 6ቁሩ
ንሞ ገነመ ገነማፍ ገልገለ ገልገለ ቡዴናፍ
ፎን እንፍዱፍ ብሻንስ ለግቾ ኬሳ እንዱገ
ቱሬ።

ኤልያስ መንደረ ሰራጵታት ኤርገሙሳ

7 ሰበቢ ቦካን ብያ በዴፍ ጉያ ሙራስ
ቦዴ ለግች እንጎጌ፤ 8ዮሙስ ዱቢን ዋቀዮ
ገረ ኤልያስ ዱፌ፥ 9«ከኢ፥ ገረ መንደረ
ሰራጵታ እሰ ኩታ ብየ ሲዶን ኬሳ ደቂ፥
አች ታእ! ሃት ህዬሳ አች ጅራቱ ቶኮ ኛተ
አከ ሲፍ ላቱፍ አን ሲፍ አቦሜረ» ጂዴ*።
10ከነረት ኤልያስ ከኤ ገረ መንደረ ሰራ
ጵታ ደቄ በልበለ ኬላ መንደረቲ ብረ
ዮሙ ገኤ፥ ዱበርቲ ቆራን ፉናኑቱ ቶኮ
እንአርጌ፤ እን እሼ ዋሜ፥ «ሀደራ ብሻን
ዱጋቲ ውሴት አናፍ ፍድ!» ጂዴን።
11እሼን ብሻን እሳፍ ፍዱፍ ደቃ ኡቱ
ጅርቱ፥ እሼ ዋሜ፥ «ሀደራ! ቡዴነ
ጬብዱ ቶኮስሞ ሀርከት ቀበዱ ኮቱ!»
ጂዴን። 12እሼንሞ ዴብፍቴ፥ «ዱጋ
ዋቀዮ ጎፍታኬ እሰ ጅራታት፥ አን ዳኩ
ኮኚ ቶክቲ ሁሮ ኬሰ ጅርቱፍ ደዳ ኤጀርሳ
ሙራስ ጬጌ ኬሰ ጅርቱ መሌ፥ ቡዴነ
ቶኮሌ ህንቀቡ፤ ኩኖ አን ገረ መናት ገሌ
እሼ ቆዳ ኬሰ ጅርቱ ከነ ቶልቼ አኒፍ
ሙጫንኮ አከ ኛትኑፍ ቆራን ቡአቻን
ጅረ፤ እሰ ቦዴ ገሩ ዱኡመ ዱዋቱ ኑኤ
ገተ» ጂቴን። *9. ሉቃ 4:25-26

13 ኤልያስ እሼዳን፥ «ህንሶዳትን፥
ደቂቲ አኩመ ጂቴ ጎድ! ገሩ ወንተ ቀብ
ዱራ ዱረ ብጥሌ ጥናሼ ቶልቺ አናፍ
ፍድ! ከነ ቦዴስ ኦፊኬቲፍ፥ እልመኬቲ
ፍስሞ ዋ ቶልች! 14ዋቀዮ ጎፍትች እስራ
ኤል፥ ‹ሀመ ጉያ አን ዋቀዮ ለፈረት ቦካ
ሮብሱት፥ ዳክች ሁሮ ኬሳ ህንዱሙ፥

ደዳን ኤጀርሳስ ጩጌ ኬሳ ሀንደበሙ›
ጀደ» ጀዴ*። 15እሼን ደቅጤ አኩመ
ኤልያስ ጀዴ እንጎቴ፤ አከስት ኤልያስ፥
እሼን፥ ወር መነሼ ኬሳስ ኛተ ጉያ ባይኤ
ዳፍ እሳን ገኡ እንአርገተን። 16ዋቀዮ ከራ
ኤልያስ ራጅቻ አኩመ ዱበቴ፥ ዳከች
ሁሮ ኬሳ ሀንዱምኔ፥ ደዳን ኤጀርሳስ
ጩጌ ኬሳ ሀንደበምኔ።

*14. 2ሞቶ 4፡2-4

17 ጉያ ሙራስ ቦዬ እልም ዱበርቲ
ሃደ መነ ሰና እንዱኩብሰቴ፤ ዱኩብንሳ
እቱመ ጀባቴ ሀፋረ ባፈቹ ሀመ እስ ደደብ
ሲሉት እንገኤ። 18እሼንም ኤልያሲን፥
«አት ያ ነመ ዋቀዮ፥ ማል ነራ ቀብዳ?
አት የከኮ ያደቺሱዳፍ፥ እልመኮስ አጀሱ
ዳፍ ነብረ ዱፍቴ?» ጀቴ።

19 ኤልያስሞ ዴብሴ፥ «እልመኬ
አነት ኬን!» ጀዴ ሀርካ ፉዴ፥ ገረ እዶ
ኦፊሳቲ ታኡ ኩታ በንቲ መነራት ጌሴ ስሬ
ኦፊሳቲ እረ ጪሱረ እንጪብሴ፤ 20አቹማ
ንስ ሰገሌሳ ኦል ፉደቴ፥ «ያ ዋቀዮ ጎፍ
ታኮ፥ ሃደ ሀዬሳ እሼ አን ብረ ታኡ ከነ
እልምሼ አከ ዱኡ ጎቹኬቲን ወንተ ሀማ
አከሲ ከነ እሼረትስሞ እንፍዴሬ?» ጀዴ
ዋቀዮት እንበኤ። 21ዮሙስ እን ስአ ሰድእ
ሙጭቸረት ድሪሬ፥ «ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
ሀደራ ሉቡን ሙጫ ከና አከ እት ዴብኡ
ጎድ!» ጀዴ፥ ዋቀዮን እንከደቴ*።
22ዋቀዮ ከደተ ኤልያስ ደገኤፊ፥ ሙጭ
ቸት ሉቡ እንዴብሴ፤ አከስት ሙጭች
ዴብኤ እንጅራቴ። 23ኤልያስሞ ኩታ
በንቲ መነራ ሰነ ኬሳ ሙጭቸ ፉዴ ገድ
ቡኤ፥ «ኩኖ፥ እልምኬ ፊዬረ» ጀዴ ሃደ
ሳት እስ እንኬኔ*። 24ዮሙስ ዱበርቲን ሱን
ኤልያሲን፥ «አት ነመ ዋቀዮ አከ ታቴ፥
ወንት ዋቀዮ ከራኬ ዱበቱስ ዱጋ አከ ተኤ
አን አመ ሁበዴረ» ጀቴ።

*21. 2ሞቶ 4፡34፤ ሆኤ 20፡10 *23. ሉቃ 7፡15

ቦቆና 18

ኤልያስ ራጅች፥ አሃብት አከ ሙልአቱፍ አበመሙሳ

1 ኤልያስ ዬሮ ዴራ ኤርገ አች ቱሬ
ቦዬ፥ ወጋ ሰደፉት ዱቢን ዋቀዮ ገረሳ
ዱፌ፥ «ደቂቲ አሃብ ሞትቸት ሙል
አዱ! አንሞ ለፈረት ቦካ ነንሮብሰ»
ጀዴ። 2ኤልያስ ከነረት አሃብት ሙልአቹ
ዳፍ እንደቈ፤ ዬሮ ከነት ቤል ሰማርያ
ኬሰት ባይኤ ጭሜ ቱሬ። 3አሃብሞ እት
ጋፈተማ መነ ሞቱማሳቲ አባድያ እንዋም
ስሴ፤ አባድየ ኩን ነመ ገራሳ ጉቱማት ዋቀ
ዮፍ ኬኔ ቱሬ። 4ኢዛቤል ዬሮ ራጆተ
ዋቀዮ አጂሳ ቱርቴት፥ አባድየሞ ራጆተ
ድበ ቶኮ ጀላ ፉዴ፥ ሽንተመ ሽንተማን
ሆልቀ ደጋ ኬሰ እሳን ዶከሴ፥ አችት ቡዴ
ናፍ ብሻን እንኬንሲሳፍ ቱሬ። 5አሃብ
ሞትች አባድያዳን፥ «ከኢቲ ብይቸ ኬሰ፥
ለገ ኬሰ፥ ቡርቅቱ ብሻኒ ሁንዱማረስ
አዴም! ተሪ መርገ ዮ አርገትኔ ፈርዴኒፍ
ጋንገሊ እቲን እንጅራችፍነ፥ ሆሪኬኝ ወረ
ካንስ ዱአ እንአልፈትን» ጀዴ። 6አሃቢፍ
አባድየ ብየ ኬሰ አዴመኒ ወሊን ገኡ በርባ
ደን ኤርገ ገርገር ሀርመተኒ ቦዬ፥ አሃብ
ከራ ቶኮረ ባናን፥ አባድየሞ ከራ ብራረ
ጎሬ እንአዴሜ።

7 አባድየ ኡቱ አዴማ ጅሩ ኤልያሲ
ወጅን ወልት እንዱፈን፤ አባድየ ነምች
እሰት ዱፌ ኤልያስ ተኡሳ ሁበቴ ለፈ ገኤ
ቆመኤፊ፥ «አት ዱጉመ ጎፍታኮ ኤል
ያሲ?» ጀዴ ጋፈቴ። 8ኤልያስሞ፥
«ኤዬ አነ፥ ደቂቲ ‹ኤልያስ አስ ጅረ›
ጀዲቲ ጎፍታኬት ሀም!» ጀዴ ዴቢ
እንኬኔፍ።

9 አባድየ ዴብሴ ኤልያሲን፥ «አን
ማል ሰየከናን አሃብ አነ ገርብቸኬ አከ አጀ
ሱፍ ሀርከሳት ደበርስቴ ነላታ? 10ዱጋ
ዋቀዮ ጎፍታኬ እሰ ጅራታት፥ ጎፍታንኮ
ሰበርባድችሱዳፍ ሰብንኒፍ ሞቱማን እን
ነመ እት ሀንኤርግን ቶኮሌ ሀንጅሩ፤ ሰበ
ዮኪስ ሞቱማ፥ ‹እን አስ ሀንጅሩ› ጀዱሞ
ከከቺሳዩ ቱሬ። 11አመ አትሞ፥ ‹ደቂቲ፡-
ኤልያስ አስ ጅረ ጀዲቲ ጎፍታኬት
ሀም!› አናን ጀታሬ? 12ዮሙ አን ስብራ
አዴሙ፥ ሀፋር ዋቀዮ ኤሰት አከ ስጌሱ
ዋን አን ሀንቤክኔፍ፥ ዮን ደቄ እሰት ሀም
ናን እንሞ ስአርጉ ደባቴ፥ አነ እንአጀስ፤
አን ገርብችኬ እጆሉማኮቲ ጀልቀቤ ዋቀ
ዮን ነንሶዳደ*። 13ኢዛቤል ዮሙ ራጆተ
ዋቀዮ አጂሰሳ ቱርቴ አንም ራጆተ ዋቀዮ
ኬሳ ድበ ቶኮ፥ ሽንተመ ሽንተማን ሆልቀ
ደጋ ኬሰ ዶከሴ ቡዴናፍ ብሻን አከን እሳ
ኒፍ ኬንሲሳ ቱሬ አት ጎፍታንኮ ሀንደጌ
ኜሬ? 14ኤጋ እኖ አነ እንአጀስ፥
አተምት፥ ‹ደቂቲ፡- ኤልያስ አስ ጅረ
ጀዲ ጎፍታኬት ሀም!› ናንጀተሬ?»

ጂዴ። 15ኤልያስሞ፥ «ዱጋ ዋቀዮ ጎፍታ
መጫ እስ አን ሆጂዱፌ፥ ሀርአ አን አሃብ
ሞትቾት ዱጉመ ነንሙልአደ» ጂዴ ኦባ
ድያዳፍ ዴቢ እንኬኔ።
*12. 2ሞቶ 2፡16፤ ሆኤ 8፡39-40

ኤልያስ ቱሉ ቀርሜሎስት ኦል በኡሳ

16 ከነረት ኦባድዮ ገረ አሃብ ደቄ እት
እንሀሜ፤ አሃብ ዮሙስ ከኤ ገረ ኤልያስ
እንደቄ። 17አሃብ ዮሙ ኤልያስን አርጌ፥
«ኤዳ፥ ስኢ እን እስራኤልን ረክሱ?»
ጂዴን። 18ኤልያስሞ ዴብሴፌ፥ «ስኢፍ
ሆርቴ አባኬቲቱ በኣል ዱካ ቡኤ አቦሚ
ዋቀዮ ዲሱዳን እስራኤልት ረክነ ፍዴ
መሌ፥ አን ረክነ እት ህንፍድኔ*። 19ኤጋ
አመ ነመ ኤርጊቲ እስራኤሎተ ሁንዱማ፥
ራጆተ በኣል ድበ አፉሪፍ ሸንተመን አከ
ሱመስ ራጆተ አሼራ ዋቀይቲ ቶልፈምቱ
ድበ አርፈን ወረ ማዲ ኢዛቤልራ ኞተን
ሰነ ቱሉ ቀርሜሎስረት ወልት አናፍ
ቀብ!» ጂዴ። *18. 16፡31-33

20 ከነረት አሃብ እስራኤሎተ ሁንዱ
ማት ነመ ኤርጌ ቱሉ ቀርሜሎስ ጉባት
ራጆተ ሰነ ወልት እንቀብሲሴ። 21ኤልያስ
ዮሙስ ነሞተ ሰነ ሁንዱማ ዱረት በኤ፥
«ሀመ ዮሚት ያድንኬስን ወላለሚ ተአ?
ጎፍትቾ እስራኤል ዋቀዮደ ዮ ተኤ፥ እስ
ዱካ ቡአ! ዮኪስ በኣልቱ ዋቀዮደ ዮ
ተኤ፥ እስ ዱካ ቡአ!» እሳኒን ጂዴ፤
ጀር ገሩ ዋን ቶኮሌ ህንዱበትኔ*።
22ዮሙስ ኤልያስ፥ ነሞተ ሰናን፥ «ራጆተ
ዋቀዮ ኬሳ አነ ዱዋቱ ሀፌ፥ በኣል ገሩ
ራጆተ ድበ አፉሪፍ ሸንተመ ቀበ። 23ኤጋ
ቱንቱኖተ ለመ ኑፍ ድኤሳ፥ ራጆትን
በኣል ኩን ቱንቱኖ ቶኮ ፎአተኒ ሀቀለን!
ፎንሳሞ ቡሳ ቡሳት ኩኩተኒ ቆራንረ ሀነ
ቀን! ገሩ እብደ እት ህንቀብሲስን! አንሞ
ቱንቱኖ እስ ካን ቆጼሴ ቆራንረ ነንነቀ፥
ገሩ እብደ እት ህንቀብሲሱ። 24እሳን ዋቀ
ዮሳኒ መቃ ደአኒ ሀከደተን፥ አንስ ዋቀዮን
መቃ ደኤ ነንከደደ፤ ዋቀዮ እን እብደ
ኤርጉሳቲን ዴቢ ኬኑ እን ዱጉመ ዋቀ
ዮደ» ጂዴ፤ ነሞትን ሱን ሁንድኑ ዴብ
ስኒ፥ «ዱቢን ኩን በኤስ» ጂደኒን።
*21. ኢያ 24፡15፤ ማቴ 6፡24

25 ኤልያስ ዮሙስ ራጆተ በኣሊን፥
«እስን ባይኤ ዋን ታተኒፍ፥ ቱንቱኖ ቶኮ
ፎአዳቲ ዱረ ቆጼሳ፤ ዋቀዮኬስን መቃ
ደአቲ ከደዳ፥ እብደ ገሩ እት ህንቀብሲ
ስና!» ጂዴ። 26እሳን ቱንቱኖ እሳኒፍ
ኬነሜ ሰነ ቀለኒ ቆጼስኒ፥ «ያ በኣል ዴቢ
ኑፍ ኬን!» ጂደኒ ገነማ ሀመ ዋሬት በኣ
ልን መቃ ደአኒ እንከደተን፤ እሳን ኦፉማ
እዶ ኣርሳ እስ እጃረን ሰነት ናነአኒ ስርበን
መሌ፥ ሰገሌን ህንቱሬ፤ ከን እሳኒፍ ዴቢ
ኬኔስ ህንአርገምኔ። 27ገረ ሰኣቲ ጀአ
ዮሙ ተኤ ኤልያስ፥ «እን ዋቀዮሊ ኬሳ
ቶኮ፤ ተሪ ያደቱ እስ ፉደቴ ሶኬ ዮኪስ
ሆጂቱ እት ባይአቴ ዮኪስ ከራ አዴማ ጅረ
ዮኪስሞ ረፉ ጅረ ዋን ተኤፍ፥ እስ ደመ
ቅሱዳፍ ጉድሳቲ እያ!» ጂዴ እሳንት
እንገእሴ። 28እሳን ሰገሌ ጉዳዳን እየኒ፥
አኩመ አመለሳኒ ዲግንሳኒ ሀመ ሎለኡት
ብላዳፍ ኤቦዳን ኦፍ እንሙርሙረን።
29ዋሬ ቦዴስ ሀመ ዬሮ ኣርሳ ገልገላት
እቱመ ፉፈኒ እንጨራነን፤ ገሩ ሰገሌን ከን
ብራ ህንቱሬ፥ ከን እሳኒፍ ዴቢ ኬኔ ህንአ
ርገምኔ፥ ነምን ያዳን እሳን ቀቤስ ህን
ቱሬ።

30 ዮሙስ ኤልያስ፥ «አመሞ አስ
ገረኮ ኮታ!» ጂዴ ጀረት እንዱበቴ፤
ጀርስ ገረሳ እንደቀን፤ እንሞ እዶ እት ዋቀ
ዮፍ ኣርሳ ድኤስን እስ ዲገሜ ቱሬ ዴብሴ
እንእጃሬ። 31እን ለኮብስ ጎስ እልማን
ያቆብ ኩደ ለማኒን ደጋ ኩደ ለመ ወልት
እንቀበቴ፤ ያቆብ ኩን እስ ዋቀዮ፥ «መቃ
ንኬ እስራኤል እንጂደመ» እቲን ጂዴ
ቱሬደ*፤ 32ደጎተ ከናን ዋቀዮፍ እዶ ኣርሳ
እንእጃሬ፤ እዶ ኣርሳ ከነት ናኔሴሞ ቦለ
አከ ብሻን ሊትሪ ኩደ ሸኒ ባቹ ደንደኡ
እንቆቴ። 33ቆራን እዶ ኣርሳ ሰነረ ነቄ፥
ቱንቱኖ ቀለሜ ሰነ ኩኩቴ ቆራንቸረ
እንነቄ፤ ከነ ቦዴስ፥ «ብሻን ኦኮቴ አፉር
ጉታቲ ቀልምቸ ጉበሙፍ ቆራንቸረት ደን
ገላሳ!» እሳኒን ጂዴ። 34እት ፉፌ፥
«ስአ ለመፉስ አኩመ አማ ከነ ጎዳ!» እሳ
ኒን ጂዴ፤ እሳንስ ስአ ለመፉ እት እንደን
ገላስን፤ እንሞ፥ «ስአ ሰደፉስ አከሱመ
ጎዳ!» ጂዴ እንአቦሜ፤ እሳንስ ስአ ሰደፉ
አከሱመ እንጎደን። 35ብሻንችስ ገድ ያኤ
ቦለ እዶ ኣርሳ ሰነት ናኔፈሜ ቆተሜዩ
እንጉቴ። *31. በኡ 24፡4፤ ኡመ 32፡28

36 ዬሮ ኣርሳ ገልገላት፥ ኤልያስ
ራጅቾ ገረ እዶ ኣርሳት ድአቴ፥ «ያ
ዋቀዮ ጎፍታ እስ ከን አብራሃም፥ ከን ይስ

ሀቅ፥ ከን ያቆብስ አት ዋቀዮ እሰ ከን
እስራኤል አከ ታቴ፥ አን ገርብቸኬ አከን
ተኤ፥ ወንተ ከነ ሁንዱማስ አቦሚኬቲን
አከን ጎዴ ሀርአ አከ ቤከሙ ጎድ*! 37 ጀር
ኩን አት ዋቀዮ ጎፍታ አከ ታቴ፥ ያደሳኒ
ገረ አፌኬት ዴብሱፍ አከ ጅርቱ አከ ቤከ
ንት አናፍ ደገእ! ያ ዋቀዮ፥ አናፍ
ደገእ!» ጇዴ እንከደቴ። 38 ዮሙስ እብድ
ዋቀራ ቡኤ ቀልምቸ ጉበሙ፥ ቆራንቸ፥
ደጋፍ ብዮ ጉቤ፥ ብሻን ቦልቸ ኬሰ ቱሬስ
አራቤ እንጎግሴ*። 39 ጀር ሁንድኑ ከነ
ዮሙ አርገን፥ አደሳኒቲን ጎምብፈመኒ
ሰገሌ ጉዳዳን፥ «ጎፍትች ኩን ዋቀዮደ!
ጎፍትች ኩን ዋቀዮደ!» ጇደን።

*36. በኡ 3:6 *38. ሌዎ 9:24

40 ዮሙስ ኤልያስ፥ «ራጀተ በአል
ቀባ! እሳን ኬሳ ነምን ቶኮሌ አከ በኡ
ሀንጎድና!» ጇዴ እሳን እንአቦሜ፤ ጀር
ሱንስ ራጀተ ሰነ እንቀበን፤ ኤልያስሞ ገረ
ለገ ቂሶንት ጌሴ አችት እሳን እንፍጤ*።

*40. ኬሰ 13:6-9

41 ከነ ቦዴ ኤልያስ፥ «ሰገሌን ቦካ
የንዶ ዋን ደገአሙፍ አመ ኦል በኢ ኛዱ፥
ዱግስ!» ጇዴ አሃብት እንዱበቴ።
42 አሃብ ኛቼዳፍ፥ ዱጉዳፍስ ኦል
እንበኤ፤ ኤልያስ ገሩ ጉቤ ቱሉ ቀርሜሎ
ስረት ኦል በኤ መታሳ ሀመ ጅልበሳ ብራን
ገኡት ገድ ጎምብሴ እንከደቴ። 43 ሆጇታሳ
ቲንሞ፥ «ደቂ ቅጠ ገላንቻቲን እላል!»
ጇዴ፤ ከነረት እን ደቄ እላሌ፥ «አቺን
ሆምቱ ሀንጅሩ» ጇዴን፤ ኤልያስ፥ «ስአ
ቶርበ ዴብሴ ደቂ እላል!» እቲን ጇዴ።
44 ሆጇትች ስአ ቶርበፋሳት፥ «ኩኖ፥
ዱሜስ ጥኖን ሀመ ሀርከ ነማ ገኡ ቶኮ
ገላንቸራ ኦል ከአ ጅረ» ጇዴ፤ ኤልያስ
ከነረት ሆጇታሳቲን፥ «ደቂቲ አሃቢን፥
‹ኮንኮላታኬ ካፈዱቲ፥ ኡቱ ቦካን ስአ ህን
እትስን ገድ ቡእ!› ጇድ!» ጇዴ። 45 ከነ
ግዱት ቅሌንስ ዱሜሰ ፍዴ በንቲ ዋቃ
እንጉራቼሴ፥ ቦካን ኡልፋታን እንዱፌ፥
አሃብ ዮሙስ ኮንኮላታሳ ያበቴ ይዝሬኤ
ልት ገድ እንቡኤ*። 46 ዋቀዮ ሁምነሳ ኤል
ያሲፍ እንኬኔ፤ ኤልያስሞ ወያሳ ሰሳበቴ
ሙዲት ሱቀቴ፥ አሃብ ዱረ ቡኤ ሀመ
ይዝሬኤልት እንፊጌ። *41-45. ያቆ 5:18

ቦቆና 19

ኤልያስ ገረ ቱሉ ሲናት በቀቹሳ

1 አሃብ ሞትች ወንተ ኤልያስ ሆጇቴ
ሁንዱማ፥ አተምትስ ራጀተ በአል ሁን
ዱማ ብላዳን አከ ፍጤ ኢዛቤል ሃደ መና
ሳት እንህሜ*። 2 ከነረት ኢዛቤል ገረ
ኤልያስት ነመ ኤርግቴ፥ «አኩመ አት
ራጀተ በአል ፍጤ፥ ቦር የወነ ዮን ስአ
ጇሱ ደባዴ፥ ዋቀዮሊን አነ ሀአጇሰን!»
ጇቴ። 3 ዮሙስ ኤልያስ ሶዳቴ ሉቡሳ ኦል
ፊቼፍ ከኤ እንበቀቴ፤ ይሁዳ ኬሳ መንደረ
ቤርሼባ ዮሙ ገኤ፥ ናአሳ አችት ዲሴ፥
4 አፊሳቲ ለፊ ኦና ኬሰ አዴምሰ ጉያ ቶኮ
ኤርገ አዴሜ ቦዴ፥ ሙከ አከ ደንደንሳ
ቶኮ ጀለ እንታኤ፤ አችትስ፥ «አን አቦተ
ኮረ ዋነን ሀንወይኔፍ፥ አመ ነገአቲ ያ
ዋቀዮ ነአጇስ!» ጇዴ እንከደቴ*።

*1. 18:40 *4. በኡ 32:32፤ ለኮ 11:15፤
ዮና 4:3

5 እን ሙከቸ ጀለ ገድ ጪሴ ረፉ ኡቱ
ጅሩ፥ ኩኖ፥ ኤርገማን ዋቀዮ ቶኮ ዱፌ
እሰ ሩሩኩቴ፥ «ከኢቲ ኛዱ!» ጇዴን።
6 ዮሙስ ኤልያስ ደመቄ አሲፍ አች
እላሌ፥ ብጥሌ በርበዳ እብዳረ ጅሩፍ
ብሻን ጩጌ ቶኮ መታሳ ዱረት እንአርጌ፤
ከኤስ ብጥልቸ ኛቴ፥ ብሻንቸስ ዱጌ
ዴብኤ እንረፌ። 7 ኤርገማን ዋቀዮ ሱን ስአ
ለመፉ ዴብኤ ገረሳ ዱፌ እሰ ሩሩኩቴ፥
«ከራ ፈጎ ዋን አዴምቱፍ፥ ከኢቲ
ኛዱ!» ጇዴን። 8 ኤልያስ ዮሙስ ከኤ
እንኛቴ፥ እንዱጌስ፤ ሁምነ ኛትች ኬኔፊ
ንስ ጉያ አፉርተማፍ ሀልከን አፉርተመ
ሀመ ሲና ቱሉ ዋቀዮት እንአዴሜ*።

*8. በኡ 24:18

9 ቱሉ ሰነረ ዮሙ ገኤስ ሆልቀ ደጋ
ቶኮ ኬሰ ልጤ አች ኬሰ እንቡሌ፤ ኩኖ፥
ዱቢን ዋቀዮ፥ ገረሳ ዱፌ፥ «ያ ኤልያስ
አሲ ማል ሆጇታ?» ጇዴ እሰ እንጋፈቴ።
10 እንሞ ዴብሴ፥ «ሰብን እስራኤል ከኩ
ሲፍ ገለን ዲሰኒ እዶ አርሳኬ ዲገኒ ራጀተ
ኬሰ ብላዳን ዋን ፍጠኒፍ፥ ስአ ዋቀዮ
ጎፍታ መጫቲፍ ባይኤ ነንሀናፊን ቱሬ፤
ራጀተኬ ኬሳ አኑመ ዱዋቱ ሀፌ፥ አኑመ
ዩሞ አጇሱ እንበርባዱ» ጇዴ*። 11 ዋቀ
ዮሞ፥ «አን አቺን ነንደርባቲ ሆልቅቸ ኬሳ
በኢ ሮጌ ቱልቻረ ፉለኮ ዱረ ዳበዱ!»
ጇዴን፤ ዮሙስ ቅሌንስ ሁምነ-ቀቤስ

ጀባን ቱሎተ ተተርሳሳ፥ ከታወን ደደያሳ
ዋቀዮ ዱረ እንደርቤ፤ ዋቀዮ ገሩ እስ ኬስ
ህንቱሬ፤ ቅሌንስቸ ቦዴሞ ሶቾአ ለፋቱ
ተኤ፤ ዋቀዮ ገሩ ሶቾእቸ ለፋ ሰነ ኬስ
ህንቱሬ*። 12ሶቾእቸ ለፋ ቦዴሞ እብደቱ
ዱፌ፤ ዋቀዮ ገሩ እብድቸ ኬስ ህንቱሬ፤
እብድቸ ቦዴሞ ወንተ አከ ሰገሌ ሀሳሳቱ
ደገአሜ። 13ኤልያስ ዩሮ ከነ ደገኤት
ወያሳ ፉለት ሀጉገቴ ገድ በኤ፥ በልበለ
ሆልቅቻ ዱረ እንዳበቴ፤ ኩኖ፥ ሰገሌ፥
«ያ ኤልያስ አሲ ማል ሆጀታ?» ጀዱ
እንደገኤ። 14እንሞ ዴብሴ፥ «ሰብን እስራ
ኤል ከኩ ሲፍ ገለን ዲሰኒ፥ እዶ አርሳኬ
ዲገኒ፥ ራጀተኬስ ብላዳን ዋን ፍጠኒፍ፥
ስእ ዋቀዮ ጎፍታ መጫቲፍ ባይኤ ነንህና
ፈን ቱሬ፤ ራጀተኬ ኬሳ አኑመ ዱዋቱ
ሀፌ፥ አኑመዩሞ አጀሱ እንበርባዱ»
ጀዴ*።

*10. 19:14፤ 18:22፤ ፋር 69:9፤
ሮማ 11:3 *11. በኡ 33:22 *14. 19:10፤
ሮማ 11:3

15 ዋቀዮሞ እሰት ዱበቴ፥ «ከራ ዱፍ
ቴረ ዴብኢቲ ገረ ለፈ ኦና እስ ደማስቆ
ኬሳ ደቅ! ዮሙ አች ጌሱ ሀዛኤልን
ድቢቲ ሶርያረት እስ ሞስስ*! 16አከሱመ
ስሞ ዩሁ እልመ ኒምሻይ ድቢቲ እስራኤ
ልረት እስ ሞስስ! ስቦዴዳን ራጂ አከ
ተኡት እዶ ‹አቤል ሜሆላ› ጀደሙሞ፥
ኤልሳእ እልመ ሻፋጥ ድብ*! 17ብላ ሀዛ
ኤል ጀላ በቀቴ እስ በኤ፥ ዩሁቱ አጀስ፤
ብላ ዩሁ ጀላ በቀቴ እስ በኤሞ ኤልሳእቱ
አጀስ። 18ሰበ እስራኤል ኬሳ ጅልበሳኒቲን
ጅልቤንፈተኒ በአሊፍ ከን ህንሰገድን፥
አፉንሳኒቲንስ ከን እስ ህንዱንገትን ነሞተ
ኩመ ቶርበ ጉቱ ሀምብፈዴረ» ጀዴ*።

*15. 2ሞቶ 8:7-13 *16. 2ሞቶ 2:9-15
*18. ሮማ 11:4

ኤልሳእ ዋመሙሳ

19 ኤርገሲ ኤልያስ አቺ ከኤ ኡቱ
አዴሙ፥ ኤልሳእ ቆቲሰ ቆታ ኡቱ ጅሩ
እንአርጌ፤ ቆትዮ ጭምዲን ኩደ ቶኮ እስ
ዱረ ቱረን፥ ጭምዲ ኩደ ለመፋቲንሞ
አፊሳቲ እንቆተ ቱሬ፤ ኤልያስ እስ ብረ
ዮሙ ገኤ ወያሳ አፍራ ፉዴ ደርበቴ እሰረ
እንቡሴ። 20ዮሙስ ኤልሳእ፥ ቆትዮተሳ
አችት ዲሴ ኤልያስ ዱካ ፊጌ፥ «ደቄ አባ
ኮፍ ሃደኮ ዱዱንገዴ፥ ነጋ እት ዳሜ
ዴብኤ ሰዱካ አከን ቡኡፍ ስንከደደ»
ጀዴ፤ ኤልያስሞ ዴብሴፊ፥ «አን ስህን
ዶዉ፥ ዴብእ!» ጀዴ*። 21ከነረት ኤል
ሳእ እስ ብራ ዴብኤ ቆትዮ ጭምዲ ቶኮ
ቀሌ፥ ፎንቸስ ምእ ቆትዮቲን አፌሌ ነሞ
ተሳቲፍ እንኬኔ፥ እሳንስ እንኛተን፤ ከነ
ቦዴ ኤልሳእ ከኤ ኤልያስ ዱካ እንቡኤ፥
ገርጋርቱሳስ እንተኤ።

*20. ሉቃ 9:61-62

ቦቆና 20

ቤን-ሀዳድ ሞቲን ሶርያ፥ ሰማርያት ሎለ ካሱሳ

1ቤን-ሀዳድ ሞቲን ሶርያ ሎልቶተሳ
ሁንዱማ ወልት እንቀበቴ፤ ከነ ብረትስ
ሞቶተ ሶዶሚ ለመ አቦተ ፈርዴኒሳኒፍ ኮን
ኮላቶተሳኒ ወጅን ፉደቴ አል በኤ፥ መን
ደረ ሰማርያ መርሴ ሎለ እት እንካሴ*።
2ገረ መንደራት፥ አሃብ ሞቲ እስራኤልት
ነሞተ ኤርጌ፥ «ቤን-ሀዳድ ሞትች፥
3‹ሜቲንኬፍ ወርቄንኬ ከንኮት፥ ዱበርቶ
ትንኬፍ እጀሎትንኬ ወር ገጋሪን ከንኮት›
ጀዴ ጀዳቲ እት ሀማ!» ጀዴ። 4ሞቲን
እስራኤልሞ ዴብሴ፥ «ያ ጎፍታኮ፥ ሞት
ቾኮ! አኩመ አት ጀቴ አን ከንኬት፥ ቀቤ
ኝኮ ሁንድኑስ ከንኬት» ጀዴ። 5ወር
ኤርገመን አመስ ዴብአኒ ገረ አሃብ
ዱፈኒ፥ «ቤን-ሀዳድ ሞትች፥ ‹አን ሜቲ
ኬፍ ወርቄኬ፥ ዱበርቶተኬፍ እጀሎተኬ
ስራ ፉደቹ አከን በርባዱ ስት ሀሜን
ቱሬ፤ 6ሀተኡዩ መሌ፥ ቦር ዮወነ ሆጀቶ
ተኮ ወረ ጉርጉዶተ ስት ነንኤርገ፤ እሳን
መነኬፍ መነ ሆጀቶተኬ ወረ ጉርጉዶታ
ፎንቀልቸኒ እንእላሉ፥ ወንተ እሳንት ቶሉ
ሁንዱማ ፉደተኒ እንአዴሙ› ጀደ» ጀደኒ
እት እንህመን።

*1. 2ሞቶ 6:24

7ዮሙስ አሃብ ሞቲን እስራኤል ጃር
ሶሊ ብይቻ ጉቱማት ወልት ቀቤ፥ «ነምን
ኩን ዱበርቶተኮ፥ እጀሎተኮ፥ ሜቲኮፍ
ወርቄኮ ፉደቹዳፍ ዮሙ እን ነመ አነት
ኤርጌት፥ አን እስ ህንድድኔ፤ ረክነ
አተሚ አከ እን ኡሙ በርባዱ ሀደራ፥ ሜ
ሁበዳቲ እላላ!» ጀዴ። 8ጃርሶሊን ሁን
ድኑ፥ ነሞትን ሁንድኑስ ዴብሰኒ፥ «ወንተ
እን ጀዱ ህንደገእን ዮኪስ ጋፊሳቲፍ
‹ቶሌ› ህንጀድን!» ጀደን። 9ከነረት
አሃብ ሞትች ነሞተ ቤን-ሀዳድ ብራ ኤርገ
መኒ ዱፈኒን፥ «ጎፍታኮ ሞትቾት፥ ‹አን

ገርብቾኪ ጋፊ አት ዱራን አነ ጋፈቴ ሁን
ዱማ ነንራወደ፥ ጋፊኪ እስ ቦደና ከናፍ
ገሩ፡- ቶሌ ጇቿ ሀንደንደኡ› ጇዴ፥
ጇዳቲ እት ሀማ!» ጇዴ፤ ወር ኤርገመ
ንስ ዴብአኒ ዴቢ አሃብ ኬኔ ቤን-ሀዳድት
እንሀመን።
10 ዮሙስ ቤን-ሀዳድ ነመ ከን ብራ አሃ
ብት ኤርጌ፥ «ብዮን ሰማርያ ነሞተኮ ወረ
አና ወጅን ጅረን ኮፔ ቶኮ ቶኮሌ ዮ ወል
ገኤፍ ዋቀዮሊን አነ ሀአጇሰን!» ጇዴ እት
እንከከቴ። 11 አሃብ ሞቲን እስራኤልሞ
ዴብሴ፥ «ቤን-ሀዳድ ሞትቾት፥ ‹ሎልቱ
ዱጋ ከን ተኤ ሎላ ገሌ ሀደትናሳ ኤርገ
ሂከቴ አፍ ጇጇ መሌ፥ ሎለ ደቁፍ ሀደቻ
ኡቱ ጅሩ አፍ ሀንጇጁ› ጇዳቲ እስት
ሀማ!» ጇዴ። 12 ቤን-ሀዳድ ሞትቾ፥
ሞቶተ ወረ ካኒ ወጅን ዱንካነ ኬስ ታኤ
ዱጋቲ ዱጋ ኡቱ ጅሩ፥ ዴቢ አሃብ ዴብ
ሴፍ እንደገኤ፤ ከነረት፥ «መንደረቲ ሩኩ
ቱዳፍ እዶ እዶኬሰን ቀበዳ!» ጇዴ
ነሞተሳ እንአቦሜ፤ እሳንስ እዶ እዶሳኒ
እንቀበተን።

አሃብ ሞትቾ ቤን-ሀዳድን ሞኡሳ

13 ከነ ግዱት ራጇን ዋቀዮ ቶኮ ገረ
አሃብ ሞቲ እስራኤል ዱፌ፥ «ዋቀዮ፥
‹ሎልቶተ ባይኤ ከነ አርግታ? ሀርአ አን
ሎልቶተ ከነ ሀርከኬ ኬስ ነንቡሰ፤ አት
ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ እንቤከተ›
ጇደ» ጇዴ እንዱበቴ።
14 አሃብሞ፥ «ከነ ኤኙቱ ሆጇታ?»
ጇዴ እንጋፈቴ፤ ራጅቾ ገሩ ዴብሴ፥
«ዋቀዮ፥ ‹ሎልቶተ ደርገጎተ አንገፎተ
ኩታወን ብይቻቱ ሆጇተ› ጇደ» ጇዴ፤
ሞትቾሞ፥ «ኤኙቱ ሎለ ከነ ጇል
ቀባ?» ጇዴ እንጋፈቴ፤
ራጅቾ ዴብሴ፥ «ስቱ ጇልቀበ»
ጇዴን።
15 ከነረት አሃብ ሎልቶተ ደርገጎተ አን
ገፎተ ኩታወን ብይቻ ድበ ለማፍ ሶዶሚ
ለመ ወልት እንዋሜ፤ ከነ ቦዴስ እስራኤ
ሎተ ወረ ሀፈን ሁንዱማ ለካኤ፥ ነሞተ
ኩመ ቶርበ ወልት እንቀበቴ።
16 እሳን ኡቱ ቤን-ሀዳዲፍ ሞቶትን
ሶዶሚ ለማን ወር እስ ገርጋረን፥ ዱጋቲ
ዱገኒ መቻአኒ ዱንካነሳኒ ኬስ ጅረኒ፥ ጉያ
ሳፋ ሎላፍ እንበአን። 17 ሎልቶትን ወር
ደርገጎትን ሱን ዱራን ዱርሰኒ እንበአን፤
ጅር ወር ዋ አከ ቆረተኒፍ ቤን-ሀዳድ እሳን
ኤርጌ ዴብአኒ ዱፈኒ፥ «ሎልቶትን ኩተ
ትን ቶኮ ሰማርያዳ ዱፋ ጅሩ» ጇደኒ
እሰት እንሀመን።
18 እንሞ፥ «ዱፋቲንሳኒ ነጋ ቡሱዳፍ ዮኪስ
ሎለ ካሱዳፍ ዮ ተኤዩ፥ ፈያት እሳን ቀባ
መሌ እሳን እንአጇስና!» ጇዴ እንአቦሜ።
19 ሎልቶትን ወር ደርገጎትን ሱን፥
ሎልቶተ ወረ ካን ዱረ ቡአኒ መንደረቲ
ኬሳ ዱላፍ በአኒ፥ 20 አዱመ አዳን ዲነ
እሳንት ዱፌ እንአጇሰን፤ ዮሙስ ወር
ሶርያ እንበቀተን፥ እስራኤሎትንሞ ዱካ
ቡአኒ እሳን እንአርአን፤ ቤን-ሀዳድ ሞቲን
ሶርያስ አቦተ ፈርዴኒሳ ሙራሳ ወጅን ፈር
ዳን በቀቴ እሳን ጇላ እንበኤ። 21 አሃብ
ሞቲን እስራኤል በኤ ፈርዴኒፍ ኮንኮላቶተ
ወረ ሶርያ ቦጅኤ፥ ነሞተሳኒሞ ሩኩታ ጉዳ
ዳን እንፍጤ።
22 ከነ ቦዴ ራጅቾ ገረ አሃብ ሞቲ እስ
ራኤል ዱፌ፥ ዮሙ ብራን በርኡ «ሞቲን
ሶርያ ዴብኤ ስሩኩቱፍ ዋን ጅሩፍ፥
ወንተ ሆጇተሙን ተኡ ቤከ፥ ሁምነ ወራ
ናኬስ ጇቤፈዱ!» ጇዴ።
23 ሆጇቶትን ቤን-ሀዳድ ሞቲ ሶርያ
ወር ጉርጉዶትንሞ፥ «ዋቀዮሊን እስራኤ
ሎታ፥ ዋቀዮሊ ጋራ ዋን ተአኒፍ፥ እስራ
ኤሎትን ኑት ጇባተኒ ኑሞአን፤ ገሩ ኑእ
ደቻ ኬሰት ኡቱ እሳን ሎሌ ዱጉማን እሳን
እንሞነ፤ 24 አመ አከስ ጎድ! ሞቶተ ከነ
ሁንዱማ እዶ እዶሳኒቲ ካሲቲ አጇጁወን
ወራና እዶሳኒ ቡስ! 25 ሎልቶተ፥ ፈርዴ
ኒፍ ኮንኮላቶተ ሀመ ወረ ስዱራ ዱመኒ
ከን ባይአተን ቆጺስ! ዮሙስ ኑእ ደቻ
ኬሰት እስራኤሎተ እንሎለ፥ ዱጉማን
እሳን እንሞነስ» ጇደኒ ሞትቾ እንጎርሰን፤
እንስ ጎርሰሳኒ ፉደቴ አኩመ እሳን ጇደን
እንጎዴ።
26 ብራ ሰነት ቤን-ሀዳድ ሞቲን ሶርያ
ነሞተሳ ወልት ቀበቴ፥ እስራኤሎተ ሎሉ
ዳፍ መንደረ አፌቅት አል እንበኤ። 27 እስ
ራኤሎትንስ እሳንት ዱሉዳፍ ገላ
ፉደተኒ፥ ወልት ቀበመኒ በአኒ ፉሌሳኒ
እንቡፈተን፤ ሎልቶተ ሶርያ ወረ ብይቾ
ኬሰ ጉተን ብረት፥ እስራኤሎትን አከ
ሬአተ ከረ ጥጥኖ ለማ ሙራሰ ቱረን።

28 ዮሙስ ነምን ዋቀዮ ቶኮ ገረ ሞቲ
እስራኤል ደቄ፥ «ዋቀዮ፥ ‹ሰበቢ ነሞትን
ሶርያ፡- እን ዋቀዮ ጋሮታት መሌ፥ ዋቀዮ
ደቻወኒ ምት ናንጀደኒፍ፥ አንሞ ሎልቶ
ተሳኒ ወረ ባይኤ ከነ ሁንዱማ ሀርከኬ ኬሰ
ነንቡሰ፤ ከናንስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ
እንቤክተ› ጂደ» ጂዴ*። 29ኩተት ለማኑ
ፉሌ ወሊ ቡፈተኒ ሀመ ጉያ ቶርባት
እንቱረን፤ ጋፌ ጉያ ቶርበፉ ሰነ ሎለ
ወልት ካሰኒ፥ እስራኤሎትን ጉያ ቶኮት
ነሞተ ሶርያ ኬሳ ለፎ ኩማተመ ድበ ቶኮ
እንፍጠን። 30ወር ሀፈንሞ ገረ መንደረ
አፌቅት እንበቀተን፤ እሳኑመ ኬሳዩሞ
ነሞተ ኩመ ድግደሚ ቶርበ ደላ መንደረ
ቲቱ እረት ጅጌ ፍጤ፤ ቤን-ሀዳድ ሞቲን
ሳኒሞ ገረ መንደረቲት በቀቴ ኩታ መነ
ቶኮ እሰ ገረ ኬሳ ኬሰ እንዶከቴ።

*28. በኡ 7፡5

31 ዮሙስ ሆጂቶትን ሞትቻ፥ ወር
ጉርጉዶትን፥ «ኩኖ፥ ሞቶትን እስራኤል
ወረ አራረ ቡሰን አከ ተአን አመ ደጌኜረ፤
ኤጋ ኡፈተ ገዳ ሙዲኬኘት ሀደትኄ፥
ፉኞ መታኬኘት መረትኄ፥ ገረ ሞቲ እሰ
ራኤል ዮ ደቅኄ፥ ተሪ እን ሰአጂሉ እንዲሰ
ተአ፤ ከናፍ ሀደራ አትሞ ‹ቶሌ› ኑፍ
ጂድ!» ጂደኒ ሞትቸ እንጋፌተን። 32ጅር
አኩመ ጂደን፥ ኡፈተ ገዳ ሙዲሳኒት ሀደ
ተኒ፥ ፉኞ መታሳኒት መረተኒ፥ ገረ ሞቲ
እስራኤል ደቀኒ፥ «ቤን-ሀዳድ ገርብ
ችኬ፥ ‹ሀደራ ሉቡንኮ አከ ጅራቱ ጎድ!›
ጂደ» ጂደን፤ ሞትችሞ ዴብሴ፥ «እን
አመዩ ጅራ! ኤጋ ሰአች እን ኦቦሌሰ
ኮት!» ጂዴ። 33ሆጂቶትን ቤን-ሀዳድ
ፋረ አሃብ ሞትቻ ኤገቻ ዋን ቱረኒፍ፥
ዮሙ እን፥ «ኦቦሌሰኮት» ጂዴ፥ እሳንሞ
ቶከቹማን አፋንሳራ ፉደተኒ፥ «አኩመ
አት ጂቴ፥ ቤን-ሀዳድ ኦቦሌሰኬት»
ጂደን፤ አሃብ ሞትችሞ፥ «ደቃቲ ቤን-ሀ
ዳድን ፍዳ!» ጂዴ እሳን እንአቦሚ፤ ዬሮ
ቤን-ሀዳድ በኤ ገረ ሞትቻ ዱፈት፥
ሞትች፥ «ኮንኮላታኮ ያቢ ታእ!»
ጂዴን።

34 ከነ ቦዴስ ቤን-ሀዳድ፥ «መንደሮተ
አባንኮ አባኬራ ፉደቴ ቱሬ ሲፍ ነንዴ
ብሰ፥ አኩመ አባንኮ መንደረ ሰማርያ ኬሳ
እዶ ነገዳ ቀበ ቱሬ፥ አትሞ መንደረ ደማ
ስቆ ኬሳ እዶ ነገዳ እንቀባተ» ጂዴ አሃብት
እንዱበቴ፤ አሃብሞ ዴብሴ፥ «አከ ወሊገ
ልቴ ከናተ ገድ ሰንዲሰ» ጂዴ፤ ዮሙስ
ከካዳን ወሊፍ ገለኒ ገድ እሰ እንዲሴ።

ራጅች ቶኮ አሃብት በሌሳ ሙሩሳ

35 ራጆተ ኬሳ እን ቶኮ ራጂ አከሳቲ
ቲን፥ «ኩን አቦሚ ዋቀዮ ዋን ተኤፍ፥
ሀደራ ነሩኩት!» እንጂዴ፤ ነምች ገሩ
እሰ ሩኩቱ እንድዴ። 36ከነረት ራጅች፥
«ሰበቢ አት ዋቀዮፍ አቦመሙ ድዴፍ፥
ኩኖ ዬሮ አት አነ ብራ አዴምቱ ሌንጭ
ደኤ ሰአጂሰ» ጂዴን፤ አኩመ ነምች
ራጅቸ ብራ አዴሜንስ ሌንጭ እት ዱፌ
ደኤ እሰ እንአጂሴ*።

*36. 13፡24

37 ኤርገሲ ራጅች ነመ ከን ብራ ቶኮ
አርገቴ፥ «ሀደራ ነሩኩት!» ጂዴን፤ ነም
ችስ ዱጉመ ጎዴ ሩኩቴ እሰ እንመዴሴ።
38ዮሙስ ራጅች መረተሳ ፉለት ሀጉገቴ
ወላልችፌቴ፥ ገረ ከራት በኤ አሃብ ሞትች
እንኤገ ቱሬ። 39ሞትች አቺን ደርባ ኡቱ
ጅሩ ራጅች ሰገሌሳ ኦል ፉደቴ፥ «አን
ገርብችኬ ሎለ ቡሉቃ ግዱ ልጤ ኡቱን
ጅሩ፥ ሎልቱን ቶኮ ገረገሌ ነመ ቦጅአሜ
ቶኮ ገረኮት ፍዴ፥ ‹ነምቸ ከነ ኤግ! ዮ
እን ሰሀርካ በዴ ገሩ ቆደሳ እንእጂፈምተ
ዮኪሰሞ ሜቲ አከ ኪሎ ግራሚ ሶዶሚ
አፉሪ ሚጆኑ እንባፍተ› ናንጂዴ። 40አን
ገርብችኬ ሆጂት አሲፍ አች ፈጋ ኡቱን
ጅሩ፥ ነምች አነ ሀርካ እንበዴ» ጂዴ፤
አሃብ ሞትች ዴብሴ፥ «ወንተ ስት ፈረ
ደሙ አትዩ ዱበቴተ፥ አከሱመትስ ስት
እንፈረደመ» ጂዴን።

41 ዮሙስ ራጅች ደፌ መረተሳ ፉለ
ሳራ ዋን ፉዴፍ፥ እን ራጆተ ኬሳ ቶኮ አከ
ተኤ ሞትች እንበሬ። 42ራጅችሞ ሞት
ቻን፥ «ዋቀዮ፥ ‹ነመ አን ራወቴ አከ አት
እሰ በሌስቱፍ ስት ኬኔ ዋን ገድ ዲፍ
ቴፍ፥ ሉቡንኬ ቆደ ሉቡሳ፥ ሰብንኬሰ
ቆደ ሰበሳ እንኬነመ› ጂደ» ጂዴ። 43ከነ
ረት ሞትች አሬ ዴከማ ገረ መነ ሞቱማሳ
እሰ መንደረ ሰማርያ ኬሳ እንደቄ።

ቦቆና 21

ዱቢ እዶ ዳባ ወይኒ ናቦትረት ከኤ

1 ናቦት ይዝሬኤልች መንደረ ይዝሬኤል
ኬሳ መነ ሞቱማ አሃብ ሞቲ ሰማርያት
ድአዳ እዶ ዳባ ወይኒ ቶኮ ቀበ ቱሬ፤

2ጋፍ ቶኮ አሃብ ሞትች ናቦቲን፥ «እዶን
ዳባ ወይኒኬቲ መነኮት ድአ ዋን ተኤፍ፥
ብቅልቱ ገራገራ አከን እረት ጉድፈዱፍ
አናፍ ኬን! ቀደሳሞ እዶ ዳባ ወይኒ እሰረ
ጫሉ ዮኪስ ሆሪ ፉደቼን ዮ ስት ቶሌሞ
ወንተ እን ባሱ ሲፍ ነንኬነ» ጂዴ። 3ናቦት
ገሩ ዴብሴ፥ «ዳለ አባኮቲ ሲፍ ኬኑ፥
ዋቀዮ አነ ሀአልቹ!» ጂዴ*። 4አሃብ
ሰበቢ ናቦት ይዝሬኤልች፥ «ዳለ አባኮቲ
ሲፍ ሀንኬኑ» እቲን ጂዴፍ፥ አሬ ዴከማ
ገረ መነሳት እንዴብኤ፤ ገሌስ ገረ ኬኘኒት
ገረገሌ ስሬሳረ እንጨሴ፥ ምዳንስ
እንለገቴ።

*3. ለኮ 36:7፤ ሀስ 46:18

5ዮሙስ ኢዛቤል ሃት መናሳ ገረሳት
ኦል ገልቴ፥ «ማልቱ ስአርስናን ምዳን
ለገቴ?» ጂቴ እሰ እንጋፌቴ። 6ሞት
ችሞ፥ አን፥ «ናቦት ይዝሬኤልቻን፥
‹እዶ ዳባ ወይኒኬቲ አነት ጉርጉር! ዮኪስ
ጌደራ ዮ በርባዴሞ እዶ ዳባ ወይኒ ሲፍ
ነንኬነ› ጂናን፥ እንሞ፥ ‹አን እዶ ዳባ
ወይኒኮቲ ሲፍ ሀንኬኑ› ዋን ናንጂዴፈን
አሬ» ጂዴ። 7ኢዛቤል ሃት መናሳሞ ዴብ
ፍቴ፥ «ሞቲ እስራኤል ታቴ ተርካንፌን
አት ፉደቱ ከና? እዶ ዳባ ወይኒ ናቦት
ይዝሬኤልቻ አከ አት ፉደቱ ነንጎዳቲ ከኢ
ምዳን ኛዱ፥ ገመድስ!» ጂቴን። 8ከነ
ቦዴ እሼን መቃ አሃቢን ጫፈተ ጫፍቴ
መለቶሳቲን መለቴስቴ ገረ ጃርሶሊፍ ጉር
ጉዶተ ናቦቲ ወጅን መንደረ ይዝሬኤል
ኬሰ ጅራተንት እንኤርግቴ።

9ጫፈትች፥ «ጉያ እት ሶምተን
ለብሳ! ጋፈስትስ ነሞተ ወልት
ቀባቲ ናቦትን እሳን ግዱ እዶ ኦል
ከአረ ቴስሳ!
10ነሞተ ወይራ ሀንቡትኔ፥ ‹ኡቱ
እን ዋቀዮፍ ሞቲ አረብሱ ደጌኘረ›
ጂደኒ ሶባን ዱጋ እረት በአን ለመ
ቆጺሳቲ ፉሌሳ ቴስሳቲ እሰረት ዱጋ
ባስሳ! ከነ ቦዴስ መንደረቲ ኬሳ ገድ
ባሳቲ ደጋዳን ደአቲ እሰ አጂሳ!»
ከን ጂዱ ቱሬ*።

*10. ኬሰ 17:6፤ 19:15፤
ማቴ 26:59-61

11ጃርሶሊኒፍ ጉርጉዶትን መንደረቲ
ነሞተ ወረ ካኒ ወጅን፥ አቦሚ ኢዛቤል
ጫፈታን እሳንት ኤርግቴ ሁንዱማ ራወ
ቹፍ እንከአን። 12እሳን ጉያ እት ሶመን
ለብሰኒ፥ ጋፈስት ነሞተ ወልት ቀበኒ፥
ናቦትን እሳን ግዱ እዶ ኦል ከአረ እንቴስ
ሰን፤ 13ነሞትን ሶባን እሰረት ዱጋ በአን
ለማንስ ዱፈኒ ፉሌሳ እንታአን፤ ጀር ኩን
ለማን፥ «ናቦት ኩን ዋቀዮፍ ሞቲ አረብ
ሴረ» ጂደኒ፥ ሰበ ሰነ ዱረት እሰረት ዱጋ
እንበአን፤ ወር አቦመመንሞ ናቦትን መንደ
ረቲ ኬሳ ገድ ባሰኒ፥ ደጋዳን ደአኒ እንአጂ
ሰን። 14ከነ ቦዴስ ነመ ኤርገኒ፥ ናቦት
ደጋዳን ደአሜ አጂፈሙሳ ኢዛቤልት
እንሀመን።

15ናቦት ደጋዳን ደአሜ አጂፈሙሳ
አኩመ ደጌሴን፥ እሼን አሃብ ሞትቻን፥
«ናቦት ሀንጅሩ፥ ዱኤራቲ፥ እዶ ዳባ
ወይኒሳ እሰ እን ሆሪዳን ስት ጉርጉሩ
ድዴ፥ አመ ከኢ ፉደዱ!» ጂቴ።
16ናቦት ይዝሬኤልች አከ ዱኤ አሃብ
ሞትች ዮሙ ደገኤ፥ እዶ ዳባ ወይኒሳ ኦፌ
ፉደቹዳፍ ከኤ ገድ እንቡኤ።

17ዮሙስ ዱቢን ዋቀዮ ገረ ኤልያስ
ተሺብቻ ዱፌ፥ 18«ኩኖ፥ አሃብ ሞቲን
እስራኤል ሰማርያዳ እዶ ዳባ ወይኒ ናቦት
ፉደቹ ደቄራቲ፥ ከኢ ገድ ቡኢ፥ አችት
ሞትቾ ብረ ደቅ! 19ሞትቻንስ፥
‹ዋቀዮ:- አትሞ ነመ አጂስፍቴ ቀቤኘሳ
ፉደቴ? አመስ እዶ ሰሮትን እት ዲገ
ናቦት አራበን ሰነት፥ ሰሮትን ዲገኬስሞ
እንአራቡ! ሲንጂደ› ጂድ!» ጂዴ*።

*19. 22:35-38፤ 2ሞቶ 9:25-26

20አሃብ ዮሙ ኤልያስን አርጌ፥ «ያ
ዲነኮ፥ ነአርገቴ?» ጂዴን፤ ኤልያስሞ
ዴብሴ፥ «ኤዬ፥ ስንአርገዴ፤ ሰበቢ አት
ፉለ ዋቀዮ ዱረት ሀማ ሆጂቹዳፍ ኦፍ ጉርጉ
ርቴፍ፥ 21ዋቀዮ፥ ‹ኩኖ፥ አን ወንተ ሀማ
ስረት ነንፍደ፤ ስንበሌሰ፥ እስራኤል ኬሳስ
ሰኘኬ ብርመዱደ፥ ገርበ ኡቱ ሀንጂድን፥
ዲረ ሁንዱማ ለፈራ ነንፍጠ*፤ 22ሰበቢ አት
ቱቱቅጤ ነአርስቴፍ፥ ነሞትን እስራኤልስ
ጨቡ አከ ሆጂተን ዋን ጎቴፍ፥ አንም ማቲኬ
አከ ማቲ ዬሮብአም እልመ ኔባቲፍ አከ ማቲ
ባእሻ እልመ አሂያ ነንጎደ› ሲንጂደ*። 23ዋኤ
ኢዛቤልሞ ዋቀዮ፥ ‹መሰራ መንደረ ይዝሬ
ኤል ኬሰት ሰሮትን ኢዛቤልን እንኛቱ*፤
24ሰኘኬ ኬሳ እሰ መንደረ ኬሰት ዱኡ ሰሬቱ
ኛተ፥ እሰ በኬት ዱኡሞ አላቲቱ ኛተ›
ጂደ» ጂዴ።

*21. 2ሞቶ 9:7-8 *22. 15:29፤ 16:11-12
*23. 2ሞቶ 9:33-36

25 ነምን አከ አሃብ እስ ሃደ መናሳ ኢዛ
ቤሊን ቶስፈሜ ፉለ ዋቀዮ ዱረት ሀማ ሆጄ
ቹዳፍ ኦፍ ጉርጉሬ፥ ራወቴ ህንቱሬ፤
26እን አኩመ ወረ አሞሮታ፥ ወረ ዋቀዮ
ፉለ ሰበ እስራኤል ዱራ ኦፌ ባሴ፥ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞ ዋቄሱሳቲን ወንተ ባይኤ
ጪጋስሳ እንሆጄቴ።

27 አሃብ ዱቢ ከነ ዮሙ ደገኤ፥ ኡፈ
ተሳ ተርሳሴ፥ ኡፈተ ገዳ ኡፈቴ፥ ሶሜ፥
ኡፈተ ገዳ አኩመ ኡፈቴት እንጪሰ፥
ዮሙ ከኡስ ገዴ መታ ቡሴ እንአዴመ
ቱሬ። 28ዮሙስ ዱቢን ዋቀዮ ገረ ኤልያስ
ተሺብቻ ዱፌ፥ 29«አሃብ ፉለኮ ዱረት
አተም አከ ገድ ኦፍ ዴብሴ አርግቴታ?
አመ ሰበቢ እን ፉለኮ ዱረት ገድ ኦፍ ዴብ
ሴፍ፥ ወንተ ሀማ እስ ‹አን እሰረት ነን
ፍደ› ጄዴ ሰነ በረሳ ኬሰ ኡቱ ህንተእን፥
በረ እልመሳ ኬሰ ማቲሳረት ነንፍደ»
ጄዴ*። *29. 11፡12፤ 2ሳሙ 12፡13-14

ቦቆና 22

ሚክያስ ራጅች አሃብን ኦፍ ኤገቺሱሳ

(2ሴና 18፡2-27)

1 ሶርያፍ እስራኤል ግዱ ወጋ ሰድኢፍ
ሎል ህንቱሬ፤ 2ወጋ ሰደፉ ኬሰ ገሩ ዩሆ
ሻፉጥ ሞቲን ይሁዳ ገረ አሃብ ሞቲ እስራ
ኤል እንደቄ። 3ሞቲን እስራኤል
ሆጄቶተሳ ወረ ጉርጉዶታን «ራሞት-ጊል
ኣድ ከንኬኘ ቱሬ፥ ኑእ ገሩ ሞቲ ሶርያ
ሀርካ ዴብፍኔ እስ ፉደቹዳፍ ሆማ ቶኮሌ
አከ ህንጎድን እንቤክቱ ምቲሬ?» ጄዴ*።
4ዩሆሻፉጢንሞ «ራሞት-ጊልኣድን ኑኩ
ቱዳፍ አና ወጅን ህንደቅጡሬ?» ጄዴ
ጋፈቴ፤ ዩሆሻፉጥ ዴብሴ ሞቲ እስራኤ
ሊን፥ «ከንኮ አኩመ ከንኬቲት፥ ሰብንኮ
ሰበኬት፥ ፈርዴንኮስ ፈርዴንኬት»
ጄዴ*። 5ዩሆሻፉጥ እት ደበሌስ ሞቲ እስ
ራኤሊን፥ «ሀደራ፥ ዱራን ዱርሰ ወንተ
ዋቀዮ ጄዱ ጋፈዱ!» ጄዴ*።
*3. ኢያ 21፡38 *4. 2ሞቶ 3፡7 *5. አቦ 1፡1፤
1ሳሙ 14፡37፤ 23፡2-4፤ 28፡6፤
2ሞቶ 3፡11፤ ኤር 21፡2

6 ከነረት አሃብ ሞቲን እስራኤል ራጆተ
አከ ነመ ድበ አፉሪ ወልት ቀቤ፥ «አን
ሎላፍ ገረ ራሞት-ጊልኣድ ደቁሞ ዮኪስ
ዲሱ?» ጄዴ እሳን እንጋፈቴ፤ እሳንሞ፥
«ብየቲ ሰነ ዋቀዮ ሀርከኬ ኬሰ እንቡሳቲ፥
ደቅ!» ጄደኒ ዴብሰኒፍ። 7ዩሆሻፉጥሞ፥
«እሳን ከነ መሌ ከን ኑእ ጋፈትኑ ራጂን
ዋቀዮ ቶኮሌ አስ ህንጅሩሬ?» ጄዴ*።
8ዮሙስ ሞቲን እስራኤል፥ «ነምን ኑእ
ከራሳ ዋቀዮን ጋፈቹ ደንዴኙ ቶኮሌ ጅረ፥
ገሩ ሰበቢ እን ዋኤኮቲፍ ወንተ ሀማ መሌ
ወንተ ጋሪ ራወቴ ህንዱበትኔፍ፥ አን እሰ
ነንጅበ፤ እንስ ሚክያስ እልመ ኢምላት»
ጄዴ ዩሆሻፉጢፍ እንዴብሴ፤ ዩሆሻፉ
ጥሞ፥ «ያ ሞቲ፥ አት ዱቢ አከሲ ህንዱ
በትን!» ጄዴ*። 9ከነረት ሞቲን
እስራኤል፥ ጡኣሺ እሳፍ ኤርገሙ ቶኮ
ዋምስሴ፥ «ደቂቲ፥ ሚክያስ እልመ
ኢምላ አሪቲዳን ፍድ!» ጄዴን።
*7. 2ሞቶ 3፡11 *8. 2ሴና 18፡7-27

10 አሃብ ሞቲን እስራኤሊፍ ዩሆሻፉጥ
ሞቲን ይሁዳ ኡፈተ ሞቱማሳኒ ኡፈተኒ፥
ከረ መንደረ ሰማርያ ዱረ ኦብዲ ኬሰ ቴሶ
ሳኒ ዳበተኒ እንታኡ፥ ራጆትንሞ እሳን
ዱረት ራጂ እንዱበቱ ቱረን። 11ራጆተ ሰነ
ኬሳ፥ ዜዴቂያ እልም ክኔኣና፥ ጋንፎተ
ስቢላ ቶልፈቴ አሃቢን፥ «ዋቀዮ፥ ‹ወረ
ሶርያ ሀመ ለፈራ በሌስቱት ጋንፎተ ከናን
እሳን እንወራንተ› ጄደ» ጄዴ። 12ራጆትን
ወር ካን ሁንድኑስ አከሱመ፥ «ዋቀዮ ሀር
ከኬ ኬሰ ዋን ሲፍ ቡሱፍ፥ እንሞታቲ ገረ
ራሞት-ጊልኣድት ኦል በኢ ሎል!»
ጄደኒ እንዱበተን።

13 ነምች ሚክያስን ዋሙዳፍ ኤርገሜ
ደቄ፥ «ኩኖ፥ ራጆትን አፉን ቶክቻን
ዋኤ ሞትቻፍ ዋን ጋሪ እንዱበተን፤ ሀደራ
አትስ እሳን ኬሳ አከ እሰ ቶኮት፥ ወንተ
ጋሪ እት ዱበዱ!» ጄዴን*። 14ሚክያስሞ
ዴብሴ፥ «ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታት፥
ዋኑመ ዋቀዮ አነት ህሜ ዱዋ ነንዱበደ»
ጄዴ*። *13. ኢሳ 30፡10 *14. ለኮ 22፡18

15 ዮሙ ራጅች ገረ ሞትቻት ኦል
ገሌት፥ ሞትች፥ «ያ ሚክያስ፥ ራሞት-
ጊልኣድት ዱሉሞ ዮኪስ ዲፍኑ?» ጄዴ
እንጋፈቴ፤ ራጅችሞ ዴብሴ፥ «ዋቀዮ
ብየቲ ሀርከኬ ኬሰ ዋን ሲፍ ቡሱፍ፥
እንሞታቲ ኦል በኢ ሎል!» ጄዴን።
16ሞትችሞ፥ «ወንተ ዱጋ ተኤ ዱዋ
መሌ፥ ዋን ብራ መቃ ዋቀዮቲን አከ አት
አነት ህንህምኔፍ ስአ ሜቀ ስከክሲሱ ነበር
ባድችሰሬ?» ጄዴን። 17ዮሙስ ሚክያስ
ዴብሴ፥ «ጉቱማን ሎልቶተ እስራኤል
አከ ሆሎተ ትክሴ ህንቀብኔት ቱሎተረ

ብትማኡሳኒ ነንአርጌ፤ ከናፍስ ዋቀዮ፥
‹እሳን ኩን ዱረ-ቡቱ ዋን ህንቀብኔፍ፥ ነጋ
ዳን ገረ መነ መነሳኒት ሀዴብአን!› ጂዴ
አነት ሀሜረ» ጂዴ*። 18 ከነረት አሃብ
ሞቲን እስራኤል፥ ዬሆሻፋጢን፥
«ራጅች ኩን ዋኤኮቲፍ ወንተ ሀማ መሌ፥
ዋን በኤሰ አከ እን ህንዱበትኔ አን ስት
ህንሀምኔሬ?» ጂዴ።

*17. ለኮ 27፡16-17፤ ማቴ 9፡36

19 ዮሙስ ሚክያስ፥ «ዋቀዮ ቴሶሳረ
ኡቱ ታኡ፥ መጭ ዋቀራስ ሁንድኑ ገረ
ምርጋሳፍ ገረ ብታሳ ኡቱ ዳበተኒ ነንአ
ርጌ፤ ከናፍስ ወንተ ዋቀዮ ዱበቱ ደገአ*!
20 ዋቀዮ፥ ‹ኤጋ አሃብ ገረ ራሞት-ጊል
ኣድ ደቄ አችት አከ አጂፈሙፍ ኤኙቱ
እሰ ኅዎምሱፍ ጅረሬ?› ጂዴ፤ እን ቶኮ
‹ከነ› ጂዴ፥ እን ካንሞ ‹ሰነ› ጂዴ፤ 21 ከነ
ቦዴ ሀፋር ቶኮ ዋቀዮ ዱረት አሰ በኤ፥
‹አን፥ እሰ ነንኅዎምሰ› ጂዴ። 22 ዋቀ
ዮሞ፥ ‹አተምት እሰ ኅዎምስታ?› ጂዴ፤
ሀፋርችሞ፥ ‹ደቄ ሀፋረ ሶባን ራጀተሳ
ሁንዱማ ዱበቿሱ ነንተአ› ጂዴ፤ ከነረት
ዋቀዮሞ፥ ‹ኤዬ፥ አከስት እንደንዴሰ፥
ደቂቲ አከሱመ ኅዲ እሰ ኅዎምስ!›
ጂዴን። 23 ከናፍ ዋቀዮ ዋኤኬፍ ወንተ
ሀማ ዱበቴ፥ ራጀትንኬ ሁንድኑስ ሀፋረ
ሶባቲን አከ ሲፍ ዱበተኒፍ እሳን ዲሴ»
ጂዴ።

*19. ኢሳ 6፡1፤ 2ሴና 18፡18፤ ሙል 4፡2-4

24 ዬሮ ሰነት ዜዴቂያ እልም ክኔአና
ገረ ሚክያስ ደቄ፥ መዲሳ ከበሌ፥ «ሀፋር
ዋቀዮ ኩን አነ ብረ ደርቤ ኤሰት ስት
ዱበቴ?» ጂዴ እሰ እንጋፈቴ። 25 ሚክያ
ስሞ ዴብሴ፥ «ጋፈ ኅለ ኩታ መና እሰ ገረ
ኬሳ ልጤ ኦፍ ዶክስቱ አርጉፍ ጅርተ»
ጂዴን። 26 ዮሙስ አሃብ ሞትች ሆጂቶተሳ
ኬሳ ቶኮ ዋሜ፥ «ሚክያስን ቀቢቲ ገረ
አሞን ቡልቻ መንደራፍ ገረ ዮአሽ እልመ
ሞቲት ጌስ! 27 እሳንስ አከ እሰ ህደን፥
ሀመ አን ነጋዳን ዴብኡትሞ ቡዴናፍ ብሻ
ንራ ከን ሀፌ ዋን ብራ አከ ህንኬንኔፍ እት
ህም!» ጂዴ እንአቦሜ። 28 ሚክያስሞ
ዴብሴ፥ «ዮ አት ነጋዳን ዴብቴፍ፥ ዋቀዮ
ዱጉመ አነት ህንዱበትኔ፤ ከነስ ሰብን ኩን
ሁንድኑ ሀደገኡ!» ጂዴ*።

*28. ኬሰ 18፡22፤ ኤር 28፡9

አሃብ ሞትች፥ ራሞት-ጊልኣድት አጂፈሙሳ

(2ሴና 18፡28-34)

29 አሃብ ሞቲን እስራኤሊፍ ዬሆሻፋጥ
ሞቲን ይሁዳ ወሊ ወጅን ገረ ራሞት-ጊል
ኣድ እንደቀን፤ 30 አችት ሞቲን እስራኤል
ዬሆሻፋጢን፥ «አን ኡፈተ ከን ብራቲን
ወላልችፈዴ ዱለ ከነ ኬሰ ነንልጠ፥ አትሞ
ኡፈተ ሞቱማኬ ኡፈዱቲ ቱር!» ጂዴ፤
አከስት ሞቲን እስራኤል ወላልችፈቴ ዱለ
ሰነ ኬሰ እንልጤ።

31 ዮሙስ ሞቲን ሶርያ ሎልቶተ ኮንኮ
ላታዳን አዴመንረት አጀጆተ ወረ ተአን
ሶዶሚ ለማኒን፥ «ሞቲ እስራኤል ዱዋት
አኬከዳ መሌ፥ ያደኬሰን ሎልቶተ ወረ
ጥጥናረ ዮኪስ ወረ ጉርጉዳረ ህንካአ
ትና!» ጂዴ። 32 አጀጆትን ሎልቶተ ኮን
ኮላታዳን አዴመኒ ሱን ዬሆሻፋጥን ዮሙ
አርገን፥ «ሞቲ እስራኤል ጂቱን እሱመ
ከነ» ጂደኒ፥ እሰ ሎሉዳፍ ገረሳት ገረ
እንገለን፤ ዬሮ ዬሆሻፋጥ ጉድሴ ሰገሌሳ
ደጌስሴት ገሩ፥ 33 አጀጆትን ሎልቶተ ኮን
ኮላታዳን አዴመኒ ሱን አከ እን ሞቲ እስ
ራኤል ህንተእን በረኒ፥ እሰ አርኡ ዲሰኒ
እንዴብአን። 34 እሳን ኬሳ ነምች ቶኮ ዱኝ
ቲዱመሳ ጥየሳ ገድ እት ዲሴ፥ መዳ ስቢላ
እን ኡፈቱ ኦል ሀምብሴ ሁፉ አሃብ ሞቲ
እስራኤል እንወራኔ፤ ዮሙስ ሞትች
እዬ፥ «አን መዳኤራቲ ኮንኮላትቸ ናኔ
ፈዱ፥ እዶ ሎላ ከነ ኬሳ ነፉዲ አዴም!»
ጂዴ፥ እሰ ኮንኮላታሳ ኦፉ እንአቦሜ።
35 ጋፈ ሰነስ ሎል ሱን እንቡሉቄ፥ አሃብ
ሞትች ገሩ ገረ ወረ ሶርያት ገረገሌ ኮንኮላ
ታሳ ኬሰ ህርከቴ እንዳበተ፥ ዲግን መዳሳ
ኬሳ በኡስ ያኤ ኮንኮላትቸ ኬሰ እንጨሰ
ቱሬ፤ ከነራ ከን ከኤስ ሞትች ገልገሎመ
ሰነ እንዱኤ፤ 36 አኩመ አዱን ልጤን ሰገ
ሌን ጉድሴ፥ «ነምን ሁንድኑ ገረ ብየ ብየ
ሳት፥ ገረ መንደረ መንደረሳት ሀገሉ!»
ጂዱ ቡፈተ ሎልቶታ ሰነ ኬሰት እንደገ
አሜ።

37 ሞትች አከስት እንዱኤ፥ ሬፈሳስ
ፍደኒ ሰማርያት እንአዋለን። 38 ኮንኮላታ
ሳስ ኩፈመ ብሻን ሰማርያ ቡኬት
እንድቀን፤ አኩመ ዋቀዮ ዱበቴ ቱሬትሞ
ለፈ ዱበርቶትን ኤጅቶትን ድቀተንት፥

ኮንኮላታሳ ዮሙ ድቀን ዲገሳ ሰሮትን
እንአራበን*። *38· 21፡19፤ 2ሞቶ 9፡25-26
39 ወንት አሃብ ሞትች ሆጂቴ ከን ብራ
ሁንድኑ፥ ዋኤን መነ ሞቱማ እን እልከ
አርባቲን ሚደግሴ እጃሬ፥ ዋኤን መንደ
ሮተ እን እጃሬ ሁንድኑስ መጫፊ ሴና
ሞቶተ እስራኤል ኬሰት ጫፊሜረ
ምቲሬ? 40 አሃብ ዮሙ ዱኤ፥ አሀዝየ እል
መሳቱ ሞቲ ተኤ እዶሳ ቡኤ

ዋኤ ዮሆሻፋጥ ሞቲ ይሁዳ
(2ሴና 20፡31—21፡1)

41 አሃብ ሞትች እስራኤልረት ሞኤ
ወጋ አፉረፋት፥ ዮሆሻፋጥ እልም አሳ
ሞቲ ይሁዳ እንተኤ*፤ 42 ሃትሳሞ አዙባ
እንተለ ሽልሂ ቱርቴ፤ እን ዮሙ ሞቲ ተኤ
ነመ ወጋ ሶዶሚ ሽኒ ቱሬ፤ ዮሩሳሌም
መንደረ ይሁዳ ኬሰ ታኤ ወጋ ድግደሚ
ሽኒፍ ይሁዳረት እንሞኤ። 43 እን ሆጂሳ
ሁንዱማት አኩመ አሳ አባሳቲ ፉለ ዋቀዮ
ዱረት ዋን ቀጂላ ሆጂቴ መሌ፥ እሰራ
ህንጀልአትኔ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ እዶወን
አል ከአን ዋቀዮሊ ቶልፈሞዳፍ እት ሰገ
ደን ህንዲገምኔ ዋን ተኤፍ፥ ነሞትን
አችት አርሳ ድኤሱፍ እጣነ አርሱ እቱመ
እንፉፈን። 44 ዮሆሻፋጥ ሞቱማሳቲፍ
ሞቱማ እስራኤል ግዱት ነጋን አከ ቡኡ
እንጎዴ። *41· 15፡24
45 ወንተ ዮሆሻፋጥ ሆጂቴ ኬሳ ወር
ሀፈን፥ ጀግኑማንሳ፥ ሎል እን ጌጌሴስ
መጫፊ ሴና ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት ጫፊ
ሜረ ምቲሬ*? 46 እን ኤጅቶተ ዲሮታፍ
ዱበርቶተ ወረ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒቲፍ
ገልመሳኒ ኬሰት ኤጀን፥ በሩመ አሳ አባሳ
ቲዩ ከን ቱረን፥ ብየቲ ኬሳ እንበሌሴ*።
*45· 22፡4፤ 2ሞቶ 3፡7 *46· 14፡24
47 ዮሮ ሰነት ብይ ኤዶም፥ ነመ ሞቲን
ይሁዳ እሼረት አቦ ኬኔፊን ቡልት መሌ፥
አፊሼቲ ሞቲ ህንቀብዱ ቱርቴ። 48 ዮሙስ
ዮሆሻፋጥ ወርቂ በርባድቾ መርከቦተ ነገዳ
አፊርት እንኤርጌ፤ መርከቦትን ሱን ገሩ
ኤዝዮን-ጌቤርት ዋን ጩጩበኒፍ ህንደ
ቅኔ። 49 ኤርገሲ አሃዝየ ሞቲን እስራኤል፥
ዮሆሻፋጢን «ነሞትንኮ ነሞተኬቲ ወጅን
መርከባን ሀአዴመን!» ጂዴ፤ ዮሆሻፋጥ
ገሩ እንድዴ*። 50 ከነ ቦዴሞ ዮሆሻፋጥ
ዱኤ፥ መንደረ ዳዊት አባብሊሳት እዶ
ሞቶትን ወር እሰ ዱረ ቱረን እት አዋለመ
ንት እንአዋለሜ፤ እዶሳሞ ዮራም እልመ
ሳቱ ሞቲ ተኤ። *49· 9፡26-28

ዋኤ አሃዝያ ሞቲ እስራኤል

51 ዮሆሻፋጥ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ
ኩደ ቶርበፉሳት፥ አሃዝየ እልም አሃብ
ሞቲ እስራኤል እንተኤ፤ እን ሰማርያ መን
ደረ እስራኤል ኬሰ ታኤ እስራኤልረት
ወጋ ለማፍ እንሞኤ*። 52 አሃዝየ ኩን ሆጂ
አባሳፍ ሃደሳ አከሱመስ ሆጂ ዮሮብአም
እልመ ኔባት እሰ እስራኤሎትን ጩቡ አከ
ሆጄተን ጎዴ ዱካ ቡኡዳን፥ ዋቀዮ ዱረት
ወንተ ሀማ እንሆጄቴ። 53 እን አኩመ አባ
ንሳ ሆጄቴ፥ በአሊፍ ሆጄቹሳቲፍ ሰገዱሳ
ቲን ቱቱቂ ዋቀዮን ጎፍታ እስራኤል
እንአርሴ። *51· 12፡28-30

መጫፈ ሞቶታ

እሰ ለመፋ

ቦቆና 1
አሃዝየት ዋቀዮ ፈረዱሳ

1 አሃብ ሞቲን እስራኤል ኤርገ ዱኤ
ቦዴ፥ ብይ ሞኣብ እስራኤልረት እንከኤ*
2 ዬሮ ሰነት አሃዝየ መነሳ እሰ ሰማርያ ኬሳ
ሁላ ኩታ መንቻ እሰ ኦል ኣኑ ኬሰ በኤ
ዋን ኩፌፍ፥ ሚደሜ እንጪሰ ቱሬ፤ እን
ከነረት፥ «ደቃቲ ዱኩበ ከነቲ ነንፈየ ዮን
ተኤ፥ በኣል ዜቡብ ዋቀዮ ወረ ኤቅሮን
አናፍ ጋፈዳ!» ጂዴ ነሞተ እንኤርጌ*።
3 ኤርገማን ዋቀዮ ገሩ፥ ኤልያስ ትሸቤት
ቻን፥ «ከኢ ገረ ነሞተ ሞቲን ሰማርያ ኤር
ገቴት ኦል በኢቲ፥ ‹ብየ እስራኤል ኬሰ
ዋቀዮ ህንጅሩዩ በኣል ዜቡብ ዋቀዮ ወረ
ኤቅሮን ጋፈቹፌ ዱፍተኒ?› ጂዲን*!
4 ከናፍ ዋቀዮ፥ ‹ያ አሃዝያ፥ አት ዱጉማን
እንዱተ መሌ፥ ስሬ እረ ጪፍቴ ከነራ ህን
ካቱ!› ጂደ» ጂዴ፤ ኤልያስስ እንደቄ።

*1. 3:4-27፤ 1ሳሙ 14:47፤ 2ሳሙ 8:2
*2. 1ሞቶ 22:51-53 *3. 1ሞቶ 17:1፤
ኢሳ 8:19

5 ነሞትን ኤርገመን ሱን ገረ ሞትቻት
እንዴብአን፤ እንሞ፥ «ማሊፍ ዴብተኒ
ዱፍተኒ?» ጂዴ እሳን እንጋፈቴ።
6 ዮሙስ እሳን ዴብሰኒ፥ «ነመ ቶኮቱ
ከራት ኑት ዱፌ ገረኬ ገረ ሞትቸ እሰ
ኑኤርጌት ዴብኔ፥ ዋቀዮ፥ ‹በኣል ዜቡብ
ዋቀዮ ወረ ኤቅሮን ጋፈተቹፍ ከን አት
ኤርግቱ አነ ዋቀዮቱ እስራኤል ኬሰ ህንጅ
ሩሞ? ኤጋ አት ዱጉማን እንዱተ መሌ፥
ስሬ እረ ጪፍቴ ከነራ ህንካቱ› ሲንጂቹሳ
አከ ኑእ ስት ህምኑፍ ኑዴብሴ» ጂደን።
7 ሞትችስ፥ «ነምች ከራት እስንት ዱፌ፥
ከነ እስንት ዱበቴ ነመ አተሚ ቱሬ?»
ጂዴ፥ እሳን ጋፈቴ። 8 እሳንሞ ዴብሰ
ኒፌ፥ «ነመ ኡፈተ ርፌንሰአ ኡፈቴ፥
ሙዲሳስ ቴጳን ህደቴ ቶኮ ቱሬ» ጂደን፤
ሞትችስ፥ «እኖ፥ ኤልያስ ትሸቤትቸ!»
ጂዴ*።

*8. ማቴ 3:4

9 አቹማን ሞትች፥ አንገፈ ሸንተማ
ሎልቶተሳ ሸንተመኒ ወጅን ኤልያስት
እንኤርጌ፤ ኤልያስ ሮጌ ቱሉረ ታኤ ኡቱ
ጅሩ አንገፍች ገረሳ ደቄ፥ «ያ ነመ
ዋቀዮ! ሞቲን፥ ‹ኮቱ ገድ ቡእ!› ሲን
ጂደ» ጂዴን። 10 ኤልያስ ገሩ አንገፈ ሸን
ተማ ሰናፍ ዴብሴ፥ «ዮ አን ነመ ዋቀዮ
ተኤፍ፥ እብድ ዋቀራ ገድ ቡኤ፥ ስኢፍ
ሎልቶተኬ ሸንተመን ጠጵ ሀጎዱ!»
ጂዴ፤ ከነረት እብድ ዋቀራ ገድ ቡኤ፥
እሰ፥ ሎልቶተሳ ሸንተመንስ ጠጵ
እንጎዴ*።

*10. ሉቃ 9:54፤ ሙል 11:5፤ ኤር 5:14

11 አመስ ሞትች፥ አንገፈ ሸንተማ ከን
ብራ ሎልቶተሳ ሸንተመኒ ወጅን ኤልያ
ስት እንኤርጌ፤ እንስ ኦል በኤ ኤልያሲን፥
«ያ ነመ ዋቀዮ! ሞቲን፥ ‹ደፌ ኮቱ ገድ
ቡእ!› ሲንጂደ» ጂዴን። 12 ኤልያስ ገሩ
ዴብሴፌ፥ «ዮ አን ነመ ዋቀዮ ተኤፍ፥
እብድ ዋቀራ ገድ ቡኤ፥ ስኢፍ ሎልቶ
ተኬ ሸንተመን ጠጵ ሀጎዱ!» ጂዴ፤
ዮሙሱመ እብድ ዋቀዮ ዋቀራ ገድ ቡኤ፥
እሰ፥ ሎልቶተሳ ሸንተመንስ ጠጵ
እንጎዴ*።

*12. ሉቃ 9:54፤ ሙል 11:5፤ ኤር 5:14

13 አመስ ሞትች፥ አንገፈ ሸንተማ እሰ
ሰደፋ ሎልቶተሳ ሸንተመኒ ወጅን
እንኤርጌ፤ አንገፍን ሸንተማ እን ሰደፋን
ኩን ኦል በኤ፥ ኤልያስ ዱረት ጅልበሳቲን
ጅልቤንፈቴ፥ «ያ ነመ ዋቀዮ! ሉቡንኮፍ
ሉቡን ገርቦተኬ ሸንተመን ከና ስዱረት
ገት-ጂቤሰ አከ ተኡፍ ስንከደደ፤
14 ኩኖ፥ እብድ ዋቀራ ቡኤ አንገፎተ ሸን
ተማ ወረ ዱራ ለማን ሎልቶተሳኒ ሁንዱማ
ወጅን ጠጵ ጎዴረ፤ አመ ገሩ ሉቡንኮ ስዱ
ረት ገት-ጂቤሰ ሀተኡ!» ጂዴ።

15 ዮሙስ ኤርገማን ዋቀዮ ኤልያሲን፥
«ህንሶዳትኒቲ እሳ ወጅን ገድ ቡእ!»
ጂዴ፤ ኤልያስስ ከኤ እሳ ወጅን ገድ ቡኤ
ገረ ሞትቻ ደቄ፥ 16 «ዋቀዮ፥ ‹አከ አነ
ጋፈተቱፍ አነ ዋቀዮቱ እስራኤል ኬሰ ህን
ጅሩዩ፥ በኣል ዜቡብ ዋቀዮ ወረ ኤቅሮን
ጋፈተቹፍ ነሞተ ኤርግቴ? አት ከነ ዋን
ጎቴፍ ዱጉማን እንዱተ መሌ፥ ስሬ እረ
ጪፍቴ ከነራ ህንካቱ!› ሲንጂደ»
ጂዴን።

17 አኩመ ዱቢ ዋቀዮ እሰ ኤልያስ ዱበ
ቴት፥ አሃዝየ ሞትች እንዱኤ፤ ሞትች
እልመ ህንቀቡ ዋን ቱሬፍ፥ ዮራም አቦሌ

ስሳ ሞቲ ተኤ እዶሳ እንቡኤ፤ ኩንስ
ዮራም እልም ዬሆሻፋጥ ሞቲ ይሁዳ ሞኤ
ወጋ ለመፋሳት ተኤ*። 18ዋኤን አሃዝያ
እን ሀፌ፥ ወንት እን ሆጂቴስ መጫፌ ሴና
ሞቶተ እስራኤል ኬሰት ጫፌሜረ
ምቲሬ? *17 3:1

ቦቆና 2

ኤልያስ ገረ ዋቃት አል ፉደተሙሳ

1ዬሮን ዋቀዮ፥ ቅሌንስ ጀባ ኬሳን ኤል
ያስን ገረ ዋቃት አል ፉደቱ ጌኛን ኤልያ
ሲፍ ኤልሳእ ጊልገሊ ከአኒ ከራረ
እንአዴሙ ቱረን። 2ኤልያስ ዮሙስ ኤል
ሳኢዳን፥ «ዋቀዮ ገረ ቤትኤልት ዋን ነኤ
ርጌፍ፥ ሀደራ አት አሱመ ቱር!» ጂዴ፤
ኤልሳእ ገሩ ዴብሴ፥ «ዱጋ ዋቀዮ እሰ
ጅራታት፥ ዱአ ሉቡኬቲትስ አን ስብራ
ህንሀፉ!» ጂዴ፤ ኤርገሲ እሳን ወሊ
ወጅን ቤትኤልት ገድ እንቡአን። 3ዮሙስ
ኩተትን ራጅታ ወር ቤትኤል ኬስ ቱረን
ገረ ኤልሳእ ዱፈኒ፥ «ዋቀዮ፥ ሀርአ ጎፍ
ታኬ ስዱራ ፉደቹፍ አከ ጂዱ ቤክታ?»
ጂደኒ እንጋፈተን፤ ኤልሳእሞ፥ «ኤዩ!
ቤከ፥ እስን ገሩ ዋኤ ከና ህንዱበትና!»
ጂዴ። 4ኤልያስ አመስ ኤልሳኢዳን፥
«ዋቀዮ ገረ ዬሪኮት ዋን ነኤርጌፍ፥ ሀደራ
አት አሱመ ቱር!» ጂዴ፤ እን ገሩ፥
«ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታት፥ ዱአ ሉቡኬ
ቲትስ አን ስብራ ህንሀፉ» ጂዴ፤ ኤርገሲ
እሳን ወሊ ወጅን ገረ ዬሪኮ እንደቀን።
5ዮሙስ ኩተትን ራጅታ ወር ዬሪኮ ኬሰ
ቱረን ገረ ኤልሳእ ደቀኒ፥ «ዋቀዮ ሀርአ
ጎፍታኬ ስዱራ ፉደቹፍ አከ ጂዱ
ቤክታ?» ጂደኒ እሰ እንጋፈተን፤ እንሞ
ዴብሴ፥ «ኤዩ! ቤከ፥ እስን ገሩ ዋኤ ከና
ህንዱበትና!» ጂዴ። 6ኤልያስ አመስ
እት ደበሌ ኤልሳኢዳን፥ «ዋቀዮ ገረ ዮር
ዳኖስት ዋን ነኤርጌፍ፥ ሀደራ አት አሱመ
ቱር!» ጂዴ፤ እንሞ ዴብሴ፥ «ዱጋ
ዋቀዮ እሰ ጅራታት፥ ዱአ ሉቡኬቲትስ
አን ስብራ ህንሀፉ» ጂዴ፤ ኤርገሲ ለቾኑ
እት ፉፈኒ ወሊ ወጅን እንአዴመን።

7 እሳን ለቾኑ ዮርዳኖስ ቡኬ እንዳበ
ተን፤ ኩተተ ራጅታ ኬሳሞ ነሞትን ሸንተ
ምን ዱፈኒ እሳንራ ፈጋተኒ ፉሌሳኒ
እንእጃጀን። 8ኤልያስ ወያሳ አፍራ ፉዴ፥
ደደቻሴ እቲን ብሻንቾ እንሩኩቴ፤ ብሻን
ቾስ ገረሲፍ ገረነት ህረምናን ለቾኑንሳኒ
ለፈ ጎጋረ አዴመኒ ጬአን*።
*8 በኡ 14:16፥21-22፤ ኢያ 3:16

9 ብሻንቾ ኤርገ ጬአኒ ኤልያስ፥ ኤል
ሳኢዳን፥ «ኡቱን ስዱራ ህንፉደተምን፥
ወንተ አን ሲፍ ጎቹ ደንደኡ አነት
ህመዱ!» ጂዴ፤ ኤልሳእሞ ዴብሴ፥
«ሀደራ፥ ሀፉረኬ ኬሳ ሀርከ ለመ አከን
አርገዱ አናፍ ጎድ!» ጂዴ*። 10ኤልያ
ስሞ፥ «ከነ ጋፊ ጭማ ጋፈቴ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ ዮሙን ስዱራ ፉደተሙ ዮ ነአር
ግቴ፥ ሲፍ እንተአ፤ ዮ ከናአቺ ገሩ ሲፍ
ህንተኡ» ጂዴን። 11ኡቱ እሳን ወሊ
ወጅን ሃሰአ አዴሙት ጅረኒ፥ ኮንኮላታን
እብዳ ፈርዴን እብዳ ወጅን ዱፈኒ፥ እሳን
ለማን ገርገር እንባሰን፤ ዮሙስ ኤልያስ
ቅሌንስ ጀባዳን ገረ ዋቃት አል እንሶኬ*።
12ኤልሳእን እሰ አርጌ፥ «ያ አባኮ! ያ
አባኮ! ያ እሰ ኮንኮላቶተ እስራኤል
ታቴ፥ ያ እሰ አቦተ ፈርዴኒ እስራኤል
ታቴ» ጂዴ እንእዩ፤ ኤርገሲ ኤልሳእ
ዴብኤ እሰ ህንአርግኔ፤ ገደራ ከን ከኤስ
ኡፈተሳ እዶ ለመት ኦፍረት እንተርሳሴ*።
*9 ኬሰ 21:17 *11 6:17፤ ኡሙ 5:24፤
ሉቃ 24:51 *12 6:21፤ 13:14

13 ዬሮ ሰነት ኤልሳእ ወያ እሰ ኤልያ
ስራ ቡኤ ሰነ ፉደቴ ዴብኤ ቀርቀረ ዮርዳ
ኖስ እንዳበቴ። 14ወይቾ እሰ ኤልያስራ
ቡኤ ሰነ ፉዴ፥ « ጎፍትቾ ሜሬሬ? ዋቀዮ
እን ከን ኤልያስ ሜሬሬ?» ጂዴ፥ እንስሞ
ብሻንቾ እቲን እንሩኩቴ፤ ዮሙ እን ብሻ
ንቾ ሩኩቴት፥ ብሻንቾ ገረሲፍ ገረነት
እንህረሜ፤ ኤልሳእስ እንጬኤ*። 15ኩተ
ትን ራጅታ ወር ዬሪኮ ኬሳ ወር ፉሌት እሰ
እላላ ቱረን፥ «ሀፉረ ኤልያስቱ እሰረ
ቡፈቴ» ጂደን፤ እሰ ስመቹዳፍስ ዱፈኒ
እሰ ዱረት ሀመ ለፈ ገአንት እንቆመአን*።
16እት ፉፈኒስ፥ «ኩኖ፥ ኑእ ገርቦትንኬ
ነሞተ ጀጀቦ ሸንተመ አፍ ብራ ቀብነ፤
ሀፉር ዋቀዮ ተሪ ጎፍታኬ አል ፉዴ፥
ጋሮተ ኬሳ ቶኮረ ዮኪስ ደቻ ኬሰ ቡሴረ
ተአ፥ ደቀኒ እሰ ሀበርባደኒ ላታ?» ጂደኒ
እንጋፈተን፤
ኤልሳእ ገሩ ዴብሴ፥ «ዋጪ! እሳን ህንኤ
ርግና!» ጂዴ*። 17እሳን ዶጪን ሀመ እሰ
ዬላስሱት ዋን እሰ ግዲሲሰኒፍ፥ «ኤር
ጋካ!» ጂዴን፤ እሳንስ ነሞተ ሸንተመን
ሰነ እንኤርገን፤ ነሞትን ሱንስ ጉያ ሰድእ

እስ በርባደኒ እንደበን። 18ኤልሳእ ዬሪኮ
ኡቱ ጅሩ ነሞትን ሱን ገረሳት እንዴብ
አን፤ እንሞ፥ «አን፥ ‹ህንደቅና!› ጂዴ
እስንት ህንህምኔሬ?» ጂዴ።

*13-14. 2፡8 *15. ለኮ 11፡17፥25
*16. 1ሞቶ 18፡12

ኤልሳእ ድንቂ ሆጂቹሳ

19 ጋፍ ቶኮ ነሞትን መንደርቻ ኤልሳ
ኢዳን፥ «ያ ጎፍታ፥ ኩኖ፥ አኩመ አት
አርግቱ፥ መንደርችሌ እዶ በኤሰት እጃ
ረሜ፤ ገሩ ብሻንሳ ገዴ ዋን ተኤፍ በአ-ኡ
ልፉ ዱበርቶተት እንፍደ» ጂደን።
20እንሞ፥ «ወጪቲ ሃራ ሶግደ ኬሰ ቡሳቲ
አነት ፍዳ!» ጂዴ፤ እሳንስ ወጪትቾ
እሰት እንጌሰን፤ 21እንሞ ገረ ቡርቅቱ ብሻ
ንቻ ደቂ ሶግድቾ እት ደርበቴ፥ «ዋቀዮ፥
‹አን ብሻን ከነ ብሻን ነጋት ጌደሬረ፤ ኤጋ
ብሻንቾ ዴብኤ ዋ ህንአጄሱ፥ በአ-ኡል
ፉስ ዱበርቶተት ህንፍዱ› ጂደ» ጂዴ።
22አኩመ ኤልሳእ ዱበቴ፥ ብሻንቾ ሀመ
ሀርአትዩ ብሻን ነጋ ተኤ እንሀፌ*።

*19-22. በኡ 15፡23-25

23 ኤልሳእ ገረ ቤትኤልት አል በኡዳፍ
ዬሪኮዳ ከኤ ከራረ አዴማ ኡቱ ጅሩ፥ እጆ
ሌን ሳፌል ቶኮ መንደርቾ ኬሳ በአኒ፥
«ነምቾ መታ ሎቀአነነ አል በእ! ነምቾ
መታ ሎቀአነነ አል በእ!» ጂደኒ እት
እንገእሰን። 24እን ከነረት ገረገሌ እሳን
እላሌ፥ መቃ ዋቀዮቲን እሳን እንአባሬ፤
ዮሙስ አማኬት ደልቱን ለመ ጫካ ኬሳ
በአኒ፥ እጆሎተ ሰነ ኬሳ አፉርተሚ ለመ
እንጨጨብሰን። 25ኤልሳእ ገሩ ከራሳ
እቱመ ፉፌ ገረ ቱሉ ቀርሜሎስ እንደቂ፤
አቺሞ ገረ ሰማርያት እንዴብኤ።

ቦቁና 3

ሎል ሞቱማ እስራኤሊፍ ሞአብ ግዱት ከኡሳ

1ዬሆሻፋጥ ይሁዳረት ሞኤ ወጋ ኩደ
ሰዴተፋሳት ዮራም እልም አሃብ ሰማርያ
ኬሰ ታኤ እስራኤልረት ወጋ ኩደ ለመ
እንሞኤ*። 2አከ ከን አባሳቲፍ ከን ሃደሳቲ
ዮ ተኡ ደባቴዩ፥ እን ዋቀዮ ዱረት ወንተ
ሀማ እንሆጂቴ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ኡቱቦተ
ደጋ ብፌ ፈኬኘ በአል ቀበን እሰ አባንሳ
ቶልቾሲሴ እንዲጌ፤ 3ገሩ ጬቡ ዬሮብ
አም እልመ ኔባት እሰ እን እቲን እስራኤ
ሎተ ጬቡ ሆጂቺሴት እንቀበሜ መሌ እራ
ህንዴብኔ*። *1. 1፡17 *3. 1ሞቶ 12፡28-30

4 ሜሻእ ሞቲን ሞአብ ሆሎተ እንሆር
ሲሰ ቱሬ፤ ጠባላ ሆላ ኩመ ድበ ቶኮፍ
ርፌንሰ ኮርቤዱ ሆላ ኩመ ድበ ቶኮ ወጋ
ወጋት ሞቲ እስራኤሊፍ ግብረ እንኬነ
ቱሬ። 5አሃብ ሞቲን እስራኤል ኤርገ ዱኤ
ቦዴ ገሩ፥ ሞቲን ሞአብ ድዴ ዮራም ሞቲ
እስራኤልረት እንከኤ*። 6ዮሙስ ዮራም
ሞትቾ ሰማርያዳ ዱፌ፥ ጉቱማ እስራኤ
ሎተ ሁንዱማ ወልት እንቀበቴ።

7ዬሆሻፋጥ ሞቲ ይሁዳትስ ዳምሰ
ኤርጌ፥ «ሞቲን ሞአብ ድዴ አነረት ዋን
ከኤፍ፥ እሰ ሩኩቱዳፍ አና ወጅን ህንደቅ
ጡሬ?» ጂዴ እንጋፈቴ፤ እንሞ ዴብ
ሴፌ፥ «ሲወጅን ነንደቀ፤ ከንኮ አኩመ
ከንኬቲት፥ ሰብንኮ ሰበኬት፥ ፈርዴንኮሰ
ፈርዴንኬት*፤ 8ገሩ ከራ ከሚን እት
ዱላ?» ጂዴ እንጋፈቴ፤
ዮራም ዴብሴ፥ «ከራ ለፈ ኦና ኤዶም»
ጂዴ። *4-5. 1፡1 *7. 1ሞቶ 22፡4

9 ከነረት ሞቲን እስራኤል፥ ሞቲ ይሁ
ዳፍ ሞቲ ኤዶሚ ወጅን በኤ እንአዴሜ፤
ከራ ናኖረ ጉያ ቶርበ ኤርገ አዴመኒ
ቦዴ፥ ሎልቶታፍ ሆሪ እሳን እት ፌአተኒ
አዴመን ዱራ ብሻን እንዱሜ። 10ሞቲን
እስራኤል፥ «ወዮካ! ዋቀዮ፥ ኑእ ሞቶተ
ሰደን ከነ ወልት ቀቡንሳ ሀርከ ሞአብት
ደበርሴ ኑኬኑፌ?» ጂዴ።
11ዬሆሻፋጥሞ፥ «ራጂን ዋቀዮ፥ ከን ኑእ
ከራሳ ዋቀዮን ጋፈተትኑ አስ ህንጅሩ?»
ጂዴ፤ ዮሙስ ሆጂቶተ ሞቲ እስራኤል
ወረ ጉርጉዶተ ኬሳ ቶኮ ዴብሴ፥ «ኤል
ሳእ እልም ሻፋጥ እን ኤልያስን ገርጋሬ
ቱሬ[†1]፥ አስ ጅረ» ጂዴ*።
12ዬሆሻፋጥሞ፥ «እን ዱጉመ ራጂ
ዋቀዮት» ጂዴ፤ ከነረት ሞቲን
እስራኤል፥ ዬሆሻፋጢፍ ሞቲን ኤዶም
ገረ ኤልሳእት ገድ እንቡአን።

*11. 1ሞቶ 22፡5፥7

13 ኤልሳእ ዮሙስ ሞቲ እስራኤልን፥
«ኑእ ማል ወልቲ ቀብና? ገረ ራጆተ አባ
ኬፍ ገረ ራጆተ ሃደኬቲ ደቅ!» ጂዴ፤
ሞቲን እስራኤል ገሩ፥ «ኑእ ሞቶተ ሰደን

[†1] 2ሞቶ 3፡11 «ኤልያስን ገርጋሪ ቱሬ» ዮኪስ «ኤልያሲፍ ብሻን ሀርካ ቡስ ቱሬ»

ከነ ሀርከ ሞኣቦታት ደበርሴ ኬኑፍ ከን
ወልት ኑቀቤ ዋቀዮ ዋን ተኤፍ÷ ዋዉ!
ገረሳኒ ህንደቁ» ጂዴ። 14ኤልሳእሞ÷
«ዱጋ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ እሰ አን ሆጄ
ዱፊ÷ ኡልፍነ ዬሆሻፋጥ ሞቲ ይሁዳፍ
መሌ÷ አን እጃንዩ ስህንምልእዱ÷ ስአር
ጉስ ህንበርባዱን ቱሬ፤ 15አመ ገሩ ሜ
ነመ ክራረ ሩኩቱ አናፍ ፍዳ!» ጂዴ፤
ነምች ክራረ ሩኩታ ኡቱ ጅሩ÷ ሁምን
ዋቀዮ ኤልሳኢፍ እንኬነሜ*፤ 16ኤልሳ
እሞ÷ «ዋቀዮ÷ ‹ደቻ ከነ ኬሰ ቦለ ባይእ
ሳቲ ቆታ!› ጂደ*፤ 17እት ፉፌስ ዋቀዮ÷
‹ቅሌንሰ ዮኪስ ቦካ ህንአርግተን፤ ሀተኡዩ
መሌ÷ ደችች ብሻኒን እንጉተ፤ እስን አፊ
ኬሰኒፍ÷ ሳወንኬሰኒፍ÷ ሆሪንኬሰን ወር
ካንሰ ብሻን ዱጋቲ እንአርገቱ› ጂደ።
18ኩን ዋቀዮፍ ሰልጳደ፤ እን ሞኣቦተስሞ
ሀርከኬሰን ኬሰ እንቡሰ። 19እስን መንደረ
መሰራን እት እጃረሜፍ መንደረ ገጋሪ ሁን
ዱማ እንቀበቱ÷ ሙኬቲ ገጋሪ እጀ ጎደ
ተን ሁንዱማ ገድ እንጭርቱ÷ ቡርቅቱወን
ሁንዱማ እንዱችቱ÷ ማሲ ገጋሪ ሁንዱማ
ረሰ ደጋ እንቱልቱ» ጂዴ። 20ቦሩምታሳ
ገነመ ዬሮ አርሳን ድኤፈሙት ብሻን ከራ
ገረ ኤዶሚ ያኤ እንዱፌ፤ ብይቾ ኬሰስ
ብሻንቱ ጉቴ።
*15. 1ሳሙ 16:16 *16. ኤር 14:3

21 ሞኣቦትን አከ ሞቶትን ሰደን ሱን
እሳን ሎሉፍ ዱፈን ዮሙ ደገአን÷ ወረ
ምአ ሎላ ህደቼ ደንደአን ደርገጌሳ ሀመ
ጃርሳት ወልት ቀበተኒ ዳሪ ብይቻረ እንዳበ
ተን። 22ገነማን ዬሮ ከአንት አዱን ብሻን
ቾረት ባቴ÷ ብሻንች አከ ዲጋ ዲመቴ
ፉሌት እሳንት እንአርገሜ፤ 23ነሞትን
ሱንስ ወሊሳኒቲን÷ «ሱን ዲገ! ሞቶትን
ሱን ወል ሩኩተኒ ወል ፍጡንሳኒ÷
ዱጋደ! ኤጋ ዮነካ ቦጅኡ ደቁን÷ ያ
ሞኣብ!» ጂደን።

24 ገሩ ዬሮ ሞኣቦትን ገረ እዶ ቡፈተ
እስራኤል ደቀንት÷ እስራኤሎትን እሳንት
ከአኒ ሀመ እሳን በቀተኒ ሶከንት ዱኩመ
ቡእኒ እንሩኩተን፤ አከስት እስራኤሎትን
ብይቾ ኬሰ ልጠኒ ሞኣቦተ እንፍጠን።
25መንደሮተ በሌሰኒ÷ ማሲን ገጋሪን ሁን
ድኑ ሀመ ደጋዳን ኡፍፈሙት አዱመ
አዳን ደጋ እት ደደርበተኒ÷ ቡርቅቶተ
ሁንዱማ ዱቾኒ ሙኬቲ ገጋሪ እጀ ጎደተን
ሁንዱማስ ገድ እንጭረን፤ መንደረ ቅር-ሃ
ሬሴት ዱዋቱ ደጋንሼ ህንዲገምን ሀፌ፤
እሱመዩሞ ሎልቶትን ፉርሳን ደጋ ደርበ
ተኒ እት መርሰኒ እንሩኩተን።

26 ሞቲን ሞኣብ ሎል ኩን አከ እሰት
ጀባቴ ዮሙ አርጌ÷ ነሞተ ብላዳን ሎሉ
ደንደአን ድበ ቶርበ ፉደቴ ከራ ሞቲ
ኤዶም ጩብሰቴ በኡፍ እንያሌ፤ ገሩ እሳ
ንሰ ህንደንዴኜ። 27ዮሙስ እን እልመሳ
እሰ አንገፈ÷ እሰ ስላ ሞቲ ተኤ እዶሳ
ቡኡፍ ቱሬ ፉዴ÷ ቀልመ ጉበሙ ጎዴ
ደላ መንደርቻረት እሰ እንድኤሴ፤ ከነረት
እስራኤሎትን ባይኤ ነአኒ ዴብአኒ ገረ ብየ
ሳኒት እንገለን*። *27. ሌዎ 18:21

ቦቆና 4

ኤልሳእ ሃደ ህዬሳ ቶኮ ገርጋሩሳ

1 በረሰ ዱበርቶተ ራጆታ ኬሳ ቶኮ ገረ
ኤልሳእ ደቅጤ÷ «አባን መናኮ÷ ገርብ
ችኬ እንዱኤ፤ እን ዋቀዮን አከ ሶዳቱ
አትዩ ቤክተ፤ አመ ገሩ ነምን ገቲ እሰራ
ቀቡ ቶኮ÷ እጆሌኮ ለማን ፉደቴ ገርበ
ጎደቼፍ ዱፌረ» ጂቴ እንእየቴ*። 2ኤል
ሳእ÷ ዴብሴ÷ «አተምት ስገርጋሩሬ?
ወንተ መነኬ ኬሳ ቀብዱ አነት ህም!»
ጂዴን፤ እሼንሞ÷ «አን ገርብቲንኬ ደዳ
ኤጂርሳ ጩጌ ጥኖ ቶኮ ዱዋ መሌ÷ ዋን
ቶኮሌ መነኮ ኬሳ ህንቀቡ» ጂቴ*።
3እንሞ÷ «ገንደ ደቂቲ አሎተኬ ሁንዱማ
ብራ ቆዳ ዱዋ ሙራሰ ኡቱ ህንተእን ባይ
እሲ ኤርግፈዱ! 4ከነ ቦዴ ዴብኢቲ እል
ማንኬ ወጅን መነት አል ገል በልበለ
ጩፈዱቲ ደድቾ ኤጂርሳ ሰነ ቆድቾ ሁን
ዱማት ነቅ÷ ዮሙ እን ጉቱሞ ጀላ ፉዲ
ካእ!» ጂዴ። 5እሼን እሰ ብራ ዮሙ
ዴብቴ እልማንሼ ወጅን መነት ገልቴ÷
በልበለ እንጩፈቴ፤ እልማንሼ ቆድቾ
እንድዲኤሱፍ÷ እሼንሞ ደድቾ ኤጂርሳ
እት እንነቅጥ ቱርቴ። 6ቆዳወን ሱን ሁን
ድኑ ዮሙ ጉጉተመን እልመሼቲን÷ «ቆዳ
ዱዋ ከን ብራ አናፍ ፍድ!» ጂቴ፤
እንሞ÷ «ቆዳ ከን ብራ ዱዋን ህንሀፍኔ»
ጂዴን፤ ዮሙስ ደድቾ ኤጂርሳ ሱን ያኡ
እንዲሴ። 7እሼን ከነረት ደቅጤ ነመ ዋቀዮ
ሰነት እንህምቴ፤ እንሞ÷ «ደቂቲ ደድቾ
ኤጂርሳ ጉርጉሪ ልቂኬ ባፈዱ÷ እሰ እራ

ሀፌንሞ አቲፍ እልማንኬ ጅራቹ እንደን
ዴሱ» ጂዴ።

*1. በኡ 21:2-4፤ አሞ 2:6፤ ሚክ 2:9፤
ሌዎ 25:39 *2. 1ሞቶ 11:12

ኤልሳእን እልመ ዱበርቲ መንደረ ሹኔም ቶኮ ፈይሱሳ

8 ጋፍ ቶኮ ኤልሳእ ገረ መንደረ ሹኔም
እንደቄ፤ ዱበርቲን ሶሬቲን ቶኮ አቾ
ቱርቴ፤ እሼን አከ እን መነሼቲ ቡዴነ
ኛቱፍ እሰ እንግድሲፍቴ፤ ኤርገሲ እን
ዩሮ ከራ ሰነ ደርቡ ሁንዱማ ቡዴነ ኛቹፍ
እት እንጎረ ቱሬ። [9]ዱበርትቲን አባ መና
ሼቲን፥ «ነምቾ ዩሮ ሁንዱማ ከራኬኘ
ደርቡ ኩን ነመ ቁልቁላአ፥ ነመ ዋቀዮ አከ
ተኤ አን ቤከ፤ [10]ከናፍ በንቲ መናረት
ኩታ ጥኖሼ እንእጃራፍ፤ እሰ ኬሰስ ስሬ፥
ገበቴ፥ በርጩማፍ እብሳ እንኬኛፍ፤ እን
ዩሮ ገረኬኘ ዱፉ ሁንዱማት አቾ ኬሰ
ቡፈቹ እንደንደአ» ጂቴ።

11 ጋፍ ቶኮ ኤልሳእ አቾ ጎሬ ኩታ
በንቲ መናረት እጃረሜ ሰነ ኬሰ
እንቡፈቴ። [12]እን ጌሃዝ ናኦሳቲን፥ «ሹኔ
ምቲ ከነ ዋም!» ጂዴ፤ ዩሮ እን እሼ
ዋሜትስ ዱፍቴ ፉለሳ ዱረ እንዳበቴ።
[13]እንሞ ናኦሳቲን፥ «‹አቶ ሀመ ከነ ሁንዳ
ኑፍ ደደብዴታ፥ አንሞ ማል ሲፍ
ጎዱሬ? ሞቲት ዮኪስ አጀኛ ሎልቶታት
ማል ሲፍ ህሙሬ?› ጂዲ እሼ ጋፈዱ!»
ጂዴ፤ እሼን ዴብፍቴፊ፥ «አን ሰበኮ
ግዱን ጅራደ» ጂቴ።

[14]ኤልሳእ፥ «ማል እሼፍ ጎቹ ወየሬ?»
ጂዴ እንጋፈቴ፤ ጌሃዝሞ፥ «እሼን እል
መዩ ህንቀብዱ፥ አባን መናሼሞ ዱሎ
ሜረ» ጂዴ። [15]ዮሙስ ኤልሳእ፥ «ሜ
እሼ ዋም!» ጂዴ፤ እንስ እሼ ዋምናን፥
ዱፍቴ በልበለ ዱረ እንዳበቴ። [16]ኤል
ሳእ፥ «በረ ኤጌር ዮወነ፥ ካሱት እልመ
እንባደተ» ጂዴን፤ እሼን ገሩ፥ «ያ ጎፍ
ታኮ! አት ነመ ዋቀዮት፥ ዋዉ፥ አነ ገር
ብቲኬ ህንሶሶብን» ጂቴ*። [17]ሀተኡዩ
መሌ፥ አኩመ ኤልሳእ እሼት ህሜት ዱበ
ርትቲን ኡልፎፍቴ፥ ወጋ እን እሼት ዱበ
ቴት እልመ እንዴሴ*።

*14-16. ኡመ 18:9-11 *17. ኡመ 21:1-2፤
ፋር 113:9

18 ሙጭቾ ኤርገ ጉደቴ፥ ጋፍ ቶኮ
ገረ አባሳ ለፈ ወረ ምዳን ሃመኒ እንደቄ፤
[19]ሙጭችስ፥ «ያ አበዩኮ መታኮ!
መታኮ!» ጂዴ እንእዩ፤ አባንሳሞ ሆጂቶ
ተሳ ኬሳ እሰ ቶኮን፥ «ሙጫኮ ከነ ባዱቲ
ገረ ሃደሳት ጌስ!» ጂዴ። [20]ሆጂታን ሱን
ሙጭቻ ባቴ ገረ ሃደሳት ኤርገ ጌሴ፥
ሙጭቾ ሀመ ዋሬት ጉዴደ ሃደሳቲረ
እንታኤ፤ እሰ ቦዴ ገሩ እንዱኤ*።
[21]ዮሙስ እሼን ገረ በንቲ ኩታ እሰ በንቲ
መናራት ኦል ባቴ፥ ሙጭቻ ስሬ ነመ
ዋቀዮ ሰነረ ጪብስቴ፥ በልበለ እት
ጩፍቴ ባቴ እንአዴምቴ*። [22]አቹማንስ
አባ መናሼ አቾ ዋምቴ፥ «አሪቲዳነን ገረ
ነመ ዋቀዮ ደቄ ዴብአቲ፥ ደርገጎተ ኬሳ
ነመ ቶኮፍ ሀሬ አስ አናፍ ኤርግ!»
ጂቴን።

[23]እንሞ፥ «ሀርአ ጉያ ባቲ ሃራ ዮኪስ ሰን
በተ ምት፥ ኤጋ ማሊፍ ገረሳ ደቅጠሬ?»
ጂዴ፤ እሼንሞ፥ «ነጋዱማፈን ደቀ»
ጂቴ። [24]እሼን ሀሬ ፌአቴ፥ ደርገጌስ
ቻን፥ «ዱረ ቡኢ ቤኑ! ዮን ስት ህሜራ
ከን ሀፌ፥ ሱተ አናፍ ህንአዴምን!»
ጂቴ። [25]አቹማን ካቴ ነመ ዋቀዮ ብረ ገረ
ቱሉ ቀርሜሎስ እንደቅጤ፤ ነምን ዋቀዮ
ሱን ዩሮ ሀላለት እሼ አርጌ፥ ጌሃዝ ናኦሳ
ቲን፥ «እላ፥ ሹኔምቲን ዱፉ ጅርት*፤
[26]ፈግቻን ደቂ እሼ ስመዱቲ፥ ‹አት
ፈያዳ?› ጂዲ ጋፈዱ!» ጂዴን፤ እሼ
ንሞ፥ «ሁንዱምቱ ፈያደ» ጂቴን።
[27]እሼን ቱሉራ ለፈ ነምን ዋቀዮ ሱን ጅሩ
ዮሙ ጌሴ፥ ሚለሳት እንኩፍቴ፤ ጌሃዝ
ገሩ እሰራ አቾ እሼ ቡቱፍ ገረሼት
እንድአቴ፤ ነምን ዋቀዮ ሱንሞ፥ «እሼን
ረከነ ጀባ ኬሰ ጅርት፤ ከነስ ዋቀዮ አነ ጀላ
ዶከሴ መሌ፥ አነት ህንህምኔ ከናፍ እሼ
ዲስ!» ጂዴ።

*20. 1ሞቶ 17:17 *21. 1ሞቶ 17:19 *25. 2:25

28 ዮሙስ ዱበርትቲን፥ ነመ ዋቀዮ
ቲን፥ «ያ ጎፍታኮ! አን ሙጫ ስከደዴ
ራሬ? ‹አነ ህንሶሶብንስ!› ሲን
ህንጂኔሬ?» ጂቴ*። [29]ኤልሳእ ዮሙስ ጌሃ
ዚን፥ «ሙዲኬ ህደዱ፥ ኡሌኮ ሀርከት
ቀበዱቲ አሪቲዳን ቤኑ! ነምን ዮ ስት
ዱፌ ነጋ ህንጋፈትን! ዮ ነምን ነጋ ስጋፈ
ቴስ ዴቢ ህንኬንኒፍ! ዮሙ አቾ ጌሱስ
ኡሌኮ ፉለ ሙጭቻረ ካእ!» ጂዴ*።
[30]ሃት ሙጭቻ ገሩ፥ «ዱጋ ዋቀዮ እሰ
ጅራታት፥ ዱአ ሉቡኬቲትስ አን ስዲሴ

ህንደቁ!» ጀቴን፤ አቹማን እንስ ከኤ እሼ
ዱካ እንደቁ። 31ጌሃዝ እሳን ዱረ ቡኤ
ደቁ፥ ኡልቸ ፉለ ሙጭቻረ እንካኤ፤
ሀተኡዩ መሌ፥ ሰገሌን ዮኪስ ሶኮክሳን ህን
ቱሬ፤ ኤርገሲ ኤልሳእን ስመቹፍ ዴብኤ፥
«ሙጭች ህንደመቅኔ» ጀዴ እሰት
እንህሜ። *28. 4:16 *29. ሉቃ 10:4

32 ዬሮ ኤልሳእ ዱፌ መንቸት አል
ልጤ፥ ሙጭች ዱኤ ሬፍሳ ስሬ ኤልሳእረ
እንጪሰ ቱሬ። 33ኤልሳእ አኩመ አል
ልጤን ኬሳን በልበለ ጩፌቴ ዋቀዮን
እንከደቴ*። 34ከነ ቦዴ ስሬ ያበቴ፥ አፋንሳ
አፋን ሙጭቻረ፥ እጀሳ እጀ ሙጭቻረ፥
ሀርከሳስ ሀርከ ሙጭቻረ ካኤ እሰረ ገድ
እንጪሴ፤ አኩመ እን ሙጭቸረት ድሪ
ሬን፥ ደግን ሙጭቻ ሆኡ እንጀልቀቤ።
35ኤልሳእ እሰራ አል ከኤ፥ ኩታ መንቻ
ኬስ አሲፍ አች ኤርገ አዴሜ ቦዴ፥ አሞ
ስርቸ ያበቴ ሙጭቸረ እንድሪሬ፤ ሙጭ
ችስ ስአ ቶርበ ሀጥፌቴ፥ እጀሳ እንበነቴ*።
36ኤልሳእ ጌሃዝን ዋሜ፥ «ሹኔምቲ ከነ
ዋም!» ጀዴ፤ እንስ እሼ እንዋሜ፤ እሼን
ዱፍናን፥ «እልመኬ ፉደዱ!» ጀዴን*።
37እሼን ዮሙስ ኤልሳኢዳፍ ሀመ ለፈ
ጌሱት ቆማቴ ሚለሳት እንኩፍቴ፤ ከነ
ቦዴስ እልመሼ ፉደቴ ገድ እንባቴ።
*33. ሆኤ 9:40 *34-35. 1ሞቶ 17:21-22
*36. ሉቃ 7:15፤ እብ 11:35

ኤልሳእ አመስ ድንቂ ሆጀቹሳ

38 በረ ብየት ቤል ቡኤ ኤልሳእ ገረ
ጊልገልት እንዴብኤ፤ ኩተትን ራጀታ
ፉለሳ ዱረ ታእ ኡቱ ጅሪኒ ዮሙስ ሆጀታ
ሳቲን፥ «ጡዌ ጉዳሳ እብደረ ካእ፥ ኩተተ
ራጀታ ከናፍ እቶ ቶልች!» ጀዴ።
39ኩተተ ራጀታ ሰነ ኬሳ ቶኮ ብቅልቱ
ፉናንቹፍ በኤ፥ ወይኒ ጫካ አርገቴ፥
እሰቲ ቡቄ ሀዶፍቱ ኡፌተሳ ጉቱ ጭሪቴ፥
ዴብኤ ዬሮ ዱፌ ወሊንሳ ኡቱ ህንቤከምን
ሙርሙሬ ጡዌ እቶ ሰነት እንነቁ። 40ነሞ
ትን አከ ኛተኒፍ ዬሮ እሳኒፍ ባፌሜት፥
አኩመ ኛቹ ጀልቀበኒን፥ «ያ ነመ ዋቀዮ!
ጡውቸ ኬሰ ወንተ ነመ አጀሱቱ ጅረ»
ጀደኒ እንእየን፤ ከናፍ ጀር እሰ ኛቹ ህንደ
ንዴኜ። 41ከነረት ኤልሳእ፥ «ዳኩ ሙራሰ
ፍዳ!» ጀዴ፥ ጡውቸት ነቁ፥ «አመ
ነሞትን ሀኛተኒ ባሳፌ!» ጀዴ፤ ከነ ቦዴ
ጡውቸ ኬሰት ወንት ነመ ሚዱ ህንአርገ
ምኔ።

42 ጉያ ብራሞ ነምን ቶኮ ነመ ዋቀዮ
ቲፍ ምዳን እሰ ዱረ ብልቻቴራ ቡዴነ
ገርቡ ድግደመ፥ ምዳን ሃራራሞ መታሳ ዋ
ፍዴ በአል-ሻሊሻዳ እንዱፌ፤ ኤልሳ
እሞ፥ «ጀር ሀኛተኒ ኬኒፍ!» ጀዴ።
43ሆጀታንሳ ገሩ፥ «አተምተን ከነ ነመ
ድባፍ ድኤሱ ደንደአ?» ጀዴ፤ ኤልሳ
እሞ ዴብሴ፥ «ዋቀዮ፥ ‹ጀር እንኛቱ፥
እሳንራስ እንሀፌ› ዋን ጀዴፍ፥ ሀኛተኒ
ኬኒፍ!» ጀዴን። 44ዮሙስ ሆጀታንሳ
ጀራፍ እንድኤሴ፤ አኩመ ዋቀዮ ጀዴ፥
ጀር እንኛተን፥ እሳንራስ እንሀፌ*።
*42-44. ማቴ 14:15-21፤ 15:33፥37፤
ዮሀ 6:9

ቦቆና 5

ነአማን ዱኩበ ለምጢሳቲ ቁላኡሳ

1በረስ «ነአማን» ከን ጀደሙ ቶኮ አባ
ዱላ ሞቲ ሶርያ ቱሬ፤ ሰበቢ ዋቀዮ ከራሳ
ሶርያዳፍ ሞእቸ ኬኔፍ፥ እን ኀፍታሳ
ዱረት ነመ ጉዳ፥ ኡልፍን-ቀቤሳፍ ሎልቱ
ጀባ ቱሬ፤ ገሩ ዱኩበ ለምጢ ቀበ ቱሬ።
2ኩተትን ሎልቶተ ሶርያ ብየ እስራኤል
ሩኩተኒ ዬሮ ሳመንት ጦምቦሬ ጥኖ ቶኮ
ቦጅአኒ ቱረን፤ ጦምቦሬቲንስ ሃደ መና ነአ
ማኒፍ እንኬነምቴ። 3ጋፍ ቶኮ ጦምቦሬቲን
ጊፍቲሼቲን፥ «ኀፍታንኮ ገረ ራጅች እሰ
ሰማርያ ጅሩ ኡቱ ደቁ፥ ራጅች ዱኩበ
ለምጢሳቲ እሰ እንፈይሰ ቱሬ» ጀቴ።
4ዮሙስ ነአማን አል ልጤ፥ ዋን ጦምቦ
ሬን ብየ እስራኤል ጀቴ ኀፍታሳ ሞተቸት
እንህሜ። 5ሞቲን ሶርያስ፥ «አን ሞቲ እሰ
ራኤሊፍ ጫፈተ ነንኤርጋ፥ አተ አመ
ከኢ ደቅ!» ጀዴን፤ ዮሙስ ነአማን ሜቲ
አከ ኪሎ ግራሚ ድበ ሰድኢፍ አፉርተማ
ሚጀኑ፥ ወርቁ አከ ኪሎ ግራሚ ቶርባ
ተማ ሚጀኑፍ ኡፌተ መና ጉቱ ኩደን
ሀርከት ቀበቴ እንአዴሜ። 6ጫፌትን እን
ገረ ሞቲ እስራኤልት ፍዴስ፥ «ኩኖ፥
አን ሆጀታኮ ነአማንን ዱኩበ ለምጢሳቲ
አከ እሰ ፈይፍቱፍ ጫፈተ ከነ እት ኬኔ
ገረኬት ኤርጌረ» ከን ጀዱ ቱሬ። 7ሞቲን
እስራኤል ጫፈትቸ ዬሮ ዱብሴ፥ አሬ
ኡፌተሳ ተርሳሴ፥ «አን ዋቀዮደሞ? አን
አጀሱ፥ ዴብሴ ጅራችሱስ ነንደንደአሬ?
ነምች ኩን ማሊፍ አከን እሰ ፈይሱፍ ነመ

ዱኩበ ለምጢ ቀቡ አነት ኤርጋ? አከ እን
ዱቢ አነት በርባዱ አርግቱ?» ጇዴ*።
*7. 1ሳሙ 2:6

8 ሞቲን እስራኤል አሬ ኡፈተሳ አከ
ተርሳሴ ኤልሳእ ነምን ዋቀዮ ዮሙ ደገኤ፥
«ማሊፍ አርቴ ኡፈተኬ ተርሳፍቴ? እስ
ራኤል ኬስ ራጂን አከ ጅሩ አከ እን በሩት
ነምቻ ገረኮት ኤርግ!» ጇዴ እት
እንዳሜ። 9 ዮሙስ ነአማን ፈርዴንሳፍ ኮን
ኮላታሳ ፉደቴ ደቄ፥ በልበለ መነ ኤልሳእ
ዱረ እንዳበቴ። 10 ኤልሳእ ነመ እት
ኤርጌ፥ «ደቂ ለገ ዮርዳኖስት ስአ ቶርበ
ድቀዱ፥ ፎንኬ ዴብኤ እንመርገ አትስ
እንቁሎፍተ» ጇዴን።

11 ነአማን ገሩ አሬ፥ «ኩኖ፥ እን ዱጋ
ዱማን አነት ገድ በኤ፥ ዳበቴ መቃ ዋቀዮ
ኀፍታሳ ደኤ፥ ሀርከሳ ለምጥቸረ ናኔሴ፥
ዱኩበ ለምጢኮቲ ፈይሰን ሴኤ፤ 12 ለኀትን
ደማስቆ አባናፍ ፈርጳር ብሻን ለገ እስራ
ኤል ሁንዱማረ እንወዩ ምቲሬ? አንስ እሳ
ንት ድቀዴ ህንቁላኡን ቱሬሬ?» ጇዴ
አሬ ዴብኤ እንሶኬ። 13 ሆጂቶትንሳ ገሩ
ገረሳት ድአተኒ፥ «ያ አበዩ፥ አመ ኡቱ
ራጅች ዋኑመ ጉዳ ቶኮ ‹ሆጂዱ!› ሲንጂ
ዴዩ እንሆጂተ ምቲ? ኤጋ ዮስ ‹ድቀዱቲ
ቁላእ!› ሲን ጂቹንሳ ሀመም ሀሰልጳ
ቱሬ?» ጇደኒን። 14 ከነረት እን ገድ
ቡኤ፥ አኩመ ነምን ዋቀዮ ሱን እሰት ህሜ
ቱሬት፥ ዮርዳኖስት ስአ ቶርበ
እንጩጳቴ፤ ደግንሳስ ዴብኤ ቁላኤ አከ
ደግነ እጆሌ ጥጥኖ ተኤ*።
*14. ሌዎ 14:7-9፤ ሉቃ 4:27

15 ነአማን ነሞተ እስ ዱካ አዴመን
ሁንዱማ ወጅን ገረ ነመ ዋቀዮት ዴብኤ፥
«ኩኖ፥ ዋቀዮ ጉቱማ ብየ ለፋ ኬሳ ብየ
እስራኤል ኬስ ዱዋ መሌ፥ እዶ ቶኮሌ
አከ ህንጅሬ አን አመ ነንቤከ፤ ሀደራ ሀር
ከ-ፉዳ ከነ አነ ገርብቸኬ ሀርካ ፉደዱ!»
ጇዴ። 16 ራጅች ገሩ፥ «ዱጋ ዋቀዮ እስ
ጅራታ፥ እስ አን ሆጂዱፊት፥ አን ዋን
ቶኮዩ ህንፉደዱ» ጇዴ፤ ነአማን አከ እን
ፉደቱፍ ዮ እስ ግድሲሴዩ፥ እን ፉደቹ
እንድዴ። 17 አሞ ነአማን፥ «ኬና ከነ ዮ
ፉደቹ ድዴዩ፥ አን ዋቀዮ ዱዋዳፍ መሌ፥
ዋቀዮሊ ብራቲፍ ቀልመ ጉበሙ፥ አርሳስ
ዴብኤ ዋነን ህንድኤስኔፍ፥ ሀደራ ብዮን
ፌኢስ ሀሬ ለመ አነ ገርብቸኬቲፍ ሀኬ
ነሙ! 18 ኀፍታንኮ ሰገዱፍ ገልመ ሪሞንት
ዮሙ አል ልጡ እሬኮ ቀበቴ ዋን ሰገ
ዱፍ፥ እስ ከነ ዋቀዮ አነ ገርብቸኬት ህን
ለካእን! አከሱመ አን ገልመ ሪሞን ኬሰት
ሰገዱንኮ ዋን ህንአሌፍ፥ እስ ከነስ ዋቀዮ
አነ ገርብቸኬቲፍ ሀዲሱ!» ጇዴ። 19 ኤል
ሳእ፥ «ነጋዳን ደቅ!» ጇዴን፤ ነአማን
አቺ በኤ ጥኖሼ ኤርገ አዴሜ ቦዴ፥
20 ኤርገሲ ጌሃዝ ናአን ኤልሳእ ነመ
ዋቀዮ፥ «ኩኖ ኀፍታንኮ ወንተ ነአማን ሶር
ያንች ፍዴ ሀርካ ፉደቹ ድዴ አከሱመት
ገድ እስ ዲሴ፤ ዱጋ ዋቀዮ እስ ጅራ
ታት፥ አን አመ እስ ዱካ ቡኤ ዋ እስራ
ነንፉደደ» ጇዴ።

21 ከኤስ አሪቲዳን ነአማንን እንሆር
ዶፌ፤ ነአማንሞ ነምን ቶኮ ገረሳት አከ
ፊጉ ዮሙ አርጌ፥ እስ ስመቹዳፍ ኮንኮላ
ታራ ቡኤ፥ «ነጉማ?» ጇዴ እንጋፈቴ።
22 ጌሃዝሞ፥ «ሁንዱምቱ ነጋደ፥ ኀፍታ
ኮቱ፥ ‹ኩተተ ራጆታ ኬሳ ደርገኀትን ለመ
ብየ ጋራ እስ ከን ኤፍሬሚ ገረኮ ዋን ዱፈ
ኒፍ፥ ሀደራ ሜቲ አከ ኪሎ ግራሚ ሶዶሚ
አፉር ሚጀኑፍ ኡፈተ መና ጉቱ ለመ እሳ
ኒፍ ኬን› ጇዴ ነኤርጌ» ጇዴን።

23 ነአማንሞ፥ «ማሎ! አከ ሜቲ
ኪሎ ግራሚ ጃተሚ ሰዴቲዩ ፉደዱ!»
ጇዴ፥ እስ እንግድሲሴ፤ ሜትቸስ ኮሮጆ
ለመ ኬስ ቡሴ ህዴ፥ ኡፈተ መና ጉቱ
ለማ ወጅን ደርገኀተሳ ኬሳ ነመ ለመት
እንኬኔፍ፤ እሳንስ ባተኒ ጌሃዝ ዱረ
እንቡአን። 24 ጋርቾ ብረ ዮሙ ገኤ በእቾ
ጆረ ሀርካ ፉዴ፥ መነ ኬስ ካኤ ጆረሞ ገድ
እንዲሴ፥ እሳንስ እንአዴመን። 25 ጌሃዝ
ኤርገሲ ኦል ልጤ፥ ኤልሳእ ኀፍታሳ ዱረ
እንዳበቴ፤ ኤልሳእ፥ «ጌሃዝ! ኤስ
ቱርቴ?» ጇዴ እንጋፈቴ፤ እንሞ ዴብሴ፥
«አን ገርብችኬ ኤሰዩ ህንደቅኔ» ጇዴ።
26 ኤልሳእ ገሩ፥ «ዩሮ ነምች ስስመቹፍ
ኮንኮላታሳራ ቡኤ፥ አን ሀፉራን አች ህን
ቱሬሬ? ዩሮን ኩን ዩሮ ሜቲ፥ ኡፈተ፥
ሙከ ኤጂርሳ፥ እዶ ዳባ ወይኒ፥ ቡሻዩፍ
ሳወን፥ ሆጂታፍ ሆጂቱ ፉደተኒዳሬ?
27 ከናፍስ ኩኖ፥ ለምጢን ነአማን በረበራን
ስት፥ ሰኒኬትስ እንቀበተ» ጇዴ፤ እን ከነ
ረት ለምጥአሜ አዲ አከ ቦረሌ ተኤ፥
ፉለሳ ዱራ እንአዴሜ።

ቦቆና 6

ቆቶን ብሻን ኬሰ ቡኤ ቱሬ ቶኮ አከ ኦል በኡ ጎቹሳ

1ኩተትን ራጀታ ጋፍ ቶኮ ኤልሳኢ
ዳን፥ «ኩኖ፥ እዶን ኑእ ስዱረት እት
ወልጌኙ ባይኤ ዋን ኑት ድጸቴፍ፥ 2ሀደራ
ቶኮን ቶኮንኬኘ ገረ ዮርዳኖስ ደቅኔ፥ ዳባ
ሙሬ መነ እት ወል ጌኙ አከ እጃረትኑፍ
‹ቶሌ› ኑፍ ጇድ!» ጇደን፤ እንስ፥
«ደቃ!» እሳኒን ጇዴ። 3እሳን ኬሳ እን
ቶኮ፥ «ሀደራ አትስሞ ኑእ ገርቦተኬ
ወጅን ህንደቅጡ?» ጇዴ፤ እንሞ
ዴብሴ፥ «ነንደቀ» ጇዴ፥ 4እሳኒ ወጅን
እንደቄ፤ ዮሙስ እሳን ዮርዳኖስ ደቀኒ
ሙኬቲ ሙርሙሩ እንጀልቀበን። 5እሳን
ኬሳ ቶኮ ሙከ ሙሩት ኡቱ ጅሩ፥ ቀር
ቆቶ እቲ ቡቀኤ ብሻን ኬሰ ዱራ እንቡኤ፤
ዮሙስ እዬ፥ «ወዮካ ያ ጎፍታኮ! ከናሞ
ቆቶ ኤርግሳት» ጇዴ። 6ነምን ዋቀዮሞ፥
«ቅጠ ከሚን ኬሰ ቡኤ?» ጇዴ
እንጋፈቴ፤ ነምች ቅጠሳ እሰት አርግሲፍ
ናን፥ እንሞ ሙከ ጨብሴ ብሻንቸት ደር
በቴ፥ ብሻንች ቆትቸ ኦል ባሴ ኦፍረት አከ
ባቱ እንጎዴ። 7ነምቻንስ፥ «ፉደዱ!»
ጇዴ፤ ዮሙስ ነምች ሂጠቴ እንፉደቴ።

ሎልቶትን ሶርያ ጃምፈመኒ ቀበሙሳኒ

8ዬሮ ቶኮ ሞቲን ሶርያ እስራኤሎተ
ሎላ ኡቱ ጅሩ ሆጄቶተሳ ወረ ጉርጉዶታ
ወጅን መርየቴ፥ «ቡፈትንኮ እዶ አከሲፍ
አከሲ ሀተኡ!» ጇዴ። 9ነምን ዋቀዮሞ፥
«ወር ሶርያ ከራ ሰነ ገድ ዱፉ ጅሩ ዋን
ተኤፍ፥ ከራ ሰነ አከ ህንደርብኔ!»
ጇዴ፥ ሞቲ እስራኤልት እንዳሜ።
10ሞቲን እስራኤል ገረ እዶ እሰ ነምን
ዋቀዮ እሰት ህሜ ሰነት ነሞተ ኤርጌ፥ ኦፍ
ኤገቿሰሳ ሰናን ዬሮ ባይኤ ኦፍ እንኦልቼ።

11ዋኤ ከናቲፍ ሞቲን ሶርያ ገራሳት
ኣሬ ቦበኤ፥ ሆጄቶተሳ ወረ ጉርጉዶተ
ወልት ዋሜ፥ «ኑእ ኬሳ ኤኙ ሞቲ እስራ
ኤሊፍ አከ ዳበቴ አነት ህንህምተኒ?»
ጇዴ፥ እንጋፈቴ። 12ሆጄቶተሳ ሰነ ኬሳ
እን ቶኮ፥ «ያ ጎፍታኮ! ያ ሞቲ! ወንተ
አት ዲንቀኬት ዱበቱ ሁንዱማ ኤልሳእ
ራጅቸ እሰ እስራኤል ኬሳቱ ሞቲ እስራኤ
ልት ህመ መሌ፥ ኑእ ኬሳ ምት» ጇዴ።
13ሞትች፥ «ነሞተ ኤርጌ አከን እሰ ቀብ
ሲሱት ደቃቲ እዶ እን ጅሩ እላላ!»
ጇዴ፤ ወር ኤርገመንስ ኤልሳእ፥ መንደረ
ዶታን ኬሰ አከ ጅሩ ሞትቸት እንህመን።
14ሞትች ዮሙስ ሎልቶተ ባይኤ ፈርዴ
ኒፍ ኮንኮላቶታ ወጅን አችት እንኤርጌ፤
እሳንስ ሀልከኒን ደቀኒ መንደረቲ እንመር
ሰን።

15ቦሩምታሳ ሆጄታን ነመ ዋቀዮ ገነመ
አቦሮ ከኤ ዮሙ ገድ በኤ፥ ኩኖ፥ ሎልቶ
ትን ፈርዴኒፍ ኮንኮላቶታን መንደርቸት
ናነአኒ ዋን አርጌፍ፥ «ወዮካ ያ ጎፍታኮ!
ማል ጎኑ?» ጇዴ እንጋፈቴ። 16ኤልሳእሞ
ዴብሴ፥ «ወር ኑወጅን ጅረን፥ ወረ እሳኒ
ወጅን ጅረንረ እንጫሉቲ ህንሶዳትን!»
ጇዴን። 17እት ፉፌስ፥ «ያ ዋቀዮ፥ አከ
እን አርጉት ሀደራ እጀሳ በኒፍ!» ጇዴ
እንከደቴ፤ ዋቀዮ ዮሙስ እጀ ናእቻ
እንበኔፍ፤ ናእችስ ጋሮትን ናኖ ኤልሳእ
ጅረን ጉቱማት ፈርዴኒፍ ኮንኮላቶተ እብ
ዳቲን ጉተመኒ እንአርጌ*። 18ሎልቶትን
ሶርያ ገረሳት ዬሮ ገድ ቡአንት፥ ኤል
ሳእ፥ «ያ ዋቀዮ! ጀሬን ከነ ዶፍቴ ጃማ
አከ እሳን ጎቱ ስንከደደ» ጇዴ፤ አኩመ
ኤልሳእ ከደቴ፥ ዋቀዮ ደእቻን ጃማ እሳን
እንጎዴ። 19ኤልሳእ ጀራን፥ «ከርች፥
መንደርችስ ከነ ምት፥ አነ ዱካ ቡአ ገረ
ነመ እሰ እስን በርባደኒት እስን ነንጌስ»
ጇዴ፥ ገረ ሰማርያት እሳን እንጌሴ።

*17. ለኮ 22፡3፤ 2ሞቶ 2፡11

20አኩመ እሳን መንደርችት ገለኒንሞ
ኤልሳእ፥ «ያ ዋቀዮ፥ ነሞትን ኩን አከ
አርገንት እጀሳኒ በን!» ጇዴ፤ ዋቀዮ
ዮሙስ እጀሳኒ እንበኔፍ፤ እሳንስ እላለኒ
ሰማርያ ኬሰ አከ ጅረን እንአርገን።
21ሞቲን እስራኤል ዮሙ እሳን አርጌ፥
«እሳን ፍጡ? ያ አባኮ! እሳን ፍጡ?»
ጇዴ፥ ኤልሳእን እንጋፈቴ። 22እንሞ
ዴብሴ፥ «ነሞተ ብላኬቲፍ እዳኬቲን ቦጅ
ቴዩ ህንፍጡ ኤርገ ተኤ፥ እሳን ኩን
ኞተኒ፥ ዱገኒስ ገረ ጎፍታሳኒ አከ ደቀ
ኒፍ፥ ቡዴናፍ ብሻን ድኤስሲፍ መሌ፥
እሳን ህንፍጥን!» ጇዴ። 23ሞቲን እስራ
ኤል ከነረት ኞችስ ጉዳ እሳኒፍ እንቆጁ
ስሴ፤ ኤርገ ኞተኒ፥ ዱገኒ ቦዴ ገድ እሳን
እንዲሴ፤ እሳን ገረ ጎፍታሳኒት ኤርገ ዴብ
አኒ፥ ነሞትን ሶርያ ሳምቻፍ ገረ ብየ እስ
ራኤልት ህንዴብኔ።

ሰማርያን መርፈምቴ ቤለኡሼ

24 ተከ ቱሬ ገሩ ቤን-ሀዳድ ሞቲን
ሶርያ ሎልቶተሳ ሁንዱማ ወልት ቀበቴ፥
አል በኤ መንደረ ሰማርያት እንመርሴ*።
25 መንደረቲን አኩመ መርፈምቴት ዋን
ቱርቴፍ ጉዳ ቤሎፍቴ፥ መታን ሀሬ ቶኮ
ሜቲ አከ ኪሎ ግራሚ ቶኮ ሚጀኑ፥
ኡዳን ጉጌ አክ ሩቢ ሊትሪ ሜቲ አከ
ግራሚ ሸንተሚ ሸኒ ሚጀኑ ሀመ ባሱት
እንገኤ። 26 ጋፍ ቶኮ ሞቲን እስራኤል ደላ
ደጋ መንደርቻረ ደርባ ኡቱ ጅሩ፥ ዱበር
ቲን ቶኮ ሰገሌሼ አል ፉደቴ፥ «ያ ጎፍ
ታኮ! ያ ሞቲ! ነገርጋር!» ጂቴን።
27 እን ዴብሴ፥ «አን አብዲ ምዳኒሞ ዮኪስ
እዶ ጩንፋ ወይኒን ቀበሬ? ዋቀዮ ዮ ስገ
ርጋሩ ደባቴ፥ ኤሳ ፉዴ ስገርጋሩሬ?»
ጂዴን። 28 እት ፉፌስ፥ «ረክንኬ
ማሊ?» ጂዴ እሼ እንጋፈቴ፤ እሼንሞ
ዴብፍቴ፥ «ዱበርቲን ኩን፥ ‹ሀርአ እል
መኬ ፍድ እንኛትና፥ ቦርሞ እልመኮ
ኛትነ› ናንጂቴ፤ 29 ከነረት እልመኮ አፌሌ
እንኛትኔ፤ ቦሩምታሳ አንሞ፥ ‹እልመኬ
ፍድካ እንኛትና› ነንጂዴን፤ እሼን ገሩ
እልመሼ ሰነ እንዶክስቴ» ጂቴ*።
30 ሞትች ዱቢ ዱበርትቲ ዮሙ ደገኤ፥
ገደራ ከን ከኤ ኡፈተሳ እንተርሳሴ፤ ኡቱ
እን ደላ ደግቻረ ደርባ ጅሩ፥ ነሞትን እሰ
እላለኒ ኡፈተ ገዳ ደግነሳት አንሴ አከ
ኡፈቴ እንአርገን። 31 ሞትች እት ፉፌ፥
«ሀርአ መታን ኤልሳእ እልመ ሻፋጥ ዮ
እሰረ ቡሌፍ ዋቀዮ አነሞ ሀደኡ፥ ከነረ
ከን ጫሉስ አነት ሀፍዱ!» ጂዴ።

*24. 17:5፤ 1ሞቶ 20:1 *28-29. ኬሰ 28:53፤
ሌዎ 26:29

32 ኤልሳእ መነሳ ኬሰ እንታእ ቱሬ፤
ጃርሶሊንስ እሳ ወጅን እንታኡ ቱረን፤
ሞትች አፍ ዱረ ነመ እሰት እንኤርጌ፤
ኡቱመ ነምች እሰት ኤርገሜ እሰ ብረ ሀን
ገእን ኤልሳእ ጃርሶሊ ሰናን፥ «እልም ወራ
ን-ዲጌሳ ኩን ሞርመኮ አነራ ኩችሲሱፍ
አከ እን ነመ አነት ኤርጌ አርግቱ! ኤጋ
ዩሮ ነምች ዱፌ አል ልጡፍ ጂዱ፥ በል
በለ እት ጩፋ ጀቤሳቲ በልበልቻት እሰ
ምጭርቅሳ! ጎፍታንሳዩ እሰ ቦዴዳን ዱፋ
ጅረ ምቲሬ?» ጂዴ። 33 ኡቱ እን እሳንት
ዱበቻ ጅሩ፥ ሞትች አፊሳቲ ገረሳት ገድ
ቡኤ፥ «በዲስ ኩኖ ዋቀዮ ብራ ዱፌ፥
ስአች ማለን እሰራ ኤገደሬ?» ጂዴ።

ቦቶና 7

ኤልሳእ ወንት ጋሪን ተኡፍ አከ ጅሩ ዱበቹሳ

1 ዮሙስ ኤልሳእ፥ «ዱቢ ዋቀዮ
ደገአ! ዋቀዮ፥ ‹ቦር ዮወነ ከረ ሰማርያ
ዱረት ዳኩን በኤስ አክ ኪሎ ቶርባፍ
ወለካ ሜቲ ቶኮት፥ ገርቡን አክ ኪሎ ኩደ
ሸኒስ ሜቲ ቶኮት እንጉርጉረሙ› ጂደ»
ጂዴ። 2 አጀጃን ዱላ እን ሞትቻፍ ኤር
ገሙ ኤልሳእ ነመ ዋቀዮ ሰናፍ ዴብሴ፥
«አመ ኡቱመ ዋቀዮ እትስ በንቲ ዋቃ
በኔዩ ወንት ኩን እንተአሬ?» ጂዴ፤ ኤል
ሳእሞ፥ «እጀኬቲን እንአርግተ፥ ገሩ እሰ
ኬሳ ዋን ቶኮሌ ሀንኛቱ!» ጂዴን*።

*1-2. 7:16-19

3 ከረ መንደርቻ ዱረ ነሞትን ዱኩበ
ለምጢ ቀበን አፉርቱ ቱሬ፤ እሳን ወሊሳ
ኒቲን፥ «ማሊፍ ሀመ ዱምኑት አስ
ቴኛ*? 4 ኑእ፥ ‹ገረ መንደርቻ ደቅነ› ዮ
ጂኔ፥ አች ቤል ዋን ጅሩፍ እንዱምነ፤ ዮ
አስት ሀፍኔስ እንዱምነ ዋን ተኤፍ፥ ዮ
ኑበራረን እንጅራትነ፥ ዮ ኑእጂሰንስ እኑመ
ዱምነ፥ ኮታ ገረ ቡፊተ ወረ ሶርያ ደቅኔ
አፍ እንኬንነ» ጂደኒ፥ 5 ገረ ቡፊተ ሶርያ
ደቁዳፍ ድምምስ ገልገላ እንከአን፤ ዩሮ
ዳሪ ቡፊተ ሶርያ ገአን ገሩ ነምን ቶኮሌ
አች ሀንቱሬ። 6 ሎልቶትን ሶርያ ሰገሌ ኮን
ኮላቶታ፥ ሰገሌ ፈርዴኒፍ ሰገሌ ሎልቶተ
ባይኤ አከ ደገአን ዋቀዮ ዋን ጎዴፍ፥ ወሊ
ሳኒቲን፥ «ሞቲን ሄቶታፍ ሞቲን ግብጥ
አከ ኑሩኩተኒፍ ሞቲን እስራኤል ኑት
ብቱሳ እላላ!» ጂደን። 7 ከናፍ ድምምሰ
ገልገላ ከአኒ እንሶከን፤ ዱንካኖተሳኒ፥ ፈር
ዴንሳኒፍ ሀሮተሳኒ፥ ቡፊተሳኒስ አኩመ
ጅረንት ዲሰኒ፥ ሉቡሳኒቲን ጀላ እንበአን።

*3. ሌዎ 13:46

8 ጀሬን ዱኩብ ለምጢ ቀበን ሱን ገረ
ዳሪ ቡፊተቻ ዱፈኒ፥ ዱንካነ ቶኮት አል
ገለኒ ኛተኒ ዱገኒ፥ ከነ ቦዴስ ሜቲ፥ ወር
ቁፍ ኡፈተ ፉደተኒ ደቀኒ እንዶክፈተን፤
አሞ ዴብአኒ ዱንካነ እሰ ቶኮት ኦል ገለኒ
አች ኬሳስሞ ፉደተኒ ደቀኒ እንዶክፈተን።
9 ከን ቦዴ ወሊሳኒቲን፥ «ጉይች ጉያ
እት ምስራቾ ሀመን ዋን ተኤፍ፥ ኑእ
ሀርአ ጨሉመ ጂቹኬኛን ዋን ጋሪ ሀንሆጂ

ትኔ፤ ሀመ ለፍት በርኡት ዮ ቱሬ፥ አደ
ብን ኑአርገተ፤ ከናፍ ኮታ አሙመ ገረ
መነ ሞቱማ ደቅኔ እንህምነ!» ጇደን።
[10]አቹማንስ ደቀኒ ኤግዶተ ከረ መንደርቻ
ዋመኒ፥ «ገረ ቡፌተ ሎልቶተ ሶርያ ደቅኔ
ቱሬ፤ ኩኖ ፌርዴኒፍ ሀሮትን ህደመኒ አከ
ሱመስ ዱንካኖትን አኩመ ዳበመኒ ጅረንት
አርግኔ መሌ፥ ነምን ቶኮሌ አች ህንቱሬ፥
ሰገሌን ነማስ ህንደገአሙ ቱሬ» ጇደኒ እት
እንህመን። [11]ከረ ኤግዶትን ሱንሞ ሰገሌ
ሳኒ ኦል ፉደተኒ ዱብቾ ወረ መነ ሞቱማ
ኬሰ ጅረንት እንህመን።

12 ሞትች ሀልከኒን ከኤ ሆጇቶተሳ ወረ
ጉርጉዶታን፥ «ወንተ ወር ሶርያ ኑረት
ሆጇተን እስንተን ህመ አከ ኑእ ቤሎፍኔ
ሰበቢ ቤከኒፍ፥ ‹መንደርቾ ኬሳ ዬሮ እሳን
ገድ በአን፥ ጅራት እሳን ቦጅኔ መንደር
ቾት ኦል ገለ› ጇደኒ ዋን ያደኒፍ ዲደ
ዶከቹፍ ቡፌተ ኬሳ በአኒ አዴመን»
ጇዴ። [13]ሆጇቶተሳ ወረ ጉርጉዶተ ኬሳ
ቶኮ ዴብሴ፥ «እሳን አስ ኬሰት ዮ ሀፈንስ
አኩመ ቱተ ነሞተ እስራኤል ወረ ከናን
ዱረ ዱመኒ ተኡንሳኒ ዋን ህንአሌፍ፥ ነሞ
ትን ሙራስ ፌርዴን አስት ሀፈን ከነ ኬሳ
ሽን ፉደተኒ ደቀኒ አከ ሁበተኒፍ ኤርግኔ
እንእላለ!» ጇዴ። [14]ከነረት እሳን ጇሬን
ቶኮ ፎአኒ ሞትቾት እንድኤሰን፤ ሞትችስ
ወር ፎአመን ሱን ኮንኮላታ ለመ ፌርዴኒ
ወጅን ፉደተኒ ደቀኒ ሎልቶትን ሶርያ
አተም አከ ተአን አከ ሁበተኒፍ እሳን
እንኤርጌ። [15]እሳንስ ሎልቶተ ሶርያ ሀመ
ዮርዳኖስት ዮሙ ሆርዶፌን፥ ከራን ሎልቶ
ትን ሱን ዬሮ በቀተን እረ በአን ኡፈታፍ
ምአ እሰ ሀርጫሰኒን ጉቴ እንአርገን፤ ወር
ኤርገመንስ ዴብአኒ ከነ ሞትቾት
እንህመን። [16]ዮሙስ ነሞትን ሰማርያ በአኒ
ቡፌተ ሎልቶተ ሶርያ እንሳመን፤ ዋቀዮ
አኩመ ዱበቴ፥ ዳኩን በኤስ አክ ኪሎ
ቶርባፍ ወለካ ሜቲ ቶኮት፥ ገርቡን አከ
ኪሎ ኩደ ሽኒስ ሜቲ ቶኮት እንጉርጉረ
መን።

17 ሞትች ከነ ቦዴ አጇጃ ዱላ እሰ
እሳፍ ኤርገሙ ከረ መንደርቻረት አከ አቦ
ሙፍ አቦ እንኬኔፍ፤ ነሞትን ገሩ ከርቾ
ኬሰት እሰረ እንያአን፤ አጇጃን ሱን
እንዱኤ፤ ኩንስ አኩመ ኤልሳእ ነምን
ዋቀዮ ዬሮ ሞትች ገረሳት ገድ ቡኤ ዱበቴ
ቱሬት እንራወተሜ። [18]አከሱመስ ነምን
ዋቀዮ ሱን፥ «ቦር ዮወነ ከረ ሰማርያ
ዱረት ዳኩን በኤስ አክ ኪሎ ቶርባፍ
ወለካ ሜቲ ቶኮት፥ ገርቡን አክ ኪሎ ኩደ
ሽኒስ ሜቲ ቶኮት እንጉርጉረሙ» ጇዴ፥
ሞትቾት ከን እን ዱበቴ እንራወተሜ።
[19]አጇጃን ዱላ ሱን ነመ ዋቀዮቲፍ
ዴብሴ፥ «አመ ኡቱመ ዋቀዮ እትሰ በንቲ
ዋቃ በኔዩ ወንት ኩን እንተአሬ?» ጇዴ
ቱሬ፤ ኤልሳእሞ፥ «እጇኬቲን እንአር
ግተ፥ ገሩ እሰ ኬሳ ዋን ቶኮሌ ህንኖቱ!»
እቲን ጇዴ ቱሬ*። [20]ኩንሞ ዬሮ ነሞትን
ከረ መንደርቻ ኬሰት እሰረ ያአኒ እሰ አጇ
ሰን እሰረት ራወተሜ። *16-19. 7:1-2

ቦቆና 8

ቤል ኤርገ ደርቤ ዱበርትቲን መንደረ ሹኔም ዴብቴ ገሉሼ

1 ዮሙስ ኤልሳእ፥ ዱበርቲ እሼ እል
መሼ ሉቡ እት ዴብሴ ጅራችሴፌን፥
«ቤል ወጋ ቶርበ ቱሩ ብይቸረት አከ ዱፉ
ዋቀዮ ዋን ዱበቴፍ፥ ከኢ ማቲኬ ወጅን
ሀመ ዬሮት እዶ ቱሩ ደንዴሱ ደቅ!»
ጇዴ*። [2]አቹማንስ ዱበርትቲን ካቴ
ማቲሼ ወጅን ገረ ብየ ፍልስጤሞታ ደቅጤ
ወጋ ቶርበ አች እንቴሴ፤ ከናንስ እሼን
ወንተ ነምን ዋቀዮ እሼት ዱበቴ
እንራወቴ። *1. 4:8-37

3 ወጎትን ቶርበን ሱን ዮሙ ራወተመን
ዱበርትቲን ብየ ፍልስጤሞታቲ ዴብቴ፥
ዋኤ መነሼፍ ዋኤ ማሲሼ ሞትቾት እያ
ገረሳ እንደቅጤ። [4]ዮሙስ ሞትች ጌሃዝ
ናአ ነመ ዋቀዮ ወጅን ዱበቴ፥ «ወንተ
ጉርጉዳ ኤልሳእን ሆጇቴ ሁንዱማ አነት
ህም!» እንጇዳንስ ቱሬ። [5]ጌሃዝሞ
ዴብሴ፥ ኤልሳእ ወረ ዱአንት ሉቡ ዴብሴ
ጅራችሳ አከ ቱሬ ሞትቾት ህማ ኡቱ
ጅሩ፥ ዱበርትቲን እሼን ኤልሳእ እልመሼ
ሉቡ እት ዴብሴ ጅራችሴፍ ዋኤ መነሼፍ
ዋኤ ማሲሼ ሞትቾት እየቹፍ እንዱፍቴ፤
ዮሙስ ጌሃዝ፥ «ያ ጎፍታኮ! ያ ሞቲ!
ዱበርትቲን እሼ ከነ፥ እልምሼ እን ኤል
ሳእ ሉቡ እት ዴብሴ ጅራችሴፍ እሰ ከነ»
ጇዴ። [6]ሞትች ዋኤ ዱብቻ ዱበርትቲ
እንጋፈቴ፤ እሼንስ እሰት እንህምቴ፤
እንሞ ዋኤ ዱቢሼቲ ከናፍ ሆጇቶተሳ ወረ
ጉርጉዶተ ኬሳ እሰ ቶኮን፥ «ዋን እሼን

ቀብዱ፥ ኤርገ እሼን አዴምቴ ካሴ ሀመ
አማት ቡኣ ለፈሼራ አርገሜ ሁንዱማ
ወጅን ዴብሲ ኬኒፍ!» ጂዴ እንአቦሜ።

ሀዛኤል፥ ቤን-ሀዳድን አጂሱሳ

7 ዮሮ ቤን-ሀዳድ ሞቲን ሶርያ ዱኩብሰ
ቴት ኤልሳእ ገረ ደማስቆ እንደቄ፤ ኤል
ሳእ ነምን ዋቀዮ ከራ ከነ ሁንዱማ ኩቴ
ዱፉንሳ ሞትቾት እንህመሜ። 8ሞትች
ዮሙስ ሀዛኤሊን፥ «ኬና ጌሲ ደቂቲ ነመ
ዋቀዮ ስመዱ! ዱኩበ ከነቲስ ነንፈየ ዮን
ተኤ፥ ከራሳ ዋቀዮን አናፍ ጋፈዱ!»
ጂዴ*። 9ሀዛኤልስ ምአ ገጋሪ ኬናዳፍ
ተኡ ደማስቆ ኬሳ ፌእሰ ጋለ አፉርተማ
ፉዴ፥ ኤልሳእ ስመቹ እንደቄ፤ እን ኦል
ልጤ ኤልሳእ ዱረ ዳበቴ፥ «እልምኬ
ቤን-ሀዳድ፥ ሞቲን ሶርያ፥ ዱኩበ ከነቲ
እንፈያፍ ህንፈዩሳ አከን እሳፍ ጋፈዱፍ
ገረኬት ነኤርጌረ» ጂዴ። *8. 1ሞቶ 22:5

10 ኤልሳእሞ፥ «ዋቀዮሌ ዱጉመ አከ
እን ዱኡ አነት ሙልእሴረ አት ገሩ ደቂቲ
‹እንፈይተ› ጂዲን!» ጂዴ እንዴብሴፍ።
11ነምን ዋቀዮ ሱን ሀመ ሀዛኤል ዩለኡት
እጀ እራ ቡቅፈቹ ዲሴ እላላ ኤርገ ቱሬ
ቦዴ እንቦኤ*። 12ዮሙስ ሀዛኤል፥ «ያ
ጎፍታኮ ማሊፍ ቦሳ?» ጂዴ፤ እንሞ፥
«ወንተ ሀማ አት እስራኤሎተረት ሆጂቹፍ
ጅርቱ ዋነን ቤኩፈን ቦአ፤ መሰራሳኒት
እብደ እንነቅጠ፥ ደርገጎተሳኒ ብላዳን
እንፍጠ፥ ሙጬሊሳኒ ለፈት እንቡቡሩቅ
ስተ፥ ዱበርቶተሳኒ ወረ ኡልፈስ ገራ
እንተተርሳፍተ» ጂዴን*። 13ሀዛኤል ገሩ፥
«አን ገርብችኬአ ሀመ ሰሬ ቶኮቲ አተም
ተን ዋን ጉዳ አከሲ ሆጂቹ ደንደአሬ?»
ጂዴ፤ ኤልሳእሞ፥ «አት ሞቲ ሶርያ አከ
ታቱ ዋቀዮ አነት ሙልእሴረ» ጂዴን*።
14ሀዛኤል ኤርገሲ ኤልሳእ ብራ ዴብኤ ገረ
ቤን-ሀዳድ ጎፍታሳ እንደቄ፤ ዩሮ ሰነት
ጎፍታንሳስ፥ «ኤልሳእ ማል ስት ህሜ?»
ጂዴ እሰ እንጋፈቴ፤ ሀዛኤልሞ ዴብሴ፥
«አት ዱጉመ አከ ፈይቱ አነት ህሜ»
ጂዴን። 15ቦሩምታሳ ሀዛኤል ኡፈተ
ፉርዳ ቶኮ ፉዴ፥ ብሻን ኬሰ ጬጼ ፉለ
ሞትቻረ ቡሴ እቲን እሰ እንኡካምሴ፤ ከነ
ረት ሞትች እንዱኤ፥ ሀዛኤልሞ ሞቲ ተኤ
እዶሳ እንቡኤ።

*11. ሉቃ 19:41፥44 *12. 10:32-33፤
12:18፤ 13:3-7፥22 *13. 1ሞቶ 19:15

ዩሆራም ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ
(2ሴና 21:1-20)

16 ዮራም እልም አሃብ እስራኤልረት
ሞቲ ተኤ ወጋ ሸነፋት ዩሆራም እልም
ዩሆሻፋጥ ኡቱመ አባንሳ ጅሩ ሞቲ ይሁዳ
ተኤ ሞኡ እንጀልቀቤ። 17እን ደለቴ ወጋ
ሶዶሚ ለመት ሞቲ ተኤ፥ ዩሩሳሌም ኬሰ
ታኤ ወጋ ሰዴት እንሞኤ። 18ዩሆራም
እንተለ አሃብ ዋን ፉዴፍ፥ አኩመ ሰኚ
አሃብ ፈኬኘ ሆጂ ሞቶተ እስራኤል ዱካ
ቡኤ፥ ዋቀዮ ዱረት ወንተ ሀማ
እንሆጂቴ። 19ሀተኡዩ መሌ፥ ዋቀዮ ገርብ
ቾሳ ዳዊቲፍ ጂዴ፥ ይሁዳ በሌሱ ህንበር
ባድኔ፤ እን ዳዊቲፍ፥ ሰኚሳቲፍስ በረበራን
ከን እብሱ አከ ኬኑፍ አብደቺሴረ*።

*19. 1ሞቶ 11:36፤ 2ሳሙ 7:11-16

20 በረ ሞቱማ ዩሆራም ኬሰ ኤዶም
ይሁዳራ ጬብሰቴ፥ ይሁዳ ሎልቴ ሞቱማ
ኦፈሼቲ እንዳበቴ*። 21ከነረት ዩሆራም
ኮንኮላቶተሳ ሁንዱማ ፉደቴ ገረ ሳኢር
ደቄ፥ ኡቱመ ወር ኤዶም እሳፍ አጀጁ
ወን ኮንኮላቶተሳ መርሰኒ ጅረኒ ሀልከኒን
ከኤ ሩኩቴ እሳን እንሞኤ፤ ወር ሀፈን ገሩ
ገረ ጎዶ ጎዶሳኒት እንበቀተን። 22ወር
ኤዶም ገሩ ሀመ ሀርኣትዩ አኩመ ይሁዳራ
ጬብሰተንት ጅሩ፤ ነሞትን መንደረ ሊብ
ናስ በሩመ ሰነ ኬሰ እሰራ እንጬብሰተን።

*20. ኡመ 27:40

23 ዋኤን ዩሆራም እን ሀፌ፥ ወንት
እን በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጂቴ ሁንድኑስ
መጫፈ ሴና ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት ጫፈ
ሜረ ምቲሬ? 24ዩሆራም ዱኤ መንደረ
ዳዊት ኬሰት አቦተሳ ብረት እንአዋለሜ፤
አሃዝየ እልምሳሞ ቆደሳ ሞቲ እንተኤ።

አሃዝየ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ
(2ሴና 22:1-6)

25 ዮራም እልም አሃብ እስራኤልረት
ሞኤ ወጋ ኩደ ለመፋሳት አሃዝየ እልም
ዩሆራም ብየ ይሁዳረት ሞቲ እንተኤ።
26አሃዝየ ሞቲ ዮሙ ተኤ ነመ ወጋ ድግ
ደሚ ለማ ቱሬ፤ እን ወጋ ቶኮ ዩሩሳሌም
ኬሰ ታኤ ሞኤ፤ ሃትሳ አታሊያ እንተለ
አሃብ ኦምሪ ሞቲ እስራኤል ቱርቴ*።
27እን አሃብት ሶዶሜ ዋን ቱሬፍ፥ ሆጂ
ሰኚ አሃብ ዱካ ቡኤ፥ አኩመሳ ዋቀዮ
ዱረት ወንተ ሀማ እንሆጂቴ። *26. 11:1

28 አሃዝየ ዮሙስ ዮራም እልመ አሃቢ
ወጅን ሀዛኤል ሞቲ ሶርያ ሎሉዳፍ ገረ
ራሞት-ጊልአድ እንደቄ፤ ወር ሶርያ ገሩ
ዮራምን ሩኩተኒ እንመዴሰን*፤ 29ኤርገሲ
ዮራም ሞትች መዳ እስ ኡቱ እን ሀዛኤል
ሞቲ ሶርያ ወጅን ወል ሎሉ ራሞትት
ሎልቶትን ሶርያ እስ መዴሰን ሰነቲ ፈዩፍ
ገረ መንደረ ይዝሬኤልት እንዴብኤ፤ ከነ
ቦዴ አሃዝየ እልም ዩሆራም ሞቲ ይሁዳ
ሩኩተሜ ዋን መዳኤፍ፥ እስ ዱብሱፍ ገረ
ይዝሬኤልት ገድ እንቡኤ*።

*28. 1ሞቶ 22፡1-38 *29. 9፡14-16

ቦቆና 9

ዩሁ ድበሜ ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

1ዮሙስ ኤልሳእ ራጅች ኩተተ ራጀታ
ኬሳ ቶኮ ዋሜ፥ «ሙዲኬ ህደዱ፥ ሹሩቤ
ደዳ ኤጀርሳ ከነ ፉዲቲ ገረ ራሞት-ጊል
ኣድ ደቅ! 2ዮሙ አች ጌሱ ዩሁ እልመ
ዩሆሻፉፕ ኒምሺ በርባድ፥ ወረ እሳ ወጅን
ጅረን ግዱዳ እስ ካሲ ኩታ መና እስ ገረ
ኬሳት ኦል እስ ገልች! 3ከነ ቦዴ ሹሩብቾ
ፉዲ ደዳ ኤጀርሳ ሰነ መታሳረት ደንገላ
ሲቲ፥ ‹ዋቀዮ፡- ሞቲ እስራኤል አከ
ታቱፍ አን ስድቤረ ሲን ጀደ› ጀዲን!
ኦፌኬቲሞ ህንቱርን ዮሙሱመ በልበለ
በነዱ ሶክ!» ጀዴን*።

*1-3. 1ሳሙ 10፡1፤ 16፡1፤ 1ሞቶ 19፡16

4ዮሙስ ራጅች እን ደርገጌስ ኤርገሜ
ሱን ገረ ራሞት-ጊልአድ እንደቄ። 5ዩሮ
እን አች ገኤ ኩኖ፥ አንገፎትን ሎልቶታ
ወሊ ወጅን እንታኡ ቱረን፤ እን፥ «ያ
አንገፈ ሎልቶታ፥ ዱቢ ቶኮን ስት ህመ»
ጀዴ፤ ዩሁንሞ፥ «ኑእ ሁንዱመኬኝ ኬሳ
ኤኙት ህምታ?» ጀዴ፥ ጋፈትናን፥
እንሞ፥ «ያ አንገፈ ሎልቶታ፥ ስተን
ህመ» ጀዴ። 6ከነረት ዩሁን ከኤ ገረ መን
ቻት ኦል እንገሌ፤ ራጅች ዮሙስ ደድቾ
ኤጀርሳ መታሳረት ደንገላሴ፥ «ዋቀዮ ጎፍ
ትች እስራኤል፥ ‹ሰበኮ እስራኤልረት
ሞቲ አከ ታቱፍ ስድቤረ፤ 7አንሞ ዲገ
ገርቦተኮ ወረ ራጀታፍ፥ ዲገ ገርቦተኮ ወረ
ካኒ ሁንዱማፍስ ኢዛቤልረት እጃ አከን
ባፈዱት አት መነ ጎፍታኬ አሃብ
እንሩኩተ*። 8መን አሃብ ጉቱማት
እንበደ፤ ማቲሳ ከን ተኤ ገርበ ዮኪስ ብር
መዱ ኡቱ ህንጀድን ዲረ ሁንዱማ እስራ
ኤል ኬሳ ነንበሌስ*፤ 9ማቲ አሃብ አከ
ማቲ ዩሮብኣም እልመ ኔባቲፍ አከ ማቲ
ባእሻ እልመ አሂያ ነንጎደ*፤ 10ናኖ መን
ደረ ይዝሬኤልት ሰሮትን ኢዛቤልን
እንኛቱ፥ ነምን ቶኮሌስ እሼ ህንአዋሉ›
ጀደ» ጀዴኒ አቹማን በልበለ በነቴ
እንሶኬ*።

*7. 1ሞቶ 18፡13፤ 19፡2፤ 21፡8-10
*8. 1ሞቶ 14፡10 *9. 1ሞቶ 15፡29፤
16፡3፥11 *10. 1ሞቶ 21፡23

11ዩሮ ዩሁን ገረ ሆጀቶተ ጎፍታሳ
ወረ ጉርጉዶተ አከሳቲት ገድ በኤት፥
እሳን ኬሳ እን ቶኮ፥ «ወንት ሁንድኑ
ነጋዳ? ነምች መራቱን ኩን ማሊፍ ገረኬ
ዱፌ?» ጀዴ እስ እንጋፈቴ፤ እንስ፥
«ነምቾ፥ ዱቢ አተሚ አከ እን ዱበቱስ
እስንዩ እንቤክቱ» ጀዴ ዴብሴፍ*። 12እሳ
ንሞ፥ «ኑት ህም መሌ፥ ኩን ዱጋ ምት»
ጀደን፤ ዩሁንስ፥ ከነረት «ወንት እን
አነት ህሜ ከነት ፉፌ ጅረ፤ ዋቀዮ፥ ‹አን
ስድቤ እስራኤልረት ስሞስሴረ› ሲን
ጀደ» ናንጀዴ። 13ዮሙስ ቶኮን ቶኮንሳኒ
አሪቲዳን ኡፈተሳኒ ፉደኒ ቡሳ ኦል አኑረ
ለፈ እን ዳበቱ አፈኒፌ፥ ፊኖ አፉፈኒ፥
ሰገሌሳኒስ ኦል ፉደተኒ፥ «ዩሁን
ሞቲደ!» እንጀደን*።

*11. ኤር 29፡26፤ ሆሴ 9፡7
*13. ማቴ 21፡7-9፤ 1ሞቶ 1፡39

ዩሁ፥ ዮራሚፍ አሃዝያ አጀሱሳ

14ዩሁ እልም ዩሆሻፉፕ፥ ኒምሺ ዮራ
ምት እንኮረቴ፤ ዮሙስ ዮራም ነሞተ እስ
ራኤል ሁንዱማ ወጅን ራሞት-ጊልአድራ
ሀዛኤል ሞቲ ሶርያ እንኤገ ቱሬ፤ 15ዮራም
ሞትች መዳ እስ ኡቱ እን ሀዛኤል ሞቲ
ሶርያ ወጅን ወል ሎሉ ሎልቶትን ሶርያ
እስ መዴሰን ሰነቲ ፈዩፍ ገረ መንደረ ይዝ
ሬኤልት እንዴብኤ፤ ዩሁ፥ ጀረ ወረ እሳ
ወጅን ቱረኒን፥ «ኩን ያደኬሰን ዮ ተኤ፥
ነምን ቶኮሌ መንደረ ከነ ኬሳ በኤ፥ ይዝሬ
ኤል ኬሰት ዱብቾ አከ ህሙ ህንጎድና!»
ጀዴ። 16ዩሮ ሰነት ዮራም መንደረ ይዝሬ
ኤል ኬሰ ጪሳዩ አሃዝየ ሞቲን ይሁዳ እስ
እላሉዳፍ ገድ ቡኤ፤ ከናፍ ዩሁ ኮንኮላ
ታሳ ያበቴ ገረ ይዝሬኤልት ገድ እንቡኤ*።

*15-16. 8፡28-29

17ዮሙስ ኤግዱ እን ርቃ ይዝሬኤልረ
ዳበቴ ቱሬ፥ ዩሁፍ ሎልቶትንሳ ኡቱ ዱፈኒ
አርጌ፥ «ሎልቶተ ዱፋ ጅረን ቶኮን

አርጌ!» ጂዴ እንደጌስሴ፤ ዮራምሞ፥ «አባ
ፈርዳ ቶኮ እት ኤርጊቲ ያደ ነጋቲፍ ዱፈኒሳኒ
ጋፈቺስ!» ጂዴ። 18ነምች እን ኤርገሜ ሱን
ፈርደ ያበቴ ገረ ዩሁ ደቄ፥ «ሞቲን፥ ‹ያደ
ነጋቲፍ ዱፍተንሞ?› እስኒን ጂደ» ጂዴን፤
ዩሁ ገሩ፥ «ነጋ ማሊቱ ጅራ ምቲ፥ ገረገሊ
አነ ዱካ ቡእ!» ጂዴን፤ ነምች እን ኤግ
ዱን፥ «ነምች እን ኤርገሜ ጀረ ብረ ገኤረ፥
ገሩ ዴብኤ ህንዱፍኔ» ጂዴ ሞትቾት
እንህሜ። 19ከነረት ሞትች ስአ ለመፋ አባ
ፈርዳ ቶኮ እት እንኤርጌ፤ እንስ ገረሳኒ ደቄ፥
«ሞትች፥ ‹ያደ ነጋቲፍ ዱፍተንሞ?› እስኒን
ጂደ» ጂዴ፤ ዩሁ ገሩ፥ «ነጋ ማሊቱ ጅራ
ምቲ፥ ገረገሊ አነ ዱካ ቡእ!» ጂዴን።
20አሞ ነምች እን ኤግዱን፥ «ነምች እን ኤር
ገሜ ጀረ ብረ ገኤረ፥ ገሩ ዴብኤ ህንዱፍኔ፤
ጌጌስቱን ሎልቶተ ሰና ኮንኮላታሳ አከ ነመ
መራቱት ኦፈ ዋን ተኤፍ፥ ኦፍችሳ ኦፍቾ
ዩሁ እልመ ኒምሺ ፈካተ» ጂዴ ሞትቾት
እንህሜ።

21 ከነረት ዮራም ሞቲን እስራኤል፥
«ኮንኮላታኮ አናፍ ቆጼሳ!» ጂዴ እንአቦሜ፤
እሳንስ ቆጼስናኒፍ፥ እኒፍ አሃዝየ ሞቲን
ይሁዳ አዱመ አዳን ኮንኮላታ ኦፈሳኒ ያበተኒ
ገረ ዩሁ እንደቀን፤ እሳ ወጅንስ ማሲ ናቦት
ይዝርኤልቻ ኬሰት ወል እንአርገን። 22ዮራም
ዮሙ ዩሁ አርጌ፥ «ዩሁ! ያደ ነጋቲፍ ዱፍ
ቴሞ?» ጂዴ እሰ እንጋፈቴ፤ ዩሁስ ዴብሴ፥
«ኤጁኒፍ ቆርቾ ነመት ኅቹን እን ሃትኬ ኢዛ
ቤል ጀልቀብዴ ባይአቻ ኡቱ ጅሩ ነጋ
ማሊቱ ጅራ?» ጂዴ። 23ከናፍ ዮራም ኮንኮ
ላታሳ ናኔፈቴ አሃዝያዳን፥ «ያ አሃዝየ፥ ኩን
ሀጡማደ!» ጂዴ እንበቀቴ። 24ዩሁ ገሩ
እዳሳ ሁምናን ሀርክሴ ጥየ ጬኩሳት ገድ
ዲሴ ኦኔሳ ኬሰ እንባሴ፤ ዮራምስ ኮንኮላታሳ
ኬሰት ኩፌ እንዱኤ። 25ዩሁ ዮሙስ ቢድከር
እሰ ኮንኮላታሳ ኦፉን፥ «ሬፈሳ ፉዲቲ ማሲ
ናቦት ይዝሬኤልቻ ኬሰት ገት! አኒፍ አት
አባሳ አሃብ ቦዴዳን ኮንኮላታ ያበትኔ እንአዴ
ምን ዮሙ ቱሬ ሰነት ዋቀዮ ዋኤሳ ራጂ አከ
ዱበቴ ያደዱ! 26ዋቀዮ፥ ‹አን ከሌሰ ደንገ
ለኡ ዲገ ናቦት፥ ዲገ እልማንሳስ ዱጉመ
አርጌረ፥ እጃስ እሳኒፍ ነንባስ› ጂደ፤ ከናፍ
አከ ዱቢ ዋቀዮት ሬፈ ዮራም ፉዲ ማሲ
ናቦት ኬሰት ገት!» ጂዴ*።

*25-26. 1ሞቶ 21፡19

27 አሃዝየ ሞቲን ይሁዳ ወንተ ተኤ ከነ
ዮሙ አርጌ፥ ከራ ቤት-ሃገንረ ኦል
እንበቀቴ፤ ዩሁ ገሩ ሰገሌ ጉዳዳን፥ «እሰ
ስሞ አጂሳ!» ጂቻ፥ እሰ እንአርኤ፤ ኦል
በአ ጉርት መንደረ ይብሌአም ቡኬት ኮን
ኮላታሳ ኬሰት እሰ እንመዴሰን፤ እን ገሩ
ሜግዶት በቀቴ አችት እንዱኤ። 28ከነ
ቦዴ ሆጂቶትንሳ ኮንኮላታዳን ሬፈሳ ዩሩሳ
ሌምት ጌሰኒ መንደረ ዳዊት ኬሰት፥ አቦ
ተሳ ብረት እዶ አዋለ እሳፍ ቆጳኤት እሰ
እንአዋለን። 29ዮራም እልም አሃብ ሞቲ
እስራኤል ተኤ ወጋ ኩደ ቶኮፋሳት፥ አሃ
ዝየሞ ሞቲ ይሁዳ እንተኤ*።

*27-29. 2ሴና 22፡7-9 *29. 14፡20፤ 23፡30

ኢዛቤል ሞትቲን አጂፈሙሼ

30 ዩሁ ገረ ይዝሬኤል አከ ዱፌ ኢዛ
ቤል ዮሙ ደጌሴ፥ ጥዮ እጀሼ ኩለቴ፥
መታሼስ ቶቶልፈቴ ቃወ መና ኬሳን ገድ
እሰ እንእላልት ቱርቴ። 31አኩመ ዩሁን
ከርቾት ኦል ልጤን፥ «ያ ዚምሪ አት እን
ኅፍታኬ አጂፍቴ ያደ ነጋቲፍ ዱፍቴ?»
ጂቴን*። 32እንሞ ገረ ቃውቻ ኦል እላሌ፥
«ኤኙመቱ ነገርጋረ ላታ? ኤኙመሬ?»
ጂዴ፤ ዮሙስ ጡአሾተ ለመ ዮኪስ ሰድእ
ከን ተአን ገረሳ እንእላለን። 33እንሞ፥
«ገድ እሼ ደርበዳ!» እሳኒን ጂዴ፤ ዩሮ
እሳን ገድ እሼ ደርበተንት፥ ዲግንሼ ኬኘ
ንት፥ ፈርዴንትስ እንፈጨኤ፤ ዩሁንሞ
ፈርዴንሳቲፍ ኮንኮላቶተሳቲን ለፈት እሼ
እንድዲቴ። 34ኤርገሲ ዩሁ ኦል ልጤ
ኛቴ፥ ዱጌስ፥ «ዱበርትቲ አባረምቱን
ኩን እንተለ ሞቲ ዋን ታቴፍ አከ እሼን
አዋለምቱ ኅዳ!» ጂዴ። 35ነሞትን እሼ
አዋሉፍ በአን ገሩ፥ ለፌ መታሼ፥ ለፌ
ሀርከሼፍ ለፌ ሚለሼ መሌ ሆማ አርጉ
ህንደንዴኜ። 36ከነስ ዴብአኒ ዩሁት
እንህመን፤ እንሞ፥ «ኩን ሰገሌ ዋቀዮ እሰ
እን ከራ ገርብቾሳ ኤልያስ ትሺብቻ፥ ‹ናኖ
መንደረ ይዝሬኤልት ሰሮትን ፎን ኢዛቤል
እንኞቱ*፥ 37ነምን ቶኮሌ፡- ኩን ኢዛቤል
ጀቹ አከ ህንደንዴኜት ሬፍሼ አከ ኮሲት
መንደረ ይዝሬኤል ኬሰት በኬት
እንገተመ› ጂዴ ዱበቴቱ ራወተሙሳት»
ጂዴ።

*31. 1ሞቶ 16፡9-10፥15-18 *36. 1ሞቶ 21፡23

ቦቆና 10
ሰኺን አሃብ አጇፈመኒ ዱሙሳኒ

1 አሃብ መንደረ ሰማርያ ኬሳ እልማን
ቶርባተመ ቀበ ቱሬ፤ ከናፍ ዬሁ ጫፈተ
ጫፌ ገረ መንደረ ሰማርያት፥ ገረ ጌጌስ
ቶተ ይዝሬኤልት፥ ገረ ጃርሶሊፍ ገረ ጉድ
ፍቶተ እጀሌ አሃብት እንኤርጌ፤ እስ
ኬሰትስ፥ 2 «እልማን ጎፍታኬሰኒ እስን
ብረ ኤርገ ጅራተኒ፥ ኮንኮላቶታፍ አቦቲ
ፈርዴኒ፥ መንደሮተ ናኖንሳኒ ደላ-ደጋቲን
መርፈሜ አከሱመስ ምአ ሎላ ኤርገ ቀባ
ተኒ፥ አኩመ ጫፈትን ኩን እስን ገኤን፥
3 እልማን ጎፍታኬሰኒ ኬሳ ባይኤ ጋሪ ከን
ተኤ፥ ሁንዱመሳኒ ጫላስ ያደ ቀጇላ ከን
ቀቡ ፎአቲ እዶ አባሳቲ እስ ሞስሳ፥ መነ
ጎፍታኬሰኒቲፍስ ሎላ!» ጇዴ። 4 እሳን
ገሩ ባይኤ ሶዳተኒ፥ «ሞቶትን ለማንዩ
(ዮራሚፍ አሃዝየ) እስ ዱረ ዳበቹ ከን ሀን
ደንደእን፥ ኑእ አተምት ደንዴኛ?»
ጇደን።

5 ከነረት ቡልቻን መነ ሞቱማ፥ ቡል
ቻን መንደርቻ፥ ጃርሶሊኒፍ ጉድፍቶትን
እጀሌ ሞትቻ ዬሁት ኤርገኒ፥ «ኑእ ገርቦ
ተኬት፤ ዋን አት ጇቱ ሁንዱማ እንሆጇ
ትነ፤ ገሩ ኑእ ነመ ቶኮዩ ሀንሞስፍኑ፥
አቱምት ዋኑመ ቀጇላ ስት ፈካቴ
ሆጇዱ!» ጇደን። 6 ዬሁንሞ፥ «እስን
ገረኮ ጎርተኒ አናፍ እንአቦመምቱ ዮ
ተኤፍ፥ መታ እልማን ጎፍታኬሰኒ ሁን
ዱማ ፍዳቲ ቦር ዮወነ ይዝሬኤልት አነ
ብረ ኮታ!» ጇዴ ስአ ለመፋ እሳኒፍ
እንጫፌ፤ ዬሮ ሰነ እልማን ሞትቻ ቶርባ
ተመን፥ ነሞተ ጉርጉዶተ መንደርቻ ወረ
እሳን ጉድሰን ብረ ቱረን። 7 ዱረ-ቡቶትን
ሰማርያ ጫፈትቸ ዬሮ አርገንት እልማን
ሞትቻ ቶርባተመን ፋደኒ መታሳኒ ጉቦት
ነቀኒ ይዝሬኤልት ዬሁት እንኤርገን።

8 ነምቾ ኤርገሜ ሱን ዱፌ ጀር መታ
እልማን ሞትቻ አከ ፍደን ዬሮ እት
ሀሜት፥ ዬሁሞ፥ «በልበለ ከረ መንደራ
ዱረ እዶ ለመ ቱላ! እን ሀመ ገነማት
አቹመ ሀቱሩ!» ጇዴ እንአቦሜ። 9 ቦሩ
ምታ ገነማን ከኤ ገረ ከረ ሰናት ገድ በኤ
ነሞተ አቾ ቱረን ሁንዱማ ዱረ ዳበቴ፥
«እስን በሌሳ ሀንቀብደን፤ ኩኖ፥ ጎፍታኮ
ረት ከን ኮረቴ አነ፥ አነቱ እስ አጇሴስ!
እሳን ከነ ሁንዱማ ገሩ ኤኙቱ አጇሴ?
10 ዋቀዮ ከራ ገርብቾሳ ኤልያስ ዋን ዱበቴ
ራወቴረ፤ ኤጋ ዱቢ መነ አሃብረት እን
ዱበቴ ኬሳ ቶኮሌ አከ ለፈ ሀንቡኔ አመ
ቤካ!» ጇዴ*። 11 ዬሁ ዮሙስ ሰኺ አሃብ
ኬሳ ሀፈኒ ይዝሬኤል ኬሰ ከን ጅራተን
ሁንዱማ፥ ነሞተሳ ወረ ጉርጉዶተ ፍሮተ
ሳፍ ሉቦተሳ ኬሳ ነመ ቶኮሌ ኡቱ ሀንሀም
ብስን አጇሴ እንፍጬ*።

*10. 1ሞቶ 21፡18-24 *11. ሆሴ 1፡4

12 ዬሁ ኤርገሲ ሰማርያ ደቁዳፍ ከኤ
ኡቱ አዴሙ እዶ «ቤት-ኤቂድ ትክሶታ»
ጇደሙ እንገኤ፤ [«ቤት-ኤቂድ» ጇቹን
«ቡፈተ» ጇቹደ]። 13 አቾት አቦሎተ አሃ
ዝያ ሞቲ ይሁዳ አርጌ፥ «ኤኙ እስኒ?»
ጇዴ እሳን ጋፌቴ፤ እሳንሞ ዴብሰኒፌ፥
«ኑእ አቦሎተ አሃዝያት፥ ማቲ ሞትቻፍ
ማቲ ሃደ ሞትቻ ዱብሱዳፍ ደቃ ጅረ»
ጇደን። 14 ዮሙስ ዬሁሞ፥ «ፈያት እሳን
ቦጅአ!» ጇዴ ነሞተሳ እንአቦሜ፤ ጀርስ
ነሞተ አፉርተሚ ለመ ፈያት ቦጅአኒ ቦለ
ቤት-ኤቂድ ብረት እንፍጠን፤ እሳን ኬሳ
ነመ ቶኮሌ ሀንሀምብፍኔ*።

*13-14. 2ሴና 22፡8

15 ዬሁ እዶ ሰና ኤርገ አዴሜ ዮናዳብ
እልመ ሬካብ ነመ እስ ስመቹዳፍ በኤ ቶኮ
አርጌ፥ ነጋ እስ ጋፌቴ፥ «አኩመ ያድንኮ
ሲወጅን ጅሩ ያድን አት አናፍ ቀብዱ
ቀጇላዳ?» ጇዴን፤ ዮናዳብስ፥ «ኤዬ
ቀጇላደ» ጇዴ ዴብሴፍ፤ ዬሁሞ ኤርገ
አከስ ተኤ «ሀርከኮ ቀብዱ!» ጇዴ፤
ዮሙ እን ሀርከሳ ቀበቴትስ ዬሁ እስ ገር
ጋሬ ኮንኮላትቾት ኦል እስ እንባሴ። 16 እት
ደበሌስ፥ «አነ ዱካ ኮቱቲ ሀናፉ አን፥
ዋቀዮፍ ቀቡ እላል!» ጇዴ፥ ኮንኮላታሳ
ያበቴ አከ እን እሳ ወጅን አዴሙ እንጎዴ።
17 ዬሁ ሰማርያ ዮሙ ገኤ፥ ቆሞ አሃብ
ኬሳ ከን ሀፈን ሁንዱማ እንፍጬ፤ አከ
ዱቢ ዋቀዮ እስ ኤልያስት ዱበተሜትስ
ለፈራ እሳን እንበሌሴ*። *17. 1ሞቶ 21፡21

ወር በአሊፍ ሆጇተኒፍ ወር እሳፍ ሰገደን አጇፈሙሳኒ

18 ዮሙስ ነሞተ ሰማርያ ሁንዱማ
ወልት ቀቤ፥ «አሃብ ሞትቾ፥ በአል
ዋቀዮ ቶልፈማዳፍ ወንተ የርቱ ሆጇቴ፥
አን ዬሁ ገሩ ጫልቾሴ ነንሆጇዳፍ*፤
19 አመ ራጆተ በአል ሁንዱማ፥ ሆጇቶተሳ
ሁንዱማ፥ ሉቦተሳ ሁንዱማስ ወልት

አናፍ ዋማ! አርሳ ጉዳ በአሊፍ ዋነን ድኤ
ሱፍ፥ ነምን ቶኮሌ አከ ኬሳ ደቡ ህንጎ
ድና! ነምን ከነረት አርገሙ ዲሴ ቶኮሌ
ህንጅራቱ!» ጇዴ እሳንት እንህሜ፤ ዬሁ
ጎዎምሴ ወረ በአሊፍ ሆጇተን እቲን በሌ
ሱዳፍ ከነ ሆጇቴ*። 20ዬሁ ከነ ቦዴ
ጀራን፥ «በአሊፍ ወል ገኢ ዋማ!»
ጇዴ፤ እሳን ዮሙስ ብየት እንለብሰን።
21ዬሁስ ጉቱማ እስራኤልት ዳምሰ እንደበ
ርሴ፤ ወረ በአሊፍ ሆጇተን ኬሳ ቶኮሌ
ኡቱ ህንሀፍን ሁንዱምትሳኒ ገልመ በአ
ልት አል እንገለን፤ መንቾስ ኩታ ገር
ቶኮቲ ሀመ ገረ ካኒት «ጨፍ» ጇዴ
እንጉቴ። 22ዬሁ ነምቾ እሰ ኩታ ኡፈትን
ኬሰ ታኡ ኤጉን፥ «ወረ በአሊፍ ሆጇተን
ሁንዱማፍ ኡፈተ ገድ ባስ!» ጇዴ፤
እንስ ኡፈትቾ ገድ እሳኒፍ እንባሴ።
*18. 1ሞቶ 16፡31-33፤ *19. 1ሞቶ 18፡19-40

23 ዬሁ ዮሙስ ዮናዳብ እልመ ሬካቢ
ወጅን ገልመ በአልት አል ልጤ፥ ወረ
በአሊፍ ሆጇተኒን፥ «እስን ወረ በአሊፍ
ሆጇተን ዱዋራ ከን ሀፌ፥ ወር ዋቀዮፍ
ሆጇተን እስን ግዱት አከ ህንአርገምኔት
ሜ፥ ሁበዳቲ እላላ!» ጇዴ። 24እሳን ኤር
ገሲ አርሳ፥ ቀልመ ጉበቱስ ድኤሱዳፍ ገረ
ኬሳት ኦል እንልጠን፤ ዬሮ ሰንት ዬሁ
ነሞተ ሰዴተመ አለ ዳቤ፥ «ነሞተ አን
እስንት ኬኡ ኬሳ ነምን ቶኮሌ አከ ምልቁ
ከን ጎዱ፥ ቆደ ነምቾ ምልቄ ሰና እንአጇ
ፈመ» ጇዴ እሳን እንአኬከቼሴ።
25ቀልመ ጉበሙ ድኤሴ ዬሮ ራወቴት ኤግ
ዶታፍ አጇጁወን ዱላቲን፥ «አል ልጣቲ
እሳን ፍጣ! ነምን ቶኮሌ አከ በኡ ህንጎ
ድና!» ጇዴ፤ ዮሙስ እሳን ብላዳን ጇረ
ፍጠኒ ሬፈሳኒ በኬት ኤርገ ገድ ደደርበተኒ
ቦዴ ኩታ ገልመ በአል እሰ ገረ ኬሳት ኦል
ደርበኒ*፥ 26ኡቱቦተ ደጋ ወረ ቁልቁላኦት
እላለመን ገልመ በአል ኬሳ ገድ ባሰኒ
እንጉበን*፤ 27ፈኬኘ በአል ዋቀዮ ቶልፈማ
እንጨጨብሰን፤ ገልመሳስ ሀመ ሀርአትዩ
ለፈ ነምን እት ሳጠ በኡ እንጎደተን።
*25. 1ሞቶ 18፡40 *26. 11፡18

28 ዬሁ አከስት በአል ዋቀዮ ቶልፈማ
እስራኤል ኬሳ እንበሌሴ። 29ሀተኡዩ
መሌ፥ እን ኦፈሳቲ ጨቡ እሰ ዬሮብአም
እልም ኔባት ሆጇቴ እስራኤሎትን ጇቦተ
ወርቄ ወረ ቤትኤሊፍ ዳን ኬሰ ጅረኒፍ
ሰገዱዳን ጨቡ አከ ሆጇተን ጎዴ ቱሬ
ሰነራ ህንዴብኔ*። 30ዋቀዮ፥ «አነ ዱረት
ወንተ ቀጇላ ተኤ ሆጇቴ፥ ዋነን ያዴ ሁን
ዱማስ ማቲ አሃብረት ዋን ራወቴፍ፥ ሰኚ
ንኬ ሀመ ደሎተ አፉረፋት ቴሶ
እስራኤልረ ታኤ እንሞአ» ጇዴ ዬሁት
እንዱበቴ። 31ዬሁ ገሩ ገራሳ ጉቱዳን ሴረ
ዋቀዮ ጎፍትቾ እስራኤል እት ያዴ ህንኤ
ግኔ፤ አከሱመስ ጨቡ እሰ ዬሮብአም
ሆጇቴ፥ እስራኤሎትንስ ጨቡ አከ ሆጇ
ተን ጎዴ ቱሬ ሰነራ ህንዴብኔ*።
*29. 1ሞቶ 12፡28-33 *31. ሆሴ 1፡4

32 በረ ሰነ ዋቀዮ ብየ እስራኤል ገርገር
ጨብሱ እንጇልቀቤ፤ ዮሙስ ሀዛኤል
ሞቲን ሶርያ ከራ ዳሪዳ ብየ እስራኤል ሁን
ዱማ፥ 33ዮርዳኖስራ ገረ በአ-ቢፍቱት
ጉቱማ ብየ ጊልአዲፍ ባሻን ለፈ ጎስ
ጋድ፥ ጎስ ሩቤኒፍ ጎስ ምናሴ ጅራተን፥
ሀመ መንደረ አሮኤር እሰ ለገ አርኖን
ቡኬት እንሩኩቴ*።

34 ዋኤን ዬሁ እን ሀፌ፥ ወንት እን በረ
ሞቱማሳ ኬሰ ሆጇቴ ሁንድኑ፥ ጇብንሳ
ሁንድኑስ መጫፈ ሴና ሞቶተ እስራኤል
ኬሰት ጫፈሜረ ምቲሬ? 35ዬሁ አኩመ
አቦተሳቲ ዱኤ፥ ሰማርያ ኬሰት እንአዋ
ለሜ፤ ዬሆአሃዝ እልምሳሞ ቆደሳ ሞቲ
እንተኤ*። 36ዬሁ ሰማርያ ኬሰ ታኤ እስራ
ኤልረት ወጋ ድግደሚ ሰዴት እንሞኤ።
*32-33. 8፡12 *35. 13፡1

ቦቆና 11

አታሊየ ሞቱ ተኡሼ

(2ሴና 22፡10-12)

1እልምሼ አሃዝየ ሞትቾ አከ አጇፈሜ
አታሊየ ዮሙ ደጌሴ ካቴ ሆርቴ ሞቶታ
ከን ተአን ሁንዱማ እንአጇስፍቴ*። 2ዮሼባ
እንተል ዮራም ሞትቻ፥ አቦሌቲን አሃዝያ
ገሩ ዮአስን እልመ አሃዝያ እልማን ሞቶታ
ወረ አጇፈሙፍ ጅረን ኬሳ ዶክስቴ ባፍቴ
ጉድፍቱሳ ወጅን ኩታ ጪስቻ ቶኮ ኬሰ
አታሊያ ጇላ እንዶክስቴ፤ ሙጭች አከ
ስት አጇፈሙ ኦሌ፥ 3ወጋ ጇአ ሀመ አታ
ሊየ ብየ ሞአ ቱርቴ ሰነ መነ ቁልቁሉማ
ኬሰ ዶከቴ ጉድፍቱሳ ወጅን እንጅራቴ።
*1. 8፡26፤ 9፡27

ዮአስ እዶ አታሊያ ሞቲ ተኡሳ
(2ሴና 23፡1-21)

4 ወጋ ቶርበፋ ኬሰ ዮያዳ ሉብች አንገ
ፎተ ድባ፥ ኤግዶተ ሞቲፍ አንገፎተ ድባ
ኤግዶተ መነ ሞቱማት ኤርጌ ገረ መነ ቁል
ቁሉማት እሳን እንዋምስሴ፤ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሰት እሳኒ ወጅን ወሊገሌ ኤርገ
እሳን ከክሲሴ ቦዴ፥ እልመ ሞትቻ እሳንት
እንአርግሲሴ። [5]ሉብች ጆራን፥ «ወንት
ጎቹን እስኒፍ ተኡ ጅረ፤ እስን ወር ጉያ
ሰንበታ ሆጂዳፍ ባተን፥ ሀርከ ሰድእ ኬሳ
ሀርከ ቶኮ መነ ሞቱማ እንኤግዱ፤ [6]ሀርከ
ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ ከረ እሰ ኤግዶተ መነ
ሞቱማ ዱግደ ዱባ እንኤግዱ፤ አከስት
መንቸስ ደረቤ ደረቤ እንኤግዱ፤ [7]ወር
ኩተተ ከን ብራ ለማን ኬሰ ጅርተን፥ ጉያ
ሰንበታት ደረቤ ሆጂኬሰኒ ዶሮ ፍጠን ገሉ
ዲፍተኒ ሞትቸት ናኖፍተኒ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሰት እሰ እንኤግዱ። [8]ቶኮን ቶኮን
ኬሰን ምእ ሎላኬሰን ፉደተኒ ናኖ ሞትቻ
እንዳበቱ፤ ነምን ተሬ እስን ዳበተን ከነ
ግዱ ልጡሞ ሀእጂፈሙ! ገረ ሞትች እት
አዴሙ ሁንዱማት እሰ ብራ ህንደበ
ምና!» ጆዴ እሳን እንአቦሜ።

9 አንገፎትን ድባ ሱን አኩመ ዮያዳ
ሉብች እሳን አቦሜ እንጎደን፤ ቶኮን ቶኮን
ሳኒስ ወረ ጉያ ሰንበታት ሆጂት ገለን፥
ወረ ደረቤ ሆጂሳኒ ፍጠኒ ገሉፍ ከአንስ
ፉደተኒ ገረ ሉብቻ እንዱፈን። [10]ሉብች
ዮሙስ ኤቦፍ ጋቸነ ዳዊት ሞትቻ ዱሪ
መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ፉዴ አንገፎተ ድባ
ሰነት እንኬኔ*። [11]ኤግዶትንሞ አዱመ
አዳን ምእ ሎላ ፉደተኒ ገረ ምርጋቲ ሀመ
ገረ ብታ ከራ እዶን አርሳ ጅሩን መነ ቁል
ቁሉማት ናነአኒ ሞትቸ ኤጉዳፍ እንዳበ
ተን። [12]ዮሙስ ዮያዳን፥ እልመ ሞትቻ
ገድ ባሴ ጎንፎ መታሳረ ካኤ፥ ጫፈተ
ከኩን ዋቀዮ ዋኤ ሞቶታቲፍ ገሌ ዱጋ በኡ
እረት ጫፈሜስ ኬኔፊ፥ ድቤ ሞቲ ተኡሳ
እንቤክስሴ፤ ዶሮ ሰነት ጆር ሀርከሳኒ
ወልት ሩሩኩተኒ፥ ሰገሌሳኒ አል ፉደኒ፥
«ሞትች በረበራን ሀጅራቱ!» ጆደን*።

*10. 2ሳሙ 8፡7፥11-12 *12. 1ሞቶ 1፡39፤
ኬሰ 17፡18-19

13 አታሊየ ወጨ ኤግዶታፍ ወጨ
ነሞተ ወረ ካኒ ዮሙ ደጌሴ፥ ገረ መነ
ቁልቁሉማ እዶ እሳን እት ወልት ቀበመኒ
ጅረን እንደቅጤ፤ [14]ኩኖ፥ አኩመ አመለ
ተኤት ሞቲን ኡቱባ ቡኬ ዳበቴ፥ አንገፎ
ትን ሎልቶታ፥ ወር ፊንጌ አፉፊንስ
ሞትቸ ቡኬ ዳበተኒ እንአርግቴ፤ ወር ብያ
ሁንድኑ እንገመዱ፥ ፊንጌስ እንአፉፉ
ቱረን፤ ዮሙስ አታሊየ አሪራ ከን ከኤ
ኡፈተሼ ተርሳፍቴ፥ «ኩን ነመረት ኮረ
ቹደ! ኩን ነመረት ኮረቹደ!» ጆቴ
እንእይቴ*። [15]ዮያዳ ሉብች እሼን መነ
ቁልቁሉማ ኬሰት አከ አጂፈምቱ ዋን ህን
በርባድኔፍ፥ «ተሬኬሰን ግዱዳ ገድ እሼ
ባሳ! ነመ እሼ ዱካ ቡኡ በርባዱስ ብላዳን
አጂሳ!» ጆዴ፥ አንገፎተ ድባ
እንአቦሜ። [16]ከነረት ጆር አኩመ እሼን
«ከረ ፊርዳ» እሰ ገረ መነ ሞቱማት አል
ገልቹ ብረ ጌሴን ቀበኒ፥ አቹመት እሼ
እንአጆሰን።

*14. 23፡3፤ 1ሞቶ 1፡34

17 ከነ ቦዴ ዮያዳ ሉብች ሰበ ዋቀዮ አከ
ተአኒፍ፥ ጆር ኩኒፍ ሞትች፥ ዋቀዮፍ
ከኩ አከ ገለን፥ አከሱመስ ሞትቹፍ ጆር
ሱን ከኩ አከ ወሊፍ ገለን እንጎዴ።
[18]ዮሙስ ነሞትን ብየ ሰና ሁንድኑ ገረ
ገልመ በአል ደቀኒ መንቸ እንዲገን፤ እዶ
ወን አርሳፍ ብፊ ፊኬኛ አች ኬሰ ቱረን
ጨጨብሰኒ እንበሌሰን፤ ማታንን ሉበ
በአል እዶወን አርሳ ሰነ ዱረት እንአጆ
ሰን፤ መነ ቁልቁሉማ ገሩ አከ ኤጊኒፍ
ዮያዳ ሉብች፥ ኤግዶተ እንዳቤ*። [19]ከነ
ቦዴ ሉብች፥ አንገፎተ ድባ፥ ኤግዶተ
ሞቲ፥ ኤግዶተ መነ ሞቱማፍ ነሞተ ብየ
ሰና ሁንዱማ ፉደቴ ደቁ፥ ወሊ ወጅን
ሞትቸ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ገድ ባሰኒ ከራ
ከረ ኤግዶታ መነ ሞቱማት አል እሰ
እንገልቸን፤ ሞትችስ ቱሶ ሞቶታረ
እንታኤ*። [20]ዮሙስ ሰብን ብይቻ ሁንድኑ
እንገመደን፤ ኤርገ አታሊየ መነ ሞቱማ
ኬሰት አጂፈምቴ መንደረቲን ገቢ እንአር
ገቴ።

21 ዮአስ ሞቲ ዮሙ ተኤ ሙጫ ወጋ
ቶርባ ቱሬ።

*18. 10፡26-27፤ አቦ 6፡25
*19. 1ሞቶ 1፡46፥48

ቦቆና 12

ዮአስ ሞትች መነ ቁልቁሉማ ሃሬሱሳ
(2ሴና 24፡1-6)

1 ዬሁ እስራኤልረት ሞኤ ወጋ ቶርበ
ፉት፥ ዮአስ ሞቲ ይሁዳ ተኤ፥ ዬሩሳሌም
ኬሰ ታኤ ወጋ አፉርተመ እንሞኤ፤

መቃን ሃደሳቲ «ዚብያ» ጇደመ፤ እሼን
ነመ መንደረ ቤርሼባት። 2በረ ዮያዳ
ሉብች እስ ጎርሳ ቱሬ ሁንዱማት ዮአስ
ወንተ ዋቀዮ ዱረት ቀጇላ ተኤ እንሆጇቴ፤
3ሀተኡዩ መሌ፥ እዶወን ሰገዳ ወር አል-
ከኦን ዋን ህንዲገምኒፍ፥ ነሞትን አመዩ
እዶወን ሰነረት ቀልመ እንቀሉ፥ አርሳስ
እንድኤሱ ቱረን*። *3. 14:4

4 ዮአስ ዮሙስ ሉቦታን፥ «ሆሪ ነሞ
ትን ኬና አዳን ባፈሜ ጎደኒ ገረ መነ ቁል
ቁሉማት ፍደን ሁንዱማ፥ ሆሪ ነምን መተ
መታት ባሱ፥ ሆሪ ነምን ወሬገ ባሱ፥ ሆሪ
ነምን ፌደ ገራሳቲን ገረ መነ ቁልቁሉማት
ፍዱ እስንት ሀኬነን*! 5ሉቦትን አዱመ
አዳን ሆሪ ሰነ ነምቾ ሆሪ ባቱ ሀርካ ፉደኒ
ከሩመ መን ቁልቁሉማ ጨጨቤ አርገሜ
ዴብሰኒ እቲን ሀሃሬሰን!» ጇዴ። 6ሉቦ
ትን ገሩ ዮአስ ሞኤ ሀመ ወጋ ድግደሚ
ሰደፋትዩ ጨጨባ መንቻ ዴብሰኒ ህንሃሬ
ስኔ። 7ከናፍ ዮአስ ሞትች ዮያዳ ሉብቻፍ
ሉቦተ ወረ ካን ወልት ዋሜ፥ «ጨጨባ
መንቻ ማሊፍ ዴብፍተኒ ህንሃሬስኔ? አመ
መንች አከ እቲን ሃሬፈሙፍ ሆርቾ ደበርሳ
ኬና! ስአችስ ወረ ሆሪ ባተን ሀርካ ህንፉ
ድና!» ጇዴን። 8ከነረት ሉቦትን ሆሪ
ነሞተ ሀርካ አከ ህንፉኔ አፌሳኒቲስ መንቾ
ቁልቁሉማ አከ ህንሃሬስኔ ወሊፍ
እንገለን። *4. በኡ 30:11-16፤ ሌዎ 27:2-8

9 ዮያዳ ሉብች ሰንዱቀ ቶኮ ፉዴ ቀዳ
ደሳ ኡሬ ቃወ እት ባሴ፥ ከራ ነምን መነ
ቁልቁሉማ ልጡ ገረ ሀርከ ምርጋቲን እዶ
አርሳ ቡኬ እንካኤ፤ ሉቦትን ቡሳ በልበላ
ኤገንሞ ሆሪ ነሞትን ገረ መነ ቁልቁሉማት
ፍደን ሰሳበኒ ሰንዱቅቾ ኬሰ እንቡሱ
ቱረን። 10ሆርች ሰንዱቅቾ ኬሰት በረከቹሳ
ዩሮዱመ አርገንት ጫፉን ሞትቻፍ አንገ
ፍን ሉቦታ ዱፈኒ ሆርቾ መነ ቁልቁሉማ
ቲፍ ኬነሜ አርገሜ ሰነ ለካአኒ ኮሮጆት
ነቀኒ እንህዱ ቱረን። 11እሳን ሆሪ ከነ ኬሳ
ለኮብሳን ወረ ሆጇ መነ ቁልቁሉማ ሰነ ሆጇ
ቺሰንት እንኬኑ፤ ወር ሆጇቺሰን ኩንሞ
ነሞተ ሆጇተኒፍ እንባሱ፤ እሳንስ ወረ
ሙከ ሶፈን፥ ወረ እጃረን፥ 12ወረ ደጋዳን
እጃረኒፍ ወረ ደጋ ጨብሰኒ ሶፈን ቱረን፤
ከነ መሌስ ወር ሆጇቺሰን ኩን ሙከ፥ ደጋ
ሶፈማስ ጨጨባ መነ ቁልቁሉማ እቲን
ዴብሰኒ ሃሬሱፍ እንብቱ፥ ወንተ ከን ብራ
መንቾ ሃሬሱዳፍ በርባድችሱ ሁንዱማፍስ
እንባሱ ቱረን። 13ሀተኡዩ መሌ፥ ሆሪ መነ
ቁልቁሉማፍ ኬነሜ ከናን፥ ጫቢን ሜቲ፥
ቀብዱን እቲን ፎአ እብሳ ኩተን፥ ወጪ
ቲን ዲገ ፈጫፈሙ ባቱ፥ ፊንጊን፥ ቆዳን
ገራ ገራ ወርቂራ ዮኪስ ሜቲራ ሆጇተመን
መነ ቁልቁሉማቲፍ ህንቶልችሲፈምኔ።
14ሆርች ሆጇቶተ ወረ እቲን መነ ቁልቁ
ሉማ ዴብሰኒ ሃሬሰንት እንኬነሜ። 15ወር
ሆጅች አዴምሰሰን አመነሙማዳን ዋን
ሆጇተኒፍ ሆሪን ሆጇቶታፍ አከ ባሰኒፍ
እሳንት ኬነሜ ኩን ዴብኤ እሳን ሀርከት
ህንለካአምኔ። 16ሆሪን ገቲ የካቲፍ ገቲ
ጨቡቲፍ ድአቱ ከን ሉቦታ ዋን ተኤፍ፥
ሆጇ መነ ቁልቁሉማ ሃሬሱረ ህንኦሌ*።
*9-16. 22:3-7

17 በረ ሰነ ሀዛኤል ሞቲን ሶርያ ኦል
በኤ መንደረ ጋት ሩኩቴ ኤርገ ቀበቴ
ቦዴ፥ ዬሩሳሌምን ሩኩቱዳፍ እት
እንቀጇሌ*። 18ዮአስ ሞቲን ይሁዳ ገሩ
ምአ ዬሆሻፋጥ፥ ዬሆራሚፍ አሃዝየ ሞቶ
ትን ይሁዳ ወር አቦተሳ ቱረን ዋቀዮፍ
አዳን ባሰን ሁንዱማፍ ወረ እን ኦፊሳቲ
ዋቀዮፍ አዳን ባሴ አከሱመስ ወርቂ መነ
ምአ መነ ቁልቁሉማፍ መነ ሞቱማ ኬሰት
አርገሙ ሁንዱማ ፉዴ፥ ሀዛኤል ሞቲ ሶር
ያቲፍ እንኤርጌ፤ አከስት ሀዛኤል ዬሩሳሌ
ምራ ዴብኤ እንአዴሜ*።
*17. 8:12 *18. 16:8፤ 18:15፤
1ሞቶ 15:18-19

19 ዋኤን ዮአስ እን ሀፌ፥ ወንት እን
በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጇቴ ሁንድኑስ
መጫፊ ሌና ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት ጫፊ
ሜረ ምቲሬ? 20ቦዴ ገሩ ሆጇቶትን ዮአስ
ሞትቻ ወር ጉርጉዶትን ከአኒ እሰረት ኮረ
ተኒ፥ ቤት-ሚሎ እስ ከራ ሲላት ገድ
ቡኡረ ጅሩ ኬሰት እስ እንአጇሰን። 21ሆጇ
ቶትንሳ ወር እስ አጇሰን ዮዛባድ እልመ
ሺሜአቲፍ ዬሆዛባድ እልመ ሾሜር
ቱረን፤ እንስ አከስት ዱኤ መንደረ ዳዊት
ኬሰት አቦተሳ ብረት እንአዋለሜ፤ አማስየ
እልምሳሞ ሞቲ ተኤ እዶሳ እንቡኤ*።
*21. 14:1

ቦቃና 13

ዬሆአሃዝ ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

1ዮአስ እልም አሃዝያ ሞቲ ይሁዳ፥
ሞኤ ወጋ ድግደሚ-ሰደፋሳት ዬሆአሃዝ
እልም ዬሁ ሞቲ ተኤ ሰማርያ ኬሰ ታኤ

እስራኤልረት ወጋ ኩደ ቶርበ እንሞኤ*።
2 ጨቡ ዬሮብአም እልም ኔባት ሆጇቴ፥
እስራኤሎተስ ሆጇቺሴ ሰነ እንስ ኦፈሳቲ
ሆጇቹሳቲን ዋቀዮ ዱረት ወንተ ሀማ ተኤ
እንሆጇቴ፤ ጨቡ ከነ ሆጇቹራስ ህንዴ
ብኔ*። 3 ዴከምስ ዋቀዮ እስራኤሎተረት
ዋን ቦበኤፍ፥ ዋቀዮ ዬሮ ጴራዳፍ ሀርከ
ሀዛኤል ሞቲ ሶርያፍ ሀርከ ቤን-ሀዳድ እል
መሳት ደበርሴ እሳን እንኬኔ*። 4 ዬሆአሃዝ
ከነረት ዋቀዮ ፋረ ቶላዳን አከ እሳን እላ
ሉፍ እንከደቴ፤ ዋቀዮስ፥ ጨንቁርፈሙ
ሰበ እስራኤል እሰ ሞቲን ሶርያ እቲን እሳን
ጨንቁርሳ ጅሩ ዋን አርጌፍ፥ ከደተሳ
እንደገኤፍ። 5 ከናፍስ ዋቀዮ ነመ እስራኤ
ልን ፋሩ እንካሴፍ፤ እስራኤሎትንስ
ዮሙስ ሀርከ ወረ ሶርያ ጆላ በአኒ አኩመ
ሳኒ ዱረት ነጋት መነሳኒ ኬሰ እንጅራተን።
6 ሀተኡዬ መሌ፥ እሳን ጨቡ ዬሮብአም
ሆጇቴ፥ ማቲሳ፥ እስራኤሎተስ ሆጇቺ
ሴራ ህንዴብኔ፤ ብፍን ፈኪኝ አሼራ ዋቀ
ይቲ ቶልፈምቱስ ሰማርያ ኬሳ ኡቱ
ህንዲገምን እንሀፌ*። 7 ሞቲን ሶርያ፥
ሎልቶተ ዬሆአሃዝ በሌሴ፥ አከ አዋረ ዬሮ
ምዳን ደአን ከኡ ዋን እሳን ጎዴፍ፥ አቦተ
ፈርዴኒ ሸንተመ፥ ኮንኮላቶተ ኩደኒፍ
ሎልቶተ ለፎ ኩመ ኩደን ዱዋ መሌ
ሆምቱ ህንሀፍኔፍ።

*1. 10:36 *2. 1ሞቶ 12:28-30 *3. 8:12፤ 10:32-33 *6. 1ሞቶ 16:33

8 ዋኤን ዬሆአሃዝ እን ሀፌ፥ ወንት እን
በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጇቴ ሁንድኑ፥ ጆብን
ሳስ መጫፈ ሴና ሞቶተ እስራኤል ኬሰት
ጫፈሚረ ምቲሬ? 9 ዬሆአሃዝ አኩመ አቦ
ተሳቲ ዱኤ፥ ሰማርያ ኬሰት እንአዋለሜ፤
ዬሆአሽ እልምሳ ሞቲ ተኤ እዶሳ
እንቡኤ።

ዬሆአሽ ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

10 ዮአስ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ
ሶዶሚ ቶርበፋሳት፥ ዬሆአሽ እልም ዬሆአ
ሃዝ ሰማርያ ኬሰ ታኤ እስራኤልረት ወጋ
ኩደ ጆአ እንሞኤ። 11 እንስሞ ዋቀዮ
ዱረት ወንተ ሀማ ተኤ እንሆጇቴ፤ ጨቡ
ዬሮብአም እልም ኔባት እስራኤሎተ ሆጇ
ቺሴ ሁንዱማ፥ ሆጇቹ እቱመ ፋፌ መሌ
እራ ህንዴብኔ። 12 ዋኤን ዬሆአሽ እን ሀፌ
ወንት እን በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጇቴ ሁን
ድኑ፥ ጆብን እን እቲን አማስያ ሞቲ
ይሁዳ ሎሌስ መጫፈ ሴና ሞቶተ እስራ
ኤል ኬሰት ጫፈሚረ ምቲሬ*? 13 ዬሆአሽ
አኩመ አቦተሳቲ ዱኤ፥ ሰማርያ ኬሰት
አዋለ ሞቶተ እስራኤል ብረት እንአዋ
ለሜ፤ ዬሮብአምሞ ቴሶሳ እንፋደቴ።

*12. 14:8-16

ኤልሳአ ዱኡሳ ዱረ ራጂ ዱበቹሳ

14 ግዱ ሰነ ኤልሳአ እንዱኩብሰቴ፤
ዱኩብን ኩንስ እሰ እን ቦዴ እቲን ዱኤ
ቱሬ፤ ዬሆአሽ ሞቲን እስራኤል ኦፈሳቲ
ኡቱ ህንዱአን እሰ ዱብሱዳፍ ገድ ቡኤ፥
«ያ አባኮ! ያ አባኮ! ያ እሰ ኮንኮላቶተ
እስራኤል ታቴ! ያ እሰ አቦተ ፈርዴኒ
እስራኤል ታቴ! ያ አባኮ!» ጇዴ፥ እሰ
ረት ኩፌ እንቦኤ*። 15 ኤልሳአሞ፥ «እዳፍ
ጥየ ፋደዱ!» ጇዴን፤ እንስ እዳፍ ጥየ
እንፋደቴ፤ 16 ኤልሳአሞ ሞቲ እስራኤ
ሊን፥ «እዳ ከነ ጆቤፈዱ!» ጇዴ፤ ዬሮ
እን ጆቤፈቴት ኤልሳአ ሀርከሳ ሀርከ ሞት
ቻረ ካኤ፥ 17 «ቃወ መና እሰ ገረ በአ-ቢ
ፍቱ በን!» ጇዴን፤ እንስ እንበኔ፤ አሞ
ኤልሳአ፥ «ጥይቾ ገድ ዲስ!» ጇዴን፤
ሞትችስ ገድ እንዲሴ፤ ኤልሳአሞ፥ «ጥይ
ኩን ሞእቾ እሰ ዋቀዮ ኬኑ እንአርገሲሰ!
ጥየ እሰ እቲን ሶርያን ሞአሙፍ ጅርቱደ!
አት ወረ ሶርያ አፌቅት ሩኩቴ እሳን
እንበሌስተ» ጇዴን። 18 እት ፋፌስ ሞቲ
እስራኤሊን፥ «ጥዮወን ወረ ሀፌን ፋዲቲ
እቲን ለፈ ቱቱመዱ!» ጇዴ፤ እንስ ፋዴ
ስአ ሰድእ ለፈ ቱመቴ እት እንዲሴ። 19 ከነ
ረት ኤልሳአ ነምን ዋቀዮ፥ እሰት አሬ፥
«ስአ ሸን ዮኪስ ስአ ጆአ ለፍቾ ኡቱ ቱቱ
መቴተ ተኤ፥ ሶርያስ አከሱመ ሀመ እሼን
በዱ ባቱት እንቱምተ ቱርቴ፤ አመ ገሩ
ስአ ሰድእ ዱዋ እሼ እንሩኩተ» ጇዴን።

*14. 2:12

20 ኤርገሲ ኤልሳአ ዱኤ እንአዋለሜ፤
ወጋ እሰት አኔ ዱፋት ጅአ ብራት ሳምቶ
ትን ሞአብ ብየ ሰነ እንልጠን። 21 ዬሮ
ሰነት ጆሬን ነመ ቶኮ አዋሉፍ ደቀን ቶኮ፥
ወረ ሳምቶተ ሰነ አርገኒ ሬፈ ነምቻ ሆልቀ
ኤልሳአ እት አዋለሜት እንደርበተን፤ ሬፍ
ነምቻ ገሩ ለፌ ኤልሳአት አኩመ ቡኤን፥
ሉቡን ኬሰ እንዴብቴ፤ ከናፍ ነምች ከኤ
እንዳበቴ።

22 በረ ሞቱማ ዬሆአሃዝ ጉቱማት ሀዛ
ኤል ሞቲን ሶርያ እስራኤልን እንጨንቁርሰ

ቱሬ። 23ዋቀዮ ገሩ ሰበቢ ከኩሳ እስ አብ
ራሃሚፍ፥ ይስሀቂፍ ያቆቢ ወጅን ገሌፍ
አራረሳ፥ አአሳስ እሳንት አርገሲሴ መሌ፥
ሀመ ሀርአት እሳን በሌሱ ዮኪስ ፉለሳ ዱራ
እሳን ፈጌሱ ሀንበርባድኔ*።
*23· በኡ 2፡24፤ ሌዎ 26፡42

24 አመ ገሩ ሀዛኤል ሞቲን ሶርያ
እንዱኤ፤ ቤን-ሀዳድ እልምሳሞ ሞቲ ተኤ
እዶሳ እንቡኤ። 25ዮሙስ ዬሆአሽ እልም
ዬሆአሃዝ፥ መንደሮተ አባሳራ ፉደተመኒ
ቱረን እንዴብፈቴ፤ መንደሮተ ከነ ቤን-ሀ
ዳድ እልመ ሀዛኤልቱ ዬሆአሃዝን ሎሌ
ቀበቴ ቱሬ፤ ዬሆአሽ ስአ ሰድእ እሰ
ሩኩቴ መንደሮተ እስራኤል እንዴብ
ፈቴ*። *25· 13፡19

ቦቆና 14

አማስየ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሴና 25፡1-24)

1ዬሆአሽ እልም ዬሆአሃዝ እስራኤል
ረት ሞኤ ወጋ ለመፋሳት፥ አማስየ እልም
ዮአስ ሞቲ ይሁዳ እንተኤ*። 2እን ሞቲ
ዮሙ ተኤ፥ ነመ ወጋ ድግደሚ ሽኒ ቱሬ፤
ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ ድግደሚ ሰገል
እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲ ዮአዳን፤ እሼን
ዱርበ መንደረ ዬሩሳሌም ቱርቴ። 3እን
ዋቀዮ ዱረት ወንተ ቀጂላ ተኤ እንሆጂቴ፤
ሀተኡዩ መሌ፥ አከ ዳዊት አባሳ ሀንሆጂ
ትኔ፤ ሆጂ ዮአስ አባንሳ ሆጂቴ ሁንዱማ
ዱካስ እንቡኤ*። 4ገሩ እዶወን ሰገዳ ወር
አል ከኦን ዋን ሀንዲገምኒፍ፥ ነሞትን
አመዩ እዶወን ሰነረት ቀልመ እንቀሉ ኣር
ሳስ እንድኤሱ ቱረን*።
*1· 12፡21 *3· 12፡2-3 *4· 15፡4

5አማስየ ሞቱማሳ ኤርገ ጀቤፈቴ ቦዴ
ሆጂቶተ ጉርጉዶተ ወረ አባሳ ሞተቸ አጂሰን
ሰነ እንአጂሴ*። 6መጫፈ ሴረ ሙሴ ኬሰት
ዋቀዮ፥ «ነምን አዱመ አዳን ጩቡ ኦፊሳቲፍ
ሀአጂፈሙ መሌ አቦትን እልማንሳኒፍ ሀንአ
ጂፈምን፥ እልማንስ አቦተሳኒፍ ሀንአጂፈ
ምን!» ጂዴ አኩመ አቦሚት፥ አማስየ
እልማን ወረ አባሳ አጂሰን ሰና ሀንአጂፍኔ*።
7ሞተች ሎልቶተ ኤዶም ኩመ ኩደን ደቻ
ሶግዳ ኬሰት እንፍጨ፥ መንደረ «ሴላ» ጂደ
ምቱ ቶኮ ቀበቴ መቃሼስ «የቅትኤል» ጂዴ
እንሞጋሴ፤ እሼንስ ሀመ ሀርአት መቃ ከናን
እንዋመምት።
*5· 12፡20-21፤ 2ሳሙ 3፡30 *6· ኬሰ 24፡16

8 አማስየ ዮሙስ ዬሆአሽ እልመ ዬሆአ
ሃዝ አካከዩ ዬሁ ሞቲ እስራኤልት ነመ
ኤርጌ፥ «ሜ ኮቱ! ወል እላላ!» ጂዴ።
9ዬሆአሽ ሞቲን እስራኤልሞ፥ አማስያ
ሞቲ ይሁዳፍ ዴብሴ፥ «ቆራቲን ሊባኖን
ጋትራ ሊባኖንት ኤርጋ ኤርገቴ፥
‹እንተለኬ እልመኮት ሄሩምስስ!› ጂቴ፤
ብኔንስ ሊባኖን ቶኮ ገሩ ዱፌ ለፈት እሼ
እንድዲቴ*፤ 10ዱጉመዩ አት ነሞተ
ኤዶም ሞቴተ፤ ገራኬ ኬሰት አፍ ጀጁት
ካቴተ፤ ሞእቸኬቲንሌ ኦፍ ጉርጉድስ!
ገሩ ሰሳበዱቲ መነኬ ታእ! ማሊፍ ኦፊ
ኩፍቴ ይሁዳስ አከ ኩፍፍቱፍ ቱቱቅጨ
ዋን ሀማ አፍት ካፍተሬ?» ጂዴ።
*9· አቦ 9፡14

11 አማስየ ገሩ እሰ ደገኡ ዋን
ድዴፍ፥ ዬሆአሽ ሞቲን እስራኤል አማስየ
ሞቲ ይሁዳ ሎሉዳፍ እት አዴሚ፥ ብየ
ይሁዳ ኬሰት መንደረ ቤት-ሼሜሽት
ወልት በአኒ ወል እንሎለን። 12ከነ ኬሰት
ሎልቶትን ይሁዳ ሎልቶተ እስራኤሊን
ሞአመኒ፥ ከረ-ከራ ገረ መነ መነሳኒት
እንበቀተን። 13ዬሆአሽ ሞቲን እስራኤል፥
ቤት-ሼሜሽት አማስያ እልመ ዮአስ ሞቲ
ይሁዳ አካከዩ አሃዝያ እንቦጅኤ፤ ደርቤስ
ዬሩሳሌም ደቄ ደላሼ እሰ ደጋዳን እጃረሜ
ከረ ኤፍሬሚ ሀመ ከረ እሰ ጎሌት ዱን
ዱመ ድበ አፉር እንጨጨብሴ። 14ከነ
ቦዴ እን ወርቄፍ ሜቲ ሁንዱማ አከሱመስ
ምአ መነ ቄልቄሉማፍ መነ ሞቱማ ኬሰ
ጅሩ ሁንዱማ ፉደቴ፥ ነሞተስ ቀበቴ፥
መንደረ ሰማርያት እንዴብኤ።

15 ዋኤን ዬሆአሽ እን ሀፌ፥ ወንት እን
በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጂቴ ሁንድኑ፥ ጀብ
ንሳ፥ አማስያ ሞቲ ይሁዳ ወጅን ወል
ሎሉንሳስ መጫፈ ሴና ሞቶተ እስራኤል
ኬሰት ጫፈሜረ ምቲሬ? 16ዬሆአሽ
አኩመ አቦተሳቲ ዱኤ፥ ሰማርያ ኬሰት፥
ሞቶተ እስራኤል ብረት እንአዋለሜ፤ ዬሮ
ብኣም እልምሳሞ ሞቲ ተኤ እዶሳ
እንቡኤ*። *16· 13፡13

17 ዬሆአሽ እልም ዬሆአሃዝ ሞቲን እስ
ራኤል ኤርገ ዱኤ ቦዴ፥ አማስየ እልም
ዮአስ ሞቲን ይሁዳ ወጋ ኩደ ሽን
እንጅራቴ። 18ወንተ አማስየ ሆጂቴ ኬሳ
እን ሀፌ፥ መጫፈ ሴና ሞቶተ ይሁዳ
ኬሰት ጫፈሜረ ምቲሬ? 19ቦዴ ገሩ ነሞ

ትን ቶኮ ዬሩሳሌም ኬሰት አማስያት
እንኮረተን፤ ዬሮ እን መንደረ ላኪሽት
እሳን ጀላ በቀቴትሞ፥ ነሞተ ዱካ ቡሰኒ፥
አቾት እሰ እንአጀሰሰን* ። 20 ሬፈሳ ፈርዳን
ፍደኒ ዬሩሳሌም መንደረ ዳዊት ኬሰት
አዋለ አቦተሳ ብረት እሰ እንአዋለን* ።

*19. 12:20 *20. 9:28

አዛርየ እጀሉማዳን ሞስፈሙሳ

21 ከነ ቦዴ ሰብን ይሁዳ ጉቱማት
ወሊፍ ገለኒ አዛርያ እሰ «ኡዝያ»፥
ጀደሜ ቤከሜ፥ ደርገጌሰ ወጋ ኩደ ጀአ
እዶ አባሳ አማስያ እንሞስፈተን* ። 22 አማ
ስየ ኤርገ ዱኤ ቦዴ፥ አዛርየ መንደረ
ኤሎት ገረ ብየ ይሁዳት ዴብፈቴ ሃሬሴ
እሼ እንእጃሬ* ። *21. 15:1-2 *22. 16:6

ዬሮብአም እን ለመፋን ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

23 አማስየ እልም ዮአስ ሞቲ ይሁዳ
ተኤ፥ ወጋ ኩደ ሸነፋሳት ዬሮብአም
እልም ዬሆአሽ ሞቲ እስራኤል ተኤ ሰማ
ርያ ኬሰ ታኤ ወጋ አፉርተሚ ቶኮ
እንሞኤ* ። 24 እን ዋቀዮ ዱረት ወንተ ሀማ
ተኤ እንሆጄቴ፤ ጬቡ ዬሮብአም እልም
ኔባት እስራኤሎተ ሆጄቺሴ ሁንዱማራ ህን
ዴብኔ* ። 25 ዋቀዮ ጎፍትቾ እን ከን እስራ
ኤል፥ ከራ ገርብቾሳ ዮናስ እልመ
አሚታይ ራጂ ጋት-ሄፌር አኩመ ዱበ
ቴት፥ ዳሪ እስራኤል እት ልጠ ሃማቲ ካሴ
ሀመ ገላነ «አረባህ» ጀደሙት ለፈሳ
ዱሪት እንዴብሴ* ።

*23. ሆሴ 1:1፤ አሞ 1:1 *24. 12:28-30
*25. ዮና 1:1

26 ገርበ ዮኪስ ብርመዱደ ኡቱ ህንጄ
ድን ነሞትን እስራኤል ረክነ ጀባ ኬሰ አከ
ጅረን፥ ነምን እሳን ገርጋሩስ አከ ህንጅሬ
ዋቀዮ እንአርጌ ። 27 ዋቀዮ፥ «መቃን እስ
ራኤሎታ በንቲ ዋቃ ጀለት አከ ህንደአ
ምኔ ነንጎደ» ህንጄኔ፤ ከናፍ ከራ
ዬሮብአም እልመ ዬሆአሽ እሳን
እንአልቼ* ። *27. 13:5

28 ዋኤን ዬሮብአም እን ሀሬ፥ ወንት
እን በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጄቴ ሁንድኑ፥
ጀብን እን እቲን ሎላ ቱሬ፥ ደማስቆፍ
ሃማት ወረ ሀርከ ይሁዳ ጀለ ገለኒ ቱረን
ሞቱማ እስራኤሊፍ ዴብሱንሳ መጫፈ
ሴና ሞቶተ እስራኤል ኬስት ጫፈሜረ
ምቲሬ? 29 ዬሮብአም አኩመ አቦተሳ ዱኤ
ሞቶተ እስራኤል ብረት እንአዋለሜ፤ ዘካ
ርያስ እልምሳሞ ሞቲ ተኤ እዶሳ
እንቡኤ* ። *29. 15:8

ቦቆና 15

አዛርየ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሴና 26:1-23)

1 ዬሮብአም እስራኤልረት ሞኤ ወጋ
ድግደሚ ቶርበፋሳት፥ አዛርየ እልም አማ
ስያ ሞቲ ይሁዳ እንተኤ* ። 2 እን ሞቲ
ዮሙ ተኤ ደርገጌሰ ወጋ ኩደ ጀአ ቱሬ፤
ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ፥ ወጋ ሸንተሚ ለመ
እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲ፥ ዬኮሊያደ፤
እሼን ዱርበ ዬሩሳሌም ቱርቴ ። 3 አዛርየ
አኩመ አማስያ አባሳቲ ዋቀዮ ዱረት ወንተ
ቀጄላ ተኤ እንሆጄቴ፤ 4 ሀተኡዬ መሌ፥
እዶወን ሰገዳ ወረ አል ከአ ዋን ህንዲግስስ
ኒፍ፥ ነሞትን አመዬ እዶወን ሰነረት
ቀልመ እንቀሉ አርሳስ እንድኤሱ ቱረን* ።
5 ከናፍ ዋቀዮ ዱኩበ ለምጢቲን ሞትቾ
እንሩኩቴ፤ እንስ ከናን ቀበሜ ሀመ ጉያ
ዱአሳቲት ኮጳሳ መነ ቶኮ ኬሰ እንጅራቴ፤
ዮታም እልምሳሞ መነ ሞቱማረት አቦ
ቀበ፥ ሰበ ብይቻስ እንቡልቾ ቱሬ* ።

*1. 14:21 *4. 14:3-4 *5. ሌዎ 13:46፤
2ሴና 26:21

6 ዋኤን አዛርያ እን ሀሬ፥ ወንት እን
በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጄቴ ሁንድኑስ፥
መጫፈ ሴና ሞቶተ ይሁዳ ኬስት ጫፈ
ሜረ ምቲሬ? 7 አዛርየ አኩመ አቦተሳቲ
ዱኤ፥ መንደረ ዳዊት ኬሰት፥ አዋለ አቦ
ተሳ ብረት እንአዋለሜ፤ ዮታም እልምሳሞ
ሞቲ ተኤ እዶሳ እንቡኤ* ። *7. ኢሳ 6:1

ዘካርያስ ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

8 አዛርየ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ ሶዶሚ
ሰዴተፋሳት፥ ዘካርያስ እልም ዬሮብአም
ሞቲ ተኤ፥ ሰማርያ ኬሰ ታኤ እስራኤልን
ጅአ ጀአ እንሞኤ* ። 9 እንስ አኩመ አቦተ
ሳቲ ዋቀዮ ዱረት ወንተ ሀማ ተኤ
እንሆጄቴ፤ ጬቡ ዬሮብአም እልም ኔባት
እስራኤሎተ ሆጄቺሴራስ ህንዴብኔ* ።
10 ዬሮ ከነት ሻሉም እልም ያቤሽ ዘካርያስ
ረት ኮረቴ፥ ሰበ ዱረት ሩኩቴ እሰ
አጄሴ፥ ሞቱማሳ እንፉደቴ ።

*8. 14:29 *9. 1ሞቶ 12:28-30፤ አሞ 7:9

11 ዋኤን ዘካርያስ እን ሀፌሞ መጫፈ
ሴና ሞቶተ እስራኤል ኬሰት ጫፈሜረ።
12 ዱቢን ራወተሜ ኩን አኩመ ዋቀዮ፥
«ሰ፫ንኬ ሀመ ደሎተ አፉረፋት ቴሶ እስ
ራኤልረ ታኤ እንሞአ» ጀጴ ዩሁት ዱበ
ቴት እንተኤ*። *12. 10:30

ሻሉም ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

13 አዛርየ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ
ሶዶሚ ሰልገፋሳት፥ ሻሉም እልም ያቤሽ
ሞቲ ተኤ፥ ሰማርያ ኬሰ ታኤ ጅአ ቶኮ
እንሞኤ። 14 ዮሙስ ሜናሄም እልም
ጋዲ፥ ቲርዛዳ ገረ ሰማርያት ኦል በኤ፥
አችት ሻሉም እልመ ያቤሽ ሩኩቴ አጂሴ
ሞቱማሳ እንፉደቴ።

15 ዋኤን ሻሉም እን ሀፌ፥ ሞቲረት
ኮረቹንሳሰ መጫፈ ሴና ሞቶተ እስራኤል
ኬሰት ጫፈሜረ። 16 መንደር ቲፍሳህ
ከረሼ በኑፊ ዋን ድዴፍ፥ ሜናሄም ቲርዛዳ
ከኤ መንደረቲ፥ ነሞተ እሼ ኬሰ፥ ናኖሼ
ጅራተን ሁንዱማስ ሩኩቴ እንበሌሴ፥ ዱበ
ርቶተ ወረ ኡልፈ ሁንዱማስ ገራ እንተተ
ርሳሴ።

ሜናሄም ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

17 አዛርየ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ
ሶዶሚ ሰልገፋሳት፥ ሜናሄም እልም ጋዲ
ሞቲ ተኤ፥ ሰማርያ ኬሰ ታኤ እስራኤልን
ወጋ ኩደን እንሞኤ። 18 እንስሞ ወንተ
ዋቀዮ ዱረት ሀማ ተኤ እንሆጂቴ፤ ጉቱማ
በረ ሞቱማሳ ኬሰስ ጩቡ ዩሮብአም
እልም ኔባት እስራኤሎተ ሆጂቺሴራ ህን
ዴብኔ። 19 ዩሮ ሰነ ቲግላት-ፒሌሴር
ሞቲን አሶር እን «ፑል» ጀደሜ ቤከሜ
ብየ እስራኤል ሩኩቱዳፍ እንዱፌ፤ ሜና
ሄም ገሩ፥ ፑል እስ ገርጋሬ ሞቱማሳ እስ
ሀርከት አከ ጀቤሱፍ ሜቲ ገረ ኪሎ
ግራሚ ኩመ ሶዶሚ አፉሪ ሚጀኑ
እንኬኔፍ*። 20 ሜናሄም ሜቲ ሞቲ አሶሪፍ
ኬነሙ ከነ ቶኮን ቶኮን ነሞተ እስራኤል
ወረ በዳዶተት ሜቲ አከ ወለካ ኪሎ
ግራሚ ሚጀኑ እንቡሴ፤ ከነረት ሞትች
ብይቸ ኬሰ ቱሩ ዲሴ ገረ ቦዴሳ ዴብኤ*።
*19. 15:29 *20. 23:35

21 ዋኤን ሜናሄም እን ሀፌ፥ ወንት እን
በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጂቴ ሁንድኑስ
መጫፈ ሴና ሞቶተ እስራኤል ኬሰት ጫፈ
ሜረ ሞቲሬ? 22 ሜናሄምስ አኩመ አቦተ
ሳቲ እንዱኤ፤ ፔቃህያ እልምሳሞ ሞቲ
ተኤ እዶሳ እንቡኤ።

ፔቃህየ ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

23 አዛርየ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ ሽን
ተመት፥ ፔቃህየ እልም ሜናሄም ሞቲ
ተኤ፥ ሰማርያ ኬሰ ታኤ እስራኤልን ወጋ
ለመ ሞኤ። 24 እንስሞ ወንተ ዋቀዮ ዱረት
ሀማ ተኤ እንሆጂቴ፤ እስራኤልን ጩቡ
ሆጂቹት እስ ጌሴ፥ ጩቡ ዩሮብአም
እልም ኔባት እስራኤሎተ ሆጂቺሴራስ ህን
ዴብኔ። 25 አጀጁወንሳ ኬሳ ቶኮ «ፔቃህ»
ከን ጀደሙ እልም ሬማሊያ ነሞተ ጊል
አድ ሽንተማ ወጅን እሰረት ኮረቴ፥ ሰማ
ርያ ኬሳ መሰራ መነ ሞቱማ ኬሰት
ፔቃህያ፥ እሳ ወጅንሞ አርጎቢፍ አርዩህን
ሩኩቴ አጂሴ፥ ሞቲ ተኤ እዶሳ
እንቡኤ*። *25. 15:30

26 ዋኤን ፔቃህያ እን ሀፌ፥ ወንት እን
በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጂቴ ሁንድኑስ
መጫፈ ሴና ሞቶተ እስራኤል ኬሰት ጫፈ
ሜረ።

ፔቃህ ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

27 አዛርየ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ ሽን
ተሚ ለመፋሳት፥ ፔቃህ እልም ሬማሊያ
ሞቲ ተኤ ሰማርያ ኬሰ ታኤ እስራኤልን
ወጋ ድግደመ እንሞኤ። 28 እንስሞ ዋቀዮ
ዱረት ወንተ ሀማ ተኤ እንሆጂቴ፤ ጩቡ
ዩሮብአም እልም ኔባት እስራኤሎተ ሆጂ
ቺሴራስ ህንዴብኔ። 29 በረ ፔቃህ እስራኤ
ልን ሞአ ቱሬ ኬሰ፥ ቲግላት-ፒሌሴር
ሞቲን አሶር ዱፌ መንደሮተ ኢዮን፥
አቤል ቤት-መአካ፥ ያኖአ፥ ቄዴሺፍ
ሀዞር፥ አከሱመስሞ ብየ ጊልአዲፍ ገሊላ
ጉቱማ ብየ ንፍታሌም ቀበቴ፥ ነሞተሳኒ
ቦጅኤ ገረ አሶርት እንጌሴ*። 30 ዩሮ ሰነት
ዮታም እልም ኡዝያ ሞቲ ይሁዳ ተኤ
ወጋ ድግደመፋሳት፥ ሆሴአ እልም
ኤላህ፥ ፔቃህ እልመ ሬማሊያረት
ኮረቴ፥ ሩኩቴ እስ አጂሴ፥ ሞቲ ተኤ
እዶሳ እንቡኤ*። 31 ዋኤን ፔቃህ እን ሀፌ፥
ወንት እን በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጂቴ ሁንድ
ኑስ መጫፈ ሴና ሞቶተ እስራኤል ኬሰት
ጫፈሜረ።
*29. 17:6፤ 1ሴና 5:26 *30. 15:25

ዮታም ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

32 ጴቃህ እልም ሬማሊያ እስራኤል
ረት ሞኤ ወጋ ለመፋሳት፥ ዮታም እልም
ኡዝያ ሞቲ ይሁዳ እንተኤ። 33 እን ሞቲ
ዮሙ ተኤ፥ ነመ ወጋ ድግደሚ ሸኒ ቱሬ፤
ዩሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ ኩደ ጀአ
እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳ ዩሩሻደ፤ እሼን
እንተለ ዛዶቅ ቱርቴ። 34 ዮታም አኩመ
ኡዝያ አባሳቲ ዋቀዮ ዱረት ወንተ ቀጄላ
ተኤ ሁንዱማ እንሆጄቴ። 35 ሀተኡዩ
መሌ፥ እዶወን ሰገዳ ወረ ኦል ከኦ ዋን
ህንዲግስስኒፍ፥ ነሞትን አመዩ እዶወን ሰነ
ረት ቀልመ እንቀሉ፥ አርሳስ እንድኤሱ
ቱረን፤ ዮታም፥ ከረ መነ ቁልቁሉማ እሰ
ኦል ኣኑ ዴብሴ እንእጃሬ*። *34-35. 15፡3-4

36 ዋኤን ዮታም እን ሀፌ፥ ወንት እን
በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጄቴ ሁንድኑስ
መጫፈ ሴና ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት ጫፈ
ሜረ ምቲሬ? 37 ዋቀዮ በረ ሰነ ብየ ይሁዳ
ረት ሬሲን ሞቲ ሶርያፍ ጴቃህ እልመ
ሬማሊያ ካሴ እት ኤርጉ እንጀልቀቤ*።
38 ዮታም አኩመ አቦተሳቲ ዱኤ፥ መንደረ
ዳዊት ኬሰት አዋለ አቦተሳ ብረት እንአዋ
ለሜ፤ አሃዝ እልምሳሞ ሞቲ ተኤ እዶሳ
እንቡኤ። *37. 16፡5

ቦቆና 16

አሃዝ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሴና 28፡1-27)

1 ጴቃህ እልም ሬማሊያ ሞኤ ወጋ ኩደ
ቶርበፋት፥ አሃዝ እልም ዮታም ሞቲ ብየ
ይሁዳ እንተኤ። 2 አሃዝ ዮሙ ሞቲ ተኤ
ነመ ወጋ ድግደማ ቱሬ፤ ዩሩሳሌም ኬሰ
ታኤ ወጋ ኩደ ጀአ ሞኤ፤ ዳዊት አባብሊ
ንሳ ዋቀዮ ኅፍታሳ ዱረት ወንተ ቀጄላ
ተኤ አከ ሆጄቴ እንሞ ህንሆጄትኔ፤ 3 እን
አኩመ ሞቶትን እስራኤል ሆጄተን፥
እንሆጄቴ፤ አኩመ ሰብን ወር ወንተ ጪጋ
ስሳ ኅደን፥ ወር ዋቀዮ ሰበ እስራኤል ዱራ
አርኤ ባሴ ሆጄተን ኅቼዳን፥ እልመሳዩ
እብዳን ጉቤ ኣርሳ ኅዴ እንድኤሴ*። 4 አከ
ሱመስ እዶወን ሰገዳ ወረ ኦል ከኦረት፥
ሮጌ ጋራረት፥ ሙኬቲ ባለ ለልሳ ቀበን
ሁንዱማ ጀለትስ ኣርሳ እንድኤሴ፥ እጣነስ
እንኣርሴ። *3. ሌዎ 18፡21

5 ዮሙስ ሬሲን ሞቲን ሶርያፍ ጴቃህ
እልም ሬማሊያ ሞቲን እስራኤል ዩሩሳሌ
ምን ሩኩቱዳፍ እት ዱለኒ እሼት እንመር
ሰን፤ አሃዝን ገሩ ሞኡ ህንደንዴኜ*።
6 ዩሮ ሰነ ሬሲን ሞቲን ሶርያ መንደረ
ኤሎት ሶርያዳፍ ዴብሴ፥ ይሁዶተ መንደ
ረቲ ኬሰ ጅራተንሞ አርኤ እንባሴ፤ ከነ
ቦዴ ነሞትን ኤዶም ኤሎትት ገለኒ ሀመ
ሀርኣት አች ኬሰ እንጅራተን*። 7 አሃዝ
ሞትች ከነ ኬሰት ቲግላት-ጺሌሴር ሞቲ
አሶርት ነሞተ ኤርጌ፥ «አን ገርብቾኬት፥
እልመኬትስ፤ ሀደራ ኦል ኮቱቲ ሀርከ
ሞቲ ሶርያፍ ሀርከ ሞቲ እስራኤል ወረ
አነት ከአኒ ጅረን ኬሳ ነባስ!» ጄዴ።
8 አከሱመስሞ ሜቲፍ ወርቄ መነ ቁልቁሉ
ማፍ መነ ሞቱማ ኬሰ ጅሩ ፉዴ ሞቲ
አሶሪፍ ገበርሱ እንኤርጌ*። 9 ከናፍ ሞቲን
አሶር፥ «ቶሌ» ጄዴፊ ደማስቆት ዱሌ
እሼ እንቀበቴ፤ ነሞተሼ ቦጅኤ ገረ ቂርት
እንጌሴ፤ ሬሲንንሞ እንአጄሴ።
*5. 15፡37፤ ኢሳ 7፡1 *6. 14፡22 *8. 12፡18፤
1ሞቶ 15፡18

10 አሃዝ ሞትች፥ ቲግላት-ጺሌሴር
ሞትቸ አሶር ነጋ ኡልፍና ጋፈቹዳፍ ደማ
ስቆ ዮሙ ደቄ፥ መንደረቲ ኬሰት እዶ
ኣርሳ ቶኮ እንኣርጌ፤ ዮሙሱመ ፈኬኘ እዶ
ኣርስቻ፥ አኬከ ሆጂሳቲስ ጉቱማት ቆጺሴ
ኡርያ ሉብቾት እንኤርጌ። 11 ኡቱ አሃዝ
ሞትች ህንዴብእን ኡርያ ሉብች አከ
ፈኬኘ እሰ አሃዝ ደማስቆዳ ኤርጌ ሰናት
እዶ ኣርሳ እጃሬ እንራወቴ። 12 ሞትች
ደማስቆዳ ዴብኤ እዶ ኣርስቻ ዮሙ
አርጌ፥ እሰረት ኬና ድኤሱዳፍ እንደቄ።
13 ኦፈሳቲ እዶ ኣርሳ ሰነረት ቀልመ ጉበ
ሙፍ ኬና ምዳኒ ድኤሴ፥ ኬና ዱጋቲ
ደንገላሴ፥ ዲገ ቀልመ አራራስ
እንፈጫሴ። 14 እዶን ኣርሳ እን ደጋ ቦረ
ጂራ ሆጄተሜ ዋቀዮፍ አዳን ባፈሜ እዶ
ኣርሳ እሰ ሃራፍ መነ ቁልቁሉማ ግዱ
እንዳበተ ቱሬ፤ አሃዝሞ እዶ ኣርሳ እሰ
ዱሪ ከነ መነ ቁልቁሉማ ዱራ ፉዴ፥ ገረ
ሀርከ ብታ እዶ ኣርሳ እሰ ሃራ እንካኤ።
15 ኤርገሲ አሃዝ ሞትች፥ «ቀልመ ገነመ
ጉበሙ፥ ኬና ምዳኒ እሰ ገልገለ ድኣቱ፥
ቀልመ ጉበሙፍ ኬና ምዳኒ እሰ ሞትች
ፍዱ፥ ቀልመ ጉበሙ፥ ኬና ምዳኒፍ ኬና
ዱጋቲ እሰ ነሞትን ብየ ሰና ሁንድኑ ፍደን
እዶ ኣርሳ እሰ ሃራ በልኣረት ድኤስ! ዲገ
ቀልመ ጉበሙፍ ዲገ ሆሪ ኣርሳ ድኣቱ
ሁንዱማ እዶ ኣርስቻረት ፈጫስ! እዶ

አርሳ ደጋ ቦረጂራ ሆጂተሜን ገሩ አን ሆደ
ነንአርገ» ጂዴ፥ ኡርያ ሉብቸ እንአቦሜ።
16ኡርያ ሉብችስ አኩመ አሃዝ ሞትች እሰ
አቦሜ እንጎዴ።

17 አሃዝ ሞትች ወንተ አከ በበቴ ባቱ
ጌንጎ ቀቡራ ባሴ፥ ጫቢስ እሰራ እንፉዴ፤
ጋኒ ብሻኒ እሰ ሰንጎተ ስቢለ ቦረጂራ ሆጂ
ተመንረ ቱሬ ገድ ፉዴ ቡሳ ደጋረ
እንካኤ*። 18እን ሞትቸ አሶር ገመድቺሱፍ
ጂዴ፥ ወንተ አከ ጋድሴ እሰ ሞቲን ጉያ
ሰንበታ አከ ጀለ ታኡፍ መነ ቁልቁሉማ
ኬሰት ሆጂተሜ ፉዴ እንባሴ፤ ከረ እሰ
ሞትች እቲን መነ ቁልቁሉማት ኦል ገሉስ
እንጩፌ። *17. 1ሞቶ 7፡23-39

19 ዋኤን አሃዝ እን ሀፌ፥ ወንት እን
በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጂቴስ መጫፈ ሴና
ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት ጫፈሜረ ምቲሬ?
20አሃዝስ አኩመ አቦተሳቲ ዱኤ፥ መንደረ
ዳዊት ኬሰት አዋለ አቦተሳ ብረት እንአዋ
ለሜ፤ ህስቅያስ እልምሳሞ ሞቲ ተኤ
እዶሳ እንቡኤ*። *20. 18፡1፤ ኢሳ 14፡28

ቦቆና 17

ሆሴአ ሞቲ እስራኤል ተኡሳ

1 አሃዝ ሞቲን ይሁዳ ሞኤ ወጋ ኩደ
ለመፋሳት፥ ሆሴአ እልም ኤላህ ሞቲ ተኤ
ሰማርያ ኬሰ ታኤ፥ እስራኤልረት ወጋ
ሰገል እንሞኤ። 2እንስሞ ወንተ ዋቀዮ
ዱረት ሀማ ተኤ እንሆጂቴ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ ሀመ ሞቶትን እስራኤል ወር እሰ
ዱረ ቱረን ሆጂተን ሀማ ህንሆጂትኔ።
3ሆሴአ ዬሮ ቶኮ ሽልማኔሴር ሞቲ አሶርት
ኦፍ ኬኔ እሰ እንገበረ ቱሬ፤ አመ ገሩ
ሽልማኔሴር እሰ ሎሉዳፍ እንበኤ። 4ሆሴአ
ሞትች ሞቲ ግብጢ እሰ «ሶ» ጂደሙት
ነሞተ ኤርገቹሳቲን፥ ግብረ እሰ ሞቲ አሶ
ሪፍ ወጋ ወጋት ባሳ ቱሬ ዲሱሳቲንስ እሰ
ረት ኮረቹሳ ሞቲን አሶር ሁበቴ ብረ
እንገኤ፤ ከናፍ ሽልማኔሴር ሞትች ሆሴአ
ቀብሲሴ መነ ህዳት እንገልችሲሴ።
5ዮሙስ ሞቲን አሶር ሎሉዳፍ ጉቱማ ብየ
ቲት እንዱሌ፤ ሰማርያትስ ኦል በኤ ወጋ
ሰድኢፍ እሼት እንመርሴ*። 6ሆሴአ ሞኤ
ወጋ ሰልገፋሳት ሞቲን አሶር መንደረ ሰማ
ርያ ቀበቴ፥ እስራኤሎተሞ ቦጅኤ፥ ገረ
አሶርት ጌሴ፥ ኩታ ብየ ሃላህ፥ ኩታ ብየ
ጎዛን፥ ለገ ሃቦር ቡኬ መንደሮተ ሚድያን
ኬሰስ እሳን እንቁብሲሴ*።
*1-5. 18፡9-10 *5. 6፡24 *6. 15፡29፤
18፡11-12

እስራኤሎትን ብየሳኒ ኬሳ ባፈሙሳኒ

7 ኩን ሁንድኑ ሰበቢ እስራኤሎትን
ዋቀዮን እሰ ሀርከ ሞቲ ግብጥ ጆላ እሳን
ባሴ የከኒፍ እሳንት ዱፌ፤ እሳን ዋቀዮሊ
ቶልፈሞ እንዋቄፈተን፥ 8አከ ሴረተ ዋቄሱ
ሰበ ገራገራ ወረ ዋቀዮ እሳን ዱራ አርኤ
ባሴት፥ አከ ሴረተ ዋቄሱ ሞቶትን እስራ
ኤል ቆጼፈተንትስ እንዴዴብአን*። 9እስ
ራኤሎትን ዶክሳት እዶ ርቃን ኤግዶታ
ጅረን ብረት ዋቀዮ ጎፍታሳኒ ዱረት ወንተ
ቀጂላ ህንተእን እንሆጂተን፤ መንደሮተሳኒ
ወረ መሰራ ቀበን ሁንዱማ ኬሰት እዶወን
ሰገዳ ኦል ከኦ እንእጃረተን። 10እሳን ቱሉ
ዴዴራ ሁንዱማረት፥ ሙከ ባለ ለልሳ
ቀቡ ሁንዱማ ጀለትስ ኡቱቦተ ደጋ ቁል
ቁላኦት እላለመኒፍ ብፈ አሼራ ዋቀይቲ
ቶልፈምቱ ሙኬቲራ ቅቅርጠመኒ ሆጂተ
መን እንደዳበተን*። 11አኩመ ሰብን ገራ
ገራ ወር ዋቀዮ ፉለሳኒ ዱራ አርኤ ባሴ
ሆጂቻ ቱረን፥ እስራኤሎትንስ እዶወን
ኦል ከኦ ሁንዱማረት አርሳ እንድኤሰን፤
ወንተ ሀማ ሆጂቹሳኒቲንስ ዋቀዮን ቱቱቀኒ
እንአርሰን። 12ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ወረ
ዋቀዮ፥ «ህንሰገድናፍ» ጂዴፍስ እንሰገ
ደን*።

*7-8. ኢያ 24፡14-24፤ ሌዎ 18፡3፤
2ሞቶ 16፡3 *10. 16፡4፤ 1ሞቶ 14፡23
*12. በኡ 20፡23፤ 23፡13

13 ዋቀዮ፥ «ከራኬሰን እሰ ሀማራ
ዴብአ! አቦሚኮፍ ሴረተኮ እሰ አን ሴረ
ጎዴ አቦተኬሰኒፍ ኬኔ፥ ከራ ሆጂቶተኮ
ራጆታ እስንት ኤርጌ ሰነ ኤጋ!» ጂዴ
ከራ ራጆተሳፍ እላልቶተሳ ሁንዱማ ነሞተ
እስራኤሊፍ ነሞተ ይሁዳ አኬከቺሴረ።
14እሳን ገሩ፥ አኩመ አቦተሳኒ መታ ጆባ
ተኒ ዋቀዮፍ አመነሙ ድደን መሌ፥ እሳፍ
ህንደጌኜ። 15ሴረተሳፍ ከኩ ዋቀዮ አቦተሳ
ኒፍ ከከቴ፥ እሰ እን እሳን አኬከቺሴስ
እንቱፈተን፤ ወንተ ዋኤ ህንባፍኔ ዱካ
ቡአኒ ከን ዋኤ ህንባፍኔስ ተእን፤ ዋቀዮ፥
«ወንተ ሰብን ናኖኬሰን ጅረን ሆጂተን ህን
ሆጂትና!» ጂዴ ዮ እሳን አቦሜዩ፥ እሳን
ድደኒ ሆጂ ጀረ ሰና ዱካ እንቡአን*።

16 አቦሚ ዋቀዮ ኀፍታሳኒ ሁንዱማ ዲሰኒ፥
ብፈ አሼራ ብፈ በቅፈማ ፈኬኝ ጀቦተ
ለማፍ፥ ብፈ ፈኬኝ አሼራ ዋቀይቲ ቶል
ፈምቱ እንቶልቻን፤ ኡርጆተ በንቲ ዋቃ
ኬሰ ጅረን ሁንዱማፍ እንቆመአን፥ በኣሊ
ፍስ እንሰገደን*። 17 እልማንሳኒፍ እንተሎተ
ሳኒ እብዳን ጉበኒ አርሳ ኀደኒ እንድኤሰን፤
ዋቀዮን ቱቱቀኒ አርሱዳፍ፥ አያነ እንሄዱ
ሆደ እንዱበቱ፥ ወንተ እስ ዱረት ሀማ
ተኤ ኀቹትስ ደበርሰኒ ኦፍ እንኬኡ ቱረን*።
18 ዋቀዮ ከነረት እስራኤልት ባይእሴ ዋን
አሬፍ ኀሰ ይሁዳ ዱዋ ሀምብሴ ወረ ካን
ፉለሳ ዱራ እንፈጌስሴ።

*15. በኡ 23:24 *16. 1ሞቶ 12:28፤ 16:33
*17. ኬሰ 18:10-11፤ ሌዎ 18:21

19 ሀተኡዩ መሌ፥ ነሞትን ይሁዳዩ
አቦሚ ዋቀዮ ኀፍታሳኒ ህንኤግኔ፤ እሳን
ሴረተ ዋቄሱ ነሞትን እስራኤል ቆጼፈተን
ዱካ እንቡአን። 20 ከናፍ ዋቀዮ ሰኘ እስራ
ኤል ጉቱማት ቱፈቴ ፉለሳ ዱራ ሀመ
እሳን ገቱት ገድ ዴብሴ፥ ሀርከ ሳምቶታት
ደበርሴ እሳን እንኬኔ። 21 ዋቀዮ ሞቱማ
እስራኤል ሞቱማ ይሁዳቲ ኤርገ ገርገር
ባሴ ቦዴ፥ እስራኤሎትን ዬሮብአምን
እልመ ኔባት እንሞሰፈተን፤ ዬሮብአም
ገሩ ሰብን እስራኤል ዋቀዮን ዱካ ቡኡ
ዲሰኒ ጬቡ ጉዳሳ አከ ሆጄተን እንኀዴ*።
22 ነሞትን እስራኤል ጬቡ ዬሮብአም
ሆጄቴ ሁንዱማ ሆጄቹ እቱመ ጭምሰን
መሌ፥ እራ ህንዴብኔ፤ 23 ኩንስ ዋቀዮ
አኩመ ከራ ሆጄቶተሳ ራጆታ ዱበቴ፥
ሀመ እስራኤሎተ ፉለሳ ዱራ ፈጌስሴት
እንተኤ፤ ከነ ቦዴ እሳን ብየሳኒቲ ባፈመኒ
ገረ ብየ አሶርት ጌፈመኒ፥ ሀመ ሀርአት
አቾ እንጅራቱ*።

*21. 1ሞቶ 12:20፥25-32 *23. ኬሰ 28:63-64

ነሞትን አሶር መንደረ ሰማርያት ገሉሳኒ

24 ሞቲን አሶር መንደሮተ ባቢሎኒ
ኩታሂ፥ አዋሂ፥ ሃማቲፍ ሴፈርዋይሚ
ነሞተ ፍዴ፥ እዶ ነሞተ እስራኤል መንደ
ሮተ ሰማርያ ኬሰ እሳን እንቂብሲሴ፤ እሳን
ዮሙስ ብየ ሰማርያ ቀቤኘሳኒ ኀደተኒ መን
ደሮተሺ ኬሰ እንጅራተን። 25 እሳን ዬሮ
ዱረ አችተ ገለንት ዋቀዮን ህንዋቄስኔ፤
ከናፍስ ዋቀዮ ሌንጬተ እሳንት እንኤርጌ፤
ሌንጬትን ሱን ነሞተ ሰነ ኬሳ ገር ቶኮ
እንአጄሰን*። 26 ዮሙስ ነሞትን ሞቲ አሶ
ርት፥ «ነሞትን አት ብያ ባፍቴ መንደሮተ
ሰማርያ ኬሰት ገልችቴ ወንተ ዋቀዮ ብየ
ሰና እሳንራ ኤገቱ ዋን ህንቤክኔፍ፥ እን
ሌንጬተ እሳንት እንኤርጌ፤ ኩኖ፥ ሌንጬ
ትንስ ሰበቢ ጀር ወንተ ዋቀዮ ብየ ሰና
እሳንራ ኤገቱ ህንቤክኔፍ፥ እሳን ፍጡት
ጅሩ» ጂደኒ እንህመን። 27 ዮሙስ ሞቲን
አሶር፥ «ሉቦተ ወረ ሰማርያዳ ቦጅተን
ኬሳ ቶኮ ሰማርያት ዴብኤ አቾ አከ
ጅራቱ፥ ወንተ ዋቀዮ ብየ ሰና ነሞተራ
ኤገቱስ አከ፥ እሳን በርሲሱ ኀዳ!» ጂዴ፥
አቦሚ እንባሴ። 28 ከነረት ሉቦተ ወረ ሰማ
ርያዳ ቦጅአመን ኬሳ ቶኮ ዱፌ ቤትኤል
ኬሰ ታኤ፥ አተምት ዋቀዮን አከ እሳን
ዋቄሰን እሳን እንበርሲሴ።

*25. ሆሴ 13:8

29 ሀተኡዩ መሌ፥ ነሞትን ቆሞ ገራ
ገራ ኬሳ ዱፈን ሱን መንደሮተ ኦፈሳኒቲ
ኬሰ ጅራተን ኬሰት ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ሆጄተተን፥ ገልመ ወር ሰማርያ እዶወን
ኦል ከኦረት ዱራን እጃረን ኬሰ እንካአቱ
ቱረን። 30 ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ዬሮ ሆጄተተ
ንስ፥ ነሞትን ባቢሎን «ሱኮት-ቤኖት»
ከን ጂደሙ፥ ነሞትን ኩታህ «ኔርጋል»
ከን ጂደሙ፥ ነሞትን ሃማት «አሺማ»
ከን ጂደሙ እንቶልችሲፈተን። 31 ነሞትን
አዋሂ «ኒብሃዚፍ ተርተክ» ከን ጂደመን
እንቶልችሲፈተን፤ ነሞትን ሴፈርዋይም
ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ ወረ «አድራሜሌኪፍ
አናሜሌክ» ጂደመኒፍ እጆሌሳኒ እብዳን
ጉበኒ አርሳ ኀደኒ እንድኤሰን*። 32 እሳን
ዋቀዮንስ እንዋቄሰን፤ ከነ ብረትሞ ነሞተ
ኦፈሳኒ ኬሳ ወረ ገልመ እዶወን ኦል ከኦረ
ጅረን ኬሰት እሳኒፍ ሆጄተን ሉቦተ እንኀደ
ተን*። 33 ዋቀዮፍ እንሰገዱ፥ ገሩ አኩመ
ሴረ ዋቄሱ ሰበ ገራገራ ወረ ዱር ኬሳ በአ
ኒት፥ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ኦፈሳኒፍስ
እንሆጄቱ ቱረን።

*31. 17:17 *32. 1ሞቶ 12:31

34 ጀር ኩን ሀመ ሀርአትዩ አኩመ ሴረ
ዋቄሱሳኒ ዱረት ሆጄቱ መሌ፥ ዋቀዮን ህን
ዋቄሰን፥ ሴረተሳ ወንተ እስ ዱረት ቀጄላ
ተኤ፥ ሴረሳ ዮኪስ አቦሚሳ እስ እን እጆሌ
ያቆብ አቦሜ ሰነ ህንኤግኔ፤ ያቆብ ኩንሞ
እስ እን «እስራኤል» ጂዴ ሞጋሴደ*።
35 ዋቀዮ ዮሙ እስራኤሎታፍ ከኩ ገሌ፥
እሳን አቦሜ፥ «ዋቀዮሊ ከን ብራ ህንዋቄ

ፈትና! እሳኒፍ ህንቆመእና! እሳኒፍ ህንሆ
ጇትና! ዮኪስ አርሳ እሳኒፍ ህንድኤስና* !
36 ገሩ አነ ዋቀዮ እሰ ሁምነ ጀባዳፍ እሬኮ
እሰ ኦል ፉደተሜን ብየ ግብጥ ኬሳ ባሴ
እስን ፍዴ ዋቄፈዻ፥ አናፍ ቆመአ፥ አርሳ
አናፍ ድኤሳ* ! 37 ሴረተ፥ ወንተ አነ
ዱረት ቀጂላ ተኤ፥ ሴራፍ አቦሚ አን
እስኒፍ ጫፌ ዬሮ ሁንዱማ ኤጋ! ዋቀዮሊ
ከን ብራ ገሩ ህንዋቄፈትና! 38 ከኩ አን
እስኒፍ ገሌ ህንእራንፈትና፥ ዋቀዮሊ
ብራስ ህንዋቄፈትና! 39 ገሩ አነ ዋቀዮ ጎፍ
ትቾኬሰን ዋቄፈዻ! ሀርከ ዲኖተኬሰን ሁን
ዱማ ጀላ ከን እስን ባሱ፥ አነ» ጇዴ*።

40 እሳን ገሩ አኩመ ሴረ ዋቄሱሳኒ
ዱሪት ሆጇተን መሌ፥ እሳፍ ህንደጌኜ።
41 ሰብን ገራገራ ኩን ዋቀዮን እንዋቄፈቱ
አከሱመስ ብፈ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒቲፍ
እንሆጇቱ፤ እጆሌንሳኒፍ እጆሌን እጆሌሳኒ
አኩመ አቦትንሳኒ ሆጇቻ ቱረን፥ እሳንስ
ሀመ ሀርአትዩ አከሱመ እንሆጇቱ።

*34. ኡመ 32፡28፤ 1ሞቶ 18፡31
*35. በኡ 20፡5፤ 23፡24 *36. ኬሰ 4፡10
*39. ኬሰ 6፡12-19

ቦቆና 18

ህስቅያስ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሴና 29፡1-2፤ 31፡1)

1 ሆሴአ እልም ኤላህ ሞቲን እስራኤል
ሞኤ ወጋ ሰደፋሳት፥ ህስቅያስ እልም አሃ
ዝሞ ሞቲ ይሁዳ እንተኤ። 2 ህስቅያስ ሞቲ
ዮሙ ተኤ ነመ ወጋ ድግደሚሽኒ ቱሬ፤
እን ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ ድግደሚ
ሰገል እንሞኤ፤ ሃትሳ «አቢያ[†2]» ጇደ
ምት፤ እሼን እንተለ ዘካርያስ። 3 ህስቅያስ
ኩን አኩመ ዳዊት አባብሊሳቲ ወንተ እጀ
ዋቀዮ ዱረት ቀጂላ ተኤ ሁንዱማ
እንሆጇቴ*። 4 እዶወን ሰገዳ ወረ ኦል ከኦ
እንዲጌ፥ ኡቱቦተ አከ ደጋ ቁልቁላኦት
እላለመን እንጨጨብሴ፥ ብፈ ኤሼራ
ዋቀይቲ ቶልፈምቱ ሙኬቲራ
ቅቅርጠመኒ ቶልፈመን እንጅግሴ፤
እስራኤሎትን ሀመ በረ ሰናት ፈኬኘ ቦፈ
እሰ ሙሴን ስቢለ ቦረጂራ ሆጇቴ ቱሬ
ሰናፍ እጣነ ዋን አርሰኒፍ፥ ህስቅያስሞ
ፈኬኛቾ ቦፉ እሰ «ኔሁሽታን» ጇደሙ ሰነ
እንጨጨብሴ*። *3. 20፡3 *4. ለኮ 21፡8-9

5 ህስቅያስ ሞትቾ ዋቀዮን ጎፍትቾ እስ
ራኤል እንአመነቴ፤ እሰ ቦዴስ፥ እሰ
ዱረስ ከን አከሳቲ ሞቶተ ይሁዳ ኬሰ ህን
ቱሬ*፤ 6 እን ዋቀዮፍ አመነሜ እንጅራቴ፥
እሳፍ አመነሙሳራስ ህንኩፍኔ፤ አቦሚ
ዋቀዮ ሙሴት ኬኔስ እንኤጌ። 7 ዋቀዮ እሳ
ወጅን ዋን ቱሬፍ፥ ወንት እን ሆጇቱ ሁን
ድኑ ወል እንቅጣታፍ ቱሬ፤ እን ሞቲ አሶ
ርት ቡሉ ድዴ፥ እረት እንከኤ። 8 ከነ
መሌስ እን ሀመ ጋዛፍ ናኖሼቲት ርቃ እረ
እጃጀኒ ብየ ኤገኒ ካሴ ፍልስጤሞተ ሀመ
መንደሮተ ጉርጉዳ መሰራ ደጋ ቀበኒት
ጅረን ሩኩቴ እንሞኤ። *5. 23፡25

9 ህስቅያስ ሞኤ ወጋ አፉረፋሳት፥
ኩንስ ሆሴአ እልም ኤላህ ሞቲ እስራኤል
ተኤ ወጋ ቶርበፋሳት፥ ሽልማኔሴር ሞቲን
አሶር መንደረ ሰማርያት ዱሌ እሼት
እንመርሴ። 10 ሰማርያን መርፈምቴ ዱመ
ወጋ ሰደፋት እንቀበምቴ፤ ህስቅያስ ሞኤ
ወጋ ጀአፋሳት፥ ሆሴአሞ ሞቲ እስራኤል
ተኤ ወጋ ሰልገፋሳት ሰማርያን እንቀበተ
ምቴ። 11 ዮሙስ ሞቲን አሶር እስራኤሎተ
ቀቤ ገረ አሶርት ጌሴ፥ መንደሮተ ከላህ፥
ካቦር እሼ ለገ ጎዛን ቡኬፍ መንደሮተ
ሚድያን ኬሰ እሳን እንቁበቺሴ። 12 ኩንስ
ሰበቢ እሳን ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታሳኒ ደገኡ
ድደኒ፥ ከኩሳቲፍ አቦሚሳ እሰ እን ከራ
ሙሴ ገርብቾሳ እሳን አቦሜ ሁንዱማ
ጨብሰኒፍ እሳንት ዱፌ፤ እሳን አቦምቾ
ህንደጌፈትኔ፥ ህንአቦመምኔፍስ ቱረን*።
*9-12. 17፡3-6

ሴናሄሪብ ሞቲን አሶር ዬሩሳሌምት ዱሉሳ

(2ሴና 32፡1-19፤ ኢሳ 36፡1-22)

13 በረ ህስቅያስ ሞትቻ ወጋ ኩደ አፉ
ረፉ ኬሰ ሴናሄሪብ ሞቲን አሶር ብየ ይሁ
ዳት ዱሌ፥ መንደሮተ ብይቻ ወረ ኬላ
ደጋ ቀበን ሁንዱማ እንቀበቴ። 14 ዮሙስ
ህስቅያስ ሞቲን ይሁዳ ገረ መንደረ ላኪ
ሽት ነሞተ ኤርጌ ሞቲ አሶሪን፥ «አን
በሌሳ ሆጇዴረ፥ አመሞ ወንተ አት አነት
ሙርቴ ነንባሳቲ ሀደራ አነራ ዴብእ!»
ጇዴ፤ ከናፍ ሞቲን አሶር ሜቲ ኪሎ
ግራሚ ኩመ ኩደኒፍ ወርቄ ኪሎ ግራሚ
ኩመ ቶኮፍ ድግደመ ህስቅያስ ሞቲ ይሁ

[†2] 2ሞቶ 18፡2 «አቢያ» ዮኪስ «አቢ»

ዳት እንቡሴ። 15ከነረት ህስቅያስ ሞትቾ
ሜቲ መነ ቁልቁሉማፍ መነ ቀቤኝ ሞቱማ
ኬሰ ታኡ ኬሰት አርገሙ ሁንዱማ ፉዴ
ሞቲ አሶሪፍ እንኤርጌ* ። 16ዬሮ ሰነት ህሰ
ቅያስ ሞቲን ይሁዳ ወርቄ እሰ በልበላፍ
ኡቱቦተ መነ ቁልቁሉማት ኦፈሳቲ ኡፍሴ
ቱሬ እቲ ባሴ ሞቲ አሶሪፍ እንኤርጌ።
*15. 16፡8፤ 12፡18

17 ከነ ቦዴስ ሞቲን አሶር፥ አንገፈ
አጀጁ ዱላሳ ዱረ-ቡቱ ሆጄቶተ መነ ሞቱ
ማሳፍ አንገፈ ሎልቱሳ ሎልቶተ ጀጀቦታ
ወጅን ላኪሺ ገረ ዬሩሳሌምት ህስቅያስ
ሞትቾት እንኤርጌ፤ እሳን ዮሙስ ገረ ዬሩ
ሳሌምት ኦል በአኒ ቦለ ጀልእሲ ብሻኒ እሰ
ገረ ኦሊ ከራ ማሲ ነምቾ ኡፈተ ሚጩት
ጌሱረ እንዳበተን። 18እሳን ዮሙ ህስቅያስ
ሞትቾት ኤርገኒ እሰ ዋምስሰን፥ ኤልያ
ቂም እልም ሂልቂያ ቡልቻን መነ
ሞቱማ፥ ሼብና ጫፍቱን መነ ሞቱማፍ
ዮአህ እልም አሳፍ እት ጋፈተማን ጫፈተ
መነ ሞቱማ ገረሳኒት ገድ እንበአን።
19ዮሙስ አንገፍን ሎልቱ ህስቅያስት እሳን
ኤርጌ፥ «ሞቲን አሶር እን ጉድቾ፥ ‹አት
ማል አመነቴ ብርአ መሌ ቴሳ? 20አፉኒን
ዱበቹ ዱዋን ሎለ ከነ ኬሰት ጎርሳፍ ሁምነ
ከን ሲፍ ተኡ ስት ፈካታ? ኤኙን አመነቴ
አነረት ካቴ? 21ብየ ግብጥ እሰ አከ ጀጀበ
ጨጨባ ዮሙ ቀበተን ሀርከ ነማ ወራኑ
አመነታ? ሞቲን ግብጥ ወረ እሰት ህርከ
ተን ሁንዱማ አከሱመ እንወራነ› ጄዴ*።
22እት ፉፌስ ዮ አት፥ ‹ኑእ እስራኤሎትን
ዋቀዮን ጎፍታኬኘ አመነትነ› ናንጄቴሞ፥
ዋቀዮ ኩን እሰ አቱምት እዶ ኦል ከኦት
ሰገዱዳፍ ጄቴ፥ እዶ አርሳሳ አቺ በሌስቴ
ወረ ይሁዳፍ ወረ ዬሩሳሌምን፥ ‹ዬሩሳ
ሌም ኬሰት እዶ አርሳ እሰ ከነ ዱዋ ዱረት
ሰገዳ!› ጄቴ ሰነ ምቲ? ጄዳን!» ጄዴ።
*21. 17፡4፤ ኢሳ 30፡1-7፤ ህስ 29፡6-7

23 አንገፍን ሎልቱ ኩን ዱቢሳ እቱመ
ፉፌ፥ «ኤጋ አመ ጎፍታኮ ሞቲ ብየ አሶሪ
ወጅን ኖኮሮት ገል፥ ፈርዴን አን ሲፍ
ኬኑ ሁንዱማረ ታአኒ ሎሉ ከን ደንደአን
አቦተ ፈርዴኒ ዮ ቀባቴፍ፥ አንሞ ፈርዴን
ኩመ ለመ ሲፍ ነንኬነ፤ 24አት፥ ‹ወረ
ግብጥ ብራ ኮንኮላታፍ አቦተ ፈርዴኒ ነን
አርገደ› ጄቴ ዮ አመነቴዩ፥ ሎልቶተ ጎፍ
ታኮቲ ኬሳ እሰ ባይኤ ጭማ ህንተእንዩ
ኦፍራ ዴብሱ ህንደንዴሱ። 25ሀተኡዩ
መሌ፥ ሰገሌ ዋቀዮ ዱበን ብየ ከነት ኦል
በኤ ሩኩቴ በሌሰ ስት ፈካታ? ለኪ፥ ዋቀ
ዮቱ ‹ብየ ከነት ዱሊቲ እሰ በሌስ!› ጄዴ
ነአቦሜ» ጄዴ።

26 ኤልያቂም እልም ሂልቂያ፥ ሼብ
ናፍ ዮአህ ኤርገሲ አንገፈ ሎልቱ ሰናን፥
«ነሞትን ኬላ መንደረቲረ ታአን አከ ህን
ደጌኜት፥ አፉን እብራይስጢቲን ህንዱበ
ትኒቲ፥ ኑእ ገርቦትንኬ አፉን ወረ አረም
ዋን ሁበትኑፍ ማሎ አፉንቻን ኑት
ዱበዱ!» ጄደን። 27እን ገሩ ዴብሴ፥
«ጎፍታንኮ ዱቢ ከነ ጎፍታኬሰኒፍ እስን
ዱዋት አከን ዱበዱፍ ዋን ነኤርጌ እስንት
ፈካታ? ነሞተ ወረ ኬላ መንደረቲረ
ታአን፥ ወረ አኩመኬሰን ኡዳንሳኒ
ኛቹፍ፥ ፍንጫንሳኒስ ዱጉፍ ጅረንት
አከን ዱበዱፍ ነኤርጌ ምቲሬ» ጄዴ።
28ዮሙስ አንገፍን ሎልቱ ሱን ከኤ እጃጄ
ሰገሌሳ ጉድሴ አፉን እብራይስጢቲን፥
«ዱቢ ሞቲ አሶር እሰ ጉድቻ ደገአ!
29ሞትቾ ጉድቾ፥ ‹ህስቅያስ ሀርከኮ እስን
ኦልቹ ህንደንደኡቲ ህንጎዎምና!› ጄደ፤
30ህስቅያስ፥ ‹ዋቀዮ ዱጉማን ኑኦልቾ፥
መንደር ኩንስ ሀርከ ሞቲ አሶርት ደበርፈ
ምቴ ህንኬነምቱ!› ጄዴ፥ ዋቀዮን አከ
አመነተን እስን ህንጎድን! 31እሰ ህስቅያስ
ጄዱ ህንደገእና! ነጋ ቡፍናቲ ገረኮ ኮታ!
አከሰ ዮ ተኤፍ፥ ቶኮን ቶኮንኬሰን እጀ
ወይኒኬሰኒፍ እጀ ሀርቡኬሰኒ እንኛቱ፥
ብሻን ቦለ ብሻኒኬሰን ኬሳ ወራበተንስ
እንዱግዱ*፤ 32ኩንስ ሀመ አን ዱፌ ብየ
እሰ ብየኬሰን ፈካቱ ብየ ምዳኒፍ ብየ ቡዴ
ናት ብየ እዶ ዳባ ወይኒፍ ዳዲ ወይኒት፥
ብየ ሙኬቲ ኤጄርሳፍ ደማት እስን ጌሱት
እት እንፉፈ፤ ኤጋ እስን ወንተ ሞትቾ
እስን አቦሙ ዮ ጎተን እንጅራቱ መሌ ህን
ዱተን፤ ህስቅያስ፥ ‹ዋቀዮ ኑኦልቾ›
ጄዴ፥ አከ እስን ህንጎዎምስኔፍ ኦፍ
ኤገዳ! 33ዋቀዮሊ ሰበ ለፈራ ኬሳ እሰ
ከምቱ ነምን ብየሳቲ ሀርከ ሞቲ አሶር ጀለ
አከ ህንገሌ ጎቹ ደንደኤሬ*? 34ዋቀዮሊን
ሃማቲፍ ዋቀዮሊን አርጳድ ኤሰ ጅሩ? ዋቀ
ዮሊን ሴፋርዋይም፥ ዋቀዮሊን ሄናፍ
ኢዋህ ኤሰ ጅሩ? እሳን ሰማርያን ሀርከኮ
ጀለ አከ ህንገሌ ጎቹ ደንደአኒሩሬ? 35ዋቀ
ዮሊ ብዮተ ከና ሁንዱማ ኬሳ እሰ ከምቱ
ሀርከኮ ጀላ ብየሳ ባሴዩ ዋቀዮሞ፥ ዬሩሳሌ

ምን ሀርከኮ ጀለ አከ ሀንገሌ ጎቹ ደንደ
አሬ?» ጂዴ*።

*31. 1ሞቶ 4:25 *33. ኢሳ 10:10-11
*35. ዳን 3:15

36 ሀስቅያስ ሞትቾ፥ «ዴቢ ሀንኬን
ናፊ!» ጂዴ እሳን አቦሜ ዋን ቱሬፍ፥
ጀሬን ሱን ጨሉመ ጂደን መሌ፥ ዋን
ቶኮሌ ሀንዴብፍኔፍ። 37 ኤርገሲ ኤልያ
ቂም እልም ሂልቂያ እን ቡልቻ መነ
ሞቱማ ሱን፥ ሼብና ጫፍቱን መነ ሞቱ
ማፍ ዮአህ እልም አሳፍ እት ጋፊተማን
ጫፈተ መነ ሞቱማ ገደራ ከን ከኤ ኡፈተ
ሳኒ ተተርሳሰኒ ገረ ሀስቅያስ ደቀኒ ወንተ
አንገፍች ሎልቱ ዱበቴ እሰት እንሀመን።

ቦቆና 19

ሀስቅያስ ሞትቾ ኢሳያስን መለ ጋፊቹሳ

(ኢሳ 37:1-7)

1 ሀስቅያስ ሞትቾ ከነ ዮሙ ደገኤ፥
ኡፈተሳ ተርሳሴ ኡፈተ ገዳ ኡፈቴ መነ
ቁልቁሉማት ኦል ገሌ፥ 2 አቹማንስ ኤልያ
ቂም እሰ ቡልቻ መነ ሞቱማ፥ ሼብና እሰ
ጫፍቱ መነ ሞቱማፍ ሉቦተ ኬሳ ወረ ጃር
ሶሊት ኡፈተ ገዳ ኡፍሴ ገረ ኢሳያስ
ራጅቻ እልመ አሞስት እሳን እንኤርጌ።
3 እሳንስ ኢሳያሲን፥ «ሀስቅያስ ሞትቾ፥
በር ኩን በረ ረክና፥ በረ አደባፍ በረ ሰል
ጵናት፤ አከ ዴሮ ዱበርቲን ደኡፍ ጂቴ
ሁምነ እቲን ጭኒንስፈቴ ዴሱ ደብዱት፤
4 ዋቀዮ ጎፍታንኬ ዱቢ ረብሻቄን አንገፍን
ሎልቱ እሰ ጎፍታንሳ ሞቲን አሶር እሰ
ኤርጌ፥ ዋቀዮ እሰ ጅራታት አከ እን ገእሱ
ጎዱ ከነ ደገኤረ፤ ከናፍ አትሞ፥ ‹ሀርከኬ
ኦል ካሲ ወረ ሀፈኒፍ ከደዱ!› ጂደ»
ጂደን*።

*4. 1ሳሙ 17:10

5 ገርቦትን ሀስቅያስ ሞትቻስ ገረ ኢሳ
ያስ ደቀኒ ዱቢ ከነ ዮሙ እሰት ሀመን፥
6 እንሞ ዴብሴ፥ «ጎፍታኬሰንት፥ ‹ዱቢ
አነት ገእሱ ገርቦተ ሞቲ አሶር እሰ ደጌሴ
ከነ ሀንሶዳትን! 7 ኩና! እን፡- ሀፋረ አከ
እን ኦዱ ደገኤ ገረ ብየሳት ዴብኡ ጎዱ
እሳፍ ነንኬነ፤ አችትስ ብላዳን እሰ ነንአጂ
ሰሰ ጂዴረ ዋቀዮ› ጂዳቲ ሀማ!» ጂዴ።

ሴናሄሪብ ሰአ ለመፋ ሞቲ ይሁዳት ዳምሰ ዶርሰሳ ኤርጉሳ

(ኢሳ 37:8-20)

8 ሞቲን አሶር ላኪሺ አከ ከኤ ረብሻቄን
አንገፍን ሎልቶታ ደገኤ ዴብኤ ዮሙ
ዱፌ፥ ኡቱ ሞትቾ መንደረ ሊብና ሩኩቱት
ጅሩ እንአርጌ፤ 9 ቲርሃቃ ሞቲን ኢትዮጵያ
እሰ ሎሉዳፍ ዱፋ አከ ጅሩ ሴናሄሪብ ዮሙ
ደገኤ፥ ሀስቅያስ ሞቲ ይሁዳት ነሞተ
ኤርጌ፥ 10 «ዋቀዮኬ እን አት አመነቱ ሱን፥
‹ዬሩሳሌም ሀርከ ሞቲ አሶርት ደበርፈምቴ
ሀንኬነሞቱ!› ጂዴ ስሀንጎዎምሰን*! 11 ኩና!
አት ወንተ ሞቶትን አሶር ብዮተ ሁንዱማ
ጎደን፥ አከ እሳን ራወተኒ እሳን በሌሰንስ ደጌ
ሴተ፤ አትሞ ዋን አልቱ ሰት ፈካታ? 12 ዋቀ
ዮሊን ሰበ ለፈራ ወር አቦቲኮቲን በሌፈመን፥
ዋቀዮሊን መንደሮተ ጎዛን፥ ካራኒፍ ሬዜፍ፥
ዋቀዮሊን ሰበ ኤዴን ወር ቴል-አሳር ኬሰ
ጅራተን መንደሮተሳኒ ኦልቾኒሩሬ*?
13 ሞቲን ሃማት፥ ሞቲን አርጳድ፥ ሞቲን
መንደሮተ ሴፈርዋይም፥ ከን ሄናፍ ከን
ኢዋህ ሜሬሬ?» ጂዴ።

*10. 18:30 *12. 18:33-34

ከደተ ሀስቅያስ

14 ሀስቅያስ ጫፈተ ሰነ ወረ ኤርገመን
ሀርካ ኤርገ ፉዴ ዱብሴ ቦዴ፥ ገረ መነ
ቁልቁሉማ ደቄ፥ ጫፈትቾ በኔ ዋቀዮ
ዱረት እንድረርሴ፤ 15 ዋቀዮን ከደቹ ጀል
ቀቤ፥ «ያ ዋቀዮ፥ ጎፍትቾ እሰ ከን እስራ
ኤል፥ ያ እሰ ኪሩቤል ገረራ ጅራቱ፥
አት ዋቃፍ ለፈ ኡምቴተ፥ ሞቶተ ለፈራ
ሁንዱማረትስ ሰኡመ ዱዋቱ ዋቀዮድ*፤
16 ያ ዋቀዮ፥ ጉረኪ ገረኬኝት ቀቢ ደጌ
ፈዱ! እጂኬቲንስ እላል! ዱቢ ሴናሄሪብ
እሰ እን ሰአ ዋቀዮ እሰ ጅራታት ገእሱዳፍ
ኤርጌ ከነስ ደገእ! 17 ያ ዋቀዮ፥ ሞቶትን
አሶር ሰበ ከናፍ ብዮተሳኒ ሁንዱማ ዱጉመ
በሌሰኒሩ፤ 18 ዋቀዮሊሳኒስ እብደ ኬሰ ቡሰ
ኒሩ፤ ዋቀዮሊንሳኒ ኩን ሀርከ ነማቲን ደጋ
ዳፍ ሙከራ ሆጂተመን መሌ፥ እሳን
ዋቀዮ ዋን ሀንተእኒፍ፥ ነምን እሳን በሌሱ
ደንደኤ። 19 አመስ ያ ዋቀዮ፥ ሞቱሞትን
ለፈራ ሁንድኑ ዋቀዮ ጎፍታን ሰዱዋ አከ
ተኤ አከ ቤከንት፥ ሀርከሳኒ ጀለ ገሉ አት
አከ ኑኦልቾቱ ሰከደትነ» ጂዴ።

*15. በኡ 25:22፤ ኤር 32:17፤ ሆኤ 4:24፤
ፋር 80:1

ዋቀዮ ከደተ ህስቅያሲፍ ዴቢ ኬኑሳ
(ኢሳ 37፡21-38)

20 ኤርገሲ ኢሳያስ እልም አሞስ ገረ
ህስቅያስት ጳምሰ ኤርጌ፥ «ዋቀዮ ጎፍታን
እስራኤል እሰ አት ዋኤ ሴናሄሪብ ሞቲ
አሶሪፍ ከደቴ ደገኤረ፤ 21 ዋኤሳቲፍ ከን
አን ጀዴ ከነት ፉፌ ጅረ፤

‹ያ ሴናሄሪብ፥ ዱርብ ጥዮን
ስቱፌቴ ስት እንገእፍት፥
ዱርብ ዩሩሳሌምስ ስዱባን
መታ ስት እንራፍት፤
22 አት ኤኙን አረብስቴ፥
ኤኙትስ ገእፍቴ?
ኤኙረት ሰገሌኬ አል ፉደቴ፥
ኤኙትስ አቺ አል እጀ ባፍቴ?
እሰ ቁልቁሉ ከን እስራኤልረት
ካቴ ምቲሬ?› ጀደ።
23 አት ነሞተኬ ዮሙ ኤርግቴ፥
ዋቀዮት ገእፍቴ፥
‹ኮንኮላታኮ እሰ ባይኤዳን፥
ገረ ፊጤ ቱሎታት አል ነንበእ፥
በንቲ ቱሎተ ሊባኖንረስ ነንገእ፤
ጋትራሳ ወረ ዴዴሮስ ነንጅጅግሰ፥
ብርብርሰሳ ወረ ገጋሪስ ኩኩቴ
ነንበሌሰ፤
እዶ ዶከታ እሰ አል ከአ፥
ጫካሳ እሰ ጎቡ ብረስ ነንገእ።
24 ብየ አርማ ኬሳ ቦለ ቆቴ ብሻን
ነንባፈደ፥
ብሻንቸስ ነንዱገ፤
ሚለኮቲን ለጎተ ግብጥ ሁንዱማ
ኬሰ አዴሜ ነንጎግሰ› እንጄቴ*።

*23-24. ኢሳ 10፡13-14

25 «እሰ አመ ተኤ ከነ አከን ቆጴሴ፥
ዱራን ዱርሴስ አኬከሳ
አከን ባሴ፥
መንደሮተ ኬላ ደጋ ቀበን
አከ አት ጨጨብስቱ፥
ቱላ ኮሲስ አከ አት እሳን ጎቱ፥
አከ አን ጎዴ አት ህንደጌኜ?
26 ወር መንደሮተ ሰነ ኬሰ ጅራተን
ሁምነ እንደበን፥
እንዩለአን፥ እንነአንስ፤
አከ ዳባ እዶ ብሻን ህንጅሬ
ኬሰ ጅሩፍ፥
አከ መርገ መነረት ብቅሌ፥
አከ ምዳን ኡቱ ህንጉደትን
ቅሌንስ በአ-ቢፍቱ እሰ ጉባዳን
ጉበቱ እንተአን።
27 «ዮሙ ካቱፍ ዮሙ ቴሱ፥
ዮሙ ገድ ባቱፍ
ዮሙ አል ገልቱ፥
አሪዳን አነረት ዱበቹኬ
አን ቤኬረ።
28 አት አሪዳን አነረት ዋን ካቴፍ፥
ሰገሌን አፍ ጀጁኬቲ
ጉረኮት ዋን ባይአቴፍ፥
አን ጢጣ ስንኡርሲስ፥
ሉገመስ አፋንኬ ኬሰ ነንኬስሰ፥
ከራ እረ ዱፍቴረስ ስንዴብሰ»
ጀዴ።
29 ኢሳያስ ዮሙስ ህስቅያስ ሞትቻን፥
«ምልክትን ሲፍ ኬነሙ ከነት
ፉፌ ጅረ፤
ወጋ ከነ ምዳን አፉማን
ብቅሌ ጉደቱ እንኛተ፤
ወጋ ዱፉትስ አከሱመ
ምዳን አፊን ብቅሉ እንኛተ፤
ወጋ ሰደፉት ገሩ ቆቲ መከረዱ፥
ሙከ ወይኒስ ዳቢ እጀሳ ኛዱ!
30 አመስ ሰኚ ይሁዳ ኬሳ
ወር ሆፍከለኒ ሀፈን፥
ህደ ያፊተኒ ወል እንሆሩ፤
31 ዮሙስ ወረ ዩሩሳሌም ኬሳ
ከን ሀፈን፥
ወረ ቱሉ ጥዮንረ ጅረን ኬሳስ
ከን በቀተን እንዱፉ፤
ህናፉን ዋቀዮ ጎፍታ መጫ
ከነ እንጎደ።
32 ከናፍ ዋቀዮ ዋኤ ሞቲ አሶሪፍ፥
‹አን ስአቸ ገረ መንደረ
ከና ዱፌ፥
ጥየ ገድ እት ህንዲሱ፥
ጋቸነስ ፉደቴ ዱፌ
ኮቢ ኬላሼት ህንእጃረቱ፤
33 ከራ ዱፈረ ዴብአ መሌ፥
መንደረ ከነት ህንልጡ› ጀዴ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ፤
34 ዋኤ መንደረቲፍሞ፥
‹አን አፊኮቲፍ፥
ገርብቸኮ ዳዊቲፍስ
ጀዴ፥ መንደረ ከነ ነንኤገ፥
ነንአልቸስ› ጀዴረ» ጀዴ*።

*34. 20፡6

35 ሀልከኑመ ጋፈሲ ኤርገማን ዋቀዮ
በኤ፥ ቡፈተ ሎልቱ ወረ አሶር ኬሳ ነሞተ
ኩማተመ ድበ ቶኮፍ ኩመ ሰዴተሚ ሸን
እንአጇሴ፤ ነሞትን ገነመ ከአኒ ዮሙ እላ
ለን፥ ኩኖ፥ ሬፈ ሁንዱመሳኒ እንአርገን።
36 ዮሙስ ሴናሄሪብ ሞቲን አሶር አቺ ከኤ
ገረ ብየሳት ዴብኤ መንደረ ነነዌ ኬሰ
እንታኤ። 37 ጋፍ ቶኮ እን መነ «ንስሮህ»
ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳ ኬሰ ልጤ ኡቱ
ሰገዱ፥ እልማንሳ አድራሜሌኪፍ ሻሬዜር
ብላዳን ሩኩተኒ እሰ አጇሰኒ፥ ገረ ብየ አራ
ራትት እንበቀተን፤ እልምሳ እን «ኤሳር-ሀ
ዶን» ጇደሙሞ እዶ አባሳቲ ሞቲ
እንተኤ*።

*37. 2ሞቶ 17፡31፤ 19፡7፤ 2ሴና 32፡21፤
እዝ 4፡2

ቦቆና 20

ህስቅያስ ዱኩብሰቴ ፈዩሳ

(2ሴና 32፡24-26፤ ኢሳ 38፡1-8፥21-22)

1 በረስ ህስቅያስ ዱኩብሰቴ ዱኡ ገኤ
ቱሬ፤ ኢሳያስ ራጅች እልም አሞስ ገረሳ
ደቄ፥ «ዋቀዮ፥ ‹አት እንዱተ መሌ፥ ህን
ፈይቱቲ ወንተ መነኬቲፍ አቦምቱ ቆቆ
ጼስ!› ሲን ጇደ» ጇዴን። 2 ዮሙስ
ህስቅያስ ገረ ኬኘኒት ገረ ገሌ ዋቀዮን
እንከደቴ፤ 3 ከደተሳ ኬሰትስ፥ «ማሎ፥ ያ
ዋቀዮ! በረ ጅሬኘኮት አመነሙማዳፍ ገራ
ጉቱዳን ፉለኬ ዱረ ዴዴብአ ወንተ ስዱ
ረት ጋሪ ተኤስ ሆጇቻ አከን ቱሬ አከ ያደ
ቱፍ ስንከደደ» ጇዴ ቦእቾ ጉዳ እንቦኤ።

4 ኢሳያስ አቺ ገድ በኤ፥ ኦብዲ መነ
ሞቱማ ወለካ ኡቱ ህንገእን ዱቢን ዋቀዮ
ገረሳ ዱፌ፥ 5 «ዴብኢቲ ህስቅያስ ጌጌስቱ
ሰበኮቲቲን፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን አባ
ኬቲ ዳዊት፡- አን ከደተኬ ደገኤረ፥ እም
ማንኬስ አርጌረ፤ ኩኖ፥ አን ስንፈይሰ፥
ጋፈ ጉያ ሰደፉስ ገረ መነ ቋልቋሉማት
ኦል እንባተ፤ 6 በረ ጅሬኘኬረትስ ወጋ
ኩደ ሸን ሲፍ ደበሌረ፤ ስእ፥ መንደረቲ
ከነስ ሀርከ ሞቲ አሶር ነንኦልቾ፤ አን ኦፌ
ኮቲፍ፥ ገርብቾኮ ዳዊቲፍስ ጇዴ መንደ
ረቲ ከነ ነንኤገ ጇደ› ጇድ!» ጇዴ*።
7 ከነረት ኢሳያስ ዴብኤ፥ «እጆ ሀርቡ
እብደ ጆለ ድባቲ ለፈ ኢተኤረ ቡሳፌ!»
ጇዴ፤ ሆጇቶትን ሞትቻስ አኩመ አቦመ
መን እንጎደን፤ ህስቅያስ ሞትችስ
እንፈዬ።

*6. 19፡34

8 ህስቅያስሞ፥ «ዋቀዮ አከ ነፈይሱ፥
ጋፈ ጉያ ሰደፉስ ገረ መነ ቋልቋሉማት
አከን ኦል በኡ ደንደኡፍ ምልክትንሳ
ማሊ?» ጇዴ፥ ኢሳያስን እንጋፈቴ።
9 ዮሙስ ኢሳያስ ዴብሴ፥ «ጋድዱን ቡሳ
መና ተርካንፊ ኩደን ገረ-ፉለ ዱራት ሀአ
ዴሙሞ ዮኪስ ተርካንፊ ኩደን ገረ ቦዴት
ሀዴብኡ? ዋቀዮ ዋን ዱበቴ አከ ፊጣን
ባሱፍ ምልክትን እን ሲፍ ኬኑ እሰ ከነ»
ጇዴ። 10 ህስቅያስሞ፥ «ተርካንፊ ኩደን
ገረ ፉለ ዱራት አዴሙን ጋድዱ ህንድቡ
ዋን ተኤፍ፥ ሜ ተርካንፊ ኩደን ገረ
ቦዴት ሀዴብኡ!» ጇዴ። 11 ከነረት ኢሳ
ያስ ራጅች ዋቀዮን እንከደቴ፤ ዋቀዮሞ
ጋድዱን መና እን ቡሳ መነ አካዝራ ገድ
ቡኤ ተርካንፊ ኩደን ገረ ቦዴ አከ ዴብኡ
እንጎዴ።

ሞቲን ባቢሎን ህስቅያሲፍ ኬና ኤርጉሳ

(ኢሳ 39፡1-8)

12 ህስቅያስ ዱኩብሰቴ አከ ፈዬ ሞቲን
ባቢሎን ሜሮዳክ በለዳን እልም በለዳን
ዮሙ ደገኤ ጫፈታፍ ኬና ነሞተት እንኤር
ጌፍ፤ 13 ህስቅያስ ጆሬን ኤርገመን ሰነ
ስመቴ፥ መነ ቀቤኘሳቲ ኬሰ ከን ጅሩ ሁን
ዱማ፥ ሜቲ፥ ወርቄ፥ ኡርጎፍቱ፥ ደዳ
ኤጆርሳ እሰ በኤሰ፥ ምአ ወራና፥ በዳ
ዱማ ብየሳ ኬሰ ጅሩ ሁንዱማ ኬሳ ቶኮሌ
ኡቱ ህንሀምብስን እሳንት እንአርግሲሴ።
14 ከነ ቦዴ ኢሳያስ ራጅች ገረ ህስቅያስ
ሞትቻ ዱፌ፥ «ጆሬን ኩን ማል ጇደኒ?
ኤሳስ ገረኬ ዱፈኒ?» ጇዴ እንጋፈቴ፤
ህስቅያስሞ፥ «ባቢሎን ብየ ፈጎ ሰና በአኒ
ዱፈን» ጇዴ ዴብሴፍ። 15 እት ፉፌስ
ኢሳያስ፥ «መነኬ ኬሰት ማልፉ አር
ገኒ?» ጇዴ እንጋፈቴ፤ ህስቅያስሞ
ዴብሴ፥ «ወንተ መነኮ ኬሰ ጅሩ ሁንዱማ
አርገኒሩ፤ ቀቤኘኮ ኬሳ ከን አን እሳንት
ህንአርግሲስን ቶኮሌ ህንጅሩ» ጇዴ።

16 ከነረት ኢሳያስ ራጅች ህስቅያሲን፥
«ሜ፥ ወንተ ዋቀዮ ጇዱ ደገእ!
17 ዋቀዮ፥ ‹ኩኖ! ጉያን አት ቀቤኻኬ እን
መነኬ ኬሰ ጅሩፍ እን አቦትንኬ ሀመ ሀር
አት ወልት ቀበን ሁንድኑ ገረ ብየ ባቢሎ
ንት ጌፈሙ እንዱፈ፤ ወንት ቶኮሌስ ሲፍ
ህንሀፉ*፤ 18 እልማን አት ጎደቴ ኬሳስ ካን

ገረ ብየ ባቢሎንት እንጌፈሙ፤ አቾትስ
ጡኣሺ ተአኒ መነ ሞቲ ባቢሎን ኬስ
እንኤርገሙ› ጂደ» ጂዴ*። 19ዮሙስ ህስ
ቅያስ፣ «ሀመ አን ጅሩት ነጋኒፍ ገቢን
እንተአ ምቲሬ?» ጂዴ፣ ኢሳያሲን፣
«ዱቢን ዋቀዮ እን አት ዱበቴ ኩን በኤስ»
ጂዴ*።

*17. 24:13-14 *18. 24:14-15፤ ዳን 1:3-4
*19. 22:20

20 ወንተ ህስቅያስ ሆጄቴ ኬሳ ወር
ሀፈን፣ ጀግኑማንሳ፣ ኩፈመ ብሻኒ ሆጄ
ቺሴ ፋጋዳን ብሻን መንደረት ገልቹንሳ
መጫፈ ሴና ሞቶተ ይሁዳ ኬስት ጫፈመ
ኒሩ ምቲሬ? 21ኤርገ ህስቅያስ ዱኤሞ
እልመሳ ምናሴቱ ሞቲ ተኤ እዶሳ ቡኤ።

ቦቆና 21

ምናሴን ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሴና 33:1-20)

1ምናሴ ደለቴ ወጋ ኩደ ለመት ሞቲ
ተኤ ዬሩሳሌም ኬስ ታኤ ወጋ ሸንተሚ
ሸን እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲሞ «ሄፍ
ዚባ» ጂደመ ቱሬ። 2እን አመለ ሰበ
ለፈራ፣ ወረ ዋቀዮ እስራኤሎተ ዱራ ኦፌ
ባሴ ሰነ ዱካ ቡኤ ወንተ ጪጋስሳ ጎቹሳቲን
ፉለ ዋቀዮ ዱረት ሀማ እንሆጄቴ። 3እዶ
ወን ኦል ከኦረት ለፈ ዋቀዮሊ ቶልፈሞዳፍ
እት ሰገደን እስ ህስቅያስ አባንሳ ዲጌ
ቱሬ፣ ዴብሴ እንእጃሬ፤ አኩመ አሃብ
ሞቲ እስራኤልስ በኣሊፍ እዶወን ኣርሳ
እጃሬ፣ ዋቀይቲ ቶልፈምቱ «አሼራ»
ጂደምቱፍሞ ብፈ ፈኬኛ ቶልቼ፣ መጬ
በንቲወን ዋቃ ኬስ ጅረኒፍ እንሰገዴ፣ እሳ
ኒፍስ እንሆጄቴ*። 4ከነ መሌስ መነ ቁልቁ
ሉማ እስ ዬሩሳሌም ኬሳ፣ ለፈ ዋቀዮ፣
«መቃኮቱ ኬስት ዋመመ» ጂዴ ቱሬ ሰነ
ኬስት እዶወን ኣርሳ ከን ብራ እንእጃሬ።
5እት ደበሌስ ኦብዲ መነ ቁልቁሉማ ሰና
ለማኑ ኬስት መጬ በንቲወን ዋቃ ኬስ
ጅረኒፍ እዶወን ኣርሳ እንእጃሬ*።

*3. 18:4፤ 1ሞቶ 16:33 *5. 23:12

6 ምናሴ እልመሳ ኣርሳ ጉበሙፍ ደበ
ርሴ ኬኔ፣ ቃሉ ወረ ሆደ ዱበተን፣ ኤኬ
ር-ዱብፍቱፍ ነሞተ ዱሜስ እላለኒ አያነ
ሄደን እንጋፈተቴ፤ አከስት ወንተ ሀማ
ባይኤ ሆጄቹሳቲን ዴከምስ ዋቀዮ ኦፍረት
እንካሴ*። 7ብፈ ፈኬኛ አሼራ ዋቀይቲ
ቶልፈምቱዳፍ ቶልቼ ቱሬ ሰነ ፉዴ፣ መነ
ቁልቁሉማ እስ ዬሩሳሌም ኬስ እንካኤ፤
መን ቁልቁሉማ ኩን እስ ዋቀዮ ዳዊቲን
እልመሳ ሶሎሞኒንስ፣ «ዬሩሳሌም ኬሳ
መን ኩን እስ መቃንኮ በረበራን ኬስት አከ
ዋመሙፍ፣ ዳለ ጎሶተ እስራኤል ሁንዱማ
ኬሳ አን ፎአዴደ፤ 8እስራኤሎትንሞ
ዋነን እሳን አቦሜ ሁንዱማ ኦፍ ኤገትናዳን
ዮ ጎደን፣ ሴረ ገርብችኮ ሙሴን አከ እሳን
ኤገኒፍ እሳን አጀጂስ ዮ ራወተን፣ ብየ አን
አቦተሳኒቲፍ ኬኔ ኬሳ በአኒ አከ እሳን
ጆረን ዴብኤ ህንጎዱ» ጂዴ ቱሬደ*።
9ምናሴ ሞትቾ ከራራ ዋን እሳን ካችሴፍ፣
እሳን ሰበ ለፈራ ወረ ዋቀዮ ፉለ እስራኤ
ሎታ ዱራ ኦፌ በሌሴ ጫላ ዋን ሀማ ሆጄ
ተን መሌ፣ ዋቀዮፍ ህንደጌኜ።

*6. 16:3፤ ሌዎ 18:21፤ ኬስ 18:10-11
*7-8. 1ሞቶ 9:3-5

10 ዋቀዮ ከራ ገርቦተሳቲ፣ ከራ ራጆታ
ዱበቴ፣ 11«ምናሴ ሞቲን ይሁዳ ወንተ
ጪጋስሳ ከናን ጬቡ ሆጄቴረ፤ እን ወረ
አሞሮተ እስ ዱረ ቱረን ጫላ ሆጂ ሀማ
ራወቴረ፣ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳቲንስ ሰበ
ይሁዳ ጬቡ ሆጄቺሴረ፤ 12ከናፍ አን
ዋቀዮ ጎፍታን እስራኤል፣ ‹ወንተ ሀማ
ደገኡንሳ ደግነ ነመ ሱኬሱ ዬሩሳሌምረት
ይሁዳረትስ ነንፍደ*። 13አኩመን ሰማር
ያፍ መነ አሃብ እስ ወል ቅጤፈሜ እጃረሜ
በሌሴ፣ አከሱመ ዬሩሳሌምን አከ ነመ
ፉኞ ሰፈራ እረ ካኤ ወል ቅጤሴት፣
ሀጣኤ ነንበሌስ፣ አከ ነመ ወጪቲ ድቄ
ገድ ጎምብሱስ እሼ ነንጎደ›። 14ወረ ዱን
ፉኮ ተአን ኬሳ ከን ሀፈንሞ ሀርከ ዲኖተሳኒ
ሁንዱማን እንቦጅአሙ፣ እንሳመሙስ፤
15በረ አቦትንሳኒ ብየ ግብጢ በአኒ ጀልቀ
በኒ ሀመ ሀርኣት ነዱረት ዋን ሀማ ሆጄቹ
ሳኒቲን ዴከምስኮ ኦፍት ካሰኒሩ» ጂዴ።

*12. 1ሳሙ 3:11፤ ኤር 19:3

16 ሰብን ይሁዳ ዋቀዮ ዱረት ሀማ ጎቹ
ሳቲን ጬቡ አከ ሆጄቱ ጎቹሳረዩ፣ ምናሴ
ዲገ ነሞተ በሌሳ ህንቀብኔ ባይኤ ደንገ
ላሴ፣ ዬሩሳሌምን ዳሪ ገር ቶኮቲ ሀመ ገረ
እስ ካኒት ዲገ ዱዋ ጎዴረ*።

17 ወንተ ምናሴ ሆጄቴ ኬሳ ወር
ሀፈን፣ ከን እን ጎዴ ሁንድኑ ጬቡን እን
ሆጄቴስ፣ መጫፈ ሴና ሞቶተ ይሁዳ
ኬስት ጫፈመኒሩ ምቲሬ? 18ምናሴ
ሞትቾ ዮሙ ዱኤ፣ እዶ ዳባ «ኡዛ»
ጂደሙ እስ ናኖ መነሳቲ ኬስት እንአዋ

ለሜ፤ እልምሳ አሞንሞ ሞቲ ተኤ እዶሳ
እንቡኤ። *16· 24:4፤ ፋር 106:38

አሞን ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሴና 33:21-25)

19 አሞን ደለቴ ወጋ ድግደሚ ለመት
ሞቲ ተኤ፥ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ፥ ወጋ
ለመ እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲሞ «ሜሹሌ
ሜት» ጂደመ፤ እሼን እንተለ ሃሩዝ ነመ
መንደረ ዮጥባ ቱርቴ። 20 እንስ አነሩመ
ምናሴ አባሳ ዋቀዮ ዱረት ዋን ሀማ
እንሆጂቴ፤ 21 ጉቱማት ያደ አባሳቲ ዱካ
ቡኤ፥ አኩመ አባንሳ ዱር ሆጂታፊ ቱሬ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞዳፍ እንሆጂቴ፥ እሳኒፍስ
እንሰገዴ። 22 እን ዋቀዮን ጎፍትቾ አቦተሳቲ
እንዲሴ፥ ያደ ዋቀዮ ዱካስ ህንቡኔ።
23 ሆጂቶትን አሞን ገሩ እሱመረት መርየ
ተኒ መነ ሞቱማሳ ኬሰት እሰ እንአጂሰን።
24 ሰብን ብየ ሰና ገሩ ነሞተ ወረ አሞን
ሞትቸረት መርየተን ሁንዱማ እንፍጠን፤
ዮስያስ እልመሳሞ እዶሳ እንሞስሰን።
25 ወንተ አሞን ሆጂቴ ኬሳ ወር ሀፈን
መጫፈ ሴና ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት ጫፈመ
ኒሩ ምቲሬ?

26 ነሞትን አሞን ሞትቾ እዶ አዋለሳ
እሰ እዶ ዳባ ኡዛ ኬሰ ጅሩት እንአዋለን፤
እልምሳ ዮስያስሞ ሞቲ ተኤ እዶሳ
እንቡኤ።

ቦቆና 22

በረ ዮስያስ ሞቲ ይሁዳት መጫፍን ሴራ አርገሙሳ

(2ሴና 34:1፥8-28)

1 ዮስያስ ደለቴ ወጋ ሰዴትት ሞቲ
ተኤ፥ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ፥ ወጋ ሶዶሚ
ቶኮ እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲ «ይዲዳ»
ጂደመ ቱሬ፤ እሼን እንተለ አዳያህ ነመ
መንደረ ቦዝቃ ቱርቴ*። 2 ዮስያስ ሞትቾ
ወንተ ዋቀዮ ዱረት ቀጂላ ተኤ
እንሆጂቴ፥ ከራ ሁንዱማንስ ሆጂ አባብሊ
ንሳ ዳዊት ሆጂቴራ ገረ ምርጋት ዮኪስ ገረ
ብታት ህንጀልአትኔ። *1· ኤር 3:6

3 ዮስያስ ሞቲ ተኤ፥ ወጋ ኩደ ሰዴተ
ፋሳት፥ ሻፋን እልመ አዛሊያ ሜሹላም
ጫፋ ሞቱምቻ ገረ መነ ቁልቁሉማት
ኤርጌ፥ 4 «ገረ ሂልቂያ አንገፈ ሉቦታ
ደቂቲ፥ ‹ሜቲ እሰ ኤግዶትን ከረ መነ
ቁልቁሉማ ሆጂ መነ ቁልቁሉማቲፍ ወረ
ፍደን ሀርካ ፋደኒ ወልት ቀበን ለካኢ
ቆጼስ! 5 ኤግዶትን ሱን ሜትቾ ነሞተ ወረ
ሆጂ መነ ቁልቁሉማ እረ አዴመኒ እላለ
ንት ሀኬነን! እሳንሞ ሆጂቶተ ወረ መንቾ
ቁልቁሉማ ሃሬሱት ጅረንት፥ 6 ወረ ሙከ
ሶፈንት፥ ወረ ሙካን ዮኪስ ደጋዳን እጃረ
ንት አከሱመስ ወረ ሙከ ብተኒፍ ወረ ደጋ
ጩብሰንት ሀኬነን! 7 እሳን አመነሙማዳን
ዋን እቲን ሆጂተኒፍ፥ ሜቲ እሳንት ኬነሜ
ሀርከት ህንለካእና!› ጂዲቲ እት ህም!»
ጂዴ*። *3-7· 12:10-16

8 ዮሙስ ሂልቂያ አንገፍን ሉቦታ፥
ሻፋን ጫፋ ሞቱምቻቲን፥ «አን መጫ
ፍቾ ሴራ መነ ቁልቁሉማ ከነ ኬሳ አርገ
ዴረ» ጂዴ፥ መጫፍቾ እሰት እንኬኔ፤
እንሞ ፋዴ እንዱብሴ*። 9 ሻፋን ጫፋን
ሞቱምቻ ገረ ሞትቻት ዴብኤ፥ «ሆጂቶት
ንኬ ሜቲ እሰ ከን መነ ቁልቁሉማ ቱሬ
ፋደኒ ነሞተ ወረ ሆጂ መነ ቁልቁሉማ እረ
አዴመኒ እላለንት ኬነኒሩ» ጂዴ። 10 ከነ
ቦዴ ሻፋን ጫፍትቾ፥ «ሉብቾ መጫፈ
ቶኮ አነት ኬኔረ» ጂዴ፥ ሞትቾ ዱረ
ዳበቴ ሰገሌሳ አል ፋዴ መጫፍቾ ኬሳ
እንዱብሴ። *8· 23:2

11 ሞትቾ ዱቢ መጫፈ ሰነ ኬሳ ዱብ
ፈሜ ዮሙ ደገኤ ገደራ ከን ከኤ ኡፈተሳ
እንተርሳሴ፤ 12 አቹማንሞ ሂልቂያ
ሉብቾ፥ አሂቃም እልመ ሻፋን፥ አክቦር
እልመ ሚካያ፥ ሻፋን ጫፍትቻፍ፥ አሳያ
እሰ መነሳ ኬሰ ኤርገሙ አቦሜ፥ 13 «አቦ
ትንኬኘ አቦሚ መጫፈ ከነ ኬሰት ጫፈሜ
ደጌፈተኒ፥ አከ አች ኬሰት ዋኤኬኛፍ
ጫፈሜት ዋን ህንሆጂትኒፍ፥ ዋቀዮ ባይኤ
ኑት አሬረ፤ ከናፍ ዋኤ ዱቢ መጫፈ እሰ
አርገሜ ከነ ኬሰ ጅሩቲፍ ደቃቲ ማል
ጎቹን አከ ወዩ አናፍ፥ ሰበ ይሁዳ ሁንዱ
ማፍስ ዋቀዮን ጋፈዳ!» ጂዴ።

14 ከነረት ሂልቂያ ሉብቾ፥ አሂቃም፥
አክቦር፥ ሻፋኒፍ አሳየ ገረ ሁልዳ ራጅቲ
እንደቀን፤ ራጅቲን ኩን ሃደ መና ሻሉም
እልመ ቲቅዋ ሀርሃስ እሰ ኡፈተ ኤጉት፤
እሼን ኩታ መንደረ ዬሩሳሌም እሰ ለመፋ
ኬሰ እንጅራት ቱርቴ፤ ጀር ዮሙስ ደቀኒ
እሼት እንዱበተን። 15 እሼንሞ ጀራን፥
«ደቃቲ ወንተ ዋቀዮ ጎፍትቾ እስራኤል
ጂዱ ነምቾ እሰ ገረኮት እስን ኤርጌት
ህማ! 16 ዋቀዮ፥ ‹ኩኖ፥ አን ወንተ ሀማ

እሰ መጫፌ ሞቲን ይሁዳ ዱብሴ ኬሰት
ጫፈሜ ሁንዱማ ብየ ከነረት፥ ነሞተ
ብይቾ ኬሰ ጅራተንረትስ ነንፍደ፤ 17እሳን
አነ ዲሰኒ ዋቀዮሊ ቶልፈሞዳፍ እጣነ አር
ሱዳን፥ ዋን ሆጄተን ሁንዱማንስ ዴከም
ሰኮ ኦፍረት ካሰኒሩ፤ ዴከምስኮ ብየ
ከነረት እንቦበአ፥ ነምን እሰ ዳምሱስ ህን
ጅሩ› ጄዴ*። 18ዋኤ ሞቲ ይሁዳ እሰ ዋቀ
ዮን ጋፈተቼፍ እስን ኤርጌቲፍሞ፥ ዋቀዮ
ጎፍትቾ እስራኤል፥ ‹ዱቢ እሰ ደጌሴ
ሰናፍ፥ 19እሰ አን ብይ ኩን፥ ነሞትን
ብይቾ ኬሰ ጅራተንስ በዲሳፍ፥ አባርሳፍስ
አከ ተአን ዱበዴ ደጌሴ፥ ገራንኬ ዋን
ሩኩተሜፍ ገደራ ከን ከኤ ኡፈተኬ ተርሳ
ፍቴ አነ ዱረት ዋን ቦሴፍ፥ አንስ ሲፍ
ደገኤረ፤ 20ከናፍስ ኩኖ፥ ወንተ ሀማ አን
ብየ ከነረት ፍዱ ሁንዱማ ኡቱ ህንአርግን
አከ አት ዱቱ ነንጎደ፥ ነጋዳንስ እንጌጌፈ
ምተ› ጄዴረ» ጄቴ፤ ጀርስ ዴብአኒ
ዱብቾ ዮስያስ ሞትቾት እንህመን*።

*17. ኬሰ 32፡21-23 *20. 20፡19፤ ኢሳ 57፡1-2

ቦቆና 23

ዮስያስ ከኩ መጫፌ ሴራ ኬሰት ጫፈሜ ሃሬሴ ያደቺሱሳ

(2ሴና 34፡3-7፥29-33)

1ዮሙስ ዮስያስ ሞትቾ ጌጌስቶተ ይሁ
ዳፍ ዬሩሳሌም ሁንዱማ ወልት እንቀቤ፤
2ነሞተ ይሁዳ፥ ነሞተ ዬሩሳሌም ኬሰ
ጅራተን ሁንዱማ፥ ሉቦተ፥ ራጆተ፥ እሰ
ጥናዳ ሀመ እሰ ጉዳት ነሞተ ሁንዱማ
ፋደቴ ገረ መነ ቁልቁሉማት አል እንበኤ፤
አችትስ ዱቢ አብዲ ከካዳን ኬነሜ፥ እሰ
መጫፈ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ አርገሜ
ኬሰት ጫፈሜ ጅሩ ሁንዱመሳ አከ እሳን
ደገአንት እንዱብሴፍ*። 3ሞትቾ ዋቀዮ
ዱካ ቡኡዳፍ፥ አቦሚሳ፥ ጎርሰሳ፥ ሴረተ
ሳስ ገራ ጉቱዳን፥ ያደሳ ጉቱዳንስ ኤጉ
ዳፍ፥ ዱቢ አብዲ ከካዳን ኬነሜ መጫፈ
ከነ ኬሰት ጫፈሜስ ጀቤሱዳፍ ኡቱብቾ
ብረ ዳበቴ ዋቀዮ ዱረት እንከከቴ፤ ነሞትን
አቾ ቱረንስ ጉቱማት ከካ ሰነት ወሊፍ
እንገለን*። *2. 22፡8 *3. 11፡14፤ ኢያ 24፡25

4ከነ ቦዴ ሞትቾ ምአ በአሊፍ፥ አሼ
ራፍ፥ መጨ ዋቀ ኬሳ ሁንዱማፍ ሆጄ
ተሜ ጉቱማት መነ ቁልቁሉማ ኬሳ አከ
ገድ ባሰኒፍ ሂልቂያ አንገፈ ሉቦታ፥
ሉቦተ ወረ አንገፈ ሉብቻት አነኒፍ ወረ
በልበለ መነ ቁልቁሉማ ኤገን እንአቦሜ፤
ሞትቾ ምአ ሰነ ሁንዱማ ዬሩሳሌም
ዱበት፥ ደቻ ቁድሮን ኬሰት እንጉቤ፥
ዳራሳሞ ቤትኤልት እንጌሴ*። 5እን ሉቦተ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ወረ እዶወን ኦል ከአ
መንደሮተ ይሁዳረት፥ ናኖ ዬሩሳሌምትስ
አርሳ አከ ድኤሰኒፍ፥ አከሱመስ በአሊፍ
ቢፍቱዳፍ፥ ጅአፍ፥ ኡርጀታፍ መጨ
ዋቀ ኬሳ ሁንዱማፍስ እጣነ አከ አርሰኒፍ
ሞቶትን ይሁዳ ፎአተን ሁንዱማ
እንበሌሴ። 6ብፈ ዋቀይቲ ቶልፈምቱ እሼ
«አሼራ» ጄደምቱ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ
ገድ ባሴ ዬሩሳሌም ዱበት ለገ ቁድሮንት
ጌሴ አችት እንጉቤ፤ ከነ ቦዴስ ዳኬ ቡሌሴ
ዳራሳ አዋለ ነሞታረ እንፍርፍርሴ*። 7ደአ
ኤጅቶተ ወረ ዲራቲፍ መነ ቁልቁሉማ
ኬሰት ሆጄተሜ፥ እሰ ወር ዱበርቶታስሞ
ኬሰት አሼራፍ ጎልጋ ሆጄተን ዲጌ
እንበሌሴ*።

*4. 21፡3 *6. 21፡7 *7. 1ሞቶ 14፡24

8ዮስያስ ሉቦተ መንደሮተ ይሁዳ ኬሳ
ሁንዱማ ወልት ቀቤ፥ ጌባዳ ሀመ ቤርሼ
ባት ገልመ እዶወን ኦል ከአረ ጅረን ለፈ
ሉቦትን እት እጣነ አርሳን ሁንዱማ እሳን
ዱራ እንበሌሴ፤ እዶወን አርሳ ወረ ከረ
ኢያሱ እሰ መንደረቲ ቡልቹ ብረት እጃረ
መንስ እንዲጌ፤ ከር ኢያሱ ኩንሞ ከረ
መንደረቲ እሰ ጉዳዳን ዮሙ ኦል ልጠን
ገረ ሀርከ ብታት ከን አርገሙደ። 9ሉቦትን
ወር እዶወን ኦል ከአረት ዋቀዮሊ ቶልፈ
ሞዳፍ ሆጄቻ ቱረን፥ እዶ አርሳ መነ ቁል
ቁሉማ ዬሩሳሌም ኬሳረት አርሳ ዮ ድኤሱ
ደባተንዩ ሉቦተ አከሳኒ ወጅን ብጥሌ ህን
ቡካእን እንኖቱ ቱረን። 10ዮስያስ ሞትቾ
ነምን ቶኮሌ እልመሳ ዮኪስ እንተለሳ አርሳ
እብዳን ጉበሜ ድኤፈሙ ጎዴ ሞሌክ
ዋቀዮ ቶልፈማዳፍ አከ ህንድኤስኔፍ፥
ቶፌት እዶ እብዳ፥ እሰ ደቻ ሂኖም ኬሰ
ጅሩ ሰነስ እንበሌሴ*። 11ብፈ ፈኬኛ ፈር
ዴኒ ወረ ሞቶትን ይሁዳ ቢፍቱዳፍ አዳን
ባሰኒ በልበለ መነ ቁልቁሉማት ኦል ገል
ቼረ መነ ናታን-ሜሌክ እሰ ጡአሽቻት
ድአ ዳበን ሰነ ቡቅሴ እንጨላስሴ፤ ከነ
ቦዴሞ ዮስያስ ኮንኮላቶተ ቢፍቱዳፍ አዳን
ባፈመን እንጉብሲሴ።

*10. 17፡17፤ ኤር 7፡31፤ ሌዎ 18፡21

12ሞትቾ እዶወን አርሳ፥ ሞቶትን
ይሁዳ መነ መነራ እሰ ከን አሃዝረት እጃ

ረኒ ቱረን አከሱመስ እዶወን አርሳ፥
ሞትች ምናሴ አብዲ መነ ቁልቁማ ሰና
ለማኑ ኬሰት እጃሬስ እንዲኔ፤ እን አቺ
እሳን ቡቅሴ፥ ሀመ ሁራአንት እሳን ጨጨ
ብሲሴ፥ ዳራሳኒ ደቻ ቄድሮንት እንገቴ*።
13እት ደበሌስ ሞትች፥ እዶወን አርሳ ወረ
ሶሎሞን ሞቲን እስራኤል ቦሩ ዬሩሳ
ሌም፥ ሀርከ ምርጋ ቱሉ በዲሳት አሽታ
ሮት ዋቀይቲ ቶልፈምቱ ሲዶኒፍ፥ ኬሞሽ
ዋቀዮ ቶልፈማ ሞአቢፍ፥ ሞሌክ ዋቀዮ
ቶልፈማ አሞኖታፍስ ሆጂቴ ቱሬ ዲጌ
እንበሌሴ*፤ 14ኡቱቦተ ደጋ ቁላአት እላለ
መነ ጨጨብሴ እንሁሬሴ፥ ብፌ ፈኬኘ
አሼራ ዋቀይቲ ቶልፈምቱስ ቡቅሴ እዶሳ
ለፌ ነሞታቲን እንጉቴ።

*12. 21፡4-5፤ 2ሴና 28፡24 *13. 1ሞቶ 11፡7

15 አከሱመስ እዶወን አርሳ ቤትኤል
ኬሳ፥ እዶወን ኦል ከአ ለፈ ዋቀዮ ቶልፈ
ማጳፍ እት ሰገደን፥ ወረ ዬሮብአም
እልም ኔባት እጃሬ እቲን እስራኤሎተ
ጬቡ ሆጂቺሴ ጨጨብሴ፥ ዳራ እንጎዴ፤
ብፌ አሼራ ዋቀይቲ ቶልፈምቱስ
እንጉቤ*። 16ዬሮብአም ጋፈ ጭዳ ቶኮ እዶ
አርሳ ቡኬ ዳበቻ ኡቱ ጅሩ፥ ነምን ዋቀዮ
ቶኮ አከ ዱበቴ ቱሬት፥ ዮስያስ ገረገሌ
አዋሎተ ቱሉረት ዮሙ አርጌ፥ ነሞተ
ኤርጌ አዋሎተ ሰነ ኬሳ ለፌ ባስሴ እዶ
አርሳ ሰነረት ጉቤ እስ እንጡሬሴ*። 17ኤር
ገሲስ፥ «ደጋን አዋለረ ዳበሜ አን አርጉ
ኩን ማሊ?» ጂዴ ነሞተ እንጋፈቴ፤ ነሞ
ትን መንደረቲሞ፥ «ኩን አዋለ ነመ ዋቀዮ
እስ ይሁዳዳ ዱፌ ቶኮት፥ እን እስ አት
አመ እዶ አርሳ ቤትኤል ዲግዴ ከነ ዱራን
ዱርሴ ዱበቴ ቱሬ» ጂደኒ እንዴብሰኒፍ።
18ሞትችሞ፥ «ለፌንሳ ሀቦቆቱ ዲሳ አዋ
ለሳ ሀንቱቅና!» ጂዴ፤ እሳንስ አዋለሳፍ
አዋለ ራጅቾ እስ ሰማርያዳ ዱፌ ሀንቱ
ቅኔ*። 19ዮስያስ ሞትች ቤትኤልት አኩመ
ሆጂቴ፥ አከሱመ ገልመ ሞቶትን እስራ
ኤል እዶወን ኦል ከአ መንደሮተ ሰማርያ
ኬሰ ጅረንረት እጃረኒ እቲን ዋቀዮን ዴከ
ምሲሰን ሁንዱማ ዲጌ እንበሌሴ። 20ሉቦተ
ወረ ገልመ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ሰነ ኬሳ
ሆጂቻ ቱረን ሁንዱማስ እዶወን አርሳ ሰነ
ረት ጎገሬኤ፥ ለፌ ነማ እሳንረት እንጉቤ፤
ከነ ቦዴስ ዬሩሳሌምት እንዴብኤ።

*15. 1ሞቶ 12፡29፥32 *16. 1ሞቶ 13፡2
*17-18. 1ሞቶ 13፡30-32

ጌደረመ ዮስያስ ሞትች በረ ሞቱማሳ ኬሰ ሆጂቴ

(2ሴና 35፡1—36፡1)

21ዮስያስ ሞትች አከ ሴረ መጫፈ
ከኩ ከነ ኬሰት ጫፈሜት ሰብች ጉቱማት
አያነ ፋሲካ ዋቀዮ ጎፍታንሳ እሳፍ ኬኔ አከ
አያኔፈቱፍ አቦሚ እንባሴ*። 22ኤርገ በረ
አቦተ ፍርዲ ወረ ሰበ እስራኤል ጌጌሳ ቱረ
ኒቲ ጀልቀቤ ሀመ በረ ከናትዩ፥ ሞቶተ
እስራኤል ኬሳ፥ ሞቶተ ይሁዳ ኬሳስ
ነምን አከሰት አያነ ፋሲካ ቆጼሴ ሀን
ጅሩ*፤ 23አመ ገሩ ዮስያስ ሞኤ ወጋ ኩደ
ሰዴተፋሳት አያን ፋሲካ እን ዋቀዮ እሳኒፍ
ኬኔ ዬሩሳሌምት እንአያኔፈተሜ።

*21. በኡ 12፡1-14፤ 2ሞቶ 23፡2-3፤
ኬሰ 16፡1-8 *22. አቦ 2፡10፥16-17

24እት ደበሌስ ዮስያስ ወረ ኤኬራ
ዱብሰን፥ ወረ አያነ ሄደን፥ ዋቀዮሊ መነ
ኬሳፍ ብፌ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ አከሱመስ
ወንተ ጪጋስሳ ተአን ዬሩሳሌሚፍ ይሁዳ
ኬሰ ከን ጅረን ሁንዱማ እንበሌሴ፤ ከነ
ጎቹንሳስሞ ዱቢ መጫፈ ሴራ እስ ሂልቂያ
ሉብች መነ ቁልቁሉማ ኬሳ አርገቴ ኬሰት
ጫፈሜ ሰነ ራወቹፍ ቱሬ*። 25ሞቲን አከ
ዮስያስት ገራሳ ሁንዱማን፥ ያደሳ ሁንዱ
ማን፥ ሁምነሳ ሁንዱማንስ አከ ሴረ
ሙሴት፥ ገረ ዋቀዮት ዴብኤ እስ ዱረ፥
እስ ቦዴስ ሀንቱሬ*።

*24. ሌዎ 20፡27፤ ኬሰ 18፡10-11፤
ሌዎ 19፡31 *25. 18፡5፤ ኬሰ 6፡5

26ሀተኡዩ መሌ፥ ሰበቢ ምናሴ ከራ
ባይኤዳን ዋቀዮን አርሳ ቱሬፍ፥ ዴከምስሳ
እን ጉዳኒፍ ሶዳችሳን እን ይሁዳረት ቦበኤ
አመዩ ሀንቀበኖፍኔ*። 27ከናፍ ዋቀዮ፥
«ሞቱማ እስራኤል አኩመን በሌሴ፥ አከ
ሱመ ሞቱማ ይሁዳ ፉለኮ ዱራ ነንበሌስ፤
ዬሩሳሌም መንደረ እሼ አን ፎአዴ፥ መነ
ቁልቁሉማ እስ አን፥ ‹ከንኮት› እቲን ጂዴ
ቱሬ ነንገተ» ጂዴ*።

*26. 21፡11-16 *27. 17፡18

28ወንተ ዮስያስ በረ ሞቱማሳ ኬሰት
ዱበቴፍ ዋን እን ሆጂቴ ሁንዱማ ኬሳ ወር
ሀፈን መጫፈ ሴና ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት
ጫፈመኒሩ ምቲሬ? 29ዮስያስ ሞቱማረ
ኡቱ ጅሩ፥ ኔኮን ሞቲን ግብጦ ሞቲ አሶር
ገርጋሩዳፍ ከራ ለገ ኤፍራጢስ ኦል
እንበኤ፤ ዮሙስ ዮስያስ ሞቲን ይሁዳ እስ
ሎሉፍ እት እንዱሌ፤ ኔኮን ገሩ ዮሙ እስ

አርጌ ሜግዶት እሰ እንአጀሴ። 30ከነ ቦዴ
ሆጄቶትን ዮስያስ ሬፈሳ ሜግዶዳ ኮንኮላታ
ዳን ዬሩሳሌምት ጌስኒ፥ እዶ አዋላ እሰ እን
ኦፊሳቲ ቆጼፈቴ ኬሰት እንአዋለን፤ ሰብን
ይሁዳስ እዶሳ እልመሳ ዬሆአሃዝን ድበኒ
እንሞስፈተን*። *30. 9፡28

ዬሆአሃዝ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ
(2ሴና 36፡2-4)

31 ዬሆአሃዝ ደለቴ ወጋ ድግደሚ ሰድ
እት ሞቲ ተኤ፥ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ፥
ጅአ ሰድእ እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲ
«ሀሙታል» ጄደመ፤ እሼን እንተለ ኤር
ምያስ ነመ መንደረ ሊብና ቱርቴ። 32ዬሆ
አሃዝ አኩመ ሞቶተ ወረ አባሳ ዱረ ቱረኒ
ዋቀዮ ዱረት ዋን ሀማ እንሆጄቴ።
33ሞቲን ኩን ሞቱማሳረ አከ ህንቱሬፍ፥
ኔኮን ሞቲን ግብጥ እሰ ቀቤ ብየ ሃማት
ኬሳ እዶ «ሪብላ» ጄደሙት እሰ
እንሂስሴ፤ ነሞትን ብየሳሞ ሜቲ ኪሎ
ግራሚ ኩመ ሰድኢፍ ድበ አፉር አከሱመ
ስሞ ወርቄ ኪሎ ግራሚ ሶዶሚ አፉር አከ
ባሰን እት እንሙሬ። 34ከነ ቦዴ ኔኮን
ሞቲን ግብጥ ኤልያቂም እልመ ዮስያስ
እዶ ዮስያስ አባሳቲ ብየ ይሁዳረት
ሞስሴ፥ መቃሳሞ ዬሆያቂምት እንጌደሬ፤
ዬሆአሃዝን ገሩ ፉዴ ብየ ግብጥት እንጌሴ፥
እንስ አችት እንዱኤ*።
*31-34. ኤር 22፡10-12፤ ህስ 19፡4

ዬሆያቂም ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ
(2ሴና 36፡5-8)

35 ዬሆያቂም ሞትች ሜቲፍ ወርቄ ኔኮ
ሞቲን ግብጥ ነሞትን ይሁዳ አከ ባሰኒፍ
እት ሙሬ ቱሬ ሰነ አከ ሁምነ ቀቤኘሳኒት
ነሞተራ ሰሳቤ እንባሴ*። *35. 15፡20

36 ዬሆያቂም ደለቴ ወጋ ድግደሚ
ሸንት ሞቲ ተኤ፥ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ፥
ወጋ ኩደ ቶኮ እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲ
«ዘቡዳሀ» ጄደመ፤ እሼን እንተለ ጴዳያ
ነመ መንደረ ሩማሀ ቱርቴ፤ 37ዬሆያቂምስ
አኩመ ሞቶተ ወረ አባሳ ዱረ ቱረኒ ዋቀዮ
ዱረት ዋን ሀማ እንሆጄቴ።

ቦቆና 24
ሞቲን ባቢሎን ብየ ይሁዳ ቀበቹሳ

1 በረ ዬሆያቂም ሞቲ ይሁዳ ቱሬ ኬሰ
ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ብየ ይሁዳት
ዱሌ እንቀበቴ፤ ዬሆያቂም ሞትች ወጋ
ሰድእ ኤርገ እሰት ቡሌ ቦዴ ያደሳ ጌደሬ
ኔቡከድኔዛርረት እንከኤ*። 2ዋቀዮ ከራ
ሆጄቶተሳ ወረ ራጆታ አኩመ ዱበቴ፥
ሎልቶተ ባቢሎን†3፥ ሎልቶተ ሶርያ፥
ሎልቶተ ሞአቢፍ ሎልቶተ አሞኖታ ዬሆ
ያቂም ሞትቸረት እንካሴ፥ ብየ ይሁዳስ
አከ በሌሰኒፍ እንኤርጌ*። 3ሰበቢ ጩቡ
ምናሴ ሞትች ሆጄቴ ቱሬ ሁንዱማፍ፥
ዋቀዮ ፉለ ኦፊሳቲ ዱራ አከ እሳን በሌሱ
ዱበቴ ከን ቱሬ፥ አመ ዱጉማን ሰበ ብየ
ይሁዳረት እንራወተሜ*፤ 4ኬሱመት ሰበቢ
ምናሴ ዲገ ነሞተ በሌሳ ህንቀብኔ
ደንገላሴ፥ ዬሩሳሌምን ዲገ ዱዋ ኀዴፍ፥
ዋቀዮ ጩቡሳ ዲሱፊ ህንበርባድኔ።
*1. ኤር 21፡2 *2. ኤር 20፡4-6፤
2ሞቶ 13፡20 *3. 21፡10-16፤ 23፡26-27

5 ወንተ ዬሆያቂም በረ ሞቱማሳ ኬሰ
ዱበቴፍ ከን እን ሆጄቴ ሁንዱማ ኬሳ ወር
ሀፈን መጫፊ ሴና ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት
ጫፈመኒሩ ምቲሬ? 6ኤርገ ዬሆያቂም
ዱኤሞ እልመሳ ዬሆያኪንቱ ሞቲ ተኤ
እዶሳ ቡኤ።

7 ሞቲን ባቢሎን ለገ ግብጢ ካሴ ሀመ
ለገ ኤፍራጢስት ብየ ግብጥ ቀበቴ ቱርቴ
ሁንዱማ ዋን ፉደቴፍ፥ ሞቲን ግብጥ
ዴብኤ ብየ ኦፊሳቲ ኬሳ አለ በኤ ህን
ዱሌ።

ዬሆያኪን ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ
(2ሴና 36፡9-10)

8 ዬሆያኪን ደለቴ ወጋ ኩደ ሰዴትት
ሞቲ ተኤ፥ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ፥ ጅአ
ሰድእ እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲ «ኔሁ
ሽታ» ጄደመ፤ እሼን እንተለ ኤልናታን
ነመ መንደረ ዬሩሳሌም ቱርቴ። 9ዬሆያ
ኪን ኩን አኩመ አባሳቲ ዋቀዮ ዱረት ዋን
ሀማ እንሆጄቴ።

10 በረ ሞቱማ ዬሆያኪን ኬሰ ሎልቶትን
ኔቡከድኔዛር ሞቲ ባቢሎን ደቀኒ ዬሩሳሌምት
እንመርሰን፤ 11ኡቱመ ሎልቶትንሳ መንደ
ረቲ መርሰኒ ጅረኒ፥ ኔቡከድኔዛር ሞትች ኦፊ

†3 2ሞቶ 24፡2 «ባቢሎን» ዮኪስ «ከልዶተ»

ሳቲ ገረ ዩሩሳሌም እንደቄ። 12 ዮሙስ ዩሆያ
ኪን ሞቲን ይሁዳ፥ ሃትሳ፥ ናአትንሳ፥ ጉር
ጉዶትንሳ፥ ጡአሾትን መነ ሞቱማሳ ኬሳ
ኤርገመን ሞቲ ባቢሎንት ሀርከሳኒ እንኬነን፤
ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ሞቲ ተኤ ወጋ
ሰዴተፉሳት ዩሆያኪንን እንቦጅኤ*፤
13 አኩመ ዋቀዮ ዱበቴ፥ ቆዳ ወርቄ እስ ሶሎ
ሞን ሞቲን እስራኤል መነ ቈልቈሉማፍ ሆጂ
ቺሴ ሁንዱማ ጨጨብሴ፥ ቀቤኘ መነ
ቈልቈሉማፍ መነ ሞቱማ ኬሳ ሁንዱማ ባሴ
ፉደቴ እንገሌ*። 14 አከሱመስ ጉቱማ ዩሩሳ
ሌም ኬሳ፥ ጉርጉዶተ ብያ፥ ሎልቶተ
ጀጀቦ፥ ነሞተ ሆጂ ሀርካ ቤከኒፍ ነሞተ ሰቢለ
ቱመን ሁንዱማ ወሉመት ነሞተ ኩመ ኩደን
ቦጅኤ ፉደቴ እንሶኬ፤ ብየ ሰነ ኬሰት ነሞተ
ባይኤ ህዩዪ ተአን መሌ፥ ከን ሀፌ ህንቱሬ።
*12. ኤር 22፡24-30 *13. 20፡17

15 ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ዩሆያ
ኪን ሞትቾ ቦጅኤ ብየ ባቢሎንት እንጌሴ፤
አከሱመስሞ ሃደ ሞትቻ፥ ዱበርቶተሳ፥
ጡአሾተ መነ ሞቱማሳ ኬሰ ኤርገመኒፍ
ጉርጉዶተ ብየቲ ዩሩሳሌሚ ቦጅኤ ብየ
ባቢሎንት እንጌሴ*። 16 እት ደበሌስ ጉቱማ
ሁምነ ወራና ኬሳ ነሞተ ኩመ ቶርበ፥ ወረ
ሆጂ ሀርካ ቤከኒፍ፥ ነሞተ ሰቢለ ቱመን
ኬሳሞ ኩመ ቶኮ ቦጅኤ ብየ ባቢሎንት
እንጌሴ፤ እሳን ኩን ሁንድኑ ጀጀቦፍ
ሎላፍ ከን ተአን ቱረን። 17 ከነ ቦዴ ሞቲን
ባቢሎን መታኒያ ወሲለ ዩሆያኪን እዶ
ዩሆያኪን ሞስሴ መቃሳሞ ዜዴቂያት
እንጌደሬ*።
*14-15. ኤር 24፡1፤ 29፡1፤ 22፡26፤
ህስ 17፡12፤ 19፡9 *17. ኤር 37፡1፤
ህስ 17፡13-14

ዜዴቂየ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ
(2ሴና 36፡11-12፤ ኤር 52፡1-3)

18 ዜዴቂየ ደለቴ ወጋ ድግደሚ ቶኮት
ሞቲ ተኤ፥ ዩሩሳሌም ኬሰ ታኤ፥ ወጋ
ኩደ ቶኮ እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲ «ሀሙ
ታል» ጀደመ፤ እሼንሞ እንተለ ኤርምያስ
ነመ መንደረ ሊብና ቱርቴ። 19 ዜዴቂየ
ኩን አኩመ ዩሆያቂም ዋቀዮ ዱረት ዋን
ሀማ እንሆጄቴ*፤ 20 ኩን ዩሩሳሌሚፍ
ይሁዳ ኬሰት ዋን ተኤፍ፥ ዋቀዮ ባይኤ
እሳንት አሬ ሀመ ፉለሳ ዱራ እሳን በሌሱት
እንገኤ*። *19. 23፡37 *20. 23፡27፤ ኤር 7፡15

ቦቆና 25
መንደር ዩሩሳሌም ቀበሙሼ
(2ሴና 36፡13-21፤ ኤር 52፡4-11)

1 ዜዴቂየ ሞቲ ባቢሎንረት እንከኤ፤ ከነ
ረት ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ዜዴቂየ
ሞኤ ወጋ ሰልገፉት፥ ጅአ ኩርነፉት፥ ጅእቾ
ኬሳ ጉያ ኩርነፉት፥ ሎልቶተሳ ሁንዱማ
ፉደቴ ዩሩሳሌምት እንዱሌ፤ መንደረቲ ዱበ
ቡፌቴ ደላ እቲን እሼ መርሱ ጉቱማ ናኖሼ
ቲት እንእጃሬ*፤ 2 ዜዴቂየ ሞኤ ሀመ ወጋ
ኩደ ቶኮፉሳት መንደረቲን አኩመ መርፌም
ቴት ቱርቴ። 3 ወጉመ ሰነ ኬሰ ጅአ አፉረ
ፉት፥ ጅእቾ ኬሳ ጉያ ሰልገፉት፥ ወንት
ኖተሙ መንደረቲ ኬሳ ራወቴ ዋን ዱሜፍ፥
ነሞትን ዋን አፉንት ዴብፌተን ሀመ ደበንት
ቤል ጀባን እሳንት እንቡኤ። 4 ደላን መንደረ
ቲስ እንጨቤ፤ ዜዴቂየ ሞቲን ይሁዳ ከነ
ዮሙ አርጌ፥ ሎልቶተሳ ወረ እስ ኤገን ሁን
ዱማ ፉደቴ፥ ከራ እስ «ከረ ደላ ለማን
ግዱ» ጀደሙ፥ እስ እዶ ዳባ ሞትቻት ድአ
ጅሩ ሰና ሀልከኒን በቀቴ እንበኤ፤ ኡቱመ
ሎልቶትን ባቢሎን መንደረቲ መርሰኒ
ጅረኒ፥ ዜዴቂየ ሞትቾ ገረ ደቻ ዮርዳኖስ
እስ «አረባህ» ጀደሙት እንሶኬ*። 5 ሎልቶ
ትን ባቢሎን ገሩ ዜዴቂየ ሞትቾ ሆርዶፌኒ
ደቻ ዩሪኮት እስ እንቀቀበን፤ ሎልቶትንሳሞ
እስ ዲሰኒ እንተተምሰአን። 6 ዮሙስ ሎልቶ
ትን ባቢሎን ሞትቾ ቀበተኒ ገረ መንደረ
ሪብላ እዶ ሞቲን ባቢሎን ጅሩት እንፍደን፤
ሞትችስ ፍርዲ እሰት እንፈረዴ። 7 እጁመ
ዜዴቂየ ሞትቻ ዱረት እልማንሳ እንፍጠን፤
እሰሞ እጀሳ ኬሳ ባሰኒ ፉኞ ሰቢለ ቦረጂቲን
እስ ህደኒ፥ ገረ ብየ ባቢሎንት እንጌሰን*።
*1. ኤር 21፡1-10፤ 34፡1-5፤ ህስ 4፡1-3፤
24፡1-2 *2-4. ህስ 33፡21 *7. ህስ 12፡13

መን ቈልቈሉማፍ መኔን ባይኤን ጉበሙሳኒ
(ኤር 52፡12-33)

8 ወጋ ኩደ ሰልገፉ ኔቡከድኔዛር ሞቲ ባቢ
ሎንት፥ ጅአ ሸነፉት፥ ጅእቾቲስ ጉያ ቶርበ
ፉት፥ ኔቡዘራዳን ኀርሳ ሞትቻፍ አጀጃ
ሎልቶተ ወረ ሞትቾ ኤገኒ ከን ተኤ መንደረ
ዩሩሳሌምት ልጬ፥ 9 መነ ቈልቈሉማ፥ መነ
ሞቱማ፥ መኔን ነሞተ ጉርጉዶታ ሁንዱማ፥
መኔን ዩሩሳሌም ኬሰ ጅረን ሁንዱማስ ጉቤ
እንበሌሴ*። 10 ሎልቶትን እስ ዱካ ቱረን ሁን
ድኑስ ደላ ዩሩሳሌም ጉቱማት እንዲገን።

[11]ዮሙስ ኔቡዘራዳን አጀጃን ሎልቶተ ወረ
ሞትቾ ኤገኒ ነሞተ መንደረቲ ኬሰት ሀፌን፥
ወረ ሞቲ ባቢሎንት አፍ ኬነን፥ ነሞተ ወረ
ካኒ ወጅን ቦጅኤ ባቢሎንት እንጌሴ። [12]ገሩ
ሰበ ብየቲ ኬሳ ባይኤ ህዩዪ ከን ተአን ሙራስ
ሀፈኒ ወይኒ አከ ዳበኒፍ፥ ቆቲሰስ አከ ቆተኒፍ
ዲሴ እንአዴሜ። *9. 1ሞቶ 9፡8

13 ነሞትን ባቢሎንሞ ኡቱቦተ ስቢለ ቦረ
ጂራ ሆጄተመን፥ ባቱወን ጌንጎ ቀበኒፍ ጋኒ
ብሻኒ ስቢለ ቦረጂራ ሆጄተሜ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሳ ጨጨብሰኒ ስቢልቾ ቦረጂ ሰነ ፉደ
ተኒ ገረ ብየ ባቢሎንት እንጌሰን። [14]አከሱመስ
ጫቢ እት ዳራ ነቀን፥ ፈልአነ እቲን ዳራ
ሀማረን፥ ቀብዱ እቲን ፎአ እብሳ ኩተን፥
ወጪቲ ስቢለ ቦረጂራ ቶልፈሜ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሳ እቲን ሆጄተን ሁንዱማ ፉደተኒ
እንአዴመን። [15]አጀጃን ሎልቶተ ወረ ሞትቾ
ኤገኒስ ባቱ እረት እብደ ቦቤሰኒፍ ጩጌ ወረ
ወርቄራ ዮኪስ ሜቲራ ሆጄተመን ሁንዱማ
ፉደቴ እንአዴሜ። [16]ሚጀን ኡቱቦተ ለማኒ፥
ጋኒ ብሻኒፍ ባቱወን ጌንጎ ቀበኒ ወር ሶሎሞን
ሞትቾ መነ ቁልቁሉማቲፍ ስቢለ ቦረጂራ
ሆጄቴ ሀመነ ከን ህንጄደምኔደ። [17]ቶኮን
ቶኮን ኡቱብቻ ዱንዱመ ኩደ ሰዴት፥ ጉቱን
ቶኮ ኡቱብቻረት ስቢለ ቦረጂራ ሆጄተሜ
ዱንዱመ ሰድእ እንዴረተ፤ ናኖ ጉቱ ኡቱብ
ቻት ሚደግናፍ ስቢለ ቦረጂራ ወል ኬሰ ገል
ፈሜ ከን ቶልፈሜፍ አከ እጀ ሩማኒት ከን
ሆጄተሜቱ ቱሬ፤ ኡቱባን እን ለመፋንስ
አኩመ እሰ ከናት ሚደግፈሜ እንሆጄተሜ*።
*13-17. 1ሞቶ 7፡15-50፤ ኤር 27፡19-22

18 አከሱመስ አጀጃን ሎልቶተ ወረ
ሞትቾ ኤገኒ፥ ሆጄቶተ መነ ቁልቁሉማ
ኬሳ ሴራያ አንገፈ ሉቦታ፥ ሴፋኒያ እት
ኣና አንገፈ ሉቦታፍ ከረ ኤግዶተ ሰደን
ቦጅኤ ብየ ባቢሎንት ፉደቴ እንገሌ፤
[19]መንደረቲ ኬሰት ወረ ሀፌን ኬሳ አንገፈ
ሎልቶታ ቶኮፍ ጎርስቶተ መነ ሞቱማ
ሸነን አከሱመስ ጫፉ አጀጃ ሎልቶታ እሰ
እት ጋፈተማ ነሞተ ዱላፍ ጫፈመኒ
ቱሬፍ ሰበ ብየ ሰና ኬሳ መንደረቲ ኬሰት
ከን አርገመን ነሞተ ጃተመ ፉደቴ
እንሶኬ። [20]ኔቡዘራዳን አጀጃን ሎልቶተ
ወረ ሞትቾ ኤገኒ እሳን ከነ ሁንዱማ ፉዴ
መንደረ ሪብላት ገረ ሞቲ ባቢሎንት
እንጌሴ፤ [21]ሞቲን ባቢሎንስ ብየ ሃማት
መንደሩመ ሪብላ ሰነ ኬሰት እሳን እንፍጭ
ሲሴ፤ አከስት ነሞትን ይሁዳ ብየሳኒቲ ገር
ገር እንበአን*። *21. 23፡33

ጌዳልየ ቡልቻ ኩታ ብየ ይሁዳ ተኡሳ

(ኤር 40፡7-9፤ 41፡1-3)

22 ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ነሞተ
ይሁዳ ወረ ብየሳኒ ኬሰት ሀምብሴ አከ
ቡልቹፍ ጌዳልያ እልመ አሂቃም ሻፉኒፍ
አቦ እንኬኔ። [23]አጀጁወን ሎልቶታ፥ እሽ
ማኤል እልም ነታኒያ፥ ዮሃናን እልም
ቃሬሃ፥ ሴራያ እልም ተንሁሜት ኔቶ
ፍቻ፥ የአዛኒያ እልም ነምቾ መአከቻፍ
ሎልቶትን ሁንድኑ፥ ነሞትን ከን ብራንስ
ሞቲን ባቢሎን አቦ ብየ ይሁዳ ቡልቹ ጌዳ
ልያዳፍ አከ ኬኔ ዮሙ ደገአን፥ ጌዳልያ
ብረ ሚስጳ እንደቀን። [24]ዮሙስ ጌዳልየ
ጀሬን እሰ ብረ ደቀኒፍ ከከቴ፥ «ብየ ከነ
ኬሰ ጅራተኒ ሞቲ ባቢሎን ዮ ገበረተን
እስኒፍ እንቶለ መሌ፥ ሰበቢ እት ሆጄቶ
ተሳ ሶዳተኒፍ ህንቀብደን» ጄዴ።

25 ገሩ ወጉመ ሰነ ኬሰ ጅአ ቶርበፉት
እሽማኤል ነታኒያ ኤሊሻማ እን ሰኚ
ሞቶታ ኬሳ ቱሬ፥ ነሞተ ኩደን ፉደቴ
ደቄ ጌዳልያን፥ ይሁዶታፍ ከልዶተ እሳ
ወጅን ሚስጳ ቱረን ሩኩቴ እንአጄሴ።
[26]ከነረት ነሞትን ብየቲ ጥናዳ ሀመ ጉዳት
አጀጁወን ሎልቶታስ ከልዶተ ዋን ሶዳተ
ኒፍ፥ ከአኒ ገረ ብየ ግብጥት እንበቀተን*።
*26. ኬሰ 28፡68

ዮሆያኪን መነ ህዳቲ ሂከሙሳ

(ኤር 52፡31-34)

27 ዮሆያኪን ሞቲን ይሁዳ ቦጅአሜ ወጋ
ሶዶሚ ቶርበፉት፥ ኤዊል-መሮዳክ ብየ ባቢ
ሎንረት ሞቲ ተኤ፤ በሩመ ሰነ ኬሰ ጅአ
ኩደ ለመፉት፥ ጅእቾቲስ ጋፈ ጉያ ድግደሚ
ቶርበፉ ኤዊል-መሮዳክ ዮሆያኪንን መነ ህዳ
ኬሳ እንባስሴ፤ [28]ያደ ቀጄላዳን እሳ ወጅን
ሃሰኤ፥ ሞቶተ ቦጅአመኒ እሳ ወጅን ብየ ባቢ
ሎን ኬሰ ቱረን ጫላት በርጩመ ኡልፍና
እንኬኔፍ። [29]ዮሮ ሰና ጀልቀቤ ዮሆያኪን
ኡፈተሳ እሰ ዮሮ መነ ህዳ ኬሰ ቱሬ ኡፈቱ
እንጌደረቴ፤ ሀመ ዱመ ጅሬኘሳቲት ጉያ ሁን
ዱማ ማዲ ሞትቻራ አከ እን ኛቱስ እንጎደ
ሜፍ። [30]ከነ መሌስ ሀመ ዱመ ጅሬኘሳቲት
ጉያ ጉያት ወንተ ኬነሙፌን በርባድችሱ ቆደ
እንባሴፍ።

መጫፌ ሴና በራ

እሰ ዱራ

ቦቆና 1

ደሎተ አዳሚ ጀልቀበኒ ሀመ
አብራሃምት ለካአመን

(ኡመ 5፡1-32፤ 10፡1-32፤ 11፡10-26)

1 አዳም፥ ሼትን ደልቼ፤ ሼት፥ ኤኖ
ሽን ደልቼ፤ 2 ኤኖሽ፥ ቃይናንን ደልቼ፤
ቃይናን፥ መህለሌልን ደልቼ፤ መህለ
ሌል፥ ያሬድን ደልቼ፤ 3 ያሬድ፥ ሄኖክን
ደልቼ፤ ሄኖክ፥ መቱሳላ ደልቼ፤ መቱሳ
ላን፥ ላሜክን ደልቼ፤ 4 ላሜክ፥ ኖህን
ደልቼ፤ ኖህሞ፥ ሴምን፥ ካምን፥ ያፌ
ትን ደልቼ።

5 እልማን ያፌት፥ «ጎሜር፥ ማጎግ፥
ማደእ፥ ያዋን፥ ቱባል፥ ሜሼኪፍ
ቲራስ» ጄደሙ። 6 እልማን ጎሜር፥ «አሽ
ኬናስ፥ ሪፋቲፍ ቶጋርማ» ጄደሙ።
7 እልማን ያዋን፥ «ኤሊሻ፥ ተርሺሽ፥
ክቲሚፍ ሮዳኒም» ጄደሙ።

8 እልማን ካም፥ «ኩሽ፥ ሚስራይም፥
ፋጢፍ ከነአን» ጄደሙ። 9 እልማን ኩሽ፥
«ሳባ፥ ሀዊላ፥ ሰብታ፥ ረእማፍ ሰብቴካ»
ጄደሙ፤ እልማን ረእማ፥ «ሸባፍ
ዴዳን» ጄደሙ። 10 ኩሽ፥ ኒምሮድን
ደልቼ፤ ኒምሮድ ኩን ብየ ለፋ ኬሰት
ሎልቱ ጀባ እሰ ዱራ ቱሬ። 11 ሚስራይ
ምሞ ሉዲምን፥ አናሚምን፥ ሌሀቢምን፥
ነፍቱሂምን፥ 12 ፈትሩሲምን፥ ከስሉሂም
እሰ ወር ፍሊስጥያ እራ አርገመኒፍ ከፍቶ
ሪምን ደልቼ።

13 ከነአን፥ ሲዶንን ደልቼ፤ እን እል
መሳ እሰ አንገፈ ቱሬ፤ እት ኣንሴ ሄትን፥
14 ይቡሶን፥ አሞሮን፥ ግርጋሾን፥
15 ሂዎን፥ አርቆን፥ ሲኖን፥ 16 አርዋዶን፥
ስማሮፍ ከማቶን ደልቼ።

17 እልማን ሴም፥ ኤላም፥ አሹር፥
አርፋክሻድ፥ ሉድ፥ አረም፤ እልማን አረ
ምሞ፥ ኡዝ፥ ሁል፥ ጌቴሪፍ ሜሼክ።
18 አርፋክሻድ፥ ሻላህን ደልቼ፤ ሻላህሞ
ኤቤርን ደልቼ፤ 19 ኤቤሪፍ እልማን ለመ
እንደለተን፤ በረ እን ቶኮ ደለቴ ለፍት ዋን
ህርመተሜፍ መቃንሳ «ፌሌግ» ጄደሜ፤
[«ፌሌግ» ጄቼን፥ «ህረሙ» ጄቼደ፤]
መቃን አቦሌሰሳሞ ዮቅጣን ቱሬ። 20 ዮቅ
ጣን እልማን እንደልቼ፤ እሳንስ፥ አልሞ
ዳድ፥ ሼሌፍ፥ ሀሰርማዌት፥ ያራህ፥
21 ሀዶራም፥ ኡዛል፥ ዲቅላ፥ 22 ኤባል፥
አቢማኤል፥ ሼባ፥ 23 ኦፊር፥ ሀዊላፍ
ዩባብ ቱረን፤ እሳን ኩን ሁንድኑ እልማን
ዮቅጣን ቱረን።

24 ደሎትን ሴሚ ሀመ አብራምት ለካ
አመን ከነት ፉፈኒ ጅሩ፤ ሴም፥ አርፋክ
ሻድ፥ ሻላህ፥ 25 ኤቤር፥ ፌሌግ፥ ሬኡ፥
26 ሴሩግ፥ ናሆር፥ ታራህ፥ 27 አብራም፥
እንስ እሰ ቦዴ «አብራሃም» ጄደሜደ።

እልማን እሽማኤል

(ኡመ 25፡12-16)

28 እልማን አብራሃም፥ ይስሀቂፍ እሽ
ማኤል ቱረን። 29 ህድ ደሎተሳኒ ከነት
ፉፌ ከን ጅሩደ፤ እልም እሽማኤል እን
አንገፍን ነባዮት፥ ወር ቦዴሞ ቄዳር፥
አድብኤል፥ ሚብሳም፥ 30 ሚሽማ፥
ዱማህ፥ ማሳ፥ ሀዳድ፥ ቴማ፥ 31 ዬቱር፥
ነፊሺፍ ቄድማ ቱረን፤ እሳን ኩን እልማን
እሽማኤል።

32 እልማን አብራሃም ወር ቄጡራ ሳጀ
ቶሳራ ደለተኒፍሞ ዚምራን፥ ዮክሻን፥
ሜዳን፥ ሚድያን፥ እሽበኪፍ ሹአ ቱረን፤
እልማን ዮክሻን፥ ሼባፍ ዴዳን፤ 33 እል
ማን ሚድያን፥ ኤይፋ፥ ኤፌር፥ ሄኖክ፥
አቢዳፍ ኤልዳአ ቱረን፤ እሳን ኩን እጀሌ
ወረ ቄጡራን ሆርቴደ።

እልማን ኤሳው

(ኡመ 36፡1-19)

34 አብራሃም፥ ይስሀቅን ደልቼ፤ እል
ማን ይስሀቅ፥ ኤሳውፍ ያቆብ፤ ያቆብ ኩን
እሰ ቦዴ «እስራኤል» ጄደሜ ቱሬ።
35 እልማን ኤሳዉሞ ኤሊፋዝ፥ ሬኡኤል፥
ዬኡሽ፥ ያአለሚፍ ቆራህ ቱረን። 36 እል
ማን ኤሊፋዝ፥ ቴማን፥ ኦማር፥ ዜፊ፥
ጋታም፥ ቄነዝ፥ ቲምናፍ አማሌቅ
ቱረን። 37 እልማን ሬኡኤል፥ ናሃት፥
ዜራህ፥ ሸማሂፍ ሚዛ ቱረን።

ጀልቀበ ነሞተ ወረ ኤዶም ኬሰ ጅራተኒ
(ኡመ 36፡20-30)

38 እልማን ሴኢር፥ ሎጣን፥ ሾባል፥
ዚቤኦን፥ አናህ፥ ዲሾን፥ ኤዜሬፍ ዲሻን
ቱረን። 39እልማን ሎጣን፥ ሆራፍ ሆማም
ቱረን፤ አቦሌቲን ሎጣንሞ ቲምና ቱርቴ።
40እልማን ሾባል፥ አልያን፥ መነሃት፥
ኤባል፥ ሼፎፍ ኦናም፤ እልማን ዚቤኦን፥
አያሂፍ አናህ፤ 41እልም አናህ፥ ዲሾን፤
እልማን ዲሾንሞ ሀምራን፥ ኤሽባን፥ ኢት
ራኒፍ ኬራን ቱረን። 42እልማን ኤዜር፥
ቢልሃን፥ ዛዋኒፍ የአቃን ቱረን፤ እልማን
ዲሻን፥ ኡዚፍ አራን።

ሞቶተ ብየ ኤዶም
(ኡመ 36፡31-43)

43 ነምን ሞቲ ተኤ ወረ እስራኤልረት
ሞኡ ኡቱ ህንአርገምን፥ ሞቶትን ብየ
ኤዶምረት ሞአን ከነት ፋፈኒ እንለካ
አሙ፤ ቤልአ እልመ ቤኦር እሰ መቃን
መንደረሳቲ ዲንሃባህ ቱሬ። 44ዬሮ ቤል
አን ዱኤ፥ ዮባብ እልመ ዜራህ ነመ ብየ
ቦዝራቱ ሞቲ ተኤ እዶሳ ቡኤ። 45ዬሮ
ዮባብ ዱኤ፥ ሁሻም ነመ ብየ ቴማንቱ
እዶሳ ቡኤ። 46ዬሮ ሁሻም ዱኤ፥ ሀዳድ
እልመ ቤደድ እሰ ብየ ሞአብት ወረ ሚድ
ያን ሀርከ ጀለ ገልፈቴቱ እዶሳ ቡኤ፤
መቃን መንደረሳሞ «አዊት» ጂደመ።
47ዬሮ ሀዳድ ዱኤ፥ ሳምላህ ነመ ብየ መስ
ሬቃቱ እዶሳ ቡኤ። 48ዬሮ ሳምላህ ዱኤ፥
ሻዉል ነመ ብየ ሬሆቦት እሰ ለገ ኤፍራ
ጢስ ብራቱ እዶሳ ቡኤ። 49ዬሮ ሻውል
ዱኤ፥ በአል-ሀናን እልመ አክቦርቱ እዶሳ
ቡኤ። 50ዬሮ በአል-ሀናን ዱኤ፥ ሀዳድቱ
እዶሳ ቡኤ፤ መቃን መንደረሳቲ ጳይ፥
መቃን ሃደ መናሳቲስ መሄጣብኤል፥
እሼን እንተለ መጥሬድ አኮ ሜዛሀብ
ቱርቴ። 51ሀዳድስ እንዱኤ፤ ወር ኤዶ
ምት አቦተ ጎሳ ተአን ወረ ከነት አነኒ ጅረ
ኒደ፤ እሳንስ፥ ቲምና፥ አልያ፥ ዬቴት፥
52አሆሊባማ፥ ኤላህ፥ ፒኖን፥ 53ቄነዝ፥
ቴማን፥ ሚብዛር፥ 54መግዲኤሊፍ
ኢራም፤ እሳን ኩን አቦተ ጎሰ ኤዶም
ቱረን።

ቦቆና 2
እልማን እስራኤል

1እልማን ያቆብ እሰ «እስራኤል»
ጂደሜ፥ ከነት አነኒ ከን ጅረኒደ፤
ሩቤን፥ ሽምኦን፥ ሌዊ፥ ይሁዳ፥ ይሳ
ኮር፥ ዜቡሎን፥ 2ዳን፥ ዮሴፍ፥ ቤንያ
ሚን፥ ንፍታሌም፥ ጋድ፥ አሼር*።

*1-2 ኡመ 35፡22-26

3 እልማን ይሁዳ፥ ኤር፥ አናኒፍ
ሼላህ፤ እሳን ከነ ሰደን «ባትሹአ» ከን
ጀደምቱ ዱርበ ከነአንቱ ደኤፍ፤ ኤር
እልም ይሁዳ እን አንገፍን ዋቀዮ ዱረት
ነመ ጀልአ ቱሬ፤ ከናፍ ዋቀዮ እሰ
እንአጀሴ*። 4ታማር ሃት መና እልመሳ
ቲሞ ፋሬሲፍ ዛራህን እንዴሴፍ፤ አከስት
ይሁደ ወሉመት እልማን ሽን እንጎደቱ*።
5እልማን ፋሬስ፥ ሄዝሮኒፍ ሀሙል*፤
6እልማን ዛራህ፥ ዚምሪ፥ ኤታን፥
ሄማን፥ ከልኮሊፍ ደራእ፤ እሳን ወሉመት
ሽን ቱረን። 7እልም ከርሚ፥ አካር እሰ
ወንተ ራወቴ በሌፈሙን እረ ቱሬ ፋደቹ
ዳን እስራኤልረት ረክነ ፍዴደ*። 8እልም
ኤታን፥ አዛርያ ቱሬ።

*3 ኡመ 38፡1-7 *4 2ሴና 4፡1-2፤
ኡመ 38፡27-30 *5 ኡመ 46፡12
*7 ኢያ 7፡1

ማቲ ዳዊት ሞትች ኬሳ ደለቴ

9 እልማን ሄዝሮን፥ ዬረህምኤል፥
ራሚፍ ካሌብ†1 ቱረን*። 10ራም፥
አሚናዳብን ደልቼ፤ አሚናዳብ ነህሾንን
እሰ ጌጊስቱ ጎሰ ይሁዳ ደልቼ*።
11ነህሾን፥ ሰልሞኒን ደልቼ፤ ሰልሞን†2፥
ቦአዝን ደልቼ፤ 12ቦአዝ፥ ኦቤድን
ደልቼ፤ ኦቤድ፥ እሴይን ደልቼ፤
13እሴይሞ እልማን ቶርበ ደልቼ፤ እን
አንገፍን ኤሊአብ፥ እን ለመፋን
አቢናዳብ፥ እን ሰደፋን ሺምአ፥ 14እን
አፋረፋን ናታንኤል፥ እን ሽነፋን ራዳይ፥
15እን ጀአፋን አዜም፥ እን ቶርበፋን
ዳዊት*። 16አቦሌቶትንሳኒሞ ዜሩያፍ
አቢጋይል፤ እልማን ዜሩያ ሰደን
አቢሻይ፥ ዮአቢፍ አሳኤል ቱረን።
17አቢጋይልሞ አማሳ እንዴሴ፤ አባንሳ

---

†1 1ሴና 2፡9 «ካሌብ» ዮኪስ «ከሉባይ»

†2 1ሴና 2፡11 «ሰልሞን» ሩት 4፡21 እላል፤ እብ «ሰልማ»

«ዬቴር» ከን ጂደሙ ነመ ሰኘ
እሽማኤል*።
*9. ሩት 4፡18-22፤ ማቴ 1፡3 *10. ለኮ 1፡7፤
2፡3፤ 7፡12 *13-15. 1ሳሙ 16፡5-13
*16-17. 2ሳሙ 17፡25

ሰኘ ካሌብ እልመ ሄዝሮን

18 ካሌብ እልም ሄዝሮን ሃደ መናሳ
አዙባፍ ዬሪአትራ እልማን እንጎደቴ፤ እል
ማንሼስ ዬሼር፥ ሾባቢፍ አርዶን*።
19 አዙበ ኤርገ ዱቴሞ ካሌብ ዱበርቲ
«ኤፍራት» ጂደምቱ ቶኮ እንፉዴ፤ እሼ
ንስ እልመ እንዴሴፍ፤ መቃሳስ ሁርት
እንሞጋሰን። 20 ሁር፥ ኡሪን ደልቼ፤ ኡሪ
ንሞ በዛልኤልን እንደልቼ*።
*18. 2፡42 *20. በኡ 31፡2

21 ከነ ቦዴ ሄዝሮን እንተለ ማኪር አባ
ጊልአድ እንፉዴ፤ እን ዬሮ እሼ ፉዴ ነመ
ወጋ ጃተማ ቱሬ፤ እሼን ሴጉብን
እንዴሴፍ። 22 ሴጉብስ ያኢርን እንደልቼ፤
ያኢር ኩን እሰ ብየ ጊልአድ ኬሳ መንደ
ሮተ ድግደሚ ሰድእ ቀበ ቱሬደ። 23 ጌሹ
ሪፍ አረም ገሩ ሀዎት ያኢርን፥ ቄናቲንስ
ገንዴወን ናኖሼ ጅረኒ ወጅን መንደሮተ
ጃተመ እራ እንፉደተን፤ እሳን ኩን ሁን
ድኑ ከን ሰኘ ማኪር አባ ጊልአድ ቱረን*።
24 ሄዝሮን፥ ካሌብ ኤፍራታት ኤርገ ዱኤ
ቦዴ፥ አብየ ሃት መናሳ አሹርን አባ ብየ
ቴቆአ እንዴሴፍ። *22-23. አቦ 10፡3-5

ሰኘ ዬራህምኤል እልመ ሄዝሮን

25 ዬራህምኤል እልም ሄዝሮን እን አን
ገፍን እልማን ጀአ ቀበ፤ እልምሳ እን አን
ገፍን ራም፥ ወር ካንሞ ቡናህ፥ አሬን፥
አዜሚፍ አሂያደ። 26 ዬራህምኤል ኩን
ሃደ መና «አታራህ» ጂደምቱ ቶኮስ ቀበ
ቱሬ፤ እሼንሞ አናምን ዴሴ።

27 ራም እልም ዬራህምኤል እን አንገ
ፍን እልማን ሰድእ ቀበ፤ እሳንስ፥
ማአዝ፥ ያሚኒፍ ኤኬር። 28 እልማን
አናም፥ ሻማዬፍ ያዳደ፤ እልማን
ሻማይ፥ ናዳቢፍ አቢሹር። 29 መቃን ሃደ
መና አቢሹርሞ አቢሃይል ቱሬ፤ እሼን
አህባኒፍ ሞሊዲን እንዴሴፍ። 30 እልማን
ናዳብሞ ሴሌዲፍ አጳይም፤ ሴሌድ ደለ
ኡቱ ህንጎደትን እንዱኤ። 31 አጳይም
ዬሽኢ ደልቼ፤ ዬሽኢን፥ ሼሻኒን
ደልቼ፤ ሼሻንሞ አህላይን ደልቼ። 32 እል
ማን ያዳ አቦሌሰ ሻማይ፥ ዬቴሪፍ ዮና
ታን፤ ዬቴር ደለ ኡቱ ህንጎደትን
እንዱኤ። 33 እልማን ዮናታን፥ ጴሌቲፍ
ዛዛደ፤ እሳን ኩን ሰኘ ዬራህምኤል
ቱረን።

34 ሼሻን፥ እጀሌ ዱርባ መሌ፥ እጀሌ
ዲራ ህንቀቡ ቱሬ፤ ነመ ብየ ግብፕ
«የርሃ» ከን ጂደሙ ሆጂታ ቶኮሞ ቀበ
ቱሬ። 35 እን የርሃ ሆጂታሳ ከነት እንተለሳ
እንሄሩምሲሴ፤ እሼንስ አታይን
እንዴሴፍ። 36 አታይ፥ ናታንን ደልቼ፤
ናታንሞ ዛባድን ደልቼ። 37 ዛባድ፥ ኤፍላ
ልን ደልቼ፤ ኤፍላል፥ አቤድን ደልቼ፤
38 አቤድ፥ ዬሁ ደልቼ፤ ዬሁ፥ አዛርያ
ደልቼ፤ 39 አዛርየ፥ ሄሌዝን ደልቼ፤
ሄሌዝ፥ ኤልአሳን ደልቼ፤ 40 ኤልአሰ፥
ሲስማይን ደልቼ፤ ሲስማይ፥ ሻሉምን
ደልቼ፤ 41 ሻሉም፥ ዬቃምያ ደልቼ፤
ዬቃምየ፥ ኤሊሻማ ደልቼ።

ሰኘ ካሌብ ወረ ካን

42 እልማን ካሌብ አቦሌሰ ዬራህምኤል
ከነት አነኒ ከን ጅረኒደ፤ ሜሻ እሰ አንገፌ
እሰ መንደረ ዚፍ እጃሬፍ መሬሻ እሰ መን
ደረ ኬብሮን እጃሬ ቱረን*። 43 እልማን
ኬብሮን፥ ቆራህ፥ ታጱአ፥ ሬቄሚፍ
ሼማደ፤ 44 ሼማን፥ ራሀምን ደልቼ፤
ራሀም፥ ዮርቄአምን ደልቼ፤ ሬቄም፥
ሻማይን ደልቼ፤ 45 ሻማይ፥ አባ ማኦን፤
ማኦንሞ አባ ቤትዙር፤ 46 ካሌብ ሳጆቶ
«ኤፋህ» ጂደምቱ ቶኮ ቀበ ቱሬ፤ እሼን
ካራን፥ ሞዛፍ ጋዜዝን እንዴሴፍ፤ ሃራን
ስሞ እልመ ጎደቴ፥ መቃሳ ጋዜዝት
እንሞጋሴ። *42. 2፡18

47 እልማን ያህዳይ፥ ሬጌም፥
ዮታም፥ ጌሻን፥ ጴሌት፥ ኤፋሂፍ ሻአፍ
ቱረን። 48 መአካን ሳጆቶን ካሌብ እሼን
ካን፥ ሼቤሪፍ ትርሃና እንዴሴፍ። 49 አከሱ
መስ ሸአፍ አባ መድማናፍ ሼዋ አባ መክ
ቤናፍ ጊቤአ እሼቱ ደኤ፤ እንተል
ካሌብሞ አክሳህ ቱርቴ*። 50 ሰኘን ካሌብ
ወረ ከነት አነኒ ጅረኒደ፤ ካሌብ ሃደ መናሳ
ኤፍራታራ ጀልቀበ ከን እን ጎደቴ ሁር፤
እልሚን ሁር ሾባል እሰ መንደረ ክሪየት-የ
አሪም እጃሬ፥ 51 ሰልሞን እሰ መንደረ
ቤትልሄም እጃሬፍ፥ ሃሬፍ እሰ መንደረ
ቤትጋዴር እጃሬ ቱረን። 52 ሾባል እን ክሪ

የት-የአሪምን እጃሬ እልማን ከን ብራስ
ቀበ ቱሬ፤ እሳንስ ሀሮኤሂፍ ወለካ ሜኑሆ
ቶታ ቱረን። 53 ቆሞን ክሪየት-የአሪምሞ
ዬትሮተ፥ ጴቶተ፥ ሹማቶታፍ ሚሽሮተ፤
ዞራቶትኒፍ ኤሽታሎትን ቆሞ ወረ
ከናት* ።

*49. ኢያ 15፡16፤ አቦ 1፡12 *53. 4፡2

54 ሰልሞን እን መንደረ ቤትልሄም
እጃሬ አባ ቆሞ ኔቶፋቶታ፥ አባ ቆሞ አት
ሮት ቤት ዮኣብ አከሱመስ አባ ቆሞ ዞራ
ቶተ ወረ ወለካ ማነሄቶታት። 55 ቆሞን
ጫፍቶታ ወር ብየ ያቤዝ ኬሰ ጅራተንሞ
ትራስቶተ ሺሜአቶተ፥ ሱካቶተ፤ እሳን
ኩን ቂኖተ ወረ ሄማት አባ ቆሞ ሬካብ* ።

*55. አቦ 1፡16

ቦቆና 3

ሰኚ ዳዊት

1 እልማን ዳዊት ወር ኬብሮንት ደለተ
ኒፍ ወረ ከነት ኣነኒ ጅረኒደ፤ እን አንገፍን
ኣምኖን፤ እሰ አሂኖኣም ይዝሬኤልቲቱ
ደኤፍ፤ እን ለመፋን ዳንኤል፤ እሰ አቢጋ
ይል ከርሜልቲቱ ደኤፍ። 2 እን ሰደፋን
አቢሻሎም፤ እሰ መአካ እንተለ ታልማይ
ሞቲ ጌሹርቱ ደኤፍ፤ እን አፉረፋን አዶኒ
ያደ፤ እሰ ሃጊትቱ ደኤፍ፤ 3 እን ሸነፋን
ሼፋጥያደ፤ እሰ አቢጣልቱ ደኤፍ፤ እን
ጀአፋን ዪትሬአም፤ እሰ ኤግላ ሃደ መና
ሳቱ ደኤፍ፤ 4 እሳን ኩን ጀኣን ኬብሮን
እዶ እን ኬሰ ታኤ ወጋ ቶርባፍ ጅአ ጀአ
ሞኤት ደለተኒፍ፤ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤሞ
ወጋ ሶዶሚ ሰድእ ሞኤ* ። 5 ወር ከነት
ኣነኒ ጅረንሞ ዬሩሳሌምት ደለተኒፍ፤ እሳ
ንስ፥ ሺሜኣ፥ ሾባብ፥ ናታኒፍ ሶሎሞን፤
እሳን ከነ አርፈን ባትሼባ[†3] እንተለ አሚኤ
ልቱ ደኤፍ* ። 6 ከነ መሌስ ዪብሃር፥
ኤሊሹኣ[†4]፥ ኤሊፋሌጥ፥ 7 ኖጋህ፥
ኔፌግ፥ ያፊአ፥ 8 ኤሊሻማ፥ ኤልያዳፍ
ኤሊፌሌጥ፥ ወሉመት ሰገል፤ 9 እሳን ኩን
ሁንድኑ እልማን ዳዊት፤ ኦቦሌቲንሳኒ
«ታማር» ጀደምት፤ ወር ሳጀቶተራ
ደለተኒፍሞ እሳን ከነ ኬሰት
ህንለካአምኔ* ።

*1-4. 2ሳሙ 3፡2-5 *5. 2ሳሙ 11፡3
*9. 2ሳሙ 13፡1-22

ሞቶተ ይሁዳ

10 እልም ሶሎሞን፥ ሬሆብአም፤
እልም ሬሆብኣም፥ አቢያደ፤ እልም
አቢያ ኣሳደ፤ እልም ኣሳ፥ ዬሆሻፋጥ፤
እልም ዬሆሻፋጥ፥ 11 ዮራም፤ እልም
ዮራም፥ አሃዝያደ፤ እልም አሃዝያ፥
ዮኣሽ፤ 12 እልም ዮኣሽ፥ አማስያደ፤
እልም አማስያ፥ አዛርያደ፤ እልም አዛ
ርያ፥ ዮታም፤ 13 እልም ዮታም፥ ኣካዝ፤
እልም ኣካዝ፥ ህስቅያስ፤ እልም ህስቅ
ያስ፥ ምናሴ፤ 14 እልም ምናሴ፥ አሞን፤
እልም አሞን፥ ዮስያስ። 15 እልማን ዮስያስ
ከነት ፋፈኒ ከን ጅረኒደ፤ እን አንገፍን
ዮሃናን፤ እን ለመፋን ዬሆያቂም፤ እን ሰደ
ፋን ዜዴቂያደ፤ እን አፉረፋን ሻሉም።
16 ዬሆያቂም እልማን ለመ ቀበ፤ እሳንስ፥
ዬሆያኪኒፍ ዜዴቂያደ* ።

*10-16. ማቴ 1፡7-12

ሰኚ ዬሆያኪን ሞትቻ

17 እልማን ዬሆያኪን ሞትቾ እሰ ነሞተ
ባቢሎኒን ቦጅአሜ ከነት ኣነኒ ጅሩ፤ እሳ
ንስ፥ ሼአልቲኤል*፥ 18 መልኪራም፥
ጴዳያ፥ ሼናዛር፥ ዬቀምያ፥ ሆሻማ፥ ኔዳ
ቢያ፤ 19 እልማን ጴዳያሞ ዘሩባቤሊፍ
ሺሜኢደ፤ እልማን ዘሩባቤል፥ ሜሹላ
ሚፍ ሀናኒያደ፤ ሼሎሚትሞ ኦቦሌቲሳ
ኒት፤ 20 እሳን ከነ መሌስ፥ እልማን ሸን
ቀበ፤ እሳንስ፥ ሀሹባ፥ ኦሄል፥ ቤሬክያ፥
ሀሰድያፍ ዩሻብ-ሄሴድ። 21 እልማን ሀናኒ
ያሞ ጴላቲያፍ ዬሳያደ፤ ዬሳየ፥ አባ ሬፋ
ያት፤ ሬፋየ፥ አባ አርናን፤ አርናን፥ አባ
ኦባዲያት፤ ኦባዲየ፥ አባ ሼካኒያት።
22 ሰኚን ሼካኒያሞ ሼማእያፍ እልማንሳ
ሀጡሽ፥ ይገኣል፥ ባሪሃ፥ ነአሪያፍ
ሻፋጥ፤ ወሉመት ጀአ ቱረን። 23 እልማን
ነአሪያሞ፥ ኤልዮኤናይ፥ ህስቂያሲፍ አዝ
ሪቃም፤ ወሉመት ሰድእ፤ 24 እልማን ኤል
ዮኤናይሞ ሆዳይዋ፥ ኤልያሺብ፥ ጴላያ፥
አቁብ፥ ዮሃናን፥ ዴላያፍ አናኒደ፤ ወሉ
መት ቶርበ። *17. 2ሴና 36፡9-10

ቦቆና 4

ሰኚ ይሁዳ ወረ ካን

1 እልማን ይሁዳ፥ ፋሬስ፥ ሄዝሮን፥
ከርሚ፥ ሁሪፍ ሾባል ቱረን። 2 ሬአያ

[†3] 1ሴና 3፡5 «ባትሼባ» 2ሳሙ 11፡3 እላል፤ እብ ባይኤት «ባትሹባ»

[†4] 1ሴና 3፡6 «ኤሊሹኣ» 2ሳሙ 5፡15፤ 1ሴና 14፡5 እላል፤ ካንም «ኤሊሻማ»

እልም ሾባል፥ ያሃትን ደልቼ፤ ያሃትሞ
አሁማዪፍ ለሀድን ደልቼ፤ እሳን ኩን ቆሞ
ዞራቶታት*። 3እልማን ኤታም፥ ይዝሬ
ኤል፥ ይሽማፍ ዪድባሽ፤ መቃን ኦቦሌቲ
ሳኒሞ ሀዜሌልጵኒ ቱሬ። 4ጴኑኤል፥ አባ
ግዶር፤ ኤዜር፥ አባ ሁሻህ፤ እሳን ኩን
ወረ መንደረ ቤትልሄም እጃሬ ሰኚ ሁር
እልመ ኤፍራታ እሰ አንገፋት። 5አሹር
አባን ብየ ቴቆአ ዱበርቶተ ለመ ቀበ
ቱሬ፤ እሳንሰ፥ «ሄላፍ ነአራ» ጂደሙ።
6ነአረ፥ አሁዛምን፥ ሄፌርን፥ ቴይሜኒፍ
ሃአሽታሪን እንዴሴፍ፤ እሳን ኩን እልማን
ነአራት። 7እልማን ሄላሞ ዜሬት፥ ዪዞሃ
ሪፍ ኤትናን ቱረን። 8ኮዝ አባ አኑቢፍ
ዞቤባት፤ አከሱመስ አባ ቆሞ ኣሪሄል
እልመ ሀሩም። *1-2. 2:3-4

9 ያቤዝ ኦቦሎተሳ ጫላት ኡልፍኑ-ቀ
ቤሰ ቱሬ፤ ሃትሳ፥ «አን ድጵናን እሰ
ደኤረ» ጂቹዳን፥ «ያቤዝ» ጂቴ እንሞጋ
ፍቴ። 10ያቤዝ፥ «ማሎ፥ አት ነኤብሰ፥
ለፈ በልኣሰ አናፍ ኬን! ሀርክኬ አና
ወጅን ጅራቴ ሀማን አከ አነ ህንድጵፍኔት
አነ ሀኤጉ!» ጂዴ፥ ዋቀዮ እሰ ከን እስራ
ኤል እንከደቴ፤ ከናፍ ዋቀዮ ወንተ እን
ከደቴ እንኬኔፍ።

11 ኬሉብ ኦቦሌሰ ሹካህ አባ ማኪር
እሰ ኤሽቶንን ደልቼት። 12ኤሽቶን፥ ቤት
ራፋ፥ ጳሴሃፍ ቴሂና አባ ኢርናሃሽ
እንደልቼ፤ እሳን ኩን ነሞተ ወረ መንደረ
ሬካህ እጃሬደ። 13እልማን ቄነዝ፥ ኦትኒኤ
ሊፍ ሴራያደ፤ እልም ኦትኒኤል ከተቲፍ
ሜኦኖታይ*፤ 14ሜኦኖታይ፥ ኦፍራህን
ደልቼ፤ ሴራየ፥ ዮኣብን ደልቼ፤ ዮኣብ
ኩን አባ ደቻ ወረ ዋ ቅርጠኒ ብፈ እት
ባሰኒት፤ ደቻን ኩንሞ ነሞትን አች ኬሰ
ጅራተን ወረ ዋ ቅርጠኒ ብፈ እት ባሰን
ዋን ተአኒፍ፥ መቃ ከናን ሞጋፈሜ።
15እልማን ካሌብ እልመ ዮፉኔህሞ፥
ኢሩ፥ ኤላሂፍ ናኣም፤ እልም ኤላህ፥
ቄነዝ*፤ 16እልማን ይሀሌልኤል፥ ዚፊ፥
ዚፋህ፥ ቲሪያፍ አሳሬኤል። 17እልማን
እዝራ፥ ዬቴር፥ ሜሬድ፥ ኤፌሪፍ
ያሎን፤ ዱበርቶተ ሜሬድ ኬሳ እሼን ቶኮ
ሚርያምን፥ ሽማዪፍ፥ ኢሽባህ እሰ መን
ደረ እሽቴሞአ እጃሬ እንዴሴፍ። 18ሃት
መናሳ እሼን ይሁድቲንሞ ዬሬድ እሰ መን
ደረ ጌዶር እጃሬ፥ ሄቤር እሰ መንደረ
ሶኮህ እጃሬ፥ ዬኩቲኤል እሰ መንደረ
ዛንካ እጃሬ እንዴሴፍ፤ ሚርያም፥ ሽማ
ዪፍ ኢሽባህንሞ እንተለ ሞቲ ግብጥ ቢት
ያቱ ደኤፍ።

*13. ኢ.ያ 15:17፤ አቦ 1:13 *15. ለኮ 13:6፤
14:6

19 ሆዲየ ኦቦሌቲ ነሃም ፉዴ፤ እልማ
ንሼ አቦቲ ቆሞ ጋርም እሰ መንደረ ቄይላ
ኬሰ ጅራቱፍ አቦቲ ቆሞ መአካት እሰ
መንደረ ኤሽቴሞአ ኬሰ ጅራቱት። 20እል
ማን ሺሞን፥ አምኖን፥ ሪና፥ ቤንሃናኒፍ
ቲሎን፤ እልማን ይሽኢሞ ዞሄቲፍ ቤንዞ
ሄት፤ 21እልማን ሼላህ እልመ ይሁዳ፥
ኤር እሰ መንደረ ሌካ እጃሬፍ ለኣዳ እሰ
መንደረ መሬሻ እጃሬ አከሱመስ ማቲወን
ቆሞ ወረ ኡፈትና ቁንጬ ተልባ በኤሳ
ቤትአሽቤኣት ሆጂተኒደ፤ 22ዮቂም፥ ነሞ
ትን መንደረ ኮዜባ ኬሰ ጅራተን፥ ዮኣሽ
አከሱመስ ሳራፍ እን ሞኣብረት ሞኤ ገረ
ሌሄምት እንዴብአን፤ [ጫፈትን ኩን ከን
ዱሪት፤] 23እሳን ኩን ሱጴ ዶፍቱ ወረ
መንደረ ኔጣይሚፍ ጌዴራ ኬሰ ጅራተ
ኒደ፤ እሳን አች ታአኒ ሞቲዳፍ እንሆጂቱ
ቱረን።

ሰኚ ሽምኦን

24 እልማን ሽምኦን፥ ኔሙኤል፥ ያሚን፥
ያሪብ፥ ዜራ፥ ሻዉል*፤ 25እልም ሻዉ
ልሞ፥ ሻሉም፤ እልም ሻሉም፥ ሚብሳም፤
እልም ሚብሳም፥ ሚሽማ፤ 26እልም
ሚሽማ፥ ሀሙኤል፤ እልም ሀሙኤል፥
ዛኩር፤ እልም ዛኩር ሺሜኢደ። 27ሺሜኢን
እልማን ኩደ ጀኣፍ እንተሎተ ጀአ ቀበ
ቱሬ፤ ኦቦሎትንሳ ገሩ እጀሌ ባይኤ ህንቀበን
ቱረን፤ ቆሞንሳኒ ሁንድኑሰ አከ ነሞተ ይሁዳ
ህንባይአትኔ። 28እሳን መንደሮተ ቤርሼባ፥
ሞላዳ፥ ሀዘርሹኣል፥ 29ቢልሃ፥ ኤዜም፥
ቶላድ፥ 30ቤቱኤል፥ ሆርማ፥ ሲቅላግ፥
31ቤትመርከቦት፥ ሀዛርሱሲም፥ ቤትብሬ
ኢፍ ሸአራኢም ኬሰ እንጅራተን፤ እሳን ኩን
ሀመ በረ ዳዊት ሞቱማ ፉደቴት መንደሮተ
ሳኒ ቱረን። 32መንደሮትን ናኖሳኒ ጅረንሞ፥
ኤታም፥ አይን፥ ሪሞን፥ ቶኬኒፍ አሸን፤
ወሉመት መንደሮተ ሸን ቱረን፤ 33ገንዴን
ናኖ መንደሮተ ሀመ በኣላት ጅረን ከነ ሁን
ዱማ ኬሰሰ ጅራተኒሩ፤ መንደሮትን ኩን እዶ
እሳን ኬሰ ጅራተኒፍ እዶ ጫፈትን ህደ ደሎ
ተሳኒ ኬሰት አርገሙደ*።

*24. ኡመ 46፡10፤ ለኮ 26፡12-14
*28-33. ኢያ 19፡2-8

34 ዱረ-ቡቶትን አቦቲ ቆሞሳኒ ከነት
ፉፈኒ ጅሩ፤ እሳንስ፥ ሜሾባብ፥ ያም
ሌክ፥ ዮሻህ እልመ አማስያ፥ 35 ዮኤል፥
ዬሁ እልመ ዮሺብያ እልመ ሴራያ እልመ
አሲኤል፥ 36 ኤሊዮኤናይ፥ የአቆባ፥ ይሾ
ሃያ፥ አሻያ፥ አዲኤል፥ ዬሲሚኤል፥
ቤናያ፥ 37 ዚዛ እልመ ሺፊ፥ እልመ
አሎን፥ እልመ ዬዳእያ፥ እልመ ሺምሪ፥
እልመ ሼማእያ። 38 ወር መቃንሳኒ ደአሜ
ኩን ቆሞ ቆሞሳኒ ኬሰት ጌጌስቶተ ቱረን፤
ማቲወንሳኒስ ጉዳ እንባይአተን። 39 እሳን
ደቻ ሰነ ገረ በአ-ቢፍቱቲን ቡሻዬሳኒቲፍ
መርገ በርባድቾ ሀመ እት ልጠ ጌዶርት
እንአዴመን። 40 እሳን ሆሪሳኒቲፍ መርገ
ለልሳፍ በኤሰ እንአርገተን፤ እዶን ሱን
በልአ፥ ገብ-ቀቤሳፍ ነገ-ቀቤሰ፤ ዱራን
ሰኚ ካምቱ አች ጅራቻ ቱሬ።

41 ወር መቃንሳኒ ጫፈሜ ኩን በረ ህስ
ቅያስ ሞቲ ይሁዳት ዱፈኒ፥ ሰኚ ካም
ሩኩተኒ ዱንካነሳኒቲፍ ሜኡኖተ ወረ አች
ቱረን ሩኩተኒ እንበርበዴሰን፤ ኩንስ ሀመ
ሀርአት ቤከሜ ጅረ፤ አፊሳኒቲሞ ሆሪሳኒ
ቲፍ አቺ መርገ ዋን አርገተኒፍ፥ እዶሳኒ
ቀበተኒ እንጅራተን። 42 ሰኚ ሽምኦን ከነ
ኬሳ ነሞትን ድብ ሸን፥ ጴላቲያ፥ ኔአ
ሪያ፥ ሬፉያፍ ኡዚኤል እልመ ይሽኢቲን
ጌጌፈመኒ ገረ ቱሎ ሴኢርት አል በአኒ፥
43 አማሌቆተ ወረ ሀፈኒ ጀላ በአን እንሩኩ
ተን፤ አፊሳኒቲሞ ሀመ ሀርአት አች
እንጅራተን።

ቦቆና 5
ሰኚ ሩቤን

1 ሰኚን ሩቤን እልመ ያቆብ እሰ አንገፉ
ከነት አኔ ጅረ፤ ሩቤንሌ አንገፈ ቱሬ፥
ገሩ ሰበቢ እን ሳጀቶ አባሳቲ ቶኮ ብረ
ገኤፍ፥ እጆሌ ዮሴፍ አቦሌሰሳቲፍ አንገፉ
ማን እንኬነሜ፤ ከናፍ ህድ ደሎተሳቲ አከ
አንገፉማሳት ህንጫፈምኔ*። 2 ይሁደ አቦ
ሎተሳ ጫላት ጀባ ተኤ፥ ብየ ከን ቡልቹ
ሰኚሳ ኬሳ ዮ በኤዩ፥ አንገፉማን ዮሴፈፍ
እንኬነሜ*። 3 እልማን ሩቤን እልመ እስራ
ኤል እሰ አንገፉ፥ ሄኖክ፥ ፈሉ፥ ሄዝሮ
ኒፍ ከርሚ ቱረን*።

*1. ኡመ 35፡22፤ 49፡3-4
*2. ኡመ 49፡8-10፤ ኬሰ 33፡7፤
ኡመ 49፡22 *3. ኡመ 46፡9፤ በኡ 6፡14

4 ሰኚን ዮኤልሞ ከነት ፉፈኒ ከን ጅረ
ኒደ፤ ሼማእያ፥ ጎግ፥ ሺሜኢ፥ 5 ሚካ፥
ሬአያ፥ በአል፥ 6 ቤኤራ እሰ ቲግላት ጲሌ
ሴር ሞቲን አሶር ቦጅኤ አዴሜደ፤ ቤኤ
ራን ኩን ጌጌስቱ ጎሰ ሩቤን ቱሬ*።
*6. 2ሞቶ 15፡29

7 አንቲንሳ ቆሞ ቆሞሳኒቲን አከ ህደ ደሎ
ተሳኒት ጫፈመኒሩ፤ እሳንስ፥ ዬኢኤል እሰ
ዱረ-ቡአ፥ ዘካርያስ፥ 8 ቤልአ እልመ አዛዝ፥
እልመ ሼማ፥ እልመ ዮኤል፤ እሳን ኩን ለፈ
«አሮኤር» ጀደሙ ጀልቀበኒ ሀመ ኔቦዳፍ
በኣል-ሜኦንት ቀበተኒ እረ እንጅራተን።
9 ጊልአድት ሆሪንሳኒ ወል ሆረኒ ባይአተኒ ዋን
ቱረኒፍ፥ ከራ ገረ በአ-ቢፍቱ፥ ብይቾ ሀመ
ዳሪ ለፈ ኦና እሰ ለገ ኤፍራጢስ ብረ ገኡት
እንቀበተን። 10 በረ ሳኦል ሞትቻት ጎሰ ሩቤን
ኩን ቆሞ ሀጋር ሎለኒ እሳን እንሞአን፤ ጊል
አድራ ገረ በአ-ቢፍቱቲንስ እዶ ጅሬኛሳኒ
ጉቱማት ቀበተኒ፥ አፊሳኒቲ አች እንጅራ
ተን።

ሰኚ ጋድ

11 ሰኚን ጋድ ፉሌሳኒቲን ሀመ ሳሌካት
ቀበተኒ ብየ ባሻን ኬሰ እንጅራተን፤
12 ባሻን ኬሰት ዮኤል ዱረ-ቡአሳኒ፥ እሰት
አኔሞ ሻፉም፥ ያናዬፍ ሻፉጥ ቱረን።
13 አቦሎትንሳኒሞ አከ መነ መነ አባሳኒት
ሚካኤል፥ ሜሹላም፥ ሼባ፥ ዮራይ፥
ያካን፥ ዚአፍ ኤቤር፤ እሳን ወሉመት
ቶርበ ቱረን። 14 ሰኚን አቢሃይል እልመ
ሁር ከነት ፉፌ ከን ጅሩደ፤ አቢሃይል
እልመ ሁር፥ እልመ ያሮካ፥ እልመ ጊል
አድ፥ እልመ ሚካኤል፥ እልመ ዬሺ
ሻይ፥ እልመ ያኬዶ፥ እልመ ቡዝ፤
15 አሂ እልመ አብዲኤል፥ እልመ ጉኒ እሰ
መነ አባሳኒት ዱረ-ቡአ ቱሬደ። 16 እሳን
ብየ ጊልአዲፍ ብየ ባሻን አከሱመስ መንደ
ሮተሼፍ ጉቱማ በኬ ሻሮን ለፈ ሆሪ ዱድ
ችፈተን ሁንዱማ ኬሰ እንጅራተን።
17 እሳን ኩን ሁንድኑ በረ ዮታም ሞቲ ይሁ
ዳፍ ዬሮብአም ሞቲ እስራኤልት ጫፈተ
ህደ ደሎታ ኬሰት ጫፈመኒሩ*።
*17. 2ሞቶ 15፡32፤ 14፡23

18 ጎሰ ሩቤን፥ ጎሰ ጋዲፍ ወለካ ጎሰ
ምናሴ ኬሳ፥ ነሞትን ጀግኖትን ጀጀቦን

ጋቸነ ፉደቼ፥ ብላ ሉቅፈቼ፥ ጥየ ደርበቼ
ደንደአኒፍ አከ እት ሎለን በረኒ ሎላፍ
ቆጳአን ነሞተ ኩመ አፉርተሚ አፉሪፍ
ድበ ቶርባፍ ጃተመ ቱረን። 19 እሳን ኩን
ደቀኒ ጎሰ ሀጋር፥ ጎሰ ዩቱር፥ ጎሰ ናፊ
ሺፍ ጎሰ ኖዳብት ሎለ እንካሰን። 20 እሳን
ዋቀዮን ዋን አመነተኒፍ፥ ሎለ ሰነ ኬሰት
ገርጋርሳፍ ገረሳት ዬሮ እየተንት እንሞ ከደ
ተሳኒ ደገኤፈ፥ ሀጋሮትኒፍ ወር እሳኒ
ወጅን ቱረን ሀርከሳኒ ኬሰ አከ ቡአን
እንጎዴ። 21 እሳን ሀጋሮተራ ጋሎተ ኩመ
ሽንተመ፥ ሆሎተ ኩማተመ ድበ ለማፍ
ኩመ ሽንተመ፥ ሀሮተ ኩመ ለመ አከሱመ
ስሞ ነሞተ ኩማተመ ድበ ቶኮ ቦጅአኒ
እንአዴመን። 22 ሎል ሱን ፌደ ዋቀዮቲን
ዋን ተኤፍ፥ ነሞትን ባይኤን እንአጄፈ
መን፤ ወር ሞአኒ ለፍቸ ቀበተን ኩን ሀመ
በረ ኦፈሳኒቲ ቦጅአመኒት ለፈ ሰነረ
እንጅራተን።

ወለካ ጎሰ ምናሴ

23 ወለካን ጎሰ ነሞተ ምናሴ ወር ብየ
ባሻኒ ሀመ በኣል-ሄርሞንት፥ ሴኒሪፍ ቱሉ
ሄርሞንት ቀበተኒ ጅራቻ ቱረን ጉዳ
እንባይአተን*። 24 ዱረ-ቡቶትን መነ መነ
አባሳኒሞ ኤፌር፥ ዩሼኢ፥ ኤሊኤል፥
አዝሪኤል፥ ኤርምያስ፥ ሆዳዊያፍ ያህዲ
ኤል፤ እሳን ኩን ሎልቱ ጀጀቦ፥ ቤከሞፍ
መነ መነ አቦተሳኒት ዱረ-ቡቶተ ቱረን።
25 ሀተኡዩ መሌ፥ እሳን ዋቀዮ አቦተሳኒ
ቲፍ ህንአመነምኔ፥ እሰ ዲሰኒ ገረ ዋቀዮሊ
ሰበ ብየ ሰና ወረ ዋቀዮ ፉለሳኒ ዱራ እሳን
በሌሴት ገረገለን። 26 ዋቀዮ እን ከን እስራ
ኤልሞ ጹልን ሞቲ አሶር እሰ «ቲግላት
ጺሌሴር» ጂደሜ ቤከሜ እሳንት እንካሴ፤
ሞትችስ ጎሰ ሩቤን፥ ጎሰ ጋዲፍ ወለካ ጎሰ
ምናሴ ቦጅኤ፥ ገረ ከላህ፥ ካቦር፥ ሃራፍ
ለገ ጎዛን ለፈ እሳን እት ሀፈንት እሳን
እንጌሴ*።

*23. ኬሰ 3፡8-9 *25-26. 2ሞቶ 15፡19፥29

ቦቆና 6

ሰኘ ሌዊ

1 እልማን ሌዊ፥ ጌርሾን፥ ቄሃቲፍ
ሜራሪደ*፤ 2 እልማን ቄሃት፥ አምራም፥
ይዝሃር፥ ኬብሮኒፍ ኡዚኤል*፤ 3 እጆሌን
አምራም፥ አሮን፥ ሙሴፍ ሚርያም፤
እልማን አሮን፥ ናዳብ፥ አቢሁ፥ ኤሌአዛ
ሪፍ ኢታማር ቱረን።

*1. 6፡16 *2. በኡ 6፡20፤ ለኮ 26፡59

4 ኤሌአዛር፥ ፊኔሃስን ደልቼ፤ ፊኔ
ሃስ፥ አቢሹአ ደልቼ፤ 5 አቢሹአ፥ ቡኪን
ደልቼ፤ ቡክ፥ ኡዚን ደልቼ፤ 6 ኡዚን፥
ዜራያን ደልቼ፤ ዜራየ፥ ሜራዮትን
ደልቼ፤ 7 ሜራዮት፥ አማርየ ደልቼ፤
አማርየ አሂጡብን ደልቼ፤ 8 አሂጡብ፥
ዛዶቅን ደልቼ፤ ዛዶቅ፥ አሂማአዝን
ደልቼ፤ 9 አሂማአዝ፥ አዛርያን ደልቼ፤
አዛርየ፥ ዮሃናንን ደልቼ፤ 10 ዮሃናን፥ አዛ
ርያን ደልቼ፤ አዛርየ ኩን እሰ ሉበ ተኤ
መነ ቁልቁሉማ እሰ ሶሎሞን ዩሩሳሌምት
እጃሬ ኬሰ ሆጂቻ ቱሬደ። 11 አዛርየ፥ አማ
ርያን ደልቼ፤ አማርየ፥ አሂጡብን
ደልቼ፤ 12 አሂጡብ፥ ዛዶቅን ደልቼ፤
ዛዶቅ፥ ሻሉምን ደልቼ፤ 13 ሻሉም፥ ሂል
ቂያን ደልቼ፤ ሂልቂየ፥ አዛርያን ደልቼ፤
14 አዛርየ፥ ሴራያን ደልቼ፤ ሴራየ፥ ዩሆዛ
ዳቅን ደልቼ፤ 15 ዩሆዛዳቅ ዬሮ ዋቀዮ፥
ነሞትን ይሁዳፍ ነሞትን ዩሩሳሌም ሀርከ
ኔቡከድኔዛርን አከ ቦጅአመን ጎዴ ሰነ ብያ
ባፈሜ*።

*15. 2ሞቶ 25፡11፥18

16 እልማን ሌዊ፥ ጌርሾም፥ ቄሃቲፍ
ሜራሪደ*፤ 17 መቃን እልማን ጌርሾም
ከነት ኣኔ ጅረ፤ እሳንስ፥ ሊብኒፍ ሽሜ
ኢደ። 18 እልማን ቄሃት አምራም፥ ይዝ
ሃር፥ ኬብሮኒፍ ኡዚኤል።

*16. 6፡1

19 እልማን ሜራሪ፥ መህሊፍ
ሙሺደ፤ ማቲን ሌዎታ አከ መነ መነ አባ
ሳኒት ከነት ኣነኒ ከን ጅረኒደ፤ 20 ቆሞ ጌር
ሾም ኬሳ፥ ሊብኒ፥ የሀት፥ ዚማ፥
21 ዮአህ፥ ኢዶ፥ ዜራሂፍ ዩአቴራይ
ቱረን።

22 እልማን ቄሃት፥ አሚናዳብ፥
ቆራህ፥ አሲር*፥ 23 ኤልቃናህ፥ ኤብያ
ሳፍ፥ አሲር፥ 24 ተሀት፥ ኡሪኤል፥ ኡዚ
ያፍ ሻዉል ቱረን።

*22. በኡ 6፡24

25 እልማን ኤልቃናህ፥ አማሳዩፍ አሂ
ሞት። 26 እልማን አሂሞት፥ ኤልቃናህ፥
ሶፉይ፥ ናሃት፥ 27 ኤልአብ፥ ዩሮሃም፥
ኤልቃናህ። 28 እልማን ሳሙኤል፥ ዮኤል
እሰ አንገፈ፥ አቢየሞ እሰ እሰት ኣኑደ*።

*28. 1ሳሙ 8፡2

29 እልማን ሜራሪ፥ መህሊ፥ ሊብኒ፥
ሽሜኢ፥ ኡዛ፥ 30 ሺሜአ፥ ሀጊያፍ አሳያ
ቱረን።

ፋርፈቶተ መነ ቁልቁሉማ

31 ሰንዱቅን ከኩ መነ ቁልቁሉማት
ኤርገ ገሌ ቦዴ፥ ፋርፈና መንቾ ኬሰት
ፋርፈተሙፍ እት ጋፈተሞ አከ ተአኒፍ፥
ነሞትን ዳዊት ሞተቾ ሆጂረ ዳቤ ከነት
ፋፈኒ ከን ጅረኒደ፤ 32 እሳን ሀመ በረ ሶሎ
ሞን ዩሩሳሌምት መነ ቁልቁሉማ እጃ
ሬት፥ አከ አቦሚ እሳኒፍ ኬነሜት በልበለ
ዱንካነ ወልገኢ እዶ ቁልቁላአ ዱረት አር
ገመኒ ፋርፈቿዳን እሳፍ እንሆጂቱ ቱረን።
33 ነሞትን እጆሌሳኒቲ ወጅን ሆጂ ከነረ
ቱረን፥ አከ ከነት አኔ ጅሩት ጫፈመኒሩ፤
ቆሞ ቁሃት ኬሳ፥ ሄማን ፋርፈትቾ፥
እልመ ዮኤል እልመ ሳሙኤል*፥
34 እልመ ኤልቃናህ፥ እልመ ዩሮሃም፥
እልመ ኤሊኤል፥ እልመ ቶአህ፥
35 እልመ ዙፍ፥ እልመ ኤልቃናህ፥
እልመ መሃት፥ እልመ አማሳይ፥
36 እልመ ኤልቃናህ፥ እልመ ዮኤል፥
እልመ አዛርያ፥ እልመ ሴፋንያ፥
37 እልመ ተሃት፥ እልመ አሲር፥ እልመ
ኤብያሳፍ፥ እልመ ቆራህ፥ 38 እልመ ይዝ
ሃር፥ እልመ ቁሃት፥ እልመ ሌዊ፥ እልመ
እስራኤል።

*33. 25:1

39 አሳፍ አቦሌሰ ሄማን እሰ ገረ ምርገሳ
እጃጂ ሆጂቱ፥ አሳፍ እልመ ቤሬክያ፥
እልመ ሺሜአ*፥ 40 እልመ ሚካኤል፥
እልመ በአሴያ፥ እልመ መልክያ፥
41 እልመ ኤትኒ፥ እልመ ዜራህ፥ እልመ
አዳያ፥ 42 እልመ ኤይታን፥ እልመ ዚማ፥
እልመ ሽሜኢ፥ 43 እልመ ያሃት፥ እልመ
ጌርሾም፥ እልመ ሌዊት።

*39. 15:17፥19

44 አቦሎትንሳኒ እልማን ሜራሪሞ ገረ
ብታቲን ዳበተኒ እንሆጂቱ ቱረን፤ ኤይ
ታን እልመ ቂሺ፥ እልመ አብዲ፥ እልመ
መሉክ፥ 45 እልመ ሀሸቢያ፥ እልመ አማ
ስያ፥ እልመ ሂልቂያ፥ 46 እልመ አምዚ፥
እልመ ባኒ፥ እልመ ሻሜር፥ 47 እልመ
መሂሊ፥ እልመ ሙሺ፥ እልመ ሜራሪ፥
እልመ ሌዊት። 48 ሌዎትን አከሳኒ መነ
ዋቀዮ ኬሳ ሆጂ እዶ ቁልቁላአ እሰ ከን
ብራ ሁንዱማረ ዳበመኒ ቱረን።

ሰኚ አሮን

49 አሮኒፍ ሰኚንሳ ገሩ እዶ አርሳ እሰ
ቀልም ጉበሙ እረት ድኤፈሙፍ እሰ
እጣን እረት አርፈሙረት አርሳ
እንድኤሱ፤ ከን መሌስ፥ አኩመ ሙሴን
ገርብቾ ዋቀዮ አቦሜ ቱሬት፥ ወንተ እዶ
ሁንዱማ ጫላ ቁልቁላአ ተኤ ኬሰት ሆጂ
ተሙ ሁንዱማት ጋፈተሙኒፍ እስራኤ
ሊፍ አራረ ቡሱን ሆጂሳኒ ቱሬ*። 50 ሰኚን
አሮን ወረ ከነት አነኒደ፤ አሮን አባ ኤሌ
አዛር፤ ኤሌአዛር አባ ፊኔሃስ፤ ፊኔሃስ አባ
አቢሹአት፤ 51 አቢሹአን አባ ቡኪት፤
ቡክ አባ ኡዚት፤ ኡዚን አባ ዜራያት፤
52 ዜራየ አባ ሜራዮት፤ ሜራዮት አባ አማ
ርያት፤ አማርየ አባ አሂጡብ፤ 53 አሂጡብ
አባ ዛዶቅ፤ ዛዶቅ አባ አሂመአዝ*።

*49. በኡ 28:1 *50-53. 6:3-8

54 ቡፈትን ሙካ እን ዱረ ቡኤ ሰኚ
አሮን ኬሳ ቆሞ ቁሃቲፍ ዋን ባሴፍ፥
ለፍት እሳኒፍ ኬነሜ ከነት አኔ ጅረ፤
55 ብየ ጎሰ ይሁዳ ኬሳ ኬብሮኒፍ ለፈ ትካ
ናኖሳ ጅሩ ሁንዱማ እሳኒፍ እንኬነን።
56 ለፈ ናኖ መንደረቲፍ ገንዴንሼ ገሩ፥
ካሌብ እልመ ዮፋኔፍ እንኬነን። 57 እልማን
አሮኒፍሞ መንደሮተ ነሞትን ኮሉ እት
ገለን፥ ኬብሮኒፍ ሊብና አከሱመሰ
ያቲር፥ ኤሽቴሞአ፥ 58 ሂሌን፥ ዴቢር፥
59 አሻን፥ ቤት-ሼሜሽ እዶወን ትካ ናኖሳኒ
ጅረኒ ወጅን እንኬነኒፍ። 60 ብየ ጎሰ ቤንያ
ሚን ኬሳሞ ጌባ፥ አሌሜቲፍ አናቶትን
እዶወን ትካ ናኖሳኒ ጅረኒ ወጅን እንኬነ
ኒፍ፤ መንደሮትን ማቲሳኒ ሁንድኑ ወሉ
መት ኩዶ ሰድእ ቱረን። 61 ሰኚን ቁሃት
ወር ሀፈንሞ ብየ ወለካ ጎሰ ምናሴ ኬሳ
መንደሮተ ኩዶን እንአርገተን።
62 ሰኚን ጌርሾም አከ ቆሞ ቆሞሳኒት
ብየ ጎሰ ይሳኮር፥ ጎሰ አሼሬፍ ጎሰ ንፍታ
ሌም ኬሳ አከሱመሰ ብየ ወለካ ጎሰ ምናሴ
እሰ ባሻን ኬሳ መንደሮተ ኩዶ ሰድእ
እንአርገተን። 63 ሰኚን ሜራሪ አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት ብየ ጎሶተ ሩቤን፥ ጋዲፍ ዜቡ
ሎን ኬሳ መንደሮተ ኩዶ ለመ እንአርገ
ተን። 64 አከስት እስራኤሎትን መንደሮተ
ከናፍ እዶወን ትካ ናኖሳኒ ጅረን ወረ ሌዎ
ታቲፍ እንኬነን። 65 መንደሮተ ጎሰ
ይሁዳ፥ ሽምኦኒፍ ቤንያሚን ኬሳ መቃ
ደአመን ከነ ቡፈተ ሙካቲን እንኬነኒፍ።
66 ቆሞ ቁሃት ኬሳ ካንሞ፥ ብየ ጎሰ
ኤፍሬም ኬሳ መንደሮተ ዳሪሳኒ ጅረን
እንአርገተን፤ 67 እሳን ብየ ጋራ እሰ ከን
ኤፍሬም ኬሳ ሼኬም መንደረ ነምን ነመ

አጀሴ ኮሉ እት ገሉ፥ ለፈ ትካ ናኖሼ ጅሩ
ወጅን፥ ጌዜሪን፥ 68 ያቅምአምን፥ ቤት-
ሆሮንን፥ 69 አየሎንን፥ ጋትሪሞንን እዶ
ወን ትካ ናኖሳኒ ጅረኒ ወጅን እንአርገተን።

70 ብየ ወለካ ጎሰ ምናሴ ኬሳሞ መንደረ
አኔሪፍ መንደረ ቢሌአም እዶወን ትካ ናኖ
ሳኒ ጅረኒ ወጅን ቆሞ እልማን ቂሃት ወረ
ሀፈኒፍ እንኬነን። 71 ሰኘን ጌርሾም አከ
ከነት አኔ ጅሩት አርገተን፤ ብየ ወለካ ጎሰ
ምናሴ ኬሳ፥ ጎላን እሰ ባሻን ኬሳፍ ኤሽታ
ሮትን እዶወን ትካ ናኖሳኒ ጅረኒ ወጅን
እንአርገተን፤ 72 ብየ ጎሰ ይሳኮር ኬሳሞ
ቄዴሽ፥ ዳብራት፥ 73 ራሞት፥ አኔም እዶ
ወን ትካ ናኖሳኒ ጅረኒ ወጅን፥ 74 ብየ ጎሰ
አሼር ኬሳ ማሻል፥ አብዶን፥ 75 ሁቆቂፍ
ሬሆብን እዶወን ትካ ናኖሳኒ ጅረኒ
ወጅን፥ 76 ብየ ጎሰ ንፍታሌም ኬሳስ
ቄዴሽ እሰ ገሊላ ኬሳ፥ ሃሞኒፍ ክሪየት-አ
ይምን እዶወን ትካ ናኖሳ ጅረኒ ወጅን
እንአርገተን።

77 ሰኘን ሜራሪ ወር ሀፈንሞ ብየ ጎሰ
ዜቡሎን ኬሳ ሪሞኒፍ ታቦርን እዶወን ትካ
ናኖሳኒ ጅረኒ ወጅን፥ 78 ለገ ዮርዳኖስ ገማ
ዬሪኮራ ገረ በአ-ቢፍቱቲን ብየ ጎሰ ሩቤን
ኬሳ ቤዜር እሰ ለፈ አና ኬሳ፥ ያህዛ፥
79 ቄዴሞቲፍ ሜፋትን እዶወን ትካ ናኖሳኒ
ጅረኒ ወጅን እንአርገተን። 80 ብየ ጎሰ ጋድ
ኬሳስ ራሞት እሰ ጊልአድ ኬሳ፥ መሀና
ይም፥ 81 ሄሽቦኒፍ ያዜርን እዶወን ትካ
ናኖሳኒ ጅረኒ ወጅን እንአርገተን።

ቦቆና 7

ሰኘ ይሳኮር

1 እልማን ይሳኮር አርፈን፥ ቶላ፥
ጴአ፥ ያሹቢፍ ሺምሮን*፤ 2 ቶላን እልማን
ጀአ ቀበ፤ እሳንስ፥ ኡዚ፥ ሬፋያ፥ ዬሪ
ኤል፥ ያህማይ፥ ይብሳሚፍ ሼሙኤል፤
እሳን ኩን መነ መነ አቦተሳኒት ዱረ-ቡ
ቶተ፥ ደሎተ በረሳኒ ኬስትስ ሎልቶተ
ጀጀቦ ቱረን፤ በረ ሞቱማ ዳዊት ኬሰ ሎል
ቶትንሳኒ ወር ጀጀቦን ኩመ ድግደሚ
ለማፍ ድበ ጀአ ቱረን። 3 እልም ኡዚ፥
ይዝራህያ፤ እልማን ይዝራህያ፥ ሚካ
ኤል፥ አባድያ፥ ዮኤሊፍ ዩሺያ፤ እሳን
ኩን ሸነን ዱረ-ቡቶተ ቱረን። 4 እሳን ዱበ
ርቶታፍ እልማን ባይኤ ቀቡ ዋን ቱረኒፍ፥
አከ ጫፈተ ህደ ደሎተ ቆሞሳኒት ሎል
ቶተ ሎላፍ ቆጳአን ኩመ ሶዶሚ ጀአ ቀቡ
ቱረን። 5 አንቲሳኒ ከን ተአን ጉቱማ ጎሰ
ይሳኮር ኬሳ አከ ጫፈተ ህደ ደሎተሳኒት
ከን ጫፈመን ወሉመት ሎልቶተ ጀጀቦ
ኩመ ሰዴተሚ ቶርበ ቱረን።

*1. ኡመ 46፡13፤ ለኮ 26፡23-24

ሰኘ ቤንያሚን

6 እልማን ቤንያሚን ሰድአ፤ እሳንስ፥
ቤልአ፥ ቤኬሪፍ ዬዲኤል*፤ 7 እልማን
ቤልአ፥ ኤዝቦን፥ ኡዚ፥ ኡዚኤል፥ ዬሪ
ሞቲፍ ኢሪደ፤ እሳን ኩን ሸነን መነ መነ
አቦተሳኒት ዱረ-ቡቶተ፤ ሰኘሳኒ ኬሳ አከ
ጫፈተ ህደ ደሎተሳኒት ሎልቶተ ኩመ
ድግደሚ ለማፍ ሶዶሚ አፉር ቱረን።
8 እልማን ቤኬር፥ ዜሚራ፥ ዮአሽ፥ ኤሊ
ኤዜር፥ ኤሊዮኤናይ፥ አምሪ፥ ዬሪሞት፥
አቢያ፥ አናቶቲፍ አላሜት፤ እሳን ኩን
ሁንድኑ እልማን ቤኬር፤ 9 አከ ጫፈተ
ህደ ደሎተሳኒት መነ መነ አቦተሳኒት ዱረ-
ቡቶተ ከን ተአኒፍ፥ ሎልቶትን ጀጀቦን
ኩመ ድግደማፍ ድበ ለመ ቱረን።

*6. 8፡1-2፤ ኡመ 46፡21፤ ለኮ 26፡38-41

10 እልም ዬዲኤል፥ ቢልሃን፤ እል
ማን ቢልሃንሞ ዬኡሽ፥ ቤንያሚን፥
ኤሁድ፥ ኬናና፥ ዜታን፥ ተርሺሺፍ አሂ
ሻሀር፤ 11 እልማን ዬዲኤል ኩን ሁንድኑ
መነ መነ አቦተሳኒት ዱረ-ቡቶተ ቱረን፤
ሰኘሳኒ ኬሳ ሎልቶተ ጀጀቦ ሎላፍ ቆጳአን
ኩመ ኩደ ቶርባፍ ድበ ለመ ቱረን።
12 እልማን ኢር፥ ሹጲሚፍ ሁጲም፤
እልም አሄርሞ ሁሺም።

13 እልማን ንፍታሌም፥ ያህዜኤል፥
ጉኒ፥ ዬዜር፥ ሻሉም፤ እሳን ኩን እልማን
ንፍታሌም፤ ንፍታሌም ኩንሞ እሰ ቢል
ሃን ዴሴደ*።

*13. ኡመ 46፡24

ሰኘ ምናሴ

14 እልማን ምናሴ፥ አስሪኤሊፍ፥
ማኪር አባ ቆሞ ጊልአዶታት፤ እሳን ከነ
ያላዳህ ሳጀቶሳ እሼ ዱርበ ወረ ሶርያቱ
ደኤፍ*፤ 15 ማኪር አቦሌቲ ሁጲሚፍ
ሹጲም እንፉዴ፤ መቃንሼስ «መአካ»
ጂደመ፤ እልማን ማኪር ኬሳ እን ቶኮ
ዜሎፌሃድ፤ እን እጀሌ ዱርባ መሌ፥ ዲረ
ህንጎደትኔ። 16 መአካን ሃት መና ማኪር
እልማን ለመ ዴሴፊ፥ እሰ ቶኮ «ፔሬሽ»
ጂቴ ሞጋፍቴ፥ እሰ ካንሞ፥ «ሼሬሽ»

ጀቴ እንሞጋፍቴ፤ ዱሬሽ እልማን ለመ
ቀበ ቱሬ፤ እሳንስ፥ ኡላሚፍ ራቄም፤
17ኡላም እልመ ቶኮ ጎደቴ፥ መቃንሳስ
ቤዳን፤ እሳን ኩን ሰኘ ጊልአድ እልመ
ማኪር ምናሴት። 18ሀሞሌኬት አቦሌቲን
ጊልአድ እልማን ሰድእ ጎደቴ፤ እሳንስ፥
ኢሾድ፥ አቢኤዜሪፍ መሀላደ። 19እልማን
ሼሚዳ፥ አሂያን፥ ሼኬም፥ ሊክሂፍ አኒ
ያም።

*14. ለኮ 26፡29-34

ሰኘ ኤፍሬም

20 ሰኘን ኤፍሬም፥ ሹቴላ፥ ቤሬድ፥
ተሃት፥ ኤልአዳህ፥ ተሃት*፥ 21ዛባዲፍ
ሹቴላደ፤ ኤዜሪፍ ኤልአድም ሆሪ ነሞተ
ብየ ጋትት ደለተኒ ዱራ ፉደቹፍ ዬሮ ገድ
ቡአንት ነሞተ ብይቻቲን እንአጀፈመን።
22ኤፍሬም አባንሳኒ ዬሮ ዴራ እሳኒፍ
እንገዴ፥ ዮሙስ ኦቦላንሳ ዱፈኒ እሰ
እንጀጀቤሰን። 23ኤፍሬም ኤርገሲ ሃደ
መናሳ ብረ እንገኤ፥ እሼንሞ ኡልፎፍቴ
እልመ እንዴሴ፤ ማቲንሳ ረክነ ኬሰ ዋን
ቱረኒፍ፥ መቃሳ «ቤሪያ» ጂዴ ሞጋሴ።
24መቃን እንተለሳሞ ሼራህ ቱሬ፤ እሼን
መንደሮተ ቤት-ሆሮን እሰ ገረ ገዲ፥ ቤት-
ሆሮን እሰ ገረ ኦሊ አከሱመስ መንደረ
«ኡዜን-ሼራህ» ጂደሙ እንእጃርስፍቴ።
25ኤፍሬም እልመ «ሬፋህ» ጂደሙ ቶኮስ
ቀበ ቱሬ፤ እልም ሬፋህ፥ ሬሼፍ፤ እልም
ሬሼፍ፥ ቴላህ፤ እልም ቴላህ፥ ተሃን፤
26እልም ተሃን፥ ለኤዳን፤ እልም ለኤ
ዳን፥ አሚሁድ፥ እልም አሚሁድ ኤሊ
ሻማ፤ 27እልም ኤሊሻማ፥ ኑን፤ እልም
ኑን፥ ኢያሱደ*።

*20. ለኮ 26፡35-37 *27. ለኮ 13፡16

28 ለፍት ዱንፋሳኒፍ እዶን ጅሬኘሳኒ
ቤትኤሊፍ መንደሮተ ናኖሼ ጅረን፥ ከራ
ገረ በአ-ቢፍቱ ነአራን፥ ከራ ገረ ልጠ-ቢ
ፍቱ ጌዜሪፍ መንደሮተ ናኖሼ ጅረን፥
ሼኬሚፍ መንደሮተ ናኖሼ ጅረን፥ ሀመ
አያሂፍ መንደሮተ ናኖሼ ጅረኒት፥ 29ከራ
ዳሪ ለፈ እልማን ምናሴሞ፥ ቤት-ሼአን፥
ተአናህ፥ ሜግዶፍ ዶር መንደሮተ ናኖሳኒ
ጅረኒ ወጅን ቱሬ፤ ሰኘን ዮሴፍ እልመ
ያቆብ መንደሮተ ከነ ኬሰ እንጅራተን።

ሰኘ አሼር

30 እልማን አሼር፥ ዬምና፥ ዬሽዊፍ
ቤሪአደ፤ እንተልሳሞ ሴራህ*። 31እልማን
ቤሪአ፥ ሄቤሪፍ መልኪኤል እሰ ቢርዛዊ
ትን ደልቼደ፤ 32ሄቤር፥ ያፍሌትን፥
ሾሜርን፥ ሆታሚፍ ኦቦሌቲሳኒ ሹአ
እንደልቼ። 33እልማን ያፍሌት ከነት አነኒ
ከን ጅረኒደ፤ እሳንስ፥ ጳሳክ፥ ቢምሃሊፍ
አሽዋት። 34እልማን ሾሜር፥ አሂ፥
ሮሀጋ፥ ዬሁባፍ አረም። 35እልማን ሄሌም
ኦቦሌሰሳ፥ ዞፋ፥ ዬምና፥ ሼሌሺፍ
አማል። 36እልማን ዞፋ፥ ሱአ፥ ሀርኔ
ፌር፥ ሹአል፥ ቤሪ፥ ዬምራ፥ 37ቤዜር፥
ሆድ፥ ሸማ፥ ሺልሻ፥ ዬትራኒፍ ቤኤ
ራደ። 38እልማን ዬቴር፥ ዮፉኔህ፥ ፊስ
ጳፍ ኤራደ። 39እልማን ኡላ፥ አረሀ፥
ሀኒኤሊፍ ሪዚያደ። 40እሳን ኩን ሁንድኑ
ጎሰ አሼር ኬሳ ዱረ-ቡቶተ መነ መነ አባ
ሳኒ፥ ሎልቶተ ጀጀቦ ፎአመኒፍ ዱረ-ቡ
ቶተ ጉርጉዶተሳኒ ቱረን፤ ወር ሎላፍ
ቆጳአኒ አከ ደሎተሳኒት ጫፈመን ነሞተ
ኩመ ድግደሚ ጀአ ቱረን።

*30. ኡመ 46፡17፤ ለኮ 26፡44-47

ቦቆና 8

ሰኘ ቤንያሚን

1 እልማን ቤንያሚን ከነት አነኒ ከን ጅረ
ኒደ፤ እን አንገፍትን ቤልአ፥ እን ለመፉን
አሽቤል፥ እን ሰደፉን አሂራ*፥ 2እን አፉ
ረፉን ኖሃ፥ እን ሸነፉንሞ ራፋደ። 3እል
ማን ቤልአሞ፥ አዳር፥ ጌራ፥ አቢሁድ፥
4አቢሹአ፥ ነአማን፥ አሆአ፥ 5ጌራ፥ ሼፉ
ፉኒፍ ሁራም። *1. ኡመ 46፡21፤ 1ሴና 7፡6

6 እልማን ኤሁድ ወር ነሞተ ጌባ ኬሰ
ጅራተኒፍ መነ መነ አባሳኒት ዱረ-ቡቶተ
ተአን፥ ወር አቺ ካፈመኒ ገረ መነሃትት
ጌፈመን ከነት አነኒ ጅሩ፤ 7እሳንስ፥ ነአ
ማን፥ አሂያፍ ጌራደ፤ ጌራ ከነቱ አቺ
እሳን ካሴ፤ እን አባ ኡዛፍ አሂሁድ። 8ሸሀ
ራያም ዱብርቶተሳ ሁሺሚፍ በአራ ኤርገ
ባሴ ቦዴ ብየ ሞአብት እልማን እንጎደቴ፤
9ሃደ መናሳ ሆዴሽራ፥ ዮባብ፥ ዚቢያ፥
ሜሻ፥ ማልካም፥ 10ዬኡዝ፥ ሳክያፍ
ሚርማ እንጎደቴ፤ እሳን ኩን ሁንድኑ
ዱረ-ቡቶተ ቆሞሳኒ ቱረን። 11ሃደ መናሳ
ሁሺምራሞ፥ አቢቱቢፍ ኤልጳአልን
እንደልቼ።

12 እልማን ኤልጳአል፥ ኤቤር፥ ሚሻ
ሚፍ ሼሜድ፤ ሼሜድ ኩን እሰ መንደሮተ
ኦኖፍ ሎድን ገንዴን ናኖሳኒ ጅረኒ ወጅን
እጃሬደ። 13 ቤሪአፍ ሼማ፥ ነሞተ መንደረ
አየሎን ኬሰ ጅራተኒፍ መነ መነ አባሳኒት
ዱረ-ቡቶተ ቱረን፤ እሳን ነሞተ መንደረ
ጋት ኬሰ ጅራተን አርአኒ እንባሰን።
14 አሂዮ፥ ሻሻቅ፥ ዩሬሞት፥ 15 ዜባድያ፥
አራድ፥ አዴር፥ 16 ሚካኤል፥ ዩስጳፍ
ዮሃንሞ እልማን ቤሪያት። 17 ዜባድየ፥
ሜሹላም፥ ሂዝቂ፥ ሄቤር፥ 18 ዩሽሜ
ራይ፥ ዩዝሊአፍ ዮባብ እልማን ኤልጳ
አል። 19 ያቂም፥ ዚክሪ፥ ዘብዲ፥
20 ኤሊኤናይ፥ ዝሌታይ፥ ኤሊኤል፥
21 አዳያ፥ ቤራያፍ ሺምራት እልማን
ሽሜኢ ቱረን።

22 ዩሽጳን፥ ኤቤር፥ ኤሊኤል፥
23 አብዶን፥ ዚክሪ፥ ሃናን፥ 24 ሀነኒያ፥
ኤላም፥ አንቶቲያ፥ 25 ዩፍዴያፍ ጲኑኤል
እልማን ሻሻቅ ቱረን። 26 ሽምሼራይ፥ ሼሀ
ሪያ፥ አታልያ፥ 27 ያአሬሺያ፥ ኤሊያፍ
ዚክሪን እልማን ዩሮሃም ቱረን። 28 እሳን
ኩን አከ ደሎተሳኒት መነ መነ አባሳኒት
ዱረ-ቡቶተ አንገሮታ ተአኒ ጫፈመኒ ዩሩ
ሳሌም ኬሰ ከን ጅራተኒደ። 29 ዩኢኤል
መንደረ ጊቤኦን እጃሬ አቹመ እንጅራቴ፤
መቃን ሃደ መናሳ መአካደ። 30 እልማን
ሳሞ እን አንገፍን አብዶን፥ እት አኤሞ
ዙር፥ ቂሽ፥ በአል፥ ኔር፥ ናዳብ፥
31 ጌዶር፥ አሂዮ፥ ዛኬር፥ 32 ሚክሎት
እሰ ሺሜአ ደልቼ ቱረን፤ እሳን ኩንስ
ፉሌ ለሚሳኒ ዩሩሳሌም ኬሰ እንጅራተን።

33 ኔር፥ ቂሽን ደልቼ፤ ቂሽ፥ ሳኦልን
ደልቼ፤ ሳኦል፥ ዮናታንን፥ መልኪሹአ፥
አቢናዳቢፍ ኤሽ-በአልን ደልቼ። 34 እልም
ዮናታን፥ ሜሪብ-በአል፤ ሜሪብ-በአል፥
ሚካ ደልቼ። 35 እልማን ሚካ፥ ጲቶን፥
ሜሌክ፥ ተእሬአፍ አሃዝ፤ 36 አሃዝ፥ ዩሆ
አዳ ደልቼ፤ ዩሆአደ፥ አሌሜት፥ አዝማ
ዌቲፍ ዚምሪ እንደልቼ፤ ዚምሪንሞ ሞዛ
እንደልቼ። 37 ሞዘ፥ ቢኔአ ደልቼ፤
ቢኔአ፥ ራፉሀን ደልቼ፤ ራፉሀ፥ ኤልአሳ
ደልቼ፤ ኤልአሰ፥ አዜልን ደልቼ።
38 አዜል እልማን ጀአ ቀበ፤ መቃንሳኒስ
አዝሪቃም፥ ቦኬሩ፥ እሽማኤል፥ ሼአ
ሪያ፥ ኦባድያፍ ሃናን፤ እሳን ኩን ሁንድኑ
እልማን አዜል*። 39 እልማን አሼቅ ኦቦሌሰ
ሳቲሞ፥ ኡላም እሰ አንገፈ፥ ዩኡሽ እሰ
ለመፋደ፥ ኤሊፌሌጥ እሰ ሰደፋደ።
40 እልማን ኡላም ሎልቶተ ጀጀቦ ወረ እዳ
ባተን ቱረን፤ ባይእን እጆሌሳኒፍ እጆሌ
እጆሌሳኒ ድበ ቶኮፍ ሸንተመ ቱሬ፤ እሳን
ኩን ሁንድኑሞ እጆሌ ቤንያሚን።

*29-38. 9:35-44

ቦቆና 9

እስራኤሎትን እዶ እት ቦጅአመኒ ዴብአኒ ጫፈሙሳኒ

1 እስራኤሎትን ሁንድኑ አከ ቶረ ሀደ
ደሎተሳኒት መጫፈ ሞቶተ እስራኤል
ኬሰት እንጫፈመን፤ ነሞትን ይሁዳ ሰበቢ
እረ-ደደርበሳኒቲፍ ቦጅአመኒ ብየ ባቢሎ
ንት እንጌፈመን*። 2 ወር ጀልቀበ ለፈ ዳለ
ሳኒት፥ መንደሮተሳኒትስ ዴብአኒ ገለን፥
እስራኤሎተ ወረ ካን፥ ሉቦተ፥ ሌዎታፍ
ሆጄቶተ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ቱረን።
3 ሰኘ ይሁዳ ኬሳ፥ ሰኘ ቤንያሚን ኬሳ፥
ሰኘ ኤፍሬም ኬሳፍ ሰኘ ምናሴ ኬሳ ወር
ዩሩሳሌም ኬሰ ጅራተንሞ ከነት አነኒ
ጅሩ፤ 4 ኡታይ እልመ አሚሁድ፥ እልመ
ኦምሪ፥ እልመ ኢምሪ፥ እልመ ባኒ ሰኘ
ፋሬስ እልመ ይሁዳት። 5 ሰኘ ሺሎን
ኬሳሞ አሳያ እልመሳ እሰ አንገፉፍ እልማ
ንሳት፤ 6 ሰኘ እልማን ዜራሀ ኬሳ፥ ዩኡኤ
ሊፍ ኦቦሎትንሳኒ ነሞተ ድበ ጀአፍ
ሰገልተመ ቱረን።

*1. 2ሞቶ 24:15-16

7 ሰኘ ቤንያሚን ኬሳ፥ ሰአሉ እልመ
ሜሹላም፥ እልመ ሆዳዊያ፥ እልመ ሀሴ
ኑአ፥ 8 ዩብኔያ እልመ ዩሮሃም፥ ኤላህ
እልመ ኡዚ፥ እልመ ሚክሪ፥ ሜሹላም
እልመ ሼፋጥያ፥ እልመ ሬኡኤል፥
እልመ ዩብኒያት፤ 9 አቦሎትንሳኒስ አከ
ጫፈተ ሀደ ደሎተሳኒት ድበ ሰገሊፍ ሸን
ተሚ ጀአ፤ እሳን ኩን ሁንድኑ መነ መነ
አባሳኒት ዱረ-ቡቶተ ቆሞ ቱረን።

10 ሉቦተ ኬሳሞ ዩዳእያ፥ ዮያሪብ፥
ያኪን፥ 11 አዛርየ እልመ ሂልቂያ፥ እልመ
ሜሹላም፥ እልመ ዛዶቅ፥ እልመ ሜራ
ዮት፥ እልመ አሂጡብ እሰ እት ጋፈተማ
ሆጂ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ*፥ 12 አዳያ
እልመ ዩሮሃም፥ እልመ ጳሽሁር፥ እልመ
መልኪያ አከሱመስ መአሳይ እልመ አዲ
ኤል፥ እልመ ያህዜራ፥ እልመ ሜሹ
ላም፥ እልመ ሜሺሌሚት፥ እልመ

ኢሜር ቱረን። 13 አቦሎትንሳኒስ መነ መነ
አባሳኒት ዱረ-ቡቶተ ከን ተአን፥ ነሞተ
ኩመ ቶኮፍ ድበ ቶርባፍ ጃተመ፤ እሳን
ኩን ሆጂ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጂቹ ከን
ደንደአን ቱረን። *11·5፡12-13

14 ሌዎተ ኬሳ፥ ሼማእያ እልመ
ሀሹብ፥ እልመ አዝሪቃም፥ እልመ ሀሸ
ቢያ እሰ ሜራርቻት፤ 15 በቅበቀር፥
ሄሬሽ፥ ጋላል፥ መታኒያ እልመ ሚካ፥
እልመ ዚክሪ፥ እልመ አሳፍ፥ 16 አባድያ
እልመ ሼማእያ፥ እልመ ጋላል፥ እልመ
ዩዱቱን፥ ቤሬክያ እልመ አሳ፥ እልመ
ኤልቃናህ እሰ ገንዴን ኔቶፋቶታ ኬሰ
ጅራቴ ቱረን።

17 ወር ከረ-ኤግዶትን፥ ሻሉም፥
አቁብ፥ ተልሞን፥ አሂማኒፍ አቦሎተሳኒ
ትስ፤ ሻሉም ዱረ-ቡቱሳኒ ቱሬ። 18 እሳን
ኩን ሀመ ሀርአትዩ ኤግዶተ ከረ እሰ ሞቲን
እቲን አል ገሉ እሰ ገረ በአ-ቢፍቱት፤
ቡፌተ እልማን ሌዊ ኬሳ ከረ ኤግዶትን
እሳን ከነ ቱረን። 19 አኩመ አቦትንሳኒ በል
በለ ዱንካነ ወል ገኢ ኤጉት ጋፈተሞ
ቱረን፥ ሻሉም እልም ቆሬ፥ እልም ኤብ
ያሳፍ፥ እልም ቆራሂፍ አቦሎትንሳ ቆራሆ
ትን መነ አባሳቲ ኬሳ፥ ሆጂ መነ
ቁልቁሉማ ኬሰት ሆጂተሙት ጋፈተሞ
ቱረን። 20 ፊኔሃስ እልም ኤሌአዛር ዱር
ቡልቻ ከረ ኤግዶታት፥ ዋቀዮስ እሳ ወጅን
ቱሬ። 21 ዘካርያስ እልም ሜሼሌሚያ በል
በለ ዱንካነ እት ወል ገአኒ እንኤገ ቱሬ።

22 ወር በልበለ ዱራን ከረ ኤጉዳፍ ፎአ
መን ወሎመት ድበ ለማፍ ኩደ ለመ፤
እሳን አከ አከ ህደ ደሎተሳኒት ገንዴንሳኒ
ኬሰት እንጫፈመን፤ እሳን ኩን ወረ ዳዊ
ቲፍ ሳሙኤል እላልትች ሆጂ ሆጂሳኒረ
ዳበኒደ። 23 አኩመ ዱር ሰኝንሳኒ ከረ ዱን
ካነ እሰ ቁልቁላአ ኤጉት ጋፈተሞ ቱረን፥
ወር ሆጂረ ዳበመን ኩንስ ከረ መነ ቁልቁ
ሉማ ኤጉት ጋፈተሞደ። 24 ከራ ቅጠ አር
ፊጉቲን ከራ በአ-ቢፍቱ፥ ከራ
ልጠ-ቢፍቱ፥ ከራ ብታፍ ከራ ምርጋቲን
ነሞትን ከረ ኤገን እት ጎደመኒ ቱረን።
25 አንቲንሳኒ ወር ገንዴን ኬሰ ጅራተንስ
ዩሮ ዩሮት ዱፊኒ ጉያ ቶርባፍ እሳኒ ወጅን
እንኤጉ ቱረን። 26 ሌዎትን ወር አንገፎትን
ከረ-ኤግዶታ አርፈን፥ ኩታወን መነ ቁል
ቁሉማፍ እዶ ምእ መነ ቁልቁሉማ ካአሙ
አመነሙማዳን ኤጉዳፍ እት ጋፈተሙ
ቱረን። 27 እሳን ኩን መነ ቁልቁሉማ
ኤጉን፥ ገነመ ገነመስ ከረሳ በኑን እት ጋፈ
ተመሳኒ ዋን ተኤፍ፥ ናኖ መንቻ
እንጅራቱ ቱረን።

28 እሳን ኬሳ ካን ምእ መነ ቁልቁሉማ
ኬሰት እቲን ሆጂተሙ ለካአኒ ባሱፍ ለካ
አኒ ገልቹት ከን ጋፈተመን ቱረን።
29 እሳን ኬሳ ወር ካንሞ ቆዳ፥ ምእ ቁልቁ
ላአ ሁንዱማረት፥ ዳኩ ቀመዲ እሰ
በኤሰ፥ ዳዲ ወይኒ፥ ደዳ ኤጀርሳ፥ እጣ
ናፍ ኡርጎፍቱወንረት ጋፈተሞ ቱረን።
30 እልማን ሉቦታ ኬሳ ካን ኡርጎፍቱወን
ሰነ ወሊን መከኒ ከን ቆጺሰኒደ፤ 31 ሌዎተ
ኬሳ «መቲትያ» ከን ጀደሙ እልም
ሻሉም ቆራህቻ እን አንገፍን፥ አመነማ
ዋን ተኤፍ፥ ቡዴነ አርሳዳፍ ድአቱ ቶል
ችሲሱረት ጋፈተማ ቱሬ። 32 ለሚሳኒ ቄሃ
ቶተ ኬሳሞ ካን ቡዴነ እላልቻ ሰንበቱመ
ሰንበተት ቆጺሱዳፍ እት ጋፈተሞደ።

33 ፋርፈቶትን ቆሞ ሌዊ ኬሳ መነ መነ
አባሳኒት ዱረ-ቡቶተ ተአንሞ፥ ኩታወን
መነ ቁልቁሉማ ኬሰ ከን ታአን፥ ሆጅቸ
ረት ሀልከኒፍ ጉያ እንጋፈተሙ ዋን ቱረ
ኒፍ፥ ሆጂ ብራት ህንዋመመን። 34 እሳን
ኩን ሁንድኑ ቆሞ ሌዊ ኬሳ ዱረ-ቡቶተ
መነ መነ አባሳኒ ወረ ህደ ደሎተሳኒ ኬሰት
ጫፈመኒ፥ ዩሩሳሌም ኬሰ ጅራተን
ቱረን።

ህደ ደሎተ ሳኦል ሞትቻ

(1ሴና 8፡29-38)

35 ዩኢኤል፥ መንደረ ጊቤአን እጃሬ
አቹመ እንጅራቴ፤ መቃን ሃደ መናሳ መአ
ካደ። 36 እልማንሳሞ እን አንገፍን አብ
ዶን፥ እት አኔሞ ዙር፥ ቂሽ፥ በአል፥
ኔር፥ ናዳብ፥ 37 ጌዶር፥ አሂዮ፥ ዘካር
ያስ፥ ሚክሎት፤ 38 ሚክሎት፥ ሺሜአ
ምን ደልቼ፤ እሳን ኩንስ ለሚሳኒ ወጅን
ዩሩሳሌም ኬሰ እንጅራተን። 39 ኔር፥
ቂሽን ደልቼ፤ ቂሽ፥ ሳኦልን ደልቼ፤
ሳኦል፥ ዮናታንን፥ መልኪሹአ፥ አቢናዳ
ቢፍ ኤሽ-በአልን እንደልቼ። 40 እልም ዮና
ታን፥ ሜሪብ-በአል፤ ሜሪብ-በአልሞ
ሚካ ደልቼ። 41 እልማን ሚካ፥ ፒቶን፥
ሜሌክ፥ ተህሬአፍ አሃዝ፤ 42 አሃዝ፥ ያራ
ህን ደልቼ፤ ያራህ፥ አሌሜት፥ አዝማዌ

ቲፍ ዚምሪ ደልቼ፤ ዚምሪንሞ ሞዛ
ደልቼ፤ 43ሞዘ፥ ብኔአ ደልቼ፤ ብኔአ፥
ሬፋያ ደልቼ፤ ሬፋየ፥ ኤልአሳ ደልቼ፤
ኤልአሰ፥ አዚልን ደልቼ፤ 44አዚል እል
ማን ጀአ እንጎደቴ፤ መቃንሳኒስ አዝሪ
ቃም፥ ቦኬሩ፥ እሽማኤል፥ ሼአሪያ፥
አባድያፍ ሃናን ቱሬ፤ እልማን አዚል እሳን
ከነ ቱረን።

ቦቆና 10

ሳኦል ሞትች አፍ አጀሱሳ

(1ሳሙ 31፡1-13)

1በረስ ፍልስጤሞትን እስራኤሎተ
እንሎለን፤ ነሞትን እስራኤልስ ፉለሳኒ ዱራ
ኡቱ በቀተኒ ባይኤን ቱሉ ጊልቦአረት ወራነ
መኒ እንዱመን። 2ፍልስጤሞትን ሳኦሊፍ
እልማንሳ ዱካ በአኒ አርአኒ እልማንሳ ሰደን፥
ዮናታንን፥ አቢናዳቢፍ መልኪሹአ ብላዳን
እንአጀሰን። 3ሎል ኩን ሳኦልረት እንጭሜ፤
ወር እዳዳን ጥየ ደርበተን ዮሙ እሰ አርገተ
ንት እሰ እንመዴሰን። 4ሳኦል ዮሙስ ነሞቾ
እሰ ምአ ሎላ ባቱፍ ሰናን፥ «ወር ደግነ ህን
ቀበትን ኩን ዱፈኒ አከ አነት ህንተጸትኔት፥
አት ብላኬ ሉቅፈዱቲ ነአጀስ!» ጀዴ፤
ነሞች ምአ ሎላ ባቱፍ ሱን ገሩ ባይኤ ዋን
ሶዳቴፍ፥ ከነ ጎቼ ህንበርባድኔ፤ ዮሙስ
ሳኦል ብላ አፊሳቲ ፉደቴ እት አፍ እንድሬ።
5ነሞች ምአ ሎላ እሳፍ ባቱ ሱንሞ፥ ዱኡ
ሳኦል ዮሙ አርጌ አፊሳቲ ብላሳት አፍ ድሬ
እንዱኤ። 6አከስት ሳኦሊፍ እልማንሳ ሰደን
ወል ዱካ እንዱመን፥ ቂኤንሳስ እንበዴ።
7እስራኤሎትን ደቻ ሰነ ኬሰ ጅረን፥ ሎልቶ
ትንሳኒ አከ በቀተን፥ ሳኦሊፍ እልማንሳ አከ
ዱመን ዮሙ አርገን፥ እሳንስ መንደሮተሳኒ
ዲሰኒ እንበቀተን፤ ፍልስጤሞትንሞ ዱፈኒ
መንደሮተ ሰነ እንቀበተን።

8በሩምታሳ ፍልስጤሞትን ወረ አጀሰን
ሰነራ ምአ ያፊቼ ደቀኒ፥ ሬፊ ሳኦሊፍ
ሬፊ እልማንሳቲ ቱሉ ጊልቦአረት እንአር
ገን። 9ዮሙስ ኡፈተ ሳኦል እራ ያፈተኒ፥
መታሳ እራ ሙረኒ፥ ምአ ሎላሳ ወጅን
ፉደተኒ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒፍ ሰበሳኒት
አዱ ጋሪ ከነ ህሙዳፍ ብየሳኒ ኬሰ እንናኔ
ሰን። 10ምአ ሎላሳ ገልመ ዋቀዮሊሳኒ ኬሰ
እንካአን፤ መታሳሞ ገልመ ዳጎን ዋቀዮ
ቶልፈማሳኒ ኬሰ እንረራሰን። 11ነሞትን
መንደረ ያቤሽ-ጊልአድ ኬሳ፥ ወንተ ፍል
ስጤሞትን ሳኦልረት ሆጄተን ሁንዱማ
ዮሙ ደገአን፥ 12ሎልቶትንሳኒ ወር ጀጀ
ቦን ደቀኒ፥ ሬፊ ሳኦሊፍ ሬፊ እልማንሳ
ፉደኒ፥ ገረ ያቤሽ ፍደኒ ቅልጡ ጀለት
አዋለኒ ጉያ ቶርባፍ እንሶመን።

13ሳኦል፥ ዋቀዮፍ አመነሙ ዋን
ድዴፍ እንዱኤ፤ እን ኤኬር-ዱብፍቱ በር
ባዴ ጋፈተቴ መሌ፥ ዱቢ ዋቀዮፍ ህንአቦ
መምኔ*፤ 14እን ዋቀዮን ጋፈተቼ
ህንበርባድኔ፤ ከናፍ ዋቀዮ እሰ አጀሴ፥
ሞቱማሳ ዳዊት እልመ እሴይት እንደበ
ርሴ።

*13. 1ሳሙ 13፡8-14፤ 15፡23፤ 28፡7-8

ቦቆና 11

ዳዊት እስራኤልረት ሞቲ ተኡሳ

(2ሳሙ 5፡1-10)

1ከነ ቦዴ እስራኤሎትን ጉቱማት ኬብ
ሮንት ዳዊት ብረት ወልት ቀበመኒ፥
«ኩኖ፥ ኑእ ዲገኬት፥ ፎንኬትስ፤ 2ዬሮ
ደርቤት፥ ኡቱመ ሳኦል ሞቲ ተኤ
ጅሩዩ፥ እስራኤሎተ ገረ ዱላት ቦባሴ ከን
ገልቼ ስእ ቱሬ፤ ዋቀዮ ጎፍታንኬስ፥
‹ሰበኮ እስራኤልን ስቱ ጌጌስ፥ ስቱ እሳን
ቡልቾስ› ሲን ጀዴረ» እቲን ጀደን።
3ጃርሶሊን እስራኤል ሁንድኑ ኬብሮንት
ዳዊት ሞትቾ ብረ ዮሙ ዱፈን፥ ዳዊት
እሳኒ ወጅን ፉለ ዋቀዮ ዱረት ከካዳን ወሊ
ገሌ፤ አኩመ ዋቀዮ ከራ ሳሙኤል ዱበቴ
ቱሬትስ፥ እሳን እስራኤልረት ሞቲ አከ
እን ተኡፍ እሰ እንድበን*።

*3. 1ሳሙ 16፡1-13

4ዮሙስ ዳዊቲፍ እስራኤሎትን ሁን
ድኑ ገረ መንደረ ዬሩሳሌም እሰ «ይቡስ»
ጀደማ ቱሬት እንዱለን፤ እንስ ብየ ወር
ይቡሶታ ኬሰ ጅራተን ቱሬ። 5ነሞትን
ይቡስስ ዳዊቲን፥ «አት አስት ህንገ
ልቱ!» ጀደን፤ ዳዊት ገሩ መሰራ ጥዮን
እንቀበቴ፤ እሼንስ እሼ «መንደረ ዳዊት»
ጀደምቴ ቤከምቴደ። 6ዳዊት ዮሙስ፥
«ነምን ዱራንዱርሴ ይቡሶተ ሩኩቱ አን
ገፈ አጀጃ ወራና እንተአ» ጀዴ፤ ከነረት
ዮአብ እን ዜሩየ ዴሴ ዱራንዱርሴ ደቄ
እሳን ሩኩቴ፥ አጀጃ እንተኤ።

7ዮሙስ ዳዊት መሰራ ሰነ ቀበቴ ኬሰ
እንጅራቴ፤ ከናፍ «መንደረ ዳዊት» ጀደ
ምቴ ዋመምቴ፤ 8እን ለፈ «ሚሎ»
ጀደሙ ካሴ መሰርቾት ናኔሴ መንደረ

እንእጃሬ፤ ዮኣብሞ መንደረ እሰ ህንሃሬፈ
ምን ሀፌ ዴብሴ እንሃሬሴ። 9ዋቀዮ ጎፍ
ታን መጫ እሳ ወጅን ዋን ቱሬፍ፥ ዳዊት
እቱመ ፉፌ ጀባቻ እንአዴሜ።

ሎልቶተ ዳዊት ወረ ቤከሞ

(2ሳሙ 23፡8-39)

10 ሎልቶተ ዳዊት ኬሳ ወር አንገፎተ
ሎልቶተ ጀጀቦ ተአን፥ ወር እስራኤሎተ
ሁንዱማ ወጅን አኩመ ዋቀዮ ዱበቴት፥
ዳዊት ጉቱማ ብይቻረት አከ ሞኡፍ ሞቱ
ማሳ ጀቤሳ ቱረን ከነት ፉፈኒ ከን ጅረ
ኒደ፤ 11ለኮብስ ጎቶተ ዳዊት ከነት ኣኔ ከን
ጅሩደ፤ ያሾብኣም ሀክሞንትች፥ ዱረ-
ቡቱ ወረ ሶዶመኒት፤ እን ኤቦሳ ቡተቴ
አለ ቶኮት ነሞተ ድበ ሰድእ እንፍጤ።
12እሰት ኣኔሞ ኤሌአዛር እልመ ዶዶ እሰ
አሆህቻት፤ እን ሎልቶተ ጀጀቦ ሰደን ኬሳ
እሰ ቶኮ፤ 13እን ዬሮ ወር ፍልስጤም
ሎላፍ ጳስደሚምት ወልት ቀበመንት
ዳዊቲ ወጅን አች ቱሬ፤ ዮሙ ነሞትን
እስራኤል ወረ ፍልስጤም ዱራ በቀቼ
ጀልቀበንት እን ማሲ ገርቡ ባይኤን እረ
ጅሩ ኬሰ ቱሬ፤ 14እኒፍ ነሞትንሳ ማሲ
ሰነ ኬሰ እዶ ቀበተኒ ወረ ፍልስጤም
እንሩኩተን፤ ዮሙስ ዋቀዮ ሞእቾ ጉዳ እሳ
ኒፍ እንኬኔ።

15 ኩተትን ሎልቱ ወረ ፍልስጤም
ደቻ ሬፋኢም ኬሰ ቡፈቴ ኡቱ ጅሩ፥
ዱረ-ቡቶተ ሶዶመን ኬሳ ሰድእ ዳዊት ብረ
ገረ ከታ እሰ ሆልቀ አዱላምት ድአ ጅሩ
እንደቀን። 16ዮሙስ ዳዊት መሰራ ኬሰ
ቱሬ፥ ሎልቶትን ፍልስጤምሞ ቤትልሄም
ኬሰ ቡፈተኒ ቱረን። 17ዳዊት ብሻን
ከጄሌ፥ «ኤኙቱ ቦለ ከረ ኬላ ቤትልሄም
ቡኬ ጅሩ ኬሳ ብሻን ዱጋቲ ቡዱቅሴ
አናፍ ፍደ ላተ!» ጄዴ። 18ሎልቶትን
ቤከሞን ሱን ሰደን ቡፈተ ሎልቶተ ፍልስ
ጤሞታ ግዱ በአኒ፥ ቦለ ከረ ኬላ ቤትል
ሄም ቡኬ ጅሩ ሰነ ኬሳ ብሻን ቡዱቅሰኒ፥
ዳዊቲፍ እንፍደን፤ ዳዊት ገሩ ብሻንቾ አከ
ኬናት ዋቀዮፍ ደንገላሴ መሌ፥ ዱጉ ህን
በርባድኔ፤ 19ከናፍስ፥ «ዋቀዮንኮ ከነ ጎቹ
አነራ ሀፈጌሱ! ጀር ኩን ሉቡሳኒ ጉርጉረኒ
ዋን ፍደኒፍ፥ አንሞ ዲገ ነሞተ ሉቡሳኒ
ጉርጉረኒ ብሻን ከነ ፍደኒ ዱጉሬ?»
ጄዴ፤ እሳን ሉቡሳኒ ቁባን ኦፍ ኬሰት ገድ
ቀባ ዋን ፍደኒፍ ዳዊት ብሻንቾ ዱጉ ህን
በርባድኔ፤ ወንት ሎልቶትን ጀጀቦን ሰደን
ኩን ጎደን ከነ ቱሬ።

20 አቢሻይ ኦቦሌስ ዮኣብሞ ዱረ-ቡቱ
ወረ ሰደን ሰና ቱሬ፤ እንስ ኤቦሳ ቡተቴ
ነሞተ ድበ ሰድእ እንፍጤ፥ ወረ ሰደን
ኬሰትስ መቃ እንጎደቴ። 21እን ወረ ሀፈን
ሰደን ኬሳ ጫላት ኡልፍነ ጉዳ ዋን
ቀቡፍ፥ አጀጁሳኒ እንተኤ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ አከ ወረ ካኒ ቤከማ ህንቱሬ።

22 ቤናያ እልም ይሆያዳ ነምን ብየ ከብ
ዚኤል፥ ሎልቱ ጀባዳፍ ነመ ሆጂ ጉርጉዳ
ሆጄቴ ቱሬ፤ እን ነሞተ ሞኣብ ወረ አከ
ሌንጫ ለመ እንአጄሴ፤ ጋፍ ቶኮስ ጨቢ
ኬሰ ቦለ ቶኮ ኬሰ ልጤ ሌንጬ ቶኮ አጄ
ሴረ። 23ነመ ብየ ግብጥ ሆጃንሳ ዱንዱመ
ሸን ዴረቱ ቶኮስ አጄሴረ፤ ነምች ግብጥ
ኩን ኤቦ ሶማንሳ ሀመ ሙከ ወየ-ዶፍቱን
ወያ እሰ ደኤ እት መሩ ፉርደቱ እንቀበተ
ቱሬ፤ ቤናየሞ ኡሌ ቀበቴ ብረ ገኤ ኤቦሳ
ሀርከሳ ኬሳ ቡቴ፥ እሱማን ነምቾ ግብጥ
ሰነ እንአጄሴ። 24ቤናያ እልም ይሆያዳ ከነ
ጎቹሳቲን ሎልቶተ ጀጀቦ ሰነ ሰደን ብረት
ቤከማ እንተኤ*፤ 25ከናንስ እን ወረ ሶዶ
መን ሰነ ኬሰት ባይኤ ኡልፍነ እንአርገቴ፥
ገሩ አከ ወረ ካን ሰደኒ ቤከማ ህንቱሬ፤
ዳዊትሞ ወረ እሰ ኤገንረት ጋፈተማ እሰ
እንጎደቴ።

*24· 27፡5-6

26 ሎልቶተ ኬሳ ጀግኖትን ጀጀቦን
ከነት ኣነኒ ከን ጅረኒደ፤ እሳንስ አሳሄል
ኦቦሌሰ ዮአብ፥ ኤልሃና እልመ ዶዶ ቤት
ልሄምቻ፥

27 ሻሞት ሀሮርቾ፥ ሄሌዝ ጴሎንቾ*፥

28 ኢራ እልመ ኢቅሽ ቴቆእቻ፥ አቢ
ኤዜር አናቶትቾ፥

29 ሲቤካይ ሁሽቾ፥ ኢላይ አሆህቾ፥

30 መሀራይ ኔቶፋትቾ፥ ሄሌድ እልመ
በአና ኔቶፋትቻ፤

31 ሰኘ ቤንያሚን ኬሳ ኢታይ እልመ
ሪባይ ጊቤኣህቻ፥ ቤናያ ጲራቶንቾ፥

32 ደቻ ገኣሽ ኬሳ ሁራይ፥ አቢኤል
ኣርበታህቾ፥

33 አዝማዌት በሀሩምቾ፥ ኤልያህባ
ሻአልቦንቾ፤

34 እልማን ሃሼም ጊዞንቻ፥ ዮናታን
እልመ ሻጌ ሀራርቻ፥

35 አሂኣም እልመ ሳካር ሀራርቻ፥ ኤሊፋል እልመ ኡር፥
36 ሄፈር ሜኬራትቾ፥ አሂያ ጲሎ ንቾ፥
37 ሄዝሮ ቀርሜሎስቾ፥ ነአራይ እልመ ኤዝባይ፥
38 ዮኤል አቦሌሰ ናታን፥ ሚብሃር እልመ ሀግሪ፥
39 ዜሌቅ አሞንቾ፥ ነሀራይ ቤሮትቾ እስ ምአ ሎላ ዮአብ ባቱ፥ ዮአብ ከነ ዜሩ ያቱ ደኤ፤
40 ኢራ ያትርቾ፥ ጋሬብ ያትርቾ፥
41 ኡሪያ ሄትቾ፥ ዛባድ እልመ አሀ ላይ፥
42 አዲና እልመ ሺዛ ሩቤንቻ እስ ጎሰ ሩቤኒፍ፥ ሎልቶተ ሰዶመን እሳ ወጅን ቱረኒፍስ ዱረ-ቡቱ ቱሬደ።
43 ሃናን እልመ መአካ፥ ዮሻፋጥ ሚታ ንቾ፥
44 ኡዝያ አሽቴራትቾ፥ ሻማኢፍ ዩኢ ኤል እልማን ሆታም አሮኤርቻ፥
45 ዩዲኣኤሊፍ አቦሌሰሳ ዮሃ እልማን ሺምሪ ቲዛሀቻ፥
46 ኤሊኤል መሀዋትቾ፥ ዩሪባዩፍ ዮሻቢያ እልማን ኤልናኣም፥ ኢትማ ሞአ ብቾ፥
47 ኤሊኤል፥ አቤዲፍ ያአሲኤል ሜዞ ብቾ ቱረን።

*27. 27፡10

ቦቆና 12
ሎልቶተ ዳዊትት ደበለመን

1 ዳዊት ቶለ ሳኦል እልመ ቂሽ ዱራ
ዶከቴ ሲቅላግ ኬሰ ታኤ ኡቱ ጅሩ፥ ሎል
ቶተ ቤቤከሞ ኬሳ ዱለ ኬሰት ከን እሰ
ገርጋረን ገረሳ እንዱፈን፤ እሳንስ ከነት
ፋፈኒ ከን ጅረኒደ፤ 2 ጅር ኩን ጎሰ ቤንያ
ሚን ኬሳ አንቴ ሳኦል፥ ወረ እዳ ቀበተኒ
ሀርከ ብታፍ ሀርከ ምርጋቲን ጥየ ደርበቹፍ
ፉሩርሳዳን አኬከተኒ ደጋ ደርበቹ ቤከን
ቱረን።

3 ዱረ-ቡቶትንሳኒ አሂኤዜሪፍ
ዮአሽ እልማን ሼማአ ጊቤአትቻት፤
ዩዚኤሊፍ ጴሌጥ እልማን አዝማ
ዌት፤ ቤራካ፥ ዩሁ አናቶትቾ፥
4 እሽማእያ ጊቤኦንቾ እስ ወረ
ሰዶመን ኬሳ ሎልቱ ጅባፍ ዱረ-ቡ
ቱሳኒ ቱሬ፤ ኤርምያስ፥ ያሃዚ
ኤል፥ ዮሃናን፥ ዮዛባድ እስ ጌዴራ
ትቾ፥
5 ኤሉዛይ፥ ዩሪሞት፥ ቤላያ፥
ሼማሪያ አከሱመስ ሼፋጥያ እስ ሀሩ
ፍቾ፤
6 ኤልቃና፥ ዩሺያ፥ አዛሬል፥
ዮኤዜሪፍ ያሻቤኣም እስ ቆራሀቾ፤
7 ዮኤላፍ ዜባዲያ እልማን ዩሮ
ሃም እስ ጌዶር።
8 ጎሰ ጋድ ኬሳስ ሎልቶትን ጀግኖትን
ጀጀቦን፥ ሎላፍ ቆጳኣን፥ ጋቻናፍ ኤቦ ቀበ
ትናት ከን ቤከን፥ እጅሳኒ አከ እጀ ሌንጫ ከን
ነመ ሰዳችሱ፥ ጮሉምንሳኒ አከ ኩሩጴ
ቱሉራ ከን ተኤ ጨብሰተኒ መሰራሳ እስ ለፈ
አና ኬሳት ዳዊት ብረ እንዱፈን። 9 ዱረ-ቡቶ
ተሳኒ ኬሳ፥ ኤዜር ቶኮፉደ፤ አባድያን ለመ
ፉደ፥ ኤልያብ ሰደፉደ፥ 10 ሚሽመናን
አፉረፉደ፥ ኤርምያስ ሽነፉደ፥ 11 አታይ ጀአ
ፉደ፥ ኤሊኤል ቶርበፉደ፥ 12 ዮሃናን ሰዴተ
ፉደ፥ ኤልዛባድ ሰልገፉደ፥ 13 ኤርምያስ
ኩርነፉደ፥ ማክባናይ ኩደ-ቶኮፉደ። 14 እሳን
ኩን አንገፎተ ሎልቱ ጎሰ ጋድ ቱረን፤ አንገ
ፉማሳኒቲንስ እን ሁንዱማ ኬሳ ጥናን አንገፈ
ድባ፥ እን ሁንዱማ ኬሳ ጉዳንሞ አንገፈ ኩማ
ቱሬ። 15 ወር ጅአ እስ ጀልቀባ ኬሰ ዩሮ
ዮርዳኖስ ጉቴ መኒሳረ ደንበልኡት ጨኦኒ
ወረ ዮርዳኖስራ ገረ በአ-ቢፍቱፍ ገረ ልጠ-ቢ
ፍቱቲን ደቻ ኬሰ ጅራተን ሁንዱማ አርአን
እሳን ከነ ቱረን።
16 አከሱመሞ ሰኚ ቤንያሚኒፍ ጎሰ
ይሁዳ ኬሳ ጀር ቶኮ ዳዊት ብረ ገረ መሰ
ራሳቲ እንዱፈን፤ 17 ዳዊት ገረሳኒት ገድ
በኤ፥ «እስን ነጋዳፍ፥ አነ ገርጋሩዳፍስ
ገረኮ ዱፍተን ዮ ተኤ፥ አን አፍት እስን
ደበለቹዳፍ ቆጳአደ፤ ኡቱ አን ሁምናን
እስንረት ሀንከእን፥ እስን ደበርስተኒ ዲነ
ኮት ነኬኡዳፍ ገረኮ ዱፍተን ዮ ተኤ ገሩ፥
ዋቀዮ እን ከን አቦተኬኛ ሀእላሉ፥ እስንት
ሀፈረዱስ!» እሳኒን ጅዴ።
18 ዮሙስ አማሳይ አንገፍን
ጀግኖተ ሰና
ሀፉረ ጎፍትቻቲን ጌጌፈሜ፥
«ዋቀዮኬ ዋን ስገርጋሩፍ፥
ያ ዳዊት ኑእ ከንኬት፥
ነጋን ሲፍ ሀተኡ!
ያ እልመ እሴይ፥ ኑእ ገረኬት፥

ነጋን ሲፍ ሀተኡ!
ወረ ስገርጋረኒፍስ
ነጋን ሀተኡ!» ጂዴን፤
ከነረት ዳዊትሞ እሳን ፉደቴ
ጉርሙ አንገፎተ ሎልቶተሳቲት
እሳን እንደበለቴ።

19 ዳዊት ፍልስጤሞታ ወጅን ሳኦል
ሞትቸ ሎሉ ዮሙ ደቄ፥ ጎሰ ምናሴ ኬሳ ጀር
ቶኮ ጨብሰተኒ ገረሳ እንደቀን፤ ሀተኡዩ
መሌ ዳዊቲፍ ነሞትንሳ ወረ ፍልስጤም ሀንገ
ርጋሬ፤ ከናፍ ቡልችቶትን ፍልስጤሞታ፥
«ዳዊት፥ ኑገላፈቴ ሳኦል ጎፍታሳት እንዴብአ
ተአ!» ጂደኒ፥ ዋን ሶዳተኒፍ፥ መርየተኒ
አቺ እሰ እንአዴምስሰን። 20ዳዊት ዩሮ ሲቅ
ላግን ደቄት ጎሰ ምናሴ ኬሳ፥ አንገፎትን
ኩማ አድና፥ ዮዛባድ፥ ዩዲአኤል፥ ሚካ
ኤል፥ ዮዛባድ፥ ኤሊሁፍ ዚሌታይ ከን ጂደ
መን ጨብሰተኒ እሰት እንገለን*። 21እሳን ኩን
ሎልቶተ ጀጀቦ ዋን ቱረኒፍ፥ ሎልቶተሳ ኬሰ
ትስ አጀጁ ተአኒ፥ ሎልቶተ ወረ እሰት
ዱለን ሎሉዳን ዳዊትን እንገርጋረን፤
22ጉዩመ ጉያት ነሞትን እሰ ገርጋሩዳፍ ሎል
ቶተሳት እንደበለሙፍ ቱረን፤ አከስት እን
ኩተተ ሎልቶተ መጨ ጀባ እንጎደቴ።

*20. 1ሳሙ 29፡2-4

23 ለኮብስ አንገፎተ ነሞተ ወረ ሎላፍ
ህደተኒ፥ አኩመ ዋቀዮ ዱበቴት ሞቱማ
ሳኦል ሞትቻ እሰት ደበርሱዳፍ ኬብሮንት
ገረ ዳዊት ዱፈኒ ከነት ኣኔ ጅረ፤

24 ሰኚ ይሁዳ ኬሳ ወር ጋቸናፍ ኤቦ
ቀበተኒ ሎላፍ ቆጳአን፥ ነሞተ ኩመ ጀአፍ
ድበ ሰዴት ቱረን።

25 ሰኚ ሽምኦን ኬሳ፥ ሎልቶትን ጀጀ
ቦን ሎላፍ ቆጳአን፥ ነሞተ ኩመ ቶርባፍ
ድበ ቶኮ ቱረን።

26 ሰኚ ሌዊ ኬሳ፥ ነሞተ ኩመ አፉረፍ
ድበ ጀአ።

27 አከሱመስ ቆሞ ኣሮን ኬሳ፥ ዩሆያዳ
እሱመ ዱረ-ቡቱ ወጅን፥ ነሞተ ኩመ ሰድ
ኢፍ ድበ ቶርበ።

28 ከነ መሌስ ዛዶቅ እሰ ደርገጌሰ ጎተ
ጀባ ቱሬፍ ነሞተ መነ አባሳቲ አንገፎተ
ድግደሚ ለመ ቱረን።

29 ሰኚ ቤንያሚን ኣንቲ ሳኦል ኬሳ፥
ነሞተ ኩመ ሰድእ፥ ሰኚሳ ኬሳ ገር ጫላን
ሀመ ሀርአትዩ ሳኦሊፍ አመነሞ ቱረን።

30 ሰኚ ኤፍሬም ኬሳ ሎልቶትን ጀጀ
ቦን መነ መነ አባሳኒትስ ቤከሞን ኩመ ድግ
ደማፍ ድበ ሰዴት።

31 ወለካ ጎሰ ምናሴ ኬሳሞ ዱፈኒ ዳዊ
ትን ሞስሱዳፍ መቃ ደአመኒ ከን ፎአ
መን፥ ነሞተ ኩመ ኩደ ሰዴት ቱረን።

32 ሰኚ ይሳኮር ኬሳ ዩርቸ ከን ሁበ
ተን፥ እስራኤልስ ማል ጎቹን አከ ተኡፍ
ወር ቤከን፥ ኣንቲሳኒ ወረ አጀጀሳኒ ጀለ
ጅረን ሁንዱማ ወጅን አንገፎተ ድበ ለመ
ቱረን።

33 ሰኚ ዜቡሎን ኬሳ፥ ሎልቶትን ምአ
ሎላ ሁንዱማት በረኒ ሎላፍ ቆጳአን፥ ወር
ገራ ቶክቻን እሰ ገርጋሩዳፍ ዱፈን፥
ነሞተ ኩመ ሽንተመ።

34 ሰኚ ንፍታሌም ኬሳ፥ አንገፎተ
ኩመ ቶኮ፥ እሳን ከነ መሌስ ወር ጋቸናፍ
ኤቦ ቀበተን ነሞተ ኩመ ሶዶሚ ቶርበ
ቱረን።

35 ሰኚ ዳን ኬሳ ሎላፍ ከን ቆጳአን፥
ነሞተ ኩመ ድግደሚ ሰዴቲፍ ድበ ጀአ።

36 ሰኚ አሼር ኬሳ ነሞትን ሎለት በረኒ
ዱላፍ ቆጳአን ኩመ አፉርተመ።

37 ጎሶተ ዮርዳኖስራ ገረ በአ-ቢፍቱ
ጅረን፥ ሩቤን፥ ጋዲፍ ወለካ ጎሰ ምናሴ
ኬሳ ምአ ሎላ ሁንዱማ ከን ህደተን ነሞተ
ኩማተመ ድበ ቶኮፍ ኩመ ድግደመ
ቱረን።

38 ሎልቶትን ሎላፍ ቆጳአን ኩን ሁን
ድኑ ገራ ጉቱዳን ዳዊትን ጉቱማ እስራኤ
ልረት ሞስሱዳፍ ገረ ኬብሮን እንዱፈን፤
ነሞትን እስራኤል ወር ሀፈንስ ዳዊትን
ሞቲ ጎደቹዳፍ ገራንሳኒ ቶኮ ቱሬ። 39ነሞ
ትን ኩን ወንተ ኦቦሎትንሳኒ ቆጼስኒፍ
ኛቻ፥ ዱጋ ጉያ ሰድኢፍ አች ዳዊት ብረ
እንቱረን። 40ብየ እስራኤልት ዩሮ ገመቹ
ዋን ተኤፍ፥ ነሞትን ኩታወን ብየ ናኖ ሰና
ጅረን፥ ደርቤስ ሀመ ብየ ይሳኮር፥ ብየ
ዜቡሎኒፍ ብየ ንፍታሌም ገኡት ወር
ጅረን ቡዴነ፥ ኛተ ዳኩ በኤሰራ ቆጺ
ፈሜ፥ ብጥሌ ሀርቡ፥ ብጥሌ እጀ ወይኒ፥
ዳዲ ወይኒ፥ ደዳ ኤጀርሳ ሶናን ባይኤ ሀሮ
ተት፥ ጋሎተት፥ ጋንጎሊፍ ሰንጎተት
ፌኦኒ አከሱመስ ሰንጎታፍ ሆሎተ ፍደኒ
እንዱፈን።

ቦቆና 13

ክሪየት-የአሪሚ ሰንዱቀ ከኩ ፍዱሳኒ

(2ሳሙ 6:1-11)

1 ዳዊት ሞትች ጉርጉዶተ ብያ፥ አንገ
ፎተ ኩማፍ አንገፎተ ድባ ሁንዱማ ወጅን
እንመርየቴ። 2 ከነ ቦዴ ጉቱማ ወል ገኢ
እስራኤሊን፥ « ዱቢን ኩን ጋሪ ዮ እስንት
ፈካቴ፥ ጃለለ ዋቀዮ ኀፍታኬኛስ ዮ ተኤ፥
ኦቦሎትንኬኘ ወር ሀፈን፥ ወር ጉቱማ
ኩታ ብየ እስራኤል ኬሰ ጅረን፥ ሉቦትኒፍ
ሌዎትን መንደሮተሳኒ፥ ናኖ መንደሮተሳኒ
ኬሰ ጅረንስ ሁንድኑ፥ ኑብረት አከ ወልት
ቀበመኒፍ ነሞተ እሳንት እንኤርግነ! 3 ኑእ
በረ ሞቱማ ሳኦል ኬሰ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ
ኬኛ ህንበርባደትኔ፤ አመ ገሩ ደቅኔ እሰ
እንፉደትነ» ጄዴ። 4 ዱብች ሁንዱመሳ
ኒት ቀጄላ ተኤ ዋን ሙልአቴፍ፥ ወልገ
ኢን ሱን ከነ ኀቹዳፍ ጉቱማት ወሊፍ
እንገሌ።

5 ከነረት ዳዊት፥ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ
ክሪየት-የአሪሚ ፍዱዳፍ፥ እስራኤሎተ
ለገ ሺሆር እሰ ግብጥ ኬሳቲ ጀልቀቤ ሀመ
እት ልጠ ሃማትት ጅረን ሁንዱማ ወልት
እንሰሳቤ። 6 ዳዊትስ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ
ኀፍታ እሰ መቃ ዋቀዮቲን ዋመሜ፥ እሰ
ኪሩቤል ለማን ግዱ ቴስቸረ ካአሜ ሰነ
ፍዱዳፍ፥ እስራኤሎተ ሁንዱማ ወጅን
ገረ መንደረ በአላ፥ ክሪየት-የአሪም እሼ
ይሁዳ ኬሳት ኦል እንበኤ። 7 እሳን ሰንዱቀ
ከኩ ዋቀዮ መነ አቢናዳቢ ፉደኒ ኮንኮላታ
ሃራ ቶኮረ እንካአን፤ ኡዛፍ አሂዮንሞ ሆሪ
ኮንኮላትቸ ሀርክሰን እንኦፉ ቱረን። 8 ዳዊ
ቲፍ እስራኤሎትን ሁንድኑሞ ዋቀዮ
ዱረት ሁምነሳኒ ጉቱዳን፥ ዌዱዳን፥ ሰገሌ
ክራራቲን፥ መሴንቆዳን፥ ድቤዳን፥
ስቢለ ወልት ሩኩተሜ ሰገሌ ጉዳ ደጌስ
ሱን፥ ፈንጌዳንስ ኦፍራ ቡአኒ እንተጳቱ
ቱረን።

9 ኦብዲ ምዳኒ ኪዶን ዮሙ ገአንሞ፥
ቆትዮሊን ኮንኮላታ ሰነ ሀርክሰን ዋን ጉፈ
ተኒፍ፥ ኡዘ ሰንዱቀ ከኩ ሰነ ቀቡዳፍ እት
እንሂጠቴ፤ 10 ኡዘ ሰንዱቀ ከኩ ሰነት ሀር
ከሳ ዋን ቡሴፍ፥ ዋቀዮ ባይኤ እሰት አሬ
እሰ እንደኤ፤ እንስ አቹመ ፉለ ዋቀዮ
ዱረት እንዱኤ። 11 መቃን እዶ ሰናስ ሀመ
ሀርአትዩ «ጲሬዝ-ኡዛ» ጄደመ፤ [«ጲሬ
ዝ-ኡዛ» ጄቹን «ጨበ ኡዛ» ጄቹደ፤]
ዳዊትሞ ሰበቢ ዋቀዮ ጨበ ከነ ኡዛት
ፍዴፍ እንአሬ። 12 ዳዊት ገሩ ጋፈሲ ጀል
ቀቤ ዋቀዮን ሶዳቴ፥ «አተምተን ሰንዱቀ
ከኩ ዋቀዮ ከነ ፉደዴ ገሉ ደንደአሬ?»
ጄዴ። 13 ከናፍ ዳዊት ሰንዱቀ ከኩ ሰነ ገረ
መንደረሳቲት ፉደቴ ገሉ ዲሴ፥ መነ ኦቤ
ድ-ኤዶም ነመ ጋት ሰነት እንጀልእሴ።
14 ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ፥ ጅአ ሰድኢፍ
ማቲ ኦቤድ-ኤዶሚ ወጅን መኑመሳ ኬሰ
ቱሬ፤ ከናፍስ ዋቀዮ ማቲ ኦቤድ-ኤዶሚፍ
ወንተ እን ቀቡ ሁንዱማ እንኤብሴ*።

*14. 26:4-5

ቦቆና 14

ዳዊት እጀሌ ባይኤ ሆሩሳ

(2ሳሙ 5:11-16)

1 ዳዊት ሞትቻፍ መነ ሞቱማ አከ እጃ
ረኒፍ ሂራም ሞቲን ጢሮስ ዳባ ሙከ
ጋትራ አከሱመስ ነሞተ ደጋዳን መነ እጃ
ረን፥ ወረ ሙከ ሶፉ ቤከንስ ነሞተሳቲ
ወጅን እንኤርጌፍ። 2 ዳዊት ሰበ እስራኤል
ረት ሞቲ አከ ተኡፍ ዋቀዮ እሰ ጭምሴ፥
ሰበሳ እስራኤል ከናፍ ጄዴስ ሞቱማሳ ባይ
እሴ አከ ጉድሴ ዳዊት እንሁበቴ። 3 ዳዊት
ዩሩሳሌምትስሞ ኒቶተ ባይኤ እንፉዴ፥
እልማኒፍ እንተሎተ ባይኤ እንኀደቴ፤
4 መቃን እጀሌ እን ዩሩሳሌምት ኀደቴስ
ከነት አኔ ከን ጅሩደ፤ መቃንሳኒስ
ሸሙአ፥ ሾባብ፥ ናታን፥ ሶሎሞን፥
5 ዪብሃር፥ ኤሊሹአ፥ ኤልጳሌጥ፥
6 ኖጋ፥ ኔፌግ፥ ያፊአ፥ 7 ኤሊሻማ፥ በአ
ል-ያዳፍ ኤሊፌሌጥ።

ዳዊት ፍልስጤሞተ ሞኡሳ

(2ሳሙ 5:17-25)

8 ዳዊት ጉቱማ እስራኤልረት ድበሜ
ሞስፈሙሳ ወር ፍልስጤም ዮሙ ደገ
አን፥ ሁንዱምትሳኒ እሰ ቀበቹዳፍ ኦል
እንበአን፤ ዳዊትሞ ከነ ደገኤ፥ እሳን ሎሉ
ዳፍ እት እንአዴሜ። 9 ፍልስጤሞትን
ዱፈኒ ደቻ ሬፉኢም ኬሰ ቡፈተኒ ሩኩታ
እንጀልቀበን። 10 ዮሙስ ዳዊት፥ «ወረ
ፍልስጤም ከነት ዱሉ? አት ሀርከኮ ኬሰ
እሳን እንቡፍታ?» ጄዴ ዋቀዮን
እንጋፈቴ፤ ዋቀዮሞ፥ «አን ሀርከኬ ኬሰ
እሳን ቡሴራቲ፥ እት ዱል!» ጄዴን።
11 ዳዊት ነሞተሳ ወጅን ገረ በአል-ጲራዚ
ምት ኦል በኤ፥ አችት ፍልስጤሞተ

ሩኩቴ እንሞኤ፤ ከናፍስ ዳዊት፥ «አኩመ
ብሻን መኒሳ ጨብሴ ያኡ አከሱመ ዋቀዮ
ሀርከኮቲን ዲኖተኮ እንጨጨብሴ» ጁዶ፤
ከነረት መቃን እዶ ሰና «በአል-ጲራዚም»
ጁደሜ ሞጋፈሜ። [12]ወር ፍልስጤም
ዮሙስ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ አች ዲሰኒ
እንበቀተን፤ አቦሚ ዳዊቲንስ ዋቀዮሊን
ቶልፈሞን ሱን እብደ ኬሰ ቡፈመኒ እንጉብ
መን*።

*12. ኬሰ 7:5፥25

13 ፍልስጤሞትን አመስ ዴብአኒ ደቻ
ሰነ ኬሰ ቡፈተኒ ሩኩቱ እንጀልቀበን።
[14]ዮሙስ ዳዊት አሞ ዋቀዮን እንጋፈቴ፤
ዋቀዮሞ ዴብሴፈ፥ «ከለቲዳን እሳንት አል
ሀንበእኒቲ፥ ከራ ፉሌ ሙኬቲ ቅልንጦ፥
ዱግደሳኒ ዱባን እሳንት ደቅ! [15]ሰገሌ ፉነ
ዱላ በንቲ ቅልጡወን ሰነራን ዮሙ
ደጌሱ፥ አን ዋቀዮ ሎልቶተ ፍልስጤም
ሩኩቱዳፍ ፉለኬ ዱረ ቡኡኮ ዋን ተኤፍ፥
እሳን ሎሉዳፍ እት ደቅ!» ጁዶ።
[16]ዳዊት አኩመ ዋቀዮ እሰ አቦሜ
እንጎዶ፤ ዳዊቲፍ ነሞትንሳ ጊቤአኒ ካሰኒ
ሀመ ጌዘርት ሎልቶተ ፍልስጤም ዱካ
ቡአኒ እንወራነን። [17]ከነረት መቃን ዳዊት
ብየ ሁንዱማት እንቤከሜ፤ አከስት ዋቀዮ
ሰብን ለፈራ ሁንድኑ እሰ አከ ሶዳተን
እንጎዶ።

ቦቆና 15

ሰንዱቀ ከኩ ገረ ዬሩሳሌምት ጌሱዳፍ ቆጳኡሳኒ

1 ዳዊት መንደረ አፈሳቲ ኬሰት መነ
ኤርገ እጃረቴ ቦዶ፥ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ
ቲፍ እዶ ቆጴሴ፥ ዱንካነ እንዳብስሴፍ።
[2]ዮሙስ ዳዊት፥ «ዋቀዮ፥ ሰንዱቀ ከኩ
ሳቲ አከ ባተኒፍ፥ በረበራንስ እሳፍ አከ
ሆጂተኒፍ፥ ሌዎተ ዋን ፎአቴፍ፥ እሳን
መሌ ነምን ቶኮሌ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ሀን
ባቱ» ጁዶ*። [3]ዳዊት ዮሙስ ሰንዱቀ ከኩ
ዋቀዮ ሰነ ገረ እዶ እሳፍ ቆጴሴት ፍዱዳፍ
እስራኤሎተ ሁንዱማ ዬሩሳሌምት ወልት
እንቀቤ። [4]አከሱመስ ሰኚ አሮኒፍ ወረ
ሌዎታ ወልት እንዋሜ።

*2. ኬሰ 10:8

5 እሳንስ ቆሞ ቂሃት ኬሳ፥ ኡሪኤል
እሰ ጌጌስቱፍ አቦሎተሳ ነመ ድባፍ ድግ
ደመ፥

6 ቆሞ ሜራሪ ኬሳ፥ አሳያ እሰ ጌጌስ
ቱፍ አቦሎተሳ ነመ ድበ ለማፍ ድግደመ፥

7 ቆሞ ጌርሾም ኬሳ፥ ዮኤል እሰ ጌጌስ
ቱፍ አቦሎተሳ ነመ ድባፍ ሰዶመ፥

8 ቆሞ ኤሊዛፉን ኬሳ፥ ሼማእያ እሰ
ጌጌስቱፍ አቦሎተሳ ነመ ድበ ለመ፥

9 ቆሞ ኬብሮን ኬሳ፥ ኤሊኤል እሰ
ጌጌስቱፍ አቦሎተሳ ነመ ሰዴተመ፥

10 ቆሞ ኡዚኤል ኬሳ፥ አሚናዳብ እሰ
ጌጌስቱፍ አቦሎተሳ ነመ ድባፍ ኩደ ለመ
ቱረን።

11 ዳዊት ከነ ቦዶ ሉቦተ ለመ ዛዶቂፍ
አብያታርን አከሱመስ ሌዎተ ጀአ፥ ኡሪ
ኤል፥ አሳያ፥ ዮኤል፥ ሼማእያ፥ ኤሊኤ
ሊፍ አሚናዳብን አል ዋሜ፥ [12]«እስን
ዱረ-ቡቶተ አቦተ ቆሞ ሌዎታት፤ አመስ ሰን
ዱቀ ከኩ ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤል ገረ እዶ አን
እሳፍ ቆጴሴት ፍዱዳፍ፥ አፌኬሰኒፍ አቦሎ
ተኬሰን አከ ሴራት ቁሌሳ! [13]ሰአ ዱራ እስን
ኑወጅን አች ዋን ህንቱርኒፍ፥ ኑእስ አከ አቦ
ሚሳቲት ዋን እሰ ህንበርባደትኒፍ፥ ዋቀዮ
ዶከምሰሳ ኑረት እንቦቤሴ» ጁዶ እሳንት
እንዱበቱ። [14]ከነረት ሉቦትኒፍ ሌዎትን፥ ሰን
ዱቀ ከኩ ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤል አል ጌሱ
ዳፍ፥ አከ ሴራት ኦፍ እንቁሌሰን። [15]ሙሴን
አከ ዱቢ ዋቀዮት አኩመ አቦሜት፥ ወር
ሌዎታ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ሰነ ደንቀራዳን
ገቲቲሳኒት እንባተን*።

*15. በኡ 25:14፤ ለኮ 7:9

16 እት ደበሌስ ዳዊት፥ ዱረ-ቡቶትን
ሌዎታ፥ ነሞተ ምአ ፉርፈናቲን፥ መሴንቆ
ዳን፥ ክራራን፥ ስቢለ ወልት ሩኩተሜ ሰገሌ
ጉዳ ደጌስሱንስ ጌጌፈመኒ፥ ፉርፈና ነመ ገመ
ድቺሱ ፉርፈተን አቦሎተሳኒ ኬሳ አከ ፎአኒፍ
እንአቦሜ*። [17]ወር ሌዎታስ ሄማን እልመ
ዮኤል፥ አንቲሳ ኬሳሞ አሳፍ እልመ ቤሬ
ክያ፥ አንቲሳኒ ሜራሮተ ኬሳ ኤታን እልመ
ቁሻያ እንፎአን*፤ [18]እት አንቶተሳኒሞ አቦሎ
ተሳኒ ኬሳ እንፎአን፤ ወር ፎአመንስ፥ ዘካር
ያስ፥ ያአዚኤል፥ ሼሚራሞት፥ ዩሂኤል፥
ኡኒ፥ ኤሊአብ፥ ቤናያ፥ መአሴያ፥ መቲ
ትያ፥ ኤሊፈሌሁ፥ ሚቅኔያ አከሱመስ አቤ
ድ-ኤዶሚፍ ዩኢኤል ወረ ከረ ኤገኒደ።
[19]ወረ ምአን ፉርፈተን ኬሳ ሄማን፥ አሳፈፍ
ኤታን ስቢለ ወልት ሩኩተሜ ሰገሌ አል ካሱ
እንደጌስሱ ቱረን፤ [20]ዘካርያስ፥ አዚኤል፥
ሼሚራሞት፥ ዩሂኤል፥ ኡኒ፥ ኤሊአብ፥
መአሴያፍ ቤናያ፥ መሴንቆ አከ ሰገሌ ዱር
ቦታ እሰ አል ከአት እንሩኩቱ። [21]መቲትያ፥

ኤሊፈሌሁ፥ ሚቅኔያ፥ ኦቤድ-ኤዶም፥
ዩኢኤሊፍ አዘዚየሞ ቆቀ መሴንቆ ቶረ ሰዴ
ተፉቲን እንጌጌሱ፤ [22]ኬነንያ ሌዊች ዱረ-ቡ
ቱን ወረ ፋርፈቶታ እት ጋፈተማ ፋርፈናት፤
እን እት ቤካሳ ዋን ተኤፍ፥ ፋርፈትና እንበር
ሲሰ ቱሬ። [23]ቤሬክያፍ ኤልቃናህ ኤግዱ በል
በለ ሰንዱቀ ከኩ ቱረን። [24]ሼባኒያ፥
ዩሆሻፋጥ፥ ነታንኤል፥ አማሳይ፥ ዘካርያስ፥
ቤናያፍ ኤሊኤዜር ወር ሉቦትን፥ ፋለ ሰን
ዱቀ ከኩ ዋቀዮ ዱረት ፊንጌ እንአፉፋ፤ ኦቤ
ድ-ኤዶሚፍ ዩሂያንሞ ኤግዱ በልበለ ሰንዱቀ
ከኩ ቱረን። *16· እዝ 3፡10 *17· 25፡1

ሰንዱቀ ከኩ ገረ ዩሩሳሌምት ጌሱሳኒ
(2ሳሙ 6፡12-22)

25 ዮሙስ ዳዊት፥ ጃርሶሊን እስራኤሊፍ
አንገፎትን ኩማ፥ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ መነ
ኦቤድ-ኤዶሚ ፍዱዳፍ ገመቼዳን እንደቀን።
[26]ሌዎት ወረ ሰንዱቀ ከኩሳቲ ሰነ ባቻ ቱረን
ዋቀዮ ዋን ገርጋሬፍ፥ እሳን ቱንቱኖተ ቶር
ባፍ ኮርቤዩ ሆላ ቶርበ አርሳ እንድኤሰን።
[27]ዳዊት ጋፈስ አከ ሌዎተ ወረ ሰንዱቀ ከኩ
ባተኒ፥ አከ ፋርፈቶታፍ አከ ኬነንያ እሰ እት
ጋፈተማ ፋርፈቶታ፥ ኡፈተ ቁንጬ ተልባ
በኤሰራ ሆጂተሜ እንኡፈተ ቱሬ፤ እት ደበ
ሌስ፥ ድረተ ፋለ ዱራ እሰ ቁንጬ ተልባራ
ሆጂተሜ እንድረተ ቱሬ። [28]አከስት እስራኤ
ሎትን ሁንድኑ ወጫ፥ ሰገሌ ፋጋ፥ ሰገሌ
ፊኖ፥ ሰገሌ ፊንጌ፥ ከን ሰቢለ ወልት ሩኩ
ተሜ ሰገሌ ጉዳ ደጌስሱ፥ ሰገሌ ክራራፍ
መሴንቆ ደጌስሳ፥ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ኦል
እንፍደን። [29]ዩሮ ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ መነ
ደረ ዳዊትት ገሌት፥ ሚካል እንተል ሳኦል
ከራ ቃወ መና ገድ እላልቴ፥ ዳዊት ሞትቾ
ገመዴ ኡታሌ ኡቱ ሰርቡ ዮሙ አርግቴ፥
ገራሼት እሰ እንቱፈቴ።

ቦቆና 16

ዳዊት ሞትች ሌዎተ ሆጂ ሆጂሳኒረ ዳቡሳ

1 ጆር ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ፍደኒ፥ ዱን
ካነ እሰ ዳዊት ዳቤፍ ኬሰ እንካአን፤ ከነ
ቦዴስ፥ ቀልመ ጉበሙፍ ቀልመ አራራ
ዋቀዮፍ እንድኤሰን። [2]ዳዊትስ ቀልመ ጉበ
ሙፍ ቀልመ አራራ ሰነ ድኤሱ ኤርገ
ራወቴ፥ መቃ ዋቀዮቲን ጆረ እንኤብሴ።
[3]ዲረ፥ ዱብርቲደ ኡቱ ህንጂድን፥ ቶኮን
ቶኮን ነሞተ እስራኤሊፍ ቡዴነ ቶኮ ቶኮ፥
ፎን ጉማ ቶኮ ቶኮፍ ብጥሌ እጆ ወይኒ ቶኮ
ቶኮ እንህርሲሴ።

4 ዳዊት ወረ ሌዎታ ኬሳ ሰንዱቀ ከኩ
ዋቀዮ ዱረት፥ ጋሩማ ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤል
ከን ያደቺሰን፥ ከን እሰ ገለቴፈተኒፍ ከን እሰ
ጆጆተን ሆጂ ሆጂሳኒረ እንዳቤ። [5]ዱረ-ቡቱን
ጆረ ከና አሳፍ፥ እት አናን ዱረ-ቡቱሞ ዘካር
ያስ ቱሬ፤ ወር መሴንቆዳፍ ክራራን ፋርፈ
ተን፥ ዩኢኤል፥ ሼሚራሞት፥ ዩሂኤል፥
መቲትያ፥ ኤሊኣብ፥ ቤናያ፥ ኦቤድ-ኤዶ
ሚፍ ዩኢኤል ቱረን፤ አሳፍ ሰቢለ ወልት
ሩኩተሜ ሰገሌ ኦል ካሱ እንደጌሰሰ ቱሬ*።
[6]ቤናያፍ የሀዚኤል ሉቦትን ወር ፊንጌ አፉ
ፈን ዩሮ ሁንዱማ ፊንጌ ባደተኒ ሰንዱቀ ከኩ
ዋቀዮ ዱረት እንአርገሙ። *5· 25፡1

ፋርፈና ገለታ ፋርፈቹሳኒ
(ፋር 105፡1-15፤ 96፡1-13፤ 106፡1፥47-48)

7 ፋርፈናን ገለተ ዋቀዮ እን ዳዊት
ጋፈስ አሳፊፍ ሌዎተ አከሳቲት ኬኔ፥
ከነት ፋፌ ከን ጅሩደ፤

[8]ዋቀዮን ገለቴፈዳ፥ መቃሳ ዋመዳ!
ጎቾሳስ ሰበ ሁንዱማ ኬሰት
ቤክሰሳ!
[9]እሰ ፋርፈዳ፥
ሰገሌ ምኦ ፋርፈናቲን
እሰ ጆጆዳ!
ዋኤ ሆጂሳ እሰ ድንቅሲሳ
ሁንዱማስ ህማ!
[10]መቃሳ እሰ ቁልቁሉዳን ኦፍ ጆጃ፥
ገራን ወረ ዋቀዮን በርባደኒ
ሀገመዱ!
[11]ዋቀዮን፥ አንጎሳስ ቆረዳ!
ዩሮ ሁንዱማስ ፋለሳ በርባደዳ!
[12]ሆጂ ድንቅሲሳ እን ሆጄቴ፥
ምልክተ እን አርግሲሴ፥
ፍርዲ እን ኬኔስ ያደዳ!
[13]እሰን ሰኚን ያቆብ ሆጂታ ዋቀዮ፥
እሰን ሰኚን እስራኤል
ወር ዋቀዮፍ ፎኦምተን
ከነ ያደዳ!

[14]እን ዋቀዮ ጎፍታኬኛ፥
ፍርዲንሳ ለፈ ሁንዱማ
እንቀቀበ።
[15]እን ከኩሳ በረበራን፥

ዱቢ አቦሚሳስ ሀመ ደሎተ
ኩማት እንያደተ፤
16 ከኩ አብራሃሚፍ ከከቴ፥
እሰ ይስሀቅን አብደቺሴስ
እንያደተ* ፤
17 ኩን ያቆቢፍ ሴረተ፥
እስራኤሊፍ ከኩ በረበራ
አከ ተኡፍ ጭምሴ እንዳቤ፤
18 ዋቀዮ፥ «ገአ ዳለ ሰፒኬቲ
አከ ተኡፍ፥
ብየ ከነአን ሲፍ ነንኬን» ጂዴ* ።
*16. ኡመ 12፡7፤ 26፡3
*17-18. ኡመ 28፡13

19 ዬሮ ሰነ ለኮብስ ነሞተሳኒ
ሀንባይአትኔ፥
እሳን ሙራሰ፥ ኦርመ ብየ ሰነት
ገለኒደስ፤
20 ሰበ ቶኮ ኬሳ ገረ ሰበ ወረ ካኒት፥
ሞቱማ ቶኮ ኬሳስ ገረ
ወረ ካኒት እንደደርቡ ቱረን።
21 ዋቀዮ፥ ነምን ቶኮሌ አከ እሳን
ጬንቁርሱ ሀንጎኔ፥
እን እሳኒፍ ጂዴ
ሞቶተዩ እፈቴ* ፥
22 «ወረ አን ድቤ ሞስሴ ሀንቱቅና፥
ራጆተኮረትስ
ሀማ ሀንሆጂትና!» ጂዴ።
*21. ኡመ 12፡17፤ 20፡3፥7፤ 26፡9

23 ጉቱማን ብየ ለፋ ዋቀዮን ፋርፈዳ፥
ፈይሱሳስ ጉዩመ ጉያት ሀማ!
24 ሰበ ለፈራ ኬሰት ጉድነሳ፥
ሰበ ሁንዱማ ኬሰትስ
ጎቺሳ እሰ ድንቅሲሳ ለብሳ!
25 ዋቀዮ ጉዳደ፥ ጉድሴ ጆጆሙን
እንተአፍ፤
ዋቀዮሊ ሁንዱማ ገረራትስ
ሶዳተሙንሳ እንተአ።
26 ዋቀዮሊን ሰበ ወረ ካኒ ሁንድኑ፥
ከን ድመ ሀንባፍኒደ፥
ዋቀዮ ገሩ በንቲወን ዋቃ እንኡሜ።
27 ሱራኒፍ ስምቦን ፉለሳ ዱረ፥
አንጎኒፍ ገመቹን
እዶሳ እሰ ቁልቁላአ ኬሰ ጅሩ።

28 እሰን ቆሞን ሰበ ሁንዳ
ዋቀዮፍ ኡልፍነ ድኤሳ!
አንጎ ዋቀዮስ ቤክሰሳ!
29 ኡልፍነ መቃሳቲፍ ተኡ ዋቀዮፍ
ድኤሳ!
ኬና ፍዳቲ እሰ ዱረት ድአዳ!
ቁልቁሉማ አከ ምአ ሚደግናት
ነቀዳቲ ዋቀዮፍ ሰገዳ* !
30 ያ ጉቱማ ብየ ለፋ፥
እሰ ጆቤሴ ሰዳቤ፥
አከ አት እዶኬቲ ሀንቡተትኔ ሰጎዴ
ዱረት ሮምአ!
31 በንቲወን ዋቃ ሀገመደን፥
ለፍትስ ገመቹ ሀቀባቱ!
እሳን ሰበ ለፈራ ኬሰት፥
«ዋቀዮ ሞቲደ!» ሀጂደን!
32 ገላን፥ ወንት እሰ ኬሰ ጉቴሰ
ሀሁርሱ፥
በኬን፥ ወንት እሰ ኬሰ ጅሩ
ሁንድኑስ፥
ገመዱሳኒ ሀአርገሲሰን!
33 ዋቀዮ ብየ ለፋፍ ፍርዲ ኬኑፍ
ዮሙ ዱፉ፥
ሙኬቲን ጫካ ገመቹዳን
እሰ ዱረት እንፋርፈቱ።
*28-29. ፋር 29፡1-2

34 ዋቀዮ ጋሪ ዋን ተኤፍ፥
አራርሳስ በረበራን ዋን
ጅራቱፍ፥
እሰ ገለቴፈዳ* !
35 እሰን፥ «ኑአ መቃኬ
እሰ ቁልቁሉ አከ ገለቴፈትኑፍ፥
ወረ ስጆጆተን ተኡኬኛፍስ
አከ ኦፍ ሀምኑፍ፥
ያ ዋቀዮ ፈይሳኬኛ፥
አት ኑአልቾ፥
ሰበ ለፈራ ሀርካ ኑባስ፥
ወልትስ ኑሰሳብ!» ጂዳቲ
እሰ ከደዳ!
36 ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን እስራኤል፥
በረበራ ሀመ በረበራት
ሀገለቴፈሙ!
ዮሙስ ነሞትን ሁንድኑ፥
«አሜን!
ዋቀዮፍ ገለትን ሀተኡ!»
ጂደን* ።
*34. 2ሴና 5፡13፤ 7፡3፥6፤ 20፡21፤
እዝ 3፡11፤ ፋር 118፡1፤ ኤር 33፡11
*36. ፋር 41፡14

37 አሳፊፍ ሌዎትን አከሳቲ ዬሮ ሁን
ዱማ ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ ዱረት አርገመኒ
ወንተ ጉያ ጉያት ሆጂቹን እሳኒፍ ተኡ አከ
ሆጂተኒፍ፥ ዳዊት አችት እሳን እንዲሴ*፤
38 አከሱመሞ ኦቤድ-ኤዶሚፍ ሀርዮተሳ
ወረ እሳ ወጅን ሆጂተን ነሞተ ጃተሚ
ሰዴት፥ ኦቤድ-ኤዶም እልም ዬዱቱኒፍ
ሆሳህ በልበለ አከ ኤገኒፍ አችት እሳን
እንዲሴ፤ 39 ዛዶቅ ሉብቻፍ ሉቦተ አከሳ
ቲሞ ጎዶ ቁልቁላአ እሰ ከን ዋቀዮ እሰ
ጊቤኦን ኬሳ እዶ አል ከአረ ጅሩ ዱረት*፥
40 ጉያ ሁንዱማ ገነማፍ ገልገለ አኩመ ሴረ
እሰ ዋቀዮ እስራኤሎታፍ ኬኔ ኬሰት ጫፈ
ሜት እዶ አርሳ ቀልመ ጉበሙረት ጎፍት
ቻፍ ቀልመ ጉበሙ አከ ድኤሰኒፍ ዳዊት
አችት እሳን እንዲሴ*፤ 41 እሳኒ ወጅንሞ
ሄማን፥ ዬዱቱን፥ ነሞተ ከን ብራ ወረ
ዋቀዮን እሰ አራርሳ በረበራን ጅራቱፍ
ገለተ ገልቹዳፍ ፎአመኒ ዋመመንሰ አችት
እንዲሴ። 42 ሄማኒፍ ዬዱቱን ምአ እቲን
ቆቀ ቀጂልቾኒ ዋቀዮን ፉርፈተን፥ ፊንጌፍ
ሰቢለ ወልት ሩኩተሜ ሰገሌ አል ካሱ ቀቡ
ቱረን፤ እልማን ዬዱቱንሞ በልበለ ኤግዱ
ቱረን።

*37. 25፡1 *39. 21፡29 *40. በኡ 29፡38-39

43 ከን ቦዴ ነሞትን ሁንድኑ ገረ መነ
መነሳኒት እንገለን፤ ዳዊትሰ ቁኤሳ እላሉ
ዳፍ ገረ መነሳ እንደቁ*።

*43. 2ሳሙ 6፡19-20

ቦቆና 17

ዳዊት፥ መነ ቁልቁሉማ እጃሩዳፍ ያደ ቆጼሱሳ

(2ሳሙ 7፡1-17)

1 ዳዊት መነ ሞቱማሳ ኬሰ ኤርገ ተከ
ጅራቴ፥ ጋፍ ቶኮ ናታን ራጅቾ ዋምሰሴ፥
«ኩኖ፥ አን መነ ሙከ ጋትራቲን እጃረሜ
ኬሰን ጅራደ፥ ሰንዱቅን ከኩ ዋቀዮ ገሩ
ጎልጋ አከ ዱንካና ጀለ ጅረ» ጂዴ። 2 ናታ
ንሞ፥ «ዋቀዮ ሲወጅን ዋን ጅሩፍ፥ አት
ወንተ ገራኬት ያዴ ሁንዱማ ጎድ!» ጂዴ
ዳዊቲፍ ዴቢ እንኬኔ።
3 ዱቢን ዋቀዮ ጋፈሱመ ሀልከን ገረ
ናታን ዱፌ፥

4 «ደቂቲ ገርብቾኮ ዳዊቲን፥
‹ዋቀዮ፡- መነ አን ኬሰ ጅራዱ ከን
አናፍ እጃሩ ሰእ ምት! 5 ኤርገ በረ
አን እስራኤልን ብየ ግብጢ ባሴ ጀል
ቀቤ ሀመ አማት ዱንካኑመ ኬሰ
ጅራቻ፥ እዶ ቡፌታቲ ገረ እዶ ቡፈ
ታት ደርባን ቱሬ መሌ፥ መነ ኬሰ
ሀንጅራትኔ፤
6 እስራኤሎተ ሁንዱማ ወጅን
ለፈን ደቁ ሁንዱማት፥ አቦተ ፍርዲ
እስራኤል ወረ አን ሰበኮ አከ ኤገኒፍ
አቦሜ ኬሳ እሰ ቶኮንሌ፡- ሙከ ጋት
ራቲን ማሊፍ መነ አናፍ እጃሩ
ድዬ? ጂዴ ቤካሬ?
7 «‹አመሞ ወንተ አን ዋቀዮ ጎፍ
ታን መጫ ጂዱ ገርብቾኮ ዳዊትት
ዱበዱ፡- አት ሰበኮ እስራኤልን አከ
ጌጌሰቱፍ ኡቱ አት ሆላ ኤግዱን ለፈ
ትካቲ ሰፉደዴ፤
8 ለፈ አት ደቅጤ ሁንዱማት
ሲወጅነን ቱሬ፥ ዲኖተኬ ሁንዱማሰ
ፉለኬ ዱራ በሌሴረ፤ አመሰ ጉርጉ
ዶተ ብየ ለፉ ኬሳ አከ እሰ ቶኮት
አከ አት ቤከምቱ ነንጎደ።
9 ሰበኮ እስራኤሊፍ እዶ ነንኬነ፥
አከ እሳን ብየ አፈሳኒ ኬሰ ጅራተኒፍ
ዴብአኒሰ አከ እሳን ሀንጎለምኔፍ፥
እሳን ነንዳበ፤ ሰአች ነሞትን ጀልአ
ትን አከ ዬሮ ዱራ ሰነ እሳን ሀንጩ
ንቁርሰን።
10 ዬሮ አን አቦተ ፍርዲ ሰበኮ እሰ
ራኤሊፍ ካሴ ጀልቀበኒ ከን ሆጂቻ
ቱረን ዴብአኒ እሳንረት ሀንሆጂ
ተን፤ አን ዲኖተኬ ገድ ነንዴብሰ፤
ሞቱማ ሰኟኬቲ ጀቤሴ አከን ዳቡ
ሰት ነንቤክሰሰ!
11 በርኬ ገኤ ዮሙ ዱቱ፥ አቦ
ተኬ ብረትሰ ዮሙ አዋለምቱ ሰኟኬ
ኬሳ ቶኮ እዶኬ ሞቲ ነንጎደ፥ እንሰ
እልማንኬ ኬሳ ቶኮ እንተአ፤ ሞቱማ
ሳሰ ነንጀቤሰ።
12 እን መነ ቁልቁሉማ አናፍ
እንእጃረ፥ አንሞ ቴሶንሳ በረበራን
ጀባቱ አከ ዳበቱ ነንጎደ*፤

*12. 22፡10፤ 28፡6

13 አን አባ እሳፍ ነንተአ፥ እንሞ
እልመኮ እንተአ፤ ሞቲ እሰ ሰዱረ
ቱሬራ ጋሩማኮ አከን ዴብሴ፥ እል
መኬ ሰነራ ገሩ ጋሩማኮ ሀንዴብሱ፤

14 እን ሰበኮረት፥ ሞቱማኮረትስ
በረበራን ጀባቴ አከ ዳበቱ ነንጎደ፥
ቴሶንሳስ በረበራን ጀባቴ እንጅራተ
ጇደ› ጇድ!» ጇዴ።
15 ናታንሞ ዱቢ ሙልአተ ከና
ጉቱማት ዳዊትት እንህሜ።

ዳዊት ዋቀዮን ከደቹሳ
(2ሳሙ 7፡18-29)

16 ዮሙስ ዳዊት ሞትች ዱንካነ ሰንዱ
ቅን ከኩ ዋቀዮ ኬሰ ጅሩት ኦል ልጤ
ታኤ፥

«ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥ አን፥ ኤኙ?
ሰኚንኮ ኤኙዩ አት እዶ ከናን ነጌሴ?
17 ያ ዋቀዮ ኩኑምትዩ ስዱረት
ከን ገኡ ተኤ ሙልአቹ ድናን ሰኚን
ገርብቾኬቲ ገረ ፉለ ዱራት ማል
ተኡፍ አከ ጅሩ አት ዱበቴተ፤ ያ
ዋቀዮ ጎፍታ፥ አከ ዋን አን ነመ ሁን
ዱማ ጫላት ኡልፍነ ቀቡት ነእላል
ቴተ።
18 «አቶ አነ ገርብቾኬ ቤክተ፥
ዋኤ ኡልፍነ አት አነ ገርብቾኬፍ
ላቴፍ ከነ ጫላ ማል ጇቹን ደንደ
አሬ?
19 ያ ዋቀዮ፥ ገርብቾኬቲፍ ጇቴ
አከ ያደኬቲት ወንተ ጉዳ ከነ
ጎቴተ፥ አብዲ ጉዳ ከነስ ቤክስፍ
ቴተ።
20 «ያ ዋቀዮ፥ አኩመ ኑእ ጉረኬ
ኛን ደጌኘትዩ ከን አከኬቲ ቶኮሌ
ህንአርገሙ፥ ስእ መሌስ ዋቀዮ ከን
ብራ ህንጅሩ* ።
*20. ኢሳ 44፡6

21 ሰበ ዱንፋኬ ጎደቹፍ ከን አት
ፉርቴ ሰበ እስራኤል መሌ፥ ሰብን
ከን ብራ ህንጅሩ፤ ሰበኬ ወረ ብየ
ግብጢ ባፍቴ ከነ ዱራ ሰበ ወረ ካን
አሪቴ ባፍቴ፥ ሆጂኬ እሰ ጉዳፍ ሶዳ
ችሳዳን መቃንኬ አከ ቤከሙ
እንጎቴ።
22 ያ ዋቀዮ፥ አት ሰበኬ እስራኤ
ሊፍ ዋቀዮ እንታቴ፥ በረበራንስ ሰበ
ዱንፋኬ እሰ እንጎደቴ።
23 «አመስ ያ ዋቀዮ፥ ዋኤ አነ
ገርብቾኬቲቲፍ፥ ዋኤ ሰኚኮቲቲፍስ
አብዲን አት ኬንቴ በረበራን ጀባቴ
ሀዳበቱ! ወንተ ነአብደቼፍቴስ
ራወዱ!
24 ጉድን መቃኬቲ በረበራን አከ
ቤከሙት ዱቢን አት አብደቼፍቴ
ኩን ጀባቴ ሀዳበቱ! ዮሙስ ነሞ
ትን፥ ‹ጎፍታን መጫ፥ ጎፍትች እስ
ራኤል፥ እን ዋቀዮ እሰ ከን
እስራኤል!› እንጇዱ፤ ሞቱማን
ሰኚ አነ ዳዊት ገርብቾኬቲ ጀባቴ
ስዱረ ሀዳበቱ!
25 «ያ ዋቀዮኮ፥ ሞቱማን ሰኚ አነ
ገርብቾኬቲ በረበራን ጀባቴ አከ
ዳበቱ ሙልአታን ዋን አነት ዱበ
ቴፍ፥ ስከደቹዳፍ እጀ-ጀብነ አርገ
ዴረ።
26 ያ ዋቀዮ፥ አት ጎፍታደ!
አብዲ ድንቅሲሳ ከነስ አነ ገርብቾኬ
ቲፍ ኬንቴተ።
27 ሰኚን አነ ገርብቾኬቲ በረበራን
እት ፉፌ ፉለኬ ዱረ አከ ጅራቱፍ፥
አት እሰ ኤብሱ ጃለቴተ፤ ያ
ዋቀዮ፥ አት ዋን እሰ ኤብፍቴፍ፥
እን በረበራን ኤብፈማ እንተአ»
ጇዴ* ።
*27. ኡመ 12፡3

ቦቆና 18

ዳዊት ሞእቸ አርገቹሳ
(2ሳሙ 8፡1-18፤ 20፡23-26)

1 ከነ ቦዴሞ ዳዊት ሞትች ፍልስጤሞተ
ሩኩቴ ሀርከሳ ጀለ ገልፈቴ፥ መንደረ
ጋቲፍ ገንዴወን ናኖሼ ጅረን ሀርከሳኒ ኬሳ
እንባሴ። 2 አከሱመስሞ ሞአቦተ ሎሌ
እንሞኤ፤ ሞአቦትንስ ሀርከሳ ጀለ ገለኒ
ገበረ እንፍደኒፍ።
3 ዳዊት እት ፉፌስ ሀዳዴዜር ሞቲን
ዞባ ብየ ለገ ኤፍራጢስ ቡኬ ጅሩ ሀርከሳ
ጀለ ገልፈቹዳፍ ደቃ ኡቱ ጅሩ ሃማትት
እሰ ሩኩቴ፥ 4 ኮንኮላቶተሳ ኩመ ቶኮ፥
አቦቲ ፈርዴኒሳ ኩመ ቶርባፍ ሎልቶተ
ወረ ለፎ ኩመ ድግደመ እንቦጅኤ፤ ፈር
ዴን ኮንኮላቶተ ሀርከሰን ድበ ቶኮ ዱዋ
ሀምብሴ፥ ፈርዴን ወረ ሀፈን ሁንዱማ
ሞርጋ ኩኩቴ እንናፍሴ።
5 ነሞትን ሶርያ ወር ደማስቆ ኬሰ ጅራ
ተን ሀዳዴዜር ሞቲ ዞባ ገርጋሩዳፍ
እንዱፈን፤ ዳዊትሞ እሳን ኬሳ ነሞተ ኩመ

ድግደሚ ለመ ሩኩቴ እንአጇቤ፤ 6ብየሳኒ
ኬሰስ ሎልቶተ እንካአቴ፥ ወር ሶርያስ
እሰት ቡለኒ ገበረ እንጌሱፍ ቱረን፤ ዋቀዮ
ዮሙስ ለፈ ዳዊት ደቄ ሁንዱማት ሞእቾ
እንኬኔፍ። 7ዳዊት ጋቾኖተ ወርቄ ኤግዶ
ትን ሀዳዴዜር ባተን እራ ፉደቴ፥ ገረ ዬሩ
ሳሌም እንፍዴ፤ 8አከሱመስሞ መንደሮተ
ሀዳዴዜር «ጢብሃቲፍ ቹን» ወረ ጇደመን
ኬሳ ስቢለ ቦረጂ ባይኤሳ ፉደቴ
እንአዴሚ፤ ሶሎሞን ሞትቾ ስቢለ ከናን
ጋኒ ብሻኒ፥ ኡቱቦታፍ ምአ ገራገራ መነ
ቁልቁሉማቲፍ እንሆጄቴ*።

*8. 1ሞቶ 7:15፥23፤ 2ሴና 4:1-2

9 ቶኡ ሞቲን ሃማት፥ አከ ዳዊት
ጉቱማ ሎልቶተ ሀዳዴዜር ሞቲ ዞባ ሞኤ
ዮሙ ደገኤ፥ 10እሰ እኑምትዩ አፈሳቲ
ዬሮ ባይኤ ሎላ ቱሬ ሰነ ሞኡሳቲፍ እሰ
ዱብሴ ገመዱፊፍ እልመሳ ሀዶራምን
ዳዊት ሞትቾት እንኤርጌ፤ ሀዶራምስ ኬና
ምአ ገራገራ፥ ወርቄራ፥ ሜቲፍ ስቢለ
ቦረጂራ ሆጄተመን ጌሴፊ እንደቄ።
11ዳዊት ሞትቾ ምአ ከነስሞ ሜቲፍ ወርቄ
እሰ ሰበ ኤዶም፥ ሰበ ሞአብ፥ ሰበ
አሞን፥ ሰበ ፍሊስጥያፍ ሰበ አማሌቅ
ዮሙ ቦጅኤ ፉደቴ ወጅን ሆጂ መነ ቁል
ቁሉማቲፍ ዋቀዮፍ አዳን እንባሴ።

12 አከሱመሞ አቢሻይ እን ሃትሳ
«ዜሩያ» ጇደምቱ ደቻ ሶግዳ ኬሰት ነሞተ
ኤዶም ኬሳ ኩመ ኩደ ሰዴት እንአጇቤ፤
13ብየ ኤዶም ኬሰስ ሎልቶተ እንካአቴ፤
ወር ኤዶምስ ጉቱማት ዳዊትት እንቡለን፤
ዋቀዮስ ለፈ ዳዊት ደቄ ሁንዱማት ሞእቾ
እሳፍ እንኬኔ።

14 ዳዊት ጉቱማ እስራኤልረት ሞቲ
ተኤ፥ ሰበሳ ሁንዱማፍ ፍርዲ ቀጇላ
እንኬነ፥ ቀጇሉማዳንስ እንቡልቾ ቱሬ።
15ዮአብ እን ዜሩየ ዴሴ፥ አጇጃ ሁምነ
ወራና ቱሬ፤ ዬሆሻፋጥ እልም አሂሉድሞ
እት ጋፈተማ ጫፈተ መነ ሞቱማ ቱሬ፤
16ዛዶቅ እልም አሂጡቢፍ አቢሜሌክ
እልም አብያታር ሎቦተ ቱረን፤ ሻፍሻንሞ
ጫፉ ቱሬ*፤ 17ቤናየ እልም ዬሆያዳ እት
ጋፈተማ ኩተተ ሎልቶተ ሞትቾ ኤገኒ
ቱሬ፤ እልማን ዳዊትሞ ሆጂ ሞቱማሳቲ
ኬሰት እዶ አል አኑ ቀቡ ቱረን።

*16. 24:6

ቦቆና 19

ዳዊት፥ አሞኖተት ዱሉሳ

(2ሳሙ 10:1-19)

1 ተከ ቱሬ ነሃሽ ሞቲን አሞኖታ ዱናን
እልምሳ እዶ አባሳቲ ሞቲ ተኤ*፤ 2ከነረት
ዳዊት፥ «ነሃሽ አባንሳ ጋሩማ ዋን አነት
አርግሲሴፍ፥ አንስ እልመሳ ሀኑንት
ጋሩማ ነንአርግሲሰ» ጇዴ፥ ዋኤ ዱኡ
አባሳቲፍ አከ እሰ ጇጇቤሰኒፍ ነሞተ እት
እንኤርጌ፤ ነሞትን ዳዊት ኤርጌ ሀኑኒን
ጇጇቤሱዳፍ ገረ ብየ አሞን ዬሮ ዱፈን
ገሩ፥ 3ጉርጉዶትን ብየ አሞንሞ ሀኑን
ሞትቻን፥ «ዳዊት ነሞተ ኤርጌ ስጇጇቤሱ
ሳቲን አባኬቲፍ ኡልፍነ ኬኑሳ ስት
ፈካታ? ነሞትንሳ ኩን ብየቲ ኬሰ በረኒ
ሞቱማኬ ገረገልቹዳፍ ጋዱ ዱፈን
ምቲሬ?» ጇደን። 4ዮሙስ ሀኑን ነሞተ
ዳዊት ኤርጌ ሰነ ቀብሲሴ፥ አሬደ እራ
ሃድችሴ፥ ኡፈተሳኒ ሙዳሙዲት እራ
ጭርሲሴ እሳን እንአርኤ። 5ጇሬን ቶኮ
ደቀኒ ዋኤ ነሞተ ከና ዳዊትት ሀምናን፥
ዳዊትሞ ሰበቢ ዬሎን ጉዳን ነሞተ ሰነረ
ገኤፍ፥ ሀመ አሬድንሳኒ ብብቅሌ ጉደቱ
ፍት ዬሪኮ ቱረኒ ቦዴ አከ ገለኒፍ ዳምሰ
እሳንት እንኤርጌ።

*1. 1ሳሙ 11:1

6 ሀኑኒፍ ወር አሞኖታ ዳዊትን አከ
ኦፍ ጅብሲሰን ዮሙ ሁበትን፥ አረም ነሀ
ራይም፥ አረም መአካፍ ዞባሀራ ኮንኮላቶ
ታፍ ወረ ኮንኮላታ ኦፈን ዱግደ ብተቹዳፍ
ሜቲ ኩንታለ ድበ ሰድኢፍ አፉርተመ
ሚጆን እንኤርገን። 7ሜቲ ከናን ኮንኮላቶተ
ኩመ ሶዶሚ ለማፍ ወረ ኮንኮላታ ኦፈን
አከሱመስ መአካ ሞትቻፍ ሎልቶተሳ
ዱግደ እንብተተን፤ እሳንስ ዱፈኒ ፉሌ
ሜዴባ እንቡፈተን፤ ወር አሞኖታስ መን
ደሮተሳኒ ኬሳ በአኒ ወልት ቀበመኒ ሎላፍ
እንቆጿአን። 8ዳዊትሞ ከነ ዮሙ ደገኤ፥
ሎልቶተ ሎለ ደንደአን ሁንዱማ ወጅን
ዮአቢን እንኤርጌ። 9ወር አሞኖታ ገድ
እት በአኒ ከረ መንደረሳኒ ዱረት ሎልቶተ
ሳኒ ቶረ እንገልፈተን፤ ሞቶትን ወር እሳን
ገርጋሩዳፍ ዱፈንሞ ኮጿሳኒ በኬ ኬሰ እዶ
እንቀበተን።

10 ዮአብ ፉለሳ ዱራፍ ዱግደሳ ዱባን
ሎልቶትን አከ እሰት ቆጿአን ዮሙ አርጌ፥
ሎልቶተ እስራኤል ኬሳ ወረ ጫለን ፎኤ፥
ወረ አረም ሩኩቱዳፍ ቶረ እንገልፈቴ።

11ወረ ካንሞ አቦሌስሳ አቢሻይ አከ አቦሙ
እንጎዴ፤ እሳንስ አሞኖተ ሎሉዳፍ ቶረ
እንገለን። 12ዮሙስ ዮአብ፣ «ወር አረም
ኩን ዮ አነት ጀባተን፣ እስን አነ እንገርጋ
ርቱ፤ ወር አሞኖታ ዮ እስንት ጀባተን ገሩ
አን እስን ነንገርጋረ። 13ጀባዳ! ኮታ፣ ሰበ
ኬኛፍ፣ መንደሮተ ዋቀዮኬኛቲፍስ ጀባ
ትኔ እንሎለ! ዋቀዮሞ ዋን እሰ ዱረት ጋሪ
ተኤ እንሆጄተ» እሳኪን ጄዴ። 14ዮሙስ
ዮአቢፍ ሎልቶትንሳ ወረ አረም ሎሉዳፍ
እት እንቀጄለን፤ ወር አረም ገሩ እሳን
ዱራ እንበቀተን። 15ወር አረም ዮአብ
ዱራ በቀቹሳኒ ወር አሞኖታ ዮሙ አር
ገን፣ እሳንስሞ አቢሻይ አቦሌሰ ዮአብ
ዱራ በቀተኒ መንደረቲት አል እንነምአን፤
ከነረት ዮአብ መንደረ ዬሩሳሌምት ዴብኤ
እንገሌ።

16 ወር አረም እስራኤሎታን አከ ሞአ
መን ዮሙ አርገን፣ ኤርገኒ ቆሞሳኒ ወረ
ለገ ኤፍራጢስ ገመ ጅረን እንዋመተን፤
ሾፉከ አጀጃን ሎልቶተ ሀዳዴዜርሞ እሳን
እንጌጌሰ ቱሬ። 17ዳዊት ከነ ዮሙ ደገኤ፣
ሎልቶተ እስራኤል ሁንዱማ ወልት ቀበቴ
ዮርዳኖስን እንጩኤ፤ አቹማን ገረሳኒት
ቀጄሌ ሎልቶተሳ ፉሌሳኒቲን ቶረ እንገል
ፈቴ፤ ዬሮ እን ገረሳኒት ድአቴትስ ወር
ዲኖተሳቲ እሰ እንሎለን። 18ሀተኡዩ
መሌ፣ ወር አረም እስራኤሎተ ዱራ
እንበቀተን፤ አች ኬሰት ዳዊት ወረ ኮንኮ
ላታ አረም አፈን ኩመ ቶርበ፣ ለፎ ኩመ
አፉርተመ አከሱመስ አጀጃ ሎልቶተሳኒ
ሾፉከን እንአጄሴ።

19 ወር ሀርከ ሀዳዴዜር ጀለ ጅረን እስ
ራኤሎታን አከ ሞአመን ዮሙ አርገን፣
ዳዊትን አራረ ጋፈተኒ እሰት እንቡለን፤
ዬሮ ሰና ጀልቀበኒ ወር አረም አሞኖተ
ገርጋሩት ህንዴብኔ።

ቦቆና 20

ዳዊት፣ መንደረ ራባህ ቀበቹሳ

(2ሳሙ 12፡26-31)

1ብራ ዬሮ እት ሞቶትን ሎላፍ በአ
ንት፣ ዮአብ ሎልቶተ ፉደቴ በኤ፣ ብየ
አሞን በሌሴ፣ ደርቤ መንደረ ራባህትሞ
መርሴ፣ ሩኩቴስ ለፈት እሼ እንደበሌ፤
ዳዊት ገሩ መንደረ ዬሩሳሌም ኬሰት
እንሀፌ። 2ዳዊት ዮሙስ ደቄ ጎንፎ ሚል
ኮም ዋቀዮ ቶልፈማሳኒ እሰ ወርቄ ደጋ
ገት-ጀቤሰ አፍ ኬሳ ቀቡራ ሆጄተሜ፣
ኪሎ ግራሚ ሶዶሚ አፉር ከን ሚጀኑ
ፉደቴ መታሳረ እንካአቴ፤ አከሱመስ መን
ደረቲ ኬሳ ወንተ ሶናን ባይኤ እንቦጅኤ፤
3ነሞተ መንደረቲ ሰነ ኬሰ ቱረንሞ ገድ
ያሴ፣ ሃምቱ ሙካቲን፣ ብላፍ ቆቶዳን
እንኩኩትቺሴ፤ ዳዊት ወንተ አከሲ ከነ
ወረ መንደሮተ አሞኖታ ኬሰ ጅራተን ሁን
ዱማረት ኤርገ ሆጄቺሴ ቦዴ፣ ጉቱማ
ሎልቶተሳ ወጅን ገረ ዬሩሳሌምት
እንዴብኤ።

ዳዊት፣ ወረ ፍልስጤሞታት ዱሉሳ

(2ሳሙ 21፡15-22)

4 ተከ ቱረኒሞ ሰብን እስራኤል ፍልስ
ጤሞታ ወጅን ጌዜር እዶ ጄደሙት አመስ
ወል ሩኩቱ እንጀልቀበን፤ ዮሙስ ሲቤ
ካይ ሁሻትች ነምቾ «ሲጳይ» ጄደሙ እሰ
ሰኚ ወረ ሬፉአታ ኬሳ ቱሬ ቶኮ
እንአጄሴ፤ ሰኚንሳስ እንዬላስፈመን።
5አመስሞ ሎለ ወረ ፍልስጤሞታ ወጅን
ወል ሎለን ከን ብራ ኬሰት፣ ኤልሃናን
እልም ያኢር ነምቾ «ላህሚ» ጄደሙ አቦ
ሌሰ ጎልያድ ጋትቻ እሰ ኤቦ ሶማንሳ ሀመ
ሙከ ወየ-ዶፍቱን ወያ እት መረቱ ገኡ
ቀቡ እንአጄሴ*። 6አመስ ሎለ ከን ብራ
ጋትት ተኤ ኬሰ ነመ ባይኤ ጉዳ፣ ሀርከሳ
ለማኒፍ ሚልሳ ለማን ቁበ ጀአ ጀአ፣ ወሉ
መት ቁበ ድግደሚ አፉር ቀበን ቶኮቱ
ቱሬ፤ እንስሞ ሰኚ ወረ ሬፉአታ ኬሳ
ቱሬ፤ 7ነምች ኩን ሰበ እስራኤልት ዋን
ገእሴፍ፣ ዮናታን እልም ሺሜአ አቦሌስ
ዳዊት እሰ እንአጄሴ*። 8ጀሬን ሰደን ዳዊ
ቲፍ ሎልቶተሳቲን ጋትት አጄፈመን ኩን
ሰኚ ሬፉአታ ኬሳ ቱረን።
*5· 1ሳሙ 17፡1-7 *7· 1ሳሙ 17፡10

ቦቆና 21

ዳዊት ነሞተ ለኮብስሱሳ

(2ሳሙ 24፡1-25)

1በረስ ሴጠን ሰበ እስራኤልረት ዱቢ
በርባዱዳፍ ዳዊትን እሳንት ቱቀቴ አከ እን
እሳን ለካኡ እንጎስሴ፤ 2ዳዊት ከነረት ዮአ
ቢፍ አጀጀተ ሎልቶታቲን፣ «አን ለኮብሰ
ነሞተኮቲ አከን በሩት ደቃቲ ቤርሼባዳ
ሀመ ዳንት እስራኤሎተ ለካአቲ፣ ኮታ
አነት ህማ!» ጄዴ። 3ዮአብ ገሩ ዴብሴ፣

«ዋቀዮ ሰበሳ ደቻ ድበ ሀባይእሱ! ያ ጎፍ
ታኮ፥ ያ ሞቲኮ፥ ሰብን ኩን ሀርከኬ ሀርከ
ጎፍታኮቲ ጀለ ጅሩ ምቲሬ? አት ማሊፍ
እሳን ለካኡ በርባዴ? ማሊፍስ ዋን የከ
ተኤ እስራኤልት ለካአሙ እት ፍዳ?»
ጀዴ*። 4ሞትች አቦሚንሳ አከ ራወተ
ሙፍ ዋን እሰ ግድሲሴፍ፥ ዮኣብ ጉቱማ
ብየ እስራኤል ኬሰ ኤርገ አዴሜ ቦዴ ዬሩ
ሳሌምት ዴብኤ፥ 5ለኮብሰ ነሞተ ሎላፍ
በኡ ደንደአኒ ዳዊትት እንህሜ፤ እሳንስ
ወረ ኩማተመ ድበ አፉሪፍ ኩመ ቶርባተ
መን ይሁዳ ኬሳ ለካአመኒ ወጅን ጉቱማ
እስራኤል ኬሳ ወሉመት ነሞተ ሚሊዮኒ
ቶኮፍ ኩመ ድበ ቶኮ ቱረን። 6ሀተኡዩ
መሌ፥ አጀጅ ሞትቻ እሰት ዋን ህንቶል
ኒፍ፥ ዮኣብ፥ ጎሰ ሌዊፍ ጎሰ ቤንያሚን
ኡቱ ህንለካእን ዲሴ እንዴብኤ።

*3. በኡ 30፡12

7 ዋቀዮስሞ አጀጀ ሞትቻ ከነት ህንገመ
ድኔ ዋን ተኤፍ፥ ነሞተ እስራኤል
እንአደቤ*። 8ዳዊት ዮሙስ ዋቀዮን፥
«አን ጎዉማ ጉዳዳን ወንተ አከሲ ከነ ጎቹ
ኮቲን ባይኤ ጩበሜረ፤ አመ ገሩ ጩቡ
አነ ገርብቾኬቲ አከ በሌስቱፍ ስንከደደ!»
ጀዴ። 9ዋቀዮሞ ጋድ እሰ ዳዊቲፍ ሙል
አተ አርጉት ዱበቴ፥ 10«ደቂቲ ዳዊቲን፥
‹ዋቀዮ፦ አን ወንተ ሰድእ ስዱረ ነንካአ፥
እሳን ኬሳ ከነን ስት ፍዱ ቶኮ ፎአዱ!
ሲንጄደ› ጀድ!» ጀዴ። 11ከነረት ጋድ
ገረ ዳዊት ደቄ፥ «ዋቀዮ፥ ‹አደበ ከነት
ፉፌ መቃ ደአሙ ኬሳ ቶኮ ፎአዱ!
12ወጋ ሰድኢፍ ቤለ ስት ፍዱሞ? ዮኪስ
ጅአ ሰድኢፍ ዲንኬ ብየ ኬሰ አዴሜ
ሰበኬ በርበዴሱሞ? ዮኪስ ኤርገማንኮ ጉያ
ሰድኢፍ ብላዳን ዮኪስ ደእቻን ጉቱማ ብየ
እስራኤል ኬሳ ነሞተ አከ በሌሱ ፎአታ?›
ሲንጄደ፤ አመስ እሰ ነኤርጌፍ ዴቢ አከን
ኬኑፍት ሙርቶ ጎዲ አነት ህም!» ጀዴ።
13ዳዊትሞ ጋዲፍ ዴብሴ፥ «አን ሙደመ
ጉዳ ኬሰን ጅረ፤ አመስ አራር ዋቀዮ
ባይኤ ዋን ተኤፍ፥ ሀርከሳቲን አደበሙ
አናፍ ወየ መሌ፥ እን ሀርከ ነሞታት አከ
አነ ህንኬንኔፍ እሰ ነንከደደ» ጀዴ።

*7. 27፡24

14 ዋቀዮ ከነረት ብየ እስራኤልት
ደእቾ ኤርጌ፥ ነሞተ ኩመ ቶርባተመ
እንፍጤ፤ 15አከሱመሞ ዬሩሳሌምን በሌሱ
ዳፍ ኤርገማሳ እት እንኤርጌ፤ ኡቱ እን
በሌሳ ጅሩስ፥ ዋቀዮ መንደረቲ እላሌ
እንገዴፍ፤ ኤርገምቻንስ፥ «ሀገኡ፥ ሀር
ከኬ እራ ዴብስ!» ጀዴ፤ ዮሙስ ኤርገ
ምች ኦብዲ ምዳኒ እሰ ከን ኦርናን ይቡስቻ
ቡኬ እንዳበተ ቱሬ። 16ዳዊትሞ ኦል
እላሌ፥ ኤርገማ እሰ ብላ ሉቅፈሜ ዬሩሳ
ሌምረት ኦል ፉደሜ ሀርከት ቀበቴ ዋቃፍ
ለፈ ግዱ ዳበቱ ቶኮ እንአርጌ፤ ዬሮ ሰነት
ዳዊቲፍ ጃርሶሊን ኡፈተ ገዳ ኡፈተኒ አደ
ሳኒቲን ለፈት እንጎምብፈመን። 17አቹማ
ንስ ዳዊት ሞትች ዋቀዮን፥ «ሰብን ኩን
አከ ለካአሙፍ አነቱ አቦሜ ምቲ? አነቱስ
ወንተ ሀማ ጎዴ፤ እሳን ኩኖ አከ ሆሎታቲ
ማል ጎደንሬ? ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥ አደብ
ንኬ አናፍ ማቲኮረት ሀዱፉ መሌ፥ ደእ
ችኬ ሰበኬረት አከ ሀፉ ህንጎድን!»
ጀዴ።

18 ከነረት ኤርገማን ዋቀዮ «ደቂቲ ዳዊ
ቲን፥ ‹ከኢ ኦል በኢ ኦብዲ ምዳኒ እሰ
ከን ኦርናን ይቡስቻ ኬሰት እዶ እት ዋቀ
ዮፍ ኣርሳ ድኤሰን እጃር!› ጀድ!» ጀዴ
ጋድት እንዱበቴ። 19ዮሙስ ዳዊት ዱቢ
ጋድ እሰ እን መቃ ዋቀዮቲን እት ዱበቴፍ
አቦመሜ ከኤ ኦል እንበኤ። 20አች ኦብዲ
ምዳኒ ሰነ ኬሰት ኦርናኒፍ እልማንሳ አር
ፈን ቀመዲ ስርብሲሳ ኡቱ ጅረኒ፥ ገረገ
ለኒ ኤርገማ ዋቀዮ እንአርገን፤ ዮሙስ
እልማንሳ ሱን እንዶከተን። 21ከነ ቦዴ
ዳዊት ገረ ኦርናን እንዱፌ፤ ኦርናን ዮሙ
ዳዊትን አርጌ ኦብዲ ሰነ ኬሳ በኤ ገረሳት
አዴሜ ሀመ ለፈ ገኡት እሳፍ እንቆመኤ።
22ዮሙስ ዳዊትሞ ኦርናኒን፥ «ደእች ኩን
ሰበ ከነራ አከ ዴብኡፍ፥ እዶ እት ዋቀዮፍ
ኣርሳ ድኤሰንን እረት እጃራቲ ኦብዲኬ ከነ
ገቲ ጉቱዳን አነት ጉርጉረዱ!» ጀዴ።
23ከነረት ኦርናን ዴብሴ ዳዊቲን፥ «ፉደዱ
ጎፍታኮ፥ ዋኑመ ስት ቶሌስ ሆጄዱ!
ኩኖ፥ ቀልመ ጉበሙፍ ሰንጎትን ኩኖት!
ቆራን ቀልምቻፍ በርባድችሱፍ ምእ እቲን
ምዳን ስርብሲሰን፥ ኬና ምዳኒቲፍ ከን
በርባድችሱሞ ቀመዲን ኩኖት! ከነ ሁን
ዱማ ነንኬነ» ጀዴ።

24 ዳዊት ሞትች ገሩ ዴብሴ ኦርናኒን፥
«ለኪ፥ አን ገቲ ጉቱዳነን ስራ ብተ
መሌ፥ ከንኬ ከን ተኤ ፉደዴ ዮኪስ ወን
ተን ሆሪ እት ህንባስን ቀልመ ጉበሙ ጎዴ
ዋቀዮፍ ህንድኤሱ» ጀዴ። 25ዳዊት ከነ

በዴ ገቲ ኦብድቻ ወርቄ አከ ኪሎ ግራሚ
ቶርባ ሚጀኑ ኦርናኒፍ ኬኔ፥ 26 ኦብድቺ
ኬሰት እዶ እት ዋቀዮፍ አርሳ ድኤሰን
እጃሬ፥ አችረት ቀልመ ጉበሙፍ ቀልመ
አራራ እንድኤሴ፤ እት አንሴስ ዋቀዮን
እንከደቴ፥ ዋቀዮስ በንቲ ዋቃራ እዶ አርሳ
ቀልመ ጉበሙረት እብደ ገድ ቡሱዳን
ዴቢ እሳፍ እንኬኔ*።

*26. ሌዎ 9፡24፤ 1ሞቶ 18፡24

27 ዮሙስ ዋቀዮ ኤርገምቾ አቦምናን፥
ኤርገምችስ ብላሳ መንኤሳት እንዴብሴ።
28 ዬሮ ሰነት ኦብዲ ምዳኒ እስ ከን ኦርናን
ይቡስቻ ኬሰት ዋቀዮ ዴቢ አከ እሳፍ ኬኔ
ዳዊት ዮሙ አርጌ፥ አችት ዋቀዮፍ አርሳ
እንድኤሴ። 29 በረስ ዱንካን ኡልፍን ዋቀዮ
ኬሰት ሙልአቱ፥ እን ሙሴን ለፈ ዱዋ
ኬሰት ቶልቼፍ እዶን አርሳ ቀልመ ጉበሙ
ጋረ ጊቤአንረ ቱረን*፤ 30 ዳዊት ገሩ ብላ
ኤርገማ ዋቀዮ ዋን ሶዳቴፍ፥ ዋን ዋቀዮ
እሰት ሙልእሱ እያፈቹዳፍ እዶ ሰነ ደቁ
ህንደንዴኙ።

*29. 1ሞቶ 3፡4፤ 2ሴና 1፡3፥6፤ በኡ 38፡1-2

ቦቆና 22

ዳዊት፥ መነ ቁልቁሉማ እጃርስሱፍ ቆጿኡሳ

1 ዮሙስ ዳዊት፥ «እዶን ኩን እዶ መነ
ቁልቁሉማ እሰ ከን ዋቀዮ ጎፍታ እንተአ፤
እዶን አርሳ፥ ለፍት ሰብን እስራኤል እት
ቀልመ ጉበሙ ድኤሰንስ አደነ እንተአ»
ጀዴ*።

*1. 2ሴና 3፡1

2 ዳዊት ዮሙስ ገላ ብየ እስራኤል ኬሰ
ጅራተን ሁንዱማ አከ ወልት ቀበኒፍ
እንአቦሜ፤ ወረ ወልት ቀበመን ከነ ኬሳ
እጃርሰ መነ ቁልቁሉማቲፍ ነሞተ ደጋ
ጨብሰኒ ሶፈኒ ቆጼሰን እንፎኤ*። 3 አከሱ
መሰሞ በልበለ ከረወን ደላ መንቻፍ ጭን
ቃሪፍ ወንት እቲን ወልት ቀብሲሰን አከ
እራ ሆጄተመኒፍ፥ ስቢለ ከን ብራ ባይ
ኤፍ ስቢለ ቦረጂ ሚጀንሳ ሀመነ ህንጂደ
ምኔ እንቆጼሴ፤ 4 እት ደበሌስ ሙከ ጋትራ
ለኮብስሳ ሀመነ ህንጂደምኔ እሰ ወር ጢሮ
ሲፍ ሲዶና ገረሳ ፍደኒ ቱረን እንቆጼሴ።
5 ዮሙስ ዳዊት፥ «መን ቁልቁሉማ እጃረ
ሙፍ ጀዱ ኩን ባይኤ ጉዳ ተኡን፥ መቃ
ንሳፍ ሚደግንሳ ሰበ ለፈራ ሁንዱማ ብረት
ቤከሙን እንተአ፤ ሶሎሞን እልምኮ ገሩ
ሙጫ ወላላ ዋን ተኤፍ፥ አን ወንት በር
ባድችሱ እሳፍ ነንቆጼሰ» ጀዴ እንያዴ፤
አኩመ ያዴስ ዱኡሳ ፉል ዱረ እጃርሰ
መንቻፍ ከን በርባድችሱ ወንተ ባይኤ
እንቆጼሴ*።

*2. 2ሴና 2፡16-17 *5. 29፡1-2

6 ከነ በዴ እልመሳ ሶሎሞኒን ዋሜ፥
ዋቀዮ ጎፍትቾ እስራኤሊፍ መነ ቁልቁ
ሉማ አከ እን እጃሩ እሰ እንአቦሜ።
7 ዳዊት ዮሙስ እልመሳ ሶሎሞኒን፥ «ያ
እልመኮ፥ ኡልፍነ መቃ ዋቀዮ ጎፍታኮቲ
ቲፍ መነ ቁልቁሉማ እጃሩን ያደኮ ኬሰ
ቱሬ፥ 8 ገሩ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
‹አት ወራነ ባይኤ ወራንቴ፥ እጀኮ ዱረት
ለፈረት ዲገ ነሞተ ባይኤ ዋን ደንገላፍ
ቴፍ፥ ኡልፍነ መቃኮቲፍ መነ ህንእጃ
ርቱ፤ 9 ኩኖ፥ እልመ ሲፍ ነንኬነ፤ እንስ
ነገ-ቀቤሰ እንተአ፤ ዲኖተሳ ወረ ናኖሳ
ጅረን ሁንዱማ እሰራ ገብ ጎዴ ነጋ ዋነን
እሳፍ ኬኑፍ፥ እን ነጋት እንሞአ፤ በረ
ሞቱማሳ ኬሰ ነጋፍ በቆና ሰበ እስራኤሊፍ
ዋነን ኬኑፍ፥ መቃንሳ፡- ሶሎሞን
እንጂደመ። 10 ኡልፍነ መቃኮቲፍ መነ
ቁልቁሉማ ከን አናፍ እጃሩ እሰ፤ እን
እልመ አናፍ እንተአ፥ አንሞ አባ ነንተ
አፍ፤ ቴሶን ሞቱማሳቲስ እስራኤልረት
በረበራን ጀባቴ አከ ዳበቱ ነንጎደ› ጀዴ*።

*7-10. 2ሳሙ 7፡1-17

11 «ኤጋ ያ እልመኮ፥ ዋቀዮ ሲወጅን
ሀተኡ! ዋቀዮ ጎፍታንኬ መነ ቁልቁሉማ
አከ እሳፍ እጃርቱፍ አኩመ ዱበቴት፥ እን
ሲፍ ሀቀጂልቼ! 12 ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሰበ
እስራኤልረት ዮሙ ስሞስሱ፥ አከ ሴረሳት
አከ አት እሳን ቡልችቱፍ እኑምት አጉማፍ
ሁበትና ሲፍ ሀኬኑ! 13 አት ሴረታፍ
ወንተ ቀጂላ ተኤ፥ እሰ ዋቀዮ ከራ ሙሴ
ሰበ እስራኤል አቦሜ በኤሰ ጎቴ ዮ
ኤግዴ፥ ወንት አት ሆጂቱ ወል ሲፍ
እንቅጣተ፤ ኤጋ ጭም፥ እጀ ጀባዱ! ህን
ሶዳትን፥ ህንነእንስ*!

*13. 1ሞቶ 2፡2-3

14 «መነ ቁልቁሉማ ከነ እጃሩዳፍ አን
እቱመ ረከዴ ወርቄ ኪሎ ግራሚ ሚሊዮኒ
ሰድኢፍ ኩማተመ ድበ አፉር ሚጀኑፍ
ሜቲ ኪሎ ግራሚ ሚሊዮኒ ሶዶሚ አፉር
ሚጀኑ፥ ስቢለ ቦረጂፍ ስቢለ ከን ብራ
ሚጀንሳ ሀመነ ህንጂደምኔ አከሱመስ
ሙከ፥ ደጋስ ቆጼሴረ፤ አትስሞ ከነረት
ደበሉ እንደንዴሰ*። 15 አት ነሞተ ደጋ
ጨብሱ፥ ደጋ ሶፉ፥ ሙከ ሶፉ ቤከን

ባይኤ ቀብደ፤ አከሱመስሞ ነሞተ ሆጂ
ገራገራ፥ 16ወርቄ፥ ሜቲ፥ ስቢለ ቦረጂፍ
ስቢለ ከን ብራ ሆጂቹት ቤከመን ለኮብስ
ሳኒ ሀመነ ከን ህንጂደምኔ ቀብደ፤ ኤጋ
ከኢቲ ሆጅቾ ጀልቀብ! ዋቀዮ ሲወጅን
ሀተኡ!» ጂዴ። *14. 29:2

17 ዳዊት ዮሙስ ጉርጉዶትን እስራ
ኤል ሁንድኑ እልመሳ ሶሎሞኒን አከ ገርጋ
ረኒፍ እንአቦሜ። 18እን እሳኒን፥ «ዋቀዮ
ጎፍታንኬሰን እስኒ ወጅን ጅረ ምቲሬ?
እን ከራ ሁንዱማ ቦቆና እስኒፍ ኬኔረ
ምቲሬ? እን ሰበ ብየ ከነ ኬሰ ጅራተን
ሀርከኮት ደበርሴ ኬኔረ፤ እሳንስ ዋቀዮት፥
ሰበሳትስ ቡለኒሩ። 19ገራኬሰኒፍ ያደኬሰን
ዋቀዮን ጎፍታኬሰን በርባደቹረ ካአዱ!
ከኣቲ መነ ቁልቁሉማ እጃሩ ጀልቀባ! ሰን
ዱቀ ከኩ ዋቀዮፍ ምአ እቲን ዋቀዮፍ ሆጂ
ቹፍ አዳን ባፊሜ ሁንዱማ ፍዳቲ መነ
ቁልቁሉማ እሰ ኡልፍነ መቃ ዋቀዮቲፍ
እጃረሙ ከነት ገልቻ!» ጂዴ።

ቦቆና 23

ሆጂ ወረ ሌዎታፍ ኬነሜ

1ዳዊት በረ ባይኤ ጅራቴ ዮሙ
ዱሎሜ፥ እልመሳ ሶሎሞንን እስራኤል
ረት እንሞስሴ*። 2ዬሮዱመ ሰነ ጉርጉዶተ
እስራኤል ሁንዱማ፥ ሉቦታፍ ሌዎተ
ወልት ቀቤ፥ 3ሌዎተ ወጋ ሶዶመ ዮኪስ
እሳ ኦል ተአን እንለኮብስሴ፤ ባይእንሳኒስ
ኩመ ሶዶሚ ሰዴት ቱሬ*። 4እሳን ከነ ኬሳ
ነሞትን ኩምን ድግደሚ አፉር፥ ሆጂ መነ
ቁልቁሉማ ኬሳ አከ ሆጂቼሰን፥ ነሞትን
ኩምን ጀአ፥ ኩታ ሆጂ ገራገራረት አከ
አቦመኒፍ፥ ፍርዲ አከ ኬነን፥ 5ነሞትን
ኩምን አፉር ከረ አከ ኤገን፥ ነሞትን
ኩምን አፉርሞ ምአ ፋርፈትና እን ቆጼሴን
ዋቀዮፍ ገለተ አከ ድኤሰን እንአቦሜ።
6ዳዊት እሳን ከነ አከ በልበለ ጌርሾን፥
ቄሃቲፍ ሜራሪ እልማን ሌዊ ሰደኒት ገር
ገር እንህሬ።

*1. 1ሞቶ 1:28-40 *3. ሌዎ 4:2-3፤
1ሴና 23:24፤ 2ሴና 31:17፤ እዝ 3:8

7 ጌርሾን እልማን ለመ ቀበ ቱሬ፤ እሳ
ንስ፥ ለአዳኒፍ ሽሜኢ ጂደሙ፤ 8እልማን
ለአዳን ሰደንሞ ዬሂኤል እሰ አንገፈ፥
ዜታሚፍ ዮኤል ቱረን*፤ 9እልማን ሽሜኢ
ሰደንሞ ሽሎሞት፥ ሀዚኤሊፍ ካራን፤
እሳን ኩን ዱረ-ቡቶተ ቆሞ ለአዳን ቱረን።
10እልማን ሺሚ አርፈንሞ ያሃት፥ ዚና፥
ዬኡሺፍ ቤርያደ፤ 11ያሃት በልበለ አን
ገፋ፥ ዚናንሞ በልበለ ቁጥሱ ዮሙ
ተአን፥ ዬኡሺፍ ቤርየ ገሩ እጆሌ ባይኤ
ዋን ህንጎደትኒፍ አከ በልበለ ቶኮት እንለካ
አመን። *8. 26:21

12 ቄሃት እልማን አፉር ቀበ ቱሬ፤ እሳ
ንስ፥ አምራም፥ ይዝሃር፥ ኬብሮኒፍ
ኡዚኤል ጂደሙ*። 13እልማን አምራምሞ
ኣሮኒፍ ሙሴደ፤ ኣሮኒፍ ሰኘንሳ፥ ወንተ
ሁንዱማረ ቁላኣ ተኤ ቁልቁልነት ኤጉፍ፥
ዋቀዮፍ ኣርሳ ድኤሱፍ፥ እሳፍ ሆጂቹፍ፥
መቃሳቲንስ ነሞተ ኤብሱፍ በረበራን አዳን
እንባፈመን*። 14እልማን ሙሴ ነመ
ዋቀዮ፥ እልማን ሌዊ ግዱት እንለካአ
መን። 15ሙሴን እልማን ለመ ቀበ ቱሬ፤
እሳንስ፥ ጌርሾሚፍ ኤሊኤዜር ጂደሙ*።
16እልማን ጌርሾም ኬሳ ሼቡኤል አንገፈ
ቱሬ። 17እጆሌ ኤሊኤዜር ኬሳ ሬሃቢየ አን
ገፈ ቱሬ፤ ኤሊኤዜር እልመ ከን ብራ ህን
ቀቡ፤ ሬሃቢየ ገሩ እልማን ባይኤ ጎደቴ።
18እልማን ይዝሃር ኬሳ ሽሎሚት አንገፈ
ቱሬ። 19ኬብሮን እልማን አፉር ቀበ
ቱሬ፤ እሳንስ፥ ዬሪያን እሰ ዱራት፥ አማ
ርየ እሰ ለመፋት፥ ያሀዚኤል እሰ ሰደ
ፋት፥ ዬቃሚኣም እሰ አፉረፋት።
20እልማን ኡዚኤል፥ ሚካ እሰ አንገፋፍ
ይሽያ እሰ ቁጥሱደ።

*12. 6:2-3፤ 6:18 *13. በኡ 28:1፤
ለኮ 6:24-27 *15. በኡ 18:3-4

21 ሜራሪን እልማን ለመ ቀበ ቱሬ፤
እሳንስ፥ መህሊፍ ሙሺ ጂደሙ፤ መህሊ
ንስ እልማን ለመ ቀበ ቱሬ፤ መቃንሳኒስ፥
ኤሌአዛሪፍ ቂሽ ጂደመ*። 22ኤሌአዛር
እጆሌ ዲራ ኡቱ ህንጎደትን እንዱኤ፤ እን
ዱርበ ዱዋ ቀበ ቱሬ፤ እሳን ከነሞ እልማን
ቂሽ አቦሌሰሳቲቱ ፉዴ። 23ሙሺን እል
ማን ሰድእ ቀበ ቱሬ፤ እሳንስ መህሊ፥
ኤዴሪፍ ዬሬሞት ቱረን። *21. 6:4

24 እሳን ኩን ጎሰ ሌዊ ወረ አከ ቆሞ
ቆሞሳኒት፥ አከ በልበለ በልበለ አባሳኒት
ዱረ-ቡቶተ ተአኒ አደዳን ጫፈመኒደ፤
ቆሞ ሌዊ ሁንዱማ ኬሳ ነምን ወጋ ድግ
ደማ ዮኪስ ወጋ ድግደማ ኦሊ አዱመ
አዳን ሆጂ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጂተሙ
ኬሳ ቆደ ቀበ ቱሬ። 25ዳዊት ዮሙስ፥
«ዋቀዮ ጎፍታን እስራኤል ሰበሳቲፍ ቦቆና
ኬኔረ፥ አፊሳቲሞ በረበራን ዬሩሳሌም ኬሰ

እንጅራተ*፤ 26ኤጋ ሌዎትን ሰአች ጎዶ
ቁልቁላአ፥ ምአ ጎድቾ ኬሳ እቲን ሆጂተን
ሁንዱማስ ባተኒ አሲፍ አች አዴሙ እሳን
ህንበርባድችሱ» ጂዴ። 27አከ ዱቢ ዳዊት
እሰ ገረ ዱማ ሰናት፥ ሌዎትን ወጋ ድግ
ደማ ዮኪስ ወጋ ድግደማ አሊ እንለካአ
መን፤ 28ሆጂን እሳን ከናስ ደላ መነ
ቁልቁሉማ ኬሰ፥ ኩታወን ገራገራ መን
ቾት ደበለመኒ እጃረመን ኤጉዳን፥ ሆጂ
ከን ብራ አች ኬሳ ሆጂተሙ በርባድችሱስ
ሆጂቹዳን፥ እልማን አሮን ወረ ሉቦተ ወረ
መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጂተን ገርጋሩደ፤
29አከሱመስ ቡዴነ እላልቻ ቆጺሰኒ ገበቴረ
ካኡት፥ ሰፈረ ዳኩ ኬና ምዳኒቲፍ
ኬነሙ፥ ባይእናፍ ጉርጉድን መጥኖ ሀሀ
ጺፍ ብጥሌ ሰፈረሜ ደዳ ኤጀርሳቲን ሱኩ
መሜ ቶልፈሙ ሁንዱማት ጋፈተሞደ።
30ከነ መሌስ ጉያ ሁንዱማ ገነማፍ ገልገለ
ዳበተኒ ዋቀዮን ገለቴፈቺኒፍ ፋርፈቹን፥
31ጉያ ሰንበታት፥ ጉያ አያነ ባቲት፥ ጉያ
አያነ ቤከሞትስ፥ ዬሮዱመ ቀልም ጉበሙ
ድአቱት፥ አከ አቦሚ እሳኒፍ ኬነሜት ለኮ
ብሰሳኒ ኡቱ ህንህርአትን ፉለ ዋቀዮ ዱረት
አርገመኒ ሆጂቹን እሳንራ ከን በርባደ
ሙደ። 32አከሰት ወር ሌዎታ ዱንካነ እተ
ወል ገአኒፍ እዶ ቁልቁላአ ሰነ ኬሳ ወንተ
ሆጂቹፍ እተ ጋፈተመን እንራወቱ፤ ከነ
መሌስ ሆጂ አቦሎትንሳኒ እልማን አሮን
መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጂተን እሳን እንገር
ጋሩ ቱረን*።

*25. ዮኤ 3፡21 *28-32. ለኮ 3፡5-9

ቦቆና 24

ወረ ሉቦታቲፍ ሆጂን ህረሙሳ

1ሰኘን አሮን አከ ከነት ፉፌ ጅሩት
ህርመመኒሩ፤ አሮን እልማን አፉር ቀበ
ቱሬ፤ እሳንስ፥ ናዳብ፥ አቢሁ፥ ኤሌአዛ
ረፍ ኢታማር*። 2ናዳቢፍ አቢሁን ገሩ
ኡቱ እጆሌ ህንጎደትን አባሳኒ ዱረ
እንዱአን፤ ኤሌአዛሪፍ ኢታማርሞ ሉቦተ
ተአኒ እንሆጂተን*። 3ዳዊት ዮሙስ ሰኘ
አሮን አከ አከ ሆጂሳኒት ገርገር እንህሬ፤
ከነ ጎቹዳፍሞ ቆሞ ኤሌአዛር ኬሳ ዛዶቅ፥
ቆሞ ኢታማር ኬሳሞ አሂሜሌክቱ እሰ ገር
ጋሬ*። 4ዲሮትን መነ መነ አባሳኒት ዱረ-
ቡቱ ተአኒ ዋመመን፥ ቆሞ ኢታማር ጫላ
ቆሞ ኤሌአዛር ኬሳ ኩተተ ኩደ ጀአ፥
ቆሞ ኢታማር ኬሳሞ ኩተተ ሰዴትቱ
ቅጣኤ። 5ቆሞ ለቹሳኒ ኬሰ ጉርጉዶትን
መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጂተኒፍ፥ ጌጌስቶ
ትን ሆጂ ሀፉራ ዋን ጅረኒፍ፥ ሁንዱመሳኒ
ቡፌተ ሙካቲን ወሉመ ቅጤት ሆጂሳኒረ
እንዳበን። 6ለፈ ሞትቺፍ ጉርጉዶትን
ብያ፥ ዛዶቅ ሉብቺፍ አሂሜሌክ እልም
አብያታር፥ ዱረ-ቡቶትን ሌዎታፍ ሉቦታ
ጅረንት፥ ወር ቆሞ ኤሌአዛሪፍ ቆሞ ኢታ
ማር ኬሳ መነ መነ አባሳኒት ዱረ-ቡቱ
ተአኒ ዋመመን፥ ደረቤ ደረቤዳን ቡፌተ
ሙካ እንፉደተን፤ ሼማእያ እልም ኔታን
ኤል እን ጫፋን ወረ ሌዎታሞ እሰ ከነ ተሬ
ገልቼ እንጫፌ።

*1. 6፡3 *2. ሌዎ 10፡1-2 *3. 2ቤና 8፡14

7ቡፌትን ሙካ እን ዱራ ዬሆያሪቢፍ፥
እን ለመፋን ዬዳእያፍ፥
8እን ሰደፋን ሃሪሚፍ፥ እን አፉረፋን
ሴኦሪሚፍ፥
9እን ሸነፋን መልኪያፍ፥ እን ጀአፋን
ሚያሚኒፍ፥
10እን ቶርበፋን ሀቆዚፍ፥ እን ሰዴተ
ፋን አቢያፍ፥
11እን ሰልገፋን ዬሹአፍ፥ እን ኩርነ
ፋን ሼካኒያፍ፥
12እን ኩደ ቶኮፋን ኤልያሺቢፍ፥ እን
ኩደ ለመፋን ያቂሚፍ፥
13እን ኩደ ሰደፋን ሁጳዳፍ፥ እን ኩደ
አፉረፋን ዬሼብአቢፍ፥
14እን ኩደ ሸነፋን ብልጋፍ፥ እን ኩደ
ጀአፋን ኢሜሬፍ፥
15እን ኩደ ቶርበፋን ሄዚሪፍ፥ እን
ኩደ ሰዴተፋን ሀጺዜዚፍ፥
16እን ኩደ ሰልገፋን ጴታሂያፍ፥ እን
ድግደመፋን ይሄስቁሊፍ፥
17እን ድግደሚ ቶኮፋን ያኪኒፍ፥ እን
ድግደሚ ለመፋን ጋሙሊፍ፥
18እን ድግደሚ ሰደፋን ዴላያፍ፥ እን
ድግደሚ አፉረፋን መአዝያፍ እንበኤ።
19ጀሬን ኩን አኩመ አሮን አባብሊንሳኒ
አቦሚ ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤሊን ሆጅቻፍ
ሴረ ባሴ ቱሬት፥ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ
ሆጂቹዳፍ አከ አከ ተሬ ሆጂሳኒት ጫፈመ
ኒሩ*።

*19. ሉቃ 1፡8-9

20ሰኘን ሌዊ ወር ካንሞ ከነት ፉፈኒ
ከን ጅረኒደ፤ እልማን አምራም ኬሳ ሹባ
ኤል፥ እልማን ሹባኤል ኬሳሞ ዬህዲያህ፤

21 እልማን ሬሃብያ ኬሳሞ ይሽያን አንገፈ፤
22 ይዝሃሮተ ኬሳ ሼሎሞት፥ እልማን ሼሎ
ሞት ኬሳሞ ያሃት። 23 ኬብሮን እልማን
አፉር ቀበ ቱሬ፤ እሳንስ፥ ዬሪየ እስ
ዱራት፥ አማርየ እስ ለመፋት፥ ያሀዚኤል
እስ ሰደፋት፥ ዬቃሚአም እስ አፉረፋት።
24 እልም ኡዚኤል ሚካደ፥ እልማን ሚካ
ኬሳሞ ሻሚር፤ 25 ዬሽያ አቦሌስ ሚካት፤
እልማን ዬሽያ ኬሳሞ ዘካርያስ፤ 26 ሜራ
ሪን እልማን ለመ ቀበ ቱሬ፤ እሳንስ፥ መሀ
ሊፍ ሙሺደ፤ ቤኖ እልመ የአዚያት፤
27 ቆሞ ሜራሪ ኬሳ እልማን የአዚየ
ሾሃም፥ ዛኩሪፍ እብሪደ፤ 28 መሀሊን
እልመ «ኤሌአዛር» ጇደሙ ቶኮ ቀበ
ቱሬ፤ ኤሌአዛር ኩንሞ ደለ ሀንጎደትኔ፤
29 ቆሞ ቂሽ ኬሳሞ ዬራሀምኤል እልመ
ቂሽ፤ 30 ሙሺን እልማን ሰድእ ቀበ ቱሬ፤
እሳንስ፥ መሀሊ፥ ኤዴሪፍ ዬሪሞት፤
እሳን ኩን እልማን ሌዎታ ወረ አከ በልበለ
በልበለ አቦተሳኒት ዱረ-ቡቶተ ተአኒደ*።
*21-30. 23፡17-23

31 እሳንስ አኩመ ኦቦሎተሳኒ ሰኘ
አሮን ለፈ ዳዊት ሞትቾ፥ ዛዶቂፍ አሂሜ
ሌክ ዱረ-ቡቶትን ሎቦታፍ ሌዎታ ጅረ
ንት፥ ዱረ-ቡቶትን ቶኮን ቶኮን ማቲ እስ
አንገፉ ሀመ እስ ቂጥሱት ወሉመ ቅጤት
ሆጂ ሆጂሳኒቲፍ ቡፈተ ሙካ እንፉደተን።
*31. 25፡8

ቦቆና 25

ፎአሙ ፋርፈቶታ

1 ከነረት ዳዊት ሞትቾ አጆጁወን ሎል
ቶታ ወጅን፥ ቆሞ ሌዎታ ኬሳ እልማን
አሳፍ፥ እልማን ሄማኒፍ እልማን ይዱቱን
ኬሳ ነሞተ ክራራን፥ መሴንቆዳፍ ስቢለ
ወልት ሩኩተሜ ሰገሌ ጉዳ ደጌስሱን ገርጋ
ረመኒ ወንተ ዋቀዮ እሳንት ሙልእሱ ፋር
ፈናዳን ደጌስሰን ፎኤ አዳን እንባሴ፤
መቃን ነሞተ ሆጂ ከናፍ ፎአመኒ ከነት
ፉፌ ጅረ*።
2 እልማን አሳፍ ኬሳ፥ ዘኩር፥
ዮሴፍ፥ ነታንያፍ፥ አሰርኤላደ፤ እሳን
ኩን ጌጌሳ አሳፍ ጆለት ዮሙ ሆጂተን፥
አሳፍሞ ጌጌሳ ዳዊት ሞትቻ ጆለት
እንሆጂተ ቱሬ።
3 እልማን ዬዱቱን ኬሳ፥ ጌዳልያ፥ ዜሪ፥
ዬሻእያ፥ ሽሜኢ፥ ሀሸቢያፍ መቲትያደ፤
እሳን ኩን ጆአን ጌጌሳ አባሳኒ ይዱቱን
ጆለት እንሆጂቱ፤ አባንሳኒሞ ክራራን ዋቀ
ዮን ገለቴፈቼፍ ፋርፈቼዳን ወንተ እን
እሰት ሙልእሱ እንደጌስሰ ቱሬ።
4 እልማን ሄማን ኬሳ፥ ቡኪያ፥ መታ
ንያ፥ ኡዚኤል፥ ሼቡኤል፥ ዬሪሞት፥
ሀናኒያ፥ ሀናኒ፥ ኤሊአታ፥ ግዳልቲ፥
ሮመምቲ-ኤዜር፥ ዮሽበቃሻ፥ መሎቲ፥
ሆቲሪፍ መሃዚኦት፤ 5 እሳን ኩን ሁንድኑ
እልማን ሄማን እስ ሞትቻፍ ሙልአተ አር
ጉት፤ ዋቀዮ ኡልፍነ ጉዳሳ ሄማኒፍ ኬኑፍ
አኩመ አብደቼሴት እልማን ኩደ አፉሪፍ
ዱርቦተ ሰድእ እንኬኔፍ*።
*1. 15፡19 *5. 2ሴና 35፡15

6 ነሞትን ኩን ሁንድኑ ጌጌሳ አቦቲሳኒ
ቲን መነ ቁልቁሉማ ኬሰት ዬሮ ሰገዳ
ስቢለ ወልት ሩኩተሜ ሰገሌ ጉዳ ደጌስ
ሱን፥ ክራራፍ መሴንቆዳን እንፉርፈቱ፤
አቦትንሳኒ አሳፍ፥ ይዱቱኒፍ ሄማንሞ
ጌጌሳ ሞትቻቲን እንሆጂቱ ቱረን፤ 7 ነሞ
ትን አንቲዱመሳኒ ወጅን ዋቀዮን ፋርፈቼ
ምአ ፋርፈናቲን በርሲፈመኒ ቆጼፈመን
ወሉመት ድበ ለማፍ ሰዴተሚ ሰዴት
ቱረን። 8 እሳን አዱመ አዳን ሆጂ ሆጂሳኒ
በሩዳፍ ጃርሰ ዮኪስ እጆሌ፥ በርሲሳ
ዮኪስ በርቱ ኡቱ ሀንጂድን፥ ሁንዱምት
ሳኒ ወሉመ ቅጤት ቡፈተ ሙካ እንፉደ
ተን*። *8. 24፡31

9 ቡፈትን ሙካ እን ዱራ ቆሞ አሳፍ
ኬሳ፥ ዮሴፍ፥ [እልማንሳቲፍ አንቲሳ
ቲፍ ወሉመት ነሞተ ኩደ ለማፍ]፥ እን
ለመፉን ግዳልያዳፍ፥ አንቲሳቲፍ፥ እልማ
ንሳቲፍ ወሉመት ነሞተ ኩደ ለማፍ፥

10 እን ሰደፉን ዘኩሪፍ፥ እልማንሳ
ቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሉመት ነሞተ ኩደ
ለማፍ፥

11 እን አፉረፉን እዝሪዳፍ፥ እልማንሳ
ቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሉመት ነሞተ ኩደ
ለማፍ፥

12 እን ሾነፉን ነታኒያዳፍ፥ እልማንሳ
ቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሉመት ነሞተ ኩደ
ለማፍ፥

13 እን ጆአፉን ቡኪያዳፍ፥ እልማንሳ
ቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሉመት ነሞተ ኩደ
ለማፍ፥

14 እን ቶርበፉን ዬሸርኤላዳፍ፥ እልማ
ንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሉመት ነሞተ ኩደ
ለማፍ፥

15 እን ሰዴተፉን ዩሻእያዻፍ፥ እልማን
ሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት ነሞተ ኩደ
ለማፍ፥

16 እን ሰልገፉን መተንያዻፍ፥ እልማን
ሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት ነሞተ ኩደ
ለማፍ፥

17 እን ኩርኀፉን ሽሜኢፍ፥ እልማንሳ
ቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት ነሞተ ኩደ
ለማፍ፥

18 እን ኩደ ቶኮፉን አዛርኤሊፍ፥ እል
ማንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት ነሞተ
ኩደ ለማፍ፥

19 እን ኩደ ለመፉን ሀሸቢያዻፍ፥ እል
ማንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት ነሞተ
ኩደ ለማፍ፥

20 እን ኩደ ሰደፉን ሹባኤሊፍ፥ እልማ
ንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት ነሞተ ኩደ
ለማፍ፥

21 እን ኩደ አፉረፉን መቲትያዻፍ፥
እልማንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት
ነሞተ ኩደ ለማፍ፥

22 እን ኩደ ሸነፉን ዩሪሞቲፍ፥ እልማ
ንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት ነሞተ ኩደ
ለማፍ፥

23 እን ኩደ ጀአፉን ሀናኒያዻፍ፥ እል
ማንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት ነሞተ
ኩደ ለማፍ፥

24 እን ኩደ ቶርበፉን ዮሽበቃሻዻፍ፥
እልማንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት
ነሞተ ኩደ ለማፍ፥

25 እን ኩደ ሰዴተፉን ሀናኒፍ፥ እልማ
ንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት ነሞተ ኩደ
ለማፍ፥

26 እን ኩደ ሰልገፉን መሎቲፍ፥ እል
ማንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት ነሞተ
ኩደ ለማፍ፥

27 እን ድግደመፉን ኤሊያታዻፍ፥ እል
ማንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት ነሞተ
ኩደ ለማፍ፥

28 እን ድግደሚ ቶኮፉን ሆቲሪፍ፥ እል
ማንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት ነሞተ
ኩደ ለማፍ፥

29 እን ድግደሚ ለመፉን ግዳልቲፍ፥
እልማንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት
ነሞተ ኩደ ለማፍ፥

30 እን ድግደሚ ሰደፉን መሃዚኦቲፍ፥
እልማንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎመት
ነሞተ ኩደ ለማፍ፥

31 እን ድግደሚ አፉረፉን ሮመምቲ-ኤ
ዜሪፍ፥ እልማንሳቲፍ፥ አንቲሳቲፍ ወሎ
መት ነሞተ ኩደ ለማፍ እንበኤ።

ቦቆና 26

ኤግዶተ ከረወን መነ ቁልቁሎማ

1 ወር ከረወን መነ ቁልቁሎማ ኤገንሞ
አከ ከነት ፉፌ ጅሩት እንህርመመን፤ ቆራ
ሆተ ኬሳ፥ ሜሼሌምያ እልመ ቆሬት፤
እንሞ እልማን አሳፍ ኬሳ ቶኮ ቱሬ*።

2 ሜሼሌምያን እልማን ቶርበ ቀበ
ቱሬ፤ እን ዱራ ዘካርያስ፥ እን ለመፉን
ይዲአኤል፥ እን ሰደፉን ዘባድያ፥ እን አፉ
ረፉን የትኒኤል፥ 3እን ሸነፉን ኤላም፥ እን
ጀአፉን ይሆሃናን፥ እን ቶርበፉንሞ ኤሊሆ
ኤናይ። 4አቤድ-ኤዶም እልማን ሰዴት
ቀበ ቱሬ፤ እን ዱራ ሼማእያደ፥ እን ለመ
ፉን ይሆዛባድ፥ እን ሰደፉን ዮአህ፥ እን
አፉረፉን ሳካር፥ እን ሸነፉን ኔታንኤል፥
5እን ጀአፉን አሚኤል፥ እን ቶርበፉን ይሳ
ኮር፥ እን ሰዴተፉንሞ ጱኡልታይ፤ ከና
ንስ ዋቀዮ እሰ እንኤብሴ*።

*1. 2ሴና 8፡14፤ 35፡15 *4-5. 13፡14

6 ሼማእያን እልምሳ እን አንገፍን እል
ማን ጀአ እንጎደቴ፤ እልማንሳ ኩንሞ ሎል
ቶተ ጀጀቦ ዋን ቱረኒፍ፥ መነ መነ
አባሳኒት ዱረ-ቡቶተ እንተአን፤ 7መቃን
ሳኒ ከነት ፉፌ ከን ጅሩደ፤ እሳንስ፥
ኦትኒ፥ ሬፋኤል፥ ኦቤድ፥ ኤልዛባድ፥
ኤሊሁፍ ሴማክያደ፤ አቦላን ኤልዛባድ
ኤሊሁፍ ሴማክየ ጀግኖተ ቤከሞ ቱረን።
8እሳን ኩን ሁንድኑ ሰኘ አቤድ-ኤዶም፤
እሳን፥ እልማንሳኒፍ አንቲንሳኒ ሁንድኑ
ቤከሞ፥ ሆጅቻፍስ ሁምነ-ቀቤዪ ቱረን፤
ሰኘንሳ ወሎመት ነሞተ ጃተሚ ለመ።
9ሜሼላም እልማኒፍ አንቲ ቤከሞ ኩደ
ሰዴት ቀበ ቱሬ። 10ሰኘ ሜራሪ ኬሳ፥
ሆሳህ እልማን አፉር ቀበ ቱሬ፤ እሳን ኬሳ
ሺምሪን ዱረ-ቡአደ፤ እን አንገፈ ህን
ቱሬ፥ ገሩ አባሳቱ ዱረ-ቡቱ አከ እን ተኡ
ጎዴ። 11እን ለመፉን ሂልቂያደ፥ እን ሰደ
ፉን ጠበልያ፥ እን አፉረፉን ዘካርያስ፤
እልማን ሆሳሂፍ አንቲንሳ ወሎመት ነሞተ
ኩደ ሰድእ ቱረን።

12 ከረ ኤግዶትን ኩን አኩመ ሌዎተ
ወረ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጄተኒት፥ ሆጂ
ኦፌሳኒት ጋፈተሙዳፍ ኩተተ ወረ መነ
መነ አባሳኒት ዱረ-ቡቶተ ተአኒት ህርመ
መኒሩ። 13ጃርሰ፥ እጆሌደ ኡቱ ህንጂ
ድን፥ አከ መነ መነ አባሳኒት ከረ እስ ከም
አከ ኤገን ቡፈተ ሙካቲን እንፋደተን።
14ቡፈትን ሙካ ሱንስ ሼሌምያዳፍ ከረ
እስ ገረ በአ-ቢፍቱ፥ ዘካርያስ እልመሳ እስ
ነመ ጎርሱዳፍ ሁበታ ተኤ ሰናፍሞ ከረ እስ
ገረ ብታ፥ 15ኦቤድ-ኤዶሚፍ ከረ እስ ገረ
ምርጋ፥ እልማንሳቲፍሞ መነ ምአ፥
16ሹጲሚፍ ሆሳሂፍ ከረ እስ ገረ ልጠ-ቢ
ፍቱፍ ከረ እስ ከረ «ሼሌኬት» ጄደሙ
እንባሴ፤ ከር ሼሌኬት ኩን እስ ከራ ኦል
በኡ ቡኬት አርገሙደ፤ ወር ኤገንስ ደረቤ
ደረቤዳን እንኤጉ ቱረን። 17ጉያ ጉያት ከን
ኤገን ከራ ከረ ገረ በአ-ቢፍቱ ሌዎተ
ጀአ፥ ከራ ከረ ገረ ብታ አፉር፥ ከራ ከረ
ገረ ምርጋ አፉር ቱረን፤ መነ ምአ ገሩ
ለመ ለመ ተአኒ እንኤጉ ቱረን። 18ጭናቸ
ገረ ልጠ-ቢፍቱቲን ከራ እስ እጃርስ አከ
ገርዳፎ ቡኬዳን ኦል በኡረ ነመ አፉር፥
እጃርስቸሞ ነመ ለመ ተአኒ እንኤጉ
ቱረን። 19ሰኜ ቆራሂፍ ሜራሪ ኬሳ ኩተ
ትን ከረ ኤግዶታ እሳን ከነ ቱረን።

ቀቤኙ መነ ቁልቁሉማት ወረ ጋፈተመን

20 ሌዎተ ወረ ሀፈን ኬሳ ነሞትን
ቀቤኙ መነ ቁልቁሉማፍ ኬና አዳን ባፈሜ
ዋቀዮፍ ድኤፈሜት ጋፈተመን ጅሩ
ቱረን። 21ሰኜ ጌርሾን ኬሳ፥ እልማን ለአ
ዳን ወር ማቲ ቆሞ ለአዳን ጌርሾንቻ ኬሰት
ዱረ-ቡቶተ ተአን ከነት ፋፈኒ ጅሩ፤ እሳ
ንስ፥ ዬሂኤሊፍ፥ እልማንሳት፤ 22እል
ማን ዬሂኤሊ፥ ዜታሚፍ ዮኤል ኦቦሌሰሳ
ወረ ቀቤኙ መነ ቁልቁሉማት ጋፈተሞ ቱረ
ኒደ*።
*21-22. 23፡8

23 ሰኜ አምራም፥ ሰኜ ይዝሃር፥ ሰኜ
ኬብሮኒፍ ሰኜ ኡዚኤል ኬሳ ነሞትን ሆጂ
ከነረ ዳበመኒሩ። 24ሰኜ ጌርሾም እልመ
ሙሴ ኬሳ ሹባኤል እት ጋፈተማ ቀቤኙ
መነ ቁልቁሉማ ቱሬ፤ 25ከራ ኤሊኤዜር
ኣንቲሳቲ ሼሎሚት ዚክሪ፥ ዚክሪ
ዮራም፥ ዮራም ይሻእያ፥ ይሻእያ ሬሃ
ብያ፥ ሬሃብያ ኤሊኤዜር ኣንቲሳ ቱሬ።
26ሼሎሚት ኩኒፍ ኣንቲወንሳ ምአ ዳዊት
ሞትቾ፥ ዱረ-ቡቱን ቆሞ፥ አጀጁወን
ኩማ፥ አጀጁወን ድባፍ አቦትን ሁምነ
ወራና ዋቀዮፍ አዳን ባሰን ሁንዱማት ጋፈ
ተሞ ቱረን። 27እሳን ምአ ዬሮ ዱላ ሳመ
ሜራ፥ መነ ቁልቁሉማ እቲን ሃሬሱዳፍ
አዳን እንባሰን። 28ከናፍ ምእ ገራገራ ሁን
ድኑ፥ ምአ ሳሙኤል እላልትቾ፥ ሳኦል
እልም ቂሽ፥ አብኔር እልም ኔሪፍ ዮኣብ
እን ዜሩያን ዴሴ ሆጂ መነ ቁልቁሉማቲፍ
አዳን ባሰን ኤጉምሰ ሼሎሚቲፍ ኣንቲሳ
ጀለ ቱረን።

ወረ ሰበ ገምቴሰኒፍ ወረ ፍርዲ ኬነን ሆጂረ ዳቡሳ

29 ሰኜ ይዝሃር ኬሳ፥ ኬናንያፍ እልማ
ንሳሞ ሆጂ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ኡቱ ህን
ተእን፥ ነሞተ እስራኤል አከ ገምቴሰኒፍ፥
ፍርዲስ አከ ኬነኒፍ ሆጂረ እንዳበመን።
30 ሰኜ ኬብሮን ኬሳ፥ ሀሸቢያፍ ኣንቲ
ንሳ ነሞትን ኩምን ቶኮፍ ድብ ቶርበ ሆጂ
ዋቀዮ ሁንዱማፍ ሆጂ ሞቲ ሆጄቹ ከን
ደንደአን፥ ኩታ ብየ እስራኤል እስ ለገ
ዮርዳኖስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ጅሩረት አቦ
እንአርገተን። 31አከ ህደ ደሎተ ማቲሳኒት
ሰኜ ኬብሮን ኬሳ፥ ዬሪየ ዱረ-ቡቱ ቱሬ፤
ዳዊት ሞኤ ወጋ አፉርተመፋሳት ቆረትናን
ዮሙ ጎደሜ ሰኜ ኬብሮን ኬሳ ሎልቶትን
ጀጀቦን ብየ ጊልአድ መንደረ ያዜር ኬሰት
እንአርገመን። 32ዳዊት ሞትቾ ሆጂ እሳ
ንት ኬነሜ ሆጄቹ ከን ደንደአን፥ መነ መነ
አባሳኒት ዱረ-ቡኦ ከን ተአን፥ ኣንቲ
ዬሪያ ኬሳ ነሞተ ኩመ ለማፍ ድበ ቶርበ
ሆጂረ እንዳቤ፤ ጀሬን ኩን ኩታ ብየ
ሩቤን፥ ኩታ ብየ ጋዲፍ ወለካ ጎሰ ምናሴ
ኬሰት ሆጂ ዋቀዮፍ ሆጂ ሞቲ አከ ሆጄተ
ኒፍ አቦ እንአርገተን።

ቦቆና 27

አንገፎተ ወራና ለኮብሳን ኩተተ ኩተተት ህሩሳ

1 እስራኤሎትን መነ መነ አባሳኒት
ዱረ-ቡቶተ ተአን፥ አንገፎትን ኩማ፥ አን
ገፎትን ድባ፥ ወር እሳን ገምቴሰንስ
ኩተተ ወራና ኬሰት ሞቱማ ከናፍ
እንሆጄቱ፤ ኩተትን ወራና ቶኮን ቶኮንሳ
ነሞተ ኩመ ድግደሚ አፉር ኦፍ ኬሳ ቀቡ

ኩን ወጋ ኪሰት ጅአ ቶኮ ቶኮ ሆጇቹዳፍ
ኩተትን እን ሃራን ዮሙ ዱፉ እን ሆጇቴሞ
እንገለ ቱሬ፤ ተሬን ጌጌስቶተሳኒስ ከነት
ፉፌ ጅረ።

2 ያሾብአም እልም ዘብዲኤል፥ ኩተተ
ወራና እሰ ጀልቀባ እሰ ጅአ ዱራት ሆጇ
ቱረት አጀጃ ቱሬ፤ ኩተተሳ ኪሰ ነሞተ
ኩመ ድግደሚ አፉርቱ ቱሬ፤ [3]እን ሰኚ
ፉሬስ ኪሳ ደለቴ፤ አንገሮተ ሎልቱ
ኩተተ ወራና እሰ ጅአ ዱራት ሆጇቱረ
ትሞ አጀጃ ቱሬ። [4]ዶዳይ አሆህቾ፥
ኩተተ ወራና እሰ ጅአ ለመፋት ሆጇቱረት
አጀጃ ቱሬ፤ ሚክሎትሞ እት አና ጌጌሳ
ኩተተ ወራንቻ እሰ ነሞተ ኩመ ድግደሚ
አፉር ኦፍ ኪሳ ቀቡ ቱሬ። [5]ቤናያ እልም
ዮሆያዳ ሉበ እሰ አንገፉ፥ ኩተተ ወራና
እሰ ሰደፉ እሰ ጅአ ሰደፋት ሆጇቱረት
አጀጃ ቱሬ፤ ኩተተሳ ኪሰ ነሞተ ኩመ
ድግደሚ አፉርቱ ቱሬ*፤ [6]ቤናየ ኩን
ጎቶተ ሶዶመን ኪሳ ዱረ-ቡቱ ጀባደ፤ እል
ምሳ አሚዛባድሞ ኩተተ ወራና እሰ ከን
አባሳቲት አጀጃ ቱሬ።

*5. 11:22-25

7 ከን እሰ አፉረፉ እሰ ጅአ አፉረፋት
ሆጇቱሞ አሳሄል አቦሌሰ ዮአብ፤ እልምሳ
ዜባድየ እዶሳ እንቡኤ፤ ኩተተሳ ኪሰ
ነሞተ ኩመ ድግደሚ አፉርቱ ቱሬ።
[8]ሻምሁት ይዝራህቾ፥ ኩተተ ሸነፉ እሰ
ጅአ ሸነፋት ሆጇቱረት አጀጃደ፤ ኩተተሳ
ኪሰ ነሞተ ኩመ ድግደሚ አፉርቱ ቱሬ።
[9]ከን እሰ ጀአፉ እሰ ጅአ ጀአፋት ሆጇቱ፥
ኢራ እልመ እቄሽ ነመ ቴቆአት፤ ኩተተሳ
ኪሰ ነሞተ ኩመ ድግደሚ አፉርቱ ቱሬ።
[10]ከን እሰ ቶርበፉ እሰ ጅአ ቶርበፋት
ሆጇቱ፥ ሄሌዝ ሰኚ ኤፍሬም ነመ ጴሎን፤
ኩተተሳ ኪሰ ነሞተ ኩመ ድግደሚ አፉ
ርቱ ቱሬ። [11]ከን እሰ ሰዴተፉ እሰ ጅአ
ሰዴተፋት ሆጇቱ፥ ሲቤካይ ዘራህቾ ነመ
ሁሻት፤ ኩተተሳ ኪሰ ነሞተ ኩመ ድግ
ደሚ አፉርቱ ቱሬ። [12]ከን እሰ ሰልገፉ
እሰ ጅአ ሰልገፋት ሆጇቱ፥ አቢኤዜር ነመ
አናቶት ሰኚ ቤንያሚን፤ ኩተተሳ ኪሰ
ነሞተ ኩመ ድግደሚ አፉርቱ ቱሬ። [13]ከን
እሰ ኩርነፉ እሰ ጅአ ኩርነፋት ሆጇቱ፥
መሀራይ ዘራህቾ ነመ ኔቶፋት፤ ኩተተሳ
ኪሰ ነሞተ ኩመ ድግደሚ አፉርቱ ቱሬ።
[14]ከን እሰ ኩደ ቶኮፉ እሰ ጅአ ኩደ ቶኮ
ፋት ሆጇቱ፥ ቤናያ ነመ ጲራቶን ሰኚ
ኤፍሬም፤ ኩተተሳ ኪሰ ነሞተ ኩመ ድግ
ደሚ አፉርቱ ቱሬ። [15]ከን ኩተተ እሰ
ኩደ ለመፉ እሰ ጅአ ኩደ ለመፋት
ሆጇቱ፥ ሄልዳይ ነመ ኔቶፋት ሰኚ ኦትኒ
ኤል፤ ኩተተሳ ኪሰ ነሞተ ኩመ ድግደሚ
አፉርቱ ቱሬ።

ጌጌስቶተ ጎሶተ እስራኤል

16 ጌጌስቶትን ጎሶተ እስራኤል ከነት
ፉፌኒ ጅሩ፤ ጎሰ ሩቤን ከን ጌጌሱ፥ ኤሊ
ኤዜር እልመ ዚክሪት፤ ጎሰ ሽምኦን ከን
ጌጌሱ፥ ሼፋጥያ እልመ መአካት።

17 ጎሰ ሌዊ ከን ጌጌሱ፥ ሀሸቢያ እልመ
ቄሙኤል፤ ቆሞ አሮን ከን ጌጌሱ፥
ዛዶቅ።

18 ጎሰ ይሁዳ ከን ጌጌሱ፥ ኤሊሁ ኦበ
ሌሰ ዳዊት፤ ጎሰ ይሳኮር ከን ጌጌሱ፥
ኦምሪ እልመ ሚካኤል።

19 ጎሰ ዜቡሎን ከን ጌጌሱ፥ ይሽማእያ
እልመ ኦበድያት፤ ጎሰ ንፍታሌም ከን
ጌጌሱ፥ ዬሪሞት እልመ አዝሪኤል።

20 ጎሰ ኤፍሬም ከን ጌጌሱ፥ ሆሼአ
እልመ አዘዝያት፤ ወለካ ጎሰ ምናሴ ከን
ጌጌሱ፥ ዮኤል እልመ ፄዳያት፤

21 ወለካ ጎሰ ምናሴ እሰ ጊልአድ ኪሳ
ከን ጌጌሱ፥ ኢዶ እልመ ዘካርያስ፤ ጎሰ
ቤንያሚን ከን ጌጌሱ፥ የአሲኤል እልመ
አብኔር።

22 ጎሰ ዳን ከን ጌጌሱ፥ አዛሬል እልመ
ዬሮሃም፤ እሳን ኩን ጌጌስቶተ ጎሶተ እስራ
ኤል ቱረን።

23 ዋቀዮ፥ «ሰበ እስራኤል አከ ኡር
ጆተ ዋቀ ኪሳ ነንባይእሰ» ጂዴ ዋን አብ
ደቺሴፍ፥ ዳዊት ነሞተ ወጋ ድግደማፍ
ድግደማ ገዲ ህንለኮፍስፍኔ*። [24]ዮአብ እን
ዜሩየ ዴሴ ነሞተ ለካኡ ጀልቀቤ ቱሬ፥
ገሩ ህንራወትኔ፤ ሰበቢ ነሞተ ለኮብስሱሳ
ከናፍ ዴከምስ ሰበ እስራኤልረት ዱፌ
ቱሬ፤ ለኮብሰ ነሞታሰ መጫፈ ሴና ዳዊት
ሞትቻ ኪሰት ህንጫፈምኔ*።

*23. ኡመ 15:5፤ 22:17 *24. 21:1-27

እት ጋፈተሞ ቀቤኛ ሞትቻ

25 አዝማዌት እልም አዲኤል፥ እት
ጋፈተማ ቀቤኛ መነ ሞቱማት፤ ዮናታን
እልም ኡዚያሞ እት ጋፈተማ ቀቤኛ ብየ

ኬሳ፥ ቀቤኘ መንደሮተ ኬሳ፥ ቀቤኘ ገን
ዴን ኬሳፍ መሰራ ኬሳ ቱሬ።
26 ኤዝሪ እልም ኬሉብ እት ጋፈተማ
ነሞተ ወረ ማሲ ቆጲሰኒ ቆቲሰ ቆተኒት።
27 ሺሜኢ ራማትች እት ጋፈተማ ዳባ
ወይኒት፤ ዘብዲ ነምን ሺፍሚሞ እት ጋፈ
ተማ ጬንፋ ወይኒ ዳባ ወይኒ ኬሰት ኩፈ
ሙት።
28 በአል-ሀናን ጌዴርች፥ እት ጋፈተማ
ሙከ ኤጀርሳፍ ሙከ ሀርቡ ደቻ ኬሳ
ቱሬ፤ ዮአሽሞ እት ገፈተማ ደዳ ኤጀርሳ
ወልት ኩፈሙት።
29 ሺትራይ ነምን ሻሮን፥ እት ጋፈ
ተማ ሳወን ሻሮን ኬሰ ዴደኒት፤ ሻፋጥ
እልም አድላይም እት ጋፈተማ ሳወን ወረ
ደቻወን ኬሰ ዴደኒት። [30] አቢል እሽማኤ
ልች፥ ኤግዱ ጋሎታት፤ ዬሀድየ ነምን
ሜሮኖት፥ እት ጋፈተማ ወረ ሀሮተ ሆርሲ
ሰኒ ቱሬ።
31 ያዚዝ ሀግርች፥ እት ጋፈተማ ወረ
ቡሻዬ ሆርሲሰኒት፤ እሳን ኩን ሁንድኑ፥
እት ጋፈተሞ ቀቤኘ ዳዊት ሞትቻ ቱረን።
32 ዮናታን ወሲል ዳዊት ሞትቻ፥ ጎር
ሳደ፥ ሁበታደ፥ ነመ ቤካደሰ ቱሬ፤ ዬሂ
ኤል እልም ሀከሞኒሞ እልማን ሞትቻ
እንጉድሰ ቱሬ። [33] አሂቶፌል፥ ጎርሳ ሞት
ቻት፤ ሁሻይ ነምን አርኪሞ ሞትቸት ከን
ድአቱ ቱሬ*። [34] አሂቶፌል ቦዴዳን ዬሆ
ያዳ እልመ ቤናያቱ፥ እሰት አኔ አብያታ
ርቱ እዶሳ ፉዶቴ፤ ዮአብሞ አጀጃ ሁምነ
ወራና ሞቱምቻ ቱሬ።

*33. 2ሳሙ 15፥12፥32፥37

ቦቆና 28

ዳዊት ሞትች እጃርሰ መነ ቁልቁሉማፍ አኬከ ባሱሳ

1 ዳዊት ጉርጉዶተ ሰበ እስራኤል ሁን
ዱማ ዬሩሳሌምት እንዋምስሴ፤ እሳንሰ፥
ጌጌስቶተ ጎሳ፥ ቡልችቶተ ኩታወን ብያ፥
አንገሮተ ኩማ፥ አንገሮተ ድባ፥ ቀቤኛፍ
ሆሪ ቄኤ ሞትቻፍ እልማንሳቲ ሁንዱማ
ረት ጋፈተሞ ከን ተአን አከሱመሰ መነ
ሞቱማረት አቦ ከን ቀበን ጀግኖታፍ ሎል
ቶተ ጀጀቦ ቱረን።
2 ዳዊት ሞትች ከኤ ዳበቴ፥ «ያ አቦሎ
ተኮ፥ ያ ሰበኮ፥ ሜ ነደገአ! ሰንዱቅን
ከኩ እን ዋቀዮ እረት ሙልአቱ አከ ኬሰ
ታኡፍ መነ እጃሩዳፍ ገራኮት ያዴ፥ እጃ
ርሰሳቲፍስ ቆጳኤን ቱሬ*፤ [3] ገሩ ዋቀዮ፥
‹አት ሎልቱደ፥ ዲገ ነማስ ደንገላፍቴተ፤
ከናፍ አት ኡልፍነ መቃኮቲፍ መነ ሀንእጃ
ርቱ!› ጂዴ፥ አነት እንዱበቴ*።

*2. 17፥1-2 *3. 22፥8

4 «ሀተኡዩ መሌ፥ ዋቀዮ ጎፍታን እስ
ራኤል፥ ይሁዳን ጌጌስቱ አከ ተኡፍ ፎአ
ቴረ፤ ጎሰ ይሁዳ ኬሳሞ ቆሞ አባኮቲ፥
እልማን አባኮቲ ኬሳሞ ሞቱማ አናፍ ኬኑ
ጃለቴ፥ ጉቱማ እስራኤልረት በረበራን
ሞቲ አከን ተኡፍ ነሮአቴ። [5] ዋቀዮ እል
ማን ባይኤ አናፍ እንኬኔ፤ እሳን ከነ ኬሳ
ሶሎሞንን ፎአቴ ቴሶ ሞቱማ እሰ አፊሳቲ
እስራኤሊፍ ዳቤረ አከ እን ታኡ እንጎዴ።
[6] ዋቀዮ፥ ‹ሶሎሞን እልምኬ፥ እልመ አከ
አናፍ ተኡፍ፥ አንሞ አባ አከን እሳፍ
ተኡፍ እሰ ፎአዴረ፤ እን መነ አናፍ
እንእጃረ፥ ኦብዲሳሰ እንቶልቻ፤ [7] አኩመ
አመ ተአ ጅሩ ከነ እን አቦሚኮፍ ሴረኮ
ጀቤሴ ዮ ኤጌ፥ አን ሞቱማሳ ጀቤሴ በረበ
ራን ነንዳበ› ናንጂዴ*።

*3-7. 17፥4-14

8 «ኤጋ እሰን ብየ ጋሪ እሰ ቀበተን ከነ
ኬሰ እት ፋፍተኒ አከ ጅራተንት፥ ሰኘኬ
ሰኒፍሰ ዳለ በረበራ ጎተኒ አከ እሰ ደበርሰ
ተንት፥ ያዳን አቦሚ ዋቀዮ ጎፍታኬኛ
ዱካ ቡተኒ አከ ኤግደኒፍ፥ ጉቱማ ሰበ
እስራኤል ወልዳ ዋቀዮ ዱረት፥ ዋቀዮኬኘ
እሰ ኑደገኡፍ እሰ ኑአርጉ ዱረት እስንት
ነንሀመ።
9 «ያ ሶሎሞን፥ ያ እልመኮ፥ ዋቀዮ
እን አን አባንኬ ዋቄሱ ገራ ነመ ሁንዱማ
ቆሬ ዋን እላሉፍ፥ ወንተ ያድን ነማ እት
ሀደሜ ጅሩ ሁንዱማሰ ዋን ሁበቱፍ፥ ጎፍ
ቱማሳ ቤኪቲ ገራ ጉቱዳን፥ ፌደ ጉቱዳ
ንሰ እሳፍ ሆጂዱ! ዮ እሰ በርባደቴ፥ እሰ
እንአርገተ፤ ዮ አት እሰ በርባደቹ ዲፍቴ
ገሩ፥ እንሰ በረበራን ሰእንገተ*፤ [10] ኩኖ፥
መነ ቁልቁሉማ አከ አት እጃርቱፍ ዋቀዮ
ሰሮአቴረ፤ አትሰ ጀባዱ ሆጂዱ!»
ጂዴ።

*9. ኤር 29፥13-14

11 ከነ ቦዴሰ ዳዊት አኬከ እጃርሰ መነ
ቁልቁሉማ እሰ ገርዳሮሳ፥ ኩታ መንቻ እሰ
በልአ፥ ኩታ ምእ ገት-ጀቤሰ ኬሰ ካአሙ
ኩታወን መነ መነራ፥ ኩታወን ገረ ኬሳፍ
እዶ ሁንዱማ ጫላ ቁልቁላአ ለፈ ቴሶን
አራራ ካአሙ አርግሲሉ እልመሳ ሶሎሞንት

እንኬኔ። 12አከሱመስሞ አኬከ ኦብዲ መነ
ቁልቁሉማ፥ ኩታወን መንቾት ናኔፈሚ እጃ
ረመን ሁንዱማ ኩታወን ቀቤኝ መነ ቁልቁሉ
ማፍ ኬናን አዳን ባፈመን ኬሰ ካአመን እሰ
አከ ሀፉር ኀፍትቻ እሰት ሙልእሴት ቆጼሴ
ሰነ እልመሳት እንኬኔ። 13ከነ መሌስ፥ ኩተት
ሉቦታፍ ሌዖታ ማል ሆጄቹን አከ ተኡ፥
ሆጂን መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጄተሙ ሁን
ድኑ አተምት አከ ሆጄተሙ፥ ምእ መንቾ
ኬሳ እቲን ሆጄተሙስ እሰ ከም አከ ተኤ
እሰት እንሀሜ። 14ቆዳ ወርቄራ ሆጄተሜ፥
ሆጂ ገራገራ እቲን ሆጄቹዳፍ በርባድችሱፍ
ወርቄሳ፥ ቆዳ ሜቲራ ሆጄተሜ፥ ሆጂ ገራ
ገራ እቲን ሆጄቹዳፍ በርባድችሱፍሞ ሜቲሳ
ሚጀኔ እንካኤ። 15አከ አከ ሆጂሳት ቶኮን
ቶኮን ባቱ እብሳፍ ቆዳ እብሳ ወርቄራ ሆጄተ
ሙፍ፥ ወርቄ እሰ ገኡ፥ ቶኮን ቶኮን ባቱ
እብሳፍ ቆዳ እብሳ ሜቲራ ሆጄተሙፍሞ
ሜቲ እሰ ገኡ፥ 16ቶኮን ቶኮን ገበቴ ቡዴን
እላልቻ እረ ካአሙፍ ወርቄ እሰ ገኡ፥ ገበ
ቶተ ሜቲራ ሆጄተሚፍስ ሜቲ ገኡ
እንሚጀኔ። 17ፍሎ ፎኒቲፍ፥ ወጪቲዳፍ፥
ጩጌዳፍ ወርቄ ቁላአ፥ ቶኮን ቶኮን ጫቢ
ወርቄቲፍ ወርቄ እሰ ገኡ፥ ቶኮን ቶኮን ጫቢ
ሜቲቲፍሞ ሜቲ እሰ ገኡ፥ 18እዶ አርሳ እሰ
እጣን እረት አርፈሙፍ ከን ገኡ ወርቄ በቅ
ፈሜ ቁላኤ እንሚጀኔ፤ አከሱመሞ አኬከ ኮን
ኮላታ፥ አኬከ ኪሩቤል ወረ ወርቄራ
ሆጄተሚ ቆቾወንሳኒ በልእሰኒ ሰንዱቀ ከኩ
ዋቀዮረ ኀልቦበኒ ሰነ እት እንኬኔ። 19ዳዊት፥
«ኩን ሁንድኑ ሀርከ ዋቀዮቲን ቆጼፈሜ፤ ከን
አነራ በርባደሙ ገሩ አከ አኬከ ሆጂ ከናት
ሆጄቹደ» ጄዴ።

20 ዳዊት ኤርገሲ ሶሎሞን እልመሳ
ቲን፥ «ኤጋ ጭም፥ እጀ ጀባዱ ሆጄዱ!
ዋቀዮ ኀፍታን እን አን ዋቄፈዱ ሲወጅን
ዋን ጅሩፍ፥ ህንሶዳትን፥ ህንነእንስ! መነ
እሰ ኬሰት ዋቀዮፍ ሆጄቹዳፍ እጃርቱ ከነ
ሀመ ራወቱት እን ስህንዲሱ፥ ስህንገቱስ*።
21ኩተትን ሉቦታፍ ሌዖታ ሆጂ መነ ቁል
ቁሉማ ኬሰት ሆጄተሙ ሁንዱማፍ ቆጼፈ
መኒሩ፤ ወር ሆጂ ሀርካት ኦጌዩ ተአን፥
ሆጅቻፍስ ፌደ ከን ቀበን ሁንድኑ ስእንገር
ጋሩ፤ ጌጌስቶትኒፍ ሰብን ሁንድኑ አከ
አት እሳን አቦምቴት እንሆጄቱ» ጄዴ።

*20. 22፡13፤ ኬሰ 31፡6

ቦቆና 29

እጃርሰ መነ ቁልቁሉማቲፍ ኬናን ገራገራ ኬነሙሳ

1ዮሙስ ዳዊት ሞትቾ ጉቱማ ወልገእ
ቻቲን፥ «ሶሎሞን እልምኮ እን ዋቀዮ
ፎአቴ ኩን ሙጫ ወላላደ፤ መን ጉዳን
እጃረሙፍ ጄዱ ኩን ዋቀዮ ኀፍታዳፍ እጃ
ረመ መሌ፥ ነማፍ ምት፤ ከናፍ ሆጂንሳ
ጉዳደ*፤ 2ኩኖ፥ አን አከ ሁምነኮቲት መነ
ቁልቁሉማ እሰ ዋቀዮኮቲፍ እጃረሙፍ፥
ምእ ወርቄራ ሆጄተሙፍ ወርቄ፥ ምእ
ሜቲራ ሆጄተሙፍ ሜቲ፥ ምእ ስቢለ ቦረ
ጂራ ሆጄተሙፍ ስቢለ ቦረጂ፥ ምእ ስቢለ
ከን ብራራ ሆጄተሙፍ ስቢለ፥ ምእ
ሙከራ ሆጄተሙፍ ሙከ አከሱመስ ደጋ
ሰርዶኒክስ ደጋ ገት-ጀቤሰ ተሬ ገልቾኒ
እቲን መነ ሚደግሰን፥ ደጋ ጉራቾ ጨለ
ቅሳ፥ ደጋ ገት-ጀቤዩ ብፈ ገራገራ ቀበኒፍ
ደጋ አዲ ጨለቅሳ ቆጼሴረ፤ እሳን ከነ ሁን
ዱማ ባይእሴ ወልት ቀቤረ። 3ከነ መሌስ፥
ሆጂ መነ ቁልቁሉማ ከናፍ ኦፍ ኬኑኮራ
ከን ከኤ፥ ዋነን ከናን ዱረ መነ ቁልቁሉማ
ከናፍ ቆጼሴረት ደበሌ፥ ቀቤኘ ዱንፋኮቲ
ኬሳ ወርቄፍ ሜቲ ነንኬነ፤ 4ኬኘን መንቻ
ሚደግሱዳፍ ወርቄ ኦፊር አከ ኩንታለ
ኩመ ቶኮፍ ድግደመ፥ ሜቲ አከ ኩንታለ
ኩመ ለማፍ ድበ ሰድኢፍ ሰዴተመ፥
5ምእ ወረ ሆጂ ሀርካ ቤከኒን ሆጄተመን
ሁንዱማፍሞ እሰ ወርቄራ ሆጄተሙፍ
ወርቄ፥ እሰ ሜቲራ ሆጄተሙፍ ሜቲ ነን
ኬነ፤ አመ ኤጋ ኤኙቱ ፌደሳቲን ኦፍ ኬኔ
መነ ቁልቁሉማ እሰ ዋቀዮፍ እጃረሙ
ከናፍ ኬና ድኤሰሬ?» ጄዴ*።

*1. 22፡5 *5. 22፡14፤ በኡ 35፡4-9

6 ከነረት መነ መነ አባሳኒት ዱረ-ቡቶተ
ከን ተአን፥ ጌጌስቶትን ኀሶተ እስራኤል፥
አንገፎትን ኩማ፥ አንገፎትን ድባፍ ሆጂ
ሞቱምቻት ጋፈተሞ ከን ተአን ፌደሳኒቲን
ኬና እንድኤሰን፤ 7እጃርሰ መነ ቁልቁሉማ
ከናፍ፥ ወርቄ አከ ኩንታለ ኩመ ቶኮፍ
ድበ ቶርባ፥ ሆሪ ወርቄ አከ ኪሎ ግራሚ
ሰዴተሚ አፉሪ፥ ሜቲ አከ ኩንታለ ኩመ
ሰድኢፍ ድበ አፉሪ፥ ስቢለ ቦረጂ አከ
ኩንታለ ኩመ ጀአፍ ድበ ቶኮ አከሱመስ
ስቢለ አከ ኩንታለ ኩመ ሶዶሚ-አፉሪ
ሚጀኑ እንኬነን። 8ወር ደጋ ገት-ጀቤሰ
ቀበንሞ ዩሂኤል ጌርሾንቾ እሰ ቀቤኘ መነ

ቁልቁሉማ ኤጉት እንኬነን* ። 9 ዱረ-ቡቶት
ንሳኒ ፌደ ኦፌሳኒቲን ፥ ገራ ጉቱዳንስ ኬና
ዋቀዮፍ ዋን ድኤሰኒፍ ፥ ነሞትን እንገመ
ደን ፤ ዳዊት ሞትቾስ ባይኤ እንገመዴ ።
*8. በኡ 35፡27

ዳዊት ሞትች ዋቀዮፍ ገለተ ገልቹሳ

10 ከነ ቦዴ ዳዊት ጉቱማ ወልገኢ ሰና
ዱረት ዋቀዮን እንገለቴፈቴ ፤ ገለተሳ ኬሰ
ትስ ፥

«ያ ዋቀዮ ፥
እስ እስራኤል አባንኬኘ
ዋቄፈቱ ፥
ገለትን በራ ሀመ በረበራት ሲፍ
ሀተኡ !
11 ያ ዋቀዮ ፥ ዋቀራፍ ለፈረ
ከን ጅሩ ሁንድኑ ከንኬት ፤
ጉድን ፥ አንጎን ፥ ኡልፍን ፥
ጎፍቱማኒፍ ሱራን ከንኬት ፤
ያ ዋቀዮ ፥ ሞቱማን ከንኬት ፥
አት ዋን ሁንዱማ ኦል ፥
መታ ዋን ሁንዱማትስ* ፤
12 በዳዱማኒፍ ኡልፍን ስብራ ነማፍ
እንዱፈ ፤
አት ዋን ሁንዳረት ጎፍቱማ
ቀብደ ፤
ነሞተ ሁንዱማ ጉድሱፍ ፥
ጀቤሱፍስ
ጀብናፍ አንጎ ስቱ ቀበ ።
13 ያ ዋቀዮኬኛ ፥ ኑእ አመ
ስእንገለቴፈትነ ፥
መቃኬ እስ ኡልፍነ-ቀቤሰስ
እንጀጀትነ ።
*11. ሙል 4፡11፤ 5፡13

14 «ፌደኬኛን አከ ከነት ኬኑ ከን ኑደ
ንዴስፍቴ አን ኤኙ? ሰብንኮስ ኤኙ?
ወንት ሁንድኑ ስብራ ኑፍ ዱፈ ፥ ዋኑመ
ስሀርካ ፉደትኔ ኬሳ ሲፍ ኬንኔ ። 15 ኑእ
ስዱረት አኩመ አቦተኬኘ ወረ ዱሪ ኬሱ
ሞተ ፥ ከረ-አዴሞደስ ፤ በር ጅሬኘኬኛ
ለፈራስ አከ ጋድሳት እንደርበ ፤ ዩሮ ዴራ
ጅራቹዳፍስ አብዲን ህንጅሩ* ። 16 ያ ዋቀዮ
ጎፍታኬኛ ፥ ኡልፍነ መቃኬ እስ ቁልቁሉ
ቲፍ መነ እጃሩዳፍ ጇኔ ምኢፍ ሆሪ ባይ
ኤን ኑእ ቆጲስኔ ኩን ስብራ ኑፍ ኬነሜ ፥
ሁንዱምትሳስ ከንኬት ፤ 17 ያ ዋቀዮኮ ፥
ገራ ነማ ቆርቴ አከ አት እላልቱ ፥ ያደ
ቀጂላትስ አከ አት ገመዱ አን ቤከ ፤ ከናፍ
አን ከነ ሁንዱማ ፌደኮቲን ፥ ያደ ቀጂላዳ
ንስ ኬኔረ ፤ አመስ ሰብንኬ ወር አስ ጅረን
ኩን ፌደሳኒቲን አከ ሲፍ ኬነን አርጌ ገመ
ዴረ ። 18 ያ ዋቀዮ ጎፍታ አቦተኬኛ ከን
አብራሃም ፥ ከን ይስሀቅ ፥ ከን እስራኤል
ያደ ሰበኬ እስ ሲፍ ኦፍ ኬኔ ከነ በረበራን
ገራሳኒ ኬሰት ኤግ ! ገራ ጉቱዳን አከ ስያ
ደተኒፍስ እሳን ቆጲስ ! 19 ሶሎሞን እል
ምኮ አቦሚኬ ፥ ሴረተኬፍ ሴረኬ አከ
ኤጉፍ አከሱመስ መነ ጉዳ እሰ አን እጃር
ሰሳቲፍ ወንተ በርባድችሱ ሁንዱማ ቆጲሴ
ከነ ድሜ አከ እጃሩፍ ያደ ጉቱ ኬኒፍ !»
ጇዴ ። *15. እብ 11፡13

20 ከነ ቦዴ ዳዊት ወል ገኢ ሰናን ፥
«ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒፍ ገለተ ገልቻ !»
ጇዴ ፤ ወልገኢን ሱንስ ጉቱማት ዋቀዮ
ጎፍታ አቦተሳኒቲፍ ጎምብፈመኒ ሰገዱዳን
ገለተ እንገልቾን ፤ ሞትቻፍስ እንቆመአን ።

ሶሎሞን ሞቲ ተኡንሳ ቤክስፈሙሳ

21 ቦሩምታስ ጀር አርሳዳፍ ፥ ቀልመ
ጉበሙፍስ ቱንቱኖተ ኩመ ቶኮ ፥ ኮርቤዪ
ሆላ ኩመ ቶኮ ፥ ጠባላ ሆላ ኩመ ቶኮ ፥ ከነ
ብረትስ ኬና ዱጋቲ ፥ አርሳ ገራገራ ባይ
ኤስ መቃ ጉቱማ ሰበ እስራኤሊን ዋቀዮፍ
እንድኤሰን ። 22 ጋፈስ ዋቀዮ ዱረት
ኛተኒ ፥ ዱገኒስ ባይኤ እንገመደን ፤ ዮሙስ
እሳን ፥ ሶሎሞን እልም ዳዊት ሞቲ ተኡሳ
ስአ ለመፋ ቤክስሰኒ ፥ ሞቲ ተኤ ብየ አከ
ጌጌሱፍ ፥ ዋቀዮ ዱረት እሰ እንድበን ፤
ዛዶቅሞ ሉበ አከ ተኡፍ እንድበን* ። 23 አከ
ስት ሶሎሞን እዶ ዳዊት አባሳቲ ቡኤ ፥
ቴሶ ዋቀዮ እሳፍ ኬኔረ እንታኤ ፤ ወንት
ሁንድኑ ወል እንቅጣቴፍ ፥ እስራኤልስ
ጉቱማት እንአቦመሜፍ* ። 24 ጌጌስቶትኒፍ
ጀግኖትን ሁንድኑ አከሱመስ እልማን
ዳዊት ሞትቻ ሁንድኑ ዱፈኒ ሶሎሞን
ሞትቾት አከ ቡለን እንሙልእሰን ። 25 ዋቀ
ዮስ ጉቱማ እስራኤል ብረት ሶሎሞን ፥
ነመ ጉዳ ቤከማ አከ ተኡ እንጎዴ ፥ ሞቶ
ትን እስ ዱረ እስራኤልረት ሞአን ተካ ከን
ህንቀባትን ሱራ ሞቱማስ እንኬኔፍ* ።
*22. 1ሞቶ 1፡39-40 *23. 1ሞቶ 2፡12
*25. 1ሞቶ 3፡12-13

ዳዊት ዱኡሳ

26 ዳዊት እልም እሴይ ጉቱማ እስራኤ
ልረት ሞቲ ቱሬ ፤ 27 እን ኬብሮን ኬሰ

ታኤ ወጋ ቶርበ፥ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ
ወጋ ሶዶሚ ሰድእ እንሞኤ፤ ወሉመት እስ
ራኤልረት ከን እን ሞኤ ወጋ አፉርተመ
ቱሬ*። 28እን ወጎተ ባይኤት፥ በዳዱማፍ
ኡልፍነት ኡቱ ገመዱ ዱሎሜ በረ ቁፌ
እንዱኤ፤ ሶሎሞን እልምሳሞ ሞቲ ተኤ
እዶሳ እንቡኤ። 29ዳዊት ሞትች በረ ሞቱ
ማሳ ኬሰ ከን እን ሆጄቴ፥ ጀልቀባ ሀመ
ዱማት ጫፊተ ሳሙኤል እላልትች፥
ናታን ራጅቺፍ ጋድ እላልትች ጫፊን
ኬሰት እንአርገመ፤ 30ጫፊቶተ ሰነ ኬሰ
ትስ ዋኤን ሞቱማሳ፥ ዋኤን ጀግኑማሳ፥
ወንት እሰረ፥ ሰበ እስራኤልረ፥ ሞቱሞተ
ብየ ለፋ ከን ብራረስ ገኤ ሁንድኑ ቶኮ
ቶኮን ጫፊመኒሩ።

*27. 1ሞቶ 2፡11፤ 1ሴና 3፡4

መጫፊ ሴና በራ

እሰ ለመፋ

ቦቆና 1

ሶሎሞን ሞትች ዋቀዮን ኦጉማ ከደቹሳ

(1ሞቶ 3፡1-15)

1ሶሎሞን እልም ዳዊት ሞቱማሳ እንጀቤ
ፈቴ፤ ዋቀዮ ጎፍታንሳ እን እሳ ወጅን ቱሬ፥
ነመ ጉዳ ቤከማ እሰ እንጎዴ*። 2ዮሙስ ሶሎ
ሞን ነሞተ እስራኤል ሁንዱማት፥ አንገፎተ
ኩማት፥ አንገፎተ ድባት፥ አቦተ ፍርዲት፥
ጉርጉዶተ እስራኤል ሁንዱማት፥ መነ መነ
አቦተሳኒት ዱረ-ቡቶተ ከን ተአንትስ
እንዱበቴ። 3ከነ ቦዴስ ጉቱማ ወል ገእቻ
ወጅን ገረ እዶ ሰገዳ እሰ ኦል ከአ፥ እሰ ጋረ
ጊቤኦንረት አርገሙ፥ ለፈ ዱንካን እት ወል
ገአን እን ሙሴን ገርብች ዋቀዮ ለፈ ኦና
ኬሰት ቶልቼ ጅሩ እንደቁ*። 4ሀተኡዩ
መሌ፥ ዳዊት ሰንዱቀ ከኩ ዋቀዮ እሰ ክሪየ
ት-የአሪም ቱሬ ፍዴ፥ ዱንካነ እሰ ዬሩሳ
ሌም ኬሰ እሳፍ ዳቤ ኬሰ ካኤ ቱሬ*። 5እዶን
ኣርሳ እን በዛልኤል እልም ኡሪ አካከዩን
ሁር ሰቢለ ቦረጂራ ሆጄቴ ዱንካነ እሰ ኡል
ፍን ዋቀዮ ኬሰት ሙልአቱ ዱረ ዳቤ ቱሬ
ገሩ አቹመት ሀፌ፤ ከናፍ ሶሎሞን ወል
ገእቻ ወጅን ዋቀዮፍ ሰገዱዳፍ አች ደቄ*።
6ዮሙስ ሶሎሞን እዶ ኣርሳ ሰቢለ ቦረጂራ
ሆጄተሜ፥ ፉለ ዋቀዮ ዱረ ዱንካነ እት ወል
ገአን ኬሰ ካአሜ ሰነት ኦል በኤ፥ አችረት
ሆሪ ኩመ ቶኮ ጉቱማት ቀልመ ጉበሙ
እንድኤሴ።

*1. 1ሞቶ 2፡12፥46 *3. 1ሴና 16፡39
*4. 1ሴና 13፡5-14፤ 15፡25—16፡1
*5. በኡ 38፡1-7

7ሀልከን ጋፈሲ ዋቀዮ ሶሎሞንት
ሙልአቴ፥ «ወንተ ፌቱ ነከደዱ! አንሞ
ሲፍ ነንኬነ» ጀዴን። 8ሶሎሞንሞ ዴብሴ
ዋቀዮን፥ «አት ዳዊት አባኮት ጋሩማ ጉዳ
አርግሲፍቴተ፥ አንሞ እዶሳ ቡኤ ሞቲ
አከን ተኡ ጎቴተ። 9ኤጋ ያ ዋቀዮ ጎፍታ!
አት ሰበ አከ ብዮ ለፋ ባይአቱረት አነ
ሞስፍቴተአ፥ እሰ ዳዊት አባኮ አብደቺ
ፍቴ ራወዱ*! 10ኦጉማፍ ቤኩምሰ አን
እቲን ሰበ ከነ ቡልቹ አናፍ ኬን፤ ከነ መሌ
አን አተምተን ሰበኬ እሰ ጉዳ ከነ ጌጌሱ
ደንደአሬ?» ጀዴ። *9. ኡመ 22፡17

11ዋቀዮ ዮሙስ ሶሎሞኒፍ ዴብሴ፥
«አት በዳዱማ፥ ቀቤኘ ጉዳ፥ ኡልፍነ፥
ዲኖትንኬ አከ ዱመን፥ ኦፌኬቲሞ በረ
ዴራ አከ ጅራቱ ህንከደትኔ፤ ቆደ ከና
ሰበኮ እሰ አን እረት ስሞስሴ ቡልቹ አከ
ደንዴሱፍ ኦጉማፍ ቤኩምሰ ዋን ከደ
ቴፍ፥ 12አን ኦጉማፍ ቤኩምሰ ሲፍ ነን
ኬነ፤ ከነ መሌስ በዳዱማፍ ቀቤኘ ጉዳ፥
ኡልፍነስ ሲፍ ነንኬነ፤ ሰኚ እሰ ከና
ሞቶተ ስዱረ ቱረን ኬሳ ቶኮሌ ህንአርገ
ትኔ፥ ሞቶተ ሰቦዴ ሞአን ኬሳሰ ቶኮሌ ከነ
አርገቹ ከን ደንደኡ ህንጅሩ» ጀዴ።
13ከነ ቦዴ ሶሎሞን፥ እዶ ሰገዳ እሰ ኦል
ከአ፥ እሰ ጋረ ጊቤኦንረት አርገሙ ለፈ
ዱንካን እት ወል ገአን ጅሩ ሰና ከኤ ገረ
ዬሩሳሌምት እንዴብኤ፤ አች ታኤ ሰበ እስ
ራኤልረት እንሞኤ።

ሶሎሞን ነመ ጉዳ ቤከማ ተኡሳ

(1ሞቶ 10፡26-29)

14ሶሎሞን ሞትች ኮንኮላቶተ ኩመ
ቶኮፍ ድበ አፉሪፍ አቦተ ፈርዴኒ ኩመ

ኩደ ለመ ወልት እንቀበቴ፤ እሳን ኬሳ ገር
ቶኮ መንደሮተ ኮንኮላቶትን ኬሰ ካአመን
ኬሰ እንካኤ፥ ገረ ካንሞ አፍ ብረ መንደረ
ዬሩሳሌም ኬሰ እንካኤ*። 15 አከሱመሰ
ሜቲፍ ወርቂን ዬሩሳሌም ኬሰት አኩመ
ደጋ አከ ባይአቱ፥ ጋትራንሰ አኩመ
ሙከት ሀርቡ ብየ ጋረ ጀላት ባይአቱ አከ
ባይአቱ እንጎዴ*። 16 እን ፈርዴንሳ ብየ
ግብጢፍ ብየ ቅሊቂያ ኬሳ እንፍድቾ
ሲሴ፤ ነጋዶትን ሞትቻ ብየ ቅሊቂያ ኬሳ
ብተኒ እሳን እንፍደን*፤ 17 ኮንኮላታ ቶኮ
ሜቲ አከ ኪሎ ቶርባ ሚጀኑን፥ ፈርደ
ቶኮሞ ሜቲ አከ ኪሎ ቶኮፍ ወለካ ሚጀ
ኑን ብየ ግብጥ ኬሳ እንብቱ፤ ደበርሰኒሰ
ሞቲ ሄቶታፍ ሞቲ ሶርያት እንጉርጉሩ
ቱረን።

*14. 1ሞቶ 4፡ 26 *15. ኬሰ 17፡ 17
*16. ኬሰ 17፡ 16

ቦቆና 2

ሞትቾ መነ ቁልቁሉማ እጃሩፍ ቆጸኡሳ

(1ሞቶ 5፡ 1-18)

1 ዮሙስ ሶሎሞን ኡልፍነ መቃ ዋቀ
ዮፍ መን ቁልቁሉማ አከ እጀረሙ፥ አከ
ሱመሰ መን ሞቱማ እሳፍ አከ እጀረሙ
እንአበሜ። 2 እን ነሞተ በአ ባተን ኩመ
ቶርባተመ፥ ነሞተ ጋረ ኬሳ ደጋ ጨጨብ
ሰኒ ሶፈን ኩመ ሰዴተመ ሆጂት እንባሴ፤
ነሞትን ኩምን ሰድኢፍ ድብ ጀአሞ ሆጂ
አከ ጌጌሰን እንጎዴ*። *2. 1ሴና 14፡ 1
3 ከነ ቦዴ ሶሎሞን ገረ ሂራም ሞቲ
ጢሮስት ኤርጋ ከነት ፉፌ ጅሩ ኤርጌ፥

«ዳዊት አባንኮ መነ ሞቱማ አከ
እጀረቱፍ ሙከ ጋትራ ኤርግቴፊ
አኩመ ቱርቴ አናፍሰሞ ኤርግ!
4 ኩና! አመሞ መነ ቁልቁሉማ
እጃሬ ኡልፍነ መቃ ዋቀዮ ጎፍታኮ
ቲፍ አዳን ባሱዳፍ ቆጸኤረ፤ መንቾ
ኬሰት ዋቀዮ ዱረት እጣነ ፎሊንሳ
ቶሉ ጉብኔ አርሱፍ፥ ቡዴነ እላልቻ
ዬሮ ሁንዱማ እሰ ዱረ ካኡዳፍ፥
ገነማፍ ገልገለ ቀልመ ጉበሙ ድኤ
ሱፍ አከሱመ ጉያ ሰንበታፍ ባቲ
ጅኣት፥ ዬሮ አያነ ቤከማ እሰ ከን
ዋቀዮ ጎፍታኬኛ ሁንዱማት ከነ
ድኤሱን ሰበ እስራኤሊፍ ሴረተ በረ
በራፍ ዳበሜ እንተአ።
5 ዋቀዮኬኛ ዋቀዮሊ ወረ ካንረ
ጉዳ ዋን ጫሉፍ፥ መን ቁልቁሉማ
አን እሳፍ እጃሩ ኩንሰ ጉዳ ተኡቱ
እረ ጅረ፤
6 ሀተኡዩ መሌ፥ በንቲወን ዋቃፍ
በንቲን ዋቃ እን እሳን ገረራ ጅሩዩ
እሰ ፉደቹ ሀንደንደኡ ኤርገ ተኤ፥
መነ ቁልቁሉማ ኤኙቱ እሳፍ እጃሩ
ደንደአሬ? እዶ አርሳ እረት ድኤሰን
ዱዋን እሳፍ እጃረ መሌ፥ መነ ቁል
ቁሉማ እሳፍ እጃሩ ከነን ደንደኡ
አን ኤኙሬ*?
7 ከናፍ አመ ነመ ሆጂ ወርቂፍ
ሆጂ ሜቲ፥ ሆጂ ሰቢለ ቦረጂፍ ሆጂ
ሰቢለ ከን ብራ፥ ቦፌ ዲልጌ፥ ቦፌ
ዲማ ብሉ፥ ቦፌ ብፈ ዋቃ ፎኡ
ቤኩ አናፍ ኤርግ! አከሱመሰ ነመ
ይሁዳፍ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ፥
ነሞተ ሆጂ ሀርካ ቤከን ወረ ዳዊት
አባንኮ ቆጺሴ ቱሬ ወጅን ምአ ገራገ
ራረት ዋ ቅርጤ ብፈ እት ባሴ
ሆጂቹ ደንደኡ አናፍ ኤርግ!
*6. 1ሞቶ 8፡27፤ 2ሴና 6፡ 18

8 «ሙከ ጋትራፍ ሙከ ብርብርሳ
አከሱመሰ ሙከ ፎአማ እሰ ጋረ ሊባ
ኖንረ ጅሩ አናፍ ኤርግ! ነሞትንኬ
ሙከ ሶፉ አከ ቤከን አን ሁብዴረ፥
ነሞትንኮሰ እሳኒ ወጅን ሀሆጂተን!
9 «መን ቁልቁሉማ እን አን እጃ
ሩፍ ጀዱ ኩን ጉዳ ድንቅሲሳ ዋን
ተኡፍ ጅሩፍ፥ ሙከት ባይኤን
አናፍ ሀቆጺኡ!
10 «ኩና! አን ነሞተኬ ወረ ሙከ
ሶፊኒፍ ቀለበሳኒ ከን ተኡ ዳኩ
ቀመዲ ኩንታለ ድብ አፉሪፍ አፉር
ተማፍ ገርቡ ኩንታለ ድብ አፉሪፍ
አፉርተመ አከሱመሰ ዳዲ ወይኒ
ሊትሪ ኩመ አፉርተሚ አፉሪፍ ደዳ
ኤጀርሳ ሊትሪ ኩመ አፉርተሚ
አፉር ነንኤርገ» ጀዴ።

11 ዮሙስ ሂራም ሞቲን ጢሮስ
ጫፈታን ሶሎሞኒፍ ዴብሴ፥

«ዋቀዮ ሰበሳ ዋን ጃለቱፍ፥ አት
ሞቲሳኒ አከ ታቱ እንኅዴ» ጇዴ።
[12]ሂራም እት ፉፌስ፥ «ዋቀዮ
ኀፍታ እስራኤል እስ ዋቃፍ ለፈ
ኡሜፍ ገለትን ሀተኡ! እን እልመ
አጌሳፍ አፍቻለ፥ እስ ዱቢ ገርገር
ባሴ ሁበቹ ደንደኡ ዳዊት ሞትቻፍ
ኬኔረ፤ ከናፍ አመ አት እልምሳ
መነ ቁልቁሉማ ዋቀዮፍ፥ መነ ሞቱ
ማስ ኦፊኬቲፍ እንእጃርተ።
[13]አንሞ አመ ሁራም እስ ሆጂ
ሀርካት ቤከማ ተኤ ሲፍ ነንኤርገ።
[14]ሃትሳ ዱርበ ሰኘ ዳን፥ አባን
ሳሞ ነመ ብየ ጢሮስ፤ እን ወርቂፍ
ሜቲ፥ ስቢለ ቦረጂፍ ስቢለ ከን
ብራ ቱሙ ቤከ፤ አከሱመስ ሆጂ
ደጋ ጩብሰኒ ቶልቹፍ ሆጂ ሙካ
ቤከ፤ እን ቦፌ ዲማ ዲልጌፍ ቦፌ
ብፈ ዋቃ፥ ቦፌ ዲማ ብሉፍ
ቁንጬ ሙከ ተልባስ ሆጂቹዳፍ
ጋፈተሜ ቤከ፤ ወንተ ሆጂቹዳፍ
ጋፈተሜ ሁንዱማ ደጋፍ ሙከረት
ቅርጤ ሆጂቹ እንደንደአ፤ ሆጂቶ
ተኬ ወረ ሆጂ ሀርካ ቤከኒፍ ሆጂ
ቶተ አባኬ ዳዊት ኀፍታኮቲ ወረ
ሆጂ ሀርካ ቤከኒ ወጅንስ ሆጂቹ
እንደንደአ።
[15]ከናፍ ኀፍታንኮ አመ ቀመዲፍ
ገርቡ፥ ደዳ ኤጀርሳፍ ዳዲ ወይኒ
እስ ሆጂቶተሳቲፍ ኤርጉፍ አብደ
ቺሴ ሰነ ሀኤርጉ!
[16]ዮሙስ ኑእ ሙከቻ ሀመ አት
በርባዱ ጋረ ሊባኖንራ ሙርሙሬ
ሶፍኔ ገላነረ ሀመ ዮጲት ሲፍ እንኤር
ግነ፥ አትሞ አቺ ገረ ዩሩሳሌምት
ፉደቹ እንደንዴሰ» ጇዴ።
17 ዮሙስ ሶሎሞን አኩመ ዳዊት አባ
ንሳ ዱር ለኮፍስሴ ቱሬ፥ ነሞተ ኦርመ
ብየሳ ኬሰ ጅረን ሁንዱማ እንለኮፍስሴ፤
ነሞትን ሱን ዮሙ ለካአመን ኩማተመ ድበ
ቶኮፍ ኩመ ሸንተሚ ሰድኢፍ ድበ ጀአ
ቱረን። [18]እሳን ኬሳ ነሞትን ኩምን ቶርባ
ተምን በአ አከ ባተን፥ ነሞትን ኩምን ሰዴ
ተምን ጋረ ኬሳ ደጋ ጨጨብሰኒ አከ
ሶፈን፥ ነሞትን ኩምን ሰድኢፍ ድብ
ጀአሞ ሆጂ አከ ጌጌሰን እንኅዴ።

ቦቆና 3

ሶሎሞን መነ ቁልቁሉማ እጃሩ ጀልቀቡሳ

(1ሞቶ 6፡ 1-38)

1 ከነ ቦዴ ሶሎሞን፥ ዩሩሳሌም ኬሰት
ቱሉ ሞሪያረት መነ ቁልቁሉማ ዋቀዮፍ
እጃሩ እንጀልቀቤ፤ እዶን ሱን ለፈ ዋቀዮ
ዱር ዳዊት አባሳት ሙልአቴ ቱሬደ፤
ዳዊት እዶ ዋቀዮ እሰት ሙልአቴ ቱሬ
ሰነት ኦብዲ ኦርናን ይቡስቻ ኬሰት መነ
ቁልቁሉማ እጃሩዳፍ ቆጳኤ ቱሬ*። [2]ሶሎ
ሞንሞ ሞቲ ተኤ ወጋ አፉረፉት፥ ወግ
ቾቲ ጅአ ለመፉት፥ ጅእቻ ኬሳ ጉያ
ለመፉት መንቻ እጃሩ እንጀልቀቤ።

*1. 1ሴና 21፡ 18-26

3 መነ ቁልቁሉማ እን ሶሎሞን እጃሩ
ጀልቀቤ ዴርንሳ ዱንዱመ ጃተመ፥ በልእ
ንሳሞ ዱንዱመ ድግደመ ቱሬ፤ [4]ገርዳፎ
ንሳ ከራ ፉለ ዱራ አኩመ በልእነ መንቻ
ዱንዱመ ድግደመ፥ ኦል ዴርንሳስ ዱን
ዱመ ድግደመ፤ ኬሰሳት ወርቂ ቁላአን
እንኡፍፈሜ፤ [5]ኩታ መንቻ እስ ጉዳት
ሙከ ብርብርሳ ሩኩተኒ ወርቂ ቁላአ እት
እንኡፍሰን፤ አከሱመስ ፈኬኘ ሙከ
ሜጢፍ ፈኬኘ ፉኞ ስቢላ እረት ሆጂተኒ
እቲን እንሚደግሰን። [6]ሶሎሞን ሞትቾ
መንቻ ደጋ ገት-ጀቤሳን እንሚደግሲሴ፤
ወርቂን እን መንቾት ኡፍሲሴስ ፉርዋይሚ
ዱፌ፤ [7]ኬኘን መንቻት፥ በንቲሳ እሰ
ኬሳት፥ በልበላፍ ምችችለ በልበልቻ ሁን
ዱማት ወርቂ እንኡፍሲሴ፤ ኬኘን ሰነረ
ትሞ ፈኬኘ ኪሩቤል እንቶልችሲሴ።
8 አከሱመስ ኩታ እስ ገረ ኬሳ እስ ሁን
ዱማ ጫላ ቁልቁሉ እንእጃርስሴ፤ ደልገ
ዴርን ኩታ መንቻ አኩመ በልእነ መንቻ
እሰ ከራ ፉለ ዱራ ዱንዱመ ድግደመ፥
በልእንሳስ ዱንዱመ ድግደመ፤ ከራ ኬሳ
ወርቂ ቁላአ አከ ኩንታለ ድበ ለማ ሚጀኑ
እት እንኡፍሲሴ። [9]ምስማር ወርቂሳ
ሼቂሊ ሸንተመ ሚጀን፥ ኬኘንሳ እሰ ኩታ
ኦላኡትሞ ወርቂ እንኡፍሲሴ፤ [10]እዶ እሰ
ሁንዱማ ጫላ ቁልቁላአ ተኤ ሰነ ኬሰት
ፈኬኘ ኪሩቤል ለመ ሆጂቺሴ፥ ወርቂ እሳ
ንት እንኡፍሲሴ። [11]ዴርን ቆቾወን ኪሩ
ቤል ለማኒ ወሉመት ዱንዱመ ድግደመ፤
ቆቾን ኪሩብ እሰ ቶኮፉ ገር ቶኮን ዱን
ዱመ ሸን ዴረተ፥ ኬኘን መንቻ ብረስ

እንገእ፤ ገረ ካኒንስ ዱንዱመ ሸን ዴረተ፥
ቆቾ ኪሩብ እሰ ለመፉ ብረስ እንገእ።
12ቆቾን ኪሩብ እሰ ለመፉ እን ቶኮ ዱን
ዱመ ሸን ዴረተ፥ ኬኘን መንቻ ብረስ
እንገእ፤ ገረ ካኒንስ ዱንዱመ ሸን ዴረተ፥
ቆቾ ኪሩብ እሰ ቶኮፉ ብረስ እንገእ።
13ኪሩቤል ኩን ቆቾወንሳኒ መንቾ ኬሰ
ዱንዱመ ድግደመ ድሪርሰኒ፥ ኩታ
መንቻ እሰ ጉዳት ገረገለኒ ሚለሳኒቲን
እንዳበተን።

14 አከሱመስ ሶሎሞን እዶ እሰ ሁን
ዱማ ጫላ ቁልቁሉ ተኤ ሰናፍ ቦፌ ብፈ
ዋቃ፥ ቦፌ ዲልጌ፥ ቦፌ ብልዲማፍ
ቁንጬ ተልባ ጋሪ እሰ ወልት ፎእሜ ደእ
ሜራ ኀልጋ ሆጄቴ እሰረትሞ ፈኬኘ ኪሩ
ቤል እንካሴ*።
*14. በኡ 26፡31

ኡቱቦተ ለማን ዳቡሳ
(1ሞቶ 7፡15-22)

15 ከነ ቦዴ ሶሎሞን ሞትች ኡቱቦተ
ዱንዱመ ሶዶሚ ሸን ዴረተን ለመ ሆጄ
ቼሴ መንቾ ዱረ እንኬስሴ፤ መታሳረትሞ
ባቱ ዱንዱመ ሸን ሸን ዴረቱ እንቶልች
ሲሴ፤ 16አከሱመስ ስቢለ በቴ ደእሜ
መታ ኡቱቦተ ሰናት ቶልችሲሴ ሚደግና
ፍሞ ወንተ አከ ሩማኒ ድበ ቶኮ ቶኮ ባቱ
ስቢልቻረት እንቀብሲስሴ። 17ከነ ቦዴ
ኡቱቦተ ሰነ በልበለ መነ ቁልቁሉማ ዱረ
እሰ ቶኮ ገረ ምርጋ፥ እሰ ካንሞ ገረ ብታ
እንዳብስሴ፤ እሰ ገረ ምርጋ «ያኪን» ጄዴ
ሞጋሴ፤ እሰ ገረ ብታሞ «ቦአዝ» ጄዴ
ሞጋሴ።

ቦቆና 4
ምእ መነ ቁልቁሉማ ሆጄቼሱሳ
(1ሞቶ 7፡23-51)

1ዮሙስ ሶሎሞን ሞትች እዶ አርሳ
ደልገ ዴርንሳ ዱንዱመ ድግደመ፥ በልእ
ንሳ ዱንዱመ ድግደመ፥ ኦል ዴርንሳ ዱን
ዱመ ኩደን ተኡ ስቢለ ቦረጂራ
እንሆጄቼሴ*፤ 2አከሱመስ ጋኒ ብሻኒ በል
እን አፉንሳቲ ዱንዱመ ኩደን፥ ለፈራ
ኦል ከእንሳ ዱንዱመ ሸን፥ ሰፈር ናኖ ገራ
ሳቲ ዱንዱመ ሶዶመ ተኡ ስቢለ ቦረጂራ
እንሆጄቼሴ፤ 3ጀለ ህዲ ጋንቻት ፈኬኘ
ብፈ ኮሮሚቱ ናኔፈሜ ሆጄተሜ፤ ናኖ ጋኒ
ብሻንቻት ዱንዱመ ቶኮ ቶኮረ ፈኬኘ
ኮሮሚ ኩደን ኩደኒቱ ተሬ ለማን ቆድቻ
ወጅን ወልት በቅፈመኒ ሆጄተመን፤
4ጋኒን ብሻንቻ ዱግደ ኮሮሚ ስቢለ ቦረ
ጂራ ሆጄተመን ኩደ ለማኒረ እንዳበተ፤
ቆትዮተ ሰነ ኬሳ ሰድእ ገረ ብታት፥ ሰድእ
ገረ ልጠ-ቢፍቱት፥ ሰድእ ገረ ምርጋት፥
ሰድእሞ ገረ በአ-ቢፍቱት ገረ ገለኒ ሁዱ
ወልት ገተኒ እንዳበተን፤ ጋኒን ብሻንቻሞ
ዱግደሳኒረ ቱሬ። 5የብን ጋንቻ ሀመ በል
እነ ሀርካት፥ ህዲንሳ እን አከ ህዲ ሺኒት
ገረገሌ ሆጄተሜ ደራራ ሀባቦ ፈካተ፤
ጋንች ሊትሪ ኩመ ጃተሚ ጀእ ኖተ።
6ከነት ደበሌስ ቀልም ጉበሙ ሁንድኑ አከ
እት ሚጨሙፍ ጫቢ ኩደን ቶልችሲሴ፥
ሸን ከራ ገረ ምርጋ፥ ሸንሞ ከራ ገረ ብታ
እንኬስሴ፤ ጋኒን ብሻኒ እን ጉዳን ገሩ ሉቦ
ትን ዱዋን አከ እት ድቀተኒፍ ዳበሜ።
*1. 7፡7፤ በኡ 27፡1-2

7 አከሱመስ አከ ሴረ ዳበሜፍት ባቱ
እብሳ ኩደን ወርቄራ ሆጄቼሴ፥ ሸን ከራ
ገረ ምርጋ፥ ሸንሞ ከራ ገረ ብታ መነ
ቁልቁሉማ ኬሰ እንደዳብስሴ*። 8ገበቶተ
ኩደን ሆጄቼሴ፥ ሸን ከራ ገረ ምርጋ፥
ሸንሞ ከራ ገረ ብታ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ
እንደዳብስሴ፤ ከነት ደበሌስ ወጪቲ ወርቄ
ድበ ቶኮ እንሆጄቼሴ*። 9እት ፉፌስ ወረ
ሉቦታቲፍ ኦብዲ እንቶልችሲሴ፤ አከሱ
መሞ ኦብዲ እሰ ጉዳስ ቶልችሲሴ በልበለ
ደላሳ ሁንዱማት ስቢለ ቦረጂ እንኡፍሴ፤
10ጋኒ ብሻንቻ ከራ ገረ ምርጋራ ገረ ኀሌ
በአ-ቢፍቱቲን እንዳብስሴ።
*7. በኡ 25፡31-40 *8. በኡ 25፡23-30

11 ሁራም ሆጂ ምእ መነ ቁልቁሉማ
ኬሳ እቲን ሆጄተን እሰ ሶሎሞን ሞትቻፍ
ሆጄቻ ቱሬ ጫቢ እት ዳራ ነቀን፥ ፈልአነ
እቲን ዳራ ሀማረን፥ ወጪቲ ዲገ ፈጫ
ፈሙ ባቱ ቶልቼዳን እንራወቴ፤ ምእ እን
ሆጄቴ ከነት ፉፌ ጅረ፤

12ኡቱቦተ ለመ፥ ባቱወን አከ
ወጪቲት ሆጄተመን ለመ፥ ባቱወን
ኡቱቦተረ ጅረን ሰነ ለማን ከን ሚደ
ግሰን ስቢለ አከ ግንግልቻት ወልኬሰ
ገልፈመኒ ደአመን ለመ፥
13ስቢለ አከ ግንግልቻት ወልኬሰ
ገልፈመኒ ደአመን ሰነ ሚደግሱዳፍ
ወንተ አከ እጀ ሩማኒቲ ሆጄተሜ
ድበ አፉር፤ ቶኮን ቶኮን ስቢለ አከ
ግንግልቻት ሆጄተሜረት ባቱ አከ

ወጪቲት ሆጀተሜ ኡቱባረ ጅሩ ሰነ
ሚደግሱዳፍ ወንተ አከ ሩማኒት
ቶልፈሜ ተሬ ለመ ለማን እንነቔ።
14 ከነ መሌስ ባቱወን ጌንጎ ቀበኒፍ
ጫቢወን እሳን እረ ካአመን
እንሆጀቴ፤
15 ጋኒ ብሻኒፍ ፈኬኘ ኮሮሚ ኩደ
ለማኒ ወረ ጋንቻ ጀለ እጃጀኒስ
እንቆጴሴ።
16 አከሱመስ ሁራም እን ሆጂ ሀር
ካት ቤከማ ተኤ ሱን ሰቢለ ቦረጂ
እሰ ቁላአራ ጫቢወን፥ ፈልአነ
እቲን ዳራ ሀማረን፥ ፍሌወን ፎኒፍ
ከነ ከን ፈካተን ምአ ሁንዱማ መነ
ቁልቁሉማ እሰ ሶሎሞን ሞትቾ እጃ
ርሰሴፍ እንሆጀቴ። 17 ሶሎሞን
ሞትቾ እሳን ከነ ሁንዱማ ደቻ ዮር
ዳኖስ ኬሰ እዶ ሱጴን እት ሆጀተሙ
እሰ ሱኮቲፍ ዘሬታን ግዱ ጅሩት
እንሆጀቺሴ። 18 ሞትቾ ምአ ሰነ ሁን
ዱማ ባይእሴ እንሆጀቺሴ፤ ሚጀን
ሰቢለ ቦረጂ ሆጀተሜ ሰና ሀመነ ህን
ጄደሙ ቱሬ።

19 ሶሎሞን ከነ መሌስ ምአ መነ
ቁልቁሉማ ኬሳ እቲን ሆጀተሙ ወረ
ከነት ፉፈኒ ጅረን ሁንዱማ እንሆጀ
ቺሴ፤ እሳንስ፥ እዶ አርሳ እሰ ወር
ቔራ ሆጀተሜ፥ ገበቴ ቡዴን
እላልቻ እረ ካአሙ፥
20 ባቱወን እብሳ ወረ ወርቔ ቁላ
አራ ሆጀተመኒፍ እብሳሳኒት፤ እብ
ሳንስ አከ ሴረ እሳኒፍ ዳበሜት እዶ
እሰ ሁንዱማ ጫላ ቁልቁሉ ዱረት
እብሱዳፍ እንካአመ።
21 ወንት አከ ደራራት ሚደግፈሜ
ሆጀተሜ፥ እብሳን አከሱመስ ወንት
እቲን ፎአ እብሳ ኩተን ሁንድኑ
ወርቔ ቁላአራ ሆጀተመን፤
22 ቀብዱ እቲን ፎአ እብሳ
ኩተን፥ ወጪቲ ዲገ ፈጫፈሙ
ባቱ፥ ፈልአነ እቲን ዳራ ሀማረን፥
ባቱ እረት እብደ ቦቤሰን እንሆጀ
ቺሴ፤ እሳን ኩን ሁንድኑ ወርቔ ቁላ
አራ ሆጀተመን፤ በልበሎትን መነ
ቁልቁሉማ ኩታ እሰ ጉዳት አል ገል
ቾን ሁንድኑ፥ ገረ ኬሳቲሞ በልበሎ
ትን እሰ ሁንዱማ ጫላ ቁልቁሉስ
ወርቔራ ሆጀተመን።

ቦቆና 5

ሰንዱቅን ከኩ መነ ቁልቁሉማት ገሉሳ

(1ሞቶ 8፡1-9)

1 ሶሎሞን ሞትቾ ሆጂ እጃርሰ መነ ቁል
ቁሉማ ሁንዱማ ኤርገ ራወቴ፥ ወንተ አባ
ንሳ ዳዊት ሆጂ ከናፍ አዳን ባሴ ሜቲ፥
ወርቔ አከሱመ ቆዳ ሁንዱማ ፍዴ መነ
ምአ እሰ ከን መነ ቁልቁሉማ ኬሰ
እንካኤ*። *1. 1ሴና 18፡11፤ 2ሳሙ 8፡11
2 ከነ ቦዴ ሶሎሞን ሞትቾ ማንጉዶተ
እስራኤል፥ አንገፎተ ጎሰ ሁንዱማ እስራ
ኤሎተ ኬሳ ወረ መነ መነ አባሳኒት ጌጌስ
ቶተ ተአን ሁንዱማስ ዬሩሳሌምት
ዋምሰሴ፥ ጥዮን መንደረ ዳዊት ኬሳ ሰን
ዱቀ ከኩ ዋቀዮ አከ ፍደኒፍ እንአቦሜ*።
3 ነሞትን እስራኤል ሁንድኑስ ዬሮ አያነ
እሰ ጅአ ቶርበፋ ኬሰ አያኔፈተሙት
ሞትቾ ብረት ወልት እንቀበመን። 4 ማንጉ
ዶትን እስራኤል ኤርገ ወል ገአኒ ቦዴ፥
ሌዎትን ሰንዱቀ ከኩ ገቲቲት አል ፉደ
ተኒ፥ 5 ገረ መነ ቁልቁሉማት እንጌሰን፤
ሌዎትን ወር ሉቦትን ዱንካነ እት ወል-ገአ
ኒፍ ምአሳ እሰ ቁልቁላአ ሁንዱማ ገረ
መንቻት እንጌሰን። 6 ሶሎሞን ሞትቺፍ
ጉቱማን ወልዳ እስራኤል ሰንዱቀ ከኩ
ዱረት ዮሙ ወልት ቀበመን፥ ሆሎታፍ
ሰንጎተ ባይኤ ለኮብሰሳኒ ሀመነ ህንጀደምኔ
አርሳ እንድኤሰን።
*2. 2ሳሙ 6፡12-16፤ 1ሴና 15፡25-28
7 ዮሙስ ሉቦትንሰሞ ሰንዱቀ ከኩ
ዋቀዮ ገረ መነ ቁልቁሉማ እዶ እሳፍ
ቆጳኤ እሰ ሁንዱማ ጫላ ቁልቁሉ ተኤት
ጌሰኒ ቆቾወን ኪሩቤል ጀለ እንካአን።
8 ኪሩቤል እዶ ሰንዱቅን ከኩ ጅሩረ ቆቾ
ወንሳኒ ድሪርሰኒ ሰንዱቅቻፍ ደንቀራወንሳ
እቲን እንጎልቦበን። 9 ደንቀራወን ሱን
ዴዴሮደ፤ ነምን በልበለ እዶ እሰ ሁን
ዱማ ጫላ ቁልቁሉ ተኤ ዱረ ዳበቱ ፊጤ
ወንሳኒ እንአርገ፤ እሰ አለ ዳበቱት ገሩ
ህንአርገሙ፤ እሳን ሀመ ሀርአትዩ አቹመ
ጅሩ። 10 ሰንዱቀ ከኩ ሰነ ኬሰ ገበቶተ ወረ
ኤርገ ሰብን እስራኤል ብየ ግብጢ በአኒ
ቦዴ አቦሚን ኩርነን እረት ጫፈሜ ለማ
ንራ ከን ሀፌ ወንት ብራ ህንቱሬ፤ ገበቶተ

ከነ ሙሴቱ ቱሉ ሲና እዶ ዋቀዮ ሰበሳቲፍ
ከኩ እት ገሌ ጉባት ሰንዱቅቸ ኬሰ ካኤ*።
*10. ኬሰ 10፡5

ኡልፍን ዋቀዮ መንቾ ኬሰ ጉቱሳ

11 ሉቦትን እዶ ቁልቁላአዳ ገድ
በአን፥ ሉቦትን ወር አች ቱረን ሁንድኑ፥
ወር ተራን ሆጂሳኒ ዬሮ ሰነ ህንተእንዩ አከ
ሴራት ኦፍ እንቁሌሰን*። 12 ሌዎተ ኬሳ
ወር ፋርፈቶትን ሁንድኑ፥ አሳፍ፥ ሄማ
ኒፍ ዬዱቱን እልማንሳኒፍ ኣንቲሳኒ ወጅን
አች ቱረን፤ እሳን ኡፈተ ቁንጩ ተልባ
እሰ በኤሰራ ደአሜ ኡፈተኒ፥ እዶ አርሰ
ቻራ ገረ በአ-ቢፍቱቲን ዳበተኒ ሰቢለ
ወልት ሩሩኩተሜ ሰገሌ ኦል ካሱን፥ መሴ
ንቆዳን፥ ክራራንሰ እንፋርፈቱ ቱረን፤
ሉቦትን ድባፍ ድግደምንሞ እሳን ቡኬ ዳበ
ተኒ ፊንጌ እንአፉፉ ቱረን*። 13 ወር ፊንጌ
አፉፈኒፍ ወር ፋርፈቶትን ሰገሌሳኒ ወልቅ
ጤሰኒ ወሊ ወጅን እንፋርፈተን፥ ዋቀዮንሰ
እንገለቴፈተን፤ ፊንጌዳን፥ ሰቢለ ወልት
ሩኩተሜ ሰገሌ ኦል ካሱን፥ ምአ ገራገራ
ቲን ሰገሌ ጉዳዳንሰ፥

«እን ጋሪደ፥
ጋሩማንሳሰ በረበራን እንጅራተ»
ጂደኒ ዋቀዮን እንገለቴፈተን፤

ከነ ቦዴ ዱሜሰ መንቾ ቁልቁሉማ ሰነ ኬሰ
እንጉቴ*። 14 ኡልፍን ዋቀዮ መንቾ ኬሰ
ዋን ጉቴፍ፥ ዱሜሰችሰ መንቾ ኬሰ ዋን
ጅሩፍ ሉቦትን ሆጂሳኒ ሆጄቹ ህንደን
ዴኜ።

*11. 8፡14፤ 1ሴና 24፡1-19፤ ሉቃ 1፡8-9
*12. 1ሴና 15፡19፤ እዝ 3፡10
*13. 1ሴና 16፡34፤ ፋር 106፡1

ቦቆና 6

ዱቢ ሶሎሞን ኤበ መንቻረት ዱበቴ
(1ሞቶ 8፡12-21)

1 ዮሙሰ ሶሎሞን፥ «ያ ዋቀዮ፥ አት፥
‹ዱሜሰ ዱከናአ ኬሰን ጅራደ› ጄቴ ዱበ
ቴተ፤ 2 አን ገሩ መነ ጉዳ ሚደጋ ከነ ኬሰ
በረበራን አከ አት ጅራቱፍ ሲፍ እጃሬረ»
ጂዴ። 3 ከነ ቦዴ ሞትቾ ገረ ጉቱማ ወል
ገኢ ሰበ እሰራኤል ወረ አች ዳበተኒ ጅረን
ሁንዱማት ገረ ገሌ እሳን እንኤብሴ።

4 እት ፋፌሰ፥ «መቃን ዋቀዮ
ጎፍትቾ እሰራኤል ኤብፈማ ሀተኡ!
እን እሰ አፋንሳቲን አባኮ ዳዊቲን
አብደቺሴ አመ ኦፈሳቲ ፊጣን
ባሴረ፤ እን ዳዊትት ዮሙ ዱበቴ፥
5 ‹ሰበኮ እሰራኤልን ብየ ግብጥ
ኬሳ ኤርገን ባሴ መንደረ ጎሶተ እሰ
ራኤል ኬሳ እዶ ኡልፍነ መቃኮቲፍ
መን ቁልቁሉማ እት እጃረሙ አከሱ
መሰ ነመ ሰበኮ እሰራኤልን ጌጌሱሰ
አን ህንፎአትኔ።
6 አመ ገሩ ዬሩሳሌምን እዶ ኡል
ፍን መቃኮቲ ቡፈቱ ጎዴ ፎአዴረ፥
አት ዳዊትሞ ሰበኮ እሰራኤልረት
አከ ሞቱፍ ሰፎአዴረ› ጂዴ።

7 «ዳዊት አባንኮ ኡልፍነ ዋቀዮ
ጎፍታ እሰራኤሊፍ መነ ቁልቁሉማ
እጃሩፍ ገራት ያዴ ቱሬ*፤
8 ዋቀዮ ገሩ ዳዊት አባኮቲን፥
‹አት ኡልፍነ መቃኮቲፍ መነ ቁል
ቁሉማ እጃሩፍ ያዱንኬ ጋሪደ፤
9 ሀተኡዩ መሌ፥ እልመኬ እሰ
አት ጎደቴቱ ኡልፍነ መቃኮቲፍ
መነ ቁልቁሉማ አናፍ እጃረ መሌ፥
መነ ከን አናፍ እጃሩ ሰእ ምት›
ጂዴ ቱሬ።
10 አመ ዋቀዮ እሰ ዱር አብደቺሴ
ቱሬ ሰነ ፊጣን ባሴረ፤ አን አኩመ
እን ዱር አብደቺሴት እዶ ዳዊት
አባኮ ሞቲ ተኤ ቴሶ እሰራኤልረ
ታኤረ፥ ኡልፍነ ዋቀዮ ጎፍታ እሰራ
ኤሊፍሰ መነ ቁልቁሉማ እጃሬረ፤
11 ሰንዱቅቾ ከኩ መንቾ ኬሰ
ካኤረ፥ ሰንዱቅቾ ኬሰሞ ገበቴወን
ከኩን ዋቀዮ ሰበሳ እሰራኤሊፍ ገሌ
እረት ጫፈሜቱ ካአሜ ጅረ»
ጂዴ።
*7. 2ሳሙ 7፡1-13

ከደተ ሶሎሞን
(1ሞቶ 8፡22-53)

12 ዮሙሰ ሶሎሞን ሞትቾ ከኤ ገረ
እዶ እት ዋቀዮፍ ኣርሳ ድኤሰኒ ደቄ፥
ጉቱማ ወል ገኢ ሰበ እሰራኤል ዱረ ዳበቴ
ከደታፍ ሀርከሳ እንበልእሴ። 13 ከነ ጎቹሳ
ዱረ ገሩ ሰሬ እረ እጃጀኒ ዱበተን፥ ደልገ
ዴርንሳ ዱንዱመ ሸን፥ በልእንሳ ዱንዱመ
ሸን፥ ኦል ዴርንሳሞ ዱንዱመ ሰድእ ከን
ተኡ ሰቢለ ቦረጂራ ሆጄቴ፥ ኦብዲ እሰ

አላ ወለካ እንዻቤ፤ ኤርገሲ ስሬ ሰነ ያበቴ
ፉለ ወል ገኢ እስራኤል ዱረ ጅልቤንፌቴ
ሀርከሳ ገረ ዋቃት በልእሴ፥ [14]እንከደቴ፤

ከደተሳ ኬሰትስ፥ «ያ ዋቀዮ
ጎፍታ እስራኤል! ዋቀረ ዮኪስ
ለፈረ ከን አከኬቲ ዋቀዮ ከንብራ ህን
ጅሩ፤ አት ገርቦተኬ ወረ ገራ ጉቱ
ዻን ፉለኬ ዱረ ዴዴብአኒፍ ከኩኬ
እንኤግደ፥ ጋሩማኬስ እሳን እንአርግ
ሲፍተ፤
[15]«አት ገርብቸኬ አባኮ ዳዊቲን
እስ አብደቺፍቴ ራወቴተ፥ እስ ዱር
አፋንኬቲን ዱበቴስ ሀርአ ኩኖ፥
ኦፌኬቲ ፊጣን ባፍቴተ።
[16]«አመስ ያ ዋቀዮ ጎፍታ እስራ
ኤል፥ እስ ገርብቸኬ አባኮ ዳዊ
ቲን፥ ‹አኩመ አት ፉለኮ ዱረ
ዴዴብአ ቱርቴ ከነት፥ እልማንኬስ
ወንተ ጎደን ሁንዱማት አከ አቦሚ
ኮት ዮ ዴዴብአን፥ ነምን እሳን ኬሳ
ሞቲ ተኤ ቴሶ እስራኤልረ ፉለኮ
ዱረ ታኡ ህንደበሙ› ጄቴ፥ እስ
አብደቺፍቴ ሰነ ኤጊፍ*!
[17]«አመ ያ ዋቀዮ ጎፍታ እስራ
ኤል፥ እስ ገርብቸኬ ዳዊትን አብደ
ቺፍቴ ሰነ ራወዱ!
*16. 1ሞቶ 2፡4

[18]«ያ ዋቀዮ፥ አት ዱጉመ ለፈረ
ነሞታ ወጅን ጅራታሬ? ኩኖ፥ በን
ቲወን ዋቃፍ በንቲን ዋቃ እን እሳን
ገረራ ጅሩዩ ስፉደቹ ህንደንደኡ
ኤርገ ተኤ፥ መን ቁልቁሉማ አን
እጃሬ ኩንሞ ሀመም እሰረ ሀጥና
ቱሬ*!
[19]«ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ! ጉረኬ ገረ
ከደተ አነ ገርብቸኬቲት ቀብ፥ ህመ
ተኮስ ደጌፈዱ፥ ከደተ አን ገርብ
ችኬ ፉለኬ ዱረት ከደቻ ጅሩስ
ያዳን አናፍ ቀብ!
[20]«እጅኬ ሀልከኒፍ ጉያ ገረ መነ
ቁልቁሉማ እስ ኡልፍን መቃኬ አች
ኬሰ አከ ታኡ ጎቴ ከና ሀእላሉ፥ እስ
አን ገርብችኬ ገረ እዶ ከናት ገረገሌ
ስከደዱስ አናፍ ደገእ*!

[21]«ዋመተ አን ገርብችኬፍ እስራ
ኤል ሰብንኬ ገረ እዶ ከናት ገረገሌ
ስዋመትኑ፥ ዋቀራ እዶ ጅሬኘኬ
ቲቲ ኑፍ ደገእ! ኑፍ ዲስ!
*18. 2፡6 *20. ኬሰ 12፡11፤ በኡ 20፡24

[22]«ነምን ቶኮ ነመረት ጬቡ ዮ
ሆጂቴ፥ እስ ሆጂቴ ከናፍ ገረ መነ
ቁልቁሉማ ከና ዱፌ እዶ አርሳኬት
ድአቴ አከ ከከቱፍ ዮሙ ጋፈ
ተሙ፥
[23]አትሞ ዋቀራ ደገኢ ፍርዲ
ኬን፥ ገርቦተኬፍስ ፍርዲ ዮሙ
ኬንቱ እስ የኬፍ አኩመ የከሳት
መታሳት ዴብስ፥ እስ ቀጂላዻፍሞ
አከ ቀጂሉማሳት ኬኒፍ!

[24]«ሰብንኬ እስራኤል ሰበቢ ስየከ
ኒፍ ዲኖተሳኒቲን ዬሮ ሞአመንት፥
ጋበኒ ገረኬት ዴብአኒ መቃኬ ዋመ
ተኒ መነ ቁልቁሉማ ከነ ኬሰት
ፉለኬ ዱረት ዮሙ ስከደተን፥
[25]አት ዋቀራ እሳኒፍ ደገእ፥
ጬቡ ሰበኬቲ ከነስ ዲሲፍ፥ ብየ እስ
አቦተሳኒቲፍ፥ እሳኒፍስ ኬንቴት
እሳን ዴብስ!

[26]«ሰበቢ እሳን ስየከኒፍ በንቲወን
ዋቃ ጬፈመኒ ቦካን ለፈረት ዮሙ
ሮቡ ዲሱት፥ ሰበቢ ጬቡሳኒቲፍስ
ረከነ ዮሙ እሳንት ፍዱት፥ እሳን
ገረ እዶ ከናት ገረገለኒ ዮ ስከደተን፥
መቃኬ ዮ ዋመተን፥ ጬቡሳኒራስ ዮ
ዴብአን፥
[27]ዮሙስ አት ዋቀራ እሳኒፍ
ደገእ፥ ጬቡ ገርቦተኬ ሰበ እስራ
ኤል ከናስ ዲሲፍ! ከራ ቀጂላረ አከ
እሳን ዴዴብአን እሳን በርሲስ፥ ብየ
እስ ሰበኬቲፍ ዱንፋ ጎቴ ኬንቴረ
ትስ ቦካ ሮብስ!

[28]«ዮሙ ቤሊፍ ደእች ብይቸት
ዱፉት ዋጊን፥ ጎጊን፥ ሀዋንሲፍ
ኮሮጵስ ምዻን በሌሰንት ዮኪስ ዮሙ
ዲን ብይቸ መርሴ ረከሱት፥ ደእቸ
ኬሳ ዮኪስ ዱኩበ ኬሳ ቶኮሌ ብይ
ቸት ዮሙ ዱፉት፥

29 «ከደተሳኒ ደጌፈዱፍ! ጉቱማ
ሰበኬ እስራኤል ብራ ዮኪስ እሳን
ኬሳ ነመ ቶኮ ብራ ከደትኒፍ ዋመ
ትን ገረኬት ዮሙ ድአቱ፥ ቶኮን
ቶኮንሳኒ ዱኩበሳኒፍ ረክነሳኒ ከናፍ
ሀርከሳኒ ገረ መነ ቁልቁሉማ ከናት
ዮሙ በልእሰን፥
30 «አት ዋቀራ እዶ ጅሬኘኬቲቲ
እሳኒፍ ደገእ፥ እሳኒፍስ ዲስ! ስዱ
ዋቱ ገራ ነማ ቤከ፥ ከናፍስ አት
አዱመ አዳን አከ ሆጂሳኒት እሳኒፍ
ዴብስ!
31 «ዮሙስ እሳን ብየ እሰ አት
አቦተኬኛፍ ኬንቴ ኬሰ በረ ጅራተን
ሁንዱማት ስእንሶዳቱ፥ ከራኬረስ
እንዴዴብኡ።

32 «አከሱመሞ ሰኚ ሰበኬ እስራ
ኤል ኬሳ ከን ህንተእን፥ ነምን
ኦርም ቶኮ ዋኤ መቃኬ እሰ ጉዳ፥
እሬኬ እሰ ጭማፍ ሀርከኬ እሰ በል
እፈማ ደገኤ ብየ ፈጎዳ ዱፌ፥ ገረ
መነ ከናት ገረገሌ ዮሙ ከደቱት፥
33 «ዋቀራ እዶ ጅሬኘኬቲቲ
እሳፍ ደገእ! ሰብን ለፈራ ሁንድኑ
አኩመ ሰበኬ እስራኤል መቃኬ አከ
ቤከንት፥ አከ ስሶዳተንት፥ መን አን
እጃሬ ኩንስ መቃኬቲን አከ ዋመሙ
አከ ቤከንት ዋን እን ኦርም ሱን ስከ
ደቱ ደገኢፍ!

34 «ሰብንኬ ዲኖተሳኒት ዱሉዳፍ
ገረ አት እሳን ኤርግቱ ዮሙ ደቀን
ገረ መንደረ እሼ አት ፎአቴ ከናፍ
ገረ መነ ቁልቁሉማ እሰ አን ኡልፍነ
መቃኬቲፍ እጃሬ ከናት ገረገለኒ
ዮሙ ስከደተንት፥
35 «አት ዋቀራ ከደተሳኒፍ እየተ
ሳኒ እሳኒፍ ደገእ፥ ወንተ እሳን ስት
ህመተንስ ራወዱፍ!

36 «ነምን ህንየከኔ ለፈረ ቶኮሌ
ህንጅሩ ዋን ተኤፍ፥ ሰብንኬ ዮሙ
ስየከን፥ አት እሳንት ዴከምቴ፥
ዲኖተሳኒ ወረ እሳን ቦጅአኒ ብየ
ፈጎት ዮኪስ ድኦት እሳን ጌሰንት
ደበርስቴ ዮሙ እሳን ኬንቱ፥

37 «ሰብንኬ ኩንሞ ብየ እሰ እት
ቦጅአመን ሰነ ኬሰት ያደሳኒቲን ገረ
ኬት ዴብአኒ፥ ‹ኑእ ጩቡ ሆጄት
ኔረ፥ ከራራ ካትኔረ፥ ጀልእነስ
ሆጄትኔረ› ጄደኒ፥ ዮሙ ስከደተን
እሳኒፍ ደገእ!
38 «ብየ እት ቦጅአመን ሰነ ኬሰት
ገራሳኒፍ ያደሳኒ ሁንዱማን ገረኬት
ዮ ዴብአን፥ ገረ ብየ እሰ አት አቦተ
ሳኒፍ ኬንቴት፥ ገረ መንደረ እሼ
አት ፎአቴ ከናፍ ገረ መነ ቁልቁ
ሉማ እሰ አን ኡልፍነ መቃኬቲፍ
እጃሬ ከናት ገረ ገለኒ ዮሙ ስከደተ
ንት፥
39 «አት ዋቀራ እዶ ጅሬኘኬቲቲ
ከደተሳኒፍ እየተሳኒ ደገኢፍ፥
ወንተ እሳን ስት ህመተንስ ራወ
ዱፍ፥ እሰ ሰብንኬ ኩን ስየኬስ
ዲሲፍ!
40 «አመስ ያ ዋቀዮኮ፥ ስንከደደ
እጅኬ ገረ ከደተ እዶ ከነት ከደተሙ ሀእ
ላሉ፥ ጉርኬስ እሰ ሀደጌፈቱ!
41 ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥
  አት ገረ እዶ ቦቆናኬት ከእ!
ሰንዱቅ ከኩ እን ኣንጎኬ ሙልእሱስ
  ሲወጅን ሀዱፉ!
ያ ዋቀዮ ሉቦትንኬ
  ፈይነ አከ ኡፈታት ሀኡፈተን፥
ወር ሲፍ ኦፍ ኬነንስ
  ጋሩማኬት ገመደኒ ሀእልልቸን!
42 ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥ ፉለ እሰ ድብዴ
    ሞስፍቴ
  ኦፍራ ህንዴብስን፥
ጋሩማኬ እሰ ዳዊት ገርብቸኬ
  አብደቿፍቴስ ያደዱ!» ጄዴ*።
*41-42. ፋር 132፡8-10

ቦቆና 7
መን ቁልቁሉማ ኤብፈሙሳ
(1ሞቶ 8፡62-66)

1 ሶሎሞን ሞትች ከደተሳ ኤርገ
ራወቴ፥ እብድ ዋቀራ ገድ ቡኤ ቀልመ
ጉበሙፍ ኣርሳ ድኣቴ ሰነ እንፍጤ፤ ኡል
ፍን ዋቀዮስ መንቸ ቁልቁሉማ ኬሰ
እንጉቴ*፤ 2 ሰበቢ ኡልፍን ዋቀዮ መንቸ
ቁልቁሉማ ኬሰ ጉቴፍ፥ ሉቦትን ገረ መን
ቻት አል ልጡ ህንደንዴኚ። 3 እብድች
ዮሙ ገድ ቡኤ፥ ኡልፍን ዋቀዮስ መን

ቾረ ዮሙ ቡፈቴ፥ እስራኤሎትን ሁንድኑ
አርገኒ ቡሳ ደጋረ ጅልቤንፈተኒ፥ አደሳኒ
ቲንስ ኅምብፈመኒ ዋቀዮፍ ሰገደኒ፥
«እን ጋሪደ፥
ጋሩማንሳስ በረበራን እንጅራተ»
ጂደኒ እስ እንገለቴፈተን* ።
*1. ሌዎ 9፡24 *3. 1ሴና 16፡34፤
2ሴና 5፡13፤ ፉር 100፡5፤ 106፡1
4 ከነ ቦዴ ሞትቼፍ ጀር ሁንድኑ ዋቀዮ
ዱረት አርሳ እንድኤሰን። 5 ዮሙስ ሶሎ
ሞን ሞትች ሳወን ኩመ ድግደሚ ለመ፥
ቡሻዬ ኩማተመ ድባፍ ኩመ ድግደመ
አርሳ እንድኤሴ፤ አከስት ሞትቼፍ ጀር
ሁንድኑ መንቾ ቁልቁሉማ እንኤብሰን።
6 ሉቦትን እዶ እዶ እሳኒፍ ኬነሜ እንዳበ
ተን፥ ወር ሌዎትንሞ እሳንት ገረ ገለኒ
ምአ እቲን ፉርፈተን፥ እስ ዳዊት ዱር
ዋቀዮን አከ እቲን ፉርፈተኒፍ ሆጂቼሴ፥
እስ እቲን፥ «ጋሩማንሳ በረበራን
እንጅራተ» ጂደኒ ፉርፈተን ሰነ ቀበተኒ
እንዳበተን፤ ሉቦትን ወር እሳን ፉል ዱረ
ዳበተን ፊንጌ እንአፉፈን፥ እስራኤሎትን
አች ቱረን ሁንድኑ እንእጃጀን። 7 እዶን
አርሳ እን ሶሎሞን ስቢለ ቦረጂራ ሆጂቼሴ
ሱን አርሳ ጉበሙ፥ ኬና ምዳኒፍ ሞረ አር
ፈሙ ባቹ ዋን ህንደንዴኙፍ፥ ሶሎሞን
እዶ ኦብዲ መነ ቁልቁሉማ ፉለ ዱረ
ጅሩ፥ እስ ገረ ግዱ ለፈ አርሳን እት ድኤ
ፈሙ ኤብሴ፥ አችት አርሳ ጉበሙፍ ሞረ
አርፈሙ እንድኤሴ።
8 ዬሮ ሰነ ሶሎሞኒፍ ጉቱማን ሰበ እስ
ራኤል ቶርበን ቶኮ አች ታአኒ እንአያኔፈ
ተን፤ ሌቦ-ሃማቲ ከኤ ሀመ ለገ ግብጥት
ከን ጅሩ ወልዳን ጉዳን አችት ወልገኤ
ቱሬ። 9 አያነ ኤበ እዶ አርስቻ ጉያ ቶርበ
ኤርገ አያኔፈተኒ፥ እት ፉፈኒሞ አያነ ኅር
ዶማ ጉያ ቶርበ እንአያኔፈተን፤ ጉያ ሰዴ
ተፉትሞ ወል ገኢ እንኅደተን። 10 ጅአ
ቶርበፉት፥ ጅእቾ ኬሳ ጉያ ድግደሚ ሰደ
ፉት ጀር ገረ መነ መነሳኒት አከ ገለኒፍ
ሶሎሞን ሞትች ገድ እሳን እንዲሴ፤
ዮሙስ እሳን ወንተ ጋሪ እስ ዋቀዮ ዳዊ
ቲፍ፥ ሶሎሞኒፍ አከሱመስ ሰበ እስራኤ
ሊፍ ኅዴፍ ገራሳኒ ኬሰት ገመዳ እልልቻ
እንገለን።

ዋቀዮ፥ ሶሎሞንት ሙልአቹሳ
(1ሞቶ 9፡1-9)

11 ዮሙስ ሶሎሞን ሞትች መነ ቁልቁ
ሉማፍ መነ ሞቱማ እጃሬ እንፍጤ፤ ወንተ
መንቾ ቁልቁሉማ ኬሰቲፍ መነ አፈሳቲ
እት ገሉ ኬሰት ሆጂቹ ያዴ ሁንዱማስ
እንራወቴ።

12 ከነ ቦዴ ዋቀዮ ሀልከን እሰት
ሙልአቴ፥ «አን ከደተኬ ደገኤረ፥
መን ቁልቁሉማ ኩንስ እዶ እት
አናፍ አርሳ ድኤሰን አከ ተኡፍ ፎአ
ዴረ* ።
13 «በንቲወን ዋቃ ጩፌ ቦካን
ለፈረት አከ ህንሮብኔ ዮሙን ኅዱ
ዮኪስ ሀዋንስ ምዳንኬሰን አከ
ፍጡፍ ዮሙን አቦሙ ዮኪስ ሰበኮት
ደእቾ ዮሙን ኤርጉ፥
14 «ሰብንኮ ወር ዱንፉኮ ተአን
ኩን ገድ አፍ ዴብሰኒ አነ በርባደ
ተኒ፥ ከራሳኒ እስ ሀማራ ዴብአኒ፥
ዮ ነከደተን፥ አን ዋቀራ እሳኒፍ ነን
ደገአ፥ ጩቡሳኒ እሳኒፍ ነንዲስ፥
ብየሳኒስ ነንፈይስ።
15 «እጅኮ ገረ ከደተ እዶ ከነት
ከደተሙ እንእላለ፥ ጉርኮስ እስ
እንደጌፈተ* ።
16 «አን መነ ቁልቁሉማ ከነ
ፎአዴ አዳን ባፈዴረ፥ ኡልፍን
መቃኮስ በረበራን አች እንቡፈተ፥
እጀኮ እሰራ ህንቡቅፈዱ፥ ገራንኮስ
ዬሮ ሁንዳ አች ጅረ።
17 «አትሞ አኩመ አባንኬ ዳዊት
ኅዴ ቀጂልነት ፉለኮ ዱረ ዮ ዴዴ
ብቴ፥ ወንተ አን ስአቦሜ ሁንዱማ
ዮ ኅቴ፥ ሴረተኮፍ ወንተ ፉለኮ
ዱረት ቀጂላ ተኤ ዮ ኤግዴ፥
18 «አኩመ አን ዱር፥ ‹እስራኤ
ልን ከን ሞኡ ሰኚኬ ኬሳ ህንደበሙ›
ጂዴ፥ አባኬ ዳዊቲፍ ከከዴ ቱሬ
አን ቴሶ ሞቱማኬ ነንጀቤስ* ።
*12. ኬሰ 12፡5-6፤ ኢሳ 56፡7፤
ማር 11፡17፤ ዮሀ 2፡16 *15. 6፡40
*18. 6፡16፤ 1ሞቶ 2፡4
19 «አቲፍ ሰብንኬ ገሩ፥ ሴረተኮፍ
አቦሚኮ ወረ አን እስኒፍ ኬኔ ዲፍተኒ፥
ገረ ገልተኒ ዋቀዮሊ ብራፍ ዮ ሆጂተን፥
እሳኒፍ ዮ ሰገደንስ፥ 20 ዮሙስ አንሞ ብየኮ

እሰን እስኒፍ ኬኔ ኬሳ እስን ነንባሰ፤ መነ
እሰን ኡልፍነ መቃኮቲፍ ቁልቁሌፈዴ
ከነስ ነንቱፈደ፤ ሰበ ሁንዱማ ኬሰት ከን
ነምን እቲን መማኩፍ ከን ነምን እት ገእሱ
እሰ ነንጎደ።

21 «ዮሙስ መነ ቁልቁሉማ እሰ-
አመ ኡልፍነ ቀቤሰ ተኤ ከነ ብረ
ወር ደርበን ድንቅሲፈቻ፥ ‹ዋቀዮ
ማሊፍ ወንተ አከሲ ብየ ከናፍ መነ
ከነረት ሆጄቴ?› እንጄዱ።

22 «ዴቢስ ዮሙ ኬነን፥ ‹ሰበቢ
እሳን ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን አቦተሳኒ
እሰ ብየ ግብጥ ኬሳ እሳን ባሴ ዲሰኒ
ዋቀዮሊ ብራት መጠነኒ፥ እሳኒፍ
ሆጄተኒ እሳኒፍ ሰገደኒፍ፥ ዋቀዮ
ጎፍትቺ በዲሰ ከነ ሁንዱማ እሳንት
ፍዴ› እንጄዱ» ጄዴ።

ቦቆና 8

ሶሎሞን ሆጂ ገራገራ ሆጄቹሳ

(1ሞቶ 9፡10-28)

1 ሶሎሞን ሞትቺ መነ ቁልቁሉማ አከ
ሱመስ መነ ሞቱማ እሰ ኦፌሳቲ እት ገሉ
ወጋ ድግደመ ጉቱ እጃሬ፤ 2ከነ ቦዴ መን
ደሮተ ወረ ሂራም ሞትቺ እሳፍ ዴብሴ
ኬኔ ሃሬሴ እጃሬ እስራኤሎትን አቺ ኬሰ
አከ ታእን እንጎዴ። 3ኤርገሲ ሶሎሞን ብየ
ሃማት-ዞባትት ዱሌ እንቀበቴ፤ 4እን ለፈ
ኦና ኬሰት መንደረ ተድሞር ኤርገ እጃሬ
ቦዴ አከሱመስ ኩታ ሃማት ኬሰት መንደ
ሮተ ጎምብሳ ምዳኒፍ ምአ ገራገራ እንእጃ
ርስሴ። 5ከነት ኣንሴሞ ቤት-ሆሮን እሰ
ኦል ኣኑፍ ቤት-ሆሮን እሰ ገድ ኣኑ ዴብሴ
እጃርስሴ መሰራ ጭማ እት እንናኔሲሴ፤
ከረወንሳትሞ በልበለ ገረ ለመት በነሙ
እት ቶልቺሲሴ፥ ደንቀራ እቲን ጩፈንስ
እት እንኬስሴ፤ 6አከሱመስ መንደረ በኣ
ላት፥ መንደሮተ ጎምብሳ ምዳኒፍ ምአ
ገራገራ ሁንዱማ፥ መንደሮተ ኮንኮላቶትን
ኬሰ ታአኒፍ ፈርዴን እት ገለን ወንተ
እጃሩ ያዴ ሁንዱማስ ዩሩሳሌምት፥ ሊባ
ኖንት፥ ብየ ሞቱማሳ ሁንዱማ ኬሰትስ
እንእጃርስሴ።

7 ሰኘ እስራኤል ከን ህንተእን ሄቶተ፥
አሞሮተ፥ ጴሪዞተ፥ ሂዎታፍ ይቡሶተ አችት
ሀፈን ሁንዱማ፥ 8እጆሎተ፥ ሰበ ወረ እስራ
ኤሎትን በሌሱ ዲሰኒ ብየ ኬሰት ሆምብሰን
ሁንዱማ፥ ሶሎሞን ሀመ ሀርኣትዩ አከ ገር
ባት አከ እሳፍ ሆጄተን እንጎዴ*፤ 9ነሞተ
እስራኤልሞ ሎልቶተሳ፥ አጀጁ ወራናሳ፥
አጀጁ ኮንኮላቶታፍ አጀጁ አቦተ ፈርዴኒ
ጎደቴ መሌ፥ አከ ገርባት እሳን ህንሆጄቺፈ
ትኔ። 10ሶሎሞን ሞትቺ አንገፎተ ሆጄቶተ
ቡልቾን ነሞተ ድበ ለማፍ ሸንተመ ቀበ
ቱሬ።

*8. ኢ.ያ 16፡10

11 ሶሎሞን ዮሙስ፥ «እዶን ሰንዱቅን
ከኩ ዋቀዮ ጅሩ ቁልቁሉ ዋን ተኤፍ፥ ሃት
መናኮ መነ ዳዊት ሞቲ እስራኤልት ገሉን
ህንተኡ!» ጄዴ፥ ሃደ መናሳ እንተለ
ሞቲ ግብጥ መንደረ ዳዊት ኬሳ ገረ መነ
ሞቱማ እሰ እሼዳፍ እጃረሜት እንጌሴ።

12 ኤርገሲ ሶሎሞን እዶ ኣርሳ እሰ ገር
ዳፎ መነ ቁልቁሉማ ኦብዲ ዱረት እጃሬ
ሰነረት ቀልመ ጉበሙ ዋቀዮፍ እንድኤሴ።
13አኩመ ሙሴን አቦሜት ጉያ ጉያት፥
ጉያ ሰንበታት፥ ባቲ ጅኣት አከሱመ አያ
ነን ወጋት ስእ ሰድእ አያኔፈተመንት፥
አያነ መጥኖት፥ አያነ መከሪት፥ አያነ ጎር
ዶማትስ ኣርሳ ድአቹን ተኡ እንድኤሴ*።
14አኩመ ዳዊት አባንሳ ሴረ ዳቤ ቱሬት
ወረ ሉቦታ ሆጂ ሆጂሳኒረ፥ ወር ሌዎታስ
ወንተ ጉያ ጉያት በርባድችሱ ሉቦተ አከ
ገርጋረኒፍ፥ ፋርፈትናዳንስ ገለተ አከ ድኤ
ሰኒፍ ሆጂ ሆጂሳኒረ እሳን እንዳቤ፤ ዳዊት
ነምን ዋቀዮ አኩመ አቦሜ ቱሬት፥ ወር
ከረ ኤገንስ ከሮተ ሁንዱማ አከ ኤገን
እንጎዴ*። 15ነምን ቶኮሌ ወንተ ሞትቺ
ዋኤ ሉቦታፍ ሌዎታ አከሱመስ ዋኤ ቀቤኘ
መንቻፍ አቦሜራ ህንጀልአትኔ። 16ሁን
ዴን መነ ቁልቁሉማ ካአሙሳቲ ጀልቀቤ
ሀመ ዱመሳቲት ሶሎሞን ሆጂ መንቻ ሁን
ዱማ ሆጄቴ እንራወቴ፤ አከስት እጃርስ
መነ ቁልቁሉማ እንጡሙረሜ።

*13. ለኮ 28፡9—29፡39
*14. 1ሴና 23፡1—26፡19

17 ከነ ቦዴ ሶሎሞን ሞትቺ ገረ መንደ
ሮተ ኤዝዮን-ጌቤሪፍ ኤሎት ወረ ብየ
ኤዶም ኬሳ ገረ ዳሪ ገላና ጅረኒ እንደቄ፤
18ዮሙስ ሂራም ሞትቺ ሆጄቶተሳ ኬሳ
ወረ መርከበ ኦፉ ቤከንት መርከቦታፍ
ነሞተ አመለ ገላና ቤከን ሶሎሞኒፍ
እንኤርጌ፤ ጀሬን ሱን ሆጄቶተ ሶሎሞኒ
ወጅን ገረ ኦፊር ደቀኒ ወርቄ አከ ኩንታለ

ድባፍ ጃተማ ሚጀኑ ሶሎሞን ሞትቻፍ
እንፍደን።

በቆና 9

ሞቱን ሼባ ሶሎሞንን ዱብሱሼ

(1ሞቶ 10:1-13)

1 ሞቱን ብየ ሼባ ዋኤ ሶሎሞን ዮሙ
ደጌሴ፥ እሰ ቆሩፍ ጋፊ ጭማ ቆጺፈቴ ገረ
ዩሩሳሌም እንዱፍቴ፤ እሼን ነሞተ ባይኤ
ፉደቴ ኡርጎፍቱ ገራገራ፥ ወርቂፍ ደጋ
ገት-ጀቤዪ ደኑ ጋሎተት ፌስፌቴ
እንዱፍቴ፤ ሶሎሞን ብረ ዮሙ ዱፍቴ
ወንተ ገራሼት ያዴ ቆጺፈቴ ሁንዱማ እሳ
ወጅን እንዱበቴ*።

*1· ማቴ 12:42፤ ሉቃ 11:31

2 ዮሙስ ሶሎሞን ወንተ እሼን ጋፈቴ
ሁንዱማፍ ዴቢ እንኬኔ፤ ወንት እን እሼፍ
ዴብሱ ደደቤ ቶኮሌ ህንቱሬ። 3 ሞቱን ብየ
ሼባ አጉማ ሶሎሞን ዮሙ አርግቴ፥ መነ
ሞቱማ እሰ እን እጃሬስ ዮሙ እላልቴ፥
4 አከሱመስ ኛተ ማዲሳት ድአቱ፥ አከ
እት ሆጂቶትንሳ ወር ጉርጉዶትን ታአን፥
አከ እት ነሞትን እሳፍ ኡርገመኒፍ ወር
ዱጋቲ እሳፍ ድኤሰን ኡፈተኒ ዳበተን አከ
ሱመስ ሶሎሞን ገረ መነ ቁልቁሉማት ኦል
በኤ ቀልመ ጉበሙ ኡቱ ድኤሱ ዮሙ አር
ግቴ ድንቅሲፈቴ ሀፉርሼ ገርገር እንጭቴ።
5 ዮሙስ እሼን ሞትቻን፥ «እን አን
ወንተ አት ሆጂቴፍ ዋኤ አጉማኬቲ ብየ
ኮት ደገኤ ዱጋደ፤ 6 ገሩ ሀመ አን አፊኮቲ
ዱፌ እሰ አርጉት ወንተ አነት ህመሜ ሰነ
አመኑ ህንደንዴ፤ ኩኖ! ጉድነ አጉማ
ኬቲ ኬሳ ወለካዱምትዩ አነት ህንህመ
ምኔ፤ አት እሰን ደገኤረዩ ጉዳ
እንጫልተ። 7 ነሞትንኬ ሀመም ሀገመደን!
ሆጂቶትንኬ ወር ጉርጉዶትን ወር ዩሮ
ሁንዳ ስብረ ጅረን፥ ጀቸኬ እሰ አጉማዳን
ጉቴ ዮሙ ደጌፈተን ሀመም ሀገመደን!
8 ዋቀዮ ጎፍታንኬ እን ስጃለቴ፥ እን ቴሶ
እሰ ኦፊሳቲ ሲፍ ኬኔረ ስካኤ አከ አት
እሳፍ ሆጂቱፍ ሞቲ ስጎዴ ሀገለቴፈሙ!
ዋቀዮንኬ እስራኤሎተ ዋን ጃለቱፍ፥ በረ
በራንስ እሳን ጅራችሱ ዋን ፌዱፍ፥ አት
ፍርዲ ቀጂላ አከ ኬንቱፍ፥ ወንተ እሰ
ዱረት ፉደተማ ተኤ አከ ሆጂቱፍ እሳን
ረት ስሞስሴ» ጀቴ*።

*8· 1ሞቶ 7:2

9 ከነ ቦዴ እሼን ወርቂ አከ ኩንታለ
አፉርተማ፥ ኡርጎፍቱ ገራገራ ደኑ አከሱ
መስ ደጋ ገት-ጀቤስ ሶሎሞኒፍ እንኬንቴ፤
ከን አከ ኡርጎፍቱ ሞቱን ብየ ሼባ ሶሎሞን
ሞትቻፍ ኬንቴ ተካ አርገሜ ህንቤኩ።
10 ከነ መሌስ ሆጂቶትን ሂራም ሞት
ቻፍ ሆጂቶትን ሶሎሞን ሞትቻ ወር ወርቂ
ብየ ኦፊሪ ፍደን ሙከ ፎአማፍ ደጋ ገት-
ጀቤስ ፍደኒ ቱረን። 11 ዮሙስ ሞትች
ሙከ ፎአማ ሰነራ ቡሳ እቲን መነ ቁልቁ
ሉማት ኦል ልጠኒፍ ቡሳ እቲን መነ ሞቱ
ማት ኦል ልጠን እንሆጂቺሴ፤ ወረ
ፋርፈቶታፍሞ ሙክቸራ ክራራፍ መሴንቆ
እንቶልችሲሴ፤ ወንት አከሲ ሀመ ሀርአ
ትዩ ብየ ይሁዳ ኬሰት አርገሜ ህንቤኩ።
12 ዮሙስ ሶሎሞን ሞትች ኬና ሞቱን ብየ
ሼባ እሳፍ ኬንቴረ ከን ጫሉ አከሱመስ
ወንተ እሼን እሰ ከደቴፍ ወንተ ገራንሼ
ሀዌ ሁንዱማ እሼዳፍ እንኬኔ፤ ከነ ቦዴ
እሼን ነሞተሼ ወጅን ገረ ብየሼት
እንዴብቴ።

በዳዱማ ሶሎሞን

(1ሞቶ 10:14-29)

13 ሶሎሞን ወጋት ወርቂ አከ ኩንታለ
ድበ ለማፍ ድግደሚ ጀአ ሚጀኑ እንአር
ገተ ቱሬ፤ 14 ከነ መሌስ፥ ነጋዶትን ጉርጉ
ዶትኒፍ ነጋዶትን ወር ካን ግብረ እንባሱ፥
ወር ኩታ ብያ ቡልቸኒፍ ሞቶትን አረቦታ
ወርቂፍ ሜቲ እንፍዱፍ ቱረን። 15 ሶሎ
ሞን ሞትች ጋቸነ ጉርጉዳ ድበ ለመ ወርቂ
ቁላአራ እንሆጂቺሴ፤ ቶኮን ቶኮን ጋቸንቻ
ወርቂ አከ ኪሎ ግራሚ ሰድኢፍ ወለካ
ሚጀኑን ሆጂተሜ፤ 16 አከሱመስ ጋቸነ
ጥጥና ድበ ሰድእ ወርቂ ቁላአራ እንሆጂ
ቺሴ፤ ቶኮን ቶኮን ጋቸንቻ ወርቂ አከ
ኪሎ ግራሚ ለማ ሚጀኑን ሆጂተሜ፤
ሞትች ጋቸኖተ ከነ ሁንዱማ ኩታ መነ
ሞቱማ እሰ «ጫካ ሊባኖን» ጀደሙ ኬሰ
እንኬስሴ።

17 ከነ ቦዴ ሞትች ቴሶ ጉዳ ቶኮ እልከ
አርባራ ሆጂቺሴ ወርቂ ቁላአ እት እንኡፍ
ሲሴ፤ 18 ቴሶች ቡሳ ጀአፍ ኤጂተ ሚላ
ወርቂራ እት ሆጂተሜ፥ ቡኬሳ ገረሲፍ
ገረናንሞ ወንተ ሀርከ እረ ካአተን ቀበ
ቱሬ፤ ቡኬ ወንተ ሀርከ እረ ካአተን ከነ
ለማኒቲንሞ ፈካቲ ሌንጫ ለመቱ ዳበመኒ
ጅሩ። 19 ፌጤ ቡሳ ጀአን ገረሲፍ ገረናን
ፈካቲን ሌንጮተ ኩደ ለማ እንደዳበቱ

ቱረን፤ ወንት አከሲ ሞቱማ እሰ ከም ኬሰ
ትሌ ሆጀተሜ ህንቤኩ።
20 ቆዳን ዱጋቲ ሶሎሞን ሞትቻ ሁንድ
ኑፍ ቆዳን መን ሞቱማ እሰ ‹ሜካ ሊባኖን›
ጀደሙ ኬሰ ጅሩ ሁንድኑ ወርቄራ ሆጀተ
መን፤ በረ ሶሎሞን ኬሰ ሜቲን ገቲ ጉዳ
ዋን ህንቀብኔፍ ሆምቱ እቲን ህንሆጀተ
ምኔ። [21]ሞትች መርከበ እቲን ብየ ተርሺ
ሽት ዴዴብአኒ ነገደን ቀበ ቱሬ፤
መርከብቻ ከን ኦፉሞ ሆጀቶተ ሂራም፤
መርከብች ወጋ ሰድእት ሰአ ቶኮ ወርቄ፥
ሜቲ፥ እልከ አርባ አከሱመሰ ጀልዴሳፍ
ቀመሌ ብየ ተርሺሺ እንፍደ ቱሬ።
22 ሶሎሞን ሞትች ኦጉማፍ በዳዱማ
ዳን ሞቶተ ሰበ ለፈራ ወረ ካን ሁንዱማ
እንጫለ ቱሬ። [23]ሞቶትን ሰበ ለፈራ ሁን
ድኑ ኦጉማ ዋቀዮ ሶሎሞኒፍ ኬኔ ደገኡ
ዳፍ እንህዉ ቱረን። [24]ወር እሰ ብረ ዱፈን
ሁንድኑ ምአ ሜቲፍ ወርቄራ ሆጀተሜ፥
ኡፈተ፥ ምአ ወራና፥ ኡርጎፍቱ አከሱ
መሰ ፈርዴኒፍ ጋንጎሊ ፍደኒ እንኬኑፍ
ቱረን፤ ኩንሰ ወጉመ ወጋን እት እንፉፌ።
25 ሶሎሞን ኩታወን መና ፈርዴን እት
ገለኒፍ ኩታወን መና ኮንኮላቶትን ኬሰ ካአ
መን ኩመ አፉር ቀበ ቱሬ፤ አቦትን ፈር
ዴኒሳ ኩመ ኩደ ለመ ቱረን፤ እን እሳን
ከነ ኬሳ ገርቶኮ መንደሮተ ኮንኮላቶትን
ኬሰ ካአመን ኬሰ እንካኤ፥ ገረ ካንሞ ኦፍ
ብረ ዬሩሳሌም መንደረ ሞቲ ኬሰ
እንካኤ*። [26]እን ለገ ኤፍራጢሲ ካሴ ሀመ
ብየ ፍሊስጥያት አከሱመሰ ሀመ ዳሪ ብየ
ግብጥት ሞቶተ ሁንዱማረት እንሞኤ*።
[27]በረ ሞቱማሳ ኬሰ ዬሩሳሌም ኬሰት
ሜቲን አኩመ ደጋ አከ ባይአቱ፥ ጋትራ
ንሰ አኩመ ሙከት ሀርቡ ብየ ጋራ ጀለት
ባይአቱ አከ ባይአቱ እንጎዴ*። [28]ሶሎሞን
ፈርዴንሳ ብየ ግብጢፍ ብየ ገራገራ ሁን
ዱማ ኬሳ እንፍድችሲሴ*።

*25. 1:14፤ 1ሞቶ 4:26 *26. 1ሞቶ 4:21
*27. 1:15፤ ኬሰ 17:17 *28. ኬሰ 17:16

ሶሎሞን ዱኡሳ
(1ሞቶ 11:41-43)

29 ወንተ ሶሎሞን ሞትች በረ ሞቱማሳ
ኬሰ ሆጀቴ ኬሳ እን ሀፌ፥ ጀልቀባ ሀመ
ዱማት ጫፈተ ናታን ራጅቻ፥ መጫፈ
ራጂ አሂያ ሺሎንቻፍ ሙልአተ ኢዶ እላ
ልትች ዋኤ ዬሮብአም እልመ ኔባት አርጌ
ሰነ ኬሰት ጫፈሜር*። [30]ሶሎሞን ወጋ
አፉርተመ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ ጉቱማ እሰ
ራኤልረት እንሞኤ። [31]ከነ ቦዴ ሶሎሞን
ዱኤ፥ መንደረ ዳዊት አባሳቲ ኬሰት
እንአዋለሜ፤ ሬሆብአም እልምሳሞ ሞቲ
ተኤ እዶሳ እንቡኤ። *29. 1ሞቶ 11:29-39

ቦቆና 10
ጎሶትን እሰራኤል ወር ገረ ብታ፥ ሬሆብአምረት ከኡሳኒ
(1ሞቶ 12:1-20)

1ዮሙሰ ሬሆብአም ገረ ሼኬም እዶ
እሰራኤሎትን እት ሞቲ እሰ ጎቼፍ ጉቱ
ማት ወልት ቀበመን እንደቄ። [2]ዬሮብአም
እልም ኔባት ከነ ዮሙ ደገኤ፥ ብየ ግብጥ
ለፈ እት ሶሎሞን ሞትቻ ጀላ በቀቴ ቱሬ
ሰና እንዴብኤ*። [3]ዮሙሰ ጎሶትን እሰራ
ኤል ወር ገረ ብታ ኤርገኒ ዬሮብአምን
ዋምሰሰኒ እሳ ወጅን ሬሆብአም ብረ
ደቀኒ፥ [4]«አባንኬ ዋንጆ ኑት ኡልፉችሴ
ቱሬ፥ አትሞ ሆጂ ኡልፉታፍ ዋንጆ ኡል
ፉታ አባንኬ ኑረ ካኤ ኑፍ ሰልጵሰ!
ዮሙሰ ኑእሞ ሲፍ እንአበመምነ» ጀደን።
[5]እንሞ እሳኒፍ ዴብሴ፥ «ጉያ ሰድእ ቦዴ
ዴብአ ኮታ!» ጀዴ፤ ከነረት ሰብን ሱን
ዴብኤ እንገሌ። *2. 1ሞቶ 11:26-40
6 ከነ ቦዴ ሬሆብአም ሞትች ማንጉዶተ
ዱር አባሳ ሶሎሞኒፍ ጎርሰ ኬና ቱረን፥
«ዴቢ አተሚ አከን ሰበ ከናፍ ኬኑ ነጎር
ሰቱ?» ጀዴ እንጋፈቴ። [7]ዮሙሰ እሳን
ዴብሰኒ፥ «አት ሰበ ከነት ፋረ ዮ ቶልቴ፥
ዮ እሳን ገመድቺፍቴ፥ ወንተ እሳን ሰጋፈ
ተኒፍሰ ዴቢ ጋሪ ዮ እሳኒፍ ኬንቴ፥ እሳ
ንሞ ዬሮ ሁንዱማ ሲፍ እንሆጀቱ»
ጀደን። [8]እን ገፉ ጎርሰ ማንጉዶተ ሰና
ቱፈቴ፥ ደርገጎተ ወረ እሳ ወጅን ጉደ
ተን፥ ወረ እሰ ጎርሰኒ ወጅን እንመርየቴ።
[9]ዮሙሰ እን፥ «ሰበ እሰ፥ ‹ዋንጆ አባንኬ
ኑረ ካኤ ከነ ኑፍ ሰልጵሰ!› ጀዱ ከናፍ
ዴቢ ማል ኬንና? ጎርሰ ማሊ አናፍ
ኬንቱ?» ጀዴ እሳን እንጋፈቴ። [10]ደርገጎ
ትን ሀርዮትንሳ ወር እሳ ወጅን ጉደተን
ሱን ዴብሰኒ፥ «አት ሰበ ወረ፥ ‹አባንኬ
ዋንጆ ኡልፉታ ኑረ ካኤ፥ አትሞ ዋንጆቻ
ኑፍ ሰልጵሰ!› ጀደን ሰናን፥ ‹ቁብንኮ
እሼን ሞጌን ሙዲ አባኮቲ ጫላ ፉርደተ፤
[11]አባንኮ ዋንጆ ኡልፉታ እሰንረ ካኤ

ቱሬ፥ አንሞ እሰ ከንሳ ጫላ ኡልፋቱ እሰ
ንረ ነንካአ፤ አባንኮ ቀጬዳን እስን ሬቤ፥
አንሞ ቀጬ እሰ አከ ቶርባንቀባ ነመ ወራ
ኑን እስን ነንሬበ› ጇድ!» ጇደኒን።
12 አኩመ ሞትች፥ «ጉያ ሰድእ ቦዴ
ዴብአ ኮታ!» እቲን ጇዴ ቱሬ፥ ዬሮብአ
ሚፍ ሰብች ዴብአኒ ገረ ሬሆብአም
እንዱፈን። 13ሬሆብአም ሞትች ገሩ ጎርሰ
እሰ ወር ማንጉዶታ ኬነኒፍ ቱፈቴ፥ ዴቢ
ጭማ እሳኒፍ እንኬኔ። 14ጎርሰ ወረ ደርገ
ጎታ ዱካ ቡኤ፥ «አባንኮ ዋንጀ ኡልፋታ
እስንረ ካኤ ቱሬ፥ አንሞ እሰ ከንሳ ጫላ
ኡልፋቱ እስንረ ነንካአ፤ አባንኮ ቀጬዳን
እስን ሬቤ፥ አንሞ ቀጬ እሰ አከ ቶርባን
ቀባ ነመ ወራኑን እስን ነንሬበ» ጇዴ።
15ወንት ኩን ዋቀዮ ብራ ዋን ተኤፍ፥
ሞትች ዱቢ ጀራ ህንደጌፈትኔ፤ እን
ዋቀዮ ከራ አሂየ ሺሎንቻ፥ ዬሮብአም
እልመ ኔባትት ዱበቴ ከናን እንራወተሚ*።

*15. 1ሞቶ 11፡29-39

16 ሞትች እሳኒፍ ደገኡ አከ ድዴ እስ
ራኤሎትን ዮሙ ሁበተን፥

«ዳዊቲ ወጅን
ማል ወልቲ ቀብና?
ማቲ አባሳ እሴይ ብራስ
ዳለ ማሊ ቀብና?
ያ እስራኤል፥ ገረ
ጎዶ ጎዶኬት ዴብእ!
ያ ሰኘ ዳዊት፥
እት መኑመኬቲፍ ያድ!»

ጇደኒ ሞትቻፍ ዴቢ እንኬነን፤
ከነረት ሁንዱምትሳኒ ገረ ጎዶ ጎዶሳኒት
እንዴብአን*። 17ሬሆብአም ገሩ እስራኤ
ሎተ ብየ ይሁዳ ኬሰ ጅራተን ዱዋረት
እንሞኤ። 18ኤርገሲ ሬሆብአም ሞትች፥
ሀዶራምን እሰ ሆጂ ሁምና ሆጂቺሱረት
አቦ ቀቡ ገረ እስራኤሎታት እንኤርጌ፤
እሳን ገሩ ደጋዳን ሩኩተኒ እሰ እንአጂሰን፤
ሬሆብአም ሞትች ገሩ አሪቲዳን ኮንኮላታ
ያበቴ ገረ ዬሩሳሌምት ጀላ በቀቴ። 19አከ
ስት ነሞትን እስራኤል ሀመ ሀርአት ነሞተ
ሰኘ ዳዊትቲ ገርገር በአኒ ሀፈን።

*16. 2ሳሙ 20፡1

ቦቆና 11

ሬሆብአም ሞትች፥ ነሞተ እስራኤል ዴብሱ ያሉሳ

(1ሞቶ 12፡21-24)

1ሬሆብአም ዬሩሳሌምት ዮሙ
ዴብኤ፥ እስራኤሎተ ሎለኒ ገረ ሞቱማ
ሳት አከ እሳፍ ዴብሰኒፍ፥ ጎሰ ይሁዳፍ
ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ ሎልቶተ ቤከሞ ኩማ
ተመ ድበ ቶኮፍ ኩመ ሰዴተመ ወልት
እንቀበቴ። 2ዱቢን ዋቀዮ ገሩ ገረ ሼማእያ
ራጅቻ ዱፌ፥ 3«ሬሆብአም እልመ ሶሎ
ሞን ሞቲ ይሁዳቲን አከሱመስ እስራኤ
ሎተ ጎሰ ይሁዳፍ ጎሰ ቤንያሚን ተአን
ሁንዱማን፥ 4‹ዋቀዮ፡- ወንት ተኤ ኩን
ፊዱመኮቲን ዋን ራወተሚፍ፥ እስን አቦ
ሎተኬሰን ሎሉዳፍ አል ህንበእና! ሁንዱ
ምትኬሰን ገረ መነ መነኬሰኒት ዴብአ!
ጇዴ› ጇዲን!» ጇዴ፤ ከነረት እሳን ዋቀ
ዮፍ አቦመመኒ ዬሮብአምት ዱሉ ዲሰኒ
ዴብአኒ እንገለን።

ሬሆብአም መንደሮተ መሰራ ጭጭማ ቀበን እጃርሰሱሳ

5ሬሆብአም ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ ዲነ
እቲን አፍራ ዶዉፍ ብየ ይሁዳ ኬሰት መን
ደሮተ መሰራ ጭጭማ ቀበን እንእጃርሰሴ።
6መንደሮትን እን እጃርሰሴስ፥ ቤትል
ሄም፥ ኤታም፥ ቴቆአ፥ 7ቤት-ዙር፥
ሶኮህ፥ አዱላም፥ 8ጋት፥ ማሬሻ፥ ዚፍ፥
9አዶራይም፥ ላኪሽ፥ አዜቃ፥ 10ዞራ፥
አየሎኒፍ ኬብሮን ቱረን፤ መንደሮትን
መሰራ ጭጭማ ቀበን ኩን ሁንድኑ ብየ
ይሁዳፍ ብየ ቤንያሚን ኬሰት እጃረመን።
11ዮሙስ ሬሆብአም መሰራ ጀቤሴ እት
እጃርሰሴ፥ አጀጁወን ዱላ ኤርገ እት ጎዴ
ቦዴ፥ ኛታፍ ዳዲ ወይኒ፥ ደዳ ኤጀርሳስ
አች ኬሰ እንቱልችሴ፤ 12አከሱመስ ጋች
ናፍ ኤቦ ባይኤ መንደሮተ ሰነ ኬሰ ቱል
ችሴ፥ አከ እሳን ባይኤ ጀባተን እንጎዴ፤
አከስት ብየ ይሁዳፍ ብየ ቤንያሚን ሞቱ
ማሳ ጀለት እንኤገቴ።
13ዬሮ ሰነ ሉቦትኒፍ ሌዎትን ወር
ኩታ ብየ እስራኤል ሁንዱማ ኬሰ ጅረን
ገረ ሬሆብአም እንጎረን፤ 14ወር ሌዎታ
ሉቦተ ተአኒ ዋቀዮፍ አከ ህንሆጂትኔፍ
ዬሮብአሚፍ እልማንሳ ዋን እሳን ዶወ
ኒፍ፥ እዶ ሆሪሳኒ ትክፈተን አከሱመስ

ቀቤኘሳኒ ዲሰኒ ገረ ብየ ይሁዳፍ ገረ ዬሩ
ሳሌም እንዱፌን*። 15ዬሮብኣም ዮሙስ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ፈካቲ ኮርቤዪ ሬቲፍ
ጅቦታ ቶልቼ እዶወን ዋቀዮሊ ቶልፈሞፍ
እት ሰገደንረ ዻበቴ ሰናፍ ሎቦተ
እንፎአቴ*፤ 16ጎሰ እስራኤል ሁንዱማ ኬሳ
ወር ገራሳኒ ጉቱ ዋቀዮን ጎፍታ እስራኤል
እሰ ከን አቦተሳኒ ዱካ ቡኡ በርባደን ሁን
ድኑ፥ ኣርሳ እሳፍ ድኤሱዻፍ ወረ ሌዎታ
ዱካ ቡአኒ ገረ ዬሩሳሌም እንዱፌን።
17እሳን አከስት ሞቱማ ይሁዳ ጀቤሰኒ፥
ወጋ ሰድኢፍ ሬሆብኣም እልም ሶሎሞን
አከ ጀባቱ እንጎደን፤ ወጋ ሰደን ከነ አኩመ
በረ ዳዊቲፍ በረ ሶሎሞን ኬሰ ጅራቻ ቱረ
ንት እንጅራተን።
*14. 13፡9 *15. 1ሞቶ 12፡28፥31

18 ሬሆብኣም ኩን መሀላት እንተለ ዬሪ
ሞት እልመ ዳዊት እንፉዴ፤ ሃትሼ አቢሃ
ይል እንተለ ኤሊያብ እልመ እሴይት፤
19እሼን እልማን ሰድእ ዴሴፍ፤ መቃንሳ
ኒስ፥ ዬኡሽ፥ ሼማርያፍ ዘሃም ጄደመ።
20ከነ ቦዴሞ መእካ እንተለ አቢሻሎም
እንፉዴ፤ እሼንሞ እልማን አፉር
እንዴሴፍ፤ መቃንሳኒስ አቢያ፥ አታይ፥
ዚዛፍ ሽሎሚት ጄደመ። 21ሬሆብኣም
ኒቶተሳ ወረ ካን ሁንዱማፍ ሳጆቶተሳ ጫላ
ሃደ መናሳ መእካ እንተለ አቢሻሎም
እንጃለቴ፤ እን ወሉመት ኒቶተ ኩደ ሰዴ
ቲፍ ሳጆቶተ ጃተመ ቀበ ቱሬ፤ እልማንሳ
ድግደሚ ሰዴት እንተሎትንሳሞ ጃተመ
ቱረን። 22እሳን ከነ ኬሳ እልመሳ አቢያ
እሰ መእካራ ጎደቴ ሞቲ ጎቼ ዋን ፌዴፍ፥
ኦቦሎተሳረት አቦ እንኬኔፍ፤ 23ሬሆብኣም
አፍቻሉማሳቲን እልማንሳ ወር ካን ኩታ
ብየ ይሁዳፍ ብየ ቤንያሚን ኬሰ አከሱመስ
መንደሮተ ደላ ጭጭማ ቀበን ሁንዱማ
ኬሰ ተተምሰአኒ አከ ጅራተን እንጎዴ፤
ምዳን ባይኤ እሳኒፍ እንኬኔ፥ ኒቶተ ባይ
ኤስ እሳን እንፉሰሴ*። *23. 21፡3

ቦቆና 12

ሺሻቅ ሞቲን ግብጥ ብየ ይሁዳት ዱሉሳ

(1ሞቶ 14፡25-28)

1 ሬሆብኣም ሞቱማሳ ጭምሰቴ፥ ኦፊሳ
ቲስ ኤርገ ጀባቴ ጉቱማ ሰበ እስራኤሊ
ወጅን ሴረ ዋቀዮ እንዲሴ። 2ሰበቢ እሳን
ዋቀዮረት ከአኒፍ፥ ሬሆብኣም ሞኤ ወጋ
ሽነፋሳት ሺሻቅ ሞቲን ግብጥ ዬሩሳሌምት
እንዱሴ። 3እን ኮንኮላቶተ ኩመ ቶኮፍ
ድበ ለማን፥ አቦተ ፈርዴኒ ኩመ ጃተ
ማን፥ ሎልቶተ ወረ ሊቢያ፥ ወረ ሱኪ
ሚፍ ወረ ኩሽ ደበለቴ፥ ሎልቶተ
ለኮብሰሳኒ ሀመነ ህንጂደምኔ ፉደቴ፥ ብየ
ግብጥ ኬሳ ከኤ እት ዱሴ፥ 4መንደሮተ
ይሁዳ ወረ ደላ ጭጭማ ቀበን እንቀበቴ፤
ከነ ቦዴሞ ሀመ ዬሩሳሌምት እንዱፌ።

5 ዮሙስ ሼማእየ ራጅች ገረ ሬሆብኣ
ሚፍ ገረ ዱረ-ቡቶተ ይሁዳ ወረ ሺሻቅን
ሶዳተኒ ዬሩሳሌምት ወልት ቀበመኒ
ዱፌ፥ «ዋቀዮ፥ ‹እስን ዋን አነ ዲፍተ
ኒፍ፥ አንስሞ ሀርከ ሺሻቅት ገድ እስን
ዲሴረ› ጄደ» ጄዴ እሳንት ዱበቴ*። 6ከነ
ረት ሞትቼፍ ዱረ-ቡቶትን እስራኤል ገድ
ኦፍ ዴብሰኒ፥ «ወንት ዋቀዮ ሆጄቱ ቀጄ
ላደ» ጄደን። 7ዋቀዮ አከ እሳን ገድ ኦፍ
ዴብሰን ዮሙ አርጌ ዱቢሳ ሼማእያዻፍ
ኤርጌ፥ «እሳን አነ ዋቀዮ ዱረት ዋን ገድ
ኦፍ ዴብሰኒፍ፥ አን ደፌ እሳን ነንአልቻ
መሴ እሳን ህንበሌሱ፤ ሩኩታ ሺሻቅ ጀላስ
ዬሩሳሌምን ነንአልቻ። 8ሀተኡዩ መሴ፥
እሳን አናፍ ሆጄቼፍ ሞቶተ ብየ ብራቲፍ
ሆጄቹን ገራገሩማ አከ ቀቡ አከ ቤከኒፍ
ሺሻቅ ሞትቻፍ እንአቦመሙ» ጄዴ።
*5. 2ሴና 15፡2፤ 24፡20፥24

9 ሺሻቅ ሞቲን ግብጥ ዬሩሳሌምን
ዮሙ ሩኩቴ ምእ መነ ቁልቁሉማፍ ምእ
መነ ሞቱማ ኬሰ ጅሩ ሳሜ፥ ወንተ ሁን
ዱማ፥ ጋቻኖተ ሶሎሞን ወርቄራ ሆጄቺ
ሴዩ እንፉደቴ። 10ኤርገሲ ሬሆብኣም
ሞትች እዶ ጋቻኖተ ወረ ፉደተመኒ ሰቢለ
ቦረጂራ ጋቻነ ሆጄቺሴ፥ አጀጁወን ኤግ
ዶተ ከረ መነ ሞቱማት እንኬኔ። 11ሞትች
ገረ መነ ቁልቁሉማ ዬሮ ደቁ ሁንዱማት፥
ኤግዶትን ከረ መነ ሞቱማ ጋቻነ ሰነ ቀበ
ተኒ እሳ ወጅን እንደቁ፥ ዮሙ ዴብአንሞ
መነ ኤግዶታ ኬሰ እንካኡ ቱረን። 12ሬሆ
ብኣም ገድ ዋን ኦፍ ዴብሴፍ፥ ዴከምስ
ዋቀዮ ጉቱማት ኡቱ እሰ ህንቤሌስን እሰራ
እንዴብኤ፤ አመዩ ብየ ይሁዳ ኬሰ ወንት
ገጋሪን ሙራስ ጅሩ ቱረን*። *12. 32፡26

13 ሬሆብኣም ሞቲ ዮሙ ተኤ ነመ
ወጋ አፉርተሚ ቶኮት፤ እን ዬሩሳሌም
ኬሰ ታኤ እቱመ ፉፌ ጀባቴ እንሞኤ፤
ዬሩሳሌም መንደረ እሼ ዋቀዮ መንደሮተ

ጎሶተ እስራኤል ሁንዱማ ኬሳ ፎአቴ፥
ኡልፍን መቃሳ አቾ ኬሰ አከ ታኡ ጎዴ
ኬሰት ወጋ ኩደ ቶርበ ሞኤ፤ መቃን ሃደ
ሳቲ «ነአማ» ጇደመ፤ እሼን እንተለ ነመ
ብየ አሞን ቱርቴ። 14እን ያደሳቲን ዋቀዮን
በርባደቹት ጀባቴ ዋን ሀንጳበትኒፍ፥
ወንተ ሀማ እንሆጇቴ።

15 ሬሆብአም ሞተች በረ ሞቱማሳ ኬሰ
ከን እን ሆጇቴ ጀልቀባ ሀመ ዱማት
ጫፈተ እሰ ሼማእየ ራጅች፥ ጫፈተ
ኢዶን እላልትች ዋኤ ሀደ ደሎታ ጫፌ
ኬሰ ጅረ ምቲሬ? ሬሆብአሚፍ ዬሮብአም
በረ ጅሬኘሳኒ ሁንዱማ ወል ሎላ ቱረን*።
16ከነ ቦዴ ሬሆብአም ዱኤ፥ መንደረ
ዳዊት ኬሰት እንአዋለሜ፤ አቢያን እልም
ሳሞ ሞቲ ተኤ እዶሳ እንቡኤ። *15. 13፡22

ቦቆና 13

አቢያን ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(1ሞቶ 15፡ 1-8)

1ዬሮብአም ሞቲን እስራኤል ሞኤ ወጋ
ኩደ ሰዴተፉሳት አቢያን ብየ ይሁዳረት
ሞቲ እንተኤ። 2እን ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ
ወጋ ሰድእ ሞኤ፤ ሃትሳ «ሚካያ» ጇደ
ምት፤ እሼን እንተለ ኡሪኤል ነመ መን
ደረ ጊቤአት፤ አቢያፍ ዬሮብአም ግዱትስ
ሎል ከኤ ቱሬ፤ 3አቢያን ሎልቶተ ጀጀቦ
ኩማተመ ድበ አፉር ፎአቴ ሎለት
እንከኤ፤ ዬሮብአምሞ ሎልቶተ ጀግኖተ
ኩማተመ ድበ ሰዴት ፎአቴ ሎለት
እንበኤ።

4 ዮሙስ አቢያን ብየ ጋራ እሰ ከን ኤፍ
ሬም ኬሳ ቱሉ ዘመራይምረ ዳበቴ፥ «ያ
ዬሮብአም፥ እስን ነሞትን እስራኤል ሁን
ድኑስ ሜ ደገአ! 5ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን
እስራኤል፥ ከኩ ሶግዳን በረበራፍ ጀባቴ
ዳበቴን ዳዊቲፍ፥ ሰኘሳቲፍስ እስራኤል
ረት ሞቱማ አከ ኬኔ ሀንቤከተኒሬ*? 6ዬሮ
ብአም እልም ኔባት ሆጇታ ሰሎሞን
እልመ ዳዊት እን ቱሬ ገሩ አመ ጎፍታሳ
ረት ከኤረ። 7ነሞትን ገቲ ሀንቀብኔፍ ነሞ
ትን ዋኤ ሀንባፍኔ ገረሳ ጎረኒ፥ ሬሆብአም
እልመ ሰሎሞንት እንጀባተን፤ ሬሆብአ
ምሞ ሙጫ ለጼ-ላፌሰ ዋን ቱሬፍ፥ እሳ
ኒን ሞርሙ ሀንደንዴኘ።

*5. ሌዎ 2፡13፤ ለኮ 18፡19

8 «እስን አመ ሞቱማ ዋቀዮ እሰ ሀርከ
ሰኘ ዳዊት ኬሰ ጅሩን ሞርሙፍ ባተን፤
እስን ለኮብሰት ባይኤደ፥ ዋቀዮሊ ቶል
ፈሞ ወረ ዬሮብአም ሞትች ፈካቲ ጀቦታ
ወርቄራ እስኒፍ ቶልቹሴስ አፍ ብራ
ቀብዱ*። 9ከነ መሌስ እልማን አሮን ወረ
ሉቦተ ተአኒ ዋቀዮፍ ሆጇተኒፍ ሌዎተ አረ
ተኒ እዶሳኒሞ አኩመ ሰበ ወረ ካኒ ሉቦተ
አፊኬሰኒፍ ጎደተኒቱ ምቲ? ነምን ሉበ
ተኡዳፍ ድብቾ ቶኮፍ ኮርቤዪ ሆላ ቶርበ
ፍዴ ዱፉ፥ ዋቀዮሊ ቶልፈሞዳፍ ሉበ
እንተአ*። 10ኑፍ ገሩ ዋቀዮቱ ጎፍታኬኘ፥
ኑእ እሰ ሀንዲፍኔ፤ እልማን አሮን ሆጇ
ሉቡማሳኒቲን ዋቀዮፍ እንሆጇቱ፥ ሌዎት
ንስ እሳን እንገርጋሩ። 11እሳን ገነማፍ ገል
ገለ ቀልመ ጉበሙፍ እጣነ ፎሊንሳ
ኡርጋኡ ዋቀዮፍ እንድኤሱ፥ ቡዴነ እላ
ልቻ ገበቴ አከ ሴራት ቁልቁሉ ተኤ ሰነረ
እንካኡ፥ ገልገለ ገልገለስ እብሳ ባቱሳ እሰ
ወርቄራ ሆጇተሜረ ጅሩስ እንቀብሲሱ፤
ኑእ አከሰት ወንተ ዋቀዮኬኘ ኑአቦሜ
እንኡግነ፥ እስን ገሩ እሰ ዲፍተኒቱ።
12ኩኖ! ዋቀዮ ኑወጅን ጅረ፥ እን ኑጌ
ጌሰ፥ ሉቦትንሳስ ፊንጌ አፉፈኒ ሎለ እሰ
ንት እንካሰሱ፤ ያ ነሞተ እስራኤል፥ ኩን
እስን ሀንባሱቲ ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን አቦ
ተኬሰኒ ሀንሎልና!» ጇዴ*።

*8. 1ሞቶ 12፡28 *9. 11፡15 *12. ለኮ 10፡9

13 ዬሮብአም ገሩ ሎልቶተሳ ኬሳ ወረ
ካኒ ወጅን ከራ ፉለ ዱራ ቱሬ፤ ሎልቶተሳ
ኬሳ ወር ካንሞ ከራ ቦዴ ርጳኒ አከ ኤገተ
ኒፍ እንናኔሴ፤ 14ወር ይሁዳ ገረገለኒ ዮሙ
እላለን ከራ ፉለ ዱራፍ ከራ ቦዴ ሎል አከ
እሳንት ቆጳኤ እንአርገን፤ ከነረት እሳን ገረ
ዋቀዮት እንወዋተን፥ ሉቦትንስ ፊንጌ
እንአፉፈን። 15ነሞትን ይሁዳ እየ ሎላ
እንደጌሰሰን፤ ዮሙ እሳን እየን ዋቀዮሞ
አቢያፍ ነሞተ ይሁዳ ዱረት ዬሮብአሚፍ
እስራኤሎተ ሁንዱማ እንሩኩቱ። 16ዋቀዮ
ሀርከ ነሞተ ይሁዳት ደበርሴ ዋን እሳን
ኬኔፍ፥ ነሞትን እስራኤል ይሁዶተ ዱራ
እንበቀተን። 17ዮሙስ አቢያፍ ሎልቶት
ንሳ ሩኩታ ጉዳ እሳን ሩኩተኒ ሎልቶተ
እስራኤል ኬሳ ሎልቶተ ፎአሞ ኩማተመ
ድበ ሸን እንፍጠን። 18ነሞትን እስራኤል
ዬሮ ሰነ ባይኤ እንዬላስፈመን፤ ነሞትን
ይሁዳ ገሩ ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን አቦተሳኒ
ዋን አመነተኒፍ ሞእቾ እንአርገተን*።

*18. 16፡7-8

19 አቢየ ኤርገሲ ዩሮብአም ዱካ ቡኤ
አርኤ መንደሮተ ቤትኤል፣ ዩሻናፍ ኤፍ
ሮንን፣ ገንዴን ናኖ መንደሮተ ከና ጅረኒ
ወጅን እሰራ እንፉደቴ። 20በረ አቢያ ኬሰ
ዩሮብአም አከሳ ዱሬት ዴብኤ ሁምነ ህን
አርገትኔ፣ ገረ ዱማትሰ ዋቀዮ ሩኩቴ እሰ
እንአጄሴ።

21 አቢየ ገሩ እሰ ዱሪ ጫላ እንጀባቴ፤
እን ኒቶተ ኩደ አፉር ፉዴ፣ እልማን ድግ
ደሚ ለማፍ እንተሎተ ኩደ ጀአ
እንጎደቴ፤ 22ወንተ አቢያን በረ ሞቱማሳ
ኬሰ ሆጄቴ ኬሳ ወር ሀፈን፣ አከ እን እተ
ሞኣ ቱሬ፣ ከን እን ዱበቴሰ እሰ ኢዶን
ራጅች ዋኤሳ እብሴ ጫፌ ኬሰት እንአር
ገመ*።

*22. 12፡15

ቦቆና 14

ኣሳ ሞትች ሆጂ ጋሪ ሆጄቹሳ

(1ሞቶ 15፡9-12)

1አቢየ ሞትች ዱኤ፣ መንደረ ዳዊት
ኬሰት እንአዋለሜ፤ ኣሳን እልምሳሞ ሞቲ
ተኤ እዶሳ እንቡኤ፤ በረ ሞቱማ ኣሳ ኬሰ
ብየቲን ወጋ ኩደን ነጋዳን ቴሴ። 2ኣሳን
ወንተ ዋቀዮ ጎፍታሳ ዱረት ጋሪፍ ቀጄላ
ተኤ እንሆጄቴ። 3እን እዶ ኣርሳ እሰ ከን
ዋቀዮሊ ኦርማፍ እዶወን ሰገዳ ወረ ኦል
ከኦ እንዲግሰሴ፣ ኡቱቦተ ደጋ ቁልቁላኦት
እላለመን እንጨጨብሴ፣ ሙኬቲ ቅቅርጠ
መኒ ዋቀይቲ ቶልፈምቱፍ ደዳበመንሰ
እንጅጅግሴ። 4ከነ ቦዴ ነሞትን ይሁዳ
ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን አቦተሳኒ ያዳን አከ
በርባደተኒፍ፣ አከ ሴረሳፍ አከ አቦሚሳት
አከ ጅራተኒፍ እንአቦሜ። 5አከሱመሰ እዶ
ወን ዋቀዮሊ ቶልፈሞፍ እት ሰገደኒፍ እዶ
ወን ኣርሳ እጣና እረት ኣርሰን መንደሮተ
ይሁዳ ሁንዱማ ኬሳ እንበሌሴ፤ በረሳ ኬሰ
ሞቱማሳ ነጋት እንጌጌሴ*። 6ብይች ነጋ
ዋን ቀቡፍ፣ እን ብየ ይሁዳ ኬሰት መንደ
ሮተ መሰራ ቀበን እንእጃሬ፤ ዋቀዮ ቦቆና
ዋን እሳፍ ኬኔፍ፣ በረ ሰነ ኬሰ ነምን ሎለ
እሰት ካሴ ህንቱሬ።

*5. 15፡15

7እን ዮሙሰ ነሞተ ይሁዳቲን፣
«ብይች ሀርከኬኘ ጀለ ዋን ጅሩፍ፣ ኮታ
መንደሮተ ከነ እጃሬ፣ ኬላ ርቃ ቀቡ እት
ናኔሰኔ፣ ከረ እት ባፍኔ፣ ደንቀራ ከረ
እቲን ጬፈንሰ እት እንኬኘ! ኑእ ዋቀዮን
ጎፍታኬኘ ዋን በርባድኔፍ፣ እን ናኖኬኘ
ሁንዱማት ቦቆና ኑፍ ኬኔረ» ጄዴ፤ ከነ
ረት እሳን ከአኒ እንእጃረን፣ ሆጂንሳኒሰ
ወል እንቅጣቴፍ።

8ኣሳን ሞትች፣ ይሁዳ ኬሳ ሎልቶተ
ኩማተመ ድበ ሰድእ ወረ ጋቸነ ጉርጉዳፍ
ኤቦ ቀበተን፣ ጎሰ ቤንያሚን ኬሳሰሞ ሎል
ቶተ ኩማተመ ድበ ለማፍ ኩመ ሰዴተመ
ወረ ጋቸነ ጥጥናፍ እዳ ቀበተን ቀበ ቱሬ፤
ሎልቶትን ኩን ሁንድኑ ጀግኖተ ጀጀቦደ።

9ዩሮ ሰነት ዜራ ነምን ብየ ኢትዮጵያ
ሎልቶተ ሚሊዮኒ ቶኮፍ ኮንኮላቶተ ድበ
ሰድኢን እሳንት ዱሉዳፍ በኤ ሀመ ማሬ
ሻት እንዱፌ። 10ኣሳን እሰ ሎሉዳፍ ገድ
እንበኤ፤ እሳን ለማንሰ ነሞተሳኒ ወጅን
ደቻ ዜፋታ እሰ ማሬሻት ድኦ ጅሩ ኬሰት
ወል ሎሉፍ ቆጳአኒ እንዳበተን። 11ዮሙሰ
ኣሳን፣ «ያ ዋቀዮ! ከን አከኬ ወረ ሁምነ
ህንቀብኔ ገርጋሬ፣ ወረ ሁምነ ጉዳ ቀበን
ጀላ ባሱ ደንደኡ ህንጅሩ፤ ያ ዋቀዮ ጎፍ
ታኬኞ፣ ኑእ ሰአመነኔ መቃኬቲን ሎል
ቶተ ሶናን ባይኦተን ከነ ሎሉዳፍ ባኔረ አት
ኑገርጋር! ያ ዋቀዮ አት ጎፍታኬኘ፣ ነምን
ቶኮሌ ሰረት ሁምነ አከ አርገቱ ህንጎ
ድን!» ጄዴ ዋቀዮ ጎፍታሳ እንዋመቴ*።

*11. 13፡18፤ 1ሳሙ 14፡6

12ከነረት ዋቀዮ ፉለ ኣሳ ሞትቻፍ ፉለ
ወረ ይሁዳ ዱራ ወረ ኢትዮጵያ
እንሩኩቴ፣ እሳንሰ እንበቀተን፤ 13ኣሳን፣
ወር እሰ ዱካ ቱረንሰ ሀመ ጌራርት ዱካ
ቡአኒ እሳን እንአርአን፤ ጋፈሰ ሎልቶተ
ወረ ኢትዮጵያ ኬሳ ነሞትን ደኑን ዋን
ዱመኒፍ፣ ወር ሀፈን ጀባቹ ህንደንዴኜ፤
ዮሙሰ እሳን ዋቀዮፍ ሎልቶተሳ ዱረት
ዋን ጨጨበኒፍ፣ ሎልቶትንሳ ሱን ቦጁ
ሶናን ባይኤ እንአርገተን። 14ዋቀዮ ነሞተ
መንደሮተ ናኖ ጌራር ጅረን ሁንዱማ ዋን
ናሰሴፍ፣ ሎልቶትን ይሁዳ እሳን ሩኩ
ተኒ፣ ቀቤኘ ደኑ መንደሮተ ሰነ ሁንዱማ
ኬሰ ጅረን እንሳመን፣ ቦጁሰ እንቦጅአን።
15እከሱመሰ ጎዶ ወረ ሆሪ ትክሰኒ ሩኩተኒ
ቡሻዩፍ ጋሎተ ደኑ ቦጅአኒ ገረ ዩሩሳሌ
ምት እንዴብአን።

ቦቆና 15

ኣሳኒፍ ነሞትንሳ ከኩ ሃሬሱሳኒ

(1ሞቶ 15፡13-15)

1ኤርገሲ ሀፉር ዋቀዮ አዛርያ እልመ
ኦዴዲፍ እንዱፌ። 2አዛርያን ዮሙሰ ገረ

ኣሳ ሞትቻ ደቄ፥ «ያ ኣሳ፥ እስንስ ያ
ነሞተ ይሁዳ፥ ያ ነሞተ ቤንያሚን ሁንዱ
ምትኬስን ሜ ነደገአ! ዮ እስን ዋቀዮ ዱካ
ቡተኒ ጅራተን፥ እንስ እስኒ ወጅን
እንጅራተ፤ ዮ እስ በርባደተን፥ እንሞ እስ
ኒፍ እንአርገመ፤ እስን ዮ እስ ዷፍተን
ገሩ፥ እንስ እስን እንዷሰ*። 3ነሞትን እስ
ራኤል በረ ባይኤ ዋቀዮ እስ ዱጋ መሌ
እንጅራተን፤ በረስ ሉበ እሳን በርሲሱ ህን
ቀበን፥ ሴረ ዋቀዮስ ህንቤከን ቱረን*።
4እሳን ረከተኒ ገረ ዋቀዮ ጎፍታ እስ ከን
እስራኤልት ዴብአኒ ዮሙ እስ በርባደ
ተን፥ እንሞ እሳኒፍ እንአርገሜ*። 5በረ ሰነ
ወር ብየ ገራገራ ኬስ ጅራተን ሁንድኑ
ራፈመ ጉዳ ኬስ ዋን ቱረኒፍ፥ ነምን ነጋ
ዳን ገድ በኤ፥ ነጋዳን ኦል ገሉ ደንደኡ
ህንቱሬ። 6ረክነ ገራገራቲን ገረ እት ጎረን
ዋቀዮ ዋን እሳን ወላልቾሴፍ፥ ሰብን ቶኮ
ሰበ እስ ካን፥ መንደር ቶኮስ መንደረ እስ
ካን ሩኩቴ እንጨጨብሰ ቱሬ*፤ 7እስን
ገሩ ገቲ-ደደቢኬሰኒ ዋን አርገተኒፍ፥
ጀባዳ፥ ሁምን እስን ህንቡእን!» ጇዴ*።
*2. 12:5 *3. ሆሴ 3:4 *4. ኤር 29:13-14
*6. ሉቃ 21:10 *7. 1ቆሮ 15:58

8 ኣሳን ዱቢ ኣዛርያ እልም ኦዴድ
ራጅቻ ዱበቴ ዮሙ ደገኤ እንጀባቴ፥ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞ ወረ ጪጋሰሶ ጉቱማ ብየ
ይሁዳ ኬሳ፥ ጎሰ ቤንያሚን ግዱዳ አከሱ
መስ መንደሮተ ብየ ጋራ እስ ከን ኤፍሬም
ኬሳ ወረ ቀበቴ ኬሳስ እንበሌሴ፤ ኤርገሲ
እን እዶ ኣርሳ እስ ከን ዋቀዮ እስ ገርዳፎ
መነ ቁልቁሉማ ዱረ ጅሩሞ ዴብሴ
እንእጃሬ። 9ከነ ቦዴ እን ነሞተ ይሁዳፍ
ነሞተ ቤንያሚን አከሱመስ ሞቱማ እስራ
ኤል፥ ኩታ ብየ ኤፍሬሚፍ ብየ ምናሴ፥
ኩታ ብየ ሽምኦን ኬሳስ ከን ዱፈን ሁን
ዱማ ወልት እንቀቤ፤ ወር ብየሳት ገለን
ኩንስ ዋቀዮ ጎፍታንሳ እሳ ወጅን አከ ጅሩ
አርገኒ እሰት ኦፍ እንኬነን*። 10እሳን፥
ኣሳን ሞኤ ወጋ ኩደ ሸነፋት፥ ወግቸ ኬሳ
ጅአ ሰደፋት ዬሩሳሌምት ወልት እንቀበ
መን፤ 11ሆሪ ቦጅአኒ ፍደን ኬሳ ጋፈስ
ሳወን ድበ ቶርባፍ ቡሻዬ ኩመ ቶርበ ዋቀ
ዮፍ ኣርሳ እንድኤሰን። 12እሳን ገራሳኒ
ሁንዱማን፥ ያደሳኒ ሁንዱማንስ ዋቀዮ
ጎፍታ እስ ከን አቦተሳኒ በርባደቹፍ ከኩ
እንገለን። 13እሳን ኬሳ ጥናን ዮኪስ
ጉዳን፥ ዲር ዮኪስ ዱበርቲን ነምን ዋቀዮ
ጎፍታ እስ ከን እስራኤል ህንዋቄፈትኔ አከ
አጄፈሙ እንጎደን። 14ጋፈስ እሳን ፊንጌ
አከሱመስ ፈኖ አፉፈኒ፥ ሰገሌሳኒስ ኦል
ፉደኒ እልሌዳን ዋቀዮፍ ከኩ እንገለን።
15ነሞትን ይሁዳ ሁንድኑ ገራ ጉቱዳን ዋን
ከከተኒፍ፥ ዋኤ ከኩ ሰናፍ እንገመደን፤
እሳን ያደሳኒ ጉቱዳን ዋቀዮን ዋን በርባደተ
ኒፍ እን እሳንት እንሙልአቴ፥ ከራ ሁንዱ
ማስ ነጋ እሳኒፍ እንኬኔ*።
*9. 11:16፤ ኤር 41:5 *15. 14:5-6፤ 20:30

16 ኤርገሲ ኣሰ ሞትቾ አኮሳ መአካ
እሼ ሃደ ሞቲ ቱርቴ ሰነ ሰበቢ እሼን
ፈኬኘ አሼራ ዋቀይቲ ቶልፈምቱ ዳበቴፍ
እዶ ኡልፍናሼራ እሼ እንቡሴ፥ ዋቀዮሊ
ቶልፈሞሼስ ሙርሙሬ፥ ጨጨብሴስ
ደቻ ቄድሮንት እንጉቤ። 17እስራኤል ኬሳ
እዶወን ዋቀዮሊ ቶልፈሞፍ እት ሰገደን
ሁንድኑ ዲገመኒ ህንዱምኔ ዮ ተኤዩ፥
ኣሳን በረ ጅሬኘሳ ሁንዱማ ገራሳ ጉቱ ዋቀ
ዮፍ ኦፍ ኬኔ ቱሬ። 18ምአ ገራገራ፥
ሜቲፍ ወርቄ እስ አባንሳቲፍ እን ኦፊሳቲ
ዋቀዮፍ አዳን ባሰኒ ቱረን ሁንዱማ ፍዴ
መነ ቁልቁሉማ ኬስ እንካኤ።
19 ኣሰ ሞኤ ሀመ ወጋ ሶዶሚ ሸነፋሳት
ሎል ህንቱሬ።

ቦቆና 16

ኣሰ ሞትቾ፥ ባሻን ሞቲ እስራኤሊ ወጅን ወል ሎሉሳ

(1ሞቶ 15:17-22)

1 ኣሰ ሞኤ ወጋ ሶዶሚ ጀአፋሳት፥
ባሻን ሞቲን እስራኤል ይሁዳት እንዱሌ፤
ከራ ሰነ ነምን ገረ ብየ ይሁዳት አከ ህንል
ጥኔት፥ ኣቾ ኬሳስ አከ ህንባኔት መንደረ
ራማህት መሰራ እጃሩ እንጀልቀቤ። 2ከነ
ረት ኣሳን እዶ ቀቤኝ መነ ቁልቁሉማፍ
ቀቤኝ መነ ሞቱማሳቲ ጅሩ ኬሳ ሜቲፍ
ወርቄ ፉዴ፥ ቤን-ሀዳድ ሞቲ ሶርያ እስ
ደማስቆ ኬስ ታኡፍ ኤርጌ፥ 3«አኩመ
አባንኬፍ አባንኮ ከኩዳን ወሊፍ ገለኒ
ቱረን አከሱመ አንስ ሲወጅን ከኩዳን
ወሊፍ ገሉ ነንበርባደ፤ ኩኖ! አን ሜቲፍ
ወርቄ ሲፍ ኤርጌረ፥ አከ እን አነራ ዴብ
ኡት እስ ባሻን ሞቲ እስራኤሊ ወጅን ከኩ
ዳን ወሊፍ ገልተን ሰነ ጨብስ!» ጇዴ።
4 ቤን-ሀዳድስ ኣሳ ሞትቻፍ ቶሌ
ጄዴ፥ አንገፎተ አጀጁ ወራና ገረ መንደ
ሮተ እስራኤልት እንኤርጌ፤ እሳንስ

ኢዮን፥ ዳን፥ አቤል-ማይም አከሱመስ
መንደሮተ ጎምብሳን ምዳኒ ኬሰ ጅሩ ሁን
ዱማ ኩታ ብየ ንፍታሌም ኬሳ እንቀበ
ተን። 5ባሻን ከነ ዮሙ ደገኤ፥ መሰራ
መንደረ ራማህት እጃሩ ጀልቀቤ ሰነ ዲሴ
ሆጂሳ እንዳብስሴ። 6ኤርገሲ ኣሳ ሞትች
ነሞተ ይሁዳ ሁንዱማ ፉደቴ ገረ ራማህ
ደቄ፥ ደጋፍ ሙከ እሰ ባሻን እቲን መሰራ
ራማህ እጃራ ቱሬ ሰነ ፉደቴ፥ እቲን
መሰራ ጌባፍ ሚስጳ እንእጃሬ።

7ዬሮ ሰነት ሃናኒ እላልትች ገረ ኣሳ
ሞቲ ይሁዳ ዱፌ፥ «አት ዋቀዮን ጎፍታኬ
አመነቹ ዲፍቴ ሞቲ ሶርያ ዋን አመነ
ቴፍ፥ ሎልቶትን ሞቲ ሶርያ ወር ዲነኬ
ቱረን ስጆላ በአን፤ 8ሎልቶትን ኢትዮጵ
ያፍ ሎልቶትን ሊብያ ሎልቶተ ጀጀቦ ኮን
ኮላታ ባይኤፍ አቦተ ፈርዴኒ ባይኤዳን
ሎለን ህንቱሬሞ? ሀተኡዩ መሌ፥ ዮሙስ
አት ዋቀዮን ዋን አመነቴፍ፥ እንሞ ሀር
ከኬ ኬሰ እሳን እንቡሴ*። 9ዋቀዮ ጉቱማ
ብየ ለፋ እንእላለ፥ ወረ ገራሳኒ ጉቱ እሰ
አመነተን እንገርጋረ፤ አት ከነ ጎዉማዳን
ሆጄቴ፤ ከናፍ ገረ ፉለ ዱራት ሎል ገራ
ገራ ስት ከኡፍ ጅረ» ጄዴ*። 10ኣሳን
ከነረት እላልትቾት እንዴከሜ፤ ሰበቢ
እሰት ኣሬፍስ መነ ህዳት እሰ ገልችሲሴ፥
ሚለሳ ጅርመ ለመ ግዱት እንሂስሴ፤ በረ
ሰነ ኣሰ አከሱመ ሰበሳ ኬሳ ነሞተ ቶኮ ቶኮ
ድጵሴ ቱሬ*።

*7-8. 13:18፤ ኤር 17:5 *8. 14:8-14
*9. ፋር 33:13-19፤ ፈኬ 15:3 *10. 18:26፤
1ሞቶ 22:26-27፤ ኤር 20:2፤ ማቴ 14:3

ሞቱማን ኣሳ ዱሙሳ

(1ሞቶ 15:23-24)

11ኣሰ በረ ሞቱማሳ ኬሰ ከን እን
ሆጄቴ ጀልቀባ ሀመ ዱማት መጫፈ
ሞቶተ ይሁዳፍ ሞቶተ እስራኤል ኬሰት
ጫፈሜረ። 12ኣሰ ሞኤ ወጋ ሶዶሚ ሰልገ
ፋሳት ዱኩበ ሚላቲን እንቀበሜ፤ ዱኩብ
ንሳ ባይኤ ሀማ ተኤ ኡቱመ ጅሩ፥
ዋቀዮን «ነገርጋር» ጄቹ ዲሴ፥ ወረ ቆርቾ
ቤከን ዱዋ ብራ ገርጋርሰ እንበርባዴ።
13ኣሰ ሞኤ ወጋ አፉርተሚ ቶኮፋሳት
እንዱኤ፤ ነሞትንስ አቦተሳ ብረት፥ 14ስሬ
ኡርጎፍቱ ገራገራፍ ድበተ ፎሊንሳ ነመት
ቶሉን ጉቴረ ካኡዳን እዶ አዋላ እን አፊሳ
ቲፍ መንደረ ዳዊት ኬሰት ቆጺስሲፈቴ
ኬሰት እሰ እንአዋለን፤ ኤርገሲ እብደ ጉዳ
ኡልፍነሳቲፍ እንቦቤሰን*። *14. ኤር 34:5

ቦቆና 17

ዬሆሻፋጥ እዶ አባሳቲ ሞቲ ተኡሳ

1ከነ ቦዴ እልምሳ ዬሆሻፋጥ እዶ ኣሳ
አባሳቲ ሞቲ ተኤ እስራኤልን አፍራ
ዶዉት እንጀባቴ*። 2እን መንደሮተ ብየ
ይሁዳ ወረ መሰራ ቀበን ሁንዱማ ኬሰ
ሎልቶተ እንካኤ፤ ብየ ይሁዳ ኬሰ አከሱ
መስ መንደሮተ ኩታ ብየ ኤፍሬም ወረ
ኣሳን አባንሳ ቀበቴ ቱሬ ኬሰ ኤግዶተ
እንነቄ። 3ዬሆሻፋጥ አኩመ ዳዊት አባብሊ
ንሳ ዬሮ ገረ ጀልቀበ ሞቱማሳት ዴዴብኣ
ቱሬት ዋን ጅራቴፍ፥ ዋቀዮ እሳ ወጅን
ቱሬ፤ እን በኣሊን ህንዋቄፈትኔ፤ 4ዋቀዮን
እሰ ከን አባሳቲ በርባደቴ አከ አቦሚሳትስ
ዴዴብኤ መሌ፥ አከ ሞቶተ እስራኤል
ወረ እሰ ዱረ ቱረኒት ህንዴዴብኔ። 5ከናፍ
ዋቀዮ ሞቱማ ይሁዳ እሰ ሀርከት
እንጀቤሴ፤ ነሞትን ይሁዳ ሁንድኑ ሀርከ-
ፉዳ እሳፍ እንፍደን፤ አከስት እን ኡልፍ
ናፍ በዳዱማ ጉዳ እንአርገቴ*። 6እን ገራሳ
ሁንዱማን አቦሚ ዋቀዮ ዱካ ዋን ቡኤፍ፥
እዶወን ዋቀዮሊ ቶልፈሞፍ እት ሰገደኒፍ
ሙኬቲ ቅቅርጠመኒ አሼራ ዋቀይቲ ቶል
ፈምቱፍ ዳበመን ብየ ይሁዳ ኬሳ
እንበሌሴ።

*1. 1ሞቶ 15:24፤ 22:41 *5. 18:1

7ዬሆሻፋጥ ሞኤ ወጋ ሰደፋሳት መንደ
ሮተ ብየ ይሁዳ ኬሰ ጅረን ኬሰት አከ
በርሲሰኒፍ ሆጄቶተሳ ወረ ጉርጉዶተ ኬሳ
ቤን-ሃይል፥ አባዲያ፥ ዘካርያስ፥ ናታንኤ
ሊፍ ሚክያስን እንኤርጌ፤ 8ሌዎተ ኬሳ
እሳኒ ወጅን ከን ደቀን ሼማእያ፥ ኔታንያ፥
ዜባድያ፥ አሳኤል፥ ሼሚራሞት፥ ዮና
ታን፥ አዶኒያ፥ ጦቢያፍ፥ ጦብ-አዶን
ያደ፤ ሉቦተ ኬሳሞ ኤልሻማፍ ዮራም
ቱረን፤ 9እሳን መጫፈ ሴራ እሰ ከን ዋቀዮ
ፉደተኒ ደቀኒ ጉቱማ ብየ ይሁዳፍ መንደ
ሮተሳ ሁንዱማ ኬሰ ናነአኒ ሰበ እንበርሲ
ሰን*። *9. እዝ 7:25

10ዮሙስ ዋቀዮ ሞቱሞተ ናኖ ብየ
ይሁዳ ጅረን ሁንዱማ ዋን ሶዳችሴፍ፥
እሳን ዬሆሻፋጥት ሎለ ካሱ ህንበርባድኔ።
11ፍሊስጥያ ኬሳ ጆር ቶኮ ዬሆሻፋጥ ሞት
ቻፍ ኬና ገራገራ ኬነኒ፥ ሜቲሞ ገበረ

እንባሰን፤ ወር አረባስሞ ቡሻዬ ኬሳ ኮር
ቤዪ ሆላ ኩመ ቶርባፍ ድበ ቶርበ፣ ኮር
ቤዪ ሬቲ ኩመ ቶርባፍ ድበ ቶርበ ፍደኒ
እንኬነኒፍ። 12 አከስት ዩሆሻፋጥ እቱማ
ሁምነ ጎደቻ እንአዴሚ፤ ብየ ይሁዳ
ኬሰት መሰራፍ መንደሮተ ጎምብሳ ምዳ
ኒፍ ምአ ገራገራ እት ገልቸን እንእጃሬ፤
13 መንደሮተ ብየ ይሁዳ ኬሰ ወንተ በርባ
ድችሳ ባይኤ እንቱልችሲሴ፤ ሎልቶተ
ጀግኖተስ መንደረ ዩሩሳሌም ኬሰ
እንካኤ።

14 እሳንስ አከ ማቲ ማቲሳኒት ለኮ
ብስሳኒ ከነት ፉፌ ከን ጅሩደ፤
ይሁዳ ኬሳ አንገፍን ኩማ አድናህ፤
እን ሎልቶተ ጀግኖተ ኩማተመ ድበ
ሰድእ አጀጀ።

15 እሰት ኣኔ ዮሃናን አንገፍን
ሎልቶታሞ ሎልቶተ ኩማተመ ድበ
ለማፍ ሰዴተመ አጀጀ።

16 እሰ ከነት ኣኔሞ አማስየ እልም
ዚክሪ አንገፍን ሎልቱ እን ዋቀዮፍ
ሆጀቹፍ ፌደ ቀቡ ሎልቶተ ጀግኖተ
ኩማተመ ድበ ለመ አጀጀ።

17 ጎሰ ቤንያሚን ኬሳሞ ኤልያዳ
እን ሎለት ጀባን ሎልቶተ ኩማተመ
ድበ ለመ ወረ እዳፍ ጋቸናን ሎለን
ረት አጀጃደ።

18 እሰት ኣኔሞ ዩሆዛባድ ሎል
ቶተ ኩማተመ ድበ ቶኮፍ ሰዴተመ
ሎላፍ ቆጳአንረት አጀጃደ።

19 እሳን ኩን ወረ ሞትች ጉቱማ ብየ
ይሁዳ ኬሳ መንደሮተ መሰራ ቀበን አከ
ኤገኒፍ ካኤ ኡቱ ህንደበለትን ወረ ኮጳት
እሳፍ ሆጀተኒደ።

ቦቆና 18

ሚክያስ ራጅች አሃብን ኦፍ ኤገቺሱሳ

(1ሞቶ 22:1-28)

1 ዩሆሻፋጥ ሞትች በዳዱማ ጉዳፍ
ኡልፍነ ጉዳ ቀበ ቱሬ፤ ከናፍ እን ፉዳፍ
ሄሩማን አሃብ ሞትቾት እንፍሮሚ*። 2 እን
ወጎተ ሙራሰ ቦዴ አሃብን ዱብሱፍ ገረ
መንደረ ሰማርያት ዮሙ ገድ ቡኤ፣ አሃብ
ሰንጎታፍ ሆሎተ ባይኤ እሳፍ፣ ነሞተሳቲ
ፍሰ ቀልቺሴ፣ አከ እን መንደረ ራሞት-ጊ
ልአዲን ሩኩቱፍ እንአመንሲፈቴ።
3 ዮሙስ አሃብ ሞቲን እስራኤል፣ «አት
አና ወጅን ራሞት-ጊልኣድን ሎሉ
እንደቅጣ?» ጂዴ፣ ዩሆሻፋጥ ሞቲ
ይሁዳ እንጋፈቴ፤ ዩሆሻፋጥ ዴብሴ፣
«አኒፍ አት ቶኩመ፣ ሰብንኮስ አኩመ ሰበ
ኬቲት፣ ኑእ ኤጋ ሲወጅን ደቅኔ እንሎለ»
ጂዴ፤ 4 ዩሆሻፋጥ እት ደበሌ ሞቲ እስራ
ኤልን፣ «ሀደራ፣ ዱራን ዱርሰ ወንተ
ዋቀዮ ጂዱ ጋፈዱ!» ጂዴ*።

*1. 17:5 *4. 2ሞቶ 3:11

5 ከነረት አሃብ ሞቲን እስራኤል ራጆተ
ድበ አፉር ወልት ቀቤ፣ «ራሞት-ጊልኣ
ድን ደቅኔ ሎሉሞ ዮኪስ ዲፍኑ?» ጂዴ
ጋፈቴ፤ እሳንሞ ዴብሰኒ፣ «መንደረቲ ሰነ
ዋቀዮ ሀርከኬ ኬሰ እንቡሳቲ ደቂ ሎል!»
ጂደን። 6 ዩሆሻፋጥሞ፣ «እሳን ከነ መሌ
ከን ኑእ ጋፈትኑ ራጂን ዋቀዮ ቶኮሌ አሰ
ህንጅሩሬ?» ጂዴ። 7 ዮሙስ ሞቲን እሰ
ራኤልሞ፣ «ነምን ኑእ ከራሳ ዋቀዮን
ጋፈቹ ደንዴኙ ቶኮሌ ጅረ፣ ገሩ ሰበቢ እን
ዋኤኮቲፍ ዩሮ ሁንዱማ ራወቴ ወንተ ሀማ
መሌ፣ ወንተ ጋሪ ራጂ ህንዱበትኔፍ አን
እሰ ነንጅበ፤ እንሰ ሚክያስ እልመ ኢም
ላት» ጂዴ፣ ዩሆሻፋጢፍ እንዴብሴ፤
ዩሆሻፋጥሞ «ያ ሞቲ! አት ዱቢ አከሲ
ህንዱበትን!» ጂዴ።

8 ከነረት ሞቲን እስራኤል ሆጄቶተሳ
ወረ ጉርጉዶተ ኬሳ ቶኮ ዋምስሴ፣
«ደቂቲ ሚክያስ እልመ ኢምላ አሪቲዳን
ፍድ!» ጂዴ እንአቦሚ።

9 አሃብ ሞቲን እስራኤሊፍ ዩሆሻፋጥ
ሞቲን ይሁዳ ኡፌተ ሞቱማሳኒ ኡፌተኒ
ከረ መንደረ ሰማርያ ዱረ ኦብዲ ኬሰ ቴሶ
ሳኒረ እንታኡ፣ ራጆትን ሁንድኑሞ እሳን
ዱረት ራጂ እንዱበቱ ቱረን። 10 ራጆተ ሰነ
ኬሳ ዜዴቂየ እልም ክኔኣና ሰቢለ አከ ጋን
ፋት ቶልፈቴ፣ አሃቢን፣ «ዋቀዮ፣ ‹ወረ
ሶርያ ሀመ ለፈራ በሌስቱት ጋንፎተ ከናን
እሳን እንወራንተ› ጂደ» ጂዴ። 11 ራጆትን
ወር ካን ሁንድኑስ አከሱመ፣ «ራሞት-ጊ
ልኣድት ኦል በኢ ሎል! ዋቀዮ ሀርከኬ
ኬሰ ዋን እሼ ቡሱፍ አት እንሞተ» ጂደኒ
ራጂ እንዱበተን።

12 ዮሙስ ነምች እን ሚክያስን ዋሙ
ዳፍ ኤርገሚ ደቄ ሱን፣ «ኩኖ! ራጆትን
ሁንድኑ አፋን ቶከቻን ዋኤ ሞትቻፍ
ወንተ ጋሪ እንዱበተን፤ ሀደራ አትስ አኩ

መሳኒ ወንተ ጋሪ እት ዱበዱ!» ጇዴን።
13ሚክያስ ዴብሴ፥ «ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራ
ታት፥ ዋኑመ ዋቀዮንኮ አነት ህሜ ዱዋ
ነንዱበደ» ጇዴ። 14ራጅች ገረ ሞትቻ
ዮሙ ዱፌ፥ ሞትች፥ «ያ ሚክያስ፥
ራሞት-ጊልአድት ዱሉሞ ዮኪስ
ዲፍኑ?» ጇዴ እንጋፈቴ፤ ራጅችሞ
ዴብሴ፥ «መንደረቲ ሰነ ዋቀዮ ሀርከኬ
ኬሰ ዋን ሲፍ ቡሱፍ፥ እንሞታቲ አል በኢ
ሎል!» ጇዴን። 15ሞትችሞ፥ «ወንተ
ዱጋ ተኤ ዱዋ መሌ፥ ዋን ብራ መቃ
ዋቀዮቲን አከ አነት ህንህምኔፍ ስአ ሜቀ
ስከክሲሱ ነበርባድችሰሬ?» ጇዴን። 16ከነ
ረት ሚክያስ ዴብሴ፥ «ሎልቶትን እስራ
ኤል ጉቱማት አከ ሆሎተ ትክሴ ህንቀብኔ
ቱሎተረ ብትማኡሳኒ ነንአርጌ፤ ከናፍ
ዋቀዮ፥ ‹እሳን ኩን ጌጌስቱ ዋን ህንቀብ
ኔፍ፥ ነጋዳን ገረ መነ መነሳኒት ሀዴብአኒ
ገድ ዲስ!› ጇዴ አነት ህሜረ» ጇዴ*።
*16. ለኮ 27፡17፤ ህሰ 34፡5፤ ማቴ 9፡36

17 ከነረት አሃብ ሞቲን እስራኤል ዬሆ
ሻፋጢን፥ «ነምች ኩን ዋኤኮቲፍ ወንተ
ሀማ መሌ፥ ወንተ በኤሰ አከ እን ራጂ
ህንዱበትኔ አን ስት ህንህምኔሬ?» ጇዴ።
18ሚክያስ ዮሙስ እት ፉፌ፥ «ዋቀዮ ቴሶ
ሳረ ኡቱ ታኡ፥ መጭ ዋቀራስ ሁንድኑ
ገረ ምርጋሳፍ ገረ ብታሳ ኡቱ ዳበተኒ አን
አርጌረ፤ ከናፍስ ወንተ ዋቀዮ ዱበቱ
ደገአ*! 19ዋቀዮ፥ ‹አሃብ ሞቲን እስራ
ኤል ደቌ ራሞት-ጊልአዲን አከ ሩኩ
ቱፍ፥ አችት አከ አጇፈሙፍስ ኤኙቱ እሰ
ጎዎምሰሬ?› ጇዴ፤ እን ቶኮ ‹ከነ› ጇዴ፥
እን ካንሞ ‹ሰነ› ጇዴ። 20ከነ ቦዴ ሀፉር
ቶኮ በኤ ፉለ ዋቀዮ ዱረ ዳበቴ፥ ‹አን እሰ
ነንጎዎምሰ› ጇዴ፤ ዋቀዮሞ፥ ‹ማሊን እሰ
ጎዎምስታ?› ጇዴ ጋፈቴ*። 21ሀፉር
ችሞ፥ ‹አን ደቌ ሀፉረ ሶባን ራጀተ አሃብ
ሁንዱማ ዱበቺሱ ነንተአ› ጇዴ፤ ከነረት
ዋቀዮሞ፥ ‹ኤዬ፥ አከስት እንደንዴሰ፥
ደቂቲ አከሱመ ጎዲ እሰ ጎዎምስ!›
ጇዴን። 22ከናፍ ዋቀዮ ዋኤኬ ወንተ ሀማ
ዱበቴረ፥ ራጀተኬ ኬሰስ ሀፉረ ሶባ
ካኤረ» ጇዴ። *18. ኢሳ 6፡1 *20. ኢዮ 1፡6

23 ዮሙስ ዜዴቂየ እልም ክኔአና ገረ
ሚክያስ ደቌ መዲሳ ኬሰ ከበሌ፥ «ሀፉር
ዋቀዮ ኩን ከራ ከም አነ ብረ ደርቤ ስት
ዱበቴ?» ጇዴ እሰ እንጋፈቴ። 24ሚክያ
ስሞ ዴብሴ፥ «ኩኖ! ጋፈ ጎለ ኩታ መና
እሰ ኬሳ ልጤ አፍ ዶክስቱ አርጉፍ
ጅርተ» ጇዴን። 25ከነረት አሃብ ሞቲን
እስራኤል ሆጇቶተሳ ኬሳ ቶኮ ዋሜ፥
«ሚክያስን ቀቢቲ አሞን እሰ መንደረ ቡል
ቹፍ ዮአሽ እልመ ሞትቻት ጌስ! 26እሳ
ንስ አከ እሰ ህደን፥ ሀመ አን ነጋዳን
ዴብኡት ቡዴናፍ ብሻንራ ከን ሀፌ ዋን
ብራ አከ ህንኬንኔፍ እት ህም!» ጇዴ*።
27ዮሙስ ሚክያስ ዴብሴ፥ «ዮ አት ነጋ
ዳን ዴብቴፍ፥ ዋቀዮ ዱጉመ አነት ህንዱ
በትኔ» ጇዴ፤ እት ደበሌስ፥ «እስን
ሰበነነ ሁንዱምትኬሰን፥ እሰ አን ዱበዴ
ከነ ሁበዳ!» ጇዴ። *26. 16፡10

አሃብ ሞትች ራሞት-ጊልአድት አጇፈሙሳ

(1ሞቶ 22፡29-35)

28 ከነ ቦዴ አሃብ ሞቲን እስራኤሊፍ
ዬሆሻፋጥ ሞቲን ይሁዳ ራሞት-ጊልአድት
እንዱለን። 29አችት ሞቲን እስራኤል ዬሆ
ሻፋጢን፥ «አን ኡፈተ ከን ብራቲን ወላ
ልችፈዴ ሎለት ነንበአ፥ አት ገሩ ኡፈተ
ሞቱማኬ ኡፈዱ!» ጇዴ፥ ወላልችፈቴ
ዱለ ሰነ ኬሰ እንልጤ። 30ዮሙስ ሞቲን
ሶርያ ሎልቶተ ኮንኮላታዳን አዴመንረት
አጀጆተ ወረ ተአኒን፥ «ሞቲ እስራኤል
ዱዋ መሌ፥ ነመ ቶኮሌ ህንወራንና!»
ጇዴ። 31ሎልቶተ ኮንኮላቶታን አዴመን
ረት አጀጆተ ወር ተአን ሱን ዬሆሻፋጥን
ዮሙ አርገን፥ «ኩን ሞቲ እስራኤል!»
ጇደኒ ያደኒ፥ እሰ ሩኩቱዳፍ ገረሳት ገረ
እንገለን፤ እንሞ ሰገሌ ጉዳዳን እንእዬ፥
ዋቀዮስ እሰ ገርጋሬ ጀረ እሰራ እንዴብሴ።
32አጀጆትን ሎልቶተ ኮንኮላታዳን አዴ
መኒ ሱን፥ አከ እን ሞቲ እስራኤል ህንተ
እን ዮሙ አርገን፥ እሰ አርኡ ዲሰኒ ብራ
እንዴብአን። 33እሳን ኬሳ ነምች ቶኮ ዱኻ
ቲዱመሳ ጥየሳ ገድ እት ዲሴ መዳ ስቢላ
እን ኡፈቱ አል ሀምብሴ ሁፉ አሃብ ሞቲ
እስራኤል እንወራኔ፤ አሃብ ዮሙስ ነምቾ
እሰ ኮንኮላታሳ አፉን፥ «አን መዳኤራቲ
ናኔፈዱ ሎለ ከነ ኬሳ ነባስ!» ጇዴ።
34ጋፈስ ሎል ባይኤ እንጀባቴ፥ ሞቲን እስ
ራኤል ገሩ ገረ ወረ ሶርያት ገረገሌ ኮንኮላ
ታሳ ኬሰ ሀርከቴ እንዳበቴ፤ ኤርገ አዱን
ልጤ ቦዴ ገሩ እንዱኤ።

ቦቆና 19

ዬሆሻፋጥ ሴረ ብይቻ ቀቀጇልቿሳ

1ዬሆሻፋጥ ሞቲን ይሁዳ ነጋዳን ገረ
መነ ሞቱማሳት ዬሩሳሌምት ዮሙ
ዴብኤ፥ 2ዩሁ እልም ሃናኒ እን እላልትቾ
ዬሆሻፋጥን ስመቿዳፍ እት አዴሜ፥
«አት ማሊፍ ነመ ሀማ ገርጋርቴ? ማሊ
ፍስ ነመ እሰ ዋቀዮን ጅቡት ሀደቴ? ሰበቢ
ከናፍ ዴከምስ ዋቀዮ ስት እንዱፈ*፤ 3ሀተ
ኡዩ መሌ፥ እን አት ኡቱቦተ ደጋ ቁልቁ
ላአት እላለመን ብይቾ ኬሳ በሌስቴፍ፥
እን አት ያደኬቲን ዋቀዮን በርባደቿዳፍ
ቆጾፍቴ ጋሪደ» ጇዴ*።

*2. 25፡7-8 *3. 17፡3፥6

4ዬሆሻፋጥ ዬሩሳሌም ኬሰ
እንጅራቴ፥ አቺ ከኤ ቤርሼባዳ ሀመ ብየ
ጋራ እሰ ከን ኤፍሬምት አዴሜ፥ ሰበ ግዱ
ናነኤ ያደ ነሞታ ገረ ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን
አቦተሳኒት እንዴብሴ። 5ከነ መሌስ፥ መን
ደሮተ ብየ ይሁዳ ወረ መስራ ቀበን ሁንዱ
ማፍ አቦተ ፍርዲ እንፎኤ። 6አቦተ ፍርዲ
ከናንስ፥ «እስን ኤጋ ዋቀዮ እሰ ዮሙ
እስን ፍርዲ ኬንተን እስን ብረ ጅሩፍ
ሆጇቱ መሌ፥ ነማፍ ምት፤ ከናፍ ሁበዳቲ
ሆጇዳ*! 7ዋቀዮ ጎፍታኬኙ ብረ ጀልእን፥
ነመ ወል ጫልቾሱን፥ ገበርሱ ፉደተኒ
ፈረዱንስ ዋን ህንጅሬፍ፥ ዋቀዮን ሶዳዳ፥
ሁበዳቲ ፈረዳ!» ጇዴ እንጎርሴ*።

*6. ኬሰ 1፡17 *7. በኡ 18፡21፤ ኬሰ 10፡17፤
ሮማ 2፡11

8ዬሆሻፋጥ ወረ ሌዎታፍ ወረ ሉቦታ
አከሱመስ ወረ ዱረ ቡቶተ ማቲ እስራኤል
ተአን ኬሳ ነሞትን ሙራስ ሴረ ዋቀዮ
ጅሩረ አከ አልቾን፥ ወረ ዬሩሳሌም ኬሰ
ጅራተን ግዱትስ ፍርዲ አከ ኬነን
እንጎዴ*። 9ደበሌስ አቦሚ ከነት ፉፌ ጅሩ
እሳኒፍ ኬኔ፥ «እስን አመነሙማዳን፥ ገራ
ጉቱዳንስ ዋቀዮን ሶዳቻ ሆጂ እስንት
ኬነሜ ሆጇዳ! 10አቦሎተኬሰን ወረ መንደ
ሮተሳኒ ኬሳ ዱቢሳኒ እስንት ድኤፈተን፥
ዱቢ ዲገ ደንገላሱ ዮኪስ ዱቢ ሴረ
ጨብሱ ዮ ተኤ ዮኪስ አቦሚሳፍ ሴረተሳረ
ደደርቡ፥ ዋኤ ፍርዲ ቀጇላ ኬኑስ ዮ
ተኤ፥ ዋቀዮን አከ እሳን ህንየከኔት እሳን
ጎርሳ! እስን ከነ ጎቿ ዮ ዲፍተንሞ ዴከም
ስሳ እስኒፍ አቦሎተኬሰንረት እንዱፈ፤
እስን ከነ ዮ ጎተን ገሩ የከ ህንቀብደን።
11ኩኖ! አማርየ አንገፍን ሉባ ዋን ከራ
ዋቀዮ እላሉ ሁንዱማት ጋፈተማደ፤ ዘባ
ድየ እልም እሽማኤል ጌጌስቱን ጎሰ ይሁ
ዳሞ ድመ ሞቲ እላሉት ጋፈተማደ፤ ሆጂ
ከነ ኬሰት ሌዎትንስሞ እስኒ ወጅን
እንሆጇቱ፤ ዋቀዮ ወረ ወንተ ጋሪ ሆጇተን
እንገርጋራቲ፥ አመ ኤጋ ጀባዳ ሆጇዳ!»
ጇዴ። *8. ኬሰ 17፡8-9፤ 19፡17

ቦቆና 20

ዬሆሻፋጥ ዲኖተሳ ሞኡሳ

1ከነ ቦዴ ሞአቦትኒፍ አሞኖትን አከሱ
መስ ሜኡኖተ ኬሳ ነሞትን ሙራስ ዬሆሻ
ፋጥን ሎሉፍ እንበአን። 2ዮሙስ ጀሬን
ቶኮ ዱፈኒ፥ «ኩኖ! ሎልቶትን ባይኤን
ገላነ ገማ ብየ ኤዶሚ ስት ዱፉ ጅሩ፤
እሳን አመ ሃዜዞን ታማርን እሰ ‹ኤን-ጌዲ›
ጇደሙ ገአኒሩ» ጇደኒ ዬሆሻፋጥት
እንሀመን። 3ከነረት ዬሆሻፋጥ ሞትቾ
ሶዳቴ ዋቀዮን ከደቿዳፍ ሙርቶ እንጎዴ፤
አከሱመስ ጉቱማ ብየ ይሁዳ ኬሰት ሶሚን
አከ ተኡ እንለብሲሴ። 4ነሞትን ይሁዳ
ዋቀዮ አከ እሳን ገርጋሩፍ፥ እሰ ከደቿዳፍ
መንደሮተ ብየ ይሁዳ ሁንዱማ ኬሳ ወልት
እንቀበመን*።

5ዮሙስ ዬሆሻፋጥ ወል ገኢ ነሞተ
ይሁዳፍ ነሞተ ዬሩሳሌም ግዱ መነ ቁልቁ
ሉማ ብረ አብዲ እሰ ሃራ ኬሰ ዳበቴ፥
6ሰገሌሳ አል ፉደቴ፥ «ያ ዋቀዮ ጎፍታ
አቦተኬኞ! አት ዋቀዮ እሰ ዋቀረ ጅራቱ
ምቲሬ? አት ሞቱሞተ ሰበ ለፈራ ሁንዱ
ማረት ጎፍቱማ ቀብደ፥ ሁምኒፍ አንጎን
ሀርከኬ ኬሰ ጅሩ፤ ነምን ሲንሞርሙ ደን
ደኡስ ህንጅሩ*። 7ያ ዋቀዮኬኞ! አት ወረ
ብየ ከነ ኬሰ ቱረን ሰበኬ ሰበ እስራኤል
ዱራ አሪቴ ባፍቴ፥ ሰኚን አብራሃም ምቿ
ኬቲ በረበራን አከ ኬሰ ጅራተኒፍ ብይቾ
ህንኬንኔሬ*? 8እሳን ብይቾ ኬሰ ጅራተኒ
አቾት ኡልፍነ መቃኬቲፍ መነ ቁልቁሉማ
እጃረኒ፥ 9‹ወንት ሀማን ዮኪስ ብላን፥
ፍርዲን ዮኪስ ደእቾ ዮኪስ ቤል ዮሙ
ኑት ዱፉ፥ መነ ቁልቁሉማ እሰ ኡልፍን
መቃኬ ኬሰ ጅሩ ከነ ዱረት ፉለኬ ዱረ
ዳበትኔ እይኔ ግድራኬኙ ስት እንህመነ፤
አትሞ ኑፍ እንደጌሰ ኑአልቾተስ› ጇደን*።
10አመ ኩኖ፥ ነሞትን አሞኒፍ ሞአብ አከ
ሱመስ ወር ቱሉ ሴኢር፥ ወር አት ሰብን

እስራኤል ብየ ግብጥ ኬሳ ዮሙ በአን ብየ
ሳኒ አከ ህንሩኩትኔ ዶውናን፥ ሩኩቱ
ዲሰኒ እራ ጎረኒ ደርበን አመ ዱፉት
ጅሩ*። 11ኩኖ! እሳን አመ ቆደ ከና፥ ብየ
እሰ አት ዳለ አከ ጎደትኑፍ ኑፍ ኬንቴ ኬሳ
ኑአርኡፍ ጂዱ። 12ያ ዋቀዮኬኖ! አት
እሳንት ህንፈረዱሬ? ኑእ ወራን ደኑ እሰ
ኑሩኩቱፍ ጂዱ ከነ ሎሉፍ ሁምነ ህንቀ
ብኑ፥ ዋን ጎኑስ ህንቤክኑ፥ ገሩ ገርጋርሳፍ
ገረኬ እንእላለ» ጂዴ።

*4. 15:9-15 *6. 1ሴና 29:12 *7. ኢሳ 41:8፤ ያቆ 2:23 *9. 6:24-31 *10. ኬሰ 2:4-19

13 ዮሙስ ይሁዶትን ሁንድኑ ኒቶተሳ
ኒፍ እጀሎተሳኒ አከሱመስ ሙጮሊሳኒ
ወጅን በልበለ መነ ቂልቂሉማ፥ ፉለ
ዋቀዮ ዱረ እንእጃጁ ቱረን። 14ጋፈስ
ሀፉር ዋቀዮ ወልገእቾ ኬሰት ሰኘ ሌዊ ኬሳ
ያሀዚኤል እልመ ዘካርያሲፍ እንዱፌ፤
ያሀዚኤል ኩን እልመ ዘካርያስ ቤናያ
ያኢል መታኒያ እሰ ቆሞ አሳፍ ቱሬደ።
15ያሀዚኤል ሰገሌሳ አል ፉደቴ፥ «እስን
ወር ይሁዳፍ ወር ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተን
ሁንድኑ፥ አትስ ያ ዬሆሻፋጥ ሞትቻ ሜ
ደገአ! ዋቀዮ፥ ‹ሎል ኩን ከንኮት መሌ
ከንኬሰን ምት፤ ከናፍስ እስን ሎልቶተ
ባይኤ ከነ አርግተኒ ሶዳተኒ ህንነእና!
16ቦር ገድ ቡአቲ እሳን ሎላ! ኩኖ፥ እሳን
ከራ ዚዝረ አል በአኒ እንዱፉ፥ ዱመ ደቻ
እሰ ፉሌ ዬሩኤል ለፈ አናት አርገሙት
እሳንት እንባቱ፤ 17እስን አፊኬሰኒ ሎሉን
እስን ህንበርባድችሱ፥ እዶ ቀበዳቲ
ዳበዳ፥ ሞእቻ ዋቀዮ እስኒፍ ኬኑ እላላ!
እስን ያ ወረ ይሁዳፍ ወረ ዬሩሳሌም!
ህንሶዳትና፥ ህንነእናስ! ዋቀዮ እስኒ
ወጅን ዋን ጅሩፍ ቦር እሳንት ደቃ!›
ጂደ» ጂዴ*።

*15-17. ኬሰ 20:1-4፤ በኡ 14:13-14

18 ከነረት ዬሆሻፋጥ አደሳቲን ለፈት
ጎምብፈሜ እንከደቴ፤ ነሞትን ይሁዳፍ
ዬሩሳሌም ሁንድኑስ ዋቀዮ ዱረት ለፈ
ደአኒ እንሰገደን። 19ዮሙስ ሌዎተ ወረ
ሰኘ ቂሃቶታፍ ቆራሆታ ኬሳ ካን ከአኒ ዳበ
ተኒ ሰገሌሳኒ አል ፉደኒ ዋቀዮ ጎፍታ እሰ
ከን እስራኤል እንገለቴፈተን።

20 ከነ ቦዴ ገነመ አቦሮ ገረ ቴቆአ እዶ
ለፈ አና ደቄፍ ዮሙ እሳን ከአን ዬሆሻ
ፋጥ ከኤ ዳበቴ፥ «እስን ወር ይሁዳፍ ወር
ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተን ሜ ደገአ! ዋቀ
ዮን ጎፍታኬሰን አመነዳ እንጀባቱ፥ እሰ
ራጀትንሳ ዱበተንስ አመና ዮሙስ
እንሞቱ» ጂዴ እሳንት እንዱበቴ*። 21እን
ኤርገሲ ሰባ ወጅን መርየቴ ፉርፈቶተ
ኡፈተ ቂልቂላአፍ ሚደጋ ኡፈተኒ ዋቀ
ዮን ፉርፈተን ተሬ እንዳቤ፤ እሳን ዮሙ
ሎልቶትን ሎለት ከአን ዱረ ቡአኒ፥

«ዋቀዮን ገለቴፈዳ፥ እን ጋሪደ፥
ጋሩማንሳስ በረበራን እንጅራተ»
እንጂዱ ቱረን*።

22እሳን ፉርፈናዳን ገለቴፈቹ ዮሙ ጀልቀ
በን፥ ዋቀዮሞ ይሁዶተ ሎሉ ወረ ዱፈን
ወረ አሞን፥ ወረ ሞአቢፍ ወረ ቱሉ ሴኢ
ርት ወረ ርጸኒ ኤገን ካሴ አከ እሳን ሩኩተ
መን እንጎዴ። 23ወር አሞኒፍ ወር ሞአብ
ወረ ቱሉ ሴኢርራ ዱፈንረት ከአኒ ሩኩ
ተኒ እሳን እንፍጠን፤ ወረ ሴኢር ኤርገ
ለፈራ በሌሰኒሞ ወሊሳኒት ገረገለኒ ወል
እንበሌሰን።

*20. ኢሳ 7:9 *21. 1ሴና 16:34

24 ወር ይሁዳ እዶ እረ ዳበተኒ ለፈ አና
አሲ ገድ አርገን ሰነ ገአኒ፥ ገረ ሎልቶተ
ባይኤ ሰና ዮሙ እላለን ሬፈ ዱዋ ለፈት
እንአርገን፤ ሎልቶተ ሰነ ኬሳ ነምን ቶኮሌ
ህንሀፍኔ። 25ዮሙስ ዬሆሻፋጢፍ ነሞት
ንሳ ጀረ ሰነ ሳሙ ዮሙ ደቀንት ሬፈሳኒ
ግዱዳ ቆዳ ገራገራ፥ ኡፈታፍ ምእ ገት-
ጀቤዩ ባይኤ አርገተኒ፥ ሀመ ባቹ ደደበ
ንት እንሳመን፤ ምእ ሱን ባይኤ ዋን
ተኤፍ፥ ሁንዱመሳ ወልት ቀበቹን ጉያ
ሰድእ እሳን ፉደቴ። 26ጉያ አፉረፋትሞ
ዋቀዮን ገለቴፈቹፍ ደቻ በረካት ወልት
እንቀበመን፤ ከናፍ ደቻን እሳን እት ዋቀ
ዮን ገለቴፈተን ሱን ሀመ ሀርአትዩ «ደቻ
በረካ» ጂደመ፤ («በረካ» ጂቹን «ኤበ»
ጂቹደ)።

27 ዋቀዮ አከስት ዲኖተሳኒረት አከ
እሳን ገመደን ዋን ጎዴፍ፥ ነሞትን ዬሩሳ
ሌሚፍ ነሞትን ይሁዳ ሁንድኑ ዬሆሻፋጥ
ሞቲሳኒ አፍ ዱረ ቡፈተኒ ገመቹዳን ገረ
ዬሩሳሌምት እንዴብአን። 28እሳን መሴን
ቆፍ ከራረ ሩኩታ፥ ፊንጌስ አፉፉ ዬሩሳ
ሌምት ገለኒ መነ ቂልቂሉማት አል
እንልጠን። 29ዲኖተ እስራኤል ዋቀዮ አከ
ሎሌ ሞቱሞትን ለፈራ ደገኡንሳኒ ሶዳ
ዋቀዮ እሳንት እንገልቼ። 30ዋቀዮንሳ ከራ
ሁንዱማ ቦቆና ዋን እሳፍ ኬኔፍ፥ ሞቱማን
ዬሆሻፋጥ ነጋ ቀበ ቱሬ*።

*30. 15:15

ዱመ ሞቱማ ዬሆሻፋጥ
(1ሞቶ 22፡41-50)

31 ዬሆሻፋጥ ሞቲ ብየ ይሁዳ ዮሙ
ተኤ ነመ ወጋ ሶዶሚ ሸኒ ቱሬ፤ እን ዬሩ
ሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ ድግደሚ ሸን ሞኤ፤
መቃን ሃደሳቲ ‹አዙባ› ጂደመ፤ እሼን
እንተለ ሺልሂት፤ 32 እን አኩመ አሳ አባ
ሳቲ ወንተ ፋለ ዋቀዮ ዱረት ቀጂላ ተኤ
ሆጂቴ መሌ፥ ከራ አባሳቲራ ህንጀልአ
ትኔ። 33 ሀተኡዬ መሌ፥ ሰብን ሱን አመዬ
ገራሳኒ ጉቱዳን ገረ ዋቀዮ እሰ ከን አቦተሳ
ኒት ህንዴብኔ፥ እዶወን ዋቀዮሊ ቶልፈ
ሞፍ እት ሰገደንስ ህንበሌስኔ። 34 ወንተ
ዬሆሻፋጥ በረ ሞቱማሳ ኬሰ ጀልቀባ ካሴ
ሀመ ዱማት ሆጂቴ ኬሳ ወር ሀፈን መጫፈ
ዬሁ እልመ ሃናኒ እሰ እን ዋኤ ሴና ሞቱ
ሞተ እስራኤል ጫፌ ኬሰት ጫፈሜረ።

35 ገረ ዱማት ዬሆሻፋጥ ሞቲን
ይሁዳ፥ አሃዝያ ሞቲ እስራኤል እሰ ወንተ
ጀልአ ሆጂቱ ሰነት እንምቾሜ። 36 እሳን
መርከቦተ እቲን ብየ ተርሺሽት ነገደን ወሊ
ወጅን ሆጂቺፈቹፍ ወሊፍ ገለኒ፥ ኤዝዮን-
ጌቤርት እንቶልችሲፈተን፤ 37 ገሩ ኤሊኤ
ዜር እልም ዶዳዋ ነምን ብየ ማሬሻ፥
«ሰበቢ አት አሃዝያት ምቾምቴፍ፥ ዋቀ
ዮሞ ወንተ አት ቶልችሲፈቴ ከነ እንጨጨ
ብሰ» ጂዴ ዬሆሻፋጥረት ራጂ እንዱበቴ፤
ከነረት መርከቦትን ሱን እንጨጨብሰ
መን፥ ገረ ብየ ተርሺሽ ደቁስ ህንደን
ዴኜ* ። *37· 25፡7

ቦቆና 21

ዮራም ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ
(2ሞቶ 8፡16-24)

1 ከነ ቦዴ ዬሆሻፋጥ ዱኤ፥ መንደረ
ዳዊት ኬሰት አቦተሳ ብረት እንአዋለሜ፤
ዮራም እልምሳሞ ሞቲ ተኤ እዶሳ
እንቡኤ። 2 ኦቦሎትን ዮራም አዘርያ፥ ዬሂ
ኤል፥ ዘካርያስ፥ አዘርያሁ፥ ሚካኤሊፍ
ሼፋጥያደ፤ እሳን ኩን ሁንድኑ እልማን
ዬሆሻፋጥ ሞቲ እስራኤል። 3 አባንሳኒ
ቶኮን ቶኮንሳኒቲፍ ሜቲ ባይኤፍ ወርቄ
ባይኤ አከሱመስ ምአ ገት-ጀቤሰ
እንኬኔፍ፤ ብየ ይሁዳ ኬሳሞ መንደሮተ
መሰራ ቀበን ኬኔፊ አከ እሳን እት ገለን
እንጎዴ፤ ዮራምሞ አንገፈ ዋን ተኤፍ
ሞቱማ እንኬኔፍ።

4 ዮራም ሞቱማ አባሳ ቀበቴ ኤርገ
ጀባቴ ቦዴ፥ ኦቦሎተሳ ሁንዱማ አከሱ
መስ ጌጌስቶተ እስራኤል ኬሳ ካን ብላዳን
እንፍጤ። 5 ዮራም ዮሙ ሞቲ ተኤ ነመ
ወጋ ሶዶሚ ለማት፤ እን ዬሩሳሌም ኬሰ
ታኤ ወጋ ሰዴት ሞኤ። 6 ዮራም እንተለ
አሃብ ዋን ፉዴፍ፥ አኩመ ሰኜ አሃብ
ፈኬኘ ሆጂ ሞቶተ እስራኤል ዱካ ቡኤ፥
ዋቀዮ ዱረት ወንተ ሀማ እንሆጂቴ።
7 ዋቀዮ ገሩ ሰኜ ዳዊት ኬሳ፥ በረበራን አከ
እብሳት ከን ጌጌሱ አከ ህንደበምኔ አብደቺ
ሴረ፤ ከናፍ እን ከኩሳ እሰ ሰኜ ዳዊቲፍ
ዳቤ ሰናፍ ጂዴ ዮራምን በሌሱ ህንበርባ
ድኔ* ።
*7· 2ሳሙ 7፡12፤ 1ሞቶ 11፡36፤
2ሴና 6፡16፤ ፋር 132፡17

8 በረ ሞቱማ ዮራም ኬሰ ኤዶም ይሁ
ዳራ ጨብሰቴ ሞቱማ ኦፈሼቲ እንዳበቴ*።
9 ከነረት ዮራም ሆጂቶተሳ ወረ ጉርጉዶ
ታፍ ኮንኮላቶተሳ ሁንዱማ ፉደቴ ደቄ፥
ኡቱመ ወር ኤዶም ከራ ሁንዱማ እሳፍ
አጀጁወን ኮንኮላቶተሳ መርሰኒ ጅረኒ፥
ሀልከኒን ከኤ ሩኩቴ እሳን እንሞኤ።
10 ወር ኤዶም ገሩ ሀመ ሀርአትዬ አኩመ
ይሁዳራ ጨብሰተንት ጅሩ፤ ዮራም ዋቀ
ዮን ኀፍታ እሰ ከን አቦተሳቲ ዋን እራንፈ
ቴፍ፥ ነሞትን መንደረ ሊብናስ በሩመ ሰነ
ኬሰ እሰራ እንጨብሰተን። 11 እን ቱሎተ
ይሁዳረት እዶወን ዋቀዮሊ ቶልፈሞፍ እት
ሰገደን እጃሬ ሰብን ዬሩሳሌም አችት እሳ
ኒፍ አከ ሰገዱ እንጎዴ፥ ወረ ይሁዳስ
ከራራ እንካችሴ። *8· ኡመ 27፡40

12 በረስ ኤልያስ ራጅች ጫፈተ ከነት
ፋፌ ጅሩ ዮራም ሞትቻፍ እንኤርጌ፤
ጫፈትችስ፥

«ዋቀዮ ኀፍታን እን ከን ዳዊት
አባኬቲ፥ ‹አት ከራ አባኬቲ ከራ
ዬሆሻፋጥረ፥ ከራ አካከዬኬቲ ከራ
አሳ ሞቲ ይሁዳረስ አዴሙ ዲፍቴ፥
13 ከራ ሞቶተ እስራኤልረ
እንዴዴብቴ፤ ማቲን አሃብ አኩመ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ዋቄሰን ነሞትን
ብየ ይሁዳፍ መንደረ ዬሩሳሌም ኬሰ
ጅራተንስ እሳኑመ አከ ዋቄፈተን
እንጎቴ፤ አከሱመሞ ኦቦሎተኬ እል
ማን አባኬቲ ወረ ስረ ወየን እንአጂ
ፍቴ፤

14ከናፍ አመ ዋቀዮሞ ሰበኬ፥
እልማንኬ፥ ኒቶተኬ፥ ወንተ አት
ቀብዱ ሁንዱማስ ደእቸ ጉዳዳን
እንሩኩተ።
15አትስ ኦፊኬቲ ዱኩበ ጀባዳን
እንቀበምተ፥ ዱኩበ መርኡማኒቲንስ
ዬሮ ዴራ እንረከተ፤ ከነ ቦዴሞ ምእ
ገራኬ ስኬሳ ገድ እንጅገ› ጇደ»
ጇዴ*።

*15. ሆኤ 1፡18

16 ዋቀዮ ዮሙስ ወረ ፍሊስጥያፍ አረ
ቦተ ወረ ብየ ኢትዮጵያ ቡኬ ጅራተን ዮራ
ምረት እንካሴ፤ 17እሳን ይሁዳት ዱለኒ
ቀበተኒ ምእ መነ ሞትቻ ኬስ ጅሩ ሁን
ዱማ እንሳመን፤ ከነ መሌስ ኒቶተሳፍ እል
ማንሳ ፉደተኒ እንአዴመን፤ እልማንሳ ኬሳ
አሃዝያ እስ ቂጥሱ መሌ ቶኮሌ ህንሀፍኔ።
18ከነ ሁንዱማ ቦዴሞ ዋቀዮ፥ ዱኩበ መር
ኡማኒ እስ እቲ ፈዩን ህንደንደአምኔን እስ
እንሩኩቴ። 19ሞትቾ ወጋ ለመ ጉቱ ዱኩ
ብቻን ረከቻ ኤርገ ቱሬ ቦዴ፥ ምእ ገራ
ሳቲ እስ ኬሳ ገድ ጅጌ፥ እን ድጵነ ጉዳዳን
እንዱኤ፤ ሰብንሳ ኡልፍነ አቦተሳቲፍ
እብደ ቦቤስኒሩ፥ ኡልፍነሳቲፍ ገሩ እብደ
ህንቦቤስኔ*። 20እን ሞቲ ተኤ ሞኡ ዮሙ
ጀልቀቤ ነመ ወጋ ሶዶሚ ለማ ቱሬ፤ ዬሩ
ሳሌም ኬስ ታኤ ወጋ ሰዴት ሞኤ፤ ዬሮ
እን ዱኤ ነምን እሳፍ ህንገድኔ፤ እን መን
ደረ ዳዊት ኬሰት እንአዋለሜ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ እዶ አዋለ ሞቶታት ህንአዋለ
ምኔ*።

*19. 16፡14 *20. 24፡25

ቦቆና 22

አሃዝየ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሞቶ 8፡25-29፤ 9፡21-28)

1ዮሙስ ወር ዬሩሳሌም ኬስ ጅራተን
እልመ ዮራም ሞትቻ፥ አሃዝያ እስ ቂጥሱ
እዶ አባሳቲ እንሞስፈተን፤ እልማን ዮራም
ወር አንገፎትን ሁንድኑ ዮሙ ወር ብይቾ
ሎለን ወረ አረባ ወጅን ዱፈኒ እሳን ሩኩ
ተን ዱመን፤ ከናፍ አሃዝየ እልም ዮራም
ሞትቻ፥ ሞቲ ይሁዳ ተኤ። 2አሃዝያን
ሞቲ ዮሙ ተኤ ነመ ወጋ ድግደሚ ለማ†
ቱሬ፤ እን ወጋ ቶኮ ዬሩሳሌም ኬስ ታኤ
ሞኤ፤ ሃትሳ አታሊያን እንተለ አሃብ ኦም
ሪት። 3ሃትሳ ኩን ሀምነ ዋን እስ
ጎርስቴፍ፥ እንስ አኩመ ሰኚ አሃብ ጀልእነ
እንሆጂቴ። 4አባንሳ ኤርገ ዱኤ ወር ሰኚ
አሃብ ከራ እን እቲን በዱ ዋን እስ
ጎርሰኒፍ፥ እንስ አኩመሳኒ ዋቀዮ ዱረት
ወንተ ሀማ እንሆጂቴ።

5 እን ጎርሰሳኒ ፉደቴ፥ ዮራም እልመ
አሃብ ሞቲ እስራኤሊ ወጅን ሃዛኤል ሞቲ
ሶርያ ሎሉፍ ገረ ራሞት-ጊልአድት አል
እንበኤ፤ ወር ሶርያ ገሩ አችት ዮራምን
ሩኩተኒ እንመዴሰን። 6ኤርገሲ እን መዳ
እስ ራሞትት ኡቱ ሃዛኤል ሞቲ ሶርያ
ወጅን ወል ሎሉ እስ መዴሰን ሰነቲ ፈዩፍ
ገረ መንደረ ይዝሬኤልት እንዴብኤ፤ ከነ
ቦዴ አሃዝየ እልም ዮራም ሞቲን ይሁዳ፥
ዮራም እልም አሃብ ዋን መዳኤፍ፥ እስ
ዱብሱፍ ገረ ይዝሬኤልት ገድ እንቡኤ።
7እን ዮራምን ዱብሱ ዋን ደቄፍ፥ ዋቀዮ
ኩፉቲ እሰት እንፍዴ፤ እን አች ዮሙ
ገኤሞ ዮራሚ ወጅን ዬሁ እልመ ኒምሺ
እስ ዋቀዮ አከ እን ቂኤ አሃብ በሌሱፍ
ድቤ ብረ እንደቄ*፤ 8ዮሙስ ዬሁን ቂኤ
አሃብረት ፍርዲ ፈረዳ ኡቱ ጅሩ፥ ወረ
አሃዝያ ዱካ ቱረን ጉርጉዶተ ብየ ይሁዳፍ
እልማን ኦቦሎተ አሃዝያ እስ ብረት አርጌ
ሁንዱመሳኒ እንአጂሴ*። 9ከነ ቦዴሞ አሃ
ዝያ በርባድችሴ ኡቱ እን ሰማርያ ኬስ
ዶከቴ ጅሩ እስ እንቀብሲሴ፤ ወር እስ
ቀበንስ ገረ ዬሁት ፍደኒ እስ እንአጂስሰን፤
ዮሙስ እሳን፥ «እን አካከዩ ዬሆሻፋጥ እስ
ገራሳ ጉቱ ዋቀዮን ዱካ ቡአ ቱሬደ»
ጂደኒ እስ እንአዋለን፤ ኤርገሲ ሰኚ አሃ
ዝያ ኬሳ ነምን ሞቱምቾ ቀቡ ደንደኡ ህን
ቱሬ*።

*7. 1ሞቶ 19፡16፤ 2ሞቶ 9፡6-7
*8. 2ሞቶ 10፡12-14 *9. 2ሞቶ 9፡27-29

አታሊያን ሞቱ ተኡሼ

(2ሞቶ 11፡1-3)

10 አታሊያን ሃት አሃዝያ እልምሼ አከ
አጂፈሚ ዮሙ ደጌሴ ካቴ፥ ሰኚ ይሁዳ
ኬሳ ሆርቴ ሞቶታ ከን ተአን ሁንዱማ
እንአጂስፍቴ። 11ዮሼባን እንተል ዮራም
ሞትቻ ገሩ ዮአስን እልመ አሃዝያ እልማን
ሞቶታ ወረ አጂፈሙፍ ጅረን ኬሳ ዶከ
ስቴ ባፍቴ ጉድፍቱሳ ወጅን ኩታ ጪስቻ
ኬስ እንዶክስቴ፤ ዮሼባን እንተል ዮራም

†2ሴና22፡2 «ወጋ ድግደሚ ለመ» 2ሞቶ 8፡26 እላል፤ እብ «ወጋ አፉርተሚ ለመ»

ኦቦሌቲን አሃዝያ ሃደ መና ዮያዳ ሉብቻ
ቱርቴ፤ ከናፍ እሼን አታሊያን ሙጭቸ
አከ ሀንአጀፍኔፍ ዶከስቴ። 12 አከስት እን
ወጋ ጀአ ሀመ አታሊያን ብየ ሞአ ቱርቴ
ሰነ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ ዶከቴ እሳኒ ወጅን
እንጅራቴ።

ቦቆና 23

ነሞትን አታሊያረት ከኡሳኒ

(2ሞቶ 11፡4-20)

1 ወጋ ቶርበፋት ዮያዳን ጀባቴ ከኤ፥
አንገፎተ ድባ ወረ ተአን አዛርያ እልመ
ዬሮሃም፥ እሽማኤል እልመ ዮሃናን፥ አዛ
ርያ እልመ ኦቤድ፥ ማሴያ እልመ አዳያ
አከሱመ ኤልሻፋጥ እልመ ዚክሪ ወጅን
ከኩዳን ወሊፍ እንገለን። 2 ዮሙስ እሳን
ጉቱማ መንደሮተ ብየ ይሁዳ ኬሰ ናነአኒ
ሌዎተ፥ እስራኤሎተ ኬሳሞ ወረ መነ መነ
አባሳኒት ዱረ-ቡቶተ ተአን ሁንዱማ
ወልት ቀበተኒ እሳኒ ወጅን ገረ ዬሩሳሌም
እንዱፈን። 3 ጀርሰ ጉቱማት መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሰት ወል ገአኒ፥ ዮአስ እልመ
ሞትቻ ወጅን ከኩ ወሊፍ እንገለን፤ ከነ
ቦዴ ዮያዳን፥ «ኩኖ፥ አኩመ ዋቀዮ ዋኤ
ሰኚ ዳዊቲፍ አብደቺሴ ቱሬት እልም ሞቲ
እንሞአ» ጂዴ ጀረት እንዱበቴ*።

*3. 2ሳሙ 7፡12፤ 1ሴና 17፡11-14

4 እት ደበሌስ፥ «ወንት ጎቹን እስኒፍ
ተኡ ከነት ፋፄ ከን ጅሩደ፤ እስን ሉቦ
ታፍ ሌዎተ ወረ ጉያ ሰንበታ ሆጂ መነ
ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጂቹን ደረቤኬሰን ተኤ
ኬሳ፥ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ ከረ
ሀኤጉ! 5 ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ መነ
ሞቱማ፥ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮሞ
‹ከረ ሁንዴ መንቻ› እሰ ጂደሙ ሀኤጉ!
ነሞትን ወር ካን ሁንድኑ ኦብዲ መነ ቁል
ቁሉማ ኬሰት ወልት ሀቀበመን! 6 ሉቦታፍ
ሌዎተ ወረ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጂቹን
ደረቤሳኒ ተኤ ዱዋ መሌ፥ ነምን ቶኮሌ
መንቾት ኦል ሀንልጥን! እሳን ሆጂ ከናፍ
ዋን አዳን ባፈመኒፍ ኦል ሀልጠን! ነሞ
ትን ወር ሀፈን ሁንድኑሞ አከ አቦሚ ዋቀ
ዮት አለ ሀዳበተን! 7 ወር ሌዎታ ምአ
ወራነሳኒ ሀርከት ቀበተኒ እዶ ሞትቾ ደቁ
ሁንዱማት ናነአኒ እሰ ሀኤገን! ነምን ዬሮ
ከነ መንቾት ኦል ልጡ ያሉ ሀአጂፈሙ!»
ጂዴ።

8 ዮሙስ ሌዎትኒፍ ነሞትን ይሁዳ ሁን
ድኑ አኩመ ዮያዳን ሉብቾ አቦሜ
እንጎደን፤ ቶኮን ቶኮንሳኒ ነሞተሳኒ ወረ
ጉያ ሰንበታ ሆጂረ ጅረኒፍ ወረ ሆጂሳኒ
ራወተኒ ገሉፍ ጂደን ወልት እንቀበተን፤
ዮያዳን ሉብቾ ወረ ደረቤ ሆጂሳኒ ራወተ
ንዩ ገድ ሀንዲፍኔ። 9 ከነ ቦዴ ዮያዳን
ሉብቾ ከን ዳዊት ሞትቻ ወረ ቱረን ኤቦ፥
ጋቸነ ጥጥናፍ ጋቸነ ጉርጉዳ ወረ መነ ቁል
ቁሉማ ኬሰ ካአመን አንገፎተ ድባት
እንሀሬ፤ 10 ነሞተ ወረ ካን ሁንዱማሞ፥
ቶኮን ቶኮንሳኒ ምአ ወራና ቀበተኒ ከራ ገረ
ምርጋፍ ከራ ገረ ብታ መንቾ ቁልቁሉማ፥
እዶ አርሳ ብረ፥ ናኖ መንቻ ሁንዱማስ
ናነአኒ ሞትቾ አከ ኤገን እንጎዴ። 11 ኤር
ገሲ ዮያዳፍ እልማንሳ፥ እልመ ሞትቻ
ፍደኒ ጎንፎ መታሳረ ካአኒ፥ ጫፈተ ከኩ
ሞቱማ እት ኬነኒ እሰ እንሞስሰን፤ እሳን
እሰ ድበኒ፥ «ሞትቾ በረበራን ሀጅራቱ!»
ጂደን።

12 አታሊያን ሰገሌ ነሞተ ሞትቾ
ጀጀቻ ፊገኒ ዮሙ ደጌሴ ካቴ እሳን ብረ
ገረ መነ ቁልቁሉማ ዱፍቴ፥ 13 ኡቱባ በል
በለ መንቻ ቡኬ እዶ ሞቲን ዳበቱት
ሞትቾ እሰ ሃራ እንአርግቴ፤ አንገፎትን
ሉልቱፍ ወር ፊንጌ አፉፈን እሰ ብረ
እንአጃጁ፥ ሰብን ብየ ሰና ሁንድኑስ ገመ
ደኒ ፊንጌ እንአፉፉ፥ ወር ምአ ፋርፈና
ቲን ፋርፈተንሞ ምአሳኒቲን ምልከተ
እሳኒፍ እንኬኑ ቱረን፤ ዮሙስ አታሊያን
አርቴ ኡፈተሼ ተርሳፍቴ፥ «ኩን ብየ
ጉኦደ! ኩን ብየ ጉኦደ!» ጂቴ እንአይቴ።

14 ከነረት ዮያዳን ሉብቾ አከ እሳን መነ
ቁልቁሉማ ኬሰት እሼ ሀንአጂፍኔፍ፥ አን
ገፎተ ድባ ወረ ሉልቶተ አጀጀን ዋሜ፥
«እዶ ኡልፍና ከነ ኬሳ አለ እሼ ባሳቲ ወረ
እሼረ ዱፈን ሁንዱማ አጂሳ!» ጂዴ
እንአቦሜ። 15 ዮሙስ እሳን እሼ ቀበኒ ገረ
ከረ ፈርዴኒ እሰ መነ ሞቱማ ቡኬ ጅሩት
ጌሰኒ አቾት እሼ እንአጂሰን።

16 ጋፈስ ዮያዳን ሉብቾ፥ ጉቱማን
ሰባፍ ሞትቾ አከ ሰበ ዋቀዮት ጅራቹዳፍ
ከኩሳኒ እንጭምሰን*። 17 ከነ ቦዴ ነሞትን
ሱን ሁንድኑ መነ እሰ በአሊፍ እጃረሜት
ኦል ልጠኒ እንዲገን፥ እዶወን አርሳፍ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞ እንጨጨብሰን፤ ማታን እሰ

ሉበ በኣል ቱሬስ እዶ ኣርሳ ዱረት እንአጀ
ሰን። *16. 15፡12

18 ሉቦትን ወር ሰኚ ሌዎታ ሴረ ሙሴ
ኬሰት አኩመ ጫፈሜት መነ ቁልቁሉማ
ኬሰት ገመቹዳን፥ ፉርፈናዳንስ ቀልመ
ጉበሙ ዋቀዮፍ አከ ድኤሰን ዳዊት አቦሜ
አኩመ ቱሬ፥ ዮያዳንስ ሆጂ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሳ ሆጄተሙት ጀር ኩን አከ ጋፈተ
መን እንጎዴ*። [19]እት ኣንሴሞ ወረ ከረወን
መነ ቁልቁሉማ ኤገን እት እንጎዴ፤ እሳንስ
ነምን ጡራኣን ቶኮሌ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ
አከ ህንልጥኔፍ እንኤጉ። *18. 29፡25-30

20 ከነ ቦዴሞ ወረ አንገፎተ ድባ፥ ጉር
ጉዶተ ብያ፥ ወረ ብየ ቡልቸን ሁንዱማፍ
ነሞተ ብያ ሁንዱማ ወጅን ሞትቸ መነ
ቁልቁሉማ ኬሳ ገድ ባሰኒ ገረ መነ ሞቱ
ማት ኤርገ ጌሰኒ ቦዴ፥ ከራ ከረ እሰ ኦላኑ
ኦል ገልቾኒ ቴሶ ሞቱማረ እሰ እንቴስሰን።
[21]ዮሙስ ሰብን ብይቻ ሁንድኑ እንገመ
ደን፤ ኤርገ አታሊያን ብላዳን አጀፈምቴ
መንደረቲን ገቢ እንአርገቴ።

ቦቆና 24

ዮኣስ ሞትች መነ ቁልቁሉማ ሃሬሱሳ

(2ሞቶ 12፡1-16)

1 ዮኣስ ሞቲ ዮሙ ተኤ ሙጫ ወጋ
ቶርባ ቱሬ፤ እን ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ
አፉርተመ እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲ
«ዚብያ» ጂደመ፤ እሼን ነመ መንደረ
ቤርሼባት። [2]ዮኣስ ሀመ በረ ጅሬኘ ዮያዳ
ሉብቻት ዋን ዋቀዮን ገመድቼሱ ሆጄቻ
ቱሬ። [3]ዮያዳን ዱበርቶተ ለመ እሰ
እንፉስሴ፤ ዮኣስ እሳንራ እልማኒፍ
እንተሎተ ባይኤ እንሆሬ*። *3. ኬሰ 17፡17

4 ከነ ቦዴ ዮኣስ መነ ቁልቁሉማ ሃሬ
ሱፍ ሙርቶ እንጎዴ፤ [5]ዮሙስ እን ሉቦ
ታፍ ሌዎተ ወልት ቀቤ፥ «ገረ መንደሮተ
ብየ ይሁዳ ደቃቲ ነሞተ እስራኤል ሁንዱ
ማራ ሆሪ በርባድችሱ ወልት ቀባቲ ወጋ
ወጋት መን ቁልቁሉማ እቲን አከ ሃሬፈሙ
ጎዳ! ከነ አመ ደፋቲ ደቃ ሆጄዳ!»
ጂዴ፤ ወር ሌዎታ ገሩ ደፈኒ እሰ እን
ጂዴ ህንጎኔ። [6]ዮኣስ ሞትች ከነረት ዮያዳ
እሰ አንገፈ ሉባ ዋሜ፥ «አት ማሊፍ
ግብረ እሰ ሙሴን ገርብቾ ዋቀዮ ወልዳ
እስራኤል ወረ ይሁዳፍ ዬሩሳሌም ኬሰ
ጅራተንራ ጎዶ ዱገ-ባቱፍ አከ ፉደሙፍ
አቦሜ ወር ሌዎታ አከ ፉደን ጎቹ
ዲፍቴ?» ጂዴ እንጋፈቴ*። [7]ነሞትን አታ
ሊያ ዱበርቲ እሼ ሀምቱ ሰና መነ ቁልቁ
ሉማ ዲገኒ፥ ምአሳ እሰ ቁልቁላአ
ሁንዱማን በኣሊፍ እንሆጄተን።
*6. በኡ 30፡11-16

8 ከነ ቦዴ ሌዎትን አጀጀ ሞትቻቲን
ሰንዱቀ ሆሪ ኬሰ ቡሰን ሆጄተኒ ከራ አላ
ከረ መነ ቁልቁሉማ ዱረ እንካአን። [9]እት
ፉፈኒስ ግብረ እሰ ሙሴን ገርብች ዋቀዮ
ለፈ ኦና ኬሰት አቦሜ ቱሬ፥ ዋቀዮፍ አከ
ፍደኒፍ ነሞተ ይሁዳፍ ነሞተ ዬሩሳሌምት
እንለብሰን። [10]ዮሙስ ጌጌስቶትን ሁን
ድኑ፥ ነሞትን ሁንድኑስ ዱብቾት ገመደኒ
ኬናሳኒ ፍደኒ ሀመ እን ጉቱት ሰንዱቅቸ
ኬሰ እንቡሰን። [11]ወር ሌዎታ ሰንዱቅቸ
ገረ ሆጄቶተ ሞቱማ ወረ እት ጋፈተሞ
ሆርቻ ተአንት ዬሮ ጌሰን፥ እሳንሞ እላለኒ
ሰንዱቅቸ ጉቱሳ ዮሙ አርገን፥ ጫፉን
ሞትቻፍ በከ ቡኣን አንገፈ ሉባ ዱፈኒ
ሆርቸ ኬሳ ደበርሰኒ ሰንዱቅቸ እዶሳት አከ
ዴብሰን እንጎዱ፤ ጉያ ጉያት አከስ ጎቹዳን
ሆሪ ባይኤ ወልት እንቀበን። [12]ዮኣስ ሞት
ቼፍ ዮያዳን ሉብች ሆርቸ ወረ መንቸ ቁል
ቁሉማ እጃርስሰንት እንኬነን፤ እሳንሞ
መንቸ ቁልቁሉማ ሃሬሲሱዳፍ ነሞተ ደጋ
ጨብሰኒ ሶፈን፥ ነሞተ ሆጂ ሙካ ቤከን
አከሱመስ መንቸ አከ ጭምሱፍ ነሞተ
ስቢለ ከን ብራፍ ስቢለ ቦረጂ ሆጄቹ ቤከን
እት እንቀጨረን።

13 ሆጄቶትን ሱን ሁንድኑ ጀባተኒ ዋን
ሆጄተኒፍ፥ ሆጅች እሳኒፍ እንህሰቴ፤
እሳን መንቸ ቁልቁሉማ አከሳ ዱሪት ዴብ
ሰኒ ጀቤሰኒ ሚደግሰኒ እንእጃረን።
[14]ሆጂን ሃሬሱ መንቻ ኤርገ ራወተሜ
ቦዴ፥ ሆሪ ሀፌ ፍደኒ ሞትቻፍ ዮያዳት
እንኬነን፤ እሳንሞ ሆርቻን ምአ መነ ቁል
ቁሉማ ኬሳ እቲን ሆጄተን፥ ምአ እቲን
ቀልመ ጉበሙ ድኤሰን፥ ወጪቲ፥ አከ
ሱመ ከን ብራ ቆዳወን ወርቄፍ ቆዳወን
ሜቲ እንሆጄቼሰን፤ በረ ዮያዳን ኬሰ ዬሮ
ሁንዱማ ኬና ጉበሙ መነ ቁልቁሉማ
ኬሰት እንድኤሱ ቱረን።

15 ዮያዳን ዱሎሜ በረ ቁፌ ወጋ
ድባፍ ሶዶመት እንዱኤ። [16]ሰበቢ እን እስ
ራኤል ኬሰት ዋቀዮፍ፥ መነ ቁልቁሉማሳ
ቲፍስ ዋን ጋሪ ሆጄቴፍ፥ መንደረ ዳዊት

ኬሰት እዶ አዋለ ሞቶታት እሰ እንአዋ
ለን።

ዮኣሰ ሞትች ወንተ ሀማ ሆጇቹሳ
(2ሞቶ 12፡18-22)

17 ዮያዳን ሉብች ኤርገ ዱኤ ቦዴ ጉር
ጉዶትን ይሁዳ ፉለ ሞትቻ ዱረት ድአተኒ
እንቆመአኒፍ፤ ሞትችሰ ያደ እሳን ድኤሰን
እንፉደቴፍ። 18 ከነረት ነሞትን ይሁዳፍ
ነሞትን ዬሩሳሌም መነ ቁልቁሉማ እሰ ከን
ዋቀዮ አቦተሳኒ ዲሰኒ ኡቱቦተ ቅቅርጠመኒ
ብፈ አሼራ ዋቀይቲፍ ቶልፈመንት፥ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞትሰ ሰገዱዳን ዋን የከኒፍ፥
ዴከምሰ ዋቀዮ እሳንረት እንዱፌ።
19 ዋቀዮ አከ እሳን ገረሳት ዴብአኒፍ
ራጆተ እሳንት ኤርጌ ቱሬ፤ ራጆትን ሱንሰ
እሳን አኬከቺሰኒሩ፥ እሳን ገሩ ህንደጌ
ኜፍ። 20 ዮሙሰ ዘካርያሰ እልም ዮያዳ
ሉብቻ ሀፉረ ዋቀዮቲን ጌጌፈሜ እዶ አል
ከኣረ ሰበ ዱረ ዳበቴ፥ «ዋቀዮ፥ ‹እሰን
ማሊፍ አቦሚኮረ ደደርብቱ? እሰን እሰረ
ዋን ደደርብተኒፍ ህንጀባተን፤ እሰን አነ
ዋቀዮን ዋን ዲፍተኒፍ፥ አንሰሞ እሰን
ዲሴረ› ጇደ» ጇዴ። 21 እሳን ገሩ እሰት
ኮረተኒ፥ አቦሚ ሞትቻቲንሰ ኦብዲ መነ
ቁልቁሉማ ኬሰት ደጋዳን ሩኩተኒ እሰ
እንአጇሰን*። 22 ዮኣሰ ሞትች ጋሩማ ዮያ
ዳን አባን ዘካርያሰ ኀዴፍ ዋን እራንፈ
ቴፍ፥ እልመሳ ዘካርያሰን እንአጇሰሴ፤
ዘካርያሰ ዮሙ አጇፈሙፍ ጇዴት፥
«ዋቀዮ ሰት ሀእላሉ! አከ ሆጂኬትሰ ሲፍ
ሀዴብሱ!» ጇዴ።

*20-21. ማቴ 12፡5፤ 23፡35

23 ዱመ ወግቻት ሎልቶትን ሶርያ ዮኣ
ሰት ዱለኒ ይሁዳፍ ዬሩሳሌምን እንቀበ
ተን፤ ጌጌሰቶተ ሰባ ሁንዱማሞ አጇሰኒ
ወንተ አች ኬሳ ሳመን ሁንዱማሰ ገረ ሞቲ
ሳኒት ደማሰቆት እንኤርገን። 24 ሎልቶትን
ሶርያ ሙራሰ ዮ ተአንዩ፥ ዋቀዮሞ ሎል
ቶተ ባይኤ ደኑ ሀርከሳኒት ደበርሴ
እንኬኔ፤ ወር ይሁዳ ዋቀዮን እሰ ከን አቦ
ተሳኒ ዋን እራንፈተኒፍ፥ ፍርዲን ዮኣሰ
ረት እንራወተሜ*። 25 ወር ሶርያ አቺ
ዮሙ በአን ዮኣሰን ባይኤ መዴሰኒ አዴ
መን፤ ሰበቢ እን እልመ ዮያዳ ሉብቻ አጇ
ሰሴፍ ሆጇቶትንሳሞ እሰረት ከአኒ
ሰሬሳረት እሰ እንአጇሰን፤ እን አከሰት
ዱኤ፥ መንደረ ዳዊት ኬሰት እንአዋለሜ፤
ሀተኡዩ መሌ፥ እዶ አዋለ ሞቶታት ህንአ
ዋለምኔ*።

*24. 12፡5 *25. 21፡20

26 ወር እሰረት ከአን፥ ዘባድ እሰ
ሺማት ዱበርቲን ብየ አሞን ዴሴፍ ዮዛባድ
እሰ ሺምሪት ዱበርቲን ብየ ሞአብ ዴሴ
ቱረን፤ 27 ዋኤን እልማንሳቲ፥ ወንት ዋኤ
ሳቲፍ ራጂ ዱበተሜፍ ዋኤን መነ ቁልቁ
ሉማ ሃሬሱሳ መጫፈ ሞቶታ ኬሰት
ጫፈሜረ፤ ከነ ቦዴ እልምሳ አማሰየ ሞቲ
ተኤ እዶሳ እንቡኤ።

ቦቆና 25

አማሰየ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ
(2ሞቶ 14፡1-6)

1 አማሰየ ሞቲ ዮሙ ተኤ፥ ነመ ወጋ
ድግደሚ ሸኒ ቱሬ፤ እን ዬሩሳሌም ኬሰ
ታኤ ወጋ ድግደሚ ሰገል ሞኤ፤ መቃን
ሃደሳቲ «ዬሆአዳን» ጇደመ፤ እሼን
እንተለ ነመ መንደረ ዬሩሳሌም ቱርቴ።
2 አማሰየ ወንተ ዋቀዮ ዱረት ቀጇላ ተኤ
እንሆጇቴ፥ ገሩ ገራ ጉቱዳን ምት፤ 3 እን
ሞቱማ ሀርከሳ ጇለ ኤርገ ገልፈቴ ቦዴ፥
ሆጇቶተ ሞቱማ ወረ አባሳ እሰ ሞትቸ አጇ
ሰን ሰነ እንሞ እንአጇሰሴ። 4 ገሩ፥ አኩመ
መጫፈ ሴረ ሙሴ ኬሰት ዋቀዮ፥ «ቶኮን
ቶኮን ነማ ጩቡ ኦፊሳቲፍ ሀአጇፈሙ
መሌ፥ አቦትን እጀሎተሳኒፍ፥ እጀሎት
ንሰ አቦተሳኒፍ ህንአጇፈምን!» ጇዴ
አቦሜ ኀዴ መሌ፥ እጀሎተሳኒ ህንአጇሰ
ፍኔ*።

*4. ኬሰ 24፡16

አማሰየ ኤዶምን ሎሉሳ
(2ሞቶ 14፡7)

5 ዮሙሰ አማሰየ ነሞተ ይሁዳ ወልት
ቀቤ አከ መነ መነ አቦተሳኒት ጉቱማ ኀሰ
ይሁዳፍ ኀሰ ቤንያሚኒፍ አንገፎተ ኩማፍ
አንገፎተ ድባ እንፎኤ፤ ከነ ቦዴሞ ነሞተ
ወጋንሳኒ ድግደመ ጉቴፍ ድግደማ ኦሊ
ወረ ኤቦፍ ጋቾነ ባተኒ ሎለ ደቁ ደንደአን
ለካኤ ኩማተመ ድበ ሰድእ እንአርገቴ፤
6 ከነ መሌሰ ብየ እሰራኤል ኬሳ ሎልቶተ
ኩማተመ ድበ ቶኮ ሜቲ ኪሎ ግራሚ
ኩመ ሰድኢፍ ድበ አፉሪን እንቀጩረቴ።
7 ዮሙሰ ነምን ዋቀዮ ቶኮ ዱፌ አማሰ
ያዳን፥ «ያ ሞቲ! ዋቀዮ፥ ሰበ እሰራኤል
ወረ ገረ ብታ ወጅን፥ ሰኚ ኤፍሬም ሁን
ዱማ ወጅንሰ ዋን ህንጅሬፍ፥ ሎልቶተ
እሰራኤል ከነ ፉደቴ ህንዱልን*! 8 አት

ድዴ ደቅጨ እጀ ጀባቴ ዮ ሎልቴዩ፥
ዋቀዮ ስገርጋሩፍስ፥ ስኩፍሱፍስ ሁምነ
ዋን ቀቡፍ፥ ሀርከ ዲና ጀለት አከ አት
ኩፍቱ እንጎደ» ጀዴ። 9ከነረት አማስየ፥
ዴብሴ፥ «ሚቲን አን ሎልቶተ እስራኤል
ከነት ባሴ ሁንድኑ አተም ሀተኡሬ?»
ጀዴ ነመ ዋቀዮ እንጋፈቴ፤ ነምን ዋቀዮ
ሱንሞ ዴብሴ፥ «ሚቲ ከነረ ከን ጫሉ
ዋቀዮ ሲፍ ኬኑ እንደንደአ» ጀዴን።
10ኤርገሲ አማስየ ሎልቶተ ቀጨረመኒ
ብየ ኤፍሬሚ ዱፈን ሰነ ፎኤ ገረ ብየሳኒት
እንዴብሴ፤ እሳን ዮሙስ ነሞተ ይሁዳት
አረኒ ቦበአኒ ባይኤ ዴከማ ገረ ብየሳኒት
እንዴብአን። *7. 19፡2፤ 20፡37

11 ከነ ቦዴ አማስየ ጀባቴ ሎልቶተሳ
ወልት ዋመቴ፥ እሳን ዱረ ቡኤ ገረ ደቻ
ሶግዳ ደቄ፥ ሎልቶተ ወረ ሴኢር ኬሳ
ነሞተ ኩመ ኩደን እንአጀሴ። 12ነሞተ
ኩመ ኩደንሞ ፈያት ቦጅኤ፥ ገረ በንቲ
ከታ ቶኮት ጌሴ አችራ ገድ እሳን እንደደር
በቴ፤ አከስት ሁንዱምትሳኒ ጨጨበኒ
እንሁራአን። 13ኩን ተአ ኡቱ ጅሩ ሎልቶ
ትን ወር አማስየ አፍ ብራ ዴብሴ ሱን፥
ሰማርያዳ ካሰኒ ሀመ ቤት-ሆሮንት መንደ
ሮተ ይሁዳ እንሩኩተን፤ እሳን ነሞተ ኩመ
ሰድእ አጂሰኒ ቦጁ ደኑ ፉደተኒ እንበአን።

14 አማስየ ነሞተ ኤዶም ሩኩቴ ዮሙ
ዴብኤ፥ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ወረ ሴኢረ ፉደቴ
ዱፌ አፊሳቲፍ እንዳበቴ፤ አርሳስ እሳኒፍ
ድኤሴ፥ ቆመኤ እሳኒፍ እንሰገዴ። 15ዋቀዮ
ዮሙስ አማስያት ባይእሴ ዋን አሬፍ፥ ራጂ
ቶኮ ገረሳት ኤርጌ፥ «አት ማሊፍ ዋቀዮሊ
ቶልፈሞ ሰበ ከና፥ ወረ ሰበሳኒዩ ሀርከኬ ጀላ
ባሱ ሀንደንዴኘት ሰገዳ?» ጀዴን። 16አማስየ
ገሩ ኡቱመ እን ዱበቻ ጅሩ ዱቢ አፉንት
ኩቴ፥ «አት ሞቲ አከ ጎርስቱፍ ዮም ስሹመ
ትኔ? ጨሉመ ጀድ! ዮኪስ እንሩኩተ
ምተ!» ጀዴ፤ ከነ ቦዴ ራጅች ዪሮዳፍ
ጨሉመ ኤርገ ጀዴ ቦዴ፥ «አት ወንተ ከነ
ሆጄቴ፥ ጎርሰኮስ ደገኡ ዋን ድዴፍ፥ ዋቀዮ
ሰበሌሱዳፍ አከ ሙርቶ ጎዴ አን ቤከ»
ጀዴ።

አማስየ ሞቲን ይሁዳ እስራኤልን ሎሉሳ

(2ሞቶ 14፡8-20)

17 ከነ ቦዴ አማስየ ሞቲን ይሁዳ ጎርስ
ቶተሳቲን መርየቴ፥ «ሚ ኮቱ ወል
እላላ!» ጀዴ፥ ዬሆአሽ ሞቲ እስራኤል
እልመ ዬሆአሃዝ አካከዩ ዬሁት ኤርጋ
እንኤርጌ። 18ዬሆአሽ ሞቲን እስራኤልሞ
አማስያ ሞቲ ይሁዳፍ ዴብሴ፥ «ቆራቲን
ሊባኖን ጋትራ ሊባኖንት ኤርጋ ኤርግቴ፥
‹እንተለኬ እልመኮት ሄሩምስስ!› ጀቴ፤
ብኔንሶትን ሊባኖን ገሩ ዱፈኒ ሚለሳኒቲን
ለፈት እሼ እንድዲተን*፤ 19አት ነሞተ
ኤዶም ሞቴተ፥ ከናፍ አመ ገራኬ ኬሰት
ኮርቴ አፍ ጀጁት እስ ካቴ ዲሲ መነኬ
ታእ! ማሊፍ አት አፊኬረት፥ ሰበ ይሁዳ
ረትስ ኩፉቲን አከ ዱፉፍ ወንተ ሀማ
አፍት በርባዳ?» ጀዴ። *18. አቦ 9፡14

20 ሰበቢ አማስያኒፍ ሰብንሳ ዋቀዮሊ
ቶልፈሞ እስ ከን ወረ ኤዶምት ሰገደኒፍ፥
ዋቀዮሞ ሀርከ ዬሆአሽት እሳን ኬኑፍ
ጀዴ፥ አማስያ ሞትች ዱቢ ራጅቻ አከ
ሀንደጌኘ ጎዴ። 21ከነ ቦዴ ዬሆአሽ ሞቲን
እስራኤሊፍ አማስየ ሞቲን ይሁዳ ብየ
ይሁዳ ኬሰት መንደረ ቤት-ሼሚሽት ወል
እንሩኩተን። 22ሎልቶትን ይሁዳ ሎልቶተ
እስራኤልን ሞአመኒ ከረ-ከራ ገረ መነ መነ
ሳኒት እንበቀተን። 23ዬሆአሽ ሞቲን እስራ
ኤል ገሩ ቤት-ሼሚሽት አማስያ ሞቲ
ይሁዳ እልመ ዮአስ ዬሆአሃዝ ቦጅኤ ገረ
ዬሩሳሌምት ጌሴ፥ መሰራ ዬሩሳሌም ከረ
ኤፍሬሚ ካሴ ሀመ ከረ እስ ጎሴት ዱን
ዱመ ድበ አፉር እንጨጨብሴ። 24ከነ
ቦዴ እን ወርቄፍ ሚቲ ሁንዱማ አከሱመ
ምአ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ ጅሩ እስ አቤድ-
ኤዶም ኤጉ አከ ጅሩት፥ ምአ መነ ሞቱማ
ኬሰ ጅሩ ወጅን ፉደቴ፥ ነሞተስ ቀበቴ፥
መንደረ ሰማርያት እንዴብኤ*። *24. 26፡15

25 ዬሆአሽ እልም ዬሆአሃዝ ሞቲን እስ
ራኤል ኤርገ ዱኤ ቦዴ፥ አማስያ እልም
ዮአስ ሞቲ ይሁዳ፥ ወጋ ኩደ ሽን
ጅራቴ። 26ወንተ አማስያ ሞትች በረ ሞቱ
ማሳ ኬሰ ጀልቀባ ጀልቀቤ ሀመ ዱማት
ሆጄቴ ኬሳ ወር ሀፈን፥ መጫፈ ሞቶተ
ይሁዳፍ ሞቶተ እስራኤል ኬሰት ጫፈ
ሚረ።

27 ዬሮ አማስየ ዋቀዮራ ገረገሉ ጀል
ቀቤ ካስኒ ዬሩሳሌም ኬሰት ነሞትን እሰት
እንኮረተን፤ እን ገሩ ገረ መንደረ ላኪሽት
ጀላ በቀትናን፥ እሳንም አቼመት ነሞተ
እሰ ዱካ ቡሰኒ እሰ እንአጂሰሰን፤ 28 ሬፈሳ
ፈርዳን ፍደኒ አቦተሳ ብረት መንደረ
ይሁዳ ኬሰት እንአዋለን።

ቦቆና 26

ኡዝየ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሞቶ 14፡21-22፤ 15፡1-4)

1 ከን ቦዬ ሰብን ይሁዳ ጉቱማት ወሊፍ
ገለኒ ኡዝያ ደርገኔሰ ወጋ ኩደ ጀአ እዶ
አባሳ አማስያ እንሞስፈተን። 2 አማስያ
ሞትች ኤርገ ዱኤ ቦዴ፥ ኡዝያን መንደረ
ኤሎት ገረ ብየ ይሁዳት ዴብፌቴ ሃሬሴ
እሼ እንእጃሬ። 3 ኡዝያን ሞቲ ዮሙ ተኤ
ነመ ወጋ ኩደ ጀአ ቱሬ፤ እን ዬሩሳሌም
ኬሰ ታኤ ወጋ ሽንተሚ ለመ እንሞኤ፤
መቃን ሃደሳቲ ዬኮሊያደ፥ እሼን ዱርበ
ዬሩሳሌም ቱርቴ። 4 እን አኩመ አማስያ
አባሳቲ ወንተ ዋቀዮ ዱረት ቀጂላ ተኤ
ሁንዱማ እንሆጄቴ። 5 ኡዝያን ሀመ በረ
ዘካርያስ እን ዋቀዮን ሶዳቹ እሰ በርሲሱ
ቱሬት፥ ያዳን ዋቀዮን ዱካ ቡአ ቱሬ፤
በረ እን ዋቀዮ አከ እሰ ጌጌሱ በርባዳ ቱሬ
ሁንዱማት ዋቀዮሞ ሆጂሳ ወል እንቅጤ
ሴፍ።

6 እን ወረ ፍሊስጥያት ዱሌ መሰራ
ጋት፥ መሰራ ያብኔህ፥ መሰራ አሽዶድስ
እንጅጅግሴ፤ ከን ቦዬ መንደሮተ ከን ብራ
ናኖ አሽዶድት፥ እዶ ገራገራት፥ ብየ ፍሊ
ስጥያ ኬሰትስ ጀጀቤሴ እንእጃሬ። 7 ዮሙ
እን ወረ ፍሊስጥያት፥ አረቦተ ወረ ጉር-በ
አል ኬሰ ጅራተንት አከሱመስ ወረ ሜኡ
ኖታት ከኤት ዋቀዮ እሰ እንገርጋሬ። 8 ወር
አሞኖታ ኡዝያ ሞትቻፍ ግብረ እንፍደን፤
እን ሞቲ ጀባ ዋን ተኤፍ፥ መቃንሳ ሀመ
ዳሪ ብየ ግብጥት እንቤከሚ።

9 ዮሙስ ኡዝያን መንደረ ዬሩሳሌምት
ከራ ከረ ጎሌ፥ ከራ ከረ ደቻ አከሱመስ
ጎሌ መሰርቻረት ርቃ እጃሬ እቲን መንደ
ርቸ እንጀቤሴ። 10 እን እዶ ለፈ ኡና ኬሰ
ትስ ርቃ እንእጃሬ፤ ድሬራ፥ ደቻ ኬሳስ
ሆሪ ደኑ ዋን ቀቡፍ፥ ቦለ ብሻኒ እንቆች
ሲሴ፤ ሆጂ ቆቲሳ ዋን ጃለቱፍ ጋረረት፥
ለፈ ምዳን ባሱ ሁንዱማትስ ነሞተ ማሲ
ምዳኒሳፍ እዶ ዳባ ወይኒሳ ኬሰ ሆጄተን
ቀበ ቱሬ።

11 ኡዝያን ሎልቶተ ሎለ ደንደአን
ወረ ኩተተ ኩተታን አከ ለኮብሰሳኒት አከ
ዬኢኤል እን ጫፍትቹፍ መአሴያ አንገፍን
ሎልቱ ጌጌሳ ሃናንያ አጀጁ ወራነ ሞትቻ
ቲን ቆጴሰንት ሎለት በአን ቀበ። 12 ለኮ
ብስ አጀጁወን ሎልቶታ ወር መነ መነ
አባሳኒት ዱረ-ቡቱ ተአኒ ወሉመት ኩመ
ለማፍ ድበ ጀአ፤ 13 ለኮብስ ሎልቶተ አጀ
ጁወን ከናን ጌጌፈመኒ ወሉመት ኩማተመ
ድበ ሰድኢፍ ኩመ ቶርባፍ ድበ ሽን፤
እሳን ኩን ሁንድኑ ወረ ሎለ ደንደአን፥
ወረ ሁምነ-ቀቦተ፥ ወረ ሞትቸራ ዲነሳ
ዶዉ ደንደአኒደ። 14 ኡዝያን ሎልቶተ ከን
ሁንዱማት ጋቸነ፥ ኤቦ፥ ጎንፎ ስቢላ፥
መዳ ስቢላ፥ እዳፍ ደጋ ፉሩርሳ ኬሰ ካአኒ
ደርበተንሌ እንኬኔ። 15 እን ምአ ጭማ
እቲን ጥያፍ ደጋ ጉርጉዳ ደርበተን ዬሩሳ
ሌም ኬሰት ነመ ሆጂ ቤኩ ሆጀችሲሴ፥
ርቃፍ ጎሌ መሰራ መንደርቻ ሁንዱማረ
እንካኤ፤ ከነረት መቃንሳ ብየ ፈጎትዩ
ባይኤ እንቤከሜ፤ እን ገርጋርሰ ጉዳ ዋቀዮ
ብራ ዋን አርገቴፍ፥ ነመ ጀባ እንተኤ።

ኡዝየ አፍቱሎማሳቲፍ አደበሙሳ

(2ሞቶ 15፡5-7)

16 ኡዝየ ነመ ጀባ ኤርገ ተኤ ቦዴ፥
ኦፍ ጉርጉድሴ ኩፋቲ ኦፍት እንፍዴ፤ እን
ኦፉመሳቲን ገረ መነ ቁልቁሎማት አል
ገሌ፥ እዶ አርሳ እሰ እጣን እረት አርፈ
ሙረት አርሳ እጣና ድኤሱ በርባዱሳቲን
ዋቀዮን ጎፍታሳ እንየኬ። 17 ዮሙስ አዛር
ያን ሉብቺፍ ሉቦትን ዋቀዮ ወር እጀ-ጀቤ
ዴን ሰዴተምን እሰ ዱካ አል እንልጠን፤
18 እሳን ኡዝያ ሞትቻን ሞርሙዳፍ እት
ድአተኒ፥ «ያ ኡዝያ! ሉቦተ ወረ ሰኚ
አሮን ተአኒፍ ወረ ሆጂ ከናፍ አዳን ባፈ
መን ዱዋቱ አርሳ እጣና ዋቀዮፍ ድኤሰ
መሌ፥ አርሳ እጣና ዋቀዮፍ ድኤሱን ሲፍ
ህንተኡ! ዋቀዮን ጎፍታ ዋን የከቴፍ፥ እን
ኡልፍነ ሲፍ ህንኬኑቲ እዶ ቁልቁላአ ከና
በእ!» ጀደን*።

*18. በኡ 30፡7-8፤ ለኮ 3፡10

19 ኡዝየሞ ቆዳ እጣነ እት አርሰን ሀር
ከት ባቴ እጣነ አርሱፍ ኡቱ ጂዱ ከነረት
እሳንት እንአሬ፤ ኡቱ እን እሳንት አራ
ጅሩ መነ ቁልቁሎማ ኬሰት እዶ እጣነ እት

አርሰን ብረት እጀ ሎቦተ ሰና ዱረት ዱኩ
ብን ለምጢ አደሳረት እንአርገሜ። 20አዛ
ርያን አንገፍን ሉባፍ ሉቦትን ወር እሰ ብረ
ቱረን ሁንድኑ ገረ ሞትቻ ዮሙ እላለን፥
ኩኖ! አደ ሞትቻረት ዱኩብን ለምጢ
አከ በኤ አርገኒ አሪቲዳን ገድ እሰ
እንባሰን፤ ሰበቢ ዋቀዮ እሰ ሩኩቴፍ፥
እንስሞ አች ኬሳ በኡዳፍ እንአሪፈቴ።
21ኡዝያ ሞትች ሀመ ጋፈ ዱኡት ዱኩበ
ለምጢ ዱኩብሰቻ ቱሬ፤ እን መነ ቁልቁ
ሉማራ ጭቴ፥ መነ ኮጳ ኬሰ እንጅራቴ፤
ዮታም እልምሳሞ መነ ሞቱማረት አበ
ቀበ፥ ሰበ ብይቻሰ እንቡልቻ ቱሬ*።

*21· ለኮ 5፡2

22 ወንተ ኡዝያን በረ ሞቱማሳ ኬሰ
ሆጄቴ ኬሳ ወረ ሀፈን ጀልቀባ ሀመ
ዱማት ኢሳያሰ ራጅች እልም አሞዝ
ጫፈረ*። 23ኡዝያን ዮሙ ዱኤ ሰበቢ
ዱኩበ ለምጢ ዱኩብሰቻ ቱሬፍ፥ እዶ
ሞቶትን እት አዋለመን ኬሰት ኡቱ ህንተ
እን ቡኬሳት እሰ እንአዋለን፤ ከነ ቦዴ
ዮታም እልምሳ ሞቲ ተኤ እዶሳ እንቡኤ።

*22· ኢሳ 1፡1፤ 6፡1

ቦቆና 27

ዮታም ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሞቶ 15፡32-38)

1ዮታም ዮሙ ሞቲ ተኤ ነመ ወጋ ድግ
ደሚ ሽኒ ቱሬ፤ እን ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ
ወጋ ኩደ ጀአ ሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲ ዬሩ
ሻደ፤ እሼን እንተለ ዛዶቅ ቱርቴ። 2እን
አኩመ አባንሳ ኡዝያን ጎዴ ዋን ዋቀዮ
ዱረት ቀጄላ ተኤ ሁንዱማ እንሆጄቴ፤
ገሩ እን አከ አባሳቲ እጣነ አርሱፍ ሁምናን
መነ ቁልቁሉማት ኦል ህንልጥኔ፤ ሰብን
ብየ ሰናሞ አኩመ ዱሪ ጀልእነ ሆጄቼ
እቱመ ፉፌ*። 3ዮታም ከረ መነ ቁልቁ
ሉማ እሰ ኦል ኦኑ ዴብሴ እንሃሬሴ፤ አከ
ሱመሰ ከራ ኦፌል ደላ መንደርቻ ጭምሴ
እንእጃሬ። 4እን ጋሮተ ብየ ይሁዳረት መን
ደሮተ፥ ጫካ ኬሰትሞ መሰራ፥ ርቃሰ
እንእጃሬ*።

*2· 26፡16 *4· 26፡10

5ዮታም ሞትች ሞቲ አሞኖታፍ ሎል
ቶተሳ ሎሌ እሳን እንሞኤ፤ ወር አሞን
በረሰ ሜቲ አከ ኪሎ ግራሚ ኩመ ሰድ
ኢፍ ድበ አፉር ሚጀኑፍ ቀመዷ ኩንታለ
ኩመ ቶኮ አከሱመሰ ገርቡ ኩንታለ ኩመ
ቶኮ ግብረ እንባሰኒፍ፤ እሳን ወጋ ለመ
ፉት፥ ወጋ ሰደፉትሰ እት ፉፈኒ ሀሙመ
ሰነ እንባሰኒፍ። 6ዮታም ያደ ቀጄላዳን
ዋቀዮ ጎፍታሳ ዱረ ዋን ዴዴብኤፍ
እንጀባቴ። 7ዮታም በረ ሞቱማሳ ኬሰ ዋን
ሆጄቴ ኬሳ ወር ሀፈን፥ አክ እን እት ሎላ
ቱሬሰ መጫፈ ሞቶተ እሰራኤሊፍ ሞቶተ
ይሁዳ ኬሰት ጫፈመኒሩ። 8እን ዮሙ
ሞቲ ተኤ ነመ ወጋ ድግደሚ ሽኒ ቱሬ፤
ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ ኩደ ጀአ ሞኤ።
9ከነ ቦዴ ዮታም ዱኤ መንደረ ዳዊት
ኬሰት እንአዋለሜ፤ እልምሳ አሃዝሞ ሞቲ
ተኤ እዶሳ እንቡኤ።

ቦቆና 28

አሃዝ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሞቶ 16፡1-9)

1አሃዝ ዮሙ ሞቲ ተኤ ነመ ወጋ ድግ
ደማ ቱሬ፤ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ ኩደ
ጀአ ሞኤ፤ ዳዊት አባብሊንሳ ዋቀዮ
ዱረት ወንተ ቀጄላ ተኤ አከ ሆጄቴ፥
እንሞ ህንሆጄቴኔ። 2እን አኩመ ሞቶትን
እሰራኤል ሆጄተን በአልት ሰገዱዳፍ ብፈ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ እንሆጄቼፈቴ። 3ከነ
መሌሰ አኩመ ሰብን ወር ወንተ ጪጋሰሳ
ጎደን፥ ወር ዋቀዮ ሰበ እሰራኤል ዱራ
አርኤ ባሴ ሆጄተን ጎቹዳን፥ ደቻ እልመ
ሂኖም ኬሰት እጣነ እንአርሴ፥ እልማንሳሰ
እብዳን ጉቤ አርሳ ጎዴ እንድኤሴ*። 4አከ
ሱመሰ አርሳፍ እጣነ እዶወን ሰገዳ ወረ
አል ከአረት፥ ሮጌ ጋራረት፥ ሙኬቴ ባለ
ለልሳ ቀበን ሁንዱማ ጀለትሰ እንአርሴ*።

*3· ኬሰ 18፡9-12 *4· 1ሞቶ 14፡22-23

5 አሃዝ ሞትች ሰበቢ ወንተ አከሲ ሆጄ
ቴፍ፥ ዋቀዮ ጎፍታንሳ ሀርከ ሞቲ ሶርያት
ደበርሴ እሰ እንኬኔ፤ ወር ሶርያ እሰ ሩኩ
ተኒ ሞአኒ፥ ነሞተሳ ኬሳ ባይኤ ቦጅአኒ
ገረ ደማስቆት ፉዶተኒ ገለን፤ አከሱመሰ
ሀርከ ሞቲ እሰራኤል ኬሰ እንቡፈሜ፤ እን
ሩኩታ ጉዳዳን ሩኩቴ እሰ እንበሌሴ።
6ነሞትን ይሁዳ ዋቀዮን ጎፍታ እሰ ከን
አቦተሳኒ ዋን ዲሰኒፍ፥ ጼቃ ሞቲን እሰራ
ኤል እልም ሬማሊያ ጉያ ቶኮት ነመ ኩማ
ተመ ድበ ቶኮፍ ኩመ ድግደመ እሳን ኬሳ
እንአጄሴ*። 7ዚክሪን ነምን ሰኚ ኤፍሬም
እን ወራነት ጀባን፥ መአሴያ እልመ
ሞትቻ፥ አዝሪቃም እሰ እት ጋፈተማ መነ
ሞቱማቲፍ ኤልቃና እሰ ሞትቸት አኑ
እንአጄሴ። 8ዮሙሰ እሰራኤሎትን ዱበር

ቶተ፥ እልማኒፍ እንተሎተ ይሁዶተ ሰኚ
ሳኒ፥ ወሉመት ነመ ኩማተመ ድበ ለመ
እንቦጅአን፤ አከሱመስ ምአ ባይኤ ሳመኒ
ፉደተኒ ሰማርያት እንዴብአን።
*5-6. 2ሞቶ 16፡5፤ ኢሳ 7፡1

9 በረስ «ኦዴድ» ከን ጄደሙ ራጂን
ዋቀዮ ቶኮ ሎልቶተ ገረ ሰማርያት ዴብአ
ጅረንት አዴሜ፥ «ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን
አቦተኬሰኒ ነሞተ ይሁዳት ዋን አሬፍ፥
ሀርከኬሰን ኬሰ እሳን ቡሴ፤ እስን ገሩ አሪ
ጉዳዳን ዋን እሳን ጎጎራተኒፍ፥ ኩን በንቲ
ዋቃ ብረ ገኤረ። 10 አመሞ ነሞተ ይሁዳፍ
ነሞተ ዬሩሳሌም ዲሮተስ፥ ዱበርቶተስ
ገርቦምፈቹ በርባዱ፤ እስንስሞ አከስት
ዋቀዮ ጎፍታኬሰን ዱረት ጩቡ ሆጄቹኬ
ሰን ምቲሬ? 11 ሜ አናፍ ደገአ! ወረ ሰኚ
ኬሰን ተአን ኬሳ ቦጅተኒ ነሞተ ፍደን ከነ
ዴብሳ ገልቻ! ከናአች ዴከምስ ዋቀዮ እን
ሶዳችሳን እስንት እንዱፈ» ጄዴ።

12 ከነ ቦዴ ጌጌስቶተ ሰኚ ኤፍሬም
ኬሳ አዛርያ እልም ዮሃናን፥ ቤሬክያ
እልም ሜሺሌሞት፥ ዬሂዝቂያ እልም
ሻሉም አከሱመስ አማሳ እልም ሀድላይ
ወረ ዱላ ገላ ጅረንት ደቀኒ፥ 13 «ኑእ
ዋቀዮ ዱረት ወረ የክቱ አከ ህንታኔት፥
ነሞተ ቦጅተን ከነ አስ ፍዱን እስኒፍ ህን
ተኡ! ኑእ አመዩ የከ ባይኤ ቀብነ፥ ዴከ
ምስሳ እን ቦበአን ኑእ ወረ እስራኤልረ
ጅረ፤ እስንሞ ጩቡኬኛፍ የከኬኙት ከን
ብራ ደበሉ በርባዱሬ?» ጄደኒ እሳኒን
እንሞርመን። 14 ከነረት ሎልቶትን ሱን
ነሞተ ቦጅአኒ ፍደኒፍ ምአ ሳመኒ ዱፈን
ሁንዱማ ፉለ ጌጌስቶተ ሰናፍ ፉለ ጉቱማ
ወል ገእቻ ዱረት እንዲሰን። 15 ዮሙስ ነሞ
ትን ወር መቃንሳኒ ደአሜ ወረ ቦጅአመን
ከነ ፉደኒ፥ ነሞተ ኡፈተ ህንቀብኔ ሁንዱ
ማት ኡፈተ እሰ ሳመሜ ዱፌ ኬሳ ፉደኒ
እት እንኡፍሰን፤ አከሱመስ ኡፈትና፥
ኮጴ ሚላ፥ ኛታፍ ዱጋቲ ኬነኒፍ ድበተስ
እሳን እንድበን፤ ወረ ደደቦ አዴሙ ህንደ
ንዴኜሞ ሀርሬረ ካአኒ፥ ገረ ሰኚሳኒት
ዬሪኮ ‹መንደረ ሙከ ሜጢ› እሰ ጄደ
ሙት ዴብሰኒ ገልቸኒ አፈሳኒቲሞ ገረ ሰማ
ርያት እንዴብአን*።
*15. 2ሞቶ 6፡22፤ ፈኬ 25፡21-22

16 በረስ አሃዝ ሞትቾ ገረ ሞቲ አሶርት
ነመ ኤርጌ ገርጋርሰ እሰ እንከደቴ።
17 ዮሙስ ወር ኤዶም አመስ ዱፈኒ ብየ
ይሁዳ ሩኩተኒ ነሞተ ቦጅአኒ ፉደተኒ
እንአዴመን፤ 18 ወር ፍሊስጥያሞ መንደ
ሮተ ብየ ጋረ ጀላፍ መንደሮተ ይሁዳ ወረ
ገረ ምርጋ ጅረንት ዱለኒ ሩኩተኒ፥ ቤት-
ሼሜሽ፥ አየሎን፥ ጌዴሮት፥ ሶኮህ፥
ቲምናፍ ጊምዞ ገንዴንሳኒ ሁንዱማ ወጅን
ቀበተኒ ኬሰ እንታአን። 19 አሃዝ ሞቲን እስ
ራኤል፥ ሰብን ብየ ይሁዳ ኬሳ ጅሬኘ ገድ
ዲሲ አከ ጅራቱ ዋን ጎዴፍ፥ አፈሳቲስ
ዋቀዮፍ ዋን ህንአመነምኒፍ፥ ዋቀዮሞ ብየ
ይሁዳ ገድ እንዴብሴ። 20 ቲግላት-ጲልኔ
ሴር ሞቲን አሶርስ ገረሳ ዮሙ ዱፌ ቆደ
እሰ ገርጋሩ እሰ እንረከሴ። 21 አሃዝ ሞትቾ
ምአ መነ ቁልቁሉማ፥ ምአ መነ ሞቱማፍ
ምአ መነ ጉርጉዶተ ብያ ኬሰ ጅረን ኬሳ
ባይኤ ፉዴ ሞቲ አሶሪፍ እንኬኔ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ ኩንስ እሰ ህንገርጋሬ።

22 አሃዝ ሞትቾ ዬሮ ረክነሳ ኬሰዩ እሰ
ዱሪ ጫላት ዋቀዮፍ ህንአመነምኔ፤ 23 እን
ዮሙስ፥ «ዋቀዮሊን ሶርያ ሞቶተ ሶርያ
ገርጋረኒሩ፥ ኤጋ አንስ አርሳ ዮን እሳኒፍ
ድኤሴ ነገርጋሩ» ጄዴ፥ ዋቀዮሊ ወረ
ደማስቆ ወረ እሰ ሞአኒፍ አርሳ
እንድኤሴ፤ እሳን ገሩ ኩፉቲሳቲፍ፥
ኩፉቲ ጉቱማ ሰበ እስራኤሊፍስ ሰበቢ
እንተአን።

24 ከኑመረትዩ አሃዝ ምአ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሳ ወልት ቀቤ እንጩጩብሴ፤ በል
በሎተ መነ ቁልቁሉማስ እንጩፌ፤
ዬሩሳሌም ኬሰት ከራ ጉርጉዳ ሁንዱማ
ቡኬት እዶወን አርሳ እንእጃርስፈቴ።
25 አከሱመስ እዶወን ሰገዳ ኦል ከኦ ለፈ
እት ዋቀዮሊ ቶልፈሞፍ አርሳ እጣና ድኤ
ሰን፥ መንደሮተ ብየ ይሁዳ ሁንዱማ
ኬሰት እጃሩዳን፥ ዋቀዮን ጎፍታ እሰ ከን
አቦተሳቲ ቱቱቄ እንአርሴ።

26 አሃዝ በረ ሞቱማሳ ኬሰ ወንተ
ሆጄቴ ኬሳ ወር ሀፈን፥ አከ እን እት
ጅራቻ ቱሬስ፥ ጀልቀባ ካሴ ሀመ ዱማት
መጫፈ ሞቶተ ይሁዳፍ ሞቶተ እስራኤል
ኬሰት ጫፈሜረ። 27 አሃዝ ዱኤ መንደረ
ዬሩሳሌም ኬሰት እንአዋለሜ፤ እን እዶ
ሞቶትን እስራኤል ወር ካን እት አዋለመ
ንት ህንአዋለምኔ፤ እልምሳ ህስቅያስሞ
ሞቲ ተኤ እዶሳ እንቡኤ*። *27. 21፡20

ቦቆና 29

ህስቅያስ ሞትቾ መን ቁልቁሉማ አከ ቁልቁሌፈሙ ጎቺሳ

(2ሞቶ 18፡1-3)

1 ህስቅያስ ዮሙ ሞቲ ተኤ ነመ ወጋ
ድግደሚ ሸኒ ቱሬ፤ እን ዬሩሳሌም ኬሰ
ታኤ ወጋ ድግደሚ ሰገል ሞኤ፤ ሃትሳ
«አቢያ» ጄደምት፤ እሼን እንተለ ዘካር
ያስ ቱርቴ። 2 ህስቅያስ አኩመ ዳዊት አባ
ብሊሳቲ ዋን እጀ ዋቀዮ ዱረት ቀጄላ ተኤ
ሁንዱማ እንሆጄቴ።

3 እን ሞኤ ወጋ ቶኮፋሳት፥ ወግቾቲስ
ጅአ እሰ ዱራት በልበሎተ መነ ቁልቁሉማ
በኔ ዴብሴ እንሃሬሲሴ*። 4 ከነ ቦዴሞ ሉቦ
ታፍ ሌዎተ ዋምስሴ፥ ገረ በአ-ቢፍቱ
ኦብዲ መንቻ ኬሰት አከ ወልት ቀበመን
እንጎዴ፤ 5 ዮሙስ እን እሳንት ዱበቴ፥
«ያ ወረ ሌዎታ! ሜ አናፍ ደገአ! እስን
አመ ኦፍ ቁሌሳቲ መነ ቁልቁሉማ እሰ ከን
ዋቀዮ ጎፍታ አቦተኬሰኒ ቁሌሳ! ዋን
ጡራአ ሁንዱማስ እዶ ቁልቁላአ ከነ ኬሳ
ባሳ! 6 አቦትንኬኘ ዋቀዮ ጎፍታኬኘ
እንዲሰን፥ እሳፍስ ህንአመነምኔ፤ እሰ
ዱረት ወንተ ሀማ ሆጄተኒ፥ እዶሳ እሰ
ቁልቁላአራ ገረ ገለኒ፥ ዱግደ እት
እንገተን፤ 7 በልበሎተ ገረ ገርዳፎ መንቻት
ባሰን እንጩፈን፥ እብሳስ እንዳምሰን፤
ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤሊፍ እጣነ ህንአር
ስኔ፥ ቀልመ ጉበሙስ እዶ ቁልቁላአሳት
እሳፍ ህንድኤስኔ። 8 ከናፍ ዴከምስ ዋቀዮ
ይሁዳፍ ዬሩሳሌምት እንቡኤ፤ አኩመ
እስን አመ እጀኬሰኒን አርግተን ከነ እን
ናሱት ደበርሴ እሳን እንኬኔ፥ ጅብሲሶዳፍ
ሙከ ኮልፉስ እሳን እንጎዴ። 9 ሰበቢ ከናፍ
አቦትንኬኘ ብላዳን ዱመን፥ እልማንኬኘ፥
እንተሎትንኬኛፍ ዱበርቶትንኬኘስ እንቦጅ
አመን*። 10 አመሞ ዴከምስሳ እን ቦበአን
አከ ኑራ ዴብኡፍ፥ አን ዋቀዮ ጎፍታ እሰ
ከን እስራኤሊ ወጅን ከኩዳን ወሊፍ ገሉ
ዳፍ ሙርቶ ጎዴረ። 11 ያ እጀሌኮ! እስን
ፉለሳ ዱረ ዳበተኒ አከ እሳፍ ኤርገምተ
ኒፍ፥ እጣነስ ፉለሳ ዱረት አከ አርስተ
ኒፍ፥ ሆጄቶተሳ አከ ታተኒፍ ዋቀዮ እስን
ፎአቴራቲ ህንደገትና!» ጄዴ።

*3. 28፡24 *9. 28፡5-8

12 ሌዎትን ወር አከስት ሆጂዳፍ
ካፈመን ከነት ፉፈኒ ጅሩ፤
ቂሃቶተ ኬሳ፥ መሃት እልመ
አማሳይ፥ ዮኤል እልመ
አዛርያት፤
ሜራሮተ ኬሳ፥ ቂሸ እልመ
አብዲ፥ አዛርያ እልመ
ይሀሌልኤል፤
ጌርሾኖተ ኬሳ፥ ዮአክ እልመ
ዚማ፥ ኤዴን እልመ ዮአክ፤
13 ሰኘ ኤሊዛፉን ኬሳ፥ ሽምሪፍ
ዬኡኤል፤
ሰኘ አሳፍ ኬሳ፥ ዘካርያሲፍ
መታንያደ፤
14 ሰኘ ሄማን ኬሳ፥ ዬሂኤሊፍ
ሽሜኢደ፤
ሰኘ ዬዱቱን ኬሳ፥ ሼማእያፍ
ኡዚኤል*። *12-14. 1ሴና 25፡1

15 እሳን ኩን ኦቦሎተሳኒ ወልት ቀበኒ
አከ ሴራት ኤርገ ኦፍ ቁሌሰኒ ቦዴ፥
ሞትቾ አከ ዱቢ ዋቀዮት አኩመ እሳን
አቦሜት መነ ቁልቁሉማ እንቁሌሰን።
16 ወር ሉቦታ መነ ቁልቁሉማ ቁሌሱፍ ገረ
ኬሰ መንቻት ዮሙ ኦል ልጠን፥ ወንተ
ጡራአ መነ ቁልቁሉማ ሰነ ኬሰት አርገን
ሁንዱማ ገረ ኦብዲ መንቻት ገድ
እንባሰን፤ ሌዎትንሞ አቼ ፉደኒ ለገ ቄድ
ሮንት እንገተን። 17 እሳን ጅአ እሰ ዱራ፥
ጅእቾቲስ ጉያ ዱራት መንቾ ቁሌሱ
እንጀልቀበን፤ ጅእቾ ኬሳ ጉያ ሰዴተፉት
ሀመ ገርዳፎ መንቻት እንቁሌሰን፥ ጉያ
ሰዴት እት ደበለኒ መንቾ ቁሌሰኒ ወሉ
መት ጅአ ዱራ ኬሳ ጉያ ኩደ ጀአፉት
ቁሌሱሳ እንራወተን።

18 ከነ ቦዴ እሳን ገረ ህስቅያስ ሞትቻ
ደቀኒ፥ «ኑእ መንቾ ቁልቁሉማ ጉቱማት
እዶ ቀልም ጉበሙ እት ድአቱ ምአሳ ሁን
ዱማ ወጅን፥ ገበቴ ቡዴን እላልቻ እረ
ካአሙ ምአሳ ሁንዱማ ወጅን ቁሌስኔረ።
19 ምአ እሰ አሃዝ ዮሙ ሞቲ ቱሬ ዋቀዮፍ
አመነሙ ደቤ አቾ ኬሳ ባሴ ሁንዱማ አመ
ዴብፍኔ ቁሌስኔረ፤ ኩኖ! እሳን አመ እዶ
አርሳ እሰ ከን ዋቀዮ ዱረ ጅሩ» ጄደኒ
እሰት እንህመን።

20 ከነረት ህስቅያስ ሞትቾ ቦሩምታሳ
ገነማን ከኤ፥ ጌጌስቶተ መንደረቲ ወልት
ቀቤ እሳኒ ወጅን ገረ መነ ቁልቁሉማት
ኦል እንበኤ። 21 ዮሙስ እሳን ሰበቢ ጩቡ
ሞቱምቻፍ፥ ሰበቢ ጩቡ ነሞተ ይሁ

ዳፍ፥ መነ ቁልቁሉማ ቁሌሱዳፍስ አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ ቱንቱኖ ቶርበ፥
ኮርቤዬ ሆላ ቶርበ፥ ኮርቤዬ ሆላ ጦጦቤ
ቶርበ አከሱመስ ኮርቤዬ ሬቲ ጦጦቤ ቶርበ
እንድኤሰን፤ እልማን አሮን ወር ሉቦትን
እዶ አርሳ እሰ ከን ዋቀዮረት እሳን ከነ
አርሳ አከ ድኤሰኒፍ ሞትች እንአበሜ።
22 ከነረት ቱንቱኖወን ሰነ ጎረአኒ ዲገ ቱን
ቱኖወን ሰና ሉቦትን እዶ አርሳት እንፈጫ
ሰን፤ እት አንሳኒሞ ኮርቤዬ ሆላ ጎረአኒ
ዲገ ኮርቤዬ ሰና ሉቦትን እዶ አርሳት
እንፈጫሰን፤ አከሱመስ ጠባሎተ ሆላ ጎረ
አኒ ዲገ ጠባሎተ ሰና ሉቦትን እዶ አርሳት
እንፈጫሰን። 23 ከነ ሁንዱማ ቦዴሞ ኮር
ቤዬ ሬቲ ወረ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድኤ
ፈመን ፍደኒ፥ ፉለ ሞትቻፍ ፉለ ወል
ገኢ ሰና ዱረ እንእጃጅሰን፤ ጀርስ ሀርከሳኒ
ሬአተ ሰነረ እንካአን። 24 ሞትች ቀልም
ጉበሙፍ አርሳን ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ
ጉቱማ እስራኤሊፍ አከ ጎደሙ ዱራን
ዱርሴ አቦሜ ዋን ቱሬፍ፥ ሉቦትን ኮር
ቤዬ ሬቲ ሰነ ጎረአኒ ጉቱማ ሰበ እስራኤ
ሊፍ አራረ ቡሱዳፍ ዲገ ኮርቤዬ ሰና አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ እዶ አርሳረት
እንድኤሰን*። *23-24. ሌዎ 16፡15-22

25 አኩመ ዱር ዳዊቲፍ ጋድ እላልቱን
ሞትቻ፥ ናታን ራጅችስ አከ ዋቀዮ ከራ
ራጀተሳቲ አቦሜ ቱሬት ሆጄቺሳ ቱረን፤
አከሱመ ሞትች ሌዎተ ወረ ስቢለ ወልት
ሩኩተሜ ሰገሌ ደጌስሱን፥ ክራራን፥ መሴ
ንቆዳን ፋርፈተን፥ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት
ሆጂረ እንዳቤ፤ 26 አከስት ሌዎትን ምአ
ፉርፈና እሰ ከን ዳዊት ዱሪ ቀበተኒ፥ ወር
ሉቦታሞ ፊንጌ ፉደተኒ እንዳበተን*።
27 ሀስቅያስ ዮሙስ ቀልም ጉበሙ እዶ አር
ሳረት አከ ድአቱፍ እንአቦሜ፤ ቀልም
ጉበሙ ሱን ድኤፈሙ ዮሙ ጀልቀቤት፥
ወር ፋርፈተንስ፥ ምአ ፋርፈና እሰ ከን
ዳዊት ሞቲ እስራኤሊፍ ፊንጌዳን ጌጌፈ
መኒ ዋቀዮን ፋርፈቹ እንጀልቀበን*።
28 ሀመ ቀልመ ጉበሙ ድኤሱን ራወተ
ሙት ጉቱማን ወልዳ እቱመ ፉፈኒ
እንሰገዱ፥ ወር ፋርፈቶትን እንፋርፈቱ፥
ወር ፊንጌ ባተንስ እንአፉፉ ቱረን።
29 ቀልመ ጉበሙ ከነ ድኤሱን ኤርገ ራወ
ተሜ ቦዴ፥ ሞትቺፍ ወር እሳ ወጅን
ጅረን ሁንድኑ ቆመአኒ እንሰገደን። 30 ከነ
ቦዴ ሀስቅያስ ሞትቺፍ ጉርጉዶትን ብያ
ፋርፈና ዳዊቲፍ አሳፍ እላልትች ቆጲሰኒን
ዋቀዮን አከ ገለቴፈተኒፍ፥ ሌዎተ እንአቦ
መን፤ ሌዎትን ገመቹዳን ፋርፈተኒ እንገለ
ቴፈተን፥ ሀመ ለፈ ገአንትስ ቆመአኒ
እንሰገደን*።

*25-26. እዝ 3፡10 *27. 1ሴና 23፡5
*30. 23፡18፤ 1ሴና 25፡1

31 ዮሙስ ሀስቅያስ፥ «እስን አመ ዋቀ
ዮፍ አፍ ቁሌስተኒቱ፥ አመ አርሳኬሰኒፍ
ኬና ገለታኬሰን ገረ መነ ቁልቁሉማት
ፍዳቲ ድኤሳ!» ጀዴ ዱበቴ፤ ወልዳን
ዮሙስ አርሳ፥ ኬና ገለታ አከሱመስ ወር
ገራንሳኒ ፌደ ቀቡ ቀልመ ጉበሙ እንድኤ
ሰን።

32 ለኮብስ ሆሪ ቀልመ ጉበሙፍ ዋቀ
ዮፍ ድአቴ ወሉመት ቶንቱኖ ቶርባተመ፥
ኮርቤዩን ሆላ ድበ ቶኮ፥ ጠባላን ሆላ ድበ
ለመ ቱረን፤ 33 ሆሪን ዬሮ ሰነ አርሳዳፍ
አዳን ባፈመን፥ ለኮብስሳኒ ወሉመት ቱን
ቱኖ ድበ ጀአፍ፥ ቡሻዬ ኩመ ሰድእ
ቱረን። 34 ሆሪ ቀልመ ጉበሙፍ ቀለመን
ከነ ሁንዱማራ ጎጋ ባሱዳፍ ሉቦትን ወር
አች ጅረን ዋን ሙራሰተኒፍ፥ ሌዎትን
አቦሎትንሳኒ ሀመ ሆጅች ራወተሙት፥
ሉቦትን ወር ካንስ ሀመ አፍ ቁሌሰንት
እሳን እንገርጋረን፤ ሌዎትን አፍ ቁሌሱዳፍ
ሉቦተ ጫላ እንድሙ ቱረን*። 35 ጋፌስ
ቀልም ጉበሙ አከሱመስ ጮምን ቀልመ
አራራፍ ኬናን ዱጋቲ እሰ ቀልመ ጉበሙ
ወጅን ድአቱ ሁንድኑ፥ እሰ ዱሪ ጫላ
ባይኤ ቱሬ፤ አከስት ሆጂን መነ ቁልቁ
ሉማ አከሳ ዱሪት ሆጄተሙት እንከኤ።
36 ዮሙስ ወንት ሁንድኑ አከ ከነት አሪቲ
ዳን ዋን ሆጄተሜፍ፥ ሀስቅያሲፍ ነሞትን
ሁንድኑ ወንተ ዋቀዮ ሰበሳቲፍ ሆጄቴ
ከነት እንገመደን። *34. 30፡3፥ 16-17

ቦቃና 30

ሀስቅያስ አያነ ፋሲካ አያኔሱዳፍ ቆጲሱሳ

1 ሀስቅያስ ጉቱማ ነሞተ እስራኤሊፍ
ነሞተ ይሁዳት ዳምሰ አከሱመስ ጎሰ ምና
ሴፍ ኤፍሬምት ጫፈተ ኤርጌ፥ ገረ ዬሩሳ
ሌም ገረ መነ ቁልቁሉማ ዱፈኒ ዋቀዮ
ጎፍታ እሰ ከን እስራኤሊፍ አያነ ፋሲካ
አከ አያኔፈተኒፍ እንዋሜ*። 2 ሞትች፥
ጉርጉዶትን ብያፍ ወል ገኢን ነሞተ ዬሩሳ

ሌም አያን ፋሲካ ኩን ጅአ እሰ ለመፋ ኬሰ
አከ አያኔፈተሙፍ ወሊን እንመርየተን።
[3]ሰበቢ ሉቦትን ሆጂ ከናፍ ገአን ኦፍ ህን
ቁሌስኒፍ አከሱመስ ነሞትን ዬሩሳሌምት
ዋን ወልት ህንቀበምኒፍ፥ ዬሮሳ ዱሪት
አያኔፈቹ ህንደንዴኘ*። [4]ሞትቺፍ ጉቱ
ማን ወል ገእቻ ዱቢ መርየተን ከነ ወሊፍ
ገለኒ እንፋደተን፤ [5]ከናፍ ያደ ከነረት
ሙርቶ ጎደኒ ጉቱማ ብየ እስራኤልት ቤር
ሼባዳ ካሴ ሀመ ዳንት ለብሲ ለብሰኒ፥ ነሞ
ትን ሁንድኑ ገረ ዬሩሳሌም ዱፈኒ አያነ
ፋሲካ ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን እስራኤሊፍ
አከ አያኔፈተኒፍ እንዋመን፤ ከናን ዱረ
ገሩ አያን ከነ አከ ጫፈሚት ባይአተኒ አያ
ኔሰኒ ህንቤከን። *1· 35፡1 *2-3· ለኮ 9፡9-11

6 ዮሙስ ወር ኤርገመን ጫፈተ ሞት
ቻፍ ጉርጉዶተ ብያሳ ብራ ፉደተኒ አኩመ
ሞትች አቦሜት ጉቱማ ብየ እስራኤሊፍ
ብየ ይሁዳ ኬሰ አዴመኒ፥ «ያ ነሞተ እሰ
ራኤል! ገረ ዋቀዮ እሰ ከን አብራሃምት፥
እሰ ከን ይስሀቅት፥ እሰ ከን ያቆብትስ
ዴብአ! እንስሞ ገረኬሰን ገረ ወረ ሀፍተኒ
ሀርከ ሞቶተ አሶር ጀላ ባተኒት
እንዴብአ*። [7]እስን አከ አቦተኬሰኒፍ አቦ
ሎተኬሰን ወረ ዋቀዮ ጎፍታሳኒፍ አመነሙ
ድደኒ ህንተእና! እን ሰበቢ ከናፍ አኩመ
እስን አመ አርግተን ከነ ወንተ ነምን እላሌ
ርፈቱ እሳን ጎዴ። [8]እስንስ አኩመ አቦተ
ኬሰኒ ቦቁ ህንጀባትና! ዋቀዮት ኦፍ
ኬነዳ፥ ገረ እዶሳ እሰ እን በረበራን ቁልቁ
ሌሴ ኮታ! ዴከምስሳ እን በበአን እስንራ
አከ ዴብኡት ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒፍ ሆጂዳ!
*6· በኡ 3፡6

9 «እስን ገረ ዋቀዮት ዮ ዴብተን፥ ወር
አቦሎተኬሰኒፍ እጀሎተኬሰን ቦጅአን ኦአ
እሳንት አርግሲሰኒ ገረ ብየ ከናት አከ እሳን
ዴብአን እንጎዱ፤ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን አራ
ረ-ቀቤሳፍ ኦአ-ቀቤሰ ዋን ተኤፍ፥ እስን
ገረሳት ዮ ዴብተን እን እስንራ ገረ ህን
ገሉ» ጀደን*። *9· በኡ 34፡6

10 ወር ኤርገመን ሱን ብየ ኤፍሬሚፍ
ምናሴቲ ጀልቀበኒ ሀመ ብየ ዜቡሎንት፥
መንደራ ሀመ መንደራት እንአዴመን፤
ነሞትን ጎሶተ ሰና ገሩ እሳንት ገእሰኒ እሳ
ንት እንኮልፈን። [11]ሀተኡዩ መሌ፥ ጎሰ
አሼር፥ ጎሰ ምናሴፍ ጎሰ ዜቡሎን ኬሳ ጀር
ቶኮ ገድ ኦፍ ዴብሰኒ ገረ ዬሩሳሌም
እንዱፈን፤ [12]አከሱመስ ብየ ይሁዳ ኬሰት
ነሞትን ወንተ ሞትቺፍ ጉርጉዶትን ብየሳ
አከ ዱቢ ዋቀዮት እሳን አቦመን ያደ ቶኮን
አከ ራወተኒፍ ዋቀዮ እሳን እንገርጋሬ።

አያን ፋሲካ አያኔፈሙሳ

13 ጅአ ለመፋት ነሞትን ሶናን ባይኤን
አያነ መጥኖ አያኔፈቹፍ ዬሩሳሌምት
ወልት እንቀበመን*። [14]ዮሙስ ነሞትን
ሱን ከአኒ፥ ዬሩሳሌም ኬሳ እዶወን አርሳ
ቡቡቅሰኒ፥ እዶወን እጣነ እረት አርሰን
ሁንዱማስ ባሰኒ ለገ ቄድሮንት እንደደርበ
ተን። [15]ከነ ቦዴ ጅአ ለመፋት፥ ጅእቻ
ቲሰ ጉያ ኩደ አፉረፋት ሆላ ፋሲካ
እንቀለን፤ ሉቦትኒፍ ሌዎትን ዬለአኒ ዋን
ቱረኒፍ፥ አለነ እሰ ዱሪ ጫላ ኦፍ ቁሌሰኒ
ቀልመ ጉበሙ ገረ መነ ቁልቁሉማት
እንጌሰን*። [16]አኩመ አቦሚ ሴረ ሙሴ
ነመ ዋቀዮ ኬሰት ኬነሜት፥ እሳን መነ
ቁልቁሉማ ኬሰ እዶ እዶሳኒ እንዳበተን፤
ሉቦትንሞ ዲገ ቀልመ አርሳ እሰ ሌዎተ
ሀርካ ፉደን እዶ አርሳት እንፈጫሰን።
[17]ወልዳ ሰነ ኬሳ ነሞትን ባይኤን አከ
ሴራት ዋን ኦፍ ህንቁሌስኒፍ ሆላ ፋሲካ
ዋቀዮፍ አዳን ባሱ ህንደንዴኘ፤ ከናፍ
ሌዎትን ወረ ኦፍ ህንቁሌስን ሁንዱማፍ
ሆላ ፋሲካ ቀለኒ ዋቀዮ ዱረት እሳን
እንቁሌሰን። [18]ዮሙስ ነሞተ ብየ ኤፍ
ሬሚ፥ ብየ ምናሴቲ፥ ብየ ይሳኮሪፍ ብየ
ዜቡሎኒ ዱፈን ኬሳ ገር ጫለን፥ አከ
ጫፈሜ ጅሩት ኡቱ ኦፍ ህንቁሌስን ሆላ
ፋሲካ ኛቹ እንጀልቀበን፤ ከነረት ህስቅያስ
እሳኒፍ ከደቴ፥ «ያ ዋቀዮ፥ አከ ጋሩማ
ኬት ሁንዱመሳኒፍ ዲስ! [19]ያ ዋቀዮ፥
አከ ሴረ እዶ ቁልቁላአ ከናት ኦፍ ህንቁሌ
ስኔ ዮ ተአንዩ፥ ወረ ገራሳኒ ጉቱዳን ስእ
ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን አቦተሳኒ በርባደተን
ሁንዱማፍ ዲስ!» ጀዴ። [20]ከነረት ዋቀዮ
ከደተ ህስቅያስ ደገኤ ጀሬን ሰነ እንማሬ*።
*13· በኡ 12፡1-3 *15· በኡ 12፡4-6፤
2ሴና 30፡3 *16-20· በኡ 12፡7-14

21 እስራኤሎትን ዬሮ ሰነ ዬሩሳሌምት
አርገመን ገመቹ ጉዳዳን ጉያ ቶርባፍ አያነ
መጥኖ እንአያኔፈተን፤ ሌዎትኒፍ ሉቦትን
ጉያ ጉያት ምአ ጉድነ ዋቀዮ እቲን ፋርፈ
ተኒን ገለተ እንድኤሰን። [22]ሌዎተ ወረ
ሆጂ ዋቀዮ ሁበትና ጋሪዳን ሆጀተን ሁንዱ
ማት ህስቅያስ ዱቢ ገራ ሩኩቱ እንዱበቴ፤

ጀር ጉያ ቶርበ ጉቱ ዋቀዮን ጎፍታ እሰ ከን
አቦተሳኒ ገለቴፈቻ፥ ቀልመ አራራ
ድኤሳ፥ ገአሳኒ እንኛቱ ቱረን*። 23ከነ ቦዴ
ጉቱማን ወልዳ አመስ ጉያ ቶርበ እት ደበ
ለኒ አያኔፈቹፍ ሙርቶ እንጎደን፥ አከስት
ጉያ ቶርበ እት ደበለኒ ገመቹዳን እንአያኔ
ፈተን። 24ህስቅያስ ሞትች ቱንቱኖ ኩመ
ቶኮፍ ቡሻዬ ኩመ ቶርበ ወልድቻፍ
እንኬኔ፥ ጉርጉዶትን ብያሞ ቱንቱኖ ኩመ
ቶኮፍ ቡሻዬ ኩመ ኩደን ወልድቻፍ
እንኬነን፤ ሉቦትን ባይኤንሞ ሆጅቻፍ አፍ
እንቁሌሰን። 25ጋፈስ ጉቱማን ወልዳ
ይሁዳ፥ ሉቦትኒፍ ሌዎትን፥ ሞቱማ እስ
ራኤል ኬሳ ከን ዱፈን፥ አርም ሞቱማ
እስራኤል ኬሳ ዱፈን፥ አርም ሞቱማ
ይሁዳ ኬሰ ጅራተን ሁንድኑስ እንገመ
ደን። 26በረ ሶሎሞን እልመ ዳዊት እስ
ጉቱማ እስራኤልረት ሞቲ ቱሬ ሰና ካሴ
ሀመ አማት፥ ወንት አከሲ ዩሩሳሌም
ኬሰት ተኤ ህንቤኩ፤ አመ ገሩ ዩሩሳሌም
ኬሰት ገመቹ ጉዳቱ ተኤ*። 27ዮሙስ ሉቦ
ትን ወር ሰኚ ሌዊ ከአኒ ጀረ እንኤብሰን፤
ዋቀዮ እዶ ጅሬኛሳ እስ ቁልቁላአ ዋቀራራ
ደገኤ ከደተሳኒ እንፋደቴፍ።

*21-22. በኡ. 12፡15-20 *26. 1ሞቶ 8፡66

ቦቆና 31
ህስቅያስ ሆጂ ሀፉራ ዴብሴ ቶረ ቀብሲሱሳ

1ኩን ሁንድኑ ኤርገ ራወተሜ ቦዴ እስ
ራኤሎትን እዶ አያንቻት አርገመን ሁን
ድኑ ገረ መንደሮተ ይሁዳ ደቀኒ፥
ኡቱቦተ ደጋ ወረ ቁልቁላአት እላለመን
እንጨጨብሰን፥ ኡቱቦተ ቅቅርጠመኒ
ፈኬኛ አሼራ ዋቀይቲ ቶልፈምቱቲፍ ደዳ
በመን እንሙርሙረን፤ እዶወን ሰገዳሳኒ
ወረ ኦል ከአዳፍ እዶወን አርሳ ሁንዱማ
ዲገኒ፥ ብየ ይሁዳ፥ ብየ ቤንያሚን፥ ብየ
ኤፍሬሚፍ ብየ ምናሴ ኬሳ እንበሌሰን፤
እስራኤሎትን ከነ ሁንዱማ በሌሰኒ ኤርገ
ራወተኒ ቦዴ፥ አዱመ አዳን ገረ መንደረ
ሳኒፍ አረዳሳኒት እንዴብአን*። 2ዮሙስ
ህስቅያስ ሉቦታፍ ሌዎተ አከ ኩተተ ኩተ
ተሳኒት አኩመ ሆጂሳኒት ሆጂረ እሳን
እንዳቤ፤ እሳን ቀልመ ጉበሙፍ ቀልመ
አራራ እንድኤሱ፥ ዋቀዮፍ እንሆጂቱ፤
ፋርፈናዳን ከረ ኬላ እዶ ቡልቲሳቲ ዱረት
እሰ እንገለቴፈቱ፥ እንጀጀቱስ። 3ሞትች
አከ ሴረ ዋቀዮ ኬሰት ጫፈሜት ቀልመ
ጉበሙ እሰ ገንማፍ ገልገለ ድአቱፍ፥ እሰ
ጉያ ሰንበታት፥ ጉያ አያነ ባቲት፥ ጉያ
አያነ ቤከሞትስ ድአቱፍ ከን ተኡ ቀቤኛሳ
ኬሳ ገአሳ እንኬኔ*። 4አከሱመስ ሉቦትኒፍ
ሌዎትን ወንተ ሴር ዋቀዮ እሳንራ በርባ
ዱት አከ ጀባተኒፍ፥ ነሞትን ዩሩሳሌም
ኬሰ ጅራተን ገአ እሳኒፍ ሙረሜ አከ እሳ
ኒፍ ኬነኒፍ እንአቦሜ*። 5እስራኤሎትን
አቦሚ ከነ አኩመ ደገአኒን እጀ ምዳንሳኒ
እሰ ዱራ፥ ዳዲ ወይኒ ሃራ፥ ደዳ ኤጀር
ሳፍ ደመ አከሱመስ ወንተ ለፍች ባሱ ሁን
ዱማ ኬሳ ባይእናን እንኬነን፤ ወንተ ቀበን
ሁንዱማ ኬሳስ ኩደን ኬሳ ቶኮ እንፍደን።
6ነሞትን ሞቱማ እስራኤሊፍ ሞቱማ
ይሁዳ፥ ወር መንደሮተ ይሁዳ ኬሰ ጅራ
ተንስ ሳወኒፍ ቡሻዬሳኒ ኬሳ አከሱመስ
ወንተ ቁልቁላአ ዋቀዮ ጎፍታሳኒፍ አዳን
በኤ ኬሳ ኩደን ኬሳ ቶኮ ፍደኒ ወልት
እንቀበን*። 7እሳን ወጋቸ ኬሳ ጅአ ሰደፋት
ጀልቀበኒ ጅአ ቶርበፋት ወልት ቀበኒ
እንራወተን። 8ህስቅያሲፍ ጉርጉዶትን ብያ
ዱፈኒ ወንተ ወልት ቀበሜ ከነ ዮሙ አር
ገን፥ ዋቀዮን እንገለቴፈተን፥ ሰበሳ እስራ
ኤልንስ እንኤብሰን።

*1. ኬሰ 7፡5፤ 2ሞቶ 18፡4 *3. ለኮ 28-29
*4. ለኮ 18፡11-24 *6. ሌዎ 27፡32፤
2ሴና 30፡24

9 ከነ ቦዴ ህስቅያስ ዋኤ እሰ ቱለሜ ከና
ሉቦታፍ ሌዎተ እንጋፈቴ፤ 10ዮሙስ አዛ
ርየ እን ሰኚ ዛዶቅ ኬሳ አንገፈ ሉቦታ ቱሬ
ዴብሴ፥ «ሰብን ኬና ሶቾፈሙ ገረ መነ
ቁልቁሉማት ፍዱ ኤርገ ጀልቀቤ ኑእ ኛኔ
ቁፍኔ ባይኤን ኑራ ሀፌረ፤ ዋቀዮ ሰበሳ
ዋን ኤብሴፍ፥ ወንተ ባይኤን ኩን እራ
ሀፉ ደንደኤ» ጀዴ።

11 ጋፈስ ህስቅያስ ኩታወን መና ምእ
ኬሰ ካአመን፥ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት አከ
እጃረመን እንአቦሜ፤ እሳንስ አኩመ እን
አቦሜ እንጎደን። 12ኤርገሲ እሳን ኬና ሶቾ
ፈሙ ሰነ ሁንዱማ፥ ኩደን ኬሳ ቶኮ፥
ወንተ ዋቀዮፍ አዳን ባፈሜስ አመነሙማ
ዳን ፍደኒ አቾ ኬሰ እንቱለን፤ ኮናንያ
ነምን ሰኚ ሌዊ መነ ምእ ከነት ጋፈተማ፥
አቦሌስሳ ሺሜኢንሞ እት አናሳ ቱሬ።
13ኮናንያፍ አቦሌሰሳ ሺሜኢ ገድትሞ፥
ዩሂኤል፥ አዛዚያ፥ ናሃት፥ አሳኤል፥

ዬረሞት፥ ዮዛባድ፥ ኤሊኤል፥ እስማ
ክያ፥ መሃቲፍ ቤናያ ሆጅቸ አከ ሆጄተ
ኒፍ ህስቅያስ ሞትቺፍ አዛርያን እት
ጋፈተማን ሆጂ መነ ቁልቁሉማ ሆጅቸረ
እሳን እንዳበን።

14 ቆሬ እልም እምናህ ሌዊቻ ኤግዱን
ከረ እሰ ገረ በአ-ቢፍቱ ኬና ነምን ጃለለሳ
ቲን ዋቀዮፍ ድኤሱ ፉዴ፥ ኬና ሶቾፈ
ሙፍ ኬና ቁልቁላአ ዋቀዮፍ አዳን ባፈሜ
እንሀረ ቱሬ፤ [15]ኤዴን፥ ምንያሚን፥ ዬሹ
አን፥ ሼማእያን፥ አማርያኒፍ ሼካንያን
እሰ ገርጋረኒ፥ መንደረ ሉቦታ ኬሰት
ሉቦተ አቦሎተሳኒ ወረ ጃርሶሊፍ ወረ ደር
ገጎታፍስ አመነሙማዳን ገአሳኒ እንሀሩፍ
ቱረን። [16]ከነ መሌስ ዲሮተ ወረ አከ ህደ
ደሎተሳኒት ጫፈመን፥ ወረ ወጋንሳኒ
ሰድእ ጉቴፍ እሳ አል ጅረኒፍ፥ ወረ አከ
ኩተተሳኒት ገረ መነ ቁልቁሉማ ደቀኒ ጉያ
ጉያት አከ ተሬ ሆጂሳኒት ሆጄተን ሁንዱ
ማፍስ ገአሳኒ እንሀረኒፍ። [17]ሉቦተ ወረ
አከ ደሎተ አቦተሳኒት ጫፈመኒፍ፥
ሌዎተ ወረ ወጋንሳኒ ድግደመ ጉቴፍ ድግ
ደማ አሊ ሁንዱማፍ አከ እት ጋፈተመ
ሆጂሳኒፍ አከ ኩተተ ሆጂሳኒት እንሀረ
ኒፍ። [18]እሳን አመነሙማዳን ሆጅቻፍ
አዳን አፍ ባሰኒ ዋን አፍ ቁሌሰኒፍ፥ አከ
አከ ህደ ደሎተሳኒት ሙጮሊሳኒ፥ ዱበር
ቶተሳኒ፥ እልማንሳኒፍ እንተሎተሳኒ ሁን
ዱማ ወጅን እንጫፈመን። [19]ሉቦተ ወረ
ሰኘ አሮን ኬሳ ዲሮተ ወረ ማሲ እሰ ናኖ
መንደሮተሳኒ ዮኪስ ናኖ መንደሮተ ከን
ብራ ጅሩ ኬሳ ሆጄተን፥ ወረ መቃንሳኒ
ሰኘ ሌዎታ ኬሰት ጫፈሜ ሁንዱማፍስ
ገአሳኒ ከን ኬነን ነሞተ እንፎአኒፍ።

20 አከስት ህስቅያስ ሞትች ጉቱማ ብየ
ይሁዳ ኬሰት ፋለ ዋቀዮ ጎፍታሳ ዱረት
አመነሙማዳን ሆጂ ቀጂላፍ ሆጂ ጋሪ
እንሆጄቴ። [21]ሞትች ዋቀዮን በርባደቴ
ሴረሳፍ አቦሚሳ ኢጉዳን ሆጂ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሳ ሆጄቴ ሁንዱማ ገራሳ ጉቱዳን
እንራወቴ፤ ከናፍስ ሆጂንሳ እንቀጂሌፍ።

ቦቆና 32

ወር አሶር ብየ ይሁዳት ዱሉሳኒ

(2ሞቶ 18፡13-16፤ ኢሳ 36፡1)

1 ህስቅያስ ወንተ ከነ ሁንዱማ አመነሙ
ማዳን ሆጄቴ ኤርገ ራወቴ፥ ሴናኼሪብ
ሞቲን አሶር ብየ ይሁዳት ዱሌ መንደሮተ
ብይቻ ወረ ኬላ ደጋ ቀበን ፋደቹ በርባዴ
እት እንመርሴ። [2]ሴናኼሪብ ዱፉንሳ ዬሩሳ
ሌምን ሩኩቱፍ አከ ተኤ ህስቅያስ ዮሙ
ሁበቴ፥ [3]ቡርቅቱወን ብሻኒ ወር መንደ
ረቲ ዱበ ጅረን ሁንድኑ አከ ዱቸመኒፍ፥
ጉርጉዶተሳፍ ሉልቶተሳ ወጅን እንመር
የቴ፤ እሳንስ ያደ ከነ እንፋደተን። [4]ከነ
ረት ነሞትን ባይኤን ወልት ቀበመኒ፥
«ሞቲን አሶር ዮሙ ዱፉ ማሊፍ ብሻን
ደኑ አርገታ?» ጄደኒ፥ ቡርቅቱወን ብሻ
ኒፍ ጀልእሲ ለፈ ጀለ አዴሜ መንደሮተ
ብረ ገኡ ሁንዱማ እንጩፈን*። [5]ከነ ቦዴ
ህስቅያስ እት ጀባቴ ኬላ መንደረቲ እሰ
ጩጩቤ ዴብሴ፥ ርቃ እረት እጃርስሴ፥
ከራ አላስ አከሱመ ኬላ ከን ብራ እት
ደበሌ እጃርስሴ፥ መንደረ ዳዊት ኬሰት
ሚሎ እንጀጀቤሴ፤ እት ደበሌስ ኤቦፍ
ጋቸነ ባይኤ እንሆጄቺሴ። [6]አንገሮችን
ሎልቱ ሰበ አከ ቡልቸን እንጎዴ፤ ሁንዱ
መሳኒስ ወልተጂ ከረ መንደረቲት ወልት
ቀቤ ሰገሌ ጀጀብና እሳንት ዱበቴ፥
[7]«ሁምን ጉዳን ከንሳ ጫሉ ኑብረ ዋን
ጅሩፍ፥ ጭማ፥ እጀ ጀባዳ መሌ፥ ሞቲ
አሶሪፍ ሉልቶተሳ ወረ ባይኤ ከነ ሶዳተኒ
ህንነእና*! [8]እን እሬ ፎኒቲን ሉለ፥ ዋቀዮ
ጎፍታንኬኘ ገሩ ኑብረ ጎሬ ኑፍ እንሉለ»
ጄዴ፤ ከነረት ጀር ዱቢ ህስቅያስ ሞቲን
ይሁዳ ዱበቴን ሁምነ እንአርገተን*።

*4. 32፡30 *7. ኬሰ 32፡39፤ 2ሞቶ ፮፡16
*8. 20፡15-17፤ ኤር 17፡5-7

ሴናኼሪብ፥ ዬሩሳሌምን ዶርሰሱሳ

(2ሞቶ 18፡13-37፤ 19፡14-19፥35-37፤
ኢሳ 36፡1-22፤ 37፡8-38)

9 ከነ ቦዴ ሴናኼሪብ ሞቲን አሶር ሉል
ቶተሳ ወጅን መንደረ ላኪሽት መርሴ ኡቱ
ጅሩ፥ ዳምሰ ከነት ፋፌ ጅሩ፥ ህስቅያስ
ሞቲ ይሁዳፍ ነሞተ ይሁዳ ወረ ዬሩሳሌም
ኬሰ ጅራተን ሁንዱማትስ አከ ህመኒፍ
ሆጄቶተሳ እንኤርጌ።

[10]ጅርስ ደቀኒ፥ «ሴናኼሪብ
ሞቲን አሶር፥ ‹እስን ኤኙን አመነ
ተኒ መንደረ ዬሩሳሌም እሼ መርፈ
ምቴ ከነ ኬሰ ቴሉ?
[11]እሰ ህስቅያስ፡- ዋቀዮ ጎፍታን
ኬኘ ሀርከ ሞቲ አሶር ጀላ ኑባሰ›

ጀዱን ህንገዎምና! እን እስን ጎዎ
ምሴ ቤላፍ ዴቡዳን እስን ፍጡፍ፤
12ህስቅያስ ምቲ እን እዶወን
ሰገዳ አል ከአፍ እዶወን አርሳ ከን
ዋቀዮሳቲ ሁንዱማ በሌሴ እስን ወረ
ይሁዳፍ ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተኒን፥
‹እስን እዶ አርሳ ቶከቸ ዱረት
ሰገዳ፥ እሰረትስ እጣነ አርሳ!› እሰ
ኒን ጀዴ?
13ወንተ አኒፍ አቦትንኮ ሰበ ብየ
ብራ ሁንዱማ ጎኔ ህንቤክተኒሬ?
ዋቀዮሊን ሰበ ለፈራ ሰና ብየሳኒ ሀር
ከኮ ጀላ ባሱ ደንደአኒሩሬ?
14ዋቀዮሊ ሰበ ወረ አባንኮ በሌሴ
ሁንዱማ ኬሳ እሰ ከምቱ ሰበሳ ሀር
ከኮ ጀላ ባሱ ደንደኤሬ? ኤጋ ዋቀዮ
ኬሰን አተምት ሀርከኮ ጀላ እስን ባሱ
ደንደአሬ?
15ዋቀዮሊ ብየ ከን ብራ ዮኪስ
ሞቱማ ከን ብራ ኬሳ ሰበሳ ሀርከ
አቦተኮቲ ጀላ ዮኪስ ሀርከኮ ጀላ ባሱ
ከን ደንደኤ ህንቱሬ ዋን ተኤፍ፥
ዋቀዮኬሰንስሞ አከሱመ ሀርከኮ ጀላ
እስን ባሱ ህንደንደኡ፤ ከናፍ ህስቅ
ያስ አከስት እስን ጎዎምሴ ከራራ
እስን ህንካችስን! እሰ እን ጀዱስ
ህንአመንና! ጀዴ» ጀደን።
16 እት ደበለኒስ ሆጀቶትን ሴናሄሪብ
ዋቀዮ ጎፍትቻፍ ህስቅያስ ሆጀታሳረት
ዱቢ ባይኤ እንዱበተን። 17ሞትችስሞ
ጫፈታን፥ «አኩመ ዋቀዮሊን ሰበ ብየ ከን
ብራ ሱን ሰበሳኒ ሀርከኮ ጀላ ባሱ ደደበን
አከሱመ ዋቀዮ እን ከን ህስቅያስስ ሰበሳ
ሀርከኮ ጀላ ባሱ ህንደንደኡ» ጀቹሳቲን
ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤልረት ከኡሳት፥ እሰ
አረብሱሳትስ። 18ዮሙስ ወር አሶር ነሞተ
ዬሩሳሌም ወረ ደላ መንደረቲረ ዳበተን
ሶዳችሰኒ ናስስኒ መንደረቲ ፉደቹዳፍ ሰገ
ሌሳኒ ጉድሰኒ አፋን እብራይስጢቲን እሳን
እንዶርስሰን*። 19ዋቀዮሊ ሰበ ለፈራ ወረ
ሀርከ ነማ ሆጀቴረት አኩመ ዱበተን፥ አከ
ሱመ ዋቀዮ እሰ ዬሩሳሌም ኬሰ ጅሩረትስ
እንዱበተን። *18. 2ሞቶ 18፡26-28
20 ዮሙስ ህስቅያስ ሞትቺፍ ኢሳያስ
ራጅች እልም አሞዝ ዋኤ ከናፍ ከደታን
ገረ ዋቃት እንእየን*። 21ዮሙስ ዋቀዮ ኤር
ገማሳ እት ኤርጌ እዶ ቡፈተ ሞቲ አሶር
ኬሳ ሎልቶተ፥ ጌጌስቶታፍ ጉርጉዶተ
እንፍጭሲሴ፤ ከነረት ሴናሄሪብ ሞትች
ዬለኤ ገረ ብየሳት እንዴብኤ፤ ጋፍ ቶኮ
ኡቱ እን ሰገዳፍ ገረ መነ ዋቀዮሊሳት አል
ልጤ ጅሩ፥ እልማንሳ ኬሳ ካን ዱፈኒ ብላ
ዳን ሩኩተኒ እሰ እንአጇሰን።
*20. 2ሞቶ 19፡1-4
22 ዋቀዮ አከስት ህስቅያሲፍ ነሞተ
ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተን ሀርከ ሴናሄሪብ
ሞቲ አሶር ጀላ፥ ሀርከ ዲኖተሳኒ ወረ ካኒ
ሁንዱማ ጀላስ እንባሴ፥ ከራ ሁንዱማስ
እሳን እንጌጌሴ። 23ነሞትን ባይኤን ዬሩሳ
ሌምት ዋቀዮፍ አርሳ እንድኤሰን፥ ህስቅ
ያስ ሞቲ ይሁዳፍስ ኬና ገት-ጀቤሰ
እንኬነን፤ ዬሮ ሰና ጀልቀቤ እን ሰበ ሁን
ዱማ ዱረት ኡልፍነ እንአርገቴ።

ዱመ ሞቱማ ህስቅያስ

(2ሞቶ 20፡1-3፥ 12-19፤
ኢሳ 38፡1-3፤ 39፡1-8)

24 በረስ ህስቅያስ ዱኩብሰቴ ዱኡ
ገኤ፥ ዋቀዮን እንከደቴ፤ ዋቀዮስ እሰት
ዱበቴ፥ ምልክተ አከ ፈዩ እቲን ቤኩ
እንኬኔፍ። 25ህስቅያስ ገሩ ወንተ ጋሪ
እሳፍ ጎደሜ ከናፍ ቆደ ዋቀዮን ገለቴፈቹ
አል ኦፍ ቀቡ ጀልቀቤ፤ ከናፍ ዋቀዮ
እሰት፥ ብየ ይሁዳት አከሱመስ ዬሩሳሌ
ምት እንዴከሜ። 26ከነረት ህስቅያሲፍ ነሞ
ትን ዬሩሳሌም ያደ ገራሳኒ እንጌደረተን፤
ከናፍ ሀመ በረ ጅሬኘ ህስቅያስት ዴከምስ
ዋቀዮ ዴብኤ እሳንት ህንዱፍን ሀፌ።
27 ህስቅያስ በዳዱማ ደኑፍ ኡልፍነ
ጉዳ ቀበ ቱሬ፤ እን እዶ ሜቲፍ ወርቀ፥
ደጋ ገት-ጀቤሰ፥ ኡርጎፍቱ፥ ጋቸናፍ
ምአ ገት-ጀቤዩ ኬሰ ነቀቱ እንቶልፈቴ፤
28ጎምብሳ ምዳን እት ገልቸን፥ እዶ ቆዳን
ዳዲ ሃራፍ ደዳ ኤጀርሳ ታኡ፥ መኔን
ሆሪን ገራገራፍ ቡሻዩን እት ገለን እንእጃ
ረቴ። 29ዋቀዮ በዳዱማ ሶናን ባይኤ ዋን
እሳፍ ኬኔፍ፥ ሳወኒፍ ቡሻዩ ባይኤ ቀበ
ቱሬ፥ መንደሮተ ባይኤስ እንእጃሬ።
30ቡርቃ ጊሆን ከራ ኦሊ ጩፌ፥ መንደረ
ዳዊትራ ገረ ልጠ-ቢፍቱቲን ከን ገድ ጀል
እሴ ህስቅያስ ከነ ቱሬ፤ ወንት እን ሆጀቴ
ሁንድኑስ እንቀጄሌፍ። 31ወር ብየ ባቢ
ሎን ቡልቸን ድንቂ ብይቸ ኬሰት ተኤ
ሁበቹፍ ነሞተ ዮሙ ኤርገን፥ ዋቀዮሞ

ወንተ ያደ ህስቅያስ ኬሰ ጅሩ ሁንዱማ
ቆሬ እላሉፍ ጇዴ እሰራ እንፈጋቴ።
32 ሆጂ ጋሪ ህስቅያስ በረ ሞቱማሳ ኬሰ
ሆጇቴ ኬሳ ወር ሀፈን፥ ሙልአተ ኢሳያስ
ራጅቻ እልመ አሞዝ፥ መጫፈ ሞቶተ
ይሁዳፍ ሞቶተ እስራኤል ኬሰት ጫፈመ
ኒሩ። 33 ህስቅያስ ዱኤ፥ በንቲ ጋሪ ሰኘን
ዳዊት እረት አዋለሙት እንአዋለሜ፤
ዮሙ እን ዱኤ፥ ነሞትን ይሁዳፍ ዬሩሳ
ሌም ኬሰ ጅራተን ሁንድኑ አዋለ ኡልፍና
እንጎደኒፍ፤ ምናሴን እልምሳሞ ሞቲ ተኤ
እዶሳ እንቡኤ።

ቦቆና 33

ምናሴ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሞቶ 21፡1-18)

1 ምናሴ ደለቴ ወጋ ኩደ ለመት ሞቲ
ተኤ፥ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ ሸንተሚ
ሸን ሞኤ። 2 እን አመለ ሰበ ለፈራ ወረ
ዋቀዮ እስራኤሎተ ዱራ ኦፌ ባሴ ዱካ
ቡኤ፥ ወንተ ጪጋስሳ ጎቹሳቲን ፉለ ዋቀዮ
ዱረት ሀማ እንሆጇቴ*፤ 3 እዶወን ኦል ከአ
ረት ለፈ ዋቀዮሊ ቶልፈሞዳፍ እት ሰገደን
እስ ህስቅያስ አባንሳ ዲጌ ቱሬ ዴብሴ
እንእጃሬ፤ በኣሊፍስ እዶወን ኣርሳ
እጃሬ፥ ዋቀይቲ ቶልፈምቱ «አሼራ»
ጇደምቱፍስሞ ብፈ ፈኬኛ ቶልቼ፥ መጨ
በንቲወን ዋቃ ኬሰ ጅረኒፍ እንሰገዴ፥ እሳ
ኒፍስ እንሆጇቴ*። 4 ከነ መሌስ ዬሩሳሌ
ምት መነ ቁልቁሉማ ለፈ ዋቀዮ፥
«መቃንኮ በረበራን ኬሰ እንጅራተ» ጇዴ
ኬሰት እዶወን ኣርሳ ከን ብራ እንእጃሬ*፤
5 እት ደበሌስ ኦብዲ መነ ቁልቁሉማ ሰና
ለማኑ ኬሰት መጨ በንቲወን ዋቃ ኬሰ
ጅረን ሁንዱማፍ እዶወን ኣርሳ እንእጃሬ።
6 እን ደቻ እልመ ሂኖም ኬሰት እልማንሳ
እብዳን ጉቤ ኣርሳ እንድኤሴ፤ ቃሎተ፥
ወረ ሆደ ዱበተን፥ ኤኬር-ዱብፍቱ፥
ነሞተ ዱሜሰ እላለኒ አያነ ሄደን፥ ወረ
ቆርቾ ነመት ጎደን እንጋፈተቴ፤ አከስት
ወንተ ሀማ ባይኤ ሆጇቹሳቲን ዴከምሰ
ዋቀዮ ኦፍረት እንፍዴ*።

*2. ኬሰ 18፡9፤ ኤር 15፡4 *3. 2ሞቶ 18፡4
*4. ኬሰ 12፡5፥11፤ 1ሞቶ 9፡3 *6. 28፡3፤
ሌዎ 20፡6

7 እን ብፈ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ሆጇቺሴ
ቱሬ ሰነ ፉዴ፥ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ
እንካኤ፤ መን ቁልቁሉማ ኩን እስ ዋቀዮ፥
ዳዊቲን፥ እልመሳ ሶሎሞኒንስ፥ «ዬሩሳ
ሌም ኬሳ መን ኩን እስ መቃንኮ በረበራን
ኬሰት አከ ዋመሙፍ ዳለ ጎሶተ እስራኤል
ሁንዱማ ኬሳ አን ፎአዴደ፤ 8 አቦሚ፥
ሴረታፍ ወንተ አነ ዱረት ቀጇላ ተኤ እስ
ከራ ሙሴ እሳኒፍ ኬነሜ ሁንዱማ አከን
እሳን አቦሜት እስራኤሎትን በኤሰ ጎደኒ
ዮ ኤገን፥ አንሞ ዴብኤ ብየ አን አቦተኬ
ሰኒፍ ኬኔ ኬሳ አከ እሳን በአን ህንጎዱ»
ጇዴ። 9 ምናሴ ሞትች ገሩ ነሞተ ይሁዳፍ
ነሞተ ዬሩሳሌም ከራራ ዋን ካችሴፍ፥
እሳን ሰበ ለፈራ ወረ ዋቀዮ ፉለ ጉቱማ
እስራኤሎታ ዱራ በሌሴ ጫላ ዋን ሀማ
እንሆጇተን።
10 ዋቀዮ ዮሙስ ምናሴፍ ሰበሳት
ዱበቴ ቱሬ፥ እሳን ገሩ ደገኡ ሆንበርባ
ድኔ። 11 ከናፍ ዋቀዮ አጀጁወን ሎልቶተ
ሞቲ አሶር እሳንት ፍዴ፤ ዮሙስ እሳን
ምናሴ ቀበተኒ ፉኛንሳ ጢጣ ኡረኒ፥ ሀር
ከሳ ፉኞ ሰቢለ ቦረጂቲን ህደኒ፥ ገረ ብየ
ባቢሎንት እስ እንጌሰን*። 12 እን ዬሮ ድጸ
ቴት ገረ ዋቀዮ ጎፍታሳቲት እንዴብኤ፤
ዋቀዮ እስ ከን አቦተሳቲ ዱረትስ ጉዳ ገድ
ኦፍ እንዴብሴ። 13 እን ዋቀዮን ዮሙ ከደቴ
ዋቀዮሞ ከደተሳ ደገኤፊ ገረ ዬሩሳሌምት
ዴብኤ ቴሶ ሞቱማሳረ አከ እን ታኡ
እንጎዴ፤ ከነረት ምናሴ ጎፍቱማ ዋቀዮ
እንቤኬ*። *11. ህስ 19፡4፥9 *13. 1ሞቶ 18፡39
14 ከነ ቦዴ እን ደላ መንደረ ዳዊት እስ
ገረ አላ ደቻ ቡርቃ ጊሆን እስ ገረ ልጠ-
ቢፍቱ ኬሳ ካሴ ሀመ በልበለ ከረ ቁርጡ
ሚት፥ ጋረ ኦፌልት ናኔሲሴ ደላ ደጋ
ዴራ እጃርስሴ፥ መንደሮተ ብየ ይሁዳ
ወረ መሰራ ቀበን ሁንዱማ ኬሰ አጀጁወን
ወራና እንካኤ*። 15 እን ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ወረ ኦርማ በሌሴ፥ ብፈ ፈኬኘ እሳን ዳበ
ኒፍስ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ እንባሴ፤ እዶ
ወን ኣርሳ ዋቀዮሊ ቶልፈሞዳፍ
ዬሩሳሌምት ቱሉ መነ ቁልቁሉማረት እጃ
ረመን ሁንዱማስ ዲጌ ባሴ መንደረቲ
ዱበት እንገገቴ። 16 ከነ ቦዴ እዶ ኣርሳ እስ
ከን ዋቀዮ ዴብሴ እጃሬ፥ እሰረት ቀልመ
አራራፍ ኣርሳ ገለታ እንድኤሴ፤ ነሞትን
ይሁዳስ ዋቀዮ ጎፍታ እስ ከን እስራኤል
አከ ዋቄሰን እንአቦሜ። 17 ጇር ገሩ እዶወን
ሰገዳ ኦል ከኦረት ኣርሳ ድኤሱ ዮ እት

ፉፈንዩ፥ ዋቀዮ ጎፍታሳኒ ዱዋዻፍ ድኤሳ
ቱረን። *14. 27፡3

18 ወንተ ምናሴ ሆጇቴ ኬሳ ወር
ሀፈን፥ ዋቀዮን ከደቹንሳ፥ ዱቢን እላልቶ
ትን መቃ ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን እስራኤ
ሊን እሰት ዱበተንስ መጫፈ ሴና ሞቶተ
እስራኤል ኬሰት ጫፈሜረ። 19 ኡቱ ገድ
ኦፍ ህንዴብስን ዱረ ጩቡን እን ሆጇቴ፥
አመነሙማ ደቡንሳ ሁንድኑ፥ አከ እን
እት እዶወን ሰገዳ ኦል ከኦረ ኡቱቦተ
አሼራ ዋቀይቲ ቶልፈምቱፍ ብፈ ፈኬኘ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ደዻቡንሳ፥ ኤርገ ገድ
ኦፍ ዴብሴሞ ከደቹንሳ፥ ዋቀዮ ከደተሳ
ደገኡፊንሳ ሁንድኑ መጫፈ እላልቶታ
ኬሰት ጫፈሜረ። 20 ምናሴ ዱኤ ናኖ መነ
ሞቱማሳቲት እንአዋለሜ፤ አሞን እልም
ሳሞ ሞቲ ተኤ እዶሳ እንቡኤ።

አሞን ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ
(2ሞቶ 21፡19-26)

21 አሞን ሞቲ ዮሙ ተኤ ነመ ወጋ
ድግደሚ ለማ ቱሬ፤ እን ዬሩሳሌም ኬሰ
ታኤ ወጋ ለመ ሞኤ። 22 እንስ አኩመ ምና
ሴን አባንሳ ጎዴ ፉለ ዋቀዮ ዱረት ወንተ
ሀማ እንሆጇቴ፤ እን ዋቀዮሊ ወረ አባንሳ
ምናሴን ቶልችሲሴ ሁንዱማፍ አርሳ
እንድኤሴ፥ እሳኒፍስ እንሰገዴ። 23 አሞን
የከ እቱመ ባይእሴ መሌ፥ አከ አባሳ
ምናሴ ዋቀዮ ዱረት ገድ ኦፍ ህንዴብፍኔ።
24 ከነ ቦዴ ሆጇቶትንሳ ወር ጉርጉዶትን
እሰረት ከአኒ መነ ሞቱማሳ ኬሰት እሰ
እንአጇሰን። 25 ወር ብይቻ ገሩ ወረ አሞን
ሞትቸረት ከአን ሁንዱማ አጇሰኒ፥ ዮስያ
እልመሳሞ ቆደሳ እንሞስፈተን።

ቦቆና 34
ዮስየ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ
(2ሞቶ 22፡1-2፤ 23፡4-20)

1 ዮስየ ደለቴ ወጋ ሰዴትት ሞቲ ተኤ፥
ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ ሶዶሚ ቶኮ
ሞኤ፤ 2 ዮስየ ሞትች ዋቀዮ ዱረት ወንተ
ቀጇላ ተኤ እንሆጇቴ፤ ሆጂ አባብሊንሳ
ዳዊት ሆጇቴራስ ገረ ምርጋት ዮኪስ ገረ
ብታት ህንጀልአትኔ*። *2. 29፡2

3 እን ሞኤ ወጋ ሰዴተፉሳት፥ አመዩ
እጀሌ ተኤ ኡቱመ ጅሩ ዋቀዮን እሰ ከን
ዳዊት አባብሊሳ እንበርባደቴ፤ ሞኤ ወጋ
ኩደ ለመፉሳት ዬሩሳሌሚፍ ይሁዳ ኬሳ
እዶወን ሰገዳ ኦል ከኦ፥ ኡቱቦተ ደጋ
አሼራ ዋቀይቲ ቶልፈምቱፍ ደዻበመን፥
ብፈ ፈኬኘ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ቅቅርጠመ
ኒፍ በቅፈመኒ ሆጇተመኒ በሌሱ ጀልቀቤ።
4 እዶወን በኦሊፍ እት ኦርሳ ድኤሰን ዲግ
ስሴ፥ እዶወን ኦርሳ እጣና ወረ እሳን ገረራ
ጅረን እንሁንኩቴስሴ፤ ጀርስ ኡቱቦተ
ደጋ አሼራ ዋቀይቲ ቶልፈምቱፍ ደዻበ
መን፥ ብፈ ፈኬኘ ዋቀዮሊ ቶልፈሞፍ
ሆጇተመኒ ሰነ ጩጩብሰኒ ሁሬሰኒ አዋለ
ወረ እሳኒፍ ኦርሳ ድኤሳ ቱረኒረት እንፍር
ፍርሰን*። 5 አከሱመስ እን ለፌ ሉቦተ ወረ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞፍ ሆጇቻ ቱረኒ እዶ ኦር
ሳሳኒረት እንጉቤ፤ ከነ ሁንዱማ ጎቹሳቲን
ይሁዳፍ ዬሩሳሌምን እንቋሌሴ*። 6 ከነ
መሌስ፥ መንደሮተ ብየ ምናሴፍ ብየ ኤፍ
ሬም፥ መንደሮተ ብየ ሽምኦኒ ካሴ ሀመ
መንደሮተ ብየ ንፍታሌምት አከሱመ
እንጎዴ*፤ 7 እዶ ኦርሳፍ ኡቱቦተ ደጋ
አሼራ ዋቀይቲ ቶልፈምቱፍ ደዻበመን
ቡቅሲሴ፥ ብፈ ፈኬኘ ዋቀዮሊስ እንሁሬ
ስሴ፤ እዶ ኦርሳ እጣናስ ብየ እስራኤል
ሁንዱማ ኬሳ ሁንኩቴስሴ ኤርገ ፍጤ ገረ
ዬሩሳሌምት እንዴብኤ።
*3-4. ሌዎ 26፡30 *5. 1ሞቶ 13፡2 *6. 31፡1

መጫፍን ሴራ አርገሙሳ
(2ሞቶ 22፡3-20)

8 ዮስየ ሞቲ ተኤ ወጋ ኩደ ሰዴተፉ
ሳት ብይቻፍ መነ ቋልቋሉማ ኤርገ ቋሌሴ
ቦዴ፥ መነ ቋልቋሉማ እሰ ከን ዋቀዮ ጎፍ
ታሳቲ አከ ሃሬሰኒፍ ሻፉን እልመ አዛ
ሊያ፥ መአሴያ ቡልቻ መንደርቻፍ ዮአክ
እልመ ዮአሃዝ እሰ ጫፍትቻ ወጅን
እንኤርጌ። 9 ጀር ኩን ዮሙስ ሆሪ መነ ቋል
ቋሉማቲፍ ኬነሜ እሰ ሌዎትን ወር ከረ
ኤገን ነሞተ ምናሴ፥ ነሞተ ኤፍሬም፥
ጎሶተ እስራኤል ገረ ብታት ወረ ሀፈን፥
ጉቱማ ነሞተ ይሁዳፍ ነሞተ ቤንያሚን
አከሱመስ ወረ ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተንራ
ወልት ቀበን፥ ሂልቂያ አንገፈ ሉብቻት
እንጌሰን። 10 ሆርችስ ነሞተ እረ አዴመኒ
ሆጂ መነ ቋልቋሉማ እላለንት እንኬነሜ፤
እሳንሞ ነሞተ መንቾ አከሳ ዱሪት ዴብሰኒ
ሃሬሰኒ እጃረኒፍ እንባሰን። 11 አከሱመስ
እጃርሰ አደ አዳ ወረ ሞቶትን ይሁዳ አከ
እሳን ጅገን ጎደን ዴብሰኒ ሃሬሱፍ አከ
ተኡት ደጋ ሶፈማ፥ ሙከ እሰ እቲን

ወልረ ቀጣሙርሰኒ ጀቤሰኒፍ ኡቱቦተ አከ
እቲን ብተኒፍ ወረ ሙከ ሶፈኒፍ እጃርቶ
ተት ሆርቸ እንኬነን። 12ወር እጃረን ሱንስ
ሆጅቸ አመነሙማዳን እንሆጄተን፤ ሆጅቸ
አዴምስሱዳፍሞ ሰኚ ሌዊ እልማን ሜራሪ
ኬሳ፥ ያሃቲፍ አባዲያ፥ እልማን ቄሃቶታ
ኬሳ ዘካርያሲፍ ሜሹላሚፍ አቦን
እንኬነሜ፤ ሌዎተ ኬሳ ወር ምአ ፋርፈና
ቲን ፋርፈቹ ቤከንሞ፥ 13ወረ በአ ባተኒፍ
ሆጄቶተ ወረ ሆጂ ሁምና ሆጄተን ፋርፈና
ዳን ቶሰሰኒ እንሆጄቺሱ ቱረን፤ እሳን ኬሳ
ገር ካንሞ ጫፍቶተ፥ ጌጌስቶታፍ ከረ ኤግ
ዶተ ቱረን።

14 ኡቱ እሳን ሆሪ ገረ መነ ቁልቁሉ
ማት ጌፈሜ ሰነ ባሳ ጅረኒ፥ ሂልቂያ
ሉብች መጫፈ ሴረ ዋቀዮ እሰ ከራ ሙሴ
ኬነሜ ቱሬ ሰነ እንአርገቴ። 15ሂልቂየ
ዮሙስ ሻፋን እሰ ጫፍትቸ ዋሜ፥
«መጫፈ ሴራ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ አርገ
ዴረ» ጂዴ፥ መጫፍቸ እሰት እንኬኔ።
16ዮሙስ ሻፋን፥ መጫፍቸ ገረ ሞትቻት
ጌሴ፥ «ኑእ ሆጄቶትንኬ ወንተ አቦመምኔ
ሁንዱማ ጎኔረ፤ 17ሆሪ መነ ቁልቁሉማ
ኬሰ ጅሩ ሰነ ፉኔ ወረ ሆጂ አዴምስሰኒፍ
ወረ ሆጄቶተት ኬንኔረ» ጂዴን። 18ከነ
ቦዴ ሻፋን እን ጫፍትኾ፥ «መጫፈ ከነ
ሂልቂያ ሉብቾቱ አነት ኬኔ» ጂዴ፥ ሞት
ቾት ህሜ፥ አቹማን ፉለሳ ዱረት መጫ
ፍቸ እንዱብሴ።

19 ዮስየ ሞትች ዱቢ ሴረ ኬሰት
ጫፈሜ ሰነ ዮሙ ደገኤ፥ ነኤ ድንቅፈቴ
ኡፈተሳ እንተርሳሴ። 20አቹማንስ ሂል
ቂያ፥ አሂቃም እልመ ሻፋን፥ አብዶን
እልመ ሚክያስ አከሱመስ ሻፋን እሰ ጫፍ
ትቻፍ አሳያ እሰ መነሳ ኬሰ ኤርገሙ
ዋሜ፥ 21«እስን ደቃቲ፥ ዋኤ ዱቢ
መጫፈ እሰ አርገሜ ከነ ኬሰት ጫፈሜ፥
አናፍ፥ ነሞተ እስራኤሊፍ ይሁዳ ኬሰት
ሀፈኒፍ ዋቀዮን ጋፈዳ! አቦትንኬኘ ዱቢ
ዋቀዮ ኤጉ፥ አከ መጫፍን ኩን ጂዱትስ
ጅራቹ ዋን ዲሰኒፍ፥ ዴከምስ ዋቀዮ እን
ጉዳን ኑረት ደንገለኤ» ጂዴ።

22 ዮሙስ ሂልቂያፍ ወር ሞትች እሳ
ወጅን ኤርጌ ሱን ገረ ራጅቲ «ሁልዳ»
ጂደምቱ ደቀኒ፥ እሼት እንህመን፤ እሼን
ሃደ መና ሻሉም እልመ ቶቅሀት ሀስራህ
እሰ ኡፈተ ኤጉት፤ እሼን ኩታ መንደረ
ዬሩሳሌም እሰ ለመፋ ኬሰ እንጅራት
ቱርቴ። 23እሼን እሳኒን፥ «ነምቾ እሰ ገረ
ኮት እስን ኤርጌ ከናን፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን
እን ከን እስራኤል፡- 24ኩኖ አን ወንተ
ሀማ እንስ አባርሰ መጫፈ ፉለ ሞቲ ይሁዳ
ዱረት ዱብፈሜ ኬሰ ጅሩ ሁንዱማ እዶ
ከናፍ ሰበ እዶ ከነ ኬሰ ጅራተንረት ነን
ፍደ*። 25እሳን አነ ዲሰኒ ዋቀዮሊ ብራቲፍ
እጣነ ዋን አርሰኒፍ፥ ዋን ሆጄተን ሁንዱ
ማንስ ቱቱቀኒ ዋን አነ አርሰኒፍ፥ ዴከም
ስኮ እዶ ከነረት እንቦበአ፥ ዴብኤስ
ህንዳሙ ጂደ› ጂዳኒ!» ጂቴ። 26እት
ፉፍቴስ ሞቲ ይሁዳ እሰ ዋቀዮን ጋፈቺፈ
ቹፍ ገረኮት እስን ኤርጌን፥ «ዋቀዮ ጎፍ
ታን እን ከን እስራኤል ዋኤ ዱቢ እሰ አት
ደጌሴቲፍ ከን እን ስት ዱበቱ ደገእ!
27እን፥ ‹ገራንኬ ዱቢ አነ ዋቀዮኬቲን
ሩኩተሜ እሰ አን እዶ ከነረት ሰበ እሰ ኬሰ
ጅራተንረትስ ዱበዴ ዮሙ ደጌሴ ገድ አፍ
ዴብፍቴ፥ ኡፈተኬ ተርሳፍቴ አነ ዱረት
ዋን ቦሴፍ፥ አንሞ ከደተኬ ሲፍ ደገ
ኤረ*። 28ኩኖ! አት ዱቴ አቦተኬ ብረት
ነጋዳን አከ አዋለምቱ ነንጎደ፤ እጅኬስ
በዲስ እሰ አን እዶ ከናፍ ሰበ እዶ ከነ ኬሰ
ጅራተንት ፍዱ ሁንዱማ ህንአርጉ ጂዴ›
ጂዳን!» ጂቴ፤ ወር ኤርገመን ሱንስ ዴብ
አኒ ዴቢ እሼን ኬንቴ ሁንዱማ ሞትቾት
እንህመን።

*24. ኬሰ 28፡15-68 *27. 33፡12-13

29 ከነረት ዮስየ ሞትች ጌጌስቶተ ይሁ
ዳፍ ዬሩሳሌም ሁንዱማ ወልት እንቀቤ፤
30ሞትች ዮሙስ ነሞተ ይሁዳፍ ነሞተ
ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተን፥ ሉቦታፍ ሌዎተ
አከሱመስ ነሞተ ጉርጉዶታፍ ጥጥነዮተ
ሁንዱማ ወጅን ገረ መነ ቁልቁሉማት አል
እንበኤ፤ እን አችት ዱቢ «መጫፈ ከኩ»
እሰ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ አርገሜ ኬሰት
ጫፈሜ ሁንዱማ አከ እሳን ደገአንት እሳ
ኒፍ እንዱብሴ። 31ሞትች ዋቀዮ ዱካ
ቡኡፍ፥ አቦሚሳ፥ ሴረተሳፍ ሴረሳ ገራ
ሳፍ ያደሳ ጉቱዳን ኤጉፍ፥ ዱቢ «መጫፈ
ከኩ» ከነ ኬሰት ጫፈሜፍስ አቦመሙዳፍ
እዶ እሳፍ ኬነሜ ዳበቴ ዋቀዮ ዱረት ከኩሳ
እንሃሬሴ። 32ነሞትን ዬሩሳሌሚፍ ኩታ
ብየ ቤንያሚን ኬሳ ዱፈንስ ቶኮ ቶኮን
ከአኒ ከኩ ሰነት አከ ገለን እንጎዴ፤ ዮሙስ
ነሞትን ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተን ከኩ

ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን አባተሳኒ ሰናፍ
እንአቦመመን።
33 ዮስየ ዋቀዮሊ ጪገአሞ ሁንዱማ
ጉቱማ ብየ እስራኤል ኬሳ ባሴ፥ ነሞትን
እስራኤል ሁንድኑ ዋቀዮ ጎፍታሳኒ አከ
ዋቁፈተን እንጎዴ፤ ሀመ በረ ጅሬኘሳቲት
እሳን ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን አቦተሳኒራ ገረ
ህንገሌ።

ቦቆና 35

ዮስየ አያነ ፋሲካ አያኔፈቹሳ

(2ሞቶ 23፡21-23)

1 ዮስየ ሞትች ዮሙስ ዋቀዮፍ አያነ
ፋሲካ ዬሩሳሌምት እንአያኔፈቴ፤ ጅአ እሰ
ዱራ ኬሳ ጉያ ኩዶ አፉረፋት ሆላን ፋሲካ
እንቀለሜ። 2 እን መነ ቁልቁሉማ ኬሰ አከ
እሳን ሆጂተኒፍ ሉቦተ ጀጀቤሴ ሆጂ ሆጂ
ሳኒረ እሳን እንዳቤ፤ 3 ከነ ቦዴሞ ሌዎተ
ወረ ጉቱማ እስራኤል በርሲሰኒፍ ወረ ዋቀ
ዮፍ ቁላአንት ዱበቴ፥ «ሰንዱቀ ከኩ እሰ
ቁልቁላአ ከነ መነ ቁልቁሉማ እሰ ሶሎሞን
እልም ዳዊት ሞቲን እስራኤል እጃሬ ኬሰ
ካአ መሌ፥ ገቲቲኬሰንረት ባተኒ ህንአዴ
ምና! አመ እስን ዋቀዮፍ፥ ሰበሳ እስራኤ
ሊፍስ ሆጂዳ! 4 አከ ዳዊት ሞቲን
እስራኤሊፍ እልምሳ ሶሎሞን ዱር ጫፈ
ታን ሴረ እስኒፍ ዳበንት፥ አከ ማቲኬሰ
ንት ኩተተ ኩተታን ሆጅቻፍ አፍ
ቆጼሳ*! 5 ወር ሆጅቸ ሆጂተን፥ ኩተተ
ሌዎታ ወጅን አከ ኩተተ ኩተተ ማቲኬሰ
ኒት፥ ኦቦሎተኬሰን ወረ ካን፥ ወረ ሆጅቸ
ኬሳ ህንቀብኔ ገርጋሩዳፍ እዶ ቁልቁላአ
ዳበዳ! 6 አፍ ቁልቁሌሳቲ ሆላ ፋሲካ ቀላ!
አከ አቦሚ እሰ ዋቀዮ ከራ ሙሴ አቦሜት
አከ ጎደኒፍ ኦቦሎተኬሰኒፍስ ቆጼሳ!»
ጂዴ።

*4. 8፡14

7 ዮስየ ዮሙስ ቀቤኘሳ ኬሳ አያነ ፋሲ
ካፍ ከን ድኤፈመን እልሞሌ ቡሻዩ ኩመ
ሶዶማፍ ሳወን ኩመ ሰድእ ጀሬን አችት
ወልት ቀበመን ሰነ ሁንዱማፍ እንኬኔ።
8 ሆጂቶትንሳ ወር ጉርጉዶትን ፌደሳኒቲን
ጀራፍ፥ ሉቦታፍ፥ ሌዎታፍስ አከሱመ
እንኬነን፤ ወር ሆጂ መነ ቁልቁሉማ ጌጌ
ሰን ሂልቂየ፥ ዘካርያሲፍ ዬሂኤል አርሳ
አያነ ፋሲካፍ ቡሻዩ ኩመ ለማፍ ድበ
ጀአፍ ሳወን ድበ ሰድእ ሉቦተት እንኬነን።
9 ከነት ኦኔሞ ኮናንየ ኦቦሎተሳ ሼማእያፍ
ኔታንኤሊ ወጅን አከሱመስ ሀሸቢያ፥ ዬኢ
ኤሊፍ ዮዛባድ ወር ጌጌስቶተ ሌዎታ
ቀልመ አያነ ፋሲካቲፍ ድአቱፍ እልሞሌ
ቡሻዩ ኩመ ሸኒፍ ሳወን ድበ ሸን
እንኬነን።
10 ወንት ሁንድኑ ኤርገ ቆጻኤ ቦዴ፥
አኩመ ሞትች አቦሜት ሉቦትን እዶ እዶ
ሳኒ፥ ሌዎትንስ አከ አከ ኩተተሳኒት ሆጂ
ቹዳፍ እንዳበተን። 11 ሆሎትን ፋሲካ
እንጎረአመን፥ ሌዎትን ሆሎተ ጎረአመን
ሰነራ ጎጋ ባሳ ኡቱ ጅረኒ፥ ሉቦትንሞ ዲገ
እሰ እሳንት ኬነሜ ፉደኒ እንፈጫሰን።
12 ዮሙስ መጫፈ ሙሴ ኬሰት ጫፈሜ
አከ ጅሩት ጀር አከ ኩተተ ማቲሳኒት ዋቀ
ዮፍ አከ ድኤሰኒፍ እሳኒፍ ኬኑዳፍ፥ እሰ
ቀልመ ጉበሙፍ ተኡ አከሱመስ ሳወን
ኮጻት እንባሰን። 13 አኩመ አቦመመንት
ፎን ሆሪ ፋሲካፍ ቀለሜ ሰነ እንዋደን፤
ኬና እሰ ቁልቁላአ ሰነ ገሩ ጡዌት፥
ሁሮት፥ ኦኮቴትስ አፌለኒ ነሞተ ሁንዱ
ማፍ ደፈኒ እንድኤሰን*። 14 ከነ ቦዴሞ ኦፊ
ሳኒቲፍ ሉቦታፍስ እንቆጼሰን፤ ሉቦትን
ወር ሰኘ አሮን አርሳ ጉበሙፍ ጮመ አር
ፈሙ ሀመ ሀልከኒት ድኤሳ ዋን ቱረኒፍ፥
ሌዎትን ኦፊሳኒቲፍ አከሱመስ ወረ ሉቦ
ታፍ ወንተ በርባድችሱ እንቆጼሰን።
15 ፋርፈቶትን ወር ሰኘ አሳፍ አኩመ ዱር
ዳዊት፥ አሳፍ፥ ሄማኒፍ ዬዱቱን እላል
ቱን ሞትቻ አቦመንት እዶሳኒ እንእጃጀን፤
ሌዎትን አቦሎትንሳኒ ወንተ በርባድችሱ
እሳኒፍ ዋን ቆጼሰኒፍ፥ ወር ከራ ሁንዱማ
ከረ ኤገንስ እዶ እዶሳኒቲ ህንአዴምኔ*።

*13. በኡ 12፡8-9 *15. 1ሴና 25፡1

16 አከስት ጉያ ሰነ አያነ ፋሲካ አከ
አያኔፈተሙፍ ዋቀዮፍ ሰገዱፍ ወንተ በር
ባድችሱ ተሬ ተሬዳን እንቆጻኤ፤ አያነ
ፋሲካ ኩን ዮሙ አያኔፈተሜ ዮስየ ሞትች
አኩመ አቦሜት፥ እዶ እረት ዋቀዮፍ
አርሳ ድኤሰንረት ቀልም ጉበሙ
እንድአቴ። 17 እስራኤሎትን ወር አችት
አርገመን ዬሮ ሰነ አከስት አያነ ፋሲካፍ
አያነ መጥኖ ጉያ ቶርበ እንአያኔፈተን*።
18 ኤርገ በረ ሳሙኤል ራጅቻቲ አያነ
ፋሲካ አከስት ብየ እስራኤል ኬሰት አያኔ
ፈተሜ ህንቤኩ፤ ሞቶተ እስራኤል ኬሳ
ቶኮሌ አከ ዮስየ ሞትቻት ሉቦታፍ
ሌዎተ፥ ጉቱማ ነሞተ ይሁዳፍ ነሞተ እሰ

ራኤል ወረ እዶ ሰነት አርገመኒፍ ነሞተ
ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተኒ ወጅን አያነ ፉሲካ
አከሲ አያኔፈቴ ህንቤኩ! 19አያን ፉሲካ
ኩን ዮስየ ሞኤ ወጋ ኩደ ሰዴተፉሳ ኬሰ
እንአያኔፈተሜ። *17· በኡ 12፡1-20

በር ሞቱማ ዮስያ ዱሙሳ

(2ሞቶ 23፡28-30)

20 ዮስየ መነ ቁልቁሉማ አከ ተኡት
ኤርገ ቆጺሴ ቦዴ፥ ኔኮን ሞቲን ግብጥ
ሎላፍ ገመ መንደረ ከርኬሚሽ እሼ ቀር
ቀረ ለገ ኤፍራጢስ ጅርቱት አል እንበኤ፤
ዮሙስ ዮስየ አችት እሰት እንዱሌ።
21ከናፍ ኔኮን ሞትች ነሞተ እሰት ኤርጌ፥
«ያ ሞቲ ይሁዳ! አኒፍ አት ማልረት ወል
ጌኛ? አን ወረ ነሎሉ ሎሉፈን ዱፌ
መሌ፥ ስሎሉፍ አስ ህንዱፍኔ፤ ዋቀዮ እን
አና ወጅን ጅሩ አከ አን አሪፈዱፍ ዋን
ነአቦሜፍ፥ አከ እን ስህንበሌስኔት እሳን
ህንሞርምን» ጂዴ።

22 ዮስየ ገሩ ወላልችፈቴ እሰ ሎሉ
ደቄ መሌ፥ እሰራ ህንዴብኔ፤ ወንተ ኔኮን
አከ አቦሚ ዋቀዮት እሰት ህሜ ደገኡ
ድዴ፥ ደቻ ሜግዶት እሰ ሎሉ እንደቄ።
23ዮሙስ ወር እዳዳን ጥየ ደርበተን ቶኮ
ጥያን ዮስያን እንወራነን፤ ከነረት እንሞ
ሆጂቶተሳ ወረ ጉርጉዶታን፥ «አን ባይኤ
መዳኤራቲ ነፉዳቲ አዴማ!» ጂዴ።
24ሆጂቶትንሳ ሱን ኮንኮላታሳራ ገድ እሰ
ቡሰኒ፥ ኮንኮላታሳ እሰ ለመፉረ እሰ ካአኒ
ገረ ዬሩሳሌምት እሰ እንፍደን፤ እን አችት
ዱኤ እዶ አዋለ አቦተሳ ኬሰት እንአዋ
ለሜ፤ ነሞትን ይሁዳፍ ነሞትን ዬሩሳሌም
ሁንድኑ ዮስያፍ እንገደን።

25 ዮሙስ ኤርምያስ ራጅች ዮስያፍ
ፉርፈና ገዳ እንባሴፍ፤ ሀመ ሀርአትዩ ፉር
ፈቶትን ዲሮትኒፍ ዱበርቶትን ሁንድኑ
ፉርፈትናሳኒ ኬሰት ዋኤ ዮስያ እንያደቱ፤
ወንተ ኩን እስራኤል ኬሰት አመለ
ተኤረ፥ ፉርፈና ገዳ ኬሰትስ ጫፈሜረ።

26 ሴረ ዋቀዮ ኬሰት ጫፈሜ አኩመ
ጅሩት ሆጂ ጋሪ ዮስየ በረ ሞቱማሳ ኬሰ
ሆጄቴ ኬሳ ወር ሀፈን፥ 27ሆጂንሳ ሁንድኑ
ጀልቀባ ካሴ ሀመ ዱማት፥ መጫፈ
ሞቶተ እስራኤሊፍ ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት
ጫፈሜረ።

ቦቆና 36

ዬሆአሃዝ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሞቶ 23፡30-35)

1ከነ ቦዴ ሰብን ይሁዳ፥ ዬሆአሃዝ
እልመ ዮስያ እዶ አባሳቲ ዬሩሳሌምት
እንሞስፈተን። 2ዬሆአሃዝ ደለቴ ወጋ ድግ
ደሚ ሰድእት ሞቲ ተኤ፥ ዬሩሳሌም ኬሰ
ታኤ ጅአ ሰድእ እንሞኤ። 3ከነ ቦዴ
ሞቲን ግብጥ ዬሩሳሌም ኬሳ ዬሆአሃዝ
ሞትቾ ቴሶ ሞቱማሳራ ቡሴ፥ ብይችሞ
ሜቲ ኪሎ ግራሚ ኩመ ሰድኢፍ ድበ
አፉር አከሱመስ ወርቄ ኪሎ ግራሚ
ሶዶሚ አፉር አከ ባሱ እት እንሙሬ።
4ኤርገሲ ኔኮን ሞቲን ግብጥ ኤልያቂም
አቦሌሰ ዬሆአሃዝ ዬሩሳሌሚፍ ይሁዳረት
ሞስሴ፥ መቃሳሞ ዬሆያቂምት እንጌደሬ፤
ዬሆአሃዝ አቦሌሰ ኤልያቂምሞ ፉዴ ብየ
ግብጥት እንጌሴ*። *4· 22፡11-12

ዬሆያቂም ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሞቶ 23፡36—24፡7)

5 ዬሆያቂም ደለቴ ወጋ ድግደሚ ሸንት
ሞቲ ተኤ፥ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ ኩደ
ቶኮ እንሞኤ፤ እን ዋቀዮ ጎፍታሳ ዱረት
ወንተ ሀማ እንሆጄቴ*። 6ዮሙስ ኔቡከድኔ
ዛር ሞቲን ባቢሎን ዬሆያቂምት ዱሌ
ቀበቴ ፉኞ ስቢለ ቦረጂቲን ህዴ ገረ ብየ
ባቢሎንት እሰ እንጌሴ*፤ 7አከሱመስሞ
ምአ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ገር ቶኮ ፉደቴ
መነ ሞቱማሳ ኬሰ እንካአቴ። 8ዬሆያቂም
በረ ሞቱማሳ ኬሰ ከን እን ሆጄቴ ኬሳ ወር
ሀፈን፥ ወንት ጪጋስሳን እን ሆጄቴፍ
ወንት ሀማን እሰት ዱፌ ሁንድኑ መጫፈ
ሞቶተ እስራኤሊፍ ሞቶተ ይሁዳ ኬሰት
ጫፈሜረ፤ ከነ ቦዴሞ ዬሆያኪን እልመ
ሳቱ ሞቲ ተኤ እዶሳ ፉደቴ።

*5· ኤር 22፡18-19፤ 26፡1-6፤ 35፡1-19
*6· ኤር 25፡1-36፤ 36፡1-32፤ 45፡1-5፤
ዳን 1፡1-2

ዬሆያኪን ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ

(2ሞቶ 24፡8-17)

9 ዬሆያኪን ደለቴ ወጋ ኩደ ሰዴትት
ሞቲ ተኤ፥ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ ጅአ ሰድ
ኢፍ ጉያ ኩደን እንሞኤ፤ እንስሞ ፉለ
ዋቀዮ ዱረት ወንተ ሀማ እንሆጄቴ።
10ብራን ዮሙ በርኤ ኔቡከድኔዛር ሞትች
ነሞተ ኤርጌ፥ ምአ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ

እሰ ገት-ጀቤሳ ወጅን ገረ ብየ ባቢሎንት
እሰ እንፍድችሲሴ፤ ከነ ቦዴ ዜዴቂየ
ወሲለ ዩሆያኪን ብየ ይሁዳፍ ዩሩሳሌም
ረት እንሞስሴ*።
*10. ኤር 22፡24-30፤ 24፡1-10፤ 29፡1-2፤
37፡1፤ ህስ 17፡12፥13

ዜዴቂየ ሞቲ ይሁዳ ተኡሳ
(2ሞቶ 24፡18-20፤ ኤር 52፡1-3)

11 ዜዴቂየ ደለቴ ወጋ ድግደሚ ቶኮት
ሞቲ ተኤ፥ ዩሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ ኩደ
ቶኮ እንሞኤ*። 12 እንስሞ ፉለ ዋቀዮ ጎፍ
ታሳ ዱረት ወንተ ሀማ እንሆጇቴ፥ ዱቢ
ዋቀዮ እሰ ኤርምያስ ራጅች እሰት ዱበቴስ
ደገኤ ገድ ኦፍ ህንዴብፍኔ። 13 ኔቡከድኔ
ዛር ሞትቸ እሰ መቃ ዋቀዮቲን እሰ ከክሲ
ሴረትስሞ እንከኤ፤ እን መተ-ጀቤሰ፥
ገረ-ጀቤሰስ ዋን ተኤፍ፥ ገረ ዋቀዮ ጎፍታ
እሰ ከን እስራኤልት ህንዴብኔ*። 14 አከሱ
መስ ሉቦትን ወር አንገፎትኒፍ ነሞትን
ሁንድኑ እሰ ዱሪ ጫላ አመነሙማ ደበኒ
ወንተ ጪጋስሳ እሰ ሰብን ለፈራ ወር ካን
ሆጇተን ሁንዱማ ዱካ ቡአኒ መነ ቁልቁ
ሉማ እሰ ዋቀዮ ኦፌሳቲፍ ዩሩሳሌም
ኬሰት ቁልቁሌሴ እንጡሬሰን።
*11. ኤር 27፡1-22፤ 28፡1-17 *13. ህስ 17፡15

ዩሩሳሌም ኩፉሼ
(2ሞቶ 25፡1-21፤ ኤር 52፡3-11)

15 ዋቀዮ እን ከን አቦተሳኒ ሰበሳቲፍ፥
መነ ቁልቁሉማሳቲፍስ ዋን ኦኤፍ፥ ስአ
ባይኤ ኤርገሞተሳ ገረሳኒት ኤርጌ እሳን
አኬከቿሴ ቱሬ፤ 16 እሳን ገሩ ኤርገሞተ
ዋቀዮት እንገእሰን፥ ዱቢ ዋቀዮ እንቱፈ
ተን፤ ራጆተሳትስ እንቆሰን፤ ከናፍ ዴከ
ምስ ዋቀዮ እን ጀላ በኡን ህንደንደአምኔ
ሰበሳ ከነረት ዱፌ። 17 ዋቀዮ ዮሙስ ሞቲ
ባቢሎን እሳንት እንካሴ፥ እንሞ ደርገጎተ
ሳኒ እዶ ቁልቁላአ ኬሰት ብላዳን
እንአጇሴ፤ እጆሎተ ዲራፍ እጆሎተ
ዱርባ፥ ወረ ዱሎመኒፍ ወረ ለፈ ጉረን
ሁንዱማፍ ገራ ህንላፍኔ፤ ሁንዱመሳኒ
ዋቀዮ ሀርከ ሞቲ ባቢሎን ከነት ደበርሴ
እንኬኔ*። 18 ዮሙስ ሞትች መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሳ ምአ ጉርጉዳፍ ምአ ጥጥና አከ
ሱመስ ቀቤኘ መነ ቁልቁሉማፍ መነ
ሞቱማ፥ ቀቤኘ ሆጇቶተ ሞትቻ ወረ ጉር
ጉዶታ ሁንዱማ ፉደቴ ባቢሎን ብየሳት
እንገሌ። 19 ወር ባቢሎን ዮሙስ መነ ቁል
ቁሉማ እብዳን እንጉበን፤ ደላ መንደረ
ዩሩሳሌምስ እንዲገን፤ አከሱመስ መኔን
ሞቱማ ሁንዱማ እብዳን ጉበኒ፥ ምአሳ
እሰ ገት-ጀቤሰ ጨጨብሰኒ እንበሌሰን*።
*17. ኤር 21፡1-10፤ 34፡1-5 *19. 1ሞቶ 9፡8

20 ከነ ቦዴሞ ኔቡከድኔዛር ነሞተ ወረ
ብላራ ሀፈን ቦጅኤ፥ ብየ ባቢሎንት
እንጌሴ፤ እሳን ሀመ በረ ብይ ፋሬስ ካቴ
ሞቱማ አርገቴት ሞትቻፍ፥ እልማንሳቲ
ፍስ ገርበ ተአኒ እንሆጇተን። 21 አከስት
ዱቢን ዋቀዮ እን አፉን ኤርምያስ ራጅቻ
ቲን ዱበተሜ እንራወተሜ፤ ወጋ ቶርባ
ተመ ሀመ እሳን ብየ እት ቦጅአመን ኬሰ
ጅራተን ከነ ሁንዱማ ብይች ኦኔ በረ ቦቆና
እሰ ዱር ደቤ ቱሬ እንአርገቴ*።
*21. ኤር 25፡11፤ 29፡10

22 ዱቢን ዋቀዮ እን ከራ ኤርምያስ
ራጅቻ ዱበተሜ አከ ራወተሙት፥ ቂሮስ
ሞቲን ፋሬስ ሞኤ ወጋ ቶኮፋት፥ ዋቀዮ
ያደ ቂሮስ ሞቲ ፋሬስ እንካሴ፤ ከናፍ
ቂሮስ ሞትች አከ ከነት ኣኔ ጅሩት ጉቱማ
ሞቱማሳ ኬሰት ለብሲ ለብስሲሴ፥ ጫፈታ
ንስ ባሴ፥ 23 «አን ቂሮስ ሞቲን ፋሬስ፥
‹ዋቀዮ ጎፍታን በንቲወን ዋቃ፥ ሞቱሞተ
ብየ ለፋ ሁንዱማ አናፍ ኬኔረ፥ ዩሩሳሌም
እሼ ይሁዳ ኬሳት መነ ቁልቁሉማ እሳፍ
አከን እጃሩፍ ነአቦሜረ፤ ከናፍ እስን ኬሳ
ሰበሳ ከን ተኤ ሁንድኑ ከኤ ሀደቁ! ዋቀዮ
ጎፍታንሳስ እሳ ወጅን ሀተኡ!› ከን ጇዱ
ኦነ ቂሮስ ሞቲ ፋሬስ ብራ በኤረ» ጇዴ*።
*23. ኢሳ 44፡28

መጫፈ እዝራ

ቦቆና 1

ይሁዶትን ወር ቦጅአመን ብየት ዴብኡሳኒ

1 ዱቢን ዋቀዮ እን ከራ ኤርምያስ
ራጅቻ ዱበተሜ አከ ራወተሙት፣ ቂሮስ
ሞቲን ፋሬስ ሞኤ ወጋ ቶኮፋት፣ ዋቀዮ
ያደ ሞትቻ እንካሴ፤ ከናፍ ቂሮስ ሞትች
አከ ከነት ኣኔ ጅሩት ጉቱማ ሞቱማሳ
ኬሰት ለብሲ ለብስሲሴ፣ ጫፈታንስ
ባሴ*፣

2«አን ቂሮስ ሞቲን ፋሬስ፣
‹ዋቀዮ ጎፍታን በንቲወን ዋቃ፣
ሞቱሞተ ብየ ለፉ ሁንዱማ አናፍ
ኬኔረ፤ ዩሩሳሌም እሼ ይሁዳ ኬሳት
መነ እሳፍ አከን እጃሩፍስ ነአቦ
ሜረ*።
3አመ ሰበሳ ኬሳ ነምን እስን ግዱ
ጅሩ ዋቀዮንሳ እሳ ወጅን ዋን
ጅሩፍ፣ ዩሩሳሌም እሼ ይሁዳ
ኬሳት አል በኤ፣ መነ ቁልቁሉማ
ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ከን እስራኤል፣
ከን ዋቀዮ እሰ መንደረ ዩሩሳሌም
ኬሰ ጅሩ፣ ዴብሴ ሀእጃሩ!
4ወር ብያ ኬና ፌደሳኒቲን መነ
ቁልቁሉማ እሰ ዩሩሳሌም ኬሰ
ጅሩፍ ኬነን መሌ፣ ይሁዶተ ወረ
ለፈ ቱረንት ሀፈኒፍ ሜቲ፣ ወርቄ፣
ምአ ገራገራፍ ሆሪ ቄኤ ሀኬነን!›
ጀዴረ» ጀዴ*።

*1· ኤር 25:11፤ 29:10፤
2ሴና 36:21-23 *2· ኢሳ 44:28፤
45:1 *4· 7:15-16፤ 8:25-30

5 ዮሙስ ቆሞ ይሁዳፍ ቤንያሚን ኬሳ
አንገፎትን፣ ሉቦትኒፍ ሌዎትን፣ ወር
ዋቀዮ ያደሳኒ ካሴ ሁንድኑ ደቀኒ መነ ቁል
ቁሉማ እሰ ዩሩሳሌም ኬሰ ጅሩ ዴብሰኒ
እጃሩዳፍ እንከአን። 6አሎትንሳኒ ሁንድኑ
ኬና ፌደሳኒቲን ኬነን መሌ፣ ምአ ሜቲ
ቲን፣ ወርቄዳን፣ ምአ ገራገራቲን፣ ሆሪ
ቄኤቲፍ፣ ምአ ገት-ጀቤሳን እሳን እንገርጋ
ረን። 7ከነ መሌስ ቂሮስ ሞትች፣ ምአ
መነ ዋቀዮ እሰ ኔቡከድኔዛር ዩሩሳሌሚ
ፉደቴ ገሌ መነ ዋቀዮሊሳ ኬሰ ካኤ ቱሬ
ገድ እንባስሴ*። 8ቂሮስ ሞቲን ፋሬስ
ምእቸ ሚትረዳት እሰ ቀቤኘ ኤጉት ኬን
ናን፣ እንሞ ለካኤ ሼሽበዛር ጉዳ ብየ ይሁ
ዳት እንኬኔ*። 9ለኮብስ ምእቻስ ከነት
ፉፌ ከን ጅሩደ፤ ወጪቲን ወርቄ
ሶዶመ፣ ወጪቲን ሜቲ ኩመ ቶኮ፣ ሃዱን
ድግደሚ ሰገል፤ 10ጫቢን ወርቄ ሶዶመ፣
ጫቢን ሜቲ አካኩን ገራገራ ድበ አፉሪፍ
ኩደን፣ ምእ ከን ብራሞ ኩመ ቶኮ፤
11ምእ ወርቄፍ ምእ ሜቲ ወሉመት ኩመ
ሸኒፍ ድበ አፉር ቱረን፤ ዩሮ ወር ቦጅአ
መኒ ቱረን ብየ ባቢሎኒ ገረ ዩሩሳሌምት
ዴብፈመን፣ ሼሽበዛር ምአ ከነ ሁንዱማስ
ፍዴ እንዱፌ። *7· 2ሴና 36:7፣18 *8· 5:14

ቦቆና 2

መቃ ወረ ብየ እት ቦጅአመኒ ዴብአኒ

(ነህ 7:4-73)

1 ነሞትን ወር ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢ
ሎን ኩታ ብየ ይሁዳ ኬሳ ቦጅኤ ብየ ባቢ
ሎንት ጌሴ ቱሬ፣ አመሞ እዶ እት
ቦጅአመን ሰና ዴብአን ከነት ኣነኒ ከን ጅረ
ኒደ፤ እሳን ዴብአኒ ገረ ዩሩሳሌሚፍ
ይሁዳ ዱፈኒ፣ አዱመ አዳን ገረ መንደረ
መንደረሳኒት እንገለን። 2ጌጌስቶትንሳኒ
ዘሩባቤል፣ ኢያሱ፣ ነህሚያ፣ ሴራያ፣
ሬኤላያ፣ ሞርዴካይ፣ ቢልሻን፣ ሚስ
ጳር፣ ቢግዋይ፣ ሬሁሚፍ በአና ቱረን*።
*2· 3:2፣8፤ 5:2፤ ነህ 12:1፤ ሃጌ 1:1፤
ዘካ 4:6-10

3 ለኮብስ ነሞተ እስራኤል ከነት ፉፌ ከን
ጅሩደ፤ ጎስ ፉሮሽ ኩመ ለማፍ ድበ ቶኮፍ
ቶርባተሚ ለመ፤ 4ጎስ ሼፉጥያ ድበ ሰድኢፍ
ቶርባተሚ ለመ፤ 5ጎስ አራህ ድበ ቶርባፍ
ቶርባተሚ ሸን፤ 6ጎስ ፌሀት ሞኣብ እሳንስ
ጎሰ ኢያሱፍ ዮኣብ ኬሳ ኩመ ለማፍ ድበ
ሰዴቲፍ ኩደ ለመ፤ 7ጎስ ኤላም ኩመ ቶኮፍ
ድበ ለማፍ ሸንተሚ አፉር፤ 8ጎስ ዛቱ ድበ
ሰገሊፍ አፉርተሚ ሸን፤ 9ጎስ ዘካይ ድበ ቶር
ባፍ ጃተመ፤ 10ጎስ ባኒ ድበ ጀኣፍ አፉር
ተሚ ለመ፤ 11ጎስ ቤባይ ድበ ጀኣፍ
ድግደሚ ሰድእ፤ 12ጎስ አዝጋድ ኩመ ቶኮፍ
ድበ ለማፍ ድግደሚ ለመ፤ 13ጎስ አዶኒቃም
ድበ ጀኣፍ ጃተሚ ጀአ፤ 14ጎስ ቢግዋይ ኩመ
ለማፍ ሸንተሚ ጀአ፤ 15ጎስ ኣዲን ድበ አፉ
ሪፍ ሸንተሚ አፉር፤ 16ጎስ አቴር ሰኘ ህስቅ
ያስ ኬሳ ሰገልተሚ ሰዴት፤ 17ጎስ ቤዛይ ድበ
ሰድኢፍ ድግደሚ ሰድእ፤ 18ጎስ ዮራ ድበ

ቶኮፍ ኩደ ለመ፤ 19ጎስ ሀሹም ድበ ለማፍ
ድግደሚ ሰድእ፤ 20ጎስ ግባር ሰገልተሚ
ሽን።

21 ጎስ ወረ ቤትልሄም ድበ ቶኮፍ ድግ
ደሚ ሰድእ፤ 22ወር ኔቶፋ ሽንተሚ ጀአ፤
23ነሞትን አናቶት ድበ ቶኮፍ ድግደሚ
ሰዴት፤ 24ጎስ አዝማዌት አፉርተሚ
ለመ፤ 25ጎስ ክሪየት-የአሪም ኬፊራፍ ቤኤ
ሮት ድበ ቶርባፍ አፉርተሚ ሰድእ፤
26ጎስ ራማሂፍ ጌባ ድበ ጀአፍ ድግደሚ
ቶኮ፤ 27ነሞትን ሚክማስ ድበ ቶኮፍ ድግ
ደሚ ለመ፤ 28ነሞትን ቤትኤሊፍ አይ
ድበ ለማፍ ድግደሚ ሰድእ፤ 29ነሞትን
ኔቦ ሽንተሚ ለመ፤ 30ነሞትን መግቢሽ
ድበ ቶኮፍ ሽንተሚ ጀአ፤ 31ጎስ ኤላም
ገር ካን ኩመ ቶኮፍ ድበ ለማፍ ሽንተሚ
አፉር፤ 32ጎስ ሃሪም ድበ ሰድኢፍ ድግ
ደመ፤ 33ጎስ ሎድ፥ ሃዲዲፍ ኦኖ ድበ
ቶርባፍ ድግደሚ ሽን፤ 34ጎስ ወረ ዬሪኮ
ድበ ሰድኢፍ አፉርተሚ ሽን፤ 35ጎስ
ሴናህ ኩመ ሰድኢፍ ድበ ጀአፍ ሶዶመ።

36 ሉቦትንሞ፥ ጎስ ዩዳእያ ኬሳ ማቴን
ኢያሱ ድበ ሰገሊፍ ቶርባተሚ ሰድእ፤
37ጎስ ኢሜር ኩመ ቶኮፍ ሽንተሚ ለመ፤
38ጎስ ጳሽሁር ኩመ ቶኮፍ ድበ ለማፍ አፉ
ርተሚ ቶርበ፤ 39ጎስ ሃሪም ኩመ ቶኮፍ
ኩደ ቶርበ።

40 ሌዎትንሞ፥ ጎስ ኢያሱፍ ቀድሚ
ኤል ወር ጎስ ሆዳዊያ ኬሳ ቶርባተሚ
አፉር*። *40. ነህ 12:8

41 ፋርፈቶትንሞ፥ ጎስ አሳፍ ድበ
ቶኮፍ ድግደሚ ሰዴት።

42 ከረ ኤግዶትንሞ፥ ጎስ ሻሉም፥ ጎስ
አቴር፥ ጎስ ጠልሞን፥ ጎስ አቁብ፥ ጎስ
ሀጢጣፍ ጎስ ሾባይ ወሉመት ድበ ቶኮፍ
ሶዶሚ ሰገል።

43 ወረ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጇተን
ኬሳሞ፥ ጎስ ሲሃ፥ ጎስ ሀሱፋ፥ ጎስ ጠባ
ኦት*፥ 44ጎስ ቄሮስ፥ ጎስ ሲኤሃ፥ ጎስ
ፋዶን፥ 45ጎስ ሌባና፥ ጎስ ሀጋባ፥ ጎስ
አቁብ፥ 46ጎስ ሀጋብ፥ ጎስ ሸምላይ፥ ጎስ
ሃናን፥ 47ጎስ ጊዴል፥ ጎስ ገሀር፥ ጎስ
ሬአያ፥ 48ጎስ ሬሲን፥ ጎስ ኔቆዳ፥ ጎስ
ገዛም፥ 49ጎስ ኡዛ፥ ጎስ ፋሴሃ፥ ጎስ
ቤሳይ፥ 50ጎስ አስና፥ ጎስ ሜኡኖታ፥ ጎስ
ኔፉሲም፥ 51ጎስ በቅቡቅ፥ ጎስ ሀቁፋ፥
ጎስ ሀርሁር፥ 52ጎስ በስሉት፥ ጎስ
ሜሂዳ፥ ጎስ ሀርሻ፥ 53ጎስ በርቆስ፥ ጎስ
ሲሴራ፥ ጎስ ታማህ፥ 54ጎስ ኔሲያፍ ጎስ
ሀጢፋት። *43. 8:20

55 ጎስ ሆጇቶተ ሶሎሞን ኬሳሞ፥ ጎስ
ሶጣይ፥ ጎስ ሀሶፌሬት፥ ጎስ ፈሩዳ*፥
56ጎስ የአላ፥ ጎስ ዳርቆን፥ ጎስ ጊዴል፥
57ጎስ ሼፋጥያ፥ ጎስ ሀጢል፥ ጎስ ፎኬ
ሬት፥ ጎስ ሀስባይሚፍ ጎስ አሚት፤
58ሆጇቶትን መነ ቁልቁሉማፍ ጎስ ሆጇ
ቶተ ሶሎሞን ወሉመት ድበ ሰድኢፍ ሰገ
ልተሚ ለመ። 59ወር መንደረ
ቴል-ሜላሂ፥ መንደረ ቴል-ሃሬሻቲ፥ መን
ደረ ኬሩቢ፥ መንደረ አዳኒፍ መንደረ
ኢሜሪ በአኒ ዱፈኒ ሰኘንሳኒ ዮኪስ ቆሞን
ሳኒ እስራኤል ተኤፍ ህንታኔሳ ዋን እቲን
አመንሲሰን ደበን፥ ከነት ፉፈኒ ከን ጅረ
ኒደ፤ 60እሳንስ ጎስ ዴላያ፥ ጎስ ጦቢያፍ
ጎስ ኔቆዳት፤ ለኮብስሳኒስ ድበ ጀአፍ ሽን
ተሚ ለመ። *55. 1ሞቶ 9:20-21

61 ሉቦተ ኬሳሞ፥ ጎስ ሀባያ፥ ጎስ ሀቆ
ዚፍ ጎስ በርዚላይ እሰ እንተለ በርዚላይ
ጊልአድቻ ፉዴ መቃ ከናን ዋመሜደ።
62እሳን ኩን ወረ አከ ህደ ደሎተሳኒት
ጫፈመን ኬሳ መቃን ሰኘሳኒ ዋን ደበሜፍ
አከ ጡራኦት ለካአመኒ ሆጂ ሉቡማ ኬሳ
እንባፈመን*። 63ከነረት ቡልቻን ብይቻ፥
«ሀመ ሉብን ኡሪሚፍ ቱሚምን ፉዴ
እቲን ገርገር ባሴ ጋፈቱ አርገሙት፥ ኛተ
ሁንዱማ ጫላ ቁላአ ተኤ ህንኛትና!»
ጀዴ እሳን እንአቦሜ*።
*61-62. 2ሳሙ 17:27 *63. ለኮ 18:8-10፤
በኡ 28:30

64 ለኮብስ ወረ ብየ እት ቦጅአመኒ
ዴብአኒ ጉቱማት ኩመ አፉርተሚ ለማፍ
ድበ ሰድኢፍ ጃተመ፤ 65ከነ ብረትሞ ለኮ
ብስ ሆጇቶተሳኒ ዲሮትኒፍ ዱበርቶትን
ኩመ ቶርባፍ ድበ ሰድኢፍ ሶዶሚ ቶርበ፤
አከሱመስ ፋርፈቶተ ዲሮታፍ ዱበርቶተ
ድበ ለመ ቀቡ ቱረን። 66ፈርዴንሳኒ ድበ
ቶርባፍ ሶዶሚ ጀአ፥ ጋንጎሊንሳኒ ድበ
ለማፍ አፉርተሚ ሽን፤ 67ጋሎትንሳኒ ድበ
አፉሪፍ ሶዶሚ ሽን፥ ሀሮትንሳኒ ኩመ
ጀአፍ ድበ ቶርባፍ ድግደመ።

68 ጀር እዶ መነ ቁልቁሉማ እሰ ዩሩሳ
ሌም ኬሰ ጅሩ ዮሙ ገአን፥ አንገፎተ
ቆሞ ኬሳ ካን መንቾ እዶሳት ዴብኤ አከ
እጃረሙፍ ፌደሳኒቲን ኬና እንድኤሰን፤
69እሳን አከ አከ ሁምነሳኒት ቡሰኒ ወሉ

መት ወርቄ አከ ኪሎ ግራሚ ድበ ሸን፥
ሜቲ አከ ኪሎ ግራሚ ኩመ ሰድእ ሚጀ
ኑፍ ኡፈተ ሉቦትን ኡፈተን ድበ ቶኮ፥
ነመ ወንተ ሆጅቻፍ ወልት ቀበሙ ባቱት
እንኬነን።

70 ወር ሉቦታ፥ ወር ሌዎታ፥ ነሞትን
ወር ካንስ፥ ወር ፋርፈቶታ፥ ወር ከረ
ኤገን፥ ሆጂቶትን መነ ቂልቂሉማ፥ እስራ
ኤሎትን ወር ካንስ መንደረ መንደረሳኒ
ኬሰ እንጅራተን*።

*70. ነህ 11፡3፤ 1ሴና 9፡2

ቦቆና 3

እዶን አርሳ ዴብኤ እጃረሙሳ

1እጀሌን እስራኤል መንደሮተሳኒት ገለኒ
ጅአ ቶርበፋት፥ ሰብን ጉቱማት ዬሩሳሌምት
ወልት እንቀበሜ*። 2ከነ ቦዴ ሴረ ሙሴ ነመ
ዋቀዮ ኬሰት አኩመ ጫፈሜት አርሳ ጉበሙ
እረት ድኤሱዳፍ፥ ኢያሱን እልም ዮዛዳቅ፥
ሉቦትን አከሳቲ፥ ዘሩባቤል እልም ሼአልቲኤ
ሊፍ አቦሎትንሳ ከአኒ እዶ አርሳ ዋቀዮ እሰ
ከን እስራኤል ዴብሰኒ እንእጃረን*። 3ሰበ ገራ
ገራ ወረ አች ኬሰ ጅራተን ኡቱመ ሶዳተኒዩ
እዶ አርሳ ሰነ ሁንዴሳ ዱረረት ዴብሰኒ እጃ
ረኒ እሰረት ቀልመ ጉበሙ እሰ ገነማፍ ገልገለ
ድኤፈሙ ዋቀዮፍ እንድኤሰን*። 4አኩመ
ጫፈሜ ጅሩት ጉያ ጉያት ቀልመ ጉበሙፍ
ሀመ በርባድችሱ ድኤሱዳን አያነ ጎርዶማ
እንአያኔፈተን*። 5ከነ ቦዴስ ቀልመ ጉበሙ
እሰ እት ፉፌ ድኤፈሙ፥ ባቲ ጅአት፥
ጉዮተ አያነ ቤከሞ ወረ ዋቀዮፍ አዳን ባፈ
መን ሁንዱማት፥ አከሱመስ ኬና ነምን
አዱመ አዳን ፌደሳቲን ዋቀዮፍ ኬኑ እንድኤ
ሰን*፤ 6እጃርስ መነ ቂልቂሉማ ሀንጀልቀበ
ምኔ ዮ ተኤዩ፥ ጅአ ቶርበፋ፥ ጅእቾቲስ ጉያ
ቶኮፋዳ ካሰኒ ቀልመ ጉበሙ ዋቀዮፍ ድኤሱ
እንጀልቀበን።

*1. ነህ 8፡1 *2. 2፡2፤ በኡ 27፡1
*3. ለኮ 28፡1-8 *4. ለኮ 29፡12-38
*5. ለኮ 28፡11-29፥39

መን ቂልቂሉማ ዴብኤ እጃረሙ ጀልቀቡሳ

7 ጀር እጃርሰ መንቻቲፍ ወረ ደጋ
ጨብሰኒፍ ወረ ሙከ ሶፈኒፍ ሆረ አከሱ
መስ አከ አቦሚ ቂሮስ ሞቲ ፋሬስት ዳባ
ሙከ ጋትራ ሊባኖኒ ሀመ ዮጴት ገላነረ
አከ ፍደኒፍ ነሞተ ሲዶኒፍ ነሞተ ጢሮሲ
ፍሞ ኛታፍ ዱጋቲ፥ ደዳ ኤጀርሳሰ
እንኬነን*። *7. 1ሞቶ 5፡6-14

8 ገረ ዬሩሳሌም እዶ መን ቂልቂሉማ ቱሬ
ሰነት ዴብአኒ ወጋ ለመፋሳኒት፥ ወግቾቲሰ
ጅአ ለመፋት ዘሩባቤል እልም ሼአልቲ
ኤል፥ ኢያሱን እልም ዮዛዳቅ፥ ሉቦትን አከ
ሳኒ ወር ካን፥ ሌዎትን፥ ወር እዶ እት
ቦጅአመኒ ዬሩሳሌምት ዴብአን ሁንድኑስ
ሆጅቾ እንጀልቀበን፤ ሆጂ እጃርሰ መነ ቂል
ቂሉማ እረ አዴመኒ አከ እላለኒፍሞ ሌዎተ
ወጋ ድግደማፍ ወጋ ድግደማ ኦል ተአን እት
እንሮአን*። 9ኢያሱን እልማንሳፍ አቦሎት
ንሳ፥ ቀድሚኤሊፍ እልማን ቀድሚኤል ወረ
ቶሞ ሆዳዊያ፥ እልማን ሄናዳድ እልማንሳኒፍ
አቦሎተሳኒ ወጅን ሌዎትን ጉቱማት ወልት
ደበለመኒ ሆጂቶተ ወረ ሆጂ እጃርሰ መነ ቂል
ቂሉማት ዴዴብአኒ እላሉት እንከአን*።
10እጃርቶትን መነ ቂልቂሉማ ሁንዴሳ እጃሩ
ዳፍ ዬሮ ከአንት፥ አከ ሴረ እሰ ዳዊት ሞቲን
እስራኤል ዳቤት፥ ሉቦትን ኡፈተ ሉቡማሳኒ
ኡፈተኒ፥ ፊንጌስ ፉደተኒ፥ ሌዎትንሞ ስቢለ
ወልት ሩኩተሜ ሰገሌ ጉዳ ደጌሰሱ ፉደተኒ
ዋቀዮን ጀጀቹዳፍ እዶ እዶሳኒ እንዳበተን*።
11እሳን ዮሙስ ፋርፈናዳን፥

«ዋቀዮ ጋረደ፥ ጋሩማንሳስ
እስራኤሊፍ በረበራን ጀባቴ
እንዳበተ»
ጂደኒ ዋቀዮን ጀጀተኒ
እንገለቴፈተን፤

ሰበቢ መን ቂልቂሉማ እጃረሙዳፍ ሁንዴ
ንሳ ካአሜፍ፥ ሰብን ጉቱማት እንገመዴ፥
ሰገሌሳስ ኦል ፉደቴ ዋቀዮን እንገለቴ
ፈቴ*። 12ነሞተ ወረ ዱሎሞ ኬሳ፥ ሉቦ
ትን፥ ሌዎትኒፍ አንገፎትን አቦታ፥ ወር
መነ ቂልቂሉማ እሰ ዱራ አርገን፥ መን
ቂልቂሉማ ኩን እጃረሙዳፍ ሁንዴንሳ
ካአሙ ዬሮ አርገንት ሰገሌሳኒ ኦል ፉደተኒ
እንቦአን፤ ነሞትን ባይኤንሞ ሰገሌሳኒ ኦል
ፉደተኒ ገመዱሳኒ እንደጌሰሰን*። 13ነሞ
ትን ጉድሰኒ ዋን ወጨኒፍ፥ ሰገሌን ፈጎት
ደገአመ መሌ፥ ነምን ቶኮሌ «ኩን ሰገሌ
ገመቹት፥ ኩንሞ ሰገሌ ቦእቻት» ጂዴ ገር
ገር ባፈቹ ሀንደንዴኜ።

*8. 2፡2 *9. 2፡40 *10. 1ሴና 15፡16፥24፤
16፡5-6፤ 25፡1፤ 2ሴና 5፡12፤ 7፡6፤
29፡25-26፤ ነህ 12፡27፥33-36
*11. 2ሴና 5፡13፤ 1ሴና 16፡34፤
ፋር 118፡1፤ 136፡1 *12. ሃጌ 2፡3

ቦቆና 4

ጆር ቶኮ ዴብፈሜ እጃረሙ መነ ቁልቁሉማቲን ሞርሙሳኒ

1 ወር ለፈ እት ቦጅአመኒ ዴብአን
ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤሊፍ መነ ቁልቁሉማ
እጃራ አከ ጅረን፥ ዲኖትን ይሁዳፍ ቤንያ
ሚን ዮሙ ደገአን፥ 2 ገረ ዘሩባቤሊፍ አን
ገፎተ አቦታ ደቀኒ፥ «ኑእሌ አኩመኬሰን
ዋቀዮኬሰን እንበርባድነ፥ ኤርገ በረ ኤሰር-
ሃዶን ሞቲን ብየ አሶር አስ ኑፍዴ ጆልቀ
ብኔ ዋቀዮኬሰኒፍ ኑእ አርሳ ድኤሳ ቱሬ፤
ኤጋ ኮታ መንቸ እጃሩ እስን እንገርጋረ»
ጄደን*። 3 ዘሩባቤል፥ ኢያሱኒፍ አንገፎ
ትን አቦተ እስራኤል ወር ካን ገሩ ዴብ
ሰኒ፥ «ዋቀዮኬኛፍ መነ ቁልቁሉማ
ኑወጅን እጃሩዳፍ እስን ቆደ ህንቀብደን፤
አኩመ ቂሮስ ሞቲን ፋሬስ ኑአቦሜዩ፥ ኑእ
ኮጳኬኘ ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤሊፍ መነ ቁል
ቁሉማ እንእጃረ*» ጄደን*።

*1-2. 2ሞቶ 17፡24-41 *3. 2፡2፤ 1፡2-4

4 ሰብን ገራገራ ብይቸ ኬሰ ጅራቱ
ነሞተ ይሁዳ ሁምነ ቡሰኒ አከ እሳን መንቸ
ህንእጃሬፍስ እንሶዳችሰን፤ 5 ጉቱማ በረ
ቂሮሲፍ ዳርዮስ ሞቶተ ፋሬስት ነሞተ
እሳን ጎርሰኒ አኬከሳኒራ ካችሰን እሳንት
እንብተን*።

*5. 4፡24

ዴብኤ እጃረሙ ዩሩሳሌምን ሞርሙ ነሞታ

6 ጆልቀበ በረ ሞቱማ አሀሽዌሮስት፥ ወር
ሆጂ ከናን ሞርመን ጫፈታን ወረ ይሁዳፍ
ዩሩሳሌም ኬሰ ጅራተን እንሀዴሰን*። 7 በረ
ሞቱማ አርታህሻስታት ቢሽላም፥ ሚትሬ
ዳት፥ ጣብኤሊፍ ህደትንሳኒ ወር ካን አርተ
ህሻስታ ሞቲ ፋሬስት ጫፈተ እንኤርገን፤
ጫፈትችስ አፋን አረሚን ጫፈሜ እሰራ
እንሂከሜ። 8 ሬሁም አጆጃን እረ-ኬሳፍ ሺም
ሻይ ጫፋን አከ ከነት ፋፌ ጅሩት ጫፈተ
ዩሩሳሌምን ሀዴሱ አርተህሻስታ ሞትቸት
እንኤርገን።

*6. አስ 1፡1

9 ሬሁም አጆጁ እረ-ኬሳ፥ ሺም
ሻይ ጫፋን ህደተሳኒ ወረ ካን፥ እሳ
ንስ አቦተ ፍርዲ፥ ወረ ብየ
ትሪጶሊ፥ ብየ ፋርስ፥ ብየ ኤሬኪፍ
ባቢሎን ቡልቸን፥ ወረ ኤላም እሰ
ሱሳ ኬሳ፥
10 አከሱመስ ሰበ ወረ ካን ወረ ኦስ
ናጴር ጉድቼፍ ኡልፍነ-ቀቤስ
ቦጅኤ መንደሮተ ሰማርያፍ ኩታ
ብያ እሰ ለገ ኤፍራጢስ ገማ ኬሰ
ቁብሲሴ ብራ ጫፈሜ።

11 ያድን ጫፈትቸ ኬሰ ጅሩሞ
ከነት ኣኔ ከን ጅሩደ፤

«ሀገኡ ገረ አርተህሻስታ
ሞትቻ!

ኩን ገርቦተኬ ወረ ለገ ኤፍራጢ
ስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ጅረን ብራ
ጫፈሜ፤

12 ይሁዶትን ወር ኩታ ብየኬ ገር
ቶኮ ኬሳ ገረኬኘት ኦል በአን፥ ዩሩ
ሳሌም ደቀኒ መንደረ ወረ ድዱፍ
ወረ ሀምቱ ጎቴ ዴብሰኒ እጃራ
ጅሩ፤ ደላሳ ራወቹ ገአኒሩ፥ ሁንዴ
ሳስ ዴብሰኒ ሃሬሰኒሩ፤ ኤጋ ኩን ስእ
ሞትቸ ብረት ቤከማ ሀተኡ!

13 «መንደር ኩን ዴብኤ ዮ እጃ
ረሜ፥ ደላንሳስ ዮ ራወቴ ጆር ኩን
ግብረ፥ ቀረጠ፥ ሆሪ ዋን አደዳቲፍ
ባሱን ተኡ እንዶወቱ፤ ሰበቢ ከናቲ
ፍስ ቀቤኝ ሞትቻ ጥናቻ አከ
አዴሙ፥ ስእ ሞትቸ ብረት ቤከማ
ሀተኡ!

14 ኑእ ስእ ሞትቻፍ አመነሙን
ዋን ኑረ ጅሩፍ፥ ሰልጵነኬ ከነ
ጨሉመ ጄኔ እላሉን ቀጄላ ተኤ ኑት
ህንሙልአትኔ፤ ከናፍ ዱቢ ከነ ስት
ቤክስሱፍ ጫፈታን ስት ኤርግኔረ፤

15 መጫፈ ሴና እሰ ወር ስዱረ
ቱረን ጫፈኒ ካአን ቆርቴ ዮ እላልቴ
መንደረቲን ድዱ፥ ሞቶታፍ፥ ወረ
ኩታ ብያ ቡልቸኒፍስ ረከፍቱ አከ
ቱርቴ፥ ዱሩማ ጆልቀቤስ እሼ
ኬሰት ጎሊን ከኣ አከ ቱሬ አትዩ ብረ
ጌሴ በሩ እንደንዴሰ፤ መንደረቲንስ
ሰበቢዱመ ከናፍ በሌፈምቴ።

16 ኤጋ መንደረቲን ዴብቴ ዮ እጃ
ረምቴ፥ ደላንሼስ እጃረሜ ዮ ወል
ገኤ፥ አት ለገ ኤፍራጢስራ ገረ
ልጠ-ቢፍቱቲ ዋን ቶኮሌ አከ ህንቀ
ብኔ ስእ ሞትቸት እንቤከስፍነ» ከን
ጄዱ ቱሬ።

17 ዴቢን ሞትቸ ብራ ሬሁም
አጀጁ እረ-ኬሳፍ፥ ሺምሻይ ጫፉ
ዳፍ፥ ህደተሳኒ ወረ ካን ወረ ሰማ
ርያ ጅራተኒፍ አከሱመስ ወረ ለገ
ኤፍራጢስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱቲን
እዶ ብራ ጅራተኒፍ ኤርገሜ ከነት
ኣኔ ከን ጅሩደ፤
እንስ፥ «ነጋኬኘ እስኒፍ እንድኤስነ!
18 ጫፈትን እስን ኑፍ ኤርግተን ፉለኬኘ
ዱረት ድአቴ ሙልእነት ዱብፈሜረ፤

19 አቦሚኬኛን ቆረትናን ጎደሜ፥
መንደረቲን ኩን ዱሩመዩ ሞቶተረት
አከ ካቱ፥ ድዱኒፍ ጎሊን እሼ ኬሰት
ተኣ አከ ቱሬ ቤከሜረ* ።
20 ዩሩሳሌም ሞቶተ ጀጀቦ ጉቱማ
ብየ ለገ ኤፍራጢስራ ገረ ልጠ-ቢ
ፍቱ ጅረን ሞአን ቀብድ ቱርቴ፤
ግብር፥ ቀረጥኒፍ ሆሪን ዋን አደዳ
ቲፍ ባሱን ተኡ እሳኒፍ ኬነማ
ቱሬ ።

21 «አመሞ ኑብራ አቦሚን ሀመ
በኡት መንደረቲን አከ ህንእጃረ
ምኔ፥ ጀርስ ሆጂሳ አከ እት ህንፉ
ፍኔ አቦማ!
22 ዱቢ ከነ ሰልጳት አከ ህንእላ
ሌፍ ኦፍ ኤገዳ! ወንት ሞቱማ ከነ
ሚዱ ማሊፍ ጉደቻ አዴመሬ?»
ጄደ ቱሬ ። *19. 2ሞቶ 18:7፤ 24:1
23 ሬሁም፥ ሺምሻይ ጫፉኒፍ ህደትን
ሳኒ ወር ካን፥ አኩመ ጫፈትን አርታህሻ
ስታ ሞትቻ ፉለሳኒ ዱረት ዱብፈሜን
አሪቲዳን ዩሩሳሌምት ይሁዶተ ብረ ደቀኒ
ግዲዳን ሆጅቸ እሳን እንዳብሰሰን ። 24 ከነ
ረት ሆጂን እጃርሰ መነ ቁልቁሉማ እሰ
ዩሩሳሌም ኬሳ እንዳበቴ፤ ሆጅች ሀመ ዳር
ዮስ ሞቲን ፉሬስ ሞኤ ወጋ ለመፋሳቲት
ገርገር እንጭቴ* ። *24. 4:5

ቦቆና 5

ጫፈተ ታቴናይ፥ ዳርዮሲፍ ኤርጌ

1 ዮሙስ ሃጌ ራጅቺፍ ዘካርያስ ራጅች
እልም ኢዶ መቃ ዋቀዮ ጎፍታ እስራኤል
እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩን፥ ይሁዶተ ብየ
ይሁዳፍ መንደረ ዩሩሳሌም ኬሰ ጅራተ
ንት ራጂ እንዱበተን* ። 2 በረ ሰነ ዘሩባቤል
እልም ሼአልቲኤሊፍ ኢያሱ እልም ዮዛ
ዳቅ ከአኒ መነ ቁልቁሉማ እሰ ዩሩሳሌም
ኬሳ ዴብሰኒ እጃሩ እንጀልቀበን፤ ራጀትን
ዋቀዮስ እሳን ገርጋሩዳፍ እሳን ብረ
ቱረን* ።
*1. ሃጌ 1:1፤ ዘካ 1:1 *2. 2:2፤ ሃጌ 1:14፤
ዘካ 4:9
3 ከነረት ታቴናይ ቡልቻን ኩታ ብየ
ለገ ኤፍራጢስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ሼታር-
ቦዝናዩፍ ህደትንሳኒ ዱፈኒ፥ «መነ ከነ
ዴብፍተኒ አከ እጃርተኒፍ ሆጂ ደላ ከናስ
አከ ራወተኒፍ ኤኙቱ እስን አቦሜ?»
ጄደኒ እሳን እንጋፈተን ። 4 አከሱመስሞ
መቃ ነሞተ መነ ከነ ዴብሰኒ እጃሩት ጅረኒ
እንጋፈተን ። 5 ጃርሶሊን ወረ ይሁዶታ፥
ዋቀዮንሳኒ እሳን እንኤገ ዋን ቱሬፍ፥ ዱቢ
ንሳ ዳርዮስ ሞትቸ ብረ ገኤ ዴቢንሳ ጫፈ
ታን ሀመ ዱፉት ሆጂሳኒራ እትፈሙ
ህንደንዴኜ* ። *5. ኬሰ 11:12፤ 1ሞቶ 8:29
6 ታቴናይ ቡልቻን ኩታ ብየ ለገ ኤፍ
ራጢስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ሼታር-ቦዝናዩፍ
ህደትንሳኒ፥ ወር ኩታ ብየ ለገ ኤፍራጢ
ስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ገማ ቡልቾን ወር
ካንስ፥ ዳርዮስ ሞትቾት ጫፈተ እንኤር
ገን ። 7 ዳምስ እሳን እት ኤርገንስ ከነት ኣኔ
ጅረ፤

«ያ ዳርዮስ ሞትቻ፥ ነጋን ሲፍ
ሀተኡ!

8 ኑእ ገረ ኩታ ብየ ይሁዳ፥ ገረ መነ ቁል
ቁሉማ እሰ ከን ዋቀዮ ጉድቻ አከ ደቅኔ
ስእ ሞትቸ ብረት ሀቤከሙ! መንች ደጋ
ጉርጉዳዳን እጃረማ፥ ሙክትስ ኬኘንሳ
ኬሰ ገልፈማ ጅረ፤ ሆጂንሳስ ስሬት ወልቅ
ጣቴ ህሰቻ ጅረ ።
9 «ኑእስ፥ ‹መነ ከነ ዴብፍተኒ አከ እጃ
ርተኒፍ፥ ሆጂ ደላ ከናስ አከ ራወተኒፍ
ኤኙቱ እስን አቦሜ?› ጄኔ ጃርሶሊ እንጋፈ
ትኔ ። 10 አከሱመስ ወረ ሆጅቸ ጌጌሰን
ጫፍኔ ስት ቤክሰሱ አከ ደንዴኙት መቃሳ
ኒስ ጋፈትኔ ቱሬ ። 11 ዴቢን እሳን ኑፍ ኬነ
ንስ፥

«ኑእ ገርቦተ ዋቀዮ ጎፍታ በንቲ ዋቃ
ቲፍ ለፉት፤ መነ ቁልቁሉማ እሰ ሞቲን
እስራኤል እን ጉዳን በረ ባይኤ ዱረ እጃሬ
ራወቴ ቱሬስ ዴብፍኔ እጃራ ጅረ ። 12 ሰበ
ቢንሳሞ አቦትንኬኘ ዋቀዮን ጎፍታ በንቲ
ዋቃ ገድሲፍናን፥ እንሞ ኔቡከድኔዛር ነመ
ብየ ከልዶታ ሞቲ ባቢሎንት ደበርሴ እሳን

ኬኔ፤ ሞትችስ እሰ መንቸ በሌሴ፥ ነሞ
ተሞ ቦጅኤ ብየ ባቢሎንት ጌሴ ቱሬ*።
*12. 2ሞቶ 25፡8-12፤ 2ሴና 36፡17-20

13 «ሀተኡዩ መሌ፥ ቂሮስ ሞቲን ባቢ
ሎን ሞኤ ወጋ ቶኮፋሳት፥ መን ቁልቁ
ሉማ ኩን ዴብኤ አከ እጃረሙፍ
እንአቦሜ*። 14 ቆዳ ወርቂፍ ቆዳ ሜቲ እሰ
ከን መነ ዋቀዮ እሰ ኔቡከድኔዛር መነ ቁል
ቁሉማ ዩሩሳሌም ኬሳ ፉዴ፥ ገልመ ዋቀ
ዮሊ ወረ ባቢሎን ኬሰ ካኤ ቱሬ ገድ
እንባስሴ፤ ምእቸስ ነምቸ እሰ ብየ ይሁዳ
አከ እን ቡልቹፍ ፎኤ፥ እሰ ሼሽበዛር
ጂደሙ ሰነት እንኬኔ*። 15 ነምቻንስ ‹መን
ቁልቁሉማ እን ከን ዋቀዮ ዩሩሳሌም ኬሰት
እዶሳ ዱሪት ዴብፈሜ ሀእጃረሙ! አትሞ
ምአ ከነ ፉዲ፥ ደቂ መንቸ ኬሰ ካእ!›
ጂዴ። 16 ‹ከነረት ሼሽበዛር ዱፌ መነ ቁል
ቁሉማ እሰ ዩሩሳሌም ኬሰ ጅሩ ከናፍ ሁን
ዴሳ ካኤ፤ ዩሮ ሰና ጀልቀቤ ሀመ አማት
እጃረማ ጅረ፥ ህንራወተምኔስ› ከን ጂዱ
ቱሬ። 17 ከናፍስ ያ ሞቲ፥ ጃለለኬ ዮ
ተኤ፥ መን ቁልቁሉማ እን ከን ዋቀዮ ኩን
ዩሩሳሌም ኬሰት ዴብፈሜ አከ እጃረሙፍ
ቂሮስ ሞትቸ ብራ አቦሚን በኤ ዮ
ጅራቴ፥ መነ ምአ ሞትቻ እሰ ባቢሎን
ኬሰ ጅሩ ኬሰ ሀእላለሙ! ዋኤ ዱቢ ከና
ፍስ አት ሞትች ሙርቶ ቶኮ ኑፍ
ኤርግ!» ጂደን። *13. 1፡1-2 *14. 1፡7-8

ቦቆና 6

አቦሚን ቂሮስ ብራ በኤ ቱሬ አርገሙሳ

1 ዮሙስ መነ ምአ ወረ ባቢሎን እዶ
ጫፈትን ታኡ ኬሰ ቆረትናን አከ ጎደሙፍ
ዳርዮስ ሞትች እንአቦሜ። 2 ኩኖስ መጫ
ፍን መረማን ቶኮ ኩታ ብያ እሰ «ሜዶን»
ጂደሙ ኬሳ መነ ሞቱማ መንደረ አህማ
ታት እንአርገሜ፤ ወንት እሰ ኬሰት
ጫፈሜ ቱሬስ ከነት ኣኔ ከን ጅሩደ፤
እንስ፥

3 «ቂሮስ ሞኤ ወጋ ቶኮፋሳት
ዋኤ መነ ቁልቁሉማ እሰ ከን ዋቀዮ
እሰ ዩሩሳሌም ኬሳቲፍ አቦሚ
እንባሴ፤ ‹መን ቁልቁሉማ እዶን
እት ኣርሳ ድኤሰን ዴብፈሜ አከ
እጃረሙፍ ሁንዴንሳ ሀካእሙ!
ሆጃን መንቻ ዱንዱመ ጃተመ፥ በል
እንሳስ ዱንዱመ ጃተመ ሀተኡ*!
4 ቶር ሰድእ ደጋ ጉርጉዳን
ቡፈሜ፥ ቶር ቶኮሞ ሙክት ሃራን
ቡፈሜ ሀእጃረሙ! ገቲንሳስ ሆሪ
ሞቱማ ኬሳ ሀባፈሙ!
5 አከሱመሞ ቆዳን ወርቂፍ ቆዳን
ሜቲ እን ከን መነ ዋቀዮ እን ኔቡከ
ድኔዛር መነ ቁልቁሉማ ዩሩሳሌም
ኬሳ ፉዴ ገረ ብየ ባቢሎንት ጌሴ
ቱሬ፥ መነ ዋቀዮ ኬሰት ኤገሙን
ዋን እረ ጅሩፍ፥ መነ ቁልቁሉማ
ዩሩሳሌም ኬሳት፥ እዶሳት ሀዴብ
ፈሙ!› ጂዴረ» ከን ጂዱደ።
*3. 1ሞቶ 6፡2

ሆጅች አከ እት ፉፉፍ ዳርዮስ አቦሙሳ

6 ዮሙስ ዳርዮስ ዴብሴ፥ «ያ
ታቴናይ ቡልቻ ኩታ ብየ ለገ ኤፍራ
ጢስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ጅሩ፥ ያ
ሼታር-ቦዝናይ፥ እስን ወር ኩታ ብየ
ሰና ኬሰት ህደተሳኒ ታተንስ፥ እዶ
ሰነራ ፈጋዳ!
7 ሆጂ እጃርሰ መነ ዋቀዮ ከነ ኬሰ
ህንልጥና! እን ይሁዶተ ቡልቹፍ
ጃርሶሊን፥ መነ ዋቀዮ ከነ እዶሳ
ዱሪት ዴብሰኒ ሀእጃረን!

8 «ከነ መሌስሞ ዴብሰኒ እጃሩ
መነ ዋቀዮ ከናፍ ጃርሶሊ ይሁዶታ
ቲፍ ጎቹን ከን እስኒፍ ተኡ እስን
ነንአቦመ፤ ሆጅች ገርገር አከ ህንጭ
ትኔት ሆሪ ወር ኩታ ብየ ለገ ኤፍራ
ጢስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ጅረን
ሞቱማዳፍ ግብረ ባሰን ኬሳ አሪቲዳን
ወንት ጀረ ከናፍ በርባድችሱ ጉቱ
ማት ሀኬነሙፍ!
9 ቀልመ ጉበሜ ዋቀዮ በንቲ ዋቃ
ቲፍ ድኤፈሙ በርባድችሱፍ ቱንቱ
ኖወን፥ ኮርቤዩ ሆላ፥ ጦባላ
ኮርቤዩ ሆላ አከሱመስ ቀመዲ፥
ሶግደ፥ ዳዲ ወይኒፍ ደዳ ኤጀርሳ
ወንተ ቶኮሌ ኡቱ ኬሳ ህንህርእስን
አከ ሉቦትን ወር ዩሩሳሌም ጂደንት
ጉያ ጉያት ሀኬነሙፍ!

10ኩንስ አከ እሳን አርሳ ገራ
ጪብሱ ዋቀዮ በንቲ ዋቃቲፍ ድኤስ
ኒፍ፥ አነ ሞትቻፍ፥ እጀሌኮቲፍስ
ጅሬኘ አከ ከደተኒፍ እንተአ*።

11«እት ደበሌስ፥ ‹አጀጀ ከነ
ነምን ጌደሩ ኡቱባን መነሳ ኬሳ ሀቡ
ቅፈሙ፥ ነምችስ እሰት ሀረራ
ፈሙ! መንሳሞ ቱላ ኮሲ ሀተኡ!›
ጂዬ አን አቦሚ ባሴረ።
12ሞቶተ ዮኪስ ሰበ ዱቢ ከነ ጌደ
ሩዳፍ ዮኪስ መነ ዋቀዮ እሰ ዬሩሳ
ሌም ኬሰ ጅሩ ከነ ዲጉዳፍ ሀርከ
አል ፉደተንሞ ዋቀዮ እን ዬሩሳሌ
ምን ለፈ መቃንሳ እት ዋመሙ ጎዴ
ፎአቴ ገረ እሳን ሀገልቼ!
አን ዳርዮስ አቦሚ ከነ ባሴረ፤
እንስ አኩመ ጅሩት ሆጂረ ሀኡሉ!»
ጂዬ።

*10. ኤር 29፡7፤ 1ጢሞ 2፡1-2

መን ቁልቁሉማ ራወተሜ ኤብፈሙሳ

13ዮሙስ ታቴናይ ቡልቻን ኩታ ብየ
ለገ ኤፍራጢስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ፥ ሼታ
ር-ቦዝናዪፍ ህደትንሳኒ አኩመ ዳርዮስ
ሞትች አቦሚ ደበርሴት ዋን ሁንዱማ
እንራወተን። 14ጃርሶሊን ወረ ይሁዶታ
ጀጀብነ ሃጌ ራጅቻፍ ዘካርያስ እልመ ኢዶ
ብራ አርገተኒን መንቾ እጃሩ እት
እንፉፈን፥ ሆጂንሳስ ወል እንቅጣቴፍ፤
እሳን አከ አቦሚ ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤ
ልት፥ አከ አጀጀ ቂሮስ፥ ዳርዮሲፍ አርተ
ህሻስታ ሞቶተ ፋሬስትስ እጃረኒ
እንራወተን*። 15መን ቁልቁሉማ ኩን ዳር
ዮስ ሞኤ ወጋ ጀአፉት፥ ጅአ አዳር ጋፈ
ጉያ ድግደሚ ሰደፉ እጃረሜ እንራወ
ተሜ።

*14. ሃጌ 1፡1፤ ዘካ 1፡1

16ነሞትን እስራኤል፥ ሉቦትን፥ ሌዎ
ትኒፍ ወር ካን ወር ለፈ እት ቦጅአመኒ
ቱረኒ ዴብአን፥ ጉያ መን ዋቀዮ እት ኤብ
ፈሜ ገመቹዳን እንአያኔፈተን። 17ጉያ
ኤብፈሙ መነ ዋቀዮ ከነት ቱንቱና ድበ
ቶኮ፥ ኮርቤዪ ሆላ ድበ ለመ፥ ጦባላ ኮር
ቤዪ ሆላ ድበ አፉር፥ አርሳ ሰበቢ ጩቡ
ቲፍ ድአቱፍስ ጉቱማ እስራኤሊፍ አከ
ለኮብሰ ጎሰሳኒት ኮርቤዪ ሬቲ ኩደ ለመ
እንድኤሰን*። 18አኩመ መጫፈ ሙሴ
ኬሰት ጫፈሜት ሉቦተ አከ ኩተተሳኒት፥
ሌዎተስ አከ ሀርመተሳኒት ሆጂ መነ ዋቀዮ
እሰ ዬሩሳሌም ኬሰ ጅሩረ እንዳበን*።

*16-17. ለኮ 7፡1-88፤ 1ሞቶ 8፡62-66
*18. ለኮ 3፡6፤ 1ሴና 23-24

አያነ ፉሲካ አያኔፈቹሳኒ

19ወር ለፈ እት ቦጅአመኒ ዴብአን
ጅአ ቶኮፉት፥ ጅእቸቲስ ጉያ ኩደ አፉረ
ፉት አያነ ፉሲካ እንአያኔፈተን። 20ሉቦት
ኒፍ ሌዎትን አፍ እንቁሌሰን፥
ሁንዱምትሳኒስ አከ ሴራት ቁላአ
እንተአን፤ ሌዎትን ወረ ለፈ እት ቦጅአ
መኒ ዴብአኒፍ፥ ሉቦተ አቦሎተሳኒፍ፥
አፊሳኒቲፍስ ሆላ ፉሲካ እንቀለን፤ 21ሆላ
ፉሲካ ከነስ እስራኤሎትን ለፈ እት ቦጅአ
መኒ ዴብአን፥ ወር ዋቀዮን ጎፍትቾ እስራ
ኤል በርባደቹዳፍ ጡራኡማ ሰበ ገራገራ
ብየ ሰነ ኬሰ ጅራተንቲ አዳን አፍ ባሰኒ
እስራኤሎተ አቦሎተሳኒ ከነት ደበለመን
ሁንድኑስ እንኛተን*። 22ሆጂ መነ ዋቀዮ
ጎፍትቾ እስራኤል ሆጂቹዳፍ እሬንሳኒ አከ
ጀባቱፍ፥ ዋቀዩምት አፊሳቲ ያደ ሞቲ
አሶር ገረሳኒት ዴብሴ ዋን እሳን ገመድቺ
ሴፍ፥ አያነ መጥኖ ጉያ ቶርባፍ ገመቹዳን
እንአያኔፈተን*።

*19-21. በኡ 12፡1-14 *22. በኡ 12፡15-20

ቦቆና 7

እዝራን ዬሩሳሌምን ገኡሳ

1ከነ ቦዴስ በረ አርተህሻስታ ሞቲ ፋሬ
ስት እዝራን እልም ሴራያ፥ እልም አዛ
ሪያ፥ እልም ሂልቂያ*፥ 2እልም ሻሉም፥
እልም ዛዶቅ፥ እልም አሂጡብ፥ 3እልም
አመሪያ፥ እልም አዛሪያ፥ እልም ሜራ
ዮት፥ 4እልም ዜራህያ፥ እልም ኡዚ፥
እልም ቡኪ፥ 5እልም አቢሹአ፥ እልም
ፊኔሃስ፥ እልም ኤሌአዛር፥ እልም አሮን
አንገፈ ሉባ፥ 6ባቢሎኒ እንዱፌ፤ እዝራን
ኩን ሴረ ሙሴ እሰ ዋቀዮ ጎፍትች እስራ
ኤል ኬኔ፥ በኤሰ ጎዴ ቤከ ቱሬ፤ እሬን
ገርጋርሰ ዋቀዮሳ ጎፍትቻ እሳ ወጅን ዋን
ጅሩፍ፥ ወንተ እን ጋፈቴ ሁንዱማ ሞትች
እንኬኔፍ*።

*1. 1ሴና 6፡13-14 *6. 7፡9፥28፤
8፡18፥22፥31፤ ነህ 2፡8፥18

7አርተህሻስታን ሞኤ ወጋ ቶርበፉሳ
ኬሰ እዝራን እስራኤሎተ ኬሳ ነሞተ

ሙራሰ፥ ሉቦተ፥ ሌዎተ፥ ፉርፈቶተ፥
ከረ-ኤግዶታፍ ወረ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ
ሆጀተኒ ወጅን ዬሩሳሌምን ደቁዳፍ ባቢ
ሎኒ እንከኤ። 8 ሞትች ሞኤ ወጋ ቶርበፉት
ወግቾቲስ ጅአ ሸነፉት እዝራን ዬሩሳሌምን
እንገኤ። 9 እሬን ገርጋርሰ ዋቀዮሳቲ እን
ጋሪን እሳ ወጅን ዋን ቱሬፍ፥ ጅአ ጀልቀ
ባት፥ ጅእቾቲስ ጉያ ዱራት ባቢሎኒ
ከኤ፥ ጅአ ሸነፉ ኬሳ ጋፈ ጉያ ቶኮፉ
ዬሩሳሌምን እንገኤ*። 10 እዝራን ሴረ ዋቀዮ
ቆሬ በሩፍ እቲን ሆጄቹፍስ፥ አከሱመስ
ሴረትቻፍ ፍርድቾ ቀጄላ ነሞተ እስራኤል
በርሲሱፍ ኦፍ እንኬኔ። *9. 7:6

ሞትች እዝራዳፍ ጫፈተ ኬኑሳ

11 ጫፈትን አርተህሻስታን ሞትች
እዝራ ሉብቾ እሰ ቤካ መጫፉ፥ እሰ ዋኤ
አቦሚፍ ሴረተ ዋቀዮ ሰበ እስራኤሊፍ ኬኔ
በኤሰ ጎዴ ቤኩ ሰናፍ ኬኔ፥ አከ ከነት
ፉፌ ጅሩት እንዱብፈመ፤
12 እንስ፥ «አርተህሻስታ ሞቲ ሞቶታ
ብራ!
ሀገኡ ገረ እዝራ ሉብቾ እሰ ቤካ ሴረ ዋቀዮ
በንቲ ዋቃ!
ነጋን ሲፍ ሀተኡ!

13 እስራኤሎትን ሞቱማኮ ኬሰ
ጅራተን፥ ሉቦትንሳኒ፥ ሌዎትንሳ
ኒስ፥ ወር ዬሩሳሌምት ኦል በኡ
ፌደን፥ ሲወጅን አከ ደቀን አቦ
ሜረ።
14 አከ አቦሚ ዋቀዮኬቲ እሰ ስሀ
ርከ ጅሩት ዋኤ ይሁዳፍ ዋኤ ዬሩሳ
ሌም አከ ቆረቱፍ አን ሞትቼፍ
ጎርስቶትንኮ ቶርበን ስኤርግኔረ*፤
15 አትሞ ሜቲፍ ወርቄ እሰ አን
ሞትቼፍ ጎርስቶትንኮ ፌደኬኛን
ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል፥ እሰ ዬሩ
ሳሌም ኬሰ ጅራቱፍ ኬንኔ፥
16 አከሱመስ ሜቲፍ ወርቄ እሰ
ባቢሎን ኩታ ብያ ኬሳ አርገቹ ደን
ዴሱ፥ እሰ ሰብን ጃለለሳቲን ኬኑፍ
እሰ ሉቦትን ፌደሳኒቲን መነ ዋቀዮ
ሳኒ እሰ ዬሩሳሌም ጅሩፍ ድኤሰን
ሁንዱማስ ፉዲ ደቅ*!
17 ሆሪ ከናንስ ቱንቱኖወን፥ ኮር
ቤዪ ሆላ፥ ጦባላ ኮርቤዪ ሆላ፥ ኬና
ምዳኒፍ ኬና ዱጋቲሳኒ ብቲቲ እዶ
አርሳ መነ ዋቀዮኬቲ እሰ ዬሩሳሌም
ኬሰ ጅሩረት አርሳ ድኤስ!
*14. አስ 1:14 *15-16. 1:4

18 «ሜቲፍ ወርቄ እሰ ሀፌንሞ
አከ ጃለለ ዋቀዮኬቲት፥ ስኢፍ አቦ
ሎተኬ ዱረት ወንተ ጋሪ ፈካቴ
እቲን ሆጄዱ!
19 አከሱመስሞ መነ ዋቀዮኬቲ
ኬሰት አከ እቲን ሆጄተሙፍ ምአ
ስት ኬነሜ ሁንዱማ ዋቀዮ እሰ ዬሩ
ሳሌም ጅሩ ዱረት ድኤስ*!
20 ከነራ ከን ሀፌሞ ወንት መነ
ዋቀዮኬቲፍ በርባድችሳ ተኤ፥ አት
እት ጉቱን ስረ ጅሩ፥ ሆሪ መነ
ሞቱማ ኬሳ ሀባፈሙ!
*19. 8:25-27

21 «አመስ ዋኑመ እዝራን ሉብ
ቺፍ ቤካን ሴረ ዋቀዮ በንቲ ዋቃ
ጋፈቴ አከ እሳፍ ኬነኒፍ አነ አርተህ
ሻስታ ሞትቾ ብራ፥ ገረ ወረ ለገ
ኤፍራጢስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱቲ ሆሪ
ሞቱማ ባተን ሁንዱማት አቦሚን
ደርቤረ።
22 ኩንስ ሀመ ሜቲ ኪሎ ኩመ
ሰድኢፍ ድበ አፉር ሚጀኑ፥
ቀመዲ ኪሎ ኩመ ኩደን፥ ዳዲ
ወይኒ ሊትሪ ኩመ ለማ፥ ደዳ ኤጄ
ርሳ ሊትሪ ኩመ ለማት ዮሙ ተኡ፥
ሶግድሞ ሀም በርባድችሴ ሀኬነ
ሙፍ!
23 ዋኑምት ዋቀዮ በንቲ ዋቃ
አቦሜ፥ ኦፍ ኤገትናዳን መነሳቲፍ
ሀጎደሙ! አን ሞትቼፍ እጆሌንኮ
ማሊፍ ዴከመምነሬ?
24 አከሱመስ ሉቦተት፥ ሌዎ
ተት፥ ፉርፈቶተት፥ ከረ-ኤግዶ
ተት፥ ወረ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ
ሆጄተንት ዮኪስ ሆጄቶተ መነ ዋቀዮ
ከናት ግብረ፥ ቀረጣፍ ሆሪ ዋን አደ
ዳቲፍ ባሱን ተኡ እት ቡሱን ሴረ
አከ ህንተእን ስት ነንቤክስሰ።

25 «ያ እዝራ፥ አት ኦጉማ ዋቀ
ዮኬ ሲፍ ኬኔን፥ ሰበ ለገ ኤፍራጢ
ስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ሁንዱማ አከ

ቡልቻኒፍ፣ ጌጌስቶታፍ አቦተ
ፍርዲ ሴረ ዋቀዮኬቲ ቤከን እት
ፎእ! ወረ ሴርቻ ህንቤክኔሞ በር
ሲስ!

26 ሴረ ዋቀዮኬቲፍ ሴረ ሞቱማ
ከናፍ ከን ህንአቦመምኔ ሁንዱማረት
ገሩ ፍርዲን ዱአ ዮኪስ ብያ ባፈሙ
ዮኪስ ሰርበሙ ዮኪስ ህደሙ ኡቱ
አሲፍ አች ህንጀልአትን ሀራወ
ተሙ!» ከን ጀዱ ቱሬ።

27 ከነረት እዝራን፣ «ዋቀዮ ጎፍታን
አቦተኬኛ እን መነ ቁልቁሉማሳ እሰ ዩሩሳ
ሌም ኬሳ አከ ሚደግሱፍ ያደ ከነ ገራ
ሞትቻ ኬሰ ካኤ ህጀጀሙ! 28 እን ሞት
ቻፍ፣ ጎርስቶተ ሞትቻ አከሱመስሞ ጉር
ጉዶተ ሞትቻ ወረ ሁምነ-ቀቤዪ ሁንዱማ
ዱረት ጋሩማሳ አናፍ ባይእሴረ፤ እሬን
ገርጋርሰ ዋቀዮ ጎፍታኮቲ አና ወጅን ዋን
ቱሬፍ፣ ጀባዴን ዱረ-ቡቶትን እስራኤል
አና ወጅን አከ ኦል በአኒፍ ወልት እሳን
ቀበዴ» ጀዴ*።

*28. 7፡6

ቦቆና 8

ለኮብሰ ወረ ብየ እት ቦጅአመኒ እዝራ ወጅን ዴብአኒ ገለኒ

1 በረ ሞቱማ አርተህሻስታ ሞትቻ ኬሰ
አነ እዝራ ወጅን ባቢሎኒ ከን ዱፈን ዱረ-
ቡቶትን አቦታፍ ወር መቃንሳኒ እሳኒ
ወጅን ጫፈሜ ከነት አኔ ከን ጅሩደ*፤

2 ጎሰ ፊኔሃስ ኬሳ፣ ጌርሾም፤ ጎሰ
ኢታማር ኬሳ፣ ዳንኤል፤
ጎሰ ዳዊት ኬሳ፣ ሀጡሽ*፣

3 እንስ እልመ ሼከኒያ ቱሬ፤ ጎሰ
ፋሮሽ ኬሳ ዘካርያስ፤ እሳ
ወጅንሞ ነሞተ ድባፍ
ሸንተመቱ ጫፈሜ።

4 ጎሰ ጳሀት ሞአብ ኬሳ ኤሊዮኤናይ
እልመ ዘራህያ፤ እሳ ወጅንሞ
ነሞተ ድበ ለመቱ ጫፈሜ።

5 ጎሰ ዛቱ ኬሳ ሼከኒያ እልመ
ዩሃዚኤል፤ እሳ ወጅንሞ
ነሞተ ድበ ሰድእቱ ጫፈሜ።

6 ጎሰ አዲን ኬሳ ኤቤድ እልመ
ዮናታን፤ እሳ ወጅንሞ ነሞተ
ሸንተመቱ ጫፈሜ።

7 ጎሰ ኤላም ኬሳ ዩሻእያ እልመ
አታሊያ፤ እሳ ወጅንሞ
ነሞተ ቶርባተመቱ ጫፈሜ።

8 ጎሰ ሼፋጥያ ኬሳ ዜባድያ እልመ
ሚካኤል፤ እሳ ወጅንሞ
ነሞተ ሰዴተመቱ ጫፈሜ።

9 ጎሰ ዮኣብ ኬሳ አባዲያ እልመ
ዩዚኤል፤ እሳ ወጅንሞ
ነሞተ ድበ ለማፍ ኩደ
ሰዴትቱ ጫፈሜ።

10 ጎሰ ባኒ ኬሳ ሼሎሚት እልመ
ዮሲፊያት፤ እሳ ወጅንሞ
ነሞተ ድባፍ ጃተመቱ
ጫፈሜ።

11 ጎሰ ቤባይ ኬሳ ዘካርያስ እልመ
ቤባይ፤ እሳ ወጅንሞ ነሞተ
ድግደሚ ሰዴትቱ ጫፈሜ።

12 ጎሰ አዝጋድ ኬሳ ዮሃናን እልመ
አቃጣን፤ እሳ ወጅንሞ ነሞተ
ድባፍ ኩደንቱ ጫፈሜ።

13 ጎሰ አዶኒቃም ኬሳ ወር ገረ ቦዴ
ኤሊፌሌጥ፣ ዩኡኤሊፍ
ሼማእያደ፤ እሳኒ ወጅንሞ
ነሞተ ጃተመቱ ጫፈሜ።

14 ጎሰ ቢግዋይ ኬሳ፣ ኡታዪፍ
ዛኩር፤ እሳኒ ወጅንሞ ነሞተ
ቶርባተመቱ ጫፈሜ።

*1. 7፡1፣7 *2. 1ሴና 3፡22

15 አንስ ብሻን እሰ ገረ መንደረ አሀ
ዋት ያኡ ብረት ወልት እሳን ነንቀቤ፤ እዶ
ቡፊታ ሰነስ ጉያ ሰድእ እንቴኜ፤ ጀረስ
ዮሙን ቶአዴ ነሞተ ወረ ካኒፍ ሉቦተ
መሌ፣ ሌዎተ ህንአርግኔ። 16 ከነረተን
ዱረ-ቡቶተ ኬሳ ኤሊኤዜርን፣ አሪኤልን፣
ሼማእያ፣ ኤልናታንን፣ ያሪብን፣ ኤልና
ታንን፣ ናታንን፣ ዘካርያሲፍ ሜሹላምን
አከሱመስ ወረ ቤክቶተ ኬሳ ዮያሪቢፍ
ኤልናታንን ዋምስሴ፣ 17 ደቀኒ ነሞተ መነ
ዋቀዮኬኛፍ ሆጀተን አከ ኑፍ ፍደኒፍ ገረ
ኢዶ እሰ ለፈ «ከሲፋ» ጀደሙት ዱረ-
ቡቱ ቱሬፍ ገረ አቦሎተሳ ወረ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሳ ሆጀተኒት እሳን ነንኤርጌ።
18 እሬን ገርጋርሰ ዋቀዮኬኛ እን ጋሪን ኑወ
ጅን ዋን ቱሬፍ እሳን ሰኜ መሃሊ እልመ
ሌዊ ያቆብ ኬሳ ነመ ሁበታ «ሼሬቢያ»
ጀደሙ ቶኮ እልማንሳፍ አቦሎተሳ ወጅን
ነሞተ ኩደ ሰዴት*፣ 19 አከሱመስ ሀሻ

ቢያ፥ እሳ ወጅንሞ ጎሰ ሜራሪ ኬሳ ዬሻ
እያ፥ አቦሎተሳፍ እልማንሳኒ ነሞተ ድግ
ደመ፥ 20 ከነ መሌስ፥ ሰኚ ወረ ዳዊቲፍ
ጕርጕዶትን ብያ ሌዎታፍ አከ ሆጄተኒፍ
ኬነኒ ቱረን ኬሳ፥ ሆጄቶትን መነ ቁልቁ
ሉማ ድብ ለማፍ ድግደምን፥ አዱመ
አዳን ጫፈመኒ ቱረን*።
*18. 7:6 *20. 1ሴና 9:2

21 ኑእ፥ እጆሌኬኘ፥ ቀቤኘኬኘ ሁንዱ
ማስ ከራ ነጋረ አከ ጌጌሱፍ ዋቀዮኬኘ
ዱረት ገድ ኦፍ ዴብፍኔ አከ እሰ ከደትኑፍ
ብሻን መንደረ አሀዋ ብረት ሶመ ነንለ
ብሴ። 22 ኑእ ሞትቻን፥ «እሬን ገርጋርሰ
ዋቀዮኬኛ ወረ ወንተ ጋሪዳፍ እሰ በርባደ
ተን ሁንዱማ ወጅን ጅረ፤ ሁምን ዴከም
ሰሳ ገሩ ወረ ዱግደ እሰት ገተንረት
እንተአ» ጄኔ ዱበትኔ ዋን ቱሬፍ፥ ከራ
ረት ዲኖተኬኘ አከ ኑራ ኤገኒፍ ሎልቶ
ታፍ አቦተ ፈርዴኒ ሞትቸ ከደቹ
ነንዬለኤ*። 23 ከናፍ ኑእ ሶምኔ ዋኤ ከናፍ
ዋቀዮኬኘ እንከደትኔ፤ እንሰ ኑፍ እንከደ
ተሜ። *22. 7:6

24 ዮሙስ አን ሉቦተ ወረ ጌጌስቶተ
ኬሳ ሼሬቢያፍ ሀሸቢያ ሉቦተ አከሳኒ ኩር
ነኒ ወጅን ወሉመት ነሞተ ኩደ ለመ ነን
ፎኤ፤ 25 ሜቲ፥ ወርቂፍ ምአ ገራገራ እሰ
ሞትቾ፥ ጎርስቶትንሳ፥ ጕርጕዶትንሳፍ
እስራኤሎትን አቾ ቱረን ሁንድኑ መነ ዋቀ
ዮኬኛፍ ኬነንሰ ሚጀኔ እሳንት ነንኬኔ።
26 ወንት አን ሚጀኔ እት ኬኔሰ ሜቲ አከ
ኪሎ ግራሚ ኩመ ድግደሚ ሰድኢ፥ ምአ
ሜቲራ ሆጄተሜ አከ ኪሎ ግራሚ ኩመ
ሰድኢፍ ድበ ሸኒ ሚጀኑ፥ ወርቂ አከ
ኪሎ ግራሚ ኩመ ሰድኢፍ ድበ ሸን፥
27 ጫቢ ወርቂ ወሉመት አከ ኪሎ ግራሚ
ኩመ ሰዴቲፍ ድበ ሸኒ ባሱ፥ ድግደመ፤
አከሱመስ ምአ በኤሳፍ ገት-ጀቤሰ አከ
ወርቂ ስቢለ ቦረጂራ ሆጄተሜ ለመ
ቱረን።

28 አን እሳንት ዱበዴ፥ «እስን፥ ምእ
ኩን ሁንድኑስ ዋቀዮፍ ከን ቁሎፍተኒደ፤
ሜትቹፍ ወርቅቾ ኬና ነሞትን ፌደሳኒቲን
ዋቀዮ ጎፍታ አቦተኬሰኒቲፍ ኬነኒደ።
29 ዬሩሳሌምት ኩታ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት
ሉቦተ ወረ ጌጌስቶተ፥ ሌዎታፍ አቦተ ጎሰ
እስራኤል ዱረት ሚጀንተኒ ሀመ ላተንት
በኤሰ ጎዳቲ ኤጋ!» ነንጂዴ። 30 አከስት
ሉቦትኒፍ ሌዎትን ሜትቸ፥ ወርቅቻፍ
ምአ ቁላአ እሰ መነ ዋቀዮኬኛ እሰ ዬሩሳ
ሌም ኬሳት ገልፈሙዳፍ ሚጀነሜ
እንፉደን*። *25-30. 1:4፤ 7:19

31 ኑእ ዬሩሳሌም ደቁዳፍ ጅአ እሰ
ዱራት፥ ጅእቾቲስ ጕያ ኩደ ለመፋት
ብሻን መንደረ አሀዋ ብራ እንካኔ፤ እሬን
ገርጋርሰ ዋቀዮኬኛ ኑወጅን ዋን ጅሩፍ፥
እን ዲኖተኬኛፍ ወረ ርጰኒ ከራረት ኑኤገ
ተን ኑአልቼ*። 32 አከስት ኑእ ዬሩሳሌምን
ጌኜ ጕያ ሰድኢፍ እንቦቆትኔ። 33 ጕያ አፉ
ረፋትሞ ገረ መነ ዋቀዮኬኛ ደቅኔ
ሜትቸ፥ ወርቅቻፍ ምእቸ እሰ ቁላአ
ሚጀኔ፥ ሜሬሞት ሉብቸ እልመ ኡሪያት
እንኬንኔ፤ ኤሌአዛር እልም ፊኔሃስ፥ ሌዎ
ትን ለመ ዮዛባድ እልም ኢያሱፍ ኖአዲያ
እልም ብኑዪ እሳ ወጅን ቱረን። 34 ወንት
ሁንድኑ ለካአሜ ሚጀነሜ፥ አኩመ ሚጀ
ነሜንሰ ጕቱማት እንጫፈሜ። *31. 7:6

35 ዮሙስ ወር ብየ እት ቦጅአመኒ ዴብ
አን ጕቱማ እስራኤሊፍ ቱንቱኖ ኩደ
ለመ፥ ኮርቤዪ ሆላ ሰገልተሚ ጀአ፥
ጦባላ ሆላ ቶርባተሚ ለመ አከሱመስ አርሳ
ሰበቢ ጬቡቲፍ ድአቱፍ ኮርቤዪ ሬቲ
ኩደ ለመ ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤሊፍ
ቀልመ ጕበሙፍ እንድኤሰን፤ ኩን ሁን
ድኑ ቀልመ ዋቀዮፍ ጕበሙፍ ድአቴ።
36 ጀር አቦሚ ሞትቻ ወረ ኩታ ብየ ሞትቻ
ቡልቾኒፍ አቦተ ብያ ኩታ ብየ ለገ ኤፍራ
ጢስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ጅሩት እንኬነን፤
እሳንሞ ነሞተ ለፈ እት ቦጅአመኒ ዴብአን
ከናፍ ሆጂ መነ ዋቀዮ እንገርጋረን።

ቦቆና 9

እስራኤሎትን ሰበ ናኖሳኒ ወጅን ፉዳፍ ሄሩማን ወል መኩሳኒ

1 ኩን ሁንድኑ ኤርገ ተኤ ቦዴ፥ ጌጌስ
ቶትን ገረኮ ዱፈኒ፥ «ሰብን እስራኤል
ሉቦትኒፍ ሌዎትንዩ ኡቱ ህንሀፍን ከነአ
ኖተ፥ ሄቶተ፥ ጲሪዞተ፥ ይቡሶተ፥ አሞ
ኖተ፥ ሞአቦተ፥ ግብጦታፍ አሞሮተ ወረ
ናኖሳኒ ጅረኒፍ ሆጂሳኒ እሰ ጪጋስሳራ
ኦፍ ህንኤገትኔ፤ 2 ነሞትን እስራኤል ኩን
ኦፈሳኒቲ እንተሎተ ሰበ ናኖሳኒ እንፉደን፥
እልማንሳኒስ እንፉሰሰን፤ አከስት ሰኚን
ቁልቁላአን ሰቦተ ናኖሳ ጅረኒ ወጅን ወል
መኬ፤ ጌጌስቶትኒፍ ገርጋርቶትን ወረ ብየ

ቡልቾኒ አመነሙ ደቡ ከነ ኬሰት ወረ ጀል
ቀባ ቱረን» ጂደን*። 3 አን ከነ ዮሙን
ደገኤ ነኤ ድንቅፈዴ ገደራ ከን ከኤስ ኡፈ
ተኮፍ ክታኮ ተርሳሴ፥ መታኮፍ አሬደኮ
ኦፍራ ጭሬ፥ ኦፍረ ገድ ነንታኤ። 4 ሰበቢ
አመነሙ ደቡ ወረ ብየ እት ቦጅአመኒ
ዴብአኒፍ፥ እሰ ዋቀዮ እን ከን እስራኤል
ዱበቴ ደገአኒ ወር ሮምአን አነ ብረት
ወልት እንቀበመን፤ አንስ ነኤ ድንቅፈዴን
ሀመ ዬሮ አርሳ ገልገላት አቹመ ታኤ።
*1-2. በኡ 34፡11-16፤ ነሀ 13፡23-28፤
ሚል 2፡10-12፤ ኬሰ 7፡3፤ 23፡3

5 አን ዬሮ አርሳ እሰ ገልገላት ለፈን
ታኤ ገዳ ቱሬ ነንከኤ፤ ኡፈትንኮፍ ክታ
ንኮ አኩመ ተርሰኤ ጅሩት ጅልቤንፈዴ
ከደታፍ ሀርከኮ ገረ ዋቀዮ ጎፍታኮት በል
እሴ፥ 6 «ያ ዋቀዮኮ፥ አን ነንዬለኤ፥ ሸን
ኬሳስ ነንጬቤ፤ የከኬኘ አል ከኤ መታ
ኬኘ ጫሌረ፥ በሌሳንኬኘስ በንቲ ዋቃ ብረ
ገኤረ፤ ከናፍስ ገረኬ እላሉ ህንደንደኡ ያ
ዋቀዮኮ*! 7 በረ አቦተኬኛቲ ጀልቀቤ ሀመ
አማት በሌሳ ጉዳ ሆጂቻ ጅረ፤ ሰበቢ የከ
ኬኛፍ ኑእ፥ ሞቶትንኬኛፍ ሉቦትንኬኘ
ሀርከ ሞቶተ ብየ ናኖኬኘ ጅረኒት፥
ብላት፥ ቦጅአሙት፥ ሳመሙፍ አኩመ
ሀርአ ከነ ዬላስፈሙት ኬነምኔረ። 8 አመ
ገሩ ዬሮ ገባባዳፍ አት ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ
አራረ ኑት አርግሲፍቴ ሀምባ ኑሀምብፍቴ
ሀርከ ገርቡማ ጀላ ባፍቴ፥ እዶኬ እሰ ቁል
ቁላአ ኬሰ ለፈ አመንሲሳረ ኑዳብዴተ፤ ያ
ዋቀዮኬኛ፥ አት ገርቡማቲ ጥኖ ኑፉርቴ
እጀ ኑእብስቴተ። 9 ኑእ ገርቡማ ጀለ ገሌ
ኡቱመ ጅሩ፥ አት ዋቀዮንኬኘ ገርቡማ
ኬኘ ኬሰትዩ ኑህንገትኔ፤ ኑእ በያነትኔ
መነኬ መነ ዋቀዮኬኛ ዳቡዳፍ፥ እሰ ጅጌስ
ዴብፍኔ እጃሩዳፍ ሞቶትን ፉሬስ ከራ አከ
ኑፍ ኬነኒፍ፥ ኩታ ብየ ይሁዳፍ ዬሩሳ
ሌም ኬሰትስ ደለሳ ከን ኑፍ ተአን አከ ኑፍ
አቦመኒፍ፥ አት ዋቀዮንኬኘ እሳን ዱረት
ጋሩማ ኑአርግሲፍቴተ። *6. ዳን 9፡7-8

10 «አመሞ ያ ዋቀዮኬኛ፥ ከነ ቦዴ
ማል ጂቹ ደንዴኘሬ? ኑእ አቦሚኬ፥
11 እሰ አት ከራ ገርቦተኬ ወረ ራጁታ፥
‹ብይ እስን ዳሉዳፍ እት ገልተን ሰበ ብይ
ቻቲን መንጬኤረ፥ ጡራኡማ ሆጂሳኒ እሰ
ጪጋስሳቲንስ ብይቾ ወሊን ገአኒሩ*፤
12 ከናፍስ እስን አከ ጀባተኒፍ፥ ወንተ ጋሪ
ብይች ባሱ አከ ኛተኒፍ፥ ብይቸስ እጆሌ
ኬሰኒፍ፥ ዳለ በረበራ ጎተኒ አከ ደበርስተ
ኒፍ፥ እንተሎተኬሰን እልማንሳኒት ህንሄሩ
ምሲስና! እልማንኬሰንስ እንተሎተሳኒ
ህንፉስስና! ራወተኒ ነጋ ህንኬንናፍ፥ አከ
እሳንት ቶሉስ ህንጎድና!› ጂቴ አቦምቴ
ዲፍኔረ*።
*11. ሌዎ 18፡24-27 *12. 9፡2

13 «ሰበቢ ሆጂኬኘ እሰ ሀማቲፍ በሌሳ
ኬኘ እሰ ጉዳቲፍ ኩን ሁንድኑ ዮ ኑት
ዱፌዩ፥ አት ዋቀዮንኬኘ ኑሀምብፍቴ አከ
ጅራትኑ ኑጎቴ መሌ፥ አከ የከኬኛት ኑህን
አደብኔ፤ 14 ኤጋ ዴብኔ አቦሚኬ እንጬብ
ስናሬ? ሰበ ወንተ ጪጋስሳ ሆጂተኒ
ወጅንስ ፉዳፍ ሄሩማን ወል እንመክናሬ?
ዮ አከስ ጎኔ ሀመ ነምን በራረሜ ሀፉ ቶኮሌ
ድቡት አርቴ ኑህንበሌስቱሬ? 15 ያ ዋቀዮ
ጎፍትቾ እስራኤል፥ አት ቀጂላደ፤ ነምን
ቶኮሌ በሌሳ ሆጂቴ ፉለኬ ዱረ ዳበቹ ከን
ደንደኡ ህንጅሩ፤ ኑእ ገሩ በራረምኔ ሀፍኔ
ሀርአ ጬቡኬኛ ወጅን ፉለኬ ዱረ ጅረ»
ነንጂዴ።

ቦቆና 10

ይሁዶትን ያደ ገራሳኒ ጌደረቹሳኒ

1 እዝራን በልበለ መነ ቁልቁሉማ ዱረት
ገድ ጎምብፈሜ፥ ቦአ፥ ከደቻ፥ ጬቡስ
ህመቻ ኡቱ ጅሩ፥ እስራኤል ኬሳ ዲር፥
ዱበርቲን፥ እጆሌንስ ቱት ሶናን ባይኤን፥
እሰ ብረት ወልት ቀበመኒ፥ ህርቅንፈቶኒ
እንቦአን። 2 ቆሞ ኤላም ኬሳ ሼከኒያ እልም
ዬሂኤል ዴብሴ እዝራዳን፥ «ኑእ ሰበ
ብይቻ ኬሳ እንተሎተ ኦርማ ፉዱኬኛን
ዋቀዮኬኘ ዱረት ጬቡ ሆጂትኔረ፤ ከነ
ኬሳሞ እስራኤሎታፍ አመዩ አብዲን
ጅረ*። 3 ኤጋ ኮታ አከ ጎርሰ ጎፍታኮቲፍ
አከ ጎርሰ ወረ አቦሚ ዋቀዮኬኛ ሶዳተኒት
ዱበርቶተ ከነ እጆሌ እሳን ደአኒ ወጅን
ኦፍ ብራ እንአዴምስፍነ፤ ኩንስ ሴራን
ሀተኡ! 4 ኩን ስሀርከ ጅረ፤ ኑእስ ሲወጅን
ጅረ፥ ከእ፥ ጀባዱ ሆጂዱ!» ጂዴ።
5 ዮሙስ እዝራን ከኤ አከ ዱቢ ከናት አከ
ሆጂተኒፍ ሉቦተ ወረ ጌጌስቶተ፥ ሌዎታፍ
ነሞተ እስራኤል ወረ ካን ጉቱማት እንከክ
ሲሴ፤ እሳንስ እንከከተን። *2. 9፡1-2

6 ከነ ቦዴ እዝራን በልበለ መነ ቁልቁ
ሉማ ዱራ ከኤ፥ ገረ ኩታ መና እሰ ዬሆ
ሃናን እልም ኤልያሺብ ኬሰ ታኡ

እንደቄ፤ ሰበቢ አመነሙማ ደቡ ወረ ቦጅ
አመኒ ቱረኒፍ ገደራ ከን ከኤ ምዳን ኡቱ
ህንኛትን፥ ብሻንስ ኡቱ ህንዱግን አቾ
እንቡሌ። 7ከነ ቦዴ ወር እዶ እት ቦጅአ
መኒ ዴብአን ሁንድኑ ዬሩሳሌምት አከ
ወልት ቀበመኒፍ፥ ኩታ ብየ ይሁዳፍ ዬሩ
ሳሌም ኬሰት ለብሲን እንለብሰሜ። 8ነምን
ጉያ ሰድእ ኬሰት አቾት ህንአርገምን
ሀፌሞ፥ ሙርቶ ጌጌስቶትኒፍ ጃርሶሊን
ኬነኒን፥ ወንት እን ቀቡ ሁንድኑ ሰር
በሜ፥ ኦፌሳቲስ ወልዳ ወረ ብየ እት ቦጅ
አመኒ ዴብአኒ ኬሳ እንባፈመ።
9 ጉያ ሰደን ሰነ ኬሰት ነሞትን ይሁዳፍ
ነሞትን ቤንያሚን ዬሩሳሌምት ወልት
እንቀበመን፤ ጅአ ሰልገፉት፥ ጅእቾቲስ
ጋፈ ጉያ ድግደመፉ ነሞትን ሁንድኑ
ዱፈኒ ኦብዲ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ
እንታአን፤ ዱቢን ኩኒፍ ቦካን የንዶን ዬሮ
ሰነ ሮቤ እሳን እንሮምእሲሴ። 10ዮሙስ
እዝራ ሉብቾ ከኤ ጀራን፥ «እስን ህንአመ
ነምኔ፥ እንተሎተ ኦርማ ፉዱኬሰኒን የከ
እስራኤልረት የከ ደበልተኒቱ፤ 11አመ
ዋቀዮ ጎፍታ አቦተኬሰኒት ጨቡኬሰን
ህመዳ፥ ወንተ እሰት ቶሉ ጎዳ! ሰበ ናኖ
ኬሰን ጅረኒፍ ዱበርቶተ ወረ ኦርማ ኬሳ
ፉተን ኦፍቲ ገርገር ባሳ!» ጄዴ።
12 ከነረት ጉቱማን ወልድቻ ዴብሴ
ሰገሌ ጉዳዳን፥ «ዱቢን ኩን ዱጋደ!
አመሞ ወንተ አት ጄቴ ጎቹን ኑፍ
እንተአ። 13ገሩ ኑእ ነሞተ ባይኤደ፥ ዬሮ
ንሳስ ዬሮ ቦካ የንዶ ዋን ተኤፍ፥ አለ
ዳበቹ ህንደንዴኙ፤ ከኑመረትዩሞ ኑእ የከ
ጉዳ የከኔ፤ ዱብቾስ ጉያ ቶኮ ዮኪስ ጉያ
ለመት ከን ራወቱ ምት። 14ከናፍስ ሀመ
ዱቢን ኩን እዶ ገኡት ጌጌስቶትንኬኘ ዱቢ
ከነረ ሀቱረን! ዴከምስ ዋቀዮ እን ቦበአን
ዋኤ ዱብቻፍ ኑት ዱፌ ኩን ሀመ ኑራ
ዴብኡት፥ ወር እንተሎተ ኦርማ ፉደን
ሁንድኑ ጃርሶሊፍ አቦተ ፍርዲ መንደረ
መንደረሳኒ ወጅን ዬሮ ዳበታት ሀዱፈን!»
ጄደን። 15ዮናታን እልመ አሳሄሊፍ የሃ
ዚያ እልመ ቲቅዋ ዱዋቱ ዱብቻን
ሞርሜ፤ ሜሹላሚፍ ሻቤታይ ሌዊቾስሞ
ያደሳኒ እንፉደተን።
16 ዬሮ ሰነት ወር ብየ እት ቦጅአመኒ
ዴብአንስ አኩመ ያደ ድአቴት እንራወ
ተን፤ እዝራ ሉብቾ አከ መነ መነ አባሳኒት
ዱረ-ቡቶተ ቆሞ እንፎአቴ፤ አዳን እሳን
ባሴስ መቃ መቃሳኒ እንጫፈቴ፤ እሳንሞ
ጅአ ኩርነፉት፥ ጅእቾቲስ ጉያ ዱራት
ታአኒ ዱብቾ ቆረቹ እንጀልቀበን፤ 17ጅአ
ጀልቀባት፥ ጅእቾቲስ ጉያ ቶኮፉት ዋኤ
ነሞተ ወረ እንተሎተ ኦርማ ፉደኒ ቆረተኒ
እንራወተን።

እስራኤሎተ እንተሎተ ኦርማ ፉዱዳን የከ ሆጄተን

18ጎሰ ሉቦታ ኬሳ እንተሎተ ኦርማ
ከን ፉደን ከነት ኣነኒ ጅሩ፤
እልማን ኢያሱ እልመ
ዮዛዳቂፍ ኦቦሎተሳ ኬሳ
መአሴያ፥ ኤሊኤዜር፥
ያሪቢፍ ጌዳልያደ።
19እሳን ሁንድኑ ዱበርቶተሳኒ ከነ
አከ ገድ ዲሰኒፍ ከከተኒ
ወሊፍ እንገለን፤ ሰበቢ
የከሳኒፍ ቶኮን ቶኮንሳኒ ኣርሳ
ሰበቢ የካቲፍ ድኣቱፍ ቡሻዬ
ኬሳ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ ቶኮ
እንድኤሰን።
20እልማን እሜር ኬሳ፥ ሃናኒፍ
ዜባድያደ።
21እልማን ሃሪም ኬሳ፥ መአሴያ፥
ኤልያስ፥ ሼማእያ፥
ዬሂኤሊፍ ኡዝያደ።
22እልማን ጳሽሁር ኬሳ፥
ኤልዮኤናይ፥ መአሴያ፥
እሽማኤል፥ ነታንኤል፥
ዮዛባዲፍ ኤልኣሳደ።

23ሌዎተ ኬሳሞ፥ ዮዛባድ፥
ሽሜኢ፥ ቁላያ እንስ
ቁሊጣደ፥ ጴታህያ፥
ይሁዳፍ ኤሊኤዜር።
24ፋርፈቶተ ኬሳ፥ ኤሊያሺብ፥ ከረ
ኤግዶተ ኬሳ፥ ሻሉም፥
ጤሌሚፍ ኡሪደ።

25እስራኤሎትን ወር ካን ከነት ፉፈኒ
ጅሩ፤ እሳንስሞ እልማን
ፋርኦሽ ኬሳ፥ ረሚያ፥
ዩዚያ፥ መልክያ፥
ሚያሚን፥ ኤልኣዛር፥
መልክያፍ ቤናያደ።

26 እልማን ኤላም ኬሳ፥ መተኒያ፥
ዘካርያስ፥ ዩሂኤል፥ አብዲ፥
ዩሬሞቲፍ ኤልያስ።
27 እልማን ዛቱ ኬሳ፥ ኤልዮኤናይ፥
ኤልያሺብ፥ መተኒያ፥
ዩሬሞት፥ ዛባዲፍ አዚዛደ።
28 እልማን ቤባይ ኬሳ፥ ዩሆሃናን፥
ሃናኒያ፥ ዛበዪፍ አትላይ።
29 እልማን ባኒ ኬሳ፥ ሜሹላም፥
መሉክ፥ አዳያ፥ ያሹብ፥
ሽኤሊፍ ይሬሞት።
30 እልማን ፈአት ሞአብ ኬሳ፥
አድናይ፥ ክላል፥ ቤናያ፥
መአሴያ፥ መተኒያ፥
ቤዛልኤል፥ ብኑዪፍ
ምናሴደ።
31 እልማን ሃሪም ኬሳ፥ ኤሊኤዘር፥
ይሽያ፥ መልክያ፥ ሼማእያ፥
ሽምኦን፥
32 ቤንያሚን፥ መሉኪፍ ሼማርያደ።
33 እልማን ሀሹም ኬሳ፥ መቴነይ፥
መታታ፥ ዛባድ፥
ኤሊፌሌጥ፥ ዩሬማይ፥
ምናሴፍ ሽሜኢደ።
34 እልማን ባኒ ኬሳ፥ መአዳይ፥
አምራሚ፥ ኡኤል፥
35 ቤናያ፥ ቤዴያ፥ ኬሉሂ፥
36 ዋንያ፥ ሜሬሞት፥ ኤሊያሺብ፥
37 መተኒያ፥ መቴነዪፍ ያአሳዉደ።
38 እልማን ብኑይ ኬሳ፥ ሽሜኢ፥
39 ሼሌምያ፥ ናታን፥ አዳያ፥
40 መክነዴባይ፥ ሻሻይ፥ ሻራይ፥
41 አዛርኤል፥ ሼሌምያ፥ ሼማርያ፥
42 ሻሉም፥ አማርያፍ ዮሴፍ።
43 እልማን ኔቦ ኬሳ፥ ይኢኤል፥
መቲትያ፥ ዛባድ፥ ዜቢና፥
ያዳይ፥ ዮኤሊፍ ቤናያደ።
44 ነሞትን ኩን ሁንድኑ ወረ
እንተሎተ ኦርማ ፉደኒደ፤
ዱበርቶተ ከነ ኬሳስ ካን
እልማን ሆረኒሩፍ።

መጫፈ ነህሚያ

ቦቆና 1

ነህሚያን ዋኤ ዩሩሳሌሚፍ ያዳን ድጳቹሳ

1 ዱቢን ነህሚያን እልም ሀካሊያ ዱበቴ
ከነት ፉፌ ጅረ፤ ነህሚያን፥ «አርታህሻስ
ታን ሞኤ ወጋ ድግደመፋት፥ ጅአ ኪስሉ
ትት መንደረ ሱሳን ኬሰ ኡቱን ጅሩ፥
2 አቦሎተኮ ኬሳ ሀናኒን ጇሬን ቶኮ ወጅን
ይሁዳዳ እንዱፌ፤ አንስ ዋኤ ሀምባ ይሁ
ዶታ ወረ ኡቱ ህንቦጅአምን አችት
ሀፈኒ፥ ዋኤ መንደረ ዩሩሳሌምስ ነንጋ
ፈዴ» ጇዴ። 3 እሳንስ፥ «ወር ቦጁራ
ሀፈኒ ናኖ ሰነ ኬሰ ጅራተን፥ ረክነ ጉዳዳፍ
ሚደመ ኬሰ ጅሩ፤ ደላን ዩሩሳሌም እን
ደጋን ዲገሜረ፥ ከርሼስ እብዳን ጉበሜረ»
ናንጇደን*። *3. 2ሴና 36፡19

4 አንስ ዱቢ ከነ ዮሙን ደገኤ አፍረ
ገድ ታኤ ነንቦኤ፤ ዋቀዮ ጎፍታ በንቲ ዋቃ
ዱረትስ ጉያ ሙራሳፍ ነንገዴ፥ ሶሜስ ነን
ከደዴ*። 5 ከደተኮ ኬሰትስ፥ «ያ ዋቀዮ
ጎፍታ በንቲ ዋቃ፥ አት ጉዳደ፥ እንሶዳች
ፍተስ! ወረ ስጃለተን፥ ወረ አቦሞተኬ
ኤገኒፍስ ከኩኬ እንኤግደ፥ ጋሩማኬስ
እንአርግሲፍተ*፤ 6 ከደተ አን ገርብችኬ
ሀልከኒፍ ጉያ ገርቦተኬ እጇሌ እስራኤሊፍ
ከደዱ ደገኡዳፍ ጉርኬ ገረኮ ሀደጌፈቱ፥
እጅኬስ ገረኮ ሀእላሉ! ጬቡ ኑእ ነሞትን
እስራኤል እቲን ስየክኔ ስት ነንህመደ፤
አኒፍ መን አባኮ ጬቡ ሆጇትኔረ። 7 ኑእ
ስዱረት ወንተ ጇልአ ሆጇትኔረ፥ አቦሚ
ኬፍ ሴረተኬ፥ ወንተ ቀጇላ ተኤስ እሰ
አት ሙሴ ገርብቾኬ አቦምቴ ህንኤግኔ።
*4. እዝ 9፡3 *5. ዳን 9፡4

8 «ሀደራ ወንተ ገርብቾኬ ሙሴ አቦ
ምቴ ያደዱ! አት፥ ‹እስን ዮ አመነሞ
ተኡ ደባተን ሰበ ለፈራ ግዱ እስን ነንተም
ሳሰ*፤ 9 ገሩ ገረኮት ዮ ዴብተን፥ ወንተ
አን እስን አቦሜስ ዮ ጎተን፥ ሀመ ዳሪ
ለፉት ዮ ተምሳተንዩ አቺ ወልት እስን
ሰሳቤ ዴብሴ እዶ መቃንኮ አከ እት ዋመ
ሙፍ ፎአዴ ሰነት እስን ነንፍደ› ጇቴተ*።
10 እሳን ኩን ገርቦተኬፍ ሰበኬ ወረ አት

ሁምነኬ እሰ ጉዳዳፍ እሬኬ እሰ ጭማዳን
ፉርቴደ*፤ 11ሀደራ ያ ዋቀዮ፥ ጉርኬ
ከደተ ገርብቾኬቲፍ ከደተ ገርቦተኬ ወረ
መቃኬ ሶዳቹን እት ቶሉ ሀደጌፈቱ! አን
ገርብችኬ ፉለ ነመ ከና ዱረት ፉረ ቶላዳን
አከን እላለሙፍ ገራሳ አናፍ ላፍስ!» ነን
ጂዴ፤ ዮሙስ አን ዱጋቲ ድኤስቱ ሞት
ቻን ቱሬ።
*8. ሌዎ 26፡33፤ ኬሰ 4፡27 *9. ኬሰ 30፡1-5
*10. ኬሰ 9፡29

ቦቆና 2

ነህሚያን ገረ ዬሩሳሌም ደቁሳ

1 አርተህሻስታን ሞትች ሞኤ ወጋ ድግ
ደመፉት፥ ጅአ ኒሳን ኬሰ ጋፍ ቶኮ ሞትች
ኞቻ ኡቱ ጅሩ ዳዲ ቆጿኤ ፉዴ ነንድኤ
ሴፍ፤ ጋፈስ መሌ አን ዱራን እሰ ዱረት
ገዴ ሙልአዴ ህንቤኩን ቱሬ። 2ሞት
ችስ፥ «አቶ ህንዱኩብሰትኔ ማሊፍ ፉለ
በዴ? ኩን ገደ ገራት መሌ ወንተ ብራ
ምት» ናንጂዴ፤ ዮሙስ አን ባይእሴ ነንሶ
ዳዴ። 3አንሞ ሞትቻን፥ «ያ ሞቲ በረበ
ራን ጅራዱ! መንደር አቦትንኮ እት
አዋለመን ጅጅጌ በዴ፥ ከርሼስ እብዳን
ጉበሜ ኡቱ ጅሩ ማሊፍ ገራንኮ ህንገ
ዱሬ?» ነንጂዴ*። 4ዮሙስ ሞትች፥ «
ማል ጋፈቹ በርባዳ?» ናንጂዴ፤ አንስ
ግዱት ዋቀዮን ኀፍታ በንቲ ዋቃ ነንከ
ደዴ፤ 5ሞትቻንስ፥ «ጃለለኬ ተኤ፥ አን
ገርብችኬ ስእ ሞትቸ ዱረት ፉረ ቶላዳን
እላለሜረ ዮን ተኤ፥ መንደረ እሼ አቦት
ንኮ ኬሰት አዋለመን ሰነ ዴብሴ አከን እጃ
ሩፍ ገረ ይሁዳት አከ ነኤርግቱ ስንከደደ»
ነንጂዴ። *3. 2ሞቶ 25፡8-10

6 ሞትችስ ዴብሴ፥ «ከርች ዬሮ
ሀመሚ ስፉደታ፥ ዮም ዴብተሲ?» ጂዴ
ነጋፈቴ፤ አንስ ዬሮ ሀመሚ አከ እን ነፉ
ደቱ እሰት ህምናን፥ እንስ ነኤርጉን ጃለ
ለሳ ተኤ «ቶሌ» ናንጂዴ፤ ዮሙስ ሃት
ወራ ሞትቻ እሰ ቡኬ እንቴስ ቱርቴ።
7አንስ እት ደበሌ ሞትቻን፥ «ጃለለኬ ዮ
ተኤ፥ ወር ኩታ ብያ ለገ ኤፍራጢስራ
ገረ ልጠ-ቢፍቱ ጅረን ቡልቾን ይሁዳ
ሀመን ገኡት ነጋዳን አከ ነደበርሰኒፍ፥
ጫፈትንኬ አናፍ ሀኬነሙ! 8አከሱመሞ
ከረ መሰራ መነ ሞቱማቲፍ፥ ከረ ደላ መን
ደረቲቲፍ፥ መነ አን ኬሰ ታኡፍስ ኡቱ
ቦተ ቶልፈቹዳፍ ሙከ አከ አናፍ ኬኙፍ
አሳፍ እሰ ቦሶነ ሞቲ ኤጉት ጫፈትንኬ
አናፍ ሀኬነሙ!» ነንጂዴ፤ ገርጋርስ ዋቀ
ዮኮ እሰ አራረ-ቀቤሳ አና ወጅን ዋን
ቱሬፍ፥ ሞትች ወንተ አን ጋፈዴ አናፍ
እንኬኔ*። 9ከነ ቦዴ ገረ ወረ ኩታ ብያ ለገ
ኤፍራጢስራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ቡልቾኒ
ደቄ ጫፈተ ሞትቻ እሳንት ነንኬኔ፤
ሞትች አንገፎተ ሎልቱፍ አቦተ ፈርዴኒ
አና ወጅን ኤርጌ ቱሬ። 10ሰንበላጥ ነምን
መንደረ ቤትሆሮኒፍ ጦቢያ እን ሆጂታን
ነምን ብየ አሞን ነምን ቶኮ ነሞተ እስራኤ
ሊፍ ዋን ጋሪ በርባዱ አከ ዱፌ ደገኡን
ባይኤ እሳን አርሴ*።
*8. እዝ 7፡6 *10. 2፡19፤ 4፡1፤ 6፡1

ነህሚያን ደላ ዬሩሳሌም ናነኤ እላሉሳ

11 አን ገረ ዬሩሳሌም ዱፌ ጉያ ሰድእ
ቦዴ፥ 12ነሞተ ሙራሰ ነዱካ ቱረኒ ወጅን
ሀልከን ነንከኤ፤ ዬሩሳሌም ኬሰት አከን
ሆጂዱፍ ወንተ ዋቀዮ ያደኮ ኬሰ ካኤ ነመ
ቶኮትሌ ህንህምኔ፤ ሆሪ እሼ አን ያበዴ
አዴሙራ ከን ሀፌ ከን ብራ ቶኮሌ አነ ብረ
ህንቱሬ። 13አን ሀልከኒን ከኤ ከራ «ከረ
ደቻ» በኤ ገረ ፉሌ ቡርቃ ጀዌፍ ገረ
«ከረ ኮሲት» ነንአዴሜ፤ ደላ ዬሩሳሌም
እሰ ዲገሜፍ ከረሼ እሰ እብዳን ጉበሜ
ሁበዴ ነንእላሌ። 14ዮሙስ አን ገረ «ከረ
ቡርቃ ብሻኒፍ» ገረ ኩፈመ ብሻን ሞት
ቻት ነንደርቤ፤ ገሩ ሆሪ እሼ አን ያበዴ
አዴሙፍ ከራን ደርባ ህንቱሬ። 15ከነ ቦዴ
ደልቸ ሁበዴ እላላ ሀልከኒን ደችቸ ኬሰ
ኦል ነንበኤ፤ ዱመረትሞ ከራ ከረ ደችቻ
ዴብኤ ኦል ልጤ። 16ወረ ብየ ቡልቾን
ኬሳ ነምን ቶኮሌ ኤሰ አከን ደቄ፥ ማልስ
ሆጂቻ አከን ቱሬ ህንቤክኔ፤ አንስሞ ሀመ
አማት ይሁዶተት፥ ሉቦተት፥ ጉርጉዶተ
ብያት፥ ወረ ብየ ቡልቾንት፥ ነሞተ ከን
ብራ ወረ ሆጅቸ ሆጂቹፍ ጅረንትስ ህንህ
ምኔ።

17 አን ዮሙስ እሳኒን፥ «ግድራ ኑእ
ኬሰ ጅሩ፥ ዬሩሳሌም ጅጅግዴ አከ
በዴ፥ ከርሼስ እብዳን አከ ጉበሜ እንአር
ግቱ፤ ከናፍስ ኑእ ስአቾ ዬሎ አረብሰሙ
ቲፍ አከ ህንታኔት፥ ኮታ ደላ ዬሩሳሌም
ዴብፍኔ እንእጃረ» ነንጂዴ። 18አከሱመ
ስሞ እሬን ገርጋርሰ ዋቀዮ እን ጋሪን አና
ወጅን አከ ጅሩ፥ ዱቢ ሞትች አነት

ዱበቴ ቱሬስ እሳንት ነንህሜ፤ እሳንስ፥
«ዴብፍኔ እጃሩ እንጀልቀብነ» ጄደኒ፥
ሁምነሳኒ ጀቤፈተኒ ሆጂ ጋሪ ከናፍ
እንከአን።

19 ሰንበላጥ ነምን መንደረ ቤትሆሮን፥
ጦቢያ እን ሆጄታን ነምን ብየ አሞን፥
ጌሼም አረብችስ ከነ ዮሙ ደገአን ገሩ ኑቱ
ፈተኒ ኑት ገእሰኒ፥ «ወንት እስን ሆጄቻ
ጅርተን ኩን ማሊ? እስን ሞትቸረት
ከኡፍ ጄቱ?» ጄደኒ ኑጋፈተን።
20 ዮሙስ አን ዴብሴ፥ «ኑእ ገርቦትንሳ
ካኔ እጃሩ እንጀልቀብነ ዋቀዮ ጎፍታን
በንቲ ዋቃሞ ኑፍ እንቀጄልቾ፤ እስን ገሩ
ዬሩሳሌም ኬሳ ቆደ፥ ኑፍ ተአ ከን
ጄተን፥ ዮኪስ ሴና ህንቀብደን» ነንጄዴ።

ቦቆና 3

ደላን ዬሩሳሌም ዴብኤ እጃረሙሳ

1 ኤሊያሺብ አንገፍን ሉባፍ አቦሎትንሳ
ሉቦትን አከሳቲ ደቀኒ ደላ መንደረቲፍ ከረ
እሰ «ከረ ሆላ» ጄደሙ ዴብሰኒ እንእጃ
ረን፤ እሳን ሀመ መሰራ ደጋ አል ዴራ እሰ
«መሰራ ድባ» ጄደሙት፥ ደርቤስ ሀመ
መሰራ ሀናንኤልት እጃረኒ ኤብሰኒ ጩፋ
እት ነቀን*። 2 እት አንሰኒ ነሞተ ዬሪኮቱ
እጃሬ፤ እት አንሴሞ ዘኩር እልመ ኢም
ሪቱ እጃሬ።

*1. 12፡10፤ 13፡28፤ ኤር 31፡38፤ ነህ 12፡39

3 እልማን ሀሴናህ ገረ ከረ እሰ «ከረ
ቁርጡሚ» ጄደሙን እጃረኒ፥ ኡቱቦተሳ
ዳበኒ፥ ጩፋሳ እት ነቀኒ፥ ሎሎሶሳፍ ደን
ቀራሳ እት እንካአን፤ 4 እት አንሴ ሜሬ
ሞት እልመ ኡሪያ ቆጢቱ ዴብሴ እጃሬ፤
እት ፋፌሞ ሜሹላም እልመ ቤሬኪያ
ሜሼዛብኤልቱ ዴብሴ እጃሬ፤ እት አን
ሴሞ ዛዶቅ እልመ በአናቱ ዴብሴ እጃሬ፤
5 ኩታ እሰ እት ኣኑሞ ወረ ቴቆአቱ ዴብሴ
እጃሬ፤ ጉርጉዶትንሳኒ ገሩ ሆጂ ጎፍታሳኒ
ከነ ኬሰ ልጠኒ ሆጄቹ እንድደን።

6 ዮያዳ እልም ጳሴሃፍ ሜሹላም እልም
ቤሶዴያ ገረ ከረ እሰ «ከረ ዱሪ» ጄደሙን
ዴብሰኒ እንእጃረን፤ ኡቱቦተሳ ዳበኒ፥
ጩፋሳ እት ነቀኒ፥ ሎሎሶሳፍ ደንቀራሳ
እት እንካአን። 7 እት ፋፈኒሞ ሀመ እዶ
ታኡምስ እሰ ኩታ ብያ ለገ ኤፍራጢስራ
ገረ ልጠ-ቢፍቱ ጅሩ ቡልቹት፥ ሜላጢያ
ጊቤአንትቻ፥ ያዶን ሜሮንትቻ አከሱመስ
ወረ ጊቤኦኒፍ ወረ ሚስጳቱ ዴብሴ
እጃሬ፤ 8 ኩታ እሰ እት ኣኑሞ ኡዚኤል
እልመ ሃርሀያ እሰ ወርቄ ቱሙቱ ዴብሴ
እጃሬ፤ እት አንሴሞ ሃናኒያ እልመ ነምቻ
ኡርጎፍቱ ቶልቹ ቶኮቱ ዴብሴ እጃሬ፤
እሳን ደላ መንደረቲ ሀመ «ደላ በልአ»
እሰ ጄደሙት ዴብሰኒ እንእጃረን። 9 ኩታ
እሰ እት ኣኑሞ ሬፋያ እልመ ሁር እሰ
ወለካ ዬሩሳሌም እሰ ገር ቶኮ ቡልቻ
ቱሬቱ ዴብሴ እጃሬ። 10 ከነት ፋፌሞ ዬዳ
እያ እልመ ሀሩማፍቱ ፋሌ መነሳቲን
ዴብሴ እጃሬ፤ እት አንሴሞ ሀጡሽ እልመ
ሀሸብኒያቱ ዴብሴ እጃሬ። 11 መልክያ
እልም ሀሪሚፍ ሀሹብ እልም ጳሀት-ሞአ
ብሞ ኩታ እሰ ካኒፍ ደላ ደጋ ዴራ እሰ
እዶ እብዳ ዴብሰኒ እንእጃረን። 12 ኩታ
እሰት ኣኔ ጅሩሞ፥ ሻሉም እልመ ሀሎሄሽ
እሰ ወለካ ዬሩሳሌም እሰ ገረ ካኒ ቡልቻ
ቱሬፍ እንተሎተሳቱ ዴብሴ እጃሬ።

13 ከረ እሰ «ከረ ደቻ» ጄደሙሞ ሀኑ
ኒፍ ወረ ዘኖአ ጅራተንቱ ዴብሴ እጃሬ፤
እሳን ሀመ ከረ እሰ «ከረ ኮሲ» ጄደሙት
ዱንዱመ ኩመ ቶኮ ዴብሰኒ እጃረኒ፥
ጩፋሳ እት ነቀኒ፥ ሎሎሶሳፍ ደንቀራሳ
እት እንካአን። 14 መልክያ እልመ ሬካብ
እን ገር ቶኮ መንደረ ቤትሀኬሬም ቡልቻ
ቱሬ ከረ እሰ፥ «ከረ ኮሲ» ጄደሙ ዴብሴ
እጃሬ፥ ጩፋሳ እት ነቄ፥ ሎሎሶሳፍ ደን
ቀራሳ እት እንካኤ። 15 ሻሉም እልም ኮል
ሆዜ እን ገር ቶኮ መንደረ ሚስጳ ቡልቻ
ቱሬ ከረ እሰ «ከረ ቡርቃ» ጄደሙ ዴብሴ
እጃሬ፥ በንቲ እት ቶልቼ፥ ጩፋሳ እት
ነቄ፥ ሎሎሶሳፍ ደንቀራሳ እት እንካኤ፤
አከሱመሞ እን ደላ ሼላህ ኩፈመ ብሻኒ
እሰ እዶ ዳባ ሞትቻ ብራ ሀመ ቡሳ እሰ
መንደረ ዳዊቲ ገድ ቡሱ ሰናት ዴብሴ
እንእጃሬ*። 16 እሰት ኣኔሞ ነህሚያ እልመ
አዝቡክ እሰ ወለካ ቤትዙር እሰ ገር ቶኮ
ቡልቻ ቱሬቱ ከራ ፋሌ አዋለ ዳዊት ሀመ
ብሻን ኩፈሜፍ ሀመ መነ ወረ ጀግኖተ
ጀጀቦት ዴብሴ እንእጃሬ።

*15. 2ሞቶ 20፡20፤ ዮሀ 9፡7

17 እት ፋፌሞ ወር ሌዎታ ጌጌሳ
ሬሁም እልመ ባኒቲን ደልቻ ዴብሰኒ
እንእጃረን፤ እት ኣኔሞ ሀሸቢያ እሰ ወለካ
ቄይላ እሰ ገር ቶኮ ቡልቻ ቱሬቱ ቆደሳ
ዴብሴ እጃሬ። 18 እት ፋፌሞ አቦሎተሳ

ኒቱ ዴብሴ እጃሬ፤ ብኑይ እልመ ሄናዳድ
እሰ ወለካ ቄይላ እሰ ገረ ካኒ ቡልቻ ቱሬቱ
ኩታ እሰ እት ኣኑ ዴብሴ እጃሬ። 19ኤዜር
እልመ ዩሹኣ እሰ ሚስጳ ቡልቻ ቱሬቱ
ከራ እሰ ገረ እዶ መነ ምአ ሎላ ካአንት
ኦል ባሱ ሰና ጀልቀቤ ሀመ ዱመ ጎሌሳቲት
ዴብሴ እጃሬ። 20እት ኣኔሞ ባሩክ እልመ
ዘባይቱ ህናፉዳን ከኤ፥ ኩታ እሰ ጎሌራ
ከኤ ሀመ በልበለ መነ ኤሊያሺብ አንገፈ
ሉቦታት ጅሩ ዴብሴ እጃሬ*። 21እት
ፋፌሞ ሜሬሞት እልመ ኡሪያ ሀቆዝቱ
በልበለ መነ ኤሊያሺቢ ጀልቀቤ ሀመ
ዱመ እሰ ከንሳቲት ዴብሴ እጃሬ።
*20. 3:1

22 እት ኣንሴሞ ሉቦተ ወረ ናኖ መንደ
ረቲ ጅራተንቱ ዴብሴ እጃሬ። 23እት ፋፈ
ኒሞ ቤንያሚኒፍ ሀሹብቱ ቅጠ ቅጠ
መነሳኒቲን ዴብሰኒ እጃረን፤ አዛሪያ እልም
መአሴያ አናኒያ ቡኬ መነሳቲቲን ዴብሴ
እንእጃሬ። 24እት ኣንሴ ብኑይ እልመ ሄና
ዳድቱ ዱመ መነ አዛሪያቲ ካሴ ሀመ ጎሌ
ደልቻት ዴብሴ እጃሬ። 25ጳላል እልም
ኡዛይስ ጎሌ ደልቻፍ ደላ ኦል ዴራ እሰ
ከን መነ ሞትቻ እዶ ኦብዲ ኤግዱን ኬሰ
ዳበቱ ብራ ጀልቀቤ ዴብሴ እንእጃሬ፤ እት
ኣኔስ ጲዳያ እልመ ጳሮሽ፥ 26አከሱመስ
ሆጄቶተ መነ ቁልቁሉማ ወረ ጋረ ኦፌል
ጉባ ጅራተንቱ ሀመ እዶ ፋሌ ከረ እሰ
«ከረ ብሻኒ» ጄደሙ ቶኮት፥ ገረ በአ-ቢ
ፍቱፍ ገረ ደላ እሰ ዴራ ጎሌ ኬሳ ኦል በኤ
ሙልአቱት ዴብሴ እጃሬ*። 27ከንሳኒት
ኣኔሞ ነሞተ ቴቆኣቱ ደላ እሰ ዴራ እሰ
ጉድቾ ጎሌ ኬሳ ኦል በኤ ሙልአቱ ሰና
ካሴ ሀመ ደላ ኦፌልት ዴብሴ እጃሬ።
*26. 11:21

28 ከረ እሰ «ከረ ፈርዳ» ጄደሙ ገረ
ራዳንሞ ሉቦትን ቅጠ ቅጠ መነሳኒቲን ዴብ
ሰኒ እንእጃረን*። 29ከንሳኒት ኣኔሞ ዛዶቅ
እልመ ኢሜርቱ ፋሌ መነሳቲን ዴብሴ
እጃሬ፤ እሰት ፋፌሞ ሼማእያ እልመ
ሼካያ እሰ ከረ በአ-ቢፍቱ ኤጉቱ ዴብሴ
እጃሬ። 30እት ፋፌሞ ሀናኒያ እልመ ሼሌ
ምያፍ ሀኑን እልመ ዘልፋ እሰ ጀአፋቱ በከ
ቶኮ ዴብሴ እጃሬ፤ እት ኣንሴሞ ሜሹላም
እልመ ቤሬኪያቱ ፋሌ መነሳቲቲን ዴብሴ
እጃሬ። 31ከነ ቦዴሞ መልክያ እልመ
ነምቾ ወርቄ ቱሙ ቶኮቱ ሀመ መነ ሆጄ
ቶተ መነ ቁልቁሉማፍ ነጋዶታት፥ ፋሌ
ከረ እሰ «ከረ ኤጉምሳ» ጄደሙቲንሞ
ሀመ ኩታ መና እሰ ጎሌ ገረራዳን ሙልአ
ቱት ዴብሴ እጃሬ። 32አከኑመስ ኩታ መና
እሰ ጎሌ ገረራዳን ሙልአቱፍ ከረ እሰ
«ከረ ሆላ» ጄደሙ ግዱሞ ወረ ወርቄ
ቱመኒፍ ነጋዶተቱ ዴብሴ እጃሬ።
*28. 2ሞቶ 11:16

ቦቆና 4

ነሞትን ቶኮ ዴብፈሜ እጃረሙ ደልቻቲን ሞርሙሳኒ

1ኑእ ይሁዶትን ደልቾ ዴብፍኔ እጃሩ
አከ ጀልቀብኔ ሰንበላጥ ዮሙ ደገኤ፥
ባይኤ ኣሬ እንዴከሜ፥ ኑት እንገእሴስ*፤
2እን ወረ ህደተሳፍ ሎልቶተ ሰማርያ
ዱረት፥ «ይሁዶትን ደደቦን ኩን ማል
ሆጄቻ ጅሩ? ደላ መንደረቲ ዴብሰኒ እጃ
ሩሬ? አመ እሳን ‹ኣርሳ ድኤሱዳን ሆጅቾ
ጉያ ቶኮት ፍጥን› ጄደኒ ያዱሬ? አመ
ደጋ ጉበቴ ጩጩቤ ቱለሜ ከናን አኩመ
እን ጅሩት ዴብሰኒ እቲን እጃሩ ደንደ
ኡሬ?» ጄዴ ዱበቴ። 3ጦቢያ አሞንትቾ
እን እሰ ቡኬ ቱሬሞ፥ «ጀር ኩን ማል
እጃራ ጅሩ? ደላ እሳን ደጋዳን እጃረን
ከነ፥ ዋንጎንዩ ኡቱ ያብዴ እንጩጩብ
ስት» ጄዴ። 4አን ነህሚያን፥ «ያ ዋቀዮ
ኬኛ፥ ቱፈተሙኬኘ ደገእ! አረብሶ እሳን
ኑአረብሰን መቱመሳኒት ዴብስ! አከ እሳን
ሳመመኒፍስ ብየ ወረ እሳን ቦጅኡት ደበ
ርሲ እሳን ኬን*! 5እሳን ፋለ እጃርቶታ
ዱረት ሰበቢ ስኣርሰኒፍ፥ አት የከሳኒ እሳ
ኒፍ ህንዶክስን፥ ጩቡንሳኒስ ፋለኬ ዱራ
አከ በዱ ህንጎድን!» ጄዴ ነንከደዴ።
6ነሞትን ገራሳኒ ጉቱ ዋን ሆጄተኒፍ፥ ኑእ
ደፍኔ ደልቾ እጃሬ አሲ ኦሊሳ ወለካ
እንጎኔ። *1. 2:10 *4. ኤር 18:23

7 ሰንበላጢፍ ጦቢያን፥ ወር አረባፍ
ወር አሞን ወር አሽዶድስ አከ ኑእ ደላ
ዩሩሳሌም ዴብፍኔ እጃራ ጅሩ፥ ቃወ ደል
ቻስ አከ ኑእ ዱችኔ ዮሙ ደገአን ባይኤ
እንኣረን። 8እሳን ሁንዱምትሳኒ ዱፈኒ
ዩሩሳሌምን ሎሉፍ ሚዱፍስ ወሊ ወጅን
እንኮረተን። 9ኑእ ገሩ ዋቀዮኬኘ እንከደ
ትኔ፥ ዋን እሳን ሶዳትኔፍስ ሀልከኒፍ ጉያ
ኤግዱ እንዳበቺፍኔ።

10 ሀተኡዩ መሌ ሰብን ይሁዳ፥
«ሁምን ነሞተ ወረ በአ ባተኒ ደደቤረ፥

ጨጨባን ጅሩስሞ ባይኤ ዋን ተኤፍ፥
ደልቾ እጃሩ ህንደንዴኙ» ጇደን። 11 ዲኖ
ትንኬኘስሞ፥ «ኡቱ እሳን ህንቤክን፥
ኡቱ እሳን ኑህንአርግንስ እሳን ግዱ ገሌ
እሳን አጇፍኔ ሆጅቾ አከ ዳበቱ እንጎነ»
ኑንጇደን። 12 ዮሙስ ይሁዶትን ወር ናኖ
ዲኖተኬኞ ጅራተን እዶ ሁንዱማቲ ዱፈኒ
ወንተ ሀማ ዲኖትንኬኘ ኑት ኮረተን ስአ
ባይኤ ኑት እንህመን። 13 ከነረተን ነሞተ
ካን ደልቾ ዱባን ደቻ ኬሰ፥ ካንሞ አከ
አከ ማቲሳኒት ብላፍ ኤቦ፥ እዳስ ቀበቼሴ
እዶ አል ከአረ ዳበቼሴ። 14 ሶዳቹ ነሞታስ
ዮሙን አርጌ፥ ከኤን፥ «እሳን ህንሶዳ
ትና! ዋቀዮን እሰ ጉዳ እሰ ሶዳተማ
ያደዳ! አቦሎተኬሰኒፍ፥ እልማንኬሰ
ኒፍ፥ እንተሎተኬሰኒፍ፥ ዱበርቶተኬሰ
ኒፍ መነኬሰኒፍ ሎላ!» ጇዴ፥ ጉርጉዶተ
ብያት፥ ወረ ብየ ቡልቾንት፥ ነሞተ ወረ
ካንትስ ነንዱበዴ።

15 ዲኖትንኬኘ ወንተ ኦፈሳኒቲን ኑት
ኮረተን አከ ኑእ በሬ እንደገአን፤ ዋቀዮስ
ያደ እሳን ቆጲሰን ሆጂረ አከ ህንአልችኔ
እንሁበተን፤ ዮሙስ ኑእ ሁንዱምትኬኘ
ደልቾ ዴብፍኔ እጃሩፍ ገረ ሆጂ ሆጂኬ
ኖት እንዴብኔ። 16 ኤርገ ጋፈሲቲ ነሞተኮ
ኬሳ ወለካንሳኒ ሆጅቾ እንሆጇቱ፥ ወለካን
ሳኒሞ ኤቦ፥ ጋቾናፍ እዳ ቀበተኒ፥ ምአ
ሎላስ ህደተኒ ቱረን፤ ጌጌስቶትንኬኘስ
ገራ ጉቱ ነሞተ እንገርጋረን። 17 ወር ገርጋ
ረመንስ ወረ ደልቾ እጃሩረ ቱረኒደ፤ ወር
ወንተ እቲን ደልቾ እጃረን ባተን፥ ሀርከ
ቶኮን ሆጅቾ ሆጇቻ፥ ሀርከ ቶኮንሞ ምአ
ወራና እንባቱ ቱረን። 18 ወር ደልቾ እጃ
ረን ሁንድኑ አዱመ አዳን ብላሳኒ ሙዲሳ
ኒት ህደተኒ እንእጃሩ ቱረን፤ ነምቾ እን
መለከተ አፉፉሞ አነ ብረ ቱሬ። 19 አን
ጉርጉዶተ ብያቲን፥ ወረ ብየ ቡልቾኒን፥
ነሞተ ወረ ካኒንስ፥ «ሆጅቾ ጉዳዳፍ
በልአ ዋን ተኤፍ፥ ኑእ ደልቾረ ተሬ ገሌ
ወልራ ፈፈጋትኔረ። 20 ዋቀዮንኬኘ ኑፍ
እንሎላቲ እስን ለፉመ ሰገሌ መለከታ ደጌ
ሰንት ወል ገአ!» ነንጇዴ*።

*20· በኡ 14፡14

21 አከስት ጉያ ጉያት በሪ ለፋቲ ሀመ
ኡርጂን በኡት ኑእ ኬሳ ወለካን ሆጅቾ
ሆጇቹ፥ ወለካንሞ ኤቦ ባቴ ኤጉ እት
እንፉፍኔ። 22 አከሱመስ አን ዬሮ ሰነት
ጇራን፥ «ሀልከን ኤግዱ፥ ጉያሞ ሆጇታ
ተአኒ አከ ኑፍ ሆጇተንት ነሞትን ሁንድኑ
ሆጇቶተሳኒ ወጅን መንደረ ዬሩሳሌም ኬሰ
ሀቡለን!» ነንጇዴ። 23 አን ዮኪስ አቦሎ
ተኮ ኬሳ ዮኪስ ነሞተኮ ኬሳ ዮኪስ ኤግ
ዶተ ወረ አነ ብረ ጅረን ኬሳ ነምን ቶኮሌ
ኡፈተሳ አፍራ ባሴ ህንቤኩ፤ ዮሙመ
ብሻኒፍ አዴሙሌ ምአ ወራናሳ ተካ ለፈ
ህንኬኜ።

ቦቆና 5

ነህሚያን ህዬሶተ ገርጋሩሳ

1 ዮሙስ ጇር፥ ዱበርቶትንሳኒስ ሰገሌ
ሳኒ አል ፉደተኒ ይሁዶተ አከሳኒት
እንወጬን። 2 እሳን ኬሳ ገር ቶኮ፥ «ኑእ፥
እልማንኬኘ፥ እንተሎትንኬኘስ ሶናን ባይ
ኤደ፥ ከናፍስ ምዳን ኑእ ኖትኔ ጅራትኑ
ኑፍ ሀኬነሙ!» ጇደኒ እንዱበተን። 3 ገር
ካንሞ፥ «በረ ቤላ አከሲ ምዳን አርገቹዳፍ
ጇኔ፥ ማሲኬኘ፥ እዶ ዳባ ወይኒኬኞ፥
መነኬኘስ ቀብሲፍኔረ» ጇደን። 4 ወር
ካንሞ፥ «ኑእ ማሲኬኞፍ እዶ ዳባ ወይኒ
ኬኞት ሞቲዳፍ ግብረ ባሱፍ ሆሪ ልቄፈት
ኔረ። 5 ኑእ አቦሎተኬኞ ወጅን ፎን ቶኮ፥
እጆሎትንኬኘ አኩመ እጆሎተሳኒት፤ ገሩ
እልማንኬኞፍ እንተሎተኬኘ አከ ገርባት
ሀርከ ነማ ጆለ ገልቹፍ እንግድሲፈምነ፤
አሙመዩ እንተሎተኬኘ ኬሳ ከን ሀርከ ገር
ቡማ ጆለ ገልፈመን ጅሩ፤ ማሲኬኞፍ
እዶ ዳባ ወይኒኬኞ ነሞትን ዋን ፉደተኒፍ
ኑእ ሁምነ ህንቀብኑ» ጇደን*።

*5· ሌዎ 25፡39፥42፤ 2ሞቶ 4፡1፤ አሞ 2፡6፤
ማቴ 18፡25

6 አን እየሳኒፍ ዱቢሳኒ ከነ ዮሙን
ደገኤ ባይእሴ ነንአሬ። 7 ዮሙስ አን በኤሰ
ጎዴ እት ያዴን ጉርጉዶተ ብያፍ ወረ ብየ
ቡልቾኒን፥ «እስን ሁንዱምትኬሰን አቦሎ
ተኬሰንራ ሂቂ አርገቹዳፍ ልቄስቱ!»
ጇዴ፥ ነንእፈዴ፤ ዱቢ ከነ አከ እላለኒፍስ
ነሞተ ባይኤ ወልት ቀቤን*፥ 8 «ኑእ ሀመ
ሁምነኬኞት አቦሎተኬኘ ይሁዶተ ወረ ሰበ
ገራገራት ጉርጉረመን ፉሬረ፤ አመዩ አከ
ኑእ ዴብፍኔ እሳን ፉሩፍ እስንሞ አቦሎቱ
መኬሰን ጉርጉራ ጅርቱሬ?» እሳኒን
ጇዴ፤ እሳንስ ወንተ ጇደን ደበኒ ጬሎመ
እንጇደን*። 9 አንሞ፥ «ወንተ እስን ሆጇ
ተን ኩን ጋሪ ምት፤ ሰብን ገራገራ ወር
ዲኖተኬኞ አከ ኑህንጬጳኔት ሶዳ ዋቀዮ

ቲን ጅራቹን እስኒፍ ህንተኡሬ? [10]አኒፍ
ኦቦሎትንኮ፥ ነሞትንኮስ ሜቲጳፍ ምጳን
እሳኒፍ ልቄስኔረ፥ ኮታ ሀደራ ሂቂ ከነ
ፉደቹ እንጺፍን*! [11]ሀደራ አመ ማሲሳኒ፥
እዶ ዻባ ወይኒሳኒ፥ ሙኬቲ ኤጂርሳሳኒ፥
መነሳኒ አከሱመስ ሜቲ፥ ምጳን፥ ዻዺ
ወይኒ፥ ደዻ ኤጂርሳ እስ ልቄስተኒፊ
ድበት እራ ፉደተን ሰነ ዴብሳፍ!» ነን
ጂዶ። [12]እሳንስ፥ «ኑእ እሳኒፍ እንዴብ
ፍን፥ አኩመ አት ጂቴ እንጎነ መሌ፥
ወንተ ቶኮሌ ዴብኔ እሳንራ ህንበርባድኑ»
ጂደን፤ ዮሙስ አን ሉቦተ ዋምስሴን ጅር
ወንተ አብደቹሰን አከ ፌጣን ባሰኒፍ ነንከ
ክሲሴ። [13]አከሱመሞ ሂከዶ ኡርጉፊ
ዴን፥ «ነመ ወንተ አብደቹሴ ከነ ህንጎኔ፥
መነሳራ፥ ወንተ እን እት ደደቤ አርገቴ
ራስ ዋቀዮ እስ ሀኡርጉፉ! ነምን አከሲ
ኩን አከሱመ ኡርጉፊሜ ሀርከ ዱዋ
ሀሀፉ!» ጂዶ፤ ወልዳንስ ጉቱማት
«አሜን» ጂዶ፥ ዋቀዮን እንገለቴፈቴ፤
ጅርስ አኩመ አብደቹሰን እንጎደን።
*7. ሌዎ 25፡35-37፤ በኡ 22፡25
*8. ሌዎ 25፡47-49 *10. ኬሰ 15፡1-11

14 አርተህሻስታ ሞትች ሞኤ ወጋ ድግ
ደመፉሳት፥ ዬሮ አን ብየ ይሁዳ ቡልቹ
ጳፍ ፎአሜ ጂልቀቤ፥ ሀመ ወጋ ሶዶሚ
ለመፉሳት ወጋ ኩደ ለማን ከነ አኒፍ አቦ
ሎትንኮ ወንተ ሞቱማ ሰነ ኬሳ ኛታፍ
ኬነሙ ህንፉደትኔ። [15]ወር አነ ዱረ ብየ
ቡልቻ ቱረን እስ ሜቲ ሼቂሊ አፉርተመ
ሚጀኑ ባሰሰንረት ደበለኒ ቡዴነሳኒቲፍ
ዻዺ ወይኒሳኒቲፍ ሆሪ እራ ፉደቹዳን ነሞ
ተት ጅሬኘ ኡልፋችሳ ቱረን፤ ሆጂቶትን
ሳኒዩ ነሞተረት ጎፍቶመኒ ቱረን፤ አን ገሩ
ዋቀዮን ዋነን ሶዳዱፍ፥ አከነ ህንጎኔ።
[16]አን ኦፊኮቲ ሆጂ ደላ መንደረቲ ጭምሴ
ነንሆጂዶ፤ ነሞትንኮ ሁንድኑስ ሆጅቸት
ደቸአኒ ቱረን መሌ፥ ኑእ ለፌ ህንብተ
ትኔ። [17]ወረ ሰበ ገራገራ ናኖኬኘ ጅረን
ኬሳ ዱፈን መሌ፥ ይሁዶታፍ ወረ ብየ
ቡልቸን ነሞተ ድባፍ ሸንተመቱ ጉያ
ጉያት ማዺኮራ ኛቻ ቱሬ። [18]ጉያ ጉያትሞ
ሰንጋ ቶኮፍ ሆሎተ ጬጬሞ ጀአ አከሱ
መስ አናፍሞ ሚለ ለሜቱ ቆጳአ ቱሬ፤
ጋፊ ጋፊ ጉያ ኩደኒሞ ዻዺ ወይኒ አካኩ
ገራገራቱ ጋኒ ጋኒዳን ድአተ፤ ከነ ሁን
ዱማ ኬሳሞ ወንት ነሞተ ሰነራ ጋፊተሙ
ባይኤ ኡልፋታ ዋን ተኤፍ፥ ገአ ሞቱማ
ሰነ ኬሳ ኛታፍ ኬነሙ አን ህንጋፊትኔ።
[19]ያ ዋቀዮኮ፥ ዋነን ሰበ ከናፍ ጎዶ ሁን
ዱማ ያደዱቲ ጋሪት አናፍ ለካእ*!
*19. 13፡14፥31፤ ፉር 132፡1

ቦቃና 6
ነህሚያት ኮረቹ ነሞታ

1ከረ ደልቻት በልበለ ህንኬኘ ዮን
ተኤዩ፥ ጪባ ቶኮሌ ኡቱን ህንሀምብሰን
ደልቸ ዴብሴ አከን እጃሬ ሰንበላጥ፥ ጦቢ
ያፍ ጌሼም አረብች፥ ዲኖትንኬኘ ወር
ካንስ ዮሙ ደገአን*፥ [2]ሰንበላጢፍ ጌሼም
ነመ አነት ኤርገኒ፥ «ኮቱ ገንዴን ደቻ ኦኖ
ኬሳ እስ ቶኮት ወል አርግና!» ጂደን፤
እሳን ገሩ፥ ወንተ ሀማ አነረት ሆጂቹዳፍ
እንያደን። [3]አንስ ነመ እሳንት ኤርጌን፥
«አን ሆጂ ጉዳት ዋነን ጅሩፍ፥ ገድ ቡኡ
ህንደንደኡ፤ ሀመ አን ዲሴ ገረ ኬሰንት
ገድ ቡኡትስ ሆጅች ማሊፍ ዻበተሬ?»
ጂዶ። [4]ስአ አፉር ነመ አነት ኤርገኒ ጋፊ
ዱመሳኒ ዱራ ሰነ ነጋፊተን፤ አንስሞ ስአ
አርፊኑ ዴቢዱመ ቶኮን እሳኒፍ ዴብሴ።
*1. 2፡10

5 ሰንበላጥ ናአተሳ ኬሳ ቶኮት ጫፊተ
ህንጩፊምን ኬኔ፥ ኤርጋዱመሳ እስ ዱራ
ሰነስ እት ህሜ ስአ ሸነፉ አነት እንኤርጌ፤
[6]ጫፊትችስ፥

«አቲፍ ይሁዶትን ሞቱማረት
ከኡ ያደኒ ደልቻ ዴብፍተኒ እጃራ
አከ ጅርተን፥ ሰበ ናኖ ከነ ጅረን
ግዱት ደገአማ ጅረ፤ ዱቢን ኩን
ዱጋ ተኡሳሞ ጌሼምስ† አነት
ህሜረ፤ አከ ዱቢ ደገአማ ጅሩ
ከናት አት ሞቲሳኒ ተኡፍ አኬከ
ቀብደ*፤

[7]ሞቲ ይሁዳ አከ አት ታቱፍ
ዬሩሳሌም ኬሰት ከን ሲፍ ለብሰን
ራጅተስ ካፈቴተ፤ ዱቢን ኩን
ሞትቸ ብረ እንገአ ዋን ተኤፍ፥ ኮቱ
ወሊ ወጅን ዋኤሳ እንዱዱበትና!»
እንጂደ።

8 አንሞ፥ «ዱቢን ኩን ወንተ አት ኦፍ
ኬሳ ፉቴ ዱበቴ መሌ፥ ዱጋ ምት» ጂዶ

†ነህ 6፡6 «ጌሼም» ዮኪስ «ጋሽሙ»

ነንዴብሴፍ። ⁹እሳን፥ «ሁምን እሳን ቡፍኔ
ሆጅች አከ ዳበቱ እንጎነ» ጀደኒ ዋን ያደ
ኒፍ፥ ሁንጹምትሳኒ ኑሶዳችሱ እንያለን፤
አን ገሩ፥ «ያ ዋቀዮ ሁምን አነ ጀቤስ!»
ጀዴ ነንከደዴ። *6· 2:19፤ እዝ 4:12

10 ጋፍ ቶኮስ አን ገረ መነ ሼማእያ
እልመ ደላእያ ሜሄጣብኤል እሰ መነሳ
ኬሳ ገድ በኡን ሀንታኔፊ ነንደቁ፤ እንስ፥
«ነሞትን ዱፈኒ ስአጁሰን ዋን ጅረኒፍ፥
እሳን ሀልከኑመ ቶኮ ዱፈኒ ስአጁሱቲ ኮቱ
አኒፍ አት መነ ቁልቁሉማት አል ገሌ በል
በለሳ ጩፈትኔ ኬሰ እንዶከትና!» ናን
ጀዴ።

11 አን ገሩ፥ «አን ነመ እሰ በቀቴ
ዶከቱ ምት፤ ዮኪስ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ
ዶከቹዳን አፍ አልቹ ከነን ያሉ ስት
ፈካታ? አን ከነ ሀንጎዱ» ነንጂዴ*።
¹²ሰንበላጢፍ ጦቢያቱ ነምች ኩን አነረት
ራጂ አከ ዱበቱፍ ሆሪዳን አነት ብቴ
መሌ፥ ዋቀዮ አከ እሰ ሀንኤርግን ነንሁ
በዴ። ¹³አን ሶዳዴ ወንተ ከነ ጎቹዳን
ጩቡ አከን ሆጂዱፍ፥ መቃ ገዴ እሳን
እቲን ነቱፈተንስ አከን ቀባዱፍ እን አነት
እንብተሜ።

14 አንሞ፥ «ያ ዋቀዮኮ ጦቢያፍ ሰንበ
ላጥት አከሱመስ ኖአዲያ ራጅቲት፥
ራጀተ ወረ ካን ወረ ነሶዳችሰንትስ አከ
ሆጂሳኒት እሳንት እላል!» ጀዴ ነንከ
ደዴ*። *11· 2ሴና 26:16-20 *14· 4:4-5

ደልቸ ዴብሰኒ እጃሩ ራወቹሳኒ

15 እጃርስ ደልቻ ጉቱማት ጉያ ሸን
ተሚ ለመ ኬሰት ጅአ ኤሉል ኬሳ ጋፈ
ጉያ ድግደሚ ሸኒ እንራወቴ። ¹⁶ዲኖትን
ኬኘ ሁንድኑ ዋኤሳ ዮሙ ደገአን፥ ሰብን
ናኖኬኘ ጅረን ሁንድኑስ እጀሳኒቲን ዮሙ
አርገን፥ ሆጅች ገርጋርሰ ዋቀዮኬኛቲን
አከ ሆጄተሜ ሁበተኒ፥ ነአኒ ለፈ እንእላ
ለን። ¹⁷ዬሮ ሰነስ ጉርጉዶትን ብየ ይሁዳ
ጫፈተ ባይኤ ገረ ጦቢያት እንኤርጉ፥
ጦቢያ ብራስሞ እሳኒፍ እንዱፈ ቱሬ።
¹⁸ሰበቢ ጦቢያን፥ እንተለ ሼከኒያ እልመ
አራህ ፉዴፍ አከሱመስሞ እልምሳ ዬሆሃ
ናን እንተለ ሜሹላም እልመ ቤሬኪያ ዋን
ፉዴፍ፥ ይሁዶተ ኬሳ ነሞትን ባይኤን
እሳፍ እንከከተን። ¹⁹እት ደበለኒስሞ ሆጂሳ
እሰ ጋሪ አነት እንአዴሱ፥ ዋነን ዱበዱስሞ
እሰት እንህሙ ቱረን፤ ጦቢያንስ አነ ሶዳ
ችሱዳፍ ጫፈተ አነት እንኤርገ ቱሬ።

በቆና 7

ነህሚያን መንደርቸት ኤግዶተ ጎቹሳ

1ደልቸ ዴብፈሜ እጃረሜ፥ በልበልሳስ
ኤርገ እት ካአሜ ቦዴ፥ ወር ከረ ኤገን ወር
ፋርፈተኒፍ ወር ሌዎታ እንፎአመን። ²መን
ደረ ዬሩሳሌም አከ ቡልቸኒፍሞ ነሞተ ለመ
ነንፎኤ፤ እሳንስ አቦሌሰኮ ሃናኒፍ ሃናንያ
ቱረን፤ ሃናንያን ኩን እት ጋፈተማ መነ
ሞቱማ፥ ነመ አመነማ፥ ነሞተ ባይኤ ጫላ
ዋቀዮን ከን ሶዳቱ ቱሬ። ³አን፥ «ሀመ አዱን
ባቴ ለፍት ሆኡት ከረ ዬሩሳሌም አከ ሀንሳ
ቅኔ፥ ዬሮ አዱን ድኡሞ ወር ከረ ኤገን ኡቱ
ሀንገልን ዱረ ከረ ጩፈኒ አከ ደንቀረን አከሱ
መስሞ ነሞተ ዬሩሳሌም ኬሳ ገር ካን እዶ
በርባድችሳ ተኤ፥ ገር ካንሞ ናኖ መነሳኒ አከ
ኤገኒፍ ፎአ!» ጀዴ እሳንት ነንህሜ።

ለኮብሰ ነሞተ ብየ እት ቦጅአመኒ ዴብአኒ

(እዝ 2:1-70)

4 መንደርች በልአደ፥ ጉዳደስ፤ ሆተ
ኡዩ መሌ፥ ነሞተ ሙራሰቱ ኬሰ ጅራተ፤
መኔን ባይኤንስ አመሌ ዴብአኒ ሀንእጃረ
ምኔ ቱረን። ⁵ዮሙስ ወረ ጉርጉዶተ፥
ወረ ብየ ቡልቸኒፍ ነሞተ ወረ ካንስ ወልት
ቀቤ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት አከን ጫፍስሱፍ
ዋቀዮ አነት እንሙልእሴ፤ አንስ ለኮብሰ
ነሞተ ወረ ብየ እት ቦጅአመኒ ጀልቀበ
ዴብአኒ አከ ቆሞ ቆሞሳኒት ጫፈሜ ነንአ
ርገዴ፤ ጫፈትቸራስ ከነን አርገዴ ከነት
ፉፌ ጅረ፤ ⁶ወረ ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢ
ሎን ቦጅኤ ብያ እሳን ባሴ ኬሳ፥ ነሞትን
ኩታ ብይቻ ወር ብየ እት ቦጅአመኒ ገረ
ዬሩሳሌሚፍ ገረ ይሁዳት ዴብአኒ ገረ መን
ደረ መንደረሳኒት ገለን ከነት አነኒ ከን ጅረ
ኒደ፤ ⁷እሳንስ ዘሩባቤል፥ ኢያሱ፥
ነህሚያ፥ አዛሪያ፥ ራአሚያ፥ ነህማኒ፥
ሞርዴካይ፥ ቢልሻን፥ ሚስጴሬት፥ ቢግ
ዋይ፥ ኔሁሚፍ በአናሂ ወጅን ዱፈን።

ለኮብሰ ነሞተ እስራኤል ከነት ፉፌ ከን ጅሩደ

8 ጎስ ፋሮሽ ኩመ ለማፍ ድብ ቶኮፍ
ቶርባተሚ ለመ፤

9 ጎስ ሼፋጥያ ድበ ሰድኢፍ ቶርባተሚ
ለመ፤
10 ጎስ አራህ ድበ ጀአፍ ሸንተሚ ለመ፤
11 ጎስ ፈሀት፥ ሞአብ፥ እሳንስ ጎስ ኢያ
ሱፍ ጎስ ዮአብ ኬሳ ኩመ ለማፍ ድበ ሰዴ
ቲፍ ኩደ ሰዴት፤
12 ጎስ ኤላም ኩመ ቶኮፍ ድበ ለማፍ ሸን
ተሚ አፉር፤
13 ጎስ ዛቱ ድበ ሰዴቲፍ አፉርተሚ ሸን፤
14 ጎስ ዛካይ ድበ ቶርባፍ ጃተመ፤
15 ጎስ ብኑ ድበ ጀአፍ አፉርተሚ ሰዴት፤
16 ጎስ ቤባይ ድበ ጀአፍ ድግደሚ ሰዴት፤
17 ጎስ አዝጋድ ኩመ ለማፍ ድበ ሰድኢፍ
ድግደሚ ለመ፤
18 ጎስ አዶኒቃም ድበ ጀአፍ ጃተሚ
ቶርበ፤
19 ጎስ ቢግዋይ ኩመ ለማፍ ጃተሚ ቶርበ፤
20 ጎስ አዲን ድበ ጀአፍ ሸንተሚ ሸን፤
21 ጎስ አቴር ሰኚ ህስቅያስ ኬሳ ሰገልተሚ
ሰዴት፤
22 ጎስ ሀሹም ድበ ሰድኢፍ ድግደሚ
ሰዴት፤
23 ጎስ ቤዛይ ድበ ሰድኢፍ ድግደሚ
አፉር፤
24 ጎስ ሃሪፍ ድበ ቶኮፍ ኩደ ለመ፤
25 ጎስ ጊቤኦን ሰገልተሚ ሸን።
26 ነሞትን ቤትልሄሚፍ ኔቶፋ ድበ
ቶኮፍ ሰዴተሚ ሰዴት፤
27 ነሞትን አናቶት ድበ ቶኮፍ ድግደሚ
ሰዴት፤
28 ነሞትን ቤት-አዝማዌት አፉርተሚ
ለመ፤
29 ነሞትን ክሪየት-የአሪም፥ ኬፊራፍ
ቤሮት ድበ ቶርባፍ አፉርተሚ ሰድእ፤
30 ነሞትን ራማሂፍ ጌባ ድበ ጀአፍ ድግ
ደሚ ቶኮ፤
31 ነሞትን ሚክማስ ድበ ቶኮፍ ድግደሚ
ለመ፤
32 ነሞትን ቤትኤሊፍ አይ ድበ ቶኮፍ ድግ
ደሚ ሰድእ፤
33 ነሞትን ኔቦ ገረ ካኒ ሸንተሚ ለመ፤
34 ጎስ ኤላም ገር ካን ኩመ ቶኮፍ ድበ
ለማፍ ሸንተሚ አፉር፤
35 ጎስ ሃሪም ድበ ሰድኢፍ ድግደመ፤
36 ጎስ ዬሪኮ ድበ ሰድኢፍ አፉርተሚ
ሸን፤
37 ጎስ ሉድ፥ ሃዲዲፍ አኖ ድበ ቶርባፍ
ድግደሚ ቶኮ፤
38 ጎስ ሴናህ ኩመ ሰድኢፍ ድበ ሰገሊፍ
ሰዶመ።

39 ሉቦትንሞ ቆሞ ዬዳእያ ኬሳ ማቲን
ኢያሱ ድበ ሰገሊፍ ቶርባተሚ ሰድእ፤
40 ጎስ ኢሜር ኩመ ቶኮፍ ሸንተሚ ለመ፤
41 ጎስ ፋሽሁር ኩመ ቶኮፍ ድበ ለማፍ አፉ
ርተሚ ቶርበ፤ 42 ጎስ ሃሪም ኩመ ቶኮፍ
ኩደ ቶርበ። 43 ሌዎትንሞ ጎስ ኢያሱ ማቲ
ወን ቀድሚኤሊፍ ሆዳዊያ ቶርባተሚ
አፉር። 44 ፋርፈቶተ ኬሳሞ፥ ጎስ አሳፍ
ድባፍ አፉርተሚ ሰዴት። 45 ከረ ኤግዶተ
ኬሳሞ ጎስ ሻሉም፥ ጎስ አቴር፥ ጎስ ጠል
ሞን፥ ጎስ አቁብ፥ ጎስ ሀጢጣፍ ጎስ ሾባይ
ድበ ቶኮፍ ሰዶሚ ሰዴት።

46 ወረ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጀተን
ኬሳሞ ጎስ ሲሃ፥ ጎስ ሀሱፋ ጎስ ጠባኦት፥
47 ጎስ ቄሮስ፥ ጎስ ሲአ፥ ጎስ ፋዶን፥
48 ጎስ ሌባና፥ ጎስ ሀጋባ፥ ጎስ ሻልማይ፥
49 ጎስ ሀናን፥ ጎስ ጊዴል፥ ጎስ ገሃር፥
50 ጎስ ሬአያ፥ ጎስ ሬሲን፥ ጎስ ኔቆዳ፥
51 ጎስ ጋዛም፥ ጎስ ኡዛ፥ ጎስ ፋሴሃ፥
52 ጎስ ቤሳይ፥ ጎስ ሜኡኒም፥ ጎስ ኔፉሼ
ሲም፥ 53 ጎስ በቅቡቅ፥ ጎስ ሀቁፋ፥ ጎስ
ሀርሁር፥ 54 ጎስ ባስሊት፥ ጎስ ሜሂዳ፥
ጎስ ሃርሻ፥ 55 ጎስ ባርቆስ ጎስ ሲሴራ፥ ጎስ
ተማህ፥ 56 ጎስ ኔሲያፍ ጎስ ሀጢፋ።

57 ጎስ ሆጀቶተ ሶሎሞን ኬሳሞ፥ ጎስ
ሶጣይ፥ ጎስ ሶፌሬት፥ ጎስ ፍሪዳ፥ 58 ጎስ
የአላ፥ ጎስ ዳርቆን፥ ጎስ ጊዴል፥ 59 ጎስ
ሼፋጥያ፥ ጎስ ሀጢል፥ ጎስ ፎኬሬት-ሀስባ
ይም፥ ጎስ አሞን።

60 ጎስ ሆጀቶተ መነ ቁልቁሉማፍ ጎስ
ሆጀቶተ ሶሎሞን ወሉመት ድበ ሰድኢፍ
ሰገልተሚ ለመ። 61 ወር መንደረ ቴል-ሜ
ላቲ፥ መንደረ ቴል-ሃሬሻቲ፥ መንደረ
ኬሩቢ፥ መንደረ አዶኒፍ መንደረ ኢሜሪ
በአኒ ዱፈኒ ሰኚንሳኒ ዮኪስ ቆሞንሳኒ እስ
ራኤል ተኤሳፍ ህንታኔሳ ዋን እቲን አመን
ሲሰን ደበንሞ ከነት ፉፈኒ ከን ጅረኒደ፤
62 እሳንስ ጎስ ዴላያ፥ ጎስ ጦቢያፍ ጎስ
ኔቆዳት፤ ለኮብስሳኒስ ድበ ጀአፍ አፉር
ተሚ ለመ።

63 ሉቦተ ኬሳሞ ወር ጎስ ሀባያ፥ ወር ጎስ
ሀቆዚፍ ጎስ በርዚላይ እስ እንተለ በርዚላይ
ጊልአድቻ ፉዴ መቃ ከናን ዋመሚ፥ 64 ወረ

አከ ህደ ደሎተሳኒት ጫፈመን ኬሳ መቃን
ሰኚሳኒ ዋን ደበሜፍ አከ ጡራኦት ለካአሙኒ
ሆጂ ሉቡማ ኬሳ ባፈሙኒደ። 65ከነረት ቡል
ቻን ብይቻ፥ «ሀመ ሉብን ኡሪሚፍ ቱሚ
ምን ፉዴ እቲን ገርገር ባሴ ጋፈቱ አርገሙት
ኛተ ሁንዱማረ ቋላአ ተኤ ህንኛትና!» ጂዴ
እሳን እንአቦሜ*። 66ለኮብስ ወረ ብየ እት ቦጅ
አሙኒ ዴብአኒ ጉቱማት ኩመ አፉርተሚ
ለማፍ ድብ ሰድኢፍ ጃተመ፤ 67ከነ ብረትሞ
ለኮብስ ሆጂቶተሳኒ ዲሮትኒፍ ዱበርቶትን
ኩመ ቶርባፍ ድብ ሰድኢፍ ሶዶሚ ቶርበ፤
አከሱመስሞ ፉርፈቶተ ዲሮታፍ ዱበርቶተ
ድብ ለማፍ አፉርተሚ ሽን ቀቡ ቱረን።
68ፈርዴንሳኒ ድብ ቶርባፍ ሶዶሚ ጀአ፥ ጋን
ጎሊንሳኒ ድብ ለማፍ አፉርተሚ ሽን፤ 69ጋሎ
ትንሳኒ ድብ አፉሪፍ ሶዶሚ ሽን፤ ሀሮትንሳኒ
ኩመ ጀአፍ ድብ ቶርባፍ ድግደመ።

*65. ለኮ 18፡8-10፤ በኡ 28፡30

70 ዱረ-ቡቶተ ቆሞ ኬሳ ገር ቶኮ ሆጅ
ቻፍ ኬና እንኬነን፤ ቡልቻን ብያስ ወርቔ
አከ ኪሎ ግራሚ ጀአ ሚጀኑ፥ ጫቢወን
ሽንተማፍ ኡፈተ ሉቦታ ድብ ሽኒፍ ሶዶመ
ወንተ ሆጂ ከናፍ ኬነሜት እንደበሌ።
71ዱረ-ቡቶተ ቆሞ ኬሳ ገር ካንሞ ወርቔ
አከ ኪሎ ግራሚ ድባፍ ድግደማ ሚጀኑፍ
ሜቲ አከ ኪሎ ግራሚ ኩመ ቶኮፍ ድብ
ሰድኢፍ ድግደማ ሚጀኑ ወንተ ሆጂ ከናፍ
ኬነሜት እንደበለን። 72ነሞትን ወር ሀፈ
ንሞ ወሉመት ወርቔ አከ ኪሎ ግራሚ
ድባፍ ድግደማ ሚጀኑ፥ ሜቲ አከ ኪሎ
ግራሚ ኩመ ቶኮፍ ድብ ለመ ሚጀኑፍ
ኡፈተ ሉቦታ ጃተሚ ቶርበ ወንተ ሆጂ
ከናፍ ኬነሜት እንደበለን። 73ሉቦትን፥
ሌዎትን፥ ከረ ኤግዶትን፥ ፉርፈቶትን፥
ነሞተ ወረ ካን ኬሳ፥ ወር መነ ቋልቋሉማ
ኬሳ ሆጀተንስ መንደረቲ ኬስ እንታአን፤
እስራኤሎትን ጉቱማት መንደሮተ ኦፈሳኒ
ኬስ እንጅራተን።

ቦቆና 8

እዝራን ሰበ ሰናፍ ሴርቾ ዱብሱሳ

1 ጅአ ቶርበፉት ወር መንደሮተ ኦፈሳ
ኒት ገለኒ ቱረን ሁንድኑ ወልተጂ ከረ እሰ
«ከረ ብሻኒ» ጂደሙ ፉለ ዱረት ቶኩማ
ዻን ወልት እንቀበመን፤ እሳንስ እዝራ እሰ
ቤካ መጫፉቲን፥ «መጫፈ ሴረ ሙሴ
እሰ ዋቀዮ ሰበ እስራኤሊፍ አቦሜ ፍድ!»
ጂደን*። 2ጅአ ቶርበፉት፥ ጅእቾቲስ ጉያ
ዱራት እዝራ ሉብቾ ወልገኢ ዲራፍ ዱበ
ርቲን ወር ዋ ሁበቼ ደንደአን ሁንድኑ
እረት አርገመን ዱረት እንፍዴ*። 3እን ገረ
ወልተጂ ከረ ብሻኒ ፉለ ዱረ ጅሩት ገረ
ገሌ፥ ዲራፍ ዱበርቲ አከሱመስ ወረ ዋ
ሁበቼ ደንደአን ዱረት ገነመ በሪዻ ጀል
ቀቤ ሀመ ዋሬት ሰገሌሳ ኦል ፉዴ
እንዱብሴ፤ ነሞትን ሁንድኑስ መጫፍቾ
ሴራ እሳኒፍ ዱብፈሙ ሰነ ጉረ ቔንሰኒ
እንደጌፈተን። 4እዝራ እን ቤካን መጫፉ
ደልጌ ሙካ ጉያ ድመ አከሲ ከናፍ እረ
ዻበቼዻፍ ሆጀተሜረ እንዻበቴ፤ ገረ ሀርከሳ
ምርጋቲን መቲትያ፥ ሼማ፥ አናያ፥
ኡሪያ፥ ሂልቂያፍ መአሴያን፥ ገረ ሀርከሳ
ብታቲንሞ ጴዳያ፥ ሚሻኤል፥ መልክያ፥
ሀሹም፥ ሃሽበዳና፥ ዘካርያሲፍ ሜሹላም
እሰ ቡኬ እንዻበተን።

*1. እዝ 3፡1፤ 7፡6 *2. በኡ 31፡10-13

5እዝራን እዶ ኦል ከአረ ዋን ቱሬፍ፥ ነሞ
ትን ሁንድኑ ገረሳ እንእላሉ ቱረን፤ አኩመ እን
መጫፍቾ በኔን ሁንዱምትሳኒ ከአኒ እንዻበ
ተን። 6እዝራንሞ ዋቀዮን ጎፍታ እሰ ጉዳ
እንጀጀቴ፥ ነሞትን ሁንድኑስ ሀርከሳኒ ኦል
ቀበኒ «አሜን፥ አሜን!» ጂደን፤ ከነ ቦዴስ
ሀመ ለፈ ገአንት ቆመአኒ ዋቀዮፍ እንሰገደን*።
7ኤርገሲ ጀር ሁንድኑ ከአኒ እዶዱመሳኒ
እንዻበተን፤ ወር ሌዎታሞ፥ ኢያሱን፥ ባኒን፥
ሼሬብያን፥ ያሚን፥ አቁብ፥ ሸቤታይ፥
ሆድያ፥ መአሴያ፥ ቄሊጣ፥ አዛሪያ፥ ዮዛ
ባድ፥ ሀናኒፍ ጴላየ ሴርቾ ጀረ እንሁብቼሰን።
8ዮሙስ ነሞትን ሱን መጫፈ ሴረ ዋቀዮ ሰነ
ዱብሰኒ፥ ሂከኒ እንእብሰኒፍ፤ ጀርስ ከነረት
ሴርቾ ሁበቼ እንደንደአን። *6. 5፡13

9 ጀር ሁንድኑ ወንተ ሴርቾ ጂዱ ዬሮ
ደገአን ሰነ ገራንሳኒ ራፈሜ ዋን ቦአኒፍ፥ ነህ
ሚያን እን ብየ ቡልቼ፥ እዝራ ሉብቾ እን ቤካ
መጫፉፍ ሌዎትን ወር ሴርቾ ሂከኒ ጀረ በር
ሲሰን፥ «ጉያን ኩን ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒፍ ቋል
ቋላአ ዋን ተኤፍ፥ እስን ህንገድና፥
ህንቦእናስ!» ጂደኒ ሁንዱመሳኒት
እንህመን። 10ዮሙስ ነህሚያን፥ «ደቃቲ
ኛተ ፎአማ ኛዻ፥ ዱጋቲ ምአአስ ዱጋ! ወረ
ዋ ህንቆጴፈትኔፍሞ ዋ ኤርጋፍ! ጉያን ኩን
ዋቀዮኬኛፍ ቋልቋላአ፥ ገመቼን እን እስኒፍ
ኬኑስ ጀብነኬሰን ዋን ተኤፍ፥ ህንገድና!»
ጂዴ። 11ከነረት ሌዎትን ጀረ ሁንዱማን፥

«ጉያን ኩን ቁልቁላአ ዋን ተኤፍ፥ ጨሎመ
ጂዳ፥ ያዳንስ ድጿቼ ዲሳ!» እንጂደን።
12ጀር ሁንድኑ ሴርቸ እሳኒፍ ዱብፈሜ ዋን
ሁበተኒፍ፥ ኛቼፍ ዱጉፍ፥ ወንተ ቀበንራስ
ነሞተ ወረ ካኒፍ ኤርጉፍ፥ ገመዱፍስ ገረ
መነ መነሳኒት እንገለን።

አያነ ጎርዶማ አያኔፈቹሳኒ

13ጅእቾቲ ጉያ ለመፋት ዱረ-ቡቶትን
ቆሞ ሁንድኑ ሉቦታፍ ሌዎታ ወጅን ጫልች
ሰኒ ሴርቸ ኬሰ በሩዳፍ፥ እዝራ ቤካ መጫፋ
ብረት ወልት እንቀበመን። 14እሳንስ አቦሚ
እሰ ዋቀዮ ከራ ሙሴ ኬኔ ኬሰት፥ «ጅአ
ቶርበፋ ኬሰ ዬሮ አያን ጎርዶማ አያኔፈሙ፥
እስራኤሎትን ጎርዶሞ ኬሰ ሀታአን!» ከን
ጂዱ ጫፈሜ እንአርገተን። 15ዮሙስ እሳን፥
«አኩመ ጫፈሜ ጅሩት ጎርዶሞ እጃሩዳፍ
ጋረት ኦል በኣቲ፥ ደሜ ኤጂርሰ ዳበሜፍ እሰ
ኦፊን ብቅሌ፥ ኩሳኤ፥ ደሜ ሙከ ሜጢፍ
ደሜ ሙኬቲ ባለ ቀቤዪ ፍዳ!» ጂደኒ፥
ጉቱማ መንደሮተሳኒት፥ ዬሩሳሌም ኬሰትስ
እንለብሰን*። 16ከነረት ነሞትን በአኒ ደሜወን
ሙካ ፍደኒ፥ ቶኮን ቶኮንሳኒ በንቲ መነሳኒ
እሰ ድሪራረት፥ ኦብዲሳኒ ኬሰት አከሱመስ
ኦብዲ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት፥ ወልተጂ ከረ
ብሻኒ ኬሰት፥ ከረ ኤፍሬም ዱረትስ ጎርዶሞ
እንእጃረተን*። 17ነሞትን ብየ እት ቦጅአሙኒ
ቱረኒ ዴብአን ሁንድኑ ጎርዶሞ እጃረተኒ ኬሰ
እንታአን፤ ኤርገ በረ ኢያሱ እልመ ኑኒ ሀመ
ጉያ ሰናት ነሞትን እስራኤል አከስት አያኔፈ
ተኒ ህንቤከን፤ ከናፍስ ገመቹንሳኒ ባይኤ ጉዳ
ቱሬ። 18እዝራን ጉያ ዱራቲ ጂልቀቤ ሀመ
ጉያ ጡሙረ አያንቻት፥ ጉያ ጉያት መጫፈ
ሴረ ዋቀዮ ኬሳ እንዱብሴ፤ ጀር አያንቸ ጉያ
ቶርበ እንአያኔፈተን፤ አከ ሴርቻትሞ ጉያ
ሰዴተፋት ወልገኢ ቁልቁላአቱ ቱሬ*።

*14-15. ሌዎ 23:33-36፥39-43 *16. 8:1
*18. ሌዎ 23:36

ቦቆና 9

እስራኤሎትን ጨቡሳኒ ህመቹሳኒ

1ጅእቾቲ ጋፈ ጉያ ድግደሚ አፉረፋ
እስራኤሎትን ኡፈተ ገዳ ኡፈተኒ፥ አዋ
ረስ መታሳኒረት ፍርፍርፈተኒ፥ ሶሙዳፍ
ወልት እንቀበመን። 2ሰኚ እስራኤል ከን
ተአን ሁንድኑ ወረ ኦርማራ ገርገር በአኒ
ዳበተኒ ጨቡ ኦፊሳኒፍ እረ-ደደርበ አቦተ
ሳኒ እንህመተን*። 3እዶዱመሳኒ ዳበተኒ
ሰኣቲ ሰድኢፍ መጫፈ ሴረ ዋቀዮ ጎፍታ
ሳኒ እንዱብፈተን፤ አከሱመስ ሰኣቲ ሰድ
ኢፍ ጨቡሳኒ ህመቻ ዋቀዮ ጎፍታሳኒቲፍ
እንሰገደን።

*2. ሌዎ 26:40

4ሌዎትን ወር ቡሳ ኦል ከአረ ዳበተኒ
ሰገሌሳኒ ኦል ፉደተኒ ዋቀዮ ጎፍታሳኒ ዋመ
ተን ኢያሱ፥ ባኒ፥ ቀድሚኤል፥ ሼበ
ንያ፥ ቡኒ፥ ሼሬብያ፥ ባኒፍ ኬናኒ
ቱረን። 5ሌዎትን ወር ኢያሱ፥ ቀድሚ
ኤል፥ ባኒ፥ ሀሸብኒያ፥ ሼሬብያ፥
ሆድያ፥ ሼበንያፍ ፍታህያ ጂደመን፥

«ከኣቲ ዋቀዮን ጎፍታኬሰን እሰ
በረበራ ጀጀዳ! ‹መቃንኬ እን ኡል
ፍን-ቀቤስ፥ እን ወንተ ጀጀሙፍ
ዋን ገለቴፈሙ ሁንዱማ ገረራ ጅሩ
ሀኤብፈሙ!› ጂዳ!» ጂደን።

ከደተ ጨቡ ህመቹ

6ዮሙስ እስራኤሎትን፥ «ስኡመ
ዱዋቱ ዋቀዮደ፥ በንቲወን ዋቃፍ
በንቲ ዋቃ እሰ በንቲወን ዋቃ ገረራ
ጅሩስ፥ መጨሳኒ ሁንዱማስ፥ ለፈ፥
ወንተ እሰረ ጅሩ ሁንዱማስ፥ ገላነ፥
ወንተ እሰ ኬሰ ጅሩ ሁንዱማስ ስቱ
ኡሜ፤ እሳን ከነ ሁንዱማ ስቱ ጅራ
ቾሰ፤ መጭ ዋቀ ኬሳስ ሲፍ
እንሰገዱ*።

7አት ዋቀዮ እሰ አብራምን ፎአቴ
ኡር ብየ ከልዶታ ኬሳ ባፍቴ መቃሳ
‹አብራሃም› ጂቴ ሞጋፍቴደ*።

8አከሱመስ ያድንሳ አመነማ ተኤ
ስዱረት ዋን አርገሜፍ፥ ብየ ከነአ
ኖታ፥ ብየ ሂቶታ፥ ብየ አሞሮታ፥
ብየ ጴሪዞታ፥ ብየ ይቡሶታፍ ጊርጋ
ሾታ እሳፍ ሰኚሳቲፍ ኬኑዳፍ ከኩ
እንገልቴፍ፤ አት ቀጂላ ዋን ታቴፍ፥
እሰ አብደቺፍቴ እንራውቴፍ*።

*6. ኬሰ 6:4፤ ኡመ 1:1
*7. ኡመ 11:31፤ 12:1፤ 17:4-5
*8. ኡመ 15:18-21

9«ብየ ግብጥት ገድ ቀበሙ አቦ
ተኬኛ አርግቴ፥ ገላነ ዲማ ብረትስ
እየሳኒ ደጌሴ*፥

10ሞቲን ግብጥ፥ ሆጂቶትንሳ
ወር ጉርጉዶትን፥ ነሞትን ብየሳቲ
ሁንድኑስ ሰበኬረት ጎፍቱማ አርግሲ

ሱዳን አከ ረከሰን ቤክቴ ምልከታፍ
ድንቂ እሳንረት እንራወቴ፤ ከናንስ
መቃንኬ አኩመ ሀርአ ከነ አከ
ቤከሙ እንጎቴ* ።

11 ገላንቾ ፉለሳኒ ዱረ ቱሬ ገርገር
ሀርቴ፥ ለፈ ጎጋረ እሰ ኬሰ አከ ደር
በን እንጎቴ፤ ወረ እሳን አርአ ቱረንስ
አከ ነመ ደጋ ብሻን ጉዳት ደርበቱት
ቱጁበት ገድ እሳን እንደርበቴ* ።

12 ሰበኬ ገሩ፥ ጉያ ኡቱባ ዱሜሳ
ቲን፥ ሀልከንስ ከራ እሳን እረ አዴ
መን አከ እሳኒፍ እብሱት ኡቱባ
እብዳቲን እንጌጌስቴ* ።

13 አት በንቲ ዋቃራ ቱሉ ሲናረት
ገድ ቡቴ እሳንት ዱበቴ፥ ፍርዲ
ቀጇላዳፍ ሴረ ዱጋ፥ ሴረታፍ
አቦሚ ጋረስ እሳኒፍ እንኬንቴ* ።

14 ከራ ገርብቾኬ ሙሴ፥ ሰንበት
ንኬ እን ቁልቁሉን እሳን ብረት አከ
ቤከሙ ጎቴ፥ አቦሚ፥ ሴረታፍ ሴረ
እንኬንቴፍ* ።

15 ዬሮ ቤለአንት ዋቀራ ቡዴነ
እሳኒፍ ኬንቴ፥ ዬሮ ዴቦተንትስ
ከታ ኬሳ ብሻን እሳኒፍ ባፍቴ፤ ብየ
አት አከ እሳን ቀበተኒፍ ሀርከ ኦል
ፉቴ እሳኒፍ ከከቴት አከ ገለኒፍ
እሳን እንአብደቺፍቴ* ።

*9. በኡ 2:23-25፤ 3:7፤ 14:10-12
*10. በኡ 7-12 *11. በኡ 14:21-29፤
15:4-5 *12. በኡ 13:21-22
*13. በኡ 19:18 *14. በኡ 20:8-10
*15. በኡ 16:4፥14-15፤ 17:1-7፤
ኬሰ 1:21

16 «አቦትንኬኝ ገሩ ኦፍ ቦኮከሰኒ
መታ ጀባተን መሌ፥ አቦሚኬፍ
ቶሌ ሀንጄኔ* ።

17 እሳን ገሩ አበመሙ እንድደን፤
መታ ጀባተኒ ድደኒ ከኡሳኒቲን ገረ
መነ ገርቡማት ዴብኡዳፍ ዱረ ቡቱ
ፎአተን መሌ፥ ድንቂ አት እሳን
ግዱት ሆጄቴ ሀንያደትኔ፤ አትሞ
ዋቀዮ እሰ ጩቡ ነማፍ ዲሱዳፍ ቆጳ
ኤደ፥ አራረ-ቀቤሳፍ ኦአ-ቀቤሰስ፤
ዴከምሳፍ ሱተ ጄተ፥ ጋሩማንኬ
ጉዳ ዋን ተኤፍስ አት እሳን ሀንገ
ትኔ* ።

18 ዮሙ እሳን ድብቾ ቶልፈተኒ፥
‹ዋቀዮኬ እን ብየ ግብጢ ስባሴ እሰ
ከነ› ጀቹሳኒቲን አረብሶ ጉዳ ሀመሚ
ስአረብሰን* !

19 ከነ ኬሳሞ አራረኬ እሰ ጉዳራ
ከን ከኤ፥ ለፈ ኦና ኬሰት እሳን ሀን
ገትኔ፤ ኡቱባ ዱሜሳ እሰ ጉያ ከራ
እሳንት አርግሲሳ ቱሬ፥ ኡቱባ
እብዳ እሰ ሀልከን ከራ እሳን እረ
አዴመን እብሳፌ ቱሬስ እሳን ዱራ
ሀንፉኔ ።

20 ሀፉርኬ እን ጋሪን አከ እሳን በር
ሲሱፍ እሳኒፍ ኬንቴ፤ ማና እሳኒፍ
ኬኑስ ሀርከ ኬሰ ሀንቀበትኔ፤ ዬሮ እሳን
ዴቦተንስ ብሻን እሳኒፍ ኬንቴተ ።

21 አት ለፈ ኦና ኬሰት ወጋ አፉር
ተመ ወንተ እሳን በርባድችሱ እሳ
ኒፍ ኬንቴ፤ ሆምቱ እሳንት
ሀንሀርአትኔ፥ ኡፈትንሳኒ እሳንረት
ሀንዱምኔ፥ ሚልሳኒስ ሀንኢቶፍኔ* ።

*16. በኡ 32:1፥9 *17. በኡ 34:6፤
ለኮ 14:1-4፤ ኬሰ 1:26-33
*18. በኡ 32:1-4 *19-21. ኬሰ 8:2-4

22 «አት ከራ ጎሌ ሁንዱማ ሞቱ
ሞታፍ ሰበ ለፈራ እሳኒፍ እንኬንቴ፤
እሳንስ ብየ ሲሆን ሞቲ ሄሽቦኒፍ ኦግ
ሞቲ ባሻን እንቀበተን* ።

23 እጆሌንሳኒ አከ ኡርጆተ ዋቀ
ኬሳ አከ ባይአተን ጎቴ፥ ገረ ብየ እሰ
አቦትንሳኒ እት ልጠኒ አከ ቀበተኒፍ
አብደቺፍቴት እሳን እንገልችቴ* ።

24 እጆሌንሳኒስ እት ልጠኒ ብይቾ
እንቀበተን፤ አትስ ሰበ ብየ ከነአን
ገድ ዴብፍቴ ሞቶተሳኒፍ ነሞተ ብየ
ሰና ወጅን አከ ፌደን አከ እሳን ጎደ
ኒፍ ሀርከሳኒ ጀለ እንገልችቴ* ።

25 እሳን መንደሮተ ጉርጉዳ ደላ
ደጋ ቀበን፥ ለፈ ጮማ፥ መኔን ምአ
ገጋሪዳን ጉተመን፥ ቦለ ብሻኒ ቆተ
መኒ ቆጳአን፥ እዶ ዳባ ወይኒፍ ኤጄ
ርሳ አከሱመስ ሙኬቲ እጅሳኒ
ኛተመን ባይኤ እንቀበተን፤ እሳን
ኛተኒ ቁፈኒ እንገበተን፤ ጋሩማኬ
እሰ ጉዳዳንስ ቀኖት እንጅራተን* ።

*22. ለኮ 21:21-35 *23. ኡመ 15:5፤
22:17 *24. ኢያ 11:23
*25. ኬሰ 6:10-11

26 «ቦዴ ገሩ እሳን ስድደኒ ከአን
መሌ፥ ህንአቦመምኔ፥ ሴረኬስ ኦፍ
ዱበት እንገተን፤ ራጀተኬ ወረ ገረ
ኬት እሳን ዴብሱፍ ጇደኒ ዱጋ እሳ
ንት በአን እንአጇስን፤ ከነ ጎቹንሳኒስ
አረብሶ ጉዳ ሀመሚ ቱሬ* !

27 ከናፍ አት ሀርከ ዲኖተሳኒ ወረ
እሳን ድጵስኒት ደበርስቴ እሳን
እንኬንቴ፤ እሳንስ ዮሙ ድጸተን
ስት እንእየተን፤ አት በንቲ ዋቃራ
እሳኒፍ ደጌሴ፥ አከ ባይእነ አራረኬ
ቲት፥ ሀርከ ዲኖተሳኒ ኬሳ ባሴ ከን
እሳን ኦልቹ እሳኒፍ እንኬንቴ።

28 ኤርገ ተከ አረ ገልፈተኒ ገሩ፥
እሳን ዴብአኒ ስዱረት ሀማ ሆጇቹት
እንከአን፤ አትስ ሀርከ ወረ እሳን
ጅበኒት እሳን ኬንቴ፥ ወር እሳን
ጅበንስ እሳን እንሞአን፤ ዬሮ እሳን
ዴብአኒ ስት እየተንትሞ አት በንቲ
ዋቃራ እሳን ደጌሴ አከ አራረኬቲት
ስአ ባይኤ እሳን ኦልቾቴተ።

29 ገረ ሴረኬቲት አከ እሳን ዴብአ
ኒፍ፥ አት እሳን ጎርስቴተ፤ እሳን
ገሩ ኦፍ ቦኮክስኒ አቦሚኬ ደገኡ
እንድደን፤ ወንተ ስዱረት ቀጇላ
ተኤ እሰ ነምን ኤጌ እቲን ጅራቱረ
ትስ ከአኒ እንየከን፤ መታ ጀባተኒ
ድደኒ ዱግደ ስት ገተን መሌ፥ ስሀ
ንደጌኜ* ።

30 ሀተኡዩ መሌ፥ አት በረ ባይኤ
እሳኒፍ ኦብስቴ፥ ከራ ራጀተኬቲ
ሀፉረኬቲን እሳን እንጎርስቴ፤ እሳን
ገሩ ስደገኡ ዋን ድደኒፍ፥ ሀርከ ሰበ
ናኖ ሰነ ጅረኒት እሳን እንላቴ* ።

31 አት ዋቀዮ አራረ-ቀቤሳፍ ኦአ-
ቀቤሰ ዋን ታቴፍ፥ ባይእነ አራረኬ
ቲፍ ጇቴ እሳን በሌሱ፥ እሳን ገቱስ
እንዲፍቴ* ።

*26. 1ሞቶ 18፡4፥13፤ 19፡10፥14፤
ኤር 2፡30፤ 26፡20-23
*29. ሌዎ 18፡5 *30. 2ሞቶ 17፡13-20፤
2ሴና 36፡15-16 *31. በኡ 34፡6፤
ፋሩ 3፡22

32 «ከናፍስ ያ ዋቀዮኬኛ፥ ጎፍታ
ጉዳ ጎፍታ አንጎ-ቀቤሳፍ ሶዳተማ!
ያ እሰ ከኩኬቲፍ ጋሩማኬ ኤግዱ!
ረክን በረ ሞቶተ አሶሪ ሀመ ሀርአት
ኑረ፥ ሞቶተኬኘረ፥ ጉርጉዶተኬ
ኘረ፥ ሉቦተኬኘረ፥ ራጀተኬኘረ፥
አቦተኬኘረ፥ ጉቱማ ሰበኬረስ ገኤ፥
ፉለኬ ዱረት ወንተ ጥኖት ህንእላለ
ምን* !

33 ወንተ ኑረ ገኤ ሁንዱማፉ አት
ዱጋ ቀብደ፥ ኑእ ገሩ ዋን ጀልአ
ሆጇትኔ* ።

34 ሞቶትንኬኘ፥ ጉርጉዶትን
ኬኘ፥ ሉቦትንኬኘ፥ አቦትንኬኘስ
ሴረኬ ዱካ ህንቡኔ፥ አቦሚኬፍ
ጎርሰ አት እሳን ጎርስቴስ ህንደጌፈ
ትኔ።

35 እሳን ብየ በልአፍ ጮማ አት
ላቴፍ ኬሰት፥ በረ ሞቱማሳኒ እሰ
አት አርጁማ እት አርግሲፍቴ ኬሰ
ትዩ ሲፍ ህንሆጇትኔ፥ ሆጂሳኒ እሰ
ሀማራስ ህንዴብኔ።

36 ኩኖ፥ ሀርአ ኑእ ገርቦተ፤ ብየ
አቦትንኬኘ ምዳንሳፍ ወንተ ጋሪ እን
ባሱ አከ ኛተኒፍ፥ አት ኬንቴፍ
ኬሰት ኑእ ገርቦተ ታኔ።

37 ወንት ባይኤን ለፍቾ ኬኑ፥
ሞቶተ ወረ አት ሰበቢ ጩቡኬኛፍ
ኑረ ኬሴፍ እንገለ፤ እሳን ኑፍ ሆሪኬ
ኘረት አከ ጃለተን እንሆጇቱ፤ ኑእ
ረክነ ጉዳ ኬሰ ጅረ።

*32. ኬሰ 7፡9፤ 2ሞቶ 15፡19፥29፤
17፡3-6፤ እዝ 4፡2፥10 *33. ዳን 9፡5፥7

38 ያደ ከነ ሁንዱማስ ኑእ ጫፈታን
ወሊ ገልቴ ቶኮ እንዳብነ፤ እሰስ ጉርጉዶ
ትንኬኘ፥ ሌዎትንኬኛፍ ሉቦትንኬኘ መለ
ቶሳኒቲን እንጭምሱ» ጇደን።

ቦቆና 10

ነሞተ ዱቢ ከነረት ወሊ ገለን

1 ወር ወሊ-ገልቴ ከነ መለቶዳን ጭም
ሰን ከነት ኣነኒ ጅሩ፤

ነህሚያ እልመ ሀካሊያ እሰ ብየ
ቡልቹ፥ ጥዲቂያ፥
2 ሴራያ፥ አዛሪያ፥ ኤርምያስ፥
3 ጳሽሁር፥ አማርያ፥ መልኪያ፥
4 ሀጡሽ፥ ሼበንያ፥ መሉክ፥
5 ሀሪም፥ ሜሬሞት፥ ኦባዲያ፥
6 ዳንኤል፥ ጊኔቶን፥ ባሩክ፥
7 ሜሹላም፥ አቢያ፥ ሚያሚን፥
8 ማዚያ፥ ቢልጋዪፍ፥ ሼማእያደ፤
እሳን ኩን ሉቦተ ቱረን።

9ወረ ሌዎታ ኬሳሞ፥ ኢያሱ
እልመ አዛኒያ፥ እልማን
ሄናዳድ ኬሳሞ ቢኑይ፥
ቀድሚኤሊፍ*፥
10ፍሮትንሳኒ፥ ሼበንያ፥ ሆድያ፥
ቈሊጣ፥ ጴላያ፥ ሃናን፥
11ሚካ፥ ሬሆብ፥ ሀሸቢያ፥
12ዘኩር፥ ሼሬብያ፥ ሼበንያ፥
13ሆድያ፥ ባኒፍ ቤኒኑ ቱረን።
*3-9. 12፡2-7

14ጉርጉዶተ ብያ ኬሳሞ፥ ጳሮሽ፥
ጳሀት-ሞአብ፥ ኤላም፥
ዛቱ፥ ባኒ፥
15ቡኒ፥ አዝጋድ፥ ቤባይ፥
16አዶኒያ፥ ቢግዋይ፥ አዲን፥
17አቴር፥ ህስቅያ፥ አዙር፥
18ሆድያ፥ ሀሹም፥ ቤዛይ፥
19ሀሪፍ፥ አናቶት፥ ኔባይ፥
20ማግጲያሽ፥ ሜሹላም፥ ሄዚር፥
21ሜሼዛብኤል፥ ዛዶቅ፥ ያዱዋ፥
22ጴላቲያ፥ ሃናን፥ አናያ፥
23ሆሼአ፥ ሀናኒያ፥ ሀሹብ፥
24ሀሎሄሽ፥ ጵልሃ፥ ሾቤቅ፥
25ሬሁም፥ ሀሸብና፥ መአሴያ፥
26አሂያ፥ ሃናን፥ አናን፥
27መሉክ፥ ሃሪሚፍ በአናህ።

28ነሞተ ወረ ሀፈን ኬሳሞ፥ ሉቦ
ትን፥ ሌዎትን፥ ወር ከረ ኤገን፥
ፋርፈቶትን፥ ሆጄቶትን መነ ቁልቁ
ሉማ አከሱመስ ወረ ሴረ ዋቀዮቲፍ
ጄደኒ፥ ሰበ ናኖ ሰነ ጅረን ኬሳ
አዳን አፍ ባሰን ሁንዱማ፥ ዱበርቶ
ተሳኒ፥ እልማንሳኒፍ እንተሎተሳኒ
ወረ ዋ ሁበቹ ደንደአን ሁንዱማ
ወጅን፥
29አቦሎተሳኒ ወረ ጉርጉዶተ
ብያት ደበለመኒ፥ ሴረ ዋቀዮ እሰ
ሀርከ ሙሴ ገርብቾሳቲን ኬነሜ ዱካ
ቡኡዳፍ፥ ሴረ፥ አቦሚፍ ሴረተ
ዋቀዮ ጎፍታኬኛ ሁንዱማስ በኤሰ
ጎደኒ ኤጉዳፍ አፍት ቆሮበኒ እንከከ
ተን።
30ኑእ እንተሎተኬኝ ነሞተ ብየ
ሰናት አከ ህንሄሩምሲፍኔ፥ እንተሎ
ተሳኒስ እልማንኬኝ አከ ህንፉስፍኔ
እንከከትኔ።

31ነሞትን ብየ ሰና ምአ ነገዳ
ዮኪስ ምዳን ጉርጉሩዳፍ ጋፈ ሰን
በታ ዮ ፍደን፥ ጋፈ ሰንበታ ዮኪስ
ጉያ አያነ ከን ብራ ኑእ እሳንራ ህን
ብትኑ፤ ወጋ ቶርበፋት ለፍቸ አረ
እንገልፈቺፍነ፥ ልቂ ሂቂት ኬነሜ
ሁንዱማስ እንዲፍነ*።
*31. ኬሰ 7፡3፤ እዝ 9፡1-2

32ኑእ አቦሚ እሰ ወጋት ሆጂ መነ
ዋቀዮኬኛፍ ሆሪ ሀርከ ሰደን ሼቁሊ
ቶኮ ኬሳ ሀርከ ቶኮ ባሱን ተኡ እት
ጋፈተሙዳፍ አፍት እንሙሬ*።
33እንስ ቡዴነ እላልቻ እሰ ገበቴረ
ካአሙፍ፥ ኬና ምዳኒ እሰ ጉያ
ጉያት ድአቱፍ፥ ቀልመ ጉበሙ እሰ
ጉያ ጉያት ድአቱፍ፥ ከን ጉያ ሰንበ
ታፍ ከን ባቲ ጅአፍ፥ ከን ጉያ አያነ
ቤከማቲፍ፥ አርሳ ቁልቁላአዳፍ፥
አርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ ድአቴ ሰበ
እስራኤሊፍ አራረ ቡሱፍ፥ ሆጂ
መነ ዋቀዮኬኛ ኬሰት ሆጄተሙ ሁን
ዱማፍስ ከን ተኡድ*።
34ኑእ ሉቦትን፥ ሌዎትን፥ ነሞ
ትን ወር ካንስ አከ ሴርቸ ኬሰት
ጫፈሜት ቆራን እዶ አርሳ ዋቀዮ
ጎፍታኬኛረት ቦቤሱዳፍ በርባድችሱ
ወጉመ ወጋን አከ ድኤስኑት፥ ዱሮ
ደረቤ መነ አባኬኛ በሩዳፍ ሙከ
እንቡፈትኔ።
35ምዳኒፍ እጂ ሙካ ገልፈትኑ
ሁንዱማ ኬሳ መታ መታሳ ገረ መነ
ዋቀዮት ፍዱን አከ ኑረ ጅሩስ ወሊ
ገሌረ*።
36አከሱመስ ሴረ ኬሰት አኩመ
ጫፈሜ አንገፈ እልማንኬኛፍ ሆሪ
ኬኛ፥ ከን ሰአኬኛፍ ቡሻዩኬኛ
ሉቦተ ወረ መነ ዋቀዮኬኛ ኬሰ ሆጂ
ተኒፍ አከ ተኡት ገረ መነ ዋቀዮኬ
ኛት ጌሱዳፍ ወሊ ገሌረ*።
*32. 13፡16-21፤ በኡ 20፡8-10፤
ሌዎ 25፡1-7 *33. በኡ 30፡11-16፤
2ሴና 24፡6፤ ማቴ 17፡24 *35. 13፡31
*36. በኡ 23፡19

37እት ደበሌስ ቡኮ ምዳንኬኛ እሰ
ጂልቀባራ፥ ኬና ምዳኒኬኛራ፥ እጂ
ሙኬቲ ሁንዱማራ፥ ዳዲ ወይ

ኒራ፥ ደዳ ኤጀርሳራስ ሉቦታፍ አከ
ተኡት መነ ዋቀዮኬኛ ኬሳ እዶ ምእ
ገልፈሙት እንጌስነ፤ መንደሮተ ኑእ
እት ሆጄትኑ ሁንዱማቱ ኩደን ኬሳ
ቶኮ አርገቹን ከን ተኡ ሌዎተ ዋን
ተኤፍ፥ ኩደን ኬሳ ቶኮ ምዳንኬኛ
ሌዎታፍ እንፍድነ* ።

38 ዩሮ ወር ሌዎታ ኩደን ኬሳ
ቶኮ ከነ ፋደንት ሉብች እን ቆሞ
አሮን ሱን እሳን ብረት እንአርገመ፤
ወር ሌዎትንሞ ኩደን ኬሳ ቶኮ እሰ
አርገተን ሰነ ኬሳ ኩደን ኬሳ ቶኮ ገረ
መነ ዋቀዮኬኛት ፍደኒ እዶ ምእ
ታኡት እንገልቹ* ።

39 ሌዎትን ሰበ እስራኤል ወረ ካኒ
ወጅን ኬና ምዳኒ፥ እጀ ወይኒ
ሃራፍ ደዳ ኤጀርሳ እዶ ምእ መነ
ቁልቁሉማ ካአሙፍ እዶ ሉቦትን
ወር ሆጂረ ጅረን፥ ወር ከረ ኤገኒፍ
ፋርፈቶትን ታአንት እንፍዱ፤ ኑሞ
መነ ዋቀዮኬኛ ህንጺፍኑ* ።

*37. በኡ 13፡11-16፤ ለኮ 18፡21
*38. በኡ 23፡19፤ ለኮ 18፡21፥26
*39. ለኮ 18፡26፥28

በቆና 11

ነሞተ መንደረ ዩሩሳሌም ኬሰ ጅራተን

1 ወር ሰበ ጌጌሰን መንደረ ዩሩሳሌም
ኬሰ እንጅራተን፤ ሰብን ወር ሀፈንሞ ሙከ
ቡፈተኒ ነመ ኩደን ኬሳ ቶኮ ዩሩሳሌም
መንደረ ቁልቁሉፍቱ ኬሰ፥ ኩደን ኬሳ
ሰልገን ወር ሀፈንሞ መንደሮተ ወረ ካን
ኬሰ አከ ጅራተን እንጎደን። 2 ሰብንስ
ነሞተ ወረ ፌደሳኒቲን መንደረ ዩሩሳሌም
ኬሰ ጅራቹዳፍ ኦፍ ኬነን እንኤብሰን።

3 አንገፎትን ኩታ ብያ ወር ዩሩሳሌም
ኬሰ ጅራተን ከነት ፉፈኒ ከን ጅረኒደ፤
ሰበ እስራኤል ኬሳ ካን፥ ሉቦትን፥ ሌዎ
ትን፥ ሆጄቶትን መነ ቁልቁሉማፍ እል
ማን ሆጄቶተ ሶሎሞን ገሩ ኩታ ይሁዳ
መንደሮተ ገራገራ ኬሰ አዱመ አዳን እዶ
ቀቤኝሳኒ ጅሩ እንጅራተን። 4 እጀሌ ይሁ
ዳፍ እጀሌ ቤንያሚን ኬሳ ገር-ቶኮ ዩሩሳ
ሌም ኬሰ እንጅራተን፤

እልማን ይሁዳ ኬሳ አታያ እልመ
ኡዝያ፥ እልመ ዘካርያስ፥ እልመ
አማርያ፥ እልመ ሼፋጥያ፥ እልመ
መሀለልኤል ሰኘ ፋሬስ፤

5 አከሱመስ መአሴያ እልመ
ባሩከ፥ እልመ ኮልሆዜ፥ እልመ
ሀዛያ፥ እልመ አዳያ፥ እልመ ዮያ
ሪብ፥ እልመ ዘካርያስ ሰኘ ሼላ
ቱረን።

6 እልማን ፋሬስ ወር ዩሩሳሌም
ኬሰ ጅራተን ሁንድኑ ሎለ ከን ደን
ደአን ነሞተ ድበ አፉሪፍ ጃተሚ
ሰዴት ቱረን።

7 እልማን ቤንያሚን ወረ ከነት
ፉፈኒ ጅረኒደ፤ ሰአሉ እልመ ሜሹ
ላም፥ እልመ ዮኤድ፥ እልመ
ጴዳያ፥ እልመ ቆላያ፥ እልመ መአ
ሴያ፥ እልመ እቲኤል፥ እልመ ዩሻ
እያት፤

8 እሰ ቦዴስሞ ገባዪፍ ሰላይ፥
ወሉመት [ነሞትን ሎለ ደንደአን]
ድበ ሰገሊፍ ድግደሚ ሰዴት
ቱረን።

9 ዮኤል እልም ዚክሪ ጌጌስቱሳኒ
ቱሬ፤ ይሁደ እልም ሴኑአሞ መንደ
ረቲረት ጌጌስቱ እሰ እት አኑ ቱሬ።

10 ሉቦተ ኬሳሞ ዩዳእያ እልመ
ዮያሪብ፥ ያኪን፥

11 ሴራያ እልመ ሂልቂያ እልመ
ሜሹላም፥ እልመ ዛዶቅ፥ እልመ
ሜራዮቲፍ እልመ አሂጡብ እሰ መነ
ዋቀዮ ኬሰት አንገፈ ቱሬደ።

12 አቦሎትንሳ ወር ሆጂ መንቻ
ሆጄተን ነሞተ ድበ ሰዴቲፍ ድግ
ደሚ ለመ ቱረን፤ እሳንስ አዳያ፥
እልመ ዩሮሃም፥ እልመ ጴላልያ፥
እልመ አምዚ፥ እልመ ዘካርያስ፥
እልመ ጳሽሁር፥ እልመ መልክያ
ቱረን፤

13 አከሱመስ አቦሎትንሳ አቦትን
ቆሞ ድበ ለማፍ አፉርተሚ ለመ
ቱረን፤ እሳንስ አመሽሳይ እልመ አዛ
ርኤል፥ እልመ አህዛይ፥ እልመ
መሽሌሞት፥ እልመ እሜር፤

14 አቦሎትንሳኒ ወር ሎለ ደንደ
አን ነሞተ ድበ ቶኮፍ ድግደሚ
ሰዴት ቱረን፤ ጌጌስቱንሳኒሞ ዘብዲ
ኤል እልመ ነመ ጉዳ ቶኮ ቱሬ።

15ሌዎተ ኬሳሞ ሼማእያ እልመ
ሀሹብ፥ እልመ አዝሪቃም፥ እልመ
ሀሸቢያ፥ እልመ ቡኒ ቱረን፤
16ዱረ-ቡቶተ ሉቦታ ኬሳ ሸቤታ
ዪፍ ዮዛባድ ከራ በኬ እረ አዴመኒ
ሆጂ መነ ቁልቁሉማ እንእላሉ
ቱረን፤

17ከደታን ገለተ ገልቼፍ መተኒያ
እልም ሚካ፥ እልም ዘብዲ፥ እልም
አሳፍ ጌጌስቱ እሰ ጀልቀባ፥ በቅቡ
ቂያ አቦሎተሳ ኬሳ እሰ ለመፋ፥
አብዳ እልመ ሸሙአ፥ እልም
ጋላል፥ እልም ይዱቱን እሰ እት
አኑ ቱሬ።

18ሌዎትን ወር መንደረቲ እሼ
ቁልቁሎፍቱ ኬሰ ጅራተን ጉቱማት
ድበ ለማፍ ሰዴተሚ አፉር ቱረን።
19አኩቢፍ ጠልሞን ወር ከረ
ኤገን አቦሎተሳኒ ወረ አኩመሳኒ ከረ
ኤገኒ ወጅን ነሞተ ድባፍ ቶርባተሚ
ለመ ቱረን። 20ሰበ እስራኤል ኬሳ
ካን፥ ሉቦትኒፍ ሌዎትን ወር
ሀፈን፥ መንደሮተ ይሁዳ ሁንዱማ
ኬሰ አዱመ አዳን እዶ ዳልሳኒ ጅሩ
እንጅራተን። 21ሆጂቶትን መነ ቁል
ቁሉማ ገሩ ጋረ አፌል ጉባ እንጅራ
ተን፤ ዚካፍ ጊሽጻን ሆጂቶተ መነ
ቁልቁሉማ ሰነ እንሆጂቺሱ ቱረን*።

*21. 3፡26

22 ኡዚ እልም ባኒ፥ እልም ሀሸቢያ፥
እልም መተኒያ፥ እልም ሚካ ዩሩሳሌም
ኬሰት ጌጌስቱ ሌዎታ ቱሬ፤ እልማን
አሳፍ ኬሳ ወር ፋርፈቶትን ሆጂ መነ ቁል
ቁሉማ ኬሳ ሆጂቺሳ ቱረን። 23ቆድን ጉያ
ጉያት ወረ ፋርፈቶታፍ ኬነሙን ተኡ አከ
ኬነሙፍ ሞትቾ ብራ አቦሚን በኤ ቱሬ።
24ሞትች ሰበ ሰነ ወንተ እላሉ ሁንዱማ
ከራ ፌታህያ እልመ ሜሼዛብኤል እሰ ቆሞ
ዜራ እልመ ይሁዳ ሰና እንሆጂተ ቱሬ።
25ከራ ገንዴኒፍ ለፈ ናኖሳኒ ጅረኒሞ፥
እልማን ይሁዳ ኬሳ ገር ቶኮ ክሪየት-አር
ባፍ ገንዴንሳ፥ ዲቦኒፍ ገንዴንሳ፥ ይቃብ
ዚኤሊፍ ገንዴንሳ፥ 26ዩሹአ፥ ሞላዳ፥
ቤት-ጳሌጥ፥ 27ሀዘርሹአል፥ ቤርሼባፍ
ገንዴንሳ፥ 28ሲቅላግ፥ ሜኮናፍ ገንዴ
ንሳ*፥ 29ኤን-ሪሞን፥ ዛሪአህ፥ ያርሙት፥
30ዛኖአ፥ አዱላሚፍ ገንዴንሳ፥ ላኪሺፍ
ለፈ ናኖሳ ጅሩ አዜቃፍ ገንዴንሳ ኬሰ
እንጅራተን፤ እሳን ብየ ቤርሼባዳፍ ደቻ
ሂኖም ግዱ ጅሩ ኬሰ እንጅራተን። 31እል
ማን ቤንያሚን ወር ጌባዳ ዱፈንሞ፥ ሚክ
ማስ፥ አያ፥ ቤትኤሊፍ ገንዴንሳ፥
32አናቶት፥ ኖብ፥ አናኒያ፥ 33ሀዞር፥
ራማህ፥ ጊታይም፥ 34ሃዲድ፥ ዜቦኢም፥
ኔባላጥ፥ 35ሎድ፥ ኦኖ ደቻ ወረ ዋን
አደዳ ብፈ እት ባሰኒ ቶልቾኒ ኬሰ እንጅራ
ተን። 36ሌዎተ ኬሳ ህርማትን ይሁዳ ገር
ቶኮ ኩታ እሰ ከን ቤንያሚን ኬሰ እንጅራ
ተን። *28. ኢያ 15፡31

ቦቆና 12

ሉቦታፍ ሌዎተ

1ሉቦትኒፍ ሌዎትን ወር ዘሩባቤል
እልመ ሼአልቲኤሊፍ ኢያሱ አንገፈ
ሉቦታ ወጅን ዴብአኒ ዱፈን ከነት ፉፈኒ
ከን ጅረኒደ፤ እሳንስ ሉቦተ ኬሳ ሴራያ፥
ኤርምያስ፥ እዝራ*፥ 2አመሪያ፥ መሉክ፥
ሀጡሽ፥ 3ሼከኒያ፥ ሬሁም፥ ሜሬሞት፥
4ኢዶ፥ ጊኔቶ፥ አቢያ፥ 5ሚያሚን፥
መአዲያ፥ ቢልጋ፥ 6ሼማእያ፥ ዮያሪብ፥
ዩዳእያ፥ 7ሰአሉ፥ አሞቅ፥ ሂልቂያፍ
ዩዳእያደ፤ እሳን ኩን በረ ኢያሱት ዱረ-
ቡቶተ ሉቦታፍ አቦሎተሳኒ ቱረን*።

*1. እዝ 2፡2 *2-7. 10፡3-9

8 ሌዎተ ኬሳሞ፥ ኢያሱ፥ ቢኑይ፥
ቀድሚኤል፥ ሼሬብያፍ ይሁዳ ቱረን፤
መተኒያ ህደተሳ ወጅን ዱረ-ቡቱ ወረ
ገለተ ገልቾኒ ቱሬ። 9አቦሎትንሳኒ በቅቡ
ቂያፍ ኡኒዮ ተሬ ሆጅቻ ኬሰት እሳንት
አነኒ እንዳበቱ ቱረን። 10ኢያሱን ዮያቂ
ምን ደልቼ፥ ዮያቂም ኤልያሺብን
ደልቼ፥ ኤልያሺብ ዮያዳ ደልቼ፤
11ዮያደ ዮናታንን ደልቼ፥ ዮናታን ያዱዋ
ደልቼ።

12 በረ ዮያቂምት ማቲ ሉቦታ ኬሳ አከ
በልበለ በልበለሳኒት ዱረ-ቡቱ ከን ቱረን
ከነት አነኒ ከን ጅረኒደ፤ በልበለ ሴራ
ያት፥ ሜራያ፥ በልበለ ኤርምያስት፥ ሀና
ኒያ፥ 13በልበለ እዝራት፥ ሜሹላም፥
በልበለ አማርያት፥ ዩሆሃናን፥ 14በልበለ
ሜሊኩት፥ ዮናታን፥ በልበለ ሼበንያት፥
ዮሴፍ፥ 15በልበለ ሃሪምት፥ አድና፥ በል
በለ ሜራዮትት፥ ሄልቃይ፥ 16በልበለ
ኢዶት፥ ዘካርያስ፥ በልበለ ጊኔቶንት፥

ሜሹላም፥ 17 በልበለ አቢያት፥ ዚክሪ፥
በልበለ ሚንያሚኒፍ በልበለ ሞአዲያት፥
ጺልጣይ፥ 18 በልበለ ቢልጋህት፥
ሸሙአ፥ በልበለ ሼማእያት፥ ዬሆናታን፥
19 በልበለ ዮያሪብት፥ መቴነይ፥ በልበለ
ዬዳእያት፥ ኡዚ፥ 20 በልበለ ሳላይት፥
ቀላይ፥ በልበለ አሞቅት፥ ኤቤር፥ 21 በል
በለ ሂልቂያት፥ ሀሸቢያ፥ በልበለ ዬዳእ
ያት፥ ነታንኤል ቱረን።

22 በረ ኤሊያሻብ፥ ዮያዳ፥ ዮሃናኒፍ
ያዱዋ አንገፎተ ሉቦታ ቱረን፥ ሌዎተ ኬሳ
አንገፎትን አቦታፍ ሉቦትን በረ ዳርዮስ
ሞቲ ፋሬስ ኬሰ ጫፈመኒ ቱረን*። 23 እል
ማን ሌዊ ኬሳ አንገፎትን አቦታ ሀመ በረ
ዮሃናን እልመ ኤሊያሺብት መጫፈ ሴና
በራ ኬሰት ጫፈመኒሩ። 24 ዱረ-ቡቶትን
ሌዎታ ወር ህደተሳኒ ወረ እሳንት ኣኔ
ዳበቱ ወጅን አከ አቦሚ ዳዊት ነመ ዋቀ
ዮት ወል ሀርካ ፋደኒ ፋርፈናዳን ገለቴፈ
ተን፥ ሀሸቢያ፥ ሼሬብያፍ ኢያሱ እልመ
ቀድሚኤል ቱረን*። 25 መተኒያ፥ በቅቡ
ቂያ፥ ኦባዲያ፥ ሜሹላም፥ ጠልሞኒፍ
አቁብሞ ከረ-ኤግዶተ መነ ምአ እሰ ገረ
ከራ ወረ ኤገን ቱረን*። 26 እሳን ኩን በረ
ዮያቂም እልመ ኢያሱ እልመ ዮዛዳቅ አከ
ሱመሰ በረ ነህሚያ እሰ ብየ ቡልቼፍ በረ
ሉብቾ እዝራ እሰ ቤካ መጫፋ ኬሰ
ቱረን።

*22. 3፡1 *24. 2ሴና 29፡25 *25. 2ሴና 8፡14

ደላን ዬሩሳሌም እን ሃሬፈሜ ኤብፈሙሳ

27 ኤብፈሙ ደላ ዬሩሳሌም እሰ ሃሬፈ
ሜረት አርገመኒ፥ ሰቢለ ወልት ሩኩተሜ
ሰገሌ ኦል ካሱን፥ ክራራፍ መሴንቆዳን
ፋርፈና ገለታ ፋርፈቻ ገመቼዳን ኤብ
ፈሙ ደልቻ አከ አያኔፈተኒፍ ሌዎትን
እዶ ጅራተን ሁንዱማቲ በርባደመኒ ዬሩሳ
ሌምት እንዋመመን*። 28 ማቲ ሌዎታ
ኬሳሰ ፋርፈቶትን ናኖ ዬሩሳሌሚፍ ገን
ዴን ኔፋቶታ ኬሰ ጅራተን ወልት እንቀበ
መን። 29 ፋርፈቶትን ሱን ናኖ ዬሩሳሌምት
ገንዴን እጃረተኒ ዋን ቱረኒፍ፥ ቤት-ጊል
ጋሊ፥ በኬ ጌባ ኬሳ፥ ቤት-አዝማዌቲሰ
ወልት እንቀበመን። 30 ሉቦትኒፍ ሌዎትን
አከ ሴራት ኤርገ ኦፍ ቁሌሰኒ ቦዴ፥
ነሞተ፥ ከረወኒፍ ደልቾ እንቁሌሰን*።

*27. እዝ 3፡10 *30. ለኮ 8፡6-7

31 አን ነህሚያን ዱረ-ቡቶተ ነሞተ
ይሁዳ ደልቾረት ወልት ነንቀቤ፤ ፋርፈ
ቶተ ኩተተ ጉርጉዳ ለመት ህረመኒ ዋቀ
ዮፍ ገለተ ገልቻ መንደርቾ ናነአንሰ ተሬ
ነንዳቤ፤ ኩተትን እን ቶኮ ከራ ሀርከ
ምርጋ ደልቾረ ገረ ከረ እሰ «ከረ ኮሲ»
ጀደሙት እንአዴሜ። 32 ሆሻእያፍ ዱረ-ቡ
ቶተ ነሞተ ይሁዳ ኬሳ ወለካን ኩተተ ሰነ
ቦዴዳን እንአዴመን፤ 33 አዛሪያን፥ እዝ
ራን፥ ሜሹላም፥ 34 ይሁዳን፥ ቤንያሚን፥
ሼማእያፍ ኤርምያስሞ ቦዴሳኒ እንአዴሙ
ቱረን። 35 ሉቦተ ኬሳ ባይኤንሳኒ ፊንጌ ኦፍ
ሀርካ ቀቡ ቱረን፤ ዘካርያስ እልም ዮናታን
ሼማእያ፥ እልም መተኒያ ሚካያ፥ እልም
ዛኩር አሳፍ፥ 36 አቦሎትንሳ ሼማእያ፥ አዛ
ርኤል፥ ሚለላይ፥ ጊለላይ፥ ነታንኤል፥
ይሁዳፍ ሀናኒን ምአ እቲን ዌድሰን እሰ
ከን ዳዊት ነመ ዋቀዮ ኦፍ ሀርካ ቀቡ
ቱረን፤ እዝራ እን መጫፈ ቤካን እሳን
ዱረ ቡኤ እንአዴሜ። 37 ከራ ከረ ቡርቃ
ብሻኒ ቡሳ መንደረ ዳዊትረ ከለቲዳን ኦል
በአኒ፥ ከራ እቲን ደልቾት ኦል በአኒን
መነ ዳዊት ገረራዳን ገረ ከረ ብሻኒ እሰ
በአ-ቢፍቱት እንአዴመን።

38 ኩተትን ፋርፈቶታ እን ለመፋንሞ
ከራ ሀርከ ብታ ተሬዳን እንአዴሜ፤ አኒፍ
ነሞትን ወር ወለካን ሀፈንሞ እሳን ቦዴዳን
ደልቾረ አዴምኔ፥ ግምቢ እዶ እብዳ ብረ
ደርብኔ ገረ ደላ እሰ በልአ እንደቅኔ፤
39 ከረ ኤፍሬም ገረራ፥ ከራ ከረ ሞፋ፥
ከራ ከረ ቁርጡሚ፥ ከራ ግምቢ ሀናን
ኤል፥ ከራ መሰራ ድባ፥ ሀመ ከረ ሆላት
ዱፍኔ፥ ከረ መነ ህዳ ብረ ጌፔ እንዳበ
ትኔ*። 40 ፋርፈቶትን ወር ዋቀዮፍ ገለተ
ገልቾን ኩተትን ለማኑ መነ ዋቀዮ ኬሰ
እዶ እዶሳኒ እንዳበተን፤ አኒፍ ቡልችቶ
ትን ወር አና ወጅን ቱረንሰሞ አከሱመ
እንጎኔ። 41 ኩተተ ወረ አና ወጅን ቱረን
ኬሰ ሉቦትን ወር ፊንጌ ኦፍ ሀርካ ቀበን
ኤሊያቂም፥ መአሴያ፥ ሚንያሚን፥
ሚካያ፥ ኤልዮኤናይ፥ ዘካርያሲፍ ሃና
ኒያ፥ 42 አከሱመሰሞ መአሴያ፥ ሼማእያ፥
ኤሌአዛር፥ ኡዚ፥ ዬሆሃናን፥ መልክያ፥
ኤላሚፍ አዜር ቱረን፤ ጌጌሳ ይዝራያቲን
ፋርፈቶትን ሰገሌ ጉዳዳን እንፋርፈተን።
43 ዋቀዮ፥ ባይኤ ዋን እሳን ገመድቼሴፍ፥
ጋፈሰ ቀልመ ባይኤ ድኤሰኒ እንገመደን፤

ዱበርቶትኒፍ እጆሎትንስሞ እንገመደን፣
ሰገሌን ገመቹ ዩሩሳሌም ኬሰት ተኤ ኩንስ
ፈጎት እንደገአሜ። *39. 3፡1

44 ዩሮ ሰነት ነሞትን ቶኮ መነ ምአ
እሰ ኬናን ድአቱ፣ እጅ ምዳኒ እን ጀልቀ
ባፍ ኩደን ኬሳ ቶኮ እት ወልት ቀበሙረት
ጋፈተሞ ተአኒ እንፎአመን፤ አከሱመስ
ገአ አከ ሴራት ሉቦታፍ ሌዎታ ኬነሙን
ተኡ ማሲ መንደሮተ ናኖሳኒ ጅረኒራ
መንቾ ምአት ወልት ቀቡን ሆጂሳኒ ቱሬ፤
ነሞትን ይሁዳስ ሆጂ ሉቦታፍ ሌዎታት
እንገመደን። 45አከ አቦሚ ዳዊቲፍ ሶሎ
ሞን እልመሳት ሉቦትኒፍ ሌዎትን አከሱ
መስ ፉርፈቶትኒፍ ከረ-ኤግዶትን እት
ጋፈተመ ሆጂሳኒ እንራወተን*። 46በረ ዱሪ
በረ ዳዊቲፍ አሳፍ፣ ጌጌስቶተቱ ፉርፈ
ቶተ ወረ ፉርፈናዳን ዋቀዮን ጀጀተኒ እሰ
ገለቴፈተን ጌጌሳ ቱሬ*። 47በረ ዘሩባቤሊፍ
ነህሚያ እስራኤሎትን ሁንድኑ ፉርፈቶ
ታፍ ከረ-ኤግዶታፍ ገአሳኒ ጉያ ጉያት
እንኬነን፤ ኬና ቁልቁላአራስ ሌዎታፍ ገአ
ሳኒ እንኬነን፤ ሌዎትንሞ ሉቦታፍ ቆደሳኒ
እንኬነን*።

*45. 2ሴና 8፡14-15፤ 1ሴና 26፡12
*46. 1ሴና 25፡1 *47. 10፡39፤ ሌዎ 18፡26

ቦቆና 13

ነህሚያን ወንተ ሁንዳ ቀቀጄልቹሳ

1 ጋፈስ አከ ነሞትን ደገአንት ሰገሌሳኒ
ኦል ፉደተኒ መጫፈ ሙሴ ኬሳ እንዱብ
ሰን፤ እሳንስ፣ «አሞኖትኒፍ ሞአቦትን
በረበራን ወልዳ ዋቀዮት ህንፉደተምን!»
ከን ጂዱ፣ መጫፍቾ ኬሰት ጫፈሜ
እንአርገተን። 2ኩንስ ሰበቢ አሞኖትኒፍ
ሞአቦትን ቆደ ቡዴናፍ ብሻኒን እስራኤሎ
ተት አዴሙ፣ በለአም አከ እሳን አባሩፍ
እሳንት ብተኒፍ ተኤ፤ ሀተኡዩ መሌ፣
ዋቀዮንኬኘ አባርስቾ ኤበት እንጌደሬ*።
3ነሞትን እስራኤል ሴረ ከነ ዮሙ ደገ
አን፣ ሰኟ ኦርማ ከን ተአን ሁንዱማ ኦፍ
ግዱዳ እንባሰን።

*1-2. ኬሰ 23፡3-6፤ ለኮ 22፡1-6

4 ከኑማን ዱረዩ ኤሊያሺብ ሉብች እን
እት ጋፈተማ መነ ምአ መነ ቁልቁሉማ
ተኤ፣ ጦቢያ ወጅን ወልት ድኤኘ ፍሮማ
ቀበ ቱሬ፤ 5እን ኩታ መና እሰ በልአ፣
እሰ ዱር ኬናን ምዳኒ፣ እጣን፣ ምእ መነ
ቁልቁሉማ፣ ኬናን ምዳኒ እን ኩደን ኬሳ
ቶኮ ወልት ቀበሙ፣ ዳዲ ወይኒ ሃራን፣
ደዳን ኤጄርሳ እን ሃራን ሌዎታፍ፣ ፉርፈ
ቶታፍ፣ ከረ-ኤግዶታፍስ አከ ኬነሙ አቦ
መሜ አከሱመስ ኬናን ሉቦታፍ ኬነሙ
ኬሰ ካአሙ ጦቢያዳፍ እንኬኔ። 6አርታህ
ሻስታን ሞቲን ባቢሎን ሞኤ ወጋ ሶዶሚ
ለመፋት አን ገረ ሞትቻ ዋነን ደቄፈን፣
ዩሮ ከነ ሁንዱማ ዩሩሳሌም ኬሰ ህንቱሬ፤
ገሩ ዩሮ ሙራስ ቦዴ ሞትቾ ከደዴን፣
7ዴብኤ ገረ ዩሩሳሌም ዱፌ፤ ኤርገሲን
እሰ ኤሊያሺብ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ኩታ
ቶኮ ጦቢያዳፍ ኬኑሳቲን ወንተ ሀማ ሆጄቴ
ሁበዴ፤ 8ኩን ባይኤ ነአርስናነን ምአ መና
እሰ ከን ጦቢያ ሁንዱመሳ መንቾ ኬሳ
አለት ገድ ደደርበዴ፣ 9መንቾ አከ ቁሌሰ
ኒፍ አቦሜ፤ እሳንስ እንቁሌሰን፤ ከነ ቦዴን
ምአ መነ ቁልቁሉማ፣ ኬና ምዳኒፍ እጣና
ወጅን ዴብሴ አችት ኦል ገልቹ።

10 ሌዎትኒፍ ፉርፈቶትን ወር ሆጂ
መነ ቁልቁሉማ ኬሰት ጋፈተመ ቀበን ገረ
ማሲ ማሲሳኒት ዴብኡሳኒቲነን ገአን
ሌዎታ አከ እሳኒፍ ህንኬነምን ሁበዴ*።
11አን ዮሙስ ቡልችቶተ ሎሌን፣ «መን
ቁልቁሉማ ማሊፍ ገተሜ?» ጂዴ
ጋፈዴ፤ ሌዎታፍ ፉርፈቶተስ ወልት ዋሜ
ሆጂ መነ ቁልቁሉማ ኬሳት እሳን ነንዴ
ብሴ። 12ዮሙስ ነሞትን ይሁዳ ሁንድኑ
ምዳን ኬሳ፣ ዳዲ ወይኒ ሃራፍ ደዳ ኤጄ
ርሳ ኬሳ፣ ኩደን ኬሳ ቶኮ ገረ ኩታ መነ
ምአ መነ ቁልቁሉማት ፍዱ እንጀልቀ
በን*፤ 13ሼሌምያ ሉብች፣ ዛዶቅ እን ቤካን
መጫፉፍ ፈዳያ ሌዊች እት ጋፈተሞ መነ
ምእቻ አከ ተአን ነንጎዴ፤ ሃናን እልም
ዘኩር መተኒያ ገርጋርቱሳኒ ቱሬ፤ እሳን
አመነሞ ዋን ተአኒፍ፣ ኦቦሎተሳኒቲፍ ገአ
ሳኒ ህሩን ሆጂሳኒ ቱሬ።

*10. 12፡47፤ ኬሰ 12፡19 *12. ለኮ 18፡21፤
ሚል 3፡8-10

14 ያ ዋቀዮኮ፣ ወንተ ከናፍ ነያደዱ፤
ሆጂ ጋሪ አን መነ ቁልቁሉማፍ፣ ኤጉምሰ
ሳቲፍስ ሆጄዴ ሀጦፍቴ ህንበሌስን*!
15በረ ሰነ ነሞትን ይሁዳ ጉያ ሰንበታ ኡቱ
ወይኒ ጩንፈኒ፣ ኡቱ ምዳን ሰሳበኒ፣
ኡቱ ዳዲ ወይኒፍ እጀ ወይኒ፣ እጀ ሀር
ቡፍ በአ ገራገራ ሀሮተት ፌአኒ ነንአርጌ፤
ወንተ ከነ ሁንዱማ ሰንበታን ዩሩሳሌምት
እንፍዱ ቱረን፤ አንሞ አከ እሳን ሰንበታን
ምዳን ህንጉርጉሬ ነንአኬከቿሴ*። 16ነሞ

ትን ጢሮስ ወር ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተን
ቁርጡሚፍ ወንተ ኛተሙ ሁንዱማ
ፍደኒ፥ ጉያ ሰንበታት ዬሩሳሌም ኬሰት
ነሞተ ይሁዳት ጉርጉራ ቱረን። 17 አንሞ
ጉርጉዶተ ይሁዳ ሎሌን፥ «ጉያ ሰንበታ
ጡሬሱዳን ዋን ሀማን እስን ሆጄተን ኩን
ማሊ? 18 ሰበቢ አቦትንኬሰን ወንተ አከሲ
ሆጄተኒፍ ዋቀዮንኬኝ ኑረት፥ መንደረ ከነ
ረትስ በዲሰ ከነ ሁንዱማ ፍዴ ምቲሬ?»
እሳኒን ጄዴ*።

*14. 5፡19 *15. በኡ 20፡8-10፤
ኬሰ 5፡12-14፤ ኤር 17፡21-22
*18. ህስ 20፡12-13

19 ቦሩምታ ሰንበታ፥ አዱን ድኤ አከ
ድምምሴን፥ ከር ዬሩሳሌም አከ
ጩፈሙ፥ ሀመ ሰንበትን ደርቡትስ አከ
ህንበነምኔ ነንአቦሜ፤ ጉያ ሰንበታት ሆም
ትኑ በኣ ባቴ አከ ኦል ህንገሌት፥ ናኦተኮ
ኬሳ ነሞተ ሙራሰ ከረ ከረረ ነንዳበቺሴ።
20 ነጋዶትኒፍ ወር ኛተ ገራገራ ሁንዱማ
ጉርጉረን ስአ ቶኮ ዮኪስ ስአ ለመ ደላ
ዬሩሳሌም ዱበ ቡለኒሩ። 21 ዮሙስ
አንሞ፥ «ማሊፍ ናኖ ደልቻ ቡልቱ?
ለመፉ ዮ እት ዴብተን ተርካንፊን እስን
ረት ፉደደ!» ጄዴን እሳን አኬከቺሴ፤
ዬሮ ሰና ጀልቀበኒ ጉያ ሰንበታ አስ ህንዴ
ብኔ። 22 ሌዎትን ጉያ ሰንበታ ቁልቁልነት
ኤጉዳፍ፥ ኦፍ ቁሌሰኒ ደቀኒ ከረወን አከ
ኤገን ነንአቦሜ፤ ያ ዋቀዮኮ፥ እሰ ከናፍ
ስሞ ነያደዱ፥ አከ ባይእነ ጋሩማኬትስ
ገራ አናፍ ላፍ!

23 በረ ሰነ ኬሰ ይሁዶትን ወር
እንተሎተ አሽዶድ፥ አሞኒፍ ሞኣብ ፉደ
ንስሞ አከ ጅረን ነንበሬ፤ 24 እጀሎተሳኒ
ኬሳ ወለካን አፉን ወረ አሽዶድ ዮኪስ
አፉን ነሞተ ጎሰ ከን ብራ ኬሳ ቶኮ ዱበቱ
መሌ፥ አፉን ወረ ይሁዶታ ዱበቼ ህንቤ
ከን። 25 አንሞ እሳን ነንሎሌ፥ ነንአባሬስ፥
ካን ካንሳኒስ ሩኩቴን ርፌንሰሳኒ እራ ቡቡ
ቅሴ፤ እንተሎተሳኒ እልማን ኦርማት አከ
ህንሄሩምሲፍኔ፥ እልማንሳኒስ ዮኪስ እሳን
ኦፊሳኒቲ እንተሎተ ኦርማ አከ ህንፉኔፍ
መቃ ዋቀዮቲን እሳን ነንከክሲሴ*። 26 እት
ደበሌስ፥ «ሶሎሞን ሞቲን እስራኤል
ጩቡ ሆጄቹንሳ ፉደ አከሲ ከናን ምቲሬ?
ሰበ ለፈራ ባይኤ ኬሳ ሞቲን አከሳቲ ህን
ቱሬ፤ ዋቀዮ እሰ ጃለቴ፥ ጉቱማ እስራኤ
ልረት እሰ ሞስሴ፤ ሀተኡዬ መሌ፥
እንተሎትን ኦርማ ወር እን ፉዴ እሱመዩ
ጩቡ እንሆጄቺሰን*። 27 እስንስሞ
እንተሎተ ኦርማ ፉዱኬሰኒን ጀልእነ ጉዳ
አከሲ ከነ ጎቹኬሰን፥ ዋቀዮኬኛፍስ አመነ
ሙማ ደቡኬሰን ደገኡን ኑፍ እንተአ
ቱሬሬ?» እሳኒን ነንጄዴ።

*23-25. ኬሰ 7፡1-5፤ በኡ 34፡11-16
*26. 2ሳሙ 12፡24-25፤ 1ሞቶ 11፡3-8

28 እልማን ዮያዳ ኤሊያሺብ አንገፈ
ሉባ ኬሳ እን ቶኮ እንተለ ሰንባላጥ ሆሮን
ትቻ ፉዴ፤ እሰስሞ ኦፍ ብራ ነንአርኤ*።
29 ያ ዋቀዮኮ፥ እሰ ጀር ኩን ሆጂ ሉቡማፍ
ከኩ አት ሉቦታፍ ሌዎታ ወጅን ገልቴ
ጡሬሰን ያደዱ*!

*28. 3፡1፤ 2፡10፤ 4፡1 *29. ለኮ 25፡12-13

30 አከስተን ሉቦታፍ ሌዎተ ወንተ
ኦርመ ተኤ ሁንዱማቲ ቁሌሴ ሆጂ ሆጂሳ
ኒረ እሳን ዳቤ፤ 31 ቆራን ቀልም እቲን
ጉበሙ፥ ኬናን ምዳኒ እን ጀልቀባፍ እጅ
ምዳኒ እን ዱረ ብልቻቱ ዬሮሳት አከ ድአ
ቱፍ ነመን እት ጎዴ።

ያ ዋቀዮኮ፥ ወንተ ከነ ሁንዱማፍ ነያ
ደዱ*!

*31. 10፡35፤ 5፡19

መጫፊ አስቴር

ቦቆና 1

አሀሸዌሮሲፍ ዋሽቲን ወል ደቡሳኒ

1በረ አሀሸዌሮስ እሰ ብየ ህንዲቲ ሀመ
ብየ ኢትዮጵያት ኩታወን ብያ ድባፍ ድግ
ደሚ ቶርበ ሞኤት ከን ተኤ ከነት ፉፌ
ጅረ፤ 2በረ ሰነት አሀሸዌሮስ ሞቲ ተኤ፥
ቴሶ ሞቱማ መንደረ ሱሳን ኬሰ ጅሩረ
እንታኤ*፤ 3ሞኤ ወጋ ሰደፉሳት ጉርጉዶተ
ሳፍ ሆጇቶተሳ ሁንዱማፍ ኛችሰ እንጎዴ፤
ኛችሰ ከነረት ጌጌስቶትን ሎልቶተ ፉሬሲፍ
ሜዶን አከሱመስ ጉርጉዶትኒፍ አንገፎትን
ኩታወን ብያ አርገመኒሩ። 4እን ጉያ
ድባፍ ሰዴተመ ጉቱ፥ በዳዱማ ሞቱማሳ
እሰ ኡልፍነ-ቀቤሳፍ ኡልፍነ ሞቱማሳ እሰ
ሱረ-ቀቤሰ እንአርግሲሴ። *1-2. እዝ 4:6

5ጉዮትን ሱን ኤርገ ደርበኒ ቦዴ
ሞትች እዶ ዳባ መነ ሞቱማ መንደረ ሱሳን
ኬሰት፥ «ጥናደ፥ ጉዳደ» ኡቱ ህንጇድን
ነሞተ መንደረ ሰነ ኬሰ ጅራተን ሁንዱ
ማፍ ጉያ ቶርበ ኛችሰ እንጎዴ። 6እዶን
ዳባ ሱን ጎልጋወን ሃሪ አዲፍ ሃሪ ብፈ ዋቃ
ቀቡራ ሆጇተመኒ፥ ፉኞ ሃሪ አዲፍ ቦፌ
ዲልጌራ ደአሜን አመርቲ ሜቲት ህደመኒ
ኡቱቦተ ደጋ ገት-ቀቤሳት ገድ ረራፈመን
ቀበ ቱሬ፤ ቡሳ ደጋ ቦረጂፍ ደጋ ገት-ቀ
ቤሳን፥ ጩሌ ገት-ጀቤሳፍ ደጋ ገት-ጀቤ
ዪዳን ሚደግፈመኒ ሆጇተመንረሞ ስሬወን
ወርቄፍ ሜቲራ ሆጇተመንቱ ቱረን።
7ሞትች አርጃደ፥ ዳዲ ወይኒስ ሀመ
ገኡት ቀበ ዋን ቱሬፍ፥ ዋንጫ ወርቄ ብፈ
ገራገራ ቀቡት ነሞታፍ እንኬንሲሴ፤
8ቶኮን ቶኮን ነማቲፍ አከ ፌደ ፌደሳት
ዳድቾ አከ ኬነን ሞትች ሆጇቶተሳ ወረ
ዳዲ ቡሰን ዋን አቦሜፍ፥ ኬሱሞትን ሁን
ድኑ ሀመ በርባደን ዱጉ እንደንደኡ
ቱረን። 9ዋሽቲን ሞትቲንስሞ መነ ሞቱማ
አሀሸዌሮስ ሞትቻ ኬሰት ዱበርቶታፍ
ኛችሰ እንጎቴ።

10አሀሸዌሮስ ሞትች ኛችሰ ጉያ ቶርበ
ፉረት ዳዲ ወይኒ ዱጌ ዮሙ ገመዴ፥
ጡአሾተ ቶርበን ወረ እሳፍ ኤርገመን
ምሁማኒፍ ቢዝታኒን፥ ሀርቦናፍ ቢግታ
ኒን፥ አባግታፍ ዜታሪን፥ ከርካሲንስ
ዋሜ፥ 11«ዋሽቲ ሞትቲ ጎንፎ ሞቱማ አከ
ካአቴት አሰ እሼ ፍዳ!» ጇዴ አቦሜ፤
ሞትቲን ሚደግዱ ዋን ቱርቴፍ፥ ሞትች
ጉርጉዶተሳፍ ኬሱሞተሳት እሼ ሙልእሱ
እንበርባዴ። 12ወር ገረሼት ኤርገመን
አጀጀ ሞትቻ እሼት እንህመን፤ እሼን ገሩ
ዱፉ እንድዴ፤ ከነረት ሞትች እንዴከሜ፥
ኣሬስ እንቦበኤ።

13ዮሙስ ቤክቶተ ዋኤ ዱቢ በራ
ቤከኒ ወጅን መርየቹን አመለ ሞቲ ዋን
ቱሬፍ፥ ማል ጎቹን አከ ወዩ ጎርስቶተሳ
ወጅን እንመርየቴ። 14ጉርጉዶተ ፉሬሲፍ
ሜዶን ቶርበን ወረ እሰት ኣነን፥ ሆጂ
ሞቱማ ኬሳስ እዶ ጉርጉዳ ቀበን ከርሼናፍ
ሼታርን፥ አድማታፍ ተርሺሽን፥ ሜሬ
ሲፍ መርሴናን፥ ሜሙካንንስ*፥
15«ዋሽቲ ሞትቲን ወንተ አን አሀሸዌሮስ
ሞትች ከራ ሆጇቶተኮ ወረ ጡአሾታ እሼ
አቦሜ ራወቹ ዋን ድዴፍ፥ ሴር አከ
ጇዱት ማል እሼ ጎቹቱ ኑፍ ተኣ?» ጇዴ
እንጋፈቴ። *14. እዝ 7:14

16ዮሙስ ሜሙካን ዴብሴ ሞትቻን፥
ጉርጉዶታንስ ዱበቴ፥ «ዋሽቲ ሞትቲን
ስእ አሀሸዌሮስ ሞትቾ ዱዋ የከቴ ኡቱ
ህንተእን፥ ጉቱማ ኩታወን ብያኬ ኬሰ
ወረ ጅረን ጉርጉዶተኬፍ ነሞተኬ ሁንዱ
ማስሞ የኩሼት፤ 17ወንት እሼን ጎቴ ኩን
ዱበርቶተ ሁንዱማ ብረት እንቤከመ፤
እሳን፥ ‹አሀሸዌሮስ ሞትች ዋሽቲ ሞትቲን
ገረሳ አከ ዱፍቱፍ አቦሜ ቱሬ፥ እሼን ገሩ
እንድዴ› ጇደኒ፥ ድርሶተሳኒ እንቱፈቱ።
18ዱበርቶትን ጉርጉዶተ ፉሬሲፍ ሜዶን
ወር አዱ ሞትቲ ደገአን ሀርኡመ ከነ
እሱመ እሼን ጇቴ፥ እሳንስሞ ድርሶተሳኒ
ቲን እንጇዱ፥ ጩጶኒፍ ዴከምስ እንባይ
አተ። 19ጃለለ ስእ ሞትቻ ዮ ተኤ፥
ዋሽቲን ስእ አሀሸዌሮስ ሞትቾ ዱረት አከ
ህንድኣትኔፍ፥ አቦሚ ባሲ ሴረ ፉሬሲፍ
ሜዶን እሰ ጌደረሙ ህንደንዴኜ ኬሰት
ጫፍሰሰ፥ እዶ ሞትቲስ ዱበርቲ እሼረ
ወይቱፍ ኬን*! 20አቦሚን ስእ ሞትቾ
ብራ በኡ ብየኬ እሰ በልኣ ከነ ኬሰት ጉቱ
ማት ዮሙ ለብሰሙ፥ ዱበርቶትን ሁን
ድኑ፥ ‹ኩን ህዬሰ፥ ኩን ሶሬሰ› ኡቱ
ህንጇድን ድርሶተሳኒቲፍ ኡልፍነ እንኬኑ»
ጇዴ። *19. 8:8፤ ዳን 6:8-10

21ጎርስ ሜሙካን ኬኔ ኩንስ ሞትቻፍ
ጉርጉዶተ ሰነ እንገመድቺሴ፤ ከናፍ
ሞትች አኩመ ሜሙካን ጇዴ እንጎዴ።

22ጫፈተ፥ «አባን መና ሁንድኑ መነ መነ
ሳረት አቦ፥ ወንት እን ዱበቱስ ሙርቶ እሰ
ዱማ ሀቀባቱ!» ጇዱ፥ ቶኮን ቶኮን ኩታ
ብያቲፍ አከ አከ ጫፈተሳት፥ ጎሰ ሁንዱ
ማፍ አከ አከ አፉንሳት ጫፍስሴ፥ ጉቱማ
ብየ ሞቱማሳቲት እንኤርጌ*።
*22. 3፡12፤ 8፡9

ቦቆና 2

አስቴር ሞቱ ተኡሼ

1 አሀሽዌሮስ ሞትቾ አሪንሳ ኤርገ እራ
ገሌ ቦዴ፥ ወንተ ዋሽቲን ጎቴ፥ ዋኤሼቲ
ፍስ አቦሚ ደበርሱሳ እንያደቴ። 2 ዮሙስ
ጎርስቶተ ሞትቻ ኬሳ ወር እሰት ድአተን፥
«ዱርቦትን ምሚደጎን ስእ ሞትቻፍ ሀበር
ባደመን! 3 ያ ሞቲ፥ ሆጇቶተኬ ኬሳ
ነሞተ ዱርቦተ ምሚደጎ እላለኒ መነ
ሞቱማ መንደረ ሱሳን ኬሳት፥ መነ ዱበር
ቶታት ወልት ቀበን ጉቱማ ኩታ ብየ ሞቱ
ማኬቲት ፎእ! ዱርቦትን ኩንስ ሄጋይ
ጡአሸቾ እሰ ዱበርቶተ ኤጉት ሀኬነመን!
ድበትን ሚደጉማሳኒቲፍ በርባድችሱስ
ሀኬነሙፍ! 4 ዱርቦተ ከነ ኬሳ ሞትቾት
ከን ቶልቱ እዶ ዋሽቲ ሞቱ ሀታቱ!»
ጇደን፤ ጎርስ ኩን ሞትቾ ዋን ገመድቺ
ሴፍ፥ እን አኩመ ጎርፈሜት እንራወቴ።

5 በረ ሰነ ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ ይሁዲን ቶኮ
ሞርዴካይ ከን ጇደሙ እልም ያኢር፥
እልመ ሺምአይ፥ እልመ ቂሽ መነ ሞቱማ
መንደረ ሱሳን ኬሰ ቱሬ*። 6 ነምን ኩን ነሞተ
ወረ ይኮንያ ሞቲ ይሁዳ ወጅን፥ ኔቡከድኔዛር
ሞቲ ባቢሎኒን ዬሩሳሌሚ ቦጅአመኒ ፉደተ
መን ኬሳ ቶኮ ቱሬ*። 7 ሞርዴካይ፥ እንተለ
ወሲለሳቲ «ሃደሳ» ከን ጇደምቱ እሼ «አስ
ቴር» ጇደምቴ ቤከምቴ ሰበቢ አባንሼፍ
ሃትሼ እራ ዱአኒፍ ኦፍት ፉዴ አከ ደለሳቲት
እሼ እንጉድሴ፤ እሼን ዱርበ ዳበ ቶልቱ፥
እጀ ነማትስ ከን ሚደግዱ ቱርቴ*። 8 አቦሚ
ኒፍ ለብሲን ሞትቻ ዮሙ ደገአሜ፥ ዱርቦተ
ባይኤ፥ አስቴርንስ ገረ መነ ሞቱማ እሰ መን
ደረ ሱሳን ኬሰ ጅሩት ጌሰኒ፥ ኤጉምሰ አከ
እን እሳኒፍ ጎዱፍ ሄጋይ እሰ ዱበርቶተ ኤጉት
እንኬነን፤ 9 አስቴር ፉለ ሄጋይ ዱረት እንጃለ
ተምቴ፥ እሰራስ ስምቦ እንአርገቴ፤ እንስ
ድበተ ሚደጉማሼቲፍ በርባድችሱፍ ኛተ
ጋሪ እንኬንሲሴፍ፤ ከን እሼዳፍ ኤርገመን
ዱርቦተ ፎፎአሞ ቶርበ መነ ሞቱማ ኬሳ
አዳን ባሴፊ፥ መነ ዱበርቶታ ኬሳ እዶ እሰ
ሁንዱማረ ጫሉት ዱርቦተ እሼዳፍ ኤርገመን
ከና ወጅን እሼ እንደበርሴ።
*5. 1ሳሙ 9፡1 *6. 2ሞቶ 24፡10-16 *7. 8፡1

10 አስቴር ሰኘሼፍ ቆሞሼ አከ ህንሙ
ልእፍኔ ሞርዴካይ እሼ ዶዌ ዋን ቱሬፍ፥
እሼን ሰኘሼፍ ቆሞሼ ህንሙልእፍኔ።
11 ሞርዴካይ ነጉማ አስቴር ዮኪስ ዋን
እሼረ ገኡ በሩዳፍ ጉዩመ ጉያት አብዲ
መነ ዱበርቶታ ዱረ አሲፍ አቾ እንዴዴ
ብአ ቱሬ። 12 አከ ሴረ ዱበርቶተ ሚደግሱ
ዳፍ በኤት ዱርቦትን ሱን አዱመ አዳን
አሀሽዌሮስ ሞትቾ ዱረት ድአቹዳፍ ጅአ
ጀአ ድበተ ቁምቢቲን፥ ጅአ ጀአሞ ኡር
ጎፍቱዳፍ ድበተ ገራገራቲን ወሉመት ጅአ
ኩደ ለማፍ ቆጴፈሙቱ እሳንረ ቱሬ፤
13 ዬሮን ኬነሜፍ ኩን ኤርገ ራወቴ፥ እሼን
ደረቤሼቲን ፉለ ሞትቻት ድአቱ፥ መነ
ዱበርቶታ ኬሳ ዋኑመ በርባዱ ፉደቴ ገረ
መነ ሞትቻ ደቁ እንደንዴስ። 14 እሼን ገል
ገለ አቾ ደቅጤ፥ ቦሩምታ ገነመ ዴብቴ
ገረ ኩታ መነ ዱበርቶታ እሰ ለመፉ
እንደቅጥ፤ አቾትስ ሸአስጋዝ ጡአሸቾ እሰ
ሳጀቶተ ሞትቻ ኤጉ ብረት እንኤገምት፤
ሞትቾ እሼት ገመዴ አዱማን ዮ እሼ
ዋሙ ደባቴ፥ ገረሳት ህንዴብቱ።

15 አመ ዬሮን አስቴር እሼ ሞርዴካይ
አከ ደለሳቲት ጉድፈቴ ፉለ ሞትቻት
ድአቱ እንገኤ፤ አስቴር ኩን እንተለ አቢሃ
ይል ወሲለ ሞርዴካይ፤ እሼን ወንተ
ሄጋይ ጡአሸቾ ኤግዱን ዱበርቶታ
«ፉደዱ!» ጇዴራ ከን ሀፌ ዋን ቶኮሌ
ህንበርባድኔ፤ ነመ እሼ አርጌ ሁንዱማስ
እንናስፈት ቱርቴ። 16 አሀሽዌሮስ ሞኤ
ወጋ ቶርበፉት፥ ወግቾቲስ ጅአ ኩርነፉ
እሰ «ጤቤት» ጇደሙት ገረ መነ ሞት
ቻት እንጌፈምቴ። 17 ሞትቾ ዱበርቶተ
ወረ ካን ጫላ አስቴርን እንጃለቴ፤ ዱርቦተ
ሰነ ሁንዱማ ኬሳ እሼን ፉለሳ ዱረት አያ
ናፍ ስምቦ እንአርገቴ፤ ከናፍስ ሞትቾ
ጎንፎ ሞቱማ መታሼረ ካኤ፥ እዶ ዋሽቲ
አከ እሼን ሞትቲ ታቱ እንጎዴ። 18 ዮሙስ
ሞትቾ ዋኤ አስቴሪፍ ጇዴ፥ ጉርጉዶተ
ብያሳፍ ሆጇቶተሳ ሁንዱማፍ ኛቾስ ጉዳ
እንጎዴ፤ ጉቱማ ኩታ ብየሳቲ ኬሰትስ
ማረመ ለብሴ፥ አከ አርጁማሳቲትስ ነሞ
ታፍ ኬና እንኬኔ።

ሞርዴካይ ወንተ ሞትቾረት ኮረተሜ እሬ ባሱሳ

19 ዶሮ ዱርቦትን ሱን ስአ ለመፋ
ወልት ቀበመንት፥ ሞርዴካዬፍሞ ያኢ
መነ ሞትቻ ኬሰት እዶን ኬነሜ ቱሬ።
20 አስቴር አኩመ ዶሮ ሞርዴካይ እሼ
ጉድሴ እሳፍ አበመማ ቱርቴ፥ አሙመዩ
ያደሳ ዱካ ቡአ ጅርት፤ ኤሳ አከ ዱፍቴ
አከ እሼን ህንሙልእፍኔፍ እሼ ዶዌ ዋን
ቱሬፍ፥ እሼንስ ሀመ ሀርአትዩ ቆሞሼፍ
ሰኚሼ ህንሙልእፍኔ። 21 በረ ሞርዴካይ
ያኢ መነ ሞትቻ ኬሰት እዶ ኬነሜፍ ሰነረ
ቱሬት፥ ጡአሾተ በልበለ ሞትቻ ኤገን
ኬሳ ለመ ቢግታኒፍ ቱሬሽ አረኒ፥ አሀሽዌ
ሮስ ሞትቾ አጇሱዳፍ እንኮረተን። 22 ሞር
ዴካይ ገሩ ዱቢ ሞትቾረት ኮረተሜ ከነ
ብረ ገኤ አስቴር ሞትቲት እንሀሜ፤ እሼ
ንሞ ሞርዴካይ ዱቢ ከነ ብረ ገኡሳ ሙል
እፍቴ ሞትቾት እንሀምቴ። 23 ዱብች
ቀረተሜ ዱጋ ተኡንሳ ብረ ገአምናን ጅር
ለቾኑ ሙከት እንረራፈመን፤ ኩንስ
መጫፈ ሴናን ጉያ ጉያ እት ጫፈሙ እሰ
ከን ሞትቻ ኬሰት ጫፈሜረ*።

*21-23. 6፡1-2

ቦቆና 3

ሃማን፥ ይሁዶተ በሌሱዳፍ ኮረቹሳ

1 ከነ ቦዴ አሀሽዌሮስ ሞትች ሃማንን
እልመ ሀሜዳታ ነመ ብየ አጋግ ጉድሴ
ጉርጉዶተ ብያ ወረ ዶሮ ሰነ ቱረን ሁን
ዱማ ገረራ እሰ ካኤ*። 2 እሳን ሃማኒፍ
ኡልፍነ አከ ኬነኒፍ ሞትች ዋን አበሜፍ፥
ሆጄቶትን አች ኬሰ ጅረን ሁንድኑ ሀመ
ለፈ ገአንት እሳፍ እንቆመአን፤ ሞርዴካይ
ገሩ እሳፍ ህንጉጉፍኔ ህንቆማኔስ።
3 ዮሙስ ሆጄቶትን ሞትቻ ወር አች ኬሰ
ጅረን፥ «አት አበሚ ሞትቻ ማሊፍ ጨብ
ስታ?» ጇደኒ ሞርዴካይን እንጋፈተን።
4 ጉዩመ ጉያት ዴዴብአኒ ጋፈትናንስ እን
ይሁዲ ተኡሳ እሳንት ህሜ መሌ፥ ቆመ
ኡፊ ዋን ድዴፍ፥ ዱቢን ሞርዴካይ ኩን
አተም አከ ተኡ በሩ በርባደኒ፥ ደቀኒ
ዋኤሳ ሃማንት እንሀመን። 5 ሃማን አከ ሞር
ዴካይ ለፈ ገኤ እሳፍ ቆመኡ ድዴ ዮሙ
ደገኤ ባይኤ እንአሬ፤ 6 ቆሞን ሞርዴካይ
ይሁዲ ተኡሳ እሳን ዋን እሰት ሙልእሰ
ኒፍ፥ ሃማን እሰ ዱዋ አጇስሱ እንቱፈቴ፤
ከናፍስ ሃማን ይሁዶተ ቆሞ ሞርዴካይ
ወረ ጉቱማ ሞቱማ አሀሽዌሮስ ኬሰ ጅረን
ሁንዱማ ፍጡ እንበርባዴ።

*1. 1ሳሙ 15፡8-9፥32-33

7 አሀሽዌሮስ ሞኤ ወጋ ኩደ ለመፋት፥
ጅአ እሰ ቶኮፋ ጅአ ኒሳንት [ጉያ እት
ሃማን ጀረ ከነረት ሃለ በኡ ቤኩዳፍ] ጉያ
ሁንዱማፍ ጅአ ሁንዱማፍ ሙከ ቡፍ
ናን፥ ቡፈትን ሙካ ሱን ጅአ ኩደ ለመፋ
እሰ ጅአ «አዳር» ጇደሙረ እንቡሴ።
8 ዮሙስ ሃማን ድአቴ አሀሽዌሮስ ሞት
ቻን፥ «ጅር ብትማአኒ ሰበ ኩታ ብየ ሞቱ
ማኬቲ ሁንዱማ ግዱ ተምሰአን ቶኮ
ጅሩ፤ ሴርሳኒ ሴረ ነሞተ ወረ ካኒ ሁንዱ
ማቲ ከን ገርገር በኤደ፤ ሴረ ሞቲፍስ ህን
አበመመን፤ ከናፍስ ጀረ ከነ ጨሉመ
ጇደኒ እላሉን ሞቲዳፍ ከን ቶሉ ምት*።
9 ያ ሞቲ፥ አመ ጃለለኬ ዮ ተኤ፥ ጀረ ከነ
ፍጡዳፍ አበሚን ሀጫፈሙ! አንሞ ነሞተ
ከነ ሆጂረ ኦልቾኒፍ አከ ተኡት ሜቲ ኪሎ
ግራሚ ኩማተመ ድበ ሰድኢፍ ኩመ አፉ
ርተመ ሚጇኑ ወረ ሆሪ ሞቱማ ከና ባተ
ንት ነንኬን» ጇዴ*።

*8. ሌዋ 26፡33፤ ለኮ 23፡9-10፤ ኬሰ 4፡5-8
*9. 4፡7

10 ከነረት ሞትች አመርቲ መለቶ ቁበ
ሳቲ ባሴ፥ ሃማን እልመ ሀሜዳታ እሰ ብየ
አጋግ፥ እሰ ዲነ ይሁዶታ ሰነት እንኬኔ*፤
11 ሞትች ሃማንን፥ «ሜትቺፍ ነሞትን ሀር
ከኬ ኬሰ ጅሩቲ ዋን ስት ፈካቴ እቲን
ሆጂቺስ!» ጇዴ። *10. 8፡2፤ ኡመ 41፡42
12 ጅአ ዱራት፥ ጅእቾቲስ ጋፈ ጉያ
ኩደ ሰደፉ ጫፍቶትን ሞቱማ እንዋመ
መን፤ እሳን አበሚ ሃማን ሁንዱማ አከ
ጫፈተ ኩታ ብየ ገራገራቲፍ አፉን ሰበ
ገራገራት፥ ብየ ቡልችቶተ ሞትቻት፥
አቦተ ኩታ ብያ ገራገራት፥ ጉርጉዶተ ሰበ
ገራገራትስ እንጫፈን፤ ጫፈትን ኩን መቃ
አሀሽዌሮስ ሞትቻቲን ጫፈሜ መለቶሳቲ
ንስ እንመለቴፈሜ*። 13 አጀጅ ጫፈትቻ
ነሞተ ፊግቻን እቲን ገአንት ኬነሜ፥ ጋፍ
ቶካቾ ጅአ ኩደ ለመፋት እንስ ጅአ አዳር
ጋፈ ጉያ ኩደ ሰደፉ ይሁዶተ ሁንዱማ፥
ደርገጉተ፥ ጃርሶሊ፥ እጀሎተ፥ ዱበርቶ
ተስ አጇሰኒ፥ በሌሰኒ አከ በርበዴሰኒፍ፥
ቀቤኛሳኒሞ አከ ሳመኒፍ ኩታ ብየ ሞትቻ
ሁንዱማት እንኤርገሜ። 14 ሰብን ሁንድኑ
ጉያ ሰናፍ አከ ቆጸኡት ጫፈትን ለብሲ

ሰና እራ ገረገልፈሜ ኩታ ብየ ብያ ሁንዱ
ማት እንቤክስፈሜ። *12. 1፡22

15 ለብሲን ሱን መነ ሞቱማ እሰ መን
ደረ ሱሳን ኬሳት እንደጌስፈሜ፤ አቦሚን
ሞትቻ ዋን አሪፈቺሱፍ፥ ነሞትን ፊግቻን
አጀጀ ሰነ እቲን ገአን ከረ-ከራ እንከአን፤
ሞትቺፍ ሃማን ዱጋቲት እንታአን፥ ወር
መንደረ ሱሳን ገሩ ነአኒ ዋን ኀደን እንወላ
ለን።

ቦቆና 4

ይሁዶትን ዋቀዮት ቦኡሳኒ

1ሞርዴካይ ወንተ ተኤ ከነ ሁንዱማ
ዮሙ ሁበቴ፥ ገደራ ከን ከኤ ኡፈተሳ ተር
ሳሴ፥ ኡፈተ ገዳ ኡፈቴ፥ ዳራስ ኦፍት
ፍርፍርሴ፥ ጉድሴ ወዋቻ መረረሜስ ቦአ
መንደረቲ ወለካ እንደርቤ፤ 2ገሩ ሰበቢ
ነምን ኡፈተ ገዳ ኡፈቱ ኬላ ሞትቻ ልጡ
ህንደንዴኜፍ፥ ሀመ ፉል-ዱረ ኬላ መነ
ሞትቻ ዱዋት እንአዴሜ። 3ኩታ ሞቱማ
ብየ ሰና ሁንዱማ ለፉመ አጀጅኒፍ ለብ
ሲን ሞትቻ ገኤት፥ ይሁዶተ ግዱ ገደ
ጉዳ፥ ሶሙ፥ ቦእቻፍ ወዋትናቱ ቱሬ፤
ባይኤንሳኒሞ ኡፈተ ገዳ ኡፈተኒ ዳራስ
ኦፍት ፍርፍርሰኒ እንታአን።

4 ዱርቦትኒፍ ጡአሾትን ወር አስቴሪፍ
ኤርገመን ዱፈኒ ዋኤ ሞርዴካይ ዮሙ
እሼት ህመን፥ አስቴር ሞትቲን ናቴ
ለፈራ እንበዴ፤ ኡፈተ ገዳ ሰነ ዲሴ
ኡፈተ ከን ብራ አከ እን ኡፈቱፍ እንኤር
ግቴፍ፤ እን ገሩ ፉደቿ እንድዴ። 5ዮሙስ
አስቴር ጡአሾተ ሞትቻ ኬሳ ሀታክ እሰ
እሼዳፍ ኤርገሙዳፍ ፉለሼ ዱረ ዳበቱ
ዋምቴ፥ ሞርዴካይ ማል አከ ተኤ፥ ማሊ
ፍስ አከስ አከ ተኤ አከ በሩፍ እንኤር
ግቴ። 6ከነረት ሀታክ በኤ፥ ወልተጂ
መንደረቲ እሰ ከረ ኬላ ሞትቻ ፉል ዱረ
ጅሩ ኬሰት ሞርዴካይ ብረ እንደቄ።
7ዮሙስ ሞርዴካይ ወንተ እሰረ ገኤ ሁን
ዱማ፥ ባይእነ ሆሪ እሰ ሃማን ይሁዶተ
ፍጭሲሱዳፍ ወረ ሆሪ ሞቱማ ከና ባተንት
ኬኑዳፍ አብደቺሴስ እሰት እንህሜ*። 8አከ
ሱመስ ጫፈተ ለብሲ እሳን በርበዴሱዳፍ
መንደረ ሱሳን ኬሳ በኤራ ገረገልፈሜ ጌሴ
አስቴርት አከ አርግሲሱፍ፥ ዋኤሳስ እሼ
ዳፍ አከ እብሱፍ እት እንኬኔ፤ ከነ መሌ
ስሞ አስቴር ፉለ ሞትቻ ዱረት ድአቴ፥
ህመቴ ቆሞሼቲፍ አራረ ከደቿፍ አከ እሼ
አሪፈቺሱፍ እሰት እንህሜ። *7. 3፡9

9 ሀታክ ዴብኤ ወንተ ሞርዴካይ ጂዴ
አስቴርት እንህሜ። 10አስቴር አመስ ገረ
ሞርዴካይት እሰ ኤርግቴ፥ 11«‹ኤፑሌ
ዲረስ ተኤ ዱበርቲስ ተኤ፥ ኡቱ ህንዋመ
ምን ገረ ኩታ መነ ሞትቻ እሰ ገረ ኬሳት
ኦል ገሌ ሞትቾት ድአቴ ዮ አርገሜ፥ አከ
አጂፈሙ ሴር ቶኮ ጅረ፤ ሀተኡዩ መሌ፥
ነምን ሞትቾ ሲቄሳ እሰ ወርቄራ ሆጂተሜ
እት ቀቤሞ አጂፈሙ እንኦለ፤ እሰ ከነስ
ሆጂቶትን ሞትቻፍ ነሞትን ኩታ ብየሳቲ
ኬሰ ጅረን ሁንድኑ እንቤኩ፤ አንስ ጉያ
ሶዶመን ከናፍ ለፈ ሞትቾ ጅሩት ኦል ገሉ
ዳፍ ህንዋመምኔ› ጂዲን» ጂቴ*።
*11. 5፡2፤ 8፡4

12 ዳምስ አስቴር ሞርዴካይ ብረ
እንገኤ፤ 13እንሞ ዴብሴ፥ «አት መነ
ሞትቻ ኬሰ ዋን ጅርቱፍ፥ ‹ይሁዶተ ሁን
ዱማ ኬሳ አዳን በኤ ነንኦለ› ጂቴ ገራኬት
ህንያድን፤ 14ሞቱ ተኡንኬዩ ዬሮ አከሲ
ቲፍ ያደሜ ተአ፥ ማልቱ ቤካ? ዬሮ
አከሲ ከነት አት ጨሉመ ጂቴ ዮ ዲፍ
ቴሞ፥ ይሁዶተ ከን ፉሩፍ ከን ኦልቿ እዶ
ብራቲ እንከአ፥ አቲፍ ሆርቴን አባኬቲ
ገሩ እንዱምቱ» ጂዴ አስቴርት እንዳሜ*።
*14. ኡመ 45፡7

15 ከነ ቦዴ አስቴርስ ሞርዴካይት
ዳምቴ፥ 16«ደቂ፥ ይሁዶተ ሱሳን ኬሰ
ጅረን ወልት ቀቢቲ፥ ዋኤኮቲፍ ሶማ፥
ጉያ ሰድኢፍ ሀልከንስ ጉያስ ሆማ ህንኛ
ትና፥ ህንዱግናስ! አኒፍ ጦምቦሬወንኮስ
አከሱመ እንሶምነ፤ ለፈ ሞትቾ ጅሩት
ኦል ገሉን ሴረ ሞቱማ ከና ዱበ ዮ ተኤዩ፥
አከ ከነት አን ዮን ዱኤስ ዱእነ! ገረ ለፈ
ሞትቾ ጅሩት ኦል ነንገለ» ጂቴ።
17ዮሙስ ሞርዴካይ ደቄ ወንተ አስቴር
እሰ አቦምቴ ሁንዱማ እንኀዴ።

ቦቆና 5

ጋፌ አስቴር፥ ሞትቾ ጋፈቴ

1ጉያ ሰደፉትስ አስቴር ኡፈተ ሞቱማ
ኡፈቴ፥ ኩታ መነ ሞትቻ እሰ ገረ ኬሳ
ልጤ ፉሌ ለፈ ሞትቾ ታኡ እንዳበቴ፤
ሞትቾሞ መነ ሞቱማሳ ኬሰ ቴሶሳረ ፉሌ
በልበለ መንቻቲን እንታአ ቱሬ። 2አስቴር
ሞትቲን ኩታ መንቻ እሰ ገረ ኬሳ ሰነ ኬሰ
ኡቱ ዳበቱ ሞትቾ ዮሙ አርጌ፥ እሼን እሰ

ብረት አደ እንአርገቴ፤ ሞትች ሲቄ ሀር
ከሳ ኬሰ ጅሩ እሰ ወርቄራ ሆጀተሜ ሰነ
እሼት እንቀቤ፥ እሼንስ እት ድአቴ ፊጤ
ሲቄ ሰና እንቀብዴ* ። 3 ዮሙስ ሞትች፥
«ያ አስቴር ሞትቲ፥ ማል ሲፍ ጎዱ?
ማልስ በርባዴ? ወለካ ሞቱማኮቲዩ ዮ
ተኤ ሲፍ እንኬነመ» ጀዴን* ። 4 አስቴርሞ
ዴብፍቴ፥ «ያ ሞቲ፥ ጃለለኬ ዮ ተኤ፥
ሀርአ ኛችሰ አን ሲፍ ቆጼሴረት ሃማኒ
ወጅን አናፍ አርገም!» ጀቴ ።

*2. 4:11 *3. 5:6፤ 7:2፤ 9:12፤ ማር 6:23

5 ዮሙስ ሞትች፥ «ወንተ አስቴር
ጀቴ አከ ጎኑት፥ ሃማንን አሪቲዳን ዋማ!»
ጀዴ፤ ሞትቹፍ ሃማን ገረ ኛችሰ እሰ አስ
ቴር ቆጼስቴ እንደቀን ። 6 ዳዲ ወይኒ ኡቱ
ዱጋ ጅረኒ ሞትች፥ «ወንት አት ከደቱ
ማሊ? እኖ ሲፍ እንኬነመ፤ ማልስ በር
ባዳ? ወለካ ሞቱማኮቲዩ ዮ ተኤ ሲፍ
እንኬነመ» ጀዴ አስቴርን እንጋፈቴ* ።
7 ከነ ቦዴ አስቴር ዴብፍቴ፥ «ከደትናንኮ
ቲፍ ፌድኮ፥ ከነት ፉፌ ከን ጅሩደ፤ 8 ያ
ሞቲ፥ አን ሰዱረት አያነ አርገዴ፥ ዋነን
ከደዴ አናፍ ኬኑን፥ ወንተን በርባዴስ
አናፍ ራወቹን ጃለለኬ ዮ ተኤ፥ አቲፍ
ሃማን ኛችሰ አን ቦር እስኒፍ ቆጼሱረት
አናፍ አርገማ! አንስ አችረት ጋፊ አት
ሞትች ነጋፈቴፍ ዴቢ ነንኬነ» ጀቴን ።

*6. 5:3

ሃማን፥ ሞርዴካይት ጉድሴ አሩሳ

9 ጋፈስ ሃማን ገመዴ ያድንሳስ እት
ቶሌ አቺ ገድ እንበኤ፤ ገሩ ሞርዴካይን
ከረ ኬላ ሞትቻ ዱረት ዮሙ ኤርጌ፥ ዋን
እን እሳፍ ህንከእኒፍ ዮኪስ ሶዳ እሰ ህንአ
ርግሲስኒፍ፥ ሞርዴካይት አሬ እንቦበኤ ።
10 ሀተኡዩ መሌ፥ ሃማን ኦፍ ቀቤ ገረ መነ
ሳቲት ገሌ፥ ፍሮተሳፍ ሃደ መናሳ ዜሬሽን
ኦፍት እንዋምስሴ ። 11 ሃማን ጉድነ ቀቤኘ
ሳቲ፥ ባይእነ እልማንሳቲ፥ ዋን እቲን
ሞትች እሰ ጉድሴ ሁንዱማ፥ አተምትስ
ጉርጉዶተ ብያፍ ሆጀቶተሳ ገረራ አከ እሰ
ካኤ እሳንት እንባነቴ ። 12 ሃማን እት ፉፌ፥
«ከነ ዱዋስ ኡቱ ህንተእን፥ አስቴር ሞት
ቲን፥ ኛችሰ ቆጼስቴረት ሞትቻ ወጅን አነ
ዱዋ መሌ ነመ ቶኮዩ ኦል ህንገልችኔ፤
ቦርስ አከሱመ ሞትቻ ወጅን አን ዋመ
ሜረ፤ 13 ገሩ ሞርዴካይ ይሁድቸ እሰ ከረ
ኬላ ሞትቻ ዱረ ታኡ ኡቱን አርጉ፥ ኩን
ሁንድኑ ቡአ አናፍ ህንቀቡ» ጀዴ ።

14 ዮሙስ ዜሬሽ ሃት መናሳፍ ፍሮት
ንሳ ሁንድኑ፥ «ሙከ እት ነመ ረራሰን ከን
ዱንዱመ ሸንተመ ኦል ዴረቱ ሆጀቺስ፥
ሞርዴካይን እሰት ረራሱዳፍ ቦር ሞትቻ
ወጅን ዱበዱ! ከነ ቦዴ ገመቹዳን ሞትቻ
ወጅን ገረ ኛችሰ ሰና ደቁ እንደንዴሰ»
ጀደኒን፤ ዱቢንሳ ሃማንን ዋን ገመድቺ
ሴፍ፥ ሙከ እት ነመ ረራሰን ሰነ እንሆጀ
ቺሴ ።

ቦቆና 6

ሃማን ኩፌ ሞርዴካይ ኡልፍነ አርገቹሳ

1 ሀልከኑመ ጋፈሲ ሞትቸራ ህርብን
ዋን በዴፍ፥ መጫፍን ወንት ያደተሙን
ተኡፍ፥ ሴናን ጉያ ጉያት ተኡ እት
ጫፈሙ አከ ድኤፈሙፍ እንአቦሜ፤
ዮሙስ እሳን ድኤፈመኒ ሞትቸ ዱረት
እንዱብፈመን ። 2 አች ኬሰት እሰ ጡአሾ
ትን በልበለ ሞትቻ ኤገን ለማን ቢግታና
ኒፍ ቴሬሽ፥ አሀሸዌሮስ ሞትቸ አጀሱዳፍ
ኮረተን፥ ሞርዴካይ በኬ ባሴ አከ ቱሬ
ጫፈሜ እንአርገሜ* ። 3 ሞትችሞ፥ «ሰበቢ
ከናፍ ኡልፍነ አተሚፍ ጉድነ ሀመሚቱ
ሞርዴካዩፍ ጎደሜ?» ጀዴ እንጋፈቴ፤
ሆጀቶትን ሞትቻ ወር እሳፍ ኤርገማ ጅረ
ንሞ፥ «ወንት ቶኮሌ ህንጎደምኔፍ» ጀደኒ
እንዴብሰን ። 4 ዬሮ ሰነት ሃማን ሙከ እት
ነመ ረራሰን እሰ ቆጼሴ ሰነት ሞርዴካይን
ረራሱዳፍ ሞትቸት ዱበቹፍ ሬፉ ኬላ መነ
ሞትቻት ኦል እንልጠ ቱሬ፤ አቹማንስ
ሞትች፥ «ኤኙቱ ኬላ ከነ ኬሰ ጅራ?»
ጀዴ እንጋፈቴ* ። 5 ሆጀቶትን ሞትቻሞ፥
«ኩኖ፥ ሃማን ኬላ ከነ ኬሰ እንእጃጀ»
ጀደኒን፤ ሞትችሞ፥ «ኦል ሀገሉ!»
ጀዴ ።

*1-2. 2:21-23 *4. 5:14

6 ዬሮ ሃማን ኦል ገሌት፥ ሞትች፥
«ነመ ሞቲን ኡልፍነ ኬኑፊ ጃለቱፍ፥
ማልቱ ጎደማ?» ጀዴ እሰ እንጋፈቴ፤
በተለ ሰነት ሃማን ገራሳት፥ «አነ ጫላት
ነምን ሞቲን ኡልፍነ ኬኑፊ ጃለቱ
ጅራሬ?» ጀዴ እንያዴ ። 7 ከናፍ ሃማን
ዴብሴ ሞትቻን፥ «ነመ ሞቲን ኡልፍነ
ኬኑፊ ጃለቱፍ፥ 8 ኡፈትን ሞቱማ እን
ሞትች ኡፈቱ፥ ፈርድ እን ሞትች ያበቱ፥

ጎንፎን ሞቱማ እን መታ ፈርድቻት ካአሙ
ሀድኤፈመን*! 9ኡፈትን ኩኒፍ ፈርድ
ኩን፥ ጉርጉዶተ ሞትቻ ወረ ቤከሞ ኬሳ
እሰ ቶኮት ሀኬነመን፤ እንስ ነምቾ እሰ
ሞቲን ኡልፍነ ኬኑፊ ጃለቱ ሰነት ሀኡ
ፍሱ፤ ነምቸስ ፈርድቸረ ቴስሴ ከራ መን
ደረቲ እሰ ቤከማረ ሀአዴምስሱ! ፉለሳ
ዱረ አዴሚስ፥ ‹ኩኖ፥ ነመ ሞቲን ኡል
ፍነ ኬኑፊ ጃለቱፍ ከነቱ ጎደመ!› ጂዴ
ሀለብሱ!» ጂዴ*።

*8. ዳን 5፡29 *9. ኡመ 41፡42-43

10 ዮሙስ ሞትቾ፥ «አሪፈዱ!
አኩመ ጂቴ፥ ኡፈትቾ፥ ፈርድቾስ
ፉዲቲ ይሁድቾ እሰ ከረ ኬላ መነ ሞቱማ
ኮቲ ዱረ ጅሩ ሰናፍ አኩመ ጂቴ ጎድ!
ወንተ ዱበቴ ሁንዱማ ኬሳስ ቶኮሌ ዱራ
ህንሀርእስን!» ጂዴ ሃማንት እንዱበቴ።
11ከነረት ሃማን ኡፈትቻፍ ፈርድቾ
ፍዴ፥ ኡፈትቾ ሞርዴካይት ኡፍሴ፥
ፈርድቾረስ እሰ ቴስሴ፥ ከራ መንደረቲ
እሰ ቤከማረ አዴምስሴ፥ ፉለሳ ዱረ
ቡኤስ፥ «ኩኖ፥ ነመ ሞቲን ኡልፍነ
ኬኑፊ ጃለቱፍ ከነቱ ጎደመ!» ጂዴ
እንለብሴ።

12 ከነ ቦዴ ሞርዴካይ ገረ በልበለ መነ
ሞቱማት እንዴብኤ፤ ሃማን ገሩ ገዴ መታ
ሳስ ሀጉገቴ ደፌ ገረ መነሳ እንደቄ፤
13ገሌስ ወንተ እሰረ ገኤ ሁንዱማ ዜሬሽ
ሃደ መናሳቲፍ ፍሮተሳ ሁንዱማት
እንሀሜ፤ ዮሙስ ሃት መናሳፍ ፍሮትንሳ
ወር ቤክቶትን፥ «ሞርዴካይ እን አት አመ
ፉለሳ ዱራ ኩፉ ጀልቀብዴ ኩን፥ ሰኘ
ይሁዲ ዮ ተኤ፥ አት ራወቴዱመ ኩፍተ
መሌ፥ እሳን ሞርሙ ህንደንዴሱ» እቲን
ጂደን። 14ኡቱ እሳን ከነ እሳ ወጅን ዱበቻ
ጅረኒ፥ ጡአሾትን ሞትቻ ዱፈኒ ሃማንን
ገረ ኛችስ አስቴር ቆጼስቴት ጌሱዳፍ እሰ
እንጀርጀርሰን*።

*14. 5፡8

ቦቆና 7

ሃማን አጀፈሙሳ

1ሞትቺፍ ሃማን ገረ ኛችስ አስቴር
ሞትትን ቆጼስቴ እንደቀን፤ 2ጋፈ ጉያ
ለመፋ ሰነ እሳን ዳዲ ወይኒ ዱጋ ኡቱ
ጅረኒ፥ ሞትቾ አስቴሪን፥ «ያ አስቴር
ሞትቲ፥ ወንት አት ከደቱ ማሊ? እኖ
ሲፍ እንኬነመ፤ ማልስ በርባዳ? ወለካ
ሞቱማኮቲዩ ዮ ተኤ፥ ሲፍ እንተአ»
ጂዴ*። 3ዮሙስ አስቴር ሞትቲን ዴብ
ፍቴ፥ «ያ ሞቲ፥ ፉለኬ ዱረት ፉረ ቶላ
ዳን እላለሜ ዮን ጅራዴ፥ ስእ ሞትቾት ዮ
ቶሌስ፥ አኒፍ ቆሞንኮ ዱአ ኦሌ አከ ጅራ
ትኑፍ ስንከደደ! 4ኡቱ ኑእ ዲራፍ ዱበር
ቲዳን ገርቡማ ዱዋት ጉርጉረምኔረ ተኤ፥
ኩን ሀመ ከነት ሞትቾ ዋን ህንሚኔፍ፥ አን
ህንዱበዱን ቱሬ፤ አመ ገሩ አኒፍ ቆሞንኮ
አጀፈምኔ፥ በሌፈምኔ፥ አከ በርበዴፈም
ኑፍ ደበርፈምኔ ጉርጉረምኔረ» ጂቴ።

*2. 5፡3

5 ከነረት አሀሽዌሮስ ሞትቾ፥ «ነምቾ
ከነ ጎቼዳፍ እጀ ጀባቱ ኩን ኤኙ እኒ? አመ
ኤሰ ጅራ?» ጂዴ፥ አስቴር ሞትቲ
እንጋፈቴ። 6አስቴርሞ ዴብፍቴ፥ «ዲን
ኬኘ እን ኑጅቡ ‹ሃማን› እሰ ሀማ ከነ!»
ጂቴ፤ ዮሙስ ሃማን ሞትቻፍ ሞትቲ
ዱረት ነኤ እንሆለቴ። 7ሞትቾሞ አሪራ
ከን ከኤ ዳዲ ወይኒ እሰ ዱጋ ጅረን ዲሴ
በኤ፥ ገረ እዶ ዳባ መነ ሞቱማ እንደቄ፤
ሃማን ገሩ ሞትቾ ዋን ሀማ እሰረት ሆጀ
ቼፍ ያደሳት ሙርቶ አከ ጎዴ ዮሙ በሬ፥
«ዱአ ነኦልቾ!» ጂዴ፥ አስቴር ሞትቲ
ከደቼዳፍ አችት እንሀሌ።

8 ሞትቾ እዶ ዳባ መነ ሞቱማቲ ዴብኤ
ገረ እዶ ዳዲ ወይኒ እት ዱጋ ቱረን ሰነ
ዮሙ ዱፌ፥ ሃማንሞ ሞትቲ አራረ ከደቼ
ዳፍ ስሬ እሼን እረት አረ ገልፈቻ ጅርቱ
ረት እንጎምብረፈሜ፤ ሞትቾስ ከነ አርጌ፥
«ከኑመረትዩሞ ነምቾ ኩን መነ ኬሰት
አኑመ ብረት ሞትቲ ሁምናን ቀበታ?»
ጂዴ፥ ጉድሴ እንዱበቴ፤ አኩመ ዱቢን
ኩን አፉን ሞትቻ ኬሳ በኤን፥ ሆጀቶትንሳ
እጀ ሃማንት እንሀጉገን። 9ጡአሾተ ሞት
ቻፍ ኤርገመን ኬሳ እን «ሀርቦና» ጂደሙ
ቶኮ፥ «ኩኖ፥ ሙከት እት ነመ ረራሰን
ዱንዱመ ሽንተመ ከን ኦል ዴረቱ መነ
ሃማን ኬሰ ጅረ፤ ሃማን ሙከ ከነ ሞርዴ
ካይ እሰ ዋን ጋሪ ዱበቴ ሉቡ ሞትቻ
ኦልቼ ሰነ እት ረራሱፍ ቆጼሴ ቱሬ»
ጂዴ፤ ዮሙስ ሞትቾ፥ «ሙከቸት ሃማ
ኑመ ረራሳ!» ጂዴ። 10ከናፍ ጀር ሙከ
እሰ እን ሞርዴካዩፍ ቆጼሴ ቱሬ ሰነት ሃማ
ንን እንረራሰን፤ ኤርገሲ አሪን ሞትቻ
እንቀበናኤ።

በቆና 8

ሞትች ይሁዶተት ፋረ ቶሉሳ

1 ጋፉመ ሰነ አሀሽዌሮስ ሞትች ቀቤኘ
ሃማን እሰ ዲነ ይሁዶታ ቱሬ ሰና አስቴር
ሞትቲዳፍ እንኬኔ፤ እሼንሞ ሞርዴካዪ
ወጅን ፍሮመ አከ ቀበን ሞትቾት
እንህምቴ፤ ዬሮ ሰና ጀልቀቤ፥ ሞርዴካይ
ፉለ ሞትቻ ዱረ እንደቀ ቱሬ*። 2ሞትች
አመርቲ ቁባሳ እሰ መለቶ ቀቡ ሃማንቲ
እሰ ባሴ ሰነ ኦፍቲ ባሴ ሞርዴካዪፍ
እንኬኔ፤ አስቴርሞ ቀቤኘ ሃማንረት ሞር
ዴካዪፍ አቦ እንኬንቴ*። *1·2:7 *2·3:10

3 አመስ አስቴር ሚለ ሞትቻት
ኩፍቴ፥ ሃማን ነምን ብየ አጋግ ይሁዶተ
ረት ከን ቆጺሴ አኬክንሳ እን ሀማን ሱን
እሳንራ አከ ከኡፍ ቦሴ እንከደቴ*። 4አቹ
ማን ሞትች ሲቁሳ እሰ ወርቁራ ሆጂተሜ
እሼት ዋን ቀቤፍ፥ እሼንስ ካቴ እሰ ዱረ
ዳበቴ*፥ 5«ያ ሞቲ፥ ጃለለኬ ዮ ተኤ፥
አን ስዱረት አያነ አርገዴ ዮን ጅራዴ፥
ከነ ጎቹን ቀጂላ ዮ ስት ፈካቴ፥ ዮ ነጃለ
ቴስ፥ ጫፈትን ሃማን እልም ሀሜዳታ
ነምን ብየ አጋግ፥ ይሁዶተ ኩታ ብየ ሞቱ
ማኬቲ ኬሰ ጅረን ሁንዱማ በሌሱዳፍ
አኬኬ ጫፌ ቱሬ ሱን አከ ከኡፍ፥ አቦሚ
ንኬ ጫፈታን አናፍ ሀደርቡ! 6ወንተ ሀማ
ቆሞኮረ ገኡ፥ ዱሚሰ አንቲኮቲስ አን አተ
ምተን ታኤ እላሉ ደንደአ?» ጀቴ።
*3·3:1 *4·4:11፤ 5:2

7 ዮሙስ አሀሽዌሮስ ሞትች፥ አስቴር
ሞትቲፍ ሞርዴካይ ይሁድቻን፥ «ኩኖ፥
ሰበቢ ሃማን ይሁዶተ ፍጭሲሱዳፍ አቦሚ
እረት ደበርሴፍ፥ አን ሙከት እሰ ረራስ
ሴረ፥ ቀቤኘሳሞ አስቴሪፍ ኬኔረ፤ 8ጫፈ
ትን መቃ ሞቲቲን ጫፈሜ አመርቲ
መለቶሳቲን መለቴፈሜ ገረገለ ዋን ህንቀብ
ኔፍ፥ እስንስ ዋኤ ይሁዶታቲፍ ወንተ ጋሪ
እስንት ፈካቴ መቃኮቲን ጫፉቲ አመርቲ
መለቶኮቲን መለቴሳ!» ጀዴ*። 9ጅአ
ሰደፉ እሰ «ሲዋ» ጀደሙት፥ ጅእቾቲስ
ጋፈ ጉያ ድግደሚ ሰደፉ ጫፍቶትን
ሞቱማ እንዋመመን፤ እሳን አቦሚ ሞርዴ
ካይ አከ ጫፈተ ኩታ ብየ ገራገራቲፍ
አፋን ሰበ ገራገራት ዋኤ ይሁዶታፍ፥ ብየ
ቡልችቶተ፥ አቦተ ኩታ ብያፍ ጉርጉዶተ
ሰበ ገራገራ ወረ ብየ ህንዲቲ ሀመ ብየ
ኢትዮጵያት ኩታወን ብየ ድባፍ ድግደሚ
ቶርባ ጌጌሰኒፍ አከሱመስ ይሁዶታፍ
እንጫፈን*። 10ሞርዴካይ ጫፈተ ከነ መቃ
አሀሽዌሮስ ሞትቻቲን ጫፍስሴ አመርቲ
መለቶ ሞትቻቲንስ እንመለቴሴ፤ ጫፈት
ቸሞ ሀርከ ነሞተ ፈርዴን ጬጬሌ ድመ
አሪፈቺሳዳፍ እዶ ገራገራት አርገመኒን
ደአተኒት ኬኔ፥ እዶ ሁንዱማት
እንኤርጌ። *8·1:19 *9·1:22

11 ይሁዶትን መንደረ ገራገራ ኬስ
ጅራተን ወልት ገምተተኒ፥ ጅሬኘሳኒ አከ
ኤገተን፥ ሁምነ ሰበ ገራገራ ኩታወን ብያ
ሁንዱማ ኬሳ እሳንት ዱፉሞ አከ በሌስ
ኒፍ፥ ዱበርቶተሳኒፍ እጆሌሳኒ ወጅን አከ
ፍጠኒፍ፥ አከ እሳን በርበዴስኒ ቀቤኘሳ
ኒሞ ሳመኒፍ፥ ጫፈተ ከነ ኬሰት ሞትች
አቦ እሳኒፍ እንኬኔ*። 12ከንስ ወር ይሁ
ዶታ ጉቱማ ኩታ ብያ ሞቱማ አሀሽዌሮስ
ኬሰት ጉያ ቶከቾ፥ እንስ ጅአ ኩደለመፉ
እሰ ጅአ «አዳር» ጀደሙ፥ ጋፈ ጉያ
ኩደ ሰደፉ አከ ጎደኒፍ እንሙረሜ።
13ጋፈስ ይሁዶትን ዲኖተሳኒረት እጃ ባፈ
ቹዳፍ አከ ቆጳአኒፍ ጫፈትን ለብሲ ሰና
እራ ገረገልፈሜ፥ ሰበ ገራገራ ኩታ ብያ
ሁንዱማ ኬሰ ጅረንት እንቤክስፈሜ።
14ለብስች መነ ሞቱማ እሰ መንደረ ሱሳን
ኬሰ ጅሩትስሞ እንደጌስፈሜ፤ ነሞትን
ፈርዴን ጬጬሌ ድመ ሞትቻ እሰ አሪፈ
ቺሳዳፍ ቆጳአኒን ደአተንስ አቦሚ ሞትቻ
ቲን ጀርጀርፈመኒ ጫፈትቾ ፉደኒ
ከረ-ከራ እንበአን።
*11·3:13፤ 9:7-10፥15-16

15 ሞርዴካይ ኡፈተ ብልዲማ ቁንጬ
ተልባ በኤሰራ ደአሜ ኡፈቴ፥ እረትሞ
ወያ ሞቱማ እሰ ብፈ አዲፍ ብፈ ዋቃ ቀቡ
ደበለቴ፥ ጎንፎ ወርቂ ጉዳ መታት
ካአቴ፥ ሞትቾ ብራ ገድ እንበኤ፤ ዮሙስ
ወር መንደረ ሱሳን ገመደኒ እንእልል
ቻን*። 16ኩን ይሁዶታፍ ዬሮ እፉ፥ ዬሮ
ገመቹ፥ ዬሮ እልሌፍ ዬሮ ኡልፍና ቱሬ።
17ኩታ ብየ ሰናፍ መንደሮተ ብየ ሰና፥
ለፉመ ለብሲን ሞትቻፍ አቦሚንሳ እት
ደገአሜ ሁንዱማት፥ ይሁዶትን ገመቹ
ዳን፥ እልሌዳን፥ ኛታፍ ዱጋቲዳንስ
እንአያኔፈተን፤ ነሞተ ብየ ሰና ኬሳ ባይ
ኤን ይሁዶተ ዋን ሶዳተኒፍ፥ ቆሞሳኒ ይሁ
ዲት እንጌደረተን። *15·6:11፤ ዳን 5:29

ቦቆና 9
ይሁዶትን ዲኖተሳኒረት ሀርከ ፉደቹሳኒ

1ጅአ ኩዶ ለመፋ እሰ «አዳር» ጂደ
ሙት፥ ጅእቸቲስ ጉያን ኩዶ ሰደፉን ጉያ
አቦሚን ሞትቻ ሆጂረ አሌ፥ ወር ዲና
ይሁዶተረት ሁምነ አርገቹዳፍ እት አብደ
ተን ቱሬ፤ አመ ገሩ ዱቢንሳ ገረገሌ ይሁ
ዶትን ጉዩመ ሰነት ወረ እሳን ጅበንረት
ሁምነ እንአርገተን፤ 2ይሁዶትን ወረ እሳን
ሚዱ በርባደን ፍጡዳፍ፥ ጉቱማ ኩታ
ብየ አሀሽዌሮስ ሞትቻ ኬሰት መንደሩመ
መንደረሳኒት ወልት እንገምተተን፤ ነሞ
ትን ብየ ሰና ሁንድኑ ዋን እሳን ሶዳተኒፍ፥
እሳን ኬሳ ነምን ቶኮሌ እሳኒን ሞርሙ ህን
ደንዴኜ። 3ጉርጉዶትን ኩታ ብያ፥ ቡል
ችቶትን፥ አቦትን ብያፍ ሆጂቶትን ሞቱማ
ወር ሆጂ ገራገራረ ጅረን ሁንድኑ፥ ሞር
ዴካይን ዋን ሶዳተኒፍ፥ ይሁዶተ እንገር
ጋሩ ቱረን። 4ሞርዴካይ መነ ሞትቻ
ኬሰት ጉዳ ቤከማ እንተኤ፤ አቦንሳስ
ጉደቻ ዋን አዴሜፍ፥ አዱንሳ ጉቱማ
ኩታ ብይቻ ኬሰት እንደገአሜ።

5ይሁዶትን ዲኖተሳኒ ሁንዱማ ብላዳን
ሩኩተኒ፥ ፍጠኒ እንበርበዴሰን፤ ወረ
እሳን ጅበንረት ወንተ በርባደን እንሆጂ
ተን። 6መንደረ ሱሳን ለፈ መን ሞቱማ
ጅሩ ኬሰትዩ ነሞተ ድበ ሽን ራወተኒ
እንፍጠን። 7አከሱመስሞ ጳርሽንዳታ፥
ዳልፎን፥ አስፋታ፥ 8ጶራታ፥ አዳሊያ፥
አሪዳታ፥ 9ጳርመሽታ፥ አሪሳይ፥ አሪ
ዳይ፥ ወይዛታ፥ 10እልማን ሃማን እልመ
ሀሜዳታ እሰ ዲነ ይሁዶታ ቱሬ ሰና ኩር
ነን እንፍጠን፤ ቀቤኙሳኒ ገሩ ህንቦጅኔ*።

*10. ኡመ 14፡21-24

11ለኮብስ ነሞተ ጋፈ ሰነ መንደረ
ሱሳን ለፈ መን ሞቱማ ጅሩ ኬሰት አጂፈ
መኒ ሞትቸት እንህመሜ። 12ሞትችሞ አስ
ቴር ሞትቲዳን፥ «ይሁዶትን መንደረ
ሱሳን ለፈ መን ሞቱማ ጅሩ ኬሰት፥
ነሞተ ድበ ሽኒፍ እልማን ሃማን ኩርነን
ራወተኒ ፍጠኒሩ፤ ኩታ ብየ ሞቱማኮቲ
ወረ ሀፈን ኬሰትሞ ማል ጎደኒ? አመስ
ወንት አት ጋፈቱ ማሊ? እኖ ሲፍ
እንኬነመ፤ ማልስ በርባዳ? እኖ ሲፍ
እንራወተመ» ጂዴ*። 13ዮሙስ አስቴር
ዴብፍቴ፥ «ያ ሞቲ፥ ጻለለኬ ዮ ተኤ፥
ይሁዶትን መንደረ ሱሳን ኬሰ ጅራተን
ቦርስ አኩመ አጀጀ ሀርአ ከነ አከ ጎደኒፍ
አቦን ሀኬነሙፍ! እልማን ሃማን ኩርነንስ
ሙከ እት ነመ ረራሰንት ሀረራፈመን!»
ጂቴ። 14ዮሙስ ሞትች ኩን አከ ጎደሙፍ
እንአቦሜ፤ ለብሲ መንደረ ሱሳን ኬሰት
ለብሰሜ ቦዴስ፥ ሬፍ እልማን ሃማን ኩር
ነን እንረራፈሜ*። 15ይሁዶትን መንደረ
ሱሳን ኬሰ ጅራተን ጅአ አዳር ጋፈ ጉያ
ኩዶ አፉረፉ አመስ ወልት ቀበመኒ መንደ
ረቲ ኬሳ ነሞተ ድበ ሰድእ እንፍጠን፤
ቀቤኙሳኒ ገሩ ህንቦጅኔ።

*12. 5፡3 *13-14. ኬሰ 21፡22-23

16ይሁዶትን ወር ካን፥ ወር ኩታ ብየ
ሞትቻ ወረ ሀፈን ኬሰ ጅራተንሞ ጅሬኙ
ሳኒ ኤገቹፍ፥ ዲኖተሳኒ ሀርካስ ፉረሙዳፍ
ዮሙ ወልት ገምተተን፥ ወረ እሳን ጅበን
ኬሳ ነሞተ ኩመ ቶርባተሚ ሽን
እንፍጠን፤ ቀቤኙሳኒ ገሩ ህንቦጅኔ።
17ኩን አዳር ጋፈ ጉያ ኩዶ ሰደፉ ተኤ፤
ጋፈ ጉያ ኩዶ አፉረፉሞ ቦቆተኒ፥ ኞተኒ፥
ዱገኒስ እንገመደን።

18ገምታን ይሁዶታ ወር መንደረ
ሱሳን ኬሰ ጅራተን ገሩ፥ አዳር ጋፈ ጉያ
ኩዶ ሰድኢፍ ኩዶ አፉሪ ወልት እንቀበ
መን፤ ጋፈ ጉያ ኩዶ ሽነፉሞ ቦቆተኒ፥
ኞተኒ፥ ዱገኒስ እንገመደን። 19ይሁዶትን
ገንዴኒፍ መንደሮተ ደላ ህንቀብኔ ኬሰ
ጅራተን ገሩ አዳር ጋፈ ጉያ ኩዶ አፉሪ
ጉያ ገመቹ፥ ጉያ ኞታፍ ዱጋቲ፥ ጉያ
እት ኬና ወሊፍ ኬነን ጎደኒ እንአያኔፈ
ተን።

20ሞርዴካይ ወንተ ተኤ ከነ ጫፌ፥
ይሁዶተ ጉቱማ ኩታ ብየ አሀሽዌሮስ
ሞትቻ እሰ ድኦፍ እሰ ፈጎ ኬሰ ጅራተን
ሁንዱማፍ እንኤርጌ፤ 21ጫፈተ ከናንስ
ወጉመ ወጋት አዳር ጋፈ ጉያ ኩዶ አፉሪፍ
ኩዶ ሽኒ አከ አያኔፈተኒፍ እሳኒፍ
እንዳቤ፤ 22ጉዮትን ኩን ጉዮተ ይሁዶትን
ዲኖተሳኒ ሀርካ እት ፉረመን፥ ጅእ ኩንስ
ጅአ ገድሳኒ ገመቹት፥ ቦእችሳኒስ ኮልፈት
ጌደረሜ ቱሬ፤ ከናፍ ጉዮተ ከነ ጉዮተ
ኞታፍ ዱጋቲ፥ ጉዮተ ገመቹ፥ ጉዮተ ኬና
እት ወሊፍ ኬነኒፍ ጉዮተ ህዩሶተ እት
ገርጋረን አከ ጎደተኒፍ እሳን እንአቦሜ።

23አኩመ ሞርዴካይ እሳኒፍ ጫፌት
ይሁዶትን አያነ አያኔፈቹ ጀልቀበን ሰነ

እቱመ እንፉፈን፤ 24 ከነስ ጉያን ሱን ጉያ
እሰ ሃማን እልም ሀሜዳታ ነምን ብየ
አጋግ፥ እን ዲነ ይሁዶተ ሁንዱማ ሱን፥
ይሁዶተ ድጽሴ በሌሱዳፍ ዬሮ ኮረቴት
ቡፈትን ሙካ ጉያ ሰነት ባሴፌ ዋን
ቱሬፍ፥ እቲን ያደቹዳፍ እንጎደን።
25 ዮሙ ዱብች ከራ አስቴር ሞትቸ ብረ
ገኤ ገፉ፥ አኪክን ሃማን ይሁዶተረት
ቆጼሴ እን ሀማን መቱመሳት ዴብኤ፥
እኒፍ እልማንሳ ሙከ እት ነመ ረራሰንት
አከ ረራፈመኒፍ ሞትች ጫፈታን አቦሚ
እንባሴ*። 26 ከናፍስ ጉዮተ ከነ «ፉሪም»
ጄደኒ እንሞጋሰን፤ [እንስ ጉዮተ «ቡፈተ
ሙካ» ጄቹደ]፤ ሰበቢ ዱቢ ጫፈተ ከነ
ኬሰት ጫፈሜ ሁንዱማቲፍ፥ ሰበቢ ዋን
አርገኒቲፍ፥ ዋን እሳንት ዱፌፍስ*፥
27 ይሁዶትን ኦፈሳኒቲፍ፥ ሰኚሳኒቲፍ፥
ነሙመ ቆሞሳ ይሁዲት ጌደረቱፍስ፥ አከ
ጫፈተ ከናት ወጉመ ወጋዳን ጉዮተ ከነ
ለማን ዬሮሳ ኤገኒ አከ አያኔፈተኒፍ ሴረ
ጎደኒ እንዳበተን። 28 ጉዮትን ፉሪም ኩን
ይሁዶተ ግዱት ኡቱ ህንአያኔፈምን ህንሀ
ፍን፥ ሴናንሳኒስ ሰኚሳኒ ኬሳ ህንበሌፌ
ምን! ጉዮትን ኩን ደሎተ ሁንዱማ፥
ማቲ ሁንዱማ፥ ኩታወን ብያ ሁንዱማፍ
መንደሮተ ሁንዱማ ኬሰት ሀያደተመን፥
ሀአያኔፈመንስ!

*25. 7፡10 *26. 3፡7

29 ዮሙስ አስቴር ሞትቲን እንተል
አቢሃይል፥ ሞርዴካይ ይሁድቻ ወጅን
ጫፈተ ዋኤ ጉዮተ ፉሪሚፍ ጫፈሜ እሰ
ለመፉ አቦ ጉቱዳን እንጭምሰን፤ 30 ሞርዴ
ካይ ይሁዶተ ሁንዱማፍ፥ ኩታወን ብየ
አሀሽዌሮስ ሞትቻ ድባፍ ድግደሚ ቶርበኑ
ፍስ ጫፈተ እንኤርጌ፤ ጫፈትቸ ኬሰትስ
ነጋኒፍ ገቢን አከ እሳኒፍ ተኡፍ ሀወሳ
ኤርገ ሙልእሴ ቦዴ፥ 31 ጫፈትን ኩን፥
«አኩመ አን ሞርዴካይ ይሁድቼፍ አስ
ቴር ሞትቲን አቦምናን፥ ይሁዶትንስሞ
ዋኤ ሶሙፍ ዋኤ ቦአኒ ከደቹ ሴረ ጎደኒ
ኦፈሳኒቲፍ፥ ሰኚሳኒቲፍስ ዳበንት አከሱመ
ጉዮተ ፉሪም ከነ ዬሮሳኒ ኤገኒ አያኔሱን
አከ በርባድችሱ ጭምሱዳፍ ጫፈሜ»
ጄዴ። 32 አቦሚን አስቴር ሴረተ ጉዮተ
ፉሪሚፍ በኤ ከነ እንጭምሴ፤ ኩንስ
ጫፈሜ ካአሜረ።

ቦቆና 10

ሞርዴካይ እቱመ ጫልችሴ ቤከሙሳ

1 አሀሽዌሮስ ሞትች ለፈ ሞቱማንሳ ገኡ
ሁንዱማት ወር ብየ ኬሳፍ ብየ ገላነ ግዱ
ኬሰ ጅራተን ግብረ አከ እሳፍ ባሰኒፍ
እንግድሲሴ። 2 ወንት እን አቦሳቲፍ ኣንጎሳ
ቲን ሆጄቴ ሁንድኑ፥ አከ ሞትች እቲን
ሞርዴካይን ነመ ቤከማ ጎዴስ መጫፌ ሴና
ሞቶተ ሜዶኒፍ ፋሬስ ኬሰት ጫፈሜረ
ምቲሬ*? 3 ሞርዴካይ ይሁድች እት አና
አሀሽዌሮስ ሞትቻ ቱሬ፤ እን ጉድነ ቆሞሳ
ዋን በርባዱፍ፥ ሰኚሳቲፍስ ነጋ ዋን ዱበ
ቱፍ፥ ኦቦሎተሳ ይሁዶተ ባይኤ ግዱት
ነመ ቤከማዳፍ ጃለተማ ቱሬ።

*2. 8፡2፥15

መጫፈ ኢዮብ

ቦቆና 1

እቲን ልጠ

1ነምን መቃንሳ «ኢዮብ» ጀደሙ ቶኮ
ብየ ኡዝ ኬሰ ቱሬ፤ ነምን ኩን ሀርእን ከን
ህንቀብኔ፥ ነመ ያደ ቀጂላ፥ ነመ ዋቀዮን
ሶዳቱ፥ ሀማራስ ከን ጎሬ ቱሬ*። 2እን እልማን
ቶርባፍ እንተሎተ ሰድእ እንጎደቴ። 3አከሱ
መስ ሆጂቶተ ሶናን ባይኤ፥ ሆሎተ ኩመ
ቶርበ፥ ጋሎተ ኩመ ሰድእ፥ ቶትዮ ጭምዲ
ድበ ሽኒፍ ሀሮተ ደልቱ ድበ ሽን ቀበ፤ ነሞተ
ገሬ በአ-ቢፍቱ ጅራተን ሁንዱማ ኬሳ እን
ነመ ጉዳ ቱሬ።

*1. ኤር 25:20፤ ፋሩ 4:21፤
ህስ 14:14፥20፤ ያቆ 5:11

4 እልማን ነምቻ ደረቤ ደረቤዳን መነ መነ
ሳኒት ኛችሰ ወሊፍ እንጎዱ፤ ኦቦሌቶትንሳኒ
ሰደንስ እሳኒ ወጅን ኛተኒ አከ ዱገኒፍ ኤርገኒ
እንዋምስሱ ቱረን። 5ዬሮን ኛችሰሳኒ ዮሙ
ራወተሙ፥ ኢዮብ፥ «እጀሌንኮ ያደሳኒት
ዋቀዮን የከኒ፥ እሰ አረብሰኒሩ ተአ» ጀዴ
ዋን ያዱፍ፥ ገነመ ኦቦሮዳን ከኤ እጀሌሳ
ጌሴ፥ አከ ለኮብሰ እጀሌሳ ሁንዱማት ቀልመ
ጉበሙ እንድኤሰ፥ እሳን እንቁሌሰሰ ቱሬ፤
ከነስ ዬሮዱመ ዬሮት እንሆጂተ ቱሬ።

ቆረመ ኢዮብ እሰ ዱራ

6 ጋፍ ቶኮ ወር ዋቀራ «እልማን ዋቀዮ»
ጀደመን ፋለ ዋቀዮ ዱረት አርገሙዳፍ
እንዱፈን፤ ሴጠንስ እሳን ግዱት እንአር
ገሚ*። 7ዋቀዮ፥ «አት ኤሳ ዱፍቴ?»
ጀዴ፥ ሴጠነ እንጋፈቴ፤ ሴጠንሞ፥ «ለፈረ
አሲፍ አች፥ አሊፍ ገድ ዴዴብአ ቱሬን
ዱፈ» ጀዴ ዋቀዮፍ ዴቢ እንኬኔ። 8ዋቀዮስ
ሴጠናን፥ «ኢዮብ ገርብቾኮረ ያደኬ ኬሴሬ?
ብየ ለፋረ ነምን አከሳቲ ህንጅሩ፥ እን ሀርእነ
ከን ህንቀብኔ፥ ነመ ቀጂላ፥ ነመ አነ ዋቀዮን
ሶዳቱ፥ ዋን ሀማራስ ጎሩደ» ጀዴ። 9ሴጠ
ንሞ ዴብሴ፥ «ኢዮብ ዋ መሌ ስእ ዋቀዮን
ሶዳታሬ*? 10አት እሳፍ መንሳት ወንተ እን
ቀቡ ሁንዱማትስ ናኔስቴ ደላ ህንእጃሬሬ?
ሆጂ ሀርከሳቲ እንኤብፍቴፍ፤ ቀቤኝሳስ
ብይቾ ኬሰት እንባይእቴ። 11ሜ፥ ሀርከኬ
አል ፋዲቲ ወንተ እን ቀቡ ሁንዱማ ሩኩት!
እንዩ ሙልእንት ስአረብሰ» ጀዴ*። 12ዋቀ
ዮሞ ሴጠናን፥ «ኩኖ፥ ወንት እን ቀቡ ሁን
ድኑ ሀርከኬ ኬሰ ጅረ፥ ኢዮብት ገሩ ቁበኬ
ህንቡስን!» ጀዴ፤ ከነ ቦዴ ሴጠን ፋለ
ዋቀዮ ዱራ እንአዴሜ።

*6. 2:1፤ ኡመ 6:2፤ 1ሞቶ 22:19-22፤
ፋር 103:19-21፤ ሙል 5:11፤ 12:9-10፤
ዘካ 3:1-2 *9. ፋር 73:13 *11. 2:5

13 ጋፍ ቶኮ እልማን ኢዮቢፍ እንተሎትንሳ
መነ ኦቦሌሰሳኒ እሰ አንገፋቲ ኛቻ፥ ዳዲ ወይ
ኒስ ዱጋ ኡቱ ጅረኒ፥ 14ነምን ኤርገሜ ቶኮ
ገረ ኢዮብ ዱፈ፥ «ቆትዮሊን ቆቲሰት ጅሩ፥
ሀሮትንሞ እሳን ብረ እንዴዱ ቱረን። 15ነሞትን
ሼባ፥ ሆጂቶተ ብላዳን አጅሰኒ ሆሪ ፋደተኒ
እንሶከን፤ አነ ዱዋቱ ጀላ በኤ፥ ከነ ስት ህሙ
ዳፍ ዱፈ» ጀዴ። 16ኡቱ እን ዱቡቴ አፋኒ
ህንፍጥን፥ ነምን ብራ ቶኮ ኤርገሜ ዱፈ፥
«እብድ ዋቀዮ ብራ በንቲ ዋቃ ኬሳ ገድ ቡኤ
ሆሎታፍ ሆጂቶተ ጉቤ እንፍጤ፤ አነ ዱዋቱ
ጀላ በኤ፥ ከነ ስት ህሙዳፍ ዱፈ» ጀዴ*።
17እን ኩንስ ዱቡቴ ኡቱ አፋኒ ህንፍጥን፥ ነምን
ከን ብራ ቶኮስሞ ዱፈ፥ «ወር ከልዶታ
ኩተተ ሰድእት ሀረሚኒ፥ ድንገተ እረ በአኒ
ጋሎተ አፈተኒ አዴመን፤ ሆጂቶተስ ብላዳን
እንአጅሰን፤ አነ ዱዋቱ ጀላ በኤ፥ ከነ ስት
ህሙዳፍ ዱፈ» ጀዴ። 18እን ኩንስሞ ዱቡቴ
ኡቱ አፋኒ ህንፍጥን፥ ከን ብራ ቶኮስሞ
ዱፈ፥ «እልማንኬፍ እንተሎትንኬ መነ ኦቦሌ
ሰሳኒ እሰ አንገፋቲ ኛቻ፥ ዳዲ ወይኒስ ዱጋ
ቱረን፤ 19ኩኖ፥ ቅሌንስ ጀባን ቶኮ ለፈ ኦናቲ
ዱፈ፥ ጎሌ መንቻ አርፈን እንሩኩቴ፤ ዮሙስ
መንቾ እጀሎተረት እንጅጌ፥ እጀሎትንስ
እንዱመን፤ አነ ዱዋቱ ጀላ በኤ፥ ከነ ስት
ህሙዳፍ ዱፈ» ጀዴ።

*16. 2ሞቶ 1:10-14፤ ፋር 78:48፤
ሉቃ 9:54-55

20 ከነረት ኢዮብ ለፋ ከኤ ገደራ ከን
ከኤስ ኡፈተሳ ተርሳሴ፥ መታሳስ ሃደቴ፥
ለፈት ገድ ጎምብፈሜ እንሰገዴ*፤ 21አቹማ
ንስ፥

«ቁላኮን ገራ ሃደኮቲቲ በኤ፥
ቁላኮስ ብዮት ነንዴብአ፤
ዋቀዮቱ ኬኔ፥ ዋቀዮቱ ፋደቴ፤
መቃን ዋቀዮ ሀኤብፈሙ!»
ጀዴ*።

*20. 2:8፤ ኡመ 37:34፤ ኢያ 7:6፤
ህስ 27:30-31 *21. ፋር 49:17፤
ለለ 5:14-15፤ 1ጢሞ 6:7

22 ከነ ሁንዱማ ኬሳ ኢዮብ ህንየከኔ፥
«ደባ ሆጂቴ» ጀዴስ ዋቀዮን ህንህዴስኔ።

ቦቆና 2

ቆረመ ኢዮብ እሰ ለመፋ

1አመስ ጋፍ ቶኮ ወር ዋቀራ «እልማን
ዋቀዮ» ጇደመን ፉለ ዋቀዮ ዱረት አርገሙ
ዳፍ እንዱፈን፤ ሴጠንስሞ ፉለ ዋቀዮ ዱረት
አርገሙዳፍ እሳኒ ወጅን እንዱፌ*። 2ዋቀዮ፥
«አት ኤሳ ዱፍቴ?» ጇዴ፥ ሴጠንቸ
እንጋፈቴ፤ ሴጠንችሞ፥ «ለፈረ አሲፍ አች፥
ኦሊፍ ገድ ዴዴብአ ቱሬን ዱፈ» ጇዴ ዋቀ
ዮፍ ዴቢ እንኬኔ። 3ዋቀዮ ዮሙስ ሴጠን
ቻን፥ «ኢዮብ ገርብቸኮረ ያደኬ ኬሴሬ?
ብየ ለፉረ ነምን አከሳቲ ህንጅሩ፥ እን ህርእነ
ከን ህንቀብኔ፥ ነመ ቀጇላ፥ ነመ አነ ዋቀዮን
ሶዳቱ፥ ነመ ዋን ሀማራስ ጎሩደ፤ አፉማ እሰ
ረት ከኤ አከን እሰ በሌሱፍ አት አነ ቶስፍ
ቴተ፤ እን ገሩ አመዩ ቀጇሉማዱመሳት
ጀባቴ ጅረ» ጇዴ። 4ዮሙስ ሴጠን ዴብሴ
ዋቀዮን፥ «እን ፈያሳት፥ ጎጋንሳዩ ህንቱቀ
ምኔ፤ ነምን ወንተ ቀቡ ሁንዱማ ሉቡሳፍ
እንኬነ። 5ሜ ሀርከኬ ኦል ፉዲቲ ለፌሳፍ
ፎንሳ ሩኩት! እንዩ ሙልእነት ስአረብስ»
ጇዴ። 6ዋቀዮስ ሴጠናን፥ «ኩኖ፥ እን ሀር
ከኬ ኬሰ ጅረ፥ ዋኤ ሉቡሳፍ ገሩ አፍ
ኤገዱ!» ጇዴ*። *1. 1፡6 *6. ሉቃ 22፡31

7ከነ ቦዴ ሴጠን ፉለ ዋቀዮ ዱራ በኤ
አዴሜ፥ ኢዮብን ፉነ ሚለሳቲ ሀመ ጉቤ
መታሳቲት ኢተ መዳኡን እንሩኩቴ*። 8ኢዮ
ብስ ቅራጪ እቲን አፍ ሆቁ ፉደቴ ዳራ ኬሰ
እንታኤ። 9ሃት መናሳሞ፥ «አት አመዩ ቀጇ
ሉማኬት ቀበምቴ ጅርታ? ዋቀዮን አረብሲ
ዱእ!» ጇቴን*። 10ኢዮብ ገሩ እሼዳን፥
«አት አኩመ ዱበርቲን ጎዋን ዱበቱ ዱበተ፤
ወንተ ጋሪአ ዋቀዮ ሀርካ እንፉደትነ፥ ወንተ
ሀማስሞ ህንፉደትኑሬ?» ጇዴ፤ ከነ ሁን
ዱማ ኬሳ ኢዮብ ዋ ዱበቴ ህንየከኔ*።
*7. ኬሰ 28፡27-35 *9. ሌዎ 24፡10-14፤
1ሞቶ 21፡13 *10. 1፡22

ፍሮተ ኢዮብ ሰደን

11 ፍሮትን ኢዮብ ሰደን፥ ኤሊፉዝ
ቴማንች፥ ቤልዳድ ሹኣህች፥ ዞፋር ናእማ
ትችስ ወንተ ሀማ ኢዮብረ ገኤ ከነ ዮሙ
ደገአን እሳ ወጅን ገዱዳፍ እሰ ጀጀቤሱዳ
ፍስ ወሊ ገለኒ እዶ እዶሳኒቲ እንዱፈን*፤
12እሳን ሀላለት ኢዮብን አርገኒ እሰ ተኡሳ
ሁበቹ እንደደበን፤ ኤርገ ሁበተኒሞ ኡፈተ
ሳኒ ተተርሳሰኒ፥ አዋረስ መታሳኒረት ገረ
ዋቃት ኦል ብትምሰኒ፥ ሰገሌሳኒ ኦል ፉደ
ተኒ እንቦአን*። 13እሳን ጉያ ቶርባፍ ሀል
ከን ቶርበ እሳ ወጅን ለፈ እንታአን፤
ድጵንሳ ባይኤ ጉዳ ተኡሳ ዋን አርገኒፍስ፥
እሳን ኬሳ ነምን ቶኮሌ እሰት ህንዱበትኔ።
*11. ኡመ 36፡15፤ ኤር 49፡7፤ ኡመ 25፡2
*12. 1፡20

ቦቆና 3

ኢዮብ ኮሜ ዱበቹሳ

1ኢዮብ አፉንሳ ሳቀቴ፥ ጉያ ደሎተሳ
እንአባሬ። 2ኢዮብ ዱበቴ፥
3«ጉያን አን እት ደለዴ
ሀበሌፈሙ!
ሀልከን እት፥ ‹እልመቱ
ገራት ሀፌ›
ጇደሜ ሱንስ ሀበሌፈሙ*!
4ጉያን ሱን ዱከነ ሀተኡ!
ዋቀዮ ዋቀራ ገድ
እሰ ህንእላልን፥
እፍንስ እሰረት ህንእፍን!
5ሀልከንኒፍ ዱከን ሶዳችሳን፥
‹አት ከንኬኝ› እሳን ሀጇደን!
ዱሜስ እሰረ ሀቡፈቱ!
ዱከን ጉይቸ ዱከኔሱ፥
እሰ ሀናስሱ!
*3. 10፡18-19፤ ኤር 20፡14-18

6«ሀልከንቸ ዱከን ልምጢን
ሀቀበቱ!
ጉዮተ ወጋ ኬሰት ህንደበለምን!
ለኮብሰ ጅአትስ ህንገልን!
7ሀልከን ሱን መሴነ ሀተኡ!
እሰትስ እልሌን ህንደገአምን!
8ወር ጉያ አባረን፥
ወር ሌዋታንን ካሱዳፍ ቆጳአንስ
ሀልከን ሰነ ሀአባረን!
9ኡርጆትን ድምምሰ ጋፈሲ
በአን ሀዱከናአን!
ሀልከን ሱን እፈ ሀኤገቱ፥
ገሩ እሰ ህንአርገትን!
ቦሩ በቀቁስ ህንአርግን!
10እኖ በልበለ ገደሜሰ ሃደኮቲ
ህንጩፍኔ፥
ረከነስ እጀኮ ዱራ ህንዶከስኔ።

11«ማሊፈን ገደሜሰ ኬሰት
ህንዱእን!
ገደሜሰ ኬሳ ዮሙን በኤስ

ማሊፈን በዱ ህንበእን?
12 ጉዴድ ሃደኮቲ ማሊፍ ነባቴ?
ሀርመሼስ ማሊፈን ሆዴ?
13 ስላ ዮነ ከነ ጨሉመ ጀዴ ነንጪሰ፥
ረፌስ ነንቦቆደን ቱሬ፤
14 ሞቶታፍ ጎርስቶተ ለፋ፥
ወረ እዶወን እሳን እጃረተኒ ቱረን
ዱራ ዲገመኒ ወጅን፥
15 ጉርጉዶተ ብያ ወረ ወርቄ ቀበን፥
ወረ መኔንሳኒ ኬሰ
ሜቲን ጉቴ ቱሬ ወጅን
ነንቦቆደን ቱሬ፤
16 ዮኪስ ማሊፈን
አከ እሰ ዱኤ ገራዳ በኤ
በሌፈሜ፥
አከ ዳእሞተ
ራወተኒ እፈ ህንአርግን ሀፈኒ
ህንተእኒ*?
17 አችት ነሞትን ጀልኦትን
ጎሉሳኒ እንዲሱ፥
ከን ደደበንስ አችት እንቦቆቱ፤
18 ወር ቦጅአመን አችት
ወሊ ወጅን ነጋ ቀቡ፥
ሰገሌ ወረ ሁምናን እሳን ሆጀችሰኒ
አችት ህንደገአን፤
19 ጥናፍ ጉዳን አች ጅረ፥
ገርብች ሀርከ ጎፍታሳቲ
ጀላ በኤረ*።

*16. 10:19፤ ለለ 6:3 *19. 21:26፤
ለለ 9:2-3

20 «ማሊፍ ወረ ረከነ ኬሰ ጅረኒፍ
እፍን፥
ወረ ጅሬኝ እት ሀዳኤፍስ ጅሬኝ
ኬነማ?
21 ወረ ዱአ ኤገትናን፥
ወረ በዳዱማ ዶከፈሜ
ቆተኒ በርባደን ጫላትስ
ዱአ በርባድናን፥
እሳኒፍ ዱፉ ድዴፍ*፥
22 ወረ አዋለ ብረ ዮሙ ገአን፥
ሰገሌ ገመቹ ደጌስሰኒ
ባይኤ ገመደኒፍ፥
23 ነመ ከራን ጀላ ዶከፈሜፍ፥
ነመ ዋቀዮ ናኔሴ
ከራ እት ጬፌፍ፥
ማሊፍ ጅሬኝ ኬነማፊ*?
24 ገድኮ አኩመ ቡዴና አናፍ ዱፈ፥
አድናንኮስ አኩመ ብሻኒ
ደንገለአ*።

*21. 7:15፤ 11:20፤ ሙል 9:6
*23. 19:8 *24. ፋር 42:5፤ 80:6፤
102:9

25 «ወንት አን ሶዳዴ አነረ ገኤ፥
ወንት አነ ናስሱ አነት ዱፌ፤
26 አን ራፈመ ዱዋ መሌ
ነጋ ህንቀቡ፥
ገቢ ህንቀቡ፥ ቦቆናስ ህንቀቡ»
ጂዴ።

ቦቆና 4
ኤሊፋዝ ኢዮብት ዱበቹሳ

1 ከነረት ኤሊፋዝ ቴማንች፥
2 «ዮ ነምን ሲወጅን ዱበቹ ያሌ
አብሰ እንደብዳሬ?
ሀተኡዩ መሌ፥
ኤፕቱ ዱበቹ ዲሰሬ?
3 ኩዋ፥ አት ነሞተ ባይኤ
በርሲፍቴተ፥
ደደቦተ ሀርከ ቀብዴ
ጀቤስቴተ*፤
4 ዱቢንኬ ነመ ኩፉፍ ጂዱ
ጀጀቤሴ እንአልቻ፥
ወረ ጅልብሳኒ ላፌስ ጀቤስቴተ፤
5 አመ ገሩ ረከነቱ ስረ ገኤ፥
ስሩኩቴ፥
አት ናቴ እንራፈምቴ፥
አብሰስ እንደብዴ፤
6 ዋቀዮን ሶዳቹንኬ፥ አመነናንኬ፥
ቀጂልነ ከራኬት ጀባቹንኬስ
አብዲኬ ህንቱሬሬ?

*3. ኢሳ 35:3-4

7 «ሜ ያደዱ፥
ነምን በሌሳ ህንቀብኔ፥
ተካ በዴ ቤካሬ?
ዮኪስ ነምን ቀጂላን ኤሳ
በሌፈሜ ቤከሬ*?
8 አከን አርጌት
ወር ዋን ሀማ ቆጺሰኒ፥
ረከነስ ፈጫሰን
እሱመ እንሃመቱ*፤
9 ወር አከሲ
ሀፉረ እሰ ዋቀዮ እሳንት ባፈቱን
እንበዱ፥

ቅሌንስ ዴከምሰሳቲንስ
እንጹሙ።
10 ሌንጭ እንአደ፥
ሌንጭ ሶዳችሳን እንጉሩርአ፤
ሀተኡዩ መሌ፥
እልካን ሌንጨ ሳፈላ
እንጨጨበ፤
11 ሌንጭ ወንተ አደምሴ ኛቱ ደቤ
እንዱአ፥
እልማን ሌንጨ ደላስ
እንፈፈጨኡ።
*7. ፋር 34፡19-20፤ ፈኪ 12፡21፤
2ጴጥ 2፡9 *8. ፈኪ 22፡8፤ ሆሴ 8፡7

12 «ዱቢን ቶኮ ዶክሳት ጉረ ኬስ
ነቡኤ፥
ጉርኮስ ሀሳስ ሰነ እንደገኤ፤
13 ሀልከን ዬሮ ህርብን ኡልፋታን
ነመ ቀቡት፥
አብጁ ሀልከኒ
እስ ነመ ያዴሱ ኬስ፥
14 ናሱን ነቀበቴ፥
ራፈምንስ ለፌኮ ሁንዱማ
እንሶቾሴ፤
15 ሀፋር ከራ ጉራ ነያኤ፥
ደግንኮስ ነሱከኤ*።
16 እን አመዩ እንዳበተ፥
አን ገሩ ወንተ እን ፈካቱ፥
ገርገር ባፈቹ ህንደንዴኜ፤
ብፍን ቶኮ እጀኮ ዱረ ቱሬ፤
ሆምቱ ህንዱበቱ ቱሬ፥
ቦዴሞ ሰገሌ ቶኮ ነንደገኤ፤
17 ‹ዋቀዮ ጫላ ነምን ቀጂላ ተኡ
ደንደአሬ?
ነምን እስ እስ ኡሜ ጫላ
ቁላአ ተኡ ደንደአሬ*?
18 ኩኖ፥ እን ሆጂቶተሳ ህንአመነቱ፥
ኤርገሞተሳስ
በሌሳሳኒረት እንጋፈተ
ኤርገ ተኤ*፥
19 ዮስ ወር መኔን ሱጴራ ሆጂተመኒ፥
ሁንዴንሳኒ ብዮ ኬስ ጅሩ
ኬስ ታአን፥
ወር ብሊ ጫላ ሰልጳት ጨጨበን
ሀመም ጫላ ሀተአንሬ?
20 እሳን በሪ ገነማቲ
ሀመ ገልገላት ጨጨበኒ
እንሁራኡ፥
ኡቱ ነምን እት ህንያድን
ራወተኒ እንበዱ*።
21 እሳን አጉማ መሌ አከ ዱአንት፥
ፋኞን ጎዶወንሳኒ ሉቅፈሜረ
ምቲሬ?›
*12-15. 33፡15-18፤ ኡመ 15፡12
*17. 9፡2፤ 15፡14፤ 25፡4፤
ፋር 143፡2፤ ፈኪ 20፡9፤
ሮማ 3፡10-12 *18. 15፡15
*20. ፋር 90፡5-6

ቦቆና 5

ኤሊፋዝ እቱመ ፋፌ ዱበቹሳ

1 «ያ ኢዮብ!
ነምን ዴቢ ሲፍ ኬኑ
ዮ ጅራቴፍ ሜ ዋም!
ወረ ቁልቁሎተ ኬሳ
ገረ እስ ከሚ ደቅጣ?
2 ነመ ጎዋ አሪቱ አጂስ፥
እስ ወላላስ ህናፋቱ
ዱአ እት ፍደ፤
3 ነምን ጎዋን ህደ ያፈቹሳ
አን አርጌረ፥
ገሩ ድንገተ መንሳ እንአባረሜ።
4 እልማንሳ እዶ ነጋ ቀቡራ ፈጎደ፥
ከረ ኬላ ዱረት እንጨጨበን፥
ከን እሳን ኦልቹስ ህንቱሬ፤
5 ወረ ቤለአንቱ፥
ምዳን እስ እን ሰሳበቱ፥
እስ እን ቆራቲ ኬስ ካአቱስ ፋደቴ
ዱራ ፍጠ፤
ወረ ዴቦተንቱ፥
ቀቤኛሳ ልቅምሰ*፤
6 ድጽን ብዮ ኬሳ ኦል ህንመርጉ፥
ረከንስ ለፋ ህንብቅሉ፤
7 ነምን አኩመ ቃንቄ እብዳ፥
ቅሌንስ ኬስ ጀሩዳፍ
ረከናፍ ደለቴ*።
*3-5. 20፡10፤ ፋር 37፡35-36፤
ፈኪ 13፡22 *7. ኡመ 3፡16-19

8 «አን ገሩ ኡቱን ስተኤ
ዋቀዮን ነንበርባደደ፥
ድመኮስ እሰት ነንህመደ።
9 እን ወንተ ጉርጉዳ ቆረኒ
ብረ ገኡ ህንደንዴኜ፥
ወንተ ድንቅሲሳ
ዳሪ ህንቀብኔስ እንሆጄተ*፤
10 እን ለፈረት ቦካ እንሮብሰ፥

በኬስ ብሻን እንአባሰ፤
11 ወረ ገድ ቀበሞ፥
እዶ አል ጂዳረ እንካአ፥
ወረ ገደን፥
እዶ ነጋ ቀቡት
አል እሳን እንካሰ* ፤
12 ወንት ወር ሀጦታ ሆጂተን
ፈጣን አከ ህንባኔፍ፥
እን አኬከሳኒ እንጉፈቺሰ፤
13 አጌሶተ ሀጡማሳኒቲን እንቀበ፥
መለ ወረ ምጪረሞታስ እንበሌሰ*።
14 ጉያን እሳንት ዱከናኤ፥
አከ ዋን ሀልከን ተኤት
ጉያ ሳፉዳን እንቀቀበቱ* ፤
15 ዋቀዮ ገሩ አረበ ሀጦታ
እሰ አከ ብላ ጀላ
ወረ ዴጎ እንባሰ፤
ሀርከ ወረ ኣንጎ-ቀቤዪስ
እሳን እንአልቸ።
16 ዮሙስ እን ወረ ዴጋዳፍ
አብዲ እንኬነ፤
ጀልአተ ገሩ አፉን እንቀበቺሰ።

*9. 9:10፤ ፋር 40:5 *11. ፋር 75:7፤
ሉቃ 1:52 *13. 37:24፤ 1ቆሮ 3:19
*14. ኢሳ 59:9-10

17 «ኩኖ፥ ነምን ዋቀዮ እሰ እፈቱ
ገለቴፈማደ፤
ከናፍስ አደበ ዋቀዮ
እሰ ሁንዱማ ደንደኡ ህንቱፈትን*!
18 እን እንመዴሰ፥ ወልትሞ እንሆደ፤
እን እንጬብሰ፥
ሀርኩመሳቲንሞ እንፈይሰ* ፤
19 ረክነ ጀአራ ስአልቸ፥
እሰ ቶርበፉትስ ሀማን
ስህንቱቁ* ፤
20 እን ዬሮ ቤላት ዱአራ፥
ዬሮ ሎላትስ ሩኩታ ብላ ስአልቾ* ፤
21 ቱቃቲ አረባ ጀላ እንዶክፈምተ፥
በዲስ ዮሙ ዱፉ ህንሶዳቱ፤
22 በዲሳፍ ቤለት እንኮልፍተ፥
ብኔንሰ ጫካስ ህንሶዳቱ፤
23 ደጎተ በኬ ወጅን ወሊ እንከከቱ፥
ብኔንሶትን ጫካስ ሲወጅን
ነጋ እንቀባቱ* ፤
24 ዱንካንኬ ነጋት አከ ጅሩ
እንቤክተ፥
ሆሪ ቌኤኬቲ እንቶአተ፥
ሆማስ ኬሳ ህንደብዱ፤
25 ሰኚንኬ አከ ባይአተን፥
እጀሎትንኬስ
አከ መርገ ለፉ አከ ተአን
እንቤክተ።
26 ብሲን ምዳኒ ዬሮሳት
አከ ወልት ቀበሙ፥
አት ጋሩማት ኡቱ ጅርቱ
እንዱተ፥
እንአዋለምተስ።

*17. ኬሰ 8:5፤ ፋር 94:12፤
119:71፤ ፈኬ 3:11-12፤
እብ 12:5-6፤ ሙል 3:19
*18. ኬሰ 32:39፤ ሆሴ 6:1
*19. ፈኬ 24:16 *20. ፋር 33:19
*23. ኢሳ 11:6-9

27 «ኩኖ፥ ኑእ ከነ ሁንዱማ ቆሬረ፥
እንስ ዱጋደ፥
ኤጋ ደገእ! ፋደዱስ!» ጀዴ።

ቦቆና 6
ኢዮብ ዴቢ ኬኑሳ

1 ዮሙስ ኢዮብ ዴብሴ፥
2 «አሪንኮ ኡቱ ሚጀነሜ፥
በዲስ አነት ዱፌ ሁንድኑስ
መዳሊረ ኡቱ ካአሜ፥
3 ጭረቸ ገላና ጫላ
ዋን እን ኡልፉቱፍ፥
አሪቲዳን ዱበቹንኮ
ህንድንቅሲሱ ቱሬ።
4 ጥዮሊን እሰ ሁንዱማ ደንደኡ
አነ ኬሰ ጅሩ፥
ሀዳንሳኒስ ዲገኮት እንገለ፤
ዋቀዮ ናስሱሳ
ተሬ አነት ገልቼ*።
5 ሀሬን ዲዳ ኡቱ መርገ ቀቡ
እንአላካሬ?
ዮኪስ ሰንጋን ኡቱ አካ ቀቡ
እንመርአታሬ?
6 ወንት ህንምአፍኔ
ሶግደ መሌ ኛተሙ ደንደአሬ?
ዮኪስ ብሻን ሀንቃቁ
እን አዲን ምኣእነ
አፍ ኬሳ ቀባሬ?
7 ኛተ አከሲ ማጋንኮ ህንፉደቱ፥
ዮን ኛዴስ ነዱኩብሰቺሰ።

*4. 16:12-13፤ 13:21፤ ፋር 38:2፤
88:15-17

8 «ማሎ ወንተን ከደዴ
ኡቱን አርገዴ፣
አብዲኮስ ዋቀዮ ኡቱ
አናፍ ራወቴ!
9 ነጩጩብሱን፣
ሀርከሳስ ገድ አነት ዲሴ ነበሌሱን
ኡቱ እሰት ቶሌ፣
10 ኩን ስላ አናፍ ጀጀብነ
እንተአ ቱሬ፤
ዱቢ እሰ ቂልቂላአ ዋነን
ህንዶክስኒፍ፣
ዱኩብንኮ ሀመም ዮ ጀባቴዩ
እት ነንገመደን ቱሬ፤
11 አን ስአች ዋ አብደቹዳፍ፣
ኣንጎ ማሊን ቀባ?
አከን ኦብሳን ኤገዱፍስ
ዱምንኮ ማሊ?
12 ጀብንኮ ጀብነ ደጋቲሬ?
ፎንኮስ ስቢለ ቦረጂዳሬ?
13 ዱጉማን ሁምነ ነገርጋሩ
ኦፍ ኬሳ ህንቀቡ፣
ኦጉማንስ አነ ኬሳ እንበዴ።

14 «ነምን ፍረሳ እሰ አብዲ ኩተቴት
ኦአ አርግሲሱ ዲሱ፣
እሰ ሁንዱማ ደንደኡ
ሶዳቹ ዲሱሳት።
15 እስን ኦቦሎትንኮ ነጎዎምስተን፣
እስን አከ ብሻን
ደፌ ጉቴ ደርቡት፣
አከ ብሻን ጉቴ
መኒሳረ ደንገለኡት* ፤
16 እስን አከ ለገ ቆር እረ ቡኤ
ቦሬሱ፣
አከ እሰ ጩቢ በቄን
ኦል ኢተኡት፤
17 ገሩ ዬሮ ሆኡ እንደበመ፣
ዬሮ ጫምሳሞ መኒሳ ኬሳ
እንደበመ።
18 ነጋዶትን ከራ ብሻንቻራ
እንጀልአቱ፣
ለፈ ሆማ ህንቀብኔት
በአኒ እንበዱ፤
19 ነጋዶትን ቴማ ብሻን እንበርባዱ፣
እመልቱን ሼባስ
እሰ እንአብደቱ፤
20 እሰ አብደተኒ ቱረን፣
ገሩ እንቃነአን፤
መኒሳ ብረ ገአኒ
ዋን ጂደን ወላለን።
21 እስን ዱጉመ
አኩመ ብሻንቻ ታተን፣
ግድራኮ አርግተኒ እንሶዳተን።
22 አን ተካ፣ ‹ዋ አናፍ ኬና!
ቀቤኝኬሰን ኬሳ
ገበርሱ አናፍ ፍዳ!
23 ዮኪስ ሀርከ ዲና ነአልቻ፣
ሀርከ ወረ ነመ ጩንቁርሰኒ
ኬሳ ነፉራ!› ጂዴ ቤካ?
*15. ኤር 15፡18

24 «አን ጩሉመ ነንጂደ፣
እስን ነበርሲሳ!
ለፈን እራ ካዴት ነሁበቺሳ* !
25 ዱቢን ቀጂላን ማል ማል
ሁምነ-ቀቤስ!
የከ አነረ በርባዱንኬሰንስ
ማል ኦልቻ?
26 እስን ዱቢ አን ዱበዴፍ
ነእፈቹ በርባዱ?
ዱቢ ነመ አብዲ ኩተቴስ
አከ ሰገሌ ቅሌንሳት ለካኡፊሬ?
27 ወረ አባን እረ ህንጅሬ
ገርበ ጎደቹ እንበርባዱ፣
ፍሮተኬሰንትስ ቦለ እንቆቱ።
*24. 13፡23

28 «ማሎ ገረኮ እላላ!
አኖ ፉለኬሰን ዱረት
ሶበ ህንዱበዱ፤
29 ማሎ ዴብአ፣ ከራራ ህንካትና!
አን አመዩ ዱጋ ቀባቲ፣ ዴብአ!
30 አረብንኮ ደባ ዱበቴራ?
አፉንኮ ዱቢ ተኡፍ ዱቢ ህንታኔ
ገርገር ባሱ ህንደንደኡሬ?

ቦቆና 7

ኢዮብ፣ እት ፉፌ ዱበቹሳ

1 «ነምን ደደቢዳን ለፈረ ጅራተ፣
በርሳስ አከ በረ ነመ ቀጩረሜ
ሆጂቱት ምቲሬ* ?
2 አከ ሆጂታ እሰ ጋድሰ ገልገላ
ኤገቱ፣
አከ ነመ ቀጩረሜ ሚንዳሳ
አብደቱ* ፣
3 አከሱመ ጅአተ ገቲ ህንቀብኔ
ነንዳሌ፣

ሀልከን ገደደሞንስ አናፍ
እንኬነመን፤
4 ዮሙን ጪሱ፥ ‹ዮመን ከአ?›
ነንጄደ፥
ሀልከን አነት ዴረቴ፥
ሀመ በርኡት አሲፍ አቾ
ገረን ገገለ፤
5 ጎጋንኮ በበቀቌ ነዺገ፤
ራሞኚፍ ጦፍጦፌን ፎንኮት
ኡፍሰን፤
6 በርኮ ኮሎ ወየ-ዶፍቱ
ጫላ አሪፈተ፥
አብዲ መሌስ እንዱመ* ።
*1. 14:1፥6 *2. ሌዎ 19:13 *6. 9:25፤
ኢሳ 38:12

7 «ያ ዋቀዮ፥ ጅሬኝኮ አከ ቅሌንሰ
ሹፍ ጄዱ
አከ ተኤ ያደዱ፥
እጅኮ ዴብኤ ወንተ ጋሪ
ህንአርጉ* ፤
8 እጅ ነማ እን አመ አነ አርጉ፥
ዴብኤ አነ ህንአርጉ፤
እጅኬ ነበርባደ፥
አን ገሩ ስአቾ ህንአርገሙ ።
9 አኩመ ዱሜስ እራ ጀላን
ተምሰኤ በዱ፥
አከሱመ ነምን ዱኤ አዋለሙ
ኦል ህንዴብኡ፤
10 ስአቾ ገረ መነሳት ህንዴብኡ፥
ናኖንሳስ ዴብኤ እሰ ህንበሩ* ።
*7. ፋር 78:39 *10. 14:12፤
ፋር 103:16፤ ያቆ 4:14

11 «አን ገሩ አፉንኮ ህንቀበዱ፤
ሰበቢ ሀፉርኮ ድጸቱፍ ነንዱበደ፥
ሰበቢ ጅሬኝ ኬሰ በኤ
አነት ሀዻኡፍስ ነንህመደ* ።
12 አን ገላነሞ ዮኪስ ጀዌ ገላናቲዩ፥
አት እትሰ አነት ጎቴ?
13 ‹ስሬንኮ ነጀጀቤሰ፥
እዶን ጪስቾኮስ ገደኮ
አናፍ ሰልጽሰ›
ዮሙን ጄዱ፥
14 አትሞ አብጁዻን ነሶዻቾፍተ፥
ሙልአታንስ ነናስፍተ፤
15 ድጽነ አን እት ጅሩ ከነረ፥
ሁደሜ ዱኡ ነንፎአደ፤

16 ጅሬኘኮ ነንጅቤ፥
አን በረበራን አስ ህንጅራዱ፤
በር ጅሬኘኮ
አኩመ ቅሌንሰ ሹፍ ጄዱትኦ፥
ኮቱ፥ ነዺስ* !
*11. 10:1 *16. 1ሞቶ 19:4

17 «አት ጉዻት አከ እሰ እላልቱፍ፥
ያደኬስ አከ እሰረ ኬሱፍ፥
ነምን ማሊ* ?
18 አት ገነመ ገነመ እሰ እንእላልተ፥
ዬሮ ሁንዻስ እሰ እንቆርተ ።
19 ሀመ ዮሚት እጀ
አነራ ህንቡቅፈቱ?
ሀመ ልጽሱ እጃፍሌ ነንዺፍቱ* ?
20 አን ዮን የኬዩ፥
ማለን ስጎዴ፥ ያ ኤግዱ ነማ?
ዋን እት አኬከቴ ማሊፍ ነጎደቴ?
ማሊፈን በአ ስት ተኤ[†1] ?
21 አት እረ-ደደርበኮ ማሊፍ
ናንዺፍቱ?
የከኮ ማሊፍ ነራ ህንፉቱ?
አን አመ አዋለሜ
ብዮ ኬሰ ነንጪሰ፤
አት ነበርባደ
አን ገሩ ዴብኤ ህንአርገሙ»
ጄዴ* ።
*17. ፋር 8:4፤ 144:3 *19. 14:6፤
33:11፤ ፋር 139:1-12
*21. ፋር 19:12

ቦቆና 8

ቢልዳድ ሹአህቾ ኢዮብት ዱበቿሳ

1 ዮሙስ ቢልዳድ ሹአህቾ፥
2 «ሀመ ዮሚት ዱቢ አከሲ ዱበታ?
ዱቢን አፉንኬ ኬሳ በኡ
አከ ቅሌንሰ ቡብሱት ።
3 ዋቀዮ ፍርዲ እንጀልእሳሬ?
ዮኪስ እን ሁንዱማ ደንደኡ
ዱጋ እንጀልእሳሬ* ?
4 እልማንኬ እሰ ዮ የከን፥
እንሞ እረ-ደደርበሳኚፍ
ዮ እሳን ገቴ* ፥
5 አትሞ ዋቀዮን ዮ በርባዴ፥
እሰ ሁንዱማ ደንደኡ ዮ ከደቴ፥
6 ኡቱ አት ቋላአፍ ቀጄላ ታቴ፥
እን ዱጉማን አመ

†1 ኢዮ 7:20 «በአ ስት ተኤ» ካንሞ «በአን አፍት ተኤ»

ስገርጋሩዳፍ እንከአ፣
ዴብሴስ ጅሬኘ ቀጂሎማ
ስጎንፈ።
7 ጀልቀብንኬ ገድ ዴብአ
ዮ ፈካቴዩ፣
ዱምንኬሞ ባይኤ ጉዳ እንተአ* ።
*3. 34:10-12፤ ኬሰ 32:4 *4. 1:4-5
*7. 42:10

8 «ደሎተ ኑዱራ ጋፈዱ!
ወንተ አቦትንሳኒ
ቆረተኒ ብረ ገአን እላል!
9 ኑእ ከሌሰ ደለትኔ፣
ሆማስ ህንቤክኑ፣
በር ጅሬኘኬኘ ለፈራስ
አከ ጋድሳት ደፌ እንደርበ፤
10 እሳንስ ህንበርሲሰኒ?
ስትስ ህንህመኒ?
ገራዳን ዋ ስት ህንዱበተኒሬ*?
11 ደላዱን ለፈ ደቅደቂት መሌ
ጉደቹ ደንደአሬ?
በበልኢንስ ብሻን መሌ
እንቶላሬ?
12 ጦቤት ኡቱ ጅረኒ
ኡቱመ ህንቡቀእን
ዮኪስ ኡቱመ ህንሃመምን
መርገ ጫላ ደፈኒ እንጮልጉ።
*8-10. 15:18፤ ኬሰ 32:7

13 «ጅሬኝ ወረ ዋቀዮን እራንፈተኒ
አከስ እንተአ፣
አብዲን ነመ ዋቀዮ መሌ ጅራቱስ
አከሱመ እንበደ*፤
14 አብዲንሳ እንጭተ፣
አመነናንሳስ
አከ መንኤ ሰሪቲ እንተአ፤
15 እን ወንተ አከ
መንኤ ሰሪቲ ሰነት እንህርከተ፣
መንኤን ሱን ገሩ ህንዳበቱ፤
እን እሰት እንመጠነ፣
መንኤን ሱን ገሩ ደንደኤ
እሰ ህንባቱ፤
16 እን አዱ ኬሰት
አከ ብቅልቱ
ብሻን ዱጌ ለልሱት፣
ደሜንሳስ እዶ ዳባሳረ እንያአ፤
17 ህድሳ ቱላ ደጋት እንመርመ፣
ከታወን ኬሰስ ከራ እንበርባደተ፤
18 ወንት ቶኮ እዶሳቲ ዮ እሰ በሌሴ፣
እዶን ሱንሞ፣
‹አን ተካ ስአርጌ ህንቤኩ›
ጂዴ እሰ እንገነ።
19 ኩኖ፣ ገመቹን ጅሬኘሳቲ እሰ ከነ፣
ወር ከን ብራስ ለፋ እንብቅሉ።
*13. 11:20፤ 37:21፤ ፈኬ 10:28

20 «ኩኖ፣ ዋቀዮ
ነመ ህርእነ ህንቀብኔ ህንገቱ፣
ወረ ሆማ ሆጂተን ገሩ ህንገርጋሩ፤
21 እን አመስ አከ አት
ኮልፈ ዱዋ ታቱ፣
አረብንኬስ ሰገሌ ገመቹ ጉድሴ
አከ ደጌስሱ እንጎደ።
22 ዮሙስ ወረ ስጅበንት ዬሎን
እንኡፍፈመ፣
ዱንካን ወረ ጀልአታስ ስአች
ህንአርገሙ» ጂዴ እንዴብሴፍ*።
*22. ፈኬ 14:11

ቦቆና 9

ኢዮብ ዱቢ ቢልዳዲፍ ዴቢ ኬኑሳ

1 ከነረት ኢዮብ ዴብሴ፣
2 «ዱጉመዩ ኩን
አከስ አከ ተኤ አን ቤከ!
ገሩ ነምን አተምት
ዋቀዮ ዱረት ቀጂላ ተኡ
ደንደአሬ*?
3 ነምን ቶኮ ዋቀዮት ፈልሙ
ዮ በርባዴ፣
ኩመ ኬሳ ቶኮትሌ ዋቀዮ
ዴቢ ህንኬኑፍ።
4 አጉማን ዋቀዮ ገድ ፈጎደ፣
እን አንጎ-ቀቤሰ፤
ኤኙቱ መተ-ጀብነሳቲን
እሳን ሞርሜ ነጋት ጅራቴ?
5 እን ዴከምሰሳቲን ቱሎተ
ዬሮ ገረ ገልቹ፣
ኡቱ እሳን ቁበ ህንቀባትን፣
እዶሳኒቲ እሳን እንቡተ፤
6 እን ለፈ እዶሳቲ እንሶቾሰ፣
ኡቱቦትን ለፋስ እንራፈሙ፤
7 እን ቢፍቱ እንአቦመ፣
አከ እሼን እፈ ህንኬንኔስ እንጎደ፤
እፈ ኡርጀታስ መለቶዳን
እንጩፈ*።
8 እን ኮጳሳ በንቲወን ዋቃ
እንድሪርሴ፤

ደአወን ገላናረስ እንኤጇቴ*፤
9 ኡርጆተ ‹አማኬተ ጉድቾ›
ጇደመን፣
ኡርጆተ ‹ሰዴ› ጇደመን፣
ኡርጆተ ‹ቶርቢ› ጇደመን፣
ቱቴ ኡርጆተ ገረ ምርጋስ
እሰቱ ኡሜ*።
10 ወንተ ጉርጉዳ
ሁበትና ነማ ገረራ ተኤ፣
ወንተ ድንቅሲሳ
ለኮብሰ ህንቀብኔስ እንሆጇተ*።
11 ኩኖ፣ አነቱ እሰ ህንአርጉ መሌ፣
እን ነብረ እንአዴመ፤
አነቱ እሰ ህንሁበቱ መሌ፣
እን ነቡኬ እንደርበ*፤
12 ዮ እን ቡቴ አዴሜ፣
ኤኙቱ እሰ ዶወቹ ደንደአሬ?
ኤኙቱስ ወንተ እን ሆጇቱ
እሰ ጋፈቹ ደንደአሬ*?
13 ዋቀዮ ዴከምሰሳ ህንዴብሱ፣
ወር ረሃብ ጆዌ ገላና ሰነ ገርጋረን
ሚለሳ ጆለት ገድ እንጉጉፉ*።

*2. 40፡3-5፤ ፋር 143፡2
*7. ኢሳ 13፡10፤ ዮኤ 2፡10፤
አሞ 5፡8 *8. ፋር 104፡2፤
ኢሳ 40፡22፤ ማቴ 14፡25
*9. 38፡31-32፤ አሞ 5፡8 *10. 5፡9
*11. 35፡14፤ በኡ 33፡18-23
*12. ለለ 8፡4 *13. 7፡13፤ 26፡12፤
ፋር 89፡10፤ ኢሳ 51፡9

14 «ኤጋ አተምተን
ዴቢ እሳፍ ኬኑ ደንደአ?
ወንተን እሳ ወጅን ዱበዱስ
አተምተን ፎአቹ ደንደአሬ*?
15 ኡቱመን ዱጋ ቀባዴሌ
አባ ፍርዲኮቲን
አራረ ከደደ መሌ፣
ዴቢ እሳፍ ኬኑ ህንደንደኡ፤
16 ኡቱመን እሰ ዋመዴ
እንስ አናፍ ዴብሴዩ፣
አከ እን ሰገሌኮ ደገኡ
አመኑ ህንደንደኡ*።
17 እን ቡቤ ሁምነ-ቀቤሳን ነጩብሰ፣
ሰበቢ መሌስ መዳኮ እንባይእሰ፤
18 እን ወንተ ሀዳአዳን ነጉተ መሌ፣
ሀፉረ አነ ህንፉደቺሱ።
19 ዋኤ ሁምናፍ ዮ ተኤ፣
እን አንጎ-ቀቤሰ፤
ዋኤ ፍርዲፍ ዮ ተኤ፣
ኤኙቱ እዶ ሰነት እሰ ዋማ?
20 ኡቱመን ዱጋ ቀባዴሌ፣
አፉንኮ አነት እንፈረድቺሰ፤
ኡቱመን ቀጇላ ተኤዩ፣
‹አት ጆልአደ› ናንጇደ።

*14. ለለ 6፡10 *16. 9፡32-33

21 «ኡቱመን ህርእነ ህንቀቡ ተኤዩ፣
አን ዋኤ አፌኮቲ ህንቤኩ፣
ጅሬኘኮስ ነንጅበ።
22 ሁንዱምቱ ቶከቹመ፣
ከናፈን፣ ‹እን ወረ ቀጇሎታፍ፣
ወረ ጆልአተ ወሉመት ቀቤ
እንበሌስ› ጇዴ።
23 ደእቾ ዱአ ድንገታ ዮሙ ፍዱ፣
እን አብዲ ኩተቹ
ወረ በሌሳ ህንቀብኔት እንኮልፈ።
24 ዮሙ ብይ ለፉ ሀርከ
ወረ ጆልአታት ኬነምቱ፣
ዋቀዮ እጆ አቦተ ፍርዲ ብይቻ
እንጃምሰ፤
እሰ መሌ ኤኙቱ ከነ ጎደሬ?

25 «በር ጅሬኘኮ ነመ ፈጉ ጫላ
እንአሪፈተ፤
እን ቀረት እንበለልአ፣
ወንተ ጋሪስ ህንአርጉ*፤
26 እን አከ ብድሩ ጆጆበራ
ሆጇተሜት፣
አከ ጆብረ ወንተ ኞቱረት
ቡቡኡፍ በለልኡት፣
ደፌ እንደርበ።
27 አን፣ ‹ገደኮ ነንእራንፈደ፣
ኞረ ጉሩ ዲሴስ ነንሴቀ› ዮን
ጇዴ፣
28 አከ ነመ የከ ህንቀብኔት፣
አከ አት አነ ህንእላሌ
ዋነን ቤኩፍ፣
ድጽንኮ ሁንድኑ ነሮምእሲሰ፤
29 በሌሳን አነት ሙረመ ኤርገ ተኤ፣
ማሊፈን አከሱማን ደመአሬ?
30 ሳሙናዳን ኡቱን ድቀዴዩ፣
ሀርከኮስ ዳራዳን
ኡቱመን ቁሌፈዴዩ*፣
31 አት ራሬ ኬሰ ነቡፍተ፣
ኡፈትንኮስ አነ እንጪገአ።

*25. 7፡6 *30. ኤር 2፡22

32 «አከ ወሊ ወጅን
ፍርዲት ድአትኔ፥
ዴቢ እሳፍ ሀንኬንኔፍ፥
እን አከኮ ነመ ፎን ኡፈቴ ምት፤
33 ነምን ኑአራርሱዳፍ፥
ሀርከሳ ኑለማኑረ ቀቡ ሀንጅሩ፤
34 ስላዎ እን ኡሌሳ ዱግደኮራ
እንፉደ፥
ናስሱንሳስ አነ ሀንሶዳችሱ ቱሬ*፤
35 አንስ ኡቱን እሰ ሀንሶዳትን፥
እሰት ነንዱበደን ቱሬ፤
አመ ገሩ አፌኮቲን
እሰት ዱበቹ ሀንደንደኡ። *34· 6፡4

ቦቃና 10
ኢዮብ፥ ዋቀዮት ዱበቹሳ

1 «አን ጅሬኘኮ ነንጅበ፥
አፍ ገድ ዲሴስ ገደኮ
ነንደጊስፈደ፤
እሰ ጅሬኝኮ
ኬሰ በኤ አነት ሀዳኤ ነንዱበደ*፤
2 አን ዋቀዮ ወጅን ዱበዴ፥
‹ዋነን ስት በሌሴ
አነት ሀም መሌ፥
ማሊፍ አነት ፈረዳ?
3 መሬ ወረ ጀልአታ ፋረ ቶላዳን
እላልቴ አነ ጩንቁርሱን፥
ሆጂ ሀርከኬቲስ ቱፈቹን
ስት እንቶላሬ?
4 አት ዱጉመ እጀ ፎኒ ቀብዳሬ?
አኩመ ነምን እላሉትስ
እንእላልታሬ*?
5 ጉዮትንኬ አከ ጉዮተ ነማቲሬ?
ወነትንኬስ አከ ወነተ ነማቲሬ?
6 ኤጋ ማሊፍ እረ-ደደርበኮ እያፈቴ፥
ጩቡኮስ ቆረታ?
7 በሌሳ አከን ሀንቀብኔ፥
ሀርከኬስ ከን ነአልቹ
አከ ሀንጅሬ አት እንቤክተ።
*1· 7፡11 *4· 1ሳሙ 16፡7

8 «‹ዱሮ ሀርከኬቱ ቶልቹ ነኡሜ፥
ከን ኬሳ ገረ ገልቴ አነ በሌስታ*?
9 ሱጴራ አከ ነኡምቴ ያደዱ፤
አመሞ ብዮት
ነዴብሱፍ ጂታሬ*?
10 አት አከ አነኒ አነ ሀንደንገላፍኔሬ?
አከ እትቱስ አነ ሀንእትችኔሬ?
11 ጎጋፍ ፎን አነት ኡፍፍቴ፥
ርቡዳፍ ለፌዳን
ወልት ነፈይፍቴ፤
12 አት ጅሬኘ አናፍ ኬንቴ፥
ጋሩማስ ነአርግሲፍቴተ፤
ኡጉምስኬ ሀፉረኮ ጅራችሴረ።
*8· ፋር 139፡13 *9· 33፡6፤
ኡመ 2፡7፤ 3፡19

13 «‹ገሩ አት ከነ ገራ ኬሰ
አከ ካአቴ፥
ኩንስ አኪከኬ አከ ቱሬ
አን ቤከ፤
14 ዮን ጩቡ ሆጄዬ አት እንአርግተ፥
የከኮረትስ አከሱመት
ገድ አነ ሀንዲፍቱ።
15 ጀልአ ዮን ተኤ አናፍ ወዮ!
ሰልጽናን ጉተሜ፥
ገድ ቀበሙዳንስ
ዋነን ልቅምፈሜፍ፥
ኡቱመን ነመ ቀጄላ ተኤዩ፥
ደንደኤ መታኮ አል ሀንቀበዱ።
16 ዮን መታኮ አል ቀበዴ፥
አት አከ ሌንጫ ነአደምስተ፤
አማ አመስ ሁምነኬ እሰ ድንቅሲሳ
አነት እንአርግሲፍት*፤
17 ዱጉ-ባቶተ ሃራ አነረት እንካፍተ፥
ዴከምስኬ አነት እንባይእፍተ፥
ሎልቱ ሃራ አነት እንኤርግተ።
*16· ኢሳ 38፡13

18 «‹ገደሜስ ኬሳ ማሊፍ ነባፍቴ?
እጅ ነመ ቶኮሌ
ኡቱ አነ ሀንአርግን፥
ኡቱን ዱኤረ ተኤ*!
19 ኡቱን ሀንጅራትኔ ተኤ፥
ገደሜስ ኬሳ ገረ አዋላት
ጌፈሜረ ተኤ፥
አተም ጋሪ ቱሬ!
20 በር ጅሬኘኮ ሙራስ ምቲሬ?
ኤጋ ጀጀብነ ጥናሼ
አከን አርገዱት
ነዲሲ አነራ ዴብእ!
21 አን ገረ ለፈ ዴብአኒ ሀንገሌ፥
ለፈ ሀልከኒፍ ዱከነ ሶዳችሳ*፥
22 ገረ ለፈ ዱከነ ቁበ ሀንኬስፍኔፍ
ዱከነ ሶዳችሳ፥
ለፈ ቶረ ሀንቀብኔ፥
ለፈ እፍንዩ አኩመ ዱከና ተኤ

ኡቱን ህንደቅን፥
ጀጀብነ አከን አርገዱት ነዲስ!›
ነንጀደ» ጀዴ።
*18. 3፡3፥11፤ ኤር 20፡14 *21. 7፡9-10

ቦቆና 11

ዞፋር ናእማትች ኢዮቢፍ ዴቢ ኬኑሳ

1ዮሙስ ዞፋር ናእማትች ዴብሴ፥
2«ዱቢ ባይኤዳፍ ዴቢን
ህንኬነሙሬ?
ነምን ዱበታ ተኤፍ ዱጋ
እንአርገታሬ?
3ሶብንኬ ጨሉመ ነመ ጀችሲሳሬ?
ዮሙ አት ገእፍቱስ
ነምን ስእፈቱ ህንጅሩሬ?
4ዋቀዮን፥ ‹በርሲፍንኮ ቁላአደ፥
አንስ ፉለኬ ዱረት
አከ ሴራት ቁላአደ› እንጀተ*፤
5ዋቀዮ አፋንሳ ሳቀቴ፥
ስረት ኡቱ ዱበቴ
አተም ጋሪደ*!
6እን ዶክሳ ኦጉማ ስት እንሙልእስ፥
ሁበትናንሳስ ሀመነ ህንጀደሙ፤
እን ጨቡኬ ኬሳ ገር ቶኮ
አከ ህንለካአምኔ ሲፍ ጎቹሳ
ቤክ*!
*4. 10፡7፤ 16፡17፤ 33፡9 *5. 38፡1
*6. ሮማ 11፡33፤ 1ቆሮ 2፡16

7«ገድ ፈጌኝ ዶክሳ ዋቀዮ
ቆርቴ ብረ ገኡ ደንዴሳሬ?
ዳሪ ያደ እስ ሁንዱማ ደንደኡ
ቆርቴ ብረ ገኡ ደንዴሳሬ*?
8ያድንሳ በንቲ ዋቃ ጫላ
ኦል ከአደ፥
ማል ጎቹ ደንዴሰሬ?
እዶ ለፈ ጀላ ጫላ ገድ ፈጎደ፥
ማልሳ ቤኩ ደንዴሰሬ?
9ሰፈርሳስ ለፈ ጫላ እንዴረተ፥
ገላነ ጫላስ እንበልእተ።
10ዋቀዮ ከነ ሁንዱማረ ደርቤ ዱፌ፥
መነ ህዳት ስገልቼ፥
ያኢስ ዮ ስት ደቻሴ፥
ኤኙቱ እስ ዶዉ ደንደአ*?
11እን ነመ ዋኤ ህንባፍኔ ቤከ፥
ጀልእነ ነማ ዮሙ አርጉ፥
እን ያዳን ህንቀቡሬ?
12ዮ ሀሬን ጋንፈ ባፍቴ ዱዋ፥
ነምን ጎዋን ኦጌስ ተኡ
እንደንደአ።
*7. 1ቆሮ 2፡10 *10. 9፡12

13«አት ገራኬ ዮ ቀጆልፈቴ፥
እስ ከደቹዳፍስ ሀርከኬ
ዮ በልእፍቴ*፥
14የከ እስ ሀርከኬ ኬስ ጅሩ
ዮ ኦፍራ ፈጌስቴ፥
ጀልእንስ ጎዶወንኬ ኬስ
ህንቡፈቱ ዮ ተኤ፥
15ዮሙስ አት ዱጉማን ዩሎ መሌ፥
መታኬ ኦል እንቀበተ፤
ሶዳ መሌስ ጀባቴ እንዳበተ*።
16አት ረክነኬ እንእራንፈተ፤
አከ ብሻን ያኤ ደርቤ ዱዋት
እስ እንያደተ።
17ጅሬኝኬስ ጉያ ሳፉ ጫላ እንእፈ፥
ዱክንስ አከ ገነማ እንተአ*፤
18አብዲን ዋን ጅሩፍ እንአመነተ፥
አት ናኖኬ መርስቴ እላልቴ
ነጋትስ እንረፍተ፤
19አት እንረፍተ
ከን ስሶዳችሱስ ህንጅሩ፥
ነሞትን ባይኤን
አከ አት ፋረ እሳንት ቶልቱ
እንበርባዱ*፤
20እጅ ጀልእታ ገሩ አርጉ እንደደበ፥
ከራ እቲን ዱራ በአንስ እንደቡ፤
አብዲንሳኒስ ዱአ ዱዋደ» ጀዴ።
*13. በኡ 9፡29፤ ፋር 88፡9፤
1ሞቶ 8፡38-39 *15. 22፡26
*17. ኢሳ 9፡1-2፤ 42፡16፤ 58፡8፤
ፋር 97፡11 *18-19. ፋር 4፡8

ቦቆና 12

ኢዮብ ዱቢ ዞፋሪፍ ዴቢ ኬኑሳ

1ኢዮብሞ ዴብሴ፥
2«ዱጉመዩ፥ እስን ነሙመ፥
ኦጉማንስ እስኒ ወጅን እንበደ።
3አንስሞ አኩመኬሰን ሁበትና ቀበ፥
እስኒ ገድስ ምት፤
ወንተ አከሲ ከነ
ኤኙቱ ወላለሬ*?
4አን ፍሮተኮ ዱረት
ሙከ ኮልፋን ተኤ፤
አነ እስ ዋቀዮን ዋመቴ፥
እንሞ ዴብሴፍ፥
አነ እስ ዱገ-ቀቤስ፥

እሰ ሙዳ ሀንቀብኔቱ
ሙከ ኮልፋ ተኤ* ፤
5 አከ ነምን እት ቶሌ ያዱት ፥
በዲስ ነመ ቱፈተማዳፍ ፥
ወረ ሚልሳኒ ሙጩሜቴፍ
ቆጳኤ ።
6 ጎዶወን ወረ ሳምቱ ነጋደ ፥
ወር ዋቀዮን ቱቱቀኒ አርሰን ፥
ወር እሬሳኒ ዋቄፈተንስ
ናሱ መሌ እንጅራቱ* ።

*3. 13:2፤ 2ቆሮ 11:5-6 *4. 17:6፤
ፋር 22:7፤ ማቴ 27:39-44
*6. 21:7፤ ፋር 73:3-12፤ ኤር 12:1-2

7 «ሜ ፥ ብኔንሶተ ጋፈዱ !
እሳንስ ስበርሲሱ ፤
ወረ ቅሌንስ ኬሰ በለልአንስ
ጋፈዱ !
እሳን ስት እንህሙ* ፤
8 ለፈት ዱበዱ ! እንስ ስበርሲስ ፤
ዮኪስ ቁርጡሚን ገላና
አከ ስት ህሙ ጎድ !
9 ሀርከ ዋቀዮ አከ እሳን ቶልቼ ፥
እሳን ከነ ሁንዱማ ኬሳ ኤጕቱ
ህንቤኩ ?
10 ጅሬኛ ኡመመ ሁንዱማ ፥
ሀፋር ነመ ሁንዱማስ ሀርከሳ
ጀለ ጅረ* ፤
11 አኩመ አረብን ኛተ ምኤፈቱ ፥
ጕርስሞ ዱቢ ገርገር ህንባሱሬ ?
12 አጕማ ወረ ለፈ ጕረንቱ ቀበ
ምቲሬ ?
ሁበትናስ ወረ በርሳኒ ዴረቴቱ
ቀበ ምቲሬ* ?

*7. 38:39-39:30፤ ማቴ 6:26-30
*10. 34:14-15፤ ኡመ 2:7፤
ለኮ 16:22፤ ሆኤ 17:25 *12. 8:8-10

13 «አጕማኒፍ አንጎን ከን ዋቀዮት ፥
ጎርሱኒፍ ሁበትቿሱንስ
ከኡመሳት* ፤
14 ወንተ እን ዲጌ ፥
ነምን ቶኮሌ ዴብሴ እጃሩ
ህንደንደኡ ፤
ነመ እን በልበለ እት ጩፌራ ፥
ነምን ቶኮሌ በኡ ህንደንደኡ ፤
15 ዮ እን ቦካ ዶወቴ ፥ ጫምሳቱ ተአ ፤
ዮ እን ባይእሴ ገድ እሰ ዲሴ ፥
ብሻን ለፈ እንበሌስ* ፤
16 አንጎኒፍ አጕማን ጕቱን ከንሳት ፥
እን ጎዎሜ ፥
እን ጎዎምፈሜስ ለቹ ከኡመሳት* ፤
17 እን ጎርስቶተራ ፥
አጕማሳኒ እንፋደ ፥
ቁላስ ገድ እሳን እንዲስ ፥
አቦተ ፍርዲስ ጎዎተ እንጎደ ።

*13. ፈኪ 8:14፤ ኢሳ 11:2
*15. ኡመ 7:17-23
*16. 1ሞቶ 22:20-23

18 «ህደተ ኡልፍና እሰ ከን ሞቶታ
እሳንቲ ሂኬ ፥
ፋኞ ሙዲሳኒት እንህደ ፤
19 እን ሉቦተ ቁላሳኒ ገድ እንዲስ ፥
ወረ አቦ ጭማ ቀበንስ
ገረ እንገልቾ* ፤
20 ወረ አመነሞ ሀርካ ዱቢ እንበሌስ ፥
ማንጕዶትንስ ዱቢ ገርገር ባሰኒ
አከ ህንሁበትኔ እንጎደ ።
21 እን ጕርጕዶተት ሰልጽነ እንፍደ ፥
ወረ ጀጀቦስ ህደትና
እንሂከቼስ* ፤
22 እን ወንተ ዶከታ
ዱከነ ኬሰ ጅሩ እንሙልእስ ፥
ዱከነ ሶዳችሳረትስ እፈ እንባስ ።
23 ሰበ ለፈራ ባይኤ እንጕድስ ፥
እሳን እንበሌሰስ ፤
ሰበ ለፈራ እንተምሳስ ፥
ብያስ እሳን እንባስ ።
24 እን ጌጌስቶተ
ሰበ ለፈራ ኬሳ ያደ እንፋደተ ፥
ለፈ ኦና ከራ ህንቀብኔ ኬሰስ
አከ ጆረን እንጎደ ።
25 እብሳን ዋን ህንጅሬፍ
ዱከነ ኬሰ እንቀቀበቱ ፥
አከ ነመ መቻኤ
አከ እሳን ገተንተረን እንጎደ ።

*19. 1ሳሙ 2:30-32፤ 22:18-19
*21. 1ሳሙ 17:45-47፤ ፋር 107:40፤
ዳን 4:28-30

ቦቆና 13

ኢዮብ ፥ እቱመ ፋፌ ዱበቹሳ

1 «ከነ ሁንዱማ እጅኮቲን አርጌረ ፥
ጕረኮቲንስ ደገኤ እሰ ሁበዴረ ።
2 ወንተ እስን ቤክተን አንስሞ ቤከ ፥
አን እስኒ ገድ ምት* ፤
3 አን ገሩ

እሰ ሁንዱማ ደንደኡ ወጅን
ነንዱበደ፥
ዱቢኮስ ዋቀዮት ነንፈልመደ።
4 ሀተኡዩ መሌ፥
እስን ወረ ሶብደኒ እረ ድብደኒደ፥
እስን ሁንዱምትኬሰን አጌሶተ ቆርቻ
ወረ ዋኤ ህንባፍኔደ።
5 እስን ራወተኒ
ኡቱ ጨሉመ ጀተኒ፥
ኩን እስኒፍ አጉማ
እንተአ ቱሬ* !
*2. 12፡3 *5. ፈኬ 17፡28

6 «አመ ዱቢኮ አናፍ ደገአ !
እሰ አፉንኮ ህመቻ ጅሩስ
ደጌፈዳ !
7 ጀልእናን ዋቀዮፍ ዱበቱሬ ?
እሳፍስ ጎዎምሳ ሃሶፍቱሬ ?
8 እሳፍ እንሎግዱሬ ?
ዋቀዮፍ ያኢሳ ፈልምቱሬ ?
9 እን ቆሬ ዮ እስን እላሌ፥
እስኒፍ በኤሳሬ ?
ዮኪስ አኩመ ነመት ገእፍተን፥
ዋቀዮት ገእሱ ደንዴሱሬ* ?
10 እስን ዶክሳት ዮ ሎግደን፥
እን ዱጉማን እስን እንእፈተ።
11 ሱራንሳ እስን ህንሶዳቾሱሬ ?
ናስሱንሳስ እስን
ህንሮምእሲሱሬ* ?
12 ጀች እስን መታት ቀበተን
አከ ወንተ ዳራ ቡኤት፥
ደኦንኬሰን ደአ ሱጴት።
*9. ገላ 6፡7 *11. ፋር 119፡120፤
ኢሳ 6፡1-5

13 «አነራ ጨሉመ ጀዳ፥
ወንት ፈዴ አነት ሀዱፉ፥
አን ነንዱበዳ !
14 ማሊፈን ፎንኮ እልካንኮቲን ጭኒኔ፥
ሉቡኮስ ማሊፈን ሀርከኮቲን
ገድ ዲሴ፥
ረክነ አፉን ቡአ ?
15 ዋቀዮ ዮ ነአጂሴዩ፥
አን እሱመን አብደደ፤
ዱጋኮስ እሱመ ዱረተን
ፈልመደ*፤
16 ኩን ፈይነ አናፍ እንተአ፥
ወር ዋቀዮ መሌ ጅራተን ገሩ
ፉለሳ ዱረ ህንዱፈን።

17 ዱቢኮ በኤስ ጎዳ ደጌፈዳ፥
ወንት አን ጀዱስ
ጉረኬሰን ኬሰ ሀቡኡ !
18 አን ኩኖ አመ ዱቢኮ ቶረ
ቀብሲፈዴረ፥
አከን ዱጋ አርገዱስ ነንቤከ*፤
19 ከን ነሀዴሱ ጅራሬ ?
ዮ አከስ ተኤ ጨሉመ ጀዴ
ነንዱአ*።
*15. 14፡20 *18. 9፡2-4 *19. ኢሳ 50፡8

20 «ያ ዋቀዮ፥ ወንተ ለመን ስከደደ፥
አትስ ‹ቶሌ› አናፍ ጀድ !
አን ዮሙስ ስዱራ ህንዶከዱ፤
21 ሀርከ አደበኬቲ አነራ ዴብስ !
ናስሱንኬስ አነ ህንሶዳችስን* !
22 ኤጋ አት ነዋም፥
አንስ ነንአዋደ፤
ዮኪስ አን ነንዱበደ፥
አትሞ ዴቢ አናፍ ኬን* !
23 የከኮፍ ጨቡንኮ ሀመም ባይአታ ?
እረ-ደደርበኮፍ ጨቡኮ
አነት ህም !
24 አት ማሊፍ ፉለኬ ነዱራ ዶክስታ ?
አከ ዲነኬትስ ማሊፍ ነለኮፍታ* ?
25 ባለ ቅሌንስ ፉዴ አዴሙ
ሶዳችፍታ ?
አበቂስ እንአሪታሬ ?
26 አት ወንተ እቲን ነሀዴስቱ
አነረት እንጫፍቴ፥
ገቲ የከ በረ እጀሉማኮቲስ
አከን አርገዱ እንጎቴ*፤
27 አት ሚለንኮ ጅርመ ኡልፉታ
ግዱ እንገልችተ፥
ተርካንፊኮ ሁንዱማስ እንኤግደ፤
ፉኑኮቲፍስ ዳሪ እንጎተ።
28 ኤጋ ነምን አከ ወንተ በሶቤ ቶኮ፥
አከ ኡፈተ ብሊዳን ኛተሚስ
እንዱመ*።
*21. 6፡4፤ 9፡34፤ 19፡21
*22. 31፡35፤ 40፡7 *24. 19፡11፤
ፋር 4፡6 *26. ፋር 25፡7
*28. ፋር 102፡26፤ ኢሳ 50፡9

ቦቆና 14

በር ጅሬኛ ነማ ገባባ አከ ተኤ ዱበቹሳ

1 «ነመ ተኤ ለፈረት ከን ደለቴ፥
በርሳ ገባባደ፥
ረክንሳሞ ባይኤደ*፤

2እን አከ ደራራት ኦል እንበአ፥
እንጮለገስ፤
አከ ጋድሳት እንደርበ፥
ህንቱሩስ*፤
3ከን አከሲ ከነ እንእላልታሬ?
አነሞ ፍርዲዳፍ
ኦፍ ዱረት እንድኤስታሬ?
4ኤኙቱ ወንተ ቁላአ ህንተእን ኬሳ፥
ወንተ ቁላአ ባሱ ደንደአ?
ነምን ከነ ደንደኡ ቶኮሌ ህንጅሩ*።
5በር ጅሬኘ ነማ ሙረማ
ኤርገ ተኤ፥
ለኮብስ ጅአሳቲስ ስብረ
ኤርገ ጅራቴ፥
አከ እን እረ ደርቡ ህንደንዴኜፍ፥
ስቱ ዳሪ እት ጎዴ*፤
6አከ እን ቦቆቱት፥
አከ ነመ ቀጨረሜ ሆጄቱትስ
በረሳ ከነት አከ ገመዱት፥
አት እስ ዲሲቲ
እጀኬ እሰራ ዴብስ*!

*1. 7፡1 *2. 8፡9፤ ፋር 90፡5-6
*4. ፋር 14፡3 *5. ፋር 39፡5-6፤
31፡15 *6. 7፡1-2፥19

7«ሙክት ዮ ሙረሜዩ
ዴብኤ ዋን ለቱፍ፥
ደሜ ጎደቹንሳስ
ዋን ህንኦሌፍ አብዲ ቀበ*፤
8ህድሳ ለፈ ኬሳ ዮ ዱሎሜዩ፥
ጉፉንሳ ለፈ ኬሰት ዮ ጎጌዩ፥
9ፎሊ ብሻኒቲን እንለተ፥
አከ ብቅልቱ ሃራስ ደሜ እንባስ፤
10ነምን ገሩ እንዱአ፥ እንበደስ፤
ኤርገ ሀፉር ኬሳ ያኤ፥
ኤጋ ነምን ኤስ ጅረሬ?
11አኩመ ኩፈምን ብሻኒ
መኒሳ ኬሳ በዱ፥
ብሻንስ ያአሳ ኬሳ ያኤ ዱሙ*፥
12አከሱመ ነምን እንጪሰ፥
ዴብኤስ ህንከኡ፤
በንቲወን ዋቃ ሀመ ደበመንት፥
ነምን ህንደመቁ፤
ዮኪስ ህርበሳ ኬሳ ህንካፈሙ*።

*7. 19፡10፤ ኢሳ 6፡13 *11. ኢሳ 19፡5
*12. 7፡9-10

13«ዴከምስኬ ሀመ ደርቡት፥
እዶ ለፈ ጀላ ኬሰ
ኡቱ አነ ዶክስቴ፥
አከን ህንአርገምኔስ ኡቱ ጎቴ፥
ዬሮ ሙረማ ላቴ ኡቱ ነያደቴ፥
አተም ጋሪደ!
14ነምን ኤርገ ዱኤ ዴብኤ
እንጅራታሬ?
ሀመ እን ነፉሩ ዱፉት፥
በረን ደደቢዳን ለፈረ ጅራዱ
ሁንዱማት
እስ ነንኤገደ፤
15አት ሆጂ ሀርከኬቲ እንያደ፤
ከናፍስ አነ እንዋምተ፥
አንስ ነንኦዋደ።
16አመ ተርካንፌኮ እንለኮፍተ፥
ጩቡኮሞ ህንጨቀፍቱሬ?
17እረ-ደደርብኮ ኮሮጆ ኬሰ ቡፈሜ፥
እት ጩፈሜ፥
መለቶን እት እንጎደመ፤
አትሞ የክኮ አከ ህንሙልአትኔ
እንጎተ።

18«አኩመ ቱሉን ጨጨቤ ጅጅጉ፥
ከታንስ እዶሳቲ ቡተቱ፥
19አኩመ ብሻኖትን ደጋ ቀርሴስን፥
ቦካን የንዶንስ ብዮ ለፈራ ድቁ፥
አትስ አከሱመ አብዲ ነማ
እንበሌስተ፤
20አት ራወቴ እስ እንሞተ፥
እንስ እንዱአ፤
ፉለሳ እንጌደርተ፥ እሰስ
እንጩላፍተ።
21እልማንሳ ዮ ኡልፍነ አርገተን፥
እን ህንቤኩ፤
ዮ እሳን ገድ ዴብአንስ፥
እን ህንአርጉ፤
22እሰት ዱኩበ ደግነሳቲ ዱዋቱ
ደገአመ፥
ከናፍ እን ኦፉመሳ ዱዋዳፍ
እንቦአ» ጂዴ።

ቦቆና 15

ኤሊፋዝ አመስ ኢዮብት ዱበቹሳ

1ዮሙስ ኤሊፋዝ ቴማንች ዴብሴ፥
2«ነምን ኦጌስ
ቤኩምሰ ዋኤ ህንባፍኔን
ዴቢ ኬናሬ?
ቅሌንሰ በአ-ቢፍቱ
እስ ጉባ ገራሳ እንጉተታሬ?

3 ዱቢ ቡእ ህንቀብኔን ፥
ዮኪስ ሃሳ ዋኤ ህንባፍኔን
እንፈልመታሬ* ?
4 አት ገሩ ዋቀዮን ሶዳቹ እንዲፍቴ ፤
እረ ዴዴብቴስ ዋኤሳ ያዱራ
እንዴብቴ ።
5 የክኬ ዱቢ ዋን ስበርሲሱፍ ፥
አት አከ ወረ ሀጤት
ዱበቹ ፎእቴ ፤
6 ዱቢዱመኬቱ ስት ፈረደ ፥
አረቡመኬቱስ ዱጋ ስረት
በአ መሌ ፥
አነ ምት* ።
*2-3. 8፡2፤ 16፡3 *6. ፈኬ 18፡7

7 «ነመ ለፈራ ሁንዱማ ኬሳ ስቱ
ዱረ ደለቴሬ?
አት ጋሮተ ዱረ ኡመምቴሬ* ?
8 አኬከ ዋቀዮ እሰ ዶከታ
ደጌሴታሬ?
ኦጉማንስ ስኡመ ብረ ገኤ
ዳበቴሬ* ?
9 ወንተ ኑእ ህንቤክኔ ፥
ማልፋ ቤክታ?
ወንተ ኑእ ህንሁበትኔ ፥
ማልፋ ሁበታ?
10 መታንሳኒ ሀሪ ከን ተኤ ፥
ወር ለፈ ጉረን ፥
አባኬ ጫላ ከን ዱሎመንስ
ኑግዱ ጅሩ ።
11 ስጀጀቤሱን ዋቀዮ
ዮኪስ ሱተ ጂዴ ስት ዱበቹንሳ
ስት ጥናቴሬ* ?
12 ያድንኬ ማሊፍ ስፉደቴ ሶካ?
አሪዳንስ እጅኬ ማሊፍ ቦበአ?
13 እን ዋቀዮት ስአርሴ
ዱቢ ጆባ አከሲ ስዱበቹሴ
ማሊ?
*7. 38፡4፥21 *8. 11፡7፤ ኤር 23፡18፤ ሮማ 11፡33-34 *11. 16፡2፤ 21፡34

14 «ነምን ማሊዩ
ቂላአ ተኡ ደንደአሬ?
ዮኪስ ነመ ተኤ ከን ደለቴ
ማሊዩ ፥
ቀጂላ ተኡ ደንደአሬ* ?
15 ኩኖ ፥ እን ቁልቁሎተሳዩ
ህንአመነኔ ፥
በንቲወን ዋቃስ
እጀሳ ዱረት ቂላአ ምት
ኤርገ ተኤ* ፥
16 ኤጋ ዮስ እን የከ ሆጂቹ
አከ ብሻኒ ዴቦቱ ፥
ሀመም ጪገአማፍ መንጨአ
ሀተኡሬ?
*14. 4፡17፤ 14፡4 *15. 4፡18፤ 25፡5

17 «አን ወንተን አርጌ ነንዱበደ ፥
እሰስ ስት ነንህማ ደጌፈዱ* !
18 እንስ ወንተ ነሞትን አጌዩን
አቦተሳኒራ ፉደተኒ ፥
ኡቱ ህንዶክስንስ ዱበተኒደ ።
19 ለፍት እሳን ዱዋዳፍ ኬነሜ ቱሬ ፥
ኦርምስ እሳን ግዱ ህንልጥኔ ።
20 ነምን ጀልአን
ጉቱማ በረሳቲ ረክናን
ደደቤ እንጅራተ ፤
ነመ ነመ ሶዳችሱፍስ
በረ ሙራስቱ ካአሜፊ ጅረ ።
21 ሰገሌን ነመ ናስሱ ጉረሳራ እንእየ ፥
ኡቱ እን ፥ ‹ነጋደ› ጂዱስ
ሳምቶትን በላ እሰት እንቡሱ ፤
22 ኤጋ ብላን እሰ እንኤገተ ፥
ዴብኤ ዱከነ ኬሳ አከ በኡስ
ህንአብደቱ ፤
23 ሬፍሳስ እርባተ አላቲ እንተአ ፥
በዲሰት አከ ድአቴስ እንቤከ ፤
24 ረክኒፍ ሙደምን
አከ ሞቲ ሎላፍ ቆጳኤት
እሰረ እንበኡ ፥
እሰ እንናስሱስ* ፤
25 እን ሀርከሳ ዋቀዮረት
ዋን ኦል ፉደቴፍ ፥
እሰ ሁንዱማ ደንደኡረትስ
ጆባ ዋን ኦፍ ፈኬሴፍ ፥
26 ቦቁ-ጆብናን ጋችነሳ
እሰ የቡ ፉደቴ እሰት እንፌገ* ።
*17. 32፡10፤ 36፡2 *20-24. 18፡11-14፤ ኡመ 4፡14 *25-26. 2ሞቶ 19፡21-24፤ ኢሳ 14፥13-14

27 «እኖ ፉልሳ ጮማን በቦኮኬረ ፥
ሙዲንሳስ ጮማን ፉርደቴረ ፤
28 እን መንደሮተ ዲገመን ፥
መኔን ነምን ኬሰ ህንጅራትኔ ፥
ወረ ዲገመኒ ቱለሙፍ ጂደን
ኬሰ እንታአ* ።
29 እን ህንሶሮሙ ፥

በዻዱማንሳ ጀባቴ ህንዻበቱ፤
ቀቤኘሳ ሁንዴ ህንጎደቱ፤
30 እን ዱከነ ዱራ ህንበኡ፥
አረብን እብዻ ደሞተሳ እንጎገሰ፥
ሀፉረ አፉን ዋቀዮ ኬሳ በኡንስ
ፉደሜ እንሶከ፤
31 ገቲን እሳፍ ኬነሙ
ወንተ ዋኤ ህንባፍኔ
ዋን ተኡፍ፥
እን ወንተ ዋኤ ህንባፍኔ
አመነቹዻን አፍ ህንጎምምስን* !
32 ዬሮንሳ ኡቱ ህንገእን እንሙለገ፥
ደሜንሳስ ህንለልሱ፤
33 እን አከ ሙከ ወይኒ እሰ እጀሳ
እሰ ህንብልቻትን ሁርጉፈቱት፥
አከ ሙከ ኤጀርሳ
እሰ ደራራሳ ሀርጫፈቱት፤
34 ኩተት ወረ ዋቀዮን ህንቀብኔ
ደለ ህንጎደተን፥
ጎዶወን ወረ ገበርሱ ጃለተኒስ
እብደቱ ጠጵ ጎደ፤
35 እሳን ገራት ሀምነ እንያዱ፥
ወንት ያደሳኒ ኬሳ በኡስ
ረከነ እንፍደ፤
ያደሳኒ ኬሰት ጎዎምሳ
እንቆጺሱ» ጀዴ* ።

*28. ኢሳ 14፡15 *31. ኢሳ 28፡15፥18
*35. ኢሳ 59፡4፤ ፉር 7፡14

ቦቆና 16

ኢዮብ፥ ኤሊፉዚፍ ዴቢ ኬኑሳ

1 ዮሙስ ኢዮብ ዴብሴ፥
2 «እን ዱቢ አከሲ ከነ
ባይኤ ደገኤረ፤
እስን ሁንዱምትኬሰን
ጀጀቤስቶተ ረከነ ደበልተኒደ* ።
3 ዱቢን ዋኤ ህንባፍኔ ዱመ ቀባሬ?
ዮኪስ አት ማልቱ
ስቱቱቅናን ዱበቴ ጺሱ ድዻ?
4 ኡቱ እሰን እዶኮ ቡተኒ፥
አንስ አኩመኬሰን ነንዱበደ፥
መታኮስ እሰንት ነንራሰን ቱሬ* ፤
5 ዱቢ አፉንኮቲቲን እሰን
ነንጀጀቤሰ፥
አረበኮቲንስ ዱኩቢኬሰን
ነንሰልጵሰን ቱሬ ።

*2. 15፡11 *4. ፉር 22፡7

6 «አን ዮን ዱበዴ
ዱኩብንኮ አነት ህንሰልጰቱ፥
ዮን ኦብሴስ ሆማ
አነት ህንፎየኡ ።
7 አመ ገሩ ያ ዋቀዮ፥
አት ነደደብሲፍቴተ፥
ወረ አና ወጅን ጅረን ሁንዱማ
በሌስቴተ፤
8 ረከንኮ ነቀቡንሳ ዱጋ አነት እንበአ፤
ሁቅንኮ አነረት ከኤ
ሙልእነት ዱጋ አነት እንበአ* ፤
9 እን ዴከምሰሳቲን ነተርሳሴ፥
ዲኑማ አነት እንአርግሲሴ፥
አነትስ እንጭኒነቴ፤
ዲንኮ እጀ አነት እንዲሜፈተ ።
10 ነሞትን አፉንሳኒ
በልእሰኒ አነት እንበነን፥
ገእሳ መዲኮ ከበለን፥
ቶኮ ተአኒስ አነረት ወል ገአን ።

*8. 19፡20፤ 33፡21

11 «ዋቀዮ ወረ ከንሳ ህንተእንት
ነኬኤረ፥
ሀርከ ወረ ጀልኦታ ኬሰስ ነቡሴረ* ፤
12 እሰቱ ነጨብሴ ገርገር ነባሴ መሌ፥
አን ኦፍራ ቡኤ ነንጅራደን ቱሬ፤
እን ሞርመ ቀቤ ነጨጨብሴ፤
አደባፍ ከን እት አኬከቱ ነጎደቴ* ።
13 ጥዮሊንሳ አነት መርሰን፥
ዋቀዮ ኦአ መሌ ከሌወንኮ
እንተርሳሰ፥
ሀዶፍቱኮስ ለፈት እንደንገላሰ* ።
14 እን ደእቸረት ደእቸ
አነት እንደበለ፥
አከ ሉልቱት ፌግቻን
አነረ እንበአ ።

*10-11. 30፡9-14፤ ፉር 22፡12-18
*12. ፉሩ 3፡12 *13. 6፡4፤ ፉሩ 3፡13

15 «አን ኡፌተ ገዻ ሆደዴረ፥
ሁምነኮስ ብዮ ኬሰ ነንካኤ* ፤
16 ፉለኮ ቦእቾቱ ቦቦኮከሴ፥
ባሌወን እጀኮስ አነረ ገረገለኒ
ለፈ አርጉ ነዶወን፤
17 ከነ ኬሳሞ ሁምናን ነመረት ከኡን
ነብረ ህንጅሩ፥
ከደትናንኮስ ቁላአደ* ።

*15. ኡመ 37፡34 *17. 33፡1-34፤
ኢሳ 1፡15

[18] «ያ ለፋ ዲገኮ ህንዶክስን!
እይኮስ ስብረት ኡካመሜ
ህንሀፍን*!
[19] ኩና፥ አሙመዩ
ከን ዱጋ አናፍ በኡ ዋቀረ ጅረ፥
ዋኤኮ ከን ህሙስ
ኦል ገረራ ጅረ*፤
[20] ፍሮትንኮ አነት ገእሱ፥
አን ገሩ ዋቀዮት ቦኤ
እምማን ነንደንገላሰ።
[21] አከ እሰ ነማፍ ነመ ወልት
አራርሱት፥
ነምን ነማፍ ዋቀዮን
ወልት አራርሱ
ኡቱ አርገሜ አተም ጋሪደ*!
[22] ወጋ ሙራስ ዱዋቱ ሀፈ፥
ከነ ቦዴ አን ለፈ ህንገሌ
ደቂኮት*።

*18. ኡመ 4፡10፤ ህስ 24፡7-8፤
ኢሳ 26፡21 *19. 17፡3
*20-21. 1ሳሙ 2፡25 *22. 10፡21-22

ቦቆና 17

ኢዮብ ዴቢሳ እቱመ ፉፉሳ

1 «ህፉርኮ ነኬሳ ያኡፍ ጀት፥
በር ጅሬኝኮ ዱሜረ፥
አዋልስ አናፍ ቆጿኤ ጅረ*።
[2] ዱጉመ ወር ገእፍቱን
ነመርሰኒ ጅሩ፥
እጅኮስ ቱቱቃሳኒረ ቡፈቴ ጅረ።
[3] አናፍ ቀብሲሰ ከን ተኡ
አፍ ብረ አናፍ ካእ!
ስእ መሌ
አብዲ ከን አናፍ ተኡ ኤፕሬ*?
[4] አከ እሳን ህንሁበትኔፍ
ያደሳኒ ጀላ ዶክስቴተ፥
ከናፍ አከ እሳን ሞአን ህንንቱ፤
[5] ነመ ቀቤኘ ፍሮተሳ
ሀርመቹፍ ጂዴ፥
መቃሳኒ በሌሱ፥
እጅ እጀሎተሳቲ አርጉ
እንደደበ።
[6] ዋቀዮ፥ ነመ እሰ ነምን
ፉለሳት ቱፉ፥
ነመ ሁንዱማፍስ
ሙከ መማከሳ ነኅዴ*።
[7] ገደራ ከን ከኤ እጅኮ አርጉ ደቤ፥
ቡአን ደግነኮቲ ሁንድኑስ
ጋድዱሳቱ አዴመ።
[8] ነሞትን ያደ ቀጂላ ቀበን
ከነ እንድንቅፈቱ፥
ነምን በሌሳ ህንቀብኔ
ወረ ዋቀዮ መሌ ጅራተንት
እንከአ*፤
[9] ሀተኡዩ መሌ፥
ነምን ቀጂላን ከራሳት እንጀባተ፥
እን ሀርከሳ ህንጡራእንስ
ሁምን ደበለቻ እንአዴመ።

*1. ፋር 88፡3-5 *3. 16፡19 *6. 12፡4፤
30፡9 *8. ኢሳ 52፡14-15

[10] «ሁንዱምትኬሰን
ሜ ዴብኣቲ ያላ!
አን ገሩ እስን ግዱዳ
ነመ አጌሰ ህንአርገዱ፤
[11] በር ጅሬኝኮ ደርቤረ፥
አኬክንኮ፥ ሀዊን ገራኮስ
ከራት እንሀፌ።
[12] ጀር ኩን ሀልከን ጉያት እንዴብሱ፥
ዱሮ ዱከናኡሞ፥ ‹እፍን
ድአደ› እንጂዱ*።
[13] እዶ ለፈ ጀላ አከ መነኮቲት
ዮን እላሌ፥
ስሬኮስ ዱከነ ኬሰ ዮን ዳበዴ፥
[14] ቦለ ቅሌቲን፥ ‹አት አባኮት›፥
ራሞዳንስ፥ ‹አት ሃደኮት
ዮኪስ አቦሌቲኮት› ዮን ጂዴ፥
[15] ኤጋ ዮስ አብዲንኮ ሜሬሬ?
አብዲኮ ከነስ ኤፕቱ አርገሬ?
[16] እን ገረ ከረ እዶ ለፈ ጀላት
ገድ እንቡኣሬ?
ወሊ ወጅንስ ብዮ ኬሰ
ገድ እንልጥናሬ?» ጂዴ።

*12. 11፡17

ቦቆና 18

ቢልዳድ ሹኣህች አመስ ኢዮብት ዱበቹሳ

[1] ከነ ቦዴ ቢልዳድ ሹኣህች ዴብሴ፥
[2] «አት ዮም ዱበቴ ፍጣ?
እረት ዱበናቲ ሜ እት ያድ!
[3] ማሊፍ አከ ሆሪ መርገ ዴዱት
ለካአምኔ?
እጀኬ ዱረትስ
ማሊፍ አከ ኀዋት እላለምኔ?
[4] ያ ኢዮብ፥

እሰ ዴከምሰኬቲን
መታ አፍራ ጭርቱ፥
ለፍት ሰበቢኬቲፍ ሀአንቱሬ?
ዮኪስ ከታን እዶሳቲ ሀቡተቱሬ?

5 «እብሳን ነመ ጀልአ እንዳመ፥
አረብን እብደሳሰ ህንእብሱ፤
6 እፍን ዱንካነሳ ኬሰት ህንእብሱ፥
እብሳንሳሰ እሰረት እንዳመ*፤
7 ሁምን ተርካንፊሳቲ እንላፈ፥
መል እን ቆጲሴሰ
እሰ እንጉፈቺሰ፤
8 ሚልሳ ክዮት እሰ እንገልቸ፥
ቦለ ኬሰት ቀበሙረሰ እንአዴመ፤
9 ፉታሳን ኮሜሳ እንቀበተ፥
ሜንዶንሰ ጀቤሴ እሰ እንቀበ፤
10 ፉኞን እት ፉርገኤ እሰ ቀቡ
ለፈ ኬሰ እንዶክፈሜ፤
ፉታሳንሰ ከራረ እንካአሜፍ፤
11 ወንት ነመ ናስሱ
ከራ ሁንዱማ እሰ እንሶዳችሰ፥
እሰ ዱካ ቡኤሰ እሰ እንአርአ*፤
12 ሁምነሳ ቤል እንደደብሲሰ፥
በዲፍንሰ ቆጻኤ እሰ እንኤገተ።
13 ዱኩብን ጎጋ ደግነሳቲ እንፍጠ፤
ዱኩብን ሶዳችሳንሰ
ሀርከሳፍ ሚለሳ እንኛተ*፤
14 ዱንካነሳ እሰ አመነቴ ኬሰ ታኡ
ኬሳ እንቡቅፈመ፥
ገረ ሞቱማ ዱአትሰ እንጌፈመ፤
15 ከንሳ ከን ህንተእንሰ
ዱንካነሳ ኬሰ እንጅራተ፥
ቈኤሳረሰ ደጋን ቦበኡ
እንፍርፍርፈመ።
16 ጀላ ህድሳ እንጎገ፥
እራሞ ደሞትንሳ እንጮለጉ፤
17 ሴናንሳ ለፈራ እንበደ፥
መንደረ ኬሳሰ
መቃንሳ ዋን እቲን ቤከሙ
ህንቀቡ*፤
18 እን እፈ ኬሳ ዱከነት
እንደርበተመ፥
ብየ ለፋ ኬሳሰ አርአሜ
እንባፈመ።
19 ሰበሳ ግዱዳ ደለ ዮኪስ ሰኚ
ህንቀቡ፥
እዶ እን ጅራቻ ቱሬሰ
ከን በራረሜፍ ህንጅሩ*።
20 ወር ልጠ-ቢፍቱ
ወንተ እሰረ ገኤ ደገአኒ
ነአኒ እንድንቅፈተን፤
ወረ በአ-ቢፍቱሰ ናሱቱ ቀበቴ።
21 ኤዬ! ቈኤን ወረ ዋቀዮ መሌ
ጅራተኒ፥
እዶን ነመ ዋቀዮን ህንቤክኔሰ
አከሰ እንተአ» ጀዴ።

*5-6. 18:18፤ ፈኬ 13:9፤
ኤር 25:10 *11. 15:20፤
ሌዎ 26:36-37 *13. ለኮ 12:10-12
*17. ፋር 9:5-6፤ ፈኬ 10:7፤
ኢሳ 14:20 *19. ፋር 37:28፤
ኢሳ 14:22

ቦቆና 19

ኢዮብ አመሰ ቢልዳዲፍ ዴቢ ኬኑሳ

1 ዮሙሰ ኢዮብ ዴብሴ፥
2 «ሀመ ዮሚት ሉቡኮ ድጵፍቱ?
ሀመ ዮሚትሰ ዱቢዳን
ለፌኮ ጨብሰቱ?
3 እሰን ዴዴብተኒ ነአረብሰተን፥
እሰ ደባ አነረት ሆጀተኒፍሰ
ህንዬላኔ።

4 «አን ኡቱመን ዱጉመ ከራራ
ካዴረ ተኤዩ፥
በሌሳኮት አኑመ ዱዋቱ ጋፈተመ፤
5 እሰን አነት ዮ ኦፍ ጉርጉድፍተን፥
ረክነ አነት ዱፌ ከነሰ ሰበቢ
ዮ ጎደተን፥
6 ዋቀዮ አነት አከ በሌሴ፥
ክዮሳሰ ናኔሴ
አከ አነት ጠጤ ቤካ!
7 እላ፥ ‹ሁምናን አነረት ከኤ› ጀዴ
ዮን እየዴ፥ ዴቢ ህንአርገዱ፤
ዮን ደጌሰፈዴሰ ፍርዲን ቀጀላን
ህንጅሩ*።
8 አከን ህንደርብኔፍ ከራ
አነት ጨፌረ፥
ዳንዲኮረሰ ዱከነ ዳቤረ*፤
9 እን ኡልፍነኮ አነራ ፉዴ፥
ጎንፎኮሰ መታኮራ ቡሴረ።
10 ከራ ሁንዱማን ነጨጨብሴ፥
አንሰ በዱ በኤረ፤
አብዲኮሰ አኩመ ሙካ
ቡቅሴረ*፤
11 ዴከምሰሳ አነረት ቦቤሴ፥
አከ ዲነሳትሰ ነእላሌ*፤

12 ሎልቶትንሳ ወል ዱካ ዱፈኒ፥
ከራ አነት ባፈተኒ፥
ናኖ ዱንካነኮቲ እንቡፈተን።
*7. 30፡20፤ አን 1፡2 *8. 3፡23፤
ፋሩ 3፡7፥9 *10. 14፡7 *11. 13፡24፤
33፡10

13 «እን አቦሎተኮ አነቲ ፈጌሴ፥
ወር አነ ቤከንስ
አርመ አከ አነት ተአን ጎዷ* ፤
14 አንቲንኮ አነቲ ጭተኒሩ፥
ፍሮትንኮ ወር አነት ድአተንስ
ነእራንፈተኒሩ* ፤
15 ወር አን መነኮት ኬሱምሲሴ
ነእራንፈተኒሩ፥
ጦምቦሬወንኮስ አከ ኦርማት
ነእላለን፥
እሳን ብረትስ አለጋን ተኤ።
16 አን ሆጂታኮ ነንዋሜ፥
እን ገሩ ነጀላ እንድዴ፤
አፉኒ ባሴ እሰ ከደቹን
ነበርባድችሴ።
17 ሀፋርኮ ሃደ መናኮት እንጥራኤ፥
አቦላንኮስ አነራ እንበቀተን።
18 እጀሌንሌ ነቁፈቱ፥
ዮሙን ከኡ እሳን አነረት
እንዱበቱ።
19 ፍሮትንኮ ወር አን አመነዱ
ሁንድኑ ነጪገአን፥
ወር አን እሳን ጃለዱስ
አነረት እንከአን፤
20 ጎጋንኮ ፎንኮት፥ ለፌኮትስ እንጎጌ፤
ፎን እልካንኮቲ ዱዋቱ
እዶ ጅረ* ።
21 ሀርከ ዋቀዮ ነሩኩቴራቲ፥
አናፍ ገዳ፥
እስን ያ ፍሮተኮ፥ አናፍ ገዳ!
22 አኩመ ዋቀዮ ነአርአቱ
ማሊፍ እስንስ ነአርአቱ?
እስን አመዩ ነኩኩተተኒ
ሀንቁፍኔሬ?
*13. ፋር 31፡11 *14. ፋር 38፡11
*20. 16፡8፤ 33፡21

23 «ማሎ፥ ወንት አን ዱበዱ
ኩን ጫፈሜ፥
መጫፈት ኡቱ ገልፈሜ!
24 ማሎ፥ በረበራን አከ ያደተመኒፍ፥
ሰቢላፍ ድለሊዳን ከታረት
ኡቱ ቅርጠመኒ!
25 ፋሪንኮ ጅራታ አከ ተኤ፥
ጉያ ቦዴትስ ለፈረት
ዱጋ ባሱዳፍ
አከ እን ከኡ አን ቤከ* ።
26 ጎጋን ደግነኮቲ አነራ ቁንጪኤ፥
ፎንስ ደግነኮረ ሀንጅሩ
ዮ ተኤዩ፥
አን ዋቀዮን አርጉፍ ጅረ።
27 አን አፌኮቲ እሰ ነንአርገ፤
አኑመቱ እጀኮቲን
እሰ አርገ መሌ፥
ከን ብራ ምት፤
አን ገሩ እሰ ያዱራ ከን ከኤ
ነንገገቤ* ።
28 ‹ሁንዴን ዱብቻ አነ ብረት
ዋን አርገሙፍ፥
እስንሞ፥
ኑእ ማሊፍ እሰ አርአትና?›
እንጄቱ፤
29 ዴከምስ፥ ብላዳን አደበሙ
ዋን ፍዱፍ፥
እስን አፌኬሰኒፍ ብላ ሰነ ሶዳዳ!
ፍርዲንስ አከ ጅሩ ቤካ!» ጄዴ።
*25. ፋር 56፡10፤ 140፡12፤
ኢሳ 50፡8 *26-27. 42፡5፤
ፋር 119፡81-82፤ ማቱ 5፡8

ቦቃና 20

ዞፋር ናእማትች አመስ ኢዮብት ዱበቹሳ

1 ዮሙስ ዞፋር ናእማትች ዴብሴ፥
2 «አን ዴቢ አከን ኬኑፍ
ያደኮቱ ነግድሲስ፥
ከናፈንስ ዱበቹዳፍ አሪፈደ።
3 አረብሶ እሰ አን እቲን ሰልጰዴ
ደገኤረ፥
ሀፋር አን እቲን ሁብዱ ገሩ
ዴቢ አከን ኬኑ ነጎዴረ።

4 «ኤርገ በረ ዱሪ ዱሪ
ዩሮ ነምን ብየ ለፋረት ኡመሜ
ጀልቀቤ፥
ዱቢ አከሲ ከነ ቤክታሬ?
5 ሰገሌ ገመቹ ደጌስሱን
ወረ ጀልአታ ዩሮ ገባባዳፍ፥
ገመቹን ወረ ዋቀዮ መሌ ጅራተኒስ
ሀመ ልጵሱ እጃቲፍ፤

6 አል አፍ ቀቡንሳ፥
ዴዴርንሳስ ዋቀ ብረ ገኡዩ፥
መታንሳስ ዱሜስ ዮ ቱቄዩ፥
7 እን አፊሳቲ ራወቴ እንበደ፤
ወር ከናን ዱረ እሰ አርገንስ፥
‹ሜሬ እኒ?› እንጀዱ* ።
8 አከ አብጁ እንደበመ መሌ፥
ሀንአርገሙ፤
አከ ሙልአተ ሀልከኒስ እንበደ*፤
9 እጅ ከናን ዱረ እሰ አርጌ፥
ዴብኤ እሰ ሀንአርጉ፤
እዶንሳስ ዴብኤ እሰ ሀንበሩ* ።
10 እጆሎትንሳ ሀርከ ወረ ሀዩሶታቲ
ገርጋርሰ እንበርባዱ፥
ሀርክሳስ ቀቤኘሳ እንዴብሰ፤
11 ሁምን እጆሉማሳቲ
እን ለፌወንሳ ኬሰ ጉቴ፥
እሳ ወጅን ብዮ ኬሰ እንጪሰ ።
*6-7. ኡመ 11፡4፤ ፋር 37፡35-36፤
ኢሳ 14፡13-15 *8. ፋር 73፡20፤
90፡5 *9. ፋር 37፡10

12 «ጀልእን አፋንሳት ምአኤ፥
እን አረበሳ ጀለ ዮ ዶክሴዩ፥
13 አፋኒ ባሱ ጅቤ፥
አፋንሳ ኬሰ ዮ ቱርሴዩ፥
14 ኛትንሳ ገራሳ ኬሰት እንጌደረመ፥
እሰ ኬሰትስ ሀዳ መርአታ
እንተአ ።
15 እን በዳዱማ እንልቅምሰ፥
ሀተኡዩ መሌ፥
ገራሳ ኬሳ አከ እን ባሱ ዋቀዮ
ዋን ጎዱፍ፥
እሰ ልቅምሴ ሰነ እንድድገ ።
16 ሀዳ ቦፋ እንጡጠ፥
ሀዳን መርአታስ እሰ እንአጄሰ፤
17 ለጎታፍ ብሻኖተ
ደማፍ እትቱ ባሰን ሀንአርጉ*፤
18 ወንተ አፌ እት ደደቤስ
ኡቱ ሀንኛትን ዴብሴ እንኬነ፤
ቡአ እሰ ነገዴ አርገቴትስ
ሀንገመዱ* ።
19 ወረ ደደቦ ጨጨብሴ እንዲሴ፥
ቆደ መነ እጃረቹስ
ሁምናን እንቀበቴ ።
*17. 29፡6 *18. ኬሰ 28፡30-33

20 «ሰሰትንሳ እሰራ ሀንገሌ፥
ገሩ ወንተ እት ገመዱ ኬሳ
ቶኮዩ ሀንአልፈትኔ* ።
21 እን ዋን ቀቡ ኛቴ እንፍጠ፥
ከናፍ ቀቤኚሳ ደፌ እንዱመ፤
22 ደኑ ቁፌ ጌስፈቴ ከነ ኬሳ፥
ረከን እሰረ ቱሬ፤
ሁምን ገደዶ እሰረት ወልገአ ።
23 እን ኛቴ ገራሳ እንጉተተ፥
ዋቀዮሞ ዴከምሰሳ እሰ ቦበአ
እሰት እንኤርገ፤
ኡቱ እን ኛቻ ጅሩስ፥
አከ ቦካ እሰረት እንሮብሰ፤
24 ምአ ወራና ስቢለራ ሆጄተሜ
ጀላ እንበቀተ፥
ጥይ ስቢለ ቦረጂራ ሆጄተሜሞ
እሰ እንወራነ፤
25 እን ሉቅፈሜ ከራ ዱግዳ እሰ
እንወራነ፥
ፊጤንሳ እን ጨለቅሳንስ
ሀዶፍቱሳ ኬሰ እንበአ፤
ናሱንስ እሰ እንቀበተ* ።
*20. ሉቃ 12፡19-20 *25. 6፡4፤
ኬሰ 32፡41

26 «ዱከን ጉቱማት ዶከቴ
እሰ እንኤገተ፥
እብድ ሀንዳምኔስ
ጠጽ እሰ እንጎደ፤
ወንት ጎዶሳ ኬሰት ሀፌስ
እንዱመ ።
27 በንቲወን ዋቃ የከሳ እንሙልእሱ፥
ለፍትስ እሰረት እንከአ፤
28 ጉያ ዴከምሰ ዋቀዮት፥
ቀቤኝ መነሳቲ አከ ብሻኒ ያኤ
እንደርበ ።
29 ኤጋ ቆድን ዋቀዮ
ነመ ጀልአፍ ካኡ፥
ገአን እን ነመ ጀልአፍ ኬኑስ
ከን አከሲት» ጀዴ* ።
*29. 27፡13፤ 1ቆሮ 6፡9-10፤
ሙል 21፡8

ቦቃና 21

ኢዮብ አመስ ጀራፍ ዴቢ ኬኑሳ

1 ኢዮብ ዴብሴ፥
2 «ወንተን ዱብዱ በኤሰ ጎዳ
ደጌፈዳ!
ኩን ጀጀብነ እስን አናፍ ኬንተን
ሀተኡ!

3 ዬሮ አን ዱበዱ አናፍ ኦብሳ!
ኤርገን ዱበዴ ቦዴ ገእሱ
እንደንዴሱ።

4 «አን ነመ ነንኮመዳሬ?
ማሊፈንስ ኦብሰ ህንደቡሬ?
5 ነእላላቲ ራጄፈዳ!
አፉንኬሰንስ ቀበዳ!
6 አን ዋኤ ከና ዮሙን ያደዱ ነንነአ፥
ደግንኮስ እንሆለተ።

7 «ወር ጀልኦትን ማሊፍ ጅራቱ?
ማሊፍ በረ ዴራ ጅራተኒ
ዱሎሙ?
ሁምነ ጎደቻስ አዴሙ*?
8 እጀሌንሳኒ ኡቱመ እሳን ጅረኒ፥
ጀባተኒ ፋለሳኒ ዱረ እንዳበቱ፥
ደልሳኒስ እጀሳኒ ዱረት
እንአርገሙ፤
9 መኔንሳኒ ሶዳ ቶኮ መሌ ጅራቱ፥
ኡሌን ዋቀዮስ እሳንረ ህንጅሩ፤
10 ፍንጫን ኮሮሚሳኒ
እንርሜሰ መሌ፥ ለፈ ህንቡኡ፤
ሳወንሳኒስ እንደሉ መሌ፥
ህንገተተን፤
11 ሙጮሊሳኒ
አከ ከረ ቡሻዬት ገድ እንባሱ፥
እጀሌንሳኒስ እንቋሩጽሱ፤
12 እሳን ድቤዳፍ መሴንቆት
ሰገሌ ኡሉሌትስ እንገመዱ*፤
13 እሳን ቀነኒት በረሳኒ እንራወቱ፥
በተለትስ እዶ ለፈ ጀላት ገድ
እንቡኡ።
*7. 12:6፤ ኤር 12:1፤
ሚል 3:14-15 *12. ኢሳ 5:12፤
14:11፤ አሞ 6:5

14 «እሳን ዋቀዮን፥
‹ኑእ ከራኬ በሩ ህንፌኑ፥
ኑራ ፈጋዱ!
15 ኑእ አከ እሳፍ ሆጄትኑፍ
እን ሁንዱማ ደንደኡ ኤኙ?
ዮ እሰ ከደትኔሞ
ቡአ ማሊ አርገትና?› እንጄዱ*።
16 ኩኖ፥ ቀቤኘ ወረ ጀልኦታ
ሀርኩመሳኒ ኬሰ ጅረ ምቲሬ?
መሬን ወረ ጀልኦታ አነራ
ሀፈጋቱ*!
*14-15. 22:17፤ ኢሳ 30:11፤
ኤር 2:31 *16. 22:18

17 «ከነ ኬሳሞ እብሳንሳኒ
ሀመም ዴዴብኤ ዳማ?
በዲሰስ ሀመም ዴዴብኤ
እት ዱፋ?
ዋቀዮ ዴከምሰሳቲን
ድጽነ እት እንፍደ*፤
18 እሳን አከ ጭዲ
ቅሌንሰ ዱረ ጅሩት፥
አከ አበቂ ቡቤን ፉዴ
አዴሙትስ*።
19 ዋቀዮ ገቲ የከ ነማ፥
እልማን ነምቻቲፍ አከ ካኡ
ዱበተሜረ፤
ሀተኡዪ መሌ፥ ነምቾ አከ በሩፍ፥
ዋቀዮ ገቲ የከሳቲ እሱመት
እንዴብሰ*።
20 እኑምት በዲሰ ኦፌሳቲ ሀአርጉ፥
ጦፎ ዴከምሰ
እሰ ሁንዱማ ደንደኡ
ኬሳስ ሀዱጉ!
21 ኤርገ በርሳ ገባባዱመት ጭቴ፥
ዋኤን ማቲሳ ወረ ሀፈኒ
ማልቱ እት ቶለሬ?
*17. 18:5 *18. ፋር 1:4 *19. 20:10፤
በኡ 20:5-6፤ ኬሰ 24:16

22 «ነምን ዋቀዮን፥
እሰ ወረ እዶ ጉርጉዳረ ጅረኒፍ
ፍርዲ ኬኑ፥
በርሲሱ እንደንደአሬ?
23 ነምን ቶኮ ኡቱ ሁምነ ቀቡ፥
ጅሬኘ እት ቶሌ ነጋት
ኡቱ ጅራቱ፥
24 ደግንሳ ኡቱ ገብነ ቀቡ፥
ለፌወንሳ ኬሰስ
ዱክ ጉቴ ኡቱ ጅሩ እንዱአ።
25 ነምን ቶኮሞ፥ ጅሬኘ እት ሀዳኤ፥
ወንተ ጋሪ ተኤ ቶኮሌ
ኡቱ ህንምኤፈትን፥ እንዱአ፤
26 እሳን ለቹ ዱአኒ
ብዮ ኬሰ እንጪሱ፥
ራሞንስ እሳንት እንኡፍሰ*።
*26. 3:18-19፤ ኢሳ 14:11

27 «ኩኖ፥ አን ያደኬሰን ቤከ፥
አኬከ እስን ገር-መሌ
አነት አኬክተንስ ቤከ፤
28 እስን፥ ‹መን ነመ ጉዳ ሜሬሬ?
ጎዶወን ወር ጀልአትን
ኬሰ ጅራተን ሜሬሬ?› እንጀቱ፤
29 ነሞተ ወረ ከራ አዴመን ተካ
ህንጋፈትኔሬ?
ወንተ እሳን ጀደንስ
ህንፉደትኔሬ?
30 አከ ነምን ጀልአን
ጉያ በዲሳቲፍ ካአሜ፥
ሀመ ጉያ ዴከምሳት ኦልፈሜ
ህንበሬሬ?
31 አከ ጅሬኘሳቲ ከን እጀት
እሰት ህሙ፥
ወንተ እን ሆጀቴፍስ
ገቲሳ ከን ዴብሱፍ ኤችሬ?
32 ዮሙ እን ገረ እዶ አዋላት ጌፈሜ፥
አዋለሳት ኤግዱን እንጎደሜ።
33 ድድቅ ደቻ ሰነ ኬሳ
እሰት እንሆአ፥
ነሞትን ባይኤን እሰ ቦዴ
እንአዴሙ፥
ወር እሰ ዱረ አዴመንስ
ለኮብሰ ህንቀበን።
34 ዴቢ እስን አናፍ ኬንተኖ ሶባ፥
አተምት ወንተ ዋኤ ህንባፍኔን
ኦፉማ ነጀጀቤስቱሬ?» ጀዴ።

ቦቆና 22

ዋቀዮ፥ ዱጋ ባሱፍ አደቡሳ

1 ዮሙስ ኤሊፋዝ ቴማንች ዴብሴ፥
2 «ነምን ዋቀዮፍ ቡአ ቀባሬ?
ነምን አጌስሌ አፈሳቲፍ
ቡአ እንአርገተ፤
3 አት ቀጀላ ዮ ታቴ፥
እሰ ሁንዱማ ደንደኡ
እንገመድቿሳሬ?
ከራኬ ሙዳ ከን ህንቀብኔ
ዮ ጎደቴ፥
እን ዋ እንአርገታሬ*?
4 እን ሰበቢ አት እሰ ሶዳቱፍ
ስእፈታሬ?
ሲወጅንስ ገረ አባ ፍርዲ
እንደቃሬ?
5 ጀልእንኬ ጉዳደ ምቲሬ?
የክኬስ ዱመ ቀባሬ?
6 አት አከሱማን ኦቦሌሰኬራ
ቀብሲሰ ፉደቴ፥
ወረ ቁላ አዴመንራስ
ስቱ ወያ ባፈቴ*፤
7 ወረ ገገበን ብሻን ህንአባፍኔ፥
ወረ ቤለአንስ ምዳን እንዶወቴ*።

*3. 35፡7 *6. 24፡9-10፤
በኡ 22፡25-26 *7. 31፡17፤
ማቴ 25፡42-43፤ ኢሳ 58፡7

8 «ለፍት ከን እሰ እሬ ቀቡቲሬ?
እሱመ ኡልፍነ ቀቡቱ
እሰረ ጅራታሬ?
9 ወረ አባን መና እራ ዱኤ
ሀርከ ዱዋ ገድ ዲፍቴ፥
እሬ ወረ አባን እረ ህንጅሬሞ
እንጨጨብስቴ*።
10 ከናፍስ ክዮን ከራ ሁንዱማ
ስት ናነኤ ጅረ፥
ኡቱ እት ህንያድንስ ሶዳን
ስሮምእሲሰ*፤
11 አት አከ አርጉ ህንደንዴኙት
እፍንኬ እንዱከኔፈመ፥
ሎላን ብሻኒስ ስእንልቅምሰ።

*9. 24፡3፤ 29፡12-13፤ በኡ 22፡21፤
ኢሳ 1፡17 *10. 6፡4

12 «ዋቀዮ፥ በንቲወን ዋቃ
ሁንዱማ ኦል ጅረ ምቲሬ?
ኡርጂወን ኦል ፈጎ ጅረን
ሁንዱማስ
ገድ እንእላለ ምቲሬ*?
13 ከናፍ አት፥ ‹ዋቀዮ ማል ቤካ?
ዱሜሰ ዱከናአ ኬሳንስ ፈረዱ
ደንደአሬ*?
14 እን አከ ህንአርግኔት
ዱሜስ ጎቡን እሰ ጎልጌ ጅረ፥
እንሞ ጉቤ በንቲ ዋቃረ
እንአዴመ› ጀተ።
15 አት ገሩ ከራ እሰ ዱሪ፥
እሰ ነሞትን
ሀሞትን እረ አዴመንረት
ሀፍታሬ?
16 እሳንዩ ዬሮንሳኒ ኡቱ ህንገእን
እንበሌፈመን፤
ሁንዴወንሳኒስ ሎላዳን
እንሀረመን*።
17 እሳን ዋቀዮን፥ ‹ኑራ ፈጋዱ!

እን ሁንዱማ ደንደኡስ
ማል ኑኅዳ?› ጂደን* ።
18 ሀተኡዩ መሌ፥
እሱመቱ መነሳኒ
ዋን ጋሪዳን ጉቴ፥
ከናፍ መሬን ወረ ጀልአታ
አነራ ሀፈጋቱ*!
19 ወር ቀጂሎትን
በሌፈሙ ወረ ጀልአታ አርገኒ
እንገመዱ፥
ወር በሌሳ ህንቀብኔስ
ገአዳፍ እት እንኮልፉ* ።
20 እሳኒንስ፥ ‹ዱጉማን
አመጃጂንኬኝ ለፈራ በደኒሩ፥
ወንተ እሳንራ ሀፌሞ
እብደቱ ፍጤ› እንጂዱ ።
*12. ኢሳ 40፡22 *13. ፋር 73፡11፤
ኢሳ 29፡15 *16. 15፡32-33፤
ኡመ 7፡21-22 *17. 21፡14
*18. 21፡16 *19. ፋር 107፡42

21 «ዋቀዮት አራረም፥ ነጋት ጅራዱ!
ከናንስ ወንት ጋሪን
ሲፍ እንዱፈ* ።
22 ሌረ አፋንሳ ኬሳ በኡ ፉደዱ፥
ዱቢሳስ ገራኬ ኬሰ ካአዱ!
23 አት ገረ እሰ ሁንዱማ ደንደኡት
ዮ ገረገልቴ፥
ዴብቴ እንእጃረምተ፤
አት ጀልእነ ኀዶኬራ
እንፈጌስተ*፤
24 ወርቄ ብዮ ኬሰ፥
ወርቄ ኦፈርስ
ከታወን ብሻን ኬሳ
ግዱ ዮ ኬሴ፥
25 እን ሁንዱማ ደንደኡሞ ወርቄኬፍ፥
ሜቲኬ እሰ ገት-ጀቤሰ
ዮ ሲፍ ተኤ፥
26 ዮሙስ አት
እሰ ሁንዱማ ደንደኡት
እንገመደ፥
ዩሎ መሌስ መታኬ ገረ ዋቀዮት
ኦል እንቀበተ* ።
27 እሰ እንከደተ፥
እንስ ሲፍ እንደገአ፤
አትሞ ወሬገኬ እንባፍተ* ።
28 ወንት አት ሙርቶ ኀቱ ዳበታ ሲፍ
እንተአ፤
እፍንስ ከራኬት እንእፈ ።
29 እሰ ኦፍ ጉርጉድሴ ባነቱ
ዋቀዮ ገድ እንዴብሰ፥
እሰ ገድ ዴብአሞ እንኦልቸ*፤
30 እን ነመ በሌሳ ቀቡዩ እንኦልቸ፤
አት ገሩ ሰበቢ ሀርከኬ
ህንጡራእኒፍ
እንኦልተ» ጂዴ* ።
*21. ኢሳ 27፡5፤ ሮማ 5፡10
*23. 8፡5-7፤ 11፡14-15፤
ኬሰ 30፡2-10፤ ኢሳ 44፡22
*26. 11፡15፤ ኢሳ 58፡14፤ ነህ 8፡10
*27. ፋር 22፡24-25፤ 66፡13-15
*29. 4፡3-4፤ 1ጴጥ 5፡5-6
*30. ፋር 18፡20፥24፤ 2ቆሮ 5፡21፤
ያቆ 5፡15-16

በቆና 23

ዩሮ ዋቀዮ አች ፈጋቱ ሀማን ሀርከ ፉደቹሳ

1 ከነ ቦዴ ኢዮብ ዴብሴፈ፥
2 «አዱ ኬሰ በኤ ዮን እዩዩ፥
ሩኩታንሳ አነት ጭሜ
ዋን ጅሩፍ፥
ሀርአስሞ ድቤንኮ ሀዳአደ፥
3 ለፈን እት እሰ አርጉ ኡቱን ቤኬ!
ገረ ቴሶ ዋቀዮስ ኡቱን ደቄ፥
4 ስላ ድመኮ እሰት ነንድኤፈደ፥
አፋንኮ ጉቴስ እሰት ነንዱበደ፤
5 አን ወንተ እን አናፍ
ዴብሱ ነንበረ፥
ወንተ እን አናን ጂቹፍ ጅሩስ
ነንሁበደን ቱሬ ።
6 እን ሁምነሳ እሰ ጉዳዳን
ጢቂ ናንቀበታሬ?
ዋዉ፥ እን ዱጉማን
አናፍ እንደገአ ።
7 ነምን ቀጂላን ዋቀዮ ዱረት
እንፈልመተ፥
አነስሞ ዋቀዮ አባን ፍርዲኮ
ራወቴ ገድ ነፂሰ ።

8 «ኩኖ፥ አን ገረ በአ-ቢፍቱት
ዮን አዴሜ፥
እን አች ህንጅሩ፥
ገረ ልጠ-ቢፍቱስ ዮን ደቄ፥
እሰ ህንአርገዱ፤
9 ገረ ብታቲ እን እንሆጂተ፥
አን ገሩ እሰ ህንአርጉ፤

እን ገረ ምርጋት ገረ እንገለ፥
አን ገሩ እሰ አርጉ ህንደንደኡ።
10 ሀተኡዩ መሌ፥ እን ከራኮ እንቤከ፥
ዩሮ እን ቆሬ ነእላሉትስ
አከ ወርቔት ነንበአ*።
11 ሚልኮ ጀባቴ ፉነሳ ዱካ ቡኤረ፥
ከራሳ ቀበዴረ፥ እሰራስ
ህንጀልአትኔ።
12 አቦሚ አፉንሳ ኬሳ በኡራ
አን ህንፈጋትኔ፥
ወንተ እን ዱበቴስ
ያደት ቀበዴረ*።
*10. ፋር 17:3፤ 139:23-24
*11-12. ፋር 17:4-5

13 «ያድን ዋቀዮ ኮጳደ፥
ኤኙዩ እሰ ጌደሩ ህንደንደኡ፤
እን ወንተ በርባዴ እንጎደ*።
14 እን ወንተ ዋኤኮቲፍ ሙርቶ ጎዴ
እንራወተ፥
ሰኚን አከሲ አኬከሳ ኬሰ
ባይኤደ*።
15 ከናፍስ አን እሰ ዱረት ነንነአ፥
ዩሮን ዋኤሳ ያዱስ ነንሶዳደ*።
16 ዋቀዮ ለጼ-ላፌሰ ነጎዴ፥
ሁምነሳ እሰ ሁንዱማ
ደንደኡንስ ነናስሴ።
17 ከነ ኬሳሞ አን ዱከነ ሰናን፥
ዱከነ ልምጢ እሰ ፉለኮ ጎልጉን
ጩሉመ ህንጄቾሲፈምኔ።
*13. 9:12፤ ፋር 115:3፤ ዳን 4:32
*14. 10:13-14 *15. ፋር 119:120

ቦቆና 24

ጀልእን ሀርከረት ህንአደበምኔ እት ፉፉሳ

1 «ጉያን ፍርዲ እን ሙረማን
እሰ ሁንዱማ ደንደኡ ዱራ
ህንዶከትኔ ኤርገ ተኤ፥
ወር እሰ ቤከን ጉያሳ ማሊፍ
ህንአርግኒ*?
2 ነሞትን ዶጋ ዳሪ እንቡቅሱ፥
ቡሻዩ ሁምናን ፉደተንስ
ለፍቾረ እንዴድቾፈቱ*፤
3 ሀሬ ከን እጀሌ አባን እረ-ህንጅሬ
ኦፈተኒ እንአዴሙ፤
ቆትዮ ዱበርቲ አባን መና
እራ ዱኤስ
ቀብሲሳፍ እንፉደቱ*፤
4 እሳን ወረ ደበን ከራራ እንካቾሱ፥
ህዩሶትን ብየ ለፋ ሁንድኑስ
አከ ኦፍ ዶከሰኒፍ
እንግድሲፈሙ*።
*1. ለለ 3:11፤ 8:6 *2. ኬሰ 19:14፤ 27:17፤ ፈኬ 22:28 *3. ኬሰ 24:17
*4. ፈኬ 28:12፥28

5 «ኩኖ፥ ህዩሶትን አከ ሀሬ ዲዳ
እሰ ለፈ ኦና ኬሳት፥
እሳን ሆጂሳኒት ገድ እንበኡ፥
ገነሜፈተኒ ዋን አደምሰን፥
እጆሌሳኒቲፍስ
ኛተ ለፍት ኦናን ኬኑ
እንበርባዱ።
6 በኬ ኬሳ ኦካ እንሃመቱ፥
ዳባ ሙከ ወይኒ
ነመ ጀልአ ኬሳስ
ቀርሚ እንፉናነቱ፤
7 እሳን ሀልከን ጉቱ
ኡፈተ መሌ ቁላሳኒ እንጪሱ
ቆራፍስ ዋን ኦፍረ ቡሰን
ህንቀበን*፤
8 ቦካ ቱሉራ ገድ ሮቡን እንቶርቶሩ፥
ለፈ እት ዴሰን ደበኒስ ከታ
እንአመቱ።
*7. ኬሰ 24:12-13

9 «ወር ጀልኦትን
እሰ አባን እረ ህንጅሬ
ሀርመ አፉኒ ቡተኒ እንቀበቱ፥
ህዩሰራሞ ቀብሲሰ እንፉደቱ።
10 ህዩሶትን ኡፈተ መሌ ቁላሳኒ፥
ቤለአ ብሲ ባተኒ
አከ አዴመን እንጎዱ*።
11 ተሬ ሙኬቲሳኒ ግዱት
ደዳ ኤጇርሳ እንባሱ፥
እጀ ወይኒ እንጩንፉ፥
ኦፌ ገሩ እንዴቦቱ*።
12 መንደረ ኬሳ ወር ዱኡፍ ጄደን
እንአዱ፥
ወር መዳአንስ ገርጋርሳፍ
እንእዩ፤
ዋቀዮ ገሩ ከደተሳኒ
ህንደጌፈትኔ*።
*10. ኢሳ 58:7 *11. ያቆ 5:4
*12. 35:9-13፤ ፋር 94:5-7፤ ለለ 4:1

13 «ነሞትን እፈረት ከአን፥
ወር ከራሳ ህንቤክኔ፥
ዳንዲ እፍቻረስ ህንቱሬ ጅሩ።
14 እን ነመ አጂሱ ኡቱ ለፍት
ህንእፍን ከኤ፥
ወረ ደበኒፍ ወረ ረከተን
እንአጂሰ፥
ሀልከንሞ አከ ሀቱ እንተአ* ።
15 ነምን ኤጃን፥ ‹እጅ ነመ ቶኮዩ
አነ ህንአርጉ› ጂዴ፥
ድምምሰ እጃን እንኤገተ፥
ፉለሳትስ እንሀጉገተ* ።
16 ወር አከሲ እፈ ህንቤከን፥
ጉያ ጨፈተኒ እንታኡ፥
ዱከነ ኬሰሞ መነ ቆተኒ
እንልጡ።
17 ሶዳችሰ ዱከናቲ ወጅን
በኤሰ ጎደኒ ዋን ወል በረኒፍ፥
ዱከን ልምጢን እሳኒፍ
አከ ገነማት።
*14. ፋር 10፡8-9፤ 37፡14
*15. ፋር 10፡11

18 «ነምን ሀማን አከ ባላ ሰልጸቴ
ብሻኒን እንፉደተመ፤
ነምን ከራ እዶ ወይኒሳቲ
አከ ህንባኔት፥
ለፍት ቆደሳቲ አባረማደ፤
19 አኩመ ጎግኒፍ ቡሉቅን
ጨቢ በቄ ፉደቴ ፍጡ፥
እዶን ለፈ ጀላስ
ጨበሞተ አከሱመ እንጎደ* ።
20 ገደሜስ እሳን ባቴ እሳን
እንእራንፈተ፥
ራሞን እሳን እንዶተ፥
ዴብአኒስ ህንያደተመን፥
አከስት ጀልአትን አከ ሙካ
እንጨጨቡ* ።
21 እሳን ዱበርቲ ደብዱ
ደለ ህንጎደትኔራ እንኛቱ፥
እሼ አባን መና እራ ዱኤፍስ
ዋን ጋሪ ህንሆጂተን።
22 ሀተኡዩ መሌ፥ ዋቀዮሞ ኣንጎሳቲን
ወረ ሁምነ-ቀቤዩ እንሀርክሰ፥
እሳን እንከኡ
ገሩ ጅሬኘ አመንሲሱ ህንቀበን።
23 ዋቀዮ ብርአ-መሌ
ከን እት ሀርከተን እንኬናፍ፥
ገሩ እጇሳ ከራሳኒራ ህንቡቅፈቱ፤
24 ዱሮ ጥኖዳፍ አል እንካፈሙ፥
ከነ ቦዴ ገሩ ህንጅረን፤
እሳን አኩመ ወረ ካኒ ሁንዱማ
ገድ እንዴብፈሙ፥
እንሰሳበሙስ፥
አከ መታ ምዳኒስ እንጮልጉ።
25 ኩን ዮ አከስ ተኡ ደባቴሞ፥
ነሶብሲሴ፥ ዱቢንኮስ ሆማት
አከ ህንገሌ
ከን ጎዱ ኤኙሬ?» ጂዴ።
*19. ፋር 49፡14-15 *20. ኢሳ 14፡11

ቦቆና 25

ጎፍቱማን ዋቀዮ ሁንዱማ ገረራ ተኡሳ

1 ከነ ቦዴሞ ቢልዳድ ሹአህች
ዴብሴ፥
2 «ሞቱማኒፍ ሶዳተሙን
ከን ዋቀዮት፥
እን በንቲ ዋቃ እሰ ኦል ከአረት
ነጋ እንቡሰ።
3 ሎልቶትንሳ ለኮብሰ ቀቡሬ?
እፍንሳ ኤኙረት በኡ ዲሰሬ?
4 ኤጋ አተምት ነምን
ዋቀዮ ዱረት ቀጄላ ተኡ
ደንደአሬ?
ነምን ነመ ተኤ ደለቴስ
አተምት ቁላአ ተኡ ደንደአሬ*?
5 ኩኖ፥ እሰ ዱረት ጅእሌ
እፉ ምት፥
ኡርጀትንስ ቁላአ ምት*፤
6 ከነ ጫላትሞ ነምን እን ቡንቁርሳን፥
እልሞን ነማ እን ራሞን፥
ሀመም ሀጥናቱሬ?» ጂዴ* ።
*4. 4፡17፤ 9፡2፤ ፋር 143፡2
*5. 15፡15 *6. ኢሳ 41፡14

ቦቆና 26

ሁምን ዋቀዮ ቆረሜ ብረ ከን ህንገአምኔ ተኡሳ

1 ዮሙስ ኢዮብሞ ዴብሴ፥
2 «አት ነመ ሁምነ ህንቀብኔ
ማል ማል ገርጋርቴ!
ነመ እሬንሳ ህንጀባትንስ
ማል ማል አልችቴ!
3 እሰ ኦጉማ ህንቀብኔ
ማል ማል ጎርስቴ!
አኬከ ቤካስ ባይእፍቴ ቤክስፍቴ!

[4]አት ኤኙ ወጅን ዱበቴ?
ሀፉረ ኤኙቱስ አፋንኬ
ኬሳ ዱበቴ?

[5]«ኤኬራን ወረ ዱአኒ ለፈ ጀላ፥
ወረ አቾ ጅራተኒ ወጅን
ሶዳዳን እንሮምእሲፈመን።
[6]እዶን ለፈ ጀላ ዋቀዮ ዱረት
ቁላ እንተአ፥
ለፍት በዲሳስ ጎልጋ ህንቀቡ*።
[7]ዋቀዮ ጎሌ ገረ ብታ ለፈ ዱዋረ
እንድሪርሴ፥
ብየ ለፋሞ
ሆምቱ ኡቱ ጀለ ህንጅራትን
እንረራሴ።
[8]ዱሜሰሳ እሰ ጎቡ ኬሰት
ብሻን እንእትሰ፥
ዱሜስቾስ ብሻንቾ ጀላ
ህንተርሳኔ።
[9]እን ዱሜሰሳ እረ ድሪርሴ፥
ፉል ዱረ ቴሶሳ እንዶክሰ።
[10]እፋፍ ዱከነ ገርገር ባሱዳፍ፥
እን እረ-ብሻኒረት ናኔሴ
ዳሪ ጎዴረ*፤
[11]ኡቱቦትን በንቲ ዋቃ እንሮምኡ፥
ዬሮ እን እፈቱስ ነአኒ
ኦፍ እንወላሉ፤
[12]እን እሬሳቲን ገላነ ገብ ጎዴ፥
ሁብናሳቲንስ
ረሃብ ጀዌ ገላና ሰነ እንሩኩቴ*፤
[13]ቅሌንሰሳቲን በንቲ ዋቃ እንቁሌሴ፥
ሀርከሳስ ቦፈ በቀቻ ጅሩ
እንወራኔ።
[14]ኩኖ፥ እሳን ኩን ፊጫ ሆጂሳቲ፥
እሰ ኑእ ዋኤሳፍ
ሀሳሰ ጥኖ ሀመሚ ደጊኙ ዱዋደ፤
ከከዌ ሁምነሳ ገሩ ኤኙቱ
ሁበተሬ?» ጀዴ።

*6. ፋር 139፡8፤ ፊኬ 15፡11፤
አሞ 9፡2 *10. ኡመ 1፡1-10፤
ፊኬ 8፡27 *12. 9፡13፤ ኢሳ 27፡1

ቦቆና 27

ኢዮብ በሌሳ አከ ህንቀብኔ ፈልመቹሳ

[1]አመስ ኢዮብ ዱቢሳ እሰ ያደ
ገድ ፈጎ ኦፍ ኬሳ ቀቡ
እት ፉፌ፥
[2]«ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታ
እሰ ፍርዲ ነዶወቴ፥
እሰ ሁንዱማ ደንደኡ፥
እሰ ጅሬኘኮ አነት ሀዴሴ፥
[3]አን ሀፉርኮ ሀመ ነኬሰ ጅሩት፥
ሀፉር ዋቀዮስ ፉኛንኮ ኬሰ
ሀመ ጅሩት*፥
[4]አፉንኮ ሀማ ህንባሱ፥
አረብንኮስ ሶበ ህንዱበቱ*፤
[5]እስን፥ ‹ዱጋ ቀብዱ›
ጂቹን አነራ ሀፈጋቱ!
አንሞ ሀመን ዱኡት
በሌሳ-መሌ ጅራቹኮራ
ህንዴብኡ።
[6]አን ቀጂሉማት ነንጀባደ መሌ፥
ገድ ህንዲሱ፤
በረ ጅሬኘኮትስ ገራንኮ አነ
ህንጩጸኡ*።

*3. 33፡4፤ ኡመ 2፡7 *4. 6፡28-30
*6. 17፡9፤ ሆኤ 24፡16፤ 1ቆሮ 4፡4

[7]«ዲንኮ አከ ወረ ሀሞታ፥
እን አነረት ከኡስ አከ ወረ
ጀልአታ ሀተኡ!
[8]ዬሮ ዋቀዮ እሰ በሌሱ፥
ዬሮ እን ሉቡሳ ኬሳ ባሱስ፥
አብዲን ነመ ዋቀዮ መሌ ጅራቱ
ማል ተእነ ላታ*?
[9]ዬሮ ረከን እሰት ዱፉ፥
ዋቀዮ እየሳ እንደገአሬ?
[10]እንሞ እሰ ሁንዱማ ደንደኡት
እንገመዳ?
ዬሮ ሁንዱማስ ዋቀዮን
እንዋመታሬ*?
[11]አን ዋኤ ሁምነ ዋቀዮ
እስን ነንበርሲሰ፥
ወንተ እሰ ሁንዱማ ደንደኡ
ብረ ጅሩስ
አን ህንዶክሱ።
[12]ኩኖ፥ እስን ሁንዱምትኬሰንዩ
እሰ ከነ አርግተኒቱ፥
ኤጋ ማሊፍ
አከሱማን ዋን ዋኤ ህንባፍኔ
ዱበቱሬ?

*8. ሉቃ 12፡20 *10. 22፡26

[13]«ቆድን ነምን ጀልአን
ዋቀዮ ብራ አርገቱ፥
ዳል ነምን ጩንቁርስቱን
እሰ ሁንዱማ ደንደኡ ብራ ፉደቱ

ከነት ኦኔ ከን ጅሩደ*፤
14 እጀሌንሳ ዮ ባይአተንዩ
ብላዻፍ እንተኡ፥
ደልሳስ ቡዴነ ቋፌ ህንኛቱ*።
15 ወር በራረመን ዱአኒ እንአዋለሙ፥
ሃዶቲን ህዩሳሳኒ
እሳኒፍ ህንቦአን።
16 እን ሜቲ አከ ብዮት ዮ ቱሌ፥
ኡፈተስ አኩመ ጡጺት
ዮ ወልረ ነቄሌ፥
17 ከነ ጎቹ እንደንደአ፥
ገሩ እሰ ቀጀላቱ እሰ ኡፈተ፥
ወረ በሌሳ ህንቀብኔቱስ
ሜትቾ ህርመተ*፤
18 መን እን እጃሩ
አከ መንኤ ስምብሮ፥
አከ ጋድሰ ኤግዱን ዻበቱትስ።
19 በዻዻ ተኤ እንጪሰ፥
ገሩ እት ህንዴብኡ፥
እጀሳ ዮሙ በነቱስ
በዻዱማንሳ ህንጅሩ።
20 ናሱን አከ ሎላት እሰረ እንበአ፥
ሀልከንስ ቡቤን እሰ ፉደቴ
እንሶከ።
21 ቅሌንስ ገረ በአ-ቢፍቱ እን ጉባን
እሰ ፉዴ እንአዴመ፥
ሀሬስ እዶሳቲ እሰ እንባሰ፤
እንስ እንሶከ።
22 ሁምነ ቅሌንስቻ ጀላ በኡዻፍ፥
እጀ መታ ህንቀብኔን እንበቀተ፥
ቅሌንስችስ ኦአ መሌ እሰት
እንቡብሰ።
23 እን እሰረት ሀርከሳ ወልት
እንሩሩኩተ፥
እዶሳቲስ እሰት እንገእሰ» ጇዴ።

*13. 20፡29 *13-17. ፊኬ 13፡22፤
ለለ 2፡26 *14. 21፡19

ቦቆና 28

ኦጉማን ዋን ሁንዱማረ ገት-ጀቤሰ ተኡሳ

1 ዱጉመ ቦል ሜቲ ኬሳ ቆተን፥
ለፍት ወርቄ እት በቅሰንስ ጅረ።
2 ስቢል ለፈ ኬሳ እንባፈመ፥
ስቢል-ዲማንስ ጎርደነ ኬሳ
እንያፈመ*።
3 ነምን ሀመ ጎሌ፥
ዻሪ ዱከናት እንአዴመ፥
ጎርደነ፥ ጋድሳፍ
ዱከነ ልምጢ ኬሳ በርባዱፍስ፥
ሀመ ዱመሳት እንፎንቆልቾ፤
4 ነሞትን ለፈ ነምን ጅራቱራ
ፈጋተኒ፥
እዶ ሚል ከረ-አዴማ
አችረ በኡ ዲሴት፥
ቃወ እቲን ገድ ልጠን ቆተተኒ፥
ነመራ ፈጋተኒ ረረአኒ፥
አሲፍ አች እንፉዱደኡ።
5 ለፈ ኬሳ ኛተቱ በአ፥
ጀለሳቲሞ ወንተ አከ እብዻቱ
ኦል ገረገለ።
6 ጎርደነሳ ኬሳ ሰፊሮስቱ በአ፥
ብዮንሳስ ዻኩ ወርቄ
ኦፍ ኬሳ ቀበ።
7 ከራ ሰነ አላቲን ፎኒን ጅራቱ
ህንቤኩ፥
እጅ ጩሉሌስ እሰ ህንአርግኔ።
8 ብኔንሶትን ሱራ ቀበን
አች ህንኤጀትኔ፥
ሌንጭስ አቼን ህንደርብኔ።

*2. ኬሰ 8፡9

9 «ነምን ሀርከሳቲን ከታ ጀባ
እንጨብሰ፥
ቱሎተስ ሁንዴዻን
ገረ እንገልቾ።
10 እን ደጋ ኬሰ ቆታ እንባሰ፥
እጅሳስ ወንተ ገት-ጀቤሰ
ሁንዱማ እንአርገ።
11 እጀን ቡርቅቱ
አከ ህንሎላፍኔፍ እንእትሰ፥
ወንተ ዶከታሞ በኬት እንባሰ።

12 «ገሩ ኦጉማን ኤሰት አርገማ?
እዶን ሁበትናስ ኤሳ?
13 ኦጉማን ብየ ነሞትን ጅራተን
ኬሰት ህንአርገሙ፥
ነምንስ ገቲሳ ህንቤኩ።
14 ጨለቦን፥ ‹ኦጉማን አነ ኬሰ
ህንጅሩ› ጇደ፥
ገላንስ፥ ‹አነ ብረስሞ ህንጅሩ›
ጇደ።
15 እን ወርቄ ቁላኣዻን ህንአርገሙ፥
ገቲንሳስ ሜቲዻን ህንሰፈረሙ።
16 ገቲንሳ ወርቄ ኦፊሪን፥
ሰርዶኒክስ እሰ ገት-ጀቤሳን

ዮኪስ ሰፊሮሲን ሀንሸለገሙ።
17 ወርቂኒፍ ኦፍ እላሌን
እቲን ሀንቅጣቱ፥
ምእ ወርቂ ቁላአስ
ጌደራሳ ሀንተኡ።
18 ገቲን ኦጉማ ጨሌ ገት-ጀቤሰረ፥
ኤሌላን ዲማረስ እንጫለአ፤
19 እን ‹ቶጳዝዮን› እሰ ጂደሙ
እሰ ከን ኢትዮጵያት
ሀንፈኬፈሙ፥
ወርቂ ቁላአዳንስ ገቲንሳ
ሀንሸለገሙ*።
*15-19. ፌኪ 2፡1-5፤ 3፡13-15

20 «ኤጋ ኦጉማን ኤሳ ዱፈሬ?
እዶን ሁበትናስ ኤሰሬ?
21 እን እጀ ወረ ጅራተኒ ሁንዱማ
ዱራ ዶከቴረ፥
ስምብሮተ ቅሌንስ ኬሰ በለልአን
ዱራስ ምልቁረ።
22 እዶን በዲሳፍ ዱን፥
‹ኑእ አዱሳ ዱዋ
ጉረኬኛን ደጌኚ› እንጂዱ።
23 ዋቀዮ ከራ ኦጉማት ጌሱ እንሁበተ፥
እዶሳስ እሱመ ዱዋቱ ቤከ።
24 እን ለፈ ሀመ ዱመሳቲት
ዋን እላሉፍ፥
ወንተ በንቲወን ዋቃ ጀለ ጅረን
ሁንዱማ እንአርገ።
25 ቅሌንሰ ሚጀናን፥
ብሻኖተስ ቆዳዳን ዬሮ ሰፈሬ*፥
26 በካዳፍ ሴረ፥
በለቁሰ ከከዌፍስ
ከራ ዮሙ ባሴ*፥
27 ዮሙስ እን ኦጉማ እላሌ፥
እብሰ እት እንኬኔ፤
ጭምሴ እሰ ዳቤ፥
ቆሬ እሰ እላሌስ።
28 ነማንሞ፥
‹ኩና፥ ዋቀዮን ሶዳቹን
ኦጉማደ፥
ዋን ሀማራ ጎሩንስ ሁበትናደ›»
ጂዴ*።
*12-27. ፌኪ 8፡22-31 *25. 38፡8-11፤
ኢሳ 40፡12 *26. 36፡27-28 *28. 1፡1፤
ፌኪ 1፡7፤ ፋር 111፡10

ቦቆና 29

ወንተ ኢዮብ ገረ ዱማት ዋኤ አፊሳፍ ዱበቴ

1 ኢዮብ ዱቢሳ እሰ ያደ ገድ ፈጎ
ኦፍ ኬሳ ቀቡ ሰነ
አመስ እት ፋፌ፥
2 «ማሎ፥ አን አከ ጅኦተ ደርበኒ፥
እሰ አከ በረ ዋቀዮ ነኤጋ ቱሬ
ኡቱን ተኤ*!
3 ዬሮ እብሳንሳ መታኮረት እፌ፥
ዱከነ ኬሰስ አን እብሳሳቲን
አዴሜ*፥
4 በረኮ እሰ ጉቱ ሰነት፥
ዬሮ ኤጉምስ ዋቀዮ
ጎዶኮረ ቱሬ፥
5 ዬሮ እን ሁንዱማ ደንደኡ
አና ወጅን ቱሬ፥
ዮሙ እጀሌንኮ ነመርሰኒ ቱረን፥
6 ዬሮ አን ቀቤኘ ኬሰ በኤ እትቱዳን
ፋነኮ ድቀዴ፥
ዮሙ ከታን ደዳ ኤጀርሳ
አናፍ ያሴ*፥
*2. 42፡10-17 *3. ፋር 18፡28
*6. 20፡17

7 «ዬሮ አን ገረ ከረ ኬላት በኤ፥
ዮሙን ለፈ ወልገኢ ሰነት
ታኡምሰኮ ቆጼፈዴ፥
8 ደርገጎትን ነአርገኒ ከራራ ጎረን፥
ጃርሶሊንስ ከአኒ እንእጃጀን*፤
9 ጉርጉዶትን ዱቢ አፉንት ቀበተን፤
ሀርከሳኒቲንስ አፉንሳኒ ቀበተን።
10 ሰገሌን ዱረ-ቡቶታ
ጨል ጀችሲፈሜ፤
አረብንሳኒስ ላጋሳኒት እንመጠኔ።
11 ጉር ነደገኤ፥ ‹በገ ገመዴ!›
ናንጂዴ፥
እጅ ነአርጌስ አናፍ ዱጋ በኤ።
12 አን ሀዬሰ እየቱ፥
እሰ አባን እረ ሀንጅሬ
ገርጋርሰ ሀንቀብኔስ ፋሬረአ*።
13 ነምን ዱኡፍ ጂዴ ነኤብሴረ፥
ዱበርቲ አባን መና እራ ዱኤስ
ገራንሼ አከ እልልቹ ጎዴረ።
14 አን ቀጂሉማ አከ ኡፈታት
ነንኡፈዴ፥
እንስ አነት ኡፍፈሜ፤

ፍርዲንስ አከ ቆሎፍ አከ መረተ
መታ ቱሬ*።
15 አን ወረ ጃሞታፍ እጀ፥
ወረ ናፎታፍስ ሚለን ቱሬ*፤
16 አን እሰ ዴጋዳፍ አባን ቱሬ፥
ድመ ነመ አን ህንቤክኔስ
ዱካ ቡኤ ነንባሳፈን ቱሬ*፤
17 አን ቀርፋ ነመ ጀልአ ጨብሴ፥
እሰ እን ቀበቴ ቃሩሳ
ኬሳ ቡሴረ*።

*8. ሌዎ 19:32 *12. 31:16፤
በኡ 22:21-22፤ ፋር 72:12
*14. ኢሳ 59:17 *15. ሌዎ 19:14
*16. ፈኬ 29:7፤ ኢዮ 31:18
*17. ኢሳ 11:4

18 «ዮሙስ አን ያደኮት፥
‹በረኮ አከ ጭረቻ ነንባይእፈደ፥
ጎዶኮ ኬሰትስ ነንዱአ፤
19 ህዶሊንኮ ያአኒ ብሻን ብረ እንገኡ፥
ሀልከን ጉቱስ
ፍጬንስ ደሞተኮረ እንቡፈተ*፤
20 ኡልፍንኮ አኩመ ሃራ
ተኤት እንሀፈ፥
እዳንኮስ ሀርከኮ ኬሰት
እንሃሬፈመ› ነንጄዴ*።

*19. ፋር 1:3፤ ሆሴ 14:5-6
*20. 30:11፤ ፈኬ 21:21

21 «ነሞትን ኤገተኒ ነደጌፈተን፥
ጎርሰኮ ደገኡፍስ ጨሉመ
ጄደን።
22 ኤርገ አን ዱበዴ፥
እሳን ህንዱበትኔ፤
ዱቢንኮሞ ጉረሳኒት ጮጼ።
23 እሳን አከ ነመ ቦካ ኤገቱት፥
አከ ነመ ቦካ አርፋሳ ኤገቱትስ፥
አፋንሳኒ በነኒ ነኤገተን።
24 ዩሮ እሳን አመኑ ደደበንት
አን እሳንት ነንኮልፌ፤
እሳን ፉለኮ እሰ እፋስ
ለፈ ህንእላልቾፍኔ።
25 አን ከራ እሳኒፍ ፎኤ፥
አከ ዱረ ቡቱት ነንታኤ፤
አከ ሞቲ ሎልቱሳ ግዱ ጅሩት፥
አከ እሰ
ወረ ገደን ጀጀቤሱትስ
ነንጅራዴ።

ቦቆና 30

ኡልፍን ኢዮብ ገድ-ዴቢት ጌደረሙሳ

1 «አመ ገሩ ወር ነቦዴ ተአን
አነት እንኮልፉ፥
እሳንስ ወረ አን በረ ባይኤዳፍ
አቦትንሳኒ ሰሮተ ቡሻዬኮ
ኤገኒ ወጅን
አከ ህንቴኜፍሌ ቱፈዴደ*።
2 አቦትንሳኒ ኩን፥
ሁምን እሳን እቲን ሁበተን
ኤርገ እራ ደርቤ፥
ጀብን እሬሳኒ አናፍ ማል ጎዳ?
3 ደባፍ ቤለራ ከን ከኤ ጎገኒሩ፥
እሳን ለፈ ጎጋ፥ አናፍ ቆዲ
እንቆርቁ።
4 ብቅልቱ ለፈ ሶግዳ
ሁጢ ወጅን እንቡቅፈቱ፥
ህደ ሙከ ሀዳአስ ኛተሳኒ
እንጎደቱ።
5 ነሞተ ግዱዳ ባፈመኒሩ፥
ነሞትንስ አከ ሀቱት
እሳንት እንእዩ፤
6 ፎቶቃ ለፉ ኬሰ፥ ከታ ግዱ፥
ቦለ ለፉ ኬሰስ ጅራቹን ግዲ
እሳንት ተኤ።
7 ሁጢ ኬሳ አከ ሀሬ እንአላከን፥
ሁጢ ቆራቲ ጀለት ወልት
እንቱተአን።
8 እልማን ጎዎታ፥
እልማን ወረ መቃ ህንቀብኔ፥
ብየ ኬሳ አፈመኒሩ። *1. 19:18

9 «አመስ አን ሙከ ዌዱሳኒት፥
ሙከ መማክሰሳኒስ ነንተኤ*።
10 እሳን አነ ጪገአኒ አነቲ እንፈጋቱ፥
ፉለኮት ቱፉፍስ ህንሴሰን*።
11 ዋቀዮ ፎአ እዳኮቲ ላፍሴ፥
ዋን ገድ ነዴብሴፍ፥
እሳንሞ ወንተ እሳን እትሱ
ፉለኮ ዱረት አፍራ እንገተን።
12 ገረ ሀርከኮ ምርጋቲን
ቱተ ቶረ ህንቀብኔቱ ከአ፥
እሳን ሚለኮ ከራራ ካችሱ፥
ከራሳኒ እሰ በዲሳስ አነ ዱረ
እንካኡ፤
13 እሳን ከራኮ እንኩቱ፥
ነበሌሱዳፍ ረክነ አነት እንባይእሱ

ነምን እሳን ዶዉስ ህንጅሩ።
14 አከ ዋን ቃወ በልአ ኬሰ ደርበኒት
እንዱፉ፥
ኦነ ጨጨባ ጀላንስ ገድ
እንኮንኮላቱ።
15 ናሱን አከ ሎላት አነረ በኡ፥
ኡልፍንኮ
አከ ዋን ቅሌንስ ፋደቴት
አነራ እንሶኬ፤
ቀቤኝኮ አከ ዱሜሳት
አነራ እንደርበ።

*9. 17፡6፤ ፋር 69፡12፤
ፋሩ 3፡14፥63 *10. ኢሳ 50፡6፤
ማቴ 26፡67

16 «አመስ ሉቡንኮ ነኬሳ
በኡፍ ጄት፥
ጉዮትን ረክናስ ነቀበተን።
17 ዱኩብን ሀልከን ለፌኮ እንኡረ፥
አነራስ እንሀርጫሰ፤
ዱኩብን ኛታኮስ
አነ ህንደጌፈቱ።
18 ሁምነ ዱኩበኮቲ እሰ ጉዳዳን
ኡፈትንኮ ብፈ በዴ፥
ዱኩብንኮ ኩን
አከ ሞርም ክታ ነመ ቀቡት
ነቀቤ።
19 እን ዶቌ ኬሰት ነደርበቴ፥
አንስ ገድ ዴብኤ
አከ ብዮፍ ዳራ ነንተኤ፤
20 ያ ዋቀዮ፥ አን ስተን እየዴ፥
አት ገሩ አናፍ ህንዴብፍኔ፤
አን ነንዳበዴ፥
አት ገሩ ጨሉመ ጄቴ
ነእላልቴ*።
21 አት ገረ-ጀብናን አነት ገረገልቴ፥
አንጎ እሬኬቲንስ ነዶፍቴ።
22 አት እሰስ አከን ያበዱ ነጎቴ፥
ገረ ቅሌንሳት አል ነፉቴ፥
ቡቤ ኬሰትሞ ነኣቴ።
23 ገረ ዱአት፥
ገረ መነ ወር ጅራተን ሁንድኑ
እት ወል ገአኒትስ
አከ አት ነጌስቱ አኑ ቤከ*።

*20. 19፡7፤ ፋር 22፡2
*23. ኡመ 3፡19፤ ለለ 12፡5፥7፤
1ቆሮ 15፡22

24 «ሀተኡዩ መሌ፥
ወር ህዩሶትን ረክነሳኒ ኬሰት፥
ፍርዲ ዱጋዳፍ
ዩሮ ገረኮት እየተን፥
አን ጭቅሌ እሳንረ ዳበዴ
ቤካሬ?
25 አን ወረ ረክነ ኬሰ ጅረኒፍ
ህንቦኜሬ?
ወረ ዴጋዳፍስ ገራንኮ
ህንገድኔሬ*?
26 ዩሮ አን ዋን ጋሪ አብደዴት
ሀማቱ ዱፌ፥
ዩሮ አን እፈ ኤገዴት
ዱከነቱ ዱፌ።
27 ያዶኒፍ ድጵን ገራኮ እንጉቤ፥
ተካስ ገብ አነት ህንጄኔ፥
ጉዮትን ረክናስ ተሬ ገለኒ
ነዱረ ጅሩ*።
28 አንስ አዱቲ ፈጋዴን
ገዳ አዴመ፥
ወል ገኢ ኬሰ እጃጄስ
ገርጋርሳፍ ነንእየ።
29 አን አከ ዋንጎ አዳን ባቴ ቦሱ፥
አከ ጉቺ ጎሮምቲ ለፈ ዱዋ ኬሳስ
ኮጿ-ገሌሰ ነንተኤ*።
30 ጎጋን ደግነኮ አነረት ጉራቾኤ፥
ለፌንኮስ ሆኣን እንጉበቴ*።
31 ክራር ስርበኮ ሰገሌ ቦእቻት፥
ኡሉሌንኮስ
ሰገሌ ወዋትናት እንጌደረመ።

*25. ፋር 35፡13-14፤ ሮማ 12፡15
*27. ፋር 38፡6-8፤ ፋሩ 1፡20
*29. ፋር 102፡6፤ ሚክ 1፡8
*30. ፋር 102፡3-5፤ 3፡4፤ 4፡8

ቦቆና 31

ኢዮብ በሌሳ መሌ አከ ቱሬ ፈልመቹሳ

1 «አን እጀኮቲ ወጅን
ከኩዳን ወሊ-ገሌረ፥
ኤጋ አተምተን እጀ ሀዋቲን
ገረ ዱርባ እላለሬ*?
2 ጉበስ ዋቀዮ ብራ ቆድን ነማ ማሊ?
ገረራ ሰናስ እሰ ሁንዱማ
ደንደኡ ብራ
ዳል ነማ ማሊ?
3 በዲፍን ወረ ጀልአታፍ፥
አደብን ጀባንስ

ወረ እረ-ደደርበ ሆጂተኒፍ
ምቲሬ*?
4 ዋቀዮ ከራኮ ህንአርጉሬ?
ተርካንፌኮ ሁንዱማስ
ህንለካኡሬ*?
5 ሶባን አዴሜረ ዮን ተኤ፥
ሚልኮስ ኅዎምሳት አሪፌቴ
ዮ ጅራቴ፥
6 በሌሳ ደቡኮ አከ ቤኩት፥
ዋቀዮ መዳሊ ቀጂላቲን
አነ ሀሚጆኑ!
7 ፉንኮ ከራራ ጀልአቴረ ዮ ተኤ፥
ገራንኮ እጆኮ ዱካ
ቡኤረ ዮ ተኤ፥
ሀርከኮትስ ጨቡን ቀበቴረ
ዮ ተኤ፥
8 ወንተ አን ፈጫሴ ነሞትን ብራ
ሀኘተን፥
እን አናፍ ብቅሌስ ሀቡቀኡ*!
*1. ማቴ 5፡28 *2-3. 20፡29
*4. 14፡16፤ 23፡10 *8. ሌዎ 26፡16

9 «ገራንኮ ዱበርቲዳን ሶሶበሜ
ዮ ጅራቴ፥
በልበለ ነማ ጪሴ
ሃደ መናሳ ኤገዴ ዮን ጅራዴ*፥
10 ሃት መናኮ ነመ ብራፍ ሀዳከቱ፥
ነምን ብራስ እሼ ወጅን
ሀጪሱ*!
11 ወንት ኩን ዬላስሳደ፥
አቦተ ፍርዲ ዱረትስ የከ
አደብሲሱደ*፤
12 ኩን እብደ ጉቤ ጠጽ ኅዱደ፥
ብቅልቱኮ ሁንዱማ
ሀመ ህዳት ገድ እንጉበ።
*9. ፌኪ 5፡8፤ 6፡25-26
*10. 2ሳሙ 12፡11 *11. ኬሰ 22፡22፤
ፌኪ 6፡32

13 «ሆጂታንኮ ዮኪስ ሆጂቱንኮ
አና ወጅን ኮሜ ቀባተኒ፥
ዱቢ እሳን ድኤፈተን ቱፈዴረ
ዮን ተኤ*፥
14 ዮሙ ዋቀዮ ፍርዲዳፍ ከኡ፥
አን ማል ኅቹፈን ጅረሬ?
ዮሙ እን ነጋፈቱስ ማለን
እሳፍ ዴብሰሬ?
15 እሱመ ገራ ሃደኮ ኬሰት ነኡሜቱ
እሳን ኡሜ ምቲሬ?
ገደሜስ ኬሰትስ ከን ኑቶልቼ
እሱመ ምቲሬ*?
*13. በኡ 21፡2-4፤ ሌዎ 25፡39-43
*15. ፌኪ 14፡31፤ 22፡2

16 «ህዬሶተ ዋን እሳን ሀወን
ዶወዴ ዮን ጅራዴ፥
ዱበርቲ አባን መና እራ ዱኤስ
ዋ ደብዴ ቦኡሼቲን
እጅሼ አከ ደደቡ ኅዴረ
ዮን ተኤ*፥
17 አን ሁራ ቡዴነኮቲ
ነመ ዶወዴ ዮን ጅራዴ፥
እሰ አባን እራ ዱኤንስ
ህንጌኙ ዮን ተኤ፥
18 እን አባን እራ ዱኤ ሱን
ደርገጉማኮቲ ጀልቀቤ
አከ ነመ አባ ብረት ጉደቴት
አነ ብረት ጉደቴ፥
አንሞ ኤርጉመ እን
ገራ ሃደሳቲቲ በኤስ፥
እሰ ነንገርሰ።
19 አን ነመ ኡፈተ ደቤ
ዱኡፍ ጂዱ፥
ዮኪስ ህዬሰ
ዋን አፍረ ቡሱ ህንቀብኔ
ዮሙን አርጌ፥
20 ኡፈተ ርፌንስ ሆላኮቲራ ሆጂተሜ
እት ኡፍፍናን፥
እት ሆኤ ገራንሳ አነ ህንኤብፍኔ
ዮ ተኤ*፥
21 ከረ ኬላ መንደራ ዱረት
ዱበዴ ደጌስፈቹኮ ቤኪ፥
እሰ አባን እራ ዱኤት
ሀርከኮ ኦል ፉደዴረ ዮን ተኤ፥
22 ጨኩንኮ ገቲቲኮ ወጅን
ወል ሀገድዲሱ!
ሀርከኮስ ቡሳሳት ሀጨቡ!
23 ደእች ዋቀዮ ብራ አነት ዱፌ
ዋን ነናስሴፍ፥
ሶዳ ሱራሳራ ከን ከኤ
ዋን ቶኮ ኅቹ ህንደንዴኙ*።
*16. 29፡13 *17-20. ኢሳ 58፡6-7፤
ማቴ 25፡35-36 *23. ፋር 119፡120

24 «አን ወርቁ አብዲኮ ኅደዴ፥
ወርቁ ቁላአዳንስ፥
‹አመነናኮት› ጂዴ
ዮን ጅራዴ*፥

25 በዳዱማንኮ ጉዳ ዋን ተኤፍ፥
ሀርክኮስ ባይኤ ዋን አርገቴፍ
ገመዶ ዮን ጅራዶ፥
26 ዱሮ አዱን እብስቱት፥
ዱሮ ጅእ ኡልፍናን አዶምቱትስ
እሳኒፍ ሰገዱዳፍ ገረሳኒ
እላሌረ ዮን ተኤ* ፥
27 ገራንኮ ዶክሳዳን ጎዋምፈሜ፥
ኡልፍነሳኒፍ ሀርከኮ
ዱንገዶረ ዮን ተኤ፥
28 አን ጉበስት ዋቀዮ ዱረት
ሶብዱ ነንተአን ቱሬ፥
ኩንስ የከ ነመት ፈረድቼሱ
እንተአ።
*24. ፈኬ 11:28፤ ሉቃ 12:15፥19-21
*26. ኬሰ 4:19፤ ኡር 8:2

29 «አን በዲስ ነመ ነጅቡት ገመዶ፥
ሀማን ዱሮ እሰ አርገቴትስ
አል አፍ ቀቤ ዮን ጅራዶ* ፥
30 ሉቡሳረት ቀሮቡዳን፥
አፉንኮ ጩቡ አከ ዱበቱ
ጎዶረ ዮን ተኤ* ፥
31 ነምን መነኮቲ፥
‹ቡዴነሳ ኞቴ ከን ህንቁፍን
ኤኙቱ ጅራ?›
ህንጂኔ ዮ ተኤ* ፥
32 አን ወረ ከረ-አዶምቱዳፍሌ
በልበለኮ ነንበኔ መሌ፥
ኬሱማን ከራ ኬሰ ህንቡሌ* ፤
33 አን የከኮ ገራ ኬሰ ዶክፈቹዳን፥
አከ ነሞተ ወረ ካኒ
እረ-ደደርበኮ ሀጉጌ ዮን ጅራዶ፥
34 ቱት ባይኤን አነ ሀሶዳችሱ፥
ጩዶን ቆሞስ አነ ሀናስሱ!
ዮሙስ ጩሉመ ነንጂደ፥
መናስ ገድ ህንበኡ።
*29. ፈኬ 24:17-18፤ ማቴ 5:44
*30. 1ሞቶ 3:11፤ 1ጴጥ 3:9
*31. ኢሳ 58:10 *32. አበ 19:20-21፤
እብ 13:2፤ 1ጴጥ 4:9

35 «ማሎ፥ ኡቱን ነመ
አናፍ ደገኡ ቀባዶ፥
ኩን ፊርማኮት፥
እን ሁንዱማ ደንደኡ
አናፍ ሀዴብሱ!
ሀዴሰ ሰነሞ
ማሎ ጫፈታን ኡቱን አርገዶ*!
36 ስላ አን ዱጉመ
ገቲቲኮረት እሰ ነንባደ፥
አከ ጎንፎትስ ነንካአደን ቱሬ፤
37 አን ለኮብሰ ተርካንፊኮ ሁንዱማ
እሰት ነንህመ፥
አከ ጉዳ ብያትስ
እሰት ነንድአደ፤
38 ለፍትኮ ዮ አነረት እዬ፥
ቦአወንሳስ ወል ገአኒ ዮ በአን፥
39 አን እጀ እን ኬኑ ቶለ ኛዶ፥
አባን ለፍቻስ አከ ዱኡ ጎዶ
ዮን ጅራዶ፥
40 ቆደ ቀመዲ ቆራቲን፥
ቆደ ገርቡስ ቱፎን ሀብቅሉ!»
ጂዶ።
ዱቢን ኢዮብ አስረት
እንራወተሜ።
*35. 13:22፤ 23:3-7

ቦቆና 32

ኤሊሁን አሬ ዱበቹት ከኡሳ

1 ኤጋ ኢዮብ፥ «አን ነመ ቀጂላደ» ዋን
አፊን ጂዱፍ፥ ጀሬን ኩን ሰደን እሳፍ ዴቢ
ዴብሱ እንዲሰን። 2 ኤሊሁን እልም ባራኬል
ቡዝቻ እን ቆሞ ራም ኬሳ፥ ሰበቢ ኢዮብ
ዋቀዮን ቀጂላ ጎቹረ አፊሳ ቀጂላ አፍ ጎዶፍ
እሰት አሬ እንቦበኤ*። 3 ፍሮትን ኢዮብ ሰደ
ንስ ኢዮቡመት ፈረዱ መሌ፥ ዴቢ ገኡ ዋን
ደበኒፍ፥ እሳንትስ አሬ እንቦበኤ*። 4 እሳን
ሁንድኑ አንገፎተሳ ዋን ቱረኒፍ፥ ኤሊሁን
ሀመ ኢዮብ ዱበቴ ራውቱት እንኤጌ። 5 አፉን
ጀሬን ከነ ሰደኒ ኬሰ ዴቢን አከ ህንጅሬ ዮሙ
አርጌ አሬ እንቦበኤ።
*2. 13:18፤ 19:6-7፤ 27:5-6 *3. 15:4፤
18:21፤ 20:29፤ 22:5

6 ከናፍ ኤሊሁ እልም ባራኬል
ቡዝቻ ዴብሴ፥
«አን እጀሌደ፥
እስን ገሩ ባይኤ ዱሎምተኒቱ፤
ከናፊን ዋነን ቤኩ
እስንት ሙልእሱ ሶዳዶ
አፍ ቀቤ፤
7 አን፥ ‹ወጎትን እንዱበቱ፥
በር ባይኤንስ
አጉማ ነመ በርሲሱ›
ጂዶን ቱሬ*።
8 ገሩ ሀፉረ እሰ ነመ ኬሰ ጅሩ፥

ሀፉረ እሰ እን ሁንዱማ ደንደኡ
እት ባፈቴቱ
ሁበትና ነማፍ ኬነ* ።
9 አጉማን ጉርጉደተኒፍ ምት ፥
ወንተ ቀጂላ ተኤ ሁበቹንስ
ዱሎመኒፍ ምት ።

*7. 12፡12 *8. ኡመ 41፡38-39፤
ዳን 1፡17

10 «ከናፍስ ፥ ‹አነ ፥ ደጌፈዳ!
አንስ ዋነን ቤኩ ነንሙልእሰ!›
ነንጂዴ ።
11 ኩኖ ፥ አን
ሀመ እስን ዱበተኒ ራወተንት
ነንኤጌ፤
ዮሙ እስን እት ያደኒ ዱበተንስ ፥
ሰበቢ እስን ላተን ነንደጌፈዴ* ።
12 አን በኤሰ ጎዴ እስን ደጌፈዴረ ፥
ገሩ እስን ኬሳ ነምን
ኢዮብን በሌሳሳ አመንሲሴ ፥
ነምን ዱቢሳቲፍ ዴቢ ኬኔፍስ
ሀንቱሬ ።
13 እስን ፥ ‹ኑእ አጉማ አርገኔረ ፥
እሰሞ ዋቀዮቱ
ኦፍራ ዴብሰ መሌ ፥
ነመ ምት› አከ ሀንጂኔት ፥
14 ኢዮብ ዱቢሳ ተሬ ገልቼ
አነት ሀንዱበትኔ ፥
አንስ ዱቢኬሰኒነን ዴቢ እሳፍ
ኬነ ምት ። *11. ያቆ 1፡19

15 «እሳን ነእኒ ወሊ ወላለኒሩ ፥
ስእችስ ዴቢ ሀንዴብሰን ፥
ዱቢን እሳን ሀርካ በዴረ ።
16 ኤጋ ሰበቢ እሳን ሀንዱበትኔፍ ፥
ሰበቢ እሳን ዴቢ ዴብሰን
ደበኒ ዳበተኒፍ ፥
አን እሳን ኤጉሬ?
17 አንስሞ ቆደኮ ዴቢ ነንዴብሰ ፥
ዋነን ቤኩስ ነንሙልእሰ ።
18 አን ወንተን ዱበዱ ባይኤን ቀበ ፥
ሀፉር ነኬሰ ጅሩስ ነቱቱቀ፤
19 ገራንኮ አከ ዳዲ ወይኒ መረገሜት ፥
አከ ቀልቀለ ቡፉ
ወረ ስቢለ ቱሙ እሰ ቦኮካት* ፤
20 አከን ፉረሙፍ ነንዱበደ ፥
አፉንኮ ሳቀዴስ ዴቢ ነንዴብሰ ፥
21 አን ነመ ቶኮፍዩ ሀንሎጉ ፥
ነመ ቶኮትስ ሀንኩሉ!
22 አን ነመት ኩሉ ሀንቤኩ ፥
ስላዖ ኡማንኮ
ደፌ ነበሌሰ ቱሬ* ።

*18-19. ኤር 20፡9 *21-22. 13፡7-10፤
ፈኬ 24፡23፤ 28፡5

ቦቆና 33

ኤሊሁን ያደሳ ገረ ኢዮብት ዴብፈቹሳ

1 «አመ ገሩ ያ ኢዮብ
ዋነን ጂዱ ደገእ!
ዱቢኮ ሁንዱማስ ደጌፈዱ!
2 ኩኖ ፥ አን አመ አፉንኮ ነንሳቀደ ፥
አረበኮቲንስ ነንዱበደ ።
3 ዱቢንኮ ገረ-ቀጂልነኮራ ከአ ፥
አፉንኮስ ቤኩምሰ ሙልእሴ
እንዱበተ ።
4 ሀፉር ዋቀዮ ነኡሜረ ፥
ሀፉር እን ሁንዱማ ደንደኡ
አነት ባፈቴ ሱንስ
አነ እንጅራችሰ* ።
5 ኤጋ ፥ ዮ ደንዴሴ
ዴቢ አናፍ ኬን ፥
ወንተ ዱበቱ ቆጼፈዱቲ
አነ ዱረ ዳበዱ!
6 ኩኖ ፥ አን ዋቀዮ ዱረት አኩመኬት
አንስ ሱጼራን ሆጂተሜ* ፤
7 ኩኖ ፥ አነ ሶዳቹን ስሀንናስሱ ፥
ሀርክኮስ ስት ሀንኡልፉቱ!

*4. 27፡3 *6. 10፡9

8 «ዱጉመ አት ኡቱመን ስደገኡ
ዱበቴተ ፥
አንስ ዱብቾ ደገኤረ፤
9 ‹አን ጡራኡማ ሀንቀቡ ፥
አረ-ደደርበስ ሀንቀቡ ፥
ቁላአደ ፥ የክስ አነረ ሀንጅሩ* ፤
10 ገሩ ዋቀዮሞ
ከራ እቲን ናንሞርሙ
እንአርገተ ፥
አከ ዲነሳትስ ነለካአ* ።
11 እን ሚለንኮ
ጅርመ ኡልፉታ ግዱ ገልቼ ፥
ተርካንፊኮ ሁንዱማስ እንኤገ›
እንጂተ* ።

*9. 11፡4፤ 16፡17፤ 27፡6፤ 31፡1-40
*10. 13፡24፤ 19፡11 *11. 13፡27

12 «ኩኖ ፥ ከነረት ዱጋ
አከ አት ሀንቀብኔ ፥

ስት ነንህመ፥
ዋቀዮ ነመ ጫላ ጉዳደ።
13 ‹ዋቀዮ ዱቢ ነማ ሁንዱማፍ
ዴቢ ህንኬኑ› ጀቴ፥
አት ማሊፍ እሳን ሞርከታ* ?
14 ነምን እሰ ሁበቱ ህንጅሩ
ዮ ተኤዩ፥
ዋቀዮ ከራ ቶኮ፥
ከራ ለመስ እንዱበተ።
15 ኡቱ ነሞትን ስሬሳኒራ ሙገኒ፥
አብጁዳን፥ ሙልአተ
ሀልከኒቲን፥
ህርብን ኡልፋታን
ዬሮ እሳን ቀበቱ*፥
16 ዮሙስ እን ጉረሳኒት እንዱበተ
አደባንስ እሳን እንናስሰ*።
17 ኩንስ ነመ ሆጂሳ እሰ ሀማራ
ዴብሱዳፍ፤
አፍ ቦኮክሱራስ እሰ ኤጉዳፍ፤
18 ሉቡንሳ ቦለ አከ ህንልጥኔ፥
ጅሬኝሳስ ብላዳን
አከ ህንበድኔ አልቹዳፍ።
19 ነምን ስሬሳረትስ ዱኩባን፥
ዱኩበ ጀባ እሰ ዬሮ ሁንዱማ
ለፌሳ ኬሳ እሰ ኛቱን
እንአደበመ*።
20 ጅሬኝሳ ቡዴነ፥
ገራንሳስ ኛተ ሀውሲሳ
እንጪገአ፤
21 ፎንሳ ጉቱማት እራ እንዱመ፥
ለፌወንሳ ወር ዱር
ህንሙልአትኔስ
በኬት እንያኡ*።
22 ሉቡንሳ ገረ ቦላት፥
ጅሬኛሳስ ገረ ኤርገማ ዱአት
እንድአተ።

*13. 30፡20 *15. 4፡13-17፤
1ሞቶ 3፡5፤ ዳን 2፡1፥29 *16. 36፡10
*19. 5፡17-18፤ 30፡17፤
2ቆሮ 12፡5-10 *21. 16፡8፤
ዳን 9፡21-23

23 «ኤርገሞተ ኩመ ኬሳ እን ቶኮ፥
ግዱ ዳበቴ አፋን ዮ ሂኬ፥
ወንተ ነምን ጎቹን እረ ጅሩስ
ዮ ያደቺሴ፥
24 ፋረ እት ቶሌ፥ ‹አን እሳፍ ፋሬ
አርጌረ፥
ቦለት ገድ ቡኡ እሰ ኦልቺ* !
25 ደግንሳ ከን ሳፌላ ጫላት ሀሃረኡ !
አከ በረ ደርገጉማሳትስ
ሀዬብኡ !› ዮ ጀዴ*፥
26 ዮሙስ ነምን ዋቀዮን እንከደተ፥
አከ እን
ሰገሌ ገመቹ ደጌስሳ ፉለሳ
አርጉትስ፥
ዋቀዮ እሰት እንገመደ፤
ቀጄልነሳስ እዶት እንዴብሳፍ*።
27 ነሞተ ወረ ካን ዱረት ፋርፈቴ፥
‹አን ጬቡ ሆጂዬረ፥
ቀጆሉማስ ምጪሬረ፥
ዋቀዮ ገሩ አከስት አናፍ
ህንዴብፍኔ*፤
28 አን ሉቡኮ ገረ ቦላ ደቁ ኦልቼረ፥
ጅሬኝኮስ እፈ እንአርገ›
እንጀደ።

*24. ፋር 49፡8-11 *25. 29፡18-20፤
ፋር 103፡5 *26. 19፡26-27
*27. ፋር 103፡10፤ ሮማ 6፡23

29 «ኩኖ፥ ዋቀዮ እረ ዴዴብሴ፥
ከነ ሁንዱማ ነማፍ እንጎደ፤
30 እፍን ጅሬኛ እሰረት አከ እብሱፍ፥
ሉቡ ነማ ዴብሴ ቦለ ኬሳ
እንባሰ*።

*30. ፋር 30፡3፤ 56፡13፤ 103፡4፤
116፡8

31 «ያ ኢዮብ፥ ያዳን ቀቢ ነደጌፈዱ፥
አን ነንዱበደ፥ አት ጨሉመ
ጀድ !
32 ወንተ ጀቱ ዮ ቀባቴ አናፍ ዴብስ፥
አን ዱጋ ሲፍ ገልቹ
ነንበርባደ፥ ዱበዱ !
33 ከናአችሞ ጨሉመ ጀዲ ነደጌፈዱ፥
አን አጉማ ስንበርሲሰ !» ጀዴ።

ቦቆና 34

ኤሊሁን ዋቀዮ ብረ ጆልእን አከ ህንጅሬ ሙልእሱሳ

1 ኤሊሁ አመስ ዱበቹ እት ፋፌ፥
2 «እስን ያ ነሞተ አጌዩነ
ዱቢኮ ደገአ !
እስን ወር ቤክቶትንስ ነደጌፈዳ !
3 አኩመ አረብን ኛተ ምኤፈቱ፥
ጉርስሞ ዱቢ ገርገር ባሴ
እንእላለ*፤
4 ኮታ ወንተ ቀጆላ ተኤ

ገርገር ባፍኔ እንፎአትነ፥
ወሊ ወጅንስ ወንተ ጋሪ ተኤ
እንበረትነ። *3. 12:11

5 «ኢዮብ፥ ‹አን ቀጇላደ፥
ገሩ ዋቀዮቱ ፍርዲ ቀጇላ
ነዶወቴ*፤
6 አን ኡቱመን ዱጋ ቀቡ፥
አከ ሶብዱት ነንእላለሜ፤
እረ-ደደርበ ኡቱን ህንቀባትንስ፥
መዳንኮ ከን ህንፈይኔ ተኤ›
ጇደ*።
7 ነመ አተሚቱ
አከ ኢዮብ
ገአ አከ ብሻኒት ዴቦተሬ*?
8 እን ነሞተ ሀሞታ ወጅን ህደተ፥
ነሞተ ጇልአታ ወጅንስ ሚልቶ
እንተኤ*፤
9 እኖ፥ ‹ነምን ዋቀዮት ገመዱን፥
ነማፍ ሆማ ዋኤ ህንባሱ›
ጇዴረ።
*5. 27:2፤ 31:6፤ 33:9
*6. 9:15፥20 *7. 15:16 *8. ፋር 1:1

10 «ከናፍ እስን ነሞተ ሁበቶነነ
ነደገአ!
ጇልእን ዋቀዮራ፥
ደባ ሆጇቹንስ
እሰ ሁንዱማ ደንደኡራ
ሀፈጋቱ*!
11 እን አከ ሆጂ ነማት ነማፍ
እንዴብሰ፥
አከ ከራሳትስ አከ እን አርገቱ
እንጎደ*።
12 ኤዬ፥ ዱጉመ ዋቀዮ ጇልእናን
ህንሆጇቱ፥
እን ሁንዱማ ደንደኡ
ዱጋ ህንጇልእሱ*።
13 ብየ ለፋ ኤፑቱ
ሀደራ እሰት ኬነቴ?
ጉቱማ ብየ ለፋስ ኤፑቱ ኡሜ?
14 ዋቀዮ ነመት ገረገሌ፥
ሀፋረሳፍ ሀፋረ እሰ ነመት
ባፈቴ ሰነ
ኡቱ ዴብፈቴ፥
15 ኡመምን ሁንድኑ
ኤርጋንተካ እንበደ፥

ነምንስ ገረ ብዮት
እንዴብአ ቱሬ*።
*10. 8:3፤ ኬሰ 32:4
*11. ፋር 18:25-26፤ ፈኬ 24:12፤
ማቴ 16:27፤ ሮማ 2:6፤
ሙል 22:12 *12. 8:3 *14-15. 12:10፤
ፋር 104:29

16 «አመሞ ዮ ሁበቴፍ ከነ ደገእ!
ዱቢ አን ዱበዱስ ደጌፈዱ!
17 ወንተ ቀጇላ ተኤ ነምን ጅቡ
እንሞአሬ?
ዮኪስ አት ዋቀዮን
እሰ ቀጇላፍ ደንደአ
እንሀሜስታሬ*?
18 ሞቲዳን፥ ‹አት ዋኤ ህንባፍቱ›[†2]፥
ጉዳ ብያቲንስ፥ ‹አት ጇልአደ›
ከን ጇዱ እሰ።
19 ሁንዱምትሳኒ ሆጂ ሀርከሳቲ
ዋን ተአኒፍ፥
እን ጉርጉዶታፍ ህንሎጉ፥
ሶሬሰስ ህዬሰ ጫላት ህንእላሉ*።
20 እሳን በተለት እንዱሙ፥
ሀልከን ወለካስ ሰብን ራፈሜ
እንዱመ፥
ሁምነ-ቀቤዩንስ
ሀርከ ኡቱ እት ህንቡእን
እንፉደሙ*።
*17. ኡመ 18:25 *19. ኬሰ 10:17
*20. በኡ 12:29፤ ሉቃ 12:20

21 «እጅሳ ገረ ከራ ነማ እንእላለ፥
ተርካንፈሳ ሁንዱማስ እንአርገ*።
22 ሀልከንኒፍ ዱከን ሶዳችሳን፥
ለፍት ወር ሀማ ሆጇተን ዶከተን
ህንጅሩ*።
23 ነምን ሰአች
ፍርዲፍ ፉለሳ ዱረት
አከ ድአቱፍስ፥
ዋቀዮ ዳበ ጎቹፌ እሰ
ህንበርባድችሱ፤
24 ሁምነ-ቀቦተ ቆረና መሌ
ጨጨብሴ እንሁሬሰ፥
ከን ብራስ እዶሳኒ እንቡሰ*፤
25 እን ዋን እሳን ሆጇተን ዋን ቤኩፍ፥
ሀልከኑመ ሰነ ገረ እሳን
እንገገልቶ፥
እሳንስ አከስት እንቡሌፈሙ።

†2 ኢዮ 34:18 «ዋኤ ህንባፍቱ» እብ «ቤልያል»

26 እን ወረ ጀልአተ ግዱት፥
ለፈ ነምን አርጕት
እሳን እንሩኩተ፤
27 ሰበቢንሳስ እሳን
እሰ ዱካ ቡኡ ዲሰኒ
ዋን ገረገለኒፍ፥
ከራሳስ ዋን ህንሁበትኜፍ፤
28 ቦእቾ ወረ ህዮሳ ገረሳ
አከ ደቁ እንጎደን፥
እንስ ቦእቾ ወረ ረከቶ
እንደገኤ* ።
29 ኤጋ ኡቱ እን ጨሉመ ጇዴ፥
ኤኙቱ እሰ ሀዴሰሬ?
ኡቱ እን ፉለሳ ዶከሴ፥
ኤኙቱ እሰ አርጕ ደንደአሬ?
እን ሰበረት፥ ነመረትስ
አከሱመ፥
30 ወረ ነሞተ ሰነ ጎዋምሰን ኬሳ፥
ነመ ዋቀዮ መሴ ጅራቱ ቶኮ
ሞቲ እንጎደ።

*21. 31:4፤ ፋር 33:14-15፤
ኤር 32:19፤ ፊኪ 5:21
*22. ፋር 139:11-12 *24. 12:16-21፤
ዳን 4:14፤ ሉቃ 1:52
*28. በኡ 2:23-24፤ ያቆ 5:4

31 «ነምን ዋቀዮን፥
‹አን አደበኮ ነንፉደደ፥
ዴብኤሞ ህንየኩ!
32 ወንተ አን ህንአርግኜ፥
አት ነበርሲስ!
ወንተ ቀጂላ ህንተእን ሆጂዴረ
ዮን ተኤሞ፥
ለመፋ እት ህንዴብኡ!›
ጇዴ ጅራሬ?
33 ኤጋ ሰበቢ አት ቱፈቴፍ፥
ዋቀዮ አከ ያደኬት ዴብሳሬ?
እሰ ስቱ ፎአቹን ተአ መሴ
አነ ምት፥
ከናፍ አት ዋን ቤክቱ ዱበዱ!
34 ነሞትን ቀልቢ ቀበን፥
ወር አኜሶትን ነደኜፈተንስ
ሀዱበተን!
35 እሳን፥ ‹ኢዮብ ቤኩምሰ መሴ
ዱበተ፥
ዱቢንሳስ ምዳን ህንቀቡ›
እንጇዱ* ።

*35. 38:2

36 «ሰበቢ ዴቢንሳ
አከ ከን ወረ ጀልአታ ተኤፍ፥
ኢዮብ ሀመ ዱማት
ቆረሜ ኡቱ እላለሜ!
37 እን እረ-ደደርበ ጨቡሳረት
እንደበለ፥
ኑግዱ ታኤ ሀርከ እንሩሩኩተተ፥
ዱቢሳ እሰ ዋቀዮረት ዱበቱስ
እንባይእሰ» ጇዴ።

ቦቆና 35

ነምን ዋቀዮን ገርጋሩስ፥ ሚዱስ አከ ህንደንዴኙ ኤሊሁ ሙልእሱሳ

1 ኤሊሁ እት ደበሴ፥
2 «እን አት፥
‹ዋቀዮ ዱረት አን ቀጂላደ›
ጇቱ ኩን፥
ዱቢ ዱጋ ስት ፈካታሬ*?
3 አቶ፥ ‹ቡአ ማሊን ኬሳ አርገዳ?
ጨቡ ዲሱኮቲን
ማለን ጫላ ዋኤ ባፈዳ?›
እንጇተ*።

*2. 4:17፤ 32:2 *3. 34:9፤ 21:7-16

4 «እሰ ከናፍሞ አን፥
ሲፍ፥ ፍሮተኬፍስ
ዴቢ ነንኬነ*፤
5 ገረ ዋቃት አል እላል!
ኩኖ፥ ዱሜሶትን ስገረራ ጅረን
ሀመም አከ አል ፈጋተን
ያዳን ቀብ*!
6 አት ጨቡ ዮ ሆጇቴ እሰረት
ማል ፍዳ?
እረ-ደደርብኬ ዮ ባይአቴስ
ማል እሰ ጎዳ*?
7 አት ቀጂላ ዮ ታቴ
እሳፍ ማል ላታ?
ሀርከኬ ኬሳስ እን ማል ፉደታ?
8 ጀልእንኬ ነመ አከኬቲ እንሚደ፥
ቀጂልንኬሞ
እልማን ነሞታፍ ድመ እንባስ።

*4. 32:12፥14 *5. 11:7-9፤ 22:12
*6. 7:20፤ 22:2-3

9 «ሰበቢ ጨንቁርፈሙን ባይአቴፍ
ነሞትን እንእዩ፤
ሰበቢ እሬ እሰ ጀባቲፍስ
ገርጋርሳፍ እንእየቱ።
10 ገሩ ኤኙሴ፥ ‹ዋቀዮ ኡማንኮ፥

እን ሀልከን
ነምን አከ እሰ ፋርፈቱ ጎዱ፥
ኤሰ ጅራ?
11 እን ብኔንሶተ ለፋ ጫላት
ኑበርሲሱ፥
ስምብሮታፍ አላቶተ
ቅሌንሰ ኬሰ በለልአን ጫላስ፥
ኦጌሶተ ኑጎዱ ኤሰ ጅራ?›
ህንጀኔ።
12 አችት ነሞትን እንእዩ፥
እን ገሩ ሰበቢ ኦፍ ቦኮክሱ
ወረ ሀማ ጎደኒቲፍ፥
እሳኒፍ ህንዴብሱ!
13 ዋቀዮ
ዱጉማን እየተ አከሱማኒ
ህንደገኡ፥
እን ሁንዱማ ደንደኡሰ
ገረሳ ህንምልአቱ*።
14 ኤጋ ዬሮ አት፥
‹እሰ ህንአርጉ› ጄቱሞ፥
ሀመም ከና ገድ ሀተኡሬ?
ድምኬ እሰ ዱረ ጅረ፥
እሱመ ኤገዱ*!
15 አመስሞ እን አኩመ አሬት
ዋን ህንአደብኔፍ፥
ጎዉማስ ዋን ጉዳት
ዋን ህንለኮፍኔፍ፥
16 ኢዮብ ዱቢ ዋኤ ህንባፍኔን
አፉንሳ ሳቀተ፥
ቤኩምሰ መሌስ ዱቢ
እንባይእሰ» ጄዴ።

*9-13. 24:12 *14. 9:11

ቦቆና 36

ዋቀዮ፥ ከራ ሁንዱማ ቀጄላ ተኡሳ

1 ኤሊሁ እቱመ ፋፌ
ኢዮብት ዱበቴ፥
2 «አን ዋኤ ዋቀዮፍ አመሌ
ዋነን ዱበዱ
አከን ቀቡ ስት ነንሀማቲ፥
ጥኖሼ አናፍ ኦብስ!
3 አን ቤኩምሰኮ ፈጎዳ ነንፍደ፥
‹ቀጄሎማንስ ከን ኡማኮቲት›
ጄዴ ነንለካአ፤
4 ዱቢንኮ ዱጉመ፥ ሶበ ምት፥
ነመ፥ እሰ ቤኩምሰት ህርእነ
ህንቀብኔቱ
ሲ ወጅን ጀረ።

5 «ኩኖ፥ ዋቀዮ አንጎ-ቀቤሰ፥
ነመስ ህንቱፈቱ፥
ሁምን ሁበትናሳቲ ባይኤ ጀባደ፤
6 እን ጀልኦተ ፈያት ህንጅራችሱ፥
ወረ ረከተኒፍ ገሩ
ወንተ ቀጄላ እንኬነ*፤
7 እጀሳ ወረ ቀጄሎተራ ህንቡቅፈቱ፥
ሞቶታ ወጅን ቴሶረ
እሳን ቴስሰ፥
በረበራንሰ ኦል ኦል
እሳን እንቀበ*።
8 ነሞትን ፉንጫዳን ኡቱ ህደመኒ፥
ፉኞ ረክናቲንሰ ጀቤፈመኒ
ኡቱ ቀበመኒ፥
9 ዮሙስ እን ሆጂሳኒፍ
እረ-ደደርበሳኒ፥
እሰ እሳን ኦፍ ቦኮክሰንሰ
እሳንት እንህመ።
10 ጎርሰ አከ ደገአኒፍ
ጉረሳኒ እንበናፍ፥
የከሳኒራስ አከ ዴብአኒፍ
እሳን እንአቦመ*።
11 እሳን እሰ ደገአኒ
እሳፍ ዮ ሆጄተን፥
በረሳኒ ጋሪት፥
ወጎተሳኒሰ አኩመ እሳንት
ቶሌ ጅሩት እንራወቱ።
12 እሰ ደገኡ ዮ ድደን ገሩ፥
እሳን ብላዳን እንበሌፈሙ፥
ወላሎማሳኒቲንስ እንዱሙ።

*6. ፋር 72:4፥12፤ 146:7-9
*7. ፋር 113:7-8 *10. 33:16

13 «ወር ዋቀዮ መሌ ጅራተን፥
ኣሪ ገራ ኬሰ ካአቱ፥
ዬሮ እን እሳን አደቡትስ
ገርጋርሳፍ ህንእየን።
14 እሳን እጆሎማት እንዱኡ፥
ጅሬኝሳኒስ ዲሮተ ገልመ ኬሰት
ኤጃፍ ቆጳአኒ ታአን
ግዱት እንበደ።
15 እን ወረ ረከቶ ረክነሳኒቲ እንፋረ፥
ጬንቁርሱዳንስ ጉረሳኒ እንበነ*።

*15. ፋር 119:67

16 «አከሱመስ ግድራ
እሰ አፉን ስት በኑ ኬሳ፥

ገረ እዶ በልአ
ለፈ ወል ረክሱን
ህንጅሬት ስባሰ፤
ኛትን ማዲኬት ድአቱስ
ጮምን ከን ኬሰ ጉቴ እንተአ* ።
17 አት ገሩ
ፍርዲ ወረ ጀልአታፍ
ተኡ ጉተቴተ፥
ከናፍስ ሀዴስ ፍርዲ ቀጀላ
ስቀበቴረ ።
18 ኤፑሌ በዳዱማዳን
አከ ስህንሶሶብኔት፥
ገበርሱ ጉዳንስ
ከራራ አከ ስህንጀልፍኔት
ኦፍ ኤገዱ!
19 ሶሩምንኬ ዮኪስ ጀብን ሁምነኬ፥
ረክነ ኬሳ ስሀምብሱ ደንደአሬ?
20 አት ሀልከንቾ እሰ እት፥
ሰብን ወር ካን
እዶሳኒቲ ደበመን ህንሀውን!
21 ረከቹረ የኩ ዋን ፎአቴፍ፥
ረክናን ቆረማ ጅርተ፤
ከናፍ ገረ የኩት አከ ገረ ህንገሌ
ኦፍ ኤገዱ! *16. ፋር 18፡19

22 «ኩኖ፥ ዋቀዮ
ሁምነሳቲን አል አል ካፈሜረ፥
በርሲሳን አከሳቲ ኤፑሬ?
23 ኤፑቱ ዋቀዮን፥
‹ከራንኬ እሰ ከነ ሀተኡ!›
ዮኪስ ኤፑቱ፥
‹አት በሌሳ ሆጂቴ›
እሳን ጂደሬ*?
24 አትሞ ሆጂሳ እሰ ነሞትን ጀጀተን፥
ጉዳ አከ አል ካፍቱፍ ያደዱ!
25 ነሞትን ሁንድኑ ሆጂሳ አርገኒሩ፥
ፈጎትስ እጀ እራ ህንቡቅፈተን።
26 ኩኖ፥ ዋቀዮ ጉዳደ፥
ገሩ ኑእ ጉድነሳ ህንሁበትኑ፤
ለኮብስ በረሳቲስ ከን
ህንቆረተምኔደ* ።
*22-23. ኢሳ 40፡13-14 *26. ፋር 90፡2

27 «እን ጮጾ ብሻኒ አል እንሀርከሰ፥
ሁሪ ኬሳስ ቦካ እንባሰ ።
28 ዱሜሶትን እሰ ገድ እንጮጮጵሱ፥
ነሞታፍስ ባይእሰኒ
ገድ እንሮብሱ ።
29 ነምን ቶኮሌ አከ ዱሜስ
እት ድሪሩ፥
አከ እት ከከዌን ዱሜስቾ
እሰ አከ ጎልጋ ሰነ ኬሳ
ቀቀዌሰኡስ እንሁበታሬ*?
30 ኩኖ፥ ዋቀዮ ናኖሳት በከካሳ
እንብትምሰ፥
ሁንዴ ገላናስ እንጎልገ ።
31 እን አከስት ሰበ ሁንዱማ
እንጅራችሰ፥
ወንተ ኛተንስ ባይእንት እንኬናፍ* ።
32 እን በከካ ሀርከት መረቴ፥
ለፈ አኬከሳ አከ እን ሩኩቱፍ
እንአበመ ።
33 ቀቀዌሰኡንሳ ዱፈ በከካ ሰና
እንቤክስሰ፥
ሆሪን ቂኤዩ ድአቹሳ እንሀመ ።
*29. 37፡16 *31. ፋር 104፡13-15

ቦቁና 37

ዋቀዮ ሶዳተሙፍ ከን መሌ ተኡሳ

1 «ከነረት ለጴንኮ እንደአቴ፥
እዶሳቲስ እንኡታሌ፤
2 ሰገሌሳ እሰ ቀቀዌሰኡ ያዳን ቀባ፥
ጥርቀንሱ አፉንሳ ኬሳ በኡስ
ደጌፈዳ*!
3 እን ጉቱማ በንቲ ዋቃ ጀለ፥
በከካሳስ ሀመ አንዳረ ለፋት
ገድ እንዲሰ*፤
4 እሰ ቦዴዳን ሰገሌን
ጥርቀንሱሳቲ እንደገአመ፥
ሰገሌሳ እሰ ሱረ-ቀቤሳንስ
እንቀቀዌሰአ፤
ዬሮ ሰገሌንሳ ደገአሙት
ሆምቱ በከካ ሰነ ህንእትሱ ።
5 አከ እት ዋቀዮ
ሰገሌሳቲን ቀቀዌሰኡ
ድንቅሲሳደ፥
ወንተ ጉርጉዳ
ኑእ ሁበቹ ህንደንዴኜስ
እንሆጂተ ።
6 እን ጨቢዳን፥ ‹ለፈረት ቡእ!›
ቲፉዳፍ ቦካ የንዶዳንስ፥
‹ሮብ!› እንጂደ ።
7 ነሞትን ሁንድኑ ሆጂሳ አከ ቤከኒፍ፥
አከ ዋን መለቶን እት ጎደሜት፥
እን ነመ ሁንዱማ ሀርከ ቀበቹሴ ።
*2. ፋር 29፡3-9 *3. ማቴ 24፡27

8 «ዮሙስ ብኄንሶትን
ለፈ ጪስቾሳኒ እንደቁ፥
መንኤሳኒ ኬሰስ እንታኡ* ።
9 ቡቤን ጎምብሳሳ ኬሳ፥
ቆርስ ቅሌንስ ቡብሱ
ኬሳ እንዱፈ፥
10 ሀፉር ዋቀዮ ባፈቱ ጨቢ እንፍደ፥
ብሻን እን በልአንስ
ደፌ ወል ቀበቴ ጨቢ እንተአ።
11 እን ዱሜስ እሰ ጉራቸ
ጂደ እንባቾስ፥
በከካሳስ ዱሜስ ኬሰ እንተምሳሰ።
12 ጉቱማ እረ ለፉረት፥
ወንተ እን አቦሜ አከ ራወተኒፍ
እሳን አከ አኬከሳት
አሲፍ አች እንናነኡ፤
13 ቦካ ነሞተ እቲን አደቡዳፍ፥
ዮኪስ ለፈሳ እቲን ኦባሴ፥
ጻለለሳ አርግሲሱፍ እንፍደ።
*8. ፋር 104፡21-22

14 «ያ ኢዮብ፥ ከነ ደጌፈዱ!
ሜ ዲሲቲ ሆጂ ዋቀዮ
እሰ ድንቅሲሳ ያዳን ቀብ*!
15 ዋቀዮ ዱሜሶተ አተምት አከ ካኤ፥
በከካ ዱሜሰሳስ
አተምት አከ በለቁስሱ
አት እንቤክታ?
16 አከ እት ዱሜሶትን
ወል-ግተኒ ድሪረን፥
ሆጂ ድንቂ
ከን እሰ ቤኩምሰት
ሙዳ ህንቀብኔ
ሰናስ እንቤክታ?
17 ዬሮ ቅሌንስ ገረ ምርጋ ቅሌንሰኤ፥
ለፈራ ወንት ቶኮ ህንሶኮክስኔት፥
አት እን ኡፈትንኬ ስት ቡሉቁ፥
18 ዋቀ እሰ አከ ኦፍላሌ በቅፈሜ
ጀባቴ ከነ፥
ድሪርሱሳ እሰ ገርጋርቴታ?
*14. ፋር 111፡2-4

19 «ወንተ እሰት ዱበትኑ ኑበርሲሱ!
ኑእ ሰበቢ ዱከንቻፍ
ዱቢኬኝ ቶረ ቀብሲፈቹ
ህንደንዴኙ።
20 አን ዱበቹፍ አከን ጅሩ፥
ነምን እሰት ህሙ
እንበርባድችስ ቱሬሬ?
ነምን ከነ ዱበቹ ያዱስ
ዱጉመ እንበደ*።
21 አመስ ቅሌንስ
ዱሜስ ሀጣኤ ኤርገ እራ ቁሌሴ፥
ነምን ቶኮሌ
እፈ ዋቀ ኬሳ እፉ እላሉ
ህንደንደኡ።
22 ጨለቅፍን አከ ወርቁ
ከራ ገረ ብታ እንዱፈ፥
ሱራን ሶዳችሳን
ዋቀዮን ናነኤ ጅረ*።
23 ኑእ እሰ ሁንዱማ ደንደኡ
ሰነ ብረ ህንጌኙ፥
እን ሁምናፍ ወንተ ቀጂላዳን
ኦል ኦል ጂዳደ፤
ባይእነ ቀጂሉማሳቲንስ
ነሞተ ገድ ህንቀቡ።
24 እን ወረ ኦጉማ ገድ ፈጎ ቀበን
ወረ ካንረ ጫልችሴ ህንእላሉ፤
ከናፍስ ነሞትን እሰ እንሶዳቱ»
ጂዴ*።
*20. ፋር 139፡4 *22. ህስ 1፡4-28፤
ሆኤ 22፡6-7፤ ሙል 1፡12-17
*24. 5፡12-13

ቦቃና 38

ዋቀዮ፥ ኢዮብት ዱበቹ ጀልቀቡሳ

1 ዮሙስ ዋቀዮ
ቡቤ ሰነ ኬሳ ኢዮብት ዱበቴ፥
2 «እን ዱቢ ቤኩምስ መሌ
ዱበተሙን፥
አኬክኮ አከ ህንሙልአትኔ ጎዱ
ኩን ኤኙ*?
3 አት ከኢ፥ ሙዲኬ ህደዱ ቆጻእ!
አን ስንጋፈደ፥ አትሞ አናፍ
ዴብስ*! *2. 34፡35 *3. 40፡7

4 «ዮሙ አን ሁንዴ ለፋ ካኤ፥
አት ኤሰ ቱርቴ?
ሁበትናሳ ዮ ቀባቴ አነት ህም*!
5 ቤክተ ዮ ተኤ፥
ሰፈረሳ ኤኙቱ ሙርቶ
እት ጎዴ?
ዮኪስ ኤኙቱ ፉኞ እረ ሀርክሴ*?
6 ሁንዴንሳ ማልረ ዳበሜ?
ዮኪስ ደጋሳ
እሰ ጎሌ ቀጂልቹ ኤኙቱ ዳቤ*?
7 ዬሮ ሰነት

ኡርጀትን ገረ በሪ እንፋርፈተን ፥
ወር ዋቀራ ‹እልማን ዋቀዮ›
ጀደመንስ ጉድሰኒ
ሰገሌ ገመቹ እንደጌሰሰን* ።
*4. 15፡7 *5. ፈኬ 30፡4
*6. ፋር 24፡2፤ 104፡5 *7. 1፡6፤
ፋር 19፡2

8 «ዩሮ ገላን ጨብሰቴ
መኒሳ ኬሳ በኡት ፥
በልበለ እት ጎዴ
ከን እሰ እትሱ ኤፑሬ?
9 ዩሮ አን ዱሜሰ ኡፈተሳ ፥
ዱሜሰ እሰ ዱከናአስ ወያ
መረተሳ ጎዴፍ ፥
10 ዳሪስ ጎዴፌ ፥
በልበለሳፍ ደንቀራሳ እት ካኤ ፥
11 ‹ሀመ አሲት እንዱፍተ ፥
ከነረ ገሩ ህንደርብቱ፤
አስት ቦኮከ ደአኬቲት
እትስ እንጎደመ› ነንጀዴን* ።
*11. ፋር 104፡6-9፤ ፈኬ 8፡29፤
ኤር 5፡22

12 «አት ኤርገ ደለቴ ገነመ አቦምቴ ፥
በሪን ለፋስ እዶሳ አከ በሩ
ጎቴታ?
13 አከ እን ገረሲፍ ገረናን
አንዳረ ለፋ ቀቤ ፥
ወር ጀልኦትን እራ ገድ
ሁርጉፈመን ጎቴታ?
14 ለፍቾ አከ ሱዷ ጂዳት
እቲን መለቴሰኒት
ብፈ እንጌደረቴ ፥
ኡመምን እሰራ ሁንድኑስ
ብፈ ገራገራቲን
ሚደግፈመኒ እንሙልአቱ፤
15 እብሳን ወረ ጀልኦታ
እሳን ዱራ እንቀበሜ ፥
እሬንሳኒ እን ኦል ፉደሜስ
እንጨቤ ።

16 «አት ቡርቅቱ ገላና ብረ
ደቅጤታ?
ገድ ፈጌኘ ገላንቻስ ቆሩዳፍ
ኬስ አዴምቴታ?
17 በልበል ከረ ዱአ ሲፍ በነሜራ?
ከረ እዶ ዱከነ ሶዳችሳ ሰናስ
አርግቴታ*?
18 በልእነ ለፋ ሁበቴታ?
ከነ ሁንዱማ ቤክተ ዮ ተኤ
አነት ህም! *17. 10፡21-22

19 «ከራን ለፈ እፍን ጅራቱት
ጌሱ ሜሬ?
ዱከንሞ ኤሰ ጅራታ?
20 አት ገረ ዳሪሳቲት
አከ እሰ ጌስቱፍ ፥
ዳንዲ መነሳስ
ገርገር ባፍቴ አከ ሁበቱፍ ኤሰሬ?
21 ሜ ጂድካ! አቶ ዩሮ ሰነ ደለቴተ ፥
ከናፍ እንቤክተ፤
በር ጅሬኘኬስ ባይአቴረ*!
*21. 15፡7

22 «አት ጎምብሳ ጨቢ ልጤ ቤክታ?
ጎምብሳ ቆራስ አርግቴታ?
23 እሰ አን ዩሮ ድጽናቲፍ ፥
ጉያ ሎላፍ ጉያ ወራናቲፍ
ካኤ ሰነ* ፥
24 ከራን እፍን እቲን አሲፍ
አቾ ተምሰኡ ፥
ቅሌንስ ገረ በአ-ቢፍቱ
እን ጉባን ፥
እቲን ለፈረ ብትምፈሙስ
እሰ ከሚ?
25 ኤኙቱ ሎላ ብሻኒፍ ቦኦ ፥
በለቄሰ ከከዌፍስ ከራ ባሴ*?
26 ለፈ ነምን ህንጅሬት
ኤኙቱ ለፈ ኦና
ነምን ኬሰ ህንጅራትኔትስ
ቦካ ሮብሴ ፥
27 ለፈ ገድ ዲፈማ ዋኤ ህንባፍኔ
ቁብሳ?
መርግ ለልሳንስ አከ እረት
ብቅሉ ጎዳ?
28 ኤጋ ቦካን አባ ቀባሬ?
ጮጳ ፍጤንሳሞ
ኤኙቱ ደልቼሬ?
29 ጨቢን ገደሜስ ኤኙ ኬሳ በኤ?
ቆረ አከ ሁሪ አዳቱ
እሰ ዋቀ ኬሳ በኡስ
ኤኙቱ ደሌ?
30 ዩሮ ብሻን ወልቀበቴ
አከ ደጋ ተኡ ፥
እር ጨለቦስ ዩሮ ቆሩ ፥
31 ቱቴ ኡርጀተ ‹ቶርቢ›
ጂደመን ወልት ህዱ ፥

የኪስ ሀዳ ኡርጆተ ‹ሰዴ› ጀደሚ
ሂኩ እንደንዴሳ*?
*22-23. ፋር 135:7፤ ኢያ 10:11፤
ፋር 78:47፤ ኢሳ 30:30 *25. 28:26
*31. 9:9

32 «አት ኡርጆተ መርሰን
ዩሮሳኒት እንጌጌስታ?
ኡርጂ እሰ ‹አማኬተ› ጀደሙሞ
እልማንሳ ወጅን
ከራ እንአርገሲፍታ?
33 አቦሚ በንቲ ዋቃ ኬሰ
ጅሩ ቤክታ?
ሴረተ እሰ ኬሳስ
ብየ ለፋረ ዳቡ እንደንዴሳ*?
*33. ኤር 33:25

34 «ሎላን ብሻኒ አከ ስልቅምሱፍ፥
ሰገሌኬ ኦል ፋቴ
ዱሜሰት ዱበቹ እንደንዴሳ*?
35 አት፥ በከካን አከ በኡፍ
እንኤርግታ?
እንስ፥ ‹ኩኖ፥ አን አሰን ጅረ›
ሲን እንጂዳ?
36 ኤኙቱ ኦጉማ እዶ ዶከታ
ኬሰ ካኤ?
ሁበትናሞ ሰሙዳፍ ኤኙቱ ኬኔ?
37 ኤኙቱ ኦጉማዳን ዱሜሶተ ለካአ?
ኤኙቱ ቀልቀለ ብሻኒ
እሰ ዋቀ ኬሳ ጅግሴ
ብሻን ገድ ነቃ?
38 ብዮን ለፋ አከ ጀባቱ፥
ሱጴንስ አከ ደፌ ወል ቀበቱ
ኤኙቱ ጎዳ?
*34. 1ሞቶ 17:1፤ 18:41-45

39 «አት ሌንጩ ደልቱዳፍ
ኛተሼ አደምስታሬ?
ሳፌለ ሌንጫስ ቤለ እንባፍታሬ?
40 ዩሮ እሳን ወልት ገለኒ
መንኤሳኒ ኬሰ ጅረንት፥
እዶ ጪስቾሳኒት ርጰኒ
ዩሮ ጪሰንት ቤለ እሳን
እንባፍታሬ?
41 ዩሮ ጩጮትንሼ
ዋን ኛተን ደበኒ
አሲፍ አች ጀረኒ፥
አነ ዋቀዮት ቦአንስ፥
ቁሩዳፍ ኤኙቱ ኛተ ኬናፌ*?
*39-41. ፋር 104:27-28

ቦቆና 39

ዋቀዮ አንጎሳ ያደቺሱሳ

1 «ዩሮ ቁሴጂን እት ደልቱ አት
ቤክታሬ?
የኪስ ዩሮ ቦሮፍን ደሉፍ
ነናኖፍቱ ጨቀስቴታ?
2 ጅአ ሜቃፍ አከ እሳን ገራት ባተን
ለካኡ ደንዴሳ?
የኪስ ዩሮ እሳን እት ደለን
ቤክታ?
3 እሳን ሚጠተኒ እንደሉ፥
ረክነሳኒቲስ እንሂከሙ።
4 እልሞሴንሳኒ እንጀባቱ፥
በኬ ኬሰት እንጉደቱ፥
እንበኡ ገረሳኒትስ ሀንዴብአን።

5 «ሀሬ ዲዳ ብርመዱማት
ኤኙቱ ገድ ዲሴ?
ሀዳ ሀሬ ዲዳ ከነስ ኤኙቱ ሂኬ*?
6 አን ለፈ ዱዋ፥ መነ፥
በኬ ሶግዳስ እዶ ታኡምሳ
ጎዴ ነንኬኔፍ።
7 እን ሰገሌ መንደራት እንኮልፈ፥
ወጨ ነመ እሰ ኦፉስ ሀንደገኡ።
8 ዴድቾ አርገቹዳፍ ቱሎተረ
እንናነአ፥
ዋን መርገ ፈካቱ ሁንዱማስ
ጭምሴ እንበርባደ። *5. ሆሴ 8:9

9 «ገፈርስ ሲፍ ሆጂቹዳፍ
ቶሌ እንጂዳ?
ደላኬ ኬሰስ እንቡላሬ?
10 ገፈርስ ፉኖሳቲን ሂቴ
ቦአት እንገልፈታ?
ዩሮ አት ደቻ ኬሳ ቆቱ፥
እንሞ አከ ነማት ሰቦዴዳን
እንኩኩታሬ?
11 ሰበቢ ሁምንሳ ጉዳ ተኤፍ
እሰ እንአብደታ?
ሆጂኬ እሰ ደደብሲሳስ
እሰት እንዲፍታ?
12 ምዳንኬ አከ ሲፍ ሰሳቡፍ፥
ገረ ኦብዲኬትስ
አከ ሲፍ ፍዱፍ
እሰ እንአመነታ?

13 «ጉቺን ገመቹዳን ባሌሼ
ወልት ሩኩተት፥

ገሩ ባሌንሼ
አከ እሰ አላቲን ሀዋንሳ
እቲን በለልኡ ምት።
14 እሼን ሀንቃቁ ለፈት እንሀቃቅጥ፥
ብዮን አከ እት ሆኡፍ፥
አቼመት ዲፍቴ እንአዴምት፤
15 ገሩ ሚል አከ ቡሩቅሱ፥
ብኔንሰስ አከ እረ ኤጄቱ
ሀንያደቱ።
16 አከ ዋን ከንሼ ሀንተእኒት
ጨጮተሼት ገራ ጀባት፥
አከ ዋን ለፋመ ዱዋ ሚጠቴትስ
ሀንያዶፍቱፍ*።
17 አን ዋቀዮ ኦጉማ
ሀንኬንኒፈን ሀሬ፥
ሁበቹፍስ ቆደ ሀንላትኔፍ።
18 እሼን ዬሮ አል ፉደቴ ፊግዱሞ፥
ፈርዳፍ አባ ፈርዳት
እንኮልፍት።
*16. ፋሩ 4፡3

19 «ፈርዳፍ ጀብነ ከን ኬኑ ስኢ?
ሞርመሳትስ ገመ
ከን ኡፍሱ ስኢ?
20 አት አከ ሀዋንሳ
አከ እን ቁሩጽሱ እንጎታ?
ጥርቀንሱንሳ እን ሁምነ-ቀቤስ
ሶዳችሳደ።
21 እን ደቻ ኮቴሳቲን
ደኤ ኬሰ እንበአ፥
ሁምነሳት እንገመደ፥
ከኤስ ምአ ሎላት አዳን እንደቀ፤
22 ራወቴ ሀንሶዳቱ፥ ሀንናስፈሙ፥
ብላራስ ሀንዴብኡ።
23 ጥይ ኮሮጆ ኬሳ
ቀር ኤቦ እን ጨለቅሳኒፍ ቦዬን፥
ጭናቸሳት ቡቡኤ እንክልልቾ፤
24 እን ለፈ ራሳ፥ ሮምእሲሳስ
ከራሳ እንፍጠ፥
ዬሮ ሰገሌ ፊኖ ደገኡስ
ዱጋ ሀንሴኡ።
25 ዬሮ ሰገሌን ፊኖ ደገአሙስ፥
‹ኡፌ!› ጇደ፥
ዳደትና አቦተ ዱላ፥
ወጨ፥ ወራናስ ፈጎት
ፎሊ እንፉደ።
26 «ጮሮፌን አጉማኬቲን መርስቴ፥
ባሌሼ ገረ ምርጋት
እንበልእፈቲሬ?
27 ጆብር አቦሚኬቲን
ቱሉት አል በኤ፥
መንኤሳ ጉባ ሰነት እጃረታሬ*?
28 እን ከታ ጉባ እንታአ፥
ለፍት ቡፈተሳስ አቾ፥
ከታን ፎሮቱቃን፥
ቀረማንስ ደአሳት፤
29 አችረ ታኤ ወንተ አደምሴ
ቀበቱ እንጋደ፥
እጅሳስ ፈጎት እንአርገ።
30 ጨጮትንሳ ዲገ እንዱጉ፥
እንስ ለፈ ረቅን ጅሩት
እንአርገመ» ጇዴ*።
*27. ኤር 49፡16፤ አባ 4 *30. አን 1፡8፤
ማቴ 24፡28

ቦቆና 40

ኢዮብ፥ ዋቀዮ ዱረት ገድ ኦፍ ዴብሱሳ

1 ዋቀዮ አመስ ኢዮብት ዱበቴ፥
2 «ነምን አናን ሞርከቴ፥
አነ እሰ ሁንዱማ ደንደኡ
እንሀዴሳሬ?
እን አነ ዋቀዮት ፈልሙ ዴቢ
ሀኬኑ!» ጇዴ*።
*2. 9፡2-4፤ ኢሳ 45፡9
3 ዮሙስ ኢዮብ ዴብሴ ዋቀዮን፥
4 «ኩኖ፥ አን ሰልጸዴረ፥
አፉንኮ ነንቀበደ መሌ፥
ማለን ሲፍ ዴብሰሬ?
5 አን አከን ዴቢ ሀንኬንኔፍ
ተካ ዱበዴረ፥
ስአችስ ለመፋ እት ሀንደበሉ»
ጇዴ*።
*4-5. ኡመ 18፡27-32፤ ፈኬ 30፡32፤
ኢሳ 6፡5
6 ከነ ቦዬ ዋቀዮ ዴብሴ፥
ቡቤ ኬሳ ኢዮብት ዱበቴ*፥
7 «አት ከኢ ሙዲኬ ሀደዱ ቆጳእ!
አን ስንጋፈደ፥
አትሞ አናፍ ዴብስ*!
8 አት ፍርዲኮዬ እንጨብስታ?
ኦፊ ቀጂላ አከ ታቱፍስ
አነ ሀማ ባፍታ*?
*6. 38፡1 *7. 38፡3 *8. 4፡17

9 «እሬ አከ እሬኮቲ ቀብዳሬ?
ሰገሌ አከ ሰገሌኮቲቲንሰ
እንቀቀዌሶፍታሬ*?
10 ዮሰ ኡልፍናፍ ጉድናን ኦፍ ኩል፥
ሱራፍ ሰምቦሰ ኡፈዱ*!
11 አሪኬ እሰ እረ-ደንገለአ ፍርፍርሰ!
እሰ ኦፍ-ቦኮክሱ ሁንዱማሰ
እላል፥
ገድ እሰ ዴብሰሰ*!
12 ነመ ኦፍ ቦኮክሱ ሁንዱማ እላል፥
ገድ እሰ ዴብሰ!
ጀልኦተሰ ለፈ እሳን ዳበተንት
ድዲት!
13 አት ፉለሳኒት መሪቲ፥
እዶ ዶከታ ለፈ ጀላ ሰነት
ብዮ ኬሰ እሳን ዶክሰ*!
14 ዮሙሰ ሀርከኬ
እን ምርጋ ሞእቸ
አከ ሰአርገቺሱ፥
አንሞ ሲፍ ነንህመ*።
*9. ፋር 29፡3-9 *10. ፋር 93፡1፤
104፡1-2 *11. ኢሳ 2፡11-18
*13. ህሰ 32፡18 *14. ፋር 89፡13፤
118፡15-16

15 «ብኔንሰ ጉዳ አከ ሮቢ፥
እሰ አን አኩመን ሰኡሜ
እሰሰ ኡሜ እላል!
እን አከ ቆትዮ መርገ እንዴደ።
16 ጀብነሳ እሰ ሙዲሳ ኬሰ ጅሩ፥
ሁምነሳ እሰ ሱሉደ ገራሳቲ
ኬሰ ጅሩሰ እላል!
17 እን ኤጌሳ አከ ጋትራት
ጎግሴ ገድ እንረራሰ፥
ርቡን ሉከሳ ወልኬሰ ደአማደ።
18 ለፌንሳ አከ ሁጁሞ ሰቢለ ቦረጂት፥
ጫሮወንሳሰ አከ ደንቀራ
ሰቢላት፤
19 አን ዋቀዮ ከነን ኡሜ ኬሳ
እን እሰ ጫሉደ፥
አን ኡማንሳ እሰ አጀሱ
ነንደንደአ።
20 ቱሎትን ለፈ ዴድቸሳ እንተኡ፥
ብኔንሶትን ጫካሰ
አችት እንገመዱ።
21 እን ሁጢ ቆራቲ ጀለ፥
ደላዱ ዶቄ ኬሳ ግዱሰ
ዶከቴ እንጪሰ።
22 ሁጢን ቆራቲ ጋድሰሳቲን
እሰ እንዶክሰ፥
አለልቱን ለጋሰ እሰ እንመርሰ።
23 ዮሙ ደኣን ብሻኒ ኦል ከኤ
ገድ ዴብኡ እን ህንበቀቱ፥
ዮርዳኖሰ ሁሩሳረ ዮ ያኤዩ
እን ህንሸሹ።
24 ኤኙሌ ኡቱ እጅሳ እላሉ
እሰ ቀቡ፥
ዮኪሰ ክዮዳን ፉኛንሳ ኡሩ
እንደንደአሬ?

ቦቆና 41

ሁምን ዋቀዮ ሌዋታን ኬሳን ሙልአቹሳ

1 «አት ሆኮ ቁርጡሚቲን
ሌዋታን ብኔንሰ አከ ጀዌ
ሀርክፍቴ ባፍታሬ?
ዮኪሰ አረበሳ
ፉኞዳን ሂቴ ገድ እንቀብዳሬ*?
2 ፉኞ ፉኛንሳ ኬሰ እንባፍታሬ?
ዮኪሰ ቃሩሳ ቆራቲዳን
እንኡርታሬ*?
3 እንሞ ዴዴብኤ ሰከደታሬ?
አረበ ላፉዳንሰ ሰት እንዱበታሬ?
4 ሲወጅንሰ ከኩት እንገላሬ?
አትሞ ጉቱማ በረ ጅሬኘኬት
ገርበ እሰ እንጎደታሬ?
5 አከ ሰምብሮት እቲን እንተጸታሬ?
ዮኪሰ እንተሎተኬቲፍ እሰ
እንሂታሬ?
6 ወር ህደተኬሰኒ እሰረት ወል
ቀጨረቱሬ?
እሰሰ ወረ ብቴ ጉርጉሩፍ
እንህሩሬ?
7 አት ጎጋሳት ኤቦ ፉሩርሳዳን
ደርበተሙ፥
መታሳትሰ
ሆኮ ቁርጡሚ እቲን ቀበን
እንጉታሬ?
8 ሀርከኬ ዮ እሰት ቡፍቴ፥
ሎለ ሰነሰ እንያደተ፥
ዴብቴሰ ከነ ህንጎቱ።
9 ኩኖ፥ ነምን ብኔንሰቸ ሎሉዳፍ
ኦፍ አመነቹን ጎዎሙደ፥
እሱመ ዮሙ አርጉ እንኩፈ
ምቲሬ?

10 እሰ ካሱዳፍ ፥ ከን ገራ ጀባቱ
ቶኮሌ ሀንጅሩ ኤርገ ተኤ ፥
ኤጋ ነምን አናን ሞርሙዳፍ
ነዱረ ዳበቹ ደንደኡሞ ኤኙሬ*?
11 ወንት በንቲ ዋቃ ጀለ ጅሩ
ሁንድኑ ከንኮት ፥
አን አከን ባሱፍት ከን
ነዱብፈቱ ኤኙሬ*?

*1. ፋር 74:14፤ 104:2፤ ኢሳ 27:1
*2. ሀሰ 19:4፥9 *10. 9:4
*11. ፋር 24:1፤ ሮማ 11:35

12 «አን ዋኤ ሌዋታን ከነ ፥
ዋኤ ሀርከሳቲፍ ሚለሳ ፥
ዋኤ ጀብነሳፍ ፥
ደገሌ ቶሉሳ ነንዱበደ መሌ ፥
ጨሉመ ሀንጂዱ ።
13 ኡፈተሳ እሰ እረኬሳ ኤኙቱ
እራ ባሳ?
አከ ሉገማትሰ
መንጋጋሳ ለማን ግዱ
ኤኙቱ ልጣ?
14 በልበለ አፋንሳቲ
እሰ እልካን ሶዳችሳዳን
መርፈሜ ፥
ኤኙቱ በኑ ደንደአሬ?
15 ዱግድሳ አከ ጋቸኖተ ጀጀቦ ፥
መለቶ ጭማዳን
ወልት ፈይፈመኒት ።
16 ቅሌንሰዩ ግዱዳን አከ ሀንባኔት ፥
እን ቶኮ እሰ ካንት
ባይኤ ድአደ ።
17 እን ቶኮ እሰ ካኒ ወጅን
ወልት መጠንፈሜረ ፥
አከ ገርገር ሀንባፈምኔትሰ
ወል ቀበተኒሩ ።
18 ዬሮ እን ሀጥፈቱ በለቁሰ
እፋ እንበአ ፥
እጅሳሰ አከ ቦሩ በቀቁት ።
19 ጉጭ ቦበአን አፋንሳ ኬሳ እንበአ ፥
ቃንቄን እብዳሰ እሰ ኬሳ
እንኡታለ ።

20 «አኩመ እብድ ሙከ ጂዳ
ጡዌ ጀላ አሩት ፥
አር ፉኛንሳ ኬሳ እንያአ ።
21 ሀፉርሳ ጭላቲ እንቀብሲሰ ፥
ቦበአን እብዳሰ አፋንሳ
ኬሳ እንበአ ።

22 ጀቤኝ ቦቁሳ ኬሰ ጅረ ፥
ሶዳችሱንሰ ፉለሳ ዱረ
እንአዴመ ።
23 ደደቸአን ፎንሳቲ
ወልት መጠኔ ጅረ ፥
እን ጀባቴ እረት ዶበሜ ፥
ሀንሶኮክሱሰ ።
24 ገራንሳ አከ ደጋት ፥
አከ ሃደ ደጋ ዳኩ እንጀባተ ።
25 ዬሮ እን ከኡ አንጎ-ቀቤዩን
እንነኡ ፥
ሶዳተኒሰ ገረ ቦዴሳኒት
እንዴብኡ ።
26 ብላን እሰ ሩኩቱ ፥ ኤቦን ፥ ቦዴን ፥
ወንት ፉርጉግፈሙሰ
ገድ እሰ ሀንቀቡ ።
27 እን ሰቢለ ፥ አከ ሆፋ ምዳኒት ፥
ሰቢለ ቦረጂሰ ፥
አከ ሙከ ቦሶሳት እንለካአ ።

28 «ጥይ እሰ ሀንበቀቺሱ ፥
ደጋ ፉሩርሳዳን ደርበተሙሰ
አከ ሀበቂት እንእሳለ ።
29 ቦኩ አከ ሆፋ ምዳኒት እንለካአ ፥
ምርምርሳ ቦዴትሰ እንኮልፈ ።
30 ጭናችሳ ገር ጀላ
አከ ቅራጪ ቀረ ቀቡት ፥
ቀረሳቲንሰ
አከ ሰቢለ እቲን ምዳን ጨገደኒት
ዶቄ እንኡኡረ ።
31 ቱጁበ አከ ጡዌ ደንፉ ፥
ገላነሰ አከ ሁሮ
ኡርጎፍቱን ድበታ
ኬሰት ወሊን መከሙ እንጎዴ* ።
32 ከራን እን እረ በኤ አከ ጨለቅሱ
እንጎደ ፥
ነመትሰ ጨለቦን ዋን ሀሪ ባሴ
እንፈካተ ።
33 ኡመምን ሶዳ አፍ ኬሳ ሀንቀብኔ ፥
ለፈረ ከን አከሳቲ ሀንጅሩ ።
34 ወረ አል ከአን ሁንዱማ ብረት
እንሶዳተመ ፥
ብኔንሶተ አፍ ቦኮክሰን
ሁንዱማረትሰ
ሞቲደ» ጂዴ ።

*31. ሀሰ 32:2

ቦቆና 42

ዋቀዮ፣ ኢዮብን ደቻ ለመ ኤብሱሳ

1ከነ ቦዴ ኢዮብ ዴብሴ ዋቀዮን፣
2«አት ዋን ሁንዱማ ጎቼ
አከ ደንዴሱ ነንቢከ፣
አኬከኬስ ከራት ከን ሀምብሱ
ሀንጅሩ*።
3አት፣ ‹እን ዱቢ ቤኩምሰ መሌ
ዱበተሙን፣
አኬክንኮ አከ ሀንሙልአትኔ ጎዱ
ኩን ኤቾ?› ጂቴተ፤
አን ዋነን ሀንሁበትን ዱበዴረ፣
ዱብቾ አናፍ ባይኤ ድንቅሲሳ
ዋን ተኤፍስ፣
አን እሰ ሀንቢከኔ*።

*2. ኡመ 18:14፤ ኤር 32:17፤
ማቴ 19:26፤ ማር 9:23፤ ሉቃ 1:37
*3. 38:2

4«‹አመስ ደጌፈዱ፣ አን ነንዱበደ፣
አን ስንጋፈደ፣
አትስ አናፍ ዴብስ!› ጂቴተ*።
5አን ዋኤኬ ዱር ጉራን ደገኤረ፣
አመ ገሩ አት አነት
ሙልአቴተ*።
6ከናፍስ አን አፍ ቱፈዴ፣
አዋራፍ ዳራ ኬሰ ታኤ፣
ያደ ገራኮ ነንጌደረደ» ጂዴ*።

*4. 38:3 *5. 19:27 *6. 2:8

7 ዋቀዮ ኢዮብት ዱበቹ ኤርገ ራወቴ
ቦዴ፣ ኤሊፋዝ ቴማንቻንሞ፣ «አከ ገርብ
ቸኮ ኢዮብ ዋኤኮ ቀጄለ ዋን ሀንዱበት
ኒፍ፣ ዴከምስኮ ስረት ፍሮተኬ
ለማንረትስ እንቦበአ*። 8ከናፍ አመ ቱንቱ
ኖተ ቶርበ፣ ኮርቤዪ ሆላ ቶርበስ ፉደ
ዳቲ፣ ገረ ገርብቸኮ ኢዮብ ደቃ፤ እስን
ኦፈኬሰኒፍ ቀልመ ጉበቱ ድኤሳ! አን
ሰበቢ እስን አከ ገርብቸኮ ኢዮብ ዋኤኮ
ቀጄለ ሀንዱበትኒፍ፣ አከ ጎዉማኬሰን እሰ
ዬላስሳት እስኒፍ አከን ሀንዴብፍኔት፣ ገር
ብቸኮ ኢዮብ እስኒፍ ሀከደቱ! አንስ ከደ
ተሳ ነንደገአ» ጂዴ*።

*7. 13:7-10 *8. 22:30

9 ከነረት ኤሊፋዝ ቴማንቾ ቢልዳድ
ሹአህቾ፣ ዞፋር ናእማትችስ ደቀኒ አኩመ
ዋቀዮ እሳንት ዱበቴ እንጎደን፤ ዋቀዮ ከነ
ቦዴ ከደተ ኢዮብ እንደገኤ።

10 ኢዮብ ፍሮተሳቲፍ ዋቀዮን ኤርገ
ከደቴ ቦዴ፣ ዋቀዮ ቀቤኘሳ እዶት እንዴብ
ሴፍ፤ ወንት እን ቀበ ቱሬስ ደቻ ለመ ሀመ
ተኡት እት እንደበለሜፍ*። 11ኤርገሲ አቦ
ሎትንሳ፣ አቦሌቶትንሳ፣ ወር ዱር እሰ
ቤከንስ ሁንድኑ ገረሳ እንዱፈን፤ መነሳትስ
ቡዴነ እሳ ወጅን ኛተኒ፣ ወንተ ሀማ ዋቀዮ
እሰት ፍዴ ቱሬ ሁንዱማፍ እሳፍ ገዱሳኒ
ሙልእስኒ እሰ እንጀጀቤሰን፤ አዱመ አዳ
ንስ ሜቲፍ አመርቲ ወርቄ እንኬነኒፍ*።

*10. 8:7፤ ኬሰ 30:3-5፤ ኢዮ 1:1-3
*11. 19:13-14፣19

12 ዋቀዮ በረ ጅሬኘ ኢዮብ እሰ ገረ
ቦዴ እሰ ገረ ዱራ ጫላት እንኤብሴ፤
ኢዮብ ሆሎተ ኩመ ኩደ አፉር፣ ጋሎተ
ኩመ ጀአ፣ ቆትዮ ጭምዲ ኩመ ቶኮ፣
ሀሮተ ደልቱ ኩመ ቶኮስ እንሆሬ። 13አከ
ሱመስ እልማን ቶርባፍ እንተሎተ ሰድእ
እንጎደቴ*። 14እንተለሳ፣ እሼ ዱራ
«ይሚማ»፣ እሼ ለመፉ «ቀሲአ»፣ እሼ
ሰደፉስ «ቄሬን-ሀጹህ» ጂዴ ሞጋሴ።
15ጉቱማ ብየ ሰና ኬሰት ዱበርቶትን አከ
እንተሎተ ኢዮብ በሬደን ሀንአርገምኔ፤
አባንሳኒሞ ኦቦሎተሳኒ ወጅን ዳለ እሳኒፍ
እንህሬ*።

*13. 1:2 *15. ለኮ 27:8-11

16 ከነ ቦዴ ኢዮብ ወጋ ድባፍ አፉር
ተመ ጅራቴ፣ እጀሌ እጀሌሳቲስ ሀመ
ደሎተ አፉሪት እንአርጌ*። 17ኢዮብ አከ
ስት ዱሎሜ በረ ቄፌ እንዱኤ*።

*16. ፋር 90:10 *17. 5:26፤ ኡመ 25:8፤
35:29፤ 1ሴና 29:28

መጫፎተ ፋርፈና

መጫፍን እን ዱራ
(ፋርፈና 1-41)

ፋርፈና 1
ጅሬኘ ነመ ቀጀላፍ ጅሬኘ ነመ ጀልአ

1ነምን አከ ጎርሰ ወረ ጀልአታት
ህንዴዴብኔ፥
ከራ ጩበሞትን እረ አዴመንረ
ከን ህንኤጀትኔ፥
ወረ ገእሰኒ ወጅንስ ተሬ ከን
ህንቴኘ ገመቹ ቀበ*!
2ቆደ ከና እሰ ገመዱ ከነት ሴር
ዋቀዮ እት እንቶለ፥
እኖ ሀልከኒፍ ጉያ ዋኤ ሴረ
ዋቀዮ እንያደ*።
3እን አከ ሙከ እሰ ብሻን ያአ
ቀርቀረ ዳበሜ፥
ዱሮ ዱሮሳት እጀ ኬኑ፥ ባልሳስ
ጎጌ ህንሀርጫኔት፤
ወንት እን ሆጀቱ ሁንድኑስ
ወል እንቅጣታፍ*።

*1. 26፡4-5፤ 119፡1-3፤ ፊኬ 4፡14፤
ኤር 15፡17 *2. 119፡148፤ ኢያ 1፡8
*3. 92፡13-15፤ ኤር 17፡8

4ወር ጀልአትን ገሩ አከ ከነ ምት፤
እሳን አከ አበቂ
ቅሌንስ ፋዴ አዴሙት።
5ኤጋ ወር ጀልአትን
ፍርዲ ዱረት ህንጀባተን፥
ጩበሞትንስ ወልገኢ ቀጀሎታ
ኬሰ ህንዳበተን።
6ዋቀዮ ከራ ቀጀሎታ
ዱካ ቡኤ እንቤከ፥
ከራን ጀልአታ ገሩ
ገረ በዲሳት እንጌሰ።

ፋርፈና 2
እሰ ዋቀዮ ድቤ ሞስሴ

1ሰብን ብየ ለፉ ማሊፍ ራፈመኒ?
ነሞትንስ ማሊፍ አከሱማን
እት ኮረተኒ*?
2ዋቀዮን፥ እሰ እን ድቤ ሞስሴንስ
ሞርሙዳፍ፥
ሞቶትን ለፈራ እንከኡ፥
ወር ብየ ሴረተንስ ወሊ ወጅን
ታአኒ እንመርየቱ*፤
3እሳን፥ «ኮታ ህዳሳኒ
ኦፍራ እንጩብስና!
ፋኞሳኒስ ኦፍራ እንደርበትና!»
እንጀዱ*።
4እን በንቲወን ዋቃ ገረራ ታኡ
እት እንኮልፈ፥
ጎፍትች እሳንት እንገእሰ*።

*1. ሆኤ 4፡25-26፤ ሙል 11፡18
*2. ሙል 19፡19፤ ፋር 48፡4
*3. ኤር 5፡5 *4. 59፡8

5ከነ ቦዴ ጎፍትች
አሪሳቲን እሳንት እንዱበተ፥
ዴከምሰሳቲንስ እሳን እንናስሰ*፤
6እት ፋፌስ፥
«አን ሞቲ እሰ ከንኮቲሞ
ጥዮን ቱሉኮ እሰ ቁልቁሉረ
ቴስሴረ» እንጀደ*።
7አን ሞትች ሴረተ ዋቀዮ
ህሙፈን ጅረ፥
እን አናን፥ «አት እልመኮት፥
አን ሀርአን ስደልቼ*፤
8አነ ከደዱ፥ አንስ
ሰበ ሁንዱማ ከንኬ
አከ ጎደቱፍ፥
ለፍትስ ሀመ አንዳረሳት
ቀቤኘኬ አከ ተኡፍ
ሲፍ ነንኬነ*፤
9አት ኡሌ ስቢላቲን
እሳን እንጩብስተ፥
አከ ቆዳ ሱጴስ እሳን
እንሁሬስተ» ጀዴ*።

*5. ኢሳ 34፡2፤ ሙል 6፡15-17
*6. 110፡1-2፤ ዘካ 8፡3
*7. 2ሳሙ 7፡14፤ ሆኤ 13፡33፤
እብ 1፡5፤ 5፡5 *8. 72፡8-11
*9. ሙል 2፡27፤ 19፡15

10ከናፍ እስን ሞቶተነነ ቀልቢ ጎደዳ!
እስን ወር ብየ ለፉ ሴረተንስ
ጎርፈማ!
11ሶዳዳን ዋቀዮፍ ሆጀዳ!
ሮምአንስ ሚለሳ ዱንገዳ*!
12ከና አቾ እን እንዴከመ፥
እስንስ ከራ ከነት በዱኬሰን፤
ዴከምሰሳ ደፌ እንቦበአአ!
ወር እሰት ኮሉ ገለን ሀገመደን!
*11. ፊሊ 2፡12፤ እብ 12፡28

ፋርፈና 3
ከደተ ገነማ

(ፋርፈና እሰ ዳዊት ዱሮ እልመሳ አቢሻሎም ዱራ በቀቴ ፋርፈቴ)

[1]ያ ዋቀዮ፥ ዲኖትንኮ
አተም ባይኤደ!
ባይኤን ከን አነረት ከአን ጅሩ።
[2]ባይኤን ዋኤኮ እንዱበቱ፥
«እን ዋቀዮ ብራ ገር.ጋርሰ
ህንቀቡ» እንጂዱ።

[3]አት ገሩ ያ ዋቀዮ፥
ናኖኮት ጋቾነ አናፍ እንታተ፤
አት ኡልፍነኮት፥
መታኮስ አል አል እንቀብደ*።
[4]አን ሰገሌኮ አል ፋዴን
ዋቀዮን ዋመደ፥
እንሞ ቱሉሳ እሰ ቁልቁሉራ
ዴቢ አናፍ እንኬነ*።
*3. በኡ 15፡1-2 *4. 20፡2፤ ኢሳ 14፡32

[5]አን ነንጪሰ፥ ነንረፈ፥
ዋቀዮ ዋን አል ነቀቡፍ
ዴብኤ ነንደመቀ*።
[6]አን ወረ ኩማተመ
አነረት ከአኒ ነመርሰን
ህንሶዳዱ*። *5. 4፡8 *6. 27፡3

[7]ከእ ያ ዋቀዮ፥
ነገር.ጋር ያ ጎፍታኮ!
አት ዲኖተኮ ሁንዱማ
መንጋጋ እንሩኩተ፥
እልካን ወረ ጀልአታስ
እንጨጨብስተ*።
[8]ገር.ጋርስ ዋቀዮ ብረ ጅረ፤
ኤብኬ ሰበኬረ ሀጅራቱ!
*7. ለኮ 10፡35

ፋርፈና 4
ከደተ ገልገላ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን ምአ ርቡ ቀቡን ፋርፈተሚ፤ ፋርፈና ዳዊት)

[1]ያ ዋቀዮ እሰ ዱ.ጋ አናፍ ባፍቱ፥
ዱሮን ሰዋመዱ አናፍ ዴብስ!
ዱሮ አን ሙደመ ኬሰ ቱሬት፥
አት ኬሳ ነባፍቴተ፤
አት አራረ አነት አርግሲስ!
ከደተኮስ አናፍ ደገእ!

[2]ያ ጅረነ፥ እስን ሀመ ዮሚት
ኡልፍነኮ ሰልጵፍቱ?
ሀመ ዮሚት
ዱቢ ዋኤ ህንባፍኔ ጃለቱ?
ሀመ ዮሚትስ ሶበ ፋነ ዶፍቱ?
[3]ገሩ ዋቀዮ ወረ ከንሳ ተአን፥
አዳን አከ ባፈቴ ቤካ!
ዋቀዮ ዱሮ አን እሰ ዋመዱት
አናፍ እንደገአ፤
[4]ዮ አርተንዩ፥ ጬቡ ህንሆጂትና!
ዱሮ ገብ ጂተኒ
ሰሬኬሰንረ ጅርተንት፥
ከነ ገራኬሰንት እት ያዳ*!
[5]አርሳ እሰ ቀጂላ ድኤሳ!
ዋቀዮት አመነተኒስ እሰት ዲሳ*!
*4. ኤፌ 4፡26 *5. 51፡18-19፤
1ጴጥ 2፡5

[6]ነሞትን ባይኤን፥ «ኤኙቱ ዋን ጋሪ
ኑት አርግሲሳ?» እንጂዱ፤
ያ ዋቀዮ፥ አት እፈ ፋለኬቲ
ኑረት አል ካስ*!
[7]እሰ ወር ካን ምዳንሳኒፍ
ዳዲ ወይኒሳኒ ባይኤራ
አርገተን ጫላት፥
አት ገመቹ ጫሉ
ገራኮፍ ኬንቴተ፤
[8]ያ ዋቀዮ፥
አከ አን ቆፍኒት ሶዳ መሌ
ጅራዱ ሰቱ ጎደ፤
ከናፍስ አን አኩመን ጪሴን
ነጋት ነንረፈ*።
*6. ለኮ 6፡25 *8. 3፡5

ፋርፈና 5
ጌጌፈሙፍ ኤገሙ ወረ ዋቀዮን አመነተኒ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፥ ኩን ኡሉሌዳን ፋርፈተሚ፤ ፋርፈና ዳዊት)

[1]ያ ዋቀዮ፥
ጉረኬ ገረ ዱቢኮት ቀብ፥
እሰ አን ሀሳሴ ሰት ህመዱስ
ያደት አናፍ ፋደዱ!
[2]አን ሰንከደደ ያ ሞቲኮ፥
ያ ዋቀዮኮ፥
ሰገሌ እየኮቲ ደጌፈዱ!
[3]ያ ዋቀዮ ገነመ ሰገሌንኮ
ሰብረት እንደገአመ፥

ገነመ አፊኮ ሲፍ ነንቆጺስ፥
ገረኬስ ነንእላለ።

4አት ያ ዋቀዮ፥ እስ ጀልእን
እት ቶሉ ምትእ፥
ሀማንስ ስብረ ሀንቡፈቱ።
5ወር አፍ ጀጀንስ
እጀኬ ዱረ ሀንዳበተን፥
ወረ ወንተ ዋኤ ሀንባፍኔ ሆጀተን
ሁንዱማስ እንጅብተ።
6ወረ ሶበ ዱበተን
ለፈራ እንበሌስተ፥
ዋቀዮ ወረ ዲገ ነማ ደንገላሰኒፍ
ወረ ነመ ወላልችሰን እንጪገአ።

7አን ገሩ ጋሩማኬ እስ ባይኤዳን
ገረ መነኬት አል ገሉን
አናፍ ኬነሜረ፤
ኡልፍናን ስሶዳቹዳንስ፥
ገረ መነ ቁልቁሉማኬት ገረገሌ
ኩፌ ሲፍ ነንሰገደ*።
8ያ ዋቀዮ፥
ሰበቢ ወር አዴምሰኮ ጨቀሰን
ጅረኒፍ፥
አት ቀጂሉማኬቲን ነጌጌስ!
ከራኬስ ፉለኮ ዱረት
አናፍ ቀጂልች!
*7. 134:2፤ 138:2

9አፉን ወረ አከሲ ኬሳ ዱቢን
ዳበታን ሀንበኡ፥
ኬስ መርኡማንሳኒ በዲሰቱ ጅረ፥
አፉንሳኒቲን ገረ አዋለ በነማት
ነመ ጌሱ፥
አረበ ደዳ ድበተኒ እንዱበቱ*።
10ኤጋ እሳን ስረት ከአኒሩ፥
ያ ዋቀዮ፥
የክቶተ ተኡሳኒ ቤክስስ!
እሳን ሀኩፈን፥
መሬንሳኒስ ለፈት ሀሀፉ!
ባይእነ እረ-ደደርበሳኒቲፍ
በኬት እሳን ገት! *9. ሮማ 3:13

11ወር ኮሉ ስት ገለን ሁንድኑ ገሩ
ሀገመደን፥
በረበራንስ ሀእልልችን!
አት ወረ መቃኬ ጃለተን
ዋን ኤግዱፍ፤
እሳን ስት ሀገመደን!

12ያ ዋቀዮ፥ አት ነመ ቀጂላ
እንኤብፍተ፥
ቶልኬስ ከራ ሁንዱማ
ጋቸነ እንተአፍ።

ፋርፈና 6
ከደተ ገርጋርሰ ዬሮ ረክና

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን ምአ ርቡ ቀቡን ቶረ ሰዴተፋረት ፋርፈተሜ፤ ፋርፈና ዳዊት)

1ያ ዋቀዮ፥
አሪኬቲን አነ ሀንእፈትን!
ዴከምሰኬቲንስ አነ ሀንአደብን*!
2አናፍ ገሜረ፥ አት አናፍ ኦእ
ያ ዋቀዮ!
ነሙማንኮ ጉቱማት ሮቆሜረ፤
አት ነፈይስ ያ ዋቀዮ!
3ሉቡንኮሰሞ ባይኤ ራፈሜረ፥
አት ገሩ ያ ዋቀዮ፥
ሀመ ዮሚት ቱርታ*?
*1. ኤር 10:24 *3. 13:1-2

4ያ ዋቀዮ፥ ዴብእ
ጅሬኝኮስ አናፍ ኦልች፥
ጋሩማኬፍ ጂዲቲ ነገርጋር!
5ኤርገ ዱኤ ነምን ስያደቱ ሀንጅሩ፥
እዶ ለፈ ጀላ ኬሳሞ
ኤችቱ ስገለቴፈታ*?
*5. 30:9፤ 88:10-12፤ 115:17፤
ኢሳ 38:18

6አን አዱኮቲን ደደቤረ፥
ሀልከኑመ ዱፍቱ ቦኡኮቲን
ስሬኮ ነንቶርቶርሰ፥
እዶ ጪስቸኮረስ
እምማን ነንሎላሰ።
7እጅኮ ገደራ ከን ከኤ አርጉ ደቤ፥
ሰበቢ ወር ነጩንቁርሰን
ሁንድኑ ነገድሲሰኒፍስ፥
ደደባ እንአዴመ።

8ዋቀዮ ሰገሌ ቦእቸኮ ደገኤረአ፥
እስን ወር ሀማ ሆጀተን
ሁንድኑ አነራ ፈጋዳ!
9ዋቀዮ ዋመተኮ ደገኤረ፥
ዋቀዮ ከደተኮ እንፉደተ፤
10ዲኖትንኮ ሁንድኑ እንዩላሰፈሙ፥
ሶዳዳንስ ባይኤ እንራፈሙ፤
እሳን ኦፍረ እንገረገሉ፥
አቹማንስ እንዩላሰፈሙ።

ፋርፈና 7

ዋቀዮ አባ ፍርዲ ቀጄላ ተኡሳ

(ፋርፈና አዳ፥ እሰ ዳዊት ዋኤ ዱቢ ኩሽ ነምን ጎሰ ቤንያሚን ዱበቴፍ፥ ዋቀዮን ፋርፈቴ)

¹ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
አን ስት ኮሉ ነንገለ
ነገርጋር፥ ወረ ነአርአተን
ሁንዱማ ጀላ ነባስ!
²ለፈ እን አልቹ ነብረ ህንጅሬት፥
እሳን አከ ሌንጫ
አነ ጨፈተኒ ህንኩኩተትን!

³ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
አን ወንተ አከሲ ሆጄዴረ
ዮን ተኤ፥
ሆጂ ሀርከኮ ኬሰስ የከ
ዮ ጅራቴ፥
⁴ነመ ነጋት አና ወጅን ጅራቱ
ሀማ ጎዴ፥
ነመ ነጬንቁርሴስ
ሰበቢ መሌ ሳሜረ ዮን ተኤ፥
⁵ዲንኮ አርኤ አነ ሀቀቡ፥
ጅሬኘኮ ድዲቴ ለፈት ሀደበሉ፥
ኡልፍነኮስ አዋረ ኬሰ ሀቡሱ* ።
*4-5. ኢዮ 31፡7-34

⁶አሪኬቲን ከእ! ያ ዋቀዮ፥
ጬንቁርስቱኮ
ወረ አረኒ ቦበአን ከነረት ከእ!
አት ፍርዲን አከ ኬነሙ
አቦምቴተ፥
አናፍ ደመቅ ያ ዋቀዮኮ!
⁷ሰብን ሁንድኑ ናኖኬት
ወልት ሀቀበመን፥
አትሞ ቴሶኬ እሳን ገረራት
ኦል ካሲ ዳበዱ!
⁸ዋቀዮ ሰበ ሁንዱማፍ
ፍርዲ እንኬነ፥
አከ ቀጄሉማኮቲፍ
አከ በሌሳ መሌ አርገሙኮት፥
ዱጋኮ አናፍ ባስ ያ ዋቀዮ*!
⁹ሀምን ወረ ጀልእነ ሆጄተኒ ሀገኡ፥
ነመ ቀጄላ ገሩ ጀቤሲ ዳብ!
ገራ ነማፍ ያደ ነማ ከን ቆርቱ፥
አት ዋቀዮ ቀጄላደ* ።
*8. 18፡21-27 *9. 104፡35፤ 139፡1፤ ኤር 11፡20፤ ሙል 2፡23

¹⁰ዋቀዮ ወረ ያድን ገራሳኒ ቀጄሌ
እንአልቾ፥
ጋቾንኮስ እሱመ ብራ
አናፍ ዱፈ ።
¹¹ዋቀዮ አባ ፍርዲ እሰ ቀጄላደ፥
ጉያ ሁንዱማስ ዴከምሰሳ
እንሙልእሰ ።

¹²ነምን ያደ ገራሳ ዮ ጌደረቹ ደባቴ፥
ዋቀዮ ብላሳ እንቀረተ፥
እዳሳስ ደብሴ፥ ጀቤሴ፥
ኦል እንፋደተ*፤
¹³እን ምአ አጄሱ ከነ
ኦል እት እንፋደተ፥
ጥየ ቦበአ አዴሙስ
እት እንቆጺፈተ ።
*12. ኬሰ 32፡41

¹⁴ኩኖ ነምን ጀልአን
ሀማ ገራሳት እንያደ፥
ጀልእነ ከነስ እንጭኒንስፈተ፥
ወላልቾሰስ በኬት እንባሰ ።
¹⁵እን ቦለ ገድ ፈጌሴ
ወረ ካኒፍ እንቆተ፥
ኦፋመሳቲሞ እሰ ኬሰ እንቡአ* ።
¹⁶ሀማን እን ጎቹፍ ያዴ
መታሳት ገረ እንገለ፥
ወንት እን
ሁምናን ነመረት ሆጄቴስ
ጉቤሳረት እንቡአ ። *15. ፈኬ 26፡27

¹⁷አን ቀጄሉማሳቲፍ ጄዴ
ዋቀዮፍ ገለተ ነንገልቾ፥
መቃ ዋቀዮ አባስ ፋርፈናዳን
ነንጀጀደ ።

ፋርፈና 8

ዋኤ ጉድነ ዋቀዮፍ ዋኤ ኦል ከኡ ነማ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን ከራረ ጉዳዳን ዮኪስ አከ ቆቀ ፋርፈና ከናን ዱረ ቤከሜ ቶኮት ፋርፈተሜ፤ ፋርፈና ዳዊት)

¹ያ ዋቀዮ ጎፍታኬኛ!
መቃንኬ ጉቱማ ብየ ለፋት
ጉዳ ጉዳ ጫሉ አተሚቲ!
ጉድነኬ በንቲወን ዋቃረት
ድሪርስቴተ* ።
²ወረ ስረት ከአን ዴብሱዳፍ፥
ዲናፍ እሰ እጃ ባፈቱ
ገብ ጎቹዳፍስ፥

አፋን ሙጮሊፍ ዳእሞታቲን፥
አት ሁምነ ዳበቴተ* ።
*1. ኢሳ 6፡3፤ በኡ 3፡13-15
*2. ማቴ 21፡16

[3] አን ገረ በንቲወን ዋቀኬቲ
ወረ ሀርከኬቲን ሆጂተመኒ፥
ገረ ጅአፍ ኡርጀተ
ወረ አት ዻብዴ ዱሮን እላሉ፥
[4] «አት አከ እሰ ያደቱፍ
ነምን ማሊ?
አት አከ እሳፍ ድምቱፍስ
እልም ነማ ማሊ?»
ጂዴ ነንጋፊደ* ።
*4. ኢዮ 7፡17-18፤ ፋር 144፡3፤
እብ 2፡6-8

[5] ያ ዋቀዮ፥ ከነ ኬሳሞ፥
ጥኖዱመ ኦፊኬቲ ገድ እሰ ጎቴ፥
ጎንፎ ጉድናፍ ኡልፍና
መታሳረ ኬሴ*፤
[6] ሆጂ ሀርከኬቲ ሁንዱማረት
እሰ ሞስፍቴ፥
ወንተ ሁንዱማስ
ሚለንሳ ጀለ ገልቾቴ*፤
[7] ቡሻዬፍ ሳወን ሁንዱማ፥
ብኔንሶተ ጫካስ አከሱመ፥
[8] ስምብሮተ ቅሌንሰ ኬሰ በለልአን፥
ቁርጡሚወን ገላነ ኬሳስ፥
ዋኑመ ገላነ ኬሰ ዳንዲ ባፊቴ
ዴዴብኡስ ።
*5. ኡመ 1፡26-28 *6. 1ቆሮ 15፡27፤
ኤፌ 1፡22፤ እብ 2፡8

[9] ያ ዋቀዮ ጎፍታኬኛ!
መቃንኬ ጉቱማ ብየ ለፋት
ጉዳ ጉዳ ጫሉ አተሚቲ!

ፋርፊና 9

ፍርዲ ቀጄላዳፍ ዋቀዮን ገለቴፊቹሳ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፊቶታፍ፤ ኩን አከ ቆቀ ፋሩ «ዱአ እልማ» ጂደሜ ቤከሜት ፋርፊተሜ፤ ፋርፊና ዳዊት)

[1] ገራኮ ጉቱዳን ስንገለቴፊደ
ያ ዋቀዮ!
ጎቾ ድንቅሲሳ አት ጎቴ
ሁንዱማስ ነንሀመ* ።
[2] አን ስት ነንገመደ፥ ነንቡራቀስ፤
መቃኬስ ፋርፊናዳን ነንጀጀደ፥
ያ አበ!
[3] ኩንስ ዲኖትንኮ
ገረ ቦዴሳኒ ዋን ዴብአኒፍ፥
ኩፊኒስ ፋለኬ ዱራ
ዋን በሌፊመኒፍ፤
[4] አት ዱቢኮ እላልቴ
አናፍ ፊረዴተ፥
አባ ፍርዲ እሰ ቀጄላ ዋን
ታቴፍ፥
በርጬመ ፍርዲረ ቴሴተ ።*1. 44፡1

[5] አት ሰበ ለፊራ ሁንዱማ እፊቴ፥
ወረ ጀልአተስ በሌስቴ፥
መቃንሳኒስ ዱሮ ሁንዱማ
በሩመ በራን
አከ ሀንያደተምኔ እንጎቴ ።
[6] ዲኖትን በረበራን
ጨጨበኒ ዱመኒሩ፥
አት መንደሮተሳኒ
እዶዻ በሌስቴተ፥
ሴናንሳኒስ በዴረ* ። *6. 34፡16

[7] ዋቀዮሞ በረበራን ቴሶሳረ ጅረ፥
በርጬመ ፍርዲሳስ
ጀቤሴ ዻበቴረ ።
[8] እን ብየ ለፋ ቀጄሉማዳን
እንሴረተ፥
ሰበ ሁንዱማፍስ
ፍርዲ ቀጄላ እንኬነ* ።
[9] ዋቀዮ፥ ወረ ገድ ቀበመኒፍ
ደኦ ኦል ጂዻደ፥
እሳን ዱሮ ረክናት ደኦ
እሰ እንጎደቱ ። *8. 96፡13

[10] ያ ዋቀዮ፥ ወር መቃኬ ቤከን
ኮሉ ስት እንገሉ፥
አት ወረ ስበርባደን ሀንገትኔአ ።
[11] ዋቀዮን እሰ ጥዮንረ ቴሶሳ ዻበቴ
ፋርፊናዳን ጀጀዳ!
ሆጂሳ ሁንዱማስ
ሰበ ለፊራት ለብሳ!
[12] እን ዲገ ደንገለኤፍ ጉማ ባሱ፥
ወረ ገደደሞ እንያደተ፥
ወዋትናሳኒስ ሀንእራንፊቱ* ።
*12. 10፡14፤ 35፡10፤ 140፡12፤
146፡7-9፤ ኬሰ 10፡18-19፤ ፋር 72፡4

[13] ያ ዋቀዮ አናፍ ኦእ!
ገደደሙኮ እሰ ወረ ነጅበን ብራ
አነት ዱፌ እላል!

አፋን በላረ ዮን ገኤዩ፥
አት አል ነዴብስ* !
14 ዮሙስ አን
ዋነን እቲን ስጀጀዱ ሁንዱማ
ከረ ጥዮን ኬሰት ነንህመ፥
ነገርጋሩኬቲፍስ ወልገኢ
እጀሌሼ ዱረት
ጉዳ ነንገመደ*።
15 ሰብን ለፈራ ቦለ ኦፈሳኒቲ ቆተንት
ገድ እንልቅምፈመን፤
ክዮዱመ ዶክሰኒንስ
ሚልሳኒ እንቀበሜ*።
16 ዋቀዮ፥ ፍርዲ ኬኑሳቲን
ኦፍ ቤክሰሴ፥
ነምን ጀልአን
ዋን ሀርከሳቲን ሆጀቴን
እንኮሮኮደሜ።
[ሰገሌ ምአ ርቡ ቀቡቱ ግዱት
ደጌስፈሜ፤]
*13. 16፡10-11 *14. 22፡22፤ 13፡5
*15. 7፡15-16

17 ወር ጀልኦትን
ገረ እዶ ለፈ ጀላት
ገድ ሀቡአን፥
ለፈራ ወር ዋቀዮን እራንፈተንስ
አከሱመ ገድ ሀልጠን።
18 ወር ወንተ በርባድችሳ ደበን፥
እራንፈተመኒ ህንሀፈን፥
አብዲን ወረ ገደደሞስ
በረበራን ህንበዱ*።
19 ያ ዋቀዮ፥ ሁምን ነማ
ሀርከ አከ ህንፉደትኔት፥
አት ከእ !
ሰብን ለፈራ ስዱረት
ፍርዲ አከ ፉደተን ጎድ* !
20 ያ ዋቀዮ፥ ሰብን ለፈራ
ነሞቱመ ፎን ኡፈተን ዱዋ
ተኡሳኒ አከ ቤከኒፍ፥
አት ጴርጴረሙ እሳንት ፍድ !
*18. 22፡24፤ 10፡17 *19. ለኮ 10፡35

ፋርፈና 10

ዋኤ ፍርዲ ቀጀላቲፍ ዋቀዮን ከደቹሳ

1 ያ ዋቀዮ፥ አት ማሊፍ
አች ፈጋቴ ዳበታ?
ዬሮ ረክናትስ
ማሊፍ ኦፍ ዶክስታ*?
2 ወር ጀልአትን ኦፍ ቦኮክሰኒ
ወረ ረከቶ ሰርደኒ እንአርኡ፤
እሳን ያደ ነመት ቆጺሰኒ ፍደኒን
ኦፈሳኒቲ ሀቀበመን።
3 ነምን ጀልአን ከጀላ
ገራሳቲን ኦፍ እንጀጀ፥
እን ቡአ አርገቹፍ እንሳመዩደ፤
እንአባረ፥ ዋቀዮንስ እንቱፈተ።
4 ነምን ጀልአን
ኦፍ ኮርሱሳቲን ያደሳ ጉቱዳን፥
«ዋቀዮ ነመ ህንአደቡ፥
ዋቀዮ ህንጅሩ» እንጀደ*።
*1. 22፡1 *4. 10፡11፥13

5 ከራንሳ ዬሮ ሁንዱማት
ወል እንቅጣታፍ፥
ፍርዲንኬ እሰራ አል ፈጎደ፥
ወረ እሳን ሞርመንትሞ
ቱፈዳን እት እንቁማደ*፤
6 እን ገራሳት፥
«አን መቱማ ህንምትቁ፥
ደሎተ ሁንዱማ ኬሰትስ
ወንት ሀማን
አነ ህንአርገቱ» ጀዴ እንያደ*።
*5. አሞ 6፡3 *6. 73፡6-8

7 ዱቢ አፋንሳ ኬሳ በኡ ኬሰ፥
አባርሰ፥ ወላልችሰ፥
ገድ ነመ ቀቡቱ ጉቴ፤
አረበሳ ጀለ ጀልእናፍ
ሀምነቱ ጅረ*።
8 ገንዴን ኬሰ ርጂ እንታአ፥
እዶ ዶከትናትሞ
ወረ የከ ህንቀብኔ እንአጀሰ፥
እጀሳቲንስ ወረ ረከተኒ
ኦፍ ገርጋሩ ደደበን እንጋደ።
9 እን አከ ሌንጩ ጫካ ጎቡ ኬሳት፥
ዶከቴ እንኤገተ፤
እን ነመ ረከታ
ቀባሳ ኬሰ ገልፈቹዳፍ እንኤገተ፤
ክዮሳቲን ሀርክሴስ
እሰ ረከታ ሰነ እንቀበተ።
*7. ሮማ 3፡14

10 እን ረከቴ ኦፍ ገርጋሩ ደደቤ ሱንስ
ጨጨቤ ወልት እንገለ፥
ሁምነ ሀርከ እሰ ቀቤ ሰናንስ
እንኩፍፈመ።

11 ዮሙስ ነምን ጀልአን ሱን
ገራሳ ኬሰት ፥
«ዋቀዮ እሰ እራንፈቴረ ፥
ፉለሳስ እሰ ዱራ ዶክሴረ ፥
ዴብኤስ መቱማ እሰ ህንአርጉ»
ጄዴ እንያደ* ።
*11. 73፡11፤ 94፡7፤ ኢሳ 29፡15

12 ከእ ያ ዋቀዮ ፥ ያ ኀፍታ
ሀርከ ኦል ፉደዱ !
ወረ ረከተን ህንእራንፈትን* !
13 እን ጀልአን ማሊፍ
ዋቀዮን ቱፈታ ?
ማሊፍስ ገራሳት ፥
«አት ነመ ህንአደብዱ»
ሲን ጄደሬ ? *12. ለኮ 10፡35

14 አቶ እንአርግተ ፥ ኤዬ ፥
አት ረከናፍ ገደ እንጨቀስተ ፥
ዋን ኀቹን ተኡስ
አት ሀርከኬት ቀበቴተ ፤
እን ረከቴ ኦፍ ገርጋሩ ደደቤስ
ከነ ስት እንኬነተ ፤
አት ገርጋራ ወረ አባን
እረ ህንጅሬ ታቴተ* ።
15 አት እሬ እሰ ጀልአፍ
እሬ እሰ ሀማ ኀዱ ጨብስ ፥
ጀልእነሳ ዱካ ቡኢ አደብ ፥
ዴብኤስ
አከ እን ህንአርገምኔ ኀድ* !
16 ዋቀዮ ዬሮ ሁንዱማ ፥
በሩመ በራንስ ሞቲደ ፥
ሰብን ወር ከንሳ ህንተእን
ብየሳራ እንበዱ ።
*14. 68፡5፤ በኡ 22፡22 *15. ኢዮ 38፡15

17 ያ ዋቀዮ ፥ አት
ህመተ ወረ ገደደሞ እንደጌስ ፥
ገራሳኒ እንጀጀቤስተ ፥
ጉረኬስ ገረሳኒት እንቀብደ* ፤
18 ከናንስ ወር አባን እረ ህንጅሬፍ
ወር ገድ ቀበመን
ቀባ ቀጄላ አከ አርገተን
ነምን ለፈ ከና
ዴብኤ ጼርጼረመ
አከ ህንፍድኔ እንኀተ ። *17. 9፡18

ፋርፈና 11

ዋቀዮ ፥ ነመ ቀጄላ ነመ ጀልኣስ ቆሬ እላሉሳ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና ዳዊት)

1 አኖ ዋቀዮት ኮሉ ገሌረ ፥
እስን አተምት ፥
«አከ አላቲ ቱሉኬት ኦል በቀዱ !»
አናን ጄቹ ደንዴሱሬ ?
2 ኩኖ ወር ጀልኦትን ፥
ዱከነ ኬሰ ወረ ገረ-ቀጄሎተት
ገድ ዲሱዳፍ ፥
እዳ ደብሰተኒሩ ፥
ጥየሳኒስ ርቡት ካአተኒሩ ።
3 ወንት ጋሪ ተኤ
ነማፍ ሆጄቱ ሁንድኑ
ሁንዴንሳ ዮ ዲገሜ ፥
ነምን ቀጄላን
ማል ኀቹ ደንደአሬ ?

4 ዋቀዮ መነ ቁልቁሉማሳ ኬሰ ጅረ ፥
ዋቀዮ ቴሶሳ ዋቀራ ቀበ ፤
እጀሳቲን እልማን ነማ እንአርገ ፥
አገርቱንሳስ
ነሞተ ቆሬ እንእላለ* ።
5 ዋቀዮ ፥ ነመ ቀጄላ ፥
ነመ ጀልኣስ እንቆረ ፥
እሰ ሁምናን ነመረት ከኡ ጃለቱስ
ገራ ጉቱዳን እንጅበ ።
6 እን በርበዳ እብዳ ፥
ደጋ ቦበኡስ
ጀልኦተረት እንሮብሰ ፥
ቆድንሳኒስ ቅሌንሰ ጉባ ፍኒናደ* ፤
7 ዋቀዮ ቀጄላደ ፥
እን ሆጂ ቀጄላ እንጃለተ ፤
ወር ዋን ቀጄላ ሆጄተን
ፉለሳ አርጉፍ ጅሩ* ።
*4. አን 2፡20፤ 1ሞቶ 8፡27፤
ፋር 33፡13-14፤ 103፡19፤ ኢሳ 66፡1
*6. ኡመ 19፡24 *7. ማቴ 5፡8

ፋርፈና 12

ዱቢ ነማፍ ዱቢ ዋቀዮ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን ቶረ ሰዴተፉረት ፋርፈተሜ፤ ፋርፈና ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ ፥
ነምን ሲፍ ኦፍ ኬኔ ህንጅሩ ፥
አት ኑገርጋር !
ወር አመነሞን

እልማን ነሞታ ግዱዳ በደኒሩኦ*፤
2 ነሞትን አዱመ አዳን
ወሊሳኒት ሶበ እንዱበቱ፥
አፉኒን ነመት ኩሉዳፍ
ገራ ወላለሚዳን እንዱበቱ፤
3 ህዲ ሶባን ነመት ኩሉ ሁንዱማ፥
አረበ ጀጁ ጉርጉዳ ዱበቱስ፥
ጎፍትቾ ሀኩኩቱ!
4 ነሞትን፥ «ኑእ
አረበኬኛን ሁምነ እንጎደትነ፥
ህዲንኬኘ ኑት ጅረ፥
ኤኙቱ ኑረት ጎፍታ ተአሬ?»
እንጂዱ*።
5 ዋቀዮ ጎፍታንሞ፥
«ወር ጀረ ገደደሞረት
ሁምናን ከአን ዋን ጅረኒፍ፥
ወር ወንተ በርባድችሳ ደበንስ
ዋን አደኒፍ፥
አመ አን ከኡፌን ጂደ፥
ገርጋርሰ እሳን ሀወንስ
አከ አርገተን ነንጎዳፍ»
እንጂደ*።

*1. 116፡11 *4. 73፡8-9፤
ኢዮ 21፡14-15 *5. 9፡12

6 ዱቢን ዋቀዮ ዱቢ ቁላአደ፥
እን አከ ሜቲ
እዶ እብዳት ስአ ቶርበ
በቅፊሜ ቁላኤት*፤
7 ያ ዋቀዮ፥ አት ኑረ እንጎልግተ፥
ደሎተ ከነቲስ
ዬሮ ሁንዱማ ኑኤግደ።
8 አመል ገዴን እልማን ነሞታ ግዱት
አኩመ ኦል ከአ አዴሙ፥
ወር ጀልአትን ገረ ሁንዱማን
ጨቀሳ ዮ መርሰንዩ፥
አት ኑኤግደ።

*6. 119፡140፤ ኢሳ 48፡10

ፉርፌና 13
ገርጋርሰ ዋቀዮ ዮ ቱሬዩ አመነቹን ህንጂፈሙ

(ጌጌስቱ ወረ ፉርፌቶታፍ፤ ፉርፌና ዳዊት)

1 ሀመ ዮሚት ራወቴ ነእራንፈታ፥
ያ ዋቀዮ?
ሀመ ዮሚት
ፉለኬ ነዱራ ዶክስታ*?
2 ሀመ ዮሚት ሉቡንኮ ያዳን ድጸቲ?
ሀመ ዮሚት ገራንኮ
ጉያ ጉቱ ገዳ?
ሀመ ዮሚት
ዲኖትንኮ አነረ ኣኑ?

*1. 6፡3፤ 77፡8፤ 80፡4፤ 89፡46፤
90፡13፤ አን 1፡2፤ ሙል 6፡10

3 ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ ነእላል፥
አናፍ ዴብስስ፤
ህርበ ዱአ አከን ህንረፍኔት
እጀኮ አናፍ እብስ!
4 ዲንኮ፥ «እሰ ሞኤረ» ህንጂድን፥
ሀመጃጂንኮስ ብትንትሩኮት
ሶናን ህንገመድን!

5 አን ገሩ ጋሩማኬ አመነጼረ፥
ነአልቹኬትስ ገራኮ ጉቱዳን
ነንገመደ።
6 ወንተ ጋሪ እን አናፍ ጎዴፍ፥
አን ዋቀዮን ነንፉርፈደ።

ፉርፌና 14
ጎዉማ ወረ ዋቀዮ መሌ ጅራተኒ

(ፉር 53)

(ጌጌስቱ ወረ ፉርፌቶታፍ፤ ፉርፌና ዳዊት)

1 ጎዎትን ገራሳኒት፥
«ዋቀዮ ህንጅሩ» እንጂዱ፤
እሳን አመልሳኒ መንጨአደ፥
ወንተ ጪጋስሳ እንሆጂቱ፥
ነምን ዋን ጋሪ ጎዱ
ቶኮሌ ህንጅሩ*።
2 አጌሶትን ዋቀዮን በርባደን፥
ዮ ጅራተን አርጉዳፍ፥
ዋቀዮ በንቲ ዋቃ ኬሳ፥
እልማን ነሞታ ገድ እንእላለ፤
3 ሁንድኑ ከራራ ጎረኒሩ፥
ሁንድኑስ ወል ገአኒ
መንጨአኒሩ፥
ነምን ጋሪ ጎዱ ቶኮሌ ህንጅሩ፥
ለኪ፥ ቶኮዩ ህንጅሩ*።

*1. 10፡4፥11፤ 73፡11፤ 94፡7፤
ኢዮ 22፡12-14፤ ኢሳ 29፡15፤
ኤር 5፡12፤ ህስ 8፡12፤ 9፡9፤
ሴፉ 1፡12 *3. ኡመ 6፡11-12፤
ሮማ 3፡10-12

4 ወር ሀማ ሆጄተን ሁንድኑ
ሆማ ህንሁበተኒሬ?

ወር አኩመ ቡዴነ ኛተን
ሰበኮ ኛተንስ፥
ዋቀዮን ህንዋመተኒሬ*?
5 ኩኖ፥ እሳን ሱን
ናሱ ጉዳት እንኩፉ፥
ዋቀዮ ደሎተ ቀጂላ
ወጅን ጅረአ፤
6 እስን አኪከ ነመ ገደደማ
እሰ ሀርካ እንገቱ፤
እን ገሩ ዋቀዮት ኮሉ ገሌረ*።
7 ጥዮን ኬሳ እስራኤሊፍ
ፉሬን ኡቱመ በኤ!
ዬሮ ዋቀዮ ሰበሳቲፍ አደ
ኬኑፍ፥
ያቆብ እንቡራቀ፥
እስራኤልስ እንገመደ*።

*4· ሚክ 3፡2-3 *6· 9፡13
*7· 126፡1-2፤ አባ 17

ፉርፈና 15

ነመ አተሚቱ መነ ዋቀዮ ልጣ?

(ፉር 24፡3-6)

(ፉርፈና ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ፥ ጎዶኬ ኬሰ
ኤኙቱ ቡፈተሬ?
ቱሉኬ እሰ ቁልቁላአረሰ
ኤኙቱ ጅራተሬ*?
2 ነመ በሌሳ መሌ ጅራቱ፥
ነመ ወንተ ቀጂላ ሆጂቱ፥
ነመ ገራሳቲን ዱጋ ዱበቱ፥
3 ነመ አረበ ቀረቴ
አሲፍ አቻ ህንለብኔ፥
ነመ ነመረት ሀማ ህንሆጂትኔ፥
ነመ አላሳ ህንጨጳኔ፤
4 ነምን ዋቀዮን ገቴ ገተሜ
እጀሳት ቱፈተማ ተኤ
ከን እላለሙ፤
ወረ ዋቀዮን ሶዳተኒፍሞ
ኡልፍነ ከን ኬኑ፥
ወንት እን ወሬጌ
ከን እሰ ሚዱ ዮ ተኤዩ፥
ወሬገሳ ኡቱ ህንጌደርን
ከን ራወቱ፤
5 ሆሪሳ ሂቂት ከን ህንኬንኔ፥
ነመ የከ ህንቀብኔረት
ገበርሱ ከን ህንፉደትኔ፤
ከነ ሁንዱማት
ነምን አፍ ኤገቻ ሆጂቱ፥
ዮምዩ ህንሶቾኡ*።

*1· ለለ 4፡17፤ ፉር 24፡3
*5· በኡ 22፡25፤ 23፡8፤ ኬሰ 23፡19-20

ፉርፈና 16

ገመቹ ፉለ ዋቀዮ ዱረ ጅራቹ ኬሳ አርገሙ

(ፉርፈና ዳዊት እሰ አፉን እብሮታት «ሚክታም» ጂደሙደ)

1 ያ ዋቀዮ፥ አን ኮሉ ስት ገሌረ፥
አት ነኤግ!
2 አን ዋቀዮን፥ «አት ጎፍታኮት፥
አት አናፍ ወንተ ጋሪ
ሁንዱማደ» ነንጂደ*።
3 ወር እሳፍ ቁልቁላአኒ
ብይቻ ኬሰ ጅረን
ኡልፍነ-ቀቦተ፥
እሳን አናፍ ጉቱማ ገመቹኮቲት።
4 ወር ዋቀዮን ዲሰኒ
ከን ብራ ፉደተን፥
ሚደመ አፍረት እንባይእሱ፥
ድባዩ ዲጋ እሳኒፍ ድአቱ
አን ህንድባፈዱ፥
አፉንኮቲንስ መቃሳኒ ህንደኡ*።

*2· 73፡25፤ ፉሩ 3፡24
*4· በኡ 23፡13፥24፤ ሆሴ 2፡19፤
ዘካ 13፡2

5 ያ ዋቀዮ፥ አት ቆደኮ
እሰ አናፍ ኬነሜደ፥
አት ጦሮ አናፍ ሂጠተሜደ፥
ገአንኮስ ስሀርካ እንዱፈ*፤
6 ፉኛን ሰፈራ እዶ ገመድቺሳረ
አናፍ ቡኤ፥
ኤዩ፥ አን ዳለ ጉዳ
ነመት ቶሉ ቀበ፤
7 ዋቀዮን እሰ ጎርሰ አናፍ ኬኔ
ነንጀጀደ
ሀልከንስሞ ያድን ገራኮ
እሰ ከነ ነያደቺሰ፤
8 ዋቀዮ ዬሮ ሁንዱማ ፉለኮ ዱረ
አናፍ ጅረ፥
እን ምርገኮ ዋን ጅሩፍስ
አን ህንሸሹ፤
9 ከናፍስ ገራንኮ እንገመደ፥
ሉቡንኮ እን ኡልፍነ-ቀቤስ
እንእልልቻ፥

ነሙማንኮስሞ ሶዳ መሌ
እንጅራተ።
*5. 73፡26፤ ለኮ 18፡20

10 አት እዶ ለፈ ጀላት አነ ህንላቱ፥
እሰ ሲፍ አፍ ኬኔስ
እጃንዩ ቅሌ አከ አርጉ ህንጎቱ* ።
11 አት ከራ ጅሬኘት ነመ ጌሱ
ነበርሲፍተ፥
ጉቱማን ገመቹ ፋለኬ ዱረ፥
ወንት ነመት ቶሉስሞ
በረ ሁንዱማቱ ምርገኬ ጅረ።
*10. ሆኤ 13፡35

ፋርፈና 17
ዋመተ ነመ የከ መሌ አርአተሜ
(ከደተ ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ፥ ዱቢ ቀጄላ ከነ ደገእ፥
እየኮ አናፍ ደጌፈዱ፥
ጉረኬ ገረ ከደተኮት
ገረ እሰ ሶባን ህንዱበተምኒት ቀብ!
2 እጅኬ ወንተ ቀጄላ እንአርገ፥
ከናፍ ምርግ አርገቹን አናፍ ተኡ
ስብራ አናፍ ሀዱፋ* !
3 ገራኮ ኬሰ ቆርቴ
ሀልከንስ ዱፍቴ ዮ ነእላልቴ፥
ኬሰኮስ ገረገልችቴ ዮ
ፎንቆልችቴ፥
ሀማ ያዱኮ ህንአርግቱ፤
ዱቢ አፉንኮቲ ኬሳስ
እረ-ደደርብ ህንአርገሙ* ።
4 ዱቢ አፉንኬ ኬሳ በኡን ጌጌፈሜ፥
ወንተ ነሞትን ሆጄተንራ፥
ከራ እሳን ሁምናን
ነመረት ከአንራስ፥
አፍ ኤገዶረ።
5 ኤጄትናን ፋነኮቲ
ከራኬረት ጀባቴረ፥
ሚልኮስ ህንብትንትሩ* ።
*2. 43፡1 *3. 139፡1-4
*4-5. ኢዮ 23፡11-12

6 አን ስንዋመደ፥
አትሞ አነ ጀላ እንአዋተ ያ
ዋቀዮ!
ጉረኬ ገረኮት ቀብ፥
ዱቢኮስ ደጌፈዱ!
7 ጋሩማንኬ ድንቅሲሳ
አከ ተኤ ሙልእስ!
አት ወረ ገረ ምርገኬት በቀተን፥
ነሞተ እሳንረት ከአን
ጀላ እንአልችተ።
8 አከ አገርቱ እጀኬቲት ነኤግ፥
ጋድሰ ቦባኬቲንስ ነጎልቦብ* !
9 ጀልአተ ሁምናን አነት ቡአን፥
ዲኖተኮ ወረ ጎጀመአኒ
አነት ደቾአንስ
አት አነራ ዶው!
10 ደጌቲን ገራሳኒ ሀዶዴረ፥
አፉኒን አሲ አል እንሃሰኡ።
11 እሳን ፋነ ደአኒ አመ ኑመርሰኒሩ፤
ለፉን ኑደኡዳፍስ እጀሳኒ
ኑረ ካአተኒሩ።
12 እሳን አከ ሌንጨ
ዋ ኩኩተቹ ከጄሌት፥
አከ እልሞ ሌንጫ
እሰ ርጁ ታኡት።
*8. 91፡4፤ ኬሰ 32፡10

13 ያ ዋቀዮ፥ ከኢቲ
ነመ ጀልአዳን ሞርሙዳፍ
ዱረ ዳበዱ፥
እን ጉጉፌ ሀርከሳ አከ ኬኑስ ጎድ!
ብላኬቲን እሰ ሀርካ አነ ባስ።
14 ሀርከኬቲንስ ያ ዋቀዮ ነሞተ ሀርካ፥
ነሞተ ወረ ቆድን ጅሬኘሳኒ
ወንተ ብየ ለፈ ከና ዱዋ ተኤ
ሀርካ አነ ባስ!
አት ወንተ ኬሴን
ገራ ወረ አከሲ እንጉተ፥
እጀሌንሳኒ ሀቁፈን፥
እሳንስ ወንተ እሳንራ ሀፉ
እጀሌሳኒቲፍ ሀሆምብሰን።
15 አን ገሩ ቀጄሉማዳን
ፋለኬ እላሉፈን ጅረ፥
ደመቄስ ብፈኬ አርጉኮት
ነንቁፈ* ። *15. ሙል 22፡4

ፋርፈና 18
ፋርፈና ሞእቻ
(2ሳሙ 22፡2-51)

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና እሰ ዳዊት ገርብች ዋቀዮ ዩሮ ዋቀዮ ሀርከ ዲኖተሳ ሁንዱማ፥ ጫላዱመት ቀባ ሳአል እሰ አልቼት ደጌስሴ ዋቀዮን ፋርፈቴደ)

1 ያ ዋቀዮ አንጎኮ፥
አን ሶናን ስንጃለደ፤

2 ዋቀዮ ከታኮ፥ መሰራኮ፥
አልቻኮትስ፤
ዋቀዮኮ ደአ ደጋ
እሰ አን ኮሉ እት ገሉደ፤
ጋቸነኮ፥ እሰ አከ ጋንፉ
ፈይነኮፍ ፈጭሱ፥
እዶ ዶከትናኮ እሰ አል ጀዻደስ።
3 ዋቀዮን እሰ ጀጀማ ነንዋመደ፥
እንሞ ሀርከ ዲኖተኮ ነአልቾ*።
*3. 31፡3፤ 61፡3-4፤ 71፡1፥3፤ 91፡2፤
144፡2

4 ህዻን ዱአ ነመርሰን፥
ደአን ብሻን በዲሳስ ነናስሴ፤
5 ህዻን ቅሌ ነጠጠን፥
ፋርጋሳን ዱአስ ነቀበቴ*፤
6 ረክነኮ ኬሰት ዋቀዮን ነንዋመዴ፥
ገርጋርሳፍ ዋቀዮኮተን እየዴ፤
እንሞ መነ ቁልቁሉማሳ ኬሳ
ሰገሌኮ ደገኤ፥
እሰ ዱረት ገርጋርሳፍ እዩንኮስ
ጉረሳ ብረ አናፍ ገኤ*።
*5. 116፡3 *6. 116፡4

7 ዮሙስ ለፍት ሮምእቴ ቶቾቴ፤
ሰበቢ አሪንሳ ቦበኤፍስ፥
ሁንዴን ቱሎታስሞ
ሁርጉፈመኒ ራፈመን*፤
8 ፉኛንሳ ኬሳ አር እንያኤ፥
አፉንሳ ኬሳስ
እብድ ጠጽ ጎዱ እንበኤ፤
በርበዻን ጊሚን
እሰ ብራ እንቦበኤ*።
9 እን በንቲወን ዋቃ
ጉጉፍስሴ ገድ ቡኤ፥
ዱሜስ ጉራች ዱከናአን
ሚለንሳ ጀለ ቱሬ።
10 እን ኪሩብረ ታኤ እንበለልኤ፥
ባሌወን ቅሌንሳቲንስ
ሹፍ ጀዴ ዱፌ*፤
11 ናነአሳ ዱከን አከ ጎልጉ ጎዴ፥
ዱሜስ ዱከናአ ብሻን ኬሰ ጉቴስ
ጎዶሳ እንጎደቴ።
12 ጨለቅሰ ፉለሳ ዱረ ጅሩ ኬሳሞ፥
ደጎትን ጨቢፍ በርበዻን እብዻ፥
ተርሳሰኒ ዱሜስቾ ኬሰ እንበአን።
*7. 99፡1፤ አቦ 5፡4-5 *8. በኡ 19፡18
*10. በኡ 25፡18-22፤ ፋር 104፡3

13 ዋቀዮ በንቲወን ዋቃ ኬሳ
ቀቀዌሰኤ፥
አበ እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩስ
[ደጎተ ጨቢፍ በርበዻ
እብዻቲን] ሰገሌሳ እንደጌስሴ፤
14 እን ጥየሳ ገድ ዲሴ
ዲኖተ ብትምሴ፥
በለቄሰ በከካቲንስ
ገረ እት ጎረን
እሳን እንወላልችሴ።
15 ዴከምሰኬቲን ያ ዋቀዮ፥
ሩኩታ አረ ፉኛንኬ ኬሳ
በኤቲንስ፥
መኒን ብሻኖታ እንሙልአተን፥
ሁንዴወን ብየ ለፉስ
ቁላት እንባፈመን*።
*15. 77፡16፤ ኢሳ 51፡9-10

16 እን አል ገረራዻ ገድ ሂጠቴ ነቀቤ፥
ብሻን ጉርጉዻ ኬሳ
ሀርከሴ ነባሴ*፤
17 እን ሀርከ ዲነኮ እሰ ጀባ፥
አከሱመስ ሀርከ ወረ ነጅበኒ
ሁምነስ ነጫለኒ ነአልቼ።
18 ዩሮ ረክን አነረ ገኤት
እሳን አነረት ለፈ ደአን፥
ዋቀዮ ገሩ እርኮኮ ቱሬ፤
19 እን ገረ እዶ በልአት ነባሴ፥
ዋን አነት ገመዴፍ ነአልቼ።
*16. 144፡7፤ 32፡6

20 ዋቀዮ አከ ቀጄሉማኮት
ከነ አናፍ ጎዴ፥
አከ ቁልቁልነ ሀርከኮትስ
ዱግደ አናፍ ዴብሴ።
21 አን ከራ ዋቀዮ ዱካ ቡኤረ፤
ጀልእናንስ
ዋቀዮኮቲ ገርገር ህንባኔ።
22 ወንት እሰ ዱረት ቀጄላ ተአን
ሁንድኑ ፉለኮ ዱረ ቱረን፥
ሴረተሳ ሁንዱማስ
አፍራ ህንቡትኔ።
23 አን በሌሳ መሌን እሳ ወጅን ቱሬ
የከ ሆጄቹቲስ አፍ ነንኤገዴ።
24 ዋቀዮሞ አከ አን ቀጄላ ተኤ
ሙልአዴት፥
አከ ሀርከኮ እጀሳ ዱረት
ቁልቁሉ ተኤ አርገሜትስ፥
ዱግደ አናፍ እንዴብሴ።

25 ነመ ጋሩማ አርግሱሱት፥
አትስ ጋሩማ እንአርግሲፍት፤
ነመ ህንበሌስኔት፥
አትስ እት ህንበሌስቱ።
26 እሰ ኦፍ ቁሌሱት፥
አት ኦፊኬቲ ቁልቁላአ
ተኡኬ እንሙልእፍት፥
ነመ ምጪረማሞ አከ
ምጪረሙማሳት
ቀቡኬ እት እንሙልእፍት።
27 አት ሰበ ገድ ቀበማ እንአልችት፥
ወረ መታ እረ-ኬሰ ቀበተኒ
አዴመንሞ፥
ለፈ እንእላልችፍት*።
28 ያ ዋቀዮ፥ እብሳንኮ
ሀሌሌ አከ እፉ እንጎት፥
ያ ዋቀዮ፥ ጎፍታኮ
ዱከነኮ እንእብስት*።
29 ኤዬ፥ አን ስኢን ኩተተ ሎልቱ
ዲናት ነንቡአ፥
ዋቀዮኮቲን ጌላረዩ ነንኡታለ።
*27. ሉቃ 1፡52፤ ኢዮ 22፡29 *28. 36፡9

30 ዋቀዮ ኩን፥ ከራንሳ ሙዳ ህንቀቡ፥
ዱቢንሳ ዱጋ ተኡሳ
አመንሲሴረ፤
ዋቀዮ ወረ እሰት ኮሉ ገለን
ሁንዱማፍ ጋቸነ*።
31 ጎፍትቻ መሌ ዋቀዮ ኤኙሬ?
ዋቀዮኬኘ መሌስ
ከታ ጀባን ኤኙሬ*?
32 ዋቀዮ ኩን፥
እሰ ሙዲኮ ሁምናን ህደቺሴ፥
እሰ ከራንኮ ሙዳ አከ ህንቀባትኔ
ጎዴደ፤
33 ሚለኮ አሬፈታ
አከ ሚለ ቢቼ አናፍ ጎዴ፥
ካረ ጉባስ አነ ዳበቺሴ፤
34 እሬንኮ እዳ ስቢለ ዲማ
አከ ደብሱት፥
እን ሀርከኮ ሎለ እንበርሲሴ።
*30. 12፡6 *31. ኢሳ 44፡8

35 ገርጋርሰኬ ጋቸነ ጎቴ አናፍ ላቴ፥
ሀርከኬ ምርጋስ አነ እንህርክሴ፤
አነት ገድ ድአቼንኬስ ነጉድሴ።
36 ተርካንፊ ሚለኮቲፍ
ነጀለት እዶ በልአ አናፍ ላቴ፥
ጉሉቢንኮስ አነ ጀለ ገረ ህንገሌ፤
37 አን ዲኖተኮ አርኤ እሳን ነንቀቀቤ፥
ሀመ እሳን ዱመንትስ
አን ገረ ቦዴት ህንዴብኔ።
38 አከ እሳን ዴብአኒ ህንካኔትሞ፥
አን ሩኩቴ እሳን ነንጨጨብሴ፥
እሳንስ ሚለኮ ጀለት እንኩፈን።
39 አት ሎለ ሰናፍ
ሙዲኮ ሁምናን ህደቺፍቴት፥
ወር አነረት ከአንስ
ነጀለት አከ ጎምብፈመን እንጎቴ።
40 አት፥ ዲኖትንኮ
ዱግደ ዱበ ዴብአኒ
አከ ነበቀተን ጎቴ፥
አንሞ ወረ ነጅበን ነንበሌሴ።
41 እሳን ገርጋርሳፍ እየን፥
ገሩ ቶኮሌ
ከን እሳን ገርጋሩ ህንቱሬ፥
ገረ ዋቀዮት እየን፥
እን ገሩ እሳኒፍ ህንዴብፍኔ።
42 አከ አዋረ ቅሌንስ ፉደቱት
አን ጨጨብሴ እሳን ነንቡሌስ፥
አከ ዶቄስ ከራ ኬሰት
እሳን ነንዶበ።

43 አት ሰበ ወል ሎሉ ኬሳ ነባፍቴ፥
ሰበ ወረ ካኒፍ
መታ አከን ተኡ ጎቴት፤
ነሞትን ሰበ አን ህንቤክኔስ
አናፍ እንሆጄተን።
44 ዋኤኮ ጉሩማን ደገኡዳን
አናፍ አበመመን፥
ወር ኦርማስ ጉጉፉ
ገረኮ እንዱፈን፤
45 እጀሌን ኦርማ እንደደበን፥
ሮምአስ እዶ ጬፈተኒ ታአን
ኬሳ በአን*። *45. ሚክ 7፡17

46 ዋቀዮ ጅራታደ!
ከታንኮስ ጀጀማደ!
ዋቀዮ ፈይነኮቲስ
ኦል ኦል ሀቀበሙ!
47 ዋቀዮ እን እጃ ባሱ አናፍ ኬኔ፥
ሰበ ለፈራስ ሀርከኮ ጀለ ገልቼ፤
48 ሀርከ ዲኖተኮቲ ኬሳሞ ነባሴ፤
ኤዬ፥ አት ወረ አነረት ከአን
ገረራት፥
ኦል ነቀብዴት፥
ነሞተ ሁምነ

አነት አርግሲሰን ሀርካስ
ነቡተቴተ።
49 ከናፍ ያ ዋቀዮ፥
አን ሰበ ሁንዱማ ኬሰት
ስንጀጀደ፥
ፋርፌና ገለታቲንስ መቃኬ
ነንፋርፌደ* ።
50 ሞቲ እሰ ከንሳቲፍ
ፈይነ ጉዳ እሰ ኬኑ፥
ጋሩማሳ እሰ አፊሳቲ ድቤት፥
ዳዊቲፍ ሰፒሳትስ
በረበራን እሰ አርግሲሱ፥
ዋቀዮን ፋርፌቹኮት* ።
*49. 108፡3፤ ሮማ 15፡9 *50. 20፡6፤
2ሳሙ 7፡16

ፋርፌና 19

ኡልፍን ዋቀዮ ከራ ኡመማ ሙልአቹሳ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፌና ዳዊት)

1 በንቲወን ዋቃ
ኡልፍነ ዋቀዮ ሀማ ጅሩ፥
ወንት በንቲ ዋቃ
ጀላን ሙልአቱስ
ሆጂ ሀርከሳ እንለብሰ* ።
2 ጉያን ጉያ እሰት አኑት
ከነ እንደበርሰ፥
ሀልከንስ ሀልከን እሰት አኑት
ዋኤ ከና እንቤክሰሰ።
3 እሰ ከናፍ ጀች፥ ዱቢንስ ሀንጅሩ፥
ሰገሌንሳኒስ ሀንደገአሙ፤
4 ሀተኡዩ መሌ፥
ወንት እሳን ደበርሰን
ጉቱማ ብየ ለፋት እንበኤ፤
ወንት እሳን ሀመንስ
አንዳረ ለፋ እንገኤ፤
ጎፍትች አች በንቲ ዋቃ ኬሰት
ቢፍቱዳፍ ጎዶ እንዳቤ* ።
5 እሼን አከ ድርሰ ምስሮ
ዲንቀሳቲ በኡት እንባት፤
አከ ነመ ጀግናትስ
አዴምሰሼ ራወቹት እንገመድ።
6 አንዳረ በንቲ ዋቃ
እሰ ገረ ቶኮቲ ባቴ፥
ናኖፍቴ አንዳረሳ
እሰ ገረ ካኒት እንልጥ፤
እፈሼ እሰ ጉባ ዱራ
ከን ዶከቱስ ሀንጅሩ።
*1. ሮማ 1፡20 *4. ሮማ 10፡18

ሴር ዋቀዮ ነመ እንገመድቼስ

7 ሴር ዋቀዮ ጉቱደ፥
ሉቡ ነመት እንዴብሰ፤
ወንት ሴር ዋቀዮ ዱጋ በኡ
አመንማደ፥
እን ወላሉተዩ ቤክቶተ እንጎደ።
8 አጀጅን ዋቀዮ ቀጂላደ፥
ገራ ነማ እንገመድቼሰ፤
አበሚን ዋቀዮ ቁልቁሉደ፥
እጀ ነማ እንእብሰ።
9 ዋቀዮን ሶዳቹን ያደ ቁላአደ፥
በረበራን ጀባቴ እንዳበተ፤
አከ ነምን እቲን ጌጌፈሙፍ
ወንት ዋቀዮ ኬኑ ዱጋደ፥
ጉቱማንሳስ ቀጂላደ።
10 እን ዋቀዮ ኬኑ ኩን ወርቄ ጫላት፥
ወርቄ በቅፈሜ ቁላኤ
ባይኤ ጫላትስ፥
እላለሙን ከን ተኡደ፤
ደመ ጫላ፥
ነዲ ዳበ ደማ ኬሳ ጮጮጁ
ጫላስ እንምአአ።
11 ገርብችኬ እሳን እንጎርፈመ፤
ነምን እሰ ኤጉስ ቡአ ጉዳ ቀበ።
12 ወንተ ኡቱ ሀንቤክን እራ ካቴ
ኤቹቱ ሁበቹ ደንደአሬ?
በሌሳኮ እሰ ነዱራ ዶከቴ
ከነ አነት ሀንእላልን* !
*12. ለኮ 15፡22-29፤ ኢዮ 42፡3-6

13 ዋን አፍ ገድ ዲሱዳን ሆጂተንራስ
ገርብቸኬ ኤግ፤
ወንት ኩን አነረት ሀንሞእን!
ዮስ ሀርአን አነረት ሀንአርገሙ፤
ጡሪ ጩቡ ጉዳራስ ነንአለ* ።
14 ያ ዋቀዮ ከታኮፍ ፋሪኮ፥
ወንት አን ስዱረት
አፋንኮቲን ዱበዱ፥
ገራኮትስ ያዱ ፋደተማ
አናፍ ሀተኡ!
*13. ፊኪ 1፡10-15

ፋርፈና 20

ከደተ ዲነ ሞኡፍ ከደተሙ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና ዳዊት)

1 ዋቀዮ፥ ጉያ ረከናት
ከደተኬፍ ዴቢ ሲፍ ሀኬኑ!
ዋቀዮ እን ከን ያቆብ፥
መቃሳቲን ስሀኤጉ* !
2 እን መነ ቁልቁሉማሳ ኬሳ
ገርጋርሰ ሲፍ ሀኤርጉ!
እርኮስ ጥዮኒ ሲፍ ሀኬኑ* !
3 እን ኬናኬ ሁንዱማ ሲፍ ሀያደቱ፥
ፋራንስ ገረ አርሳ ቀልመኬቲ
ሲፍ ሀእላሉ!
4 ዋን ገራንኬ ጃለቱ ሲፍ ሀኬኑ!
አኬከኬ ሁንዱማስ
ሲፍ ሀራወቱ* !
5 ዮሙስ ሞእቸ አት አርገቴረት፥
ጉድፍኔ ሰገሌ ገመቼ
እንደጌስፍነ፥
መቃ ዋቀዮኬኞቲንስ ፋጂኬኘ
ኦል ፉኔ እንዳበትነ!
ዋቀዮ፥ ህመተኬ ሁንዱማ
ሲፍ ሀራወቱ!

*1· ፈኬ 18፡10 *2· ኢሳ 14፡32 *4· 21፡2

6 አመ ዋቀዮ ሞቲ
እሰ ኦፌ ድቤ ሞስሴፍ
ሞእቸ አከ ኬኑ አን ቤከ፤
እን በንቲ ዋቃ እሰ ቁልቁሉ
ከንሳቲ ኬሳ
ዴቢ እንዴብሳፍ፤
ሆጂ አንጎ ሀርከሳ ምርጋቲን
ሆጄቱ ሰናንስ
ሞእቸ እንኬናፍ* ።
7 ካን ኮንኮላታዳን፥
ካንሞ ፈርዴኒን ኦፍ ጀጁ፤
ኑእ ገሩ መቃ ዋቀዮ ጎፍታኬኛን
ኦፍ እንጀጀነ* ።
8 እሳን ሙዱከኒ እንኩፉ፥
ኑእ ገሩ ጅልበ ጀባትኔ
ኦል ቀጄሌስ እንዳበትነ።

*6· በኡ 15፡6 *7· 33፡16-17፤
147፡10-11፤ ኬሰ 20፡1፤ ኢሳ 31፡1-3

9 ያ ዋቀዮ ሞቲ፥ አት ሞእቸ ኬን!
ጉያ ስዋመትኑትስ
አት ኑፍ ዴብስ!

ፋርፈና 21

ገለተ ሞእቸ ቦዴ ድኤፈሙ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ፥
ሞቲን ሁምነ አት አርግሲፍቱት
እንገመደ፥
ሞእቸ አከ እን አርገቱፍ
ገርጋሩኬቲፍ
ገመቼ ጉዳ አተሚ እንቀባተ!
2 ሀወ ገራሳ እሳፍ ኬንቴተ፥
ዋን እን ስት ህመቴስ
እሰ ህንዶወትኔ* !
3 አት ዋን ጋሪዳን እሰ ኤብሱፍ
ገረሳ ዱፍቴተ፥
ጎንፎ ወርቄ ቁላአራ ሆጄተሜስ
መታሳረ ኬሴተ ።

*2· 20፡4፤ 37፡4፤ 1ሞቶ 3፡11-14

4 እን ጅራቼዳፍ ስከደቴ፥
አትስ ጅሬኘ እንላቴፍ፥
ጉዮተ ጅሬኘሳስ
በራ ሀመ በረበራት ዴሬስቴፍ* ።
5 ሞእቸ አከ እን አርገቱፍ
ገርጋሩኬቲን
ኡልፍንሳ ጉዳ ተኤ፤
ሱራፍ ስምቦስ እሰረ እንኬሴ ።
6 እን ዬሮ ሁንዱማፍ
ኤበ አከ ተኡፍ እሰ እንዳብደ፥
ደጌቲ ገመቼ ስዱረት
አርገሙዳን ዱፉንስ
እሰ እንገመድቺፍተ ።
7 ሞትቾ ዋቀዮን እንአመነተ፥
ጋሩማን አባስ
አከ እን ህንምትቅኔ እንጎደ ።

*4· 61፡6

8 ሀርከኬ ዲኖተኬ ሁንዱማ
ብረ እንገአ፥
ሀርከኬ ምርጋስ
ወረ ስጅበን ብረ እንገአ ።
9 ዬሮ ኦፌኬ አርግሲፍቱት
ጉባ አከ እዶ እብዳ
እሳን እንጎተ፤
ዋቀዮ ዴከምሰሳቲን እሳን እንፍጠ፥
እብድስ ጠጵ እሳን እንጎደ ።
10 አት ደለሳኒ ለፈራ፥
ሰኺሳኒስ እልማን ነሞታ ኬሳ
እንበሌስተ፤

[11] ሀማ ዮ ስረት ያደን፥
ዮ ስረት ኮረተንስ፥
ፈጣን ባፈቿ ሀንደንደአን* ።
[12] አቶ ፉለ ዱራን እዳኬ
እሳንት እንቀብደ፥
ዱግደ ዱበ ዴብአኒ
አከ በቀተንስ እንጎተ ።
*11. ኢሳ 8፡10

[13] ያ ዋቀዮ አንጎኬቲን ከእ!
ኑእ ሁምነኬ እንፉርፈነ፥
ምአ ገራገራቲንስ
ፉርፈና እንደጌስፍነ ።

ፉርፈና 22
ድጵነ ኬሰትዩ አብዲ ቀባቿ

(ጌጌስቱ ወረ ፉርፈቶታፍ፤ ኩን አከ ቆቀ ፉርፈና እሰ «ቢቼ ዬሮ ቦሩን በቀቁ» ጀደሙት ፉርፈተሜ፤ ፉርፈና ዳዊት)

[1] ዋቀዮኮ፥ ዋቀዮኮ፥
ማሊፍ ነዲፍቴ?
አነ ገርጋሩቲ፥
ዱቢ አድናኮቲስ
ማሊፍ ፈጋቴ*?
[2] ያ ዋቀዮኮ፥ ጉያ ገረኬት ነንእየ፥
አት ገሩ አናፍ ሀንዴብፍቱ፤
ሀልከንስ ነንእየ፥
ቀበነሞ ሀንእርገዱ ።
*1. 42፡9፤ ማቴ 27፡46፤ ማር 15፡34

[3] ከነ ኬሳሞ፥ አት ቁልቁሉደ፥
ቴሶኪረ ጅርተ፤
ገለትን እስራኤል ፉርፈናዳን
ሲፍ ድኤሱስ
ቴሶኬ ጀለ ጅረ ።
[4] አቦትንኬኘ ስአመነተን፥
እሳን እንአመነተን፥
አትስ እሳን እንአልችቴ፤
[5] ገረኬት እየኒ፥ እንበራረመን፥
ስአመነተኒ፥ ሀንዱላስፈምኔስ* ።
*5. 25፡2-3

[6] አን ገሩ ራሞደ፥ ነመስ ምት፥
ነምን ነአረብሰ፥
ሰብንስ ነቱፈተ* ።
[7] ወር ነአርገን ሁንድኑ
አነት እንገእሱ፥
እሳን አረበ አነት ባሰኒ
መታ አነት ራሰኒ*፥
[8] «ሜ እን ዋቀዮት አፍ ሀገቱ፥
እንሞ ሜ እሰ ሀአልቼ፤
እሰት እንገመደአ፥
ሜ እሰ ሀፉሩ!» አናን ጀዱ* ።
*6. ኢዮ 25፡6፤ ኢሳ 41፡14
*7. ኢዮ 16፡10 *8. ማቴ 27፡43

[9] አመ ገደሜስ ሃደኮቲ ኬሳ
ስቱ ነባሴ፥
ሀርመ ሃደኮቲረትስ
ስቱ ነጋት ነኤጌ፤
[10] አን ደለቹኮቲ ጀልቀቤ
ስት አፍ ገቴረ፥
ኤርገ ሃትኮ ነዴሴስ
ስቱ ዋቀዮኮት፤
[11] ኩኖ፥ ረከን ድአቴረ፥
ቶኮሌስ ከን ገርጋሩ ሀንጅሩ፥
አት አነራ ሀንፈጋትን!

[12] ኮርሚን ባይኤን ነናነአን፥
ኮርሚን ብየ ባሻን
ወር ጀጀቦንስ ነመርሰን፤
[13] አከ ሌንጩ እሰ ዋ ጩጩፈቱፍ
እሰ አዱት፥
እሳን አፉንሳኒ በልእሰኒ
አነት እንበኑ፤
[14] አን አከ ብሻኒ ነንደንገለኤ፥
ለፌንኮ ሁንድኑስ
ወል ገድ ዲሴ፤
አኔንኮስ አከ ገጋ
አነ ኬሰት እንበቄ፤
[15] ቆንቆንኮ ጎጌ ነአዋረኤ፥
አረብንኮስ ላጋኮት ቀበቴ፤
አትስ ብዮ ዱአ ኬሰ
ነጪብስተ* ። *15. ዮሀ 19፡28

[16] ወር አከ ሰሬ አደምሰን
አነ እንናነአን፥
ገሬን ወረ ሀማ ጎደኒስ
አነ እንመርሰን፥
ሀርከኮፍ ሚለኮስ
ኡረኒ እንፉላሰን* ።
[17] ለፌንኮ ሁንድኑ
ለካአሙ እንደንደአ፥
ጅርሞ አነ እላለኒ
አከስት ነአርጉት እንገመደን ።

18 እሳን ኡፈተኮ እንህርመተን፥
ወያኮትስ ሙከ እንቡፈተን* ።
*16. ዮሀ 20፡25 *18. ማቴ 27፡35፤
ዮሀ 19፡23-24

19 አት ገሩ ያ ዋቀዮኮ፥
አነቲ ሀንፈጋትን፥
ያ አንጎኮ፥
አነ ገርጋሩፍ አሪፈዱ!
20 ጅሬኘኮ ብላ አናፍ አልቾ፥
ሉቡ ቶክቲ አን ቀቡስ
ቀባ ወረ አከ ሰሮታ ከነ ኬሳ ባስ!
21 አፋን ሌንጫ ነአልቾ፥
አከ ዴቢ ከደተኮትስ
ጋንፈ ገፈርሳ ጀላ ነባስ*!
*21. ዳን 6፡22

22 አንሞ መቃኬ አቦሎተኮት
ነንለብስ፥
ወል ገኢ ኬሰትስ ስንጀጀደ*!
23 እስን ወር ዋቀዮን ሶዳተን፥
እስ ጀጀዳ!
እስን ሰኚን ያቆብ፥
እሳፍ ኡልፍነ ኬና!
እስን ሰኚን እስራኤል፥
እሳፍ ሰፉ ቡፈዳ!
24 እን ነመ ገድ ቀበማ ሀንቱፈትኔ፥
ገድ ቀበሙሳቲንስ
ማል-ድብድ ሀንጂኔ፤
ዪሮ እን ገድ ቀበማን
ገረሳት እዩ እንደገኤፍ መሌ፥
እን ፉለሳ እስ ዱራ ሀንዶክስኔ* ።
*22. 40፡9-10፤ 66፡16-20፤
107፡31-32፤ እብ 2፡12 *24. እብ 5፡7

25 ወል ገኢ ጉዳ ኬሰት ስጀጀቹንኮ
ስብራ አናፍ እንዱፈ፤
ወረ እስ ሶዳተን ዱረትስ፥
አን ወሬገኮ አፍራ ነንባስ* ።
26 ወር ገደደሞን ኛተኒ እንቁፉ፥
ወር ዋቀዮን በርባደንስ
እስ እንጀጀቱ፤
በሩመ በራንስ ገራንኬሰን
ገመዴ ሀጅራቱ*!
*25. 66፡13-15 *26. ኬሰ 14፡29፤
ፋር 69፡32

27 አንዳር ለፉ ሁንድኑ እንያደተ፥
ገረ ዋቀዮትስ እንዴብአ፤
ቆሞን ሰበ ሁንዱማስ
ፉለሳ ዱረት እንሰገደ ።
28 ሞቱማን ከን ዋቀዮ ዋን ተኤፍ፥
እን ሰበ ሁንዱማ እንሴረተ፤
29 ኤዩ፥ ወር ቁፎን
ለፈ ከነራ ሁንድኑ
እሳፍ እንሰገዱ፥
ወር ብዮት ገድ ዴብአን
ሁንድኑ፥
እን ጅሬኘት ኦፍ ሀምብሱ
ሀንደንዴኚስ
እስ ዱረት እንጉጉፉ፤
30 ደሎትን ዱፉ እሳፍ እንሆጂተ፥
ነሞትን ደሎተ ዱፉት
ዋኤ ጎፍታ እንህሙ፤
31 እሳንስ ዱፈኒ ቀጂሉማሳ
እስ ፈይሱ፥
ሰበ ስአቾ ደለቱት እንለብሱ፤
ከነስ እሰቱ ጎዴ ።

ፋርፈና 23
ዋቀዮ ትክሴ ጋሪደ
(ፋርፈና ዳዊት)

1 ዋቀዮ ትክሴኮት፥
አን ሆማ ሀንደቡ*!
2 እን መርገ ለልሳ ኬስ
አከን ቦቆዱ እንጎደ፥
ገረ ለገ እት አረ ገልፈተኒትስ
ነጌስ*፤
3 እን ሉቡ አነት እንዴብስ፥
መቃሳቲፍ ጂዴ
ዳንዲ ቀጂላረ ነጌጌስ ።
4 አን ቦዋ ዱከናአ ሶዳቾሳ[†1] ኬስ
ዮን አዴሜዩ፥
ሀማን አነት ዱፈ ጂዴ
ሀንሶዳዱ፤
አት አና ወጆን ጅርተ፥
ኡሌንኬቲፍ ዳብትንኬ
አነ እንጀጀቤሱ* ።
*1. ኡመ 48፡15፤ ፋር 74፡1፤
ኢሳ 40፡11፤ ዮሀ 10፡11-30
*2. ህስ 34፡13-14፤ ሙል 7፡17
*4. 46፡2-3

5 ኡቱመ ወር ነጩንቁርሰን እላለኒ፥
አት ማዲ አናፍ እንድኤስተ
መታኮስ ደዳ ኤጂርሳ እንድብደ፥

†1 ፋር 23፡4 «ዱከናአ ሶዳቾሳ» እብ «ጋድዱ ዱአ»

ጦፎንኮስ ጉቴ እረ እንደንገለእ* ፤
6ኤዑ፥ በረ ጅሬኘኮ ሁንዱማት
ጋሩማንኬፍ አርጁማንኬ
አነ ዱካ እንቡኡ ፤
ጉዮተ ከነ ሁንዱማፍስ
መነ ዋቀዮ ኬሰ ነንጅራደ* ።
*5. 36:8 *6. 27:4፤ 65:4፤ 84:2-5

ፋርፈና 24
ሞትች ጉዳን ኡልፍናን አል ሀገሉ
(ፋርፈና ዳዊት)

1ለፍች፥ ወንት ለፍቸ ጉቴስ
ሁንድኑ ከን ዋቀዮት፥
ብይ ለፋፍ ወር እሰ ኬሰ
ጅራተንስ ከንሳት* ፤
2እን ገላነረ ሁንዴሳ ካኤረ፥
ብሻንረስ ጀቤሴ ዳቤረ* ።
*1. 89:11፤ በኡ 9:29፤ 1ቆሮ 10:26
*2. 136:6፤ ኢዮ 38:6

3ገረ ቱሉ ዋቀዮት አል በኡን
ከን ተኡፍ ኤኙ?
እዶሳ እሰ ቁልቁላአ ኬሰስ
ዳበቹን ከን ተኡፍ ኤኙ?
4እሰ ሀርከሳ ህንጡራእን፥
ገራንሳስ ቁላአ ተኤ፥
እሰ ያደሳ ወንተ ሶባ
ዱካ ህንካፍኔ፥
እሰ ሶባን ህንከከትኔደስ።

5እን ዋቀዮ ብራ ኤበ፥
ጎፍታሳ፥ ፈይሳሳ ብራስ
ዱጋ እንአርገተ* ።
6ደሎትን ዋቀዮን በርባደተን
ኩን ወረ አከሲት፤
ያ ዋቀዮ እሰ ከን ያቆብ፥
ወር ፋለኬ አርጉ ፌደን
እሳኑመ ከነ። *5. ኢሳ 48:18

7ሞቲን ኡልፍና ኩን ኤኙ እኒ?
እስን ያ መተ-ዱሬ
በልበለ ኬሎታ፥
አል በነማ!
እስን ያ በልበሎተ ዱሪ ዱሪ፥
አል ቀበማ* !
8ሞቲን ኡልፍና ኩን ኤኙ እኒ?
ዋቀዮ እሰ ጀባ አንጎ-ቀቤስ፥
ዋቀዮ እሰ ዱለትስ አንጎ ቀቡደ።
9ሞቲን ኡልፍና አከ አል ገሉት፥
እስን ያ መተ-ዱሬ
በልበለ ኬሎታ፥
አል በነማ!
እስን ያ በልበሎተ ዱሪ ዱሪ፥
አል ቀበማ!
10ሞቲን ኡልፍና ኩን ኤኙ እኒ?
እን ዋቀዮ ጎፍታ መጫት፥
እሰ ሞቲን ኡልፍና!
*7. ኢሳ 40:3-4

ፋርፈና 25
ከደተ ዲፈመ አርገቹፍ፥
ጌጌፈሙፍስ ከደተሙ
(ከን ዳዊት)

1ያ ዋቀዮ፥
ሉቡንኮ አል ገረኬ እንያድ!
2ያ ዋቀዮኮ፥ አን ስን አመነደ፥
አከ አን ህንዑላስፈምኄ ጎድ!
ዲኖትንኮስ አነረት ህንገመድን!
3ኤዑ፥ ወር ሀርከኬ ኤገተን
ህንዑላስፈመን፤
ወር አከሱማን አመነሙሳኒ ዲሰኒ
ስራ ገረገለን ገሩ እንዑላስፈሙ።

4ያ ዋቀዮ፥ ከራኬ አከን ቤኩ ጎድ፥
ዳንዲኬስ ነበርሲስ* !
5ዱጋኬቲን ነጌጌስ፥ ነበርሲስስ!
አት ዋቀዮ እሰ ነፈይሱ
ዋን ታቴፍ፥
አን ጉያ ሁንዱማ ስንኤገደ።
6ያ ዋቀዮ፥ ገረ-ላፍነኬፍ ጋሩማኬ፥
ወረ ዱሪ ዱሪ ጀልቀብዴ
አርገሲሳ ቱርቴ ያደዱ!
7ያ ዋቀዮ፥ አት ጋሪ ዋን ታቴፍ፥
ጋሩማኬቲን ነያደዱ መሌ፥
ጬቡ እጀሉማኮፍ
እረ-ደደርበኮ ህንያደትን* !
*4. 27:11፤ 86:11፤ 139:24
*7. ኢዮ 13:26

8ዋቀዮ ጋሪደ፥ ቀጂላደስ፥
ከናፍስ ጬበሞተት
ከርቸ እንአርገሲሰ።
9እን ወረ ገደደሞ
ወንተ ቀጂላ ተኤን እንጌጌሰ፥
ከራሳስ እሳን እንበርሲሰ* ። *9. 9:12

10ወረ ከኩሳፍ አቦሚሳ ኤገን
ሁንዱማፍ፥

ከራን ዋቀዮ ሁንድኑ
ከራ ጋሩማቲፍ ከራ ዱጋት፤
11 የክኮ ባይአቴረ፥
ያ ዋቀዮ፥
መቃኬቲፍ ጀዲ የከኮ አናፍ ዲስ*!
*11. በኡ 34፡6-7፤ ኢሳ 48፡11

12 ነምን ዋቀዮን ሶዳቱ ኤፕ?
ከራ ፎአቹን እሳፍ ተኡ፥
ዋቀዮ እሰት እንአርግሲሰ*።
13 እን ጋሪት እንጅራተ፤
ሰኚንሳስ ለፈ እንቀባተ*።
14 ዋቀዮ ወረ እሰ ሶዳተንት፥
ያደሳ እሰ ዶከታዩ እንቤክስሰ፤
ከኩንሳስ ወረ ገድ ፈጌሰኒ ሁበተን
እሳን እንጎደ።
15 ዋቀዮ ሚለኮ ክዮ ኬሳ ዋን ባሱፍ፥
እጅኮ ዬሮ ሁንዱማ
ገረሳ እንእላለ።
*12. 92፡12-15፤ 1፡1-6 *13. 37፡9፥29

16 ፉለኬ ገረኮት ዴብስ፥
አራረ አነት አርግሲስ!
አኖ ኮጳኮት፥ ገደደማደስ።
17 ገራኮት ነንድጳደ፥ አት ነፉር!
ሙደመ አን ኬሰ ጅሩ
ኬሳስ ነባስ!
18 ገደደሙኮ፥ ረከቹኮስ እላል፥
ጨቡኮ ሁንዱማስ አናፍ ዲስ!
19 ዲኖትንኮ አተም አከ ባይአተን፥
ሀመም አከ ነጅበንስ እላል!
20 አት ጅሬኘኮ ኤግ፥ አነ አልቸስ፤
አን ኮሉ ስት ገሌረ፥
አከ አን ሀንዬላስፈምኔ ጎድ!

21 አን አብዲዳን ዋነን ስኤገዱፍ፥
በሌሳ ደቡኒፍ ዋን ቀጄላ ሆጄቹን
ሀማ አነራ ሀኤገን፤
22 ያ ዋቀዮ፥ ሰበ እስራኤልን
ረከነሳ ሁንዱማቲ ፉር*! *22. 130፡8

ፋርፈና 26
ጉቱማት አፍ ኬኑ
(ከን ዳዊት)

1 አን በሌሳ ቶኮ መሌ ዴዴብኤረ፥
አመነና ሀንራፈምኔስ
ዋቀዮረ ካአዴረ፥
ያ ዋቀዮ፥
አት ዱጋኮ አናፍ ባስ*!
2 ያ ዋቀዮ፥ ቆሪ ነእላል፥
ያደኮፍ ገራኮ አት ፎንቆልቸ*!
*1. 59፡3-4 *2. 139፡23

3 ጋሩማንኬ እጀኮ ዱረ ጅረ፥
ሲፍ አመነሙዳንስ ነንዴዴብኤ።
4 አን ነሞተ ሶብዱ ወጅን
ተሬ ሀንቴኘ፥
ወረ ሀጤ ወጅንስ
ሀደተ ሀንታኔ።
5 አን ወል ገኢ ወረ ሀማ ጎደኒ
ነንጅቤ፥
ወረ ጀልአታ ወጅንስ ሀንቴኘ።
6 የከ ሰበቢን ሀንቀብኔፍ፥
ሀርከኮ ነንድቀደ፥
እዶ አርሳኬ ነንናነአ፥
ያ ዋቀዮ*!
7 ፋርፈና ገለታ ጉድሴ ፋርፈቻ፥
ጎቻኬ እሰ ድንቅሲሳ ሁንዱማ
ነንሀመ።
8 ያ ዋቀዮ፥ መነ አት ኬሰ ጅራቱ፥
እዶ ኡልፍንኬ ቡፈቱስ
አን ነንጃለደ*።
*6. ኬሰ 21፡6-8፤ ማቴ 27፡24
*8. 23፡6፤ 27፡4፤ 122፡1-2

9 ሉቡኮ ከን ወረ ጨበሞታ ወጅን
ሀንፉድን፥
ወረ ዲገ ነማ ደንገላሰኒ ወጅንስ
ጅሬኘኮ ሀንበሌስን!
10 ሀርከ ወረ አከሲ ኬሰ
አኬክ ሀማ ሆጄቹ ጅረ፥
ሀርከሳኒ ምርጋ ኬሰሞ
ገበርሱቱ ጉቴ።
11 አን ገሩ በሌሳ መሌ ነንዴዴብአ፥
ያ ዋቀዮ፥ አት ነፉር፥
አነት አራረምስ!
12 ሚልኮ ለፈ ወል ቅጤረ
ቀጄሌ እንዳበተ፥
ወል ገኢ ኬሰትስ
ዋቀዮን ነንጀጀደ*! *12. 22፡22

ፋርፈና 27
ነምን ዋቀዮን አመነቱ ሀንገተሙ
(ከን ዳዊት)

1 ዋቀዮ እፈኮት፥ ፈይነኮትስ፥
ዮስሞ ኤኙነን ሶዳደሬ?
ዋቀዮ ደአ ጅሬኘኮቲት፥
ኤኙ ዱረተን ጼርጼረመሬ*?

[2]ወር ሀማ ሆጀተን
አነ ኛቹፍ ዮሙ አነት ድአተን፥
ወር ነጨንቁርሰኒፍ ወር ዲነኮቲ
አነረት ዮሙ ከአን፥
አፉመሳኒቲ ጉፈተኒ እንኩፉ።
*1. 36፡9፤ 112፡4፤ ሚክ 7፡8፤
ፋር 56፡4

[3]ዱል ነመርሴ ዮ ቡፈቴዩ፥
ገራንኮ ህንሶዳቱ፤
ሎል ዮ አነት ከኤዩ፥
አን ህንሸኩ* ።
[4]አን ዋቀዮን ዋን ቶክቾ ነንከደደ፥
እሰስ አርገቹ ነንበርባደ፤
እንስ፥ በረ ጅሬኘኮ ሁንዱማ
መነ ዋቀዮ ኬሰ ጅራቹ፥
ጋሩማ ዋቀዮ ሆጀቱ እላሉ፥
መነ ቁልቁሉማሳ ኬሰትስ
እሰ ያደቹደ* ።
[5]እን ጉያ ወንት ሀማን አነረ ገኡት
መነሳ ኬሰ ነካአተ፥
ሱቀ ጎዶሳ ኬሰ ነዶክሰ፥
ነጋትስ ከታት ኦል ነባሰ* ።
[6]አመስ ዲኖተ ናኖኮ ጅረንረት
መታንኮ ኦል እንጀደ፥
አንስ ሰገሌ ገመቹ ደጌስሳ፥
ጎዶሳ ኬሰት ቀልመ ነንድኤሰ፤
ፋርፈናዳን ዋቀዮን ነንፋርፈደ፥
ሰገሌ ምአ ፋርፈና ገራገራስ
ነንደጌስሰ።
*3. 3፡6 *4. 26፡8፤ 84፡4-5፥10
*5. 31፡20

[7]ያ ዋቀዮ፥
ሰገሌ አን እቲን ስዋመዱ
አናፍ ደገእ!
አራረ አነት አርግሲስ፥
ከደተኮስ አናፍ ደጌፈዱ!
[8]አት፥ «ፉለኮ በርባደዱ!»
አከ ጀቴ፥
ያድን ገራኮ አነት እንህመ፤
አመስ አን ፉለኬ ነንበርባደደ፥
ያ ዋቀዮ* ።
[9]ፉለኬ አነ ዱራ ህንዶክስን፥
ገርብቾኬ ዴከምሳን
አፍራ ህንዴብስን!
አት ገርጋርሰ አናፍ ታቴተ፤
አነ ህንገትን፥ አነ ህንዲስንስ፥
ያ ዋቀዮ ፈይኮ!

[10]አባንኮፍ ሃትኮ ዮሙ ነዲሰን፥
ዋቀዮሞ ስሚ አነ እንፉደተ።
*8. ኬሰ 4፡29፤ አሞ 5፡4፤ ፋር 105፡3
*10. ኢሳ 49፡15

[11]ከራኬ ነበርሲስ፥ ያ ዋቀዮ!
ሰበቢ ወር አዴምስኮ ጨቀሰን
ጅረኒፍ፥
አት ዳንዲ ቀጀላረ ነጌጌስ*!
[12]ወር ሶባን ዱጋ በአን
ዱቢ ሀማ አፋንሳኒ ኬሳ
ገድ ጅጅግሳ
አነረት ዋን ከአኒፍ፥
ፈደ ዲኖተኮቲት አነ ህንኬንን*!
[13]ሀተኡዩ መሌ፥
ብየ ወረ ጅራቶ ሰነት
ዋቀዮ ጋሪ ተኡሳ
አርጉፍ አከን ጅሩ ነንአመነደ።
[14]ዋቀዮን ኤገዱ፥ ጀባዱስ!
ለጂ ጀባዱ፥ ዋቀዮንስ ኤገዱ!
*11. 25፡4፤ 86፡11፤ 139፡24
*12. 35፡11

ፋርፈና 28

ዋመትን ገርጋርሳ ደገአሜ ገለትን ድኤፈሙ

(ከን ዳዊት)

[1]ያ ዋቀዮ፥
ስአ ከታ ጀባኮት ነንእየደ፥
አት አነ ጀላ ህንድድን!
አከ ወረ ቦለት ገድ ቡአኒ
አከ አን ህንታኔት፥
አት አነ ጀላ ጨሉመ ህንጀድን!
[2]ሀርከኮ መነ ቁልቁሉማኬ ኬሳ
ገረ እዶ እሰ ሁንዱማረ ጫላ
ቁልቁሉት፥
ዩሮን ኦል ካፈዱ
ሰገሌ ህመተኮ
እሰ አን ገርጋርሳፍ ስት እየዱ፥
አናፍ ደገእ!

[3]ወረ ጀልአታ ወጅን፥
ወረ ሀማ ጎደኒ ወጅንስ
አነ ህንቡትን!
እሳን ገራሳኒት ሀማ እንያዱ፥
አፋኒንሞ ነጋ ነመት እንዱበቱ።
[4]አት አከ ሆጂሳኒት፥
አከ ጎቸሳኒ እሰ ሀማት
እሳኒፍ ኬን!

አከ ሆጂ ሀርከሳኒት እሳኒፍ ኬን፥
አመለ እሳን አርግሲሰኒፍ ዋን ተኡ
እሳንት ዴብስ!
5እሳን ጎቾ ዋቀዮ
ዮኪስ እሰ ሀርከሳ ሆጄቴ
ዋን ህንእላሌፍ፥
እን እሳን እንዲገ መሌ፥
ዴብኤ እሳን ህንእጃሩ* ።
*5. ኢሳ 5፡12-13

6ሰገሌ ህመተኮቲ
ዋን አናፍ ደገኤፍ፥
ዋቀዮን ነንጀጀደ!
7ዋቀዮ አንጎኮት፥ ጋቾነኮትስ፥
ገራንኮ እሰ እንአመነተ፤
አን ገርጋርሰ አርገጄረ፥
ከናፍስ ገራንኮ እንእልልቾ፤
ፋርፈናኮቲንስ
ገለተ እሳፍ ነንገልቾ።

8ዋቀዮ አንጎ ሰበሳቲት፥
እሰ ኦፌ ድቤ ሞሰሴፍስ
ገርጋርሳፍ ደአደ* ።
9አት ሰበኬ ኦልቾ፥
ወረ ከንኬቲስ ኤብስ!
በረበራን ትከሴሳኒ ተኢፍ፥
ኦል ፋዲ እሳን ባዱስ! *8. 2፡2

ፋርፈና 29
ኣንጎን ዋቀዮ ከከዌ ኬሳን ሙልአቹሳ

(ፋርፈና ዳዊት)

1ያ ወረ ዋቀራ፥
ዋቀዮፍ ኡልፍነ ድኤሳ!
ኣንጎ ዋቀዮስ ቤክስሳ* !
2ኡልፍነ መቃሳቲፍ ተኡ
ዋቀዮፍ ድኤሳ!
ቁልቁሉማ አከ ምአ ሚደግናት
ነቀዳቲ ዋቀዮፍ ሰገዳ!
*1. 103፡20-21

3ሰገሌን ዋቀዮ ገላነራ እንደገአመ፥
ዋቀዮ እን ኡልፍነ-ቀቤስ
እንቀቀዌሰአ፤
እን ገላነ ጉርጉዳረትስ
ዋቀዩማሳ እንአርግሲሰ።
4ሰገሌን ዋቀዮ ሁምናን እንደገአመ፤
ሰገሌን ዋቀዮ ሱራዳን እንሶቾሰ።

5ሰገሌን ዋቀዮ ሙከ ጋትራ
እንጨጨብሰ፤
ዋቀዮ ሙከ ጋትራ
ቱሎተ ሊባኖን እንጨጨብሰ።
6እን ቱሎተ ሊባኖን አከ ጀቢ፥
ቱሉ ሲርዮንስ
አከ ድብቾ ገፈርሳ
እንቡራቅሰሰ* ።
7ሰገሌን ዋቀዮ በለቁሰ
አከ እብዳ እንፍኒንሰ፤
8ሰገሌን ዋቀዮ ለፌ ዱዋ እንሶቾሰ፥
ዋቀዮ ለፌ ዱዋ
እሰ ከን ቃዴሽ እንሶቾሰ።
9ሰገሌን ዋቀዮ ቅልጡ
ኦፍረ እንናኔሰ፥
ሙኬቲ ጫካራስ
ባላፍ ደሜ እንጭረ፤
መነ ቁልቁሉማሳ ኬሰትሞ
ሁንድኑ ሆቁባ እንድኤሱ።
*6. 114፡4፥6

10ዋቀዮ ብሻን በዲሳ ገረራዩ ታኤረ፤
ዋቀዮ በረበራን ሞቲ ተኤ
ቴሶረ እንታአ* ።
11ዋቀዮ ሰበሳቲፍ ጀብነ ሀኬኑ፤
ዋቀዮ ሰበሳ ነጋዳን ሀኤብሱ!
*10. 104፡3

ፋርፈና 30
ገለተ ፋረማ

(ፋርፈና ኤበ መነ ቁልቁሉማረት
ፋርፈተሜ፤ ፋርፈና ዳዊት)

1ያ ዋቀዮ፥ አት ነኦልቾቴተ፥
ዲኖትንኮስ አነት
አከ ህንገመድኔ ጎቴተ፤
አንሞ ኡልፍነኬ
ኦል ካሴ ስንገለቴፈደ።
2ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
አን ገርጋርሳፍ ገረኬት እየጄረ፥
አትሞ አነ ፈይፍቴተ* ።
3ያ ዋቀዮ፥ አት ሉቡኮ
እዶ ለፌ ጀላ ኬሳ ኦል ባፍቴተ፥
ወረ ቦለት ገድ ቡአን ግዱዳስ
ጅሬኘት ነዴብፍቴተ* ።
*2. በኡ 15፡25 *3. 56፡13፤ 86፡13፤
116፡8፤ ዮና 2፡7

4እስን ወር ዋቀዮፍ ኦፍ ኬንተን
ፋርፈናዳን እሰ ጀጀዳ፥
ሴና ቁልቁልነሳቲፍስ ገለተ
እሳፍ ገልቻ!

5 ዴከምስሳ ሀመ ልጵሱ እጃት፥
ፋልሳ እን እፋን ገሩ
በረ ጅሬኛቲፍ እንተእ፤
ገልገለ ቦእች ዮ ነመት ዱፌ፥
ገነመሞ እልሌን እንተእ* ።
*5. ኢሳ 54፡7-8

6 አን ኦፌኮቲ ዬሮ አነት ቶሌት፥
«መቱማ አን ህንምትቁ»
ነንጂዴ ።
7 ፋለ እፋዳን ነእላሉኬቲን
ያ ዋቀዮ፥
ቱሉን አን እረ ዳበዱ
ጀባቴ አከ ኤገሙ ጎቴ፤
ዬሮ አት ፋለኬ ነዱራ
ዶክስቴትሞ፥
ናሱቱ ነቀበቴ ።

8 ያ ዋቀዮ፥ አን ገረኬተን እየደ፥
ፋር ጎፍታኮ አከ አናፍ ቶሉፍስ
ነንኤገደ ።
9 አን ቦለት ዮን ገድ ቡኤ፥
አት ዱአኮ ኬሳ ማል አርገታ?
ብዮን ስጀጃሬ?
ዮኪስ አመነሙማኬ እንህማሬ*?
10 ያ ዋቀዮ ነደገእ፥
አራረስ አነት አርግሲስ!
ያ ዋቀዮ፥ አት ገርጋራኮ
አናፍ ተእ!
*9. 6፡5

11 አት ቦእቾኮ ስርበት
አናፍ ጌደርቴ፥
ኡፌተ ገዳስ አነራ ሂክቴ፥
ገመቼ አነ ህደቺፍቴ* ።
12 ሉቡንኮ ፋርፈናዳን አከ ስጀጀቱፍ፥
ጨሉመስ አከ ህንጂኔፍ፥
ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
አን በረበራን ገለተ
ሲፍ ነንገልቸ!
*11. ኢሳ 61፡3

ፋርፈና 31

ጋሩማን ዋቀዮ ወረ ኮሉ እሰት ገለኒፍ ባይኤደ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ፥ አን ኮሉ ስት ገሌረ፥
አት ዮምዩ አከ አን
ህንዩላስፈምኔ ጎድ፥
አት ቀጂላደ፥ አነ ኦልቸ!
2 ጉረኬ ገረኮት ቀብ፥
አሪፈዱ ከን ጀላ ነባስ፥
አት ከታ አን እት በቀዴ አሉ
አናፍ ተእ፥
አነ አልቼፍስ መነ መሰራ ጀባ
አናፍ ተእ*!
*2. 102፡2፤ 71፡2
3 አት ከታ፥ መሰራስ አናፍ ታቴተ፤
መቃኬቲፍ ጂዲ ከራረ
አነ ቡስ፥ አነ ጌጌስስ!
4 አት ሆፍከልቻኮ ዋን ታቴፍ፥
ክዮ አናፍ ዶክሰን ኬሳ ነባስ*!
5 ያ ጎፍታ፥ አት ዋቀዮ አመነማደ፥
አት አነ ፋርቴተ፤
አንሞ ሀፋረኮ
ሀርከኬት ነንኬነደ* ።
*4. 140፡5 *5. ሉቃ 23፡46፤ ሆኤ 7፡59

6 ነሞተ ዋቀዮሊ ቶልፈመን
ወረ ዋኤ ህንባፍኔ ሰፌፈተን፥
አን ነንጅበ፥
ኦፌኮቲ ገሩ ዋቀዮን ነንእመነደ ።
7 አት ገደደሙኮ አርግቴተ፥
ሙደመ ሉቡኮስ አናፍ ቤክቴተ፤
ከናፍ ሰገሌ ገመቹ ነንደጌስስ፥
ጋሩማኬትስ ነንገመደ* ።
8 ሚልኮ እዶ በልአረ
ቀጂሌ አከ ዳበቱ እንጎቴ መሌ፥
ኒት ሀርከ ዲኖተኮት
ደበርስቴ አነ ህንኬንኔ ።
*7. በኡ 3፡7

9 ያ ዋቀዮ፥
አት አራረ አነት አርግሲስ!
አን ረክነተን ጅረ፥
ገደራ ከን ከኤ
እጅኮ አርጉ ደደቤ፥
ሉቡንኮ፥ ነሙማንኮስ
ገድ እንአዴሜ ።
10 በር ጅሬኘኮ ገዳን፥
ወጎትንኮስ አድናዳን ደርበኒሩ፤
ሁምንኮ የከኮራ ከን ከኤ ላፌረ፤
ለፌንኮስ ቆርቀሜረ፤
11 ወረ ነጩንቁርሰን ዱረት
አረብሶዳፍ፥
ኦሎተኮቲፍስ ሙከ ገእ ነንተኤ፤
ወረ አነ ቤከን ደግነቱ ሱከእ፤
ወር ከራት አነ አርገን ነበቀቱ* ።
12 አን አከ ነመ ዱኤት
ያደ ነማ ኬሳ እራንፈተሜረ፥

አከ ቆዳ ጨባስ ተኤረ፤
13 «ዶርስስ ከራ ሁንዱማ
እሰ ናነኤ ጅረ» ከን ጀዱ፥
ሀሳሰ ዲኖተ ባይኤ ነንደገአ፤
ወል ገአኒ አነረት መርየቱ፥
ሉቡኮ ባሱፍስ አነት እንመሉ* ።
*11. 38፡11፤ 69፡12 *13. ኤር 20፡10

14 አን ስአመነዴረ ያ ዋቀዮ፥
«አት ዋቀዮኮት» ጀዴረ ።
15 በርኮ ሁንድኑ ስሀርከ ጅረ፥
ሀርከ ወረ ዲነ አነት ተአኒፍ
ወረ ነአርአተኒ ነአልቾ* !
16 ፋልኬ ገርብቾኬረት
አከ እብሱ ጎድ፥
ጋሩማኬቲን አነ ገርጋር* !
17 ያ ዋቀዮ፥ አን ስዋመዴረ፤
አን አከ ህንዩላስፈምኔ
አናፍ ጎድ !
ወር ጀልአትን ሀዩላስፈመን፥
ገረ እዶ ለፈ ጀላት ገድ ቡአኒ፥
ጨሉመ ሀጀቾሲፈመን !
18 አፉን ሶብዱን ኮራፍ ቱፊዳን
ሰልጵሴ ነመ ቀጀላረት
ዱበቱ ሀህደሙ ።
*15. 139፡15 *16. 80፡3፤ ለኮ 6፡25

19 ወንት ጋሪን እን አት ወረ
ስሶዳተኒፍ ኬሴ፥
ጋሩማን እን አት
እልማን ነሞታ ዱረት
ወረ ኮሉ ስት ገለንት አርግሲፍቴ፥
አተም ባይኤደ !
20 አት ዋን ነሞትን ኮረተንቲ
ፋለኬ ዱረት ጎልቦበኬቲን
እሳን እንኤግደ፤
ቆጮሎ ዱራስ ጎዶኬ ኬሰ
እሳን እንዶክስተ* ።
*20. 23፡6፤ 27፡5

21 ዬሮ አን መንደረ መርፈሜ
ኬሰ ቱሬት፥
ዋቀዮ ጋሩማሳ
እሰ ድንቅሲሳ ነአርግሲሴረ፤
ከናፍ መቃንሳ ሀኤብፈሙ !
22 አንሌ ዬሮን ዋነን ጎዱ ወላሌ፥
«አን ስአርጉራ ጭቴረ»
ጀዴን ቱሬ፤
አት ገሩ ሰገሌ ህመተኮ፥
እሰ አን ገርጋርሳፍ ስት እየዴ
አናፍ ደጌሴተ* ። *22. ዮና 2፡5

23 እስን ወር እሳፍ አፍ ኬንተን
ሁንድኑ
ዋቀዮን ጃለዳ !
ዋቀዮ ወረ አመነሞ እንኤገ፥
ኮርቱዳፍ ገሩ
እሰ እን ሆጀቴረ ደበርሴ
እንዴብሳፍ ።
24 እስን ወር ዋቀዮን ኤገተን ሁንድኑ፥
ጀባዳ፥ ለጼ ጀባዳስ !

ፋርፈና 32

ጨቡ ህመቹፍ ዲፈሙ ጨቡ

(መረሮ ዳዊት)

1 ነምን እረ-ደደርብሳ ዲፈሜፍ፥
ጨቡንሳስ ዴብኤ
አከ ህንአርገምኔ ጎደሜፍ
ሀገመዱ !
2 ነምን ዋቀዮ የከ ቶኮሌ
እረት ህንለኮፍኔ፥
ያደሳ ኬሰስ
ሀጡማን ህንጅሬ ሀገመዱ* !
*1-2. 103፡3፥8-12፤ ሮማ 4፡6-8፤
1ዮሀ 1፡9

3 ዬሮን ጨቡኮ ህመቹ ዲሴት፥
ጉያ ጉቱ አዱኮቲፍ
ነሙማንኮ ገድ ዱሜ፤
4 ጉያፍ ሀልከን ሀርከኬ
ዋን አነት ኡልፋቴፍ፥
ሁምንኮ አከ ዋን ሆእ ቦና ሩኩቴት
ነኬሰት እንጎጌ ።
5 ዮሙስ አን ጨቡኮ ስት ነንህመዴ፥
የከኮስ አን ህንዶክስኔ፤
አን፥ «እረ-ደደርበኮ
ዋቀዮት ነንህመደ» ነንጀዴ፤
አትሞ የከ ጨቡኮቲፍ
አነት ሙረሜ
አናፍ ዲፍቴ* ።
*5. 38፡18፤ ፈኬ 28፡13፤ ያቆ 5፡16፤
ኢሳ 38፡17

6 ኤጋ ነምን ሲፍ አፍ ኬኔ ሁንድኑ፥
ዬሮ ረከናት ስበርባዴ
ስሀከደቱስ፤
ዮሙስ ብሻን ጉርጉዳን
ዬሮ እሰት ሁርሰንት፥

እሰ ብረ ህንገአን።
7 አት አናፍ ጎልጋኮት፥
አት ረክነራ አነ እንኤግደ፤
ፋሩኬቲንሰ እልሌን አከ ነመርሱ
እንጎተ።

8 ዋቀዮ፥ «ዋን ጎቹን ሲፍ ተኡ
ስንሁበቺሰ፥
ከራ እረ አዴሙን ሲፍ ተኡ
ስተን አርግሲሰ፤
ስንጎርሰ፥ እጀኮቲንሰ
ስንቶአደ* ።
9 አት አከ ፈርዳፍ ጋንጎ
ወረ ዋ ህንሁበትኔ ህንተእን!
ሉገማፍ አመርቲሳቲን
አፍት ዮ ሀርከፍቴ መሌ፥
እሳን ስት ህንድኣተን» እንጀደ።
*8· 25:4

10 ድጵን ወረ ጀልአታ ባይኤደ፥
ጋሩማን ዋቀዮ ገሩ
ነመ እሰ አመነቱ እንመርሰ።
11 እስን ቀጀሎተነነ፥
ዋቀዮት ገመዳ እልልቻስ!
እስን ወር ገረ-ቀጀሎትንሰ፥
ገመዱኬሰን ጉድሳ ደጌስሳ!

ፋርፌና 33

ጉድናፍ ጋሩማ ዋቀዮ ጀጀቹ

1 እስን ቀጀሎተነነ፥ ዋቀዮት
ገመዱኬሰን
ጉድሳ ደጌስሳ!
ዋቀዮን ጀጀቹን
ወረ ቀጀሎታፍ እንተአ።
2 ከራራን ዋቀዮን ገለቴፈዳ፥
ምአ ርቡ ኩደን ቀቡን
እሰ ፋርፈዳ!
3 ፋርፈና ሃራዳን እሰ ፋርፈዳ!
ርቡ ምእቻ በኤሰ ጎዳ ቡቡታ፥
ገመዱኬሰን ጉድሳ ደጌስሳ* !
*3· 96:1፤ 98:1፤ 144:9፤ 149:1፤
ኢሳ 42:10፤ ሙል 5:9

4 ዱቢን ዋቀዮ ቀጀላደ፥
ሆጂንሳ ሁንድኑሞ አመነማደ።
5 እን ቀጀሉማፍ
ወንተ ሴራን ኤገሜ እንጃለተ፥
ለፍትሰ ጋሩማ ዋቀዮቲን ጉቱደ።

6 በንቲወን ዋቃ ዱቢ ዋቀዮቲን፥
ወንተ በንቲወን ዋቃ ኬሰት
አርገመንሰ
ሀፉረ አፋንሳ ኬሳ በኡን
ሆጂተመን* ፤
7 ገላነ አከ ቱላ ምዳኒት
ወልት እንሰሳበ፥
ብሻን ባይኤሰ
ወንተ አከ ጎምብሳት እንገልቸ* ።
*6· 8:3፤ ኡመ 1:6፥14 *7· ኢዮ 38:22

8 ብይ ለፋ ጉቱማት
ዋቀዮን ሀሶዳቱ፥
ነሞትን ለፈረ ጅራተን ሁንድኑ
እሳፍ ሰፋ ሀቡፈተን!
9 እን እንዱበቴ፥
ወንተ እን ዱበቴሰ እንተኤ፤
እን እንአቦሜ፥
ወንተ እን አቦሜሰ ከኤ ዳበቴ* ።
*9· ኡመ 1:3፥6፥9፤ ኢሳ 48:13

10 ዋቀዮ፥ መሬ ሰበ ለፈራ እንዲገ፥
ያድን ነሞትን ቆጲሰንሰ
ሆጂረ አከ ህንአሌ እንጎደ* ፤
11 መሬን ዋቀዮ ገሩ
በረበራን እንዳበተ፥
ያድን ገራሳሰ
ደሎታ ሀመ ደሎታት
እንሆጂተ።
12 ሰብን ጎፍታን ኩን ዋቀዮሳ ተኤፍ፥
ወር ዋቀዮ አፌፍ እሳን ፎአቲሰ
ሀገመደን* !
*10· ኢሳ 8:10 *12· በኡ 19:5፤
ኬሰ 33:29

13 ዋቀዮ በንቲ ዋቃ ኬሳ
ገድ እንእላለ፥
እልማን ነሞታ ሁንዱማሰ
እንአርገ።
14 እን እዶ አፌ ታኡ ሰና፥
ወረ ለፈረ ጅራተን ሁንዱማ
እንእላለ።
15 እን ጉቱማ ገራ ነሞታ ቶልቼ፥
ወንተ እሳን ሆጂተን ሁንዱማሰ
ገርገር ባሴ እንቤከ* ። *15· 94:9-11

16 ሞቲን ሁምነ ባይእናን
ሞእቸ ህንአርገቱ፥
ጀግንሰ ሁምነ-ጀብናን
ህንሆፍከሉ።

17 «ፈርድ ሞእቻፍ
ነመ እንገርጋረ»
ጀቹን ጎዉማደ፥
ሁምነሳ እሰ ጀባዳንስ
ነመ ሀንአልቼ* ።
18 ኩኖ! እጅ ዋቀዮ
ወረ እሰ ሰፌፈተን፥
ወረ ጋሩማሳ
አብዲዳን ኤገተንስ እንቶአተ።
19 እን ሉቡሳኒ ዱአ እንአልቾ፥
ቤለ ኬሰትስ ጅሬኘት
እሳን እንኤገ* ።

*17. 20:7 *19. 1ሞቶ 17:8-16

20 ሉቡንኬኘ አብዲዳን
ዋቀዮን እንኤገት፥
እን ገርጋርሰኬኞፍ ጋቾነኬኘ።
21 ኤዬ፥ ገራንኬኘ እሰት እንገመደ፥
መቃሳ እሰ ቁልቁሉስ
እንአመነነ።
22 አብዲዳን አኩመ ስኤገትኔ፥
ያ ዋቀዮ፥
ጋሩማንኬ ኑፍ ሀተኡ!

ፋርፈና 34

ጎልቦበ ዋቀዮ ጀጀቹ

(ኩን እሰ ዳዊት ፉለ አቢሜሌክ ዱረት መራቱ ኦፍ ፈኬሴ፥ አቢሜሌክ እሰ አሪናን፥ ዬሮ አቺ አዴሜ ፋርፈቴደ)

1 አን ዬሮ ሁንዱማ
መቃ ዋቀዮ ነንኤብሰ፥
ጀጁንሳስ ተካ
አፉንኮ ኬሳ ሀንቡኡ።
2 ሉቡንኮ ዋቀዮን ኦፍ እንጀጅ፥
ወር ገደደመንስ
ከነ ደገእኒ ሀገመደን!
3 አና ወጅን ጉድነ ዋቀዮ ኦዴሳ፥
ኮታ ወሊ ወጅንስ
መቃሳ ኦል እንካፍና!

4 አን ዋቀዮን በርባደዴ፥
እንስ አነ ጀላ ኦዋቴ፥
ሶዳኮ ሁንዱማ ኬሳስ ነባሴ።
5 ገረሳ እላላ፥ ፉልኬሰንስ ሀእፉ!
ዴብተኒስ ቃኒዳን
ለፈ ሀንእላልተን።
6 ነምቾ ገደደማን ኩን ዮሙ እየቴ፥
ዋቀዮ እሳፍ ደገኤ፥
ረከነሳ ሁንዱማ ኬሳስ
እሰ እንአልቼ።
7 ኤርገማን ዋቀዮ
ናኖ ወረ ዋቀዮን ሶዳተኒ
እንቡፈተ፥
እን እሳን እንአልቾስ* ።

*7. 91:11፤ ኡመ 24:7

8 ጋሩማን ዋቀዮ አተም አከ ተኤ፥
እስን ምኤፈዳ እላላ!
ነምን እሰት ኮሉ ገሌ ሀገመዱ*!
9 ወር ዋቀዮን ሶዳተን ሆማ ሀንደበን።
ከናፍ እስን ወር እሳፍ
ቁልቁሎፍተን
እሰ ሰፌፈዳ!
10 ሌንጭ ሳፌልዩ እንደበ፥
እንቤለአስ፥
ወር ዋቀዮን በርባደተን ገሩ
ዋን ጋሪ ቶኮሌ ሀንደበን* ።

*8. 1ጴጥ 2:3 *10. ሉቃ 1:53

11 ኮታ፥ ያ እጀሌ ነደጌፈዳ፥
አንሞ ዋቀዮን ሶዳቹ
እስን ነንበርሲሰ።
12 ነመነነ፥ አት ጅሬኘ እንሀውታ?
ዋን ጋሪት ገመዱፍስ
በረ ዴራ ጅራቹ እንጃለታ?
13 ዮስ አረበኬ ሀማቲ፥
አፉንኬስ ሶሶበ ዱበቹቲ ኤግ!
14 ወንተ ሀማቲ ፈጋዱ ጋሪስ ጎድ!
ነጋ በርባድ፥ ዱካስ ቡእ!

15 እጅ ዋቀዮ ገረ ወረ ቀጂሎታ
እንእላለ፥
ጉርሳስ ገረ እየሳኒ እንደጌፈተ።
16 ወረ ሀማ ሆጂተን ገሩ
ሴናሳኒ ለፈራ በሌሱዳፍ፥
ዋቀዮ ኛረ እሳንት እንጉረ*፤
17 ዬሮ ወር ቀጂሎተን ገረሳት እየን፥
ዋቀዮ እንደገአ፤
እን ረከነሳኒ ሁንዱማ ኬሳስ
እሳን እንባሰ።
18 ዋቀዮ ወረ ገራንሳኒ ጨቤት
ድአደ፥
ወረ ያድንሳኒ ጨጨቤ ቡላኤስ
እንፈይሰ* ።

*16. ፈኬ 10:7 *18. 145:18-19

19 ወንት ሀማን ነመ ቀጂላት
እንባይአተ፥

ዋቀዮ ገሩ ከነ ሁንዱማ ኬሳ
እሰ እንባሰ* ።
20 ለፌ ደግነሳ ሁንዱማ እን እንኤገ፣
እሳን ኬሳስ ቶኮሌ ህንጨቡ ።
21 ሀምን፣ ነመ ጀልአ እንአጀሰ፤
ወረ ነመ ቀጀላ ጅበንትስ
የከ እንሙረመ* ።
22 ዋቀዮ ሉቡ ሆጀቶተሳ እንፉረ፣
ወረ እሰት ኮሉ ገለን ኬሳስ
ቶኮትሌ የከ ህንሙረሙ ።
*19. 2ቆሮ 1:5 *21. 37:14-15፤ 140:9

ፉርፈና 35

ረከነ ከራ ነማ ዱፉ ጀላ አሉዳፍ ከደቹ

(ከን ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ!
አት ወረ አናን ሞርመኒን
ሞርም፣
ወረ አነ ሎለንስ ሎል!
2 ጋቸናፍ ምአ ሎላ አል ፉደዱቲ፣
አነ ገርጋሩዳፍ ከእ!
3 ወረ አነ አርአተንት
ኤቦዳፍ ገጀረ ሉቅፈዱ፣
«አነቱ ስገርጋረ»
ጀዲ አነት ዱበዱ!

4 ወር ጅሬኘኮ በሌሱ በርባደን፣
ሀቃነአን ሀሰልጽፈመንስ!
ወር ዋን ሀማ አነት መለን፣
አፍረ ሀዴብአን፣ ሀዩለአንስ!
5 አከ አበቂ ቅሌንስ ፉዱ ሀተአን፣
ኤርገማን ዋቀዮስ እሳን
ሀደደርበቱ!
6 ከራንሳኒ ዱከናፍ ሙጩጨ ሀተኡ፣
ኤርገማን ዋቀዮስ
እሳን ሀአርአቱ!
7 እሳን ሰበቢ ቶኮ መሌ
ክዮ አናፍ ዶክሰኒ ካአን፣
ሰበቢ ቶኮ መሌስ
ቦለ አናፍ ቆተን ።
8 ኡቱ እሳን ህንቤክን
በዲስ እሳንረት ሀዱፉ፤
ክዮን እሳን ዶክሰኒ ካአንስ
እሳኑመ ሀቀቡ፣
ቦሉመ ቆተን ኬሰት
ኩፈኒ ሀበደን*! *8. 7:15-16

9 ዮሙስ ሉቡንኮ ዋቀዮት
ገመቹ እንቀባት፣
ገርጋርሰ እን አናፍ ጎዴትስ
እንገመድ፤
10 ገራኮ ጉቱዳን፣
«አት እሰ ገደደማ
ነመ እሰ ጫላ ጀባቱ ሀርካ፣
እሰ ገድ ቀበማፍ
እሰ ወንተ በርባድችሳ ደቤስ፣
ነመ እሰ ሳሙ ሀርካ እንባፍተ፤
ያ ዋቀዮ፣ ከን አከኬቲ
ኤኙሬ?» ነንጀደ* ። *10. 9:12

11 ዱገ-ባቶትን ሶብዱን
ጀልእናን አነት ከአኒ፣
ጋፈዳን ወንተ አን ህንቤክኔ
አነረ እንካኡ* ።
12 እሰ አን ጋሪ እሳኒፍ ጎዴፍ
ሀማ አናፍ እንዴብሱ፤
ኮጰ-ገሌሰስ ነጎደን ።
13 አን ገሩ ዩሮ እሳን ዱኩብሰተን፣
ኡፈተ ገዳ ነንኡፈዴ፣
ሶሙዳን ነሙማኮ ገድ ነንዴብሴ፣
ገረ ቆመኮት ገድ ጀዴስ
ነንከደዴፍ*፤
14 አከ ዋን አን ፍረኮቲፍ
ዮኪስ አቦሌሰኮቲፍ ገዱት፣
አከ ነመ ሃደሳቲፍ ቦኡትስ
አን መታ ቡሴን ገዳ አዴሜ* ።
*11. 27:12፤ 1ሞቶ 21:13፤
ማቴ 26:59 *13. ኢዮ 31:29፤
2ሳሙ 12:16-17 *14. ሮማ 12:15

15 ዩሮ አን ጉፈዶ ኩፌት
ገመደኒ አነት ደቸአን፣
ኡቱ አን እት ህንያድንስ
ጀቸሳኒቲን ነመዴሱፍ አነት ደቸአን
አረባን ነኩኩተቹስ ገብ ህንጎኔ፤
16 እሳን ወረ ዋቀዮ መሌ ጅራተኒ
ወጅን
ኛታፍ ታአኒ እንገእሱ፣
እልካንሳኒስ አነት እንቀረቱ ።

17 ያ ጎፍታ፣ ሀመ ዮሚት
አከሱመት እላልታ?
ሉቡ ቶክቲ አን ቀቡ
በዲስ እሳን እት ፍደን ጀላ፣
ቀባ ወረ አከ ሌንጨ ሳፌላ
አነት ገሙ ጀላስ ባስ!

18 ዮሙስ ወልዳ ጉዳ ኬሰት
ስንገለቴፈደ ፥
ሰበ ባይኤ ኬሰትስ ስንጀጀደ* ።
*18. 22፡22

19 ወር አከሱማን ዲነ አነት ተአን
አነረት ህንገመድን ፤
ወር ሰበቢ መሌ ነጅበንስ
አነረት እጃን ወል ህንቱቅን !
20 እሳኖ ነጋ ህንዱበተን ፥
ወረ ብየ ኬሰ ነጋዳን
ጅራተንረትስ
ዱቢ ሶባ ያደኒ እንቆጲሱ ፤
21 እሳን ፥ «በገ ፥ በገ !
እጅኬኘ ስአርጌ !»
ጄደኒ ላጋ አነት በነን ።

22 ያ ዋቀዮ ፥ ከነ ስቱ አርጌ ፥
ጨሉመ ህንጄድን !
ፈጋቴ ነዱራ ህንሀፍን ፥
ያ ኅፍታ !
23 ያ ዋቀዮ ኅፍታኮ !
ድመኮቲፍ ከእ ፥
ዱቢኮቲፍስ ደመቅ !
24 አከ ቀጄሉማኬት ዱጋኮ
አናፍ ባስ ፥
ያ ዋቀዮ ኅፍታኮ !
ወር ዲነ አነት ተአን ኩንስ
አነረት ህንገመድን !
25 እሳን ፥ «በገ ፥
እሰ ገራኬኛ አርገትኔ»
ህንጄችሲስን !
«እሰ ልቅምስኔረ»
አከ ጄደኒፍስ ከራ ህንኬንኒፍ !

26 ወር ሀማ አናፍ ገመደን
ሁንድኑ ሀዬለአን ፥
ሀቃነአንስ !
ወር አነት አፍ ጉርጉድሰንስ ፥
ዬሎዳፍ ሰልጵነ ሀኡፈተን !
27 ወር ቀጄላ ተኡንኮ እት ቶሉ ፥
ሀገመደን ፥ ሀእልልቸንስ !
ዬሮ ሁንዱማስ ፥ «ዋቀዮ ጉዳደ !
ሆጄታንሳ ነጋት ጅራቹን
እሰት እንቶለ»
ሀጄደን ።
28 ዮሙስ አረብንኮ ቀጄሉማኬ ፥
ጀጀሙኬስ
ጉያ ሁንዱማ እንዱበተ ።

ፋርፈና 36

ዋኤ ጀልእነ ነማፍ ዋኤ ጋሩማ ዋቀዮ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ ፤ ፋርፈና ዳዊት ገርብቸ ዋቀዮ)

1 ጩቡን ኬሰ ገራ ነመ ጀልአ
እሰ ገድ ፈኀት እንዱበተ ፤
ከናፍስ ዋቀዮን ሶዳቹን
ያደ ነምቻ ኬሰ ህንጅሩ* ።
2 ነምች የከሳ አርጌ አከ ህንጅብኔት ፥
አከ ያደሳቲት አፍ ኅዎምሱሳት ።
3 ዱቢን አፋን ነምቻ ኬሳ በኡ
ሀጡማፍ ኅዎምሳደ ፥
እን አጉማዳን ሆጄቹ ፥
ዋን ጋሪስ ኅቹ ዲሴረ ።
4 ዬሮ ስሬሳረ ጅሩሴ
ሀጡማሳቲፍ መለ እንቆጲስ ፥
ከራ ገዴረ ቡኤረ ፥
ሀማ ከን ተኤሞ
ዋን ቶኮ ህንቱፈቱ* ።
*1. ሮማ 3፡18 *4. ሚክ 2፡1

5 ያ ዋቀዮ ፥ ጋሩማንኬ
ሀመ በንቲወን ዋቃ ፥
አመነሙማንኬስ
ሀመ ዱሜሶታ እንገአ* ፤
6 ቀጄሉማንኬ አከ ቱሎተኬ
ጀባቴ እንዳበተ ፥
ፍርዲን አት ኬንቱስ ፥
አከ ሎላ ጉዳ እትሰ ህንቀብኔት ፤
ነመ ፥ ሆረ ፥ ብኔንሰስ
ስቱ ገርጋሬ አልቸ ፥ ያ ዋቀዮ* !
*5. 108፡4 *6. 104፡27-28

7 ያ ዋቀዮ ፥
ጋሩማንኬ አተም ጉዳደ ፥
ድንቅሲሳደስ ፥
እጀሌን ነሞታ
ጋድሰ በባኬ ጀለት ኮሉ
እንገሉ* ፤
8 እሳን ወንተ መነኬ ኬሰ ጉቴን
ጭደ እንኅደቱ ፥
ብሻን ለገ ገመቹኬቲስ አከ
ዱገን እንኅተ ፤
9 ቡርቃን ጅሬኘ ኬኑ
ስብረ ዋን ጅሩፍ ፥
እፈኬቲን እፍቸ እንአርግነ* ።
*7. 17፡7 *9. ኤር 2፡13፤ ዮሀ 4፡14

10 ጋሩማኬ ወረ ስቤከኒፍ፥
ቀጄሉማኬስ ወረ
ገረ-ቀጄሎታፍ እቱመ ፋፍ!
11 ሚል ወረ ኦፍ ቦኮክሰኒ
አነረ ህንኤጄትን፥
ሀርከ ወረ ጀልኦታስ
ኦፌ ብያ አነ ህንባስን!
12 እላ! ወር ሀማ ጎደን ገድ
ደርበተመኒ ኩፈን፤
ዴብአኒስ ከኡ ህንደንዴኚ።

ፋርፈና 37

ወረ ጀልኦታፍ ጅሬኘ ቶሉን

(ወረ ቀጄሎተ ህንወላልቾስን፤ ከን ዳዊት)

1 ወረ ዋን ጀልኣ ሆጄተንት
ህንአርን፥
ዋን እሳን ሀማ ጎደኒ አርገተንትስ
ህንህናፍን*!
2 እሳን አከ መርጋት
ደፈኒ እንጮልጉ፤
አከ ብቅልቱ ምሴ ጎጉትስ
እንጎልጎላኡ*።
*1. ፈኬ 24:19 *2. ፈኬ 24:20

3 ዋቀዮን አመነዱ፥
ወንተ ጋሪ ተኤስ ሆጄዱ፤
ብዩመ ኬስ ነጋዳን ታእ፥
አመነሙማስ ኤገዱ!
4 ዋቀዮት ገመቹ ቀባዱ!
እንሞ ከደተ ገራኬ
ሲፍ እንኬነ*።
5 ከራኬ ዋቀዮት ኬነዱ፥
እሰ አመነዱ!
እንስ ሲፍ እንራወተ*።
6 እን ቀጄሉማኬ አከ እፋት፥
ዱጋኬስ አከ አዱ ሳፋት፥
በኬት እንባሰ*።
*4. 20:4 *5. 55:22 *6. ሚከ 7:9

7 ዋቀዮ ዱረት ገብ ጄድ፥
ኦብሳንስ እሰ ኤገዱ፥
ነመ ከራሳ ወል ቅጤፈቴት፥
ነመ ወንተ ሀማ ኮረቴ
ፈጣን ባፈቴትስ ህንአርን!
8 ዴከሙራ ኦፍ ዶው፥
በንበኑስ ዲስ፥
እን ሀማ ሆጄቹ ዱዋት
ዋን ስጌሱፍ ህንአርን!
9 ወር ጀልኦትን ለፈራ እንበሌፈሙ፥
ወር ዋቀዮን ኤገተን ገሩ
ለፈ እንቀባቱ።

10 እን ጀልኣን ዬሮ ጥኖ ቦዴ
አቾት ህንአርገሙ፥
እዶ እን ቱሬ ሁበቴ ዮ እላልቴ፥
እን ህንጅሩ።
11 ወር ገራሞትን ገሩ ለፈ እንቀባቱ፥
እሳንስ ነጋ ጉቱት ጅራቹሳኒቲን
ሶናን እንገመዱ*።
*11. 37:9፥22፥29፥34፤ ማቴ 5:5

12 ነምን ጀልኣን
ነመ ቀጄላት እንመለ፥
እትስ እንጭኒነተ፤
13 ጉያን ነምቾ ጀልኣ
አከ ድአቴ ዋን አርጉፍ፥
ጎፍትቾ ነምቾት እንኮልፈ።

14 ወር ጀልኦትን፥
ነመ ገደደማፍ ደባ
ለፋን ደኡዳፍ፥
ወረ ከራ ቀጄላረ ጅረንስ አጄሱዳፍ
ብላሳኒ እንሉቅፈቱ፥
እዳሳኒስ እንደብሰቱ።
15 ብላንሳኒ ገራዱመሳኒት ገለ፥
እዳንሳኒስ እንጨጨበ።

16 ቀቤኘ ጉዳ ጀልኦትን
ባይኤን ቀበንረ፥
ቀቤኘ ጥና
ነምን ቀጄላን ቀቡ ወየ*።
17 እሬን ጀልኦታ እንጨጨበ፥
ወረ ቀጄሎተ ገሩ
ዋቀዮ ቀባሳ ኬሰት እንኤገ።
*16. ፈኬ 15:16

18 ዋቀዮ በረ ጅሬኘ ወረ በሌሳ
ህንቀብኔ ቤኬ፥
ያደ ጃለላቲን ዱካ እንቡአ፥
ወንት እሳን እት ደርበኒ
አርገቹፍ ጅረንስ
ከንሳኒ ተኤ እንሀፈ*፤
19 በረ ገዴት ህንዩለአን፥
በረ ቤላትስ እንቁፋ*።
*18. ለለ 8:12 *19. ፈኬ 10:3

20 ወር ጀልኦትን ገሩ በዱ እንበኡ፤
ዲኖትን ዋቀዮ
አከ ሚደግነ መርጋት፥

አኩመ አር በዱ ፥
እሳንስ እንበዱ ።
21 ነምን ጀልአን እንልቂፈተ ፥
ደንደኤ ሀንባሱስ ፤
ነምን ቀጀላንሞ አርጃደ ፥
ዋን ኬኑስ ቀበ ።
22 ወር ዋቀዮ ኤብሴ ለፈ እንቀባቱ ፤
ወር እን አባሬሞ
ለፈራ እንበሌፈሙ ።

23 ኤጀትናን ነማ እን ዋቀዮ ጀቤሱ
እሰ ብራ እንከአ ፤
ከራንሳ ሱንስ ኅፍታት እንቶለ ፥
24 ዋቀዮ ሀርከሳ ቀቤ ዋን እሰ ኤጉፍ ፥
እን ዮ ኩፌዩ ፥ ለፈ ሀንገኡ* ።
*24. ፈኪ 24፡16

25 ደርገጉማ አርጌረ ፥
ዱሉመ ብረስ ገኤረ ፤
ገሩ ነምን ቀጀላን ኡቱ ገተሙ ፥
እጀሌንሳስ ዋን ኛተን ደበኒ
ኡቱ ከደተኒ
እን ተካ አርጌ ሀንቤኩ* ።
26 እን ዮምዩ እንአርጀመ ፥
እንልቂሰስ ፥
እጀሌንሳስ ኤባፍ እንተኡ ።
*25. ለለ 7፡15

27 ወንተ ሀማራ ፈጋዱ ፥
ወንተ ጋሪ ሆጀዱ !
ዮስ በረበራን ነጋት እንቴሰ ።
28 ዋቀዮ ዋን ዱጋ ተኤ እንጃለተ ፥
ወረ እሳፍ አፍ ኬነንስ ሀንገቱ ፤
እሳን በረበራን እንኤገሙ ፥
እጀሌን ጀልአታሞ ለፈራ
እንበሌፈሙ ።
29 ወር ቀጀሎትን ብየ እንቀባቱ ፥
ዬሮ ሁንዱማፍስ ኬሰ እንታኡ* ።
*29. ኢሳ 60፡21

30 አፋን ነመ ቀጀላ አጉማዳን
እንዱበተ ፥
አረብንሳስ ዋን ዱጋ ተኤ
እንሀመ ፤
31 ሴር ዋቀዮሳቲ ገራሳ ኬሰ ጅረ ፥
ፋንሳስ እሰራ ሀንምትቁ ።

32 ነምን ጀልአን ርጄ
ነመ ቀጀላ እንኤገተ ፥
እሰ አጀሱስ እንበርባደ ።

33 ዋቀዮ ገሩ ሀርከሳት እሰ ሀንኬኑ ፥
ዮሙ ነምን እት ፈረዱፍ ጀዱስ
የከ እት ሀንሙርሲሱ ።
34 ዋቀዮን አብዲዳን ኤገዱ ፥
ከራሳራ አከ ሀንጀልአትኔስ
ኤገዱ !
ብየ አከ ቀባቱፍ ኡልፍነ
ሲፍ እንኬነ ፥
ለፈራ በሌፈሙ ወረ ጀልአታስ
አርግቴ እንገመደ ።

35 ነመ ጀልአ ሁምናን ነመረት ከኡ
አን አርጌረ ፥
እን አከ ሙከ ለፍት
እት ቶሌ ደጋጌ ተኤ ፤
36 ኤርገሲ ዬሮን አቺን ደርቡት ፥
እላሌ ነንደቤ ፤
አን እሰ ነንበርባዴ ፥
እንሞ ሀንአርገምኔ ።

37 ነመ ሀርአነ ሀንቀብኔ ጨቀስ ፥
ነመ ያደ ቀጀላስ እላል !
ቀጬን ነመ ነጋ ሀንበዱ ።
38 ወር እረ-ደደርብቱን ገሩ
ወል ዱካ እንዱጉገሙ ፥
ቀጬን ወረ ጀልአታስ
ለፈራ እንበሌፈሙ ።

39 ፋሬን ቀጀሎታ ዋቀዮ ብራ
እንዱፈ ፥
ዋቀዮ ዬሮ ረከናት ደአሳኒት ፤
40 ዋቀዮ እሳን እንገርጋረ ፥
እሳን እንአልቾስ ፤
ዋን እሳን ኮሉ እሰት ገለኒፍ ፥
እን ሀርከ ወረ ጀልአታ ዱራ አልቼ
እሳን እንፋረ* ። *40. ሉቃ 18፡7-8

ፋርፈና 38
ድጵነ ኬሰት የከ አፈ ያደቼ

(ፋርፈና ዳዊት ፥ እሰ ዬሮ እጣን አርፈሙት ፋርፈተሙ)

1 ያ ዋቀዮ ፥ አሪኬቲን
አነ ሀንአፈትን ፥
ዴከምሰኬቲንስ አነ ሀንአደብን !
2 ጥዮሊንኬ ገድ ፈጌሰኒ ነወራነኒሩ ፤
ሀርከኬስ አነት እንኡልፋቴ* ።
*2. ኢዮ 6፡4

3 ሰበቢ ዴከምሰኬቲፍ
ፎንኮ ቡቱቴረ ፥

ሰበቢ ጩቡኮቲፍስ
ለፌወንኮ ፈያ ህንቀበን።
4 እረ-ደደርብኮ መታኮረ
አል ደርቤረ፥
ሚጀንሳስ በአ አን ባቹ
ህንደንዴኘ ተኤ
አነት ኡልፋቴረ* ። *4. ፋሩ 1:14

5 ሰበቢ አን ጎዎምፈሜፍ፥
መዳንኮ ፎሊ ፎሊ ጂዴ፥
እንመለኤስ።
6 አን ጎጳኤ፥
ራወዴስ ወልተን ጨቤ፥
ጉያ ጉቱስ ቦአ ነንናነአ።
7 ሙዲንኮ ጉቱማንሳ ነጉበ፥
ደግንኮስ ፈያ ህንቀቡ።
8 ሁምንኮ ነቡሻኤ፥
ራወዴስ ነንጨጨቤ፥
ያድንኮ ድጳቴ
ሰበቢን አዱፍስ ነንእየ።

9 ያ ዋቀዮ፥
ወንተ አን ስብራ አርገቹ ፌዱ
ሁንዱማ ስቱ ቤከ፥
ህፋረ ዴራ ባፈቹንኮስ
ስዱራ ህንዶከትኔ።
10 ለጄንኮ ነደእቴ፥ ሁምንኮ እንላፌ፥
እጅኮስ አርጉ እንደቤ።
11 ፍሮትንኮፍ ኦሎትንኮ
ሰበቢ ደእቾ አነት ዱፌፍ
አነራ እንበቀቱ፥
አንቲንኮስ አነራ ፈጋተኒ
እንዳበቱ*።
12 ወር ጅሬኘኮ በሌሱ በርባደን
ክዮሳኒ ድሪርሰን፥
ወር ሚደመኮ በርባደንስ
ነበሌሱፍ እንመርየቱ፤
ጉዩመ ጉቱስ ከራ ሶባ
እት ያደኒ እንቀጄሱ።
*11. 31:11፤ 69:8፤ 88:8፥18፤
ኢዮ 19:13-19

13 አን ገሩ አከ ነመ ዱዳን ተኤ፥
አን ህንደገኡ፤
አን አከ ነመ አረበ-ድዳ
እሰ አፋን ህንሳቀትኔ ነንተኤ*።
14 አን አከ ነመ ጉርሳ ህንደጌኘ፥
አከ እሰ ዴቢ ነማፍ ህንላትኔ
ነንተኤ። *13. 39:2

15 ገሩ አን አብዲዳን ስንኤገደ
ያ ዋቀዮ፥
አቶ ዴቢ አናፍ እንላተ፥
ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ!
16 አኖ፥ «ወር ዩሮ ሚልኮ ብትንትሩ
አነረት አፍ ጀጀን፥
አከ እሳን አነት ገመደን
ህንጎድን!»
ጂዴ ስንከደደ።

17 አመስ አን ኩፉ ገኤረ፥
ዱኩብንኮ እን ነወራኡስ
ዩሮ ሁንዱማ አና ወጅን ጅረ።
18 አን የከኮ ነንህመደ፤
ጨቡ ዋነን ሆጂዴፍስ ነንገደ*።
19 ወር ሰበቢ መሌ ዲኖተ አነት ተአን
ሁምነ-ቀቤዩደ፥
ወር ከራ መሌ ነጅበንስ
ባይኤደ።
20 አን እሰ ጋሪ ዱካ ዋነን ቡኡፍ፥
ወር ቆደ ጋሪ ህማ አናፍ ዴብሰን
ህመጃጂኮት። *18. 32:3-5

21 ያ ዋቀዮ፥ አት አነ ህንገትን፥
ያ ጎፍታኮ፥
አት አነራ ህንፈጋትን!
22 ያ ጎፍታኮ፥ ፈይሳኮ፥
አት አነ ገርጋሩዳፍ አሪፈዱ!

ፋርፈና 39
ህመተ ነመ ሂካን ጅሬኛ ድጵሴ
(ይዱቱን ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና ዳዊት)

1 አን፥ «አረበኮቲን
ጨቡ አከን ህንዱበትኔት፥
ለፈን ደቁ ሁንዱማት
አፍ ነንኤገደ፤
ህመ ነምን ጀልአን
አነ ብረ ጅሩት፥
አከ አን ህንዱበትኔ ኤገቹፍስ
አፋንኮ ነንህደ» ጂዴ።
2 ወንት ጋሪን አነራ ፈጋቴ፥
አን አከ ነመ አረብንሳ ድዴ
ነንተኤ፥
ዋን ቶኮስ ህንዱበትኔ፤
ዱኩብንኮ እን ነወራኡ ገሩ
ጫላ አነት እንደገአሜ*።
3 ገራንኮ ነጉበቴ፥

ያደኮ ኬሰትሰ
እብድ አነት እንቀበቴ፤
ከነረት አረብንኮ እንዱበቴ።
*2. 38፡13

4 «ያ ዋቀዮ፥ ዱመ ጅሬኘኮ
በር ጅሬኘኮሰ ሀመም አከ ተኤ
ነቤክሰሰ፤
አተም አሪፈዴ
ደርቡፍ አከን ጅሩሰ
ነበርሲሰ*!»
5 ኩኖ፥ አት በረኮ ሀመ ታኩ ጎቴ፥
በር ጅሬኘኮሰ
ፉለኬ ዱረት ወይት ሀንገልቱ፤
ኤዬ፥ ነመ ተኤ
ከን አርገሙ ሁንድኑ
አኩመ ቅሌንሰ ሹፍ ጂዱት*።
*4. 90፡12፤ ኢዮ 14፡5 *5. 90፡5-6

6 ነምን አኩመ ጋድሳ እንደርበ፥
አፉማሰ እንእየ፤
ነምን ወልረ እንቱለ፥
አባ ፉደቱሰ ሀንቤኩ*።
7 ኤጋ ማለን ኤገዳ ያ ጎፍታ?
አብዲን አን ቀቡ ሰእ*!
8 ወረ አነት ደርበን ሀርካ ነባሰ፥
ወረ ጎዎታፍ ሙከ ኮልፉ
አነ ሀንጎድን!
9 ሰቱ አከሰ አከ ተኡ ጎዴ፥
ከናፍ አን ሀንዱበዱ፥
አፉንኮሰ ሀንሳቀዱ፤
10 ሀርከኬ እሰ አነት ኡልፉቱ ጀለት
አከን በዱ ሀንባኔት፥
ደእቸኬ አነራ ፉድ!
11 ሰበቢ የካቲፍ ነመ እፈቴ
እንአደብደ፥
ወንተ እሰራ
ነመ ገመድቺሱሰ ሁንዱማ፥
አኩመ አሎሌን ኖቱት
እጃጂት እንፍጠ፤
ኤዬ፥ ነመ ተኤ
ከን አርገሙ ሁንድኑ
አኩመ ቅሌንሰ ሹፍ ጂዱት*።
*6. 49፡16-20፤ ለለ 2፡18-21፤
ሉቃ 12፡15-21 *7. 42፡5 *11. 90፡6-8

12 ያ ዋቀዮ፥ አት ከደተኮ
አናፍ ደገእ፥
ጉረኬሰ ገረ እየተኮት ቀብ!
እምማንኮ እላል መሌ፥
አነ ጀላ ጨሉመ ሀንጂድን!
አኖ አኩመ አቦተኮ፥
ሰዱረት ኬሱማደ፥
ከረ-አዴማደሰ*።
13 ኡቱን ሀንጎዳንን፥
ለፈራሰ ኡቱን ሀንደበምን፥
ተከ ፉልኮ አከ እፉት፥
ኖረ ጉርቴ አነ ሀንእላልን!
*12. 119፡19፤ 1ሴና 29፡15፤
ሌዎ 25፡23፤ እብ 11፡13፤ 1ጴጥ 2፡11

ፋርፈና 40
ገለታፍ ዋመተ

(ጌጌሰቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና ዳዊት)

1 አን አብዲ ጉቱዳን ዋቀዮን
ነንኤገዴ፥
እንሞ ገረኮት ጂዴ፥
እየኮሰ አናፍ እንደገኤ።
2 እን ቦለ ሁርሳ ብሻን ሶዳቸሳ ኬሳ፥
ዱቄ አከ ሱጲ ነመ ቀበቱ
ኬሳሰ ሀርከሴ ነባሴ፤
እን ሚለኮ ደጋ ሀንሶቾኔረ
አናፍ ዳበቺሴ፥
ኤጂትናኮሰ አናፍ እንጀቤሴ።
3 እን ፋርፈና ሃራ፥
እሰ አን እቲን እሰ ጀጀዱ
አፉንኮ ኬሰ እንካኤ፤
ባይኤን ከነ አርገኒ እሰ እንሶዳቱ፥
ዋቀዩማሳ እንአመነቱ*።
*3. 33፡3፤ 96፡1

4 ነምን ዋቀዮን አመነናሳ ጎደቱ፥
ወረ አፍ ቦኮክሰንት፥
ወረ አመንቲሳኒ ገነኒ፥
ሶበ ዱካ ቡአንትሰ
እን ሀንጎርን ሀገመዱ*!
5 ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
ጎቸኬ እሰ ድንቅሲሳዳፍ፥
ያደ ጋሪ ኑፍ ቀብዱ
ኑፍ ባይእፍቴተ፤
ቶኮሌ ከን ሲን ቅጣቱ ሀንጅሩ፤
እሳን ከነ ዮን ለብሴ፥
ዮን ሀሜሰ፥
እሳን ወንተ ለካአሙ ደንደኡ
ገረራ እንተኡ*።
*4. ኤር 17፡5-8 *5. 139፡17-18

6 አት ቀልማፍ
ኬና ምዳኒት ሀንገመድኔ፥
ቀልመ ጉበሙፍ አርሳ ጩቡስ፥
አት ሀንበርባድኔ፤
አናፍ ገሩ ጉረ በነማ እንኬንቴ* ።
7 ዮሙስ አን፥ «ኩኖ አን ነንዱፈ፥
መራ መጫፉ ኬሰት
አናፍ ከን ተኡ ጫፈሜረ፤
8 ያ ዋቀዮኮ፥ ፌደኬ ጎቹን
አነት እንቶለ፥
ሴርኬስ ገራኮ ኬሰ ጅረ»
ነንጂዶ።
*6. 50:8-13፤ 51:18፤ 1ሳሙ 15:22፤ እብ 10:5-10

9 አን ወልዳ ጉድቾ ኬሰት፥
ዋኤ ዱጋ አርገተኒ ፉረሙ
ምስራቾ ሀሜረ፤
ያ ዋቀዮ፥ አኩመ አት ቤክቱ፥
ኩኖ፥ አን አፉንኮ
ከነ ለብሱቲ ሀንዶውኔ፥
10 ዋኤ ቀጂሉማኬ
አን ገራት ቀበዶ ሀንዶክሰኔ፥
አን ዋኤ አመነሙማኬፍ
ዋኤ ገርጋርሰኬ ሀሜረ፤
አን ወልዳ እሰ ጉዳ ሰነ ኬሰት፥
ጋሩማኬ፥ አመነሙማኬስ
አፉንኮት ሀንእትፍኔ።

11 ያ ዋቀዮ፥ አት ገራ ላፉኬ
ሀርከት ቀበቴ
ነዱራ ሀንሀምብስን፤
ጋሮሙንኬፍ አመነሙንኬ
ጋፍ ሁንዱማ አነ ሀኤገን!

12 ወንት ሀማን ለኮብሰ ሀንቀብኔ
ነመርሰን፥
ሀመ አን ወንተ ብራ
አርጉ ደደቡትስ
እረ-ደደርብኮ አነት እንደቾአን፤
እሳን ርፌንሰ መታኮ ጫላ
እንባይእቱ፥
ከናፍስ አኔንኮ እንላፈ።

13 ያ ዋቀዮ፥ አነ አልቹን
ጃለለኬ ሀተኡ፥
ያ ዋቀዮ፥ ነገርጋሩዳፍ አረፈዱ!
14 ወር ጅሬኝኮ ቡተቼ በርባደን፥
ጉቱማት ሀዩለአን፥ ሀቃነአንስ፤
ወር ሀማን አነ አርገቼት ገመደን፥
ገረ ቦዴ ዴብአኒ ሀሰልጵፈመን!
15 ወር «በገ፥ በገ» አናን ጂደን፥
ቃኒሳኒቲን ነአኒ ሀጎገን*!
*15 35:21

16 ወር ሰበርባደን ሁንድኑ ገሩ፥
እሳንት ሀቶሉ፥
ስትስ ሀገመደን፤
ወር ፈይሱኬ ጃለተንስ
ኡቱ ገርገር ሀንኩትን፥
«ዋቀዮ ጉዳደ!» ሀጂደን!
17 ዋኤኮፍ ዮ ተኤ፥
አን ገደደማደ፥ ደባደስ፤
ገሩ ጎፍታንኮ አናፍ እንያደ፤
አት ገርጋርሰኮ፥ ፉሬኮትስ፥
ያ ዋቀዮኮ፥ ኤጋ ሀንቱርን*!
*17. 9:13

ፉርፈና 41
ከደተ ነመ ዱኩብሰቴ ፍረ ደቤ
(ጌጌሰቱ ወረ ፉርፈቶታፍ፤ ፉርፈና ዳዊት)

1 ነምን እሰ ደደባዳፍ ያዱ ሀገመዱ!
ዋቀዮ ጉያ ሀማት
እሰ እንአልቾ*፤
2 ዋቀዮ እሰ እንኤገ፥
ጅሬኝስ እንኬናፍ፤
ብየ ኬሰትስ «እሰ ገመዶ»
እንጂደመ፥
ያ ጎፍታ አት፥
ጎጆሚ ዲኖተሳት ደበርስቴ
እሰ ሀንኬንቱ።
3 ዋቀዮ፥ ሰሬ ዱኩባረት
ኦል እሰ እንቀበ፥
ፈይሴስ ሰሬ ዱኩባራ
እሰ እንካሰ።
*1. ፈኬ 14:21፤ ማቴ 5:7

4 አንሞ፥ «ያ ዋቀዮ፥ አናፍ ኦእ፥
አን ሰዱረት ጩቡ ሆጂዶረ፥
ነፈይስ!»
ጂዶ ከደዶረ።
5 ዲኖትንኮ ሀማ አነረት እንዱበቱ፥
«እን ዮም ዱእ፥
መቃንሳሰ ዮም ለፈራ በዳ?»
እንጂዱ።
6 ነምን አነ እላሉ ዱፉ፥
ሶቤ አና ወጅን እንሃሰአ፥
ገራሳትሞ ዱቢ ሀማ ኩፈቴ፥
ከራት በኤ እሰ እንአዴሰ፤

7 ወር አነ ጅበን ሁንድኑ
ዋኤኮ ወልት እንሀሳሱ፥
ወንተ ሀማ ያደኒ
አነረት እንቆጿሱ።
8 እሳን፥ «ዱቢ ገጼቱ እሰረ ገኤ፥
ለፈ ጪሴስ ዴብኤ ህንከኡ»
እንጀዱ።
9 ነምን ገራኮቲ፥ እን አን አመነጼ፥
እን ቡዴነኮ ኖቴሌ
አነ ዲቱፍ ሚለ እል ፉደቴ*።
*9· 55፡12-14፤ ዮሀ 13፡18፤ ሆኤ 1፡16

10 ያ ዋቀዮ፥ አት ፉረ አናፍ ቶል፥
ዲኖተኮቲፍ ዱግደ አከን ባሱት
ለፈን ጪሴ አነ ካስ!
11 ዬሮ ዲኖትንኮ ሰገሌ ሞእቻ
አነረት ደጌስሱ ደደበን፥
አነት ገመዱኬ
አን ከናን ነንቤከ።
12 አን በሌሳ መሌ ዋነን አርገሙፍ፥
አት እል ቀጀልችቴ ነቀብደ፥
በረበራንስ እፍ ዱረ ነዳብደ።

13 ዋቀዮ ጎፍታን እስራኤል፥
መቃንሳ በራ ሀመ በረበራት
ሀኤብፈሙ!
አሜን! አሜን*!
*13· 72፡18፤ 89፡52፤ 106፡48

መጫፍን እን ለመፉን፥
(ፋርፈና 42-72)

ፋርፈና 42
ዋቀዮን ያዱ
(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ መረሮ እልማን ቆራሀ)

1 በሮፍን አኩመ ብሻን ያኡ
አርገቹ ያዱ፥
ሉቡንኮስ አከሱመ ስያድ፥
ያ ዋቀዮ!
2 ሉቡንኮ ዋቀዮንሞ፥
ዋቀዮን እሰ ጅራታ
አከ ብሻኒ እንጼቦት፤
ዮመን ዱፈ፥
ዋቀዮኮ ዱረትስ
ዮመን አርገመ*!
3 ነሞትን ጉዩመ ጉቱ፥
«ዋቀዮኬ ኤሰ ጅራ?»
አናን እንጀዱ፤
ከናፍስ ጉያፍ ሀልከን እምማን
ሶረ አናፍ እንተኤ*።
*2· 17፡15፤ 63፡1፤ 84፡2፤ 143፡6
*3· 79፡10፤ 115፡1-2

4 አን ቱተ ሰና ወጅን፥
ሰበ አያኔፈቻ ቱሬ ወጅንስ፥
ሰገሌ ገመቹ ጉዳፍ
ፋርፈና ገለታቲን፥
ቶራን ገረ መነ ዋቀዮት
አተምት አከን አዴሜ፥ ነንያደደ፤
ዬሮን ከነ ያደዱስ
ሉቡንኮ ነኬሳ እንሶከ*።
5 ያ ሉቡኮ፥ ማሊፍ አከስ
ገድቴ ድጸታ?
ማሊፍስ አከስ አነ ኬሰት
ገቢ ደብዳ?
አት ዋቀዮን አብዲዳን ኤገዱ!
አኖ ዴብኤ ገርጋርሰ
እሰ ብራ አናፍ ዱፉፍ፥
ዋቀዮኮ ተኡሳቲፍስ
እሰ ጀጀቹፈን ጅረ*!
6 ሉቡንኮ አነ ኬሰት ገድቴ ድጸቴት፥
ከናፍስ አን ብየ ዮርዳኖሲፍ
ሄርሞኒ፥
ቱሉ ሚዛር ጉባዳስ ስንያደደ።
7 ዬሮ ብሻንኬ ሁርሱት፥
ቱጁብን ቱጁበ አከሳቲ እንዋመ፤
ደአንኬፍ ቱለሜ ደርበተሙን
ብሻንኬ
አነረ ያአን*።
8 ዋቀዮ ጋሩማሳ ጉያ አከ አቦሙት፥
ሀልከን እሰ ነንፋርፈደ፥
ከደተስ ገረ ዋቀዮ ጅሬኛኮቲት
ነንድኤሰ።
*4· 122፡1 *5· 39፡7፤ 62፡1 *7· 18፡4፤ 69፡1-2፤ ዮና 2፡4

9 አንስ ከታኮ ዋቀዮን፥
«አት ማሊፍ ነእራንፈቴ?
ሰበቢ ጩንቁርሳ ዲነኮፍስ፥
ማሊፈን ቦአ አዴማ?»
ነንጀደ*።
10 ወር ነጩንቁርሰን ጉዩመ ጉቱ፥
«ዋቀዮኬ ኤሰ ጅራ?»
አናን ጀቹዳን፥
አነት ገእሰኒ ለፌኮ ነጪብሰን።
11 ያ ሉቡኮ፥
ማሊፍ አከስ ገድቴ ድጸታ?

ማሊፍስ አከስ አነ ኬሰት
ገቢ ደብዳ?
አት ዋቀዮን አብዲዳን ኤገዱ!
አኖ ዴብኤ ገርጋርሰ እሰ ዱራ
አናፍ ዱፉፍ፥
ዋቀዮኮ ተኡሳቲፍስ
እሰ ጀጀቹፈን ጅረ!

*9. ኬሰ 32፡4

ፋርፈና 43

ዋቀዮን ያደኒ ከደቹ

1 ዱጋኮ አናፍ ባስ፥ ያ ዋቀዮ!
ወረ ከንኬ ህንተእንትስ
ያኢኮ አናፍ ፈልም!
ወረ አረበ ጌጌደረኒፍ
ወረ ዋን ጀልአ ሆጄተን
ጀላስ ነባስ!
2 አት ዋቀዮ እሰ አን ኮሉ
እት ገሌደ፥
ማሊፍ ነገቴሬ?
ሰበቢ ጬንቁርሳ ዲነኮፍስ
ማሊፈን ቦአ አዴማ?

3 እፈኬፍ ዱጋኬ ኤርግ፥
እሳን አነት ከራ ሀአርግሲሰን፤
ቱሉኬ እሰ ቁልቁሉት፥
እዶ ቡፈተኬትስ አነ ሀጌሰን!
4 ገረ እዶ እት
ዋቀዮፍ አርሳ ድኤሰኒ፥
ገረ ዋቀዮ እሰ አን እት ገመዱ
ነንደቀ፤
ከራራንስ ሰገሌ ገመቹ
ደጌስሴ ሰንጀጀደ፥
ያ ዋቀዮ፥ ያ ዋቀዮኮ!

5 ያ ሉቡኮ ማሊፍ
አከስ ገድቴ ድጸታ?
ማሊፍስ አከስ
አነ ኬሰት ገቢ ደብዳ?
አት ዋቀዮን አብዲዳን ኤገዱ!
አኖ ዴብኤ ገርጋርሰ
እሰ ዱራ አናፍ ዱፉፍ፥
ዋቀዮኮ ተኡሳቲፍስ
እሰ ጀጀቹፈን ጅረ።

ፋርፈና 44

ዋቀዮቲ ፈጋቹን ነመት ደገአሙሳ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ መረሮ እልማን ቆራሀ)

1 ያ ዋቀዮ፥ ኑእ ጉረኬኛን ደጌኘረ፥
ወንተ አት በረ ዱረ ሰነት ጎቴ፥
ጎቻ አት በረሳኒት እሳኒፍ ራወቴስ፥
አቦትንኬኘ ኑት ሀመኒሩ* ።
2 አት ሀርከኬቲን
ሰበ ወረ ካን አሪቴ ባፍቴ፥
እሳን ከነ ገሩ ጀቤስቴ
እንዳብዴ፤
አት ወረ ካን እንበሌስቴ፥
እሳን ከነ ገሩ እንበልእፍቴ።
3 እሳን ብላሳኒቲን ለፍቻ ሀንቀበትኔ፥
ዮኪስ እሬንሳኒ
ሞእቻ ሀንላትኔፍ፤
ገሩ አት ዋን እሳንት ገመዴፍ፥
ምርግኬፍ እሬንኬ፥
እፍን ፉለኬስ ከነ እሳኒፍ ኬኔ።

*1. ኬሰ 6፡20-25

4 አት ሞቲኮት፥ ያ ዋቀዮ፥
ያቆቢፍ ሞእቻ ከነ
ከን አቦሜ ሰእ፤
5 ሁምነኬቲን ዲኖተኬኘ
ለፋን እንዶፍነ፥
መቃኬቲንስ ወረ ኑረት ከአን
እንድዲትነ።
6 አን እዳኮ ህንአመነዱ፥
ብላንኮስ ሞእቻ
አነ ህንአርገቺሱ* ።
7 አት ገሩ ሀርከ ዲኖተኬኛ
ኑአልችቴተ፥
ወረ ኑጅበንስ ዩላስፍቴተ።
8 ኑእ ጉያ ሁንዱማ
ሰእ ዋቀዮን አፍ እንጀጅነ፥
መቃኬቲፍስ በረ ሁንዱማ
ገለተ እንገልችነ* ።

*6. 20፡7 *8. ኤር 9፡22-23

9 አመ ገሩ አት አፍ ብራ ኑገቴ
ኑሰልጽፍቴተ፥
ሎልቱኬኛ ወጅንስ
ለፈ ዱላት ሀንባኔ።
10 ዲኖተ ዱራ ገረ ቦዴት ዴብኔ
አከ በቀትኑ ጎቴተ፤
ወር ኑጅበንስ ኑሳመኒሩ።

[11] አት አከ ሆሎታ ቀለሙት
ኑኬንቴተ፥
ሰበ ወረ ካን ኬሰትስ
ኑብትምስቴተ* ።
[12] አት ሰበኬ
ወንተ ገቲት ህንለካአምኔት
ጉርጉርቴተ፥
ጉርጉረሳኒ ኬሳስ
አት ሆማ ህንቡፈትኔ፤
*11. ህስ 5:12

[13] አት ሰበ አላኬኝ ጅረኒፍ
ሙከ ገአ፥
ወረ ብየ ናኖኬኛፍስ
ጬጾፍ ቱፈዳፍ ኑጎቴ* ።
[14] አት፥ ሰብን ወር ካን
አከ ኑኢን መማከን፥
ነሞትን ለፈራስ
ኑቱፈተኒ
መታ አከ ኑት ራሰን ጎቴ።
[15] ሰልጵንኮ ጉያ ጉቱ ነዱረ ጅረ፥
ዬሎንስ እጀ ነፎክሲሴ።
[16] ኩንስ ሰበቢ ዱቢ ወር ገእሰኒ
ነመ አረብሰን ዱበተኒፍ፥
ዲኖትንስ እጃ ባፈቹፍ
ነመ እላለኒፍ ተኤ።
*13. 79:4፤ 1ሞቶ 9:7

[17] ኩን ሁንድኑ ኑረ ገኤረ፥
ኡቱመ ተኡዩ ኑእ
ስህንእራንፈትኔ፥
ከኩኬ ኬሰትስ
ኑእ አመነሙ ህንደብኔ።
[18] ገራንኬኝ ገረ ቦዴት ህንዴብኔ፥
ተርካንፈንኬኝስ
ዳንዲኬራ ህንጀልአትኔ።
[19] ሀተኡዩ መሌ፥
አት ለፈ ዋንጎትን ጅራተንት
ኑጨጨብስቴተ፥
ዱከነ ሶዳችሳስ ኑት ኡፍፍቴተ* ።
*19. ፋሩ 5:18

[20] መቃኬ መቃ ዋቀዮኬኛ
ኡቱ እራንፈትኔረ ተኤ፥
ሀርከኬኝስ ገረ ዋቀዮ አርማት
ኡቱ በልእፍኔረ ተኤ፥
[21] አት ዾክሳ ገራ ነማ ዋን ቤክቱፍ፥
ከነ ብረ ህንጌሱ ቱርቴሬ?

[22] ኑእ ገሩ አከ ሆሎተ ቀለመኒት
ለካአምኔ፥
ጉያ ሁንዱማ ሰበቢኬቲፍ
እንቀለምነ* ።
*22. 34:19፤ ሮማ 8:36፤
1ቆሮ 15:31፤ 2ቆሮ 4:11

[23] ከእ ማሊፍ ረፍታ?
ያ ጎፍታ! ደመቅ፥
በረ ሁንዱማፍ ኑህንገትን* !
[24] አት ማሊፍ ፉለኬ ዾክስታ?
ገደደሙኬኛፍ
ጨንቁርፈሙኬኝስ
ማሊፍ እራንፈታ?
[25] ሉቡንኬኝ አዋረ ኬሰ ጉጉፍቴተ፥
ደግንኬኝስ ለፈት መጠኔረ።
[26] ከእ! ኑገርጋሩዳፍ ኮቱ!
ጋሩማኬፍ ጀዲ ኑፉር! *23. 121:4

ፋርፈና 45
ፋርፈና ጭዳ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን አከ ቆቀ ፋርፈና እሰ «ደራራ» ጀደሚ ቤከሜት፤ መረሮ እልማን ቆራህ፤ ፋርፈና ጃለላ)

[1] ዱቢን ጋሪን ገራኮ ጉቴ
እራ እንህፈ፥
ወንት አን ቆጺሱ ኩንስ
ሞቲዳፍ እንተእ፤
አረብንኮ አከ ብርኢ
ነመ ዋ ጫፉት ቤከሜት።

[2] እልማን ነማ ኬሳ
አት ሚደግናን
ሁንዱማረ እንጫልተ፤
አፋንኬስ ነመት እንቶለ፤
ከናን ዋቀዮ በረበራን ስኤብሴረ።
[3] አት ያ ጀግና፥
ብላኬ ሙዲኬት ህደዱ፤
ኡልፍነኬፍ ጉድነኬ አርግሲስ!
[4] ጉድነኬቲን በእ፥
ዱቢ ዱጋፍ፥ ገራሙማፍ፥
ቀጂልናፍ ፈእዱ ከእ!
ሀርከኬ ምርጋስ
ጎቾ ሶዳችሳ ስት እንአርግሲስ!
[5] ጥዮሊንኬ ቀረ-ቀቤዩደ፥
አኔ ዲኖተ ሞትቻስ እንወራኑ፥
ሰብን ወር ካንሞ
ስጀለት እንኩፉ።

[6] ቴሶንኬ እን ዋቀዮ ሲፍ ኬኔ፥
ዬሮ ሁንዱማፍ ከን በረበራት፥
ኡሌን ሞቱማኬስ
ኡሌ ቀጂሉማት፤
[7] አት ቀጂልነ ጃለቴ ጀልእነ ጅብቴ፥
ከናፍ ዋቀዮ፥ ጎፍታንኬ
ድበተ ገመቹቲን ስድቤ፥
ሀርዮተኬ አከ ጫልቱ እንጎዴ* ።
[8] ኡፈትንኬ ሁንድኑ
ቁምቢዳን፥ ሰብሪዳን፥
ሶሎቄ ሙከ ኡርጎፍቱቲን
እንግልምብሰ፤
መነ ሞቱማ
እሰ እልከ አርባቲን
ሚደግፈሜ ኬሳስ፥
ሰገሌን ምእ ርቡ ቀቡን ደጌስፈሙ
ስገመድቹስ፤
[9] እንተሎትን ሞቶታ
ወረ ስብረት ኡልፍነ አርገተን
ኬሰ ጅሩ፤
ምስሮን ወርቄ ብየ ኦፊር ነቀቴስ
ገረ ምርገኬ እንዳበት።
*6-7. እብ 1፡8-9

[10] ደገእ ያ እንተሎ፥
አስ እላል፥ ጉረኬስ አስ ቀብ፥
ነሞተኬ፥ መነ አባኬስ
እራንፈዱ!
[11] ሞትቺ ሚደጉማኬቲፍ ስሀወ፥
እን ጎፍታኬ ዋን ተኤፍ፥
አት ኡልፍነ እሳፍ ኬን!
[12] ነሞትን ጢሮሲፍ ሶሬሶትን ብያ፥
ሀርከ-ፋዳሳኒ ፍደኒ
ስት ድአቹ እንበርባዱ።
[13] እንተል ሞቲ ኡፈተ ወርቄዳን
ኩለሜ ኡፈቴ፥
ኡልፍናን ዲንቀሺ ጅርት፤
[14] ኡፈተሼ እሰ ኩለ ባይኤ ቀቡን
ገረ ሞትቻት እንጌፈምት፥
ዱርቦትን እሼ ጌጌሰንስ
እሼ ወጅን ገረሳ እንደቁ፤
[15] ዮሙስ እሳን ገመቹፍ
እልሌዳን ጌጌፈመኒ፥
መነ ሞትቻት ኦል እንገሉ።

[16] እልማንኬ እዶ አቦተኬ እንቡኡ፥
አት ለፈ ሁንዱማት
አከ እሳን ብየ ሞእን እንጎተ፤
[17] ደሎታ ሀመ ደሎተ ሁንዱማት፥
መቃንኬ ገለታን
አከ ያደተሙ ነንጎደ፤
ከናፍስ ነሞትን ለፈራ ዬሮ ሁንዱማ
በረበራን ስጀጀቱ።

ፋርፈና 46
ዋቀዮ ኑወጅን ጅረ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና እልማን ቆራህ፤ አከ ሰገሌ ዱርቦታ እሰ ኦል ከአት ፋርፈተሜ)

[1] ዋቀዮት ኑእ ኮሉ እንገለ፥
እን ሁምነኬኛ፥
እን ረከነ ኬሰት
ገርጋራ ተኡንሳ ቤከሜረ።
[2] ከናፍስ ለፉት ዮ ድዲረምቴዩ፥
ቱሎትንስ ሁርጉፈመኒ
ገላነ ወለካ ዮ ቡፈመንዩ፥
ኑእ ሀንሶዳትኑ።
[3] ብሻኖትንሳ ሁርሰኒ ዮ ሆመቻአንዩ፥
ቱሎትንስ ራፈሙሳቲን
ዮ ሮቆመንዩ፥
[ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ኑወጅን ጅረ፥
ዋቀዮ እን ከን ያቆብ ደአኬኛ* !]
*3. 27፡1

[4] ለግን ብሻንሳ
መንደረ ዋቀዮ ገመድቹሱ
ቶኮ ጅረ፥
መንደረቲንስ እዶ ቡፈተ አባ
እሼ ቁልቁሎፍቱደ* ።
[5] ዋቀዮ እሼ ኬሰ
ዋን ጅሩፍ ሀንሶቾቱ፥
ዋቀዮ ገነሜፈቴ እሼ እንገርጋረ።
[6] ሰብን ለፈራ ዴከመኒ እንወጩ፥
ሞቱሞትንስ እንሶቾኡ፤
ዋቀዮ ሰገሌሳ እንደጌስስ፥
ለፍትስ እንበቅጥ።
[7] ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ኑወጅን ጅረ፥
ዋቀዮ እን ከን ያቆብ ደአኬኛ!
*4. ኢሳ 33፡21-22፤ ህስ 47፡1-12

[8] ኮታ፥ ወንተ ዋቀዮ ሆጂቱ፥
በዲስ እሰ ሶዳቾሳ
እን ለፈት ፍዱስ እላላ!
[9] እን ሀመ አንዳረ ለፉት
ዱል አከ ዳበቱ እንጎደ፥
እዳ እንጨብሰ፥ ኤቦስ እንሁሬሰ፤

እን ኮንኮላታ ሀርከፈሙ
እብዳን እንጉበ* !
10 «ዲሳ ፥ ገብ ጀዳ ፥
አን ዋቀዮ አከን ተኤ ቤካ !
አን ሰበ ለፈራ ግዱት
አል ካፈሜረ ፤
አን ብየ ለፋ ኬሰት
አል ካፈሜረ !»
11 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ኑወጅን ጅረ ፥
ዋቀዮ እን ከን ያቆብ ደአኬኘ !
*9. ኢሳ 2:4

ፋርፈና 47
ዋቀዮ ጉቱማ ብየ ለፋረት ሞቲደ
(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ ፤ ፋርፈና እልማን ቆራሀ)

1 ያ ሰበ ገራገራ ሁንዱምትኬሰን ፥
ሀርከኬሰን ወልት ሩሩኩታ !
ሰገሌኬሰን አል ፉዳ
ዋቀዮት ገመዱኬሰን ደጌስሳ !
2 ዋቀዮ እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ
ሶዳችሳደ ፥
እን ጉቱማ ብየ ለፋረት
ሞቲ ጉዳደ ፤
3 እን ሰበ ገራገራ ሀርከኬኘ
ጀለ እንገልቹ ፥
ነሞተ ሁንዱማስ ሚለኬኘ
ጀለ ካኤ* ።
4 እን ብየ ዳለኬኘ ኑፍ እንፎአ ፥
ያቆብ እን ዋቀዮ ጃለቱ
ብይቻን እንኮረ* ።
*3. 2:8 ፤ ኢያ 23:3-5 *4. ኬሰ 32:9

5 ዋቀዮ ጎፍታን ሰገሌ ገመቹቲን ፥
ሰገሌ ፈኖቲንስ አል በኤረ ፤
6 ዋቀዮን ፋርፈናዳን ጀጀዳ !
እሰ ፋርፈዳ !
ሞቲኬኘ ፋርፈናዳን ጀጀዳ !
እሰ ፋርፈዳ !
7 ዋቀዮ ሞቲ ጉቱማ ብየ ለፋ
ዋን ተኤፍ ፥
እሰ ፋርፈዳ ፥ መረሮዳን ጀጀዳ* !
*7. 93:1-2

8 ዋቀዮ ሰበ ወረ ካንረት እንሞአ ፥
ዋቀዮ ቴሶሳ እሰ ቁልቁሉረ
እንታአ ፤

9 ጉርጉዶትን ሰበ ገራገራ ፥
ሰበ ዋቀዮ እሰ ከን አብራሃምት
ደበለመኒ ፥
ወልት ሰሳበመኒ ጅሩ ፥
ወር ብያፍ ጋቾነ ተአን
ከን ዋቀዮ ዋን ተአኒፍ ፥
እን ጉዳ አል ካፈሜረ ።

ፋርፈና 48
ጥዮን ፥ ቱሉ እሰ መንደረ ዋቀዮ ኬሳ
(ዌዱ ፤ ፋርፈና እልማን ቆራሀ)

1 ዋቀዮ ጉዳደ ፥
መንደረሳ ኬሰት ቱሉ እሰ
ቁልቁላአረትስ
ጉድሴ ከን ጀጀሙደ* ! *1. 46:4-5

2 ቱሉን ጥዮን
እን አል ከእንሳ ሚደጋን ፥
ጉቱማ ለፈ ከናፍ ገመቹደ ፤
እን መንደረ ሞቲ ጉድቻ ኬሳ ፥
ገረ ብታት አል ፈጋቴ ጅረ* ።
3 መነሼ ወረ ጀጀቦ ኬሰት
ዋቀዮ አፈሳቲ ፥
ደአ አመነማ እሼዳፍ
ተኡሳ ሙልእሴረ ።
*2. ሀስ 28:13-14 ፤ ፋሩ 2:15 ፤
ማቴ 5:35

4 ኩኖ ፥ ሞቶትን ወልት እንቀበመን ፥
ወል ዱካስ እት እንአዴመን ።
5 አኩመ ከነ አርገኒን
ነአኒ እንድንቅፈተን ፥
ወሬረኒ በቀ ኬሳ ፉደን ።
6 አችት ሮምኡን እሳንት ዱፌ ፥
አከ ዱበርቲ ደኡፍ ጭኒንስፈቱስ
ሙደምን እሳን እንቀበቴ ።
7 አከ መርከቦተ
ገረ ቡፈተ ተርሺሽት አዴመኒ ፥
ወረ ቅሌንስ ገረ በአ-ቢፍቱቲን
ሁሬፈመኒ እንተአን ።
8 ዋቀዮ በረበራን መንደረሳ
ጀቤሴ አከ ዳቡ ፥
አኩመ ደጌኘ
አከሱመስ መንደረ ጎፍታ መጫ ፥
እሰ ከን ዋቀዮኬኛረት አርግኔረ ።

9 ያ ዋቀዮ ፥
መነ ቁልቁሉማኬ ኬሰት ፥
ኑአ ጋሩማኬ ያደኔረ ።

10 ያ ዋቀዮ፥
አኩመ መቃንኬ ፈን ገኤ፥
ጀጁንኪስ አንዳረ ለፋ እንገአ፤
ሀርከኬ ምርጋ ኬሰ
ቀጂልን ጉቴረ*።
11 ፍርዲ ዱጋ አት ላቱፍ
ቱሉን ጥዮን ሀገመዱ፥
መንደሮትን ይሁዳስ ሀእልልቸን!

*10. ሚል 1:11

12 መንደረ ጥዮን ናነአ እሼስ መርሳ፥
ርቃ ደጋ እሼ ኬሰት
እጃረመንስ ለካአ!
13 ደሎተ ዱፉት አከ ሀምተኒፍስ
ደላሼ ያዳን ቀባ፥
መነሼ ወረ ጀጀቦ ኬሰ አዴማ!
14 እን ኩን ዋቀዮ አከ ተኤ፥
ዬሮ ሁንዱማ በረበራን
ዋቀዮኬኘ፤
አማ ሀመ ዱአ ገረሲትስ ጌጌሳኬኘ
ተኡሳ ሀማ*!

*14. ኢሳ 25:9

ፋርፈና 49

በዳዱማን ለፈራ ነመ ወላልችሱሳ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና እልማን ቆራህ)

1 ያ ሰበ ለፈራ ሁንዱምትኬሰን
ከነ ደገአ፥
እስን ያ ወረ ለፈረ ጅራተኒ
ሁንዱምትኬሰን ጉረኬሰን
አስ ቀባ!
2 ጉዳፍ ጥና፥ ሶሬሳፍ ህዬሳ፥
ወሊ ወጅን ከነ ደጌፈዳ!
3 አፋንኮ አጉማ ሀዱበቱ፥
ወንት አን ገራት ያዱስ
ሁበትና ሀአርግሲሱ!
4 ዱቢ ያደ ገድ ፈነ
አፍ ኬሳ ቀቡ ፋደቹዳፍ
ጉረኮ እት ነንቀበ፥
ዬሮ አን ክራረ ሩኩቱትስ
ሂካሳ እሰ ዶከታ ነንሙልእሰ።

5 ጉያ ወንት ሀማን ነረ ገኡ፥
ወር ፋነ ነደአን
ሀማ ጎቼዳፍ ዮሙ አነት መርሰን፥
ማሊፈን ሶዳዳ?
6 እሳን ኩን ቀቤኘሳኒ እንአመነቱ፥
ሶሩመሳኒ እሰ ቱለተኒንስ
አፍ እንጀጁ*።
7 ዱጉመዬ ነምን ነመ ፉሩ፥
ዮኪስ ገቲ ፉሬ ሰና
ዋቀዮፍ ባሱ ደንደኡ ሀንጅሩ፤
8 ገቲን ፉሬ ሉቡሳኒ ሶናን ጉዳደ፥
በረበራንስ
ኡቱ ሀንባፈምን እንሀፈ*።
9 ከናፍስ ነምን በረበራን
ነመ ጅራችሱ፥
አዋለሙስ እሰ ኦልቹ
ሀንደንደኡ።

*6. 37:16፤ ኤር 9:23-24
*7 8. ማቴ 16:26

10 አጌሶትንዬ አከ ዱአን
ኤኙዬ እንአርገ፥
ነምን ጎዋንስ፥ ነምን ዶፉንስ፥
ለፈራ እንበዱ፥
ቀቤኘሳኒስ ወረ ካኒፍ እንዲሱ*፤
11 ብየ መቃሳኒቲን ዋመሙ
ዮ ቀባተንዬ፥
አዋሎትንሳኒ በረበራን መነሳኒት፤
ደሎታ ሀመ ደሎታትስ
ለፈ በቆናሳኒት።
12 ነምን ኡልፍነሳት ጅራቻ ሀንሀፉ፤
ነምን ሆሪት ዮኪስ ብኔንሰት
ፈኬፈሜ
ዋኤንሳ እንራወተመ*።

*10. ለለ 2:13-16፤ 6:2
*12. ለለ 3:18-21

13 ኩኖ፥ ወረ ጎዉማዳን
አፍ አመነተንት
ከን አከሲቱ ዱፈ፥
ዱምን ወረ እሳን ዱካ
አፍ ጉርጉድሱሳኒት
ገመደኒስ አከሰ።
14 እሳን እዶ ለፈ ጀላቲፍ ካአመን፥
ዱንስ አኩመ ሆሎታ
እሳን እንትክሰ፤
ብፍንሳኒ እን አከ መናት
ኬሰ ጅራተን፥
እዶ ለፈ ጀላት እራ እንዱመ፤
ወር ዋን ቀጂላ ሆጂተንሞ፥
ገነማን እሳንረት ሞቱማ
እንአርገቱ።
15 ዋቀዮ ገሩ ሁምነ እዶ ለፈ ጀላ
ሀርካ ነባሰ፤
እን ዱጉማን አፍት ነፉደተ*።

*15. ሆሴ 13:14፤ ፋር 73:24

16 ነምን ዮሙ ሶሮሙ፥
ኡልፍን መነሳስ ባይአቻ
ዮሙ አዴሙ፥
ዋን ጉዳ ስት ህንፈካትን* !
17 ነምን ዱሮ ዱኡ ዋን ቶኮዩ
ፉደቴ ህንደቁ፥
ኡልፍንሳስ እሰ ዱካ ህንደቁ* ፤
18 እን በረ ጅሬኘሳት
ገመዱሳ ሀሀሙ፥
አፈሳቲንስ፥
«ጋሪት ጅራቹኬቲፍ
ነሞትን ስሀጀጀን!» ሀጂዱ !
19 ገሩ እን አቦተሳ ወረ ዱአን፥
ወረ በራንዩ ዴብአኒ
እፈ ህንአርግኔ
ብረ ደቁንሳ ህንአሉ ።
20 ነምን ኡልፍን ቀባቴ ሁበትና ደቤ፥
ሆሪት ዮኪስ ብኔንስት
ፈኬፈሜ፥
ዋኤንሳ እንራወተመ ።
*16. ኢዮ 21፡7-15 *17. ለለ 5፡15፤
1ጢሞ 6፡7

ፋርፈና 50
ሀፉራን፥ ዱጋዳንስ ዋቀዮፍ ሰገዱ
(ፋርፈና አሳፍ)

1 ዋቀዮ ኀፍታን
እን ደንደአን እንዱበተ፥
በአ-ቢፍቱቲ ጀልቀቤ
ሀመ ልጠሼትስ
ብየ ለፉ እንዋመ፤
2 ቱሉ መንደረ ጥዮን
እሰ ሚደጉማት ጉቱ ተኤራ፥
ዋቀዮ እንጨለቅሰ* ።
*2. 76፡2፤ ኢሳ 62፡1

3 ዋቀዮኬኘ እንዱፈ፥
ጨሉመስ ህንጂዱ፤
እብድ ጠጵ ኀዱ ፉለሳ ዱረ፥
ቡቤን ሁምን-ቀቤስስ
ናኖሳ ጅረ* ።
4 እን ሰበሳቲፍ ፍርዲ ኬኑዳፍ፥
በንቲወን ዋቃ
ወረ ገረ ኦሊ ጅረን፥
ለፈስ እት እንዋመ* ።
5 «ወረ አናፍ ኦፍ ኬነን፥
ወረ አርሳረት አና ወጅን
ከኩት ገለን፥
ወልት አናፍ ቀባ!» እንጂደ* ።
6 ዋቀዮ አፈሳ
አባ ፍርዲ ዋን ተኤፍ፥
በንቲወን ዋቃ ቀጂሉማሳ
እንለብሱ !
*3. 97፡3-4 *4. ኬሰ 32፡1፤ ኢሳ 1፡2
*5. በኡ 24፡4-11

7 «አን ነንዱበደ አትሞ ደጌፈዱ፥
ያ ሰበኮ !
አን ዋቀዮ፥ ዋቀዮኬት፤
ያ እስራኤል፥
አን ስረት ዱጋ ነንበአ ።
8 አን ‹አርሳኬ ነንደቤ› ጂዴ
ስሀንኮመዱ፥
አርሳን ቀልመኬቲ
ዱሮ ሁንዱማ ፉለኮ ዱረ ጅረ ።
9 አን ደላኬቲ ቱንቱኖ፥
ከረኬ ኬሳስ ኮርቤሰ ህንፉደዱ፤
10 ብኔንስ ጫካ ኬሰ
ጅራተን ሁንድኑ፥
ሆሪን ቱሎተ ኩመረት
ቦበአንስ ከንኮት ።
11 አን፥ ስምብሮተ
ቅሌንስ ኬሰ በለልአን
ሁንዱማ ቤከ፥
ወር በኬ ኬሰ አዴመን
ሁንድኑስ ከንኮት ።

12 «ብይ ለፉ ወንት እሰ ኬሰ ጉቴስ
ከንኮ ዋን ተኤፍ፥
አን ኡቱን ቤለኤዩ
ስት ህንሀመዱ ።
13 አን ፎን ኮርሚ ነንኖዳሬ?
ዮኪስ ዲገ ኮርቤዩ ነንዱጋሬ?
14 ዋቀዮፍ ገለተ አርሳ ኀዲ ድኤስ፥
ወሬገኬስ አበ እሰ ሁንዱማ
ገረራፍ ባስ* !
15 ጉያ ረከናት ነዋመዱ፥
አን እሰ ኬሳ ቡቴ ስንባሰ፥
አትሞ ኡልፍነ አናፍ እንላተ»
እንጂደ* ።
*14. ዮና 2፡10 *15. 91፡15

16 እሰ ጀልአዳን ገሩ ዋቀዮ፥
«አት ማሉማኬት ሴረተኮ ቶኮ
ቶኮን ህምታ?
ከኩኮስ ማሊፍ መቃ ዶፍታ?»
እንጂደ* ።

17 አት ፋፌስ፥
«አት አደበ ጅብቴተ፥
ዱቢኮስ አፍ ዱበት ገቴ።
18 ሀቱ ዮ አርግቴ ገመቼዳን
ሆጂሳ ኬሳ እንቀባተ፥
ኤጅቶታ ወጅንስ
ህደተ እንታተ።
*16. ሮማ 2፡21-23፤ ማቴ 7፡21-23

19 «አፋንኬ ሀማ አከ ዱበቱፍ
ገድ እንዲፍተ፥
አረብንኬስ ጎምምሳ ተሬ
እንገልቾ።
20 አት ገድ ቴሴ አቦሌሰኬረት
እንዱበተ፥
ሶባንስ መቃ ሃዶኬቲ
እንበሌስተ።
21 አት ከነ ጎቴተ፥
አንሞ ጨሉመን ጂዴ፤
ከናፍ አት አኩመ ኦፌኬ ነሴቴ፤
አመ ገሩ አን ስንእፈደ፤
ዋን አት ጎቴስ እጀኬት
ነንአርግሲሰ።

22 «ኤጋ እስን ወር
አነ ዋቀዮን እራንፈተን
ከነ ሁበዳ!
ከናአች አን ነንተተርሳሰ፥
ነምን ቶኮሌስ ከን ኦልቼ
ህንጅሩ።
23 ነምን ገለተ አርሳ ጎዴ ድኤሱ፥
ኡልፍነ አናፍ እንኬነ፤
እሰ ከራሳ ቀጂልፈቱትስ፥
ፈይሱኮ ነንአርግሲሰ!»
እንጂደ።

ፋርፊና 51

ዲፈሙ ጨቡፍ ሃሬፈሙ ያዳፍ ከደቼ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፊና ዳዊት፤ ሰበቢ እን ባትሼባ ብረ ገኤፍ ናታን ራጅች እሰ ብረ ዱፌ ኤርገ እት ዱበቴ ቦዴ፥ እሰ እን ፋርፈቴደ)

1 ያ ዋቀዮ፥ አከ ጋሩማኬት
አራረ አነት አርግሲስ!
አከ አአኬ እሰ ጉዳት
እረ-ደደርበኮ ሀጣኢ በሌስ*!
2 የከኮ ራወዱ አነራ ድቅ፥
ጨቡኮቲስ አነ ቁሌስ*!
*1. ሉቃ 18፡13 *2. 51፡9

3 አኖ እረ-ደደርበኮ ቤከ፥
ጨቡንኮስ ጋፈ ሁንዱማ
እጀኮ ዱረ ጅረ*፤
4 አን ስየኬረ፥ ስኡመ ዱዋን የኬስ፥
ወንተ እጀኬ ዱረት ሀማ ተኤስ
ሆጂዴረ፤
አትሞ ዱቢ አነረት
ዱበቴን ቀጂላ፥
ፍርዲ ፈረዴንስ ቁላአ
ተኡንኬ እንቤከመ*።
5 ኩኖ፥ ሃትኮ እሼን ገራት ነባቴዩ
ጨበምቱ ቱርቴ፥
አንስ የካ ተኤ ነንደለዴ*።
*3. 32፡5 *4. ሮማ 3፡4 *5. ዮሀ 3፡6፤
ሮማ 7፡14

6 ኩኖ፥ አት ኬሰ ነሙማ ነማት
አመነሙማ አርጉት እንገመደ፥
እዶ ዶከታ ሰነ ኬሰትስ
ኦጉማ ነሁበቼፍተ!
7 ሂሶጲዳን ጨቡቲ ነቁሌስ፥
አንስ ነንቁላአ፤
ነድቅ ጨቢረስ ነንአዳደ*!
8 ሰገሌ ገመቼፍ እልሌ ነደጌስስ፥
ለፌንኮ ወር አት ጨጨብስቴስ
ሀገመደን*!
9 ጨቡኮ ፋለኬ ዱራ ዶከስ፥
የከኮ ሁንዱማ ሀጣኢ
አነራ በሌስ!
*7. በኡ 12፡22-23፤ ኢሳ 1፡18፤
እብ 10፡22 *8. 32፡3-4

10 ገራ ቁላአ አናፍ ኡም፥ ያ ዋቀዮ!
ሀፋረ ዳበታስ አነ ኬሰት ሃሬስ*!
11 ፋለኬ ዱራ አነ ህንበሌስን፥
ሀፋረኬ እሰ ቁልቁሉስ
አነ ዱራ ህንፋደትን!
12 ገመቼ እሰ ፈይሱኬ ኬሳ አርገሙ፥
እዶት አናፍ ዴብስ፥
ሲፍ አቦመሙዳፍ ሀፋረ ነገርጋሩ
አናፍ ኬን!
13 ዮሙስ አን ወረ እረ-ደደርበን
ከራኬ ነንበርሲሰ፥
ጨበሞትንስ ገረኬት እንዴብኡ።
*10. ህሰ 36፡26-27፤ ማቴ 5፡8

14 ያ ዋቀዮ፥ ያ ጎፍታ ነፈይፍቱ፥
ዲገኮ ደንገለኡ ኦልች!
አረብንኮስ ዋኤ ቀጂሉማኬ
ገመቼዳን ጉድሴ እንፋርፈተ።

15 አት አረበኮ ሂከ፥ ያ ጎፍታ!
አፋንኮስ ጆጁኬ እንሀመ።
16 ቀልም ስት ህንቶሉ፥
አርሳ ድኤሱኮትስ
አት ህንገመዱ* ፤
17 ሀፋር ያደ ጨባ፥
አርሳ ዋቀዮ ብረት ፋደተሙደ፥
ያ ዋቀዮ፥ አት
ገራ ጨባዳፍ ቡላአ ህንቱፈቱ* !
*16. 40:6 *17. 34:18፤ ኢሳ 66:2

18 አከ ስት ቶሉት ጥዮኒፍ ጋሪ ጎድ፥
መሰራወን ዩሩሳሌም
ዴብሲ እጃር* !
19 ዮሙስ ቀልመ ቀጄልቶት፥
አርሳት፥
ቀልመ ጉቱማት ጉበሙትስ
እንገመደ፤
ዮሙስ እዶ አርሳኬረት
ቱንቱኖወን ቀልማፍ
እንድኤፈሙ። *18. 147:2

ፋርፈና 52
ወንተ ዱመረት ነመ ድረአ ኤገቱ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን መረር ዳዊት እሰ ዩሮ ዶኤግ ነምች ኤዶም ዱፌ፥ «ዳዊት ገረ መነ አሂሜሌከ ዱፌረ» ጄዴ ሳኦልት ህሜ ፋርፈተሜደ)

1 ጋሩማን ዋቀዮ ጉያ ሁንዱማ
አቹመ ጅረ፤
አትሞ ያ ነመ ድረአ፥
ሀማ ሆጄቹኬቲን
ማሊፍ አፍ ጀጀሬ?
2 ያ እሰ ሀጡማዳን ሆጄቱ፥
አት ያዴ ወንተ በዲሳ
እንቆጺስተ፤
አረብንኬ አከ ቀረባ ቀረማደ።
3 አት ወንተ ጋሪ ጫላ ወንተ ሀማ፥
ዱጋ ዱበቹ ጫላስ
ሶበ እንጃለተ።
4 ያ አረበ ሀጡማ ዱበቱ፥
አት ዱቢ በዲሳ እንጃለተ*።
*4. 109:2

5 ዋቀዮ ገሩ ዩሮ ሁንዱማፍ
ገድ ስጨብሱፍ ጅረ፤
ጎዶኬ ኬሳ ቡቴ ስባሱፍ ጅረ፤
ብየ ወረ ጅራቶ ኬሳስ
ሁንዴዳን ስቡቅስ*።

6 ወር ቀጄሎትን
ከነ አርገኒ እንሶዳቱ፥
ነምችት ገሩ ኮልፋ እንዱበቱ፥
7 «እላ ነምቹ እሰ ዋቀዮን
ደአሳ ህንጎደትኔ፥
ቆደ ከና
ባይእነ ሶሩመሳ አመነቴ፥
በዲስ ፍዱሳቲንስ
ጀባ አፍ ሴኤ» እንጄዱ*።
*5. 1:4-5 *7. 49:6-7

8 አን ገሩ አከ ሙከ ኤጀርሳ፥
እሰ መነ ዋቀዮ ኬሰት
ለልሳ ጉደቱት፤
ዩሮ ሁንዱማስ በረበራን
ጋሩማ ዋቀዮ ነንአመነደ*።
9 አት ከነ ዋን ጎቴፍ፥
አን ዩሮ ሁንዱማ
ገለቴፈቻ ስንጀጀደ፤
ነሞተ ሲፍ አፍ ኬነን ዱረትስ፥
መቃኬ እሰ ጋሪ
አብዲዳን ነንዋመደ።
*8. 92:13-15

ፋርፈና 53
ጎዉማ ወረ ዋቀዮ መሌ ጅራተኒ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን አከ ቆቀ ፋርፈና እሰ «መሀላት» ጄደሜ ቤከሜት ፋርፈተሜ፤ መረር ዳዊት)

1 ጎዎትን ገራሳኒት፥
«ዋቀዮ ህንጅሩ» እንጄዱ፤
እሳን አመልሳኒ መንጨአደ፥
ሀምነ ጪጋስሳ ሆጄቻ ጅሩ፥
ነምን ዋን ጋሪ ጎዱ
ቶኮሌ ህንጅሩ።

2 አጌሶትን ዋቀዮን በርባደን፥
ዮ ጅራተን አርጉዳፍ ጄዴ፥
ዋቀዮ በንቲ ዋቃ ኬሳ፥
እልማን ነሞታ ገድ እንእላለ፤
3 ሁንድኑ ዱግደ እት ገተኒሩ፥
ሁንድኑስ ወል ገአኒ
መንጨአኒሩ፤
ነምን ጋሪ ጎዱ ቶኮሌ ህንጅሩ፥
ለኪ፥ ቶኮዩ ህንጅሩ።

4 ወር ሀማ ሆጄተን ሁንድኑ
ሆማ ህንሁበተኒ?

ወር አኩመ ቡዴነ ኛተን
ሰበኮ ኛተንስ፥
ዋቀዮን ህንዋመተኒ?
5ኩኖ፥ እሳን ሱን ናሱ ጉዳዳን፥
ናሱ ተካ ተኤ ህንቢክኔንስ
እንልቅምፈሙ፤
ዋቀዮ ለፌ ወረ መርሰኒ
ስቀበኒ እንብትምሴ፥
ዋቀዮ ዋን እሳን ገቴፍ፥
አት አከ እሳን
ዱላስፈመን እንጎተ።

6ጥዮን ኬሳ እስራኤሊፍ ፉሬን
ኡቱመ በኤ!
ዱሮ ዋቀዮ ሰበሳቲፍ
አደ ኬኑፍ፥
ያቆብ እንቡራቀ፥
እስራኤል እንገመደ።

ፉርፈና 54
ከደተ ነመ ረክነ ኬሰ ጅሩ

(ጌጌስቱ ወረ ፉርፈቶታፍ፤ ምአ ርቡ ቀቡን ፉርፈተሜ፤ መረሮ ዳዊት እሰ ዱሮ ወር ዚፍ ደቀኒ፥ «ዳዊት ኑብረ ዶከቴ ጅረ» ጂደኒ ሳኦልት ህመን ፉርፈተሜደ)

1ያ ዋቀዮ፥ መቃኬቲን
አት ነኦልች፥
አንጎኬቲንስ ዱጋ አናፍ ባስ!
2ከደተኮ ደገእ፥ ያ ዋቀዮ፥
ዱቢ አን አፉንኮቲን
ስት ህመዱስ ደጌፈዱ!
3ነሞትን ኦርማ አነረት ከአኒሩ፥
ወር ነመ ሶዳችስንስ
ጅሬኘኮ በሌሱ እንበርባዱ፤
እሳን ዋቀዮን አፍ ዱረ
ህንቡፈትኔ።

4ኩኖ፥ ዋቀዮ ገርጋራኮት፥
ጎፍትች እርከሳ ጅሬኘኮቲት።
5ወንት ሀማን
ወረ እጀ ዲኑማቲን ነእላለንት
ሀዴብኡ፤
አት አመነማ ዋን ታቴፍ
እሳን ፍጥ*!

*5. 34:21፤ ሮማ 12:17-21

6አን ጃለለኮቲን አርሳ
ሲፍ ነንድኤስ፥
ያ ጎፍታ፥ አን መቃኬ
እሰ ጋሪዳፍ
ገለተ ነንገልቾ*!
7አት ረክነ ሁንዱማ ኬሳ
ዋን ነባፍቴፍ፥
እጅኮ ገመቹዳን
ዲኖተኮ ኦፍ ጀለት እንእላለ።

*6. 50:23

ፉርፈና 55
ፍራን ዲነት ደበርፈመኒ ኬነሙ

(ጌጌስቱ ወረ ፉርፈቶታፍ፤ ኩን ምአ ርቡ ቀቡን ፉርፈተሜ፤ መረሮ ዳዊት)

1ያ ዋቀዮ፥
ጉረኬ ገረ ከደተኮት ቀብ፥
ህመተኮ ጀላስ ህንድድን!
2አት አነ ደጌፈዱ፥ አናፍ ዴብስስ!
ድቤንኮ ነጆርሴ ነጋ ነዶዌረ።
3ዲኖትን አነት እንእዩ፥
ነሞትን ጀልአትን ገድ ነቀቡ፥
እሳን በዲሰ ነረት እንፍዱ፥
አረሳኒቲንስ ዲነ አነት እንተኡ።

4ኬሰኮት ለጄንኮ እንስርበ፤
ናሱን ዱአስ አነረት
ለፈ እንደኤ።
5ሶዳኒፍ ሮምእ ነቀበተን፥
ጼርጼረምንስ ጉቱማት ነራሴ።
6ኡቱ አን አከ ጉጌ ባሌ ቀባዴ፥
በለልኤ እዶ ቶኮ ነንበቆደን
ቱሬ።
7ስላሌ ጀላ በቀዴ አችስ ፈጋዴ፥
ለፈ ነምን ህንጅሬ
ነንቡቡለን ቱሬ።
8ቅሌንስ ጀባዳፍ ቡቤ ጀላስ፥
ገረ እዶ በቀናኮት
ነንአረፈደን ቱሬ።

9አከ እሳን ወል ህንሁበትኔ ጎድ፥
አፉንሳኒስ ገርገር ባስ፥
ያ ጎፍታ!
ሁምናን ወልረት ከኡፍ ቆጮሎ፥
መንደረቲ ኬሰት አርጌረ።
10ሀልከኒፍ ጉያስ
መሰራሼረ እንናነኡ፥
ሀምን፥ ጀልእንስ
መንደረቲ ኬሰ ጅረ፤

[11] ኬሰሼ በዲሰቱ ጅረ፥
ገባሼ ኬሳሰ
ነመ ገድ ቀቡኒፍ ጎዎምሱን
ህንምትቁ*።
*9-11. ኤር 5፡1

[12] ዲነቱ አነ አረብሰ ኡቱ ተኤ፥
ነንባደን ቱሬ፤
እሰ ነጅቡቱ አነት አፍ ጉርጉድሰ
ኡቱ ተኤ፥
እሰ ዱራ ነንሶከን ቱሬ።
[13] አመ ገሩ ስቱ ከነ ጎዴ፥
ስእ እሰ ህርያኮቲ፥
ነመ ገራኮቲ፥
ነመ አን በኤሰ ጎዴ ቤኩሰ፥
[14] ስእ እሰ ሃሳንኬኝ ወልት ምአኤ፥
እሰ ወጅን ቱተ ግዱ ቡኔ
ገረ መነ ዋቀዮ ደቅኔ።

[15] ህምን ገራሳኒፍ መነሳኒ ኬሰ
ዋን ጉቴፍ፥
እሳን ኡቱ እት ህንያድን
ዱእ እት ህዱፉ!
ጅራት ገረ እዶ ለፈ ጀላት
ገድ ህቡአን*!
[16] አን ገሩ ዋቀዮን ነንዋመደ፤
ጎፍትችሰ አነ እንአልቸ፤
[17] ገልገላፍ ገነመ፥ ዋሬትሰ፥
እሰት ነንህመደ፥
እሰት ነንቦአሰ፥
እንስ ሰገሌኮ እንደገአ።
[18] ወር አነረት ከአን ዋን ባይአተኒፍ፥
ሎለ አነት ከኤ ኬሳ ሉቡኮ
ነጋት ገልች!
[19] ዋቀዮ እን ዱሪ ዱሪ ጀልቀቤ
ቴሶሳረ ጅሩ፥
ከነ እንደገአ፤
ሰበቢ እሳን
ያደ ገራሳኒ ጌደረቹ ድደኒ፥
እሰሰ ሶዳቹ ዲሰኒፍ፥
ገድ እሳን እንዴብሰ*።
*15. ለኮ 16፡31-33 *19. 102፡26-27

[20] እን ህርያኮ ቱሬ ሱን፥
ወረ እሳ ወጅን ነጋት ጅራተንረት
ህርከ አል ፉደቴ፥
ከኩሳሰ እንጨብሴ።
[21] ሃሳን አፉንሳቲ አኩመ ደዳት፥
ነመ ህንቁቁ፥
ገራሳ ኬሰሞ ሎለቱ ጅረ፤
ዱቢንሳሰ ድበተ ጫላ እንላፈ፥
ገሩ አከ ብላ ሉቅፈሜ ጅሩት*።
*21. ኤር 9፡8

[22] ወንተ ያደ ስት ተኡ
ዋቀዮት ገቲ ዲሰ፥
እን አከ አት ህንኩፍኔት
ስእርከሰ!
ነምን ቀጂላን ራወቴ
አከ ህንምትቅኔ እንጎደ*።
[23] ወር ዲገ ነማ ደንገላሰኒፍ፥
ወር ህጡማዳን
ነመ ጎዎምሰን ገሩ፥
ቦለ ገድ ፈጎት
አከ ገድ ቡአን እንጎተ፤
ያ ዋቀዮ!
እሳን በረ ጅሬኘሳኒ
ህንወለኬሰን፤
አን ገሩ ስንአመነደ።
*22. 1ጴጥ 5፡7

ፋርፈና 56
ዋቀዮት አፍ ኬነቹ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን አከ ቆቀ ፋርፈና እሰ «ጉጌ ሙከ ፈጎረ ጪል-ጂቴ ቴሱ» ጂደሜት ፋርፈተሜ፤ ፋርፈና ዳዊት እሰ አፋን እብሮታት «ሚከታም» ጂደሙደ፤ ዬሮ ወር ፍልስጤም መንደረ ጋትት እሰ ቀበተን ፋርፈተሜ)

[1] ያ ዋቀዮ፥ አራረ አነት አርግሲሰ!
ወር ነበርባደን አነ እንአርኡ፤
ወር ነሎለንሰ ጉያ ሁንዱማ
ነጩንቁርሱ።
[2] ወር ጉያ ጉቱ ነጋደን
በርባደኒ ነአርኡ፥
ወር አል አፍ ቀቡዳን ነሎለን
ለኮብሰ ህንቀበን፤
[3] አን ዬሮን ሶዳዱት፥
አመነናኮ ስረ ነንካአደ።
[4] ዋቀዮን እሰ አን ሰገሌሳ ጀጀዱ፥
ዋቀዮን ሶዳ መሌ ነንአመነደ፤
ነምን ፎኒ ማል ነጎቹ ደንደአሬ*?
*4. 27፡1፤ 118፡6፤ ኢሳ 12፡2፤ 51፡12፤ ማቴ 10፡28

[5] ጉያ ሁንዱማ ዋን አን ዱበዱ
እንምጪሩ
ያድንሳኒ ሁንድኑ ህማዳፍ
አነረት ከኡደ።

[6]እሳን ወልት እንገምተቱ፥
እንርጹስ፤
ጅሬኘኮ በሌሱዳፍ እንጋዱ፥
ተርካንፊኮስ እንጨቀሱ።
[7]ወንተ ጀልአ ሆጀተኒ ህንበአን፥
አት ዴከምሳን
ሰበ አከሲ ገድ ዴብስ፥
ያ ዋቀዮ!

[8]ጆረኮ አት ለኮፍቴ ኬሴተ፥
እምማንኮ ቆዳ ሰፈራኬት
ወልት ቀብ!
እሳን ዱጉማን መጫፈኬ ኬሰት
ጫፈመኒፋ።
[9]ዬሮ አን ዋቀዮን ዋመዱት፥
ዲኖትንኮ ገረ ቦዴ እንዴብኡ፤
ዮሙስ ዋቀዮ
ገረኮ ተኡሳ ነንቤከ።
[10]ዋቀዮን አመነዴ ሰገሌሳ ነንጀጀደ፥
ጎፍትቾ አመነዴ ሰገሌሳ
ነንጀጀደ።
[11]ሶዳ መሌ ዋቀዮን ነንአመነደ፥
ነምን ማል ነጎቹ ደንደአሬ?

[12]ወንት አን ሲፍ ወሬጌ አነረ ጅረ፥
ያ ዋቀዮ!
አርሳ ገለታስ ሲፍ ነንድኤሰ*።
[13]ፋለኬ ዱረ፥ ያ ዋቀዮ፥
እፈ ጅሬኛ ኬሰስ
አከ አን ዴዴብኡት፥
አት ሉቡኮ ዱአ፥
ሚለኮስ ጉፋ አልችቴተ*።
*12. 50፡ 15 *13. ኢዮ 33፡30

ፋርፌና 57
ረክነ ኬሰት ኮሉ አርገተኒ ገለቴፈቹ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን አከ ቆቀ ፋርፌና እስ «ህንበሌስን» ጀደሙት ፋርፈተሚ፤ ከን ዳዊት፥ እስ አፋን እብሮታት «ሚከታም» ጀደሙደ፤ ዳዊት ዬሮ ሳኦል ጀላ በቀቴ ሆልቀ ደጋት ገሌ ከነ ፋርፈቴ)

[1]አራረ አነት አርግሲስ፥ ያ ዋቀዮ!
ሉቡንኮ ኮሉ ዋን ስት ገልቴፍ፥
አራረ አነት አርግሲስ!
በዲስ ጀባን ሀመ ደርቡት፥
አን ጋድስ ቦባኬ ጀለት
ኮሉ ነንገለ*።

[2]ዋቀዮ እስ ሁንዱማ ገረራት፥
ዋቀዮ እስ ዱቢኮ አናፍ
ራወቱት ነንእየደ።
[3]ነመ አረብሴ ነአርኡ
ጀላ ነአልቹዳፍ፥
እን ዋቀራ እንኤርገ፤
ዋቀዮ ጋፋማሳፍ አመነሙማሳ
እንኤርገ። *1. 17፡8፤ 91፡1-2

[4]ወረ አከ ሌንጫ ነመ ኖቹ ከጀለኒ
እጀሳኒ ቦቤሰን ግዱ ነንጪስ፤
እልካንሳኒ አከ ኤቦፍ አከ ጥያት፥
አረብንሳኒስ አከ ብላ ቀረማት።
[5]በንቲወን ዋቃ ገረራት ኦል ከእ፥
ያ ዋቀዮ!
ኡልፍንኬስ ለፈ ሁንዱማረት
ኦል ሀጀዱ*!
[6]ወር ሱን ሚለኮ ዱረ ፋታሳ ዳበን፥
ሉቡንኮስ ገድቴ ገድ ዴብቴ፤
ቦለ አናፍ ቆተን፥
ኦፋመሳኒቲሞ ወለካሳት ኩፈን*።
*5. 8፡1 *6. 7፡15-16

[7]ገራንኮ ህንሸኩ፥ ያ ዋቀዮ!
ገራንኮ ህንሸኩ፤
ስንፋርፈደ፥
ሰገሌ ምአ ገራገራስ ነንደጌስስ።
[8]ያ ሉቡኮ ደመቅ፥
ያ ከራራ፥ ያ መሴንቆ፥
ደመቃ!
አን በሪ ለፋ ነንደመቅስ።
[9]አን ነሞተ ኬሰት ስንገለቴፈደ፥
ያ ጎፍታ፥
ሰበ ለፈራ ኬሰትስ
ፋርፌናዳን ስንጀጀደ፤
[10]ጋፋማንኬ ሀመ በንቲ ዋቃት
እንጉደተ፥
አመነሙማንኬስ
ሀመ ዱሜሳ እንገአ*።
[11]በንቲወን ዋቃ ገረራት ኦል ከእ፥
ያ ዋቀዮ!
ኡልፍንኬስ ለፈ ሁንዱማረት
ኦል ሀጀዱ! *10. 36፡5

ፋርፈና 58
ነምን ብየረት ደልገ ሆጀቱ ጋፈተሙፍ አከ ጅሩ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ አከ ቆቀ ፋርፈና
እሰ «ህንበሌስን» ጀደሙት ፋርፈተሚ፤
ከን ዳዊት እሰ አፋን እብሮታት «ሚክታም»
ጀደሙደ)

1 እስን ያ ወረ አቦ ቀብደኒ፥
ዱጉመ ወንተ ቀጄላ ተኤ
እንዱበቱሬ?
እልማን ነሞታፍስ ቀጄልቶት
ፍርዲ እንላቱሬ?
2 ዋዉ! እስን ገራኬሰን ኬሰት
ደባ እንቆጼስቱ፥
ብየ ኬሰትሞ
ሁምናን ነመረት ከኡዳን፥
ሀርከኬሰን እት
እንኡልፋችፍቱ* ።
*1-2. 82፡2-4፤ ሚክ 3፡1-4

3 ወር ጀልኦትን
ገራ ሃደሳኒቲ ጀልቀበኒ
ከራራ እንጎሩ፥
ወር ሶበ ዱበተንስ
ደለቹሳኒቲ ጀልቀበኒ
እራ እንካቱ።
4 እሳን ሀዳ እሰ አከ ሀዳ ቦፋ
አፍ ኬሳ ቀቡ፥
እሳን አከ መርአታ ዱዳ
እሰ ጉረሳ ጩፋት።
5 አከስት ሰገሌ ወረ ደዌሰኒ፥
ዮኪስ ዱቢ ነምቾ እሰ
ወላልችሴ አቦምስሱ
ህንደገኡ።

6 ያ ዋቀዮ፥ እልካንሳኒ
አፋን ኬሰት ሁሬስ፥
ቀርፉ ወረ አከ እልሞሌ ሌንጫስ
ጨጨብሲ ባስ፥ ያ ጎፍታ!
7 አከ ብሻን ሎለኤ ደርቡ
ተምሰኦኒ ሀበደን፥
እሳን እዳሳኒ ሀጀቤፈተን፥
ጥይሳኒ ገሩ
ቀር ከን እቲ ፋደሜ ሀተኡ!
8 አከ ጪለሉ ጎሮረሼ ኬሰት
ብሻን ተአ አዴምቱ፥
አከ ወንተ እዶ ህንገእን ደለቴ፥
ቢፍቱ ህንአርግን ሀፉስ ሀተአን!
9 ወር አከ ቆራቲ እስን ወራነን፥
ጦቤ ዮኪስ ቀንጨረ ዮ ተአንዩ፥
ኡቱ እሳን ህንቤክን፥
እን ሀሬ እሳን እንበሌስ!

10 ነምን ቀጄላን
እጃ ባፈቹ ከነ
ዋን አርጌፍ እንገመደ፥
ሚለሳስ ዲገ ነመ ጀልአ
ኬሰት እንድቀተ* ።
11 ዮሙስ ነሞትን፥
«ዱጉመ ነምን ቀጄላን
ገቲሳ እንአርገተ፥
ዱጉመስ ዋቀዮ
እን ለፈረት ዱጋ ባሱ ጅረ»
እንጄዱ* ።
*10. ኬሰ 32፡35-36
*11. ሚል 2፡17፤ 3፡1-5

ፋርፈና 59
ሀርከ ዲኖታ ኦሉፍ ዋቀዮት ቦኡ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን አከ ቆቀ
ፋርፈና እሰ «ህንበሌስን» ጀደሙት
ፋርፈተሚ፤ ከን ዳዊት፥ እሰ አፋን
እብሮታት «ሚክታም» ጀደሙደ፤ ፋርፈና
ከነስ ዪሮ ሳኦል እሰ አጀሱዳፍ ነሞተ ኤርጌ
መነሳት እሰ ኤግስሴ ፋርፈቴ)

1 ዲኖተኮ ጀላ ነባስ፥ ያ ዋቀዮኮ!
እዶ ወር አነረት ከአን
አነ ህንቀቀብኔትስ ነኤግ፤
2 ወረ ጀልእነ ሆጀተን ጀላ ነባስ፥
ወረ ዲገ ነማ ደንገላሰንስ ነኦልች!

3 እላ እሳን ሉቡኮ ባሱዳፍ
ርጸኒ አነ ኤገቱ፥
አንሞ ነመት ህንደርብኔ
ዮኪስ ህንየከኔ፥ ያ ዋቀዮ!
ወር ሁምነ ነመት አርግሲሰን ገሩ
አነረት ወል ገአን።
4 አን በሌሳ ህንቀቡ፥
እሳንሞ አነት ፊገኒ ዳበትና
እንቶልፈቱ፤
ከእ፥ አነት አዴሚ አነ እላልስ!
5 አት ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል፥
ሰበ ለፈራ ሁንዱማት
እላሉዳፍ ከእ!
ወረ አመነሙ ድደኒ
ጀልእነ ሆጀተን ሁንዱማት
አራረ ህንአርግሲስን!

6 እሳን ገልገለ ገልገለ ዴብአኒ ፥
አከ ሰሬ ጉሩርአ
መንደርቾ ኬሰ እንናነኡ ።
7 ኩኖ ፥ አፉንሳኒ ኬሳ
ዱቢ ህንታኔ እንባሱ ፥
አረብንሳኒስሞ አከ ብላት ፤
«ሰላ ከን ኑደገኡ ህንጅሩ»
ጄቹን ያደሳኒ ኬሰ ቱሬ ።

8 አት ገሩ ያ ዋቀዮ ፥
እሳንት እንኮልፍተ ፥
ሰበ ለፈራትስ እንገእፍተ ።
9 ያ ዋቀዮ አንጎኮ ፥
አት ደአኮ ዋን ታቴፍ ፥
አን ስንኤገደ* ፥
10 ዋቀዮኮ ጋሩማሳቲን ገረኮ እንዱፈ ፤
ዋቀዮ ወረ ነጋደን
አሲ ገድ እላሌ ፥
አከ አን ገመዱ እንጎደ ።
*9. 9:9-10

11 ነሞትንኮ አከ ህንእራንፈትኔት ፥
ቶክቹማን እሳን ህንአጂስን !
ሁምነኬቲን እሳን ጆርስ ፥
ለፈት ገድ እሳን ዴብስ ፥
ያ ጎፍታ ፥ ያ ጋቸነኬኛ !
12 ወር ሱን እንአባሩ ሶበስ እንዱበቱ ፤
ዱቢን አረበሳኒ ፥
ጩቡ አፉንሳኒ ኬሳ በኡ
ዋን ተኤፍ ፥
አፍ ጉርጉድሱሳኒቲን ሀቀበመን ፤
13 ዴከምሰኬቲን በዱ እሳን ባስ ፥
በዱ ባስ ፥ አከ እሳን
ህንአርገምኔስ ጎድ !
ዋቀዮ ፥ እጆሌ ያቆብረት
ሀመ አንዳረ ለፉትስ
ሞቲ ተኡሳ ሀቤከን !

14 እሳን ገልገለ ገልገለ ዴብአኒ ፥
አከ ሰሬ ጉሩርአ
መንደርቾ ኬሰ እንናነኡ ።
15 ኛታፍ አሲፍ አቾ እንጆሩ ፥
ዮ ቁፉ ደደበንሞ አፍ እንኛቱ ።

16 አን ገሩ ዋኤ አንጎኬ ነንፋርፈደ ፥
ጋሩማኬቲፍስ ገነመ ገነመ
ሰገሌ ገመቹ ነንደጌስሰ ።
አት አናፍ ደአ ታቴተ ፥
ጉያ ረከን አነረ ገኤትስ
እዶ በቀትና አናፍ ታቴተ ።
17 ያ ዋቀዮ አንጎኮ ፥
ምአ ገራገራቲን ስንፋርፈደ ፥
አት ደአኮት ፥
ዋቀዮኮ እሰ ጋሩማ
አነት አርግሲሱደስ !

ፋርፈና 60

ዋቀዮ መሌ ሆምቱ ህንቶሉ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ ፤ ኩን ዱጋ በኡዳፍ አከ ቆቀ ፋርፈና እሰ «ደራራ» ጄደሜት ፋርፈተሜ ፤ መረሮ ዳዊት እሰ በርሲሳፍ ተኡ ፤ እሰ እን ዬሮ ወረ አረም ብየ ብሻን ለመ ግዱ ሰናፍ ወረ አረም ጦባ ወጅን ወል ሎሌ ፥ ዬሮ ዮአብሞ ዴብኤ ደቻ ሶግዳ ኬሰት ነሞተ ኤዶም ኩመ ኩደ ለመ ሩኩቴ ፋርፈቴ)

1 ያ ዋቀዮ አት ኑገቴ ፥
ሁምነኬኝ ጩብስቴ ፥
ኑት ዴከምቴተ ፥
አመ ዴብኢ ገረኬኝ ጎር !
2 አት ለፍቾ ሶቾፍቴተ ፥
ተተርሳፍቴስ አፉን በንሲፍቴተ ፥
ጩባሳ አት ሱጽ ፥
ከናአቾ እዶሳቲ እንስግጋተ !
3 ሰብንኬ ረከነ ጭማ
አከ አርጉ ጎቴተ ፥
ወንተ መታ ነመ ናኔሱስ
አከ ዳዲ ወይኒት ኑአባፍቴተ* ።
*3. 75:8

4 እዳ ጆላ ገረሳት አከ በቀተኒፍ ፥
አት ወረ ስሶዳተኒፍ
ፉጂ አል ካፍቴተ* ።
5 ምቾትንኬ አከ አልፈመኒፍሞ ፥
አት ሀርከኬ ምርጋዳን ገርጋር ፥
ኑፍስ ዴቢ ዴብስ ! *4. በኡ 17:15

6 ዋቀዮ እዶሳ እሰ ቁልቁላአ
ኬሳ ዱበቴ ፥
«አን ጉድሴ እት ነንገመደ ፥
ሼኬም ኩታ ብያ ነንህረ ፥
ደቻ ሱኮትስ ሰፈሬ
ገርገር ነንህረ ።
7 ብይ ጊልአድ ከንኮት ፥
ብይ ምናሴስ ከንኮት ፤
ብይ ኤፍሬም ጎንፎ ስቢላ
እሰ አን መታኮ
እቲን ኤገቹፍ ካአዱደ ፤
ብይ ይሁዳ ሲቄ ሞቱማኮቲት* ።

[8]ብይ ሞአብ ጫቢ ድቀናኮቲት፥
ብይ ኤዶም ከንኮ ተኡሳ
አርግሲሱዳፍ፥
ኮጲኮ እሰረ ነንቡሰ፤
ብይ ፍሊስጥያ እሰረት ሞኡኮ
ጉድሴ ሀደጌስሱ!» ጇጼ*።
*7. ኡመ 49:8፥10 *8. ሩት 4:7-8

[9]ገረ መንደረ ናኖንሳ
ደላ ደጋቲን መርፈሜት፥
ኤዅቱ ነፍደሬ?
ኤዅቱስ ገረ ኤዶምት ነጌሰሬ?
[10]አት ገሩ ኑገቴተ ምቲ፥ ያ ዋቀዮ?
አት ያ ዋቀዮ፥
ሎልቱኬኛ ወጅንስ
ለፈ ዱላት ህንባቱ።
[11]ወረ ኑጬንቁርሰን ጀላ በኡፍ፥
ገርጋርስ ነማ ሆማ ዋኤ ህንባሱ
ዋን ተኤፍ፥
አት ገርጋርሰ ኑፍ ኬን*!
[12]ዋቀዮ ወጅን ኑእ ሁምነ እንጎደትነ፥
ወረ ኑጬንቁርሰን
ገድ ከን ድጺቱ እሰ።
*11. 118:8-9

ፋርፈና 61
መነ ዋቀዮ ኬሰ ጅራቹዳፍ ሀወኒ ከደቹ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን ምአ ርቡ
ቀቡን ፋርፈተሜ፤ ከን ዳዊት)

[1]ዋመተኮ ደገእ፥ ያ ዋቀዮ!
ከደተኮስ ያዳን ቀብ!
[2]ኤርገ ገራንኮ ጭቴ
አንዳረ ለፋቲ ስንዋመደ፥
ከታ ኦል ከአ
አን ብረ ገኡ ህንደንዴኘን
ነገእ*!
[3]አት አናፍ እዶ ኮሉ እት ገለኒደ፥
ዲነ ዱረት አት ርቃ ደጋ
እሰ ጀባደ*።
*2. 18:2 *3. 71:3፤ ፈኬ 18:10

[4]በረ ሁንዱማፍ ጎዶኬ ኬሰ
ኡቱን ቡፈጼ!
ጋድሰ ቦባኬ ጀለትስ
ኡቱን ኮሉ ገሌ*!
[5]ያ ዋቀዮ፥ አት ወሬገኮ ደጌሴተ፥
እሰ ወር መቃኬ ሶዳተን
አርገተንስ
አናፍ ኬንቴተ። *4. 23:6፤ 17:8

[6]በረ ጅሬኘ ሞትቻት በረ ደበል፥
ወጎትንሳስ ደሎታ ገረ ደሎታት
ሀደርበን*!
[7]በረ ሁንዱማስ
ፋለ ዋቀዮ ዱረ ቴሶረ ሀታኡ!
ጋሩማኒፍ አመነሙማን
አከ እሰ ኤገኒፍ አቦም*!
*6. 21:5 *7. 2ሳሙ 7:16

[8]ጉያ ጉያት ወሬገኮ ኦፍራ ባሱፍ፥
ዩሮ ሁንዱማ
ምአ ገራገራቲን መቃኬ
ነንፋርፈደ!

ፋርፈና 62
ዋቀዮን ዱዋ አብደቹ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ አከ ይዱቱን
ፋርፈቴት፤ ፋርፈና ዳዊት)

[1]ሉቡንኮ ገብ ጇቴ
ዋቀዮን ዱዋ እንኤገት፥
ገርጋርስኮ እሰ ብራ እንዱፈ*።
[2]እን ኮጺሳ ከታኮ፥
ገርጋርሰኮ፥ ደአኮትስ፥
ኤጋ አን ጉድሴ
እዶኮቲ ህንምትቁ*!
*1. 37:7፤ ኢሳ 30:15 *2. 18:2

[3]ሀመ ዮሚት ነመ ቶኮ ሉሉዳፍ
እት ፊግዱሬ?
ሀመ ዮሚትስ እስን
ሁንዱምትኬሰን፥
አከ ኬኘን ዱፌት፥
አከ ደላ ሴኬረኤ ራፈሙትስ፥
እሰ ለፋን ደኡ ያዱሬ?
[4]እሳን እዶሳ እሰ ኡልፍናቲ፥
ገድ እሰ ደርበቹ ዱዋ
እንአኬከቱ፤
ወንት ሶባ እሳንት እንቶለ፥
አፋንሳኒቲን እንኤብሱ፥
ኬሰ ገራሳኒቲን ገሩ እንአባሩ።

[5]ሉቡንኮ ገብ ጇቴ
ዋቀዮን ዱዋ እንኤገት፥
አብዲኮ እሰረ ነንካአደ።
[6]እን ኮጺሳ ከታኮ፥
ገርጋርሰኮ፥ ደአኮትስ፥
ኤጋ አን እዶኮቲ ህንምትቁ!
[7]ዋኤን ኦልፈሙኮቲፍ ኡልፍነኮቲ፥
ዋቀዮ ሀርከ ጅረ፤

ከታንኮ እን አንጎ-ቀቤስ፥
እዶን አን ኮሉ እት ገሉስ
ዋቀዮ ብረ ጅረ።
8 እስን ያ ወረ ሰበሳ ታተኒ፥
ዬሮ ሁንዱማ እሰ አመነዳ!
ወንተ ገራኬሰንት ያደን
እሰ ዱረት ደንገላሳ!
ዋቀዮ እሰ ኑእ ኮሉ እት ገሉደ።

9 ነምን ጥናን ቅሌንሰ፥ ሆማስ ምት፥
ነምን ጉዳን ሶበ፥ ዱጋስ ምት፤
ሚጀነረት አል እንከኡ፥
ወሉመት ቀባንሳኒሞ
ቅሌንሰ ጫላ እንሰልጸቱ*።
10 ወንተ ዶርስሳን አርገሙ
ሀንአመነትና፥
ወንት ሳምቻን አርገሙስ
አከ ቅሌንሳ ተኡሳ ቤካ፥
ቀቤኝ ዮ ጉደቴስ
ገራኬሰን እሰረ ሀንካአትና*!
*9. 39፡5-6፤ ኢሳ 40፡15
*10. ማቴ 6፡19-21፤ ሉቃ 12፡15-21፤
1ጢሞ 6፡9፥17

11 ዋቀዮ ተካ ዱበቴረ፥
አንጎን ከንሳ አከ ተኤ፥
ለመፋስ ዱበቴረ፥
አንስ ከነ ደገኤረ።
12 ጋሩማን ከንኬት፥ ያ ጎፍታ!
አት ነማፍ አከ ሆጂሳት፥
ገቲሳ እንዴብፍተ*!
*12. ሮማ 2፡6-11

ፋርፌና 63
ዋቀዮን ያደኒ ኤገቹ

(ፋርፌና ዳዊት፥ እሰ እን ዬሮ ለፈ አና ብየ ይሁዳ ኬሰ ቱሬ ፋርፌቴደ)

1 ያ ዋቀዮ፥ አት ዋቀዮኮት፥
አን ሰንበርባደ፤
ሉቡንኮ አኩመ ብሻኒ ሰዴቦት፥
አከ ለፍት ብሻን ደቤ፥
ጎጌ ደመ አፍ ኬሳ ፍጡስ፥
ፎንኮ ሰያዬ እንገገበ*፤
2 ከነራ ከን ከኤስ
አንጎኬፍ ኡልፍነኬ አርጉዳፍ
እዶኬ እሰ ቁልቁላአ ኬሰ
እጃን ሰንበርባደዬ።
3 ጋሩማኬ አርገቹን፥
ጅሬኘ አን አመ ጅራዱረ እንወየ፥
ከናፍስ አረብንኮ ሰጀጀተ*፤
4 አን ሀመን ጅሩት ሰንገለቴፈደ፥
ሀርከኮ አል ቀቤሰ
መቃኬ ነንዋመደ።
*1. 42፡1-2፤ 143፡6 *3. 73፡26

5 ሉቡንኮ አከ ዋን አን
ጮማፍ ዱከ ኛዴት እንቁፍት፥
አፉንኮ አረበ እልሌቲን
ሰጀጀተ።
6 ለፈ ጪሰቸኮት ሰንያደደ፥
ዬሮን እላላ ቡሉስ
ዋኤኬ ነንያደ*፤
7 አት ገርጋርሰ አናፍ ታቴተ፥
ጋድሰ ቦባኬ ጀለትስ
ሰገሌ ገመቹ ነንደጌሰሰ*፤
8 ሉቡንኮ ስት እንመጠነ፥
ሀርከኬ ምርጋስ ቀጂልቼ
አል ነቀበ።
*6. 119፡55፤ ኢሳ 26፡9 *7. 17፡8

9 ወር ጅሬኘኮ በሌሱ በርባደን ገሩ፥
ቦለ ለፈ ጀላ እሰ ገድ ፈጎ ኬሰ
ልጡፍ ጅሩ።
10 ብላ አፉን እንቡኡ፥
እርባተ ዋንጎስ እንተኡ።
11 ሞትቻ ገሩ ዋቀዮት እንገመደ፥
ነምን መቃ ዋቀዮቲን
ከከቱ ሁንድኑ
አፍ እንጀጀ፤
አፉን ወረ ሶብዱሞ
እንጩቃለመ።

ፋርፌና 64
አደበ ወረ ሀጦታ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፌቶታፍ፤ ፋርፌና ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ፥ ረከነኮ ከነ ኬሰት
ሰገሌኮ አናፍ ደገእ፤
ጅሬኘኮስ ሶዳቸሰ ዲናቲ
አናፍ ኤግ!
2 ወንተ ወር ጀልአትን
ወል ገአኒ አነት መለን፥
እሰ ወር ሀማ ጎደን
ቱቀ አነት ካሰን ዱራስ፥
አነ ዶክሰ!

3 እሳን አረበሳኒ አከ ብላ እንቀረቱ፥
ዱቢ ሀዳአሰ አከ ጥያ
እዳት ካአቱ።

4እዶ ርጸኒ ጅረኒ
ነመ በሌሳ ህንቀብኔት፥
ዬሮ እን እት ህንያድንት፥
ሶዳ መሌ እሰት ገድ እንዲሱ።

5እሳን ሀማ ጎቹዳፍ
እሰ ያደንት እንጀባቱ፥
ዋኤ ዶክሰኒ ክዮ ካኡስ
እንዱበቱ፥
ያደሳኒትስ፥
«ኤኙ ኑአርጉ ደንደአ?»
እንጂዱ*።
6ኬስ ያደ ገራ ነማ
ገድ ፈጎ ዋን ተኤፍ፥
እሳን ዋን ጀልአ ሆጂቹዳፍ
እንያዱ፥
«ኮረ ኮረትኔ ቆጾፍኔረ»
እንጂዱ። *5· 73፡11፤ 94፡7

7ዋቀዮ ገሩ ጥየሳ
እሳንት ገድ እንዲሰ፥
ዮሙስ እሳን
ኡቱ እት ህንያድን
እንመዳኡ።
8ዱቢን አረበሳኒ እሳን እንጉፈቺሰ
ወር እሳን አርገን ሁንድኑስ
እንበቀቱ*። *8· 34፡21

9ዮሙስ ነሞትን ሁንድኑ እንሶዳቱ፥
ወንተ ዋቀዮ ጎዴ እንህሙ፥
ሆጂሳስ ያደኒ እንሁበቱ።
10ነምን ቀጂላን ዋቀዮት እንገመደ፥
እሰትስ ኮሉ እንገለ፥
ገረ-ቀጂሎትን ሁንድኑስ
እሰ እንጀጁ።

ፋርፈና 65

ዋቀዮን ኬናሳ ሁንዱማፍ ጀጀቹ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤
ፋርፈና ዳዊት፤ ዌዱ)

1ያ ዋቀዮ፥
ጥዮንረት ፋርፈናዳን
ስጀጀቹን እንተአ፥
ወሬግንስ ሲፍ እንባፈመ።

2ያ እሰ ከደተ ነማ ደጌሱ!
ነምን ፎን ኡፈቴ ሁንድኑ፥
ጩቡሳ ወጅን ገረኬ እንዱፈ።

3እረ-ደደርብኬኝ ሁምነ ኑጫሌረ፥
አት ገሩ የከኬኝ ኑፍ እንዲፍተ።

4ነምን አት ፎአቴ
አብዲ መነኬ ኬሰ አከ ቡፈቱፍስ
እን አት አፍት ቡቱ ሀገመዱ!
ወንተ ጋሪ እሰ መነኬ
መነ ቁልቁሉማ ኬሰት
አርገሙን እንቁፍነ*።
5ያ ዋቀዮ አት ኑኦልችተ፥
ሆጂ እሰ ጉዳ ሶዳችሳዳን
ቀጂሉማዳን ዴቢ ኑፍ ኬንተ፤
አንዳረ ለፋ ሁንዱማፍ
ገላኖተ ፈጎ ጅረኒፍስ
አት አመነናሳኒት።
6አት ምአ ጀብና ህደቴ፥
ሁምነኬቲን ቱሎተ ዳብዴ፤
7ሁርሳ ገላናፍ ሁርሳ ደአሳ፥
ወጨ ነሞተ ለፈራስ
ገብ ጀችሲፍተ።
8ወር አንዳረ ለፋ ጅራተን፥
ምልክተ አርግሲሱኬራ ከን ከኤ
እንሶዳቱ፥
ለፈ ገነመ ቢፍቱን ባቴ
ገልገለ ቢፍቱን ልጡት፥
ሰገሌን ገመቹ
አከ ደገአሙ እንጎተ።
*4· 23፡6፤ 63፡2-3፤ 84፡2-5፤ ኬሰ 4፡7

9አት ለፍቸ እንእላልተ፥
ዋን ሁንዱማ እራ ሀፋ
እንላታፍ፥
ጉድፍቴስ እሰ እንበዳፍተ፤
ለግን አት ኬንቴፍ
ብሻን ጉቱ ቀበ፥
ነሞተስ ምዳን እንአርገቺፍተ፤
አከስ ጎቴ ቆጺስቴተ።
10በአ ለፍቻ
ብሻን ባይኤ እንአባፍተ፥
ቡንጉሉሳስ እንቡሌስተ፤
ቲፉዳን እሰ እንላፍፍተ፥
ብቅለሳስ እንበረከቺፍተ።
11ወግቸ ወንተ ጋሪ ስብራ ዱፌን
እንጎንፍተ፥
ገረ አት አዴምቱትስ
ፋንኬ ጮመ እንሮበ፤

12 ለፍት ቆዲን ጮሜ
መርግሳ እንለቤሰአ፥
ጋሮትንስ አከ ዋን ሙዲሳኒት
ህደተኒት፥
ሰገሌን ገመቹ ናኖሳኒት
እንደገአመ።
13 ሆሎትን በኬሳ ኡፍሰኒሩ፥
ደቻ ኬሰትስ ምዳን ለፈ
ዶክሴረ፥
ሁንዱምትሳኒስ
ሰገሌ ገመቹ ደጌሰሰኒ
እንፋርፈቱ*።
*9-13. 67፡6፤ 104፡10-15

ፋርፈና 66
ጎቻን ዋቀዮ ድንቅሲሳ ተኡሳ
(ጌኒስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ዌዱ፥ ፋርፈና)

1 ያ ጉቱማ ብየ ለፉ፥
ዋቀዮት ገመዱኬ
ሰገሌ ጉዳዳን ደጌሰስ!
2 እስን ወር እሰ ኬሰ ጅራተን፥
ኡልፍነ መቃሳ ፋርፈዳ፥
ጀጁ ኡልፍነ አርገሲሱንስ
እሰ ጀጀዳ!
3 ዋቀዮን፥
«ጎቻንኬ ማል ማል
ሶዳችሳደ፥
ድንቅሲሳደስ!
አንጎንኬ ጉዳደ፥
ዲኖትንኬስ ሲፍ እንጉጉፉ!
4 ጉቱማን ብየ ለፉ ጎምብፈሜ
ሲፍ እንሰገደ፥
ወር እሰ ኬሰ ጅራተን
ስፋርፈቱ፥
መቃኬስ ጀጀቹዳን እንፋርፈቱ»
ጂዳ!

5 ኮታ፥ ወንተ ዋቀዮ ጎዴ እላላ!
እን ሆጂሳ እሰ ነሞተረት
ሙልአቱን
እንሶዳተመ።
6 እን ገላንቻ ለፈ ጎጋት ዴብሴ፥
ነሞትንስ ሚለሳኒቲን
ለግቻ ኬሰ ጩአን፤
ከናፍ ኑአ አችት
እሰት እንገመድኔ*።
7 እን ጀብንሳቲን በረበራን እንሞአ፥
ወር ሞርመኒ እረት ከአን
አከ ኦል አፍ ህንቀብኔት፥
እጅሳ ሰበ ለፈራ እንኤገ።
*6. በኡ 14፡21-29፤ ኢያ 3፡16-17

8 እስን ሰበነነ
መቃ ዋቀዮኬኛ ኤብሳ፥
ሰገሌን እቲን እሰ ጀጀተን
አከ ደገአሙ ጎዳ!
9 እን ጅሬኛት ኑኤጌረ፥
ሚልኬኛስ
አከ ህንብትንትሬ ጎዴረ።
10 ያ ዋቀዮ፥ አት ኑቆርቴተ፥
አከ ሜቲን ቆረሜ እላለሙስ
ኑእላልቴተ*።
11 አት ገረ ክዮ ሰናት ኑጌስቴ፥
ወንተ ገድ ኑቀቡስ
ዱግደኬኛረ ኬሴ።
12 አት ነሞትን መታኬኛረ
አከ አዴመን ጎቴ፥
እብዳፍ ብሻን ኬሰ ደርብኔ፤
ኡቱመ ተኡዩ
አት በልእነት ኑባፍቴተ*።
*10. ፈኬ 17፡3 *12. ኢሳ 43፡2

13 አን ቀልመ ጉበቱ ፉደዴ
ገረ መነኬት ኦል ነንገለ፥
ወሬገኮስ ሲፍ ነንባሰ*።
14 እንስ እሰ ዬሮ አን ረክነ ኬሰ ቱሬ፥
አረብንኮ ቱቄ፥
አፉንኮስ ዱበቴደ፤
15 ሆሪ ጮጮሞስ ቀልመ ጉበቱፍ፥
አርሳ ኮርቤሰ ሆላስ
ሲፍ ነንድኤሰ፤
ቱንቱኖፍ ኮርቤሰ ሬአታ
አርሳ ነንጎደ። *13. ዮና 2፡10

16 እስን ወር ዋቀዮን ሶዳተን ሁንድኑ
ኮታ፥ ደጌፈዳ!
አን ወንተ እን አናፍ ጎዴ
ነንህመ።
17 አን ጉድሴ ገረሳት ነንእየዴ፤
አረብንኮስ እሰ ጀጁፍ እንቆጳኤ።
18 አን ሀማ ጎቹ ገራኮት
ኡቱን ያዴረ ተኤ፥
ጎፍትቻ መቱማ
አነ ህንደጌፈቱ ቱሬ*።
19 ዋቀዮ ገሩ ዱጉመ አነ ደገኤረ፥
ሰገሌ ከደተኮቲስ
ያዳን አናፍ ቀቤረ።

20ከደተኮ ዋን አፍራ ሀንዴብስኒፍ፥
ጋሩማሳስ አነራ
ዋን ሀንፉደትኒፍ፥
መቃን ዋቀዮ ሀኤብፈሙ!
*18. ፈኬ 28፡9

ፋርፈና 67
ዋቀዮን በረከተሳቲፍ ጀጁ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና ምአ ርቡ ቀቡን ፋርፈተሚ፤ ዌዱ)

1ዋቀዮ አራረ ኑት ሀአርግሲሱ፥
ኑሀኤብሱስ!
ፉለ እፋዳንስ ኑሀእላሉ*!
*1. ለኮ 6፡24-25፤ ፋር 31፡16

2ከናንስ ያ ዋቀዮ፥
ከራን አት ሆጂቱ፥ ለፈረት፥
ፈይሱንኬስ ሰበ ለፈራ ኬሰት
ሀቤከሙ!
3ነሞትን ገለተ ሲፍ ሀገልቸን፥
ያ ዋቀዮ!
ነሞትን ወልት ቀባንሳኒ
ገለተ ሲፍ ሀገልቸን!
4አት ቀጂልቶት
ነሞተ ዋን ቡልችቱፍ፥
ሰበ ሁንዱማስ ለፈረት
ዋን ጌጌስቱፍ፥
ሰብን ለፈራ ሀገመዱ፥
ገመዱራ ከን ከኤስ ሀፋርፈቱ!

5ነሞትን ገለተ ሲፍ ሀገልቸን፥
ያ ዋቀዮ!
ነሞትን ወልት ቀባንሳኒ
ገለተ ሲፍ ሀገልቸን!

6ለፍት ምዳን ባሴረ፥
ዋቀዮ ጎፍታንኬኝ ኑኤብሴረ*፤
7ዋቀዮ ኑኤብሴረ፥
አንዳረ ለፋ ኬሰ ከን ጅረን
ሁንድኑ
እሰ ሀሶዳተን!
*6. 65፡9

ፋርፈና 68
ፉለ ዴብኡ ዋቀዮ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና ዳዊት፤ ዌዱ)

1ዋቀዮ አል እንከአ፥
ዲኖትንሳስ እንብትማኡ፥
ወር እሰ ጅብንስ
ፉለሳ ዱራ እንበቀቱ*!
2አኩመ ቅሌንስ አረ አፉ፥
አከሱመ አትስ እሳን እንአፍተ፤
አኩመ ገጋን እብደ ዱረት በቁ
ወር ጀልአትን
ፉለ ዋቀዮ ዱራ እንበዱ።
*1. ለኮ 10፡35

3ወር ቀጂሉትን ገሩ እንገመዱ፥
እሳን ዋቀዮ ዱረት
ገመዱሳኒ እንሙልእሱ፥
ገመቹዳንስ ወረ እት ቶሌ
እንተኡ!
4ዋቀዮፍ ዌድሳ፥
ምአ ገራገራቲንስ
መቃሳ ፋርፈዳ፥
እሰ ለፈ ዱዋ ገረራ አዴሙስ
አል ካሳ፥ ፋርፈዳ!
መቃንሳ «እሰ ጅሩ» ጀደመ፥
ፉለሳ ዱረት
ገመዱኬሰን ሙልእሳ*!
*4. ኢሳ 57፡15፤ ኬሰ 33፡26

5ዋቀዮ እዶሳ እሰ ቁልቁላአ
ኬሰ ጅረ፤
ወረ አባ ሀንቀብኔፍ አባን፥
ሃዶቲ ሀዩሳፍስ ፈልማን፥ እሰ*።
6ዋቀዮ ወረ ኮጳ ጅራተኒፍ
ማቲ እንኬናፍ፥
ወረ ሀደመንስ
ገረ ጅሬኝ ጋሪት እንባሰ፤
ወር ሞርመኒ እሰረት ከአን ገሩ
ብየ ቆቆሬ ኬሰ እንጅራቱ።
*5. 10፡14

7ያ ዋቀዮ፥ ዱሮ አት
ሰበኬ ዱረ ቡቴ ካቴ፥
ለፈ ዱዋ ሰነ ኩቴ አዴምቴ*፤
8ቱሉ ሲናት አኩመ ተኤ፥
ፉለ ዋቀዮ ዱረት፥
ፉለ ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል
ዱረት
ለፍች እንሶቾኤ፥
በንቲን ዋቃስ በካ ጮጮጵሴ*።
9በካ ባይኤስ
ብየ እሰ ዱንፉኬ ጎደቴረት
ሮብስቴ፥
ያ ዋቀዮ፥

ዬሮ እን ጂደ ደቤ ላበኤትስ
ሉቡ እት ዴብፍቴ።
10 ዮሙስ ወር ከንኬ ተአን
አቾ ኬሰት እዶ ጅሬኛ
እንአርገተን፤
ያ ዋቀዮ፥ አት ጋሩማኬቲን
ወረ ዋን በርባድቾሱ ደበኒፍ
እሰ እንቆጼስቴ።
*7. በኡ 13፡21 *8. በኡ 19፡16-18፤
አቦ 5፡4-5

11 ዋቀዮ ዱቢሳ እንደጌስሰ፥
ዱበርቶትን
ወር ምስራቾ ህመን ሱን
መጬ ጉዳ ቱረን፤
12 «ሞቶትኒፍ ሎልቶትን እንበቀቱ፤
እሳኖ እንበቀቱ!»
ዱበርቲን መና ቦጁ እንህርት።
13 ዬሮ ወንት አከ ቆቾተ ጉጌ
ሜቲዳን፥
ባሌወንሳኒስ
ወርቄ ብፈ መርጋቲን ኡፍፈመንት
እስንሞ ከረ ሆሎታ ግዱ
እንጪፍቱሬ?
14 ዮሙ እን ሁንዱማ ደንደኡ
ሞቶተ አቾት ብትምሴ፥
አከ ዋን ጬቢን
ቱሉ ዛልሞንረት ቡኤ እንተኤ።

15 ቱሉን ባሻን ቱሉ ዋቀዮት፤
ቱሉን ባሻን ሮጌ ባይኤ ቀበ።
16 ያ ቱሎተ ሮጌ ባይኤ ቀብደኒ፥
ገረ ቱሉ እሰ ዋቀዮ እዶ
ቡፈተሳ ጎደቹ ፌዴ፥
እሰ ዋቀዮ በረበራን እረ ጅራቱ፥
ማሊፍ እጀ ህናፉቲን እላልቱ*?
*16. 132፡13

17 ኮንኮላቶትን መጬ ዋቀዮ
ኩማተመ ባይኤደ፥
ኩማተመ ኩማተማረስ እንጫሉ፤
ጎፍትቾ እሳኒን ቱሉ ሲናቲ
ገረ እዶ ቁልቁሉ ዱፌ፥
ሰበሳ ግዱ ጅረ።
18 አት ዋቀዮ ጎፍታን፥
አቾ ጅራቹዳፍ፥
ወረ ቦጅአመን ፋደቴ፥
እዶ አል ጂዳ ሰነት ባቴተ፤
ነሞተ ግዱዳ፥
ወረ ሞርመኒ ስረት ከአንራዩ
ኬና ፋደቴተ*። *18. ኤፌ 4፡8-9

19 ጎፍትቾ እን ጉዩመ ጉያት
በአኬኘ ኑፍ ባቱ፥
ዋቀዮ እን ኑአልቹ፥
መቃንሳ ሀኤብፈሙ*!
20 ዋቀዮኬኘ ዋቀዮ እሰ ፈይሱደ፥
ዋቀዮ ጎፍታን
ዱአ ጀላ ባሱፍስ ከራ ቀበ።
21 ዋቀዮ ገሩ መታ ዲኖተሳቲ፥
ጉቤ ነመ አኩመ የኬት
ዴዴብኡስ እንሁሬሰ።
22 ጎፍትቾ፥
«አን ብየ ባሻኒ ዴብሴ
እሳን ነንፍደ፥
አን ቱጁበ ገላና ኬሳ
ዴብሴ እሳን ነንፍደ፤
23 አትሞ ሚለኬቲን ዲገ እንቦርጭተ፥
አረብን ሰሮተኬቲስ
ዲገ ዲኖታ እንአራቡ» ጂዴ።
*19. ኢሳ 46፡3-4

24 ያ ዋቀዮ፥ ቶረ አት እቲን
አዴሙት ጅርቱ፥
ቶረ ዋቀዮኮ፥
ሞቲንኮ ገረ እዶ ቁልቁላአት
እቲን ገላ ጅሩ፥
እሳን ሁንድኑ አርገኒሩ*።
25 ወር ፋርፈተን ፋለ ዱራን፥
ወር ምአ ፋርፈና ደጌሰሰን
ቦዴዳን፥
ዱርቦትን ወር ድቤ ሩኩተን
ግዱዳን ቱረን*።
26 ወል ገኢኬሰን ሁንዱማ ኬሰት
መቃ ዋቀዮ ኤብሳ፥
ወር ቡርቅቱ እስራኤል ኬሳ ባተንስ
ጎፍትቾ ጀጀዳ!
27 ቤንያሚን እን እሳን ኬሳ ጥናን
ቶረ እሳን ገልቼ፥
ጉርጉዶትን ይሁዳ ቱተሳኒ ኬሰ፥
ጉርጉዶትን ዜቡሎን፥
ጉርጉዶትን ንፍታሌምስ
አቾ ቱረን።
*24. 24፡7-10፤ 2ሳሙ 6፡13-15
*25. በኡ 15፡20

28 ያ ዋቀዮ፥ አንጎኬ አቦም፥
ያ ዋቀዮ፥ አንጎንኬ እን አት

ኑፍ ጀቴ ሆጂረ ኦልችቴ
እቱማ ሆጀባቱ!
29 ሰበቢ መነ ቁልቁሉማኬ
እሰ ዬሩሳሌም ኬሳ
ገረ ኦሊ ጅሩፍ፥
ሞቶትን ኬና ሲፍ እንፍዱ* ።
30 ሰበ አከ ብኔንሳ ጀጀበት ገሉ ከነ፥
ቱተ ኮሮሚ ሰባ፥
ወረ አከ ጀቢ ወጅን እፈዱ!
ወረ ሜቲዳን ገበርሲሰን፥
ሰበ ሎለት ገመዱስ ብትምስ*!
31 ሶሬሶትን ብየ ግብጢቲ እንዱፉ፥
ኢትዮጵያን አሪፈቴ ሀርከሼ
ገረ ዋቀዮት እንሂጠት*!
*29. 72:10 *30. ሀሰ 29:3
*31. ኢሳ 18:7፤ 19:21፤ 45:14፤
ሆኤ 8:27

32 እስን ሞቱሞትን ለፋ፥
ዋቀዮፍ ዌድሳ፥
ጎፍትቾ ፋርፈናዳን ጀጀዳ!
33 እሰ በንቲወን ዋቃረ፥
በንቲወን ዋቃ
ወረ ዱሪ ዱሪ ኬስ አዴሙ
ፋርፈዳ!
ኩኖ፥ እን ሰገሌሳ፥
ሰገሌ ከከዌሳ
እሰ አንጎ-ቀቤስ እንዴጌስሰ* ።
34 አንጎ ዋቀዮ እሰ ሱራንሳ
እስራኤልረ፥
ጀብንሳስ ዋቀ ኬስ ጅሩ ጀጀዳ!
35 ዋቀዮ፥ ሶዳተማፍ
ድንቅሲሳ ተኡንሳ፥
መነ ቁልቁሉማሳራ እንአርገመ፤
እን ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል፥
እን ሁምናፍ
ጀብነ ሰበሳቲፍ እንኬነ፤
መቃን ዋቀዮ ሀኤብፈሙ!
*33. 29:3

ፋርፈና 69
ዬሮ ረክናት ዋቀዮን ከደቼ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን አከ ቆቀ
እሰ ፋርፈና «ደራራ» ጀደሜ ቤከሜት፤
ከን ዳዊት)

1 አት አነ ኦልች፥ ያ ዋቀዮ!
ብሻን ሞርመ ነገኤ፤
2 አን ደቅደቂ ኬሰት ነንልቅምፈሜ፥
ሚልኮስ ዋን እረ ዳበቱ እንደቤ፤
ብሻን ገድ ፈጎ ኬስ ነንልጠ፥
ሁምን ብሻኒ ነፉደቴ ሶኬ ።
3 አመዎ ወዋቼዩ ነንደደቤ፥
ላጋንስ ነበበቀቄ፤
እጀ ቅሴ ዋቀዮን
ኤገቹራ ከን ከኤስ፥
እጅኮ አርጉ ደደቤ፤
4 ወር ሰበቢ መሌ አነ ጅበን፥
ርፌንሰ መታኮቲረ እንባይአቱ፤
ዲኖትንኮ ወር ሶብዱን
ወር አነ በሌሱ በርባደን፥
ባይኤደ፤
ወንተ አን ሀንሳምን
«እዶሳት ዴብስ!»
ናንጂዱ* ።
*4. 109:2-3፤ ዮሀ 15:24-25

5 ያ ዋቀዮ፥ አት ጎዉማኮ እንቤክተ፥
ወንት አን በሌሴስ
ቶኮሌ ስዱራ ሀንዶከትኔ ።
6 ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
ወር ስአብደተን
ሰበቢኮፍ ጀደኒ ሀንዬላስፈምን!
ያ ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል፥
ወር ሰበርባደን
ሰበቢኮፍ ጀደኒ ሀንቃኔፈምን!
7 አን ሲፍ ጀዴ አረብሶ ባዴረ፥
ዬሉንስ አነረ ቡፈሜረ*፤
8 አን አቦሉተኮት አርመ፥
ሃደኮትስ አለጋ ነንተኤ* ።
*7. 44:22 *8. 38:11

9 መነኬቲፍ ሀናፉን ነጉቤ፥
አረብሶን እቲን ስአረብሰንስ
አነረ ቡኤ*፤
10 ሶሙንኮ፥ ሉቡኮስ ድጽሱንኮ
አረብሶዳፍ አናፍ ተኤ ።
11 ኡፈተ ገዳ ነንኡፈዴ፥
እሳኒፍ ገሩ ነመ መማከሳ
ነንተኤ ።
12 ወር ከረ መንደርቻ ዱረ ታአን
ዋኤኮ እንዱበቱ፥
ወር መቾፍቱንስ ዋኤኮ
እንዌድሱ* ።
*9. 119:139፤ ዮሀ 2:17፤ ሮማ 15:3
*12. 31:11፤ ኢዮ 30:9

13 አን ገሩ ያ ዋቀዮ፥
ዬሮ ስብረት ፉደተማ ተኤት፥

ከደተኮ ስተን ድኤፈደ፤
ያ ዋቀዮ፥ አከ ጋፉማኬ እሰ ጉዳት
ገርጋርሰኬ እሰ አመነማዳን
አናፍ ዴብስ* !
14 አን አከ ህንልቅምፈምኔት
ዶቄ ኬሳ ነባስ፥
ወረ ነጅበን ጀላ፥
ብሻን ገድ ፈጎ ኬሳስ
አከን በኡ ጎድ !
15 ሁምን ብሻኒ ነፉደቴ ህንሶከን፥
ቱጁብን አነ ህንኛትን !
ቦል ነልቅምሴ
አፋንሳ አነረት ህንጩፈምን !
*13. ኢሳ 49፡8

16 አርጁማኬ እሰ ጋሪዳን፥
ዴቢ አናፍ ዴብስ፥ ያ ዋቀዮ !
ገረ-ላፉማኬ እሰ ባይኤዳንስ
ነእላል !
17 ፉለኬ ገርብቾኬ ዱራ ህንዶክስን፤
አን ረከነ ኬሰ ዋነን ጅሩፍ፥
አሪፈዱ ዴቢ አናፍ ኬን !
18 አነት ድአዱ ነፉር፥
ዲቢ ዲኖተኮቲፍ ጀዲ ነአልቾ !

19 አረብሰሙኮ፥ ዬላስፈሙኮ፥
ሰልጵፈሙኮስ አት እንቤከተ፤
ወር አነ ጩንቁርሰን ሁንድኑ
ስዱረ ጅሩ ።
20 አረብሶን ገራኮ ሩኩቴረ፥
አንስ ሚደሜረ፤
ነምን አናፍ አአ
ጀዴን አብደዴ፥
ገሩ ነንደቤ፤
ነጀጀቤሱ ጀዴስ ነንኤገዴ፥
ገሩ ህንአርገትኔ ።
21 ህዳ አከን ኛዱፍ አናፍ ኬነን፥
ዱጋቲ ደንገጋኤስ ዴቡፍ
አከ አን ዱጉፍ
አነት ሂጠተን* ። *21. ማቴ 27፡48

22 ቡዴን ማዲሳኒራ እሳን ህቀቡ፥
ወር ነጋዳን ወሊ ወጅን ታአንስ
ክዮት ህገለን !
23 አከ እሳን ህንአርግኔት
እጅሳኒ ህጃሙ፤
ዬሮ ሁንዱማ ሙዲንሳኒ
አከ ህንጀባትኔ ጎድ* !
24 ዴከምሰኬ እሳንረት ሮብስ፥
አሪንኬ እን ቦበአንስ
እሳን ህቀቀቡ !
25 ቡፈትንሳኒ ህአኑ፥
ጎዶሳኒ ኬሰስ ነምን ህንጅራትን* !
26 እሳኖ እሰ አት ሬብዴ እንአርአቱ፥
ዋኤ ድጵነ ነምቾ
አት መዴስቴስ እንሃሰኡ ።
27 የከሳኒረት የከ አከ ደበለተኒፍ
እሳን ዲስ፥
ገረ ቀጀሎማኬት እሳን
ህንፍድን !
28 መጫፈ ወር ጅራቶን
እት ጫፈመን ኬሳ
መቃንሳኒ ህበሌፈሙ፥
እሳን ወረ ቀጀሎታ ወጅን
ህንጫፈምን* !
*22-23. ሮማ 11፡9-10 *25. ሆኤ 1፡20
*28. በኡ 32፡32-33፤ ዳን 12፡1፤
ሚል 3፡16፤ ሉቃ 10፡20፤ ፊሊ 4፡3

29 አን ገሩ ገደደማደ፥ ድጳታደስ፥
ገርጋርስኬ አል አነ ህቀቡ፥
ያ ዋቀዮ !
30 ዌዱዳን መቃ ዋቀዮ ነንጀጀደ፥
ገለታንስ ጉድነሳ ነንህመ ።
31 ኩን ኮርመ ዮኪስ ቱንቱኖ
እሰ ጋንፉፍ ኮቴ ቀቡ
ድኤሱ ጫላ፥
ዋቀዮት እንቶለ* ።
32 ወር ገድ ቀበመን
ከነ አርገኒ ህገመደን፥
እስን ወር ዋቀዮን በርባደትን፥
ገራንኬስን ህበያነቱ* !
33 ዋቀዮ ወረ ደበኒፍ እንደገአ፥
ሰበሳ ወረ ህደመንስ ህንቱፈቱ* ።
*31. 50፡8-13 *32. 22፡26 *33. 9፡12

34 በንቲን ዋቃ፥ ለፍት፥
ገላን ጉርጉዳን፥
ወንት እሳን ኬሳ ሙኙቀን
ሁንድኑስ
እሰ ህጀጀን !
35 ዋቀዮ መንደረ ጥዮን እንፈይስ፥
መንደሮተ ይሁዳስ
ዴብሴ እንእጃረ፤
ሆጂቶትንሳስ እሰ ኬሰ እንጅራቱ፥
ብይቾስ እንቀባቱ፤
36 ሰኚንሳኒስ እሰ እንዳለ፥

ወር መቃሳ ጃለተንስ እሰ ኬሰ
እንጅራቱ።

ፋርፈና 70
ዋመተ ብርመታ

(ፋር 40፡13-17)

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ከን ዳዊት፤ እሰ ዬሮ እጣን አርፈሙት ፋርፈተሙ)

1 ያ ዋቀዮ፥ ደፊ ነአልቾ፥
ያ ዋቀዮ፥ ነገርጋሩዳፍ አሪፈዱ!
2 ወር ጅሬኘኮ በሌሱ በርባደን፥
ሀዬለአን፥ ሀቃነአንስ!
ወር ሀማን አነ አርገቹት ገመደን፥
ገረ ቦዴ ዴብአኒ ሀሰልጽፈመን!
3 ወር «በገ፥ በገ» አናን ጄደን፥
ቃነአኒ ገረ ቦዴት ሀዴብአን!

4 ወር ስበርባደን ሁንድኡ ገሩ፥
እሳንት ሀቶሉ፥ ስትስ ሀገመደን!
ወር ፈይሱኬ ጃለተንስ
ኡቱ ገርገር ሀንኩትን፥
«ዋቀዮ ጉዳደ!» ሀጄደን!
5 ዋኤኮፍ ዮ ተኤ ገሩ፥
አን ገደደማደ፥ ደባደስ፥
አሪፈዱ ነብረ ገእ፥ ያ ዋቀዮ!
አት ገርጋርሰኮት፥ ፋሪኮትስ፥
ያ ዋቀዮ፥ ኤጋ ሀንቱርን!

ፋርፈና 71
ጉቱማ በረ ጅሬኘ አፊት ገርጋርሰ ዋቀዮት አፍ ኬኑ

1 ያ ዋቀዮ፥ አን ኮሉ ስት ገሌረ፥
አት ዮምዩ አከ አን
ሀንዬላስፈምኔ ጎድ!
2 አት ቀጂሉማኬቲን ከነ ጃላ ነባስ፥
ነአልችስ!
ጉረኬ ገረኮት ቀብ፥ ነገርጋርስ!
3 ዬሮ ሁንዱማ
አከን እት ዴዴብኡት፥
አት ከታ አን እት ገሌ ጅራዱ
አናፍ ተእ!
አት ከታኮፍ መሰራኮ
ዋን አናፍ ታቴፍ፥
አነ ፈይሱዳፍ አቦምቴተ*።

*3· 31፡2-3

4 ያ ዋቀዮኮ፥
ሀርከ ነመ ጃልአ ኬሳ፥
ቀባ ነመ ደልግፈማ፥
ነመ ሁምናን ነመረት ሆጄቱ
ኬሳስ አነ ባስ!
5 ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
አት አብዲኮት፥
አት ሙጨማኮቲ ጀልቀብዴ
አመነናኮት!
6 ገራ ሃደኮ ኬሳ ስቱ ነባሴ፥
ደለቹኮቲ ጀልቀቤ
ስት እርከዴረ፤
ዬሮ ሁንዱማስ ስንጀጀደ*።
7 አን ነሞተ ባይኤዳፍ
ነመ ድንቂንኬ
እረት ሙልአቱን ተኤ፤
አትሞ እሰ ሁምነ-ቀቤስ
አን ኮሉ እት ገሉደ።
8 አን አፋን ጉቴ ስንጀጀ፥
ጉያ ጉቱስ ኡልፍነኬ ነንህመ።

*6· 22፡9-10

9 በረ ዱሉማት አነ ሀንገትን፥
ዬሮ ሁምንኮ ዱሙስ
አነ ሀንዲስን*!
10 ዲኖትንኮ ዋኤኮ እንዱበቱ፥
ወር ርጸኒ ጅሬኘኮ በሌሱ
በርባደንስ፥
ወሊ ወጅን አነት እንኮረቱ፤
11 እሳን፥ «ዋቀዮ እሰ ዲሴረ፥
ከን እሰ አልቹ ሀንጅሩ፥
ዱካ ቡአ ቀባ» እንጄዱ*።

*9· ኢሳ 46፡3-4 *11· 3፡2

12 ያ ዋቀዮ፥ አነራ ሀንፈጋትን፥
ያ ዋቀዮኮ፥
አን ገርጋሩዳፍ አሪፈዱ!
13 ወር ዲነ አነት ተአን
ሀዬላስፈመን፥ ሀዱመንስ፥
ወር ሚደመኮ በርባደንስ
አረብሶዳፍ ሰልጽነ ሀኡፈተን!
14 አን ገሩ እቱመ ፋፌን ስኤገደ፥
እሰ አን እቲን ስጀጀዱ
ሁንዱማስ
እተን ጫልችሰ።
15 አፋንኮ ቀጂሉማኬ እንዱበተ፥
ለኮብሰ ጎቻኬ
ዮን ሁበቹ ደባዴዩ፥
ፈይሱኬ ጉያ ጉቱ ነንህመ።
16 ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥

ሆጂ አንጎኬ ኦል ፋዱዳፍ
ነንዱፈ፤
ቀጂሎማ እሰ ከንኬቲ ዱዋስ
ጀጁዳን ነንያደደ።

17 ያ ዋቀዮ፥ ሙጨማኮቲ ጀልቀብዴ
አት አነ በርሲፍቴተ፤
አንሞ አመዩ
ጎቸኬ እሰ ድንቅሲሳ ነንለብሰ፤
18 እሬኬ ደሎተ አመ ጅሩት፥
አንጎኬስ ደሎተ ዱፉ ሁንዱማት
ሀመን ሀሙት፥
ዱሎሚ መታንኮ ሀሪ ዮ ተኤሌ፥
አት አነ ሀንዲስን፥ ያ ዋቀዮ* !
19 ቀጂሎማንኬ ባይእሴ ኦል ከአደ፥
ያ ዋቀዮ!
አት ወንተ ጉርጉዳ ሆጂቴተ፥
ያ ዋቀዮ፥ ከን አከኬቲ ኤኙሬ?
20 አት ድጽነ ባይኤፍ ሀምነ
አነት አርግሲፍቴተ፥
ዴብቴስ አነ እንጅራችፍተ፤
ቦለ ለፋ እሰ ገድ ፈጎ ኬሳስ
ዴብፍቴ ኦል ነፍደ*።
21 አት ባይኤ አነ እንጉድፍተ፥
ዴብፍቴስ አነ እንጀቢስተ።

*18. 22:30-31፤ ኢሳ 46:4 *20. 30:3፤
1ሳሙ 6:6

22 አንስሞ አመነሙማኬፍ
ክራራን ስንገለቴፈደ፥
ያ ዋቀዮኮ!
መሴንቆዳንስ ስንፋርፈደ፥
ያ ቁልቁሉ እሰ ከን እስራኤል!
23 ዩሮ አን ፋርፈናዳን ስጀጀዱ፥
አፋንኮ፥ ሉቡንኮ
እሼን አት ፋርቴስ፥
ሰገሌ ገመቹ ሀደጌስሰን!
24 ወር ሚደመኮ በርባደን
ዩለአኒ ዋን ቃነአኒፍ፥
አረብንኮስሞ ጉያ ጉቱ
ዋኤ ቀጂሎማኬ ሀዱበቱ!

ፋርፈና 72

ሞቲ ነጋፍ ሞቱማሳ

(ከን ሶሎሞን)

1 ያ ዋቀዮ፥
ወንተ አት ቀጂላደ ጀቴን
ጌጌፈሜ ፈረዱ ሞቲዳፍ ኬን፥
ቀጂልነኬስ እልመ ሞቲ
አርገቺስ!
2 እን ቀጂልናን ሰበኬፍ
ፍርዲ ሀኬኑ፥
ወረ ገደደሞፍስ መዳሊት
ፍርዲ ሀኤጉ!
3 ቱሎትን ነጋ ጉቱ፥
ጋሮትንስ ቀጂሉማ ሰባፍ
ሀኬነን!

4 ሞትች ሰበ ሰነ ኬሳ
ወረ ገደደሞፍ ሀፈረዱ፥
ወረ ደበን ሀገርጋሩ፥
ወረ ጨንቁርስቱ ሀጨጨብሱ* !
5 ሀመ ቢፍቱፍ ጅእ
ጅራተኒ እብሰንት፥
እን ደሎታ ሀመ ደሎታት
ሀጅራቱ* !
6 እን አከ በካ ለፈ መርግ እራ
ሃመሜረት ቡኡ፥
አከ ቲፉ ዴዴብኤ
ለፈ ጂሱስ ሀተኡ!
7 በረሳት ቀጂሎማን ሀለልሱ፥
ሀመ ጅእ ዴብቴ
አርገሙ ደብዱትስ
ነጋን ሀባይአቱ!

*4. 9:12 *5. 72:17፤ 89:3-4

8 ገላና ሀመ ገላናት
ለገ [ኤፍራጢሲ]
ሀመ አንዳረ ለፋት ሀሞኡ* !
9 ወር ለፈ ዱዋ ኬሰ ጅራተን
እሰ ዱረት ሀጉጉፈን፥
ዲኖትንሳስ ብዮ ሀአራበን* !
10 ሞቶትን ተርሺሽ፥
ከን ብየ ገላነ ኬሳስ
ኬና እሳፍ ሀፍደን፤
ሞቶትን ሼባ ከን ሳባስ
እሳፍ ገበረ ሀድኤስን* !
11 ሞቶትን ሁንድኑ እሰ ዱረት
ሀጎምብፈመን፥
ሰብን ለፈራስ እሳፍ ሀሆጂተን!

*8. ዘካ 9:10 *9. ኢሳ 49:23
*10. ኢሳ 60:9፤ 1ሞቶ 10:1-2

12 እን ነመ ደቤ እሰት እየቱ፥
ገደደማ
ነመ እሰ ገርጋሩ ሀንቀብኤስ
እንአልቸ*።

13 እን እሰ ደደባዳፍ
እሰ ወንተ በርባድችሱ ደቤፍ
እንአአ፤
ጅሬኘ ወረ
ወንተ በርባድችሱ ደበኒስ
እን እንአልቾ።
14 ሉቡሳኒ ጩንቁርፈሙ፥
ሁምናን እረት ከኡ ጀላስ
እንፉረ፥
ዲግንሳኒስ እሰ ዱረት
ገት-ጀቤሰ! *12. ኢዮ 36፡15

15 ሞትቾ በረ ዴራ ሀጅራቱ፥
ወርቁን ብየ ሼባ እሳፍ ሀኬነሙ፥
ከደት እሳፍ ዬሮ ሁንዱማ
ሀጎደሙ፤
ኤብስ ጉያ ጉቱ
ገድ እሳፍ ሀሮብስፈሙ!
16 ብይቾ ኬሰ ምዳን ባይአቴ
እራ ሀሀፉ፥
ሀመ በንቲ ቱሎታትስ
ጎበቴ ሀብቅሉ፤
እጅ እን ኬኑስ
አከ ከን ሊባኖን ሀበርጋጉ፤
ነሞትንስ መንደረ ኬሳ፥
አከ መርገ ለፉ ሀደራረን!
17 ሀሙመ ቢፍቱን ጀባቴ ዳበቱት፥
መቃንሳ በረበራን ሀጅራቱ!
መቃንሳ ሀጉደቱስ!
ሰብን ለፈራ ጉቱማት
መቃሳቲን አፍ ሀኤብሰን፥
«እን ኤብፈማደ»
እቲን ሀጂደን*!
*17. ኡመ 12፡3፤ 22፡18

18 መቃን ዋቀዮ ጎፍታ፥
ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል፥
እን ኮጳሳ ወንተ ድንቅሲሳ ሆጄቱ፥
ሀኤብፈሙ*!
19 መቃንሳ እን ኡልፍነ-ቀቤስ
በረበራን ሀኤብፈሙ!
ጉቱማን ብየ ለፉስ
ኡልፍነሳቲን ሀጉተሙ!
አሜን፥ አመስ አሜን*!
*18. 41፡13 *19. ኢሳ 6፡3

20 ከደትን ዳዊት እልመ እሴይ
ከነረት ራወተሙሳኒት።

መጫፍን እን ሰደፉን፥
(ፋርፈና 73-89)

ፋርፈና 73
ዋቀዮን ቀባቹን ዋን ሁንዱማረ ጫሉሳ ብረ ገኡ
(ፋርፈና አሳፍ)

1 ዋቀዮ፥ ሰበ እስራኤሊፍ፥
ወረ ገራንሳኒ ቁላአ ተኤፍ
ዱጉመ ጋሪደ!
2 ዋኤኮቲፍ ዮ ተኤ ገሩ፥
ሚልኮ ብትንትሬ ኩፉ ገኤረ፥
ኤጂትናንኮስ ሙጩጫቹፍ
ጥኖቱ ሀፌ።
3 ወር ጀልኦትን ነጋት ጅራቹሳኒ
ዬሮን አርጌ፥
ወረ ኦፍ ጀጀን ከነት
ዌነኤን ቱሬ*። *3. ኢዮ 21፡7

4 እሳን ድጽነ ህንቀበን፥
ደግንሳኒ ፈያደ፥ ገበታደስ፤
5 ረክን ነመረ ገኡ እሳንረ ህንጌኘ፥
አከ ነሞተ ብራስ
ደእቾ እሳንት ህንቡኔ።
6 ከናፍ ኦፍ ኮርሱ
አከ ነቀተ ሞርማት እንካአቱ፥
ሁምናን ነመረት ከኡስ
አከ ወያት እንኡፈቱ፤
7 እጀሳኒ ጮመቱ በቦኮክሴ፥
እን እሳን ገራት ያደን
ጉቴ እረ ደንገለኤ፤
8 እሳን እንገእሱ
ሁምናን ዋኤ ነመ ጩንቁርሱ
እንዱበቱ፥
ነመ ገረራ ጎረኒስ
አቺ ገድ እንዱበቱ*።
9 አፉኒን በንቲ ዋቃ ብረ እንገኡ፥
አረብንሳኒስ
ብየ ለፉ ወሊን እንገአ፤
10 ከናፍ ሰብን ዋቀዮሌ
እሳንት እንጎረ፥
ዋኑመ እሳን ጂደንስ
ሰፈረ መሌ አከ ብሻኒ እንዱገ።
11 እሳንሞ፥ «ዋቀዮ አተምት
ቤኩ ደንደአሬ?
እሰ ሁንዱማ ገረራ ብረስ
ዋ ቤኩን ጅራሬ?» እንጂዱ*።
*8. 12፡4፤ 109፡2 *11. 10፡11፤ 14፡1

12 እላ! ጀልአትን ወረ አከሲት፥
ዬሮ ሁንዱማ
አፍራ ቡአኒ እንጅራቱ፥
ጀባቻስ እንአዴሙ።
13 ዮስሞ አን አፉማን
ገራኮ ቁልቁልነት
ኤገቹፍ ደመኤሬ?
የከ አከን ህንቀብኔ አርግሲሱፍስ
አፉማን ሀርከኮ ድቀዴሬ*
14 ጉያ ጉያት ደእች አነት ቡኤረ፥
ገነመ ገነመስ አደበሙን
ነኤገተ ቱሬ።
15 ኡቱን፥ «አኩመሳኒ ነንዱበደ»
ጇዴረ ተኤ፥
ደሎተ እጆሌንኬ ኬሰ ጅረን ብረት
አመነሙ ደቤ፥
እሳንስ አከ ገረ ገገለን
ነንጎደን ቱሬ።
16 ዬሮ አን ከነ ሁበቹፍ ጇዴ
እት ያዴሞ፥
ረከሳ ተኤ አነት አርገሜ።
17 ሀመ አን
መነ ቁልቁሉማ ዋቀዮት ገሌ፥
ጀር ሱን ገረ ዱማት
ማል አከ ተአን
ሁበቹ ብረ ገኤት፥ ነረከሴ።
*13. ሚል 3፡ 14-15

18 ዱጉመዩ አት ለፈ ሙጬጫቱረ
እሳን እንዳበቿፍተ፥
ኩኩፈኒ አከ ጩጩበንስ እንጎተ።
19 አተምት በተለት
በዲስ ሶዳችሳን እሳንረ ገኤ፥
አተምትስ ድድመኒ
ናሱ ጉዳዳን ጠጽ ጇደን!
20 አከ ወንት አብጁዳን አርገን
ዬሮ ደመቀን ደበሙ፥
አከሱመስ ያ ጎፍታ፥
አት ዮሙ ካቱ፥
ብፈሳኒ አከ ዋን ህንጅሬት
እንእላልተ።
21 ዮሙ ጅሬኝ አነት ሀዳኤ፥
ዬሮ አኔ ነቱመቴስ፥
22 አን ነመ ጎዋ፥
ነመ ዋ ሁበቹ ህንደንዴኜ ተኤ፥
ስዱረት አኩመ ሆሪ
መርገ ዴዱን ቱሬ።

23 ሀተኡዩ መሌ፥
አን ዬሮ ሁንዱማ
ስብረት ነንሀፈ፥
አትስ ሀርከኮ ምርጋ እንቀብደ*፤
24 አት ጎርሰኬቲን አነ እንጌጌስተ፥
ከነ ቦዴስ ኡልፍነት
አነ እንፉደተ*።
25 ዋቀረት ስመሌ ኤኙን ነንቀባደሬ?
ለፈረትስ ስመሌ ማለን ኤገደሬ?
26 ፎንኮ፥ ኬስ ነሙማኮስ
ዮ ገድ ዱመንዩ፥
ዋቀዮ ገራኮ እንጀጀቤስ፥
በረበራንስ ቆደ አናፍ እንተአ*።
*23. ሮማ 8፡ 35-39 *24. 49፡ 15 *26. 16፡ 5

27 ኩኖ፥ ወር ስራ ፈጋተን
እንበሌፈሙ፥
ወረ አመነሙ ዲሰኒ
ከን ብራት ጎረንስ
አት እንፍጠ።
28 ዋኤኮፍ ዮ ተኤ ገሩ፥
ዋቀዮት ድአቹን አናፍ ጋሪደ፤
ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥
ሆጂኬ ሁንዱማ ህሙዳፍ፥
አን ደአ ስጎደዴረ።

ፋርፈና 74

ቦእቸ ዲገሙ መነ ቁልቁሉማ

(መረሮ አሳፍ)

1 ያ ዋቀዮ፥
አት ማሊፍ ራወቴ ኑገታ?
ሆሎተ ትከኬ ጀለ ጅረንረትስ፥
ዴከምስኬ ማሊፍ ቦበአ*?
2 ወልዳኬ እሰ ዱሪ ዱሪ ጀልቀብዴ
ከንኬ ጎደቴ፥
እሰ ጎሰ ዱንፋኬ ጎደቹዳፍ ፉርቴ፥
ቱሉ ጥዮን እሰ እዶ ቡፈተኬ
ጎደቴስ ያደዱ*!
3 ዲን ዋኑመ መነ ቁልቁሉማ
ኬሰ ጅሩ በሌሴረ፥
ፋነኬ ገረ እሰ ዲገሜ
አከስት ሀፌ ከናት ቀጇልፈዱ*!
*1. 79፡ 13፤ 100፡ 3፤ 23፡ 1 *2. 76፡ 2
*3. 2ሞቶ 25፡ 9

4 ወር ስረት ከአን እዶ ወል ገኢ
እሰ ከንኬቲ
ኬሰ ልጠኒ ቦከሰኒሩ፥

ምልክተ ኦፌ እቲን ቤከመንስ
ዳበተኒሩ፤
5 አከ ነሞተ ቆቶወንሳኒ
ሙኬቲ ኀቡረት ኦል ፉደተኒ፥
እሳንስ ኦፌሳኒቲ
ከናን እንቤከመን።
6 አቹማንስ ሙከሳ
እሰ ብፌ ቅቅርጠማ አርግሲሱ፥
ወልት ቀባሳ ቆቶዳፍ ቡሩሳን
ኩኩተኒ እንጨጨብሰን።
7 እዶኬ እሰ ቊልቊላአት
እብደ ነቀን፥
እዶ ቡፈተ መቃኬስ
ለፈት ደበለኒ ጡሬሰን* ።
8 ገራሳኒትስ፥
«ወልት ቀባሳኒ ለፈራ
እንበሌስነ» ጂደን፤
ብየ ሰነ ኬሳ እዶ እት ወል ገአን
እሰ ከን ዋቀዮ ሁንዱማ
እንጉበን። *7· 2ሞቶ 25፡9

9 ኑእ ምልክቶተ ገራገራ
አቾ ኑፍ ካአመን ህንአርግኑ፥
ራጂን ቶኮሌስ ህንጅሩ፥
ኩን ሀመ ዮሚት አከ ቱሩሞ፥
ኑኬሳ ነምን ቤኩ ህንጅሩ።
10 ሀመጃጂን ሀመ ዮሚት አረብሳ፥
ያ ዋቀዮ፥
ዲን ሀመ በረበራት
መቃኬ ሀቱፈቱሬ?
11 አት ማሊፍ ሀርከኬ ዴብፈታ?
ሀርከኬ ምርጋ ሂከዱ
ለፈራ እሳን በሌስ!

12 ሀተኡዩ መሌ፥ ዋቀዮ ሞቲንኮ
ከን ዱሪ ዱሪት፥
እረ ለፉ ኬሰትስ
ኀቾ ፈይሱሳ ሁንዱማ እንራወተ።
13 አት አንጎኬቲን ገላነ ገርገር ሀርቴ፥
መታ ብኔንሶተ አከ ጀዌ
ገላነት ገለኒስ
ብሻንረት እንጨጨብስቴ* ።
14 አት መታ ባይኤ
እሰ ከን ሌዋታን ብኔንስቾ ጉድቻ
እንሁሬስቴ፥
እሰስ ብኔንሶተ ለፈ ኦና
ኬሰ ጅራተኒፍ
ኛተ ኀቴ እንላቴፍ።

15 አት ቡርቅቱፍ ያቱን
አከ ቡብሰን እንጎቴ፥
ለገ ተካ ህንጎግኔስ እንጎግስቴ።
16 ጉያን ከንኬት፥
ሀልከንስሞ ከንኬት፥
ቢፍቱፍ እብሳ ወረ ካንስ
ስቱ ጭምሴ ዳቤ* ።
17 ዳሪ ለፉ ሁንዱማ ስቱ ዳቤ፥
ቦናፍ ገነስ ስቱ ኡሜ።
*13· 89፡10፤ 104፡6-8፤
በኡ 14፡21-22፤ ኢሳ 27፡1
*16· 104፡19

18 ያ ዋቀዮ፥
ዲን አተም አከ ስአረብሱ፥
ሰብን ኀዋንስ
መቃኬ አተም
አከ ቱፈቱ ያደዱ!
19 ሉቡ ወረ ከንኬቲ ወረ አከ ጉጌ፥
ብኔንሰ ጫካት ህንኬንን፤
ጅሬኘ ወረ ገደደሞ ከንኬቲስ፥
በረበራን ህንእራንፈትን!
20 ብይቾ ኬሳ እዶወን ዶከትና
ወር ዱከናአን፥
ሁምናን ነመረት ከኡዳን
ዋን ጉተኒፍ፥
አትሞ ከኩኬ ያደዱ!
21 ወር ገደደሞን ቃነአኒ
አከ ዴብአን ህንጎድን!
ወር ገድ ዴብአኒፍ ወር ደበን
መቃኬ ሀጀጀትን!

22 ከእ፥ ያ ዋቀዮ ዱቢኬ ፈልመዱ፥
ወር ኀዋን ጉያ ጉቱ
አከ ስአረብሰን ያደዱ!
23 አት እዩ ሀመጃጂኬቲ፥
ጨራት ወረ ስረት ከአኒ
እሰ ዩሮ ሁንዱማ ገረኬት
ኦል ከኡ ህንእራንፈትን!

ፋርፈና 75

አባ ፍርዲ ቀጄላ ተኡሳቲፍ ዋቀዮን ገለቴፈቹ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን አከ ቆቀ ፋርፈና እሰ «ህንበሌስን» ጂደሙት ፋርፈተሜ፤ ፋርፈና አሳፍ፤ ዌዱ)

1 ኑእ ስገለቴፈነ፥
ያ ዋቀዮ፥ ኑእ ስገለቴፈነ!
አት መቃኬ እሰ ቤከማዳን

ወረ ጎቸኬ እሰ ድንቅሲሳ
ህመንት ድአደ* ። *1. ኢሳ 46፡13

2 ዋቀዮ ፥ «ዬሮን ሙርቶ ጎዴ
ዳቤ ሰነት ፥
ፍርዲ ቀጄላ ነንኬነ ፤
3 ለፍት ፥ ወር ለፈረ
ጅራተን ሁንድኑስ
እዶሳኒ ዮሙ ገድ ዲሰን ፥
ኡቱቦተ ለፍቻ ጀቤሴ
ከን ኤጉ አነ»
እንጄደ ።
4 ወረ አፍ ጀጀኒን ፥
«አፍ ህንጀጅና!»
ወረ ጀልአታንስ ፥
«ጋንፊ መታኬሰኒ
እረ-ኬሰ ህንቀበትና!
5 ጋንፊ መታኬሰኒ አል ህንቀበትና!
ሞርመ ያፊቹዳንስ
ህንዱበትና!» ነንጄደ ።

6 ነመ አል ቀቡን በአ-ቢፍቱቲ ፥
ልጠ-ቢፍቱቲ ፥
ለፊ ዱዋቲስ ህንዱፉ ፤
7 ፍርዲ ከን ኬኑሞ ዋቀዮደ ፥
እሰ ቶኮ ገድ እንዴብሰ ፥
እሰ ካንስ አል እንቀበ* ።
8 ዋቀዮ ጦፎ ዳዲ ወይኒ መካ ቀቡ
እሰ ሆመቻኡ አፍ ሀርካ ቀበ ፤
እን ዳዲ ወይንቻ
እሰ ፍርዲፍ ኬነሙራ እንቡሰ ፥
ጀልአትን ለፈረ ጅረን ሁንድኑ
እሰ እንዱጉ ፥
ሲጮሳ ወጅንስ
እሰ እንጡሩርፈቱ* ።
*7. 147፡6፤ 146፡7-9፤ 1ሳሙ 2፡7፤
ኢዮ 5፡11፤ ፊኬ 29፡23፤
ኢሳ 2፡11-16፤ ህስ 17፡24
*8. ኤር 25፡15-16

9 አን ገሩ በረበራን ከነ ነንለብሰ ፥
ዋቀዮን እሰ ከን ያቆብ
ፋርፈናዳን ነንጀጀደ ፤
10 እን መታ ጀልአታ ሁንዱማራ
ጋንፊ እንጭረ ፥
ጋንፍ መታ ወረ ቀጄሎታ ገሩ
አል እንቀበመ ።

ፋርፈና 76
ዋቀዮ ሞእቻን ቤከሙሳ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ ፤ ፋርፈና አሳፍ ፥
እሰ ምአ ርቡ ቀቡን ፋርፈተሙ ፤ ዌዱ)

1 ዋቀዮ ብየ ይሁዳት ቤከማደ ፥
መቃንሳስ ብየ እስራኤልት
ጉዳደ ፤
2 ጎዶንሳ መንደረ ሳሌም ኬሰ
እዶን ቡፈተሳስ
ጥዮን ኬሰ እንዳበቴ* ።
3 እን አችት ጥየ ጸል ጸል
ጄቻ አዴሙ ፥
ጋቸነ ፥ ብላ ፥ ምአ ሎላስ
እንጬብሴ* ።
*2. 9፡11፤ 48፡1-2፤ 132፡13-14፤
ኢሳ 2፡3፤ አባ 17 *3. 46፡9

4 እፍን ስራ እንፍኒነ ፥
ቱሎተ «ቱሉ ቦጁ»
ጄደመኒ ቤከመን
ጫላትስ አት ሱረ-ቀቤሰ!
5 ወር አኔንሳኒ ጉቱዩ
ምእሳኒ ሳመሜ ፥
ህርበ-ህንካኔ እንረፈን ፤
ነሞትን ሎልቱን ሁንድኑ ፥
ሀርከሳኒቲን ዋ ሆጄቹ
ህንደንዴኘ ።
6 ያ ዋቀዮ እሰ ከን ያቆብ!
እፈተኬቲን አባን ፈርዳ ፥
ፈርድሳስ አፍ ወላለኒ
እንጭጪሱ ።

7 አት ገሩ ጉዳ ሶዳችሳደ ፥
ዬሮ ዴከምስኬ ከኡ ፥
ኤኙ ስዱረ ዳበቹ ደንደአሬ?
8 ዬሮ አት በንቲወን ዋቃ ኬሳ
ፍርዲ ደጌስፍቴ ፥
ለፍትሞ ሶዳቴ ጨሉመ ጄቴ* ፤
9 ዋቀዮ ወረ ብየ ለፉ ከነረት
ጩንቁርፈመን አልቹዳፍ ፥
ፍርዲ ጀቤሴ ዳቡፍ እንከአ ።
*8. አን 2፡20

10 ዴከምስ ነሞታዩ
አት ጫላ አከ ጀጀምቱ እንጎደ ፥
ዴከምሰ እሰ እራ ሀፉስ
አከ ምአ ሚደግናት
አፍት እንህደተ ።
11 ወሬገ ጎፍታዳፍ ወሬጋ ፥

እሰ ወሬግደንሰ ዋቀዮኬሰኒፍ
ባሳ!
ወር ናኖሳ ጅራተን ሁንድኑ
ኬና እሳፍ፥
እሰ ሶዳተሙ ሰናፍ ሀፍደን* !
12 እን ሀፉረ እሰ ወረ ጉርጉዶተ
ኬሳ ከኡ
ገድ እንዴብሰ፥
እን ሞቶተ ለፈራሰ
ጉዳ እንሶዳችሰ። *11· 66፡13-15

ፋርፌና 77
ሆጂ ዋቀዮ እሰ ድንቅሲሳ ያደቹዳን ጀጀባቹ

(ጌጌሰቱ ወረ ፋርፌቶታፍ፤ አከ ይዱቱን ፋርፌቴት፤ ፋርፌና አሳፍ)

1 አን ሰገሌኮ ገረ ዋቀዮት
አል ነንካፈደ፥
ነንእየደሰ፤
አን ሰገሌኮ ገረ ዋቀዮት
አል ነንካፈደ፤
እንሰ አነ እንደገአ!
2 አን፥ ጉያ ረክነኮት
ጎፍትቸ ነንበርባደዴ፤
ሉቡንኮሰ ጀጀባቹ ድድናን፥
ሀልከን ጉቱ ሀርከኮ እንድረርፈሜ፥
ህንደደብኔሰ!
3 ዋኤ ዋቀዮ ነንያደደ፥
ሀፉረ ዴራሰ ነንባፈደ፤
ገድ ፈጌሴ እት ያዱኮራ ከን ከኤሰ
ሀፉርኮ እንጥናቴ።

4 ባሌን እጀኮቲ አከ ወልት
ህንቀበትኔ ጎቴ፥
ያድንኮ እንጎለሜ፥
ዱበቹሰ ነንደደቤ።
5 ዋኤ ወንተ ጉዮተ በረ ዱሪት፥
ወንተ ወጎተ ዱሪ ዱሪት ተኤሰ
ነንያደደ*። *5· 143፡5

6 እሰ አን ዱር ምአ ርቡ ቀቡን
ፋርፌቻ ቱሬ
ሀልከን ነንያደደ፤
ገራንኮ እንገደ፥
ሀፉርኮሰ ከነ እንቆረተ።
7 «ጎፍትች በረበራን እንገታሬ?
ዴብኤሰ ፋረ ህንቶሉሬ?
8 ጋሩማንሳ ዱሜ
በራንዩ አከ ህንአርገምኔ ተኤሬ?
ወንት እን ዱቢሳቲን አብደቺሴ፥
ደሎታ ሀመ ደሎታት
ጭቴ ሀፌሬ?
9 ዋቀዮ አራረ-ቀቤሰ ተኡ
እንእራንፈቴሬ?
ኦአሳ አከ ህንአርግሲፍኔፍ
ዴከምሳን ከራ ጩፌሬ?*»
*7-9· 74፡1፤ ፋሩ 5፡1-5፥19-22

10 ዮሙሰ አን፥
«ጎቹ ሀርከ ምርጋ
እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩ፤
ጌደረሙንሳ ያደኮ ድጽሴ»
ነንጀዴ።
11 ያ ጎፍታ፥ ጎቹኬ
እሰ ድንቅሲሳ ዱሪ፥
ወንተ አት ሆጂቴሰ ነንያደደ።
12 ሆጂንኬ ሁንድኑ ያደኮ ኬሰ ጅረ፥
ዋኤ ወንተ አት ሆጂቴሰ ነንያደ።

13 ያ ዋቀዮ፥
ከራን አት ሆጂቱ ከራ
ቁልቁሉማት፥
ዋቀዮሊ ኬሳ ጉዳን አከ
ዋቀዮኬኛ ኤኙ*?
14 አት ዋቀዮ እሰ ሆጂ ድንቅሲሳ
ሆጂቱደ፥
አንጎንኬ ሰበ ለፉት
አከ ቤከሙ እንጎቴ።
15 አት ሰበኬ እጆሌ ያቆቢፍ ዮሴፍ
እሬኬቲን ፉርቴተ። *13· በኡ 15፡11

16 ያ ዋቀዮ፥ ብሻኖትን ሰአርገን፥
ሰአርገኒሰ እንሁንኩረመን፤
ቱጁብን ገላናሞ እንራፈሜ።
17 ዱሜሶትን ብሻን እንሮብሰን፥
ዱሜሰ ኬሳሰ ከከዌን
እንቀቀዌሰኤ፤
ጥይ በከካኬሞ ከረ-ከራ
እንቡአን።
18 ሰገሌን ከከዌኬ እንአዴሜ፥
በለቁሰ በከካሰ
ብየ ለፉ እንእብሴ፥
ለፍቹ ራፈሜ እንሶቹኤ።
19 ከራንኬ ገላነ ኬሰ፥
ዳንዲንኬ ብሻን ጉርጉዳ
ኬሰ ደርቤ፥

ኤጂትናን ፋነኬ ገሩ
ሀንአርገምኔ።
20 አት ሀርከ ሙሴፍ አሮኒን
አከ ነመ ሆሎተ ትክሱት፥
ሰበኬ እንጌጌስቴ* ።
*19-20. በኡ 14፡21-29

ፋርፈና 78
ሴናን ሰበ እስራኤል ኦፍ ኤገቺሱሳ
(መረሮ አሳፍ)

1 ያ ሰበኮ፥ ጉረኬቲን
በርሲሰኮ ደጌፈዱ፥
ጉረኬ ገረ ዱቢ አፋንኮ ኬሳ
በኡት ቀብ!
2 አን ጀቸ ኦጉማቲን
አፋንኮ ነንሳቀደ፥
ጀቸ ዶከታ ዱሪ ዱሪስ
በኬት ነንባሰ* ። *2. ማቴ 13፡35

3 ዱቢ ኑእ ደጌኘ፥ ቤኩ ብረ ጌኘስ፥
እሰ አቦትንኬኘ ኑት ህመን፥
4 ጎቸ ጎፍትቻ እሰ ጀጀማፍ አንጎሳ፥
ድንቂ እን ሆጂቴስ፥
ኑእ ደሎተ ዱፋት እንህምነ መሌ፥
እጀሌሳኒ ጀላ ህንዶክስኑ*!
5 እን አቦሚ እሳፍ ዱጋ በኡ
ያቆብ ኬሰት ጀቤሴ፥
ሴረሳስ እስራኤል ኬሰት
ዳበቴረ፤
እሳን ከነስ እጀሌሳኒ
አከ በርሲሰኒፍ፥
እን አቦተኬኘ እንአጀጀ።
6 ኤጋ፥ ደሎትን እት አኑ
እሳን ከነ አከ ቤኩት፥
ወር አመሌ ህንደለትን ከአኒ፥
ደበርሰኒ እጀሌሳኒት ሀህመን!
7 እሳንስሞ አመነናሳኒ
ዋቀዮረ አከ ካአተኒፍ፥
አቦሞተሳስ ሀኤገን መሌ፥
ሆጂ ዋቀዮ ህንእራንፈትን፥
8 አከሱመስ አከ አባብሊሳኒ፥
ወረ ቦቁ-ጀቤዬ፥
ወረ እሰረት ከአንስ፥
ወረ ያድንሳኒ ዋን ቶኮት
ጀባቴ ህንዳበትኔ፥
ሀፉርሳኒስ ዋቀዮሳኒፍ
ከን ህንአመነምኔ ህንተእን*!
*4. ኬሰ 4፡9-10 *8. ኬሰ 32፡5-6

9 እልማን ኤፍሬም
ወር እዳፍ ጥየ ባተን፥
ጉያ ሎላት ገረ ቦዴሳኒ ዴብአን፤
10 እሳን ከኩ ዋቀዮ ህንኤግኔ፥
አከ ሴረሳትስ ዴዴብኡ
እንድደን።
11 እሳን ወንተ እን ሆጄቴ፥
ድንቂ እን እሳን አርግሲሴስ
እንእራንፈትን።
12 ብየ ግብጥት፥ በኬ ዞአንት፥
ፋለ አቦተሳኒ ዱረት
ዋቀዮ ሆጂ ድንቅሲሳ እንሆጄቴ፤
13 እን ገላነ ገርገር ሀሬ፥
ግዱ እሳን ደበርሴ፥
ብሻንስ አከ ቱላት
አከ ዳበቱ ጎዴ* ።
14 ጉያ ዱሜሳን፥
ሀልከን ጉቱሞ
እብሳ እብዳቲን እሳን እንጌጌሴ* ።
15 እን ለፈ ኦና ኬሰት ከታ ዶሴ፥
ብሻን ባይኤ አከ ገላና፥
ኬኔፊ እሳን አባሴ፤
16 ከታ ኬሳ ብሻን እንያሴ፥
አከ ለጋት እሰ ኬሳ
አከ ሎለኡ እንጎዴ* ።
*13. በኡ 14፡21-22 *14. በኡ 13፡21-22
*15-16. በኡ 17፡6፤ ለኮ 20፡7-11

17 እሳን ገሩ እቱመ ደበለኒ
እሰ እንየከን፥
ለፈ ኦናትስ
አበ ጉድቾረት እንከአን፤
18 ኛተ ደረአን ሰነ «ፍድ»
ጀቹሳኒቲን፥
ዋቀዮን ገራሳኒት እንቆረን።
19 እሳን ዋቀዮረት እንዱበተን፥
«ዋቀዮ ለፈ ዱዋት ማዲ
ድኤሱ ደንደአሬ?
20 ኤዬ፥ እን አከ ብሻን ኬሳ ፋተኡት
ከታ ሩኩቴረ፤
ለጎትን ብሻን ኬሳ
ያአንስ አርገመኒሩ፤
አመሞ እን ቡዴን ኬኑ
እንደንደአሬ?
ሰበሳቲፍስ ፎን እንአርጋፊሬ?»
ጀደን* ።
*17-20. በኡ 16፡3፤ ለኮ 11፡4

21 ከናፍስ ዋቀዮ ከነ ደገኤ
ዴከምስሳ እንቦበኤ፣
እብድ ያቆብት እንቀበቴ፣
አሪንሳስ እስራኤልረት
እንጀባቴ* ።
22 እሳን ዋቀዮት ህንአመንኔ፣
ገርጋርሰሳስ ህንአመነኔ ።
23 ኡቱመ ተኡዩ
እን ኦል ገረራዳ ዱሜሶተ
አጀጂ፣
በልበሎተ ዋቃስ እንበኔ፤
24 ማና አከ ኛተኒፍ
ገድ እሳኒፍ እንሮብሴ፣
ምዳን ዋቀራስ እሳኒፍ እንኬኔ* ።
25 እን ኛተ እሳን ቁፍሱ
እሳኒፍ እንኤርጌ፤
ነምንስ ቡዴነ ኤርገሞተ
ወረ ዋቀራ እንኛቴ ።
26 እን ቅሌንስ በአ-ቢፍቱ
ዋቀ ኬሰ አከ ቅሌንሰኡ ጎዴ፣
ሁምነሳቲንስ ቅሌንሰ ገረ ምርጋ
ገድ እንባሴ ።
27 እን ፎን አከ ብዮ ለፋ፣
ስምብሮተስ አከ ጭረቻ ገላና
እሳንረት ገድ ሮብሴ ።
28 እሳን ኩን ሰፈረሳኒ ኬሰት፣
ናኖ ለፈ ቡፈተሳኒትስ
አከ ቡአን ጎዴ ።
29 እን ወንተ እሳን ደረአን
ዋን እሳኒፍ ኬኔፍ፣
እሳንስ ኛተኒ
በኤሰ ጎደኒ እንቁፈን* ።
30 ገሩ ሰሰትንሳኒ ኡቱ እራ ህንገልን፣
ኛትችስ አመዩ አፉንሳኒ ኬሰ
ኡቱ ጅሩ፣
31 ዴከምስ ዋቀዮ እሳንረት ከኤ፣
እሳን ኬሳ ወረ ጀጀቦ እንአጂሴ፤
እስራኤል ኬሳስ
ደርገጎተ እንኩኩፍሴ* ።

*21. ለኮ 11:1 *24. በኡ 16:4፤
ዮሀ 6:31 *26-29. በኡ 16:13፤
ለኮ 11:31-32 *31. ለኮ 16:31-35

32 ከነ ሁንዱማ ኬሳሞ
እሳን አመስ ጩቡ ሆጄተን፣
ድንቂ እን አርግሲሴስ
ህንአመነኔ ።
33 ከናፍ ጉዮትንሳኒ
አከ ቅሌንሰ ሹፍ ጂዱት፣
ወጎትንሳኒስ ወንተ እት
ህንያደምኒን
አከ ዱመን እንጎዴ ።
34 ዩሮ እን እሳን ኬሳ አጂሴት
እሰ እንእያፈተን፣
ገረሳት ዴብአኒ
ድመኒ እሰ እንበርባደን ።
35 እሳን ከታንሳኒ ዋቀዮ አከ ተኤ፣
ዋቀዮ እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩስ
ፉሬሳኒ አከ ተኤ እንያደተን ።
36 እሳን ገሩ አፉንሳኒቲን
እሰት ኩለን፣
አረበሳኒቲንስ ሶበ እት ዱበተን ።
37 ገራሳኒቲን ገሩ
እሳፍ ጭሞ ህንቱሬ፣
ከኩሳፍስ ህንአመነምኔ ።
38 እን ገሩ ኦአ-ቀቤሰ ዋን ተኤፍ፣
የከሳኒ እሳኒፍ እንዲሴ፣
ለፈራስ እሳን ህንበሌስኔ፤
እን ዩሮ ባይኤ አሪሳ ገድ
እትሴ፣
ዴከምሰሳ ሁንዱማስ
ኦል ህንካፍኔ ።
39 እን ነሞተ ፎኒ ዱዋ ተኡሳኒ፣
ዮኪስ አከ ቅሌንሰ ደርቡ መሌ
ዴብኤ ህንዱፍኔ
ተኡሳኒ እንያደቴ* ።

*39. 103:12-16፤ ኢዮ 7:7፤ 14:2-4

40 እሳን ለፈ ዱዋ ኬሰት
ስአ ሜቀ እሰረት ከአን፣
ስአ ሜቀስ ለፈ ኦና ኬሰት
እሰ ገድሲሰን!
41 እሳን ዴዴብአኒ እሰ እንቆረን፣
እሰ ቁልቁሉ ከን እስራኤልስ
እንአርሰን ።
42 እሳን ጀብነ እሬሳ፣
እሰ ጋፈ እን ቀባ ሀመጃጂ ኬሳ
እሳን ፉሬ ያደት ህንቀበትኔ ።
43 ዩሮ እን ግብጥት
ምልክቶተ አርግሲሴ፣
ድንቂሳስ በኬ ዞአንት ሆጄቴ፣
44 እን ብሻን ለገሳኒ ዲገት ድዲሬ፣
እሳን ያቱ ኬሳስ
ዱጉ ህንደንዴኜ* ፤

45 እን ጉርሙ ቀርጣሳ
እሰ እሳን ኛቴ፥
ፈቴስ እሰ ብየሳኒ በሌሴ
እሳንት ኤርጌ* ።
46 እን ምዳንሳኒ ኮሮጵሳፍ፥
እጆ ዋን እት ደደበኒስ
ሀዋንሳፍ ኬኔ* ፤
47 ሙከ ወይኒሳኒ ጨቢዳን፥
ሀርቡሳኒስ ቆርረ እት ቡሴ
እንበሌሴ* ፤
48 ሳወንሳኒ ጨቢት፥
ከረ ሆሪሳኒስ በከካት እንኬኔ ፤
49 እን ገሬ ኤርገሞተ በሌሰኒ፥
አሪሳ እሰ ፍኒና፥
ዴከምሰ፥ ኮሚ፥
ረከነስ ሂኬ እሳንት ገድ ዲሴ ።
50 አሪሳቲፍ ከራ በኔ ገድ ዲሴ፥
ጅሬኘሳኒ ደእቾ ሰነት
ኬኔ መሌ፥
እን ሉቡሳኒ ዱአ ሀንአልችኔ* ።
51 እን ብየ ግብጥ ኬሰት፥
አንገፈ ተኤ ከን ደለቴ ሁንዱማ፥
ሁምነሳኒ እሰ ጀልቀባስ
ጎዶ እጆሌ ካም ሰነ ኬሰት
ሩኩቴ* ።
52 ሰበሳሞ አከ ሆሎታት
አች ኬሳ ባሴ፥
አከ ከረ ሆሪትስ
ለፈ ኦና ኬሰ ከራ
እሳን አርግሲሴ* ።
53 እን ነጋዳን እሳን እንጌሴ፥
እሳንስ ሀንሶዳትኔ፥
ዲኖተሳኒ ገሩ ገላነቱ እረ ገረገሌ* ፤
54 ገረ ብየሳ እሰ ቁልቁላኣት፥
ገረ ቱሉ ሀርከሳ ምርጋ ቀበቴትስ
እሳን እንፍዴ* ።
55 እን ሰበ ወረ ካን
ፉለሳኒ ዱራ ኦፌ ባሴ፥
ለፈስ ዳለሳኒ ጎዴ ሙከ ቡሱዳን
እሳኒፍ እንሀሬ ፤
ጎሰ እስራኤልስ
ጎዶሳኒ ኬሰ ቡፈቺሴ* ።

*44. በኡ 7፡17-21
*45. በኡ 8፡1-6፥20-24
*46. በኡ 10፡12-15 *47. በኡ 9፡25
*50. በኡ 9፡8-12 *51. በኡ 12፡29
*52. 77፡20 *53. በኡ 14፡26-28
*54. በኡ 15፡17
*55. ኢያ 24፡8-13፤ 23፡3-4

56 እሳን ገሩ ዋቀዮ
እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩ
ቆረኒ እሰረትስ እንከአን ፤
አቦሚ እሰ እሳፍ ዱጋ በኡስ
ሀንኤግኔ* ።
57 እሳን እራ ገረገለኒ
አከ አቦተሳኒ ሀጡማ ሆጀተን፥
አከ እዳ ቀጄልቶት
ጥየ ሀንደርበትኔ፥
እሳንስ ደልገ እንጎረን ።
58 እዶወን አል ከአ እረት ሰገደኒን
ቱቱቀኒ እሰ እንአርሰን፥
ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒቲንስ
እሰ እንሀናፍስሰን* ።
59 ዋቀዮ ከነ ደገኤ
ዴከምሰሳ እንቦበኤ፥
እስራኤልንስ ራወቴ እንቱፈቴ ።
60 እዶ ታኡምሰሳ እሰ ሺሎ፥
ጎዶ እሰ ነሞተ ግዱት
ኬሰ ቡፈቴስ እንዲሴ* ።
61 እን ሰንዱቀ ከኩ
እሰ ሁምነሳ አርግሲሱ ቦጁት፥
እሰ ጉድነሳ አርግሲሱስ
ሀርከ ዲናት እንኬኔ* ።
62 እን ሰበሳ ብላት ደበርሴ ኬኔ፥
ወረ ዱንፋሳረት
ዴከምሰሳ እንቦቤሴ ።
63 ደርገጎተሳኒ እብደቱ ፍጬ፥
ዱርቦተሳኒፍስ ዌዱን ጋኤላ
ሀንዌድፈምኔፍ ።
64 ሉቦትንሳኒ ብላዳን እንዱመን፥
ሃዶትን ሀዩሳሳኒስ
እሳኒፍ ቦኡ ሀንደንዴኘ* ።

*56. አቦ 2፡11-15 *58. ኬሰ 32፡21
*60. ኢያ 18፡1፤ ኤር 7፡12፤
1ሳሙ 4፡11 *61. 1ሳሙ 4፡4-22
*64. 1ሳሙ 4፡17-20

65 ዮሙስ ጎፍትች
አከ ዋን ሀርባ ደመቁት፥
አከ ሉልቱ ጆባ
ዳዲ ወይኒ ቁፌ ዳደቱትስ
እንከኤ ።
66 እን አመጃጂሳ ሩኩቴ
ገረ ቦዴት እሳን ዴብሴ፥
ሀመ በረበራትስ
ዩሎት እሳን ኬኔ* ።

67 እን ጎዶ ዮሴፍ እንቱፈቴ፥
ቆሞ ኤፍሬምስ ሀንፎአትኔ፤
68 ቆሞ ይሁዳ ገሩ፥
ቱሉ ጥዮን እሰ ጃለቴ ሰነስ
እንፎአቴ።
69 መነ ቁልቁሉማሳ
አከ እዶወን አል ከአት እንእጃሬ፥
አከ ለፋትስ በረበራን
ሁንዴሳ ጅቤሴ እንዳቤ።
70 እን ዳዊትን ሆጂታሳ እንፎአቴ፥
ከረ ሆሎታ ኬሳስ እሰ እንባፈቴ።
71 ሃዶቲ ሆላ እልሞሌ ቀበን
ትክሱ ብራስ፥
ያቆብን ሰበሳ፥
እስራኤልንስ ዱንፋሳ
አከ ትክሱፍ እሰ ፍዴ*።
72 ከናፍ ዳዊት ገራ ቀጂላዳን
እሳን ትክሴ፥
ሀርከ-ቶልናንስ እሳን እንጌጌሴ።

*66. 1ሳሙ 5:6-11
*70-71. 1ሳሙ 16:11-12፤ 2ሳሙ 7:8፤
1ሴና 17:7

ፋርፈና 79

በዲስ ብየረ ገኤፍ ቦአኒ ከደቹ

(ፋርፈና አሳፍ)

1 ያ ዋቀዮ፥ ወር ሰበኬ ሀንተእን፥
እሰ አት ዱንፋኬ ጎደቴት ገለኒሩ፤
መነ ቁልቁሉማኬ ጡሬሰኒሩ፤
ዬሩሳሌምንስ ለፈት ደበለኒሩ*፤
2 እሳን፥ አላቲን
ቅሌንስ ኬሰ በለልአን
ሬፈ ሆጂቶተኬ፥
ብኔንስ ለፋስ
ፎን ወረ ሲፍ አፍ ኬነኒ፥
አከ ኛተኒፍ ኬነኒሩፍ*።
3 ናኖ መንደረ ዬሩሳሌምት፥
ዲገሳኒ አኩመ ብሻኒ ደንገላሰን፥
ነምን አዋሉስ ሀንአርገምኔ፤
4 ኑእ ሰበ አላኬኝ ጅረኒፍ ሙከ ገአ፥
ወረ ብየ ናኖኬኝፍስ ጨጰፍ
ቱፈዳፍ ታኔረ*።

*1. 74:1-8፤ 2ሞቶ 25:8-10
*2. ኤር 7:33 *4. 44:13

5 ያ ዋቀዮ፥
ኩን ሀመ ዮሚት አከስ ተአ?
በሩመ ሁንዱማ እንአርታሬ?
ሀናፍቴ ዴከሙንኬስ እቱመ ፋሬ
አከ እብዳ እንጉባሬ*?
6 ሰበ ለፈራ ወረ ስሀንቤከኔረት፥
ሞቱሞተ መቃኬ
ሀንዋመትኔረትስ
ዴከምሰኬ ደንገላስ*!
7 እሳኖ እጆሌ ያቆብ ፍጠኒሩ፤
ቁኤሳስ ኦንሰኒሩ*።
8 የከ አቦተኬኝ ወረ ዱሪ
ኑት ሀንያደትን!
ኑእ መታ ቡፍኔረ፥
ኦአኬቲን ደፊ ኑት አዴም*!

*5. 13:1-2 *6. ኤር 10:25
*7. 2ሞቶ 25:8-12 *8. ህስ 18:1-4፥20

9 ያ ዋቀዮ እሰ ፈይነ ኑፍ ላቱ፥
ኡልፍነ መቃኬቲፍ
ጂዲ ኑገርጋር፥
መቃኬቲፍ ጂዲ ኑኦልቸ፥
ጨቡኬኝስ ኑፍ ዲስ!
10 ሰብን ለፈራ፥
«ዋቀዮሳኒ ኤሰ ጅራ?»
ጂቹዳፍ ማሊፍ ከራ አርገቱ?
ዲገ ሆጂቶተኬ እሰ ደንገላፈሜፍ፥
እጆኬኝ ዱረት ጉማ ባሱንኬ፥
ወረ ሰበኬ ሀንተእንረት ሀቤከሙ*!
11 አድናን ወረ ሀደመኒ ስብረ ሀገኡ፥
እሬኬ እሰ ጭማዳን
ወረ ዱእ እት ፈረደሜ አት
ሀምብስ! *10. 115:2፤ ዮኤ 2:17

12 ያ ጎፍታ፥ አረብሶ ሰብን አላኬኛ
እቲን ስአረብሰን፥
ሀርከ ቶርበ ጎዲ
መታሳኒት ዴብስ*!
13 ኑእ ነሞትንኬ፥
ወር ትከኬ ጆለ ጅሩ ገሩ፥
በረበራን ስገለቴፈን፥
ደሎታ ሀመ ደሎታትስ
ጆጁኬ እንህምነ*!

*12. 137:7-9 *13. 74:1

ፋርፈና 80

ከደተ ዴብቴ ዳበሙ እስራኤል

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን ዱጋ
በኡዳፍ አከ ቆቀ ፋርፈና እሰ «ደራራ»
ጂደሜት ፋርፈተሜ፤ ፋርፈና አሳፍ)

1 ያ ትክሴ እስራኤል፥
አት እን ዮሴፍን አከ ሆሎታ
ጌጌስቴ፥ ደጌፈዱ!

አት እን ቴሶኬ እሰ ኪሩቤል
ባተንረ ጅርቱ፥
እፊኬ ኬሳን ሙልአዱ* !
2 ኤፍሬም፥ ቤንያሚኒፍ
ምናሴ ዱረት፥
ጀብነኬቲን ከእ፥
ኑገርጋሩዳፍስ ኮቱ !
3 ዴብሲ ኑ ዳብ፥ ያ ዋቀዮ !
ኑእ አከ ፈይኑትስ
ፋልኬ ኑፍ ሀእብሱ* !

*1· 18፡10፤ 2ሳሙ 6፡2፤ ፋር 74፡1
*3· 31፡16

4 ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
ሀመ ዮሚት
ከደተ ሰበኬት አርታ* ?
5 አት ቡዴነ እምማኒ
እሳን ኛችፍቴ፥
እምማንስ ቆዳ ጉዳት
አከ ዱገን እንጎቴ።
6 ሰብን ኦላኬኛ ኑረት
አከ ወል ቆሙለን ጎቴ፥
ዲኖትንኬኛስ ኑት እንገእሱ*።
7 ያ ዋቀዮ እሰ ከን መጫ፥
ዴብሲ ኑዳብ !
ኑእ አከ ፈይኑትስ
ፋልኬ ኑፍ ሀእብሱ !

*4· 13፡1-2 *6· 44፡13-14

8 አት ሙከ ወይኒ ብየ ግብጢቲ
ቡቅፍቴ ፍዴ፥
ሰበ ወረ ካን እሰ ዱራ
ኦፍቴ ባፍቴ፥
እሰሞ እንዳብዴ*።
9 አት ለፈሳ ጭርቴ ቁሌስቴፍ፥
እንስ ሀደ ገድ ፈጌፈቴ
ብይቾ እንጉቴ።
10 ጋድዱንሳ ቱሎተ ጎልጌ፥
ደሞትንሳስ ሙኬቲ ጋትራ
ጉርጉዳ ጋድሴሰኒሩ።
11 ደሞተሳ ሀመ ገላናት፥
ለታሳስ ሀመ ለገ ኤፍራጢስት
እንድሪርፈቴ*።
12 ዮስሞ ማሊፍ
ደላ ናኖሳ ቱሬ ዲግዴ፥
ነምን አመ
ከራ ሰነ ደርቡ ሁንድኑ
ሙከቾራ አከ ጭረቱ ጎቴሬ ?
13 ቦርቶሌን ጫካ ኬሳ በኤ
እሰ እንበሌሰ፥
ብኔንስ በኬ ሰነ ኬሰ አዴሙ
ሁንድኑስ እሰ እንኛተ።

*8· ኬሰ 26፡8-9፤ ኢሳ 5፡1-7፤
ኤር 2፡21 *11· ሆሴ 10፡1

14 ያ ዋቀዮ እሰ ከን መጫ፥
አመ አሰ ገረገል፥
ዋቀራ ገድ እላል፥ እጃንስ ቀብ !
ሙከ ወይኒ ከናፍ ድም !
15 ሙከ ሀርከኬ ምርጋን ዳቤ ከነ፥
ብቅልቱ እሰ ኦፊኬቲፍ
ጉድፈቴ ከነስ ኤግ !
16 እብዳን እሰ ጉበኒሩ፥
እሰ ሙረኒሩ፤
እሳንሞ እፈተ ፋለኬቲን
ሀበደን* !
17 ነምቾ እሰ
ሀርከኬ ምርጋ ጅራችሴ፥
እልመ ነማ
እሰ ኦፊኬቲ ጉድፈቴ፥
ሀርከ እረ ቀብ !
18 ዮሙስ ኑእ መቱማ
ስራ ገረ ህንገሉ፤
ኑእስ መቃኬ እንዋመትነ፥
አት ጅሬኛ ኑፍ ኬን !
19 ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
ዴብሲ ኑዳብ፥
ኑእ አከ ፈይኑትስ
ፋልኬ ኑፍ ሀእብሱ !

*16· ሀስ 15፡2-4

ፋርፌና 81

ዋቀዮ ነመ እሳፍ ደገኡ በርባዱሳ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፌቶታፍ፤ ኩን ከራረ ጉዳዳን ዮኪስ አከ ቆቀ ፋርፌና ከናን ዱረ ቤከሚ ቶኮት ፋርፌተሚ፤ ከን አሳፍ)

1 ዋቀዮ፥ አንጎኬኛ
ዋን ተኤፍ፥ እልልቻ !
ዋቀዮ እሰ ከን ያቆብት
ገመዱኬሰን ደጌሰሳ !
2 ፋርፌና ጀልቀባ፥ ዱብሰ ሩኩታ፥
መሴንቆ ነመት ቶሉፍ
ከራረ ደጌሰሳ !
3 ባቲ ጅአት፥ ጎበነ ጅአት፥
ጉያ አያነኬኛትስ ፊኖ አፋፋ* !
4 እን ኩን እስራኤሊፍ ሴረተ፥
ዋቀዮ እሰ ከን ያቆብ ብረትስ፥

ወንተ ቀጀላ ተኤ ፉደተሚደ ።
5 ዑሮ ብየ ግብጥ ሩኩቱፍ በኤ ፥
እን አቦሚ እሳፍ ዱጋ በኡ
እጆሌ ዮሴፍ ግዱ ዳቤ ፤
አንስ ሰገሌ ዱር ህንቤክኔ
ቶኮ ነንደገኤ ።
*3. ሌዎ 23፡24፤ ለኮ 10፡10

6 እንስ ፥ «ገቲቲሳ በአ ጀላ ነንባሴ ፥
ሀርከሳስ ጉቦ ባቹ ነንዲስሴ* ።
7 አት ዑሮ ረክናት እንዋመቴ ፥
አንሞ ኬሳ ስንባሴ ፥
ጎልጋ ዱሜሰ ከከዌ ቀቡ ኬሳ
ሲፍ ደገኤረ፤
ብሻን ሞርኪ ሰነ ብረት
ስቆሬረ* ።
8 ደጌፈዱ ያ ሰበኮ ፥
አን ዋነን ስጎርሱ ቀበ፤
ያ እስራኤል ፥
ኡቱ አናፍ ደጌሴ ፥
አተም ጋሪደ !
9 ዋቀዮሊ ወረ ኦርማ ኬሳ ቶኮሌ
ስኬሰት ህንአርገምን ፥
ዋቀዮሊ ወረ ካኒፍስ ህንሰገድን* !
10 አን ዋቀዮ ጎፍታኬት ፥
አነቱ ብየ ግብጢቲ ስባሴ ፤
አፋንኬ አስ ቀበዱ ፥
አንሞ ሲፍ ነንጉተ ።
*6. በኡ 6፡6፤ ኢሳ 9፡3-4
*7. በኡ 19፡16፤ 17፡7፤ ለኮ 20፡13
*9. በኡ 20፡2-3፤ ኬሰ 5፡6-7

11 «ሰብንኮ ገሩ
ሰገሌኮ ደጌፈቹ እንድዴ ፥
እስራኤል ያደኮት ገሉ
ህንበርባድኔ* ።
12 እሳን መተ-ጀቤዩ
አከ ተአኒፍ ነንዲሴ ፤
ያደሳኒ እሰ ቆጲሰን ዱካስ
እንቡአን ።
13 ሰብንኮ ኡቱ አናፍ ደገኤ ፥
እስራኤል ኡቱ ከራኮረ አዴሜ ፥
14 ስላ አንሞ ዲኖተሳ
ሰልጳት ነንጉጉፍስሰ ፥
አመጃጂሳረትስ ሀርከኮ
ነንገረገልፈደ ።
15 ወር ዋቀዮን ጅበን
እሳፍ እንጉጉፉ ፥
ዑሮንሳኒስ ሀመ በረበራት
ከኑማን ዱሙሳት ።
16 አንሞ ቀመዲ እሰ ጫሉን ስንሶረ ፥
ደመ ሆልቀ ከታ ኬሳ በኡንስ
ስንቁፍሰ» ጂዴ* ።
*11. ኤር 7፡24-26 *16. ኬሰ 32፡13

ፋርፈና 82

ዋቀዮ አባ ፍርዲ እሰ ሁንዱማ ገረራ ተኡሳ

(ፋርፈና አሳፍ)

1 ዋቀዮ ወል ገኢ ዋቃ
ኬሰ እንዳበተ ፥
ዋቀዮሊ ግዱትስ
እን ፍርዲ እንደበርሰ* ።
2 እን ፥ «እስን ሀመ ዮሚት
ጀልእናን ፈረዱ ?
ሀመ ዮሚትስ
ወረ ጀልአታፍ ሎግዱ* ?
3 ወረ ደደቦፍ
ወረ አባን እረ ህንጅሬፍ
ዱጋ ባሳፍ ፥
ወረ ገደደሞፍ ወረ ሆማ ህንቀብኔ
ቀጀልቶት እላላ* !
4 ወረ ደደቦፍ
ወረ ዋን በርባድችሳ ደበን ፉራ ፥
ሀርከ ወረ ጀልአታ ኬሳስ
እሳን ኦልቻ !» እንጂደ ።
*1. 89፡6-8፤ 1ሞቶ 22፡19
*2. ኬሰ 1፡17 *3. ኢሳ 1፡17

5 እሳን ቤኩምሰ
ዮኪስ ሁበትና ህንቀበን ፥
ዱከነ ኬሰ እንዴዴብኡ ፤
ሁንዴን ለፋ ሁንድኑ ራፈማደ !
6 አንሌ ፥ «‹እስን ዋቀዮሊደ ፥
እስን ሁንዱምትኬሰን
እልማን እሰ
ሁንዱማ ገረራ ጅሩት›
ጂዴ ዱበዴረ* ፤
7 ሀተኡዩ መሌ ፥
እስን አከ ነሞታ እንዱቱ ፥
ወረ ጉርጉዶተ ኬሳ
አኩመ እሰ ቶኮስ እንኩፍቱ»
ጂዴ ። *6. ኢዮ 1፡6፤ ዮሀ 10፡34

8 ሰበ ሁንዱማ ከንኬ ዋን ጎደቴፍ ፥
ከእ ያ ዋቀዮ ፥
ብየ ለፋፍ ፍርዲ ኬን !

ፋርፊና 83
ዲነ ከራ ሁንዱማ ነመ መርሱ አሉፍ ከደቼ

(ዌዱ፤ ፋርፊና አሳፍ)

1 ያ ዋቀዮ፥ ገብ ህንጂድን፥
ጨሉመ ህንጂድን፥
አከሱመትስ ኑህንእላልን፥
ያ ዋቀዮ!
2 ኩኖ፥ ዲኖትንኬ
ዴከመኒ እንወጩ፥
ወር ስጅበንስ
መታሳኒ ኦል ቀበተኒሩ፤
3 እሳን ሰበኬረት መለ ቆጲሰን፥
ወረ ጎልጋኬ ጀለ ጅረንረትስ
እንመርየተን* ፤
4 እሳን፥ «ዴብአኒ
ሰበ አከ ህንታኔት፥
ኮታ ለፈራ እሳን እንሀጦፍና!
መቃን እስራኤል
ዴብኤ ህንያደተምን!» ጂደን።
*3. 2:2፤ 35:20

5 እሳኖ ያደ ቶኮን ወሊፍ ገለን፥
ስረት ከኡፍስ ወሊፍ ከከተን፤
6 ጎዶወን ኤዶም፥ ወር እሽማኤል፥
ወር ሞአቢፍ አጋር፥
7 ወር ጌባሊፍ አሞን፥ አማሌቅስ፥
ብይ ፍሊስጥያ፥
ወረ መንደረ ጢሮሲ ወጅን
ከአን።
8 ወር አሶርስሞ
እልማን ሎጢፍ
እሬ ጭማ ተአኒ፥
እሳን ሰነት ደበለመን።

9 ወረ ሚድያን አኩመ ጎቴ፥
ለገ ቂሶንት ሲሳራፍ ያቢንን
አኩመ ጎቴ፥
እሳን ከነስ አከሱመ ጎድ*!
10 እሳን ኩን መንደረ
ኤንዶርት በሌፈመኒ፥
ሬፍሳኒስ ቶርቶሬ
ለፋፍ ጣአ ተኤ፤
11 ጉርጉዶተሳኒ አከ ኦሬቢፍ፥
አከ ዜኤብ፥
አንገፎተሳኒስ አከ ዜባህ
አከ ጣልሙናስ ጎድ*!
12 እሳን ወረ፥ «ኮታ፥ ብየ ዋቀዮ
እዶ ቡፈተሳ ጎደቴ፥
አፈኬኞፍ እንፉደትነ» ጂደኒደ።
*9. አቦ 7:14-15፤ 4:2፤ ኢሳ 9:3-4
*11. አቦ 7:25፤ 8:18-21

13 ያ ዋቀዮኮ፥ አከ አዋረ
ቡቤን ገረ ገገልቼ፥
አከ አበቂ ቅሌንስ ፉዴ
አዴሙስ እሳን ጎድ!
14 አኩመ እብድ ጫካ ጉቡ፥
አኩመ ቦበአን ቱሉ
አራቤ ደርቡ፥
15 አትስ አከሱመ
ቡቤኬቲን እሳን ዱካ ቡኢ
አርአዱ፥
ቅሌንሰኬ እሰ ጀባዳን
እሳን ናስስ!
16 ሀመ እሳን መቃኬ
ዋመቼ ብረ ገአንት፥
ለፈ እሳን እላልችስ፥ ያ ዋቀዮ!
17 ሀዬላስፈመን፥ በረበራን
ለፈ ልጠን ሀደበን!
ቃነአኒስ ሀበሌፈመን!
18 መቃንኬ «እሰ ጅራታ» አከ ተኤ፥
አት ኮጳኬ ጉቱማ ብየ ለፋረት
ጎፍታ እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩ
ተኡኬስ ሀቤከን!

ፋርፊና 84
ገረ መነ ዋቀዮ ያዱ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ኩን ከራረ ጉዳዳን ዮኪስ አከ ቆቀ ፋርፊና ከናን ዱረ ቤከሜ ቶኮት ፋርፈተሜ፤ ፋርፊና እልማን ቆራህ)

1 ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
እዶን ቡፈተኬ ማል ማል
ነመት ቶላ!
2 ሉቡንኮ ኦብዲ መነ ዋቀዮ ያዴ
እንገገብድ!
ሉቡንኮፍ ፎንኮ
ዋቀዮ እሰ ጅራታት
ገመደኒ እንእልልቼ*። *2. 42:1-2

3 ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
ሞቲኮ ዋቀዮኮስ፥
እዶ አርሳኬት ድንቢቲንሌ መነ፥
ግርፍንስ መንኤ
ጩጮተሼ ኬሰ ካአቱ አርገቴ፤

[4] ወር መነኬ ኬሰ ጅራተኒ፥
ፎሮ ሁንዱማስ ጀጁኬ
ፋርፈተን ሀገመደን* !
*4. 84፡10፤ 23፡6፤ 65፡4

[5] ነሞትን ገረ መነኬት አዴሙ
ገራ ኬሳ ቀባተኒ
ስብራ ሁምነ አርገተን፥
ሀገመደን* !
[6] እሳን ፎሮ ደቻ ጎጌ
ነመ ቦስሱ ኬሰ አዴመን፥
እዶ ሰነ ለፈ ብሻን ቡርቁ
እንጎደቱ፤
ቦካን እን ዱረ ሮቡስ
ኤበ እሰረ እንድሪርሰ* ።
[7] እሳን ጫላ
ሁምነ ጎደቻ እንአዴሙ፥
ቱሉ ጥዮን ጉባት
ፋለ ዋቀዮ ዱረት እንአርገሙ ።
*5. 122፡1 *6. ኢሳ 41፡17-20

[8] ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
ከደተኮ አናፍ ደገእ፥
ያ ዋቀዮ እሰ ከን ያቆብ፥
ጉረኬ አሰ ቀብ !
[9] ያ ዋቀዮ፥ ገረ ጋቾነኬኛ እላል፥
ፋለ እሰ ድብዴ ሞስፍቴስ
እላል* !
*9. 2፡6

[10] እዶ ብራ ጉያ ኩመ ቶኮ ኦሉረ፥
ኦብዲኬ ኬሰ
ጉያ ቶኮ ኦሉ ወየ፤
ጎዶተ ጀልእና ኬሰ ታኡኮረ፥
በልበለ መነ ዋቀዮኮ
ዱረ እጃጁ ነንፎአደ* ።
[11] ዋቀዮ ጎፍታን ቢፍቱደ፥ ጋቾነስ፤
እን አያነ፥ ኡልፍነስ እንኬነ፤
ጎፍትቾ ወንተ ጋሪ ተኤ
ወረ በሌሳ መሌ ዴዴብአን
ዱራ ህንህምብሱ* ።
[12] ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
ነምን ስአመነቱ
ገመቹ አተሚ ቀበ !
*10. 27፡4 *11. 97፡11፤ ኢሳ 60፡19

ፋርፈና 85

ጅሬኛ አከ እዶት ዴብፈሙፍ ከደቹ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤
ፋርፈና እልማን ቆራሀ)

[1] ተከ ብየኬት ፋረ ቶልቴተ፥
ያ ዋቀዮ !
ያቆቢፍ አደ ኬንቴተ፤
[2] ሰበኬፍ የከሳ ዲፍቴታፍ፥
ጩቡንሳኒ ሁንድኑስ
ዴብኤ አከ ህንሙልአትኔ ጎቴተ።
[3] ፍኒነ ዴከምሰኬ ሁንዱማ
እራ ዴብፍቴተ፥
አሪኬ እሰ ቦበኡስ ዲፍቴተ ።

[4] ያ ዋቀዮ እሰ ፈይነ ኑፍ ላቱ፥
እዶት ኑዴብስ፤
ኑት ገዱንኬ ሀሁፉ !
[5] አት በረበራን ኑት ዴከምታሬ?
አሩኬስ ደሎታ ሀመ ደሎታት
እት ፋፍታሬ?
[6] ሰብንኬ አከ ስት ገመዱት፥
ዴብቴ ሉቡ ኑት ህንዴብፍቱሬ?
[7] ጋሩማኬ ኑ አርግሲስ፥ ያ ዋቀዮ፥
ገርጋርሰኬ እሰ ፈይሱ ኑፍ ኬን !

[8] ወንተ ዋቀዮ ዱቡቱ
ደጌፈቹ ነንበርባደ፤
ሰብንሳ ወር እሳፍ አፍ ኬነን፥
ገረ ጎዉማት ህንዴብእን መሌ፥
ጎፍትቾ ነጋ እሳንት እንዱበተ* ።
[9] ዱጉመዩ ፈይሱንሳ
ወረ እሰ ሶዳተኒፍ ድአደ፤
ከናፍ ኡልፍን ብየኬኛ
ኬሰ እንቡፈተ ። *8. ኤር 29፡11

[10] ጋሩማኒፍ አመነሙማን
ወል እንአርጉ፥
ቀጀሉማፍ ነጋን
ወል እንዱንገቱ።
[11] አመነሙማን ለፈ ኬሳ እንብቅለ፥
ቀጀሉማን ዋቀ ኬሳ
ገድ እንእላለ* ፤
[12] ዱጉማን ዋቀዮ ዋን ጋሪ እንኬነ፥
ለፍትኬኛስ ምዳን እንባሰ* ፤
[13] ቀጀሉማን ፋለ ጎፍትቻ
ዱረ እንአዴመ፥
ፋንሳስ እሰ ዱካ እንቀጄለ* ።
*11. ኢሳ 45፡8 *12. ዮኤ 2፡12-14
*13. 58፡8

ፋርፈና 86
ረክናን ቀረመኒ ኬሳ በኡፍ ከራ ከደቼ
(ከደተ ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ፥ አን ገደደማደ ደባደስ፥
ጉረኪ ገረኮት ቀብ፥
ነጀላ አዋዱስ!
2 አን ሲፍ አፍ ኬኔረ
አት ሉቡኮ በራር፥
ገርብቾኬ እሰ ስአመነቱ
አት ገርጋር!
አት ዋቀዮኮት!

3 አን ጉያ ጉቱ ገረኬት ነንእየ፥
አት አራረ አነት አርግሲስ፥
ያ ጎፍታ!
4 አን ሀወ ሉቡኮ ገረኬት
አል ነንካፈደ፥ ያ ጎፍታ፥
አት ሉቡ ገርብቾኬ ገመድቼስ!
5 ያ ጎፍታ፥ አት ጋሪደ፥
ጃለለኬቲንስ ነማፍ
ጩቡሳ እንዲፍተ፥
ወረ ስዋመተን ሁንዱማፍስ
ጋሩማንኬ እንባይአተ* ።
6 ያ ዋቀዮ፥ ከደተኮ ጉረት ፋደዱ፥
እሰ አን ስት ሀመቼፍ እዩስ
ያዳን አናፍ ቀብ!
7 አት ዋን አናፍ አዋቱፍ፥
አን ጉያ ረክነኮት ስንዋመደ* ።
*5. 103፡3 *7. 50፡15

8 ዋቀዮሊ ኬሰ ከን አከኬ
ቶኮሌ ህንጅሩ፥ ያ ጎፍታ!
ዋን ሆጂተሜ ኬሳስ
ከን አከ ሆጂኬ ህንጅሩ* ።
9 ሰብን አት ኡምቴ
ሁንድኑ እንዱፉ፥
ፉለኬ ዱረትስ እንጎምብፈሙ፥
ያ ጎፍታ!
መቃኬቲፍስ ኡልፍነ እንኬኑ* ።

10 አት ጉዳደ፥
ሆጂንኬስ ድንቅሲሳደ፥
ስኡመ ዱዋቱ ዋቀዮ!
*8. 135፡5፤ በኡ 15፡11
*9. 96፡7-10፤ ሙል 15፡4

11 አን ሲፍ አመነሜ
አከን ዴዴብኡት፥
ያ ዋቀዮ፥ ከራኬ ነበርሲስ፥
መቃኬ ሰፌፈቼፍስ
ነመ ገራ ቶክቻ ነጎድ* !
12 ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
አን ገራኮ ጉቱዳን ስንገለቴፈደ፥
በረበራንስ መቃኬቲፍ
ኡልፍነ ነንኬነ ።
13 ጋሩማን አት
አነ አርግሲፍቴ ጉዳደ፥
አት ሉቡኮ ቦለ ለፈ ጀላ
እሰ ገድ ፈጎ ኬሳ ባፍቴተ* ።
*11. 25፡4፤ ዮሀ 14፡6 *13. 30፡3

14 ያ ዋቀዮ፥
ወር ገድ-ዲሰት ጅራተን
አነረት ከአን፥
ገሬን ወረ ነመ ሶዳችስኒስ
ጅሬኘኮ በሌሱ እንበርባዱ፤
እሳን ኩን አፍ ዱረ
ስህንቡፈትኔ ።
15 አት ገሩ ያ ጎፍታ፥
ዋቀዮ አአ-ቀቤሳፍ አራረ-ቀቤስ፤
አሪት ሱተ ጀተ፥
ጋሩማንኬፍ አመነሙማንኬሞ
ጉዳደ* ።
16 ገረኮት ገረገል፥
አራረ አነት አርግሲስ፥
ሁምነኬ ገርብቾኬቲፍ ኬን፥
እልመ ገርብቲኬቲስ አልች!
17 ምልክትን ጋሩማኬ
አነረት አከ አርገሙ ጎድ፥
ያ ዋቀዮ፥ አከ አት ነገርጋርቴ፥
አከ አት ነጀጀቤስቴስ፥
ወር አነ ጅበን አርገኒ ሀዩለአን ።
*15. 103፡8፤ በኡ 34፡6

ፋርፈና 87
ጀጀተ ዬሩሳሌም
(ፋርፈና እልማን ቆራሀ፤ ዌዱ)

1 መንደር ዋቀዮ ሁንዴሼ ካኤ፥
ቱሉተ ቁልቁላአ ጉባ እንዳበት፤
2 ዋቀዮ እዶ ቡፈተ ያቆብ
ሁንዱማ ጫላ
መንደረ ጥዮን
ከረሼ ወጅን እንጃለተ ።

3 ያ መንደረ ዋቀዮ፥
ወንት ኡልፍነ-ቀቤስ
ዋኤኬፍ እንዱበተመ፤
4 «ረሃብ-ግብጢፍ ባቢሎንን

ወረ አነ ቤከንት ነንለካአ፥
እሳ፥ ወር ፍሊስጥያ፥
ወር ጢሮስ፥ ወር ኢትዮጵያስ
አከ ወረ አቹት ደለተኒት
ፋደተመን»
እንጂደመ።

5 ዋኤ ጥዮኒፍስ፥
«ነምን ኩን፥ ነምን ሱንስ፥
እሼ ኬሰት እንደለቴ፥
አበ እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩስ
ጀቤሴ እሼ ዳቤረ» እንጂደመ።
6 ዋቀዮ መቃ ሰበ ለፈራ
ዱሮ ጫፋስ፥
«ወር ኩን አቹት ደለተን»
እንጂደ።
7 ወር ፋርፌተኒፍ
ወር ዌድሳ ናነአን፥
«ወንት ሁንድኑ ስብራ
አናፍ እንቡርቀ»
ጂደኒ ወል ጀላ እንቀቡ*።
*7· 36:9

ፋርፌና 88
ቦእቾ ነመ ባይኤ ረከቴ

(ዌዱ፤ ፋርፌና እልማን ቆራህ ጌጌስቱ ወረ ፋርፌቶታፍ፤ አከ ቆቀ ፋርፌና እሰ «መሀላት» ጂደሚ ቤከሜት ፋርፌተሚ፤ መረሮ ሄማን ነመ ኤዝራሃ)

1 ያ ዋቀዮ ጎፍታ አነ ፈይፍቱ፥
ጉያ ገረኬት ነንእየደ፥
ሀልከንስ ፋለኬ ዱረት ነንወዋደ።
2 ከደትኮ ስብረ አናፍ ሀገኡ፥
አትሞ ጉረኬ ገረ ቦእቾኮት ቀብ!

3 ሉቡንኮ ረከነ ቁፍቴት፥
ጅሬኘኮስ ቦለ ለፈ ጀላ
እሰ ገድ ፈጎት ድአቴረ።
4 አን ወረ ገረ ቦልቻ ደቀንት
ነንለካአሜ፥
አከ ነመ ሁምን ህንቀብኔስ ነንተኤ፤
5 አን አከ ነመ
ወረ ዱአን ኬሰት ገተሜ፥
አከ እሰ ወራነሜ
አዋለ ኬሰ ጪሱ፥
አከ ወረ አት ዴብቴ
ህንያደትኔ ነንተኤ፤
ኤጉምስ ሀርከኬ
እሳን ከነራ ጭቴረ*።

6 አት ቦልቾ ገረ ጀላ ኬሰ፥
እዶ ዱከናአፍ ገድ ፈጎ
ኬሰ ነቡፍቴ።
7 ዴከምስኬ ኡልፋቴ አነረ እንጪሰ፥
ደአኬ ሁንዱማስ አነረ
ደምበሊስፍቴ*።
*5· ህስ 32:19-20 *7· 42:7

8 ፍሮትንኮ አከ አነ ዴሰን፥
አንሞ እሳንት
ወንተ ነመ ጅብሲሱ
አከን ተኡ ጎቴተ፤
አከ አን ጀላ ህንባኔትስ
በልበል አነት ጩፈሜረ*።
9 ገዱኮራ ከን ከኤ
እጅኮ ደደባ እንአዴመ፥
ጉዩመ ጉያት አን ስንዋመደ፥
ያ ዋቀዮ!
ሀርከኮ ገረኬት ነንድሪርሰ።
*8· 38:11

10 አት ወረ ዱአኒፍ ድንቂ ሆጂታሬ?
ዮኪስ ኤኬራን ስጀጁፍ
እንከኡሬ?
11 አዋለ ኬሰት ጋሩማንኬ፥
ለፈ በዲሳትስ
አመነሙማንኬ እንህመማሬ?
12 ሆጂነኬ እን ድንቅሲሳን
ዱከነ ኬሰት፥
ዮኪስ ቀጂሉማንኬ
ብየ ወንት ሁንድኑ
እት እራንፈተሜ ሰነት
እንቤከማሬ*?
*10-12· 6:5፤ ኢሳ 38:18

13 አን ገሩ ያ ዋቀዮ፥
ገርጋርሳፍ ገረኬት ነንእየደ፥
ገነመስ ከደትንኮ
ስዱረት እንድአተ።
14 ያ ዋቀዮ፥
ማሊፍ አፍራ ነፈጌስታ?
ፋለኬስ ማሊፍ አነ ዱራ
ዶክስታ?
15 እጆሉማኮቲ ጀልቀቤ
ገደደማ፥ ዱአትስ
ከነን ድአዴደ፥
ናስሱኬ ባዴ፥
ዋነን ጎዱ ወላሌረ።
16 ዴከምስኬ እን ቦበአን ነረ ቡኤረ፥

ናስሱንኬስ በዱ ነባሴረ።
17 እሳን ጉያ ጉቱ አከ ሎላ ነመርሰን፥
ገረ ሁንዱማንስ ናነአኒ
ከራ አነት እንጨፈን።
18 ጃለሌንኮፍ ፍሮትንኮ
አከ አነራ ፈጋተን እንገቴ፥
አመስ ዱከነ ዱዋቱ ሀርያኮት!

ፋርፈና 89

አብዲን ዋቀዮ ኡቱ ሀንራወተምን ሀፉ ደንደአሬ?

(መረሮ ኤታን ነመ ኤዝራሂ)

1 ያ ዋቀዮ፥ ዱሮ ሁንዱማ
ዋኤ ጋሩማኬ
እሰ ባይኤ ነንፋርፈደ፥
አመነሙማኬ ደሎተ ሁንዱማት
አፉንኮቲን ነንለብሰ።
2 አን፥ «ጋሩማንኬ በረበራን
ጀባቴ ዳበቴ፥
አመነሙማኬስ
አከ በንቲወን ዋቃ ጀቤስቴተ»
ጂዴ ነንዱበደ*።
3 አትሞ፥ «እሰ አን ፎአዴፍ
ከኩ ገሌረ፥
ዳዊት ገርብቾኮቲፍ ከከዴረ*፤
4 ‹ሰኚኬ በረበራን ነንጀቤሰ፥
ደሎታ ሀመ ደሎታትስ
ቴሶኬ ነንዳበ›» ጂቴተ*።

*2. 36:5-6 *3. 132:11፤ ኢሳ 55:3
*4. 2ሳሙ 7:16፤ 1ሴና 17:11-14፤
ፋር 132:11፤ ሆኤ 2:30

5 በንቲወን ዋቃ
ሆጂኬ እሰ ድንቅሲሳ፥
ወልገኢን ቁልቁሎታስ
አመነሙማኬ እንጀጀቱ፥
ያ ዋቀዮ*!
6 ዋቀዮን ከን ቅጣቱ
ዱሜስ ገረራ ኤኙቱ ጅራ?
ወረ በንቲ ዋቃረ ጅረን ኬሳስ
ከን አከ ዋቀዮ ኤኙሬ*?
7 ዋቀዮ ወልገኢ ቁልቁሎታ ኬሰት
ጉዳ ሶዳተማደ፥
ወረ ናኖሳ ጅረን ሁንዱማ
ገረራ ጅረ፥
ጉዳ ሶዳችሳደስ። *5. 19:1 *6. 82:1

8 ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
ከን አከኬቲ ኤኙሬ?
ያ ጎፍታ፥ አት አንጎ-ቀቤሰ፥
አመነሙማንኬስ ስናንኤ ጅረ።
9 ቦኮከ ገላናረት ስቱ ጎፍቱማ ቀበ፥
ደአንሳ ዮሙ አል ከኡስ
ስቱ ገብ ጎደ*፤
10 ረሃብ ጀዌ ገላና ሰነ፥
አከ ወንተ ቀለሜት
ለፈት ቱምቴ፤
አንጎ እሬኬቲን
ዲኖተኬ ብትምስቴ*።
11 ዋቅች ከንኬት፥
ለፍችስሞ ከንኬት፥
ብየ ለፋ፥ ወንተ እሰ ኬሰ ጉቴስ
ስቱ አች ካኤ*።
12 ገረ ብታፍ ገረ ምርጋ ስቱ ኡሜ፥
ቱሉን ታቦሪፍ ቱሉን ሄርሞን
መቃኬት እንእልልቹ።
13 እሬን ጀብነ ቀቡ ከንኬት፥
ሀርከኬ ጀባደ፥
ሀርከኬ ምርጋ አል ካፈማደ፤
14 ቴሶንኬ ቀጂሉማፍ ዱጋረ ዳበቴ፥
ጋሩማኒፍ አመነሙማን
ስዱረ እንአዴሙ*።

*9. 107:29፤ 65:7፤ ማቴ 8:26፤
ኢዮ 38:8-11 *10. ኢዮ 9:13፤
26:12፤ ኢሳ 51:9-10 *11. 24:1
*14. 97:2፤ 85:13

15 ሰብን ሰገሌ ገመቹ
ደጌስሴ ቤኩ ሀገመዱ!
እሳን እፈ ፋለኬራ እፉ ኬሰ
እንዴዴብኡ፥ ያ ጎፍታ!
16 እሳን ጉያ ሁንዱማ
መቃኬት ገመዱሳኒ እንደጌስሱ፥
ቀጂሉማኬቲን አል እንካፈሙ።
17 አት ጉድነ ጀብነሳኒት፥
ቶሌ ኑን ጂቹኬቲን
ጋንፈ መታኬኛ አል እንቀብደ።
18 ጋቸንኬኝ ከን ዋቀዮት፥
ሞቲንኬኝስ ከን ቁልቁሉ
እስራኤል*። *18. 84:9፤ 2:6

ዳዊቲፍ አብዲ ኬኑሳ

(2ሳሙ 7:8-16፤ ኢሳ 55:3-5)

19 በረስ እሰ ሲፍ ኦፍ ኬኔት
ሙልአተት እት ዱበቴ፥
«አን ገርጋርሰኮ
እሰ ጀግነ ቶኮት ኬኔረ፥

እሰ ሰበ ኬሳ ፎአሜ
ቶኮስ ኦል ቀቤረ፤
20 ዳዊት ገርብቾኮ አርገዴ፥
ድበተኮ እሰ ቁልቁሉዳን
እሰ ድቤረ።
21 ሀርከኮ ጭምሴ እሳ ወጅን ጅረ፥
እሬንኮሞ እሰ እንጀቤሰ፤
22 ዲን እሰ ገበርሲሱ ህንደንደኡ፥
ነምን ጀልአንስ ገድ እሰ
ህንቀቡ፤
23 ወረ እሰ ጨንቁርሰን
ፉለሳ ዱረት ነንጨጨብሰ፥
ወረ እሰ ጅበንስ ለፋን ነንደአ፤
24 አመነሙማንኮፍ ጋሩማንኮ
እሳ ወጅን ጅሩ፥
መቃኮቲንስ
ጋንፍ መታሳ ኦል እንከአ።
25 ገላነ ሀርከሳ ጀለ፥
ለጎተስ ሀርከሳ ምርጋ
ጀለ ነንገልቸ።
26 እን፥ ‹አት አባኮት፥ ዋቀዮኮት፥
አት ከታ እሰ አን
እት በቀዴ አሉደ›
ጂዴ አነ እንዋመተ።
27 አንሞ አንገፈ፥
እሰ ሞቶተ ለፈራ ጫሉ፥
እሰ ነንጎደ።
28 ጋሩማንኮ በረበራን
እሰ ብረ አከ ጅራቱፍ ነንኤገ፥
ከኩን አን ከከዴ
እሳፍ አመነሜ እንጅራተ።
29 ሰኚሳ በረበራን፥
ቴሶሳስ ሀመ በንቲወን ዋቃ
ጅረንት
ጀቤሴ ነንዳበ።

30 «እጀሌንሳ ገሩ ሴረኮ ዮ ዲሰን፥
አከ እሰ አን ቀጂልቼ ዳቤት
ዮ ጅራቼ ደባተን፥
31 ሴረተኮ ዮ ጡሬሰን፥
አበሚኮስ ዮ ኤጉ ደባተን፥
32 እረ-ደደርበሳኒ ኡሌዳን ነንአደበ፥
የከሳኒቲፍስ እሳን ነንዳነ።
33 ገሩ ጋሩማኮ እሰራ ህንዴብሱ፥
አመነሙማንኮስ ከን ሰባ
ህንተኡ።
34 ከኩኮ ህንጨብሱ፥
ዱቢ አፋንኮ ኬሳ በኤስ
ህንድዲሩ።
35 አን ተካ ቁልቁሉማኮቲን ከከዴረ፥
መቱማ ዳዊትን ህንሶሶቡ።
36 ‹ሰኚንሳ፥ በረበራን እንጅራተ፥
ቴሶንሳስ
ሀመ ቢፍቱን ፉለኮ ዱረ
ጅርቱት እንቱረ፤
37 እን አከ ጅአ
እሼ ዱገ-ባቱ
አመነምቱ ዱሜስ ኬሳ፥
በረበራን ጀባቴ እንዳበተ›»
እንጂቴ።

38 አመ ገሩ እሰ ድብዴ ሞስፍቴት
እንዴከምቴ፥
እሰ እንቱፈቴ፥ እንገቴስ፤
39 ከኩ እሰ ገርብቾኬፍ ዳብዴ
እንዲግዴ፥
ጎንፎሳ ለፈት ደርበቴ፥
ዱራ ጡሬስቴ።
40 መሰራ መንደረሳ
ሁንዱማ እንጅግስቴ፥
መርሳሳስ እንዲግዴ፤
41 ወር አቼን ደርበን ሁንድኑ
እሰ እንሳሙ፥
አሉተሳፍስ ሙከ ገአ እንተአ።
42 ወር እሰ ጨንቁርሰን
አከ ሀርከ ፉደተን ጎቴ፥
ዲኖተሳ ሁንዱማስ
እንገመድቿፍቴ።
43 አርፌ ብላሳ እንገረገልችቴ፥
አደ ሎላ
አከ እን ህንዳበትኔስ እንጎቴ፤
44 ሱራሳ እሰራ ፍጤ፥
ቴሶሳስ ለፈት ደርበቴ፤
45 በረ ደርገጉማሳ ዱራ ገባብስቴ፥
ዩሉስ እት ኡፍፍቴ*።
*38-45. 2ሞቶ 25፡5-10

46 ኩን ሀመ ዮሚት ተአ፥ ያ ዋቀዮ?
አት ራወቴ አፍ ዶከስታሬ?
ዴከምስኬስ
አከ እብዳ ሀቦበኡሬ*?
47 በር ጅሬኝኮ ገባባ ተኡሳ ያደዱ፥
እልማን ነማ
ከን አከሱማኒ ጎቴ ኡምቴ!
48 ነመ ተኤ ጅራቴ፥

ኡቱ ህንዱእን ከን ሀፉ ኤኙ?
ቀባ እዶ ለፈ ጀላ ኬሳስ፥
ኤኙቱ ሉቡሳ አልፈቹ ደንደአ?
*46. 13:1-2

49 ባይእን ጋሩማኬ ዱሪ፥
እን አት አመነሙማኬቲን
ዳዊቲፍ ከከቴ፥
ሜሬሬ ያ ጎፍታ?
50 አን ገርብችኬ ሙከ ገአ ተኡኮ፥
እሰ አን ሰበ ባይኤ
ከነ ሁንዱማፍ
ደንደኤስ ያደዱ፥ ያ ጎፍታ!
51 ገአ ዲኖተኬ ያ ጎፍታ፥
እሰ አት ድብዴ ሞስፍቴትስ፥
ለፈ እን ደቁት
እት ባጬሳኒ ያደዱ!
52 መቃን ዋቀዮ በረበራን ሀኤብፈሙ!
አሜን! አሜን*! *52. 41:13

መጫፍን እን አፉረፉን፥
(ፉርፈና 90-106)

ፉርፈና 90
ዋቀዮ ደንደአ በረበራ ተኡሳ
(ከደተ ሙሴ ነመ ዋቀዮ)

1 ያ ጎፍታ፥
አት ደሎታ ሀመ ደሎታት፥
እዶ ኮሉ እት ገሉ ኑፍ ታቴተ።
2 ቱሎትን ኡቱ እዶሳኒት ህንደለትን
ለፍት፥ ጉቱማን ብየ ለፉስ
ኡቱ ህንአርገምን፥
በረበራ ጀልቀቤ ሀመ በረበራት
አት ዋቀዮደ።

3 አት፥ «ያ እጀሌ ነሞታ፥
አችት ዴብአ» እንጄተ፥
ነመስ ዴብፍቴ
ብዮ እሰ እንጎተ*።
4 ወጋን ኩምን ቶኮ፥
ሲፍ አኩመ ጉያ ከሌሰ ደርቤት፥
አኩመ ደረቤ
ደመቀ ሀልከኒትስ*።
5 አት ነሞተ ሀርቴ እንደበርስተ፥
እሳን አከ ህርበ
ገነመ ነመራ ደርቡት፤
እሳን አከ መርገ እዶሳቲ በዱት፤
6 መርግ ገነመ ለልሴ እንደራረ፥
ገልገለ መታ ቡሴ እንጮለገ*።
*3. ኡመ 3:19፤ ፉር 146:4
*4. 2ጴጥ 3:8 *5-6. 103:15-16፤
ኢሳ 40:6-7፤ ኢዮ 14:2፤
1ጴጥ 1:24-25

7 ኑእ ዴከምሰኬቲን ናስፈምኔ፥
አሪኬቲንስ ዱምኔረ።
8 አት እረ-ደደርበኬኝ ኦፍ ዱረ፥
ጩቡኬኝ እሰ ዶክሳት ሆጄትኔስ
እፈ ፉለኬ ዱረ ኬሴተ*።
9 ጉዮትንኬኝ ሁንድኑ
ኑእ ዴከምሰኬ ጀለ
ኡቱ ጅሩ ደርበን፥
አኩመ እሰ ዱሮ ሀፉረ ዴራ
ባፈትኑትስ፥
ወጎተኬኝ እንፍጥነ።
10 በር ጅሬኛኬኛ ወጋ ቶርባተመ፥
ዮ ባይአቴስ ወጋ ሰዴተመ፤
ወንት እሳን ኬሳ ጉዳት ለካአሙስ
ደደቢፍ ረክነ፥
እሳን ደፈኒ እንደርቡ
ኑእስ ባሌ ባፍኔ እንሶክነ።*8. 19:12

11 ሁምን አሪኬቲ ኤኙት ደገአማ?
አከ ኡልፍነ ጉዳ
እሰ ሲፍ ተኡት፥
ዴከምሰኬ እሰ ጉዳ
ኤኙቱ ሁበተሬ?
12 ኑእ ኦጉማ ገራት አከ ገልፈትኑት፥
አት ጉዮተ ጅሬኛኬኛ
ለካኡ ኑበርሲስ*! *12. 39:4-6

13 ሀመ ዮሚት ዴከምታ?
ዴብእ፥ ያ ጎፍታ!
ገርቦተኬቲፍ ኦእ*!
14 በረኬኝ ጉቱ ገመድኔ
አከ እልልችኑት፥
አት ገነመ ጋሩማኬቲን ኑቁፍስ!
15 አኩመ ጉዮተ ባይኤ ኑገድሲፍቴ፥
አኩመ ወጎተ ባይኤ
እት ሀማ አርግኔስ፥
አመሞ ኑገመድቺስ!
16 ሆጂንኬ ገርቦተኬት፥
ጉድንኬስ እጆሌሳኒት
አከ ሙልአቱ ጎድ!
17 ዋቀዮኬኝ ጎፍትች ፉረ ኑት ሀቶሉ፥
እን ሆጂ ሀርከኬኛስ ጭምሴ
ኑፍ ሀዳቡ!

ኤዮ ሆጂ ሀርከኬኛ
ጭምሲ ዳብ! *13. 13፡1-2

ፋርፈና 91
ኤጉምሰ ዋቀዮ ጆለ ጅራቹ

[1]ነምን ጎልጋ
እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩ
ኬሰ ጅራቱ፥
ጋድሰ እሰ ሁንዱማ ደንደኡ
ጆለ እንቡፈተ፤
[2]ዋቀዮን፥ «አን ስት ኮሉ ገሌረ፥
አት መሰራኮት፤
አት ዋቀዮኮ እሰ አን
አመነዱደ» እንጂደ*። *2. 18፡2

[3]ዋቀዮ፥ ክዮ ነምን ሲፍ ካኤ፥
ደእቾ ነመ በሌሱራሰ ስኦልቾ፤
[4]ሀርከሳቲን ስጎልቦበ፥
ቦባሳ ጆለት ኮሉ እንገልተ፥
አመነሙማንሳ ጋቾናፍ፥
መርሳ ሲፍ እንተአ*።
[5]ወንት ሀልከን ነመ ሶዳችሱ፥
ጥይ ጉያ ነመት ገድ ዲፈሙሰ
ስህንሶዳችስን!
[6]ደእቾ ዱከናን ነመት ዱፉ፥
ዱኩበ አዴማ
ሳፉ ነመ በሌሱሰ ህንሶዳትን!
[7]ኩምን ቶኮ ስቡኬት
ኩምን ኩደንሰ
ገረ ምርገኬት ዮ ኩፈንዩ፥
ወንት ነመት ዱፉ ኩን
ስት ህንድአቱ፤
[8]አት ገሩ እጆኬቲን እላልቴ፥
ገቲ ወረ ጆልአታፍ
ባፈሙ እንአርግተ። *4. 17፡8

[9]አት፥ «ያ ዋቀዮ፥
አት እሰ አን ኮሉ እት ገሉደ»
ጂቴተ፤
እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩሰ
እዶ ኮሉ እት ገልቱ ጎደቴተ።
[10]ወንት ሀማን ስት ህንቡኡ፥
ደእቾስ መነኬት ህንድአቱ።
[11]ከራ አት አዴምቱ ሁንዱማት፥
አከ ስኤገኒፍ ኤርገሞተሳ
ሲፍ እንአበመ፤
[12]ሚልኬ ደጋት አከ ህንቡኔፍ፥
እሳን ሀርከረት ስባቱ*።
[13]አት ሌንጫፍ መርአታረ እንኤጆተ፥
ሌንጬ ሳፈላፍ ጆዌ እንድዲተ*።
*11-12. ማቴ 4፡6 *13. ሉቃ 10፡19

[14]ዋቀዮም፥
«ሰበቢ እን ነጃለቴ
አነት መጠኑፍ፥
አን እሰ ነንአልቾ፤
ዋን እን መቃኮ ቤኩፍሰ፥
ኤጉምሳን አል እሰ ነንቀበ።
[15]እን አነ እንዋመተ፥
አንሰ ዴቢ ነንኬናፍ፥
ዩሮ ረከናት
እሳ ወጅን ነንጅራደ፥
አቾ ኬሳ እሰ ነንባሰ፥
ኡልፍን አከ እን አርገቱሰ
ነንጎደ*።
[16]በረ ዴራዳን እሰ ነንቁፍሰ፥
አከ አን ፈይሱሰ
እሰ ነንአርግሲሰ» እንጂደ።
*15. 50፡15

ፋርፈና 92
ዋቀዮን ቀጂሉማ ሆጂሳቲፍ ጆጆኒ ቤክስሱ

(ፋርፈና፤ ዌዱ፤ ጉያ ሰንበታፍ)

[1]ዋቀዮፍ ገለተ ገልቹን፥
ያ እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅርቱ፥
መቃኬ ጆጆተኒ ፋርፈቹን
ማል ማል ጋሪደ*!
[2]ገነመ ጋሩማኬ፥
ሀልከንሰ አመነሙማኬ ህሙን፥
[3]ሰገሌ ምአ ርቡ ኩደን ቀቡፍ
ከን ከራራቲን፥
ሰገሌ መሴንቆቲንሰ
ደጌስሱን ጋሪደ።
[4]አት ያ ጎፍታ፥ ጎቾኬቲን
ነገመድቼፍቴተ፥
ሆጂ ሀርከኬት ገመዴ
ነንፋርፈደ!
[5]ሆጂንኬ አተም ጉዳደ፥ ያ ዋቀዮ፥
ያድንኬሰ ማል ማል ገድ
ፈጎደ*!
*1. 147፡1 *5. 104፡24፤ ኢሳ 55፡9

[6]ወላላን ከነ ህንቤኩ፥
ጎዋንሰ ከነ ህንሁበቱ።
[7]ወር ጆልአትን አከ መርጋ
ብቅለ ዮ ቶለንዩ፥

ወር ሀማ ጎደን ሁንድኑስ
ዮ ደራረንዩ፥
እሳን ራወተኒ በሌፈሙፍ ጅሩ* ።
8 አት ገሩ፥ ያ ጎፍታ!
በረበራን ሁንዱማ ገረራደ ።
9 እላካ፥ ዲኖተኬ ያ ጎፍታ!
እላ ዲኖትንኬ ለፈራ እንበዱ፥
ወር ሀማ ጎደን ሁንድኑስ
እንብትምፈሙ!

*7· ፈኬ 24:19-20

10 አት ገሩ ጋንፈ መታኮቲ፥
አከ ጋንፈ ገፈርሳት
አል እናፍ ካፍቴ፥
ድበተ ሆአስ ነድብዴ* ።
11 እጅኮ ገድ ዴቢ ዲኖተኮ እንአርገ፥
ጉርኮስ ወጨ ወረ ሀሞተ
አነረት ከአኒ እንደገአ ። *10· 23:5

12 ነምን ቀጅላን አከ ሙከ ሜጢ
ብቅለ እንቶለ፥
አከ ጋትራ ሊባኖስስ
አል እንጉደተ ።
13 እሳን አከ ብቅልቱ
መነ ዋቀዮ ኬሰ ዳበመኒ፥
ኦብዲ ጎፍታኬኛ ኬሰት
እንለልሱ ።
14 ዱሉመ ኬሰዩ እጅ እንጎደቱ፥
እሳን ዩሮ ሁንዱማ ጂደ ቀቡ
እንለልሱስ* ።
15 ኩን ቀጅልነ ዋቀዮ እንህመ፤
እን ከታኮት፥ እሰ ብረሞ
ጀልእን ህንጅሩ* ።

*12-14· 1:3፤ 52:8 *15· ኬሰ 32:4

ፋርፈና 93

ጉድነ ዋቀዮ ሞትቻ

1 ዋቀዮ ሞቲደ፥ እን ሱራ ኡፈቴ፥
አንጎስ ኡፈቴ
አከ ህደትናትስ እሰ ህደቴ፤
ብይ ለፋ ጀባቴ እንዳበተ፥
እዶሳቲስ ህንቡተቱ* ።
2 ቴሶንኬ ዱሪ ዱሪ ጀልቀቤ
ጀባቴ እንዳበተ፤
አት በረ ዱሪ ዱሪ
ጀልቀብዴ ጅርተ ።

*1· 47:5-9፤ 96:10፤ 97:1፤ 99:1፤
በኡ 15:18

3 ብሻኖትን ያአን አል ከአኒሩ፥
ያ ዋቀዮ፥
ብሻኖትን ያአን
ሁርሳሳኒ አል ካሰኒሩ፥
ብሻኖትን ያአን
ቡብሱሳኒ አል ካሰኒሩ ።
4 ሁርሳ ብሻን ባይኤ
ሱራ ቀቡ ጫላ፥
ደአ ገላና እሰ ሁምናን
ወል ሩኩቱ ጫላስ፥
ዋቀዮ እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ
ሱረ-ቀቤስ* !
5 አበሚን ሲፍ ዱጋ በኡ፥
ጉዳ አመነማደ፥
መንኬ ጉያ ሁንዱማ
ቁልቁሉማት ኤገሙን እንተአ፥
ያ ዋቀዮ!

*3-4· ኢዮ 38:8-11፤ ፋር 65:7

ፋርፈና 94

ዱጋን እዶሳት ዴብኡ

1 ያ ዋቀዮ፥ ጎፍታ ጉማ ባፍቱ፥
አት ዋቀዮ፥ እን ጉማ ባፍቱ፥
እፈኬ ኬሳን ሙልአዱ* !
2 ያ አባ ፍርዲ ለፈ ከና ከእ!
ወረ ሀማ ሆጂተኒ
እቲን ኦፍ ጀጀን፥
ሆጂሳኒ መታሳኒት ዴብስ* !
3 ያ ዋቀዮ፥ ጀልአትን
ሀመ ዮሚት አከስት ቱሩ?
ጀልአትን ሀመ ዮሚት
ገመዱሳኒ አርግሲሱ* ?
4 ዱቢ ሰልጭና ገድ እንጅጅግሱ፥
ወር ሀማ ጎደን ሁንድኑ
ኦፍ እንጉርጉድሱ ።

*1· ኬሰ 32:35 *2· ኡመ 18:25
*3· 13:1-2

5 ያ ዋቀዮ፥ እሳን ሰበኬ
እንጨጨብሱ፥
ወረ ዱንፋኬቲስ ገድ እንቀቡ ።
6 እሳን ሃደ ህዩሳ፥ ገላስ እንጎረኡ፥
ወረ አባን እረ ህንጅሬስ
እንአጂሱ ።
7 እሳን፥ «ጎፍትቾ ህንአርጉ፥
ዋቀዮ እን ከን ያቆብ
ያዳን ህንቀቡ»
እንጂዱ* ። *7· 10:11

8 ሰበ ኬሳ ወር ወላሎ ታተን ሁበዻ!
እስን ወር ጎዎትን
ዮም አጌዪ ታቱ?
9 እን ጉረ ነማፍ ዻቤ
አፌሳቲ ሀንደገኡሬ?
እን እጀ ቶልቼ
አፌሳቲ ሀንአርጉሬ*?
10 እን ሰበ ለፈራ ጎርሴ ዴብሱ፣
እን ቤኩምሰ ነመ በርሲሱ፣
አፌሳቲ ሀንአደቡሬ?
11 ጎፍትች ወንተ ነምን ያዱ፣
ነምን አከ ቅሌንሰ ሹፍ ጄዱ
ዱዋ ተኡሳስ እንቤከ*።
*9. በኡ 4፡11 *11. 1ቆሮ 3፡20

12 ያ ዋቀዮ፣
ነምን አት ጎርስቴ ዴብፍቱ፣
እን አት ሴረኬ በርሲፍቱስ
ገመቹ ቀበ*!
13 ሀመ ነመ ጀልአዻፍ
ቦል ቆተሙት፣
በርሲሱኬቲን ጉያ ረከናት
አት ቦቆና እሳፍ እንላተ።
14 ዋቀዮ ሰበሳ ሀንቡሱ፣
ወረ ዱንፋሳ ተአንስ ሀንዲሱ!
15 ፍርዲን ገረ ቀጄሎማት እንዴብአ፣
ገረ-ቀጄሎትን ሁንድኑ
እሰ ዱካ እንቡኡ።
*12. ኢዮ 5፡17

16 ኤኙቱ ከኤ አናፍ ጄዴ
ወረ ጀልአታን ሞርማ?
ኤኙቱስ ወረ ሀማ ሆጄተኒን
ሞርሙዻፍ
ገረኮ ዻበታ?
17 ዋቀዮ ኡቱ አነ ሀንገርጋሬ ተኤ፣
ስላ ዮወነ ሉቡንኮ
ብየ ወረ ጨል ጄደኒ
ኬሰ ቡፈቴት*!
18 ዬሮ አን፣ «ሚልኮ
እንስግጋቴ» ጄዴት፣
ጋሩማንኬ ቀቤ ነአልቼ፣
ያ ዋቀዮ!
19 ዬሮ ያዶን ገራኮት ባይአቱ፣
አት ነጀጀቤስቴ
ሉቡኮ እንገመድቼፍተ*።
*17. 124፡1-5 *19. 2ቆሮ 1፡4-5

20 ነምን በዲስ ነመት ፍዱዻፍ
በርጨመ ፍርዲረ ታኡ፣
እን ሴረ ጀልእሴ
ወንተ ሀማ ነመረት ቆጲሱስ፣
ሲወጅን ወልት ሀደቹ
እንደንደአሬ?
21 እሳን ጅሬኘ ነመ ቀጄላረት
እንገምተቱ፣
ዲገ ነመ በሌሳ ሀንቀብኔት
ደንገለኡ እንሙሩ።
22 ዋቀዮ ገሩ ደአ አናፍ ተኤረ፣
ዋቀዮ ከታ አን ኮሉ እት ገሉደ።
23 እን የከሳኒ መታሳኒት እንዴብስ፣
ጀልእነሳኒቲፍስ
ለፈራ እሳን እንበሌስ፣
ዋቀዮኬኘ ጎፍትች
ለፈራ እሳን እንበሌስ።

ፋርፌና 95

ዋቀዮፍ አቦመመኒ እሰ ጀጀቹ

1 ኮታ ዋቀዮን እንፋርፌና!
ከታ እሰ እት በቀትኔ ኦሉት
ገመዱኬኘስ እንደጌስፍነ!
2 ገለታን ፋለሳ ዱረት እንድአትነ፣
እሰት ገመዱኬኘ
ፋርፌናዻን እንደጌስፍነ!
3 ዋቀዮ ጎፍታ እሰ ጉዳ ዋን ተኤፍ፣
ዋቀዮሊ ሁንዱማረትስ
እን ሞቲ ጉዳደ*፤
4 ለፈ ጀላ እዶን ገድ ፈጎን
ሀርከሳ ኬሰ ጅረ፣
በንቲን ቱሎታስ ከንሳት፤
5 ገላኖትን ከንሳት፣
እሰቱ እሳን ሆጄቴ፣
ለፍት ጎጋንስ ከንሳት
ሀርከሳቱ እሰ ቶልቼ።
*3. በኡ 15፡11

6 ኮታ እንሰገድና ገድስ እንጄና፣
ዋቀዮ ኡማኬኘ ዱረትስ
እንጅልቤንፈትነ!
7 እኖ ዋቀዮኬኘ፣
ኑእ ሰበ ሀርከሳ ጀለ ጅሩደ፣
ሆሎተ እን ትከሱደስ
ሀርአ ሰገሌሳ ኡቱ ደጌፈተኒ
አተም ጋሪደ*!
*7. 74፡1፤ 100፡3፤ ዮሀ 10፡27-28

[8]አኩመ መሪባ እዶ ሞርኪ ሰነት፥
አከ ጋፈ ማሳ እዶ ቆረማ
እሰ ለፈ አና ኬሳት
እስን መተ-ጀቤዬ ህንተእና* !
[9]አባብሊንኬሰን አቾት ነቆረን፥
ወንተ አን ጎዴ
ኡቱመ አርገኒ ቆረኒ
ነእላለን* ።
[10]ወጋ አፋርተማፍ
ደሎተ አከሲ አርጉ ነጅብሲሴ፥
አን፥ «እሳን ሰበ ገራንሳ
ከራራ ካቱደ፥
ከራኮስ ቤኩ ህንበርባደን፤
[11]ከናፈን አሬ፥
‹መቱማ ብየ ቦቆና
እሰ አን ቆጺሴት
ህንገለን› ጂዴ ከከዴ» ጂዴ* ።

*8· እብ 3፡7-8 *9· በኡ 17፡2፥7
*11· ለኮ 14፡21-23፤ እብ 4፡3

ፋርፈና 96

ዋቀዮ ጉቱማ ብየ ለፋት ሞቲ ተኡሳ

(1ሴና 16፡23-33)

[1]ፋርፈና ሃራዳን ዋቀዮን ፋርፈዳ፥
ጉቱማን ብየ ለፋስ ዋቀዮን
ፋርፈዳ* !
[2]ዋቀዮን ፋርፈዳ፥ መቃሳስ ኤብሳ፥
ፈይሱሳስ ጉዩመ ጉያት ለብሳ !
[3]ሰበ ለፈራ ኬሰት ጉድነሳ፥
ሰበ ሁንዱማ ኬሰትስ
ጎቾሳ እሰ ድንቅሲሳ ቤክስሳ !

*1· 33፡3፤ 40፡3፤ 98፡1፤
ኢሳ 42፡10፤ ሙል 5፡9፤ 14፡3

[4]ዋቀዮ ጉዳደ፥
ጉድሴ ጀጀሙን እንተአፍ፥
ዋቀዮሊ ሁንዱማ ገረራትስ
ሶዳተሙን እሳፍ እንተአ ።
[5]ዋቀዮሊን ሰበ ወረ ካኒ ሁንድኑ
ከን ድመ ህንባፍኔደ፥
ዋቀዮ ገሩ በንቲወን ዋቃ
እንሆጀቴ* ።
[6]ሱራን፥ ስምቦንስ ፋለሳ ዱረ፥
አንጎን፥ ሚደጉማንስ
መነ ቁልቁሉማሳ ኬሰ ጅሩ ።

*5· 115፡3-6፤ ኢሳ 40፡18-26

[7]እስን ቆሞን ሰበ ሁንዳ
ዋቀዮፍ ኡልፍነ ድኤሳ !
አንጎ ዋቀዮስ ቤክስሳ !
[8]ኡልፍነ መቃሳቲፍ ተኡ
ዋቀዮፍ ድኤሳ !
ኬና ፍዳቲ ገረ አብዲሳ ኮታ !
[9]ቁልቁሉማ አከ ምአ ሚደግናት
ነቀዳቲ ዋቀዮፍ ሰገዳ፥
ያ ጉቱማ ለፉ፥
እሰ ዱረት ሮምእ !

[10]ሰበ ለፈራ ኬሰት፥
«ዋቀዮ ሞቲደ !
ኤዬ፥ እን ብየ ለፋ ጀቤሴ ዳቤረ፥
እዶሳቲሰ
አከ እን ህንቡተትኔ ጎዴረ፤
ቀጂልቶዳንስ
ሰበ ሁንዱማፍ ፍርዲ እንኬነ»
ጂዳ* !
[11]በንቲወን ዋቃ ህገመደን፥
ለፍትስ ገመቹ ሀቀባቱ፥
ገላን ወንት እሰ ኬሰ ጉቴስ
ሀሁርሱ !
[12]በኬን፥ ወንት እሰ ኬሰ ጅሩ
ሁንድኑስ ህገመደን
ኤዬ፥ ሙኬቲን ጫካ ሁንድኑ
ሰገሌ ገመቹ ህደጌስሰን !
[13]ኩን ፉለ ዋቀዮ ዱረት እንተአ፥
እን እንዱፈ፥
ኤዬ፥ እን ለፋፍ
ፍርዲ ኬኑዳፍ እንዱፈ፤
ጉቱማ ብየ ለፋፍ ቀጂሉማዳን
ሰበ ሁንዱማፍስ አመነሙማዳን
ፍርዲ እንኬነ* ።

*10· 93፡1 *13· 9፡8፤ 82፡8፤ ሆኤ 17፡31

ፋርፈና 97

ዋቀዮ ሞቲ ተኡሳት ገመዱ

[1]ዋቀዮ ሞቲደ !
ለፍት ገመቹ ሀቀባቱ !
ብይ ብሻን ኬሳ
ወር ባይኤን ህገመደን* !
[2]ዱሜስ እፋን፥
ዱሜስ ጉራቾ ዱከናአንስ
እሰት ናነአኒ ጅሩ፥
ቴሶንሳስ ቀጂሉማፍ
ዱጋረ ዳበቴ ።
[3]እብድ ፋለሳ ዱረ እንአዴመ፥
ዲኖተሳ ናኖሳቲ ኞቴ እንፍጠ፤
[4]በለቂስሳ ብየ ለፋ እንእብሰ፥

ለፍት እስ እንአርገ፥
እንሮምአስ* ፤
5 ፉለ ዋቀዮ ዱራ፥ ፉለ ጎፍታ
ጉቱማ ለፋ ዱራ፥
ቱሎትን አከ ገጋ እንበቁ* ።
6 በንቲወን ዋቃ
ቀጄሎማሳ እንለብሱ፥
ሰብን ሁንድኑስ
ኡልፍነሳ እንአርጉ* ።
*1· 93፡1 *3-4· አን 3፡3-4 *5· ኢያ 3፡13
*6· 47፡4-6፤ 50፡4፥6

7 ወር ብፈ ፈኬኛ ዳበተኒ
ሆጄተኒፍ ሁንድኑ፥
ዋቀዮሊ ቶልፈመኒንስ
ወር ኦፍ ጆጆን እንዩላስፈሙ፤
ዋቀዮሊን ሁንድኑ
ጎፍትቻፍ እንሰገዱ* ።
8 ወር ጥዮን ከነ ደገአኒ እንገመዱ፥
እጆሌን ይሁዳስ ፍርዲ ኬኑኬቲፍ
እንእልልቹ፥ ያ ዋቀዮ!
9 ያ ዋቀዮ፥ አት ጉቱማ ለፋ
ሁንዱማ ገረራ ጅርተ፥
ዋቀዮሊ ሁንዱማ ገረራትስ
ኦል ኦል እንጄተ* ።
*7· ኢሳ 41፡21-24፤ ኤር 46፡25፤
እብ 1፡6 *9· በኡ 15፡11

10 እስን ወር ዋቀዮን ጃለተን
ወንተ ሀማ ጅባ!
እን ሉቡ ወረ እሳፍ ኦፍ ኬነኒ
እንኤገ፥
ሀርከ ጀልኦታስ እሳን እንኦልቸ ።
11 ነመ ቀጄላፍ እፍን፥
ወረ ገረ-ቀጄሎታፍስ
ገመቹን እንበአ፤
12 ቀጄሎተነነ፥ ዋቀዮት ገመዳ፥
ሴና ቁልቁልነሳቲፍስ
ገለተ እሳፍ ገልቻ!

ፋርፌና 98
ፋርፌና ሃራዳን ዋቀዮን ፋርፈቹ

(ፋርፌና)

1 ሆጂ ጉዳ ድንቅሲሳ ዋን ሆጄቴፍ፥
ፋርፌና ሃራዳን ዋቀዮን ፋርፈዳ!
ሀርከሳ እን ምርጋ፥
እሬንሳ እን ቁልቁሉንስ፥
ሞእቻ እስ አርገቺሰኒሩ* ።
2 ዋቀዮ ሞኡሳቲን
ፈይሱሳ ቤክስሴረ፥
ሰበ ለፈራ ዱረትስ
ጎቻሳ እስ ቀጄላ ሙልእሴረ ።
3 እን ጋሩማሳፍ አመነሙማሳ፥
መነ እስራኤሊፍ ያደቴረ፤
ወር አንዳረ ለፋ ጅረን ሁንድኑ
ፈይሱ ዋቀዮኬኛ አርገኒሩ* ።
*1· 33፡3፤ 96፡1-2፤ ኢሳ 63፡5
*3· ኢሳ 52፡10

4 ያ ጉቱማ ለፋ፥
ዋቀዮት ገመዱኬ
ጉድሲ ደጌስስ፥
ዌዱ ገመቹ ጉድሲ ደጌስስ፥
እልሌዳንስ ፋርፈዱ!
5 ሰገሌ ክራረ ጉዳቲን፥
ክራራፍ ሰገሌ ፋርፌናቲን
ዋቀዮን ጀጀዳ!
6 ፌንጌፍ ፊኖ አፉፋ፥
ዋቀዮ ሞትቻ ዱረትስ
ገመዱኬሰን ጉድሳ ደጌስሳ!

7 ገላን፥ ወንት እስ ኬሰ ጉቴ፥
ብይ ለፋ፥
ወር እስ ኬሰ ጅራተንስ
ሀሁርሰን* !
8 ለጎትን ሀርከሳኒ ወልት ሀሩኩተን፥
ቱሎትን ወሊ ወጅን
ሀእልልቸን!
9 ዋቀዮ ለፋፍ፥
ፍርዲ ኬኑፍ ዋን ዱፉፍ፥
ፉለሳ ዱረት ከነ ሀደጌስሰን!
እን ቀጄሎማዳን
ብየ ለፋፍ ፍርዲ እንኬነ፥
ሰበ ሁንዱማስ
ቀጄልቶት ፍርዲ እንደጌስስ* ።
*7· 96፡11-12 *9· 96፡13

ፋርፌና 99
ጉድነ ዋቀዮ ኦል ኦል ካሱ

1 ዋቀዮ ሞቲደ፥
ሰበቢ ከናፍ
ሰብን ሁንድኑ እንሮምአ!
እን ቴሶሳ
እስ ኪሩቤል ባተንረ ጅረ፥
ሰበቢ ከናፍ ለፍት እንሶቾአ* !
2 ዋቀዮ ጥዮንት ጉዳደ፥

እን ሰበ ሁንዱማረት
አል ጀዳደ።
3 መቃኬ እሰ ጉዳዳፍ
እሰ ሶዳተማዳፍስ
ገለተ ሀገልቾን!
እን ዱጉመ ቁልቁሉደ!
*1· 93፡1፤ 18፡10፤ 2ሳሙ 6፡2

4 አንጎን ሞትቻ፥
ወንተ ዱጋ ተኤ እንጃለተ፤
አት ወንተ ቀጂላ ተኤ
ጀቤስቴ ዳብዴተ፥
ዱጋን፥ ቀጂሎማንስ
ያቆብ ኬሰት
አከ አርገሙ ጎቴተ።
5 ዋቀዮን ጎፍታኬኘ ኡልፍናን
አል ካሳ፥
ኤጄተ ሚለሳ ጀለት
እሳፍ ሰገዳ!
እን ዱጉመ ቁልቁሉደ*!
*5· 132፡7-8፤ 1ሴና 28፡2፤ ፋሩ 2፡1

6 ሙሴኒፍ አሮን
ሉቦተሳ ኬሰ ቱረን፤
ሳሙኤልስሞ
ወረ መቃሳ ዋመተን ኬሳ
ቶኮ ቱሬ፤
እሳን ዋቀዮን ዋመተን፥
እንስ እሳኒፍ ዴብሴ።
7 እን ኡቱባ ዱሜሳ ኬሳ
እሳንት ዱበቴ፥
እሳንሞ አቦሚ እሳፍ ዱጋ በኡ፥
ሴረተ እን እሳኒፍ ኬኔስ
ኤገኒሩ*። *7· በኡ 33፡9

8 ያ ዋቀዮ ጎፍታኬኘ፥
አት ዴቢ እሳኒፍ ኬንቴ፤
ዋቀዮ እሰ እሳኒፍ ዲሱ፥
ሆጂሳኒረትስ
እሰ ሃለ እሳንት በኡ
ታቴታፍ*።
9 ዋቀዮን ጎፍታኬኘ
ኡልፍናን አል ካሳ፥
ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ ቁልቁሉደ፤
ቱሉሳ እሰ ቁልቁላአረት
እሳፍ ሰገዳ!
*8· በኡ 34፡7፤ ዳን 9፡15-16

ፋርፈና 100
ዋቀዮን ጀጀቹት ዋመሙ
(ፋርፈና፥ እሰ ዱሮ ገለተ አከ አርሳት ድኤሰን ፋርፈተሙ)

1 ያ ጉቱማ ብየ ለፋ፥
ዋቀዮት ገመዱኬ
ጉድሲ ደጌስሰ!
2 ዋቀዮፍ ገመቹዳን ሆጂዳ፥
እልሌዳንስ ገረ ፋለሳ ዱረ ኮታ!
3 ጎፍትቾ ዋቀዮ አከ ተኤ ቤካ!
እሰቱ ኡኡሜ፥ ኡእሞ ከንሳት፤
ኡእ ሰበሳት፥
ሆሎተ ትከሳ ጀለ ጅሩደ*!
*3· 95፡7፤ በኡ 19፡5፤ ፋር 74፡1

4 ገለተ ገልቹዳን
ገረ በልበለ ኬላሳት፥
ጀጁዳንስ ገረ ኦብዲሳት አል
ገላ!
እሳፍ ገለተ ገልቻ፥
መቃሳስ ኤብሳ!
5 ዋቀዮ ጋሪደአ፥
ጋሩማንሳ በረበራን፥
አመነሙማንሳስ
ደሎታ ሀመ ደሎታት
አቹመ ጅረ*።
*5· 118፡1፤ 106፡1፤ 136፡1፤ ኤር 33፡11

ፋርፈና 101
ወንተ ቀጂላ ጃለቹ፥ ወንተ ሀማሞ ጅቡ
(ፋርፈና ዳዊት)

1 ዋኤ ጋሩማ፥
ዋኤ ፍርዲ ዱጋ ነንዌድሰ፥
ሰገሌ ምአ ደጌስሱዳንስ
ስንፋርፈደ፥ ያ ዋቀዮ።
2 አት ዮም ገረኮ ዱፍታ?
ዋኤ ጅሬኘ በሌሳ ሀንቀብኔ
ነንያደ፥
መነኮ ኬሰስ
ገራ በሌሳ ሀንቀብኔን ነንጅራደ፤
3 ወንተ ገዴ እጀኮ ዱረ
ካኤ ሀንታኡ፥
እረ-ደደርበ ነንጅበ፥
አከ መጠኔ አነት ሀንቀበቱ።
4 ያድን ምጨረማን ገራኮቲ ሀፈጋቱ፥

ዋኤ ወንተ ሀማ ቤኩሳዩ
ሀንበርባዱ።
5 ዶክሳት ነመ ከን ሀመቱ፥
ለመፋ አከ ሀንዱበትኔ ነንጎደ፤
ነመ ዋን ጉዳት አፍ እላሉፍ፥
ነመ አፍ ቦኮክሱፍስ
አን ኦብሱ ሀንደንደኡ።
6 እጅኮ ገረ ወረ ዋቀዮፍ አመነመኒ
ብየ ኬሰ ታአኒ ጅረ፥
እሳን አና ወጅን ሀጅራተን፤
ነምን ከራ ወረ በሌሳ ሀንቀብኔረ
ዴዴብኡ፥
አናፍ ሀሆጂቱ!
7 ነምን ሀጡማዳን ሆጂቱ፥
መነኮ ኬሰ ሀንጅራቱ፥
ነምን ሶበ ዱበቱ
እጀኮ ዱረ ሀንዳበቱ።
8 ነሞተ ሀማ ሆጂተን ሁንዱማ
መንደረ ዋቀዮ ኬሳ በሌሱዳፍ፥
ገነመ ገነመ ጀልአተ
ብየ ኬሰ ጅረን ሁንዱማ
ለመፋ አከ ሀንዱበትኔ ነንጎደ* ።
*1-8. 72፡ 1-4፥ 12-14፤ ፊኬ 20፡ 8፥ 28

ፋርፈና 102

ነመ ኡቱመ ረከቴ ቦኡ ጥዮኒፍ ዋን ጋሪ አብደቱ

(ከደተ ነመ ገድ ዴብኤ ቶኮ፥ እሰ ዱሮ እን ገገቤ ፋለ ዋቀዮ ዱረት ድቤሳ ደንገላሱ)

1 ያ ዋቀዮ፥ ከደተኮ አናፍ ደገእ፥
እየትኮስ ስብረ አናፍ ሀገኡ!
2 ጉያ ረከነኮት፥
አት ፋለኬ
አች አነራ ሀንቀበትን!
ጉረኬ ገረኮት ቀብ፥
ዱሮ አን ስዋመዱትስ፥
ደፊ አናፍ ዴብስ*!
*2. 31፡ 2፤ 69፡ 17፤ 143፡ 7
3 በርኮ አከ አራት እንደርበ፥
ለፌንኮስ አኩመ እዶ እብዳ
እንጉበ፤
4 ገራንኮ መዳኤ አከ መርጋ
ዋን ጮለጌፍ፥
ቡዴነኮ ኛቹ ነንደደበ።
5 ሰበቢ አን ጉድሴ አዱፍ፥
ፎንኮ ለፌኮት ጎጌ።
6 አን ሃደ-ጋዬ እሼ
ለፈ አና ኬሳ ነንፈካዴ፥
አከ ሁሩንጉ ለፈ ዋ ዲገሜስ
ነንተኤ።
7 አኩመን እላሌት ነንቡለ፥
አን አከ ስምብረ ኮጰ-ገሌቲ
እሼ በንቲ መናረ ጅርቱት።
8 ዲኖትንኮ ጉያ ሁንዱማ
አነት ገእሰን፥
ወር ነዶርሰሰንስ
መቃኮ መቃ አባርሳ ጎደተን።
9 አን ዳራ አከ ቡዴናት ነንኛዴ፥
እምማንስ ዋነን ዱጉት
ነንመከዴ።
10 አረኬፍ ዴከምሰኬራ ከን ከኤ፥
አት ኦል ፋቴ ገድ ነደርበቴተ።
11 ጉዮትንኮ
አከ ጋድዱ ገባበቻ አዴሙት፥
አንስ አከ መርጋ ነንጮለገ።
12 አት ገሩ ያ ዋቀዮ፥
በረበራን ቴሶኬረ ጅርተ፥
ሴናንኬስ ደሎታ ሀመ ደሎታት
እንያደተመ።
13 አት እንካተ፥
ጥዮኒፍስ ገራ እንላፍተ፥
ዱሮን ዳበ ሰና ዋን ገኤፍ፥
ዱሮን ኩን
ዱሮ አት አራረ እሼት
አርገሲፍቱደ።
14 ገርቦተኬቲፍ ደጎትንሼዩ ገቲ ቀቡ፥
ሁራአንሳስ ገራሳኒ እንሞጌስ።
15 ዮሙስ ሰብን ለፈራ መቃ ዋቀዮ፥
ሞቶትን ለፋ ሁንድኑስ፥
ኡልፍነኬ እንሶዳቱ።
16 ዋቀዮ ጥዮንን ዴብሴ ዮሙ እጃሩ፥
ኡልፍነሳቲን እንሙልአተ*።
17 እን ገረ ከደተ
ወረ ሀርከ ዱዋ ሀምብፈመኒት
እንገረገለ፥
ሀመተሳኒስ ሀንቱፈቱ*።
*16. 96፡ 7-10 *17. 147፡ 2
18 ሰብን አመሌ ሀንደለትን ጅሩ
ጎፍትቾ አከ ጀጅቱት፥
ኩን ደሎተ ዱፋፍ ሀጫፈሙ።
19 ዋቀዮ እዶሳ እሰ ቁልቁሉ
አል ገረራ ሰናቲ ገድ እንእላለ፥

በንቲ ዋቃ ኬሳስ
ገረ ለፋ እንእላለ።
[20] እን አድና ወረ ህደመኒ ደገኡ፥
ወረ ዱእ እት ሙረሜስ
ገድ ዲስሱ እንበርባደ*።
[21] ነሞትን መቃ ዋቀዮ ጥዮን ኬሰት፥
ጀጁሳስ ዬሩሳሌም ኬሰት
እንለብሱ። *20. 14፡2

[22] ኩንስ ዬሮ ሰብን ሁንድኑ
ወልት ቀበመን፥
ሞቱሞትንስ ዋቀዮፍ
ሆጂቼዳፍ ወል ገኢደ*።
*22. ኢሳ 60፡3-10፤ ሉቃ 13፡29-30

[23] ኡቱ አን እዶ ህንገእን፥
እን ሁምነኮ ጨብሴረ፤
በረኮስ ገባብሴረ።
[24] እንሞ፥ «ያ ዋቀዮኮ፥
ያ እስ ወኅትንኬ ደሎታ
ገረ ደሎታት ደርበኒ፥
ወለካ በረኮቲት
አነ ህንፋደትን!» ነንጂዬ*።
*24. 55፡23

[25] በረ ዱሪት አት
ሁንዴ ለፋ እንኬሴ፥
በንቲወን ዋቃስ
ሆጂ ሀርከኬቲት።
[26] እሳን በዱፍ ጅሩ፥
አት ገሩ ሀፍቴ እንጅራተ፤
እሳን ሁንድኑ አከ ኡፊታ
እንጭጭቱ፥
አት አከ ኡፊታት ባፍቴ
እሳን እንገተ፥
እሳንስ እንድድሙ!
[27] አት ገሩ እሱመ ሰነ፥
ወኅትንኬስ ዱመ ህንቀበን*።
[28] እጆሌን ገርቦተኬቲ
መነ ኅደተኒ እንታኡ፥
ሰኘንሳኒስ ፉለኬ ዱሪት
ጆባተኒ እንዳበሙ።
*25-27. እብ 1፡10-12፤ ፋር 90፡2፤
ኢሳ 51፡6

ፋርፊና 103

ዋን ዋቀዮ ነማፍ ኅዴ ሁንዱማፍ
ገለተ ገልቼ
(ከን ዳዊት)

[1] ዋቀዮን ኡልፍናን ጀጁ፥
ያ ሉቡኮ፥
ኬስ ነሙማኮ ጉቱማት
መቃሳ እስ ቁልቁሉ ሀኤብሱ!
[2] ዋቀዮን ኡልፍናን ጀጁ፥
ያ ሉቡኮ፥
ወንተ ጋሪ እን ኅዴ ሁንዱማስ
ህንእራንፈትን*!
[3] እን የከኬ ሲፍ እንዲስ፥
ዱኩበኬ ሁንዱማቲስ ስፈይስ*፤
[4] ጅሬኘኬ አዋለሙ እንእልቸ፥
ጋሩማፍ አእ ስኅንፈ*፤
[5] እን ጅሬኘኬ ዋን ጋሪዳን እንቁፍስ፥
ደርገጉማንኬስ ሃረኤ
አከ ጅብራ እንታተ*።
*2. ኬሰ 4፡9 *3. 32፡1-2፤ 38፡4-6
*4. 30፡3 *5. ኢሳ 40፡31

[6] ዋቀዮ ቀጂሉማ እንሆጄተ፥
ወረ ጨንቁርፈመኒፍስ
ፍርዲ ቀጂላ እንባስ።
[7] እን ከራ ሆጂሳ ሙሴት፥
ኅቾሳስ እጆሌ እስራኤልት
እንቤክስሴ*።
[8] ዋቀዮ አአ-ቀቤሳፍ አራረ-ቀቤስ፥
አሪት ሱተ እንጂደ፥
ጋሩማንሳስ ጉዳደ*።
[9] እን ስአ ሁንዱማ
ዱቢ ገድ ህንኮተኡ፥
በረበራንስ አከ ዴከሜት
ህንሀፋ*!
[10] አከ ጨቡኬኛት ኑረት ህንሆጂቱ፥
አከ የከኬኛትስ ኑት ህንዴብሱ።
[11] በንቲወን ዋቃ
ለፈራ ፈጋቹንሳኒ ጉዳ አከ ተኤ፥
ጋሩማን ዋቀዮስ አከሱመ
ወረ እስ ሶዳተኒፍ ጉዳ ጀባደ*።
[12] በእ-ቢፍቱ ልጠ-ቢፍቱቲ
አከ ፈጋቱ፥
እንስ እረ-ደደርበኬኘ
ኑቲ እንፈጌስ፤
[13] አባን እጆሌሳቲፍ አከ ገራ ላፉ፥
ዋቀዮስ አከሱመ
ወረ እስ ሶዳተኒፍ ገራ እንላፈ*።

14 አከ ኑእ እት ሆጀተምኔ
እን እንቤከ፥
ብዮ ተኡኬኘስ እንያደተ* ።

*7. በኡ 3፡7-10፤ 33፡13
*8. በኡ 34፡6፤ ፋር 86፡15
*9. ኢሳ 57፡16 *11. 36፡5፤
ኢሳ 55፡8-9 *13. ሉቃ 15፡11-24
*14. 90፡3፤ ኡመ 2፡7፤ 3፡9

15 በር ነማ አኩመ መርጋት፥
አከ ደራራ በኬስ እንደራረ፤
16 ፉሮ ቅሌንስ እት ቅሌንሰኡ፥
እን አቺ እንደበመ፤
እዶንሳስ ዴብኤ ህንቤከሙ።
17 ጋሩማን ዋቀዮ ገሩ
በራ ሀመ በረበራት፥
ወረ እሰ ሶዳተኒፍ፥
ቀጀሉማንሳስ
እጀሌ እጀሌሳኒቲፍ
እት እንፉፈ*፤
18 ወረ ከኩሳ ኤገኒ፥
አቦሚሳ ራወቹዳፍ
ያደተኒፍስ እንተአ።

*17. ሉቃ 1፡50

19 ዋቀዮ ቴሶሳ በንቲወን ዋቃ
ኬሰ ዳበቴረ፥
ሞቱማንሳስ ዋን ሁንዱማረት
ጎፍቱማ ቀበ።
20 እስን ኤርገሞትንሳ ወር ዋቀራ፥
እስን ጀግኖትን ጀጀቦን
ወር ሰገሌ ዱቢሳ ደጌፈተኒ፥
አጀጀሳ ራወተን፥
ዋቀዮን ኡልፍናን ጀጀዳ!
21 እስን መጭሳ ሁንድኑ፥
እስን ሆጂቶትንሳ
ወር ፌደሳ ጎተን፥
ዋቀዮን ኡልፍናን ጀጀዳ!
22 ወንት እን ኡሜ ሁንድኑ፥
ሞቱማሳ ኬሳ እዶ ሁንዱማት፥
ዋቀዮን ኡልፍናን ጀጀዳ!
ዋቀዮን ኡልፍናን ጀጀዱ፥
ያ ሉቡኮ!

ፋርፈና 104
ኡመምን ኡልፍነ ዋቀዮ ሙልእሱሳ

1 ያ ሉቡኮ፥
ዋቀዮን ኡልፍናን ጀጀዱ!
ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
አት ማልማል ጉዳደ!
አት ሱራፍ ስምቦ ኡፈቴተ።
2 አት እፈ አከ ኡፈታት
አፍት መርቴ፥
በንቲወን ዋቃስ
አከ ዱንካናት ድሪርስቴተ*።
3 አት ኡቱባ መነኬ
ብሻን ጉባ እንዳብዴ፥
ዱሜሶተ ኮንኮላታኬ ጎደቴ፥
ቆቾተ ቅሌንሳቲንስ
እንአዴምቴ*።
4 አት ቅሌንሶተ
ወረ ኤርጋኬ አዴመን፥
በለቄሰ እብዳስ
ወረ ሲፍ ሆጂተን ጎደቴ*።

*2. ኢሳ 40፡22፤ 1ጢሞ 6፡16
*3. 18፡10-12 *4. እብ 1፡7

5 አት ለፈ ሁንዴሳረ ዳብዴ፥
እንስ ፉሮ ሁንዱማ በሩመበራን
እዶሳቲ ህንቡተቱ*።
6 ጨለቦ ዱሪ ዱሪ አኩመ ወያት
እሰረ እንድሪርስቴ፥
ብሻኖትን ቱሎተ ገረራ
ደርበኒ እንዳበተን።
7 ዮሙ አት እፈቴ እንበቀተን፥
ሰገሌ ከከዌኬ ዮሙ ደገአንስ
ነአኒ እንፊገን።
8 እሳን ቱሎትት አል በአኒ
ከን ቱረን፥
ደቻት ገድ ዴብአኒ፥
ገረ እዶ አት እሳኒፍ ኬሴስ
እንደቀን።
9 አት ዳሪ እሳኒፍ ዳብዴ፥
እሳንስ እሰረ ህንደርበን፥
ለፈረ ድሪሩትስ ህንዴብአን*።

*5. 75፡3፤ ኢዮ 38፡6 *9. ኡመ 1፡9፤
ኢዮ 38፡8-11፤ ፈኬ 8፡29

10 ያአትን ደቻ ኬሳ አከ በአን ጎቴ፥
እሳንስ ቱሎተ ግዱ እንያኡ።
11 ብኔንሶትን ጫካ ሁንድኑ
እሳን እንዱጉ፥
ሀሮትን ዲዳስ
እሳንት ዴቡ እንበኡ፤
12 ስምብሮትን
ቅሌንስ ኬሰ በለልአንስ፥

እሳን ብረት መንኤሳኒ
እንእጃረቱ፥
ደሜ ሙኬቲ ግዱዳስ
ሰገሌሳኒ እንደጌስሱ።
13 እዶ ቡፈተኬ እሰ ገረራ ሰና፥
ቱሎተ ብሻን እንአባፍተ፥
እጀ ሆጂኬ ከናንስ
ለፍት እንቋፍት።

14 ሆሪዳፍ መርግ አከ ብቅሉ እንገተ፤
ነምንስ እቲን ሀሆጀቱፍ፥
ለፈራስ ምዳን አከ አርገቱፍ
ብቅለ እንላታፍ።
15 ወይኒን ገራ ነማ አከ ገመድቺሱፍ፥
ፉል ደዳዳን አከ ጨለቅሱፍ፥
ቡዴንስ ነማፍ
ሁምነ አከ ተኡፍ እንገተ።
16 ሙኬቲን ዋቀዮ
ሙኬቲን ጋትራ ሊባኖን፥
ወር እን ዳበቴ
ብሻን ባይኤ እንአርገቱ
17 ስምብሮትን እሳን ኬሰት
መንኤ እንእጃረቱ፥
አላቲን ሀዋንሳስ
ብርብርሰረት እንገሉ።
18 ቱሎትን ዴዴሮን ከን ቄሌጄት፥
ሆልቅ ደጋስ ለፈ አሶሌን ኮሉ
እት ገልቱደ።

19 ጅአ ገርገር ባሱፍ ባቲ ስቱ ኡሜ፥
ቢፍቱንስ ዔሮ ልጠሼ
እንቤክት* ።
20 አት ዱከናፍ ዔሮ እንላቴ፥
እንስ ሀልከን፤
ዔሮ ሰነትስ
ብኔንሶትን ሜካ ሁንድኑ
ሎአኒ እንበኡ።
21 ሌንጮሊን ሳፌል
ወንተ አደምሰኒፍ እንአዱ፥
ዮሙስ ኛተሳኒ
ዋቀዮ ብራ ፌዱሳኒት* ።
22 ዔሮ ቢፍቱን ባቱሞ
እሳን እዶሳኒት እንዴብኡ፥
መንኤሳኒ ኬሰስ እንጭጪሱ።
23 ነምንሞ ገረ ጅሩሳት እንበአ፥
ሀመ ገልገላትስ
ሆጂሳት እንደደበ።

*19. 74፡16 *21. ኢዮ 38፡39

24 ያ ዋቀዮ፥ ወንት አት ሆጄቴ
ማል ማል ባይኤደ!
ወንት አት ኡምቴ ለፍቹ ጉቴረ፤
እሳን ከነ ሁንዱማስ
አት አጉማዳን ሆጄቴ* ።
25 ኩኖ፥ ገላን ጉዳኒፍ
በልአን አቹ ጅረ፥
ብኔንሶትን ጥናፍ ጉዳን፥
ወንት ለኮብሰ ሀንቀብኔ
እሰ ኬሰ እንሙኙቀ።
26 እሰ ኬሰ መርከቦትን እንአዴሙ፥
ሌዋታን ብኔንስ አከ ጀዌ
እን አት አቹ ኬሰ
ሀተጸቱፍ ቶልቼቴ
አቹ ጅረ* ።

*24. ኡመ 1፡31 *26. ኢዮ 41፡1-5

27 ሶረሳኒ ዔሮ ተኡት
አከ እሳኒፍ ላቱፍ፥
እሳን ኩን ሁንድኑ
ስብራ እንኤገቱ።
28 ዔሮ አት እሳኒፍ ላቱ፥
እሳን ወልት እንቀበቱ፤
ዔሮ አት ሀርከኬ ድሪርስቱፍ፥
እሳን ወንተ ጋሪ እንቋፉ* ።
29 ዔሮ አት እሳንራ አቹ ገረገልቱ፥
እሳን ነአኒ አብዲ እንኩተቱ፤
ዔሮ አት
ሀፉረ እሳን ባፈተን ኬሳ
ፉቱ፥
እሳን እንዱኡ፥
ዴብአኒስ ብዮ እንተኡ* ።
30 ዔሮ አት ሀፉረኬ እት ኤርግቱሞ፥
እሳን እንኡመሙ፤
አትሞ እረ-ለፋ እንሃሬስተ* ።

*27-28. 145፡15-16፤ 147፡9
*29. 30፡7፤ ኡመ 3፡19
*30. ኡመ 2፡7፤ ሀስ 37፡9-10

31 ኡልፍን ዋቀዮ በረበራን ሀጅራቱ፥
ዋቀዮ ዋን ሆጄቴት ሀገመዱ!
32 እን እላልቻን ለፈ እንሮምእሲሰ፥
ቱቁሳቲንስ ቱሎተ ኬሳ
አር እንበአ።

33 አን ጅሬኘኮ
ጉቱ ዋቀዮፍ ነንዌድሰ፥
ሀመን ጅሩትስ
ሰገሌ ምአ ደጌስሴ፥

ዋቀዮን ነንፉርፈደ።
34 ገድ ፈጌሴ እት ያዱንኮ
እሰት ከን ቶሉ ሀተኡ!
አን ዋቀዮት ነንገመደ።
35 ጩበሞትን ለፈራ ሀዱመን፥
ጀልኦትንሰ ሰአቾ ህንአርገምን!
ያ ሉቡኮ ዋቀዮን
ኡልፍናን ጀጀዱ!
ዋቀዮን ጀጀዳ!

ፉርፈና 105

ወንተ ድንቅሲሳ ዋቀዮ ሰበሳቲፍ ጎዴ

(1ሴና 16:8-22)

1 ዋቀዮን ገለቴፈዳ፥ መቃሳ ዋመዳ፥
ጎቹሳሰ ሰበ ሁንዱማ ኬሰት
ቤክስሳ*!
2 እሰ ፉርፈዳ፥
ሰገሌ ምአ ፉርፈናቲን
እሰ ጀጀዳ፥
ዋኤ ሆጂሳ እሰ ድንቅሲሳ
ሁንዱማሰ ህማ!
3 መቃሳ እሰ ቁልቁሉዳን ኦፍ ጀጃ፥
ገራን ወረ ዋቀዮን በርባደኒ
ሀገመዱ!
4 ዋቀዮን፥ ኣንጎሳሰ ቆረዳ፥
ዬሮ ሁንዱማ ፉለሳ በርባደዳ*!
5 ሆጂ ድንቅሲሳ እን ሆጄቴ፥
ምልክተ እን አርግሲሴሰ፥
ፍርዲ እን ኬኔሰ ያደዳ!
6 እሰን ሰኚን ሆጄታሳ አብራሃም፥
እሰን እልማን ያቆብ
ወር እሳፍ ፎአምተን ከነ ያደዳ!

*1. 96:3 *4. 27:8

7 እን ዋቀዮ ጎፍታኬኘ፥
ፍርዲንሳ ለፈ ሁንዱማ
እንቀቀበ።
8 እን ከኩሳ በረበራን፥
ዱቢ አቦሚሳሰ
ሀመ ደሎተ ኩማት
እንያደተ*፤
9 ከኩ አብራሃሚፍ ከከቴ፥
እሰ ይስሀቂፍ ወሬጌሰ
እንያደተ*፤
10 ኩን ያቆቢፍ ሴረተ፥
እስራኤሊፍ ከኩ በረበራ
አከ ተኡፍ
ጭምሴ እንዳቤ፤
11 ዋቀዮ፥ «ገአ ዳለ ሰኚኬቲ
አከ ተኡፍ፥
ብየ ከነአን ሲፍ ነንኬነ» ጂዴ*።

*8. ኬሰ 7:9፤ በኡ 20:6
*9. ኡመ 15:18፤ 26:3
*10-11. ኡመ 28:13-14

12 ዬሮ ሰነ ለኮብሰ ነሞተሳኒ
ህንባይአትኔ፥
እሳን ሙራሰ፥
ኦርመ ብየ ሰነት ገለኒደሰ።
13 ሰበ ቶኮ ኬሳ ገረ ሰበ ካኒት፥
ሞቱማ ቶኮ ኬሳሰ
ገረ ወረ ካኒት እንደደርቡ ቱረን።
14 ዋቀዮ፥
ነምን ቶኮሌ አከ እሳን
ጩንቁርሱ ህንጎኔ፥
እን እሳኒፍ ጂዴ ሞቶተዩ
እፈቴ*፥
15 «ወረ አን ድቤ ሞሰሴ ህንቱቅና፥
ራጀተኮረትሰ ሀማ
ህንሆጄትና!» ጆዱለቆ 23:7-10

16 እን ብይቾረት ቤለ ቡሴ፥
ቆዳሳኒሰ ሁንዱማ ጩብሴ፥
ቡዴነ እሳን ደብሲሴ።
17 ገሩ ፉለሳኒ ዱረ ነመ ቶኮ ኤርጌረ፥
እንሰ ዮሴፍ እሰ ገርብቾ ተኤ
ጉርጉረሜደ*፤
18 ሚለሳ ፉኞ ሰቢላቲን ሚደኒሩ፥
ኦፈሳቲሰ ህዳ ሰቢላት ገሌ፤
19 ህደሙንሳሰ ወንት እን ጂዴ
ሀመ ራወተሙት፥
ዱቢን ዋቀዮሰ
ሀመ ዱጋ ባሱፍት ቱሬ።
20 ሞትቾ ኤርጌ ገድ እሰ እንዲሰሴ፥
እን ሰበ ባይኤረት ሞኤሰ
አከ እን ሂከሙ እንጎዴ፤
21 መነሳረት ጎፍታ፥
ቀቤኘሳ ሁንዱማረትሰ
አቦማ እሰ ጎደቴ፤
22 ጉርጉዶተ ብየሳ
አኩመ ያዴት ሀጎርሱፍ፥
ማንጉዶተ ብየሳሰ
ኦጉማ ሀበርሲሱፍ እሰ ዳቤ።

*17. ኡመ 37:28

23 እስራኤል ብየ ግብጥ ደቄ፥
ያቆብ ብየ ካምት ገላ ተኤ*።

24 ዋቀዮሞ ሰብንሳ ባይእሴ
አከ ወል ሆሩ፥
ዲኖተሳ ጫላስ
አከ ጀባቱ እንጎዴ* ።
25 ወር ግብጥ ሰበሳ አከ ጅበኒፍ፥
ሆጂቶተሳስ ሀጡማዳን
አከ ቀበኒፍ፥
እን ያደሳኒ እንጌደሬ ።
*23. ኡመ 47፡5-7፤ 46፡7
*24. በኡ 1፡7፥12

26 ዮሙስ ዋቀዮ፥ ሙሴ ሆጂታሳ፥
አሮን እሰ ፎአቴስ እንኤርጌ* ፤
27 እሳን ነሞተ ኬሰት ምልከተሳ፥
ብየ ካምትስ ድንቂሳ
እንአርግሲሰን ።
28 እን ዱከነ እት ኤርጌ፥
ለፈ ዱከኔሴ፥
እሳን ገሩ ዱቢሳቲን
እንሞርመን ።
29 ብሻን ለገሳኒ ሁንዱማ
ዲገት ድዲሬ፥
ቁርጡሚንሳኒ ሁንድኑስ
አከ ዱአን ጎዴ ፤
30 ፈቴን ለኮብሰ ህንቀብኔ
ብየሳኒረ ያኤ፥
ለፈ ቡልቲ ሞቲሳኒዩ እንገኤ ።
31 እን ዱበትናን ጉርሙን ቀርጣሳ፥
ቦኬንስ ለፈሳኒረት እንዱፌ ፤
32 እን ቆደ ቦካ ጨቢ ኬኔ፥
እብደ ቦበአስ
ብየሳኒት እንቦቤሴ ።
33 ወይኒሳኒቲፍ ሀርቡሳኒ እንበሌሴ፥
ሙከ ብየሳኒስ እንጨጨብሴ ፤
34 እን ዱበትናን ሀዋንስ፥
ቆሮጵስ ለኮብሰ
ህንቀብኔስ እንበአን ፤
35 ብቅልቱ ለፈሳኒ ሁንዱማ
እንኛተን፥
ወንተ ቆቲሰሳኒራ አርገሙስ
እንፍጠን ።
36 ብየሳኒ ኬሳ አንገፈ ሁንዱማ፥
ሁምነሳኒ እሰ ጀልቀባ
ሁንዱማስ እንሩኩቴ* ።
*26. በኡ 3፡10፤ 4፡14-16
*27-36. በኡ 7፡1—11፡10

37 ወር እስራኤልሞ
ሜቲዳፍ ወርቄ ፉደተኒ
አከ በአን ጎዴ ፤
ጎሰሳኒ ኬሳስ
ነምን ቶኮሌ ላፌ ህንኩፍኔ* ።
38 ወር ግብጥ ባይእሰኒ
ዋን እሳን ሶዳተኒፍ፥
በአኒ አዴሙ ወረ እስራኤልት
እንገመደን ።
39 ዋቀዮ እሳን ጎልጉፍ ዱሜስ፥
ሀልከን እሳኒፍ እብሱፍስ
እብደ እንካኤፍ* ።
40 ጋፈቹሳኒረት እን ድምብርቄ
እሳኒፍ ፍዴ፥
ቡዴኔ ዋቀራቲንስ
እሳን እንቁፍሴ* ።
41 እን ከታ በኔ፥
ብሻንስ ኬሳ እንበኤ፥
አኩመ ለጋት
ለፈ ጎጋ ኬሰ ያኤ* ።
42 እኖ ዱቢሳ እሰ ቁልቁሉ፥
እሰ አብራሃም
ሆጂታሳት ዱበቴ ያደቴረ* ።
*37. በኡ 12፡35 *39. በኡ 14፡20፤
13፡21 *40. በኡ 16፡13-15
*41. በኡ 17፡3-6 *42. 105፡9

43 ሰብንሳ ገመቹዳን፥
ወር እሳፍ ፎአመንስ
ሰገሌ ገመቹ ደጌስሱዳን
አከ በአን ጎዴ ።
44 ብየ ሰበ ለፈራ እሳኒፍ ኬኔ፥
ወንተ ሰብን ወር ካን
እት ደደበኒ አርገተንስ
አከ አፍ ሀርከ ገልፈተን
እንጎዴ* ፤
45 ኩንስ እሳን ሴረተሳ አከ ፉደተኒፍ
አቦሚሳስ አከ ኤገኒፍ ተኤ ፤
ዋቀዮን ጀጀዳ! *44. ኢያ 24፡11-13

ፋርፈና 106

ጋሩማ ዋቀዮ ሰበሳፍ ጎዴ

1 ሃሌሉያ!
ዋቀዮ ጋሪ ዋን ተኤፍ፥
ጋሩማንሳስ በረበራን ዋን ጅራቱፍ፥
እሳፍ ገለተ ገልቻ* !
2 ሆጂ ዋቀዮ እሰ አንጎ-ቀቤስ
ኤኙቱ ህሙ ደንደአ?
ጀጁሳስ ሁንዱማ
ኤኙቱ ደጌስሳ* ?

3 ወር ወንተ ቀጀላ ተኤ ኤገን፥
ወር ዬሮ ሁንዱማ
ቀጀሉማዳን ሆጀተንስ ሀገመደን!
*1. 100፡4-5፤ 118፡1፤ 136፡1፤
1ሴና 16፡34 *2. ዮሀ 21፡25፤
እብ 11፡32

4 ያ ዋቀዮ፥ ፋረ ቶላ
እስ ሰበኬት አርግሲፍቱን
ነያደዱ፥
ፈይሱኬቲንስ ኮቱ ነእላል!
5 በረከተ ወረ ሲፍ ፎአመኒ
አርጌ አከ ገራን ነጪሱ፥
ገመቹ ሰበኬትስ አከን ገመዱ፥
ወረ ዱንፋኬ ወጅንስ
አከን ኦፍ ጀጁ አናፍ ጎድ!

6 አኩመ አቦተኬኛ
ኑስ ጬቡ ሆጀትኔረ፥
በሌስኔረ፥ ጀልእነስ ራወትኔረ*
7 አቦትንኬኘ ብየ ግብጥ ዬሮ ቱረን፥
ሆጂኬ እስ ድንቅሲሳ
ህንሁበትኔ፤
ገላነ ዲማ እስ ጀጀበ ቀቡ ብረት
እስ ሁንዱማ ገረራ ጅሩረት
ከአን መሌ፥
ባይእነ ጋሩማሳ ህንያደትኔ*።
8 ሀተኡዬ መሌ፥
እን ሆጂሳ እስ አንጎ-ቀቤሰ
ቤክስሱዳፍ፥
መቃሳቲፍ ጀዴ እሳን እንኦልቹ።
9 እን ገላነ ዲማ እንእፈቴ፥
ገላንችስ እንጎጌ፤
እስ ገድ ፈጎ ሰነ ኬሰስ
አከ ለፈ ዱዋ ኬሳት
እሳን እንአዴምስሴ።
10 አከስት ሀርከ ወረ እሳን ጅበኒ
እሳን ኦልቹ፥
ሁምነ ዲነሳኒ ጀላስ እሳን ፋሬ።
11 ከናፍ ብሻንች ሀመጃጂሳኒ
ኦፍ ጀለ አንሴ፥
እሳን ኬሳስ ቶኮሌ ህንሀፍኔ*።
12 ከነረት ወር ከንሳቲ
ዱቢሳ እንአመነን፥
ጀጁሳስ እንፋርፈተን*።
*6. ዳን 9፡5 *7. በኡ 14፡11-12
*8-11. በኡ 14፡21-29 *12. በኡ 14፡31፤
15፡1-21

13 ገሩ እሳን ደፈኒ
ወንተ እን ጎዴ እንእራንፈተን፥
ጎርሰ እን ኬኑስ ህንኤገትኔ።
14 ለፈ ዱዋ ኬሰት
ከጀላን ጭማን እሳን እንቀበቴ፤
ለፈ ኦና ኬሰትስ
ዋቀዮን እንቆረን*።
15 እን ዋን እሳን በርባደን እንኬኔፍ፥
ገሩ ዱኩበ እሳን ጎልጎሌሱ
እሳን ኬሰት ኤርጌ።
*14. ለኮ 11፡4-6

16 ነሞትን እዶ ቡፈታ ሰነት ሙሴት፥
አሮን እስ ዋቀዮፍ ቁልቁላኤትስ
እንህናፈን*፤
17 ለፍት አፋን በኔ
ዳታንን እንልቅምሴ፥
ወረ ገሬ አቢራምስ እንአዋሌ።
18 ገሬሳኒረትሞ እብደቱ ቦበኤ፥
አረብን እብድቻስ
ወረ ጀልኦተ እንጉቤ*።
*16. ለኮ 16፡1-3 *17-18. ለኮ 16፡31-35

19 እሳን ቱሉ ሆሬብት
ጀቢ ሆጀተተን፥
ብፈ በቅፈሜ ሰነትስ እንሰገደን።
20 እሳን ኡልፍነ ዋቀዮሳኒ፥
ብፈ ሰንጋ መርገ ዴዱት ድዲረን
21 ዋቀዮን እስ እሳን ኦልቹ፥
እስ ብየ ግብጥት
ወንተ ጉርጉዳ ሆጀቴ
እንእራንፈተን።
22 እን ሆጂ ድንቅሲሳ
ብየ ካም ኬሰት፥
ወንተ ሶዳችሳስ
ገላነ ዲማ ብረት እንሆጀቴ።
23 ዋቀዮ እሳን በሌሱፍ ጀዴ ቱሬ፤
ሙሴን እን ዋቀዮ ፎአቴ
ሱን ገሩ፥
ዴከምሰሳ ጀረ በሌሱራ ዴብሱዳፍ፥
ግዱ ልጤ ፋለሳ ዱረ እንዳበቴ*።
*19-23. በኡ 32፡1-14

24 ዮሙስ እሳን አብዲ እን ኬኔፍ
ዋን ህንአመንኒፍ፥
ብየ እስ ነመት ቶሉ ሰነ
እንቱፈተን*።
25 እሳን ጎዶ ጎዶሳኒ ኬሰት
እንጉንጉመን፥

ሰገሌ ዋቀዮስ ደጌፈተኒ
ህንአበመምኔ ።
26 ከናፍስ እን ሀርከ ኦል ፉደቴ ፥
ለፈ ዱዋ ኬሰት
እሳን ኩኩፍሱፍስ እት ከከቴ ።
27 ሰኚሳኒ
ሰበ ወረ ካን ኬሰት
ገድ ደርበቹዳፍ ፥
ጉቱማ ብየ ለፉረስ
እሳን ብትምሱዳፍ
እረት ዱበቴ* ።
*24. ለኮ 14፡2-4፤ ኬሰ 8፡7-10
*27. ሌዎ 26፡33

28 እሳን ፥ «በኣል ጴኦር»
ዋቀዮ ቶልፈማዳፍ
ሰገዱት ቀበመን ፥
ኣርሳ ዋቀዮሊ ዱኦዳፍ ድኣቴስ
እንኛተን* ።
29 እሳን ሆጂሳኒቲን
ቱቱቀኒ ጎፍትቸ ዋን ኣርሰኒፍ ፥
ደእች እሳንረ እንቡኤ ።
30 ዮሙስ ፊኔሃስ ከኤ ግዱ ልጤ ፥
ነሞተረት ፍርዲ ራወቴ፤
ደእች ሱንስ እንእትፈሜ ።
31 ኩንስ ደሎታ ሀመ ደሎታት ፥
በረበራን ቀጂሉማት
እሳፍ እንለካአሜ* ።
*28. ለኮ 25፡3 *30-31. ለኮ 25፡12-13

32 እሳን ብሻን መሪባ ብረት
ጎፍትቾ እንኣርሰን፤
ሰበቢሳኒቲፍስ
ዱቢን ገዴን ሙሴረት
እንዱፌ* ።
33 እሳን አከ እን ኬሰ በኤ
እሰት ሀዳኡ ዋን ጎደኒፍ ፥
እንስ ዱቢ ህንአለልፈተምን
ዱበቴ ።
34 አከ ዋቀዮ እሳን አቦሜ ፥
እሳን ሰበ ወረ ካን
ለፈራ ህንበሌስኔ ።
35 ገሩ ሰበ ለፈራ ወጅን ወል መከን ፥
ዋን እሳን ሆጄተንስ
ሆጄቹ እንበረን ።
36 ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒፍ እንሆጄተን ፥
ኩንስ ክዮ እሳንት ተኤ* ።
37 እሳን እልማንሳኒ ፥
እንተሎተሳኒስ ኣርሳ ጎደኒ ፥
ሀፉሮተ ሀሞታፍ እንድኤሰን* ።
38 ዲገ እልማንሳኒፍ እንተሎተሳኒ ፥
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ወረ ከነኣኒፍ ኣርሰን ፥
ዲገ ወረ በሌሳ ህንቀብኔ
እንደንገላሰን፤
ብይችስ ዲጋን እንጡሬፈሜ* ።
39 አከስት ሆጂሳኒቲን ጡራኦ ተኣን ፥
ጎቸሳኒቲንስ አመነሙማ
እንደበን ።
*32. ለኮ 20፡2-13 *34-36. ኬሰ 7፡1-5፤
12፡2-3፤ አቦ 1፡28፤ 2፡23—3፡6
*37. 2ሞቶ 17፡17 *38. ለኮ 35፡33

40 ዮሙስ ዴከምስ ዋቀዮ
ሰበሳረት እንቦበኤ ፥
ወረ ዱንፉሳቲስ እጃን እላሉ
እሰ ጅብሲሴ ።
41 ወር እሳን ጅበን
እሳንረት አከ ሞአንት ፥
እን ሀርከ ሰበ ለፈራት
ደበርሴ እሳን እንኬኔ ።
42 ዲኖትንሳኒ እሳን እንጩንቁርሰን ፥
ሀርከሳኒ ጀለስ እንገልፈመን ።
43 እን ዱሮ ባይኤ እሳን ኦልቼ ፥
እሳን ገሩ መሬሳቲን ሞርመኒ ፥
የከሳኒ ኬሰስ ገድ እንፈጋተን ።
44 ሀተኡዩ መሌ ፥
ዱሮ እየሳኒ ደገኤት ፥
እን ረክነሳኒ እንእላሌ ።
45 እን ከኩሳ እሳኒፍ እንያደቴ ፥
አከ ባይእነ ጋሩማሳትስ
እሳኒፍ እንገዴ ።
46 ወር እሳን ቦጅአንዩ ፥
አከ እሳኒፍ ኦአን እንጎዴ* ።
*40-46. አቦ 2፡10-19

47 ኑእ መቃኬ እሰ ቁልቁሉ
አከ ገለቴፈትኑፍ ፥
ወረ ሰጀጀተን ተኡኬኛፍስ
አከ ኦፍ ህምኑፍ ፥
ያ ዋቀዮ ጎፍታኬኛ ፥
አት ኑኦልች ፥
ሰበ ለፈራ ኬሳስ
ወልት ኑሰሳብ* !
*47. ኬሰ 30፡1-3

48 ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን እስራኤል ፥
በረበራ ሀመ በረበራት
ኡልፍናን ሀጀጀሙ !

ነሞትን ሁንድኑስ
«አሜን!» ሀጂደን!
ዋቀዮን ጀጀዳ!

መጫፍን እን ሸነፋን፥
(ፋርፈና 107-150)

ፋርፈና 107
ወር ፉረመን ዋቀዮፍ ገለተ ገልቹ

1 ዋቀዮ፥ ጋሪ ዋን ተኤፍ፥
ጋሩማንሳ በረበራን
ዋን ጅራቱፍ፥
እሳፍ ገለተ ገልቻ* !
2 ወር ዋቀዮ ፉሬ፥
ወር እን ሀርከ ዲና ኬሳ ፉሬ፥
3 ወር እን ብየ ገራገራቲ
በአ-ቢፍቱቲ፥ ልጠ-ቢፍቱቲ፥
ገረ ብታቲ፥ ገረ ምርጋቲስ
ወልት ሰሳቤ፥
ገለተሳ ሀህመን* !

*1. 106፡1፤ 118፡1፤ 136፡1
*3. ኢሳ 43፡5-6

4 ወር ለፈ ዱዋ
ሆምቱ ኬሰ ሀንጅሬት
ከራራ በደኒ ጀረን፥
መንደረ ነምን ኬሰ ጅራቱት
ከራ እሳን ጌሱ
አርገቹ ሀንደንዴኜ፤
5 እንቤለአን፥ እንዴቦተንስ፥
ጅሬኘሳኒፍዩ አብዲ ኩተተን።
6 ረክነሳኒ ኬሰት
ገረ ዋቀዮት እየተን፥
ዮሙስ እን ሙደመሳኒ ኬሳ
እሳን እንባሴ፤
7 ገረ መንደረ ነምን ኬሰ ጅራቱ
አከ ደቀኒፍ፥
እን ከራ ቀጂላረ እሳን ቡሴ፤
8 ኤጋ ጋሩማሳፍ ወንተ ድንቅሲሳ
እን እልማን ነሞታፍ ጎዴፍስ፥
እሳን ኩን ዋቀዮፍ
ገለተ ሀገልቸን!
9 እኖ እሰ ዴቦታ ዴቡ እንባሰ፥
እሰ ቤለአስ
ዋን ጋሪዳን እንቁፍሰ* ።

*9. ሉቃ 1፡53

10 ወር ገደደሞን ስቢላን ሀደመን፥
ጉያን እት ዱከናኤ
ዱከነ ኬሰ እንጅራተን፤
11 እሳኖ አቦሚ ዋቀዮቲን እንሞርመን፥
ጎርሰ አባስ እንቱፈተን።
12 ያድንሳኒ ሆጂ ደደብሲሳዳን
ገድ ቀበሜ፥
እሳን ጉፈተኒ እንኩፈን፥
ከን ገርጋሩስ ሀንአርገምኔ።
13 ረክነሳኒ ኬሰት
ገረ ዋቀዮት እየተን፥
ዮሙስ እን ሙደመሳኒ ኬሰት
እሳን እንገርጋሬ፤
14 እሰ ጉያን እት ዱከናኤ፥
ዱከነት ጅራተን ኬሳ እሳን ባሴ፥
ህዳሳኒስ እንጨጨብሴ።
15 ኤጋ ጋሩማሳፍ ወንተ ድንቅሲሳ
እን እልማን ነሞታፍ ጎዴፍስ፥
እሳን ኩን ዋቀዮፍ
ገለተ ሀገልቸን።
16 እኖ በልበሎተ ስቢለ ቦረጂ
እንጨጨብሴ፥
ደንቀራ ስቢላስ እንቅርጤ።

17 እሳን ከራ ጨቡረ
ዋን ጎረኒፍ ጎዎመን፥
ሰበቢ የከሳኒፍስ እንድጸተን፤
18 ኛተ ሁንዱማ ጪገአኒ፥
አፋን በላረስ ገአን።
19 ረክነሳኒ ኬሰት
ገረ ዋቀዮት እየተን፥
ዮሙስ እን ሙደመሳኒ ኬሰት
እሳን እንገርጋሬ።
20 ዱቢሳ ኤርጌ እሳን ፈይሴ፥
ቦለ ዱአ ኬሳስ እሳን ባሴ።
21 ኤጋ ጋሩማሳፍ ወንተ ድንቅሲሳ
እን እልማን ነሞታፍ ጎዴፍስ፥
እሳን ኩን ዋቀዮፍ
ገለተ ሀገልቸን!
22 አርሳ ገለታ ሀድኤሰን፥
እልሌዳንስ ጎቺሳ
ሁንዱማ ሀህመን* !

*22. 107፡31-32

23 ወር መርከቦታን
ገላን ጉዳረ አዴመኒ፥
ብሻን በልአረት
ብተኒ ጉርጉረን፥

24 እሳን ኩን ጎቾ ዋቀዮፍ
ሆጂሳ እሰ ድንቅሲሳ
ቱጁበ ኬሰት አርገን።
25 እን እንአቦሜ፥
ቅሌንሰ ጀባ ደአ ገላና
አል ፋዱስ እንካሴ*።
26 ከነረት ጀር [መርከበሳኒ ወጅን]
ገረ በንቲ ዋቃት አል ከአን፥
ቱጁበት ገድ ዴብአን፤
ረክነ ኬሰትስ አብዲ እንኩተተን፤
27 አከ ነመ መቻኤ
ደደርበተመኒ እንገተንተረን፥
መልሳኒ ሀርካ እንዱሜ።
28 ረክነሳኒ ኬሰት
ገረ ዋቀዮት እየተን፥
ዮሙስ እን ሙደመሳኒ ኬሳ
እሳን እንባሴ።
29 ቅሌንሰ ጀባ ሰነሰ ገብ ጎዴ፥
ደአን ገላናስ ጨሉመ ጂዴ*።
30 ዋን እን «ገብ» ጂዴፍ እንገመደን፥
ጎፍትችስ ገረ ቡፌተ መርከባ
እሰ እሳን ብረ ገኡፍ ሀወንት
እሳን እንጌሴ።
31 ኤጋ ጋሩማሳፍ ወንተ ድንቅሲሳ
እን እልማን ነሞታፍ ጎዴፍስ፥
እሳን ኩን ዋቀዮፍ
ገለተ ሀገልቾን!
32 ወልዳ ሰባ ኬሰት
ኡልፍናን አል እሰ ሀካሰን!
ያኢ ማንጉዶታ ኬሰትስ
እሰ ሀጀጀተን*!

*25. ዮና 1፡4 *29. 89፡9 *31-32. 22፡22

33 እን ለገ ብሻን ያኡ፥ ለፈ ዱዋ፥
ቡርቅቱ ብሻኒስ ለፈ ጎጋ ጎዴ*፤
34 ጀልእነ ወረ ብይቾ ኬሰ ጅራተኒራ
ከን ከኤ፥
ለፈ ምዳን ባሱ
አከ በኬ ሶግዳ
እሰ ምዳን ሀንባፍኔ ጎዴ*።
35 እን ለፈ ዱዋ፥ ለፈ ኩፈመ ብሻኒ፥
ለፈ ጎጋስ
እዶ ብሻን ኬሳ ቡርቁ ጎዴ*።
36 ወረ ቤለአን አቾ ጅራችሴ፥
እሳንሞ መንደረ ኬሰ ጅራተን
እንእጃረተን።
37 ማሲሳኒት ምዳን እንፈጫፈተን፥
ወይኒስ እንዳበተን፥
እጀሳስ ባይኤ እንሰሳበተን።
38 እን እሳን እንኤብሴ፥
እሳንስ ጉዳ እንባይአተን።
ለኮብስ ሆሪሳኒ
የረቻ ሀንአዴምኔ።

*33. ኢሳ 50፡2 *34. ኡመ 19፡24-25
*35. ኢሳ 41፡18

39 ገሩ ወንተ ሀማን፥ ገድስ፥
ገረ ቦዴት እሳን ዴብሱራ ከን ከኤ
ገድ ቀበመኒ ገድ ዴብአን።
40 እን ጉርጉዶተት
ሰልጵነ ባይኤ እንፍዴ፤
ለፈ ኦና ከራ ሀንቀብኔ ኬሰስ
አከ ጀረን ጎዴ*።
41 ነመ ወንተ በርባድችሳ ደቤ ገሩ
ገድ-ዴቢ ኬሳ አል ፋዴ፥
ማቲንሳስ አከ ከረ ሆሎታ
አከ ባይአቱ ጎዴ።
42 ወር ያደ ቀጂላ ቀበን
ከነ አርገኒ እንገመዱ፥
ወር ዱቢ ጀልአ ዱበተን
ሁንድኑ ገሩ
አፉን እንቀበቱ*!
43 ኤጋ አጌስ ኤኙሬ? እን ከነ ሀኤጉ፥
ጋሩማ ዋቀዮስ ያዳን ሀቀቡ!

*40. ኢዮ 12፡21 *42. ኢዮ 22፡19-20

ፋርፊና 108

ዋቀዮ ወጅን ሁምነ ጎደቹ ነማ

(ፋር 57፡7-11፤ 60፡5-12)

(ዌዱ፥ ፋርፊና ዳዊት)

1 ገራንኮ ሀንሸኩ፥
ያ ዋቀዮ! ስንፋርፈደ፥
ሰገሌ ምእ ገራገራስ ነንደጌስሰ፤
ያ ሉቡኮ፥ ያ ኡልፋቱኮ ከእ!
2 ያ ክራራ፥ ያ መሴንቆ ደመቃ!
አን በረ ለፋ ነንደመቅሰ!
3 አን ነሞተ ኬሰት ስንገለቴፈደ፥
ያ ዋቀዮ፥
ሰበ ለፈራ ኬሰትስ
ፋርፈናዳን ስንጀጀደ!
4 ጋሩማንኬ
ሀመ በንቲ ዋቃ ገረራት እንጉደተ፥
አመነሙማንኬስ
ሀመ ዱሜሳ እንገአ።

5 በንቲወን ዋቃ ገረራት አል ከእ፥
ያ ዋቀዮ!

ኡልፍንኬስ ለፈ ሁንዱማረት
አል ሀጂዱ*!
6ምቾትንኬ አከ አልፈመኒፍሞ ፥
ሀርከኬ ምርጋዳን ገርጋር ፥
አናፍስ ዴቢ ዴብስ!

*5. 36፡5፤ 103፡11-12

7ዋቀዮ እዶሳ እስ ቁልቁላአ
ኬሳ ዱበቴ ፥
«አን ጉድሴ እት ነንገመደ ፥
ሼኬም ኩታ ብያ ነንሀረ ፥
ደቻ ሱኮትስ
ሰፈሬ ገርገር ነንሀረ።
8ብይ ጊልአድ ከንኮት ፥
ብይ ምናሴስ ከንኮት፤
ብይ ኤፍሬም ጎንፎ ስቢላ
እሰ አን መታኮ
እቲን ኤገቹፍ ካአዱደ፤
ብይ ይሁዳ ሲቄ ሞቱማኮቲት።
9ብይ ሞአብ ጫቢ ድቀናኮቲት ፥
ብይ ኤዶም ከንኮ ተኡሳ
አርግሲሱዳፍ ፥
ኮጺኮ እሰረ ነንቡስ፤
ብየ ፍሊስጥያረት ሞኡኮ
ጉድሴ ነንደጌስሰ» ጂዴ።

10ገረ መንደረ ናኖንሳ
ደላ ደጋቲን መርፈሜት ፥
ኤኙቱ ነፍደሬ?
ኤኙቱስ ገረ ኤዶምት ነጌስሬ?
11ያ ዋቀዮ ፥ ኑገቴተ ምቲ?
አት ያ ዋቀዮ ፥
ሎልቱኬኛ ወጅንስ
ለፈ ዱላት ህንባቱ ፥
12ገርጋርስ ነማ ሆማ
ዋኤ ዋን ህንባፍኔፍ ፥
ረከነ ጂላ በኡፍ ፥
አት ገርጋርሰ ኑፍ ኬን!
13ዋቀዮ ወጅን ፥
ኑእ ሁምነ እንጎደትነ ፥
ዲኖተኬኝ ገድ ከን ድዲቱ እሰ።

ፋርፈና 109
እየተ ነመ ዲን መርሴ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና ዳዊት)

1ያ ዋቀዮ እሰ አን ጀጀዱ ፥
አት ጨሉመ ህንጂድን!
2ነምን ጀልአን ፥
ጎምምሳንስ አፉን አነረት በነተን ፥
አረበ ሶብዱዳን አነት ዱበተን*፤
3አነ ናንአኒ ዱቢ ጅባ ዱበተን ፥
ሰበቢ መሌስ ነሎለን።
4እሰ አን እሳን ጃለዴፍ ፥
ዲነ አነት ተአን፤
አን ገሩ እሳኒፍ ነንከደደ*።
5ቆደ ጋሪ ፥ ሀማ ፥
ቆደ ጃለላስ ጅበ
አናፍ እንዴብሰን።

*2. 62፡4፤ 69፡4፤ 27፡12
*4. ኤር 15፡11

6ነመ ጀልአ እሰረት ካስ ፥
ምርገሳስ ሀመጃጂን ሀዳበቱ*!
7ያኢ ፍርዲ ኬሳስ
የካ ተኤ ገድ ሀበኡ ፥
ከደትንሳሌ ጩቡ እሰት ሀተኡ!
8በርሳ ሀገባበቱ ፥
ሆጂ እን እረ ዳበሜስ
ከን ብራ ሀፉደቱ!
9እጆሌንሳ
አባን ከን እረ ህንጅሬ
ሀተአን ፥
ሃት መናሳስ ሃደ ህዬሳ ሀታቱ፤
10እጆሌንሳ አሲፍ አቻ
ለበኒ ሀከደተን ፥
መነሳኒ እሰ ዲገማ ኬሳ በአኒ
ዋ ሀበርባደተን!
11አባን ገቲ
ወንተ እን ቀቡ
ሁንዱማ ሀቀበቱ ፥
ወንተ እን እት ደደቤ አርገቴስ
ወር አርማ ሀሳመን!
12ነምን ቶኮሌ ጋሩማ
እሰት ህንአርግሲስን ፥
እጆሌሳ ወረ እን እራ ዱኤፍስ
ነምን ገራ ህንላፍን!
13እጆሌን እጆሌሳቲ ለፈራ ሀዱመን ፥
መቃንሳኒ ደሎተ እት አኑ ኬሳ
ሀጣአሜ ሀበሌፈሙ!
14የክ አቦተሳቲ
ዋቀዮ ዱረት ሀያደተሙ!
ጩቡን ሃደሳስ
ሀጣአሜ ህንበሌፈምን!
15ወንተ ከነ ኬሳ ቶኮሌ ዬሮ ሁንዱማ
ዋቀዮ ዱራ ህንደበምን፤

ሴናን ነምቻ ገሩ
ለፈራ ሀበሌፈሙ! *6· 94፡20

16 ነምቐ፥ እሰ ገደደማ፥
እሰ ደባ አርኤ፥
እሰ ገራንሳ ነኤ አብዷ ኩተቴስ
አጇሱ በርባዴ መሌ፥
ጋሩማ እት አርግሲሱ ሀንያድኔ።
17 እን አባሩ ጃለቴ፥
አባርስ እሰረ ሀገኡ!
ኤበት ሀንገመድኔ፥
እንስ እሰቲ ሀፈጋቱ!
18 እን አባርስ አከ ወያት ኡፈቴ፥
አባርስች አከ ብሻኒ ነሙማሳት፥
አከ ድበታስ ለፈሳት ሀገሉ*!
19 አባርስች አከ ኡፈተ
እን አፍት መሩ፥
አከ ሰበተ እን
ዬሮ ሁንዱማ እቲን ሀደቱ
እሰት ሀተኡ! *18· ለኮ 5፡17-28

20 ኩን ሁንድኦ ገቲ ዋቀዮ ብራ
ወረ ሀመጃጂኮ ተእኒፍ፥
ወረ ጅሬኘኮረት ሀማ ዱበተኒፍስ
ኬነሙ ሀተኡ!
21 አት ገሩ ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
መቃኬቲፍ አከ ተኡት
አናፍ ጎድ፥
አርጁማኬ እሰ ጋሪዳን
አነ ኦልች*!
22 አኖ ገደደማደ፥ ደባደስ፥
ቁቃን ኬሰ ገራኮቲ ነመዴሴ፤
23 አከ ጋድዱ ገባበቻ አዴሙት
ደርቡተን ጅረ፥
አከ ሀዋንሳት
ኦፍራ አነ ሁርጉፈን፤
24 ሶሙራ ከን ከኤ
ጅልብኮ እንሆለቴ፥
ፎን አነራ ዱሜ ነንሁቀዴ፤
25 ነሞታፍ ሙከ ገአ ነንተኤ፥
ዬሮ አነ አርገንስ
መታ አነት ራሱ።
*21· 143፡11፤ 115፡1

26 ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥ አነ ገርጋር፥
አከ ጋሩማኬት አነ ኦልች!
27 ኩን ሆጂ ሀርከኬ ተኡሳ፥
ያ ዋቀዮ፥
አት ከነ ጎቹኬስ ሀቤከን!
28 እሳን ሀአባረን፥
አት ገሩ እንኤብፍተ፤
ወር አነረት ከአን እንዩላስፈሙ፤
ገርብችኬሞ እንገመደ*!
29 ወር ሀመጃጂኮ ተአን
ሰልጽነ ሀኡፈተን፥
ዬሎሳኒስ አከ ወያት
አፍት ሀመረን!
*28· ሉቃ 6፡27-28

30 አፋንኮቲን ጉድሴ
ዋቀዮፍ ገለተ ነንገልቸ፥
ነሞተ ባይኤ ኬሰት
እሰ ነንጀጀደ።
31 እኖ ሀርከ ወረ ሉቡሳት ፈረደኒ
እሰ ኦልቹዳፍ፥
ምርገ ነመ ደባ እንዳበተ።

ፋርፈና 110
እሰ ሞቱማዳፍ ሉቡማዳፍ ቆጸኤ
(ፋርፈና ዳዊት)

1 ዋቀዮ፥ ጎፍታኮቲን፥
«ዲኖተኬ ኤጀተ ሚለኬ
ሀመን ሲፍ ጎዱት፥
አት ገረ ምርገኮ ታእ!» ጀዴ*።
2 ዋቀዮ ኡሌ ሞቱማ
እሰ አንጎኬ ሙልእሱ
ጥዮኒ ካሴ እንኤርገ፥
«ዲኖተኬ ግዱት ሞእ!»
እንጂዳንስ።
3 ጉያ አት መጨኬ ጌጌስቱት፥
ነሞትንኬ ጃለለሳኒቲን
ኦፍ እንድኤሱ፤
ደርገጎትንኬስ
አከ ፍጤንስ በሪ ገነማት
ስምቦ ቁልቁሉዳን ሲፍ እንበኡ።
*1· 2፡6፤ ማቴ 22፡44፤ ሆኤ 2፡34-35፤
እብ 1፡13፤ 10፡12-13፤ ፊሊ 2፡8-11

4 ዋቀዮ፥ «አኩመ ሉቡማ
መልኪሴዴቅት፥
አት ሉበ በረበራት»
ጀዴ፥ ከከቴረ፤
እን ከነ ሀንጋቡ*።
5 ጎፍትች ምርገኬ ጅረ፥
ጉያ ዴከምሰሳትስ
ሞቶተ እንጨጨብሰ*!
6 እን ሰበ ለፈራ ኬሰት
ፍርዲ እንባሰ፥

ሬፈስ እሳን ኬሰ እንጉተ፤
ቡልችቶተ ለፈራስ
እንጨጨብሰ* ።
7ከራትስ ሞትች
ቡርቅቱ ኬሳ እንዱገ፥
ከናፍስ መታሳ ኦል እንቀበተ ።
*4. ኡመ 14:18-20፤ እብ 5:6፥10
*5. 2:2፥5፥9 *6. ዳን 2:44

ፋርፈና 111

ሆጂን ዋቀዮ እን ድንቅሲሳን፥
በረበራን ያደተሙ

1ዋቀዮን ጀጀዳ!
ወል ገኢ ገረ-ቀጂሎታ ኬሰት፥
ወልድቾ ኬሰትስ
ዋቀዮን ገራ ጉቱዳን
ነንገለቴፈደ*!
2ወንት ዋቀዮ ሆጂቴ
ሁንድኑ ጉዳደ፥
ወረ እት ገመደን ሁንዱማፍ
ከን ቆረሜ ብረ ገአሜደ ።
3ጎቻንሳ ሱረ-ቀቤሳፍ ሚደጋደ፥
ቀጂሎማንሳስ
ዱሮ ሁንዱማፍ ጀባቴ እንዳበተ ።
*1. 22:22

4ሆጂንሳ እን ድንቅሲሳን
አከ ያደተሙ ጎጄ፥
ዋቀዮ አራረ-ቀቤሰ፥
ኦአ-ቀቤሰስ* ።
5እን ወረ እሰ ሶዳተኒፍ
ሶረ እንኬናፍ፥
ከኩሳስ በረበራን እንያደተ* ።
6ወንተ ዱንፉ ሰበ ለፈራ ተኤ
እሳኒፍ ኬኑዳን፥
ሆጂ አንጎሳ ነሞተሳት ሙልእሴረ* ።
7ሆጂን ሀርከሳ ሁንድኑ
አመነማደ፥ ዱጋደ፥
አቦሚንሳ ሁንድኑስ አመንሲሳደ፤
8እሳን አመነሙማፍ
ቀጂሎማዳን ሆጂተመን፥
ዱሮ ሁንዱማፍ በሩመ በራን
ጀባተኒ እንዳበቱ ።
*4. 78:5-6፤ በኡ 12:1-23
*5. 105:40፤ 145:15 *6. 105:44

9እን ፋሪ ሰበሳቲፍ ኤርጌ፥
ከኩንሳ በረበራን
አከ ኤገሙ አቦሚረ፥
መቃንሳሞ ቁልቁሉደ፥
ሶዳችሳደስ!
10ዋቀዮን ሶዳቹን ጀልቀበ አጉማት፥
ወር እሰ ዱካ ቡአኒ ሆጂተን
ሁበትና ጋሪ ቀቡ፤
ዋቀዮን ጀጀቹንስ
ዱሮ ሁንዱማፍ
ጀባቴ እንዳበተ* ። *10. ፈኬ 1:7

ፋርፈና 112

ኤበ ሶዳ ዋቀዮ ኬሳ አርገሙ

1ዋቀዮን ጀጀዳ!
ነምን ዋቀዮን ሶዳቱ፥
እን አቦሚንሳ ጉዳ እት ቶሉስ
ሀገመዱ!
2ሰኘንሳ ብይቾ ኬሰት ጉዳ እንተአ፥
ደሎትን ወረ ገረ-ቀጂሎታ
እንኤብፈመ ።
3በዳዱማፍ ሶሩምን
መነሳ ኬሰ ጅረ፥
ቀጂሎማንሳስ ዱሮ ሁንዱማፍ
ጀባቴ እንዳበተ ።
4እን አራረ-ቀቤሰ፥
ኦአ-ቀቤሰ፥ ቀጂላስ ዋን ተኤፍ፥
ወረ ገረ-ቀጂሎታፍ
እፍን ዱከነ ኬሰት እንበአፍ* ።
*4. ሚክ 7:8

5ነምን አራረ አርግሲሱፍ
ነምን ልቁሱ ጋሪደ፥
እን ጅሩሳ ቀጂልቶት እንጌጌፈተ*!
6እን ዮምዩ ህንምትቁ፥
ነምን ቀጂላኖ
በረበራን እንያደተመ ።
7አዱ ሀማ ደገኡ ህንሶዳቱ፥
ዋቀዮን ዋን አመነቱፍ
ገራንሳ ህንሽኩ ።
8ሀመ ወረ እሰ ጨንቁርሰንረት
ወንተ ዱፉ አርጌ ገመዱት፥
ገራንሳ ጭምሴ አመነቴረ፥
ህንሶዳቱ* ።
9እን አርጁማዳን
ወረ ደበኒፍ እንኬነ፥
ቀጂሎማንሳ ዱሮ ሁንዱማፍ
ጀባቴ እንዳበተ፤
ጋንፍ መታሳ ኡልፍናን
ኦል እንቀበመ* ።
*5. ኬሰ 15:7-8 *8. 91:8 *9. 2ቆሮ 9:9

10ነምን ጀልአን ከነ አርጌ እንአረ፥
እልካንሳ ወልት እንቀረ፥
አፈሳቲስ ገድ እንዱመ፤
ፌድ ወረ ጀልአታ
ዋን ቶኮት ከን ህንገሌ እንተአ።

ፋርፈና 113
ዋቀዮ እን አል ጀዳን፥ ወረ ገድ ዴብአን ያደቹ

1ዋቀዮን ጀጀዳ!
እስን ያ ሆጄቶተ ዋቀዮ፥
ጀጀዳ፥
መቃ ዋቀዮ ጀጀዳ!
2አማ ጀልቀቤ ሀመ በረበራት፥
መቃን ዋቀዮ ኤብፈማ ሀተኡ!
3በአ-ቢፍቱቲ ጀልቀቤ
ሀመ ልጠሼት፥
መቃን ዋቀዮ ጀጀማ ሀተኡ*!
4ዋቀዮ ሰበ ለፈራ ሁንዱማ ገረራደ፤
ኡልፍንሳስ በንቲወን ዋቃ ብረ
አል እንደርበ!

*3· 50፡1

5ከን አከ ዋቀዮ ጎፍታኬኛ ኤኙ?
እን አል ገረራ ቴሶሳረ እንታአ፤
6ገረ በንቲወን ዋቃት፥
ገረ ለፋትስ ገድ ፈጌሴ
እንእላለ*።
7እሰ ገድ-ዴብአ
አዋረ ኬሳ አል እንካሰ፥
እሰ ደባ ኮሲ ኬሳ አል እንፉደ፤
8ወረ ጉርጉዶታ ወጅን፥
ጉርጉዶተ ሰበሳ ወጅንስ
አከ ታኡ እንጎደ*።
9እሼን ደብዱን
ሃደ እጆሌ ታቴ ገመዴ፥
መነ ኬሰ አከ ጅራቱ እን እንጎደ።
ዋቀዮን ጀጀዳ*!

*5-6· በኡ 15፡11፤ ኢሳ 57፡15
*7-8· 1ሳሙ 2፡8፤ ሉቃ 1፡48፤
ኡመ 41፡40-41 *9· ኡመ 21፡2፤
1ሳሙ 1፡20፤ ሉቃ 1፡57-58

ፋርፈና 114
ድንቂ ዋቀዮ ያደተኒ ፋርፈቹ

1ዬሮ ሰብን እስራኤል ግብጥ ኬሳ፥
መን ያቆብ
ሰበ አፋን አርማ ዱበቱ
ኬሳ በኤ*፥
2ይሁዳን መነ ቁልቁሉማሳ፥
እስራኤልስ ለፈ ሞቱማሳ ተኤ*።

*1· በኡ 12፡41 *2· በኡ 19፡6

3ገላን አርጌ እንበቀቴ፥
ለግን ዮርዳኖስስ ገረ ቦዴት
እንዴብኤ*።
4ቱሎትን አከ ኮርቤዪ ሆላ፥
ጋሮትንስ አከ እልሞሌ
እንቁሩጵሰን*።
5ያ ገላነነነ፥ ማል ታቴ በቀቴ?
ያ ለገ ዮርዳኖስ፥
ማሊፍ ገረ ቦዴት ዴብቴ*?
6ያ ቱሎታ፥
ማሊፍ አከ ኮርቤዪ ሆላ፥
ያ ጋሮታ፥ ማሊፍ አከ እልሞሌ
ቁሩጵፍተኒ?

*3· በኡ 14፡21-22፤ ኢያ 3፡14-17
*4· 29፡6 *5· ኢያ 4፡23-24

7ያ ለፋ፥ ፋለ ጎፍታ ዱረት፥
ፋለ ዋቀዮ እሰ ከን ያቆብ
ዱረት ሆለዱ*!
8እን ከታ፥ ኩፈመ ብሻኒት፥
ደጋ ቀርሳስ ቡርቅቱ ብሻኒት
እሰ ድዲሩደ*።

*7· በኡ 19፡18 *8· 78፡15-16፤
በኡ 17፡6

ፋርፈና 115
ዋቀዮ እሰ ጅራታፍ ኡልፍነ ኬኑ

1ኑኢፍ ምት፥
ያ ዋቀዮ፥ ኑኢፍ ምት፥
ጋሩማኬፍ
አመነሙማኬፍ ጄዲ፥
መቃንኬ ኡልፍነ
አከ አርገቱ ጎድ!
2ሰብን ለፈራ፥
«ዋቀዮሳኒ ኤሰ ጅራ?»
ጄቹዳፍ ማሊፍ ከራ አርገቱ*?

*2· 42፡3፤ 79፡9-10፤ ዮኤ 2፡17፤
ሚክ 7፡10፤ ኢሳ 48፡11

3ዋቀዮኬኘ ዋቀረ ጅረ፥
ዋኑመ እሰት ቶሉ እንሆጄተ።
4ዋቀዮሊንሳኒ ወር ቶልፈመን
ሜቲደ፥ ወርቄደ፥
ሀርከ ነማቲን ሆጄተመንስ፤
5አፋን እት ጅረ፥
ገሩ ዱበቹ ህንደንደአን፤

እጅ እት ጅረ፥
ገሩ አርጉ ህንደንደአን፤
6 ጉር እት ጅረ፥
ገሩ ደገኡ ህንደንደአን፤
ፋኛን እት ጅረ፥
ገሩ ፋንፈቹ ህንደንደአን።
7 ሀርከሳኒቲን ቀቀበቹ ህንደንደአን፤
ሚለሳኒቲንስ አዴሙ ህንደንደአን፥
ላጋሳኒቲንስ ሰገሌ ህንደኔሰሰን።
8 ወር እሳን ቶልቺን፥
ወር እሳን አመነተንስ
ሁንድኑ አኩመሳኒት*።
*4-8. 135፡15-18፤ ሙል 9፡20

9 ያ ወረ እስራኤል፥
ዋቀዮን አመነዳ!
እን ገርጋርሰኬሰን፥ ጋቸነኬሰንስ።
10 ያ መነ አሮን፥ ዋቀዮን አመነዳ!
እን ገርጋርሰኬሰን፥ ጋቸነኬሰንስ።
11 እስን ወር ዋቀዮን ሶዳተን
ዋቀዮን አመነዳ!
እን ገርጋርሰኬሰን፥
ጋቸነኬሰንስ*። *9-11. 135፡19-20

12 ዋቀዮ ኑያደቴረ፥ እን ኑኤብሰ፤
እን መነ እስራኤል እንኤብሰ፥
እን መነ አሮን እንኤብሰ፤
13 እን ወረ ዋቀዮን ሶዳተን፥
ወረ ጥጥና፥
ወረ ጉርጉዳስ እንኤብሰ*፤
14 ዋቀዮ እስን ሀባይእሱ፥
እስን፥ እጆሌኬሰንስ
መነ ሀጉትችሱ*!
15 ዋቀዮ እሰ ዋቃፍ ለፈ ኡሜፍ፥
ከን ኤብፈምተን እንታቱ*!
*13. ሙል 11፡18፤ 19፡5 *14. 127፡3
*15. 134፡3

16 በንቲወን ዋቃ ከን ዋቀዮት፥
ለፈ ገሩ እልማን ነማቲፍ ኬኔ*።
17 ወር ዱአን፥
እዶ ወረ ጨሉመ ጂደኒት
ከን ገድ ቡአን፥
ዋቀዮን ጀጀቹ ህንደንደአን*።
18 ኑእ ገሩ አማ ጀልቀብኔ
ሀመ በረበራት፥
መቃ ዋቀዮ እንኤብፍነ።
ዋቀዮን ጀጀዳ!
*16. 8፡6፤ ኡመ 1፡28 *17. 6፡5፤
ኢሳ 38፡18

ፋርፈና 116
ገለተ ነመ አፋን ቦላ ገኤ ዴብኤ

1 ዋቀዮ፥ ሰገሌኮፍ
ሀመተኮ ዋን ደገኤፍ፥
አን እሰ ነንጃለደ።
2 እን ጉረሳ ገረኮት ቀቤረ፥
ከናፍስ ሀመን ጅሩት
እሰ ነንዋመደ።
3 ፋታሳን ዱአ አነት መረሚ፥
ዋኤ እዶ ለፈ ጀላስ ያዴ
ድጽን አነረ ገኤ፤
አን ሙደማፍ ገደ ኬሰ ነንልጤ።
4 ዮሙስ፥ «ያ ዋቀዮ፥
አን ስንከደደ፥
ሉቡኮ አልቺ!» ጂዴ፥
መቃ ዋቀዮ ነንዋመዴ።

5 ዋቀዮ፥ አራረ-ቀቤሳፍ ቀጂላደ፥
ዋቀዮኬኘ አአ-ቀቤሰሰ*።
6 ዋቀዮ ወረ ገራሞተ እንኤገ፥
ዮሮ አን መታ ቡሴት
እን ነገርጋሬ።
7 ዋቀዮ፥ ወንተ ጋሪ
ዋን ሲፍ ጎዴፍ፥
ያ ሉቡኮ፥ አረ-ገልፈናኬት
ዴብእ*! *5. በኡ 34፡6 *7. 42፡5

8 አትሞ ያ ጎፍታ፥ ሉቡኮ ዱአ፥
እጀኮ እምማን፥
ሚለኮስ ጉፈቹ አልቺቴተ*።
9 ብየ ወረ ጅራቶ ኬሰ፥
አን ፋለ ዋቀዮ ዱረ
ነንዴዴብእ*።
10 ዮሮ፥ «አን ጉድሴ ረከዴረ»
ጂዴትዩ፥
አን አመንቲኮ ነንኤገዴ።
11 ነኤ ድንቅፈቹኮ ኬሰትሞ፥
«ነምን ሁንድኑ ሶባደ»
ነንጂዴ*።
*8. 30፡3 *9. 142፡5 *11. ሮማ 3፡4

12 ወንተ ጋሪ እን አናፍ ጎዴ
ሁንዱማፍ፥
አን ዋቀዮፍ ማለን ዴብሳ?
13 አን ጦፎ ፈይናፍ ኬነሚ
አል ነንፋደ፥
መቃ ዋቀዮስ ነንዋመደ።
14 ፋለ ሰበሳ ሁንዱማ ዱረትሞ፥
አን ወሬገኮ ዋቀዮፍ ነንባሰ።

15 ወር እሳፍ ቊልቊላአን ዱኡን፥
እጀ ዋቀዮ ዱረት ኡልፋታደ* ።
16 ያ ዋቀዮ፥ ኩና አን ገርብቸኬት፤
አን ገርብቸኬ፥
እልመ ገርብቲኬቲት፥
አት ህዳኮ ሂክቴተ ።
17 አን አርሳ ገለታ ሲፍ ነንድኤሰ፥
መቃ ዋቀዮስ ነንዋመደ ።
18 ፉለ ሰበሳ ሁንዱማ ዱረትሞ፥
አን ወሬገኮ ዋቀዮፍ ነንባሰ* ።
19 ከነስ ኦብዲ መነ ዋቀዮ ኬሰት፥
ስኬሰት ያ ዬሩሳሌም ነንባሰ ።
ዋቀዮን ጀጀዳ!
*15. 72፡14 *17-18. ዮና 2፡10

ፋርፌና 117
ሰብን ሁንድኑ ዋቀዮን ጀጀቹ

1 ነሞትን ለፈራ ሁንድኑ
ዋቀዮን ጀጀዳ!
ሰብን ሁንድኑ እሰ ፋርፌዳ* !
2 ጋሩማን እን ኑፍ ቀቡ ጉዳ ጀባደ፥
አመነሙማንሳስ
በረበራን እንጅራተ ።
ዋቀዮን ጀጀዳ* !
*1. ሮማ 15፡11፥21 *2. በኡ 34፡6

ፋርፌና 118
ጎቸሳ ሁንዱማ ያደተኒ ዋቀዮን ገለቴፈቹ

1 ዋቀዮ ጋሪ ዋን ተኤፍ፥
ጋሩማንሳስ በረበራን
ዋን ጅራቱፍ፥
እሳፍ ገለተ ገልቻ* !
2 ሰብን እስራኤል፥
«ጋሩማንሳ በረበራን
እንጅራተ» ሀጂዱ!
3 መን አሮን፥
«ጋሩማንሳ በረበራን
እንጅራተ» ሀጂዱ!
4 ወር ዋቀዮን ሶዳተን፥
«ጋሩማንሳ በረበራን
እንጅራተ» ሀጂደን!
*1. 106፡1፤ 107፡1፤ 136፡1-26፤
1ሴና 16፡34

5 አን ረክነኮ ኬሰት
ዋቀዮን ነንዋመዴ፥
እንሞ እንአዋቴ፥
እዶ በልአትስ ነባሴ ።
6 ዋቀዮ ገረኮ ኤርገ ተኤ
አን ህንሶዳዱ፥
ነምን ማል ነጎቹ ደንደአ* ?
7 ዋቀዮ ነገርጋሩዳፍ
ገረኮ ኤርገ ተኤ፥
አን ገመቹዳን
ወረ ነጅበን አፍ ጀለት ነንእላለ ።
8 ነመ አመነቹረ
ዋቀዮት ኮሉ ገሉ ወየ* ።
9 ወረ ጉርጉዶተ አመነቹረ፥
ዋቀዮት ኮሉ ገሉ ወየ* ።
*6. 56፡4፤ ሮማ 8፡31፤ እብ 13፡6
*8. ኤር 17፡5-8 *9. 146፡3

10 ሰብን ለፈራ ሁንድኑ ነመርሰን፥
አን ገሩ መቃ ዋቀዮቲን
አፍራ እሳን ነንኩተ ።
11 እሳን አነ ናነአኒ ነመርሰን፥
አን ገሩ መቃ ዋቀዮቲን
አፍራ እሳን ነንኩተ ።
12 እሳን አከ ጉርሙ ከኒሳ
አነት ቱተአን፥
አከ እብደ ቆራቲ ኮሶሩስ
ቦበአኒ እንዳሙ፤
አን ገሩ መቃ ዋቀዮቲን
አፍራ እሳን ነንኩተ ።
13 ደርበተሙሌ፥
አከን ኩፋት ደርበተሜን ቱሬ፤
ዋቀዮ ገሩ ነገርጋሬ ።
14 ዋቀዮ ሁምነኮቲፍ ፋርፌናኮት፥
እን ፈይነኮ አናፍ ተኤረ* ።
*14. በኡ 15፡2፤ ኢሳ 12፡2

15 ሰገሌን ገመቹ፥ ከን ሞእቻስ፥
ጎዶ ወረ ቀጂሎታ ኬሰት
እንደገአመ፤
«ሀርከ ዋቀዮ እን ምርጋን
አንጎዳን እንሆጂተ ።
16 ሀርከ ዋቀዮ እን ምርጋን
አል እንካፈመ፥
ሀርከ ዋቀዮ እን ምርጋን
አንጎዳን እንሆጂተ» ።
17 አኖ ህንዱኡ ነንጅራደ፤
ጎቸ ዋቀዮስ ቶኮ ቶኮን ነንህመ ።
18 ዋቀዮ ጀቤሴ ነአደቤረ፥
ገሩ ዱአት ደበርሴ
አነ ህንኬንኔ* ። *18. 2ቆሮ 6፡9

19 እሳን ኬሰ ኦል ገሌ
ዋቀዮፍ ገለተ አከን ገልቹት፥
እስን በልበለ ኬሎተ ቀጂሉማ
አናፍ በና!
20 ኩን በልበለ ኬላ ዋቀዮት፥
ቀጂሎትን እቲን ኦል እንገሉ* ።
21 አት ዋን ነጀላ ኦዋቴፍ፥
ፈይነኮስ ዋን አናፍ ታቴፍ
ስንገለቴፈደ ። *20. ኢሳ 26:2

22 ደጋን እን ወር እጃርቱን ቱፈተን፥
እሰ መታ ጎሌ ቀጂልቹ ተኤ ።
23 ኩን ዋቀዮ ብራ ተኤ፥
እንሞ እጀኬኘ ዱረት
ድንቅሲሳደ* ።
24 ጉያን ዋቀዮ ዻቤ እሰ ከነ፥
ኮታ እሰት እንገመድና፥
እት ገመዱኬኘስ እንደጌስፍና!
25 ሀደራ ያ ዋቀዮ፥ ኑ ኦልች፥
ሀደራ ያ ዋቀዮ፥
ወል ኑፍ ቅቅጤስ!
*22-23. 118:13፤ ኢሳ 28:16፤
ማቴ 21:42፤ ሆኤ 4:11፤ 1ጴጥ 2:4-7

26 መቃ ዋቀዮቲን እን ዱፉ
ኤብፈማ ሀተኡ!
ኑእ መነ ዋቀዮ ኬሳ
እስን እንኤብፍነ* ።
27 ጎፍትች ዋቀዮደ፥
እን እፈ ኑፍ እንተአ፤
ቶረ ጭድቻስ ደሜ ባለ ቀቡን፥
ሀመ ጉባ ጋንፈ እዶ አርሳት
ወል ቀበቺሳ!
*26. ማቴ 21:9፤ 23:39

28 አት ዋቀዮኮት፥
አን ገለተ ሲፍ ነንገልቸ፥
ያ ዋቀዮኮ፥
አን ኡልፍናን ኦል ስንካሰ ።
29 ዋቀዮ ጋሪ ዋን ተኤፍ፥
ጋሩማንሳስ በረበራን ዋን ጅራቱፍ፥
እሳፍ ገለተ ገልቻ!

ፋርፈና 119
ዱቢ ዋቀዮ እሰ ኡልፍነ-ቀቤሰት፥
አቦሚሳቸስ ገመዱ

1 ወር በሌሳ መሌ ዴዴብአን፥
ወር አከ ሴረ ዋቀዮት ጅራተን
ሀገመደን!
2 ወር አቦሚ እሳፍ ዱጋ በኡ ኤገን፥
ወር ገራ ጉቱዳን
ዋቀዮን በርባደን፥
3 ወር ጀልእነ ህንሆጀትኔ፥
ወር ከራሳረ ዴዴብአን ሀገመደን*!
4 አጀጅኬ በኤሰ ተኤ
አከ ኤገሙ አት አቦምቴተ ።
5 ከራ አን ሴረተኬ ኤጉረት፥
ጀባዴ ኡቱን ዻበዴ
አተመን ጃለደ!
6 እጀኮ አቦሚኬ ሁንዱማራ
ዮን ቡቅፈቹ ዲሴ፥
አን ህንዬላስፈሙ ።
7 ፍርዲ አት ቀጂሉማዳን ላቱ
ዮሙን በሩ፥
አን ያደ ቀጂላዳን
ገለተ ሲፍ ነንገልቸ ።
8 አን ሴረተኬ ነንኤገ፥
አት ራወቴ አነ ህንዲስን!
*1-3. 1:1-2፤ 112:1-2

9 ደርገጌስ ማሊን አዴምሰሳ
ቁላኡማት ኤጉ ደንደአ?
አከ ዱቢኬት አዴምሰሳ
ቀጂልፈቹዳን
ኤገቹ እንደንደአ ።
10 ገራኮ ጉቱ ስንበርባደደ፥
አቦሚኬራ አከን ካዱ ህንጎድን!
11 አከን ስህንየከኔፍ
ዋን አት ጂቴ
ገራኮ ኬሰ ካአዴረ ።
12 ያ ዋቀዮ፥ አት ጀጀማደ፥
ሴረተኬ ነበርሲስ!
13 ወንተ ቀጂላ ተኤ
አፋንኬቲን ዱበተሜ፥
አን አረበኮቲን
ቶኮ ቶኮን ነንህመ ።
14 አኩመ አን
ሶሩመ ሁንዱማት ገመዱ፥
ወንተ አቦሚንኬ ዱጋ በኡ
ዱካ ቡኡት ነንገመደ ።
15 አጀጀኬ እረ-ዴዴብኤ እት ነንያደ፥
ከራኬራስ እጀ ህንቡቅፈዱ ።
16 ሴረትንኬ ገራ ነጪብሰ፥
ዱቢኬስ ህንእራንፈዱ ።

17 ገርብቸኬፍ ወንተ ጋሪ ጎድ!
አን ነንጅራደ፥ ዱቢኬስ ነንኤገ ።

18 ወንተ ድንቅሲሳ
ሴረኬ ኬሳ አከን አርጉት፥
አት እጀኮ አናፍ በን!
19 አን ብየ ለፋረት ኦርመ፥
አቦሚኬ አነ ዱራ ህንዶክስን* !
20 ወንተ ቀጇላ ተኤ
ስዱረት ፉደተሜ፥
ዬሮ ሁንዱማ ያዱራ ከን ከኤ
ሉቡንኮ እንቡቱት።
21 ወረ ገድ-ዲሰት ጅራተን
አት እንእፈተ፥
ወር አቦሚኬራ ካተንስ
አባረሞደ* !
22 አን አቦሚ ሲፍ ዱጋ በኡ ኤጌረ፤
አት ገኦፍ ቱፊ አነራ ፉድ!
23 ጉርጉዶትን ታአኒ
አነረት ዮ ዱበተንዩ፥
ገርብችኬ ሴረተኬ
እረ-ዴዴብኤ እት እንያደ።
24 አቦሞትን ሲፍ ዱጋ በአን
ገራ ነጪብሱ፥
እሳን ጎርስቱኮት።
*19. 39፡12 *21. ኬሰ 27፡26፤ ገላ 3፡10

25 አን ለፈት ነንመጠንፈሜ፥
አት አከ ዱቢኬት
ሉቡ አነት ዴብስ!
26 አን ጅሬኘኮ ኬሰት
ዋነን ተኤ ስት ህመዴረ
አትስ ዴቢ አናፍ ኬንቴተ፤
ሴረተኬሞ ነበርሲስ!
27 ከራ አት አጀጄ ነሁበቺስ፥
ዮሙስ አን ሆጂኬ እሰ ድንቅሲሳ
እረ-ዴዴብኤ እት ነንያደ።
28 አን ገደራ ከን ከኤ ታኤ ነንቦአ፥
አት አከ ዱቢኬት ኦል ነካስ!
29 ከራ ሶባረ
አከ አን ህንአዴምኄፍ ነኤግ፥
ሴረኬቲንስ አራረ ነአርገቺስ!
30 አን ከራ ዱጋ ፎአዴረ፥
ወንተ ቀጇላ ተኤ
ስዱረት ፉደተሜስ
ኦፍ ዱረ ካአዴረ።
31 ወንተ አቦሚንኬ ዱጋ በኡት መጠኄ
ነንጅራደ ያ ዋቀዮ፥
አከ አን ዬላስፈሙ ህንጎድን!
32 አት ገራንኮ ገመዴ
አከ ሁበቱ ጎቴ፥
አንስ ከራ አት አቦምቴረ
ነንካደ* ! *32. 25፡4

33 ከራ ሴረትንኬ እረ ነመ ቡሱ
ነበርሲስ ያ ዋቀዮ!
እን ቡአ ዋን ቀቡፍ፥
ሀመ ዱማት እሰ ነንኤገ።
34 ሴረኬ አከን ያዳን ቀቡፍ፥
ገራኮ ጉቱዳንስ
አከን እሰ ኤጉፍ፥
ሁበትና አናፍ ኬን!
35 ዳንዲ አት አቦምቴረ
አከን አዴሙ ጎድ፥
እኖ አነት እንቶለ።
36 ቡአ ደልጋፍ ሰሰቱራ፥
ገራኮ ገረ ወንተ አቦሚንኬ
ዱጋ በኡፍት ቀብ!
37 እጀኮ ወንተ ዋኤ ህንባፍኄ
እላሉራ ጀልእስ፥
ከራኬረትስ ሉቡ አነት ዴብስ!
38 ገርብችኬ አከ ስሶዳቱፍ፥
ወንተ አብደቺፍቴ
እሳፍ ራወዱ!
39 ወንተ ቀጇላ ተኤ ስዱረት ፉደተሜ
ጋሪ ዋን ተኤፍ፥
ገአ እሰ አን ሶዳዱ አነራ ዴብስ!
40 ኩኖ፥ አን አጀጀኬ
ሀዋን ነንኤገደ፥
ቀጇሉማኬቲን
ሉቡ አነት ዴብስ!

41 ያ ዋቀዮ፥ አከ አት ጄቴት፥
ጋሩማንኬ፥ ገርጋርስኬ
እን ፈይሱስ አናፍ ሀዱፉ፥
42 ዮስ እሰ አነት ገእሱፍ
ዴቢ ገኡ ነንኬነ፥
አኖ ዱቢኬ ነንአመነደ።
43 ዱቢ ዱጋ
መቱማ አነ ዱራ ህንፉደትን!
አኖ ወንተ ቀጇላ ተኤ
ስዱረት ፉደተሜ
አብዲዳን ነንኤገደ።
44 አን እት ፉፌ፥
ዬሮ ሁንዱማፍ
በረበራን ሴረኬ ነንኤገ።
45 አን አጀጀኬ አርገቹዳፍ
ዋነን በርባደዴፍ፥
እዶ በልአ ኬሰ ነንዴዴብአ።

46 አቦሚ እሰ ሲፍ ዱጋ በኡስ፥
ሞቶተ ዱረት ነንዱበደ፥
ህንዬለኡስ* ።
47 አቦሚንኬ እን አን ጃለዱ፥
ገራ ነጨብሰ ።
48 አቦሚኬ እሰ አን ጃለዱት
ሀርከኮ ነንሂጠደ፥
ሴረተኬስ እረ-ዴዴብኤ
እት ነንያደ* ።

*46. ማቴ 10፡18
*47-48. 119፡77፥97፤ ነህ 8፡10

49 ዱቢኬ እሰ አብዲዳን
አከ አን ኤገዱ ጎቴ፥
አነ ገርብቾኬቲፍ ያደዱ ።
50 ወንት አት ጀቴ
ሉቡ አነት እንዴብሰ፥
ኩንስ ዬሮን ገድ ዴብኡት
ጀጀብነኮት ።
51 ወር ገድ-ዲሰት ጅራተን
ባይእሰኒ አነት እንቆሱ፥
አን ገሩ ሴረኬራ ህንጀልአትኔ ።
52 ወንተ ዱሪ ዱሪ ጀልቀቤ
ስዱረት ቀጀላ ተኤ ፉደተሜ
ዮሙን ያደዱ፥
ጀጀብነ ነንአርገደ፥ ያ ዋቀዮ !
53 ጀልኦትን ሴረኬ ዋን ዲሰኒፍ፥
አሪ ጉዳቱ ነቀቤ ።
54 መነ እሰ አን
አከ ከረ-አዴማት
እት ገሉ ኬሰት፥
ሴረትንኬ ፋርፈና አናፍ ተኤ ።
55 ሀልከን መቃኬ ነንያደደ፥
ያ ዋቀዮ፤
ሴረኬስ ነንኤገ* ።
56 አን አጀጀኬ አከን ኤጉፍ፥
ጨራን አናፍ ኬነሜረ ።

*55. 119፡62፥148፤ 42፡8፤ 63፡6

57 አን ዱቢኬ ኤጉዳፍ፥
«ዋቀዮ ቀደኮት» ጀዴረ ።
58 ፉለ እፉዳን አከ ነእላልቱፍ፥
ገራ ጉቱዳን ስንከደደ፤
አከ ዱቢኬት
አራረ አነት አርገሲስ !
59 ዋኤ ከራ እሰ አን እረ አዴሙ
ነንያዴ፥
ሚለኮስ ገረ አቦሚ
እሰ ሲፍ ዱጋ በኡት
ነንቀጀልፈዴ ።
60 አን አቦሚኬራ ህንሴሱ፥
እሰ ኤጉፍ ነንአሪፈደ ።
61 ጀልኦትን ፉኞ ዮ አነት ጠጠንዩ፥
አን ሴረኬ ህንእራንፈዱ ።
62 ዋኤ ፍርዲኬ እሰ ቀጀላ ሰናፍ፥
ገለተ ሲፍ ገልቹዳፍ፥
አን ሀልከን ወለካ ነንከአ* ።
63 አን ወረ ስሶዳተን ሁንዱማፍ፥
ወረ አጀጀኬ ኤገኒፍስ ህደተ ።
64 ጋሩማንኬ ለፈ እንጉተ፥
ያ ዋቀዮ፥ ሴረተኬ ነበርሲስ* !

*62. 42፡8 *64. 33፡5፤ 65፡9-13

65 ያ ዋቀዮ፥ አኩመ አፊኬቲ ዱበቴ፥
አት ገርብቾኬቲፍ ጋሪ ጎቴተ ።
66 አኖ አቦሚኬ አመነዴረ፥
ሁበትና ጋሪ አናፍ ኬን፥
ዋ ቤኩስ ነበርሲስ !
67 ኡቱ አን ህንረከፈምን ዱረ
ከራራ ጎሬን ቱሬ፥
አመ ገሩ
ወንተ አት ጀቴ ነንኤገ ።
68 አት ጋሪደ፥
ወንተ ጋሪስ እንሆጀተ፥
ሴረተኬ ነበርሲስ !
69 ወር ገድ-ዲሰት ጅራተን፥
ሶበኒ ዋ አነረ እንካአን፤
አን ገሩ ገራኮ ጉቱዳን
አጀጀኬ ነንኤገ ።
70 ጮምን ገራሳኒ ህዶድቹረ፥
አን ገሩ ሴርኬ ገራ እንጨብሰ ።
71 ሴረተኬ አከን በሩት፥
ረከፈሙን አናፍ ጋሪደ ።
72 ሴር እን አፉንኬ ኬሳ በኤ፥
ወርቁፍ ሜቲ
ጉሮ ኩማተመረ አናፍ ወየ ።

73 ሀርከኬ ነቶልቹረ፥
ጭምሴስ ነዳቤረ፥
አቦሞተኬ አከን በሩት
ሁበትና አናፍ ኬን !
74 ዱቢኬ አብዲዳን ዋነን ኤገዱፍ፥
ወር ስሶዳተን ነአርገኒ እንገመዱ ።
75 ፍርዲንኬ ቀጀላ አከ ተኤ
አን ቤከ፥ ያ ዋቀዮ፥
አመነማ ዋን ታቴፍ
ገድ ነዴብፍቴ ።

76 አኩመ አፊኬቲ
ገርብቸኬት ዱበቴት ፥
ጋሩማንኬ አነ ሀጀጀቤሱ !
77 ሴርኬ ዋን ገራ ነጪብሱፍ ፥
ሉቡን አከ አነት ዴብኡፍ ፥
አራርኬ አናፍ ሀዱፉ* !
78 ወር ገድ-ዲሰት ጅራተን
ሶበኒ ዱጋኮ ዋን በሌሰኒፍ ፥
ሀዩላስፈመን !
አን ገሩ አጀጀኬ
እረ-ዴዴብኤ እት ነንያደ ።
79 ወር ስሶዳተን ፥
ወር አቦሚ ሲፍ ዱጋ በኡ ቤከን
ገረኮ ሀጎረን !
80 አከ አን ህንዩላስፈምኔት ፥
ገራንኮ በሌሳ መሌ
ሴረተኬት ቀበሜ ሀጅራቱ !
*77. 119፡47፥92፥143፥162፥174

81 ሉቡንኮ ፈይሱኬ ያዴ እንገገብድ ፥
ዱቢኬስ አብዲዳን ነንኤገደ ።
82 እጅኮ እሰ አት አብደቺፍቴ
ኤገቹራ ከን ከኤ እንደደቤ ፤
«ዮም ነጀጀቤስታ ?»
ጄዴ ነንጋፈደ ።
83 አን አከ ቀልቀሎ
አረ ጀለት ሹንቱሬ ተኡሌ ፥
ሴረተኬ ህንእራንፈዱ ።
84 ገርብችኬ ስአች
በረ ሀመሚ ጅራታ ?
ወረ ነአርአተንትስ
አት ዮም ፈረዳ* ?
85 ወር ገድ-ዲሰት ጅራተን ፥
ወር ሴረኬ ወጅን ወሊ ህንገሌ
ቦለ አናፍ ቆተኒሩ ።
86 አቦሚንኬ ሁንድኑ ዱጋደ ፤
ዩሮ ነሞትን
ዱቢ ሶባቲን ነአርአተን ፥
አት ነገርጋር !
87 እሳን ሀመ ጥኖፍ መሌ
ለፈራ ነበሌሰኒ አለን ፥
አን ገሩ ወንተ አት አጀጄ
ህንዲፍኔ ።
88 አከ ጋሩማኬት ሉቡ አነት ዴብስ !
ዮሙስ አን አቦሚ ሲፍ ዱጋ በኡ
እሰ አፋንኬ ዱበቴ ነንኤገ ።
*84. 13፡1-2

89 ዱቢንኬ ያ ዋቀዮ ፥ በረበራን ፥
በንቲወን ዋቃ ኬሰት
ጀባቴ ዳበቴረ* ።
90 አመነሙማንኬ
ደሎታ ሀመ ደሎታት
ሀፌ እንጅራተ ፥
ለፈ ጭምስቴ ዳብዴተ ፥
እንስ ጀባቴ እንዳበተ ።
91 ወንት ሁንድኑ ሲፍ ዋን ሆጄቱፍ ፥
እን አከ ሴረ አት ዳብዴፍት ፥
ሀመ ሀርአትዩ ጀባቴ እንዳበተ ።
92 ሴርኬ ኡቱ
ገራ አነ ህንጪብስኔ ተኤ ፥
አን ረከፈሙኮቲን
ነንበሌፈመን ቱሬ* ።
93 እሳኒን ሉቡ ዋን አነት ዴብፍቴፍ ፥
አን በረበራን
አጀጀኬ ህንእራንፈዱ ።
94 አኖ አጀጀኬ አርገቹዳፍ
በርባደዴረ ፥
አን ከንኬት ፥ አት ነአልች !
95 ጀልአትን ነበሌሱዳፍ ርጳኒ ነኤገቱ ፥
አን ገሩ አቦሚ
እሰ ሲፍ ዱጋ በኡ
ያዳን ነንቀበ ።
96 ወንት ፊጣን በኤ ሁንድኑ
ዱመ አከ ቀቡ አርጌረ ፥
በልእን አቦሚኬቲ ገሩ
ዳሪ ህንቀቡ ።
*89. ኢሳ 40፡8 *92. ኤር 15፡16

97 አን ሴረኬ አተም ነንጃለደ !
አን ጉያ ጉቱ እረ-ዴዴብኤ
እት ነንያደ* ።
98 አቦሚንኬ በረበራን አነ ብረ ጅረ ፥
ዲኖተኮ ጫላስ ኦጌሰ ነጎደ ።
99 ወንት አን እረ-ዴዴብኤ እት ያዱ
አቦሚ ሲፍ ዱጋ በኡ
ዋን ተኤፍ ፥
አን በርሲሶተኮ ሁንዱማ
ጫላ ነንቀልብፈደ ።
100 አን አጀጀኬ ዋነን ኤጌፍ ፥
ማንጉዶተ ጫላ ነንሁበደ ።
101 አን ዱቢኬ ኤጉዳፍ ፥
ሚለኮ ከራ ሀማ
ሁንዱማራ ነንእትሴ ።
102 ወንተ ቀጄላ ተኤ

ሰዱረት ፋደተሜራ
ህንጀልአትኔ ፥
አት ኦፊኬቲ አነ በርሲፍቴተ ።
103 ወንት አት ጀቴ
አተም አነት ምአአ!
እሰ ደም አፋንኮት ምአኡ
ጫላ አነት እንምአአ ።
104 አጀጀኬ ኬሳ ሁበትና ነንአርገደ ፤
ከናፍስ ከራ ሶባ
ሁንዱማ ነንጅበ ።

*97. 1፡2

105 ዱቢንኬ ሚለኮቲፍ እብሳደ ፥
ዳንዲኮረትስ እንእፈ* ።
106 ሴረኬ እሰ ቀጄላ ኤጉዳፍ
ነንከከዴ ፥ እሰትስ ነንጀባደ ።
107 አን ባይኤ ድጳዴረ ፥
ያ ዋቀዮ ፥ አከ ዱቢኬት
ሉቡ አነት ዴብስ!
108 ያ ዋቀዮ ፥ ገለተ አን አከ ኦርሳት
አፋንኮቲን ጃለዴ ሲፍ ድኤሱ
ፉደቹን ስት ሀቶሉ!
ወንተ ቀጄላ ተኤ
ሰዱረት ፋደተሜስ ነበርሲስ*!
109 ሉቡንኮ ዬሮ ሁንዱማ
ፍቴረ ጅርት ፥
ሀተኡዩ መሌ ፥
አን ሴረኬ ህንእራንፈዱ ።
110 ጀልአትን ፉታሳ አነ ዱረ ካአን ፥
አን ገሩ አጀጀኬራ
ህንጀልአትኔ ።
111 አቦሞትን ሲፍ ዱጋ በአን
ገመቹ ገራኮቲ ዋን ተአኒፍ ፥
እሳን በረበራን ገአኮ ተአኒሩ ።
112 ሴረትንኬ በረበራን
ቡአ ዋን ቀቡፍ ፥
ሆጂረ እሰ ኦልቹዳፍ
ገራንኮ እሰ ዱካ ጀልአቴረ ።

*105. 2ጴጥ 1፡19፤ ዮሀ 8፡12
*108. 19፡14፤ 50፡23

113 ነመ ያደ ወላለሚ ነንጅቤ ፥
ሴረኬሞ ነንጃለዴ* ።
114 አት አናፍ ጎልጋኮት ፥ ጋቾነኮትስ ፥
አን ዱቢኬ አብዲዳን ነንኤገደ ።
115 አን አቦሚ ዋቀዮኮ አከን ኤጉት ፥
እስን ወር ሀማ ጎተን ፥
አነራ ፈጋዳ!
116 አት አከ አብደቿፍቴት
ቀቢ ነኦልቾ ፥
ሉቡንስ አነት እንዴብት ፤
አብዲኮ ደቤ
አከን ዬለኡ ህንጎድን!
117 አከን ኦሉት አት ነቀብ ፥
አን ዬሮ ሁንዱማ እጀ ገመቹቲን
ሴረተኬ ነንእላለ ።
118 አት ወረ ሴረተኬራ ጀልአተን
ሁንዱማ እንቱፈተ ፥
እሳን እንሶቡ ፥ እንጎዎምሱስ ።
119 ጀልአተ ለፈራ ሁንዱማ
አት አከ ኡዳን ስቢላት እንገቴ ፥
ከናፍስ አን
አቦሚ ሲፍ ዱጋ በኡ
ነንጃለዴ* ።
120 ነናስሱኬራ ከን ከኤ
ነሙማንኮ እንርፈተ ፥
ፍርዲኬስ ነንሶዳደ ።

*113. 31፡6፤ 1ሞቶ 18፡21
*119. ኢሳ 1፡25

121 አን ወንተ ዱጋ ፥
ወንተ ቀጄላስ ሆጄዴረ ፤
አትሞ ወረ ነጨንቁርሰንት
አነ ህንዲስን!
122 ገርብቾኬ ወንተ ጋሪ
አከ ኦርገቱፍ ፥
አመንሲስ ኬኒፍ ፤
ነሞትን ገድ-ዲሰት ጅራተን
አነ ህንጨንቁርስን!
123 እጅኮ ፈይሱኬ ፥
ወንተ አት ቀጄሉማኬቲን
አብደቿፍቴስ
ኡቱመ ኤገቱ እንደደቤ ።
124 አከ ጋሩማኬቲት
ገርብቾኬ ቀባ ጋሪዳን ቀብ ፥
ሴረተኬስ ነበርሲስ!
125 አን ገርብቾኬት ፤
አቦሚ ሲፍ ዱጋ በኡ
አከን ቤኩፍ ፥
ሁበትና አናፍ ኬን!
126 ነሞትን ሴረኬ ጨብሰኒሩ ፥
ዋ ጎቹን ዮወነካ ፥ ያ ዋቀዮ!
127 አን ገሩ አቦሚኬ ወርቄረ ፥
ወርቄ በቅፈሜ ቁላኤረ
ጫላ ነንጃለደ ።
128 ከናፍስ አጀጅኬ ሁንድኑ
ቀጄላ ተኡሳ አን ነንፉደደ ፥
ከራ ሶባ ሁንዱማስ ነንጅበ ።

129 አቦሚን ሲፍ ዱጋ በኡ
ድንቅሲሳደ፥
ከናፍስ አን ሉቡዱማፍ
እሰ ነንኤገ።
130 ሳቀሙን ዱቢኬቲ እፈ እንኬነ፥
ወላሎተዩ እንሁበቿስ።
131 አን አቦሚኬ ዋነን ያዱፍ፥
አፋን በኔ ሆዋን ነንኤገደ።
132 አከ እሰ ወረ መቃኬ ጃለተኒፍ
ተኡ ሰናት፥
አስ አነት ገረ ገል፥
አራረስ አነት አርግሲስ!
133 ኤጄትናኮ ዱቢኬቲን ጀቤስ፥
የከ ቶኮሌ
ሁምነ አነረት ሆንጎደትን!
134 አጀጀኬ ሁንዱማ አከን ኤጉት፥
ጩንቁርሳ ነማ ጀላ ነፉር!
135 ገርብቾኬ ፉለ እፉዳን እላል፥
ሴረተኬሞ ነበርሲስ*!
136 ነሞትን ሴረኬ ዋን ዲሰኒፍ፥
እምማን እጀኮ ኬሳ
ባይእሴ እንሎለአ። *135. 31:16

137 ያ ዋቀዮ፥ አት ቀጂላደ፥
ፍርዲን አት ኬንቱስ
ሆንጀልአቱ።
138 አት ቀጂሉማዳን፥
አመነሙማ ጉቱዳንስ፥
አቦሚ ሲፍ ዱጋ በኡ ባፍቴተ።
139 ሆመጃጂወንኮ ዱቢኬ ዋን
እራንፈተኒፍ፥
ሆናፉንኮ በዱ ነባሴ*።
140 ዱቢንኬ ዱጋ ተኡንሳ
ባይኤ አመንሲሳደ፥
ገርብችኬስ እሰ እንጃለተ*።
141 አን ነመ ጥናደ፥ ቱፈተማደስ፤
አጀጀኬ ገሩ ሆንእራንፈዱ።
142 ቀጂሉማንኬ ቀጂሉማ በረበራት፥
ሴርኬስ ዱጋደ።
143 ረከኒፍ ድጵን ነአርገተን፥
አቦሚንኬ ገሩ ገራ ነጪብስ።
144 አቦሚን ሲፍ ዱጋ በኡ
በረበራን ቀጂላደ፥
አት ሁበትና አናፍ ኬን፥
ሉቡንስ አነት እንዴብት።
*139. 69:9 *140. 12:6

145 አን ገራ ጉቱዳን ነንዋመደ፥
አት አነ ጀላ አዋዱ፥ ያ ዋቀዮ!
አን ሴረተኬ ነንኤገ።
146 አን ስንዋመደ፥ አት አነ አልቾ!
አንሞ አቦሚ ሲፍ ዱጋ በኡ
ነንኤገ።
147 ኡቱ ለፍት ሆነበርእን ዱፌ፥
ገርጋርሳፍ ገረኬት ነንእየደ፤
አን ዱቢኬ አብዲዳን ነንኤገደ።
148 ወንተ አት ጄቴ
እረ-ዴዴብኤ እት ያዱዳፍ፥
ዮሮን እት ደመቀ ሆልከኒፍ
ከአን ኡቱ ሆንገእን
ሆርብን እጀኮራ በዴ*።
149 አከ ጋሩማኬት ሰገሌኮ ደገእ፥
ያ ዋቀዮ!
አራረኬቲን ሉቡ አነት ዴብስ!
150 ወር አኬከ ሆማ ባፈተኒ ነአርአተን
አነት ድአተኒሩ፥
እሳን ሴረኬቲሞ ፈጋተኒሩ።
151 አት ገሩ ድአደ፥ ያ ዋቀዮ፥
አቦሞትንኬ ሁንድኑስ ዱጋደ።
152 እሳን በረበራን
አከ ጅራተኒፍ ዳቡኬ፥
አን ዱራን ዱርሴ
ሴረ ሲፍ ዱጋ በኡ ሰናን
ቤኬረ። *148. 119:55

153 አን ሴረኬ ሆንእራንፈትኔ፥
አት ድጵነኮ እላሊ ነአልቾ!
154 ዱቢኮ አናፍ ፈልም፥ ነፉርስ፥
አከ አብዲኬቲት
አት ሉቡ አነት ዴብስ!
155 ጀልአትን ሴረተኬ
ዋን ሆንበርባደትኔፍ፥
ፈይን እሳንራ ፈጎደ።
156 አእኬ ጉዳደ፥ ያ ዋቀዮ፥
አራረኬቲን ሉቡ አነት ዴብስ!
157 ወር ነአርአተን፥
ወር ዲነ አነት ተአንስ ባይኤደ፥
አን ገሩ ወንተ ሴርኬ ዱጋ በኡራ
ሆንጀልአትኔ።
158 ወረ ገረ-ገገለን አርጉን
አነ እንጅብሲሴ፥
እሳን ወንተ አት ጄቴ ሆንኤገን።
159 አጀጀኬ አተም አከን ጃለዱ
እላል!

አከ ጋሩማኬት
ሉቡ አነት ዴብስ፥
ያ ዋቀዮ!
160 ዱቢንኬ ወሉመቲንሳ ዱጋደ፥
ፍርዲንኬ እን ቀጂላን ሁንድኑ፥
በረበራን እንጅራተ* ።
*160. ዮሀ 17፡17

161 ጉርጉዶትን ሰበቢ መሌ ነአርአቱ፥
አን ገሩ ገራዱመ ጉቱን
ዱቢኬ ሶዳደ።
162 አከ ነመ ቦጁ ጉዳ አርገቴ፥
አን ወንተ አት ጂቱት ነንገመደ።
163 ሶበ ነንጅበ፥ ነንጪገአስ፤
ሴረኬ ገሩ ነንጃለደ።
164 ፍርዲኬ እሰ ቀጂላ ሰናፍ፥
ጉያት ስአ ቶርበ ስንጀጀደ።
165 ወር ሴረኬ ጃለተን ሱን
ነጋ ጉዳ ቀቡ፥
ወንት እሳን ጉፈቺሱስ ሀንጅሩ።
166 ፈይሱኬ አብዲዳን ነንኤገደ፥
ያ ዋቀዮ!
አቦሚኬስ ነንራወደ።
167 አን አቦሚ ሲፍ ዱጋ በኡ
ሉቡዱማፍ ነንኤገ፥
ባይእሴስ እሰ ነንጃለደ።
168 ከራንኮ ሁንድኑ ስዱረ ዋን ጅሩፍ፥
አጀጀኬ፥
ወንተ ሴርኬ ሲፍ ዱጋ በኡስ
ነንኤገ።

169 እየትኮ ስብረ አናፍ ሀገኡ፥
ያ ዋቀዮ፥
አከ ዱቢኬት ሁበትና አናፍ
ኬን!
170 ህመትኮ ስብረ አናፍ ሀዱፉ፥
አከ አብደቺፍቴት ነአልች!
171 አት ሴረተኬ ዋን ነበርሲፍቱፍ፥
አፋንኮ ጀጀተ ገድ-ጅጅግሰ።
172 አቦሚንኬ፥ ሁንድኑ
ቀጂላ ዋን ተኤፍ፥
አረበኮቲን ዋኤ ዱቢኬ
ነንፋርፈደ።
173 ሀርከኬ ነገርጋሩዳፍ ቆጳአ ሀተኡ!
አና አጀጀኬ ፎአዴረ።
174 ያ ዋቀዮ፥ ገርጋርሰኬ እሰ ፈይሱ
ሀዋን ነንኤገደ፥
ሴርኬሞ ገራ ነጪብሰ።
175 ሉቡንኮ አከ ጅራቱ ጎድ፥
እሼንስ ስሀጀጀቱ!
ወንት ቀጂላ ተኤ
ስዱረት ፋደተሜስ
አነ ሀገርጋሩ!
176 አን አከ ሆላ በዴ ከራራ ነንካዴ፥
አቦሚኬ ገሩ ህንእራንፈትኔ፤
ከናፍስ አት ገርብቸኬ በርባድ* ።
*176. ኢሳ 53፡6

ፋርፈና 120
ነጋዳፍ ደመኡ
(ቄዱ እቲን አል በአን)

1 ረክኮ ኬሰት
አን ገረ ዋቀዮት ነንእየ፥
እንሞ ነጀላ እንአዋተ።
2 አፋን ሶቡፍ አረበ ጎዎምሱ ጀላ፥
አት ነአልች፥ ያ ዋቀዮ*!
*2. 109፡2

3 ያ አረበ ጎዎምስቱ፥
ማል ስት ፍደ ላታ?
ማል ስት ደበለስ?
4 ጥዮሊ ጀግና ወረ ቀረ-ቀቤዪ፥
በርበዳ እብደ ደንደንሳ ወጅን
ስት እንፍደ።
5 አነ እሰ አከ ነመ
ወረ ሜሼክ ኬሰት ገላ ተኤፍ፥
አከ እሰ ጎዶወን ወረ ቄዳር
ኬሰ ጅራቱፍስ ወዮ!
6 ወረ ነጋ ጅበን ግዱ፥
አን ዱሮ ዴራ ታኤረ* ።
7 አን ነጋ ነንበርባደ፥
ዱሮ አን ዋኤሳ ዱበዱ ገሩ፥
እሳን ሉላፍ እንከኡ* ።
*6. 35፡20 *7. ሮማ 2፡18

ፋርፈና 121
ገርጋርሰ ዋቀዮ ብራ ዱፉሳ
(ቄዱ እቲን አል በአን)

1 እጅኮ ገረ ጋሮታት አል እንእላለ፥
ገርጋርስኮ ኤሳ ዱፉ?
2 ገርጋርስኮ ዋቀዮ ብራ እንዱፈ፤
እንሞ እሰ በንቲወን ዋቃ፥
ለፈስ ኡሜደ።

3 እን ሚልኬ አከ ስግጋቱ ህንጎዱ፥
እን ስኤጉስ ህንሙጉ።
4 ኩና እን እስራኤልን ኤጉ፥

መቱማ ህንሙጉ፥ ህንረፉስ* ።
5 ዋቀዮ ስኤገ፥
ዋቀዮ ጋድሰኬት፥
እን ገረ ምርገኬ ጅረ።
6 ጉያ አዱን ስህንፋኩቱ፥
ሀልከንስ ጅእ ስህንሚዱ ።
*4· 1ሞቶ 18፡27፤ በኡ 34፡24

7 ዋቀዮ ሀማ ሁንዱማቲ ስኤገ፥
እን ጅሬኘኬ እንኤገ።
8 ዋቀዮ ገድ በኡኬ፥
አል ገሉኬስ አማ ጀልቀቤ
ሀመ በረበራት እንኤገ* ።
*8· ኬሰ 28፡6

ፋርፈና 122
ጀጁ ዩሩሳሌም
(ዌዱ እቲን አል በአን፤ ከን ዳዊት)

1 «ገረ መነ ዋቀዮ ደቅነ!»
ዩሮ አናን ጀደንት፥
አን ነንገመዴ* ።
2 አመስ ሚልኬኘ፥
በልበሎተ ኬላኬ ኬሰ እንዳበተ፥
ያ ዩሩሳሌም!
*1· 26፡8፤ 42፡4፤ ኢሳ 2፡3

3 ያ ዩሩሳሌም፥
እሼ መንደራፍ
አከ ተኡት እጃረምቴ፥
እሼ ቶኩማዳን ወልት ህደምቴ*!
4 አችት ጎሶትን አል እንበኡ፤
ጎሶተ ዋቀዮ ተእኒ፥
እስራኤሊፍ አኩመ አበመሜት፥
መቃ ዋቀዮፍ ገለተ እንገልቼ* ።
5 አችት ቴሶወን ፍርዲ፥
ቴሶወን መነ ዳዊት ዳበመኒሩ* ።
*3· 48፡12-13 *4· ኬሰ 16፡16
*5· 1ሞቶ 7፡7

6 ነጋ ዩሩሳሌሚፍ ከደዳ!
ወር ስጃለተን እት ቶሌ
ገቢት ህጅራተን*!
7 ነጋን መሰራኬ ኬሰ፥
ገቢንስ መነ ሞቱማኬ ኬሰ
ህጅራቱ!
8 ሰበቢ እቦሎተኮፍ ሀርዮተኮፍ፥
«ነጋን ስኬሰ ህጅራቱ!»
ነንጂደ ።
9 ሰበቢ መነ ዋቀዮ ጎፍታኬኛፍ፥
ወንተ ጋሪ አርገቼኬ ነንበርባደ!
*6· ዘካ 4፡7

ፋርፈና 123
ሀርከ ዋቀዮ ኤገቼ
(ዌዱ እቲን አል በአን)

1 አት በንቲወን ዋቃ ኬሰ
ቴሶኬረ ዋን ጅርቱፍ፥
እጅኮ አል ገረኬ እንእላለ* ።
2 እጅ ሆጂቶታ፥
ሀርከ እሰ እሳን ሆጂቺፈቱ፥
እጅ ሆጂቱ፥ ሀርከ እሼ
እሼ ሆጂቺፈቱ እንኤገተ፤
አከሱመሞ ሀመ ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ
አራረ ኑት አርገሲሱት፥
እጅኬኘ ገረሳ እንእላለ ።
*1· 1ሞቶ 8፡27፥29-30

3 አራረ ኑት አርገሲስ፥ ያ ዋቀዮ፥
አራረ ኑት አርገሲስ!
ኑእ ሰልጽነ ቁፍኔ ኑራ ሀፌረ ።
4 ነሙማንኬኘ ጩጾ ወረ ቁፎ፥
እሰ ወር አፍ ጉርጉድሰን
ኑሰልጽሰንስ
ባይእሴ ቁፌረ ።

ፋርፈና 124
ገርጋርሰ ዋቀዮ ያደተኒ ገለቴፈቼ
(ዌዱ እቲን አል በአን፤ ከን ዳዊት)

1 «እን ገረኬኘ ጎሬ
ዋቀዮ ኡቱ ተኡ ደባቴ»
ሆጂዱ ሰብን እስራኤል!
2 ዩሮ ነሞትን ኑረት ከአን፥
«እን ገረኬኘ ጎሬ
ዋቀዮ ኡቱ ተኡ ደባቴ»
3 ስላ ዩሮ አረንሳኒ ኑረት ቦበኤ ሰነ፥
እሳን ፈያት
ኑእንልቅምሱ ቱረን* ።
4 ስላ ሎላን ኑፉደቴ እንሶከ፥
ብሻን ቡብሉስ
መታኬኘረ እንያአ ቱሬ ።
5 ስላ ሁርሳን ብሻኒ፥
መታኬኘረ እንያአ ቱሬ* ።
*1-3· 83፡4-5 *4-5· 42፡7

6 ዋቀዮ እን አፋንሳኒ
ኬሰ ኑህንቡስን፥
ኡልፍናን ሀጀጀሙ!
7 አከ ስምብሮን
ክዮ አደምስቱ ጀላ ባቱ፥
ኑእስ እሳን ጀላ እንባኔ
ክይች እንጭጭቴ፥
ኑእስ ጀላ እንባኔ።
8 መቃ ዋቀዮ
እሰ ዋቃፍ ለፈ ኡሜን፥
ኑእ ገርጋርሰ አርገትኔ።

ፋርፈና 125
ዋቀዮ ሰበሳቲፍ ጋሪ ጎቹሳ

(ዌዱ እቲን አል በአን)

1 ወር ዋቀዮን አመነተን፥
አከ ቱሉ ጥዮን እሰ ህንምትቅኔ፥
እሰ በረበራን ዳበቱት።
2 አኩመ ቱሎትን
ዬሩሳሌምን ናነአኒ ጅረን
አከሱመሞ ዋቀዮ አማ ጀልቀቤ
ሀመ በረበራት፥
ከራ ሁንዱማ ናኖ ሰበሳቲ ጅረ።

3 ኡሌን ሞቱማ ጀልእና፥
ብየ ገአ ወረ ቀጀሎታረ
ዳበቴ ህንሀፉ፥
ከና አች ወር ቀጀሎትን
ደባ ሆጂቹዳፍ
ሀርከሳኒ አል እንፉደቱ።
4 ያ ዋቀዮ፥ ወረ ጋሪ ተአኒፍ፥
ወረ ገረ-ቀጀሎታፍስ ጋሪ ጎድ!
5 ወረ ከራ ምጪረማረ ጎረን ገሩ፥
ዋቀዮ ወረ ሀማ ጎደኒ ወጅን
ሀአዴምስሱ!
ነጋን እስራኤሊፍ ሀተኡ*!

*5. 128፡6፤ ገላ 6፡16

ፋርፈና 126
ቦእች ገመቹት ድዲረሙሳ

(ዌዱ እቲን አል በአን)

1 ዬሮ ዋቀዮ ወረ ጥዮንት ገለን
ዴብሴ ፍዴ፥
ኑእ አከ ወረ አብጁ
አብጆተኒ ታኔ።
2 ዮሙስ ኑእ ኮልፈ ዱዋ ታኔ፥
አረብንኬኝስ ሰገሌ ገመቹ
ጉድሴ ደጌስሴ፤
ሰበ ለፈራ ኬሰትሞ፥
«ዋቀዮ ዋን ጉዳ
እሳኒፍ ሆጂቴ አርግሲሴ»
ጀደሜ እንዱበተመ።
3 ዋቀዮ ዋን ጉዳ
ኑፍ ሆጂቴ አርግሲሴረ፤
ኑእ ወረ ገመቹ እንታኔ*!

*1-3. እዝ 1፡1-3

4 አኩመ ብየ ገረ ምርጋት
መኒ ብሻኒ እሰ ጎጌ
ዴብፍቴ ጉቱ፥
ያ ዋቀዮ፥ እዶት ኑዴብስ!
5 ወር እምማን ደንገላሳ
ሰኝ ፊጫሰን፥
ሰገሌ ገመቹ ደጌስሳ እንሃመቱ*።
6 እን ሰኝ ፊጫፈሙ
ባቴ ቦአ አዴሙ፥
ብሲሳ ባደቴ፥
ሰገሌ ገመቹ ደጌስሳ
ዴብኤ እንገለ*።

*5. ማቴ 5፡4 *6. ኢሳ 35፡10፤ ዮሀ 16፡20፤ ሙል 21፡4

ፋርፈና 127
ወንት ኤበ ዋቀዮ ቀቡ ጀባቴ ሀፉሳ

(ዌዱ እቲን አል በአን፤ ከን ሶሎሞን)

1 ዋቀዮ መነ ነማ ዮ እጃሩ ደባቴ፥
ወር እሰ እጃረን
አከሱማን እት ደደቡ፤
ዋቀዮ መንደረ ቶኮ ዮ ኤጉ ደባቴ፥
ነምን እሰ ኤጉ
አከሱማን ኤጋ ቡለ።
2 እስን በረዳን ካተኒ
ኡቱ ገድ ህንታእን
ሀመ ዋሪት ወር ሆጂተን፥
ቡዴነ ኛተኒፍስ ወር ደደብደን
አከሱማን እንረከቱ፤
እን ምቸተሳቲፍ ሀርበ ኬሰትዩ
አኩመ ከነ እንኬናፍ*።

*2. ፈኪ 10፡22፤ ኪሰ 8፡17-18፤ ማቴ 6፡25-34

3 እላ እጆሌን ኬና ዋቀዮት፥
ደለ ጎደቹንስ
ቡአ እን ነማፍ ኬኑደ*።

4 እልማን ደርገጉማዳን ጎደተን፥
አከ ጥየ ሀርከ ጀግና ኬሰ ጅሩት።
5 ነምን ወረ አከ ጥያ ከነ
መነ ጉተቴ፥ ሀገመዱ!
እሳን ለፈ ያኢት ዲኖተሳኒ ወጅን፥
ዬሮ ወልት ፈልመን
ህንዬላስፈመን።

*3. 128፡3፤ ኡመ 30፡2፤ 33፡5

ፉርፈና 128

ኤበ ነመ ዋቀዮፍ አፍ ኬኔ

(ዌዱ እቲን አል በአን)

1 ነምን ዋቀዮን ሶዳቱ ሁንድኑ፥
እን ከራሳረ አዴሙስ ገመቹ ቀበ!
2 ወንተ ሀርከኬቲን
እት ደደብዴ አርገቴ እንኛተ፥
አት እንገመደ፥
ጋሪትስ እንጅራተ።
3 ሃት መናኬ መነኬ ኬሰት
አከ ሙከ ወይኒ
እጀ ጎደቱ እንታት፤
እጆሌንኬስ ናኖ ማዲኬት
አከ ለታ ሙከ ኤጀርሳ እንተኡ።
4 ኩኖ፥ ነምን ዋቀዮን ሶዳቱ፥
አከ ከነት እንኤብፈመ*።

*1-4. 25፡12-13፤ 127፡3

5 ዋቀዮ ቱሉ ጥዮንራ ስሀኤብሱ፥
በረ ጅሬኘኬ ጉቱትስ፥
ዬሩሳሌም በልእነት ጅራቹሼ
አርጊ ገመድ*!
6 እጆሌ እጆሌኬቲስ አርግ!
ነጋን እስራኤሊፍ ሀተኡ*!

*5. 134፡3 *6. 125፡5

ፉርፈና 129

ዬላስፈሙ ወረ ጥዮንት ዲነ ተአኒ

(ዌዱ እቲን አል በአን)

1 እስራኤል፥ «ሙጬማኮቲ
ጀልቀበኒ፥
ባይኤ ዲነ አነት ተአን» ሀጄዱ!
2 «ሙጬማኮቲ ጀልቀበኒ
ባይኤ ዲነ አነት ተአን፥
ሀተኡዩ መሌ፥
ሁምነ አነ ህንጫሌ።
3 አኩመ ነመ ቆቲሰ ቆቱ
ዱግደኮ እንተተራረን፥
አከ እሰ ቦአ ዴዴራ ባሱስ
መዳሳ ተሬ ገልቸን*።
4 ዋቀዮ ገሩ ቀጄላደ፥
እን ፉኞ ጀልአታ ኩቴረ»
ሀጄዱ!

*3. ኢሳ 51፡23

5 ወር ጥዮንን ጅበን ሁንድኑ
ሀዬላስፈመን፥
ገረ ቦዴሳኒስ ሀዴብአን!
6 አከ መርገ በንቲ መናረት ብቅሌ፥
ኡቱ ነምን ህንቡቅስን
ጎጉ ሀተአን!
7 መርግ ሱን ቀባ ነመ እሰ ሃሙ፥
ካሱ እሰ ብሲ ህዱስ ህንጉቱ።
8 ወር አቹን ደርበን፥
«ኤብ ዋቀዮ እስኒፍ ሀተኡ!»
እሳኒን ህንጄደን!
ኑእ ገሩ መቃ ዋቀዮቲን
እስን እንኤብፍነ*!

*8. ሩት 2፡4

ፉርፈና 130

እዶ ገድ ፈጎ ኬሳ በኡፍ ከደቹ

(ዌዱ እቲን አል በአን)

1 እዶ ገድ ፈጎ ኬሳ፥
አን ስንዋመደ፥ ያ ዋቀዮ!
2 ያ ጎፍታ፥ ሰገሌኮ አናፍ ደገእ!
ጉርኬስ ሰገሌ ህመተኮ
ሀደጌፈቱ!

3 ያ ዋቀዮ፥
ኡቱ አት እረ-ደደርበ
ነመት ለኮፍቴ፥
ስላ ኤኙቱ ስዱረ ዳበታ፥
ያ ጎፍታ*?
4 ገሩ አት አከ ሶዳተምቱት፥
ጬቡ ነማፍ ዲሱን ስብረ ጅረ*።

*3. 143፡2፤ ኢዮ 4፡17፤
ሮማ 3፡10፥19 *4. ኢሳ 55፡7፤
ሮማ 6፡1-2

5 አን ዋቀዮን አብደዴ ነንኤገደ፥
ሉቡንኮ እንኤገት፥
ዱቢሳስ አብዲዳን ነንኤገደ!
6 ኤግዱ በሪ ገነማ ኤገተን ጫላ፥
ኤግዱ በሪ ገነማ ኤገተን ጫላ፥
ሉቡንኮ፥ ጎፍታ አብዲዳን
እንኤገት*።

*6. 119፡81

7 ጋሩማን ዋቀዮ ብረ ዋን ጅሩፍ፥
ፉሬን ጉቱንስ
እሱመ ብረት ዋን አርገሙፍ፥

ያ እስራኤል፥ ዋቀዮን
አብዲዳን ኤገዱ!
8 እን እስራኤልን
እረ-ደደርበሳ ሁንዱማቲ
እንፉረ* ። *8. ማቴ 1:21

ፋርፈና 131
ገድ ኦፍ ዴብሰኒ ዋቀዮት ኦፍ ኬነቹ
(ቄዱ እቲን ኦል በአን፤ ከን ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ፥
ገራንኮ ዋን ጉዳት ኦፍ
ህንእላሉ፥
መታ እረ-ኬሰ ቀበዴ ህንአዴሙ፤
ወንተ አነት ጉደቴ፥
ሁምነኮ ገረራትስ
ድንቅሲሳ ተኤ ኬሰ ህንልጡ።
2 አን ሉቡኮ ኡሩርሴ
ጨል-ጀችሲሴረ፤
አኩመ ሙጫን ኤርገ ሀርመ ጉኤዩ
ሃደሳ ዮሙ አርገቱ ጨሉመ ጀዱ፥
ሉቡንኮስ እሰ አርገቴት
ጨሉመ እንጀት* ። *2. 62:1

3 ያ እስራኤል፥
አማ ጀልቀቤ ሀመ በረበራት፥
ዋቀዮን አብዲዳን ኤገዱ!

ፋርፈና 132
አብዲ ሰኘ ዳዊቲፍ መነ ቁልቁሉማ ጥዮኒፍ ኬነሜ
(ቄዱ እቲን ኦል በአን)

1 ያ ዋቀዮ፥ ዳዊትን፥
ወንተ እን እት ደደቤ
ሁንዱማስ ያደዱ!
2 ዋቀዮፍ አተም አከ ከከቴ፥
ኣንጎ-ቀቤሰ እሰ ከን ያቆቢፍ
አተም አከ ወሬጌ፥
3 «አን መቱማ
ጎዶ እሰን ኬሰ ጅራዱት ህንገሉ፥
ሰሬ አን እረ ጪሉትስ
ኦል ህንበኡ፤
4 አን ሀርበ እጀኮት ህንፍዱ፥
ሙጋቲፍስ ባሌ እጀኮ
ወልረ ህንቡሱ።
5 ሀመ አን ዋቀዮፍ እዶ፥
አንጎ-ቀቤሰ እሰ ከን ያቆቢፍ
ቡፈተ አርጉት ህንቦቆዱ» ጀዴ*።
*1-5. 2ሳሙ 7:1-2፤ ሆኤ 7:46

6 ኤፍራታት
ዋኤ ሰንዱቀ ከኩ ደጌኘ፥
በኬ ያአርትስ እሰ አርግኔ*፤
7 ኮታ ገረ እዶ ቡፈተሳ እንደቅና፥
ኤጀተ ሚለሳ ጀለትስ
እሳፍ እንሰገድና!
8 ያ ዋቀዮ፥
አት ገረ እዶ ቦቆናኬት ከእ!
ሰንዱቅ ከኩ
እን አንጎኬ ሙልእሱስ
ሲወጅን ሀደቁ*!
9 ሉቦትንኬ ቀጂሉማ ሀኡፈተን፥
ወር ሲፍ ኦፍ ኬነንስ
ሰገሌ ገመቹ ሀደጌስሰን!
*6. 2ሳሙ 6:1-3፤ 1ሳሙ 7:1
*8. ለኮ 10:35፤ 2ሴና 6:41፤
ፋር 78:61

10 ሰበቢ ገርብቸኬ ዳዊቲፍ ጀዲ፥
ፉለ እሰ ድብዴ ሞስፍቴ
ኦፍራ ህንዴብስን!
11 ዋቀዮ ዱጋዳን ዳዊቲፍ ከከቴረ፥
ከካሳራስ ህንገረገሉ፤
«ወረ ሰራ ደለተን ኬሳ ነመ ቶኮ፥
ቴሶኬረ ነንካአ*።
12 እልማንኬ ከኩኮ ዮ ኤገን፥
አቦሚ ዱጋ አናፍ በኡ
እሰ አን እሳን በርሲሱስ ዮ ኤገን፥
እልማንሳኒስሞ በረ ሁንዱማፍ፥
ቴሶኬረ እንታኡ» ጀዴረ።
*11. 89:3-4፤ እብ 6:17

13 ዋቀዮ ጥዮንን ፎእቴረ፥
ለፈ ታኡምሰሳ
እሼ ጎደቹፍ ፈዴረ*።
14 «ኩን በረ ሁንዱማፍ
እዶ ቦቆናኮት፤
ከነስ ዋነን ፈዴፍ፥
አን አደነ ነንቡፈደ*።
15 ዋን ነሞትንሼ ኛታፍ አርገተን
ባይኤ ነንኤብስ፥
ህዩሶተሼስ ቡዴነ ነንቁፍስ።
16 ሉቦተሼት ፈይነ ነንኡፍስ፥
እሼ ኬሳ ወር ዋቀዮፍ
ኦፍ ኬነንስ
ሰገሌ ገመቹ ጉድሰኒ እንደጌስሱ።
17 አችት ዳዊቲፍ
ጋንፍ ሁምነ አርግሲሱ
አከ ብቅሉፍ ነንጎደ፥

እሰን አፊ ድቤ ሞስሴፍ
አን እብሳ ቆጺሴረ*።
18 ዲኖተሳት ዬሎ ነንኡፍሰ፥
እሰራ ገሩ
ጎንፎንሳ ተል-ተል እንጂደ»
ጂዴረ።

*13. 76፡2 *14. 1ሞቶ 8፡13
*17. 1ሳሙ 2፡10፤ 1ሞቶ 11፡36

ፋርፈና 133
ወሊ ወጅን ጅራቹን አቦሎታ ጃለተሙሳ

(ዌዱ እቲን አል በአን፤ ከን ዳዊት)

1 እላ፥ አቦሎትን
ወሊ ወጅን ጅራቹን፥
አተም ጋሪደ፥
አተም ነመት ቶለስ!
2 እን አከ ድበተ ገት-ጀቤሰ
እሰ መታራ አሬደት ገድ
ያኡት፤
አከ እሰ አሬደ አሮንረ
ሞርመ ወያሳረ
ገድ ደንገለኡት*፤
3 እን አከ ሰኘ ፍጤንሰ
ቱሉ ሄርሞን፥
እሰ ቱሉ ጥዮንረ ቡኡት፤
ኤብ ጅሬኝ ህንደርብኔ
አችረት አከ አርገሙ
ዋቀዮ አቦሜረ።

*2. በኡ 29፡7፤ 30፡23-30

ፋርፈና 134
ዋቀዮን ጀጀቹት ወል ዋሙ

(ዌዱ እቲን አል በአን)

1 አመ እሰን ሆጀቶትን ዋቀዮ
ሁንድኑ፥
ወር ሀልከን
መነ ዋቀዮ ኬሰ ዳበተን፥
ኮታ ዋቀዮን ኡልፍናን ጀጀዳ*!
2 ገረ እዶ ቁልቁላአ ሰነት
ሀርከኬሰን አል ካሳ፥
ዋቀዮን ኡልፍናን ጀጀዳ*!
3 ዋቀዮ እን ዋቃፍ ለፈ ኡሜ፥
ጥዮን ኬሳ ስሀኤብሱ*!

*1. ኢሳ 30፡29 *2. 5፡7 *3. 115፡15

ፋርፈና 135
ጎቸ ዋቀዮ እሰ ጅራታ ጀጀቹ

1 ዋቀዮን ጀጀዳ፥
መቃ ዋቀዮ ጀጀዳ!
እሰን ያ ሆጀቶተ ዋቀዮ፥ ጀጀዳ!
2 መነ ዋቀዮ ኬሰ፥
አብዲ መነ ዋቀዮኬኛ ኬሰሰ
ወር ዳበተን፥ ጀጀዳ!
3 ዋቀዮ ጋሪ ዋን ተኤፍ፥
እሰ ጀጀዳ!
መቃሳ እሰ ነመት ቶሉ ፋርፈዳ!
4 ዋቀዮ ያቆብን ፎአቴረ፥
እስራኤልን ዱንፋሳ ጎደቴረ*።

*4. በኡ 19፡5-6

5 ዋቀዮ ጉዳ አከ ተኤ፥
ጎፍታንኬኛሰ ዋቀዮሊ
ሁንዱማ አከ ጫሉ
አኖ ቤከ*።
6 በንቲ ዋቃረት፥ ለፈረትሰ፥
ገላኖታፍ ቱጁበ ሁንዱማ ኬሰት፥
ዋቀዮ ዋኑመ እሰት ቶሌ
እንሆጂተ።
7 እን ዱሜሶተ አንዳረ ለፋቲ
አል እንካሰ፥
ቦካ ዱካ በለቁሰ እንፍደ፥
ቅሌንሰሰ ጎምብሳሳ ኬሳ እንባሰ*።

*5. 86፡8፤ 115፡3-4 *7. ኤር 10፡13

8 እን ነመ ዮኪሰ ሆሪ አንገፈ ተኤ
ወረ ግብጢፍ ደለቴ እንደኤ*።
9 ያ ብየ ግብጥ፥ እን ስኬሰት
ፈረኦኒፍ ሆጀቶተሳ ሁንዱማረት
ምልክተ አርግሲሴ
ድንቂ ሆጂቴረ*።
10 እን ሰበ ባይኤ ሩኩቴ፥
ሞቶተ ጀጀቦ አጂሴ፤
11 ሲሆንን ሞቲ አሞሮታ፥
ኦግን ሞቲ ብየ ባሻን፥
ሞቱሞተ ከነአን ሁንዱማሰ
እሰቱ በሌሴ፤
12 እን ብየሳኒ አከ ዳላት፥
ሰበሳ እስራኤሊፍ
ዱንፋ ጎዶ ኬኔፍ*።

*8. በኡ 12፡29 *9. 78፡42-52
*10-12. ኢያ 11፡23—12፡24

13 ያ ዋቀዮ፥ መቃንኬ ከን በረበራት፤
ሴናንኬሰ ያ ዋቀዮ፥

ደሎታ ሀመ ደሎታት
እንያደተመ* ።
14 ዋቀዮ ሰበሳቲፍ ዱጋ እንባሰ፥
ሆጂቶተሳቲፍስ እንእእ* ።
*13. 102፡12 *14. ኬሰ 32፡36

15 ዋቀዮሊን ሰበ ለፈራ
ሜቲደ፥ ወርቄደ፥
ሀርከ ነማቲን ሆጂተመንሰ፤
16 አፉን እት ጅረ፥
ገሩ ዱበቹ ሀንደንደአን፥
እጅ እት ጅረ፥
ገሩ አርጉ ሀንደንደአን፤
17 ጉር እት ጅረ፥
ገሩ እቲን ሀንደገአን፥
አፉን እት ጅረ፥ ገሩ ሀፉር
እሳን ኬሰ ሀንጅሩ።
18 ወር እሳን ቶልቾን፥
ወር እሳን አመነተንሰ
ሁንድኑ አኩመሳኒት* ።
*15-18. 96፡5፤ 115፡4-8

19 ያ መነ እስራኤል፥ ዋቀዮን
ኡልፍናን ጀጀዳ!
ያ መነ አሮን፥ ዋቀዮን
ኡልፍናን ጀጀዳ!
20 ያ መነ ሌዊ፥
ዋቀዮን ኡልፍናን ጀጀዳ!
እስን ወር ዋቀዮን ሶዳተን፥
ዋቀዮን ኡልፍናን ጀጀዳ!
21 ዋቀዮ እን ዬሩሳሌም ጅራቱ፥
ጥዮን ኬሰት ኡልፍናን ሀጀጀሙ!
ዋቀዮን ጀጀዳ* !
*21. 73፡2

ፋርፈና 136

ጋሩማ ዋቀዮ እሰ ሀንሶቾኔ ጀጁ

1 ዋቀዮ ጋሪ ዋን ተኤፍ፥
እሳፍ ገለተ ገልቻ!
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ* !
2 ዋቀዮ እሰ ዋቀዮሊ ጫሉፍ
ገለተ ገልቻ!
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።
3 እሳፍ ገለተ ገልቻ!
ጎፍታ ጎፍቶታፍ ገለተ ገልቻ!
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።
*1. 106፡1፤ 118፡1

4 እን ኮጳሳ ድንቂ ጉርጉዳ ሆጄቴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።
5 እን ሁበትናዳን
በንቲወን ዋቃ ኡሜ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ* ።
6 እን ለፈ ብሻንረ ድሪርሴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ* ።
7 እን እፈ ጉርጉዳ ሆጄቴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።
8 ቢፍቱን ጉያ አቦ
አከ ጎደቱፍ ካኤ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።
9 ጅእ፥ ኡርጆትንሰ
ሀልከን አቦ አከ ጎደተኒፍ ካኤ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ* ።
*5. ኡመ 1፡6-8 *6. 24፡2
*7-9. ኡመ 1፡14-18

10 እን አንገፈ ተአኒ
ወረ ግብጢፍ
ከን ደለተን እንደኤ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።
11 እስራኤልንሞ እሳን ግዱዳ እንባሴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።
12 ሀርከ አንጎ-ቀቤሳን፥
እሬሳ እሰ ኦል ፋደቴን እንባሴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ* ።
13 እን ገላነ ዲማ
እዶ ለመት ገርገር ሀሬ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።
14 ሰብን እስራኤል
ግዱሳ አከ ደርበን ጎዴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።
15 ፈረኦኒፍ መጨሳሞ
ገላነ ዲማ ኬሰት እንደርበቴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ* ።
*11-12. በኡ 12፡29-33፥51
*13-15. በኡ 14፡21-31

16 እን ሰበሳ ለፈ ኦና ኬሰ እንጌጌሴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ* ።
17 እን ሞቶተ ጉርጉዶተ እንደኤ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።
18 እን ሞቶተ ሱረ-ቀቤዪ እንአጄሴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።
19 ሲሆንን ሞቲ አሞሮታ እንቆሜ፤
ጋሩማንሳስ በረበራን እንጅራተ።
20 ኦግን ሞቲ ባሻን እንአጄሴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።
21 እን ብየሳኒ ዳለ ጎዴ ኬኔ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራተ።

22 እስራኤል ገርብቾሳቲፍ
ዱንፋ እሰ ጎዴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራት* ።
*16. ኬሰ 29፡4-6 *17-22. ለኮ 21፡23-35፤
ፋር 135፡10-12

23 ዩሮ ገድ ዴቢኬኛት
እሰቱ ኑያደቴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራት ።
24 ወረ ኑጪንቁርሰን ሀርካስ
እሰቱ ኑባሴ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራት* ።
25 እን ፎን ከን ኡፌቴ
ሁንዱማ እንሶረ፤
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራት* ።
26 ዋቀዮ፥ ጎፍታ በንቲ ዋቃፍ
ገለተ ገልቻ!
ጋሩማንሳ በረበራን እንጅራት ።
*23-24. 129፡4 *25. 104፡27-28፤ 145፡15

ፋርፌና 137

ቦእቾ ወረ ብየ ባቢሎንት ቦጅአመኒ

1 ኑእ ብየ ባቢሎንት
ለጎተ ብሻኒ ብረ ቴኜ፥
ዮሙ ጥዮንን ያደትኔ እንቦኜ።
2 ከራሮተኬኛ
አለልቱ አች ጅሩት ፌፌንፍኔ።
3 አችትሞ ወር ኑቦጅአን
አከ ኑእ እሳኒፍ ዌድፍኑ፥
ወር ኑድጵሰንስ
ገመቹዳን አከ እሳኒፍ ፋርፌኑ
ኑራ በርባደን፤
«ዌዱ ጥዮን ኬሳስ ቶኮ
ኑፍ ዌድሳ!» ጀደን።

4 ወንተ ዋቀዮፍ ዌድፍኑ፥
አተምት ብየ ኦርማት
ዌድሱ ደንዴኛሬ?
5 ያ ዩሩሳሌም፥
አን ዮን ስእራንፌዴ፥
ሀርከኮ ምርጋ ሆጂሳ ሀእራንፌቱ!
6 አን ዮን ስያደቹ ደባዴ፥
ወንተ አን እት ገመዱ ሁንዱማረ
ዩሩሳሌምን ዮን ጫልችፌቹ
ደባዴ፥
አረብንኮ ላጋኮት ሀጎጉ* !
*5-6. ኤር 51፡50፤ ፋር 122፡3-9

7 ያ ዋቀዮ፥
ጋፌ ዩሩሳሌም ዲገምቴ፥
ወር ኤዶም፥ «ዲጋ፥
ሀመ ሁንዴሼቲት ዲጋ!»
አከ ጀደን ያደዱ* !
*7. 79፡12፤ አባ 10-15፤ ሀስ 35፡1-15

8 ያ መንደረ ባቢሎን፥
ያ በርበዴስቱ!
ዋን አት ኑረት ሆጄቴፍ፥
እሰ ዱግደ ሲፍ ባሱ
ሰናፍ ሀቶሉ* !
9 ሙጮሊኬ ቀቤ
እሰ ደጋረት ጨጨብሱ
ሰናፍ ሀቶሉ!
*8. ኤር 50፡1—51፡64

ፋርፌና 138

ዴቢ አርገተኒፍ ዋቀዮን ገለቴፌቹ

(ከን ዳዊት)

1 አን ገራኮ ጉቱዳን፥
ገለተ ሲፍ ነንገልቻ፥ ያ ዋቀዮ!
ዋቀዮሊ ዱረትስ
ጀጁኬ ነንፋርፌደ።
2 አን ገረ መነ ቁልቁሉማኬት
ገረገሌ ነንሰገደ፤
ወንተ እቲን መቃንኬ
ቤከሜ ገረራት
አት አብዲኬ ዋን ኦል ካፍቴፍ፥
ጋሩማኬቲፍ
አመነሙማኬቲፍስ፥
መቃኬፍ ገለተ ነንገልቻ* ።
3 ጉያ አን ስዋመዴት ነጀላ ኦዋቴተ፥
አት ነጀቤስቴ፥
ሉቡንኮስ ሁምነ ጎደቴ። *2. 5፡7

4 ዱቢ አፋንኬ ኬሳ በኡ
ዋን ደገአኒፍ፥
ሞቶትን ብየ ለፋ ሁንድኑ
ገለተ ሲፍ እንገልቹ፥ ያ ዋቀዮ!
5 ኡልፍን ዋቀዮ ጉዳ ዋን ተኤፍ፥
እሳን ዋኤ ከራ
እሰ ዋቀዮ እቲን ሆጄቱ
እንዌድሱ።
6 ዋቀዮ አከስ ኦል ከኤ
ኡቱመ ጅሩ፥
ወረ ገድ ዴብአን እንእላለ፤
ወረ ኦፍ ጉርጉድሰን ገሩ
እን ፌጎት እንቤከ* ። *6. ኢሳ 57፡15

7 አን ግድራ ኬሰ ዮን ዴዴብኤዩ፥
አት ሉቡ አነት እንዴብፍተ፤
ዴከምሰ ዲኖተኮረትስ፥
አት ሀርከ ኦል እንፉደተ፤
ሀርከኬ ምርጋስ አነ እንኦልቾ*።
8 ዋቀዮ አኬከሳ አናፍ እንራወተ፤
ጋሩማንኬ ያ ዋቀዮ፥
በረበራን እንጅራተ፥
ሆጂ ሀርከኬቲ አት ህንዲስን!

*7. ኢሳ 43፡2

ፋርፈና 139

ዋቀዮ ዋን ሁንዱማ ቤኩሳ፥
እዶ ሁንዱማትስ አርገሙሳ

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፈና ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ፥ አት ቆርቴ ነእላልቴተ፥
ነቤክተስ*!
2 ታኡኮፍ እጃጁኮ እንቤክተ፥
ፈጎዳስ ያደኮ እንሁብተ።
3 ከኤ አዴሙኮፍ ጪሱኮስ
ገርገር እንባፈተ፥
ከራ ጅሬኙኮ ሁንዱማስ
ኬሰ እንቤክተ።
4 ኡቱመ ዱቢን አፉንኮቲ ህንበእን፥
እሰ አን ጂቹፍ ቱሬ ሁንዱማ
አት ዱርሌ ቤክቴ፥ ያ ዋቀዮ!
5 አት ከራ ሁንዱማን
ናኖኮት አርገምቴ፥
ሀርከኬ አነረ ቀብዴ ጅርተ።
6 ወንተ ድንቅሲሳ አከሲ ከነ
ቤኩን ሁምነኮ ገረራደ፥
አና ኦል፥
እሰ ብረ ገኡስ ህንደንደኡ።

*1. 17፡3፤ ኤር 11፡20

7 ሀፉረኬ ዱራ ኤሰ ነንደቃ?
ፉለኬ ዱራስ ኤሰት ነንበቀዳ?
8 በንቲ ዋቃት ዮን ኦል በኤ፥
አት አቾ ጅርተ!
እዶ ለፈ ጀላ ኬሰ ዮን ጪሴስ፥
አት አችትስሞ እንአርገምተ*!
9 አን ባልኤ ባሴ
አከ እፈ በሪት በለልኤ፥
ገላነ ድድማ ቀርቀረ
ኡቱን ቁበዴ፥
10 ስላ አችትሞ ሀርከኬ ነጌጌስ፥
ሀርከኬ ምርጋስ ጀቤሴ ነቀበ
ቱሬ።
11 አን፥ «ዱከን አነረ ሀቡኡ፥
እፍን ጉያስ
ናኖኮት ሀልከን ሀተኡ!»
ዮን ጂዴ፥
12 ዱከንዩ ስዱረት ህንዱከናኡ፥
ሀልከን አኩመ ጉያ እንእፈ፤
ዱከንሞ አኩመ እፉ እንተአ*።

*8. አሞ 9፡2፤ ኢዮ 26፡6
*11-12. ኢዮ 34፡22

13 ኬሰ ነሙማኮ ስቱ ኡሜ፥
ገደሜስ ሃደኮ ኬሰት
ስቱ ነቶልቼ፤
14 እሰ አት ጉዳ ድንቅሲሳ
ጎቴ ነኡምቴፍ፥
አን ገለተ ሲፍ ነንገልቸ፤
ጎቻንኬ ዋኑመ ራጂተ፥
አንስ ከነ በኤሰ ጎዴ ነንቤከ።
15 አን ዶከሳት ዮሙን ሆጂተሜ፥
ገደሜስ [እሰ አከ ለፈ ገድ
ፈጎት እላለሙ]
ኬሰት ዮሙን ቶቶልፈሜ
ለፌንኮዩ ስዱራ ህንዶከትኔ።
16 ነመ ተኡንኮ ኡቱ ህንቤከምን
እጅኬ ነአርጌ፥
ደለዴ በር ጅሬኙኮ ለካእሙ
ኡቱ ህንጀልቀብን፥
ጉዮትን አናፍ ያደመን
ጉቱማት መጫፈኬ ኬሰት
ጫፈመን*።
17 ያድንኬ ማል ማል አነት ጀባታ፥
ያ ዋቀዮ!
ጉቱማትስ ማል ማል ባይአታ*!
18 አን ለኮብሰሳ ህሙ ኡቱን ያሌ፥
ጭረቸረ እንባይአተ፤
ከነ ያዱ ኬሳ ዩሮን ደመቁስ፥
አመዩ ሲወጅነን ጅረ*።

*16. ኢዮ 14፡5፤ ፋር 31፡15 *17. 40፡5
*18. 63፡6

19 ነመ ጀልአ ኡቱ አጂፍቴ፥
ያ ዋቀዮ!
ወር ዲገ ነማ ደንገላስንስ
አነቲ ሀፈጋተን!
20 እሳን ሀማዳፍ ዋኤኬ እንዱበቱ፥
ወር ሲን ሞርመንስ
አከሱማን መቃኬ እንካሱ።
21 ያ ዋቀዮ፥ አን ወረ ስጅበን
ህንጅቡሬ?

ወረ ስረት ከአንስ
አን ሀንጪገኡሬ?
22 ጅበ ጉቱ እሳን ነንጅቤ፥
እሳን ዲነ አነት ተአኒሩ።
23 ቆሪ ነእላል፥ ያ ዋቀዮ፥
ገራኮስ ቤክ!
ነፎንቆልች፥ ያደኮስ ቤክ!
24 ከራ ነመ ሚዱረ ቡኤን ጅረ
ዮ ተኤ እላል፥
ከራ በረበራን ጅራቱረ ነጌስ* !
*24. 25:4

ፋርፊና 140
ኮረ ጀልአታ ጀላ በኡፍ ከደቹ
(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ፋርፊና ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ፥ ነሞተ ሀሞተ ጀላ ነባስ፥
ወረ ሁምናን ነመረት ከአንስ
አነራ ኤግ!
2 እሳን ወንተ ሀማ
ገራሳኒ ኬሰት ያደኒ እንቆጺሱ፥
ወልት ፋፈኒስ ሎለ እንካሱ፤
3 እሳን አረበሳኒቲን
አከ በፋ ነመ እንእዱ፥
ሀዲሳኒ ጀለስ
ሀዳ መርአታቱ ጅረ*።
*3. 58:4፤ ሮማ 3:13

4 ሀርከ ወረ ጀልአታ አነራ ኤግ፥
ያ ዋቀዮ!
ነሞተ ሁምናን ነመረት ከአን፥
ወረ ሚለኮ ቀበኒ
ነጉፈቺሱፍ አኬከተንስ ነበራር!
5 ነሞትን ዋን ጉዳት አፍ እላለን
ፋታሳ አናፍ ዶክሰኒሩ፥
ክዮስ ፋኞዳን ድሪርሰኒሩ፤
ሜንዶስ ከራረ አናፍ ዳበኒሩ*።
*5. 31:4

6 አንሞ ጎፍትቻን፥
«አት ዋቀዮኮት» ነንጇደ፥
ያ ዋቀዮ፥
ጉርኬ ሰገሌ ሀመተኮ ሀደጌፈቱ* !
7 ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
ገርጋርሰኮ እሰ አንጎ-ቀቤሳ!
አት ጉያ ሎላት
መታኮ አናፍ ጎልግቴተ።
8 ነመ ጀልአዳፍ ሀወሳ ሀንባስኒፍ፥
ያ ዋቀዮ!
ዋን እን ኮረቱስ
ፈጣን ሀንባስኒፍ! *6. 22:11

9 ወር ነመርሰኒ ጅረን
መታ ዮ አል ቀበተን፥
ሀማን አፋንሳኒ ኬሳ በኡ
እት ዴብኤ እሳንረ
ሀደምበልኡ* !
10 በርበዳን ጊሚን እሳንረ ሀቡኡ፥
እብደት፥ ቦለ ዴብአኒ
ኬሳ ሀንባኔ ኬሰትስ
ሀኩፍፈመን!
11 ነምን መቃ ነማ በሌሱ
ብየ ኬሰት ሁንዴ ሀንጎደትን!
እሰ ሁምናን ነመረት ከኡስ፥
ወንት ሀማን አደምሴ ሀደደኡ!
*9. 34:21

12 ዋቀዮ ዱቢ ወረ ድበመኒ
ዱካ አከ ቡኡ አን ቤከ፤
ወረ ደበኒፍስ ዱጋ እንባሰ* !
13 ኤጋ ወር ቀጇሎትን መቃኬፍ
ገለተ እንገልቹ፥
ወር ያደ ቀጇላ ቀበንስ
ፋለኬ ዱረ እንጅራቱ። *12. 9:12

ፋርፊና 141
ዬሮ ቆረመኒፍ ዬሮ አርአተመን አከ ሀንኩፍኔፍ ከደቹ
(ፋርፊና ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ፥ አን ስንዋመደ፥
አት አሪፈዱ ነብረ ገእ!
ዮሙን ስዋመዱ፥
ጉረኬቲን ገረ ሰገሌኮ ደጌፈዱ!
2 ከደትኮ አከ እጣነ አርፈሙት፥
ሀርከኮ ገረኬት ኦል ቀቡንኮስ
አከ ኣርሳ ገልገላት
ስዱረት አናፍ ሀፋደተሙ* !
*2. በኡ 30:7፤ 29:39፤ ሙል 5:8፤
8:3-4

3 ያ ዋቀዮ፥ ኤግዱ፥ አፋንኮ ኤጉ፥
ትክሴ ሳቀሙ ሀዲኮቲ ትክሱስ
አናፍ ዳብ* !
4 ሀደተ ነሞተ ደባ ሆጄተኒ ተኤ፥
ጀልእናን ዋ አከን ሀንራወትኔት፥
ገራንኮ ገረ ወንተ ሀማት
አከ ሀንጀልአትኔ ጎድ!

ኛትንሳኒ እን ነመት ቶሉስ
አነት ሀሀፉ!
*3. 34:13፤ 39:1፤ ያቆ 3:2-11

5 ነምን ቀጄላን ነሩኩቱን
አናፍ ጋሪደ፥
ነእፈቹንሳስ
አከ ድበተ መታኮቲት፤
መታንኮስ ከናን ድበሙ ህንድዱ፤
ሆጂ ወረ ሀማ ጎደኒረት ገሩ፥
አን አመዩ ከደቹ ህንዲሱ* ።
6 አቦትን ፍርዲሳኒ
ከታራ ዱሮ ገድ ደርበተመን፥
ወንት አን ዱበዴ
አከ ነመት ቶሉ
ጀረት እንደገአመ ።
7 አኩመ ነመ ለፈ ቆቴ
ገረ ገገልቼት፥
ለፌንሳኒስ እዶ ለፈ ጀላ ዱረ
ተተምሰኤ ጅረ ። *5. ፈኪ 27:5-6

8 እጅኮ ገሩ ገረኬ እንእላለ፥
ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥
አን ኮሉ ስት ገሌረ፥
አት ሉቡኮ ህንገትን!
9 ፉታሳ እሳን አናፍ ካአንራ፥
ሚንዶ ወረ ሀማ ሆጄተኒራስ
ነኤግ!
10 አን ጀላ ነንበአ፥
ወር ጀልአትንሞ
ክዮሳኒት ሀኩፈን*!
*10. 7:15-16

ፋርፈና 142
ከደተ ነመ አርአተማ

(መረሮ ዳዊት፥ እሰ ዱሮ እን ሆልቀ ኬሰ
ቱሬ፤ ከደተ)

1 አን ሰገሌኮ አል ፋዴ
ገረ ዋቀዮት ነንእየደ፥
ዋቀዮ አከ አነት አራረሙፍ
ሰገሌኮቲን ነንከደደ!
2 አን ድቤኮ እሰ ዱረት ነንደንገላሰ፥
ረክነኮስ እሰ ዱረት ነንህመደ!

3 ሀፉርኮ ዱሮ አነ ኬሰት ላፉ፥
አት ገረ አን እት አዴሙ
እንቤክተ!
ዳንዲ አን እረ አዴሙ ኬሰ፥
እሳን ፉታሳ አናፍ ዶክሰኒሩ ።

4 አን ገረ ምርገኮ ነንእላለ፥ ነንኤገስ፤
ገሩ ነምን ነያደቱ ህንጅሩ፤
እዶን አን ኮሉ እት ገሉ
ቶኮሌ አናፍ ህንሀፍኔ፤
ነምን ቶኮሌ ድመኮ ህንቀቡ!

5 ያ ዋቀዮ፥ አን ገረኬት ነንእየደ፥
«አት እሰ አን ኮሉ እት ገሉደ፥
ብየ ወረ ጅራቶ ኬሰትስ
ቆደኮት» ነንጄደ ።
6 አን ባይእሴ ዋነን መታ ቡሴፍ፥
እየተኮ አናፍ ደጌፈዱ!
ወር ነአርአተን
ባይኤ ዋን አነት ጭመኒፍ፥
አት እሳን ጀላ ነባፈዱ!
7 መቃኬ አከን ገለቴፈዱት፥
መነ ህዳ ኬሳ ነባስ!
ዱሮ አት ዋን ጋሪ
አናፍ ዴብፍቴትስ፥
ወር ቀጄሎትን አነት እንቱተኡ ።

ፋርፈና 143
ጋሩማሳ አብደተኒ አራረሳ ከደቹ

(ፋርፈና ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ፥ አት ከደተኮ
አናፍ ደገእ፥
ጉርኬስ ህመተኮ ሀደጌፈቱ!
አመነሙማኬቲን፥
ቀጄሉማኬቲንስ አናፍ ዴብስ!
2 ገርብቾኬ ፍርዲት ህንድኤስን!
ነመ ተኤ ከን ጅራቱ ኬሰ
ቶኮሌ ስዱረት ቀጄላን ህንጅሩ* ።
*2. 130:3፤ ኢዮ 9:2፤ ሮማ 3:20

3 ዲን ነአርኤ፥
ጅሬኘኮስ ለፈት ደበሌ፥
አኩመ ወረ ከናን ዱረ ዱአኒት፥
ለፈ ዱከናት ነገልቹ ።
4 ከናፍ ሀፉር ነጥናቴ፥
ገራንኮስ ነኤ እንሀዶዴ ።

5 ጉዮተ በረ ዱሪ ነንያደደ፥
ወንት አት ጎቴ ሁንድኑስ
ያደኮ ኬሰ ጅረ፤
ሆጂ ሀርከኬስ እረ-ዴዴብኤ
እት ነንያደ* ።
6 ሀርከኮ ገረኬተን በልእሰ፤
ሉቡንኮ ስዱረት

አኩመ ለፈ ጎጌ ብሻን
በርባዱት* ።
*5. 77:5-11 *6. 42:1-2፤ 63:1

7 ሀፋርኮ ወል ቀቀቡ ደደቤረ፥
አሪፈዱ ነጀላ አዋዱ፥
ያ ዋቀዮ!
አከ ወረ ቦለት ገድ ቡአኒ
አከን ሀንታኔት፥
ፋለኬ አቾ አነራ ሀንቀበትን*!
8 እን ዋነን ስአመነዬፍ፥
ገነመ በሪዳን
ጋሩማንኬ አከ አነት ደገአሙ ጎድ!
ሉቡንኮ ኦል ገረኬ
ዋን ያዱፍስ፥
ከራ እረ አዬሙን አናፍ ተኡ
አነ ቤክስስ*!
*7. 102:2 *8. 59:16

9 ወረ ዲነ አነት ተአን ጀላ ነባስ፥
ያ ዋቀዮ!
እን ስጀለት ነንበቀደ።
10 አት ዋቀዮኮት፥
ኤጋ ፌደኬ ጎቹ ነበርሲስ!
ሀፋርኬ እን ጋሪን፥
ለፈ ወል ቅጤረ አነ ሀጌጌሱ*!
*10. ነሀ 9:20

11 መቃኬፍ ጂዲ ሉቡ አነት ዴብስ፥
ያ ዋቀዮ!
ቀጂሉማኬቲንስ
ረክነ ኬሳ ነባስ*!
12 አኖ ገርብቾኬት፥
አት ጋሪ ዋን ታቴፍ፥
ወረ ዲነ አነት ተአን፥ ፍጥ!
ወረ ነጩንቁርሰን
ሁንዱማስ በሌስ! *11. 115:1

ፋርፈና 144

ሰብን ጎፍትቾ ዋቀዮሳ ጎደቴ ገመዱሳ

(ከን ዳዊት)

1 ዋቀዮ፥ እን ሀርከኮ ሉለት፥
ቁበኮስ ወራነት በርሲሱ፥
ከታንኮ ኡልፍናን ሀጀጀሙ!
2 እን ጋሩማ አነት እንአርግሲስ፥
እን መሰራኮ፥ ደአ ጀባኮ፥
አልቻኮ፥
ጋቸነኮ እስ እን ኮሉ እት ገሉደስ፤
እን ሰበ ለፈራ†2 አነ ጀለት
እንአቦምስስ*። *2. 2:8፤ 18:2

3 ያ ዋቀዮ፥ አት አከ ዋኤሳ ያዱፍ
ነምን ማሊ?
አት አከ ያዳን እስ ቀብዱፍስ
እልም ነማ ማሊ*?
4 ነምን አከ ቅሌንስ ሹፍ ጂዱት፥
በር ጅሬኘሳስ
አከ ጋድዱ ደርቡት*።
*3. 8:4፤ ኢዮ 7:17-18
*4. 39:4-6፤ ኢዮ 14:1-2

5 ያ ዋቀዮ፥
በንቲወን ዋቃኬ ገድ ቀብ፥
አት አስ ኮቱ፤
አከ አር እሳን ኬሳ በኡትስ
ቱሎተ ቱቅ!
6 በከካ በለቁስስ፥
ወረ ሞርመንስ ብትምስ፤
ጥዮሊኬ ገድ ኤርግ፥
ገረ እት ጎረን እሳን ወላልችስ!
7 አል ጉባ ሰና
ሀርከኬ ሂጠዱ ነፋር፥
ብሻኖተ ባይኤ ኬሳ፥
ሀርከ ወረ ኦርማ ኬሳስ ነባስ*!
8 አፋንሳኒ ዱቢ ሁንዴ ሀንቀብኔ
እንዱበተ፥
ሀርከ ምርጋ ወል ሩኩቱንሳኒስ
ከን ሶባት*።
*5-7. 18:9-15
*8. 55:20፤ ሀስ 17:18-19፤
ፋር 144:11

9 ያ ዋቀዮ፥ እን ዌዱ ሃራ
ሲፍ ነንዌድስ፥
ምአ ርቡ ኩደን ቀቡንስ
ስንፋርፈደ*።
10 አት ሞቶታፍ ሞእቾ እንላተ፤
ዳዊትን ገርብቾኬስ
ብላ ሶዳችሳ ጀላ እንአልችተ*።
11 አነስ ነአልቾ፥
ሀርከ ወረ ኦርማ ኬሳስ ነባስ!
አፋንሳኒ ዱቢ ሁንዴ ሀንቀብኔ
እንዱበተ፥
ሀርከ ምርጋ ወል ሩኩቱንሳኒስ
ከን ሶባት።
*9. 33:3፤ 96:1 *10. 18:50

†2 ፋር 144:2 «ሰበ ለፈራ» ዮኪስ «ሰበኮ»

12 እልማንኬኝ እጀሎማሳኒት
አከ ብቅለ ጉድነ ቶሌ፥
እንተሎትንኬኝ
አከ ኡቱቦተ ጎሌራ፥
ወረ እጃርሰ መነ ሞቲ ሚደግሱፍ
ቂንቅመመኒ ሀተአን!
13 ጎምብሳንኬኝ ሀጉቱ፥
ምዳን ገራገራሰ
እሰ ኬሳ ሀባፈሙ!
ቡሻዩንኬኝ ኩማተመ ሀተአን፥
ወል ሆረኒ ኩማተመ ኩደኒን
በኬት ሀያአን!
14 ሆሪንኬኝ ሀዶዶሮበን፥
ገተቹን፥ እዶ-ሀንገአን ደለቹን
እት ሀንዱፍን!
ከራኬኝ ኬሰትሰ ረከተኒ
እዩን ሀንአርገምን!
15 ሰብን አከሰት ጅራቱ ሀገመዱ፥
ሰብን ጎፍትች ዋቀዮሳ ተኤፍ
ሀገመዱ*! *15. ኬሰ 33:29

ፋርፈና 145

እጅ ሁንድኑ ዋቀዮን አብዲዳን ኤገቹሳ

(ፋርፈና ጀጀቹ፤ ከን ዳዊት)

1 ያ ዋቀዮ ሞቲኮ፥
ጉድነኬ ነንቤክሰሰ፥
ዬሮ ሁንዱማ በሩመ በራን
መቃኬ ነንኤብሰ።
2 ጉዩመ ጉያን ኡልፍናን ሰንጀጀደ፥
ዬሮ ሁንዱማሰ በሩመ በራን
መቃኬ ነንጀጀደ።
3 ዋቀዮ ጉዳደ፥
ጉድሴ ከን ጀጀሙደ፤
ጉድንሳሰ ቀረሜ ብረ ሀንገአሙ።

4 ደሎትን ቶኮ ሆጂኬ
ደሎተ እሰ ካንት እንጀጀ፥
ሆጂ አንጎኬሰ እንለብሰ*።
5 እሳን ዋኤ ሰምቦ ኡልፍነኬ፥
ዋኤ ሱራኬ፥
ዋኤ ሆጂኬ እሰ ድንቅሲሳሰ
እት ያደኒ እንዱበቱ*።
6 እሳን ዋኤ አንጎ ሆጂኬ
እሰ ጉዳ ሶዳችሳ እንዱበቱ፤
አንሰ ጉድነኬ ነንሀመ።
7 እሳን ሴና ባይእነ አርጁማኬ
ገድ እንጅጅግሱ፥
ቀጂሎማኬሰ ሰገሌ ገመቹቲን
እንደጌሰሱ። *4. 78:4 *5. 19:1-6

8 ዋቀዮ አራረ-ቀቤሳፍ አአ-ቀቤሰ፤
አረት ሱተ እንጂደ፥
ጋሩማንሳሰ ጉዳደ*።
9 ዋቀዮ ነመ ሁንዱማፍ ጋሪደ፤
ሆጂ ሀርከሳ ሁንዱማፍሰ እንአአ።
10 ሆጂን ሀርከኬ ሁንድኑ
ገለተ ሲፍ እንገልቹ፥ ያ ዋቀዮ፥
ወር ሲፍ አፍ ኬነን ሁንድኑሰ
ኡልፍናን ሰጅጁ!
11 እሳን ዋኤ ኡልፍነ ሞቱማኬ
እንዱበቱ፥
ዋኤ ሆጂ አንጎኬሰ እንሀሙ።
12 ሆጂኬ እሰ አንጎ-ቀቤሰ፥
ኡልፍነ ሞቱማኬ
እሰ ሰምቦ-ቀቤሰሰ፥
እልማን ነሞታት
ቤክሰሱዳፍ ከነ እንጎዱ።
13 ሞቱማንኬ ሞቱማ በራፍ
በረ ሁንዱማት፥
ሞኡንኬ ደሎታ
ሀመ ደሎተ ሁንዱማት፤
[ዋቀዮ ዱቢሳ ሁንዱማት
አመነማደ፥
ሆጂሳ ሁንዱማትሰ
ጋሩማ እንአርግሲሰ።]
*8. በኡ 34:6

14 ዋቀዮ ወረ ኩፉፍ ጂደን ሁንዱማ
ቀቤ እንአልቸ፥
ወረ ገድ ዴብአን ሁንዱማሰ
አል እንካሰ*።
15 እጅ ሁንድኑ አብዲዳን ሰኤገተ፥
አትሰ ሶረሳኒ ዬሮ ተኡት
እሳኒፍ እንላተ።
16 አት ሀርከኬ እንድሪርሰተ፥
ፌደ ወረ ሉቡ ቀበን
ሁንዱማሰ እንቁፍሰተ*።
*14. 9:12፤ 146:8
*15-16. 104:27-28፤ 136:25

17 ዋቀዮ ከራ ሆጂቱ
ሁንዱማት ቀጂላደ፥
ሆጂሳ ሁንዱማትሰ
ጋሩማ እንአርግሲሰ።
18 ዋቀዮ ወረ እሰ ዋመተን
ሁንዱማት፥

ወረ ዱጋዳን እሰ ዋመተን
ሁንዱማት ድአደ* ።
[19]እን ፊደ ወረ እሰ ሶዳተኒ
ፊጣን እንባሰ ፤
እየሳኒስሞ እንደገአ ፥
እሳን እንአልቾስ* ።
[20]ዋቀዮ ወረ እሰ ጃለተን
ሁንዱማ እንኤገ ፥
ወረ ጀልአተ ሁንዱማ
ገሩ እንበሌሰ* ።

*18. ኬሰ 4፡7፤ ኢሳ 58፡6-9
*19. ፊኬ 10፡24 *20. 1፡1-6

[21]አፉንኮ ጀጀትና ዋቀዮ ሀዱበቱ !
ፎን ከን ኡፊቴ ሁንድኑስ
ዬሮ ሁንዱማ ፥
በሩመ በራን
መቃሳ እሰ ቁልቁሉ ሀኤብሱ !

ፋርፈና 146

ዋቀዮ እሰ ገርጋርስ ብራ ዱፉረ አብዲ ካአቹ

[1]ዋቀዮን ጀጀዳ !
ዋቀዮን ጀጀዱ ፥ ያ ሉቡኮ !
[2]አን ጅሬኘኮ ጉቱ
ዋቀዮን ነንጀጀደ ፥
ሀመን ጅሩት
ጀጁ ዋቀዮኮ ነንፋርፈደ !

[3]አመነናኬሰን ጉርጉዶተረ ፥
እልማን ነማ
ወረ ገርጋርስ ብረ ሀንጅሬረስ
ሀንካአትና* !
[4]ዬሮ ሀፉርሳ ኬሳ ባቱ ፥
እን ዴብኤ ብዮ እንተአ ፤
ጉዩመ ሰነስ አኬከንሳ እንበደ* ።

*3. 118፡8-9፤ ኤር 17፡5-6
*4. ኡመ 3፡19፤ ለለ 3፡20

[5]ነምን ፥
ዋቀዮ እን ከን ያቆብ
ገርጋርሰሳ ተኤፍ ፥
አብዲሳስ
ዋቀዮሳ ጎፍትቾረ እን ካአቴ
ሀገመዱ* !
[6]ጎፍትች እሰ በንቲ ዋቃፍ ለፌ ፥
ገላናፍ ወንተ እሳን ኬሰ ጅሩስ
ኡሜደ ፤
እን በረበራን አመነሙማ እንኤገ ።

[7]እን ወረ ጩንቁርፈመኒፍ
ዱጋ እንባሰ ፤
ወረ ቤለአኒፍስ ሶረ እንኬነ ፤
ዋቀዮ ፥ ወረ ሀይመን ሂኬ
ገድ እንዲሰ ። *5. ኤር 17፡7

[8]ዋቀዮ ፥ ጃሞታፍ
አገርቱሳኒ እንዴብሰ ፤
ዋቀዮ ፥ ወረ ገድ ዴብአን
ኦል እንካሰ ፤
ዋቀዮ ፥ ወረ ቀጄሉተ
እንጃለተ* ።
[9]ዋቀዮ ፥ ገላ ብየ ኦርማ እንኤገ ፤
እን እጆሌ አባን እረ ሀንጅሬፍ
ሃደ ሀዩሳ እንጅራችሰ ፤
ከራ ወረ ጀልአታ ገሩ
እራ እንካችሰ* ።
[10]ያ ጥዮን ፥ ዋቀዮኬ ጎፍትች ፥
ደሎታ ሀመ ደሎታት ፥
በረበራን እንሞአ !
ዋቀዮን ጀጀዳ* !

*8. 145፡14 *9. በኡ 22፡21-22
*10. 93፡1፤ 96፡1

ፋርፈና 147

ጎቾሳ ሁንዱማፍ ዋቀዮን ፋርፈቹ

[1]ዋቀዮን ጀጀዳ !
ዋቀዮኬኘ ጀጀተኒ
ፋርፈቹን አተም ጋሪደ !
እሰ ጀጀቹን ነመት እንቶለ ፥
እንተአሰ* ።
[2]ዋቀዮ ፥ ዬሩሳሌምን
ዴብሴ እንእጃረ ፤
ነሞተ እስራኤል
ወረ ብትምፈመን
ወልት እንቀበ* ።
[3]እን ወረ ገራንሳኒ ጨቤ እንፈይሰ ፥
መዳሳኒስ ወልት ቀቤ እንህዳፍ* ።

*1. 92፡1 *2. ኢሳ 44፡26-28፤ 43፡5-7
*3. ኢሳ 61፡1-2

[4]ኡርጀተ እሰቱ ለካኤ ካኤ ፥
ሁንዱመሳኒስ
መቃ መቃዳን እንዋመ* ።
[5]ጎፍታንኬኘ ጉዳደ ፥
አንጎ ጉዳስ ቀበ ፤
ሁበትናንሳ ሀመነ ሀንጄደሙ ።
[6]ዋቀዮ ፥ ወረ ገድ ዴብአን
ኦል እንቀበ ፤

ወረ ጀልአተ ገሩ
ለፈት እንደበለ* ።
*4. ኢሳ 40:25-26 *6. 146:7-9፤
ሉቃ 1:52

7 ፋርፈቹዳን ዋቀዮፍ ገለተ ገልቻ፥
ክራረ ሩኩቱዳን
ዋቀዮኬኝ ፋርፈዳ!
8 እን ዋቀት ዱሜሶተ እንኡፍሰ፥
ለፈ ቦካ እንአርገቺሰ፥
ቱሎተረት መርገ እንብቅልቸ።
9 እን ሆሪዳፍ ኞተሳኒ እንኬነ
እልማን ቁሩሰ ዬሮ እየንት
እሳን እንሶረ*።
10 እን ጀብነ ፈርዳት ህንገመዱ፥
ሚላን ፈጉን ነማሰ
እሰት ህንቶሉ።
11 ወር ዋቀዮን ሶዳተኒ
ጋሩማሳሰ አብዲዳን ኤገተን ገሩ
እሰት እንቶሉ*።
*9. 104:27-28፤ ኢዮ 38:41
*10-11. 20:7-8

12 ያ ዬሩሳሌም፥
ጀጁ ዋቀዮ ፋርፈዱ!
ዋቀዮኬ ጀጀዱ፥ ያ ጥዮን!
13 እኖ ደንቀራ በልበለ ኬሎተኬቲ
እንጀቤሰ፥
እልማንኬ ኬላኬ ኬሰት
እንኤብሰ።
14 ዳሪኬ ነጋ እንጎደ፥
ቀመዲ እሰ ጫሉንሰ ሰእንቁፍሰ።

15 አቦሚሳ ገረ ለፋት እንኤርገ፥
ዱቢንሳ አሪፈቴ ወሊን እንገአ*።
16 ጨቢ አከ ጅርቢ እንድሪርሰ፥
ቆርረ አከ ሁሪ አዳቱሰ
አከ ዳራ እንፈጫሰ።
17 እን ጨቢ አከ ደጋት
ገድ እንደደርበተ፥
ቆርረ ሰነሰ
ኤኙቱ አብሴ ዳበቿ ደንደአ?
18 እን ዱቢሳ እንኤርገ፥
ጨቢ ሰነሰ እንበቅሰ፤
ቅሌንሰ አከ ቅሌንሰኡ እንጎደ፥
ጨቢን ሱንሰ
ብሻን ተኤ እንያአ*።
*15. 33:9 *16-18. ኢዮ 38:22-30

19 ዋቀዮ ዱቢሳ ያቆብት፥ ሴረተሳ፥
ወንተ ቀጄላ ተኤ
እሰ ዱረት ፋደተሜሰ
እስራኤልት እንህመ።
20 እን ሰበ ብራቲፍ አከሰ ህንጎኔ፤
ወንተ ቀጄላ ተኤ
እሰ ዱረት ፋደተሜ ሰነ
እሳንሞ ህንቤከን!
ዋቀዮን ጀጀዳ*! *19-20. ኬሰ 4:5-8

ፋርፌና 148

ዋቅኒፍ ለፍት ጀጁ ዋቀዮት ዋመሙ

1 ዋቀዮን ጀጀዳ!
በንቲወን ዋቃ ኬሳ
ዋቀዮን ጀጀዳ፥
ኦል ጉባ ሰነት እሰ ጀጀዳ!
2 ኤርገሞትንሳ ወር ዋቀራ
ሁንድኑ እሰ ጀጀዳ፤
መጭሳ ሁንድኑሰ እሰ ጀጀዳ*!
*2. 103:20-21

3 ቢፍቱፍ ጅእ እሰ ጀጀዳ፥
ኡርጀትን ጨለቅፍተንሰ
እሰ ጀጀዳ!
4 በንቲወን ዋቃ ወር ኦል ፈጎን፥
እስንሰ ብሻኖትን በንቲወን
ዋቃረ ጅርተን፥
እሰ ጀጀዳ*!
5 እን አቦምናን ዋን ኡመመኒፍ፥
እሳን መቃ ዋቀዮ ሀጀጀተን*!
6 እን ዬሮ ሁንዱማፍ
በሩመ በራን ጭምሴ እሳን ዳቤ፥
ሴረተ እሳን እረ ደርቡ
ህንደንዴኜሰ
እሳኒፍ እንኬኔ*።
*4. ኡመ 1:7፤ ፋር 104:3 *5. 33:9
*6. ኢዮ 38:10-11፤ ኤር 33:25-26

7 እስን ብኔንሶትን አከ ጀዌ
ገላነት ገልተን፥
ቱጁብን ገላናሰ፥
ለፋ ዋቀዮን ጀጀዳ*!
8 እስን እብድኒፍ ቆር፥
ጨቢኒፍ ሁሪን፥
ቡቤን ቅሌንሳ
እን አቦሚሳ ራወቱ*፥
9 ቱሎትን ጋሮትንሰ ሁንድኑ፥
ሙኬቲን እጀ ጎደተን፥
ጋትራንሰ ሁንድኑ፥

10 ብኔንሶትን ሆሪን ቄኤስ ሁንድኑ፥
ወር ለፈረ ሙኙቀን፥
ወር ባሌዳን ከአንስ፥
11 ሞቶትን ለፉ፥ ሰብንስ ሁንድኑ፥
ጉርጉዶትን፥
ወር ብየ ሴረተንስ ሁንድኑ፥
12 ደርገጎትን፥ ዱርቦትንስ አከሱመ፥
ጃርሶሊንስ እጆሌ ወጅን፥
13 ሁንዱምትሳኒ መቃ ዋቀዮ
ሀጀጀተን!
መቃንሳ ኮጳን ኦል ከኤ
ዋን ቤከሜፍ፥
ሱራንሳ ለፉፍ
በንቲ ዋቃ ገረራደ።
*7. 104፡26 *8. 104፡4

14 ጀጁ እጆሌ እስራኤል፥
ወረ እሰት ድአተኒ፥
እሳፍ ኦፍ ኬነን ሁንዱማፍ፥
እን ጋንፈ መታ ሰበሳ
ኦል ቀቤረ።
ዋቀዮን ጀጀዳ*! *14. ኬሰ 4፡7-8

ፉርፈና 149
ፉርፈና ገለታ

1 ዋቀዮን ጀጀዳ!
ፉርፈና ሃራዳን ዋቀዮን ፉርፈዳ!
ወል ገኢ ወረ እሳፍ ኦፍ ኬነኒ
ኬሰት
ጀጁሳ ደጌስሳ*!
2 እስራኤል
እሰ እሰ ኡሜት ሀገመዱ፥
እጆሌን ጥዮን
ሞቲሳኒት ገመዱሳኒ
ሀሙልእሰን*!
3 ስርበኒ መቃሳ ሀጀጀተን፥
ድቤፍ ክራረ ሩኩቱዳንስ
እሰ ሀፉርፈተን!
*1. 33፡3፤ 96፡1 *2. 100፡2

4 ዋቀዮ፥ ሰበሳት እንገመደ፥
ወረ ገድ ዴብአኒፍስ
ሞእቾ ኬኑዳን
ኡልፍነ እንአርገቺሰ*።
5 ወር እሳፍ ኦፍ ኬነን
ኡልፍነ ከነት ሀገመደን፥
አፈተሳኒረትስ
ጉድሰኒ ሀፉርፈተን!

6 ዋቀዮን ጀጀተኒ
ኦል-ህሙን አፉንሳኒ ኬሳ፥
ብላን ገር-ለማን ቀረማንስ
ሀርከሳኒ ኬሳ ህንቡእን!
7 ሰበ ለፈራረት እጃ በኡዳፍ፥
ሰበ ወረ ካንስ አደቡዳፍ
8 ሞቶተሳኒ ፉንጫዳን፥
ኡልፍነ-ቀቦተሳኒስ
ፉኞ ሰቢላቲን ህዱዳፍ፥
9 ፍርዲ ጫፈሜ ጅሩ
እሳንረት እንራወተ፥
ኩን ወረ እሳፍ ኦፍ ኬነን
ሁንዱማፍ
ኡልፍነ! ዋቀዮን ጀጀዳ*!
*4. 147፡6 *9. ኢሳ 63፡4-6፤
ዮኤ 4፡2-14

ፉርፈና 150
ፉርፈና ጀጀቹ እሰ ጉዳ

1 ዋቀዮን ጀጀዳ!
እዶሳ እሰ ቁልቁላአ ኬሰት
ዋቀዮን ጀጀዳ!
በንቲ ዋቃ እሰ ሁምነ-ቀቤሰ
ኬሰት
እሰ ጀጀዳ!
2 ጎቸሳ እሰ አንጎ-ቀቤሳፍ
እሰ ጀጀዳ፤
አከ ጉቱማ ጉድነሳት እሰ
ጀጀዳ!

3 ሰገሌ ፊኖቲን እሰ ጀጀዳ፤
ክራራፍ መሴንቆዳን እሰ ጀጀዳ!
4 ድቤዳፍ ስርባን እሰ ጀጀዳ፤
ምአ ርቡ ቀቡን፥ ኡሉሌዳንስ
እሰ ጀጀዳ!
5 ሰቢለ ወልት ሩኩተሜ
ሰገሌ ኦል ካሱን፥
እሰ ጀጀዳ!
ሰቢለ ወልት ሩኩተሜ
ሰገሌ ጉዳ ደጌስሱን፥
እሰ ጀጀዳ*!
6 ወንት ሀፉረ ባፈቱ ሁንድኑ
ዋቀዮን ሀጀጀቱ!
ዋቀዮን ጀጀዳ*!
*3-5. 98፡4-5፤ 2ሳሙ 6፡5
*6. ሙል 5፡13

መጫፊ ፈኬኛ

ቦቆና 1

ቡአ ፈኬኞትን ኬነን

1 ፈኬኞትን ሶሎሞን እልመ ዳዊት፥ ሞቲ
እስራኤል ከነት አኪ ጅሩ*፤ 2 እሳንስ ነሞትን
እቲን አጉማፍ በርሲስ አከ አርገተኒፍ፥ ዱቢ
ቤኩምስ አፍ ኬሳ ቀቡስ አከ ሁበተኒፍ እንገር
ጋሩ፤ 3 አከሱመስ ቀልብፈቼዳን፥ ቀጄሉማፍ
ወንተ ሴራን ኤገሜ፥ ወንተ ዱጋ ተኤስ አከ
አርገተኒፍ፥ 4 ወላሎትን መለ፥ እጆሎትንስ
ቤኩምሳፍ ዱቢ ገርገር ባሱ አከ ቀባተኒፍ
ኬነመን። 5 ነምን አጌስ እንደጌፈተ፥ በሩም
ሰስ እንደበለተ፥ ነምን ዱቢ ገርገር ባሱ
ቤኩስ መለ እንአርገተ። 6 ዱቢ ፈኬኛን ዱበ
ተሙ፥ ሃሳ ሶካ፥ ወንተ አጌዪን ዱበተኒፍ
ህቦ እንሁበተ።

7 ዋቀዮን ሶዳቼን ጀልቀበ አጉማት፥
ጎዎትን ገሩ አጉማፍ በርሲስ
እንቱፈቱ*።

*1. 1ሞቶ 4፡29-32 *7. 8፡13፤ 9፡10፤
ኢዮ 28፡28፤ ፋር 111፡10፤ ለለ 12፡13

ደርገጌሳፍ ጎርሰ ኬኑሳ

8 ያ እልመኮ፥ ጎርሰ አባኬቲ ደገእ፥
በርሲስ ሃደኬቲስ ህንቱፈትን*።
9 እሳን መታኬቲፍ አከ ደራራ
በቴ ደአሜት፥
ሞርመኬቲፍስ ምአ ሚደግና
አት ድረቱደ።
10 ያ እልመኮ፥
ጩበሞትን ዮ ስወላልችሱፍ
ጄደን፥
ቶሌ ህንጄድኒፍ*፤
11 እሳን፥ «ኑወጅን ኮቱ፥
ዲገ ነማ ደንገላሱዳፍ
ደቅኔ ርጵኔ ኤገትን፤
ነመ በሌሳ ህንቀብኔስ
ሰበቢዱመ ቶኮ መሌ፥
ሚዱዳፍ ከራት እንኤገትን፤
12 አከ እዶ ለፈ ጀላት፥
አከ ወረ ፈያት
ቦለ ገድ ፈገ ኬሰ ቡፈመኒትስ
ጉቱማት እሳን እንልቅምስን።
13 ኑእ ወንተ ገት-ጀቤሰ ሁንዱማ
እንአርገትን፥
መኔንኬኘስ ወንተ ሳምኔን
እንጉተትን፤
14 ሀርማተኬኘ ወልት እንደበለትን፥
ኮሮጆንኬኘስ ቶኮ ሀተኡ!»
ዮ ሲን ጄደን፥
15 ያ እልመኮ፥ እሳኒ ወጅን
ህንአዴምን፥
ከራሳኒረስ ህንቡእን!
16 ሚልሳኒ ሀማት እንፊገ፥
እሳን ዲገ ደንገላሱዳፍ
እንአሪፈቱ።
17 ወረ ባሌዳን ከአን ቀቡዳፍ፥
ኤርገ እሳን አርገኒ
ክዮ ድሪርሱን ዋኤ ህንባሱ።
18 ነሞትን ኩን ርጴኒ ኤገቹንሳኒ፥
ዲጉመ አፊሳኒ ደንገላሱት እንጌስ፤
ከን ብራ ከራት ኤገቹንሳኒስ
ጅሬኘ አፊሳኒ እንበሌስ።
19 ጅሬኝ ነመ ቡአ ጀልእና ቡፈቱ
ከነ እንፈካተ፤
ቀቤኝ አከሲስ
ሉቡ ነምቻ እንበሌስ።

*8. 6፡20፤ 23፡22፤ 30፡17፤
በኡ 20፡12፤ ኬሰ 21፡18-21
*10. 16፡29፤ ኬሰ 13፡7-9

አጉማን ነሞተ ዋሙሼ

20 አጉማን በኬ ኬሳ ጉድፍቴ
እንእይት፥
ወል ገኢ ከራ ኬሳስ
ሰገሌሼ እንደጌሰፍት፤
21 መታ ለፈ ነሞትን
እት ወልገአኒራ፥
ሰገሌሼ አል ፋደቴ እንእይት፤
ከረ ኬላ መንደራቲስ እንዱበት*።

*20-21. 8፡1-3፤ 9፡3

22 እሼን፥ «እስን ወላሎተነን፥
ሀመ ዮሚት ወላሉማ ጃለቱ?
እስን ገእፍቶተነን፥
ሀመ ዮሚት ገእሱት ገመዱ?
እስን ወር ጎዎትንስ
ሀመ ዮሚት ቤኩምስ ጅብቱ?
23 ጎርሰኮ ደጌፈዳ!
ኩኖ፥ አን ሀፉረኮ እስኒፍ
ነንደንገላሰ፥
ዱቢኮስ አከ ቤክተን ነንጎደ፤
24 አን እስን ዋምናን ኤርገ ድደኒ፥
ሀርከኮ በልእፍናንስ

ገረኮ ከን ዱፉ ኤርገ ድቤ* ፣
25 እስን ኅርሰኮ ሁንዱማ ቱፈተኒ ፣
እፈተኮስ ኤርገ ህንበርባድኔ ፣
26 አንሞ በዲሰኬሰንት ነንኮልፈ ፣
ናሱን ዮሙ እስን ቀበቱስ
እስንተን ገእሰ* ።
27 ናሱን አከ ቡቤት
ዮሙ እስንት ዱፉ ፣
በዲፍን አከ ቅሌንሰ ጀባት
ዮሙ እስንት ቡብሱ ፣
ረክኒፍ ሙደምን
ዮሙ እስንረ ገረገሉ ፣
28 እስን ነዋመቱ ፣
አን ገሩ ዴቢ እስኒፍ ህንኬኑ ፤
ድምተኒስ ነበርባዱ ፣
አነ ህንአርገተን* ።
29 እስን ቤኩምሰ እንጅብተን ፣
ሶዳ ዋቀዮስ ህንፎአትኔ ፤
30 እስን ኅርሰኮ ህንበርባድኔ ፣
እፈተኮ ሁንዱማስ እንቱፈተን ፤
31 ከናፍ እስን እጀ ሆጂኬሰኒ እንኞቱ ፣
ወንተ አኬከ ባፈተኒንስ
እንውችሮፍቱ* ።
32 ወላሎተ ከራራ ኅሩቱ አጄሰ ፣
ኅዎተስ ‹ግዲ ህንቀቡ›
ጄቼቱ በሌሰ ።
33 ነምን አናፍ ደገኡ ገሩ
ነጋት እንጅራተ ፣
ወንተ ሀማ ህንሶዳቱ ፣
ህንብርአቱስ» እንጄት ።

*24. ኢሳ 65:2፣12፤ ኤር 25:1-6
*26. ኬሰ 28:63 *28. ኢሳ 59:2፤
ኤር 11:11፤ አሞ 8:11-12፤
ሚክ 3:4 *31. ኢሳ 3:10-11

ቦቆና 2

ቡኣ ኦጉማን ነማፍ ኬንቱ

1 ያ እልመኮ፣ ዱቢኮ ዮ ፉደቴ፣
አቦሞተኮስ ያደኬ ኬሰ ዮ ካአቴ፣
2 ጉረኬ ገረ ኦጉማት ቀብዴ ፣
ያደኬ ገረ ሁበትናት ዮ
ዴብፍቴ ፣
3 ቤኩምሰ ገድ ፈኅት ዮ እየቴ ፣
ሁበትና አርገቹዳፍስ ጉድፍቴ
ዮ እይቴ ፣
4 አከ ነመ ሜቲ በርባዱት ፣
አከ ነመ ቀቤኘ ዶክፈሜ ጅሩ
ቆረቱትስ
እሼ ዮ በርባዴ ፣
5 አት ዮሙስ ዋቀዮን
ሶዳቹ እንበርተ ፣
ዋን እቲን እሼ ቤክቱስ
እንአርገተ* ።
6 ኦጉማ ዋቀዮቱ ኬነ ፣
ቤኩምሲፍ ሁበትናን
ዱቢ አፉንሳ ኬሳ በኡን
እንአርገመ* ፤
7 እን ነመ ያድንሳ ቀጄላፍ
ኦጉማ እንኬነ ፣
ወረ በሌሳ ህንቀብኔፍስ ጋቸነ* ፤
8 እን ዳንዲ ቀጄሉማ እንቶአተ ፣
ከራ ወረ እሳፍ ኦፍ ኬነኒስ
እንኤገ ።

*4-5. 1:7፤ ያቆ 1:5 *6. 1ሞቶ 5:9-10፤
ለለ 2:26፤ ዳን 2:20-23 *7. ፋር 7:10

9 ዮሙስ አት ወንተ ቀጄላ ተኤፍ
ፍርዲ ዱጋ ፣
ኣመነሙማፍ
ወንተ በኤሰ ተኤ ሁንዱማስ
እንሁበተ ።
10 ዬሮ አት ኦጌሰ ታቴ ፣
ቤኩምስስ ስገመድቺሱ* ፣
11 ኦፍ ኤገትናን ስኅልገ ፣
ሁበትናንስ ስኤገ ። *10. 1ቆሮ 1:30

12 ኦጉማን ከራ ነሞተ ጀልኦታራ ፣
ወረ ዱቢንሳኒ ጀልኣ ተኤራ ፣
13 ወረ ከራ ዱከናረ አዴሙፍ ጄደኒ ፣
ዳንዲ ቀጄልና ዲሰንራ ፣
14 ወረ ሀማ ኅቹት ፣
ምጪረሙማ ወረ ጀልኦታትስ
ገመደንራ ፣
15 ነሞተ ወረ ከራንሳኒ ምጪረማ ፣
ወረ አዴምስሳኒ ጀልኣ ተኤራስ
ስኦልችት ።

16 እሼን ዱበርቲ ኦርማራ ፣
ዱበርቲ ጋለሞተ
እሼ አፉኒን ነመት ኩልቱራ ፣
17 እሼ ድርሰ ቀሩማሼቲ ዲፍቴራ ፣
እሼ ከኩ ዋቀዮሼ እራንፈቴራስ
ስኤግድ ።
18 ገረ መነ ዱበርቲ ጋለሞታ ደቁን ፣
ቦለ ዱኣት አዴሙደ ፤
ከራን ጅሬኘሼስ
ገረ ኤኬራ ወረ ዱአኒት እንጌስ ።

19 ወረ እሼ ብረ ደቀን ኬሳ
ከን ዴብኤ፥
ዴብኤስ ከራ ጅሬኛ ከን አርገቴ
ህንጅሩ*።

*16-19. 5:3-6

20 አት ገሩ ከራ ነሞተ ገጋሪረ
እንአዴምተ፥
ከራ ወረ ቀጂሎታራ
አከ ህንጀልአትኔፍስ እንኤገተ።
21 ወር ገረ-ቀጂሎትን ብየ ኬሰ
እንጅራቱ፥
ነሞትን በሌሳ ህንቀብኔስ
እሰ ኬሰት እንሀፉ*።
22 ወር ጀልአትን ገሩ ብይቸ ኬሳ
እንበሌፈሙ፤
ወር ህንአመነምኔስ እሰ ኬሳ
እንቡቅፈሙ*።

*21. ፋር 37:9፥11፤ ማቴ 5:5
*22. ፋር 37:10

ቦቆና 3

ቡአ አጉማን ነማፍ ኬንቱ እቱመ ፋፌ ዱበቹሳ

1 ያ እልመኮ፥ ጎርሰኮ
ህንእራንፈትን፥
አቦሞተኮስ ያደት ቀበዱ!
2 እሳን ጉዮተ ባይኤፍ ወንተ ባይኤ፥
ነጋት ጅራቹስ ሲፍ እንደበሉ*።

*1-2. 4:4፥10፤ 7:1-3፤ 9:11፤ 10:27፤ ሌዎ 18:5፤ ኬሰ 30:16

3 ጋሩማፍ አመነሙማን
ስቲ ህንፈጋትን!
ሞርመኬት እሳን ህደዱ፥
ገበቴ ገራኬትስ እሳን ጫፈዱ*!
4 ዮሙስ አት ዋቀዮ ዱረት፥
ነመ ዱረትስ መቃ ጋሪ
እንአርገተ።
ፋረ ቶላዳንስ እንእላለምተ*።

*3. ኬሰ 6:8 *4. 1ሳሙ 2:26፤ ሉቃ 2:52

5 ገራኬ ጉቱ ዋቀዮን አመነዱ፥
ሁበትና አፊኬቲት ህንህርከትን!
6 ከራኬ ሁንዱማት እሰ ያድ፥
እንስ ዳንዲኬ ሲፍ እንቀጀልቸ።
7 አን አጉማ ቀበ አፊን ህንጄድን፤
ዋቀዮን ሶዳዱ፥
ወንተ ሀማቲስ ፈጋዱ*!
8 ኩን ፈያ ደግነኬቲፍ፥
ጭምነ ለፈኬቲፍስ እንተአ።

*7. ለለ 12:13፤ ኢሳ 5:21፤ ሮማ 1:22፤ 12:16

9 ቀቤኘኬቲን፥
እጀ ምዳንኬቲ ሁንዱማ ኬሳ
እሰ ዱራቲንስ፥
ዋቀዮፍ ኡልፍነ ኬን*!
10 ዮሙስ ምዳን ጎምብሳኬ እንጉተ፥
ዳዲን ወይኒኬ እን ሃራንስ
ጉቴ እዶ ጩንፋ ወይኒኬረ
እንደንገለአ።

*9. በኡ 23:19

11 ያ እልመኮ፥ አደበ ዋቀዮ
ህንቱፈትን፥
እፈተሳስ ህንጅብን*!
12 አባን እልመሳ እሰ ጃለቱ
አኩመ አደቡ፥
ዋቀዮ ነመ ጃለቱ እንአደበ*።

*11. ኢዮ 5:17-19፤ እብ 12:5-6
*12. 1ቆሮ 11:32፤ ሙል 3:19

13 ነምን አጉማ አርገቱ፥
ነምን ሁበታንስ ሀገመዱ!
14 አጉማን ሜቲ ጫላ ቡአ ቀብድ፥
እጅ እሼን ጎደቱስ
ከን ወርቄረ እንወየ፤
15 እሼን ጨሌወን ጫላ ገት-ጀቤቲደ፥
ወንተ አት ጫላት ሀውቱ ኬሳ
ከን እሼዳን ቅጣቱ ህንጅሩ*።
16 ገረ ሀርከሼ ምርጋ ጅሬኘ
ዴራቱ ጅረ፥
ገረ ሀርከሼ ብታስ ሶሩማፍ
ኡልፍነቱ ጅረ፤
17 ከራንሼ ከራ ነመት ቶሉደ፥
ዳንዲንሼስ ዳንዲ ነጋት፤
18 እሼን ወረ ጀቤሰኒ እሼ ቀበተኒፍ
ሙከ ጅሬኛት፥
ወር ጀቤሰኒ እሼ ቀበተን
ሀገመደን*!

*14-15. 2:4፤ 8:10-11፤ 16:16፤ ኢዮ 28:15-19 *18. 11:30፤ ኡመ 2:8-9

19 ዋቀዮ አጉማዳን
ሁንዴ ለፋ ጀቤሴ ኡሜ፥
ሁበትናዳንስ በንቲወን ዋቃ
ጀቤሴ እንዳቤ።

20 ቤኵምሰሳቲን ቡርቅቱወን ጨለቦ
እንፉተአን፥
ዱሜሶትንስ ፍጤንሰ
እንጮጮጵሰን* ። *19-20. 8፡22-31

21 ያ እልመኮ፥
ኦጕማፍ ዱቢ ገርገር ባሰኒ
ሁበቹት ጀባዱ፥
እጀኬ ዱራ አከ ደበመን
ህንጎድን!
22 እሳን ሲፍ ጅሬኘ፥
ሞርመኬቲፍስ ሚደግነ እንተኡ።
23 ዮሙስ አት ነጋዳን
ከራኬረ እንአዴምተ፥
ሚልኬስ ህንጕፈቱ።
24 ዮሙ ጪፍቱ ህንሶዳቱ፥
ዮሙ ረፍቱስ
ህርብንኬ ምኣኣ እንተአ*፤
25 ናሱን ድንገታ፥
በዲስ ጀልኦተ ቀበቱስ
ዮሙ ዱፉ ህንሶዳትን!
26 ዋቀዮ አመነናኬ እንተአ፥
ሚልኬ ከዮዳን
አከ ህንቀበምኔፍ እንኤገ*።
*24. ፉር 3፡5፤ 4፡8 *26. 10፡29

27 ጎቹዳፍ ኡቱ ደንዴሱ፥
ወረ ወንተ ጋሪ አርገቹን ተኡፍ
ዱራ ህንሀምብስን!
28 ኡቱ እፍ ሀርካ ቀብዱ፥
«ቦር ሲፍ ነንኬናቲ
ዴብኢ ኮቱ!»
ነማን ህንጂድን!
29 ነመ ስአመነቴ ስብረ ታኡት
ወንተ ሀማ ህንያድን!
30 ኡቱ ነምን ስህንሚድን፥
አከሱማን ነመ ህንሎልን።
31 ነመ ሁምነሳ ነመት አርግሲፈቱት
ህንህናፍን፥
ከራሳ ኬሳስ ቶኮሌ ህንፎአትን*፤
32 ነምን ምጪረማን
ዋቀዮ ዱረት እንጪገአመ፥
ወር ያደ ቀጂላ ቀበን ገሩ
እንአመነሙ*።
*31. 23፡17፤ 24፡1፥19-20
*32. 15፡8-9፤ ፉር 25፡14

33 አባርስ ዋቀዮ
መነ ወረ ጀልኦታረ ጅረ፥
መነ ወረ ቀጂሎታ ገሩ
ዋቀዮ እንኤብሰ*!
34 ዱጕማን እን
ወረ ገእፍቱት እንገእሰ፥
ወረ ገረ-ላፎታፍ ገሩ
አያነሳ እንኬን*።
35 አጌሶትን ኡልፍነ እንአርገቱ፥
ወር ጎዎትን ገሩ ሰልጵነረ
እንቡኡ።
*33. 2፡21-22፤ 13፡21፤ 14፡11፤
24፡20፤ 1ሳሙ 2፡9፤ ኢዮ 20፡4-19፤
ኢሳ 3፡10-11 *34. ያቆ 4፡6፤ 1ጴጥ 5፡5

ቦቆና 4

ኦጕማን ቡኣ ጕዳ ቀባቹሼ

1 ያ እልማንኮ፥ ጎርሰ አቦታ ደገአ፥
አከ ሁበተንት ያዳን ዱካ ቡኣቲ
ደጌፈዳ!
2 አን በርሲሰ ጋሪ እስኒፍ ነንኬን፥
እስን ሴረኮ ህንዲስና!
3 አን መነ አባኮት ሙጫ ቀነኒአ፥
ሃደኮቲፍስ እልመ ቶከቸ
ዮሙን ቱሬ፥
4 አባንኮ ከነት ፉፌ
ከን ጅሩ ነበርሲሴ፤
«ዋነን ስት ዱበዱ ጭምሲ
ያደት ቀበዱ፥
እንጅራታቲ አቦሞተኮ ኤግ*!
5 ኦጕማ አርገዱ፥ ሁበታስ ተእ!
ዱቢ አፋንኮቲ ህንእራንፈትን፥
እራስ ህንጀልአትን!
6 ኦጕማን ስጎልግቲ እሼ ህንዲስን፥
ስኤግዲቲ እሼ ጃለዱ!
7 ኦጕማን ሁንዱማረ እንጫልቲቲ
እሼ አርገዱ!
ወንተ ቀብዱ ሁንዱማንስ፥
ሁበትና ብተዱ*!
8 እል እሼ ፉድ፥
እሼንስ እል ስቀብድ፥
እፍት እሼ ቀብ፥
እሼንስ ኡልፍነ ሲፍ እንኬንት፤
9 እሼን ደራራ በቱ ደአሜ
መታኬረ እንኬስ፥
ጎንፎ ሚደጋስ ሲፍ እንኬንት»
ጂዴ።
*4. 3፡1-2፤ ሌዋ 18፡5 *7. 23፡23፤
ማቴ 13፡44-46

10 ደገእ ያ እልመኮ፥ ዱቢኮ ፉደዱ!
በር ጅሬኘኬስ እንባይአተ* ።
11 አን ከራ ኦጉማ ስበርሲሴረ፥
ዳንዲ ቀጀላረስ ስጌጌሴረ።
12 ዮሙ አዴምቱ
ከራን ስት ህንድጸቱ፥
ዮሙ ፊግዱስ ህንጉፈቱ፤
13 ጎርስ ሲፍ ኬነምቴት ጀባዱ፥
ገድ እሼ ህንዲስን!
እሼን ጅሬኘኬ ዋን ታቴፍ፥
በኤስ ጎዲ ኤገዱ!
14 ዳንዲ ነሞተ ጀልአታረ ህንቡእን፥
ከራ ነሞተ ሀሞታረስ
ህንዴዴብእን* !
15 እራ ፈጋዱ! እሰረስ ህንአዴምን፥
እራ ጎር ከራኬረ አዴም!
16 እሳን ሀመ ሀማ ጎደንት ህንረፈን፥
ሀመ ነመ ጉፈቼሰንት
ህርብን እጀሳኒት ህንዱፉ* ፤
17 ቡዴነ ጀልእና እንኛቱ፥
ዳዲ ሁምናን ነመረት ከኡዳን
አርገሙስ እንዱጉ።
*10. 3:1-2 *14. ፋር 1:1
*16. ፋር 36:4፤ ሚክ 2:1

18 ዳንዲን ቀጀሎታ
አከ እፈ በሪ ገነማ፥
እሰ ዬሮ ቢፍቱን ባቴ
አል አዴምቱ፥
እቱማ እፉ አል አዴሙት።
19 ዳንዲን ጀልአታ ገሩ
አከ ዱከነ ልምጢት፥
ጀልአትን
ወንተ እሳን ጉፈቼሱ ህምቤከን* ።
*19. 24:20

20 ያ እልመኮ፥ ዱቢኮ ደገእ፥
ጉረኬስ ገረ ወንተ
አን ጀዱት ቀብ!
21 እሳን እጀኬ ዱራ ህንደበምን፥
ያደት እሳን ቀበዱ!
22 እሳን ነመ እሳን አርገቴፍ ጅሬኘ፥
ጉቱማ ደግነሳቲፍስ ፈይነ* ፤
23 ወንት ጅሬኛፍ በርባድችሱ
ያደ ገራ ኬሳ ዋን በኡፍ፥
ያደኬ በኤስ ጎዲ ኤገዱ!
24 ጀልእነ ዱበቼ አፉንኬቲ፥
ዱቢ ምጪረማስ
አረበኬቲ ፈጌስ!
25 እጅኬ ከለቲዳን ቀጀልቼ ሀእላሉ፥
ወንተ እጀኬ ዱረ ጅሩ
ዱዋ እላል* !
26 እረ አዴሙዳፍ አከ ተኡት፥
ዳንዲኬ ወልቅጤፈዱ!
ዮሙስ አዴምስኬ
ሁንድኑ ሲፍ እንቀጀለ* ፤
27 ገረ ምርጋት ዮኪስ ብታት
ህንጎርን፥
ሚለኬ ወንተ ሀማቲ ዴብስ* !
*22. 3:8 *25. 17:24 *26. እብ 12:13
*27. ኢያ 1:7

ቦቆና 5

ጎርስ ኤጁማራ አፍ ኤገቼሱ

1 ያ እልመኮ፥ ዱቢ ኦጉማኮቲ
ደጌፈዱ፥
ጉረኬስ ገረ ወንተ አን
ሁበትናዳን ዱበዱት ቀብ!
2 ዮሙስ ዱቢ ገርገር ባሱ
እንደንዴስ፥
ዱቢን አፉንኬስ
ቤኩምሳን እንተእ፤
3 ህዲን ዱበርቲ ኤጅቱ
ደመ ጬጬጽስ፥
ሃሳን አፉንሼቲ
አኩመ ደዳት፥ ነመስ ህንቁቁ፤
4 ዱመረት ገሩ አከ ሀዶፍቱ፥
አከ ብላ ገረ ለማን ቀረሜስ
እንታት።
5 ሚልሼ ገረ ዱአት ገድ እንቡእ፥
ኤጀትናንሼስ ገረ እዶ
ለፈ ጀላት እንጌስ፤
6 አት ዋኤ ከራ ጅሬኛ
አከ ህንያድኔት፥
ዳንዲንሼ ጌጌደረማደ፤
አት ገሩ እሰ ህንቤከቱ* ።
*3-6. 2:16-19፤ 6:24—7:27፤
22:14፤ 23:27-28፤ ለለ 7:26

7 ኤጋ ያ እልማንኮ፥ ሜ ነደገእ!
ወንተን አፉንኮቲን ዱበዱራ
ህንጀልአትና!
8 ከራኬ እሼራ ፈጌስ፥
በልበለ መነሼትዩ ህንድአትን!
9 ዮ ከነ ኤገቼ ደባቴ፥
ኡልፍነኬ ነሞተ ብራቲፍ፥

በረ ጅሬኘኬስ ነመ ገረ-ጀቤሳፍ
ኬኑኬት ፤
10 ቀቤኘኬ ኦርመቱ ኛተ ፥
ደደቢንኬስ መነ አለጋ
እንሶሮምሰ ፤
11 ዱመ በረ ጅሬኘኬት ፥
ፎንኬፍ ደግንኬ ዮሙ
ገድ ዱሙ እንአደ ።
12 አት ፥ «አን አተምተን ጎርሰ ጅቤ ፥
ገራንኮስ አተምት አደበሙ
ቱፈቴ !
13 አን በርሲሶተኮቲፍ ህንአቦመምኔ ፥
ጉረኮስ ገረ ወረ ነጎርሰኒት
ህንቀብኔ ፤
14 ጉቱማ ወል ገኢ ወልዳ ኬሰት ፥
ህመ ጥኖፈን ዋን ህማ ሁንዱማ
ኬሰ ልጤ ኦሌ» እንጀተ ።

15 ቦለ ብሻኒኬ ኬሳ ብሻን ቦላ ፥
እጀ ብሻኒኬ ኬሳስ ብሻን ያኡ
አከ ዱግዱ ፥
[ሃደ መናኬ እሼ
ጃለለ ሲፍ ቡርቅሲፍቱት
ገመድ !]
16 ቡርቅቱንኬ በኬ ኬሰ ፥
ብሻን ለጋኬስ ከራ ኬሰ
ሀተምሰአኒሬ ?
17 እሳን ስዱዋዳፍ መሌ ፥
ኦርመ ወረ ሲወጅን ጅረኒፍ
ህንተእን !
18 ቡርቃንኬ ኤብፈማ ሀተኡ ፥
ሃደ መና ቄሩማኬቲ ወጅን
ገመድ* !
19 እሼን ጃለተምቱ አከ ቦሮፉ ፥
ስምቦ-ቀቤቲ አከ ኩሩጄትስ ፥
ሀርምሼ ዬሮ ሁንዱማ
ስሀገመድቺሱ ፥
ጃለልሼስ ለጄ ስሀጮሩ* !
20 ያ እልመኮ ፥
ማሊፍ ዱበርቲን ኦርማ
ለጄ ስጮርቲ ?
ማሊፍስ ሃደ መና ነማ አመታ ?
21 ከራን ነማ ጉቱማት
ዋቀዮ ዱረ ጅረ ፥
እን ዳንዲ ነመ ሁንዱማ
እንእላለ ።
22 ነምን ጀልአን ሆጂ ሀማ ሆጂቴት
እንገለ ፥
ፉኞ ጨቡሳቲንስ እንቀበመ ፤
23 እን ጎርሰ ዋን ደቤፍ እንዱአ ፥
ጉድን ጎዉማሳቲስ ከራራ እሰ
እንካቸሰ ።

*18. ለለ 9:9 *19. ዌዱ 4:5

ቦቆና 6
ጎዉማራ ኦፍ ኤገቺሱሳ

1 ያ እልመኮ ፥ ነማፍ ወቢ
ዮ ደርብቴ ፥
አከሱመስ ወሊገልቴ ጀቤሱዳፍ
ነመ ብራ ወጅን
ዮ ሀርከ ወል ሩኩተን ፥
2 ወንት አት ዱበቴ
ፉታሳ ስት ተኤ ፥
ዱቢን አፋንኬቲስ
ክዮት ዮ ስገልቼ ፥
3 አት ሀርከ ፍረኬ ኬሰ ዮሙ ቡቱ ፥
ገረ ፍረኬ ሰና ደቂቲ
ገድ ኦፍ ዴብሲ ፥
አከ ስራ ቡሱፍ እሰ ከደዱ ፥
ያ እልመኮ ፥ ከነ ጎቼኬቲን
ኦፍ እንአልቸተ ፤
4 ኡቱ ከነ ህንጎድን ህንረፍን ፥
ባሌ እጀኬቲስ ወልረ ህንቡስን !
5 አከ ኩሩጄ ሀርከ አደምስቱ ጀላ ፥
አከ ስምብሮ ወረ እሼ ቀበን
ጀላ ባቱትስ
ኦፍ አልች* !

*1-5. 11:15፤ 17:18፤ 20:16፤
22:26-27

6 አት ነምቸ ድባአነነ ፥
ሜ ደቂ ምጢ እላል ፥
አከ እሼን እት ጅራቱ
ያዳን ቀብ ፥
አጌሰሰ ተእ* !
7 እሼን ጌጌስቱ ፥ ኤግዱ ፥
ሞቲስ ህንቀብዱ ፤
8 ከነ ኬሳሞ
ዋን እሼ በርባድችሱ
ቦነ እንቱለት ፥
ኛተሼስ ዬሮ መከሪ
ወልት እንቀበት ።
9 አት ድባአነነ ፥
ሀመ ዮሚት ጪፍታ ?

ሀርበ ኬሳስ ዮም ካታ?
10 ጪሱዻፍ ሀርከኬ
ወልረ እንቀጣሙርስተ፥
ዬሮ ሙራስ እንሙግደ፥
ዬሮ ሙራስ እንረፍተ፤
11 ሀዩምን አከ ሳምቱት፥
ደብንስ አከ ነመ
ምአ ሎላ ሀደቴት
ስት እንዱፈ*።

*6· 10፡4፤ 20፡4፤ 19፡24፤ 26፡13-16
*10-11· 24፡33-34፤ 19፡15፤ 20፡13

12 ነምን ዋኤ ሀንባፍኔ፥
ነምን ጀልኣን አረበሳ
እስ ምጪረማ ፉደቴ፥
አሲፍ አች እንአዴመ*፤
13 እጀሳቲን እንሀወተ፥
ሚለሳ እንራሰ፥
ቁበሳቲን እንአርግሲስ*፤
14 ምጪረሙማን ገራሳ ኬስ ጅረ፥
ዬሮ ሁንዱማ ሀምነ እንኮረተ፥
ገርገር በኡ ነመ ግዱ እንፈጫስ፤
15 ከናፍስ በዷፍን
ድንገተ እሰት እንዱፈ፤
ጨበ ፈየ-ሀንቀብኔ እንጨበ።

*12· 10፡31-32 *13· 10፡10፤ 16፡30

16 ዋቀዮ ወንተ ጀአ እንጅበ፥
እስ ቶርበፉሞ እንጪገአ፤
17 እሳንስ ከነት ፉፈኒ ጅሩ፥
ነመ ዋን ጉዳት አፍ እላሉ፥
አረበ ሶቡ፥
ሀርከ ዷገ ነመ በሌሳ ሀንቀብኔ
ደንገላሱ፥
18 ገራ አኬከ ሀማ ያዴ ቆጺሱ፥
ሚለ ዋን ሀማ ጎቹፍ
አሪፈቴ ፊጉ፥
19 ነመ ሶባን ነመረት ዱጋ በኡ፥
እስ ሶበ ገድ ጅጅግሱ፥
ነመ ገርገር በኡ
አቦሎተ ግዱት ፈጫሱደ*።

*19· 19፡5

ኤጁራ አፍ ኤገቿሱሳ

20 ያ እልመኮ፥ አቦሚ አባኬቲ ኤግ፥
በርሲስ ሃደኬቲስ ሀንቱፈትን*!
21 ገራኬ ኬስ ካአዱ፥
ሞርመኬትስ ሀደዱ!
22 ዮሙ አት አዴምቱ
ከራ ስአርግሲስ፥
ዮሙ ረፍቱ ስኤገ፥
ዮሙ ደመቅጡ ስሃሶፍሲስ።
23 አቦሚን ኩን እብሳደ፥
በርሲፍን ኩንስ እፈ፥
እፈትን አደባ ከራ ጅሬኞት።
24 እን ዱበርቲ ሀምቱራ፥
ዱበርቲ ኤጅቱ እሼ
አፉኒን ነመት ኩልቱራስ ስኤገ*።
25 ገራንኬ ሚደጉማሼ ሀንሀውን፥
እጅሼስ ስሀንቦጅእን!
26 ዱበርቲ ሀለሌን ቡዴነ ቶኮን
ቀጨረምት፥
እሼን አባ መና ቀብዱ ገሩ
ነመ ቀቤኘ ቀቡ እንአደምስት።

*20· 1፡8 *24· 2፡16-17

27 ነምን ደቻሳ ወያሳቲ ኬስ
እብደ እንካአታሬ?
ወያንሳስ ኡቱ ሀንጉበትን
ሀፉ ደንደኣሬ?
28 ዮኪስ ነምን በርበዳ
ጊሚረ ዮ ኤጀቴ፥
ሚልሳ ኡቱ ሀንጉበትን
ሀፉ ደንደኣሬ?
29 ነምን ሃደ መና ነማ ብረ ደቁ
አከሱመ ተአ፥
ነምን እሼ ብረ ገኤስ
ኡቱ ሀንአደበምን ሀንሀፉ*።
30 ሀቱን ዮሙ ቤሎፍቱ
ቤለ በኡዻፍ ዮ ሀቴ፥
ነሞትን እሼ እንቱፈቱ ላታ?
31 ዮ ቀበምቴ ገሩ፥
ወንተ እሼን መና ቀብዱ
ሁንዱማ
ዮ ጋገኤዩ፥
ደቻ ቶርበ ባሱቱ
እሼዻፍ ተአ ምቲሬ?
32 ነምን ኤጁ ቀልቢ ሀንቀቡ፥
ነምን ከነ ጎዱ አፍ እንበሌስ፤
33 መዳኡኒፍ ሰልጳቹን
እስ እንአርገተ፥
ገአንስ ራወቴ እሰራ ሀንበዱ፤
34 ሀናፉን አባ መና እንአርስ፥
ጋፊ እጃ ባፈቱስ ሀንአኡፍ፤
35 ፉሬን ቶኮሌ እሰት ሀንቶሉ፥
ገበር ሀመሚዩ
እስ ሀንገመድቿሱ።

*29· 5፡8-14

ቦቆና 7

እቱመ ፉፌ ጎዉማራ አፍ ኤገቺሱሳ

1 ያ እልመኮ፥ ዱቢኮ ኤግ፥
አቦሚኮስ ገራት ቀበዱ፥
2 አቦሚኮ ኤግ፥ እንጅራተስ፤
በርሲሰኮስ አከ አገርቱ
እጀኬቲት ኤግ!
3 ቁበኬት እሳን ሀደዱ፥
ገበቴ ገራኬቲትስ እሳን
ጫፈዱ* !
4 አጉማዳን፥ «አት አቦሌቲኮት»
ጄድ፥
ሁበትናዳንስ፥ «አንቲኮ»
ጄዲ ዋም!
5 እሳን ዱበርቲ አርማራ፥
ዱበርቲ ጋለሞተ
አፋኒን ነመት ኩልቱራስ ስኤጉ።
*1-3. 3፡1-2

6 አን ጎልጋኮ ኬሳ
ከራ ቃወ መነኮቲ አለ እላሌ፥
7 ወላሎተ ኬሳ፥
ደርገጎተ ግዱዳ፥
ጉርባ ቀልቢ ሀንቀብኔ
ቶኮ ነንአርጌ።
8 እን ጭናቻ ከራ መነ
ዱበርቲ ቶኮ ደቁረ፥
ገረ መነሼት ፉለ ዴብፈቴ፥
እንአዴመ ቱሬ።
9 ዱሮንሳስ አዱን ልጤ
ኤርገ ዱከናኤ ቦዴ፥
ሀልከን ወለካ ቱሬ።

10 ዮሙስ ዱበርቲን ቶኮ ሀጡማዳን፥
ኡፈተ ሀለሉማ ኡፈቴ
ገድ እሰት ባቴ።
11 እሼን ሰገሌ ገድ ሀንቀበቱ፥
መተ-ጀቤቲደስ፤
እሼን አሲፍ አቾ ለብድ መሌ፥
መነሼት ሀንአርገምቱ።
12 ተከ ከራረ፥ ተከሞ
ወል ገኢ ከራ ኬሰ፥
ተከስ ጎሌ ከራ ኬሰ ዳበቴ
እንኤገት፤
13 እሼን ቀብዴ፥ እሰ እንዱንገት፥
እጀ-ጀብናንስ እሰት ዱበቴ፥
14 «ሀርአ ወሬገኮ ዋነን ራወዴፍ፥
አርሳ ገለታ ድኤሱን
አነረ ጅረ*፤
15 ከናፈን ስስመቹዳፍ ገድ በኤ፥
ድሜ ስበርባዴ ቱሬን ስአርገዴ፤
16 አን ኡፈተ ቁንጬ ተልባ
እሰ ብየ ግብጦት
ቡቡሬፈሜ ሆጄተሜ፥
ስሬኮረ አፌረ፤
17 ስሬኮት ቁምቢ፥
ሰብሪዳፍ፥ ቀረፋ ፍርፍርሴረ፤
18 ኮቱ ሀመ ለፍት በርኡት
ጃለለኬኝ እዶዳን እንገአነ፥
ሀልከን ጉቱስ እት ገመዳ
እንቡለ፤
19 አባን መናኮ መነ ሀንጅሩ፥
ብየ ፈጎ ደቁረ፤
20 ኮሮጆሳት ሆሪ ጉተቴ
ፉደቴ ከኤረ፥
ሀመ ጅእ ጎበንቱት
ዴብኤ መነት ሀንገሉ» እንጄት።
*14. ሌዎ 7፡15-16

21 እሼን ሃሳ ባይኤዳን
ከራራ እሰ እንካችፍት፥
እት ኩሉሼቲንስ እሰ
እንግድሲፍት፤
22 ዮሙስ እን ቶከቹማን
አከ ሰንጋ ቀለሙፍ አፈሙት፥
አከ ቦሶኑ ፉታሳት አዴምቱትስ፥
እሼ ዱካ እንቡአ።
23 ሀመ ጥይ መርኡማንሼ ወራኑት፥
አኩመ ስምብር
ገረ ክዮት ካቱት፥
እንስ አከሱመ ወንት ኩን
ሉቡሳት አከ አዴሙ
ኡቱ ሀንቤክን
እት እንካተ።

24 አመስ ያ እልማንኮ ደጌፈዳ፥
ወንተን ጄዱስ ያዳን ዱካ ቡአ!
25 ገራንኬሰን ገረ ከራሼት ሀንጎርን፥
ዳንዲሼረ አዴሙዳፍስ
ከራራ ሀንካትና!
26 እሼን አከስት
ነሞተ ባይኤ መዴስቴ
ኩፍፍቴት፥
መጨ ባይኤስ አጄፍቴት።

27 ከራን እዶ ለፈ ጀላት ጌሱ
መነሼ ኬሰ እንበአ፥
ጎለ መነ ዱአትስ ገድ እንቡሰ።

ቦቆና 8
ኦጉማን ጎርሰ ኬኑሼ

1 ኦጉማን እንዋምት ምቲሬ?
ሁበትናን ሰገሌሼ እንደጌስፍት
ምቲሬ?
2 እሼን እዶ ኦል ካአ
ጉባ ቡኬ ከራረ፥
ዳንዲ ኬሰ እንዳበት፤
3 ከረ በልበለ
እቲን መንደርቾት ልጠን
ቡኬዳ፥
ሰገሌሼ ኦል ፉደቴ እይቴ*፥
4 «ያ ነሞታ፥ አን እስን ነንዋመ፥
ሰገሌኮስ እልማን ነማ ነንደጌስሰ፤
5 እስን ወር ወላሎትን ኦፍ ኤገትና፥
እስን ወር ጎዎትን ሁበትና
አርገዳ!
6 አን ወንተ ተኡ ዱበቹፈን ጂደ፥
ሜ ደጌፈዳ!
ዋን ቀጂላስ ዱበቹዳፍ
አፉንኮ ነንሳቀደ፤
7 አፉንኮ ዱቢ ዱጋ እንዱበተ፥
አረብንኮስ ጀልእነ ዱበቹ
እንጪገአ፤
8 ዱቢን አፉንኮቲ ሁንድኑ ቀጂላደ፥
እሳን ኬሰ ጀልአን
ዮኪስ ምጪረማን ሀንጅሩ።
9 ነመ እሰ ሁበታዳፍ
ሁንዱምትሳኒ ሙልአቶደ፥
እሰ ቤኩምስ ቀቡፍስ ቀጂሎደ፤
10 ቆደ ሜቲ ጎርሰኮ ፉደዳ፥
ወርቄ ጫላስ ቤኩምስ ፎአዳ!
11 ኦጉማን ኤሌላን ዲማረ እንጫልት፥
ወንት በኤስ አት ሀውቱ
ሁንድኑስ
እሼዳን ሀንቅጣቱ*።

*1-3. 1:20-21 *10-11. 3:14-15

12 «አን ኦጉማን፥
ኦፍ ኤገትናዳ ወጅን፥
ወልት እንታነ፤
ቤኩመ አን እቲን
ዱቢ ገርገር ባሱስ
ነንአርገደ።
13 ዋቀዮን ሶዳቹን ወንተ ሀማ ጅቡደ፥
አን ኦፍ ቦኮክሱፍ ኦፍ
ጉርጉድሱ፥
ከራ ሀማዳፍ አረበ ዱቢ ምጪሩ
ነንጅበ።
14 ጎርስኒፍ ፍርዲ ገርገር ባሱን
ከንኮት፥
አን ሁበትናደ፥
ሁምነስ አነቱ ቀበ።
15 ሞቶትን አናን ሞኡ፥
ጉርጉዶትን ብያስ አናን
ሴረ ቀጂላ ባሱ፤
16 አቦትን ብያ፥ ጉርጉዶትን ብያ፥
ወር ፍርዲ ቀጂላ ኬነንስ ሁንድኑ
አናን ብየ ቡልቹ።
17 አን ወረ ነጃለተን ነንጃለደ፥
ወር ነበርባደተንስ ነአርገቱ።
18 ሶሩማፍ ኡልፍነ፥
ቀቤኘ ሀንደርብኔፍ ቀጂሉማ
አነቱ ኬነ።
19 ቡአን አነራ አርገሙ ወርቄረ፥
ወርቄ ቁላአረዩ እንወየ፥
በረከትን አን ኬኑስ
ሜቲ ቁላአረ ፎአማደ፤
20 አን ከራ ቀጂሉማረ፥
ዳንዲ ዱጋረስ ነንአዴመ፤
21 ወረ ነጃለተኒፍ ቀቤኘ ነንኬነ፥
ጎምብሳሳኒስ ነንጉተ።
22 ዋቀዮ ጀልቀበ ሆጂሳቲት፥
ሆጂሳ እሰ በረ ዱሪ ሰነ
ሁንዱማ ዱረ ነኡሜ፤
23 አን ጀልቀበ በረ ዱሪ ዱሪት፥
ኡቱ ብይ ለፋ ሀንኡመምነን
አቦረ ካአሜ፤
24 ጨለቦ ዱረን ደለዴ፥
ዮሙስ ቡርቅቱን
ብሻን ጉዳን ኬሳ ያኡዩ ሀንቱሬ፤
25 ቱሎትን፥
ጋሮትንስ ኡቱ ሀንኡመምነን
ደለዴ።
26 ዋቀዮ፥ ለፈ ወንተ
እሰረ ጅሩ ወጅን፥
ብየ ለፋ እሰ በልአ ከነ ኬሳ
ገር ቶኮሌ ኡቱ ሀንቶልችን
ነኡሜ።
27 ዮሙ እን በንቲወን ዋቃ እዶ
እዶሳኒ ካኤ፥

ዋቀስ ጨለቦረ ድሪርሴ፥
አን አቾን ቱሬ፤
28 ዮሙ እን ዋቀ ኬሰ ዱሜሶተ ካኤ፥
ቡርቅቱወን ጨለቦት
ዮሙ ቶልቼ፥
29 ብሻኖትን አቦሚሳረ
አከ ህንደርብኔት፥
ዮሙ እን ገላነት ዳሪ ጎዴ፥
ዮሙ እን ሁንዴወን ለፉት
ምልከተ ጎዴስ፥
30 አን ዮሙስ እጃርቱ
እሰ ጋሪ ሰነ ብረን ቱሬ፥
ዬሮ ሁንዱማ
ፉለሳ ዱረት ገመዳ፥
ሀርአ ቦር እሰ ነንገመድቺሰን ቱሬ።
31 ጉቱማ ብየ ለፉ እሰ ከንሳቲት
ነንገመደ፥
ነመ ሁንዱማትስ ነንገመደን
ቱሬ*።

*22-31. 3:19-20፤ ኢዮ 28:23-27

32 «ኤጋ ያ እልማንኮ፥ ሜ ነደገአ፥
ወር ከራኮረ ቡአን ሀገመደን!
33 ኦጌሶተ ተአ፥
ጎርሰኮ ደገአ መሌ ህንቱፈትና!
34 ነምን ነደገኡ፥
ጉዩመ ጉያት ከረ ኬላኮ ደመቄ
ከን ኤጉ፥
ምችችለ በልበለኮት ሀርከቴ
ከን ኤገቱስ ሀገመዱ!
35 ነምን አነ አርገቱ ጅሬኘ
አርገቹሳት፥
ዋቀዮ ብራስ አያነ እንአርገተ።
36 ነምን ነየኩ ገሩ ኦፊሳ እንሚደ፥
ነምን ነጅቡ ሁንድኑሞ
ዱአ እንጃለተ» እንጄት።

ቦቆና 9
ኦጉማን ዋሙሼ

1 ኦጉማን መነሼ እጃረቴት፥
ኡቱቦተ መነሼ ቶርበንስ ሶፍቴ
ቶልፈቴት፤
2 እሼን ሆሪ ቀልቴ፥
ዳዲ ወይኒ ጨለልቴ፥
ማዲሼስ ቆጼስቴት፤
3 መንደርቾ ኬሳ
እዶ ኦል ጄዳረ ዳበተኒ፥
አከ ዋመኒፍ
ዱርቦተ እሼዳፍ ሆጄተን
ኤርግቴት*።
4 እሼን፥ «ወር ወላለን ሁንድኑ
አስ ሀዱፈን!» እንጄት፤
ወረ ቀልቢ ህንቀብኔንስ፥
5 «ኮታ ቡዴነኮ ኛዳ፥
ዳዲ አን ጨለሌስ ዱጋ*!
6 እንጅራቱቲ ወላሉማኬሰን ዲሳ!
ከራ ሁበትናረስ አዴማ!»
እንጄት።

*3. 1:20-21 *5. ኢሳ 55:1-3፤
ማቴ 22:3-4

7 ነምን ነመ ገእሳ ጎርሱ፥
ኦፍ እንሰልጵስ፤
ነምን ነመ ጀልአ እፈቱ፥
ዬሎ ኦፍት እንፍደ፤
8 ነመ ኦጌሰ እፈዱ፥ እን ስጃለታ፥
ነመ ገእሳ ገሩ ህንእፈትን፥
እን ስጅባ፤
9 ነመ ኦጌሰ ጎርስ፥
እን ጫላ ኦጌሰ እንተአ፤
ነመ ቀጄላ በርሲስ፥
እንስ ቤኩምስ እንባይእፈተ*።

*9. ማቴ 13:12

10 ዋቀዮን ሶዳቹን ጀልቀበ ኦጉማት፥
እሰ ቁልቁሉ ሰነ ቤኩን
ሁበትናደ*።
11 ኦጉማን ኩን
ጉዮተ ጅሬኘኬቲ እንባይእፍት፥
በረ ጅሬኘኬስ እት እንደበልት*።
12 ኦጌሰ ዮ ታቴ ቡአንሳ ከኑመኬት፥
ገእሳ ዮ ታቴ ገሩ ኦፈዱመኬ
እንሚተ።

*10. 1:7፤ ኢዮ 28:28፤ ፉር 111:10
*11. 3:1-2

13 አዴ ጎዉማን እይቱደ፥
እሼን ሆማ ቶኮዩ ህንሁቡቱ፥
ቤኩምሰስ ህንቀብዱ፤
14 እሼን መንደረቲ ኬሳ
እዶ ኦል ጄዳረ፥
በልበለሼ ዱረ በርጬመረ እንቴስ፤
15 ወረ ከራረ ደርበኒን፥
ወረ ቀጄለኒ ከራሳኒረ
አዴመኒን፥
16 «ወር ወላሎትን ሁንድኑ
አስ ሀዱፈን!» እንጄት፤
ወረ ቀልቢ ህንቀብኔንስ፥

17 «ብሻን ሀትና ምአአደ፥
ቡዴን ዶክሳት ኛተሙስ
ነመ እንገመድቿሰ» እንጄት*፤
18 ገሩ እሳን ወር ዱአን
አቾ አከ ጅረን፥
ወር እሼን ዋምቴስ
እዶ ለፈ ጀላ እሰ ገድ ፈን ኬሰ
አከ ጅረን እሳን ህንቤከን*።

*17. 20፡17 *18. 2፡18

ቦቆና 10
ፈኬኞተ አጉማ

1 ፈኬኞትን ሶሎሞን
ከነት አነኒ ጅሩ፤
እልም አጌስ አባሳ
እንገመድቿሰ፥
እልም ጎዋን ገሩ ሃደሳ
ገድሲሰ*።
2 በዳዱማን ጀልእናን አርገሚ
ቡአ ህንቀቡ፥
ቀጂልን ገሩ ዱአ ነመ
እንአልቾ*።

*1. 15፡20፤ 23፡24-25 *2. 11፡4

3 ዋቀዮ፥ ወር ቀጂሎትን
አከ ቤለአን ህንጎዱ፥
ከጂላ ወረ ጀልአታ ገሩ
ለፈት እንደበለ*።
4 ነምን ድባኡማዳን ሆጂቱ
እንህዮመ፥
ነምን ጭምሴ ሆጂቱ ገሩ
እንሶሮመ፤
5 እን ቦነ ምዳንሳ ወልት ቀበቱ
እልመ ሁበታደ፥
እን ዬሮ መከሪት ረፉ ገሩ
ሰልጽነ እንሀርከሰ፤
6 ኤብ መታ ቀጂሎታረ ጅረ፥
ሁምናን ነመረት ከኡን ገሩ፥
አፉን ጀልአታ እንጨፈ።
7 ሴናን ነመ ቀጂላ ኤባፍ፥
መቃን ነመ ጀልአሞ
አባርሳፍ እንተአ፤
8 ነምን ያደ ሁበታ ቀቡ
አቦሚ እንደገአ፥
ጎዋን ዱቢ ምዳን ህንቀብኔ
ዱበቱ ገሩ እንኩፈ።
9 ነምን በሌሳ ህንቀብኔ፥
ሶዳ መሌ እንዴዴብአ፥
ነምን ከራሳ ምጪሩ ገሩ
እንቀበመ።
10 ነምን እጃን ሀወቱ ረከነ እንፍደ፥
ጎዋን ዱቢ ምዳን ህንቀብኔ
ዱበቱ ገሩ እንኩፈ*።
11 አፉን ነመ ቀጂላ ቡርቃ ጅሬኛት፥
ሁምናን ነመረት ከኡን ገሩ፥
አፉን ጀልአታ እንጨፈ።

*3. 13፡25፤ ፋር 34፡9-10 *10. 6፡13

12 ጅብ ሎለ እንካሰ፥
ጃለል ገሩ፥ እረ-ደደርብ ሁንድኑ
ዴብኤ አከ ህንሙልአትኔ
እንጎደ*፤
13 አጉማን አፉን ነመ
ሁበትና ቀቡ ኬሳ
እንአርገምት፤
ኡሌን ገሩ
ዱግደ ነመ ቀልቢ ህንቀብኔቲፍ
እንተአ*።
14 አጌሶትን ቤኩምሰ
ወልት እንቀበቱ፥
ዱቢን ነመ ጎዋ
እን ምዳን ህንቀብኔ ገሩ
በዲሰ እንዋመ*፤
15 ቀቤኛ ወረ ሶሬዪ
እሳኒፍ መንደረ ደአ ቀቡደ፥
በዲስ ህዩሶታሞ ህዩመሳኒት*፤
16 ገቲን ደደቢ ቀጂሎታ ጅሬኘ፥
ቡአን ወረ ጀልአታሞ ዱአ፤
17 ነምን ጎርሰ ያደት ፉደቱ
ከራ ጅሬኛረ እንቡአ፥
ነምን እፈተ ቱፈቱ ገሩ
ከራራ እንካተ።
18 ነምን ጅበሳ ዶክሱ፥
ሶበ እንዱበተ፤
ነምን ሀመ አዴሱ ጎዋደ።

*12. 1ጴጥ 4፡8፤ ያቆ 4፡20 *13. 19፡29
*14. 13፡3 *15. 18፡11

19 ዮሙ ዱቢን ባይአቱ
ጨቡን ህንሀፉ፥
ነምን አረበሳ ኤገቱ ገሩ
ሁበታደ*፤
20 አረብን ነመ ቀጂላ
አከ ሜቲ ፎአማት፥
ያድን ነመ ጀልአ ገሩ
ገቲ ህንቀቡ*፤

21 አረብን ነመ ቀጄላ
ነመ ባይኤ እንሶረ፥
ወር ኀዎትን ገሩ
ቀልቢ ደቡሳኒቲፍ እንዱኡ* ።
22 ኤብ ዋቀዮ ነመ እንበዳሰ፥
በዳዱማትስ እን ረክነ ህንደበሉ* ፤
23 ነምን ኀዋን
ሀማ ሆጄቹት እንገመደ፥
ነምን ሁበታን ገሩ
ኦጉማት እንገመደ ።

*19. 13:3፤ 17:27 *20. ፋር 37:30
*21. 11:9፤ 12:6 *22. ፋር 127:1-2

24 ነመ ጀልኣ
ወንተ እን ሶዳቱቱ እት ዱፈ፥
ነመ ቀጄላፍ ገሩ
ወንት እን ሀዉ እንኬነማፍ* ፤
25 አኩመ ቡቤን ቡብሴ ደርቡ፥
ጀልኦትን አከሱመ ዴብአኒ
ህንአርገመን ፤
ወር ቀጄሎትን ገሩ፥
በረበራን ጀባተኒ እንዳበቱ* ።
26 ወንት ደንገጋኣን እልካን፥
ኣርስ እጀ አኩመ ረክሱ፥
ነምን ድባኣን፥
ወረ እሰ ኤርገተን እንረክሰ ።
27 ዋቀዮን ሶዳቹን
በረ ጅሬኛ እንዴሬሰ፥
በር ወረ ጀልኦታ ገሩ
እንገባበተ* ።
28 ወንት ነምን ቀጄላን ኤገቱ
ገመቺሳደ፥
ኦብዲን ነመ ጀልኣ ገሩ እንበደ* ።

*24. 12:7 *25. ማቴ 7:24-27
*27. 3:1-2፤ 14:26-27፤ 19:23፤
22:4 *28. 11:23፤ ኢዮ 8:13፤
ፋር 9:18

29 ከራን ዋቀዮ ወረ በሌሳ ህንቀብኔፍ
ደኦ ኦል ከኣደ፥
ወረ ሀማ ኀደንት ገሩ በዲሰ* ፤
30 ነምን ቀጄላን በረበራን ህንምትቁ፥
ነምን ጀልኣን ገሩ
ለፈረ ህንጅራቱ* ፤
31 አፉን ነመ ቀጄላ ኬሳ
ኦጉማቱ በአ፥
አረብን ወንተ ጀልኣ
ዱበቱ ገሩ፥
እንኩተመ* ፤
32 አረብን ነመ ቀጄላ
ዱቢ ነመት ቶሉ እንዱበተ፥
አፉን ነመ ጀልኣ ገሩ፥
ወንተ ሚጪረማ ዱዋ ቤከ ።

*29. 3:26 *30. 12:3 *31. ፋር 37:30

ቦቆና 11

ኀርሰ ጅሬኘ ሀርኣ-ቦሪ እላሉ

1 ሚጀን ሶባ ዋቀዮ ዱረት ጅበማደ፥
ደጋን ሰፈራ እን ጉቱን ገሩ
እሰት እንቶለ* ፤
2 ዮሙ ኦፍ ጉርጉድሱን ዱፉ፥
ሰልጵን እንዱፈ ፤
ዮሙ ገድ ኦፍ ዴብሰን
ኦጉማቱ ዱፈ* ፤
3 በሌሳ ደቡን ወረ ቀጄሎታ
እሳኑመ እንጌጌሰ ፤
ምጪረሙማን
ወረ ህንአመነምኔ ገሩ፥
እሳኑመ እንበሌሰ ።
4 ጉያ ዴከምሳት
ሶሩምን ሆማ ዋኤ ህንባሱ፥
ቀጄሉማን ገሩ
ዱአ ነመ ኦልቾ* ፤
5 ቀጄሉማን ወረ ሙዳ ህንቀብኔ፥
እሳኑማፍ ከራ ቀጄልቾ፥
ጀልኦትን ገሩ ጀልእኑመሳኒቲን
እንኩፉ ፤
6 ቀጄሉማን
ወረ ገረ-ቀጄሎታ
እሳኑመ ኦልቾ፥
ወር ህንአመነምኔ ገሩ፥
ከጄላ ሀማዳን እንቀበሙ ።

*1. 16:11፤ 20:10፥23፤
ሌዎ 19:35-36፤ ሚክ 6:10-12
*2. 16:18 *4. 10:2፤ ሉቃ 12:20

7 አብዲን ነመ ጀልኣ
ዮሙ እን ዱኡ እንበደ፥
ሶሩምን እን አመነቱስ
ዋን ቶኮትሌ ህንገሉ* ፤
8 ነምን ቀጄላን ረክነ ጀላ እንበአ፥
ነምን ጀልኣን ገሩ፥
እዶሳ ረክነት እንገለ* ፤
9 ነምን ዋቀዮ መሌ ጅራቱ፥
ዱቢ አፉንሳቲቲን ነመ በሌሰ ፤
ነምን ቀጄላን ገሩ፥
ቤኩምሳን እሰ ዱራ እንበአ* ።

*7. 10:28 *8. 21:18 *9. 10:21

10 ወረ ቀጇሎተት ዮሙ ቶሉ፥
መንደር እንገመድ፤
ነምን ጀልኣን ዮሙ በዱ፥
መንደረቲን ገመዱሼ
እንሙልእፍት፤
11 ኤበ ገረ-ቀጇሎታቲን
መንደር እንጉደት፥
ዱቢ አፉን ጀልአታቲን ገሩ፥
ገረ እንገገልፈምት* ።
12 ነምን ነመ ቱፈቱ ቀልቢ ህንቀቡ፥
ነምን ሁበታን ገሩ
ጨሉመ ጇደ፤
13 ነምን ሀመ ዴዴብሱ
ዶክሳ ሙልእሰ፥
ነምን አመነማን ገሩ ዶክሳ ኤገ* ፤
14 ጌጌሳን ዮ እት ህርአቴ
ሰብን እንኩፈ፥
ጎርስቱን ባይአቹን ገሩ፥
ብየ ነጋት ጅራችሰ ።
*11. 28፡12 *13. 20፡19

15 ነምን ነመ አርማፍ
ወቢ ደርቡ እንረከተ፥
ነምን ወቢ ነማፍ
ደርቡ ጅቡ ገሩ፥
ነጋት እንጅራተ* ።
16 ዱበርቲ ጋሪን ኡልፍነ እንአርገት፥
ወር ሁምናን ነመረት ከአን ገሩ
እንሶሮሙ፤
17 ነምን ገረ-ላፌስ
አፈዱመሳቲፍ ቡአ አርገተ፥
ነምን ገረ-ጀቤስ ገሩ
አፉመሳ ሚደ፤
18 ነምን ጀልኣን ቤኛ ሶባ አርገተ፤
ቀጇሉማ ከን ፈጫሱ ገሩ
ገቲ እሰ ዱጋ እንአርገተ፤
19 ቀጇሉማን ገረ ጅሬኛት፥
ወንተ ሀማ ዱካ ቡኡን ገሩ
ገረ ዱኣት ነመ እንጌሰ ።
*15. 6፡1-5

20 ዋቀዮ፥ ነሞተ ያደ ምጪረማ
ቀበን እንጅበ፥
ወረ ጅሬኝሳኒ
ሙዳ ህንቀብኔት ገሩ፥
እንገመደ ።
21 ወር ጀልአትን ኡቱመ
ሀርከ ወል ቀበተኒዩ፥
ኡቱ ህንአደበምን ህንሀፈን፥
ሰኘን ወረ ቀጇሎታ ገሩ
ዱራ እንበአ ።
22 ዱበርቲን ሚደግዱን
ዱቢ አለልፈቴ ሃሰኡ ህንቤከኔ፥
አከ አመርቲ ወርቄ
ፉኛን ቦዬት ጅሩት፤
23 ሀው ነመ ቀጇላ
ዋኑመ ጋሪ ዱዋደ፥
አብዷን ጀልአታ ገሩ፥
ዴከምሳን እንዴብአ* ። *23. 10፡28

24 ሆሪሳ ከን አሲፍ አች
ብትምሱ ጅረ፥
ከነ ኬሳሞ እቱመ
ደበለማፊ እንአዴመ፤
ሰፈረ መሌ ከን ዶቅኖሙ ጅረ፥
ከነ ኬሳሞ እንህዮመ፤
25 ነምን አርጃን እንለልሰ፤
ነምን ዴቡ ነመ ባሱስ
ዴቡ እንባፈመ* ።
26 ነመ ምዳን ሀርከ ኬሰ ቀበቱ
ነሞትን እንአባሩ፥
መታ ነመ ምዳን ጉርጉሩረት
ገሩ ኤበቱ ዱፈ ።
*24-25. ማቴ 25፡29፤ 2ቆሮ 9፡6

27 ነምን ወንተ ጋሪ ድሜ በርባዱ፥
ፉረ ቶላ እንአርገተ፤
ነመ ወንተ ሀማ በርባዱት ገሩ
ሀማቱ ዱፈ ።
28 ነምን ሶሩመሳ አመነቱ እንኩፈ፥
ነምን ቀጇላን ገሩ፥
አከ ሙከ ጇዳት እንለልሰ* ፤
29 ነምን ማቲሳ ረከሱ
ሀርከ ዱዋ እንሀፈ፤
ጎዋን ነመ አጌሳፍ
ሆጇታ እንተአ፤
30 እጅ ሆጇ ነመ ቀጇላ
ሙከ ጅሬኛት፥
ነምን አጌስ መላን
ሉቡ ነማ እንዴብፈተ ።
31 ወሩምት ቀጇሎትንዩ
ለፈረት ገቲሳኒ
ከን አርገተን ኤርገ ተኤ፥
ከን ወረ ጀልአታፍ
ከን ወረ ጩበሞታሞ
ሀመም ከነረ ሀሀማቱሬ* ?
*28. 15፡6፤ ፉር 1፡3፤ 52፡8-9
*31. 1ጴጥ 4፡17-18

ቦቆና 12

ጎርስ ጅሬኘ ሀርኣ-ቦሪ እላሉ እቱመ ፉፉሳ

1 ነምን ጎርስ ጃለቱ፣
ቤኩምስ አርገቹ ጃለተ፣
ነምን እፈተ ጅቡ ገሩ ጎዋደ*፤
2 ነምን ጋሪን ዋቀዮ ብራ
አያነ እንአርገተ፣
ወረ ወንተ ሀማ መለንት ገሩ፣
ዋቀዮ እንፈረደ፤
3 ነምን ጀልእናን ጀባቴ ህንዳበቱ፣
ህድ ነመ ቀጄላ ገሩ
ራወቴ ህንሶቾኡ*።

*1. 13:1፣18፤ 15:12 *3. 10:30፤
ፉር 1:3-4

4 ሃት መና ደንዴሱን
አባ መናሼቲፍ ጎንፎደ፣
እሼን ዬላስፍቱን ገሩ፣
አከ ዱኩበ ለፌ ቦሶሲሱት*፤
5 ያድን ቀጄሎታ
ወንተ ዋቀዮ ዱረት
ቀጄላ ተኤ ፉደተሜደ፣
ጎርስ ጀልኦታ ገሩ ጎዎምሳደ።
6 ዱቢን ጀልኦታ ኡቱ ህንቤከምን
ዲገ እንደንገላስሰ፤
ዱቢን ወረ ቀጄሎታ ገሩ፣
ዲገ ደንገለኡ እንአልቸ*፤
7 ጀልኦትን እንፍግምፈሙ፣
ዴብአኒስ ህንአርገመን፤
መን ቀጄሎታ ገሩ ጀባቴ
እንዳበተ*።

*4. 31:10-12 *6. 10:21
*7. 10:24-25፤ 14:11

8 ነምን አኩመ ኦጉማሳቲት
እንጀጀመ፣
ነምን ያደ ጀልኣ ገሩ
እንቱፈተመ፤
9 ነመ እሰ ኡቱ
ቡዴነ ኛቱ ህንቀባትን
ነመ ጉዳ ኦፍ ፈኬሱ መና፣
ነመ እሰ ቱፈተሜ
ሆጄታ ተኤ ጅራቱ ወየ።
10 ነምን ቀጄላን ጅሬኘ ሆሪሳቲፍ
እንያደ፣
እን ወር ጀልኦታ፣
«ገረ-ላፍነ» ጄደንዩ ገረ-ጀብነ*፤
11 ነምን ለፈሳ ቆተቱ ቡዴነ ቂፈ፣
ነምን ወንተ ዋኤ ህንባፍኔ
ዱካ ቡኡ ገሩ፣
ቀልቢ ህንቀቡ*።

*10. በኡ 20:10፤ 23:4-5፤ ኬሰ 25:4
*11. 28:19

12 ነምን ጀልኣን
ቡኣ ወረ ሀሞታ እንከጄለ፣
ህድ ወረ ቀጄሎታ ገሩ
ያኤ ወል እንሆረ፤
13 ነምን ጀልኣን
እረ-ደደርበ አፋንሳ ኬሳ በኡን
ክዮት እንገለ፣
ነምን ቀጄላን ገሩ
ረክነ ጀላ እንበአ፤
14 ነምን ወንተ አፋንሳ ኬሳ በኡን
ወንተ ጋሪ እንቋፈ፣
ወንተ ሀርከሳቲን ሆጄቴስ
እሱመቱ ፉደቴ ገለ*።
15 ነመ ጎዋት ከራን ኦፌሳቲ
ቀጄላ እንፈካተ፣
ነምን ኦጌስ ገሩ ጎርስ እንደገአ፤
16 አሪን ነመ ጎዋ
ደፌ እራ እንቤከመ፣
ነምን ሁበታን ገሩ
ሰልጵነ እንዶክሰ።

*14. 18:20

17 ነምን ዱቢ ዱጋ ዱበቱ
ቀጄሉማ ሙልእሰ፣
ነምን ሶባን ዱጋ በኡ ገሩ
እንጎዎምሰ።
18 ዱቢን ገር-መሌ ዱበተሙ
አከ ብላ ነመ ወራነ፣
አረብን ኦጌሳ ገሩ እንፈይሰ*፤
19 አፋን ዱጋ ዱበቱ
በረበራን ጀባቴ እንዳበተ፣
አረብን ሶበ ዱበቱ ገሩ፣
ዬሮ ገባባዳፍ እንጅራተ፤
20 ገራ ወረ ወንተ ሀማ መለኒ ኬሰ
ጎዎምሳቱ ጅረ፣
ወር ወንተ ነጋ ነመ ጎርስን ገሩ
እንገመዱ።
21 ነመ ቀጄላት ረክን ህንዱፉ፣
ነመ ጀልኣት ገሩ
ረክን እንባይአተ።

*18. 13:3፤ ፉር 57:4

22 ዋቀዮ ነሞተ ሶበ ዱበተን
እንጪገአ፥
ነሞተ አመነሞት ገሩ እንገመደ፤
23 ነምን ሁበታን
ቤካ ተኡሳ እንዶክሰ፥
ወር ጎዎትን ገሩ
ጎዉማሳኒ እንቤክሰሱ።
24 ነምን ሀርከሳ በኤሰ ጎዴ ሆጀቱ
እንሞአ፥
ነምን ሀርከሳ ድባኡ ገሩ፥
ገርብቾ ነማ እንተአ፤
25 ያዶን ገራ ነማ ኬሰ ዮ ጅራቴ፥
ገድ ነመ ቀበ፤
ዱቢ ጋሪን ገሩ ነመ ገመድቺሰ* ።
*25. 16፡24

26 ነምን ቀጇላን
ወንተ ጋሪ ነማፍ እንበርባደ፥
ነምን ጀልአን ገሩ
ከራራ ነመ ካችሰ፤
27 ነምን ድባአን ጀባቴ
ወንተ አደምሱ ዱካ ህንቡኡ፥
ነምን ድሜ ሆጀቱ ገሩ፥
ወንተ ገት-ጀቤሰ እንአርገተ፤
28 ከራ ቀጇሉማረ ጅሬኘቱ ጅረ፥
ዱጉመ፥ እን ከራ
በኤሰ ተኤ ሆጀተሜደ፥
ዱንስ እሰረ ህንጅሩ።

ቦቆና 13
ፈኬኛን በርሲሱሳ

1 እልም አጌስ
ጎርሰ አባሳቲ እንደገአ፥
እን ገእሳን ገሩ
እፈተ ህንደገኡ*፤
2 ነምን እጀ ወንት ጋሪን፥
እን አፋንሳ ኬሳ በኡ
ጎደቱ እንኛተ፤
ሀዊን ወረ ነመ ጎዎምሱ ገሩ፥
ሁምናን ነመረት ከኡደ፤
3 ነምን አረበሳ ኤገቱ፥
ጅሬኘሳ እንኤገተ፤
ነምን አፍ ኤገቻ
ህንዱበትኔ ገሩ፥
ጅሬኘሳ እንበሌሰ* ።
4 ነምን ድባአን ዋ አርገቹ እንከጇለ፥
ሆማስ ህንአርገቱ፤
ነምን በኤሰ ጎዴ ሆጀቱ ገሩ
እንጉደተ፤
5 ነምን ቀጇላን ዱቢ ሶባ እንጅበ፥
ነምን ጀልአን ገሩ ጪጋሰሳደ፥
ወንተ ነመ ዱላሰሱስ እንሆጀተ።
*1. 1፡8፤ 12፡1 *3. 10፡14፥19፤
12፡18፤ 21፡23

6 ቀጇሉማን፥
ዳንዲ ነመ በሌሳ ህንቀብኔ
እንኤገ፥
ጀልእን ገሩ ነመ ጩበማ
እንፍግምሰ።
7 ነምን ሶሬሰ አፍ ፈኬሱ ጅረ፥
ከነ ኬሳሞ ሆማ ህንቀቡ፤
ነምን ህዩሰ አፍ ፈኬሱ ጅረ፥
ከነ ኬሳሞ በዳዳደ* ።
8 ነምን ሶሬሰ ሆረሳቲን
ጅሬኘሳ እንፉረተ፥
ነመ ህዩሰ ገሩ ከናፍ ከን
ዶርስሱ ህንጅሩ፤
9 እፍን ነመ ቀጇላ
በኤሰ ጎዴ እንእፈ፥
እብሳን ነመ ጀልአሞ እንዳመ* ።
10 አፍ ጉርጉድሱን ሞርኪ እንካሰ፥
አጉማን ገሩ ወረ ጎርሰ ፉደተን
ብረ ጅረ።
*7. ሙል 2፡9፤ 3፡17 *9. ኢዮ 18፡5-6

11 በዳዱምን ከራ መሌ አርገሙ
እራ ህርአቻ እንአዴመ፥
ነምን እት ደደቤ
ወልረ ቡሳ አዴሙ ገሩ
እንባይእፈተ።
12 አብዲን ለፈረ ሀርከፈሙ
ገራ ነመ ዱኩብሰ፥
ሀው ነማፍ ራወተሙ ገሩ
ሙከ ጅሬኛት።
13 ነምን ጎርሰ ቱፈቱ አፍ እንበሌሰ፥
ነምን አቦምቾ ሶዳቱ ገሩ፥
ገቲሳ እንአርገተ።
14 በርሲፍን ነመ አጌሳ
ቡርቃ ጅሬኛት፥
ነመስ ፉታሳ ዱአራ እንዴብሰ*፤
15 ሁበትና ጋሪን ፋረ ቶላ
ነመ አርገቺሰ፥
ከራን ወረ ህንአመነምኔ ገሩ
ቡአ-በኢደ። *14. 14፡27

16 ነምን አፍቻል ሁንድኑ
ቤኩምሳን ሆጂተ፣
ጎዋን ገሩ ጎዉመሳ በኬት
እንሙልእሰ።
17 ኤርገማን ጀልኣን
ወንተ ሀማ ኬሰት እንኩፈ፣
ኤርገማን አመነማን ገሩ
እንፈይሰ።
18 ነመ ጎርሰ ቱፈቱት
ዴጋፍ ዩሎቱ ዱፈ፣
ነምን እፈተ ደገኤ ዴብኡ ገሩ፣
ኡልፍነ እንአርገተ።
19 ሀው ነማፍ ራወተሙ ሉቡዱማፍ
ነመት ምኣአ፣
ጎዎትን ገሩ ወንተ ሀማራ
ዴብኡ እንጪገኡ፤

20 ነምን አጌሳ ወጅን አዴሙ፣
አጌሰ እንተአ፤
ሚልቶን ጎዎታ ገሩ እንበደ።
21 ወንት ሀማን ጬበሞተ እንአርአተ፣
ወንት ጋሪን ገሩ
ገቲ ቀጄሎታት*፤
22 ዳል ነመ ጋሪ
እጆሌ እጆሌሳቲት እንደርበ፣
ቀቤኝ ነመ ጬበማ ገሩ፣
ነመ ቀጄላዳፍ እንካአመ*።
23 ማሲን ነመ ዴጋ ምዳን በኤሰ ኬነ፣
ሎግን ገሩ ሀጣኤ ዱራ እንበሌሰ።
24 ነምን እልመሳ
ከራባዳን ሬቡ ዲሴ ቁሰቱ
እሰ ጅቡሳት፣
ነምን እልመሳ ደፌ አደቡ ገሩ
እሰ ጃለቹሳት*፤
25 ነምን ቀጄላን ሀመ ቁፉት እንኛተ፣
ነምን ጀልኣን ገሩ እንቤለአ*።
*21. 3:33 *22. 28:8፤ ለለ 2:26፤
ኢዮ 27:13-17 *24. 19:18፤ 22:15፤
23:13-14፤ 29:15፣17 *25. 10:3

ቦቆና 14
ፈኬኝ ሶሎሞን እቱመ ፉፉሳ

1 ዱበርቶትን አጌዪን ሁንድኑ
መነሳኒ እንእጃሩ፣
ወር ጎዎትን ገሩ፣
ሀርከሳኒቲን መነ አፈሳኒ
እንዲጉ*፤
2 ነምን ያደ ቀጄላዳን ጅራቱ
ዋቀዮን እንሶዳተ፣
እን ጅሬኘሳት ምጪረማ ተኤ ገሩ፣
እሰ እንቱፈተ፤
3 ነምን ጎዋን ዱቢ አፉንሳ ኬሳ በኡን
አፍ ጉርጉድሱሳቲን
ኡሌ አፍት እንፍደ፣
ዱቢን አፉን አጌሶታ
ኬሳ በኡ ገሩ፣
እሳኑመ እንኤገ። *1. 31:10-31

4 ለፈ ቆትዮን ህንጅሬት
ጎምብሳን ዱዋ እንተአ፣
ሁምነ ቆትዮቲን ገሩ፣
ምዳን ባይኤን እንአርገመ፤
5 ዱገ-ባቱን አመነማን ህንሶቡ፣
ነምን ሶባን ዱጋ በኡ ገሩ
ሶበ እንዱበተ*፤
6 ነምን ገእሳን አጉማ እንበርባደ፣
ህንአርገቱሰ፤
ነመ ሁበታ ገሩ ቤኩምሰ
አርገቹን ህንድቡ።
*5. በኡ 20:16፤ 23:1

7 ወንተ አፉን ጎዋ ኬሳ በኡ ኬሳ
ቤኩምሰ ዋን ህንአርገትኔፍ፣
እሰቲ ፈጋዱ!
8 አጉማን ነመ አፍ ኤገታ
ከራሳ ገርገር ባሴ
አከ ሁበቱፈደ፤
ጎዉማን ነመ ጎዋ ገሩ
ነመ ወላልችሱደ።
9 ወር ጎዎትን፣
ወረ ሰበቢ ጬቡሳኒቲፍ
ኣርሳ ድኤሰንት እንገእሱ፣
ያድን ጋሪን ገሩ
ቀጄሎተ ግዱት እንአርገመ።
10 ነምን ሁንድኑ አዱመ አዳን
ጅሬኘ እሰት ሀዳኡ
አፈሳቲ እንቤከ፣
ገመቹ ጅሬኘሳት አርገቱሰ
አርም ብራን ህንሀርማቱ።

11 መን ጀልአታ እንጅገ፣
ጎዶን ቀጄሎታ ገሩ
እንኤብፈመ*።
12 ከራን ቀጄላ ነመት ፈካቱ ጅረ፣
ዱምንሳ ገሩ ከራ ዱአት*፤
13 ኮልፈኬሰዩ ገራን እንገደ፣
ዱምን ገመቹሰ ቦእቸ።

14 ነምን ገረገገላን ገቲ ሆጂሳ እሰ
ሀማ፥
ነምን ጋሪን ገሩ
ገቲ ሆጂሳ እሰ ጋሪ እንአርገተ።
*11. 3፡33፤ 12፡7 *12. 16፡25፤
ማቴ 7፡13

15 ነምን ወላላን ዱቢ ሁንዱማ አመነ፥
ነምን ሁበታን ገሩ
ለፈ ደቁ እንእላለተ፤
16 ነምን አጌስ ወንተ ሀማ እንሶዳተ፥
እራስ እንዴብአ፤
ነምን ጎዋን ገሩ እጀ እንጀባተ፥
አፍስ እንአመነተ።
17 ነምን ደፌ አሩ
ዋን ሆጄቱ ህንቤኩ፥
ነምን ሁበታን ገሩ እንአብሰ*፤
18 ወላላን ጎዉመ እንዳለ፥
ሁበታን ገሩ ቤኩማን
እንጎንፈመ፤
19 ወር ሀሞትን ወረ ገጋሪ ዱረት፥
ወር ጀልአትንሰ
ከረ ኬላ ቀጄሎታ ዱረት
እንጉጉፉ።
*17. 15፡18፤ 19፡19፤ 22፡24፤ 29፡22

20 ህዬሰ አላሳ ብረትዩ እንጅበመ፥
ሶሬስ ገሩ ፍሮተ ባይኤ ቀበ*፤
21 ነምን ነመ ቱፈቱ ጩበማደ፥
ነምን ህዬሳፍ ገራ ላፉ ገሩ
ሀገመዱ*!
22 ወር ወንተ ሀማ ኮረተን
ከራራ እንካቱ ምቲሬ?
ወር ወንተ ጋሪ ያደን ገሩ፥
ጋሩማፍ አመነሙማ እንአርገቱ።
23 ሆጂን እት ደደበን ሁንድኑ
ቡአ ቀበ፥
ሃሳ ዱዋን ገሩ ዴገት ነመ ጌሰ፤
24 ጎንፎን አፍቻሎታ አጉማሳኒት፥
ጎንፎን ጎዎታ ገሩ
ድባኡማሳኒት።
*20. 19፡4፥6-7 *21. 14፡31፤ 17፡5፤
19፡17፤ 22፡9፤ 28፡27፤
ኢዮ 31፡13-23፤ ማቴ 5፡7

25 ዱገ-ባቱን አመነማን
ጅሬኘ እንአልቾ፥
ዱገ-ባቱ ሶብዱን ገሩ
ሶበ እንዱበተ፤
26 ዋቀዮን ሶዳቹ ኬሰ
አመነና ጭማቱ ጅረ፤
እጆሌን ነመ እሰ ሶዳቱ
ደአ እንአርገቱ*፤
27 ዋቀዮን ሶዳቹን ቡርቃ ጅሬኛት፥
ነመስ ፉታሳ ዱአራ እንዴብሰ*።
28 ኡልፍን ሞቲ ባይእነ ሰባት፥
ሙራሰቹን ሰባ ገሩ
ጉዳ ብያ እንበሌሰ፤
29 ነምን ዴከምሰት ሱተ-ጂዱ፥
ሁበትና ጉዳ ቀበ፤
ነምን ዴከምሰት አሪፈቱ ገሩ፥
ጎዉመ በኬት እንባሰ*።
30 ያድን ነጋ ቀቡ
ነሙማ ነማቲፍ ጅሬኘ እንኬነ፤
ህናፉን ገሩ ለፌ እንቦሶሲሰ።
*26. 18፡10 *27. 13፡14 *29. 16፡32፤
19፡11

31 ነምን ህዬሰ ጩንቁርሱ
ኡማሳ እንአረብሰ፥
ነምን ደባዳፍ ገራ ላፉ ገሩ
ኡማሳቲፍ ኡልፍነ እንኬነ*፤
32 ነምን ጀልአን
ሀምነሳቲፍ ገድ እንደርበተመ፥
ነምን ቀጄላን ገሩ፥
ዬሮ ዱኡትሌ አብዲ እንቀባተ*፤
33 አጉማን ያደ ነመ ሁበታ
ኬሰ እንቦቆት፥
ኩን ጎዎተ ግዱትዩ ቤከማደ፤
34 ቀጄሎማን ሰበ ኦል እንካሰ፥
ጩቡን ገሩ
ሰበ ሁንዱማፍ ዬሎደ፤
35 ሞቲን ሆጄታሳ እሰ አጌሰት
ፉረ እንቶለ፥
ሆጄታ እሰ ነመ ዬላሰሱረት ገሩ
ዴከምሰሳ እንዱፈ*።
*31. 14፡21፤ 17፡5፤ ኢዮ 31፡13-15፤
ማቴ 25፡40 *32. 23፡18
*35. ኡመ 41፡37-40

ቦቁና 15

ፈኬኘ ሶሎሞን እቱመ ፉፉሳ

1 ዴቢን ላፉን ዴከምሰ እንቀበኔሰ፤
ዱቢን ጀባን ገሩ
ዴከምሰ እንካሰ።
2 አረብን አጌሳ ቤኩምሰ
ጀጄ እንደጌሰሰ፥
አፉን ጎዎታ ገሩ
ጎዉማ ገድ እንጅጅግሰ።

3 እጅ ዋቀዮ እዶ ሁንዱማ ጅረ፥
እሰ ሀማፍ እሰ ጋሪ እንአርገ* ።
*3. 2ሴና 16:9

4 አረብን ዱቢ ነመ ሱጹ ዱበቱ
ሙከ ጅሬኛት፤
አረብን ዱቢ ምምጪሩ ገሩ ያደ
ነማ ጨብሰ።
5 ጎዋን ጎርሰ አባሳ ቱፈተ፥
ነምን እፈተ ደገኡ ገሩ
ሁበታደ*፤
6 መነ ነመ ቀጄላ ኬሰ
በዳዱማ ጉዳቱ ጅረ፥
ቡአ ነምን ጀልአን
አርገቱ ኬሰ ገሩ
ረክነቱ ጅረ።
7 አፉን አጌሶታ ቤኩምሰ ፈጫሰ፥
ያድን ጎዎታ ገሩ
እዶ ቶኮ ሀንዳበቱ።
*5. 10:17፤ 12:1

8 ዋቀዮ አርሳ ወረ ጀልአታ
እንጪገአ፥
ከደትን ቀጄሎታ ገሩ
እሰት እንቶለ፤
9 ዋቀዮ ከራ ጅሬኘ ጀልአታ
እንጪገአ፥
ወረ ቀጄልነ ዱካ ቡአን ገሩ
እንጃለተ*።
10 ነመ ከርቸራ ጎሬት አደበቱ ሀማተ፥
ነምን እፈተ ጅቡሰ እንዱአ።
11 እዶን ለፈ ጀላፍ እዶን በዲሳ
ፉለ ዋቀዮ ዱረት
ሙልአታደ ኤርገ ተኤ፥
ኬሰ ገራ ነማሞ እሳን ጫላ
ሀመም ሙልአታ ሀተኡሬ*?
*8-9. 3:32፤ 15:29 *11. ኢዮ 26:6፤
ፋር 139:8፤ ኤር 17:9-10

12 ነምን ገእሳን እፈተሙ ሀንጃለቱ፥
ነመ አጌሰሰ ጎርሰ ሀንጋፈቱ*፤
13 ነመ ገራንሳ ገመዴ ፉለቱ እፈ፥
ነምን ገራንሳ ገደ ቀቡ ገሩ
ያድንሳ ጨባደ*፤
14 ገራን ነመ ዱቢ ገርገር ባፈቱ
ቤኩምሰ በርባደ፥
አፉን ነመ ጎዋ ገሩ
ጎጪመ ሶረተ።
*12. 12:1 *13. 17:22

15 ሀዬሳፍ ጉያን ሁንድኑ ሀማደ፥
ገራ ገመቹ ቀቡፍ ገሩ፥
ጉያን ሁንድኑ ጭደ፤
16 ቀቤኘ ጉዳ ወጨ ቀቡረ፥
ቀቤኘ ሙራሰ
ዋቀዮን ሶዳቹዳን
እት ጅራተን ወየ*።
17 ለፈ ጅብ ጅሩ፥
ጮመ ሰንጋ ኛቹረ፥
ለፈ ጃለል ጅሩ፥
ራፉ ኛቹ ወየ*።
18 ነምን ዴከማን ሎለ ካሰ፥
ነምን ዴከምሰት ሱተ ጄዱ ገሩ
ቆጮሎ እንቀበኔሰ*።
19 ከራን ድቦፍቱ ቆራቲዳን
ጩፈማደ፥
ከራን ነመ ያደ ቀጄላ ቀቡ ገሩ፥
ጉፉ ሀንቀቡ።
*16. 16:8፤ ፋር 37:16 *17. 17:1
*18. 14:17

20 እልም አጌሰ አባሳ እንገመድቺሰ፥
ነምን ጎዋን ገሩ
ሃደሳ እንቱፈተ*፤
21 ነመ ቀልቢ ሀንቀብኔ
ጎጪመቱ ገመድቺሰ፥
ነምን ሁበታን ገሩ
ከራ ጅሬኘሳቲ እንቀጄልፈተ፤
22 መሬን ሀንጅሩ ዮ ተኤ፥
ወንት ያደሚ ፌጣን ሀንበኡ፤
ወር ጎርሰ ኬነን ዮ ባይአተን ገሩ፥
ፌጣን እንበአ፤
23 ነምን ዴቢ ተኡ ነማፍ ኬኑሳት
አፈሳቲ እንገመደ፥
ዱቢን ዬሮሳት ዱበተሙ
ማል ማል በኤሰ*!
*20. 10:1 *23. 25:11

24 ከራን ነመ አጌሳ፥
እዶ ለፈ ጀላት
አከ እን ገድ ሀንቡኔፍ፥
ገረ ጅሬኛት አል እሰ እንጌሰ።
25 ዋቀዮ መነ ወረ አፍ ጉርጉድሰኒ
እንጅግሰ፥
ዳሪ ሃደ ሀዬሳ ገሩ እንኤገ*።
26 ዋቀዮ ያደ ጀልአታ እንጪገአ፥
ዱቢን ወረ ቀጄሎታ ገሩ
እሰት እንቶለ። *25. 23:10

27 ነምን ቡአ ደልጋፍ ሰሰቱ
ማቲሳት ረክነ እንፍደ፣
ነምን ገበርሱ ፉደቿ
ህንጃለኔ ገሩ፣
እንጅራተ።
28 ነምን ቀጇላን
ዴቢ ኬኑሳ ዱረ እረት እንያደ፣
አፉን ነመ ጀልአ ገሩ
ዱቢ ሀማ ገድ እንጅጅግሰ* ።
29 ዋቀዮ፣ ነመ ጀልአቲ ፈኅደ፣
ከደተ ነመ ቀጇላ ገሩ እንደገአ* ።
*28. 10:21 *29. 15:8፤ ዮሀ 9:31

30 ፉል እፉን ነመ ገመድቿሰ፣
ኦዱን ጋሪን ለፌ ነማ
እንጭምሰ* ።
31 ነምን ጉርሳ እፈተ ጅሬኛ ደገኡ፣
ኦጌሶተ ግዱ እንጅራተ።
32 ነምን ኅርሰ ቱፈቱ፣
ኦፈሳ እንቱፈተ፤
ነምን እፈተ ደገኡ ገሩ
ቀልቢ እንኅደተ።
33 ዋቀዮን ሶዳቹን በርሲሰ ኦጉማት፣
ኡልፍነ ዱረ
ገድ ኦፍ ዴብሱቱ ጅረ* ።
*30. 25:25 *33. 1:7፤ 22:4፤ 18:12

ቦቆና 16

ኅርሰ ሶሎሞን እቱመ ፉፉሳ

1 ነምን ገራሳት ያዴ እንአኬከ፣
ወንተ ነምን ዴቢ ኬኑ ገሩ፣
ዋቀዮቱ እሳፍ ኬነ* ።
2 ነምን አከ ኦፈሳቲ እላሉት
ከራን ጅሬኘሳ ሁንድኑ ቂላአደ፣
ዋቀዮ ገሩ፣
ሀፉረ እን እቲን ጌጌፈሙ
ሰነ እንሚጀነ* ።
*1. 16:9፤ 19:21 *2. 21:2

3 ሆጂኬ ሁንዱማ ዋቀዮት ኬነዱ፣
ወንት አት ያዱስ
ፊጣን ሲፍ እንበአ*፤
4 ዋቀዮ ወንተ ሁንዱማ ሰበቢ
ኡሜፍ ቀበ፣
ወረ ጀልአተዩ
ጉያ በዲሳቲፍ ካኤ* ።
5 ዋቀዮ ወረ ገራሳኒት
ኦፍ ጉርጉድሰን
ሁንዱማ እንጪገአ፣
እሳን ኡቱመ ሀርከ ወል ቀበተኒዩ
ኡቱ ህንአደበምን ህንሀፈን።
6 ጋሩማፍ አመነሙማዳን
እሰ የኬፍ አራር እንኅደመ፤
ነምን ዋቀዮን ሶዳቹዳን
ወንተ ሀማራ እንፈጋተ።
*3. ፉር 37:5 *4. ሮማ 9:22

7 ዋቀዮ ከራ ጅሬኘ ነማ ዮ ጃለቴ፣
ዲኖትንሳዩ እሳ ወጅን
ነጋት አከ ጅራተን እንኅደ* ።
8 ቀቤኘ ባይኤ ከራ ጀልእናቲን
አርገሙረ፣
ቀቤኘ ጥና ከራ ቀጇላቲን
አርገሙ ወየ* ።
9 ነምን ገራሳ ኬሰት ያደ እንቆጼሰ፣
ዋቀዮ ገሩ ተርካንፈሳት
ሙርቶ እንኅደ* ።
*7. ኡመ 31:24፤ 33:4 *8. 15:16
*9. 16:1፤ 19:21፤ ኤር 10:23

10 አፉን ሞቲ ሆደ እንዱበተ፣
ፍርዲ ዮሙ ኬኑስ ህንጀልእሱ*፤
11 መዳሊን ቀጇላኒፍ ሚጀን ቀጇላን
ከን ዋቀዮት፣
ደጋን ሰፈራ ኮሮጆ ኬሳ ሁንድኑ
ሆጂ ሀርከሳቲት* ።
12 ቴሶንሳ ቀጇሉማዳን
ጀባቴ ዋን ዳበቱፍ፣
ጀልእን ሞቲ ብረት ጅበማደ* ።
13 ሞቶትን ነመ ዱቢ ዱጋ ዱበቱት
እንገመዱ፣
ነመ ወንተ ቀጇላ ዱበቱስ
እንጃለቱ፤
14 ዴከምስ ሞቲ አከ ኤርጋ ዱአት፣
ነምን ኦጌስ ገሩ እሰ እንቀበኔሰ።
15 ፉል ሞቲ ዮሙ እፉ ነጋደ ጂቹደ፣
ፋረ-ቶልንሳስ አከ ቦካ
አርፉሳት* ።
*10. 20:26፤ 1ሞቶ 3:28፤
ፉር 72:1-4 *11. 11:1 *12. 20:28፤
25:5፤ 29:14 *14-15. 19:12፤ 20:2

16 ወርቄ አርገቹረ ኦጉማ አርገቹን፣
ሜቲ ፎአቹረ
ሁበትና ፎአቹን ማልማል ጋሪዳ*!
17 ከራን ወረ ያደ ቀጇላ ቀበኒ
ወንተ ሀማራ ፈጋቹደ፣
ነምን ከራ ኦፈሳቲ ኤገቱ
ሉቡሳ እንኤገተ።

18 አፍ ጉርጉድሱን በዲሰት፥
አፍ ቦኮክሱንስ ኩፋቲት
ነመ እንጌሰ* ፤
19 ወረ አፍ ጉርጉድሰኒ ወጅን
ቦጁ ህርመቹረ፥
ከራ ሀፉራ ገድ አፍ ዴብሰኒ
ወረ ህዬሶታ ወጅን ጅራቹ ወየ።
*16. 3፡14-15 *18. 18፡12

20 ነመ በርሲሰ ያደት ቀበቱፍ
ወንት እን ጎዱ
ወል እንቅጣታፍ፤
ነምን ዋቀዮን አመነቱ
ማልማል ሀገመዱ!
21 ወር አጉማ ቀበን «ሁበቶተ»
ጇደሙ፥
ዱቢን ነመት ምእኡ
ቤኩምሰ ነማፍ እንደበለ፤
22 ሁበትናን ወረ እሰ ቀበኒፍ
ቡርቃ ጅሬኛት፥
ጎዉማን ገሩ ወረ ጎዎተት
አደበ እንፍደ፤
23 ነሞትን ኦጌዬን እት ያደኒ
እንዱበቱ፥
ዱቢን አፉንሳኒሰ
ነመ እንአመንሲሰ፤
24 ዱቢ በኤሰ አከ ነዲ ደማ
ነመት እንምእአ፥
ለፌ ነማሰ እንጭምሰ* ። *24. 12፡25

25 ከራን ቀጇላ ነመት ፈካቱ ጅረ፥
ዱምንሳ ገሩ ከራ ዱአት* ፤
26 ቆንቆን ዋን እሰ ህንአብሰሲፍኔፍ፥
ነምን እት ደደቤ
ሆጂ እንሆጇተ፤
27 ነምን ዋኤ ህንባፍኔ
ወንተ ሀማ ኮረተ፥
ዱቢንሳሰ አከ እብደ ቦበኡት።
28 ነምን ምጪረማን ጎሊ ካሰ፥
ነምን ነመ ሀመቱ ፍሮተ ጭሞዩ
ገርገር እንባሰ፤
29 ነምን ሁምናን ነመረት ከኡ
ሶባን ከራራ ነመ እንካችሰ፥
ከራ ጋሪ ህንታኔረሰ
ነመ እንቡሰ።

30 ነምን እጇሳ ልጵ ልጵ ጎዱ
ጇልእነ መለ፥
ህዲሳ ከን ጭኒነቱሰ
ወንተ ሀማ እንያደ* ።
*25. 14፡12 *30. 6፡13

31 ሀረን ጎንፎ ኡልፍናት፥
በር ዴራን ገቲ ቀጇልናት* ፤
32 ነመ አንጎ-ቀቤሰረ፥
ነመ ኦብሰ-ቀቤሰ ወየ፤
ነመ ብየ ቡልቹረ፥
ነመ አፍ አበሙ ወየ* ።
33 ቡፈትን ሙካ ደቻ ወያረ
እንቡፈመ፥
ሙርቶን ሁንድኑ ገሩ
ዋቀዮ ብራ ተአ* ።
*31. 20፡29 *32. 14፡29 *33. 18፡18፤
በኡ 28፡30

ቦቆና 17

ጎርሰ ጇቾ ሶሎሞን እት ፋፉሳ

1 መነ ወንተ ኛተሙን ጉቴ
ወሊን ሞርኪ ቀቡረ፥
ለፈ ነጋን ጅሩት ቡዴነ
ጨብዱሼ ወየ* ፤
2 ሆጇታን አጌሰ
እልመ ዶፉ ቡልቾ፥
አቦሎተ ግዱዳሰ ዳለ
እንህርመተ፤
3 አኩመ ሜቲኒፍ ወርቄን
ቆዳ እት በቅፈመን
ኬሰት ቆረመን፥
ዋቀዮ ገራ ነማ እንቆረ* ።
*1. 15፡7 *3. ፋር 66፡10

4 ሀማ ከን ጎዱ ነመ ሀማቲፍ
እንደገአ፥
ነምን ሶቡ ዱቢ ነመ ሀማ
እንፉደተ።
5 ነምን ህዬሰት ገእሱ
ኡማሳ አረብሰ፥
በዲሰ ነማት ከን ገመዱሰ፥
ኡቱ ህንአደበምን ህንሀፉ* ፤
6 አካካወን ማንጉዶታፍ፥
አቦትንሰ እጇሎተሳኒቲፍ ጎንፎደ፤
7 ዱቢን በኤሰ ነመ ጎዋፍ ህንተኡ፥
ዱቢን ሰባሞ ጫላዱመት
ጉዳ ብያፍ ህንገሉ፤
8 ገበርሱን ነመ እሰ ኬኑፍ

አከ ጨሌ ሚደጋት ፥
ነምቾ እዶ ደቁ ሁንዱማት
ወንት እን ሆጄቱ ሁንድኑ
ዋን ወል ቅጣቱፍ
እት እንፈካተ* ፤
9 ነምን እረ-ደደርበ ነማ ነማፍ ዲሱ
ጃለለ በርባደ ፤
ነምን ዱቢ ሀፌ ኬሰ ዴዴብኡ ገሩ
ፍሮተ ገርገር ባሰ ።

*5. 14፡21 *8. 18፡16

10 ጎዋት ሩኩታን ድብ
ደገአሙ ጫላ ፥
ነመ ሁበታት እፈትን እንደገአመ ።
11 ነምን ሀማን ሁምናን
ነመረት ከኡ በርባደ ፥
እሰትሞ ኤርገማ
አራረ ህንቡፍኔቱ ኤርገመ ።
12 ነመ ጎዋ ጎዉመሳት ጅሩት ደቁረ ፥
አማኬተ ደልቱ
እልማንሼ ጀላ ቡተተመንት
ደቁ ወየ ።

13 ነምን ቆደ ጋሪ
ወንተ ሀማ ዮ ዴብሴ ፥
ወንት ሀማን መነሳቲ ህንፈጋቱ ፤
14 ሎለ ጀልቀቡን
አከ ነመ ብሻን ጀልእሲ
ጨብሴ ያሱት ፥
ከናፍስ አት
ኡቱ ዱቢንሳ ህንጀባትን ቀበኔስ!
15 እሰ ነመ ጀልአዳን «ቀጄላደ»
ጄዱፍ ፥
እሰ ነመ ቀጄላት ፈረዱ ፥
ዋቀዮ እንጪገአ* ።
16 ጎዋን ኦጉማ አርገቹዳፍ ኤርገ
ህንሀውኔ ፥
ሆሪ ኦፍ ሀርካ ቀባቹንሳ
ማል እሳፍ ጎደሬ?
17 ፍሮትን ዬሮ ሁንዱማ ወል ጃለቱ ፥
ሃዶንስ ጋፈ ጢቂቲፍ* ።

*15. 18፡5፤ 24፡23-25፤ 28፡21፤
ኢሳ 5፡23፤ ሌዎ 19፡15 *17. 18፡24፤
27፡10

18 ነምን ቀልቢ ህንቀብኔ
ወሊገልቴ ጀቤሱዳፍ
ሀርከ ነማ እንሩኩተ ፥
አላሳቲፍስ ወቢ እንደርበ* ።

19 ነምን እረ-ደደርበ ጃለቱ
ሎለ ጃለተ ፥
ነምን «ነአርጋ ፥ ነአርጋ!»
ጄዱሞ
በዲሰ ኦፍት እንዋመ ።
20 ነመ ያደ ምጪረማ ቀቡፍ ፥
ወንት እን ሆጄቱ
ወል ህንቅጣቱፍ ፤
ነምን ነመ ጎዎምሱ ፥
ረክነ ኬሰ እንቡአ ።
21 ጎዋ እልመት ጉድፈቹን
ገደ ነመት እንፍደ ፥
አባን እልመ ጎዋስ
ገመቹ ህንቀቡ ። *18. 6፡1-5

22 ገራን ገመዱ ፈይነ ነማፍ ኬነ ፥
ያድን ጨባን ገሩ ለፌ ጎግሰ* ።
23 ነምን ጀልአን ፍርዲ ቀጄላ
ምጪሩዳፍ ፥
ዶክሳት ገበርሱ እንፉደተ* ።
24 እጅ ነመ ኦጌሳ ገረ ኦጉማ እላለ ፥
እጅ ነመ ጎዋ ገሩ ፥
ሀመ ዳሪ ለፋት እንጀረ* ።

*22. 15፡13 *23. በኡ 23፡8 *24. 4፡25

25 እልም ጎዋን አባሳት አሪ እንፍደ ፥
እሼ እሰ ዴሴትስ
ጅሬኝ አከ ሀዳኡ እንጎደ* ፤
26 ነመ በሌሳ ህንቀብኔ አደቡን ፥
ጉርጉዶተ ብያስ
ሰበቢ እሳን ቀጄሎ ተአኒፍ
ሩኩቱን ጋሪ ምት ፤
27 ነምን ቤካን ኦፍ ቁሰቻ ዱበተ ፥
ነምን ሁበታንስ ህንበንበኑ* ፤
28 ጎዋንዩ ዮ ጨል ጄዴ አከ ኦጌሳት ፥
አፉንሳስ ዮ ቀበቴ
አከ ሁበታት እንእላለመ* ።

*25. 19፡13 *27. 10፡19፤ ያቆ 1፡19
*28. ኢዮ 13፡5

ቦቆና 18

ጎርሰ ሶሎሞን እቱመ ፉፉሳ

1 ነምን ነማ ወጅን ወሊ ህንገሌ ፥
ፌደ አፈሳቲ ዱካ ቡኡ በርባደ ፤
ኦጉማ ጉቱዳንስ እንሞርመ ።
2 ነምን ጎዋን
ያደ ገራሳ ሙልእሱ
በርባደ መሌ ፥
ሁበትናት ህንገመዱ ።

3 ጀልእን ዮሙ ዱፉ
ቱፈተሙን እንዱፈ፥
ሰልጵነ ዱካስ ዬሎን እንዱፈ።
4 ዱቢን አፉን ነማ
አከ ብሻን ገድ ፈጎት፥
ቡርቃን ኦጉማስ
አከ ብሻን ያኡት፤
5 ነመ ጀልኣዳፍ ሎጉን፥
ዮኪስ ነመ በሌሳ ህንቀብኔ
ፍርዲ ዱጋ ዶወቹን ጋሪ ምት* ።
*5. 17፡15፤ ኬሰ 1፡17

6 ሃሳን ነመ ጎዋ ሎለ እሰት ካሰ፥
ዱቢን አፉንሳስ
ሩኩተሙ እሰት እንፍደ፤
7 ጎዋ አረበሳቱ እሰ በሌሰ፥
ወንተ አፉንሳ ዱበቴንስ
እንቀበመ።
8 ዱቢን ነመ ነመ ሀመቱ
አከ ቡዴነ ምኣኣት፥
እንስ ገረ መርኡማኒት
ገድ እንቡአ* ።
9 ነምን ሆጂሳት ድባኡ፥
ኦቦሌስ እሰ ነመ በሌሱት* ።
*8. 26፡22 *9. 10፡4

10 መቃን ዋቀዮ ግምቢ ጀባደ፥
ነምን ቀጄላን ገረሳት
በቀቴ እንኦለ* ።
11 ቀቤኝ ወረ ሶሬዪ
እሳኒፍ መንደረ ደኦ ቀቡደ፥
አከ ደላ ዴዴሮትስ
እሰ እንለካኡ* ፤
12 በዲስ ኡቱ ህንዱፍን
ነምን ገራሳት ኦፍ ጉርጉድሰ፥
ኡልፍነ ዱረ ገሩ ገድ ኦፍ
ዴብሱቱ ዱፈ* ።
13 ነምን ዱቢ ኡቱ ህንደጌፈትን
ዴቢ ኬኑ፥
ጎዉመሳፍ ዬሎሳ ሙልእሰ።
14 ያድን ነማ ዬሮ ዱኩባት
ነመ እንህርክሰ፥
ያድን ዮ ጨቤ ገሩ፥
ኤቹቱ እሰ ፈይሱ ደንደአሬ?
*10. 14፡26፤ ፋር 46፡1፤ 61፡3-4
*11. 10፡15 *12. 16፡18

15 ገራን ነመ ሁበታ
ቤኩምስ እንአርገተ፥
ጉር ነመ ኦጌሳስ ቤኩምሰ
እንበርባደ፤
16 ገበርሱን ነመ እሰ ኬኑፍ
ከራ እንበነ፥
ፉለ ጉርጉዶታ ዱረትስ
እሰ እንድኤሰ* ።
17 ነምን ከን ብራ ዱፌ
ሀመ እሳን ሞርሙት፥
እን ዱረ ዱፌ ዱቢሳ
ያኢት ድኤፈቱ፥
ዋን ዱጋ ቀቡ ፈካተ፤
18 ቡፈትን ሙካ ዱቢ ነማፍ እንፍጠ፥
ሁምነ-ቀቦተስ ገርገር እንኤገ* ።
19 ኦቦሌሰ ጉፈቱ ዴብሱን፥
መንደረ መርሳ ቀቡ ጫላ
ነመት እንጀባተ፥
ወል ሎሉንስ አከ ደንቀራ ስቢላ
እሰ እቲን ከረ ደላ ደጋ
ጩፈኒት።
*16. 17፡8፤ ኡመ 43፡11 *18. 16፡33

20 ነምን እጀ ወንት ጋሪን
እን አፉንሳ ኬሳ በኡ
ጎደቱን እንቁፈ፥
ዱቢ አረብንሳ ዱበቱንስ
ደራ እንበአ* ።
21 ዱኒፍ ጅሬኝ አቦ አረባ ጀለ ጅሩ፤
ወር እሰ ጃለተን እጀሳ እንኛቱ* ።
22 ነምን ሃደ መና እሳፍ
ታቱ አርገቱ፥
ወንተ ጋሪ እንአርገተ፥
ዋቀዮ ብራስ አያነ እንአርገተ* ፤
23 ረከታን አረበ ላፉዳን
ረክነሳ ህመተ፥
ሶሬስ ገሩ ሰገሌ ጀባዳን
ዴቢ እንኬናፍ፤
24 ፍረ ፈካተኒ ከን ነመ በሌሰን ጅሩ፥
ፍር ኦቦሌስ ጫላ
ነመት ኣኑስሞ ጅረ* ።
*20. 12፡14 *21. 13፡3 *22. 19፡14፤
31፡10-12፤ ኡመ 2፡18 *24. 17፡17

ቦቆና 19

አመስ ጎርስ ሶሎሞን እት ፉፉሳ

1 ሶሬሰ ጎዋ ዱቢ ምጨረማ ዱበቱረ፥
ህዬሰ ዱቢ ህንበሌስኔ ወየ* ።

2 ቤኩምስ ኡቱ ህንቀባትን
ሀወ ዱዋ ቀባቹን ጋሪ ምት፥
ነምን ሚልሳ ጀርጀሩ
ከራራ ካተ። *1. 28፡6

3 ጎዉማን ነማ ጅሬኙመሳ እንበሌስ፥
እን ገሩ ገራሳት
ዋቀዮን እንኮመተ።
4 ብዳዱማን፥ ነመ ባይኤ
ፍረ ነማፍ ጎደ፥
ህዩምን ገሩ ፍረራ ገርገር
ነመ ኩተ* ፤
5 ነምን ሶባን ዱጋ በኡ፥
ኡቱ ህንአደበምን ህንሀፉ፥
ሶበ ከን ዱበቱስ አደበ
ጀላ ህንበኡ*።
*4. 14፡20 *5. 19፡9፤ 21፡28፤ 24፡28፤
25፡18፤ በኡ 20፡16፤ ኬሰ 19፡18-20

6 ነሞን ባይኤን
ነመ ጉዳት ፍሮሙ እንበርባዱ፥
ነመ ዋ ነማፍ ኬኑፍስ
ሁንዱመቱ ፍረ።
7 ነመ ህዩስ አቦሎትንሳዩ
እንጅቡ ኤርገ ተኤ፥
ፍሮትንሳሞ ሀመም ጫልችሰኒ
እሰቲ ሀፈጋተንሬ!
ሀመም ዱበቴ እሳን ዴብፈቹ
ዮ በርባዴዩ፥
እሳን ህንአርገመን* ፤
8 ነምን ቀልቢ ቀቡ አፊሳ ጃለተ፥
ነመ ሁበትና አፍ ኬሳ ቀቡፍሞ
ወንት እን ሆጂቱ እንቶላፍ።
9 ነምን ሶባን ዱጋ በኡ፥
ኡቱ ህንአደበምን ህንሀፉ ፤
ሶበ ከን ዱበቱስ እንበደ*።
*6-7. 14፡20 *9. 19፡5

10 ቀኖት ጅራቹን
ነመ ጎዋፍ ህንተኡ፥
ገርቦታፍስ ጉርጉዶተ ቡልቹን
ህንቀጄሉ።
11 ሁበታ ተኡን ዴከምሳፍ
ሱተ ነመ ጄችሲሰ፥
በሌሳረ ነማፍ ደርቡንስ
ኡልፍነሳት*።
12 ዴከምስ ሞቲ አከ አድና ሌንጫት፥
ፉረ-ቶልንሳ ገሩ
አከ ፍጤንሰ መርገራት* ፤

13 እልም ጎዋን አባሳት በዲሰ ፍደ፥
ሃት መና ቆጮልቱን
አከ መነ ዩሮ ሁንዱማ
ድምእሱት*።
*11. 14፡29 *12. 16፡14-15 *13. 17፡25፤
21፡9፥19፤ 25፡24፤ 27፡15-16

14 መናፍ በዳዱማ አቦተራ እንዳሉ፥
ሃት መና ሁበቱን ገሩ
ኬና ዋቀዮት*።
15 ድባኡማን ህርበ ኡልፉታ
ነመት ፍደ፥
ሆጂ መሌ ታኡንስ
ቤለረ ነመ ቡሰ* ፤
16 ነምን አቦሚ ኤጉ ጅሬኘሳ
እንኤገተ፥
ነምን ከራ ዋቀዮ ቱፈቱ ገሩ
እንዱአ*።
17 ነምን ህዬሳፍ ገራ ላፉ፥
አከ ዋን ዋቀዮፍ ልቄሱት ፤
ዋቀዮስ ገቲሳ እሳፍ እንዴብሰ* ፤
18 ዴብሱዳፍ ኡቱ አብዲን ጅሩ፥
እጆሌኬ አደብ!
ገድ ዲፍቴ አከ እሳን ዱአን
ህንጎድን*!
19 ነምን አራን አደበ ኦፍት ፍደ፥
ረክነ ኬሳ እሰ ባሱ ዮ ያልቴ፥
አከ እን እት ጫሉ እንጎተ*።
*14. 18፡22 *15. 6፡10-11 *16. 16፡17
*17. 14፡31 *18. 13፡24፤
ኬሰ 21፡18-21 *19. 14፡17

20 ገረ ቦዴት ኦጌሰ አከ ታቱት፥
ጎርሰ ደገእ፥ በርሲሰስ ፉደዱ!
21 ያደ ነማ ኬሰ አኬከ ባይኤቱ ጅረ፥
ገሩ ወንተ ዋቀዮ ያዴ ቆጺሴቱ
ጀባቴ ዳበተ*።
22 አመነሙማን ነማ ቡአ ቀበ፥
ሶብዱ ተኡረ ህዩመ ወየ።
23 ዋቀዮን ሶዳቹን ጅሬኘት ነመ ጌሰ፥
ነምን ሶዳ ዋቀዮቲን ጉተሜ
ያዶ መሌ እንቦቆተ፥
ወንት ሀማንስ እሰት ህንቡኡ* ፤
24 ነምን ድባአን ሀርከሳ ወጪቲ
ኬሰ እንካአ፥
ገሩ ገረ አፉንሳቲትዩ
ደንደኤ ህንዴብፈቱ* ፤
*21. 16፡1፥9 *23. 10፡27 *24. 26፡15

25ነመ ገእሱ ዮ ሩኩቴ!
ነምን ወላላን
አፍ ኤገታ እንተአ፤
ነመ ሁበታ እፈዱ፥
እንስ ቤኩምሰ እንአርገተ* ።
26ነምን አባሳረት ሆማ ሆጀቱ
ሃደሳስ መነሳቲ ከን አርኡ፥
እልመ ነመ ዬላስሱፍ
አረብሲሱደ* ።
27ያ እልመኮ፥ ጎርሰ ዱቢ
ቤኩምሳራ ስካቾሱ
ደጌፈቹ ዲስ*!
28ዱገ-ባቱን ዋኤ ህንባፍኔ
ፍርዲ ዱጋት እንገእሰ፤
አፋን ነመ ጀልአሞ
እረ-ደደርበ እንልቅምሰ።
29ወረ ገእፍቱፍ ፍርዲን፥
ዱግደ ወረ ጎዎታፍሰ
ኡሌን ቆጳአደ* ።
*25. 21፡11 *26. 20፡20 *27. ያቆ 1፡22
*29. 10፡13፤ 26፡3

በቆና 20

ጎርሰ ሶሎሞን እቱመ ፉፉሳ

1ዳዲን ወይኒ ገእፍቱ ነመ ጎደ፥
ዱጋቲ ጀባንስ ነመ እንወጭሲሰ፤
ነምን እሳኒን መቻኤ ገተንተሩስ
ኦጌሰ ምት* ።
2ዴከምስ ሞቲ እን ናስሳን
አከ ኣድና ሌንጫት፥
ነምን እሰ ዴከምሲሱስ
አፌዱመሳረት ሙከ ሙሩሳት*፤
3ቆጮሎራ ፈጋቹን ነማፍ ኡልፍነ፥
ወል ሎሉት አሪፈቹን ገሩ
ጎዉማደ።
*1. 23፡20-21፥29-35፤ 31፡4፥6-7፤
ሆሴ 4፡11 *2. 16፡14-15

4ነምን ድባአን ዬሮ ዳሞቻ
ዋን ህንቆትኔፍ፥
መከሪት ምዳን ከደተ፥
ገሩ ሆማ ህንአርገቱ።
5አኬክ ገራ ነማ አከ ብሻን
ገድ ፈጎት፥
ነመ ሁበታ ዱዋቱ
እሰ ኬሳ ወራበተ።
6ነሞትን ባይኤን፥
«ኑእ አመነሞደ» አፌን ጀዱ፥
ገሩ ነመ አመነማ
ኤኙቱ አርገቹ ደንደአ?
7ነምን ቀጂላን ጅሬኘ
ሙዳ ህንቀብኔ ጅራት፥
እሰ ቦዴስ እጆሌንሳ እንገመዱ* ።
8ሞቲን በርጩመ ፍርዲረ
ዮሙ ታኡ፥
እጁመሳቲን ወንተ ሆማ ሁንዱማ
አፍ ዱራ እንብትምሰ* ።
9ኤኙቱ፥ «አን ያደ ገራኮ
ቁሌፈዴረ፥
ጩቡኮራስ ቁላኤረ» ጀቹ
ደንደአሬ*?
*7. ፋር 112፡1-2 *8. 16፡10፤
ፋር 101፡3 *9. 30፡12፤ ኢዮ 4፡17

10ሚጀን ጀልአኒፍ ሰፈርቱ ጀልአን፥
ዋቀዮ ብረት ጅበሞደ*፤
11ሙጫንዩ ቁላአፍ ቀጂላ ተኡንሳ፥
ሆጂሳቲን እንቤከመ።
12ጉረ ደገኡፍ እጀ አርጉ፥
ለቹሳ ዋቀዮቱ ኡሜ። *10. 11፡1

13አከ ህንህዮምኔት ህርበ ህንጃለትን!
ምዳን አከ ቁፍቱት
ደመቂ ሆጂዱ*!
14ነምን ዮሙ ዋ ብቱፍ ጀዱ፥
«ገቲንሳ ምአደ» ጀደ፥
ኤርገ ብተቴ ቦዴ ገሩ፥
«በኤሰን ብተዴ» ጀዴ
አፍ እንጀጀ።
15ወርቁኒፍ ኤሌላን ዲማን
ባይእነት ጅሩ፥
አፋን ዱቢ ቤኩምሳ ዱበቱ ገሩ፥
አከ ደጋ ገት-ጀቤሰ
እሰ ባይእነት ህንአርገምኔት።
16ወያ ነመ እሰ አርማፍ ወቢ ደርቡ
ቀብሲሰ ፉደዱ!
ቆደ ነምቾ ህንቤከምኔ ሰና
ወያሳ ቀብሲሰ ጎዲ ፉደዱ*!
17ቡዴን ጎዎምሳዳን አርገሜ
ነመት እንምአአ፤
ቦዴ ገሩ ጭረቸቱ
አፋን ነመ ጉተ* ።
*13. 6፡10-11 *16. 6፡1-5፤ 27፡13
*17. 9፡17

18 ወንት ያደሜ፥
መሬዳን ጀባቴ እንዳበተ፤
ሎለ ዮ ደቅጤ አጉማዳን ጌጊስ* !
19 ነምን አሲፍ አች ለቤ ነመ ሀመቱ
ዶክሳ እንሙልእሰ፥
ነመ ዱቢ ባይእሱቲ ፈጋዱ* !
20 ነምን አባሳፍ ሃደሳ ዮ አባሬ፥
እብሳንሳ ዱከነ ልምጢ
ኬሰት እንዳመ* ።
21 ቀቤኝ ዳላን ዱፉ
ጀልቀበት ደፌ አርገሙ
እንደንደአ፤
ዱምንሳ ገሩ ኤበ ህንቀቡ ።
22 ነምን ስረት ሀማ ዮ ሆጂቴ፥
«ዴብሴን ሀማ እረት ሆጂደ»
ህንጂድን !
ዋቀዮን ኤገዱ፥ እንሞ ስአልቾ* ።
*18. 24፡6 *19. 11፡13 *20. 30፡17፤
በኡ 21፡17 *22. 24፡29፤
ማቴ 5፡38-42፤ ሮማ 12፡17

23 ዋቀዮ ሚጀነ ጀልአ እንጅበ፥
መዳሊን ህንአመነምኔስ
እሰት ህንቶሉ* ።
24 ኤጂትና ነማ
ከን ቀጂልቹ ዋቀዮደ፥
ነምን ከራሳ ገርገር ባሴ
ሁበቹ ደንደአሬ?
25 ነምን ኡቱ እት ህንያድን
ዋቀዮፍ ወሬገ ወሬጌ፥
ቦዬሞ ዴብኤ ዮ ሴሴ
ክዮ ልጡሳት* ።
26 ሞቲን አጌስ ወረ ጀልአተ
እንብትምሰ፥
ኮንኮላታ እቲን ምዳን ጨገደን
እሳንረ እንገንገልቾ ።
*23. 11፡1 *25. አቦ 11፡29-40፤
ለለ 5፡4-5

27 እብሳን ዋቀዮ ያደ ነማ
ኬሰት እንእፈ፥
ኬሰ ነሙማ ነማስ
ቆሬ እንእላለ* ።
28 ጋሩማኒፍ አመነሙማን
ነጋዳን ሞቲ እንኤጉ፥
ቴሶንሳስ ቀጂሉማዳን እንጀባተ* ።
29 ሱራን ደርገጎታ ጀብነሳኒት፥
ኡልፍን ማንጉዶታ ገሩ ሀሪሳኒት* ፤
30 ከበሌ መዴሱን
ወንት ሀማራ ቁሌሱፍ፥
ሩኩቱንስ ኬሰ ነሙማ ነማ
ቁሌሱፍ ።
*27. 1ቆሮ 2፡11 *28. 16፡12፤
ፋር 61፡7 *29. 16፡31

ቦቆና 21

ጎርስ ሶሎሞን እቱመ ፉፉሳ

1 ያድን ሞቲ ሀርከ ዋቀዮ ኬሰ ጅረ፥
እን አከ ብሻኒት
ገረ ጃለቴት እሰ እንዴብሰ ።
2 ነመት ከራን አፈሳ ሁንድኑ
ቀጂላ እንፈካተ፥
ዋቀዮ ገሩ ያደሳ እንሚጀነ* ።
3 ወንተ ቀጂላፍ
ወንተ ዱጋ ሆጂቹን፥
አርሳ ጫላት ዋቀዮ ብረት
ፋደተማደ* ።
4 ዋን ጉዳት አፍ እላሉን፥
አፍ ቦኮክሱን፥
ወንት ጀልአትን ሆጂተን
ሁንድኑስ ጩቡደ ።
*2. 16፡2 *3. 1ሳሙ 15፡22፤
ፋር 51፡17፤ ኤር 7፡22-23፤ ሆሴ 6፡6

5 ያድን ወረ ድሜ ሆጂቱ ቡአ ቀበ፥
ወንት አሬቲዳን ሆጂተሙ
ሁንድኑ
ህዬስ ነመ ጎደ ።
6 ቀቤኝ ዱቢ ሶባቲን ወልት ቀበሜ፥
አኩመ ሁሪ ቶክቹማን ለፈ እን
ቡኤ ደበኒት፥
አከ ክዮ ነመ አጂሱትስ፤
7 ወር ጀልአትን
ወንተ ቀጂላ ሆጂቹ
ዋን ድደኒፍ፥
ሁምናን ነመረት ከኡንሳኒ
እሳኡመ እንበሌስ ።
8 ከራን ነመ በሌሳ ቀቡ ጀጀልአደ፥
ሆጂን ነመ በሌሳ ህንቀብኔ ገሩ
ቀጂላደ ።
9 ሃደ መና ቆጮልቱ ወጅን
መነ ቶኮ ኬሰ ታኡረ፥
ጎሌ በንቲ መናረ ታኡ ወየ* ።
*9. 19፡13

10 ነምን ጀልአን ወንተ ሀማ ሀወ፥
ነማፍስ ገራ ህንላፉ ።

11 ዮሙ ነምን ገእሳን አደበሙ፥
እን ወላላን ኦጉማ እንአርገተ፤
ነምን ኦጌስ
ዮሙ ከራን እሰት አርግሲፈሙ፥
ቤኩምሰ እንአርገተ* ።
12 ዋቀዮ እን ቀጄላን፥
ወንተ መነ ጀልአታ ኬሰት
ሆጄተማ ጅሩ
ያዳን እንቀበ፥
ወረ ጀልኦተ ገድ ገረ እንገልቾ፥
እሳን እንበሌሰስ።
13 ነመ፥ ህዬሰ ረከቴ
ገርጋሩዳፍ እዩፍ፥
እን ደገኡ ድዱ፥
ዮሙ እን ኦፊ ረከቴ
ገርጋርሳፍ እዩስሞ
ህንደገአሙፍ፤
14 ኬናን ዶክሳዳን ኬነን
ዴከምሰ ገብ ጎደ፥
ገበርሱን ዶክሳዳን
ሀርከ ኬሰ ካአንሰ
ኣሪ እንቀበኔሰ* ።
*11. 19:25 *14. 1ሳሙ 25:18-35

15 ወንት ዱጋን ዮሙ ሆጄተሙ፥
ወረ ቀጄሎተ እንገመድቺሰ፥
ወረ ጀልኦተ ገሩ እንናሰሰ።
16 ነምን ከራ ሁበትናራ ጀልአቱ፥
ወል ገኢ ወረ ዱአኒ
ኬሰ እንቡአ።
17 ነምን ቀነኒ ጃለቱ እንዴገ፥
ነምን ዳዲ ወይኒፍ
ደዳ ኤጄርሳ ጃለቱ
ራወቴ ህንሶሮሙ* ።
18 ነምን ጀልኣን ወንተ ሀማ
ነመ ቀጄላዳፍ ቆጼሴት
እንደርበ፥
ነምን ህንአመነምኔሰ
ወንተ ሀማ ነመ አመነማዳፍ
ቆጼሴት እንገለ* ።
19 ዱበርቲ ቀጬልቱፍ ኣርቱ
ወጅን ጅራቼረ፥
ለፈ ኦና ኬሰ ጅራቼ ወየ* ።
*17. 23:20-21 *18. 11:18 *19. 19:13

20 መነ ኦጌሳ ኬሰ ቀቤኝኒፍ
ኡርጎፍቱን ድበታ
ፎአሞን ጉቱደ፤
ጎዋን ገሩ ወንተ ቀቡ ሁንዱማ
ኛቴ እንፍጠ፤
21 ነምን ቀጄሉማፍ፥
ጋሩማ ዱካ ቡኡ፥
ጅሬኛፍ ቀጄሉማ፥
ኡልፍነሰ እንአርገተ፤
22 ነምን ኦጌስ
መንደረ ወረ ሁምነ-ቀቦታ
እንቀበተ፥
ደኦ እሳን አመነተንሰ እንዲገ፤
23 ነምን አፉንሳፍ አረበሳ ኤገቱ፥
ረከነት አከ ህንገሌፍ
ኦፍ እንኤገ* ።
24 ነምን ዋን ጉዳት ኦፍ እላሉዳን
ኦፍ ጀጄ ኦፍ ቦኮክሱን
አመለ ተኤፍ፥
«ነመ ገእሳ» እንጄደመ።
*23. 13:3

25 ነምን ድባኣን ሰበቢ
ሆጂ ሆጄቼ ዲሱፍ፥
ከጄላዳን እንዱአ* ።
26 እን እቱ ጫልችሴ አርገቹፍ
ጉያ ጉቱ እንከጄለ፥
ነምን ቀጄላንሞ
ሀርከ ኬሰ ኡቱ ህንቀበትን
እንኬናፍ።
27 ኣርሳን ነምን ጀልኣን ድኤሱ፥
ዋቀዮ ዱረት ጅበማ ኤርገ ተኤ፥
ኣርሳን ነምን ያደ ሀማቲን ድኤሱሞ
ጫላት ሀመም ጪገአማ
ሀተኡሬ* !
28 ነምን ሶባን ዱጋ በኡ እንበደ፥
ዱቢን ነምን
እረት ያዴ ዱበቱ ገሩ፥
እንፉደተመ* ።
29 ነምን ጀልኣን እጀ-ጀብናን
እንፈልመ፥
ገሩ ነምን ያደ ቀጄላ ቀቡ
ከራሳት ጀባቴ እንዳበተ።
*25. 13:4 *27. 15:8 *28. 19:5፥9

30 ኦጉማን ዮኪስ ሁበትናን
ዮኪስ መሬን፥
ዋቀዮን ሞርሜ ዳበቼ
ደንደኡ ህንጅሩ* ።
31 ፈርድ ጉያ ሎላቲፍ ቆጿኣደ፥
ሞእቾ ከን ኖማ ኬኑ ገሩ ዋቀዮደ* ።
*30. ፋር 33:10-11 *31. ፋር 33:16-17

ቦቆና 22

ጎርስ ሶሎሞን እቱመ ፉፉሳ

1 በዳዱማ ጉዳረ፥ መቃ ጋሪ ወየ፤
ሜቲ ዮኪስ ወርቄረ፥
ፉረ ቶላዳን እላለሙ ወየ* ።
2 እሳን ለቹስ ዋቀዮቱ ኡሜ
ዋን ተኤፍ፥
ሶሬሲፍ ህዬስ ወል ቅጤደ* ፤
3 ነምን ሁበታን ወንተ ሀማ እንአርገ፥
ጀላስ እንዶከተ፥
ነምን ወላላን ገሩ እት እንአዴመ፥
እንአደበመስ* ።

*1. ለለ 7፡1 *2. 29፡13፤ ኢዮ 31፡15
*3. 27፡12

4 ገድ ኦፍ ዴብሱፍ ዋቀዮን ሶዳቹን፥
ቀቤኘ፥ ኡልፍናፍ ጅሬኘ
ነማፍ እንኬነ* ።
5 ቆራቲኒፍ ክዮን ከራ ነመ ጀልኣ
ኬሰ ጅሩ፥
ነምን ኦፊሳ ኤገቱ ገሩ
እሳንራ እንጎረ ።
6 አከ እት ጅራቹን ተኡ
ሙጫ በርሲስ!
እንስ ዮሙ ዱሎሙዩ
እራ ህንካቱ ።
7 ሶሬስ ህዬስ እንቡልቸ፥
እን ልቄፈቱስ አባ ልቂቲፍ
ሆጄታደ* ።

*4. 10፡27፤ 15፡33 *7. ነህ 5፡1-5

8 ነምን ፍርዲ ጀልእሱ፥
ረክነ እንሃመተ፤
ኡሌን ዴከምሰሳቲስ እንጨበ* ።
9 ሰበቢ ቡዴነሳራ
እሰ ደባዳን ገኡፍ፥
ነምን አርጃን ኤብፈማ እንተአ* ።
10 ቆጮሎን አከ ሀፉት፥
ነመ ገእሳ ኦፍቲ ፈጌስ!
ዮሙስ ሎሊፍ ሰልጵን
እንዳበተ* ።
11 ነምን ያድን ገራሳቲ
አከ ቁላኡ ጃለቱ፥
ሃሳንሳስ ጉረ ነማት ከን ቶሉ፥
ፍረ ሞቲ እንተአ* ።

*8. ኢዮ 4፡8-9 *9. 14፡21፤ 19፡17
*10. 26፡20 *11. ፋር 101፡6፤ ቆሎ 4፡6

12 እጅ ዋቀዮ ቤኩምሰ እንኤገ፥
ዱቢ ወረ ህንአመነምኔ ገሩ
ገረ እንገልቸ ።
13 ነምን ድባኣን፥ «ሌንጭ አለ ጅረ፥
ዮኪስ ከራ ጉባት ነንዱአ ተአ»
እንጄደ* ።
14 አፉን ዱበርቲ ኤጅቱ
አከ ቦለ ገድ ፈጎት፥
ነምን ዋቀዮ እት ዴከሙ
አች ኬሰት እንኩፈ* ።
15 ወላሉምን ያደ ሙጫት
ቀበሜ ጅረ፥
ኡሌን አደባ ገሩ ወላሉመ
ኦፌ እሰቲ እንፈጌሰ* ።
16 ነምን ሶሬሳፍ ኬና ኬኑፍ፥
እን ቀቤኘሳት ደበለቹፍ
ህዬሰ ጨንቁርሱ እንህዮመ ።

*13. 26፡13 *14. 5፡3-6 *15. 13፡24፤
23፡13-14፤ 29፡17

ጄቸ ኦጌሶታ

17 ጉረኬ አስ ቀብ!
ዱቢ ኦጌስ ዱበቱ ደጌፈዱ!
ያደኬስ ገረ በርሲሰኮት ዴብስ!
18 ያደት ዮ ቀበቴ፥
ዋኤሳኒ ዱበቹን
ስሀርካ ህንበዱ ዮ ተኤ
ስገመድቺሰ ።
19 አትዩ ዋቀዮን አከ አመነቱፍ፥
አን ሀርአ ስንበርሲሰ ።
20 አን ጄቸ ፎአማ፥
ቤኩምሳፍ ጎርስ በኤሰ
ኦፍ ኬሳ እሰን ቀቡ
ሲፍ ህንጫፍኔሬ?
21 ወረ ስኤርገኒፍ
ዴቢ አመነማ አከ ዴብፍቱፍ፥
ዱቢ ዱጋ ሰነ ኦን ስ
ህንበርሲፍኔሬ?

22 ህዬስ ሰበቢ እን ህዮሜፍ ህንሳምን፥
ለፈ ያኢት ወረ ረከቶ
ህንጨንቁርስን!
23 ዋቀዮ እሳኒፍ እንእላለ፥
ነመ እሳን ሳሙ ዋቀዮሞ
እሰ እንሳመ* ።

*22-23. 23፡10-11፤ በኡ 23፡6-7

24 ነመ ዴከማት ህንፍሮምን፥
ነመ ደፌ አሩትስ ህንህደትን* !

25 እሰራ በርቴ፥
ክዮ ኬሰ አከ አፍ ህንቡፍኔት
አፍ ኤገዱ!
*24. 14፡17፤ 15፡18
26 ህደተ ነመ ወሊገልቴ ጀቤሱዳፍ
ሀርከ ነማ ሩኩቱ፥
ዮኪስ ህደተ ነመ ነማፍ
ወቢ ደርቡ ህንተእን*!
27 ሰበቢንሳሞ አት ዋን ባፍቱ
ዮ ደብዴ፥
አፈትንኬ ጭናቸኬ ጀላ
እንፉደተመ። *26. 6፡1

28 ደጋ ዳሪ እሰ አቦትንኬ ዳበን፥
እዶዳ ህንቡትን*!
*28. 23፡10፤ ኬሰ 27፡17

29 ነመ ሆጂሳት ሀርከ ቶሉ
ከነ አርግታ?
እን ሞቶታፍ እንኤርገመ፥
ነመ ህንመሌዳፍ ገሩ
ህንኤርገሙ።

በቆና 23

ጀች አጌሶታ እቱመ ፉፉሳ

1 ኛተ ኛቹዳፍ ነመ ብየ ቡልቹ
ወጅን ዮሙ ቴሱ፥
ወንተ ስዱረ ጅሩ ሁበዱ እላል!
2 ነመ ኛታፍ ሰሰቱ ዮ ታቴ፥
አፍ ዶው!
3 ኛትች ዋን ስጎዎምሱፍ፥
ምአንሳ ስህንከጀልችስን!

4 ሶሮሙፍ ጀቴ አፍ ህንደደብሲስን፥
አፍ ቀቡኬ አርግሲሱፍስ
አጉማ ቀባዱ*!
5 ሶሩምን አከ ወንተ ባሌ ቀቡት፥
አከ ጆብራትስ ቅሌንሰ
ኬሰ በለልኤ፥
ሀመ ልጽሱ እጃት
እጀ ነማ ዱራ እንሶከ። *4. 28፡22

6 ማዲ ህናፍቱራ ህንኛትን!
ምአን ኛትቻስ ስህንከጀልችስን!
7 እን አከ ነመ እሰ ዬሮ ሁንዱማ
ገቲ ኛትች ባሱ ገራሳ
ኬሰት ያዱት፥
እን አፋኒን፥ «ሀደራ ኛዱ፥
ዱግ!» ስንጄደ፥
ገራንሳ ገሩ ስብረ ህንጅሩ።

8 ወንተ ኛቴ እንድድግደ፥
ዱቢኬ እሰ ምአአሰ እንበሌስተ።

9 ጎዋን አጉማ ዱቢኬቲ
ሰበቢ ቱፈቱፍ፥
አት እሰት ህንዱበትን!

10 ደጋ ዳሪ በረ ዱሪ ዳበቴ፥
እዶሳቲ ህንቡትን፥
ማሲ እጀሌ አባን እረ ህንጅሬትስ
ዳሪ ህንደርብን!
11 እን እሳን ፉሩ አንጎ-ቀቤስ፥
ዋኤሳኒቲፍስ ስት እንፈልመ*።
*10-11. 22፡28፤ 15፡25፤ 22፡22-23

12 ጎርስቾ ገራኬት፥
ዱቢ ቤኩምሳስ
ጉረኬት ገልፈዱ!

13 መረርፈቴ ሙጫ አደቡ ህንዲስን፥
ከራባዳን ዮ ሩኩቴ እን ህንዱኡ፤
14 ከራባዳን እሰ ዮ ሩኩቴ፥
ሉቡሳ እዶ ለፈ ጀላ ደቁ
እንአልችተ*።
*13-14. 13፡24፤ 22፡15

15 ያ እልመኮ፥ አት አጌሰ ዮ ታቴ፥
ገራንኮሞ እንገመደ።
16 አፋንኬ ዱቢ ቀጂላ ዮሙ ዱበቱ፥
ኬሰ ነሙማኮቲ እንገመደ።

17 ዬሮ ሁንዱማ ገራንኬ ሶዳ ዋቀዮፍ
ሀህናፉ መሌ፥
ጩበሞተት ህንህናፍን*!
18 ዱጉማን አት ገረ ፉለ ዱራት
አብዲ እንጎደተ፤
አብዲንኬስ ህንጭቱ*።
*17. 3፡31 *18. 14፡32፤ 24፡14

19 ያ እልመኮ ደገእ! አጌሰ ተእ፥
ያደኬስ ዳንዲ ቀጂላረት ኤግ!
20 ህደተ ወረ ዳዲ ወይኒ ገር-መሌ
ዱገኒፍ፥
ፎን ገር-መሌ ኛተኒ ህንተእን!
21 መቾፍቱ ተኡኒፍ አልባዴሰ ተኡን
ነመ እንህዮምስ፥
ረፍቱ ተኡንስ ሞፉ ነመት
እንኡፍስ*። *20-21. 20፡1፤ 21፡17

22 አባኬ እሰ ስደልቹ ደገእ፥
ዮሙ ሃትኬ ዱሎምቱስ
እሼ ህንቱፈትን*!

23 ዱጋፍ ኦጉማ፥ በርሲሳፍ ሁበትና፥
አርገዱ መሌ ህንጉርጉርን* !
24 አባን ነመ ቀጀላ ጉዳ እንገመደ፥
እን እልመ አጌሰ ደልቼስ እሰት
እንገመደ።
25 አባንኬፍ ሃትኬ ሀገመደን፥
እሼን ስዴሴ ሀገመዱ* !
*22. 1፡8 *23. 4፡7 *24-25. 10፡1

26 ያ እልመኮ፥ ዱቢኮ ያደት ቀበዱ፥
እጅኬስ አከ አን እት ጅራዱ
ሀእላሉ !
27 ዱበርቲ ኤጅቱን ቦለ ገድ ፈጎደ፥
ዱበርቲን ጋለሞትን ቦለ ብሻኒ
እሰ ድጳደ።
28 እሼን አከ ሳምቱ ርጽጤ
እንጪፍት፥
ነሞትን ባይኤን
አከ ህንአመነምኔ እንጎት*።
*27-28. 5፡3-6፤ 22፡14፤ 7፡10-14

29 ኤጙቱ «ወዮ ! ወዮ !» ጂዳ?
ኤጙቱ ገዳ?
ኤጙቱ ነመ ቆጮላ?
ኤጙቱ ነመ ኮመታ?
ኤጙቱ ሰበቢ መሌ መዳአ?
ኤጙት እጅ ድዲመታ?
30 ወረ ዳዲ ወይኒ ገር-መሌ ዱገን፥
ወረ ዬሮ ሁንዱማ ዳዲ ወይኒ
እሰ መካ ቀቡ በርባዱፍ
አዴመኒደ፤
31 ዳዲን ወይኒ ዮሙ ዲመቱ፥
ብፍንሳስ ሹሩቤ ኬሳ
ዮሙ ጨለቅሱ፥
ዮሙ እን ምአአ ገድ ልጡ
ስህንጎምጃስስን !
32 እኖ ኤርገ እሰ ዱገኒ ቦዴ
አከ ቦፉ ነመ እንእደ፥
አከ ሀዳ መርአታስ
ነመ እንሚደ።
33 ዮሙስ ገረ ዱበርቲ ጋለሞታ
እንእላልተ፥
አፉንኬስ ዱቢ ምጪረማ
እንዱበተ።
34 አከ ነመ ገላነ ወለካ ጪሱ፥
አከ ነመ በንቲ መርከባረ ረፉስ
እንታተ።
35 አት፥ «እሳን አነ ደአን፥
ገሩ ነንዱኩብኔ፥
አነ ሩኩተን ገሩ
አነት ህንደገአምኔ፥
ዮመን ደመቄ
ዱጋቲ ከን ብራ አርገዳ?»
እንጂተ*።
*29-35. 20፡1፤ ኢሳ 56፡12

ቦቆና 24

ጂቾ አጌሶታ እቱመ ፉፉሳ

1 ነሞተ ጀልአተት ህንህናፍን፥
ህደተሳኒ ተኡስ ህንህውን* !
2 እሳን ገራሳኒት
ሁምናን ነመረት ከኡ እንያዱ፥
አፉንሳኒቲንስ ወንተ ሀማ
እንዱበቱ። *1. 3፡31

3 መን ኦጉማዳን እጃረመ፥
ሁበትናዳንስ ጀቤፈሜ እንዳበመ፤
4 ቤኩምሳን ኩታወን መንቻ፥
ወንተ ገት-ጀቤሳፍ
በዳዱማ ነመ ገመድቼሱ
ሁንዱማን እንጉተ።

5 ነምን አጌስ ነመ ጀባ ጫላ
ኣንጎ ቀበ፥
ነምን ቤካንስ ነመ ሁምነ ቀቡረ
እንጫለ።
6 አት ጌጌሳ አጉማቲን ሎላፍ
እንባተ፥
ባይእነ ጎርስቶታንስ ሞእቻ
እንአርገተ*።
*6. 20፡18፤ 11፡14

7 ነመ ጎዋዳፍ አጉማን ባይኤ
እል ፈጎደ፥
ከረ ኬላ ወልገኢ ኬሰትስ
አፉንሳ ህንሳቀቱ።

8 ነምን ወንተ ሀማ ጎቹዳፍ መሉ፥
«ሀምቱ-ጎቴ» እንጀደመ።
9 አኬክ ጎዉማ ጨቡደ፥
ነሞትንስ ገእፍቱ እንጪገኡ።

10 አት በረ ረክናት ዮ ራፈምቴ፥
ሁምንኬ ሙራሰ።
11 ወረ ገረ ዱአት ጌፈመን እልቾ፥
ወረ አጀፈሙፍ
ሆለቻ አዴመንስ ዴብስ* !
12 አት፥ «ኑእ ዋኤ ከና ህንቤክኔ»
ዮ ጀቴ፥

እን ገራ ነማ ቆሩ
ከነ ህንሁበቱሬ?
እን ጅሬኘኬ ኤጉ ከነ ህንቤኩሬ?
እን ነማፍ አከ ሆጂሳት
ገቲሳ እንኬነ ምቲሬ?
*11. ፋር 82፡4

13 ያ እልመኮ፥ ደም ጋሪ
ዋን ተኤፍ፥ እሰ ኛዱ!
ነዲን ዳበ ደማ ኬሳ ጮጮጁ
ስት እንምአአ፤
14 አከሱመ አጉማንስ
ጅሬኘኬፍ በኤሰ አከ ተኡ ቤክ!
አት እሰ ዮ አርገቴ
ጉያ ቦዴቲፍ አብዲ ቀብደ፥
አብዲንኬስ ህንበዱ* ። *14. 23፡18

15 አከ ነመ ጀልአ
ጅሬኘ ነመ ቀጂላ
ርጽጤ ህንኤገትን፥
ቡልቲሳረትስ ሁምናን ህንከእን!
16 ነምን ቀጂላን ስአ ቶርበ
ኡቱመ ኩፌዩ፥
ዴብኤ እንከአ፤
ነምን ጀልአን ገሩ፥
ወንተ ሀማ ኬሰት እንኩፈ* ።
*16. ፋር 37፡23-24

17 ዮሙ ዲንኬ ኩፋ፥
ኩፋቲሳት ህንገመድን፤
ዮሙ እን ጉፈቱስ ገራኬ ኬሰት
ህንገመድን*!
18 እት ገመዱኬ ዋቀዮ ዮ አርጌ
ህንጃለቱ፥
ጼከምሰሳስ እሰራ እንዴብሰ ።
*17. ኢዮ 31፡29

19 ዋኤ ነሞተ ሀማ ሆጀተኒፍ
ህንአርን፥
ወረ ጀልኦተትስ ህንህናፍን*!
20 ነምን ሀማን አብዲ ቦሪ ህንቀቡ፥
እብሳን ነመ ጀልአስ እንዳመ* ።
*19. ፋር 37፡1፤ ፈኬ 3፡31 *20. 3፡33

21 ያ እልመኮ፥ ዋቀዮን ሶዳዱ፥
ሞቲዳፍ ኡልፍን ኬን፤
ህደተ ወረ እቲን ሞርመኑስ
ህንተእን*!
22 ነሞትን አከሲ ኩን
ሀመ ልጽሱ እጃት እንበዱ፥
በዲሰ እሰ ዋቀዮ ዮኪስ
ሞቲን እሳንት ፍዱ
ኤኙቱ ቤኩ ደንደአሬ?
*21. 1ጴጥ 2፡17

23 ጂች ከነት ፋሌ ጅሩስሞ
ጂቸ ነሞተ አጌሶታት፤
ፍርዲት ነመ ወል ጫልችሱን
ጋሪ ምት ።
24 ነመ ጀልአዳን፥ «አት ቀጂላደ»
ነመ ጂዱ፥
ነሞትን እንአባሩ፤
ሰብን ለፈራስ እሰ እንጪገአ ።
25 ገሩ ወረ ነመ ጀልአ እፈተኒፍ
ጋሪ እንተአ፥
ኤብ ጋሪን እሳኒፍ እንዱፈ* ።
*23-25. 17፡15

26 ዴቢን ዱጋን፥
ምልክተ ፍሮመ ዱጋት፤
27 ማሲ ቆጺፈቴ፥
ዋን እቲን ጅራቱ ሀመ አርገቱት
መነ ህንዳበትን!

28 አከሱማን ነመረት ዱጋ ህንበእን፥
ዮኪስ ነመ ህንሶሶብን*!
29 አት፥ «ዋኑመ ነምን
አነ ሆጂቴን እሰ ሆጂደ፥
ገቲ ሆጂሳቲስ እሳፍ ነንዴብሰ»
ህንጂድን*!
*28. 19፡5፤ በኡ 20፡16 *29. 20፡22

30 አን ማሲ ነመ ድባአ ኬሰ፥
እዶ ዳባ ወይኒ
ነመ ቀልቢ ህንቀብኔ
ኬሰስ ነንአዴሜ፤
31 ኩኖ፥ ቆራቲን እዶ ሁንዱማት
እንብቅሌ፥
አረማን እረ እንገረገሌ፥
ደላን ደጋሳስ እንጅጅጌ፤
32 ዮሙስ አን እላሌን ወንተ ከነ ያዳን
ቀቤ፥
እሰን አርጌ ከነራስ
በሩምሰ ነንአርገዴ ።
33 ረፋዳፍ ሀርከኬ ወልረ
እንቀጣሙርስተ፥
ዬሮ ሙራሰ እንሙግደ፥
ዬሮ ጥኖሼስ እንረፍተ፤
34 ገሩ ኡቱመ አት ረፍቱ
ህዩምን አከ ሳምቱት፥

ደብንስ አከ ነመ ምአ ሎላ ህደቴት
ስት እንዱፈ* ። *33-34. 6፡9-11

ቦቆና 25

ሶሎሞን እቱመ ደበሌ ፈኬኛን ዱበቹሳ

1 እሳን ኩንስሞ ፈኬኞተ ሶሎሞን፥
እሰ ነሞትን ህስቅያስ ሞቲ ይሁዳ
ጫፈተራ ገረገልፈተኒደ*፤
2 ዋ ዶክሱን ኡልፍነ ዋቀዮት፥
ዱቢ ቆረቹን ኡልፍነ
ሞቶታት*፤
3 አኩመ አል ፈጌኝ በንቲ ዋቃ፥
ገድ ፈጌኝ ለፋስ ቆረሙ
ህንደንዴ፝፥
አከሱመ ያድን ሞቲ ቆረሙ
ህንደንደኡ ።
*1. 1፡1፤ 10፡1፤ 2ሞቶ 18፡1-8
*2. ኬሰ 29፡28

4 እን ሜቲራ ምአ ሆጇቱ፥
ሜቲ ቁላአ አከ ቀባቱት፥
አት ሜትቸ በቅሲ ኡዳንሳ ገት!
5 ቱሶን ሞቲ ቀጇሉማዳን ጭሜ
ሀዳበቱቲ፥
ጎርስቶተ ሀሞተ ሞቲራ ዶው*!
6 ሞቲ ዱረት አል አፍ ህንቀብን፥
ነመ ጉዳስ አፍ ህንፈኬስን!
7 ሞትቾ፥ ጉዳ ብያ ዱረት
«እዶ ገረ ገዲ ደቅ!»
ሲንጇቹሳረ፥
«አስ አል ኮቱ!»
ሲን ጇቹሳ ወየ* ።
*5. 16፡12 *7. ሉቃ 14፡7-11

8 ወንተ ቶኮ እጁመኬቲን አርግቴፍ
አሪፈቴ ገረ ያኢት ህንፍድን!
ነምን ዱቢሳ ጫልቾሴ ኬስ ቤኩ
ዮ ስሶብሲሴ ዱመረት
ማል ጎተሬ?
9 ነመት ዋን ፈልምቱ ዮ ቀባቴ፥
ነምቹመት ፈልመዱ መሌ፥
ዶክሳ ነመ ከን ብራ
ህንሙልእስን*!
10 ከናአችስ ነምን ከነ ደገኡ
ስ እንቃኔሰ፥
መቃኬ በሌሱስ
ጎንኩማ ህንዲሱ ። *9. 20፡19

11 ዱቢን ዬሮሳት ዱበተሙ፥
አከ ክለ ሁደ ቀቡ
እሰ ሜቲዳፍ ወርቄ እት ነቀኒ
ሚደግሰኒት*፤
12 እፈትን አጌስ
ነመ እሰ ደገኡ እፈቱ፥
አከ አመርቲ ጉራ እሰ ወርቄራ
ሆጇተሙፍ፥
አከ ምአ ሚደግና
እሰ ወርቄ በኤሰራ ቶልፈሙት፤
13 ብሻን ጨቢዳን ዲለላኤ
ዬሮ መከሪት አኩመ
ገራ ነመ ቀበኔሱ፥
ኤርገማ አመነማንስ አከሱመ
ነመ እሰ ኤርገቱ ገራ እንጪብሰ ።
*11. 15፡23

14 ነምን ወንተ ህንኬንኔን አፍ ጇጁ፥
አከ ዱሜሳፍ ቅሌንሰ
እሰ ቦካ አፍ ኬሳ ህንቀብኔት ።
15 ነምን ኦብሰ-ቀቤስ
ቡልቻ ብያ ገራ እንላፍፈተ፥
ነምን አረበ ቶሌስ ለፌ
ነመ እንጨብሰ* ።
16 ደመ ዮ አርገቴ፥
አከ እን ስት ባይአቴ
ስህንበለቀምስፍኔት፥
ሀመ ስገኡ ዱዋ ኛዱ!
17 ነምን ስኑፌ አከ ስህንጅብኔት፥
አማ አመ መነ ነማ ህንደቅን!
*15. 15፡1

18 ነምን ነመረት ሶባን ዱጋ በኡ፥
አከ ቦኩ ዮኪስ ብላ
ዮኪስ ጥየ ቀረማት*፤
19 ነመ ህንአመነምኔ በረ ረክናት
አመነቹን፥
አከ ነመ እልካን ራፈሙን
ዋ አለልፈቹዳፍ፥
ሚለ ለዋሰአዳንስ አዴሙዳፍ
አመነቱት፤
20 ነመ ገራንሳ ገዴ ፋርፈቹን፥
አከ ዋን ጉያ ዳሞቻ ኡፈተሳ
እሰራ ፉደኒት፥
አከ ዋን ሶግደ መዳት ነቀኒትስ ።
*18. 19፡5

21 ዲንኬ ዮ ቤለኤ ቡዴነ እን ኛቱ፥
ዮ ዴቦቴስ ብሻን እን ዱጉ
ኬኒፍ።
22 ከነ ጎቹኬቲንሞ፥
ጋቤ አከ እን ዬለኡ እንጎተ፤
ዋቀዮስ ገቲኬ ሲፍ እንዴብሰ*።
23 ቅሌንስ ገረ ብታ አኩመ በካ ፍዱ፥
ጀቴ-ጀቴን፥
እጀ ዴከምሳቲን
ነመ እላሉ እንፍደ።
24 ሃደ መና ቆጮልቱ ወጅን
መነ ቶኮ ኬሰ ታኡረ፥
ጎሌ በንቲ መናረ ታኡ ወየ*።
*21-22. ሮማ 12:20-21 *24. 19:13

25 ኦዱ ጋሪ ብየ ፈጎዳ ዱፉ ደገኡን፥
አኩመ ነመ ዴቦቴ ብሻን
ዲለላአ ዱጉት*፤
26 ነምን ቀጀላን
ነመ ጀልአ ዱረት ኩፉን፥
አከ ቡርቃ ቦረኤ፥
ዮኪስ አከ ብሻን ቦላ
እሰ ጡሪንሳ እጃን እላሉ
ነመ ጅብሲሱት።
27 ደመ ባይእሰኒ ኛቹን ጋሪ ምት፥
ኡልፍነ መታ አፌ በርባዱንስ
ኡልፍነ ምት።
28 ነምን አፍ ቀቡ ሀንደንዴኜ፥
አከ መንደረ ደላወንሳ
ጅጅገኒት*።
*25. 15:30 *28. 29:11

ቦቆና 26

ሶሎሞን ፈኬኛን ዱበቹ እቱመ ፉፉሳ

1 ጨቢን ቦናፍ፥ ቦካንስ ዬሮ መከሪፍ
አከ ሀንታኔ፥
አከሱመ ኡልፍንሞ
ነመ ጎዋዳፍ ሀንተኡ።
2 አባርስ አከሱማን ነመ አባረን፥
አከ ድንቢቲ ዋን እረ ቁበቱ
ደብዴ
አሲፍ አች በርፍቱ፥
ዮኪስ አከ ግርሰ
በለሊቱት መሌ፥
ነመ ሀንገኡ።

3 ሶቶን ፈርዳፍ፥
ሉገምን ሀሬፍ አከ በርባድችሱ፥
አከሱመ ኡሌን
ዱግደ ጎዎታፍ እንበርባድችሰ*፤
4 አትዩ አከሳ አከ ሀንታኔት፥
ጎዋዳፍ አከ ጎዉመሳቲት
ዴቢ ሀንኬንን!
5 ነምን ጎዋን አጌሰ
አከ አፍ ሀንሴኔት፥
አኩመ ጎዉመሳቲት
ዴቢ ኬኒፍ፤
6 ነምን ነመ ጎዋ ኤርገቱ፥
አከ ነመ ሚለሳ አፍራ ሙሬ፥
ረከነ አፍት ዋሙት፤
7 ፈኬኛ አፉን ጎዋ ኬሳ በኡ፥
አከ ሚለ ናፈቴ ረረኡት።
*3. 19:29

8 ነምን ጎዋዳፍ ኡልፍነ ኬኑ፥
አከ ነመ ፉሩርሳት ደጋ ሀዱት፤
9 ፈኬኛ አፉን ጎዎታ ኬሳ በኡ፥
አኩመ ቆራቲ
ሀርከ ነመ መቻአ ወራና ጅሩት፤
10 ነምን ነመ ጎዋ
ዮኪስ ነመ ከረ-አዴማ
ሆጂት ቀጨረቱ፥
አከ ነመ እዳ ባቱን
ዋኑመ አርጌ መዴሱት፤
11 ሰሬን ድድጌ ድድገሳት
አኩመ ዴብኡ፥
ጎዋን ጎዉመሳት እንዴዴብአ*፤
12 ነመ አጌሰ ኡቱ ሀንተእን
አጌሰ አፍ ሴኡረ፥
ነመ ጎዋቱ ጫላ አብዲ ቀበ*።
*11. 2ጴጥ 2:22 *12. 29:20

13 ነምን ድባአን፥
«ሌንጭ ሳፌል ከራረ፥
ሌንጭ ሶዳችሳንስ
ከራ ጉዳ ኬሰ ጅረ» እንጀደ*።
14 ሙቾን ሳንቃ ቦለ ሙቾሳቲ
ኬሰ አኩመ ናነኡ፥
ነምን ድባአንስ አከሱመ
ሰሬሳረ እንገንገለተ*።
15 ነምን ድባአን እቶት ጨጸቹዳፍ
ሀርከሳ ወጪቲ ኬሰ እንካአ፥
ገሩ ገረ አፉንሳቲትዩ ደንደኤ
ሀንዴብፈቱ*።
16 ነምን ድባአን እሰ አጌሶትን ቶርበ፥
አጉማዳን ዴቢ ኬነን ጫላት
ሁበታ አፍ ሴአ።
*13. 22:13 *14. 6:6፥9-11 *15. 19:24

17 ነምን አከሱማን አዴሜ ዱፌ
ዱቢ ነማ ኬሰ ልጡ፥
አኩመ ነመ ገም ጎዴ
ጉረ ሰሬ ከራ አዴምቱ ቀቡት፤
18 መራቱን ዲምነ ጉባፍ
ጥየ ነመ አጂሱ
ነመት ገድ ዲሱ፥
19 ነመ ነመ ጎዎምሴ
«እኖ ነንተጸዴ!» ጂዱ ወጅን
ወል ህንጫሉ።

20 ቆራን ህንጅሩ ዮ ተኤ፥
እብድ እንዻመ፥
ሀሜን ህንጅሩ ዮ ተኤ፥
ቆጮሎን እንሀፈ* ።
21 ጭላቲ፥ በርበዳ ዻሙፍ ጂዱት፥
ቆራንስ እብደት ደበሉን
ሁምነሳ አከ ባይእሱ፥
ነምን ዱቢ ቱቱቄ ቆጮሎ
እንባይእሰ*።
22 ዱቢን ሀሳሰ ሀመቱ፥
አከ ቡዴነ ምአአት፥
ኬሰ ነሙማ ነማትስ እንደገአመ
ገረ መርኡማንትስ ገድ እንቡአ*።
*20. 22:10 *21. 15:18 *22. 18:8

23 ነምን አፉንሳቲን ጋሪ ፈካቴ
ገራሳ ኬሳ ያደ ሀማ ቀቡ፥
አከ ቆዳ ሱጼ፥ እሰ ሜቲን
እት ኡፍፈሜት፤
24 ነምን ነመ ጅቡ
ጅብሳ አከ እራ
ህንሙልአትኔፍ፥
ሃሳዻን ገረ እንበሌሰ፤
ገራሳ ኬሰ ገሩ ሀጡማቱ ጅረ።
25 ሰበቢ ወንት ጅብሲሳን ቶርበ
ያደሳ ኬሰ ጅሩፍ፥
ዮሙ እን አፉን ላፌ ዱበቱ
እሰ ህንአመንን!
26 እን ጅበሳ ሀጡማዻን ዮ ዶክፈቴዩ፥
ጀልእንሳ ወል ገኢ ኬሰት
በኬ እንባፈመ*። *24-26. 6:12-15

27 ነምን ቦለ ነማፍ ቆቱ፥
አፉመሳቲ እሰ ኬሰት እንኩፈ፤
ነመ ደጋ ነመት ኮንኮላችሱስ፥
ደግች ዴብኤ እሱመት
እንኮንኮላተ*።
28 አረብን ሶቡ ወሩመ አፊ
መመዴሴ እንጅበ፤
አፉን እት ኩሌ ዱበቱስ
በዲሰ ነመት እንፍደ።
*27. 28:10፤ ፋር 7:15-16፤ ለለ 10:8

ቦቆና 27

ፈኬኛን ዱበቹ እቱመ ፉፉሳ

1 ወንተ ጉያን ፍዱ ህንቤክቱ፥
ከናፍስ ወንተ ቦር ተኡን
አፍ ህንጀጅን*!
2 ነምን ስህጀጁ መሌ፥
አት አፍ ህንጀጅን!
ነምን ብራ ስህጀጁ መሌ፥
አፉንኬን አፍ ህንጀጅን!
3 ደጋን ኡልፉታደ፥ ጭረች በአደ፥
እን ነምን ጎዋን ቱቱቄ
ነመ አርሱ ገሩ፥
እሳን ለቹ ጫላ እንኡልፉተ።
4 ዴከምስ አከ ገረ-ጀብናት፥
አሪን አከ ሎላት ጉቴ
ነመረ እንደንገለአ፤
ጫላት ገሩ ህናፉ ዱረ ኤኙቱ
ዻበቹ ደንደአ? *1. ያቆ 4:13-14

5 እሰ፥ ዶክሳት ነመ ጃለቱረ
እሰ፥ ሙልእነት
ነመ እፈቱ ወየ*።
6 ዱንገቹ ዲናረ፥
ሩኩቴ መዴሱ ነመ
ነመ ጃለቱ ወየ*፤
7 ነምን ቁፌ፥ ደመ እንበልፈ፤
ነመ ቤለአት ገሩ
ወንት ሀዻአንዩ እንምአአ።
8 ነምን መነሳራ ካቴ፥
አከ ስምብረ መንኤራ ካቴት፤
9 ድበትኒፍ ኡርጎፍቱን
አኩመ ነመ ገመድቺሰን፥
አከሱመ ጎርሰ ፍራ እን ዱጋን
ገራ ነመ እንጪብሰ።
*5. ሌዎ 19:17 *6. ፋር 141:5፤
ማቴ 26:49

10 ምቹኬፍ ምቹ አባኬቲ ህንዲሰን!
ዬሮ ረከነኬቲት
መነ አቦሌሰኬቲ ህንደቅን!
አቦሌሰ ፈጎ ጅሩረ፥
አላ ድአ ጅሩ ወየ*።
11 ያ እልመኮ፥ ነመ አነ አረብሱፍ

ዴቢ ኬት አከን ደንደኡት፥
አት ኦጌሰ ተእ፥ ገራ ነጪብስ!
12 ነምን ሁበታን
ወንተ ሀማ አርጌ ጀላ እንዶከተ፥
ወላላን ገሩ እት እንአዴመ፥
እንአደበመስ* ።
13 ወያ ነመ ነመ
ኦርማፍ ወቢ ደርቡ
ቀብሲሰ ፉደዱ!
ቆደ ነምቸ ህንቤከምኔ ሰና፥
ወያሳ ቀብሲሰ ጎዲ ፉደዱ*!
*10. 17፡17፤ 18፡24 *12. 22፡3
*13. 20፡16

14 ነምን ገነመ ኦቦሮ ከኤ፥
ሰገሌ ጉዳዳን ነመ ዮ ኤብሴ፥
ኤብ ሱን አባርስ እት እንፈካተ።
15 ሃት መና ቆጮልቱን፥
አከ መነ ጉያ ቦካን ሮቡ
ድምእሳ አሉት፤
16 እሼ እትሱን አከ ነመ
ቅሌንስ እትሱ፥
ዮኪስ አከ ነመ ደዳ ኤጀርሳ
ቀቡፍ ያሉት*፤
17 ስቢል ስቢለ እንቀረ፥
ነምንስ ነመ ብረት እንቀረመ።
18 ነምን ሙከ ሀርቡ ዳቡ
እጀሳ እንኛተ፥
ነምን ጎፍታሳ ኤጉ ኡልፍነ
እንአርገተ። *15-16. 19፡13

19 ብሻን፥ ነመ እሰ ኬሰ እላሌ
አኩመ ሙልእሱ፥
አከሱመ ያድን ነማስ ነምቱመ
እንሙልእሰ።
20 እዶን ለፈ ጀላፍ ለፍት በዲሳ
«እንቁፍኔ» አኩመ ህንጀኔ፥
እጅ ነማስ አከሱመ
እላሌ ህንቁፉ*፤
21 ሜቲኒፍ ወርቁን
ቆዳ እት በቅፈመን ኬሰት
አኩመ ቆረመን፥
አከሱመ ነምን
አፉን ወረ እሰ ገለቴፈቱቲን
እንእላለመ።
22 ጎዋ አከ ምዳኒት ሞኜት
ዮ ቱምቴዩ፥
ጎዉመሳ እሰራ ህንባፍቱ።
23 ቡሻዬንኬ አተምት አከ ጅረን
ያዳን ቀብ፥
ሳወንኬስ በኤሰ ጎዲ ኤገዱ!
*20. ለለ 1፡8

24 ሶሩምን በረበራን
ነመ ሀርከት ህንሀፉ፥
ጎንፎን ሞቱማስ ደሎታ
ደሎተት ህንደርቡ።
25 አካን ዬሮ ሃመሙ፥
መርግስ ጀላን ዮሙ ብቅሉ፥
ብቅል ቱሉራስ ዮሙ ሰሳበሙ፥
26 ሆሎተኬቲን ዳረ እንባተ፥
ኮርቤዬ ሬኦተኬቲንስ
ለፈ እንብተተ።
27 ሶረኬቲፍ ሶረ ማቲኬቲፍ፥
ጦምቦሬወንኬ እቲን ጅራችሱፍስ
ከን ስገኡ፥ አነን ሬቲ እንቀባተ።

ቦቆና 28
ፊኬኛን ዱበቹ እቱመ ፉፉሳ

1 ነምን ጀልአን
ኡቱ ነምን እሰ ህንአርእን
በቀተ፥
ነምን ቀጀላን ገሩ
አኩመ ሌንጩ ሳፌላ
እጀ እንጀባተ*።
2 ብየ ዋቀዮረት ካቱ
ቡልችቶተሼቱ ባይአተ፥
ነመ ሁበታዳፍ ቤካ
ዮ ቀባቴ ገሩ፥
ሞቱማንሼ ጀባቴ እንዳበተ።
3 ህዬስ ህዬሰ ጨንቁርሱ፥
አከ ቦካ ምዳን በሌሱት።
*1. ኢሳ 57፡21

4 ወር ሴረ ዲሰን ነመ ጀልአ ጀጁ፥
ወር ሴረ ኤገን ገሩ
እሳን እንሞርሙ።
5 ነሞትን ሀሞትን ፍርዲ
ዱጋ ህንሁበተን፥
ወር ዋቀዮን በርባደተን ገሩ፥
ወንተ ሁንዱማ እንሁበቱ፤
6 ሶሬሰ ጅሬኛሳ ምጪረማረ፥
ህዬስ በሌሳ ህንቀብኔ ወየ*፤
7 ነምን ሴረ ኤጉ እልመ ሁበታደ፥
እን ህደተ አልባዴሳ ተኡ ገሩ
አባሳ እንሰልጵሰ። *6. 19፡1

8 ነምን ሂቂዳን፥ ገር መሌ
ደለ ፉደቹዳንስ
በዳዱማ ባይእፈቱ፥
ነመ እሰ ህዬሳፍ ኦኡፍ
ወልት እንቀበ*፤
9 ነመ ሴራፍ ህንአበመምኔ፥
ከደትሳዩ ጪገአማደ*።
10 ነምን ነመ ያደ ቀጄላ ቀቡ
ሀማረ ቡሱ፥
ቦሉመ ቆቴት እንኩፈ፤
ነምን በሌሳ ህንቀብኔ ገሩ፥
ወንተ ጋሪ ተኤ እንዳለ*፤
11 ነምን ሶሬስ አጌሰ ኦፍ ሴአ፥
ህዬስ ሁበታን ገሩ ቆሬ እሰ ብረ
እንገአ።
*8. 13:22፤ ሌዎ 25:35-37 *9. 15:8-9
*10. 26:27

12 ነምን ቀጄላን ዮሙ ብየ ፉደቱ፥
ሁንዱመቱ ገመደ፤
ነምን ጀልኣን ዮሙ ከኡ ገሩ፥
ነሞትን እንዶከቱ*።
13 ነምን እረ-ደደርበሳ ዶከፈቱ፥
ህንሂቂ፤
ነምን እረ-ደደርበሳ ህመቱ፥
ከን ዲሱስ ገሩ
አራረ እንአርገተ*።
14 ነምን ዬሮ ሁንዱማ
ዋቀዮን ሶዳቱ ኤብፈማደ፥
ነምን መታ ጀባቱ ገሩ ረከነ
ኬሰ እንቡአ፤
15 ቡልቻን ብያ እን ጀልኣን፥
ወረ ገርጋርሰ ህንቀብኔረት
አከ ሌንጨ አዱ፥
አከ አማኬተ ቤለኤ
ዋን ቡቱ በርባዱትስ።
*12. 28:28፤ 29:2 *13. ፉር 32:3-5፤
1ዮሀ 1:8-9

16 ቡልቻን ብያ፥
እን ዱቢ ገርገር ባሴ
ሁበቹን እት ህርአቱ፥
ወረ ሀርከሳ ኬሰ ጅረን እንሚደ፤
ነምን ቡአ ከራ መሌ አርገሙ
ጅቡ ገሩ፥
በረ ዴራ ገመዳ እንጅራተ።
17 ነምን ነመ አጄሌ በርባደሙ፥
ሀመ ዱአሳቲት ጀራ ሀተኡ!
ነምን ቶኮሌ እሰ ህንገርጋርን*!
18 ነምን ቀጄልነት ጅራቱ እንኦለ፤
ነምን ከራን ጅሬኘሳ
ምጪረሜ ገሩ
በተለት እንኩፈ።
19 ነምን ለፈሳ ቆተቱ ቡዴነ እንቁፈ፥
ነምን ወንተ ዋኤ ህንባፍኔ
ዱካ ቡኡ ገሩ፥ እንህዮመ*።
*17. ኡመ 4:14 *19. 12:11

20 ነምን አመነማን ባይኤ ኤብፈመ፥
ነምን ሶሩማፍ ሰሰቱ ገሩ፥
ኡቱ ህንአደበምን ህንሀፉ*፤
21 ፍርዲ ጀልእሱን ጋሪ ምት፥
ከነ ኬሳሞ፥
ነምን ቡዴነ ጨባ ቶኮፍ
በሌሳ ሆጄተ*።
22 ነምን ዌነኡ፥ ሶሮሙፍ እንሰሰተ፥
ህዩምን አከ እሰት ዱፉስ
ህንቤኩ*።
23 ነመ ሶቤ አፉኒን ነመት ኩሉረ፥
ነመ በሌሳ ነማ ነመት ሙልእሴ
ነመ እፈቱቱ፥
ገረ ቦዴት ጫላ ጃለተመ።
24 ነምን አባሳ ዮኪስ ሃደሳ ሳሜ፥
«ኩን በሌሳ ምት» ጄዱ፥
ህደተ ነመ እሰ ነመ በሌሱት*።
*20. 13:11 *21. 18:5፤ ኬሰ 1:17
*22. 23:4-5፤ 1ጢሞ 6:9
*24. ማቴ 15:4-6

25 ነምን ሰሰታን ያዳን ገርገር
በኡ እንካሰ፥
ነምን ዋቀዮን አመነቱ ገሩ
እት ቶሌ እንጅራተ፤
26 ነምን ያደ ኦፈሳ አመነቱ ጎዋደ፥
ኦጉማዳን ከን ዴዴብኡ ገሩ
እንኦለ።
27 ነመ ህዬሳፍ ኬኑት ሆምቱ
ህንሀርአቱ፥
ነምን አቾ እላሌ ህዬሰ ብረ
ደርቡ ገሩ፥
ጉዳ እንአባረመ*።
28 ጀልአትን ዮሙ ብየ ፉደተን፥
ነሞትን ኦፍ እንዶከሱ፤
ዮሙ ጀልአትን ሱን በደን ገሩ፥
ቀጄሎትን እንባይአቱ*።
*27. 14:21 *28. 11:10፤ 29:2

ቦቆና 29

ፈኬኛን ዱበቿ እቱመ ፉፉሳ

1 ነመ ሰበቢ በሌሳሳቲፍ
ኡቱመ እፈተሙ፣
ድዴ መታ ጀባቱ፣
በዲስ ዴቢ ህንቀብኔ
ድንገተ እሰረ እንገአ* ፤
2 ቀጀሎትን ዮሙ ባይአተን
ነሞትን እንገመዱ፣
ወር ጀልአትን ዮሙ
ብየ ቡልቻን ገሩ፣
ነሞትን እንገዱ* ።

*1. 15፡ 10 *2. 11፡ 10፤ 28፡ 12፣ 28

3 ነምን አጉማ አርገቿ ጃለቱ፣
አባሳ እንገመድቺሰ፤
ነምን ህደተ ኤጅቱ ተኤ ገሩ፣
አከሱማን ሆሪሳ ብትምሰ* ።
4 ሞቲን ፍርዲ ዱጋ ኬኑ
ብየሳ እንጀቤሰ፣
ገበርሱዳፍ ከን ሰሰቱ ገሩ
ብየሳ እንበሌሰ፤
5 ነምን ሶቤ አፉኒን ነመት ኩሉ፣
ሚለ ኦፌሳቲት ደቦ እንተርተረ፤
6 ነምን ሀማን እረ-ደደርበሳቲን
እንጠጠመ፣
ነምን ቀጄላን ገሩ እንፉርፈተ፣
እንገመደሰ ።

*3. ሉቃ 15፡ 13፣ 30

7 ነምን ቀጄላን ህዬሳፍ እንድመ፣
ነምን ጀልኣን ገሩ፣
ወንተ አከሲ ከናፍ
ድመ ህንቀቡ ።
8 ወር ገእሶን መንደረት ኅሊ እንካሱ፣
ወር ኦጌሶትን ገሩ
ዴከምሰ እንቀበኔሱ ።
9 ነምን ኦጌስ ነመ ኅዋ ወጅን
ገረ ያኢ ዮ ደቄ፣
እን ኅዋን ተከ እንዴከመ፣
ተከሞ እንኮልፈ መሌ፣
ቦቆና ህንቀቡ ።
10 ነሞትን ዲገ ነማ ደንገላሱ ሱሰአን፣
ነመ ሙዳ ህንቀብኔ እንጅቡ፣
ነመ ያደ ቀጄላሰ
አጄሱ እንበርባዱ ።
11 ነምን ኅዋን፣
ያደ ኣሪ ገራሳቲ ሁንዱማ
እንዱበተ፣
ነምን ኦጌስ ገሩ እንኦብሰ፣
ኦፍ ቀባሰ እንዱበተ* ። *11. 25፡ 28

12 ነምን ብየ ቡልቿ
ኦዱ ሶባ ዮ ደጌፈቴ፣
ሆጄቶትንሳ ሁንድኑ
ጀልኦተ እንተኡ፤
13 ዋቀዮ ለቿሳኒፍዩ አገርቱ
ዋን ኬኔፍ፣
ህዬሲፍ እን ህዬሰ ጩንቁርሱ
ወሉመ ቅጤደ* ።
14 ሞቲን ህዬሳፍ ፍርዲ ዱጋ ዮ ኬኔ፣
ሞቱማንሳ በረበራን ጀባቴ
እንዳበተ* ፤
15 እጆሌ አደበኒ ከራረ ቡሱን ጋሪደ፣
ሙጫን ገድ-ዲሲት ጉደቱ ገሩ፣
ሃደሳ ዬላሰሰ* ፤
16 ዮሙ ጀልአትን ባይአተን፣
እረ-ደደርብ እንባይአተ፤
ቀጄሎትን ገሩ
ኩፉቲ ጀልኦታ እንአርጉ ።
17 እልመኬ አደቢ ከራረ እሰ ቡስ!
እንሞ ኣረ ስገልፈቺሰ፣
ገራሰ ስእንጪብሰ* ።

*13. 22፡ 2 *14. 16፡ 12 *15. 13፡ 24፤
22፡ 15፤ 1ሞቶ 1፡ 6 *17. 23፡ 13

18 ሙልአትን ህንጅሩ ዮ ተኤ፣
ሰብን ገድ-ዲሲ እንተአ፤
ነምን ሴርቾ ኤጉ ገሩ
ሀመም ሀገመዱ!
19 ሆጄታን ዋን አፉኒን
እት ህመን ዱዋዳን፣
ቀጄሌ ከራረ ህንቡኡ፤
ዮ ሁበቴዩ ነመ ጀላ ህንቀቡ* ።

*19. ፉር 74፡ 9

20 ነመ ዱቢ አሪፈቱረ፣
ነመ ኅዋቱ አብዲ ቀበ* ፤
21 ነምን ገርብቾሳ
ሙጬማሳቲ ጀልቀቤ ቀነንሲሱ፣
ዱመረት ቱፈተሙ
አፍት እንፍደ ።

22 ነምን ዴከማን ሎለ እንካስ፤
ነምን አራንስ እረ-ደደርበ
እንባይእስ* ።
23 አፍ ጉርጉድሱን ፥
ገድ ዴቢ ነመት ፍደ ፥
ከን ገድ አፍ ዴብሱ ገሩ ፥
ኡልፍነ እንአርገተ* ።
24 ነምን ሀደተ ሀቱ ተኤ
አፍ እንጅበ ፥
ከከቴ ዱጋ አከ በኡፍ
እንጋፈተመ ፥
ዱጋ ዱበቿዳፍ ገሩ
እጀ ሀንጀባቱ* ።
*20. 26:12፤ ለለ 5:1-2፤ ያቆ 1:19
*22. 14:17፤ 15:18፤ 22:24
*23. ፉር 75:7፤ ማቴ 23:12፤
1ጴጥ 5:5 *24. ሌዎ 5:1

25 ነመ ሶዳቹን ክዮት ነመ ገልቸ ፥
ዋቀዮን አመነቹን ገሩ ፈይን* ፤
26 ነሞትን ባይኤን ፥
ቡልቻ ብያት አፍ ሙልእሱ
እንበርባዱ ፥
ፍርዲ ዱጋን ገሩ ዋቀዮ ብራ
ነማፍ ኬነመ ።
27 ነምን ቀጀላን ነመ ጀልአ
እንጪገአ ፥
ነምን ጀልአንስ
ነመ ያደ ቀጀላ እንጪገአ ።
*25. ማቴ 10:28

በቆና 30

ጀቸ አጉር እልመ ያቄ

1 ጀች ከነት ፉፌ ጅሩ ፥
ጀቸ አጉር እልመ ያቄ
እስ ነመ ብየ ማሳት ፤
ነምን ኩን ኢቲኤልት ፥
ኢቲኤሊፍ ኡካሊት ዱበቴረ ፤
2 እን ፥ «አን ነመ ሁንዱማረ ጎዋደ ፥
ሁበትና ነምን ቀቡስ ሀንቀቡ ፤
3 አጉማ ቶኮሌ ሀንበርሬ ፥
ዋኤ እስ ቁልቁላአ ራወጄ
ሆማ ሀንቤኩ* ፤
4 ኤኙቱ ገረ በንቲ ዋቃ ደቄ
ዴብኤሞ ዱፌ?
ኤኙቱ ቅሌንሰ አቦቴሳ ኬሰት
ወልት ቀቤ?
ኤኙቱስ ብሻንት
ኡፈተ መሬ እትሴ?
ኤኙቱ ዳሪ ለፋ ሁንዱማ
ጀቤሴ ዳቤ?
ኤኙ መቃንሳ ፥ ኤኙ መቃን
እልመሳስ?
ቤክተ ዮ ታቴ አነት ሀም* !
*3. 9:10 *4. ኢዮ 38:28-34

5 «ዱቢን ዋቀዮ ሁንድኑ
ዱጋ ተኡንሳ አመንሲሴረ ፥
እን ወረ እሰት ኮሉ ገለን
ሁንዱማፍ ጋቸነ* ።
6 እን አከ ስሀንእፈትኔት ፥
አከ ስሀንሶብሲፍኔትስ ፥
ዱቢሳት ዋ ሀንደበልን!» ጀዴ* ።
*5. ፉር 12:6፤ 18:30 *6. ኬስ 4:2

እት ደበሌ ፈኬኛን ዱበቹሳ

7 ያ ዋቀዮ ፥ አን ዋን
ለመን ስከደደ ፥
ሀመን ጅሩት እሳን
አነ ሀንዶወትን!
8 ዱቢ ዋኤ ሀንባፍኔፍ
ዱቢ ሶባ አነቲ ፈጌስ ፥
ሶረ ሀርአ-ቦሪ እናፍ ኬን መሌ ፥
ነንበዳስን ፥ ነንዴግስንስ!
9 አን ቁፌ አከን ስሀንወላሌት ፥
«ዋቀዮ ኤኙ እኒ?»
አከ አን ሀንጀኔት ፥
ዮኪስሞ ሀዮሜ ፥
ሀቴ መቃ ዋቀዮኮቲ
አከ አን ሀንሰልጵፍኔ
እናፍ ጎድ* !
*8-9. 1ጢሞ 6:8-10፤ በኡ 5:2

10 ሆጀታን አከ ስሀንአባሬት ፥
አትሞ ረክነት አከ ሀንገሌት ፥
ጎፍታሳት እሰ ሀንሀመትን!

11 አባሳኒ ከን አባረን ፥
ሃደሳኒስ ከን ሀንጀጀትኔ ጅሩ ፤
12 ጡሪሳኒቲ ኡቱመ ሀንቁላእን ፥
ቁላአ ከን አፍ ሴአን ጅሩ* ፤
13 ወር ዋን ጉዳት አፍ እላለን ፥
ኛረሳኒቲንስ አፍ ቱሉሳኒ
ከን ሙልእሰን ጅሩ ፤
14 ወር ሀዬስ ኛተኒ ለፈራ በሌሱዳፍ ፥
ወረ ወንተ በርባድችሳ ደበንስ
ነሞተ ግዱዳ በዱ ባሱዳፍ
እልካንሳኒ አከ ብላ ቀረማ ፥

ሀአንሳኒስ አከ ሃዱ
ከን ተኤ ጅሩ* ።
*12. 20፡9 *14. ፋር 14፡4

15 ዱላንዱል እንተሎተ
«ወረ ኬን! ኬን!»
ጂደኒ እየን ለመ ቀብድ ፤
«ቁፌ» ከን ህንጂኔ
ወንተ ሰድእቱ ጅረ ፥
እን አፉረፋንሞ «ነገአ»
ጂቹ ህንቤኩ ፤
16 እሳንስ ፥ እዶ ለፈ ጀላ ፥
ገደሚስ ደለ ህንጎደትን ሀፌ ፥
ለፈ ጎጋ ጂደ አፍ ኬሳ ህንቀብኔፍ
እብደ ፥ «እንገአ» ጂዴ
ህንቤክኔደ* ። *16. 27፡20

17 ነመ አባሳት ገእሱፍ
አቦሚ ሃደሳ ቱፈቱ ፥
ቁሩን ገሞጂ እጀሳ
እሰ ኬሳ ሀባሱ ፥
ፎግስ እሰ ሀኖቱ* !
18 ወንት አነ ድንቀን ሰድእቱ ጅረ ፥
እሰ አፉረፋሞ ሁበቹዩ
ህንደንደኡ ፤
19 እሳንስ ፥ ከራ ጀብር
ቅሌንሰ ኬሰ በለልኡ ፥
ከራ ቦፍን ከታረ አዴሙ ፥
ከራ መርከብን ገላነረ አዴሙፍ
ከራ ደርገጌሳፍ ደርገጌቲን
ወል ጃለተኒደ ።
*17. 1፡8፤ 19፡26፤ 20፡20፤ 23፡22

20 ዱበርቲ ኤጅቱን ፥
አከ እሼ ኖቴ አፋንሼ ሀጣአቴ ፥
«አን ሆማ ህንበሌስኔ» ጂቱት ፤
ከራን ዱበርቲ ኤጅቱ
ከን አከሲት ።

21 ወንተ ሰድእቱ ለፈ ሶቾሰ ፥
እሰ አፉረፋሞ ደንደኤዩ ህንባቱ ።
22 እሳንስ ፥ ገርብቾ ሞቲ ተኤ ፥
ጎዋ ቁፌ ፥
23 ሀፍቱ አባ መና አርገቴፍ ፥
ጦምቦሬ እዶ ጊፍቲሼቲ
ፉደቴደ* ። *21-23. ለለ 10፡5-7

24 ኡመምን ብፋን ጥጥኖ ተአኒ ፥
ባይኤሞ ኦጊዩ ተአን አፉርቱ
ለፈረ ጅረ ፤
25 ምጢን ኡመመ ደደብዱደ ፥
ገሩ ኛተሺ ቦነ ወልት እንቀበት* ፤
26 አሶሌንስ ኡመመ
ሁምነ ህንቀብኔደ ፥
ገሩ ከታ ኬሰት እንገልት ፤
27 ሀዋንስ ሞቲ ህንቀቡ ፥
ገሩ ወል ጉርሚሴ እንአዴመ ።
28 ሎጬን በርኡዳን ሎት ፥
ገሩ ኬኘን መነ ሞቶታረትዩ
እንአርገምት ። *25. 6፡6-8

29 ወንት አዴምሰ ቶሉ ሰድእቱ ጅረ ፥
እን አፉረፋንሞ
ስምቦ ኡልፍነሳቲፍ ተኡ ቀበ ፤
30 ሌንጭ ብኔንሶተ
ሁንዱማ ኬሳ ጀባደ ፥
ወንተ ሁንዱማራስ ህንዴብኡ ፤
31 ኮርማ እንዳንቆፍ ኮርቤሲ ሬቲ
አፍ ቦኮክሴ አሲፍ
አቾ ናነኡፍ ፥
ሞቲ መጨሳ አፍ ናኔሴ
አዴሙደ ።

32 ጎዎምቴ ፥ ዮ አል
አል አፍ ቀብዴ ፥
ዮኪስ ገራኬ ኬሰት
ሀማ ዮ ያዴ ፥
አፋንኬ ቀበዱ !
33 አነን ራሱን ደዳ ባሰ ፥
ጀቤስኒ ፉሪ ባፈቹን ነመ ዲግስ ፤
ቱቱቀኒ ነመ አርሱን
ሎለ እንካሰ ።

ቦቁና 31

ጎርሰ ሞቶታፍ ኬነሜ

1 ጂቾ ከነት ፉሬ ጅሩ ፥
እሰ ሃት ሌሙኤል ሞቲ ማሳ
እቲን እሰ ጎርስቴደ* ፤
2 ያ እልመኮ ፥ ያ ደለ ደባ ፥
ያ እልመ አን ወሬጋን ጎደዴ !
ማሉመ ስት ህሙሬ ?
3 አት ሁምነኬ ዱበርቶተት
ህንደንገላስን !
ጅሬኘኬስ ዱበርቶተ
ሞቶተ በሌስንት
ገድ ህንዲስን* !
*1. 30፡1 *3. ኬሰ 17፡17፤
1ሞቶ 11፡1፥4

4 ሞቶታፍ ህንተኡ! ያ ሌሙኤል፥
ሞቶትን ዳዲ ወይኒ ዱጉት
ኦፍ ገድዲሱን ህንተኡ!
ጉርጉዶትን ብያስ
ዱጋቲ ነመ መቼሱ
ሀዉን ጋሪ ምት*።
5 እሳን ዮ ዱገን፥
ወንተ ሴር ጂዱ እንእራንፈቱ፤
ፍርዲ እጆሌ ህዩሳስ
እንጆልእሱ።
6 ዱጋቲን ነመ መቼሱ
ነመ በዲሰት ድአቴፍ፥
ዳዲን ወይኒስ
ነመ ጅሬኝ እት ሀዳኤፍ ኬነመ።
7 ነምን አከሲ ዱጌ ህዩመሳ
ሀእራንፈቱ፥
ገደደመሳስ ዴብኤ ህንያደትን!

*4. 20:1

8 አት ወረ ኦፈሳኒቲፍ
ዱበቿ ህንደንዴኜፍ ዱበዱ!
ዉረ አባን እረ ህንጅሬፍስ
ዱጋሳኒ ኤጊፍ*!
9 እሳኒፍ ዱበዱ፥
ፍርዲ ቀጂላስ እሳኒፍ ኬን!
ወረ ህዩሶታፍ
ወረ ወንተ በርባድችሳ
ደበኒፍ ፈልም!

*8. ኢዮ 29:12

ሃደ መና ቀባ መነሼቲ ቤክቱ

10 ሃደ መና መነሼ ቀቡ ደንዴሱ፥
ኤኙቱ አርገቿ ደንደአሬ?
እሼን ጨሌ ገት-ጀቤስ ሁንዱማረ
ጉዳ እንጫልት*፤
11 አባን መናሼ እሼ እንአመነተ፤
ቀቤኝስ እሰት ህንህርአቱ።
12 በረ ጅሬኘሼ ሁንዱማት፥
ወንተ ጋሪ ጎቲፍ መሌ፥
ወንተ ሀማ እሰረት ህንሆጂቱ፤
13 እሼን ርፌንሳፍ ቁንጩ ተልባ
በርባዴ፥
ድምቴስ ኡፈተ እንዶፍት።
14 መርከቦትን ነጋዶታ፥
ብየ ፈጎ ደቀኒ አኩመ
ምአ ፍደን፥
እሼንስ ብየ ፈጎቲ ኛተሼ
እንፍደት።

*10. 18:22

15 እሼን ገነመ
ኡቱ ለፍት ህንበርእን ካቴ፥
ማቲሼቲፍ ኛተ እንኬንት፥
ጦምቦሬወንሼትስ
ሆጂ ሆጂሳኒ እንአርግሲፍት።
16 እሼን ቆርቴ እላልቴ
ለፈ እንብተት፤
ሆሪ እት ደደብዴ አርገቴንስ
ብቅልቱ ወይኒ እንዳበት።
17 ሙዲሼ ጀቤስቴ እንህደት፥
እሬሼ ጭምሰቴስ እንሆጄተት።
18 ሆጂንሼ ቡአ አከ ቀቡ እንእላልት፥
እብሳንሼስ ሀልከን ህንዳሙ፤
19 ሙከ እት ጅርቢ መረን
ሀርከሼት እንባት፥
ቁቤቲሼቲንሞ ጨሊ እንቀበት።

20 እሼን ህዩሳፍ እንአርጆምት፥
ደባዳፍስ ገራ እንላፍት፤
21 ማቲንሼ ኡፈትና ዳሞቾ
ነመራ እትሱ
ዋን ቀበኒፍ፥
ዮሙ አላ ጨቢ ቡሴ ሮቡ
ማቲሼቲፍ ህንያዶፍቱ፤
22 እሼን ኡፈተ ስሬ እንደአት፥
ኡፈተ ጨለቅሳ፥
ቁንጩ ተልባ በኤሰራ
ደአሜስ እንኡፈት።
23 አባን መናሼ ጃርሶሊ ብያ ወጅን፥
ያኢ ከረ መንደራ ኬሰ
ዮሙ ታኡ ኡልፍነ ቀበ፤
24 እሼን ቁንጩ ተልባራ
ኡፈተ ዶፍቴ እንጉርጉርት፥
ነጋዶተትስ ሰበተ እንጉርጉርት፤
25 ሁምናፍ ኡልፍነ
አከ ኡፈታት እንኡፈት፤
ዩሮዱመ ዱፉትስ እንገመድ።
26 አጉማዳን እንዱበት፥
በርሲፍን ጋሪንስ
አፉንሼ ኬሳ እንበአ።
27 እሼን ዩሮ ሁንዱማ
ጅሬኘ ማቲሼቲ እንኤግድ፥
ኡቱ ህንሆጄትንስ
አከሱማን ቡዴነ ህንኛቱ።

28 እጀሌንሼ ለፋ ከአኒ
«ኤብፈምቱ!» ጂደኒ
እሼ እንዋሙ፥
አባን መናሼሞ እሼ ጀጀቴ፥
29 «ዱበርቶተ ባይኤቱ
ወንተ በኤሰ ሆጄተ፥
አት ገሩ ሁንዱመሳኒ እንጫልተ»
እሼዳን እንጄደ።
30 ስምቦን ነመራ እንደርብት፥
ሚደግንስ ነመ እንጎዎምስት፥
ዱበርቲን ዋቀዮን ሶዳቱ ገሩ
እንጀጀምት።
31 ገቲ እጀ ሆጂሼቲ እሼዳፍ ኬና!
ሆጂንሼ ያኢ ከረ መንደራ
ኬሰት እሼ ሀጀጁ!

መጫፈ ለለባ

ቦቆና 1

ወንት ሁንድኑ ከን ዋኤ ህንባፍኔ ተኡሳ

1 ዱቢን ከነት ኣኔ ጅሩ ከን እልመ
ዳዊት ሞቲ ዩሩሳሌም እሰ ለለብቻት* ።

2 ለለብች ፥
«ወንት ሁንድኑ
ከን ዋኤ ህንባፍኔደ ፥
ዋኤ ህንባሱ ! ዱጉመ ዋኤ
ህንባሱ !» ጂዴ* ።

*1. 1:12፤ ፈኬ 1:1 *2. 12:8፤
ፋር 39:5፤ 62:9

3 ነምን ሆጂሳ
እሰ አዱ ጀለት እት ደደቡ
ሁንዱማፍ ፥
ቡኣ ማሊ አርገታ* ?
4 ደሎትን ቶኮ እንደርበ ፥
ደሎትን ብራስ እንዱፈ ፤
ለፍት ገሩ ዮሮ ሁንዱማፍ
ዳበቴ እንሀፈ* ፤
5 ቢፍቱን እንባት ፥ እንልጥ ፥
እዶ ዱፍቴትስ እንአሪፈት ፥
ዴብቴስ እንባት ፤
6 ቅሌንስ ገረ ምርጋት እንቅሌንሰአ ፥
ገረ ብታትስ እንናነአ ፤
ናነኤስ ገረ ዱር ዱፌት እንዴብአ ።
7 ለጎትን ሁንድኑስ ገረ ገላናት
እንያኡ ፥
ገላንች ገሩ ህንጉቱ ፤
ለጎትን ሱንስ ገረ ዱፈንት እንዴብኡ ፥
አቼስ ዴብአኒ እንያኡ ።

*3. 2:11፥18-22፤ 3:9፤ 5:15
*4. ፋር 90:3

8 ወንት ሁንድኑ
ሀመ ነምን እሰ ዱበቹ ደደቡት ፥
ነመ ደደብሲሰ ፤
እጅ አርጉ ህንቂፉ ፤
ጉርስ ደገኡዳን ህንጉቱ* ፤
9 ወንት ዱር ተኤ ቱሬ
አመስ ተኡፍ ጅረ ፤
ወንት ዱር ጎደሜ ቱሬ ፥
አመስ ጎደሙፍ ጅረ ፤
ወንተ አዱ ጀለ ጅሩ ኬሳ
ወንት ሃራን ቶኮሌ ህንጅሩ ።
10 ወንት ነምን ፥
«እላ ! ወንተ ሃራ ከነ» ጂቹ
ደንደኡ ጅራ ?
ወንት ኩን በሮተ
ወረ በረኬኘ ዱረ ቱረን
ኬሰ ከን ተኤደ ፤
11 ወንት ደርቤ ህንያደተሙ ፥
ወር ስእች ዱፈንስ
ወንተ ተኡፍ ጅሩ ህንያደተን ።

*8. ፈኬ 27:20

12 አን ለለብች ዩሩሳሌምት
ሞቲ እስራኤልን ቱሬ* ፤
13 አን ወንተ ዋቀ ጀለት ሆጄተሜ
ሁንዱማ
ኦጉማዳን ቆሬ እላሉዳፍ
እት ነንያዴ ፤
እልማን ነሞታ አከ
እት ደመአኒፍ
ዋቀዮ ሆጂ ረከሳ ከነ ኬኔፍ* ።
14 አን ወንተ አዱ ጀለት ሆጄተሜ
ሁንዱማ አርጌረ ፥
ኩኖ ፥ ወንት ሁንድኑ
ዋኤ ህንባሱ ፥
አከ ነመ ቅሌንሰ አርኡትሰ* ።
15 ወንት ምጪረማን
ቀጂሉ ህንደንደኡ ፥
ወንት ህንጅሬስ ለካአሙ
ህንደንደኡ* ።

*12. ፈኬ 1:1 *13. 3:10፤ 8:16-17
*14. 2:11፤ 4:4 *15. 7:13፤
ፈኬ 27:22

16 አን ፥ «ኩኖ ፥ አን ወረ አነ ዱረ
ዩሩሳሌምረት ሞቲ ቱረን
ሁንዱማ ጫላ ፥
ነመ ጉዳ ተኤረ ፥
ኦጉማስ ባይእፈዴረ»
ጂዴ ገራኮት ነንያዴ* ።
17 ኦጉማ ፥ መራቱማ ፥ ጎዉማስ
ገርገር ባሴ ቤኩዳፍ
እት ነንያዴ ፥
ኩንስሞ አከ ነመ ቅሌንስ አርኡ
አከ ተኤ ነንሁበዴ* ፤
18 ኦጉማ ባይኤ ኬሰ ኣሪ ጉዳቱ ጅረ ፥
ከን ቤኩምስ ደበለቱስ መታ
ዱኩቢ ደበለተ ።

*16. 2:9፤ 1ሞቶ 5:9-14 *17. 2:12፤
8:16-17፤ 7:25

ቦቆና 2
ቀኖት ጅራቹን ከን ዋኤ ህንባፍኔ ተኡሳ

1 አን ኦፊኮቲ፥ «ሜ ደቂን ገመቹ
ቆሬ፥ ወንተ ጋሪስ እላለ!» ጂዴ ነንከኤ፤
ኩኖ፥ ኩንስሞ ወንተ ዋኤ ህንባፍኔደ*፤
2 «ኮልፍ መራቱማደ፥ ገመቹንስ ማል
ነማፍ ጎዻ?» ነንጂዴ*፤ 3 ዳዲ ወይኒቲንስ
ነሙማኮ ገመድቺሱ ነንያዴ፥ ያድን ገራኮ
ገሩ አመዩ ኦጉማዻን ነጌጌሳ ጅረ፤ አን ጎዋ
ፈካዴ እልማን ነሞታ በረ ሙራስ እት ብየ
ለፈረ ጅራተን ከነት ወንተ ጋሪ ጎቹን እሳ
ኒፍ ተኡ አርጉ በርባዴን ቱሬ*።

*1. 2፡3፥10-11፥24-25 *2. ፈኬ 14፡13
*3. ፈኬ 20፡1፤ 23፡29-35፤ 31፡4

4 አን ሆጂኮ ነንበልእፈዴ፤ መኔን ነንእ
ጃረዴ፥ ሙኬቲ ወይኒስ ነንዻበዴ፤ 5 እዶ
ዻባ ነንቶልፈዴ፥ ሙኬቲስ ነንዻበዴ፤
ሙኬቲ እጀ ገራገራ ጎደተንስ አቾ ኬስ
ነንዻቤ። 6 ሙኬቲን ጫክቾ ኬሳ አከ እቲን
ኦባፈመኒፍስ ኩፈመ ብሻኒ አችት ነንቶ
ልቼ። 7 ገርቦተ ዲራፍ ዱበርቲ ነንብ
ተዴ፥ ገርቦትን መነት ደለተንስ ጅሩ፤
ወረ አነ ዱረ ዩሩሳሌም ኬስ ጅራተን ጫላ
ሳወን ባይኤፍ ቡሻዩ ባይኤ ቀባዴረ*።
8 ሜቲ፥ ወርቄ፥ በዻዱማ ሞቶትኒፍ ወር
ኩታ ብየ ገራገራ ቡልቾን ቀባተንስ ወልት
ቀበዴረ፤ ፋርፈቶተ ዲራፍ ዱበርቲ አከሱ
መስ ሳጆቶተ እልማን ነሞታ እት ገመደን
ባይኤን ቀበ*። 9 ወረ አነ ዱረ ዩሩሳሌም
ኬስ ጅራተን ጫላስ ጉደዴረ፥ ኦጉማንኮስ
አኑመ ብረት ሀፌ*።

10 ወንተ እጅኮ ሀዌ ሁንዱማ
አን ህንዶወትኔ፥
ገራኮስ ገመዱራ ህንዶውኔ፤
ወንተ አን እት ደደቤ ሁንዱማት
ገራንኮ እንገመደ፥
ወንተ አን እት ደደቤ
ሁንዱማ ኬሳ፥
ኩን ቆደኮ ቱሬ።
11 ገሩ ወንተ ሀርክኮ ሆጄቴፍ
ወንተን እት ደደቤ ሁንዱማ
ገረገሌ ዮሙን እላሉ፥
ወንት ኩን ሁንድኑ
ዋኤ ህንባሱ፥
አከ ነመ ቅሌንሰ አርኡትስ፤
አዱ ጀለ ወንት ቡአ ቀቡ
ህንጅሩ*።

*7. 1ሞቶ 5፡3፤ 8፡63 *8. 1ሞቶ 5፡1፤
10፡14-22፤ 2ሳሙ 19፡36፤
1ሞቶ 11፡3 *9. 1፡16፤ 1ሞቶ 10፡23፤
1ሴና 29፡25 *11. 1፡3

12 አን ከነረት ኦጉማ፥ መራቱማ፥
ጎዉማስ ዴብኤ እላሉት ነንከኤ፤
ነምን፥ ሞቲ ቶኮ ቦዴዻን ሞቲ
ተኡፍ ጅሩ፥
እስ ዱር ሆጄተሜረ ከን ጫሉ
ማል ሆጄቹ ደንደአሬ*?
13 ኤጋ እፍን ዱከነረ አኩመ ጫሉ፥
አከሱመ ኦጉማን ጎዉማረ
ጫሉሳ ነንአርጌ፤
14 ነምን ኦጌስ ያደ ጉቱዻን እንአርገ፥
ነምን ጎዋን ገሩ፥
ዱከነ ኬስ ዴዴብአ፤
ወንት ለቹሳኒት ዱፉ ገሩ
ቶክቹመ አከ ተኤ ሁበዴረ*።
15 ኤጋ፥ «ወንት ነመ ጎዋት ዱፉ
አነትስ እንዱፈ ኤርገ ተኤ፥
ማሊፈን ኦጌስ ተኤሬ?»
ጂዴን ገራኮት ያዴ፤
ከነረተን፥
«ኩንስሞ ወንተ
ዋኤ ህንባፍኔደ» ጂዴ።
16 ሴናን ነመ ኦጌሳ
ሴና ነመ ጎዋረ ጫሌ
በረበራን ህንያደተሙ፤
በሮትን ዮሙ ደርበን
ሁንዱምትሳ እንእራንፈተመ፤
ነምን ኦጌስ አተምት
አኩመ ነመ ጎዋት ዱአሬ*!
17 ወንት አዱ ጀለት ሆጄተሙ ዋን ነገድሲ
ሴፈን ጅሬኘ ጅቤ፤ ወንት ሁንድኑ ዋኤ
ህንባሱ፥ አከ ነመ ቅሌንሰ አርኡትስ።

*12. 1፡17 *14. 9፡2-3፤ ኢዮ 9፡22
*16. ፋር 49፡10

18 ነመ እስ ነቦዴ ዱፉፍ ዲሱን ግዲ
ዋን አነት ተኡፈን ወንተን አዱ ጀለት እት
ደደቤ ሆጂዴ ሁንዱማ ጅቤ፤ 19 ነምቾ
ሱን ነመ ኦጌስ ዮኪስ ጎዋ ተኡሳ ኤኙቱ
ቤካ? ገሩ እን ወንተ አን አዱ ጀለት እት
ደደቤ ኦጉማዻን ሆጂዴረት ጎፍታ
እንተአ፤ ኩንስሞ ወንተ ዋኤ ህንባፍኔደ*።
20 ከናፈን ወንተ ሀርክኮ አዱ ጀለት እት
ደደቤ ሁንዱማፍ ዴብኤ ገራ ኩተዴ፤

[21]ነምን ቶኮ አጉማ፥ ቤኩምሳፍ ሀርከ-ቶ
ልናን ወንተ እት ደደቤ ሆጂቴ ሁንዱማ
ነመ እሰ ህንሆጂትኒፍ ዲሱን ግዲ እት
እንተአ፤ ኩንስሞ ወንተ ዋኤ ህንባፍኔደ፥
ጉዳስ ነመ እንገድሲሰ፤ [22]ነምን ወንተ
አዱ ጀለት እት ደደቤ፥ ገራሳቲንስ እት
ደመኡ ሁንዱማ ኬሳ ማል አርገታ?
[23]በርሳ ሁንድኑ ድጵናን፥ ወንት እን እት
ደደቡስ ገዳን ጉቱደ፤ ሀልከንሌ ያድንሳ
ቦቆና ህንቀቡ፤ ኩንስሞ ወንተ ዋኤ ህንባ
ፍኔደ* ።

*18-19. 2:21፤ 6:2፤ ፋር 39:6
*22-23. 5:16፤ 8:16-17፤ ኢዮ 7:1-2

24 ነምን ኛቴ፥ ዱጌ፥ ወንተ ሆጂቴ
ትስ ገመዱን እሳፍ ጋሪደ ምቲሬ? ኩን
ስሞ ሀርከ ዋቀዮ ኬሳ አከ ዱፉ ነንአርጌ፤
[25]ዋቀዮ ብራ ዮ ተኤ መሌ፥ ኤኙቱ ኛቼ
ዮኪስ ገመዱ ደንደአሬ*? [26]ዋቀዮ ነመ
እሰ ዱረት ጋሪ ተኤፍ አጉማ፥ ቤኩምሰ፥
ገመቹስ እንኬነ፤ እሰ ነምን ጩበማን
ወልት ቀቤ ቱሌ ገሩ፥ ዋቀዮ ነመ እሰ
ዱረት ጋሪ ተኤፍ አከ እን ኬኑ እንጎደ፤
ኩንስሞ ወንተ ዋኤ ህንባፍኔደ፥ አከ ነመ
ቅሌንሰ አርኡትስ* ።

*24-25. 3:12-13፥22፤ 5:17-18፤ 8:15፤
9:7-9 *26. ኢዮ 27:16-17፤ ፈኬ 13:22

ቦቆና 3

ወንት ሁንድኑ ዬሮ ቀባቹሳ

[1]ወንት ሁንድኑ ዬሮ ቀበ፥
ወንት በንቲ ዋቃ ጀለ ጅሩ
ሁንድኑ ዬሮ ቀበ*፤
[2]ደለቹን ዬሮ ቀበ፥
ዱኡንስ ዬሮ ቀበ፤
ዳቡን ዬሮ ቀበ፥
እሰ ዳበሜ ቡቅሱንስ ዬሮ ቀበ* ።
[3]አጂሱን ዬሮ ቀበ፥
ፈይሱንስ ዬሮ ቀበ፤
ዲጉን ዬሮ ቀበ፥
እጃሩንስ ዬሮ ቀበ ።

*1. 3:17፤ 8:5-6፤ 9:11-12
*2. 7:17፤ ኢዮ 5:26

[4]ቦኡን ዬሮ ቀበ፥
ኮልፉንስ ዬሮ ቀበ፤
ገዱን ዬሮ ቀበ፥
ስርቡንስ ዬሮ ቀበ፤
[5]ደጋ ብትምሱን ዬሮ ቀበ፥
ደጋ ወልት ቀቡንስ ዬሮ ቀበ፤
አመቹን ዬሮ ቀበ፥
አመቹ ዲሱንስ ዬሮ ቀበ፤
[6]በርባዱን ዬሮ ቀበ፥
በርባዱ ዲሱንስ ዬሮ ቀበ፤
ካኡን ዬሮ ቀበ፥
ገቱንስ ዬሮ ቀበ፤
[7]በቀቅሱን ዬሮ ቀበ፥
ሆዱንስ ዬሮ ቀበ፤
ጩሉመ ጂቹን ዬሮ ቀበ፥
ዱበቹንስ ዬሮ ቀበ*፤
[8]ጃለቹን ዬሮ ቀበ፥
ጅቡንስ ዬሮ ቀበ፤
ሎሉን ዬሮ ቀበ፥
ነጋ ቡሱንስ ዬሮ ቀበ* ።

*7. ፈኬ 15:23 *8. 9:1

9 ነምን ወንተ እት ደደቤ ሆጂቱራ ቡአ
ማሊ አርገታ*? [10]እልማን ነሞታ አከ እት
ደመአኒፍ ደደቢ ዋቀዮ እሳንረ ካኤ አርጌረ*፤
[11]ዋቀዮ ወንተ ሁንዱማ ዬሮሳት ሚደግሴ
ኡሚረ፥ ሀዊ ወንተ በረ ዴራ ቦዴ ተኡ
ቤኩስ ያደ እልማን ነሞታ ኬሰ ካኤረ፤ ሀተ
ኡዩ መሌ፥ ነምን ወንተ ዋቀዮ ጀልቀባ ጀል
ቀቤ ሀመ ዱማት ሆጂቴ፥ ቤኩ
ህንደንደኡ* ። [12]ነምን በረ ጅሬኛሳት ወንተ
ጋሪ ሆጂቴ እት ገመዱረ ከን ጫሉ ወንተ
ቶኮሌ ጎቹ አከ ህንደንዴኜ ነንቤከ፤ [13]ነምን
ሁንድኑ ኛቴ፥ ዱጌ፥ ወንተ እት ደደቤትስ
ገመዱን ኬና ዋቀዮት*፤ [14]ወንት ዋቀዮ
ሆጂቱ ሁንድኑ በረበራን አከ ጅራቱ አን
ቤከ፤ ወንት እሰት ደበለሙ ዮኪስ እሰራ
ፉደሙ ቶኮሌ ህንጅሩ፤ ዋቀዮ ነምን አከ እሰ
ሶዳቱፍ ወንተ አከሲ ከነ ሆጂቴ* ።

*9. 1:3 *10. 1:13 *11. 7:14፤ 8:17
*12-13. 2:24-25 *14. 6:10

[15]ወንት አመ ጅሩ እሱመ
ዱር ቱሬደ፥
ወንት ስአቸ ተኡስ እሱመ ዱር
ተኤ ቱሬደ፤
ዋቀዮ እሱመ ደርቤ ዴብሴ
እንፍደ* ። *15. 1:9

ጀልእነ ብየ ለፋረ ጅሩ አርጉሳ

[16]አመስ አን አዱ ጀለት፥
ቀደ ፍርዲ ቀጂላ፥ ጀልእነ፥
ቀደ ቀጂልናስ ምጪረሙማ
ነንአርጌ፤

17 አን÷ «ዋቀዮ÷ ወረ ቀጀሎተ÷
ወረ ጀልአተስ ገረ ፍርዲት
እንፍደ፤
ወንት ሁንድኑ÷ ሆጂን ሁንድኑስ
ዬሮ ቀበ» ጂዴ÷ ገራኮ ኬሰት
ነንያዴ* ። *17. 3:1

18 እልማን ነሞታሞ÷ «ኦፊሳኒቲ አከ ብኔ
ንሰታ አከ ተአን ሀአርጊኒፍ ዋቀዮ እሳን ቆረ»
ጂዴ÷ ገራኮት ነንያዴ። 19 ወንት ነመት
ዱፉፍ ወንት ብኔንሰት ዱፉ ቶከቼመ፤
አኩመ እን ቶኮ ዱኡ እን ካንስ እንዱአ፤
ሁንዱምትሳኒ ሀፉሩመ ቶኮ ቀቡ፤ ነምን ብኔ
ንሰረ ሀንጫሉ፤ ወንት ሁንድኑ ዋኤ ሀን
ባሱ*። *19. ፋር 49:12÷20
20 ሁንዱምትሳኒ ገረ እዶ ቶኮ እንደቁ፤
ሁንዱምትሳኒ ብዮራ ዱፌን÷ ገረ ብዮትስ
እንዴብኡ*፤ 21 ሀፉር ነማ ገረ ኦሊ አከ ደቁ÷
ሀፉር ብኔንሳስ ለፈ ኬስ አከ ገድ ደቁ ኤኙቱ
ቤካ?
*20. 12:7፤ ኡመ 2:7፤ 3:19፤
ኢዮ 34:14-15፤ ፋር 103:14፤ 104:29፤
146:4
22 ነምን ወንተ እት ደደቤት ገመዱን
ገኣሳ ዋን ተኤፍ÷ ወንት ከነረ ጫሉ አከ
ሀንጅሬ አርጌረ፤ ወንት እሰ ቦዴዳን ተኡፍ
ጅሩ አከ አርጉፍ ኤኙቱ ዴብሴ እሰ ፍዱ
ደንደአሬ*? *22. 2:24-25

ቦቆና 4

ጩንቁርፈመ እልማን ነሞታረ ጅሩ

1 አመስሞ ጩንቁርፈሙ አዱ ጀለት ተአ
ጅሩ ሁንዱማ ዴብኤ እላሉት ነንከኤ፤
እምማን ወረ ጩንቁርፈመኒስ
ነንአርጌ÷
ነምን እሳን ጀጀቤሱሞ
ቶኮሌ ሀንጅሩ።
ሁምን ገረ ወረ እሳን ጩንቁርሰኒ
ዋን ጅሩፍ÷
ነምን እሳን ጀጀቤሱ
ቶኮሌ ሀንጅሩ*።
2 ከነረተን÷ «ወረ ሀመ አማት
ጅረንረ ወረ
ከናን ዱረ ዱአን ወዮ*፤
3 ወር ሀንደለትንሞ
ጀልአነ አዱ ጀለት ሆጄተማ ጅሩ
ዋን ሀንአርግኒፍ÷
እሳን ከነ ለማንረዩ
እንወዩ» ጂዴ ያዴ*።
*1. 3:16 *2. ኢዮ 3:20-22 *3. 6:3-5፤
ኢዮ 3:11-19፤ ኤር 20:14-18

4 ወንት ነምን እት ደደቤ
ሀርከ-ቶልናን ሆጄቱ ሁንድኑ
ነመ ኬሰት ሀናፉ
አከ ካሱ ነንአርጌ፤
ኩንስሞ ወንተ ዋኤ ሀንባፍኔደ÷
አከ ነመ ቅሌንሰ አርኡትስ፤
5 ነምን ጎዋን ሀርከሳ ደቻፈቴ ታኤ÷
ጅሬኘ ኦፊሳቲ በሌሰ*።
6 ረከናን እት ደደበኒ
ሀርከ ለመ ጉቱ ቀባቹ መና÷
ገቢት ሀርከ ቶኮ ጉቱ
ቀባቹ ወዮ*።
*5. ፈኬ 6:10-11፤ 24:33-34
*6. ፈኬ 15:16

7 አመስሞ ወንተ ዋኤ ሀንባፍኔ ቶኮ
አዱ ጀለት ነንአርጌ፤
8 ነምን ኮጳሳ ጅራቱ ቶኮ÷
እልመ ዮኪስ አቦሌሰ
ከን ሀንቀብኔ÷
ከነ ሁንዱማረትዩ ደደቢንሳ
ዱመ ከን ሀንቀብኔ÷
በጳዱማሳቲንስ
«ነገአ» ከን ሀንጂኔ ዮ ተኤ÷
ነምቾ ኩን÷ «ኤኙፈን
ደደቤ ሆጂዳ?
ማሊፈንስ ገመቹ ኦፍ ዶዋ?»
እንጂደ፤
ኩንስሞ ወንተ ዋኤ ሀንባፍኔደ÷
ሆጂ ነመ ገድሲሱደስ*።
*8. ፈኬ 27:20

9 ወንት ለመ ተአኒ እት ደደበኒ
ሆጄተን
ገቲ ጋሪ ዋን ቀቡፍ÷
ለመ ተኡን ኮጳ ተኡረ እንወየ፤
10 እን ቶኮ ዮ ኩፌ÷
ሀደትንሳ ለፉ እሰ እንካሰ፤
ነመ ዮሙ ኩፉ
ለፉ እሰ ካሱ ሀንቀብኔፍ
ገሩ ወዮ!
11 ነሞትን ለመ ወሊ ወጅን
ዮ ጪሰን÷
ወል እንሆእሱ÷
ነመ ኮጳሳ ጪሱት ገሩ÷
አተምት ሆኡ ደንደአሬ?

12 ነምን ቶኮ ነመ ኮጳ አዴሙ ቶኮ
ሁምነ ጫሌ ዮ ኩፍሴ፥
ወር ለመ ተአኒ አዴመን
እሳን ሞርሙ እንደንደኡ፤
ፎአን ደቻ ሰድኢን ወልት ፎአሜ
ደፌ ህንጭቱ።
13 ሞቲ ዱሎማፍ ጎዋ እሰ ጎርሰ ነማ
ህንፉደትኔ መና፥ ሙጫ ህዩሰ አጉማ
ቀቡ ወየ፤ 14 ነምች መነ ህዳ ኬሳ በኤ ሞቲ
ተኤ ዮኪስ ብዩመሳ እሰ ሞአ ጅሩ ኬሰት
ህዩሰ ተኤ ደለቴ ተአ፤ 15 ወንት ጅራተኒ
አዱ ጀለ ዴዴብአን ሁንድኑ፥ ሙጭቸ
እሰ ሞትቸ ቦዴዳን ዱፉ ዱካ አከ ቡአን
ነንአርጌ፤ 16 ነሞተ ለኮብሰ ህንቀብኔ
ቡልቻ ከን ቱሬ ዮ ተኤዩ፥ ወር ቦዴዳን
ዱፈንሞ እሰት ህንገመደን፤ ኩንስሞ
ዱጉመ ወንተ ዋኤ ህንባፍኔደ፥ አከ ነመ
ቅሌንሰ አርኡትስ።

ቦቆና 5
ዋቀዮን ሶዳቻ አከ ጅራተን በርሲሱሳ

1 መነ ዋቀዮት ዮሙ አል ልጡ ሚለኬ
ኤገዱ! ደገኡዳፍ አል ልጦ! ደገኡን
አርሳ እሰ ወር ጎዎትን ድኤሰንረ እንጫለ፤
እሳን ዋን ሀማ አከ ሆጄተንዩ ህንቤከን* ፤
2 አፋንኬቲን ህንአሪፈትን፥
ዋቀዮ ዱረት ዋ ዱበቹዳፍስ
ያዳን ህንጀርጀርን!
ዋቀዮ ዋቀረ ጅረ፥ አት ገሩ
ለፈረ ጅርተ፥
ከናፍ ዱቢንኬ ሙራሰ ሀተኡ* !
3 ባይእን ሆጂ አብጁ ነመት ፍደ፥
ሃሳን ነመ ጎዋ ዱቢ ባይእናን
ቤከመ* ፤
4 ዋቀዮፍ ወሬገ ዮሙ ወሬግዱ
ደፌ ራወዱ!
እን ወረ ጎዎተት ህንገመዱ
ዋን ተኤፍ፥
አትሞ አከ ወረ ጎዎታ
ኡቱ ህንተእን
ወንተ ወሬግዴ ራወዱ* !

*1. 1ሳሙ 15፡22፤ ፊኬ 15፡8፤
ሆሴ 6፡6፤ ፋር 40፡6-8፤
ኢሳ 1፡10-20 *2. ማቴ 6፡7፤
ያቆ 1፡19 *3. 10፡14፤ ፊኬ 10፡19
*4. ኬሰ 23፡21-22፤ 1ሳሙ 1፡11፥28፤
ፋር 50፡14

5 እሰ ወሬግዱ ራወቹ ዲሱረ፥ ወሬጉ
ዲሱ ሲፍ ወየ፤ 6 አረብንኬ ወንተ ጩቡት
ስጌሱ አከ ህንዱበትኔፍ አፍ ኤገዱ! ኤር
ገማ ዱረትስ፥ «ወንተ ከነ ኡቱን ህንቤክ
ነን ጎዴ» ህንጂድን! ማሊፍ ዱቢኬቲን
ዋቀዮን ዴከምሲፍቴ ሆጂ ሀርከኬቲ አከ
እን በሌሱ ጎታ?
7 አብጁ ባይኤፍ ዱቢ ባይኤ ኬሰ
ወንተ ዋኤ ህንባፍኔ ባይኤቱ ጅረ አት ገሩ
ዋቀዮን ሶዳዱ* ! *7. 12፡13፤ ኤር 23፡27-28

በዳዱማ አመነቹን ዋኤ ከን ህንባፍኔ ተኡሳ

8 ሆጄታን ሞቱማ እን እሰ ቶኮ ገረራ
ጅሩ፥ እሰ እሳ ገዲ እንኤገ፥ እሳን ለማን
ገረራ ከን ጅሩስ እሳን እንኤገ ዋን ተኤፍ፥
ኩታ ብየ ቶኮ ኬሰት ህዩሶተ ጩንቁርፈ
መኒ፥ ፍርዲ ቀጄላኒፍ ወንት እሳኒፍ ተኡ
እሳንራ ፉደተሜ ዮ አርግቴ ህንድንቅሲፈ
ትን* ! 9 ገረ ከሚንዩ ታናን ቡአን ብየ ቶኮ
ሞቲ ቀባቹሼት፤ ሞትችስ ለፍት ቆተሙ
ነጋት አከ ኤገሙ እንጎደ። *8. በኡ 23፡6
10 ነምን ሆሪ ጃለቱ ሆሪ ህንቁፉ፥
ነምን በዳዱማ ጃለቱስ
እሰ ህንቁፉ፤
ኩንስ ወንተ ዋኤ ህንባፍኔደ* ፤
11 ቀቤኝ ዮሙ ባይአቱ፥
ወር እሰ ኛተንስ እንባይአቱ፤
እን ሆሬ ገሩ እጀሳቲን እላሉ መሌ
ማል ቡአ ቀባ?
12 ነምን ሆጄታን ሙራሰ ኛቱስ
ባይኤ ኛቱስ፥
ህርበ ጋሪ ቀበ፤
ባይእን ቀቤኛ ገሩ
ህርበ ነመ ዶወ። *10. ሉቃ 12፡15

13 ወንት ሀማን አን አዱ ጀለት
አርጌ ቶኮሞ፥
እሰ ነምን በዳዱማ ቱሌ ዴብኤ
እቲን ሚደሙደ* ፤
14 በዳዱማን ሱን ገሩ፥
ገር መሌ እቲን ሆጄተሜ
እንበደ፤
ነምችሞ ዩሮ እት እልመ ጎደቱት
ሀርከሳ ዱዋ እንሀፈ።

15ቁላሳ ገራ ሃደሳ ኬሳ አኩመ በኤ፥
አከሱመ ቁላሳ ብዮት እንዴብአ፤
ወንተ እት ደደቤ ኬሳ ቶኮሌ
ሀርከት ቀበቴ ህንዴብኡ*።
*13. ማቴ 19፡22 *15. ኢዮ 1፡21፤
ፋር 49፡17፤ 1ጢሞ 6፡7

16ወንት አከሲ ኩን ባይኤ
ከን ነመ ገድሲሱደ፤
አኩመ ዱፌት አከሱመትሞ
ብዮት እንዴብአ፤
ወንት እን እት ደደቤ ሆጄቴ
አከ ዋን ቅሌንስ ፉደቴ
ኤርገ ተኤ፥
ኩን ማል ቡአ ቀባፍሬ*?
17እን በረ ጅሬኘሳ ሁንዱማ
ዱከነ ኬሰ እንጅራተ፤
ገድ ጉዳን፥ ዱኩብን፥
አሪንስ እሰት እንዱፈ*።
*16. 1፡3 *17. 2፡22-23

18ኩኖ፥ ነምን በረ ጅሬኘሳ እሼ
ሙራሰ ዋቀዮ ለፈረት ኬኔፍ ከን ኬሰት
ኛቴ፥ ዱጌ፥ ወንተ እት ደደቤ ሁንዱማ
ትስ ገመዱን፥ ወንተ ጋሪፍ ሚደጋ ተኤ
ነንአርጌ፤ ቆድንሳስ ከኑመ። 19ዋቀዮ በዳ
ዱማፍ ቀቤኘ ነማፍ ኬኔ፥ አከ ነምን ገኣሳ
ፉደቴ፥ ወንተ እት ደደቤት ገመዱ ጎቹን
ኬናሳት*፤ 20ዋቀዮ ገመቹ ገራ እሳፍ ዋን
ኬኑፍ፥ ነምን በረ ጅሬኘሳቲ በዳዱመዩ
ህንያደቱ። *18-19. 2፡24-25፤ ፋር 73፡26

ቦቆና 6

ቀቤኝ አመንሲሰ ከን ህንቀብኔ ተኡሳ

1ወንተ ሀማ ነሞተ ዱረት ሙልአታ
ተኤ ቶኮ፥ አን አዱ ጀለት አርጌረ፤
2ዋቀዮ ነመ ቶኮፍ ቀቤኘ፥ በዳዱማ፥
ኡልፍነስ እንኬናፍ፤ ነምቾ ኩን ወንተ
ጅሬኘሳቲፍ በርባድችሱ ኬሳ ቶኮሌ ከን
እት ሀርአቱ ህንጅሩ፤ ገሩ አርመቱ ቀቤ
ኘሳ ኛተ መሌ፥ ዋቀዮ አከ እን ቀቤኘ
አፈሳቲ ኛቱ እሰ ህንጎኔ፤ ኩንስ ወንተ ዋኤ
ህንባፍኔደ፥ ዱኩበ ሀማደስ*። 3ነምን ቶኮ
እጆሌ ድበዩ ጎደቴ፥ በረ ባይኤስ ዮ
ጅራቴ፥ ገሩ ወንተ ጋሪ ጅሬኘሳት አርገ
ቱት ህንገመዱ ዮ ተኤ፥ አዋለስ ህንአር
ገቱ ዮ ተኤ፥ አን፥ «ነመ አከሲረ እሰ
እዶ ህንገእን ደለቴ በሌፈሜ ወየ» ነን
ጂደ፤ 4እን እዶ ህንገእን ደለቴ በሌ
ፈሙ፥ ከን ዋኤ ህንባፍኔደ፤ ዱከናን ዱከ
ነት እንደርበ፥ መቃንሳስ ዴብኤ ህንደ
አሙ። 5አዱ ህንአርግኔ፥ ህንቤክኔስ፤
ከናፍ እን እዶ ህንገእን ደለቴ በሌፈሜ ነመ
ሰነ ጫላ ቦቆና ቀበ*፤ 6ነምቾ ሱን በረ
ኩመ ለመዩ ጅራቴ ወንተ ጋሪ ህንአርግኔ
ዮ ተኤ፥ ለቾኑ እዶዱመ ቶኮ ደቁ
ምቲሬ? *2. 2፡18-19፤ ሉቃ 12፡20 *3-5. 4፡3

7እት ደደቤ ሆጄቹን ነማ ሁንድኑ
ቆንቆዱመሳቲፍ፤ ከኑመ ኬሳዩ
ፈደሳ ኡቱ ህንጉተትን እንሀፈ።
8ነምን አጌስ ነመ ጎዋ ጫላ
ማል ቡአ ቀባ?
ነምን ዴጋን ነሞተ ግዱ
አከ እት ጅራቱ ቤኩንሳ
ማል ቡአ ቀባፌ?
9ወንተ አርገቹዳፍ ያዳን ጀረንረ፥
ወንተ አፍ ብረት አርገተን ወየ፤
ኩንስሞ ወንተ ዋኤ ህንባፍኔደ፥
አከ ነመ ቅሌንስ አርኡትስ።
10ወንት አመ ጅሩ ዱሩመ መቃ
ከናን ሞጋፈሜ፥
ነምን ማል አከ ተኤ ዱሩመ
ቤከሜ፤
ነምን እሰ እሰ ጫሉን ሞርሙ
አከ ህንደንዴኚስ ቤከማደ*።
11ዱቢን ዮሙ ባይአቱ
ወንተ ዋኤ ህንባፍኔቱ ባይአተ፤
እሰ ኬሳስ ነምን
ማል ቡአ አርገታ?
12ነምን በረ ጅሬኘሳ እሰ ዋኤ
ህንባፍኔ፥ እሰ ገባባ እሰ አከ
ጋድሳ ደርቡ ከነ ኬሰ ኡቱ
ጅሩ፥ ወንተ እሳፍ ጋሪ ተኤ
ኤኙቱ ቤካ? ኤርገ እን ዱኤ
ወንተ አዱ ጀለት ሰአቾ
ተኡፍ ጅሩስ ኤኙቱ እሰት
ሀሙ ደንደአ*?
*10. 3፡14፤ ኢዮ 9፡2-4፥32 *12. 3፡22፤
1ሴና 29፡15፤ ፋር 144፡4

ቦቆና 7

ኦጉማን ዋኤ ባሱ እሰ ከም
አከ ተኤ ህሙሳ

1ኡርጎፍቱ ጋሪረ፥ መቃ ጋሪ ወየ፤
ጉያ ደለተንረ፥
ጉያ ዱአን ወየ*፤

2 መነ ጭዳ ደቁ መና፥
መነ ገዳ ደቁ ወየ፤
ዱን ዱመ ነመ ሁንዱማት፥
ወር ጅረንስ ገራሳኒት
እሰ እንያደቱ፤
3 ኮልፉረ ገዱ ወየ፤
ፉል ነማ ዮሙ ገዱ
ገራን ነማ እንገመደ፤
4 ገራን ወረ ኦጌሳ መነ ገዳ ጅረ፥
ገራን ወረ ጎዎታ ገሩ
መነ ገመቹ ጅረ፤
5 ፉርፈና ወረ ጎዎታ ደጌፈቹረ፥
እፈተ ነመ ኦጌሳ ደጌፈቹ ወየ፤
6 ኮልፍ ነመ ጎዋ አከ ቆራቲ
ጡዌ ጀላ ጣጠኡት፤
ኩንስ ወንተ ዋኤ ህንባፍኔደ።
*1. ፈኬ 22:1

7 ወንት ዶርስሳን አርገሙ
ነመ ኦጌሰ እንመራቾ፥
ገበርሱንስ አመለ ነማ እንበሌሰ*፤
8 ጀልቀበ ጋሪረ፥ ዱመ ጋሪ ወየ፤
ነመ ኦፍ ኮርሱረ፥
ነመ ኦብሱ ወየ፤
9 ኣሪን ቦባ ጎዎታ ጀለ ዋን ቦቆቱፍ፥
አት ደፍቴ ህንአርን! *7. በኡ 23:8

10 «በሮትን ደርበን ማሊፍ በሮተ
አማረ ወዩ?»
ጄቴ ህንጋፈትን!
ጋፌን አከሲ
ጋፌ ነመ ኦጌሳ ምት።
11 ኦጉማን ቀቤኛ ወጅን ጋሪደ፤
ወረ ለፈረ ጅራተኒፍ
ቡኣ ቀብድ፤
12 አኩመ ሆሪን ነመ ጎልጉ፥
አከሱመ ኦጉማን
ነመ እንጎልግት፤
ጫላትሞ ኦጉማን
ጅሬኘ ወረ እሼ አርገተኒ
ነጋት እንኤግድ*።
*11-12. ፈኬ 3:14-18፤ 16:16

13 ወንተ ዋቀዮ ሆጄቴ ሜ እላል!
ከን እን ደብሴ፥ ኤኙቱ ቀጄልቹ
ደንደአሬ*?
14 ነምን ወንተ እሰ ቦዴዳን
ተኡፍ ጅሩ ህንቤኩ፤
ከናፍስ አት በረ ጋሪት ገመድ!
በር ሀማን ዮ ዱፌሞ፥
ዋቀዮ እሰ ከነ፥ እሰ ሰነስ
አከ ኡሜ ያደዱ*!
*13. 1:15 *14. 3:11፤ ኢዮ 2:10

15 አን በረ ጅሬኘኮ
እሰ ዋኤ ህንባፍኔ ከነ ኬሰ
ወንተ ባይኤ አርጌረ፤
ነምን ቀጄላን ቶኮ
ኡቱመ ቀጄላ ተኤ ጅሩ
እንበዴ፥
ነምን ጀልኣን ቶኮሞ
ኡቱመ ጀልኣ ተኤ ጅሩ
በረ ዴራ እንጅራቴ*፤
16 ማሊፍ ነመ ቀጄላፍ ነመ ኦጌሰ
ኬሰ-በኣ ታቴ ኦፍ በሌስታ*?
17 ማሊፍ ነመ ጀልኣፍ ነመ ጎዋ
ኬሰ-በኣ ታቴ፥
ዱሮኬ መሌ ዱታ*?
18 ወንተ ቶኮ ዮሙ ቀበቱ፥
እሰ ካንስ ለፈ ህንቡስን!
ነምን ዋቀዮን ሶዳቱ፥
ቀባ ወንተ ሁንዱማ ቤከ*።
*15. 8:14፤ ፉር 73:12-14 *16. 2:15
*17. 3:2 *18. 12:13

19 ወንተ ቡልቾቶትን ኩደን
መንደረ ቶኮፍ ህንሆጄትኔ፥
ኦጉማን ነመ ኦጌሰ
ቶኮፍ ሆጄት*፤
20 ሀተኡዩ መሌ፥ ነምን ቀጄላን
ዱሮ ሁንዱማ ወንተ ጋሪ
ሆጄቱ፥
ጩቡስ ከን ህንሆጄትኔ
ለፈረ ህንጅሩ*።
21 ስአባሩ ሆጄታኬቲ
ሃሳ ኬሰ አከ ህንደጌኘት፥
ወንተ ነምን ዱበቱ
ሁንዱመሳ ያዳን ህንቀብን!
22 አትስ ስአ ባይኤ ነመ አከ አረብስቴ
ገራንኬዩ ቤከ።
*19. ፈኬ 24:5 *20. ፉር 14:3
23 አን «ወንተ ከነ ሁንዱማ
ኦጉማዳን ቆሬ
ኦጌሰ ነንተአ» ጄዴ፥ ነንያዴ፤
ገሩ ኦጉማን አነቲ እንፈጋቴ፤
24 ወንተ አከስ እዶ ፈጎ ጅሩፍ
ወንተ ባይኤ ገድ ፈጎ ተኤ፥
ኤኙቱ በርባዴ አርጉ ደንደኣ?

[25]ከናፈን አን ያደኮ ገረ ቤኩምሳት፥
ገረ ዋ ቆሩት፥
ገረ ኦጉማ በርባዱት፥
ገረ ሁንዴ ዋን ሁንዱማት፥
ገረ ደደቢ ወረ ጎዎታ ቤኩት፥
ገረ ጎዉማ
ወረ ቀልቢ ህንቀብኔ ሁበቹት
ዴብሴ።
[26]አን ወንተ ዱአ ጫላ
ሀዳኡ ነንአርጌ፤
እንስ ዱበርቲ ያድንሼ
አከ ክዮፍ ፉታሳ ተኤ፥
ሀርክሼስ አከ ፉኞ ስቢላ ተኤደ፤
ነምን ዋቀዮ ዱረት ጋሪ ተኤ
እሼ ጀላ እንበአ፤
ነምን ጬበማን ገሩ
እሼዳን እንቀበመ*።
*26. ፊኬ 5፡3-6

[27]«ኩኖ! አን ወንተ ከነ
ወልት ቀባሳ አርገቹዳፍ፥
ቶኮ ቶኮን ቆሬ አርጌረ»
ጀደ ለለብቸ።
[28]ወንተ አን በርባዳ ቱሬ
አመሌ ህንአርገትኔ፤
ነሞተ ኩመ ኪሳ
ነመ ያደ ቀጄላ ቀቡ
ቶኮ አርገዴረ፥
ገሩ እሳን ከነ ሁንዱማ ኬሰት
ዱበርቲ ያደ ቀጄላ ቀብዱ
ቶክቲሌ ህንአርገትኔ።
[29]ዋቀዮ ነመ ያደ ቀጄላ ቀቡ ኡሜ፤
ነሞትንሞ ያደ ባይኤ
ወረ ኦፊሳኒቲ ቆጼሰን
ዱካ ቡኡ እንበርባዱ፤
ኩኖ! ወንተ አን ቆሬ
ሁንዱማ ኬሰት
እሰ ከነ ዱዋን አርጌ።

ቦቆና 8
አከ እት ዋቀዮ ሆጄቱ ዶክሳት ተኡሳ

[1]ነምን ኦጌስ
ሂካ ወንተ ከና
ቤኩ ደንደኡ ጅራ?
ኦጉማን ነማ ፉለሳ እንእብሳፍ፥
ኛረሳስ እንሂካፍ።
[2]አት ዋቀዮ ዱረት ሞቲዳፍ
ዋን ከከቴፍ፥
ወንተ እን ስአበሙ አከ ጎቱ
ስንጎርሰ።
[3]ፉለ ሞቲ ዱራ አሪቲዳን
ህንአዴምን፥
እን ወንተ ጃለቴ ጎቹ
ዋን ደንደኡፍ፥
ዱቢ ህንታኔፍስ ህንዳበትን*!
[4]ሞቲን አበዳን ዋን ዱበቱፍ፥
ነምን፥ «አት ማሊፍ ከነ ጎታ?»
እቲን ጄዱ ህንጅሩ፤
[5]ነመ አበሚሳ ኤጉት
ወንት ሀማን ህንዱፉ፤
ገራን ነመ አጌሳ
ዬሮ እት ዋ ሆጄተኒፍ
አከ እት ሆጄተን ቤከ።
[6]ወንት ሀማን ነመረ ገኤ
ዮ እት ጀባቴዩ፥
ወንት ተኡ ሁንድኑ
ዬሮ እት ተኡፍ
አከ እት ተኡ ቀበ*፤
[7]ነምን ወንተ ተኡፍ ጅሩ ህንቤኩ፥
ዬሮ እን እት ተኡፍ ጅሩስ
ኤኙቱ እሰት ህሙ ደንደአ*?
[8]ነምን ሀፉር አከ ህንያኔ
አበሙ ህንደንደኡ፤
አከሱመስ ነምን ጉያ ዱአረት
ጎፍቱማ ህንቀቡ፤
አኩመ ዬሮ ሎላት
ሎልቱን ገድ ዲፈሙ
ህንደንዴኜ፥
ወንት ሀማን ወረ እሰት ቀበመን
ገድ ህንዲሱ።
*3. ፊኬ 20፡2 *6. 3፡1 *7. 10፡14

[9]አን ወንተ ከነ ሁንዱማ አርጌረ፤
ወንተ አዱ ጀለት ተኡ
ሁንዱማስ
ቆሬ ብረ ገኤረ፤
ዬሮን እን ቶኮ
ወረ ካንረት ሞኤ
እሳን ሚዱስ ጅረ።
10 ኤርገሲስ ወር ሀሞትን እዶ ቁልቁላአዳ
ገድ በአ፥ ኦል ገላ ቱረን አከ አዋለመን ነንአ
ርጌ፤ ናኖን እሳን ጀልእነ ኬሰት ሆጄቻ ቱረ
ንስ እሳን ህንያደቱ፤ ኩንስ ወንተ ዋኤ
ህንባፍኔደ፤ [11]አደብን ወረ ወንተ ሀማ ሆጄ

ተንረ ደፌ ዋን ህንጌኜፍ፥ ገራን እልማን
ነሞታ ጉቱማት ወንተ ህማ ሆጄቹት
እንጀባተ*። 12ነምን ጩበማን ስአ ድበ ህማ
ሆጄቴ በረ ዴራ ዮ ጅራቴሌ፥ ወር ዋቀዮን
ሶዳቻ ፉለሳ ዱረ ጅራተን እሰ ጫላ ጋሪት
አከ ጅረን አን ቤከ። 13ነምን ህማን ገሩ ዋቀ
ዮን ሶዳቻ ፉለሳ ዱረ ዋን ህንዴዴብኔፍ በረሳ
አከ ጋድሳ ዴሬፈቻ ህንአዴሙ*።

*11. ኢዮ 35፡15-16፤ ሚል 3፡14-15
*12-13. ፉር 37፡17-20፤ 73፡17-26፤
ፊኬ 10፡27

14 ወንት ዋኤ ህንባፍኔ ለፈረት ሆጄ
ተሙ ቶኮ ጅረ፤ እንስ፥ እሰ ወንተ ነሞተ
ቀጄሎታፍ ተኡ ወር ጀልኦትን አርገተኒ፥
እሰ ወረ ጀሎታፍ ተኡሞ ወር ቀጄሎትን
አርገተኒደ፤ ኩንስሞ ወንተ ዋኤ ህንባፍ
ኔደ*።

15 ነምን በረ ለፈረ ጅራቱት ኛቴ፥
ዱጌ፥ ገመዱረ ከን ጫሉ ቀኖን ዋን ህንጅ
ሬፍ፥ አን ገመቹ ነንጀጀ፤ ገመቹን ኩን
በረ እሰ ዋቀዮ ለፈረት አከ ነምን እት
ደደቤ ሆጄቱፍ ኬኔፍ ከነ ኬሰት እሰ ብረ
ከን ጅሩደ*። *14. 7፡15 *15. 2፡24-25

16 አን አጉማ ቆሬ በሩፍ፥ ወንተ ለፈ
ረት ሆጄተሙስ አርጉፍ ያደኮ እረ ካኤረ፤
ነምን ከነ ቆሩ በርባዱ እጅሳ ሀልከኒፍ ጉያ
ህርበ ህንአርገቱ፤ 17ኤርገሲስ አን ወንተ
ዋቀዮ አዱ ጀለት ሆጄቴ ሁንዱማ ነምን
ቶኮሌ ሁበቹ አከ ህንደንዴኜ ነንአርጌ፤
ነምን ሀመ ፌዴሌ እት ያዴ ዮ ቆሬ፥ ሂካ
ወንተ ለፈረት ተኣ ጅሩ አርገቹ ህንደን
ደኡ፤ ነምን ኦጌስ ከነ ከን ቤኩ ዮ ኦፍ
ሴኤዩ፥ ቆሬ ብረ ገኡ ህንደንደኡ*።

*16-17. 3፡11፤ 1፡13፥17፤ 2፡22-23፤
ኢሳ 55፡8-9

ቦቆና 9

ዱምን ነመ ሁንዱማ ቶክቻ ተኡሳ

1 አን ወንተ ከነ ሁንዱማ ገራት ቀበዴረ፥
ቆሬረስ፤ ነሞትን ቀጄሎትኒፍ ኦጌዩን ሆጂ
ሳኒ ወጅን ሀርከ ዋቀዮ ኬሰ ጅሩ፤ ወንት
እሳን ኤገቱ ጃለለ ተኤፍ፥ ጅበ ተኤሳ ነምን
ቤኩ ህንደንደኡ። 2ነመ ሁንዱማት እሰ ቀጄ
ላፍ እሰ ጀልኣት፥ እሰ ጋሪፍ እሰ ገዴት፥
እሰ ቋላኣፍ እሰ ቋላኣ ህንተእንት፥ እሰ ጋሪፍ
እሰ ጩበማት፥ እሰ ከኩዳን ዱቢሳ ጀቤሱፍ
እሰ ከከቹ ሶዳቱት ወንተ ቶክቾቱ ዱፈ*።

*2. 2፡14፤ ኢዮ 9፡22

3 ወንተ አዱ ጀለት ሆጄተሙ ሁንዱማ
ኬሳ እን ህማን እሰ ነሞትን ሁንድኑ ዱመ
ቶክቻ አርገተኒደ፤ ከኑመረትዩ ገራን እል
ማን ነሞታ ህምናን ጉቱደ፥ በረ ጅራተን
ሁንዱማትስ መራቱማን ገራሳኒ ኬሰ ጅረ፤
ከነ ቦዴሞ እንዱኡ*። 4ገሩ ወረ ጅራተን
ግዱ ከን ጅራቱ አብዲ ቀበ፤ ሌንጨ
ዱኤረ ሰሬ ጅሩ ወየ። *3. 8፡11-12

5ወር ጅረን አከ ዱአን ቤኩ፥
ወር ዱአን ገሩ ዋን ቶኮዩ
ህንቤከን፥
ገቲ ደደቢሳኒስ ዴብአኒ
ህንአርገተን፥
ሴናንሳኒስ ህንያደተሙ፤
6ጃለልሳኒፍ ጅብሳኒ፥
ህናፉንሳኒስ ኤጋ በዴረ፤
ወንተ አዱ ጀለት ሆጄተሙ
ሁንዱማቲስ
ስአች ቆደ ቶኮሌ ህንቀበን።

7ዋቀዮ አመ ሆጂኬ ፉረ ቶላዳን
ዋን እላሉፍ፥
ኤጋ አት ደቂ ቡዴነኬ
ገመቹዳን ኛዱ፥
ዳዲ ወይኒኬስ ገራ ቋልቋሉዳን
ዱግ*!
8ዩሮ ሁንዳስ ኡፈተ አዲ ኡፈዱ፥
መታኬስ ደዳ ኤጀርሳ ድበዱ!
*7. 2፡24-25

9በረ ጅሬኘኬ እሰ ዋኤ ህንባፍኔ ሁንዱማ
ከነ ኬሰት ሃደ መናኬ እሼ ጃለቱ ወጅን
ጅሬኘት ገመድ! አዱ ጀለት እሰ ከነት
አከ ጅራቱፍ ዋቀዮቱ ሲፍ ኬኔ፤ በረ ጅሬ
ኘኬ እሰ ዋኤ ህንባፍኔ ሁንዱማት ወንተ
አት አዱ ጀለት እት ደደብዴ ሆጄቴፍ
ቆድንኬ እሰ ከነ*። 10ወንተ ሀርከኬ ሆጄቹ
ቤኩ ሁንዱማ ሁምነኬ ጉቱዳን ሆጄዱ!
እዶ ለፈ ጀላ ለፈ ደቁፍ ጅርቱ ሰነ፥ ሆጄ
ቹን፥ እት ያደኒ ዋ ቆጼሱን፥ ቤኩምስ፥
ኦጉማንስ ህንጅሩ። *9. ፊኬ 5፡18-19

11አመስ አዱ ጀለት ዋን
ቶኮ ነንአርጌ፤
እንስ እሰ ፊገኒ
ነመ ዱረ ደርቡ ደደበን፥
ሎለኒ ሞኡ ደደበን፥
ኦጌሰ ተአኒ ቡዴነ ደበን፥
አፍቻለ ተአኒ ሶሮሙ ደደበን፥

ዋ ሆጀቹ ኡቱመ ቤከኒ
ጆጆሙ ደደበኒደ፤
እሳን ከነ ሁንዱማትስ
ዬሮን ቶከቺፍ ወንት
ቶከች እንዱፈ።
12 ነምን ዬሮ ከምት
ማል አከ እት ዱፉ
ቤኩ ህንጅሩ፤
አከ ቁርጡሞትን ከዮት ገለኒ
ቀበመንት፥
አከ ስምብሮትን
ጅጎ ጀለ ልጠኒ ቀበመንትስ፥
አከሱመ እልማን ነሞታ
ዬሮ ሀማ እሰ ድንገተ
እሳንረት ለፈ ደኡን እንቀበሙ*።
*12. 8፡8

ኦጉማን አከ ዋኤ ባፍቱ ህሙሳ

13 አመስ አን አዱ ጀለት ወንተ ኦጉማ
ጉዳ አነት ፈካቱ ቶኮ ነንአርጌ፤ 14 እንስ፥
መንደር ጥኖን ነሞትን ሙራስ ኬሰ ጅራተን
ቶኮ ቱርቴ፤ ሞቲ ጉዳን ቶኮ ዱፌ ሎለ እት
ካሴ እሼ መርሴ፥ ወንተ እቲን መሰራሼ ያበ
ንስ ጉድሴ ናኔሴ እት እንእጃሬ። 15 ነምን
ህዬስ አች ኬሰ ጅራቱ ቶኮሞ ኦጉማሳቲን
መንደረቲ በዲሰ እንአልቾ ቱሬ፥ ገሩ ነምች
ህዬስ ኩን አች አከ ጅሩ ነምን ቶኮሌ ህንያደ
ትኔ፤ 16 ከናፈን፥ «ኦጉማን ጀብነረ
እንጫልት» ጀዴ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ነምች
ኩን ህዬሰ ዋን ተኤፍ፥ ኦጉማንሳ እንቱፈ
ተሜ፥ ዱቢሳስ ነምን ደገኡ ህንቱሬ*።
*16. ፈኬ 24፡5

17 እሰ ነምን ብየ ሞኡ
ጎዎተ ግዱ ዻበቴ እዩ
ደጌፈቹ መና፥
ዱቢ ኦጌሶታ ገቢት
ደጌፈቹ ወየ፤
18 ኦጉማን ምአ ወራናረ ጫልት፥
ገሩ ነምን ጩበማን ቶከች
ወንተ ገጋሪ ባይኤ እንበሌሰ።

ቦቆና 10

ዋኤ ኦጉማፍ ጎዉማ ዱበቹሳ

1 ትቲስ ኡርጎፍቱ ድበታ
ኬሰት ዮ ዱቴ
ፎሊሳ አከ በሌስቱ፥
አከሱመ ጎዉማን ጥኖንሼ
ኦጉማፍ ኡልፍነ ነማ
እንበሌስት፤
2 ያድን ነመ ኦጌሳ ከራ ቀጄላረ
እሰ እንቡሰ፥
ያድን ነመ ጎዋ ገሩ
ከራራ እሰ እንካችሰ*፤
3 ነምን ጎዋን ከራረ ዮሙ አዴሙዩ
ዋ ሁበቹ ህንደንደኡ፥
ጎዋ ተኡሳሰ ገሩመ አዴሙት
ኦፍረት እንቤክሰሰ።
4 ነምን ሰረት ጎፍቱማ ቀቡ
ዮ ሰት ዴከሜ፥
ደፍቴ እዶ ሆጂኬቲቲ
ህንአዴምን!
ጩሉመ ጀቹን
ጩቡ ባይኤ ሀምብሱ
እንደንደአ። *2. 2፡13-14

5 ወንተ ሀማ አን አዱ ጀለት
አርጌ ኬሳ
እን ቶኮ እረ-ደደርበ እሰ
ወረ ብየ ሞአን ብረት ተኡደ።
6 ጎዎታፍ እዶ ጉዳ ኡልፍነ-ቀቤሰቱ
ኬነመ፥
በዻዶትን ባይኤንሞ እዶ
ገረ ገዲ እንታኡ፤
7 ገርቦትን ፈርዻን ኡቱ አዴመኒ፥
ቡልቾቶትን ብያሞ አከ ገርቦታ
ለፈ ኡቱ አዴመኒ አን አርጌረ*።
*5-7. ፈኬ 30፡21-23

8 ነምን ቦለ ነማፍ ቆቱ
ኦፉመሳቲ ኬሰት እንኩፈ፤
ነመ ኬኘን ዲጉ ቦፍን እንእደ*፤
9 ነመ ደጋ ያሱ፥ ደጋን እንሚደ፤
ነመ ሙከ ፈለጡ፥
ሙከት እንሚደ።
*8. ፋር 7፡15፤ ፈኬ 26፡27

10 ቆቶን ዶሜ ዮ ቀረሙ ደባቴ፥
ሁምነ ባይኤ እንፍጠ፤
ኦጉማን ገሩ ሆጂ ነማፍ
እንህሰቺሰ።
11 ቦፍን ኡቱ ህንደዌፈምን
ዮ ነመ እዴ፥
ነምች እን ቦፈ ደዌሱ ቡአ
ህንአርገቱ*። *11. ፋር 58፡4-5

12 ዱቢን አፉን ነመ ኦጌሳ ኬሳ በኡ፥
ነመት እንቶለ፤

ነምን ጎዋን ገሩ፥
አረቡመሳቲን እፍ እንበሌስ።
13 ጎዉማዳን ዱቢሳ እንጀልቀበ፥
ዱምን ዱቢሳቲስ ሀምናፍ
መራቱማደ፤
14 ነምን ጎዋን ዱቢ እንባይእስ፥
ወንተ ተኡፍ ጅሩ
ነምን ቶኮሌ ቤኩ ሀንደንደኡ፤
ኤርገ እን ዱኤ
ወንተ ተኡፍ ጅሩ
ኤኙቱ እስት ሀሙ ደንደአሬ*?
*14. 5:2፤ 8:7

15 ነምን ጎዋን፥
ከራ ገረ መንደራት እሰ ጌሱሌ
ዋን ሀንቤክኔፍ፥
ሆጂንሳ እሱመ እንደደብሲስ።
16 ያ ብየ ሙጫን ስረት ሞኡ፥
ያ ብየ አንገፎትንኬ
ገነማን ኛታፍ ዱጋቲት ድአተኒ
ሲፍ ወዮ*!
17 ያ ብየ ሞቲንኬ ነመ ገአ ተኤፍ፥
አንገፎትንኬ መቺዳፍ
ኡቱ ሀንተእን
እቲን ጀብነ አርገቹዳፍ
ዬሮት ኛተኒ ዱገኒ፥ ገመድ!
*16. ኢሳ 3:4፤ 5:11

18 ድባኡማን መነ እንዱፍስ፥
ሀርከ ደቻፈተኒ ታኡንስ
መነ እንድምእሲስ፤
19 ኛትን ነመ ገመድቺሱፍ
እንሆጂተመ፤
ዳዲን ወይኒስ
ጅሬኛ አከ ነመት ቶሉ እንጎደ፤
ሆሪን ገሩ ወንተ ሁንዱማ
ነማፍ እንሆጂተ።

20 ገራኬ ኬስትሌ ሞቲ፥
እዶ ጪስቻኬትስ
ሶሬሶተ ሀንአባርን!
ስምብር ቅሌንስ ኬስ በለልኡ
ሰገልቸ ፉዴ እንአዴመ፥
ወንት ባልኤዳን ከኡስ
ዱብቾ እንሀመ።

ቦቆና 11
ወንት ስእቾ ተኡፍ ጅሩ
አከ ሀንቤከምኔ ሀሙሳ

1 በረ ባይኤ ቦዴ ዴብቴ ዋን አርገ
ቱፍ፥
ምዳንኬ ብሻንረ ጩስሲ
ነመ ብየ ፈጎ ጅሩን ገእ!
2 ወንት ሀማን አተሚ
ለፈረት አከ ዱፉ
ዋን ሀንቤክኔፍ፥
ነመ ቶርባፍ ዮኪስ ሰዴቲፍ
እሰ ሀር!

3 ቦካን ዱሜስ ኬስ ዮሙ ጉቱ
ለፈረት እንሮበ፤
ሙከት ገረ ምርጋት ዮኪስ
ገረ ብታት ዮ ጅጌ፥
እዶዱመ እት ጅጌ ሰነ እንጪስ።
4 ነምን ዬሮ ሁንዱማ ቅሌንስ
ጋሪ ኤገቱ
ሰኘ ፈጫሱ ሀንደንደኡ፤
ነምን ዬሮ ሁንዱማ
ገረ ዱሜሳ እላሉስ
ምዳንሳ መከረቹ ሀንደንደኡ።

5 ከራ ቅሌንስ እረ አዴሙ
ዮኪስ ገደሜስ ኬሰት
ባናን አተምት ሙጫ አከ ተኡ
አኩመ ቤኩ ሀንደንዴኘ፥
አከሱመ ዋቀዮ
እን ዋን ሁንዱማ ሆጂቱ
ከን ጎዱ ቤኩ ሀንደንዴሱ*።
6 ዋን አት ፈጫፍቴ ኬሳ
እን ከም አከ ቶሉ
ዋን ሀንቤክኔፍ፥
ሰኘ ምዳኒኬ ገነማን ፈጫስ፥
ገልገለስ ሀርከኬ ፈጫሱቲ
ሀንቦቆትን!
እን ኩን ዮኪስ እን ሱን
ዮኪስሞ ለቾኑ እንቶሉ ተእ።
*5. 8:16-17፤ ዮሀ 3:8

ነሞታፍ ጎርስ ኬኑሳ

7 እፍን በኤስ፥
አዱ እላሉንስ እጀት እንቶለ፤
8 ነምን በረ እት ጅራቱ ሁንዱማት
ሀገመዱ!
ገሩ በር ዱከና ባይአቹፍ

አከ ጅሩ ሀያደቱ!
ወንት ዱፉ ሁንድኑ
ዋኤ ህንባሱ።
9ያ ደርገጌሳ፥ ደርገጉማኬት
ገመድ!
በረ ደርገጉማኬትስ
ገራንኬ ሀገመዱ፥
ገረ ያድንኬ ስጌሱት አዴም፥
ወንተ እጅኬ አርጉ ዱካስ ቡእ!
ገሩ ዋቀዮ ወንተ ከነ ሁንዱማፍ
ገረ ፍርዲት አከ ስድኤሱ ቤክ*!
10ሙጨማኒፍ ደርገጉማን
ዋን ደርበኒፍ፥
ያዶን ስራ ሀፈጋቱ፥
ደግነኬ ኬሳስ ድቤን ሀበዱ!
*9. 2፡24-25

ቦቆና 12

ዬሮ ደርገጉማት ኡማ ኦፊ አከ ያደተን ጎርሱሳ

1በር ሀማን ኡቱ ህንዱፍን፥
ወጎትን አት፥ «አነት ህንቶለን»
እቲን ጄቱስ ኡቱ ህንድአትን፥
በረ ደርገጉማኬት
ኡማኬ ያደዱ!
2አዱን፥ እፍን፥ ጂን፥
ኡርጂንስ ኡቱ ህንዱከናእን፥
ቦካ ቦዴዳንስ ዱሜስ
ኡቱ ህንዱፍን፥
ኡማኬ ያደዱ!
3ዬሮ ሰነት ሀርክኬ
ወር ስኤጋ ቱረን፥
ሚለንኬ ወር ጭጭሞንስ
እንሆለቱ፤
እልካንኬ ዋን ሙራሰተኒፍ
ኛቹ እንደደቡ፥
እጅኬ እን እላላ ቱሬስ
እንድምምሳአ፤
4ዮሙስ ጉርኬ ለማን
ደገኡ እንደደቡ፥
እልካንኬቲን ዮሙ ዋ ኛቱስ
ሰገሌንሳ ህንደገአሙ፥
ነሞትን ዬሮ ስምብር ወጩት
እንከኡ፥
ሰገሌን ፉርፈናሳኒ ገሩ
ስት ህንደገአሙ።
5ዮሙስ አት እራን ኦሌ አዴሙ፥
ከራረት ወንተ ስት ቡኡስ
እንሶዳተ፤
ርፌንስ መታኬቲ
አከ ደራራ መተ-ቦኬ እንተአ፥
ጫሮንኬ አከ ከን ቆሮጵሳ
እንደደቾአ፤
ከጇላንኬስ እንሀዶደ፤
ከነ ቦዴ እዶ ቦቆና በረበራ
እንደቅጠ፥
ወር ሲፍ ቦአንስ ከራረ አሲፍ
አቾ እንያኡ።
6ከናፍስ ቡአ ደግነኬቲ ኬሳ
ወንት አከ ፎአ ሜቲራ ሆጄተሜ
ኡቱ ህንጭትን፥
እን አከ ሀርኬ ወርቂራ ሆጄተሜ
ኡቱ ህንጨብን፥
ወንት አከ ጎምቦ፥
ቡርቃ ብሻኒ ብረት ኡቱ
ህንሁራእን፥
እን አከ ጌንጎ እቲን
ብሻን ቦላ ወራበንስ
ኡቱ ህንጨብን ኡማኬ ያደዱ!
7ብዮን ገረ ብዮ
እሰ እራ ዱፌት ዴብኡን፥
ሀፉርሞ ገረ ዋቀዮ
እሰ እሰ ኬኔት
ዴብኡን ህንሀፉ*።
8ለለብቾ፥ «ወንት ሁንድኑ
ዋኤ ህንባሱ!
ዱጉማን ዋኤ ህንባሱ፥
ዋኤ ህንባሱ» ጂዴ*።
*7. 3፡20-21፤ ኡመ 3፡19 *8. 1፡2

ጀጀሙ ሆጂ ለለብቻ

9 ለለብቾ አጉማ ከን ቀቡ ዱዋ ኡቱ
ህንተእን፥ ዋን ኦፊ ቤኩ ሰበ እንበርሲሴ፤
እን ፈኬኘ ባይኤ እት ያዴ፥ ቆሬ፥ ተሬ
ገልቼ እንቆጲሴ፤ 10እን ዱቢ ነመ ገመድ
ቺሱ ወልት ቀቤ፥ ዱቢ ቀጂላ፥ ዱቢ
ዱጋስ እንጫፌ።
11 ዱቢን ወረ ኦጌሳ አከ ኡሌ እሰ ትከ
ስቱ ብራ አርገተኒ እቲን ሆሪ ኦፈኒት፤
ጀቾሳኒ እን ፉናነሜ ወልት ቀበሜ፥ አከ
ምስማረ ተሬት ጭንቃርፈሜት።
12 ያ እልመኮ፥ ከነረትስ ጎርሰ ከነት
አኔ ጅሩ ፉደዱ! መጫፎተ ጫፉ ባይእ

ሱን ዱመ ህንቀቡ፥ መጫፈ ቆሩ ባይእሱ
ንስ ነመ እንደደብሲስ።
13 ዋቀዮን ሶዳዱ፥ አቦሚሳስ ኤግ!
ኩን ነመ ሁንዱማራ
እንበርባደመ፤
ጡሙር ዱቢ ደጌኜ
ከነ ሁንዱማስ እሰ ከነ* ።
14 ዋቀዮ፥ ሆጂ ሁንዱማ፥ ጋሪ ተኡስ ሀማ
ተኡስ ወንተ ዶክሳት ሆጄተሙ ሁንዱማፍ
ፍርዲ እንኬነ* ።

*13. 3፡14፤ 7፡18፤ ኬሰ 4፡10፤ 6፡2
*14. ሮማ 2፡16፤ 2ቆሮ 5፡10

መጫፈ ዌዱ፥
ዌዱ ጫሉ

ቦቆና 1

1 ኩን ዌዱ ሶሎሞን እሰ ዌዱ
ሁንዱማረ ጫሉደ*፤

እሼን ዱርባ፥

2 «ጃለልኬ ዳዲ ወይኒረ
ዋን ጫሉፍ፥
አፉንኮ ኬሰ ነዱንገዱ*!
3 ፎሊን ኡርጎፍቱ ድበታኬ
ነመት ቶለ፥
መቃንኬ ደአሙንስ
አከ ኡርጎፍቱ ደንገለኤት፥
ከናፉ ዱርቦትን ስጃለቱ*፤
4 ነፉደዱ ሶክ! ደፍኔ እንፊግነ!
ገረ ዲንቀኬት ነጌስ ያ ሞቲ!
ኑእ ዱርቦትን ስት እንገመድነ፥
እንእልልችነስ፤
ጃለለኬስ ዳዲ ወይኒ ጫላ
እንጀጀትነ፤
ዱርቦትን ሁንድኑ
ዱጉመ ስጃለቱ* ።

*1. 1ሞቶ 4፡32 *2. 1፡4፤ 4፡10
*3. 1፡12 *4. 1፡2

5 «አን ጉራቲ ዮን ተኤዩ
ሚደግዱደ፤
ያ እንተሎተ ዩሩሳሌም፥
ያ ወረ አከ ጎዶ ቄዳር፥
ያ ወረ አከ ጎልጋ ሶሎሞንስ!
6 አን ጉራቲ ዋነን ተኤፍ፥
አዱን ዋን ነጉራቼሴፍስ
እጀ አነት ህንባስና!
አቦሎትንኮ አነት ዴከመኒ፥
እዶ ዳባ ወይኒሳኒ ነኤግስፈተን፤
እዶ ዳባ ወይኒኮቲ ገሩ
አን ህንኤገትኔ፤
7 ያ እሰ ገራንኮ ጃለቱ!
ቡሻዩኬ ኤሰ ትክፈታ?
ዋሬትስ ኤሰ ቦቆቺፍታ?
አን ማሊፈን ከረ ቡሻዩ
ፍሮተኬ ብረ
አሲፍ አች ጆራ?» ጄቴ።

ደርገጌስች፥

8 «ያ እሼ ዱርቦተ ሁንዱማረ
ሚደግዱ!
አት አፊኬቲ ህንቤክቱ ዮ ተኤ፥
ቡሻዩ ፉነ ደኢ አዴም!
እልሞሌኬስ
ጎዶ ወረ ትክሶታ ብረ
ዴድችፈዱ!
9 ያ ህርዩኮ፥ አት አከ ፈርደ
እሼ ኮንኮላታ ፈረአን
ሀርከፍቱት፤
10 መዲንኬ አመርቲ ጉራቲዳን፥
ሞርምኬስ ድረተ ወርቄቲን
እንሚደግፈሜ፤
11 ድረተ ወርቄ ሲፍ እንቶልችነ፥
ጉሮ ሜቲስ እት እንረራፍነ»
ጄዴ።

እሼን ዱርባ፥

12 «ዩሮ ሞቲን ማዲት ታኡ፥
ኡርጎፍቱን ናርዶስ
አነራ እሰት እንኡርጋአ*፤

13 ጃለሌንኮ አከ ቆዳ ቁምቢት፥
እን ሀርመኮ ግዱ እንቦቆተ፤
14 ጃለሌንኮ አናፍ አከ ደራራ
ኡርጋኡት፥
አከ እዶ ዻባ ወይኒ
መንደረ ኤን-ጌዲ ኬሳትስ»
ጀቴ።
*12. 1:3

ደርገጌስች፥
15 «ያ ሀርዶኮ፥ ኩኖ
አት ሚደግዱደ፥
አት ባይኤ ሚደግዱደ!
እጅኬስ አከ እጀ ጉጌ ኩሌደ»
ጀዴ።

እሼን ዱርባ፥
16 «ያ ምቹኮ፥
አትስ ባይኤ ሚደጋደ!
አት ዱጉመ ነመ እንመረርተ፥
መርግ ለልሳንስ እዶ
ጪስቾኬኛት።
17 ኡቱባን መነኬኛ ሙከ ጋትራት፥
ቅናጢንሳስ ሙከ ኤጀርሳት»
እንጀት።

ቦቆና 2

1 እሼን፥ «አን አርፋሴ ሻሮን፥
ደራራ ደቻ ኬሳትስ» ጀቴ።

ደርገጌስች፥
2 «ሀርዶንኮ ዱርቦተ ግዱት፥
አከ ደራራ ቆራቲ ኬሰ ጅሩት»
ጀዴ።

እሼን ዱርባ፥
3 «ምቹንኮ ደርገንተ ግዱት
አከ ሙከ ሁዳ ሙኬቲ ጫካ
ግዱ ዻበቱት፤
ጋድሰሳ ጀለ ታኡን አነት እንቶለ፥
እጅሳስ አፉንኮት እንምኣአ።
4 ምቹንኮ ገረ መን ጭዳት ነጌሴ፥
ምልክትን ጃለሌሳ
ተኡኮ ሙልእሱ
አነረ ጅረ።
5 ዮሙ ጃለል ነዱኩብሰቺሱ፥
ያ ጀረነነ፥ እጀ ወይኒቲን ነሶራ፥
እጀ ሙከ ሁዳቲንስ ነጀቤሳ!
6 ሀርከሳ እን ብታ መታኮ ጀለ ጅረ፥
ሀርከሳ እን ምርጋሞ ነአመተ*።
7 ያ እንተሎተ ዬሩሳሌም፥
ምቹኮ እሰ አከ ኩሩዺ ዮኪስ
አከ ቦሮፈ ጫካ፥
ሀመ እን ኦፊን ከኡት
ሀንደመቅስና» ጀቴ*።
*6. 8:3 *7. 3:5፤ 8:4

እሼን ዱርባ፥
8 «ኩን ሰገሌ ምቹኮቲት!
ኩኖ፥ እን ቱሎተረ
እንኡኡታለ፥
ጋሮተረስ እንካተ፤
9 ምቹንኮ አከ ኩሩዺት፥
አከ እልሞ ቦሶኡትስ፤
እላ! እን ኬላ መነኬኛ
ዱበ እንእጃጀ፥
ቃወ ኬላት መጠኔ፥
ከራ ቃወ መና እንእላለ።

10 «ምቹንኮ ዴብሴ አነት እንዱበቴ፤
‹ያ ሀርዶኮ፥ ሚደግዱኮ!
ከኢ ነብረ ኮቱ!

ደርገጌስች፥
11 ኩኖ፥ አመ ገን ደርቤረ፥
ቦካን ጫሜረ፥ ሶኬረስ፤
12 ደራራን በኬ ኬሰት አርገሜረ፥
ዬሮን ዌዱስ ገኤረ፥
ሰገሌን ጉጌስ ብየኬኘ ኬሰት
ደገአሜረ፤
13 ሙከት ሀርቡ
እጀ ጎደቹ ጀልቀቤረ፥
ሙከት ወይኒስ ደራሬ
ኡርጋኤረ፥
ያ ሀርዶኮ፥ ሚደግዱኮ፥
ከኢ ነብረ ኮቱ!› ናንጀዴ።

14 «እን፥ ‹ያ ጉጌኮ እሼ
ሆልቀ ደጋ ኬሳ፥
ያ እሼ ዶከሳ ቦዋ ኬሳ፥
ፉለኬ ነአርግሲስ፥
ሰገሌኬስ ነደጌሰስ!
ሰገሌንኬ አነት እንቶለ፥
ፉልኬስ አነት እንሚደገ›
ጀደ» ጀቴ።

15 ሀርዮትንሼሞ፥
«ዋንጎታፍ እልማን ዋንጎታ
ወረ ወይኒኬኘ እሰ ደራራ
ኑዱራ በሌሰን ቀብ!» ጀደን።

እሼን ዱርባ፣
16 «ጃለሌንኮ ከንኮት፣
አንስ ከን ጃለሌኮቲት፤
እን ደራራ ኬሰ ሆሪሳ እንትክሰ* ፤
17 ያ ጃለሌኮ! ኡቱ ቦሩን
ህንበቀቅን፣
አዱንስ ኡቱ ህንበእን፣
አከ ኩሩጴ ፊጊ ኮቱ፣
አከ እልሞ ቦሶኑስ ፎቶቃ ጋራራ
ኡታሊ ነብረ ገእ* !

*16. 6፡3 *17. 8፡14

ቦቆና 3

1 «እሰ ገራንኮ ጃለቱ
ሀልከን ጉቱ ስሬኮረ ነንበርባዴ፣
በርባዴስ እሰ ህንአርገትኔ፤
[አን እሰ ነንዋሜ፣
እንስ ነጃላ ህንኦዋትኔ]
2 አን ከኤ መንደረ ኬሰ፣
ከራረ፣ ወል ገኢ ከራረ
ናነኤ እሰ ነንበርባደ፤
እሰ ገራንኮ ጃለቱ ሰነስ ነንበርባዴ፣
ገሩ እሰ ህንአርገትኔ።
3 ወር መንደረ ኤገን፣
ኡቱ አሲፍ አች አዴመኒ ነአርገን፤
አንሞ፣ ‹እሰ ገራንኮ ጃለቱ
አርግተኒቱ?›
ጂዴ ነንጋፈዴ* ፤
4 ኤርገን ጥኖ እሳን ብረ ደርቤሞ፣
እሰ ገራንኮ ጃለቱ ሰነ አርገዴ፣
እሰ ነንቀበዴ፣
ገድስ እሰ ህንዲፍኔ፤
ገረ መነ ሃደኮት፣
ገረ ኩታ መነ ሃደኮ
እሼ ነዴሴትስ
ነንገልፈዴ* ።

*3. 5፡7 *4. 8፡2

5 «ያ እንተሎተ ዩሩሳሌም፣
ጃለሌኮ እሰ አከ ኩሩጴ
ዮኪስ አከ ቦሮፈ ጫካ፣
ሀመ እን ኦፊን ከኡት
ህንደመቅስና* !

*5. 2፡7

6 «እን ለፈ ኦና ኬሳ
አከ ኡቱባ ኣራት
ኦል በኣ ጅሩ፣
እን ፎሊንሳ አከ ቁምቢፍ እጣነ፣
እሰ ነጋዴን ኡርጎፍቱ ሁንዱማራ
ወሊን መክቴ ሆጂቴ ኩን ኤኙ* ?
7 እላ፣ ቴሶ ሶሎሞን፣
ሁምነ-ቀቤዩ እስራኤል
ኬሳ ጃተምን
እት ናነአኒ ጅሩ፤
8 ሁንዱምትሳኒ ብላ ባቱ፣
ሎላፍ ከን ቆጴፈመኒደ፤
ሰበቢ ብርአ ሀልከኒቲፍስ፣
ብላሳኒ ጉዴደረ ካአተኒ ታኡ።
9 ሶሎሞን ሞትች ሙከ ሊባኖንራ
ስሬ ጎልጋ ቀቡ
ከን እቲን እሰ ባተን እንሆጂቺፈቴ።
10 ሚል ስሬ ሰና ሜቲራ፣
እርኮንሳ ወርቄራ፣
እዶን ታኡምሳ
ኡፈተ ዲልጌራ ሆጂተሜ፤
ግዱሳ እንተሎተ ዩሩሳሌምቱ
በሬድቼ ሆጂቴፍ።
11 ያ እንተሎተ ዩሩሳሌም፣
ደቃቲ ጎንፎ ሶሎሞን ሞትቻ፣
እሰ ሃትሳ ጉያ ፉደሳቲ፣
ጉያ ገራንሳ ገመዴትስ
እሳፍ ኬንቴ እላላ!» ጂቴ።

*6. 8፡5

ቦቆና 4

ደርገጌስች፣
1 «ኩኖ አት ሚደግዱደ ያ ህርዩኮ!
አት ሚደግዱደ፣
እጅኬስ አከ እጂ ጉጌ ኩሌደ፣
እንስ ሻሺ አት ሀጉገቱ
ኬሳን እንሙልአተ፤
ርፌንስ መታኬ
ከረ ሬኦተ ቱሉ ጊልኣድራ
ገድ ያአኒ ፈካተ፤
2 እልካንኬ አከ ሆሎተ
ዮሙ ርፌንስሳኒ ሙረሙ
ደግንሳኒ ድቀሜ ብሻን
ኬሳ በአኒት፤
ሆሎትን ኩን ሁንድኑ
ለኩ ደሉ መሌ፣
እሳን ኬሰ መሴን
ቶኮሌ ህንጅሩ።
3 ህዲንኬ ፎኣ ብልዲማ ፈካተ፣
ሃሳንኬ ነመት ቶለ፣
መዲንኬ ሩማኒ ፈካተ፣
እንስ ሻሺ አት ሀጉገቱ
ኬሳን እንሙልአተ* ፤
4 ሞርምኬ ርቃ ዳዊት፣

እሰ ጋቸን ጉርጉዳን ኩምን
ቶኮ ፥
ጋቸን ወረ ጎቶታ ሁንድኑስ
እት ረራፈመን ፈካተ፤
5 ሀርምኬ ለቾኑ እልሞሌ ኩሩጼ ፥
እልሞሌ ኩሩጼ ወረ ለኩ ፥
ወረ ደራራ ኬሰ ዴደን ፈካቱ* ።
6 አን ኡቱ ቦሩን ሀንበቀቅን ፥
አዱንስ ኡቱ ሀንበእን ፥
ገረ ቱሉ ቁምቢን እረት ብቅሉ ፥
ገረ ጋረ እጣናስ ነንደቀ ።
7 ያ ሀርዬኮ ፥ አት ጉቱማዱመት
ሚደግዱደ ፥
ሙዳ ቶኮሌ ሀንቀብዱ ።
*1-3. 6:5-7 *5. 7:4፤ ፊኬ 5:19

8 «ያ ካድመኮ ፥
ሊባኖኒ ከኢ ነብረ ኮቱ !
ሊባኖኒ ከኢ ነብረ ገእ !
ሮጌ ቱሉ አማናራ ፥
ሮጌ ቱሉ ሲንአሪፍ ሄርሞንራ ፥
እዶ ቦል ሌንጮታ ጅሩ ፥
ቱሎተ ቄረንሳራስ ገድ ቡእ !
9 ያ አቦሌቲኮ ፥ ካድመኮ !
አት ምልኡ ቶክቻን ፥
ድረተ ሞርመኬቲንስ
ለጼ ነጮርቴ፤
10 ያ አቦሌቲኮ ፥ ካድመኮ ፥
ጃለልኬ አተም ነመ ገመድቺሰ !
ዳዲ ወይኒ ጫላ ነመት ቶለ ፥
ፎሊን ኡርጎፍቱ ድበታኬስ
ኡርጎፍቱ ሁንዱማረ ጫለ*፤
11 ያ ካድመኮ ፥
ሀዲንኬ አከ ዳበ ደማ
ነዲ ጮጮብሰ ፥
አረበኬ ጀላስ ደማፍ አነንቱ ያአ ፥
ፎሊን ኡፈተኬስ
አከ ፎሊ ሊባኖን ። *10. 1:2

12 «ያ አቦሌቲኮ ፥ ካድመኮ ፥
አት አከ እዶ ዳባፍ
አከ ለገ ደላዳን ጩፈሜት ፥
አከ ቡርቃ ጩፉንሳ
መለቴፈሜትስ፤
13 አት አከ እዶ ዳባ ሩማኒት ፥
ሙክት እጆ ጋሪ ጎደቱ ፥
ደራራን ኡርጋኡፍ
ብቅልቱን ናርዶስ
አች ኬሰ ጅሩ ።
14 ናርዶስ ፥ ብቅልቱን ኡርጎፍቱ ፥
ሙክት ኡርጋኡ ፥ ቀረፋን ፥
ሙክት እጣና ፥
ሙክት ቁምቢ ፥ ሙክት ሰብሪ ፥
ኡርጎፍቱን ሁንዱማረ ጫሉስ
አች ኬሰ ጅረ፤
15 አት አከ ቡርቃ እዶ ዳባ ጅሩፍ
ቦለ ብሻን ተሊል ኬሳ ያኡ ፥
አከ ብሻን ሊባኖኒ
ገድ ያኡትስ» ጂዴ ።

እሼን ዱርባ ፥
16 «ያ ቅሌንሰ ገረ ብታ ደመቅ !
ያ ቅሌንሰ ገረ ምርጋ ኮቱ !
እዶ ዳባኮት ቅሌንሰእ ፥
ፎሊን ኡርጎፍቱሳ በኬት ሀበኡ !
ምቹንኮ እዶ ዳባሳ ዱፌ ፥
እጆ ሙኬቲሳ እሰ ጋሪ
ሀኛቱ !» ጂቴ ።

ቦቆና 5

ደርገጌስቾ ፥
1 «ያ አቦሌቲኮ ፥ ካድመኮ !
አን ገረ እዶ ዳባኮቲ ዱፌረ ፥
ቁምቢኮፍ ኡርጎፍቱኮ
ወልት ቀበዴረ ፥
ነዲ ዳበ-ደማኮቲ ኛዴረ ፥
ዳዲ ወይኒኮፍ አነንኮ ዱጌረ፤
ያ ፍሮተኮ ፥ ጃለተሞኮ ፥ ኛዳ ፥
ሀመ ቁፍተንትስ ዱጋ !» ጂዴ ።

እሼን ዱርባ ፥
2 «አን ረፌረ ፥
ያድንኮ ገሩ ሀንረፍኔ ፥
ሰገሌን ሀርዬኮቲ እንደገአመ ፥
እን በልበለ እንሩኩተ ፥
‹በልበለ አናፍ በን !
ያ አቦሌቲኮ ፥ ያ ምቹኮ ፥
ያ ኩሌ አከ ጉጌኮ
ያ እሼ ሙዳ ሀንቀብኔ !
መታኮ ፍጤንስ ጂሴረ ፥
ርፌንሰ መታኮስ
ቲፉን ሀልከኒ ቶርቶርሴረ›
እንጂደ ።

3 አንሞ፥ ‹አኖ ኡፈተኮ አፍራ ባሴረ
አተምተን ዴብሴ ኡፈደሬ?
አኖ ሚለኮ ድቀዴረ፥
አተምተን ዴብሴ
ለፈ እቲን ኤጀዴ ጡሬሰሬ?›
ነንጀደ።
4 ዮሙ ምቼንኮ ከራ ቃዋ
ሀርከሳ አል ልጭሲፈቴ፥
ለጼንኮ እንደአቴ፤
5 አን ምቼኮፍ በልበለ በኑዳፍ ከኤ፥
ሀርከኮቲን ቀበኖ በልበላ
ዮሙን ቀቤ፥
ቁምቢን ብሻኒ ቁበ ሀርከኮራ
ቀበኖ ሰነረት እንጮጮጇ።
6 አን ምቼኮፍ በልበለ ዮሙን በኔ፥
እን ዱርሌ ዴብኤ ሶኬ፤
ዮሙ እን ዱበቴ
ያድንኮ እሰ ብረ ገኤ ቱሬ፤
ሀተኡዩ መሌ፥ አን እሰ
ነንበርባዴ፥
ገሩ እሰ ህንአርገትኔ፤
አን እሰ ነንዋሜ፥
ገሩ እን ነጀላ ህንአዋትኔ።
7 ኤግዶትን ወር ናነአኒ መንደረ ኤገን
ነአርገኒ ሬበኒ ነመዴሰን፤
ኤግዶትን ኪላ ሱን
ኡፈተኮ አነራ ፉደተን* ፤
8 ያ እንተሎተ ዩሩሳሌም፥
ምቼኮ ዮሙ አርግተን
ማል እት ህምቱ?
ጃለል ነዱኩብሰቿሱሳ
እሰት አከ ህምተን
አናፍ ከከዳ!» ጀቴ። *7·3:3

9 ሀርዮትንሼሞ፥
«ምቼንኬ ምቼ ወረ ካኒረ
ማል ጫላ?
ያ እሼ ዱበርቶተ ሁንዱማ ኪሳ
ባይኤ ሚደግዱ?
ምቼንኬ ከን ወረ ካኒረ ማል ጫላዩ
አት አከስ ኑከክሲፍታ?»
ጀደን።

እሼን ዱርባ፥
10 «ምቼንኮ ዲማ በርበዳደ፥
ነሞተ ኩመ ኩደን ኬሰትዩ
እንሙልአተ፤
11 ቡቄን መታሳ ወርቂ ቁላአ ፈካተ፥
ርፌንስ መታሳ
እን ገድ ጅጋን ጉራቸ
አከ ቁሩት፤
12 እጅሳ ኩሌ አከ ጉጌ
ለገ ብሻኒ ቡኬ ቴሱ፥
እሼ ናኖን አገርቱ እጀሼቲ
አከ አነኒ አዳቱት፤
13 መዲንሳ አከ መደቢ
ብቅልቱን ኡርጎፍቱ ሁንድኑ
እረት ጉድፈሙት፥
ህዲንሳ አከ ደራራ
እሰ ቁምቢ ጮጮብሱት፤
14 ሀርከሳ ቡቱጂ ወርቂ ፈካተ፥
ደጋ ገት-ጀቤሰ
ብፈ መርጋ ቀቡንስ
ሚደግፈሜረ፤
ደግንሳ አከ እልከ አርባ
እሰ ሰፊሮስ እት ኡፍፈሚ
እንጨለቅሰ፤
15 ሚልሳ ኡቱባ ደጋ ወርቂ ቁላአረ
ዳበቱ ፈካተ፤
እን ሱረ-ቀቤሰ
አከ ቱሉ ሊባኖኒፍ
አከ ሙከ ጋትራ
እሰ ሁንዱማ ጫሉት፤
16 አፉንሳ ዱንገናት ባይኤ ምአአደ፥
እን ከራ ሁንዳ ነመ እንመረረ፤
ያ እንተሎተ ዩሩሳሌም፥
ኩኖ እሰ ከነ ምቼንኮ፥
እሰ ከነ ፍርኮ» ጀቴ።

ቦቆና 6

1 ሀርዮትንሼ፥
«ያ እሼ ዱበርቶተ ሁንዱማ ኪሳ
ባይኤ ሚደግዱ!
ምቼንኬ ኤሰ ደቄ?
ከራ ከምረስ በኤ?
ሜ ከእ፥ ኑእስ ሲወጅን ደቅኔ
እሰ እንበርባድነ!» ጀደን።

እሼን ዱርባ፥
2 «ምቼንኮ ገረ እዶ ዳባሳቲት
ገድ ቡኤ፥
ገረ መደቢ ብቅልቱን ኡርጎፍቱ
እረት ጉድፈሙ ደቄ፤
እን ሆሪሳ አቾ እንትክሰ፥
ደራራስ እንጭረተ።

3 ምቹንኮ ከንኮት፥
አንስ ከን ምቹኮቲት፤
እን ደራራ ኬሰ ሆሪሳ እንትክሰ»
ጂቴ* ።
*3. 2:16

ደርገጌስች፥
4 «ያ ህርዩኮ፥
አት አከ ቲርዛ ሚደግዱደ፥
አከ መንደረ ዩሩሳሌም
ነመ እንመረርተ፥
አከ ሎልቶተ ፋጂ ባተኒስ
ነመ እንሶዳችፍተ* ፤
5 አከ እን አነ ህንሀወትኔት፥
እጀኬ አነራ ቡቅስ!
ርፌንስ መታኬ ሬአተ
ቱሉ ጊልአድራ
ገድ ያአን ፈካተ፤
6 እልካንኬስ አከ ሆሎተ
ደግንሳኒ ድቀሜ
ብሻን ኬሳ በአኒት፤
ሆሎትን ኩን ሁንድኑ
ለኩ ደሉ መሌ፥
እሳን ኬሰ መሴን
ቶኮሌ ህንጅሩ፤
7 መዲንኬ ሩማኒ በቀቅፈሜ ፈካተ፥
እንስ ሻሺ አት ሀጉገቱ
ኬሳን እንሙልአተ* ።
8 ሞቱወን ጃተምን፥
ሳጆቶትን ሰዴተምን፥ ዱርቦትን
ለኮብስሳኒ ዱመ ህንቀብኔ
ዮ ጅራተንሌ፥
9 ጉጌንኮ እሼን ሙዳ ህንቀብኔ፥
እሼን ሃደሼቲፍ ቶከቲ፥
እሼን ዴሴሼ መረርቱ፥
አናፍ ቶከቲኮት፤
ዱርቦትን እሼ አርገኒ
‹ኤብፈምቱ› ጂደኒን፤
ሞቱወኒፍ ሳጆቶትን
እሼ እንጀጆን» ጂዴ ።
*4. 6:10 *5-7. 4:1-3

ህርዮትንሼ፥
10 «እሼን አከ ቦሩ ገነማ ኦል ባቱ፥
አከ ጅአ ሚደግዱ፥
አከ አዱ እፍቱ፥
አከ ሎልቶተ ፋጂ ባተኒ
ነመ ሶዳችፍቱ
ኩን ኤኙ?» ጂደን* ።

11 እንሞ፥ «እጀ ሙኬቲ
ደቻ ሰነ ኬሰ ጅረኒ እላሉዳፍ፥
ሙክት ወይኒ ደራሬ፥
ሩማኒንስ ሁዴረ ዮ ተኤ
ሁበቹዳፍ፥
ገረ ደቻ ዳባ ሙከ ሜጢ
ነንደቄ* ።
12 ኡቱመ አን ህንቤክን
ያድንኮ ነቡቴ፥
ኮንኮላታ ጉርጉዶተ ሰበኮቲረ
ነካኤ» ጂዴ ።
*10. 6:4 *11. 7:13

ቦቆና 7

1 ህርዮትንሼ፥ «ዴብእ፥
ዴብእ ያ ሹላምቲ!
ኑእ አከ ስእላሉፍ
ዴብእ!» ጂደን ።

ደርገጌስችሞ፥
«አከ ዋን እሼን ኩተተ
ለመ ግዱ ስርብቱት
ሹላምቲ ከነራ ማል እላልቱ?
2 ያ እንተለ ጉዳ ብያ፥
ሚልኬ ኮጴ በለሴ ኬሳን
ማል ማል ሚደጋ!
ሙዲንኬ ጨሌ ገት-ጀቤሰ
እሰ ነምን ሀርከ-ቶሌስ
ቶልቼ ፈካተ፤
3 ሀንዱርኬ ቀዳደ እሰ ዩሮ ሁንዱማ
ዳዲ ወይኒ ባቱ እንፈካተ፤
ጉዴድንኬ ቱላ ቀመዲ
እሰ ደራራን እት ናነኤ ጅሩ
እንፈካተ፤
4 ሀርምኬ ለቾኑ እልሞሌ ኩሩጴ፥
ወረ ለኩ ደለተን እንፈካተ* ፤
5 ሞርምኬ ርቃ
እልከ አርባራ ሆጄተሜ፥
እጅኬ ለቾኑ
ዱቻ ብሻን ቁርጡሚ
እሰ ከረ በትራቢምት ድኦ
ሄሽቦን ኬሰ ጅሩ እንፈካተ፤
ፉኛንኬስ ርቃ ሊባኖን
እሰ ገረ ደማስቆት ገረገሌ ጅሩ
እንፈካተ ።
*4. 4:5

6 «መታንኬ ቱሉ ቀርሜሎስ፥
ርፌንስ መታኬስ ፎአ

ሃሪ ዲልጌ ፈካተ፤
እሰ ከናንስ ሞቲን እንቦጅአመ።
7 ያ እሼ ጃለተምቱ
ነመ ገመድቺፍቱ፥
አት አተም ሚደግዱደ፥
አተምስ ነመ መረርተ!
8 ሆጃንኬ አከ ሙከ ሜጢት፥
ሀርምኬስ አከ ሁርቡ ወይኒት፤
9 አን፥ ‹ሙከ ሜጢ ሰነ ነንያበደ፥
ደሜ እሰ እጀ ጎደቱስ
ነንቀበደ› ነንጂዴ፤
ሀርምኬ አከ ሁርቡ ወይኒት፥
ፎሊን ሀፉረ ፉኛንኬ ኬሳ በኡስ
አከ እጀ ሙከ ሁዳት።
10 ዱንገትናን ምቹኮቲ
አከ ዳዲ ወይኒ
እሰ ሁንዱማ ጫሉ፥
እሰ ህዲፍ እልካን ኬሰ ደርቤ
ሱተ ጂዴ ገድ ቡኡት» ጂዴ።

እሼን ዱርባ፥
11 «አን ከን ምቹኮቲት፥
እን አነ እንከጂለ፤
12 ያ ምቹኮ፥ ኮቱ
መንደረ ኬሳ ገድ እንባነ፥
ገንዴን ኬሰስ እንቡለ!
13 አቦሮዳን እንካነ፥
ገረ እዶ ዳባ ወይኒስ እንደቅነ፥
ሙከት ወይኒ ሁዴ ደራሬ፥
ሩማኒንስ ደራሬረ ዮ ተኤ
እንእላለ!
አንስ አችት
ጃለለኮ ኬና ጎዴ ሲፍ ነንኬነ* ፤
14 እጅ ሙከ ሀወ ጃለላ ካሱ
እንኡርጋእ፥
በልበለኬኝ ዱረስ
እጅ ሙካ ገጋሪን፥
ወር አማፍ ወር ዱሪ ጅሩ፤
ያ ምቹኮ፥ እሳን ከነ
ሲፈን ካኤ» ጂቴ።

*13. 6:11

በቆና 8

እሼን ዱርባ፥
1 «ኡቱ አት ኦቦሌሰኮ
እሰ ሀርመ ሃደኮቲ
ሆዴ ጉደቴ ታቴ፥
ከራረት ዮሙን ስአርጉ
ስንዱንገደን ቱሬ፤
ከናፍስ ነምን
አነ ህንቱፈቱ ቱሬ፤
2 አን ስዱረ ቡኤ ገረ መነ ሃደኮቲ
እሼ ነጉድፍቴት ስንጌሰ፤
ዳዲ ወይኒ እሰ በኤሰ ሲፈን ኬነ፥
ጩንፉ ሩማኒስ ስንኦባሰ* ።
3 ሀርክሳ እን ብታ መታኮ ጀለ ጅረ፥
ሀርክሳ እን ምርጋሞ ነአመተ* ።
4 ያ እንተሎተ ዩሩሳሌም፥
ጃለሌንኮ ሀመ እን ኦፊን ከኡት፥
አከ ህንደመቅስኔ፥
እስን ነንከክሲሰ» ጂቴ።

*2. 3:4 *3. 2:6

5 ሀርዮትንሼ፥ «እሼን ለፈ ኦና ኬሳ
ምቹሼ ሀርከ ቀበቴ ኦል ባቱ
ኩን ኤኙ?» ጂደን።
እን፥ «አን ሙከ ሁዳ
ጂላን ስካሴ፥
እዶን ሱንሞ ለፈ እት
ሃትኬ ስጭኒንስፈቴ፥
ለፈ እሼን እት ስዴሴስ ቱሬ* ።
6 አከ መለቶት ገራኬቲፍ
እሬኬት ነመለቴፈዱ!
ጃለል ጀባ አከ ዱኣት፥
ህናፉን ገረ-ጀቤስ አከ አዋላት፤
አረብንሳስ አከ አረበ እብዳት፥
አከ ጊሚ እብዳ
እሰ ጠጽ ጎዱት።
7 ብሻን ባይኤንዩ
እብደ ጃለላ ህንዳምሱ፥
ሎላንስ ሀሬ እሰ ህንበሌሱ፤
ነምን ቀቤኝ ቁኤሳ ጅሩ ሁንዱማን
ጃለለ ብተቹ በርባዱን
ጎዉማደ» ጂዴ።

*5. 3:6

8 ሀርዮትንሼ፥
«ኦቦሌቲንኬኝ ጥኖደ፥
ህንጉንቱትኔዩደ፤
ነምን ዮሙ እሼ ሃሰአቹዳፍ ዱፉ፥
ማል እሼዳፍ ጎኑሬ?
9 ዮ እሼን መሰራ ታቴ፥
ኑእሞ ርቃ ሜቲ
እረት እንእጃረ፤
ዮ እሼን በልበለ ታቴ፥

ኑእሞ ደንቀራ ሙከ ጋትራቲን
እንጩፍነ» ጂደን።

እሼን ዱርባ፥
10 «አን መሰራደ፥
ሀርምኮስ ርቃ ፈካተ፥
ከናፈን ፉለሳ ዱረት ጃለተሜ።
11 ሶሎሞን፥ እዶ ዳባ ወይኒ ቶኮ
በአል-ሀሞኒ ቀበ ቱሬ፤
እዶ ዳባ ወይንቻስ
ኤግዶተት ዱግደ እንጉርጉረቴ፤
ቶኮን ቶኮን ኤግዶተ ሰናስ
ገቲ እጀ ወይንቻ
ሜቲ ኩመ ቶኮ ቶኮ
እንባሱ ቱረን፤
12 እዶን ዳባ ወይኒ
እን ከንኮቲ ነዱረ ጅረ፥
ያ ሶሎሞን፥ አት ኩመ ፉደዱ፥
ወር እጀሳ ኤገንሞ
ድበ ለመ ሀፉደተን!» ጂቴ።

ደርገጌስቾ፥
13 «ያ እሼ እዶ ዳባ ኬሰ ጅራቱ፥
ሀርዮትንኬ ሰገሌኬ ደጌፈቱ፥
ሜ ነደጌስስ!» ጂዴ።

እሼን ዱርባሞ፥
14 «ያ ምቼኮ፥ ደፊ ነብረ ኮቱ!
አከ ኩሩጺፍ አከ እልሞ ቦሮፉ፥
ቱሉ እዶ ዳባ ኡርጎፍቱራ
ኡታሊ ኮቱ!» ጂቴ*።

*14. 2፡17

መጫፈ ኢሳያስ ራጅቻ

ቦቆና 1

ሰብን እስራኤል ዋቀዮን ድዱሳ

1 ሙልአትን ኢሳያስ እልም አሞዝ በረ
ኡዝየ፣ ዮታም፣ አሃዚፍ ህስቅያስ ሞቶተ
ይሁዳ ቱረንት ዋኤ ይሁዳፍ ዋኤ ዬሩሳሌ
ሚፍ አርጌ፣ ከነት ፉፌ ጅረ* ፤

2 ዋቀዮ፣ «ያ በንቲወን ዋቃ ደገአ!
ያ ለፉ ደጌፈዱ!
አን ዋቀዮ እልማን ጉድፈዴ
ኦል እሳን ነንካሴ፣
እሳን ገሩ አነረት እንከአን* ፤
3 ቆትዮን አባሳ፣
ሀሬንስ ጎረንቶ ጎፍታሳቲ ቤከ፣
እስራኤል ሰብንኮ ገሩ ህንቤኩ፣
ከነ ህንሁበቱስ» ጂዴ ዱበቴረ።

*1. 2ሞቶ 15፡1-7፣32-38፤ ሆሴ 1፡1፤
ሚክ 1፡1፤ 2ሴና 26፡22
*2. ኬሰ 4፡26፤ 32፡1፣5-6፤ ኢሳ 30፡9

4 ሰበ ጩበማዳፍ፣
ሰበ የከ ኡልፉታን እረ
ጅሩፍ፣
ሰኚ ወረ ሀማ ሆጄተኒፍ፣
ወረ አመልሳኒ መንጨኤፍ ወዮ!
እሳን ዋቀዮን እንዲሰን ፤
ዋቀዮ እሰ ቁልቁሉ
እሰ ከን እስራኤል እንቱፈተን፣
ዱግደስ እት እንገተን።
5 መታንኬሰን ጉቱማት መዳኤረ፣
ለጼንኬሰን ራወቴ ደደቤረ ፤
ኤጋ ስአቾ
ኤሰ አከ እስን ሩኩተን በርባዱ?
ማሊፍስ ድዱት ጀባቱ?
6 ጉቤ መታኬሰኒ ጀልቀቤ
ሀመ ፉነ ሚለኬሰኒት ፈያ ምት ፤
ጉቱማት ሩኩተማ፣ ድርመማአ፣
መዳ ሆአደስ ፤
እን ወልት ህንዴብኔ፣ ህንህደምኔ፣
ደዳዳንስ ህንሱኩመምኔ* ።

*5-6. 53፡4-5፤ 2፡7፤ ሉቃ 10፡34

7 ብይኬሰን እንአኔ፣
መንደሮትንኬሰንስ
እብዳን እንጉበመን ፤
ኡቱመ እስን እላልተኒ
ኦርም ወንተ
ማሲኬሰን ኬሰት ብቅሉ
እንኛተ ፤
ብይኬሰን አከ ዋን
ኦርም ቀበቴት እንበርበዳአ ፤
8 መንደር ጥዮን አከ ጎርዶሞ
እዶ ዳባ ወይኒ ጅሩፍ
አከ ጎዶ እዶ ዳባ ቡቄ ዴዲ
ኛተሙ ጅሩ፣
አከ መንደረ ዲን መርሴስ
እንታት።
9 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ሀምባ የርቱሼ
ኡቱ ኑፍ ሀምብሱ ደባቴ፣
አከ ሶዶም እንታነ፣
ጎሞራስ እንፈካትነ ቱሬ* ።

*7-9. ኡመ 19፡24-25፤ ሮማ 9፡29፤
ኢሳ 36፡1-2

ዋቀዮፍ ኡቱ ህንአቦመምን አርሳ ድኤሱን ዋኤ ከን ህንባፍኔ ተኡሳ

10 እስን ወር አከ ቡልቾቶተ ሶዶም
ዱቢ ዋቀዮ ደገአ!
እስን ወር አከ ሰበ ጎሞራ
ጎርሰ ዋቀዮኬኛ ደጌፈዳ!
11 ዋቀዮ፣ «‹ባይእን ቀልመ
አርሳኬሰን እሰ ጉበሙ
ማል አናፍ ጎዳ?
አን አርሳ ኮርቤሰ ሆላፍ
ሞረ ሆሪ ጮጮሞ ቁፌረ፣
አከሱመስሞ ዲገ ቱንቱኖ፣
ዲገ እልሞ ሆላፍ
ዲገ እልሞ ሬቲት
አን ህንገመዱ።
12 እስን አነ ዱረት ዮሙ ድአተን፣
ኦብዲኮ አከ ድዲተን
ኤኙቱ እስንራ ፌዳ?
13 ኬና ዋኤ ህንባፍኔ
ዴብተኒ ህንፍድና!
አን አርሳ እጣነኬሰኒ
ጪገኤረ፣
ባቲ ሃራ፣ ሰንበታፍ
ወል ገኢኬሰን፣
ጀልእናፍ ወልትቀበሙኬሰንስ
አን ኦብሱ ህንደንደኡ።
14 አያነን ባቲ ሃራኬሰኒፍ
አያነንኬሰን ወረ ቤከሞ
አን ነንጅቤ ፤

እሳን በአ አንት ተአኒሩ፥
አን እሳን ባቼ ደደቤረ* ።
*10-14. 1ሳሙ 15:22፤ ኢሳ 43:22-24፤ ኤር 6:20፤ አሞ 5:21-23፤ ሆሴ 6:6፤ 8:11-13፤ ሚክ 6:6-7፤ ፋር 40:6

15 «‹ዮሙ እስን
ሀርከኬሰን ገረኮት
በልእፍተኒ ከደተን፥
አንሞ ገረኬሰን ሀንእላሉ፤
ሀርከኬሰን ኬሰ ዲግን ዋን ጉቴፍ፥
ከደተ ዮ ባይእፍተንዩ
አን እስኒፍ ሀንደገኡ፤
16 ድቀዳ አፍ ቁሌሳ፥
ሆጂኬሰን እሰ ሀማስ
እጀኮ ዱራ በሌሳ፥
ሀማ ጎቼ ዲሳ!
17 ጋሪ ጎቼ በራ!
ፍርዲ ቀጂላ ዱካ ቡአ!
ወረ ነመ ሚደን እፈዳቲ ቀጂልቻ!
እጆሌ አባን እረ ሀንጅሬፍ ፈረዳ!
ሃደ ሀዩሳፍ ፈልማ[†1]*!
*15-17. 58:1-12፤ አሞ 5:24፤ ሚክ 6:8፤ ፋር 40:7-8፤ ማቴ 5:23-24

18 «‹ኮታ ሜ ወሊ ወጅን
ዱጋ እንባፍና
ጨቡንኬሰን አከ ዲጋ
ዮ እስን ዲሜሴዩ፥
አከ ጨቢ እንአዳቱ፤
ዲማ ብሉስ ዮ እስን ጎዴዩ፥
አከ ጅርቢ እደማ አዲ እንታቱ* ።
19 ቶሌ ጄተኒ ዮ አበመምተን
ወንተ ጋሪ ለፍች ባሱ እንኛቱ፤
20 ድደኒ ዮ አነረት ካተን ገሩ፥
ብላን እስን እንኛተ›
ጀዴ አን ዋቀዮ ዱበዴረ»
ጀዴ* ።
*18. ፋር 51:7፤ ኢሳ 43:25-26
*20. ለኮ 14:9፤ ሀስ 17:12

ፍርዲ ዩሩሳሌምረት ዱፌ

21 መንደር እሼ አመነምቱን
አተምት ኤጅቱ ታቴ?
ዱር ፍርዲ ቀጂላን
እሼ ኬሰ ጉቴ ቱሬ፥
ቀጂሉማንስ እሼ ኬሰት
እንአርገመ ቱሬ፥
አመ ገሩ ወረ ነመ አጂሰንቱ
ኬሰ ጉቴ* ፤
22 ሜቲንኬ ኡዳን ስቢላ እንተኤ፥
ዱጋቲኬስ ብሻንቱ
ዱግደ ኩቴ* ፤
23 ጉርጉዶትን ብያኬ ገረ-ድዶደ፥
ኛቲ ወረ ሀቱትስ፤
ሁንዱምትሳኒ ገበርሱ ጃለቱ፥
ኬና አርአኒዱመ ቀቡ፤
እጆሌ አባን እረ ሀንጅሬፍ
ሀንፈረደን፥
ድመ ሃደ ሀዩሳስ ሀንደገአኒፍ* ።
*21. ሀስ 16:35 *22. ሀስ 22:18-22
*23. 1:17

24 ከናፍ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
አንጎ-ቀቤስ እስራኤል፥
«ኤጋ አን ወረ ነጅበን
አፍራ ነንኩተ፥
ዲኖተኮረትስ እጃ ነንበአ፤
25 አን ስረት ሀርከኮ አል ነንፋደደ፥
አከ ነመ ስቢለ ቁሌሱት
ስንቁሌስ፥
ጡሪኬ ሁንዱማስ ስኬሳ ነንባስ* ።
26 አን አቦተ ፍርዲኬ አከ ዱሪት፥
ወረ ጎርስቱስ
አከ ዩሮ ጀልቀባት
ሲፍ ነንዴብስ፤
ከነ ቦዴ አት መንደረ ቀጂሉማን
ኬሰ ጅሩፍ
መንደረ አመነምቱ
እንጄደምተ» ጄዴ* ።
*25. ፋር 119:119፤ ዘካ 13:8-9፤ ሚል 3:2-3 *26. ዘካ 8:3

27 ወር እሼ ኬሰ ጅረን ጋበኒ
ገረ ቀጂሉማት ዮ ዴብአን፥
ጥዮን ፍርዲ ቀጂላዳን
እንፋረምት፤
28 ወር እረ-ደደርበኒፍ
ወር ጨቡ ሆጄተን
ገሩ ወሊ ወጅን እንጨጨቡ፥
ወር ዋቀዮራ ዴብአንስ እንበዱ፤
29 ቅልጡ ጀለት ሀሬፈተኒ
እት ገመደን ሰናፍ
ዩለኡፍ ጅርቱ፥
እዶ ዳባ እሰ ፎአተን ሰናፍስ

†1 ኢሳ 1:17 «ወረ ነመ ሚደን እፈዳቲ ቀጂልቻ» ዮኪስ «ወረ ሚደመኒፍ ዱበዳ!»

ሰልጳቹፍ ጅርቱ* ፤
30 እስን አከ ቅልጡ ባልሳ ሀርጨኤ ፥
አከ እዶ ዻባ ብሻን ህንቀብኔስ
እንታቱ ፤
31 ነምን ጀባን አከ ሆፋ
ጨጨባ እንተአ ፥
ሆጂንሳስ አከ በርበዳ እብዳት ፥
ለቸኑስ ወሊ ወጅን እንቦበኡ ፥
ከን እሰ ዻምሱስ ህንጅሩ ።
*29. 57:5፤ 65:3

ቦቆና 2

በር ነጋ አከ ዱፉ አርጉሳ

(ሚከ 4:1-3)

1 ኢሳያስ እልም አሞዝ
ዋኤ ይሁዳፍ ዋኤ ዩሩሳሌሚፍ
ወንተ ከነት ፉፌ ጅሩ እንአርጌ ፤
2 በረ ቦዴት ቱሉን መን ቁልቁሉማ
እን ከን ዋቀዮ እረ ጅሩ ፥
ቱሎተ ሁንዱማ ኬሳ
አከ እሰ ጫሉት ጀባቴ እንዻበተ ፥
ጋሮተ ሁንዱማ ገረራትስ
ኦል እንከአ ፤
ሰብን ለፈራ ሁንድኑስ
ገረሳት እንያኡ ።
3 ሰብን ለፈራስ ባይአተኒ እንዱፉ ፥
ጥዮን ኬሳ ሴር ፥
ዩሩሳሌም ኬሳስ ዱቢን ዋቀዮ
ዋን በኡፍ ፥
«ከራሳ አከ እን ኑበርሲሱፍ ፥
ኑስ ዻንዷሳረ አከ አዴምኑፍ ፥
ኮታ ገረ ቱሉ መነ ዋቀዮት ፥
ገረ መነ ዋቀዮ እሰ ከን ያቆብት
ኦል እንባና!» እንጂዱ* ።
*3. 11:9፤ 24:23፤ ሴፋ 3:11

4 እን ሰበ ግዱት ፍርዷ እንኬነ ፥
ሰበ ባይኤዻፍስ ሙርቶ እንጎደ ፤
እሳን ብላሳኒ ማረሳ ፥
ኤበሳኒስ እሰ እቲን ሙከ ቁጠአን
እንቱምሲፈቱ ፤
ኤጋ ሰብን ሰበት ብላ ህንሉቅፈቱ ፥
እሳን ዴብአኒስ ሎለ ህንበረን* ፤
5 እስን ያ መነ ያቆብ ኮታ ፥
እፈ ዋቀዮ ኬሰ እንዴዴብና* !
*4. 9:4-6፤ ሆሴ 2:20፤ ፋር 46:9-10
*5. 60:1-2

ዋኤ ጉያ ዋቀዮ ህሙሳ
6 አት ሰበኬ ሰኚ ያቆብ እንገቴ ፥
ነሞትን ገረ በአ-ቢፍቱ
ወር ሆደ ዱበተን
ዱፈኒ እሳን ኬሰ እንጉተን ፤
እሳን አከ ወረ ፍሊስጥያ
ቆርቻ ነመት እንጎዱ ፥
ወሊገልቴ ጀቤሱዻፍ አርማ ወጅን
ሀርከ ወል እንሩኩቱ* ፤
7 ብየሳኒ ኬሰ ሜቲፍ ወርቄን ጉቱደ ፥
በዻዱማንሳኒስ ዱመ ህንቀቡ ፤
ብየሳኒ ኬሰ ፈርዴን ጉቱደ ፥
ኮንኮላታንሳኒስ ዱመ ህንቀቡ ፤
8 ብዩሳኒ ዋቀዮሊ ቶልፈሞዻን
ጉቱደ ፤
እሳን ሆጂ ሀርከሳኒት እንሰገዱ ፥
እሰ ቁበሳኒቲን ቶልቸንስ
እንዋቁፈቱ* ፤
9 ሰኚን ነማ ዮ ጉጉፌዩ ፥
ነምን ሁንድኑስ
ዮ ገድ ዴብኤዩ ፥
አት ገሩ እሳኒፍ ህንዷፍቱ!
*6. ሌዎ 19:26 *8. ሌዎ 19:4

10 ናስሱ ዋቀዮ ዱራ ከታ ኬሰ ልጥ ፥
ሱራሳ ዱራስ ለፈ ኬሰ ዶከዱ* !
11 እጅ ነመ መታ እረ-ኬሰ ቀበቱ
ለፈ እንእላለ ፥
ወር ኦፍ ጉርጉድሰንስ
ገድ እንቀበሙ ፤
ጉያ ሰነት ዋቀዮ ዱዋቱ
ኦል ኦል ጂደ* ።
*10. ሙል 6:15 *11. 14:13-14

12 ጉያን ዋቀዮ ጎፍታ መጫ
ወረ ኦፍ ቦኮክሰኒ ፥
መታ እረ-ኬሰ ቀበተኒፍ
ወረ ኦል ኦል ቀበመን ሁንዱማረት
እንዱፈ ፤
ገድስ እሳን እንቀብ ፤
13 እን ጋትራ ሊባኖን እሰ ዴራፍ
ኦል ጂዻረት ፥
ቅልጡ ባሻን ሁንዱማረትስ
እንከአ ፤
14 ቱሎተ ዴዴሮ ሁንዱማረት ፥
ጋሮተ ኦል ከአ ሁንዱማረትስ
እንከአ ፤

15 ርቃ ዴዴራ ሁንዱማረት ፥
ደላ ደጋ ዴዴሮ ሁንዱማረትስ
እንከአ ፤
16 መርከቦተ ተርሺሽ ሁንዱማረት ፥
መርከቦተ ባይኤ ምሚደጎ
ሁንዱማረትስ እንከአ ፤
17 ዮሙስ ኦፍ ቦኮክሱን ነማ
ገድ እንቀበመ ፥
መታ እረ-ኬሰ ቀበቼን ነሞታስ
ገድ እንዴብአ ፤
ጉያ ሰነት ዋቀዮ ዱዋቱ
ኦል ኦል ጂደ ፤
18 ጋፈስ ዋቀዮሊ ቶልፈሞን
ራወተኒ እንበዱ* ፥

*12-18. ማቴ 24፡29-31፤ ሆኤ 17፡31፤
አቦ 5፡18-20

19 ዋቀዮ ሶዳችሱሳቲፍ
ሱራ ኡልፍነሳቲን
ብየ ለፋ ሮምእሲሱዳፍ
ዮሙ ከኡ ፥
ነሞትን እሰ ዱራ ገረ ሆልቀ ከታፍ
ቦለ ለፋት እንበቀቱ ፤
20 ዬሮ ሰነት ነሞትን ሁንድኑ
ዋቀዮሊ ሜቲዳፍ ወርቄራ
እት ሰገዱዳፍ ሆጂቺፈተን ሁንዱማ
ቱቃዳፍ ስምብረ-ሀልከኒ ዱረ
እንቡሱ ፤
21 ከነ ቦዴስ ዋቀዮ ለፈ ሮምእሲሱዳፍ
ሱራ ኡልፍነሳቲን ዮሙ ከኡ ፥
ነሞትን ነአኒ
ገረ ሆልቀ ከታፍ ሆልቀ ደጋት
እንበቀቱ* ፤
22 ነምን ሀሙመ ሀፉርሳ
ኬሰ ጅርቱት መሌ
ዋኤ ህንባሱ ፤
ከናፍስ ዋኤሳ እቱመ ዲሳ* !

*19-21. ዮኤ 2፡30-31፤ 3፡9-11፤
ኢሳ 30፡22፤ 31፡7፤ 40፡19-20
*22. 31፡3፤ ፋር 39፡5

ቦቆና 3

ፍርዲ ዬሩሳሌሚፍ ይሁዳረት ዱፉፍ ጅሩ

1 ኡኖ ! ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ፥
ዋን እሳን እቲን ጅራተኒፍ
ዋን እሳን እቲን ገርጋረመን
ዬሩሳሌሚፍ ይሁዳ ሀርካ እንፉደ ፥
ቡዴናፍ ብሻን እሳን
እቲን ጅራተን
እሳን ሀርካ እንፉደ* ፤
2 ጎቶተ ፥ ሎልቶተ ፥
አቦተ ፍርዲ ፥
ራጆተ ፥ ወረ ሆደ ዱበተን ፥
ጃርሶሊ ፥
3 አንገፈ ሸንተማ ፥
ነሞተ አቦ ቀበን ፥
ጎርስቶተ ፥ አጌሶተ ሀርከ ቶለኒፍ
ወረ ቆርቻ ነመት ጎደን
እሳንራ እንፉደ ።

*1. ሌዎ 26፡26፤ ህስ 4፡16

4 ደርገጎትን አከ እሳን ቡልቾን ፥
እጆሌንስ እሳንረት አከ ሞአን
እንጎደ* ፤
5 ሰብን ወል እንጨንቁርሰ ፥
ነምን ነመረት ፥ አላን አላረት ፥
ደርገጎትን ጃርሶሊረት ፥
እን ገድ ዴብአን
እሰ ኡልፍነ-ቀቤሰረት እንከአ ።

*4. ለለ 10፡16

6 ዬሮ ሰነት ነምን ቶኮ አቦሌሰሳ
እሰ መነ አባሳ ኬሰ ጅሩ
ቶኮ ቀቤ ፥
«አት ቆሎ ቶኮ ቀብደ ፥
ዱረ-ቡቱ ኑፍ ተእ ፥
እሰ ዲገሜ ከነ
ሀርከኬ ጀለ ኑፍ ገልች ! »
እንጅደ ።
7 ጋፈስ እንሞ ፥ «ሰበ ከነረት
ዱረ-ቡቱ አነ ህንጎድና ፥
ቡዴን ዮኪስ ቆሎን
መነኮ ኬሰ ህንጅሩ ፥
አን እሰ መዳኤ ህንፈይሱ»
ጅዴ እንከከተ ።
8 ዬሩሳሌሚፍ ይሁዳን ዱቢሳኒቲፍ
ሆጂሳኒቲን ዋቀዮን ሞርመኒ
ኡልፍነሳ ዋን ሰልጵሰኒፍ ፥
ዬሩሳሌም እንገተንተርት ፥
ይሁዳንሞ እንኩፍት ፤
9 አከ እሳን ነመ ወልጫልቾሰን
ፉልሳኒ ዱጋ እሳንረት እንበአ ፤
አከ ወረ ሶዶም ጨቡሳኒ
በኬት እንሙልእሱ ፥
ህንዶክሰንስ ፤
ከናን በዲስ ዋን አፍት ፍደኒፍ
እሳኒፍ ወዮ* ! *9. ኡመ 19፡5-9

10 ነምን ቀጁላን እጀ ሆጂሳት
ገመዱፍ ዋን ጅሩፍ፥
ገመድ እቲን ጂዳ!
11 ነምን ጀልአን ገሩ
ወንተ ነመረት ሆጄቴ ሁንዱማ
አርገቹፍ ዋን ጅሩፍ፥
እሳፍ ወዮ!
12 ሰበኮ እጀሌቱ ገድ ቀባ ጅረ፥
ወር ሂቂ ኬነተንስ
እሳንረት እንሞኡ፤
ያ ሰበኮ! ወር ስጌጌሰን
ከራራ ስካችሰኒሩ፥
ዳንዲ ቀጂላራስ ስጎርሲሰኒሩ* ።
*12. 9:15፤ 28:7

13 ዋቀዮ ዱቢሳ ፈልመቹዳፍ እንከአ፥
ሰበት ፈረዱዳፍስ እዶሳት
እንአርገመ፤
14 ዋቀዮ ጃርሶሊ ሰበሳፍ
ጉርጉዶተ ሰበሳ
ፍርዲት ድኤሴ፥
«እስን እዶ ዳባ ወይኒ
ራወተኒ እንበሌስተን፤
እን እስን ሀዬሶተራ ሳምተንስ
መነኬሰን ኬሰ ጅረ* ፤
15 ሰበኮ ጨጨብሱንኬሰን፥
ሀዬሶተስ ጩንቁርሳ ጉዳዳን
ዬላስሱንኬሰን ኩን
ማል ጂቹኬሰኒ?»
ጂደ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ።
*14. 5:1-7

16 ዋቀዮ፥ «እንተሎትን ጥዮን
አፍ ጉርጉድሰኒ
ሞርመ እረ-ኬሰ ቀበተኒ፥
እጃን ነመ ሀወቻ፥
አልቡስ ወሊን ሩኩታ
እንአዴሙ* ።
17 ከናፍ አን ጎፍቶች
ጉቤ እንተሎተ ጥዮንት
ቃቄ ነንቡሰ፥
ቁላትስ እሳን ነንሀምብሰ» ጂደ ።
*16. 1ጢሞ 2:9

18 ጉያ ሰነት ጎፍቶች
አልቡሳኒ ሚለሳኒቲ እንባሰ፥
ሻሺስ አደሳኒቲ እንፉዶ፥
ምአ ሚደግናስ እሳንቲ እንባሰ፤
19 አመርቲ ጉራፍ ብተዎ ሀርካ፥
መረተ ሞርማስ እሳንቲ እንባሰ፤
20 መረተ መታ፥ እርቦረ፥
ሰበተ፥ ብልቃጢ ኡርጎፍቱ፥
ኩዳመስ እሳን ሀርካ እንፉዶ፤
21 አመርቲ መለቶፍ
አመርቲ ፉኛኒ እሳንቲ እንባሰ፤
22 ኡፈተ ጭዳ፥
ወያ እሰ እረ-ኬሳ፥ ቆሎ፥
ኮሮጆ ሀርከት ባተንስ
እሳንራ እንፉዶ፤
23 አፍ እላሌ፥ ኡፈተ ቁንጮ
ተልባራ ሆጂተሚ፥
መረተ መታ፥ ጎንቦስ
እሳንራ እንፉዶ ።

24 ቆደ ፎሊ ኡርጋኡ፥
ፎሊን አጃኡ፥
ቆደ ቴጳ እቲን ሙዲ ሀደተኒ፥
ፉኞን፥
ቆደ ርፌንስ መታ ቶልፈቹ፥
ሃደቹን፥
ቆደ ኡፈተ ጋሪ፥
ኡፈተ ገዳ ኡፈቹን፥
ቆደ ሚደጉማ፥ ጎዳንስ
እሳንት እንዱፈ ።
25 ዲሮትንኬ ብላዳን፥
ሎልቶትንኬስ ዱለ ኬሰት
እንዱሙ፤
26 ከረወን ጥዮን አኩመ ነማት
ገደኒ እንቦኡ፥
መንደረቲንስ አከ እሼ ቁላት
ሀፍቴ እንታት ።

ቦቆና 4

ወር ሀፈን አብዲ አከ ቀበን ሀሙሳ

1 ዬሮ ሰነት ዱብርቶትን ቶርበ ዲረ ቶኮ
ቀበተኒ፥ «ኑእ ቡዴን አፌ ቀብኑ እንኛትነ፥
ኡፈተ አፌ ቀብኑስ እንኡፈትነ፥ አረብሰሙ
ንኬኝ አከ ሀፉት መቃኬቲን አከ ዋመምኑ
ዱዋ ኑፍ ጎድ!» እንጂዱን።
2 ዮሙስ ወንት ዋቀዮ ለፈረት ብቅልቹ
ሚደጋዳፍ ኡልፍኑ-ቀቤሰ እንተአ፤ እጅ
ሙከ ለፈረት ብቅሉስ ሰበ እስራኤል ኬሳ
ወረ ሀፈኒፍ አፍ ጅጅዳፍ ኡልፍናፍ
እንተአ፤ 3 ወር ጥዮን ኬሰት ሀፈኒ ዬሩሳሌም
ኬሰ ቱረን፥ መቃንሳኒ ወረ ዬሩሳሌም ኬሰ
ጅራተን ኬሰት ከን ጫፈሜ ሁንድኑስ ቁልቁ
ሎተ እንጂደሙ*፤ 4 ዮሙ ጎፍቶች እንተሎተ

ጥዮንራ ጡራኡማ ድቁ፥ ሀፉረ ፍርዲፍ
ሀፉረ እብዳቲን ዩሩሳሌምራ ዲገ ድቄ
ቁሌሱ* ፥ 5ጐቱማ ቱሉ ጥዮንረት፥ ወረ አች
ረት ወልት ቀበመን ሁንዱማረትስ ጉያ ዱሜ
ሳፍ አረ፥ ሀልከንስ እፈ አረበ እብዳ
እንኡመ፤ ኡልፍንሳስ ጐቱማ መንደረቲ
እንጎልቦበ፥ እንኤገስ*፤ 6ዩሮ አዱን ጉቡ፥
ጋድሰ፥ ዩሮ ቡቤን ቡብሱፍ ዩሮ ቦካን ሮቡ
ትሞ እዶ እት በቀተን እንተአፍ*።

*3. 6፡13፤ 14፡32፤ ፉር 69፡28፤
ሚል 3፡16 *4. ኤር 50፡20 *5. በኡ 13፡21
*6. 25፡4

ቦቆና 5

ሰብን ዋቀዮ እዶ ዳባ ወይኒት ፈኬፈሙሳ

1አን አመ ምቹኮ እሰ ጃለተማዳፍ
ዋኤ እዶ ዳባ ወይኒሳቲ ዌዱ
ነንዌድሰ፤
ምቹንኮ ጋረ ጮማራ
እዶ ዳባ ወይኒ ቶኮ ቀበ ቱሬ*፤
2እን ለፈሳ ሶቄ፥ ደጋ ኬሳ ፉናኔ፥
ሰኚ ወይኒ እሰ ጋሪ
አች ኬሰ እንዳቤ፤
ርቃስ ኬሰት እንቶልቼ፤
እዶ እጀ ወይኒ እት ጬንፈንስ
ኬሰት እንእጃሬ፤
እጀ ወይኒ እሰ ምአአ
አከ ጎደቱስ እንአብደቴ፥
ወይንች ገሩ እጀ ሀዳአ
እንጎደቴ።

*1. 3፡14፤ ኤር 2፡21፤ ማር 12፡1-9

3ምቹንኮስ፥
«ኤጋ እስን ወር ዩሩሳሌም
ኬሰ ጅራተን፥
እስን ነሞትን ይሁዳስ፥
አናፍ እዶ ዳባ ወይኒኮ ግዱት
ፍርዲ ኬና!
4ከነ ጫላ እዶ ዳባ ወይኒኮፍ
ማል ጎቹቱ አነረ ቱሬ?
‹አኖ እጀ ምአአ ጎደተ›
ጂዴን አብደዴ፥
ወይንች ገሩ ማሊፍ
እጀ ሀዳአ ጎደቴሬ?

5«አመ አን እዶ ዳባ ወይኒኮ
ማል አከን ጎዱ እስንት
ነንህመ፤
ደለሳሳ እራ ነንዲገ፥
እንስ እዶ ሆሪን ዴዱ እንተአ፥
ሆሪን ኮቴዳን አከ እሰ በሌስቱት
ኬላ ደጋሳስ ነንዲገ፤
6ማሲ ገድ ዲፈሜ እሰ ነንጎደ፥
ደሜንሳ እራ ህንቄጠአሙ፥
ጀለስ ህንሶቀሙ፤
ኮሶሩፍ ቆራቲን አች ኬሰት
እንብቅሉ፥
ቦካን አከ እት ህንሮብኔፍስ
ዱሜሰ ነንአቦመ» ጂደ።
7እዶን ዳባ ወይኒ
ዋቀዮ ጎፍታ መጫ ኩን
መነ እስራኤል፤
ዳባን ወይኒ እን እት ገመዱስ
ነሞተ ይሁዳት፤
እን እሳን ኬሰት ፍርዲ ቀጄላ
አብደቴ ቱሬ፥
ኩኖ፥ ዲገ ደንገላሱቱ ተኤ፤
ቀጄሉማ እሳንራ ኤገቴ ቱሬ፥
ኩኖ፥ ወል ጬንቁርሰኒ
ዎዋቹቱ ተኤ።

ወረ የከንት ዴከሙሳ

8እስን ወረ እዶ ቶኮሴ ኡቱ
ህንሀምብስን፥
መነ ቀብደንረት መነ፥
ማሲ ቀብደንረትስ ማሲ ደበለተኒ፥
ኮጳኬሰን ለፈ ፉደተኒ ቴሰኒፍ
ወዮ*!
9ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
አከ አን ደገኡት ዱበቴ፥
«ዱጉማን መኔን
ባይኤን እንእኑ፥
ወር ጉርጉዶትኒፍ ምሚደጎን
ዱዋት እንሀፉ፤
10እዶን ዳባ ወይኒ ሜሳን ኩደን
ባትሂ ቶኮ ዱዋ እንጎደተ፤
ሰኚን ሆሜሪን ቶኮ ፈጫፈሜ
ኤፋ ቶኮ ዱዋ እንተአ» ጂዴ።

*8. ሌዎ 25፡23-28፤ ሚክ 2፡2

11ወረ ዱጋቲ በርባዱዳፍ
ገነሜፈተኒ ከአኒፍ፥
ወረ ሀመ ዱጋቲን ጀባን
እሳን ጉቡት፥
ሀመ ሀልከኒት ታአኒፍ ወዮ!

12 እሳን ኛታፍ ዱጋቲት ዮሙ ታአን፥
መሴንቆ፥ ክራረ፥
ድቤ፥ ኡሉሌ፥
ዳዲ ወይኒስ ቀቡ፤
ጎቻ ዋቀዮ ገሩ ህንኡልፈሰን፥
ሆጂ ሀርከሳቲስ ህንሰፈፈተን* ፤
13 ሰብንኮ ከነ ቤኩ ዋን ድዱፍ
እንቦጅአመ፤
ነሞትንሳ ወር ኡልፍነ-ቀቤዱን
ቤላን እንዱሙ፤
ነሞተ ደኑስ ዴቡን እንጎግሰ፤
14 ከናፍ እዶን ለፈ ጀላ ገራሳ
እንበልእፈተ፥
አፋንሳስ ባይኤ በልእሴ እንበነ፤
ጉርጉዶትንሳኒፍ ነሞትን ባይኤን፥
ወር ገመደኒፍ ወር ወጨን
አችት ገድ እንቡኡ።
*12. አሞ 6፡5-6፤ ኢሳ 28፡1፥7

15 አከስት ነምን ሁንድኑ
ገድ እንቀበመ፥
እጅ ወረ አፍ ቱልቱስ
ለፈ እንእላለ፤
16 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ገሩ
ፍርዲት አል እንጇደ፥
ዋቀዮ እን ቁልቁሉን ቀጇሉማሳቲን
ቁልቁሉ ተኡሳ እንአርግሲሰ* ፤
17 ዮሙስ ጠባሎትን ሆላ
አኩመ ከሎሳኒት አቾ
ኬሰ እንዴዱ፤
ለፈ አነ ወረ ጮጮሞ ኬሰስ
አርም እንዴድችፈተ*።
*16. 2፡11፥17 *17. ሚክ 3፡12

18 ወረ ፋኞ ሶባቲን የከ ሀርከሰኒፍ፥
ወረ ህዳ ኮንኮላታቲን
ጩቡ ጎቶተኒፍ ወዮ!
19 እሳን፥ «ኑእ አከ አርግኑት
ሜ ዋቀዮ ሀአረፈቱ!
ሆጂሳስ ሀአረፈቺሱ፥
ኑእ አከ ቤክኑትስ
አኬክ ቁልቁሉ እስራኤል ሀድአቱ፥
ደፌስ ሀዱፉ!» እንጂዱ*።
*19. ኤር 17፡15፤ ፋር 14፡1፤ 2ጴጥ 3፡4

20 ወረ እሰ ሀማዳን «ጋሪደ፥
እሰ ጋሪዳንሞ ሀማደ» ጀደኒፍ፥
ወረ ዱከነ እፈ ፈኬሰኒ፥
እፈሞ ዱከነ ፈኬሰኒፍ፥
ወረ ወንተ ደንገጋአ
ምአአ ፈኬሰኒ፥
ወንተ ምአአሞ ደንገጋአ
ፈኬሰኒፍ ወዮ* !
21 ወረ ያደ አፊሳኒት
አጌሶተ አፍ ሴአኒፍ፥
ወረ አፍቻሎተ
አፍ ሴአኒፍ ወዮ* !
22 ወረ ዳዲ ወይኒ ዱጉት
ጀቦ ተአኒፍ፥
ወረ ዱጋቲ ጭማ ወሊን መኩት
ቤከመኒፍ ወዮ!
23 እሳን ገበርሱ ፋደተኒ
እሰ የኬፍ እንፈረዱ፥
እሰ ቀጇላትሞ
ፍርዲ እንጀልእሱ* ፤
24 ከናፍስ አኩመ አረብን እብዳ
ቀርሚ ጉቡ፥
አኩመ እብድ ፋረ
ለፈራ ሀጣኡ፥
አከሱመ ሁንዴንሳኒ እንቶርቶረ፥
ደራራንሳኒስ አከ አዋራት
አል እንከአ፤
እሳኖ ጎርሰ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ
ዲሰኒሩ፥
ዱቢ እሰ ከን ቁልቁሉ
እስራኤልስ ቱፈተኒሩ።
*20. 5፡18፥23፤ አሞ 5፡7፥10፤
ሚክ 3፡1-3 *21. ፈኬ 3፡7፤
ሮማ 12፡16 *23. በኡ 23፡8

ዲን ብየ አከ ቀበቱ ህሙሳ

25 ከናፍስ ዴከምስ ዋቀዮ
ሰበሳረት እንቦበአ፥
እን ሀርከሳ አል ፋደቴ
እሳን እንሩኩተ፤
ቱሉትንስ እንሶቾኡ፤
ሬፍሳኒ አከ ኮሲ
ከራ ኬሰ እንቱለሙ፤
ከነ ሁንዱማ ኬሳ እን ዴከምሰሳ
አመዩ እሳንራ ህንዴብፍኔ፥
ሀርክሳስ አከ አል
እት ፋደሜት ጅረ* ፤
26 እን ሰበ ብየ ፈጎቲፍ

ፉጂ አል እንፉደ፥
ዳሪ ለፉቲስ ሲቁዳን
እሳን እንዋመ፤
እሳንስ ኩኖ! ደፈኒ እንዱፉ*፤
27 እሳን ኬሳ ቶኮሌ
ከን ደደቡፍ ከን ገተንተሩ፥
ከን ሙጉፍ ከን ረፉ ህንጅሩ፤
ቴጵ ሙጂሳኒ ህንላፉ፥
ህዳን ኮጲሳኒስ ህንጭቱ፤
28 ጥይሳኒ ቀረ ቀበ፥
እዳንሳኒስ ድፈማደ፤
ኮቴን ፈርዴንሳኒ
አከ ደጋ ቀረ ቀቡት፥
ጌንጎን ኮንኮላታሳኒስ
አከ ቡቤ እንፊገ፤
29 አከ ሌንጫፍ አከ እልሞሌ ሌንጫ፥
አደኒ እሳንት እንጉሩርኡ፤
እት ጉሩርአኒ ቀበተኒ
ፉደተኒ እንአዴሙ፤
ሀርከሳኒ ኬሳስ
ከን እሳን ባሉ ቶኮሌ ህንጅሩ፤
30 ጋፈስ አከ ገላና እሳንት እንሁርሱ፥
ነምን ብይቾ ኬሰ ዮ እላሌ፥
ኩኖ! ዱከናፍ ረከነ እንአርገ፤
ዱሜስሳስ እፈ እንህጉገ*።
*25. 9:20፤ 10:4 *26. 7:18፥20፤ 10:5-6፤ ኤር 5:15 *30. 8:22፤ አሞ 5:20

ቦቆና 6
ዋመሙ ኢሳያስ

1 በረ ኡዝያ ሞቶቾ ዱኤ፥ ጎፍቶቾ
ቴሶ ዴራፍ አል ከአረ ታኤ አንዳር ኡፈ
ተሳስ መነ ቁልቁሉማ ጉቴ ነንአርጌ*፤
2 ሱራፌል እሰ ገረራዳን እንዳበተን፤ ቶኮን
ቶኮንሳኒ ቆቾ ጀአ ጀአ ቀቡ ቱረን፤ ቆቾ
ለመ ለማን ፉለሳኒ፥ ቆቾ ለመ ለማን ሚለ
ሳኒ እንጎልቦበቱ፥ ቆቾ ለመ ለማንሞ
እንበለልኡ ቱረን*፤
3 ወልት ለለበኒስ፥
«ቁልቁሉ! ቁልቁሉ!
ቁልቁሉደ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፤
ጉቱማን ለፉስ
ኡልፍነሳቲን ጉቱደ»
እንጀዱ ቱረን*።
*1. 2ሞቶ 15:7፤ 2ሴና 26:23
*2. 1ሞቶ 22:19፤ ህስ 1:5-12
*3. ፋር 8:1፤ 19:1፤ 57:11፤ ሙል 4:8

4 ሰገሌ ወልት ለለቡሳኒራ ከን ከኤስ ሁን
ዴን ቡሳ በልበላ እንሶቾኤ፤ አርስ መንቾ
ቁልቁሉማ ኬሰ እንጉቴ*። 5 ዮሙስ አን፥
«ወዮካ! አን ነመ አረብንሳ ጡራኤ፥ ነሞተ
አረብንሳኒ ጡራኤ ግዱስ ከነን ጅራዱ ዋነን
ተኤፍ፥ እጅኮስ ዋቀዮን ሞቲ መጫ ዋን አር
ጌፍ ነንበዴ!» ጀዴ ነንእዩ*።
*4. 4:5፤ ህስ 10:4፤ ሙል 15:8
*5. በኡ 33:20፤ ፋር 24:3-4
6 ከነረት ሱራፌል ወረ አቾ ዳበተን
ኬሳ ቶኮ፥ በርበዳ እብዳ እሰ ቀብዱዳን
እዶ አርሳቲ ፉዴ ሀርከት ቀበቴ ገረኮት
እንበለልኤ፤ 7 በርበድቾስ አፉንኮት ቡሴ፥
«ኩኖ፥ ኩን አፉንኬት ዋን ቡኤፍ፥ የከኬ
ስራ ፉደሜረ፥ ጩቡንኬስ ሲፍ ዲፈሜረ»
ናንጀዴ*።
*7. ኤር 1:9
8 ዮሙስ ሰገሌ ዋቀዮ እሰ፥ «ኤኙነን
ኤርጋ? ኤኙቱስ ኤርጋ ኑፍ ደቃ?» ጀዱ
ነንደገኤ፤ አቹማን አንሞ፥ «ኩኖ፥ አን
ጅረ፥ አነ ኤርግ!» ነንጀዴ። 9 ከናፍ እን፥
«ገረ ሰበ ከና ደቂቲ፥
‹ደገኡ እንደጌስ፥
ገሩ ህንሁበቱ፤
እላሉ እንእላልተ፥
ገሩ ህንአርግቱ!› ጀዲን!
10 እት ፉፈስሞ፥ አከ ህንአርግኔት፥
ጉረሳቲን አከ ህንደጌኙት፥
ያደ ገራሳቲንስ አከ ህንሁበትኔት፥
ገረኮትስ አከ ህንዴብኔት፥
አከ ህንፈይፈምኔትስ፥
ያደ ገራ ሰበ ከና ህዶድቾ፥
ጉረሳ ጩቃል፥ እጀሳስ
ዱጉንፈቺስ!» ጀዴ*።
*9-10. 29:9-12፤ ህስ 3:6-7፤ ማቴ 13:14-15

11 ዮሙስ አን፥ «ያ ጎፍታ፥ ኩን ሀመ
ዮሚቲ?» ጀዴ ነንጋፈዴ፤ እንሞ ዴብሴ፥
«ሀመ መንደሮትን አነኒ
ነምን ኬሰ ጅራቱ ድቡት፥
ሀመ ነምን ኬሳ ድቤ
መን ዱዋ ተኡት፥
ሀመ ማሲን ዱዴ በዱት፥
12 ሀመ አን ዋቀዮ ነሞተ ሁንዱማ
ብያ ባሴ ብየ ፈጎት ኤርጌ
ለፍት ራወቴ አና ተኡት፤
13 ብይቾ ኬሰት ነመ ኩደን ኬሳ
ነምን ቶኮ ዮ ሀፌዩ፥

እንስሞ እንበሌፈመ፤
ገሩ አኩመ ቅልጡ ጉዳን
ዮሙ ሙረሙ
ጉፋንሳ ለፈ ኬሰት ሀፋ
አከሱመ ሰኘ ቁልቁላአን
ብይቾ ኬሰት እንሀፈ» ጇዴ።

ቦቆና 7

ኢሳያስ አሃዝት ኤርገሙሳ

1 በረ አሃዝ እልም ዮታም ኡዝያ ሞቲ
ይሁዳ ቱሬት፥ ሬሲን ሞቲን ሶርያፍ
ጲቃህ እልም ሬማሊያ ሞቲን እስራኤል፥
ዬሩሳሌምን ሎሉዳፍ እት እንዱለን፤ ገሩ
መንደረቲ ቀበቹ ህንደንዴኟ*፤ 2 ወር ሶር
ያፍ ወር ኤፍሬም አከ ወሊ ገለን አሃዝ
ሞቲን ይሁዳ ዮሙ ደገኤ፥ ገራን ሞትቻፍ
ገራን ሰበሳቲ አኩመ ሙከ ጫካ ኬሳ ቅሌ
ንስ ራሱት እንራፈሜ። *1. 2ሞቶ 16:5-9
3 ዋቀዮ ዮሙስ ኢሳያሲን፥ «እልመኬ
ሼአርያሹቢ ወጅን ገረ ዱመ ፋጋ ኩፈመ
ብሻኒ እሰ ገረ ኦሊ ከራ ማሲ ነምቻ ኡፈተ
ሚጩ አሃዝን ስመቹዳፍ እት አዴም!
4 እሰት ዱበዱ፥ ‹ጨሉመ ጇድ መሌ፥ እሰ
ሬሲኒፍ ነሞትንሳ፥ እልም ሬማሊያስ ዴከ
መኒ በንበነን ህንሶዳትን! እሳን ጉፋወን አረኒ
ሴቀን ዋን ተአኒፍ፥ ገራንኬ አከ ህንራፈም
ኔት አፍ ኤገዱ!› ጇድ*! 5 ወር ሶርያፍ ወር
ኤፍሬም እልመ ሬማሊያ ወጅን ስት ኮረ
ተኒ፥ 6 ‹ኮታ ደቅኔ ብየ ይሁዳ ቀበትኔ ረከፍኔ
እንህርማትነ! እልመ ጣቤኤልስ እሰረት
እንሞስፍነ› እንጇዱ።
7 አን ዋቀዮ ጎፍታን ገሩ፥
‹ወንት ኩን ህንተኡ፥
ፌጣንስ ህንበኡ!
8 መታን ሶርያ ደማስቆ አኩመ ተኤ፥
መታን ደማስቆሞ ሬሲን፤
ወጎተ ጃተሚ ሸነን ከነ ኬሰት
ኤፍሬም እንጨጨበ፥
ሰበ ተኡንሳስ እንሀፈ*፤
9 መታን ኤፍሬም ሰማርያ
አኩመ ተኤ፥
መታን ሰማርያሞ
እልመ ሬማሊያት፤
ዮ አመኑ ደባተን
ጀባተኒ ዳበቹ ህንደንዴሰን›
ነንጇደ» ጇዴ*።
*4. 30:15 *8. 2ሞቶ 17:6
*9. 2ሴና 20:20

ዋኤ አማኑኤል ራጇ ዱበቹሳ

10 አመስ ዋቀዮ አሃዝት እንዱበቴ፤
11 እን፥ «ባይኤ ገድ ፈጎ ዮኪስ ባይኤ አል
ፈጎዩ ዮ ተኤ፥ አነ ዋቀዮ ጎፍታኬ ብራ
ምልክተ ከደዱ!» ጇዴ*። 12 አሃዝሞ
ዴብሴ፥ «አን ህንጋፈዱ፥ ዋቀዮንስ ህን
ቆሩ» ጇዴ።
*11. 2ሞቶ 20:8-11፤ አቦ 6:17፥36-40፤
1ሞቶ 13:3-5፤ ኤር 44:29-30፤
ማቴ 12:38
13 ዮሙስ ኢሳያስ፥ «ያ ሰኘ ዳዊት፥
ሜ ደገአ! እን እስን ነመ ደደብሲፍትን
እስንት ጥናናን ዋቀዮኮስሞ ደደብሲፍ
ቱሬ? 14 ከናፍስ ዋቀዮ አፌሳቲ ምልክተ
እስኒፍ እንኬነ፤ ኩኖ፥ ዱርብ እንኡልፎ
ፍት፥ እልመስ እንዴስ፥ መቃሳስ ‹አማኑ
ኤል› ጇቴ እንሞጋፍት፤ [‹አማኑኤል›
ጇቹንስ ‹ዋቀዮ ኑወጅን ጅረ› ጇቹደ*]።
15 እን እሰ ሀማ ጅቡ፥ እሰ ጋሪስ ፎአቹ
ሀመ በሩት እትቱዳፍ ደመ እንኞተ፤ 16 ያ
አሃዝ፥ ሙጭች ሀማ ጅቡ፥ ጋሪስ ፎአቹ
ኡቱ ህንበርን፥ ብየቲን ሞቶትንሼ ለማን
ስሶዳችሰን ሱን እንአንት*፤ 17 ሞቲ አሶር
ስት ካሱዳን፥ ዋቀዮ፥ ኤርገ ኤፍሬም
ይሁዳቲ ገርገር ጨብዴ ጀልቀቤ ወንተ
ተኤ ህንቤክኔ ስረት፥ ሰበኬረት፥ መነ አባ
ኬረትስ እንፍደ» ጇዴ*።
*14. ማቴ 1:23 *16. 8:4 *17. 8:7-8፤ 36:1
18 ዋቀዮ ዮሙስ ትቲሰ ቀርቀረ ለገ
ግብጢፍ ከኒሰ ብየ አሶር ሲቁዳን ስረት
እንዋመ*፤ 19 ሁንዱምትሳኒስ ዱፈኒ ደቻ
ለፋ ኬሰ፥ ሆልቀ ደጋ ኬሰ፥ ሁጢ ቆራቲ
ሁንዱማ ኬሰ፥ እዶ ሆሪን ብሻን ዱግዱ
ሁንዱማ ኬሰስ እንቁበቱ፤ 20 ዮሙስ ጎፍ
ትቾ ቀረባ እሰ ለገ ኤፍራጢስ ገማ ሞቲ
አሶርራ ዱግደ ብተቴን ርፌንስ መታ፥
ርፌንስ ገራ፥ አሬደስ እንሃደ*።
*18. 6:26 *20. 2ሞቶ 15:29
21 በረ ሰነ ነምን ቶኮ ጎሮምስ ቶኮፍ፥
ቡሻዩ ለመ እንቀባተ፤ 22 እሳን አነን ባይኤ
ዋን ቀበኒፍ፥ ነምች እትቱ እንኞተ፤ ወር
ብየት ሀፈን ሁንድኑስ እትቱፍ ደመ
እንኞቱ። 23 ዮሙስ እዶ ሙኬቲን ወይኒ
ኩመት ለካአመን፥ ገቲንሳኒስ ሜቲ
ኩመት ለካአሙ ቱረን ቆራቲፍ ኮሶሩን
እንዳለ፤ 24 ብይች ቆራቲዳፍ ኮሶሩዳን ዋን
ጉቱፍ፥ ነምን አቾ አዴሙ ጥያፍ እዳ
ቀበቴ ደቁቱ እረ ጅረ፤ 25 ጋሮተ ወረ ዱር

ገሶዳን ሶቀማ ቱረን ሁንዱማ ቆራቲሳኒቲፍ
ኮሶሩሳኒቲፍ ነምን ኬሰ በኡ ዋን ህንደንዴ
ኜፍ፥ ለፈ ሳወኒፍ ሆሎተ እት ያሰኒ ድዲ
ችሰን እንተኡ።

ቦቆና 8
ፍርዲዳፍ ምልክትን ኬነሙሳ

1 ዮሙስ ዋቀዮ፥ «ገበቴ ጉዳ ቶኮ ፉዲ
እሰረት ጫፈተ ቤከማዳን፥ ‹ደፌ ቦጅእ! አሪ
ፈዱ ሳም!› ጄዲ ጫፍ!» ጄዴ አነት
እንዱበቴ*። 2 አንሞ ዱገ-ባቶተ አመነሞተ
ለመ፥ ኡሪያ ሉብቻፍ ዘካርያስ እልመ ዩብሬ
ክያ ነንዋመዴ*፤ 3 ከነ ቦዴስ ራጅቲ ብረ ነን
ገኤ፤ እሼንሞ ኡልፎፍቴ እልመ እንዴሴ፤
አመስ ዋቀዮ፥ «መቃ ሙጮቻ፥ ‹ደፌ
ቦጅእ! አሪፈዱ ሳም!› ጄዲ ሞጋስ!» ጄዴ
አነት እንዱበቴ። 4 ሙጮች፥ «አበዬ!
ሀርሜ!» ጄቹ ኡቱ ህንበርን፥ በዳዱማን
ደማስቆፍ ቦጁን ሰማርያ ፉደሜ ገረ ሞቲ
አሶርት እንጌፈሙ*።

*1. 30:8፤ አን 2:2 *2. ኬሰ 19:15
*4. 7:16፤ 2ሞቶ 16:9፤ 17:3-6

5 ኤርገሲስ ዋቀዮ አነት እንዱበቴ፤
6 እን፥ «ሰብን ኩን ብሻን ስሎአም
እሰ ቀልቢዳን ያኡ ቱፈቴ፥
ሬሲኒፍ እልመ ሬማሊያ
ወረ እሰ ሶዳችሰንት
ዋን ገመዴፍ፥
7 ከናፍ ኩኖ፥ ጎፍትች፥
ሞቲ አሶሪፍ ኡልፍነሳ ሁንዱማ
ወረ ብሻን ለገ ኤፍራጢስ
እሰ ሁምነ-ቀቤሳፍ
እሰ ባይኤት ፈኬፈመን
እሳንረ እንያሰ፤
እሳን አከ ብሻን ጉቴ
መኒሳረ ደምበልኤ
ቀርቀረሳረ ደንገለኡት፤
8 እሳን አከ ብሻኒት
ይሁዳረ ደንገለአኒ
ሀመ ሞርመ ገኡትስ
ጉተኒ እሰ እንሀሩ፤
ከረ-ከራስ ጨብሰተኒ
ጉቱማ ብየኬ ኬሰ እንያኡ
ያ አማኑኤል!» ጄዴ*። *8. 7:14

9 እስን ያ ሰበ ለፈራ፥
እየ ወራና ደጌስሳ!
ገሩ እንጨጨብዱ፥
እስን ወር ብየ ፈጎ
ጅርተን ሁንድኑስ፥
ሜ ደጌፈዳ!
ሉላፍ ህደዳ ቆጳአ!
ህደዳ ቆጳአ፥
ገሩ እንጨጨብዱ*!
10 ዋቀዮ ኑወጅን ዋን ጅሩፍ፥
አኬክ እስን ቆጼፈተን
ፌጣን እስኒፍ ህንበኡ፤
ዱቢን እስን ዱበተንስ
እስኒፍ ህንራወተሙ*።

*9. ዘካ 14:2 *10. ፉር 33:10

11 ዋቀዮ ሀርከሳ እሰ ጀባዳን ነቀቤ
አነት ዱበቴ፥ ከራ ሰብን ኩን እረ አዴ
ሙረ አከን ህንአዴምኔ ነጎርሴ፥

12 «ወንተ ሰብን ኩን ‹ሀማ ኮረቹደ›
ጄዱ ሁንዱማ፥
አትስ፥ ‹ሀማ ኮረቹደ›
ህንጄድን!
ወንተ እን ሶዳቱ ህንሶዳትን!
ወንት እሰ ናስሱስ ስህንናስስን!
13 አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ዱዋን
ቁልቁሉ አከን ተኤ ቤክ!
አነ ዱዋ ሶዳዱ!
አነ መሌስ ሆምቱ ስህንናስስን*!
14 ወረ አከሲፍ አን
መነ ቁልቁሉማ ነንተአ፤
ሞቱማ ኤፍሬሚፍ
ሞቱማ ይሁዳት ገሩ፥
ደጋ ነመ ጉፈቼሱፍ
ከታ ነመ ኩፍሱ ነንተአ፤
ወረ ዩሩሳሌም ኬሰ ጅራተንትስ
ክዮፍ ፉታሳ ነንተአ፤
15 እሳን ኬሳስ ባይኤንሳኒ
ፉታሳ ሰናን እንጉፈቱ፥
እንስ ቀቤ እሳን እንጨብሰ»
ናንጄዴ*።

*13. ማቴ 10:28 *14-15. 28:13፥16፤
ሮማ 9:33፤ 1ጴጥ 2:6-8

16 አን ዱቢ ዱጋ ከነ ወልት ነንቀበ፥
ፉለ በርቶተኮ ዱረትስ
አቦሚ ከነት መለቶ ነንጎደ*፤
17 ዋቀዮን እሰ
ፉለሳ መነ ያቆብ ዱራ ዶክሴ
ነንአብደደ፥
እሰስ ነንኤገደ። *16. ዳን 12:4

18 ኩኖ፥ አኒፍ እጀሌንኮ ወር ዋቀዮ
አናፍ ኬኔ እስራኤል ኬሰት ምልክታፍ
ድንቂ ዋቀዮ ኀፍታ መጫ እሰ ቱሉ ጥዮንረ
ጅራቱ እንታን* ።
*18. 7፡3፤ 20፡1-3፤ እብ 2፡13
19 ዮሙ እሳን፥ «ወረ ኤኬራ ዱብ
ሰን፥ ወረ ቃሉ፥ ወረ ሀሳሰኒፍ ወረ ጉንጉ
መን ጋፈዳ!» እስኒን ጄደን፥ እስንሞ፥
«ሰብን ማሊፍ ዋቀዮን ጋፈቹ ዲሴ ዋኤ
ወረ ጅረኒ ወረ ዱአን ጋፈታ?» ጄዳ*!
20 ወረ አከ አቦሚ ከናፍ አከ ዱጋ ከናት
ህንዱበትኔፍ ለፍት ህንበርኡ፤ 21 ዮሙስ
እሳን ረከተኒ፥ ቤለአኒስ ብየ ኬሰ አሲፍ
አች እንጀሩ፤ ቤለራ ከን ከኤስ ኣረኒ ፍኒ
ነኒ ኦል እላለኒ ሞቲሳኒፍ ዋቀዮሳኒ
እንአባሩ፤ 22 ገረ ለፉስ ዮሙ እላለን፥
ኩኖ! ድምምሰ፥ ድጽናፍ ዱከነ ነመ ሶዳ
ችሱ እንአርጉ፤ እሰ ኬሰትስ እንደርበ
ተሙ* ።
*19. 2ሞቶ 1፡2፤ ሌዎ 19፡31 *22. 5፡30

ቦቆና 9

አንገፍን ነጋ አከ ደለቱ ራጂ ዱበቹሳ

1 ወር ድጽነ ኬሰ ቱረን ስአች ዱከነ
ኬሰ ህንጅራተን፤ እን በረ ዱሪ ብየ ዛብሎ
ኒፍ ብየ ንፍታሌም ገድ ዴብሴ፥ በረ ዱፉ
ትሞ ብየ ዮርዳኖስ ገማፍ ገሊላ እሰ ከን
ሰበ ወረ ካኒፍ ኡልፍነ እንኬነ።

2 ሰብን ዱከነ ኬሰ ጅራቱ
እፈ ጉዳሳ እንአርገ፥
ወረ ጋድዱ ዱአ ጀለ ጅራተኒፍስ
እፍን እንበአ*፤
3 አት ሰበ ባይእፍቴ
ገመቹሳኒስ ጉድፍቴተ፥
እሳን አከ ነመ ምዳን መከሩት፥
ስዱረት እንገመዱ፤
አከ ወረ ቦጁ ህርመቱትስ
ሰገሌ ገመቹ እንደጌስሱ።
4 በረ ወረ ሚድያንት አኩመ ኀቴ፥
አመስ ዋንጀ ኡልፋታዳፍ ሎሎሶሳ
ገቲቲሳኒራ እንጨጨብስተ፥
ኡሌ ወረ እሳን ጩንቁርሰኒስ
እንሁሬስተ*፤
5 ኮጲን ወር ሎልቱ ዬሮ ሎላት
እቲን ለፈ ድዲተን ሁንድኑ፥
ቆሎን ዲገ ኬሰ ገንገልፈሜ
ሁንድኑስ
እብዳፍ እንተአ፤
እብድስ እሳን እንፍጠ።
6 ሙጫን ኑፍ ደለቴረ፥
እልምስ ኑፍ ኬነሜረ፤
ሁምን ሞቱማሳ ገቲቲሳረ ጅረ፤
መቃንሳ፥ «ኀርሳ፥
ድንቂ፥ ዋቀዮ-ጀባ፥
አባ በረበራ፥ አንገፈ ነጋ»
እንጄደመ* ።
7 ጉድን ሞቱማሳቲፍ ጉድን ነጋሳቲ
ዱመ ህንቀቡ፤
እን ቴሶ ዳዊቲፍ ሞቱማሳረት
እንሞአ፥
እሰ እንእጃረስ፤
ፍርዲዳፍ ቀጄሉማዳን
አማ ሀመ በረበራት እሰ እንኤገ፥
ህናፉን ዋቀዮ ኀፍታ መጫ
ከነ እንኀደ* ።
*2. 60፡1-2፤ ማቴ 4፡15-16፤
ሉቃ 1፡79 *4. አቦ 7፡14-15፤
ኢሳ 10፡26-27፤ 14፡25፤ ፋር 81፡6
*6. 11፡1-5፤ 22፡22፤ ሚከ 4፡3
*7. 2ሳሙ 7፡12-16፤ ሉቃ 1፡32-33

ዋቀዮ፥ ሰበ እስራኤልት ዴከሙሳ

8 ዱቢን ፍርዲ እን ዋቀዮ
ያቆብት ኤርጌ፥
እስራኤልረ እንቡኤ፤
9 ነሞትን ኤፍሬሚፍ
ወር መንደረ ሰማርያ
ኬሰ ጅራተን፥
ኦፍ ቦኮክሱዳፍ ኦፍ ጉርጉድሱዳን
አከ ዱበተን
ሰብን ሁንድኑ እንቤከ፤
10 ነሞትን ኤፍሬሚፍ ሰማርያ ኩን፥
«ጡጲን እን እጃረሜ እንጅጌ፥
ኑእሞ እዶሳት ደጋ ሶፈማዳን
እንእጃረ፤
ሀርቡን እንሙረሜ፥
ኑእሞ እዶሳ
ሙከ ጋትራ እንዳብነ» እንጄዱ።
11 ዋቀዮ ገሩ ዲኖተ ሬሲን
እሳንረት እንካሴ፥
ዲኖተሳኒስ እሳንት እንቱቄ፤
12 ወር ሶርያ ከራ በአ-ቢፍቱ፥
ወር ፍሊስጥያሞ
ከራ ልጠ-ቢፍቱ
ዱፈኒ እሳን ልቅምሱዳፍ
አፉን በነኒሩ፤

ከነ ሁንዱማረትዩ
እን ዴከምሰሳ
እሳንራ ህንዴብፍኔ ፤
ሀርከሳስ አመዩ እሳንረት
አል ፉደሜ ጅረ* ። *12. አሞ 1:3

13 ጀር ገሩ ገረ እሰ እሳን ሩኩቴ ፥
ገረ ዋቀዮ ኀፍታ መጫት
ህንዴብኔ ፥
እሰስ ህንበርባደትኔ ፤
14 ከናፍስ ወረ መታዳፍ ኤጌት ፥
ደሜ ሙከ ሜጢፍ ደላዱት
ፈኬፈመን
ዋቀዮ ጉያ ቶኮት
ብየ እስራኤል ኬሳ እንበሌስ ፤
15 መታን ፥
ጃርሶሊፍ ወረ ኡልፍነ ቀበኒደ ፥
ኤጌንሞ ራጀተ ወረ
ሶበ ነመ በርሲሰኒደ* ።
16 ወር ሰበ ከነ ጌጌሰን
ከራራ እሰ እንካችሰን ፥
ወር እሳኒን ጌጌፈመንስ
እንበደን* ።
17 ከናፍ ኀፍትቾ
ደርገኀተሳኒት ህንገመዱ ፥
እጀሎተ አባዳፍ ሃደ ህንቀብኔፍ ፥
ሃደ ህዩሶታቲፍስ ህንአኡ ፤
እሳን ሁንዱምትሳኒ
ወረ ዋቀዮ መሌ ጅራተኒፍ
ወረ ሀሞተ ፤
ወንት እሳን ዱበተን
ሁንድኑስ ሀማደ ፤
ሰበቢ ከነ ሁንዱማፍ
ዴከምስሳ እሳንራ ህንዴብኔ ፤
ሀርከሳስ አመዩ እሳንረት
አል ፉደሜ ጅረ ።
*14-15. 10:33 *16. 3:12፤ 28:7

18 ጀልእን አከ እብዳ እንጉበ ፥
ቆራቲፍ ኮሶሩ ጠጽ እንኀደ ፥
ጫካ ኀቡስ እንቀበተ ፤
አርሳስ አከ ኡቱባት
ገረ ዋቃት አል እንበአ ።
19 ዴከምስ ዋቀዮ ኀፍታ መጫ
ለፈ እንጉበ ፤
ጀርስ እብድቻፍ ኛተ እንተኡ ፤
እሳን ኬሳ ነምን ቶኮሌ
አቦሌሰሳቲፍ ህንህሉ ፤
20 ሀርከ ምርጋቲን እንሙረቱ ፥
ገሩ ቤለ ህንበአን ፤
ሀርከ ብታቲንስ እንኛቱ ፥
ገሩ ህንቁፈን ፤
ቶኮን ቶኮንሳኒ
ፎን አንቲሳኒ እንኛቱ* ።
21 ነሞትን ምናሴ ነሞተ ኤፍሬምረት ፥
ነሞትን ኤፍሬምስ
ነሞተ ምናሴረት እንከኡ ፤
ለቾኑስ ወሊ ወጅን
ይሁዳረት እንከኡ ፤
ከነ ሁንዱማ ቦዴዩ
ዴከምስ ዋቀዮ እሳንራ ህንዴብኔ ፤
ሀርከሳስ አመዩ እሳንረት
አል ፉደሜ ጅረ ።
*19-20. ሚከ 3:2-3፤ ሆሴ 7:3-7

ቦቆና 10

ወረ ነመ ሚደኒፍ ወዮ !

1 ወረ ሴረ ነመ ሚዱ ዳበኒፍ ፥
ወረ አቦሚ ጀልአ ባሰኒፍ ወዮ !
2 እሳን ዱጋ ህዩሶታ በሌሱዳፍ ፥
ሰበኮ ኬሳ ወረ ገደደሞተ
ፍርዲ ቀጂላ ዶወቹዳፍ ፥
እጀሎተ አባን እረ ህንጅሬ
ሳሙዳፍ ፥
ሃደ ህዩሶታ
ሀርከ ጀለ እንገልፈቱ ።
3 ጉያ ፍርዲት በዲስ ፈኀዳ
ዮሙ እስንት ዱፉ ማል ኀቱ?
ገርጋርሳፍ ገረ ኤኙት በቀቱ?
በዳዱማኬሰንስ ኤሰ ዶከፈቱ?
4 ለፈ ወረ ህደመኒት ገድ ጉጉፉ ፥
ዮኪስ ወረ አጂፈመን ጀለት
ኩኩፉ መሌ ፥ ሆምቱ ህንህፍኔ ፤
ከነ ሁንዱማረትዩ
ዴከምስ ዋቀዮ ህንዴብኔ ፤
ሀርከሳስ አመዩ
አል ፉደሜ ጅረ* ።
*1-4. 1:17፤ 5:8-23፤ ፋር 9:12

አሶር ኡሌ አደባ ተኡሳ

5 ሞቲ አሶር እሰ ኡሌን ዴከምሳኮፍ
ቦኩን አሪኮ
እሰ ሀርከ ጅሩፍ ወዮ !
6 አን ሰበ ዋቀዮን ህንሶዳትኔት
እሰ ነንኤርገ ፤
ሰበ አን አሪ እራ ቀቡትስ

እሰ ነንአጀጀ፤
እን እሳን እንሳመ፣ እንቦጅአስ፤
አከ ዶቔ ከራ ኬሰ ጅሩስ
ሚላን ለፈት እሳን እንድዲተ* ።
*5-6. 10፡ 24-25

7 እን ገሩ እሰ ከነ አኬኩፍ
ገራሳ ኬሰት ያዱ ዲሴ፣
ሰበ ባይኤ ራወቴ
በሌሱዳፍ ከኤ።
8 እን፣ «አንገፎትን ዱላኮ ሁንድኑ
ሞቶተ ምቲሬ?
9 መንደር ካልኖ
አኩመ መንደረ ከርኬሚሽት፣
መንደር ሃማት
አኩመ መንደረ አርጳድት፣
መንደር ሰማርያስ አኩመ
መንደረ ደማስቆት
እንቀበመን ምቲሬ?
10 አን ሞቱሞተ ወረ
ዋቀዮሊን ቶልፈሞን
ኬሰ ጉተን፣
ወረ ብፍን ፈኬኘሳኒ
ከን ዬሩሳሌሚፍ
ከን ሰማርያረ ጫሉ
አኩመን ቀበዴ፣
11 ሰማርያፍ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሼ
አኩመን ጎዴ፣
ዬሩሳሌሚፍ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሼ
አከሱመ ህንጎዱሬ?» እንጇደ* ።
*9-11. 36፡ 18-20፤ 2ሞቶ 18፡ 33-35

12 ጎፍትች ቱሉ ጥዮኒፍ
ዬሩሳሌምረት፣
ሆጂሳ ሆጄቴ ዮሙ ራወቱ፣
«ሞቲን አሶር ኦፍ ቦኮክሴ
ኦል ኦፍ ቀቡሳቲፍ፣
አን እሰ ነንአደበ» እንጇደ።
13 ሞቲን አሶር፣
«አን ሁበታ ዋነን ተኤፍ፣
ኦጉማዳን እሬኮ እሰ ጀባዳንስ፣
ከነ ነንጎዴ፤
ዳሪ ሰባ እዶሳቲ ቡቅሴ፣
በዳዱማሳኒስ ሳሜ፣
ወረ ቴሶረ ታአንስ አንጎኮቲን
ገድ ነንቡሴ።
14 አከ ነመ ሀርከሳ
መንኤ ስምብሮ ኬሰ ካኤ፣
ሀንቃቁ ሃት እራ ካቴ ፉናነቱት፣
አከሱመ አን በዳዱማ
ሰባት ሂጠዴ፣
ብየ ሁንዱማቲ ወልት ነንቀበደ፤
እሳን ኬሳ ቶኮሌ
ሀሙመ ስምብሮን
ባልኤሼ ሶቾፍቱ፣
ዮኪስ አፋንሼ በንቴ እይቱ፣
ከን ሶኮክሴ ህንቱሬ» እንጇደ* ።
*12-14. 2፡ 11፣ 17፤ ህስ 28፡ 2-5

15 ቆቶን ነምቾ
እሱማን ሙከ ሙሩረት
እንከአሬ?
መጋዚንስ ነምቾ
እሱማን ሙከ በቀቅሱረት
ኦፍ እንጀጃሬ?
ኩን ኡቱ እንተአ ተኤ፣
አከ ዋን ኡሌን
ነምቾ እሰ ቀበቱ ሰነ
ምርምርሱት፤
ዮኪስ አከ ዋን ዳበትን
አን ሙከ ምት ጇዱት* ።
16 ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፣
ሎልቱ ወረ አሶር
ወረ ጮጮሞ ግዱት፣
ዱኩበ ጎልጎሌሱ እንኤርገ፤
ኡልፍነሳ እሰ ጉዳ ጇላንስ፣
እፈ አከ አረበ እብዳ
እንቀብሲሰ* ።
17 ዋቀዮ እፍን እስራኤል እብደ፣
ዋቀዮ እን ቁልቁሉን
ከን እስራኤል፣
አረበ እብዳ እንተአ፤
እን አሶር ኬሳ
ወረ አከ ቆራቲፍ ኮሶሩ
ጉያ ቶኮት ጉቤ እንፍጠ* ።
18 አኩመ ዱኩብን
ነመ ዱኩብሰታ ዬለልቼ አጇሱ፣
ጫካሳ እሰ ኡልፍነ-ቀቤሳፍ
ማሲሳ እሰ ጮማ
እብድች ጉቤ እንበሌሰ፤
19 ሙክት ጫካሳ ኬሰት ሀፉ፣
ባይኤ ሙራሰ ዋን ተኤፍ፣
ሙጫንዩ ለካኤ
ፍጡ እንደንደአ* ።
*15. 10፡ 5 *16. 1፡ 24፤ 37፡ 36 *17. 1፡ 4
*18-19. 10፡ 33-34

እስራኤል ኬሰት ሀምባን እንሀፈ

20 ዬሮ ሰነት ወር እስራኤል
ኬሳ ሀፈን፥
ወር መነ ያቆብ ኬሳ ኦለንስ
ዱጉማን ዋቀዮ ቁልቁሉ
እሰ ከን እስራኤልት
ሀርከቱ መሌ፥
ዴብአኒ እሰ እሳን ሩኩቴት
ሀንሀርከተን* ፤
21 ወር ሀፈን፥ ወር ቆሞ ያቆብ
ኬሳ ሀምባ ተአን፥
ገረ ዋቀዮ እሰ ኣንጎ-ቀቤሳት
እንዴብኡ* ።
22 ያ እስራኤል!
ሰኚንኬ አከ ጭረቸ ቀርቀረ ገላና
ዮ ባይአተንዩ፥
እሳን ኬሳ ወረ ሀፈን
ዱዋቱ ዴብአ፤
ኤጋ በዲሰ ቀጄሉማዳን
ሙርቶ ተኤ ሱን
እረ እንደንገለአ* ።
23 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
በዲሰ እሰ ዱር ሙርቶ
ተኤ ቱሬ ሰነ፥
ለፈ ሁንዱማረት እንፍደ።

*20. ሆሴ 5፡13 *21. 4፡3-4፤
ኬሰ 4፡29-31 *22. ኡመ 22፡17፤
ኢሳ 37፡32፤ ኬሰ 4፡27፤ ሮማ 9፡27

24 ከናፍሰ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«ያ ሰበኮ፥ እስን ወር
ጥዮን ኬሰ ጅራተን፥
አኩመ ዱር ግብጥ
እስን ሬባ ቱርቴ፥
ወረ አሶር ወረ ኡሌዳን
እስን ሬበኒ፥
ቦኩ እስንት ኦል ፉደተን
ሀንሶዳትና* !
25 እን አን እስንት ኣሬ ቱሬ፥
ዬሮ ሙራሰ ቦዴ እንዳበተ፤
ዴከምስኮሰ እሳን በሌሱዳፍ
እሳንት ገረ እንገለ፤
26 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ከታ ሆሬብ ብረት፥
ወረ ሚድያን አኩመ ሩኩቴ፥
አከሱመ ሶቶዳን እሳን እንሬበ፤
ግብጥት አኩመ ጎዴ
ኡሌሳ ገላነረት ኦል እንፉደተ* ።
27 ዬሮ ሰነት በኣንሳ
ገቲቲኬሰኒራ እንቡአ፥
ዋንጀንሳሰ ሞርመኬሰንራ
እንጨበ፤
ፉርድነኬሰንራ ከን ከኤሰ
ዋንጀሳ ኦፍራ እንጨብስቱ»
እንጄደ* ።

*24. በኡ 5፡14 *26. አቦ 7፡25፤
በኡ 14፡16፥26፤ ፉር 83፡9
*27. 14፡25፤ ኤር 30፡8

28 ገረ መንደረ ኣይ እንዱፉ፥
ሚግሮን ኬሰ እንደርቡ፥
ምአሳኒሰ ሚክማሽ ኬሰ እንቱሉ፤
29 ከራረ ደርበኒሰ ጌባ ገአኒ
አች እንቡሉ፥
ወር መንደረ ራማህ
ነአኒ እንሆለቱ፥
ወር ጊቤአ መንደረ ሳኦልሰ
እንበቀቱ፤
30 ያ እንተሎተ ገሊም፥ እያ!
ያ ወረ ላኢሽ፥ ደጌፈዳ!
ያ ወረ አናቶት፥ ጀላ ቀባ* !
31 ወር መድማናህ እንበቀቱ፥
ወር ጌቢምሰ በቀተኒ እንጎዳኑ፤
32 እሳን ሀመ ሀርአትዩ
መንደረ ኖብ ኬሰ ጅሩ፥
ቱሉ እንተሎተ ጥዮንት፥
ጋረ ዬሩሳሌምትሰ እንሂጡቱ።

*30. 1ሳሙ 25፡44

33 ኩና! ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ደሞተሳኒ ሁምናን
እራ እንጨብሰ፤
ወር ዴዴሮን እንሙረሙ፥
ወር ኦል ጂዶንሰ
ገድ እንቀበሙ፤
34 እን ጫካ ጎቡ ሰነ፥
ቆቶዳን እንጭረ፤
ሊባኖንሰ ሀርከ እሰ ኣንጎ-ቀቤሳ
ኬሰ እንቡት* ። *33-34. 2፡11-13

ቦቆና 11

ሞቲን ነጋ አከ ዱፉ ዱበቹሳ

1 ሀደ እሴይ ኬሳ ለቲን እንበአ፥
ደሜንሰ ሁንዴሳ ኬሳ በኤ
እጀ እንጎደተ* ፤
2 ሀፉር ዋቀዮ እሰረ እንቡፈተ፥
እንሰ ሀፉረ ኦጉማቲፍ

ሀፉረ ሁበትናት፣
ሀፉረ ኅርሳቲፍ ሀፉረ ሁምናት፣
ሀፉረ ቤኩምሳቲፍ
ሀፉረ ሶዳ ዋቀዮት* ።
3 እን ዋቀዮን ሶዳቼት እንገመደ፣
ፈረዱዳፍ እጃን አርጉ፣
ሙርቶ ኬኑዳፍስ ነመራ ደገኡ
እስ ህንበርባድችሱ፤
4 ወረ ደበኒፍ ቀጇሉማዳን እንፈረደ፣
ገደደሞተ ለፈራቲፍ ሙርቶ
ቀጇላ እንኬነ፤
ዱቢ አፉንሳ ኬሳ
እስ አከ ኡሌቲንስ
ብየ ለፉ እንሩኩተ፣
ሀፉረ አፉንሳ ኬሳ በኡንስ
ወረ ጀልኦተ እንአጇሰ*፤
5 ቀጇሉማን አከ ቴጳ ሙዲሳቲት፣
አመነሙማንስ አከ ሰበተ
እን እቲን ህደቱት* ።

*1. 1ሳሙ 16:1፤ ኤር 23:5፤
ሙል 22:16 *2. 42:1፤ 61:1፤
1ሳሙ 16:13፤ 2ሳሙ 23:2፤
ዮሀ 1:32-34 *4. 2ተሰ 2:8
*5. ኤፌ 6:14

6 ዮሙስ ዬዩን እልሞሌ ሆላ
ግዱ እንጅራተ፣
ቈረንስስ እልሞሌ ሬቲ
ግዱ እንጪሰ፣
ጀቢኒፍ ሌንጭ ሳፌል
ወሊ ወጅን እንቦበኡ፣
ሙጫን ጥኖንስ እሳን እንትክሰ*፤
7 ሳዊፍ አማኬት
ወሊ ወጅን እንሶረቱ፣
ጀቦትኒፍ እልሞሌን አማኬታ
ወል ብረ እንጭጪሱ፣
ሌንጭስ አከ ቆትዮ
ጭዲ እንኞተ፤
8 ሙጫን ሀርመ ሆዱ
ቦለ መርአታ ብረ እንተጳተ፣
እን ሀርመ ጉኤስ
ሀርከሳ መንኤ ቡቲ ኬሰ እንካአ።
9 ቱሉኮ እስ ቊልቊላአረትስ
ነመ ከን ሚዱ፣
ዮኪስ ዋ ከን በሌሱ ህንጅሩ፤
አኩመ ገላን ብሻኒን ጉቱ፣
ለፍት ቤኩምስ ዋቀዮቲን እንጉተ* ።

*6. 65:25፤ ሆሴ 2:20፤ ህስ 34:25
*9. 60:18፤ አን 2:14

10 ዮሙስ ህድ እሴይ አከ ፉጂት ሰባፍ
እንዳበተ፤ ሰብን ለፈራ እስ እንበርባደተ፣
እዶን እን ቦቆቱስ ኡልፍነ-ቀቤሰ እንተአ*፤
11 ዬሮ ሰነት ኅፍትች ስአ ለመፉ ሀርከሳ ድሪ
ርሴ ሰበሳ ወረ ብየ አሶርት፣ ብየ ግብጥት፣
ብየ ፉጥሮስት፣ ብየ ኩሽት፣ ብየ ኤላምት፣
ብየ ሺናርት፣ ብየ ሃማትት፣ ብየ ዳሪ ገላና
ትስ ሀፈን እንፉረ። *10. ሮማ 15:12

12 እን ሰበ ለፈራፍ ፉጂ አል እንካሰ፣
ወረ እስራኤል ኬሳ
አርአተመኒ በአንስ
ወልት እንቀበ፤
ወረ ይሁዳ ኬሳ ፈፈጨአንስ
ጎሌ ለፉ አርፈኑቲ
ወልት እንሰሳበ* ።
13 ዮሙስ ህናፉን ኤፍሬም እንበደ፣
ዲኖትን ይሁዳስ እንዱሙ፣
ኤፍሬም ይሁዳት ህንህናፉ፣
ይሁዳንስ ኤፍሬምን ህንረክሱ።
14 እሳን ወሊ ወጅን
ገረ ልጠ-ቢፍቱት እንፌጉ፣
ገቲቲ ፍሊስጥያረትስ
ለፈ እንደኡ፤
ወረ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅረንስ
ወሊ ወጅን እንሳሙ፤
ኤዶሚፍ ሞአቢን
ሀርከት እንገልፈቱ፣
ወር አሞንስ እሳኒፍ
እንአቦመሙ።
15 ዋቀዮ አረበ ገላነ ግብጥ
ራወቴ እንጎግሰ፣
ሀርከሳስ ኤፍራጢስረት
አል ካሴ፣
ቅሌንሳን እስ ሩኩቴ
እዶ ቶርበት ገርገር እንህረ፤
ነምንስ ኮጲዳን ኬሰ አዴሜ
አከ ጩኡ እንጎደ*፤
16 አኩመ ዮሙ እስራኤል
ብየ ግብጢ በኤ
ከራን ቶልፈሜፍ፣
አከሱመ ሰበሳ ወረ አሶርት ሀፈኒፍስ
ከራ ጉዳን እንቶልፈመ* ።

*12. 49:22 *15. በኡ 14:21-22፤
ኢሳ 8:7 *16. 35:8-10፤ 40:3-4፤
በኡ 14:29

ቦቆና 12

ፋርፈና ገለታ

1ያ ሰበነነ፥ ዬሮ ሰነት አት፥
«ያ ዋቀዮ፥ አት አነት
ዴከምቴ ቱርቴ፥
አመ ገሩ ዴከምሰኬ አነራ ዴብፍቴ
ዋን ነጀጀቤስቱፍ ስንጀጀደ፤
2ኩኖ! ዋቀዮ ፈይሳኮት፥
አን እሰ ነንአመነደ፥
ሆማስ ህንሶዳዱ፤
ዋቀዮ ጎፍታን ሁምነኮ
እሰ አን ፋርፈዱደ፥
እን ፈይሳኮ አናፍ ተኤረ»
እንጄተ* ።
3እስን ገመቿዳን ቡርቃ ፈይና ኬሳ፥
ብሻን እንወራበቱ* ።
*2. በኡ 15፡2 *3. ፋር 36፡8-9፤
ዘካ 13፡1

4ዬሮ ሰነት እስን፥
«ዋቀዮን ገለቴፈዳ፥
መቃሳስ ዋመዳ!
ጎቸሳ ሰበ ሁንዱማ ኬሰት ቤክስሳ፥
መቃንሳ አከ አል ከኤስ ህማ* !
5እን ወንተ ጉዳ ዋን ሆጄቴፍ፥
ዋቀዮን ፋርፈዳ!
ወንት እን ጎዴስ
ጉቱማ ብየ ለፋረት ሀቤከሙ!
6ያ ጥዮን! ሰገሌ ጉዳዳን
ፋርፈዱ፥ ገመድስ!
ዋቀዮ እን ቁልቁሉን
ከን እስራኤል፥
እን ጉዳን ሰበሳ ግዱ እንጅራተ»
እንጄቱ* ።
*4. 1ሴና 16፡8፤ ፋር 105፡1
*6. 14፡32፤ ፋር 76፡2

ቦቆና 13

ዋኤ በዲሰ ባቢሎን ሙልአተ አርጉሳ

1 ወንት፥ ኢሳያስ እልም አሞዝ ዋኤ
ባቢሎኒፍ አርጌ ከነት ፉፌ ጅረ፤
2ቱሉ ዱዋረት ፋጂ አል ፉዳ!
ሰገሌ ጉዳዳን ሎልቶተ ዋማ!
ከረ ኬላ ወረ ጉርጉዶታ ኬሰ
አከ ልጠኒፍ፥
ሀርካን እሳን አርግሲሳ!
3አን ዋቀዮ አፉመኮቲ
ወረን አዳን እሳን ባፈዴ አቦሜረ፥
አከሱመሞ ጎቶተኮ
ወረ ኡልፍነኮት ገመደን ዋሜረ፤
እሳንስ ዴከምሰኮ
ጀረረት እንራወቱ* ። *3. 5፡26

4ሰገሌን ነሞተ ባይኤ፥
ወጩን ሞቶተ ለፈራስ
ቱሉራ እንደገአመ፤
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ወራናፍ ሎልቱሳ
ወልት ቀበቻ ጅረ፤
5እሳን ብየ ፈጎዳፍ
ዳሪ ለፋቲ እንዱፉ፤
ዮሙስ ዋቀዮ ምአ አሪሳቲን
ለፈ ሁንዱማ እንበሌሰ ።

6ጉያን ዋቀዮ ድአቴረ፥
እንስ እሰ ሁንዱማ ደንደኡ ብራ
በዲሰ ዋን ፍዱፍ ወዋዳ* !
7ዮሙስ ሀርከ ሁንድኑ እንደደበ?
ገራን ነመ ሁንዱማስ
አከ ገጋ እንበቀ፤
8እሳን እንሶዳቱ፥
ገዴፍ ድጽን እሳን እንቀበተ፤
አከ ዱበርቲ ጭኒንስፈቱ
እንሚጠቱ፥
ወል እላለኒስ እንርፈቱ፥
ፉልሳኒስ አከ በርበዳ እብዳ
እንዲመተ ። *6. ዮኤ 1፡15

9ኩኖ! ጉያን ዋቀዮ እን ሀማን፥
ለፈ አንሱፍ፥
ወረ ጩበሞተስ እሰራ በሌሱፍ፥
ዴከምሳፍ አሪ ቦበአዳን እንዱፈ ።
10ዮሙስ ኡርጀትን ዋቃፍ፥
ኡርጀትን «ሰዴ» ጂደመን
እፈሳኒ ህንኬነን፤
አዱን በአ ጅርቱስ እንዱከኖፍት፥
ጂንስ እፈሼ ህንኬንቱ* ።
11 ዋቀዮ ጎፍታን፥
«ብየ ለፉ፥ ሀምነሳቲፍ፥
ጀልአተስ የከሳኒቲፍ ነንአደበ፤
አፍ ጀጁ ወረ አፍ ጉርጉድሰኒ
እራ ነንፍጠ፥
አል ከኡ ወረ ሀሞታስ
ገድ ነንቀበ* ።
12ነምን ወርቂ ቁላአረ አከ ሙራሰቱ፥
ሰኘን ነማስ ወርቂ ኦፊርረ
አከ የረቱ ነንጎደ፤

13ከናፍ አን ዋቀዮ ኀፍታን መጫ
ጒያ ዴከምሰኮት፥
ጒያ አሪኮ እስ ቦበአት፥
በንቲወን ዋቃ ነንሮምእሲስ፥
ለፍትስ እዶሳቲ
አከ ሶቾኡ ነንጎደ።
*10. ህስ 32፡7-8፤ ዮኤ 2፡10፤
አሞ 5፡8፤ ማቴ 24፡29
*11. ኡመ 6፡5-7፤ ኢሳ 10፡12-14

14«አከ ኩሩጼ ነምን አርኡፍ፥
አከ ሆሎተ ነመ
ወልት ሰሳቡ ህንቀብኔ፥
አከሱመ ነምን ሁንድኑ ከረ-ከራ
ገረ ሰበሳት እንዴብአ፥
ገረ ብየሳትስ እንበቀተ*፤
15ከን ቦጅአሙ ሁንድኑ እንወራነመ፥
ከን ቀበሙ ሁንድኑስ
ብላዳን እንዱመ፤
16ዳእሞትንሳኒ እጆሳኒ ዱረት
ገርገር እንጭረሙ፥
መኔንሳኒ እንሳመሙ፥
ዱበርቶተሳኒትስ
ነምን እንሮርሰ*።
*14. ኤር 50፡16 *16. ፋር 137፡8-9

17«ኩኖ! አን ወረ ሜዶን
ወረ ሜቲ ቱፈተኒፍ፥
ወረ ወርቂ ህንጃለትኔ
እሳንት ነንካሰ*፤
18እዳንሳኒ ደርገኀተ እንጭረ፥
ዳእሞታፍ ህንአኡ፥
እጆሎታፍስ ህንህሉ።
19ባቢሎን እሼን ሞቱሞተ
ሁንዱማረ ሚደግዱ፥
እሼን ኡልፍናፍ
ኦፍ ጀጁ ሰበሼ
ወረ ከልዶታ ታቴ፥
አኩመ ሶዶሚፍ ጎሞራ፥
ወረ አን ዋቀዮ በርበዴሴ እንታት*።
20በረበራን ነምን
እሼ ኬሰ ህንጅራቱ፥
ደሎታ ሀመ ደሎታትስ
እሼ ኬሰ ህንታኡ፤
ነምን ብየ አረባ አቾ ኬሰ
ጎዶ ህንዳበቱ፥
ትክሶትንስ ሆሎተሳኒ
አቾ ኬሰ ህንዴድቾፈተን።
21ብኔንሶትን አቾ ኬሰ እንጪሱ፥
መኔንሳኒ ኬሰስ ሁሩንጎትን
እንጉቱ፤
ጒቼን አቾ ኬሰ እንጅራት፥
ኮርቤዬን ሬቲስ
አቾ ኬሰ እንቡራቁ፤
22መኔን ወረ ጀጀቦ ኬሰት
ወራቤሶትን እንዩሱ፥
መነ እሳን እት ገመደን ኬሰትስ
ዋንጎትን እንእዩ፥
ዬሮን ባቢሎን ጀለ ገኤረ፥
ጒያንሼስ ድአቴረ» እንጀደ*።
*17. 21፡2፤ ኤር 51፡11
*19. ኡመ 19፡24-25 *21-22. 34፡12-13፤
ኤር 50፡39-40፤ ሴፋ 2፡14

ቦቆና 14
እስራኤሎትን ዌዱ ሞእቻ ዌድሱሳኒ
(ኢሳ 13)

1ዋቀዮ ሰኘ ያቆቢፍ እንአአ፥
አመስ እስራኤሎተ ፎኤ
ብየሳኒ ኬሰ እንቴስሰ፤
ሰብን አርማ እሳንት እንደበለመ፥
ሰኘ ያቆብትስ እንህርከተ*፤
2ሰብን ለፈራ እስራኤሎተ ፉዴ፥
ገረ እዶሳኒ ዱሪት እሳን እንጌሰ፤
እሳን ብየ ዋቀዮ ኬሰት
ሰበ ሰነ ገርብቻፍ
ገርብቲ እንጎደቱ፤
እስራኤሎትን ወረ ዱር
እሳን ቀበተን፥
አመሞ ዴብሰኒ እንቀበቱ፥
ወረ ዱር እሳን ጨንቁርሰን፥
አመሞ ደረቤሳኒ እንሞኡ*።
*1. ዘካ 8፡20-23 *2. 49፡22-26፤ 61፡5
3 አት ያ እስራኤል፥ ዮሙ ዋቀዮ
ገደኬ፥ ድጽነኬፍ ገርቡማ አት ኬሰ ቱርቴ
ኬሳ ሰባሴ ቦቆና ሲፍ ኬኑ፥ 4ሞቲ ባቢሎ
ንረት ዌዱ ሞእቻ፥
«እን ነመ ጨንቁርሳ ቱሬ
አተምት ዱመ አርገቴ!
ዴከምስሳስ አተምት ዳበቴ!
5ዋቀዮ ኡሌ ነመ ጀልአ
እንሁንኩቴሴ፥
ኡሌ ሞቱማ ወረ ነመ ሞአኒስ
እንሁሬሴ፤
6እን ዴከምሰሳራ ከን ከኤ፥
ኡቱ ገርገር ህንኩትን፥
ሰበ ለፈራ እንሩኩቴ፤

አሪዳን እሳን እንሞኤ፣
አአ መሌስ እሳን እንአርኤ።
7 አመ ብይ ለፉ ጉቱማት
ቦቆናፍ ገቢ እንአርገቴ፣
ገመቹዳንስ እንእልልቾቴ፤
8 ጋትራፍ ብርብርስ ሊባኖን
ስት ገእሰኒ፣
‹ኤርገ አት ገድ ቀበምቴ፣
ነምን ኑሙሩዳፍ ዱፉ
ሀንጅሩ› እንጂዱ*።
*8. 37፡24-25፤ አን 2፡17

9 «ዮሙ አት እዶ ለፌ ጀላት
ገድ ቡቱ፣
እንስ ገድ ፌጎዳ ሶቾኤ ስሰመተ፤
ኤኬራንስ ነጋ ስጋፌቹዳፍ እንከኡ፣
ወር ዱር ለፌረት ጌጌስቶተ
ቱረን ሁንድኑ፣
ሞቶትን ሰበ ለፌራስ
ቴሶሳኒራ እንከኡ፤
10 ሁንዱምትሳኒ፣
‹አትስ አኩመኬኘ ደደባዳ?
አትስ አኩመኬኘ ታቴ?›
ጂደኒ ስት እንወጩ።
11 ኡልፍንኬፍ ሰገሌን መሴንቆኬ፣
ገረ እዶ ለፌ ጀላት ገድ
እንደርበተሜ፤
አፌትኬ ቡንቁርሳ፣ ኡፌትኬስ
ራሞ እንተኤ*።
*9-11. ሀስ 31፡16፤ 32፡17-32

12 «አት ያ እልመ ገነማ፣
እሰ አከ በከልቾ በሪ እብሱ!
አተምት በንቲወን ዋቃራ
ገድ ደርበተምቴ!
አት እን ሰበ ገድ ቀባ ቱርቴ፣
አመሞ አተምት
ለፌት ደበለምቴ!
13 አት ገራኬ ኬሰት፣
‹አን ገረ በንቲወን ዋቃት
ኦል ነንበአ፣
ኡርጀተ ዋቀዮ ገረራስ
ቴሶኮ ነንዳበደ፣
ቱሉ እዶ ወል ገኢ
እሰ ዱመ ገረ ብታ
ጅሩረስ ነንታአ፤
14 ዱሜሶተ ኦል ፌጎረት ኦል ነንበአ፣
እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩትስ
ኦፍ ነንፌኬስ› እንጂቴ*።
15 አት ገሩ እዶ ለፌ ጀላት
እንደርበተምቴ፣
ቅሌ ኬሰስ እንቡቴ።
*13-14. 10፡12-14፤ ሀስ 28፡14፤
ኤር 51፡53

16 «ወር አቾት ስአርገን
ድንቅሲፌተኒ፣
‹ኩን እሰ ለፌ ሮምስሲሳ ቱሬ፣
እሰ ሞቱሞተ ራሳ ቱሬ፣
17 እሰ ብየ ለፉ ኦንሴ፣
እሰ መንደሮተ ዲጌ በሌሴ፣
እሰ ወረ ሀደመን ገድ ሀንዲፍኔደ
ምቲ?› እንጂዱ።

18 «ሬፍ ሞቶተ ሰበ ለፌራ ሁንድኑ
አዱመ አዳን
ኡልፍናን አዋለ ኦፌሳኒ ኬሰ
እንካአመ፤
19 ከንኬ ገሩ አከ ደሜ
ሙረሜ ቱፌተሜ
አዋለኬ ኬሳ ባፌሜ፣
ዲደት ገተመ መሌ፣ ሀንካአሙ፤
ወረ ጎረአመኒ ብላን እሳን
ኡኡሬ ወጅን፣
ቦለ ደጋ ኬሰ እንቡፌመ፣
ሚላንስ ገድ እንድዲተመ*።
20 አት ብየኬ ዋን በሌስቴፍ፣
ሰበኬስ ጎራቴ ዋን ፍጬፍ፣
እሳን ግዱት ሀንአዋለምቱ፤
ሰኘን ወረ ሀማ ጎደኒ
በረበራን ዴብአኒ
መቃ ሀንደአመን።
21 እሳን ከአኒ ብየ ቀበተኒ
መንደረሳኒቲን ለፌ
አከ ሀንጉትኔት፣
ሰበቢ የከ አቦተሳኒቲፍ
እልማንሳኒ ፍጡዳፍ
እዶ ቆጺሳ!»
ጂቴ እንዌድፍተ። *19. 34፡3

22 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፣
«አን እሳንረት ነንከአ» ጂደ፤
እት ደበሌስ፣ «አን ዋቀዮ፣
ባቢሎን ኬሳ መቃሼፍ ሀምባሼ፣
እልማኒፍ እልማን እልማንሳኒ

ለፈራ ነንበሌስ፤
23 ባቢሎንን እዶ ደዴን እት ገልቱ፥
ለገ ጨፌስ ነንጎደ፥
ሀረታዳንስ ሀሬ እሼ ነንበሌስ»
ጇደ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ።

ፍርዲን ወረ አሶርረት አከ ዱፉ ህሙሳ

24 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ከከቴ፥
«አከ አን ያዴ እንተአ፥
አከ አን ሙርቶ ጎዴትስ
እንራወተመ፤
25 አን ወረ አሶር ብየኮ
ብየ እስራኤል ኬሰት
ነንጨጨብሰ፥
ቱሉኮረትስ እሳን ነንድዲተ፥
ዋንጀንሳኒ ሰበኮራ እንፉደመ፥
በአንሳኒስ ገቲቲ ሰበኮራ
እንቡአ» ጇዴ* ።
26 ሙርቶን ጉቱማ ብየ ለፋቲፍ
ቆጳኤ እሰ ከነ፥
ሀርከ ሰበ ሁንዱማረት
ኦል ፉደሜስ ከነ፤
27 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ሙርቶ ጎዴረ፥
ኤኙቱ እሰ ህምብሰሬ?
ሀርከሳስ ኦል ፉደሜረ፥
ኤኙቱ እሰ ገድ ዴብሰሬ*?
*24-25. 10:12-19፥27 *27. 43:13

ፍርዲን ወረ ፍሊስጥያረት አከ ዱፉ ህሙሳ

28 ወንት ኩን
በረ አሃዝ ሞትች ዱኤ ህመሜ፤
29 ያ ወረ ፍሊስጥያ ሁንዱምትኬሰን፥
ኡሌን እስን ሩኩቴ
ዋን ጨቤፍ፥
ሜ ባይኤ ህንገመድና!
ሰኘ ህደ ቦፉ ኬሳ
መርአታን እንበአ፥
እልሞንሳስ ቦፌ በለልኡ እንተአ፤
30 ህዬሶትን ወር ገደደሞትን
ትከ እንአርገቱ፥
ወር ድበመንስ ያዶ መሌ
ነጋት እንጅራቱ፤
ሰኘኬ ገሩ ቤላን ነንሩኩተ፥
እንስ ሰበኬ ኬሳ
ወረ በራረመን አጇሴ እንፍጠ።
31 ያ ከሮታ ወዋዳ!
ያ መንደሮታ እያ!
ያ ወረ ፍሊስጥያ፥
ሁንዱምትኬሰን ሶዳዳ፥
አከ ገጋ በቃ!
ገረ ብታቲ አር እንዱፌ፥
ተሬንሳስ ወልራ ህንጭቱ።
32 ወረ ሰበ ሰነ ብራ
ኤርገመኒ ዱፈኒፍ
ማል ዴቢ ኬንና?
«ዋቀዮ ጥዮኒን ጀቤሴ ዳቤረ፥
ሰብንሳ ወር ረከተን እሼ ኬሰት
እዶ በቃ እንአርገቱ» ጇነ* ።
*28-32. ኤር 47:1-7፤ ህሰ 25:15-17፤
አሞ 1:6-8፤ ሴፉ 2:4-7፤ ዘካ 9:5-7፤
ኢሳ 28:16

ቦቆና 15

ብየ ሞአብረት ፍርዲን አከ ዱፉ ዱበቹሳ

1 ወንት ሞአብረት ተኡፍ ጅሩ ከነት
ፉፌ ጅረ፤
መንደር አር-ሞአብ
ሀልከን ቶኮት ዲገምቴ እንበድ፥
መንደር ቂር-ሞአብስ
ሀልከን ቶኮት ዲገምቴ እንበድ* ፤
2 ነሞትን መንደረ ዲቦን፥
ገረ ገልመ እዶ
ኦል ከአረ ጅሩት፥
ኦል በአኒ እንቦኡ፤
ነሞትን ሞአብ ሁንድኑ
ገደራ ከን ከኤ፥
መታሳኒ ሃደተኒ አሬደሳኒስ
ሙርሙረተኒ፥
ቱሉ ኔቦፍ ሜዴባረት እንወዋቱ።
3 ኡፈተ ገዳ ኡፈተኒ
ከራረ እንአዴሙ፥
ሁንዱምትሳኒ በንቲወን መንሳኒራ፥
ወል ገኢ ከራራስ እንወዋቱ፤
እምማንሳኒስ እንደንገላሱ* ።
4 ሄሽቦኒፍ ኤልአሌህ እንእዩ፥
ሰገሌንሳኒስ ህመ ያህስት
እንደገአመ፤
ከናፍስ ሎልቶትን ሞአብ እንእዩ፥
ገራንሳኒስ እንሮምአ።
*1. ኤር 48:1-17፤ ኢሳ 25:10፤
2ሞቶ 13:20 *2-3. ኤር 48:37-38

5ገራንኮ ብየ ሞአቢፍ እንቦአ፤
ወር እሼ ኬሳ በቀተን ሀመ
ዞአርት እንዱፉ፥
ሀመ ኤግላት-ሼልሺያትትስ
እንአዴሙ፤
ገረ ሉሀት ቦአ አል እንበኡ፥
ከራ ሆሮናይምረትስ
ዋኤ በዲሰሳኒ እንወዋቱ፤
6ብሻን ኒምሪም እንበዴ፥
መርግ እንጎጌ፥
ብቅልቱን እንጮለጌ፥
ወንት ለልሱ ቶኮሌ ሀንጅሩ፤
7ከናፍ እሳን
ወንተ ሆረተኒ
ወልት ቀበተን ኬሳ፥
ሀመ እሳን ሀርከት ሀፍቴ
ለገ አለልቱ እንጬስፈቱ።
8እይ ወዋትናሳኒፍ ፋሩንሳኒ፥
ዳሪዳ ሀመ ዳሪት
ጉቱማ ብየ ሞአብት
ሀመ መንደረ ኤግላይሚፍ
መንደረ ቤኤር-ኤሊሚንት
እንደገአሜ።
9ብሻን መንደረ ዲቦን ዲጋን ጉቴረ፥
አን አመዩ ደበሌ
ዲቦንት ደእቾ ነንፍደ፤
ወረ ሞአብ ኬሳ በቀተንት፥
ወረ ብየት ሀፈንትስ
ሌንጬ ገድ ነንዲስ[†2]።

ቦቆና 16

ሞአብ፥ ይሁዳ ገርጋርሰ ከደቹሼ

1ወር ሞአብ መንደረ ሼላቲ
ከራ ለፈ አናረ፥
ገረ ቱሉ ጥዮንት
ወረ ብይቾ ሞአኒፍ
ጠባሎተ እንኤርገን*፤
2እንተሎትን ሞአብ
መልካ ጬኡምሳ አርኖንረት፥
አከ ስምብሮተ መንኤሳኒ
ኬሳ አርአተመኒት
አሲፍ አቾ እንጀሩ። *1. 2ሞቶ 3:4

3ወር ሞአብ፥ «ኑጎርስ፥
ሙርቶስ ኑፍ ኬን!
ጋድዱንኬ ጉያ ሳፋረ
አከ ሀልከኒ ቀበነ ሀቡሱ፥
ኑእ ወረ ስት በቀትኑ ኑዶክስ!
ኑእ ወረ ኮሉ ስት ገሉስ
ደበርስቴ ኑሀንኬንን!
4ኑእ ወር ብየኬኚ ሞአብ
ኬሳ በቀትኔ፥
ገላ ታኔ እስን ብረ እንቴኚ!
ወረ ኑአርአተን ጀላስ
ኑዶክስ!» ጀዱ፤
እን ነመ ጬንቁርሱ ለፈራ
ዮሙ በዱ፥
በዲስ ዮሙ ሀፉ፥
ወር ነመ ድዲተንስ
ዮሙ ብያ በአን፥
5ዮሙስ ቴሶን ቶኮ ጃለላን
ጀባቴ እንዳበመ፤
ሰኚ ዳዊት ኬሳስ
እን አመነማን አቸረ እንታአ፤
እን ፍርዲ ዱጋ እንበርባደ፥
ወንተ ቀጀላስ ደፌ እንራወተ*።
*5. 9:6-7፤ 11:1-5

6ነሞትን ይሁዳ፥
«ዋኤ ኦፍቱሉማ ሞአቢፍ
ኦል ኦፍ ቀቡሼ፥
ኦፍ ጉርጉድሱሼፍ ኦፍ ቦኮክሱሼ
ደጌኚረ፤
ኦፍ ቱሉንሼ ኩን ገሩ
ገቲ ሀንቀቡ» እንጀዱ።
7ከናፍ ወር ሞአብ
ወሊ ወጅን ብየሳኒፍ እንወዋቱ፥
ባይኤ ገደኒ ብጥሌ እጀ ወይኒራ
ሆጀተሜ
እስ ቅር-ሀሬሼት ጅሩፍ እንቦኡ።
8ዳባን ማሲ ሄሽቦን ኬስ ጅሩ፥
ሙክት ወይኒ ሲብማሀ
ኬሳስ እንጮለጌ፥
ወይንቾ እን ፎአማን እን ዱር
ሀመ ያዜርት፥
ሀመ ለፈ አናት፥
ሀመ ገላነ ገማትስ
ደሜሳ ያፈቴ ቱሬ፥
ቡልቾቶተ ሰበ ለፈራቲን
ለፈት እንድዲተሜ።
9ከናፍስ አን ነሞተ ያዜሪ ወጅን፥
ዳባ ሙከ ወይኒ ሲብማሂፍ
ነንቦአ፤

†2ኢሳ 15:9 «ዲቦን» ዮኪስ «ዲሞን»

ያ ሄሽቦን! ያ ኤልአሌህ!
ሰበቢ እጅ ሙካኬሰኒፍ
ምዳንኬሰን ደበምናን፥
ዑሮ መከረት ወጭ ሀፌፍ
አን እምማንኮ ደንገላሴ
እስኒፍ ነንቦአ።
10 ገመቹፍ እልሌን
ማሲ ምዳን ባሱ ኬሳ እንበዴ፤
እዶ ዳባ ሙከ ወይኒ ኬሳ
ፋርፈናን ህንደገአሙ፥
ወጭስ አች ህንጅሩ፤
ነምን ወይኒ ጩንፉ
እዶ ጩንፉ ወይኒ ህንጅሩ፥
ወጬ አች ኬሳስ ነንሀምብሴ፤
11 ሰበቢ ከናፍ ገራንኮ
ሞአቢፍ አከ ክራራ እንእየ፥
ኬስ ነሙማኮስ ቅር-ሀሬሼቲፍ
እንቦአ።
12 ሞአብ እዶ ኦል ጂዳት
ዮ ኦል ባቴሌ፥
አከሱማን ኦፍ እንደደብሲፍት፤
እዶ ከደታሼ ዮ ደቅጨስ
ሆማ ዋኤ ህንባፈቱ* ።
*7-12. ኤር 48፡29-36

13 እሰ ከነ ወንት ዋቀዮ ዱር
ዋኤ ሞአቢፍ ዱበቴ።
14 አመስ ዋቀዮ፥
«አከ ነምን ቀጨረሜ ሆጂቱ
ወጋ ለካአቱት
ስአች ወጋ ሰድእ ኬሰት
ኡልፍን ሞአቢፍ ባይእንሼ
ገድ እንዴብአ፥
ከን እራ ሀፉስ ሙራሰ፥
ጥኖፍ ደደባ እንተአ» ጂደ።

ቦቆና 17

ደማስቆረት ፍርዲን አከ ዱፉ ዱበቹሳ

1 ወንት መንደረ ደማስቆረት ተኡፍ
ጅሩ ከነት ፉሌ ጅረ፤
ዋቀዮ፥ «ኩኖ!
‹ደማስቆን ዲገምቴ እንቱለምት፥
መንደረ ተኡንሼስ እንሀፌ፤
2 መንደሮትን አሮኤር እንአኡ፥
እዶ ቡሻዬን እት ያቱስ
እንተኡ፤
ቡሻዬ ወረ አች ጭጪሰን ሰነስ
ነምን ወሬርሱ ህንጅሩ።
3 መንደሮትን መሰራ ቀበን
ኤፍሬም ኬሳ፥
ሞቱማንስ ደማስቆ ኬሳ እንበደ፤
ኡልፍን ወረ ሶርያ ኬሳ ሀፈንሞ፥
አኩመ ኡልፍነ እስራኤሎታ
እንተአ› ጂዴ፥
አን ዋቀዮ ኀፍታን መጫ
ዱበዴረ» ጂዴ* ።
*1-3. ኤር 49፡23-27፤ አሞ 1፡3-5፤
ዘካ 9፡1፤ 2ሞቶ 16፡9

ብየ እስራኤልረት ፍርዲን አከ ዱፉ ዱበቹሳ

4 ዋቀዮ፥ «ዑሮ ሰነት
‹ኡልፍን እስራኤል
ገድ እንዴብአ፥
ገብን ደግነሳስ እራ እንዱመ፤
5 አከ ማሲ ምዳን እራ መከረሙ፥
አከ ደቻ ሬፋኢም
እሰ ቀርሚን ኬሳ ፉናንሙስ
እንተአ፤
6 አከ ሙከ ኤጀርሳ
እሰ ዮሙ እጅሳ እራ ጭረሙ፥
ፊጩሳረት እጅ ለመ
ዮኪስ ሰድእ፥
ደሜሳረትሞ እጅ አፉር
ዮኪስ ሸን ሀፉ እንተአ› ጂዴ፥
አን ዋቀዮ ኀፍታን እስራኤል
ዱበዴረ» ጂዴ።

7 ጋፈስ ነሞትን
ገረ እሰ እሳን ኡሜ እንእላሉ፥
እጀሳኒስ ገረ እሰ ቁልቁሉ
እሰ ከን እስራኤልት እንዴብሱ፤
8 ገረ እዶ አርሳ እሰ ኦፊሳኒቲ
ሆጂተኒ፥
ገረ ኡቱቦተ ፈኬኝ
ዋቀይቲ ቶልፈምቱቲፍ ዳበመኒ፥
ገረ እዶ እጣና
እሰ ሀርከሳኒቲን ሆጂተኒስ
ህንእላለን* ።
9 አኩመ መንደሮትን
ሂዎታፍ አሞሮታ
ዮሙ ነሞትን እስራኤል
ብይቸ ቀበተን ተአን፥
ዑሮ ሰነት መንደሮትንሳኒ
ወር መሰራ ቀበን፥

አከ ኦነ ጫካን ዳሌ እንተኡ፥
እንዲገሙስ።
10 አት ዋቀዮን እሰ ስፈይሱ
ዋን እራንፈቴፍ፥
ከታ እሰ እዶ በቃ ሲፍ ተኤስ
ዋን ህንያደትኒፍ፥
ዳባ ጋሪ ዮ ዳበቴ፥
ብቅልቱ ብየ ኦርማስ ዮ ዳበቴ*፥
11 ጉያዱመ ዳብዴ ሰነትስ
ጀለ ሶቂ ዮ ጀልቀብዴ፥
እንስ ቦሩምታሳ ገነመ
ዮ ሲፍ ደራሬ፥
ጉያ ዱኩብን እሰ ህንፈይፍኔ
እት ዱፉት፥
ወንተ መከረቱ ህንቀብዱ።

*8. 27፡9፤ 31፡7 *10. 1፡29፤
ኬሰ 32፡15

12 ሰበ ወረ ካን
ወረ አከ ገላና ሁርሰኒፍ
ወረ አከ ብሻን ጉዳ
ድድቾኒፍስ ወዮ!
13 ሰብን ኩን አከ ሎላ ብሻኒ
ዮ ሁርሰንዩ፥
ዮሙ ዋቀዮ እሳን እፈቱ፥
ጆላ በቀተኒ እንፈጋቱ፤
አከ ሀበቂ ቅሌንስ
ጋረራ ፉዴ አዴሙ፥
አከ አዋረ ቡቤን ገረገገልቹስ
እንተኡ*።
14 ገልገለ ናሱን እንተአ፥
ኡቱ ለፍት ህንበርእንሞ
እንደበሙ፤
ኩኖ፥ ወር ኑሳመኒ ኑቦጅአንስ፥
አከሱመ እንተኡ*።

*12-13. ሚክ 4፡11-13፤ ፋር 65፡7፤
104፡6-7 *14. 37፡36፤ 2ሞቶ 19፡35

ቦቆና 18

ዋኤ ብየ ኩሽ ዱበቹሳ

1 ብየ ሰገሌን መርከባ እት ባይአቱ፥
እሰ ለጎተ ኩሽ
ገመ ጅሩፍ ወዮ*!
2 ብይች ኤርገሞተሳ ገላነረ፥
ብድሩ ደላዱራ ሆጂተሜንስ
ብሻን አበያረ እንኤርገ፤
እስን ኤርገሞትን አረፈተኒ
አዴምተን፥
ገረ ሰበ ዴዴሮፍ ጩጩሉሉቆ፥
ገረ ሰበ ፈጎት፥
ድአትስ ሶዳተመኒ፥
ገረ ሰበ አንጎሳቲን ሞኡ፥
ገረ ወረ ብይሳኒ ለጎታን
ገርገር ህረሜ ደቃ*!

*1. ሴፉ 3፡10 *2. 20፡1-5፤ ህሰ 30፡9

3 እስን ወር ለፈረ ጅራተን፥
ብይ ለፋስ ሁንድኑ፥
ፋጂን ጋሮተረ ዮሙ ዳበሙ
እንአርግቱ፥
ፊኖን ዮሙ አፉፈሙስ
እንደጌሱ።
4 ዋቀዮ አነት ዱበቴ፥
«አን እዶ ታኡምሰኮቲቲ፥
እፈ ሆአ አዱ ጨለቅሱ ኬሳን፥
ዱሜስ ዬሮ መከሪ
ጂደ ባቴ አዴሙ ኬሳንስ፥
ጨል ጂዴ ገድ ነንእላለ»
ጂዴ*።
5 ሙክት ወይኒ ደራራ ዮሙ ቡፈቱ፥
ዬሮን መከሪ ኡቱ ህንገእን፥
አጅሳስ ኡቱ ህንብልቻትን፥
ሃዱዳን ህድሳ እራ እንጭረመ፥
ደሜንሳስ እራ ኩኩተሜ
እንበሌፈመ።
6 ዲኖትንስ አከሱመ ጭረመኒ፥
አላቲ ረቃ ወረ ቱሉረ ጅረኒፍ
እንኬነሙ፤
ብኔንሶታፍስ ሶረ እንተኡ፥
አላቲን ረቃ እሳኒን ቦነ
እንበአ፥
ብኔንሶትንስ እሳኒን ገነ እንበኡ*።

*4. ፋር 33፡13-14 *6. ሴፉ 2፡12

7 ጋፈስ ሰብን እን ዴዴራኒፍ
ጩጩሉሉቃን፥
ሰብን ፈጎት፥
ድአትስ ሶዳተሙ፥
ሰብን አንጎሳቲን ሞኤ
ብይሳ ለጎታን ገርገር ህረሜ፥
እዶ መቃ ዋቀዮ
ጎፍታ መጫቲን ቤከሜት፥
ገረ ቱሉ ጥዮንት፥
ጎፍትቻፍ ኬና እንፍደ*።

*7. ፋር 68፡30-31፤ ሆኤ 8፡27-28

ቦቆና 19
ብየ ግብጥረት ፍርዲን
አከ ዱፉ ህሙሳ

1 ወንት ብየ ግብጥረት
ተኡፍ ጅሩ እንዱበተሜ፤
ኩኖ! ዋቀዮ ዱሜሰ አሪፈታዳን
ገረ ብየ ግብጥ እንዱፈ፤
ዋቀዮሊ ቶልፈሞን ብየ ግብጥ
ፉለሳ ዱራ እንሮምኡ፥
ገራን ወረ ግብጥስ
አፊዱመሳኒ ኬሰት
አከ ገጋ እንበቀ* ።
2 ዋቀዮ፥ «አን ‹ወረ ግብጥ
ወልት ነንነቀ፥
አቦሌሰ አቦሌሰረት፥
ፍረ ፍረረት፥
መንደረ መንደረረት፥
ሞቱማስ ሞቱማረት ነንካሰ፤
3 ወር ግብጥ ሁምነ እንደቡ፥
አኬክሳኒስ አከ ፊጣን ህንባኔ
ነንጎደ፤
እሳንሞ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ፥
ወረ ሀፉሮተ ወረ ዱአን ዋመን፥
ኤኬር-ዱብፍቱፍ፥
ቃሎተ እንጋፈተቱ፤
4 ወረ ግብጥ ሀርከ ጎፍቶሊ ሀሞታት
ደበርሴ ነንኬነ፥
ሞቲን ነመ ሶዳችሱስ
እሳንረት እንሞአ› ጂዴ፥
አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ዱበዴረ» ጂዴ። *1 ፋር 104፡3

5 ገላን እንህርአተ፥
ብሻን ለጋስ ቀልአቴ እንነገ*፤
6 ቡርቅቱወንሳኒ ጉአኒ እንጎጉ፥
ለጎትንስ እንአጃኡ፥
ጀጀብኒፍ ደላዱን እንጮለጉ፤
7 ለግን አበያ ቡኬን ዱዋ እንተአ፥
ወንት ቀርቀረ አበያ
ፈጫፈሜ ሁንድኑስ
ጎጌ አቺ እንበደ።
8 ወር ቁርጡሚ ቀቡዳፍ ቆኘሳኒ
አበየ ኬሰ ቡሰን፥
ሁንድኑ ገደኒ እንቦኡ፤
ወር ክዮሳኒ ብሻን
ኬሰ ካአን ሁንድኑስ
አብዲ እንኩተቱ።
9 ወረ ርፈንሰ ህደማ ቆጺሰኒፍ
ወረ ኡፈተ ቁንጬ ተልባ
ደአን ሁምነቱ ቡአ፤
10 ወረ ኡፈተ ደአን ከነሰ
ያደቱ ጨበ፥
ወር ቀጨረመኒ ሆጂተን
ሁንድኑስ እንገዱ።
*5 ኤር 51፡36

11 ጉርጉዶትን መንደረ ዞአን
ዱጉማን ጎዎተ፥
ጎርሰ አጌሶተ ፈረኦን
ገቲ ህንቀቡ፤
እሰን አተምት ፈረኦኒን፥
«አን እልመ ነመ አጌሳት፥
እልመ ሰኚ ሞቲ ዱሪትስ»
አፊን ጂቱሬ?
12 ያ ፈረኦን፥ አጌሶትንኬ ኤሰ ጅሩ?
ጅሩ ዮ ተኤ ሜ ወንተ ዋቀዮ
ጎፍታን መጫ
ብየ ግብጥረት ቆጺሴ
ስት ሀህመንካ*!
13 ጉርጉዶትን መንደረ ዞአን
እንጎዎመን፥
ጉርጉዶትን መንደረ ሜምፊስስ
እንሶሰበመን፤
አፊሳኒቲስሞ
ሰበ ግብጥ ከራራ እንካችሰን†3 ።
14 ዋቀዮ ሀፉረ ወሊ ወላልችሱ
እሳንት እንነቁ፥
እሳን አከ ነመ መቻኤ
ገተንተራ ሆቅሱ እንተአን፤
ብይ ግብጥስ ወንተ ጎቱ ሁንዱማት
ከራራ አከ ካቱ እንጎደን* ።
15 ስአች ብየ ግብጥ ኬሳ
ነምን ዋ ሆጂቴ
ፊጣን ባሱ ህንጅሩ፤
ወር መታት፥ ኤጌት፥
ደሜ ሙከ ሜጢት
ዮኪስ ደላዱት ፊኬፈመን
ዋ ጎቹ ህንደንደአን።
*11-12 1ሞቶ 4፡30፤ ኡመ 41፡8
*14 1ሞቶ 22፡20-22

16 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ሀርከሳ ወረ ግብጥረት

†3 ኢሳ 19፡13 «ሜምፊስ»፥ እብ «ኖፍ»

ዮሙ አል ፉደቱ፥
እሳን አከ ዱበርቶታ እንተኡ፥
ሶዳተኒስ እንሆለቱ፤
[17]ብይ ይሁዳ ብየ ግብጥ እንናስሰ፤
ሰበቢ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
እሳንት አኬከቴፍ፥
መቃን ይሁዳ ዬሮ ደአሙ
ከን ደገአን ሁንድኑ እንሶዳቱ።

18 ዬሮ ሰነት ብየ ግብጥ ኬሳ መንደሮ
ትን ሸን ወር አፉን ከነአን ዱበተን መቃ
ዋቀዮ ጎፍታ መጫቲን እንከከቱ፤ መንደ
ሮተ ሰነ ኬሳ እሼን ቶኮ «መንደረ አዱ»
እንጇደምት[†4]፤ [19]ዮሙስ እዶን አርሳ
ገራቸ ብየ ግብጥ ኬሰት ዋቀዮፍ፥ ኡቱባን
ደጋስ ዳሪ ብየ ሰናረ ሴናሳቲፍ እንዻበመ፤
[20]ኩን ብየ ግብጥ ኬሰት ዋቀዮ ጎፍታ
መጫፍ ምልክታፍ ዱገ-ባቱ እንተአ፤
ዮሙ እሳን ገድ ቀበመኒ ገረ ዋቀዮት
እየተን፥ እንሞ ፈይሳ እሰ እሳኒፍ ሎሉፍ
እሰ ሉበ እሳን ባሱ እሳኒፍ እንኤርገ*።
[21]ዋቀዮ ዮሙስ ወረ ግብጥ ብረት
እንቤከመ፤ ወር ግብጥስ እሰ እንቤኩ፥
እሳፍስ አርሳ ቀልማፍ ኬና ምዻኒ
እንድኤሱ፤ ዋቀዮፍ ወሬገ እንወሬጉ፥
ወንተ ወሬገንስ እንባሱ*፤ [22]ወረ ግብጥ
ዋቀዮ እንሩኩተ፥ ገሩ ዮ ሩኩቴዩ እሳን
እንፈይሰ፤ ዮሙ እሳን ገረሳት ዬብአንስ
ከደተሳኒ ደገኤ እሳን እንፈይሰ*።

*20. ኢያ 22፡26-27፤ አቦ 2፡16-18፤
ኢሳ 11፡1-10 *21. 56፡7፤ 60፡7፤ በኡ 7፡5
*22. በኡ 9፡34-35፤ 12፡23

23 ዬሮ ሰነት ከራን ብየ ግብጢ ከኤ
ሀመ ብየ አሶርት እንበአ፤ ወር አሶር ብየ
ግብጥ፥ ወር ግብጥስ ብየ አሶር እንደቁ፤
ወር ግብጥ ወረ አሶሪ ወጅን ዋቀዮፍ
እንሰገዱ*፤ [24]ዮሙስ እስራኤል ግብጢፍ
አሶርት ደበለሜ ሰደፉ እንተአ፤ ኩንስ
ጉቱማ ብየ ለፉቲፍ ኤበ እንተአ፤ [25]ዋቀዮ
ጎፍታን መጫስ እሳን ኤብሴ፥ «ሰብንኮ
ወር ብየ ግብጥ፥ ወር ብየ አሶር፥ ወር አን
ሀርከኮቲን ሆጇዴስ ኤብፈሞደ፥ እስራ
ኤል እን ዱንፉኮ ተኤስ ኤብፈማደ»
ጇዴ*።

*23. 2፡2-4፤ 11፡16 *25. ኡመ 12፡3፤
ኤፌ 2፡11-13

ቦቆና 20

ብይ ግብጢፍ ብይ ኢትዮጵያ አከ ቦጅአመን ህሙሳ

(ኢሳ 30፡1-7፤ 18፡1-2፤ 8፡18፤
ኤር 13፡1-11)

1 በረስ አንገፍን አጃጁ ዱላ እን ሰርጎን
ሞቲ አሶር ብራ ኤርገሜ ዱፈ፥ ብየ አሽ
ዶድ ሎሌ እንቀበቴ፤ [2]ዋቀዮ ዱራን
ዱርሴ ኢሳያስ እልመ አሞዝት ዱበቴ፥
«ደቂ ኡፈተ ገዳኬ ሙዲኬቲ ሂክ፥ ኮጺ
ኬስ ሚለኬቲ ባስ!» ጇዴ ቱሬ፤ እንስ
አኩመ እት ህመሜ ሰነ እንጎዴ፤ ኡፈተ
አፍራ እንፉዴ፥ ሚለ ዱዋስ እንአዴሜ።
3 ዋቀዮ አመስ ዱበቴ፥ «እን ኢሳያስ
ገርብቾኮ ኡፈተ አፍራ ፉዴ፥ ኮጺስ ሚለ
ሳቲ ባሴ ወጋ ሰድእ አዴማ ቱሬ ምልክ
ታፍ ድንቂ ወንተ ብየ ግብጢፍ ብየ
ኢትዮጵያረት ተኡፍ ጅሩ አከ ተኤ፥
[4]አከሱመ ሞቲን ብየ አሶር ወረ ግብጥ
ቀበቴ፥ ወረ ኢትዮጵያም ቦጅኤ፥ ደርገጎ
ታፍ ጃርሶሊ ቁላሳኒ፥ ኮጺ ሚለሳኒቲ
ባሴ፥ ሁዱ ቁላ ኦፈ እንአዴመ፤ ኩን ወረ
ግብጢፍ ዬሎ አተሚቲ? [5]ዮሙስ ወር
ኢትዮጵያ አብደቻ ቱረኒፍ ወር ግብጢን
አፍጃጃ ቱረን፥ እንሶዳቱ እንቃነኡስ፤
[6]ዬሮ ሰነት ወር ቀርቀረ ገላና ጅራተን፥
‹ኩኖ ወር ኑእ ሞቲ ብየ አሶር ጃላ አከ
ኑባሰኒፍ አብደቻ፥ ገርጋርሳፍስ እት በቀቻ
ቱሬ አከስ ኤርገ ተአኒ፥ ኤጋ ኑእ አተምት
እሰ ጃላ ባነሬ?› እንጇዱ» ጇዴ*።

*6. 30፡5-7

ቦቆና 21

ዋኤ ኩፉቲ ባቢሎን ሙልአተ አርጉሳ

[1]ወንት ዋኤ ለፈ አና
እሰ ገላነ ቡኬቲፍ ዱበተሜ፥
ከነት ፉፈ ጅረ፤
ቡቤን ብየ ገረ-ምርጋ
አኩመ ቡብሱ፥
አከሱመ ለፈ አናዻ፥
ብየ ነመ ሶዳቾሱ
ወንት በሌሱ ቶኮ እንዱፈ፤
[2]ወንት አነት ሙልአቴ ኩን
ነመ ሶዳቾስ፤
ሙልአቶቾስ፥
«እን ሳሙ እንሳመ፥

†4 ኢሳ 19፡18 «መንደሮተ አዱ» ዮኪስ «መንደሮተ ዲገመን»

እን በሌሱስ እንበሌስ፤
ያ ኤላም ከእ!
ያ ሜዶን መርስ!
እን ባቢሎን ነመ
ረክሳ ቱርቴ ሁንድኑ
አሱመረት አከ ዳበቱ ነንጎደ»
ከን ጆዱ ቱሬ* ። *2· 13፡17
3 አን ከነ ዮሙን አርጌ፥
ዮሙን ደገኤስ፥
ነኤ ዱግድኮ ነጭቴ፥
አከ ዱበርቲ ጭኒንስፈቱስ ተኤ፥
ገድ ነንጉጉፌ።
4 ገራንኮ እንራፈሜ፥
ናሱንስ ነሮምእሲሴ፥
«አረ ገልፈቹዳፍ
ዮም አናፍ ድአ?»
ጆዴ ነንሀዌ፤
እን ገሩ ናሱት ነዱራ ጌደረሜ* ።
5 ወንተ እረ ታአን አፉ፥
ማዲ ቀጼሳ! ኛዳ፥ ዱጋ!
እስን ጉርጉዶተነነ ከአ፥
ጋቸነኬሰን ድባቲ ሀጣአ!
*3-4· 16፡11፤ ኤር 4፡19
6 ዋቀዮ ጎፍታን አነት ዱበቴ፥
«ደቂ ኤግዱ ዳብ፥
እንሞ ወንተ አርጉ ሀህሙ!
7 ኮንኮላታ፥
አቦተ ፈርዴኒ
ለመ ለመ ተእኒ አዴመን
ኮንኮላታ ሀሬዳን ሀርከፈሙፍ
ኮንኮላታ ጋላን ሀርከፈሙ
ዮሙ አርጉ፥
በኤሰ ጎዴ ሁበቴ ሀእላሉ!»
ናንጆዴ።
8 ኤግድችስ እዩ፥
«ያ ጎፍታ፥ አን ጉያ ሁንዱማ
እዶ ዳበተኒ ኤገን ከነ ነንዳበደ፥
ሀልከን ሁንዱማስ
ደመቄ ነንኤገ፤
9 እላ! ጆሬን ቶኮ
ኮንኮላታ ፈርዴኒን ሀርከፈሙ
ያበተኒ ዱፉ ጆሩ» ጆደ፤
እሳን ኬሳ እን ቶኮሞ ከኤ፥
«እንኩፍቴ! ባቢሎን እንኩፍቴ!
ፈኬኝ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሺ
ሁንድኑስ
ጨጨበኒ ለፈት እንደበለመን»
ጆዴ* ።
10 ያ ወረ አከ ምዳን አብዲ
ኬሳ ሩኩተምተኒ፥
አን ወንተን ዋቀዮ ጎፍታ መጫ
እሰ ከን እስራኤልራ ደገኤ
እስንት ነንሀመ።
*9· 46፡1-2፤ ኤር 51፡8፤ ሙል 14፡8፤ 18፡2

ወንተ ብየ ኤዶምረት ዱበተሜ

11 ወንት ዋኤ ኤዶሚፍ ዱበተሜ
ከነት ፉፌ ጆረ፤
ነምን ቶኮ ሴኢረ ነዋሜ፥
«ያ ኤግዱ፥ ሀልከን ኩን በርኡፍ
ሀመምቱ ሀፌ?
ያ ኤግዱ፥ ሀልከን ኩን በርኡፍ
ሀመምቱ ሀፌ?» ናንጆዴ[†5] ።
12 ኤግድችስ ዴብሴፌ፥
«ገነምን፥ ገልገልስ እንዱፈ፥
ወንተ ጋፈቱ ዮ ቀባቴ ገሩ
ዴብኢ ኮቱቲ ጋፈዱ!» ጆዴ።

ወንተ ብየ አረባረት ዱበተሜ

13 ወንት ዋኤ ብየ አረባቲፍ ዱበተሜ
ከነት ፉፌ ጆረ፤
ያ እመልቱ ወረ ዴዳን፥
ጫካ ኬሰ ቡፈዳቲ አቹመ ቡላ!
14 ያ ወረ ብየ ቴማ፥
ወረ ዴቦተኒፍ ብሻን ኬና!
ወረ ዴዳኒ በቀተኒ ዱፈን
ቡዴናን ስመዳ!
15 እሳን ብላ ጆላ፥
ብላ ሉቅፈሜ ጆላ በቀተን፤
እዳ ድፈሜፍ ሎለ ጉዳ
ጆላስ እንበአን።
16 አመስ ወንት ዋቀዮ አነት ሀሜ፥
«አከ ነምን ቀጨረሜ ሆጆቱ ወጋ ለካአ
ቱት፥ ስአች ወጋ ቶኮ ኬሰት፥ ኡልፍን
ቁዳር ገድ እንዴብአ*፤ 17 እልማን ቁዳር
ወረ ጆጆቦ ወረ ጥያን ወራነን ኬሳስ
ሙራስ እንሀፉ» ከን ጆዱደ፤ ዋቀዮ ጎፍ
ታን እስራኤል ከነ ዱበቴረ። *16· 16፡14

[†5] ኢሳ 21፡11 «ኤዶም» ዮኪስ «ዱማ፥ እንሞ ‹አፉን ቀበቹ› ጆቹደ»

በቆና 22

ዬሩሳሌምረት ራጂን ዱበተሙሳ

1 ወንት ደቻ እሰ «ደቻ ሙልአታ»
ጀደሜ ቤከሜረት ዱበተሜ
ከነት ፉፌ ጅረ፤
እስን ማል ታተኒ?
ማሊፍ ሁንዱምትኬሰን
በንቲ መናረት አል ባተኒ?
2 ያ መንደረ እያፍ ወጫን ጉቱ
ያ እሼ ገመዱ!
ሎልቶትንኬ ወር ዱመን፥
ብላዳን ዮኪስ
ሎለ ኬሰት ሀንዱምኔ፤
3 ቡልቾቶትንኬ ሁንድኑ
ወሊ ወጅን እንበቀተን፥
ጥየ ቶኮሌ ኡቱ ገድ እት ሀንዲስን
ሁንዱምትሳኒ እንቀበመን፤
ወር ስኬሰ ጅራተን ሁንድኑ
ፈጎዱመት ዲነ ጀላ
በቀተኒ ቱረን፥
ሁንዱምትሳኒ ገሩ እንቀበመን።
4 ከናፍስ፥ «መንደር ሰበኮ
ዋን ዲገምቴፍ፥
መረረሜ ነንቦአቲ
አነ ሀንእላልና፥
ነጀጀቤሱስ ሀንያልና!»
ነንጀዴ*።

*4· ኤር 9፡1

5 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ጋፍ ቶኮ፥
ራፈሙ፥ ለፈት ድዲተሙ፥
ወሊ ወላልችፈሙስ
«ደቻ ሙልአታ»
እሰ ጀደሙ ሰነት እንኤርገ፤
ጋፈስ ደላን ደጋ እንጅጅገ፥
እይስ ገረ ቱሉት አል እንበአ።
6 ወር ኤላም ኮሮጆ ጥያ፥
ኮንኮላታ ነምን እረ ታኡፍ
ፈርዴን ፉደተኒ እንከኡ፤
ወር ቂር ጋቸነሳኒ
መንኤ ኬሳ እንባሱ።
7 ደቻኬ እሰ ሚደጋ ኬሰ
ኮንኮላታን እንጉተ፥
አቦቲን ፈርዴኒስ
ከረ መንደረኬ ዱረ እንእጃጁ፤
8 ይሁዳራ ጎልጋን እንፉደሜ፤
ዮሙስ እስን ገረ ምአ ወራና
እሰ መነ እሰ «ጫካ ሊባኖን»
ጀደሙ ኬሰ ጅሩ እንእላልተን።
9 ጩባ ደላ መንደረ ዳዊት
እሰ ባይኤስ እንአርግተን፥
ኩፈመ ብሻኒ እሰ ገረ ገዲ ኬሳ
ብሻን ወራብደኒ
ወልት እንቀብደን*።
10 መኔን መንደረ ዬሩሳሌም
ኬሰ ጅረን
እንለኮፍተን፥
እሳን ኬሳስ ገርቶኮ ዲግደኒ
እቲን ደላ መንደርቻ
እንጭምስተን*፤
11 ብሻን እሰ ኩፈመ ብሻኒ
እሰ ዱሪ ኬሳ በኡፍ፥
ደላ ለማን ግዱት
እዶ እት ብሻን ወልት ቀበን
እንእጃርተን፤
ገረ እሰ ከነ ሆጄቴ ገሩ
ሀንእላሌ፥
እሰ ዱሪ ዱሪ ጀልቀቤ
ቶልቼስ ሀንአርግኔ።

*9· 7፡3፤ 2ሞቶ 25፡4 *10· ኤር 33፡4

12 ጉያ ሰነት ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ገድተኒ፥ በሰኒ፥ መታ ሃደተኒ፥
ኡፈተ ገዳስ አከ ኡፈተኒፍ
እስን እንዋሜ*።
13 ኩኖ! ገሩ ገመዱ፥ እልልቹ፥
ሰንጎታፍ ሆሎተ ቀሉ፥
ፎን ኛቹ፥ ዳዲ ወይኒስ
ዱጉቱ ቱሬ፤
«ቦር እንዱነ ኤርገ ተኤ፥
ኮታ ሀርአ እንኛነ፥ እንዱግነስ»
ወሊን እንጄዱ*።
14 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ አነት ዱበቴ፥
«ዱጉማን የከ ከናን
እንዱቱ መሌ፥
እስኒፍ ሀንዲፈሙ!» ጄዴ፤
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ከነ ዱበቴረ።

*12· አሞ 8፡10 *13· 56፡12፤
1ቆሮ 15፡32

ወንተ ሼብናረት ዱበተሜ

15 ወንት ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ዱበቴ
ከነት ፉፌ ጅረ፥
«ከኢ ገረ ሼብና እሰ
ሆጂ መነ ሞቱማ

አዴምስሱ ደቂ እት ዱበዱቲ* ፥
16 ‹አት አስት እዶ አዋላ
ለፈ ኦል ከአ
ገራ ደጋ ኬስት ከን ቆጼስፈቴ ፥
እዶ ቡልቲኬስ ከታ ኬስት
ከን ቶልቾሲፈቴ ፥
አሲ ማል ቀብዳ?
ኤኙንስ አሲ አብደታ?
17 ያ ነመ አንጎ-ቀቤሳ ፥
ኩኖ! ዋቀዮ ጀቤሴ ስቀቤ ፥
ፉርጉግሴ ስባሱፍ ጅረ ፤
18 እን አከ እጀ ኮሌ ስፉሩርሴ
ብየ ፈጎ ኬሰ ስቡሰ ፤
አት አችት እንዱተ ፥
ኮንኮላቶትንኬ ወር
ኡልፍነ-ቀቤዪንስ
አችት እንሀፉ ፤
አት መነ ጎፍታኬቲት
ሙከ ሰልጽና እንታተ ፤
19 ከናፍ እንሞ እዶኬቲ ገድ ስቡሰ ፥
ሆጂኬራስ ስካሰ› ጆዲን። *15. 36:3

20 «አን ዋቀዮ ዮሙስ ገርብቾኮ ኤልያቂ
ምን እልመ ሂልቂያ ነንዋመ ፤ 21 ቆሎኬ እሰት
ነንኡፍሰ ፥ ሰበተኬስ ሙዲሳት ነንሀደ ፥ ሆጂ
እሰ አት አዴምስሳ ቱርቴስ እሰት ነንኬነ ፤
እን ወረ መንደረ ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተኒፍ ፥
መነ ይሁዳቲፍስ አባ እንተአ* ፤ 22 ጎፍቱማ እን
እቲን መነ ዳዊት በኑ አን ገቲቲሳረ ነንካአ ፤
ከን እን በኑ ነምን ቶኮሌ ህንጬፉ ፤ ከን እን
ጬፉስ ነምን ቶኮሌ ህንበኑ* ፤ 23 አን እዶ አመ
ነማገረ ጀቤሴ እሰ ነንዳበ ፤ እን መነ አባሳቲፍ
ጎንፎ ኡልፍና እንተአ።
*21. 45:8 *22. ማቴ 16:19 ፤ ሙል 3:7
24 «ኡልፍን መነ አባሳቲ ጅሩ ሁንድኑ ፥
እጆሌን ፥ እጆሌን እጆሌሳኒ ፥ ቆዳ ጥጥናን
መነ ኬሳ ፥ ከን አከ ጡዌፍ ኦኮቴ እሰት በአ
እንተኡ። 25 አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫስ
ዮሙስ ፥ ‹እን አከ ቆፎት እዶ አመነማገረ
ጀባቴ ዳበቴ ሱን መረሜ ለፈ እንደአ ፤ ወንት
እን ባቴ ጅሩ ሁንድኑስ እንጬጬበ› ነንጂደ»
ጂዴ ፤ ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ።

ቦቆና 23

ጢሮሲፍ ሲዶን አከ በደን ህመሙሳ

(ህስ 26:1—28:19)

1 ወንት መንደረ ጢሮስረት ተኡፍ
ጅሩ ከነት ፋፌ ጅረ ፤
መርከቦትን ተርሺሽ
ብየ ቆጵሮሲ ኡቱ ዴብአኒ ፥
ጢሮስ ዲገምቴ ፥ መኔኒፍ
እዶ ቡፈተ መርከባ መሌ ሀፉሼ
ደገአኒ እንወዋቱ* ፤
2 እስን ነጋዶትን ሲዶን ፥
ወር ቀርቀረ ገላና ጅራተን ፥
ወር ኤርገሞትንኬሰን
መርከባን ገላነረ አዴመን
ጬሉመ ጂዳ!
3 ምዳን ሺሆር ገላነ ጉድቸረ ፥
ወንት ቀርቀረ ገላነ አበያቲ
መከረሙስ ፥
ገላነረ ገረ ሲዶንት እንጌፈመ ቱሬ ፤
እሼን ሰበ ለፈራቲፍ
እዶ ነገዳ ታቴ ቱርቴ*።
*1. ህስ 27:12 *2-3. ህስ 28:20-23

4 ያ ሲዶን ዬለእ!
ገላን ዱበቴ ፥
ሁምን ገላናስ ህሜ ፥
«አን ህንጭኒንስፈትኔ ፥ ህንዴኜስ ፤
እጆሌ ዲራ ሀርመ ህንሆስፍኔ ፥
እጆሌ ዱርባስ ህንጉድፈትኔ»
ጂዴ።
5 ጢሮስ አከ ዲገምቴ ዮሙ ደገአን ፥
ወር ግብጥ ነአኒ እንሮምኡ።

6 ያ ወረ ገላነ ቀርቀረ ጅራተኒ ፥
ገረ ተርሺሽት ጬአቲ ወዋዳ!
7 ኩን መንደረኬሰን እሼ
ገመቹ ቀብድ ቱርቴ ፥
እሼ በረ ባይኤ ጅራቴ ፥
ነሞትንሼስ ብየ ፈጎ ደቀኒ
አከ ታአኒፍ
ኤርጋ ቱርቴ ሰነ ምቲ?
8 ጢሮስ እሼ ዱር ጎንፎ ነማፍ
ኬና ቱርቴ ፥
እሼ ነጋዶትንሼ
ጉርጉዶተ ብያ ቱረን ፥
ወር ምአሼ ጉርጉረንስ
ብየ ለፋረት ኡልፍነ-ቀቤዩ
ቱረን ፥
ኤጋ ኤኙቱ እሼረት
ሙርቶ ጎዴ?
9 ዋቀዮ ጎፍታ መጫቱ ፥
ኦፍ ቦኮክሱ ጉርጉዶተሼ
ሁንዱማ

ገድ ዴብሱዻፍ ፥
ነሞተሼ ወረ ብየ ለፋት
ኡልፍነ አርገተን
ሁንዱማስ ሰልጽሱዻፍ ፥
እሼረት ሙርቶ ኅዴ ።

10 ያ መንደረ ተርሺሽ ፥
አኩመ ለግን አበያ
ጉቴ እረ ደንበልኡ ፥
ስአች እትስ ዋን ህንጅሬፍ ፥
ገላን ስረ እንያአ ፤
11 ዋቀዮ ሀርከሳ ገላነረት ኦል ፋደቴ ፥
ሞቱሞተ ሮምእሲሴረ ፤
መሰራን ከነአንስ አከ ዺገሙፍ
አቦሜረ ።
12 እን መንደረ ሲዶንትሞ ዱበቴ ፥
«አት ያ መንደረ ሲዶን
እሼ ነምን እት ሮርሱ !
ስአች ዴብቴ ገመቹ ህንአርገቱ ፥
ከኢ ብየ ቆጵሮስት ገድ ቡእ ፥
ገሩ አቹመትዩ
ቦቆና ህንአርገቱ» ጇዴን ።
13 ሜ ብየ ባቢሎን እላላ !
ሰብን አመ ህንቤከምኔ ኩን
ዱር አች ቱሬ ፥
ወር አሶር ርቃ እት እጃረኒ ፥
መሰራሳስ እንዺገን ፤
ብየ ሰነስ እዶ ብኔንስ ጅራቱ
እንጎደን ።
14 መሰራንኬሰን ዋን ዺገሜፍ ፥
እስን ያ ወረ
መርከቦተ ተርሺሽ ኦፍተኒ
ወዋዻ !

15 ዮሙስ ጢሮስ ወጋ ቶርባተማፍ
እንእራንፈተምት ፥ እንስ በረ ጅሬኘ ሞቲ
ቶኮት ፤ ወጋ ቶርባተመ ቦዴሞ አኩመ
ዌዱ ወረ ጋለሞታ ኬሰት* ፥ 16 «ከኢ ክራ
ረኬ ፋደዱ ያ ጋለሞተ እራንፈተምቴ ፥
አከ ያደተምቱት መንደረ ኬሰ ናነእ ፥
ሰገሌ ሚደጋዻን ዌድሲ ፋርፈዱ !»
ጇደሜ እንተአ* ።

*15. ፋር 90፡10፤ ኤር 25፡11
*16. ሙል 17፡5፤ 18፡3

17 ወጋ ቶርባተመ ቦዴ ዋቀዮ ፥ ጢሮ
ስን እንያደተ ፤ እሼንሞ ዴብቴ ነገደሼቲፍ
ጋለሞቱማሼቲን ሆሪ እንአርገት ፤ ሞቶተ
ብየ ለፋረ ጅረን ሁንዱማ ወጅንስ
እንኤጅት* ፤ 18 ቡአንሼፍ ወንት እሼን አር
ገቱ ገሩ ዋቀዮፍ ኬና አዻን ባፈሜ ተአ
መሌ ፥ ወልት ቀበሜ ህንቱለሙ ፤ ወር
ዋቀዮፍ ሆጇቹዻፍ ፋለሳ ዱረ ዻበተን ኛተ
ጋሪፍ ኡፈተ ሚደጋ እቲን እንብተቱ* ።

*17. ሙል 17፡2 *18. 45፡14

ቦቆና 24

ፍርዺን ለፈረት አከ ዱፉ ህሙሳ

1 ዋቀዮ ፥ ኩኖ ! ብየ ለፋ ኦናፍ
ዱዋ እንጎደ ፤
እን እረ ለፋ እንጌደረ ፥
ወረ እሰረ ጅራተንስ እንተምሳሰ ።
2 እመተረት ከን ተኡ ፥
ሉቦተረትስ እንተአ ፤
እሰ ነማፍ ሆጇቱረት ከን ተኡ ፥
እሰ ሆጇቺፈቱረትስ እንተአ ፤
እሼ ነማፍ ሆጇቱረት ከን ተኡ ፥
እሼ ሆጇቺፈቱረትስ እንተአ ፤
እሰ ብቱረት ከን ተኡ ፥
እሰ ጉርጉሩረትስ እንተአ ፤
እሰ ኤርግፈቱረት ከን ተኡ ፥
እሰ ኤርግሱረትስ እንተአ ፤
እሰ ልቄፈቱረት ከን ተኡ ፥
እሰ ልቄሱረትስ እንተአ ።
3 ዋቀዮ ዱቢ ከነ ዋን ዱበቴፍ ፥
ለፍት ጉቱማት ዱዋ እንተአ ፥
ራወቴስ ሳመሜ እንአነ ።

4 ለፍት ገዻን እንጮለገ ፥
ብይ ለፋ ጎጌ እንበደ ፥
ጉርጉዶትን ሰበ ለፋ
እንሙዱኩ* ።
5 ወር ለፈረ ጅራተን
አቦሚፍ ሴረተ ዋቀዮረ
ደደርበኒ ፥
ከኩ በረበራስ ጨብሱሳኒቲን
ለፈ እንጡሬሰን ።
6 ከናፍ አባርስ ለፈ እንበሌሰ ፥
ነሞትን እሰረ ጅራተን
የከ ኦፈሳኒ እንባቱ ፤
ከነራ ከን ከኤስ
ነሞትን ለፈረ ጅራተን
እንጉበቱ ፥
እሳን ኬሳሞ ሙራስ እንሀፈ ።
7 ደሜን ሙከ ወይኒ እንጮለገ ፥
ሙክት ወይኒስ እጀ እንደበ ፤
ወር ዱር ገራንሳኒ ገመዱ
አመ እንገዱ* ፤

[8]ሰገሌን ድቤ እን ነመ ገመድቿሱ፥
ወጭ ወረ ቁፈኒ እየኒስ
ገብ እንጂደ፤
ሰገሌን ክራራስ እንሀፈ፤
[9]ነምን አከ ዱሪ
ዳዲ ወይኒ ዱጌ ጌረሩ ሀንጅሩ፥
ዱጋቲ ጭማን ወረ ዱጉት
እንሀዳአ*፤
[10]መንደረቲን አንቴ እንዲገምት፥
ሆምትኑ አከ አል እት ሀንገሌፍስ
መኔቲን ወር ሀፈን ሁንድኑ
እንጨፈሙ።
[11]ከራረ ዳበተኒ
ዳዲ ወይኒቲፍ እንእዩ፤
ገመቹን ሁንድኑ ገደ እንተኤ፥
እልሌንስ ብየ ኬሳ እንበዴ፤
[12]መንደረቲን አኩመ አንቴት
እንሀፍት፥
ከርሺስ እንጨጨብድ፤
[13]ዮሙስ ብይ ለፉፍ ሰቦትን ለፈራ፥
ሙከ ኤጀርሳ እሰ እጅሳ
እራ ሁርጉፈሙፍ
ሙከ ወይኒ እሰ እጅሳ
እራ ጭረሜ፥
ጮራንሳ እረት ሀፌ እንፈካቱ*።
*4. 51፡6፤ 2ጴጥ 3፡10፤ ሙል 20፡11፤
ማቴ 24፡35 *7. ዮኤ 1፡5 *8-9. 16፡10
*13. 17፡5-6

[14]ወር ሀፈንሞ ሰገሌሳኒ
አል ፉደተኒ፥
ገመቹዳንስ ኡልፍነ ዋቀዮ
እንፉርፈቱ፥
ገረ ልጠ-ቢፍቱቲስ
ጉድነሳ እንአዴሱ።
[15]ኤጋ ወር ገረ በአ-ቢፍቱ
ገለተ እሳፍ ገልቻ፥
ወር ገላነ ቀርቀራስ
መቃ ዋቀዮ ጎፍታ
እሰ ከን እስራኤል ገለቴፈዳ!
[16]ገረ ቀርቀረ ለፉቲ ፉርፈና፥
«እሰ ቀጂላዳፍ ኡልፍነ ኬና!»
ጂዱ እንደጌኘ፤
አን ገሩ ዴብሴ፥
«አን ነመ ገድ ዴብአደ፥
አን ነመ ገድ ዴብአደ፥
አናፍ ወዮ!
ገንቶትን ሀንአመነመን፥
ገንቶትን ሀንአመነመን»
ነንጂዴ*።
*14-16. ፉር 96፡1-3፤ 98፡1-9
[17]ያ ወረ ለፈረ ጅራተኒ!
ነኡን፥ ክዮን ድሪርፈማን፥
ቦለ ኬሰት ኩፉንስ
እስን እንኤገተ።
[18]እን ሰገሌ እያ ሶዳቴ ጀላ ፈጉ፥
ቦለ ኬሰት እንኩፈ፤
እሰ ቦለ ኬሳ አል በኡሞ
ክዮን እንቀበ፤
ዮሙስ እትፍን ዱራ ፉደሜ፥
ብሻን በንቲ ዋቃ ኬሳ
ገድ እንዲፈመ፥
ሁንዴን ለፉስ እንሶቾአ*፤
[19]ለፍት እንዶአ፥
ጨጨቤስ እንሁራአ፥
ጉዳስ እንሶቾአ*፤
[20]ለፍት አከ ነመ
መቻኤ ገተንተሩ እንጎደት፥
አከ ጎዶ ቅሌንስ ራሱስ
እንራፈምት፥
እረ-ደደርብሼ እሼት እንኡልፉተ፥
እንኩፍት፥ ዴብቴስ ሀንካቱ*።
*17-18. ኤር 48፡43-44፤ አሞ 5፡19፤
ኡመ 7፡11 *19. 2ጴጥ 3፡10 *20. 1፡8

[21]ዬሮ ሰነት ዋቀዮ፥
ሁምኖተ በንቲ ዋቃ
ኬሰ ጅረኒፍ፥
ሞቶተ ወረ ለፈረ ጅረን
እንአደበ*፤
[22]እሳን አከ ነሞተ በጅአመኒ
ወልት ቀበመኒ፥
ቦለ ኬሰ እንቡፈሙ፤
መነ ሀዳት እንገልፈሙ፥
በረ ባይኤ ቦዴስ እሳንት
እንፈረደመ†6፤
[23]ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ቱሉ ጥዮንረት፥
ዬሩሳሌም ኬሰትስ ዮሙ ሞኡ፥
ጂን እንድምምፍት፥
ቢፍቱንስ አከ ነመ ቃነኤ
ፉለ ፎክሱት
እብሱ እንደደብድ፤

†6 ኢሳ 24፡22 «እት እንፈረደመ» ዮኪስ «እንአደበሙ»

ማንጉዶትንሳኒስ ኡልፍነሳ
እንአርጉ* ።
*21. ኤር 46፡25 *23. 60፡19፤ 14፡32

ቦቆና 25
ፋርፈና ገለታ

1 ያ ጎፍታ፥ አት ዋቀዮኮት፥
አን ስንገለቴፈደ፥
መቃኬስ ነንጀጀደ፤
ወንተ ዱር አኪክሳ ቆጺፈሜ፥
እሰ ድንቅሲሳፍ አመነማ ሰነ፥
አመ ራወቴተ* ፤
2 አት መንደረቲ
አከ ቱላ ኮሲ እንጎቴ፥
እሼ መሰራ ቀብዱስ እንአንስቴ፥
እዶ በቃ እሰ ከን አርማስ
እንዲግዴ፥
እንሞ በረበራን ዴብኤ
መንደረ ተኤ ህንእጃረሙ፤
3 ከናፍስ ሰብን ጀጀቦን
ኡልፍነ ሲፍ እንኬኑ፥
መንደሮትን ወረ ጀልአታስ
ስሶዳቴ* ፤
4 አት እሰ ዴጋዳፍ
እዶ በቃ እንታቴ፥
እሰ ደባስ ዩሮ ግድራሳት
እንገርጋርቴ፤
ቦካ የንዶ እዶ እት ዴሰኒፍ፥
ኦአ አዱ ጀላ እዶ እት በቀተን
ጋድስ እንቶልችቴፍ፤
ወንተ አፋን ጀልአታ ኬሳ በኡ፥
አከ ቦካ የንዶ ገና፥
አከ ኦአ አዱ ቦናፍ፥
አከ ቡሉቀ ለፈ ጎጋት* ።
5 አከ ዱሜስ ኦአ ቀበኔሱ፥
አከሱመ አት ወጨ
ወረ ጀልአታ ገብ እንጎተ፥
ዌዱንሳኒስ ህንደገአሙ ።
*1. ፋር 98፡1-3 *2-3. 13፡19-22
*4. 4፡5-6

6 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ቱሉ ከነረት፥
ሰበ ሁንዱማፍ ጭደ
ኛታፍ ዱጋቲ፥
ጭደ ኛተ ጮማፍ
ዳዲ ወይኒ እሰ ጋሪ
እንቆጺሳፍ* ፤
7 እን ቱሉ ከነረት
ገደ ነመ ሁንዱማራ እንበሌሰ፥
እሰ ሰበ ሁንዱማረ ቡፈቴስ
እራ እንፉደ፤
8 ራወቴስ ዱአ እንበሌሰ፥
ዋቀዮ ጎፍታን
እምማን እጀ ነመ
ሁንዱማቲ እንህቀ፤
ጉቱማ ብየ ለፋረት
አረብሰሙ ሰበሳረ ቱሬ
እራ እንፈጌስ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ* ።
*6. ሙል 19፡9 *8. 26፡19፤
1ቆሮ 15፡54-55፤ ሙል 7፡17፤ 21 4

9 ዮሙስ እሳን፥
«እላ እን ዋቀዮኬኘ!
እን ኑእ፥ ‹ኑፈይሰ› ጂኔ
ኤገቻ ቱሬ እሰ፤
እን ኑእ አመነኔስ እሰ፤
ኮታ ፈይሱሳት እንገመድነ፥
እንእልልችነስ» እንጂዱ ።

10 ሀርከ ዋቀዮ ቱሉ ጥዮን እንጎልገ፥
ሞአብ ገሩ፥ አኩመ ሀበቂን
እዶ ኮሲ እት ገተንት ድጺተሙ፥
ሚለሳ ጀለት እንድጺተመ፤
11 ሞአብ አከ ነመ ዳካ ዳኩ
ሀርከሳ እንበልእሰ፥
ገሩ ኡቱመ እን ጮሉመ ቀባቴዩ
ዋቀዮሞ አኩመ እን
ገድ ልቅምፈሙ እንጎደ ።
12 እን ደሎተ መንደረኬ
ወረ ዴዴሮፍ ጭጭሞ ዱፍሴ፥
ገድ እሳን እንጭጪብሰ፥
ጨጩብሴስ ለፈት
እሳን እንደበለ* ።
*10-12. 15፡1—16፡14

ቦቆና 26
ፋርፈና ሞእቻ

1 ዩሮ ሰነት ፋርፈናን ከነት ፉፌ ጅሩ
ብየ ይሁዳ ኬሰት እንፋርፈተመ፥
«ኑእ መንደረ ጀብዱ ቀብነ፥
ዋቀዮ ኑአልቹዳፍ
ኬላፍ መሰራ እት ኑፍ እጃሬ* ፤
2 ሰብን ቀጀላኒፍ አመነማን
አከ ኦል ገሉት፥
ከሮተ ደላሼ በና* !

3እሰ ገራንሳ ጭምሴ ሰአመነቱ፥
ሰበቢ እን ሰት አፍ ኬነቱፍ
አት ነጋ ጉቱዳን እንኤገደ፤
4ዋቀዮ ጎፍታን
ከታ ዬሮ ሁንዱማ ጅራቱ
ዋን ተኤፍ፥
በረበራን እሰ አመነዳ*!
5እን ወረ እዶ አል ጀዳረ ጅራተን፥
ሁንዱማ ገድ እንቀበ፤
መንደሮተ ኦል ከአ
ብዮት ገድ ደርበቴ፥
ለፈት እሳን እንደበለ*።
6ሚል ወረ ጩንቁርፈመኒ
እሳንረ እንኤጀተ፥
ፉን ወረ ደቦሰ እሳን እንድዲተ*።

*1· ፋር 48፡12-14 *2· ፋር 118፡19-20
*4· ኬሰ 32፡4፤ ፋር 18፡2 *5· 25፡2፥12
*6· 1ሳሙ 2፡4፥7-8

7«ያ ጎፍታ እሰ ቀጂላ፥
አት ወረ ቀጂሎታፍ
ከራ እንቶልችተ፥
ዳንዲን እሳን እረ አዴመንሰ
አከ ወል ቅጣቱ እንጎተ።
8ያ ዋቀዮ፥
ወንተ ሰዱረት
ቀጂላ ተኤ ፋደተሜ
እንኤገትነ፤
መቃኬፍ ወንተ አት ኑፍ ጎቴ
ያደቹ እንደራነ፤
9ሀልከን ገራ ጉቱ ሰንሀወ፥
ሀፉርኮሰ ድሜ ሰበርባደ፥
አት ለፈት ዮሙ ፈረዱ፥
ወር ብየ ለፋረ ጅራተን
ቀጂሉማ እንበሩ*።
10ወር ጀልአትን
ፋረ ቶላዳን ዮ እላለመን፥
ቀጅሉማን ማል አከ ተኤ
ሀንበረን፤
እሳን ብየ ቀጂሉማዳን
ኬሰት ሆጄተሙትዩ
ጀልእነ እንሆጄቱ፥
ሱራ ዋቀዮሰ ሀንአርገን።
11ያ ዋቀዮ፥ ሀርከኬ እሳንረት
አል ፋደሜረ፥
እሳን ገሩ ሀንአርገን፤
አከ አት ሰበኬቲፍ ሀናፍቱ
አርገኒ ሀቃነአን፥
እብድ አት ዲኖታፍ ቆጴሰቴሰ
እሳን ሀፍጡ*!

*9· ፋር 63፡6፤ 119፡62 *11· 37፡32፤
እብ 10፡27

12«ያ ዋቀዮ፥ አት ነጋ
ኑፍ እንኬንተ፥
ወንተ ሆጂትኔ ሁንዱማሰ
አት ኑፍ ራወቴተ፤
13ያ ዋቀዮ ጎፍታኬኛ!
ጎፍቶሊን ብራ ኑረት
ሞአኒ ቱረን፥
ኑእ ገሩ መቃኬ ዱዋ
እንዋመትነ*፤
14እሳን አመ ሀንጅረን ዱአኒሩ፥
ኤኬራን ወረ ዱአኒሰ ሀንከአን፤
አት እሳን አደብዴ፥
እሳን እንበሌሰቴሰ፥
ሴናንሳኒ ሁንድኑሰ
ራወቴ አከ እራንፈተሙ
እንጎቴ*።
15ያ ዋቀዮ፥ አት ሰበ ሰነ
እንባይእፍቴ፥
ሰበ ሰነ እንባይእፍቴ፤
ዳሪሳሰ ከራ ሁንዱማ እንበልእፍቴ፥
ከናንሰ አት ኡልፍነ እንአርገቴ።

*12-13· ነህ 9፡36-37 *14· 26፡19

16«ያ ዋቀዮ፥ ዬሮ ግድራት
ሰበርባደቱ፥
ዮሙ አት እሳን አደብዱሰ
ቦአ ሰከደቱ*።
17ያ ዋቀዮ! አኩመ ዱበርቲን ኡልፋ
ዮሙ ደኡፍ ጭኒንሰፈቱ እይቱ፥
ኑእሰ ሰዱረት አከሱመ እንታኔ*።
18አኩመ ዱበርቲ
አከ ዋን ኡልፍፍኔት
እንጭኒንሰፈትኔ፥
ገሩ ሆማ ሀንዴኜ፤
ወንተ ብየ ገርጋሩ
ዋን ሆጂትኔ ሀንቀብኑ፥
ብየ ለፋረትሰ ነመ ሀንደበሌ።
19ወር ከንኬቲ ገሩ እንጅራቱ፥
ሬፍሳኒሰ ዱአ እንከአ፤
እሰን ወር አዋለ ኬሰ ጪፍተን፥
ከአ፥ ገመዳ ፋርፈዳ!
ያ ጎፍታ፥ ፍጤንሰ አት ኤርግቱ
ፍጤንሰ ጅሬኝ ኬኑደ፥
ኤጋ ለፍትሰ

ኤኬራ ወረ ዱአኒ
አል እንባፍት* ።
*16· ሆሴ 5፡15 *17· ዮሀ 16፡21፤
ሙል 12፡2 *19· ህስ 37፡1-14፤
ማቴ 22፡32፤ 27፡52-53፤ ሮማ 14፡8፤
ዳን 12፡2

20 «ያ ሰበኮ አስ ኮቱ!
ኩታ መነኬት አል ገል፥
በልበለኬስ ጨፈዱ፤
ዴከምስች ሀመ ደርቡት፥
እዶ በቃ ቶልፈዱ*!
21 ከናፍስ ኩኖ፥
ዋቀዮ እዶሳቲ አስ እንበኤ፥
ሰበቢ የከሳኒቲፍ
ወረ ለፈረ ጅራተን እንአደበ፤
ለፍትስ ዲገ እሼረት ደንገለኤ
እንሙልእፍት፥
ስአችስ ወረ አጂፈመን
ዶክሱ ህንደንዴሱ»
ከን ጂዱደ* ።
*20· ማቴ 6፡6 *21· ሚክ 1፡2-3፤
ሙል 18፡24

ቦቆና 27
እዶ ዳባ ዋቀዮ እሰ ሃራ

1 ዬሮ ሰነት ዋቀዮ ብላሳ
እሰ ሶዳችሳዳን፥
እሰ ቀረማዳፍ፥ ጀባዳን
ሌዋታን ቦፈ እሰ ሙርጡጥፈሙ፥
ሌዋታን ቦፈ እሰ
መርመረማ ሰነ እንአደበ፤
ጀዌ ጉዳ እሰ ገላነት ገሉስ
እንአጂሰ* ።
*1· ኢዮ 26፡12-13፤ ፋር 74፡13-14፤
ሙል 13፡1-2፤ 20፡2

2 ዮሙስ ዋቀዮ፥
«ወል ጀሳ ቀባቲ ዌድሳ!
እዶ ዳባ ሙከ ወይኒ
እሰ ነመት ቶሉ ሰናፍ ዌድሳ*!
3 ‹አን ዋቀዮ ኤግዱሳት፥
ዬሮ ሁንዱማ ብሻን ነንአባሰ፥
ነምን ቶኮሌ አከ እሰ ህንሚኔት፥
ሀልከኒፍ ጉያ እሰ ነንኤገ፤
4 አን ስአች እሰት ህንአሩ፥
ቆራቲፍ ኮሶሩን ዮ ጅራተንስ፥
ሎለ እሳንት ነንካሰ፥
ደፌስ እብዳን ጉቤ
እሳን ነንበርበዴስ።

5 ዮኪሞ አነት ኮሉ ሀገለን፥
አና ወጅንስ ነጋ ሀቡሰን!›»
እንጂደ ።
6 በረ ዱፉት ያቆብ ህደ እንያፈተ፥
እስራኤል ሁዴ እንደራረ፥
እጅ እን ጎደቱስ
ብየ ለፋረ እንጉተ። *2· 5፡1-7

ዋቀዮ፥ ሰበ እስራኤልት አራረሙሳ

7 ዋቀዮ አኩመ ወረ ካን ሩኩቴ፥
ሰበ እስራኤልን ሩኩቴሬ?
አኩመ ዲኖትንሳኒ አጂፈመን
ነሞትን እስራኤልስ
አጂፈመኒሬ?
8 ለኪ! እኖ አኩመ በሌሳሳኒት
እሳን እንአደቤ፥
አኩመ ቅሌንስ ገረ በአ-ቢፍቱ
እን ጉባን፥
ዮሙ ቅሌንሰኡ፥
ዋኑመ አርጌ ፉዴ ሶኩ፥
እንስ አከሱመ
ሀፉረሳ እሰ ሶዳችሳ እት ባፈቴ፥
አፌ ብያ እሳን እንባሴ* ።
9 ደጎትን እዶ አርሳ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ሁንድኑ
ዮሙ ጨጨበኒ ዳከመን፥
ኡቱቦትን ፈኬኘ
ዋቀይቲ ቶልፈምቱቲፍ ዳበመን፥
እዶን አርሳ እጣናስ
አቺ ዮሙ በደን፥
የከ ያቆብ እንበሌፈማፍ
ከናንስ ጨቡንሳ ሁንድኑ
እንዲፈማፍ* ።
10 መንደር እሼን ዱር መሰራን
እት ናነኤ ቱሬ፥
አመ እንአንት፥
ቁኤን ኬሳ አዴመንስ
አከ ለፈ ኦናት እንገተሜ፤
ጀቢን አች ኬሰ እንዴድ፥
አች ኬሰ ጪፍቱስ
ለታ ሙከ ሁንዱማ
ዴዴ እንፍጥ፤
11 ደሜንሳ ዮሙ ጎጉ፥
ዱበርቶትን ቆራንሳ እንጨብሰቱ፤
ኩን ሰበ ዋ ሁቡቹ ህንደንዴኘደ፥
ከናፍ እን እሳን ኡሜ
እሳኒፍ ህንአኡ፥

እን እሳን ቶልቼስ
እሳኒፍ ህንህሉ* ።
*7-8. ኤር 30፡11፤ ዘካ 1፡14-15
*9. ሌዎ 26፡30፤ ኢሳ 17፡8፤ 30፡22
*11. ኤር 4፡22፤ ኬሰ 32፡18

12 ዬሮ ሰነት እስራኤሎተ ወረ ገላነ
ኤፍራጢሲ ካሴ ሀመ ዳሪ ለገ አበያት
ጅረን ዋቀዮ አከ ነመ ምዳን ሩኩቴ እጀሳ
ኬሳ ሀርሜሱት ቶኮ ቶኮን ፉናኔ ወልት
እንቀበ*፤ 13ዮሙስ ፌኖ ጉዳን እንአፉ
ፈመ፥ ወር ብየ አሶርት በደኒፍ ወር ብየ
ግብጥት አፈመን ገረ ብየሳኒት ዬብአኒ
ዬሩሳሌም ኬሰት ቱሉ ዋቀዮ እሰ ቁልቁላ
አረት እሳፍ እንሰገዱ* ።
*12. 28፡27-28 *13. 11፡11-12፤ ሆሴ 11፡11

ቦቆና 28

ሰማርያ እሼ ከን ኤፍሬሚፍ ቦኡሳ

1 ጎንፎ እሰ ነሞተ ኤፍሬም
ወረ መቾፍቱዳፍ
አፍ ጀጁ ተኤፍ፥
እሰ ደራራንሳ እን ሚደጋን
እራ ጮለጌፍ፥
እሰ ጉቤ ደቻ ምዳን ባሱ
ገረራ ጅሩፍ፥
እሰ ወር ዳዲን ወይኒ ሞአቴ
እቲን አፍ ጀጀኒፍ ወዮ!
2 ዋቀዮ ኩኖ! ዲነ እሰ ጀባፍ
አንጎ-ቀቤሰ፥
እሰ አከ ጨቢ እረት ገድ ቡኡ፥
እሰ አከ ቅሌንሳ ጅግሴ በሌሱ፥
እሰ አከ ቦካ የንዶ ሎላዳን
ሀሬ ፈጌሱ፥
እሰ ስአ ቶከቻን ለፈት እሰ ነቁ
እት እንኤርገ* ።
3 ዮሙስ ጎንፎን እን ነሞትን ኤፍሬም
ወር መቾፍቱን
እቲን አፍ ጀጃ ቱረን፥
ሚላን ለፈት እንድዲተመ፤
4 እን ደራራንሳ ሚደጋ ቱሬ፥
እን ጉቤ ደቻ ምዳን ባሱ
ገረራ ሱን
አመሞ እንጮለገ፤
አከ ሀርቡ ዬሮ መሌ እጀ ጎደቱ፥
እሰ ነምን ዱረ አርጌ
እጀሳ እራ ኛቴ ፍጡ እንተአ ።
*2. 2ሞቶ 17፡5-6

5 ጉያ ሰነት ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ሰበሳ ወረ ሀፈኒፍ፥
ጎንፎ ኡልፍናፍ
ምአ ሚደግና እንተአፍ፤
6 እሰ ፈረዱፍ፥
ሀፉረ እቲን ፍርዲ ቀጂላ
ኬኑ እንላታፍ፥
ወረ ከራ ከረ መንደራ
ዲነ አርአኒ ባሰኒፍስ
ሁምነ እንኬነ ።

7 እሳን ኩንዩ ዳዲ ወይኒ
ቁፈኒ ገተንተረኒሩ፥
ዱጋቲን ጭማንስ
እሳን ጀንጀሴረ፤
ሉቦትኒፍ ራጅትን
ዱጋቲ ጭማ ዱገኒ ገተንተረኒሩ፥
ዳዲን ወይኒስ እሳን ወላልቸሴረ፤
ራጅትን ዮሙ ሙልአተ አርገን
እንገተንተሩ፥
ሉቦትንስ ዮሙ ፍርዲ ኬነን
እንዶጎጎሩ* ።
8 ማዲንሳኒ ሁንድኑ
በለቀማን ጉቱደ፥
እዶን እን እት ህንቡእን
ቶኮዩ ህንህፍኔ ። *7. 5፡11-12

9 ዮሙስ እሳን፥
«እን ኤኙን በርሲሱ ያላ?
ኤርጋሳስ ኤኙፍ እብሳ?
እጆሎተ ሀርመ ገድ ዲሰን፥
ወረ ሬፉ ሀርመ ጉአን በርሲሳ?
10 እን ማሊፍ አከሱማን ኑት ሎቀዴ፥
አቦሚ አቦሚረት፥
አቦሚ አቦሚረት፥
ሴረተ ሴረተረት፥
ሴረተ ሴረተረት፥
አሲ ጥኖ፥ አቺ ጥኖ
ኑት ደበላ?» እንጄዱ ።

11 ዋቀዮ ስአች ሰገሌ ጊንጌቲን፥
አፉን ኦርማቲንስ
ሰበ ከነት እንዱበተ*፤
12 እን እሳኒን፥
«እዶን ኩን እዶ እት
አረ ገልፈተን፥
ወረ ደደበኒፍ ቦቆና ኬና!
እዶን ኩን እዶ ቦቆናት» እንጄደ፤

እሳን ገሩ ከነ ደገኡ
ህንበርባድኔ* ።
13 ከናፍ ዱቢን ዋቀዮ
እን እሳን ራጅቻን፥
«አቦሚ አቦሚረት፥
አቦሚ አቦሚረት፥
ሴረተ ሴረተረት፥
ሴረተ ሴረተረት፥
አሲ ጥኖ፥ አቺ ጥኖ
ኑት እንደበለ»
ጂደን ሱን አመስ
እሳንት እንዱበተመ፤
ዮሙስ እሳን ዱግዳን አዴመኒ፥
ኩፈኒ እንጨጨቡ፤
ክዮዳን ቀበመኒስ ቦጅአመኒ
እንአዴሙ ።

*11. 33፡19፤ ኬሰ 28፡49፤ ኤር 5፡15
*12. 1ቆሮ 14፡21፤ ኢሳ 30፡15፤
ማቴ 11፡28-29

ደጋ ጎሌ እሰ ጥዮን ኬሰ ጅሩ

14 ከናፍ እስን ወር ገእፍቱን፥
ወር ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተኒ
ሰበ ቡልችተን፥
ዱቢ ዋቀዮ ደገአ!
15 እስን፥ «ዱአ ወጅን
ወሊፍ ከከትኔረ፥
እዶ ለፈ ጀላ ወጅንስ
ወሊፍ ገሌረ፥
ደእች ሶዳችሳን ዮሙ ዱፉ
ኑእ ሶበት ዋን ኮሉ ገሌፍ፥
ጎዎምሳ ጀለስ ዋን ልጥኔፍ፥
እን ኑብረ ህንገኡ» እንጄቱ ።

16 ከናፍ ዋቀዮ ጎፍታን፥
«ኩኖ! አን ደጋ
ሁንዴዳፍ ተኡ፥
ጥዮን ኬሰ ነንካአ፥
እን ደጋ ቀረሜ እላለሜ
እሰ ገት-ጀቤሰ፥
ደጋ እሰ ጎሌ ቀጄልቹደ፥
ሁንዴ አመነማደስ፤
ነምን እሰት አመኑ ህንራፈሙ* ።
17 አን ፍርዲ፥ ኡሌን እቲን ሰፈሩ፥
ቀጄሉማስ መዳሊን እቲን
ሚጀኑ ነንጎደደ፤
ሶበ እሰ እስን ኮሉ እት ገልተን ሰነ
ጨቢን እንበሌሰ፥
ደአ እስን ጀለት በቀተንስ
ሎላን እንጅግሰ* ፤
18 ከኩን እስን ዱአ ወጅን
ወሊፍ ከከተን እንሀፈ፥
እን እስን እዶ ለፈ ጀላ ወጅን
ወሊፍ ገልተንስ ገቲ ህንቀቡ፤
ደእች ሶዳችሳን ዮሙ ዱፉ፥
እቲን ሩኩተምተኒ ለፈት
እንደበለምቱ ።
19 እን ዬሮ ዱፉ ሁንዱማት
እስን ፉዴ እንአዴመ፥
ገነመ ገነመ እንዱፈ፥
ሀልከኒፍ ጉያስ እንዱፈ፤
ኤርግቾ ደገኡንስ
እስን እንናስሰ» እንጄደ ።
20 ኩንስ አከ መማክሰ እሰ፥
«ነምን ስሬ ገባባረ ጪሱ
ህንድሪርፈቱ፥
እን ኡፈተ ገራ ድጾ ኡፈቱስ፥
ኦፍት መሬ ረፉ ህንደንደኡ»
ጄደሜ ሰናት ።
21 ዋቀዮ ቱሉ ጴራዚምረት፥
ደቻ ጊቤኦን ኬሰትስ
አኩመ ሆጄቴ፥
አመስ ሆጂሳ
እሰ ተካ ህንቤከምን ሆጄቹዳፍ፥
ጎቻሳ እሰ ከናን ዱረ ህንተእን
ራወቹዳፍ እንከአ* ።
22 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ጉቱማ ለፉ ራወቴ አከ በሌሱ
አነት ህሜረ፤
ከናፍ ህዳን አከ እስንት
ህንጀቤፈምኔት
ገኦኬሰን ዲሳ* !

*16. ፉር 118፡22-23፤ ሮማ 9፡33፤
1ጴጥ 2፡6 *17. ኢዮ 38፡22-23
*21. 2ሳሙ 5፡20፤ ኢያ 10፡10-11
*22. 10፡22-23

ፈኬኘ ወረ ቆቱቲን እሳን በርሲሱሳ

23 ሜ ሁበዳ፥ ሰገሌኮ ደጌፈዳ!
ወንተ አን ጄዱስ ቀልብፈዳ!
24 ነምን ምዳን ፈጫሱ ዮሙ በርባዱ፥
እቱመ ፉፌ ለፈ ቆታሬ?
ዮኪስ እቱመ ፉፌ ቦኦ ባሳሬ?
25 ኤርገ ሜሴ ቦዴሞ
ጉራቲፍ ሱንቆ
እረ ህንፈጫሱሬ፥

ቀመዲስ ተሬት ቦአ ኬሰ
ህንቡቡሱሬ፥
ገርቡ እዶ እሳፍ ቆጳኤ ኬሰ
ህንፈጫሱሬ?
ሆምቦሪስ ቀርቀረሳት ህንፈጫሱሬ?
26 ከነ ሁንዱማ አከ ተኡት
አከ እን ሆጀቱፍ፥
ዋቀዮቱ እሰ ጎርሴ፥
እሰ በርሲሴስ።

27 ጉራቲን ኡሌ ቀልአዳን
ሩኩተመ መሌ፥
ኡሌ ፉርዳዳን ህንጨገደሙ፤
ሱንቆንስ ሀርጩሜዳን
እጅሳ ኬሳ ሩኩተመ መሌ፥
ህንስርብሲፈሙ፤
28 ምዳን ዮሙ ስርብሲፈሙ
ሀመ እጅሳ ጨጨቡት
ስርብሲፈማሬ?
ለኪ! ሚል ሆሪ እጀሳ
አከ ህንጨጨብስኔት
ኤገተኒ ስርብሲሱ መሌ፥
ሀመ እጅሳ ጨጨቡት ምት፤
29 ኩንስሞ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ
እሰ ጎርስሳ ድንቂ፥
እሰ ኦጉማንሳ ጉዳ ብራ ዱፌ።

ቦቆና 29
ዩሩሳሌሚፍ ቦኡሳ

1 ያ ዩሩሳሌም! ያ እዶ አርሳ
እሼ ከን ዋቀዮ!
ያ መንደረ ዳዊት
እሼ እን ኬሰ ጅራቴ፥
ሲፍ ወዮ!
ጭደኬ ወጉመ ወጋት
እቱመ ደበል!
2 ያ እዶ አርሳ እሼ ከን ዋቀዮ፥
አን ገሩ ስንረከሰ፥
ቦእቹፍ ገድ እንተአ፤
ከነ ቦዴስ አት
አናፍ አከ እዶ አርሳ
ለፈ እብድ እረት ቦበኡ እንታተ፤
3 አን አፌኮቲ ከራ ሁንዱማ
ስት ነንመርሰ፥
ርቃ ስት ነንናኔሰ፥
ኮቢስ ስረት ኦል ነንካሰ* ፤
4 ዮሙስ አት ገድ እንዴብተ፥
ለፈ እት ገድ ዴብቴ
ሰናስ እንዱበተ፤
ዱቢንኬ አዋረ ኬሳ እንደገአመ፥
ሰገሌንኬስ አከ ሰገሌ ኤኬራ
ቦለ ኬሳ እንበአ፤
አከ ከን ወረ ለፈ ኬሳ
ሀሳሰኒስ እንተአ።
*3. ህስ 4፡1-3፤ ሉቃ 19፡43

5 ሀመጃጂንኬ ወር ባይኤንስ
አከ አዋራ እንተኡ፥
ሉልቶትን ወረ ነመ ሶዳችሰኒስ
አከ ሀበቂ እንተምስኡ፤
ኩንስ ከን ተኡ
በተለ ልብሱ እጃት።
6 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ በከካዳን፥
ሶቾአ ለፋቲፍ ሰገሌ ጉዳዳን፥
ቡቤዳፍ ከከዌዳን፥
አረበ እብዳ እሰ ነመ ፍጡንስ
እስን እንአደበ።
7 ሉልቶትን ሰበ ለፈራ ሁንድኑ
ወር ዩሩሳሌም እዶ አርሳ
እሼ ከን ዋቀዮ ሉለን፥
ወር እሼ ቱቀኒ እሼ ረክሰን፥
ወር እዶ በቃሼ ድጵሰን፥
አመ እሼራ እንከኡ፥
አከ አብጁ ሀልከኒስ እንተኡ* ፤
8 አከ ነመ ቤለኤ አብጁዳን
ቡዴን ኛቱ፥
ህርባ ዮሙ ከኡሞ
ገራንሳ ዱዋ ተኡ፥
አከ ነመ ዴቦቴ አብጁዳን
ብሻን ዱጉ፥
ህርባ ዮሙ ደመቁሞ
ብሻን ደረኤ ገገቡ፥
ሰብን ባይኤን ወር
ሰበ ዩሩሳሌምት ዱለን፥
ኩኖ፥ አከሱመ እንተኡ።
*5-7. 30፡27-28፤ 17፡14

ሰበቢ ጃሙማሳኒቲፍ እሳን እፈቹሳ

9 ሚ አከሱመት እት ፉፉ!
አማ ናሱን እስንት ዱፉ!
ዱኑንፈዳ፥ ጃማስ ተአ!
መቻአ! ገሩ ዳዲ ወይኒቲን ምት፤
ገተንተራስ! ገሩ
ዱጋቲ ጭማዳን ምት፤
10 ዋቀዮ፥ ሀፉር ህርበ ጭማ
አከ እስንት ዱፉ ጎዴረ፥

እጀ ራጀተኬሰኒ ጬፌረ፣
መታ ዱረ-ቡቶተኬሰኒትስ
ሀጉጌረ፤
11 ሙልአት ኩን ሁንድኑ እስኒፍ አከ መጫፈ
መለቶዳን ጬፈሜት፤ መጫፈ አከሲ ነመ
መጫፈ ዱብሱ ቤኩት «ዱብስ!» ጄተኒ ዮ
እት ኬንተን፣ እንሞ፣ «መለቶዳን ዋን ጬፈ
ሜፍ፣ አን ከነ ደንደኤ ህንዱብሱ» እንጄደ፤
12 ነመ መጫፈ ዱብሱ ህንቤከኔትሞ
«ዱብስ!» ጄተኒ ዮ እት ኬንተን፣ እንሞ፣
«አን መጫፈ ዱብሱ ህንደንደኡ» እንጄደ።

13 ዋቀዮ፣ «ሰብን ኩን
ዱቢ አፉንሳቲቲን
አነት እንድአተ፣
ኡልፍነስ አናፍ እንኬነ፣
ገራንሳ ገሩ አነቲ ፈጎደ፤
አከ አቦሚ ነማቲን በርሲፈመንት
አነ እንሶዳቱ*
14 ከናፍ አን ሰበ ከነረት
ደበሌ ድንቂ ነንጎደ፣
ኦጉማ ኦጌሶተሳኒ ነንበሌስ፤
አፍቻሉማ አፍቻሎተሳኒስ
ነንዶክስ»
ጄዴ ዱበቴረ*።
15 ወረ አኬከሳኒ
ዋቀዮ ዱራ ፈጌሰኒ
ዶክሱ ያለኒፍ፣
ወረ ዶክሳት ዋ ሆጄተኒፍ ወዮ!
እሳን ያደሳኒ ኬሰት
«ኤኙቱ ኑአርጋ?
ኤኙቱስ ኑቤካ?»
እንጄዱ*።
16 እስን መታ ሚለ ጎተኒ፣
ሚለ መታ ጎተን፤
ሱጺን እሰ ሱጺ ደኡ
ተኡ ደንደአሬ?
ወንት ሀርከ ነማቲን ሆጄተሜ ቶኮ
እሰ እሰ ሆጄቴን፣
«አት አነ ህንሆጄትኔ» ጄቹ
ደንደአሬ?
ወንት ነምን ቶኮ ቶልቼ፣
እሰ እሰ ቶልቼን፣
«እን ሁበቹ ህንደንደኡ»
ጄቹ ደንደአሬ*?

*13. 1፡15፤ ማቴ 15፡8-9 *14. 5፡21፤
ኤር 8፡8-9፤ 1ቆሮ 1፡19-20
*15. ፋር 10፡11 *16. 45፡9

ዬሮ ጋሪን እስራኤሊፍ
አከ ዱፉ ህሙሳ

17 ዬሮ ሙራስ ቦዴ ሊባኖን እዶ ዳባ
እሰ ሙከ እጀ ጎደቱ ባሱ እንተአ
እዶን ዳባ ሙከ እጀ ጎደቱሞ
ጫካ እንተአ*፤
18 በረ ሰነት ወር ዱደን፣
እሰ መጫፈ ኬሰት ጫፈሜ ጅሩ
እንደገኡ፤
እጅ ወረ ጃሞታስ፣
ዱከነ ልምጢ ኬሰትሌ እንአርገ*፤
19 አመስ ወር ገደደሞን፣
ወር ህዬሶትንስ፣
ዋቀዮ እሰ ቁልቁሉ
ከን እስራኤልት
እንገመዱ።
20 ወር ነመ ጬንቁርሰን እንበዱ፣
ወር ገእፍቱን እንዱሙ!
ወር ነመረት ሀማ ያደን ሁንድኑስ
ለፈራ እንበሌፈሙ፤
21 ወር ዱቢ ሶባቲን
መቃ ነማ በሌሰን፣
ወር በልበለ ኬላ ዱረት
ነመ ዱጋዳፍ ፈልሙ ዱረ
ክዮ ካአን፣
ወር ሶባን ዱጋ በአኒ
ፍርዲ ነመ ዱራ ጀልእሲሰንስ
እንዱሙ*።

*17. 32፡15 *18. 35፡5 *21. 5፡23፤
አሞ 5፡10

22 ከናፍ ዋቀዮ እን አብራሃምን ፉሬ፣
ሰኚ ያቆቢን፣
«ያቆብ ስአች ህንዬለኡ፣
ቃነኤስ ፉለ ህንበዱ፤
23 እጀሎትንሳ ሆጂ አን
እሳን ግዱት ሆጄዴ
ዮሙ አርገን፣
እሳን መቃኮ ቁልቁልነት
እንኤጉ፣
አነ እሰ ቁልቁሉ ከን ያቆቢፍ
ኡልፍነ እንኬኑ፣
አነ ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል
እንሶዳቱ፤
24 ወር ያድንሳኒ ከራራ ካቴ
ዴብአኒ እንሁበቱ፣
ወር ጉንጉምቱንስ በሩምሰ
እንፉደቱ» ጄዴ።

ቦቆና 30

ወረ ግብፖት ህርከቹን አከ እሳን ህንገርጋሬ ህሙሳ

1 ዋቀዮ፥
«እጀሌ አነ ድደኒ ከአኒፍ፥
ወረ አኬከ እሰ
አኬከኮ ህንተእን ቆጴፈተኒፍ፥
ወረ ፌደኮ ዱበ
ወረ ካኒ ወጅን
ቶኩማ ዻበተኒፍ፥
ወረ ጨቡስ ጨቡረት
ደበለተኒፍ ወዮ*!
2 ኡቱ አነ ብራ ጎርሰ ህንፉደትን፥
ገረ ብየ ግብፖት ገድ እንቡኡ፥
ሞቲ ግብፖት ኮሉ እንገሉ፥
ጋድሰ ግብፖ ጀለትስ እንበቀቱ*፤
3 ሞቲ ግብፖት ኮሉ
ዋን ገልተኒፍ ገሩ
እንቃኖፍቱ፥
ጋድሰ ግብፖ ጀለት
ዋን በቀተኒፍስ እንዬላቱ፤
4 አንገፎትንኬሰን
ገረ ዞአን መንደረ ግብፖ
እንደቀን፤
ወር እስን ኤርግተንስ
ህኔስን መንደረ ግብፖ እንገአን።
5 ሰብን ሱን ዬሎፍ ቃኒ እሳንት
ፍዱ መሌ፥
ቡአ ህንቀበን፥
ከራ ቶኮሌ እሳን ገርጋሩ
ዋን ህንደንዴኚፍ፥
ሁንዱምትሳኒ እንዬለኡ»
ጀዴ ዱበቴረ*።

*1. 1፡2 *2. 2ሞቶ 18፡21
*5. ኤር 2፡35-36

6 ወንት ብኔንሶተ
ብየ ገረ-ምርጋረት ዱበተሜ፥
ወር ኤርገመንስ በዻዱማሳኒ ሀሬት፥
ቀቤኘሳኒስ ጎበ ጋላት ፌአኒ፥
ብየ ሶዻኒፍ ረከን ጅሩ ኬሰ ጆረኒ፥
እዶ ሌንጭ ደላኒፍ፥
ሌንጭ ኮርም ጅረን
ኬሰ ደርበኒ፥
እዶ መርአታኒፍ
ቦፍን በለልኡ ጅረን
ኬሰ አዴመኒ፥
ሰበ እሳኒፍ ዋኤ ህንባፍኔ
ብረ እንደቀን*፤
7 ገርጋርሰ ወረ ግብፖ ዋኤ ህንባሱ፥
አፉን ዱዋደ፤
ከናፈን አን እሳኒን፥
«እሼን፥ ጀዌ ገላና እሰ ጨል
ጀዴ ታኡደ» ጀዴ*።

*6. ኬሰ 8፡15 *7. ህሰ 29፡3፤ ፋር 89፡10

ሰበ ወንተ ጉረሳት ቶሉ ዱዋ ደገኡ በርባዱ

8 አመ ደቂ ፉለሳኒ ዱረት
ገበቴረት ጫፍ!
መጫፈ መረሙ ኬሰትስ መለቴስ!
እንስ ጉያ በዴቲፍ ሀመ በረበራት
ዱገ-ባቱ እንተአ፤
9 እሳን ሰበ አነ ድደኒ ከአኒደ፥
ወረ ሶብዱ፥
ወረ አቦሚ ዋቀዮ ደገኡ
ህንጃለትኔደ*፤
10 እሳን ወረ እላልቱዻን፥
«ህንእላልና!»
ወረ ሙልአተ አርገኒንስ፥
«ወንተ ቀጂላ ኑፍ ህንአርግና፥
ወንተ ኑት ቶሉፍ
ወንተ ኑት ፈካቱ
ዱዋ ኑት ህማ*!
11 ከርቸ እሰ ቀጂላ ሰነራ ጀልአዻ፥
ዻንዲ ሰነራስ ጎራ!
ዋኤ ዋቀዮ እሰ ቁልቁሉ
ከን እስራኤል ሰነ
ኑት ህንህምና!» እንጀዱ።

*9. 1፡4 *10. ኤር 11፡21-22፤
ሆሴ 9፡7-8፤ አሞ 2፡12፤ 7፡12-13፤
ሚከ 2፡6-7

12 ከናፍ እን ቁልቁሉን
ከን እስራኤል፥
«ሰበቢ እስን
ወንተን እስንት ዱበዱ ቱፈተኒ፥
ነመ ጨንቁርሱት አመንተኒ፥
ምጪረሙማትስ ህርከተኒፍ፥
13 የከ ኩን አከ ኬኘን ዴራ
እሰ ተተርሰኤ
ድንገተ ጅጌ፥ ሁንኩታኡ
እስን እንጎደ፤
14 አከሱመስ አከ ቆዳ ሱጲ
እሰ ጨጨቤ ሁራኡ፥
እሰ ቅራጪን እቲን

እብደ ፉደተን፥
ዮኪስ ቦለ ብሻኒ ኬሳ
ብሻን እቲን ወራበተንሌ
ኬሰት ህንአርገምኔ እንታቱ»
ጇዴ* ።
*14. ኤር 19፡ 10-11

15 ዋቀዮ ጎፍታን
እን ቁልቁሉን ከን እስራኤል፥
«‹እስን ዮ ዴብተኒፍ
ዮ ገብ ጇተን እንፈይቱ፥
ጨሉመ ጇተኒ እሰ ዮ አመነተኒፍ
እንጀባቱ› ጇዴ፤
እስን ገሩ ድደኒ*፥
16 ‹ለኪ! ኑእ ፈርዴኒን
ጇላ እንፊግነ› ጇተን፤
እስን፥ ‹ፈርዴን አሪፈተኒ ፊገን
እንያበትነ› ዋን ጇተኒፍ፥
ወር እስን አርአንስ
አከሱመ አሪቲዳን
እስን እንቀቀቡ*፤
17 እሳን ኬሳ ነምን ቶኮ
ዮሙ እስንት ኦርኡ፥
እስን ኬሳ ነሞትን ኩምን
እሰ እንበቀቱ፤
ነሞትን ሸን ዮሙ
እስንት ኦርአንሞ፥
ሁንዱምትኬሰን እንበቀቱ፤
ኡቱባ ቱሉ ጉባ ዳበቱፍ
ፉጂ ጋረረ ጅሩ መሌ፥
እስን ኬሳ ነምን ቶኮሌ
አችት ህንሀፉ» ጇዴ*።
*15. 7፡ 9፤ ፉር 62፡ 1-2 *16. 31፡ 1፥ 3
*17. ኬሰ 32፡ 30፤ ሌዎ 26፡ 36

ዋቀዮ ሰበሳ እንማረ

18 ዋቀዮ ገሩ አመዩ
ቶለሳ እስንት አርግሲሱዳፍ
እስን ኤጋ ጅረ፤
እስኒፍ ኦኡዳፍስ ከኤረ፤
ዋቀዮ ጎፍታን፥
ዋቀዮ እሰ ፍርዲንሳ ቀጂላ
ዋን ተኤፍ፥
ወር እሰ ኤገተን ሀገመደን!
19 አት ያ ሰበ ጥዮን፥ ያ እሰ ዬሩሳሌም
ኬሰ ጅራቱ፥ ስአች ህንበሱ፤ ዮሙ አት
እይቱ፥ አኩመ ሰገሌኬ ደገኤን እን ቶለሳቲን
ዴቢ ሲፍ እንኬነ*፤ 20 ዋቀዮ ቡዴነ ረክና እሰ
ኒፍ እንኬነ፥ ብሻን ድጵናስ እስን እንአባሰ፤
ሀተኡዩ መሌ፥ እን በርሲሳኬሰን እሰ ዴብኤ
እስን ጇላ ህንዶከትኔ፥ እሰ እስን እጀኬሰኒን
አርግተኒደ። 21 ዮሙ እስን ገረ ምርጋት
ዮኪስ ገረ ብታት አዴሙዳፍ ጇተን፥ ሰገሌን
ቶኮ እስን ቦዴዳን እስንት ዱብቱ፥ «ከርቾ
እሰ ከና እሰረ አዴማ!» ኡቱ እስኒን ጇዱ
ጉርኬሰን እንደገአ፤ 22 ዮሙስ እስን ዋቀዮሊ
ቶልፈሞኬሰን ወረ ሜቲን እት ኡፍፈሜፍ
ብፈ ፈኬኛ እሰ ወርቄን እት ኡፍፈሜ እንሰል
ጵፍቱ፤ አከ ሞፉ ጡራኡማስ ገድ እሳን ደር
በተኒ፥ «እጀኬኘ ዱራ በዳ!» እሳኒን
እንጇቱ*።
*19. 65፡ 24 *22. 27፡ 9
23 ዮሙስ ዋቀዮ ሰኘ እስን ማሲት ፈጫ
ፍተንረት በካ እንሮብሰ፥ ለፍትስ ምዳን ሶናን
ባይኤ እንባሰ፤ ዬሮ ሰነ ሆሪንኬሰን በኬ በልአ
መርገ ለልሳ ኬሰ እስኒፍ እንዴዱ፤ 24 ቆትዮ
ኒፍ ሀሮትን ቆቲሰ ቆተንስ ኦካ ምአአ እሰ
ቆርቢዳፍ በቶዳን ኦፈሜ ዱረ ቡፈሜ
እንኛቱ፤ 25 ዬሮ ርቃን መሰራ ዲና ጅጌ ዲኖ
ትን ሱን ዱመንት፥ ቱሉ ጉርጉዳ ሁንዱ
ማራ፥ ጋረ ዴዴራ ሁንዱማራስ ብሻን
እንቡርቀ፥ ለገ ኬሰስ እንያአ*፤ 26 ዮሙ ዋቀዮ
ጨበ ሰበሳቲ ወልት ህዴፊ፥ እሰ ሩኩቴ
መዴሴስ ወልት ፈይሱፍ፥ ጂን አከ አዱ
እንእፍት፥ አዱንስ ሀርከ ቶርበ እሰ ዱሪረ
ጫላ እንእብስት፥ ኩንስ እፈ ጉያ ቶርባ አል
ቶኮት አከ ዋን እብስቱት።
*25. ዮኤ 3፡ 18

ዋቀዮ፥ ወረ አሶርት ፈረዱፍ አከ ጅሩ ዱበቹሳ

27 ኩኖ! ዋቀዮ ሁምናፍ ኡልፍናን
ፈጎት እንሙልአተ፥
አሪንሳስ አከ እብደ ቦበኡፍ፥
አከ አረ ጎቡት እንበአ፥
እንዴከመስ፥
አረብንሳስ አከ እብዳ
ነመ እንፍጠ፤
28 ሀፉርሳ አከ ብሻን ጉቱ
እሰ ሞርመ ነመ ገኡት፤
እን ግንግልቻ በዲሳቲን
ሰበ ለፈራ እንግንግልቻ፥
ሉገመ ከራራ እሳን ካችሱስ
አፉንሳኒ ኬሰ እንካአ*።
29 እስን ገሩ ዬሮ ሰነት ፉርፈና
እሰ ጉያ አያነ ቁልቁሉ
ገልገለ ፉርፈተን
ሰነ እንፉርፈቱ፤

አከ እሰ ዬሮ ሰብን ኡሉሌዳን
ፋርፈቻ ገረ ቱሉ ዋቀዮት
እሰ ከታ እስራኤል
ጄደሜ ቤከሜት
ኦል በኡ ሰነት
ገራ ጉቱዳን እንገመዱ* ።
*28. 37፡29 *29. ኬሰ 16፡14፤ ፋር 18፡2

30 ዋቀዮ፥ ሰገሌንሳ እን ሱረ-ቀቤስ
አከ ደገአሙ፥
እሬንሳ እን ሩኩቱዳፍ ጄዱስ
አከ አርገሙ እንጎደ፤
እን አሪ ጭማዳፍ እብደ
ነመ ፍጡን፥
ቦካ የንዶዳፍ ቅሌንሰ ጀባዳን
ጩቢዳንስ እሳን እንሩኩተ* ፤
31 ዋቀዮ ሰገሌሳቲን ወረ አሶር
እንጩጩብሰ፥
ኡሌሳቲንስ እሳን እንሩኩተ፤
32 ዋቀዮ ኡሌ አደበሳቲን
ዬሮ እሳን ሩኩቱ ሁንዱማት
ድቤፍ ክራር እንሩኩተሙ፤
እንሞ ሩኩታ ሀርከሳቲን
እሳን እንሎለ* ፤
33 እዶን እት ዋ ጉበን ዱር ቆጳኤ፤
ሞቲን አሶርስ አችት እንጉበመ፤
እዶን እብዳ ሱን
ገድ ፈጎዳፍ በልአደ፤
ቆራን ባይኤኒፍ
እብድ ጉዳን አች ጅረ፤
ሀፋር ዋቀዮ እት ባፈቱስ
አከ ደጋ ቦበኡ
እብደ እት እንቀብሲሰ።
*30. 33፡3፤ ፋር 29፡3-9 *32. 31፡8

ቦቆና 31

ወረ ግብጥ አመነቹን አከሱማን ተኡሳ

1 ወረ፥ ግብጥ ብራ ገርጋርሰ
አርገቹዳፍ
አችት ገድ ቡአኒፍ፥
ወረ፥ ፈርዴንት እርከተኒፍ፥
ወረ፥ ባይእነ ኮንኮላታፍ
አቦተ ፈርዴኒ ወረ ጀጀቦ
አመነተኒፍ፥
ወረ፥ ገረ እሰ ቁልቁሉ
ከን እስራኤል ህንእላሌፍ፥
ወረ፥ ገርጋርሳፍ
ዋቀዮን ህንጋፈትኔፍስ ወዮ* !
2 ዋቀዮ ገሩ ኦጌሰ፥
ዱቢሳስ ገረ ህንገልቹ፤
በዲሰስ እሳንት እንፍደ፥
መነ ወረ ሀማ ሆጄተኒረት፥
ወረ ሀማ ሆጄቹ
እሳን ገርጋረንረትስ እንከአ፤
3 ወር ግብጥ ነሞተ መሌ
ዋቀዮ ምት፥
ፈርዴንሳኒስ ፎን መሌ
ሀፋረ ምት፤
ዋቀዮ ሀርከሳ ዮሙ ኦል ፋደቱ፥
ወር እሳን ገርጋረን ሁንድኑ
እንጉፈቱ፥
ወር ገርጋረመንሞ እንኩፉ፥
ለቾኑንሳኒ ወሊወጅን እንበዱ።
*1. 30፡1-2፤ ፋር 20፡7

ዋቀዮ፥ ወረ አሶርት ፈረዴ
ዬሩሳሌምን ኦልቹሳ

4 ዋቀዮ አነት ዱበቴ፥
«አኩመ ሌንጭ ዮኪስ
ሌንጭ ሳፌል፥
ወንተ ቀበቴረት ጉሩርኡ፥
ወጩ ትክሶተ
ወረ እሰ አርኡዳፍ
ወልት ቀበመኒስ
አከ እን ህንሶዳትኔ፥
ሰገሌሳኒቲፍስ አከ
እን ህንርፈትኔ፥
አከሱመ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ቱሉ ጥዮንረት ገድ እንቡአ፥
ጋሮተሼረትስ እሼዳፍ
ሎሉዳፍ እንከአ፤
5 አኩመ ስምብሮትን ባሌሳኒ በልእሰኒ
እልማንሳኒ ጎልቦበን፥
አከሱመ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ዬሩሳሌምን እንጎልቦበ፥
እሼ ጎልቦቤስ እሼ እንኦልቾ፥
እረ እሼዳፍ ደርቤስ
እሼ እንፋረ» ጄዴ* ።
*5. 49፡16፤ ማቴ 23፡37
6 ያ እጆሌ እስራኤል! ገረ እሰ ድደኒ
እረት ካተኒት ዴብአ! 7 ዮሙስ ሁንዱምትኬ
ሰን አዱመ አዳን ዋቀዮሊ ቶልፈሞኬሰን፥
ወረ ሜቲፍ ወርቄራ ሀርከኬሰኒን ሆጄተተኒ፥
እቲን ጩቡ ሆጄተን ሰነ ደርበተኒ እንገቱ* ።
8 ሀተኡዩ መሌ፥
«ወር አሶር ብላዳን እንዱሙ፥

ገሩ ብላ ነማቲን ምት፤
ብላን ነምን ህደቱ እሳን ህንአጂሱ፥
እሳን ብላ ከነ ጀላ እንበቀቱ፤
ደርገንትንሳኒስ
ግድሲፈመኒ ነማፍ እንሆጂቱ* ፤
9ወር ጀጀቦትንሳኒ ሶዳዳን እንዱሙ
አንገፎትንሳኒስ ነአኒ
ፉጂ ሎላ ዲሰኒ እንበቀቱ»
ጂደ ዋቀዮ እን እብድሳ
ጥዮን ኬሰ፥
እዶን እብደሳ ዩሩሳሌም
ኬሰ ጅሩ* ።

*7· 2፡20 *8· 37፡36 *9· 30፡30-33

ቦቆና 32

ሞቱማ ቀጂላን አከ ዱፉ ህሙሳ

1ኩኖ! ሞቲን ቀጂሉማዳን ሞኡፍ
ጉርጉዶትን ፍርዲ ቀጂላዳን
ጌጌሰን እንዱፉ* ፤
2ቶኮን ቶኮንሳኒ
አከ እዶ ቅሌንሰ ጀባ
ጀላ እት በቀተኒ፥
አከ ደአ ቡቤ ጀላ እት በቀተኒ፥
አከ ብሻን ለፈ ጎጋ ኬሰ ያኡ፥
አከ ጋድሰ ከታ ጉዳ
እሰ ለፈ ዴቦታ ኬሰ
ጅሩስ እንተኡ።

*1· 11፡1-5፤ ኤር 23፡5

3ዮሙስ እጅ ወረ እላሉ፥
ሙልእነት እንአርገ፤
ጉር ወረ ደገኡስ እንደጌፈተ፤
4ገራን ወረ ህወ ቀበኒ
ኦጉማ እንሁበተ፥
አረብን ወረ ጊንጌስ ቀጂልቼ፥
ሙልእሴስ እንዱበተ* ።
5ዮሙስ ነምን ጎዋን
ኡልፍነ ህንአርገቱ፤
ነምን ዶቅንስ «አርጃደ»
ህንጂደሙ።
6ነምን ጎዋን ጎጪማ እንዱበተ፥
ያድንሳስ ጀልእናን ጉቱደ፤
እን ወንተ ሀማ እንሆጂተ፥
ወንተ ዱበቱንስ
ዋቀዮን እንአረብሰ፤
ወረ ቤለአን ሀገቡ ገድ እንዲሰ፥
ወረ ዴቦተንስ ብሻን እንዶወተ፤
7መል ነመ ጀልአ ሀምነ፥
ነምን ሀዩስ ወንተ ቀጂላ
ዮ ዱበቴዩ፥
ነምን ጀልአንሞ ዱቢ ሶባቲን
ወረ ደቦ ገረ በዲሳት አፉዳፍ፥
አኬከ ጀልአ እንቆጂፈተ፤
8ነምን ጉዳን ገሩ፥
ወንተ ኡልፍነ-ቀቡ
ያዴ እንቆጂሰ፥
ወንተ ኡልፍነ ቀቤሰ
ዱዋዳፍስ እንዳበተ። *4· 35፡6

ዱበርቶተ ዩሩሳሌም ጎርሱሳ

9እስን ያ ዱበርቶተ
ያዶ ቶኮ መሌ ጅራተኒ፥
ከአ፥ ሰገሌኮ ደገአ!
እስን ያ እንተሎተ ብርአ ቶኮ
መሌ ጅራተኒ፥
ዱቢኮ ደጌፈዳ* !
10እስን ያ ዱበርቶተ ብርአ ቶኮ
መሌ ጅራተኒ፥
ዳባን ወይኒ እጀ
ዋን ህንገደትኔፍ፥
መከሪን እጀ ሙካስ
ዋን ህንጅሬፍ፥
ስአች ወጋ ቶኮፍ
ዩሮ ሙራሰ ቦዴ
ናተኒ ሆለቼፍ ጅርቱ፤
11እስን ያ ዱበርቶተ
ያዶ ቶኮ መሌ ጅራተኒ ሮምአ!
እስን ያ ወረ ብርአ ቶኮ መሌ
ጅራተኒ ሆለዳ!
ኡፈተኬሰን አፍራ ባሳ፥
ሙዲኬሰንተስ
ኡፈተ ገዳ ህደዳ!
12ማሲ እሰ በኤሳፍ
ዳባ ወይኒ እሰ እጀ ጋሪ ጎደቱፍ
ቆመኬሰን ሩሩኩታቲ ቦአ!
13ማሲ ሰበኮ እሰ ቆራቲፍ
ኮሶሩ ብቅልቼፍ፥
መኔን ነሞትን ኬሰት ገመዳ
ቱረን ሁንዱማፍ፥
መንደረ እልሌን ኬሳ
በዴፍስ ቦአ* !
14መን ሞቲ እንአነ፥
መንደር እሼን ወጭ
ኬሰ ጉቴስ ገብ እንጂተ፤
ጋር፥ ርቃን አረ እጃጀኒ

ብየ ኤገን እረ ጅሩስ
በረበራን በኬ ሀሮትን ዲዳፍ
ሳወን ዴደን እንተአ።
*9. 3፡16—4፡1፤ አሞ 6፡1
*10-13. ዮኤ 1፡8-12

ሀፉር ዋቀዮ እሳን እንሃሬስ

15 ዋቀዮ ሀፉረሳ ኦሊ
ኑረት ዮሙ ደንገላሱ፥
ለፍት ኦናን እዶ ዳባ
ሙኬቲን እጅሳኒ ኛተሙ
ኬሰት አርገሙ እንተአ፥
ሙኬቲን ኩንስ ጉደተኒ
አከ ጫካ እንተኡ* ፤
16 ፍርዲ ቀጂላን ለፈ ኦና ኬሰ፥
ቀጂሉማንስ ለፈ ምዳን ባሱ
ኬሰ እንቡፈተ፤
17 እዶ ቀጂሉማን ጅሩ ነጋን ጅረ፥
እጅ ቀጂሉማ ብርአ መሌ
ገቢት ጅራቹደ፤
18 ዮሙስ ሰብንኮ
መኄን ነጋ ኬሰ እንጅራተ፥
እዶ ሶዳኒፍ ብርኣን ህንጅሬስ
እዶ ቦቆናሳ እንጎደተ* ፤
19 ጫካ ወረ ዲኖታ ገሩ
ጨቢን እንበሌሰ፥
መንደርሳኒስ እንዲገመ፤
20 እስን ወር ቀርቀረ ብሻኖታት
ምዳን ፈጫፈተን፥
ሳወኒፍ ሀሮተስ
እዶ በርባደንት ያፈተን ገመዳ!
*15. 44፡3፤ 29፡17፤ ዮኤ 2፡28
*18. 33፡20

ቦቆና 33

ዬሮ ድጽናት ገርጋርሰ አርገቹሳኒ

1 ያ እሰ ወረ ካን በሌስቱ፥
አት ኦፊኬቲ አመዩ ህንበድኄአ
ሲፍ ወዮ!
ኡቱ ነምን ደበርሴ ስህንኬንን፥
ያ እሰ ደበርስቱ ነመ ኬንቱ፥
ሲፍ ወዮ!
አት ወረ ካን በሌሱ
ዮሙ ራወቱ፥
ኦፊኬቲሞ እንበደ፤
ደበርስቱ ነመ ኬኑኬ ዮሙ ራወቱ፥
ስሞ ነምን ደበርሴ እንኬን* ።
*1. አን 2፡5-6፤ ማቴ 7፡2

2 ያ ዋቀዮ፥ ኑአ ስአብደትነአ
ፋረ ኑት ቶል!
ገነመ ገነመ ጀብነኬኙ፥
ዬሮ ረከናትስ ገርጋርሰኬኙ
ኑፍ ተእ!
3 ሰገሌ ከከዌኬቲፍ ሰብን እንበቀተ፥
ዮሙ አት ካቱስ
ሰብን ለፈራ ሁንድኑ
እንተምሰኡ* ፤
4 ዮሙስ አኩመ ቆሮጵስ
ኛተሳረት ኡታሌ ወልት ቀበቱ፥
አኩመ አዋንስ ኛተሳ ሳመቱ፥
አከሱመ ነሞትን
ቀቤኙ ሰበ ለፈራ ሰነ እንሳመቱ።
*3. 30፡30

5 ዋቀዮ ኦል ጀዳደ፥
እዶ ኦል ጀዳረስ እንጅራተ፥
እን ቀጂሉማዳፍ አመነሙማዳን
መንደረ ጥዮን እንጉተ* ፤
6 ዋቀዮ በረኬት ገቢ፥ ፈይነ ጉቱ፥
ኦጉማፍ ቤኩምስ ሲፍ እንተአ፤
እሰ ሶዳቹንስ
በዳዱማ ጉዳ ከነ እንአርገቹስ።
*5. 1፡21፤ 5፡7

7 ኩኖ! ጎቶትን በኬዳ
ገርጋርሳፍ እንእዩ፥
ኤርገሞትን ነጋስ
ጉድሰኒ እንቦኡ* ፤
8 ከራ ጉዳን ኦና ተኤረ፥
ነምንስ ከራረ አዴሙ ዲሴረ፤
ከከቾ ጨቤረ፥
መንደሮትን ቱፈተመኒሩ፥
ነማፍ ኡልፍነ ኬኑንስ ሀፌረ፤
9 ለፍት ገዴ እንጎገ፥
ጫካን ሊባኖን እንጮለገ፥
ስምቦስ እንደበ፤
ሻሮን አከ ለፈ ኦና እንተአ፥
ሙኬቲን ባሻኒፍ ቀርሜሉስ
ባለ እንሀርጫፈቱ።
*7. 29፡1

10 ዋቀዮ፥
«አን አመ ነንከአ፥
አመ ኦል ነንጀደ፥
አመ ሁምናን ነንከአ* ፤
11 ወንት እስን ያደን አከ አበቂት፥
ወንት እሰ ኬሳ በኡስ
አከ ጭዲት፤

ሀፉርኬሰንሞ እብደ እሰ
እስን ፍጡደ ፤
12 አከ ቆራቲ ጭረምተኒ
እብደት እንነቀምቱ ፥
ጉበምተኒስ ዳራ እንታቱ»
ጂዼ ሰበ ለፈራት ዱበቴ ።
*10. ፋር 12:5

13 እስን ወር ፈጎ ጅርተን
ወንተ አን ጎዼ ደገአ!
እስን ወር ድአ ጅርተንስ
ሁምነኮ ቤክሰሳ!
14 ጬበሞትን ጥዮን ኬሰ ጅራተን
ናሱዳን እንቀበሙ ፥
ወር ዋቀዮን ህንሶዳትኔስ
እንሮምኡ ፤
እሳን ዮሙስ ፥ «ኑኬሳ ኤኙቱ
እብደ ነመ ፍጡ ብረ
ጅራቹ ደንደአ?
ኑኬሳ ኤኙቱ እብደ ህንዳምኔ ከነ
ኦብሱ ደንደአ?» እንጂዱ* ።
15 ነመ በሌሳ መሌ ጅራቱ ፥
ነመ ወንተ ቀጂላ ዱበቱ ፥
ነመ ቡአ ከራ ጀልእና ዱፉ
ጬጸኡ ፥
ነመ ገበርሱ ፉደቹራ
ሀርከሳ ኤገቱ
ነመ ዋኤ ነመ አጂሱ ደገኡ ጅቤ
ጉረሳ ጬቃለቱ ፥
ነመ ወንተ ሀማ እላሉ ጅቤ
ዱኑንፈቱ* ፥
16 ነምን አከሲ ኩን
እዶ ኦል ጂዳረ እንጅራተ ፤
ደአ ከታ ደጋ ጭማ
እዶ በቃ እንጎደተ ፤
አችትስ ኞትን እሳፍ እንኬነመ ፥
ብሻን አርገቹንሳስ አመንሲሳደ ።
*14. 10:17፤ ኤር 23:29፤ ኬሰ 4:24፤
እብ 12:29 *15. ፋር 15:1-5፤ 24:3-6

17 እጅኬ ኡልፍነ ሞትቻ እንአርገ ፥
ብየ ባይኤ በልአ
ሞትች ሞኡስ እንእላለ* ።
18 ናሱኬ እሰ ዱሪ ዮሙ ያደቱ ፥
«እን ከነ ጫፈቴ ቱሬ
ኤሰ ጅራ?
እን ግብረ ፉደቻ ቱሬ ሜሬ?
እን ርቃ መንደሮተ ጀጀቦ
ለካአ ቱሬስ
አተም ተኤ?» እንጂተ ።
19 አት ሰአች ሰበ ነመራ ህንጎርሬ ፥
እሰ አፉንሳ ህንሁበተምኔ ፥
እሰ ዱቢንሳ ነማፍ ህንገሌ ሰነ
ህንአርግቱ* ።
*17. 33:21-22 *19. 28:11፤
ኬሰ 28:49-50

20 ገረ ጥዮን መንደረ እሼ
እዶ ወል ገኢኬኛ ሰነ እላል!
እጅኬ ዩሩሳሌም
እሼ ብርአ ህንቀብኔ ፥
ዱንካነ እሼ አቺ ህንሶቾኔ ፥
እሼ ቆፎንሼ አቺ ህንቡቃኔ ፥
እሼ ፉኞሼ ኬሳ ቶኮሌ
ህንጭትኔ እንአርገ ፤
21 ዋቀዮ አችት ሱራሳ ኑአርግሲሰ ፥
እዶን ሱን ለፈ ለጎትን በበልአፍ
ቡርቅቱወን ጉርጉዶትን ጅረኒደ ፤
መርከቦትን ሎላ አችረ ህንደርበን ፥
መርከቦትን ምሚደጎንስ
አችረ ህንአዴመን ፤
22 ዋቀዮ አባ ፍርዲኬኘ ፥
ዋቀዮ ሴረ ኑፍ እንኬነ ፥
ዋቀዮ ሞቲኬኘ ፥
እን ኑፈይሰ ።
23 ዮሙስ ፉኞን መርከበ ሎላ
እንሂከመ ፥
ሙከ መርከባስ ጀቤሴ
ቀቡ ህንደንደኡ ፥
ሸራንሳስ ህንድሪርፈሙ ፤
ዬሮ ሰነት ቦጁ ባይኤን
እንህርመተመ ፥
ወር ሆኮለንዩ
ወንተ ቦጅአሜ ሰነ እንሳመቱ ።
24 ወረ ጥዮን ኬሰ ጅራተኒፍ
የክሳኒ ዋን ዲፈሜፍ ፥
እሳን ኬሳ ነምን ቶኮሌ ፥
«ነዱኩበ» ከን ጂዱ ህንጅሩ* ።
*24. ዘካ 12:8፤ ኤር 31:34

ቦቆና 34

ፍርዲን ኤዶሚፍ ሰበ ወረ ካንረት አከ ዱፉ ህመሙሳ

1 እስን ያ ሰበ ለፈራ ደገኡዳፍ
አስ ድአዳ ፥
እስን ያ ነሞተነነ ደጌፈዳ!
ለፍቲፍ ወንት እሰረ ጅሩ ፥

ብይ ለፋፍ ወንት እሰ
ኬሰት አርገሙ
ሁንድኑስ ሀደገኡ !
2 ዋቀዮ ሰበ ሁንዱማት አሬረ፥
ሎልቱሳኒ ሁንዱማትስ
ዱከሜረ፤
አጀፈሙት ደበርፈመኒ
አከ ኬነመን አበሜረ፤
ራወተኒ አከ እሳን በደንስ ጎዴር* ።
3 ወር ዱመን በኬት እንገተሙ፥
ሬፍሳኒ እንአጃአ፥
ዲግንሳኒስ ቱሎተ እንመንጫሰ፤
4 ኡርጆትን በንቲወን ዋቃ
ሁንድኑ እንበቁ፥
ዋቅንስ አከ መጫፈ መረሙ
እንመረመ፤
መጭ በንቲወን ዋቃ
ኬሰት አርገመን ሁንድኑስ
አከ ባል ሙከ ወይኒቲ ሀርጨኡ፥
ገድ እንሀርጨኡ፤
አከ እጀ ሙከ ሀርቡ
እሰ ጮለጌ ሀርጨኡስ እንተኡ* ።

*2. 1ሳሙ 15፡3 *4. ማቴ 24፡29፤ ሙል 6፡13-14

5 ብላን ዋቀዮ ዋቀራ ሙልአቴረ፤
ኩኖ! ወረ ኤዶም
ሰበ እን እት ፈረዱዳፍ ጀዱረት
ገድ እንቡአ፤
6 ብላን ዋቀዮ ዲገ ነማ ዱዋ ተኤረ፥
አኩመ ዬሮ
እልሞሌን ሬአታፍ
ሆሎታ ቀለመኒ፥
አከ ጮመ ከሌ ኮርቤዪ ሆሎታትስ
ጮመ ነማቲን ላቀሜረ፤
ዋቀዮ መንደረ ቦዝራት
አከ ወንተ አርሳዳፍ ድአቴ
እሳን እንጎደ፥
ብየ ኤዶምትስ ዱሚሰ ጉዳ
እሳንት እንፍደ፤
7 ነሞትን አኩመ ገፈርሳፍ ጆቦታ፥
አከ ኮሮሚስ አችት እንዱሙ፥
ዲግን ብየሳኒረ እንጨሰ፥
ብዮንሳስ ጮማን እንገበተ* ።

*5-7. 63፡1-3፥5-6፤ ኬሰ 32፡42

8 ዋቀዮ ጉያ እት እጃ ባፈቱ፥
በረ እት ጥዮኒፍ
ገቲሼ ባሱስ ቀበ* ፤
9 ዮሙስ ለግን ኤዶም ሌሌት፥
ብዮንሳ ደጋ ቦበኡት፥
ብይሳስ ሌሌ ነመ ጉቡት
እንድዲረመ፤
10 በረበራንስ ነምን አች ኬሰ
ሀንአዴሙ፥
ሀልከኒፍ ጉያ እብድሳ ሀንዳሙ፥
አርሳ ኡቱ ወልራ ሀንጭትን
አል እንከአ፥
ደሎታ ሀመ ደሎታትስ
ለፈ ዱዋ እንተአ* ፤
11 ሁሩንጉፍ ደዴን እሰ እንዳሉ፥
ሁሩንጉ ጉዳፍ ቁሩንስ
አች ኬሰ እንጅራቱ፤
ጎፍትች እሰ አንቤ
አከ እን ብፈ ደቡ እንጎደ፥
ብየ እሰ ዲገሜስ
ቱላ ደጋ እንጎደ፤
12 ነምን ዋመኒ ሞስሰን
ጉርጉዶተሳኒ ኬሰ ሀንጅሩ፥
አንገፎትንሳኒስ ሆማፉ
ዋኤ ሀንባሰን ።

*8. 63፡4፤ ኬሰ 32፡41 *10. ሚል 1፡4፤ ሙል 19፡3

13 መኔን ሞቱማሳኒ ኬሰት
ቆራቲን እንብቅለ፥
ደአሳኒ ኬሰት
ኮሶሩኒፍ ባላንወራንቴን ወልሆሩ፥
ዋንጎን፥ ጉቺን ጎሮምቲንስ
ብይቾት እንገሉ፤
14 ብኔንሶትን ለፈ አና ኬሰ ጅራተኒፍ
ወራቤሶትን አችት
ወልት እንቀበሙ፥
ኮርቤሶትን፥ ሬአትን ዲዳስ
አችት ወልት እንመርአቱ፥
ሴጠን ሀልከኒስ አች እንቡፈት፥
እዶ ቦቆናስ እሰ እንጎደት ።
15 ቦፍን አከ ጥያ ደርበተሙ
አችት መንኤ እንቶልፈተ፥
አችትስ ሀንቃቄ እልማንሳ
እንያፈተ፤
ፎግስ አከ ቆሞ ቆሞሳት
አችት ወልት እንቀበመ* ።

*13-15. 13፡21-22

16 መጫፈ ዋቀዮ ኬሰ
በርባዳቲ ዱብሳ !

ወንተ ከነ ኬሳ ቶኮሌ
ከን ሀፉ ሀንጅሩ፥
ከን አች ኬሳ ቆሞሳ
ደቡስ ሀንጅሩ፥
ዋቀዮ አፊሳቲ ከነ ዱበቴረ፥
ሀፉረሳቲንስ ወልት እሳን ቀቤረ፤
17 እን አፉመሳቲ ሙከ
እሳኒፍ ቡሴረ፥
ለፍቾስ ሀርከሳቲን ሰፈሬ
እሳኒፍ ሀሬረ፤
እሳን ሀመ በረበራት
ቀቤኘሳኒ እሰ እንጎደቱ፥
ደሎታ ሀመ ደሎታትስ
አቾ እንጅራቱ።

ቦቆና 35

ዬሮን ገመቹ አከ ዱፉ ሀሙሳ

1 ለፍት ዱዋኒፍ ለፍት ጎጋን
እንገመዱ፥
ለፍት ኦናንስ እልልቼ
አከ አርፋሴ እንደራረ*፤
2 ባይእሴ እንደራረ፥
ገመዴስ እንፉርፈተ፥
ኡልፍን ሊባኖን
እሳፍ እንኬነመ፥
ሱራን ቀርሜሎሲፍ ደቻን ሻሮን
እሳፍ እንደበለመ፤
ኡልፍን ዋቀዮ ጎፍታ መጫስ
አችት እንአርገመ*።
3 ሀርከ ደደቤ ቀባቲ ካሳ፥
ጅልበ ሙዱኬስ ጀቤሳ*!
4 ወረ ገራ ሶዳታ ቀበኒን፥
«ጀባዳ፥ ሀንሶዳትናስ!
ኩኖ ዋቀዮንኬሰን፥
እጃ ባፈቹዳፍ፥ አደቡዳፍ፥
እስንሞ ፈይሱዳፍ ገረኬሰን
እንዱፈ» ጂዳ*!

*1· 32፡15፤ 51፡3፤ 55፡12-13
*2· 40፡5 *3· እብ 12፡12 *4· 40፡9

5 ዮሙስ እጅ ወረ ጃሞታ እንበነመ፥
ጉር ወረ ዱዳስ እንሳቀመ*፥
6 ዮሙስ ነምን ናፍት
አከ ቦሮፉ እንኡታለ፥
ወር አረብንሳኒ ድዳስ
ገመደኒ እንእልልቼ፤
ለፈ ዱዋ ኬሳ ብሻኖትን እንበኡ፥
ለፈ ኦና ኬሰስ ብሻን
ቡርቅቱን እንያአ፤
7 ጭሪቾ አከ እብዳ ጉቡ
ኩፈመ ብሻኒ እንተአ፥
ለፈ ጎጋ ኬሰ ብሻን
ቡርቅቱን እንያአ፤
እዶን ዋንጎትን ኬሰ ጅራቻ ቱረንስ
አከ ጨፌ እንተአ፥
ደላዱፍ ጀጀብን እሰ ኬሰት
እንብቅሉ*።

*5· 29፡18፤ ማቴ 11፡5 *7· 41፡18-19

8 አቾ ኬሰ ከራን እንበአ፥
መቃንሳስ፥ «ከራ ቁልቁላአ»
እንጂደመ፤
ከርቾረ ወረ ፉረመን ከነ
ዱዋቱ አዴመ፥
ወር ጎዎትንዩ እሰራ ሀንካተን፤
ነምን ጡራአን ገሩ
አቾረ ሀንደርቡ።
9 ሌንጭ አቾረት ሀንአርገሙ፥
ብኔንስ ሀማን አቾረ ሀንአዴሙ፥
ወረ ፈየን ዱዋቱ አቾረ አዴመ፤
10 ወር ዋቀዮ እሳን ፉሬ፥
ዴብአኒ ፉርፈናዳን
ገረ ጥዮንት ኦል እንበኡ፤
ገመቹ በረበራቲን እንጎንፈሙ፥
ገመደኒ እንእልልቼ፥
ገዲፍ ድጵን እሳንራ እንፈጋተ*።

*8-10· 40፡3-4፤ ኤር 31፡7-9፤
ኢሳ 51፡11፤ 65፡19፤ ሙል 21፡4

ቦቆና 36

ሴናሄሪብ ሞቲን አሶር ዬሩሳሌምት ዱሉሳ

(2ሞቶ 18፡13-37፤ 2ሴና 32፡1-19)

1 በረ ሀስቅያስ ሞትቻ ወጋ ኩደ አፉ
ረፉ ኬሰ ሴናሄሪብ ሞቲን አሶር ብየ ይሁ
ዳት ዱሌ፥ መንደረ ብይቻ ወረ ኬላ ደጋ
ቀበን ሁንዱማ እንቀበቴ። 2 ከነ ቦዴስ
ሞቲን አሶር አንገፈ ሎልቱሳ ረብሻቄ፥
ሎልቶተ ጀጀቦታ ወጅን ላኪሺ ገረ ሀስቅ
ያስ ሞትቻት እንኤርጌ፤ አንገፍን ሎልቱስ
ዱፌ ቦለ ጀልእሲ ብሻኒ እሰ ገረ ኦሊ ከራ
ማሲ ነምቾ ኡፈተ ሚጬት ጌሱረ
እንዳበቴ፤ 3 ዮሙስ ኤልያቂም እልም ሂል
ቂያ ቡልቻን መነ ሞቱማ፥ ሼብና ጫፍ
ቱን መነ ሞቱማፍ ዮአህ እልም አሳፍ እት
ጋፈተማን ጫፈተ መነ ሞቱማ ገረሳት ገድ
እንበአን።

4 ረብሻቄ ዮሙስ ህስቅያስት እሳን
ኤርጌ፥ «ሞቲን አሶር እን ጉድች፥ ‹አት
ማል አመነቴ ብርአ መሌ ቴሳ? 5አፋኒን
ዱበቹ ዱዋን ሎለ ከነ ኬሰት ጎርሳፍ ሁምነ
ከን ሲፍ ተኡ ስት ፈካታ? ኤኙን አመነቴ
አነረት ካቴ? 6ብየ ግብጥ እሰ አከ ጀጀበ
ጨጨባ ዮሙ ቀበተን ሀርከ ነማ ወራኑ አመ
ነታ? ፈረኦን ሞቲን ግብጥ ወረ እሰት ህርከ
ተን ሁንዱማ አከሱመ እንወራነ› ጂዳ*! 7ዮ
አት፥ ‹ኑእ እስራኤሎትን ዋቀዮን ጎፍታኬኘ
አመነነ› እናን ጂቴሞ፥ ዋቀዮ ኩን እሰ አቱ
ምት እዶ ኦል ከኣት ሰገዱዳፍ ጂቴ እዶ
ኣርሳሳ አቺ በሌስቴ ወረ ይሁዳፍ ወረ ዩሩሳ
ሌሚን፥ ‹እዶ ኣርሳ እሰ ከነ ዱዋ ዱረት
ሰገዳ!› ጂቴ ሰነ ምቲ? ጂዳን» ጂዴ*።
8ረብሻቄ ዱቢሳ እቱመ ፋፌ፥ «ኤጋ አመ
ጎፍታኮ ሞቲ ብየ አሶሪ ወጅን ኖኮሮት ገል፥
ፈርዴን አን ሲፍ ኬኑ ሁንዱማረ ታአኒ ሎሉ
ከን ደንደአን አቦተ ፈርዴኒ ዮ ቀባቴፍ፥
አንሞ ፈርዴን ኩመ ለመ ሲፍ ነንኬነ፤
9አት፥ ወረ ግብጥ ብራ ኮንኮላታፍ አቦተ
ፈርዴኒ ነንአርገደ ጂቴ ዮ አመነቴዩ፥ ሎል
ቶተ ጎፍታኮቲ ኬሳ እሰ ባይኤ ጭማ ህንተእ
ንዩ ኦፍራ ዴብሱ ህንደንዴሱ፤ 10ሀተኡዩ
መሌ ያደ ዋቀዮ ዱበን ብየ ከነት ኦል በኤ
ሩኩቴ በሌሰ ስት ፈካታ? ለኪ! ዋቀዮቱ፥
‹ብየ ከነት ዱሊቲ በሌስ!› ጂዴ ነአቦሜ»
ጂዴ። *6. ህስ 29፡6-7 *7. 2ሞቶ 18፡4

11 ኤልያቂም፥ ሼብናፍ ዮኣህ ኤርገሲ
ረብሻቄዳን፥ «ነሞትን ኬላ መንደረቲረ
ታአን አከ ህንደጌኘት፥ አፋን ይሁዲቲን
ህንዱበትኒቲ፥ ኑእ ገርቦትንኬ አፋን ወረ
ኣረም ዋን ሁበትኑፍ፥ ማሎ አፋንቻን ኑት
ዱበዱ!» ጂደን፤ 12ረብሻቄ ገሩ ዴብሴ፥
«ጎፍታንኮ ዱቢ ከነ ጎፍታኬሰኒፍ እስን
ዱዋት አከን ዱበዱፍ ዋን ነኤርጌ እስንት
ፈካታ? ነሞተ ወረ ኬላ መንደረቲረ
ታአን፥ ወረ አኩመኬሰን ኡዳንሳኒ
ኛቹፍ፥ ፍንጫንሳኒስ ዱጉፍ ጅረንት
አከን ዱበዱፍ ነኤርጌ ምቲ?» ጂዴ።

13 ረብሻቄ ዮሙስ ከኤ እጃጂ ሰገሌሳ
ጉድሴ አፋን ይሁዲቲን፥ «ዱቢ ሞቲ አሶር
ሞትቻ ጉድቻ ደገአ!» ጂዴ። 14ሞትች
ጉድች፥ «ህስቅያስ እስን ኦልቹ ህንደንደኡ
ህንጎዎምና! 15‹ዋቀዮ ዱጉማን ኑኦልቻ መን
ደር ኩንስ ሀርከ ሞቲ አሶርት ደበርፈምቴ
ህንኬነምቱ› ጂዴ፥ ዋቀዮን አከ አመነተን
እስን ህንጎድን! 16እሰ ህስቅያስ ጂዱ ህንደገ
እና! ነጋ ቡፍናቲ ገረኮ ኮታ! አከስ ዮ ተኤፍ
ቶኮን ቶኮንኬሰን እጀ ወይኒኬሰኒፍ እጀ ሀር
ቡኬሰን እንኛቱ፥ ብሻን ቦለ ብሻኒኬሰን ኬሳ
ወራበተንስ እንዱግዱ*፤ 17ኩንስ ሀመ አን
ዱፌ ብየ እሰ ብየኬሰን ፈካቱት፥ እሰ ምዳ
ኒፍ ወይኒ ባሱት፥ ብየ ቡዴናፍ ዳዲ ወይኒ
ቀቡት እስን ጌሱት እት እንፋፈ! 18ህስቅ
ያስ፥ ‹ዋቀዮ ኑኦልቻ› ጂዴ አከ እስን ህንጎ
ዎምሰኔፍ ኦፍ ኤገዳ! ዋቀዮሊ ሰበ ለፈራ
ኬሳ እሰ ከምቱ ነመ ብየሳቲ ሞቱማኮ ጀለ አከ
ህንልጥኔ ኦልቹ ደንደአ*? 19ዋቀዮሊን
ሃማት፥ ከን አርጳድስ ኤሰ ጅሩ? ዋቀዮሊን
ሴፈርዋይም ኤሰ ጅሩ? እሳን ሰማርያን ሀር
ከኮ ጀለ አከ ህንገሌ ጎቹ ደንደአኒሩሬ?
20ዋቀዮሊ ብዮተ ከና ሁንዱማ ኬሳ እሰ
ከምቱ ሀርከኮ ጀላ ብየሳ ባሴዩ፥ ዋቀዮሞ ዩሩ
ሳሌምን ሀርከኮ ጀለ አከ ህንገሌ ጎቹ ደንደ
አሬ?» ጂዴ። *16. ሚክ 4፡4 *18. 37፡12

21 ህስቅያስ ሞትች፥ «ዴቢ ህንኬን
ናፌ!» ጂዴ ዋን እሳን አቦሜ ቱሬፍ፥
ጀሬን ሱን ጨሎመ ጂደን መሌ፥ ዋን
ቶኮሌ ህንዴብፍኔፍ። 22ኤርገሲ ኤልያ
ቂም እልም ሂልቂያ እን ቡልቻ መነ
ሞቱማ ሱን፥ ሼብና ጫፍቱን መነ ሞቱ
ማፍ ዮኣህ እልም አሳፍ እት ጋፈተማን
ጫፈተ መነ ሞቱማ ገደራ ከን ከኤ ኡፈተ
ሳኒ ተተርሳሰኒ ገረ ህስቅያስ ደቀኒ ወንተ
ረብሻቄ ዱበቴ እሰት እንሀመን።

ቦቆና 37

ህስቅያስ ሞትች ኢሳያሲን መለ ጋፈቹሳ

(2ሞቶ 19፡1-7)

1 ህስቅያስ ሞትች ከነ ዮሙ ደገኤ፥
ኡፈተሳ ተርሳሴ ኡፈተ ገዳ ኡፈቴ መነ
ቁልቁሉማት ኦል ገሌ፤ 2አቹማንስ ኤልያ
ቂም እሰ ቡልቻ መነ ሞቱማ፥ ሼብና እሰ
ጫፍቱ መነ ሞቱማፍ ሉቦተ ኬሳ ወረ ጃር
ሶሊት ኡፈተ ገዳ ኡፍሴ፥ ገረ ኢሳያስ
ራጅቻ እልመ አሞዝት እሳን እንኤርጌ፤
3እሳንስ ኢሳያሲን፥ «ህስቅያስ ሞትች፥
‹በር ኩን በረ ረክና፥ በረ አደባፍ በረ
ሰልጽናት፤ አከ ዩሮ ዱበርቲን ደኡፍ
ጂቴ ሁምነ እቲን ጭኒንስፈቴ ዴሱ ደብ
ዱት፤ 4ዋቀዮ ጎፍታንኬ ዱቢ ረብሻቄ
እሰ ጎፍታንሳ ሞቲን አሶር አስ ኤርጌ

ዋቀዮ እሰ ጅራታት አከ እን ገእሱ ጎዱ ከነ
ደገኤረ፤ ከናፍ አትሞ ሀርከኬ ኦል ካሲ
ወረ ሀፈኒፍ ከደዱ!› ጂደ» ጂደን።
5 ገርቦትን ህስቅያስ ሞትቻስ ገረ ኢሳያስ
ደቀኒ ዱቢ ከነ ዮሙ እሰት ህመን፥ 6 እንሞ
ዴብሴ፥ «ጎፍታኬሰንት፥ ‹ዱቢ አነት ገእሱ
ገርቦተ ሞቲ አሶር እሰ ደጌሴ ከነ ህንሶዳትን!
7 ኩኖ! አን ሀፉረ እን እቲን ደገኡ ነንኬናፍ፤
እንስ ኦዱ ደገኤ ገረ ብየሳት እንዴብአ፤ አች
ትስ ብላዳን እሰ ነንአጂስሰ ጂዴረ ዋቀዮ›
ጂዳቲ ሀማ!» ጂዴ።

ሴናሄሪብ ስአ ለመፋ ሞቲ ይሁዳት ዳምስ ዶርስሳ ኤርጉሳ

(2ሞቶ 19፡8-19)

8 ሞቲን አሶር ላኪሺ አከ ከኤ ረብሻቄ
አንገፍን ሎልቶታ ደገኤ ዴብኤ ዮሙ
ዱፌ፥ ኡቱ ሞትች መንደረ ሊብና ሩኩ
ቱት ጅሩ እንአርጌ፤ 9 ትርሃቀ ሞቲን ኩሽ
እሰ ሎሉዳፍ ዱፋ አከ ጅሩ ሴናሄሪብ
ዮሙ ደገኤ፥ ህስቅያስት ነሞተ ኤርጌ፤
10 ህስቅያስ ሞቲ ይሁዳቲን፥ «ዋቀዮኬ
እን አት አመነቱ ሱን፥ ‹ዬሩሳሌም ሀርከ
ሞቲ አሶርት ደበርፈምቴ ህንኬነምቱ›
ጂዴ፥ ስህንጎዎምስን! 11 ኩኖ! አት
ወንተ ሞቶትን አሶር ብዮተ ሁንዱማ
ጎደን፥ አከ እሳን ራወተኒ እሳን በሌሰንስ
ደጌሴተ፤ አትሞ ዋን ኦልቱ ስት ፈካታ?
12 ዋቀዮሊን ሰበ ለፈራ ወር አቦተኮቲን በሌ
ፈመን፥ ዋቀዮሊን መንደሮተ ጎዛን፥ ሀረ
ኒፍ ሬዜፍ፥ ከን ሰበ ኤዴን ወር
ቴል-አሰር ኬሰ ቱረን እሳን ኦልቾኒሩሬ*?
13 ሞቲን ሃማት፥ ሞቲን አርጳድ፥ ሞቲን
መንደሮተ ሴፈርዋይም፥ ሄናፍ ኢዋህ
ሚሬሬ?» ጂዴ። *12. 36፡18

ከደተ ህስቅያስ

14 ህስቅያስ ጫፈተ ሰነ ወረ ኤርገመን
ሀርካ ፉዴ ኤርገ ዱብሴ ቦዴ፥ ገረ መነ
ቁልቁሉማ ደቄ ጫፈትቸ በኔ ዋቀዮ ዱረት
እንድሪርሴ፤ 15 ዋቀዮን ከደቼ ጀልቀቤ፥
16 «ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥ ዋቀዮ እሰ ከን
እስራኤል! ያ እሰ ኪሩቤል ገረራ
ጅራቱ፥ አት ዋቃፍ ለፈ ኡምቴተ፥ ኮጳ
ኬሰ ሞቶተ ለፉረት ዋቀዮደ፤ 17 ያ
ዋቀዮ፥ ጉረኬ ገረኬኘት ቀቢ ደጌፈዱ!
እጀኬቲንስ እላል! ዱቢ ሴናሄሪብ እሰ እን
ስእ ዋቀዮ እሰ ጅራታት ገእሱዳፍ ኤርጌ
ከነስ ደገእ! 18 ያ ዋቀዮ! ሞቶትን አሶር
ሰበ ከናፍ ብዮተሳኒ ሁንዱማ ዱጉመ በሌ
ሰኒሩ፤ 19 ዋቀዮሊሳኒስ እብደ ኬሰ ቡሰ
ኒሩ፤ ዋቀዮሊንሳኒ ኩን ሀርከ ነማቲን
ደጋዳፍ ሙከራ ሆጄተመን መሌ፥ እሳን
ዋቀዮ ዋን ህንተእኒፍ፥ ነምን እሳን በሌሱ
ደንደኤ፤ 20 አመስ ያ ዋቀዮ! ሞቱሞትን
ለፈራ ሁንድኑ ዋቀዮ ስእ ዱዋ አከ ተኤ
አከ ቤከንት፥ አት ሀርከሳኒ ጀለ ገሉ ኑኦ
ልች!» ጂዴ*። *20. ዳን 6፡27

ዋቀዮ ከደተ ህስቅያሲፍ ዴቢ ኬኑሳ

(2ሞቶ 19፡20-37)

21 ኤርገሲ ኢሳያስ እልም አሞዝ ገረ
ህስቅያስት ዳምስ ኤርጌ፥ «ዋቀዮ ጎፍታን
እስራኤል እሰ አት ዋኤ ሴናሄሪብ ሞቲ
አሶሪፍ ከደቴ ደገኤረ፤ 22 ዋኤሳቲፍስ ከን
እን ጂዱ ከነት ፉፌ ጅረ፤

‹ያ ሴናሄሪብ፥
ዱርብ ጥዮን ስቱፈቴ
ስት እንገእፍት፥
ዱርብ ዬሩሳሌም ስዱባን
መታ ስት እንራፍት፤
23 አት ኤፑን አረብስቴ፥
ኤፑትስ ገእፍቴ?
ኤፑረት ሰገሌኬ ኦል ፉደቴ፥
ኤፑትስ አቺ ኦል እጀ ባፍቴ?
እሰ ቁልቁሉ ከን እስራኤልረት
ካቴ ምቲሬ?› ጂደ።
24 አት ነሞተኬ ዮሙ ኤርግቴ፥
ዋቀዮት ገእፍቴ፥
‹ኮንኮላታኮ እሰ ባይኤዳን
ገረ ፊጤ ቱሎታት ኦል ነንበአ፥
በንቲ ቱሎተ ሊባኖንረስ ነንገአ፤
ጋትራሳ ወረ ዴዴሮስ ነንጅጅግስ፥
ብርብርሰሳ ወረ ገጋሪስ
ኩኩቴ ነንበሌሰ፤
እዶ ዶከታ እሰ ኦል ከኣ፥
ጫካሳ እሰ ጎቡ ብረስ ነንገአ*፤
25 ቦለ ቆቴ ብሻን ነንባፈደ፥
ብሻንቸስ ነንዱገ፤
ሚለኮቲን ለጎተ ግብጥ ሁንዱማ
ኬሰ አዴሜ ነንጎግስ› እንጂቴ።

*24. 14፡8

26 «እሰ ኦመ ተኤ ከነ አከን ቆጼሴ፥
ዱራን ዱርሴስ አኬከሳ

አከን ባሌ፥
መንደሮተ ኬላ ደጋ ቀበን
አከ አት ጨጨብስቱ፥
ቱላ ኮሲስ አከ አት እሳን ጎቱ፥
አከ አን ጎዴ አት ህንደጌኘ?
27 ወር መንደሮተ ሰነ ኬስ ጅራተን
ሁምን እንደበን፥
እንዩለአን፥ እንነአንስ፤
አከ ዻባ እዶ ብሻን ህንጅሬ
ኬስ ጅሩፍ፥
አከ መርገ መንረት ብቅሌ
እንተአን፥
ቅሌንሰ በአ-ቢፍቱ
እሰ ጉባዻንስ እንጉበተን፤
28 ዮሙ አት ካቱፍ ዮሙ አት ቴሱ፥
ዮሙ አት ባቱፍ
ዮሙ አት ገልቱ፤
አሪዻን አነረት ዱብቹኬስ
አን በሬረ።
29 አት አነረት ዋን ካቴፍ፥
ሰገሌን ኦፍ ጀጁኬቲ
ጉረኮት ዋን ባይአቴፍ፥
አን ጢጣ ስንኡርሲስ፥
ሉገመስ አፉንኬ ኬስ ነንኬስስ፥
ከራ እረ ዱፍቴረስ ስንዴብስ!»
ጂዴ።

30 ኢሳያስ ዮሙስ ህስቅያስ ሞትቻን፥
«ምልክትን ሲፍ ኬነሙ
ከነት አኔ ጅረ፤
‹ወጋ ከነ ምዻን አፉማን ብቅሌ
ጉደቱ እንኛተ፤
ወጋ ዱፉትስ አከሱመ
ምዻን ኦፊን ብቅሉ እንኛተ፤
ወጋ ሰደፉት ገሩ ቆቲ መከረዱ!
ሙከ ወይኒስ ዻብ፥
እጀሳስ ኛዱ!
31 ሰኘ ይሁዳ ኬሳ
ወር ሆፍኮለኒ ሀፈን፥
አመስ ህደ ያፈተኒ
ወል እንሆሩ፥
32 ዮሙስ ወረ ዩሩሳሌም ኬሳ
ከን ሀፈን፥
ወረ ቱሉ ጥዮንረ ጅረን ኬሳስ
ከን በቀተን እንዱፉ፤
ህናፉን ዋቀዮ ጎፍታ መጫ
ከነ እንጎደ› ጂዴ*። *32. 9:7

33 «ከናፍ ዋቀዮ ዋኤ ሞቲ አሶሪፍ፥
‹እን ስአቸ ገረ መንደረ
ከና ዱፌ፥
ጥየ ገድ እት ህንዲሱ፤
ጋቸነስ ፉደቴ ዱፌ
ኮቢ ኬላሼት ህንእጃረቱ፤
34 ከራ እረ ዱፌረ ዴብአ መሌ፥
መንደረ ከነት ህንልጡ› ጂዴ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ።
35 ዋኤ መንደረቲፍሞ፥
‹አን ኦፊኮቲፍ ገርብቸኮ
ዻዊቲፍስ ጂዴ
መንደረ ከነ ነንኤገ፥ ነንኦልቸስ!›
ጂዴረ» ጂዴ።
36 ኤርገሲ ኤርገማን ዋቀዮ በኤ ቡፌተ
ሎልቱ ወረ አሶር ኬሳ ነሞተ ኩማተመ
ድበ ቶኮፍ ኩመ ሰዴተሚ ሸን እንአጂሴ፤
ነሞትን ገነመ ከአኒ ዮሙ እላለን፥ ኩኖ!
ሬፌ ሁንዱመሳኒ እንአርገን*። 37 ዮሙስ
ሴናሄሪብ ሞቲን አሶር አቼ ከኤ ገረ ብየሳት
ዴብኤ መንደረ ነነዌ ኬስ እንታኤ። 38 ጋፍ
ቶኮ እን መነ «ንስሮህ» ዋቀዮ ቶልፈማሳ
ኬስ ልጫ ኡቱ ሰገዱ፥ እልማንሳ አድራ
ሜሌኪፍ ሻሬዘር ዱፈኒ ብላዻን ሩኩተኒ
እሰ አጂሰኒ፥ ገረ ብየ አራራትት እንበቀ
ተን፤ እልምሳ እን «ኤሳር-ሀዶን» ጂደሙ
እዶ አባሳቲ ሞቲ እንተኤ።
*36. 17:14፤ 31:8

ቦቃና 38

ህስቅያስ ዱኩብስቴ ፈዩሳ

(2ሞቶ 20:1-11፤ 2ሴና 32:24-26)

1 በረስ ህስቅያስ ዱኩብስቴ ዱኡ ገኤ
ቱሬ፤ ኢሳያስ እልም አሞዝ እን ራጅቾ
ገረሳ ደቄ፥ «አት እንዱተ መሌ ህንፈይ
ቱቲ፥ ወንተ መነኬቲፍ አቦምቱ ቆቆጂስ!
ሲን ጂዴ ዋቀዮ» ጂዴን፤ 2 ዮሙስ ህስቅ
ያስ ገረ ኬኘኒት ገረገሌ ዋቀዮን እንከደቴ፤
3 ህስቅያስ ቦእቸ ጉዳ ቦኤ፥ «ማሎ ያ
ዋቀዮ! በረ ጅሬኘኮት አመነሙማዻፍ ገራ
ጉቱዻን ፉለኬ ዱረ ዴዴብአ አከን ቱሬ፥
ወንተ ስዱረት ጋሪ ተኤስ ሆጂቻ አከን
ቱሬ፥ አከ ያደቱፍ ስንከደደ!» ጂዴ*።
*3. 2ሞቶ 18:3-6
4 ዮሙስ ዱቢን ዋቀዮ ገረ ኢሳያስ
ዱፌ፥ 5 «ደቂ ህስቅያሲን፥ ‹ዋቀዮ ጎፍ
ታን እን ከን አባኬቲ ዻዊት:- አን ከደተኬ
ደገኤረ፥ እምማንኬስ አርጌረ፤ ኩኖ፥

በረ ጅሬኝኬረትስ ወጋ ኩደ ሸን ሲፍ ነን
ደበለ፤ [6]መንደረቲ ከነ ነንኤገ፤ አት፥
መንደረቲን ኩንስ ሀርከ ሞቲ አሶር ጀለ
አከ ህንገሌ ነንጎደ ጂዴ› ጂድ!» ጂዴ።
[7]ዋቀዮ እሰ ዱበቴ ከነ አከ ፊጣን ባሱፍ
ምልክተ ሲፍ እንኬነ፤ [8]ከናፍስ እን፥
«ኩኖ! ‹ጋድሰ መና እሰ ቡሳ መነ አሃዝራ
ገድ ቡኤ ከነ ተርካንፊ ኩደን አከ እን ገረ
ቦዴ ዴብኡ ነንጎደ› ጂዴረ» ጂዴ፤ ዮሙ
ሱመስ ጋድስ መና ሱን ተርካንፊ ኩደን
ገረ ቦዴት እንዴብኤ።

ህስቅያስ ፋርፈና ገለታ ጫፉሳ

9 ህስቅያስ ሞቲን ይሁዳ ዱኩበሳቲ
ኤርገ ፊዩ ቦዴ ወንተ ከነት ፋሬ ጅሩ
እንጫፌ፤

10 «አን ወለካ በረ ጅሬኝኮቲት
ገረ ከረ እዶ ለፈ ጀላ ነንደቀ፥
በርኮ እን ሀፌስ አነራ እንጭተ*፤
11 ዴብኤ ብየ ወረ ጅራታት ዋቀዮን፥
ብየ ለፋረትስ ነሞተ ህንአርጉ*፤
12 አኩመ ጎዶን ወረ ትክስቱ ቡቀኡ፥
አከሱመ በር ጅሬኝኮ
አነራ እንፋደመ፤
አኩመ ወር ወያ ደአን
ወይቾ መረን፥
አከሱመ ጅሬኜኮ እንመረመ፤
አከ ነመ አርቢ ኬሳ
ወያ ሙሩትስ፥
ጅሬኝኮ እንሙረ፤
ጉያዳ ገረ ጉያት
ዱምን ጅሬኝኮ ድአቻ
እንአዴመ*።
13 አን ሀመ ለፍት በርኡት
ገርጋርሳፍ ነንእየ፥
እን ገሩ አከ ሌንጫ
ለፌኮ ዋን ጨጨብሱ
አነት ፈካተ፤
ጉያዳ ገረ ጉያት
ዱምን ጅሬኝኮ ድአቻ
እንአዴመ።

*10. ፋር 102፡24 *11. ፋር 27፡13፤ 63፡2 *12. ኢዮ 4፡21፤ 2ቆሮ 5፡1

14 «አን አከ ስምብሮ ዳሎቴ
ነንዱበደ፥
አከ ጉጌስ ነንአደ፤
እጅኮ አል እላሉ ደደቤረ፥
ያ ዋቀዮ! አን ረከዴረ
አት ነገርጋር!
15 እን ኤርገ አነት ህሜ፥
ኤርገ ራወቴስ
አን ማለን ጂደሬ?
ሰበቢ ጅሬኝ አነት ሀዳኤፍ
በረ ጅሬኝኮ ሁንዱማ
ገድ አፍ ዴብሴ ነንትረደ።
16 ያ ዋቀዮ!
ነምን ዱቢኬቲፍ
ጎቸኬቲን እንጅራተ፥
ሀፋርኮስ ከነ ዱዋዳን
ጅሬኝ እንአርገተ፤
አት ነፈይፍቴተ፥
ነጅራችፍቴተስ።
17 አት ጨቡኮ ሁንዱማ
አፍ ዱበት ገቴ፥
ሉቡኮ ቦለ በዲሳራ
ዋን ዴብፍቴፍ፥
ኩኖ! ግድራንኮ ቀኖት
አናፍ እንድዲረሜ*፤
18 እዶን ለፈ ጀላ ስህንገለቴፈቱ፥
ዱንስ ስህንፋርፈቱ፤
ወር ዱአኒ ቦለት ገድ ቡአን
አመነሙማኬ ህንአብደተን*፤
19 አኩመ አን ሀርአ ስገለቴፈዱ፥
ወረ ጅሬኝት ጅረን
ዱዋቱ ስገለቴፈተ፥
አባንስ እጀሌሳት አመነሙማኬ
እንህመ፤
20 ዋቀዮ ነፈይሴረ፤
ከናፍስ ኮታ በረ ጅሬኝኬኛ
ሁንዱማት
ምአ ርቡ ቀቡን
መነ ዋቀዮ ኬሰት እንፋርፈና!»

*17. ፋር 32፡5፤ 103፡3-4፤ ሚክ 7፡19
*18. ፋር 6፡5፤ 115፡17

21 ኢሳያስ ዱራን፥ «ህስቅያስ አከ
ፈዩፍ ባለ ሀርቡ እብደ ጀለ ድበኒ ኢተ
ሰነረ እሳፍ ሀቡሰን!» ጂዴ ቱሬ፤ [22]ህስ
ቅያስሞ፥ «አን መነ ዋቀዮ ልጡ አከን
ደንደኡፍ ምልክትንሳ ማሊ?» ጂዴ
ጋሬቴ ቱሬ።

ቦቆና 39
ሞቲን ባቢሎን ህስቅያሲፍ ኬና ኤርጉሳ
(2ሞቶ 20፡ 12-19)

1 ሜሮዳክ-በለዳን እልም በለዳን ሞቲን
ባቢሎን፥ ህስቅያስ ዱኩብሰቴ አከ ፌዩ
ዮሙ ደገኤ፥ ጫፈታፍ ኬና ነሞተት
እንኤርጌፍ፤ 2ህስቅያስ ጀሬን ኤርገመን
ሰነ ገመቹዳን ስመቴ፥ መነ ቀቤኘሳቲ ኬሰ
ከን ጅሩ ሁንዱማ፥ ሜቲ፥ ወርቄ፥ ኡር
ጎፍቱ፥ ደዳ ኤጀርሳ እሰ በኤሰ፥ ምአ
ወራና፥ በዳዱማ ብየሳ ኬሰ ጅሩ ሁንዱማ
ኬሳ ቶኮሌ ኡቱ ህንህምብስን እሳንት
እንአርግሲሴ።
3 ከነ ቦዴ ኢሳያስ ራጅች ገረ ህስቅያስ
ሞትቻ ዱፌ፥ «ጀሬን ኩን ማል ጇደኒ?
ኤሳስ ገረኬ ዱፈኒ?» ጇዴን፤ ህስቅያ
ስሞ፥ «ባቢሎን ብየ ፈጎ ሰና በአኒ ነብረ
ዱፈን» ጇዴ፤ 4እት ፋሬስ ኢሳያስ፥
«መነኬ ኬሰት ማልፉ አርገኒ?» ጇዴ
ጋፈቴ፤ ህስቅያስሞ ዴብሴ፥ «ወንተ
መነኮ ኬሰ ጅሩ ሁንዱማ አርገኒሩ፤ ቀቤ
ኘኮ ኬሳ ወንት አን እሳንት ህንአርግሲስን
ቶኮሌ ህንጅሩ» ጇዴ።
5 ከነረት ኢሳያስ ራጅች ህስቅያሲን፥
«ሜ ወንተ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ጇዱ ደገእ!
6ኩኖ! ጉያን እት ቀቤኘ መነኬ ኬሰ ጅሩፍ
ወንት አቦትንኬ ህመ አማት ወልት ቀበን
ሁንድኑ ገረ ብየ ባቢሎንት ጌፈሙ እንዱፈ፤
ወንት ቶኮሌስ ሲፍ ህንህፉ፤ 7እልማን አት
ጎደቴ ኬሳስ ካን ገረ ብየ ባቢሎንት
እንጌፈሙ፤ አችትስ ጡአሺ ተአኒ መነ ሞቲ
ባቢሎን ኬሰ እንኤርገሙ» ጇደ ዋቀዮ።
8ዮሙስ ህስቅያስ፥ «ህመ አን ጅሩት ነጊፍ
ገቢን እንተአ» ጇዴ ዋን ያዴፍ፥ ኢሳያ
ሲን፥ «ዱቢን ዋቀዮ አን አት አመ ዱበቴ
ኩን በኤሰ» ጇዴ።

ቦቆና 40
ሰገሌን ጀጀብና ህመሙሳ

1 ዋቀዮኬሰን፥ «ጀጀቤሳ!
ሰበኮ ጀጀቤሳ*!
2 ገራ ሰበ ዬሩሳሌም
ከን ሩኩቱ ዱበዳቲ፥
ጨቡሳ ሁንዱማፍ
ሀርከ ዋቀዮ ኬሳ አደበ
ደቻ ለመ አከ ፉደቴ፥
በር እን ገርቡማት ረከቻ ቱሬ
አከ ራወቴ፥
የክሳስ አከ ዲፈሜፍ፥
እት ህማ!» ጇደ*።

*1· 61፡ 2፤ 66፡ 13 *2· ኤር 16፡ 18

3 ሰገሌን ነመ ለፈ አና ኬሳ
ለለቡ ቶኮ፥
«ዋቀዮፍ ከራ ቶልቻቲ ሀራ፥
ለፈ ዱዋ ኬሰትስ
ከራ ጎፍታንኬኘ እረ አዴሙ
ቀጂልቻ!
4 ደቻን ሁንድኑ አል ሀካፈሙ፥
ቱሉን፥ ጋርስ ሁንድኑ
ሀኩፍፈሙ!
እን ቡአ-በኢን ድሪራ ሀተኡ፥
እን ወል ጨጫላንስ
ወል ሀቅቅጣቱ*!
5 ዮሙስ ኡልፍን ዋቀዮ
እንሙልአተ፥
ዋቀዮ አፈሳቲ ከነ ዋን ዱበቴፍ፥
ነምን ሁንድኑ ከነ አርጉፍ
ጅረ» እንጇደ።

*3-4· 11፡ 16፤ 35፡ 8፤ 43፡ 19፤ 49፡ 11፤ 57፡ 14፤ 42፡ 16፤ ማቴ 3፡ 3

6 ሰገሌን ቶኮ፥ «ለብስ!»
ኡቱ ጇዱ ነንደገኤ፥
አንሞ ከነረት፥ «ማል ጇዴ
ለብሱ?» ነንጇዴ፤
እንሞ ዴብሴ፥ «‹ነምን ሁንድኑ
አከ መርጋት፥
ሚደጉማንሳኒ ሁንድኑስ
አከ ደራራ በኬ ኬሳት፤
7 ዮሙ ዋቀዮ ሀፉረ እሳንት ባፈቱ፥
መርግች እንጮለገ፥
ደራርችስ እንሀርጪአ፤
ዱጉማን ሰብች አከ መርጋት፤
8 መርግች እንጮለገ፥
ደራርችስ እንሀርጪአ፥
ዱቢን ዋቀዮኬኘ ገሩ
በረበራን ዳበቴ እንሀፈ›
ጇድ!» ጇዴ*።

*6-8· 51፡ 12፤ ፉር 33፡ 9-11፤ 90፡ 5-6፤ 103፡ 15-17፤ ያቆ 1፡ 10-11፤ 1ጴጥ 1፡ 24-25፤ ኢሳ 55፡ 11፤ ፉር 119፡ 89-90፤ ማቴ 24፡ 35

9 ያ እሰ ጥዮንት ምስራቾ ህምቱ
ቱሉ ዴራት አል በእ!

ያ እሰ ዩሩሳሌምት
ምስራቾ ህምቱ፥
ሰገሌኬ ሁምናን አል ፉድ!
አል ፉድ፥ ህንሶዳትንስ!
መንደሮተ ይሁዳቲን፥
«እላ፥ ዋቀዮኬሰን!» ጇድ* ።
10 ኩኖ! ዋቀዮ ጎፍታን
ሁምናን እንዱፈ፥
እሬሳቲንስ እንሞአ፤
ኩኖ! ገቲን እን ነማፍ ኬኡ
እሰ ሀርከ ጅረ፥
ሚንዳሳስ አፍ ዱራ ቀበ* ፤
11 እን አከ ትክሴት
ሆሎተሳ እንትክስ፥
እልሞሌስ ሀርከሳቲን
ወልት እንሰሳበ፥
ካሱት እሳን እንባተ፥
ሃዶቲ ሆሎታ ወረ ሆስሰንስ
ሱተ ጇዴ እንአፈ* ።

*9. 35፡4 *10. 62፡11 *11. 46፡3-4፤
ኤር 31፡10፤ ህስ 34፡11-16፤
ዮሀ 10፡11

ዋቀዮ፥ ኡመመ ሁንዱማፍ
ጎፍታ ተኡሳ

12 ኤኙቱ ብሻኖተ ሀርካን
ሀማሬ ሰፈሬ?
ኤኙቱ ዋቆተ ታኩዳን ሰፈሬ?
ኤኙቱ ብዮ ለፉ ጉቦት ነቄ ፍጡ
ደንደአ?
ኤኙቱ ቱሎታፍ ጋሮተ
መዳሊረ ካአ?
13 ኤኙቱ ሁምነ ሀፉረ ዋቀዮ
ሸለጉ ደንደአ?
ኤኙቱስ ዋቀዮን ጎርሴ
በርሲሱ ደንደአ?
14 እን ኤኙን ጎርሰ ጋፈታ?
ያደ አጉማ ኤኙራ አርገታ?
ከራ ቀጇላ ኤኙቱ እሰ በርሲሳ?
ቤኩምስ እቲን ሁበቱስ
ከን እሰ በርሲሱ ኤኙ*?

*12-14. ኢዮ 38፤ ሮማ 11፡34-35፤
1ቆሮ 2፡14-16

15 ኩኖ! ሰብን ለፈራ
አከ ጮጳ ቆዳ ብሻኒራ ጮጱት፥
አከ አዋረ መዳሊረ ቡፈቱት፥
ኩኖ! ብየ ብሻን ኬሳ ሁንዱማስ
አከ አዋር ከኡት እሳን እንካስ፤
16 ቆራን ጫካ ሊባኖን ኬሰ ጅሩ
አርሳ ጉበሙፍ ህንገኡ፤
ብኔንሶትን አቾ ኬሰ ጅረንስ
ቀልመ ጉበሙፍ ህንገአን፤
17 ሰብን ለፈራ ሁንድኑ
እሰ ዱረት ወይት ህንገለን፥
እሳን እሰ ዱረት
ዋን ቶኮትዩ ህንለካአመን።

18 ዋቀዮን ኤኙት ፈኬስቱ?
ፈኬኛ አተሚቲ ወጅንስ
ወል ቡኬ ቀብዱ?
19 ነምን ሀርከ-ቶሌስ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ብፈ ገራገራቲን እንቶልቾ፤
እን ወርቄ ቱሙ
ወርቄ እሰት እንኡፍስ፥
ድረተ ሜቲስ እሳፍ እንቆጺስ፤
20 ነምን ሀዩማፍ እሰ አከሲ
ጎደቹ ህንደንዴኜ፥
ሙከ ኬሳ እሰ ደፌ ህንቦሶፍኔ
እንፎአተ፥
ነመ ሀርከ ቶሌሰስ በርባደቱ፥
ፈኬኛ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳቲ
ሆጇቺፈቴ፥
አከ እን ህንሶቾኔት
እንዳብስፈተ* ።

*18-20. 46፡1-8፤ 41፡21-29፤ 44፡9-20

21 እስን ህንቤክኔሬ? ህንደጌኙሲሬ?
ጇልቀበ ዱሪቲ ጇልቀቤ
እስንት ህንሀመምኔሞ?
ብይ ለፉ አተምት አከ ኡመሜ
እስን ህንሁበትኔሬ?
22 እሰ ጉቱማ ብየ ለፉ ገረራ
ታኡቱ እሰ ኡሜ፥
ወር ለፈረ ጅራተን
እሰ ዱረት ቆሮጵስ እንፈካቱ፤
እን ዋቀ አከ ጎልጋ እንድሪርሴ፤
አከ ዱንካነ ኬሰ ጅራተኒስ
እሰ እንዳቤ* ።
23 እን እሰ ጉርጉዶተ ብያ
ወይት አከ ህንገሌ፥
አቦተ ፍርዲ ብየ ለፉራስ
ዋን ቶኮት አከ ህንለካአምኔ
ጎዶድ* ፤
24 ፈጫፈሙንሳኒ ኡቱ ህንቤከምን፥
ዳበሙንሳኒ ኡቱ ህንበረምን፥
ሁንዴንሳኒስ ኡቱ ለፈ ህንቀበትን፥

እን አቹማን ሀፉረ
እሳንት እንባፈቴ፤
እሳን አቹማን እንጮለገን፥
አከ ሀበቂስ ቡቤዳን
እንፉደመን* ።
*22. 42፡5፤ 44፡24፤ 45፡12፤
ዘካ 12፡1፤ ፋር 104፡2-3
*23. 2፡11-12፤ ሉቃ 1፡51-52
*24. 17፡13

25 ከናፍስ፥ «ኤኙት አነ ፈኬስቱ?
ኤኙ ወጅንስ ወል ኑቅጤስቱ?»
ጂዴ እን ቁልቁሉን።
26 ሜ አል ጂዳቲ እጀኬሰኒን እላላ!
ኡርጆተ ከነ ሁንዱማ
ኤኙቱ ኡሜ?
መጨሳኒ ለኮብሳን
ኤኙቱ ገድ ያሳ?
ሁንዱመሳኒስ መቃ
መቃዳን እንዋመ፥
እን ሁምነ-ቀቤሳፍ አንጎ-ቀቤሰ
ዋን ተኤፍ፥
እሳን ኬሳ ከን ደበሙ
ቶኮሌ ህንጅሩ* ።
*26. ኡመ 1፡14-18፤ ፋር 147፡4

27 ያ ያቆብ፥ ያ እስራኤል፥
«ከራንኮ ዋቀዮ ዱራ
እንዶከቴ፥
ፍርዲንኮስ ዋቀዮኮ ብረት
አናፍ ህንእላለምኔ»
ጄቴ ማሊፍ ዱበታ?
ማሊፍስ ኮመታ?
28 አት ህንቤክኔሬ? ህንደጌኘሲሬ?
ዋቀዮ፥ ጎፍታ በረበራን
ጅራቱደ፥
እን እሰ ጉቱማ ብየ ለፉ ኡሜደ፤
እን ህንሙዱኩ፥ ህንደደቡ፥
ሁበትናሳስ ነምን ቆሬ
ብረ ህንገኡ*፤
29 እን ወረ ደደበኒፍ ሁምነ እንኬነ፥
ወረ አንጎ ህንቀብኔፍስ
ጆብነ እንኬነ፤
30 እጆሎትን እንደደቡ፥
እንሙዱኩስ፥
ደርገጎትንስ ጉፈተኒ እንኩፉ፤
31 ወር ዋቀዮን አብዲዳን ኤገተን ገሩ
ሁምንሳኒ እንሃሬፈመ፤
አከ ጆብራስ ባልኤዳን
አል እንከኡ፤
እንፌጉ፥ ገሩ ህንደደበን፥
እንአዴሙ፥ ገሩ ህንሙዱከን* ።
*28. 40፡21-22 *31. ፋር 103፡5

ቦቆና 41

ዋቀዮ ሁንዴ አብዲ እስራኤል ተኡሳ

1 እስን ወር ብየ ገላነ ግዱ
ኬሰ ጅራተን፥
ዬሮ ገረኮ ዱፍተን
ጨል ጂዳ ነደጌፈዳ!
ሰብንስ ሁምነኬሰን ሃሬፈዳ፥
አሰ ድአዳቲ ዱበዳ!
ኮታ ወሊ ወጅን ፍርዲዳፍ
እንድአትና!

2 ቀጂሉማዳን ሆጂቹዳፍ
በአ-ቢፍቱቲ እሰ ዱፌ፥
እሰ ሰበ ለፈራ ሁንዱማ
ሞቶተሳኒ ወጅን ድዲቱ፥
እሰ ብላሳቲን ሰበ ለፈራ
አዋረ በዴ ጎዱ፥
እሰ እዳሳቲን አከ ቅሌንሰ
ሀበቂን ፉዱ
እሳን ብትምሱ፥ ኤኙቱ ካሴ*?
3 እን እሳን እንአርአ፥
አፊሳቲ ገሩ ነጋዳን አፍራ ቡኤ፥
ከራ ከናን ዱረ
ሚልሳ እረ ኤጄቴ ህንቤክኔረ
እንአዴመ።
4 ኩን አከ ተኡ ከን ጎዴ፥ ፊጣንስ
ከን ባሴ ኤኙ?
ጀልቀቡመዩ ደሎትን ሁንድኑ
አከ ጅራተን ከን ጎዴ ኤኙ?
አን ዋቀዮ እሰ ዱራት
እሰ ቦዴትስ* ።
*2. 44፡28፤ 45፡1-5፤ 46፡11፤
48፡14-15 *4. 44፡6፤ 48፡12፤
ሙል 1፡8

5 ብዮትን ገላነ ቀርቀረ ጅረን
ዋነን ጎዴ ከነ አርገኒ እንሶዳቱ፥
ወር አንዳረ ለፉ ጅረንስ ሮምአኒ
ወልት ድአቹፍ እንዱፉ፤
6 እሳን ሁንድኑ ወል እንገርጋሩ፥
እን ቶኮስ አቦሌሰሳቲን
«ጆባዱ!» እንጂደ።
7 እን ሆጂ ሀርካ ቤኩ
እሰ ወርቄ ቱሙ እንጆጆቤሰ፥

እን ቡሩሳን ወል ቅጤሱ
እሰ ዋቀ ቶልፈማ ሰነረት
ወርቂ በቅሱን
«በኤሰ» ጇዴ እንቶሰሰ፤
ብፍን ፈኬኝቻ አከ ሀንሶቾኔፍሞ
ጭንቃራን ወልት እንቀብሲሰ* ።
*7. 40፡18-20

8ያ እስራኤል፥ አት ገሩ
ገርብቸኮት፥
ያ ያቆብ አን ስፎአዴረ፤
አት ሰኒ አብራሃም
ሰኒ ፍረኮቲት*፤
9አን አንዳረ ለፋቲ ስንፍዴ፥
ብየ ፈጎዳስ ስንዋሜ፥
«አት ገርብቸኮት፥ አን ስፎአዴረ፥
አን ስሀንቱፈትኔ» ነንጇዴ።
10ኤጋ አን ሲወጅን ዋነን ጅሩፍ
ሀንሶዳትን!
አን ዋቀዮኬት ሀንነእን!
አን ስንጀቤሰ፥ አን ስንገርጋረስ፤
እሬ ቀጇሉማኮ እሰ ምርጋቲን
ኦል ስንቀበ*።
*8. 42፡19፤ 43፡10፤ 44፡1፥21፤
45፡4፤ ፋር 135፡4፤ 2ሔና 20፡7
*10. 43፡1፥5፤ 44፡8፤ 51፡7፤ 54፡4

11ኩኖ! ወር ስሀዴሰን ሁንድኑ
እንዬለኡ፥ እንሰልጸቱስ፤
ወር ስረት ከአንስ እንዱሙ መሌ፥
ዋኤ ሀንባሰን።
12አት ወረ ስረት ከአን ከነ
ዮ በርባዴዩ እሳን ሀንአርግቱ፥
ወር ስሎለን አከ ዋን ሀንጅሬ
እንተኡ።
13አን ዋቀዮ ጎፍታኬ እሰ ሀርከኬ
ምርጋ ቀቤ፥
«ሀንሶዳትን! አን ስንገርጋረአ»
ሲን ጇዱደ።
14ዋቀዮ እን ስፉሩ፥
እን ቁልቁሉን ከን እስራኤል፥
«አን ኦፊኮቲ ዋነን ስገርጋሩፍ፥
ያ ያቆብ ራሞነነ፥
ያ እስራኤል ጥነዮነነ ሀንሶዳትን!»
ጇዴ ዱበቴረ*። *14. 41፡10፤ 43፡3

15ኩኖ! አን ኮንኮላታ ምዳን
ስርብሲሱ፥
እሰ ሃራ እልካንሳ ቀረ ቀቡ
ስንጎደ፤
አት ቱሎተረ ባቴ
እሳን እንጨጨብስተ፥
ጋሮተስ አከ ሀበቂ እንጎተ፤
16አት አከ ነመ ምዳን ቆርበኡት
ቅሌንሰት ኦል እሳን እንደርበተ፥
እንስ እሳን እንፉደተ፥
ቡቤንስ እሳን እንተምሳሰ፤
አት ገሩ ዋቀዮት እንገመደ፥
እሰ ቁልቁሉ ከን እስራኤሊን
ኦፍ እንጀጀ።

ዋቀዮ ሰበሳ ብየ ባብሎኒ
አከ ባሱ ዱበቹሳ

17ዋቀዮ፥
«ዮሙ ወር ረከቶፍ ገደደሞን
ብሻን በርባደኒ ደበን፥
ዮሙ አረብንሳኒ ዴቡዳን ጎጉ፥
አን ዋቀዮ ከደተሳኒ ነንደገአፍ፤
አን ዋቀዮ እን ከን እስራኤል
እሳን ሀንገቱ፤
18አን እዶ ጎጋፍ
ኦል ከአ ዶሴ እሰ ኬሳ
ብሻን ነንያሰ፥
ደቻ ኬሳ ቡርቆተ ነንባሰ፥
ለፈ ኦና እዶ ጪሰ ብሻኒ ነንጎደ፥
ለፈ ጎጋ ኬሳስ ብሻን
ነንሎላሰ*።
19ጋትራን፥ ላፍቶን፥
ሀዴሲፍ ኤጀርስ፥
ለፈ ኦና ኬሰት አከ ብቅሉ፥
ለፈ ዱዋ ኬሰስ
ሙከት ባልሳ
ዱሮ ሁንዱማ ለልሱ፥
ብርብርሲፍ ቀራሮን
አከ ዳበሙ ነንጎደ።
20አን ዋቀዮ ሁምነኮቲን
ከነ አከን ጎዴ፥
አን ቁልቁሉን እስራኤል
ከነ አከን ኡሜ፥
ነሞትን አከ አርገን፥ አከ ቤከኒፍ
አከ እት ያደኒ ሁበተንስ
ነንጎደ» ጇዴ።
*18. 35፡7፤ 43፡19፤ በኡ 17፡6፤
ፋር 107፡35

ዋቀዮሊን ብየ ለፋ አከ ዋኤ ህንባፍኔ ሙልእሱሳ

21 ዋቀዮ ሞቲን ያቆብ፥
«ያ ዋቀዮሊ ሰበ ለፈራ፥
ሜ ድመኬሰን ድኤፈዳ!
ወንተ እቲን ፈልመተንስ ህመዳ!
22 ሜ አስ በአቲ
ወንተ ሰአች ተኡፍ ጅሩ
ኑት ሙልእሳ፥
ኑእ አከ ቀልብፈኑት
ዮሙ እን ፊጣን በኡስ
አከ ሁበትኑት፥
እሰ ከናን ዱረ ተኤ፥
ዮኪስ ወንተ ገረ ፉለ ዱራት
ተኡፍ ጅሩ፥ ኑት ህማ!
23 ኑእ ዋቀዮሊ ተኡኬሰን
አከ ቤክኑት፥
ሜ ወንተ ከነ ቦዴዳን
ዱፉፍ ጅሩ ኑት ህማ!
ኤዬ! ኑእ እሰ አርግኔ
ናኔ አከ ሶዳኑት፥
ሜ ወንተ ጋሪ ዮኪስ
ወንተ ህማ ሆጂዳካ!
24 እስን ሆማቱ ህንገልተን፥
ሆጂንኬሰንስ ዋኤ ህንባሱ፤
ነምን እስን አብደቱስ
ጪገአማደ*።

*21-24. 43:9፤ 44:7፤ 40:18-20

25 «አን ብየ ገረ ብታቲ
ነመ ቶኮ ነንካሴ፥
እንስ እንዱፈ፤
ገረ በአ-ቢፍቱቲስ ቶኮ ነንዋሜ፥
እንስ መቃኮ እንዋመተ፤
እን ወረ ብየ ቡልቸን
አከ ዶቄ ለፈት እንድጂተ፤
አከ ነምን ሱጺ ደኡ
ሚላን ለፈት ዲቴ ቡኬሱስ፥
እሳን እንጎደ፤
26 ኑእ ከነ አከ ሁበትኑፍ
ኤኙቱ ዱራን ዱርሴ
ወንተ ኩን አከ ተኡ ህሜ?
ኑእ፥ ‹ነምች ዱጉመ ጂዴ›
አከ ጂኑት
ኤኙቱ ዱር ዋኤ ከና
ራጂ ዱበቴ?
ለኪ! እስን ኬሳ ነምን ቶኮሌ
ከነ ህንቤክኔ፥
ነምን ቶኮሌ ዋኤ ከናፍ
ራጂ ህንዱበትኔ፥
ዋኤ ከና ነምን ቶኮሌ
እስንራ ህንደጌኚ፤
27 አነ፥ እን ዱራን ዱርሴ ጥዮኒን፥
‹እላ፥ ኩኖ ሰብንኬ ዱፋ ጅረ›
ጂዴ፥
አነ እን ዬሩሳሌሚፍ
እሰ ኤርጋ ነጋ ባቱ ኤርጌ፤
28 ገረ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ዮሙን እላሉ፥
እሳን ኬሳ ጎርሰ ከን ኬኑ
ቶኮሌ ህንጅሩ፤
ዮሙን እሳን ጋፈዱስ
ከን አናፍ ዴብሱ ህንጅሩ።
29 ኩኖ! እሳን ሁንዱምትሳኒ
ወይት ህንገለን፥
ሆጂንሳኒስ ዋኤ ህንባሱ፥
ብፍን ፈኬኛሳኒስ
ወንተ አከሱማኒት» ጂደ*።

*25-29. 48:3-5፤ 45:1-5፤ 52:7

ቦቆና 42

ገርብች ዋቀዮ ብየ ለፋቲፍ እፈ ተኡሳ

(ኢሳ 50:4-11)

1 ዋቀዮ እት ፉፌ፥ «ኩኖ፥
ገርብችኮ እን አን
ኦል ኦል ቀቡ፥
እን አን ፎአዴ፥
እን አን ጃለዱ እሰ ከነ!
አን ሀፉረኮ እሳፍ ኬኔረ፥
እን ፍርዲ ቀጂላ
ሰበ ለፈራቲፍ እንባሰ፤
2 እን ህንእዩ፥ ህንወጬ፥
ሰገሌንሳስ ከራረት
አከ ደገአሙ ህንጎዱ፤
3 እን ጀጀበ ቡሩቅፈሜ ህንጬብሱ፥
ፎአ እብሳ እሰ ሴቁስ ህንዳምሱ፤
እን አመነሙማዳን
ፍርዲ እንኬነ።
4 እን ፍርዲ ቀጂላ
ለፈረት ሀመ ፍዱት
እቱመ ፉፈ መሌ፥
ህንደደቡ፥ አብዲስ ህንኩተቱ፤
ወር ብየ ገላነ ግዱ ኬሰ ጅራተንስ
ሴረሳ አብዲዳን እንኤገቱ» ጂዴ*።

*1-4. ማቴ 3:17፤ ኢሳ 49:1-6፤ 50:4-11፤ ማቴ 12:18-21

5 ዋቀዮ ጎፍታን እን በንቲወን
ዋቃ ድሪርሴ፥
እን ብየ ለፉፍ
ወንተ እሰረት ብቅሉ ኡሜ፥
እን ለፈ ከነረት
ነሞታፍ ሀፉረ ኬኔ፥
ወረ ለፈረ ጅራተን ሁንዱማፍስ
ጅሬኝ ኬኔ*፥
6 «አን ዋቀዮደ፥
አን ቀጂሉማዳን ስዋሜረ፥
አን ሀርከ ስንቀበ፥ ስንኤገስ፤
ሰበ አን ከኩ ገሌፊፍ፥
ሰበ ለፈራቲፍስ እፈ
አከ ታቱፍ ስኬኔረ*፤
7 እጀ ወረ ጃማ አከ በንቱ፥
ወረ ሀደመን አከ ሂከቱ፥
ወረ ዱከነ መነ ሀዳ ኬሰ ጅረንስ
አከ ባፍቱ ስንጎደ*።
*5. 40፡ 22 *6. 49፡ 6፤ ሉቃ 2፡ 32
*7. 51፡ 14

8 «አን ዋቀዮደ፥ መቃንኮ እሰ ከነ፤
አን ኡልፍነኮ ከን ብራቲፍ
ሀንኬኡ፥
መቃኮ እሰን እቲን ገለቴፈሙስ
ዋቀዮሊ ቶልፈመኒፍ ሀንዲሱ*፤
9 ኩኖ! ወንት ዱር ዱበተሜ ተኤረ፥
አመሞ ዋን ሃራ
እሰንት ነንቤክሰሰ፥
ኡቱ እሳን በኬት ሀንበእንስ
እሰንት ነንሀመ» ጂዴ*።
*8. በኡ 3፡ 15፤ ኢሳ 48፡ 11 *9. 48፡ 6

ፋርፈና ገለታ ዋቀዮፍ ድኤሱሳኒ

10 ፋርፈና ሃራዳን ዋቀዮን ፋርፈዳ!
ገለተሳስ ሀመ
አንዳረ ለፉት ሀማ!
ወር ገላነረ አዴምተኒፍ
ወር እሰ ኬሰ ጅራተን ሁንድኑ፥
ብይ ገላነ ግዱፍ
ወር አች ኬሰ ጅራተን
ሁንድኑ እሰ ገለቴፈዳ!
11 ለፍት አናፍ መንደሮትን
አች ኬሰ ጅረን፥
ወር ቂዳር ኬሰ ጅራተንስ
ሰገሌሳኒ አል ሀፉደተን!
ወር መንደረ ሴላ ኬሰ ጅራተን
ገመደኒ ሀፋርፈተን፥
ወር ጉቤ ቱሉረ ጅራተንስ
ሀእልልቸን!
12 እሳን ዋቀዮፍ ኡልፍነ ሀኬነን፥
ገለተሳስ
ወረ ብየ ገላነ ግዱ ኬሰ
ጅራተንት ሀሀመን*!
13 ዋቀዮ አከ ሉልቱ ጀባት
ገድ እንበአ፥
አከ ጎታስ ሀናፉንሳ
እሰ ኬሳ እንደመቀ፤
እን ዳደትና ሎላ እንዳደተ፥
ሰገሌ ጉዳዳንስ እንዱበተ፥
ኣንጎሳስ ዲኖተሳት
እንአርግሲሰ*።
*10-12. ፋር 98፡ 1-9፤ 33፡ 3 *13. 40፡ 10

14 ዮሙስ ዋቀዮ፥
«አን ዱሮ ዴራን ጨሉመ ጂዴ፥
ገብ ጂዴ፥ አፍ ቀቤስ ቱሬ፥
አመ ገሩ አከ ዱበርቲ ጭኒንስፈቱ
ቶከቹማን ነንአደ፥
ነንአርገነ፥ ነንእየስ፤
15 አን ቱሎታፍ ጋሮተ ነንአንስ፥
ብቅለ አችረ ጅሩ
ሁንዱማስ ነንጎግሰ፤
ለጎተ ብሻን ኬሰ ያአንስ ጎግሴ
አከ ብየ ገላነ ግዱ ነንጎደ፥
ቡርቆተስ ነንጎግሰ።
16 ወረ ጃሞተ ገሩ ከራ እሳን
ሀንቤክኔረ፥
ዳንዲ ዱር እረ በአኒ ሀንቤክኔረስ
እሳን ነንጌሰ፤
ዱከነ እፈት እሳኒፍ ነንድዲረ፥
እዶ ጀጀልአስ ወል ነንቅጤሳፍ፤
አን ከነ እሳኒፍ ነንጎደ፥
ዴብኤስ እሳን ሀንገቱ*፤
17 ወር ዋቀዮሊ ቶልፈሞ አመነተኒ፥
‹እሰን ዋቀዮሊኬኝ›
እሳኒን ጂደን፥
ዴብአኒ እንዱለኡ*።
*16. 40፡ 4 *17. 44፡ 11፤ 45፡ 16፤
ፋር 97፡ 7

ሰብን እስራኤል ዱዳፍ ጃማ ተኡሳ

18 «እሰን ወር ዱዳን ደገአ!
እሰን ወር ጃማንስ አርጋ*!
19 ገርብቹመኮ መሌ ጃማን ኤኙ?
ኤርገማዱመኮ እሰ

አን ኤርጌ መሌ፥
ዱዳን ኤኙ?
አከ እሱመ ጉቱማት
ከንኮ ተኡንሳ ቤከሜ፥
አከ ገርብቾኮቲስ ኤኙቱ ጃማዳ*?
20 ወንተ ባይኤ አርግተኒቱ፥
ገሩ እሰ ህንኤግደን፤
ጉርኬሰን በነማደ፥
ገሩ ወንተ ቶኮሌ ህንደጌሰን»
ጇዴ*።
21 ዋቀዮ ቀጇሉማሳቲፍ ጇዴ፥
ሴረሳ ጉዳዳፍ
ኡልፍነ-ቀቤሰ ጎቹ እንጃለቴ።
22 ሰብን ኩን ገሩ እንሳመመን፥
እንቦጅአመንስ፤
ሁንዱምትሳኒ ቀበመኒ
መነ ህዳ ኬሰ እንቡፈመን፤
ዮሙ እሳን ሳመመን
ነምን እሳን ኦልቹ ህንቱሬ፥
ወረ ቦጅኤንስ፥ «ዴብሳ!»
ከን ጇዱ ህንቱሬ።
*18. 43:8 *19. 41:8-9 *20. 6:10

23 እስን ኬሳ ኤኙቱ
ከነ ደገኡ ጃለታ?
እሰ ስአች ዱፉፍ ጅሩስ
ኤኙቱ ደገኤ ቀልብፈታ?
24 ያቆብን ኤኙቱ ወረ እሰ ሳሙት
ደበርሴ ኬኔ?
ዮኪስ እስራኤልን
ኤኙቱ ወረ ኣቱት ደበርሴ ኬኔ?
ዋቀዮ እሰ ኑአ ፉለሳ ዱረት
ጩቡ ሆጇትኔ ሰነ ምቲሬ?
ኑአ ከራሳረ አዴሙ ህንጃለትኔ፥
አቦሚሳስ ህንኤግኔ፤
25 ከናፍ እን ዴከምሰሳ
እሰ አከ በርበዳ እብዳ
ኑረት እንደንገላሴ፥
ሎለ ጭማስ ኑት እንፍዴ፤
እን ናኔሴ እብደ
ኑት እንቀብሲሴ፥
ኑአ ገሩ አመዩ እሰ ህንሁበትኔ፤
እን ኑእንጉቤ፥
ኑአ ገሩ ከነ ገራት ህንቀበትኔ*።
*24-25. ኬሰ 28:15፥25

ቦቆና 43
ዋቀዮ ሰበሳ አከ ፉሩ አብደቹሱሳ

1 አመ ገሩ ያ ያቆብ፥ ያ እስራኤል፥
ዋቀዮ እን ስኡሜ፥
እን ስቶልቼስ፥
«አን ስፉሬረ ህንሶዳትን፥
‹አት ከንኮት› ጇዴስ
መቃኬቲን ስዋሚረ*፤
2 ዮሙ አት ብሻን ኬሰ አዴምቱ
አን ሲወጅነን ጅረ፥
ዮሙ አት ብሻን ኬሰ ጩቱስ
ብሻን ስፉደቴ ህንበዱ፤
እብደ ኬሰ ዮሙ ደርብቱ ህንጉብቱ፥
አረብን እብዳስ ስህንቀበቱ*፤
3 አን ዋቀዮ ጎፍታንኬ
እሰ ቁልቁሉ ከን እስራኤል፥
አን ፈይሳኬት፤
አን ግብጥን ፉሬኬቲፍ፥
ኩሺፍ ሳባስ ቆደኬ ነንኬነ*፤
4 አት አነ ዱረት ገት-ጀቤሳፍ
ኡልፍነ-ቀቤሰ ዋን ታቴፍ፥
ዋነን ስጃለዱፍስ ቆደ ሉቡኬቲ፥
ሰበ ወረ ካን ደበርሴ ነንኬነ፤
5 አን ሲወጅን ዋነን ጅሩፍ
ህንሶዳትን!
ሰኚኬ ገረ በአ-ቢፍቱቲ ነንፍደ፥
ገረ ልጠ-ቢፍቱቲስ
ወልት ሲፍ ነንቀበ፤
6 አን ብየ ገረ ብታቲን፥
‹ገድ እሳን ዲስ!›
ብየ ገረ ምርጋቲንስ፥
‹እሳን ህንዶወትን!› ነንጇደ፤
እልማንኮ ብየ ፈጎዳ፥
እንተሎትንኮስ አንዳረ ለፉቲ
ህዱፈን*!
7 ወር መቃኮቲን ዋመመን ሁንድኑ፥
ወር አን ኡልፍነኮቲፍ ኡመዴ፥
ወር አን ቶልቼ ብረ እት ጎዴ
ህዱፈን!» ጇዴ*።
*1. 41:10 *2. በኡ 14:21፤
ፋር 66:12፤ ዳን 3:24-27 *3. 41:14፤
43:11፥14፤ 45:15፥21፤ 47:4፤
49:7፥26፤ ሉቃ 1:47 *5-6. 60:4፤
11:11-12 *7. 42:8፤ 48:11

8 ሰብን እጀ ኡቱ ቀቡ ጃማ ተኤ፥
ጉረስ ኡቱ ቀቡ ዱዳ ተኤ
አስ ህዱፉ*!

9 ሰብን ለፈራ ሁንድኑ
ወልት ሀቀበመን፥
ሰብን ገራገራስ ወል ሀገአን፥
ኩን ዱጋ ተኡሳ አከ ሀመንት፥
ነምንስ ከነ ደገኤ፥
«ኩን ዱጉመ!» አከ ጂዱት፥
እሳን ኬሳ ኤኾቱ
ወንተ አመ ተኤ ከነ
ዱራን ዱርሴ ሀሜ?
ሜ ነመ ከነ ዱጋ እሳኒፍ በኡ
አስ ሀድኤሰንካ*!
*8. 42፡18 *9. 41፡22፥26

10 ዋቀዮ፥ «ያ ሰበነነ፥
እስን ዱገ-ባቱኮት፥
ገርብች አን ፎአዴስ እስኑመ፥
እስን አከ ቤክተኒፍ
አከ አመንተንት፥
እሰ ከነ ከን ጎዴ
አነ ዋቀዮ አከ ተኤ አከ ሁብተንት፥
አነ ዱረ ዋቀዮ ከን ብራ ሀንቱሬ፥
አነ ቦዴስ ዋቀዮ
ከን ብራ ሀንጅራቱ*።
11 አነ ዱዋቱ ዋቀዮደ፥
አነ መሌ ፈይሳን
ከን ብራ ሀንጅሩ*።
12 አን ዱራን ዱርሴ ሀሜረ፥
እስን አልቼረ፥
እስንት ዱበዴረስ፤
ዋቀዮሊን አርማ ገሩ
እስን ግዱት ከነ ሀንጎኔ፤
አን ዱዋን ዋቀዮ አከን ተኤ
እስን ዱገ-ባቱኮት!» ጂዴ፤
ዋቀዮ ከን ዱበቴረ።
13 ዋቀዮ እት ፉፌ፥
«አን አመስ ዋቀዮደ፥
ገረ ፉለ ዱራትስ
ከን ጅራቱ አኑመ፤
ሀርከኮ ኬሳ ዋን ቶኮሌ
ባሱ ከንደንደኡ ሀንጅሩ፥
ወንተ አን ሆጂዱስ
ከን ገረገልቹ ሀንጅሩ» ጂዴ።
*10. 44፡8፤ 41፡8-9 *11. 43፡3፤
ኬሰ 32፡39

ዋቀዮ ሰበሳቲፍ አራረሙሳ

14 ዋቀዮ እን እስን ፉሬ፥
እን ቁልቁሉን ከን እስራኤል፥
«አን እስኒፍ ጂዴ
ባቢሎንት ነመ ነንኤርገ፤
እንስ ሁንዱመሳኒ፥
ወረ ከልዶታዩ
ኡቱ ሀንሀምብስን፥
ቦጅኤ መርከቦተሳኒቲን እያ
አከ አዴመን እንጎደ*።
15 አን ዋቀዮ እሰ ቁልቁሉ ከንኬሰኒት፥
እስን ወረ እስራኤል
ከን ኡሜ አነ፤
ሞቲንኬሰንስ አነ» እንጂደ።
16 ዋቀዮ እን ገላነ ኬሰ ከራ ባሴ፥
እን ብሻን ሁምነ-ቀቤዩ
ኬሰት ዳንዲ ቶልቼ*፥
17 እን ኮንኮላታፍ ፈርዴን
ዲና ገድ ያስሴ፥
ሎልቱፍ ምአ ሎላ
አችት ባስሴ ሱን፥
ጀረሞ አቺ ኡቱ ሀንከእን
አከ ዱመን፥
አከ ፎአ እብሳስ ድምምሳአኒ
አከ ዳመን እንጎዴ*።
18 ከናፍስ ዋቀዮ፥
«እሰ ዱሪ ሀንያደትና፥
ወንተ ደርቤትስ ያደኬሰን
ሀንሀድና!
19 ኩና! አን ወንተ ሃራ ነንጎደ፥
እን አመዩ አስ በኡት ጅረ፤
እስን ሀንአርግተኒ?
አን ለፈ አና ኬሰ ከራ ነንባስ፥
ለፈ ዱዋ ኬሰስ ብሻኖተ ነንያስ፤
20 አን ሰበኮ ወረ አን ፎአዴ
አባሱዳፍ፥
ለፈ አና ኬሳ ብሻን ቡርቅሲሴ፥
ለገ ለፈ ዱዋ ኬሰስ
ብሻን ዋነን ያሴፍ፥
ብኔንሶትን ጫካ ኡልፍነ
አናፍ እንኬኑ፥
ዋንጎትኒፍ ጉቺወን ነገለቴፈቱ።
21 ሰበ ከነ አፌኮቲፍ ኡመቹንኮ፥
አከ እን ነገለቴፈቱፍ ቱሬ*።
*14. 45፡1-5 *16. በኡ 14፡22፤
ኢያ 3፡16 *17. በኡ 14፡23-28
*18-21. ኤር 23፡7-8፤ ኢሳ 41፡18፤
48፡6፤ 65፡17፤ 1ጴጥ 2፡9

22 «ሀተኡዩ መሌ፥ ያ ያቆብ፥
አት አነ ሀንዋመትኔ፥

ያ እስራኤል፥ አት ነያደቹዩ
እንደደብዴ፤
23 ቀልመ ጉበሙ
አናፍ ድኤሱዳፍ
ጦባላ ሀንፍድኔ፥
አርሳኬቲንስ አናፍ
ኡልፍነ ሀንላትኔ፤
ኬና ምዳኒ አከ አናፍ ድኤስቱፍ
ስሀንግድሲፍኔ፥
እጣነስ አከ አናፍ አርስቱፍ
ስሀንደደብሲፍኔ።
24 አት ጨቡኬቲን ነረከፍቴ፥
የከኬቲንስ ነደደብሲፈቴ
መሌ፥
ሜቲኬቲን ሙከ ኡርጎፍቱ
አናፍ ሀንብትኔ፥
ጮመ አርሳኬቲንስ
ገራ አነ ሀንጪብስኔ* ።
*22-24. 1፡10-17

25 «አነ፥ አኑመቱ
አፉመኮቲፍ ጂዴ፥
እረ-ደደርበኬ ሲፍ በሌስ፤
ጨቡኬስ ዴብኤ ሀንያደዱ*፤
26 ወንተን ስጎዴ ሜ ሀመዱ!
ኮቱ ወሊ ወጅን ዱጋሳ
ኬሳ እንባፍና!
ዱጋ ቀብደ ዮ ተኤፍ
አከ ሲፍ ቤከሙት፥
ድመኬ ሀመዱ*!
27 ዱረ አባኬቱ ጨቡ ሆጂቴ፥
አመሞ ወረ ሲፍ ዱበተንቱ
ነየኬ፤
28 ከናፈን ጉርጉዶተ
መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጂተን፥
አከ ወንተ ጡራአት
ደበርሴ ኬኔ፥
ያቆብን ራወዴ በሌሴ፥
እስራኤልን ዱላስሴ።
31ሜስ።25. 1፡18፤ 44፡22፤
ኤር 31፡34 *26. ፋር 50፡4፤ ሚከ 6፡2-3

ቦቆና 44

ዋቀዮ፥ ሰበ እስራኤሊፍ አብዲ ኬኑሳ

1 «ያ ያቆብ ገርብቾኮ፥
ያ ሰበ እስራኤል እሰ አን
ፎአዴ፥ ሜ ደገእ!
2 አን ዋቀዮ ከነን ስኡሜ፥
ገደሜስ ሃደኬ ኬሰት
ከነን ስቶልቼ፥
ከነን ስገርጋሩስ፥
‹ያ ያቆብ ገርብቾኮ፥
ያ ዬሹሩን እሰ አን ፎአዴ
ሀንሶዳትን!›
ሲን ነንጂደ*።
3 አን ለፈ ዴቦታረት ቦካ ነንሮብሰ፥
ለፈ ጎጋ ኬሰ ብሻን ነንሎላሰ፤
አን ሰኚኬረት ሀፋረኮ፥
እጆሎተኬረትስ ኤበኮ
ነንደንገላሰ*፤
4 እሳን አከ መርገ ብሻን
ግዱ ጅሩፍ፥
አከ አለልቱ
ብሻን ያኡ ቡኬ ዳበቱ
እንለልሱ።
5 ዮሙስ ነሞትን ቶኮ ቶኮን
ያአኒ ዱፈኒ፥
እን ቶኮ፥ ‹አን ከን ዋቀዮት›
እንጂደ፥
እን ካንሞ፥ ያቆቢን አፍ እንዋመ፤
ከን ብራስ፥ ‹አን ከን ዋቀዮት›
ጂዴ
ሀርከሳረት እንጫፈ፥
እስራኤልትስ እንሞጋፈመ»
ጂዴ*።
*2. ኬስ 32፡15 *3. 32፡15፤ ዮኤ 2፡28
*5. 14፡1፤ 55፡5፤ ፋር 87፡4-7

ዋቀዮ፥ በረበራን ጅራታ ተኡሳ

6 ዋቀዮ ሞቲን እስራኤል
እን እስራኤልን ፉሩ፥
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«አን እሰ ጀልቀባት፥
እሰ ዱማትስ፥
አነ መሌ ዋቀዮ ከን ብራ
ሀንጅሩ*፤
7 ከን አከኮቲ ኤኙ?
ሜ አቺ አስ በኤ አፍ ሀቤክስሱ፥
ዱበቴስ አመንሲሰሳ
አነት ሀሙልእሱ!
ኤርገን ነሞተ ወረ ዱሪ
ኡሜ ጀልቀቤ፥
ወንተ ተኤ፥
ወንተ ዱፉፍ ጅሩስ፥
ዱራን ዱርሴ ሀህሙ*!

8 ህንሶዳትና፥ ህንነእናስ!
አን ከነ እስንት ህንህምኔሬ?
ዱራን ዱርሴስ
እስንት ህንሙልእፍኔሬ?
ኤጋ እስን አናፍ ዱገ-ባቶተ፤
አነ መሌ ዋቀዮ
ከን ብራ ጅራሬ?
አኖ ከነን ህንቤክኔ ህንጅሩ፥
ዋቀዮ እን ከታ ጀባን
አነ መሌ ከን ብራ
ጅራሬ?» ጇዴ* ።

*6. 43፡11፤ 48፡12፤ ሙል 1፡8፥ 17
*7. 41፡21-29 *8. 43፡10፤ 1ሳሙ 2፡2

ዋቀዮሊ ቶልፈሞን አከ ዋኤ ህንባፍኔ ሙልእሱሳ

9 ወር ብፈ ፈኬኘ ዋቀዮሊ
ቶልፈሞ ሆጄተን
ሁንድኑ ዋኤ ህንባሰን፤
ወንት እሳን እት ገመደን ሱንስ
ገቲ ህንቀቡ፤
እሳን ዬላስፈሙፍ አከ ጅረን
አርጉ ዮኪስ ቤኩ
አከ ህንደንዴኜ
አፉመሳኒት ዱጋ እንበኡ፤
10 ኤኙቱ ዋቀዮሊ ቶልፈቴ፥
ብፈ ፈኬኛ እሰ ዋኤ ህንባፍኔስ
በቅፈቴ*?
11 ኩኖ! ወር እሳን ዋቈሰን
ሁንድኑ እንዬላስፈሙ፤
ወር ዋቀዮሊ ከነ ሆጄተንስ
ነሞቱመ፤
ሜ ሁንዱምትሳኒ
ወልት ቀበመኒ ዱፈኒ
ፉለኮ ዱረ ሀዳበተን!
እሳኑምቱ ነአኒ ዬለኡፍ ጅሩ* ።

*9-10. ዳን 5፡23፤ ኢሳ 41፡21-29
*11. 42፡17

12 ነምን ስቢለ ቱሙ
ስቢለ ቀብዱዳን ቀቤ፥
ጊሚ እብዳ ኬሰ ካኤ
ቡሩሳን ቱሜ
ብፈ እት እንጎደ፤
ከነስሞ ሁምነ ጭማዳን
ዋን ሆጄቱፍ፥
እንቤለአ፥ እንዴቦተስ፤
ዬሮ ሰነት ኞታፍ ዱጋቲ
ዮ አርገቹ ደባቴሞ፥
እንደደበ፥ ሁምነስ እንደበ።
13 ነምን ሙከ ሶፉ ቤኩ
ዱራን ዱርሴ ሙከቸ ሰፈሬ፥
ብፈ ነማ ጭላቲዳን እረት ካሴ፥
እሰ ካሴ ሰነ ቅርጢዳን ቅርጤ
ብፈ ኤርገ እት ባሴ ቦዴ፥
ፈኬኘ ነማ እሰ ሚደጋ
መነ ኬሰ እንዳበ፤
14 ከነ ሆጄቹዳፍ ጋትራ
ዮኪስ ሆሚ ዮኪስ
ቅልጡ እንጅግስ፤
ዮኪስሞ ብርብርሰ ጫካ ኬሰ ዳቤ
ሀመ ቦካን ጉድሱፍት እንኤገ።
15 ሙኬቲን ኩን ቆራኒፍስ እንተኡ፤
ገር ቶኮ ቦቤሰኒ እንቃመቱ፤
ገረ ካን ቦቤሰኒ እቲን
ቡዴነ እንቶልፈቱ፤
ገረ ካንራሞ ዋቀዮሊ ቶልቸኒ
እት እንሰገዱ፤
ብፈ ፈኬኛስ እራ ሆጄተኒ
እንቆመኡፍ፤
16 ቆራንቸራ ገር-ቶኮ እብደት
ነቈ እንቦቤሰ፤
እብድቻንስ ፎን ዋዴ
ሀመ ቁፉት እንኛተ፤
እብድቸስ ቃመቴ፥ «እሾ!
እብደ ነንአርገዴ
እንስ አነት እንሆአ» እንጇደ።
17 እሰ ሀፌራሞ ዋቀዮሊ ቶልፈቴ፥
ብፈ ፈኬኛስ እት ባፈቴ ሰገዴፊ፥
«አት ዋቀዮኮትአ፥ ነፈይስ!»
ጇዴ እንከደተ* ።

*12-17. 40፡18-20፤ 41፡7፤ ኤር 10፡3-5

18 ነሞትን አከሲ ዋን ቶኮሌ ህንቤከን፥
ዋን ቶኮሌስ ህንሁበተን፤
አከ እሳን ህንአርግኔት
ዋቀዮ እጀሳኒ ዱኑንፈቿሴረ፤
አከ እሳን ህንሁበትኔትስ
ሰሙሳኒ ዱቼረ፤
19 ነምን ዋኤ ከና እት ያዱ ህንጅሩ፤
ነምን ቶኮሌ ቤኩምሳፍ
ሁበትና ቀባቴ፥
«አን ሙከ ከነ ገር ቶኮ
ቆራንሳ ቦቤሴን
እቲን ፎን ዋደዴ፥
ቡዴነስ እቲን ቶልፈዴ ኞዴ፥

እሰ ሀፈራሞ ዋቀዮሊ ቶልፈጼ
ወንተ ሙከራ ሆጂተሜ
ከነት ሰገዱሬ?»
ከን ጂዱ ሀንጅሩ።
20 ነምን ወንተ ዳራ ተኡ አመነቱ
ነመ ገራንሳ እሰ ኅዎምሴ
ከራ ዱጋራ እሰ ካቾሴደ፤
እን አከስት ጅሬኘሳ
ፈይሱ ሀንደንደኡ፤
እን ከኑመሌ ሁበቴ፥
«እን አን ሀርከት ባዱ ኩን
ኤዳ ዋን ሶባቲ?» ሀንጂዱ።

ዋቀዮ ሰበ እስራኤል አከ ፉሩ ዱበቹሳ

21 ዋቀዮ፥ «ያ ያቆብ፥ ከነ ያደዱ፥
ያ እስራኤል፥ ከነ ሁበዱ!
አት ገርብቾኮት፥
አነቱ ስኡመቴ፥
ገርብቾኮ ስኅደቴ፤
ያ እስራኤል!
አን ስሀንእራንፈዱ*፤
22 አን እረ-ደደርበኬ አከ ዱሜሳ፥
ጬቡኬስ አከ ቀዮታ
ሀጣኤ ነንበሌሰ፤
አን ስፉሬረአ፥ ገረኮት ዴብእ*!
23 አን ዋቀዮ ከነ ኅጼራቲ
እስን በንቲወን ዋቃነነ ገመዳ፥
ፉርፈዳስ!
ገድ ፈጌኘ ለፋ ገመጼ ሀዌድሱ፥
ቱሎትን ሀእልልቾን!
ጫካኒፍ ሙኬቲን እሰ ኬሰ
ጅረን ሀገመደን፤
አን ዋቀዮ ያቆብን ፉሩዳን፥
እስራኤል ኬሰት ኡልፍነኮ
ሙልእሴረ*።

*21. 41:8 *22. 43:25 *23. 49:13፤
55:12፤ 35:1-2፤ ፋር 96:11-13

ዋቀዮ ነመ እስራኤልን ገርጋሩ ዋሙሳ

24 «አን ዋቀዮ እሰ ስፉሬ፥
እሱመ ገደሜሰ
ኬሰት ስቶልቼደ፤
አን ዋቀዮ እሰ ወንተ
ሁንዱማ ኡሜ፥
በንቲወን ዋቃ ኮጳ ድሪርሴ
ለፈስ ድሴደ፤
ዮሙስ ኤኙቱ አና ወጅን ቱሬ*?
25 ምልክተ ወረ ሶብዱ
ከራት ከን ሀምብሱ፥
ኅዎምሳ ወረ ሆዱስ
በኬት ከን ሙልእሱ፥
ወረ አጊሶተ ቦዴት ከን ሀምብሱ፥
አጉማሳኒስ ኅዉማት ከን ዴብሱ
አነ ምቲሬ*?
26 ወንተ ገርቦትንኮ ዱበተን
ከን ጭምሱ፥
እሰ ኤርገሞትንኮ ዱር ሀመንስ
ከን ፈጣን ባሱ፥
ዬሩሳሌምን፥ ‹ነምን ስኬሰ
እንጅራተ›
መንደሮተ ይሁዳቲንስ፥
‹እስን እንእጃረምቱ፥
እሰ ጅጅጌ ዴብሴ ነንእጃረ›
ከን ጂዱ አነ ዋቀዮደ*፤
27 አን ቱጁበ ገላናቲን፥
‹ለፈ ኅጋ ተእ!
ብሻን ስኬሳ ያኡስ ነንኅግሰ›
ነንጂደ*።
28 አነ እን ቂሮሲን፥
‹አት ትክሴ ሰበኮቲተ› ጂዱ፤
እን ፈደኮ ሁንዱማ እንራወተ፤
ዬሩሳሌምን፥ ‹እንእጃረምተ፥
ሁንዴን መነ ቁልቁሉማስ
እንካአመ›
እንጂደ» ጂዴ*።

*24. 45:12፤ 40:22 *25. 29:14፤
ኤር 50:36፤ 1ቆሮ 1:20
*26. ዘካ 1:16 *27. ኢያ 4:23
*28. 45:1-5፤ 2ሴና 36:23፤ እዝ 1:2

ቦቆና 45

ቂሮስ ዮሙስ ዋቀዮፍ ምአ ሆጂ ተኡሳ

1 ዋቀዮ፥ እን ቂሮስን ሞስሴ፥
«ቂሮስ ሰበ ለፈራ ሀርከሳ ጃለ
አከ ገልፈቱፍ፥
ሞቶተስ ምአ ወራና
አከ ሂከቿሱፍ
‹ሀርከሳ ምርጋ ቀቤ
እሰ ነንገርጋረ›፤
በልበሎትን ብየ ገራገራት ጌሰን
እሳፍ እንበነሙ፥
ከረወን መንደሮተት ገልቾንስ
እሰት ሀንጬፈመን» ጂደ።
2 ቂሮሲንሞ፥ «አን ስዱረ አዴሜ
እሰ አል ከኤ ሁንዱማ

ገድ ነንዴብሰ፥
በልበሎተ ሰቢለ ቦረጂራ ሆጄተመን
ነንጨጨብሰ፥
ደንቀራ ስቢላስ ነንሁሬሰ፤
3 አን ቀቤኘ እዶ ዱከና ኬሰ ጅሩ
ሲፍ ነንኬነ፥
በዳዱማ እዶ ዶከታት
ወልት ቀበሜስ
ሀርከኬ ኬሰ ነንቡሰ፥
ዮሙስ አት፥
አን ጎፍታ አከን ተኤ
መቃኬቲንስ ከነን ስዋሜ፥
ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል ተኡኮ
ከናን እንቤክተ፤
4 ዮ አት አነ ቤኩ ደባቴዩ፥
ያቆብ ገርብቾኮፍ
እስራኤል እሰ አን ፎአዴፍ ጂዴ፥
ስዋሜ መቃ ኡልፍና
ሲፍ ኬኔረ።
5 ዋቀዮ አነ ዱዋደ፥
አነ መሌስ ዋቀዮ
ከን ብራ ህንጅሩ፤
ዮ አት አነ ቤኩ ደባቴዩ
አንሞ ስህደቺሴ ስንጀቤሰ*።
6 ከናንስ በአ-ቢፍቱቲ
ሀመ ልጠ-ቢፍቱት፥
አን ኮጳኮ ዋቀዮ አከን ተኤ፥
አነ መሌስ ዋቀዮ ከን ብራ
አከ ህንጅሬ
ነሞትን እንቤኩ።
7 አን እፈ፥ ዱከነስ ነንኡመ፤
ነጋ ነንቡሰ፥ ጎሊስ ነንካሰ፤
አን ዋቀዮ ከነ ሁንዱማ
ነንሆጂደ*።

*1-5. 41፡2፤ 42፡6-7፤ 43፡14፤ 44፡28፤ 45፡13፤ 46፡11፤ 48፡14-15፤ እዝ 1፡1-4
*7. አሞ 5፡8፤ ፋሩ 3፡38

8 «በንቲወን ዋቃ ሀበነመን፥
ዱሜሶትን ቀጄሉማ
ገድ ሀሮብሰን፥
ለፍት በነሜ ፈይነ ሀብቅልቹ፥
ቀጄሉማንስ እሳ ወጅን
ብቅሌ ሀጉደቱ!
አን ዋቀዮ ከነ ሁንዱማ
ነንጎደ» ጂደ*።

*8. ፋር 85፡11

9 ነመ ኡማሳ ቆጮሉፍ ወዮ!
እን አከ ሱጴ
ሀርከ ነመ ቆዳ ሱጴ ደኡ
ኬሰ ጅሩት፤
ሱጴን ዶፍቱሳቲን፥
«አት ማል ሆጂታ?»
ጂቹ ደንደአሬ?
ወንት እን ደኤስ፥
«አት ሀርከ ህንቶልቱ»
እቲን ጂቹ ደንደአሬ*?
10 ሙጫን አባሳቲን፥
«አት ነመ አተሚ
ነደልቹፍ» ጂታ?
ሃደሳቲንስ፥
«አት ነመ አተሚ
ነደኡፍ ጂታ?»
ጂቹ ደንደአሬ?
11 ዋቀዮ እን ቁልቁሉን ከን እስራኤል
እን እሰ ኡሜ፥
«ዋኤ ወንተ ተኡፍ ጅሩ ነጋፈዳ!
ዋኤ እልማንኮቲ
ወረ አን ኡመዴ ገሩ፥
አኑመት ዲሳ!
12 አን ለፈ ኡሜን፥
ነሞተስ እሰረት ኡሜ፤
በንቲወን ዋቃ አነቱ
ሀርከኮቲን ድሪርሴ፥
መጨሳኒ ሁንዱማስ
አነቱ አቦሜ*፤
13 አን ቀጄሉማዳን ቂሮስን ካሴረ፥
ከራሳ ሁንዱማስ
እሳፍ ቀጄልቼረ፤
እን መንደረኮ እንእጃርስሰ፥
ወረ ነዱራ ቦጅአመንስ
ገድ እንዲስሰ፤
ከነ ዬሮ ጎዱስ
ገቲ ዮኪስ በዳሰ
ፋደተ ምት» ጂዴ፤
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ከነ ዱበቴረ*።

*9. 29፡16፤ ኢዮ 40፡2፤ ኤር 18፡6፤ ሮማ 9፡20-21 *12. 44፡24
*13. 45፡1-5፤ 52፡3

ዋቀዮ፥ ሰበ ለፈራ ሁንዱማ ገረ ፈይናት ዋሙሳ

14 ዋቀዮ፥
«ወንት ወር ግብጥ ሆጄተኒ
አርገተን፥
ቡአን ነገደ ወረ ኩሽስ

ሲፍ እንተኡ፥
ወር ሳባ ወር ዴዴሮንስ
ገረኬ ዱፈኒ፥
ከንኬ እንተኡ፥ አፍ ኬነኒ
ስዱካ እንቡኡ፤
ሲፍ ቆመአኒስ ‹ዋቀዮ ዱጉማን
ሲወጅን ጅረ፥
እሰ መሌስ ዋቀዮ
ከን ብራ ህንጅሩ›
እንጂዱ» ጂዴ* ።
15 ያ ዋቀዮ፥ ፈይሳ እስራኤል፥
አት ዱጉማን ዋቀዮ
እሰ ዶከታደ* ፤
16 ወር ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ቶልፈተን ሁንድኑ፥
እንዬላስፈሙ፥ እንሰልጰቱስ፤
ወሊ ወጅንስ እንሰልጵፈሙ* ፤
17 ዋቀዮ ገሩ ፈይነ በረበራቲን
እስራኤልን እንፈይሰ፥
ያ እስራኤል፥ አት በረበራን
ህንዬላስፈምቱ፥ ህንሰልጰቱስ።

*14. 60፡4-14 *15. 43፡3፥11
*16. 45፡20፤ 44፡9-20

18 ዋቀዮ እን በንቲወን ዋቃ ኡሜ፥
እን ዋቀዮደ፤
እን ለፈ ብፈ እት ጎዴ ቶልቼ
ጆቤሴ ዮሙ ዳቤ
አከ እረ ጅራተኒፍ መሌ፥
ብፈ-ህንቀብኔፍ አና
አከ ተኡፍ ህንኡምኔ፤
እን፥ «አን ዋቀዮደ፥
አነ መሌ ከን ብራ ህንጅሩ* ።
19 አን ለፈረት፥ እዶ ዱከናት
ዶክሳት ህንዱበትኔ፥
አን ሰኘ ያቆቢን፥
አከሱማን ‹ነበርባድ!› ህንጂኔ፤
ወንት አን ዋቀዮ ዱበዱ ዱጋደ፥
ወንት አን ህሙስ ቀጂላደ* ።

*18. ኡመ 1፡2 *19. 48፡16፤ 65፡1፤
ኤር 29፡12-14፤ ማቴ 7፡7

20 «ወር ፈኬኘ ዋቀዮሊ
ሙከራ ሆጂተመን
ባተኒ ያአን፥
ወር ዋቀዮሊ
ነመ ፈይሱ ህንደንዴኘት ሰገደንስ
ቤኩምሰ ህንቀበን፤
እስን ወር ሰበ ገራገራ ኬሳ
በዲስ አልተን፥
ወልት ቀበማቲ ኮታ፥
አስ ድአዳስ!
21 ወልት ህማ፥ ወሊ ወጅንስ
መርየዳቲ
ድመኬሰን ድኤፈዳ!
ከነ ኤኙቱ ቤክሰሴ?
ዱራን ዱርሴስ
ኤኙቱ ራጂ ዱበቴ?
አነ ዋቀዮቱ ከነ ጎዴ ምቲሬ?
አነ መሌ ዋቀዮ
ከን ብራ ህንጅሩ፥
ዋቀዮ እን ቀጂላኒፍ እን ፈይሳን
አነ መሌ ህንጅሩ* ።
22 እስን ወር አንዳረ ለፋ
ጅራተን ሁንድኑ፥
ገረኮት ዴብአቲ ፈይነ አርገዳ!
አን ዋቀዮደ፥ አነ መሌስ
ከን ብራ ህንጅሩ፤
23 ጅልብ ሁንድኑ አናፍ
አከ ጅልቤንፈቱ፥
አረብን ሁንድኑ
አናን አከ ከከቱ፥
ወንት ቀጂላን አፉንኮ ኬሳ በኤስ
አከ ህንዴብኔ፥
አን መቃ አፌኮቲን ከከዴረ* ።
24 ነሞትን፥
‹ቀጂልኒፍ ጆብን ዋቀዮ
ዱዋ ብረ ጅረ›
ጂቻ ገረኮ እንዱፉ፤
ወር አናን ሞርመን ገሩ
እንዬላስፈሙ፤
25 ሰኚን እስራኤል ሁንድኑ
ሁምነኮቲን እንሞኡ፥
አነ ዋቀዮሳኒቲን
ኡልፍነ እንአርገቱ» ጂዴ።

*20-21. 41፡1-4፥21-29፤ 43፡11፤
45፡15 *23. ሮማ 14፡11፤ ፊሊ 2፡10-11

በቃና 46

ዋቀዮሊን ወረ ባቢሎን
አከ በደን ህሙሳ

1 ዋቀዮሊ ቶልፈሞን ወረ ባቢሎን፥
«ቤል» እን ጂደሙ እንቆመአ፥
«ኔቦን» እን ጂደሙሞ
እንጉጉፈ፤
እሳን ሆሪ ፌኡምሳፍ

ሆሪ ቁኤ ወረ ካንት
እንፌአመን ፤
ሆሪ እት ፌአመን ሰነስ
እንደደብሲሰን ።
2ዋቀዮሊ ቶልፈሞን ሱን እንጉጉፉ ፥
ወሊ ወጅንስ እንቆመኡ ፥
ፈኬኘሳኒ እሰ ባተሙ ሰነ
ኦልቹ ህንደንደአን ፥
ኦፈሳኒቲዩ ቦጅአመኒ
እንአዴሙ* ።
3ዋቀዮ ፥ «እስን ያ መነ ያቆብ ፥
ሰኘ እስራኤል ኬሳ ወር ሀፍተን
ነደጌፈዳ !
ገራ ሃደኬሰኒ ኬሰት
አነቱ እስን ኤጌ ፥
ደለቹኬሰኒ ጀልቀቤስ
አነቱ እስን ባቴ ፤
4ዮሙ እስን ዱሎምተኒ
ሀሪ ባፍተንስ
አኑመቱ እስን ባተ ፥
ዱር አነቱ ሆጂቴ ፥ አነቱ ባቴስ ፥
አመስ አነቱ ባተ ፥
አነቱ ፈይሰስ* ።

*1-2. 21፡9፤ 44፡9-20፤ ኤር 50፡2
*3-4. ኬሰ 1፡31፤ ሆሴ 11፡3፤
ፋር 71፡17-18

5«ኤኙት ነፈኬስቱ ፥
ኤኙ ወጅንስ ወል ኑቅጨስቱ?
ዮኪስ ኤኙ ወጅን ወል ፈካትና?
6ነሞትን ወር ወርቁ ኮሮጆሳኒ
ኬሳ ባሰኒ ፥
ሜቲስ መዳሊረ ካአን ፥
ነመ ወርቁ ቱሙ እት ቀጨረተኒ ፥
ዋቀዮ ቶልፈማ እንሆጂቺፈቱ ፥
ጅልቤንፈተኒስ እሰት እንሰገዱ ፤
7አል ፉደኒ ገቲቲረት እሰ እንባቱ ፥
ጌሰኒስ እዶ እሳፍ ቆጳኤ
እንካኡ ፤
እን አቹመ እጃጀ መሌ ፥
እዶሳቲ ህንሶቾኡ ፤
ረከነ ኬሰትስ
ቶኮሌ ነመ ገርጋሩ ህንደንደኡ ፤
ነምን ዮሙ እሰት እየቱ ፥
እሰ ብራ ዴቢ ቶኮሌ
ህንአርገቱ* ።

*5-7. 40፡18-20፤ 44፡9-18፤
1ሞቶ 18፡26

8«እስን ወረ እረ-ደደርብቱነነ ፥
ከነ ያደዳ ፥ ገራትስ ቀበዳ* !
9ወንተ ዱር ቱሬ ያደዳ ፤
አን ዋቀዮደ ፥
አነ መሌ ዋቀዮ ከን ብራ ህንጅሩ ፥
ከን አከኮቲስ ህንጅሩ* ፤
10አን ወንተ ቦዴ ዱፉፍ ጅሩ
ዱራን ዱርሴ ህሜረ ፥
ዱሪ ዱሪ ጀልቀቤስ
ወንተ አመዩ ህንተእን
ጅሩ ዱበዴረ ፤
አኬክንኮ ዳበታ እንተአ ፥
ወንተን ያዴስ ነንራወደ ።
11ጆብረ ብየ በአ-ቢፍቱቲ ፥
ነመ አኬከኮ ፊጣን ባሱስ
ብየ ፈጎዳ ነንዋመ ፤
ወንተን ዱበዴ እዶዳን ነንገአ ፥
አኬከኮስ ነንራወደ* ።
12እስን ወር መተ-ጀቤዬን ፥
ወር ቀጂሉማቲ ፈጋተን ፥
ነደጌፈዳ !
13አን ቀጂሉማኮ እስንት ነንድኤስ ፥
እንስ ፈጎ ህንጅሩ ፤
ፈይሱንኮስ ህንቱሩ ፤
አን ጥዮኒፍ ፈይነ ፥
እስራኤሊፍስ ኡልፍነ ነንኬን ።

*8. 40፡21፤ 44፡19-20 *9. 44፡6
*11. 45፡1-5፤ 41፡2

ቦቆና 47

ብይ ባቢሎን አከ ኩፍቱ ህሙሳ
(ኢሳ 13፡1-22፤ ኤር 50፡51፥64)

1«ያ እንተለ ባቢሎን ፥
ያ እሼ ተካ ህንቱቀምን ጅርቱ ፥
ከኢ ገድ ቡኢ አዋረ ኬሰ ታእ !
ያ እንተለ ከልዶታ ፥
ቴሶኬራ ከኢ ለፈ ታእ !
አት ሰአቾ ፥
‹እሼ ለላፍቱ ዮኪስ ቀነኒቱ›
ህንጂደምቱ ፤
2ሻሺኬ እሰ ሀጉገቴ ኦፍራ ፉዲ ፥
መጂ ቀበዱ ምዳን ዳከ !
ኡፈተኬ ኦል ሶቀለዱ ፥
ጉዴደኬ ሙልእሲ ፥
ብሻን ኬሰ አዴም !
3ኡፈትንኬ ስራ እንፉደመ ፥
ቁላንኬስ እንአርገመ ፤
አን እጃ ነንባፈደ ፥

ከን ከነ ነዶዉስ ህንጅሩ!»
ጂዴ።
4 መቃን እሰ ኑፋሩ
«ዋቀዮ ጎፍታ መጫት»፥
እን እሰ ቁልቁሉ
ከን እስራኤል*። *4· 43:3

5 ዋቀዮ አመስ ባቢሎኒን፥
«ያ እንተለ ባቢሎን፥
ነምን ስአች፥
‹አት ጊፍቲ ሞቱሞተ ብየ ለፋት›
ሲንጂዱ ህንጅሩ፤
ከናፍ ደቂቲ ጨሉመ ጂዲ
ዱከነ ኬሰ ታእ!
6 አን ሰበኮት ነንአሬ፥
ከናፈን ወረ ዱንፋኮ ተአን
አከ ዋን ጡራአት፥
ሀርከኬት ደበርሴ ኬኔ፤
አትሞ ወረ ዱሎመንረዩ
ዋንጆ ኡልፋታ እንኬሴ፥
እሳኒፍስ ገራ ህንላፍኔ*፤
7 አትሌ፥ ‹አን በረበራን ጊፍቲ
ተኤን ጅራደ›
ጂቴ ያዴ መሌ፥
ኩን ቦዴ አተም አከ ተኡ
እት ህንያድኔ፤
ዋን ቶኮስ ያደት ህንቀበትኔ*።
*6· ዘካ 1:15 *7· 37:24-25

8 «ያ እሼ ቀነንኡ ጃለቱ!
ያ እሼ ብርአ መሌ ቴሱ፥
ኤጋ ደገእ!
አትሌ ገራኬ ኬሰት፥
‹አነ መሌ ነምን ብራ ህንጅሩ፥
ሃደ ህዩሳ ተኡን አነረ ህንጅሩ፥
እጆሌኮ ደቡንስ አነረ ህንጅሩ›
እንጄተ፤
9 ወንት ኩን ለማን ገሩ
ድንገተ ጉያ ቶኮት
ስት እንዱፉ፥
እጆሌኬ ደቡንኬፍ
ሃደ ህዩሳ ተኡንኬ ህንሀፉ፥
እሳን ኩን ሁንድኑ
ወል ገአኒ ስት እንዱፉ፤
ወረ ቆርቾ ነመት ጎደን
ባይኤ ዮ ቀባቴዩ፥
ወር ነመ ደዌሰን ደኑን
አች ዮ ጅራተንዩ፥
ሆማ ስህንገርጋረን*።
*8-9· ሴፋ 2:15፤ ሙል 18:7-8

10 «አት ጆልእነኬ አመነቴ፥
‹ነምን ነአርጉ ህንጅሩ› ጂቴ፤
ኦጉማንኬፍ ቤኩምስኬ
ከራራ ስካቾሴ፤
አት ገራኬ ኬሰት፥
‹አነ መሌ ነምን ብራ
ህንጅሩ› ጂቴ*።
11 ከናፍስ ወንት ሀማን ስት እንዱፈ፥
አት ገሩ ለፈ እን በኡ ህንቤከቱ፤
በዲስ ስት እንዱፈ፥
አት ገሩ ኦፍራ ዴብሱ
ህንደንዴሱ፤
ዲገሙንስ ድንገተ ስት እንዱፈ፥
አት ገሩ አከ እን ዱፉ
ህንቤከቱ።
12 ወረ ነመ ደዌሰኒፍ
ወረ ቆርቾ ነመት ጎደኒፍ
ወረ ሙጨማኬቲ ጆልቀብዴ
ደደባፊ ቱርቴ ሰና ወጅን
ሜ ከኢ ዳበዱ!
እሳን ተሪ ዲኖተኬ
እቲን ሶዳችሱዳፍ
ስገርጋሩ ተአ፤
13 ጎርሰ ባይኤ ደገኡን ስደደብሲሴረ፤
ወር ናኖ በንቲ ዋቃ
ገርገር ህረኒ ብፈሳ ቆረተን፥
ወር ኡርጆተ እላለን፥
ወር ባቲ ጅአት
ወንተ ስት ዱፉፍ ጅሩ
ስት ህማ ቱረን፥
ሜ ከአኒ ስሀኦልቾንካ!
*10· ፋር 10:11

14 «ኩኖ! እሳን አከ ጭዲት
እብድ ጠጵ እሳን እንጎደ፤
እሳን ሁምነ እብደ ሰና
ጆላ ኦፍ ኦልቹ ህንደንደአን፤
እን በርበዳ እብዳ እሰ ቃመተን
ዮኪስ እሰ ብረ ታአኒ
ሃሰአን ምት፤
15 ነጋዶትንኬ ወር አት ሙጨማኬቲ
ጆልቀብዴ
ወጅን ደመአ ቱርቴ ሀመሱመ፤
ቶኮን ቶኮንሳኒ ከረ-ከራ እንበደን፥
ቶኮሌ ስገርጋሩ ህንደንዴኜ»
ጂደ*። *15· ሙል 18:15

ቦቆና 48

ዋቀዮ ወንተ ሃራ አከ ፍዱ ህሙሳ

1 ያ እጆሌ ያቆብ
ወር እስራኤል ጂደምተን፥
ወር ጎሰ ይሁዳ ኬሳ ደለተን፥
እስን ወር መቃ ዋቀዮቲን ከከተን፥
ዱጋዳፍ ቀጂሉማዳን
ኡቱ ህንተእንስ፥
ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል
ከን ዋመተን፥
ከነ ደገአ!
2 ከነ ኬሳሞ፥ «ኑእ ወረ
መንደረ እሼ ቁልቁሉፍቱ
ኬሰ ጅራትኑ፥
ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል
ዋቀዮ ጎፍታ መጫ አመነቱደ»
አፊን እንጂቱ* ።
*2. ኤር 7:4

3 ዋቀዮ፥
«ወንተ ዱር ተኤዩ
አን ዱራን ዱርሴ ህሜን ቱሬ፥
አፉንኮቲንስ ዱበጄ ሙልእሴረ፥
ወንት አን ሆጂጄስ
በተሉመት እንራወተሜ* ፤
4 መተ-ጅቤሰ ተኡኬ፥
ሞርጋን ሞርመኬቲ አከ ስቢላ፥
አድኬስ አከ ስቢለ ቦረጂ
ተኡሳ አን ቤከ* ።
5 ከናፈን፥
‹እሰ ከነ ዋቀዮሊ
ቶልፈሞኮቱ ሆጂቴ፥
ብፌ ፈኬኛ አን ቅርጤፍ
በቅሴ ዻበጄቱ
ከነ አቦሜ› አከ አት ህንጂኔት፥
አን ዱራን ዱርሴ ስት ህሜረ።
*3. 42:9 *4. ኬሰ 31:27፤ ህሰ 3:7-9

6 «ኤጋ ከነ ሁንዱማ ዱር ደጌሴተ፥
አመስ አርጉት ጅርተ፤
አት ከነ ዱጋ ህንባቱሬ?
አመሞ ወንተ ሃራ ስንደጌስሰ፥
ወንተ ዶከታ አት ህንቤክኔስ
ስተን ሙልእሰ* ፤
7 ወንት ኩን አመ ኡመመን መሌ
ዱር ህንቱሬ፤
‹ኩና! አን ከነ ሁንዱማ ቤከ›
አከ አት ህንጂኔት፥
ኩን እሰ አት ዱር
ደጌሴ ቤክቱ ምት፤
8 አት ዱር ከነ ህንደጌኘ፥
ህንቤክኔስ፤
ዱሩመዩ ጉርኬ ህንበነምኔ፤
አና አከ አት ህንአመነምኔ ቤኬረ፥
ዱሮ ገራ ሃደኬቲ
ኬሳ ባቴ ጅልቀብጄ
እረ-ደደርብቱፍ ድዱ
ተኡንኬ ቤከሜረ* ።
*6. 42:9፤ 65:17 *8. 48:4

9 «አን ገሩ መቃኮቲፍ ጂጄ
ዴከምሰኮ ነንዴብሰ፥
ገለተኮቲፍ ጂጄስ
ስበሌሱ ነንዲሰ።
10 ኩና! አከ ሜቲት ዮ ተኡ
ደባቴዩ፥
ስቁሌሱዻፍ ረከነ እሰ አከ
እብዻቲን
አን ስቆሬረ* ፤
11 አን አፉመኮቲፍ፥
አፉመኮቲፍ ጂጄ ከነ ነንጎደ፤
ማሊፈን መቃንኮ
አከ በሌፈሙ ጎዻ?
አተምተንስ ኡልፍነኮ
ከን ብራቲፍ ኬነሬ*?
*10. ኬሰ 4:20፤ ፋር 12:6፤
ዘካ 13:8-9፤ ሚል 3:3 *11. 43:25፤
48:9፤ 42:8፤ ፋር 115:1-2፤
ህሰ 36:20-23፤ ኤር 14:21

እስራኤል ሉበ በኡሼ

12 «ያ ያቆብ፥
እሰ አን ‹እስራኤል› ጂጄ ሞጋሴ
ነደጌፈዱ!
አን ዱጉመ፥ እሰ ዱራት፥
አን ዱጉመ፥ እሰ ቦጄትስ* ፤
13 አን ዱጉመ ሀርከኮቲን
ሁንጄ ለፋ ጅቤሴ ዻቤረ፥
ሀርከኮ ምርጋቲን
በንቲወን ዋቃ ድሪርሴረ፤
አቦሚኮቲንስ
እሳን እዶሳኒት ጅባተኒ
እንዻበተን* ።
*12. 44:6፤ ሙል 1:17፤ 22:13
*13. ፋር 33:9

14 «ያ ነሞተነነ፥
ሁንዱምትኬሰን
ወልት ቀበማቲ ደጌፈዻ!

ነምች አን ዋቀዮ ጃለዱ ሱን
ወንተ አን ጃለዱ
ባቢሎንረት ራወቼፍ አከ ጅሩ፥
አንስ እሬኮ ከልዶታረት
አል ፉደቼፍ አከን ጅሩ፥
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ኬሳ
ኤኙቱ ዱራን ዱርሴ ህሚ?
15 አኑመቱ ዱበቴ፥
አኑመቱ እሰ ዋሚስ፤
አን እሰ ነንፍደ፥
ከራንሳስ እንቀጂላፍ* ፤
16 እስ ድአዳቲ ከነ ደጌፈዳ!
አን ከነ ጀልቀባ ጀልቀቤ
ሙልእነት ዱበዴረ፥
ወንት አን ዱበዴስ
አከ ራወተሙ ኀዴረ» ጂዴ፤
ኤጋ ዋቀዮ ኀፍታን ህፉረሳቲን
ነኤርጌረ* ።

*14-15. 45፡1-5፤ 41፡2 *16. 45፡19

17 ዋቀዮ እን ስፉሩ፥
እን ቁልቁሉን ከን እስራኤል፥
«አን ዋቀዮ ኀፍታንኬ
እሰ ወንተ ዋኤ ሲፍ ባሱ
ስበርሲሱፍ
እሰ ከራ አት አዴምቱረት
ስጌጌሱደ፤
18 ኤዩ! አት ሴረተኮ
ኡቱ ኤግዴተ ተኤ፥
ስላ ነጋንኬ አከ ለገ ብሻኒ
እንያአ፥
ቀጂሉማንኬስ አከ ጉቦ ገላና
አል እንከአ ቱሬ* ፤
19 ሰኘንኬ አከ ጭረቻ፥
እጀሌንኬስ አከ ብዮ ለፉ
እንባይአቱ፤
መቃንሳኒ ለፈራ ህንህጣአሙ፥
ፉለኮ ዱራስ ህንበሌፈሙ» ጂዴ* ።

*18. ኬሰ 5፡29፤ 28፡1-14
*19. ኡመ 22፡17

20 ብየ ባቢሎኒ በአ፥
ወረ ከልዶታ ጀላ በቀዳ!
«ዋቀዮ ገርብቻሳ ያቆብን እንፉሬ»
ጂዳቲ ህማ!
ሰገሌ ገመቼ ደጌስሳቲ
ህመ አንዳረ ለፉት ቤክስሳ* !
21 ዮሙ እን ለፈ ዱዋ ኬሰ
እሳን ጌጌሴ፥
እሳን ህንዴቦትኔ፤
እን ከታ ኬሳ ብሻን
እሳኒፍ እንያሴ፥
እን ከታ ጉርጉዳ ዶሴ፥
ብሻን እሳን ኬሳ እንፉታፈቺሴ* ።
22 ህተኡዩ መሌ፥
«ወር ጀልአትን ነጋ ህንቀበን»
ጂደ ዋቀዮ* ።

*20. 52፡11-12፤ ኤር 51፡45፤
ሙል 18፡4 *21. 41፡17-20፤
በኡ 17፡6 *22. 57፡21

ቦቆና 49

ገርብች ዋቀዮ፥ እስራኤሊፍ ሰበ
ለፈራቲፍ እፈ ተኡሳ

1 እስን ወር ብየ ገላነ ግዱ
ኬሰ ጅራተን
ነደጌፈዳ!
ሰብን ብየ ፈጎ ጅርተንስ ደገአ!
ገራ ሃደኮ ኬሰ ኡቱን ጅሩ
ዋቀዮ ነዋሜ፥
ኡቱን ህንደለትንስ
መቃ ነሞጋሴ* ፤
2 እን ዱቢ አፉንኮ ኬሳ በኡ
አከ ብላ ቀረማ እንኀዴ፥
ጋድሰ ሀርከሳቲንስ ነኀልቦቤ፤
አከ ጥየ ቀረማ ነኀዴ፥
መንኤሳ ኬሰስ ነካአቴ* ።
3 እን፥ «ያ እስራኤል፥
አት ገርብቸኮት፥
አን ሲን ኡልፍነ ነንአርገደ»
አናን ጂዴ፤
4 አንሌ፥ «አከሱማነን እት ደደቤ፥
ሁምነኮስ ወንተ ዋኤ ህንባፍኔት
ነንባሴ» ጂዴን ቱሬ፤
ዱጋኮ ገሩ ዋቀዮኮቱ አናፍ ባሰ፥
ገቲኮስ እሰቱ አናፍ ኬነ* ።

*1. ኤር 1፡5 *2. እብ 4፡12፤
ሙል 1፡16፤ ኢሳ 51፡16
*4. 1ቆሮ 15፡58

5 አመስ አን ገርብቻሳ አከን ተኡፍ፥
ያቆቢን ገረሳ አከን ፍዱፍ፥
እስራኤልንስ እሰ ብረት
አከን ወልት ቀቡፍ፥
ዋቀዮ ገራ ሃደኮ ኬሰት ነቶልቼ፥
ፉለሳ ዱረት ኡልፍነ
አናፍ ኬኔ፥
ጀብነስ አናፍ ተኤረ።

6 ዋቀዮ፥ «አት ገርብቻ
አናፍ ተኡንኬ፥
ሰበ ለፈራቲፍ እፈ፥
ጉቱማ ብየ ለፉረ ወረ ጅራተኒፍስ
ፈይነ አከ ታቱፍ መሌ፥
ጎሰ ያቆብ ካሱፍ፥ እስራኤል ኬሳስ
ወረ ሀፈን ዴብሱ ዱዋዳፍ
ምት» ናንጂዴ*።
7 ዋቀዮ እን እስራኤልን ፉሩ፥
እን ቁልቁሉን ከን እስራኤል፥
ነመ ባይኤ ቱፈተሜን፥
እሰ ሰብን ለፈራ ጅበኒን፥
እሰ ወረ ብየ ሞአኒፍ
ገርብቻ ተኤን፥
«ሞቶትን ከነ አርገኒ እንከኡ፥
አንገፎትንስ
ፌደ ዋቀዮ እሰ አመነማ
ጀለት እንጉጉፉ፤
ቁልቁሉ እስራኤል
እሰ ስፎአቴ ጀለትስ እንኩፉ»
ጂዴ*።
*6. 42፡6፤ ሉቃ 2፡32፤ ሆኤ 13፡47
*7. 49፡23፤ 60፡10

እስራኤል ዴብቴ እጃረሙሼ

8 አመስ ዋቀዮ፥
«ዱሮ አነ ብረት
ጃለተሜ ፉደተሜት
ሲፍ ነንዴብስ፥
ጉያ ፈይናትስ ስንገርጋረ፤
አን ስንኤገ፥ ከራ አን ሰበ
ሁንዱማ ወጅን
ከኩ ገሉስ ስንጎደደ፤
አት ብይቻ ዴብፍቴ አከ እጃርቱ፥
ዳለ እሰ ገድ ዲፈሜ ቱሬስ
ዴብፍቴ አከ ሀርቱፍ*፥
9 ወረ ህደመኒን፥ ‹ሂከማ!›
ወረ ዱከነ ኬሰ ጅረኒንስ፥
‹እፈት በአ!› አከ ጂቱ ነንጎደ፤
እሳን አከ ሆሎተ ከራረት ኛተ፥
እዶ አል ከአ እሰ ቆቆሬ ቱሬረትስ
ዴዱምስ አርገተኒ እንተኡ፤
10 አን ዋቀዮ እሳኒፍ ከነን ኦኡ
እሳን ነንጌጌስ፤
ገረ ቡርቃ ብሻኒትስ እሳን ነንጌሰ፤
እሳን ህንቤለአን፥ ህንዴቦተንስ፥
ሳፉን አከ እብዳ ቦበኡፍ
ሆእ አዱ እሳን ህንሚዱ*፤
11 አን ቱሎተኮ ሁንዱማረ
ዳንዲ ነንባስ፥
ከራኮስ እሳኒፍ ወል ነንቅጨስ*፤
12 ኩኖ! እሳን ብየ ፈጎዳ፥
እሳን ካን ብየ ገረ ብታቲ፥
እሳን ካን ልጠ-ቢፍቱቲ፥
ወር ካንሞ ብየ አስዋኒ
እንዱፉ» ጂዴ[†7]።
*8. ፋር 69፡13፤ 2ቆሮ 6፡2፤
ኢሳ 42፡6 *9-10. 42፡7፤ 40፡10-11፤
ሙል 7፡16-17 *11. 40፡3-4
*12. 43፡5-6፤ ሉቃ 13፡29

አከ ሃት እጆሌሼ ጃለቱ ዋቀዮ ሰበሳ ጃለቹሳ

13 ዋቀዮ ሰበሳ ዋን ጀጀቤሴፍ
ወረ ገደደመኒፍስ ዋን ኦኤፍ፥
ያ በንቲወን ዋቃ ፋርፈዳ!
ያ ለፋ ገመድ!
ያ ቱሎተነን እልልቻ*!
14 ጥዮን ገሩ፥
«ዋቀዮ ነገቴረ፥
ጎፍታንኮ ነእራንፈቴረ»
እንጂቴ።
15 ዋቀዮሞ፥ «ሃት፥ ሙጫሼ
እሰ ሀርመ ሆዱ
እራንፈቹ እንደንዴሲ?
ሙጫሼ እሰ አፊ ዴሴፍ
ህንአቱሬ?
ኡቱመ እሼን እሰ እራንፈቴዩ፥
አን መቱማ ስህንእራንፈዱ*!
16 ኩኖ! አን በርኡ ሀርከኮረት
ስጫፈዴረ፥
ኬኛንኬ እን ደጋዳን እጃረሜ
ዱሮ ሁንዳ ፉለኮ ዱረ ጅረ።
17 ወር ስዲገኒ ስበሌሰን
ደፈኒ ስኬሳ እንበኡ፤
እጆሌንኬ ወር ስእጃረንሞ
አረቲዳን ገረኬት እንዴብኡ፤
18 አል ጂዲቲ ናኖኬ እላል!
እጆሌንኬ ሁንድኑ
ወልት ቀበመኒ
ገረኬ እንዱፉ፤
ዱጋ አነ ዋቀዮ እሰ ጅራታት!
‹አት ሁንዱመሳኒ

[†7] ኢሳ 49፡12 «አስዋን» የኪስ «ሲኒም»

አከ ምአ ሚደግናት እንነቀተ፥
አከ ምስሮስ
እጀሌኬቲን እንሚደግፈምተ›
ጀዴ*።
*13. 44:23 *15. 66:13፤ ኤር 31:20፤
ሆሴ 11:1፥8፤ ፋር 27:10 *18. 60:4-5

19 «አት እሼን ዱር
በሌፈምቴ ኦንቴ፥
ነምን ስኬሳ በዴ ቱሬ፥
አመሞ ወረ ስኬሰ ጅራተንት
እንድጸተ፥
ወር ስበሌሰንስ ስቲ እንፈጋቱ።
20 አት እሼን እጀሌንኬ
ስዱራ ፋደተመኒ ቱረን፥
አመሞ እጀሌንኬ ባይአተኒ፥
‹እዶን ኩን ኑት ጥናቴረ
ለፈ ኑፍ ደበል!›
ኡቱ ሲን ጀደኒ እንደጌሰ*፤
21 አትሞ ዮሙስ ገራኬት፥
‹አኖ እጀሌኮ ነንደቤ፥
ኤርገሲስ ህንዴኘ፥
እሳን ከነ ኤኙቱ አናፍ ደኤ?
አኖ ቦጅአሜን ቱፈተሜ
ብየ ኦርማ ቱሬ፥
እሳን ከነ ኤኙቱ አናፍ ጉድሴሬ?
ኩኖ! አኖ ኮጳኮን ቱሬ፥
እሳን ኩን ኤሳ በአንሬ?›
እንጄተ» ጀዴ*።
*20. 54:1-3፤ 60:22፤ ዘካ 10:10
*21. 66:7-8

22 ዋቀዮ ጎፍታን፥
«ኩኖ! አን ሰበ ብየ ለፋረ ጅረን
ሀርካን ነንሀወደ፥
ሰባፍስ ፋጂ አል ነንፋደ፤
እሳንሞ እልማንኬ ካሱት፥
እንተሎተኬስ
ገቲቲሳኒት ባተኒ እንፍዱ*፤
23 ሞቶትን ጉድሴ እጀሌኬ እንተኡ፥
ዱበርቶትን ወረ ሞቶታስ
እጀሌኬ ሲፍ እንሆስሱ፤
እሳን ሀመ ለፈ ገአንት
ሲፍ እንቆመኡ፥
ሚለኬራስ አዋረ እንአራቡ፤
ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ፥
ወር አነ አመነተንስ
አከ ህንዩላስፈምኜ
አት እንቤክተ» ጀዴ*።

24 ወንተ ነምን ጀባን ሳሜ
እሰ ሀርካ ቡተቹ፥
እሰ ሁምነ-ቀቤስ ህዴስ
ጀላ ባሱ ከን ደንደኡ ጅራሬ?
*22. 11:12፤ 60:4 *23. 60:16

25 ዋቀዮሞ ዴብሴ፥
«ኤዩ ወንተ ነምን ጀባን ሳሜዩ
እራ እንፋደተመ፥
ወር እን ሁምነ-ቀቤስ ህደቴስ
እሰ ጀላ እንባፈመ፥
አን ወረ ሲን ሞርመኒን ነንሞርመ፥
እጀሌኬስ ነንአልቾ*፤
26 ወር ስጩንቁርሰንሞ
ፎን ኦፈሳኒ አከ ኛተን፥
ዲገ ኦፈሳኒስ
አከ ዳዲ ወይኒት ዱገኒ
አከ መቻአን ነንጎደ፤
ዮሙስ አን ዋቀዮ
እን አንጎ-ቀቤስ ከን ያቆብ
እሰ ስፈይሱፍ እሰ ስፋሩ
አከን ተኤ፥
ነሞትን ሁንድኑ እንቤኩ» ጀዴ*።
*25. ማቴ 12:29 *26. አቦ 7:22

ቦቆና 50

እስራኤልት የከሳ ሙልእሱሳ

1 ዋቀዮ፥ «ጫፈትን አን እቲን
ሃደኬሰን ገድ ዲሴ ሜሬ?
ዮኪስ ኤኙቱ ገቲ አነራ ቀባዩን
እት እስን ጉርጉረዴ?
ኩኖ! እስን የከኬሰኒፍ
ጉርጉረምተን፥
ሃትኬሰንስ
እረ-ደደርበኬሰኒፍ
ገድ ዲፈምቴ*፤
2 ዮሙን ዱፌ ማሊፍ
ነምን ቶኮሌ አቹ ድቤ?
ዮሙን ዋሜስ
ማሊፈን ዴቢ ደቤ?
እሬንኮ ዱጉማን ገባበቴ
እስን ፋሩ ደደቤ?
ዮኪስ ሁምነን እቲን
እስን ፈይሱን ደቤ?
ኩኖ! እፈትናንኮ ገላነ እንጎገሰ፥
ለጎተ ብሻኒ ጎገሴ
ለፈ ዱዋት እንዴብሰ፤
ቁርጡሞትንሳኒ ብሻን ደበኒ

ዴቡዳን እንዱሙ፥ እንአጃኡስ*።
3 አን ዋቀ ነንዱከኔስ፥
ኡፌተ ገዳ ዋን ኡፌቴስ
እሰ ነንፈኬስ» ጀዴ።

*1. 54፡6-8፤ ኬስ 24፡1፤
ኢሳ 43፡24-25 *2. 59፡1፤ ለኮ 11፡23

ፋርፈና ገርብቸ ዋቀዮ

4 አን ወረ ደደበንት ዱበዴ
አከን እሳን ጀጀቤሱፍ፥
ዋቀዮ ጎፍታን ዱቢ በርባድችሱ
ዱበቹ ነበርሲሴ፤
ገነመ ገነመ ነደመቅሰ፥
አከ ወረ እሰራ በረኒስ
እሰ እን ጇዱ አከን ደጌፈዱፍ
ጉረኮ አናፍ እንበነ፤
5 ዋቀዮ ጎፍታን ጉረኮ እንበኔ፥
አንስ እሳፍ አበመሙ ህንድድኔ፥
እሰራስ ገረ ህንገሌ*፤
6 አን ዱግደኮ ወረ ነሩኩተንት፥
መዲኮስ ወረ አሬደኮ
አነራ ቡቅሰንት ነንቀቤ፤
ፉለኮ ወረ አነት ቱፈኒፍ
ወረ አነት ገእሰን ጀላ
ህንዶክስኔ*፤
7 ዋቀዮ ጎፍታን ዋን ነገርጋሩፍ
አን ህንዬለኡ፤
አን አከን ህንዬላኔ ቤከ፥
ከናፈን እጀ ጀባዴ*።
8 እን ዱጋ አናፍ ባሱ ድአቴረአ፥
ኤኙ አነት ፈልሙ ደንደአሬ?
ኮታ ወሊ ወጅን እንድአትና!
አባን ነሀዴሱ በርባዱ
ሜ አስ ሀድአቱ!
9 ኩኖ! ዋቀዮ ጎፍታን
አነ እንገርጋረአ፥
ኤኙቱ አነት ፈረደሬ?
ኩኖ! ብሊን እሳን እንኛት፥
ሁንዱምትሳኒስ አከ ኡፈታ
እንዱሙ*።

*5. ፋር 40፡6 *6. ማቴ 26፡67-68፤
ዮሀ 19፡1 *7. ህስ 3፡8-9
*8-9. ሮማ 8፡31-34

10 እስን ኬሳ ኤኙቱ ዱከነ ኬሰ፥
እዶ እፈ ህንቀብኔ ኬሰስ
ዴዴብአ ኡቱ ጅሩ፥
ሰገሌ ገርብቸሳ ደገኤ
ዋቀዮን ሶዳታ?
ነምን አከሲ ዋቀዮን ሀአብደቱ፥
እሰትስ ሀሀርከቱ!
11 ኩኖ! እስን ወር እብደ
ቀብሲፍተን ሁንድኑ፥
ወር ጉጬ ቦበአ አዴሙ
ኦፍት ናኔስተንስ፥
እፈ እብደ ቀብሲፍተኒ፥
ቃንቄ ጉጬ ቦቤስተኒ
ኬሰስ ዴዴብአ!
ቦዴ ገሩ እስን እዶ ረክና ኬሰ
ቡኡፍ ጅርቱ፤
ኩንስ ሀርከኮ ኬሳ
እስንት እንዱፈ።

ቦቆና 51

ፈይነ በረበራ ጥዮንን አብደቺሱሳ

1 ዋቀዮ፥ ነሞተ ጥዮኒን፥
«እስን ወር ቀጇሉማ
ዱካ ቡተን፥
ወር አነ ዋቀዮን በርባደተን
ነደጌፈዳ!
ከታ እሰ እራ አርገምተን፥
ቦለ ብሻኒ እሰ ኬሳ
ኦል ባፈምተንስ እላላ!
2 ገረ አባኬሰን ገረ አብራሃም፥
ገረ ሳራ እሼ እስን ዴሴስ እላላ!
አን ዮሙን እሰ ዋሜ፥
እን ደለ ህንቀቡ ቱሬ፥
አን ገሩ እሰ ኤብሴ ነንባይእሴ*፤
3 አን ዋቀዮ ጥዮንን ነንጀጀቤሰ፥
ወንተ እሼ ዱራ ዲገሜ
ሁንዱማፍ ነንአአ፤
ለፈ ኦናሼ አከ እዶ ዳባ ኤዴን፥
ለፈ ዱዋሼስ አከ እዶ ዳባኮቲ
ነንጎደ፤
ገመቹፍ እልሌን
አች ኬሰት እንአርገሙ፥
ገለትኒፍ ሰገሌን ፋርፈና
አች ኬሳ እንደገአሙ*።

*2. ኡመ 12፡1-2፤ 17፡15-19
*3. ኡመ 2፡8-9

4 «ያ ነሞተኮ ነደገአ፥
ያ ሰበኮ ነደጌፈዱ!
ሴር አነ ብራ እንበአ፥
ፍርዲንኮ እን ቀጇላንስ
ሰባፍ እፈ እንተአ፤
5 ቀጇልንኮ ድአቴረ፥

ፈይሱንኮስ አስ በአ ጅረ፥
ሰብን ባይኤን እሬኮቲን
ፍርዲ ቀጂላ እንአርገቱ፥
ወር ብየ ገላን ግዱ ኬሰ ጅራተንስ
አነ እንአብደቱ* ።
6 አል ጇዳቲ ገረ
በንቲወን ዋቃ እላላ፥
ገድ ጇዳቲ ለፈስ እላላ!
በንቲወን ዋቃ
አከ አራት ብትማአኒ እንበዱ፤
ለፍትስ አከ ኡፈታ
ተተርሳቴ እንዱምት፥
ወር እሼረ ጅራተንስ
አከ ትቲሳ እንዱሙ፤
ፈይሱንኮ ገሩ
በረበራን እንጅራተ፥
ቀጂሉማንኮስ ራወቴ
ገርገር ህንጭቱ* ።
*5. 60፡9 *6. ፋር 102፡25-26፤
ኢሳ 40፡7-8፤ ማቴ 24፡35

7 «እስን ወር ቀጂሉማ
ቤከተን ነደገአ፥
እስን ወር ሴረኮ
ያደት ቀበተንስ
ነደጌፈዳ!
ገእሱ ነሞታ ህንሶዳትና፥
ዮሙ እሳን እስንት
ቆሰንስ ህንነእና*!
8 እሳን አከ ኡፈተ ብሊን ኛቴት፥
አከ ጎጋ ኦል አሌን ኛቴትስ
ኛተመኒ እንዱሙ፤
ቀጂሉማንኮ ገሩ
በረበራን እንጅራተ፥
ፈይሱንኮስ
ደሎታ ህመ ደሎታት
እንቱረ» ጂደ ። *7. ማቴ 5፡11

እሬን ዋቀዮ ዲኖተሳረት
አል ፋደሙሳ

9 ያ እሬ ዋቀዮ ከእ!
ሁምነኬቲን ከእ!
አከ በረ ዱሪት፥
አከ በረ ደሎተ
ዱሪ ዱሪትስ ከእ!
ስእ ምቲ ረሃብ ጅዌ ገላና
ሰነ ኩኩቴ፥
ጅውቸ እሰ ጉድቸ ከን ወራኔ*?
10 ወር ፋረመን እሰ ኬሰ
አከ ደርበንት፥
እን ገላነ ብሻን ጨለቦ ጎግሴ፥
ቱጁበ ኬሰ ከራ ባሴ ስእ ምቲ*?
11 ወር ዋቀዮ እሳን ፋሬ ዴብአኒ፥
ፋርፈናዳን ገረ ጥዮንት
አል እንበኡ፤
ገመደኒ እንአልልቹ፥
ገመቹ በረበራቲን እንጎንፈሙ፥
ገዲፍ ድጽን እሳንራ እንፈጋተ* ።
*9. ፋር 74፡12-14፤ 89፡10
*10. በኡ 14፡21-22 *11. 65፡19፤ 35፡10

12 ዋቀዮ እሳኒን፥
«አኑመ፥ አኑመ
እን እስን ጂጂቤሱ!
እስን ገሩ ነመ በር ዱኡ፥
እልማን ነሞታ ወረ አከ መርጋ
ደርቡፍ ጅረን ማሊፍ ሶዳቱ*?
13 አን ዋቀዮን እሰ እስን ኡሜ፥
እሰ በንቲወን ዋቃ ድሪርሴ፥
ሁንዴ ለፋ ጅቤሴ ዳቤ
እራንፈተኒ፥
ማሊፍ ጉያ ሁንዱማ
ዴከምሰ ወረ እስን ጨንቁርሰኒ፥
ወረ እስን በሌሱዳፍ
ቆጳአኒ ታአኒ፥
ሶዳቻ ጅራቱ?
ኤጋ ዴከምስ ወረ እስን
ጨንቁርሱ ሜሬሬ*?
14 እን ህዳ ኬሰ ጅሩ፥
መነ ህዳ ኬሰት አከ ህንዱኔት፥
ቡዴን ኛቱስ አከ ህንደብኔት፥
ደፌ እንሂከመ ።
15 አን ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን፥
ገላነ ነንሶቾሰ፥
ደአንሳስ አከ ሁርሱ ነንጎደ፤
አን እን ከነ ጎዱ፥
መቃንኮ ዋቀዮ ጎፍታ መጫት* ።
16 አን በንቲወን ዋቃ ድሪርሴ፥
ሁንዴ ለፋስ ጅቤሴ ነንዳቤ፤
ጥዮኒን፥ ‹አት ከንኮት፥
ዱቢኮ አፋንኬ ኬሰ ነንካአ፥
ጋድሰ ሀርከኮቲንስ ስንጎልቦበ›
ነንጂደ» ጂዴ ።
*12. 40፡6-8፤ ፋር 56፡4፤ ማቴ 10፡28
*13. 44፡24 *15. ኤር 31፡35

ዴከምስ ዋቀዮ ዬሩሳሌምራ ዴብኡሳ

[17]ከእ፥ ያ ዬሩሳሌም፥
አት ዴከምሰ ዋቀዮ ስት ፍዴ፥
ጦፎ ዴከምሰ ዋቀዮ
ኬሳ ዱግዴተ፤
ሲጮሳ እሰ መታ ነመ ናኔሱስ
ጡሩርፈቴተ፤
ከናፍስ አመ ከኢ ዳበዱ* !
[18]እልማንሼ ወረ እሼን ዴሴ
ሁንዱማ ኬሳ
ቶኮሌ ከራ ከን እሼ
አርግሲሴ ህንጅሩ፤
ወረ እሼን ጉድፍቴ
ሁንዱማ ኬሳስ
ቶኮሌ ከን ሀርከ
እሼ ቀቤ ህንጅሩ፤
[19]ወንት ኩን ለማን ዮሙ ስረ ገአን
ኤኙቱ ስዱብሴሬ?
ዲገሙን፥ በዲስ፥ ቤልኒፍ ብላን
ዮሙ ስት ዱፈን ከራ ኤኙን
ስጀጀቤሰሬ?
[20]ዴከምስኒፍ እፈትን
ዋቀዮ ጎፍታኬቲ
እሳንረ ዋን ገኤፍ፥
እልማንኬ አከ ቦሮፈ ክዮዳን ቀበሜ
ደደበኒ ከራ ሁንዱማረ
እንጭጪሱ* ።

*17. ኤር 25፡15፤ ፋር 75፡8፤
ኤር 13፡12-13፤ ሙል 14፡10፤
16፡19 *20. ፋሩ 2፡13፥15

[21]አት እሼን ዳዲ ወይኒቲን
ኡቱ ህንተእን
ድጵናን መቾፍቴ፥
ከነት ፋፌ ከን ጅሩ ደገእ!
[22]ጎፍታንኬ እን ዋቀዮ ሲፍ ተኤ፥
ስእ ሰበሳ ገርጋሬ፥
«ኩኖ! አን ጦፎ ዱጋቲ
እሰ መታ ነመ ናኔሱ
ሀርከኬ ኬሳ ነንፋደ፥
ዴብቴስ አከ አት
እሰ ህንዱግኔ ነንጎደ፤
[23]እሰስ ሀርከ ወረ ስድጵሰኒፍ
ወረ ስጩንቁርሰኒ ኬሰ ነንካአ፥
ወረ ‹ገድ ጄድ፥
ኑእ ስረ አዴምና› ጄናን፥
አትሞ አከ ለፋት
አከ ከራ ነምን እረ ያኡትስ
ዱግደኬረ አከ አዴመን ጎቴ
ስነት ነንኬነ» እንጄደ* ።

*23. ፋር 129፡3

ቦቆና 52

ብርመዱማን ጥዮኒፍ አከ ዱፉ ህሙሳ

[1]ደመቅ፥ ያ ጥዮን
ሁምነ ጎደዱቲ ከእ!
ያ ዬሩሳሌም
መንደረ ቁልቁሉነነ፥
ከኢ ኡፈተ ሚደግናኬቲ ኡፈዱ!
ስአች ወር ደግነ ህንቀበትን፥
ወር ጡራኦንስ
መቱማ ስኬሰ ህንልጠን* ።
[2]ያ እንተለ፥ ጥዮን እሼ ቦጅአምቴ፥
ህዳን ሞርመኬራ ሂከሜረ!
ያ ዬሩሳሌም፥
አዋረ ኦፍራ ሁርጉፌ፥
ከኢ ታእ!

*1. ሙል 21፡2፥27

[3]ዋቀዮ ሰበሳቲን፥
«እስን ገቲ መሌ
ጉርጉረምተኒ ቱርተን፥
አመስ ሆረ ኡቱ ህንባስን
እንፋረምቱ» ጄዴ* ።
[4]ዋቀዮ ጎፍታን፥
«ሰብንኮ ዱራን
ብየ ግብጥ ታኡዳፍ
አች ገድ ቡኤ፥
ኤርገሲሞ ወር አሶር ሰበቢ መሌ
እሳን እንጩንቁርሰን* ፤
[5]ሰብንኮ ወንተ ቶኮዩ
ኡቱ ህንአርገትን
ኤርገ ፋደተሜ፥
አመሞ አሲ ማለን ቀበሬ?
ወር እሳን ሞአን እሳን እንቦስሱ፥
ዬሮ ሁንዳስ
መቃንኮ እንአረብሰመ* ፤
[6]ስአች ገሩ ሰብንኮ
አን ዋቀዮ አከን ተኤ እንሁበተ፥
ዮሙስ አን እሰ፥
‹ኩኖ! አሰን ጅረ› ጄዴ
አከን ተኤ እንበረ» ጄዴረ።

*3. 45፡13፤ 50፡1፤ 52፡5
*4. ኡመ 46፡5-6፤ 2ሞቶ 17፡6
*5. ህስ 36፡20፤ 2ሞቶ 25፡11፤
ሮማ 2፡24

7 ወር ነጋ ለብሰኒ፥
ፈይነ አብደቼሰኒ፥
«ዋቀዮንኬ ሞኤረ» ጇደኒ፥
ጥዮንት ምስራቾ ሀመን፥
ቱሉራን ሙልአቼንሳኒ
ማል ማል ነመ ገመድቼሳ*!
8 ዋቀዮ ኡልፍነሳቲን
ጥዮንት ዴብኡሳ
ኤግዶትንኬ እጆሳኒቲን
ዬሮ አርገንት፥
እንገመዱ ሰገሌሳኒስ ደጌስሰኒ
ወሊ ወጅን እንፋርፈቱ* ።
9 ዋቀዮ ሰበሳ ጀጀቤሴረ፥
ዬሩሳሌምንስ ዋን ፉሬፍ፥
ያ አነ ዬሩሳሌም፥
ወሊ ወጅን ገመዳ እልልቻስ!
10 ብይ ለፋ ጉቱማት ዳሪዳ ሀመ ዳሪት
ፈይሱ ዋቀዮኬኛ እንአርገ፤
ዋቀዮ እሬሳ እሰ ቁልቁሉ
ሰበ ለፈራ ሁንዱማ
ዱረት እንሙልእሰ*፤
11 ሶካ፥ አቼ በአቲ ሶካ!
ወንተ ጡራአስ ሀርካን
ሀንቀብና!
እስን ወር ምአ ዋቀዮ ባተን
አፍ ቁሌሳ፥
እሼ ኬሳ በአቲ ሶካ*!
12 ዋቀዮ እን ከን እስራኤል
እስን ዱረ ቡኤ ዋን አዴሙፍ፥
እስን ቦዴዳንስ ዋን እስን ኤጉፍ፥
አሪቲዳን አቼ ሀንበእና፥
በቀተኒስ ሀንአዴምና*!

*7· 40፡9-10፤ 41፡27፤ ሮማ 10፡15፤ ኤፌ 6፡15 *8· 40፡3-5፤ 62፡6፤ ህስ 43፡1-9 *10· ፋር 98፡1-3 *11· 48፡20፤ 2ቆሮ 6፡17 *12· በኡ 12፡11፤ 13፡21፤ ኬሰ 16፡3

13 ዋቀዮ፥ «ኩኖ!
ሆጂን ገርብቾኮቲ
ወል እንቅጣታፍ፤
እን አል እንፋደመ፥ እንጉደተ፥
ባይኤስ አል እንቀበመ።
14 ሀተኡዩ መሌ፥
አኩመ ነሞትን ዬሮ እሰ አርገን
ነአኒ ድንቅሲፈተን፥
አከሱመ ደናን ገርብቾኮቲ
ዋን በዴፍ፥
ብፍንሳስ ከን እልማን ነሞታ
ፈካቹ ዋን ድዴፍ፥
15 ሰብን ባይኤን እሰ እንድንቅሲፈቱ፥
ወንተ ዱር ህንቤከኔ
አመ እንአርጉ፥
ወንተ ዱር ህንደጌኘስ
አመ እንሁበቱ
ከናፍስ ሞቶትን እሰ ዱረት
አፉን እንቀበቱ» ጇዴ* ።

*15· 65፡1፤ ሮማ 15፡21

ቦቆና 53
ገርብች ዋቀዮ ሰባፍ ድጳቹሳ

1 እሰ ኑአ ደጌኘ ህምኔ
ኤኙቱ አመኔ?
እሬን ዋቀዮስ
ኤኙት ሙልአቴ*?
2 እን አከ ብቅልቱ ሙካት
ጎፍትቸ ዱረት ኦል እንበአ፥
አከ ህደ ሙካ
እሰ ለፈ ጎጋ
ኬሳ በኡስ እንተአ፤
ስምቦዳፍ ሱራ ዋን ህንቀብኔፍ፥
ኑአ እሰ እላሉ ህንጃለትኔ፤
ሚደጉማ ዋን ህንቀብኔፍስ
ኑህንመረሬ*፤
3 ነሞትን እሰ ቱፈተኒ
እሰራ እንጎረን፥
እን ነመ ድጵኒፍ ሙደምን
እት ባይአቴ ቱሬ፤
እን አከ ነመ ቱፈተኒ፥
አች እላለኒ ብረ ደርበኒ
እንተኤ፤
ኑእስ ሆማትዩ እሰ ህንለኮፍኔ* ።

*1· ዮሀ 12፡38፤ ሮማ 10፡16 *2· 11፡1 *3· ፋር 22፡7

4 እን ገሩ ዱጉማን
ድጵነኬኛ አፍረ አንካኤ፥
ሙደመኬኛስ እንባቱ፤
ኑአ ገሩ አከ ዋን
ዋቀዮ ደእቸ እሰት ፍዴ፥
አከ ዋን እን እሰ ሩኩቴ
ገድ እሰ ዴብሴትስ እንለኮፍኔ* ።
5 እን ገሩ በሌሳኬኛፍ እንወራነሚ፥
ሰበቢ የከኬኛፍስ ሬበሚ
እንጨጨብሰሚ፤
ኑአ ነጋ አከ አርገትኑፍ
እን እንአደበሚ፥

መዳኡሳቲንስ ፈይን
ኑፍ እንአርገሜ* ፤
6ኑእ ሁንዱምትኬኘ
አከ ሆሎታ ከራራ በድኔ ቱሬ ፥
አዱመ አዳንስ ከረ-ከራ እንጎሬ ፤
ዋቀዮ ገሩ የከ ሁንዱመኬኛ
እሰረ እንካኤ* ።

*4. ማቴ 8፡17 *5. ሮማ 4፡25፤ 1ጴጥ 2፡24
*6. 1ጴጥ 2፡25፤ 2ቆሮ 5፡21

7እሰ እንጬንቁርሰን ፥ እንድጵሰንስ ፥
እን ገሩ ዋን ቶኮዩ ሀንዱበትኔ ፤
አኩመ እልሞ ሆላ
እሼ ቀለሙዳፍ ጌፈምቱት
እንአፈሜ ፥
አኩመ ሆላን
ዮሙ ርፌንሰ እራ ሙረን
ጬል ጀቱስ ፥
እን ጬሉመ ጀዴ መሌ ፥
አፉንሳ ሀንሳቀትኔ* ።
8ጬንቁርሳዳን እት ፈረደሜ
እንአጀፈሜ ፤
ሀደ ደሎተሳቲ ኤኙቱ ሀመሬ?
ብየ ወረ ጅራታ ኬሳ እንበሌፈሜ ፥
በሌሳ ሰበኮቲቲን
ሀመ ዱአት እንአደበሜ ፤
9እን ጀልእነ ቶኮሌ ሀንሆጀትኔ ፥
ጎዎምሳንስ አፉንሳ ኬሳ ሀንባኔ ፤
አዋልሳ ወረ ጀልአተ
ግዱት ያደሜ ቱሬ ፥
እን ገሩ ወረ ሶሬሶተ ግዱት
እንአዋለሜ* ።

*7. ማር 14፡65፤ ዮሀ 1፡29፤
ሙል 5፡6፤ ሆኤ 8፡32 *9. 1ጴጥ 2፡22

10ዋቀዮ ፥ «እሰ አን ድጵሴ ሰነ ፥
ጬጬብሱን ጃለለኮ እንተኤ ፤
እን ሉቡሳ አርሳ
ሰበቢ የካቲፍ ድአቱ
ጎዴ ዮ ድኤሴ ፥
ሰኚሳ አርጉፍ ጅረ ፤
ጀበንሳስ እንዴረታፍ ፤
ጃለልኮስ ከራሳ እንራወተመ* ፤
11ድጵነ ጭማ ድጳቴ ኤርገ ዱኤ ቦዴ
ዴብኤ ጅራታ ተኤ
ገራ እንጪብሰተ ፤
ገርብችኮ እን ቀጀላን
ቤኩምሰሳቲን ነሞተ
ባይኤዳፍ እንፈረደ ፥
የከሳኒስ እሳኒፍ እንባተ* ፤
12እን ጬቡ ነሞተ ባይኤ ባቴ ፥
ዋኤ ጬቡሳኒቲፍስ
እሳኒፍ እንከደቴ ፤
ሉቡሳ ዱአት ደበርሴ ኬኔ ፥
ወረ በሌሳ ቀበኒ ወጅንስ
ዋን ለካአሜፍ ፥
አን ቆደሳ ወረ ጉርጉዶታ
ወጅን ነንጎዳፍ ፥
ወረ ጀጀቦ ወጅንስ
ቦጁ እንሀርማተ» ጀዴ* ።

*10. ማቴ 20፡28፤ ገላ 1፡4፤ 1ዮሀ 2፡2
*11. ዮሀ 1፡29፤ ሮማ 5፡19
*12. ማቴ 27፡38፤ ማር 15፡28፤
ሉቃ 22፡37

ቦቆና 54

ሰብን ዋቀዮ ኡልፍነ አርገቹፍ አከ ጅሩ ሀሙሳ

1ዋቀዮ ፥ «ዱበርቲ እሼ
አባ መና ቀብዱ ጫላ ፥
ዱበርቲን እሼን አባን መና ፥
‹እጀሌ እንደብዴ›
ጀዴ ዲሴ
እጀሌ ባይኤ ዋን ቀባቱፍ ፥
አት ያ እሼ ደብዴ
ደለ ሀንጎደትን ሀፍቴ ፥
አት እሼን ተካ
ሀንጭኒንስፈትን ፥
ገመዲ እልልች!» ጀዴ* ።
2እዶ ዱንካነኬ ዳበቱ በልእሰ ፥
ዱንካነኬ ሀሌሊ ድስ!
ፉኞሳ ዴሬስ ፥ ቆፎሳስ ጀቤስ!
3አት ገረ ምርጋፍ
ገረ ብታት እንደጋግደ ፥
ሰኚንኬ ሰበ ወረ ካንራ
ብየ እንፉደተ ፥
መንደረ ኦኔ ቱሬ ኬሰስ
ነሞተሳ እንገልፈተ ።

*1. 49፡20-21፤ ገላ 4፡27

4አት ሰአች ሀንቃኖፍቱቲ
ሀንሶዳትን!
አት ሰአች ዬላሰፈምቴ
ለፈ ሀንእላልቱቲ ሀንነእን!
አረብሰሙ ዬሮ ደርገጌቱማኬቲ
እንእራንፈተ ፥
ቃኒ እሰ ዬሮ ሃደ ሀዬሳ ቱርቴስ
ዴብቴ ሀንያደቱ ።

5 እን ስኡሜ አከ አባ መና
ሲፍ እንተአ፥
መቃንሳስ ዋቀዮ ኀፍታ መጫት፤
እን ስፉሬ እሰ ቁልቁሉ
ከን እስራኤል፥
እን ጉቱማ ብየ ለፉቲፍ
ዋቀዮደ።

6 አት አከ ዱበርቲ
ኡቱመ እሼን ምስሩማት ጅርቱ
አባን መናሼ እሼ ዲሴ፥
አከ እሼ ገራሼ ኬሰት
ባይኤ ገድቴት፤
ዋቀዮ ገሩ ዴብሴ ስዋሜ*፥
7 «እን ዬሮ ሙራሳፍ ስዲሴን ቱሬ፥
አመሞ አአ ጉዳዳን
ወልት ስንቀበ፤
8 እን ባይኤ ዋነን ስት አሬፍ
ዬሮ ሙራሳፍ ፉለኮ
ስዱራ ዶክሴን ቱሬ፥
አመ ገሩ ጃለለ በረበራቲን
ሲፍ ነንአአ»
ጅደ ዋቀዮ እን ስፉሬ*።
*6. 50፡1 *7-8. ፉር 30፡5፤ ፉሩ 3፡31-32

9 አመስ ዋቀዮ፥ «በረ ኖህት፥
‹እን ስአች ሉላ ብሻኒቲን
ለፈ ህንበሌሱ› ጅዴ
አኩመን ከከዴ፥
አከሱመ አመሞ፥
‹እን ስት ህንዴከሙ፥
ስአችስ ስህንእፈዱ*።
10 ቱሎትን ዮ ራፈመንዩ፥
ጋሮትንስ ዮ ሶቾአንዩ፥
አራርኮ ስብራ ህንምትቁ፥
ከኩን ነጋኮስ ስብራ
ህንሶቾኡ›» ጅደ፤
ዋቀዮ እን ሲፍ አኡ
ከነ ዱበቴረ*።
*9. ኡመ 9፡8-17 *10. ህስ 34፡25፤ 37፡26

11 ዋቀዮ፥ «አት ያ ዬሩሳሌም
እሼ ድጾቻ ጅርቱ፥
አት ቡቤዳን አሲፍ አች
ደርበተምቴ፥
ነምን ስጆጆቤሱ ህንቱሬ፤
ኩኖ! እን ደጋ ገት-ጆቤሳን
ስንእጃረ፥
ሁንዴኬስ ደጋ ሰፊሮስረ ነንዳበ፤

12 እን በንቲ ርቃኬቲ
እሰ ኬሰ ታአኒ ኤገን፥
ጨሌ ዲማዳን፥
ከረወንኬ ደጋ ካርቡንክሊን፥
ደላ ደጋ ስት ናነኤ ጅሩስ
ጉቱማት ደጋ ገት-ጆቤሳን
ነንእጃረ*።
13 እን ዋቀዮ እልማንኬ
ሁንዱማ ነንበርሲሰ፥
ዮሙስ ነጋን እልማንኬቲ
ጉዳ እንተአ*፤
14 አት ቀጂሉማዳን
ጆቤፈምቴ እንዳበምተ፥
ጩንቁርፈሙፍ ሶዳን
ስቲ እንፈጋቱ፥
ናሱንስ ገረኬት ህንድአቱ፤
15 ኩኖ! ነምን ዮ ስረት ከኤፍ
አነ ብራ ዋን ህንተእኒፍ፥
አት እሰ እንበሌስተ።
*11-12. ሙል 21፡18-21 *13. ዮሀ 6፡45

16 «ኩኖ! ነመ እዶ እብዳት
እት ቡፌ ስቢለ ቱሙ፥
እሰ ሀርከሳቲን
ምአ ወራና ቆጼሱ፥
እሰ ሆጂ ሀርከሳቲን ነመ በሌሱስ
አከ እን በሌሱፍ አኡመቱ ኡሜ፤
17 ስበሌሱዳፍ ምእ ወራና
ዮ ቆጼፈሜዩ፥
ስሚዱ ህንደንደኡ፥
ዱቢ ወረ ፍርዲ ዱረት
ስሆሜስኒስ እንቡሼስተ፤
ኩን ወንተ ገርቦትንኮ
አነ ብራ አርገተኒደ፥
እሰ አን እሳኒፍ
ዱጋ ባሱደስ» ጅዴ፤
ዋቀዮ እሰ ከነ ዱበቴረ።

በቆና 55

ዋቀዮ፥ ነሞተ ገረ ፈይናት ዋሙሳ

1 ዋቀዮ፥ «እስን ወር ዴቦተን
ሁንድኑ ገረ ብሻኒ ኮታ!
ወር ሆሪ ህንቀብኔስ ኮታ!
ምዳን ብተዳቲ ኞዳ፥
ኮታቲ ኡቱ ሆሪ እት ህንባስን
ዳዲ ወይኒፍ አነን ብተዳ*!
2 ወንተ ቡዴነ ህንተእንት
ማሊፍ ሆሪኬሰን ባፍቱ?

ወንተ እስን ህንቋፍስኔትስ
ማሊፍ ደደብዱ?
ዱቢኮ ደገአ፥
ወንተ ጋሪ ተኤ እንኛቱ፥
ኛተ ጋሪትስ እንገመዱ፤
[3]ገረኮ ኮታ! ጉረኬሰን ገረኮት ቀባ፥
አከ ጅራተኒፍስ ዱቢኮ ደገአ!
አን ከኩ በረበራ እሰኒፍ ነንገለ፥
እንስ አመነሙማኮ እሰ ዳበታ
እሰን ዳዊትን አብደቺሴደ* ።
[4]ኩኖ! አን ዳዊትን
ሰባፍ ዱገ-ባቱ ኀዴረ፥
እን ሰባፍ ዱረ-ቡቱፍ
አጀጁ ተኤረ፤
[5]ኩኖ! አን ዋቀዮ ኀፍታን
እን ቂልቂሉን ከን እስራኤል
ከነ ኀዴረ፥
ኡልፍነሳ ሲፍ ኬኔረ፤
ከናፍስ አት ሰበ ህንቤክኔ
እንዋምተ፥
ሰብን ስህንቤክኔስ
ገረኬት እንፈገ» ጇዴ* ።
*1· 12፡3፤ ዮሀ 7፡37፤ ሙል 21፡6፤ 22፡17 *3· 2ሳሙ 7፡8-16፤ ፋር 89፡30-37፤ ኤር 31፡31-34፤ ሆኤ 13፡34 *5· 44፡5፤ 45፡14-17፤ 49፡22-23፤ 52፡10

[6]ዬሮ እን አርገሙ ደንደኡት
ዋቀዮን በርባደዳ!
ኡቱ እን ድአ ጅሩስ
እሰ ዋመዳ* !
[7]ነምን ጀልአን ከራሳ
እሰ ጀልአ ሀዲሱ፥
ነምን ሀማንስ ያደሳ
እሰ ሀማራ ሀዴብኡ!
ገረ ዋቀዮኬኛ
እሰ አራርሳ ጉዳ ተኤት
ሀዴብኡ፥
እንስ እሰ እንማረ* ።
*6· ኤር 29፡13-14፤ አሞ 5፡4
*7· ህስ 18፡27፥32፤ 33፡11

[8]ዋቀዮ፥ «ያድንኮ አከ ያደኬሰኒ፥
ከራንኮስ አከ ከራኬሰኒ ምት* ፤
[9]አኩመ ዋቅን ለፈራ ኦል ፈጋቱ፥
አከሱመ ከራንኮ ከራኬሰንራ፥
ያድንኮስ ያደኬሰንራ እንፈጋተ ።
*8· ሮማ 11፡33

[10]«ቦካኒፍ ጨቢን ዋቀ ኬሳ
ገድ ሮበኒ
ለፈ እንጂሱ፤
ለፍች ብቅለ ብቅልቼ፥
ሰኚ፥ እሰ ፈጫሱፍ፥
ቡዴነስ፥ እሰ ኛቱፍ
አከ ኬኑ እንገዱ መሌ፥
አከሱማን ኦል ህንዴብአን* ፤
[11]አከሱመሞ ዱቢን አፋንኮ
ኬሳ በኡ፥
ወንተ አን ፌዴ ሆጄቴ፥
ወንተ አን እት ኤርጌስ
እንራወተ መሌ፥
ሀርከ ዱዋ ገረኮት ህንዴብኡ* ።
*10· 2ቆሮ 9፡10 *11· 44፡26፤ ፋር 33፡9

[12]«እስን ገመቹዳን
እዶ እት ቦጅአምተኒ እንባቱ፥
ነጋዳንስ እንጌጌፈምቱ፤
ቱሎትኒፍ ጋሮትን
እሰን ዱረት እንእልልቹ፥
ሙኬቲን ጫካ ሁንድኑስ
ሀርከ ወልት እንሩሩኩተቱ* ፤
[13]ቆደ ሙከ ቆራቲ
ብርብርስ እንብቅለ፥
ቆደ ኮሶሩስ ሀዴስ እንብቅለ፤
ኩን ሁንድኑ መቃንኮ
አከ እቲን ቤከሙፍ፥
ምልክተ በረበራን ህንበድኔፍስ
እንተአ» ጇዴ* ።
*12· 44፡23 *13· 41፡19-20

ቦቆና 56

ዋቀዮ፥ ሰበ ወረ ካንስ ገረ ፈይናት ዋሙሳ

[1]ዋቀዮ፥
«ፈይሱንኮ ሀርከረት እንዱፈ፥
ቀጂሉማንኮስ ደፌ እንሙልአተ፤
ፍርዲ ስሪት ኤጋ፥
ወንተ ቀጂላስ ኀዳ!
[2]ነምን ወንተ ከነ ኀዱ፥
እን ከነ ጀቤሴ ኤጉ፥
እን ሰንበተ ህንጡሬስኔ፥
እን ሀርከሳ ወንተ
ሀማ ሆጂቹቲ ዶዉስ
ሀገመዱ!» ጇዴ* ።
*2· 58፡13-14፤ ኡመ 2፡2-3፤ በኡ 16፡23፤ 20፡8፤ ኤር 17፡21-22

ኤኙትስ አረበ ባፍቱ?
እስን እልማን እረ-ደደርብቱፍ
ሰኘ ሶብዱ ምቲ*?
5 እስን ሙከ ባልሳ ለልሱ
ሁንዱማ ጀለት፥
ዋቀዮሊ ቶልፈሞኬሰኒ
ወጅን ኤጁፍ፥
ከጀላን አኩመ እብዳት
እስን እንጉቤ፤
ለገ ኬሰት፥ ሆልቀ ደጋ ኬሰትስ
ሙጮሊኬሰን
እሳኒፍ አርሳ እንድኤስቱ ምቲ?

*3· ሆሴ 2፡4 *4· ፋር 73፡8

6 «ደጎተ ጨጨሉሉቆ
ብሻን ኬሰ ጅረንት
እንሰገዱ፥
ድባዩ እሳኒፍ እንድኤስቱ፥
ኬና ምዳኒስ እንጌስቱፍ፤
ኤጋ አን ከነት ነንገመዳሬ?
7 እስን ቱሉ ዴራፍ አል ከአረት
ዋቀዮሊ ቶልፈሞኬሰኒ
ወጅን እንኤጅተን፥
አችረትስ አርሳ እንድኤስተን፤
8 ጬፋ ጀለ፥ ምችችለ በልበላ ዱበ
ምልከተ ወረ ሰበኮ ህንተእኒ
እንካአተን፤
እስን አነ ዲፍተኒ
ስሬ ቁላት ሀምብፍተኒ አዴምተኒ፥
ስሬ እሰ በልአት አል እንባተን፤
ወረ እስን ጃለተኒ ወጅን
ወሊፍ እንገለተን፥
እሳኒ ወጅንስ እንኤጅተን።
9 ሞሌክ ዋቀዮ ቶልፈማዳፍ
ኬና ደዳ ኤጀርሳኬሰኒ
ድኤሱዳፍ፥
ኡርጎፍቱ ድበታኬሰን
ባይእፍተኒ ድበተኒ
ገረሳ እንደቅጠን፤
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ በርባደቹዳፍ
ኤርገምቶተኬሰን፥
ሀመ ገረ እዶ ለፈ ጀላትዩ
እንኤርግተን†8*፤
10 እሳን በርባደቹዳፍ
ከራን ዮሙ እስን ደደብሲሴሌ፥
እስን፥ ‹ኩን አብዲ ህንቀቡ›
ህንጀኔ፤

†8 ኢሳ 57፡9 «ሞሌክ ዋቀዮ ቶልፈማ» ዮኪስ «ሞትቸ»

ሁምነ ሃራ ዋን አርገተኒፍ
ደደብደኒ ህንዲፍኔ*።

*9· 1ሳሙ 28፡6-7 *10· ኤር 2፡25

11 «አከ እስን ሶብደኒፍ
ወር አከስ እስን ሶዳችሰኒ፥
እስን ናስሰን ኩን ኤኙፈኢ?
እስን አነ እንእራንፈተን፥
ዋኤኮስ ያደት ህንቀበትኔ፤
ሰበቢ አን ዬሮ ዴራዳፍ
ጨሉመ ጂዴፍ
አነ ሶዳቹ ዲፍተኒ*?
12 አን ሆጂኬሰን እሰ እስን
ቀጀሉማት ለካአተን
ነንሙልእሰ፤
እሳን ስአች ሆማ
ዋኤ እስኒፍ ህንባሰን።
13 ዮሙ እስን ገርጋርሳፍ እየተን፥
ዋቀዮሊንኬሰን ወር ባይኤን
ሜ እስን ሀአልቾንካ!
ሁንዱመሳኒ ቅሌንስ
አፋፌ እንፈጌስ፥
እሳን እንበሌሰስ፤
ነምን አነ አመነቱ ገሩ ለፈ እንዳለ፥
ቱሉኮ እሰ ቁልቁላአስ
ቀቤኘሳ እንጎደተ» ጀዴ*።

*11· ፋር 50፡21 *13· ፋር 37፡9-11

ወረ ረከተኒፍ አብዲ ኬኑሳ

14 ጎፍትች፥ «ከአ ከራ ቶቶልቻ፥
ዳንዲስ ወል ቅጤሳ፥
ሰበኮ ዱራ ጉፉ ቡቅሳ*!
15 አን እን አል ጂዳን፥ ጉዳን፥
በረበራን ከነን ጅራዱ፥
መቃንኮ ቁልቁሉ ከን ተኤ፥
እዶ አል ከአፍ
እዶ ቁልቁላአ ነንጅራደ፤
ወረ ገራንሳኒ ጨቤፍ
ወረ ገድ ዴብአኒ
ወጅንስ ነንተአ፤
ሀፉረ ወረ ገራንሳኒ ጨቤፍ፥
ወረ ገድ ዴብአኒ ነንሃሬስ*።
16 ሀፉር ነመ አን ኡሜ
አነ ዱረት አከ ህንደደብኔት፥
አከ እን ጅራቱፍ
ሀፉር አን እሰ ኬሰ ካኤስ
አከ ህንሙዱክኔት፥

3 ነምን ኦርም ገረ ዋቀዮት
ዮሙ ዴብኡ፥
«ዋቀዮ ዱጉማን ሰበሳቲ
ገርገር ነባስ»
ጇዴ ህንያድን!
እን ጡአሺንስ፥
«ኩኖ! እን ሙከ ጎጋደ»
ህንጇድን*!
4 ኤጋ ዋቀዮ፥
«ጡአሾተ ሰንበተኮ ኤገኒፍ፥
ወንተ ነገመድቼሱ ጎደኒፍ፥
ከኩኮ ጀቤሰኒ ኤገኒፍስ፥
5 እን መነ ቁልቁሉማኮ ኬሰት፥
ኬላሳ ኬሰትስ፥
እጆሌ ዲራፍ ዱርበ
ቀባቼረ ከን ጫሉ፥
መቃ በረበራን ህንበድኔፍ፥
ሴና እሳን እቲን ያደተመን
ነንኬናፍ*።
6 ወረ ኦርመ እናፍ ሆጇቼዳፍ፥
ነጃለቼዳፍ፥
እናፍ ሰገዱዳፍስ
አነ ዋቀዮት መጠነን፥
ወረ ሰንበተኮ
ኡቱ ህንጡሬስን ኤገን፥
ከኩኮትስ ጀባተን ሁንዱማሞ፥
7 እን ገረ ቱሉኮ እሰ ቁልቁላአት
አል ነንባስ፤
መነ ከደታ እሰ ከንኮቲ ኬሰትስ
እሳን ነንገመድቼስ፤
መንኮ ሰበ ሁንዱማፍ መነ ከደታ
ዋን ጇደሙፍ፥
ቀልም ጉበሙፍ አርሳንሳኒ
እዶ አርሳኮረት እሳኒፍ
እንፉደተመ» ጇዴ*።
8 ዋቀዮ ጎፍታን
እን ሰበ እስራኤል
ወረ ብትምፈመን ወልት ቀቡ፥
«እን ወረ አመ ወልት ቀበመን
ከነ መሌስ
ከን ብራ ደበሌ
ወልት ነንቀበ» ጇደ*።

*3. 14:1፤ ኬሰ 23:2፤ ሆኤ 8:27-28
*4-5. ኬሰ 23:2 *6-7. ኬሰ 23:3-8፤
ህስ 44:7-9፤ ፋር 87:4-6፤
1ሞቶ 8:41-43፤ ማቴ 21:13
*8. 66:18-19

ጌጌስቶትን እስራኤል ሀዴፈሙሳኒ
9 ዋቀዮ፥ «እስን ወር
አከ ብኔንሶተ ደገላ ሁንድኑ፥
ወር አከ ብኔንሶተ ጫካ ሁንድኑስ
ኮታቲ ጇረ ከነ ኛዳ*!
10 ኤግዶትንሳኒ ሁንድኑ ጃሞተ፥
ሁንዱምትሳኒ ሆማ ህንቤከን፤
እሳን ሁንድኑ
አከ ሰሮተ ዱቱ ህንደንዴኜት፥
እሳን ጪሰኒ እንአብጆቱ፥
ህርበስ ባይኤ እንጃለቱ*፤
11 እሳን አልባዴዪ
አከ ሰሮተ ኛተኒ ህንቁፍኔት፥
ኤግዶተ ዋ ሁበቹ ህንደንዴኜደስ፤
ሁንዱምትሳኒ አዱመ አዳን
ዋኑመ እሳንት ቶሉ እንበርባዱ፥
ቡአ ኦፈሳኒ ዱካስ እንቡኡ*፤
12 ዮሙስ እሳን አዱመ አዳን፥
‹ኮታ ዳዲ ወይኒ
እስኒፍ ነንፍደ፥
ዱጋቲ ጭማስ
ሀመ መቾፍኑት እንዱግና!
ቦርስ አኩመ ሀርአ እንተአ፥
ዮኪስ እሰ ሀርአዩ እንጫለ ተአ›
ወሊን እንጇዱ*።

*9. ኤር 12:9 *10. ህስ 3:17፤ 33:6-9
*11. ህስ 34:2፤ ኤር 6:13 *12. 5:11-12

ቦቆና 57

ወንተ ነመ ቀጇላፍ ነመ ሀማረት ዱፉ ህሙሳ

1 «ነምን ቀጇላን እንዱአ፥
ነምን ዋቀዮፍ አፍ ኬኑ፥
ወንት ሀማን አከ እሰረ ህንጌኜፍ
እንፉደተመ፤
ነምን ከነ ያዳን ቀቡሞ ህንጅሩ*።
2 ወር ገረ-ቀጇሎትን ጪሰኒ
እንቦቆቱ፥
ነጋዳንስ እንገሉ*።

*1. ሚከ 7:2 *2. 2ሞቶ 22:20፤
ዳን 12:13

3 «እስን ያ እልማን
ወረ ዱሜስ እላለኒ አያን ሄደኒ፥
ሰኙ ወረ ኤጅቱፍ ሀለሌ
አስ ድአዳ*!
4 እስን ኤኙት ገእፍቱ፥
ኤኙት ላጋ በንቱ?

አን በረበራን ህንሞርከዱ፥
ስአ ሁንዱማስ ህንዴከሙ* ፤
17 ቡአ ገር-መሌ አርገቹሳቲን
ሰበቢ የኬፍ፥
አን እሰት ዴከሜ እሰ ነንአደቤ፥
አሬስ ፉለኮ እሰራ ነንዴብሴ ፤
ከነ ኬሳሞ ድዴ
ከሩመ አፊሳቲረ እንቡኤ ።
*14. 40፡3-4፤ 62፡10 *15. 66፡1-2፤
61፡1፤ ፋር 113፡5-9 *16. ፋር 103፡9፤
ኤር 3፡12፤ ፉሩ 3፡31-32

18 «አን ከራሳ አርጌረ፥
ገሩ እሰ ነንፈይሰ፤
እሰ ነንጌጌሰ፥
ዴብሴስ እሰ ነንጀጀቤሰ* ፤
19 ወር ረከተን አፉንሳኒቲን
አከ ነገለቴፈተን ነንጎደ፤
ነጋን ወረ ፈጎ ጅረኒፍ፥
ነጋን ወረ ድአ ጅረኒፍስ ሀተኡ!
አን እሳን ነንፈይሰ* ፤
20 ወር ጀልአትን ገሩ
አከ ገላነ ሁንኩረሜ፥
ቦቆና ደቡ፥
አከ እሰ ደአንሳ ዶቄ ጀላ ካሴ
ብሻን ቦሬሱት» ጇደ* ።
21 ዋቀዮንኮ፥
«ወር ጀልአትን
ነጋ ህንቀበን» ጇደ* ።
*18. በኡ 15፡26 *19. ሉቃ 2፡14፤
ኤፌ 2፡17 *20. ይሁ 13 *21. 48፡22፤
ፊኬ 28፡1

ቦቆና 58

ሶሚን እን ዱጋን ማል
አከ ተኤ ዱበቹሳ

1 ዋቀዮ፥ «ሀመ ደንዴሱ ጉድሲ
ዱበዱ መሌ፥
አፍ ህንቀብን!
ሰገሌኬ አከ ፊኖት
አል ካሲ ደጌስስ፥
ሰበኮት እረ-ደደርበሳኒ፥
ሰኘ ያቆብት ጨቡሳኒ ህም* !
2 እሳን ጉያ ሁንዱማ ነበርባደቱ፥
ከራኮ ቤኩስ እንፈዱ፥
አከ ሰበ ወንተ ቀጇላ ሆጂቱፍ
ሴረኮ እሰ ቀጇላ ህንዲስኒት፥
ወንተ ጎቹን እሳኒፍ ተኡ
ቤኩ እንፈዱ፤
አነ ዋቀዮት ድአቹስ
እንጃለቱ» ጇዴ* ።
3 እሳን፥ «አት ገረኬኘ ህንእላልቱ
ኤርገ ተኤ፥ ኑአ ማሊፍ ሶምኔ?
አት ኑፍ ህንቤክኔ ኤርገ ተኤ፥
ኑአ ማሊፍ አፍ ድጵፍኔ?»
እንጇዱ ።
ዋቀዮሞ፥ «ኩኖ! ዬሮ ሶምተንት
ዋኑመ ጃለተን እንራወቱ፥
ሆጇቶተኬሰንት ሆጂ
እንጭምስቱ* ፤
4 ኩኖ! እስን ዮሙ ሶምተን
ወል እንቆጮልቱ፥
ወል እንሎልቱ፥
አቦቴዳንስ ወል እንሩኩቱ፤
አከ አመ ሶምተን ከነት
ዮ እት ፉፍተን
ከደተኬሰን ዋነን እስኒፍ ደገኡ
እስንት ፈካታሬ?
5 ሶሚን አን ፎአዴ እሰ አከሲቲሬ?
እን እስን ሶሙደ ጇተን፥
እሰ ነምን ጋፍ ቶኮ አፍ ድጵሴ፥
አከ ደላዱ ጮለጊ
መታሳ ገድ ቀበቴ፥
ኡፈተ ገዳ ኡፈቴ
ዳራ ኬሰ ታኡ ከና* ?
ጉያን ዋቀዮ ጃለቱስ እሰ ከና?
*1. ሚክ 3፡8 *2. 29፡13-14
*3. ኤር 14፡12 *5. 2ሳሙ 12፡16-17፤
እዝ 10፡6፤ ነህ 1፡4፤ 9፡1፤
አስ 4፡3፥16፤ ዳን 9፡3፤ 10፥2-3፤
ዮኤ 1፡13-14፤ 2፡15-17፤ ዮና 3፡5፤
ዘካ 7፡3፤ ማቴ 6፡16-17

6 «ሶሚን አን ፎአዴ
ወረ ፍርዲ ጀልአዳን
ህደመን ሂኩ፥
ሁዳ ዋንጆ እቲ ፉሩ፥
ወረ ጨንቁርፈመን ሉበ ባሱ፥
ዋንጆ ሁንዱማስ እሳንራ
ጨጨብሱ ምቲሬ* ?
7 ቡዴነኬሰን ወረ ቤለአኒፍ፥
ህዬሰ አሊፍ ገድ ጆሩፍ
እዶ ቡልቲ ኬኑ፥
እሰ ቁላ ተኤ
ዮሙ አርግተን ዳረ ባሱ፥
ወረ አንቲኬሰን ተአንት
ዱግደ ገቱ ዲሱ ምቲሬ* ?
8 ዮ ከነ ሁንዱማ ጎተኒፍ

እፍንኬሰን አከ ቢፍቱ ገነማ
አል እንበአ፥
መዳንኬሰንስ ደፈ
ዴብኤ እንፈየ፤
ቀጂሉማንኬሰን እስን
ዱረ እንአዴመ፥
ኡልፍንኮስ እስን ቦዴዳን
እስን እንኤገ* ።
*6· 61፡1፤ ነህ 5፡1-13
*7· ኬሰ 15፡7-8፥11፤ ህሰ 18፡7፤
ማቴ 25፡35-36 *8· ኢዮ 11፡17፤
ኢሳ 52፡12

9 «ዮሙስ እስን አነ እንዋመቱ፥
አንስ እስኒፍ ነንዴብሰ፤
ገርጋርሳፍ ገረኮት እንእየቱ፥
አንስ እስን ጀላ ነንአዋደ፤
እስን ነመ ጩንቁርሱ ዮ ዲፍተን፥
ቁበ ነመት ቀብደኒ
ጀልእነ ነመረት
ዱበቹስ ዮ ዲፍተን* ፥
10 እሰ ቤለኤፍ ኛተ ዮ ኬንተን፥
እሰ ረከቴስ ዮ ገርጋርተን፥
እፍንኬሰን ዱከነ ኬሰት እንበአ፥
ዱከንኬሰንስ
አከ ጉያ ሳፋ እንተአ።
11 አን ዋቀዮ ዬሮ ሁንዳ
እስን ነንጌጌሰ፥
ለፈ ጎጋ ኬሰትዩ እስን ነንቁፍሰ፥
ነሙማኬሰንስ ነንጀቤሰ፤
ዮሙስ እስን አከ እዶ ዳባ
እሰ ዬሮ ሁንዳ ብሻን ቀቡ፥
አከ ቡርቃ
ብሻንሳ ህንሀርአትኔስ እንታቱ* ፤
12 እሰ ዱር ዲገሜ ቱሬ እንዴብፍቱ፥
ሁንዴ እሰ አባብሊንኬሰን
ካአንረትስ እንእጃርቱ፤
እስን፥ ‹ወረ እሰ ጨጨቤ
ዴዴብሰን፥
ወረ ከራ እሰ ዱዴ ቱሬ
ቶቶልቾንስ›
እንጂደምቱ* ።
*9· 30፡19፤ 65፡24 *11· ኤር 31፡12
*12· 61፡4፤ ነህ 1፡3፤ 2፡17

13 «እስን ጉያ ሰንበታት
ለፉመ ሀሌ ደቂ ዮ ዲፍተን፥
ጉያኮ እሰ ቁልቁላአ ከነት
ፌደኬሰን ዱካ ቡኡቲ
ዮ አፍ ኤገተን፥
ጉያ ሰንበታ፥ ጉያ ገመቹ፥
ጉያ ቁልቁልንኮ
ኡልፍነ እት አርገቱ ዮ ጎደተን፥
ጉያ ሰነት ድመ አፌኬሰኒቲፍ
አዴምተኒ እት ገመዱ፥
ወንተ ዋኤ ህንባፍኔስ
ዱበቹ ዮ ዲፍተን* ፥
14 ዮሙስ አነ ዋቀዮት እንገመዱ፥
አንሞ እዶ አል ከአት
አከ እስን አል ባተን፥
ዳለ ያቆብ አባኬሰኒስ
አከ እስን ኛተን ነንጎደ» ጂዴ፥
አፉንኮቲን ከነ ዱበዴረ። *13· 56፡2

ቦቆና 59

ዋኤ ጩቡ ሰበሳቲ ዱበቹሳ

1 ኩኖ! ሀርከ ዋቀዮ ገባበቴ
እስን ፈይሱ ህንደደብኔ፥
ጉርሳስ ዱዴ እየኬሰን
ደገኡ ህንደብኔ* ፤
2 የክኬሰን እስኒፍ
ዋቀዮኬሰን ግዱ ጎሬ
ገርገር እስን እንእትሴ፥
አከ እስኒፍ ህንደጌኜትስ
ሰበቢ ጩቡኬሰኒቲፍ
ዋቀዮ ፉለሳ እስንራ እንዴብሴ፤
3 ሀርከኬሰን ዲጋን፥
በርኡኬሰንስ የካን ጡሬስተኒቱ፤
አፉንኬሰኒን ሶበ እንዱበቱ፥
አረበኬሰኒንስ ምጪረሙማ
እንደጌስፍቱ* ። *1· 50፡2 *3· 1፡15

4 ነምን ፍርዲ ቀጂላዳን አዴሙ፥
ነምን ዱጋዳን ፈረዱስ
ቶኮሌ ህንጅሩ፤
እስን ዱቢ ዋኤ ህንባፍኔ እንአመነቱ፥
ሶበስ እንዱበቱ፤
ህምነ ገራ ኬሰ እንካአቱ፥
ጀልእነስ ገራኬሰን ኬሳ እንባፍቱ* ።
5 እስን አከ ነመ ህንቃቁ መርአታ
ጩብሴ እልሞሼ ያሱት፥
አከ ነመ ፎአ ሰሪቲ ፎኡትስ፤
ነምን ኡቱ ህንቤከን
ሀንቃቁ ሰነ ዮ ኛቴ እንዱአ፥
ሀንቃቁ እሰ ጩቡ ኬሳሞ
እልሞ ቦፉቱ በአ።
6 ፎአን ሰሪቲ እስን ፎአተን

ኡፈተ ሀንተኡ፥
እሱመ አፈ ዶፍተን ሰነዩ
ኡፈቹ ሀንደንዴሰን፤
ሆጂንኬሰን ነመ ረከሱ ዱዋደ፥
ሀርከኬሰኒን ዋን ሀማ እንሆጂቱ።
7 እስን ጀልእነ ሆጂቹት እንፊግዱ፥
ዲገ ነመ የከ ሀንቀብኔ
ደንገላሱትስ እንአሪፈቱ፤
ያድንኬሰን ጀልአደ፥
ገረ እት አዴምተንትስ
ሆጂንኬሰን
ዲጉፍ በሌሱ ዱዋደ፤
8 ለፈ ደቅጠንት ነጋ ቡሱ
ሀንቤክተን፥
ዳንዲኬሰንረስ ፍርዲን
ቀጂላን ሀንጅሩ፤
ከራ ጀልአረ እንአዴምቱ፥
ነምን ያደኬሰን ዱካ ቡኡስ
ነጋ ሀንቀቡ* ።

*4. ፋር 7፡14 *7-8. ፈኬ 1፡16፤ ኤር 2፡34፤ ሮማ 3፡15-17

9 ከናፍስ ጀር፥
«ፍርዲ ቀጂላን ኑራ
እንፈጋቴ፥
ቀጂሉማንስ ኑብረ ሀንገኡ፤
ኑእ እፈ እንኤገትነ፥
ገሩ ኩኖ! ዱከነቱ ዱፈ፤
ኑእ እፈ ጉያ እንአብደትነ፥
አመዩ ገሩ ዱከነ ልምጢ
ኬሰ አዴማ ጅረ።
10 አከ ነመ ጃማ ኬኘን ቀቀበትኔ፥
አከ ነመ እጀ ሀንቀብኔ
ከራ እንበርባደትነ፤
አከ ዋን ድምምሳኤት
ጉያ ሳፋዳን እንጉፈትነ፥
ወረ ጭጭሞ ኬሰትስ
አከ ወረ ዱአኒ እንታኔ።
11 ሁንዱምትኬኘ
አከ አማኬታ እንጉሩሪነ፥
ገድኔስ አከ ጉጌ እንአድነ፤
ፍርዲ ቀጂላ እንአብደትነ፥
እን ገሩ ሀንጅሩ፤
ፈይነ እንኤገትነ፥
እን ገሩ ኑቲ ፈጎደ* ።

*9-11. ዳን 9፡7-8፥11-14፤ ኬሰ 28፡29፤ ኢሳ 38፡14

12 «እረ-ደደርብኬኘ
ስዱረት ባይአቴረ፥
ጩቡንኬኘስ ኑረት ዱጋ በኤረ፤
በሌሳኬኘ ቤክኔረ፥
የከኬኘስ ሁበትኔረ።
13 ኑእ እረ-ደደርብኔረ፥
ጎፍትቸ ዱረት ሶበ ዱበትኔረ፥
ዋቀዮኬኘራስ ዴብኔረ፤
ሁምናን ነመረት ካኔ
ነመ ሚዱ እንያድነ፥
ዱቢ ሶባስ
ገራኬኘ ኬሰት
ያድኔ እንዱበትነ።
14 ከናፍስ ቀጂሉማኒፍ
ፍርዲ ቀጂላ ኬኑን
ኑራ እንፈጌፈሜ፥
ዱጋን ያኢ ጉዳ ኬሰት
ከራራ እንጀልእፈምቴ፥
ገረ-ቀጂልንስ
አቾ ኬሰት አርገሙ እንደደቤ።
15 ዱጋን እንድበሜ፥
ነምን ወንተ ሀማራ ጎሩስ
እንሳመመ» ጀደን፤
ዋቀዮ ገሩ
ፍርዲን ቀጂላን አከ ደበሜ
አርጌ እንጅቤ* ።

*12-15. ዳን 9፡15-19፤ ኤር 14፡7፤ ኢሳ 58፡6-7፤ 1፡17

16 ከነ ቀጂልቹዳፍ ከን ያሌ
ቶኮሌ አከ ሀንጅሬ
ዋቀዮ ዮሙ ከነ አርጌ
እንድንቅሲፈቴ፤
ቀጂሉማሳት እንሀርከቴ፥
እሬሳቲንስ ሞእቾ እንአርገቴ* ፤
17 እን ቀጂሉማ አከ መዳ ስቢላት
እንኡፈተ፥
ፈይነስ አከ ጎንፎ ስቢላት
መታረ እንካአተ፤
እን እጃ ባፈቹ አከ ኡፈታት፥
ሀናፋስ አከ ቆሎት እንኡፈተ* ፤
18 እን ወረ እስ ጅበንረት
ዴከምስ እንፍደ፥
ዲኖተሳቲፍስ ገቲሳኒ እንኬነ፤
ነሞትን ብዮተ ገላነ ግዱ
ኬሰ ጅራተንስ
ገቲ ሆጂሳኒ እንአርገቱ።
19 ዮሙስ ወር ብየ

ገረ ልጠ-ቢፍቱ ጅረን
መቃ ዋቀዮፍ ኡልፍነ እንኬኑ፥
ወር ብየ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅረንስ
ኡልፍነሳ እንሶዳቱ፤
ወር እሰ ጅበን
አከ ብሻን ደፌ ፊጉት
ዮሙ ዱፈን፥
ሀፉር ዋቀዮ እሳንት ዱፌ
እሳን እንአፈ።
*16. ፋር 72፡1-4፤ ሀስ 13፡4-5
*17. ኤፌ 6፡14-17፤ 1ተሰ 5፡8

20 «እን ፉሩ፥ ገረ ጥዮን፥
ሰኘ ያቆብ ኬሳ
ገረ ወረ እረ-ደደርበሳኒቲ ዴብአኒ
እንዱፈ» ጂዴ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ* ።
21 ዋቀዮ፥ «አን እስኒፍ ከከዴረ፤ ሀፉርኮ
እስንረ እንቦቆተ፤ ዱቢንኮ እን አን አፉን
ኬሰን ኬሰ እስኒፍ ካኤ፥ አፉንኬሰን ኬሳ፥
አፉን እጆሌኬሰኒ ኬሳ፥ አፉን እጆሌ እጆ
ሌኬሰኒ ኬሳስ ሀመ በረበራት ህንደበሙ»
ጂደ። *20. ሮማ 11፡26

ቦቆና 60
ዋኤ ኡልፍነ ጥዮን ህሙሳ

1 እፍንኬ ዱፌረ፥
ኡልፍን ዋቀዮስ ሲፍ በኤረ፥
ከናፍስ ከኢ እብስ!
2 ኩኖ! ዱከን ለፈት እንኡፍስ፥
ዱከን ልምጢንስ
ሰበ ለፈራ እንዶክሰ፤
ሲፍ ገሩ እፍን ዋቀዮ እንበአ፥
ኡልፍንሳስ ስረት እንአርገመ* ።
3 ሰብን ለፈራ ገረ እፌኬ፥
ሞቶትንስ ገረ ቢፍቱ
እሰ ሲፍ በኡ እንዱፉ* ።
*1-2. 9፡1-2፤ ፋር 27፡1፤ ሙል 21፡23
*3. 2፡2-3፤ ሙል 21፡24

4 አል ጂዲ አሲፍ አቾ እላል!
ሁንዱምትሳኒ ወልት ቀበመኒ
ገረኬ እንዱፉ፤
እልማንኬ ፊንዳ እንዱፉ፥
እንተሎተኬስ ካሱት
ባተኒ ገረኬ እንፍዱ* ፤
5 አት ከነ ዮሙ አርግቱ
ፉልኬ እንእፈ፥
ኦኔንኬስ ገመቹራ
ከን ከኤ ነኤ እንደአተ፤
ቀቤኘ ገላነ ኬሰ ጅሩ ሁንድኑ
ከንኬ እንተአ፥
በዳዱማ ሰበ ለፈራስ
ሲፍ እንፍዱ* ።
6 ጋሎትን ጮጮሌን ደኑን፥
ብየ ሚድያኒፍ
ብየ ኤፋቲ ዱፈኒ፥
ብየኬ ኬሰ እንጉቱ፤
ነሞትን ብየ ሼባቲ ዱፈን ሁንድኑ፥
ወርቄዳፍ እጣነ ፌአኒ እንፍዱ፥
ገለተ ዋቀዮስ እንህሙ* ።
7 ከር ቡሻዬ ቄዳር ሁንድኑ
ሲፍ ወልት እንቀበሙ፥
ኮርቤዩን ነባዮትስ
ድመ አት በርባዱረ
ሲፍ እንኦሉ፤
እሳን ሁንድኑ አርሳ ፉደተሞ ተአኒ
እዶ አርሳ እሰ ከን ዋቀዮረት
እንድኤፈሙ፤
ዋቀዮሞ መን ኡልፍነሳቲ
ኡልፍነ አከ አርገቱ እንንጎደ* ።
*4. 49፡18፥22፤ 62፡10፤ 66፡12፥20
*5. 60፡13፤ 66፡12፤ ሙል 22፡26
*6. 1ሞቶ 10፡1-2፤ ፋር 72፡10፥15፤
ማቴ 2፡1-11 *7. ሀስ 27፡21

8 ወር አከ ዱሜሳ፥
አከ ጉጌወን መንኤሳኒት ፊገኒ
በለልአን ኩን ኤኙፈኢ?
9 እልማንኬ ወረ ብዮተ
ገላነ ግዱ ኬሳ
ዋቀዮን አብደተን፥
ብየ ፊንዳ ወረ ፍደን ኬሳ፥
መርከቦትን ተርሺሽ
ወረ ዱራት፤
እሳን ሜቲሳኒፍ ወርቄሳኒ
እሳኒ ወጅን እንፍዱ፤
ከነስ መቃ ዋቀዮ ጎፍታኬ
እሰ ቁልቁሉ ከን እስራኤል
እሰ ኡልፍነ ሲፍ ኬኔፍ
ጂደኒ እንንጎዱ* ። *9. 51፡5

10 ዋቀዮ፥ «ያ ዬሩሳሌም፥
ወር ኦርማ ኬላ መንደረኬቲ
እንእጃሩ፥
ሞቶትንሳኒስ ሲፍ እንሆጂቱ፤
አን አሬ ስሩኩቴን ቱሬ፥
አመ ገሩ ሲፍ ኦኤ ስንማረ* ፤

11 ሰብን ለፈራ በዳዱማሳኒ
ገረኬ አከ ፍደኒፍ፥
ሞቶትንሳኒስ ተሬዳን
አከ ኦል ገለኒፍ፥
ከሮትንኬ ዬሮ ሁንዳ
በነመኒ እንታኡ፥
ሀልከኒፍ ጉያስ ህንጨፈመን* ።
12 ሰብን ዮኪስ ሞቱማን
ሲፍ ህንሆጂትኔ እንበደ፥
እን ራወቴ እንበሌፈመ፤
13 ዮሙስ ስእ ዬሩሳሌምን
ዴብሰኒ እጃሩፍ፥
መነ ቁልቁሉማኮ
እቲን ሚደግሱፍ፥
መንደረኮስ ኡልፍነ-ቀቤቲ ጎቹፍ፥
ብርብርሰ፥ ሙከ
ዬሮ ሁንዱማ ባልሳ ለልሱፍ
ቀራሮ ጫካ ሊባኖን
ኬሳ እንፍዱ ።
14 እልማን ወረ ስጨንቁርሳ ቱረኒ
አመ ጉጉፈኒ ገረኬ እንዱፉ፤
ወር ዱር ስቱፈተን ሁንድኑስ
አመ ሚለኬ ጀለት እንኩፉ፤
እሳን፥ ‹አት መንደረ ዋቀዮት
ጥዮን መንደረ ዋቀዮ
እሰ ቁልቁሉ ከን እስራኤል›
ጂደኒ ስእ እንሞጋሱ* ።
*10. 61፡5፤ 54፡8 *11. ሙል 21፡25-26
*14. 14፡2፤ ሀስ 48፡35

15 «እሰ ዱር ነምን ስራ ጎሬ፥
ስጅቤስ ቱሬ፥
እሰ ዱር ነምን ቶኮሌ
ስኬሰ ህንደርብኔ፥
አመሞ አን በረበራን
ሱረ-ቀቤቲ ስንጎደ፥
ደሎተ ሁንዱማፍስ
እዶ ገመቹ እንታተ፤
16 አት አነን ሰበ ወረ ካኒ እንዱግደ፥
ቀቤኝ ሞቶታስ እንኛተ፤
ዮሙስ አን ዋቀዮ
እን አንጎ-ቀቤስ ከን ያቆብ
እሰ ስፈይሱፍ እሰ ስፉሩ
አከን ተኤ እንቤከተ* ። *16. 49፡23

17 «አን ቆደ ስቢለ ቦረጂ፥ ወርቄ፥
ቆደ ስቢላ፥ ሜቲ፥
ቆደ ሙካ፥ ስቢለ ቦረጂ፥
ቆደ ደጋስ፥ ስቢለ ነንፍደ፤
ነጋን ኤግዱኬ፥
ቀጂሉማንስ ጌጌስቱኬ
አከ ተኡ ነንጎደ፥
18 ስአቾ ሰገሌን ሁምናን ነመረት ከኡ
ብየኬ ኬሰት ህንደገአሙ፤
ሚዳን ዮኪስ በሌሳን
ዳሪ ብየኬ ኬሰት ህንአርገሙ፤
ኬሎተ መንደረኬ ‹ፈይነ›፥
በልበሎተኬስ ‹ገለተ› ጂቴ
እንሞጋፍተ* ።
*18. 11፡9፤ ኤር 6፡6-7

19 «አን ዋቀዮ እብሳ በረበራ
ሲፍ ነንተአ፥
ኡልፍነኮቱ እፈኬ ተአ መሌ፥
ስአቾ ጉያ ቢፍቱን፥
ሀልከንስ ጂን
እፈ ሲፍ ህንተኡ፤
20 አዱንኬ ዴብቴ ህንልጡ፥
ጂንኬስ እፈሼ ህንህርእፍቱ፤
አን ዋቀዮ እፈ በረበራ
ሲፍ ነንተአ፥
በር ገደኬቲስ እንራወተመ* ።
21 ዮሙስ ሰብንኬ ሁንድኑ
ቀጂሎተ እንተኡ፥
ብይቸስ ዳለ በረበራ እንጎደቱ፤
እሳን ብቅልቱ እሰ አን ዳቤ፥
እሰ አን ኡልፍነኮ
እቲን አርግሲሱፍ
ሀርከኮቲን ሆጂዴደ ።
22 ማቲን ጥናን ባይአቴ
ኩማተመ እንተአ፥
እን ሁንዱማረ ገድ ዴብአንስ
ሰበ አንጎ-ቀቤስ እንተአ፤
አን ዋቀዮደ፤
ዬሮሳት ከነ ሁንዱማ
ደፌ ነንራወደ» ጂዴ* ።
*19-20. ዘካ 14፡6-7፤ ሙል 21፡23፤
22፡5 *22. 49፡19-20

ቦቆና 61

ረክነ ኬሳ አከ በአን ምስራቾ ህሙሳ

1 ሀፉር ዋቀዮ ጎፍታ አነረ ጅረ፥
ሰገሌ ምስራቾ ወረ ገደደሞት
አከን ህሙፍ፥
ዋቀዮ ነድቤረ፤
ወረ ገራንሳኒ ጨቤ አከን ፈይሱፍ፥
ወረ ቦጅአመንት ገድ ዲፈሙ፥

ወረ ህደመንትስ ሂከሙ
አከን ለብሱፍ እን ነኤርጌረ፤
2ወጋ ዋቀዮ ብረት ጃለተሜ
ፉደተሜ፥
ጉያ ዋቀዮኬኘ እት እጃ ባፈቱ
አከን ለብሱፍ፥
ወረ ገደን ሁንዱማስ
አከን ጀጀቤሱፍ ነኤርጌረ*፤
3ወር ጥዮን ኬሳ ገዱረ ጅረን፥
ቆደ ዳራ መታት ፍርፍርፈተን፥
ኡፈተ ሚደግና መታረ
አከ ቡፈተን፥
ቆደ ገደን፥ ድበተኒ
አከ ገመደን፥
ቆደ ሀፉረ ገዳስ፥
ገመቹዳን አከ ፉርፈተን
ጎቹዳፍ ነኤርጌረ፤
እሳን፥ «ቅልጡ ቀጇልና፥
እሰ ዋቀዮ ኡልፍነሳ
እቲን አርግሲሱዳፍ ዳቤ»
ጇደመኒ እንዋመሙ።
4እሰ ዱር ዲገሜ ቱሬ
ዴብሰኒ እንእጃሩ፥
እሰ ዱር ኦኔ ቱሬስ እንሃሬሱ፤
መንደሮተ ወረ
ደሎተ ባይኤ ዱረ
ዲገመኒ ቱረን፥
ዴብሰኒ እንቶቶልቹ*።

*1-2. 11፡2፤ ማቴ 11፡5፤
ሉቃ 4፡18-19፤ ኢሳ 42፡1፤ 57፡15፤
42፡7፤ 63፡4፤ 34፡8 *4. 58፡12

5ኦርም ቡሻዩኬሰን
እስኒፍ እንትክሰ፥
እልማን ኦርማስ
ቆቲሰ እስኒፍ እንቆቱ፥
ወይኒስ እስኒፍ እንዳቡ*።
6እስን ገሩ ሉቦተ ዋቀዮ እንታቱ፥
«ወረ ዋቀዮኬኛፍ ሆጇተንስ »
እንጇደምቱ፤
በዳዱማ ሰበ ወረ ካኒ እንኛቱ፥
ኡልፍነሳኒስ ፉደተኒ
እቲን ኦፍ እንጀጁ*።
7ቆደ ዩሎፍ ሰልጽነ ባቻ ቱርተን፥
አመሞ ብየኬሰን ኬሰት
ኡልፍን ደቻ ለመ እንአርገቱ፥
ገአኬሰንትስ እንገመዱ፤
ብየኬሰን ኬሰት ዴብተኒ
ገመቹ እንአርገቱ፥
በረበራንስ ከንኬሰን እንተአ።

*5. 60፡10 *6. በኡ 19፡6፤
1ጴጥ 2፡5፥9፤ ሙል 1፡6፤ 20፡6

8አን ዋቀዮ፥
«ፍርዲ ቀጇላ ነንጃለደ፥
ሳምቻፍ ጀልእነ ገሩ ነንጅበ፤
አን አመነሙማኮቲን
ሰበኮቲፍ ገቲ ሆጂሳኒ ነንኬነ፥
እሳኒፍስ ከኩ በረበራ ነንገለ*፤
9ሰኘንሳኒ ሰበ ለፈራ ኬሰት
ቤከማ እንተአ፥
እጆሌንሳኒስ ነሞተ ግዱት ቤከሞ
እንተኡ፤
ነምን እሳን አርጉ ሁንድኑ፥
እሳን ሰኘ እሰ
አን ዋቀዮ ኤብሴ ሰና ተኡሳኒ
እንቤክሰሰ» ጇደ።

*8. ፉር 37፡28፤ አን 2፡4

10አን ዋቀዮት ጉድሴ ነንገመደ፥
ሉቡንኮስ ዋቀዮኮት
እንእልልችት፤
አኩመ ድርስ ምስሮ
አከ ሉባት ሻሺ መረቱ፥
አኩመ ምስሮንስ ምአ
ሚደግና ነቀቱት፥
አከሱመ እን ኡፈተ ፈይና
አነት ኡፍሴረ፥
ቆሎ ቀጇሉማቲንስ ነጎንፌረ፤
11አኩመ ለፍት ሰኘ ብቅልቹ፥
እዱን ዳባስ
ወንተ እሰ ኬሰት
ፈጫፈሜ መገርሱ፥
አከሱመ ዋቀዮ ጎፍታን፥
ቀጇሉማኒፍ ገለትን
አፉን ሰበ ለፈራ ሁንዱማ ኬሳ
አከ ደገአሙ እንጎደ።

ቦቆና 62

ጥዮን መቃ ሃራ አርገቹሺ

1ቀጇሉማንሼ አከ ቢፍቱ ገነማ
ሀመ እል በኡት፥
ፈይንሼስ አከ ጉጨ ቦበኡት
ሀመ እብሱት፥
አን ዋኤ ጥዮኒፍ
ጨሉመ ህንጇዱ፥
ዋኤ ዩሩሳሌሚፍ ህንቦቆዱ*።

2 ሰብን ለፈራ ቀጄሉማኬ፥
ሞቶትን ሁንድኑስ
ኡልፍነኬ እንአርጉ፤
መቃ ሃራ እሰ ዋቀዮ ኦፈሳቲ
ሲፍ ኬኔን እንዋመምተ*፤
3 አት አከ ጎንፎ ሚደግናፍ
አከ መረተ ሞቲን
መታት መረቱት
ሀርከ ዋቀዮ ጎፍታኬቲ
ኬሰት እንኤገምተ፤
4 አት ሰአቾ፥
«እሼ ገድ ዲፈምቴ»
ህንጄደምቱ፥
አት፥ «እሼ አን ጃለዱ»
ብይኬስ፥
«እሼ አባ መና ቀብዱ»
እንጄደምት፤
ዋቀዮ ስጃለተአ፥
ብይኬስ አባ መና እንአርገት*።
5 አኩመ ደርገኔስ ዱርበ ፉዱ፥
አከሱመ እልማንኬ ስፉደተኒ
ቀቤኘሳኒ ስእንጎደቱ፤
አኩመ ድርስ ምስሮ
ምስሮሳት ገመዱ፥
አከሱመ ዋቀዮኬስ
ስት እንገመደ።

*1. ፉር 137፡5-6 *2. 65፡15፤ 60፡14፤
ሙል 2፡17 *4. 54፡6፤ 60፡15፤
ሆሴ 2፡21-22

6 ያ ዬሩሳሌም፥
አን ኬሎተ መንደረኬረ
ኤግዶተ ካኤረ፥
እሳን ሀልከኒፍ ጉያ
ጨሉመ ህንጄደን፤
እስን ወር ዋኤ ዬሩሳሌም
ዋቀዮ ዱረት ድኤስተን
ህንቦቆትና*!
7 ሀመ ዋቀዮ ዬሩሳሌምን
ዴብሴ ጀቤሴ ዳቡት፥
ሀመ እን አከ እሼን
ብየ ለፉረት ጀጀምቱ ጎዱት፥
ቦቆና እሳፍ ህንኬንና!
8 ዋቀዮ እሬሳ ምርጋ
እሰ ጭማ አል ካሴ፥
«ስአቾ ዲንኬ ምዳንኬ
አከ ኛቱ ህንጎዱ፥
ዳዲ ወይኒኬ እሰ አት
አት ደደብዴ ሆጄቴስ
ኦርም አከ ዱጉ ህንጎዱ*፤
9 እስን ወር
ምዳንቾ ሰሳብደኒ ገልቾተን ገሩ
ምዳንቾ ኛተኒ
ዋቀዮን እንገለቴፈቱ፤
ወር እጀ ወይኒ ፉናንተኒ
መነት ገልቾተንስ
ኦብዲ መነ ቁልቁሉማኮ ኬሰት
ዳዲ ወይኒ እንዱግዱ»
ጄዴ ከከቴረ*።

*6. 52፡8፤ 49፡16 *8. 65፡21-22
*9. ኬሰ 12፡17-18

10 ኬላ መንደራ ኬሰ በአ፥
ገድ በአቲ ሰባፍ ከራ ቆጲሳ!
ከአ፥ ከአቲ ከራ ጉዳ ቶልቻ፥
ደጋ ከራ ኬሳ ፉፉዳ፥
ሰበ ለፈራቲፍ ፋጂ አል ፉዳ*!
11 ዋቀዮ ኩኖ፥ እንተለ ጥዮኒን፥
«እላ! ፈይሳንኬ እንዱፈ፥
ገቲን እን ነማፍ ኬኑ
እሰ ሀርከ ጅረ፥
ሚንዳሳስ ኦፍ ዱራ ቀበ» ጄዴ፥
ሀመ አንዳረ ለፉት እንለብሴ*።
12 ዮሙስ ሰብንሳ፥ «ሰበ ቁልቁላአ፥
እሰ ዋቀዮ ፉሬ» እንጄደመ፤
ያ ዬሩሳሌም አትሞ፥
«መንደረ እሼ በርባደምቴ፥
እሼ ህንገተምኔ»
ጄደምቴ እንዋመምተ።

*10. 40፡3-4፤ 57፡14 *11. 40፡9-10፤
ዘካ 9፡9

ቦቆና 63

ጉያን ዋቀዮ እት እጃ ባሱ
አከ ዱፉ ህሙሳ

1 እን ኡፈተ ዲገ ጨጳሜ ኡፈቴ
ብየ ኤዶም ኬሳ
መንደረ ቦዝራቲ
አስ በኡ ኩን ኤኙ?
እን ኡፈተ ሚደጋ ኡፈቴ
አስ ዱፉ ጅሩ፥
እን ሁምነሳ እሰ ጉዳዳን
አስ በአ ጅሩ ኩንስ ኤኙ?
«አነ፥ እን ቀጄሉማዳን ዱበቱ፥
አነ፥ እን ፈይሱዳፍ
አንጎ ቀቡ*!»

2 ወያንኬ ማሊፍ ዲመቴሬ፥
ኡፈትኬ ማሊፍ
ኡፈተ ነመ ወይኒ ጩንፉ
ፈካቴሬ*?

*1. 34:6 *2. ሙል 19:13

3 ጎፍትችሞ፥ «አን ኮጳኮ
ወይኒ ጩንፌረ፥
ሰበ ኬሳስ ነምን ቶኮሌ
አና ወጅን ህንቱሬ፤
አን ዴከሜ እሳንረ ነንኤጂዴ፥
አሬስ እሳን ነንድዲቴ፤
ዲግንሳኒ ኡፈተኮት እንፈፈጨኤ፥
ኡፈተኮ ሁንዱማስ እንጡሬሴ*።
4 ጉያን እት እጃ ባሱ ሙርቶ ጎዴረ፥
በር አን እት እሳን ፉሩስ
ድአቴረ*።
5 አን አሲፍ አች እላሌ፥
ነመ ነገርጋሩ ቶኮሌ
ዮሙን ደቤ ነንድንቅሲፈዴ፤
ገሩ አሬ ሀርከ ዴከምሰኮ
ዮሙን አል ፉደዴ፥
ሞእቸ ነንአርገዴ፤
6 አን ዴከምሰኮቲን ሰበረ ነንኤጂዴ፥
አሪኮቲንስ እሳን ነንመቼሴ፥
ዲገሳኒስ ለፈት ነንደንገላሴ»
እንጂደ።

*3. ዮኤ 3:13፤ ሙል 14:20 *4. 34:8፤
61:2

ገለታፍ ከደተ ሰበ ዋቀዮ

7 አን አራረ ዋቀዮ ጎዴ ነንህመ፥
ጎቻሳ እሰ ገለቴፈማስ ነንኦዴሰ፤
ወንተ ዋቀዮ ኑፍ ጎዴ ሁንዱማፍ፥
ጋሩማሳ እሰ ጉዳ
እሰ እን ሰበ እስራኤል
አርግሲሴፍ፥
ወንተ እን አከ ኦአሳፍ
አከ አርጁማሳት
እሳኒፍ ጎዴፍስ፥
እሰ ነንገለቴፈደ*።
8 እን እሳኒን፥
«እሳን ዱጉማን ሰበኮት፥
እልማን አነ ህንሶብኔደ»
ጂዴ ቱሬ፤
ከናፍ እን ፈይሳ እሳኒፍ ተኤ፤
9 ዩሮ እሳን ድጳተን ሁንዱማት
እንስ እንድጳቴ፥
ኤርገማንሳ እን እሰ ብረ ጅሩ
እሳን እንኦልቼ፤
ዋቀዮ ኦፈሳቲ ጃለለሳቲፍ ኦአሳቲን
እሳን እንፉሬ፤
እን ዱሪ ዱሪቲ ጀልቀቤ
ዩሮ ሁንዳ ኦል ፉዴ
እሳን እንባቴ*፤
10 እሳን ገሩ ድደኒ
ሀፉረሳ እሰ ቁልቁሉ
እንገድሲሰን፤
ከናፍ እንሞ ገረገሌ
ዲነ እሳንት ተኤ እሳን እንሎሌ*።

*7. ፋር 77:11-12 *9. በኡ 3:2፤
14:19 *10. ፋር 78:40፤ 106:43

11 እሳን በረ ደርቤ፥
በረ ሙሴ ገርብቾሳ
ዮሙ ያደተን፥
«እን ጌጌስቶታ ወጅን
ሰብንሳ ገላነ ኬሰ
አከ ጬአን ጎዴ፥
እን ሀፉረሳ እሰ ቁልቁሉ
እሳን ኬሰ ካኤ ሜሬ*?
12 እን እሬሳ እሰ ኡልፍነ-ቀቤሳን
ሙሴ ገርጋሬ፥
እን ኡልፍን መቃሳ
በረበራን አከ ቤከሙ ጎቼዳፍ
ገላነ ገርገር እሳኒፍ ህሬ ኤኙ*?
13 እን አከ ፈርደ ጉፈትና መሌ
ለፈ ኦና ኬሰ አዴሙት፥
ገላነ ገድ ፈጎ ኬሰ
አከ እሳን ጬአን ጎዴ ኤኙ?
14 አከ ሳወን ደቻት
ገድ ቡአኒ ቦቆተኒ፥
አከሱመ ሀፉር ዋቀዮ
ቦቆና እሳኒፍ አከ ኬኑ
ከን ጎዴ ኤኙ?» እንጂደን፤
ኡልፍን መቃኬ አከ ቤከሙፍ
አት ሰበኬ አከስት ጌጌሳ ቱርቴ።

*11. በኡ 2:1-10፤ ለኮ 11:17
*12. በኡ 14:29

15 ያ ዋቀዮ፥ ዋቀራ ገድ እላል፥
እዶኬ እሰ ቁልቁላአፍ
ኡልፍነ-ቀቤስ ኬሳስ
ኑ ምልአዱ!
ህናፉንኬፍ አንጎንኬ ሜሬ፥
ገረላፉማኬፍ ኦአኬ ኑዶወቴሞ*?

16 ያ ዋቀዮ፥ አት አባኬኘ፤
አብራሃም ኑህንቤኩ ዮ ተኤዩ፥
ያቆብስ ኑህንያደቱ ዮ ተኤዩ፥
አት ገሩ አባኬኘ፥ ፉሪኬኘ፥
መቃንኬስ ከን በረበራት* ፤
17 ያ ዋቀዮ! ማሊፍ ከራኬራ
ኑካችፍታ?
ኑእ አከ ስህንሶዳትኔትስ
ማሊፍ ገራኬኘ ጀቤስታ?
ገርቦተኬቲፍ ጎሰ
ወረ ዱንፋኬ ተአኒፍ
ጂጺ ዴብእ*!
18 ሰብንኬ እን ቁልቁሉን
ዬሮ ገባባ ዱዋዳፍ
እዶኬ እሰ ቁልቁሉ
ዳለ ጎደቴ ቱሬ፤
አመ ገሩ ዲኖትንኬ እዶኬ
እሰ ቁልቁሉ
ሚላን እንድዲተን* ፤
19 ኑእ አከ ወረ
አት ተካ ሞቲሳኒ
ታቴ ህንቤክኔ እንታኔ፥
ወረ ዱር መቃኬቲን
ዋመመኒ ህንቤክኔስ
እንፈካትኔ።

*15. 57፡15፤ ኬሰ 26፡15
*16. ኬሰ 32፡6 *17. 6፡9-10፤ 57፡17
*18. ፋር 79፡1

ቦቆና 64
ሰብች ዋቀዮን አራረ ከደቹሳ

1 ቱሎትን ስሶዳተኒ አከ ራፈመንት፥
ማሎ በንቲወን ዋቃ ተርሳፍቴ
ኡቱ ገድ ቡቴ!
2 አኩመ ነምን ህንጠጢዳን
እብደ ቀብሲሴ፥
እብደ ሆአዳን ብሻን ደንፍሱት፥
አከሱመ ሰብን ለፈራ
ስዱረት አከ ሮምአኒፍ፥
ገድ ቡኢ ዲኖተኬት
መቃኬ ቤክስስ!
3 አት ዮሙ ገድ ቡቴ፥
ቱሎትንስ ስሶዳተኒ
ስዱረት እንራፈመን፤
ወንተ ኑእ ህንያድን፥
እሰ ነመ ሶዳችሱ ሰነ እንሆጂቴ* ፤
4 ከን አከኬ
ወረ እሰ አብደተኒፍ ዋ ራወቱ
ዋቀዮ ከን ብራ ቶኮሌ ህንጅሩ፤
ዱሪ ዱሪቲ ጀልቀቤ ደገአሜ፥
አርገሜስ ህንቤኩ*።
5 አት ገረ ነመ
እሰ ሆጂ ቀጂላ
ሆጂቹት ገመዱፍ፥
ገረ ነመ እሰ ከራኬ
ያደቱ እንዱፍተ፤
ኩኖ! ኑእ ዋን ጩቡ ሆጂትኔፍ
አት ኑት እንዴከምቴ፤
ኑእ ጩቡ ኬሰ በረ ዴራ ዮ ቱሬዩ
አመሞ እንፈይነ፤
6 ኑእ ሁንዱምትኬኘ ገሩ
አከ ወንተ ጡራአ ታኔ፥
ቀጂሉማንኬኘ ሁንድኑስ
አከ ሞፋ ጡራኡማ እንተኤ፤
ኑእ ሁንዱምትኬኘ
አከ ባላ እንጮለግኔ፥
የከኬኘስ አከ ቅሌንሳ
ኑፉደቴ እንአዴሜ።
7 ነምን መቃኬ ዋመቱ
ቶኮሌ ህንጅሩ፥
ነምን አፊሳቲን ከኤ
ገረኬት ዴብኡ ያሉስ ህንጅሩ፤
አት ፉለኬ ኑራ እንዴብፍቴ፥
የከኬኘትስ ደበርስቴ
ኑእንኬንቴ።

*1-3. ፋር 18፡6-15 *4. 1ቆሮ 2፡9

8 ያ ዋቀዮ! አት አባኬኘ፤
ኑእ ገሩ ሱጺደ፤
አትሞ አከ ነመ ሱጺ ደኡት
ሀርከኬቲን ኑቶልችቴ፤
ኑእ ሁንዱምትኬኘ
ሆጂ ሀርከኬቲት*።
9 ያ ዋቀዮ፥ ማሎ ኑእ ሰበኬ
ተኡኬኘ ያደዱ!
ገረኬኘ እላል መሌ፥
ባይእፍቴ ኑት ህንአርን፤
በረበራንስ የከኬኘ
ኑት ህንያደትን!
10 መንደሮትንኬ ወር ቁልቁላኦን
ዱዋ እንተአን፥
ጥዮን ለፈ ኦና እንታቴ፥
ዬሩሳሌም እንዲገምቴ*።
11 መን ቁልቁሉማኬኘ
እን ኡልፍነ-ቀቤስ፥

እን አቦትንኬኘ ኬሰት
ስገለቴፈቻ ቱረን
እብዳን እንጉበሜ፥
ወንት ኑገመድቺሱ
ሁንድኑስ እንዲገሜ* ።
12 ያ ዋቀዮ! ወንት አከሲ ኩን
ዮሙ ኑረ ገኡ
ጨሉመ ጀቴ ዲፍታ?
ጨሉመ ጀቴስ አደበ
ጉዳዳን ኑድጽፍታ?
*8. 63፡16፤ 45፡9፤ ፋሩ 4፡2፤
ሮማ 9፡21 *10. ፋር 74፡3-7 *11. 63፡15

ቦቆና 65

ፍርዲን አደባፍ ፍርዲን ፈይና አከ ዱፉ ህሙሳ

1 ዋቀዮ፥ «አን ወረ
አነ ህንእያፈትንት
ነንሙልአዴ፥
ወረ አነ ህንበርባድንትስ
ነንእርገሜ፤
ሰበ መቃኮ ህንዋመትኒን፥
‹አን አሰን ጅረ፥
አን አሰን ጅረ› ነንጄዴ* ።
2 አን ጉያ ሁንዱማ
ሀርከኮ ገረ ሰበ ድዴ ከኤት፥
ገረ እሰ ከራ ህንታኔረ አዴሙት፥
ገረ እሰ አኬከ አፈሳቲረ
ቡኤትስ
ነንበልእሴ* ።
3 ሰብን ኩን ወንተ ዩሮ ሁንዱማ
ፉለኮ ዱረት ሆጄተኒን
አነ እንእርሱ፤
እዶ ዳባ ኬሰት
አርሳ ቀልማ እንድኤሱ፥
ጡጺረትስ እጣነ እንአርሱ* ።
4 እሳን አዋለ ግዱ እንታኡ፥
ሀልከንስ እዶ ዶከታ
ኬሰ እንቡሉ፤
ፎን ቦዬ እንኞቱ፥
ብሻን ፎን እሰ ቀልመ
ዋቀዮ ቶልፈማፍ ድአቱስ
ጡዌሳኒ ኬሰ ጅረ* ።
5 እሳን ነመ ዮሙ አርገን፥
ኑእ ቁላአ ዋን ታኔፍ፥
‹አቹመ እጃጅ መሌ፥
ኑት ህንድአትን!›
እንጄዱ፤
ወር አከሲ
አከ አረ እብደ
ዩሮ ሁንዱማ ቦበኡ፥
ዴከምስኮ አከ ቦበኡ እንጎዱ ።
*1. ሮማ 10፡20 *2. ሮማ 10፡21
*3. 1፡29 *4. 66፡17፤ ሌዎ 11፡7፤
19፡31

6 «ኩኖ! ገቲን የከሳኒ
ጫፈሜ ነዱረ ጅረ፥
አን ዋቀዮ ጉቱማት ሀመ ሆጂሳኒ
እሳኒፍ ነንኬነ መሌ፥
ጨሉመ ህንጄዱ፤
ኤዩ! አከ ሆጂሳኒት
መታሳኒት ነንዴብሰ ።
7 እሳን ቱሎተረት
እጣነ ዋን አርሰኒፍ፥
ጋሮተረትስ ዋን ነአረብሰኒፍ፥
ገቲ የከሳኒፍ ገቲ የከ አቦተሳኒ፥
ገቲ ሆጂሳኒ እሰ ዱረስ
መቱመሳኒት ነንዴብሰ» ጄደ ።

8 ዋቀዮ አመስ ዱበቴ፥
«አኩመ ነሞትን እጀ ወይኒ
ደሜ ሙከ ወይኒት ጅሩ
ሰበቢ እን ደመ
አፍ ኬሳ ቀቡፍ ህንገትኔ፥
አንስ ገርብቸኮቲፍ ጄዴ
አከሱመ ነንጎደ መሌ፥
ሁንዱመሳኒ ህንበሌሱ* ።
9 ሰኘ ያቆብ ጎሰ ይሁዳ ኬሳ
ነመ ቶኮ ነንካሰ፥
እንስ ቱሎተኮ እንዳለ፤
ወር አን ፎአዴ እዶ ከነ እንፉደቱ፥
ገርቦትንኮስ አቾ ኬሰ
እንጅራቱ* ።
10 ሰበኮ ወረ ነበርባደተኒፍ
ሻሮን እዶ ሆሎተ እት ያፈተን፥
ደቻን አኮርሰ
እዶ ሳወን ዴድችፈተን
እንተአ* ።
11 እስን ወረ አነ ዋቀዮን ዲፍተኒ፥
ቱሉኮ እሰ ቁልቁላአ
እራንፈተኒ፥
‹ጋድ› ዋቀዮሊ ምልኪፍ፥
‹ማኒ› ዋቀይቲ አቴቴፍ
ማዲ ቆጼስተኒ፥
ድባዩፍስ ዳዲ ወይኒ
ቆዳት እንጉተኒፍ ።

12 ከናፍ አን ብላት ደበርሴ
እስን ነንኬነ፥
እስን ሁንዱምትኬሰን
ኩኩፍተኒ እንገረአምቱ፤
እስን ወንተ አነ ዱረት
ሀማ ተኤ ሆጄተን፥
ወንተ አነ ህንገመድቿፍኔስ
ጎተን መሌ፥
ዮሙን እስን ዋሜ
ነጀላ ህንአዋትኔ፥
ዮሙን ዱበዴስ እስን
አናፍ ህንደጊኘ» ጇዴ*።

*8. ኡመ 18፡26-32 *9. ኤር 3፡18
*10. 33፡9፤ ኢያ 7፡26 *12. 66፡4፤
ኤር 7፡13

13 ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍታን፥
«ኩኖ! ገርቦትንኮ እንኞቱ፥
እስን ገሩ እንቤሎፍቱ፤
ኩኖ! ገርቦትንኮ እንዱጉ፥
እስን ገሩ እንዴቦቱ፤
ኩኖ! ገርቦትንኮ እንገመዱ፥
እስን ገሩ እንዩላስፈምቱ።
14 ኩኖ! ገርቦትንኮ
ገራሳኒት ገመደኒ እንፋርፈቱ፥
እስን ገሩ ገራንኬሰን ዋን ገዱፍ፥
ሀፋርኬሰንስ ዋን ጨቤፍ
እንወዋቱ።
15 ወር አን ፎአዴ
መቃኬሰን እቲን
ወል አባሩፍ እንጎደቱ፤
ከናፍስ አን ዋቀዮ ጎፍታን
እስን ነንፍጠ፥
ገርቦተኮስ መቃ ሃራዳን
ነንዋመ*።
16 ድጽን እን ዱሪ እራንፈተሜ፥
እጆኮ ዱራ ዋን ዶከቴፍ፥
ነምን ብይቸ ኬሰት አፍ ኤብሱ፥
አነ ዋቀዮ እሰ ዱገ-ቀቤሳን
አፍ ሀኤብሱ!
ነምን ብይቸ ኬሰት ከከቱ፥
አነ ዋቀዮ እሰ ዱገ-ቀቤሳን
ሀከከቱ!» ጇዴ*።

*15. 62፡2፤ ኤር 24፡9፤ ሙል 2፡17
*16. 19፡18፤ ኤር 4፡2፤ አሞ 8፡14

ዋቀዮ፥ ወንተ ሃራ አከ ኡሙ ዱበቿሳ

17 ዋቀዮ፥ «ኩኖ!
አን በንቲወን ዋቃ ሃራፍ
ለፈ ሃራ ነንኡመ፤
ወንት ዱር ተኤ ህንያደተሙ፥
እን ደርቤስ ያደ ነማ ኬሰ
ህንዱፉ*።
18 ኩኖ! አን ዩሩሳሌምን
መንደረ ነመ ገመድቿፍቱ፥
ሰበሿስ ወረ ገመደን
ዋነን ጎዱፍ፥
እስን ወንተ አን ኡሙት
በረበራን ገመዳ፥ እልልቻስ!
19 ዮሙስ አን መንደረ ዩሩሳሌምት
ሰበኮትስ ነንገመደ፤
ሰገሌን ቦእቻፍ ሰገሌን እያ
ስአች እሼ ኬሰት ህንደገአሙ*።

*17. 43፡18-19፤ 66፡22፤ 2ጴጥ 3፡13፤
ሙል 21፡11 *18-19. 35፡10፤ 25፡8፤
ሙል 21፡4

20 «አች ኬሰት ሙጬማት
ዱኡን ህንጅሩ፤
ነምን ዱሎሜ ኡቱ
በረ ህንቁፍን ዱኡ
አች ኬሰት ህንአርገሙ፤
ነምን ወጋ ድበ ጅራቴ ዱኡዩ
አከ ዋን ደርገጉማት
ዱኤት እንእላለመ፤
ነምን ወጋ ድበ
ኡቱ ህንገእን ዱኡሞ
አከ ነመ አባረሜት እንእላለመ*።
21 እሳን መነ እጃረተኒ
ኬሰ እንጅራቱ፥
ሙከ ወይኒስ ዳበተኒ
እጀሳ እንኛቱ*።
22 ስአች መነ እሳን እጃረተንት
ነምን ከን ብራ ህንገሉ፥
ሙከ ወይኒ እሳን ዳበተንስ
እጀሳ ነምን ከን ብራ ህንኛቱ፤
ሰብንኮ አከ ሙከ ጋትራ
በረ ዴራ እንጅራቱ፥
ወር አን ፎአዴስ
እሰ ሀርከሳኒቲን
እት ደደበኒ ሆጄተን እንኛቱ*።
23 እሳን ስአች አከሱማን
ደደበኒ ህንሆጄተን፥
እጀሌንሳኒስ ድንገተ
ዱኡፍ ህንደለተን፤
እሳን እጀሌሳኒ ወጅን
ሰኘ ወረ ዋቀዮ ኤብሴ

ተአኒ እንጅራቱ።
24 ዮሙስ ኡቱ እሳን
አነ ሀንከደትን ነንዴብሳፍ፤
ኡቱመ እሳን
አንት ሀመተኒ ሀንፍጥንስ
ነንደገአፍ* ።
25 ዮሙስ ዬዬፍ እልሞን ሆላ
ወሊ ወጅን እንሶረቱ፥
ሌንጭስ አከ ሰንጋ
ጭዲ እንኛተ፤
በፍን ገሩ አዋሩመሼ እንኛት፤
እሳን ኩን ሁንድኑ
ቱሎተኮ ወረ ቁልቁላአ
ሁንዱማረት
ዋን ሀማ ሀንጎደን፥
ስአችስ ዋን ቶኮሌ ሀንበሌሰን»
ጂዴ ዱበቴረ* ።
*20. ዘካ 8:4-5 *21. 62:8
*22. ኬሰ 28:30፤ ፋር 128:2
*24. 30:19፤ 58:9 *25. 11:6-9፤
ኡመ 3:14

ቦቆና 66

ዋኤ ፍርዲፍ ዋኤ አብዲ ሀሙሳ

1 ዋቀዮ፥ «በንቲን ዋቃ ቴሶኮት፥
ለፍትስ ኤጂተ ሚለኮቲት፥
ኤሰት መነ አናፍ እጃርቱ?
እዶን በቆናኮቲስ ኤሳ*?
2 ከነ ሁንዱማ ሀርከኮቱ ሆጂቴ፥
ወንት ኩን ሁንድኑስ
አከሱመ እንተአን፤
አን ገረ እሰ ገድ ዴብአፍ
እሰ ሀፉረ ጨባ፥
ገረ እሰ ዮሙን እት ዱበዱ
ሆለቱ ነንእላለ* ።
*1. 1ሞቶ 8:27፤ ሃጌ 1:3-8፤
ፋሩ 2:1፤ ማቴ 5:34-35፤
ሆኤ 7:49-50፤ 17:24 *2. 57:15

3 «ነምን ኮርመ ቀሌ
አርሳ አናፍ ድኤሱ፥
አከ ዋን ነመ አጂሴት፤
ነምን ሆላ ቀሌ
አርሳ አናፍ ድኤሱ፥
አከ ዋን ሰጎ ሰሬ ኩቴት፤
ነምን ኬና ምዳኒ
አርሳ አናፍ ድኤሱ፥
አከ ነመ ዲገ በዬ
አናፍ ድኤሱት፤
ነምን አርሳ እጣና ድኤሱ፥
አከ ነመ ዋቀዮሊ
ቶልፈማ ዋቄሱት፤
ወር አከስ ጎደን ከራ አፊሳኒ
እንፎአቱ፥
ሆጂ አፊሳኒ እሰ ጪጋስሳት
እንገመዱ* ።
4 ዮሙን እሳን ዋሜ
እሳን አነ ጀላ ዋን ሀንአዋትኒፍ፥
ዮሙን እሳንት ዱበዴስ
እሳን ዋን አናፍ ሀንደገእኒፍ፥
አን እሳን አደቡ ነንበርባደ፥
ናሱስ እሳንት ነንፍደ፤
እሳን አነ ዱረት ሀማ እንሆጂተን፥
ወንተ አን ጅቡስ
እንፎአተን» ጂዴ* ።
*3. 1ሳሙ 15:22-23፤ ኢሳ 65:4
*4. 65:12

5 እስን ወር ሰገሌሳ ደጌሰኒ ሆለተን፥
ዱቢ ዋቀዮ ደገአ!
ዋቀዮ፥
«አቦሉትንኬሰን ወር
መቃኮቲፍ ጂደኒ
እስን ጅበኒ፥ ቶኩማሳኒ
ኬሳ እስን ባሰን፥
ወር፥ ‹ሜ ዋቀዮ ሀገለቴፈሙ!
ኑስ ገመቹኬሰን እንአርግነ›
ጂደኒ እስንት ገእሰን
እንዬላስፈሙ* ።
6 ወጨ እሰ መንደረ ኬሳ፥
ሰገሌ እሰ መነ ቁልቁሉማ
ኬሳስ ደጌፈዳ!
ኩንስ ሰገሌ፥ ዋቀዮ
እሰ ዲኖተሳቲፍ
ገቲሳኒ ኬኑፊት ጅሩት።
*5. ሉቃ 6:22

7 «ዱበርቲን ኡቱ ሀንጭኒንስፈትን፥
ኡቱ ዱኩቢን እት ሀንደገአምንስ
እልመ እንዴሲ?
8 ነምን ወንተ አከሲ ደገኤ ቤኩ፥
ወንተ አከሲ አርጌ ቤኩስ ጅራ?
ለፍት፥ ሚጡ ጉያ ቶኮቲን፥
ሰበ ቶኮ ስአ ቶኮት
አፍ ኬሳ እንባፍቲሬ?
ጥዮን ገሩ አኩመ ሚጠቴን
እልማን እንዴሴ* ።
9 ወንተ አን ደለቹ ብራን ገኤ

አከ እን ህንደለትኔ ነንጎዳሬ?
አከ እን ደለቱ ከነን ጎዱስ
ገደሜሰ ነንጬፋሬ?»
ጇደ ዋቀዮኬሰን* ።
10 ዬሩሳሌሚ ወጅን ገመዳ፣
እሼዳፍስ እልልቻ!
ወር እሼ ጃለተን ሁንድኑ፣
ወር እሼዳፍ
ቦአ ቱርተን ሁንድኑስ
ጉድሳቲ እሼዳ ወጅን ገመዳ* !
11 እስን ሀርመሼ እሰ ነመ ጀጀቤሱ
ሆተኒ እንቁፍቱ፣
ጉቱማ ኡልፍነሼራስ
ወራበተኒ እት እንገመዱ ።

*7-8. 49፡20-21፤ 60፡22 *9. 37፡3
*10. ፋር 122፡6

12 ዋቀዮ፣ «ኩኖ! አን ነጋ
አከ ያአ ብሻኒ እሼ ኬሰ ነንያሰ፣
በዳዱማ ሰበ ለፈራስ
አከ ቡርቃ ብሻኒ
እሼ ኬሰ ነንሎላሰ፤
እስን አከ አነኒት እሰ እንዱግዱ፣
አከ ሙጫት ካሱሼረት
እንባተምቱ፣
ጉዴደሼረትስ እንኡሩርፈምቱ* ።
13 ሃት ሙጫሼ አኩመ ኡሩርስቱ፣
አንስ አከሱመ እስን ነንኡሩርሰ፤
ዬሩሳሌም ኬሰት
ጀጀብነ እንአርገቱ* ።
14 እስን ከነ ዮሙ አርግተን እንገመዱ፣
አከ መርጋስ እንለልፍቱ፤
እሬን አነ ዋቀዮ፣
ገርቦተኮ ብረት እንቤከመ፤
ዲኖትንኮ ገሩ ዴከምሰኮ
እንአርጉ» ጇደ ።

*12. 49፡22፤ 60፡4 *13. 49፡15፤
ፋር 131፡2

15 ኩኖ! ዋቀዮ እብዳን እንዱፈ፣
ኮንኮላታንሳስ አከ ቡቤት፤
እን አሪ ዴከምሳቲን፣
ቦባ እብዳቲንስ እንእፈተ* ።
16 ዋቀዮ እብዳፍ ብላሳቲን
ነመ ሁንዱማት እንፈረደ፣
ነሞተ ባይኤስ እንፍጠ* ።

*15. ፋር 50፡3፤ ሙል 19፡11-15
*16. ኤር 25፡30-31፤ ሙል 19፡15

17 ዋቀዮ፣ «ወር እዶ ዳባት ዋቀይቲ
ቶልፈምቱ እሼ አች ኬሰ ጅርቱፍ ሆጄቹ
ዳፍ አፍ ቆጺሰኒፍ አፍ ቁሌሰን ሁንድኑ፣
ወር ፎን ቦዬ ኛተን፣ ወር ፎን ሀንቱታ
ኛተን፣ ወር ወንተ ጪጋሰሳ ኛተን ሁንድ
ኑስ ወሊ ወጅን እንዱሙ* ። 18 አን ሆጂሳ
ኒፍ ያደሳኒ ቤከ፤ ከናፍስ ዱፌ ሰበ አፋን
ገራገራ ዱበተን ሁንዱማ ወልት ነንቀበ፤
እሳንስ ዱፈኒ ኡልፍነኮ እንአርጉ ። 19 አን
እሳን ግዱ ምልከተ ነንዳበ፤ ወረ እሳን
ኬሳ በቀተኒ አለንስ ገረ ሰበ ተርሺሽ፣ ገረ
ሰበ ፉጥ፣ ገረ ሰበ ሉድ፣ ገረ ሰበ
ሜሼክ፣ ገረ ሰበ ቱባሊፍ ያዋንት፣ ገረ
ሰበ ብየ ገላነ ግዱ ጅረን ወረ ፈጎት፣ ገረ
ወረ መቃኮ ህንደገእን፣ ኡልፍነኮስ ህንአ
ርግን ጅረኒት ነንኤርገ፤ እሳን ሰበ ለፈራ
ግዱት ኡልፍነኮ እንህሙ ። 20 እሳን አከ
ነመ አናፍ አርሳ ድኤሱት ሰበ ለፈራ ሁን
ዱማ ኬሳ አቦሎተኬሰን ፈርዳን፣ ኮንኮላ
ታዳን፣ ኮንኮላታ ምአ ባቱን፣ ጋንጎዳን፣
ጋላንስ ገረ ቱሉኮ እሰ ቁልቁላአት ገረ ዬሩ
ሳሌምት እንፍዱ፤ አኩመ እጆሌን እስራ
ኤል ኬና ምዳኒ ቆዳ ቁልቁላአት መነ
ቁልቁሉማኮት ድኤሰን፣ እሳንስ አከሱመ
አቦሎተኬሰን እንድኤሱ* ። 21 አንሞ እሳን
ኬሳ ገርቶኮ ሉቦታፍ ሌዎተ አከ ተአኒፍ
ነንፎአደ ።

*17. 1፡29፤ 65፡3-4፤ ሌዎ 11፡1-23
*20. 6፡3-7

22 «አኩመ በንቲወን ዋቃ ሃራኒፍ
ለፍት ሃራን ወር አን ኡሙ አነ ዱረ ጅራ
ተን፣ አከሱመ ሰኚንኬሰኒፍ መቃንኬሰን
ፉለኮ ዱረ እንጅራተ* ። 23 አያነ ባቲ ጅአ
ሁንዱማት፣ ሰንበተ ሁንዱማትስ ነመ ከን
ተኤ ሁንድኑ አነ ዱረት ሰገዱዳፍ
እንዱፈ* ። 24 ከነ ቦዴስ ገድ በአኒ ሬፈ ወረ
ነየከኒ እንአርጉ፤ ራሞን እሳን ኛቱ ህን
ዱኡ፣ እብድ እሳን ጉቡስ ህንዳሙ፤
እሳን ነመ ከን ተኤ ሁንዱማ ዱረት ጅብ
ሲሶ እንተኡ» ጇዴ፤ ዋቀዮ ከነ ዱበ
ቴረ* ።

*22. 65፡17 *23. ዘካ 14፡16 *24. ዳን 12፡2፤
ማር 9፡48

መጫፈ ኤርምያስ ራጅቻ

ቦቆና 1

እቲን ልጠ

1ዱቢን ኤርምያስ እልም ሂልቂያ ዱቡቴ
ከነ ኬሰት ጫፈሜ ጅረ፤ አባንሳ ሉቦተ ወረ
ኩታ ብየ ቤንያሚን ኬሳ መንደረ አናቶት
ኬሰ ጅረን ኬሳ ቶኮ ቱሬ*፤ 2ዮስያስ እልም
አሞን ሞቲ ይሁዳ ተኤ፥ ወጋ ኩደ ሰደፉሳት
ዱቢን ዋቀዮ ገረ ኤርምያስ እንዱፌ*። 3በረ
ሞቱማ ዩሆያቂም እልመ ዮስያስ ሞቲ ይሁ
ዳት፥ ሀመ ወጋ ኩደ ቶኮፉ ሞቱማ ዜዴቂያ
እልመ ዮስያስት፥ ወግቾቲስ ሀመ ጅአ ሸኑፉ
እሰ ሰብን ዩሩሳሌም እት ቦጅአሜት እሰት
እንዱበቴ*።

*1. 11፡21፤ ኢ.ያ 21፡18
*2. 2ሞቶ 22፡1—23፡30
*3. 2ሞቶ 23፡36—24፡6፤ 24፡17—25፡7፤
25፡8-21

ዋመሙ ኤርምያስ

4ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
5«ገራ ሃደኬ ኬሰት
ኡቱን ስንቶልችነን ስፎአዴ†1፤
ኡቱ አት ህንደለትን
አዳን ስባሴን፥
ሰባፍ ራጂ አከ ታቱፍ
ስካሴ» ጇዴ*።

*5. ኢ.ሳ 49፡1፤ ገላ 1፡15

6 አንሞ ዮሙስ፥ «ማሎ ያ ዋቀዮ
ጎፍታ፥ ኩኖ፥ አን ሙጫ ዋነን ተኤፍ
አተምት አከ ዱበተን ህንቤኩ» ነንጇዴ*።
7ዋቀዮ አመስ አነት ዱበቴ፥ «ገረ አን
እት ስኤርጉ ሁንዱማ ደቂ፥ ወንተ አን ስአ
በሙ ሁንዱማስ ጎድ መሌ፥ ‹አን ሙጫደ›
ህንጇድን*! 8አን ስአልቹዳፍ ሲወጅነን
ጅረኦ አት እሳን ዱረት ህንሶዳትን!» ጇዴ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ*።

*6. በኡ 4፡10፤ ኢ.ሳ 6፡5-7፤ አቦ 6፡15
*7. በኡ 4፡12 *8. 15፡20፤ 30፡11፤ 42፡11፤
በኡ 3፡12

9 ኤርገሲ ዋቀዮ ሂጠቴ ሀርከሳ አፉን
ኮት ቡሴ፥ «ኩኖ፥ አን ዱቢኮ አፉንኬ
ኬሰ ነንካአ*፤ 10እላ፥ አከ አት ቡቅፍ
ቱፍ፥ አከ ዲግዱፍ፥ አከ በሌስቱፍ፥ አከ
ገረገልችቱፍ አከ እጃርቱፍ፥ አከ ዳብዱ
ፍስ አን ሀርአ ሰበረት፥ ሞቱሞተረትስ
አቦ ሲፍ ኬኔረ» ናንጇዴ*።

*9. ኢ.ሳ 6፡7፤ ህስ 2፡8—3፡3፤ ዳን 10፡16
*10. 18፡7-10፤ 25፡15-38፤ 27፡1-11፤
31፡28፤ 42፡10

11 ዱቢን ዋቀዮ አመስ ገረኮ ዱፌ፥
«ያ ኤርምያስ፥ አመ ማል አርግታ?»
ጇዴ ነጋፊቴ፤ አንሞ ዴብሴ፥ «ደሜ
ሙከ ለዉዚን አርገ» ነንጇዴ*። 12ዋቀዮ
ዴብሴ፥ «ኤዩ፥ አት ዱጉመ እሰ አር
ግቴ፤ ከን አን ጇዴ ሀመ ራወተሙት
አንሞ ድሜ እሰ ዱካ ነንቡአ» ናንጇዴ።

*11. 24፡3፤ አሞ 7፡8፤ 8፡2

13ዱቢን ዋቀዮ አመስ ገረኮ ዱፌ፥
«አመሞ ማል አርግታ?» ጇዴ ነጋፊቴ፤
አንሞ ዴብሴ፥ «ጡዌ ዋ ኬሳ ደንፉ እሰ ገረ
ብታቲ አስ ገረገሌ ጅሩን አርገ» ነንጇዴ።

14 ዋቀዮ፥ «ገረ ብታቲ በዲስ ወረ ብየ
ከነ ኬሰ ጅራተን ሁንዱማረት እንዱፈ»
ናንጇዴ*። 15ዋቀዮ፥ «ኩኖ፥ አን ሰበ
ሞቱሞተ ገረ ብታ ጅረን ሁንዱማ ኬሰ
ጅራተን ነንዋመ፤ ሞቶትንሳኒስ ዱፈኒ ከረ
ወን ደላ ዩሩሳሌም ዱረ በርጩመሳኒ ዳበ
ተኒ፥ ጉቱማ ደላሼቲፍ መንደሮተ ይሁዳ
ሁንዱማ እንመርሱ*። 16ሰብንኮ አነ ዲሰኒ
ዋቀዮሊ ብራቲፍ እጣነ አርሰኒ፥ ወንተ
ሀርከሳኒቲን ሆጇተንትስ ዋን ሰገደኒፍ፥
ሆጂሳኒ እሰ ሀማ ሁንዱማፍ አን እሳንት
ነንፈረደ» ጇዴ ዱበቴረ*።

*14. 4፡6፤ 6፡1፥22፤ 25፡9፤ 46፡20፤
47፡2፤ 50፡3፤ ኢ.ሳ 14፡31፤ ህስ 26፡7፤
38፡14-16፤ ዮኤ 2፡20 *15. ኢ.ሳ 5፡26
*16. 2፡13

17እት ፉፌስ ዋቀዮ፥ «አት ገሩ ያ ኤር
ምያስ ከኢ ሙዲኬ ህደዱ ወንተን ስአቦሙ
ሁንዱማ እሳንት ህም! አን እሳን ዱረት አከን
ስህንዩላስፍኔት፥ አት ዮሙ እሳን አርግቱ
ህንነእን! 18ኩኖ፥ አን ሀርአ አከ መንደረ ኬላ
ደጋ ቀቡ፥ አከ ኡቱባ ስቢላ፥ አከ ኬኛን
ስቢለ ቦረጂራ ሆጇተሜስ አከ ታቱ ስጎዴረ፤
አት ብየ ሰነ ሁንዱማን፥ ሞቱሞተ ይሁዳፍ
ጉርጉዶተሳኒ፥ ሉቦተሳኒፍ ሰበ ብየ ሰና ሁን
ዱማን እንሞርምተ። 19እሳን ስሎሉ፥ አን
ስአልቹዳፍ ሲወጅን ዋነን ጅሩፍ ገሩ ስህንሞ
አን» ጇዴ፥ ዱበቴረ*።

*18-19. 15፡20፤ ህስ 3፡8-9

†1 ኤር 1፡5 «ስፎአዴ» ዮኪስ «ስቤኬ»

በቆና 2
ሰብን እስራኤል ዋቀዮቲ ገረገሉሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 2 «ደቂ
ነሞተ መንደረ ዩሩሳሌምት ሰገሌኬ አል
ፉዲ ለለቢቲ፥
ዋቀዮ፥ ‹አመነሙማኬ
እሰ ዩሮ እጆሉማኬቲ ነንያደደ፤
አት አከ ምስሮን ድርሰሼ ጃለቱት
አከ ነጃለቴስ ቤከ፤
አት ለፈ ኦና ኬስ ነዱካ አዴምቴ፥
ለፈ ሰኘን እረት ሀንፈጫፈምኔ
ኬሰትስ
ነዱካ እንቡቴ* ።
3 እስራኤል አነ ዋቀዮፍ
አዳን በኤ ቱሬ፥
አከ ምዳንኮ እሰ አንገፉስ ቱሬ፤
ነምን እሰ ኛቱ ሁንድኑስ
አከ ነመ የካት እንእላለመ፥
በዲስስ እሰ እንቀበተ ቱሬ› ጄድ!»
ናንጄዴረ፤ ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።
*2. ኬሰ 2:7፤ 8:2-4፤ ሆሴ 2:16-17
*3. በኡ 23:19፤ 28:36

4 እስን ያ ሰኚ ያቆብ፥
ጎሰ እስራኤል ከን ታተን
ሁንዱምትኬሰን
ዱቢ ዋቀዮ ደገአ!
5 ዋቀዮ፥
«አቦትንኬሰን በሌሳ ማሊ
አነረት አርገኒ፥
አነቲ ፈጋተኒ
ዋቀዮሊ ዋኤ ህንባፍኔ
ዱካ ቡአኒ፥
ኦፊሳኒቲስ ወረ
ዋኤ ህንባፍኔ ተአኒ*?
6 እሳን፥ ‹ዋቀዮ እን
ብየ ግብጥ ኬሳ ኑባሴ፥
ለፈ ኦና፥ ብየ ለፈ ዱዋ
ለፈ ጎጋ ብሻን ኬሰ ህንጅሬ ኬሰ፥
ደቻ ዱከናአ[†2] ከን ነምን
ኬሰ ህንጅራትኔ፥
ኬሰ ህንደርብኔ ኬሰስ
ኑጌሴ ኤሰ ጅራ?›
ጄደኒ ህንጋፈትኔ* ።
7 አን ወንተ ለፍች ባሱ
እሰ በኤሰ ሰነ፥
አከ እስን እራ ኛተኒፈን፥
ገረ ብየ ምዳን ባሱት
እስን ገልቼ፤
እስን ገሩ አችት ዮሙ ገልተን
ብየኮ እንጡሬስተን፥
ዳል አን እስኒፍ ኬኔስ
አከ ጪገአሙ እንጎተን* ።
8 ሉቦትን፥ ‹ዋቀዮ ኤሰ ጅራ?›
ጄደኒሌ ህንጋፈትኔ፤
ወር ሴረ ኦፍ ሀርካ ቀበንስ
አነ ህንቤከኔ፤
ወር ትክሶተ ሰባ ተአን
አነረት እንከአን፥
ራጆትንስ መቃ በኣል
ዋቀዮ ቶልፈማቲን
ራጂ እንዱበተን፥
ዋቀዮሊ ዋኤ ህንባፍኔ
ዱካስ እንቡአን* ።
*5. ኬሰ 32:4-6፤ ሆሴ 9:10፤
ሚከ 6:3 *6. ኬሰ 32:10-12፤ 8:15
*7. አቦ 2:1-2፤ ኢሳ 24:5 *8. 5:31፤
14:13-15፤ 18:18፤ ፋሩ 4:13፤
ሆሴ 4:4-10፤ ሚከ 3:11፤ ሚል 2:1-9

9 «ከናፍ አን ዋቀዮ
እስኒን ነንሞርመ፥
እጆሌ እጆሌኬሰኒቲንስ
ነንሞርመ ።
10 ወንተ ሰብንኮ አነረት ሆጄቴ፥
ሰብን ከን ብራ ሆጄቴረ
ዮ ተኤፍ፥
ገመ ኪቲም[†3] ብየ ብሻን ግዱት
ጨኡአቲ እላላ!
ብየ ቄዳርትስ ነመ ኤርጋቲ
ጋፈቺሳ!
11 ዋቀዮሊንሳ ዋቀዮ እሰ ዱጋ ምት
ዮ ተአንዩ፥
ሰብን ዋቀዮሊሳ ጌደሩ ጅራሬ?
ሰብንኮ ገሩ አን ኡልፍነሳ
ዋቀዮሊ ዋኤ ህንባፍኔት
እንድዲሬ* ።
12 ያ በንቲወን ዋቃነነ፥
ወንተ ከነ ድንቅሲፈዳ!
ሶዳዳ፥ ሮምአስ!

[†2] ኤር 2:6 «ዱከናአ ሶዳችሳ» እብ «ጋድዱ ዱአ» ።
[†3] ኤር 2:10 «ቆጵሮስ» ዱር «ኪቲም» ጄደመ ቱሬ።

ከነ አንቱ ዱበቴ።
13 ሰብንኮ ጀልእነ ለመ ሆጂቴ፤
አነ እሰ ቡርቃ ብሻን ጅሬኛ
ተኤ ዲሴ፥
ቆዳ ብሻኒ እሰ ኡረታ
ብሻን ባቿ ህንደንዴኜ
እንቶልፈቴ*።
*11. 18:13፤ ሮማ 1:23፤ ፋር 106:20
*13. 1:16፤ 2:17፥19፤ 5:7፥19፤
17:13፤ ፋር 36:10፤ ዮሀ 7:38

14 «እስራኤል ገርብቾ ብተሜ ምት፥
ዮኪስ ገርቡማት ደለቴ ምት፥
ኤጋ ማሊፍ ዲን እሰ አደምሰሬ?
15 ወር አከ ሌንጬ ሳፌላ
እሰት እንኣደን፥
እትስ እንጉሩርአን፤
ብየሳ እንበሌሰን፤
አከስትስ መንደሮትንሳ
ዲገመኒ እንኦነን*።
16 ኣመሞ ወር መንደረ ሜምፊሲፍ[†4]
ወር መንደረ ታሀፌኔህ
ዱፈኒ ጉቤ መታሳ
እንጬጬብሱ*።
17 ያ እስራኤል፥ አነ ዋቀዮ
ጎፍታኬ እሰ በርቾ ሰነ
ከራረ ስጌጌሳ ቱሬ ዲሱኬቲን
ከነ ሁንዱማ
ኦፍት ፍዴ ምቲሬ*?
18 ኤጋ ብየ ግብጥ ደቅጪ
ብሻን ለገ ሽሆር ዱጉን፥
ብየ ኣሶር ደቅጨስ
ብሻን ለገ ኤፍራጢስ ዱጉን
ማል ሲፍ ጎዳ*?
19 ሰበቢ በሌሳኬቲፍ እንአደበምተ፥
አነ ዋቀዮቲ ዴብኡኬቲፍስ
እንእፈተምተ፤
ኩኖ፥ አነ ዋቀዮ ጎፍታኬ
ሶዳቹ ዲፍቴ
አነቲ ዴብኡንኬ ወንተ ሀማ፥
ድጵነስ አከ ስት ፍዱ ቤክ!
አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ከነ ዱበዴረ።
*15. 4:7 *16. 44:1 *17. 2:13፥19
*18. 2:36-37፤ ኢሳ 30:1-7፤
ህስ 29:6-7፤ ሆሴ 5:13

20 «አት ጎፍቱማኮ ጀላ ባቴ፥
ህዳስ ኩተቴ፥
‹አን ሲፍ ህንሆጂዱ!›
ኤርገ ጂቴ ቱርቴተ፤
አት ጋለሞቱማዳፍ እዶ
ኦል ከኣ ሁንዱማገ፥
ሙከ ባለ ቀቡ ሁንዱማ ጀለስ
እንጪፍቴ*።
21 ኣኖ ሙከ ወይኒ
እሰ ፎአማፍ በኤሰ፥
እሰ እጅሳ ጉጉቱን ስዳቤ፥
አት አተምት ዴብቴ ሙከ ወይኒ
እሰ ጅበማ ዋኤ ህንባፍኔ
ነዱራ ታቴ*!
22 ዳራዳፍ ሳሙና ባይኤዳን
ዮ ድቀቴዩ፥
ጡሪን የከኬቲ እጀኮ
ዱራ ህንበዱ፤
አን ዋቀዮ ጎፍታን
ከነ ዱበዴረ*።
23 አት አተምት፥ ‹አን ህንጡሮፍኔ፥
በኣል ዱካስ ህንቡኔ›
ጂቹ ደንዴሰሬ?
እሰ ደቻ ኬሰት
ሆጂቻ ቱርቴ ያደዱ፥
ወንተ አቾት ጎቻ ቱርቴስ
ያዳን ቀብ!
አት አከ ጋለ ደልቱ
አሲፍ አቾ ፊግዱት*።
24 አት አከ ሀሬ ዲዳ እሼ ደልቱ
ለፈ ኦናት በርቴ፥
አከ እሼ ዮሙ ዋ ደራቱ ቅሌንሰ
ሱፍቱት፤
ሀዊሼ ኤኙቱ ገድ ቀቡ ደንደኣ?
ኮሮሚን ሀሬ እሼ በርባዱዳፍ
ህንደመአን፥
ዬሮ አሪሳንሼ ገኡ
ረክነ መሌ እሼ እንአርገቱ።
25 አን፥ ‹ሀመ ኮጼን ስረት ዱሙት፥
ሀመ ዴቦቴ አፋን ስጎጉት
ዱካ ህንፊግን!› ነንጂዴ፤
አትሞ፥ ‹ለኪ ነዶዉንኬ
ሆማ ዋኤ ህንባሱ፥

†4 ኤር 2:16 «ሜምፊስ» እብ «ኖፍ» ኢሳ 19:13 እላል።

አን ዋቀዮሊ ኦርማ ነንጃለደ፣
እሳን ዱካስ ነንቡአ› እንጄቴ* ።
*20. 2:23-25፤ 3:13፤ 5:5፤ 13:27፤
ኢሳ 1:21፤ ህስ 6:13 *21. 5:10፤
6:9፤ 12:10፤ ፋር 80:8፤
ኢሳ 5:1-7፤ ህስ 15:1-8፤ ሆሴ 10:1
*22. 17:1 *23. 7:31 *25. 22:21

26 «አኩመ ሀቱን ሀነረት
ዮሙ ቀበምቱ ዬላቱ፣
አከሱመ ሰብን እስራኤል፣
ነሞትንሳኒ፣ ሞቶትንሳኒ፣
አንገፎትንሳኒ፣
ሉቦትንሳኒፍ ራጆትንሳኒ
ሁንድኑ እንዬለኡ።
27 እሳን ሙካን፣ ‹አት አባኮት›፣
ደጋዳንስ፣ ‹ስቱ ነደኤ›
እንጄደን፤
እሳን ዱግደሳኒ ገረኮት
ዴብሰን መሌ፣
ፋለሳኒ ገረኮት ህንዴብፍኔ፤
ዮሙ ረከተን ገሩ፣
‹ኮቱ ኑገርጋር!› ጄዱ* ።
28 ያ ወረ ይሁዳ፣
ዋቀዮሊን እስን ቶልፈተን፣
ወር ሀሙመ መንደረኬሰኒ
ባይአተን
ኤሰ ጅሩ? ሜ እሳን ዱፈኒ
ረክነኬሰን ከነ ኬሳ
እስን ሀባሰንካ* !
*27. 3:9፤ ኬሰ 32:6፤ ኤር 7:24፤
32:33 *28. 11:12-13፤
ኬሰ 32:37-38፤ አቦ 10:14

29 «እስን ሁንዱምትኬሰን
አነረት ኤርገ ካተኒ፣
አተምትሞ አመ አነ ሀሜስቱሬ?
30 አን አከሱማነን
እልማንኬሰን ሩኩቴ፣
እሳን ገሩ አደበኮ
ፋደተኒ ህንቀጄሌ፤
እስን አከ ሌንጨ መዳኤ
ብላኬሰኒን ራጆተኬሰን
እንፍጠን* ።
31 እስን ያ ወረ ሰአና፣
ዱቢኮ ያዳን ደጌፈዳ!
ያ እስራኤል፣ አን አከ ለፈ ኦና
ዮኪስ አከ እዶ ዱከናን
ስት ተኤሬ?
እስን ሰብንኮ ማሊፍ፣
‹ኑእ ለፈ ጃለኔ ደቅነ መሌ፣
ስአቾ ገረኬ ህንዱፍኑ› ጄቱ* ?
*30. 5:3፤ ኢሳ 1:5፤ ነህ 9:26
*31. 14:10

32 «ዱርብ ምአ ሚደግናሼ
እንእራንፈቲሬ?
ምስሮንስ ምአ እቲን ነቀተምቴ
እንእራንፈቲሬ?
ሰብንኮ ገሩ
በረ ለኮብስ ህንቀብኔፍ
ነእራንፈቴ* ።
33 አት ወረ ስጃለተን ዱካ ቡኡዳፍ
ባይኤ አፍቻለ፣
ዱበርቶትን ወር መንጨአንዩ
ዋኤ ከና ስራ እንበሩ* ፤
34 ዲግን ህዬሶተ በሌሳ ህንቀብኔ
ወረ ሀነረት ህንቀበምኒ
አንዳረ ኡፈተኬረት እንአርገመ፤
ከነ ሁንዱማ ኬሳሞ* ፣
35 ‹አን በሌሳ ህንቀቡ፣
ከናፍ ዴከምስሳ
አነራ ዴብኤ› እንጄተ፤
ኩኖ! አት፣ ‹አን ጨቡ
ህንሆጄትኔ› ዋን ጄቴፍ፣
አንሞ ስት ነንፈረደ፤
36 አት ማሊፍ ከራኬ ጌጌደሩዳፍ
አሪፈቴ አሲፍ አቾ አዴሙ
ባይእፍታ?
አኩመ ወር አሶር ስዬላስሰን፣
አከሱመ ወር ግብጥ
ስእንዬላስሱ።
37 ወረ አት አመኑቴ ሰነ፣
አን ዋቀዮ ዋነን ቱፈዴፍ፣
እሳን ስገርጋሩ ህንደንደአን፤
ከናፍስ አት መታ ቀበቴ
አቾ ኬሳ እንባተ» ጄዴ* ።
*32. 18:15፤ ኬሰ 8:19 *33. 2:20
*34. በኡ 22:1 *36-37. 2:18

ቦቆና 3
ዋኤ አመነሙ ደቡ
ሰበ እስራኤል ዱበቼሳ

1 ዋቀዮ፣ «ነምን ቶኮ
ሃደ መናሳ ዮ ባሴ፣
እሼንስ ባቴ ነመ ብራት
ኤርገ ሄሩምቴ፣

ነምቾ ዴብሴ እሼ ገልፈቹ
እንደንደአሬ?
ከነ ዮ ጎዴ ብይቾ ባይኤ
እንጡራአ ምቲሬ?
አት ገሩ ወረ ስጃለተን
ወረ ባይኤ ወጅን ኤጅቴተ፤
አመሞ ገረኮት
ዴብኡ በርባዳሬ*?
2ሜ እላል! ቱሉን
አት እረት ህንኤጅን ጅራ?
አኩመ ወር አረባ
ለፈ አና ኬሰ ታአኒ
ነመ ሳሙዳፍ ኤገተን፣
አከሱመ አት ከራ ዱረ ቴሴ
ወረ ስጃለተን ኤገቻ ቱርቴ፤
ኤጀኬቲፍ ሀምነኬቲን
ብይቾ ጡሬስቴተ*።
3አት ጋለሞተ እጀ-ህንፉኔ ታቴ፣
ዩሎንስ ስራ ዋን ፈጋቴፍ፣
ቦካን እን ዱራ እንእትፈሜ፣
እን ቦዴስ ህንሮብኔ*።
4አመስ አት አናን፣ ‹አት አባኮት፣
ሙጬማኮቲ ጀልቀብዴስ
አነ ጃለቴተ*።
5አመሞ ሀመ በረበራት
አነት ዼከምታሬ?
ሀመ ዱማትስ
አነት እንአርታሬ?› ጄቻ፣
ኩኖ፣ ሀሙመ ደንዴሱ
ጬቡ እንሆጄተ» ጄዴ*።

*1. ኬሰ 24፡1-4 *2. 2፡7፤
ኡመ 38፡14-15፤ ህስ 16፡25፤
አሞ 4፡13 *3. 5፡24-25፤ 14፡4፤
ኬሰ 28፡23-24፤ ፋር 107፡33-34፤
ዮኤ 1፡17-20 *4. 3፡19፤ 2፡27፤
31፡9፤ በኡ 4፡22፤ ኢሳ 63፡16፤
ሆሴ 11፡1፤ ሚል 1፡6 *5. 2፡35

6 በረ ዮስያስ ሞቲ ቱሬት ዋቀዮ አነ ኤር
ምያስት ዱበቴ፣ «ወንተ እስራኤል እሼን ህን
አመነምኔ ኩን ሆጄቴ አርግቴታ? እሼን ጋረ
ዼራ ሁንዱማረት፣ ሙከ ባለ ቀቡ ሁንዱማ
ጀለትስ ኤጅቴት*፤ 7‹ከነ ሁንዱማ ኤርገ
ጎቴዩ ጋብቴ ገረኮት እንዴብት› ጄዴን ያዴ፤
እሼን ገሩ ህንዴብኔ፤ አቦሌቲንሼ ይሁዳን
እሼን ህንአመነምኔስ ከነ እንአርግቴ። 8አን
እስራኤልን ሰበቢ ኤጁማሼቲፍ ጫፈተ እሼን
እቲን ባቱ ኬኔፌ ገድ ነንዷሴ፤ ሀተኡዩ
መሌ፣ አቦሌቲንሼ ይሁዳን እሼን ህንአመነ
ምኔ ኡቱመ ከነ አርግቱ ደቅጤ እንኤጅቴ*፤
9ኤጁን እሼት ሰልጳ ዋን ፈካቱፍ ደጋዳፍ
ሙከት ሰገዱዳን ብይቻፍ አፈሼ እንጡሬ
ስቴ*። 10ይሁዳን አቦሌቲንሼ እሼን ህንአመነ
ምኔ ሶብዴ ዋን ዴብቴ ፈካቴ መሌ፣ ገራሼ
ሁንዱማን ገረኮት ህንዴብኔ» ናንጄዴ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ።

*6. 2፡20 *8. ህስ 16፡23-24 *9. 2፡27

11 አመስ ዋቀዮ አነት ዱበቴ፣ «ይሁዳ
እሼ ህንአመነምኔረ፣ እስራኤል እሼ አነ
ዋቀዮራ ገረገልቴቱ ቀጄልቱደ*፤ 12ኤጋ
ደቂ ዱቢ ከነ ብየ ገረ ብታት ዱበዱ፣ ‹ያ
እስራኤል፣ እሼ አነ ዋቀዮራ ገረገልቴ፣
አን አራረ-ቀቤሰ ዋነን ተኤፍ፣ ሀመ በረበ
ራት ስት ህንዼከሙ፣ እጀ ዼከምሳቲንስ
ስህንእላሉቲ፣ ገረኮት ዴብእ!› ጄድ*!
13አት፣ ‹አነ ዋቀዮ ጎፍታኬቲፍ አቦመሙ
ድዱዳን አነረት ካቴ ሙከ ባለ ቀቡ ሁን
ዱማ ጀለት ዋቀዮሊ አርማቲፍ ዋን ስት
ቶሉ ዋን ሆጄቴፍ፣ አት የከኬ ቤክ!›
ጄድ!» ጄዴ፤ ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ*።

*11. 23፡13-14 *12. ኬሰ 30፡2-10፤
ፋር 103፡9፤ ፋሩ 3፡31-32 *13. 2፡20፤
17፡2-3፤ ኬሰ 12፡2፤ 1ሞቶ 14፡23፤
2ሞቶ 16፡4፤ 17፡10፤ ኢሳ 57፡5፤ ህስ 6፡13

14 ዋቀዮ፣ «ያ ሰበ አኑቲ ገረገልተኒ፣ አን
ጎፍታኬስንአ ዴብአ! አን እስን ኬሳ መንደረ
መንደራ ነመ ቶኮ ቶኮ፣ ቆሞ ቆሞ ኬሳ ነመ
ለመ ለመ፣ ዴብሴ ገረ ጥዮን ነንፍደ*። 15አን
ትክሶተ ወረ አከ ገራኮቲ እስኒፍ ነንኬነ፤ እሳን
ቤኩምሳፍ ሁቡቹዳን እስን እንጌጌሱ*፤ 16እስን
ባይአተኒ ብይቾ ኬሰ ዮሙ ጉተን፣ ነምን ዋኤ
ብድሩ ከኩ ዋቀዮ ዱቡቱ፣ ነምን ዋኤሳ
ያደቱ፣ ከን እሰ በርባዱስ ህንጅሩ፤ እን ዴብኤ
ህንሆጄተሙ*። 17ሀተኡዩ መሌ፣ ዮሙስ ዩሩ
ሳሌም፣ ‹ቴሶ ዋቀዮ› ጄደምቴ እንዋመምት፤
ሰብን ለፈራ ሁንድኑ ኡልፍነ አናፍ ኬኑዳፍ
ዩሩሳሌምት ወልት እንቀበሙ፤ ስአቾ አከ
መተ-ጀብኑሷኒፍ አከ ጀልእኑሷኒ እሰ ዱሪት ህን
ጅራተን*። 18በረ ሰኑት ነሞትን ይሁዳፍ ነሞ
ትን እስራኤል እዶ እት ቦጅአመን ብየ ገረ
ብታቲ፣ ዮሙ ዱፈን ወልት ደበለሙኒ ገረ ብየ
እሰ አን አቡተኬስኒፍ ዻለ ጎዴ ኬኔት እንገሉ*።

*14. 3፡22 *15. 10፡21፤ 23፡3-4፤
ኢሳ 44፡28፤ ህስ 34፡23 *16. ለኮ 10፡33-36
*17. ኢሳ 2፡2-4፤ ሚከ 4፡2፤ ኤር 14፡21፤
17፡12፤ ህስ 43፡7፤ ሙል 22፡3
*18. 1፡14፤ 16፡15፤ ኢሳ 11፡11-13፤
ህስ 37፡15-28፤ ዘካ 10፡6

19 «ያ ሰበ እስራኤል፥
አን አፊኮቲ አከ እልመኮት
ስእላሎት፥
ሰበ ለፈራ ግዱዳስ ብየ ጋሪ
እሰ ባይኤ ሚደጋ
ሲፍ ኬኑት ነንገመደ፤
አት ዮሙስ፥ ‹አበዬኮ›
ጀቴ ነዋምተ፥
‹አነራስ ገረ ህንገልቱ›
ጀዴ ነንያዴ*።
20 አት ገሩ ያ ሰበ እስራኤል፥
አኩመ ዱበርቲን ህንአመነምኔ
ድርሰሼ ዲፍቴ አዴምቱ፥
አትስ አነ ዲፍቴ
እንአዴምቴ» ጀዴ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ።
*19. ህስ 20:6፤ ኤር 3:4

21 ሰብን እስራኤል
ወንተ ሀማ ሆጀተኒ፥
ዋቀዮን ጎፍታሳኒ
ዋን እራንፈተኒፍ፥
ሰገሌን ቦእቾሳኒፍ
ሰገሌን ህመተሳኒ፥
ለፈ ጎጋ እሰ ኦል ከአራ
እንደገአመ*።
22 ዋቀዮ፥ «እስን ያ ወረ
አነቲ ገረገገልተኒ፥
አነራ ገረገሎ እሰ
ዱኩበ እስንት ተኤራ
እስን ነንፈይሳቲ
ዴብአ!» ጀዴ፤
እስንስ፥ «አት ዋቀዮ ጎፍታኬኘአ፥
ሀተኡ ገረኬ እንዱፍነ*።
23 ስእ ዋቀዮ ጎፍታኬኘ መሌ፥
እስራኤልን ከን ገርጋሩ
ዱጉማን ዋን ህንጅሬፍ፥
እይ ጋረ ዴራረቲፍ
ቱሎተረት ጎደሙ
ዱጉማን ጎዎምሳደ*።
*21. 2:32 *22. 3:14፤ ሆሴ 14:4
*23. በኡ 32:6፤ 1ሞቶ 18:26፤
ኢሳ 43:3

24 «በረ ዱሪቲ ጀልቀቤ
ዋቀዮ ቶልፈማ፥
እሰ ዬላስሳ ሰነቱ
ወንተ አቦትንኬኘ
እት ደደበኒ ሆጀተን፥
ቡሻዬሳኒ፥ ሳወንሳኒ፥
እልማንሳኒፍ እንተሎተሳኒ
ሁንዱማ ኛቻ ቱሬ።
25 ስእ ዋቀዮ ጎፍታኬኘ ዱረት
ኑእ ጩቡ ሆጀትኔረ፤
ኑእ፥ አቦትንኬኘስ
ሙጩማኬኛ ጀልቀብኔ፥
ሀመ አማት ስእ
ዋቀዮ ጎፍታኬኛፍ
ህንአቦመምኔ፤
ከናፍ ኮታ አመ ዬሎኬኘ ባትኔ፥
ሰልጵነኬኘስ አከ ኡፈታት
ሀጉገትኔ፥
ገድ እንጪፍና!» ጀተኒቱ*።
*25. እዝ 9:6-7፤ ኤር 32:30

ቦቆና 4

ዋቀዮ ሰበሳ ገረ ያደ ገራ ጌደረናት ዋሙሳ

1 ዋቀዮ፥ «ያ ሰበ እስራኤል፥
ዴብኡ ዮ በርባዴ፥
ገረኮት ዴብእ!
ዋቀዮሊኬ ወረ ጪገአሞ
እጀኮ ዱራ ዮ በሌስቴፍ
ህንሶቾቱ*።
2 አት ዱጋዳን፥ ፍርዲ ቀጀላዳን፥
ቀጀሉማዳንስ፥
‹ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታት›
ጀቴ መቃኮቲን ዮ ከከቴ፥
ሰብን ለፈራ እሳን እንኤብፈሙ፥
እሳንስ ኦፍ እንጀጁ» ጀዴ*።
*1. ዮኤ 2:12 *2. 5:2፤ 12:16፤
ኡመ 12:3፤ ኬሰ 10:20፤ ኢሳ 65:16

3 አመስ ዋቀዮ ወረ ይሁዳፍ
ወረ ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተኒን፥
«በጂ ቆታቲ ሰኚ
እት ፈጫሳ መሌ፥
ቆራቲ ኬሰት ህንፈጫስና*!
4 እስን ያ ነሞተ ይሁዳ፥
እስንስ ያ ወረ ዬሩሳሌም
ኬሰ ጅራተኒ!
አነ ዋቀዮኬሰኒፍ አዳን ኦፍ ባሳ!
ወር ወንተ ሀማ ሆጀተን፥
ቆለ ያደ ገራኬሰኒ ሀጉጉ
ኦፍራ ኩታ!
ከናአች ዴከምስኮ
አከ እብዳ ቦበኤ እስን እንፍጠ፥

ነምን እሰ ዳምሱ ደንደኡስ
ሀንጅሩ» ጂዴ*።
*3· ሆሴ 10፡12 *4· 9፡25፤ ኬስ 10፡16፤
ሮማ 2፡29፤ ቆሎ 2፡11፤ ኤር 6፡10

ዲን ብየ ገረ ብታቲ አከ ዱፉ ሀሙሳ

5ጉቱማ ብይቻ ኬሰት ፈኖ አፉፋ፥
ሰገሌ ጉዳዳን ዋማ፥
«ወልት ቀበማ፥
ገረ መንደሮተ ኬላ ደጋ
ቀበኒት በቀዳ!»
ጂዳቲ ነሞተ ይሁዳት ሀማ፥
ወረ ዬሩሳሌምትስ ለብሳ*!
6አን ብየ ገረ ብታቲ ወንተ ሀማ፥
በዲሰ ጉዳስ ዋነን ፍዱፍ፥
ኦሉዳፍ ምልክተ ኦል ፉዳቲ፥
ገረ ጥዮንት በቀዳ መሌ
አስ ሀንዳበትና*!
7እን ሰበ በሌሱስ
አከ ሌንጨ እሰ
ጫካ ጎቡ ኬሳ በኡት፥
ከኤ ዱፈ ብየኬሰን በሌሱዳፍ
ከራረ ቡኤረ፤
መንደሮትንኬሰንስ ኦነኒ
ነምን እሳን ኬሳ ድቡፍ ጅረ*፤
8ኩኖ፥ ዴከምስ ዋቀዮ እን ሶዳቾሳን
ኑራ ዋን ሀንዴብእኒፍ፥
ኡፈተ ገዳ ኡፈዳቲ በአ ወዋዳ*!
9ዋቀዮ፥ «በረ ሰነት
ሞትቼፍ አንገፎትን
ለጼ ላፌዬ እንተኡ፤
ሉቦትን እንሶዳቱ፥
ራጆትንስ እንነኡ» ጂዴ።
*5· 6፡1፤ 51፡27 *6· 1፡14 *7· 2፡15፤
5፡6፤ 25፡38፤ 49፡19፤ 50፡44፤
ኢሳ 5፡29 *8· 6፡26

10አን ዮሙስ፥ «ማሎ ያ ዋቀዮ ጎፍታ!
ኡቱመ ብላን ሞርመ ሰበ ከናረ፥ ሞርመ ወረ
ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተኒረስ ጅሩ፥ ‹ነጋ
እንአርገቱ› ጂቼንኬ ዱጉማን እሳን ጎዎምሱ
ኬቲሬ?» ነንጂዴ*። 11ዋቀዮሞ፥ «ዬሮ
ሰነት ሰበ ከነረት፥ መንደረ ሰበኮ ዬሩሳሌምረ
ትስ ቅሌንስ ጉባን ጋረ ለፈ ዱዋ ኬሳ አከ
ዱፉ እንዱበተመ፤ ቅሌንስች ምዳን ሀፈርሱ
ዳፍ ዮኪስ ቁሌሱዳፍ ዱፈ ምት። 12አን እሳ
ንት ዋነን ፈረዱፍ፥ ቅሌንስ እሰ ከነረ ባይኤ
ጀባቱ አበሚኮቲን ኤርገሜ እንዱፈ» ጂዴ*።
*10· 6፡14፤ 14፡13-15 *11-12· 23፡19፤ 1፡16

13ኩኖ! ዲን አከ ዱሜሳት፥
ኮንኮላታንሳስ
አከ ቡቤት እንዱፈ፤
ፈርዴንሳ ጆብረ ጫላ
አሪፈተኒ እንፊጉ፤
በድኔረአ ኑፍ ወዮ*!
14ያ ወረ ዬሩሳሌም፥ አከ ፈይተንት
ያደ ሀማ ድቃቲ ኦፍ ኬሳ ባሳ!
ሀመ ዮሚት ያደ ሀማት
ቀበምተኒ ጅራቱ*?
15ሰገሌን መንደረ ዳን ኬሳ፥
ቱሉ ኤፍሬምራስ፥
በዲስ አከ ዱፉ
ለለቤ ሀሙ ቶኮ እንደገአመ፤
16ከነ ሰበ ለፈራት ሀም፥
ዬሩሳሌምትስ ለብስ፥
«ኩኖ፥ መርስቶትን
ብየ ፈጎዳ እንዱፉ፥
መንደሮተ ይሁዳረትስ
ወጨ እንካሱ፤
17መንደር ዬሩሳሌም
አነረት ዋን ካቴፍ፥
እሳን አከ ነሞተ
ምዳን ማሲ ኬሳ
መርሰኒ ኤገተኒት፥
ናነአኒ እሼረት እንከኡ» ጂዴ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ*።
18ያ ወረ ይሁዳ፥ አዴምስኬሰኒፍ
ሆጂንኬሰን ከነ እስንት እንፍዴ፤
ሀምንኬሰን ረከነ ጉዳ ሀዳአ
እስንራን እንገኤ፥
ኦኔኬሰንስ እንወራኔ*።
*13· ፉሩ 4፡19፤ አን 1፡8 *14· 6፡8፤
ኢሳ 1፡16 *17· 1፡15፤ 6፡3
*18· 2፡17፥19

19ወዮ ያ መርኡማንኮ!
መርኡማንኮ ነዱኩበ፤
ዱኩብንሳስ ነውጥፈቼስ፤
ሰገሌ ፈኖፍ ሰገሌ እየ ሎላ
ዋነን ደገኤፍ፥ ኦኔንኮ ነደአተ፤
አን ጨሉመ ጂቼ ሀንደንደኡ*።
20በዲስ በዲሰረት ደበለሜ እንዱፌ፥
ጉቱማን ብያ እንአኔ፥
በተለ ቶኮት ጎዶንኮ እንጅኔ፤
ጎልጋንሳስ ሀመ ልጵሱ እጃት
እንዲገሜ*።
21አን ሀመ ዮሚተን

ምልክተ ሎላ እላላ?
ሀመ ዮሚተንስ
ሰገሌ ፊኖ ደገአ?
22 ዋቀዮ፥ «ሰብንኮ ጎዎተ
ዋን ተአኒፍ፥
አነ ህንቤከን፤
አከ እጀሌ ወላልቱ
ዋን ተአኒፍስ ህንሁበተን፤
እሳን ወንተ ሀማ ጎቹት አጌሶተ፥
ወንተ ጋሪ ጎቹ ገሩ ህንበርሬ»
ጂዴ* ።

*19. 13፡17፤ 2ሞቶ 8፡11፤ አን 3፡16
*20. ህስ 7፡26 *22. 5፡21፤ 8፡7፤
ኬሰ 32፡28፤ ኢሳ 27፡11

23 አን ገረ ለፉ ነንእላሌ፥
ኩኖ! እን ብፈ ህንቀቡ፥
ኦና ቱሬስ፤
ገረ በንቲወን ዋቃስ ዮሙን እላሌ፥
እፍን ቶኮዩ ህንቱሬ፤
24 ገረ ቱሎታስ ነንእላሌ፥
ኩኖ! እሳን እንሶቾኡ፤
ጋሮትን ሁንድኑስ
እንራፈሙ ቱረን* ።
25 አመስ ዮሙን እላሌ፥
ነምን ቶኮሌ ህንጅሩ፤
ስምብሮትን ቅሌንስ
ኬሰ በለልአን
ሁንድኑስ እንበቀተን* ።
26 ኤርገሲስ ዮሙን እላሌ፥
ኩኖ! ለፍት ምዳን ባሱ
ለፈ ኦና ተኡሳ ነንአርጌ፤
መንደሮትን ሁንድኑስ
ፉለ ዋቀዮ ዱራ፥
ዴከምሰሳ እሰ ቦበአ
ዱራስ እንጅጅጉ* ።
27 ዋቀዮ፥ «ብይ ሁንድኑ
ኦና እንተአ፥
ሀተኡዩ መሌ፥
አን ራወዴ ህንበሌሱ* ።
28 ዋኤ ከናፍ ለፍት ዮ ቦሴዩ፥
በንቲወን ዋቃስ ዮ ዱከናአንዩ፥
አን እሰን ያዴ ህንዲሱ፥
ሙርቶን ጎዴራስ ህንዴብኡ»
ጂዴ ።

*24. ናሆ 1፡5-6 *25. 12፡4፤ 50፡3፤
ኢሳ 6፡11-12 *26. ሌዎ 26፡33፤
ፋር 107፡34፤ ኤር 25፡37-38፤ 10፡10
*27. 5፡18፤ 30፡11፤ 46፡28፤ አሞ 9፡8

29 ወር መንደረ ኬሰ
ጅራተን ሁንድኑ፥
ሰገሌ አቦተ ፈርዴኒፍ
ሰገሌ ወረ ጥያን ወራነኒ
ዮሙ ደገአን እንበቀቱ፤
ገር ቶኮ ገረ ጫካት፥
ገር ካንሞ ገረ ሆልቀ
ደጋት እንበቀቱ፤
መንደሮትን ሁንድኑ ዱዋ እንተኡ፥
ነምን ቶኮሌ እሳን
ኬሰት ህንአርገሙ ።
30 አት ያ እሼ ዲገምቴ!
አመ ማል ጎተሬ?
አት ኡፈተ ብልዲማ ኡፈቴ፥
ምአ ሚደግና እሰ ወርቂራ
ሆጂተሜ ዮ ነቀቴዩ፥
እጀኬስ ኩሊዳን ባይእፍቴ
ዮ ኩለቴዩ፥
አከሱማን አፍ ሚደግስተ መሌ፥
ወር ዱር ስጃለቻ ቱረን
ስቱፈተኒሩ፤
አመ እሳን ስአጂሱ እንበርባዱ* ።
31 አን ሰገሌ ቶኮ ነንደገኤ፤
እንስ ሰገሌ ዱበርቲ ጭኒንስፈቱ
እሼ ሬፉ ጀልቀበ ዴሱ ፈካተ፤
ኩን እሰ እጀሌን ጥዮን
ሀርከሳኒ በልእሰኒ፥
«ወዮ ኑአጂሱካ!»
ጂደኒ እየኒ ሀርገነኒደ* ።

*30. 30፡14፤ ህስ 16፡33-37፤ ሆሴ 2፡9
*31. 6፡24፤ 30፡6፤ 48፡41፤
ሚክ 4፡9-10

ቦቆና 5

ጬቡ ዬሩሳሌም ህሙሳ

1 ከራ መንደረ ዬሩሳሌምረ
አሲፍ አቾ አዴማቲ
ሁበዳቲ እላላ!
ከራሼ እሰ ጉዳረስ
አዴማቲ በርባዳ!
ነመ ወንተ ቀጂላ ሆጂቱፍ
ነመ ዱጋ በርባዱ እንአርግቱ
ዮ ተኤፍ፥
ዋቀዮሞ መንደረ ከናፍ
በሌሳሼ እንዲሳፍ* ።
2 እሳን፥ «ዱጋ ዋቀዮ
እሰ ጅራታት!» ጂደኒ፥

ዮ ከከተንዩ ዱጉማን
እሳን እንሶቡ* ።
*1· ኡመ 18:22-32፤ ፋር 14:1-2፤
ህስ 22:30፤ ሚክ 7:2 *2· 4:2

3 ያ ዋቀዮ! አት ዱጋ
በርባደ ምቲሬ?
ዮሙ አት እሳን ሩኩቴ፥
እሳንት ህንደገአምኔ፤
ዮሙ አት እሳን ጨጨብስቴ፥
እሳን አደበ ህንፉደትኔ፤
እሳን ደጋ ጫላ
መተ-ጀቤዪ እንተአን፥
ዴብኡስ እንድደን* ።
4 አን ገሩ፥ እሳን ዱጉማን
ነሞተ ወረ ከራ ዋቀዮ ህንቤክኔ፥
ወረ አከ ሴረተ ዋቀዮሳኒት
ህንጅራትኔ ዋን ተአኒፍ፥
እሳን፥ «ደደቦታፍ ጎዎተ»
ጂዴ ነንያዴ ።
5 አመሞ ወረ ጉርጉዶተ ብረ
ደቄ እሳንት ነንዱበዴ፥
እሳን ዱጉማን
ከራ ዋቀዮሳኒፍ ሴረተሳ ቤኩ፤
ሀተኡዩ መሌ፥
ሁንዱምትሳኒ
አቦ ጎፍትቻ ጀላ በአኒ፥
ህዳስ እንኩተተን* ።
6 የክሳኒ ዋን ባይአቴፍ፥
ዋቀዮራ ገረ ገሉንሳኒስ
ለኮብሰ ዋን ህንቀብኔፍ፥
ሌንጮሊን ጫካ ኬሳ
በአኒ እሳን እንቀበቱ፥
ዩዪወን ለፈ ኦና ኬሳ
በአኒ እሳን እንበሌሱ፥
ቄረንሶትንስ ነሞተ መንደሮተሳኒ
ኬሳ በአን ርጰኒ እንኤገቱ፤
ወር አቾ ኬሳ በኡ ያለን
ሁንድኑ እንጭረሙ* ።
*3· 2:30፤ 7:28፤ 8:5፤ 15:7፤
ሴፋ 3:2 *5· 2:20፤ ሚክ 3:1 *6· 4:7

7 ዋቀዮ፥ «እጀሌንኬሰን አነ ዲሰኒ
መቃ ዋቀዮሊ ወረ
ዋቀዮ ዱጋ ህንተእኒን
ከከቻ ዋን ቱረኒፍ፥
አን አተምተን
የከሳኒ እሳኒፍ ዲሰሬ?
አን ኛችሴ ዮሙን እሳን ቁብሴ፥
እሳንሞ ኤጁዳፍ
መነ ጋለሞታት
ወልት እንቀበመን* ።
8 አኩመ ኮሮሚን ፈርዴኒ
ወር ሶረመኒ ገበተን ህምምሰን
እሳን አከሱመ
ኒቲ ነማት እንህምምሱ ።
9 አን ከናፍ እሳንት ህንፈረዱሬ?
አን ሰበ ወንተ አከሲ ሆጄቱረት
እጃ ህንባፈዱሬ*?
10 ገረ ዳባ ሙከ ወይኒ
ሰበኮቲት ኦል በኦቲ፥
ሙከ ወይንች እረ ያኡ ዲጋ!
ገሩ ራወተኒ ህንበሌስና፤
ደሜወንሳ ከንኮ
ዋን ህንተእኒፍ፥ እራ ጭራ*!
11 ሰብን እስራኤሊፍ ሰብን ይሁዳ
ራወተኒ አናፍ ህንአመነምኔ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ» ጂዴ ።
*7· 2:11፥13 *9· 5:29 *10· 2:21፤
4:27

12 እሳን ዋቀዮረት ሶበ ዱበተኒ፥
«እን ሆማ ኑህንጎዱ፥
ወንት ሀማንስ ኑት ህንዱፉ፥
ብላ ዮኪስ ቤለ ህንአርግኑ፤
13 ራጀትን አኩመ ቅሌንሳ
አፉፈን መሌ፥
ወንት እሳን ዱበተን ዱጋ ምት፤
ወንት እሳን ዱበተን
እሳኑመት ገረ ሀገሉ!» ጂደን ።

14 ከናፍ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«እሳን ወንተ አከሲ
ዋን ዱበተኒፍ፥
አንሞ ዱቢኮ እሰ አፉንኬ ኬሰ ጅሩ
አከ እብዳ፥ ሰበ ከነስ
አከ ቆራኒ ነንጎደ፥
እብድችስ እሳን እንፍጠ* ።
15 ያ ሰበ እስራኤል፥
ኩኖ! አን ብየ ፈጎቲ
ሰበ ለፈራ ስት ነንፍደ፥
እን ሰበ ጀባፍ ሰበ በረ ዱሪት፥
ሰበ ኦት አፉንሳ ህንቤክኔፍ
ወንተ እን ዱበቱ ህንሁበትኔደ* ።
16 መንኤን ጥየሳኒ ቦለ በነማ ፈካተ፥
ሁንዱምትሳኒ
ወረ ሎለ ደንደአኒደ ።
17 እሳን ምዳን ማሲኬ ኬሰ ጅሩፍ፥

እሰ አት ኀምብሳት ገልፈቴ
ኛተኒ እንፍጡ፤
እልማንኬፍ እንተሎተኬ እንፍጡ፤
ሳወንኬፍ ቡሻዬኬ፥
እጀ ሙከ ወይኒኬፍ
እጀ ሙከ ሀርቡኬ
ኛተኒ እንፍጡ፤
መንደሮተኬ ወረ ኬላ ደጋ ቀበን፥
ወረ አት አመነቴ ቱርቴ
ዲገኒ እንበሌሱ*።
*14. 20፡9፤ 23፡29 *15. 6፡22፤
ኬሰ 28፡49፤ አን 1፡6፤ ኢሳ 28፡11
*17. ኬሰ 28፡33፥51

18 «አን ዋቀዮ
ጉያ ሰነትዩ ራወዴ
ሰበኮ ህንበሌሱ*።
19 ሰብንኮ፥ ‹ዋቀዮ ኀፍታንኬኘ ወንተ
አከሲ ከነ ሁንዱማ ማሊፍ ኑረት
ሆጄቴ?› ጄደኒ ዮሙ ስጋፈተን፥
አትሞ፥ ዋቀዮ፥ ‹አኩመ እስን አነ
ዲፍተኒ ብየኬሰን ኬሰት ዋቀዮሊ ኦርማ
ቲፍ ሆጄቻ ቱርተን፥ አመሞ ብየኬሰን
ከን ህንተእን ኬሰት ኦርማፍ እንሆጄቱ›
እስኒን ጄደ» ጄድ*!
*18. 4፡27 *19. 16፡10-13፤ 22፡8፤
ኬሰ 29፡23-28

20 ዋቀዮ፥ «ዱቢ ከነት ፋፌ ጅሩ
ሰኚ ያቆብት ህማ፥
ሰበ ይሁዳትስ ለብሳ!
21 እሳኒን፥
‹እስን ሰበ ዋ ህንሁበትኔፍ
ኀዋነነ ደገአ!
እስን እጀ ቀብዱ፥
ገሩ ህንአርግተን፤
ጉረስ ቀብዱ፥ ገሩ ህንደጌሰን*።
22 እስን አነ ህንሶዳተኒሬ?
አነ ዱረትስ ህንሮምእተኒሬ?
ዳሪ ገላና አከ ተኡፍ
ጭረቸ ከን ካኤ አነ፤
ገላንቹ በረበራን
ዳሪ ከነረ ህንደርቡ፤
ደአንሳ ዮ እት ቡኤዩ
እሰ ገረገልቹ ህንደንደኡ፤
ገላንቹ ዮ ሁርቤስ
እሰ ጨብሱ ህንደንደኡ› ጄዳ*!
23 ሰብን ኩን ገሩ ሰበ መተ-ጀቤሳፍ
ሰበ ገራንሳ ሀማ ዋን ተኤፍ፥
አነራ ገረገሌ እንሶኬ*።
24 እሳን ገራሳኒ ኬሰትሌ፥
‹ኮታ ዋቀዮ ኀፍታኬኘ
እሰ ዬሮ ዬሮሳት
ቦካ አርፋሳፍ ቦካ ብራ
ኑፍ ኬኑ፥
እሰ ምዳን ዬሮት
አከ ሰሳበትኑ ኑፍ ኀዱ
እንሶዳትና!› ህንጄደን*።
25 የከኬሰን ከነ እስንራ እንዴብሴ፥
ሰበቢ ጩቡኬሰኒቲፍስ
ወንተ ጋሪ ከነ እንደብደን*።
*21. 4፡22፤ ኢሳ 6፡9-10፤ ህስ 12፡2፤
ማር 8፡18 *22. ኢዮ 38፡8-11፤
ፋር 104፡9 *23. 2፡31 *24. 3፡3፤
14፡22፤ ኬሰ 11፡14፤ ዘካ 10፡1
*25. ኢሳ 59፡2

26 «ጀልኦትን አከ ነመ
ስምብሮተ ክዮዳን ቀቡት
ዶከተኒ ታአኒ ነመ ቀበን
ሰበኮ ኬሰ ጅሩ*።
27 አኩመ ጉቶን ስምብሮተ
ወረ ቀበመኒን ጉቱ፥
አከሱመ መኔንሳኒ
ሀጡማዳን እንጉተ፤
ከነራ ከን ከኤስ
እሳን ሶሮመኒ ነመ ጉዳ ተአን።
28 እሳን ገበተኒ እንጩሉሉቀን፤
ወንተ ሀማ ሆጄቹንሳኒ
ዳሪ ህንቀቡ፤
ድመ ወረ አባፍ ሃደ ህንቀብኔ
እላለኒ ህንፈረደኒፍ፥
ወረ ህዬሶታፍስ
ፍርዲ ቀጄላ ህንኬነን*።
29 አን ዋቀዮ ወንተ አከሲ ከናፍ፥
እሳን ህንአደቡሬ?
አን ሰበ አከሲ ከነት
እጃ ህንባፈዱሬ*?
*26. ፋር 10፡9፤ ፈኬ 1፡11
*28. ፋር 73፡7፤ በኡ 22፡22፤
ኢሳ 1፡17 *29. 5፡9

30 «ብይቾ ኬሰት ወንተ ጉዳ
ነመ ሶዳቾሱፍ
ወንተ ደግነ ነመ ሱኬሱቱ
ተአ ጅረ*።
31 ራጆትን ሶበኒ ራጂ እንዱበቱ፥
ሉቦትንስ ወንተ
እሳንት ቶሉ ዱዋ

እንበርሲሱ ፤
ሰብንኮ ወንተ አከሲ ከነ ጃለተ ፥
ኤጋ ዱምን ዮሙ ዱፉ
ማል ጎቱሬ? » ጀዴ* ።
*30. 18:13፤ 23:14 *31. 2:8፤ 20:6

በቆና 6
በዲስ ዩሩሳሌምት ዱፉሳ

1 ዋቀዮ ፥ «ያ እጀሌ ቤንያሚን ፥
በዲስ ብየ ገረ ብታቲ
ሰበቢ ዱፉ ጅሩፍ ፥
ዲገሙ ጉዳንስ ዋን ድአቴፍ ፥
ዩሩሳሌሚ በአቲ በቀዳ!
ቴቆአት ፊኖ አፉፉቲ ፥
ቤት-ሀኬሪም ኬሰት
ምልክተ ሎላ አል ካሳ* !
2 መንደረ ጥዮን እሼ
ሚደግዱፍ ቀነኒቱ
አን ነንበሌሰ ።
3 አኩመ ትክሶትን ናኖ ቶኮ ቡፈተኒ
ቡሻዬሳኒ ዴድችፈተን ፥
አከሱመ ዱረ-ቡቶትን ዲኖታ
ሎልቶተሳኒ ወጅን ዱፈኒ ፥
ናኔሰኒ አዱመ አዳን
ጎዶ ጎዶሳኒ ዳበተኒ
እሼረ እንቡፈቱ* ።
*1. 1:14፤ 4:5 *3. 4:17፤ 25:34-36

4 «እሳን ፥ ‹እሼት
ሎለ ካሱዳፍ ቀጻአ ፥
ከአ ፥ ጉያ ሳፉ እሼ እንወራና!
ገሩ ጋድዱን ዴረቻ አዴሙት
ዋን ጅሩፍ ፥
አዱንስ ኑት ድኡፍ
ዋን ጀዱፍ ፥ ኑፍ ወዮ!
5 ኤጋ ኮታ ሀልከኒን ባኔ ሩኩትኔ
እሼ እንበሌስና! ›
እንጀዱ» ጀዴ ።

6 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ዱረ-ቡቶተ ዲኖተ ከናቲን ፥
«መንደር ዩሩሳሌም እሼን
ጩንቁርሳን ኬሰ ጉቴ ኩን
አከ አደበምቱት ፥
ሙኬቲ ሙራ እሼት
ናኔሳቲ ኮቢ እጃረዳ!
7 አኩመ ቡርቃን ብሻኒ
ብሻን ቀበናአ ያሱ ፥
አከሱመ እሼን ሀምነሼ
ኦፍ ኬሳ እንያፍት ፤
ሁምናን ነመረት ከኡኒፍ
ነመ ጩንቁርሱን ፥
ዬሮ ሁንዳ እሼ ኬሰት
እንደገአመ ፤
እን እሳን ነመ ሬበኒ መዴሰን ፥
ዬሮ ሁንዳ ፉለኮ ዱረ ጅረ ።
8 ያ ዩሩሳሌም! አን አከን
ስራ ገረ ህንገሌት ፥
ብየኬስ በሌሴ
ነምን አከ ኬሰ ህንጅራትኔ
አከን ህንጎኔት ፥
ጎርሰኮ ደገእ! » እንጀዴ ።

9 አመስ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ፥
«አኩመ ቀርሚን
እጆ ወይኒ ፉናነሙ ፥
አከሱመ ሰበ እስራኤል ኬሳ
ወር ሀፊን
ራወተኒ እንፉናነሙ ፤
አኩመ ነመ እጆ ወይኒ
ደሚሳራ ጭሩት ፥
ሀርከኬ ገረሳት ሂጠዱ! »
ጀዴ አነት እንዱበቴ* ።
10 ዮሙስ አንሞ ዴብሴ ፥
«ኤኙት ዱበዴ ፥
ኤኙንስ ጎርሱሬ?
ኤኙቱ ወንተ አን ጀዱ ደገአ?
ኩኖ! እሳን መተ-ጆቤዩ
ዋን ተአኒፍ ፥
ዱቢኬ ደገኡ እንድደን ፤
ኩኖ! እሳን ዱቢኬ
አከ ገአት ዋን እላለኒፍ ፥
እሰ ደገኡት ህንገመደን* ።
11 ከናፍ ያ ዋቀዮ ፥
ዴከምስኬ አነ ኬሰ እንጉቴ ፤
አን እሰ ኦፍ ኬሰት እትሱ
ህንደንደኡ» ነንጀዴ ፤
ዮሙስ ዋቀዮ ዴብሴ ፥
«እጆሎተ ከራረ ጅረንረት ፥
ወልገኢ ደርገጎታረትስ
ዴከምሰኮ ደንገላስ!
አባን መናፍ ሃት መና ፥
ወር ዱሎመኒ ለፈ ጉረን
እንቦጅአሙ ።
12 አን ሀርከኮ ወረ
ብየ ከነ ጅራተንረት
ዋነን አል ፉደዱፍ ፥

መኔንሳኒ፥ ማሲንሳኒፍ
ዱበርቶትንሳኒ
ሰበ ከን ብራቲፍ እንኬነሙ* ።
*9. 2፡21 *10. 4፡4፤ ሆኤ 7፡51
*12. ኬሰ 28፡30፤ ሚክ 6፡15፤
ኤር 15፡6

13 «እሳን እሰ ጉዳዳ ሀመ እሰ ጥናት፥
ሁንዱምትሳኒ ቡአ ደልጋ
ዱካ እንቡኡ።
ራጆትኒፍ ሉቦትንዩ
ነሞተ እንጎዎምሱ፤
14 ጨብን ሰበኮቲ
አከ ዋን ሰልጳት ፈዩ፥
‹ነጋደ!› ‹ነጋደ!› እንጂዱ፤
ነጋን ገሩ ሀንጅሩ።
15 ወንተ ጪጋሲሳ አከሲ
ዋን ሆጂተኒፍ፥
ዬለኡን እሳንረ ቱሬ፥
እሳን ገሩ ሀንዬላኔ፥
ዬሉን ማል አከ ተኤስ
ሀንቤከኔ፤
ከናፍ እሳንስ
ወረ ኩፈኒ ወጅን እንኩፉ፥
አን እሳን አደቡ ዮሙን ዱፉ፥
እሳን ኩፋቲ ጉዳ እንኩፉ»
ጂዴ አነት ዱበቴረ* ።
*13-15. 8፡10-12፤ ሀሰ 13፡10፤
1ተሰ 5፡3፤ ኤር 2፡8፤ 23፡17

16 አመስ ዋቀዮ እስን ሰበሳት ዱበቴ፥
«ገረ ከራት አሰ በአቲ እላላ!
‹ዳንዲን እን ዱሪ፥
ከራን እን በኤስ ሱን
አመ ኤሰ ጅራ?› ጂዳቲ ጋፈዳ!
ቦቆና አከ አርገተንት
ከርቸረ አዴማ!» ጂዴ፤
እስን ገሩ፥ «ለኪ ኑእ
እሰረ አዴሙ
ሀንበርባድኑ» እንጂተን* ።
17 ዋቀዮሞ፥ «አን ኤግዶተ
እስኒፍ ኬኔን፥
‹ዮሙ እሳን ፊኖ አፉፈን
ደገአ!› እስኒን ጂዴ፤
እስን ገሩ፥
‹ለኪ ኑእ ደገኡ ሀንበርባድኑ›
እንጂተን* ።
18 ከናፍ እስን ያ ሰበ ለፈራ ደገአ!
እስንስ ወር አስት
ወልት ቀበምተን፥
ወንተ ሰበኮት ዱፉፍ
ጅሩ ቀልብፈዳ!
19 ያ ለፋ ደገእ!
ሰብንኮ ሰገሌኮ ዋን ሀንደገእኒፍ፥
አቦሚኮስ ዋን ቱፈተኒፍ፥
ኩኖ! አን እሳንረት በዲስ ነንፍደ፥
እንስ እጆ ሆጂሳኒት* ።
20 እጣን ብየ ሼባቲ ዱፉፍ
ሙክት ኡርጎፍቱ ብየ ፈጎዳ ዱፉ
ማል አናፍ ጎዳ?
ቀልምኬሰን እን ጉበሙ
አነ ሀንገመድቺሱ!
አርሳንኬሰንስ አነት ሀንቶሉ* ።
21 ከናፍ ኩኖ! አን ሰበ ከነ
ዱረ ጉፉ ነንካአ፥
አባኒፍ እልም
እሰ ጉፈተኒ እንኩፉ፥
አሉትኒፍ ፍሮትን
ወሉማ ወጅን እንዱሙ» ጂዴ።
*16. 18፡15፤ ፋር 139፡24፤
ማቴ 11፡29 *17. ሀሰ 3፡17-21፤
33፡1-9 *19. ኢሳ 1፡2፤ ሚክ 1፡2፤
ኢሳ 2፡19 *20. ፋር 40፡6፤
ኤር 7፡21-23፤ 14፡12፤ ኢሳ 1፡10-20

22 ዋቀዮ፥ «ኩኖ!
ሰብን ቶኮ ብየ ገረ ብታቲ
እንዱፈ፥
ሰብን ጉዳን ቶኮስ
ብየ ፈጎቲ እንከአ* ።
23 ያ መንደረ ጥዮን!
እሳን ገረ-ጆቦታፍ
ወረ ኦአ ሀንቀብኔደ፥
እዳዳፍ ኤቦ ኦል ፉደተኒሩ፥
ሰገሌንሳኒ አከ ገላነ ሁርሱት፤
እሳን ስሉሉዳፍ ቆጳአኒ
ፈርዴን ያበተኒ እንዱፉ»
ጂዴ* ።
*22. 1፡14፤ 5፡15 *23. 50፡42

24 ወር ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተንሞ፥
«ኑእ ዋኤ ከና ዮሙ ደጌኘ
ሀርከኬኘ እንደቻፈትኔ፥
ናሱንስ ኑቀበቴ፥
አከ ዱበርቲ ጭኒንስፈቱስ
እንታኔ* ።
25 ዲኖትንኬኘ ብላ ሀደተኒ
ከራ ሁንዱማ ዋን ኑሶዳችሰኒፍ፥

ኑእ አለት ገድ በኡ
ዮኪስ ከራረ አዴሙ
ህንደንዴኙ» ጇደን* ።
26 ያ ሰበኮ፣
ዲን ኑበሌሱዳፍ ድንገተ
ዋን ዱፉፍ፣
ኡፌተ ገዳ ኡፌዱቲ
ዳራ ኬሰ ገንገለዱ!
አከ ነመ እልመ ቶክቻፍ
ወዋቴ ገዴ ቦኡትስ ቦእ*!

*24. 4:31 *25. 20:3-4፤ 49:29
*26. 4:8፤ አሞ 8:10

27 ዋቀዮ፣ «አከ ነመ ስቢለ ቆሩት
አት ሰበኮ ቆርቴ አከ እላልቱፍ፣
ጅሬኘሳኒስ ቆርቴ
አከ ሁበቱ ስጎዴረ።
28 እሳን ሁንዱምትሳኒ
አከ ስቢለ ቦረጂፍ
አከ ስቢለ ጉራቻ
መተ-ጀቤዩደ፣ ድዱደስ*።
29 ድለሊ በቅሱዳፍ
ቡፉን ሀመ ፌዴ
ዮ እት ቡፌሜዩ፣
ድለልቿመቱ ቦለ ቡፋ
ኬሳ በአ መሌ፣
ኡዳን ስቢላ ኬሳ ህንበኡ፤
አከሱመሞ ወር ጀልአትን
ሰበ ከነ ኬሳ ህንባፌምን
ዋን ጅረኒፍ፣
እሳን ቁሌሱዳፍ
እት ደደቡን አከሱማን*።
30 አን ዋቀዮ ዋነን እሳን ቱፈዴፍ፣
እሳን ‹ሜቲ ገተሜ›
እንጂደሙ» ጇዴ*።

*28. ህስ 22:18 *29. ኢሳ 1:25፤
ኤር 17:1 *30. ኢሳ 1:22፤ 1ሞቶ 9:7

ቦቆና 7

አመንቲ ሶባረት ዱበቹሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ እን ገረ አነ ኤርምያስ
ዱፌ፣ ከነት ፉፌ ጅረ፤ 2 ዋቀዮ፣ «በልበለ
መነ ቁልቁሉማ ዱረ ዳበዱቲ፣ ‹እስን ወር
ይሁዳ፣ ወር አነ ዋቀዮፍ ሰገዱዳፍ ከራ በል
በለ ከና ኦል ገልተን ሁንድኑ ዱቢኮ ደገአ!›
ጇዲ ዱበዱ! 3 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፣ ዋቀዮ
እን ከን እስራኤል፣ ‹እዶ ከነ ኬሰ አከን እስን
ጅራቹሱት፣ አመለኬሰኒፍ ሆጂኬሰን ቶል
ፈዳ*! 4 ዱቢ ሶባ አመነተኒ መን ቁልቁሉማ
እን ከን ዋቀዮ እሰ ከነ፣ መን ቁልቁሉማ እን
ከን ዋቀዮ እሰ ከነ፣ መን ቁልቁሉማ እን ከን
ዋቀዮ እሰ ከነ› ህንጂድና!

*3. 18:11፤ 25:5፤ 26:13፤ ኢሳ 1:16

5 «አመለኬሰኒፍ ሆጂኬሰን ቶልፈዳ፣
ወሊ ወጅንስ ጅሬኘ ቀጂልና ጅራዳ!
6 ነመ ገላ፣ እጆሌ አባን እረ ህንጅሬ፣ ሃደ
ህዩሳስ ዮ ጩንቁርሱ ዲፍተን፣ እዶ ከነት
ዲገ ነመ በሌሳ ህንቀብኔ ዮ ደንገላሱ ደባ
ተን፣ ዋቀዮሊ ኦርማ ዱካ ቡኡዳን ወንተ
ሀማ ኦፍት ፍዱ ዮ ዲፍተን፣ 7 አን ብየ
እሰን በረበራን ኬሰ አከ ጅራተኒፍ አቦተኬ
ሰኒፍ ኬኔ ኬሰ እስን ነንጅራቹሰ*።

*5-7. 22:3፣ 17፤ በኡ 22:20-21፤ ኬሰ 19:10

8 «እስን ገሩ ዱቢ ሶባ እሰ ዋኤ ህንባፍኔ
እንአመነቱ፤ 9 እስን አመዩ እንሀቱ፣ ነመ
እንአጂፍቱ፣ እንኤጅቱ፣ ሶባን እንከከቱ፣
በኣሊፍ ኣርሳ እጣና እንድኤስቱ፣ ዋቀዮሊ
ከን ብራ ወረ ኦፌኬሰኒ እሳን ህንቤክኔ ዱካስ
እንቡቱ*። 10 ወንተ አከሲ ጎቻ ገረ መነ ቁል
ቁሉማ እሰ ከንኮቲ ዱፍተኒ አነ ዱረ ዳበተኒ፣
‹ኑእ ወንተ ጪጋስሳ ከነ ሁንዱማ እት ፉፍኔ
ዮ ሆጂኔዩ ወንት ኑሚዱ ህንጅሩ› እንጂቱ*፤
11 እስን መነ ቁልቁሉማ እሰ ከንኮቲ ከነ ሆልቀ
ሀቱ ሴተንሞ? ኩኖ! አን ዋን እስን ጎተን ከነ
አርጌረ» ጇዴ፤ ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ*።

*9. ሆሴ 4:2፤ ኤር 2:27-28፤ 7:17-18፤
11:12-13፤ 25:6፤ 44:17፤ ኬሰ 6:14
*10. ፋር 15:1-5 *11. ማቴ 21:13

12 አመስ ዋቀዮ፣ «ሺሎ እዶ ዱር
መቃንኮ አከ እት ዋመሙፍ ፎአዴ ቱሬ
ሰነ ሰበቢ በሌሳ ሰበኮ እስራኤሊፍ ጇዴ
ከነን ጎዴ ደቃቲ እላላ*! 13 እስን ጩቡ ከነ
ሁንዱማ ጎቹኬሰንረዩ ስአ ባይኤ ዮሙን
እስንት ዱበዴ አናፍ ደገኡ፣ ዮሙን እስን
ዋሜስ አነ ጀላ ኦዋቹ ዋን ድደኒፍ*፣
14 መነ ቁልቁሉማ እሰ ከንኮቲ እሰ እስን
አመነተን ከነ፣ መንደሮተ ወረ አን አቦተ
ኬሰኒፍ፣ ደርቤሞ እስኒፍ ኬኔ ከነስ አኩ
መን ዱር ሺሎ ጎዴ ነንጎደ*፤ 15 አኩመን
ኦቦሎተኬሰን ወረ ሰኚ ኤፍሬም ተአን ሁን
ዱማ ፉለኮ ዱራ በሌሴ፣ አከሱመ ፉለኮ
ዱራ እስን ነንበሌሰ*።

*12. ኢያ 18:1፤ 1ሳሙ 1:3፤ 4:4፣ 12፤
ፋር 78:60 *13. 7:25-26፤ 25:3፤ 37:2፤
ኢሳ 65:12 *14. 26:6፣ 9፤ ፋር 78:60
*15. 23:39፤ 2ሞቶ 17:7-18

16 «ያ ኤርምያስ፥ አን ሲፍ ህንደገ
ኡቲ፥ ሰበ ከናፍ ህንከደትን፥ ዋኤሳኒቲፍ
ገረኮት ህንወዋትን፥ እሳኒፍስ ህንዱበ
ትን*! 17 ወንተ እሳን መንደሮተ ይሁዳፍ
ከራ መንደረ ዬሩሳሌምረት ሆጄተን አት
ህንአርግቱሬ? 18 እጆሎትን ቆራን ፉናኑ፥
አቦትንሞ እብደ ቀብሲሱ፥ ዱበርቶትን
ሞትቲ በንቲ ዋቃቲፍ ቡዴነ አርሳ ቶል
ቹፍ ቡኮ ቡኬሱ፥ ኬና ዱጋቲስ ዋቀዮሊ
ብራቲፍ እንድባፌቱ፤ ከነ ሁንዱማ አነ
አርሱዳፍ ጄደኒ እንጎዱ*፤ 19 አመ ከነ ጎቹ
ሳኒቲን አነ አርሱሳኒቲ? ዋዉ፥ እሳን ኦፉ
መሳኒቲ ከን እቲን ዬለአን ጎቹሳኒት።
20 ከናፍስ ኩኖ! አን ዋቀዮ ጎፍታን፥ ዴከ
ምሰኮፍ አሪኮ እዶ ከነረት፥ ነማፍ ሆሪ
ረት፥ ሙኬቲ በኬ ኬስ ጅረንረት፥ እጀ
ምዳን ብየ ከና ሁንዱማረትስ ነንቦቤስ!
ከን እሰ ዳምሱስ ህንጅሩ» ጄደ*።
*16. 11፡14፤ 15፡1፤ 37፡3-4፤
ኡመ 18፡16-33፤ 20፡7፤ 2ሞቶ 19፡4፤
ዳን 9፡15-19 *18. 44፡17-18፤ 19፡13
*19-20. 17፡27፤ 21፡12፥14

21 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን
እስራኤል፥ ሰበሳቲን፥ «ቀልመ ጉበሙፍ
ፎን ሆሪ ቀለሜ አርሳዳፍ ድአቱ ኦፉመኬስኒ
ኞዳ! 22 አን አቦተኬስን ብየ ግብጢ ዮሙን
ባሴ ዋኤ ቀልመ ጉበሙፍ ዋኤ አርሳ ድአቱ
እሳንት ህንዱበትኔ፥ አከ አናፍ ድኤስኒፍስ
እሳን ህንአቦምኔ፤ 23 ወንት አን እሳን አቦሜ
ገሩ፥ ‹አናፍ ደገአ፥ አን ዋቀዮኬስን እስኒፍ
ነንተአ፥ እስንሞ ሰበኮ እንታቱ፤ ወንተ አን
እስን አቦሜ ሁንዱማስ ኤጋ! ዮሙስ ወንት
ሁንድኑ እስኒፍ እንቶለ› ከን ጄዱ ቱሬ*።
24 እሳን ገሩ መታ ጀባተኒ ወንተ ሀማ ኦፊሳ
ኒቲ ያደን ዱካ ቡአኒ ዱግደ አነት ገተን
መሴ፥ ወንተን እሳንት ዱበዴ ህንደጊኜ፥
ጉረሳኒስ ገረኮት ህንቀብኔ*። 25 በረ አቦትንኬ
ስን ብየ ግብጢቲ በአኒ ጀልቀቤ ሀመ ሀርአት
ዴዴብሴ ሆጄቶተኮ ወረ ራጆተ ሁንዱማ ገረ
ኬስንት ኤርጋን ቱሬ*፤ 26 እስን ገሩ ቦቋ-ጀ
ቦተ ታተኒ አቦተኬስን ጫላ ወንተ ሀማ
ሆጄተን መሴ፥ ጉረኬስን ገረኮት ቀብደኒ
አናፍ ህንደጊኜ*።
*21-23. 6፡20፤ አሞ 5፡25፤ ፋር 50፡7-15፤
ሚክ 6፡6-8፤ ኤር 11፡4፤ 24፡7፤ 30፡22፤
31፡33፤ በኡ 19፡5፤ ኬስ 6፡3፤ 26፡17፤
ህስ 11፡20፤ ሆሴ 2፡25 *24. 9፡13፤ 11፡8፤
18፡12፤ ፋር 81፡12 *25. 25፡4፤ 26፡5
*26. 13፡10፤ 16፡12፤ 17፡23

27 «ያ ኤርምያስ፥ አት ዱቢ ከነ ሁን
ዱማ እሳንት ዮሙ ህምቱ፥ እሳንሞ ሲፍ
ህንደገአን፥ ዮሙ እሳን ዋምቱስ ስጆላ ህን
ቀበን፤ 28 ከናፍ አት ሰበ ከናን፥ ‹እስን
ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታኬስኒቲፍ ህንአቦመም
ተን፥ ጎርሰሳ ህንፉደተን፥ ዱጋንስ አፉን
ኬስን ኬሳ እንበዴ› ጄድ!» ጄዴ*።
*28. 5፡1፥3

29 ያ ነሞተ ዬሩሳሌም፥ ዋቀዮ ደሎተ
ወረ አሪ እራ ቀቡ ዋን ቱፈቴፍ፥ ዋን
ዲሴፍስ፥ እስን ርፌንሰ መታኬስኒ ኦፍራ
ሃዳቲ ገታ! እዶ ኦል ከአረት ኦል በአቲ
ሰገሌኬስን ኦል ፉዳቲ ቦአ!

30 ዋቀዮ፥ «ነሞትን ይሁዳ አነ ዱረት
ወንተ ሀማ ሆጄተኒሩ፤ እሳን ወንተ ጅብ
ሲሳ መነ ቋልቋሉማኮ ኬስ ካአኒ እሰ ጡሬ
ስኒሩ*። 31 እልማንሳኒፍ እንተሎተሳኒ
እብደ ኬስት ጉበኒ አርሳ ድኤሱዳፍ፥ ደቻ
ቤን-ሂኖም ኬስት እዶወን ኦል ከኦ
‹ቶፌት› ጄደመን እንእጃረን፤ አን ወንተ
አከሲ ከነ አከ እሳን ጎደኒፍ እሳን ህንአቦ
ምኔ፥ ወንት አከሲስ ያደኮ ኬስ ህንቱሬ*።
32 ከናፍስ ኩኖ! እን ስአቾ ‹ደቻ ዱሚሳ›
ጄደመ መሴ፥ ‹ቶፌት› ዮኪስ ‹ደቻ ቤን-
ሂኖም› ህንጄደሙ፤ ስአቾ እዶን ነምን
እት አዋለሙ ዋን ህንጅሬፍ፥ ነሞትን
ቶፌትት እንአዋለሙ። 33 ሬፍ ጀረ ከና
አላቲ ቅሌንሰ ኬስ በለልአኒፍ ብኔንሶተ
ጫካ ኬስ ጅረኒፍ ኞተ እንተአ፤ ነምን
ቶኮሌ ሬፍቸራ እሳን ህንአርኡ*፤ 34 ብይ
ሱን ዋን በዱፍ አን ሰገሌ ገመቹፍ ሰገሌ
እልሌ፥ ሰገሌ ድርሰ ምስሮፍ ሰገሌ
ምስሮ፥ መንደሮተ ይሁዳፍ ከራ ዬሩሳ
ሌም ኬስ ጅሩራ ነንበሌስ» ጄዴ*።
*30. 32፡34፤ ህስ 8፡5፥10 *31. ሌዎ 18፡21
*33. 12፡9 *34. 16፡9፤ 25፡10፤ 33፡10-11፤
ሙል 18፡23

ቦቆና 8

አዋል ወረ ሀማ ሆጄተኒ ዲገሙሳ

1 ዋቀዮ፥ «ዬሮ ሰነት ለፌን ሞቶተ
ይሁዳ፥ ለፌን ጉርጉዶተሼ፥ ለፌን ሉቦ
ተሼ፥ ለፌን ራጆተሼፍ ለፌን ወረ ዬሩሳ
ሌም ኬስ ጅራተኒ አዋለ ኬሳ እንባፈሙ።
2 ጆሬን ኩን ኡቱ ህንዱእን አዱ፥ ጅአፍ
ኡርጆተ ጃለቻ፥ እሳኒፍ ሆጄቻ፥ እሳን
ዱካ ቡአ፥ እሳን ጋፈቻ፥ እሳኒፍስ ሰገዳ
ቱረን፤ አመ ገሩ ለፌወንሳኒ ወር አዋለ

ኬሳ ባፈመን አከ ኮሲ ማሲ ኬሰት ገተሜት
አዱ፥ ጅአፍ ኡርጅተ ጀለት እንገተሙ
መሌ፥ ዴብአኒ ህንአዋለመን* ። [3]ወር ቆሞ
ሀማ ከነ ኬሳ ሀፈን ሁንድኑ እዶ አን እት
እሳን ተምሳሱ ሁንዱማት ጅሬኘረ ዱአ
እንፎአቱ፤ አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ከነ
ዱበዴረ» ጀዴ ። *2.ኬሰ 4፡19፤ ኤር 9፡22

[4]አመስ ዋቀዮ፥
«ነምን ዮ ኩፌ ህንከኡሬ?
ዮ ከራራ ጬኤስ
ደፌ ከራት ህንዴብኡሬ?
[5]ሰብን ዬሩሳሌም ኩን
ማሊፍ ራወቴ ዱግደ አነት ገቴ?
ማሊፍ ከራ ሶባት ጀባቴ?
ማሊፍስ ዴብኡ ድዴ*?
[6]አን እሳን ጨቀሴ አርጌረ፥
ነምን ወንተ ሀማ
ዋን ሆጀቴፍ ገዴ፥
‹አን ማለን በሌሴ ላታ?›
ጀዴ ያዱ ህንጅሩ፤
አኩመ ፈርድ ገረ ሎላት ፈጉ፥
አከሱመ ሁንዱምትሳኒ
ከሩመ ያደሳኒረ እንፈጉ ።
[7]አላቲን ሀዋንሳ
እን ቅሌንሰ ኬሰ በለልኡዩ
ዬሮሳ ቤከ፤
ጉጌን፥ ሰምብሮ ዳሎቴን፥
ጬቁሊስስ ዬሮሳኒ ቤኩ፤
ሰብንኮ ገሩ
ሴረ አን እሳፍ ዳቤ ህንቤኩ* ።
*5. 5፡3 *7. 4፡22

[8]«ኩኖ! ወር
ብርኢ ሶባቲን ጫፈኒ፥
ዱቢ ጌደረን ኤርገ ጅራተኒ
እስን አተምት፥ ‹ኑእ አጌሶተ
ሴር ዋቀዮስ ኑብረ ጅረ›
ኦፈን ጀቱ?
[9]ወር አጌሶትን እንዬላስፈሙ፥
ነአኒ ዋን ዱበተን ደበኒ
አፋንሳኒ እንቀበቱ፤
ዱቢኮ ኤርገ ቱፈተኒ
አጉማንሳኒ ኩን
ማል እሳኒፍ ጎደሬ*?
[10]ከናፍ አን ዱበርቶተሳኒ
ነሞተ ከን ብራቲፍ፥
ማሲሳኒስ ወረ
ብየ እሳንራ ፉደተኒፍ ነንኬነ፤
እሳን እሰ ጥናዳ ሀመ እሰ ጉዳት፥
ሁንዱምትሳኒ ቡአ ደልጋ
ዱካ እንቡኡ፤
ራጅተኒፍ ሎቦትንዩ
ነሞተ እንጎዎምሱ* ።
[11]ጨብን ሰበኮቲ
አከ ዋን ሰልጳት ፈዩ፥
‹ነጋደ!›፥ ‹ነጋደ!› እንጀዱ፥
ነጋን ገሩ ህንጅሩ*!
[12]ወንተ ጪጋሰሳ አከሲ
ዋን ሆጀተኒፍ፥
ዬለኡን እሳንረ ቱሬ፤
እሳን ገሩ ህንዬላኔ፥
ዬሎን ማል አከ ተኤስ
ህንቤከኔ፤
ከናፍ፥ ‹እሳን
ወረ ኩፈኒ ወጅን እንኩፉ፥
አን እሳን አደቡፍ ዮሙን ዱፉ፥
እሳን ኩፉቲ ጉዳ እንኩፉ› ጀዴ፥
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ ።
[13]አን ራወዴ ሰበ ከነ ነንበሌስ፥
እሳን አከ ሙከ ወይኒፍ
ሙከ ሀርቡ ወረ እጀ ህንቀብኔ፥
ወረ ባልሳኒዩ ጮለጌ እንተአን፤
ከናፍ ወንት አን እሳኒፍ ኬኔ
እሳንራ እንፉደተመ» ጀዴ* ።
*9. ኢዮ 5፡12-13 *10. 6፡13-15፤
ኢሳ 56፡11 *11. ህስ 13፡10
*13. ማር 11፡12-14

[14]ዮሙስ ሰብን ሱን ዴብሰኒ፥
«ኑእ ዋቀዮ ጎፍታኬኘ ዱረት
ጨቡ ዋን ሆጀትኔፍ፥
አን ብሻን ሀዳን ኬሰ ጅሩ ኑአባሴ፥
በዲሰትስ ኤርገ ገድ ኑዲሴ፥
ኑእ ማሊፍ ጨሉመ ጀኔ ቴኛ?
ኮታ ወልት ቀበምኔ፥
ገረ መንደሮተ
መሰራ ደጋ ቀበኒት
እንበቀትን*!
[15]ኑእ ‹ነጋቱ ተአ› ጀኔ አብደትኔ፥
ገሩ ወንት ጋሪን ህንታኔ፤
ዬሮ እት በያነትኑቱ ዱፈ ሴኔ፥
ገሩ ዬሮ ኑናሰሱቱ ዱፌ* ።
[16]ፈርዴን ወረ ዲኖታ ብየ ዳኒ
ዮሙ ፉኛን ደአን እንደገአመ፤
ዮሙ እሳን ህምምሰንስ

ጉቱማን ብየኬኛ እንሆለት፤
እሳን ዱፈኒ ብየኬኛፍ
ወንተ እሼረ ጅሩ፥
መንደረቲፍ ወረ እሼ ኬሰ
ጅራተን ሁንዱማ
እንፍጡ» ጂደን*።
17 ዋቀዮ፥ «ኩኖ! አን ቦፈ ሀዳ ቀቡ
እስንት ገድ ነንዲሰ፥
መርአታንሰ እስን እንእደ፥
ነምን ሀዳሳቲ እስን ፈይሱሰ
ሀንጅሩ» ጂዴ*።
*14. 4፡5፤ 9፡15፤ 23፡15 *15. 14፡19
*16. 4፡15 *17. ለኮ 21፡6

18 ሰበቢ ገዳቲፍ ፉልኮ ብፈ እንበዴ፥
ገራንኮሰ እንጉበቴ*።
19 ኩኖ፥ እይ ሰበኮቲ
ብየ ፈጎዳ እንደገአመ፥
«ዋቀዮ ጥዮን ኬሰ ሀንጅሩ?
ሞቲንሼሰ አቾ ኬሳ
እንአዴሜ?» እንጂዱ፤
እንሞ፥ «እሳን ማሊፍ
ብፈ ፈኬኝ ዋቀዮሊሳኒቲን፥
ዋቀዮሊ ኦርማ ወረ ዋኤ ሀንባፍኔ
ዱካ ቡኡሳኒቲንሰ
ቱቱቀኒ ነአርሰኒ?» እንጂደ።
20 ነሞትን፥ «ዬሮን መከሪ ደርቤረ፥
ጅእ ቦናሰ ዱሜረ፥
ኑእ ገሩ አመዩ
ረክነ ኬሳ ሀንባኔ» እንጂዱ።
21 ሰብንኮ ዋን ጆሬፍ፥ አንሰ ጆሬረ፥
ገዴ ዋነን ጎዱሰ ወላሌረ።
22 ወንት ድበተን ጊልኣድን ሀንጅሩ?
ነምን መዳ ወልኣኔ ፈይሱሰ
አቺ ሀንአርገሙ?
ማሊፍ ሰብንኮ ወልኣነሜ
ሀንፈይፈምኔሬ*?
*18. 4፡19 *22. 10፡19፤ 30፡17፤ 46፡11

ቦቆና 9

ሰበ ይሁዳቲፍ ቦኡሳ

1 ሀልከኒፍ ጉያ
ኡቱን ወልራ ሀንኩትን፥
ሰበኮ ወረ ቀለመኒ ዱመኒፍ
አከን ቦኡት፥
ማሎ መታንኮ
እዶ ብሻን ጆላ ቡርቁ፥
እጅኮሰ ቡርቅቱ እምማኒ
ኡቱ ተኤ*!
2 ሰብንኮ ወረ ኤጅቱፍ
ወልዳ ወረ ሀንአመነምኔ
ዋን ተአኒፍ፥
ለፈ ኦና ኬሰ
እዶን ከረ-አዴምቱን ቡልቱ
ኡቱ ጅራቴ፥
ሰበኮ ዲሴ አን አችት
ነንበቀደን ቱሬ*።
3 ዋቀዮ፥ «እሳን ሶበ ዱበቹዳፍ፥
አከ እዳ ድፈሜት
አረበሳኒ ቆጴሰኒ እንታኡ፤
እሳን ለፈ ከነረት
ሀምነረት ሀምነ ደበሎ መሌ፥
ዱጋት ሀንጀባተን፥
አነ ቤኩሰ ሀንበርባደን*።
*1. 13፡17፤ 14፡17፤ 2ሞቶ 8፡11-12፤
ኢሳ 22፡4፤ ሉቃ 19፡41
*2. ፋር 55፡6-8 *3. 5፡1

4 «ነምን ሁንድኑ
ፍረሳቲ ኦፍ ሀኤገቱ፥
ኦቦሌሰ ኦፈሳቲሰ ሀንአመነትን!
ኦቦሌሰ ኦቦሌሰሳ እንጎዎምሰ፥
ኦላንሰ አሲፍ አቾ አዴሜ
ኦላሳ እንሀመተ*።
5 ኦላን ኦላሳ እንጎዎምሰ፥
ዱጋ ከን ዱበቱሰ ሀንጅሩ፤
እሳን አረበሳኒቲን ሶበ ዱበቹ፥
ምጨረሙማዳንሰ ሆጂቹ
አመለ እንጎደተን፤
ከራሳኒ ከነራሰ
ዴብኡ እንደደበን*።
6 እሳን ሚዳ ሚዳረት፥
ጎዎምሳ ጎዎምሳረት
ዋን ደበለኒፍ፥
አነ ቤኩ እንድደን» ጂዴ*።
*4. 12፡6፤ ሚከ 7፡5-6፤ ሆሴ 12፡4፤
ኡመ 27፡36 *5. ፋር 12፡2-3
*6. ኢሳ 1፡25

7 ከናፍ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«ኩኖ! አን አከ ነመ
ስቢለ በቅሴ ቆሩት፥
ሰበኮ ቆሬ ነንእላለ፤
ከናአቾ ማል እሳን ጎዱሬ?
8 አፋንሳኒቲን ጎዎምሳ እንዱበቱ፤
አረበሳኒቲን አከ ጥያት
ወራነኒ ነመ እንአጂሱ፤

አፋንሳኒቲን አላሳኒት ነጋ ዱበቱ፥
ገራሳኒ ኬሰት ገሩ እሰ እንጋዱ* ።
9 አን ሰበ አከሲ ከነ
ወንተ አከሲቲፍ ህንአደቡሬ?
ሰበ አከሲረትስ
እጃ ህንባፈዱሬ?» ጂዴ* ።
*8. ፋር 57፡4 *9. 5፡9

10 ቱሎትኒፍ እዶን ሆሪን ዴዱ ኦነኒ፥
ነምንስ እሳን ኬሰ
ዋን ህንአዴምኔፍ፥
ሰገሌን ሆሪ አቾ ኬሳ
ዋን ህንደገአምኔፍ፥
አላቶትኒፍ ብኔንሶትን ሁንድኑ
በቀተኒ ዋን ሶከኒፍ፥
አን እሳኒፍ ገዶዴ ነንቦአ፥
ነንወዋደስ* ።
11 ዋቀዮ፥ «ዬሩሳሌምን ቱላ ኮሲ፥
እዶ ዋንጎትን ኬሰ ጅራተንስ
ነንጎደ፤
መንደሮተ ይሁዳሞ እዶ ዱዋ
ከን ነምን ኬሰ ህንጅራትኔ
ነንጎደ» ጂዴ* ።
*10. 4፡25፤ 12፡4 *11. 26፡18

12 ነምን አጌስ ወንተ ከነ ሁብቹ ደንደኡ
ኤኙ? ብይ ኩን አከ በዱ፥ አኔ ለፈ ዱዋ
ተኤ፥ ነምን ቶኮሌ እሰ ኬሰት አከ ህንአርገምኔ
ዋቀዮ ኤኙት ዱብቴ*? 13 ዮሙስ ዋቀዮ፥ «ሴረ
አን እሳኒፍ ቱሜ ዋን እራንፈተኒፍ፥ ሰገሌኮ
ደገአኒስ አከ በርሲሰኮት አዴሙ ዋን ድደኒፍ
ኩን እሳንረ ገኤ። 14 እሳን መተ-ጀብን አፈሳኒ
ቲን ጌጌፈመኒ አኩመ አቦትንሳኒ እሳን በርሲ
ሰን፥ በአልን እንዋቄፈተን*፤ 15 ከናፍ አን
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን እስራ
ኤል፥ ሰበ ከነ ኛተ ሀዳአ ነንኛችሰ፥ ብሻን
ሀዳን ኬሰ ጅሩስ ነንአባሰ*፤ 16 አን ሰበ እሳን
የኪስ አቦትንሳኒ ህንቢክኔ ኬሰ እሳን ነንተም
ሳሰ፥ ሀመን ለፈራ እሳን በሌሱትስ ዲን ብላዳን
አከ እሳን አርአቱ ነንጎደ» ጂዴ* ።
*12. ሉቃ 19፡42 *14. 7፡24 *15. 8፡14፤
23፡15 *16. ሌዎ 26፡33

17 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«ወንተ ከነ ሜ እት ያዳ!
ኤርጋቲ ዱበርቶተ
ወረ ቦስፍቱ ዋምስሳ፥
ዱበርቶተ አጌሶተስ ፍድቾሲሳ!
18 እሳኒንስ፥ ‹እጀኬኛ ኬሳ
እምማን አከ ያኡት፥
ባሌ እጀኬኛ ጀላስ
አከ ገድ ሎለኡት፥
ደፉ ኮታቲ ኑቦስሳ!› ጂዳ!
19 ሰገሌን ቦእቻ፥ ‹ኑአ እንበድኔ፥
ዬሎ ጉዳስ እንኡፈትኔ፤
ኑአ ብየኬኛ ዲፍኔ እንባኔ፥
መኔንኬኛስ እንዲገመን› ጂዱ፥
ጥዮን ኬሳ እንደገአመ» ጂዴ።

20 እስን ዱበርቶተነነ፥
አመ ዱቢ ዋቀዮ ደገአ!
ወንተ አፋንሳ ዱበቱስ
ጉረኬሰን እት ቀባቲ ደጌፈዳ!
እንተሎተኬሰን
አከ እት ነመ ቦስሰን፥
ወሊኬሰንስ አከ እት ወዋተን
ወል በርሲሳ!
21 ዱን ከራ ቃዋ
መሰራኬኛት አል እንልጤ፥
እጆሌኬኛ ከራረት እንፍጤ፥
ደርገጎተስ ወል ገኢ ከራረት
እንአጂሴ* ።
22 አት ሰበ ከነት ዱብዱቲ፥
«ዋቀዮ፥ ‹ሬፍ ነሞታ አከ ኮሲት
በኬ ኬሰ እንጭጪስ፥
አከ ምዳን ሃመሜ
ቀባ ቀባዳን ቡቡኤ፥
ነምቾ ሃሙ ሰነ
ቦዴዳን ሙልአቱ፥
ነምን ወልት ቀቡስ ህንጅሬ
እንተአ› ጂደ» ጂድ* !
23 ዋቀዮ፥
«ነምን አጌስ አጉማሳቲን
አፍ ህንጀጅን፥
አን ጀባንስ ጀብነሳቲን
አፍ ህንቱልን፥
እን በዳዳንስ በዳዱማሳቲን
ህንኮርን!
24 ነምን አን ዋቀዮ አከን ተኤ ቤኩ፥
ለፈረትስ ጋሩማ፥ ቀጂሉማፍ
ፍርዲ ቀጂላ አከን ጎዱ ሁበቱ፥
እሰ ከናን አፍ ሀጀጁ!
አን ወንተ አከሲ ከነት
ነንገመደ» ጂዴ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ* ።
*21. ዮኤ 2፡9፤ ኪሰ 32፡25 *22. 7፡33፤
14፡16፤ 16፡4፤ 25፡33፤ አሞ 8፡3፤
ፋር 79፡2 *24. 1ቆሮ 1፡31፤ 2ቆሮ 10፡17

25 ዋቀዮ፥ «ኩና! ጉያን አን ወረ
ቆሉማ ደግንሳኒ ዱዋ ደግን ቀበተን ሁን
ዱማ እት አደቡ እንዱፈ። 26 ወረ ግብጥ፥
ወረ ይሁዳ፥ ወረ ኤዶም፥ ወረ አሞን፥
ወረ ሞአብ ወረ ርፌንሰ መታሳኒ ናኔሰኒ
እሌሳኒራ ፍጠን፥ ወረ ለፈ አና ኬሰ ጅራ
ተን ሁንዱማ ነንአደበ፤ ሰብን ኩን ሁን
ድኑ ደግን ቀበተኒሩ፤ ሀተኡዩ መሌ፥
እሳን፥ ጉቱማን እሰራኤልሰ ከኩ ደግን-
ቀባ ሰነ ሀንኤግኔ» ጂዴ*።

*26. ሌዎ 19፡27፤ 26፡41፤ ኬሰ 30፡6፤
ኤር 4፡4፤ 25፡17-24

ቦቆና 10

ዋቀዮ እሰ ጅራታ ዋቀዮሊ ቆልፈሞራ ገርገር ባሰኒ ቤኩ

1 እስን ያ ነሞተ እሰራኤል፥
ወንተ ዋቀዮ
እስንት ዱበቱ ደገአ!
2 ዋቀዮ፥
«እስን አመለ ሰበ ወረ ካኒ
ሀንፉደትና*!
እሳን ዱካ ቡተኒስ
ምልክተ ገራገራ፥
ዋቀ ኬሰት ዮሙ አርግተን
ሀንነእና*!
3 ሴረትን ዋቄሱ ሰበ ከና
ወንተ ዋኤ ሀንባፍኔደ፤
እሳን ሙከ ጫካ ኬሳ ጅግሰኒ፥
ነምን ሙከ ሶፉ ቤኩ
ቆቶዳን ሙሬ ቶልቼ
ብፌ እት እንባሰ*።
4 ሜቲዳፍ ወርቁ እት ኡፍሴ
እንሚደግሰ፤
ኦል ካሴ ኤርገ ዳቤሞ
አከ እን ሀንኩፍኔት፥
ቡሩሳን ጭንቃረ
እት ሩኩቴ እንጀቤሰ።
5 ዋቀዮሊ ቶልፈሞንሳኒ
ወንተ ነመ ፈካቴ፥
ብኔንሰ ሶዳችሱዳፍ
ማሲ ቡቄ ዴዲ ኛተሙ ኬሰ
ዳበቱ እንፈካቱ፤
እሳን ዱበቹ፥ አዴሙስ
ዋን ሀንደንዴኘፍ፥
ነምን እሳን ባቴ እንአዴመ፤
እሳን ነመ ሚዱ
ዮኪስ ነመ ገርጋሩ ሀንደንደአን፤
ከናፍ እሳን ሀንሶዳትና!»
ጂዴ*።

*2. በኡ 23፡24፤ 2ሞቶ 21፡6
*3. ኢሳ 44፡13-17 *5. ፋር 115፡5፤
ኢሳ 46፡7

6 ያ ዋቀዮ አት ጉዳደ፥
ከን አከኬቲስ ሀንጅሩ፤
መቃንኬስ ጉዳ ቤከማደ*።
7 ያ ሞቲ ሰበ ለፈራ፥
አት ሶዳተሙፍ ከን መልቴደ፥
ኤጋ ከን ስሀንሶዳትኔ ጅራሬ?
ኦጌሰ ሰበ ለፈራ ሁንዱማ ኬሰ፥
ሞቱሞተሳኒ ሁንዱማ ኬሰስ
ከን አከኬቲ ቶኮሌ ሀንጅሩ።
8 እሳን ሁንዱምትሳኒ
ጎዎታፍ ወላሎተ፤
ዋቀዮሊ ሙከራ ቶልፈመንራስ
ማል በሩሬ?
9 ዋቀዮሊ ቶልፈሞንሳኒ ኩን
ሆጂ ሀርከ ነማት፤
ሜቲ ቁላአ ብየ ተርሺሺ ዱፉፍ
ወርቁ ብየ ኡፋዚ ዱፉራ
ሆጂተመን፤
ኡፈትን ዲልጌፍ ጨለቅሳን
እት ኡፍፈመን፤
ኩን ሁንድኑ ሆጂ ወረ አጌዪት።
10 ዋቀዮ ገሩ ዋቀዮ እሰ ዱጋት፤
እን ዋቀዮ እሰ ጅራታደ፥
ሞቲ በረበራትስ፤
ዮሙ እን ዴከሙ
ለፍት እንራፈምት፥
ሰብን ለፈራስ አሪሳ
እሰ ቦበአ ዱረ
ዳበቹ ሀንደንደአን*።
11 ከናፍ፥ «ዋቀዮሊን
ወር በንቲወን ዋቃፍ
ለፈ ሀንኡምን ኩን፥ ዋቀ ጆላ፥
ለፈራስ እንበዱ»
ጂዲ እሳንት ሀም!

*6. ፋር 86፡8-10፤ ኢሳ 40፡18
*10. ፋር 18፡7፤ ኢሳ 13፡13፤
ናሆ 1፡5-6፤ ኤር 4፡26

12 ዋቀዮ እሰ አንጎሳቲን
ለፈ ከን ኡሚደ፥
እን ብየ ለፉ ከን
ኦጉማሳቲን ጭምሴ እንዳቤ፥

ዋቀስ ቤኩምሰሳቲን
እንድሪርሴ* ።
13 ዮሙ እን ሰገሌሳ ደጌስሱ፥
ቦካን በንቲ ዋቃ ኬሳ እንሁርሰ፤
እን ዳሪ ለፋቲ ዱሜሰ ኦል እንካሰ፥
ቦካ ኬሰስ በከካ ገድ እንቡሰ፤
ቅሌንሰስ ጎምብሳሳ ኬሳ እንባሰ* ።
14 ነሞትን ሁንድኑ ገሩ
ወላሎተ ዋን ተአኒፍ፥
ቤኩምሰ ህንቀበን፤
ወር ወርቂ በቅሰን ሁንዱምትሳኒ፥
ዋቀዮሊ ቶልቻን
ሰነት እንዩለኡ፤
ብፍን እሳን በቅሰኒ ቶልቻን ሱን፥
ወንተ ሰባፍ ወንተ
ሀፋር ኬሰ ህንጅሬደ* ።
15 ዋቀዮሊን ቶልፈሞን ኩን
ከን ዋኤ ህንባፍኔደ፥
ምአ ገአትስ፤
ጋፌ አደብን እሳንት ዱፋ
እቲን እንበዱ ።
16 ዋቀዮ እን ከን ያቆብ ገሩ
አከ እሳን ከና ምት፤
ወንተ ሁንዱማ ከን ኡሜ እሰ፤
እስራኤልን ሰበ ዱንፋሳ እንጎደቴ፤
መቃንሳ «ዋቀዮ
ጎፍታ መጫት*» ።

*12. 27፡5፤ 32፡17፤ ፋር 121፡2፤ ኢሳ 44፡24 *13. ፋር 135፡7 *14. ኢሳ 45፡16 *16. ኡመ 1፡1፤ በኡ 19፡5፤ ኤር 50፡34፤ ኢሳ 51፡15፤ አሞ 4፡13፤ ኤር 46፡18

በዲስ አከ ዱፋ ህሙሳ

17 ያ ወረ መርፈምተኒ ጅርተኒ፥
ምአኬሰን ለፈ ጅሩ
ወልት ሰሳበዳ* !
18 ዋቀዮ፥ «ኩና!
አን አመ ወረ ብየ ከነ
ኬሰ ጅራተን፥
ፋሩርሳዳን ደርበዴ ብያ ነንባሰ፤
አከ እሳን አነ በርባደተኒፍስ
ረክነት እሳን ነንገልቸ» ጄዴ፤
ዮሙስ ዩሩሳሌም ሰገሌሼ
ኦል ፋደቴ፥
19 «አናፍ ወዮ! አን ነንጬቤ፥
መዳንኮስ ህንፈዩ፤
አን ገራኮ ኬሰት፥ ‹ኩን ዱኩበ
ገሩ ከነ ባቹን አናፍ እንተአ›
ጄዴን ያዴ* ።
20 አመ ገሩ ዱንካንኮ እንዲገሜ፥
ፋኖን ዱንካነኮቲ
ሁንድኑስ እንጭጭቴ፤
እልማንኮ ህንጅረን
አነ ዲሰኒ እንሶከን፥
ነምን ዱንካነኮ
አናፍ ዳቡ ህንጅሩ፤
ጎልጋሳስ
ከን ገድ ድሪርሱ
ህንአርገሙ» እንጄቴ ።

*17. ህስ 12፡3 *19. 8፡22፤ 14፡19፤ 15፡18፤ 30፡12

21 ኤግዶትን ወላሎተ ተአን፥
ዋቀዮንስ ህንጋፈትኔ፤
ከናፍ ሆጂን እሳኒፍ ቀጂሉ ድዴ፥
ነሞትን ሁንድኑስ እንተምሰአን* ።
22 ኩና! አዱን እንደገአመ፥
ወጭ ጉዳንስ
ብየ ገረ ብታቲ እንደገአመ፤
መንደሮተ ይሁዳ ኦንሴ፥
እዶ ዋንጎትን ኬሰ ጅራተን
እንጎደ* ።

ከደተ ኤርምያስ

23 ያ ዋቀዮ! ነምን አኬከ ጅሬኘሳቲ
ኦፍ ሀርከ ገልፈቹ፥
ከራ ጅሬኘሳቲስ ኦፈሳቲን ጌጌፈቹ
አከ ህንደንዴኘ አን ቤከ* ።
24 ያ ዋቀዮ! አት አከ አነ ህንበሌስኔት
ፍርዲኬ እሰ ቀጂላዳን
ነአፈዱ መሌ፥
ዴከምሰኬቲን አነ ህንአደብን* !
25 ሰብን ስህንቤክኔፍ
ጎሰ መቃኬ ህንዋመትኔ፥
ያቆብን ዋን ኛተኒፍ፥
ኛተኒስ ዋን እሰ ፍጠኒፍ፥
ብየሳስ ራወተኒ ዋን ኦንሰኒፍ፥
አት ዴከምሰኬ
እሳንረት ደንገላስ* !

*21. 3፡15፤ 23፡1-4፤ 50፡6፤ ማር 6፡34 *22. 1፡14 *23. ፈኬ 16፡1፥9 *24. 30፡11፤ 46፡28፤ ፋር 6፡1፤ 38፡1፤ አን 1፡12 *25. 12፡14፤ 30፡16፤ ፋር 79፡6-7

ቦቆና 11

ነሞትን ይሁዳ ከኩ ጬብሱሳኒ

1 ዱቢን ዋቀዮ ብራ ገረ አነ ኤርምያስ
ዱፌ ከነት ፋፌ ጅረ፤ 2 እን፥ «ዱቢ ከኩ
ከና ደገኢቲ ነሞተ ይሁዳፍ ወረ ዬሩሳሌም
ኬሰ ጅራተንት ዱበዱ*! 3 አን ዋቀዮ ጎፍ
ታን እን ከን እስራኤል፥ ‹ነምን ዱቢ ከኩ
ከናፍ ህንአቦመምኔ አባረማደ› አከን ጇዴ
እት ህም*! 4 አቦተኬሰን ብየ ግብጥ እሰ
አከ እዶ እብዳ እሰ ስቢለ እት በቅሰኒ ኬሳ
ዮሙን ባሴ፥ ወንተን እሳን አቦሜ፥ ‹ሰገ
ሌኮ ደገአቲ፥ ወንተን እስን አቦሜ ሁን
ዱማ ኤጋ! ከነ ዮ ጎተን አን ዋቀዮኬሰን
እስኒፍ ነንተአ፥ እስንሞ ሰበኮ እንታቱ*፤
5 አን ብየ አነኒፍ ደመ ባሱ እሰን አቦተኬ
ሰኒፍ ነንኬነ ጇዴ ከኩዳን አብደቿሴ፥ እሰ
አመ ቀበተኒ ጅርተን ከነ እስኒፍ ነንኬነ›
ከን ጇዱ ቱሬ» ጇዴ፤ ዮሙስ አንሞ
ዴብሴ፥ «አሜን፥ ያ ዋቀዮ» ነንጇዴ*።

*2. 2ሞቶ 23፡3 *3. ኬሰ 27፡26 *4. 7፡23
*5. በኡ 3፡8

6 ከነረት ዋቀዮ አነት ዱበቴ፥ «ዱቢ
ከነ ሁንዱማ መንደሮተ ይሁዳ ኬሰት፥
ከራ ዬሩሳሌም ሁንዱማረትስ ነሞተት
ዱበዱ፥ ‹ዱቢ ከኩ ከና ደገአቲ ወንተ እን
ጇዱ ራወዳ!› ጇድ! 7 አን አቦተኬሰን
ብየ ግብጢ ኤርገን ባሴ ጀልቀቤ ሀመ ሀር
አት፥ ዬሮ ሁንዱማ ኬሰ ዴዴብኤ፥ ‹አቦ
ሚኮ ኤጋ!› ጇዴ አፍ ኤገቿሳን ቱሬ፤
8 እሳን ገሩ አዱመ አዳን መታ ጀባተኒ ያደ
ሳኒ እሰ ሀማ እቱመ ፋፈን መሌ፥ ህንአቦ
መምኔ፥ ዱቢኮስ ህንደጌፈትኔ፤ ኤጋ
ዱቢ ከኩ ከና አከ ኤገኒፍ እሳን አቦምናን
ኤርገ ድደኒ፥ አንሞ አደበ ዱብቾ ኬሰት
ሙልእፈሜ ሰነ እሳንረት ነንፍደ» ጇዴ*።

*8. 7፡24፥26፤ 13፡10፤ 18፡12፤
ኬሰ 28፡15-68

9 አመስ ዋቀዮ አነት ዱበቴ፥ «ወር ይሁ
ዳፍ ወር ዬሩሳሌም አነረት ከኡዳፍ ኮረተ
ኒሩ፤ 10 እሳን ዋኑመ አቦትንሳኒ ወር
ዱቢኮቲፍ አቦመሙ ድደን እቲን ነየከን ሆጇ
ቹት ዴብአኒሩ፤ ዋቀዮሊ ኦርማስ ዋቄሰኒሩ፤
ነሞትን እስራኤሊፍ ነሞትን ይሁዳ ከኩኮ እሰ
አን አቦተሳኒ ወጅን ዳቤ ጬብሰኒሩ*። 11 ከና
ፍስ አን ዋቀዮ፥ ‹ኩኖ! በዲሰ እሳንት ነን
ፍደ፤ እሰ ጀሳስ በኡ ህንደንደአን፤ እሳን
ገረኮት ዮ እየንዩ አን እሳኒፍ ህንደገኡ*፤
12 ዮሙስ መንደሮተ ይሁዳ ወረ ካኒፍ መን
ደረ ዬሩሳሌም ኬሰ ወር ጅራተን አል በአኒ
ዋቀዮሊ ወረ እጣነ አርሳፌ ቱረን ሰነ
እንዋመቱ፤ ዋቀዮሊንሳኒ ኩን ገሩ ዬሮ ረከን
ዱፉት ቶኮሌ እሳን ገርጋሩ ህንደንደአን።
13 ያ ይሁዳ! ባይእን ዋቀዮሊኬቲ አኩመ ባይ
እነ መንደሮተኬቲት፤ አኩመ ከራን መንደረ
ዬሩሳሌም ኬሰ ባይአቱ፥ እዶወን አርሳ ወንተ
ጪጋስሳ ሰናፍ እዶወን አርሳ በአሊፍ እጣነ
እረት አርሱዳፍ ዳብዴ አከሱመ እንባይ
አቱ*›። 14 ያ ኤርምያስ፥ ሰበ ከናፍ ህንከደ
ትን፥ ዬሮ ረከናት ዮሙ እሳን ገረኮት እየን
አን እሳኒፍ ህንደገኡቲ ዋኤሳኒቲፍስ ገረኮት
ህንወዋትን*!

*10. 7፡26፤ 31፡32፤ ኢሳ 25፡5 *11. 19፡3፤
ፋር 18፡42፤ ኢሳ 1፡15፤ ህስ 8፡18
*12-13. 2፡28፤ ኬሰ 32፡37-38 *14. 7፡16

15 «ሰብን አን ጃለዱ፥
እን ሀምነ ባይኤ ሆጇቴ፥
መነኮ ኬሳ ማል ቀባ?
ፎን አርሳዳፍ ቀለሜ እን ቁላአን
ወንተ ሀማ እሰት ዱፉ
እራ ዴብሱ እንደንደአሬ?
ዮስ አተምት ገመዴ እልልቾሬ*?
16 አን ከናን ዱረ፥
‹አት ሙከ ኤጀርሳ
እሰ ለልሳደ፥
እሰ ሚደጋ እጀ ጋሪ ጎደቱደስ›
ሲን ጇዴን ቱሬ፤
አመ ገሩ ሰገሌ ቡቤ ጉዳሳቲን
እብደ ባለኬ ሰነት ነንቀብሲሰ፥
ደሜንኬ ሁንድኑስ ጉበቴ
ብፈ እንበደ።
17 ሰበቢ ነሞትን እስራኤሊፍ ነሞትን
ይሁዳ አነ አርሱዳፍ ጇደኒ በአሊፍ እጣነ
አርሰኒፍ አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ከነን
እሳን ዳቤ በዲሰ እሳንት ነንፍደ» ጇዴ።

*15. ሆሴ 8፡13

ወር አናቶት ኤርምያስን አጇሱ ያሉሳኒ

18 ወንተ ሰብን ኩን አነረት ያዳ ቱረን
ዋቀዮ ዋን አነት ሙልእሴፍ፥ አን አመ
ዋን እሳን ጎቹፍ ጇደን በሬረ። 19 አን
ዱራን ገራሚ አከ ጦባላ ሆላ እሼ ገረ ቀል
ማት አፈምቱን ቱሬ፤
እሳን፥ «ኮታ ሙከቾ እጀሳ ወጅን
ሙርሬ እንጅግስና፥

ብየ ወረ ጅራታቲስ
መርሬ እሰ እንበሌስና፥
መቃንሳስ ዴብኤ
አከ ህንያደተምኔ እንጎና!»
ጀደኒ አነረት መርየቻ አከ ቱረን
ህንሁበትኔን ቱሬ* ።
20 ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
ያ እሰ ቀጀሉማዳን ፈረዱ፥
አት ጎሌ ገራ ነማ እንቆርተ፤
አን ረክነኮ ስት ህመዴረአ
አት እሳንረት
እጃ አከ አናፍ ባፍቱ
ነአርግሲስ*!
*19. ኢሳ 53:7 *20. 17:10፤ 20:12፤
1ሞቶ 8:39፤ ፋር 7:9፤ ሙል 2:23
21 ከናፍ ወረ አናቶት ወረ ነአጀሉ በር
ባደኒ፥ «አት ኑሀርከት አከ ህንዱኔት መቃ
ዋቀዮቲን ራጂ ህንዱበትን!» አናን ጀደ
ኒን፥ 22 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ «ኩኖ፥
አን እሳን ነንአደበ፤ ደርገጎትንሳኒ ብላ
ዳን፥ እልማንሳኒፍ እንተሎትንሳኒሞ ቤላን
እንዱሙ*፤ 23 በረ አን እሳን አደቡዳፍ
በዲስ እሳንት ፍዱት፥ ወረ አናቶት ኬሳ
ቶኮሌ ከን ሀፉ ህንጅሩ» ጀዴ ።
*21-22. 18:18፥23፤ 20:1-2

ቦቆና 12

ኤርምያስ ጋፌ እሰ ረክሴ ዋቀዮን ጋፈቹሳ

1 ያ ዋቀዮ፥ አት ቀጀላደ፤
ከናፍስ ፈልመተኮ
ስዱረት ነንድኤፈደ፤
ሀተኡዩ መሌ፥
ዋኤ ፍርዲፍ
ዋነን ስጋፈዱ ቀበ፤
ማሊፍ ጅሬኝ ወረ ሀሞታፍ ቀጀላ?
ማሊፍ ወር ገንቶትን
ገቢት ጅራቱ*?
2 አት እሳን እንዳብዴ፥
እሳንስ ህደ ለፈት ያፈተኒ፥
ጉደተኒ፥ እጀስ እንጎደተን፤
እሳን አፉንሳኒቲን ከንኬ እንፈካቱ፥
ገራንሳኒ ገሩ ስቲ ፈጎደ* ።
3 አነ ገሩ፥ ያ ዋቀዮ፥
አት ነቤክተ፥ ነአርግቴተ፥
ሀመም ያድንኮ
ሲወጅን አከ ጅሩስ
ቆርቴ እንቤክተ፤
ጀረ ከነ አከ ሆላ ቀለሙፍ አፈሙ
ገድ እሳን አፍ!
ጉያ እሳን እት ቀለመኒ ዱመኒፍ
አዳን እሳን ባስ*!
4 ብየቲን ሀመ ዮሚት ገድቲ?
መርግ በኬ ሁንዱማ ኬሰ ጅሩስ
ሀመ ዮሚት ጮለጋ?
ሰበቢ ሀምነ ወረ እሼረ ጅራተኒፍ፥
ሰበቢ እሳን፥
«ወንተ ኑረት ዱፉፍ ጅሩ
ዋቀዮ ህንአርጉ» ጀደኒፍ፥
ሆሪኒፍ አላቶትን እንዱመን* ።
*1. ፋር 73:3፤ 119:137-138፤
ኤር 15:18፤ 20:18፤ አን 1:13፤
ኢዮ 12:6፤ ፋር 73:3-12
*2. ኢሳ 29:13 *3. 11:20፤
ፋር 139:1፥19 *4. 4:28፤ 14:2-6፤
23:10፤ ኢሳ 24:4-6፤ 33:9፤
ሆሴ 4:3፤ ሃጌ 1:9-11

5 ዋቀዮሞ ዴብሴ፥
«ያ ኤርምያስ፥
አት ወረ ሚላን አዴመኒ
ወጅን አዴምቴ፥
እሳንዩ ኤርገ ስደደብሲስኒ፥
አቦተ ፈርዴኒቲ ወጅንሞ
አተምት ዶርጎምተሬ?
ብዩመ ነጋ ቀቡዩ አመነቹ
ኤርገ ደደብዴ፥
ጫካ ዮርዳኖስ ኬስትሞ
አተም ታተሬ?
6 አቦሎትንኬ
ማቲን አባኬቲዩ ስገነኒሩ፤
ኡቱመ እሳን
ስገሌ ጉዳዳን ስዋመኒ፥
ዋኤኬፍስ ወንተ ጋሪ ዱበተኒዩ፥
አት እሳን ህንአመንን*! *6. 9:4

ዋቀዮ ሰበሳት ገዱሳ

7 «አን ሰበኮ እስራኤልን
ወረ ዱንፋኮ ተአን ነንዲሰ፤
እሼ ገራንኮ ጃለቱስ
ሀርከ ዲኖተሼት ደበርሴ ነንኬነ ።
8 ወር ዱንፋኮ ተአን
አከ ሌንጨ ጫካ ኬሳ
አነት እንተአን፤
እሳን አነት ዋን እየኒፍ፥
አንሞ እሳን ነንጅቤ ።
9 ብየቲን እሼን ከንኮቲ

ለፊ ወራቤስ እት ረቀ ኛቴ፥
ቦዴሞ አላቲን እረ መርሱ
ታቴ ምቲሬ?
ኤጋ ብኔንሶተ ጫካ ሁንዱማ
ወልት ቀባ፥
እሳንስ ዱፊኒ ሀኛተን* !
10 ኤግዶትን ኦርማ ባይኤን
እዶ ዳባ ወይኒኮቲ እንበሌሰን፥
ማሲኮስ እንድዲተን፤
ማሲኮ እሰ ሚደጋስ
ለፊ እሰ ገድ ዲፈሜ
ኦኔ እንጎደን*።
11 እሳን እሰ እንአንሰን፤
እን ኦኔ ገረኮት እንእየ፤
ነምን ድመሳ ቀቡስ ዋን ህንጅሬፍ፥
ለፍት ሁንድኑ ኦኔ እንሀፈ።
*9· 7፡33፤ 16፡4፤ ኢሳ 56፡9 *10· 6፡3

12 «ብላን ዋቀዮ ዳሪ ብይቻ
ገር-ቶኮ ካሴ፥
ሀመ ገረ ካኒት ዋን ሩኩቱፍ፥
ወር ብይቾ በሌሰን
ጋሮተ ለፊ ኦና ኬሰ
ጅረን ሁንዱማ እንቀበተን፤
ነምን ነጋት ሀፉ ቶኮሌ ህንጅሩ።
13 ሰብንኮ ቀመዲ ፈጫሰኒ
እጀ ቆራቲ እንገልፈተን፤
ደደቢ ጉዳዳን እንሆጀተን፥
ገሩ ዋን ቶኮሌ ህንአርገትኔ፤
ዴከምስኮ መከረሳኒረት
ዋን ቦበኤፍ፥
እሳን እንዬለአን» ጀዴ*።
*13· 4፡27፤ ሆሴ 8፡7

ኦሎተ ይሁዳረት ራጂ ዱበቹሳ

14 ዋቀዮ፥ «ሰበ ሀሞተ ወረ ኦሎተ
ሰበኮቲ ተአን፥ ወረ ብየ እሰ አን ሰበኮ
እስራኤሊፍ ዱንፋ ጎዴ ኬኔ ቀበተኒ ሳመ
ኒን ነንሞርመ፤ ኩኖ! ሁንዱመሳኒ ብየሳኒ
ኬሳ ነንአርአ፥ ይሁዳስ እሳን ሀርካ ነን
ባሰ*፤ 15 ከነ ቦዴ ገሩ ዴብኤሞ ወሩመ አን
አርኤ ሰናፍዩ ነንአአ፥ ገረ ብየሳኒት ገረ
ለፈ ዱንፋሳኒትስ እሳን ነንዴብሰ*።
16 እሳን አከ ሰብንኮ ጅራቱት ጅራቹ ጋሪ
ጎደኒ ዮ በረን፥ አኩመ ሰበኮ መቃ በአሊን
ከከቹ በርሲሰን አመሞ ዴብአኒ ሰበኮቲ
ወጅን፥ ‹ዱጋ እሰ ጅራታት!› ጀደኒ
ከከቹ ዮ በረን፥ ሰበኮ ግዱ አከ እሳን ጅራ
ተን ነንጎደ*። 17 ሰብን አናፍ ህንደጊኘ ዮ
ጅራቴ ገሩ፥ ብየ እን ኬሰ ጅራቱ ኬሳ ባሴ
እሰ ነንበሌሰ» ጀዴ፤ ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ።
*14· 10፡25 *15· 46፡26 *16· 3፡17፤ 4፡2

ቦቆና 13

ኤርምያስ ሰበተ አከ ብተቱፍ አቦመሙሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ አነ ኤርምያስት ዱበቴ
ከነት ፉሌ ጅረ፤ እን፥ «ደቂቲ ሰበተ
ቁንጬ ተልባራ ሆጄተሜ ብተዱ፥
ሙዲኬ እቲን ህደዱ! ገሩ ብሻን አከ እሰ
ብረ ህንጊኘ ጎድ!» ጀዴ። 2 አንስ አኩመ
ዋቀዮ ነአቦሜት ደቂ ሰበትቾ ብተዴ እቲን
ሙዲኮ ነንህደዴ። 3 ዱቢን ዋቀዮ ስአ
ለመፋ ገረኮ ዱፌ፥ 4 «ሰበተ እሰ ብተቴ
እቲን ሙዲኬ ህደቴ ከነ ፉደዱ ከኢ፥ ገረ
ለገ ኤፍራጢስ ደቅ፥ አችት ሆልቀ ደጋ
ኬሰ እሰ ዶክስ!» ናንጀዴ። 5 ዮሙስ
አኩመ ዋቀዮ ነአቦሜ ደቄ ለገ ኤፍራጢስ
ቡኬ እሰ ነንዶክሴ።
6 ጉያ ባይኤ ቦዴ አመስ ዋቀዮ አነት
ዱበቴ፥ «ከኢቲ ገረ ለገ ኤፍራጢስት
ገድ ቡኢ፥ ሰበተ እሰን አች አከ ዶክስቱፍ
ስአቦሜ ሰነ ፍድ!» ናንጀዴ። 7 አቼማን
ከኤን ገረ ለገ ኤፍራጢስ ደቄ፥ ሃዴ፥
ሰበትቾ እዶን ዶክሴ ሰና ፉዴ፤ ሰበትቾ
ገሩ ራወቴ ዋን ቦሶሴፍ፥ ከን ዋኤ ህንባ
ፍኔ ተኤ እንአርገሜ።
8 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
9 «አከሱመ አን አፍቱሉማ ይሁዳፍ አፍቱ
ሉማ ዩሩሳሌም እሰ ጉዳ ሰነ ከን ዋኤ ህን
ባፍኔ ነንጎደ፤ 10 ሰብን ጀልኣን እን ሰገሌኮ
ደገኡ ድዴ፥ ቦቁ-ጀብናን ያደ አፈሳቲ
ዱካ ቡኤ ዋቀዮሊ ብራቲፍ ሆጄቴ፥ እሳ
ኒፍ ሰገዴ ኩን፥ አኩመ ሰበተ ከና ራወቴ
ከን ዋኤ ህንባፍኔ እንተአ*። 11 አኩመ ሰበ
ትን ሙዲ ነማት መጠኑ አከሱመ ነሞትን
እስራኤሊፍ ነሞትን ይሁዳ ሁንድኑ አነት
እንመጠኑ፥ ሰበኮ ተአኒ መቃንኮ አከ ቤከ
ሙፍ አከ ገለቴፈሙ፥ ኡልፍነስ አከ አር
ገቱ እንጎዱ ነንሴኤ፤ እሳን ገሩ አናፍ
ደገኡ እንድደን» ጀዴ፤ ከነ ዋቀዮቱ
ዱበቴ።
*10· 7፡9፥26፤ 11፡8

ፈኬኘ መንቀሊ ዳዲ ወይኒ

12 አመስ ዋቀዮ፥ «አት ሰበ ከነት
ዱበዱ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን እስራኤል፥ መን
ቀሊ ዳዲ ወይኒ ከነ ሁንዱማት ዳዲን ወይኒ
እንጉተመ› ጄዲን!» ናንጄዴ፤. እሳንሞ ከነ
ረት፥ «ኩን ወንተ ሃራ ምት፥ መንቀሊ ዳዲ
ወይኒ ሁንዱማት ዳዲን ወይኒ አከ ነቀሙ ኑእ
ኦፉመኬኛዩ ጋሪ ጎኔ ቤክነ ምቲሬ?» ሲን
እንጄዱ። [13]ዮሙስ አትሞ፥ «ዋቀዮ፥
‹ኩኖ! አን ወረ ብየ ከነ ኬሰ ጅራተን ሁን
ዱማ፥ ሞቶተ ወረ ቴሶ ዳዊትረ ታአን፥ ራጆ
ታፍ ሉቦተ፥ ወረ መንደረ ዩሩሳሌም ኬሰ
ጅራተን ሁንዱማስ ነንመቼሰ› ጄደ» ጄዲ
ዴብሲፍ*! [14]ዋቀዮ፥ «አን ወልት እሳን ነን
ቡሰ፥ አቦታፍ እልማንሳኒ ወልት ቡሴ ነንጨ
ጨብሰ፥ አን እሳን ነንበሌሰ መሌ፥ እሳኒፍ
ህንህሉ፥ እሳኒፍ ህንአኡ፥ ገራስ እሳኒፍ ህን
ላፉ» ጄዴ*።

*13. 25፡15-28፤ ፋር 60፡3፤ ኢሳ 29፡9-10፤
ህስ 23፡32-34 *14. 21፡7

ኦፍ ጉርጉድሱን ገድ ዴብኡ አከ ፍዱ ህሙሳ

15 ዋቀዮ ዱበቴረኦ ደገአ፥
 ኦፍ ህንጉርጉድስናቲ ደጌፈዳ!
16 ኡቱ እን ዱከነ እስንት ህንፍድን፥
 ሚልኬሰንስ ጋሮተ
 ወረ ዱከናኦረት
 ኡቱ ህንጉፈትን፥
ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒፍ ኡልፍነ ኬና!
 እስን እፈ እንአብደቱ፥
እን ገሩ ዱከነ ልምጢ
 እሰ ቁበ ህንኬስፍኔት እንጌደረ*።
17 እስን ጎርሰ ከነ ደገኡ ድደኒ፥
 ዮ ኦፍ ጉርጉድፍተን፥
 አንሞ ዶክሳት ነንቦአ፤
ሰበቢ ሰብን ዋቀዮ ቦጅአመኒፍስ
 እምማንኮ ነንሎላሰ*።
18 ዋቀዮ አነት ዱበቴ፥
 «ሞትቻፍ ሃደ ሞትቻቲን፥
‹ጎንፎን ኡልፍናኬሰን
 መታኬሰንራ ዋን ቡኡፍ፥
ቴሶኬሰንራ ቡአቲ ለፈ ታአ!›
 ጄድ!» ጄዴ*።
19 መንደሮትን ይሁዳ
 ወር ገረ ምርጋ ጅረን፥
 መርፈመኒ እንቀበሙ፤
ነምን ገድ እስኒፍ ዲስሱ
 ደንደኡስ ህንጅሩ፤
ወር ይሁዳ ሁንድኑ
 ቦጅአመኒ ራወተኒ
 ብያ እንባፈሙ።

*16. ኢሳ 5፡30፤ 8፡22፤ አሞ 8፡9፤
ዮሀ 12፡35 *17. 4፡19፤ 9፡1፤ 14፡17፤
ሉቃ 19፡41 *18. 2ሞቶ 24፡8-17፤
ፋሩ 5፡16

ዩሩሳሌም አደበምቴ ዩለኡሼ

20 ያ ዩሩሳሌም፥ ዲኖተኬ
 ወረ ገረ-ብታቲ ዱፉት ጅረን
 ኦል ጄዲ እላል!
ሰብን እን ስት ኬነሜ፥
 እን አት እቲን ኦፍ ጀጁ ሱን
 ኤሰ ጅራ*?
21 ወረ አት ፍሮምፈቴ
 ስረት ዮሙ ሞስሰን
 አት ማል ጄታ?
አከ ዱበርቲ ጭኒንሱን ቀበቴ
 እንታተ ምቲሬ*?
22 አት ገራኬ ኬሰት፥
 «ወንት ኩን ማሊፍ አነት
 ዱፌ?» ዮሙ ጄቱ፥
እንሞ፥ «ሰበቢ ባይእነ የከኬቲፍ
 ነምን ኡፈተኬ ስራ ሶቆሌ
 ስት ሮርሴ» እንጄደ*።

*20. 1፡14 *21. 22፡23
*22. ኢሳ 47፡2-3፤ ህስ 16፡37

23 ነምን ኩሽ ብፈሳ፥
 ቄረንስስ ቡቡርነሳ
 ጌደሩ ደንደአሬ?
አከሱመ እስን ወር
 ዋን ሀማ ጎቹ በርተን፥
 ዋን ጋሪ ጎቹ ህንደንዴሰን*።
24 ከናፍስ ዋቀዮ፥
 «አከ ቅሌንስ ለፈ ዱዋዳ ዱፉ
 ሀበቂ አፉፉት፥
 አን እስን ነንብትምሰ።
25 ያ ዩሩሳሌም፥ አትሞ አነ ዲፍቴ
 ዋቀዮሊ ሶባ ዋን አመነቴፍ፥
 ኩን ቆደኬ
 እሰ አን ሲፍ ሙሬደ*።
26 አን ኦፉመኮቲ
 ኡፈተኬ መታኬት
 ኦል ገረገልቼ፥
 አከ አት ዩላቱ ነንጎደ።

27 አን ኤጅማኬፍ ህምምሱኬ
አርጌረ፥
ወንተ ጪጋስሳ አት ቱሉረት፥
በኬ ኬሰት ሆጂቱ ሁንዱማስ ቤከ፤
ያ ዬሩሳሌም፥ ሲፍ ወዮ!
አት ሀመ ዮሚት
ጡራኡማኬቲን አከስት
ጅራታ?» ጂጼ፤
ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።
*23. 17:1 *25. 2:32 *27. 2:20

ቦቆና 14

ረክን ገራገራ ብየቲት አከ ዱፉ ህሙሳ

1 ዱቢን፥ ዋቀዮ ዋኤ ጫምሳቲፍ
አነ ኤርምያስት ዱበቴ
ከነት ፉፌ ጅረ፤
2 «ይሁዳን እንቦስ፥
መንደሮትንሼስ ገድ ዴብአኒሩ፥
ወር እሼ ኬሰ ጅራተን
ብየቲዳፍ ገዱራ ከን ከኤ፥
ዳራ እንኡፈተን፤
ዬሩሳሌም ኬሳስ
እይ እንደገአመ።
3 ወር ጉርጉዶትን፥ ሆጄቶተሳኒ
ብሻን በርባዱት እንኤርጉ፤
እሳን ገረ ቦለ ብሻኒ
ዮሙ ደቀን ገሩ፥
ብሻን አቺ ህንአርገተን፤
ዋን ጎደን ደበኒ፥
ቃነአኒ ሀጉገተኒስ፥
አኮቴ ዱዋ ባተኒ
ገረ መናት እንዴብኡ።
4 ቦካን ዋን ህንሮብኒፍ
ለፍት ጎጌ እንደደየአ፥
ወር ቆቱንስ ቃነአኒ እንሀጉገቱ።
5 ቦሮፍን መርገ ዋን ደብዴፍ፥
በኬ እት ደልቴ ሰነት
እልሞሼ ዲፍቴ እንአዴምት።
6 ሀሮትን ዲዳ
ጋረ መርግ እረ ህንጅሬረ ዳበተኒ፥
አከ ዋንጎ ቅሌንስ እንሱፉ፤
መርገ ዋን ደበኒፍስ
እጅሳኒ አርጉ እንደበ» ጂጼ* ።
*2-6. 12:4፤ 3:3፤ ዮኤ 1:11

7 ያ ዋቀዮ፥ የክኬኘ ኑረት
ዮ ዱጋ በኤዩ፥
አት መቃኬቲፍ ጂዲ ኑገርጋር!
ኑእ ስአ ባይኤ
ስራ ገረገሌ ቱሬ፥
ስዱረትስ ጨቡ ሆጂትኔረ* ።
8 ያ አብዲ እስራኤል፥
ያ እስ ዬሮ ግድራሼት
ፈይሳሼ ታቴ!
አት ማሊፍ ብየ ከነት
አከ ኬሱማ
እሰ ቡሌ ደርቡ ታቴ*?
9 አት ማሊፍ
አከ ነመ ዋን ጎዱ
ወላሌ ዳበቱ ታቴ?
ጎተ አፍ ኦልቹ ደደቤስ
ማሊፍ ፈካታ?
ያ ዋቀዮ፥ አት ኑግዱ ጅርተ፥
መቃኬቲን እንዋመምነአ፥
ኑህንገትን*!
*7. 14:21፤ ዳን 9:4-19 *8. 17:13
*9. በኡ 29:45፤ ኢሳ 43:7

ኤርምያስ ሰበሳቲፍ አከ ህንከደትኔ ዶወሙሳ

10 ዋቀዮ ዋኤ ሰበ ከናፍ ወንተ ከነት
ፉፌ ጅሩ ዱበቴ፥ «እሳን አሲፍ አች ለቡ
እንጃለቱ፥ አፍ ቀቡስ ህንደንዴኘ፤ ከናፍ
አንሞ እሳንት ህንገመዱ፥ አመ አን የከሳኒ
ነንያደደ፥ ሰበቢ ጨቡሳኒቲፍስ እሳን ነንአ
ደበ» ጂጼ* ። 11 ዮሙስ ዋቀዮ አነት
ዱበቴ፥ «ሰብን ኩን ወንተ በኤሰ አከ አር
ገቱፍ ህንከደትን*! 12 እሳን ሶመኒ ዮ ከደ
ተንስ አን እሳኒፍ ህንደገኡ፤ አርሳ
ጉበሙፍ ኬና ምዳኒ ዮ ድኤሰንስ አን እሳ
ኒፍ ህንፉደዱ፤ አን ብላዳን፥ ቤላን፥ ደእ
ቻንስ እሳን ነንበሌሰ» ጂጼ* ።
*10. 2:31 *11. 7:16 *12. 6:20፤ 21:7፤
ኢሳ 58:3
13 ዮሙስ አንሞ ዴብሴ፥ «ኩኖ፥ ያ
ዋቀዮ ጎፍታ ራጅትን ሰበ ከናን፥ ‹ዋቀዮ እዶ
ከነት ነጋ አመንሲሳ እስኒፍ ነንኬነ ዋን
ጂዴፍ፥ ብላን እስንት ህንዱፉ፥ ቤልስ እስን
ህንአርገቱ› እንጂዱ» ነንጂጼ። 14 ዋቀዮሞ
አናን፥ «ራጅትን ሱን መቃኮቲን ራጂ ሶባ
ዱበተን መሌ፥ አን እሳን ህንኤርግኔ፥ አን
እሳን ህንአበምኔ፥ እሳንትስ ህንዱበትኔ፤
እሳን ሙልአተ ሶባ፥ ሆደ ዋኤ ህንባፍኔ፥
ጎምምሳ ገራሳኒ ኬሰት ያደኒ ቆጲሰንስ እስንት
ራጂ እንዱበቱ*፤ 15 ከናፍ ራጅትን ወር ኡቱ
አን እሳን ህንኤርግን መቃኮቲን ራጂ ዱበ

ተኒ፥ ‹ብላፍ ቤል ብየ ከነት ህንዱፉ› ጇደን
ሱን፥ ኦፈሳኒቲ ብላዳፍ ቤላን እንዱሙ*።
[16]ሰበ ወረ እሳን ራጂ እት ዱበተን ሰነት ሀም
ነሳኒ መታሳኒት ዋነን ዴብሱፍ፥ ብላፍ ቤለራ
ከን ከኤ፥ ከራ መንደረ ዩሩሳሌም ኬሰ ጅሩ
ረት ኩኩፈኒ እንሀፉ፤ ነምን እሳኒፍ ኒቶተ
ሳኒ፥ እልማንሳኒፍ እንተሎተሳኒ ለፋ ፋዴ
አዋሉስ ህንጅሩ» ጇዴ*።

*14. 23፡21፥31፤ 27፡9፥14-15፤ 29፡8-9፤
ህስ 13፡6 *15. ኬሰ 18፡20 *16. 9፡21

ኤርምያስ የከ ሰበሳቲፍ ቦኡሳ

[17]ከናፍ ዋቀዮ ዋኤ ገደኮቲ ሰበ ከነት
አከን ህሙፍ ነአቦሜ፥
«እሳኒንስ፥ ‹መንደር ሰበኮቲ
እሼን ህንቱቀምን
ሩኩታ ገድሲሳዳን ሩኩተምቴ
ጨበ ጉዳ ዋን ጨብዴፍ፥
አን ሀልከኒፍ ጉያ
ኡቱ ወልራ ህንኩትን፥
እምማንኮ ነንሎላሰ*።
[18]በኬ ኬሰ ዮሙን አዴሙ፥
ኩኖ! ወረ ብላን ፍጤ ነንአርገ፤
መንደረ ኬሰ ዮሙን ልጡሞ፥
ወረ ቤል ፍጡ ገኤ ነንአርገ
ራጆትኒፍ ሉቦትን ገሩ
ዋን ቶኮዩ ኡቱ ህንሁበትን፥
ብየ ኬሰ አሲፍ አቾ እንጆሩ›
ጇድ!» ናንጇዴ። *17. 9፡1

[19]ያ ዋቀዮ፥
አት ይሁዳ ራወቴ እንገቴ?
ጥዮኒንስ እንቱፈቴሬ?
አት ማሊፍ
ኑእ አከ ፈዩ ህንደንዴኚት
ኑሩኩቴ?
ኑእ ነጋቱ ዱፈ ጇትኔ አብደትኔ፥
ገሩ ወንት ጋሪን ህንዱፍኔ፤
ዩሮን ኑእ እት ፈይኑ
እንዱፈ ጇትኔ ኤገትኔ፥
ኩኖ! ዋን ኑናስሱቱ ዱፌ*።
[20]ያ ዋቀዮ፥ ኑእ ስዱረት
ጨቡ ዋን ሆጇትኔፍ፥
ጆልእነኬኘ ቤከኔረ፥
የከ አቦተኬኛስ አርግኔረ*።
[21]ከኩ ኑፍ ገልቴ ያደዱ መሌ፥
እሰ ህንጨብስን!
መቃኬቲፍ ጇዲ ኑህንቱፈትን፥
ቴሶ ኡልፍናኬስ ህንሰልጽስን*!
[22]ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ሰበ ወረ ካኒ ኬሳ፥
ቦካ ሮብሱ ከን ደንደኡ ጅራሬ?
ዮኪስ በንቲን ዋቃ ኦፈሳቲን
ቦካ እንሮብሳሬ?
ያ ዋቀዮ ጎፍታኬኛ! ስእ መሌ፥
ከነ ሁንዱማ ጎቹ
ከን ደንደኡ ህንጅሩ፥
ከናፍስ ኑእ ስአብደትነ*።

*19. 8፡15፤ 10፡19፤ ፋሩ 5፡22
*20. 3፡25፤ ፋር 51፡4-6፤ 106፡6፤
ዳን 9፡4-19 *21. 14፡7፤ ፋር 25፡11፤
ኢሳ 48፡9፥11፤ ህስ 20፡9፤ ዳን 9፡19
*22. 5፡24-25፤ ኢዮ 5፡10

ቦቆና 15

ፍርዲን ገረገለ ህንቀብኔ ይሁዳት ፈረደሙሳ

1 ኤርገሲስ ዋቀዮ አነት ዱበቴ፥
«ሙሴፍ ሳሙኤል ዱፈኒ ዮ አነ ከደተኒ
ፍሌ፥ አን ሰበ ከናፍ ገራ ህንላፉ፥ ኤጋ
ሀበደኒቲ፥ ፋለኮ ዱራ እሳን ፈጌስ*!
[2]እሳንሞ፥ ‹ኤሰ ደቅና?›
ጇደኒ ዮ ስጋፈተን፥
አኩመ አን ስት ህሜ፥
‹ወር ዱእ እት ፈረደሜ
ሀአጇፈመን፤
ወር ብላዳን አከ ዱመን
እሳንት ፈረደሜ
ብላዳን ሀዱመን!
ወር ቤል እት ሙረሜ
ቤላን ሀዱመን፤
ወር ቦጅአሙን እት ሙረሜ
ሀቦጅአመን!› ጇዲን*!
[3]አን ዋቀዮ ደእቸ አካኩ አፋር እሳንት ነንኤ
ርገ፤ ብላን አከ እሳን ፍጡ፥ ሰሮትን ሬፈ
ወረ ዱሚኒ አከ ኩኩተተን፥ አላቶትን ቅሌ
ንሰ ኬሰ በለልአኒፍ ብኔንሶትን ጫካ ኬሰ
ጅረን ኛተኒ አከ እሳን ፍጠን ነንጎደ*። [4]ሰበቢ
ምናሴ እልም ህስቅያስ ሞቲን ይሁዳ ዋን ሀማ
ዩሩሳሌም ኬሰት ሆጇቴፍ፥ ሞቶተ ለፈረ
ጅረን ሁንዱማ ብረት ወንተ ነምን እላሌ
ሶዳቱ እሳን ነንጎደ» ጇደ*።

*1. ፋር 99፡6፤ በኡ 32፡11-14፤ ለኮ 11፡2፤
14፡13-20፤ ኬሰ 9፡18፤ 1ሳሙ 7፡9
*2. 14፡12፤ 43፡11፤ ህስ 5፡12፤
ሙል 13፡10 *3. ህስ 14፡21 *4. 34፡17፤
2ሞቶ 21፡1-16፤ 24፡3-4፤ ኤር 18፡16

5 ዋቀዮ እት ፉፌ፥ «ያ ዬሩሳሌም!
ኤኙቱ ሲፍ ኦአ?
ኤኙቱ ሲፍ ቦአ?
ኤኙቱስ ገረኬት ጎሬ ስዱብሳ?
6 ሰበቢ እት ነቱፈቴ
ዱግደ አነት ገቴፍ፥
አንሞ ሀርከኮ ስረት አል ፉደዴ
ሩኩቴ ስንበሌስ፥
ዴብኤስ ሲፍ ህንኦኡ* ።
7 አን አከ ነመ ምዳን ቆርቢዳን
ቅሌንሰት አል ደርበቴ ቁሌሱ፥
ሰብንኮ ከራሳኒቲ ዴብኡ
ዋን ድደኒፍ፥
ከረ ብይቻ ዱረት
እሳን ነንደርበደ፤
እጀሌ ኤርገን እሳን ሀርካ ፍጤ ቦዴ
እሳኑመዩ ነንበሌስ* ።
8 ዱበርቶትንሳኒ
ወር አባን መና እራ ዱመን፥
ጭረቻ ገላነ ቀርቀረ ጅሩ ጫላ
አከ ባይአተን ነንጎደ፤
ሃዶተ ደርገጎታት
ጉያ ሳፋ በዲስ ነንፍደ፥
ናሱፍ ሶዳን እሳን እንቀበተ ።
9 ሃት እልማን ቶርበ ዱራ ዱመን
ደደብዴ እንወርገምት፤
ጉያን ሀልከን እሼት እንተአ፤
ገዱፍ ገድ ዴብኡን እሼረ እንገአ፤
ነሞተ ከነራ ሀፈንሞ
ብላ ዲኖተሳኒት ደበርሴ ነንኬነ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ» ጇዴ* ።

*6. 6፡12፤ 44፡22 *7. ማቴ 3፡12
*9. አሞ 8፡9

ኤርምያስ ረከነ እሰረ ጅሩ ህመቹሳ

10 አነ ነመ ነምን ሁንድኑ
ቆጮሌ ሎሉፍ ወዮ!
ያ ሃደኮ ማሊፍ ነዴሴ?
አን ነመ ቶኮራሌ ዋ ህንልቁፈትኔ፥
ነመ ቶኮፍስ ዋ ህንልቁስኔ፤
ሀተኡዩ መሌ፥
ሁንዱምትሳኒ ነአባሩ* ።
11 ዋቀዮ ገሩ፥
«አን ዱጉማን ወንተ ጋሪዳፍ
ስንህምብስ፥
ዲንኬስ ዬሮ ረከናፍ ዬሮ ግድራት
አከ ስከደቱ ነንጎደ ።
12 ሀተኡዩ መሌ፥ ነምን ስቢለ
ዮኪስ ስቢለ ቦረጂ
ብየ ገረ-ብታቲ ዱፉ
ጨብሱ ደንደአሬ*?
13 ሰበቢ ጨቡ ጉቱማ ብየኬቲ
ኬሰት ሆጂተሜፍ፥
አን በዳዱማፍ ቀቤኝ ብየኬቲ
ሳመሙት ደበርሴ ነንኬነ* ።
14 ሰብንኬ ዲኖተሳኒቲን ቦጅአመኒ
ገረ ብየ ህንቤክኔት
አከ ደበርፈመን ነንጎደ፤
ዴከምስኮስ እብደ እስንት ቀብሲሴ
እስን እንጉበ» ጇዴ* ።

*10. 11፡18-23፤ 20፡14 *12. 1፡14
*13. 17፡3 *14. 17፡4፤ ኬሰ 32፡22

15 ዮሙስ አንሞ፥ «ያ ዋቀዮ፥
አት ዋን ሁንዱማ ቤክተ፥
ነያደዱ፥ ነአልኝ!
ወረ ነሚዱ በርባደንረትስ
እጃ አናፍ ባስ!
አን ሲፍ ጇዴ ዬሎ
አከን ባዱ ቤክተአ፥
እሳኒፍ አብሱፍ ጇቴ
አነ ህንበሌስን!
16 ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
አን ከንኬትአ፥
ዱቢኬ ዮሙን አርገዴ፥
አከ ነመ ቡዴነ ኞቱት
እሰ ነንኞዴ፥
እንስ ገራኮ ገመቹፍ
ቀኖዳን እንጉቴ* ።
17 አን ወረ ገእፍቱ ግዱ ታኤ
እሳኒ ወጅን ህንገመድኔ፤
ሀርከኬ ጀለ ዋነን ጅሩፍ፥
አን አሪዳን ጉተሜ
ኮጰ-ገሌስ ነንተኤ* ።
18 ድጵንኮ ማሊፍ ዱመ ደቤ?
መዳንኮስ ማሊፍ ፈዩ ድዴ?
አት አከ ለገ ጉዳ እሰ ነምን
ብሻን ኬሳ አርገቹፍ አብደቴ
ዮሙ ደቁሞ ደቤ ቃነኡ
ነንቴሬ?» ነንጇዴ* ።

*16. ኬሰ 8፡3፤ 32፡46-47፤
ፋር 119፡111፥131፤ ህስ 3፡1-3፤
ሙል 10፡8-9 *17. 16፡8 *18. 10፡19፤
ኢዮ 6፡15-20

19 ከናፍ ዋቀዮ አነት ዱበቴ፥
«አት ያደኬ ገረኮት
ዮ ዴብፍቴ፥
አን እዶኬት ስንዴብስ፥ ሆጀታኮስ
እንታተ፤
አት ዱቢ ዋኤ ህንባፍኔ ዲፍቴ፥
እሰ ዋኤ ባሱ ዮ ዱበቴ፥
አፉን አናፍ እንታተ፤
እሳን ገረኬት ሀዴብአን!
አት ገሩ ገረሳኒት ህንዴብእን* !
20 አን ሰበ ከናፍ
አከ ኬኘን
ስቢለ ቦረጂራ ሆጀተሜ
አከ ታቱ ስንጎደ፤
እሳን ስረት ከአኒ ዮ ስሎለንዩ፥
አን ስገርጋሩዳፍ፥ ስኦልቹዳፍስ
ሲወጅን ዋነን ጅሩፍ፥
ስሞኡ ህንደንደአን*።
21 አን ሀርከ ወረ ሀሞታ ኬሳ ስንባስ፥
ቀባ ወረ ገረ-ጀቤዪ ኬሳስ
ስንፉረ» ጂዴ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ*።

*19. 1፡9 *20. 1፡18-19፤ 1፡8
*21. 26፡24፤ 36፡26፤ 38፡9፥13

ቦቆና 16

ጉያን ረከናፍ ጉያን ገዳ ዱፉፍ አከ ጅሩ ዱበቹሳ

1 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
2 «አት እዶ ከነት ኒቲ ህንፉድን፥ እል
ማን፥ እንተሎተስ ህንጎደትን! 3 እልማኒፍ
እንተሎተ አስት ደለተን፥ ሃዶቲ እሳን
ደአኒፍ አቦቲ እሳን ደልቾን፥ 4 ዱኩብን
ሀማን፥ ብላፍ ቤል እሳን እንፍጠ፤ ነምን
እሳኒፍ ህንቦኡ፥ ሬፍሳኒስ አከ ኮሲ በኬ
ኬሰት ገተሜ፥ አላቶተ ቅሌንስ ኬስ በለል
አኒፍ ብኔንሶተ ጫካ ሁንዱማፍ ኞተ ተአ
መሌ፥ ህንአዋለሙ» ጂዴ*።
*4. 9፡22፤ 12፡9

5 ዋቀዮ፥ «አን ነጋኮ፥ ጋሩማኮ፥ ኦአ
ኮስ ሰበ ከነራ ፉዴረኦ፥ አት ዱአ-ገኢ
ነማ ህንደቅን፥ ነመ ዱኤፍ ህንቦእን፥ ህን
ገድኒፍስ! 6 ብየ ከነ ኬሰት ጥናፍ ጉዳን
እንዱአ፥ ገሩ ነምን እሳኒፍ ህንቦኡ፥ እሳ
ኒፍ ሩኩቴ ኦፍ ህንመዴሱ፥ እሳን ህንአ
ዋሉ፥ መታስ ህንሃደቱፍ*። 7 ነምን ቡዴነ
ገዳፍ ዱጋቲ ፍዴ ወረ አባን ዮኪስ ሃት
እራ ዱአንዩ ጀጀቤሱ ህንጅሩ*። 8 አከሱ
መስ አት መነ ጭዳ ልጤ ሰበ ከና ወጅን
ኛታፍ ዱጋቲት ህንታእን!» ጂዴ ዱበ
ቴረ*።
*6. 22፡18፤ ህስ 24፡23፤ ኤር 48፡37፤
አሞ 8፡10፤ ኬሰ 14፡1 *7. ህስ 24፡22
*8. 15፡17

9 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን
እስራኤል፥ «ኩኖ! አን ፉለኬሰን
ዱረት፥ በረ እስን ጅርተንት እዶ ከና ሰገ
ሌን ገመቹፍ ሰገሌን እልሌ፥ ሰገሌን ድርሰ
ምስሮፍ ሰገሌን ምስሮ አከ ህንደገአምኔ
ነንጎደ*፤ 10 አት ወንተ ከነ ሁንዱማ ሰበ
ከነት ኤርገ ህምቴ ቦዴ፥ እሳንሞ፥ ‹ኑእ
ማል የከኔ? ዋቀዮ ጎፍታኬኘ ዱረት ጨቡ
ማሊ ሆጀትኔ? ዋቀዮ ማሊፍ በዲስ ጉዳ
ከነ ኑት ፍዴ?› ጂደኒ ዮ ስጋፈተን፥
11 አትሞ እሳኒን፥ ‹ዋቀዮ፡- አቦትንኬሰን
አነ እንዲሰን፥ አቦሚኮስ ህንኤግኔ፤ እሳን
አነ ዲሰኒ ዋቀዮሊ ኦርማ ዱካ ቡአኒ እሳ
ኒፍ ሆጀተኒ እሳኒፍስ ዋን ሰገደኒፍ ወንት
አከሲ ኩን ተኤ። 12 እስን ገሩ አቦተኬሰን
ጫላዩ ወንተ ሀማ እንሆጀተን፤ ኩኖ! ቆደ
አናፍ አቦመሙ፥ ቶኮን ቶኮንኬሰን መታ
ጀባተኒ ያደኬሰን እሰ ሀማ ዱካ እንቡተን፤
13 ከናፍ አን ብየ ከነ ኬሳ እስን ባሴ፥ ብየ
እስኒፍ አቦትንኬሰን ህንቤክኔ ኬሰት እስን
ነንገተ፤ እስን አችት ዋቀዮሊ ኦርማፍ ሀል
ከኒፍ ጉያ እንሆጀቱ፤ አንስ እስኒፍ ህን
ኦኡ እስኒን ጂዴ› ጂዲን!» ጂዴ*።
*9. 7፡34፤ 25፡10፤ ሙል 18፡23
*10-13. 5፡19፤ 2፡13፤ 7፡9፥24

14 ከናፍ ዋቀዮ፥ «ኩኖ! በር ነሞትን
እት፥ ‹ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታ፥ እሰ
እጆሌ እስራኤል ብየ ግብጢ ባሴት› ጂደኒ
ከከቹ ዲሰን እንዱፈ፤ 15 አን ገረ ብየ እሰን
ዱር አቦተሳኒፍ ኬኔት ዴብሴ ዋነን እሳን
ገልቹፍ፥ ዮሙስ፥ ‹ዱጋ ዋቀዮ እሰ
ጅራታ እሰ እጆሌ እስራኤል ብየ ገረ-ብ
ታቲ፥ ብየ ገራገራ ለፈ እት እሳን ብት
ምሴ ቱሬ ሁንዱማቲስ ባሴ ፍዴት› ጂደኒ
እንከከቱ» ጂዴ*።
*14-15. 23፡7-8፤ 3፡18፤ 12፡15፤ 24፡6

አደብን እሳንረት ዱፉፍ አከ ጅሩ ዱበቹሳ

16 ዋቀዮ፥ «ኩኖ! አከ ቁርጡሚት
ጀረ ከነ አከ ቀበኒፍ ቁርጡም-ቀብዱ
ባይኤ ዋሜ ነንፍደ፤ ከነ ቦዴሞ አደምስ

ቶተ ወረ ቱሉ ሁንዱማፍ ጋረ ሁንዱ
ማረ፥ ሆልቀ ደጋ ሁንዱማ ኬሰስ እሳን
አደምሰን እሳንት ነንኤርገ* ። 17 አን ወንተ
እሳን ሆጂተን ሁንዱማ ነንአርገ፤ እሳን
ቶለኮ ዱራ ዶከቹ ህንደንደአን፥ የክሳኒስ
እጀኮ ዱረ ጅረ* ። 18 እሳን ወንተ ጅብሲሳ
አከ ረቃቲን ብየኮ ዋን ጡሬሰኒፍ፥ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞሳኒ ወረ ጪጋስሶ ብየ ዱን
ፋኮ ኬሰ ዋን ጉተኒፍስ፥ አን ዱራን ዱርሴ
የከሳኒፍ ጩቡሳኒ ከናፍ ደቻ ለመ እሳን
ነንአደበ» ጂዴ* ።

*16. ህስ 12:13፤ 17:20፤ አሞ 4:2፤
አን 1:14-16 *17. 32:19፤ ኢዮ 34:21፤
ፋር 90:8 *18. ሌዎ 18:24-28፤
ህስ 36:18፤ ኤር 2:7፤ ኢሳ 40:2

19 ያ ዋቀዮ! አት
ጀብነኮፍ መሰራኮት፤
ዩሮ ረከናት እሰ
አን እት በቀዴ ኦሉደ፤
ሰብን ለፈራስ
ህንዳረ ለፋቲ ዱፈኒ፥
«አቦትንኬኘ ዋቀዮሊ ሶባ
ወረ ዋኤ እሳኒፍ ህንባፍኔ ዱዋት
ቀበመኒ ቱረን* ።
20 ነምን አፌሳቲፍ
ዋቀዮሊ ቶልፈቹ ደንደአሬ?
ዋጪ! ወንት ነምን ቶልፈቱ
ዋቀዮሊ ተኡ ህንደንደኡ»
እንጂዱ* ።
21 ዋቀዮሞ ዴብሴ፥
«ኩኖ! ሰብን ለፈራ
አመ እሬኮፍ አንጎኮ
አከ ቤከን ነንጎደ፤
ዮሙስ እሳን አን
ዋቀዮ ጎፍታ አከን ተኤ
እንቤኩ» ጂዴ ።

*19. 2ሳሙ 22:3፤ ኤር 10:8 *20. 2:11

ቦቆና 17

ጩቡን ይሁዳ ጉዳ አከ ተኤ ዱበቹሳ

1 ዋቀዮ፥ «ጩቡን ሰበ ይሁዳ
ብርኢ ስቢላቲን፥
አርፌ ደጋ አልማዚቲንስ
ገበቴ ገራሳኒፍ፥
ጋንፈ እዶወን አርሳሳኒረት
ጫፈሜረ* ።
2 ዮሙስ እልማንሳኒ እዶ አርሳሳኒፍ፥
ኡቱቦተ ዋቀይቲ ቶልፈምቱሳኒ፥
ወረ ሙኬቲ ባልሳኒ ለልሱ ጀላፍ፥
ጋሮተ ኦል ከኦረ ዳበመን
እንያደቱ ።
3 እስን ያ ወረ ቱሎተረት ሰገደኒ፥
አን ኩኖ! ሰበቢ ጩቡኬሰኒቲፍ
በዳዱማንኬሰኒፍ ቀቤኝ
ብየኬሰን ኬሰ ጅሩ ሁንድኑ፥
አከ ሳመሙ ነንጎደ* ።
4 በሌሳንኬሰን
ብየ አን ዳለ ጎዴ እስኒፍ ኬኔ
እስን እንደብሲሰ፤
ብየ እስን ህንቤክኔ ኬሰት፥
ዲኖተኬሰኒፍ
አከ እስን ሆጂተን ነንጎደ፤
እብድ እስን ነአርሱዳን
ቀብሲፍተን፥
ዩሮ ሁንዱማ እንቦበአ» ጂዴ* ።

*1. 2:22፤ 6:29፤ 13:23፤ 31:33
*2-3. 3:13፤ 15:13 *4. 15:14፤
ኬሰ 28:48

5 አመስ ዋቀዮ እት ፋፌ፥
«ነምን ነመ አመነቱ፥
ጀብነ እሬ ፎኒ ከን አብደቱ፥
ያደሳስ ዋቀዮራ ከን ዴብሱ
አባረማደ* ።
6 እን አከ ሙከ ባል እራ ሀርጨኤ፥
ኮጺሳ ለፈ ኦና ኬሰ እጃጁ፥
እሰ አከ ለፈ ጎጋ
ዋ ብቅልቹ ህንደንዴኘ፥
አከ ለፈ ሶግዳ
እዶ ነምን ኬሰ ህንጅራትኔ
ኬሰት አርገሙት፤
ወንት ጋሪን ዮሙ ዱፋስ
አርጉ ህንደንደኡ ።

*5. ፋር 118:8-9፤ 146:3፤ ኤር 2:18

7 «ገሩ ነምን አነ ዋቀዮን አመነቱ፥
አነ ዱዋትስ ከን ኦፍ ኬኑ፥
ሀገመዱ!
8 ነምን አከሲ
አከ ሙከ ያኣ ብሻኒ
ቀርቀረ ዳበሜ፥
ህደሳ ገረ ብሻኒት ያፈቱት፤
ሙክች ሆእ ዮሙ ዱፋ ህንሶዳቱ፥
ዩሮ ሁንዳ እንለልሰ፥
ጫምሳን እሰ ህንያዴሱ፥
ዩሮ ዩሮትስ እጀ እንጎደተ* ።

*7-8. ፋር 1:3፤ 146:5

9 «ገራን ነማ
ዋን ሁንዱማገረ ጀልአደ፣
ነምንስ እሰ ቀጄልቹ
ህንደንደኡ፤
ኤጋ ኤኙቱ እሰ ቤኩ ደንደአሬ*?
10 አን ዋቀዮ ገራ ነማፍ ያደ ነማ
እሰ ዶከታ ቆሬ ነንእላለ፤
ነመ ሁንዱማፍስ አከ አኬከሳቲፍ
አከ እጀ ሆጂሳቲት ነንኬናፍ»
ጀዴ*።
11 ነምን ጀልእናን
በዳዱማ ወልት ቀበቱ፣
አከ ጎጎሪ ሀንቃቁ አመቴ
ህንያስን ሀፍቱት፤
ቀቤኘ ሱን ወለካ
በረ ጅሬኘ ነምቻ ኬሰ
እሰ ዲሴ እንዱመ፣
ነምችስ ገረ ዱማት አከ ነመ ጎዋ
ሀርከ ቁላ እንሀፈ*።
*9. 7:24 *10. 1ሳሙ 16:7፤ ፋር 7:9፤
ፈኬ 15:11፤ ኤር 11:20፤
እብ 4:12-13 *11. ሉቃ 12:20

12 መን ቁልቁሉማኬኘ
ለፈ ቴሶን ኡልፍነ-ቀቤስ፣
እን ዱሪ ዱሪ ጀልቀቤ
እዶ አል ከኣረ ጅሩ፣
እት አርገሙደ*፤
13 ያ ዋቀዮ፣ ያ አብዲ እስራኤል፣
ወር ስቲ ገርገር በአን
ሁንድኑ እንዩለኡ፤
ስእ እሰ ቡርቃ ብሻን ጅሬኛ
ተኤ ዲሰኒ፣
ዋን ስራ ገረገለኒፍ፣
አከ መቃ አዋረረት ጫፈሜ
ደፈኒ እንበዱ*።
*12. 3:17 *13. 2:13፤ 14:8፤ ፋር 36:9-10

14 ያ ዋቀዮ፣ አት ጀጀትናኮትአ፣
ነፈይስ፣ ዮሙስ አን ነንፈየ፤
አት ነአልች፣
ዮሙስ አን ነንአለ*።
15 ኩኖ! ነሞትን፣
«ወንት ዋቀዮ ዱበቴ ሜሬ?
ሜ አመ ሀራወተሙካ!»
እንጄዱ*።
16 አን ገሩ አከ አት ነአቦምቴት፣
ትክሴ ተኡ ህንዲፍኔ፤
በር ሀማን ብየ ከነረት
አከ ዱፉስ ህንሀውኔ፤
ወንት አን ዱበዴ ሁንድኑስ
ስብረት ቤከማደ።
17 አት ዩሮ ረከናት
እዶ እት በቀትናኮቲትአ፣
አነ ህንሶዳችስን!
18 ወር አነ አርአቲን ሀዩላስፈመን፣
አነ ገሩ ዩሎት
ደበርስቴ ህንኬንን!
እሳን ሀሶዳችፈመን፣
አነ ገሩ ሶዳችፈሙት
ደበርስቴ ህንኬንን!
በረ ረከና እሳንት ፍዲ፣
ደእቾ ደቻ ለመ እሳንት ቡስ*!
*14. ፋር 6:2 *15. ኢሳ 5:19፤
2ጴጥ 3:3-4 *18. 11:18-19፤ 15:10፤
18:18፤ 26:8-9፤ 37:11-16፤ 38:4-6

ዋኤ ጉያ ሰንበታ ቁልቁልነት ኤጉ ያደቿሱሳ

19 ዋቀዮ፣ «ደቂ፣ ከረ ሰብን እቲን
አል ልጡ፣ ከረ እሰ ሞቶትን ይሁዳ እቲን
አል ልጠኒ ገድ በአን ዱረ፣ ከረወን ዩሩ
ሳሌም ሁንዱማ ዱረስ ዳበዱቲ፣ 20 ‹እስን
ሞቶትን ይሁዳ፣ እስን ሰብን ብየ ይሁዳ
ኬሰ ጅራተን ሁንድኑ፣ ወር ዩሩሳሌም፣
ወር ከረወን ከናን አል ገልተን ሁንድኑስ
ዱቢ ዋቀዮ ደገኣ!› ጄዲን!» ጄዴ አነት
ዱበቴ። 21 ዋቀዮ፣ «ሉቡኬሰኒፍ አፍ
ኤገዳ፣ ጉያ ሰንበታ በኣ ህንባትና፣ ደላ
ዩሩሳሌምትስ አል ህንገልችና! 22 አኩመ
አን አቦተኬሰን አቦሜ ቱሬ፣ ጉያ ሰንበታ
ቁልቁልነት ኤጋ መሌ፣ ጉያ ሰነት በኣ
ባተኒ መነኬሰኒ ህንበእና፣ ሆጂ ቶኮሌስ
ህንሆጄትና*! 23 እሳን ገሩ ቦቁ ጀባተኒ
ጎርሰ ፋደቹ ድደን መሌ፣ አናፍ ህንደ
ጌኚ፣ አናፍስ ህንአቦመምኔ*።
*21-22. በኡ 20:8-10፤ ነህ 13:15-22፤
ኢሳ 56:2፤ ህስ 20:12 *23. 5:3፤ 7:26፤
11:8
24 «እስንሞ ጋሪ ጎተኒ አናፍ ዮ ደጌ
ሰን፣ ጉያ ሰንበታት ደላ መንደረ ከናት
በኣ አል ገልቹ ዮ ዲፍተን፣ ጋፈስ ሆጂ
ሆጄቹ ዲፍተኒ ቁልቁልነት ዮ እሰ ኤግ
ደን፣ 25 ዮሙስ ሞቶትን ቴሶ ዳዊትረ ታአ
ኒፍ ጉርጉዶትን ብያ ኮንኮላታፍ
ፈርዴንሳኒቲን፣ ነሞተ ይሁዳፍ ወረ መን
ደረ ዩሩሳሌሚ ወጅን ደላ መንደረ ከናት

ኦል እንገሉ፤ መንደረቲ ከነ ኬሰስ በረበ
ራን ነምን እንጅራተ*። 26 ዮሙስ ነሞትን
መንደሮተ ይሁዳ ኬሳ፥ ገንዴን ናና ዩሩ
ሳሌም ኬሳ፥ ኩታ ብየ ቤንያሚን ኬሳ፥
ብየ ጋራ ኬሳ፥ ብየ ደቻ ኬሳ፥ ብየ ገረ-
ምርጋ ኬሳስ ቀልመ ጉበሙ፥ አርሳ፥ ኬና
ምዳኒ፥ እጣናፍ ኬና ገለታ ገረ መነ ቁል
ቁሉማኮቲት እንፍዱ፤ 27 እስን ገሩ አናፍ
ደገኡ ዮ ድደን፥ ጉያ ሰንበታ ቁልቁልነት
ኤጉ ዮ ዲፍተን፥ ገያ ሰንትስ በአ ባተን
ደላ ዩሩሳሌምት ዮ ኦል ገልቸተን፥ አንሞ
ከረወንሼት እብደ ነንቀብሲሰ፥ እንስ
መሰራ ዩሩሳሌም እንፍጠ፥ ከን እሰ
ዳምሱ ደንደኡስ ህንጅሩ» ጂዴ*።

*25. 22:4 *27. 7:19-20፤ 39:8

ቦቆና 18

ፈኬኘ ነመ ሱጺ ደኡ ቶኮቲን ዱበቹሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ ብራ ገረ አነ ኤርምያስ
ዱፌ ከነት ፉፌ ጅረ፤ 2 እን፥ «ከኢ ገረ
መነ ነምቾ ሱጺ ደኡ ቶኮት ገድ ቡእ፥
ወንተ አን አችት ስት ህሙስ ደገእ!»
ጂዴ። 3 አን ከነረት ከኤ ገረ መነ ነምቾ
ሱጺ ደኡ ሰናት ገድ ነንቡኤ፤ ኩና!
ነምቾ ገበቴ ደጋ ቦለ ገራገራ ቀቡ ኬሰት
ሱጺ እንደአ ቱሬ፤ 4 ኡቱመ እን ሆጂቹት
ጅሩ፥ ቆድቾ ዮሙ እሰ ሀርከት በዱሞ
ሱጵቹመራ ዴብሴ ቆዳ ከን ብራ እሰት ከን
ቶሉ እንደአ ቱሬ።

5 ዮሙስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
6 «ያ ነሞተ እስራኤል፥ እስን ሀርከኮ
ኬሰት አኩመ ሱጺ እሰ ሀርከ ነምቾ ሱጺ
ደኡ ኬሳት፥ ኤጋ ያ ነሞተ እስራኤል!
አኩመ ነምቾ ሱጺ ሰነ ጎዴ፥ አን አከሱመ
እስን ጎቹ ህንደንደኡሬ*? 7 በተሉመ አን
ሰበ ቶኮ ዮኪስ ሞቱማ ቶኮ ቡቅሱፍ፥
ኩፍሱፍ፥ በሌሱፍስ ዱበዱት*፥ 8 ሰብን
አን እት ዱበዴ ሱን ከራሳ እሰ ሀማራ ዮ
ዴብኤ፥ ወንተ ሀማ እሰ አን እት ፍዱፍ
ያዴ ሰነ ነንዲሰ*፤ 9 በተሉመ አን፥ ‹ሰበ
ቶኮ ዮኪስ ሞቱማ ቶኮ ነንእጃረ፥ ነንዳበስ›
ጂዱት፥ 10 እንሞ አነ ዱረት ወንተ ሀማ ዮ
ሆጂቴ፥ አናፍስ አበመሙ ዮ ድዴ፥ አን
ወንተ ጋሪ እስን እሳፍ ጎቹ ያዴ ሰነ ሁን
ዱማ ነንዲሰ» ጂዴ፤ ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ።

*6. ኢዮ 10:8-9፤ ኢሳ 45:9፤ ሮማ 9:21
*7. 1:10 *8. 26:3፤ 42:10፤ ዮኤ 2:14፤
ዮና 3:9-10፤ ህስ 33:11

11 ከናፍ አት ነሞተ ይሁዳቲን፥ ወረ
መንደረ ዩሩሳሌም ኬሰ ጅራተኒንስ፥
«ዋቀዮ፥ ‹እስን አዱመ አዳን ከራኬሰን
እሰ ሀማራ ዴብአቲ፥ ጅሬኘኬሰኒፍ ሆጂ
ኬሰን ቀጂልፈዳ! ከናአቾ አን ኩና!
ወንተ ሀማ እስንት ነንፍደ፥ አኬከስ እስን
ረት ነንባፈደ› ጂዴረ» ጂድ*! 12 እሳንሞ
ዴብሰኒ፥ «ለኪ፥ ኩን ሆማ ዋኤ ህንባሱ፥
ኑእ ሁንዱምትኬኘ አከ በርባድኔት ያደኬኘ
እሰ ሀማት ቀበምኔ ጅራትነ መሌ፥ ከነ ጎቹ
ህንደንዴኙ» እንጂዱ*።

*11. 7:3፤ 36:3፤ 2ሞቶ 17:13፤ ዘካ 1:4
*12. 6:16፤ 7:24፤ 11:8፤ 22:21

13 ከናፍ ዋቀዮ እሳንት ዱበቴ፥
«ሜ ሰበ ሁንዱማ ኬሰ እያፈዳ፥
ወንተ አከሲ ነምን
ደገኤ ቤኩ ጅራ?
ሰብን እስራኤል እሼን
አከ ዱርባ ተኡን እረ ቱሬ፥
ወንተ ጉዳ
ደግነ ነመ ሱኬሱ ሆጂቴ*።
14 ጨቢን ከታ ሊባኖንራ
ድቤ ቤካሬ?
ብሻን ብየ ዲለላአ ኬሳ
ፈጎዳ ቡርቁ፥
ጎጉ ደንደአሬ?
15 ሰብንኮ ገሩ ነእራንፈቴ፥
ዋቀዮሊ ወረ ዋኤ ህንባፍኔፍ
እጣነ እንአርሴ፤
ዋቀዮሊን ሱንሞ
ሰብቾ ከራ እሰ ዱሪራ ካቾሰኒ፥
ከራ ህንታኔረ አዴምስሱዳን
እሰ እንጉፈቺሰን*።
16 ከናፍ ብይሳኒ ኦኔ
ጬጾ በረበራቲፍ እንተአ፤
ወር ከራ ደርበን እሰ ዮሙ አርገን፥
ድንቅሲፈተኒ መታሳኒ ራሳ
ብረ እንደርቡ*።
17 አን አከ ቡቤን በአ-ቢፍቱ አዋረ
ተምሳሱ፥
ዲነሳኒ ዱረት እሳን ነንተምሳሰ፤
ጉያ በዲስ እሳንት ዱፉት
አን ፉለኮ እሳንራ ዴብሴ፥
ዱግደ እሳንት ነንገተ» ጂዴ።

*13. 2:10-11፤ 5:30 *15. 2:32፤
6:16 *16. 19:8፤ 25:9፤ 29:18፤
50:12-13፤ 51:37

ወንተ ሀማ ኤርምያስረት ኮረቹሳኒ

18 እሳን፥ «ሉብን፥ ሴረ በርሲሱን፥
አጌስ ጎርሱን፥ ራጇንስ ወንተ ተኡፍ ጅሩ
ዱበቹን አመለ ዋን ተኤፍ፥ ኮታ ኤርምያ
ስረት ዋ እንመለ፤ ዱቢሳ ፉደቹ ዲፍኔ፥
እቲን እሰ እንቀበትና!» ጇደኒ ወልት
እንዱበቱ* ።

19 ያ ዋቀዮ፥ ወንተ ዲኖትንኮ
አነረት ዱበተን
እንደጌሰአ ያዳን አናፍ ቀብ!
20 ቆደ ወንተ ጋሬ፥
ሀማ ነማፍ ዴብሱን ቀጄላዳሬ?
እሳን አናፍ ቦለ ቆተኒሩ፥
አን ገሩ፥ «ዴከምሰኬ
እሳንራ ዴብስ!» ጇዴ፥
እሳኒፍ አከን ስከደዴ ያደዱ*!
21 ኤጋ እልማንሳኒት ቤለ ጭማ ቡስ፥
ብላዳንስ አከ እሳን ዱመን ጎድ!
ዱበርቶተሳኒ ሀርካ እጆሌ ፍጥ፥
አቦተ መናሳኒስ እራ አጇስ!
ነሞተ ወረ ሀፌን ዱኩባን ፍጥ፥
ደርገጎትንሳኒሞ ዱለ ኬሰት
ብላዳን አከ ዱመን ጎድ!
22 እሳን አነ ቀቡዳፍ ቦለ ቆተኒ፥
ሚለኮ ዱረስ ክዮ ዋን ካአኒፍ፥
አት ሎልቱ ድንገተ
እሳንት ዮሙ ኤርግቱ፥
መኔንሳኒ ኬሳ እይ ሀደገአሙ!
23 ያ ዋቀዮ! መለ እሳን አነ አጇሱዳፍ
መለን ሁንዱማ አት ቤክተ፤
ከናፍ የከሳኒ እሳኒፍ ህንዲስን፥
ጩቡሳኒስ ፉለኬ ዱራ ሀጦፍቴ
ህንበሌስን!
እሳን ስዱረት ጉፈተኒ ሀኩፌን፥
አትስ አሪዳን እሳንት ፈረድ*!

*18. 2:8 *20. 7:16 *21-23. 17:18፤
ፉር 57:6፤ ነህ 4:4-5፤ 6:14

ቦቆና 19

ፈኬኘ ጩጌ ጩቤቲን እሳንት ዱበቹሳ

1 ዋቀዮ ወንተ ከነት ፉፌ ጅሩ ዱበቴ፥
«ደቂ ነመ ሱጲ ደኡራ ጩጌ ቶኮ ብተዱ
ማንጉዶተ ሰባ ኬሳ ሙራሰ፥ ሉቦተ ወረ
አንገፎተ ኬሳስ ሙራሰ ዋመዱ! 2 ከራ
‹ከረ ቅራጪ› ገረ ደቻ ቤን-ሂኖምት ገድ
ቡኢ አችት ወንተ አን ስት ዱበዱ ሰበ
ከነት ህም*! 3 እሳኒንስ፥ ‹እስን ያ ሞቶተ
ይሁዳ፥ ወር ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተንስ፥
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን እስ
ራኤል፡- ደገአ! አን ኩኖ፥ በዲስ እስ
ደገኡንሳ ጉረ ነማት ህንቶሌ እዶ ከነት
ነንፍደ* ። 4 ሰብን ኩን አነ ዲሰኒ፥ እዶ ከነ
ጡሬሰኒሩ ዋቀዮሊ ብራ ወረ አቦትንሳኒ፥
እሳን አፊሳኒቲ፥ ሞቶትን ይሁዳስ ህንቤክ
ኔፍ እጣነ አርሰኒሩ፤ ብይቸስ ዲገ ነመ
በሌሳ ህንቀብኔቲን ጉተኒሩ፤ 5 እዶወን
አል ከአ ለፈ እት እልማንሳኒ አርሳ ጎደኒ
ጉበን፥ በአል ዋቀዮ ቶልፈማዳፍ እጃረ
ኒሩ፤ አን ወንተ አከሲ ከነ አከ ጎደኒፍ
እሳን ህንአቦምኔ፥ ኩንስ ያደኮ ኬሰ ህን
ቱሬ ። 6 ከናፍስ ኩኖ! በር ቶኮ እንዱፈ፥
በረ ሰነትስ ነሞትን እዶ ከናን «ደቻ
ዱሚሳ» ጇዱ መሌ፥ «ቶፌት» ዮኪስ
ደቻ «ቤን-ሂኖም» ህንጇደን ጇዴ› ጇድ!
ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።

*2. 7:31 *3. 11:11፤ 25:18፤
1ሳሙ 3:11፤ 2ሞቶ 21:12 *5-6. 7:31-32

7 «አን እዶ ከነት ወንተ ወር ይሁዳፍ
ወር ዬሩሳሌም ያደኒ ቆጲፈተን ሁንዱማ
ነንበሌሰ፤ ዲኖትንሳኒ ወር ሉቡሳኒ በሌሱ
በርባደን ብላዳን አከ እሳን ፍጠን፥ ሬፈሳ
ኒስ አላቲ ቅሌንስ ኬሰ በለልኡፍ ብኔንስ
ጫካት ገሉ ሁንዱማፍ ኛተ ነንጎደ* ። 8 አን
መንደረቲ ከነ ዮሙን ዲጉ፥ ወር ከራ ደር
በን በዲስ እሼት ዱፌ አርገኒ እንድንቅ
ፈቱ፥ ጩጳአስ እሼ ብረ እንደርቡ*፤
9 ዲኖትንሳኒ ወር ሉቡሳኒ በሌሱ በርባደን
መንደረሳኒ አከ መርሰን፥ ወር መንደረቲ
ከነ ኬሰ ጅራተንሞ ረክነራ ከን ከኤ ፎን
እልማንሳኒፍ እንተሎተሳኒ፥ ፎን ወሊሳኒስ
አከ ኛተን ነንጎደ* ።

*7. 12:9 *8. 18:16 *9. ሌዎ 26:29፤
ኬሰ 28:53፤ ህስ 5:20

10 «አትሞ ዮሙስ ነሞተ ሲወጅን
ደቀን ሰነ ዱረት ጩግቾ ጩጨብስ!
11 ጀራንስ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፡-
አኩመ ቆዳን ሱጲ ኩን ኤርገ ጩጨቤ
ዴብኤ ሃሬፈሙ ህንደንዴኚ፥ አከሱመ
አን ሰበ ከነ መንደረቲ ከነስ ነንጩጨብሰ፤
ወር ዱመን ኩንስ ለፈ እት አዋለመን ዋን
ህንቀብኔፍ፥ ቶፌትት እንአዋለሙ* ።
12 አን መንደረቲ ከነ አከ ቶፌት ነሞተሼስ
አከ ወረ ቶፌት ኬሰ ጅራተኒ ነንጎደ፤
(«ቶፌት» ጇቹን «እዶ እብዳ» ጇቹደ) ።
13 ሰበቢ መኔቲን ወረ በንቲሳኒረት መጨ

ዋቃቲፍ እጣን አርፈሜፍ ዋቀዮሊ ብራ
ቲፍ ድባዩን ድባፈተሜ ሁንዱማቲፍ መኔ
ቲን ዬሩሳሌም ኬሰ ጅረን፥ መኔቲን
ሞቶተ ይሁዳ፥ አከ ቶፌት እዶ ጡራአ
እንተኡ ጂዴ› ጂዲን!» ጂዴ፤ ከነ ዋቀ
ዮቱ ዱበቴ* ።

*11. ኢሳ 30፡12-14፤ ኤር 7፡32 *13. 8፡2፤
32፡28-29፤ 2ሞቶ 23፡12፤ ሴፋ 1፡5

14 ቶፌት እዶ ዋቀዮ ራጂ አከ እን
እረት ዱበቱፍ እት እሰ ኤርጌ ሰና ኤርም
ያስ ዴብኤ፥ አብዲ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ
ዳበቴ ጅራን፥ 15 «ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥ ‹ኩኖ! ሰበቢ
እሳን ቦቁ ጅባተኒ ወንተ አን እሳንት
ዱበዴ ደገኡ ድደኒፍ፥ ወንተ ሀማ ጉቱማ
መንደረቲ ከናፍ ገንዴን ናኖሺ ጅረንረት
ፍዱዳፍ ዱበዴ ሁንዱማ ነንራወደ› ጂደ»
ጂዴ ።

ቦቆና 20

ህደሙ ኤርምያስ

1 ዬሮ ሰነ ጳሽሁር ሉብች እልም
ኢሜር ጌጌስቱ ሆጂ መነ ቁልቁሉማ እን
ቱሬ፥ ኤርምያስ ራጂ ከነ ኡቱ ዱበቱ
እንደገኤ፤ 2 ጳሽሁር ሉብች ኤርምያስ
ራጅቾ ቀብሲሴ፥ ሬቤ መነ ህዳ እሰ ከራ
በልበለ ቤንያሚን እሰ ቡኬ መነ ቁልቁ
ሉማ ገረ ኦሊቲን ጅሩ ኬሰት ሚለሳ
ጅርመ ለመ ግዱ ገልቼ እንህዴ* ። 3 ቦሩም
ታሳ ጳሽሁር ሉብች ኤርምያስን ህዳዳ
ዮሙ ሂኬ፥ ኤርምያስ ራጅች ጳሽሁረን፥
«ዋቀዮ፥ ‹ማጎር ሚሳቢብ› ጂዴ ስሞጋሴ
መሌ፥ ‹ጳሽሁር› ሲን ህንጂኔ» ጂዴ፤
[«ማጎር ሚሳቢብ» ጂቹን፥ «እሰ ከራ
ሁንዱማ ብርአቺሱ» ጂቹደ]* ። 4 ዋቀዮ
ኩኖ! «ኦፌኬ፥ ፍሮተኬስ ብርአቺሱፍ
አከ ታቱ አን ነንጎደ፤ ፍሮትንኬ ኡቱ አት
እላልቱ ብላ ዲኖተሳኒቲን እንዱሙ፤ አን
ጉቱማ ብየ ይሁዳ ሀርከ ሞቲ ባቢሎንት
ደበርሴ ነንኬነ፥ እንስ ወረ ካን አቹመት
ብላዳን እንፍጠ፤ ካንም ቦጅኤ ብየ ባቢሎ
ንት እንጌሰ። 5 ጉቱማ በዳዱማ መንደረቲ
ከና፥ ዋን እሼን አርገቱ፥ ምአ ገት-ጀ
ቤሰ፥ ቀቤኝ ሞቶተ ይሁዳ ሁንዱማስ
ሀርከ ዲኖተሳኒት ደበርሴ ነንኬን፤ እሳን
ዋን ሁንዱማ ሳመኒ ፉደተኒ ገረ ብየ ባቢ
ሎንት እንጌሱ* ። 6 አትስ ያ ጳሽሁር፥ ወረ
መነኬ ኬሰ ጅራተን ሁንዱማ ወጅን ቦጅአ
ምቴ ገረ ብየ ባቢሎንት እንጌፈምተ፤ ፍሮ
ተኬ ወረ ራጂ ሶባ እሳኒፍ ዱበቴ ሁንዱማ
ወጅንስ አችት ዱቴ አቹመት እንአዋለ
ምተ» ጂዴ ።

*2. 29፡26፤ ሆኤ 16፡24 *3. 6፡25፤ 20፡10፤
ፋር 31፡13 *5. ኢሳ 39፡6

ኤርምያስ ዋቀዮረት ጉንጉሙሳ

7 ያ ዋቀዮ! አት ነጎምምስቴ፥
  እንስ ነንጎምምፈሜ፤
 አት ጆባ ዋን ታቴፍ
  ሁምነ ነጫልቴ፤
  ነሞትን ሁንድኑ አነት እንገእሱ፥
  ጉያ ሁንዱማስ አነት እንኮልፉ* ፤
8 ጀልእኒፍ ነመ ሚዱን
  እሳን ኬሰ አከ ጅሩ፥
 ዬሮ ሁንዱማ ሰገሌኮ አል ፋዴ
  እሳንት ነንህመ፤
 እሳን ገሩ ዱቢኬ ከናፍ ጂደኒ
  ነአረብሱ አነት እንገእሱስ ።
9 አን ገሩ፥ «መቃ ዋቀዮ ህንደኡ፥
  መቃሳቲንስ ዋን ቶኮሌ
  ነመት ህንህሙ»
  ዮን ጂዴ፥
 ዱቢንኬ ለፌኮ ኬሰ ልጪ፥
  ገራኮ ኬሰት አከ እብደ ቦበኡ
   ዋን ተኤፍ፥
  አን እሰ እትሱ ዮን ያሌዩ ሆማ
   ህንደንደኡ* ።
10 እሳን ኬሳ ባይኤን ሀሳሰኒ፥
  «ብርአትናን እዶ ሁንዱማ
   ጅረ፥ እሰ ሀሚሳ!
  ኮታ እሰ እንህሚስና!» እንጂዱ፤
 ወር ፍሮተኮ ተአንሌ፥
  «እን አመ ኩፌ፤
  ተሪ እን ጎምሜ ወንተ ህንታኔ
   ዮሙ ዱበቱ፥
  እሰ ቀብኔ እጃ እንባፈትነ»
   ጂደኒ ነኤጉ* ።

*7. 1፡5-7፤ ፋሩ 3፡14 *9. 5፡14፤
6፡11፤ ኢዮ 32፡18-20፤ አሞ 3፡8፤
1ቆሮ 9፡16 *10. 6፡25፤ 18፡18፤
ማር 3፡2፥6

11 ዋቀዮ ገሩ አከ ሎልቱ ጀባፍ
   ሶዳችሳት
  አና ወጅን ዋን ጅሩፍ፥
 ወር ነአርአተን እንኩፉ መሌ፥
  አነ ህንሞአን፤

ወንት እሳን ያደን
እሳኒፍ ተኡ ዋን ድዴፍ
እንዩለኡ፥
ሰልጽንሳኒስ ራወቴ
ህንእራንፈተሙ*።
12 ያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
አት እሰ ቀጀላ
ቆርቴ እንእላልተ፥
ጎሌ ገራ ነማ ኬሰስ እንአርግተ፤
አን ረክነኮ ስት ህመዶረእ፥
እሳንረት እጃ ባሲ ነአርግሲስ*!
13 ዋቀዮ ወረ ገደደሞ
ሀርከ ወረ ሀሞታ ኬሳ
ዋን ባሴፍ፥
እሰ ፋርፈዳ፥ እሰ ጀጀዳስ*!

*11. 1፡8፥19፤ ፋር 40፡14-15
*12. 11፡20 *13. 15፡21፤ ፋር 9፡12

14 ጉያን አን እት ደለዴ
አባረማ ሀተኡ!
ጉያን ሃትኮ እት ነዴሴስ
ህንኤብፈምን*!
15 ነምን አባኮቲን፥
«እልመ ጎደቴተ» ጀዴ
ምስራቾ እት ህሜስ
አባረማ ሀተኡ!
16 ነምን ሱን አከ መንደረ
እሼ ዋቀዮ ኦአ መሌ
ገረገልቼ ሀተኡ!
ገነመ እየ ሀደገኡ፥
ጉያ ሳፋስ ወጭ ሎላ
እሰት ሀከኡ*!
17 ዋቀዮ ገደሜሰ ሃደኮ ኬሰት
አነ አጀሴረ ኡቱ ተኤ፥
ስላ እሼን እዶ አዋላ
አናፍ እንታት፤
ገደሜስሼስ
አዋለ ጉዳ አናፍ ተኤ
እንሀፈ ቱሬ።
18 አን ረክናፍ ግድራ
አርጉዳፍ ጀዴ፥
ማሊፈን ገደሜሰ ሃደኮ
ኬሳ በኤ?
በረኮስ ማሊፈን ዩሎዳን ፍጣ*?

*14. 15፡10፤ ኢዮ 3፡3-11፤ 10፡18
*16. ኢሳ 6፡11፤ ኡመ 19፡24-25፤
አሞ 4፡11 *18. 12፡1፤ ኢዮ 3፡20

ቦቆና 21

ኤርምያስ ዋኤ በዲስ ዩሩሳሌም ዜዴቂያ ሞትቾት ህሙሳ

1 በረ ዜዴቂየ ሞትች ጳሽሁር እልመ
መልኪያፍ ሴፋንያ ሉብቾ እልመ መእሴያ
ገረ ኤርምያስት ኤርጌ፥ ዱቢን ዋቀዮ ገረ
ኤርምያስ ራጅቻ እንዱፌ*፤ 2 ወር ሞትቾ
ብራ ኤርገመን፥ ኤርምያሲን፥ «ሞትች፥
‹ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ዋን ኑት
ዱሌፍ፥ ዋቀዮን አከ ኑፍ ጋፈቱ ስንከ
ደደ፤ ተሪ ዋቀዮ አኩመ በረ ዱሪ ድንቂ
ጎዴ እሰ ኑራ እንዴብሰ ተአ› ጀዴ»
ጀደን*።

*1. 1፡3፤ 38፡1 *2. 27፡6፤ 43፡10፤
1ሞቶ 22፡6-7፥15-17፤ 2ሞቶ 19፡32-36

3 ኤርምያስሞ ዴብሴ፥ «ደቃቲ ዜዴቂ
ያዳን፥ 4 ‹ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፡-
ኩኖ! አን ምእ ወራና እሰ ሀርከኬሰን ኬሰ
ጅሩ፥ እሰ እስን ሞቲ ባቢሎኒፍ ወረ ከል
ዶታ፥ ወረ ኬላ ዱባን እስን መርሰኒ ጅረን
እቲን ሎሉዳፍ ጀተን ከነ እስንት ገረ ነንገ
ልቾ፤ መንደረ ከነ ኬሰትስ ወልት እሳን
ነንቀበ፤ 5 አን ኦፊኮቲ ሀርከኮ ኦል ፋደዴ
እሬ ጀባዳን፥ ዴከምሳፍ ኣሪ ቦበአዳን ኦአ
መሌ ሎለ እስንት ነንካሰ*፤ 6 ነማፍ ሆሪ
መንደረ ከነ ኬሰ ከን ጅራተን ሁንዱማ
ነንሩኩተ፤ ደእቾ ጀባዳንስ እሳን ነንፍጠ።
7 ከነ ቦዴሞ ዜዴቂየ ሞቲ ይሁዳ፥ ሆጀቶ
ተሳ፥ ነሞተ ወረ መንደረ ከነ ኬሰት ደእ
ቾራ፥ ብላራ፥ ቤለራስ ሀፈን ሁንዱማ
ሀርከ ኔቡከድኔዛር ሞቲ ባቢሎንት፥ ሀርከ
ዲኖተሳኒ ወረ ሉቡሳኒ በሌሱ በርባደንትስ
ደበርሴ ነንኬነ፤ ዲን ኩን ኡቱ እሳን ህን
በራርን፥ ኡቱ እሳኒፍ ህንኦእን፥ ኡቱ እሳ
ኒፍ ህንህልንስ ብላዳን እሳን እንሩኩተ
ጀደ› ጀዳቲ እት ህማ!» ጀዴ*።

*5. ኬሰ 4፡34 *7. 13፡14

8 ዋቀዮ አመስ ራጅቾት ዱበቴ፥ «ሰበ
ከናን፥ ‹ዋቀዮ፡- አን ከራ ጅሬኘት ጌሱፍ
ከራ ዱአት ጌሱ እስን ዱረ ካኤረ*፤ 9 ነምን
መንደረቲ ከነ ኬሰት ሀፉ ብላዳን፥ ቤላን
ዮኪስ ደእቻን እንዱአ፤ ነምን አቾ ኬሳ በኤ
ወረ ባቢሎን ወረ መንደረቲ መርሰንት ሀርከሳ
ኬኑ ገሩ ሉቡሳ እንኦልፈተ፥ እንጅራተስ*።
10 አን ወንተ ጋሪዳፍ ኡቱ ህንተእን፥ ወንተ
ሀማዳፍ ፋለኮ መንደረቲ ከነት ነንዴብሰ፤
እሼን ሀርከ ሞቲ ባቢሎንት እንኬነምት፥

እንሞ እብዳን እሼ እንጉበ፤ አን ዋቀዮ ከነ
ዱበዴረ ጂዴ› ጂድ*!
*8. ኬሰ 30፡15 *9. 38፡2 *10. 44፡11፤
አሞ 9፡4

11 «ዋነን ስት ዱበዱ
መነ ሞቱማ ይሁዳት ህሚቲ፥
‹ዱቢ ዋቀዮ ደገአ!› ጂዲን!
12 እስን ያ ሰኘ ዳዊት፥
‹ዋቀዮ፡- ጉያ ሁንዱማ
ፍርዲ ቀጂላ ኬና፥
እሰ ሳመሜ
ሀርከ ወረ እሰ ጩንቋርሰኒ
ኬሳ ባሳ!
ከና አች
ሀምነ ሆጂኬሰኒፍ ጂዴ፥
ዴከምስኮ እን አከ እብዳ ዱፌ
እስን እንጉበ፤
ከን እሰ ዳምሱ ደንደኡስ
ህንጅሩ ጂዴ*።
13 አት ያ መንደረ ዩሩሳሌም፥
ያ እሼ ደቻ ገረራ
ከታ አል ከአረ ጅርቱ!
አን ሲን ነንሞርመ፥
ወር ስኬሰ ጅራተን፡-
ኤኙቱ ገረኬኝ ዱፉ ደንደአ?
ኤኙቱስ መነኬኝ
ኬሰ ልጡ ደንደአ? እንጂዱ።
14 አንሞ አኩመ ሆጂኬት ስንአደበ፤
ጫካኬት እብደ ነንነቀ፤
እንስ ወንተ ናኖኬ ጅሩ
ሁንዱማ እንፍጠ›
ጂዴረ» ጂዴ፤
ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ*።
*12. 22፡3፥13-16 *14. 17፡10

ቦቆና 22
ፍርዲን ሞቶተ ሀሞተረት ዱፉፍ አከ ጅሩ ዱበቹሳ

1 ዋቀዮ አመስ እት ፉፌ ራጅቻን፥ «ከኢ
ገረ መነ ሞቱማ ሞቲ ይሁዳት ገድ ቡኢ፥
አችትስ ዱቢ ከነት ፉፌ ጅሩ ዱበዱ! 2 ‹አት
ያ ሞቲ ይሁዳ፥ ያ እሰ ቴሶ ዳዊትረ ቴሱ፥
ዱቢ ዋቀዮ ደገእ፥ ሆጂቶትንኬፍ ሰብንኬ
ወር ከራ ከረ ከና አል ልጠን ሁንድኑ ሀደገ
አን!› ጂድ» ጂዴ። 3 ዮሙስ ራጅች፥
«ዋቀዮ፥ ‹ፍርዲ ቀጂላ ኬና፥ ወንተ አነ
ዱረት ቀጂላ ተኤስ ጎዳ! እሰ ጩንቋርረፌሜ
ሀርከ ነመ እሰ ጩንቋርሱ ጂላ ባሳ! ነመ
ገላረት፥ እጂሌ አባፍ ሃት እረ ህንጅሬፍ ሃደ
ህዩሶታረት ጂልእነ ህንሆጂትና፥ እሳን ህን
ጩንቋርሰናስ! እዶ ከነትስ ዲገ ነመ በሌሳ
ህንቀብኔ ህንደንገላስና*! 4 እስን ዱጉማን
ወንተ ከነ ጋረ ጎተኒ ዮ ኤግደኒፍ፥ ሞቶትን
ቴሶ ዳዊትረ ታአን ሆጂቶተሳኒፍ ሰበሳኒ
ወጅን ፈርዴኒፍ ኮንኮላታረ ታአኒ ከራ ከረ
ከና አል እንልጡ፥ ገድስ እንበኡ*፤ 5 እስን
ገሩ ዱቢ ከናፍ አቦመሙ ዮ ድደን፥ አን
መቃ አፊኮቲን አኩመን ከከዴ መን ሞቱማ
ኩን እንዲገመ› ጂዴ አን ዋቀዮ ዱበዴረ*።
*3. 7፡5-7፤ 21፡12 *4. 17፡25
*5. 1ሞቶ 9፡8፤ ኤር 44፡26፤ 49፡13፤
51፡14፤ አሞ 4፡2፤ 8፡7

6 «ከናፍ አት
ያ መነ ሞቱማ ይሁዳ፥
አከ ጊልአዲፍ
አከ ፊጤ ቱሉ ሊባኖን
አናፍ ሚደግዱ ቱርቴ፤
አመ ገሩ ለፈ አና
እሰ ነምን ኬሰ ህንጅራትኔ
ስንጎደ።
7 ወር ስበሌስን አዱመ አዳን፥
ምአ ወራናሳኒ ፉደተኒ
ስት አከ ዱፈን ነንጎደ፤
እሳን ጋትራኬ እሰ ሚደጋ
ሙርሙረኒ እብደት እንነቁ*።
*6-7. 21፡13-14
8 «ሰብን ባይኤን ከራ መንደረ ከና
ዮሙ ደርበን፥ ‹ዋቀዮ መንደረቲ ጉዶ ከነ
ረት ማሊፍ ወንተ አከሲ ሆጂቴ?› ጂደኒ
ወል እንጋፈቱ*። 9 ዴቢንሳሞ፥ ‹እሳን ከኩ
ዋቀዮ ጎፍታሳኒ ጩብሰኒ ዋቀዮሊ ብራቲፍ
ሰገደኒ እሳኒፍ ዋን ሆጂተኒፍ ወንት ኩን
ተኤ› ከን ጂዱ ተአ» ጂዴ። *8. 5፡19

10 ነምን ቦጅአሜ ብያ በኤ፥
ዴብኤ ብየ እት ደለቴ ሰነ
ዋን ህንአርግኔፍ፥
እሳፍ ቦአ መሌ፥
ነመ ዱኤፍ ህንቦእና፥
ህንገድናስ!
11 ዋቀዮ ዋኤ ሻሉም ሞቲ ይሁዳ
እልመ ዮስያስ እሰ እዶ አባሳ ይሁዳረት
ኤርገ ሞኤ፥ ቦጅአሜ ብያ በኤ ሰና
ዱበቴ፥ «እን ስአች አስ ህንዴብኡ፤

[12]እን እዶ ቦጅአሜ ደቄ ሰነት ዱአ መሌ፥
ዴብኤ ብየ ከነ ህንአርጉ» ጂዴ።

[13]ዋቀዮ እት ፉፌ፥
«ነመ መነሳ ከራ ጀልእናቲን
እጃረቱፍ፥
ኩታ መነሳ እስ መነራስ
ደፍቀ ነማቲን
ሚደግፈቱፍ ወዮ!
እን አከሱማን ነመ እንሆጂቼፈተ፥
ገቲ ደደቢሳቲስ እሳፍ ህንባሱ* ።
[14]እን፥ ‹እን መነ ጉዳ
እስ ኩታ በበልአ ቀቡ
ነንእጃረደ፥
ቃወን ባይኤ እት ነንባፈደ፥
በንቲሳ ጀላንስ ሙከ ጋትራ
እስ በሬዳዳን
ነንሚደግፈደ፥
ቀለሚ ዲማስ ነንድብሲፈደ›
እንጂደ።
[15]መነኬ ሙከ ጋትራቲን
ሚደግስቴ እጃረቹኬቲን
ሞቲ ዋን ታቴ ስት ፈካታ?
አባንኬ ጅሬኘ እት ቶሎ
ጅራቻ ቱሬ፤
ከኑመ ኬሳዩ ወንተ ቀጂላ ሆጂቻ
ብየስ ቀጂልቶት ቡልቻ ቱሬ፤
ከናፍ ወንት ሁንድኑ
እሳፍ እንቀጂሌ።
[16]እን ህዩሶታፍ፥
ወረ ወንተ እሳን በርባድችሱ
ደበኒፍስ እንፈረደ ቱሬ፤
ከናፍ ወንት ሁንድኑ እሳፍ ቀጂሌ፤
ኩን አነ ዋቀዮን ቤኩደ ምቲሬ*?
*13. ሚከ 3:10፤ ሌዎ 19:13፤
ያቆ 5:4 *16. 9:23

[17]«እጅኬፍ ያድንኬ ገሩ፥
ቡአ ከራ ጀልእና ዱፉረ
ካአመኒ ጅሩ፤
ዲገ ነመ በሌሳ ህንቀብኔ
እንደንገላፍተ፥
ነመ እንሚተ፥
ጀልእነስ ነመረት
እንሆጂተ» ጂዴ*።
[18]ዋቀዮ ዋኤ ሞቲ ይሁዳ፥
ዋኤ ዩሆያቂም
እልመ ዮስያሲፍ፥
«ነምን፥ ‹ወዮ፥ ወዮ፥
ያ አቦሌሰኮ!
ወዮ፥ ወዮ፥ ያ ጎፍታኮ!
ወዮ፥ ወዮ፥ ያ ኡልፍነ
ቀቤሰኮ!› ጂዴ፥
እሳፍ ቦኡ ህንጅሩ*፤
[19]እን አዋለ ጋልቻ ህንአርገቱ፥
አከ ሀሬት ገድ ጎቶተሜ
ኬላ ዩሩሳሌም ዱበት
እንገተመ» ጂዴ*።
*17. 7:5-6፤ 26:23 *18. 1:3፤ 16:6፤
34:5፤ 1ሞቶ 13:30፤ 2ሞቶ 24:1-4
*19. 36:30

[20]ያ ሰበ ዩሩሳሌም፥
ወር ስጃለተን ሁንድኑ
ዋን ጩጩበኒፍ፥
ገረ ሊባኖንት ኦል በኢ እይ!
ሰገሌኬ ኦል ፉዲ
ባሻንረት ደጌስስ፥
ቱሎተ አባሪምረትስ እይ!
[21]ዮሙ እት ነጋት ጅራቻ ቱርቴ
ዋቀዮ ስት ዱበቴረ፥
አት ገሩ ደገኡ እንድዴ፤
አት ሙጬማኬቲ ጀልቀብዴ
አከ በርባዴት
ጅራቻ ቱርቴ መሌ፥
እሳፍ አበመሙ ህንጃለትኔ*።
*21. 2:25፤ 18:12

[22]ትክሶተኬ ሁንዱማ
ቡቤን ፉዴ እንአዴመ፥
ወር ስጃለተንስ ቦጅአመኒ
ኬሳ እንበኡ፤
አትሞ ሰበቢ ጀልእነኬ ሁንዱማፍ፥
እንዩላተ፥ እንሰልጳተስ።
[23]ያ ወረ መነ ሞቱማ
ሊባኖን ኬስ ጅራተኒ፥
ያ ወረ ሙከ ጋትራቲን
መነ እጃረተኒ፥
አከ ዱበርቲ ደኡፍ ጂቴ ሚጠቱ፥
ሙደምን ዮሙ እስን ቀበቱ፥
አተምት ነምን ገራ
እስኒፍ ላፈሬ*? *23. 4:31፤ 13:21
24 ዋቀዮ፥ «ያ ዩሆያኪን እልመ ዩሆያ
ቂም ሞቲ ይሁዳ! ዱጋ አነ ዋቀዮ እስ
ጅራታ! አት አመርቲ መለቶኮ እስ ቁበኮ
ምርጋት ጅሩ ኡቱ ታቴዩ አን ኦፍ ቲ ባሴ
ስንገተ። [25]ሀርከ ወረ ሉቡኬ በሌሱ በርባደ
ኒት፥ ሀርከ ወረ አት ሶደቱት፥ ሀርከ ኔቡከ

ድኔዛር ሞቲ ባቢሎኒፍ ሀርከ ሎልቶተሳት
ደበርሴ ስንኬነ። 26 ብየ ኦርማ እሰ እስን
ኬሰት ህንደለትን ኬሰት ስኢፍ ሃደኬ እሼ
ስዴሴ ነንገተ፤ እስን አችት እንዱቱ። 27 ብየ
እሰ ገራ ጉቱዳን ኬሰ ጅራቹ ሀውተን ሰነት
ገሩ ህንዴብተን» ጂዴ*። *24-27. 13፡18

28 ዩሆያኪን ኩን
ዱጉማን አከ ጡዌ ጨባ
እሰ ነምን ድመ እት በኡ
ህንበርባድኔ
ከን ቱፈተሜዳሬ?
ማሊፍ እኒፍ እጆሌንሳ ብያ ባፈመኒ
ብየ ህንቤክኔት ጌፈሙሬ?
29 ያ ለፉ! ያ ለፉ! ያ ለፉ!
ዱቢ ዋቀዮ ደገእ!
30 ዋቀዮ፥ «ሰኘ ነምቾ ከና ኬሳ
ስአች እሰ ዳሌ ቴሶ ዳዊትረ ታኤ
ብየ ይሁዳረት ሞቲ ከን ተኡ ቶኮሌ
ዋን ህንጅራትኔፍ፥
እን አከ ነመ እጆሌ ህንቀብኔ፥
አከ ነመ በረ ጅሬኘሳት
ወንት ቶኮሌ
እሳፍ ህንቶልኒ አከ ተኤ
ጫፍ!» ጂዴ*። *30. 36፡30

ቦቆና 23

ዋቀዮ ሰበሳቲፍ ዱረ-ቡቱ ቀጄላ አከ ካሱ አብደቺሱሳ

1 ዋቀዮ፥ «ትክሶተ፥ ሆሎትን ከረኮ ኬሰ
ጅረን አከ እሳን ከራራ ካተኒፍ አከ እሳን
ተምሰአን ጎደኒፍ፥ ወዮ!» ጂደ*። 2 ዋቀዮ
ጎፍታን እን ከን እስራኤል ትክሶተ ወረ ሰበሳ
ኤገንት ዱበቴ፥ «እስን እሳን ደደርበተኒ እሳን
ተምሳፍተን መሌ፥ እሳን ህንኤግኔ፥ እሳኒፍስ
ህንድምኔ፤ ኩኖ! ሰበቢ ወንተ ሀማ አከሲ
ሆጂተኒፍ አን እስን ነንአደበ፤ ከነ አነ ዋቀ
ዮቱ ዱበቴ። 3 አን ኦፊኮቲ ሀፍቴ ሆሎተኮቲ
ብየ አን እት እሳን ተምሳሴ ሁንዱማ ኬሳ
ወልት ነንቀበ፥ ከረሳኒ ዱሪትስ እሳን ነንዴ
ብሰ፤ እሳንስ አችት ወል ሆረኒ እንባይአቱ*፤
4 አን ትክሶተ ወረ እሳኒፍ ድመን ነንካሳፍ፤
እሳን ስአች ህንሶዳተን፥ ህንነአን፥ እሳን
ኬሳስ ቶኮሌ ከን በዱ ህንጅሩ» ጂዴ*።
*1. 10፡21፤ ዘካ 11፡5 *3. 24፡6፤
29፡13-14፤ 30፡3፤ 31፡7-8፥10፤ 32፡37፤
50፡19-20፤ ኬሰ 30፡3-5፤ ኢሳ 11፡11-12
*4. 3፡15

5 ዋቀዮ፥ «ኩኖ! በር አን እት
ሰኘ ዳዊት ኬሳ
ሞቲ ቀጄሉማዳን ሆጄቱ
ካሱ እንዱፈ፤
እን ሞቲ ኦጉማዳን ሞኡፍ፥
ሞቲ ለፈረት ፍርዲ ቀጄላፍ
ቀጄሉማ ኤጉ እንተአ*።
6 በረሳ ኬሰ ይሁዳን እንፈየ፥
እስራኤልስ ብርአ መሌ
እንጅራተ፤
መቃንሳ፥ ‹ዋቀዮ ቀጄሉማኬኘ›
እንጂደመ*።
*5. 30፡9፤ 33፡15፥17፤ ኢሳ 9፡6-7፤
ህስ 34፡23-24፤ 37፡24፤ ሚክ 5፡2-3
*6. 31፡27-28፤ 33፡7፥14፥16፤ 3፡18፤
ኬሰ 33፡28
7 «ከናፍስ ኩኖ! በር ነሞትን እት፥
‹ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታ፥ እሰ እጆሌ እስ
ራኤል ብየ ግብጢ ባሴት› ጂደኒ ከከቹ
ዲሰኒ፥ 8 ‹ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታ እሰ ሰኘ
እስራኤል ብየ ገረ-ብታቲ እዶ እት እሳን
ተምሳሴ ቱሬ ሰና ባሴ ፍዴ፥ ብየሳኒ ኬሰ
እሳን ቴስሴት› ጂደኒ ከከተን እንዱፈ»
ጂዴ*። *7-8. 16፡14-15

ራጆተ ሶብዱረት ዱበቹሳ

(ህስ 13፡2—16፡34)

9 ሰበቢ ዋቀዮ ከራ ዱቢሳ
እሰ ቂልቂሉ
ዋኤ ራጆታ አነት ዱበቴፍ፥
ገራንኮ እንራፈሜ፥
ለፌንኮ ሁንድኑስ እንሮምኤ፥
አን አከ ነመ መቻኤፍ
አከ ነመ ዳዲን ወይኒ
ኦፍ ወላልቾሴ ነንተኤ።
10 ነሞትን ዋቀዮፍ ህንአመነምኔ
ብይቾ ኬሰ ጉተኒሩ፤
ለፍት ሰበቢ አባረሜፍ
ሁንዱመቱ ገዴ፥
ከሎን ሆሪን ኬሰ ዴዱስ እንጎጌ፤
ሁንዱምትሳኒ ወንተ ሀማ
ዱካ እንቡአን፥
አቦሳኒቲንስ ነመ እንሚደን*።
11 ዋቀዮ፥
«ራጆትኒፍ ሉቦትን ጡራአኒሩ፥
መነ ቂልቂሉማኮ ኬሰትዩ
ጆልእነ ሆጄቹሳኒ አርጌረ*፤

12 ከናፍ ከራንሳኒ
ሙጩጨ ከን ቀቡ እንተአ፥
ገረ ዱከናትስ ደርበተመኒ
እንኩፉ፤
በረ አደበሙሳኒት
አን ወንተ ሀማ እሳንት
ነንፍደ» ጇዴ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ* ።
*10. 12፡4፤ 23፡14 *11. 2፡8፤ 5፡31
*12. 13፡16፤ ፋር 73፡18

13 እት ደበሌ ዋቀዮ፥
«አን ራጀተ ሰማርያ ኬሳ
ወንተ ነመ ጅብሲሱ
ከን ሆጂተን አርጌረ፤
እሳን መቃ በአሊን
ራጂ ዱበተኒ
ሰበኮ ወላልቾሰኒሩ።
14 ራጀተ ዩሩሳሌም ኬሳስ
ዋን ነመ ጪጋስሱ
ከን ሆጂተን አርጌረ፤
እሳን እንኤጁ፥ እንሶቡ፥
ወረ ነመ ሚደንስ እንገርጋሩ፤
ነምን ከራሳ እሰ ሀማቲ ዴብኡስ
ቶኮሌ ሀንጅሩ፤
እሳን ሁንዱምትሳኒ
አከ ነሞተ ሶዶም
ነሞትን ዩሩሳሌም ወር ካንስ
አከ ወረ ጎሞራ አነ ዱረት
ጡራአ እንተአን* ።
15 ዋቀዮ መሌ ጅራቹን
ራጀተ ዩሩሳሌም
ብየ ሁንዱማ ዋን መንጫሴፍ፥
ኩኖ፥ አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ኛተ ሀዳአ እሳን ነንኛቾሰ፥
ብሻን ሀዳ ቀቡስ
እሳን ነንአባሰ» ጇዴ* ።
*13-14. 3፡11፤ 23፡10፤ ህስ 16፡44-52፤
ኡመ 18፡20፤ ኢሳ 1፡10 *15. 8፡14

16 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«ራጀትን አብዲ ሶባቲን
ዋን እስን ጎዎምሰኒፍ፥
ወንተ እሳን እስንት ዱበተን
ሀንደገእና!
እሳን ወንተ ያደሳኒት ሙልአቴ
እስንት ዱበቱ መሌ፥
ወንተ አን ዋቀዮ ጇዱ
እስንት ሀንዱበተን፤

17 እሳን ወረ ነቱፈተኒን፥
‹ዋቀዮ፡- ነጋ እንቀባቱ
ጇደ› ጇዱ፤
ወረ መተ-ጇብናን
አከ ጃለተንት ጅራተኒንሞ፥
‹ወንት ሀማን እስንት ሀንዱፉ›
እንጇዱ» ጇዴ* ።
18 ራጀተ ሰነ ኬሳ
ከን ወንት ዋቀዮ ያዴ ቆጲሴ
እት ሙልአቴ፥
ዱቢሳ ከን ደገኤ
ከን እሳፍ አቦመሚስ
ቶኮሌ ሀንቱሬ* ።
19 ከናፍስ ኩኖ! ቡቤን ዴከምሰ ዋቀዮ
እን አከ እብዳ
መታ ወረ ሀሞታረት እንቡብሰ*፤
20 ቡቤን ዴከምሰ ዋቀዮ ኩን
ወንተ እን ያዴ
ኡቱ ፈጣን ሀንባስን፥
ኡቱ ሀንራወትንስ ሀንዴብኡ፤
ኩንሞ ዩሮ ራወተሙት
አርጉፍ ጅርቱ።
*17. 6፡14 *18. 1ሞቶ 22፡19-22፤
ኢዮ 1፡6፤ ኢሳ 40፡13፤ አሞ 3፡7-8
*19. 4፡11-12፤ 25፡32፤ 30፡23-24

21 ዋቀዮ፥ «አን ራጀተ ከነ
ሀንኤርግኔ፥
እሳን ገሩ ኤርጋ ኦፈሳኒ
ፋደተኒ እንፈጉ፤
አን እሳንት ሀንዱበትኔ፥
እሳን ገሩ ራጂ እንዱበቱ*፤
22 እሳን ወንተ አን ያዴ ቆጲሴ
ዱካ ቡአኒሩ ኡቱ ተኤ፥
ሰላ ዱቢኮ ሰበኮት ሀመኒ
ከራሳ እሰ ጇልአፍ
ሆጂሳ እሰ ሀማራ
እሰ እንዴብሱ ቱረን* ።
23 ዱጉማን አን ዋቀዮ
እሰ ድአ ዱዋዳሬ?
እሰ ፈጎትስ ምቲሬ?
24 በንቲ ዋቃ ኬሰት፥ ለፈረት፥
እዶ ሁንዱማትስ ዋነን አርገሙፍ
ነምን ሱቀ ኬሰ ዮ ዶከቴ
አን እሰ ሀንአርጉሬ*?
*21. 14፡14፤ 23፡32 *22. 18፡11
*24. ፋር 139፡7-12
25 «አን እሰ ራጀትን ወር መቃኮቲን
ሶበኒ ራጂ ዱበተኒ፥ ‹አን አብጀዴረ! አን

አብጆዴረ!› ጂደን ደገኤረ፤ [26]ወንት አከሲ
ኩን ገሩ ሀመ ዮሚት ገራ ራጆተ ወረ ያደሳኒ
ኬሳ ፉደኒ ሶበ ዱበተኒ ኬሰ ጅራታ?
[27]አኩመ አቦትንሳኒ በአል ዱካ ቡአኒ መቃኮ
እራንፈተን አከሱመ እሳን ኩንስ አብጁሳኒ እሰ
ወልት ህመኒን ሰብንኮ መቃኮ አከ እራንፈቱ
እንጎዱ*። [28]ራጂን እን አብጁ አብጆቴ፥
እሱመ አብጆቴ ሰነ ሀህሙ፥ እን ዱቢኮ ደገ
ኤሞ አመነሙማዳን እሱመ ሀዱበቱ! ሀበቂፍ
ቀመዲን ማል ወልቲ ቀቡ? [29]ዱቢንኮ አከ
እብዳ ምቲሬ? አከ ቡሩሰ ደጋ ከታ ጨጨ
ብሱሰ ምቲሬ*? [30]ከናፍስ ኩኖ! አን ራጆተ
ወረ ዱቢ እሰ ወልራ ደገአን አከ ዋን አነራ
ደገአኒት ዱበተንረት፥ [31]ራጆተ ወረ ወንተ
አፊሳኒቲ ዱበተን፥ ‹ዋቀዮቱ ዱበቴ› ጂደን
ረት፥ [32]ራጆተ ወረ ሶበ አብጆተኒ እቲን ራጂ
ዱበተኒ ሰበኮ ከራራ ካችሰንረት ነንከአ፤ አን
እሳን ህንኤርግኔ፥ እሳን ህንአቦምኔስ፤ እሳ
ንሞ ሰበ ከናፍ ዋን ቶኮሌ ዋኤ ህንባሰን»
ጂደ*።

*27· አቦ 3:7 *29· 5:14፤ እብ 4:12
*32· 14:14፤ 23:15፥21

ዱቢን ሶባፍ ራጂን ሶባ በአ አከ ነመት ተኡ ዱበቹሳ

33 ዋቀዮ አነት ዱበቴ፥ «ያ ኤርም
ያስ፥ ሰበኮ ኬሳ ነምን ቶኮ ዮኪስ ራጂን
ቶኮ ዮኪስ ሉብን ቶኮ፥ ‹በአን ዋቀዮ ኑረ
ካኡ ማሊ?› ጂዴ ዮሙ ስጋፈቱ፥
አትሞ፥ ‹በእች፥ እስን፤ አን አፍራ ፉዴ
እስን ነንገተ› ጂደ ዋቀዮ ጂዲን! [34]ራጂን
ቶኮ ዮኪስ ሉብን ቶኮ ዮኪስ ሰበኮ ኬሳ
ነምን ቶኮ፥ ‹ወንት ኩን በአ ዋቀዮ ኑረ
ካኤደ› ዮ ጂዴ፥ አንሞ ነመ ሰነ፥ ማቲሳሰ
ነንአደበ። [35]ከናፍ ቶኮን ቶኮን ነማ፥
‹ዋቀዮ ማል ዴቢ አናፍ ኬኔ ዮኪስ ማል
ጂዴ?› ጂዴ ፍረሳ ዮኪስ አንቲሳ ሀጋፈቱ
መሌ፥ [36]‹ኩን በአ ዋቀዮ አነረ ካኤደ›
ጂዴ ህንዱበትን! እስን ዱቢ አነ ዋቀዮ
ጎፍታ መጫ እሰ ጅራታ እሰ ከን ዋቀዮኬ
ሰኒ ዋን ምጪርተኒፍ፥ ከን እስን ዱበተን
በአ እስንት እንተአ። [37]ከናፍ ያ ኤርም
ያስ፥ ‹ዋቀዮ ዴቢ ማሊ እስኒፍ ኬኔ
ዮኪስ ማል ጂዴ?› ጂዲቲ ራጆተ
ጋፈዱ! [38]ኡቱመ አን፥ ‹በአ ከነ ዋቀዮቱ
ኑረ ካኤ› ህንጂድና! ጂዴ እሳንት ህሙ፥
እሳንሞ ድደኒ፥ ‹በአ ከነ ዋቀዮቱ ኑረ
ካኤ› ዮ ጂደን፥ አትሞ፥

39 «ዱጉማን አከ በአ ደርበዴ ፉለኮ
ዱራ አከን እሳን ገቱ፥ መንደረ አን አቦተ
ሳኒፍ፥ እሳኒፍስ ኬኔ ኬሳ አከን እሳን
ባሱ*፥ [40]ዱሎፍ ቃኒ በረበራን ህንእራንፈ
ተምኔስ አከን እሳንት ፍዱ እሳንት ህም!»
ናንጂዴ*።

*39· 7:15 *40· 20:11

ቦቀና 24

እጅ ሀርቡት እሳን ፈኬሱሳ

1 ኤርገሲስ ዋቀዮ፥ ጉቦ እጅ ሀርቡ ባቱ
ለመ በልበለ መነ ቁልቁሉማ ዱረ ከን ካአ
መን አነት እንአርግሲሴ፤ ኩንስ በረ ኔቡከ
ድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ዩኮንያ እልመ
ዩሆያቂም ሞቲ ይሁዳ፥ ጉርጉዶተ ሰበ
ይሁዳ፥ ወረ ስቢለ ቱመኒፍ ወረ ሆጂ
ሀርካ ቤከን ሁንዱማ ዩሩሳሌም ኬሳ ቦጅኤ
ብየ ባቢሎንት ኤርጌ ተኤ*። [2]ጉቦ እሰ
ቶኮ ኬሰ እጅ ሀርቡ እሰ በኤሰ፥ እሰ ዱረ
ብልቻቴቱ ጅረ ቱሬ፤ እሰ ካን ኬሰሞ እጅ
ሀርቡ እሰ ገዴ ነምን ኛቹ ህንደንዴኜቱ
ጅረ ቱሬ።

*1· 2ሞቶ 24:15-17፤ አሞ 8:2፤
ኤር 21:2፤ 22:24-27

3 ዮሙስ ዋቀዮ አነት ዱበቴ፥ «ያ ኤር
ምያስ፥ አመ ማል አርግታ?» ናንጂዴ፤
አንሞ ዴብሴ፥ «እጅ ሀርቡ እሰ በኤሰ፥
አከሱመስሞ እጅ ሀርቡ እሰ ገዴ ነምን ኛቹ
ህንደንዴኜ ነንአርገ» ነንጂዴ*። [4]አመስ
ዋቀዮ አነት ዱበቴ፥ [5]«አን ዋቀዮ ጎፍታን
እስራኤል ወረን ብየ ይሁዳ ኬሳ ቦጅአመኒ
ገረ ብየ ባቢሎን አከ ደቀን ጎዴ ከነ አኩመ
እጅ ሀርቡ እሰ በኤሰ ከናት ነንእላለ፤ [6]አን
ኡቱን እጅ እሳንራ ህንቡቅፈትን እሳን ኤጌ
ገረ ብየ ከናት ዴብሴ እሳን ነንገልቻ፤ አን
እሳን ነንእጇረ መሌ እሳን ህንዲጉ፤ እሳን
ነንዳበ መሌ እሳን ህንቡቅሱ*፤ [7]አን ገራ
እሳን እቲን አን ዋቀዮ አከን ተኤ ቤከን
እሳኒፍ ነንኬነ፤ ገራ ጉቱዳን ገረኮት
እንዴብኡ፤ አን ዋቀዮ እሳኒፍ ነንተአ፥
እሳንስ ሰበኮ እንተኡ» ጂዴ*።

*3· 1:11 *4-6· 1:10፤ 16:15፤ 23:3፤
29:11 *7· 32:39፤ 31:34፤
ህስ 36:26-27፤ ኤር 7:23

8 አመስ ዋቀዮ እት ፉሌ፥ «ዜዴቂየ
ሞቲ ይሁዳ፥ ጉርጉዶተ ብያሳፍ ሀፍቴ
ዩሩሳሌም ወረ ብይቻ ኬሰት ሀፈን ዮኪስ
ወረ ብየ ግብጦት ገድ ቡአንሞ አኩመ እጅ
ሀርቡ እሰ ገዴ እሰ ነምን ኛቹ ህንደንዴኜ

ሰና ነንጎደ። 9እዶ አን እት እሳን ብትምሱ
ሁንዱማት ነሞትን አከ እሳን አረብሰን፥
አከ እሳንት መማከን፥ አከ እሳንት ገእሰ
ኒፍ አከ እሳን አባረን ነንጎደ፤ እሳን
ሞቶተ ብየ ለፋረ ጅረን ሁንዱማ ብረት
ወንተ ነምን እላሌ ሶዳቱ እንተኡ*። 10ብየ
እሰ አን እሳኒፍ፥ አቦተሳኒፍስ ኬኔ ኬሳ
ራወተኒ ሀመ በደንት ብላ፥ ቤላፍ ደእቸ
እሳንት ነንኤርገ» ጂዴ*።

*9. 25፡18፤ 26፡6፤ 29፡17-18፥22፤
49፡13፤ ኢሳ 65፡15 *10. 14፡12

ቦቆና 25

ሰብን ይሁዳ አከ ቦጅአሙ ራጂ ዱበቹሳ

1ዩሆያቂም እልም ዮስያስ ብየ ይሁዳ
ረት ሞኤ ወጋ አፉረፋት፥ ኔቡከድኔዛር
ሞቲን ብየ ባቢሎን ሞኤ ወጋ ቶኮፋት፥
ዱቢን ዋቀዮ ዋኤ ጉቱማ ሰበ ይሁዳቲፍ
ገረ ኤርምያስ እንዱፌ*። 2ኤርምያስ ራጅ
ችሞ ጉቱማ ሰበ ይሁዳፍ ወረ መንደረ
ዩሩሳሌም ኬሰ ጅራተን ሁንዱማቲን፥
3«ዮስያስ እልም አሞን ሞቲ ይሁዳ ኤርገ
ተኤ ወጋ ኩደ ሰደፋዳ ጀልቀቤ ሀመ
አማት ወጋ ድግደሚ ሰድእ ጉቱ ኡቱን
ሀንኑፍን ዱቢ ዋቀዮ አነት ዱበቴ እስንት
ሀማን ቱሬ፤ እስን ገሩ ዱብቸ ደገኡ ሀን
በርባድኜ*።

*1. 36፡1፤ 45፡1፤ 46፡2፤ ዳን 1፡1-2፤
2ሞቶ 24፡1 *3. 1፡2፤ 7፡13፤ 36፡2

4«ዋቀዮ ስአ ባይኤ ራጀተ ወረ ሆጄቶ
ተሳ ተአን ሁንዱማ ገረኬሰንት ኤርጌ
ቱሬ፤ እስን ገሩ እሳኒፍ ሀንደጌኜ፥ ጉረኬ
ሰንስ ገረሳኒት ሀንቀብኔ*። 5እሳንስ፥
‹አመ ሁንዱምትኬሰን ከራኬሰን እሰ
ሀማራ፥ ሆጂኬሰን እሰ ጀልአራስ ዴብአ!
ብየ ዋቀዮ እስኒፍ፥ አቦተኬሰኒፍስ ዳለ
በረበራ ጎዴ ኬኔ ኬሰ በረበራን ጅራዳ*!
6ዋቀዮሊ ኦርማ ሀንዋቄፈትና፥ እሳኒፍስ
ሀንሆጄትና! ዋቀዮ አከ እስን ሀንአደብኔት
ዋቀዮሊ ሀርከኬሰኒን ቶልፈተንት ሰገዱዳን
እሰ ሀንአርስና!› እስኒን ጂደኒ ቱረን*።
7እስን ገሩ ቆደ ዋቀዮፍ አቦመሙ ሆጂ
ሀርከኬሰኒቲን እሰ ኦርስተኒ ኦፍረት
ሚደመ አከ ፍደን ዋቀዮ ኦፌሳቲ ዱበ
ቴረ» ጂዴ።

*4. 7፡25-26፤ 11፡7፤ 26፡5 *5. 18፡11፤
7፡3 *6. 7፡9

8ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ «እስን
ዱቢኮ ደገኡ ዋን ድደኒፍ፥ 9አን ኩኖ!
ሰበ ብየ ገረ-ብታ ጅረን ሁንዱማ፥ ኔቡከ
ድኔዛር ሞቲ ባቢሎን እሰ ገርብቾኮ ተኤስ
እስኒፍ ብየ ከነት፥ ወረ ብየ ከነ ኬሰ ጅራ
ተንት፥ ሰበ ናኖ ብየ ከና ጅራተንረትስ
ዋሜ ነንፍደ፤ አን ራወዴ እሳን ነንበሌሰ፥
ወንተ ነምን እላሌ ሶዳቱፍ ወንተ ነምን
እት ገእሱ እሳን ነንጎደ፥ በረበራንስ እሳን
ነንበርበዴሰ*። 10አን ሰገሌ ገመቹፍ
እልሌ፥ ሰገሌ ድርሰ ምስሮፍ ሰገሌ ምስሮ
እሳን ግዱዳ ነንበሌሰ፤ ሰገሌን ደጋ ዳኩ
አቾ ኬሳ ሀንደገአሙ፥ እብሳሳኒስ ነንበ
ሌሰ*። 11ብይ ኩን ጉቱማት ኦኔ እንበደ፥
ሰብን ኩንስ ወጋ ቶርባተመ ሞቲ ባቢሎ
ኒፍ እንሆጄተ*። 12ወጋን ቶርባተምን
ዮሙ ራወተሙ ገሩ አን ዋቀዮ ሞቲ ባቢ
ሎኒፍ ብየ ባቢሎን፥ ሰበሳ ሁንዱማስ
ሰበቢ የከሳኒፍ አደቤ በረበራን ነንኦንሰ*።
13አን ወንተን ብየ ከነረት ዱበዴ ሁን
ዱማ፥ እሰ መጫፈ ከነ ኬሰት ጫፈሜ፥
እሰ ኤርምያስ ሰበ ሁንዱማረት ራጂ ዱበ
ቴስ እሳንት ነንፍደ። 14አን ወረ ባቢሎንት
አከ ሆጂሳኒፍ አከ በሌሳሳኒት ዋነን ፈረ
ዱፍ፥ እሳን ሰበ ባይኤፍ፥ ሞቶተ ጉርጉ
ዶታፍስ ገርበ እንተኡ» ጂዴ*።

*9. 1፡14፤ 21፡2 *10. 7፡34 *11. 29፡10፤
2ሴና 36፡21፤ ዳን 9፡2፤ ዘካ 1፡12፤ 7፡5
*12. 25፡26 *14. 17፡10፤ 27፡7፤ 50፡15፤
51፡6፤ ፋር 137፡8

ዴከምስ ዋቀዮ ሰበ ባይኤረት ዱፉሳ

15ኤርገሲስ ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን እሰ
ራኤል አነት ዱበቴ፥ «ጦፎ ዳዲ ወይኒ
እሰ ዴከምሰኮቲን ጉቴ ከነ አነ ሀርካ ፉዲ
ሰበ ወረ አን እት ስኤርጉ ከነ እሰ ኬሳ
ኦባስ*! 16እሳን እሰ ዮሙ ዱገን፥ ሎል
እሳንት አከ ዱፉ ዋነን ጎዱፍ፥ እሳን መቻ
አኒ እንገተንተሩ፥ እንመራቱስ» ጂዴ።

*15. 13፡13፤ 25፡27-28፤ 51፡39፤
ፋር 75፡8፤ ኢሳ 51፡17፤ ፋሩ 4፡21፤
ኦባ 16፤ ናሆ 3፡11፤ አን 2፡16፤
ሙል 14፡10፤ ማር 10፡38

17ዮሙስ አን ጦፍቾ ዋቀዮ ሀርካ
ፉዴ፥ ሰበ ወረ እን እት ነኤርጌ ሰነ ሁን
ዱማት ኬኔ፥ አከ እሳን እሰ ኬሳ ዱገን
ነንጎዴ። 18ዩሩሳሌሚፍ መንደሮትን
ይሁዳ ሞቶትንሼፍ ጉርጉዶትንሼ ሁንድኑ
አከ በሌፈመኒፍ፥ አከ ጅበመኒፍ፥ ከን

ነምን እላሌ ርፈቱ አከ ተአኒፍ፥ ሀመ ሀር
ኣትዩ ከን ነሞትን፥ «አከሳኒ እስን
ሀጎዱ!» ጇደኒ እቲን ወል አባረን አከ
ተአኒፍ፥ ወሊ ወጅን ጦፍቻ ኬሳ
እንዱጉ*። 19 ፈረኦን ሞቲን ግብጢፍ ሆጂ
ቶትንሳ፥ ጉርጉዶትንሳፍ ሰብንሳ ሁን
ድኑ*፥ 20 ወር ኦርም አች ጅረን ሁንድኑ፥
ሞቶትን ብየ ኡዝ፥ ሞቶትን ብየ ፍሊስ
ጥያ ሁንድኑ፥ ሞቲን አሽቀሎን፥ ሞቲን
ጋዛ፥ ሞቲን ኤቅሮን፥ ወር አሽዶድ
ኬሰት ሀፈን ሁንድኑስ*፥ 21 ወር ኤዶም፥
ወር ሞኣብ፥ ወር አሞንስ ጦፍቻ ኬሳ
እንዱጉ*፤ 22 አከሱመስ ሞቶትን ጢሮሲፍ
ሞቶትን ሲዶን ሁንድኑ፥ ሞቶትን ወር
ገላነ ገመ ቀርቀረ ብሻኒረ ጅራተን*፥
23 ወር ዴዳን፥ ወር ቴማፍ ወር ቡዝ፥
ወር ርፌንሰ መታሳኒ ናኔሰኒ ሃደኒ እሌሳ
ኒራ ፍጠን ሁንድኑ*፥ 24 ሞቶትን ወረ
አረባ ሁንድኑ፥ ሞቶትን ሰበ ገራገራ ወር
ለፈ ዱዋ ኬሰ ጅራተን ሁንድኑ*፥ 25 ሞቶ
ትን ዚምሪ፥ ሞቶትን ኤላሚፍ ሞቶትን
ሜዶን ሁንድኑ*፥ 26 ሞቶትን ብየ ገረ-ብታ
ወር ፈጎፍ ድኦ ጅረን ሁንድኑስ እራ ጆላን
ዱፈኒ እንዱጉ፤ አከሰት ሞቶትን ብየ
ለፉረ ጅረን ሁንድኑ እንዱገን፤ እሳን ከነ
ሁንዱማ ቦዴሞ ሞቲን ሼሻከ እንዱጌ*።

*18. 19፡3 *19. 46፡2-26 *20. 47፡1-7
*21. 49፡7-22፤ 48፡1-47፤ 49፡1-6
*22. ኢሳ 23፡1-16 *23. 49፡32
*24. 49፡28-39 *25. 49፡34-39 *26. 51፡41

27 ከነ ቦዴ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥ «‹ሎል እስንት
አከ ዱፉ ዋነን ጎዱፍ፥ ሀመ መቾፍተኒ
ሆቅፍተኒ ኩፉቲ ህንካኔ ኩፍተንት ዱጋ!›
ጆዲ እሳንት ህም! 28 እሳንሞ ጦፍቻ ስሀ
ርካ ፉደኒ ዱጉ ዮ ድደን፥ አትሞ እሳ
ኒን፥ ‹ከነ ዱጉን አከ እስንረ ጅሩ ዋቀዮ
ጎፍታን መጫ አነት ዱበቴረ› ጆዲን*!
29 አን ኩኖ! መንደረ እሼ መቃንኮ ኬሰት
ዋመሙ በሌሱ ነንጆልቀበ፥ ወረ ለፈረ
ጅራተን ሁንዱማረትስ ሎል አከ ከኡ ነን
ጎደ እስንሞ አደበሙ ዋን ኦልተን እስንት
ፈካታሬ? ለኪ! እስንስ እንአደበምቱ»
ጆዴ፤ ከነ ዋቀዮ ጎፍታ መጫቱ ዱበቴ*።

*27-28. 25፡15 *29. 25፡18፤ 49፡12፤
ህስ 9፡6፤ 1ጴጥ 4፡17

30 እት ፉፌስ ዋቀዮ፥ «ያ ኤርምያስ፥
አት ዱቢ ከነ ሁንዱማ ጆረ ከነረት ራጂ
ዱበዱ፥

‹ዋቀዮ ኦል ዋቀራ እንቀቀዌሰአ፥
ሰበሳትስ ዴከምሰሳ
እሰ አከ በከካ እንቡሰ፤
እዶ ታኡምሰሳ እሰ ቁልቁሉቲ
ሰገሌሳ እንደጌሰሰ፤
እን አከ ነሞተ ወረ ወይኒ ጩንፈኒ
ሰገሌ ጉዳ እንደጌሰሰ፥
ወረ ለፈረ ጅራተን ሁንዱማትስ
እንፈረደ፤
31 ሰገሌን ዴከምሰሳ
ጉቱማ ለፉረት እንደገአመ፤
ዋቀዮ በሌሳ ሰበ ለፈራ
ያኢት እንባሰ፥
ነሞተ ሁንዱማትስ እንፈረደ፤
ወረ ሀሞተስ ብላት ደበርሴ እንኬነ›
ጆድ!» ጆዴ*።

*30-31. አሞ 1፡2፤ ሆሴ 11፡10፤
ዮኤ 3፡16

32 አመስ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«ኩኖ! ቡቤን
ቀርቀረ ለፉቲ እንዱፈ፥
በዲስስ ሰባ ገረ ሰባት
እንደርበ» ጆዴ*።

33 ጋፈስ ሬፍ ወረ ዋቀዮ እሳን አጆሴ
ዳሪ ለፉ ገር ቶኮ ሀመ ገረ ካኒት በኬት
እንአርገመ፤ ሬፍሳኒ ለፉፍ ኮሲ ተአ
መሌ፥ ነምን እሳኒፍ ቦኡ፥ ነምን ወልት
ቀቤ እሳን አዋሉስ ህንጅሩ*።

*32. 23፡19 *33. 9፡22

34 እስን ያ ትክሶታ፥
እስን ወር ሰበኮ ጌጌሰተን
ፎሮ እስን እት ተተምሳተኒፍ
እት ጎጎረአምተን፥
ፎሮ እስን አከ ቆዳ ሱጴ ሚደጋ
ለፈ ደኤ ጨጨቤ እት ታተን
ዋን ድኣቴፍ፥
ቦአ ወዋዳ፥
አዋረ ኬሰስ ገንገለዳ*!
35 ትክሶትን እዶ እት በቀተን
ህንቀበን፥
ወር ሰበ ጌጌሰንስ
አከ እት ጆላ በአን ህንቀበን፤
36 ዋቀዮ እዶ ትከሳኒ ዋን በሌሱፍ፥
ሰገሌን ወዋትና ትክሶታፍ

እይ ጌጌስቶተ ሰባ እንደገአመ።
37 ዴከምስ ዋቀዮ እን ሶዳችሳን
ብየሳኒ እሰ ነገ-ቀቤሰ እንበሌሰ፤
38 እን አከ ሌንጨ ሳፌላት
መንኤሳ ኬሳ በኤ
ብላ ጬንቁርስቶታፍ
ዴከምሰሳ እሰ ሶዳችሳዳን
ብየሳኒ እንበሌሰ*።
*34. 23፡1 *37-38. 4፡26

ቦቆና 26
ኤርምያስ ቀበሜ ገድ ዲፈሙሳ
(ኤር 7)

1 ጀልቀበ በረ ዬሆያቂም እልም ዮስያስ
ሞቲ ብየ ይሁዳ ተኤት፥ ዱቢን ኩን ዋቀዮ
ብራ ገረ ኤርምያስ እንዱፌ*። 2 እን፥ «ከኢ
ኦብዲ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ ዳበዱ ወንተ አን
ስአቦሙ ሁንዱማ መንደሮተ ይሁዳ ኬሳ መነ
ቁልቁሉማ ከነ ኬሰት አነ ዋቀዮፍ ሰገዱፍ
ወረ ዱፈን ሁንዱማት ህም! ወንተ አን ስአ
ቦሙ ከነ ሁንዱማ ኬሳ ቶኮሌ ህንሀምብስን!
3 እሳን ዱብቾ ደገአኒ ከራሳኒ እሰ ሆማራ ዮ
ዴብአን፥ አንሞ ሆጂሳኒ እሰ ሆማዳፍ ጂዴ
እሰን እሳን አደቡፍ ያዴ ነንዲሰ*፤ 4 ከናፍ
አት እሳንት ዱበዱ፥ ‹ዋቀዮ እስኒን፦ አናፍ
አቦመሙ ዮ ድደን፥ አቦሚኮ እሰ አን እስኒፍ
ኬኔሰ ዮ ኤጉ ደባተን፥ 5 ዱቢ እሰ ገርቦትንኮ
ራጆትን ወር አን አማ አመ ገረኬሰንት ኤርጌ
እስንት ህመንሰ ዮ ደገኡ ድደን*፥ 6 አኩመን
ሺሎ ጎዴ መነ ከነስሞ አከሱመ ነንጎደ፤ መን
ደረቲ ከነስ ሰብን ለፈራ ሁንድኑ፦ አከ መን
ደረቲ ከና ስሀጎዱ! ጂደኒ ከን እቲን ወል
አባረን ነንጎደ ጂዴ› ጂድ!» ጂዴ*።
*1. 1፡3 *3. 18፡8፤ 36፡3፤ 18፡11
*5. 7፡25፤ 25፡4 *6. 7፡14፤ 24፡9

7 ሉቦትኒፍ ራጆትን፥ ሰብን ሁንድኑስ
አን ኤርምያስ ዱቢ ዋቀዮ ከነ ጉቱማት
መነ ቁልቁሉማ ኬሰት ኡቱን ዱበዱ
እንደገአን፤ 8 ወንተ ዋቀዮ አከ አን ዱበ
ዱፍ ነአቦሜ ሁንዱማ ዱበዴ አኩመ አን
ራወዴን፥ እሳን ነቀበኒ፥ «አት ከነ ዋን
ዱበቴፍ፥ ዱጉማን አጂፈሙን ስረ ጅረ!
9 አት ማሊፍ፥ ‹መን ኩን አከ ሺሎ
እንተአ፥ መንደር ኩንስ ኦንቴ ለፈ ዱዋ
እንታት› ጂቴ፥ መቃ ዋቀዮቲን ራጂ
ዱበቴ?» አናን ጂደን፤ አቹማን ነሞትን
ሱን ሁንድኑ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት አነት
እንመርሰን*።
*9. 7፡12

10 ጉርጉዶትን ይሁዳ ዱቢ ከነ ዮሙ
ደገአን፥ መነ ሞቱማ ኬሳ ገረ መነ ቁልቁ
ሉማት ኦል በአኒ ከረ መንቻ እሰ ሃራ ዱረ
እንታአን። 11 ዮሙስ ሉቦትኒፍ ራጆትን፥
ጉርጉዶተ ብያፍ ነሞተ ሰነ ሁንዱማት፥
«አኩመ እስን ጉረኬሰኒን ደጌሰን ነምቾ
ኩን መንደረ ከነረት ራጂ ዋን ዱበቴፍ፥
አጂፈሙን እሰረ ጅረ» ጂደኒ እንዱበ
ተን። 12 ኤርገሲ ኤርምያስሞ ጉርጉዶተ
ብያፍ ነሞተ ሰነ ሁንዱማን፥ «ወንተ
እስን ደጌሰን ከነ ሁንዱማ መነ ከነረቲፍ
መንደረቲ ከነረት ራጂ አከን ዱበዱፍ ዋቀ
ዮቱ ነኤርጌ፤ 13 ከናፍ እስን አመ አመለኬ
ሰኒፍ ሆጂኬሰን ቶልፈዳ፥ ዋቀዮ
ጎፍታኬሰኒፍ አቦመማ፥ እንስ ወንተ ሆማ
እሰ እስንት ፍዱ ያዴ ሰነ እንዲሰ*። 14 አን
ገሩ ኩኖ ሀርከኬሰን ኬሰን ጅረ፥ ዋኑመ
እስን ዱረት ጋሪፍ ቀጂላ ፈካቴ አነረት
ራወዳ! 15 ዋቀዮ ዱቢ ከነ ሁንዱማ አከን
እስንት ህሙፍ ዱጉማን ዋን ነኤርጌፍ፥
እስን አነ ዮ አጂፍተን ዲገ ነመ በሌሳ ህን
ቀብኔ ደንገላሱኬሰኒፍ ኦፊኬሰኒፍ መንደ
ረቲ ከነረት፥ ነሞተ እሼ ኬሰ
ጅራተንረትስ የከ ፍዱኬሰን ቤካ!» እሳ
ኒን ጂዴ*።
*13. 7፡3፤ 18፡8 *15. በኡ 23፡7፤
ማቴ 27፡4፥25

16 ዮሙስ ጉርጉዶትን ብያፍ ጀር ሁን
ድኑ፥ «ነምቾ ኩን መቃ ዋቀዮ ጎፍታኬኞ
ቲን ዋን ኑት ዱበቴፍ አጂፈሙን እሰረ
ህንጅሩ!» ጂደኒ፥ ሉቦታፍ ራጆተት
እንዱበተን። 17 አከሱመስሞ ጃርሶሊ ብያ
ኬሳ ጀሬን ቶኮ ከአኒ ጉቱማ ወልገኢ ሰባት
እንዱበተን፤ 18 እሳን፥ «በረ ህስቅያስ
ሞቲ ይሁዳ ቱሬ ኬሰ፥ ሚክያስ ነምን
መንደረ ሞሬሼት፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን
መጫ፦

ጥዮን ለፈ ቆቲሳ ታቴ
እንቆተምት፥
ዬሩሳሌም ለፈ ቱላ
ደጋ ጨጨባ እንታት፥
ቱሉን መን ቁልቁሉማ እረ ጅሩስ
ለፈ ኦል ጂዳ ጫካን ፉደቴ
እንተአ ጂደ›
ጂዴ ሰበ ይሁዳት
ራጂ እንዱበቴ*።
*18. ሚክ 1፡1፤ 3፡12

19 «ህስቅያስ ሞቲን ይሁዳፍ ሰብን
ይሁዳ ሁንድኑ ገሩ እሰ ሚክያስ አከስ
ጂዬ ራጂ ዱበቴፍ እሰ አጂስኒሩሬ?
ሞትቾ ዋቀዮን ሶዳቴ አራረሳ ህንከደት
ኔሬ? ዋቀዮሞ ወንተ ሀማ እሳንት ፍዱፍ
ያዴ ሰነ ህንዲፍኔሬ? ኑእ ገሩ አመ በዲሰ
ጉዳ አፍት ፍዱፍ ጂነ» ጂደን*። 20በረ
ሰነ ኬሰ ኡሪያ እልም ሼማእያ ነምን ብየ
ክሪየት-የአሪም አኩመ ኤርምያስ መንደረ
ከነረቲፍ ብየ ከነረት መቃ ዋቀዮቲን ራጂ
ዱበቴ ቱሬ፤ 21ዩሆያቂም ሞትቾ፥ ሉል
ቶትንሳፍ ጉርጉዶትንሳ ዱቢ ከነ ዮሙ ደገ
አን፥ ሞትቾ፥ ኡሪያ አጂሱ እንያዴ፤
ኡሪየ ገሩ ዋኤ ከና ዮሙ ደገኤ ሶዳቴ ገረ
ብየ ግብጥት እንበቀቴ። 22ዩሆያቂም ሞት
ቾሞ ደቀኒ ኡሪያን አከ ፍደኒፍ ኤልናታን
እልመ አከቦሪፍ ነሞተ ከን ብራ ገረ ብየ
ግብጥት እንኤርጌ*። 23እሳንስ ኡሪያ ብየ
ግብጢቲ ፍደኒ ዩሆያቂም ሞትቾት
እንድኤስን፤ ሞትቾሞ ብላዳን እሰ አጂ
ስሴ፥ ሬፈሳ እዶ ነምን ሀሌ እት አዋለ
ሙት እንአዋልቾሴ።

*19. 18:8፤ ሆኤ 5:39 *22. 36:12፥25፤
2ሞቶ 22:12

24 አን ገሩ ሰበቢ አሂቃም እልም
ሻፋን ነገርጋሬፍ፥ አጂፈሙዳፍ ሀርከ
ጀራት ደበርፈሜ ህንኬነምኔ*።

*24. 2ሞቶ 22:12፤ ኤር 15:21

ቦቆና 27

ሰብን ይሁዳ ኔቡከድኔዛሪፍ አከ ሆጂተን ራጂ ዱበቹሳ

1ጀልቀበ በረ ዜዴቂየ እልም ዮስያስ ሞቲ
ብየ ይሁዳ ተኤት፥ ዱቢን ኩን ዋቀዮ ብራ
ገረ ኤርምያስ እንዱፌ*። 2እን፥ «ዋንጆ
ቶልቹ ሁዳሳቲን ሞርመኬት ህደዱ*! 3ከራ
ነሞተ ወረ፥ ሞቲ ኤዶም፥ ሞቲ ሞኣብ፥
ሞቲ ወረ አሞን፥ ሞቲ ጢሮሲፍ ሲዶን ብራ
ኤርገሚ ዜዴቂያ ሞቲ ይሁዳ ብረ ዱፈኒ
ብየ ብየሳኒት ዳምሰ ዳም*! 4እሳንስ ዱቢ አን
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን እስራ
ኤል ዱበዱ ጎፍቶሊሳኒት ሀህመን! 5አን
ሁምነኮ እሰ ጉዳፍ እሬኮ እሰ ጀባዳን ለፈ፥
ነሞተ እሰረ ጅራተን ሁንዱማ፥ ብኔንሶተ
እሰረ ጅራተን ሁንዱማስ ኡሜረ፤ ነመ ከናፍ
መሌፍስ እሳን ነንኬነ*። 6አን አመ ብየኬሰን
ሁንዱማ ሀርከ ኔቡከድኔዛር ሞቲ ባቢሎን እሰ
ሆጂታኮ ተኤት ደበርሴ ነንኬነ፤ ብኔንሶትን
ጫካስ እሳፍ አከ ሆጂተን ነንጎደ*። 7ዩሮን
ኩፉቲ ብየሳቲ ገኤ፥ ሞቶትን ጉርጉዶትኒፍ
ሰብን ባይኤን ዱፈኒ እሳፍ ብየሳ ሀመ ቀበተ
ንት፥ ሰብን ሁንድኑ እሳፍ፥ እልመሳቲፍ፥
እልመ እልመሳቲፍስ እንሆጂቱ*። 8ሰበ ዮኪስ
ሞቱማ ኔቡከድኔዛሪፍ ህንሆጂትኔ፥ ቦቁሳስ
ገድ ቀበቴ ዋንጆ ሞቲ ባቢሎን ህንባትኔ ገሩ
ሀመን ሀርከ ሞቲ ባብሎኒን ራወዴ እሰ በሌ
ሱት ብላዳን፥ ቤላን፥ ደእቻንስ እሰ ነንሩ
ኩተ» ጂዴ፤ ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ*።

*1. 1:3፤ 2ሞቶ 24:18-20 *2. 28:10
*3. 25:21-22 *5. 10:12፤ 32:17 *6. 21:2፤
25:9፤ ኢሳ 45:1-8፤ ህሰ 26:7፤
ዳን 2:38 *7. 25:11፥25 *8. 14:12

9 ዋቀዮ አመስ እት ፉፌ፥ «ከናፍ
ወንተ ራጆትንኬሰኒፍ ወር ሆደ ዱበተን፥
ወር አብጁ እስኒፍ ሂከን፥ ወር ዱሜሰ
እላለኒ አያነ ሄደን፥ ወር ቆርቾ ነመት ጎደ
ንስ፥ ‹እስን ሞቲ ባቢሎኒፍ ገርበ ህንታ
ተን› ጂደኒ ዱበተን ህንደገእና! 10እስን
ብየኬሰን ኬሳ ባፈምተኒ ብየ ፈጎት አከ
ገተምተኒፍ፥ አን ብየኬሰን ኬሳ እስን ባሴ
አከን እስን በሌሱፍ እሳን ራጂ ሶባ እስኒፍ
እንዱበቱ*፤ 11ሰብን ቦቁሳ ገድ ቀበቴ
ዋንጆ ሞቲ ባቢሎን ባቴ እሳፍ ሆጂቱ
ገሩ፥ ብየሳ ኬሰ ታኤ ለፈሳ አከ ቆተቱ
ነንጎደ» ጂዴ፤ ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ።

*9-10. 14:13-15

12 አከሱመሞ ዱቢ ከነ ዜዴቂያ ሞቲ
ይሁዳት ነንዱበዴ፤ ዱብቾስ፥ «ቦቁኬሰን
ገድ ቀበዳቲ ዋንጆ ሞቲ ባቢሎን ባዳ፥
እሳፍ፥ ሰበሳቲፍስ ሆጂዳ! ከነ ዮ ጎተኒፍ
እንጅራቱ» ከን ጂዱ ቱሬ፤ 13ኤጋ አቲፍ
ሰብንኬ ማሊፍ ብላ፥ ቤለ፥ ደእቾ እሰ
ዋቀዮ ሰበ ወረ ሞቲ ባቢሎኒፍ ህንአቦመም
ኔት ፍዱፍ ዱበቴ ሰናን ዱምቱ*? 14እሰ
ራጆትን፥ «ሞቲ ባቢሎኒፍ ገርበ ህንታ
ተን» ጂደኒ ራጂ ሶባ እስኒፍ ዱበተን ህን
ደገእና*! 15ከናፍ ዋቀዮ፥ «አን ራጆተ
ወረ መቃኮቲን ራጂ ሶባ ዱበተን ከነ ህንኤ
ርግኔ፤ አን እስን ነንበሌሰ፥ ራጆትን ራጂ
ሶባ ዱበተን ሱንስ እስኒ ወጅን እንበዱ»
ጂዴረ። *13. 14:12 *14. 14:13-15

16 ከነ መሌስ፥ አን ሉቦታፍ ነሞተ ሁን
ዱማት ዱበዴረ፤ እሰ ዋቀዮ፥ «እሰ ራጆት
ንኬሰን፥ ‹ኩና! ምእ መነ ቁልቁሉማ
ዋቀዮ፥ ብየ ባቢሎኒ ደፌ አስ እንዴብፈመ›
ጂደኒ ራጂ ሶባ ዱበተን ሰነ ህንደገእና!

[17]ሞቲ ባቢሎንት ቡላቲ ጅራዳ መሌ፥ ወንተ
ራጅትን ሶብዱን እስንት ህመን ህንደገእና!
ማሊፍ መንደር ኩን እስኒፍ ጂዴ ዲገማ?
[18]እሳን ዱጉማን ራጅተ አን ዋቀዮ እሳንት
ዱበዴ ዮ ተአን፥ ምእ መነ ቁልቁሉማ
ኬስት፥ መነ ሞቲ ይሁዳ ኬስት፥ መንደረ
ዬሩሳሌም ኬስትስ ሀፌ፥ ቦጅአሚ ገረ ብየ
ባቢሎንት አከ ሀንጌፈምኔፍ፥ ሜ! አመ አነ
ዋቀዮን ጎፍታ መጫ ሆከደተንካ!» ጂዴስ
እት ሀሜረ*።
*16-18. 28:3

19 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ዋኤ ኡቱቦታፍ
ዋኤ ጋኢ ብሻኒ፥ ዋኤ ባቱ ጌንን ቀቡፍ ዋኤ
ምእ ወረ መንደረ ከነ ኬስት ሀፌኒ ዱበቴረ*፤
[20]ምእ ኩንስ እሰ ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን
ዬኮንያ እልመ ዬሆያቂም ሞቲ ይሁዳ፥ አን
ገፎተ ይሁዳፍ ጉርጉዶተ ዬሩሳሌም ቦጅኤ
ብየ ባቢሎንት ዮሙ ጌሴ አችት ሀምብሴደ።
[21]ዋኤ ምእ ወረ መነ ቁልቁሉማ፥ መነ ሞቲ
ይሁዳፍ መንደረ ዬሩሳሌም ኬስት ሀፌኒሞ
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን እስራ
ኤል፥ [22]«እሳን ብየ ባቢሎንት እንጌፈሙ፥
ሀመ ጉያ አን እሳን ያደዴ፥ አቺ እሳን ፍድ
ችሲሴ እዶ ከነ እሳን ኬስሱት አቹመ
እንቱሩ» ጂዴ፤ ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ*።
*19. 1ሞቶ 7:15-39፤ 2ሞቶ 25:13-17
*22. እዝ 1:1-11

ቦቆና 28

ሀናኒየ ራጂ ሶባ ዱበቹሳ

1 ዜዴቂየ ሞቲ ይሁዳ ተኤ ወጋ አፉረፉ
ኬስ፥ ወግቸቲስ ጅእ ሸነፉት ሀናኒየ ራጅች
እልም አዙር ነመ መንደረ ጊቤኦን አነ ኤር
ምያስት እንዱበቴ፤ እን መነ ቁልቁሉማ
ኬስት እዶ ሉቦትኒፍ ነሞትን ሁንድኑ ጅረ
ንት*፥ [2]«ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን
ከን እስራኤል፥ ‹አን ሁምነ ሞቲ ባቢሎን
እሰ አከ ዋንጆ ነንጨብሰ። [3]ወጋ ለመ ግዱት
ምእ መነ ቁልቁሉማ፥ እሰ ኔቡከድኔዛር
ሞቲን ባቢሎን እዶ ከና ባሴ ብየ ባቢሎንት
ጌሴ ቱሬ ሁንዱማ ዴብሴ አስ ነንፍደ*፤
[4]ሁምነ ሞቲ ባቢሎን እሰ አከ ዋንጆ
ጨብሴ፥ ዬኮንያ እልመ ዬሆያቂም ሞቲ
ይሁዳፍ ወረ እሳ ወጅን ብየ ይሁዳ ኬሳ ቦጅ
አመኒ ገረ ብየ ባቢሎንት ጌፈመን ሁንዱማስ
አስ እዶ ከነት ነንዴብሰ፤ አን ዋቀዮ ከነ ዱበ
ዴረ› ጂዴ» ጂደ*።
*1. 1:3፤ 51:59-60፤ 2ሞቶ 24:18-20
*3. 21:2፤ 27:16-18 *4. 27:20

5 ዮሙስ አን ኤርምያስ፥ ሉቦታፍ
ነሞተ መነ ቁልቁሉማ ኬስ ዳበተን ሁን
ዱማ ዱረት ዴብሴ ሀናኒያ ራጅቻን፥
[6]«አሜን! ዋቀዮ አከ አት ጂቴ ከነ አከ
ጎዱ ነንሀወ፤ እን እሰ አት ራጂ ዱበቴ ከነ
ሀራወቱ! ምእ መነ ቁልቁሉማ፥ ወረ ቦጅ
አመን ሁንዱማስ ብየ ባቢሎኒ ባሴ ገረ እዶ
ከናት ሀዴብሱ! [7]ሀተኡዩ መሌ፥ ሜ፥
ዱቢ አን ስት፥ ነሞተ ከነ ሁንዱማትስ
ሀሙ ደገእ! [8]ራጅትን ዱሪ ወር አነ
ዱራፍ ስዱረ ቱረን ብየ ባይኤፍ ሞቱሞተ
ጉርጉዶተረት ሉል፥ ዱኩብን፥ ደእችስ
አከ ዱፉ ራጂ ዱበተኒ ቱረን*። [9]ራጂን
ቶኮ ነጋን አከ ተኡ ዮ ዱበቴ፥ ወንተ እን
ዱበቴ ሱን ዮሙ ፌጣን በኡ፥ ዋቀዮ ዱጉ
ማን ከን እሰ ኤርጌ ተኡንሳ እንቤከመ»
ጂዴ*። *8. 26:18፤ 14:12 *9. ኬሰ 18:22

10 ከነ ቦዴ ሀናኒየ ራጅች ዋንጆች ሞርመ
ኮራ ፉዴ ጨብሴ፥ [11]ነሞተ ሁንዱማ
ዱረት፥ «ዋቀዮ፥ ‹አን አከሱመ ሁምነ ኔቡ
ከድኔዛር ሞቲ ባቢሎን እሰ አከ ዋንጆ ስአች
ወጋ ለመት ሞርመ ሰበ ለፈራ ሁንዱማረ
ነንጨብሰ› ጂደ» ጂዴ እንዱበቴ፤ ከነረት
አን ከራኮረ ቡኤ ነንሶኬ*። *11. 27:8

12 ሀናኒየ ራጅች ሞርመኮራ ዋንጆቸ
ፉዴ ኤርገ ጨብሴ፥ ዋቀዮ አመስ ኤርጋ
ነኤርጌ*፥ [13]«ደቂ ሀናኒያዳን፥ ‹አት
ዋንጆ ሙካ ጨብስቴተ፥ ዋንጆ ስቢላሞ
ቶልችቴ እዶሳ እንቡፍተ› ጂደ ዋቀዮ»
ጂዲን! [14]አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥ «ዋንጆ ስቢላ
ሞርመ ሰበ ለፈራ ከነ ሁንዱማረ ነንካአ፤
እሳን ኔቡከድኔዛር ሞቲ ባቢሎኒፍ
እንሆጂቱ፤ ብኔንሶትን ጫካ ኬስ ጅረንሌ
እሳፍ አከ ሆጂተን ነንጎደ» ጂደ*።
*12. 42:7 *14. ኬሰ 28:48፤ ኤር 27:6

15 አመስ አን ኤርምያስ ሀናኒያ ራጅ
ቻን፥ «ያ ሀናኒያ፥ ሜ ደገእ! አት፥ ነሞ
ትን ኩን ሶበ አከ አመነኒፍ እሳን
ወላልችፍተ መሌ፥ ዋቀዮ ስሀንኤርግኔ*፤
[16]ከናፍ ዋቀዮ፥ ‹አት አከ ነሞትን ድደኒ
አነ ዋቀዮረት ከአኒፍ ዋን ዱበቴፍ፥
ኩኖ! አን ለፈራ ስንበሌስ፥ ወጉመ ከነ
ኬሰስ እንዱተ› ጂዴ» ነንጂዴ*።

17 ሀናኒየ ራጅች ወጉመ ስነ ኬስ ጅአ
ቶርበፉት እንዱኤ።
*15. 14:13-15 *16. 29:32፤ ኬሰ 13:6-9

ቦቆና 29

ኤርምያስ ወረ ቦጅአመኒ ብየ ባቢሎን ጅረንት ጫፈተ ኤርጉሳ

1 አን ኤርምያስ ጃርሶሊ፥ ሉቦተ፥
ራጆተ፥ ጉቱማ ነሞተ ወረ ኔቡከድኔዛር
ዬሩሳሌሚ ቦጅኤ ብየ ባቢሎንት ጌሴ ቱሬ
ኬሳ ወረ ጅረኒፍ ዬሩሳሌሚ ጫፈተ ከነ
ነንኤርጌ*፤ 2ከነስ በረ ዬኮንያ ሞትቺፍ
ሃትሳ፥ ወር ሆጂ መነ ሞቱማ ሆጆተኒፍ
ወር አንገፎተ ይሁዳፍ ዬሩሳሌም ተአን፥
ወር ሆጂ ሀርካ ቤከኒፍ ወር ስቢለ ቱመን
ዬሩሳሌሚ ቦጅአመኒ ባቢሎንት ጌፈመንን
ጫፌ*። 3ጫፈትቾስ ሀርከ ኤልአሳ እልመ
ሻፋኒፍ ሀርከ ጌማርያ እልመ ሂልቂያ ወረ
ዜዴቂያ ሞቲን ይሁዳ ገረ ኔቡከድኔዛር
ሞቲ ባቢሎንት ኤርጌት ነንኬኔ፤ ኤርጋን
ጫፈትቻስ ከነት ፉፌ ከን ጅሩደ*፤

4እንስ፥ «ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥ ወረ ዬሩ
ሳሌሚ ቦጅአመኒ ገረ ብየ ባቢሎንት
ጌፈመን ሁንዱማን፥
5‹መነ እጃረዳቲ ኬስ ታአ፥ ለፈ
ቆተዳቲ ወንተ እስራ አርገተን ኖዳ!
6ኒቲ ፉዳቲ እጆሌ ሆራ፥ እልማ
ንኬሰን ፉስሳ፥ እንተሎተኬሰንስ
ሄሩምሲሳ፥ እሳንስ እጆሌ ሀሆረን!
ለኮብስኬሰን ሀባይአቱ መሌ፥ ህንፐ
ናትን*!
7መንደረ አን አከ እስን ቦጅአም
ተኒ እት ጌፈምተን ጎዴ፥ ከናፍ ነጋ
በርባዳ፥ ዋቀዮንስ ከደዳፍ! እሼን
ነጋ ዮ አርገቴ እስንስ ነጋ እንአርገቱ›
ጂዴ ዱበቴረ» ከን ጂዱደ*።

*1. 2ሞቶ 24፡18-20 *2. 22፡24-27፤
2ሞቶ 24፡12-16 *3. 26፡24፤
2ሞቶ 22፡3-20 *6. 30፡19
*7. እዝ 6፡10

8ኤዬ! ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥ «ራጆት
ንኬሰኒፍ ወር እስን ግዱ ጅራተኒ
ሆደ እስኒፍ ዱበተን እስን ህንጎዎም
ስን፥ ወረ አብጁ እስኒፍ አብጆተኒ
ፍስ ህንደገእና!
9እሳን መቃኮቲን ራጂ ሶባ እስ
ንት ዱበቱ መሌ፥ አን እሳን ህንኤር
ግኔ» ጂዴ፤ ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ*።

10ዋቀዮ፥ «አኩመን ዱር ዱበዴ
ቱሬ ወጋ ቶርባተመ ሞቲ ባቢሎኒፍ
ኤርገ ሆጆተኒ ቦዴ እስን ነንያደደ፥
አኩመን ዱር እስን አብደቺሴ ቱሬስ
ገረ ብየ ከናት እስን ነንዴብስ*፤
11ያደ አን እስኒፍ ያዴ አኑመ
ዱዋቱ ቤከ፤ እንስ ያደ ነጋፍ ያደ
ወንተ እስን ገረ ፉለ ዱራት ኤገተን
እስኒፍ ራወቹት መሌ፥ ያደ እስን
በሌሱ ምት*።
12ዮሙስ እስን ገረኮት ዴብተኒ
መቃኮ ዋመተኒ አነ እንከደቱ፥ አንስ
እስኒፍ ነንደገአ*፤
13እስን አነ እንበርባደቱ፤ ገራኬ
ሰን ጉቱዳን ዮ አነ በርባደተን፥ አነ
እንአርገቱ፤
14አንስሞ አከ እስን አነ አርገተን
ነንጎደ፤ አን ዋቀዮ ቦጁ ኬሳ እስን
ነንዴብስ፤ ሰበ ሁንዱማፍ እዶን
እት እስን ተተምሳሴ ቱሬ ሁንዱማ
ኬሳ ወልት እስን ቀቤ ገረ ብየ እሰን
ኬሳ እስን ባሴ እስን ቦጅሲሴት እስን
ነንዴብስ» ጂዴ፤ ከነ ዋቀዮቱ
ዱበቴ*።

*8-9. 14፡13-15 *10. 25፡11-13፤
ዳን 9፡2 *11. 24፡4-6፤ 31፡17፤
32፡40 *12. ፋር 50፡15 *13-14. 30፡3፤
ኬስ 4፡29፤ 2ሴና 15፡4፤ ኢሳ 55፡6

15እስን፥ «ብየ ባቢሎን ኬሰት
ዋቀዮ ራጆተ ኑፍ ካሴረ» ጂቱ።
16ዋቀዮ ገሩ ዋኤ ሞቲ እስ ቴሶ
ዳዊትረ ታኡፍ ዋኤ ኦቦሎተኬሰን
ወረ ኡቱ ህንቦጅአምን ሀፈኒ መን
ደረ ከነ ኬስ ጅራተኒፍ ከነት ፉፌ
ከን ጅሩ ዱበቴረ።
17እን፥ «ኩኖ! ዱጉማን አን
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ብላ፥ ቤለ፥
ደእቾስ እሳንት ኤርጌ አከ እጆ
ሀርቡ እስ ሀዳአ ነምን ኖቹ ህንደን
ዴፄ እሳን ነንጎደ።
18ብላዳን፥ ቤላን፥ ደእቻንስ
እሳን ዱካ ነንቡአ፤ ሞቱሞተ ብየ
ለፋረ ጅረን ሁንዱማ ብረት ወንተ
ነምን እላሴ ሶዳቱ፥ ብየ አን እት
እሳን ብትምሴ ሁንዱማ ኬሰትስ ነሞ
ትን አከ እሳን አባረን፥ አከ እሳን

ጅበን፥ አከ እሳንት ገእሰኒፍ አከ
እሳን አረብሰን ነንጎደ* ።
*17-18. 14፡12፤ 18፡16፤ 24፡9

19 እሳን ዱቢ አን ከራ ሆጂቶተኮ
ከራ ራጀታ ወረ አን ዴዴብሴ እሳ
ንት ኤርጌ፥ እሳንት ዱበቻ ቱሬ ህን
ደጌፈትኔ፥ እስን ወር ቦጅአምተንስ
ዱቢኮ ከነ ደገኡ ህንበርባድኔ* ።
*19. 7፡25

20 አመ ገሩ እስን ወር አን አከ
እስን ዬሩሳሌም ኬሳ ቦጅአምተኒ
ብየ ባቢሎንት ኤርገምተን ጎዴ ሁን
ድኑ፥ ዱቢ አን ዋቀዮ እስንት
ዱበዱ ደገአ!» ጂዴ ።

21 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ
እን ከን እስራኤል ዋኤ አሃብ እልመ
ኮላያፍ ዋኤ ዜዴቂያ እልመ መአ
ሴያ ወረ መቃሳቲን ራጂ ሶባ ዱበተ
ኒን፥ «ኩኖ! አን ሀርከ ኔቡከድኔዛር
ሞቲ ባቢሎንት ደበርሴ እሳን ነን
ኬነ፥ እንስ ፉሉመኬሰን ዱረት
እሳን እንአጂሰ ።

22 ወር ብየ ይሁዳቲ ቦጅአመኒ
ብየ ባቢሎን ጅረን ዮሙ ወል አባ
ረን፥ ‹ዋቀዮ አከ ዜዴቂያፍ አከ
አሃብ፥ ወረ ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢ
ሎን እብደ ኬሰ ቡሴ ጉቤ ስሀጎዱ!›
እንጂዱ* ። *22. 24፡9

23 እሳን እስራኤል ኬሰት ወንተ
ነመ ዬላስሱ ጎደኒሩ፥ ዱበርቶተ
ነመ ከን ብራ ወጅን ኤጀኒሩ፤
ወንተ አን እሳን ህንአቦምን መቃኮ
ቲን ራጂ ሶባ ዱበተኒሩ፤ አን ገሩ
ከነ ጎቹሳኒ ቤከ፥ ዱጋስ እሳንት ነን
በአ» ጂዴ፤ ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።
*23. 23፡9-40

ኤርምያስ፥ ሼማእያት ዱበቹሳ

24 ሼማእያ ነመ ብየ ኔሄላምት አከን ዱበ
ዱፍ ዋቀዮ ነኤርጌ፥ 25 ሼማእያዳን፥ «ዋቀዮ
ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥
አት መቃኬቲን ገረ ሰበ ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራ
ተን ሁንዱማት፥ ገረ ሴፉኒያ እልመ መአሴያ
እሰ ሉብቻት፥ ገረ ሉቦተ ሁንዱማትስ
ጫፈተ ኤርግቴተ*፤ 26 አት ሴፉኒያዳን፥
‹እዶ ዮያዳ ሉብቻ ሆጂ መነ ቂልቂሉማ ኬሳ
ረት ኤግዱ አከ ታቱፍ ዋቀዮ ዮሙ ስፎኤ፥
መራቱ፡- ራጂን ዱበደ አፊን ጂዱ፥ ሚለሳ
ጅርመ ለመ ግዱት ገልችቴ፥ ሞርመሳስ ህዳ
ስቢላቲን አከ ሂቱፍ ቱሬ› ጂቴተ*፤ 27 አት
ኤጋ አመ ማሊፍ ኤርምያስ ነመ ብየ አናቶት
እሰ አከ ራጂት ዱበቱ እፈቹ ዲፍቴሬ? 28 እን
ኩኖ! አስ ብየ ባቢሎንትዩ ጫፈተ ኑት
ኤርጌ፥ ‹ዬሮ ዴራ አች ዋን ቱርተኒፍ፥ መነ
እጃረዳቲ ኬሰ ታአ! ምዳን ቆተዳቲ ወንተ
ለፍቸራ ገልፈተን ኛዳ!› ኑንጂደ» ጂቴተ ።
*25. 21፡1 *26. 20፡2

29 ሴፉኒያ ሉብችስ ጫፈትቻ አነ ኤር
ምያሲፍ እንዱብሴ፤ 30 ከነ ቦዴ ዋቀዮ አነ
ኤርምያስት እንዱበቴ፤ 31 እን፥ «ኤርጋ
አን ዋቀዮ፥ ዋኤ ሼማእያ ነመ ብየ ኔሄላ
ሚፍ ዱበዴ፥ ከነ ገረ ወረ ቦጅአመን ሁን
ዱማት ኤርጊቲ፥ ‹ኩኖ! አን ኡቱን እሰ
ህንኤርግን ሼማእየ ራጂ እስንት ዱበቴ፥
ሶበስ አከ አመነተን ዋን እስን ጎዴፍ*፥
32 አን ኩኖ! ሼማእያ ነመ ብየ ኔሄላም፥
ሰኚሳስ ነንአደበ፤ እን አከ ነሞትን ድደኒ
አነ ዋቀዮረት ከአኒፍ ዋን ዱበቴፍ፥ ነመሳ
ኬሳ ሰበ ከነ ኬሰት ሀፌ ወንተ ጋሪ እሰ አን
ሰበኮቲፍ ጎቹፍ ጂዱ ከን አርጉ ቶኮሌ ህን
ጅሩ› ጂድ!» ጂዴ፤ ከነ ዋቀዮቱ
ዱበቴ* ። *31. 29፡8-9 *32. 28፡16

ቦቆና 30

ዋቀዮ ሰበሳቲፍ አብዲ ኬኑሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ ብራ ገረ አነ ኤርምያስ
ዱፌ ከነት ፉፌ ጅረ፤ 2 ዋቀዮ ጎፍታን እን
ከን እስራኤል፥ «ወንተ አን አመ ስት
ዱበዱ ከነ ሁንዱማ ጫፈዱ*! 3 ኩኖ! በር
አን እት ሰበኮ ወረ ብየ እስራኤሊፍ ብየ
ይሁዳ ኬሳ ቦጅአመን ዴብሴ ፍዱ
እንዱፈ፤ ብየ እሰ አን አቦተሳኒፍ ዱንፉ
ጎዴ ኬኔት እሳን ነንዴብሰ» ጂዴ፤ ከነ
ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።
*1-2. 36፡2፥28፤ 51፡59-60 *3. 23፡3፤ 29፡14

4 ወንት ዋቀዮ ዋኤ እስራኤሊፍ፥ ዋኤ
ይሁዳፍስ ዱበቴ ከነት ፉፌ ጅረ፤

5 ዋቀዮ፥
«እስን፥ ‹ሶዳኒፍ ናሱን
አከ ጅሩ ደጌኜረ፥
ነጋንስ ህንጅሩ› ጂተኒቱ፤
6 ሜ እያፈዳቲ እላላ!
ዱጉማን ዲር ደኡ እንደንደአሬ?
ማሊፍ ዲር ሁንድኑ
አከ ዱበርቲ ጭኒንስፈቱ

ሀርከሳቲን ዱግደሳ ቀበተሬ?
ማሊፍስ ሁንዱምትሳኒ
ፉለ በዱሬ*?
7 ወዮ! ጉያን ሱን
ጉያ ጉዳ ሶዳችሳደ፤
ከን አከሳቲ ተኤ ህንቤኩ፤
እን ሰኚ ያቆቢፍ
ጉያ ረከና እንተአ፤
እሳን ገሩ ከኑመ ኬሳ
እንበራረሙ*።
*6. 4:31 *7. አሞ 5:18-20፤
ዮኤ 2:11፤ ሴፋ 1:14-15

8 «አን ጉያ ሰነት
ዋንጀ ሞርመሳኒራ
ፉዴ ነንጨብሰ፣
ሁዳሳስ እሳንራ ነንኩተ፤
ስአች ኦርም ገርብቸ
እሳን ህንጎደቱ*፤
9 እሳን አነ ዋቀዮ ጎፍታሳኒቲፍ
አከሱመስ ሞቲሳኒ እሰ አን
ሰኚ ዳዊት ኬሳ እሳኒፍ ካሱፍ
እንሆጄቱ*።
10 ከናፍ ያ ገርቦተኮ፣
ያ ሰኚ ያቆብ ህንሶዳትና!
ያ ሰበ እስራኤል ህንነእና!
አን ኩኖ! ብየ ፈጎዳ
እስን ነንፍደ፣
ሰኚኬሰንስ እዶ እሳን
እት ቦጅአመኒ ነንባሰ፤
ሰኚን ያቆብ አችት ዴብአኒ
ብርአ መሌ ነጋት እንጅራቱ፤
ከን እሳን ሶዳችሱስ ህንጅሩ።
11 አን እስኒ ወጅነን ጅረ፣
እስን ነንገርጋረ፣
ሰበ ወረን ኬሰ እስን ተምሳሴ
ሁንዱማ ነንበሌሰ፣
እስኒን ገሩ ቀጂሉማዳን አደቤን
እስን ዴብሰ መሌ፣
ራወዴ እስን ህንበሌሱ፣
እስን አደቡሞ ህንዲሱ» ጄዴ*።
*8. 27:12-15፤ 28:10-14፤
ሌዎ 26:13፤ ኢሳ 10:27፤ 14:25፤
ህስ 34:27፤ ናሆ 1:13
*9. ሉቃ 1:74-75፤ ኤር 23:5፤
ሆሴ 3:5 *10-11. 46:27-28፤ 42:11፤
1:8፤ ኢሳ 41:8-13፤ ሌዎ 26:6፤
ህስ 34:28፤ ኤር 10:24፤ 4:27፤
ኢሳ 43:5

12 ዋቀዮ ዱቢሳ እት ፉፌ፣
«እስን መዳ ፈዩ ህንደንዴኚን
እንመዶፍተን፣
ሚደመ ጉዳዳንስ
እንሚደምተን*፤
13 ነምን እስን ገርጋሩ ህንጅሩ፣
መዳኬሰንስ ቆርች
ፈይሱ ህንጅሩ።
14 ወር ዱር እስን ጃለቻ ቱረን
ሁንድኑ፣
አመ እስን እራንፈተኒሩ፣
ድመኬሰንስ ህንቀበን፤
የከኬሰን ጉዳ፣
ጨቡንኬሰንስ ባይኤ
ዋን ተኤፍ፣
አከ ነመ ዲነሳ ሩኩቱተን
ኦአ መሌ ሩኩቴ እስን መዴሴ*።
15 አኖ ሰበቢ የከኬሰን እሰ ጉዳፍ፣
ጨቡኬሰን እሰ ባይኤፍስ ጄዴን
እስን አደቤ፣
እስን ማሊፍ መዳኬሰን
እሰ ቆርች ፈይሱ ህንደንዴኚፍ
እይቱ?
16 አመ ገሩ ወር እስን ኛተን
ሁንድኑ አከ ኛተመን፣
ዲኖትንኬሰን ሁንድኑ
አከ ቦጅአመን፣
ወር እስን ሳመን አከ ሳመመን፣
ወር እስን አርአተን ሁንድኑ
አከ አርአተመን ነንጎደ*።
17 ዲኖትንኬሰን፣
‹እስን ጥዮን እሼ ገተምቴ፣
እሼ ነምን ድመሼ ህንቀብኔደ›
ዮ እስኒን ጄደንዩ፣
አንሞ መዳኬሰን ነንፈይሰ፣
ጎጋ ሃራስ እሰረት ነንብቅልቸ፤
ከነ አነ ዋቀዮቱ ዱበቴ*።
*12. 10:19፤ 15:18 *14. 4:30፤
ፉሩ 1:2፣19 *16. 10:25፤ ኢሳ 33:1፤
ህስ 39:10 *17. 8:22፤ 33:6፤
ኢሳ 57:18-19

18 «ኩኖ! አን ሰበኮ
ወረ ሰኚ ያቆብ ኬሳ ቦጅአመን
ነንዴብሰ፣
እዶ እሳን ጅራተንትስ
ኦአ እሳንት ነንአርግሲሰ፤
መንደረቲን ዴብቴ

እዶሼ ዱሪት እንእጃረምት ፥
መን ሞቱማስ
እዶሳ ዱሪት
ዴብኤ እንእጃረመ* ።
19 ሰገሌን ፉርፈና ገለታፍ
ሰገሌን ገመቹ
አቾ ኬሳ እንደገአመ ፤
አን እሳን ነንባይእስ መሌ ፥
እሳን ሀንጥኔሱ* ፤
ኡልፍነ እሳኒፍ ነንኬነ መሌ ፥
እሳን ሀንሰልጽሱ* ፤
20 እጆሌንሳኒ
አኩመ አቦተሳኒ ዱሪ
አከ ተአን ፥
ቶኩማን ወልዳሳኒ ፉለኮ ዱረት
ጆባቴ አከ ዳበቱ ነንጎደ ፤
ነመ እሳን ጨንቁርሱ
ሁንዱማስ ነንአደበ* ።
21 ነምን እሳን ጌጌሱ
እሳኑመ ኬሳ እንደለተ ፥
ከን እሳን ቡልቹስ
እሳኑመ ግዱዳ እንበአፍ ፤
እን ገረኮት አከ ድአቱ ነንጎደ ፥
እንስ ገረኮ እንዱፈ ፤
ከና አቾ ኤኙቱ እጆ ጆባቴ
ገረኮት ድአቹ ደንደአሬ* ?
22 ኤጋ እሳን ሰበኮ እንተኡ ፥
አንስ ዋቀዮሳኒ ነንተአ» ጄዴ ፤
ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።

*18. 29፡ 13-14 *19. 29፡ 6፤ 23፡ 3፤
ሌዎ 26፡ 9፤ ሀስ 36፡ 8-11፥ 37-38፤
37፡ 26 *20. 2፡ 3 *21. ኬሰ 17፡ 15፤
ዘካ 10፡ 4፤ ለኮ 8፡ 19 *22. 7፡ 23

23 ኩኖ! ቡቤን ዴከምሰ ዋቀዮ
እን ሶዳችሳን
መታ ወረ ጆልአታረት
እንቡብሰ ፤
24 ቡቤን ዴከምሰ ዋቀዮ ኩን
ወንተ እን ያዴ
ኡቱ ፈጣን ሀንባስን ፥
ኡቱ ሀንራወትንስ ሀንዴብኡ ፤
ኩንሞ ዬሮ ራወተሙት
ሁበቹፍ ጅርቱ* ። *23-24. 23፡ 19-20

ቦቆና 31

እስራኤሎትን ቦጅአመን ብየት ዴብኡሳኒ

1 ዋቀዮ ዱቢሳ እት ፉፌ ፥ «አን ዬሮ
ሰነት ጎሰ እስራኤል ሁንዱማፍ ዋቀዮሳኒ
ነንተአ ፥ እሳንስ ሰበኮ እንተኡ* ።
2 ሰብን ወር ብላ ጆላ በአን ፥
ለፈ ኦና ኬሰት
ፋረ ቶላዳን እንእላለሙ ፤
አን ዱፌ እስራኤሊፍ
ቦቆና ነንኬነ» ጄደ ።
3 አመስ ዋቀዮ ፈጎት
አነት ሙልአቴ ፥
ሰበ ከናን ፥
«አን ጃለለ በረበራቲን
ስጃለዴረ ፤
ከናፈን ጋሩማኮቲን
ኦፍት ስድኤሴ* ፤
4 አን ዴብሴ ስንእጃረ ፥
አትስ ጆባቴ እንዳበተ ፤
ዮሙስ ያ ዱርቤ እስራኤል ፥
ድቤኬ ፉደቴ ፥
ካቴ ገመቹዳን እንስርብተ ።
5 አት ዴብቴ ጋሮተ ሰማርያረ
ዳባ ወይኒ እንዳበተ ፥
እጆሳትስ አቱምት እንገመደ ።
6 በር እት ኤግዶትን
ጋሮተ ኤፍሬም ጉባ ዳበተኒ
ሰገሌሳኒ ኦል ፉደተኒ ፥
‹ከአ ፥ ገረ ጥዮንት ፥
እዶ ዋቀዮኬኝ ጅሩት
ኦል እንባና!› ጄደን እንዱፈ* ።

*1. 7፡ 23 *3. ኬሰ 4፡ 37፤ ኢሳ 43፡ 4፤
ሚል 1፡ 2-5 *6. 33፡ 10-11

7 «ሰበቢ ያቆቢፍ ገመዳ ፉርፈዳ!
ጉርጉዶተ ሰበ ለፈራ ግዱትስ
ሰገሌኬሰን ኦል ፉዳ ፥
ገለተኬሰንስ ደጌሰሳቲ ፥
‹ያ ዋቀዮ ፥
ሀምባ ሰበኬ እስራኤል
ፈይስ!› ጄዳ!
8 አን ኩኖ! ብየ ገረ ብታቲ
እሳን ነንፍደ ፥
ቀርቀረ ለፋቲስ
ወልት እሳን ነንቀበ ፤
ጃሞትን ፥ ናፍቶትን ፥
ወር ደደቢ ቀበኒፍ

ወር ደኡ ጀለ ገአን ሁንድኑ
ወልዳ ጉዳ ተአኒ* ፥
9እሰ ዱሪ ያደተኒ
በአ አሰ እንዴብኡ ፤
አን ገሩ እሳን ጀጀቤሴ ፥
ቀርቀረ ቡርቅቱ ብሻኒረ
እሳን ነንጌጌሰ ፤
እሳን ከራ ቀጀላረ
እንአዴሙ መሌ ፥
ህንጉፈተን ፤
አን እሰራኤሊፍ አባደ ፥
ኤፍሬምሞ አከ እልመኮ
እሰ አንገፉት* ።
*7-8. ኢሳ 35፡8-10፤ ኤር 23፡3
*9. 3፡4፤ 31፡20፤ ፋር 23፡2-3፤
ኢሳ 49፡9-11፤ 2ቆሮ 6፡18

10«ያ ሰበ ለፈራ ዱቢኮ ደገአ!
ሰበ ወረ ብየ ገላን ግዱ
ኬሰ ጅረን ፥
ወረ ፈጎትሰ ፥
‹እን እሰራኤልን ገርገር ተምሳሴ ፥
አመሞ ወልት እሳን እንቀበ ፤
ትክሴን ሆሪሳ አከ ኤጉ ፥
እንሰ አከሱመ እሳን እንኤገ›
ጀዳቲ ህማ* !
11ሰኘ ያቆብ አን ነንፉረ ፥
ሀርከ ወረ እሳን ጫለኒ ኬሳሰ
እሳን ነንባሰ* ።
12እሳን ዱፈኒ ቱሉ ጥዮን
እሰ ኦል ከአረት
ሰገሌ ጉዳዳን እንፋርፈቱ ፥
አርጁማ ዋቀዮትሰ እንገመዱ ፤
ምዳን ፥ ዳዲ ወይኒ ፥
ደዳ ኤጂርሳ ፥
እልሞሌ ቡሻዬፍ ሳወንት
እንገመዱ ፤
እሳን አከ እዶ ዳባ
እሰ ብሻን ኬሰ ያኡ እንተኡ ፥
ሰአች ዴብአኒ ያዶ ህንቀባተን* ።
13ዮሙሰ ዱርቦትንሳኒ
ገመደኒ እንሰርቡ ፥
ደርገጎትንሳኒፍ
ጃርሶሊንሳኒ እንገመዱ ፤
አን ዋቀዮ ቦእቸሳኒ
ገመቹት ነንድዲረ ፥
ቆደ ገደንሰ እሳን ነንጀጀቤሰ ፥
እሳን ነንገመድቺሰሰ ፤
14አን ወረ ሉቦተ ጮመ ነንኛችሰ ፥
ሰበኮሰ ጋሩማኮቲን
ነንቁፍሰ» ጀዴ ።
*10. 23፡3፤ ኢሳ 40፡11፤
ህሰ 34፡11-16 *11. ኢሳ 43፡3
*12. ኢሳ 58፡11

ዋቀዮ ሰበ እሰራኤሊፍ አራረሙሳ

15ዋቀዮ እት ፋሬ ፥
«ሰገሌን ራማህት ደገአሜ ፥
ሰገሌ ቦእቻፍ ወዋትና ጉዳ ቱሬ ፤
ራሄል እጆሌሼቲፍ አንቦሴ ፤
እጆሌንሼ ዋን ህንጅሬፍ
ጀጀባቹሰ እንድዴ* ።
16እት ገሩ
ደደቢንኬ ገቲ ሲፍ አርገቴ ፥
እጆሌንኬ ብየ ዲናቲ
ዴብአኒ ዋን ዱፈኒፍ
ቦእቸኬ ዲሰ ፥ እምማንኬሰ
ህንደንገላሰን!
17እት ሰአች አብዲ ቀብደ ፥
እጆሌንኬ ገረ ብየሳኒት
እንዴብኡ ፤
ከነ አነ ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።
*15. ማቴ 2፡18፤ ኡመ 35፡16-20
*17. 29፡11

18«ዱጉመ ቦእች ነሞተ ኤፍሬም
ነብረ ገኤረ ፤
እሳን ፥ ‹እት አከ ነመ
ድብቸ ድዳ ሌጅሱት
ኑአደብዴተ ፥ ኑእሰ አደበምኔረ ፤
ኤጋ እት ዋቀዮ ጎፍታኬኛ
ዋን ታቴፍ ፥
ኑዴብሰ ፥ ኑእሰ እንዴብነ* ፤
19ኑእ ሰራ ገረገሌ ቱሬ ፥
ኤርገ እት ኑአደብዴ ገሩ
ያደ ገራኬኛ ጌደረትኔ ፥
ገደራ ከን ከኤሰ ቆመኬኛ
እንሩሩኩተትኔ ፤
በሌሳ በረ ደርገጉማኬኛ ሆጀትኔፍ
እንዩላኔ ፥ እንሰልጸትኔሰ›
ጀቹሳኒ ደገኤረ ።
20ኤፍሬም እልመኮ እሰ ጃለተማዳ?
እን ሙጫ አነ ገመድቺሱዳ?
ዴዴብሴ ዮን እሰረት ዱበዴዩ ፥
አን እሰ ያደቹ ህንዲሱ ፤
ከናፍ ገራንኮ እሳፍ እንገደ ፥
እሳፍሰ ነንአአ ፤

አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ* ።
21 ያ ነሞተ እስራኤል
ወረ አከ ዱርባ፥
ከራ ምልክቴፈዳ፥
ወንተ ከራ አርገሲሱ ዳበዳ!
ከራ እረ ባተንስ ያዳን ቀባ፥
ገረ መንደሮተኬሰኒት ዴብአ!
22 ያ እንተሎተ ህንአመነምኔ፥
እስን ሀመ ዮሚት
አሲፍ አች ጆርቱ?
አን ዋቀዮ ወንተ ሃራ
ለፈረት ነንኡመ፤
እንስ እሰ ዱበርቲን
ዲረት መርስቱደ» ጆዴ* ።

*18. ፋሩ 5፡21 *20. 31፡3፥9፤
ኢሳ 49፡15፤ 63፡9፤ ፋሩ 3፡31-32
*22. ኢሳ 48፡6

23 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን
እስራኤል፥ «አን ብየ እሳን እት ቦጅአሚ
ዴብሴ ዮሙን እሳን ፍዱ፥ ነሞትን ብየ ይሁ
ዳፍ መንደሮተሼ ኬሳ፥ ‹ያ እዶ ቀጄሉማን
ጅራቱ፥ ያ ቱሉ ቁልቁሉማ፥ ዋቀዮ ስሀኤ
ብሱ!› እንጂዱ*፤ 24 ዮሙስ ነሞትን ብየ ይሁ
ዳፍ መንደሮተሼ ኬሰ፥ ወር ቆቱኒፍ ወር ሆሪ
ሆርሲሰን ሁንድኑ ወሊ ወጅን እንጅራቱ፤
25 አን ወረ ዴቦተን ነንአባሰ፥ ወረ ቤለአንስ
ነንቁፍሰ» ጆዴ። 26 ከነረት አን ህርበ ባይኤ
አነት ምአኤ ቱሬ ኬሳ ደመቁ አሲፍ አች
ነንእላሌ።

*23. ዘካ 8፡3

27 አመስ ዋቀዮ እት ፋሌ፥ «ኩና!
በር አን እት ብየ እስራኤሊፍ ብየ ይሁዳ፥
ነማፍ ሆሪዳን ጉቱ እንዱፈ፤ 28 አኩመን
አከ እሳን ሚደመን፥ አከ እሳን ቡቅፈ
መን፥ አከ እሳን ዲገመኒፍ አከ እሳን በደኒ
በርበዴፈመን ጎዴ፥ አከሱመ አመሞ አከ
እሳን እጃረመኒፍ አከ እሳን ዳበመን ነን
ጎደ* ።

*28. 1፡10፥12፤ 32፡42

29 «በረስ ነሞትን እሰ፥
‹አቦትን እጆ ወይኒ ደንገጋአ
ዋን ኛተኒፍ፥
እጆሌሳኒ እልካን ሀዶዴ›
ጆደን ሰነ እንዲሱ*፤

30 «ገሩ ነምን
እጆ ወይኒ ደንገጋአ
ኛቴ ሁንድኑ፥
እልካኑምት አፈሳቲ እንሀዶደ፤
ነምን የኬ ሁንድኑ
የኩመ አፈሳቲቲፍ እንዱአ* ።
31 ኩና! በር አን እት
ነሞተ ብየ እስራኤሊፍ፥
ብየ ይሁዳፍስ
ከኩ ሃራ ገሉ እንዱፈ*፤
32 እንስ ሰኚ ከኩ
እሰ አን አቦተሳኒ ገርጋሪ
ብየ ግብጢ ዮሙን ባሴ
እሳኒፍ ዳብናን፥
ኡቱመ አን ጎፍታሳኒ ተኤ ጅሩ፥
እሳንሞ ከኩኮ ጨብሰን
ሰና ምት፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ* ።
33 ከኩን እን አን በረ ሰነ
እስራኤሊፍ ገሉፍ ጅሩ
ከነት ፋሌ ጅረ፤
አን ሴረኮ ያደሳኒ ኬሰ ነንካአ፥
ገራሳኒ ኬሰትስ ነንጫፈ፤
አን ዋቀዮሳኒ ነንተአ፥
እሳንስ ሰበኮ እንተኡ*፤
34 አን የከሳኒ እሳኒፍ ነንዲሰ፥
ጨቡሳኒስ ዴብኤ
እሳንት ህንለካኡ፤
እሳን ሁንዱምትሳኒ
ጥናዳ ሀመ እሰ ጉዳት
አነ ዋን ቤከኒፍ፥
ስአች ነምን ቶኮሌ ነመ ብየሳቲቲን
ዮኪስ አቦሌሰሳቲን፥
‹ዋቀዮን በር!› ጆዴ፥
ጎርሱ ህንበርባድችሱ» ጆዴ* ።

*29. ህስ 18፡2፤ በኡ 20፡5-6፤
ፋሩ 5፡7 *30. ኬሰ 24፡16
*31. ሉቃ 22፡20፤ እብ 8፡8
*32. እብ 8፡9፤ ኤር 11፡10
*33. 32፡40፤ ኢሳ 51፡7፤ ፊኪ 7፡3፤
እብ 8፡10፤ 10፡16 *34. 24፡7፤
ኢሳ 11፡9፤ ዮሀ 6፡45፤ ኤር 33፡8፤
50፡20፤ ኢሳ 33፡24፤ እብ 8፡11-12፤
10፡17

35 እን ቢፍቱን ጉያ አከ እብስቱፍ፥
ጂኒፍ ኡርጆትንሞ ሀልከን
አከ እብሰኒፍ አቦሜ፤
እን ገላነ ራሴ
ደአንሳ አከ ሁርሱ ጎዴ፥
መቃንሳ ዋቀዮ ጎፍታ መጫት*፤
36 እን፥ «ሴር ጆባቴ ዳበቴ ኩን
ፋለኮ ዱራ ዮ በዴ ዱዋ፥
ሰኚን እስራኤል በረበራን

ሰበ ተኡ ዲሴ
ፉለኮ ዱራ እንበደ፤
ከነ አነ ዋቀዮቱ ዱበቴ*።
37 አኩመ በንቲን ዋቃ
ሰፈረሜ፥ ቤከሙ፥
ሁንዴን ለፉስ ገድ ቀረሜ
ብረ ገአሙ ህንደንዴኜ፥
አከሱመ አንስ
ጉቱማ ሰኘ እስራኤል
በሌሳ እሳን ሆጇተን
ሁንዱማፍ ጇዴ፥
ቱፈዴ ገቱ ህንደንደኡ» ጇዴ፤
ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ*።

*35. ኡመ 1፡16፤ አሞ 5፡8
*36. 33፡25-26 *37. ፈኬ 30፡4፤
ኢሳ 40፡12-16

38 ዋቀዮ፥ «ኩኖ! ዬሮን እት መንደር
ዬሩሳሌም መሰራ ሀናንኤሊ ጇልቀቤ ሀመ
ከረ እሰ ‹ከረ ጎሌ› ጇደሙት ኡልፍነኮ
ቲፍ ዴብኤ እጃረሙ እንዱፈ*፤ 39 ዳሪን
ሳስ ከረ ጎሌቲ ከኤ ሀመ ጋረ ጋሬብት
እንአዴመ፥ አቺ ከኤሞ ገረ ጎአትት
እንመርፈተ። 40 ደቻን ሬፍ እት አዋለ
ሙፍ ዳራን እት ገተሙ፥ ለፍት ግዱ ሰነ
ጅሩ ሁንድኑስ ሀመ ለገ ቄድሮንት፥ ከራ
በአ-ቢፍቱሞ ሀመ ከረ ፈርዴኒት ከን ጅሩ
ሁንድኑ አነ ዋቀዮፍ ከን ቁልቁላኤ
እንተአ፤ መንደረቲን ሀመ በረበራት ህንቡ
ቃቱ፥ ህንዲገምቱስ» ጇዴ*።

*38. ነህ 3፡11 *40. 7፡31-32፤ ነህ 3፡28፤
ዮኤ 3፡17፥20-21

ቦቆና 32

ኤርምያስ ለፈ ብተቹሳ

1 ዜዴቂየ ሞትች ብየ ይሁዳረት ሞኤ
ወጋ ኩርነፉሳት፥ እንስ ኔቡከድኔዛር ሞኤ
ወጋ ኩደ ሰዴተፉሳት፥ ዱቢን ዋቀዮ ብራ
ገረ አነ ኤርምያስ ዱፌ ከነት ፉፌ ጅረ*፤
2 በረ ሰነት ሎልቱን ሞቲ ባቢሎን ዬሩሳሌ
ምን ዮሙ መርሰን፥ አን ኤርምያስ ራጅ
ችሞ ኬላ መነ ሞቲ ይሁዳ ኬሰት ህደሜን
ጅረ ቱሬ*። 3 ዮሙስ ዜዴቂየ ሞቲን
ይሁዳ እን ሰበቢ አን ወንተ ዋቀዮ አነት
ሙልእሴ ራጂ ዱበዴፍ ነህዴ ቱሬ ሱን፥
«ማሊፍ፥ ‹ኩኖ! ዋቀዮ መንደረ ከነ
ሀርከ ሞቲ ባቢሎንት ደበርሴ እንኬነ፥
እንስ እሼ እንቀበተ፤ 4 ዜዴቂየ ሞትችስ
ሀርከ ሞቲ ባቢሎንት ደበርፈሜ እንኬነመ
መሌ፥ እሰ ጇላ በኡ ህንደንደኡ፤ እን
ሞቲ ባቢሎን አርጌ፥ እሰ ዱረ ዳበቴስ እሳ
ወጅን ዱበቹፍ ጅረ። 5 ሞቲ ባቢሎን ዮ
ሎሌዩ እሰ ሞኡ ዋን ህንደንዴኜፍ፥
ቀበሜ ብየ ባቢሎንት እንጌፈመ፥ ሀመ አን
እሰ ያደዱትስ አቺ በኡ ህንደንደኡ
ጇዴረ› ጇቴ ራጂ አነረት ዱበቴ?» ናን
ጇዴ*።

*1. 1፡3፤ 52፡29 *2. 33፡1፤ 37፡21፤
38፡28፤ 39፡13-14፤ 2ሞቶ 25፡1
*3-5. 34፡2-3፤ 2ሞቶ 25፡3-7፤ ኤር 21፡7

6 ዱቢን ዋቀዮ አመስ ገረ አነ ኤርምያስ
እንዱፌ፤ 7 እን፥ «ኩኖ! ሀናምኤል እልም
ሻሉም ወሲለኬቲ ገረኬ ዱፌ፥ ‹ለፈኮ እሰን
አናቶቲ ቀቡ ጉርጉረቹ ነንበርባዳቲ አት አን
ቲኮ ታቴ ኡቱ ጅርቱ ነምን ከን ብራ ስዱር
ሱን ዋን እረ ህንጅሬፍ፥ አት እሰ ብተዱ!›
ሲንጇደ» ናንጇዴ። 8 ዮሙስ አኩመ ዋቀዮ
ዱበቴ ቱሬ ሀናምኤል እልም ወሲለኮቲ
ኦብዲ መነ ህዳ ለፈ ኤግዶትን ዳበተንት አነ
ብረ ዱፌ፥ «ለፈኮ እሰ አናቶት እሰ ኩታ
ብየ ቤንያሚን ኬሰ ጅሩ፥ ነምን ከን ብራ
ስዱርሴ ብተቴ ቀቤኘሳ ጎደቹን ዋን እረ ህን
ጅሬፍ፥ ማሎ አት አነራ ብተዱ!» ናን
ጇዴ፤ ከነረተን ያድን ዱቢ ከና ዋቀዮ ብራ
ከኡሳ ሁበዴ*።

*7-8. ሌዎ 25፡25፤ ሩት 4፡3-4

9 ኤርገሲ አን ለፈ ሀናምኤል እልመ
ወሲለኮቲ እሰ አናቶት ጅሩ ሜቲ ሼቂሊ
ኩደ ቶርበ ሚጇኑ ኬኔፌ እራ ነንብተዴ፤
10 ሰገሌ ወሊ ገልቴኬኛስ ወረቀተት
ጫፌ፥ ዱገ-ባቶተስ ዋመዴ እሳን ብረት
ጫፈትቾት መለቶ ነንጎዴ፤ ኤርገሲ
ሜትቻ መዳሊዳን ነንሰፈሬፍ። 11 ጫፈተ
ሰገሌን ወሊ ገልቴኬኛፍ አከ እን እት
ሆጂረ ኦሉ እረት ጫፈሜ፥ እሰ መለቴፈ
ሜፍ እሰ ህንመለቴፈምን ነንፉደዴ።
12 ጫፈትቾስ እዶ ሀናምኤል እልም ወሲለ
ኮቲ ጅሩት፥ እዶ ወር ዱገ-ባቱን ወር
ጫፈትቾት ምልክተ ጎደን ጅረንት፥ ኡቱ
ይሁዶትን ወር ኦብዲ መነ ህዳ ለፈ ኤግዶ
ትን ጅረን ኬሰ ታአን ሁንድኑ እላለኒ፥
ባሩክ እልመ ኔሪያ፥ አካከዩ ማሴያት ነን
ኬኔ*። 13 እዶ እሳን ኩን ሁንድኑ ጅረንት፥
ወንት አን ባሩክት ህሜ ከነት ፉፌ ጅረ፤
14 እንስ፥ «ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ
እን ከን እስራኤል፥ ‹ጫፈተ እሳን እረት

ወሊፍ ገለን፥ እሰ መለቴፈሜፍ እሰ ህን
መለቴፈምን ከነ ፉዲ፥ አከ እን ህንበድኔት
ቆዳ ሱጄ ኬሰ ካእ!› ጀደ። 15 ዋቀዮ ጎፍ
ታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥
‹ብየ ከነ ኬሰት መኔን፥ ማሲፍ እዶ ዳባ
ወይኒ ዩሮን እት ቀባቹ ደንደአን ዱፉፍ
ጅረ› ጀደ» ከን ጀዱደ*።

*12. 36፡4-32፤ 43፡3፤ 45፡1 *15. 32፡44

16 ጫፈትቾ እሰ እረት ወሊፍ ገሌ ሰነ
ባሩክ እልመ ኔርያት ኤርገን ኬኔ ቦዴ ዋቀ
ዮን ከደዬ፥ 17 «ያ ዋቀዮ ጎፍታ! አት
ሁምነኬ እሰ ጉዳዳፍ እሬኬቲን ዋቃፍ ለፈ
ኡምቴተ፤ ወንት ሲፍ ህንደንደአምኔስ
ቶኮሌ ህንጅሩ*። 18 አት ነሞተ ኩማተመት
ለካአመንት ጋሩማኬ እንአርግሲፍተ፤ የከ
አቦታስ እጀሌሳኒት እንለኮፍተ፤ አት
ዋቀዮ ጉዳዳፍ ጀባደ፥ መቃንኬስ ዋቀዮ
ጎፍታ መጫት*፤ 19 አኬክ አት ቀብዱ
ጉዳደ፥ ሆጂንኬስ ሁምነ-ቀቤሰ፤ አት
ወንተ እልማን ነሞታ ጎደን ሁንዱማ
እንአርግተ፥ ቶኮን ቶኮንሳኒቲፍስ አከ ጎቻ
ሳኒፍ አከ ሆጂሳኒት እንኬንተ*፤ 20 አት
ብየ ግብጥት ምልክታፍ ድንቂ ጎቴተ፤
ሀመ ሀርአትዩ ሰበ እስራኤሊፍ ነሞተ ወረ
ካን ግዱት እቱመ ፉፍቴ ምልክታፍ
ድንቂ ጎቻ ጅርተ፤ ከናፍስ አሙመዩ
መቃንኬ ብየ ሁንዱማ ኬሰት ቤከማደ*።
21 አት ሀርከኬ ኦል ፉደቴ፥ እሬኬ እሰ
ጭማዳን ምልክታፍ ድንቂ ጎቹዳን፥
ወንተ ነመ ሶዳችሱንስ ሰበኬ እስራኤሊን
ብየ ግብጢ እንባፍቴ*፤ 22 ብየ እሰ ኣነኒፍ
ደመ ባሱ፥ እሰ አቦተሳኒቲፍ ከኩዳን አብ
ደቺፍቴ ሰነ እሳኒፍ እንላቴ። 23 እሳን
ዱፊኒ ብይቸ ኤርገ ቀበተኒ ገሩ ዱቢኬቲፍ
ህንአቦመምኔ፥ ሴረኬ ዱካስ ህንቡኔ፤
ወንተ አት እሳን አቦምቴስ ህንጎኔ፤ ከናፍ
አት በዲሰ ከነ ሁንዱማ እሳንት እንፍዶ።

*17. 10፡12፤ 32፡27፤ ኡመ 18፡14፤
ዘካ 8፡6፤ ማቴ 19፡26፤ ሉቃ 1፡37
*18. በኡ 20፡5-6 *19. 16፡17፤ 17፡10፤
ሮማ 2፡6 *20. ፋር 78፡43 *21. ኬሰ 26፡8

24 «ኩኖ! እን አት፥ ‹መንደረቲ ቀበ
ቹዳፍ ደላን እቲን መርሰን እት እጃረ
ሜረ፤ እሼን ብላ፥ ቤላፍ ደእቸራ ከን
ከኤ ሀርከ ወረ ባቢሎን ወረ እሼ ሎለኒት
ደበርፈምቴ እንኬነምት› ጀቴ ሱን
ዱፌረ፤ ከነስ አት አርግቴተ። 25 ያ ዋቀዮ
ጎፍታ! መንደረቲን ሀርከ ወረ ባቢሎንት
አከ ኬነምቱ ኡቱመ ቤክቱ አት፥ ‹ዱገ-ባ
ቶተ ዋመዱ እሳን ብረት ሜቲዳን ለፈ
ብተዱ!› ናንጀቴ?» ነንጀዬ።

26 ኤርገሲስ ዱቢን ዋቀዮ ገረ አነ ኤር
ምያስ እንዱፌ፤ 27 እን፥ «ኩኖ! አን ዋቀ
ዮደ፥ ሰኘ ነማ ሁንዱማፍስ ጎፍታደ፤
ወንት አናፍ ህንደንደአምኔ ጅራሬ*?
28 አን ኩኖ! መንደረቲ ከነ ሀርከ ኔቡከድ
ኔዛር ሞቲ ባቢሎንት ደበርሴ ነንኬነ፤
እንስ እሼ እንቀበተ፤ 29 ሎልቶትንሳስ መን
ደረቲት ዱለኒ እብደ እት እንነቁ፤ መኔን
ሳኒ ወረ ሰብን መንደረቲ አነ አርሱዳፍ
ጀደኒ እሳንረት በኣሊፍ እጣነ አርሰኒ፥
ዋቀዮሊ ብራቲፍ ድባዩ ድባፈተን ሰነ ሁን
ዱማ እንጉቡ*።

*27. 32፡17፤ ኡመ 18፡14
*28-29. 2ሞቶ 25፡1-11

30 «ሰብን ሞቱማ እስራኤሊፍ ሞቱማ
ይሁዳ ጀልቀቡማ ጀልቀበኒ አነ ዱረት
ወንተ ሀማ ዱዋ ሆጂቻ ቱረን፤ ዋን ሀርከ
ሳኒቲን ቶልፈተኒንስ ነኣርሰኒሩ፤ አን
ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ*። 31 መንደረቲን ኩን
ዩሮ እጃረምቴ ጀልቀብዴ ሀመ አማት ዋን
ነዴከምሲፍቴፍ፥ ዋን ነኣርስቴፍስ አን
ፉለኮ ዱራ እሼ ነንበሌሰ*፤ 32 ሰበቢ ሰብን
ሞቱማ እስራኤሊፍ ሞቱማ ይሁዳ አነ አር
ሱዳፍ ጀደኒ ጀልእነ ሆጄተኒፍ፥ አን ሞቶ
ተሳኒፍ አንገፎተሳኒ፥ ሉቦተሳኒፍ
ራጀተሳኒ፥ ወረ ይሁዳፍ ዩሩሳሌም ኬሰ
ጅራተን ሁንዱማ ነንበሌሰ። 33 ኡቱመን
አማ አመ እሳን ጎርሱ፥ እሳንሞ ዱግደ
አነት ገተን መሌ፥ ገረኮት ገረ ህንገሌ፥
አደበኮቲን ህንዴብኔ፥ ጎርሰኮስ ህንደጌፈ
ትኔ*፤ 34 እሳን ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ ወረ
ጪገአሞ መነ ቁልቁሉማ እሰ ከንኮቲ ኬሰ
ካአኒ እሰ እንጡሬሰን*። 35 እልማንሳኒፍ
እንተሎተሳኒ እብደ ኬሰት ጉበኒ ሞሎኪፍ
ኣርሳ ድኤሱዳፍ፥ ደቻ ቤን-ሂኖም ኬሰት
በኣሊፍ እዶወን ሰገዳ ኦል ከኦ እንእጃ
ረን፤ ወንተ ጪጋስሳ አከሲቲን ይሁዳ
ጬቡ እንሆጄቺሰን፤ አን ወንተ አከሲ ከነ
አከ እሳን አናፍ ጎደኒፍ እሳን ህንአቦምኔ፥
ኩንስ ያደኮ ኬሰ ህንቱሬ» ጀዴ*።

*30. 3፡25 *31. 2፡20፤ 52፡3፤
2ሞቶ 17፡18፥23፤ 23፡27፤ 24፡20
*33. 2፡27፤ 5፡3 *34. 7፡30 *35. 7፡31፤ 19፡5

ዋቀዮ እት ደበሌ ሰበሳ አብደቿሱሳ

36 ከናፍ ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥
አመስ ዋኤ መንደረቲቲፍ አነት ዮሙ
ዱበቴ፥ «እሼን እስን፥ ‹ብላዳን፥ ቤላን፥
ደእቻንስ ሩኩተምቴ ሀርከ ሞቲ ባቢሎን
ኬሰ እንቡት› ጂተን*፥ 37 ኩኖ፥ ነሞተሼ
ብየ አን አሪኮቲፍ ዴከምሰኮ እሰ ቦበአዳን
እት ተምሳሴ ሁንዱማ ኬሳ ወልት ነን
ቀበ፤ ገረ እዶ ከናት እሳን ነንፍደ፥ ነጋዳ
ንስ እዶ ከነ ኬሰ እሳን ነንጅራችሰ*።
38 እሳን ሰበኮ እንተኡ፥ አንሞ ዋቀዮ እሳ
ኒፍ ነንተአ*፤ 39 እሳን በረ ጅሬኘሳኒ ሁን
ዱማ አነ አከ ሶዳተኒፍ እሳንት፥ እሳን
ቦዴዳንስ እጀሌሳኒት አከ ቶሉፍ፥ አን ገራ
ቶኮፍ ያደ ቶኮ እሳኒፍ ነንኬነ*። 40 አን
ከኩ በረበራ እሳኒፍ ነንገለ፥ ወንተ ጋሪ
እሳኒፍ ጎቹስ ህንዲሱ፤ እሳን ስአች አነራ
አከ ገረ ህንገሌት ገራሳኒ ጉቱዳን ኡልፍነ
አከ አናፍ ኬነን ነንጎደ*። 41 አን ወንተ ጋሪ
እሳኒፍ ጎቹት ነንገመደ፤ አን ዱጉማን ገራ
ኮፍ ያደኮ ጉቱዳን ብየ ከነ ኬሰ ጀቤሴ
እሳን ነንዳበ*።

*36. 32፡43፤ 33፡10-11 *37. 23፡3፥6፤
ኬሰ 30፡3 *38. 7፡23 *39. 24፡7 *40. 31፡33
*41. አሞ 9፡15፤ ሴፋ 3፡17

42 «በዲሰ ጉዳ ከነ አኩመን ሰበ ከነት
ፍዴ፥ አከሱመሞ ወንተ ጋሪ እሰ አን
እሳን አብደቿሴ ሁንዱማ እሳኒፍ ነንኬነ*፤
43 ብየ እስን፥ ‹ሀርከ ወረ ባቢሎንት ኬነ
ሜረ፥ ኦኔረ፥ ነምን፥ ሆሪንስ ኬሰ ህን
ጅሩ› ጂተን ከነ ኬሳ ነምን ዴብኤ ለፈ
ብተቹፍ ጅረ*፤ 44 አን ሰበኮ ብየ እት ቦጅ
አመኒ ዴብሴ ዋነን ፍዱፍ፥ ዮሙስ ለፍት
ኩታ ብየ ቤንያሚን ኬሳ፥ ገንዴን ናኖ
ዬሩሳሌም ጅረን ኬሳ፥ መንደሮተ ይሁዳ
ኬሳ፥ መንደሮተ ብየ ጋረ ጉባ ኬሳ፥ መን
ደሮተ ብየ ደቻ ኬሳ፥ መንደሮተ ብየ ገረ
ምርጋ ኬሳስ ሜቲት እንጉርጉረመ፤ ዱገ-
ባቶትን እት እንዋመሙ፥ ጫፈትን ብታፍ
ጉርጉርታስ ጫፈሜ እንመለቴፈመ፤ አን
ዋቀዮ ከነ ዱበዼረ» ጂዼ*።

*42. 31፡28 *43. 32፡36 *44. 29፡13-14፤ 30፡3

ቦቆና 33

ሰብን እስራኤል ብየሳኒት አከ ዴብአን አብደቿሱሳ

1 አን ኤርምያስ ኬላ መነ ህዳ ኬሰት
ኤገማ ኡቱን ጅሩ፥ ዱቢን ዋቀዮ ስአ
ለመፋ ገረኮ እንዱፌ*፤ 2 ጎፍትቾ እን ዱቢ
ንሳ ገረኮ ዱፌ ኩን እሰ ወንተ ሁንዱማ
ሆጄቴ ብፈ እት ጎዴ ዳቤ፥ እሰ መቃንሳ
«ዋቀዮ» ጂደሜ ቤከሜደ፤ 3 እን፥ «ነከ
ደዱ! አንስ ሲፍ ነንደገአ፤ ወንተ ጉዳ
አት ቆርቴ ብረ ገኡ ህንደንዴኜ ስት ነን
ህመ*። 4 አን ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን እስራ
ኤል ዋኤ መኔን መንደረ ከነ ኬሳፍ ዋኤ
መኔን ሞቶተ ይሁዳ ደላን እቲን መርሰን
እት እጃረሜ ወራናንስ ዲገመኒ ነንዱ
በደ*፤ 5 ነሞትን መንደረቲ ሰና ወረ ባቢ
ሎን ሎሉዳፍ እንበኡ፤ ገሩ ሰበቢ እሳን
መንደረቲ ከነ ኬሰት ዋን ሀማ ሆጄተኒፍ
አን ፉለኮ እሳንራ ነንዴብሰ፤ ከናፍ ሬፍ
ነሞተሼ ወረ አን አሪኮ እሰ ቦበአዳን ፍጡ
አች ኬሰ እንጉተ።

*1. 32፡2 *3. 29፡12 *4. ኢሳ 22፡10

6 «ሀተኡዬ መሌ፥ ዋነን እቲን እሼ
ፈይሱ ኤርጌ እሼ ነንኦልቾ፤ ነሞተሼ
ፈይሴ እሳንስ ነጋ ጉዳ አርገተኒ፥ ብርአ
መሌ ገመቹት አከ ጅራተን ነንጎደ*። 7 ወረ
ይሁዳፍ እስራኤል ኬሳ ቦጅአመን እዶ
እሳን እት ቦጅአመኒ ዴብሴ ፍዴ አከሳኒ
ዱሪት እሳን ነንጅራችሰ*፤ 8 አን የከ እሳን
እቲን ነየከን ሁንዱማቲ እሳን ነንቁሌሰ፤
ጩቡሳኒፍ እረ-ደደርበሳኒ ሁንዱማስ እሳ
ኒፍ ነንዲሰ*። 9 ዮሙስ እሼን መንደረ
መቃንኮ እቲን ቤከሙ፥ ከነን እት
ገመዱ፥ ሰበ ብየ ለፋ ሁንዱማ ወረ ወንተ
ጋሪ እሰ አን እሼዳፍ ጎዴ ከነ ሁንዱማ
ደገአን ብረትስ ወንተ አን እቲን ገለቴፈ
ሙፍ ጆጆሙ እንታት፤ ሰብን ኩን ጋሩ
ማፍ ነጋ አን እሼዳፍ ኬኑ ሁንዱማ አርገኒ
ሶዳተኒ እንሆለቱ» ጂዼ።

*6. 30፡17 *7. 29፡14፤ 23፡6፤ 24፡6
*8. 31፡34፤ 50፡20

10 አመስ ዋቀዮ እት ፉፌ፥ «እስን እዶ
ከናን፥ ‹እን ለፈ ዱዋ እዶ ነምኒፍ ሆሪን ኬሰ
ህንጅሬደ› እንጂቱ፤ ሀተኡዬ መሌ፥ መንደ
ሮተ ይሁዳፍ ከራ ዬሩሳሌም እሰ ነምኒፍ
ሆሪን ኬሳ ድብናን ኦኔ ቱሬ ሰነ ኬሰት
ዴብኤ፥ 11 ሰገሌን ገመቹፍ እልሌ፥ ሰገሌን
ድርሰ ምስሮፍ ሰገሌን ምስሮ፥ ፉርፈናን ወር
ኬና ገለታ ገረ መነ ቁልቁሉማት ፍደን ሁን
ድኑስ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ጋሪ ዋን
ተኤፍ፥ አራርሳስ በረበራን ዋን ጅራቱፍ፥
ኢሰ ገለቴፈዳ!› ጂደኒ ፉርፈተን እንደገ
አመ፤ ወረ ብየ ከነ ኬሳ ቦጅአመን አከሳኒ

ዱሪት ነንዴብሰ፤ አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ*።
12 አን ዋቀዮ ኀፍታን መጫ አስ እዶ ኦና እሰ
ነምኒፍ ሆሪን ኬሰ ህንጅሬ ከነ ኬሰ፣ መንደ
ሮተ ይሁዳ ሁንዱማ ኬሰስ እዶ ሆሪን ትክ
ሶታ ዴደኒ ጭጪሰን፣ 13 መንደሮተ ብየ ጋረ
ጉባ፣ መንደሮተ ብየ ደቻ ኬሳ፣ መንደሮተ
ብየ ገረ-ምርጋ ኩታ ብየ ቤንያሚን፣ ገንዴን
ናኖ ዬሩሳሌም ጅረን፣ መንደሮተ ብየ ይሁዳ
ሁንዱማ ኬሰትስ ዴብአኒ ትክሶትን ዬሮ
ዬሮት ሆሪሳኒ ለካአኒ ቶአተን አከ አርገመን
ነንጎደ» ጄዴ፤ ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ*።
*10-11. 32፡43፤ 31፡6፤ 2ሴና 29፡31፤
1ሴና 16፡34 *13. 32፡44

14 ዋቀዮ፣ «ኩኖ! በር አን ወንተ
በኤሰ እሰን ነሞተ እስራኤሊፍ ነሞተ
ይሁዳ አብደቺሴ እት ፊጣን ባሱ
እንዱፈ።

15 አን በረ ሰነ ኬሰ ዬሮ ሰነት
ሰኚ ዳዊት ኬሳ
ሞቲ ቀጄሉማዳን ሆጄቱ ነንካሰ፣
እንስ ቀጄሉማዳን
ሰበ እንቡልቸ*፤
16 ዮሙስ ብይ ይሁዳ እንፈይት፣
ዬሩሳሌምስ ነጋት እንጅራት፤
በረስ ነሞትን ዬሩሳሌምን፣
‹ዋቀዮ ቀጄሉማኬኘ›
ጄደኒ እንዋሙ*።
17 ሰኚ ዳዊት ኬሳ ዬሮ ሁንዳ ጉቱማ እስራ
ኤልረት ከን ሞኡ ህንደበሙ*፤ 18 ሉቦተ
ወረ ሰኚ ሌዊ ኬሳ ጉያ ሁንዱማ ሉብን
መነ ቁልቁሉማ ኬሰ ፉለኮ ዱረ ዳበቴ
አርሳ ጉበሙ፣ ኬና ምዳኒፍ አርሳ ገራገራ
አናፍ ድኤሱ ህንደበሙ» ጄዴ*።
*15. 23፡5 *16. 23፡6፤ ኢሳ 1፡26፤ ዘካ 8፡3
*17. 2ሳሙ 7፡12-13፣16፤ 1ሞቶ 2፡4፤
8፡25፤ 9፡5፤ ኤር 23፡5 *18. ለኮ 3፡5-10፤
25፡12-13፤ ኬሰ 10፡8፤ ነህ 13፡29

19 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረ አነ ኤርምያስ
እንዱፌ፤ 20 እን፣ «ህልከኒፍ ጉያን ዬሮ ዬሮ
ሳኒት አከ ተአኒፍ ከኩዳን እሰ አን ዳቤ
ጨብሱ ዮ ደንዴሰን ዱዋ፣ 21 እን አን ገርብ
ቸኮ ዳዊቲፍ ሰኚሳ ኬሳ ቴሶሳረት ከን ሞኡ
አከሱመስ ሉቦተ ወረ ሌዎተ ኬሳ ከን አናፍ
ሆጄቱ አከ ህንደበምኔ ከኩዳን ዳቤፍ፣ ጨቡ
እንደንደአ*። 22 ሰኚ ገርብቸኮ ዳዊቲፍ ሰኚ
ሉቦተ ወረ ሌዎተ አናፍ ሆጄተኒ፣ አከ ኡር
ጆተ ዋቀ ኬሳ ወረ ለካአሙ ህንደንዴኘፍ አከ
ጭረቸ ገላነ ቀርቀራ እሰ ሰፈረሙ ህንደንዴኘ
ነንባይእሰ» ጄዴ*።
*20-21. 31፡35-36፤ ፋር 89፡35-38፤
ኤር 33፡17-18፤ ለኮ 25፡12-13
*22. ኡመ 15፡5፤ 22፡17

23 ዱቢን ዋቀዮ አመስ ገረ አነ ኤርም
ያስ ዱፌ፣ 24 «ወንተ ጀሬን ኩን፣ ‹ዋቀዮ
ሞቱማ እስራኤሊፍ ሞቱማ ይሁዳ ወረ
ፎአቴ ቱሬ ሰነ ለማን አመ ቱፈቴረ› ጄደኒ
ዱበተን ያዳን ህንቀብኔሬ? እሳን ሰበኮ
እንቱፈቱ፣ አከ ሰባትስ እሳን ህንለካአን።
25 ህልከኒፍ ጉያን አከ ተአኒፍ አን ዋቀዮ
ከኩዳን ህንዳብኔ ዮን ተኤ፣ አቦሚ ዋቅ
ኒፍ ለፍት እቲን ዳበቱስ ህንኬንኔ ዮን ተኤ
ዱዋ፣ 26 ሰኚ ያቆቢፍ ሰኚ ዳዊት ገርብቸ
ኮቲ ኬሳ ሰኚ አብራሃም፣ ይስሀቅ፣ ያቆብ
ረትስ ሞኡንሳ እንሀፈ፤ አን ወረ ቦጅአመን
ዴብሴ ነንፍደ፣ እሳኒፍስ ነንአአ» ጄዴ።

ቦቆና 34

ኤርምያስ ገረ ዜዴቂያት ኤርገሙሳ

1 ዬሮ ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ሎል
ቶተሳ ሁንዱማፍ ሞቱሞተ ብየ ለፋረ
ጅረን ወረ ሀርከሳ ጀለት አቦመመኒፍ ሰበ
ሁንዱማ ወጅን ዬሩሳሌሚፍ መንደሮተ
ናኖሼ ጅረን ሁንዱማ ሎሉ ጀልቀቤት፣
ዱቢን ከነት ፉፌ ጅሩ ዋቀዮ ብራ ገረ አነ
ኤርምያስ እንዱፌ*። 2 ዋቀዮ እን ከን እስ
ራኤል፣ «ደቂቲ ዜዴቂያ ሞቲ ይሁዳ
ቲን፣ ዋቀዮ፣ ‹አን መንደረቲ ከነ ሀርከ
ሞቲ ባቢሎንት ደበርሴ ነንኬነ፣ እንሞ
እብዳን እሼ እንጉበ፤ 3 አትስ ቀበምቴ ሀር
ከሳት እንኬነምተ መሌ፣ እሰ ጀላ በኡ
ህንደንዴሱ፤ አት ሞቲ ባቢሎን አርግቴ
እሰ ዱረ ዳበቴ እሳ ወጅን ዱበቹፍ
ጅርተ፤ ከነ ቦዴሞ ቦጅአምቴ ብየ ባቢሎ
ንት እንጌፈምተ› ጄዴረ*። 4 ያ ዜዴቂያ
ሞቲ ይሁዳ! ሜ ዱቢ ዋቀዮ ደገእ!
ዋቀዮ፣ ‹አት ብላዳን ህንአጄፈምቱ፣
5 አት ነጋት ኡቱ ጅርቱ እንዱተ፤ አኩመ
ዱር ነሞትን አቦተኬ ሞቶተ ወረ ስዱረ
ቱረኒፍ ጎደን አከሱመ ኡልፍነኬቲፍ
እብደ ቀብሲሰኒ፡- ወዮ፣ ያ ጎፍታኮ!
ጄደኒ ሲፍ እንቦኡ፤ አን ዋቀዮ ከነ ዱበ
ዴረ› ጄድ!» ጄዴ*።
*1. 52፡4፤ 2ሞቶ 25፡1-2 *2-3. 32፡3-5፤
21፡10 *4-5. 21፡7፤ 52፡11፤ 22፡18፤
2ሴና 16፡14፤ 21፡19

6 ኤርገሲ አን ኤርምያስ ገረ ዬሩሳሌም
ደቄ ወንተ ከነ ሁንዱማ ዜዴቂየ ሞትቾት
ነንህሜ፤ 7 ዬሮ ሰነ ሎልቱን ሞቲ ባቢሎን
መንደሮተ ወረ ብየ ይሁዳ ኬሳ ሀፈን ዬሩ
ሳሌም፥ ላኪሺፍ አሴካት እንዱለን፤ ላኪ
ሺፍ አሴካን መንደሮተ ብየ ይሁዳ ኬሳ
መሰራ ጭማ ቀቡ ዋን ቱረኒፍ ኡቱ ህንቀ
በምን ቱረን።

ገርቦተ ሉበ ባሰኒ ዴብአኒ ጋቡሳኒ

8 ዜዴቂየ ሞትቾ ገርቦትን ሉበ አከ በአ
ኒፍ ለብሲን አከ ለብሰሙ ነሞተ ዬሩሳ
ሌም ኬሰ ጅረን ሁንዱማ ወጅን ከኩዳን
ኤርገ ወሊፍ ገሌ ቦዴ፥ ዱቢን ዋቀዮ ብራ
ገረ አነ ኤርምያስ እንዱፌ፤ 9 አከ ወሊፍ
ገልቴ ሰናት፥ ነምን ገርብቾ ዮኪስ ገርብቲ
ሰኚ ወረ እብሮታ ቀቡ ሁንድኡ ሉበ እሳን
እንባሰ፤ ነምን ቶኮሌ ይሁዲ አከሳቲ አከ
ገርብቻት ዮኪስ አከ ገርብቲት አከ ህንቀባ
ትኔፍ ዶወሜረ*። 10 ከናፍ ጉርጉዶትን
ብያ ጉቱማ ነሞተ ወሊፍ ገልቴ ሰነ ኬሰ
ቱረኒ ወጅን፥ ዱቢ እረት ወሊፍ ገለን
ከናፍ አቦመመኒ ገርቦተሳኒ ዲሮታፍ ዱበ
ርቶተ ሉበ ባሱዳፍ፥ ዴብሰኒስ ገርቦተ አከ
እሳን ህንጎደትኔ ሙርቶ እንጎደን፤ አከሰ
ትስ ሉበ እሳን እንባሰን። 11 ዬሮ የርቱ ቦዴ
ገሩ ጋበኒ ወረ ሉበ ባሰኒ ቱረን ሰነ ዴብፈ
ተኒ ገርበ እንጎደትን።

*8-9. 2ሞቶ 4፡1፤ ነህ 5፡5፥8

12 ከነረት ዱቢን ዋቀዮ ገረ አነ ኤርም
ያስ እንዱፌ፤ 13 እን ሰበ ከናን፥ «ዋቀዮ
ጎፍታን እን ከን እስራኤል፥ ‹አን አቦተኬ
ሰን ብየ ግብፕ ኬሳ ሀርከ ገርቡማ ጀላ
ዮሙን ባሴ፥ ከኩ እሳኒፍ ገሌን ቱሬ፤
14 አን እሳኒን፡- እሰን አዱመ አዳን ነመ
እብሮታ እሰ እሰንት ኦፍ ጉርጉሬ፥ ወጋ
ጀአ ኤርገ ሆጀቼፈተኒ፥ ወጋ ቶርበፋት
ሉበ እሰ ባሳ! ጀዴን ቱሬ፤ አቦትንኬሰን
ገሩ እሰን እሳንት ዱበዴ ህንደጌኚ፥ ደገኡ
ሳሰ ህንበርባድኔ*። 15 እሰን ገሩ አመ ዴብ
ተኒ ወንተ አነ ዱረት ቀጀላ ተኤ ጎተኒቱ፤
እሰን ቶኮን ቶኮንኬሰን እብሮተ ኬሳ እሰ
ገርብቾ ጎደተኒ ቱርተን አመ ሉበ ባፍተ
ኒቱ፤ መነ ቁልቁሉማ እሰ ከንኮቲ ኬሰትሰ
አነ ዱረት ዋኤ ከናፍ ከኩ ገልተኒቱ፤
16 አመ ገሩ ዴብተኒ መቃኮ ጡሬስተኒቱ፤
ቶኮን ቶኮንኬሰን ገርብቾኬሰኒፍ ገርብቲኬ
ሰን ወረ እዶ በርባደን አከ ደቀኒፍ ሉበ
ባፍተኒ ቱርተን፥ ዴብፍተኒሞ ገርቦተ አከ
እሰኒፍ ተአኒፍ ግድሲፍተኒቱ። 17 ከናፍ
እሰን ሁንዱምትኬሰን አናፍ አቦመምተኒ
እብሮተ አከኬሰኒ ሉበ ባሱ ዋን ድደኒፍ፥
አን ኩኖ! እሰን ብላዳን፥ ደእቻን፥ ቤላ
ንሰ አከ ሩኩተምተኒፍ ገረሳኒት ገድ እሰን
ነንባሰ፤ ሞቱሞተ ብየ ለፋረ ጅረን ሁን
ዱማ ብረትሰ ወንተ ነምን እላሌ ሶዳቱ
እሰን ነንጎደ*።

*14. በኡ 21፡2-4፤ ኤር 7፡26፤
ሌዎ 25፡39-41፤ ኬሰ 15፡12 *17. 15፡4

18 «‹ነሞተ ድብቾ ጎረአኒ እዶ ለመ
ለመት ኩተኒ እሰ ግዱ ደርቡዳን ፋለኮ
ዱረት ከከተኒ፥ ዴብአኒሞ ከኩ ሰነ ጨብ
ሰን አን አኩመ ድብቾ እሳን ጎረአኒ ሰነ
እሳን ነንጎደ፤ 19 ጉርጉዶተ ይሁዳፍ ዬሩሳ
ሌም፥ ሆጀቶተ መነ ሞቱማ ኬሳ ኤርገ
መን፥ ሉቦታፍ ነሞተ ብየ ሰና ወረ
ድብቾቾ እዶ ለመት ኩተኒ ግዱ ደርበን
ሁንዱማ አከሱመ ነንጎደ። 20 አን ሀርከ
ዲኖተሳኒ ወረ ሉቡሳኒ በሌሱ በርባደንት
ደበርሴ እሳን ነንኬነ፤ ሬፍሳኒ አላቶተ ቅሌ
ንሰ ኬሰ በለልአኒፍ፥ ብኔንሶተ ጫካ ሁን
ዱማፍሰ ኛተ እንተአ*። 21 ዜዴቂያ ሞቲ
ይሁዳፍ ጉርጉዶተሳ ሀርከ ዲኖተሳኒ ወረ
ሉቡሳኒ በሌሱ በርባደን ኬሰ ነንቡሰ፤ ሎል
ቶተ ሞቲ ባቢሎን ወረ አመ እሰንራ ዴብ
አን ከነትሰ ደበርሴ እሳን ነንኬነ*።
22 ኩኖ! እሳን ገረ መንደረቲ ከናት አከ
ዴብአን ነንጎደ፤ እሳንሰ መንደረቲ ሎለኒ
ቀበተኒ እንጉቡ፤ አን መንደሮተ ይሁዳ
አንሌ፥ ከን ነምን ቶኮሌ ኬሰ ህንጅራትኔ
ነንጎደ› ጀዴ» ጀድ! ከነ ዋቀዮቱ
ዱበቴ*።

*20. 12፡9፤ 7፡33 *21. 37፡5 *22. 37፡8፤
32፡2፥24

ቦቆና 35

ፈኬኛ ወረ ሬካቦታ እሳኒፍ ኬኡሳ

(2ሞቶ 10፡15-16)

1 በረ ዬሆያቂም እልም ዮስያስ ብየ
ይሁዳረት ሞቲ ቱሬ፥ ዱቢን ዋቀዮ ብራ
ገረ አነ ኤርምያስ ዱፌ ከነት ፋፌ ጅረ*፤
2 እን፥ «ገረ ወረ ሬካቦታ ደቂቲ እሳኒ
ወጅን ዱበዱ፤ ገረ መነ ቁልቁሉማት
እሳን ፍድ፥ ኩታ ቶኮትሰ ገልቼቲ ዳዲ
ወይኒ እሳን አባሰ!» ጀዴ*። 3 ከነረት አን

አቹማን ገረ ያዛንያ እልመ ኤርምያስ ሀበዝ
ኔያ ደቄ አቦሎተሳፍ እልማንሳ ሁንዱማ፥
ጉቱማ ማቲ ወረ ሬካቦታ ነንፍዴ፤ 4ገረ
መነ ቁልቁሉማትስ አል እሳን ገልቼ፥
ኩታ መነ እልማን ሃናን ራጅቻ እልመ
እግዳሊያ ኬሰስ እሳን ነንቴስሴ፤ ሃናን ኩን
ነመ ዋቀዮ ቱሬ፤ ኩታን መንቻ ሱንስ እሰ
ከን ወረ ጉርጉዶታት አነ ቱሬ፤ ኩታን
መና እን ከን ወረ ጉርጉዶታስ እሰ ከን
መአሴያ እልመ ሻሉም እሰ በልበለ ኤጉ
ገረራዳን ጅሩ ቱሬደ፤ 5እሳን ኤርገ ታአኒ
አንሞ ዳዲ ወይኒ ቆዳት ነቄ፥ ጦፎ እት
ዱገኒ ወጅን ሬካቦተ ዱረ ዳቤ፥ «ዳዲ
ወይኒ ከነ ዱጋ!» እሳኒን ነንጄዴ።
*1. 1፡3፤ 2ሞቶ 23፡34-36
*2. 2ሞቶ 10፡15-16፤ 1ሴና 2፡55

6 እሳን ገሩ ዴብስኒ፥ «ለኪ! አባንኬኘ
ዮናዳብ እልም ሬካብ፥ ‹እስን፥ ሰኘንኬስ
ንስ በረበራን ዳዲ ወይኒ ህንዱግና!› ጄዴ
ዋን ኑአቦሜፍ፥ ኑእ ዳዲ ወይኒ ህንዱ
ግኑ! 7አከሱመስ፥ ‹ብየ ኬሰ ጅርተን ከነ
ኬሰ በረ ዴራ አከ ጅራተንት፥ በረ ጅሬኘ
ኬሰኒ ሁንዱማት ዱንካነ ኬሰ ጅራዳ
መሌ፥ መነ ህንእጃረትና፥ ማሲ ባፈተኒ
ሰኚ ህንፈጫፈትና! ሙከ ወይኒ ህንዳበ
ትና፥ ሆማስ ህንቀባትና!› ጄዴ ቱሬ።
8ኑእ አቦሚ አባንኬኘ ዮናዳብ እልም
ሬካብ ኑአቦሜ እንኤግኔ፤ ከናፍ ኑእ፥ ዱበ
ርቶትንኬኘ፥ እልማንኬኞፍ እንተሎትን
ኬኘ ተካ ዳዲ ወይኒ ህንዱግኔ፥ 9መነ እት
ገሉ ህንእጃረትኔ፥ ሙከ ወይኒስ ህንዳበ
ትኔ፥ ማሲ ባፈትኔስ ሰኚ ህንፈጫፈትኔ።
10ኑእ ዱንካነ ኬሰ እንጅራትኔ፥ ወንተ አባ
ንኬኘ ዮናዳብ ኑአቦሜ ሁንዱማስ እንራወ
ትኔ። 11ገሩ ዱሮ ኔቡከድኔዛር ሞቲን
ባቢሎን ብየ ከነ ቀበቴ፥ ኑእ፥ ‹ኮታ ገረ
ዩሩሳሌምት አል እንባና!› ወሊን ጄኔ
ሎልቶተ ወረ ባቢሎኒፍ ሎልቶተ ወረ
ሶርያ ጀላ በቀትኔ ዱፍኔ አስ ዩሩሳሌም
ኬሰት ሀፍኔ» ጄደን።

12 ኤርገሲሞ ዱቢን ዋቀዮ ገረ አነ ኤር
ምያስ እንዱፌ፤ 13ዋቀዮ ኀፍታን መጫ፥
ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥ «ደቂቲ ነሞተ
ይሁዳፍ ወረ ዩሩሳሌም ኬሰ ጅራተኒን፥
‹እስን ማሊፍ ኀርሰኮ ፉደቹ፥ አናፍስ አቦ
መሙ ድደንሬ?› ጄድ! 14ዮናዳብ እልም
ሬካብ፥ ሰኚንሳ ዳዲ ወይኒ አከ ህንዱግኔ
ዮሙ አቦሜ፥ ሰኚንሳ ዱቢሳቲፍ አቦመ
መኒ ሀመ ሀርአትዩ ዳዲ ወይኒ ህንዱገን፤
እሳን ኤጋ አባሳኒቲፍ እንደገኡ፤ አንሞ
ስአ ባይኤ ኬሰ ዴዴብኤ እስንት ህሜን
ቱሬ፥ እስን ገሩ አናፍ ህንደጌኘ*፤ 15አን
ዴዴብሴ ራጆተ ወረ ሆጂቶተኮ ተአን ሁን
ዱማ እስንት ኤርጌ፥ ‹ቶኮን ቶኮንኬስን
ከራኬስን እሰ ሀማራ ዴብአ፥ ሆጂኬስን
ቶልፈዳ፥ ዋቀዮሊ አርማ ዱካ ቡተኒ እሳ
ኒፍ ህንሆጂትና! ዮሙስ እስን ብየ እሰ
አን አቦተኬስኒፍ፥ እስኒፍስ ኬኔ ኬሰ
እንጅራቱ› እስኒን ጄዴን ቱሬ፤ እስን ገሩ
ወንተ አን እስንት ህሜ ህንደጌኘ፥ ደገ
ኡስ ህንበርባድኔ*። 16ሰኚን ዮናዳብ
እልመ ሬካብ አቦሚ እሰ አባንሳኒ እሳኒፍ
ኬኔ እንኤገን፤ እስን ገሩ አናፍ ደገኡ
እንድደን። 17ከናፍስ ሰብን ይሁዳፍ ወር
ዩሩሳሌም ኬሰ ጅራተን ሁንድኑ ዮሙን
እሳንት ዱበዴ፥ ደገኡ ዋን ድደኒፍ፥
ዮሙን እሳን ዋሜስ አዋቹ ዋን ድደኒፍ፥
ኩኖ፥ አን ዋቀዮ ኀፍታን መጫ፥ ዋቀዮ
እን ከን እስራኤል፥ ወንተ ሀማ እስን ፍዱ
ዳፍ ዱበዴ እሳንት ነንፍደ» ጄዴ*።
*14. 25፡4 *15. 7፡9፤ 7፡25-26፤
ማቴ 23፡37 *17. 7፡13-15

18 ከነ ቦዴ አን ኤርምያስ ወረ ሬካቦታ
ቲን፥ «ዋቀዮ ኀፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን
ከን እስራኤል፥ ‹እስን ወንተ አባንኬስን
ዮናዳብ እስን አቦሜ ዋን ኤግደኒፍ፥ አከ
እን እስን በርሲሴት ዋን ጅራተኒፍ፥
ወንተ እን እስን አጀጄ ሁንዱማስ ዋን ኀተ
ኒፍ፥ 19ሰኚ ዮናዳብ እልመ ሬካብ ኬሳ
ነምን አነ ዱረ ዳበቴ አናፍ ሆጄቱ ህንደ
በሙ!› ጄደ» ነንጄዴ፤ ከነ ዋቀዮ ኀፍታ
መጫ፥ ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤልቱ
ዱበቴ።

ቦቆና 36

ባሩክ መጫፈ ኤርምያስ ራጅቻ ሰባፍ ዱብሱሳ

1 ዩሆያቂም እልም ዮስያስ ሞቲን
ይሁዳ ሞቲ ተኤ ወጋ አፉረፋሳት ዱቢን
ከነት ፉፌ ጅሩ ዋቀዮ ብራ ገረ አነ ኤርም
ያስ እንዱፌ*፤ 2እን፥ «ወንተ አከ
መጫፈ መረሙ ፉደዱቲ ዱቢ አን ዋኤ
እስራኤሊፍ ዋኤ ይሁዳ፥ አከሱመስ ዋኤ
ሰበ ወረ ካኒ ሁንዱማ በረ ሞቱማ ዮስያሲ
ጀልቀቤ ሀመ አማት ስት ዱበዴ ሁንዱማ
እረት ጫፍ*! 3ሰብን ይሁዳ ተሪ ወንተ

ሀማ እሰ አን እሳንት ፍዱፍ ያዴ ከነ ሁን
ዱማ ዮሙ ደገአን፥ አዱመ አዳን ከራሳኒ
እሰ ሀማቲ እንዴብኡ ተአ፤ አንስ የከሳኒፍ
ጩቡሳኒ እሳኒፍ ነንዲስ» ናንጄዴ*።
*1. 25:1 *2. 1:2፤ 25:3 *3. 18:11፤ 26:3

4 አንሞ አቹማን ባሩክ እልመ ኔሪያ
ኦፍት ዋሜ፥ ዱቢ ዋቀዮ እሰን ኦፌ ደገኤ
ሁንዱማ አፉኒን እሰት ነንህሜ፤ ባሩክስ
ወንተ አከ መጫፈ መረሙ ሰነት
እንጫፌ*። 5ከነ ቦዴሞ ባሩክን አቦሜን፥
«አን መነ ቁልቁሉማ አከን ህንልጥኔፍ
ዶወሜረ*፤ 6ኤጋ አት ደቂቲ ዱቢ ዋቀዮ
እሰ አን አመ ስት ህሜ፥ ወንተ አከ
መጫፈ መረሙት ስጫፍስሴ ከነ ጉያ
ሶሚት መነ ቁልቁሉማ ኬሰት ሰበ ከናፍ፥
ወረ መንደሮተ ይሁዳ ኬሳ ዱፈን ሁንዱማ
ፍስ ዱብስ! 7እሳን ተሪ ወንት ዋቀዮ አሪ
ዳፍ ዴከምሳን እሳንረት ዱበቴ ጉዳ ተኡሳ
ቤከኒ ከራሳኒ እሰ ሀማቲ ዴብአኒ ከደታፍ
ፉለ ዋቀዮ ዱረት ለፈ እንደኡ ተአ»
ጄዴ። *4. 32:12፤ 45:1 *5. 20:1-2

8ባሩክ እልም ኔሪያ አኩመ ኤርምያስ
ራጅች እሰ አቦሜ እንጎዴ፤ ዱቢ ዋቀዮ እሰ
ወንተ አከ መጫፈ መረሙ ኬሰት ጫፈሜ
ሰነ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት እንዱብሴ፤ 9ዬሆ
ያቂም እልም ዮስያስ ሞቲን ይሁዳ፥ ሞቲ
ተኤ ወጋ ሸነፉሳት፥ ወግቾ ኬሳ ጅአ ሰልገ
ፉት፥ ሰብን ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተን ሁን
ድኑ፥ ወር መንደሮተ ይሁዳ ወረ ካን ኬሳ ገረ
ዬሩሳሌም ዱፈን ሁንድኑስ ዬሮ እት ሶሙዳን
ዋቀዮ ዱረት ድኣተን እንለብሰን። 10ዮሙስ
ባሩክ ዱቢ ኤርምያስ ራጂ ዱበቴ እሰ ወንተ
አከ መጫፈ መረሙ ኬሰት ጫፈሜ ሰነ ኩታ
መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ኩታ እሰ ከን ጌማርያ
እልመ ሻፉን ጫፍትቻ፥ እሰ ኦብዲ ገረ ኦሊ
በልበለ ከረ መነ ቁልቁሉማ እሰ ሃራ ዱረ
ጅሩ ሰነ ኬሳ ሰበ ሁንዱማፍ እንዱብሴ*።
*10. 26:24፤ 2ሞቶ 22:3

11 ሚካየ እልም ጌማርያ አካከዩን
ሻፉን ዱቢን ዋቀዮ እን ወንተ አከ መጫፈ
መረሙ ኬሰት ጫፈሜ ሱን ሁንድኑ ኡቱ
ዱብፈሙ ዮሙ ደገኤ፥ 12ከኤ ገረ መነ
ሞትቻት ገድ ቡኤ ኩታ መንቻ ኬሳ እሰ
ከን ጫፍትቻት እንልጤ፤ ኩኖ፥ ጉርጉዶ
ትን ብያ፥ ኤሊሻማ እን ጫፍትች፥ ዴላየ
እልም ሼማእያ፥ ኤልናታን እልም አከ
ቦር፥ ጌማርየ እልም ሻፉን፥ ዜዴቂየ
እልም ሀናኒያ፥ ጉርጉዶትን ወር ካን ሁን
ድኑስ አችት ወልት ቀበመኒ ቱረን*።
13ሚካየ ወንተ ባሩክ መጫፍቾ ኬሳ ሰባፍ
ዱብሴ ደገኤ ሁንዱመሳ እሳንት እንህሜ፤
14ከነረት ጉርጉዶትን ብያ ሱን ዬሁዲ
እልመ ኔታኒያ አካከዩ ሼሌሚያ፥ አባበዩ
ኩሽ ኤርገኒ፥ «ደቂቲ፥ ባሩኪን፥ ‹መጫ
ፍቾ መረሙ እሰ ሰባፍ ዱብፍቴ ሰነ ፍዲ
ኮቱ!› ጄዲን!» ጄደን፤ አቹማን ባሩክ
እልም ኔሪያ መጫፍቾ መረሙ ሰነ ሀርከት
ቀበቴ እንዱፌ። 15ጆርስ ባሩኪን፥ «ማሎ
ታኢ ኑፍ ዱብስ!» ጄደን፤ እንስ እሳኒፍ
እንዱብሴ። *12. 26:22

16 ኤርገ እን ዱብቾ ሁንዱማ እሳኒፍ
ዱብሴ ራወቴ፥ ሶዳተኒ ወል እላለኒ፥ ባሩ
ኪን፥ «ኑእ ወንተ ከነ ሁንዱማ ሞትቾት
እንህምነ» ጄደን፤ 17እት ፉፈኒሞ፥ «ሜ
ወንተ ከነ አተምት አከ ጫፉ ደንዴሴ ኑት
ህም፥ ኤርምያስቱ ስት ህሜ ስጫፍስ
ሴሞ?» ጄደኒ፥ ባሩክን እንጋፈተን።
18እንሞ ዴብሴ፥ «ኤዬ፥ እሰቱ ቶኮ ቶኮን
አነት ህምናን አንሞ ወንተ አከ መጫፈ
መረሙ ከነ ኬሰት ቀለሚዳን ጫፌ»
ጄዴ። 19ዮሙስ ጉርጉዶትን ብያ ሱን ባሩ
ኪን፥ «አቲፍ ኤርምያስ ደቃቲ፥ እዶ
ነምን እሰን ህንአርግኔ ዶከዳ!» ጄደን።

ሞትች መጫፍቾ ጉቡሳ

20 ጉርጉዶትን ብያ ሱን መጫፍቾ
መረሙ ሰነ ኩታ መና እሰ ከን ኤሊሻማ
ጫፍትቻ ኬሰ ካአኒ፥ ኦፈሳኒቲሞ ዱብቾ
ሞትቾት ህሙዳፍ ገረ መነ ሞቱማ
እንደቀን። 21ሞትችሞ መጫፍቾ መረሙ
ሰነ አከ ፍዱፍ ዬሁድን ኤርጌ፤ እንስ
መጫፍቾ ኩታ መና እሰ ከን ኤሊሻማ
ጫፍትቻ ኬሳ ፍዴ ሞትቾ ቡኬ ዳበቴ፥
ጉርጉዶተ ብያ ሁንዱማፍ፥ ሞትቻፍስ
እንዱብሴ፤ 22ዬሮን ሱን ወግቾ ኬሳ ጅአ
ሰልገፉ ዬሮ ዳሞቻ ዋን ቱሬፍ፥ ሞትች
መነ ጅአ ገንና ኬሰት እብደ ቤዴረት ቦቤ
ሰኒፊ እሰ ቡኬ ታኤ እንቀቃመተ ቱሬ።
23አኩመ ዬሁዲን መጫፈ መረሙ ሰነ ኬሳ
አረበ ለመ ዮኪስ ሰድእ ዱብሴን ሞትችሞ
ቀረባ እሰ ወር ጫፍቶትን እቲን ብርኢ
ቀረኒን እራ ሙሬ ሀመ መጫፍች ጉበቴ
ዱሙት እብደ እሰ ቤዴረት ቦበኡ ሰነ ኬሰ
እንቡቡስ ቱሬ፤ 24ሞትቺፍ ሆጄቶትንሳ፥
ወር ዱቢ ከነ ደገአን ሁንድኑ ህንሶዳትኔ፥

ገደራ ከን ከኤስ ኡፈተሳኒ ህንተርሳፍኔ፤
25እሳን ኬሳ ኤልናታን፥ ዴላየ፥ ጌማርየስ
መጫፍቸ መረሙ ሰነ አከ ህንጉብኔፍ
ሞትቸ ከደተኒ ቱረን፤ እን ገሩ እሳኒፍ
ህንደጌኟ። 26ሞትች እት ፉፌዩ ዩረህም
ኤል እልመ ሞቲ፥ ሴራያ እልመ አዝር
ኤል አከሱመስ ሼሌሚያ እልመ
አብድኤል ኤርጌ፥ ባሩክ እሰ ጫፍትቻፍ
ኤርምያስ ራጅቸ ቀብሲሱዳፍ እንአቦሜ፤
ዋቀዮ ገሩ አከ እሳን ህንአርግኔ እንጎዴ*።
*26. 15፡21

27 ሞትች መጫፍቸ መረሙ እሰ አን
አፉኒን ባሩክት ህሜ ጫፍስሴ ሰነ ኤርገ
ጉቤ ቦዴ፥ አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ
እንዱፌ፤ 28እን፥ «ወንተ አከ መጫፈ
መረሙ ከን ብራ ፉደዱቲ፥ ዱቢ መጫፈ
እሰ ዱራ እሰ ዩሆያቂም ሞቲን ይሁዳ ጉቤ
ሰነ ኬሰ ቱሬ ዴብሲ እረት ጫፍ*! 29አከ
ሱመሞ ዩሆያቂም ሞቲ ይሁዳቲን፥ ‹አት
ኤርምያሲን፡- ሞቲን ባቢሎን ዱፌ ብየ
ከነ አከ በሌሱ፥ ነማፍ ሆሪስ አቾ ኬሳ አከ
ፍጡ፥ ማሊፍ ጫፍቴ? ጇቴ፥ መጫፍቸ
መረሙ ሰነ እንጉብዴ› ጇዲን!» ጇዴ*።
30ከነረት ዋቀዮ ዋኤ ዩሆያቂም ሞቲ
ይሁዳ ዱበቴ፥ «ሰኚሳ ኬሳ ነምን ቶኮሌ
ቴሶ ዳዊትረ ከን ታኡ ህንአርገሙ፤ ሬፍሳ
በኬት ደርበተሜ፥ ሆአ አዱፍ ቆርረ ሀል
ከኒ ኬሰት እንገተመ*፤ 31ሰበቢ እሳን
አናፍ አቦመሙ ድደኒፍ፥ ሰበቢ ጇልእነሳ
ኒቲፍስ ጇዴ፥ አን እሰ፥ ሰኚሳፍ ሆጇቶ
ተሳ ነንአደበ፤ ዋን ሀማ አን እሳንረት
ፍዱዳፍ ያዴ ሁንዱማ እሳንረት፥ ወረ
ዩሩሳሌም ኬሰ ጅራተንረት፥ ሰበ ይሁዳ
ሁንዱማረትስ ነንፍደ» ጇዴ*።
*28. 30፡1-2 *29. 25፡8-11፤ 7፡20፤ 9፡9-10
*30. 22፡19፥30 *31. 7፡13

32 ከነ ቦዴ አን ኤርምያስ ወንተ አከ
መጫፈ መረሙ ከን ብራ ቶኮ ፉዴ ባሩክ
እልመ ኔሪያ እሰ ጫፍትቾት ነንኬኔ፤
አኩመ አን መጫፈ መረሙ እሰ ዩሆያቂም
ሞቲን ይሁዳ ጉቤ ሰነ እት ህሜ ጫፍስ
ሴት፥ አመስ ባሩኪን ነንጫፍስሴ፤ አከሱ
መስ ዱቢ መጫፈ እሰ ዱራ ኬሰት
ጫፈሜ ወጅን ከን ወል ፈካቱ ባይኤቱ
እት ደበለሜ*። *32. 32፡12

ቦቆና 37

ኤርምያስ፥ ዜዴቂያ ጎርሱሳ

1 ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን፥ እዶ
ኮንያ እልመ ዩሆያቂም፥ ዜዴቂያ እልመ
ዮስያስ ብየ ይሁዳረት እንሞስሴ*፤ 2ሀተ
ኡዩ መሌ፥ ዜዴቂየ፥ ሆጇቶትንሳ፥ ሰብን
ብየ ሰነ ኬሰ ጅራተንስ ዱቢ ዋቀዮ እሰ አን
ኤርምያስ እሳንት ዱበዴፍ ህንአቦመምኔ።
*1. 2ሞቶ 24፡17፤ 2ሴና 36፡10

3 ከነ ኬሳሞ ዜዴቂየ ሞትች፥ ዩካልን
እልመ ሼሌሚያፍ ሴፉንያ እሰ ሉብቾ
እልመ መአሴያ ገረኮት ኤርጌ፥ «ማሎ!
ዋቀዮን ጎፍታኬኛ ኑፍ ከደዱ!» ጇዴ*።
4ዩሮ ሰነ አን ኤርምያስ መነ ህዳት ህንገል
ፈምኔ ዋነን ተኤፍ፥ ብርመዱማዳን አሲፍ
አቾ ነንአዴመን ቱሬ። 5ወር ባቢሎን፥
ወር ዩሩሳሌምን መርሰኒ ቱረን፥ ሎልቶ
ትን ሞቲ ግብጥ ብየ ግብጢ አከ ከአን
ዮሙ ደገአን፥ ዩሩሳሌምን ገድ ዲሰኒ
እንበቀተን።
*3. 7፡16፤ 42፡2

6 ዮሙስ ዱቢን ዋቀዮ ገረ አነ ኤርም
ያስ እንዱፌ፤ 7ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥
«ሞቲ ይሁዳ እሰ አከ እስን ያደ አነ ጋፈ
ተኒፍ ገረኮት እስን ኤርጌን፥ ‹ኩኖ! ሎል
ቶትን ሞቲ ግብጥ ወር እስን ገርጋሩ
ዱፈን፥ ገረ ግብጥ ብየሳኒት እንዴብኡ፤
8ወር ባቢሎን ገሩ ዴብአኒ ዱፈኒ፥ ብየ
ከነ ሎለኒ ቀበተኒ እብዳን እንጉቡ›
ጇዲን*! 9ወር ባቢሎን እስንራ ህንዴብአ
ኒቲ፥ ‹ኑራ ዴብአኒሩ› ጇተኒ ኦፍ ህንጎዎ
ምስና! 10ሎልቶተ ባቢሎን ወረ እስን
ሎለን ሁንዱማ ሩኩተኒ ኡቱመ ሞተኒዩ
እሳን ኬሳ ወር መዳአኒ ሀፈን ዱዋንዩ፥
ዱንካነሳኒ ኬሳ በአኒ መንደረቲ ከነ እብዳን
እንጉቡ» ጇዴ። *8. 34፡22

ኤርምያስ ቀበሜ ህደሙሳ

11 ሎልቶትን ወረ ባቢሎን፥ ሎልቶተ
ሞቲ ግብጥ ጇላ በቀተኒ ዩሩሳሌምን ኤርገ
ገድ ዲሰኒ ቦዴ፥ 12አን ኤርምያስ ዳለ ሰኚ
ኮቲ ኬሳ ገአኮ ህርማቹዳፍ ዩሩሳሌሚ በኤ
ገረ ኩታ ብየ ቤንያሚን ነንደቄ*፤ 13አን
ዱፌ ከረ መንደረ ቤንያሚን ዱረ ዮሙን
ገኤ፥ አንገፍን ከረ-ኤግዱ መቃንሳ «ዩር
እያ» ጇደሙ እልም ሼሌሚያ፥ አካከዩን
ሀናኒያ ኦል ልጡ ነዶዌ፥ «አት ወረ ባቢ

ሎንት ገሉፍ ጀተ ፈካተ!» ናንጀዴ*።
14 አንሞ ዴብሴን፥ «ለኪ፥ አከስ ምት!
አን ወረ ባቢሎንት ገሉፍ ምት» ጀዴ፤
ዩርእየ ገሩ ዱቢኮ ህንአመንኔ፤ ከናፍ እን
ነቀቤ ገረ ወረ ብየ ቡልቾኒት ነጌሴ። 15 እሳ
ንሞ አነት ዴከመኒ፥ ነሬብስሰኒ መነ ዮና
ታን ጫፍትቻ እሰ መነ ህዳ ጎደተን ኬሰት
አነ እንሂስሰን፤ 16 አንስ መነ ቦላ እሰ በን
ቲንሳ አከ ወጪቲ ጎምብፈሜት ሆጀተሜ
ኬሰት ህደሜ ዩሮ ዴራ ነንቱሬ።

*12. 32:8-9 *13. 38:7-8

17 ኤርገሲ ዜዴቂየ ሞትች ዶክሳት ገረ
መነሳት ነዋምስሴ፥ «ዋቀዮ አመ ዋ ስት
ዱበቴረሞ?» ጀዴ ነጋፈቴ፤ አንሞ
ዴብሴ፥ «ኤዩ ዱበቴረ፥ አት አመ ሀርከ
ሞቲ ባቢሎንት ደበርፈምቴ እንኬነምተ»
ነንጀዴ። 18 ዮሙስ አን ኤርምያስ ዜዴቂያ
ሞትቻን፥ «አን ማለን ስጎዴ? ሆጀቶተ
ኬፍ ሰበ ከነረት ጩቡ ማሊን ሆጀዴ?
ማሊፍስ ነሂስፍቴ? 19 ራጆትንኬ ወር፥
‹ሞቲን ባቢሎን ስት፥ ብየ ከነትስ ህን
ዱሉ› ፥ ጀደኒ ራጂ ሲፍ ዱበተን አመ
ኤሰ ጅሩ? 20 ያ ሞቲኮ፥ ያ ጎፍታኮ፥
ማሎ ወንተን ስት ህመዱ አናፍ ደገእ!
አን አችት አከን ህንዱኔት፥ ዴብፍቴ መነ
ዮናታን ጫፍትቻት አነ ህንሂስስን!» ነን
ጀዴ።

21 ከነረት ዜዴቂየ ሞትች አን ኤርም
ያስ ኬላ መነ ሞቱማ ኬሰት አከን ኤገሙፍ
እንአቦሜ፤ አከሱመስ መንደረቲ ኬሳ
ቡዴን ራወቴ ሀመ ዱሙት ዳቢ ቡዴና
እሰ «ከራ ወረ ቡዴነ ቶልቾኒረ» ጅሩ ኬሳ
ጉያ ጉያት ቡዴነ ቶኮ ቶኮ አናፍ አከ ኬነን
እንጎዴ፤ አከስተን ኬላ መነ ሞቱማ ኬሰት
ኤገማ ቱሬ*።

*21. 32:2

ቦቆና 38

ኤርምያስ ቦለ ኬሰ ቡፈሙሳ

1 ሼፋጥያ እልም ማታን፥ ጌዳልያ
እልም ጳሽሁር፥ ዩካል እልም ሼሌሚያ
አከሱመ ጳሽሁር እልም መልኪያ እሰ አን
ኤርምያስ ሰበት ዱበዴ ሁንዱማ እንደገ
አን*። 2 ዋቀዮ፥ «ወር መንደረ ከነ ኬሰት
ሀፉ በርባደን ሁንድኑ ብላዳን፥ ቤላን፥
ዱኩባንስ እንዱሙ፤ ወር ገረ ወረ ባቢሎ
ንት በቀተን ገሩ ጀላ እንበኡ፥ ዱአስ
እንአሉ*። 3 መንደረቲን ኩን ሀርከ ሎል
ቶተ ሞቲ ባቢሎንት ደበርፈምቴ እንኬነ
ምት፥ እሳን እሼ እንቀበቱ፤ አን ዋቀዮ ከነ
ዱበዴረ» ጀቹሳ እሳንት ነንህሜ።

*1. 21:1 *2. 21:9

4 እሰ አን አከስ ጀዴ ከናፍ ወር ጉርጉ
ዶትን ሞትቻን፥ «ነምች ኩን ወንተ አከሲ
ዱበቹሳቲን ሎልቶተኬኘ ወረ መንደረ
ኬሰት ሀፈኒፍ ሰበ ሁንዱማ ሁምነ
እንቡስ፤ ሰበ ከናፍ ወንተ ሀማ መሌ፥
ወንተ ጋሪ ህንሀዉ ዋን ተኤፍ፥ እሰ
አጀስ!» ጀደን*። 5 ዜዴቂየ ሞትችስ፥
«ኩኖ! እን ሀርከኬሰን ኬሰ ዋን ጅሩፍ፥
እስን አከ በርባደን ዮ እሰ ጎተን አን እስን
ዶዉ ህንደንደኡ» ጀዴ፥ እሳኒፍ
እንዴብሴ። 6 ከነረት እሳን አነ ፉደኒ ፉኞ
ዳን ቦለ ብሻኒ እሰ ኬላ መነ ሞቱማ ኬሰ
ጅሩ፥ እሰ ከን መልኪያ እልመ ሞትቻ
ኬሰ አነ እንቡስን፤ ቦልች ዶቄ መሌ ብሻን
ህንቀቡ ቱሬ፤ ዶቅችስ ገድ ነኛቴ።

*4. አሞ 7:10-11

7 ጡአሽች ኤቤድ-ሜሌክ ጀደሙ
ነምን ሰኚ ኩሽ እን መነ ሞቱማ ኬሳ ሆጀቱ
ገሩ ጀሬን ሱን ቦለ ብሻኒ ኬሰ አከ አነ
ቡሰን እንደገኤ፤ ሞትች ዮሙስ ከረ ቤንያ
ሚን ብረ እንታአ ቱሬ*፤ 8 ኤቤድ-ሜሌክ
መነ ሞቱማ ኬሳ በኤ እዶ እን ጅሩት እሰ
ብረ ደቄ፥ 9 «ያ ሞቲ! ወንት ጀሬን ኩን
ኤርምያስ ራጅቾረት ሆጀተን ሁንድኑ
ወንተ ጀልኣደ፤ እሳን ደርበተኒ ቦለ ብሻኒ
ኬሰ እሰ ቡሰኒሩ፥ መንደረቲ ኬሰሞ
ቡዴን ዋን ህንጅሬፍ፥ እን አችት ቤላን
እንዱአ» ጀዴ። 10 ሞትች ከነረት ኤቤድ-
ሜሌክ ነመ ሰኚ ኩሽት፥ «ነሞተ ሶዶመ
አሲ ፉደዱ ደቂቲ ኡቱ እን አች ኬሰት
ህንዱእን ቦልቻ ኬሳ እሰ ባስ!» ጀዴ
እንዱበቴ። 11 ኤቤድ-ሜሌክ ጀሬን ሰነ
ፉደቴ መነ ሞቱማ ኬሳ ገረ ኩታ እሰ መነ
ምአ ጀላ ደቄ፥ አች ኬሳ ኡፈተ ሞፉ
ቡቡቱታ ፉዴ ፉኞዳን ገረኮት ገድ
እንቡሴ። 12 ኤቤድ-ሜሌክ ነምን ሰኚ
ኩሽ፥ «ፉኞን ኩን አከ ስህንሙሬት ሞፉ
ቡቡቱታ ከነ ቦባኬ ጀለ ኬየዱ!» ጀዴ
አነት እንዱበቴ፤ አንስ አኩመ እን ጀዴ
ነንጎዴ። 13 እሳንስ ፉኞዳን አል ነሀርክስኒ
ቦልቻ ኬሳ አነ እንባሰን፤ ከነ ቦዴስ ኬላ
መነ ሞቱማ ኬሰት ነንኤገሜ*።

*7. 39:15-18 *13. 15:21

ዜዴቂየ ዾክሳት ኤርምያሲ ወጅን ዱበቹሳ

14 ዮሙስ ዜዴቂየ ሞትች፥ ገረ አነ
ኤርምያስት ነሞተ ኤርጌ ገረ ከረ መነ ቁል
ቁሉማ እሰ ሰደፋት አነ ፍድችሲሴ፥ «ያ
ኤርምያስ! አን አመ ወንተ ቶኮ ስንጋፈደ
አትስ ኡቱ አነ ህንዾክስን ዱቢ ዱጋ አነት
ህም!» ናንጂዴ። 15 አንሞ ዜዴቂያዳፍ
ዴብሴ፥ «አመ አን ዱቢ ዱጋ ስት ዮን
ህሜ አትሞ አነ እንአጇፍተ፤ ዮን ስጎርሴስ
አት አናፍ ህንደጌሱ» ነንጂዴ። 16 ዮሙስ
ዜዴቂየ ሞትች፥ «ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታ
እሰ ጅሬኘ ኑፍ ኬኔ፥ አን ስህንአጂሱ፥
ወረ ስአጂሱ በርባደንትስ ደበርሴ ስንኬኑ»
ጂዴ፥ ዾክሳት አናፍ እንከከቴ*። 17 ከነ
ረት አን ዜዴቂያት ዱበዴ፥ «ዋቀዮ ጎፍ
ታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥
‹አት ዱጉማን ጉርጉዶተ ሞቲ ባቢሎንት
ሀርከ ዮ ኬንቴ ዱአ እንአልተ፥ መንደረ
ቲን ኩን ህንጉበምቱ፥ አቲፍ ማቲንኬ ሁን
ድኑስ እንጅራቱ*፤ 18 አት ገሩ ጉርጉዶተ
ሞቲ ባቢሎንት ሀርከ ኬኑ ዮ ዲፍቴ፥ መን
ደረቲን ኩን ሀርከ ወረ ባቢሎንት ደበርፈ
ምቴ እንኬነምት፥ እብዳንስ እንጉበምት፥
አትስ እሳን ጀላ በኡ ህንደንዴሱ› ጂደ»
ነንጂዴ።

*16. 38፡4-5 *17. 38፡2

19 ዜዴቂየ ሞትችሞ ዴብሴ፥ «አን
ይሁዶተ ወረ ባቢሎንት ገለን ነንሰዳደ፤
ወር ባቢሎን እሳንት ደበርሰኒ ዮ አነ ኬንን
እሳንሞ ገር-መሌ አነ እንሚዱ» ጂዴ።
20 አንሞ ዴብሴ፥ «ለኪ፥ እሳንት ደበርሰኒ
ስህንኬነን፤ ዱቢ ዋቀዮ እሰ አን ስት ህሙ
ከናፍ ዮ አቦመምቴ፥ ወንት ሀማን ስረ
ህንገኡ፥ ሉቡኬስ እንአልፈተ፤ 21 አት
ገሩ እሳንት ሀርከ ህንኬንቱ ዮ ተኤ፥ እን
ዋቀዮ አነት ሙልእሴ እንራወተመ።
22 ኩኖ! ዱበርቶትን መነ ሞቲ ይሁዳ
ኬሰት ሀፈን ሁንድኑ ገድ ባፈመኒ ጉርጉ
ዶተ ሞቲ ባቢሎንት ዮሙ ኬነመን ዋኤ
ኬፍ፥

‹ፍሮትንኬ ወር አት አመነቴ
ሁምን ስሜለኒ ከራራ ስካችስን፤
ሚለንኬ ዾቄ ኬሰ
ልጠኒ እንቀበመን፥
ፍሮትንኬ ስዲሰኒ
እንበቀተን› ጂደኒ
እንቦኡ» ነንጂዴ።

23 አት ፋፌስ፥ «ዱበርቶትንኬፍ እጀ
ሌንኬ ሁንድኑ ሀርከ ነሞተ ባቢሎንት
እንኬነሙ፥ ሞቲን ባቢሎን ስእንቦጅአ
መሌ፥ እሰ ጀላ በኡ ህንደንዴሱ፤ መንደ
ረቲን ኩንስ እብዳን እንጉበምት» ነን
ጂዴ*። 24 ኤርገሲ ዜዴቂየ፥ ያ
ኤርምያስ፥ «አከ ህንአጂፈምኔት ወንተ
አመ ዱበትኔ ከነ ነመት ህንህምን! 25 ጉር
ጉዶትን ብያ አከ አን ሲወጅን ሃሰኤ ደገ
አኒ ገረኬ ዱፈኒ፥ ‹ሞትቻ ወጅን ማል
ሃሶፍቴ? እንስ ማል ሲንጂዴ? ኑህንዾክ
ስን! ዮ አት ኑዾክስቴ ኑእሞ ስአጂፍነ› ዮ
ሲን ጂደን፥ 26 አትሞ ዴብሲ፥ ‹ሞትች
ገረ መነ ዮናታንት ነኤርጌ አችት አከን
ህንዱኔፈን እሰ ከደዴ› ጂዲን!» ጂዴ*።
27 አቹማን ጉርጉዶትን ብያ ሁንድኑ ገረኮ
ዱፈኒ ነጋፈተን፤ አንስሞ አኩመ ሞትች
ነአቦሜት እሳኒፍ ነንዴብሴ፤ ወንተ አን
ሞትቻ ወጅን ሃሰኤ ነምን ቶኮሌ ዋን ህን
ደገእኒፍ፥ እሳን ዋን ጎደን ወላለኒ
ጨሉመ ጂደኒ ነብራ እንአዴመን። 28 አከ
ስተን ሀመ ጋፈ ዩሩሳሌም ቀበምቴት ኬላ
መነ ሞቱማ ኬሰት ኤገማ ቱሬ*።

*23. 32፡4፤ 34፡3 *26. 37፡15 *28. 37፡21

ቦቆና 39

ዩሩሳሌም ሀርከ ዲና ጀለ ገሉሼ

1 ዜዴቂየ ሞቲ ይሁዳ ኤርገ ተኤ ወጋ
ሰልገፋሳት፥ ወገቸቲስ ጅአ ኩርነፋት ኔቡ
ከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ሉልቱሳ ሁንዱማ
ወጅን ዩሩሳሌምት ዱሌ እሼ እንመርሴ፤
2 ዜዴቂየ ኤርገ ሞኤ ወጋ ኩደ ቶኮፋሳት፥
ወገቸቲ ጅአ አፋረፋት፥ ጅእቸቲስ ጉያ
ሰልገፋት ወር መንደረቲ መርሰኒ ቱረን
ኬላሼ እንጨብሰን*። 3 መንደር ዩሩሳሌም
ዩሮ ቀበምቴት ጉርጉዶትን ሞቲ ባቢሎን
ሁንድኑ አል እት ልጠኒ ከረ እሰ ግዱ ኬሰ
እንቡፈተን፤ እሳንስ ወረ ከነት ፋፈኒ ጅረ
ኒደ፤ ኔርጋል-ሻሬዜር፥ ሰምጋር-ኔቡ፥
ሳር-ሴኪም እሰ አንገፈ ወረ ሆጂቶተ መነ
ሞቲ፥ ኔርጋል-ሻሬዜር አንገፈ ሆጂቶታፍ
አንገሮተ ሆጂቶተ ሞቲ ባቢሎን ቱረን*።

*1-2. 52፡4-7፤ 2ሞቶ 25፡1-3
*3. 2ሞቶ 17፡30፤ 18፡17

4 ዜዴቂየ ሞቲን ይሁዳ፥ ሉልቱንሳ
ሁንድኑስ ከነ ዮሙ አርገን፥ ሀልከኒን በቀ
ተኒ ከራ እዶ ዳባ ሞትቻ ከረ እሰ መሰራ
ለማን ግዱ ጅሩ ኬሳን መንደረቲ ኬሳ

በአኒ ገረ ደቻ ዮርዳኖስት ገድ እንቡአን፤
5ሎልቱን ወረ ባቢሎን ገሩ እሳን አርአኒ
ደቻ ዬሪኮት ዜዴቂያ እንቀቀበን፤ ኤርገ
እሰ ቀበተኒስ ብየ ሃማት ኬሳ «ሪብላ» እዶ
ጇደሙት፥ ኔቡከድኔዛር ሞቲ ባቢሎንት
እሰ እንጌሰን፤ ሞትችስ አችት እሰት
እንፈረዴ። 6ሞቲን ባቢሎን ሪብላ ከነት
እልማን ዜዴቂያ ኡቱመ ዜዴቂየ እላሉ
እንአጇስሴ፤ አከሱመስሞ ጉርጉዶተ ብየ
ይሁዳ ሁንዱማ እንፍጭሲሴ። 7ዜዴቂያ
እጀ ኬሳ ባስሴ ፉኞ ስቢላቲን ሂስሴ ገረ
ብየ ባቢሎንት አከ እሰ ጌሰን እንጎዴ*።
*4-7. 52፡7-11፤ 2ሞቶ 25፡4-7

8 አቹማንሞ ወር ባቢሎን መነ ዜዴቂያ
ሞትቻፍ መኔን ነሞተ ወረ ካኒት እብደ
ነቀኒ እንጉበን፥ ደላ ዬሩሳሌምስ
እንዲገን፤ 9ኔቡዘራዳን አቦማን ሎልቱ ኔቡ
ከድኔዛር ሞትቻ ነሞተ ወረ መንደረቲ
ኬሰት ሀፈን፥ ነሞተ ወረ እሰት ሀርከ ኬነ
ኒፍ ነሞተ ወረ ካን ወልት ቀቤ ገረ ብየ
ባቢሎንት እንጌሴ። 10ኔቡዘራዳን አቦማን
ሎልቱ ሞትቻ ገሩ ነሞተ ህዬሶተ ዋን
ቶኮዩ ህንቀብኔ ብየ ይሁዳ ኬሰት ሀምብሴ
እዶ ዳባ ወይኒፍ ማሲ እሳኒፍ እንኬኔ*።
*8-10. 52፡12-16፤ 2ሞቶ 25፡8-12

ኤርምያስ ሂከሙሳ

11 ከነ ቦዴ ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን
ዋኤ አነ ኤርምያሲፍ አጀጀ ከነት ፉፌ
ጅሩ ኔቡዘራዳን አቦማ ሎልቱሳት እንደበ
ርሴ፥ 12«ነምቾ ከነ አፍ ብረት ፉዲ፥
በኤሰ ጎዲ እሰ ገርጋር ወንተ እን ፌዱ
ጎዲፍ መሌ፥ እሰ ህንሚድን!» ጇዴ።
13ኤርገሲ ኔቡዘራዳን አቦማን ሎልቱ
ሞትቻ፥ ኔቡሻስባን ዱረ-ቡቱን ሆጇቶተ
መነ ሞቲ፥ ኔርጋል-ሻሬዜር ሞቱምቾ
ኬሰት ሆጂ ጉዳ እን ቀቡፍ ነሞትን ሞቲ
ባቢሎን ወር አቦ ቀበን ሁንድኑ ወሊፍ
ገለኒ፥ 14ነመ ኤርገኒ ኬላ መነ ሞቱማ ኬሳ
አነ እንባሰሰን፤ ኤርገ አን እሳን ብረ ዱፌ
ቦዴ፥ ጌዳልያ እልመ አሂቃም ሻፉንት
አነ እንኬነን፤ እንሞ ገረ መነሳት አነ
እንኤርጌ፤ አንስ አከስተን ሰበኮ ግዱ
ጅራዴ*። *11-14. 40፡1-6

ኤቤድ-ሜሌክ አብዲ አርገቹሳ

15 አን ኤርምያስ ኬላ መነ ሞቱማ ኬሰት
ኤገማ ዮሙን ቱሬ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ
እንዱፌ*፤ 16እን፥ «ገረ ኤቤድ-ሜሌክ ነመ
ሰኘ ኩሽ ደቂ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ
አን ከን እስራኤል፥ ‹ኩኖ! ጅሬኘ ኡቱ ህን
ተእን በዲሰ እሰን መንደረቲ ከነረት ፍዱፍ
ዱበዴ አመ ፍዴ እሼ ነንበሌስ፤ ዮሙስ አት
ወንት ኩን ኡቱ ራወተሙ እጀኬቲን እንአር
ግተ። 17ጋፈስ አን ስንአልቾ መሌ፥ ሀርከ
ወረ አት ሶዳቱት ደበርሴ ስህንኬኑ፤ 18አት
አነ ዋን አመነቴፍ ብላዳን አከ አት ህንዱኔት
ዱጉማን አን ስንአልቾ፥ አትስ ጀላ እንባተ›
ጇደ» ጇዴ፤ ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ*።
*15. 37፡21 *16-18. 38፡7-13

ቦቆና 40

ኤርምያስ ብየ ይሁዳት ሀፉሳ

1ኔቡዘራዳን አቦማን ሎልቱ ሞትቻ
ራማሂ አነ ኤርምያስን ኤርገ ሂከስሴ ቦዴ፥
ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ እንዱፌ፤ ዮሙስ አን
ነሞተ ወረ መንደረ ዬሩሳሌሚፍ ብየ ይሁዳ
ኬሳ ቦጅአሚ ፉኞ ስቢላቲን ሀደሚ ገረ
ብየ ባቢሎንት ጌፈማ ጅረን ኬሰን ቱሬ፤
2አቦማን ሎልቱ ሞትቻ ጀረ ኬሳ ኮጳት
ነባሴ፥ «ዋቀዮ ጎፍታንኬ እዶ ከነ አከ በሌሉ
ዱበቴ አኩመ ቱሬ፥ 3አመ በዲሰ እት
ፍዴረ፤ እሰ ዱበቴ ሰነስ ፊጣን ባሴረ፤ እሰን
እሳፍ አቦመሙ ድደኒ ጩቡ ዋን ሆጇተኒፍ፥
ኩን ሁንድኑ እስንት ዱፌ። 4አመ ገሩ አን
ፉኞ ስቢላ ስራ ሂኬ ገድ ስንዲሰ፤ አት አና
ወጅን ገረ ብየ ባቢሎን ደቁ ዮ ጃለቴ አን
ወንተ ስት ቶሉ ሲፍ ነንጎደ፥ ኮቱ! ነዱካ
ዱፉ ዮ ዲፍቴስ ኩኖ! ብይ ይሁዳ ሁንድኑ
ፉለኬ ዱረ ጅረ ገረ ጃለቱ ደቅ!» ናን
ጇዴ*። *1-4. 39፡11-13

5 አን ዋኤ ዱቢ ከና እት ያዱት ኡቱን
ጅሩ ኔቡዘራዳን፥ «ገረ ጌዳልያ እልመ
አሂቃም አካከዩ ሻፉን እሰ ሞቲን ባቢሎን
መንደረ ይሁዳረት አጀጁ ጎደቴ ሰናት
ዴብእ እሰ ብረ ሰበኬ ግዱ ታእ! ዮኪስ
ገረ ጃለቱ ደቅ!» ጇዴ፥ ኬና አናፍ ኬን
ሲሴ፥ ገላስ አናፍ ገላስሴ ገድ ነዲሴ*፤
6ከነረተን ከኤ ገረ ሚስጳት ገድ ቡኤ ጌዳ
ልያ እልመ አሂቃም ብረ ደቄ፥ ሰበ ወረ
ብየት ሀፈን ግዱ ጅራዴ። *5. 39፡14

እሽማኤል ÷ ጌዳልያ አጂሱፍ አከ ቆጻኤ ቤከሙሳ

(2ሞቶ 25፡22-24)

7 አንገፎትን ሎልቱፍ ሎልቶትን ይሁ
ዶታ ወር ሀርከ ወረ ባቢሎን ጀለ ህንገልን
ጅረን ሁንድኙ ጌዳልየ እልም አሂቃም÷
ዲሮተ÷ ዱበርቶታፍ እጆሎተ አከሱመስ ህዩ
ሶተ ወረ ብየ ኬሰት ሀፈን አከ ቡልቹፍ ሞቲን
ባቢሎን አቦ አከ ኬኔፍ እንደገአን፤ 8ዮሙስ
እሽማኤል እልም ነታንያ÷ ዮሃናኒፍ ዮናታን
እልማን ቃሬሃ÷ ሴራያ እልም ተንሁሜት
አከሱመስ እልማን ኤፋይ ኔቶፍቻፍ የአዛንያ
እልም መአከቻ ነሞተሳኒ ወጅን ጌዳልያ ብረ
ሚስጸ እንደቀን። 9ጌዳልያ እልም አሂቃም
ሻፋን ወረ እስ ብረ ደቀን ከናፍ ከከቴ÷ «ብየ
ከነ ኬሰ ጅራተኒ ሞቲ ባቢሎን ዮ ገበረተን
እስኒፍ እንቶለ፤ ሰበቢ እት ወረ ባቢሎን ሶዳ
ተኒፍ ህንቀብደን*። 10አን ኦፈኮቲ ሚስጸት
ሀፌ ወር ባቢሎን አስ ዮሙ ዱፈን እዶኬሰን
ተኤ ድመ በርባድችሳ እስኒፍ ነንራወደ፤
እስን ገሩ መንደሮተ ወረ ቀበተኒ ጅራተን
ኬሰ ታአቲ እጀ ሙከ ወይኒፍ እጀ ሙከ
ኤጄርሳ አከሱመስ እጀ ሙከ ገራገራ ሰሳበ
ዳቲ ቆዳት ነቀዳ!» ጀዴ።

*7-9. 2ሞቶ 25፡22-24

11 ወር ይሁዶታ ወር ብየ ሞአብት÷ ብየ
አሞንት÷ ብየ ኤዶምት÷ አከሱመ ወር ብየ
ገራገራት ተተምሰአኒ ቱረን ሁንድኙ ሞቲን
ባቢሎን ብየ ይሁዳ ኬሰት ነሞተ አከ ሀምብሴ
ጌዳልያ እልም አሂቃም ሻፋን አከ እሳን ቡል
ቹፍ አቦ አከ ኬኔፍ ዮሙ ደገአን÷ 12ሁንዱ
ምትሳኒ እዶ እት ተተምሰአኒ ቱረኒ ገረ ብየ
ይሁዳት ዴብአኒ ሚስጸት ጌዳልያ ብረ
እንዱፈን፤ አቺስ እጀ ሙከ ወይኒፍ እጀ
ሙከ ገራገራ ባይእናን እንሰሳበተን።

13 ዮሃናን እልም ቃሬሃፍ ጌጌስቶትን
ሎልቶተ ይሁዶታ ወር ሀርከ ወረ ባቢሎንት
ኦፍ ህንኬንን ጅረን ሁንድኙ ወልገአኒ ሚስ
ጸት ጌዳልያ ብረ እንዱፈን። 14እሳን÷ «በአ
ሊስ ሞቲን ብየ አሞን ስአጂስሱፍ እሽማኤል
እልመ ነታንያ አከ ስት ኤርጌ ህንቤከቱ?»
ጀደኒ ጌዳልያት እንዱበተን፤ ጌዳልየ እልም
አሂቃም ገሩ ወንተ እሳን ጀደን ህንአመንኔ።
15ዮሙስ ዮሃናን እልም ቃሬሃ ዶከሴ÷
«ነምን ቶኮሌ ኡቱ ህንቤከን አን ደቄ እሽማ
ኤል እልመ ነታንያ ነንአጂሰ፤ ማሊፍ ነምች
ኩን ስአጂሱሳቲን ይሁዶትን አመ ስብረት
ወልት ቀበመን ሁንድኙ አከ ተምሰአን÷ ወር
ብየ ይሁዳ ኬሰት ሀፈንስ አከ በደን ጎዳ?»
ጀዴ ጌዳልያት እንዱበቴ። 16ጌዳልየ እልም
አሂቃም ገሩ ዮሃናን እልመ ቃሬሃፍ ዴብሴ÷
«ለኪ÷ አት ወንተ አከሲ ጎቹን ሲፍ ህን
ተኡ! ወንት አት ዋኤ እሽማኤሊፍ ዱበቴ
ሶበ» ጀዴ።

ቦቆና 41

እሽማኤል ÷ ጌዳልያ አጂሱሳ

1 ወጉመ ሰነ ኬሰ ጅአ ቶርበፋት ሰኚ
ወረ ሞቶታ ኬሳ እሽማኤል እልም ነታንያ
አካከዩን ኤሊሻማ አጀጁ ሎልቶተ ሞትቻ
እን ቱሬ ነሞተ ኩደን ፉደቴ ሚስጸት ጌዳ
ልያ ብረ እንዱፌ፤ እሳን ማዲት ታአኒ
ወሊ ወጅን ኛቹት ኡቱ ጅረኒ÷ 2እሽማ
ኤል እልም ነታንያፍ ነሞትን እሳ ወጅን
ደቀን ኩርነን ከአኒ ብላሳኒ ሉቅፈተኒ ጌዳ
ልያ እልመ አሂቃም እስ ሞቲን ባቢሎን
ብይቻ አከ ቡልቹፍ አቦ ኬኔፍ ሰነ እንአጂ
ሰን። 3እሽማኤል አከሱመ ይሁዶተ ወረ
ጌዳልያ ወጅን ሚስጸ ቱረን ሁንዱማ÷
ሎልቶተ ባቢሎን ወረ አቾ ቱረንስ
እንአጂሴ*።

*1-3. 2ሞቶ 25፡25

4 ነምን ቶኮሌ አጂፈሙ ጌዳልያ ኡቱ ህን
ቤከን÷ ቦሩምታ እሽማኤል እት እስ አጂሴ
ሰነት÷ 5ነሞትን ሰዴተምን ገደራ ከን ከኤ
አሬደሳኒ ሃደተኒ÷ ኡፈተሳኒ ተተርሳሰኒ÷
ደግነሳኒስ ሙርሙረኒ መዴሰኒ÷ ሼኬሚ÷
ሺሎዳ÷ ሰማርያዳስ ኬና ምዳኒፍ እጣን ፉደ
ተኒ ገረ መነ ቁልቁሉማ እንዱፈን፤ 6እሽማ
ኤል እልም ነታንያ ሚስጸዳ ከኤ ቦአ እሳንት
እንአዴሜ፤ ዮሙ እሳን አርጌስ÷ «ገረ ጌዳ
ልያ እልመ አሂቃም ኮታ!» እሳኒን ጀዴ።
7ጀሬን ሱን መንደረቲት አኩመ ኦል ልጠኒን
ገሩ እሽማኤል እልም ነታንያፍ ነሞትን እሳ
ወጅን ቱረን ሱን እሳን አጂሰኒ ሬፈሳኒ ቦለ
ብሻኒ ኬሰት እንደደርበተን፤ 8ወረ አጂፈሙኒ
ወጅን ከን ቱረን ነሞትን ኩደን ገሩ እሽማኤ
ሊን÷ «ኑእ ቀመዲ÷ ገርቡ÷ ደዳ ኤጄርሳፍ
ደመ ማሲ ኬሰ ዶከፈትኔራቲ ማሎ ኑህንአጂ
ስን!» ጀደን፤ ከናፍ እን ወረ ካኒ ወጅን
እሳን ህንአጂፍኔ። 9ቦል ብሻኒ እን እሽማኤል
ሬፈ ነሞተ ወረ ብላዳን አጂሴ ሰናፍ ሬፈ
ጌዳልያ ኬሰ ቡሴ ሱን÷ እስ አሰ ሞቲን
ይሁዳ÷ ባሻን ሞቲ እስራኤሊ ወጅን ዮሙ

ወል ሎለን ቆትችሲሴ ቱሬደ፤ እሽማኤል
እልም ነታንያ ቦልቾት ሬፈ ነቄ እንጉቴ*።
*9. 1ሞቶ 15፡16-25

10 ከነ ቦዴም እሽማኤል ነሞተ ወረ
ሚስጳት ሀፈን ሁንዱማ እንቦጅኤ፤ እሳንስ
እንተሎተ ሞትቻፍ ነሞተ ከን ብራ ወረ
አችት ሀፈን ሁንዱማ ወረ ኔቡዘራዳን አቦ
ማን ሎልቱ ሞትቻ ጌዳልየ እልም አሂ
ቃም አከ እሳን ቡልቹፍ አቦ ኬኔፈደ፤
እሽማኤል እልም ነታንያ እሳን ከነ ሁን
ዱማ ፉደቴ ገረ ብየ አሞንት እንጩኤ*።
11ዮሃናን እልም ቃሬሃፍ አንገፎትን
ሎልቱ ወር እሳ ወጅን ጅረን ሁንድኑስ
ወንተ ሀማ እሽማኤል እልም ነታንያ ጎዴ
ከነ ዮሙ ደገአን*፥ 12ሎልቶተሳኒ ሁን
ዱማ ወልት ቀበተኒ እሽማኤል እልመ ነታ
ንያ ሎሉዳፍ እንከአን፤ እሳን እሰ
ሆርዶፈኒ ብሻን ጪሳ እሰ ጊቤኦን ብረ
ጅሩ ብረት እሰ እንቀቀበን። 13ነሞትን ወር
እሽማኤል ፉደቴ አዴሙ ሁንድኑ ዮሃናን
እልም ቃሬሃ ሎልቱሳ ወጅን ዱፉት አከ
ጅሩ ዮሙ አርገን እንገመደን፤ 14አቹማን
ወር እሽማኤል ሚስጳዳ ቦጅኤ ፉደቴ
አዴሙ ሁንድኑ እሰ ብራ ዴብአኒ ገረ ዮሃ
ናን እልመ ቃሬሃት እንጎረን፤ 15እሽማ
ኤል እልም ነታንያ ገሩ ነሞተ ሰዴቲ
ወጅን እሰ ጀላ በኤ ገረ ብየ አሞንት
እንበቀቴ። *10. 39፡9 *11. 40፡8፥13-16

ዮሃናን ገረ ብየ ግብጮት በቀቹፍ ቆጳኡሳ

16 ዮሙስ ዮሃናን እልም ቃሬሃ አንገ
ፎተ ሎልቶታ ወረ እሳ ወጅን ጅረን ሁን
ዱማ ወጅን ነሞተ ወረ እሽማኤል እልም
ነታንያ፥ ጌዳልያ እልመ አሂቃም ሚስጳት
ዮሙ አጂሴ ቦጅኤ ቱሬ ሰነ ሁንዱማ ጊቤ
ኦንት እሰራ እንቡፈቴ፤ እሳንስ ሎልቶተ
ሁምነ-ቀቤዪ፥ ዱበርቶተ፥ እጆሎታፍ
ነሞተ ወረ መነ ሞትቻ ኬሳ ሆጂተን ሁን
ዱማ ቱረን፤ 17ጀሬን ኩን ወረ ባቢሎን
ጀላ ምልቁዳፍ ከአኒ ቤትልሄም ቡኬ መነ
ኬሱማ እሰ ኪምሃም ኬሰ ጅሩ ኬሰ
እንቡፈተን፤ አቺ ከአኒሞ ገረ ብየ ግብጮት
ገድ ቡኡፍ እንቆጳአን፤ 18ሰበቢ እሽማ
ኤል እልም ነታንያ፥ ጌዳልያ እልመ አሂ
ቃም እሰ ሞቲን ባቢሎን ብየ አከ ቡልቹፍ
አቦ ኬኔፍ ሰነ አጂሴፍ፥ ሶዳተኒ አቺ
እንበቀተን*። *17-18. 42፡11

ቦቆና 42

ዋቀዮን አከ እሳኒፍ ከደቱፍ ይሁዶትን ኤርምያስን ጋፈቹሳኒ

1ዮሙስ አንገፎትን ሎልቶታ ሁን
ድኑ፥ ዮሃናን እልም ቃሬሃፍ የአዛንያ
እልም ሆሻእያ ነሞትን ሁንድኑ እሰ ጥናዳ
ሀመ እሰ ጉዳት አነ ኤርምያስ ብረ
እንዱፈን*። 2እሳን፥ «ወንተ ኑእ ስከደ
ትኑ ኑፍ ደገእ! ማሎ፥ ኑእ ወረ ሀፍኔ ከነ
ሁንዱማፍ ዋቀዮ ጎፍታኬኘ ኑፍ ከደዱ!
ኑእ ዱር ባይኤ ከን ቱሬ፥ አኩመ አት
አርግቱ ከነ አመሞ ሙራሰ ዱዋቱ ሀፍኔ
ጅረ*፤ 3ኑእ ኤሰ አከ ደቅኑ፥ ማልስ አከ
ጎኑ አከ ኑት ሙልእሱፍ ዋቀዮን ጎፍታኬኘ
ኑፍ ከደዱ!» ናንጂደን።
*1. 40፡8፥13 *2. 37፡3፤ 7፡16፤ ኬሰ 28፡62

4 አንሞ እሳኒፍ ዴብሴ፥ «ሀተኡ!
አኩመ እስን አነ ጋፈተን ከነት ዋቀዮን ጎፍታ
ኬኘ እስኒፍ ነንከደደ፥ ወንተ እን አነት ህሙ
ሁንዱማስ ዋን ቶኮሌ ኬሳ ኡቱ ህንሀምብስን
እስንት ነንህመ» ነንጂዴ። 5እሳንስ አናፍ
ዴብስኒ፥ «ወንተ አት ዋቀዮ ጎፍታኬኘ ብራ
ደጌሴ ኑት ህምቱ ጎቹ ዮ ዲፍኔ ዋቀዮ ዱገ-
ባቱ አመነማ ኑት ሀተኡ! 6ዋን ዋቀዮ ጎፍታ
ንኬኘ እን ኑእ አመ እት ስኤርገትኑ ኩን
ኑአቦሙ ጋሪስ ተኡ፥ ሀማስ ተኡ እንጎነ፤
ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታኬኞፍ ዮ አቦመምኔ ጋሪ
ኑፍ እንተአ» ጂደን።

ዋቀዮ ከደተ ኤርምያሲፍ ዴቢ ኬኑሳ

7 ጉያ ኩደን ቦዴ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ
እንዱፌ፤ 8ከነረተን፥ ዮሃናን እልመ ቃሬ
ሃፍ አንገፎተ ሎልቱ ወረ እሳ ወጅን ቱረን
ሁንዱማ፥ ነሞተ ወረ ካን ሁንዱማ ጥናዳ
ሀመ ጉዳት ወልት ዋሜ፤ 9አንስ እሳኒን፥
«ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን እስራኤል፥ እን
እስን አከን እስኒፍ ከደዱፍ እት ነኤርገ
ተን፥ 10‹እስን ብየ ከነ ኬሰ ዮ ጅራተን
አን እስን ነንዳበ መሌ፥ እስን ህንቡቅሱ፤
እስን ነንእጃረ መሌ፥ እስን ህንዲጉ፤
በዲሰ እስንት ዋነን ፍዴፍ አን ገዴረ*።
11ሞቲ ባቢሎን እሰ አመ ሶዳተን ከነ ስአች
ህንሶዳትና! አን እስኒ ወጅን ዋነን
ጅሩፍ፥ እስን ገርጋሬስ ሀርከሳ ኬሳ ዋነን

እስን ባሱፍ፥ እሰ ህንሶዳትና*! 12ሞቲን
ባቢሎን እስኒፍ ኦኤ ብየኬሰንት አከ እስን
ዴብሱፍ አን እስንት ነንአራረመ፤ አን
ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ› ጂዴ።
*10. 1፡10፤ 18፡8 *11. 41፡17-18፤ 1፡8
13 «እስን ገሩ፥ ‹ኑእ ብየ ከነ ኬሰ ህንጅ
ራትኑ› ጂተኒ ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒፍ አቦ
መሙ ዮ ድደን*፥ 14አከሱመስሞ፥ ‹ለኪ፥
ኑእ ገረ ብየ ግብጥ እዶ ሎል ህንጅሬ፥ እዶ
እት ሰገሌ ፌኖ ሎላ ህንደጌኜ፥ እዶ እት
ቡዴነ ደብኔ ህንቤሎፍኔ ደቅኔ ጅራትነ› ዮ
ጂተን*፥ 15እስን ወር ብየ ይሁዳ ኬሰት ሀፍ
ተን ዱቢ ዋቀዮ ደገአ! ዋቀዮ ጎፍታን
መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥ ‹እስን
ዱጉማን ብየ ግብጥት ገድ ቡተኒ አቾ ታኡፍ
ሙርቶ ዮ ጎተን፥ 16ብየ ግብጥት ብላን እን
እስን በቀተን እስንት እንዱፈ፥ ቤል እን እስን
ሶዳተንስ እስን ዱካ እንቡአ፥ አችትስ
እንዱምቱ። 17ወር ብየ ግብጥት ገድ ቡአኒ
አቾ ጅራቼፍ ሙርቶ ጎደን ሁንድኑ ብላዳን፥
ቤላን፥ ደእቻንስ እንዱሙ፤ እሳን ኬሳ ነምን
ቶኮሌ በዲሰ አን እሳንት ፍዱ ጀላ በኡ ዮኪስ
እራ ሀፉ ከን ደንደኡ ህንጅሩ› ጂዴ*።
18ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን እስ
ራኤል፥ ‹ዴከምስኮፍ አሪንኮ ወረ መንደረ
ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተንረት አኩመ ቦበኤ፥
እስን ብየ ግብጥት ዮ ገድ ቡተን አከሱመ
እስንረትስ እንቦበአ፤ እስን ነመ አባርሳ፥
ወንተ ነምን እላሌ ሶዳቱ፥ ነመ ኮልፋፍ ነመ
ገኦ እንታቱ፤ ዴብተኒስ ብየ ከነ አርጉ ህንደ
ንዴሰን› ጂደ» ነንጂዴ*።
*13. 42፡21፤ 43፡4፥7 *14. 2፡18፥36፤
ኢሳ 30፡2፤ ሆሴ 9፡6፤ ለኮ 14፡3-4
*17. 14፡12፤ 44፡14 *18. 24፡9
19 እስን ያ ወረ ብየ ይሁዳ ኬሰት ሀፍ
ተኒ! ዋቀዮ፥ «ብየ ግብጥት ገድ ህንቡ
እና!» አከ ጂዴ፥ ኤጋ አን እስንት ህሜራቲ
ሁበዳ! 20እስን፥ «ዋቀዮን ጎፍታኬኘ ኑፍ
ከደዱ፥ ኑስ ወንተ እን ስት ህሙ ሁንዱማ
እንጎነ» ጂተኒ፥ ገረ ዋቀዮ ጎፍታኬኛት ዮሙ
አነ ኤርገተን ከራራ ካተኒቱ። 21አን ወንተ
እን አነት ህሜ ሁንዱማ ሀርአ እስንት
ህሜረ፤ እስን ገሩ አቦሚ ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ
ከራኮ እስን አቦሜ ኬሳ ቶኮሌ ህንጎኔ*፤
22ከናፍ እስን አመ እዶ ደቅጠኒ ታኡ በርባ
ደን ከነት ብላዳን፥ ቤላን፥ ደእቻንስ አከ
ዱምተን ቤካ! *21. 42፡13

ቦቆና 43

ጎርሰ ኤርምያስ ቱፈቹሳኒ

1 አን ኤርምያስ ወንተ ዋቀዮ ጎፍታንሳኒ
ጀረ ከነት አከን ህሙፍ ነአቦሜ ሁንዱማ
ጉቱማ ሰባት ህሜ ኤርገን ራወዴ፥ 2አዛርያ
እልም ሆሻእያ፥ ዮሃናን እልም ቃሬሃ አከ
ሱመ ነሞትን ወር ኦፍ ቱልቱን ሁንድኑ፥
«አት እንሶብደ! ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ፥ ‹ገረ
ብየ ግብጥት ገድ ቡተኒ አቾ ህንታእና!›
ጂቴ አከ ኑት ህምቱፍ፥ ገረኬኘት ሰህንኤር
ግኔ*፤ 3ወንተ ከነ ባሩክ እልመ ኔሪያቱ ኑእ
ሀርከ ወረ ባቢሎንት ደበርፈምኔ ኬነምኔ አከ
አጂፈምኑፍ ዮኪስሞ ቦጅአምኔ ገረ ብየ ባቢ
ሎንት አከ ጌፈምኑፍ ጂዴ ኑረት ሰካሴ ሰዱ
በቺሴ» ናንጂደን*። *2. 42፡1 *3. 32፡12
4 ከነረት ዮሃናን እልም ቃሬሃፍ አንገፎ
ትን ሎልቶታ ሁንድኑ ጀረ ሁንዱማ
ወጅን ወሊ ገለኒ ሰገሌ ዋቀዮፍ አቦመመኒ
ብየ ይሁዳ ኬሰ ታኡ እንድደን*፤ 5ኤር
ገሲ ዮሃናን እልም ቃሬሃፍ አንገፎትን
ሎልቶታ ሁንድኑ ይሁዶተ ብየ ይሁዳ ኬሰ
ጅራቹዳፍ ብየ እት ተተምሰአኒ ቱረኒ ዴብ
አኒ ዱፈን ኬሳ ወረ ሀፈን ሁንዱማ ፉደ
ተኒ እንአዴመን*፤ 6እሳንስ፥ ዲሮተ፥
ዱበርቶተ፥ እጀሎተ አከሱመስ እንተሎተ
ሞትቻ ወረ ኔቡዘራዳን አቦማን ሎልቱ ባቢ
ሎን ቦጅኤ ጌዳልያ እልመ አሂቃም አካ
ከዩ ሻፉንት ኬኔ ቱረን፤ ባሩክ እልም
ኔሪያፍ አን ኤርምያስ እሳን ኬሰ ቱሬ።
7እሳን ዋቀዮፍ አቦመሙ ድደኒ ገረ ብየ
ግብጥት ገድ ቡአኒ ሀመ መንደረ ታሀፌኔ
ህት እንአዴመን*።
*4. 42፡13 *5. 40፡11-12 *7. 42፡13-14፤
2ሞቶ 25፡26

ኤርምያስ ብየ ግብጥትስ ራጂ እሳንት ዱበቹሳ

8 ኤርገሲስ ዱቢን ዋቀዮ ታሀፌኔህት ገረ
አነ ኤርምያስ ዱፌ፥ 9«ደጋ ጉርጉዳሳ ፉዲቲ
ኡቱ ነሞትን ይሁዳ ስእላለኒ ከረ መነ ሞቲ
ግብጥ እሰ መንደረ ታሀፌኔህ ኬሰ ጅሩ ዱረ
እዶ ጡጺዳን ሆጂተሜ ኬሰ እዋል! 10እሳኒ
ንሞ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን
እስራኤል፡- አን ኩኖ! ኔቡከድኔዛር ሞቲ
ባቢሎን ሆጂታኮ እሰ ተኤ ዋሜ ነንፍደ፥
ቴሶሳሰ ደጋ አመ አስ አዋለሜ ከነረ ነንዳበ፤
እንስ ዱንካነ ቴሶ ሞቱማሳ እሰረ እንድሪርሰ።

11ሞቲን ባቢሎን ወረ ግብጦት ዱሌ እሳን
እንሞአ፥ ሁንዱመሳኒትስ እንፈረደ፤ ወረ
ዱአ እት ፈረዴ እንአጇስ፥ ወረ ቦጅአሙ
እት ፈረዴ እንቦጅአ፥ ወረ ካንሞ ብላዳን
እንፍጠ፤ 12እን ገልመ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ
እብዳን እንጉብ፤ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒስ
እንቦጅአ፤ አኩመ ትክሴን ኡፈተሳ እንጅሩ
አከሱመ እን ብየ ግብጦ ቶኮ ቶኮን እንጅሬ
ኤርገ ቁሌሴ፥ ሞእቻን አች ኬሳ በኤ
እንአዴመ። 13እን ኡቱቦተ ገልመ ቢፍቱፍ
እጃረሜ ብየ ግብጦ ኬሳ እንጨጨብስ፥
መኔን ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ብይቸ ኬሳስ እብዳን
እንጉብ ጇደ› ጇድ!» ናንጇዴ*።

*8-13. 13፡1-11፤ 25፡9፤ 15፡2፤ 46፡13፤
ህስ 29፡19-20፤ 30፡13፤ ኤር 46፡25

ቦቆና 44

ዋቀዮሊ ቶልፈሞ አከ እሳን ህንዋቄፈትኔፍ ጎርሱሳ

1ዋኤ ይሁዶተ ወረ ብየ ግብጦ ኬስ መን
ደረ ሚግዶል፥ ታህፌኔህ፥ ኖፊፍ ጳጥሮስ
ኬስ ጅራተን ሁንዱማፍ ዱቢን ከነት ፉፌ
ጅሩ ገረ አነ ኤርምያስ እንዱፌ*። 2ዋቀዮ
ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥
«እስን በዲስ ጉዳ አን ዩሩሳሌምት፥ መንደ
ሮተ ይሁዳ ሁንዱማትስ ፍዴ አርግተኒቱ፤
ኩኖ! እሳን አመ ዲገሚ ኦኪሩ፤ 3ኩንስ
ሰበቢ እሳን ወንተ ሀማ ሆጇተኒፍ እሳንት
ዱፌ፤ እሳን አነ አርሱዳፍ ጇደኒ ዋቀዮሊ
ወረ እስን፥ አቦትንኬሰን ዮኪስ እሳኑምትዩ
ኦፊሳኒቲ ህንቤክኔፍ እጣነ እንአርሱ፥ እንስገ
ዱፍስ*። 4ከኑመ ኬሳሞ አን ስአ ባይኤ
ራጆተ ወረ ሆጇቶተኮ ተአን እሳንት ኤርጌ፥
‹ወንተ ጪጋስሳ እሰ አን ጅቡ ከነ ህንጎድና!›
ጇዴን ቱሬ*፤ 5እሳን ገሩ ዱቢ እሳንት
ህመሜ ሰነ ደገአኒ ህንአቦመምኔ፥ ከራሳኒ እሰ
ሀማራ ህንዴብኔ፥ ዋቀዮሊ ቶልፈሞዳፍስ
እጣነ አርሱ ህንዲፍኔ*። 6ከናፍ ዴከምስኮ እን
ሶዳችሳን አከ እብዳ እሳንረ ቡኤ፥ መንደሮተ
ይሁዳፍ ከራ መንደረ ዩሩሳሌም ኬስ ጅሩ
ሁንዱማረት ቦበኤ፥ አኩመ ሀርአ አርገሙ
ከነ ዲገሚ ለፈ ዱዋ አከ ተአን እንጎዴ።

*1. 43፡7፤ 46፡14 *3. 7፡9 *4. 7፡25፤ 25፡4
*5. 7፡26

7«አመስ አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥ በዲስ ጉዳ አከሲ
ኦፍት አከ ፍደን፥ ዲር፥ ዱበርቲን፥ እጆ
ሌፍ ዳእሞትን ኡቱ ህንሀፍን ራወተኒ ብየ
ኬሳ አከ ዱመን ማሊፍ አከ ጎተን እስን ነንጋ
ፈደ*። 8እስን ማሊፍ ወንተ ሀርክኬሰን ሆጇ
ቴን አነ አርሱዳፍ ጇተኒ ብየ ግብጦ እዶ አመ
ጅራተን ከነ ኬሰት ዋቀዮሊ ኦርማፍ እጣነ
አርስቱ? እስን ከነ ጎቹኬሰኒን ኦፍ እንበሌ
ስቱ፥ ሰበ ለፈራ ሁንዱማ ብረትስ ነመ አባር
ሳፍ ነመ ገአ እንታቱ፤ 9እስን ጇልእነ እሰ
አቦትንኬሰን፥ ሞቶትንኬሰኒፍ ኒቶትንሳኒ ብየ
ይሁዳ ኬሰት ሆጇተን፥ ጇልእነ እስን ኦፊኬ
ሰኒ ሆጇተኒፍ እሰ ኒቶትንኬሰን ብየ ይሁዳፍ
ከራ መንደረ ዩሩሳሌም ኬሰት ሆጇተን ሁን
ዱማ እንእራንፈተኒሬ*? 10እስን ወንተ ሆጇ
ተን ከናፍ ሀመ ሀርአትዩ ህንጋብኔ፥ አነስ
ህንሶዳትኔ፤ ከራኬሰንራ ዴብተኒ አቦሚኮፍ
ሴረተኮ እሰን እስኒፍ፥ አቦተኬሰኒፍስ ኬኔ
ህንኤግኔ። *7. 42፡22 *9. 7፡17-18

11«ከናፍስ ኩኖ! አን ዋቀዮ ጎፍታን
መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥ በዲስ
እስንት ፍዱፍ እስንት ገረገሌረ፥ ጉቱማ ብየ
ይሁዳስ ራወዴ ነንበሌስ*። 12ይሁዶተ ወረ
በራረመኒ ብየ ይሁዳት ኤርገ ሀፈኒ ቦዴ ገረ
ብየ ግብጦት ገድ ቡአኒ አች ታኡዳፍ ሙርቶ
ጎደን ነንፍጠ፤ እሳን ሁንድኑ ብላዳን፥ ቤላ
ንስ ብየ ግብጦት እንዱሙ፤ ጉዳፍ ጥናን ሁን
ድኑ ብላዷን ዮኪስ ቤላን እንዱአ፤ እሳን ነመ
አባርሳ፥ ወንተ ነምን እላሌ ሶዳቱ፥ ነመ ኮል
ፉፍ ነመ ገአ እንተኡ*። 13አኩመ አን ዩሩሳ
ሌምን አደቤ ቱሬ፥ አከሱመ ወረ አመ ብየ
ግብጦ ኬስ ጅራተን ብላዳን፥ ቤላን፥ ደእቻ
ንስ ነንአደበ። 14ወረ ብየ ይሁዳ ኬሳ ሀፈኒ
ገረ ብየ ግብጦት በቀተኒ አች ታአን ኬሳ
ቶኮሌ ከን ሀፉ ዮኪስ ከን ጇላ በኡ ህንጅሩ፤
እሳን ኬሳስ ወር ብየ ይሁዳት ዴብአኒ አች
ጅራቹ ሀወንሌ ብየቲት ዴብኡ ህንደንደአን፤
እሳን ኬሳ ነመ ሙራስ ዱዋቱ በቀቴ አችት
ዴብአ» ጇዴ*።

*11. 21፡10፤ አሞ 9፡4 *12. 24፡9፤
42፡14-17 *14. 42፡17

15ኤርገሲ ነሞትን ወር ኒቶትንሳኒ ዋቀ
ዮሊ ኦርማፍ እጣነ አከ አርሰን ቤከን፥ ዱበ
ርቶትን ወር አች ቱረን፥ ጉቱማን ወልዳፍ
ነሞትን ወር ብየ ግብጦ መንደረ ጳጥሮስ ኬስ
ጅራተን ሁንድኑ አነት እንዱበተን፥ 16እሳን፥
«ዱቢ አት አመ መቃ ዋቀዮቲን ኑት ዱበቴ
ከነ ኑእ ደገኡ ህንበርባድኑ*፤ 17ወንተ አፉን
ኬኛን ዱበትኔ ሁንዱማ እንጎነ፤ አኩመ ዱር
ሆጇቻ ቱሬ፥ አኩመ አቦትንኬኛፍ ሞቶትን
ኬኘ፥ ጌጌስቶትንኬኘስ መንደረ ይሁዳፍ ከራ

ዬሩሳሌምረት ሞትቲ ዋቃፍ እጣነ አርሳ፥
ድባዩስ ድባፈቻ ቱረን፥ ኑእስ አከሱመ
እንጎነ፤ ኑእ ዮሙ ሰነ ኛተ ሀመ ገኡት ቀብነ
ቱሬ፥ ጅሬኘ ጋሪ ጅራቻ ቱሬ፥ ወንተ ሀማ
ንስ ኑረ ህንጌኘ ቱሬ፤ 18ሞትቲ ዋቃፍ እጣነ
አርሱ፥ ድባዩስ ድባፈቼ ኤርገ ዲፍኔ ገሩ
ብላፍ ቤለቱ ኑፍጨ መሌ፥ ወንተ በርባድኑ
ሁንዱማ ህንእርገትኔ» ጄደን። 19ዱበርቶት
ንስ ከነረት ደበለኒ፥ «ዮሙ ኑእ ሞትቲ
ዋቃፍ እጣነ አርሳ፥ ድባዩ ድባፈቻ፥ ብጥ
ሌስ አከ ፈኬኘሼት ቶልቻፊ ቱሬ፥ አቦትን
መናኪኘ ቤኩ ቱረን» ጄደን*።
*16. 6:16-17 *17-19. 7:18፤ ሆሴ 2:7፤
ለኮ 30:10-13

20ዮሙስ አን ኤርምያስ ዲሮታፍ ዱበር
ቶት ወረ ዴቢ አናፍ ኬነን ሰነ ሁንዱማን፥
21«አርሳ እጣና እሰ እስን መንደሮተ ይሁዳፍ
ከራ መንደረ ዬሩሳሌም ኬሰት ድኤስተን አከ
ሱመስ እሰ አቦትንኬሰን፥ ሞቶትንኬሰን፥
ጌጌስቶትንኬሰኒፍ ነሞትን ብያ ድኤሰን ሰነ
ዋቀዮ ህንያደቱ እስንት ፈካታሬ? እን
መቱማ ህንእራንፈቱ*፤ 22ዋቀዮ ሆጂኬሰን
እሰ ሀማፍ ጨጋስሳ ሰነረ እስኒፍ ደርቡ ህንደ
ንዴኘ፤ ከናፍስ ብይኬሰን ዲገሜ እንእኔ፤
አኩመ ሀርአ አርገሙ ከነስ ብየ አባርሳ እሰ
ነምን ኬሰ ጅራቼ ህንደንዴኘ እንተኤ*።
23እስን ሰገሌ ዋቀዮፍ አቦመሙ ዋን ድደ
ኒፍ፥ ሴረሳ፥ ሴረተሳፍ ዱገ-ባቱሳ ዱካ ቡኡ
ዲፍተኒ እጣነ አርስተኒ ዋቀዮ ዱረት ጨቡ
ዋን ሆጂተኒፍ፥ በዲስ አመ እስን አርግተን
ኩን እስንት ዱፌ» ነንጄዴ።
*21. 11:12-13 *22. 15:6፤ 24:9

24ዮሙስ አን እት ፉፌ፥ «እስን ይሁዶ
ትን ወር ብየ ግብጥ ኬሰ ጅራተን ዲሮትኒፍ
ዱበርቶትን ሁንድኑ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ዋቀዮ እን ከን እስራኤል ከን ጄዱ ደገአ!
25ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን ከን እስ
ራኤል፥ ‹እስን ኒቶተኬሰኒ ወጅን አፉንኬሰ
ኒን ከን ወሬግደን ሀርከኬሰኒን ሆጂተኒ ፈጣን
ባፍተኒቱ፤ እስን፦ ኑእ ሞትቲ ዋቃፍ እጣነ
እንአርስነ፥ ድባዩስ እንድባፈትነ እሰ ወሬግኔ
ፈጣን እንባፍነ ጄቱ፤ ኤጋ ደቃቲ እሰ ወሬግ
ደን ፈጣን ባሳ!› ጄዴ። 26እስን እስራኤሎ
ትን ብየ ይሁዳቲ ዱፍተኒ ብየ ግብጥ ኬሰ
ጅራተን ሁንድኑ ዱቢ ዋቀዮ ደገአ! ዋቀዮ፥
‹ኩኖ፥ ወረ ብየ ይሁዳቲ ዱፈኒ አስ ብየ
ግብጥ ኬሰ ጅራተን ከነ ኬሳ ነምን ቶኮሌ፦
ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታት ጄዴ፥ መቃኮ አከ
ህንዶፍኔ የኪስ አከ እቲን ህንከከትኔፍ፥ አን
መቃኮ እሰ ጉዳዳን ከከዴሪ*፤ 27አን ኩኖ!
ወንተ ሀማ እስንት ነንፍደ መሌ፥ ወንተ ጋሪ
እስኒፍ ህንጎዱ፤ እስን ይሁዶትን ብየ ግብጥ
ኬሰ ጅራተን ሁንድኑ ብላዳን፥ ቤላንስ
እንዱምቱ*። 28እስን ኬሳ ነሞትን ሙራስ ገሩ
ብላ ጀላ በአኒ ገረ ብየ ይሁዳት እንደብኡ፤
ዮሙስ ይሁዶትን በራረመን ሁንድኑ እሰ አን
ዱበዴፍ እሰ አፌሳኒቲ ዱብተን ኬሳ እን ከም
ዱጋ አከ ተኡ እንቤኩ*›»።
*26. 4:2፤ 22:5 *27. አሞ 9:4
*28. ኢሳ 11:11፤ 27:13

29«እን፥ ‹አን ዋቀዮ ወንተ ሀማ እስ
ንት ነንፍደ› ጄዴ ዱበዴ ዱጋ ተኡሳ አከ
ቤክተኒፍ፥ እዶ ከነት እስን አደቡንኮ ምል
ክተ እስኒፍ እንተአ*። 30ኩኖ! ‹ዜዴቂያ
ሞቲ ይሁዳ፥ ሀርከ ኔቡከድኔዛር ሞቲ ባቢ
ሎን እሰ ዲነሳ ተኤት፥ እሰ ሉቡሳ በሌሱ
በርባዱት ደበርሴ አኩመን ኬኔ፥ አከሱ
መሞ ፈረአን ሆፍራ ሞቲ ብየ ግብጥ፥
ሀርከ ዲኖተሳ ወረ ሉቡሳ በሌሱ በርባደንት
ደበርሴ ነንኬነ› ጄዴ» ነንጄዴ*።
*29. 1ሳሙ 2:34፤ 2ሞቶ 20:9 *30. 46:26

ቦቆና 45

ዱቢን ዋቀዮ ባሩክት ህመሙሳ

1አን ኤርምያስ፥ ዬሆያቂም እልም
ዮስያስ ብየ ይሁዳረት ሞኤ ወጋ አፉረ
ፋሳት፥ ባሩክ እልመ ኔሪያት ነንዱ
በዴ፤ ባሩክ ኩን እሰ ዋነን አፉኒን
እሰት ህሜ ወንተ አከ መጫፈ መረሙት
ጫፌድ*፤ 2ወንት አን እት ዱበዴስ እሰ
ዋቀዮ ጎፍታን እን ከን እስራኤል፥ ዋኤ
ሳቲፍ ዱበቴ ቱሬ፤ 3ያ ባሩክ፥
«አት፥ ‹አናፍ ወዮ! ዋቀዮ ረከነት
ረከነ ዋን አነት ደበሌፍ አን አዱራ ከን
ከኤ ደደቤረ፥ ቦቆናስ ህንቀቡ› ጄተ።
*1. 26:1-2፤ 32:12፤ 36:4፥32

4«ዋቀዮ ገሩ፥ ‹ወንተን እጃሬ ነነ
ዲገ፥ ወንተን ዳቤስ ነንቡቅስ፤ ከን አከሲ
ብየ ለፉ ሁንዱማረት ነንሆጂደ*፤ 5ኩኖ!
አን ነመ ሁንዱማት በዲስ ነንፍደ፥ አትሞ
ኦፌኬቲ እሰ ጀላ ባቴ ወንተ ጉዳ አርገቼ
ፌታሬ? ለኪ! ወንተ ጉዳ አከሲ ህንፌ
ድን! እዶ ደቅጡ ሁንዱማት ገሩ ምል
ቅጨ ሉቡኬ አከ እልፈቱ ነንጎደ› ጄዴ፤
ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ» ነንጄዴ*።
*4. 1:10 *5. 11:11፤ 39:18

ቦቆና 46

ብየ ግብጥረት ራጂን ዱበተሙሳ

(ኢሳ 19:1-25፤ ህስ 29-32)

1 ዱቢን ዋቀዮ እን ዋኤ ሰበ ለፈራቲፍ
ገረ አነ ኤርምያስ ዱፌ፥ ከነት ፉፌ ጅረ፤
2 ዩሆያቂም እልም ዮስያስ ይሁዳረት ሞኤ
ወጋ አፉረፉሳት በረ ፈረኦን ኔኮን ሞቲን
ብየ ግብጥ ኔቡከድኔዛር ሞቲ ባቢሎንት
ዱሌ መንደረ ከርኬሚሽ እሰ ለገ ኤፍራጢ
ስት ድኦ ጅሩ ኬሰት ሞአሜ፥ ኩን ብየ
ግብጢፍ ሎልቶተሼረት ዱበተሜ* ።

3 እን፥ «ጋቻን ጉዳፍ ጥና ቆጼፈዳ፥
ሎላፍስ በአ!
4 ፈርዴን ፌአዳቲ ያበዳ፥
ጎንፎ ስቢላ ካአዳቲ ድአዳ!
ኤቦኬሰን ቀረዳ፥
መዳ ስቢላ ኡፈዳ!
5 አን አተምተን
ኡቱ እሳን ሶዳተኒ
በቀተኒ አርጋ?
ጎቶትንሳኒ ወር ጀጀቦን
ሞአመኒ እንበቀተን፥
ገረ ቦዴ ኡቱ ህንምልአትን
ሶዳተኒ ጆላ እንፌገን፥
ሶዳንስ ከራ ሁንዳ
እሳን እንመርሴ* ።

*2. 25:1-2፤ 2ሞቶ 23:29 *5. 6:25፤
20:3

6 «ወር ባይኤ ፌገን ዱራ በኡ፥
ወር ጀጀቦንስ
ጆላ በኡ ህንደንደአን፤
እሳን ብየ ገረ ብታ፥
ቀርቀረ ለገ ኤፍራጢስት፥
ጉፈተኒ ኩፈኒ እንሀፉ ።
7 እን አከ ገላነ አበያ ኦል ከኡ፥
እን አከ ብሻን ጉቴ
መኒረ ደንገለኡስ
ለፈ ሶቾሳ ያኡ ኩን ኤኙ?
8 ግብጥ አከ ገላነ አበያ ኦል እንከአ፥
አከ ብሻን ጉቴ መኒረ ደንገለኡስ
ለፈ እንሶቾሰ፤
ግብጥ፥ ‹አን ኦል ከኤ
ለፈ ሁንዱማ ነንኡፍሰ፥
መንደሮታፍ ነሞተ
እሳን ኬሰ ጅራተን ነንበሌሰ፤
9 ያ አቦተ ፈርዴኒ ከአ፥
ወር ኮንኮላታ ኦፍተንስ
አረቲዳን ፊግሰሳ!
እሰን ወር ጋቻነ ባተን፥
ያ ጎቶተ ኩሽ፥ ያ ጎቶተ ፉጥ፥
እሰን ወር እዳ ቀበተን፥
ያ ጎቶተ ሉድ፥
እሰን ወር እዳ ቀበቹፍ
እቲን ሆጂቹ ቤክተን
ከአቲ ፊጋ!› ጄዴ ።

10 «ጉያን ሱን
ጉያ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ፥
ጉያ እን እተ ዲኖተሳረት
እጃ ባፈቱደ፤
ብላን ሀመ ቁፉት እሳን እንኛተ፥
ሀመ መቻኡትስ ዲገሳኒ እንዱገ፤
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ብየ ገረ ብታት፥
ገላን ኤፍራጢስ ብረት፥
አርሳ ቀለሙ እሳን እንጎደተ* ።
11 እሰን ያ ሰበ ግብጥ
ወረ አከ ዱርባ፥
ገረ ጊልአድ ደቃቲ
ቆርቾ ድበተሙ ብተዳ!
እሰን አከሱማን
ቆርቾ ባይኤ በርባዱ፥
እን ሆማ እሰን ፈይሱ
ህንደንደኡ* ።
12 ዩለኡንኬሰን ሰበ ለፈራ
ብረት ደገአሜረ፥
እይኬሰንስ ለፈረ ጉቴረ፤
ጎትን ጎተ ጉፈቴ
ለቹንሳኒ ወሊ ወጅን
ኩፈኒሩ» ጄዴ ።

*10. 47:6፤ ኢሳ 2:12፤
ኬሰ 32:41-42 *11. 8:22

13 ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ዱፌ
ብየ ግብጥ ሩኩቱፍ አከ ጅሩ
ዋቀዮ አከ ከነት ፉፌ ጅሩት
አነ ኤርምያስት እንዱበቴ* ።
14 እን፥ «‹ብላን
ወረ ናኖኬሰን ጅራተን
ፍጡፍ ዋን ጂዱፍ፥
ከአቲ ሎላፍ ቆጿአ!› ጄዲቲ
ወረ ግብጥት ህም!
ወረ መንደረ ሚግዶል፥
መንደረ ኖፊፍ
መንደረ ታህፌኔህ ኬሰ
ጅራተንት ለብሰ* !

15 ኀቶትንኬ ማሊፍ ጀባተኒ
ዳበቹ ደደበኒ ኩፉ?
ዋቀዮ ዋን እሳን ደርበቱፍ ኩፉ፤
16 እሳን አማ አመ ጉፈተኒ
ወልረት እንኩኩፉ፥
ወሊ ወሊሳኒትስ፥
‹ኮታ ገረ ሰበኬኛት እንዴብና፥
ገረ ብየ እት ደለትኔ እንደቅና፥
ብላ ዲኖታ ከነ ጀላስ እንበቀትና!›
ጀደኒ እንዱበቱ።
17 እሳን አኾት፥
‹ፈረኦን ሞቲን ግብጥ
ነመ አፉኒት፥
ዬሮን እሳፍ ሙረሜ ዱራ ደርቤረ›
ጀደኒ ሰገሌ ጉዳዳን እንዱበቱ»
ጀዴ* ።

*13. 43፡10-11 *14. 44፡1 *17. ኢሳ 30፡7

18 ዋቀዮ ኀፍታን መጫ እን ሞትች፥
«‹ዱጋ አነ እሰ ጅራታ፥
ነምን አከ ቱሉ ታቦር
እሰ ቱሎተ ግዱዳ ሙልአቱ፥
አከ ቱሉ ቀርሜሉስ
እሰ ገላነ ቡኬ ዳበቱ፥
ጀባቱ ቶኮ እንዱፈ› ጀዴ* ።
19 እስን ወር ብየ ግብጥ
ኬሰ ጅራተን፥
ቦጅአሙዳፍ ምአኬሰን
ጠጠዳቲ ቆጺፈዳ!
መንደር ኖፍ ዲገሜ ኦኔ፥
ከን ነምን ኬሰ ህንጅራትኔ
እንተአ* ።

*18. 48፡15፤ ፉር 93፡1፤ ኤር 10፡16
*19. 10፡17

20 «ግብጥ አከ ጎሮምሳ ሚደግዱደ፥
ገሩ ቀርጣሳን እሼ ጭኒኑ
ብየ ገረ-ብታቲ ዱፌ
ዱጉማን እሼረ እንቁበተ* ።
21 ዮሙስ ሎልቶትን እሼን ብተቴ
ብየሼ ኬሰ ጅራተን፥
ወር አከ ቱንቱኖ ሶረመኒ
ጮመንስሞ
ዴብአኒ በቀተኒ እንሶኩ፤
ዬሮን እሳን እት አደበመኒፍ
ዬሮን በዲሳ ዋን እሳንት ዱፌፍ፥
እሳን ኬሳ ቶኮሌ ዳበቴ
ከን ሀፉ ህንጅሩ።
22 ዲኖትን አከ ነመ ሙከ ሙሩ፥
ቶቶ ምርምርሳ
ዮሙ እሳንት ዱፈን፥
ወር ግብጥ አከ ቦፈ ያኡት ሀሳሳ
እሳን ጀላ እንበቀቱ፤
23 እሳን ጫካ ወረ ግብጥ እሰ ጎቡ፥
እሰ ነምን ልጡ ህንደንዴኜ
ሙርሙረኒ እንፍጡ፤
ለኮብስሳኒ አከ አዋንሳ
ባይኤ ዋን ተኤፍ፥
ነምን እሳን ለካኡ ህንደንደኡ፤
ከነ አነ ዋቀዮቱ ዱበቴ።
24 ዮሙስ ወር ግብጥ
ሰበ ወረ ብየ ገረ-ብታቲ ዱፉት
ደበርፈመኒ እንኬነሙ፥
እንዱላስፈሙስ» ጀዴ። *20. 1፡14
25 ዋቀዮ ኀፍታን መጫ፥ ዋቀዮ እን
ከን እስራኤል፥ «ኩኖ! አሞን ዋቀዮ ቶል
ፈማ እሰ መንደረ ቴቤስ ኬሰ ጅሩ፥ ብየ
ግብጢፍ ሞቲሼ አከሱመስ ዋቀዮሊሼ፥
ጉርጉዶተሼ፥ ወረ ሞትቸ አመነተን ሁን
ዱማስ ነንአደበ*፤ 26 ኔቡከድኔዛር ሞቲ
ባቢሎኒፍ ሎልቶተሳ ወረ ሉቡሳኒ በሌሱ
በርባደንት ደበርሴ እሳን ነንኬነ፤ ከነ ቦዴ
ገሩ ዴብአኒ ብየቲ ኬሰ አከሳኒ ዱሪት
እንጅራቱ፤ ከነ አነ ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።
27 ያ ገርቦተኮ፥ ያ ሰኜ ያቆብ
ህንሶዳትና፥
ያ ሰበ እስራኤል ህንነእና!
አን ኩኖ! ብየ ፈጎዳ
እስን ነንፍደ፥
ሰኜኬሰንስ
እዶ እሳን እት ቦጅአመኒ ነንባሰ፤
ሰኜን ያቆብ አኾት ዴብአኒ
ብርአ መሌ ነጋት እንጅራቱ፤
ከን እሳን ሶዳችሱስ ህንጅሩ።
28 ያ ገርቦተኮ፥ ያ ሰኜ ያቆብ፥
አን እስኒ ወጅን ዋነን ጅሩፍ፥
ህንሶዳትና!
ሰበ ወረን ኬሰ እስን ተምሳሴ
ሁንዱማ ነንበሌስ፥
እስኒን ገሩ ቀጀሉማዳን
አደቤን ዴብሰ መሌ፥
ራወዴ እስን ህንበሌሱ፤
እስን አደቡ ገሩ ህንዲሱ» ጀዴ፤
ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።

*25. 43፡12 *26. 44፡30፤ 12፡15፤
48፡47፤ 49፡6፥39፤ ኢሳ 19፡19-25፤
ህስ 29፡13-16 *27-28. 30፡10-11

ቦቆና 47

ብየ ፍሊስጥያረት ራጂን ዱበተሙሳ

(ኢሳ 14፡28-32)

1ሞቲን ግብጥ ብየ ጋዛ ኡቱ ህንሩኩ
ትን ፉለ ዱረ ዱቢን ዋቀዮ እን ዋኤ ወረ
ፍልስጤሞታፍ ገረ አነ ኤርምያስ ዱፌ
ከነት ፉፌ ጅረ*፤
2ዋቀዮ፥
«ኩኖ! ብሻን ብየ ገረ-ብታቲ
አል እንከአ
ጉቴስ መኒረ እንደንበልአ፤
እን ለፌ ሁንዱማፍ
ወንተ እሰረ ጅሩ
ሁንዱማረ እንያአ፥
መንደሮታፍ ወረ አች ኬሰ ጅራተን
ሁንዱማረ እንሎለአ፤
ዮሙስ ነሞትን እንእዩ፥
ሰብን ብየ ሰና
ሁንድኑስ እንወዋቱ*።
3እሳን ሰገሌ ኮቴ ፈርዴኒ፥
ራፈሙ ኮንኮላታራ ከን ከኤ
ሰገሌ ጌንጎሳቲ እንደገኡ፤
ሶዳተኒ ሀርክሳኒ ዋን ቡሻኤፍ፥
አቦትን እጀሌሳኒ ገርጋሩ፥
ምልአተኒስ እሳን እላሉ
ህንደንዴኚ።
4ጉያን አን ዋቀዮ
ወረ ፍልስጤሞታ
ሁንዱማ እት በሌሱ ዱፌረ፤
ነምን እሳን ኬሳ ሀፌ
ጢሮሲፍ ሲዶንን ገርጋሩ
ቶኮሌ ህንጅሩ፤
አን አፉመኮቲ
ወረ ብየ ፍሊስጥያ ኬሳ ሀፈን፥
ወረ ዱር ካፍቶር
ብየ ብሻን ግዱ ኬሳ ዱፈን
ነንበሌሰ*።
5ዮሙስ ነሞትን ጋዛ
ገደኒ መታ እንሃደቱ፥
መንደር አሽቀሎንሞ እንዲገምት፤
እስን ያ ወረ ደቻወንሳኒ
ኬሰት ሀፍተኒ፥
ሀመ ዮሚት ገድተኒ
ደግነኬሰን ሱኩምተኒ
መዴስቱሬ*?

*1. 25፡19-20 *2. 1፡14 *4. አሞ 9፡7፤ ኬሰ 2፡23 *5. 16፡6፤ አሞ 1፡6-7፤ ሴፋ 2፡4፤ ዘካ 9፡5፤ ኤር 48፡37

6«እስን ዮሙስ፥
‹ማሎ ያ ብላ ዋቀዮ፥
አት ዮም ገብ ጇታ?
መንኤኬት ዴብኢ
ጨሉመ ጇዲ ታእ!› እንጂቱ*፤
7አን ዋቀዮ፥ ብላንኮ
መንደረ አሽቀሎኒፍ
ብየ ብሻን ግዱ አከ ሩኩቱፍ
ኤርገን አቦሜ
አተምት ገብ ጇቹ ደንደአሬ?»
ጇዴ።

*6. 46፡10፤ ህስ 21፡19-21

ቦቆና 48

ብየ ሞአብረት ራጂን ዱበተሙሳ

(ኤር 25፡21፤ ኢሳ 15፡1—16፡14፤ 25፡10-12፤ ህስ 25፡8-11)

1ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ዋቀዮ እን ከን እስራኤል
ዋኤ ብየ ሞአብ
ከነት ፉፌ ከን ጅሩ እንዱበቱ፤
እን፥ «መንደር ኔቦ
ዋን ዲገምቱፍ፥
እሼዳፍ ወዮ!
መንደር ከሪየታይም እንቀበምት፥
እንዩላስፈምትስ፤
እሼን እዶ እት በቀተን ቱርቴ
እንጨጨብድ፥
ነሞትን እሼ ኬሰ ጅራተንስ
እንዩላስፈሙ።
2ሞአብ ስአች ዴብቴ ህንጀጀምቱ፥
እሼ ኩፍሱዳፍ ሄሽቦንት
እሼት እንኮረቱ፥
‹ኮታ እሼ እንበሌስና!› እንጂዱ፤
ወር መንደረ ማድሜን
ኬሰ ጅራተን
ብላዳን እንአርአተሙ፥
እንዱሙስ*።

*2. ለኮ 21፡26

3«ሰገሌን እያ ሆሮናይሚ
እንደገአመ፥
ሳምቺፍ በዲስ ጉዳን
አችት እንአርገመ፤
4ብይ ሞአብ እንበድ፥
እጀሌንሼስ እንእዩ፤
5በአ ገረ ሉሂትት አል እንበኡ፥
ገረ ሆሮናይምት ገድ እንቡኡ፥
እይ እሳን

ዋኤ በዲሰሳኒፍ እየንስ
እንደገአመ፤
6ከአ በቀዳቲ ሉቡኬሰን ኦልፈዳ፥
አከ ሙከ ባል
እራ ሀርጨኤ ዱሜ
ለፈ ኦና ኬሰ ዳበዳ*!
7አት ሆጂኬፍ በዳዱማኬ
እንአመነቴ፥
ከናፍስ እንቦጅአምተ፤
ኬሞሽ ዋቀዮንኬ
እን ቶልፈማን እንቦጅአመ፤
ሉቦትንሳፍ ሆጂቶትንሳ
ሁንድኑ እንቦጅአሙ*።
8በሌሲን መንደሮተ
ሁንዱማት እንዱፈ፥
መንደር እሰ ጆላ ኦሉ
ደንደኡስ ህንጅሩ፤
እን ደቻ ለፉ እንአንሰ፥
ጉቤ ለፉስ እንበሌሰ፤
ከነ አነ ዋቀዮቱ ዱበቴ።
9ሞአብ በዱፍ ዋን ጅርቱፍ፥
ደጋ ሴናሼቲ ዳባፍ!
መንደሮትንሼስ ዲገመኒ፥
ከን ነምን ኬሰ ህንጅራትኔ
ተኡፍ ጅሩ» ጂዴ።
10ብላዳን ሩኩተኒ አጂሱዩ ዮ ተኤ፥
ነምን እሰ ዋቀዮ አቦሜ ከነ
ገራ ህርኡዳን ሆጂቱ አባረማደ!

*6. 17:6 *7. 49:3-4፤ ለኮ 21:29፤
አቦ 11:24፤ 1ሞቶ 11:7

11ዋቀዮ፥
«ሞአብ ጀልቀቡማ ጀልቀብዴ፥
ሀመ አማት ገቢት ጅራቻ
ቱርቴ፤
አከ ዳዲ ወይኒ እሰ
ቆዳ ቶኮ ኬሳ ቆዳ ከን ብራት
ኡቱ ህንደበርፈምን
አኩመ ጨለለሜት ጅሩ፥
አከሱመ ነሞትንሼ ህንቦጅአምኔ፥
ምአንሼ፥ ኡርጋንሼስ
ህንጌደረምኔ*።
12ገሩ በር አን ዋቀዮ
ነሞተ እሼት ኡርጉ እንዱፈ፤
እሳን አከ ነመ ዳዲ ወይኒ
ጋኒ ኬሳ ገረ ገልቼ፥
ጋንቸሞ ጨጨብሱት፥
ሞአብን ዱዋት ሀምብሰኒ
እሼሞ እንጨጨብሱ።
13አኩመ እስራኤሎትን፥
‹ቤትኤል› ዋቀዮ ቶልፈማ
አመነተኒ ቦዴሞ ዬለአን፥
አከሱመ ሞአቦትን
ኬሞሽን ዋቀዮ ቶልፈማ
አመነቹሳኒቲን እንዬላስፈሙ*።

*11. 48:32-33፤ ሴፉ 1:12
*13. 1ሞቶ 12:28-29

14«ኤጋ ያ ነሞተ ሞአብ አተምት፥
‹ኑእ ሁምነ ቀቦተ፥
ሎለትስ ጀቦደ› ኦፈን ጂቱሬ?
15አን ዋቀዮ ሞትቹ፥
ዋቀዮ ኀፍታ መጫ
ጂደሜ ከነን ዋመሙ፥
‹ሞአብ እንበሌፈምት፥
መንደሮትንሼ እንቀበሙ፤
ደርገጎትንሼ ወር ምሚደኀንስ
እንአጂፈሙ› ጂዴ ዱበዴረ*።
16ኩፉቲን ሞአብ ድአቴረ፥
በዲስስ አረቲዳን እሼት እንዱፈ።
17ወር እሼት ድአ ጅራተኒፍ
ወር መቃሼ ቤክተን ሁንድኑ፥
‹ኡሌን ጀባን ኩን አተምት ጨቤ?
ዳበትን ሚደጋን ኩንስ
አተምት ሁራኤ?›
ጂዳቲ ቦአፍ!

*15. 46:18

18«እስን ወር መንደረ ዲቦን
ኬሰ ጅራተን፥
እዶኬሰን
እሰ ኡልፍነ-ቀቤሰራ ከአቲ፥
ለፈ ጎጋረ ታአ!
እን ሞአብን በሌሱ
ገረኬሰንትስ ኦል እንበአ፥
መንደሮተኬሰን
ወረ ደላ ደጋ ቀበን
ዲጌ እንበሌሰ።
19እስን ወር አሮኤር ኬሰ ጅራተን፥
ገረ ከራት ገድ በአ፥
እሰ በቀቻ ጅሩፍ
እሼ ዱራ በአ ጅርቱ እላላቲ፥
‹ማልቱ ተኤ?›
ጂዳቲ እሳን ጋፈዳ!
20እሳንሞ እስኒፍ ዬብሰኒ፥
‹ሞአብ ዲገምቴ፥
ነሞትንሼ ዋን ዬላስፈመኒፍ፥
እሼዳፍ ቦአ፥ ወዋዳስ!

አከ እሼን በዴስ
አርኖንት ህማ!› እንጂዱ።
21 መንደሮተ ብየ ድሪራ ኬሰ ጅረን፥
መንደሮተ ሆሎን፥
ያሀዝ፥ ሜፋት፥
22 ዲቦን፥ ኔቦኒፍ
ቤት-ዲብላታይምረት
ፍርዲን ዱፌረ፤
23 አከሱመስ መንደሮተ ክሪየታይም፥
ቤት-ጋሙል፥ ቤት-ሜኦን፥
24 ኬርዮቲፍ ቦዝራ፥
አከሱመስ መንደሮተ
ብየ ሞአብ ኬሰ ጅረን
ወረ ፈጎፍ ወረ ድአ ጅረን
ሁንዱማረት
ፍርዲን ዱፌረ።
25 አንጎን ሞአብ ጨቤረ፥
ሁምንሼስ ጨቤረ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ» ጂደ።

26 ዋቀዮ፥ «ሞአብ አነት
ዋን ኦፍ ጉርጉድፍቴፍ፥
ሀመቾፍቱ፥ ሆቅሰሼ ኬሰ
ሀገንገለቱ፥
ሙከ ኮልፋስ ሀታቱ*!
27 ያ ሞአብ! ሰብን እስራኤል ኩን
ሀትነረት ቀበሜሞ?
ማሊፍ አት ዋኤሳ
ዮሙ ዱበቱ ሁንዱማት
መታ እት ራፍቴ
እት ገእፍተሬ*?
*26. 48፡42 *27. 2፡26

28 «እስን ወር ሞአብ ኬሰ ጅራተን፥
መንደሮተሼ ኬሳ ያአቲ
ከታት ገላ!
አከ ጉጌስ ፍቴ ሀለያረት
መንኤ እጃረዳ!
29 አን ዋኤ ኦፍቱሉማ ሞአቢፍ
ዋኤ ኦል ኦፍ ቀቡሼ፥
ዋኤ ኦፍ ጉርጉድሱሼፍ
ዋኤ ኦፍ ቦኮክሱሼ፥
ዋኤ ኦፍ ጀጁሼፍ
ዋኤ ኦፍ ሀሙሼ ደገኤረ።
30 ኦፍ ቱሉማንሼ ሶበ አከ ተኤ
አን ቤከ፥
እሼን ሶብዴ አፉኒን
ኦፍ ጀጂ እንዱበት፥
ኦፍ ጀጁንሼ ኩን ሆማ
ዋኤ ህንባሱ» ጂዴ።
31 አን ሰበቢ ከናፍ
ሞአቢፍ ነንወዋደ፥
ሰበ ሞአብ ሁንዱማፍ ነንቦአ፥
ነሞተ ቂር-ሄሬሲፍስ
ባይኤ ነንገደ።
32 ያ ሙከ ወይኒ ሲብማ፥
ጃዜሪፍ እሰን ቦኡ ጫላ
ሲፍ ነንቦአ፤
ደሞትንኬ ሀመ ዳሪ ገላና፥
ሀመ ገላነ ጃዜር ብረ ገአንትስ
ደጋገኒ ቱረን፤
ገሩ ዲኖትን ዱፈኒ
እጀ ሙከኬ እሰ ዱረ ብልቻቴፍ
እጀ ወይኒኬ እንበሌሱ።
33 ብየ ሞአብ እሰ ምዳን ባሱ ኬሳ፥
ገመቹፍ እልሌን እንበደ፤
ሰበቢ ነምን
ገመቹዳን እሰ ጨንፉ ህንጅሬፍ፥
ዳዲን ወይኒ
እዶ እት ጨንፈን
ኬሳ እንድበመ፤
ሰገሌን አች ኬሳ ዮ ደገአሜዩ፥
ሰገሌ ገዳት መሌ፥
ሰገሌ ገመቹ ምት*። *32-33. 48፡11

34 ዋቀዮ፥ «ሰገሌን እየሳኒ ሄሽቦን ኬሳ
ሀመ ኤልአሌሂፍ ሀመ ያሀዝት፥
ሀመ ዞአርት፥ ሀመ ሆሮናይምት፥
ሀመ ኤግላት ሼልሺያትስ
እንደገአመ፥
ብሻኖትን ኒምሪምስ እንጎጉ።
35 አን ሰአች ሞአብ ኬሰት፥
እዶወን ሰገዳ አል ከአረት
ነምን ኬና ድኤሱ፥
ዋቀዮሊ ቶልፈሞዳፍስ
ነምን እጣነ አርሱ
አከ ህንአርገምኔ ነንጎደ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ።
36 ሰበቢ በዳዱማን ብይ ሞአቢፍ
ነሞትን ቂር-ሄሬስ ወልት ቀበተን
ሁንድኑ በዴፍ፥
ገራኮ ኬሰት ነንቦአ፤
አከ ነመ ኡሉሌ ገዳ አፉፉትስ
እሳኒፍ ነንገደ*።
37 ሁንዱምትሳኒ መታሳኒ ሃደተኒሩ፥
አሬደሳኒ ሙርሙረተኒሩ፤

ሀርከሳኒ ሙርሙረኒ ዲግሰኒሩ፥
ኡፈተ ገዳስ ኡፈተኒሩ* ።
38 አን አከ ነመ ቆዳ ሱዴ
እሰ ዋኤ ህንባፍኔ ጨጨብሱት
ሞአብን ዋነን ጨጨብሴፍ፥
ብየ ሞአብ ከነ ኬሳ በንቲ መና
እሰ ድሪራፍ
ከራ ጉዳ ሁንዱማረት፥
ቦእቸ ዱዋቱ ደገአመ* ።
39 ዮሙስ እሳን፥
‹ሞአብ አተምት ጨጨብዴ?›
ጇደኒ ሀቦአን!
እሼን ዩላቴ ገረ ቦዴት እንዴብቴ፥
ወረ ናኖሼ ጅረን
ሁንዱማ ብረትስ
ነመ ኮልፋፍ ነመ ዋኤሳ ደገኡን
ነመ ሶዳችሱ እንታቴ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ» ጇዴ ።
*36. ኢሳ 15፡7 *37. 16፡6 *38. 22፡28

40 አመስ ዋቀዮ
ዱቢ ከነት ፉፌ ጅሩ እንዱበቴ፤
እን፥ «ኩኖ!
እን አከ ጆብራ በለልኡ
ቆቾሳ ድሪርሴ አሪቲዳን
ሞአብረት ገድ እንቡአ* ።
41 መንደሮትን እንቀበሙ፥
እዶን እት በቀተንስ
እንፉደተሙ፤
ዮሙስ ሎልቶትን
ወረ ሞአብ ሶዳተኒ፥
አከ ዱበርቲ ጭኒንስፈቱ እንተኡ*፤
42 ሞአብ አነ ዋቀዮረት
ዋን አል አፍ ቀብዴፍ እንበድ፥
ሰበ ተኡንሼስ እንህፈ* ።
43 እስን ያ ወረ ሞአብ ኬሰ ጅራተኒ!
ናሱን፥ እስንት እንዱፈ፥
ቦል እስን ኬሰት ኩፍተኒፍ
ክዮን እስን እቲን ቀበምተን
እስን ዱረ ካአሜ ጅረ፤
44 በረ አን ሞአብን አደቡት
እን ነኤ በቀቱ
ቦለ ኬሰት እንኩፈ፥
እን ቦለ ኬሳ በኤ በቀቱሞ
ክዮዳን እንቀበመ* ።
*40. 49፡22 *41. 4፡31 *42. 48፡26-27
*43-44. ኢሳ 24፡17-18፤ አሞ 5፡19

45 «ወር በቀተኒ ገረ ሄሽቦን ዱፈን፥
ጋድሰሼ ጆለት እዶ በቃ
አርገቹ እንያለን፤
ገሩ ሄሽቦን ኬሳ እብድ፥
ሲሆን ኬሳስ አረብን እብዳ በኤ
አደ ሞአብ እሼ አፍ ጆጁ
ከና ጉቤ፥
ለፌ መታሼ ዋን በርበዴሴፍ፥
ሁምን እሳን እንቡኤ* ።
46 ያ ሞአብ ሲፍ ወዮ!
ነሞትን ወር ኬሞሽ
ዋቀዮ ቶልፈማት ሰገደን እንበደን፤
እልማንኬፍ እንተሎትንኬ
እንቦጅአመን*፤
47 አን ገሩ በረ ቦዴት
ወረ ሞአብ ኬሳ ቦጅአመን
ዴብሴ ነንፍደ» ጇዴ፤
ፍርዲን ዋኤ ሞአቢፍ ዱበተሜ
ከኑመረት ዱሙሳት* ።
*45. 48፡2፤ ለኮ 21፡28-29
*46. ለኮ 21፡29 *47. 46፡26

ቦቆና 49

ብየ አሞንረት ራጂን ዱበተሙሳ

(ህስ 25፡2-7፤ አሞ 1፡13-15)

1 ዋቀዮ ዋኤ ብየ አሞኒፍ ከነት ፉፌ
ከን ጅሩ እንዱበቴ፤
እን፥ «እስራኤል
እልማን እሰ ዳለን
ህንቀቡሬ?
ማሊፍ ሚልኮም ሞቲን አሞን
ብየ ጋድ እራ ፉደቴ፥
ሰበሳ አች ኬሰ ቴስፈቴሬ*?
2 ከናፍ ጉያን አን እት
ራባህ መንደረ አሞን ኬሰት
ሰገሌ እየ ሎላ ደጌስሱ እንዱፈ፤
መንደረቲን ዲገምቴ
አከ ቱላ ኮሲ እንታት፥
ገንዴን ናኖሼ ጅረንስ
እብዳን እንጉበሙ፤
ዮሙስ እስራኤል
ወረ ዱር እሰራ ፉደተንራ
ዳለሳ እንዴብፈተ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ* ።
*1. 25፡21፤ ህስ 21፡28-32፤
ሴፋ 2፡8-10፤ 1ሞቶ 11፡5፤
ኢያ 13፡24-28 *2. ኬሰ 3፡11

[3]«መንደር አይ ዋን ዲገምቴፍ፥
እስን ወር ሄሽቦን ቦአ ወዋዳ!
ሚልኮም ዋቀዮ ቶልፈማን
ሎቦተሳፍ ጉርጉዶተሳ
ሁንዱማ ወጅን ዋን ቦጅአሙፍ፥
ያ ወረ ራባህ ኬሰ ጅራተኒ እያ፥
ኡፈተ ገዳ ኡፈዳቲ
ኬላ ኬሰ አሲፍ አች
አዴማቲ ቦአ!
[4]ያ ወረ አመነሙማ ህንቀብኔ!
እስን ማሊፍ ደቻኬሰን
ወረ ምዳን ባሰኒን አፍ ጀዱ?
እስን በዳዱማኬሰን አመነተኒ፥
‹ኤኙቱ ኑቱቁ ደንደአ?› እንጄቱ*።
[5]አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ኩኖ! ከራ ሁንዱማን
ናሱ እስንት ነንፍደ፤
እስን ሁንዱምትኬሰን
ወል ፋነ እንበቀቱ፤
ነምን ወረ በቀተን ወልት ቀቡስ
ቶኮሌ ህንጅሩ፤
[6]ገሩ በረ ቦዴት
ወረ አሞን ኬሳ ቦጅአመን
ዴብሴ ነንፍደ» ጄዴ፤
ከን ዋቀዮቱ ዱበቴ*።
*3-4. 48፡2፥7 *6. 46፡26፤ 48፡47

ብየ ኤዶምረት ራጂን ዱበተሙሳ

(ኤር 25፡21፤ ኢሳ 34፡5-17፤ 63፡1-6፤
ህስ 25፡12-14፤ 35፡1-15፤ አሞ 1፡11-12)

[7]ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ዋኤ ብየ
ኤዶሚፍ ከነት ፉፌ
ከን ጅሩ እንዱበቴ፤
እን፥ «ኦጉማን
ቴማን ኬሳ እንድቤሬ?
ጎርስ ወረ ሁቦቶ ሀርካ እንበዴሬ?
ቤኩምስሳኒስ
ከን ዋኤ ህንባፍኔ ተኤሬ?
[8]ሰኒ ኤሳዉ ዱሮን አደቡት
በዲስ ዋነን እሳንት ፍዱፍ፥
እስን ያ ወረ ዴዳን
ኬሰ ጅራተኒ በቀዳ!
ገረ ቦዴት ዴብአቲ
ቦዋ ገድ ፈን ኬሰ ዶከዳ*!
[9]ወር እጀ ወይኒ ጭረን
ገረኬ ዮሙ ዱፈን፥
ሙከ ወይኒረት ጮራ
እንህምብሱ ምቲሬ?
ሀቱንስ ሀልከን ዮሙ ዱፍቱ፥
ሀመ ደንዴሱ ፋደቴ
አዴምት ምቲሬ?
[10]አን ገሩ ሰኒ ኤሳዉ
ቁላት ነንሀምብሰ፥
አከ እሳን ዶከቹ ህንደንዴኚት፥
በኬት እሳን ነንባሰ፤
ሰኚንሳ፥ አቦሎትንሳፍ አሉትንሳ
ሁንድኑ ህንሀፈን፤
እሳንስ ዴብአኒ ህንአርገመን።
[11]እጆሎተኬ ወረ አባን እረ ህንጅሬ
ነብረት ዲስ!
አን እሳን ነንጅራችሰ፤
ዱብርቶትንኬ ወር ሃደ ህዱሳ ተአን
አነ እንአመነቱ» ጄዴ።
*8. ህስ 27፡20

12 ዋቀዮ አመስ እት ፉፌ፥ «ኩኖ!
ወር ጦፎ ዴከምሰኮ ኬሳ ዱጉን እሳኒፍ
ህንመሌዩ እንዱጉ ኤርገ ተኤ፥ እስንሞ
አተምት ኡቱ እሰ ኬሳ ህንዱግን ሀፍ
ቱሬ? እስን ኡቱ ህንአደበምን ህንሀፍ
ተን፤ እስን ጦፎ ዴከምሰኮ ከነ ኬሳ
እንዱግዱ*። [13]ቦዝራን አከ ዲገምቱ፥
ወንተ ነምን እላሌ ሶዳቱ፥ እዶ ነምን እት
ገእሱፍ እዶ አባርሳ አከ ታቱ፥ መንደሮት
ንሼስ ሁንድኑ በረበራን ዲገመኒ አከ
ሀፈን፥ አን መቃኮቲን ከከዴረ፤ አን
ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ» ጄዴ*።
*12. 25፡15፥28-29፤ ፋር 137፡7፤
ፋሩ 4፡21 *13. 25፡9

[14]ኤርገማን ቶኮ
ገረ ሰበ ብየ ለፋረ ጅረን
ሁንዱማት ኤርገሜ፥
«ኮታ ወልት ቀበማቲ
ኤዶምት ዱሉዳፍ ቆጻአ፥
እሼ ሎሉዳፍስ ከአ!»
ጀቹፍ አከ ጅሩ
አን ዋቀዮራ ደገኤረ።
[15]አመስ ዋቀዮ፥
«ኩኖ! ሰበ ለፈራ ኬሳ
አት አከ ጥናቱ፥
ነሞተ ግዱትስ
አከ ቱፈተምቱ ነንጎደ፤
[16]አት ያ እሰ ሆልቀ ደጋ
ኬሰ ጅራቱ፥
ያ እሰ ጋረ ጉባ ቴሱ፥
እሰ አት ወረ ካን ሶዳችፍቱፍ፥

እሰ አት አፍ ቱልቱቱ
ስጎዎምሴ፤
መንኤኬ አከ ጆብራ
እዶ ኦል ከአረት ዮ እጃረቴዩ፥
አንሞ አችራ ገድ ስንቡሰ።

17«ኤዶም ወንተ
እላሉንሳ ነመ ሶዳችሱ እንታት፥
ነምን ከራ ደርቡ
እሼ ዮሙ አርጉ
እንድንቅሲፈተ፤
ሰበቢ ደእች ጉዳን እሼት ዱፌፍስ
እት ገእሴ ብረ እንደርበ*።
18አኩመ ሶዶሚፍ ጎሞራን፥
መንደሮትን አሎተሳኒ ቱረንስ
በርበዴፈመን፥
አከሱመ ነምን
ኤዶም ኬሰት ህንሀፉ፥
ነምን ቶኮሌስ
እሼ ኬሰ ህንጅራቱ*።
19አኩመ ሌንጭ ጫካ ለገ ዮርዳኖስ
እሰ ጎቡ ኬሳ
ገረ በኬ መርገ ለልሳት
ኦል በኡ፥
ኩኖ! አንስ አከሱመ
ድንገተ ኤዶምት ኦል ነንበአ፥
ነሞተሼስ አች ኬሳ ነንአርአ፤
እሰን ኦፊኮቲ ፎአዴስ
እሼረት ነንሞስሰ፤
ኤጋ ከን አከኮቲ ጅራሬ?
ነምን፥ ‹ከነ ማሊፍ ጎቴ?›
ናንጂዱስ አርገማሬ?
ሞቲን ነዱረ ዳበቴ ነዶዉ
ደንደኡስ ሚሬሬ?
20ከናፍ ወንተ አን ዋቀዮ
ኤዶምት ፍዱፍ ያዴ ጅሩ፥
አኬከ አን ወረ ቴማን ኬሰ
ጅራተንረት
ቆጺሴ ጅሩስ ደገአ!
እጆሌንሳኒ አከ እልሞሌ ቡሻዪ
ብኔንስ ቀበቴት
ሁምናን እንፉደተሙ፥
ከሎንሳኒስ ራወቴ እንአነ።
21ኤዶም ዮሙ ኩፍቱ
ሰገሌን ቦእቸ ነሞተሼቲ
ለፈ እንሶቾሰ፥
እይሳኒስ ሀመ ገላነ ዲማት
እንደገአመ*፤
22ኩኖ! ወንት አከ ጆብራ
ባልኤዳን ከኡ
ቦዝራረ እንቁበተ፤
ዮሙስ ሎልቶትን
ወረ ኤዶም ሶዳተኒ
አከ ዱብርቲ ጭኒንስፈቱ
እንተኡ» ጂዴ*።

*17· 18፡16 *18· ኡመ 19፡24-25፤
ኤር 50፡40 *19-21· 50፡44-46፤
10፡7-8 *22· 48፡40

መንደረ ደማስቆረት ራጂን ዱበተሙሳ

23ዋኤ መንደረ ደማስቆፍ
ከን ዱበተሚ ከነት ፉፌ ጅረ፤
ዋቀዮ፥ «ሃማቲፍ አርጳድ
አዱ ገዴ ከነ
ዮሙ ደገአን ነአኒ፥
ገራንሳኒ አከ ብሻኒ እንራፈሚ፥
ቦቆናስ እንደበን፤
24ደማስቆን ላፍቴ፥
ሶዳቴ በቀቹፍ
ገረ ቦዴት እንዴብቴ፤
ድጵኒፍ ሙደምን
ዋን እሼ ቀበቴፍ፥
ሮምእቴ አከ ዱብርቲ
ጭኒንስፈቱ እንታቴ።
25መንደር ጀጀምቱን እሼን
አን እት ገመዱ ሱን፥
አመ አተምት ኦንቲ?
26ዱሮ ሰነት ደርገጎትንሼ
ከራ ጉዳረት እንኩኩፍፈሙ፥
ሎልቶትንሼ ሁንድኑስ እንዱሙ፤
አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ከነ ዱበዴረ።
27አን ኬላ ደማስቆት
እብደ ነንቀብሲሰ፥
እንስ መሰራ ቤን-ሀዳድ ሞትቻ
እንፍጠ» ጂዴ*።

*23-27· ኢሳ 17፡1-3፤ አሞ 1፡3-5፤
ዘካ 9፡1

ቄዳሪፍ ሀዞርረት ራጂን ዱበተሙሳ

28ዋቀዮ ዋኤ ብየ ቄዳሪፍ
ዋኤ ሞቱሞተ ሀዞር ወረ
ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን
ሩኩቴ በሌሴ ከን ዱበቴ
ከነት ፉፌ ጅረ፤
እን፥ «ከአ ደቃቲ

ብየ ቄዳርት ዱላ፥
ወረ ብየ ገረ በአ-ቢፍቱ
ኬሰ ጅረን በሌሳ!
29 ዱንካኖተሳኒ፥ ሆሪሳኒ፥
ጎልጋ ዱንካና፥
ምአ አች ኬሰ ጅሩፍ፥
ጋሎተሳኒ ሁንዱማ ሳማ!
ነሞታንሞ፥ ‹ከራ ሁንዱማ
ወንት እሰን ናሰሱ
እሰንት ዱፈረ› ጂዳ!
30 ያ ወረ ሀዞር ኬሰ ጅራተኒ፥
ደፉቲ ከአ በቀዳ!
ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን
እሰንት ኮረቴረ፥
መለ እቲን እሰን በሌሱሰ
ቆጺፈቴረ ዋን ተኤፍ፥
ሆልቀ ገድ ፈገ ኬሰ ዶከዳ!
31 ሞትች፥ ‹ከአ ገረ ሰበ ብርአ መሌ
ገቢት ጅራቱት፥
ገረ መንደሮተ ከርሳኒ
ጩፉ ህንቀብኔት፥
ገረ ሰበ ኮጾ-ገሌሳት
አል ባኔ እንዱለ!› ጂዴረ።
32 አን ዋቀዮ
ነሞተ ወረ ርፌንሰ
መታሳኒ ናኔሰኒ
እሌሳኒራ ፍጠን፥
እዶ ሁንዱማት ነንተምሳሰ፥
ከራ ሁንዱማሰ በዲሰ
እሳንት ነንፍደ፤
ጋሎተሳኒ እንፉደቱ፥
ሳወንሳኒ ወረ ባይኤሰ እንሳሙ።
33 ሀዞር በረበራን አንቴ፥
እዶ ዋንጎትን ኬሰ ጅራተን
እንታት፤
ነምን አች ኬሰት ህንህፉ፥
ነምን ቶኮሌሰ እሼ ኬሰ
ህንጅራቱ» ጂዴ*።
*28-33. 25፡24፤ ኢሳ 21፡13-17፤
ኤር 9፡25፤ 25፡23-24፤ ኢሳ 21፡13-14

ኤላምረት ራጂን ዱበተሙሳ

34 በረ ዜዴቂየ ብየ ይሁዳረት
ሞኡ ጀልቀቤት፥
ዱቢን ዋቀዮ እን ዋኤ
ብየ ኤላሚፍ
ገረ አን ኤርምያሰ ዱፌ
ከነት ፉፌ ጅረ፤
35 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«ኩኖ! አን እዳ ወረ ኤላም፥
ምአ ሎላሳኒ
እሰ እሳን አመነተን ነንጨብሰ፤
36 አን ጎሌ ለፉ አርፌኑ ኬሳ
ቡቤ እሳንት ነንኤርገ፤
ገረ ጎሌ ለፉ አርፌኑትሰ
እሳን ነንተምሳሰ፤
ብይ ሰብን ኤላም
እት ህንቦጅአምኔ ህንአርገሙ።
37 ዲኖተሳኒ ወረ
ሉቡሳኒ በሌሱ በርባደን ዱረት
ወረ ኤላም ነንጨጨብሰ፥
ዴከምሰኮ እሰ ቦበአዳን
በዲሰ እሳንት ነንፍደ፤
ሀመ እሳን ዱመንትሰ
ብላዳን እሳን ነንአርአ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበጄረ።
38 አን ዋቀዮ ቴሶኮ
ኤላም ኬሰ ነንዳበደ፥
ሞቲሼፍ ጉርጉዶተሼ ነንበሌሰ፤
39 በረ ቦዴት ገሩ
ኤላምን አከሼ ዱሪት
ነንዴብሰ» ጂደ ዋቀዮ*።
*34-39. 25፡25፤ ህሰ 32፡24-25፤
ኤር 46፡26

ቦቆና 50

ብየ ባቢሎንረት ራጂን ዱበተሙሳ

(ኢሳ 13፡1-22፤ ኤር 25፡26)

1 ዱቢን ዋቀዮ ዋኤ ብየ ባቢሎኒፍ
ዋኤ ወረ ከልዶታ ከራ አን
ኤርምያሰ ዱበቴ ከነት ፉፌ
ጅረ፤
2 ዱብችሰ፥ «ፉጂ አል ፉዲቲ
ለለቢ ሰበ ለፈራት ህም!
‹ነምን ሁንድኑ ሀደገኡ!
ባቢሎን እንቀበምት፥
ዋቀዮሊ ቶልፈሞንሼ
እንዬላሰፈሙ፥
ማርዱክ ዋቀዮ ቶልፈማንሳኒ
እንጨጨበ፥
ብፍን ፈኬኘ ዋቀዮ ቶልፈማ
እን ጪጋሰሳንሰ ጨጨቤ እንሁራአ›
ጂዲ ህም መሌ፥
ዋን ቶኮሌ ህንዶክሰን*!
3 ሰብን ቶኮ ብየ ገረ ብታቲ ዱፌ
እሼ ሩኩቴ እንአንሰ፥

ነምኒፍ ሆሪን አች ኬሳ
በቀተኒ እንበኡ፤
ነምን ቶኮሌስ አች ኬሰ ጅራቹ
ሀንደንደኡ* ።
*2· 51፡44፤ ኢሳ 21፡9፤ 46፡1-2
*3· 50፡9፥41፤ 1፡14፤ 4፡25

4 «በረ ሰነት፥ ዬሮ ሰነትስ
ሰብን ሞቱማ እስራኤሊፍ
ሞቱማ ይሁዳ ኬሳ
ቦአ ወሊ ወጅን
ለፈ እት ቦጅአመኒ በአኒ
አነ ዋቀዮን ጎፍታሳኒ
እንበርባደቱ፤
ከነ አነ ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።
5 ዮሙስ እሳን ፉለሳኒ
ገረ ጥዮንት ዴብሰኒ
ከራ ገረሼት ጌሱ እያፈቻ፥
‹ኮታ! ከኩ በረበራን
ሀንእራንፈተምኔ፥
ዋቀዮፍ እንገላ!›
ወሊን ጂዳ እንአዴሙ* ።
*4· 3፡18፤ 31፡9 *5· 31፡6፤ 32፡40

6 «ሰብንኮ አከ ሆሎተ ትክሶትንሳኒ
ገረ ቱሉት አፍራ እሳን አፈኒ፥
ከራ ወላልችሰኒ፥ ተአኒ ቱረን፤
እሳን ቱሎተረ፥
ጋረረስ አሲፍ አች እንጅረን፤
እዶ ዱር እት ቦቆና አርገቻ ቱረንስ
እንእራንፈተን* ።
7 ወር እሳን አርገን ሁንድኑ
ብኔንሰ እሳንት እንተአን፥
ዲኖትንሳኒሞ፥
‹ሰበቢ እሳን፥
ዋቀዮ እሰ ትክሴሳኒ
እሰ ዱጋ ተኤ፥
እሰ አቦትንሳኒ አብደቻ ቱረን
ዱረት ጨቡ ሆጂተኒፍ፥
ወንት ኑአ እሳንረት ሆጂትኔ
በሌሳ ኑት ሀንተኡ› እንጂዱ ።
*6· 10፡21፤ 23፡1፤ 50፡17፤ ዘካ 10፡2

8 «ብየ ባቢሎን ኬሳ በቀዳ!
ወረ ከልዶታ ኬሳስ በአ!
አኩመ ኮርቤስ ሬቲ
ከር ዮሙ በነሙ
ዱረ ቡኤ በኡ፥
አከሱመ እስንስ ደፉቲ በአ*!
9 አን ኩኖ! ሰበ ባይኤ
ወልት ገምተቴ፥
ብየ ገረ ብታቲ
ባቢሎንረት ነንካሰ፤
እሳን እሼት ቆጳአኒ
እሼ ሎለኒ እንቀበቱ፤
ወረ ሎለት ቤከን ዋን ተአኒፍስ፥
ጥይሳኒ ዋ ኡቱ ሀንጎድን
ለፈ ሀንቡኡ* ።
10 ብይ ባቢሎን እንሳመምት፥
ወር እሼ ሳመን ሁንድኑስ
ገራ እንጨብሰቱ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ ።
*8· 50፡16፤ 51፡45፤ ኢሳ 48፡20፤
ሙል 18፡4 *9· 50፡3

11 «እስን ወር ብየኮ ሳምተን፥
ገመደኒ ዮ እልልችተንዩ፥
አከ ጅቦተ ምዳን ስርብሲሰኒ
ዮ ቡራቅጠንዩ፥
አከ ፈርዴኒስ ዮ ሀምምስተንዩ፥
12 ብይኬሰን እሼን
አከ ሃደ
እስን ዴሴት እላለምቱ
እንዬላሰፈምት፤
እሼን ብየ ኬሳ እሼ ገድ ዴብቱ፥
ብየ ኦናፍ ብየ ጎጋ
ሆምቱ ኬሰ ሀንጅሬ እንታት ።
13 ሰበቢ አን ዋቀዮ እሼት ዴከሜፍ
ኦንቴ እንሀፍት፥
ነምን እሼ ኬሰ ሀንጅራቱ፤
ወር ከራ ደርበን ሁንድኑ
ባቢሎን ብረ ዮሙ ደርበን፥
ሰበቢ ደእቻ እሼረ ገኤ ከናፍ
ነአኒ አፉን እንቀበቱ* ።
*12-13· 4፡26፤ 18፡16፤ 51፡37

14 «እስን ወር እዳዳን ሎልተን
ሁንድኑ፥
ባቢሎንት ናነአቲ መርሳ!
እሼን አነ ዋቀዮ ዱረት
ጨቡ ዋን ሆጂቴፍ፥
ጥየኬሰን ሀንቁሰትናቲ
እሼት ገድ ዲሳ!
15 ከራ ሁንዱማ እሼት ናነአ
እያቲ እሼ ወሬርሳ!
አን ዋቀዮ እሼረት
እጃ ዋነን ባፈዱፍ፥
እሼን ሀርከሼ እንኬንት፥

መሰራንሼ እንጅገ፥
ኬላንሼስ እንዲገመ፤
አኩመ እሼን ወረ ካን ጎቴስ
አከሱመ እሼረት ሆጂዳ፥
እጃስ እት ባፈዳ* !
16 ነመ ሰኘ ፈጫሱፍ ነመ ምዳን ሃሙ
ብየ ባቢሎን ኬሳ ፍጣ!
ወር አርማ ሁንድኑስ
ወረ ብይቸ ሩኩተን ጀላ
ገረ ብየሳኒት ሀዴብአን፥
ገረ ሰበሳኒትስ ሀበቀተን!
*15. 25:14፤ 50:29፤ ሙል 18:6

17 «ሰብን እስራኤል አከ ሆላ
ሌንጭ አርኡ እንተተምሰአን፤
ዱራን ዱርሴ ሞቲ ብየ አሶርቱ
ቀቤ እሳን ኛቴ፥
እት አንሴሞ ኔቡከድኔዛር
ሞቲ ባቢሎንቱ
ለፈሳኒ ጨጨብሴ*።
18 ከናፍ አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ዋቀዮ እን ከን እስራኤል፥
‹ኩኖ! አን ሞቲ አሶር
አኩመን አደቤ፥
አከሱመ ሞቲ ባቢሎን፥
ብየሳስ ነንአደበ*።
19 እስራኤልንሞ
ለፈሳኒ ዱሪት ነንዴብሰ፥
ወንተ ቱሎተ
ቀርሜሎሲፍ ባሻንራ
ገልፈተንስ እንኛቱ፤
አካኩ ምዳን በርባደኒ
ሁንዱማስ ጋረ ኤፍሬሚፍ
ጋረ ጊልአድራ ገልፈተኒ
እት እንገመዱ› ጂዴ*።
20 በረ ሰነት፥ ዬሮ ሰነትስ
የከ እስራኤሊፍ
ጬቡን ይሁዳ እንቀረተመ፤
ገሩ ወረን ሀምብሴ ሁንዱማፍ
የከሳኒ ዋነን ዲሴፍ፥
ቶኮሌ እሳንረት ሀንአርገሙ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ»
ከን ጂዱ ቱሬ*።
*17. 50:6 *18. 2ሞቶ 19:35፤
ኢሳ 10:12 *19. 23:3፤ ሀስ 34:11-16
*20. 31:34፤ 33:7-8

21 ዋቀዮ እት ፉሬ፥ «ወረ ብየ
ሜራታይምረት፥
ወረ ጴቆድ ኬሰ ጅራተንረትስ
ከአቲ ሩኩታ!
እሳን አርአ፥ እሳን አጂሳ፥
ራወዳስ እሳን በሌሳ!
ወንተ አን እስን አበሙ
ሁንዱማስ ጎዳ*!
22 በዲስ ጉዳን ዋን እት ዱፌፍ፥
ሰገሌን ሎላ ብይቸ ኬሳ
እንደገአመ።
23 ባቢሎን እሼን ጉቱማ ብየ ለፉረት
አከ ቡሩሳ ቱርቴ፥
አመሞ አተምት ሰበ ብየ ለፉ ኬሳ
ጨጨብዴ አንቴ*!
24 ያ ባቢሎን፥
አን ክዮ ስዱረ ካኤረ፥
አትስ ቀበምቴተ፤
አት ገሩ እሰ ሀንቤክኔ፤
አነ ዋቀዮረት ዋን ካቴፍ፥
ቀበምቴ እንአርገምቴ።
25 አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ብየ ወረ ከልዶታረት
ዋነን ሆጂዱ ዋነን ቀቡፍ፥
አን መነ ምአ ሎላ
እሰ ከንኮቲ በኔ፥
ምአ ዴከምሰኮቲ ገድ ባሴረ፤
26 ብየ ፈጎዳ ኮታቲ እሼት ዱላ፥
ጎምብሳሼ በና!
እንሼ ዲጋቲ ቱላ፥
ራወዳስ እሼ በሌሳ!
ዋን ቶኮሌ አችት ሀንሀምብስና!
27 ጀጀቦተሼ ሁንዱማ
ገረ እዶ እት አጂሰንት
ጌሳቲ ጎረአ፥
ዬሮንሳኒ ገኤ፥
በር እሳን እት አደበመንስ
ዋን ዱፌፍ፥
እሳኒፍ ወዮ!» ጂዴ*።
28 ሰገሌ ወረ ባቢሎን ኬሳ በቀተኒ
ጀላ በአኒ ደጌፈዳ!
እሳን ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ
እጃ አከ ባፈቴ
መንደረ ጥዮን ኬሰት እንሀሙ፥
እን እጃ መነ ቁልቁሉማሳቲ
አከ ባፈቴ እንአዴሱ*።
*21. 50:26-27፤ 51:3 *23. 51:20፤
ኢሳ 10:5 *26-27. 50:21 *28. 51:10-11

29 ዋቀዮ፥ «ሰበቢ እሼን
አነ ዋቀዮ እሰ ቁልቁሉ
ከን እስራኤልረት
ኦፍ ቦኮክስቴፍ፥
ወረ ጥየ ደርበቹት ቤከመን
ባቢሎንረት ዋማ!
ወር እዳ ባተን ሁንድኑ
እሼት መርሰኒ ሀቡፈተን!
ነምን ቶኮሌ መንደረቲ
ኬሳ ሀንበእን!
አኩመ እሼን ወረ ካንረት
ሆጂቻ ቱርቴ፥
እሼረት ሆጂዳ!
አደበ እሼዳፍ ተኡ ኬናፍ* !
30 ዮሙስ ደርገጎትንሼ
ከራ መንደረሼቲረት
ኩኩፍፈመኒ እንሀፉ፥
ሎልቶትንሼ ሁንድኑስ እንዱሙ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ።
31 አት ኦፍ ቱልቱነነ!
በር አን እት ስአደቡ
ዋን ገኤፍ፥
ኩኖ፥ አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ስረት ነንከአ* !
32 እሼን ኦፍ ቱልቱን ኩን ጉፈቴ
እንኩፍት፥
ነምን ለፋ እሼ ካሱ ገሩ
ሀንጅሩ፤
አን መንደሮተሼት እብደ ነንነቀ፥
እንስ ወንተ ናኖሼ ጅሩ ሁንዱማ
እንጉበ» ጂደ።
*29. 25፡14፤ 48፡26-27፤ 50፡15፤
51፡6፤ ሙል 18፡6 *31. 21፡13-14

33 አመስ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«ሰብን እስራኤሊፍ
ሰብን ይሁዳ ጩንቁርፈመኒሩ፥
ወር እሳን ቦጅአን ጀቤሰኒ
እሳን ቀበተኒ
ገድ ዲሱ ድደኒሩ፤
34 እን እሳን ገርጋሩ ገሩ ጀባደ፥
መቃንሳ ዋቀዮ ጎፍታ መጫት፤
እን እሳኒፍ እንዱበተ፥
ብየቲዳፍ ነጋ እንኬነ፥
ወረ ባቢሎን ኬሰ ጅራተን ገሩ
ነጋ እንዶወተ* ። *34. 10፡16፤ 51፡36

35 «ወረ ከልዶታረት፥
ወረ ባቢሎን ኬሰ ጅራተንረት፥
ጉርጉዶተሳኒፍ አጌሶተሳኒረት
ሎል ሀዱፉ!
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ።
36 ራጅተ ሶብዱረት ብላን ሀዱፉ!
እሳንስ ጎዖተ ሀተአን!
ሎልቶተሼ ወረ ጀጀቦረት
ብላን ሀዱፉ፥
እሳንስ ነአኒ ሁምን
እሳን ሀቡኡ* !
37 ፈርዴንሼፍ ኮንኮላቶተሼረት
ብላን ሀዱፉ፥
ኦርመ ወረ እሼዳፍ ብተመንረት
ብላን ሀዱፉ!
ደደቦስ ሀተአን!
በዳዱማሼረት ብላን ዮሙ ዱፉ
ሀሳመመን* !
38 ጫምሳን ብየሼረት ሀዱፉ፥
ብሻንሼስ ሀጎግሱ!
ብይቻ ዋቀዮሊ ቶልፈሞዳን
ዋን ጉቴፍ፥
ፈኬኘ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ወረ ጪጋስሶ
ከናን ኦፍ እንጀጁ፤
39 ከናፍ ብኔንሶትን ጫካት ገለን፥
ጉቺን፥ ዋንጎን፥
ወራቤስስ እሼት እንገሉ፤
ነምን ገሩ ደሎታ ሀመ ደሎታት
አችት ሀንገሉ፥
በረበራንስ አች ኬሰ ሀንጅራቱ* ።
40 ሶዶሚፍ ጎሞራ
መንደሮተ ናኖሳኒ ጅረን
ሁንዱማ ወጅን
አኩመን ዲጌ በሌሴ፥
አከሱመ እሼ ከነስ
ዲጌ ነንበሌስ፤
ነምን ቶኮሌ ዴብኤ
አችት ገሌ ኬሰ ሀንጅራቱ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ* ።
*36. ኢሳ 44፡25 *37. 51፡30
*39. ኢሳ 13፡21-22፤ ሙል 18፡2
*40. 49፡18፤ ኡመ 19፡24-25

41 «ኩኖ! ሰብን ጉዳን ቶኮ
ብየ ገረ ብታቲ ከኤ እንዱፈ፥
ሞቶትን ጀጀቦንስ
አንዳረ ለፋቲ ከአኒ እንዱፉ* ፤
42 ሎልቶትንሳኒ እዳፍ ኤቦ እንቀበቱ፥
እሳን ገረ ጀቤዱደ፥

አራረስ ህንቤከን፤
ያ ባቢሎን፥
እሳን ሎላፍ ህደተኒ፥
ፈርዳን ስሎሉዳፍ ዮሙ ዱፈን፥
ሰገሌንሳኒ አከ ገላና እንሁርሰ*፤
43 ሞቲን ባቢሎን አከ እሳን ዱፈን
ዮሙ ደገኡ፥
ሀርከሳ እንላፈ፥
ናሱንስ እሰ እንቀበተ፤
አከ ዱበርቲ ጭኒንስፈቱስ
እንተአ።
*41. 1፡14፤ 50፡3 *42. 6፡23

44 «አኩመ ሌንጭ ጫካ ለገ ዮርዳኖስ
እሰ ጎቡ ኬሳ
ገረ በኬ መርገ ለልሳት
ኦል በኡ፥
ኩኖ፥ አንስ አከሱመ
ድንገተ ባቢሎንት ኦል ነንበአ፥
ነሞተሼስ አች ኬሳ ነንአርአ፤
እሰን ኦፈኮቲ ፎአዴስ
እሼረት ነንሞስሰ፤
ኤጋ ከን አከኮቲ ጅራሬ?
ነምን፥ ‹ከነ ማሊፍ ጎቴ?›
ናንጂዱስ አርገማሬ?
ሞቲን አነ ዱረ ዳበቴ
ነዶዉ ደንደኡስ ሜሬሬ*?
45 ከናፍ ወንተ አን ዋቀዮ
ብየ ባቢሎንረት
ፍዱፍ ያዴ ጅሩ፥
አኬከ አን ወረ ከልዶታረት
ቆጹሴ ጅሩስ ደገአ!
እጁሌንሳኒ አከ እልሞሌ ቡሻዩ
ብኔንስ ቀበቴት
ሁምናን እንፉደተሙ፥
ከሎንሳኒስ ራወቴ እንአነ።
46 ‹ባቢሎን እንቀበምቴ› ዮሙ ጁደን
ለፍት እንሶቾአ፥
ቦእች ብየቲስ ሰበ ለፈራ ሁንዱማ
ብረት እንደገአመ» ጁዴ።
*44. 4፡7፤ 49፡19-21

ቦቆና 51

ባቢሎንት ፈረደሙሳ

(ኢሳ 14፡1-23)

1 አመስ ዋቀዮ እት ፉፌ፥
«ኩኖ! አን ባቢሎንት፥
ሰበሼ ግዱዳ
ወረ አናን ሞርመንትስ፥
ቡቤ እሳን በሌሱ ነንካስ*።
2 አርመ እሰ አከ ነመ
ምዳን ቅሌንሰት ኬኔ
ግንግልቹት፥
ብየቲ ግንግልቼ በሌሱ
እት ነንኤርገ፤
ጉያን በዲሰሼ ዮሙ ገኡ፥
ከራ ሁንዱማ እሼት እንከኡ*።
3 ሎልቱሼ እሰ ጥየ ደርበቱ፥
አከ እን እዳሳ ጀቤፈቱ፥
መዳ ስቢላሳስ
አከ እን ኡፈቱ ህንጎድን!
ደርገጎተሼቲፍ ህንህልን፥
ሎልቶተሼ ሁንዱማስ
ራወዱ በሌስ*!
4 ወር መዳ ጭማዳን መዳአኒፍ
ወር አጂፈመን፥
ከራ መንደረ ባቢሎን
ኬሰ እንጭጪሱ፤
5 ብይች ኡቱመ አነ እሰ ቁልቁሉ
እሰ ከን እስራኤል ዱረት
የካን ጉቴዩ፥
አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ዋቀዮ እን ሁንዱማ ደንደኡ
እስን ወረ እስራኤሊፍ
ወረ ይሁዳ ህንእራንፈትኔ*።
*1. 4፡11-12፤ 25፡32 *2. 15፡7
*3. 50፡21 *5. 50፡29፤ ኢሳ 54፡4

6 «ኤጋ ከአቲ
ብየ ባቢሎን ኬሳ በቀዳ፥
ዱሮን አን ዋቀዮ ሰበቢ የከሼቲፍ
እሼት ፈረዱ ዋን ገኤፍ፥
አን አከ ሆጂሼት
እሼፍ ዋነን ኬኑፍ፥
እስን የከሼቲፍ አከ ህንዱምኔት፥
ቶኮን ቶኮንኬሰን በቀዳቲ
ኦፍ ኦልቻ*!
7 ባቢሎን ሀርከኮ ኬሰት፥
አከ ጦፎ ወርቂራ ሆጄተምቴት፤
እሼን ጉቱማ ብየ ለፉ እንመቼስቴ፥
ሰብን ለፈራ
ዳዲ ወይኒሼ ዱገኒ፥
እንመራተን*።
8 ባቢሎን ድንገተ ኩፍቴ
ዋን ጨጨብዱፍ፥
እሼዳፍ ቦአ!

ተሪ ዮ ፈይቴፍ መዳሼቲፍ
ደዳ ኤጀርሳ በርባዳ ፍዳ!»
ጀዴ*።
9 ሰብን ሱንሞ ዴብሰኒ፥
«ባቢሎን እንፈይት ኡቱ ተኤ፥
ስላ እሼ እንገርጋረ ቱሬ፤
አመ ገሩ የክሼ ዱሜስ ኬሰ ደርቤ፥
በንቲወን ዋቃ ብረ ዋን ገኤፍ፥
እሼን ፈዩ ህንደንዴሱ፤
ከናፍ እሼ ዲፍኔ አዱመ አዳን፥
ገረ ብየኬኛት እንዴብኑ» እንጇዱ*።
10 ዮሙስ ሰብን እስራኤሊፍ
ሰብን ይሁዳ፥
«ዋቀዮ ዱጋ ዋን ኑፍ ባሴፍ፥
ኮታ ገረ ጥዮንት አል ባኔ፥
ወንተ ዋቀዮኬኘ ኀዴ
እንህምና!» እንጇዱ*።
*6. 25፡14፤ 51፡45፤ 50፡8፤
ሙል 18፡4 *7. ሙል 14፡8፤ 18፡3
*8. ኢሳ 21፡9፤ ኤር 46፡11
*9. ሙል 18፡5 *10. 50፡28፤ ፋር 9፡14

11 ጥየኬሰን ቀረዳ፥
ጋቸነኬሰንስ ፉደዳ!
ዋቀዮ፥ ብየ ባቢሎን በሌሱ
ዋን በርባዱፍ፥
ሞቶተ ሜዶን እት እንካሴ፤
እን አከስት እጃ መነ ቁልቁሉማሳ
እሰ ዲገሜ እንበኤ*።
12 ፉጂ አል ካሳቲ
መሰራ ባቢሎንረ ዳባ!
ጀቤሳቲ ኤጋ፥ ሎልቶተ
ከራ ቦዴ ርጳኒ ኤገተንስ
እሼት ኀዳ!
ዋቀዮ ወንተ ወረ ባቢሎንረት
ያዴ ቆጴሴ
አመ ፈጣን እንባሰ።
13 አት ያ እሼ ገላነ ጉርጉዳ
ብረ ጅርቱ፥
ያ እሼ በዳዱማ ደኑ ቀብዱ!
ዱምንኬ ድአቴረ፥
አከ ኡፈተ ደአሜ ሙረሙ
ጀለ ገኤስ ተኤረ*።
14 ዋቀዮ ኀፍታን መጫ
ኦፈሳቲን ከከቴ፥
«አን ዱጉማን ነሞተ
አከ ጉርሙ ሀዋንሳ
ባይአተን ብየኬ ኬሰ ነንጉተ፥
እሳንስ ሰሞአኒ ዌዱ ሞእቻ
ስረት እንዌድሱ» ጀዴ*።
*11. ኢሳ 13፡17፤ ኤር 50፡28
*13. ሙል 17፡1 *14. 22፡5

15 ዋቀዮ ለፈ ሁምነሳቲን ኡሜረ፥
ብየ ለፋ ኦጉማሳቲን
ጀቤሴ ዳቤረ፥
ቤኩምሰሳቲንስ
በንቲወን ዋቃ ድሴ ድሪርሴረ፤
16 ዮሙ እን ሰገሌሳ ደጌስሱ፥
ቦካን በንቲ ዋቃ ኬሳ እንሁርሰ፤
እን ዳሪ ለፉቲ ዱሜሰ አል እንካሰ፥
ቦካ ኬሰስ በከካ ገድ እንቡሰ፤
ቅሌንሰስ ኀምብሳሳ ኬሳ እንባሰ፤
17 ነሞትን ሁንድኑ ገሩ
ቤኩምሰ ዋን ህንቀብኔፍ፥
እንኀዎሙ፤
ወር ወርቂ በቅሰን ሁንዱምትሳኒ፥
ዋቀዮሊ ቶልቸን ሰነት
እንዬለኡ፤
ብፍን እሳን በቅሰኒ ቶልቸን ሱን፥
ወንተ ሶባፍ
ብፈ ሀፉር ኬሰ ህንጅሬደ።
18 ዋቀዮሊን ቶልፈሞን ኩን፥
ከን ዋኤ ህንባፍኔደ፥ ምአ
ገኦትስ፤
ጋፈ አደብን እሳንት ዱፉ
እሳን እንበዱ።
19 ዋቀዮ እን ከን ያቆብ ገሩ
አከ እሳን ከና ምት፤
ወንተ ሁንዱማ ከን ኡሜ እሰ፤
እን ዳበተ ሰበ ዱንፉሳቲት
መቃንሳስ
«ዋቀዮ ኀፍታ መጫት»*።
*15-19. 10፡12-16፤ ፋር 135፡7

20 ዋቀዮ፥ «ያ ነሞተ ባቢሎን፥
እስን ቡሩሰኮፍ ምአ ወራናኮ፥
እሰን እቲን ሰበ ለፈራ
ጨጨብሱደ፤
እስኒን ሞቱሞተ
ሩኩቴ ነንበሌሰ፤
21 እስኒን ፈርዴኒፍ አቦተ ፈርዴኒ፥
ኮንኮላቶታፍ ወረ እሰ ኦፈን
ነንጨጨብሰ፤
22 እስኒን ዲራፍ ዱበርቲ፥
ጃርሳፍ እጀሌ፥

ደርገጎታፍ ዱርቦተ
ነንጨጨብሰ፤
23 እስኒን ትክሴፍ ከረ ቡሻዬ፥
ቆቱፍ ቆትዮ፥
ወረ ብየ ቡልቾኒፍ
ጉርጉዶተ ብያ ነንጨጨብሰ።
24 አን ወንተ ሀማ እሰ ወር ባቢሎኒፍ
ወር ከልዶታ
ጥዮንረት ሆጄተን
መታሳኒት ዮሙን ዴብሱ እስን
አርጉፍ ጅርቱ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ*።
*20-24. 51፡49፤ 50፡23፤ 25፡14

25 «ያ ባቢሎን፥ ያ ቱሉ በሌስቱነነ፥
ኩኖ! አን ስረት ከኤረ!
አት ጉቱማ ብየ ለፋ
ዋን በሌስቴፍ፥
አንሞ ሀርከኮ ስረት
ኦል ፋደዴ፥
ቡቅሴ ስንኮንኮላችሰ፥
ቱሉ እብዳን ጉበሜስ ስንጎደ።
26 አት በረበራን ኦንቴ እንሀፍተ፥
ስአች ደጋን ጎሌ ስኬሰት
ህንአርገሙ፥
ደጋን ሁንዴፍ ተኡስ
ስኬሳ ህንባፈሙ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ*።
*26. ኢሳ 28፡16

27 «ያ ሰበ ለፈራ፥ ፋጂ ኦል ካሳቲ
ብየ ኬሰ ዳባ!
ሰበ ኬሰት ፈኖ አፋፉ!
ሎላፍ ሰበ ቆጲሳ!
ሞቱማ አራራት፥
ሞቱማ ሚኒፍ አሽኬናዝ፥
ባቢሎንረት ወልት ሰሳባ!
ሎለ ከነ ከን ጌጌሱ
አንገፈ ሎልቱ እት ጎዳ፥
ፈርዴን አከ ጉርሙ ሀዋንሳ
ባይአተን
ገድ እት ዲሳ*!
28 ሞቶትን ብየ ሚድያን
ወረ ብየ ቡልቾኒፍ
ጉርጉዶተሳኒ ሁንዱማ ወጅን፥
ብዮትን ወር ብየ ሚድያን
ጀለ ቡለንስ
ሎላፍ እሼት ሀቆጿአን!
29 ወንት አን ዋቀዮ
ብየ ባቢሎን በሌሱፍ፥
እሼ ኦንሴስ
ከን ነምን ኬሰ ህንጅራትኔ
ጎቹፍ፥ ያዴ ቆጲሴ
ራወተሙፍ ዋን ጅሩፍ፥
ለፍት ሶዳቴ እንሮምእት*።
30 ሎልቶትን ባቢሎን ሎሉ ዲሰኒ፥
መሰራሳኒ ኬሰ
ጨሉመ ጄደኒ እንታአን፤
ሁምን እሳን እንቡኤ፥
አከ ዱበርቲስ እንተአን፤
መኔንሳኒት እብድ እንነቀሜ፥
ጩፋን ከረ መሰራሼቲስ
እንጨጨቤ*።
31 መንደረቲን ከራ ሁንዱማ
አከ ቀበምቴ፥
ሞቲ ባቢሎንት ህሙፍ፥
ነሞትን ወል ሆርዶፈኒ
እንፌጉ ቱረን።
32 መልካን ጬኡምሳ ቀበመኒሩ፥
ርቃን ኬሰ ታአኒ
ዲነ አፍራ ኤገን ጉበመኒሩ፥
ሎልቶትንስ ነአኒ
ዋን ጎደን ወላለኒሩ» ጄዴ።
*27. 4፡5፤ ኢሳ 13፡3፤ ኡመ 10፡3
*29. 50፡45-46 *30. 50፡37

33 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ዋቀዮ እን ከን እስራኤል
አመስ እት ፋፌ፥
«መንደር ባቢሎን አከ ኦብዲ
ምዳን ኬሰት ስርብሲፈሙ
እንታት፤
ዬሮን ነሞትንሼ ገድ ጭረመኒ
ኬሰት ድዲተመን ደፌ እንዱፈ፤
34 ወር ጥዮን ኬሰ ጅራተን፥
‹ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን
አከ ጀዌ ኑልቅምሴ፥
ጨጨብሴ ኑኛቴ፥
ጮመኬኛን ገራሳ እንጉተቴ፤
ኤርገሲ ዴበሴ ኑቱፌ፥
አከ ቆዳ ዱዋት ለፈ ኑቡሴ።
35 ጀልእን ባቢሎን ኑፍ
እጀሌኬኘረት ሆጄቴ
እሼዱመረ ሀቡኡ!› ጄዱ፤
ዬሩሳሌምስ፥ ‹ዲግንኮ ወረ
ባቢሎን ኬሰ ጅራተንራ
ሀበርባደሙ!› እንጄት።

36 ከናፍ ኩኖ! አን ስንገርጋረ፥
ሲፍ እጃ ነንበአ፤
ገላነሼፍ ቡርቃ ብሻኒሼ ነንጎግሰ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ* ።
37 መንደር ባቢሎን
ዲገምቴ እንቱለምት፥
እዶ ዋንጎትን እት ገለን፥
እዶ ነምን እላሌ ሶዳቱ፥ እዶ ገኦ፥
ከን ነምን ኬሰ ጅራቹ
ህንደንዴኜስ እንታት*
38 ወር ባቢሎን ሁንዱምትሳኒ
አከ ሌንጫ እንኣዱ፥
አከ እልሞ ሌንጫስ እንጉሩርኡ፤
39 እሳን ኛተ ደበኒ ዮሙ ጉበተን፥
አከ እሳን ገመደንት፥
አን ጭደ እሳኒፍ ነንቆጼሰ፥
እሳን ነንመቼሰሰ፤
ከነራ ከን ከኤሰ
ህርበ በረበራ እንረፉ፥
ዴብአኒስ ህንከአን፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ* ።
40 አከ እልሞሌ ሆላ፥
ኮርቤዪ ሆላፍ ኮርቤዪ ሬቲ
ገረ ቀልማት ጌፈመኒት
እሳን ገድ ዴብአኒ
አከ ኦፈመን ነንጎደ ።
*36. 50፡34 *37. 18፡16፤ 50፡13
*39. 25፡15

41 «ባቢሎን እሼን ‹ሼሻክ› ጄደምቱ
አተምት ኩፍቴ!
እሼን ጉቱማን ብየ ለፉ
እቲን ኦፍ ጀጁስ
አተምት ቀበምቴ!
አተምትስ ሰበ ለፈራ ግዱት
ወንተ ነምን እላሌ ሶዳቱ ታቴ* !
42 ገላን ባቢሎንረ እንበአ፥
ደኣን ገላንቻ እን ሁርሱስ
እሼረ እንደንገለአ ።
43 መንደሮትን ባቢሎን
ወር ካንስ እንዲገሙ፤
ብይ ባቢሎን ጎጌ
ለፈ ዱዋ እንተአ፤
ነምን አች ኬሰ ህንጅራቱ፥
ኬሰስ ህንደርቡ ።
44 ‹ቤል› ዋቀዮ ቶልፈማ
እሰ ከን ባቢሎን ነንአደበ፥
እሰ እን ፉደቴስ ነንዴብሲሰ፤
ስአች ሰብን ገረሳት ህንያኡ፥
ደላን ባቢሎን
እን ደጋዳን እጃረሜስ እንጅገ* ።
*41. 25፡26 *44. 50፡2፤ ኢሳ 46፡1

45 «ያ ሰበኮ፥ እስን ገሩ
እሼ ኬሳ በኣቲ በቀዳ፥
ቶኮን ቶኮንኬሰን ዴከምሰ ዋቀዮ
እሰ ቦበኣ ጀላ በቀዳቲ
ኦፍ ኦልቻ* !
46 በረነ ኦዱ ቶኮ እንደጌሱ፥
በረ ኤጌርሞ
ኦዱ ብራ እንደጌሱ፤
ኤጋ ጀልእን ብየረት ሆጄተሙሳ፥
ወር ብየ ቡልቾንስ
ሁምናን ወልረት ከኡሳኒ፥
ኦዱ ዮሙ ደጌሰን ህንነእና፥
ህንሶዳትናስ!
47 ከናፍስ ኩኖ! በር አን እት
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ባቢሎን
አደቡ እንዱፈ፤
ጉቱማን ብየቲ እንዬላስፈምት፥
ወር ዱመን ሁንድኑስ
አች ኬሰ እንጭጨሱ* ፤
48 ዲን ብየ ገረ ብታቲ ዱፌ
ባቢሎኒን ዮሙ ሩኩቱ፥
ዋቅኒፍ ለፍት
ወንት እሳን ኬሰ ጅራተን
ሁንድኑስ እንእልልቹ* ።
49 ባቢሎን ነሞተ ብየ ባይኤ
አኩመ ፍጤ፥
ነሞተ እስራኤልስ ዋን ፍጤፍ፥
እሼንስ ኩፍቴ እንበርበዶፍት»
ጄዴ* ።
*45. 51፡6፤ ኢሳ 48፡20፤ ዘካ 2፡6-7፤
ሙል 18፡4፤ ኤር 50፡8 *47. 51፡51
*48. 50፡3፤ ሙል 18፡20
*49. 51፡20-24፤ ሙል 18፡24

50 ዋቀዮ አመስ እት ፉፌ፥
«እስን ወር ብላ ጀላ
በቀተኒ ኦልተን
አች ኬሳ በኣ መሌ፥
ህንዳበትና!
ብየ ፈጎ ኬሰ ወር ጅርተን
አነ ዋቀዮን ያደዳ!
ዋኤ ዬሩሳሌምስ ያዳ!» ጄዴ* ።
51 እስንሞ፥ «ወር ኦርማ መነ
ቁልቁሎማ ኬሳ

ገረ እዶ እሰ ቁልቁላአት
ዋን ልጠኒፍ፥
ኑእ አረብሰምኔ፥ ዱላሰፈምኔ፥
ሰልጸትኔረስ» ጂተን* ።
52 ከነረት ዋቀዮ፥
«ኩኖ! ዋቀዮሊ ቶልፈሞሼ
በር አን እት አደቡ እንዱፈ፥
ወር መዳአን ብየሼ ሁንዱማ
ኬሳ እንአዱ* ።
53 ባቢሎን ሀመ ዋቃት
ዮ አል ካቴዩ፥
መሰራሼስ አል ዴሬስቴ
ዮ እጃረቴዩ፥
ከን እሼ በሌሱ እሼት ነንኤርገ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ* ።
54 መንደረ ባቢሎን ኬሳ
እይ እንደገአመ፥
ወረ ከልዶታ ኬሰትስ
በዲስ ጉዳን ተኤረ ።
55 አን ዋቀዮ ባቢሎንን
ቁላት ነንሀምብሰ፥
ሰገሌ ጉዳ እሼ ኬሳ ደገአሙስ
ነንበሌሰ፤
ሰገሌን ዲኖተሼቲ
እን አከ ደአ ብሻን ጉዳት
ሁርሱ፥
እሼ ኬሳ እንደገአመ ።
56 አን ዋቀዮ እሰ እጃ ባፈቱ
ዋነን ተኤፍ፥
ባቢሎኒፍ አከ ሆጂሼት ነንኬነ፤
ዲን እሼት እንዱፈ፥
ሎልቶትንሼ ወር ጀጀቦን
እንቦጅአሙ፥
እዳንሳኒ ሁንድኑስ እንጨጨበ* ።
57 አን ጉርጉዶተሼ፥ አጌሶተሼ፥
ወረ ብየ ቡልቻን፥
አንገፎተ ሎልቱፍ
ሎልቶተሼ ነንመቼሰ፤
ከነራ ከን ከኤስ
ሀርበ በረበራ እንረፉ፥
ዴብአኒስ ሀንከአን፤
አን ሞትች መቃንኮ
ዋቀዮ ኀፍታ መጫ
ከን ጂደሙ፥ ከነ ዱበዴረ* ።
58 ኬላን መንደረ ባቢሎን
እን የቡን ዲገሜ፥
ለፈት እንደበለመ፤
ከሮትንሼ ወር ዴዴሮን
እብዳን እንጉበሙ፥
ኤጋ ሰብን አከሱማን
ደመኤ ሆጂተ፥
አከሱማንስ ወንተ እብዳን
ጉበሙት ደደበ፤
አን ዋቀዮ ኀፍታን መጫ
ከነ ዱበዴረ» ጂዴ* ።

*50. ፋር 137፡5-6 *51. ፋር 79፡1-4፤ ፋሩ 1፡10 *52. 51፡47 *53. ኢሳ 14፡13-15፤ ኢዮ 20፡4-7 *56. 25፡14፤ ኬሰ 32፡39-40 *57. 25፡15-16፤ 46፡18 *58. 51፡44፥53፤ አን 2፡13

59 ዜዴቂየ ሞቲ ይሁዳ ተኤ ወጋ አፉ
ረፋሳት ገረ ብየ ባቢሎንት ዩሮ ገድ
ቡኤት፥ አን ኤርምያስ ራጅች ኤርጋ ከነት
ኣኔ ጅሩ ሴራያ እልመ ኔሪያ እልመ መአ
ሴያ እሰ እዶ ቡልቲ ነሞታት ጋፈተማ
ቱሬት ነንሀሜ፤ 60 አን ወንተ ሀማ እሰ ብየ
ባቢሎንት ዱፉፍ ጅሩ፥ ዋኤሼቲፍ ከን
ዱበተሜ ሁንዱማስ ወንተ አከ መጫፈ
መረሙ ኬሰት ጫፌን ቱሬ። 61 እሰስ ሴራ
ያት ኬኔ፥ «አት ብየ ባቢሎን ዮሙ
ደቅጡ፥ ያደዱቲ ወንተ መጫፈ ከነ
ኬሰት ጫፈሜ ሁንዱማ ሰገሌ ጉዳዳን እሳ
ኒፍ ዱብስ! 62 ዮሙ ዱብፍቱስ፥ ‹ያ
ዋቀዮ አት እዶ ከነ አከ በሌስቱ ነምን
ዮኪስ ሆሪን አች ኬሰ አከ ሀንጅራትኔ፥
ሀመ በረበራትስ ኦኔ አከ እን ሀፉ ዱበቴ
ቱርቴ› ጂድ! 63 መጫፍቸስ ዱብፍቴ
ዮሙ ራወቱ፥ ደጋ እት ሀዲ ብሻን ኤፍ
ራጢስ ኬሰ ቡስ! 64 አቹማንስ፥ ‹ሰበቢ
ዋቀዮ በዲሰ እሼት ፍዱፍ ባቢሎን አከ
ሱመ እንልቅምፈምት፥ ዴብቴ አች ኬሳ
ሀንባቱ፥ ሰብንሼስ አከሱማን እንደደቡ!›
ጂዲን!» ነንጂዴ ።
ወንት ኤርምያስ ዱበቴ አስረት እንራወ
ተሜ* ።

*59-64. 13፡1-11፤ 1፡3፤ 28፡1፤ 30፡1-2፤ ሙል 18፡21፤ ኤር 1፡1

ቦቆና 52

ዬሩሳሌም ቀበሙሼ

(2ሞቶ 24፡18—25፡7፤ 2ሴና 36፡11-21)

1 ዜዴቂየ ደለቴ ወጋ ድግደሚ ቶኮት
ሞቲ ተኤ፥ ዬሩሳሌም ኬሰ ታኤ ወጋ ኩደ
ቶኮ እንሞኤ፤ መቃን ሃደሳቲ «ሀሙ
ታል» ጂደመ፤ እሼን እንተለ ኤርምያስ

ነመ መንደረ ሊብና ቱርቴ*። ²ዜዴቂየ
ኩን አኩመ ዩሆያቂም ዋቀዮ ዱረት ዋን
ሀማ እንሆጂቴ፤ ³ኩን ዩሩሳሌሚፍ ይሁዳ
ኬሰት ዋን ተኤፍ፥ ዋቀዮ ባይኤ እሳንት
አሬ ሀመ ፉለሳ ዱራ እሳን በሌሱት ገኤ፤
ዮሙስ ዜዴቂየ ሞቲ ባቢሎንረት
እንከኤ*።

*1. 1:3 *3. 32:31

4 ከነረት ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን፥
ዜዴቂየ ሞኤ ወጋ ሰልገፋት፥ ጅአ ኩርን
ፋት፥ ጅእቸ ኬሳ ጉያ ኩርነፋት ሎልቶ
ተሳ ሁንዱማ ፉደቴ ዩሩሳሌምት
እንዱሌ፤ መንደረቲ ዱበ ቡፌቴ ደላ እቲን
እሼ መርሱ ጉቱማ ናኖሼት እንእጃሬ*፤
⁵ዜዴቂየ ሞኤ ሀመ ወጋ ኩደ ቶኮፋሳት
መንደረቲን አኩመ መርፈምቴት ቱርቴ።
⁶ወጉመ ሰነ ኬሰ ጅአ አፉረፋት፥ ጅእቸ
ኬሳ ጉያ ሰልገፋት ወንት ኛተሙ መንደ
ረቲ ኬሳ ራወቴ ዋን ዱሜፍ፥ ነሞትን ዋን
አፋንት ዴብፈተን ሀመ ደበንት ቤል ጀባን
እሳንት እንቡኤ። ⁷ደላን መንደረቲስ
እንጨቤ፤ ዜዴቂየ ሞቲን ይሁዳ ከነ ዮሙ
አርጌ፥ ሎልቶተሳ ወረ እሰ ኤገን ሁንዱማ
ፉደቴ፥ ከራ እሰ «ከረ ደላ ለማን ግዱ»
ጄደሙ፥ እሰ እዶ ዳባ ሞትቻት ድአ ጅሩ
ሰና ሀልከኒን በቀቴ እንበኤ፤ ኡቱመ ሎል
ቶትን ባቢሎን መንደረቲ መርሰኒ ጅረኒ፥
ዜዴቂየ ሞትቸ ገረ ደቻ ዮርዳኖስ እሰ
«አረባሀ» ጄደሙት እንሶኬ። ⁸ሎልቶትን
ባቢሎን ገሩ ዜዴቂያ ሞትቸ ሆርዶፈኒ
ደቻ ዩሪኮት እሰ እንቀቀበን፤ ሎልቱንሳ
ሁንድኑ ገሩ እሰ ዲሰኒ እንተተምሰአን፤
⁹ኤርገ እሰ ቀበተኒስ ገረ መንደረ ሪብላ
እሰ ብየ ሃማት ኬሳት እዶ ኔቡከድኔዛር
ሞቲን ባቢሎን ጅሩት እሰ እንጌሰን፤ ሞት
ችስ አችት እሰት እንፈረዴ። ¹⁰ሞቲን ባቢ
ሎን አቼመ መንደረ ሪብላ ኬሰት እልማን
ዜዴቂያ ፉሎመሳ ዱረት አከሱመስ ጉርጉ
ዶተ ብየ ይሁዳ ሁንዱማ እንአጄሌ። ¹¹ከነ
ቦዴሞ እጀ ዜዴቂያ ኬሳ ባሰሌ፥ ፉኞ
ሰቢለ ቦረጂቲን ሂሰሌ ገረ ብየ ባቢሎንት
እሰ እንኤርጌ፤ ሀመ እን ዱኡትስ አኩመ
ሀደሜት እሰ እንቱርሲሌ*።

*4. ሀስ 24:2 *11. 32:5

ጉበሙ መነ ቁልቁሉማ

(2ሞቶ 25:8-17)

12 ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ኤርገ
ሞኤ ወጋ ኩደ ሰልገፋሳት፥ ወጋቸቲ ጅአ
ሸነፋት፥ ጅእቸቲስ ጉያ ኩርነፋት ኔቡዘራ
ዳን አጀጃን ሎልቱ ወረ ሞትቸ ኤገኒ፥ እን
ሞትቻፍ አመነማ ቱሬ መንደረ ዩሩሳሌ
ምት ልጤ፥ ¹³መነ ቁልቁሉማ፥ መነ
ሞቱማ፥ መኔን ነሞተ ጉርጉዶተ ዩሩሳ
ሌም ሁንዱማ ጉቤ እንበሌሴ። ¹⁴ሎልቶ
ትን እሰ ዱካ ቱረን ሁንድኑስ ደላ
ዩሩሳሌም ጉቱማት እንዲገን። ¹⁵ዮሙስ
ኔቡዘራዳን አጀጃን ሎልቶተ ወረ ሞትቸ
ኤገኒ፥ ነሞተ ወረ ባይኤ ሀዩሶተ ተአን
ኬሳ ገር ቶኮ፥ ወረ መንደረቲ ኬሰት
ሀፌን፥ ወረ ሆጂ ሀርካ ቤከን፥ ወረ ሞቲ
ባቢሎንት አፍ ኬኒኒፍ ነሞተ ወረ ካን ሁን
ዱማ ወጅን ቦጅኤ ባቢሎንት እንጌሴ።
¹⁶ገሩ ሰበ ብየቲ ኬሳ ባይኤ ሀዩዪ ከን
ተአን ሙራስ ሀፌኒ ወይኒ አከ ዳበኒፍ፥
ቆቲሰስ አከ ቆተኒፍ ዲሴ እንአዴሜ*።

*12-16. 39:8-10፤ 17:27፤ 2ሞቶ 24:14

17 ነሞትን ባቢሎንሞ ኡቱቦተ ሰቢለ
ቦረጂራ ሆጂተመን፥ ባቱወን ጌንጎ ቀበኒፍ
ጋኒ ብሻኒ ሰቢለ ቦረጂራ ሆጂተሜ መነ
ቁልቁሉማ ኬሳ ጨጨብሰኒ፥ ሰቢልቸ
ቦረጂ ሰነ ፉደተኒ፥ ገረ ብየ ባቢሎንት
እንጌሰን። ¹⁸አከሱመስ ጫቢ እት ዳራ
ነቀን፥ ፈልአነ እቲን ዳራ ሀማረን፥
ቀብዱ እቲን ፎአ እብሳ ኩተን፥ ወጪቲ
እቲን ዲገ ፈጫሰን፥ ቆዳ እጣናፍ ቆዳ
ሰቢለ ቦረጂራ ቶልፈሜ መነ ቁልቁሉማ
ኬሳ እቲን ሆጂተን ሁንዱማ ፉደተኒ
እንአዴመን። ¹⁹አጀጃን ሎልቶተ ወረ
ሞትቸ ኤገኒስ፥ ምአ ወርቄፍ ሜቲራ ሆጂ
ተመን ጫቢ፥ ባቱ እረት እብደ ቦቤሰን፥
ወጪቲ እቲን ዲገ ፈጫሰን፥ ጡዌ፥ ባቱ
እብሳ፥ ቆዳ እጣናፍ ወንት እቲን ኬና
ዱጋቲ ድኤሰን ሁንዱማ ፉደቴ
እንአዴሜ*። ²⁰ሚጀን ኡቱቦተ ለማኒ፥
ጋኒ ብሻኒ፥ ፈኬኝ ቆትዮተ ሰቢለ ቦረጂራ
ሆጂተመን ኩደ ለማን ጋኒ ከነ ጀለ
ጅረኒ፥ ወር ሶሎሞን ሞትቸ መነ ቁልቁሉ
ማቲፍ ሆጂቼሌ ሀመነ ከን ሀንጂደምኔደ*።

*18-19. 1ሞቶ 7:40፥45፥50 *20. 1ሞቶ 7:25

21 ኡቱቦትን ለማን ቶኮን ቶኮንሳኒ ዱን
ዱመ ኩደ ሰዴት ዴረቱ፤ ፉርድን ቶኮን
ቶኮንሳኒ ዱንዱመ ኩደ ለመ ቱሬ፤ ኬስ
ሳኒ ቃዋ ተኤ የብን ደግነሳኒ ቀባ ቶኮ
ቱሬ፤ ²²ቶኮን ቶኮን ኡቱብቻረት ጉቱን
ሰቢለ ቦረጂራ ሆጂተሜ ዱንዱመ ሸን
ዴረተ፤ ናኖ ጉቱ ኡቱብቻት ሚደግናፍ

ስቢለ ቦረጂራ ወል ኬሰ ገልፈሜ ከን ቶል
ፈሜፍ አከ እጀ ሩማኒት ከን ሆጀተሜቱ
ቱሬ፤ ኡቱባን እን ለመፋንስ ሩማኒሳ
ወጅን አኩመ እሰ ከናት ሚደግፈሜ ሆጀ
ተሜ። 23 ገረ ቶኮን ሩማኒ ሰገልተሚ
ጀአቱ እሳንረት ሆጀተሜ፤ ሩማኒን ናኖሳ
ኒት ወል ኬሰ ገልፈመኒ ሆጀተመን ወልት
ቀባንሳኒ ድበ ቶኮ ቱረን*።

*21-23. 1ሞቶ 7፡15-22፤ 2ሞቶ 25፡17

24 አከሱመስ አጀጃን ሎልቶተ ወረ
ሞትቸ ኤገኒ፥ ሆጄቶተ መነ ቁልቁሉማ
ኬሳ፥ ሴራያ አንገፈ ሉቦታ፥ ሴፋንያ እት
ኣና አንገፈ ሉቦታፍ ከረ ኤግዶተ ሰደን
ቦጅኤ ብየ ባቢሎንት ፉደቴ እንገሌ*፤
25 መንደረቲ ኬሰት ወረ ሀፈን ኬሳ አንገፈ
ሎልቶታ ቶኮፍ ጎርስቶተ መነ ሞቱማ ቶር
በን ኬሳ አከሱመስ ጫፉ አጀጃ ሎልቶታ፥
እሰ እት ጋፈተማ ነሞተ ዱላፍ ጫፈመኒ
ቱሬፍ ሰበ ብየ ሰና ኬሳ መንደረቲ ኬሰት
ከን አርገመን ነሞተ ጃተመ ፉደቴ
እንሶኬ። 26 ኔቡዘራዳን አጀጃን ሎልቶተ
ወረ ሞትቸ ኤገኒ እሳን ከነ ሁንዱማ ቀቤ
ገረ መንደረ ሪብላ እዶ ሞቲን ባቢሎን
ጅሩት እንጌሴ፤ 27 ሞቲን ባቢሎንሞ ብየ
ሃማት መንደሩመ ሪብላ ሰነ ኬሰት እሳን
እንፍጭሲሴ፤ አከስት ነሞትን ይሁዳ ብየ
ሳኒቲ ገርገር እንበአን*።

*24. 21፡1 *27. ፋሩ 1፡3

28 ለኮብስ ነሞተ ወረ ኔቡከድኔዛር
ሞቲን ባቢሎን ቦጅኤ ብያ ባሴ ከነት ፉፌ
ጅረ፤ እን ኤርገ ሞኤ ወጋ ቶርበፋሳት፥
ሰበ ይሁዳ ኬሳ ነመ ኩመ ሰድኢፍ ድግ
ደሚ ሰድእ እንቦጅኤ*፤ 29 ወጋ ኩደ ሰዴ
ተፋሳት ነመ ድበ ሰዴቲፍ ሶዶሚ ለመ
ዬሩሳሌም ኬሳ እንቦጅኤ*። 30 ኔቡከድኔዛር
ሞኤ፥ ወጋ ድግደሚ ሰደፋሳትሞ ኔቡዘራ
ዳን አጀጃን ሎልቶተ ወረ ሞትቸ ኤገኒ
ነመ ድበ ቶርባፍ አፉርተሚ ሸን ቦጅኤ
ብያ እንባሴ፤ ወልት ቀባን ለኮብሰ ነሞተ
ቦጅአመኒ ብያ በአኒ ኩመ አፉሪፍ ድበ
ጀአ ቱሬ*።

*28. 29፡2 *29. 32፡1 *30. ፋሩ 1፡3

ዬሆያኪን ሂከሙሳ

31 ዬሆያኪን ሞቲን ይሁዳ ቦጅአሜ
ወጋ ሶዶሚ ቶርበፋት ኤዊል-መሮዳክ ብየ
ባቢሎንረት ሞቲ ተኤ፤ በሩመ ሰነ ኬሰ
ጅአ ኩደ ለመፋት፥ ጅእቸቲስ ጋፈ ጉያ
ድግደሚ ሸነፋት፥ ኤዊል-መሮዳክ መነ
ህዳ ኬሳ ዬሆያኪንን እንባስሴ፤ 32 ያደ ቀጄ
ላዳን እሳ ወጅን ሃሰኤ፥ ሞቶተ ወረ እሳ
ወጅን ብየ ባቢሎን ኬሰ ቱረን ጫላት በር
ጩመ ኡልፍና እንኬኔፍ። 33 ዬሮ ሰና ጀል
ቀቤ ዬሆያኪን ኡፈተሳ እሰ ዬሮ መነ ህዳ
ኬሰ ቱሬ ኡፈቱ እንጌደረቴ፤ ሀመ ዱመ
ጅሬኘሳቲት ጉያ ሁንዱማ ማዲ ሞትቻራ
አከ እን ኛቱስ እንጎደሜፍ። 34 ከነ መሌስ
ሀመ ዱመ ጅሬኘሳቲት ጉያ ጉያት ወንት
እሰ በርባድችሱ አከ ኬነሙፍ ሞቲን ባቢ
ሎን እንአቦሜ*።

*31-34. 13፡18

መጫፈ ፋሩ ኤርምያስ

ቦቆና 1

ኤርምያስ ዩሩሳሌሚፍ ቦኡሳ

1 መንደር ዱር ነምን ኬሰ ጉቴ ቱሬ፥
አመ አተምት ዱዋት ሀፍቴ!
እሼን ሰበ ወረ ካን ግዱት
ጉዶ ቱርቴ፥
አመ አተምት
አከ ሃደ ህዩሳ ታቴ!
እሼን ኩታ ብያረት ሞአ ቱርቴ፥
አመሞ አተምት እሳን ገበርቴ* !
2 እሼን ሀልከን ጉቱ
መረረምቴ እንቦስ፥
እምማንስ መዲሼረ እንደንገለአ፤
ወረ ዱር እሼ ጃለተን ኬሳ ቶኮሌ
ዱፌ ከን እሼ ጀጀቤሱ ህንጅሩ፤
ፍሮትንሼ ሁንድኑ እሼ እንገነን፥
ዲኖተስ እሼት እንተአን* ።
3 ሰብን ይሁዳ
ረክናፍ ገርቡማ
ጭማ ጀለ ቱረን፥
አመሞ ቦጅአመኒ
ሰበ ወረ ካን ኬሰ እንጅራቱ፥
አችትስ ቦቆና ህንአርገተን፤
ወር እሳን አርአተን ሁንድኑ፥
እዶ ረክናት እሳን እንቀበተን* ።

*1. 2ሞቶ 25፡8-12 *2. ኤር 30፡14፤
ህስ 16፡23-34፤ ፋር 69፡20
*3. ኬሰ 28፡65

4 ነምን አያናፍ ገረ ጥዮንት ኦል በኡ
ዋን ህንጅሬፍ፥
ከራንሼ እንአኔ፤
ከሮትንሼ ሁንድኑስ
ጬፋት እንሀፈን፥
ሉቦትንሼ እንኣዱ፥
ዱርቦትንሼ እንገዱ፤
እሼንስ ኦፊሼቲ
እዶ ድጵና እንታቴ ።
5 ዲኖትንሼ እሼረት ጎፍቶመኒ፥
ኦፊሳኒቲ ቀኖት እንጅራቱ፤
ዋቀዮ ባይእነ እረ-ደደርበ
ሰበሼቲፍ ጄዴ፥
እዶ ረክና እሼ እንጎዴ፤
ነሞትንሼ ዲኖታን ቦጅአመኒ
ብያ እንባፈመን ።
6 ኡልፍንሼ እሼራ እንሶኬ፥
ጉርጉዶትንሼ አከ ቦሮፈ
እዶ ዴድቻ ህንቀብኔት፥
ሁምነ ደደቢቲንስ
ወረ እሳን አርአን ጀላ እንበቀቱ፤
7 ዩሩሳሌም ዩሮ ረከቴ ጆርቴት፥
ወንተ ጋሪ ዱር ቀብድ ቱርቴ
ሁንዱማ እንያደቴ፤
ሰብንሼ ሀርከ ዲና ኬሰ
ዮሙ ቡኤ፥
ነምን እሼ ገርጋሩ ቶኮሌ
ህንአርገምኔ፤
ዲኖትንሼ እሼ አርገኒ
በዲሰሼት እንኮልፈን* ።

*7. 2፡16፤ 3፡46፤ ህስ 25፡3፥6፥8፤
35፡14-15

8 ሰብን ዩሩሳሌም
ጬቡ ጉዳ እንሆጄተን፥
እንጡራአንስ፤
ወር ዱር ኡልፍነ
እሳኒፍ ኬና ቱረን፥
አመ ሰልጵነሳኒ አርገኒ
እሳን እንቱፈቱ፤
እሳንስ ዩለአኒ
አች ገረገለኒ እንኣዱ* ።
9 ጡራኡማንሳኒ ኡፈተሳኒት
ቀበቴ ጅረ፥
እሳን አከስ አከ ተአን
ህንቤከን ቱረን፤
ኩፋቲንሳኒ ጉዳ ነመ ጅብሲሰ፥
ነምን እሳን ጀጀቤሱስ
ህንአርገምኔ፤
ከነራ ከን ከኤስ፥
«ዲን ሞኡምስ ዋን አርገቴፍ፥
ያ ዋቀዮ፥ ድጵነኬኘ እላል!»
እንጄዱ ።
10 ዲን፥ ቀቤኘ ዩሩሳሌም
እሰ ሚደጋ ሁንዱማረት
ሀርከሳ እንበልእሴ፤
እዶ ቁልቁላአ
ለፈ ወል ገኢ ሰበ ዋቀዮ፥
እሰ ወር ካን አከ ህንልጥኔ
ዶወመን ኬሰ፥
ሰብን ለፈራ ኡቱ ልጠኒ
ነሞትንሼ እንአርገን* ።
11 ሰብንሼ ሁንድኑ
ኣዳ ቡዴነ እንበርባዱ፥
እቲን ኦፍ ኦልቼዳፍ፥

ቀቤኘሳኒ እሰ ሚደጋዳን
ምዳን እንጌደረቱ ፤
መንደረቲንስ ፥ «ያ ዋቀዮ ፥
አን አተም አከን ቱፈተሜ
ሜ እላል !

*8. ህስ 16፡37 *10. 2ሞቶ 25፡13-16፤ ኤር 52፡17-19፤ ፋር 74፡4-6፤

12 «እስን ወር ከራረ ደርብተንስ ፥
ዮ ድመኬሰን ተኡ ዳባቴዩ ፥
ሰኘን ድጽነኮቲ
እሰ ዋቀዮ ጉያ ዴከምሰሳ
እሰ ቦበአት
አነት ፍዴ ከና ጅራሬ?
ሜ እላላ !
13 እን ኦል ዋቀራ ለፌኮት
እብደ እንኤርጌ ፥
እብድችስ ለፌኮት እንደገአሜ ፤
ክዮ ሚለኮ ዱረ ካኤ ፥
እቲን ገረ ቦዴት ነዴብሴ ፤
በረኮ ሁንዱማ ኮጸ-ገሌሰ ነጎዴ
ነዱኩብሰቼሴ* ።
14 ዋንጆን እረ-ደደርበኮቲ
አነት ህደሜ ጅረ ፥
እሰቱ ሀርከሳቲን
ሞርመኮት ጉዱንፌ ፤
እን ዋንጆሳ አነረ እንካኤ ፥
ኡልፍነ ዋንጅቻራ ከን ከኤ
አንስ ነንደደቤ ፤
ዋቀዮቱ ዲኖተኮት ደበርሴ ነኬኔ ፥
አንስ እሳን ዱረ
ዳበቹ ህንደንዴኘ ።
15 ጎፍትች ደላኮ ኬሰት ፥ ሎልቶተኮ
ወረ ጀጀቦ ለፈት እንድዲቴ ፥
ደርገጎተኮ ጨጨብሱዳፍስ
ሁምነ ወራና አነት እንዋሜ ፤
አከ ነመ እጀ ወይኒረ
ኤጄቴ ጨንፉትስ
ዱርቦተ ይሁዳረ እንኤጄቴ* ፤
16 አን ከናፈን እምማንኮ
ደንገላሴ ቦአ ፥
ከን ነጀጀቤሱ ፥
ከን ሉቡ አነት ዴብሱስ ህንጅሩ ፤
ዲን ዋን ሀርከ ፉደቴፍ ፥
እልማንኮ እንህዮመን» እንጄት ።

*13. ህስ 12፡13 *15. ኢሳ 63፡3

17 ጥዮን ሀርከሼ እንበልእፍት ፥
ከን እሼ ጀጀቤሱ ገሩ ህንጅሩ ፤
ሰኘ ያቆብት ኦሎትንሳኒ
ዲኖተ አከ ተአኒፍ ፥
ዋቀዮ እሳንት እንካሰ ፤
ዬሩሳሌምስ እሳን ግዱት
አከ ወንተ ጡራአ እንታት* ።
18 እሼን ፥ «አነቱ አቦሚሳረ
ደርቤ መሌ ፥
ዋቀዮ ቀጂላደ ፤
እስን ሰበነነ ሁንዱምትኬሰን ደገአ ፥
ድጽነኮስ እላላ !
ዱርቦትንኮፍ ደርገጎትንኮ
እንቦጅአመን* ፤
19 ወረ ዱር ነጃለተን ነንዋመዴ ፥
እሳን ገሩ አናፍ
ብርመቹ እንድደን ፤
ሉቦትንኮፍ ማንጉዶትንኮ
እቲን ኦፍ ኦልቹዳፍ
መንደረ ኬሳ ኞተ ኡቱ በርባደተኒ
አችት እንዱመን ።
20 ያ ዋቀዮ ፥ ሀመም አከ አን ረከዴ ፥
መርኡማንኮ ነኬሰት
አከ ብልቻቴ ፥
ያዳንስ አከን ድጸዴ እላል !
አን ባይኤ ዋነን የኬፍ ፥
አላ ብላቱ እጀሌኮ ፍጠ ፥
መነ ኬሳሞ ዱኩበቱ
እሳን ፍጠ* ።

*17. 1፡8 *18. 3፡42፤ 5፡16፤ እዝ 9፡7፤ ዳን 9፡4-14 *20. ህስ 2፡3-5

21 «ዮሙ አን አዱ ነሞትን ደገአኒሩ ፥
ከን ነጀጀቤሱ ገሩ ህንቱሬ ፤
ዲኖትንኮ ሁንድኑ
ረከቹኮ ደገአኒሩ ፥
አት አከስ ነጎቹኬትስ ገመደኒሩ ፤
እሳንስ አከኮ አከ ተአኒፍ ፥
ጉያ እሰ ፥ ‹እንዱፈ›
ጀቴ ሰነ ፍድ* !
22 ሀምንሳኒ ሁንድኑ
ስዱረት ሀሙልአቱ !
አድናንኮ ባይአቴ
ዋን ነገገብሴፍ ፥
አኩመ እረ-ደደርበኮ
ሁንዱማፍ ጄቴ አነረት ሆጄቴ ፥
እሳንረትስ አከሱመ ሆጄዱ !»
እንጄት ።

*21. 4፡21

ቦቆና 2

ዋቀዮ ጥዮንን አደቡሳ

1 አተምት ዋቀዮ ዴከምሰሳ
እሰ አከ ዱሜሳ ጥዮንት ኡፍሴ !
ኡልፍነ እስራኤል
እሰ ሀመ በንቲ ዋቃት ኦል ከኤስ
አተምት ገረ ለፋት
ገድ ደርበቴ !
ጥዮን ኤጀተ ሚለሳቲ አከ ቱርቴ፥
ጉያ ዴከምሰሳቲት
አተምት እራንፈቴ* !
2 ብየ ሰኜ ያቆብ ሁንዱማ
ጎፍትቾ ኦአ መሌ እንበሌሴ፥
ዴከምሰሳቲንስ
መሰራ መንደሮተ ይሁዳ
ጨጨብሴ፥
ለፈት ገድ እሳን እንደበሌ፤
ሞቱማሼፍ ጉርጉዶተሼሞ ሰልጵሴ፥
ገድ እንዴብሴ።
3 ዴከምሰሳ እሰ ቦበኣዳን፥
ሁምነ እስራኤል ሁንዱማ
እንጨጨብሴ፤
ዲን ዮሙ እሳንት ድአቴትስ፥
እሬ ገርጋርሰሳቲ
እሳንራ እንዴብሴ፤
ብየ ሰኜ ያቆብስ ናኔሴ፥
አከ እብደ
እሰ ዋን ሁንዱማ
ጠጵ ጎዱት እንጉቤ።
4 እን አከ ዲናት እዳሳ እንጀቤፈቴ፥
አከ ሀመጃጂትስ
ሀርከሳ ኦል እሳንት እንፋደቴ፤
ወረ እጀት ሚደገን ሁንዱማስ
መንደረ ጥዮን ኬሰት እንፍጨ፥
ዴከምሰሳስ አከ እብዳት
እሳንረት እንቦቤሴ።
5 ጎፍትቾ አኩመ ዲናት
እስራኤልን እንበሌሴ፥
መኔንሼ ወረ ጀጀቦ
ሁንዱማስ ጠጵ እንጎዴ፤
መሰራሼ እንዲጌ፥
መንደሮተ ይሁዳ ኬሰትስ
ገዳፍ ቦእቾ እንባይእሴ*።

*1. 1ሴና 28:2፤ ፋር 132:7-8
*5. ኢሳ 63:10፤ ኤር 21:5

6 ዋቀዮ እዱሳ እሰ ቁልቁላኣ፥
አከ ጎዶ እዶ ዳባ ኬሰ ጅሩት
እንጨጨብሴ፥
እዶ ወል ገኢሳስ ዲጌ እንበሌሴ፤
ጉያን አያናፍ ሰንበትን
ጥዮን ኬሰት
አከ እራንፈተሙ እንጎዴ፤
ባይእሴ አሩሳራ ከን ከኤስ ሞቲ፥
ሉበስ እንቱፈቴ*፤
7 ጎፍትቾ እዶ አርሳ
እሰ ከንሳቲ ገቴ እንዲሴ፥
እዶሳ እሰ ቁልቁላኣ እንጪገኤ፥
ደላ መኔን ሞቱማ ጥዮን
እሰ ጀጀባስ
ሀርከ ዲኖታት ደበርሴ እንኬኔ፤
ዲኖትን ሱንስ
አኩመ ጉያ አያነ ቤከማ ቶኮት
ተኣ ቱሬት፥
መነ ቁልቁሉማ ኬሰት
ሰገሌ ወጫ እንደጌሰሰን።
8 ዋቀዮ ደላ መንደረ ጥዮን
ፋኞዳን ሰፈሬ
በሌሱዳፍ ሙርቶ እንጎዴ፤
ሀመ ራወቴ እሼ በሌሱትስ
ሀርከሳ እራ ሀንዴብፍኔ፤
መሰራንሼፍ ደላንሼ
አኩመ ነማ እንቦኡ፥
ወል ፋደተኒስ እንኩኩፉ*።
9 ከረወንሼ ለፈት እንደበለመን፥
ደንቀራንሳኒ
ጨጨበኒ እንሁራአን፤
ሞቶትንሼፍ ጉርጉዶትንሼ
ቦጅአመኒ ሰበ ወረ ካን
ግዱ ጅሩ፥
አችሞ ሴር ሀንጅሩ፥
ራጆትንሼስ ዋቀዮ ብራ
ሙልአተ ሀንአርገትኔ*።
10 ማንጉዶትን መንደረ ጥዮን፥
መታሳኒት አዋረ ፍርፍርሰኒ፥
ኡፈተ ገዳ ኡፈተኒ፥
ጨሉመ ጀደኒ ለፈ እንታአን፤
ዱርቦትንሼስ ለፈ እንእላለን።

*6. ፋር 76:2፤ ሆሴ 2:13፤
አሞ 5:21-22 *8. 2ሞቶ 21:13
*9. ፋር 74:9፤ ሀስ 7:26

11 ሰበቢ መንደር ሰበኮቲ ዲገምቴፍ፥
እጆሉትኒፍ ዳእሞትን

ከራረት ዋን ገገበኒፍ፥
ቦእቾራ ከን ከኤ
እጅኮ ጃሙዳፍ ጂደ፥
ገራንኮ ነጉበቴ፥
መርኡማንኮስ ነብልቻቴ፤
12 እሳን አከ ነመ መዳኤ
ከራ መንደራረት ገገበኒ፥
ካሱ ሃደሳኒ ኬሰትስ
ሀፉር እሳን ኬሳ በኡፍ
ዮሙ ጂቱ፥
ገረ ሃዶቲሳኒት እየኒ፥
«ቡዴናፍ ዳጺ ወይኒ
ኤሳ አርገትና?» እንጂዱ።
13 ያ ዬሩሳሌም፥ ያ እሼ አከ ዱርባ!
ዋኤኬ ማል ዱጋ በኡ?
ማልትስ ስፈኬሱ?
ያ ጥዮን፥ ያ እሼ
አከ ዱርበ ቀሬ!
አከን ስጀጀቤሱፍ፥
ማልት ስአኬኩሬ?
መዳንኬ አከ ገላና በልአደአ፥
ኤኙቱ ስፈይሰሬ?
14 ራጀትንኬ ሙልአተ ሶባ
ከን ዋኤ ህንባፍኔፍ
ከን ነመ ወላልቾሱ
ሲፍ አርገን መሌ፥
የከኬ ስት ሙልእሰኒ
በዲሰ ስት ዱፉፍ ጅሩ
ስህንአልቾኔ* ።
15 ወር ከራረ ደርበን ሁንድኑ፥
መንደረ ዬሩሳሌምት እንገእሱ፥
መታስ እሼት ራሰኒ፥
«መንደር ኩን እሼ
ሚደጉማ ጉቱ ቀብዱፍ
እሼ ብይ ለፉ እት ገመዳ ቱሬ
ምቲ?» እንጂዱ* ።

*14. ኤር 14:13-15፤ 23:16-22
*15. ኤር 18:16፤ ፋር 48:2፤ 50:2

16 ዲኖትንኬ ሁንድኑ ላጋሳኒ በነኒ
ስት እንገእሱ፥ ስት ጭኒነትኒስ፥
«ጉያን ኑእ ኤገቻ ቱሬ እሰ ከነ፥
አመ ብረ ጌኙ አርግኔረ፥
ሀርከኬኙ ኬሰስ እሼ
ገልፈትኔረ» እንጂዱ።
17 ዋቀዮ ዱቢሳ እሰ ዱር ስረት
ዱበቴ ቱሬ
ፌጣን ባሱሳቲን፥
ወንተ ያዴ እንራወቴ፤
እን ኡአ መሌስ ስእንበሌስ፤
ዲኖትን ሁምነ አርገተኒ
አከ ስሞአን፥
በዲሰኬትስ አከ ገመደን እንጎዴ* ።
18 ወር መንደረ ጥዮን ኬሰ ጅራትን፥
ገራ ጉቱዳን ገረ ዋቀዮት እያ!
ያ ኬላ ጥዮን፥ አትስ አኩመ ነሞታ
እምማንኬ ሀልከኒፍ ጉያ
አከ ብሻኒ ደንገላስ!
ገብ ህንጂድን፥
ቦእቾኬስ ህንዲስን!
19 አከ ኤግዶታ ዬሮ ዬሮት
ደመቂቲ ከኢ እይ!
ገደ ገራኬቲ ዋቀዮ ዱረት
ገድ ጅጅግስ!
ሉቡ እጀሌኬቲ ወረ ቤለአኒ፥
ወል ገኢ ከራ ሁንዱማረት
ኩኩፈኒፍ
ሀርከኬ ገረሳት አል ቀቢቲ
እሰ ከደዱ!

*17. ዘካ 1:4፥6

20 ያ ዋቀዮ ሜ እላል!
አት በዲሰ አከሲ
ኤኙት ፍዴ ቤከታ?
ዱበርቶትን ደለሳኒ፥
ሙጮሊ አፈሳኒቲ ሆስስኒ
ጉድሰን ኞቹን፥
ራጀትኒፍ ሉቦትን እዶ ቁልቁላአ
እሰ ከን ዋቀዮ ኬሰት
አጂፈሙን እንተአ ቱሬሬ*?
21 ጃርሲፍ ደርገጌስ
ከራረት ኩኩፈኒ እንዱመን፤
እጀሌን ዱርባኮፍ እጀሌን ዲራኮ
ብላዳን እንዱመን፤
አት ጉያ አረኬት እሳን እንአጂፍቴ፥
ኡአ መሌስ እሳን እንፍጤ።
22 አኩመ ጉያ ጭዳት
ነሞተ ወልት ቀብዱ፥
አከሱመ ከራ ሁንዱማ
ወንተ ነመ ናስሱ
አነረት ወልት እንቀብዴ፤
ጉያ አረኬቲት ነምን ቶኮሌ
ስጀላ በኤ አሉ ህንደንዴኙ፤
ወረ አን ባዴ ጉድሴ
ዲነኮቱ ፍጤ።

*20. 4:10፤ ኬሰ 28:53-57፤
ኤር 19:9፤ ህስ 5:10፤ 9:7

ቦቆና 3

ረክኑመ ጉዳ ኬሰት አብዲዳን
ያደ ገራ ጌደረቹሳ

1 አን ነመ ኡሌ ዴከምሰሳቲን
አደበሜ ረክነ አርጌደ፤
2 እን ነአርኤ እዶ እፍን ህንጅሬ
ዱከነ ኬሰ አከን ጅራዱ እንጎዴ።
3 ዱጉማን አነት ገረገሌ፥
ጉያ ሁንዱማ
ሀርከሳቲን ነሩኩተ።

4 እን ፎንኮፍ ጎጋኮ እንኩኩቴ፥
ለፌኮስ እንጨጨብሴ።
5 ከራ ሁንዱማ ነናኔሴ፥
ረክናን ጅሬኘኮ አነት እንሀዴሴ፤
6 አከ ወረ ዱር ዱአኒ አዋለመኒ፥
ዱከነ ኬሰ ነጅራችሴ*።
*6. ፉር 88:11-12

7 አከን ጀላ ህንባኔፍ
ናኔሴ ደላ አነት እንእጃሬ፥
ፉኞ ስቢላ እሰ ኡልፉታዳንስ
ነህዴ፤
8 ሀመ ፌዴሌ ገረሳት ዮን እየዴ፥
ገርጋርሳፍስ ዮን እሰ ከደዴ፥
እን ከደተኮ ህንደገኡ*።
9 እን ደላ ደጋ ሶፈማዳን እጃረሜን
ከራ አነት እንጩፌ፤
ከራ ጅሬኘኮቲስ እንጀጀልእሴ።
*8. ፉር 22:2፤ 69:3

10 እን አከ አማኬተ ነመ ጋዱፍ
አከ ሌንጪ ዶከቴ ዋ ኤገቱ
ዋን አነት ተኤፍ*፥
11 ከራኮራ ነካችሴ ሬቤ ነቡሌሴ፥
በኬትስ ነገቴ አዴሜ፤
12 እዳሳ ድፌቴ፥
ቦዴሳስ አነት እንቀጄልፈቴ*።
*10. ሆሴ 13:7-8 *12. 2:4

13 እን ጥየ መንኤሳ ኬሳ
ሉቅሴ እቲን ከሌኮ ወራኔ*፤
14 አን ሰበኮ ሁንዱማፍ
ነመ ኮልፉ ነንተኤ፥
ጉያ ሁንዱማስ እሳን
ዋኤኮ እንዌድሱ*፤

15 እን ኛተ ሀዳአ ነቁብሴ፥
ዱጋቲ ሀዳ ቀቡንስ ነመቼሴ*።
*13. 2:4፤ ኢዮ 16:12-13፤ ፉር 38:2
*14. ኢዮ 30:9፤ ኤር 20:7፤
*15. ኤር 8:14፤ 9:15

16 እን ጭረቻን እልካንኮ ጨጨብሴ፥
አዋረ ኬሰ ነገንገልቼ፤
17 ሉቡኮ ነጋ እንደብሲሴ፥
ጅሬኚ ጋሪንስ
ማል አከ ተኤ ነንወላሌ፤
18 ከነረት፥ «ኡልፍንኮ፥
ወንት አን ዋቀዮ ብራ አብደዴ
ሁንድኑስ እንሶኬ» ነንጄዴ።

19 ረክነኮፍ ጀረኮ፥
ኛተ ሀዳአ ቁፉኮፍ፥
ዱጋቲ ሀዳ ቀቡን
መቻኡኮ ነንያደደ፤
20 አን ከነ ዬሮን ያደዱ ሁንዱማት፥
ሉቡንኮ ነኬሰት እንጥናት፤
21 ከነ ሁንዱማ ያዱ ኬሳሞ
አን አብዲ ቀበ።

22 አራር ዋቀዮ ዱመ ዋን ህንቀብኔፍ፥
ጋሩማሳራ ከን ከኤ
በዲስ ኬሳ በራረምኔ*።
23 አራርሳ ገነመ ገነመ እንሃሬፈመ፥
አመነሙማንሳስ ባይኤደ፤
24 ኤጋ አን፥ «ዋቀዮ ቆደኮት፥
ከናፍስ እሰ ነንአብደደ»
ነንጄደ*።
*22. ነህ 9:31 *24. ፉር 16:5፤ 73:25-26

25 ዋቀዮ ወረ እሰ አብደተኒፍ፥
ወረ እሰ በርባደተኒፍስ ጋሪደ፤
26 ጨል ጄደኒ
ፈይሱ ዋቀዮ ኤገቹን ጋሪደ*፤
27 ነምን በረ ደርገጉማሳት ዋንጀ
እቲን በርሲፈሙ
ባቹን እሳፍ ጋሪደ። *26. ፉር 62:1

28 ዬሮ ዋቀዮ ዋንጅቸ እሰረ ካኡስ
ኮጳሳ ጨሉመ ጄዴ
ታኤ ሀኤገቱ*!
29 ተሪ አብዲ ቀበ ተአ፥
ከናፍ አፉንሳ ቀበቴ ሀታኡ!
30 መዲሳ ወረ እሰ ከበለንት ሀቀቡ፥
ጩጰስ አብሳን ሀባቱ*!
*28. 2:10 *30. ኢሳ 50:6፤ ማቴ 5:39

31 ዋቀዮ
በረበራን እሰ ህንገቱ ፤
32 ዋቀዮ ገደ ዮ ነመት ፍዴዩ ፥
አከ ባይእነ ጋሩማሳት
ዴብኤሞ እንአራረመ* ፤
33 እን ነሞተ ረክሱት
ዮኪስ ድጵሱት ህንገመዱ ።
*31-32. ኢሳ 54፡7-8፤ ኤር 3፡12

34 ወር አቦ ቀበን ፥
ወረ ብየ ለፋ ኬሰት
ህደመን ሁንዱማ
ሚለሳኒ ጀለት ዮሙ ድዲተን ፥
35 አበ እሰ ሁንዱማ ገረራ ዱረት
ፍርዲ ዮሙ ነመ ዶወተን ፥
36 ፍርዲ ቀጂላስ ነመ ዱራ
ዮሙ ጀልእሰን ፥
ዋቀዮ ከነ ሁንዱማ
እንአርገ ምቲሬ?

37 ኡቱ ዋቀዮ ህንአቦምን ፥
ኤኙቱ ዋ ዱበቴ
ታስሱ ደንደአሬ*?
38 ወንት ህማን ዮኪስ
ወንት ጋሪን አኩመ አበ
እን ዋን ሁንዱማ ገረራ
ጅሩ ዱበቱት
እንተአ ምቲሬ*?
39 ነምን ኡቱ ህንዱእን
ሰበቢ ጩቡሳቲፍ
ዮሙ አደበሙ
ማሊፍ ጉንጉመሬ?
*37. ፋር 33፡9፤ አሞ 3፡6 *38. ኢሳ 45፡7

40 ኤጋ ኮታ ከራኬኘ ቀሬ እንእላላ ፥
ገረ ዋቀዮትስ እንዴብነ!
41 ኮታ ያደኬኛፍ ሀርከኬኘ
ገረ ዋቀዮ እሰ ዋቀረ ጅሩት
አል ቀብኔ ፥
42 «ኑእ አቦሚኬረ ደደርብኔረ ፥
ሲፍ አቦመሙስ ድድኔረ ፥
አትስሞ ጩቡኬኘ
ኑፍ ህንዲፍኔ* ። *42. ፋር 106፡6

43 «አት ኑት አርቴ ፥
ኑአሪቴ ፥ ኑጎንራቴ ፥
አአስ አከ አት ኑት ህንአርግሲፍኔፍ
አሪቱ ስጎልቦቤ ፤
44 ከደትንኬኘ ስብረ አከ ህንጌኘት ፥
ዱሜሰ አፍት እንጎልግቴ ፤

45 ሰበ ወረ ካን ኬሰት
ኮሲ ሀረሜ ገተሜ ኑጎቴ ።

46 «ዲኖትንኬኘ ሁንድኑ አፋንሳኒ
በልእሰኒ ኑት በነኒሩ ፤
47 ናሱኒፍ ቦለ ኬሰት ኩፉን
ኑረ እንገኤ ፥
ዲገሙኒፍ በዱንስ ኑአርገቴ»
እንጀነ ።
48 መንደር ሰበኮቲ ዋን ዲገምቴፍ ፥
እምማንኮ አከ ብሻኒ
እንደንገለአ ።

49 እምማንኮ ኡቱ
ገርገር ህንጭትን እንደንገለአ ፥
እጅኮስ ቦቆና ህንቀቡ ፤
50 ኩንስ ሀመ ዋቀዮ ዋቀራ
ገድ እላሌ ነአርጉት
እት እንፋፈ ፤
51 እጅኮ ወንተ
ዱርቦተ መንደረኮቲረ ገኤ
አርጉንሳ አነ እንገድሲሰ* ።
*50-51. ፋር 102፡19-20

52 ዲኖትንኮ ሰበቢ መሌ ፥
አከ ነመ ጎጎሪ አደምሱት
ነአደምሰን ፤
53 እሳን ነአዋለኒ
ደጋ ነረት ገረገልቹ እንያለን* ፤
54 ዮሙ ብሻን መታኮረ ገረገሌ ፥
ከንኮ ከኑማን ጭቴን ሴኤ* ።
*53. ኤር 38፡6 *54. ፋር 69፡1-2፤
ዮና 2፡6

55 ያ ዋቀዮ! አን ቦለ ገድ ፈጎ ኬሳ
መቃኬ ነንዋመጄ ፤
56 አት ሰገሌኮ ደጌሴተ ፥
ዮሙ አን ገርጋርሳፍ
ስት እየዱ ፥
አት ጉረኬ አነራ አች ህንቀብን!
57 ዮሙን ስዋመጄ ፥
አትሞ አነት ድአቴ ፥
«ህንሶዳትን!» ናንጄቴ ።

58 ያ ጎፍታ! አት ድመኮ
አናፍ እላልቴ ፥
ጅሬኘኮስ እንፉርቴ ፤
59 ያ ዋቀዮ! አት
ሀምነ አነረት ሆጂተሜ
አርግቴተ ፥

ከናፍ አት አናፍ ፈረድ!
60 እጃ ባፈቹዳፍ ዋን እሳን
ሆጀተን ሁንዱማ፥
ወንተ ሀማ እሳን አነረት ኮረተን
ሁንዱማስ አርግቴተ።

61 ያ ዋቀዮ! ገኦ እሳን አነት ገእሰን፥
ወንተ ሀማ እሳን አነት ኮረተን
ሁንዱማስ ደጌሴተ፤
62 ዱቢ ወር አነረት ከአን ዱበተኒፍ፥
ያደ እሳን ጉያ ሁንዳ
አነረት ያደን ቤክተ፤
63 ኩኖ! እሳን ዮሙ ታአኒፍ
ዮሙ ከአን
ዌዱዳን አነት እንገእሱ*።
*63. 3፡14

64 ያ ዋቀዮ! አት አከ ሆጂሳኒት
ወንተ እሳኒፍ ተኡ እንኬንታፍ*፤
65 አባርስኬ አከ እሳንት ዱፉት፥
ቦቁ-ጀቦተ እሳን ጎድ!
66 አሪዳን እሳን አርኢ፥
በንቲወን ዋቃኬ ጀላ
እሳን በሌስ!
*64. 1፡21፤ ፋር 137፡8፤ 1ጴጥ 2፡23

ቦቆና 4

ረክነ ዩሩሳሌምረ ገኤ ህሙሳ

1 አተምት ወርቄን ጉራቸኤ፥
ወርቄ ቁላአን ብፈ ጌደረቴ!
አተምትስ ደጎትን መነ ቁልቁሉማ
ወል ገኢ ከራ ጉርጉዳ
ሁንዱማረት ብትምፈመኒ!
2 እልማን ጥዮን ወር ዱር
አከ ወርቄ ቁላአት
እላለማ ቱረን፥
አመ አተምት አከ ቆዳ ሱጴ
እሰ ሀርክ ነማ ሆጄቴ ተአን!
3 ዋንጎትንሌ እልማንሳኒ
ሀርመ እንሆስሱ፥
ሰብንኮ ገሩ አከ ጉቺ ለፈ ኦና
ኬሰ ጅርቱ
ገረ-ጀቤዪ እንተአን*።
4 ሙጫን ሀርመ ሆዱ ዴቦቴ
አረብንሳ እንጎገ፤
እጀሎትን ቡዴነ እንከደቱ፥
ገሩ ከን እሳኒፍ ኬኑ ህንጅሩ፤
5 ወር ዱር ኛተ በኤሰ ኛቻ ቱረን፥
አመ ከራረት እንገገቡ፤
ወር ዱር ኡፈተ ምሚደጋ
ኡፈቻ ቱረን፥
አመ ቱላ ኮሲ ኬሰ እንጪሱ።
6 የክ ሰበኮቲ
ሶዶም እሼ ጬቡ ሆጄቴ፥
ሀርክ ነመ ቶኮሌ ኡቱ እት ህንቡእን
በተለ ቶኮት በዴ ሰነረ እንጫለ*።
7 ጉርጉዶትንሼ ጬቢ ጫላ ቁላኦ፥
አነን ጫላስ አዲ ቱረን፤
ደግንሳኒ ጬሌ ገት-ጀቤሰ
ጫላ ዲማ ቱሬ፥
መዲንሳኒስ ጬለቅሳ
አከ ሰፊሮስ ቱሬ።
*3. ኢዮ 39፡13-18 *6. ኡመ 18፡20፤ 19፡24-25፤ ህስ 16፡48

8 አመ ገሩ ብፍንሳኒ
ጭላቲ ጫላ እንጉራቸኤ፥
ከራረት ነምን ዮ እሳን አርጌዩ
እሳን ቤኩ ህንደንደኡ፤
ጎጋንሳኒ ሹንቱሬ
ለፌሳኒት እንመጠኔ፥
አከ ሙካስ እንጎጌ፤
9 ወረ ቤላን ሩኩተመኒ
ሙከ እጅሳ ኛተሙሌ
ማሲ ኬሳ ደበኒ ዱመንረ፥
ወረ ብላዳን ዱመን ወየ፤
10 በዲስ ሰበኮት ዮሙ ዱፌ
ዱበርቶትን ገረ-ላፌዩንዩ
ሙጮሊሳኒ ሀርከሳኒቲን
አፌለኒ እንኞተን*።
11 ዋቀዮ ዴከምሰሳ ሰበኮረት
ገድ እንዲሴ፥
አሪሳ እሰ ቦበኣስ
እሳንረት እንደንገላሴ፤
ጥዮንት እብደ ቀብሲሴ፥
ሀመ ሁንዴሼቲት እሼ እንጉቤ*።
12 ሞቶትን ለፈራፍ
ሰብን ለፈራ ሁንድኑ፥
ዲኖትኒፍ ወር እሼ ጅበን
ደላ ዩሩሳሌም ኬሰ
ልጡ አከ ደንደአን ህንአመንኔ፤
13 ሀተኡዩ መሌ፥
ሰበቢ ጬቡ ራጀተሼቲፍ
የከ ሉቦተሼቲ እሰ እሳን
ዲገ ነመ ቀጄላ
እሼ ኬሰት ደንገላሰኒፍ
ኩን እንተኤ*።

14 አመ እሳን አከ ጃሞታ
ከራ ኬሰ እንጀሩ፥
ዲገ ደንገላሱዳን
ዋን ጡራአኒፍ፥
ነምን ኡፈተሳኒትሌ
ቡኡ ህንጅሩ፤
15 ነሞትንስ፥ «እስን
ወረ ጡራኦነነ፥ ሶካ!
ሶካ ዋን ቶኮትዩ ህንቡእና!»
ጄደኒ እሳንት እንእዩ፤
ዮሙ እሳን በቀተኒ ሶከንሞ
ሰበ ለፈራ ኬሳ ገር-ቶኮ፥
«እሳን ኩን እት ፉፈኒ
አስ ጅራቹ
ህንደንደአን» እሳኒን እንጄዱ* ።

*10. 2፡20 *11. ኬሰ 32፡22፤
ኤር 7፡19-20 *13. ኤር 2፡8፤
ህስ 22፡26-28 *15. ሌዎ 13፡45

16 ዋቀዮ ኦፈሳቲ እሳን እንተምሳሴ፥
ዴብኤስ እሳን አርጉ
ህንበርባድኔ፤
ነሞትንስ ሉቦታፍ
ኡልፍነ ህንኬንኔ፥
ጃርሶሊትስ ፉረ ህንቶሌ* ።
17 እጅኬኘ አከሱማን
ገርጋርሰ ኤገቹት ደደቤ፥
ሰብን ኑእ አብደቻ ቱሬስ
ኑኦልቹ ህንደንዴኘ* ።
18 እሳን ገረ ኑእ እት አዴምኑ
ሁንዱማት፥
ኑጋዳ ዋን ቱረኒፍ፥
ከራዱመረዩ አከ እት አዴምኑ
እንደብኔ፤
ራወተሙንኬኘ ዋን ገኤፍ፥
ዱምን በረኬኛ ድአቴረ፥
ጉዮትንኬኘስ ለኮብሰት ገለኒሩ ።
19 ወር ኑአርአን
ጆብረ ቅሌንሰ ኬሰ በለልኡ
ጫላ ፊጉ፤
እሳን ቱሎተረ ኑአርአኒ፥
ለፈ ኦና ኬሰስ ዶከተኒ ኑኤገተን*፤
20 እን ዋቀዮ ኑፍ ድቤ፥
እን ኑእ፥ «ሀፉረ ጅሬኘኬኛት፥
ጋድዱሳቲንሌ ሰበ ወረ ካን ግዱ
እንጅራትነ» ጄኔ ያድኔ፥
ቦለ እሳን ኑፍ ቆተን
ኬሰት እንቀበሜ* ።

21 ያ ነሞተ መንደረ ኤዶም፥
ወረ ብየ ኡዝ ኬሰ ጅራተኒ፥
ገመዳ እልልቻ!
ገሩ ጦፎን ዴከምሳ ኩን
እስንትስሞ እንደርበ፤
እሰ ኬሳስ ዱግደኒ መቾፍተኒ
ቁላ እንቡፍቱ* ።
22 ኤጋ ያ ነሞተ ኤዶም!
ዋቀዮ ሰበቢ የከኬሰኒቲፍ
እስን እንአደበ፥
ጩቡኬሰንስ በኬት እንባሰ፤
ያ ነሞተ ጥዮን፥ አደብን
ሰበቢ የከኬሰኒቲፍ
እስንት ዱፌ ራወተሜረ፤
ዋቀዮ ስአቾ ብያ እስን ህንባሱ* ።

*16. 5፡12፤ 2፡20 *17. ኤር 37፡3-8፤
ህስ 29፡6-7 *19. 2ሞቶ 25፡5፤
ኦባ ለ 14 *20. 1ሳሙ 8፡19-20፤
2ሞቶ 25፡6-7 *21. 3፡64፤
ፉር 137፡7፤ ኤር 25፡15፤ 49፡12
*22. ኢሳ 40፡2፤ 34፡8-10፤
ህስ 35፡14-15፤ ኦባ ለ 10-15

ቦቆና 5
አራረ ከደቹሳ

1 ያ ዋቀዮ ወንተ ኑረ ገኤ ያደዱ!
ኩኖ፥ ዬላስፈሙኬኘስ እላል!
2 ዳልኬኘ ከን ኦርማ ተኤ፥
መኔንኬኘስ ሀለጋቱ ፉደቴ ።
3 ኑእ እጀሌ ህዬዪ
አባን እረ ህንጅሬ ታኔ፥
ሃዶቲንኬኘስ ሃደ ህዬሳ ተአን፤
4 ብሻን ሆሪዳን ብተኔ ዱግነ፥
ቆራንስ ሆሪ መሌ ህንአርገትኑ ።
5 ወር ኑአርአን
ፉነኬኘረ ቡአኒ ኑቀቀቡ፥
ኑእ ደደብኔረ
እሳን ገሩ ቦቆና ኑፍ ህንኬነን ።
6 ቡዴነ ቁፉዳፍ ጄኔ፥
ወረ ግብጢፍ ወረ ኣሶርት
ኦፍ እንኬንኔ* ።
7 አቦትንኬኘ ወር ዱር
ጩቡ ሆጄተን፥
ሀርአ ህንጅረን፤
ኑእ ገሩ አመ እዶሳኒ
አደበማ ጅረ* ።
8 ገርቦትን ኑረት እንሞአን፥
ነምን እሳን ጀላ ኑባሱ
ገሩ ህንጅሩ ።

9 ለፈ ኦና ኬሰ ወር ነመ አጀሰን
ዋን ጅረኒፍ፥
ኑእ ቡዴነኬኘሌ ሉቡኬኘ
ገትኔ አርገትነ፤
10 ቤለራ ከን ከኤ
ጎጋን ደግነኬኛሌ ጉጉበቴ፥
አከ ጊሚ እብዳ እንተኤ።
*6. ኢሳ 30፡2፤ ኤር 2፡18፤ 37፡3-8፤
ሆሴ 7፡11 *7. በኡ 20፡5፤ ኤር 31፡29

11 ዱበርቶትን ጥዮን ኬሰት፥
ዱርቦትንስ መንደሮተ
ይሁዳ ኬሰት
እንዩላስፈመን፤
12 አንገፎተ ብያ
ሀርከሳኒቲን እንፈንሰን፥
ጃርሶሊዳፍ ኡልፍነ ሀንኬንኔ* ፤
13 ደርገጎተ ዳኩ እንዳከስፈተን፥
እጆሎተሞ ቆራን ጉርስፈተኒ፥
በአ ኡልፋታ ጀለት
አከ ኩኩፈን እንጎደን፤
14 ጃርሶሊን፥
ያኢ ከረ መንደርቻ
ዲሰኒ እንአዴመን፥
ደርገጎትንስ
ሰገሌ ፋርፈትና
ደጌስሱ እንዲሰን።
15 ገራንኬኘ ገመቹ እንደቤ፥
ስርብኬኘስ ገደት እንድዲረሜ፤
16 ኑእ ጩቡ ዋን ሆጀትኔፍ፥
ኡልፍንኬኘ ኑራ ጎዳኔረአ፥
ኑፍ ወዮ!
17 ኦኔንኬኘ ዱኩብሰቴ፥
እጅኬኘስ ድምምሳኡን፥
18 ሰበቢ ቱሉን ጥዮን ኦኔ፥
ዋንጎትን አቸረ ያአኒፍ ቱሬ።
*12. 2ሞቶ 25፡19-21

19 አት ገሩ ያ ዋቀዮ፥
በረበራን እንሞተ፥
ቴሶንኬስ ደሎታ
ሀመ ደሎታት እንጅራተ* ፤
20 አት ማሊፍ በረ ከነ ሁንዱማ
ኑእራንፈቴ?
ማሊፍስ ዩሮ ዴራ
ሀመነ ገኡፍ ኑገቴ?
21 ያ ዋቀዮ፥ ገረኬ አከ ዱፍኑት
አት ኦፊኬቲ ኑዴብስ!
ኡልፍነኬኘ ዱሪስ ኑፍ ዴብስ*!
22 ዮ ከና አቺ ባይኤ ኑት አሩኬት፥
ራወቴስ ኑገቱኬት።
*19. ፋር 102፡12-14፤ 146፡10
*21. ኤር 31፡18-19

መጫፊ ህስቅኤል ራጅቻ

ቦቁና 1

ህስቅኤል ሙልአተ አርጉሳ

1ወጋ ሶዶመፉት፥ ጅአ አፉረፉት፥
ጅእቸ ኬሳ ጉያ ሸነፉት፥ ለገ ኬባር ቡኬ
ወረ ቦጅአመን ግዱ ኡቱን ጅሩ፥ በንቲን
ዋቃ በነሜ፥ አን ህስቅኤል ሙልአተ
ዋቀዮ ነንአርጊ*። 2ጅእቸ ኬሳ ጉያ ሸነ
ፉት፥ ከነ ጂቹንስ ዬሆያኪን ሞትቹ ኤርገ
ቦጅአሜ ወጋ ሸነፉሳት*፥ 3ዱቢን ዋቀዮ
ለገ ኬባር ቡኬት ብየ ባቢሎንት ገረኮ ገረ
ህስቅኤል ሉብቻ እልመ ቡዚ እንዱፌ፤
አችትስ ሀርከ ዋቀዮ አነረ ቱሬ።

*1. ሙል 19፡11 *2. 2ሞቶ 24፡10-16፤
2ሴና 36፡9-10

4ኩኖ፥ አን ቡቤ ገረ ብታቲ ዱፉ፥
ዱሜስ ኡልፉታ፥ እብደ ቦበኡ፥ እፈ ናኖ
ሳት እፉስ ነንአርጊ፤ ግዱን እብድቻስ አከ
ስቢለ ቦረጂ እንጨለቅስ ቱሬ፤ 5እብድቸ
ግዱስ ወንተ ሉቡ ቀቡ ከን ፈካቱ አፉርቱ
ቱሬ፥ ብፍንሳኒሞ ብፈ ነማ እንፈካተ*፤
6ገሩ ቶኮን ቶኮንሳኒ ፉለ አፉሪፍ ቆቾ
አፉር ቀቡ፤ 7ሚልሳኒስ ቀጂላደ፥ ፉን
ሚለሳኒስ አከ ኮቴ ጀቢት፥ አከ ስቢለ
ቦረጂ እስ ቁሌፈሜስ እንጨለቅስ ቱሬ።
8ቆቾወንሳኒ ጀላ ከራ አፉሪን ሀርከ ሀርከ
ነማ ፈካቱ ቀቡ ቱረን፤ ወንት ሉቡ ቀበን
ኩን አርፈንስ ፉለ፥ ቆቾስ ቀቡ፤ 9ቆቾወ
ንሳኒስ ወል እንቀቀቡ ቱረን፤ እሳንስ
አዱመ አዳን ገረ ፉለ ዱራት ቀጂለኒ አዴ
መን መሌ፥ ገር ቶኮትዩ ህንጀልአትኔ።

*5. ሙል 4፡6

10ፉልሳኒ አከ ከነት ፉፌ ጅሩ
ፈካተ፤ ፉለሳኒ ዱራን ሁንዱምትሳኒ ፉለ
ነማ ፈካቱ፤ አርፈኑንሳኒ ገረ ምርጋሳኒቲን
ፉለ ፉለ ሌንጫ ፈካቱ ቀቡ፤ አርፈኑንሳኒ
ገረ ብታቲን ፉለ ፉለ ቆትዮ ፈካቱ ቀቡ፤
አርፈኑንሳኒ ገረ ዱግደ ዱባቲን ፉለ ፉለ
ጆብራ ፈካቱ ቀቡ*። 11ፉልሳኒ አከን
ቱሬ፥ ቆቾወንሳኒ እል ከአኒ ጅሩ፥ ቶኮን
ቶኮንሳኒ ቆቾ ለመ ለመ ቀቡ፤ ቆቾን እስ
ቶኮ ከራ ለቹ ቆቾ እስ ካኒ እንቀቀበ፤
ቆቾን ለመ ደግነሳ ጎልቦበ ቱሬ*፤ 12እሳ
ንስ አዱመ አዳን ገረ ፉለ ዱራት ቀጂለኒ
አዴመን፤ ዮሙ አዴመንስ ኡቱ ህንገረገ
ልን ገሩመ ሀፉር እት አዴሙት
እንአዴሙ ቱረን፤ 13ፈኬኝሳኒ ወንተ ሉቡ
ቀበን እንፈካተ፥ ብፍንሳኒስ አከ በርበዳ
እብዳ ዮኪስ አከ ጉጨ ቦበኡ እስ አሲፍ
አች ሶሶቾኡ ቱሬ፤ እብድ ሱንስ እፉደ፥
እስ ኬሳስ በከካን እንበኤ*፤ 14ወንት ሉቡ
ቀበን ሱንስ አከ እፈ በከካ አሲፍ አች
እንፊገን።

*10. 10፡14፤ ሙል 4፡7 *11. ኢሳ 6፡2
*13. ሙል 4፡5

15አን ወንተ ሉቡ ቀበን ሰነ ዮሙን
እላሌ፥ ጌንጎ ቶኮ ለፈት ወንተ ሉቡ ቀበ
ኒፍ ፉለ አፉር ቀበን አርፌን ሰነ ቡኬት
ነንአርጊ፤ 16ብፍን ጌንጎወን ሰናፍ አከ
እሳን እት ሆጂተመን አከ ከነ እንፈካተ፤
ብፍንሳኒ አከ ደጋ ገት-ጀቤስ እስ «ክሪሶ
ሊጦስ» ጂደሙ እንጨለቅስ ቱሬ፤ አርፈ
ኑንሳኒስ ወል ፈካቱ ቱረን፥ አከ ዋን ወል
ኬስ ልጠኒ ጅረኒትስ ሆጂተመን፤ 17ዮሙ
አዴመንስ ገረ ወንት ሉቡ ቀበን ሱን አር
ፈን እት ገረገለን ሁንዱማት አዴሙ
መሌ፥ አፍረ ገረ ህንገለን ቱረን፤ 18ባቱን
ጌንጎወን ሰናስ እል ጂዳዳፍ ሶዳችሳደ፥
ናኖን ባቱ ሰነ አርፈኑስ እጀ አፍቲ ቀቡ*።
19ዮሙ ወንት ሉቡ ቀበን ሱን አዴመን፥
ጌንጎወን ሱንስ እሳን ቡኬ እንአዴመን፤
ዮሙ ወንት ሉቡ ቀበን ሱን ለፉ ከአን፥
ጌንጎወን ሱንስ ለፉ እንከአን። 20እሳንስ
ገሩመ ሀፉር እት አዴሙት አዴመን፤
ሀፉር ወንተ ሉቡ ቀበን ሰና ጌንጎወን ሰነ
ኬስ ዋን ጅሩፍ፥ ጌንጎወን ሱን እሳኑመ
ዱካ ከአኒ አዴመን፤ 21ሀፉር ወንተ ሉቡ
ቀበን ሰና ጌንጎወን ሰነ ኬስ ዋን ጅሩፍ፥
እሳን ሱን ዮሙ አዴመን፥ እሳን ኩንስ
እንአዴሙ፤ እሳን ሱን ዮሙ ለፉ ከአን፥
እሳን ኩንስ እሳኒ ወጅን ለፉ እንከኡ*።

*18. ሙል 4፡8 *21. 10፡9-13

22መታ ወንተ ሉቡ ቀበኒ ሰነ ገረራስ
በንቲን አከ ወጪቲ ብፍንሳ ጨቢ ነመ
ሶዳችሱ ፈካቱ ረረኤ ጅረ*፤ 23ቆቾወንሳኒ
በንቲ አከ ወጪቲ ሰነ ጀላን ገረ ወሊ ወሊ
ሳኒት ድሪርፈመኒ ጅሩ፤ ቶኮን ቶኮንሳኒስ
ቆቾ ደግነሳኒ እቲን ጎልቦበተን ለመ ለመ
ቀቡ፤ 24አን ዮሙ እሳን አዴመን፥ ሰገ
ሌን ቆቾወንሳኒ አከ ገላነ ሁርሱ፥ አከ
ሰገሌ ዋቀዮ እስ ሁንዱማ ደንደኡ፥ አከ
ሰገሌ አዴምስ ወረ ሉልቱስ ከን ፈካቱ
ነንደገኤ፤ ዬሮ ጨል ጂደኒ ዳበተንሞ ቆቾ

ወንሳኒ ገድ ዴብፈተኒ እንዻበቱ*። 25እሳ
ንስ ቆቾወንሳኒ አኩመ ገድ ቀበኒ ጅረንት
በንቲ አከ ወጪቲ እሰ እሳን ገረራ ጅሩ
ኬሳ ሰገሌን ቶኮ እንዱፌ።

*22. ሙል 4:6 *24. ሙል 1:14-15፤ 19:6

26 በንቲ አከ ወጪቲ እሰ እሳን ገረራ
ጅሩ ኬሰስ ወንት አከ ቴሶ ሰፌሮስራ ሆጀ
ተሜ ፈካቱ ቶኮ ቱሬ፤ ወንተ አከ ቴሶ ሰነ
ገረራዻንስ ብፍን ብፈ ነማ ፈካቱ ቶኮ
ቱሬ*፤ 27እሰ ሙዲሳ ፈካቱ ሰና ጀልቀቤ
ገረ አሊት ወንት አከ ስቢለ ቦረጂ ጨለ
ቅሱ፥ ብፍንሳስ ብፈ እብዻ ፈካቱ፥ እሰት
ናነኤ ጅረ ቱሬ፤ እሰ ሙዲሳ ፈካቱ ሰና
ጀልቀቤ ገረ ገዲትሞ እብደ ከን ፈካቱፍ
እፍን ጨለቅሳን እሰት ናነኤ አከ ጅሩ ነን
አርጌ*፤ 28እን ናኖሳቲ ጨለቅሱስ አከ ሰበ
ትን ዋቀዮ ዬሮ ቦካን ሮቡ ዱሜሰ ኬሰት
ሙልአቱት እንሙልአተ ቱሬ።

ኩን ኤጋ ሙልአቹ ፈኬኘ ኡልፍነ ዋቀ
ዮት፤ ዮሙን ከነ አርጌስ አደኮቲን ነንጎም
ብፈሜ ፉላን ለፈት ነንኩፌ፥ ሰገሌ እሰ
ዱበቱስ ነንደገኤ*።

*26. በኡ 24:10፤ ኢሳ 6:1፤ ህስ 10:1፤
ሙል 4:2-3 *27. 8:2 *28. ኡመ 9:12-16፤
ህስ 3:23፤ ዻን 8:17-18፤ ሆኤ 9:4

ቦቆና 2
ህስቅኤል ዋመሙሳ

1እን ዮሙስ፥ «ያ ሙጫ ነማ! አት
ሚለኬቲን ዻበዱ፥ አን ስተን ዱበደ» ናን
ጂዴ፤ 2ዮሙ እን አነት ዱበቴስ፥ ሀፉር
አነት ገሌ ሚለኮቲን ነዻበቿሴ፥ ኡቱ አነት
ዱበቱ ነንደገኤ*። 3እን፥ «ያ ሙጫ
ነማ! አን ገረ እስራኤሎተ ወረ ቦቁ-ጀቦተ
አነረት ከአንት ስንኤርገ፤ አቦትንሳኒፍ
እሳን ሀመ ሀርአትዩ አነረት ጬቡ ሆጇቻ
ጅሩ። 4ሰብን አን እት ስኤርጉ ኩን ወረ
ኛረ በደኒፍ ወረ መተ-ጀቤዪደ፤ አትሞ
‹ዋቀዮ ጎፍታን አከነ ጂደ› ጂዲን፤ 5እሳን
ዮ ደገአን፥ ዮ ደገኡ ደባተንስ መነ ወረ
ድደኒ ከአኒት፤ ራጂን እሳን ግዱ አከ
ቱሬስ እንቤኩ*። 6አት ገሩ ያ ሙጫ
ነማ! ወንት ነመት ህንቶሌፍ ቆራቲን ስት
ናነአኒ ጅሩ ዮ ተኤሌ፥ ቶርባን ቀባ ግዱ
ዮ ጅራቴስ፥ እሳን ህንሶዻትን፥ ዱቢሳኒስ
ህንሶዻትን! እሳኖ መነ ወረ ድደኒ ከአ
ኒቲ፥ ዱቢሳኒ፥ እሳንስ ህንሶዻትን*!
7እሳን ወረ ድደኒ ከአኒደ፥ ዮ ደገአን፥ ዮ
ደገኡ ደባተንስ አት ዱቢኮ እሳንት
ዱበዱ*! 8አት ገሩ ያ ሙጫ ነማ! ወንተ
አን ስት ሀሙ ደገእ! አከ መነ ወረ ድደኒ
ከአን ሰና ህንድድን! አፉንኬ በኒ ወንተ
አን ሲፍ ኬኑ ኛዱ!» ጂዴ።

*2. 3:24 *5. 2:7፤ 3:27፤ 33:33
*6. ኤር 1:8፣17 *7. 3:11፣27

9 አን ዮሙን ምልአዴ ሀርክ ቶኮ ኡቱ
አነት ሂጠቱ ነንአርጌ፤ ሀርክቻ ኬሰስ
መጫፍን መረሙ ቶኮ ቱሬ*፤ 10እን መጫ
ፍቻ አነ ዱረት እንድሪርሴ፤ እሰረትስ
ኬሳፍ ዱባን ቦእቾ፥ ገድ፥ ወዋትናንስ
ጫፈመኒ ጅሩ*።

*9. 8:3 *10. ሙል 5:1፤ ዘካ 5:3

ቦቆና 3
ህስቅኤል ሰበ እስራኤልት ኤርገሙሳ

1እን ዮሙስ፥ «ያ ሙጫ ነማ! አት
ወንተ ሲፍ ኬነሜ ኛዱ! መጫፈ መረሙ
ከነ ኛዱቲ ደቂ ነሞተ እስራኤልት
ዱበዱ!» ናንጂዴ። 2ከናፍ አን አፉንኮ
ነንበኔ፥ እንሞ መጫፍቻ መረሙ አከን
ኛዱፍ አናፍ ኬኔ፥ 3«ያ ሙጫ ነማ!
አት መጫፍቻ አን አመ ሲፍ ኬኑ ከነ ኛዱ
ገራኬ ጉተዱ!» ናንጂዴ፤ አን ዮሙን
ኛዴስ አፉንኮት አከ ደማ እንምአኤ*።

*1-3. ፋር 119:103፤ ኤር 15:16፤
ሙል 10:8-10

4 እን አሞ፥ «ያ ሙጫ ነማ! አት ገረ
ነሞተ እስራኤል ደቂ ዱቢኮ እሳንት
ዱበዱ! 5አት ገረ ነሞተ እስራኤልት ኤር
ገምቴ መሌ፥ ገረ ሰበ አፉንሳ ህንሁበትኔፍ
ሃሳንሳ ረክሳት ህንኤርገምኔ፤ 6አን ገረ ሰበ
ወረ አፉንሳኒ ህንሁበተምኔፍ ሃሳንሳኒ ረክ
ሳት፥ ገረ ወረ አት ዱቢሳኒ ህንሁበትኔተን
ስኤርገ ምት፤ ኡቱ አን ዱጉማን ገረሳኒ
ትዩ ስኤርጌረ ተኤ፥ ስላ እሳን ሲፍ
እንደገኡ ቱረን። 7ገሩ ነሞትን እስራኤል
አናፍ ዋን ደገኡ ህንጃለትኒፍ፥ ሲፍስ
ደገኡ ህንጃለተን፥ ጉቱማን መነ እስራ
ኤል አደጌደ፥ ቦቁ-ጀቤዪደ*፤ 8ኩኖ፥
አን ፉለሳኒ ዱረት እጀ-ጀቤሳፍ መተ
ጀቤሰ ስንጎደ*፤ 9አደኬስ አከ ደጋ አል
ማሲ እሰ ደጋ ቀረ ቀቡ ጫላ ጀባቱ ነንጀ
ቤሰ፤ እሳኖ መነ ወረ ድደኒ ከአኒቲ እሳን
ህንሶዻትን፥ ህንነእንስ!» ናንጂዴ።

*7. 2:3-5፤ ዮሀ 15:20-23 *8. ኢሳ 50:7፤
ኤር 1:18፤ 15:20

10 አመስ፥ «ያ ሙጫ ነማ! አት ዱቢ
አን ስት ዱብዱ ከነ ሁንዱማ ጉረኬቲን
ደጌፈዱ፥ ገራኬትስ ቀበዱ! 11ከኢ ገረ
እጀሌ ሰበኬ ወረ ቦጅአመኒ ደቂቲ እሳንት
ዱበዱ! ዮ ደገአንስ ዮ ደገኡ ደባተንስ
‹ዋቀዮ ጎፍታን አከነ ጀደ›» ጀዲን*!
12ሀፉርስ አል ነፉዴ፤ አንስ ሰገሌን ጉዳን
ሶቾኡ ቶኮ አነ ቦዴዳ፥ «ኡልፍን ዋቀዮ
እዶ ቡፈተሳት ጀጀማ ሀተኡ!» ኡቱ
ጀዱ ነንደገኤ፤ 13ሰገሌን ኩንስ እሰ ወንት
ሉቡ ቀበን ሱን ዮሙ ቆቾወንሳኒ ወልት
ቡአን ደጌስሰኒፍ እሰ ጌንጎወንሳኒ ወር
እሳን ቡኬ ጅረን ድድቸኒደ። 14ሀፉርስ
አል ካሴ ነፉዴ አዴሜ፤ አንስ ሀፉርኮ አከ
አሬ ቦበኤት አቼ ነንአዴሜ፤ ሀርከ ዋቀዮ
እን ጀባንስ አነረ ቱሬ። 15አን ዮሙስ ገረ
ወረ ቦጅአመኒ ለገ ኬባር ብረ ቴል-አቢ
ቢን ጅረኒ ነንደቄ፤ ነኤ ዋነን ጎዱ አከን
ወላሌተን አች እዶ እሳን ጅረን ሰነ ጉያ
ቶርበ እሳን ግዱ ታኤ።

*11. 2:5፥7፤ ኢሳ 6:9

ዋቀዮ ኤግዱ አከ እን ተኡፍ ህስቅኤልን ፎኡሳ

(ህስ 33:1-9)

16 ጉያን ቶርበ ኤርገ ዱሜ ቦዴ፥
ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 17«ያ ሙጫ
ነማ! አን ነሞተ እስራኤሊፍ ኤግዱ ስጎ
ዴረ፤ አት ዱቢ አፉንኮቲ ደገኢቲ እቲን
አፍ እሳን ኤገቺስ*! 18ዮሙ አን ነመ ጀል
አዳን፥ ‹አት ዱጉማን እንዱተ› ጀዱን፥
አትሞ ዮ እሰ አፍ ኤገቺሱ ደባቴ፥ ከራሳ
እሰ ጀልአራስ ዴብኤ አከ ፈዩፍ ዮ እት
ሀሙ ደባቴ፥ ነምን ጀልአን ሱን የከሳቲን
እንዱአ፤ አንሞ ዲገሳ ሀርከኬ ኬሰ ነንበር
ባደ*፤ 19አት ገሩ ነመ ጀልአ ሰነ ኡቱመ
አፍ ኤገቺፍቱ፥ እንሞ ጀልእነሳቲ ዮኪስ
ከራሳ እሰ ሀማራ ህንዴብኡ ዮ ተኤ፥ እን
የከሳቲን እንዱአ፥ አትሞ ሉቡኬ እንአል
ፈተ፤ 20ነምን ቀጂላን ቶኮስ ቀጂሉማሳቲ
ዴብኤ ወንተ ጀልአ ዮ ሆጂቴ፥ አን ጉፉ
እሰ ዱረ ነንካአ፥ እንስ እንዱአ፤ አት እሰ
ዋን አፍ ህንኤገቺስኒፍስ እን ጨቡሳቲን
እንዱአ፤ ወንት ቀጂላን እን ከናን ዱረ
ሆጂቴስ ህንያደተሙፍ፤ አን ገሩ ዲገሳ
ሀርከኬ ኬሰ ነንበርባደ*። 21አት ገሩ ነምን
ቀጂላን ጨቡ አከ ህንሆጂትኔት ዮ አፍ
ኤገቺፍቴ፥ እንስ ደገኤ አፍ ኤገቴ፥ ጨቡ
ዮ ሆጂቹ ደባቴ፥ ዱጉማን እንጅራተ፥
አትስ ሉቡኬ እንአልፈተ» ጀዴ*።

*17. 2ሞቶ 9:17፤ ህስ 33:7፤ ኢሳ 52:8፤ እብ 13:17 *18. 14:9-10 *20. 18:24 *21. ሆኤ 20:31

22 አችትስ ሀርከ ዋቀዮ አነረ ቱሬ፥
እንስ፥ «ከኢ ገረ ለፈ ድሪራ ደቅ፥ አንስ
አችት ስተን ዱበደ» ናንጀዴ*። 23አን ከነ
ረተን ከኤ ገረ ለፈ ድሪራ ሰነ ደቄ፤
ኩኖ፥ ኡልፍን ዋቀዮ እን አከ እሰ አን ለገ
ኬባር ብረት አርጌ ሱን አች ዳበቴ ነንአ
ርጌ፤ አቺማንስ አን ፉለኮቲን ነንጎምብ
ፈሜ። 24ኤርገሲ ሀፉር አነት ገሌ፥
ሚለኮቲን ነዳበቺሴ፥ አነት ዱበቴ፥ «መነ
ኬት ገሊ፥ በልበለ ጨፈዱ*!» 25ያ
ሙጫ ነማ! ስንሞ እሳን ኩኖ፥ ገረ ሰባት
ገድ በኡ አከ አት ህንደንዴኘት ቀበኒ ፉኞ
ዳን ስህዱ*፤ 26እሳኖ መነ ወረ ድደኒ ከአ
ኒት፤ አን አከ አት እሳንት ዱበቹ፥ እሳን
እፈቹስ ህንደንዴኘት፥ አረበኬ ላጋኬት
ነንመጠንሰ*፤ 27ገሩ አን ዬሮን ስት ዱበዱ
አፉንኬ ነንበነ፤ እሳን መነ ወረ ድደኒ
ከአኒ ዋን ተአኒፍ፥ አት እሳኒን፥ «ዋቀዮ
ጎፍታን ‹ደገኡ ከን በርባዱ ሀደገኡ፥
ደገኡ ከን ህንበርባድኔስ ሀዲሱ!› ጀደ»
ጀድ*!

*22. 1:1-3፤ 3:14፤ 8:1፤ 33:22፤ 37:1፤ 40:1 *24. 2:2 *25. 4:8 *26. 2:3-5 *27. 7:3-4

ቦቆና 4

አከ እት ዬሩሳሌም መርፈምቴ ምልክታን አርግሲሱሳ

1ያ ሙጫ ነማ! አት አመ ጡጂ ቶኮ
ፉጂ አፍ ዱረ ካኢቲ፥ መንደረ ዬሩሳሌም
እረት ካስ! 2መርፈሙሼ አርግሲስ፥
ወንተ መርሳዳፍ በርባድችሱ እት ሆጂዱ፥
ኮቢስ እት ቶልች፥ እዶ ቡፈታ እረት
ካስ፥ ዋን እቲን መሰራ ጅግሰንስ እት
ናኔስ*! 3ኤሌ ስቢላ ፉጂቲ አከ ደላ ስቢ
ላት ኦፈኬፍ መንደረቲ ግዱ ካአ፥ ፉለ
ኬስ አች እት ገረገልች! ኤጋ አት እሼ
እንመርስተ፥ እሼንስ አከስት መርፈሙ
ሼት፤ ኩንሞ መነ እስራኤሊፍ ምልክተ
እንተአ።

*2. 17:17፤ 21:27

4 ኤጋ አት ጭናቸኬ እሰ ብታቲን
ጪስ! የከ መነ እስራኤል አፍረ ካአ! ጉያ
አት ጭናቸኬቲን ጪፍቱ ከነ ሁንዱማ የከ

ሳኒ እንባተ። [5]አን ለኮብሰ ወጎተ እሳን እት
የከኒ አከ ጉዮታት ለካኤ ሲፍ ነንኬነ፤ አከ
ስት አት ጉያ ድበ ሰድኢፍ ሰገልተመ የከ
መነ እስራኤል እንባተ። [6]እሰ ከነ ኤርገ
ራወቴ አመስ ለመፋ ጪስ፤ ሚለነሞ ጭና
ቾኬ እሰ ምርጋቲን ጪሲቲ የከ መነ
ይሁዳ ባዱ! አንስ ወጋ ቶኮ አከ ጉያ
ቶኮት ለካኤ፥ ጉያ አፉርተመ ሲፍ
ኬኔረ። [7]አትስ ፉለኬ ገረ መርሳ ዬሩሳሌ
ምት ገረገልቿቲ ሀርከኬራስ ኡፈተ አል
ደቻፈዱ፥ ራጂ እረት ዱበዱ! [8]አት ጉያ
እት መርፈሙኬ ሀመ ራወቱት፥ ጭናቾ
ገር-ቶኮ ገረ እሰ ካኒት አከ ገረ ህንገሌት፥
ኩኖ፥ አን ፉኞ ስት ነንካአ*። *8. 3፡25

9 አትሞ ቀመዲ፥ ገርቡ፥ ባቄላ፥
ምስረ፥ ብስንጋፍ፥ ሆንቦሪ ፉዲ ቆዳ
ቶኮት ነቂ ቡዴነሳ ቶልፈዱ፤ ጉያ ድበ
ሰድኢፍ ሰገልተመ ጭናቾኬቲን ዮሙ
ጪፍቱ ሰነ እሰ ኛዱ! [10]ሚጀን ኛተ አት
ጉያ ጉያት ኛቱ፥ አከ ግራሚ ድበ ለማፍ
ሶዶማ ሀተኡ፥ እሰራስ ዬሮ ዬሮት ኛዱ!
[11]ሰፈር ብሻን አት ጉያ ጉያት ዱግዱ አከ
ሊትሪ ቶኮ ሀተኡ! እሰራስ ዬሮ ዬሮት
ዱግ! [12]አት መጥኖ ገርቡ እጀ ነማ ዱረት
ድኬ ቦባ ነማ ቦቤሲ እቲን ቶልፈዱቲ
ኛዱ! [13]ዋቀዮስ፥ «ነሞትን እስራኤል
ሰበ ለፈራ ኬስት እዶ አን እሳን ብትምሴት
ቡዴነሳኒ እሰ አከ ሴረ ሙሴት ህንቁላእን
አኩመ ከነት እንኛቱ» ጇዴ*።
*13. ሆሴ 9፡3-4

14 አን ከነረት፥ «ያ ዋቀዮ ጎፍታ!
አን መቱማ ኦፍ ጡሬሴ ህንቤኩ፤ አን
ሙጬማኮቲ ጇልቀቤ ሀመ አማት ኦፊን-
ዱኢ ዮኪስ ወንተ ብኔንስ ጫካ ቀቤ አጇሴ
መቱማ ኛዴ ህንቤኩ፥ ፎን ጪጋስሳንስ
አፉንኮ ልጤ ህንቤኩ» ነንጇዴ*። [15]እንሞ
አናን፥ «እላ ቆደ ድኬ ቦባ ነማ፥ ድኬ
ሰኣቲን መጥኖ አከ አት መጥነቱ ነንጎደ»
ጇዴ። [16]እንሞ እት ፉፌ፥ አናን፥ «ያ
ሙጫ ነማ! ኩኖ አን ዬሩሳሌምራ ምዳን
ነንኩተ፤ እሳንስ ኛተ ሰፈረሜ ያዶዳን
እንኛቱ፤ ብሻን ሰፈረሜስ ናሱዳን
እንዱጉ*። [17]አን ቡዴናፍ ብሻን አከ እሳን
ደበን፥ ወል እላለኒ አከ እሳን ነአን፥
ሰበቢ የከሳኒቲፍስ አከ እሳን ገድ ዴብአኒ
በደን ነንጎደ» ጇዴ።

*14. በኡ 22፡31፤ ሆኤ 10፡14 *16. 5፡16፤
12፡18-19፤ ሌዎ 26፡26

ቦቆና 5

አከ እት ዬሩሳሌም አደበምቴ አርግሲሱሳ

1 አመስ ዋቀዮ፥ «ያ ሙጫ ነማ! አት
ብላ ቀረ ቀቤስ ፉደዱቲ አከ ቀረባት እቲን
መታኬፍ አሬደኬ ሃደዱ! ርፌንስቾስ
መዳሊ ፉደዱቲ ሰፈሪ ገርገር ህር! [2]ዮሙ
ጉያን መርፈሙ ሱን ራወተሙ፥ ርፌን
ስቾ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ መንደረቲ
ወለካት እብዳን ጉብ፥ ሀርከ ቶኮስ መንደ
ረቲ ናኔሲ ብላዳን ሩኩት፥ ሀርከ ቶኮስ
ቅሌንስ ኬስ ብትምስ! አንስ እሳን ዱባን
ብላ ነንሉቅፈደ። [3]ርፌንስቾራስ ሙራስ
ፉዲቲ ፊጤ ወያኬት ህድ! [4]አመስ
ሙራስ ፉዲቲ እብደ ኬስ ቡሲ ጉብ! እሰ
ኬሳስ ጉቱማ መነ እስራኤልት እብድ
እንከአ» ጇዴ።

5 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ኩን ዬሩሳሌም እሼ
አን ሰበ ለፈራ ግዱ ካኤደ፤ ብይሳኒስ እሼት
ናነኤ ጅረ*። [6]እሼን ወንተ ነዱረት ቀጇላ
ተኤ ቱፈቴ፥ ሴረተኮ ዱካስ ዋን ህንቡእኒፍ፥
ሰበ ለፈራ ጫላት ወንተ ነዱረት ቀጇላ ተኤ
እንጡሬስቴ፤ ብየ ገራገራ ናኖሼ ጅረን ጫላ
ትስ ጇልእናን ሴረተኮረት እንካቴ» ጇዴ።
[7]ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ከናፍስ እስን ሰበ ለፈራ
ወረ ናኖኬሰን ጅረን ሁንዱማ ጫላት ድደኒ
እንካተን፥ እስን ሴረተኮ ዱካ ህንቡኔ፥ ወንተ
አነ ዱረት ቀጇላ ተኤስ ህንኤግኔ፤ እስን
ወንተ ሰበ ለፈራ ወረ ናኖኬሰን ጅረን ዱረት
ቀጇላ ተኤዩ ህንጎኔ» ጇዴ። [8]ዋቀዮ ጎፍ
ታን፥ «ኩኖ አን ስረት ነንከአ፤ ኡቱመ
ሰብን ለፈራ እላሉ አደበ ስረት ነንራወደ።
[9]ሆጂኬ እሰ ጪጋስሳዳፍ ጇዴ ወንተ አን
ከናን ዱረ ሆጇዴ ህንቤክኔ፥ ስአችስ ዴብኤ
ህንሆጇትኔ ስረት ነንሆጇደ*። [10]ከናፍስ ስኬ
ሰት አቦትን እጆሌሳኒ፥ እጆሌንስ አቦተሳኒ
እንኛቱ፤ አን ፍርዲ ስረት ነንራወደ፤ ስኬሳ
ወረ ሀፈንሞ ጉቱማት ጎሌ ቅሌንሳ ሁንዱማት
ነንብትምስ» ጇዴ*። [11]ኤጋ ዋቀዮ ጎፍታን
«አን ጅራታደ! ሰበቢ አት ዋቀዮሊ ቶልፈ
ሞኬቲን፥ ወንተ ጪጋስሳ ሆጇቹኬቲንስ መነ
ቁልቁሉማኮ ጡሬስቴፍ፥ አን ፉረኮ ስራ ነን
ዴብስ፥ እጅኮስ ሲፍ ህንአኡ፥ ስህንአል
ቹስ*። [12]ነሞተኬ ኬሳ ሀርክ ሰደፉን ደእቻን
እንዱአ፥ ቤላንስ እንዱመ፤ ሀርክ ሰደፉን
ደላኬ ዱበት ብላዳን እንአጇፈመ፤ ሀርከ ሰደ
ፉስ ጎሌ ቅሌንስ ሁንዱማት ነንብትምስ፤

አንስ እሳን ዱባን ብላ ነንሉቅፈደ*። 13አከስ
ትስ ዴከምስኮ እንራወተመ፥ አንስ አሪ እሳ
ንት በኤ ገራ ነንጪብሰደ፤ ዮሙ አሪንኮ
እሳንረት ራወተሙስ፥ አን ዋቀዮ ህናፉኮቲን
አከን ዱብዴ እንቤኩ*። 14አት ሰበ ለፈራ ወረ
ናኖኬ ጅረን ግዱት፥ እጀ ወረ አቺን ደርበን
ሁንዱማ ዱረትስ አከ ዲገምቱ፥ ሙከ ገአስ
አከ ታቱ ነንገደ» ጇዴ።

*5. ፋር 48:2 *9. 7:20 *10. ሌዎ 26:29፤
ኤር 19:9፤ ኬሰ 28:53-55፤ ፋሩ 4:10
*11. 8:7-18፤ 7:4 *12. 5:2፤ ሌዎ 26:33
*13. 6:10

15 ዋቀዮ፥ «ዮሙ አን ዴከምሳን፥
አሪዳን፥ እፋተ ጀባዳን ፍርዲ ራወዱ፥
አት ሰበ ለፈራ ወረ ናኖኬ ጅረን ሁንዱማ
ዱረት አረብሶዳፍ ሙከ ገአ፥ ወንተ እላ
ለኒ ኦፍ ኤገተን፥ ወንተ ርፈቺሱስ
እንታተ*። 16ዮሙ አን እስን በሌሱዳፍ
ጥየ ቤላ እሰ ሀማ እስንት ገድ ዲሱ፥ ቤለስ
ደደበሌ እስንት ፍዱ፥ ምዳን እስንራ ነን
ኩተ*። 17አን ቤላፍ ብኔንስ ሀማ እስንት
ነንኤርገ፥ እሳንስ እጀሌኬሰን እስን ሀርካ
እንቡተቱ፤ ደእች፥ ዲገ ደንገላሱንስ
እስን ግዱ እንአዴመ፤ አንስ ብላ እስንት
ነንፍደ፥ አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ» ጇዴ*።

*14-15. 22:3-5፤ ኬሰ 28:37፤ ኤር 24:9
*16. ኬሰ 32:23-24 *17. 14:21፤ 6:11

ቦቆና 6

እዶን ሰገዳ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ አከ በሌፈመን ዱበቹሳ

1ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 2«ያ
ሙጫ ነማ! አት ፉለኬ ገረ ቱሎተ እስራ
ኤልት ገረ ገልቺቲ እሳንረት ራጂ
ዱበዱ*! 3እሳኒንስ፥ ‹እስን ያ ቱሎተ እስ
ራኤል፥ ዱቢ ዋቀዮ ጎፍታ ደገአ!› ዋቀዮ
ጎፍታን ቱሉዳን፥ ጋራን፥ ዶአዳን፥ ደቻ
ዳን፥ ‹አን ኩኖ! ብላ እስንት ነንፍደ፥
እዶወን ሰገዳኬሰን ወረ ኦል ከአስ ነንበ
ሌሰ፤ 4እዶን አርሳኬሰኒ እንዲገመ፥ እዶን
እጣን እረት አርፈሙስ እንጨጨበ፤ ወረ
ቀለመንስ ዋቀዮሊ ቶልፈሞኬሰን ዱረት
ነንገተ*። 5ሬፈ እጀሌ እስራኤል ዋቀዮሊ
ቶልፈሞሳኒ ዱረ ነንካአ፤ ለፌሳኒ ናኖ እዶ
አርሳኬሰኒረት ነንፈጫሰ*። 6እዶን አርሳኬ
ሰኒ ኦኔ አከ ዲገሙት፥ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ንኬሰን ጨጨበኒ አከ በሌፈመንት፥ እዶን
እጣን እረት አርፈሙስ አከ ሙረሙት፥
ወንት እስን ሆጄተን ለፈራ አከ በዱት፥
እዶ እስን ጅራተን ሁንዱማት መንደሮትን
ኬሰን እንአኑ፤ እዶወን ሰገዳኬሰን ወር
ኦል ከኦንስ እንአኑ። 7ነሞትን ቀለመኒ
እስን ግዱት እንኩኩፉ›፥ ዮሙስ አን
ዋቀዮ አከን ተኤ እስን እንቤክቱ*።

*2. 36:1-2፤ ሚክ 6:1 *4. ሌዎ 26:30
*5. 2ሞቶ 23:14 *7. 22:22፤ 33:29

8 «ሀተኡዩ መሌ፥ ብላ ዱራ በአኒ ብየ
ኬሰት ሰበ ለፈራ ግዱትስ ፈፈጨአኒ አከ
አለኒፍ ነሞተ ሙራሰ እስኒፍ ነንሀም
ብሰ*። 9አን ያደሳኒ እሰ ኤጁማዳን አነራ
ገረ ገሌ ዋነን ጨብሴፍ፥ እጀሳኒ እሰ
ከጄላ ጡራአዳን ገረ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ
እላሌስ ዋነን ጃምሴፍ፥ እስን ኬሳ ወር
ሀፈን እዶ እት ሰበ ለፈራ ግዱት ቦጅአ
መን ሰነት አነ እንያደቱ፤ እሳን ሆጂሳኒ
እሰ ጪጋስሳ ሁንዱማን ሀማ ዋን ሆጄተ
ኒፍ ኦፍ እንጅቡ*። 10አን ወንተ ሀማ ከነ
እሳንት ፍዱዳፍ ዱበቼንኮ አከሱማን ህን
ቱሬ፤ እሳንስ ከናን አን ዋቀዮ አከን ተኤ
እንቤኩ!» ጇዴ*።

*8. ኢሳ 6:13፤ 10:21-22 *9. 20:42-44
*10. 5:13፤ 17:21፤ 33:33

11 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ሀርከኬ ወልት ሩሩ
ኩት፥ ሚለኬቲንስ ለፈ ድዲት፥ ሰበቢ
ወንት ጪጋስሳ እሰ ሀማ መን እስራኤል
ሆጄቱ ሁንዱማፍ እሳን ብላዳን፥ ቤላን፥ ደእ
ቻንስ ዋን ዱመኒፍ ‹ወዮ!› ጇዲ እይ! 12እን
ፈጎ ጅሩ ደእቻን፥ እን ድአ ጅሩ ብላዳን፥
እን ከነ ጀላ በኤስ ቤላን እንዱአ፤ አከስት
ዴከምስኮ እሳንረት ነንራወደ* 13እሳን ኬሳ
ወር ቀለመን ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ ግዱ፥ ናኖ
እዶ አርሳሳኒ፥ እዶዱመ እሳን ፎሊ ገራ ነመ
ጪብሱ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ ሁንዱማፍ
አርሳ ድኤሰን፥ ጋረ ኦል ከአ ሁንዱማረ፥
በንቲ ቱሎታ ሁንዱማረ፥ ሙኬቲ ባለ ለልሳ
ቀበን ሁንዱማ ጀለ፥ ቅልጡ ባለ ቀቡ ሁን
ዱማ ጀለ እንጭጪሱ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ
አከን ተኤ እስን እንቤክቱ*። 14አን ሀርከኮ
እሳንረት ኦል ነንፉደደ፥ ብይቸስ ነንአንስ፤
እዶ እሳን ጅራተን ሁንዱማስ ለፈ ዱዋ እሰ
ገረ ምርጋቲ ሀመ መንደረ ዲብላትት አከ ኦኑ
ነንገደ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ እሳን
እንቤኩ» ጇዴ።

*11-12. 5:12፥16-17፤ 7:15፤ 12:16፤
14:21፤ ኤር 14:12 *13. ሆሴ 4:13፤
1ሞቶ 14:23

ቦቆና 7

በዲስ ብይቻ ድአቹሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 2 «ያ
ሙጫ ነማ! ዋቀዮ ጎፍታን፥ ብየ እስራኤ
ሊን፥ ‹ዱምን! ዱምን ጎሌ ብይቻ አርፈ
ኑረት ዱፌረ፤ 3 አመ ዱምን ስት ዱፌረ፥
አን ዴከምስኮ ስት ገድ ነንኤርገ፥ አከ
አዴምስኬት ስት ነንፈረደ፥ ወንተ ጪጋ
ስሳ አት ሆጄቴ ሁንዱማስ ስረ ነንካአ።
4 ወንት ጪጋስሳን አት ሆጄቴ ሱን ስኬሰ
ሀመ ጅሩት፥ አን አዴምስኬቲፍ አደበ
ስረ ነንካአ መሌ፥ ገራንኮ ሲፍ ህንኦኡ፥
ሲፍ ህንህሉስ›፥ ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን
ተኤ አት እንቤክተ» ጂዴ*።

*4. 5፡11፤ 8፡18፤ 9፡10

5 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ኩኖ፥ ወንት
ሀማን፥ ወንተ ሀማ ተካ ደገአሜ ህንቤክኔ
ረት ደበለሜ እንዱፈ። 6 ዱምን ዱፌረ!
ዱምን ሱን ዱፌረ! እን ስት ከኤረ፥
ኩኖ፥ እን ዱፌረ፤ 7 ፍርዲን እስንረት
ዱፌረ፥ እስን ያ ወረ ብይቾ ኬሰ ጅራ
ተኒ! ዬርቾ ገኤረ፤ ጉያ እት ቱሎተራ
ስገሌ ገመቹ ደጌስስን ኡቱ ህንተእን፥
ጉያን ወጫ ድአቴረ፤ 8 አመስ አን ደፌ
ዴከምስኮ ስረት ነንደንገላሰ፥ አሪኮስ ስት
ነንበአ፥ አከ አዴምስኬቲትስ ስት ነንፈ
ረደ፤ ወንተ ጪጋስሳ አት ሆጄቴ ሁንዱ
ማስ ስረ ነንካአ። 9 ገራንኮ ሲፍ ህንኦኡ፥
ሲፍ ህንህሉስ፥ ወንት ጪጋስሳን አት
ሆጄቴ ሱን ስኬሰ ሀመ ጅሩት አን አዴም
ስኬቲፍ አደበ ስረ ነንካአ፤ ዮሙስ አን
ዋቀዮ እሰ ሩኩቱ ሰነ አከን ተኤ አት
እንቤክተ።

10 «ጉይቾ ኩኖት፥ እን አመ ዱፌረ!
ፍርዲን በኤረ፥ ኦፍ ኮርሱን ሁዴረ፥
ኡሌን ፍርዲ ጀልእሱስ ደራሬረ። 11 ሁም
ናን ነመረት ከኡን ጉደቴ ኡሌ ጀልእና
ተኤ፤ እሳን ኬሳ፥ ቱተሳኒ ኬሳ፥ በዳዱማ
ሳኒ ኬሳ፥ ዋኑመ ገቲ ቀቡ ኬሳስ ከን ሀፉ
ቶኮሌ ህንጅሩ*፤ 12 ዬርቾ ዱፌረ፥ ጉይ
ቾስ አመ ገኤረ፤ ዴከምስ ጉቱማ ቱተ
ሰናረት ዋን ዱፉፍ፥ እን ብቱ ህንገመ
ድን፥ እን ጉርጉሩስ ህንገድን! 13 ሙልአ
ትን ዋኤ ጉቱማ ቱተ ሰና ገረ ገልፈሙ
ዋን ህንደንዴኜፍ፥ ነምን ዋ ጉርጉሬ
ቶኮ፥ ለቹንሳኒ ጅሩ ዮ ተኤዩ እሰ ጉርጉሬ
ሰነ ህንዴብፈቱ፤ ሰበቢ የከሳኒቲፍ እሳን
ኬሳ ነምን ቶኮሌ ጅሬኘሳ ኦልፈቹ ህንደን
ደኡ*። 14 ዴከምስኮ ጉቱማ ቱተ ሰናረ ዋን
ጅሩፍ፥ ፌኖ አፉፈኒ ዋን ሁንዱማስ ዮ
ቆጄስንዩ ነምን ሎለ ደቁ ቶኮሌ ህንጅሩ።

*10-11. 22፡2-12 *12-13. ሌዎ 27፡24

15 «አለ ብላቱ ጅረ፥ ኬሰሞ ደእቻፍ
ቤለቱ ጅረ፤ እሰ አለ ጅሩ ብላን
እንአጄሰ፥ እሰ መንደረ ኬሰ ጅሩ ቤልኒፍ
ደእቾ እንፍጠ*። 16 እሳን ኬሳ ወር ኦለኒ
ጀላ በቀተን ሁንድኑ አዱመ አዳን ሰበቢ
የከሳቲፍ አከ ጉጌ ደቻ ኬሳት አዳ ቱሉረ
እንጅራቱ፤ 17 ሀርክ ሁንድኑ ደደባ
እንተአ፥ ጅልብ ሁንድኑስ ላፌ ብሻን
እንተአ*፤ 18 እሳን ኡፈተ ገዳ እንኡፈቱ፥
ጴርጴረምን ጉቱማት እሳን እንራሰ፥ ፉለ
ሁንዱማራ ዬሎን እንሙልአተ፥ መታንሳ
ኒስ ሁንድኑ እንሃደመ*። 19 ሜቲሳኒ ከራ
ረት እንገቱ፤ ወርቄንሳኒስ አከ ወንተ
ጡራአት እንእላለመ፤ ሜቲንሳኒፍ ወርቄን
ሳኒ ጉያ ዴከምስ ዋቀዮት እሳን ኦልቹ ህን
ደንደአን፤ ሰበቢ የከሳኒ ጉፉ እሳንት
ተኤፍ፥ ኖተኒ ቤለ ህንበአን፥ ገራሳኒስ
ህንጉተተን*። 20 እሳን ምአ ነቀተሳኒ እሰ
ሚደጋ ኡልፍነ ዋኤ ህንባፍኔፍ ጎደተኒ፥
እሰራስ ፈኬኘ ወንተ ነመ ጪጋስሱፍ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞሳኒ እንሆጄተተን፤ ከናፍስ
አን ከነ ወንተ ጡራአት ዱራ ነንጌደረ*።
21 አንስ ወር ኦርም አከ እሰ ቀበተኒፍ ጀል
ኦትን ለፈረ ጅራተንስ አከ እሰ ቦጅአኒፍ
ሀርከሳኒ ኬሰ ነንቡሰ፤ እሳንስ እሰ
እንጡሬሱ። 22 አን ፉለኮ እሳንራ ነንዴ
ብሰ፤ እሳንስ እዶ ምአኮቲ እንጡሬሱ፤
ወር ሳምቱንስ እት ገለኒ እሰ እንጡሬሱ*።

*15. 6፡11-12 *17. ኢሳ 13፡7
*18. ኢሳ 15፡2-3፤ ኤር 48፡37፤ አሞ 8፡10
*19. ፌኬ 11፡4፤ ሴፉ 1፡18 *20. 16፡17፤
20፡7-8፤ ኢሳ 2፡8፤ ኤር 8፡19፤ ሆሴ 8፡4
*22. 2ሞቶ 25፡9፥13-16

23 «ብይቾ ጉማዳን ዋን ጉቴፍ፥ መን
ደረቲንስ ሁምናን ነመረት ከኡዳን ዋን
ጉቴፍ፥ ፉንጫን አደባ ሀቶልፈሙ!
24 ሰበ ለፈራ ኬሳ ወር ጫላ ሀማተን መኔ
ቲሳኒ አከ ቀበተኒፍ እሳንት ነንፍደ፤ ኦፍ
ጉርጉድሱ ወረ ሁምነ-ቀቦታስ እራ ነን
ፍጠ፤ እዶወን ቁልቁላኦን ወር ከንሳኒስ
እንጡሬፈሙ*። 25 ሙደምን ዮሙ ዱፉ
እሳን ነጋ እንበርባዱ፤ ገሩ ነጋን ቶኮሌ
ህንጅሩ። 26 ዮሙ በዲስ በዲስረት ደበ

ለሙ፥ አዱንስ አዱ ዱካ ቡኡ፥ እሳን
ራጂ ብራ ሙልአተ እንበርባደቱ፤ ገሩ
ሴር ሉቦተ ሀርካ፥ ጎርስስ ጃርሶሊ ሀርካ
እንበደ*። 27 ሞቲን እንገደ፥ ጉዳን ብያስ
ነኤ እንሀዶደ፥ ሀርከ ነሞተ ብያስ ናሱዳን
እንሮምአ፤ አን አከ አዴምሰሳኒት እሳንት
ነንፍደ፤ ፍርዲሳኒቲንስ እሳንት ነንፈረደ፤
ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ እሳን
እንቤኩ» ጂዴ።

*24. ኢሳ 2፡11፥17-18 *26. 1ሳሙ 28፡6፤
አሞ 8፡11-12

ቦቆና 8

መን ቁልቁሉማ ዋቀዮሊ ቶልፈሞዳን ጡራኡሳ

1 ወጋ ጀአፋት፥ ወግቻ ኬሳስ ጅአ ጀአ
ፋት፥ ጅእቻ ኬሳሞ ጉያ ሸነፋት፥ አን
መነኮ ኬሰ ታኤ ኡቱን ጅሩ ጃርሶሊን ይሁ
ዳስ አነ ፉለ ዱረ ታአ ኡቱ ጅረኒ፥ አቾት
ሀርከ ዋቀዮ ጎፍታ አነረ ካአሜ*። 2 አን
ዮሙስ እላሌ እብደ ብፈ ነማ ቀቡ ቶኮ
ነንአርጌ፤ እሰ ሙዲሳ ፈካቱ ሰና ገድት
እብደ እንፈካተ፤ እሰ ሙዲሳ ፈካቱ ሰና
ኦልትሞ አከ ብፈ ስቢለ ጨለቅሱት*።
3 እን ወንተ ሀርከ ፈካቱ ቶኮ አስ ባሴ እቲን
ርፌንስ መታኮቲ ቀቤ፤ ሀፉርስ ዋቃፍ
ለፈ ግዱት ኦል ነፉዴ፥ ሙልአተ ዋቀዮ
ቲን ገረ ዩሩሳሌምት፥ ገረ ከረ እሰ ገረ
ብታት ገረገሌ ጅሩ እሰ እቲን ኦብዲ እሰ
ገረ ኬሳት ኦል ልጠኒቲፍ እዶ ፈኬኝ እን
ህናፋ ካሱ ዳበቱት ነጌሴ*። 4 ኩኖ፥ አከ
እሰ አን ለፈ ድሪራ ኬሰት ሙልአታን
አርጌ ሰናት ኡልፍን ዋቀዮ እሰ ከን እስራ
ኤል አቾ ቱሬ።

*1. 14፡1፤ 20፡1፤ 3፡22 *2. 1፡27 *3. 3፡12

5 እን ዮሙስ አናን፥ «ያ ሙጫ ነማ
አት ሜ ገረ ብታት ኦል እላል!» ጂዴ፤
አን ከነረት ገረ ብታት ኦል እላሌ፥ በልበለ
እዶ አርሳ ሀርከ ብታት ፈኬኘ እሰ ህናፋ
ዋቀዮ ካሱ ሰነ ነንአርጌ። 6 አመስ አናን፥
«ያ ሙጫ ነማ! ወንተ እሳን ሆጂቻ ጅረን
አርግታ? መነ ቁልቁሉማኮራ አነ ፈጌሱ
ዳፍ ወንተ ጪጋስሳ ጉርጉዳ መን እስራ
ኤል አስት ሆጂቻ ጅሩ ከነ አርግታ? አት
ገሩ ስአቾዩ ወንተ ጪጋስሳ ከነረ ጫሉ
አርጉፍ ጅርተ» ጂዴ። 7 እን በልበለ እሰ
ገረ ኦብዲት ባሱት ነፍዴ፤ አንስ እላሌን
ኬኘንት ቃወ ቶኮ አርጌ። 8 ከነ ቦዴሞ
አናን፥ «ያ ሙጫ ነማ! ኬኘንቻ ኡር!»
ጂዴ፤ ከናፍ አን ኬኘንቻ ኡሬን በልበለ
ቶኮ አርጌ። 9 እን አናን፥ «ኦል ልጢቲ፥
ሀሜኘ ጪገአማ እሳን አስት ሆጂቻ ጅረን
ከነ እላል!» ጂዴ። 10 ዮሙስ አን ኦል
ልጤ እላሌ፥ ብፍን ፈኬኘ ወንተ ለፈረ
ሙኙቀኒ ሁንድኑ፥ ከን ብኔንሶተ እላሉን
ሳኒ ነመ ጅብሲሱ ሁንድኑ፥ ብፍን ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞ መነ እስራኤል ሁንድኑስ፥
ጉቱማ ኬኘንቻት ካፈመኒ ነንአርጌ*።
11 ጃርሶሊን ቶርባተምን ወር ከን መነ እስ
ራኤል ብፈ ፈኬኞተ ሰና ዱረ እንዳበተን፤
ያዛንየ እልም ሻፉንስ ነሞተ ብፍቻ ዱረ
ዳበተን ሰነ ግዱ እንዳበተ ቱሬ፤ ነሞትን
ሱንስ አዱመ አዳን ቆዳ እጣነ እት አርሰን
ኦፍ ሀርካ ቀቡ፥ አር እጣንቻ እን ኡርጋ
አንስ አከ ዱሜሳት ኦል እንከኤ*። 12 እን
ከነረት አናን፥ «ያ ሙጫ ነማ! ወንተ
ጃርሶሊን መነ እስራኤል ‹ዋቀዮ ኑህንአ
ርጉ፥ ዋቀዮ ብይቻ ዲሴረ› ጂደኒ፥ ዱከነ
ኬሰ ገልመ ዋቀዮሊ ቶኮ ቶኮሳኒ ኬሰት
ሆጂተን አርግቴታ?» ጂዴ*፤ 13 አመስሞ
አናን፥ «ወንተ ጪጋስሳ ከነረ ጫሉ እሳን
ሆጂቻ ጅረን አርጉፍ ጅርተ» ጂዴ።

*10. ሮማ 1፡23 *11. በኡ 24፡1፤ ለኮ 11፡16፤
ሉቃ 10፡1፥17 *12. 9፡9

14 ከነ ቦዴስ እን ገረ በልበለ ከረ መነ
ዋቀዮ እሰ ገረ ብታት ነጌሴ፤ አንስ ዱበር
ቶተ አቾ ታአኒ ተሙዝ ዋቀዮ ቶልፈማሳ
ኒፍ ቦአን ነንአርጌ*። 15 አመስ አናን፥
«አት ከነ አርግቴታ? ያ ሙጫ ነማ! አት
ስአቾዩ ወንተ ጪጋስሳ ከነረ ጫሉ አርጉፍ
ጅርተ» ጂዴ። 16 እንስ ገረ ኦብዲ መነ
ዋቀዮ እሰ ገረ ኬሳት ነጌሴ፤ ኩኖ አከ
ነሞተ ድግደሚ ሸኒ ከን ተአን አቾ በልበለ
መነ ቁልቁሉማ ዱረ ገርዳፎፍ እዶ አርሳ
ግዱ ዳበተኒ፥ ገረ መነ ቁልቁሉማት
ዱግደ ገተኒ፥ ገረ በአ ቢፍቱትሞ ገረገለኒ
አዱዳፍ እንስገዱ ቱረን*።

*14. ዳን 11፡37 *16. ኬሰ 4፡19፤
2ሞቶ 23፡5፥11፤ ኤር 8፡2

17 ዮሙስ እን አናን፥ «ከነ አርግቴታ
ያ ሙጫ ነማ! መን ይሁዳ አስት ወንተ
ጪጋስሳ ሆጄቼንሳ ኩን ዱቢ ስልጳዳሬ?
ኩኖ ብይቻ ሁምናን ነመረት ከኡዳን
ጉተኒ፥ እት ደደበለኒስ አነ አርሱን፥ ደሜ
ሙካ ሰነስ ፉኛንሳኒት ቀበቼን እንተአሬ*?
18 ከናፍስ አን ዴከምሳን እሳንረት ነንሆ

ጇደ፤ ገራንኮ ህንአኡ ህንህሉስ፤ ኡቱመ
እሳን ሰገሌ ጉዳዳን ገረኮት እየኒዬ አን እሳ
ኒፍ ህንደገኡ» ጇዴ። *17. 7:20

ቦቆና 9
ወር ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ዋቄሰን
አጇፈሙሳኒ

1ከነ ቦዴ እን ሰገሌ ጉዳዳን፥ «ወር
መንደረቲ አደበን ሁንድኑ አዱመ አዳን
ምአ ወራና ሀርከት ቀበተኒ አስ ሀድአ
ተን!» ጇዴ ዋሙሳ ነንደገኤ። 2ነሞትን
ጆአስ ኩኖ አዱመ አዳን ምአ ወራና እሰ
እቲን በሌሰን ሀርከት ቀበተኒ፥ ከራ በል
በለ ኬላ እሰ ገረ ኦሊ እሰ ገረ ሀርከ ብታት
ገረገሌ ጅሩ እንዱፈን፤ ነምቾ ኡፈተ
ቁንጬ ተልባራ ሆጇተሜ ኡፈቴ፥ ቆዳ
ቀለሚ እቲን ጫፈኒ ሙዲሳቲ ቀቡ ቶኮስ
እሳን ግዱ ቱሬ፤ እሳንስ ኦል ልጠኒ እዶ
ኣርሳ እሰ ሰቢለ ቦረጂራ ሆጇተሜ ቡኬ
እንዳበተን*። *2. 10:2፤ ዳን 10:5

3 ኡልፍን ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤልስ
ኪሩቤል እሰ እረ ቡፈቴ ቱሬ ሰነራ ከኤ፥
ገረ ቡሳ በልበለ መንቻ ደቄ፥ ነምቾ
ኡፈተ ቁንጬ ተልባራ ሆጇተሜ ኡፈቴ፥
ቆዳ ቀለሚ እቲን ጫፈኒ ሙዲሳቲ ቀቡ
ሰነ እንዋሜ*። 4ዋቀዮ ዮሙስ ነምቻን፥
«መንደረ ዬሩሳሌም ኬሰ አዴሚቲ አደ
ነሞተ ወረ ሰበቢ ወንት ጪጋሰሳን አሰ
ኬሰት ሆጇተሜፍ ገደኒ ቦአንት ምልከተ
ጎድ!» ጇዴ*። 5አመስ ኡቱመን ደገኡ
ወረ ካኒንሞ፥ «እሰ ቦዴዳን መንደረቲ
ኬሰ አዴማቲ ገራንኬሰን ኡቱ እሳኒፍ ህን
ኦእን ኡቱ ህንህልኒፍስ ሩኩታ! 6እዶኮ
እሰ ቁልቁላአት ጆልቀባቲ፥ ጃርሰ፥ ዱበ
ርቲ፥ ደርገጌሰ፥ ዱርበ፥ እጆሌ ጥጥኖ፥
አጇሳ! ሀተኡዬ መሌ፥ ወረ ምልከተ
ኦፍራ ቀበን ኬሳ ነመ ቶኮትሌ ህንድአ
ትና!» ጇዴ፤ እሳንስ ጃርሶሊ መነ ቁልቁ
ሉማ ዱረ ቱረንት እንጆልቀበን። 7አመስ
እሳኒን፥ «መንቾ ቁልቁሉማ ጡሬሳ፥
ሬፈ ወረ አጇፈመኒስ ኦብዲ ኬሰ ጉታቲ
አቼ አዴማ!» ጇዴ፤ እሳንስ በአኒ መንደ
ረቲ ኬሰ ናነአኒ አጇሱ ጆልቀበን። 8ኡቱ
እሳን ሩኩታ ጅረኒስ አን ኮጳኮት ሀፌ፥
አደኮቲን ገድ ጎምብፈሜ፥ «ያ ዋቀዮ
ጎፍታ! ዴከምሰኬ እሰ ዬሩሳሌምረት ደን
ገላፍቴን እስራኤል ኬሳ ወረ ሀፈን ሁን
ዱማ እንበሌስታሬ?» ጇዴ ነንእዬ*።
*3. 8:4 *4. ሙል 7:2-3፤ 9:4፤ 14:1
*8. 11:13

9 እን ገሩ፥ «የከ መነ እስራኤሊፍ መነ
ይሁዳ ሶናን ጉዳደ፤ እሳን ‹ዋቀዮ ብይቾ
ዲሴረ፥ ዋቀዮ ህንአርጉስ› ዋን ጇደኒፍ፥
ብይቾ ኬሰ ዲገ ደንገላሱን፥ መንደረቲ
ኬሰስ ጆልእን ጉቴረ*። 10አን ገሩ አከ
ሆጂሳኒተን መታሳኒት ዴብሰ መሌ፥ ገራ
ንኮ እሳኒፍ ህንአኡ ህንህሉፍስ» ጇዴ
አናፍ ዴብሴ*። 11ኩኖ፥ ነምቾ ኡፈተ
ቁንጬ ተልባራ ሆጇተሜ ኡፈቴ፥ ቆዳ
ቀለሚ እቲን ጫፈኒ ሙዲሳቲ ቀቡ ሱን
ዱፌ፥ «አን አከ አት አነ አቦምቴ ጎዴረ»
ጇዴ፥ እሰት ዱበቴ።
*9. 8:12፤ 24:6-7 *10. 5:11፤ 7:3-4

ቦቆና 10
ኡልፍን ዋቀዮ መነ ቁልቁሉማራ
ከኡሳ

1ከነ ቦዴስ ኩኖ፥ በንቲ አከ ወጪቲ
እሰ መታ ኪሩቤል ገረራ ጅሩረት ፈኬኘ
ቴሶ ደጋ ሰፊሮስራ ሆጇተሜ ቶኮ ነንአ
ርጌ*፤ 2ዋቀዮ ዮሙስ ነምቾ እሰ ኡፈተ
ቁንጬ ተልባራ ሆጇተሜ ኡፈቱን፥ «ጌን
ጎወን ኪሩቤል ጆለ ጅረን ግዱዳን ልጥ፥
ኪሩቤል ግዱዳ በርበዳ እብዳ ሀርከ ጉቲ
ሀማሬቲ መንደረቲረት ፈጫስ!» ጇዴ፤
እንሞ ኡቱመን እላሉ ኦል ልጤ*። 3ዬሮ
ነምቾ ኦል ልጤስ ኪሩቤል ገረ ሀርከ
ምርጋ መነ ቁልቁሉማ እንዳበቱ ቱረን፤
ዱሜስስ ኦብዲ እሰ ገረ ኬሳ ኬሰ እንጉቴ።
4ኡልፍን ዋቀዮስ ኪሩቤልራ ከኤ ገረ ቡሳ
በልበለ መንቻት ደርቤ፤ ዱሜስስ መነ
ቁልቁሉማ እንጉቴ፥ ኦብድቾስ እፈ ኡል
ፍነ ዋቀዮቲን እንጉቴ*። 5አኩመ ዋቀዮ
እን ሁንዱማ ደንደኡ ዮሙ ዱበቱ ሰገሌ
ንሳ ደገአሙ፥ አከሱመ ሰገሌን ቆቾወን
ኪሩቤልስ ሀመ ኦብዲ እሰ ገረ ዱባት
እንደገአመ ቱሬ*።
*1. 1:22፥26፤ 9:3 *2. 9:2፤ ሙል 8:5
*4. 1:28፤ 1ሞቶ 8:10-11፤ በኡ 40:34፤
ኢሳ 6:4 *5. ፋር 29:3-9

6 ዬሮ ዋቀዮ፥ «ጌንጎወኒፍ ኪሩቤል
ግዱዳ እብደ ፋድ!» ጇዴ፥ ነምቾ እሰ
ኡፈተ ቁንጬ ተልባራ ደአሜ ኡፈቱ ሰነ
አጆጆ፥ ነምቾ ኦል ልጤ ጌንጎ ቶኮ ብረ

እንዳበቴ። 7ኪሩቤል ኬሳ እን ቶኮ ሂጠቴ
እብደ እሰ እሳን ግዱ ጅሩራ ዋ ሀማሬ
ሀርከ ነምቾ እሰ ኡፈተ ቁንጬ ተልባራ
ደአሜ ኡፈቱረ ካኤ፤ እንስ እሰ ፉደቴ
ገድ እንበኤ። 8ቆቾወን ኪሩቤል ጀላንስ
ወንት ሀርከ ነማ ፈካቱ ቶኮ እንሙልአቴ።
9 አንስ ኩኖ! ጌንጎ አፉር ኪሩቤል
ብረት ነንአርጌ፤ ቶኮን ቶኮን ኪሩብ ብረ
ጌንጎ ቶኮ ቶኮቱ ጅረ ቱሬ፤ ብፍን ጌንጎ
ወን ሰናስ አከ ደጋ ክሪሶሊጦስ እንጨለቅሰ
ቱሬ። 10ብፍን አርፈኑሳኒስ ወል ፈካተ
ቱሬ፤ ጌንጎን ቶኮስ አከ ዋን እሰ ካን ኬሰ
ልጤ እንፈካተ ቱሬ። 11እሳን ዮሙ አዴ
መን ገረ ኪሩቤል እት ገረገለኒ ጅረን አር
ፈንት አዴሙ መሌ፥ ኦፍረ ገረ ገለኒ
ህንአዴመን ቱረን፤ ዮሙ ጌንጎን እን ፉለ
ዱራ ገረ እት ገረገሌ ጅሩት አዴሙ፥ ወር
ካንስ ኡቱ ኦፍረ ገረ ህንገልን ገረ እን አዴ
ሙት እሰ ዱካ እንአዴሙ ቱረን። 12ጉቱ
ማን ደግነሳኒ፥ ዱግድሳኒ፥ ሀርከሳኒ፥
ቆቾወንሳኒ፥ አከሱመ ጌንጎወን አርፈንሳኒ
ቀበንሌ ጉቱማት እጁመ ዱዋደ። 13ጌንጎ
ወን ሱንስ «ቡቤ» ጄደመኒ ዋመሙሳኒ
ነንደገኤ። 14ቶኮን ቶኮንሳኒ ፉለ አፉር
አፉር ቀቡ፤ ፉል እን ቶኮፉን ፉለ
ኪሩብ፥ እን ለመፉን ፉለ ነማ፥ እን ሰደ
ፉን ፉለ ሌንጫ፥ እን አፉረፉን ፉለ
ጆብራ ቱሬ*። *14. 1፡10፤ ሙል 4፡7
15 ከነ ቦዴስ ኪሩቤል ኦል ከአን፤
እሳን ወንተ ሉቡ ቀበን ወረ አን ለገ ኬባር
ብረት አርጌ ቱሬ ሰናደ። 16ዮሙ ኪሩቤል
አዴሙዳፍ ከአን ጌንጎወንስ እሳን ቡኬ
እንአዴሙ፤ ዮሙ ኪሩቤል ለፉ ኦል ከኡ
ዳፍ ቆቾወንሳኒ ድሪርሰን፥ ጌንጎወንስ
እሳን ብራ ህንሀፍኔ። 17ሀፉር ወንተ ሉቡ
ቀበን ሰና እሳን ኬሰ ዋን ጅሩፍ፥ ዮሙ
እሳን ዳበተን እሳን ኩንስ እንዳበቱ፥ ዮሙ
እሳን ኦል ከአንስ፥ እሳን ኩንስ እሳኒ
ወጅን ኦል እንከኡ ቱረን።
18 ከነ ቦዴስ ኡልፍን ዋቀዮ ቡሳ በል
በለ መንቻራ ከኤ፥ ኪሩቤልረ እንዳበቴ።
19ኪሩቤልስ ኡቱመን እሳን እላሉ ቆቾወን
ሳኒ ድሪርሰኒ አዴሙዳፍ ዮሙ ኦል
ከአን፥ ጌንጎወንሳኒ እሳን ቡኬ እንአዴሙ
ቱረን፤ እሳን በልበለ ከረ መነ ዋቀዮ እሰ
ገረ በአ ቢፍቱት በኡ ብረ እንዳበተን፤
ኡልፍን ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤልስ እሳን
ገረራዳን ቱሬ*። *18-19. 11፡22-23፤ 43፡1-7
20 ወንት ሉቡ ቀበን ወር አን ለገ ኬባ
ርት ቴሶ ዋቀዮ ጀለት አርጌ፥ እሳን ከነ
ቱረን፤ አንስ አከ እሳን ኪሩቤል ተአን
ነንበሬ። 21ቶኮን ቶኮንሳኒስ ፉለ አፉር
አፉሪፍ ቆቾወን አፉር አፉር ቀቡ ቱረን፥
ቆቾወንሳኒ ጀላንስ ወንተ ሀርከ ነማ ፈካ
ቱቱ ቱሬ። 22ፉልሳኒስ ፉለ ወረ አን ለገ
ኬባር ብረት አርጌ ቱሬ፤ ቶኮን ቶኮንሳኒስ
ቀጄለኒ ገረ ፉለ ዱራት እንአዴሙ ቱረን።

ቦቆና 11

ፍርዲ ጌጌስቶተ እስራኤል ኤገቱ

1 ሀፉር ኦል ነፉዴ፥ ገረ ከረ መነ
ዋቀዮ እሰ ገረ በአ ቢፍቱት ገረገሌ ጅሩት
ነጌሴ፤ በልበለ ከርቻ ዱረስ ነሞተ ድግ
ደሚ ሸንቱ ቱሬ፤ አን ነሞተ ሰነ ኬሰት
ጉርጉዶተ ሰበ ሰና ያዛንያ እልመ አዙሪፍ
ጴላትያ እልመ ቤናያ ነንአርጌ*፤ 2ዋቀ
ዮሞ አናን፥ «ያ ሙጫ ነማ! ነሞትን ወር
አኬከ ጀልእና ባሰን፥ ወር መንደረቲ ከነ
ኬሰት ጎርሰ ጀልአ ነመ ጎርሰን እሳን ከነ።
3እሳን ‹መኔቲ እጃሩዳፍ ዱሮን ድአደ
ምቲሬ? መንደረቲን ሁሮደ ኑእሞ ፎን›
እንጄዱ*። 4ከናፍስ እሳንረት ራጂ
ዱበዱ፥ ያ ሙጫ ነማ! ራጂ ዱበዱ!»
ጄዴ። *1. 3፡12 *3. 24፡3-14
5 ሀፉር ዋቀዮ ዮሙስ አነረት ገድ
ቡኤ፥ «ዋቀዮስ፥ ‹እስን አከነ ጄቱ፥ ያ
መነ እስራኤል› አን ወንተ እስን ያዳ ጅር
ተን ቤከ። 6መንደረቲ ከነ ኬሰት ነሞተ
ባይኤ አጄፍተኒቱ፤ ሬፍ ወረ አጄፈመኒስ
ከራ መንደረቲረ ጉቴረ» ጄዴ። 7ከናፍስ
ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ወር እስን አጄፍተኒ
መንደረቲ ኬሰ ቡፍተን ፎን፥ መንደረቲን
ኩንሞ ሁሮደ፤ አን ገሩ እሼ ኬሳ ኦፌ
እስን ነንባሰ። 8እስን ብላ ሶዳተኒቱ፤ አንስ
ብላ እስንት ነንፍደ» ጄደ፤ ዋቀዮ ጎፍታን
ከነ ዱበቴረ። 9«አን መንደረቲ ኬሳ እስን
ነንባሰ፥ ሀርከ ወረ ኦርማት እስን ነንኬነ፥
ፍርዲስ እስንረት ነንራወደ። 10ብላን እስን
እንኩኩፍሰ፥ አንስ ዳሪ እስራኤል ጉባት
እስንት ነንፈረደ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን
ተኤ እስን እንቤከቱ*። 11መንደረቲን ሁሮ
እስኒፍ ህንታቱ፥ እስንስ እሼ ኬሰት ፎን
ህንታተን፤ አን ዳሪ እስራኤል ጉባት እሰ

ንት ነንፈረደ፤ 12 ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን
ተኤ እስን እንቤክቱ፤ እስን ወንተ ሰበ ናኖ
ኬሰን ጅረን ዱረት ቀጇላ ተኤ ኀተን
መሌ፥ አከ ሴረተኮት ህንአዴምኔ፥ ወንተ
አነ ዱረት ቀጇላ ተኤስ ህንኀኔ» ጇዴ* ።
*10. 2ሞቶ 25፡20-21 *12. 5፡7-8

13 አን ኡቱመን ራጇ ዱበቻ ጅሩ፥
ጴላትያን እልም ቤናያ እንዱኤ፤ አንስ
አደኮቲን ገድ ኀምብፈሜ ሰገሌ ጉዳዳን፥
«ያ ዋቀዮ ኀፍታ፥ ሰበ እስራኤል ኬሳ ወረ
ሀፈን ራወቴ እንበሌስታሬ?» ጇዴ ነን
እዩ* ። *13. 9፡8

14 ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 15 «ያ
ሙጫ ነማ! ወር ዩሩሳሌም ጅረን፥ አቦ
ሎተኬ፥ አንቲኬፍ ጉቱማ መነ እስራኤ
ሊን፥ ‹እሳን ዋቀዮራ ፈጋተኒሩ፥ ብይ
ኩንስ ቀቤኘኬኘ አከ ተኡፍ ኑፍ ኬነሜረ›
ጇደኒሩ» ጇዴ* ። *15. 33፡24

ብይ እስራኤል አከ ዴብኡፍ አብደቺፈሙሳ

16 ከናፍስ አት፥ «ዋቀዮ ኀፍታን፥
‹አን ሰበ ለፈራ ኬሰ ብየ ፈኀት ዮን እሳን
ኤርጌዩ፥ ብየ ገራገራ ኬሰ ዮን እሳን ብት
ምሴዩ፥ አን ብየ እሳን ደቀን ሁንዱማ
ኬሰት ዩሮ ሙራሳፍ መነ ቁልቁሉማ እሳ
ኒፍ ተኤረ› ጇደ» ጇዲ ዱበዱ*! 17 ኤጋ
አት፥ «ዋቀዮ ኀፍታን፥ ‹አን ሰበ ወረ ካን
ኬሳ ወልት እስን ነንቀበ፤ ብየ እስን እት
ብትሞፍተኒ ጅርተን ኬሳስ ወልት እስን
ነንሰሳበ፤ ብየ እስራኤልስ ዴብሴ እስኒፍ
ነንኬነ*› ።

18 ኤጋ ‹እሳን ዴብአኒ ዋቀዮሊ ቶልፈ
ሞፍ ወንተ ጪጋሲሳ ሁንዱማ አች ኬሳ
እንባሱ ። 19 አን ገራ ሃራ እሳኒፍ ነንኬነ፤
ሀፉረ ሃራስ እሳን ኬሰ ነንካአ፤ ገራ እሰ
አከ ደጋ እሳን ኬሳ ባሴ ገራ እሰ አከ ፎኒ
እሳኒፍ ነንኬነ* ። 20 ዮሙስ እሳን አከ ሴረ
ተኮት እንአዴሙ፥ ወንተ ነዱረት ቀጇላ
ተኤስ እንኤጉ፤ እሳን ሰበኮ እንተኡ፥
አንስ ዋቀዮሳኒ ነንተአ* ። 21 ወረ ገራንሳኒ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞፍ ወንተ ጪጋስሳ ዱካ
ቡኤ ገሩ፥ ሆጇሳኒ መታሳኒት ነንዴብስ›
ጇዴ ዱበቴረ ዋቀዮ ኀፍታን» ጇድ!
*16. 6፡8-10 *17. 28፡25፤ ኤር 24፡5-6፤
29፡14 *19. 36፡26፤ ኤር 24፡7 *20. 14፡11፤
ኤር 7፡23

ኡልፍን ዋቀዮ ዩሩሳሌምራ ከኡሳ

22 ዮሙስ ኪሩቤል ጌንኀወን እሳን
ቡኬ ጅረኒ ወጅን ቆቾወንሳኒ ኦል ፉደ
ተን፥ ኡልፍን ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤልስ
እሳን ገረራዳን ቱሬ ። 23 ኡልፍን ዋቀዮስ
መንደረቲ ኬሳ ከኤ ቱሉ እሰ መንደረቲራ
ገረ በአ-ቢፍቱቲን ጅሩ ጉባ እንዳበቴ* ።
24 ሀፉርቾ ዮሙስ ኦል ነፉዴ ሙልአተ
ሀፉረ ዋቀዮቲን ብየ ከልዶታ እዶ ወር ቦጅ
አመን ጅረንት ነጌሴ፤ ኤርገሲ ሙልአትን
አን አርጌ ሱን ነብራ በኤ ሶኬ* ። 25 አንሞ
ወንተ ዋቀዮ አነት አርግሲሴ ሁንዱማ ወረ
ቦጅአመንት ነንህሜ ።
*22-23. 10፡18-19፤ 43፡1-7 *24. 8፡3

ቦቆና 12

ዋኤ ቦጅአሙ ፈኬኘን አርግሲሱሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 2 «ያ
ሙጫ ነማ! አት ወረ ድደኒ ከአን ግዱ
እንጅራተ፤ እሳን ወረ ድደኒ ከአን ዋን
ተአኒፍ፥ እጀ እቲን አርገን ኡቱመ ቀበኒ
ህንአርገን፥ ጉረ እቲን ደገአን ኡቱመ
ቀበኒ ህንደገአን* ። 3 ከናፍስ ያ ሙጫ
ነማ! ምአ ፉደቴ ባቱ ቆጴፈዱቲ፥
ኡቱመ እሳን ስእላለኒ ጉያዳን አከ ነመ
ቦጅአሜ አዴሙት እዶኬቲ ከኢቲ እዶ
ከን ብራ ደቅ! ተሪ እሳን ወረ ድደኒ ከአን
ተኡሳኒ ከናን እንአርጉ ተአ ። 4 ኡቱመ
እሳን ስእላለኒ ጉያዳን ምአ ፉደቴ ባቱ ገድ
ባስ፥ አፈኬቲስ ኡቱመ እሳን ስእላለኒ አከ
ነመ ቦጅአሜ አዴሙት፥ ገልገላን በኢ
አዴም! 5 ኡቱመ እሳን እላለኒስ ኬኘን
ኬልቻ ኡሪቲ፥ ምአኬ አቹን ገድ ባስ!
6 አን አከ አት መነ እስራኤሊፍ ምልከተ
ታቱ ኀዴረ፥ ምእቾ ኡቱመ እሳን ስእላለኒ
ገቲቲኬረት ባዱቲ፥ አከ ለፈ ህንአርግኔ
ትስ ሀጉገዱቲ ድምምስ ኬሰ አዴም!»
ጇዴ* ።
*2. 2፡3-4፤ ኤር 5፡21፤ ኢሳ 6፡9-10
*6. 24፡24፥27

7 አንስ አኩመን አጇጇሜ ነንኀዴ፤
ምአ እሰን ፉደዴ በኡ ጉያዳን ገድ ነን
ባሴ፤ ገልገለሞ ኡቱመ እሳን እላለኒ ሀርከ
ኮቲን ኬኘን ኬልቻ ኡሬ ምአኮስ
ገቲቲኮረት ባዴ ድምምስ ኬሰ በኤ ነንአ
ዴሜ ።

8 ገነመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 9 «ያ
ሙጫ ነማ! መነ እስራኤል እን ድዴ ከኤ

ሱን፥ ‹አት ማል ጎቻ ጅርታ?› ጇዴ ስህንጋ
ፈትኤሬ?» ናንጇዴ። 10አት እሳኒን፥
«ዋቀዮ ጎፍታን፥ ‹በአን ኩን ጉዳ ብያ እሰ
ዬሩሳሌም ኬሰ ጅሩፍ መነ እስራኤል ወረ
አች ኬሰ ጅራተን ሁንዱማረ ጅረ›። 11እሳኒ
ንስ፥ ‹አን እስኒፍ ምልክተ› ጇዲን፤ ወንት
አን ሆጇዴ እሳንረት እንሆጇተመ፥ እሳን ብየ
ኬሳ ባፈሚ ቦጅአሚ እንአዴሙ። 12ጉዳን
ብያ እን እሳን ኬሰ ጅራቱስ ምአሳ ገቲቲሳረት
ባቴ ድምምሳን አከ እጅሳ ለፈ ህንአርግኤትስ
ሆጉገቴ፥ አከ እን ኬሰ በኡፍሞ ኬኘን ኬልቻ
ኡረኒፊ እሰ ኬሰ በኤ እንአዴሙ*። 13አንስ
ክዮኮ እሰረት ነንድረርሰ፥ ፉታሳኮቲንስ
እንቀበመ፤ አን ባቢሎን ብየ ወረ ከልዶታት
እሰ ነንጌሰ፤ እንሞ ኡቱመ እሰ ህንአርግን
አችት እንዱአ*። 14ወረ ጅሬኘሳ ኤጉዳፍ
ናኖሳ ጅረኒፍ ሎልቱሳ ሁንዱማ ገረ ጎሌ ቅሌ
ንሳ ሁንዱማት ነንብትምሰ፤ እሳን ዱባንስ
ብላ ነንሉቅፈደ። 15ዮሙ አን ሰበ ለፈራ ግዱ
እሳን ተምሳሴ፥ ብየ ገራገራ ኬሰስ እሳን ብት
ምሱ፥ አን ዋቀዮ አከን ተኤ እሳን እንቤኩ።
16ገሩ ለፈ ደቀን ሰነት ወንተ ጪጋስሳ ሆጇ
ተን ሁንዱማ ሰበ ለፈራ ግዱት አከ ህመ
ኒፍ፥ እሳን ኬሳ ነሞተ ሙራሰ ብላ ጇላ፥
ቤለ ጇላ፥ ደእቾ ጇላስ ነንባሰ፤ ዮሙስ አን
ዋቀዮ አከን ተኤ እሳን እንቤኩ» ጇድ*!

*12· 2ሞቶ 25፡4 *13· 17፡20፤ ኤር 39፡7
*16· 14፡22-23

17 ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 18«ያ
ሙጫ ነማ! አት ራፈማ ቡዴነኬ ኛዱ!
ሆለቻ፥ ያደአስ ብሻንኬ ዱግ! 19ዋኤ
ወረ ብያሞ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን፥ ወር መን
ደረ ዬሩሳሌም፥ አመዩ ብየ እስራኤል
ኬሰ ከን ጅራተን፥ ሁምናን ወልረት ከኡ
ወረ አች ኬሰ ጅራተን ሁንዱማፍ፥ ለፍት
ሳኒ ወንት እሰረ ጅሩስ ሳመሜ ዋን አኑፍ፥
እሳን ያዶዳን ቡዴነሳኒ እንኛቱ፥ ናሱዳንስ
ብሻንሳኒ እንዱጉ*። 20መንደሮትን ነሞትን
ኬሰ ጅራተን እንዲገሙ፤ ብይችስ እንአነ፤
ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ እንቤክቱ›
ጇድ!» ጇዴ። *19· 4፡16፤ 7፡10-11

21 ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 22«ያ
ሙጫ ነማ! ፈኬኘ እን ዋኤ ብየ እስራኤ
ሊፍ፥ ‹ዬሮን አች እንዴረቴ፥ ሙልአት
ንስ ቶኮሌ ህንራወተሙ› ጇደን ኩን
ማሊ*? 23ኤጋ አት እሳኒን፥ ‹ዋቀዮ ጎፍ
ታን፥ አን መማክስ ኩን አከ ሀፉ ነንጎደ፥
እስራኤል ኬሰትስ ዴብአኒ እሰ ህንመማ
ከን! ዬሮች፥ ዱቢን ሙልአትቻ ሁንድ
ኑስ ራወተሙን ድአቴረ› ጇዲ እሳንት
ህም! 24ኤጋ ስአች መነ እስራኤል ኬሰ
ሙልአትን ሶባፍ እት ኩለኒ ሆደ ዱበቹን
ህንጅሩ*። 25አን ዋቀዮ ዋነን ተኤፍ፥ ነን
ዱበደ፥ ወንት አን ዱበዱስ ደፌ እንራወ
ተመ፤ እስን ያ መነ ወረ ድደኒ ከአኒ! አን
በረኬሰን ኬሰ ነንዱበደ፥ እንስ እንራወ
ተመ» ጇዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበ
ቴረ።

*22· 2ጴጥ 3፡4፤ አን 2፡3 *24· 13፡1-16

26 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
27«ያ እልመ ነማ! ኩኖ መን እስራኤል
‹ሙልአትን እን አርጉ ከን ዬሮ ዴራ
ቦዴት፥ ራጇን እን ዱበቱስ ከን በረ
ፈጎት› እንጇዱ። 28ከናፍስ አኩመ ዋቀዮ
ጎፍታን ጇዴ፥ አት እሳኒን፥ ‹ወንት አን
ዱበዱ እንራወተመ መሌ፥ ስአች ለፈረ
ህንሀርከፈሙ› ጇዴ ዱበቴረ ዋቀዮ ጎፍ
ታን» ጇድ!

ቦቆና 13

ራጆተ ሶብዱረት ዱበቹሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 2«ያ
ሙጫ ነማ! ራጆተ እስራኤል ወረ አመ
ራጂ ዱበቻ ጅረንረት ራጂ ዱበዱ! ወረ
ያዱመሳኒ ኬሳ ፉደኒ ራጂ ዱበተኒንስ፥
‹ዱቢ ዋቀዮ ደገአ!› ጇድ! 3ዋቀዮ ጎፍ
ታን፥ ‹ራጆተ ጎዎተ ወረ ወንተ ቶኮዩ
ኡቱ ህንአርግን ሀፉሩመ አፈሳኒ ዱካ
ቡአን ከናፍ ወዮ!› ጇደን*፤ 4ያ እስራ
ኤል! ራጆትንኬ አከ ዋንጎተ እዶ አና
ኬሰ ጅራተኒ እንተአን። 5ጉያ ዋቀዮት
ሎለራ ሀፌ ዳበቹ አከ ደንደኡት እሳን ገረ
ጨጨባ ኬልቻት አል ህንባኤ፥ መነ እስራ
ኤልትስ ናኔሰኒ ደላ ህንእጃሬ*። 6ሙልአ
ትን እሳን አርገን ዋኤ ህንባሱ፥ ሆድን
እሳን ዱበተንስ ሶበ፤ እሳን፥ ኡቱመ አን
ዋቀዮ እሳን ህንኤርግን፥ ‹ዋቀዮ አከስ
ጇዴ ዱበቴረ› ጇደኒ ዱቢሳኒ አከን ፈጣን
እሳኒፍ ባሱፍ አነ እንኤገቱ*። 7ኤጋ እሳን
ኡቱመ አን ህንዱበትን ‹ዋቀዮቱ ዱበቴ›
ዮሙ ጇደን፥ ሙልአተ ዋኤ ህንባፍኔ አር
ጉሳኒ፥ ሆደ ሶባስ ዱበቹሳኒ ምቲሬ?»
ጇዴ። *3· ኤር 14፡14 *5· 22፡30 *6· 22፡28

8 ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ሰበቢ እስን
ወንተ ዋኤ ህንባፍኔ ዱበተኒ ወንተ ሶባስ

አርግተኒፍ፥ አን እስኒን ነንሞርመ»
ጇደ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበቴረ።
9 ራጀተ ወረ ሙልአተ ዋኤ ህንባፍኔ አርገ
ንረት፥ ወረ ሆደ ሶባ ዱበተንረትስ ሀርከኮ
ኡል ነንፉደደ፤ ወል ገኢ ሰበኮ ኬሰት ህን
አርገምን፤ ጫፈተ መን እስራኤል ኬሰት
ጫፈሜትስ ህንጫፈምን፤ ብየ እስራኤል
ትስ ህንገልን! ዮሙስ አን ዋቀዮ ጎፍታ
አከን ተኤ እስን እንቤከቱ*። *9. 14፡9

10 እሳን ኡቱመ ነጋን ህንጅራትን
«ነጋደ» ጇደኒ ሰበኮ ወላልቾስኒሩ፤ ዮሙ
ሰብንኮ ደላ እጃሬ እሳንሞ መረገኒሩ*፤
11 ከናፍስ ወረ መረገን ሰናን፥ «ቦካን የን
ዶን እንዱፈ፥ አንስ ጨቢ ኡልፉታ ገድ
እት ነንቡሰ፥ ቅሌንስ ጀባን እት እንቅሌን
ሰአ፥ እን እስን መረግደንስ እንጅገ»
ጇድ! 12 ደልቾ ዮሙ ጅጉሞ፥ «ዶቄን
እስን እቲን መረግደን ሜሬ?» ጇደኒ ነሞ
ትን እስን ህንጋፈተኒሬ? 13 ከናፍስ ዋቀዮ
ጎፍታን፥ «አን ኣሪኮቲን ቅሌንሰ ጀባ ገድ
እት ነንዲሰ፥ ዴከምሰኮቲንስ ጨቢዳፍ
ቦካ ኡልፉታ እሰ በሌሱ እረት ነንሮብሰ።
14 ደልቾ እስን መረግደን ሰነ ዲጌ፥ ሁን
ዴሳ በኬት ባሴ፥ ለፈት ነንደበለ፤ ዮሙ
እን ጅጉስ እስን እሰ ኬሰት እንዱምቱ፤
ኤጋ አን ዋቀዮ አከን ተኤ እንቤከቱ።
15 አንስ አከስት ደልቻፍ ወረ እሰ መረገንት
ኣሪኮ ነንበአ፤ አን እስኒን፥ ‹ኤጋ ሰአቾ
ደልቼፍ ወር ደልቾ መረገን ህንጅረን፤
16 ራጀትን እስራኤል ወር ዋኤ ዬሩሳሌ
ሚፍ ራጂ ዱበተኒ፥ ኡቱመ ነጋን ህንጅራ
ትን ሙልአታን ነጋ እሼዳፍ አርገንስ
ህንጅረን› ነንጇደ፤ ከነ አነ ዋቀዮ ጎፍታቱ
ዱበቴ። *10. ኤር 6፡14፤ 8፡11፤ 23፡17

17 «ያ ሙጫ ነማ! አትሞ ገረ
እንተሎተ ሰበኬ ወረ ያደሳኒ ኬሳ ፉደኒ
ራጂ ዱበተንት ፉለኬ ዴብሲቲ፥ ራጂ እሳ
ንረት ዱበዱ፤ 18 እሳኒንስ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍ
ታን እስን ወረ ሉቡ ነማ እቲን
አደምሱዳፍ ኩዳመ መኝኤ ሁንዱማት
ሆድተኒ አከ አከ ጉድነ መታሳኒት መታ
ነመ ሁንዱማፍ መረተ ቶልቾተኒፍ ወዮ!
እስን ሉቡኬሰን ኦልፈተኒ ሉቡ ሰበኮ አደ
ምስቱሬ? 19 እስን ገርቡ ከበላ ቶኮፍ
ቡዴነ ጨባ ቶኮፍ ጇተኒ ሰበኮ ወረ ሶበ
እስን ዱበተን ደጌፈተንት ሶበ ዱበቼዳን፥
ነሞተ ዱኡን እረ ህንቱሬ አጇፍተኒ፥
ነሞተ ጅራቼን እረ ህንጅሬሞ ጅራቾፍ
ተኒ፥ ሰበኮ ግዱት አነ ጡሬስተን› ጇዴ»
ጇድ!

20 ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ኩኖ አን
ኩዳመኬሰን እሰ እስን አከ ክዮ እቲን ሰም
ብረ ቀበኒት፥ እቲን ሉቡ ነሞታ አደምስተ
ንረት ነንከአ፤ እሬኬሰንቲስ ነንጭረ፤
ሉቡ ነሞተ እስን አከ ሰምብራት ቀበተኒስ
ገድ ነንዲሰ፤ 21 መረተኬሰንስ እራ ነንበበ
ቀቅሰ ሰበኮስ ሀርከኬሰን ኬሳ ነንባሰ፤ እሳ
ንስ ሰአቾ ቀበመኒ ሀርከኬሰን ጀለ
ህንገለን፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ
እስን እንቤከቱ። 22 አን ገራ ነመ ቀጇላ
ህንገድሲፍኔ፤ እስን ገሩ ገራ ነመ ቀጇላ
ሶባን እንገድሲፍተን፥ እን ጀልኣን ጅሬ
ኘሳ ፈይፈቼዳፍ ከራሳ እሰ ጀልኣራ አከ
ህንዴብኔፍስ እሰ እንቶስፍተን*፤ 23 ከናፍስ
እስን ሰአቾ ሙልአተ ዋኤ ህንባፍኔ ህንአ
ርግተን፥ ሆደስ ህንዱበተን፤ አን ሀርከኬ
ሰን ኬሳ ሰበኮ ነንባሰ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ
አከን ተኤ እስን እንቤከቱ» ጇዴ።
*22. 33፡8፤ ኤር 23፡14

ቦቆና 14

ወረ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ዋቄፈተንረት ፍርዲን አከ ዱፉ ህሙሳ

1 ጃርሶሊ እስራኤል ኬሳ ጀር ቶኮ ነብረ
ዱፈኒ ፉለኮ ዱረ ታአን*። 2 ዮሙስ ዱቢን
ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 3 «ያ ሙጫ ነማ! ጀር
ኩን ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ ገራሳኒ ኬሰ ካአ
ተኒሩ፥ የከሳኒ እሰ እሳንት ጉፉ ተኤስ ኦፍ
ዱረ ዳበተኒሩ፤ ኤጋ አከ እሳን አነ ዋ
ጋፈተን ነንጎዳሬ*? 4 ከናፍስ አት እሳንት
ዱበዱ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን፥ መነ እስራኤል
ኬሳ ነምን ቶኮ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ገራሳ
ኬሰ ካአቴ፥ የከሳ እሰ ጉፉ እሰት ተኤስ
ኦፍ ዱረ ዳበቴ፥ ዋ ጋፈቼዳፍ ገረ ራጂ ዮ
ዱፌ፥ አን ዋቀዮ ኦፈኮቲ አከ ባይእነ ዋቀ
ዮሊሳት ዴቢ ነንኬናፍ› 5 እሳን ሁንድኑ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒፍ ጇደኒ አነ ዲሰኒሩ፥
አንሞ ገራ መነ እስራኤል ዴብሴ ነንቀ
በደ» ጇዴ። *1. 8፡1፤ 20፡1 *3. 7፡20

6 አመስ መነ እስራኤሊን፥ «ዋቀዮ ጎፍ
ታን፥ ‹ያደ ገራኬሰኒ ጌደረዳ! ዋቀዮሊ
ቶልፈሞኬሰንራ ዴብአ! ሆጂኬሰን እሰ
ጪጋስሳ ሁንዱማራስ ፉለኬሰን ዴብሳ!

7 «‹ነመ መነ እስራኤል ኬሳ ዮኪስ ገላ
እስራኤል ግዱ ጅራቱ ኬሳ ዋቀዮሊ ቶል
ፌሞ ገራሳ ኬስ ካአቹዳን፥ የከሳ እስ ጉፉ
እሰት ተኡስ ኦፍ ዱረ ዳበቹዳን አነቲ ገር
ገር ኦፍ ባሱ ሁንዱማ፥ ዋኤኮ ጋፈቹዳፍ
ገረ ራጂ ዮ ዱፌ፥ አን ዋቀዮ ኦፌኮቲ
ዴቢ ነንኬናፍ፤ 8 አን ፉለኮ ነመ ሰነቲ
ነንዴብፈደ፥ ነመ መማክሳ እሰ ነንጎደ፥
ሰበኮ ግዱዳስ ሙሬ እሰ ነንበሌሰ፤ ዮሙስ
አን ዋቀዮ አከን ተኤ እስን እንቤክቱ።

9 «‹ራጅችስ ጎዎምፌሜ ራጂ ዮ
ዱበቴ፥ ራጂ ሰነ አነ ዋቀዮቱ ጎዎምሴ፤
አን ሀርከኮ እሰረት ኦል ፉደዴ፥ ሰበኮ
እስራኤል ግዱዳ እሰ ነንበሌሰ*።
10 ራጅች፥ እን ራጅቻ ዋ ጋፈቱስ ወል
ቅጤ ዋን የከኒፍ፥ እሳን ለቹ የከሳኒ
እንባቱ፤ 11 ኤጋ ነሞትን እስራኤል ስአች
አነራ ጀልአተኒ፥ እረ-ደደርበሳኒ ሁንዱ
ማን ኦፍ ህንጡሬሰን፤ እሳን ሰበኮ
እንተኡ፥ አንስ ዋቀዮሳኒ ነንተእ› ጄደ»
ጄድ! ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበቴረ*።

*9. 13፡9 *11. 11፡20

ፍርድቻ ጀላ በኡን አከ ህንደንደአምኔ ህሙሳ

12 ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 13 «ያ
ሙጫ ነማ! ብይ አመነሙ ደቤ አነ
ዱረት ዮሙ ጩቡ ሆጄቱ፥ አንሞ ሀርከኮ
እሰረት ኦል ፉደዴ ምዳን እራ ኩቴ ቤለ
እት ነንኤርገ፥ ነመሳ ሆሪሳስ ጭሬ ነንበ
ሌሰ፤ 14 ‹ኖሂፍ ዳንኤል፥ ኢዮብስ ጀር
ኩን ሰደን ብይቻ ኬስ ኡቱ ጅራተኒሌ፥
እሳን ኩን ቀጂሉማሳኒቲን ኦፌዱመሳኒ
ዱዋ ኦልፈቹ ደንደኡ ቱረን› ጄደ ዋቀዮ
ጎፍታን*።

*14. ኡመ 6፡9፤ ኢዮ 1፡1፤ ኤር 15፡1

15 «አንሞ፥ ነምን ቶኮሌ ሰበቢ ብኔንሶታ
ቲፍ ብይቻ ኬስ አከ ህንደርብኔት ብኔንሶተ
ሀሞተ ዮን ኬስ ገድ ዲሴ፥ እሳንስ ብይቻ
እጆሌ መሌ ሀምብሰኒ ዮ ኦንሰን፥ 16 አን ጅራ
ታደ! ጀር ኩን ሰደን ብይቻ ኬስ ኡቱ ጅራ
ተኒዩ፥ እሳኑመ ዱዋቱ ኦለ መሌ፥
እልማንሳኒፍ እንተሎተሳኒ ኦልቹ ህንደንደአን
ቱረን፤ ብይችስ እንኦነ» ጄደ ዋቀዮ ጎፍ
ታን። 17 «አን ብየ ሰነት ብላ ፍዴ፥ ‹ብልች
ብየ ኬስ ሀአዴሙ!› ዮን ጄዴ፥ አን ብላ
ሰናን ነማፍ ሆሪ እስ ኬሳ ጭሬ ነንበሌሰ።
18 አን ጅራታደ! ጀር ኩን ሰደን ብይቻ ኬስ
ኡቱ ጅራተኒዩ፥ እሳኑመ ዱዋቱ ኦለ መሌ፥
እልማንሳኒ ዮኪስ እንተሎተሳኒ ኦልቹ ህንደን
ደአን ቱረን» ጄደ ዋቀዮ ጎፍታን። 19 «አን
ብየ ሰነት ደእቻ ዮን ኤርጌ፥ ዴከምሰኮስ እሰ
ረት ፍዴ ዲገ ነመሳፍ ሆሪሳ ደንገላሴ ጭሬ
ዮን እስ በሌሴ፥ 20 አን ጅራታደ! ኖሂፍ ዳን
ኤል ኢዮብስ ብይቻ ኬስ ዮ ጅራተንዩ እሳን
ቀጂሉማሳኒቲን ኦፉመሳኒ ዱዋዳ ኦሉ መሌ፥
እልማንሳኒ ዮኪስ እንተሎተሳኒ ኦልቹ ህንደን
ደአን ቱረን» ጄደ ዋቀዮ ጎፍታን።

21 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ነማፍ ሆሪ ኬሳ
ጭሬ በሌሱዳፍ ፍርዲንኮ እን ሀማን አር
ፈን፥ ብላፍ ቤል፥ ብኔንስ ሀማፍ ደእች፥
እን አን ዬሩሳሌምረት ፍዱሞ፥ ሀመም
ጫላ ሀሀማቱሬ*? 22 ከኑመ ኬሳሞ ኩኖ፥
እልማኒፍ እንተሎትን አች ኬሳ ሆፍከለኒ
ባፈመን እንአርገሙ፤ እሳን ገረኬሰን
ዱፈኒ፥ እስንስ አከ እሳን እት ጅራተኒፍ
ሆጂንሳኒ ሀማ ተኡሳ ዮሙ አርግተን፥
ወንተ ሀማ አን ዬሩሳሌምረት ፍዴ ሁንዱ
ማራ እንጀጀባቱ። 23 አከ እሳን እት ጅራ
ተኒፍ ሆጂሳኒ ዮሙ አርግተን
እንጀጀባቱ፤ እስንስ ወንተ አን አች ኬሰት
ሆጄዴ ሁንዱማ አከሱማን አከ አን ህንሆ
ጄትን እንቤክቱ» ጄዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን
ከነ ዱበቴረ*።

*21. 5፡16-17፤ ሌዎ 26፡16-25፤ ኤር 15፡3፤
ሙል 6፡8 *22-23. 12፡16

ቦቆና 15

ዬሩሳሌም ሙከ ወይኒ እስ ዋኤ ህንባፍኔት ፌኬፈሙሼ

1 ዱቢን ዋቀዮ አመስ ገረኮ ዱፌ፥
2 «ያ ሙጫ ነማ! ሙክት ወይኒ ሙከ ከን
ብራረ፥ ደሜንሳስ ደሜ ሙኬቲ ጫካ ኬስ
ጅረንረ አተምት ጫላ*? 3 ሙክት ወንተ
ዋኤ ባሱ እቲን ሆጄተን እሰራ አርገሜ
ቤካሬ? ነምን ቆዳ እት ፈንፈቹዳፍ እሰራ
ሆኮ ቶልፈቴ ቤካሬ? 4 እን ኩኖ! አከ ቆራ
ኒት እብደት እንነቀመ፤ እብድ ፌጤሳ
ለማን ፍጤ ግዱሳሞ ኤርገ ለበለቤ፥
ዋኑመ ቶኮፍዩ ዋኤ እንባሳሬ*? 5 ኩኖ!
ኡቱመ ፌያት ጅሩዩ ሆማፉ ኤርገ ዋኤ
ህንባፍኔ፥ ኤርገ እብድ ጉቤ ለበለቤሞ
ወንት ዋኤ ባሱ እሰራ ሆጄተሙ ደንደ
አሬ?» ጄዴ።

*2. ኤር 2፡21፤ ህስ 17፡5-10 *4. ዮሀ 15፡6

6 ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «አኩመ አን
ሙከ ወይኒ ሙኬቲ ጫካ ኬስ ጅረን
ግዱዳ እብደት ነቄ ጉቤ፥ ወረ ዬሩሳሌም
ጅራተንስ አከሱመ ነንጎደ፤ 7 አንስ እሳኒን
ሞርሙዳፍ ፉለኮ ገረሳኒት ነንዴብሰ፥
እብደ ጀላ ዮ በአንስ እብዱመቱ እሳን
ፍጠ፤ ዮሙ አን እሳኒን ሞርሙዳፍ ፉለኮ
ገረሳኒት ዴብሱ፥ አን ዋቀዮ አከን ተኤ
እስን እንቤክቱ*። 8 ሰበቢ እሳን አናፍ አመ
ነሙ ድደኒፍ አን ብይቾ ነንአንሰ» ጂዴ፤
ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበቴረ።

*7. አሞ 4:11፤ ህስ 6:7

ቦቆና 16
ዬሩሳሌም አመነሙማ ደቡሼ

1 አመስሞ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
2 «ያ ሙጫ ነማ! ሆጂሼ እሰ ጪጋስሳ
ዬሩሳሌምት ህም! 3 ዋቀዮ ጎፍታን፥ ዬሩ
ሳሌሚን፥ ‹አት ሁንዴዳን፥ ደሎታንስ
ከን ከነአን፥ አባንኬ አሞሮ፥ ሃትኬስ
ዱርበ ወረ ሄት ቱርቴ*። 4 አት ጋፌ ደለቴ
ህንህንዱረምኔ፥ አከ ቁሎፍቱፍስ ብሻኒን
ህንድቀምኔ፥ ሶግዳን ህንሱኩመምኔ፥ ወያ
ንስ ስት ህንመረምኔ፤ 5 አት ጋፌ ደለቴ
ሰነ እጃን እላሉን ዋን ነመ ጅብሲሱፍ
በኬት ገተምቴ መሌ፥ ነምን ሲፍ አኡዳፍ
ወንተ ከነ ኬሳስ ቶኮሌ ሲፍ ጎቹዳፍ ገራ
ሲፍ ላፌ ህንቱሬ።

*3. ኢያ 15:63፤ አቦ 19:11-12፤
2ሳሙ 5:6-9

6 «‹አን ኡቱን ደርቡ አት ዲገኬ ኬስ
ጪፍቴ ኡቱ ድጂተቱ ስንአርጌ፤ አት
ዲገኬ ኬስ ኡቱመ ጪፍቱስ፡- ጅራዱ!
ሲን ነንጂዴ፤ 7 አከ ሙከ በኬ አከ አት
ጉደቱ ነንጎዴ፤ አትስ ጉደቴ ባይኤ
እንሚደግዴ፥ እንጉንቱቴ፥ ርፌንስኬስ
እንጉደቴ፤ አት ገሩ ቁላ አከ ገራ ሃደኬ
ኬሳ ባቴት ጅርተ።

8 «‹አን አመስ ኡቱን ደርቡ ስእላሌ፥
አት ዱርበ ጌሱ ጃለተምቱ ተኡኬ አር
ጌን፥ ኡፌተኮ ስት ኡፍሴን፥ ቁላንኬ አከ
ህንሙልአትኔፍ ሲፍ ዶክሌ፤ ስካድመዴ
አት ከንኮ ታቴ ሲወጅን ከኩት ገሌረ›
ጂዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበቴረ*።

*8. በኡ 19:5

9 «‹አን ብሻኒን ስድቄ፥ ዲገ ስራ
ቁሌሴ፥ ደዳ ኤጂርሳ ስድቤ። 10 አከሱ
መሞ ኡፌተ ኩላን ሚደግፈሜ ስት ነንኡ
ፍሴ፥ ኮጼ ጎጋራ ሆጂተሚስ ስንካአቹሴ፥
ኡፌተ ቁንጩ ተልባ በኤሳፍ ሃሪራ ሆጂ
ተሚስ ስት ነንኡፍሴ። 11 ምአ ሚደጋ ስት
ነቄ ስንሚደግሴ፤ ሀርከኬት ብተዎ ነን
ነቄ፥ ሞርመኬትስ ድረተ ነንድሬ፤ 12 ፉኛ
ንኬቲፍ ጉረኬት አመርቲ ነንካኤ፥ ጎንፎ
በኤሰስ መታኬረ ሲፍ ነንካኤ። 13 አት አከ
ስት ወርቄዳፍ ሜቲዳን እንሚደግዴ፥
ኡፌትን አት ኡፌቱ ቁንጩ ተልባ እሰ
በኤሳፍ ሃሪዳን ሆጂተሜ ኩላን እንሚደግ
ፈሜ፤ ቀመዲ እሰ በኤሰ፥ ደመ፥ ደዳ
ኤጂርሳስ እንኛቴ፤ ባይኤ ሚደግዱ
ታቴ፥ ሞቱ ተኡዳፍስ እንካቴ፤ 14 ስንቦን
አን ሲፍ ኬኔ ሚደጉማኬ ጉቱ ዋን ጎዴፍ
አት ሰበ ለፈራ ግዱት ዋኤ ሚደጉማኬ
ቲፍ እንቤከምቴ› ጂዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን
ከነ ዱበቴረ።

15 «‹አት ገሩ ሚደጉማኬ አመነቴ፥
ቤከሙኬራ ከን ከኤስ ኤጅቱ ታቴ፥ ነምን
ከራ አዴሙ ሁንድኑስ ሲወጅን አከ
ኤጁፍ አፍ እንኬንቴ*። 16 ወያኬ ኬሳ
ሙራስ ፉቴ ገልመ እት ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ዋቄሱዳን ኤጅቱ ቀለሚ ገራገራቲን
እንሚደግፈቴ፤ ወንት አከሲ ኩን ተኡን
እረ ህንቱሬ፤ ገረ ፉለ ዱራትስ ተኡን እረ
ህንጅሩ። 17 አከሱመስ ምአ ሚደጉማ እሰ
ወርቄፍ ሜቲኮራ ሆጂተሜ እሰ በኤሰ አን
ሲፍ ኬኡ ሰነ ፉቴ፥ ብፈ ፈኬኘ ዲሮታ
ቶልፈቴ፥ እሳኒ ወጅን እንኤጅቴ*፤
18 ኡፌተኬ እሰ ኩላን ሚደግፈሜ ፉቴ እሳ
ንት ኡፍፍቴ፥ ደዳ ኤጂርሳኮፍ እጣነኮ
እሳን ዱረ እንኬሴ*። 19 እት ደበልቴስ ኛተ
አን ሲፍ ኬኔ፥ ቀመዲ በኤሰ፥ ደዳ ኤጂ
ርሳ፥ ደመ እሰ አን አከ አት ኛቱፍ ሲፍ
ኬኔ፥ አትሞ ኬና ፎሊንሳ ገራ ነመ
ጪብሱ ጎቴ እሳን ዱረ እንኬሴ፤ ወንተ
አከሲቱ ተኤ› ጂዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ
ዱበቴረ።

*15. ኤር 2:20፤ ሆሴ 4:12-14 *17. ሆሴ 8:4
*18. ሆሴ 2:10

20 «‹አት እልማንኬፍ እንተሎተኬ
ወረ አናፍ ጎደቴ ፉቴ አከ ኛታት ዋቀዮሊ
ቶልፈሞዳፍ አርሳ ድኤስቴ፤ ኤጁማንኬ
ስት ጥናቴዎ? 21 አት እጀሌኮ ቀልቴ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞዳፍ አርሳ ድኤስቴ።
22 ሆጂኬ እሰ ጪጋስሳፍ ኤጀኬ ከነ ሁን
ዱማ ኬሳሞ እሰ በረ ሙጬማኬቲ ቁላኬ

አከ ገራ ሃደኬቲ ኬሳ ባቴት ዲገኬ ኬሰ
ጪፍቴ ድዲተቱ ሰነ ህንያደትኔ› ጂዴ።
23 «‹ወዮ! ወዮ ሲፍ!› ጂደ ዋቀዮ
ጎፍታን፤ ጀልእነኬ ከነ ሁንዱማረትሞ
ደበልቴ፥ 24 ብዮ ቱልቴ ኦል ካፈቴ፥ ወል
ገኢ ከራ ሁንዱማረትስ ኮቢ ቆጼፈቴ*፤
25 ጎሌ ከራ ጉዳ ሁንዱማረት እዶ ኦል ከኦ
እጃረቴ፥ ሚደጉማኬ ቱፈቼፍቴ፥ ወረ
ከራ ደርበን ሁንዱማፍስ ኦፍ ኬንቴ፥
ኤጁማኬስ እንባይእፍቴ። 26 ከኑመረትዩ
ጋለሞቱማ ባይእፍቴ፥ ቱቱቅጤ ኦነ ኣርሱ
ዳፍ ወረ ግብጥ ኦሎተኬ ወረ ሀወ ኤጃቲን
ጉበተኒ ወጅን እንኤጅቴ። 27 ኩኖ ኦን ሀር
ከኮ ስረት ኦል ነንፉደደ ቆደኬስ ነንሀር
እሴ፥ ፌደ እንተሎተ ወረ ፍሊስጥያ ወረ
ስጅበን ሆጂኬ እሰ ሀማዳፍ ቃነአንትስ ስን
ኬኔ። 28 ኦት ዋን ህንቁፍኔፍ ወረ አሶር
ወጅንስሞ እንኤጅቴ፤ ገሩ እንስ ስህንቁብ
ስኔ*፤ 29 ብየ ከልዶታ ብየ ነጋዶትን ኬሰ
ጅረን ኬሰትስ ኤጀ እንባይእፈቴ፥ አመ
ስሞ ህንቁፍኔ። *24. ኤር 11:13 *28. 23:12

30 «ኦት አከ ዱበርቲ ኤጅቱ እሼ
አደጌ፥ ከነ ሁንዱማ ዮሙ ጎቱ ያድንኬ
አተም ደደባደ! ጂደ ዋቀዮ ጎፍታን።
31 ጎሌ ከራ ጉዳ ሁንዱማረት ብዮ ቱልቴ
ኦል ካፍቴ፥ ወል ገኢ ከራ ሁንዱማረት፥
ኮቢ እንእጃረቴ፤ ከነ ኬሳሞ ኦት ገቲ እሰ
ኬነሙ ሰነ ዋን ቱፈቴፍ አከ ኤጅቶታዩ
ህንቱሬ። 32 ኦት ሃደ መና ኤጅቱደ! አባ
መናኬ ጫላስ ኦርመ እንጃለተ፤ 33 ነሞትን
ኤጅቶተ ሁንዱማፍ ገቲ እንባሱ፥ ኦት ገሩ
ነሞትን ወር ስጃለተን እዶ ሁንዱማቲ
ገረኬ ዱፈኒ ሲወጅን አከ ኤጀኒፍ ገቲዳን
እሳን እንገበርተ። 34 አክ ኦት እት ኤጅቱ
ዱበርቶተ ወረ ካንራ ገራገረ፤ ነምን ጃለለ
ኬፍ ስዱካ ፌጉ ቶኮሌ ህንጅሩ፤ ኦት እሰ
ሲወጅን ኤጁፍ ገቲ ኬንተ መሌ፥ ገቲ
ህንፉደቱ፤ ከናፍ ኦት ዱበርቶተ ወረ
ካንራ ገራገረ» ጂዴ።

ፍርዲን ዋቀዮ ዩሩሳሌምረት አከ ዱፉ ህሙሳ

35 ከናፍስ ኦት ኤጅቱነነ፥ ዱቢ ዋቀዮ
ደገእ! 36 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ሰበቢ ኦት
ሆሪኬ ደንገላፍቴፍ፥ ወረ ስጃለተን ወጅን
ኡቱ ኤጅቱስ ቁላንኬ ሙልአቴፍ፥ ሰበቢ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞኬ ወረ ጪጋስሰኒፍ ዲገ
እጆሌኬቲ ኬንቴፍ፥ 37 ከናፍ ኦን ኩኖ፥
‹ወረ ስጃለተን፥ ወረ ኦት እት ገመዱ፥
ወረ ኦት ጃለቱፍ ወረ ኦት ጅብቱ ሁን
ዱማ እዶ ሁንዱማቲ ስረት ወልት ነን
ቀበ፥ አከ እሳን ቁላኬ ጉቱማት አርገኒፍስ
ኡፈተኬ ስራ ነንፉደ*። 38 ኦን ፍርዲ እሰ
እቲን ዱበርቶተ ኤጀኒፍ ነመ አጂሰንት
ፈረደኒን ስት ነንፈረደ፤ ዴከምሰኮፍ ህና
ፋኮቲን ዲገኬ ነንደንገላሰ*። 39 ኦን ሀርከ
ወረ ስጃለተኒ ኬሰ ስንቡሰ፥ እሳንስ ኮቢ
ኦት ብዮ ቱልቴ እጃረቴ እንዲጉ፥ እዶወን
ሰገዳኬ ወረ ኦል ከኦ ሰነስ እንጅጅግሱ፥
ኡፈተኬ ስራ ፋደኒ ምአ ሚደጉማኬስ
ስራ ባሰኒ ቁላ አከ ጋፈ ደለቴት ስዲሱ።
40 ነሞተ ባይኤስ ስት እንደቻሱ፤ እሳንስ
ደጋዳን ስሩኩቱ፥ ብላሳኒቲንስ ስኩኩቱ፤
41 መኔቲኬ እንጉቡ፥ ዱበርቶተ ባይኤ
ዱረትስ ፍርዲ ስረት እንራወቱ፤ ኦን
ኤጀኬ አከ ኦት ዲፍቱ ነንጎደ፥ ኦትስ ወረ
ስጃለተኒፍ ዴብቴ ገቲ ኤጃ ህንኬንቱ*።
42 ከነ ቦዴስ ዴከምሰኮ ስት ነንቀበኔሰ፥
ህናፉንኮስ ስራ እንዴብአ፤ ጩሉመ ነን
ጂደ፥ ስአችስ ህንዴከሙ።
43 ኦት ዋን ከነ ሁንዱማን ነኣርስቴ
መሌ፥ እሰ በረ ሙጩማኬቲ ህንያደኔ፤
ከናፍስ ኩኖ ኦን ወንተ ኦት ጎቴ ከነ ሁን
ዱማ መታኬት ነንዴብሰ› ጂዴ፤ ዋቀዮ
ጎፍታን ከነ ዱበቴረ፤ ሆጂኬ እሰ ጪጋስ
ሳረትሞ ደበልቴ ወንተ ሀማ ህንሆጂት
ኔሬ*?

*37. ኤር 13:22፤ ሆሴ 2:12
*38. ሌዎ 20:10፤ ህስ 23:45
*41. 2ሞቶ 25:9 *43. 7:3-4

44 «ኩኖ ወር ዋኤኬቲፍ መማከን ሁን
ድኑ፥ ‹እንተል አኩመ ሃዳት› ጂደኒ
እንመማኩ። 45 ኦት እንተለ ሃደኬ እሼ አባ
መናሼፍ እጆሌሼ ቱፈቴት፤ ኦት ኦቦሌቲ
ኦቦሌቶተኬ ወረ አባ መናሳኒፍ እጆሌሳኒ
ቱፈተኒት፤ ሃትኬሰን ዱርበ ወረ ሄት
ቱርቴ፥ አባንኬሰንሞ ቆሞ ወረ አሞሮታ
ኬሳ ቱሬ*። 46 ኦቦሌቲንኬ እሼን አንገፍ
ትን ሰማርያ እሼ እንተሎተሼ ወጅን ገረ
ሀርከኬ ብታ ጅራቱደ፤ ኦቦሌቲንኬ እሼን
ቁጥሱንሞ ሶዶም እሼ እንተሎተሼ ወጅን
ገረ ሀርከኬ ምርጋ ጅራቱደ። 47 ኦት ከራ
ሁንዱማን እሳን ጫላ መንጫቴ መሌ፥
ከራሳኒረ አዴምቴ ሆጂሳኒ እሰ ጪጋስሳ
ስነ ሆጂቴ ዱዋ ምት፥ 48 ኦን ጅራታደ!

ሶዶም አቦሌቲንኬፍ እንተሎትንሼ፥ አከ
አቲፍ እንተሎትንኬ ሆጂተን ህንሆጂትኔ፥
ጂደ ዋቀዮ ጎፍታን* ።

*45. 16፡3 *48. ማቴ 10፡15

49 «ኩኖ፥ የከ ሶዶም አቦሌቲኬቲ፥
አከ ከነት ፉፌ ጅሩ ቱሬ፥ እሼኒፍ
እንተሎትንሼ ኦፍ ኮርሰን፤ ኡቱመ ኛትን
እሳንራ ሀፉ፥ እሳንት ቶሌስ ገቢት ኡቱመ
ጅራተኒ፥ እሰ ረከታዳፍ ዴጋ ህንገርጋሬ።
50እሳን ኦፍ ኮርሰን፥ ፉለኮ ዱረትስ ወንተ
ጪጋስሳ እንሆጂተን፤ ከናፍ አንሞ
አርጌ፥ አቺ እሳን ነንበሌሴ*። 51ሰማርያን
ወለካ ጬቡ አት ሆጂቴዩ ህንሆጂትኔ፤
አት አቦሌቶተኬ ጫላ ወንተ ጪጋስሳ ዋን
ሆጂቴፍ፥ ወንተ ጎቴ ከነ ሁንዱማን፥ አቦ
ሌቶትንኬ ኩን አከ ቀጂሎታት አከ እላለ
መን እንጎቴ*። 52ከናፍስ አት እሳን ጫላ
ወንተ ጪጋስሳ ሆጂቴ፥ ጬቡኬቲን አከ
እሳን አከ ቀጂሎታት እላለመን ዋን ጎቴፍ
ቃነእ! ጬቡን አት ሆጂቴ ባይኤ ጪጋስሳ
ዋን ተኤፍ፥ እሳን ስጫላ አከ ቀጂሎታት
እላለመኒሩ፤ አቦሌቶትንኬ አከ ቀጂሎ
ታት አከ እላለመን ዋን ጎቴፍ ቃነእ፥
ዬሎ ኡፈዱ!

*50. ኡመ 19፡24-25 *51. ኤር 3፡11

53 «ሀተኡዩ መሌ፥ አን ቦጁ ሶዶሚፍ
እንተሎተሼ፥ ቦጁ ሰማርያፍ እንተሎተሼስ
ዮሙን ዴብሱ፥ ከንኬስሞ ከንሳኒ ዱካ ነን
ዴብሰ*፤ 54አት ወንተ ጎቴ ከነ ሁንዱማን
ዋን እሳን ጀጀቤስቴፍ ዬሎኬ እንኡፈተ
እንቃኖፍተስ*፤ 55አቦሌቶትንኬ ሶዶሚፍ
ሰማርያን እንተሎተሳኒ ወጅን አከ ዱረሳ
ኒት ዮሙ ዴብእን፥ አትስሞ እንተሎተኬ
ወጅን አከ ዱረኬት እንዴብተ። 56በረ አት
ኦፍ ኮርሳ ቱርቴ ሰነት ሶዶምን አቦሌቲኬ
መቃዩ ህንዶፍቱ ቱርቴ፤ 57ኩንስሞ ኡቱ
ጀልእንኬ ህንሙልአትን ቱሬ፤ በረ ከነ
ትሞ አትስ አኩመሼ እንታተ፥ እንተሎትን
ኤዶሚፍ†1 አሎትንሼ ሁንድኑ ስት ገእሱ፥
እንተሎትን ፍሊስጦያ ወር ናኖኬ ጅረን
ሁንድኑስ ስቱፈቱ። 58አት ገቲ ሀምነኬፍ
ሆጂኬ እሰ ጪጋስሳ አርገቹፍ ጅርተ»
ጂደ ዋቀዮ።

*53. ኬሰ 30፡3 *54. 6፡9፤ 16፡61

59 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ሰበቢ አት ከከቾ
ጬብሱዳን እሰ አነ አብደቺፍቴ ቱፈቴፍ፥
አንሞ አከ ሆጂኬት ገቲኬ ሲፍ ነንኬነ፤
60ሀተኡዩ መሌ፥ ከኩ እሰ አን በረ ሙጬ
ማኬቲ ሲፍ ከከዴ ነንያደደ፥ ከኩ በረበ
ራስ ሲወጅን ነንገለ*። 61ኤጋ አን ከኩ
ኤጉኬቲፍ ኡቱ ህንተእን፥ አቦሌቶተኬ፥
እሼ አንገፌ፥ እሼ ቁጥሱስ እንተሎተ አከ
ሲፍ ተአኒፍ ዮሙን ሲፍ ኬኑ አትሞ
ከራኬ እሰ ዱሪ እንያደተ፥ ዋኤሳቲፍስ
እንዬላተ*። 62አን ከኩ ሲወጅን ነንገለ፤
ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ እንቤክተ።
63ኤጋ ዋን አት ሆጂቴ ሰነ ሁንዱማ ዮሙ
አን ሲፍ ዲሱ፥ አትሞ እሰ ያደቴ፥ እሰ
ሆጂቴ ሰነት ዋን ቃኖፍቱፍ፥ ስአች
ዴብቴ አፉን ህንሳቀቱ» ጂዴ፤ ዋቀዮ ጎፍ
ታን ከነ ዱበቴረ*።

*60. ሌዎ 26፡45፤ ሆሴ 2፡17፤ ኤር 31፡33
*61. 20፡42-44 *63. 36፡31-32

ቦቆና 17

ፈኬኘ ጆብራፍ ሙከ ወይኒ

1ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 2«ያ
ሙጫ ነማ! አት ህቦ ህብፈዱ፥ ፈኬኘስ
መነ እስራኤልት ህም! 3እሳኒንስ፥ ዋቀዮ
ጎፍታን፥ ‹ጆብር ጉዳን ቆቾ ጉዳዳፍ ባሌ
ዴዴራ ብፌ ገራገራ ቀቡ ቶኮ ገረ ሊባኖን
ዱፌ በንቲ ሙከ ጋትራ ፉደቴ፤ 4እንስ
ፊጤ ሙከቻራ ጬብሴ፥ ብየ ነጋዶታት
ጌሴ፥ መንደረ ወረ ምአ ገራገራ ብተኒ
ጉርጉረኒ ኬሰ ካኤ*። 5ከነ ቦዴስ ብይቾ
ኬሳ ሰኘ ፉዴ፥ ብዮ ጮማሳ ኬሰ ካኤ፥
አከ ነመ ቀጨመ ዳቡት ቀርቀረ ብሻን ጉዳ
ዳቤ፤ 6እንስ ጉደቴ ደጋጌ ገረ ለፉት ገድ
ያኤ፥ ሙከ ወይኒ አሲፍ አችት ሀርከ
ያፈቱ እንተኤ፤ ደሜንሳ ገረሳት
እንዴብኤ፤ ህድሳስ እሱመ ጀለት ሀፌ፤
እን ሙከ ወይኒ ተኤ፥ ደሜ ያፈቴ ባለ
እንጎደቴ*።

7 ከነ ቦዴስ ጆብር ጉዳን ቆቾ ጉዳፍ
ባሌ ዴዴራ ቀቡ ቶኮ እንዱፌ፥ ኩኖ
ሙከት ወይንቻስ አከ እን ብሻን ባይኤ እሰ
አባሱፍ እዶ ዳበሜ ሰና ህደሳ ገረሳት
ያፈቴ፥ ደሜሳስ ገረሳት እንድሪርሴ፤
8ሙከት ወይንቻስ ደሜፍ እጆ ጎደቴ፥
ወይኒ እጆ በኤስ ጎደቱ አከ ተኡት፥
ብሻን ጉዳ ብረ ለፈ ጋሪ ኬሰ እንዳበሜ›
ጂደ» ጂድ!

*4. 16፡29 *6. 19፡10

†1ህስ 16፡57 «ኤዶሚፍ» ካንሞ «አረሚፍ» ዮኪስ «ሶርያፍ» ጂዱ

9 አመስ እሳኒን፥ «ዋቀዮ ጎፍታን፥
‹አመ ኩን እንጉደታፊሬ? ህድሳ ለፈ ኬሳ
ቡቅፈሜ፥ እጅሳ እራ ሀርጫፈሜ፥ ደሜ
ንሳስ ህንጎግፈሙሬ? ደሜንሳ ሁንድኑስ
እንጎገ፤ ሁንዴሳ ለፈ ኬሳ ቡቅሱዳፍ እሬ
ጀባ ዮኪስ ነመ ባይኤ ህንበርባድችሱ።
10ኩኖ! እዶ ቶኮ ቡቅፈሜ እዶ ከን ብራ
ዮ ዳበሜዩ፥ እንጉደታሬ? ቅሌንስ ገረ
በአ-ቢፍቱ ዮሙ እት ቅሌንሰኡ ራወቴ
ህንጮልጉሬ? እዶ እት ጉደቱ ሰነት ህን
ጮልጉሬ?› ጄደ» ጄድ!

11 ዱቢን ዋቀዮ አመስ ገረኮ ዱፌ፥
12«መኒ ወረ ድደኒ ከአኒ ሰናን፥ ‹ሂካን
እሳን ከና ማል አከ ተኤ፥ ህንቤክተኒሬ?
ኩኖ! ሞቲን ባቢሎን ገረ ዩሩሳሌም ዱፌ
ሞቲሼፍ ጉርጉዶተሼ ቦጅኤ ፉደቴ ባቢሎ
ንት እንዴብኤ*። 13አከሱመስ ሰኘ ወረ
ሞቶታ ኬሳ ቶኮ ፉዴ፥ እሳ ወጅን ከኩት
ገሌ፥ እሳ ወጅንስ ወሊ ገሌ ጀጀቦተ
ብያሞ ፉደቴ እንአዴሜ*። 14ከነስ ሞቱ
ምቾ አከ ገድ ዴብኡፍ፥ ዴብኤስ መታሳ
አከ ኦል ህንቀብኔፍ፥ ከኩ ሰነስ ኤጌ አከ
ዳበቱፍ ጎዴ። 15ሞትቾ ሱን ገሩ ሞቲ
ባቢሎንረት ከኤ፥ ግብጥ ፈርዴኒፍ
ሎልቱ ባይኤ አከ እሳፍ ኬኑፍ ኤርገሞተሳ
እት እንኤርጌ፤ ኤጋ ኩን እንተአፊሬ?
ነምን ወንተ አከሲ ጎዴ ኦሉ ደንደአሬ?
ከኩ ሰነስ ጨብሴ ዱራ በኡ ደንደአሬ?›
ጄድ!» ጄዴ።
*12. 2ሞቶ 24፡10፥15-16 *13. 2ሴና 36፡13

16 አን ጅራታደ! «ሞቲን ይሁዳ ኩን
ብየ ባቢሎን ብየ ሞትቾ እሰ ሞስሴት፥
እሰ ከኩሳ ቱፈቴ፥ ወሊ ገልቴስ ጨብሴ
ሰናት እንዱአ። 17ሉቡ ነሞተ ባይኤ በሌ
ሱዳፍ ዮሙ ወንት መርሳዳፍ በርባድችሱ
ኮቢን እት ሆጄተሙ፥ ሞቲን ግብጥ ሎል
ቱሳ ወረ ጀጀቦዳፍ መጨሳ ሰናን ጉያ ሎላ
ሰነት እሰ ገርጋሩ ህንደንደኡ*፤ 18ከካ ሰነ
ጨብሱዳን ወሊ ገልቴ ሰነ እንቱፈቴ፥
ኩኖ! ሀርከ ወል ሩኩተኒ ኤርገ ወሊ
ገለኒ፥ ዴብኤ ወንተ ከነ ሁንዱማ ዋን ሆጄ
ቴፍ ዱራ ህንበኡ!» ጄዴ ዋቀዮ ጎፍ
ታን። *17. ኤር 37፡3-8

19 ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «አን ጅራ
ታደ! ወሊ ገልቴኮ እሰ እን ቱፈቴፍ
ከኩኮ እሰ እን ጨብሴ መታሳት ነንዴብስ።
20አን ከዮኮ እሰረ ነንድሪርስ፥ ፉታሳኮቲ
ንስ እንቀበመ፤ ሰበቢ እን አነ ገኔፍ ገረ
ባቢሎንት እሰ ነንጌስ፥ አቾትስ እሰት ነን
ፈረደ*። 21ሎልቱንሳ ወር በቀቻ ጅረን
ብላዳን እንዱሙ፥ እሳን ኬሳ ወር ሀፈንስ
ገረ ጎሌ ቅሌንሰ ሁንዱማት እንተምሰኡ፤
ዮሙስ አን ከነ አከን ዱበዴ እንቤክቱ»
ጄዴ። *20. 12፡13-14

22 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «አን ኦፉመኮቲ
በንቲ ሙከ ጋትራራ ፌጤሳ ኩቴ ነንዳበ፤
ደሜሳ እሰ ኦል ኣኑራስ ፌጤሳ እሰ ጦቤ
ነንጨብስ፥ ቱሉ ኦል ከኣዳፍ ኦል ዴራ
ጉባስ ነንዳጠ*፤ 23ቱሉ እስራኤል እሰ ኬሳ
ኦል ከአረ እሰ ነንዳበ፤ እንስ አቾት ደሜ
ባይኤ ባሴ እጀስ ጎደቴ፥ ሙከ ጋትራ እሰ
ጉዳ እንተአ፤ አላቶትኒፍ ስምብሮትን ባሌ
ዳን በለልአን ሁንድኑስ እሰ ኬሰ
እንጅራቱ፥ ጋድስ ደሜሳ ጀለስ
እንቦቆቱ*። 24ዮሙስ አን ዋቀዮ ሙከ እሰ
ዴራ አከን ገባብሱ፥ እሰ ገባባስ አከን
ዴሬሱ፥ እሰ ለልሳ አከን ጎግሱ፥ እሰ
ጎጋስ አከን ለልሲሱ ሙኬቲን ጫካ ሁን
ድኑ እንቤኩ፤ አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ ነን
ጎደስ» ጄዴ*።
*22. ኢሳ 11፡1 *23. 20፡40 *24. 1ሳሙ 2፡7-8

ቦቆና 18

ነምን ጨቡ አፈሳቲ ሆጄቴፍ አከ ዱኡ ዱበቹሳ

1 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
2«እን እስን ዋኤ ብየ እስራኤሊፍ፥ ‹አቦ
ትን እጀ ወይኒ እሰ ደንገጋአ ኛትናን እል
ካን እጀሎታ ሀዶዴ ጄተኒ መማከተን ኩን
ማሊ?› ጄዴ*። 3ዋቀዮ ጎፍታን ዱበቴ፥
‹አን ጅራታደ! እስን ስአቾ ብየ እስራ
ኤል ኬሰት ከነ ህንመማከተን፤ 4ኩኖ!
ሉቡን ሁንድኑ ከንኮት፥ ሉቡን አባ
አኩመ ከንኮ ተኤ፥ ሉቡን እልማስ ከን
ኮት፤ ሉቡን እሰ ጨቡ ሆጄቱ ሀዱኡ!›
ጄዴረ። *2. ኤር 31፡29-30፤ ኬሰ 24፡16

5 «ነምን ቀጄላን፥ ወንተ ዱጋፍ ወንተ
ቀጄላ ሆጄቱ ገሩ፥ 6ገረ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ወረ ከን እስራኤል ህንእላሉ፥ ቱሉረትስ
ቀልመ አርሳ ህንኛቱ፥ ሃደ መና ነማ ህን
ጡሬሱ፤ ዱበርቲ ገራ ዱኩቢ ቀብዱ
ብረስ ህንገኡ*፥ 7እን ነመ ቶኮ ህንጩንቁ
ርሱ፤ ወንተ ገቲዳፍ ጄዴ ቀብሲስ ፉደቱ
እንገልቾ፤ ነመ ቤለኤፍ ኛተ ኬኔ፥ ነመ

ዳሬ ዳረ ባሰ መሌ፥ ነመ ህንሳሙ*፤ 8እን
ሆሪሳ ሂቂ ህንኬነቱ፥ ገር-መሌስ ደለ ህን
ፋደቱ፤ ሀርከሳ ጬቡ አከ ህንሆጂትኔፍ
እንኤገተ፤ ነማፍ ነመ ግዱትስ ፍርዲ
ዱጋፍ ቀጂላ እንኬነ*። 9እን አከ ሴረተኮት
እንጅራተ፥ ወንተ አነ ዱረት ቀጂላ ተኤስ
አመነሙማዳን እንኤገ፤ እን ነመ ቀጂላ ዋን
ተኤፍ እንጅራተ» ጂደ ዋቀዮ ኀፍታን*።

*6. ሌዎ 18፡19-20፤ ህሰ 22፡9፤ ኢሳ 57፡7
*7. በኡ 22፡25-26፤ ኬሰ 24፡10-13፤
ኢሳ 58፡7 *8. በኡ 23፡6-8፤ ፋር 15፡5
*9. ሌዎ 18፡5

10 ነምቾ ሱን ገሩ እልመ ሁምናን ነመ
ረት ከኤ ዲገ ነማ ደንገላሱ፥ በሌሳ ከነ
ፈካቱስ አቦሌሰሳረት ሆጂቱ እንደልቾ
ተአ፤ 11ነምቾ ኩን ከነ ኬሳ ቶኮዩ ህንጎኔ፥
እልምሳ ገሩ፥ ቱሎተረት ቀልመ አርሳ
እንኛተ፥ ሃደ መና ነማ እንጡሬሰ፤ 12እሰ
ዴጋዳፍ ደባ እንጬንቁርሰ፥ ነመ
እንሳመ፥ ወንተ ገቲዳፍ ጂዴ ቀብሲሰ
ፋደቱ ህንገልቹ፥ ገረ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
እንእላለ፤ ወንተ ጪጋስሳ እንሆጂተ፤
13እን ሆሪሳ ሂቂ እንኬነተ፥ ገር-መሌስ
ደለ እንፋደተ፤ ኤጋ ነምን አከሲ እንጅራ
ታሬ? እን ወንተ ጪጋስሳ ከነ ሁንዱማ
ዋን ሆጂቴፍ ሀዱኡ መሌ ህንጅራትን!
ዲግንሳስ መታዱመሳራ ሀበርባደሙ!
14አመሞ ነምቾ ኩን እልመ እንደልቾ፥
እልምሳስ ጬቡ አባንሳ ሆጂቻ ቱሬ
ኡቱመ አርጉ አከሳ ሆጂቹ እንዲሰ ተአ፤
15እን ቱሉረት ቀልመ አርሳ ህንኛቱ፥ ገረ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ወረ ከን እስራኤል ህን
እላሉ፤ ሃደ መና ነማ ህንጡሬሱ። 16እን
ነመ ቶኮሌ ህንጬንቁርሱ፥ ሆሪ ልቄሱዳፍ
ቀብሲሰ ህንጋፈቱ፥ ነመ ቤለኤፍ ኛተ
ኬኔ፥ ነመ ዳሬ ዳረ ባሰ መሌ፥ ነመ ህን
ሳሙ፤ 17እን ሀርከሳ ዴጋራ እንሰሳበተ፥
ሂቂዳፍ ደለ ገር-መሌስ ህንፋደቱ፤ እን
ወንተ አነ ዱረት ቀጂላ ተኤ እንኤገ፥ አከ
ሴረተኮትስ እንጅራተ፤ ነምን አከሲ ኩን
እንጅራተ መሌ፥ ሰበቢ የከ አባሳቲፍ ህን
ዱኡ*። 18አባንሳ ገሩ ሰበቢ ዶርስሳን ዋ
ነመራ ፋደቴፍ፥ አቦሌሰሳ ዋን ሳሜፍ፥
ሰበሳ ግዱትስ ወንተ ሀማ ዋን ሆጂቴፍ፥
እላ እን የከሳቲን ሀዱኡ! *17. ኬሰ 24፡16

19 እስን ገሩ «እልም ማሊፍ የከ አባ
ህንባቱ?» ጂተኒ እንጋፈቱ፤ እልም ወንተ
ዱጋፍ ቀጂላ ኤርገ ሆጂቴ ሴረተኮ ሁንዱ
ማስ ኤርገ ኤጌ፥ እን ዱጉማን እንጅራተ።
20ሉቡን እሰ ጬቡ ሆጂቱ ሀዱኡ! እልም
የከ አባ ህንባትን! አባንሰ የከ እልማ ህንባ
ትን! ቀጂልን ነመ ቀጂላ እሱማፍ ሀለካ
አሙ! ጂልእን ነመ ጂልኣስ እሱመራ
ሀበርባደሙ*! *20. ኬሰ 24፡16፤ 2ሞቶ 14፡6

21 ገሩ ነምን ጂልኣን ጬቡ ሆጂቴ ሁን
ዱማራ ዴብኤ ሴረተኮ ሁንዱማ ዮ ኤጌ፥
ወንተ ዱጋፍ ቀጂላ ዮ ሆጂቴ፥ እን ዱጉ
ማን እንጅራተ መሌ፥ ህንዱኡ። 22እን
ቀጂልነ ሆጂቴ ሰናን ጅራተ መሌ፥ እረ
ደደርበ እን ሆጂቴ ሰነ ሁንዱማ ኬሳ ቶኮሌ
ህንያደተሙ። 23ነምን ጂልኣን ከራሳራ
ዴብኤ አከ ጅራቱ መሌ፥ አን ዱጉማን
ዱአሳት ነንገመዳሬ? ጂደ ዋቀዮ ኀፍ
ታን*።

*21-23. 33፡10-11፤ ኢሳ 55፡6-7፤ 1ጢሞ 2፡4

24 ነምን ቀጂላንሞ ቀጂልነሳራ ዴብኤ
ወንተ ቀጂላ ህንተእን ዮ ሆጂቴ፥ ወንተ
ጪጋስሳ እሰ ነምን ጂልኣን ሆጂቴስ ዮ
ኀዴ፥ እንጅራታሬ? እን አመነሙማ ደቤ
ዋን የኬፍ፥ ጬቡ ሆጂቴ ሰናን ዱአ
መሌ፥ ቀጂልነ እን ሆጂቴ ሰነ ኬሳ ቶኮሌ
ህንያደተሙፍ*። *24. 33፡12፤ ኤር 18፡7-10

25 እስን ገሩ፥ «ከራን ዋቀዮ ቀጂላ
ምት» እንጂቱ፤ ደገአ ያ መነ እስራኤል!
ከራንኮ ቀጂላ ምቲሬ? ከራ እሰ ከንኬሰኒቱ
ጂልኣደ ምቲሬ? 26ነምን ቀጂላን ቀጂሉ
ማሳራ ዴብኤ ጂልእነ ዮ ሆጂቴ፥ እሰ
ሆጂቴ ሰናፍ እን ዱኡን እረ ጅረ፤ ጂልእነ
ሆጂቴ ሰናፍ እንዱአ። 27ነምን ጂልኣንሞ
ጂልእነ ሆጂቴ ሰነራ ዴብኤ፥ ወንተ
ዱጋፍ ቀጂላ ዮ ሆጂቴ፥ ጅሬኘሳ እንአል
ፈተ። 28እን እረ-ደደርበሳ ሁንዱማ ሁበቴ
ዋን እራ ዴብኤፍ እን ዱጉማን እንጅራተ
መሌ፥ ህንዱኡ። 29መን እስራኤል ገሩ፥
«ከራን ዋቀዮ ቀጂላ ምት» ጂዱ፤ ያ መነ
እስራኤል! ከራንኮ ቀጂላ ምቲሬ? ከራ
እሰ ከንኬሰኒቱ ጂልኣደ ምቲሬ?

*25-29. 33፡13-16

30 ከናፍሰ፥ «ያ መነ እስራኤል! አን
አከ ሆጂኬሰኒት ቶኮን ቶኮንኬሰንት ነንፈ
ረደ፥ የከኬሰን አከ እስን ህንኩፍፍኔት
ያደ ገራኬሰኒ ጌደረዳ፥ እረ-ደደርበኬሰን
ሁንዱማራስ ዴብአ!» ጂደ ዋቀዮ ኀፍ
ታን። 31«ማሊፍ ዱቱ ያ መነ እስራኤል!
እረ-ደደርበ እቲን የከተን ሁንዱማ አፍራ
ገታ፥ ገራ ሃራፍ ሀፋረ ሃራ ኀደዳ! 32አን

ዱአ ነማት ህንገመዱ፥ ከናፍ ያደ ገራኬ
ሰኒ ጌደረዳቲ ጅራዳ!» ጀደ ዋቀዮ ጎፍ
ታን* ።
*30-32. 33፡17-20፤ 36፡26

ቦቆና 19

ጉርጉዶተ እስራኤሊፍ ቦኡሳ

1 አመ አት ጉርጉዶተ
እስራኤሊፍ ወዋዱ!
2 «ሃትኬ ሌንጮተ ኬሳ፥
ሌንጨ ደላ አተሚ ቱርቴ!
እሼን ሌንጮተ ወረ ሳፌለ
ግዱ ጪፍቴ፥
እልሞሌሼ እንጉድፈት ቱርቴ*፤
3 እሼን እልሞሌሼ ኬሳ
እሰ ቶኮ እንጉድፍቴ፥
እንስ ሌንጨ ሳፌለ ተኤ፥
አደምሴ ቀበቹ እንበሬ፥
ነመስ እንኛቴ፤
4 ሰብን ለፈራ ዋኤሳ እንደገአን፤
እን ቦለሳኒ ኬሰት እንቀበሜ፥
እሳንስ ህደኒ ብየ ግብጥት
እሰ ጌሰን* ።
*2. ኡመ 49፡9 *4. 2ሞቶ 23፡31-34፤
ኤር 22፡11-22

5 «እሼንስ ኤግዴ
አብዲ አከ ህንቀብኔ
ዮሙ አርግቴ፥
እልሞሌሼ ኬሳ ቶኮ ፉቴ ጉድፈቴ፥
ሌንጨ ሳፌለ እሰ ጎቴ፤
6 እንስ ሌንጮታ ወጅን
አሲፍ አቾ እንአዴሜ፥
ሌንጨ ሳፌለስ እንተኤ፤
አደምሴ ቀበቹ እንበሬ፥
ነመስ እንኛቴ።
7 እን መኔቲ ሞቱማሳኒ†2
እንጨጨብሴ፥
መንደሮተሳኒስ እንኦንሴ፤
ብይቿፍ ወር ብይቾ ኬሰ
ጅረን ሁንድኑ፥
ሰገሌ አድናሳ ደገአኒ
እንጎልጎላአን።
8 ሰብን ለፈራ ከራ ጅሩ
እሰረት እንከአን፥
ክዮሳኒ እሰ ዱረት እንድሪርሰን፥
እንስ ቦለሳኒ ኬሰት እንቀበሜ፤
9 እሳንስ እሰ ህደኒ ጎዶ ሰቢላ
ኬሰ ካአኒ፥
ሞቲ ባቢሎንት እሰ ጌሰን፤
ሰገሌንሳ ቱሎተ እስራኤልረት
ዴብኤ አከ ህንደገአምኔትስ፥
እዶ እን እት ህደሜ ኤገሙ ኬሰ
እሰ ቡሰን* ።
*9. 2ሞቶ 24፡8-15

10 «ሃትኬ አከ ሙከ ወይኒ
እሰ እዶ ዳባ ኬሳ፥
አከ እሰ ብሻን ቀርቀረ ዳበቴ፥
ብሻን ባይኤ ዋን አርገቱፍስ፥
አከ እሰ ደሜ ባይኤፍ
እጀ ባይኤ ጎደቱ ቱርቴ*፤
11 ደሜንሼ ጀባቴ፥
ኡሌ ሞቱማቲፍ እንተኤ፤
ሆጃንሼ ባለ ጎቡ ግዱዳን
ኦል ዴረቴ፥
ባይእነ ደሜሼ ወጅን
ፈጎት ሙልአቴ።
12 ገሩ እሼን አሪዳን ቡቅፈምቴ፥
ለፈት እንደርበተምቴ፤
ቅሌንስ በአ-ቢፍቱ እን ጉባን
እጀሼ እንጎግሴ፥
ደሜንሼ ወር ጀጀቦን እንጮለገን፥
እብድስ እሳን እንፍጨ፤
13 አመስ እሼን ለፈ ኦና ኬሰ፥
ለፈ ጎጋ ብሻን ህንቀብኔ ኬሰ
እንዳበምት፤
14 እብድስ ደሜሼ ኬሳ በኤ፥
እጀሼ እንፍጨ፤
ደሜን ጀባን ኡሌ ሞቱማ ተኡስ
እሼረት ህንሀፍኔ» ጀድ!
ኩን ቦእቾ፥ ወዋትናስ እንተኤ።
*10. 17፡6

ቦቆና 20

አቦመሙ ድዱ ሰበ እስራኤል

1 ከነ ቦዴስ ወጋ ቶርበፉት፥ ጅአ ሸነ
ፉት፥ ጅእቾ ኬሳ ጉያ ኩርነፉት፥ ጃር
ሶሊ እስራኤል ኬሳ ጀር ቶኮ ዋቀዮን
ጋፈቹዳፍ ዱፈኒ ፉለኮ ዱረ ታአን*፤
2 ዮሙስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 3 «ያ
ሙጫ ነማ! ወንተ ዋቀዮ ጎፍታን ጀዱ
ጃርሶሊ እስራኤልት ዱበዱ! እሳኒንስ፥
‹ዋቀዮ ጎፍታን፥ እስን ዋ ነጋፈቹዳፍ ዱፍ
ተኒሬ? አን ጅራታደ! አን አከ እስን ዋ

†2 ህስ 19፡7 «መኔንሳኒ ወረ ጀጀቦ እንጨጨብሰ» እብ «ሃዶቲ ህዩሳሼ እንቢከ»

ነጋፈተን ህንገዱ› ጀዴ» ጀድ! ዋቀዮ
ጎፍታን ከነ ዱበቴረ*። 4«ያ ሙጫ ነማ!
አት እሳንት እንፈረደ ምቲሬ? እሳንት
እንፈረደ ምቲሬ? ወንተ ጪጋሰሳ አቦትን
ሳኒ ሆጀተን አከ እሳን ቤከን ጎድ*! 5እሳ
ኒንስ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን፦ ጋፈን
እስራኤልን ፎአዴ ሀርከኮ አል ፋዴን መነ
ሰኘ ያቀቢፍ ከከዴ፤ ዮሙን ብየ ግብጥት
እሳንት ሙልአዴ፥ ሀርከኮ አል ፋዴን፦
አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን ጀዴ፥ እሳኒፍ
ከከዴ*፤ 6አን ጋፈስ ብየ ግብጥ ኬሳ እሳን
ባሴ፥ ገረ ብየ እሰ ሁንዱማ ጫላ ሚደ
ጉት፥ እሰ አነኒፍ ደመ ባሱት፥ እሰ አን
እሳኒፍ እላሌ ቆጴሴት እሳን ገልቹዳፍ ሀር
ከኮ አል ፋዴ እሳኒፍ ነንከከዴ› ጀዴ*።
7አን እሳኒን፥ ‹ቶኮን ቶኮንኬሰን ወንተ
ጪጋሰሳ እሰ እጅኬሰን ዱካ ጅሩ ሰነ
ገታ›! አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን ዋነን
ተኤፍ፥ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ወረ ግብጢንስ
ኦፍ ህንጡሬስና!» ነንጀዴ*።

*1· 8፡1፤ 24፡1 *3· 14፡3 *4· 22፡2፤ 23፡36
*5· በኡ 6፡7-8 *6· በኡ 3፡8
*7· ኢያ 24፡14፥23

8 እሳን ገሩ አነረት እንከአን፥ አናፍ
ደገኡስ ህንበርባድኔ፤ ቶኮን ቶኮንሳኒ
ወንተ ጪጋሰሳ እሰ እጅሳኒ ዱካ ጅሩ ሰነ
ህንገትኔ፥ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ወረ ግብጥስ
ህንዲፍኔ፤ ዮሙስ አን ብየ ግብጥ ኬሰት
አሪኮ እሳንት በኡዳፍ ዴከምሰኮ እሳንረት
ነንደንገላሰ ጀዴን ቱሬ*። 9ገሩ ሰብን
ለፈራ ወር እሳን ግዱሳኒ ጅራቻ ቱረን፥
ኡቱመ እላለኒ አን እጆሌ እስራኤል ብየ
ግብጢ ባሱዳን እት ቤከሜን ቱሬ፤ ከናፍ
መቃንኮ ሰበ ለፈራ ሰነ ዱረት አከ ህንጡ
ሮፍኔፍ ጀዴ ከነ ነንገዴ*። 10ከናፈን ብየ
ግብጥ ኬሳ እሳን ባሴ፥ ለፈ አናት እሳን
ፍዴ። 11አከ ነምን ኤጌ እቲን ጅራቱፍ
አን ሴረተኮፍ ወንተ አነ ዱረት ቀጂላ ተኤ
እሳኒፍ ነንኬኔ*። 12አከሱመሞ አን ዋቀዮ
እሰ እሳን ቁልቁሌሱ አከን ተኤ አከ ቤከ
ኒፍ፥ አናፍ እሳን ግዱትስ ምልክተ አከ
ተኡፍ ሰንበተኮ እሳኒፍ ነንኬኔ*።

*8· 23፡2-4 *9· 20፡14፥22፤ 36፡20-23
*11· ሌዎ 18፡5፤ ሉቃ 10፡28፤ ሮማ 10፡5
*12· በኡ 20፡8-11፤ 31፡13-17፤ ህስ 20፡20

13 ሀተኡዩ መሌ፥ መን እስራኤልሞ ለፈ
አና ኬሰት አነ ድዴ እንከኤ፤ እሳን ሴረተኮ
እሰ ነምን ኤጌ እቲን ጅራቱ፥ ዱካ ህንቡኔ፥
ወንተ ነዱረት ቀጂላ ተኤስ እንቱፈተን፤ ሰን
በተኮስ ባይኤ እንጡሬሰን፤ ዮሙስ አን ለፈ
አና ኬሰት እሳን በሌሱዳፍ ዴከምሰኮ እሳን
ረት ነንደንገላሰ ጀዴን ቱሬ*። 14ገሩ ሰብን
ለፈራ ወር እሳን ግዱሳኒ ጅራቻ ቱረን
ኡቱመ እላለኒ አቺ እሳን ነንባሴ፤ ከናፍስ
መቃንኮ ሰበ ለፈራ ሰነ ዱረት አከ ህንጡሮፍ
ኔፍ ጀዴ ከነ ነንገዴ*። 15አከሱመሞ ብየ እሰ
ሁንዱማ ጫላ ሚደጉ፥ እሰ አኒፍ ደም ኬሳ
ያኡ እሰ አን እሳኒፍ ኬኔ ሰነት አከን እሳን
ህንገልችኔ ለፈ አና ኬሰት ሀርከኮ አል ፋዴ
ነንከከዴ*። 16ኩንስሞ ሰበቢ ገራንሳኒ ዋቀዮሊ
ቶልፈሞሳኒ ዱካ ቡኤ፥ ወንተ ነዱረት ቀጂላ
ተኤ ቱፈተኒ፥ ሴረተኮ ዱካ ቡኡ ዲሰኒ፥
ሰንበተኮስ ጡሬሰኒፍ ተኤ። 17ሀተኡዩ
መሌ፥ አን ገራ እሳኒፍ ላፌን እሳን በሌሱ
ዲሴ፤ ለፈ አና ኬሰትስ እሳን ህንፍጥኔ።

*13· በኡ 16፡26-29፤ ህስ 22፡8 *14· 20፡9፤
ለኮ 14፡12-16 *15· ለኮ 14፡30

18 አን ለፈ አና ኬሰት እጆሌሳኒቲን፥
«ሴረተ አቦተኬሰኒ ዱካ ህንቡእና፥ ወንተ
እሳን ዱረት ቀጂላ ተኤስ ህንኤግና፥ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞ ወረ ከንሳኒቲንስ ኦፍ ህንጡ
ሬስና! 19አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን፥ ሴረተኮ
ዱካ ቡአ፥ ወንተ ነዱረት ቀጂላ ተኤስ
ኤጋ! 20አናፍ እስን ግዱት ምልክተ አከ
ተኡፍ፥ ሰንበተኮ ቁልቁልነት ኤጋ! እስ
ንስ አን ዋቀዮ ጎፍታኬሰን አከን ተኤ
እንቤክቱ» ነንጀዴ።

21 እሳን ገሩ አነ ድደኒ እንከአን፤ እሳን
ሴረተኮ እሰ ነምን ኤጌ እቲን ጅራቱ ዱካ
ህንቡኔ፥ ወንተ ነዱረት ቀጂላ ተኤ ህንኤ
ግኔ፤ ሰንበተኮስ እንጡሬሰን፤ ዮሙስ አን
ለፈ አና ኬሰት አሪኮ እሳንት በኡዳፍ ዴከ
ምሰኮ እሳንረት ነንደንገላሰ ጀዴን ቱሬ።
22ገሩ ሰበ ለፈራ ወረ አን ኡቱመ እሳን
እላለኒ አቺ እሳን ባሴ ዱረት መቃንኮ አከ
ህንጡሮፍኔፍ ጀዴ ሀርከኮ ነንዴብፈዴ።
23ኤርገሲሞ ሰበ ለፈራ ግዱ አከን እሳን
ፈጫሱ፥ ብየ አደዳ ኬሰስ አከን እሳን ተም
ሳሱ፥ ለፈ አና ኬሰት ሀርከኮ አል ፋዴ
ነንከከዴ*፤ 24ኩንስሞ ሰበቢ እጅሳኒ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞ ወረ ከን አቦተሳኒ ዱካ
እላሌ፥ ወንተ አነ ዱረት ቀጂላ ተኤ ኤጉ
ዲሴ፥ ሴረተኮ ቱፈቴ፥ ሰንበተኮስ ጡሬ
ሴፍ ተኤ። 25አን ከነረተን ሴረተ ጋሪ ህን
ተእኒፍ ፍርዲ እሳን እቲን ጅራቹ
ህንደንዴኘ እሳኒፍ ኬኔ፤ 26ኬናሳኒ እሰ

እሳን አንገፈ ከረ ሳቁ ሁንዱማ አርሳ ድኤ
ሰኒን እሳን ነንጡሬሴ፤ ናሱስ እሳንት ነን
ፍዴ፤ አን ዋቀዮ አከን ተኤ እሳን አከ
ቤከኒፍ ከነ ነንጎዴ* ።

*23. ሌዎ 26፡33 *26. 16፡20-21

27 ከናፍስ ያ ሙጫ ነማ! መነ እስራ
ኤልት ዱበዱ! እሳኒንስ፥ «ዋቀዮ ጎፍ
ታን፥ ‹አቦትንኬሰን ከናን ነገነኒ
ነሰልጽሰን፤ 28 ብየን እሳኒፍ ኬኑዳፍ ሀር
ከኮ ኦል ፉዴ ከከዴት ዮሙን እሳን
ገልቼ፥ እሳንሞ ለፉመ ጋረ ኦል ከአፍ
ሙከ ባለ ቀቡ አርገንት፥ አቺት አርሳሳኒ
እንድኤሰን፤ አቾትስ ኬና ቱቱቄ ነአርሱ
እንኬነን፤ አከሱመሞ እጣነ ፎሊንሳ ገራ
ነመ ጪብሱ አርሰኒ፥ ኬና ዱጋቲስ እንደን
ገላሰን› ጄዴ» ጄድ! 29 ከነ ቦዴስ አን
እሳኒን፥ «እን እስን ገረ ‹ባማ› ደቅጠን
ኩን ማሊ?» ነንጄዴ፤ ከናፍ ሀመ ሀርአት
መቃንሳ «ባማ» ጄደሜ ዋመሜ፤
[«ባማ» ጄቼን «እዶ ኦል ከአ» ጄቼደ]።

30 ከናፍ መነ እስራኤልት ዱበዱ!
«ዋቀዮ ጎፍታን፥ ‹እስንስ አኩመ አቦተኬ
ሰኒ ኦፍ ጡሬስቱሬ? አኩመሳኒስ ወንተ
ጪጋስሳ ዱካ ቡተኒ ኤጅቱሬ? 31 ኬናኬ
ሰን ዮሙ ድኤስተን፥ እልማንኬሰንስ
ቀልመ ጉበሙፍ ዮሙ ድኤስተን፥ አመዩ
እስን ዋቀዮሊ ቶልፈሞኬሰን ከነ ሁንዱ
ማን ኦፍ ጡሬሳ ጅርቱ፤ ኤጋ አከ እስን
ዋ ነጋፈተን ነንጎዳሬ፥ ያ መነ እስራኤል?
አን ጅራታደ! አን አከ እስ ዋ ነጋፈተን
ህንጎዱ› ጄዴ» ጄድ! ዋቀዮ ጎፍታን ከነ
ዱበቴረ። 32 እን እስን፥ «ኮታ አከ ሰበ
ለፈራ፥ አከ ጎሶተ ብየ ሰና ሙካፍ ደጋት
እንሰገድነ» ጄተን፥ መቱማ ፈጣን ህን
በኡ* ።

*32. 1ሳሙ 8፡20፤ ኤር 2፡27፤ በኡ 23፡24

33 ዋቀዮ ጎፍታን ዱበቴ፥ «አን ጅራ
ታደ! አን ሀርከ ጀባዳን፥ እሬ ኦል ፉደ
ማዳን፥ ዴከምሰ ደንገላሱዳንስ እስንረት
ነንሞአ*፤ 34 አን ሀርከ ጀባዳን፥ እሬ ኦል
ፉደማዳን፥ ዴከምሰ ደንገላሱዳን ሰበ ወረ
ካን ግዱዳ፥ ብየ እስን እት ብትምፈምተን
ኬሳስ ወልት ቀቤ እስን ነንፍደ፤ 35 አን
ለፈ ኦና እሰ ከን ሰበ ወረ ካኒት እስን
ነንጌሰ፥ አቾትስ ፉለኮ ዱረት እስንት ነን
ፈረደ* ። 36 አኩመን ለፈ ኦና እሰ ከን ብየ
ግብጥ ኬሰት አቦተኬሰንት ፈረዴ፥ አከሱ
መሞ እስንት ነንፈረደ» ጄዴ* ። 37 ዋቀዮ
ጎፍታን ዱበቴ፥ «አን ኡሌ ትካ ጀለ እስን
ነንደበርሰ፥ ህዳ ከኩትስ እስን ነንገልቾ።
38 ወረ አነ ድደኒ ከአን፥ ወረ እረ-ደደርበኒ
አናን ሞርመንስ እስን ግዱዳ ባሴ እስን
ነንቁሌሰ፤ ብየ እሳን ገላ ተአኒ ኬሰ ጅራ
ተን ኬሳ እሳን ነንባሰ፥ ገሩ ብየ እስራኤ
ልት ህንገለን፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን
ተኤ እስን እንቤክቱ» ጄዴ።

*33. ኬሰ 4፡34 *35. ሆሴ 2፡16
*36. ለኮ 14፡22-23

39 እስን ያ መነ እስራኤል! «ዋቀዮ
ጎፍታን፥ ‹አናፍ ዮ ህንደጌሰን ተኤሞ፥
ቶኮን ቶኮንኬሰን ደቃቲ፥ ዋቀዮሊ ቶልፈ
ሞኬሰኒፍ ሆጄዳ! ገሩ ስአቾ ኬናኬሰኒፍ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞኬሰኒን መቃኮ እሰ ቁል
ቁሉ ህንጡሬስና! 40 ጉቱማን መነ እስራ
ኤል ብየ ሰነት ቱሉኮ እሰ ቁልቁላአ፥ ቱሉ
እስራኤል እሰ ኦል ከአረት አናፍ
እንሆጄቱ፤ አንስ አቾት እሳን ነንስመደ፤
አቾትስ አን ኬና አዳን ኬንተን፥ ወንተ
ጀልቀበ አርገተን፥ አርሳኬሰን እሰ ቁልቁ
ላአስ እስንራ ነንበርባደ› ጄደ» ጄዴ፤
ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበቴረ* ። 41 «ሰበ ወረ
ካን ግዱዳ ዮሙን እስን ፍዱ፥ ብየ እስን
እት ብትምፈምተን ኬሳ ዮሙን ወልት
እስን ቀቡ፥ አከ ፎሊ ገራ ነመ ጪብሱት
እስን ነንስመደ፤ ሰበ ለፈራ ዱረትስ ቁል
ቁሉማኮ እስን ግዱት ነንአርግሲሰ* ።
42 ዮሙን ብየ እሰ አን አቦተኬሰኒፍ ኬኑ
ዳፍ ሀርከኮ ኦል ፉዴ ከከዴ ብየ እስራኤ
ልት እስን ገልቼ፥ አን ዋቀዮ አከን ተኤ
እስን እንቤክቱ። 43 አቾትስ አከ እት
ጅራቻ ቱርተኒፍ ሆጂኬሰን እሰ እቲን ኦፍ
ጡሬስተን ሁንዱማ እንያደቱ፤ ወንተ ሀማ
ሆጄተን ሁንዱማፍስ ኦፍ እንጅብቱ* ።
44 እስን ያ መነ እስራኤል! ‹አን አከ ጅሬ
ኝኬሰኒ እሰ ሀማት አከ ሆጂኬሰን እሰ መን
ጨአትስ ኡቱ ህንተእን፥ መቃኮቲፍ ጄዴ
ከነ ዮሙን እስኒፍ ጎዱ፥ አን ዋቀዮ አከን
ተኤ እስን እንቤክቱ› ጄዴ» ዋቀዮ ጎፍታን
ከነ ዱበቴረ* ።

*40. 17፡23፤ ፉር 48፡2፤ ህስ 44፡30
*41. 28፡25 *43. 36፡31-32 *44. 36፡20-23፤
20፡9፥ 14፥ 22

ብየ ገረ ምርጋረት ራጂ ዱበቹሳ

45 ዮሙስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
46 «ያ ሙጫ ነማ! ፉለኬ ገረ ምርጋት

ዴብሲቲ፥ ብየ ገረ ምርጋረት ለለብ፥
ጫካ ብይቻረትስ ራጂ ዱበዱ! 47 ጫከቸ
ብየ ገረ ምርጋቲንስ ‹ዱቢ ዋቀዮ ደገእ!›
ጇድ!» ጇዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ኩኖ!
አን እብደ ስት ነንቀብሲሰ፤ እንስ ሙከ
ጂዳፍ ሙከ ጎጋ ሁንዱማ ስኬሳ ጉቤ
እንፍጠ፤ አረብን እብድቻ እን ቦበኡስ ህን
ዳሙ፤ ፉለ ሁንዱማስ ገረ ምርጋቲ ሀመ
ገረ ብታት እንጉበ። 48 አን ዋቀዮ ከነ አከን
ቀብሲሴ ፎን ከን ኡፈቴ ሁንድኑ
እንአርገ፤ እንስ ህንዳሙ» ጇዴ። 49 አን
ከነረተን፥ «ማሎ፥ ያ ዋቀዮ ጎፍታ!
እሳን፥ ‹እን ፈኬኛን ዱበተ ምቲሬ?› ናን
ጇዱ» ጇዴ።

ቦቆና 21

ብላን ዋቀዮ አከ እሳንት ዱፉ ዱበቹሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 2 «ያ
ሙጫ ነማ! ፉለኬ ገረ ዬሩሳሌምት ዴብ
ሲቲ እዶ ቁልቁላአረት ለለብ! ብየ እስራ
ኤልረትስ ራጂ ዱበዱ! 3 ዋቀዮ፥ ብየ
እስራኤሊን፥ ‹ኩኖ! አን ስኢን ነንሞ
ርመ፥ ብላኮስ መንኤሳ ኬሳ ነንሉቅፈደ፥
እሰ ቀጂላ፥ እሰ ጀልኣስ ስኬሳ ነንኩተ፤
4 እሰ ቀጂላ፥ እሰ ጀልኣስ ስኬሳ ዋነን
ኩቱፍ፥ ብላንኮ ገረ ምርጋቲ ሀመ ገረ
ብታት ፎን ከን ኡፈቴ ሁንዱማረት መን
ኤሳ ኬሳ እንሉቅፈመ። 5 ኤጋ ፎን ከን
ኡፈቴ ሁንድኑ፥ አን ዋቀዮ ብላኮ መንኤሳ
ኬሳ አከን ሉቅፈዴ ሀቤኩ! እን ስአቾ
መንኤሳት ህንዴብኡ› ጇዴ።

6 «ያ ሙጫ ነማ! አት ሀመ ሙዲን
ስጭቱት አድ! እሳን ዱረትስ ገደ ኬሰ
በኤ ነመት ሀዳኡን አድ! 7 ዮሙ እሳን
‹አት ማሊፍ አዳ?› ሲን ጇደን፥ አትሞ
‹አዱ ዋነን ደገኤፈን አደ፥ ዮሙ ወንት
ኩን ዱፉ፥ አኔን ሁንድኑ ነኤ እንበቀ፥
ሀርከ ሁንድኑ እንቡሻአ፥ ሉቡን ሁንድኑ
እንገገበ፥ ጅልብ ሁንድኑስ ብሻን
እንተአ፥ ኩኖ! ኩን እንዱፈ፥ እንራወተ
መስ› ጇዲን» ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበቴረ።

8 ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 9 «ያ
ሙጫ ነማ! አት ራጂ ዱበዱ!» ጇዴ፤
«ዋቀዮ፥ ‹ብላን! ብላን!
ሞሮደሜረ፥ ቀረሜረስ፥
10 እን አከ ቀሉፍ ቀረሜረ፥
አከ በለቄሰኡፍስ ሞሮደሜረ፤
ዮኪስ ኡሴን ሞቱማ
እን ከን እልመኮቲ፥
ኡሴ ሞቱማ ወረ ካን ሁንዱማ
ዋን ቱፈቴፍ እንገመድናሬ*?
11 ብልችስ ሞሮደሙዳፍ ኬነሜ፥
ቀበትናት አከ ቶሉፍስ
ቆጼፈሜረ፥
እን ሞሮደሜ ቀረሜ፥
ሀርከ እሰ እቲን አጄሱት
ኬነሜረ።
12 ያ ሙጫ ነማ! ብላን ኩን ሰበኮፍ
ጉርጉዶተ እስራኤል
ሁንዱማት እንዱፈ፤
ጉርጉዶትንስ ሰበኮ ወጅን
ብላ ዱረ እንቡፈሙ፥
ከናፍስ ሙዲኬ ሩሩኩት፥
እዪ ወዋዱ*!›
13 ‹ቆረምን ዱጉመ እንዱፈ፤ አት ማሊፍ
ኡልቾ ቱፈቴሬ? እን ፈጣን ህንበኡሬ?›
ጇዴ ዋቀዮ ጎፍታን።

*8-10. 21፡14-16፥ 19-21፤ 5፡1-2
*12. ኤር 4፡19

14 «ያ ሙጫ ነማ! ራጂ ዱበዱ፥ ሀር
ከስ ሩኩተዱ!
ብላን ነመ ቀሉ
እን ነሞተ ባይኤ ቀሉ
ከራ ሁንዱማን
እሳን መርሴ ጅረ፤
ብልቾ ስአ ለመ፥ ስአ ሰድእስ
እሳን ሀሩኩቱ!
15 አኔንሳኒ በቄ፥ ባይኤንሳኒ
ከረሳኒ ሁንዱማ ዱረት
አከ ጉፈተኒፍ፥
አን ብላ እሰ ነመ ቀሉ
እሳን ዱረ ካኤረ፤
ኩኖካ! ብልቾ
አከ በለቄሰኡፍ ሞሮደሜረ፥
እቲን ቀሉዳፍስ ሉቅፈሜረ።
16 ያ ብላነነ! ገረ ምርጋት፥
ገረ ብታትስ፥
ገሩመ ቀርኬ እት ገረገሌ
ጅሩት ሙር!
17 አንስሞ ሀርከኮ ወልት ነንሩኩተ
አሪንኮስ አነራ እንገለ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ» ጇዴ።

ብላን ሞቲ ባቢሎን አከ ዱፉ ህሙሳ

18 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
19 «ያ ሙጫ ነማ! ብላን ሞቲ ባቢሎን አከ
እረ ዱፉፍ አት ከራ ለመ አርግሲስ! ከራን
ኩን ብዩመ ቶኮ ኬሳ ከኡቱ እረ ጅረ፤ እዶ
እን እት መንደርቾት ጀልአቱረስ ሙከ ምል
ክታ ዳብ! 20 ከራ ብላን ራባህ እሰ ከን እጀሌ
አሞኖታት ዱፉ ቶኮ፥ ከራ ብላን ብየ
ይሁዳ፥ መንደረ ዩሩሳሌም እሼ ደላ ደጋ
ቀብዱረት ዱፉስ ቶኮ አርግሲስ! 21 ሞቲን
ባቢሎን ሆደ ዱበቹዳፍ መታ ወል ገኢ ከራረ
እንዳበተ፥ ጥዮሊ ገድ እንነቀ፥ ዋቀዮሊ ቶል
ፈሞ ወረ መነ ኬሳ እንጋፈተ፥ ትሩ ሆሪ
ቀለሜስ እንእላለ። 22 ወንት ገረ ምርገሳ ቡኡ
ሆደ ዩሩሳሌምረት ዱበተሙደ፤ እንስ አከ
ወንተ እቲን መሰራ ጅግሰን ዳበን፥ ቀሉዳፍ
አከ እት አጀጀን፥ እየ ሎላስ አከ እት ደጌስ
ሰን፥ አከ እት ወንተ እቲን መሰራ ጅግሰን
ከረ ዱረ ዳበን፥ አከ እት ወንተ መርሳዳፍ
በርባድችሱ እት ሆጄተኒ ኮቢ እት ሆጄተን
እንህመ። 23 ኩንስ ወረ እሳ ወጅን ከኡዳን
ወሊ ገለን ዱረት ሆደ ሶባ እንፈካተ፤ እን ገሩ
የከሳኒ እሳን ያደቺሴ እሳን እንቦጅአ?»
ጄዴ*። *23· ሌዎ 26፡33፤ 2ሞቶ 25፡1

24 ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ሰበቢ የከ
ኬሰን አከ ያደተሙ ጎተኒፍ፥ እረ-ደደርብ
ኬሰን ሙልአቴፍስ፥ ወንተ ሆጄተን
ሁንዱማን ጨቡንኬሰን እንሙልአቴ፤ ከነ
ወንተ ጎተኒፍ እሳን እስን እንቀበቱ።
25 አት ያ ጉዳ እስራኤል እሰ ጡራአፍ
ጀልአነነ! ያ እሰ ጉያንኬ፥ ጉያን እት
ስት ፈረደሙ ገኤ!» ጄዴ።

26 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «መረተ ኦፍራ
ባስ! ጎንፎስ ኦፍራ ፉድ! ወንት አከ አመ
ጅሩ ከነት ሀፉ ህንጅሩ፤ እን ገድ ዴብአን
ኦል እንካፈመ፤ እን ኦል ከአን ገድ
እንዴብፈመ። 27 በዲሰ! በዲሰ! በዲሰ ነን
ፍደ፤ ኩንስ ሀመ አባን ፍርዲ ሱን ዱፌ፥
አን እሰት ኬኑት ህንተኡ» ጄዴ።

28 ያ ሙጫ ነማ!
አት ዋኤ ወረ አሞን፥
ዋኤ ዩሎሳኒስ ራጂ ዱበዱ!
ዋቀዮ ጎፍታን፥
«ብላን! ብላን!
አከ ቀሉፍ ሉቅፈሜረ፥
አከ ፍጡፍ አከ በከካስ
አከ እብሱፍ ሞሮደሜረ፤
29 ኡቱመ እሳን ሙልአተ ሶባ
ሲፍ አርገኒ፥
ሆደ ሶባስ ሲፍ ህመኒ፥
ሞርመ ሬፈ ወረ ጀልኦታ
ወረ ጉያንሳኒ፥
ጉያን እት እሳንት
ፈረደሙ ገኤረ፥
ብላን እንካአመ።
30 አት ብላኬ መንኤሳት ዴብስ!
አን እዶ አት እት ኡመምቴት፥
ብየ ሁንዴ ደሎተኬቲ ኬሰት
ስትስ ነንፈረደ፤
31 አን አሪኮ ስረት ነንሮብሰ፥
እብደ ዴከምሰኮስ ስት ነንቦቤሰ፤
ሀርከ ነሞተ ወረ አከ ብኔንሳ ኬሰ፥
ወረ ነመ በሌሱት ቤከመኒ
ኬሰስ ስንቡሰ።
32 አት እርባተ እብዳ እንታተ፥
ዲግንኬ ብይቾ ኬሰት
እንደንገለአ፥
ዴብቴስ ህንያደተምቱ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ» ጄዴ።

ቦቆና 22

ዋኤ ጨቡ ዩሩሳሌም ዱበቹሳ

1 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
2 «ያ ሙጫ ነማ! አት እሼት እንፈረዳሬ?
መንደረቲ ዲገ ደንገላፍቱ ከነት እንፈረ
ዳሬ? ወንተ ጪጋስሳ እሼን ሆጄቴ ሁን
ዱማ አከ እሼን ቤክቱ ጎድ!» ጄዴ*።
3 እሼትስ ዱበዱ፥ «ዋቀዮ ጎፍታን ‹ያ
መንደረ ዲግን አከ እሼ ኬሰት ደንገለኡ
ጎቱ፥ አከሱመስ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ዳበቹ
ዳን ኦፍ ጡሬስቱ! ዩሮንኬ ገኤረ። 4 አት
ዲገ ደንገላሱኬቲን የከቴተ፥ ዋቀዮሊ ቶል
ፈሞ ዳበቹኬቲንስ ጡሮፍቴተ፤ ጉያንኬ
ገባበቴረ፥ ዱምን በረ ጅሬኘኬቲስ ገኤረ፤
ከናፈን ሰበ ለፈራ ዱረት ገኦዳፍ ብየ ሁን
ዱማትስ ቱፈዳፍ አከ ታቱ ስጎዴ› ጄደ*፤
5 ወር ስት ድኦ ጅረን፥ ወር ስቲ ፈጎ ጅረ
ንስ ‹ያ መንደረ መቃን በዴ፥ ወጭስ ኬሰ
ጉቴ› ጄደኒ ስት እንገእሱ።
*2· 20፡4፤ 24፡6፤ 2ሞቶ 21፡16፤ ሴፉ 3፡1
*4· 5፡15፤ 36፡18፤ በኡ 20፡13

6 «ኩኖ! ጉርጉዶትን እስራኤል ስኬሰት
ሁምነሳኒቲን ዲገ ደንገላሱዳፍ ከአኒሩ። 7 ስኬ
ሰት አባዳፍ ሃደ ቱፈተኒሩ፥ ነመ ገላ ጨንቁ
ርሰኒሩ፥ ሃደ ህዩሳፍ እጀሌ አባን እረ

ህንጅሬ ገድ ቀበኒሩ*። 8አት ምአኮ እሰ ቁል
ቁላአ እንቱፈቴ፥ ሰንበተኮስ እንጡሬስቴ*።
9ነሞትን ነመ ሀመተኒ ዲገ ደንገላሰን፥ ወር
ቱሉረት ቀልመ አርሳ ኛተን፥ ወር ሆጂ ሀማ
ሆጂተንስ ስኬሰ ጅሩ*። 10ወር ቁላ አባሳኒ
ሙልእሰን፥ ወር ዱበርቲ ገራ-ዱኩቢዳን
ጡሮፍቴ ዬላሰሰንስ ስኬሰ ጅሩ*። 11እን ቶኮ
ሃደ መና ነማ ወጅን ወንተ ጨጋሰሳ
እንሆጂተ፥ እን ቶኮ ሃደ መና እልመሳት ኤጂ
እሼ እንጡሬሰ፥ እን ካንሞ ስኬሰት ኦቦሌ
ቲሳ፥ እንተለ አባሳቲ እንዬላሰሰ*። 12ስኬሰት
ነሞትን ዲገ ደንገላሱዳፍ ገቲ እንፉደቱ፤ አት
ሂቂዳፍ ቡአ ገር-መሌ እንፉደተ፥ ዶርስሳንስ
ነመራ ቡአ እንአርገተ፤ አነስ እራንፈቴተ»
ጂደ ዋቀዮ ጎፍታን*።

*7. በኡ 20፡12፤ 22፡21-22 *8. 20፡13፤
22፡26፤ 23፡38-39፤ 44፡24፤ ሌዎ 19፡30
*9. ሌዎ 19፡16፤ 6፡13 *10. ሌዎ 18፡8፥19
*11. ሌዎ 18፡11፥15፥20 *12. በኡ 23፡7-8

13 ከናፍስ ኩኖ! «አን ቡአ አት አርገ
ቴፍ ዲገ ስኬሰት ደንገለኤፍ ጂዴ ሀርከኮ
ነንሩኩተደ። 14ጉያን ስጋፈዱት ለጼ
እንጀባታሬ? ዮኪስ ሁምንኬ ጀባቹ እንደን
ደአሬ? አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ፥ ነንጎ
ደስ። 15አን ሰበ ለፈራ ኬሰ ስንብትምሰ፤
ብየ ባይኤ ኬሰስ ስንፈጫሰ፤ ጡራኡማኬ
ሁንዱማስ ስኬሳ ነንበሌሰ። 16አት ሰበ
ለፈራ ዱረት ዮሙ እፍ ጡሬስቱ፥ አን
ዋቀዮ አከን ተኤ እንቤክተ» ጂዴ።

17 ኤርገሲስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
18«ያ ሙጫ ነማ! መን እስራኤል ኡዳን
ስቢላ ነዱራ ተኤረ፤ ሁንዱምትሳኒ ስቢለ
ዲማ፥ ቆርቆሮ፥ ስቢላፍ ድለሊ እዶ እብዳ
እሰ ስቢለ እት በቅሰን ኬሰት ሀፈኒደ፤ እሳን
ኡዳን ሜቲት» ጂዴ*። 19ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍ
ታን፥ «ሰበቢ እስን ሁንዱምትኬሰን ኡዳን
ስቢላ ታተኒፍ፥ ኩኖ! አን ዬሩሳሌም ኬሰት
ወልት እስን ነንቀበ። 20አኩመ ነሞትን
ሜቲ፥ ስቢለ ዲማ፥ ስቢለ፥ ድለሊ፥ ቆርቆ
ሮስ በቅሱዳፍ እዶ እብዳ እሰ እት ስቢለ
በቅሰን ኬሰት ወልት ቀበኒ እት ቡፈን፥ አከ
ሱመ አንስ አሪኮፍ ዴከምሰኮቲን አችት
ወልት ቀቤ፥ እስን ነንበቅሰ። 21አን ወልት
እስን ቀቤ፥ እብደ ዴከምሰኮቲ እስንት ነን
ቡፈ፤ እስንስ አች ኬሰት እንበቅጡ።
22ሜቲን እዶ እብዳ እሰ እት ስቢለ በቅሰን
ኬሰት አከ በቅፈሙ፥ አከሱመ እስንስ እሼ
ኬሰት እንበቅፈምቱ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ ዴከ
ምሰኮ አከን እስንረት ደንገላሴ እንቤክቱ»
ጂዴ። *18. ኢሳ 1፡22፤ ኤር 6፡29-30

23 ዱቢን ዋቀዮ አመስ ገረኮ ዱፌ፥
24«ያ ሙጫ ነማ! እሼት ዱበዱ! እሼዳ
ንስ፥ ‹አት ብየ ቁሌፈማ ጅርቱ ምት፥
ጉያ ዴከምሳት ቦካን ስረት ህንሮቡ›*።
25ራጆትንሼ አከ ሌንጩ ዋ ቀበቴ ዮሙ
ኩኩተቱ ጉሩርኡት፤ እሳን እሼ ኬሰት
ነሞተ እንፍጠን፥ ቀቤኛ ወንተ ገት-ጀቤ
ሰስ እንፉደተን፤ እሼ ኬሰትስ ሃደ ህዬሳ
እንባይእሰን*። 26ሉቦትንሼ ሴረኮ ጨብ
ሰኒ፥ ምአኮ እሰ ቁልቁላአ ጡሬሰኒሩ፤
እሳን ወንተ ቁላአ ተኤፍ ወንተ ቁላአ ህን
ተእን ገርገር ህንባሰን፤ እሳን ወንተ ቁላአ
ተኤፍ ወንተ ቁላአ ህንተእን ግዱ ገራገሩ
ማን አከ ጅሩ ህንበርሲፍኔ፤ ሰንበተኮ ኤጉ
ዲሰኒ እራ ገረገለኒሩ፥ ከናንስ አን እሳን
ግዱት አከን ቱፈተሙ ጎደኒሩ*። 27ጉርጉ
ዶትንሼ እሼ ኬሰት አከ ዬዪ ዋ ቀበቴ
ኩኩተቱት፤ እሳን ቡአ ጀልእና አርገቹ
ዳፍ ዲገ እንደንገላሱ ነመስ እንአጂሱ።
28ራጆትንሼ ሙልአተ ሶባ እሳኒፍ አርጉ
ዳን ሆደ ሶባስ እሳኒፍ ህሙዳን፥ ሆጂሳኒ
ጨሉሉቅፈቹዳፍ ኡቱመ ዋቀዮ ህንዱበ
ትን፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን አከስ ጂዴረ›
እንጂዱ*። 29ነሞትን ብይቻ ነመ ዶርስሰኒ
እንሳሙ፥ ወረ ዴጋፍ ወረ ረከቶ እንጨን
ቁርሱ፥ ነመ ገላስ ዶርስሰኒ ገድ እንቀቡ።
30ብይቾ አከን ህንበሌስኔፍ፥ እሳን ኬሳ
ነመ ደላ እጃሬ፥ ቆደ ብየ ሰና ተኤ አነ
ዱረ ዳበቱ በርባዴን ቱሬ፥ ገሩ ነመ ቶኮሌ
ህንአርገትኔ*። 31አን ከናፈን ዴከምሰኮ
እሳንረት ደንገላሴ፥ እብደ ዴከምሰኮቲንስ
እሳን ፍጤ፤ ሆጂሳኒስ መታሳኒት ነንዴ
ብሴ» ጂዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበ
ቴረ*።

*24. ኬሰ 11፡16-17፤ ኤር 14፡2-4
*25. 34፡3፥8 *26. 44፡23-24፤ ሌዎ 10፡10
*28. 13፡3፥6፥10 *30. 13፡5፤ ፋር 106፡23
*31. 7፡3-4

ቦቆና 23

ፈኬኘ ኦቦሌቶተ ኤጀን ለማኒ

1 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
2«ያ ሙጫ ነማ! ዱበርቶትን ሃደ ቶኮራ
ደለተን ለመ ቱረን፤ 3እሳን ብየ ግብጥት
እንኤጀን፤ እሳን እጀሉማሳኒት ኤጁ ጀል
ቀበን፤ አችት ሀርምሳኒ እንቀቀበሜ፥
መታን ሀርመ ዱርቡማሳኒስ እንሱኩ

መሜ*። 4መቃን ዱበርቶተ ከና ከን እሼ
አንገፉ ‹አሆላ›፣ ከን ኦቦሌቲሼሞ ‹አሆ
ሊባ› ቱሬ፤ እሳን ከንኮ ቱረን፣ እልማኒፍ
እንተሎተ እንጎደተን፤ ‹አሆላ› እሼን ጇደ
ምቱ ሰማርያደ፣ ‹አሆሊባ› እሼን ጇደም
ቱሞ ዩሩሳሌም። *3. 20፡8

5 «አሆላን ኡቱመ ከንኮ ታቴ ጅርቱ
እንኤጅቴ፤ ወረ አሶር ወረ ሎልቱ ኦላሼ
ጅረን ባይኤ እንሀውቴ፤ 6እሳን ወረ
ኡፈተ ዲልጌ ኡፈተን፣ ወረ ብየ ቡልቾ
ኒፍ ወረ አጀጁ ወራናት፤ ሁንዱምትሳኒ
ደርገጎተ ብፈ ቶሌዩደ፣ ፈርዴኒንስ
እንአዴሙ ቱረን። 7እሼን ነሞተ አሶር
ወረ ፎአሞ ሰና ወጅን ኤጁዳፍ ኦፍ
እንኬንቴ፤ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ወረ ሀውቴ
ሰነ ሁንዱማንስ ኦፍ እንጡሬስቴ። 8ኤጁ
ማሼ እሰ ብየ ግብጦት ጀልቀብዴ ህንዲ
ፍኔ፤ ነሞትን ዩሮ እጀሉማሼት እሼ
ወጅን ጪሰኒ መታ ሀርመ ዱርቡማሼቲ
ሱኩመን፣ ሀወ ኤጁማሳኒ እሼረ እንደንገላ
ሰን። 9ከናፈን ሀርከ ምቾተሼ ወረ አሶር
ወረ እሼን ሀውቱ ኬሰ እሼ ቡሴ። 10እሳን
ኡፈትና እሼራ ፉደኒ፣ ቂላሼ ሙልእ
ሰን፤ እልማንሼፍ እንተሎተሼ ጀላ ፉደ
ተኒ፣ እሼሞ ብላዳን እንአጇሰን፤ እሼን
ዱበርቶተ ኬሳ ነመ ኮልፋ እንታቴ፣ ፍር
ዲንስ እሼረት እንራወተሜ።

11 «ኦቦሌቲንሼ አሆሊባንስ ከነ አርግ
ቴት፤ ገሩ ከኑመ ኬሳሞ ሀወሼቲን ኦቦሌቲሼ
ጫላ መንጫቴ ቱርቴ፤ ኤጁማንሼስ እሰ ከን
ኦቦሌቲሼ እንጫለ ቱሬ*። 12እሼንስሞ ደርገ
ጎተ ወረ አሶር ብፈ ቶሌዩ ሰነ ሁንዱማ፣ ወረ
ብየ ቡልቾን፣ ወረ አጀጁ ወራና፣ ወረ ሎል
ቶተ ምእ ወራና ጉቱማት ህደተኒ ፈርዴኒን
አዴመን፣ እንሀውቴ። 13ኤጋ እሼን አከ ኦፍ
ጡሬስቴ አን ነንአርጌ፤ ለቹንሳኒስ ከራዱመ
ቶከቸረ እንአዴመን*። 14እሼን ኤጁማሼ
እቱመ እንደበልቴ፤ ፈኬኘ ነሞተ ወረ አከ
ብፈ ከልዶታት ኬኘንረት ቀለሚ ዲማዳን
ቶልፈመን እንአርግቴ፤ 15እሳን ሰበታን ሙዲ
ሳኒ ህደተኒ፣ መታሳኒትስ መረተ ገድ ረረኡ
እንካአቱ ቱረን፤ ሁንዱምትሳኒ አጀጁ ወረ
ባቢሎን ወረ ኮንኮላታዳን ዱለን፣ ወረ ብየ
ከልዶታት ደለተን እንፈካቱ። 16እሼን አኩመ
እሳን አርግቴን እሳን ሀውቴ፣ ብየ ከልዶታት
ነሞተ እሳንት እንኤርግቴ። 17ደርገጎትን ወረ
ባቢሎንስ ዱፈኒ ስሬሼረት እሼ ብረ ገአኒ፣
ኤጀሳኒቲን እሼ እንጡሬሰን፤ ኤርገ እሳን እሼ
ጡሬሰኒስ እሳን ጅብቴ እሳንራ ገረ እንገልቴ።
18ዮሙ እሼን ሙልእነት ኤጀሼ እት ፉፍቴ
ቂላሼ ሙልእፍቴ፣ አንስ አኩመን ኦቦሌቲሼ
ጅቤ እራ ገረገሌ፣ አከሱመ እሼስ ጅቤ እራ
ገረ ነንገሌ*። 19እሼን ገሩ እሰ በረ እጀሉማ
ሼቲ ብየ ግብጦት ኤጃ ቱርቴ ሰነ ያደቴ፣
ኤጁማሼ እቱመ እንባይእፍቴ። 20እሼን ብየ
ሰነት ምቾተሼ ወረ ደግንሳኒ ደግነ ሀሬ
ፈካቱ፣ ሰኚን ደግነሳኒ ኬሳ በኡስ ሰኚ እሰ
ከን ፈርዳ ፈካቱ እንሀውቴ። 21አት ሆሜኘ
ዩሮ እጀሉማኬቲ እሰ ወር ግብጦ ሀርመኬ
ቀቀበኒ፣ መታ ሀርመ ዱርቡማኬቲ ሱኩመን
እንደራቴ» ጇዴ*።
*11. 16፡51-52 *12-13. 2ሞቶ 16፡7-18
*16-18. 2ሞቶ 20፡12-18 *19-21. 17፡11-15

22 ከናፍስ ያ አሆሊባ! ዋቀዮ ጎፍ
ታን፣ «ኩኖ! አን ምቾተኬ ወረ አት
ጅብቴ እራ ገረ ገልቴ ስረት ካሴ፣ ከራ
ሁንዱማን ስት ነንፍደ፤ 23ወረ ባቢሎን፣
ወረ ከልዶታ ሁንዱማ፣ ወረ ጴቆድ፣ ወረ
ሾአ፣ ወረ ቆአ፣ ወረ አሶር ሁንዱማስ
እሳኒ ወጅን፣ ደርገጎተ ብፈ ቶሌዩ፣ ወረ
ብየ ቡልቾን፣ ወረ አጀጁ ወራና፣ አጀጁ
ሎልቱ ወረ ኮንኮላታዳን አዴመኒ፣ ጉርጉ
ዶተ ብያ፣ ወረ ፈርዴኒን አዴመን ሁንዱ
ማስ ስት ነንፍደ። 24እሳን ምእ ወራና
ኮንኮላታ፣ ኮንኮላታ ምአፍ ነሞተ ባይኤ
ወጅን ስት እንዱፉ፤ ጋቾነ ጉዳፍ ጥና
ዳን፣ ጎንፎ ስቢላቲንስ ከራ ሁንዱማ ስመ
ርሱ፤ አን ፍርዲ እሳንት ነንኬነ፣ እሳንስ
አከ ሴረሳኒት ስት እንፈረዱ። 25እሳን አሪ
ዳን አከ ስአደበኒፍ አን ዴከምሰ ህናፉኮ
ቲን ስት ነንኤርገ፤ እሳን ጉረኬፍ ፉኞንኬ
ስራ እንኩቱ፤ እልማንኬፍ እንተሎተኬ
ስዱራ እንፉደቱ፤ ስኬሰት ወር ሀፈን ብላ
ዳን እንአጇፈሙ፤ ካንሞ እብዳን
እንዱሙ*። 26አከሱመሞ እሳን ኡፈተኬ
ስራ እንባፈቱ፤ ምእ ሚደግናኬስ ስራ
እንፉደቱ። 27አን ሀሜኘኬፍ ኤጁማኬ
እሰ አት ብየ ግብጦት ጀልቀብዴ ሰነ ነንሀ
ምብሰ፤ አት ስአቾ ገረ ወንተ አከሲ ህንእ
ላልቱ፣ ብየ ግብጦስ ዴብቴ ህንያደቱ»
ጇዴ። *25. 2ሞቶ 25፡8-9

28 ዋቀዮ ጎፍታን፣ «ኩኖ! አን ሀርከ
ወረ አት ጅብቱት ሀርከ ወረ አት ጅብቴ
እራ ገረ ገልቴት ስንኬነ። 29እሳን ጅባን
ስረት ከአኒ ወንተ አት እት ደደብዴ ሁን

ዱማ ስራ እንፉደቱ፥ አከ ጋፈ ደለቴትስ
ቁላት ስዲሱ፤ ቁላን ኤጅማኬቴፍ ሀሜኝ
ሀለሎማኬቲ በኬት እንበአ። 30ኩንስ ሰበቢ
አት ሰበ ለፈራ ወጅን ኤጅቴ፥ ዋቀዮሊ
ቶልፈሞሳኒቲን አፍ ጡሬስቴፍ ስረ
እንገኤ። 31አት ከራ አቦሌቲንኬ እረ አዴ
ምቴረ አዴምቴተ፥ ከናፍስ አን ጦፎ አደ
በሼቲ ሀርከኬ ኬስ ነንካአ» ጇዴ።

32ዋቀዮ ኀፍታን፥
«ጦፎ አደባ እሰ
ከን አቦሌቲኬቲ፥
እሰ በልአፍ እሰ ገድ ፈጎ፥
እሰ ባይኤ ባቱ ኬሳ እንዱግደ፤
ነመ ኮልፋፍ ነመ ገአስ እንታተ።
33ጦፎን አቦሌቲኬ ሰማርያ፥
ጦፎ ዲገሙፍ ጦፎ ኦኑት፤
አት መቺዳን፥
ገዳንስ እንጉተምት*።
34አን ከነ ዱበዴረ፥
አት እሰ ኬሳ እንዱግደ፥
እንጡሩርፈተስ፤
እሰ እንጨጨብስተ፥
ሀርመኬስ ኦፍራ እንጭርተ» ጇዴ፤
ዋቀዮ ኀፍታን ከነ ዱበቴረ።
35ከናፍስ ዋቀዮ ኀፍታን፥
«ኤርገ አነ እራንፈቴ
አፍ ዱበት ነገቴ፥
ወንተ ሀሜኝኬፍ ኤጅማንኬ
ስት ፍዱሞ እንባተ» ጇዴ*።

*33. ኤር 25፡15 *35. 7፡3-4፤ ኤር 2፡32

36 አመስ ዋቀዮ አነት ዱበቴ፥ «ያ
ሙጫ ነማ! አሆላፍ አሆሊባ ፍርዲት
እንድኤስታሬ? ኤጋ ሆጂሳኒ እሰ ጪጋስሳ
እሳንት አርግሲስ! 37እሳን ኤጅኒሩ፥ ዲግ
ንስ ሀርከሳኒ ኬስ ጅረ፤ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ሳኒ ዋቄሱሳኒቲን ኤጅኒ፥ እልማን አናፍ
ደአንዩ አከ እሳን ኛተኒፍ ደበርስኒ እሳኒፍ
እንኬነን*። 38ከኑመረትዩ ደበለኒሞ ጋፉመ
እዶ ቁልቁላአ እሰ ከንኮቲ ጡሬሰን ሰንበተ
ኮስሞ እንጨብሰን*። 39እሳን ጋፉመ እጆ
ሌሳኒ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒፍ ቀለኒ አርሳ
ድኤሰን ሰነ፥ እዶ ቁልቁላአ እሰ ከንኮቲ
ጡሬሱዳፍ ኦል ልጠን፤ ኩኖ ወንተ እሳን
መነኮ ኬሰት ሆጄተን እሰ ከነ።

*37. 16፡16-21፤ ሌዎ 18፡21 *38. 22፡8

40 «ከነ መሌስ፥ እሳን ብየ ፈጎት ኤር
ገኒ ነሞተ እንዋምስሰን፤ ዮሙ ጅር ዱፈ
ንሞ ኩኖ ዱበርቶትን ሱን እሳኒፍ ጇደኒ
ድቀተኒ፥ እጆሳኒ ኩሊ ድበተኒ፥ ምአ
ሚደግናስ እንካአተን። 41እሳን ስሬ ኡልፍ
ነ-ቀቤሰረ እንታአን፤ እሰ ዱረስ ገበቴ
ዳበኒ፥ እጣነኮፍ ደዳ ኤጅርሳኮ እረ
እንካአን። 42ሰገሌን ቱተ አፍራ-ቡኤ ሃሰኡ
እሳን ብራ እንደገአመ ቱሬ፤ ነሞትን ገራ
ገራስ ወር ለፈ ኦናዳ ዱፈን እሳኒ ወጅን
ቱረን፤ ጅርሞ ሀርከ ዱበርቶተ ሰናት
ብተዎ እንነቀን፥ መታሳኒረስ ጎንፎ ሚደጋ
እንካአን። 43አንስ ከነረተን ዋኤ እሼ ኤጃን
ዱሎምቴ ሰና፥ ‹አመ እሳን እሼዳ ወጅን
እንኤጁሬ? እሼንስ እሳኒ ወጅን እንኤጅ
ቴሬ?› ጇዴ። 44እሳን አከ ነምን ዱበርቲ
ኤጅቱ ብረ ደቁ እሼ ብረ ደቀን፤ እሳን
አከስት አሆላፍ አሆሊባ ዱበርቶተ ሀሞተ
ሰነ ብረ ደቀን። 45እሳን ኤጅቶታፍ ወረ
ዲግን ሀርከሳኒ ኬስ ጅሩ ዋን ተአኒፍ፥
ነሞትን ቀጄሎትን ፍርዲ እሰ እቲን ዱበር
ቶተ ኤጅቶታፍ ወረ ዲግን ሀርከሳኒ ኬሰ
ጅሩት ፈረደኒን እሳንት እንፈረዱ»
ጇዴ*። *45. 16፡38፥40፤ ሌዎ 20፡2፥10

46 ዋቀዮ ኀፍታን፥ «ያኢ ሰባ እሳንት
ፍድ! ናሱፍ ሳምቸት እሳን ኬን!
47ያኢን ሰባስ ደጋዳን እሳን እንሩኩተ፥
ብላሳኒቲንስ እሳን እንኩኩተ፤ እልማንሳ
ኒፍ እንተሎተሳኒ እንአጇሰ፥ መኔቲሳኒስ
እብዳን እንጉበ። 48አን አከስተን ዱበርቶ
ትን ሁንድኑ ሀሜኘ እስን ሆጄተን ዲሰኒ
አከ ኦፍ ኢገተን ጎቹዳን፥ ብይቾ ኬሳ
ሀሜኝ አከ በዱ ጎደ። 49ሰበቢ ሀሜኘኬሰ
ኒፍስ እስን እንአደቡ፤ ጨቡ እሰ ዋቀዮሊ
ቶልፈሞኬሰን ዱካ ቡኡዳን ሆጄተንስ
እንባቱ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ ኀፍታ አከን
ተኤ እስን እንቤክቱ» ጇዴ*። *49. 23፡35

ቦቆና 24

በዲስ ዩሩሳሌም ፈኬኛን አርግሲፈሙሳ

1ወጋ ሰልገፋት፥ ጅአ ኩርነፋት፥
ጅአቾ ኬሳ ጉያ ኩርነፋት ዱቢን ዋቀዮ
ገረኮ ዱፌ*፥ 2«ያ ሙጫ ነማ! ጉያን
ኩን ጉያ እት ሞቲን ባቢሎን ዩሩሳሌምን
ቀበቴ ዋን ተኤፍ፥ መቃ ጉያ ሀርአ ከነ
ጫፈዱ! 3ነሞተ ወረ ድደኒ ከአንት ፈኬ
ኛን ዱበዱ! ዋቀዮ ኀፍታን፥

‹ጡዌ ሰቢላ እብደረ ካእ፥
እረ ካኢቲ ብሻን እት ነቅ!

4 ጉማ ፎኒስ ኬሰ ቡስ!
ፎን ሉካፍ ፎን ሀርካ፥
እሰ በበኤሰ ሁንዱማስ ኬሰ ቡስ!
ለፌ በበኤሰስ እት ጉት!
5 ፎን ቡሻዬ ኬሳ
እሰ በኤሰሳ ፉደዱ፥
ጡውቸ ኬሰ ለፌወን ነቅ!
ለፍችስ እሰ ኬሰት
በኤሰ ተኤ አፌለሜ
አከ ብልቻቱ ጎድ!›
ጂደ» ጂዴ*።
*1. 2ሞቶ 25፡1፤ ህስ 8፡1፤ 20፡1
*3-5. 11፡3-11

6 ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍታን፥
«መንደረ ዲገ ደንገላፍቱፍ፥
ጡዌ ስቢላ ልግዳአ
እሰ ልግዳአንሳ
እቲ ህንባኔፍስ ወዮ!
ፎንቸስ ኡቱ ህንፎእን
ጉማ ጉማዳን ፉቴ፥
ጡውቸ ኬሳ ሀመ ፍጡት ጉር*!
7 እሼን ለፈ ብዮን
እት ዴብኡ ደንደኡት
ኡቱ ህንተእን፥
ደጋ ከታ በኬት ሙልአቱረት
ዲገ ደንገላፍቴ፤
ዲግን እሼን ደንገላፍቴ
አመዩ እሼ ኬሰ ጅረ*።
8 አን አሬ እጃ ባፈቹዳፍ ጂዴ
ዲግን እሼን ደንገላፍቴ
አከ ህንዶክፈምኔት
ደጋ ከታ በኬት ሙልአቱረ
ነንካኤ» ጂዴ*።
*6. ናሆ 3፡1፤ ህስ 22፡2-5፤ 36፡18
*7. ሌዎ 17፡13፤ 1ሳሙ 14፡32-34
*8. ኡመ 4፡10፤ ኢዮ 16፡18

9 ዋቀዮ ጎፍታን፥
«መንደረ
ዲገ ደንገላፍቱፍ ወዮ!
አን ቆራንቸ ባይእሴ
እት ነንቱለ፤
10 ቆራንቸ እት ቱል፥
እብደስ እት ቀብሲስ፥
ፎንቸ በኤሰ ጎዲ አፌል፥
ኡርጎፍቱ ወጅንስ ወል ፉደቼስ!
ለፌንስ ሀጉበቱ።
11 ጡውች ስቢላ አከ ሆኡፍ
ስቢልሳ እን ቦረጂንስ
ሆኤ አከ ፍኒኑፍ፥
ጡሪንሳስ በቄ አከ እራ በኡት
ልግድሳስ አከ እራ
በኤ ዱሙት፥
ዱዋሳ እብደ ጊሚረ ካእ!
12 አከሱማን እት ደደበን፤
ልግድ ጀባን ሱን
እብደረትዩ እቲ ህንባኔ።
13 «አመ ጡራኡማንኬ ሀሜኘኬት፤
አን ስቁሌሱ ያሌን ቱሬ፥ አት ገሩ ጡራኡ
ማኬቲ ህንቁሎፍኔ፤ ዴከምስኮ ሀመ ቀበና
ኡት አት ህንቁሎፍቱ*። 14 አን ዋቀዮ
ዱበዬረ፤ እንስ እንተአ፥ አን ከነ ነንጎደ፤
አን አከስት ህንዲሱ፥ አን ህንህሉፍ፥
ገራስ ህንላፉፍ፤ አከ አዴምሰኬፍ አከ
ሆጂኬት ስት እንፈረደመ» ጂዴ፤ ዋቀዮ
ጎፍታን ከነ ዱበቴረ*።
*13. 5፡13 *14. 7፡3-4፤ ኤር 13፡14

ዱኡ ሃደ መና ህስቅኤል

15 ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 16 «ያ
ሙጫ ነማ! ኩኖ፥ አን ነመ አት እላሉ
ጃለቱ ሩኩታ ቶኮን ስዱራ ነንፉደ፤ አት
ገሩ ህንቦእን፥ ህንወዋትን፥ እምማንኬስ
ህንቡስን! 17 ሰገሌ ገድ ቀበዱ ጉንጉም፤
ወረ ዱአኒፍ ህንገድን! መረተኬ መታት
ህደዱ፥ ኮጼኬስ ሚለኬት ካአዱ፥ ወያ
አፉንት ህንቀበትን! ቡዴነ ገዳስ ህንኞ
ትን!» ጂዴ*። 18 አንስ ቡሌ ነሞተት ነን
ዱበዴ፥ ሃት መናኮሞ ገልገሉመ ጋፈሲ
ዱቴ፤ ቦሩምታስ አከን አቦመሜ ነንጎዴ።
*15-17. ኤር 16፡1-4
19 ነሞትንስ ከነረት፥ «እን አት አከስ ጎቱ
ኩን ሂካንሳ ኑፍ ማል አከ ተኤ ኑት ህንህ
ምቱ?» ጂደኒ ነጋፈተን። 20 አንስ እሳኒፍ
ዴብሴ፥ «ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 21 መነ
እስራኤልት ዱበዱ!» ናንጂዴ፤ ዋቀዮ ጎፍ
ታን፥ «ኩኖ! አን መነ ቁልቁሉማኮ እሰ ኦፍ
ጀጁ ሁምነኬሰኒ ተኤ፥ እሰ እስን እላሉ ጃለ
ተን እሰ ሉቡዳፍ ሀውተን ነንጡሬሰ፤ እልማ
ንኬሰኒፍ እንተሎትንኬሰን ወር እስን ዲፍተኒ
አዴምተን ብላዳን እንዱሙ» ጂዴ*። 22 እስ
ንስ አኩመ አን ጎዴ ጎቱ መሌ፥ ወያ አፉንት
ህንቀበተን፥ ቡዴነ ገዳስ ህንኞተን፤ 23 መረ
ትን መታኬሰንት ኮጼንስ ሚለኬሰንት
ሀታኡ! እስን የከኬሰኒን ሙዱክተኒ ወሊ
ወጅን ጉንጉማ መሌ፥ ህንቦእና ህንወዋት

ናስ*! 24ዋቀዮ፥ «ህስቅኤል ምልክተ እቲን
ኦፍ ኤገተን እስኒፍ ሀተኡ፤ ወንተ ሁንዱማ
አኩመ እን ሆጄቴት ሆጄዳ! ወንት ኩን ዮሙ
ዱፉሞ፥ አን ዋቀዮ ጎፍታ አከን ተኤ እስን
እንቤክቱ» ጄዴ*።

*20-21. ኤር 7፡4 *23. ሌዎ 26፡39-40 *24. 12፡6

25 ያ ሙጫ ነማ! «አትስ ጉያ አን
ደኦሳኒ፥ ገመቹሳኒ፥ ኡልፍነሳኒ፥ እሰ
እሳን እላሉ ጃለተን፥ እሰ እሳን ሉቡዳፍ
ሀወን እልማንሳኒፍ እንተሎተሳኒ እሳን
ዱራ ፉዱ፥ 26ጋፈስ ነምን ጀላ በቀቴ
ዱፉ ኦዱ ሰነ እስንት እንህመ። 27ጉያ ሰነ
አፋንኬ እንሳቀመ፥ ነምቸ ጀላ በቀቴ ዱፉ
ሰና ወጅን እንሃሶፍተ፥ አፋንኬስ ዴብኤ
ህንህደሙ፤ አትስ ነሞታፍ ምልክተ እቲን
ኦፍ ኤገተን እንታተ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ
አከን ተኤ እሳን እንቤኩ» ጄዴ*።

*25-27. 33፡21-22

በቆና 25

ብየ አሞንረት ራጂን ዱበተሙሳ

1ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 2«ያ ሙጫ
ነማ! ፉለኬ ገረ ወረ አሞንት ገረገልቺ ራጂ
እሳንረት ዱበዱ*! 3እሳኒንስ ‹ዱቢ ዋቀዮ
ጎፍታ ደገአ› ጄድ! ዋቀዮ ጎፍታን፥ እስን
ዬሮ እዶንኮ እን ቁልቁላአን፥ ብይ እስራኤ
ልስ ዲገሜ፥ መን ይሁዳስ ዬሮ ቦጅአሜ፥
‹በገ›! ዋን ጄተኒፍ*፥ 4አንሞ ኩኖ! ሰበ ወረ
በአ-ቢፍቱቲፍ ዳለ ጎዴ ደበርሴ እስን ነን
ኬን፥ እሳንስ ቡፈተሳኒ እስን ግዱ እንጎደቱ፥
ጎዶሳኒስ እስን ግዱ እንዳበቱ፥ እጀ ምዳንኬስ
ኒስ እንኛቱ፥ አነንኬሰን እንዱጉ*። 5አን መን
ደረ ራባህ እዶ ጋሎትን ዴደን፥ ብየ አሞንስ
እዶ ሆሪን ቂኤ ቦቆተን ነንጎደ፤ ዮሙስ አን
ዋቀዮ አከን ተኤ እስን እንቤክቱ» ጄዴ።
6ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ሰበቢ እስን ገራኬሰን
ኬሰት በዲሰ ብየ እስራኤልት ገመደኒ ሀርከ
ሩሩኩተኒ፥ ሚላን ለፈ ድዲተኒፍ፥ 7አንሞ
ኩኖ! ሀርከኮ እስንረት አል ነንፉደደ፥ ሰብን
ለፈራ አከ እስን ሳሙፍ እሰት ደበርሴ እስን
ነንኬን፤ አን ሰበ ኬሳ እስን ነንሙረ፥ ብየ
ኬሳስ ሀጣኤ እስን ነንበሌሰ፤ ዮሙስ አን
ዋቀዮ አከን ተኤ እስን እንቤክቱ» ጄዴ*።

*2. ኤር 49፡1-6፤ አሞ 1፡13-15፤
ሴፉ 2፡8-11 *3. 36፡1-3፤ ፋሩ 2፡15-16
*4. አቦ 6፡3 *7. 26፡5

ብየ ሞአብረት ራጂን ዱበተሙሳ

8 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ሞአቢፍ ሴኢር
ኩኖ! ‹መን ይሁዳ አከ ሰበ ወረ ካኒ ሁን
ዱማት› ጄደኒሩ*፤ 9ከናፍ አንሞ ኩኖ!
ገቲቲ ሞአብ መንደሮተሳ ወረ ገረ ዳሪ
ጅረን፥ ቤት-ያሽሞት፥ በአል-ሜኦን፥
ክሪየታይም ወረ ኡልፍነ ብየ ሰና ተአኒ
ጀልቀቤ ነንኩተ። 10ሴናን ወረ አሞን ሰበ
ለፈራ ግዱት አከ ህንያደተምኔት አን ወረ
ሞአብ ወረ አሞኒ ወጅን ሰበ ወረ በአ-ቢፍ
ቱቲፍ ዳለ ጎዴ ነንኬን፤ 11አን ወረ ሞአ
ብረት ፍርዲ ነንራወደ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ
አከን ተኤ እሳን እንቤኩ» ጄዴ*።

*8. 25፡3፤ 2ሞቶ 18፡35
*11. ኢሳ 15፡1—16፡14

ብየ ኤዶምረት ራጂን ዱበተሙሳ

12 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ኤዶም፥ መነ
ይሁዳረት እጃ ዋን ባፈቴፍ፥ ከናንስ የከ
ዋን ሆጄቴፍ፥ 13አን ዋቀዮ ጎፍታንሞ፥
‹ወረ ኤዶምረት ሀርከኮ አል ነንፉደደ፥
ነሞተሳኒፍ ሆሪሳኒ ሙሬ ነንፍጠ፤ ቴማኒ
ህመ ዴዳንት እሳን ነንአንሰ፥ ብላዳንስ
እንዱሙ። 14አን ሀርከ ሰበኮ እስራኤሊን
ኤዶምረት እጃ ነንባፈደ፥ እስራኤልስ
ሀሙመ አን እሳንት ዴከሜፍ እሳንት አሬ
እሳንረት እንራወተ›፤ ዮሙስ እሳን እጃ
ባፈቹኮ እንቤኩ» ጄደ፤ ከነ ዋቀዮ ጎፍ
ታቱ ዱበቴ*።

*12-14. ኢሳ 34፡5-17፤ ኤር 49፡7-22፤
አሞ 1፡11-12፤ ፋር 137፡7

ብየ ፍሊስጥያረት ራጂን ዱበተሙሳ

15 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ወር ፍሊስጥያ
ሀሜኘ ገራሳኒቲፍ ጅበ ዱሪቲፍ ጄደኒ ወረ
ይሁዳረት እጃ ባፈተኒ እሳን በሌሱ ዋን
ያደኒፍ፥ 16አን ዋቀዮ ጎፍታንሞ ‹ኩኖ!
ሀርከኮ ወረ ፍሊስጥያረት አል ፉደዴ ወረ
ቀሬጢስፍ ወረ ዳሪ ገላናት ሀፈን ነንበ
ሌሰ። 17አን እሳንረት ጉድሴ እጃ ነንባ
ፈደ፥ አሪዳንስ እሳን ነንአደበ›፤ ዮሙ
አን እጃ እሳንረት በኡ፥ አን ዋቀዮ አከን
ተኤ እሳን እንቤኩ» ጄዴ*።

*15-17. ኢሳ 14፡28-32፤ ኤር 47፡1-7፤
አሞ 1፡6-8

ቦቆና 26
መንደረ ጢሮስረት ራጂን ዱበተሙሳ

1ወጋ ኩደ ቶኮፋት ጅእቾ ኬሳ ጉያ ቶኮ
ፋት ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 2«ያ ሙጫ
ነማ! ጢሮስ ዩሩሳሌሚን ‹በገ›! ከር ሰባ
ጨጨቤረ፥ በኑሜስ ገረኮት ገረገሌረ፥ እሼን
ኦንቴ ዋን ጅርቱፍ፥ አን ነንጉደደ ዋን
ጇቴፍ*፥ 3ዋቀዮ ጎፍታንሞ፥ ያ ጢሮስ!
‹አን ኩኖ! አከ ገላነ ደአሳ ኦል ካሱት ሰበ
ባይኤ ስረት ነንካሰ፤ 4እሳንስ ደላ ደጋ እሰ
ከን ጢሮስ እንበሌሱ፤ መንደረሼ እሰ ርቃ
ቀቡስ እንጨጨብሱ፥ አንስሞ ብዮሼ እሼራ
ሀሬ ነንበሌሰ፥ አከ ደጋ ከታ በኬት ሙልአ
ቱስ እሼ ነንጎደ። 5አከ እሼን ገላነ ወለካ
ኬሰት እዶ እት ክዮ ድሪርሰኒ ቆርፈተን
ታቱ፥ አከ እሼን ሰበ ለፈራቲፍ ቦጁ ታቱስ
አን ዋቀዮ ዱበጼረ፤ 6እንተሎትንሼስ ብየ
ኬሰት ብላዳን እንዱሙ›፥ ዮሙስ አን ዋቀዮ
አከን ተኤ እሳን እንቤኩ» ጇዴ። *2. 25:3

7 አመስ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ኩኖ! አን
ገረ ብታቲ ኔቡከድኔዛር ሞቲ ባቢሎን እሰ
ሞቲ ሞቶታ ሰነ፥ ፈርዴኒፍ ኮንኮላታ
ወጅን፥ አቦተ ፈርዴኒፍ ሎልቱ ባይኤ
ወጅን ጢሮስረት ነንፍደ*፤ 8እንስ እንተሎ
ተኬ ብየ ኬሰት ብላዳን እንፍጠ፥ እን ደላ
እቲን ስመርሱስ እንእጃረተ፥ ኮቢ ቱሌ
ስረት ኦል እንካፈተ፥ ጋቸነ ጉዳስ ስረት
ኦል እንካሰ። 9እን ስቢለ እቲን ደላ ደጋ
ጨጨብሰን ገረ ደላኬት ቀጂልፈቴ እቲን
እንሩኩተ፤ ምአሳቲንስ ርቃ መንደረኬ
እንጨጨብሰ፤ 10ባይእነ ፈርዴንሳቲራ
ከን ከኤ አዋር ስት ገረ እንገለ፤ እን አከ
ነመ መንደረ ቶኮ ጨብሴ ልጡት ከረኬ
ጨብሴ ዮሙ ልጡ፥ ሰገሌን አቦተ ፈር
ዴኒ፥ ከን ኮንኮላታ ምአሳኒፍ ኮንኮላታን
ሳኒ ደላ ደጋኬ እንሶቾሱ። 11እን ኮቴ
ፈርዴንሳቲን ከራኬ ሁንዱማ እንድዲተ፤
ሰበኬስ ብላዳን እንፍጠ፤ ኡቱቦትን ደጋኬ
ወር ጆጆቦንስ እንጅጅጉ። 12እሳን በዳዱ
ማኬ እንቦጅኡ፥ ምአ ነገዳኬስ እንሳሙ፤
ደላ ደጋኬ እንጨጨብሱ፤ መኔቲኬ እሰ
ገጋሪስ እንዲጉ፤ ደጎተኬ፥ ሙኬቲኬ፥
ብዮኬስ ገላነ ወለካት ገድ እንነቁ። 13ወጨ
ዌዱኬቲ ነንበሌሰ፥ ሰገሌን ክራረኬስ
ዴብኤ ህንደገአሙ*። 14አን ደጋ ከታ
በኬት ሙልአቱ ስንጎደ፥ እዶ እት ክዮ
ድሪርሰኒ እት ቆርፈተንስ እንታተ፤ አት
ዴብቴ ህንእጃረምቱ፤ ከነ አን ዋቀዮ ዱበ
ጼረ!» ጇዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበ
ቴረ። *7. ኤር 27:3፥6 *13. አሞ 5:23

15 ዋቀዮ ጎፍታን፥ ጢሮሲን፥ «ስኬ
ሰት ወል ፍጡን ዮሙ ተኡ፥ ወር መዳአ
ንስ ዮሙ አደን፥ ብይ ገላነ ቀርቀራ ሰገሌ
ኩፋቲኬ ደገኤ ህንራፈሙሬ? 16አንገር
ትን ብየ ገላነ ቀርቀራ ሁንድኑ ቴሶሳኒራ
ገድ እንቡኡ፥ ኡፈተሳኒ ለፈ እንካኡ፥
ቆሎሳኒ እሰ ሚደግፈሜ ሆደሜስ ኦፍራ
እንባሱ፤ ናሱ እንኡፈቱ፥ ለፈ እንታኡ፥
ዬሮ ሁንዱማ እንሮምኡ፥ ዋኤንኬስ እሳን
እንናስሰ*። 17እሳንስ ዋኤኬቲፍ ቦአኒ፥

‹አት ያ መንደረ ብሻን ብራ፥
ያ እሼ ጆጆምቱ፥
ገላነረት ጆብዱ፥
አቲፍ ወር ስኬስ ጅራተን፥
ወረ አቾ ኬሰ ጅራተን
ሶዳቾፍተን፥
አት አተምት ዲገምቴ!›
እንጇዱ።
18 ጉያ አት ኩፍቱት
ብይ ገላነ ቀርቀራ እንራፈመ፤
ብይ ብሻን ግዱስ
ዮሙ አት በዱ
እንሮምአ» ጇዴ። *16. 28:19

19 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «አን ዮሙን አከ
መንደረ ኦና እሰ ነምን ኬሰ ህንጅሬ
ስጎዱ፥ ብሻን ቱጁባፍ ብሻን ጉዳ ዮሙን
ስረ ገረገልቹ፥ 20ወረ ቦለ ኬሰ ቡአኒ
ወጅን፥ ሰበ ዱሪ ወጅንስ ቦለ ኬሰ ስን
ቡሰ፤ አን ወረ ቦለ ኬሰ ቡአኒ ወጅን ቦለ
ኦና ዱሪ ኬሰ ገራ ለፋ ጆለ ስንቴስሰ፤ አት
አቹ ዴብቴ ብየ ወረ ጅራተኒ ኬሰ ታኡ
ህንደንዴሱ*። 21አን ናሱዳፍ ስንጎደ፥
ዴብቴስ ህንአርገምቱ፥ አት እንበርባደ
ምተ፥ ገሩ በረበራን ህንአርገምቱ» ጇዴ፤
ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበቴረ።
*20. 32:18፤ ኢሳ 14:9-11፥15

ቦቆና 27
መንደረ ጢሮሲፍ ቦኡሳ

1 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
2«ያ ሙጫ ነማ! አት ዋኤ ጢሮሲፍ
ወዋዱ! 3እሼዳንስ አት ከራ ከረ ገላናረ
ከን ጅራቱ፥ ብየ ዳሪ ብሻኒ ጅረን ባይኤ

ሳኒቲፍስ ነጋዴ ከን ታቴ፥ ዋቀዮ ጎፍ
ታን፥
ያ ጢሮስ አት፥ ‹አን ባይኤ
ሚደግዱደ› ጇተ*፥
4 ዳሪንኬ ገራ ገላና ኬሰ፥
ወር ስእጃሪንስ
ባይኤ ስሚደግሰን፥
5 ሙከ ብርብርሳ እሰ ሲንአሪ ዱፉን
ሳንቃ ሲፍ ሆጇተን፥
ሙከ ጋትራ እሰ ሊባኖኒ ዱፌስ
ኡቴባ ሲፍ ዳበን*።
6 ሙከ ቅልጡ እሰ ባሻኒ ዱፉራ
እሰ እቲን ብሻን ሞቀን
ሲፍ ሆጇተን፥
ሳንቃ ሙከ ብርብርሳ
እሰ ቆጵሮሲ ዱፉ ሲፍ አፈኒ፥
እልከ አርባ እት ኡፍሰን።
7 ወያን ሙከ ተልባራ
ብየ ግብጥት ሚደግፈሜ
ሆጇተሜ፥
ምልክተ አት፥
እቲን ቤከምቱ ቱሬ፤
ሃሪን ብፈ ዋቃ ፈካቱፍ ቡቡሬን፥
ዳሪ ብየ ኤሊሻሂ ዱፉስ
ኡውሰኬ ቱሬ*፤
8 ወር መርከበኬ አፈን
ሲዶኒፍ አርዋዲ ዱፈን፥
ያ ጢሮስ!
ነሞተ ሆጂ ቤከን ቀብደ ቱርቴ፥
እሳን መርከበኬ አፉ ቱረን።
9 ነሞትን ጌባል
ወር ሆጂረ ቱረን ሁንድኑ፥
ገረኬ ዱፈኒ ምአ ስት ጉርጉራ፥
ስራ ብታስ ቱረን*።

*3. 28፡17 *5. ኬሰ 3፡8-9
*7. ኡመ 10፡4 *9. ኢያ 13፡5

10 «ነሞትን ፉሬስ፥ ሉድ፥ ፉጥስ
ሎልቱ ተአኒ
ሲፍ ሆጇቻ ቱረን፥
ጋቸነሳኒፍ ጎንፎ ስቢላሳኒ፥
ስት ፈንሰኒ
እቲን ስሚደግሰኒ ቱረን፤
11 ነሞትን አርዋዲፍ ሄሌክ
ከራ ሁንዱማ ደላ ደጋኬት
ናንአኒ ጅሩ፤
ነሞትን ገማዲስ
መንደረኬ እሰ ርቃ ቀቡ
ኬሰ ቱረን፥
እሳንስ ጋቸነሳኒ ናኔሰኒ
ደላ ደጋኬት እንፈንሱ፥
ሚደጉማኬስ ፌጣን ባሰኒ ቱረን።
12 «ተርሺሽ ሰበቢ ባይእነ ቀቤኘኬቲፍ
ሲወጅን ነገዳ ቱርቴ፤ ዮሙ ዋ ስራ ብታ
ቱርቴስ፥ ሜቲ፥ ስቢለ፥ ቆርቆሮ፥ ድለ
ሊዳንስ ምአኬ ብታ ቱርቴ።
13 ያዋን፥ ቱባሊፍ ሜሼክ ነጋዶተኬ
ቱረን፤ እሳንስ ገርቦታን፥ ምአ ስቢለ ቦረ
ጇራ ሆጇተሜንስ ምአኬ ስራ ብታ
ቱረን*።
14 ወር ቶጋርማህስ ፈርዴን እቲን ሆጂ
ሆጇተኒን፥ ፈርዴን ሎላቲን፥ ጋንጎሊዳ
ንስ ምአ ስራ ብታ ቱረን*።
15 ወር ዴዳን ነጋዶተኬ ቱረን፤ ወር ገላነ
ቀርቀረ ጅረንስ ስራ እንብቱ፥ ስት እንጉር
ጉሩስ ቱረን፤ እሳንሞ እልከ አርባፍ ሙከ
ሀርሰሜሳ ሲፍ ኬና ቱረን።
16 ወር ሶርያ ሰበቢ ባይእነ ምአ አት ቀብ
ዱፍ ሲወጅን ነገዱ፤ እሳን ካርቡንክልን፥
ምአ ብልዲማዳን፥ ኡፈተ ሚደግፈሜ
ሆደሜን፥ ሃሪ ጋሪዳን፥ ኤሌላኒን፥ ጨሌ
ዲማዳንስ ምአ ስራ ብታ ቱረን።

*13. ኡመ 10፡2፤ ኢሳ 66፡19፤ ህስ 27፡19፤
ዮኤ 3፡3-6፤ ሙል 18፡13 *14. ኡመ 10፡3፤
ህስ 38፡6

17 ወር ይሁዳፍ ወር እስራኤል ሲወጅን
ነገዱ ቱረን፤ ቀመዲ ብየ ሚኒት፥ ደዳ
ኤጇርሳ፥ ገጋ፥ ደመ፥ ድበታፍ ኡርጎፍ
ቱዳን ምአኬ ስራ ብታ ቱረን*።
18 ደማስቆን ሰበቢ ምአ አት ቀብዱፍ በዳ
ዱማኬ እሰ ጉዳዳፍ ጇዴ፥ ዳዲ ወይኒ እሰ
ሄልቦኒ ዱፉፍ ርፌንስ ህደማ እሰ ዛሃሪ
ዱፉን ሲወጅን ነገዳ ቱሬ።
19 ወር ዳኒፍ ወር ያዋን ስቢለ ቱመሜ ሆጂ
ተሜን፥ ቁሩንፉሊዳን፥ ሙከ ኡርጎፍቱ
ቲንስ ምአ ስራ ብታ ቱረን።
20 ወር ዴዳንሞ በለዲ ሆሪ ያቢ ስት ነገደቻ
ቱረን።
21 ወር አረባፍ ጉርጉዶትን ወረ ቄዳር ሁን
ድኑ፥ ጠባላ፥ ኮርቤዱ ሆላፍ ሬአታ ስት
ጉርጉረቻ ቱረን*።
22 ነጋዶትን ወረ ሸባፍ ረእማም፥ ኡርጎ
ፍቱ ሁንዱማረ ጫሉን፥ ደጋ ገት-ጀቤሳፍ
ወርቄዳን ምአ ስራ ብታ ቱረን*።

23 ወር ሀራን፥ ከኔህ፥ ኤዴን፥ ነጋዶትን
ብየ ሸባ አሶሪፍ ክልማድ ሲወጅን ነገዳ
ቱረን*። 24 እሳን ኩን ነጋዶተኬ ቱረን፥
ኡፈተ ሚደጋ፥ ኡፈተ ብልዲማ፥
ኡፈተ ሚደግፈሜ ሆደሜ ብፈ ገራገራ
ቀቡ፥ ፉኞ በኤስ ተኤ ምጪረሜ ደአሜስ
ስት ነገደቻ ቱረን።

*17. 1ሞቶ 5፡24-25 *21. ኡመ 25፡13
*22. ኡመ 10፡7፤ ኢሳ 60፡6-7
*23. ኡመ 11፡31፤ 2ሞቶ 19፡12፤
ኢሳ 37፡12፤ ኡመ 25፡3

25 «መርከቦትን ብየ ተርሺሽ
ምአኬ ሲፍ እንዴዴብሱ ቱረን፥
ገራ ገላና ኬሰትስ
አት ምአ ኡልፋታዳን
ጉተምቴ ቱርቴ*፤
26 ወር አከ መርከባት ስአፈን
ገረ ገላን ጉቱት ስጌሰን፤
ገሩ ቅሌንስ ገረ በአ-ቢፍቱ
ገራ ገላና ኬሰት ስጨጨብሴ፤
27 ጉያ አት እት ዲገምቱት፥
በዳዱማንኬ፥ ምእኬ፥
ምእ ነገዳኬ፥
ሆጂቶትን መርከባኬፍ
ወር መርከበኬ አፈን፥
ነጋዶትንኬ፥ ሎልቱንኬ ሁንድኑ፥
ነሞተ ስኬሰ ጅረን
ሁንዱማ ወጅን፥
ገራ ገላና ኬሰት እንልቅምፈሙ፤
28 ዮሙ ነሞትን መርከበኬ ኬሳ እየን፥
ወር ብየ ቀርቀረ ገላን ሰና
ኬሰ ጅረን እንራፈሙ።

*25. 1ሞቶ 10፡22

29 «ወር መርከበ አፈን
እሰራ ገድ እንቡኡ፥
ወር እሳን ገርጋረኒፍ
ወር መርከብቻ ኬሳ ሆጂተንሞ
ዳሪ ገላና እንዳበቱ፤
30 እሳንስ ሰገሌ ጉዳዳን እየኒ
ሲፍ እንቦኡ፥
ገደራ ከን ከኤስ
አዋረ መታሳኒረ እንፍርፍርሱ፥
ዳራ ኬሰስ እንገንገለቱ፤
31 ሲፍስ መታሳኒ እንሃደቱ፥
ኡፈተ ገዳስ እንኡፈቱ፤
ያደ ገዳቲን ሲፍ እንቦኡ፥
ገደ ጉዳስ ሲፍ እንገዱ፤
32 ዮሙ ገደንስ ሲፍ ቦአኒ፥
‹አከ ጢሮስ ኤዥቱ ገላነ ኬሰት
ሰገሌንሳ በዴ ቤካ?› እንጂዱ፤
33 ምእኬ ገላነራ
ዮሙ ሲፍ ዱፉ ቱሬ፥
አት ሰበ ባይኤ
እንቁፍስተ ቱርቴ፥
በዳዱማኬ እሰ ባይኤዳፍ
ምአ ነገዳኬቲን፥
ሞቶተ ለፈራ
እንሶሮምስተ ቱርቴ፤
34 አመ ገሩ አት ገላነ ኬሰት፥
ብሻን ገድ ፈጎ ኬሰትስ
እንጨጨብዴ፥
ምእ ነገዳኬፍ ሆጂቶትንኬ
ሲወጅን እንልቅምፈመን፤
35 ወር ብየ ገላነ ቀርቀራ
ኬሰ ጅራተን ሁንድኑ፥
ዋኤኬቲፍ እንነአን፥
ሞቶትንሳኒስ ባይኤ እንሶዳተን፥
ፉልሳኒስ እንጌደረሜ፤
36 ነጋዶትን ሰበ ግዱዳ ስት እንገእሱ፥
‹ዱምንኬ ባይኤ ነመ ሶዳችሰ፥
በረበራንስ ዴብቴ ህንጅራቱ!›
ጂዱ» ጂዴ*። *36. 28፡19

ቦቆና 28

ሞቲ ብየ ጢሮስረት ራጂን ዱበተሙሳ

1 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
2 «ያ ሙጫ ነማ! ወንተ ዋቀዮ ጎፍታን
ጂዱ ጌጌስቱ ጢሮስት ዱበዱ፥ አት ገራ
ንኬ ዋን ኮሬፍ ‹አን ዋቀዮደ፥ አን ቴሶ
ዋቀዮረ ገራ ገላና ኬሰስ ነንታአ› እንጂተ፤
አትሌ ዋቀዮ እሰ ኦጌሰ ኦፍ ሴተ፥ አት
ገሩ ነሙመ መሌ፥ ዋቀዮ ምት*።

*2. ኢሳ 14፡13-14፤ 31፡3፤ ኡመ 3፡5፤
ሆኤ 12፡21-23

3 «አት ዱጉመ ዳንኤል
ጫላ አጌሳሬ?
ወንት ቶኮዩ ስዱራ ህንዶከትኔ*?
4 አጉማኬፍ ሁበቿኬቲን፥
በዳዱማ አርገቴተ፥
ወርቁዳፍ ሚቲስ
ለፈ ቀቤኝኬ ታኡ ኬሰት ወልት
ቀበቴተ፤
5 ነገደ ዋን ባይኤ ቤክቱፍ
በዳዱማ ባይእፍቴተ፤

በዳዱማኬራ ከን ከኤስ
ገራንኬ ኮሬረ» ጂዴ።
*3. 14፡14፤ ዳን 1፡17

6 ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «አት ዋቀዮ
እሰ ኦጌሰ ዋን ኦፍ ሴቱፍ፥ 7 አንሞ ኩኖ፥
ኦርመ፥ ሰበ እሰ ባይኤ ገረ-ጀቤስ ብላሳ ሚደ
ጉማኬፍ ኦጉማኬረት ሉቅፈቴ፥ ኡልፍነኬ
እሰ ጨለቅሳ ጡሬሱ ስረት ነንፍደ*፤ 8 እሳን
ቦለ ኬስ ስቡሱ፥ አት ገራ ገላና ኬሰት ዱአ
ገዴ እንዱተ*፤ 9 አት ወረ ስአጂሰን ከነ ዱረት
አመዩ ‹አን ዋቀዮደ› እንጂታሬ? አት ሀርከ
ወረ ስአጂሰኒ ኬሰት ነሙመ መሌ፥ ዋቀዮ
ምት። 10 አት ሀርከ ኦርማ ኬሰት ዱአ ነመ
ደግነ ህንቀበትኒ እንዱተ» ጂዴ፤ ዋቀዮ ጎፍ
ታን ከነ ዱበቴረ።
*7. 30፡11፤ 31፡12፤ 32፡12 *8. 26፡20

11 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
12 «ያ ሙጫ ነማ!
ዋኤ ሞቲ ጢሮሲፍ ወዋዱ፥
ዋቀዮ ጎፍታን፥
‹አት ፈኬኝ ጉቱማት፥
አጉማዳፍ ሚደጉማዳን ጉቴተ*።
13 አት እዶ ዳባ ዋቀዮ
እሰ ኤዴን ጅሩ ኬሰ ቱርቴ፤
ደጎትን ገት-ጀቤዩን ሁንድኑ፥
ሳርዲዮን፥ ቶጳዝዮን፥
ያስጲስ፥ ክሪሶሊጦስ፥
ሰርዶኒክስ፥ ቤሪሎስ፥
ሰፊሮስ፥ ካርቡንክል፥
ስማረግዶስስ ስሚደግሱ ቱረን፤
ወንት ስት ነቀሜፍ ስት መጠንፈሜ
ሁንድኑ ወርቂራ ሆጂተሜ፤
እሳንስ ዮሙ አት ኡመምቴ
ቆጲፈመን*።
14 አን አከ ኪሩብ ኤግዱ
እሰ ድበማት ስንዳቤ፥
አት ቱሉኮ እሰ ቁልቁላአረ
እንቴሴ፥
አት ደጋ እብዳ ግዱስ
እንዴዴብተ ቱርቴ*፤
15 አት ጋፈ ኡመምቴ ጀልቀብዴ፥
ሀመ ጀልእን ስረት አርገሙት፥
አዴምሰኬት
ሙዳ ህንቀብዱ ቱርቴ።
16 ገሩ አት ሰበቢ ነገድኬ
ጉዳ በልአቴፍ፥
ጀልእን ስኬሰ ጉቴ፥
ጨቡስ ሆጂቴ፤
ከናፍ አን ቱሉ ዋቀዮራ
አከ ወንተ ጡራአት
ገድ ስደርበዴ ስበሌሴ፤
ያ እሰ አከ ኪሩብ ኤግድቻ!
ደጋ እብዳ ሰነ ግዱዳስ ስንባሴ።
17 ሰበቢ ሚደጉማኬቲፍ
ገራንኬ እንኮሬ፥
ሰበቢ ስንቦኬቲፍስ
ኦጉማኬ እንበሌስቴ፤
ከናፍ አን ለፈት ገድ ስደርበዴ፥
ሞቶትን አከ ስእላለን ጎዴ፤
18 አት የከኬ እሰ ባይኤዳን፥
ነገደኬ እሰ ጀልኣዳንስ፥
እዶ ቁልቁላአ
እሰ ከንኬቲ እንጡሬስቴ፤
ከናፈን እብድ ስኬሳ በኤ፥
አከ ስፍጡ ጎዴ፥
ወረ ስእላለን ዱረትስ፥
አከ አት ዳራ ታቴ ለፈት
ደበለምቱ ነንጎዴ።
19 ወር ስቤከን ሁንድኑ
ዋኤኬፍ እንገዱ፥
አት ዱመ ነመ ሶዳችሱ
ብረ ጌሴተ፥
ዴብቴስ ሀመ በረበራት
ህንአርገምቱ› ጂደ» ጂዴ*።
*12. 27፡2፤ 26፡17 *13. 31፡8-9፤
ኡመ 2፡8 *14. ኢሳ 14፡13
*19. 27፡35-36፤ 32፡10

ብየ ሲዶንረት ራጂን ዱበተሙሳ

20 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
21 «ያ ሙጫ ነማ! አት ፉለኬ ገረ ሲዶ
ንት ገረገልቺ እሼረት ራጂ ዱበዱ!
22 ዋቀዮ ጎፍታን፥
‹ኩኖ! አን ስረት ከኤረ፥
አን ስኬሰት ኡልፍነ ነንአርገደ
ያ ሲዶን!
አን እሼረት ፍርዲ ራወዴ፥
ቁልቁሉ አከን ተኤ
ዮሙን ሙልእሱ፥
አን ዋቀዮ አከን ተኤ
ነሞትንሼ እንቤኩ።
23 አን ደእቻ እሼረት ነንኤርገ፥
ከራሼረትስ ዲግን
አከ ደንገለኡ ነንጎደ፥
እሼ ኬሰት ብላ እሰ
ከራ ሁንዱማን

እሼት ዱፉን
ሩኩተመኒ እንኩፉ፤
ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ
እሳን እንቤኩ* ።
*20-23. ኢሳ 23፡2-4፤ ዮኤ 4፡4-8፤
ማቴ 11፡21-22

24 «‹ስአች አሎትን ወር መነ እስራ
ኤል ጅበኒ አከ ባላንወራንቴ ወራነኒ ዱኩ
ብሰኒፍ አከ ቆራቲ ቀረ ቀቡ እሳን ወራነን
ህንጅረን› ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ ጎፍታ አከን
ተኤ እሳን እንቤኩ» ጄዴ።
25 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ዮሙ አን መነ እስ
ራኤል ሰበ ወረ እሳን ኬሰት ተምሰአኒ ቱረን
ሁንዱማ ኬሳ ወልት ቀቤ ሰበ ለፈራ ዱረት
አከን ቁልቁሉ ተኤ እሳንት አርግሲሱ፥ እሳ
ንሞ ብየሳኒ እሰ አን ያቆብ ገርብቸኮፍ ኬኔ
ኬሰ እንጅራቱ*፤ [26]አች ኬሰ ነጋት
እንጅራቱ፥ መነ እንእጃሩ፥ ወይኒስ
እንዳበቱ፤ ዮሙን አሎተሳኒ ወረ እሳን ጅበን
ሁንዱማረት ፍርዲ ራወዱ፥ እሳንሞ ነጋት
እንጅራቱ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ ጎፍታሳኒ አከን
ተኤ እሳን እንቤኩ» ጄዴ*።
*25. 11፡17፤ 20፡34-35፥41፤ 34፡12-13፤
36፡24፤ 37፡21፤ ኢሳ 11፡11-12፤
ኤር 23፡3 *26. ኢሳ 65፡21-22

ቦቆና 29

ብየ ግብጥረት ራጂን ዱበተሙሳ

1 ወጋ ኩርነፋት፥ ጅአ ኩርነፋት፥
ጅእቸ ኬሳስ ጉያ ኩደ ለመፋት ዱቢን
ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ [2]«ያ ሙጫ ነማ! አት
ፉለኬ ገረ ፈረኦን ሞቲ ግብጥት ገረገል
ቺቲ እሰረት፥ ወረ ግብጥ ሁንዱማረትስ
ራጂ ዱበዱ!
[3]ሞትቻንስ ዋቀዮ ጎፍታን ኩኖ!
‹አን ስረት ከኤረ ያ ፈረኦን
ሞቲ ግብጥ፥
አት ናቸ ጉዳ ለገሳ ኬሰ ጪሱደ፤
አትስ፡- ለግን አበያ ከንኮት፥
አነቱ ኦፊኮቲፍ ኡመቴ፥
እንጄተ* ።
[4]አን ገሩ ሆኮ ሰቢላ
መንጋጋኬ ኬሰ ነንካአ፥
ቁርጡሞተ ብሻንኬ ኬሳስ
ቆለኬት ነንመጠንሰ፤
ቁርጡሚ ብሻንኬ ኬሳ
ወረ ቆለኬት መጠነን
ሁንዱማ ወጅንስ
ሀርክሴ ብሻንኬ ኬሳ ሰንባሰ፤
[5]አን ሰእን፥
ቁርጡሞተ ብሻንኬ ኬሳ
ሁንዱማስ ለፈ ኦናት ነንገተ፤
አት ለፈ ጎጋረት እንኩፍተ፥
አቺሰ ነምን ሰካሱ ህንጅሩ፤
አን ብኔንሶተ ጫካቲፍ
አላቲ ቅሌንስ ኬሰ በለልኡፍ
ኛተ ጎዴ ሰንኬን› ጄደ። *3. 32፡2

6 «ዮሙስ ወር ግብጥ ሁንድኡ አን
ዋቀዮ አከን ተኤ እንቤኩ፤ አት መነ እስ
ራኤሊፍ ሀርጨሜ ጀጀባ ታቴተ*፤
[7]ዮሙ እሳን ሀርከሳኒቲን ስቀበን፥ አትሞ
ጨብዴ ገቲቲሳኒ ሁንዱማ ኡርቴ፤ ዮሙ
እሳን ስት እርከተንሞ ጨብዴ ሙዲንሳኒ
አከ ሮምኡ እንገቴ» ጄዴ* ።
*6. 30፡8፤ 2ሞቶ 18፡21፤ ኢሳ 36፡6
*7. ኢሳ 30፡1-7
8 ከናፍ ዋቀዮ ጎፍታን «ኩኖ! አን ብላ
ስት ነንኤርገ፥ ነማፍ ሆሪ ስኬሳ ጭሬ ነን
በሌሰ፤ [9]ሰበቢ አት ‹ለግን አበያ ከንኮት፥
አነቱ እሰ ኡሜ› ጄቴፍ ብይ ግብጥ ኦና
ዳፍ ዱዋ እንተአ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን
ተኤ እሳን እንቤኩ። [10]ከናፍ ኩኖ! አን
ሲፍ ለገኬረት ከኤረ፥ ሚግዶሊ ሀመ አስ
ዋንት፥ ሀመ ዳሪ ኩሽትስ ብይ ግብጥ
ራወቴ አከ በዱፍ አከ ኦኑ ነንጎደ*። [11]ወጋ
አፉርተመ ጉቱ ነምን እሰ ኬሰ ህንጅራቱ፤
ሚል ነማፍ ኮቴን ሆሪ እሰ ኬሰ ህንደርቡ፤
[12]አን ብየ ግብጥ ብዮተ ኦነን ኬሰት ነንአ
ንሰ፥ መንደሮትንሼስ ወጋ አፉርተመ መን
ደሮተ ኦነን ኬሰ ኦነኒ እንታኡ፤ አን ወረ
ግብጥ ሰበ ለፈራ ኬሰ ነንብትምሰ፥ ብየ
ኬሰስ እሳን ነንፈጫሰ» ጄዴ። *10. 30፡6
13 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ወጋን አፉርተምን
ኤርገ ዱሜ ገሩ አን ወረ ግብጥ ሰበ ለፈራ
ወረ እሳን ኬሰ ፈጨአኒ ቱረን ኬሳ ወልት
ነንቀበ፤ [14]አን ወረ ግብጥ ለፈ እሳን እት
ቦጅአሚ ዴብሴ ብየ እሳን ዱር ኬሰ ቱረን
ብየ ፋጥሮስት ነንገልቸ፤ እሳን አችት ሞቱማ
ጥኖሼ እንዳበቱ፤ [15]እን ሞቱማ ሞቱሞተረ
ጥናቱ እንተአ፤ ዴብኤስ ሰበ ወረ ካንረት አል
ኦፍ ህንቀቡ፤ አን አከ እን ዴብኤ ሰበ ወረ
ካንረት ህንሞኔት እሰ ነንደደብሲሰ። [16]መን
እስራኤል ጨቡ እን ዱር እረት ሆጂቴ ያደተ
መሌ፥ ዴብኤ ወረ ግብጥ ህንአመነቱ፤

ዮሙስ አን ዋቀዮ ጎፍታ አከን ተኤ እሳን
እንቤኩ» ጂዴ*።
*13-16. ኢሳ 19፡19-25፤ ኤር 46፡26

17 ወጋ ድግደሚ ቶርበፉት፥ ጅአ ቶኮ
ፉት፥ ጅእቻ ኬሳ ጉያ ቶኮፉት፥ ዱቢን
ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 18 «ያ ሙጫ ነማ! ኔቡከ
ድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ሎልቱሳ ጢሮስረት
ካሴ መታን ሁንድኑ ሀመ ሉቀኡት፥ ገቲቲን
ሁንድኑስ ሀመ መዳኡት ሆጂ ጀባ እሳን ሆጂ
ቺሴረ፤ ሀተኡዩ መሌ ሞትቺፍ ሎልቱንሳ
ሆጂ ከናፍ ጢሮስቲ ቡኣ ቶኮሌ ህንአርገ
ትኔ*። 19 ከናፍ ዋቀዮ ጎፍታን ‹ኩኖ! አን ብየ
ግብጥ ኔቡከድኔዛር ሞቲ ባቢሎንት ነንኬን፥
እን ብይቻ እንሳመ፥ እንቦጅአስ፥ በዳዱማሼስ
ፉደቴ እንአዴመ፤ ከን እን ቦጅኡ ኩንስ ሎል
ቱሳቲፍ ገቲ እንተአ፤ 20 አን ሆጂ እን ብየ
ግብጥረት አናፍ ሆጄቴፍ ገቲሳ ብይቻ ነንኬ
ናፍ› ጂደ» ጂዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበ
ቴረ*። 21 «ጉያ ሰነት አን መነ እስራኤሊፍ
አከ ጋንፉት ሁምነ ነንኬናፍ፥ አን እሳን
ኬሰት አከ አት አፉንኬ ሳቀቱ ነንጎደ፤
ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ እሳን እንቤኩ»
ጂዴ። *18. 26፡7-14 *19-20. 30፡10፥24

ቦቆና 30

ብየ ግብጢፍ ቦኡሳ

1 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
2 «ያ ሙጫ ነማ! ራጂ ዱበዱ! ‹ዋቀዮ
ጎፍታን፡- ቦእ! ጉያ ሰናፍ ወዮ! ጂድ!
3 ጉያን ሱን ድኣቴረ፥
ጉያን ዋቀዮ ድኣቴረ፥
ጉይቹ ጉያ ዱሜሳት፥
ዱሮን ሱን ዱሮ
ሰበ ለፈራት ፈረደሙ እንተአ*፤
4 ብየ ግብጥረት ብላን እንዱፈ፥
ብየ ኩሽረስ ናሱን እንቡአ፤
ዮሙ ብየ ግብጥት ነሞትን
ፋኩተመኒ ኩፈን፥
በዳዱማንሼ
ዮሙ ጀላ ፉደተሙ፥
ሁንዴንሼስ ዮሙ ጀላ ጅጉ፥
5 ብይ ኩሽ፥ ብይ ፉጥ፥
ብይ ሉድ፥
ቱት ሰበ ገራገራስ፥
ብይ ኩቢፍ እልማን ብየ ሰና
ወር አን ዱር እሳኒ ወጅን
ከኩት ገሌ
ብየ ግብጢ ወጅን
ብላዳን እንዱሙ› ጂዴ።
6 ዋቀዮ ጎፍታን፥
‹ወር ግብጥት እርከተን እንኩፉ፥
ሚግዶሊ ሀመ አስዋንት
እሼ ኬሰት ብላዳን እንኩፉ፥
ሁምንሼ እን እሼን እቲን ኮርቱስ
እንኩፈ› ጂዴ» ጂዴ።
ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበቴረ።
*2-3. ዮኤ 4፡14-16

7 እት ፉፌስ ዋቀዮ፥
«እሳን ብየ ኦኔ ኬሰት እንዱሙ፤
መንደሮትንሳኒስ
መንደሮተ ወረ ዲገመኒ ወጅን
እንዲገመን።
8 ዮሙ አን ብየ ግብጥት እብደ ነቁ፥
ወር እሼ ገርጋረን ሁንድኑስ
ዮሙ ጨጨበን፥
ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ
እሳን እንቤኩ*።
9 ዮሙስ አን ኤርገማ መርከባን
ነንኤርገ፥ እንስ ኩሽን
ደመቅሴ እንናስሰ፤ ጉያ
ግብጥት ፈረደሙፍ ጅሩ
ሰነት ናሱን እሳን እንቀበተ፤
ኩኖ! ጉይቹ ዱፉ ጅረ»
ጂዴ*።
*8. 30፡25-26፤ 29፡6፥9፥16፤ 25፡14፤
በኡ 14፡4 *9. ኢሳ 18፡2፤ 20፡3-4

10 ዋቀዮ ጎፍታን፥
«አን ሀርከ ኔቡከድኔዛር
ሞቲ ባቢሎኒን
ባይእነ ወረ ግብጥ
አከ ህንጅሬ ነንጎደ*።
11 እኒፍ ሰብንሳ ወር ባይኤ
ገረ-ጀቤዩን
ብየ ሰነ በሌሱዳፍ እንዱፉ፥
ብላሳኒ ወረ ግብጥረት እንሉቅፈቱ፥
ብይቹስ ወረ ቀለመኒን እንጉተ*።
12 አን ብሻኖተ ለገ ሰና ነንጎግሰ፥
ብይቻስ ነሞተ ሀሞተት
ነንጉርጉረ፤
ብይቻፍ ዋን እሰ ኬሰ
ጅሩ ሁንዱማ
ሀርከ ወረ ኦርማቲን ነንኦንሰ፤
አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ» ጂዴ*።
*10. 29፡19-20 *11. 28፡7 *12. ኢሳ 19፡5

13 ዋቀዮ ጎፍታን፥
«አን ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ነንበሌሰ፥
ብፈ ፈኬኛስ መንደረ
ሜምፌስ[†3] ኬሳ ነንፍጠ፤
ብየ ግብጥ ኬሰት ዴብኤ
ጉዳን ብያ ህንአርገሙ፥
አን ብየ ግብጥ ኬሰ ሶዳ ነንቡሰ።
14 አን ፋጥሮሲን ነንዲገ፥
ዞአንትሞ እብደ ነንነቀ፥
ኖእትስ ነንፈረደ*።
15 አን፥ ‹ሲን› እሼ ደአ
ወረ ግብጥ ታቴረት
ዴከምሰኮ ነንደንገላሰ፥
ባይእነ ወረ ኖእሰ
ሙሬ ነንበሌሰ።
16 አን ብየ ግብጥት እብደ ነንነቀ፥
‹ሲን› ባይኤ ነኤ እንሆለተ፥
ኖእ ሁምናን እንፉደተመ፥
ሜምፌስሞ ጉያ ሁንዱማ
እንድጸተ።
17 ደርገኅትን መንደረ
አዌን ኬሰ ጅረኒፍ
መንደረ ጲ-ቤሴት ኬሰ ጅረን
ብላዳን እንኩፉ፤
ወር መንደሮተ ሰነ ኬሰ ጅራተንስ
ቦጅአመኒ እንአዴሙ።
18 ዮሙ አን ዋንጀ ወረ ግብጥ
ጨጨብሱ፥
ታሀፌኔህት ጉያን እንዱከናአ፤
ዮሙስ ሁምን እሼን
እቲን ኮርቱ እንዱመ፥
ዱሜሳንስ እንሀጉገምት፥
እንተሎትንሼስ እንቦጅአሙ*።
19 አከስት አን ብየ ግብጥት ነንፈረደ፤
ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ
እሳን እንቤኩ» ጂዴ።
*14. ናሆ 3፡8-10 *18. ኤር 43፡7-11
20 ወጋ ኩደ ቶኮፋት፥ ጅአ ቶኮፋት፥
ጅእቾ ኬሳ ጉያ ቶርበፋት ዱቢን ዋቀዮ
ገረኮ ዱፌ፥ 21 «ያ ሙጫ ነማ! አን እሬ
ፈረኦን ሞቲ ግብጥ ጨብሴረ፤ እን ፈዩ
ጀባቴ ብላ እቲን ቀበቹ አከ ደንደኡት፥
ነምን ሰበታን እሬሳ ወልት ህዴ ፈይሴ
ህንጅሩ» ጂዴ*። 22 ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍ
ታን፥ «ኩኖ! አን ፈረኦን ሞቲ ግብጥረት
ነንከአ፥ እሬሳ እሰ ጨባዳፍ እሰ ፈያ ነን
ጨጨብሰ፥ ብላስ እሰ ሀርካ ነንቡሰ፤
23 አን ወረ ግብጥ ሰበ ለፈራ ግዱ ነንተም
ሳሰ፥ ብየ ኬሰስ እሳን ነንፈጫሰ። 24 አን
እሬ ሞቲ ባቢሎን ነንጀቤሰ፥ ብላኮስ ሀር
ከሳ ኬሰ ነንካአ፥ እሬ ሞቲ ግብጥሞ ነንጨ
ብሰ፥ እንስ ሞቲ ባቢሎን ዱረት አከ ነመ
መዳኤ ዱኡፍ ጂዱ እንአደ*። 25 አን እሬ
ሞቲ ባቢሎን ነንጀቤሰ፥ ገሩ እሬን ሞቲ
ግብጥ ለዋሰኤ እንኩፈ፤ ዮሙ አን ብላኮ
ሀርከ ሞቲ ባቢሎን ኬሰ ካኤ፥ እንሞ ወረ
ግብጥት እሰ ምርምርሱ፥ ዮሙስ አን
ዋቀዮ አከን ተኤ እሳን እንቤኩ። 26 አን
ወረ ግብጥ ሰበ ለፈራ ግዱ ነንተምሳሰ፥
ብየ ኬሰስ እሳን ነንፈጫሰ፤ ዮሙስ አን
ዋቀዮ አከን ተኤ እሳን እንቤኩ» ጂዴ*።
*21. 2ሞቶ 24፡7 *24. 30፡10፤ 29፡19-20
*25-26. 30፡8

ቦቆና 31

ዋኤ ፈረኦን ፈኬኛን ዱበቹሳ

1 ወጋ ኩደ ቶኮፋት፥ ጅአ ሰደፋት፥
ጅእቾ ኬሳ ጉያ ቶኮፋት ዱቢን ዋቀዮ
ገረኮ ዱፌ፥
2 «ያ ሙጫ ነማ!
ፈረኦን ሞቲ ግብጢፍ
ነሞተሳ ሁንዱማት ዱበዱ!
‹ጉድንኬ ማልት ፈኬፈማ?
3 ኩኖ! አሶር ዱር
አከ ጋትራ ሊባኖን አል ዴረቴ፥
ፊጤንሳ ሙኬቲ ገረራ ተኤ ቱሬ፥
እንስ ደሜሳ እሰ ሚደጋዳን
ደገላፍ ጋድሰ እንተአ ቱሬ፤
4 ብሻን እሰ እንጉድሴ፥
ቱጁብን ብሻኒስ እሰ እንዴሬሴ፤
ቡርቃንሳ ሁንዴሳት ናነኤ
እንያአ ቱሬ፥
ጀልእሲሳስ ሙኬቲ በኬ ኬሳ
ሁንዱማት እንኤርጌ።
5 ብሻን ባይኤ ዋን አርገቴፍ፥
ሙኬቲ በኬ ሁንዱማ
ጫላ እንዴረቴ፥
ባልሳስ እንባይአቴ፥
ደሜንሳስ እንዴረቴ፤
6 ስምብሮትን ቅሌንስ ኬሰ በለልአን
ሁንድኑ ባለሳ ኬሰት

[†3] ህስ 30፡13፥16 «ሜምፌስ» እብ «ኖፍ»

መንኤ እጃረተን፥
ደሜሳ ጀለትስ
ብኔንስ ጫካ ሁንድኑ እንሆረን፤
ሰብን ጉርጉዶትን ሁንድኑስ
ጋድሰሳ ጀለ እንታአን።
[7]ሁንዴንሳ ብሻን ባይኤ ብረ
ዋን ገኤፍ፥
ጉድንሳ ደሜሳ እሰ ዴራ ወጅን
ሚደጋ ቱሬ፤
[8]ጋትራን እዶ ዳባ ዋቀዮ ኬሰ ጅሩዩ
እሰት ህንአኬከሙ፥
ሙኬቲን ባልሳኒ
ዬሮ ሁንዳ ለልሱስ
ሀመ ደሜሳቲ ህንገአን፤
መዳሌንስ ደሜሳቲን ህንቅጣቱ፤
ሙኬቲ እዶ ዳባ ዋቀዮ ኬሰ
ጅረን ኬሳ ቶኮሌ
ሚደጉማት ከን እቲን ቅጣቱ
ህንጅሩ*።
[9]አን ደሜሳ እሰ ባይኤዳን
እሰ ሚደግሴረ፤
ሙኬቲን ኤዴን
እዶ ዳባ ዋቀዮ ኬሳ
ሁንድኑ እሰት እንህናፉ›
ጀድ!» ጀዴ። *8. ኡመ 2፡8-9

10 ከናፍስ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ዋን እን
አል ዴረቴ፥ ፊጨሳስ መታ ሙኬቲ ገረራ
ቀበቴ፥ ዴርነሳቲንስ አፍ ጀጁፍ*፥
11 አንሞ፥ እሰ ነንገተ፥ ሀርከ እሰ ሰበ
ባይኤ ሞኡት ደበርሴ እሰ ነንኬን፤ እንስ
አከ ሀሜኘሳት እሰረት እንሆጀተ፤ 12 ሰብን
ኦርሚፍ ባይኤ ገረ-ጀቤስ ሙሬ እሰ
እንገተ፥ ደሜንሳስ ቱሎተረት ደቻ ሁን
ዱማ ኬሰትስ እንኩፈ፤ ባልሳስ ለገ ብየ
ሰና ሁንዱማ ኬሰት እንጨጨበ ሰብን
ለፈረ ጅረን ሁንድኑስ እሰ ዲሰኒ ጋድሰሳ
ጀላ እንያኡ*። 13 ሙከ እሰ ጅጌ ሰነረ ስም
ብሮትን ቅሌንስ ኬሰ በለልአን ሁንድኑ
እንቁበተን፥ ብኔንሶትን ጫካ ሁንድኑስ
ደሜሳ ግዱት እንገለን፤ 14 ወር አከሲ
ዱአፍ ኬንመኒ፥ ቦለ እዶ ለፈ ጀላ ወረ
ዱአን ግዱ ዋን ደቀኒፍ፥ ሙኬቲን ብሻን
ብራ አል ህንዴረትን! ፊጨሳኒስ መታ
ሙኬቲ ገረራ ህንአንስን! ሙክት ብሻን
በኤሰ ጎዴ አርገቱ ቶኮሌ አከስ ህንዴረ
ትን!» ጀዴ!
*10. 28፡2-7፤ 29፡3፤ ኤር 48፡26-27፤
ኢሳ 2፡11-12፤ ዳን 5፡20 *12. 28፡7

15 አመስ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ዮሙ እን
እዶ ለፈ ጀላት ገድ ቡኡ፥ አንሞ ብሻን
እሰ ገድ ፈጎ ዱቼ እሰረ ነንገረገልቻ፥ ቡር
ቃሳስ ነንጩፈ፥ ብሻንሳ እን ባይኤንስ
እንእትፈመ፤ ከናፍስ ሊባኖን እሳፍ አከ
ገድቱ ነንጎደ፥ ሙኬቲን ጫካ ሁንድኑስ
እንጮለጉ። 16 ዮሙ አን ወረ ቦለ ኬሰ
ቡፈመኒ ወጅን ገረ እዶ ለፈ ጀላት ገድ
እሰ ደርበዴ፥ ሰብን ለፈራ ሰገሌ ኩፋቲ
ሳቲ ደገአኒ እንሆለተን፤ ዮሙስ ሙኬቲን
ኤዴን፥ ሙኬቲን ሊባኖን ወር ፎአሞን
ሁንዱማ ጫለን፥ ወር ብሻን አርገተን
ሱን፥ እዶ ለፈ ጀላት እንገመደን፤
17 እሳን ወር ጋድሰሳ ጀለ ጅራቻ ቱረን፥
ወር ሰበ ኬሰት ገሬሳ ቱረን፥ እሳ ወጅን
ገረ እዶ ለፈ ጀላት ገድ ቡአኒ፥ ወረ ብላ
ዳን ዱመን ብረ እንደቀን። 18 ሙኬቲ
ኤዴን ኬሳ ኡልፍናፍ ጉድናን እሰ ከምት
ፈኬፈምታ? ሀተኡዩ መሌ፥ አትስ
ሙኬቲ ኤድኒ ወጅን ገረ እዶ ለፈ ጀላት
ገድ እንቡተ፤ አት ወረ ብላዳን ዱመኒ
ወጅን ወረ ደግነ ህንቀበትን ግዱ
እንጪፍተ፤ ኩን ፈረአኒፍ መጨሳ ሁንዱ
ማት» ጀዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበ
ቴረ*። *15-18. 32፡17-32፤ ኢሳ 14፡9-11

ቦቆና 32

ፈረአኒፍ ቦኡሳ

1 ወጋ ኩደ ለመፋት፥ ጅአ ኩደ ለመ
ፋት፥ ጅእቻ ኬሳ ጉያ ዱራት ዱቢን
ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 2 «ያ ሙጫ ነማ! ፈረ
አን ሞቲ ብየ ግብጢፍ ቦእ!
‹አት ሰበ ኬሰት
አከ ሌንጨ ሳፊላ ቱርቴ፥
አመ ገሩ አከ ናቻ ብሻን ኬሳት፥
አት ለገኬ እንሩኩቴ፥
ብሻንስ ሚለኬቲን እንራፍቴ፥
ለገሳስ እንቦሬስቴ› ጀድ!»
ናንጀዴ*። *2. 29፡2-3

3 ዋቀዮ ጎፍታን፥
«አን ወል ገኢ ሰበ ባይኤቲን፥
ክዮኮ ስረት ነንደርበደ፥
እሳንስ ገረ ክዮኮት
አል ስሀርከሱ*፤
4 አን ለፈት ስንደርበደ፥
ብዮረስ ስንቡስ፥
አላቲን ቅሌንስ ኬሰ

በለልኡ ሁንድኑ
ስረ አከ ታአን ነንጎደ፥
ብኔንሶትን ለፈራ ሁንድኑስ
ስኛተኒ እንቁፉ* ።
5 አን ፎንኬ ቱሎተረ ነንአፈ፥
ደቻስ ሬፈኬቲን ነንጉተ፤
6 አን ዲገኬ እስ ሉለኡ
ለፈ ነንአባስ፥
ሀመ ቱሎታትዩ እስ ነንአባስ፥
ለጎትንስ ሬፈኬቲን እንጉቱ።
7 አን ዮሙን ሀጣኤ ስበሌሱ፥
በንቲ ዋቃ ነንሀጉገ፤
ኡርጆተሳ ነንዱከኔስ፥
አዱትስ ዱሜስ ነንኡፍስ፥
ጅእስ እፈሼ ሀንኬንቱ።
8 አን እፈ በንቲ ዋቃ ኬሳ
እፉ ሁንዱማ፥
ስረት ነንዱከኔስ፥
ዱከነስ ብየኬረት ነንፍደ
አን ዋቀዮ ጎፍታን
ከነ ዱበዴረ* ።
9 ዮሙ አን ሰበ ኬሰት፥
ብየ አት ሀንቤክኔትስ
በዲስ ስት ፍዱ፥
ዮሙስ ገራ ሰበ ባይኤ ነንራስ።
10 አን ሰብን ባይኤን
ዋኤኬቲፍ አከ ነአን፥
ሞቶትንሳኒስ
አከ ሶዳተን ነንጎደ፤
ጋፈ አት ኩፍቱ ሰነስ፥
ዮሙን ብላኮ እሳን ዱረት
ምርምርሱ፥
አዱመ አዳን እንሆለቱ፥
በተለ ቶኮትስ
ዋኤ ሉቡሳኒቲፍ እንሶዳቱ»
ጀደ* ።

*3. 12፡13 *4. 29፡5 *7-8. ኢሳ 13፡10፤ ማቴ 24፡29፤ ሙል 6፡12-13፤ 8፡12 *10. 28፡19

11 ዋቀዮ ጎፍታን፥
«ብላን ሞቲ ባቢሎን
ስረት እንዱፈ* ፥
12 አን መጨኬ ብላ ወረ ጀጀቦታ፥
ሰበ ወረ ባይኤ ገረ-ጀቤዩቲን
ነንኩፍስ፤
እሳን አፍ ጀጁ ግብጥ እንበሌሱ፥
ነሞትንሼ ሁንድኑስ እንበዱ* ።
13 አን ሆሪ ቄኤሼ ሁንዱማ
ብሻን ባይኤ ብራ ነንበሌስ፤
ሚል ነማ ስአች እሳን ሀንራሱ፥
ኮቴን ሆሪስ እሳን ሀንቦሬሱ፤
14 ዮሙስ አን ብሻንሳኒ አከ ቁላኡ፥
ብሻን ለገሳኒስ
አከ ደዳ ኤጀርሳ አከ ያኡ ነንጎደ፤
አን ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበዴረ።
15 ዮሙ አን ብየ ግብጥ ኦንሴ፥
ወንተ እሼ ኬስ ጉቴስ በሌሴ፥
ወረ ኬስ ጅራተንስ ሩኩቱ፥
ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ
እሳን እንቤኩ* ።
16 እስ ከነ ቦእች እሼዳፍ ቦአሙ፤
እንተሎትን ሰበ ለፈራ
እሼዳፍ እንቦኡ፤
ብየ ግብጢፍ ነሞተሼፍ እንቦኡ፤
አን ዋቀዮ ጎፍታን
ከነ ዱበዴረ» ጀደ።

*11. 29፡19-20 *12. 28፡7 *15. 30፡8

17 ወጋ ኩደ ለመፋት፥ ጅእቻ ሰነ
ኬሳስ ጉያ ኩደ ሸነፋት ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ
ዱፌ፥ 18 «ያ ሙጫ ነማ! ነሞተ ግብ
ጢፍ ቦእ! እሳኒፍ እንተሎተ ሰበ ወረ
ኡልፍነ-ቀቤዩ ሰና እዶ ለፈ ጀላት ገረ
ወረ ቦለ ኬስ ቡፈመኒት ኤርግ* ! 19 እሳኒ
ንስ፥ ‹እስን ወረ ካን ጫላ ጃለተሞዳሬ?
ገድ ቡአ ወረ ደግነ ሀንቀበትን ግዱ ጪሳ›
ጀድ* ! 20 እሳን ወረ ብላዳን ዱመን ግዱት
እንኩፉ፤ እሼን ብላዳፍ ታቴት፥ እሼን
ነሞተሼ ሁንዱማ ወጅን አች እንሀርከፈ
ምት፤ 21 ዮሙስ ሉልቶትን ጀጀቦትን፥
ወር እዶ ለፈ ጀላ ጅረን፥ ዋኤሼቲፍ ዋኤ
ወረ ገሬሼ ቱረኒ፥ ‹እሳን አስት ገድ
ቡእኒ፥ ወረ ደግነ ሀንቀበትን፥ ወረ ብላ
ዳን ዱመኒ ወጅን አስ እንታኡ› እንጀዱ።

*18. 31፡16 *19. ኢሳ 14፡11-15፤ ህስ 31፡18፤ ፋር 88፡5

22 «አሶርስ ሉልቱሼ ሁንዱማ ወጅን
አች ጅርት፤ አዋል ነሞተሼ ወረ ብላዳን
ዱመኒ እሼት ናነኤ ጅረ፤ 23 አዋልሳኒ ቦለ
ገድ ፈጎ ኬስ ጅረ፥ ሉልቶትንሼስ ናኖ
አዋለሼቲ ጪሱ፤ ወር ብየ ወረ ጅራታት
ነመ ናስሰን ሁንድኑ ብላዳን ሩኩተመኒ
እንዱመን* ።

*22-23. ኢሳ 10፡5-19

24 «ኤላም አች ጅርት፥ ነሞትንሼ
ሁንድኑስ ናኖ አዋለሼ ጅሩ፤ ሁንዱምት
ሳኒ ብላዳን ሩኩተመኒ ዱመን፤ ወር ብየ

ወረ ጅራታት ነመ ናስሳ ቱረን ሁንድኑ
ኡቱ ደግነ ህንቀበትን ገረ እዶ ለፈ ጀላ
ደቀን፤ ወረ ቦለ ኬሰ ቡፈመኒ ወጅንስ
ዬሎሳኒ እንባቱ* ፤ 25 ወረ አጀፈመን ግዱ
ስሬ እሼዳፍ ዻበን፤ ነሞትንሼ ሁንድኑ ናኖ
አዋለሼ ጅሩ፤ ሁንዱምትሳኒ ወረ ደግነ
ህንቀበትን፥ ወረ ብላዳን ዱመን ቱረን፤
ሰበቢ ብየ ወረ ጅራታት ነመ ናስሳ ቱረኒፍ
ወረ ቦለ ኬሰ ቡፈመኒ ወጅን ዬሎሳኒ
እንባቱ፤ ወረ አጀፈመን ግዱስ እንጪሱ።

*24. ኤር 49፡34-37

26 «ሜሼኪፍ ቱባል አቸ ጅሩ፥ ነሞትን
ሳኒ ሁንድኑስ ናኖ አዋለሳኒ ጅሩ፤ ሁንዱም
ትሳኒ ወረ ደግነ ህንቀበትን፥ ወረ ብየ ወረ
ጅራታት ነመ ናስሰን ዋን ቱረኒፍ፥ ብላዳን
እንዱመን*። 27 ነመ ናስሱን ሎልቶተ ሰና ብየ
ወረ ጅራታ ዋን ጅሩፍ፥ ወረ ኡቱ ደግነ
ህንቀበትን ዱመን፥ ወረ ምአ ወራናሳኒ
ወጅን ገረ እዶ ለፈ ጀላት ገድ ቡፈመን፥
ወረ ብላሳኒ ቦራፈተኒ ጪሰን፥ ወረ የክሳኒ
ለፌሳኒረ ካአሜ ወጅን አቸ ህንጪሰኒሬ?
28 አትስ ያ ሞቲ ግብጦ፥ ጨጨብዴ፥ ወረ
ደግነ ህንቀበትን፥ ወረ ብላዳን ዱመን ግዱ
እንጪፍተ። *26. 27፡13፤ 38፡2፤ ኡመ 10፡2

29 «ኤዶም፥ ሞቶትንሼ፥ ጉርጉዶትን
ሼስ ሁንድኑ፥ አቸ ጅሩ፤ ኡቱመ ወረ
አንጎ ቀቡ ተአኒ ጅረኒዬ፥ ወረ ብላዳን
ዱመን ግዱ፥ ወረ ደግነ ህንቀበትን፥ ወረ
ቦለ ኬሰ ቡፈመኒ ወጅንስ እንጪሱ*።

*29. 25፡12-14፤ ኢሳ 34፡5-15

30 «ጉርጉዶትን ብየ ገረ ብታ ሁን
ድኑ፥ ወር ሲዶን ሁንድኑስ አቸ ጅሩ፤
እሳን ወረ አጀፈመኒ ወጅን ዬሎዳን ገድ
እንቡፈመን፤ ሁምንሳኒ ከን ነመ ናስሱ
ተኤ ኡቱመ ጅሩዬ፥ ወረ ዱመኒፍ ወረ
ዬሎሳኒ ባተኒ ወጅን ኡቱ ደግነ ህንቀበትን
ቦለ ኬሰ እንቡፈመን*። 31 ሞቲን ግብጢፍ
ሎልቱንሳ አቸት እሳን እንአርጉ፤ ሞቲን
ግብጥ ዋኤ ነሞተሳ ወረ ብላዳን ዱመን
ሁንዱማ ሰናፍ ጀጀብነ እንአርገተ»
ጀዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበቴረ።

*30. 28፡21-23፤ ኢሳ 23፡1-16

32 «አን ብየ ወረ ጅራታት አከ እን
ነመ ናስሱ ዮን ጎዴሌ፥ ሞቲን ግብጢፍ
ነሞትንሳ ሁንድኑ ወረ ብላዳን ዱመኒ
ወጅን ወረ ደግነ ህንቀበትን ግዱ
እንጪሱ» ጀዶ ዋቀዮ ጎፍታን።

ቦቆና 33

ህስቅኤል ኤግዱ ተኡሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ አመስ ገረኮ ዱፌ፥
2 «ያ ሙጫ ነማ! እጆሌ ሰበኬቲት
ዱበዱ፥ ‹ዮሙ አን ብላ ብየ ቶኮረት
ፍዱ፥ ሰብን ብይቻስ ኦፍ ግዱዳ ኤግዱ
እንካፈተ፤ 3 ኤግዱን ሱን ብላን ብየ ሰነረት
ዱፉሳ አርጌ ፈኖ አፉፌ ብየ ኦፍ ኤገቺሰ፤
4 ነምን ቶኮ ሰገሌ ፈኖ ሰና ደገኤ ኦፍ
ኤገቹ ዮ ዲሴ፥ ብላንስ ዱፌ ዮ እሰ ኩቴ፥
ዲግንሳ መታዱመሳራ እንበርባደመ። 5 እን
ሰገሌ ፈኖ ሰና ደገኤ ኦፍ ኤገቹ ዋን ዲሴፍ
ዲግንሳ መታዱመሳረ እንታአ፤ ገሩ ኡቱ
ኦፍ ኤገቴረ ተኤ፥ ስላ ኦፍ እንአልቸ
ቱሬ፤ 6 ኤግዱን ሱንሞ ብላን አከ ዱፉ
ጅሩ አርጌ፥ ፈኖ አፉፌ ሰበ ዮ ኦፍ ኤገ
ቺሱ ደባቴ፥ ብላንስ ዱፌ እሳን ኬሳ ነመ
ቶኮ ዮ አጀሴ፥ ነምቹ የከሳቲን እንዱአ፥
አን ገሩ ዲገሳ ሀርከ ኤግዱ ሰና ኬሳ ነንበ
ርባደ› እሳኒን ጀድ!» ጀዴ።

7 ያ ሙጫ ነማ! አን መነ እስራኤሊፍ
ኤግዱ ስጎዴረ፥ አትሞ ዱቢኮ ደገኢ ኦፍ
እሳን ኤገቺስ*! 8 አን ነመ ጀልአዳን፥ «ያ
ነመ ጀልአ! አት ዱጉማን እንዱተ»
ዮሙን ጀዱ፥ አትሞ እን ጀልአን ሱን
ከራሳራ አከ ዴብኡፍ ኦፍ ህንኤገቺፍቱ ዮ
ተኤ፥ እን ጀልአን ሱን የከሳቲን እንዱአ፤
አንሞ ዲገሳ ሀርከኬ ኬሳ ነንበርባደ፤ 9 አት
ገሩ እሰ ጀልአ ሰነ ከራሳራ አከ ዴብኡፍ
ኡቱመ ኦፍ ኤገቺፍቱ፥ እን እሰራ ዴብኡ
ዮ ዲሴ፥ እን የከሳቲን እንዱአ፤ አት ገሩ
ኦፍ እንአልቸተ። *7. እብ 13፡17

10 ያ ሙጫ ነማ! መነ እስራኤልት
ዱበዱ! «እሰን፥ ‹አረ-ደደርብኬኛፍ
ጩቡንኬኘ ገድ ኑቀቡ እሳን ኬሰትስ
እንቶርቶረ፥ አተምትስ ጅራትነሬ?›
ጀተን» ጀድ*! 11 አት እሳንት ዱበዱ!
«አን ጅራታደ! ‹ነምን ጀልአን ከራሳቲ
አከ ዴብኡፍ አከ ጅራቱ መሌ፥ አን ዱአ
ነመ ጀልአት ህንገመዱ፤ ዴብአ! እሰን ያ
መነ እስራኤል ማሊፍ ዱቱ? ከራኬሰን
እሰ ሀማቲ ዴብአ!› ጀደ ዋቀዮ ጎፍታን»
ጀድ*!

*10. 37፡11 *11. ኢሳ 55፡7፤ ዮኤ 2፡12-13

12 ከናፍ ያ ሙጫ ነማ! አት እጆሌ
ሰበኬቲት ዱበዱ፥ «ነምን ቀጆላን ዴብኤ
ዋን ጀልአ ዮ ሆጄቴ፥ ቀጆሉማንሳ ዱሪ

እሰ ህንአልቹ፤ ነምን ጀልአንስ ዴብኤ
ዋን ጋሪ ዮ ሆጀቴ፥ ጀልእንሳ እሰት ህንለ
ካአሙ፤ እን ቀጀላን ዴብኤ ዮ ጩቡ
ሆጀቴ፥ ቀጀሉማሳ እሰ ዱሪቲን ጅራቹ
ህንደንደኡ*። 13ዮሙ አን ነመ ቀጀላዳን፥
‹አት ዱጉማን እንጅራተ› እቲን ጀዱ፥
እንሞ ቀጀሉማሳ አመነቴ ዮ የኬ፥ እን የከ
ሳቲን ዱአ መሌ፥ ቀጀሉማንሳ እን ዱሪ
ህንያደተሙፍ። 14ዮሙ አን ነመ ጀልአ
ዳን፥ ‹አት ዱጉማን እንዱተ› እቲን
ጀዱ፥ እንሞ የከሳቲ ዴብኤ ወንተ ቀጀላፍ
ጋሪ ዮ ሆጀቴ፥ 15ወንተ ቀብሲሳፍ ፉደቴ
ዮ ገልቼ፥ ወንተ ሀቴስ ዮ ዴብሴ፥ ሴረተ
ነመ ጅራችሱ ዱካስ ዮ ቡኤ፥ ዮ የኩ ደባ
ቴስ፥ እን ዱጉማን እንጅራተ መሌ፥ ህን
ዱኡ*፤ 16ጩቡን እን ሆጀቴ ሁንድኑስ
እት ህንለካአሙ፥ እን ወንተ ቀጀላዳፍ
ጋሪ ዋን ጎዴፍ፥ ዱጉማን እንጅራተ።

*12. 3፡20 *15. ኬሰ 24፡10-13፤ 18፡7፤ ሉቃ 19፡8

17 «እጀሌን ሰበኬቲ አመዩ፥ ‹ከራን
ዋቀዮ ቀጀላ ምት› እንጀዱ፥ ገሩ ከራ እሰ
ከንሳኒቱ ቀጀላ ምት። 18ነምን ቀጀላን
ቀጀሉማሳቲ ዴብኤ ዮ የኬ፥ እን የከሳቲን
እንዱአ፤ 19ነምን ጀልአንሞ ጀልእንሳቲ
ዴብኤ ወንተ ቀጀላዳፍ ጋሪ ዮ ጎዴ፥ እን
ከነ ጎቹሳቲን እንጅራተ። 20እስን ያ መነ
እስራኤል! ‹ከራን ዋቀዮ ቀጀላ ምት›
እንጀቱ፤ አን ገሩ አከ ከራኬሰኒት ቶኮን
ቶኮንኬሰንት ነንፈረደ» ጀድ!

ቀበሙን ዬሩሳሌም ህመሙሳ

21 ቦጅአሙኬኘ ቦዴ ወጋ ኩደ ለመ
ፉት፥ ጅአ ኩርነፉት፥ ጅእቾ ኬሳስ ጉያ
ሽነፉት ነምን ዬሩሳሌሚ በቀቴ ዱፌ ቶኮ
ገረኮ ዱፌ፥ «መንደረቲን ቀበምቴት»
ናንጀዴ*። 22ነምች በቀቴ ዱፌ ሱን ኡቱ
አስ ህንገእን፥ ገልገለሳ ሀርከ ዋቀዮ አነረ
ቱሬ፤ ሀመ ነምች ገነመ ነብረ ዱፉት እን
አፉንኮ እንበኔ፤ አፉንኮ እንበነሜ፥ አንስ
ኤርገሲ ድዳ ህንታኔ*።

*21. 24፡26፤ 2ሞቶ 25፡2-4 *22. 3፡22

23 ኤርገሲስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
24«ያ ሙጫ ነማ! ወር ብየ እስራኤል እሰ
ዲገማ ኬሰ ጅራተን፥ ‹አብራሃም ነመ ቶኮ
ዱዋ ቱሬ፥ ገሩ ብይቾ እንፉደቴ፤ ኑእ
ገሩ ባይኤደ፥ ብይችስ አከ ቀበትኑፍ ኑፍ
ኬነሜረ› እንጀዱ*። 25ከናፍ አት እሳኒን፥
‹ኤርገ እስን ፎን ዲጋ ወጅን ኛተኒ፥ ገረ
ዋቀዮሊኬሰኒ እላልተኒ ዲገስ ደንገላፍ
ተኒ፥ ብይቾ እንፉደቱሬ?› ጀደ ዋቀዮ
ጎፍታን*። 26እስን ብላኬሰን አመነተኒ
ወንተ ጪጋሲሳ እንሆጀቱ፤ እስን አዱመ
አዳን ኒቲ ነማ እንጡሬስቱ፥ ኤጋ ብይቾ
እንፉደቱሬ*? 27ከነ እሳንት ዱበዱ!
ዋቀዮ ጎፍታን፥ ‹አን ጅራታደ! ወረ አነ
ኬሰት ሀፌን ብላን አከ አጀሱ፥ ወረ ብየ
ኬሰ ጅረንሞ ብኔንሶትን አከ ኛተን ነን
ጎደ፤ ወር መሰራ ኬሳፍ ሆልቀ ኬሰ ጅረ
ንሞ ደእቻን እንዱሙ፤ 28አን ብይቾ
አናዳፍ ዱዋ ነንጎደ፥ ሁምን እን እቲን
አፍ ጀጁስ እንዱመ፤ ቱሎትን እስራኤል
ዱዋ እንተኡ፥ ነምን ቶኮሌስ እሳን ኬሰ
ህንደርቡ፤ 29አን ብይቾ ሰበቢ ሆጂሳኒ እሰ
ጪጋስሳዳፍ ጀዴ አናዳፍ ዱዋ ነንጎደ፥
ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ እሳን
እንቤኩ› ጀዴ*።

*24. 11፡15፤ ኢሳ 51፡2
*25. ሌዎ 17፡10-14፤ 1ሳሙ 14፡32-34
*26. 11፡21 *29. 6፡7

30 «ያ ሙጫ ነማ! እጀሌን ሰበኬ ኬላ
ብይቻፍ በልበለ መና ዱረት ዋኤኬ ዮሙ
ዱበተን፥ ‹ኮቱ ኤርጋ እሰ ዋቀዮ ብራ
ዱፌ ደገእ!› ወሊን እንጀዱ፤ 31እሳንስ
ዱፈኒ አኩመ ሰበኮት ዱቢኬ ደገኡዳፍ
ስዱረ እንታኡ፤ ገሩ እሰ ደገአን ከነ ሆጂረ
ህንአልቾን፤ እሳን አፉንሳኒቲን ዋኤ ጃለላ
ባይኤ እንዱበቱ፤ ገራንሳኒ ገሩ ቡአ ጀል
እና ዱካ እንቡአ። 32አት ኩኖ እሳን ብረት
አከ ነመ ሰገሌ ሚደጋዳን ዌዱ ጃለላ ዌድ
ሱፍ አከ ነመ ምአ ፉርፈናቲን በኤሰ ጎዴ
ሰገሌ ደጌስሱት፤ እሳን ዱቢኬ እንደገኡ፥
ገሩ እሰ ሆጂረ ህንአልቾን። 33ዮሙ እን
ዱበተሜ ራወተሙፍ ጅሩ ኩን ዱፉ ገሩ
ኩኖ ራጂን እሳን ግዱ አከ ቱሬ እንቤኩ»
ጀዴ*። *33. 2፡5፤ 6፡10

ቦቆና 34
ትክሶተ ሰበ እስራኤል

1 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
2«ያ ሙጫ ነማ! ትክሶተ እስራኤልረት
ራጂ ዱበዱ! ራጂ ዱበዱ ወንተ ዋቀዮ
ጎፍታን ጀዱ እሳንት ህም! ‹ትክሶተ እስ
ራኤል ወረ አፉመሳኒ ዱዋ ሶረኒፍ ወዮ!
ትክሶትን ሆሎተ ኤጉን እረ ህንቱሬ*?
3እስን ጮመ እንኛቱ፥ ኡፈተ ርፌንሰራ

ሆጀተሜስ እንኡፈቱ፤ ወረ ጮመንስ
እንቀለቱ፤ ገሩ ሆሎተሞ ህንሶርተን፤
4እስን ወረ ደደቦተ ህንጀቤስኔ፥ ወረ ዱኩ
ብሰተንስ ህንፈይፍኔ፤ ወረ ጨበን ህንወል
ኣኔ፤ ወረ ከራራ ጩአኒ በደንስ በርባደኒ
ህንዴብፍኔ፤ እስን ሁምናን ገረ-ጀብናንስ
እሳንረት እንሞተን* ። 5እሳንስ ሰበቢ ትክሴ
ደበኒፍ ተምሰአኒ፥ ብኔንስ ደገላ ሁንዱ
ማፍ ኛተ ተአን*፤ 6ሆሎትንኮ ቱሎተ ሁን
ዱማረ፥ ጋረ ኦል ጀዻ ሁንዱማረ
እንተምሰአን፤ እረ ለፉ ሁንዱማረስ
እንፈጨአን፤ ነምን ቶኮሌ እሳን ህንእ
ላሌ፥ እሳንስ ህንበርባድኔ› ጀደ» ጀድ!
*2. ኤር 23፡1-4 *4. ዘካ 11፡15-16፤
ዮሀ 10፡11 *5. ማቴ 9፡36፤ 1ሞቶ 22፡17

7 ከናፍ እስን ትክሶተነነ ዱቢ ዋቀዮ
ደገአ! 8አን ጅራታደ! ጀደ ዋቀዮ ጎፍ
ታን፥ ሆሎትንኮ ትክሴ ዋን ህንቀብኔፍ፥
ትክሶትንስ ዋን እሳን ህንኤግኒፍ፥ ሆሎት
ንኮ ሳመመኒ ብኔንሶተ ጫካ ሁንዱማፍ
ኛተ ተአን፤ ትክሶትንስ ኦፊሳኒ ሶረን
መሌ፥ ሆሎተኮ ህንሶሬ፤ 9ከናፍ እስን
ትክሶተነነ፥ ዱቢ ዋቀዮ ደገአ! 10ዋቀዮ
ጎፍታን፥ «ኩኖ! አን ትክሶተረት ነን
ከአ፥ ሆሎተኮስ ሀርከሳኒ ኬሳ ነንበርባደ፤
ስአችስ ሆሎታፍ ትክሶተ አከ እሳን ህን
ታኔ ነንጎደ፤ ትክሶትን ሱን ስአች ኦፊሳኒ
አከ ህንሶሬ ነንጎደ፤ አን ሆሎተኮ አፉንሳኒ
ኬሳ ነንባስ፥ ስአችስ ኛተ እሳኒፍ ህንተ
አን!» ጀደ* ። *10. ኤር 23፡2

11 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ኩኖ! አን ኦፊ
ኮቲ ሆሎተኮ ነንበርባደ፥ እሳንስ ነንኤገ፤
12አኩመ ትክሴን ዮሙ ብረ ጅሩ ሆሎተሳ
ወረ ተምሰአን ኤጉ፥ አከሱመ አን ሆሎ
ተኮ ነንኤገ፤ ጉያ ዱሜሳፍ ጉያ ዱከናት
እዶ እሳን እት ተምሰአኒ ቱረን ሁንዱማቲ
ባሴ እሳን ነንፍደ፤ 13አን ሰበ ኬሳ እሳን
ነንፍደ፥ ብየ ኬሳስ እሳን ወልት ነንቀበ፤
አን ብየሳኒት እሳን ነንገልቾ፥ ቱሎተ እስ
ራኤልረትስ እሳን ነንቦባስ፤ ለገ ኬስት፥
ብየ ነምን ኬስ ጅራቱ ሁንዱማ ኬስትስ
እሳን ነንሶረ። 14መርገ ጋሪ ኬስስ እሳን
ነንትክስ፥ ቱሎትን እስራኤልስ እዶ ዴዱ
ምስሳኒ እንተኡ፤ አችት እሳን መርገ ጋሪ
ኬስ እንጭጪሱ፥ ቱሎተ እስራኤል ሁን
ዱማ ጉባዻ መርገ ጮምሱ እንአርገቱ።
15አን ሆሎተኮ ነንትክስ፥ አን እሳን ነንቦ
ቆቿስ፤ አን ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበዴረ።
16አን እሰ በዴ ነንበርባደ፥ እሰ ከራራ
ጩኤስ ዴብሴ ነንፍደ፥ እሰ ጨቤ ነንወል
ኣነ፥ እሰ ደደባ ነንጀቤሰ፥ እሰ ጮማፍ
እሰ ጀባሞ ነንበሌሰ፤ ፍርዲ ቀጀላዻንስ
እሳን ነንትክሰ» ጀዴ* ።
*11-16. ኢሳ 40፡11፤ ኤር 31፡8-10፤
ፋር 23፤ ዮሀ 10፡11-16

17 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ኩኖ! አን እስን
ሆሎተኮ ግዱት፥ ኮርቤዪ ሆላፍ ኮርቤዪ
ሬቲ ግዱትስ ነንፈረደ*፤ 18እስን መርገ
እሰ ጋሪ ዴዱን እስንት ጥናናን እሰ ሀፌሞ
ሚላን ለፈት ድዲቱ? ብሻን ቁልቁሉስ
ዱጉን እስንት ጥናናን እሰ ሀፌሞ ሚላን
ኬሰ ኤጀተኒ ቦሬስቱሬ? 19ሆሎትንኮሞ
እሰ እስን ሚለኬሰኒን ለፈት ድዲተን
እንዴዱ፥ እሰ እስን ሚለኬሰኒን ኬሰ ኤጀ
ተኒ ቦሬስተንስ እንዱጉ» ጀደ።
*17. ማቴ 25፡32፤ ህስ 7፡10-11

20 ከናፍ ዋቀዮ ጎፍታን እሳኒን፥
«ኩኖ! አን ኦፊኮቲ ሆሎተ ወረ ጮጮ
ሞፍ ወረ ሁቀቶ ግዱት ነንፈረደ፤ 21ሰበቢ
እስን ጭናቻፍ ገቲቲዻን እሳን ደርበተኒ፥
ወረ ደደቦተ ሁንዱማስ ጋንፈኬሰኒን ጅፈ
ተኒ አለ እሳን ባፍተኒፍ፥ 22አንሞ ሆሎ
ተኮ ነንአልቾ፥ ዴብአኒስ ህንቀበመን፤
አን ሆሎታፍ ሆሎተ ግዱት ነንፈረደ፤
23አን ትክሴ ብራ ቶኮ እሳኒፍ ነንካሰ፤
ገርብችኮ ዻዊት ትክሴ እሳኒፍ እንተአ፥
እሳን እንሶረስ* ። 24አን ዋቀዮ ጎፍታ እሳ
ኒፍ ነንተአ፤ ገርብችኮ ዻዊትሞ ዱረ-ቡቱ
እሳኒፍ እንተአ፤ አን ዋቀዮ ከነ ዱበዴረ።
*23. 37፡22፥24፤ ኤር 23፡5፤ 30፡9፤
ሆሴ 2፡2፤ ሙል 7፡17

25 «አን እሳኒፍ ከኩ ነጋ ነንገለ፥ ብኔ
ንሶተ ጫካስ ብይቾ ኬሳ ነንባሰ፤ እሳን
ለፈ ኦና ኬሰ ሶዻ መሌ እንጅራቱ፥ ብርአ
መሌስ ጫካ ኬሰ እንረፉ* ። 26አን ዮሙስ
እሳን፥ እዶ ናኖ ጋረኮ ጅሩ ሰነስ ነንኤ
ብሰ፤ አን ዬሮሳት ቲፉ ነንሮብሰ፥ እንስ
ቲፉ ኤባ እንተአ። 27ሙኬቲን ማሲ ኬሳ
እጆ እንጎደቱ፥ ለፍትስ ምዻን እንባሰ፤
ሰብንስ ብይቾ ኬሰ ብርአ መሌ እንታአ፤
አን ሎሎሶ ዋንጀሳኒ ጨጨብሴ ወረ ገርበ
እሳን ጎደቴ ሀርካ ዮሙን እሳን ባሱ፥ አን
ዋቀዮ አከን ተኤ እሳን እንቤኩ*፤ 28ሰብን
ለፈራ ስአች እሳን ህንቀበቱ፥ ብኔንሶትን
ጫካ ኬሳስ ስአች እሳን ህንኛተን፤ ብርአ
መሌ እንጅራቱ፥ ወንት ቶኮሌ እሳን ህንና

ስሱ። 29እሳን ብይቾ ኬሰት ቤላን ዱመኒ
ሰብን ለፈራ አከ እሳንት ህንገእፍኔት፥ አን
እዶ ዳባ እሰ ምዳን ባሱት ቤከሙ እሳኒፍ
ነንኬን*፤ 30ዮሙስ አን ዋቀዮ ጎፍታንሳኒ
እሳኒ ወጅን አከን ጅሩ፥ መን እስራኤልስ
ኦፊሳቲ ሰበኮ አከ ተኤ እሳን እንቤኩ፤ አን
ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበዴረ*። 31እስን ሆሎ
ተኮት፥ ሆሎተኮ ወረ አን ትክሱደ፤ እስን
ነሞተኮት፥ አንሞ ዋቀዮኬሰን፤ አን ዋቀዮ
ጎፍታን ከነ ዱበዴረ» ጂዴ*።

*25. 37፡26፤ ሌዎ 26፡6፤ ኢሳ 54፡10፤
ኤር 23፡6፤ ሆሴ 2፡20 *27. ኤር 30፡8
*29. 36፡30 *30. 28፡24፤ 37፡13-14
*31. ፋር 100፡3

ቦቆና 35

ዋቀዮ ኤዶምን አከ አደቡ ዱበቹሳ

1አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
2«ያ ሙጫ ነማ! ገረ ቱሉ ሴኢርት ገረ
ገሊ ራጂ እረት ዱበዱ! 3ዋቀዮ ጎፍታን፥
‹ኩኖ አን ስረት ከኤረ ያ ቱሉ ሴኢር፥
አን ሀርከኮ ስረት ኦል ነንፋደደ፥ ስንኦ
ንሰ፥ ስንበሌሰስ፤ 4መንደሮተኬስ ነንጅ
ግሰ፥ እንኦንተስ፥ ኤርገሲ አን ዋቀዮ
አከን ተኤ አት እንቤክተ› ሲንጂደ።

5«በረ ዴራዳፍ ዲነ ነሞተ እስራኤል
ዋን ቱርቴፍ፥ ዬሮ ረክነሳኒፍ ዬሮ አደብ
ንሳኒ እን ዱማ እረ ገኤት ብላት ደበርስቴ
እሳን ኬንቴ። 6አን ጅራታደ! ጂደ ዋቀዮ
ጎፍታን፥ ከናፍ አን ደንገለኡ ዲጋቲፍ
ስንጎደ፥ ዲግንስ ስአርአ፤ አት ፍረ
ዲጋኬ ዋን ጅብቴፍ፥ ዲገኬ ከን ደንገላሱ
ስአርአ*፤ 7አን ቱሉ ሴኢር ኦናዳፍ ዱዋ
ነንጎደ፤ ወረ እሰረ ደርበኒ አዴመኒፍ፥
ደርበኒ ገለን እራ ነንኩተ፤ 8አን ቱሎተሳ
ወረ አጂፈመኒን ነንጉተ፤ ወር ብላን እሳን
ፉኩቴ ጋሮተሳረት፥ ደቻሳ ኬሰት፥ ለገሳ
ሁንዱማ ኬሰትስ እንኩፉ። 9አን በረበራን
ስንኦንሰ፥ መንደሮተኬ ኬሰስ ነምን ህንጅ
ራቱ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ አት
እንቤክተ።

*5-6. ኦባ 10-14፤ ህስ 25፡12፤ ፋር 137፡7

10«አት ኡቱመ አን ዋቀዮ አቾ
ጅሩ፥ ‹ሰብን ኩን ለማኒፍ ብይ ኩን ለማን
ከንኮ ተኡ፥ ኑእ እሳን እንፉደትን› ዋን
ጂቴፍ፥ 11አን ጅራታደ! ከናፍ አኩመ
አት እሳን ጅብቴ እሳንት ዴከምቴ፥ እሳ
ንት ህናፍቴስ፥ አንስሞ አከሱመ ስንጎደ፤
አን ዮሙን ስት ፈረዱ እሳን ግዱት ቤከማ
ነንተአ፤ አን ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበዴረ።
12እሰ አት ቱሎተ እስራኤልረት ገእፍቴ
ሁንዱማ፥ እሰ አት፥ ‹እሳን ኦነኒሩ አከ
እሳን ኞትኑፍስ ኑፍ ኬነመኒሩ› ጂቴ
ሰነስ፥ አን ዋቀዮ አከን ደገኤ እንቤክተ*፤
13አት አነረት አፉንኬቲን አከ ኦፍ ጉርጉ
ድፍቴ፥ አነረትስ ዱቢ አከ ባይእፍቴ፥
አን ደገኤረ፤ 14ጉቱማን ብየ ለፉ አከ ገመ
ዱፍ አን ዋቀዮ ጎፍታን ስንኦንሰ።
15አኩመ ዬሮ ዳል መነ እስራኤል ኦኔ አት
ገመዴ፥ አንስ አከሱመ ስንጎደ ያ ቱሉ
ሴኢር! ሲፍ ጉቱማ ኤዶም ነንኦንሰ፤
ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ እሳን
እንቤኩ» ጂዴ።

*12. 25፡3

ቦቆና 36

ቱሎተ እስራኤልት ራጂን ዱበተሙሳ

1ያ ሙጫ ነማ! አት ቱሎተ እስራኤ
ልት ራጂ ዱበዱ፥ «ያ ቱሎተ እስራኤል
ዱቢ ዋቀዮ ደገአ*!» 2ዋቀዮ ጎፍታን፥
ዲኖትን ዋኤኬፍ «በገ! እዶን ኦል ከአን
እን ዱሪ ሱን ከንኬኘ ተኤ» ጂዱ*።
3ከናፍ ራጂ ዱበዱ፥ «ዋቀዮ ጎፍታን፥
‹እስን ዋን ኦንተኒፍ ከራ ሁንዱማንስ ዋን
ጨጨብደኒፍ ሰበ ወረ ካኒፍስ ቀቤኘ ዋን
ታተኒፍ፥ ነሞትን ዋኤኬሰን ኦዴሰኒ እስን
እንሀሙቱ›*። 4ከናፍስ ያ ቱሎተ እስራ
ኤል ዱቢ አነ ዋቀዮ ጎፍታ ደገአ! አን
ዋቀዮ ጎፍታን፥ ‹ቱሎታፍ ጋሮተት፥ ለጎ
ታፍ ደቾተት፥ መንደሮተ ጅገኒ ኦነንት፥
ወረ ሳመመንት፥ ወረ ሰብን ናኖሳኒ ጅረን
እት ገእሰንትስ ነንዱበደ›፤ 5አን ዋቀዮ
ጎፍታን፥ ‹ህናፉኮ እሰ ጉባዳን ሰበ ወረ
ካንረት፥ ኤዶምረትስ ነንዱበደ፤ እሳን
ገራሳኒ ኬሰት ገመዱዳን፥ ጬጾዳንስ ብየኮ
ሳመኒ ፉደተኒ፥ ለፈ ሆሪን ዴዱስ ከንሳኒ
እንጎደተን› ነንጂደ» ጂድ*! 6ከናፍ አት
ዋኤ ብየ እስራኤል፥ ቱሎተሼፍ ጋሮተ
ሼት፥ ለጎተሼፍ ደቾተሼት ራጂ ዱበዱ!
«ዋቀዮ ጎፍታን፥ ‹ኩኖ! አት ዬሎ ሰበ
ወረ ካኒ ዋን ባቴፍ አን አሬ ህናፌረ›
ጂደ» ጂድ! 7ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ሰብን
ናኖኬ ጅረንስ አከ ዬለአን አን ሀርከኮ ኦል
ፉዴ ከከዴረ።

*1. 6፡2 *2. 25፡3 *3. 35፡10-13 *5. 35፡15

8 «ያ ቱሎተ እስራኤል! ‹እስን ገሩ
ደሜ እንባፍቱ፥ ሰበኮ ሰበ እስራኤሊፍስ
እጀ እንጎደቱ፥ እሳንስ ደፈኒ እንዱፉ።
9 ኩኖ! አን ፉለ ገረኬሰንት ዴብፈዴ ፉረ
እስንት ቶሌረ፥ እስን እንቆተምቱ ሰኚንስ
እስንረ እንፈጫፈመ፤ 10 አን ነሞተ ጉቱማ
መነ እስራኤል እስንረት ነንባይእሰ፥ መን
ደሮተ ኬሰስ ነምን እንጅራተ፥ ወር ዲገመ
ንስ ዴብአኒ እንእጃረሙ፤ 11 አን ነሞትኒፍ
ሆሪን እስንረት አከ ባይአተን ነንጎደ፤ እሳ
ንስ ወል ሆረኒ እንባይአቱ፤ አኩመ ዱር
ነሞትን እስንረ ቱረን፥ አከሱመ አመስ
ነሞተ እስንረ ነንቴሰሰ፥ እሰ ዱሪ ጫላስ
ዋን ጋሪ እስኒፍ ነንጎደ›፤ ዮሙስ አን
ዋቀዮ አከን ተኤ እስን እንቤክቱ*። 12 ነሞ
ትን እስራኤል ወር ሰበኮ ተአን እስንረ አከ
አዴመን ነንጎደ፤ እሳን እስን እንቀበቱ፥
እስንስ ዳለሳኒ እንታቱ፤ ስአቾ እጆሌንሳኒ
ዱራ ፉደተሙን እት ህንባይአቱ» ጇደ።
*11. ሌዎ 26፡9-10

13 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ነሞትን እስኒን፥
‹እስን ነመ እንኛቱ ሰበኬሰንስ እጆሌ መሌ
እንህምብፍቱ› ዋን ጇደኒፍ*፥ 14 እስን
ስአቾ ነመ ህንኛተን፥ ሰበኬሰንስ እጆሌ
መሌ ህንህምብፍተን፤ አን ዋቀዮ ጎፍታን
ከነ ዱበዴረ። 15 አን ስአቾ ገአ ሰበ ወረ
ካኒ እስን ህንደጌስሱ፥ እስን ስአቾ ዴብ
ተኒ ጩጶ ነሞታ ህንባተን፤ ሰብንኬሰንስ
አከ ኩፉ ህንጎተን» ጇደ፤ ዋቀዮ ጎፍታን
ከነ ዱበቴረ። *13. ለኮ 13፡32

16 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
17 «ያ ሙጫ ነማ! ነሞትን እስራኤል ብየ
ሳኒ ኬሰ ዮሙ ቱረን ከራሳኒቲፍ ጎቾሳኒቲን
እሰ ጡሬሰኒሩ፤ ከራንሳኒ አነ ዱረት
አኩመ ጡሪ ዱበርቲ ገራ ዱኩቢ ቀብዱ
ቱሬ*፤ 18 እሳን ብየ ሰነ ኬሰት ዲገ ዋን
ደንገላሰኒፍ፥ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒቲንስ
ዋን እሰ ጡሬሰኒፍ፥ አን ዴከምሰኮ እሳን
ረት ነንደንገላሴ*፤ 19 አን ሰበ ወረ ካን ግዱ
እሳን ነንተምሳሴ፥ እሳንስ ብየ ኬሰ
እንፈጨአን፤ አን አከ ከራሳኒፍ አከ ጎቾሳ
ኒት እሳንት ነንፈረዴ፤ 20 ብየ ሰበ ወረ ካኒ
ዮሙ ደቀን ነሞትን፥ ‹እሳን ኩን ነሞተ
ዋቀዮ፥ ወረ ብየሳ ኬሳ በአኒደ› ዋን እሳ
ኒን ጇደኒፍ፥ እዶዱመ ደቀንት መቃኮ
እሰ ቁልቁሉ እንጡሬሰን*። 21 አን ገሩ እሰ
ነሞትን እስራኤል ሰበ ወረ ካን ግዱ ዮሙ
ደቀን መቃኮ እሰ ቁልቁሉ ጡሬሰን ሰናፍ
ነንገደ» ጇዴ።
*17. ሌዎ 18፡24-25፤ 15፡19 *18. 22፡2-5
*20. ኢሳ 52፡5

22 ከናፍ አት መነ እስራኤሊን፥
«ዋቀዮ ጎፍታን፥ ‹አን ወንተን ጎቼፍ ጅሩ
ከነ መቃኮ እሰ ቁልቁሉ፥ እሰ አት ሰበ
ወረ ካን ግዱት ጡሬሰቴፍ ጇዴ መሌ፥
ሲፍ ጇዴን ጎደ ምት፥ ያ መነ እስራ
ኤል*! 23 አን መቃኮ እሰ ጉዳ እሰ ሰበ ወረ
ካን ግዱት ጡራኤ፥ እሰ እስን እሳን
ግዱት ጡሬስተን ሰነ ነንቁልቁሌሰ፤ አን
ቁልቁሉ ተኡኮ ከራኬሰን ዮሙን እሳንት
አርግሲሱ፥ ሰብን ወር ካን አን ዋቀዮ
አከን ተኤ እንቤኩ› ጇዴ፥ አን ዋቀዮ ጎፍ
ታን ከነ ዱበዴረ*።
*22. ኢሳ 48፡11፤ ኤር 14፡21፤
ፉር 115፡1-2 *23. 38፡23፤ 37፡28

24 «አን ሰበ ወረ ካን ግዱዳ እስን ነን
ፉደ፤ ብየ ሁንዱማ ኬሳስ ወልት እስን ነን
ቀበ፥ ብየኬሰንትስ እስን ነንገልቾ*፤ 25 አን
ብሻን ተሊለ እስንት ነንፈጫሰ፥ እስንስ
እንቁሎፍቱ፤ አን ጡራኡማኬሰኒፍ ዋቀዮሊ
ቶልፈሞኬሰን ሁንዱማቲ እስን ነንቁሌሰ*፤
26 አን ገራ ሃራ እስኒፍ ነንኬነ፥ ሀፉረ ሃራስ
እስን ኬሰ ነንካአ፤ አን ገራ እሰ አከ ደጋ ሰነ
እስን ኬሳ ነንባሰ፥ ገራ እሰ አከ ፎኒስ እስኒፍ
ነንኬነ*፤ 27 አን ሀፉረኮ እስን ኬሰ ነንካአ፥
እስን አከ ሴረተኮት አከ አዴምተኒፍ፥ ወንተ
ቀጇላ ተኤስ ጋሪ ጎተኒ አከ ኤግደን እስን
ነንጎደ*። 28 ብየ እሰ አን አቦተኬሰኒፍ ኬኔ
ኬሰስ እንጅራቱ፤ እስን ሰበኮ እንታቱ፥
አንሞ ዋቀዮኬሰን ነንተአ*፤ 29 አን ጡራኡማ
ኬሰን ሁንዱማ ኬሳ እስን ነንባሰ፤ አን ምዳን
ነንዋመ፥ አከ እን ባይአቱስ ነንጎደ፤ ቤለስ
እስንት ህንፍዱ፤ 30 እስን ስአቾ ሰበቢ ቤላ
ቲፍ ሰበ ወረ ካን ግዱት አከ ህንዬላኔት፥ አን
እጀ ሙኬቲፍ ምዳን ማሲ ኬሳ ነንባይእሰ*፤
31 ዮሙስ እስን ከራኬሰን እሰ ሀማዳፍ ሆጂኬ
ሰን እሰ ጀልአ እንያደቱ፥ የከኬሰኒፍ ሆጂኬ
ሰን እሰ ጪገአማ ዮሙ አርግተን እስን ኦፍ
እንጅብቱ*። 32 አን ከነ እስኒፍ ጇዴ አከን
ህንጎኔ ቤካ፥ ያ ነሞተ እስራኤል! ከራኬሰ
ኒፍ ቃነአ፥ ዬለአስ!» ጇድ! ዋቀዮ ጎፍታን
ከነ ዱበቴረ*።
*24. 28፡25 *25. ዘካ 13፡1፤ እብ 10፡22
*26. 11፡19፤ 18፡31 *27. 39፡29፤ ዮኤ 3፡1
*28. 11፡20 *30. 34፡29፤ ዮኤ 2፡19
*31. 20፡42-44 *32. 36፡20-23

33 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ጋፈ አን የከኬሰን
ሁንዱማቲ እስን ቁሌሱ፥ መንደሮተኬሰን
ኬሰ ነምን አከ ጅራቱ ነንጎደ፥ እን ዲገሜስ
ዴብኤ እንእጃረመ፤ 34ለፍት እን ኦናን
ዴብኤ እንቆተመ፥ ወር ከራ ደርበንስ ስአቾ
ኦና ተኤ ህንአርገን፤ 35እሳንስ፥ ‹ለፍት እን
ኦና ቱሬ ኩን እዶ ዳባ ኤዴን እንፈካተ፤
መንደሮትን ዲገመኒ፥ ኦኪ በሌፈመኒስ
ቱረን፥ አመ ኩኖ! ደላን እት እጃረሜረ፥
ነምንስ እሳን ኬሰ እንጅራተ› እንጂዱ።
36ዮሙስ ሰብን ወር ናኖኬሰንት ሀፈን ሱን
አን ዋቀዮ እሰ ዲገሜ አከን እጃሬ፥ እሰ ኦኔ
ቱሬስ አከን ዴብሴ ዳቤ እንቤኩ፤ አን ዋቀዮ
ከነ ዱበዴረ፥ ነንጎደስሞ» ጂደ*።
*36. 37፡28፤ 17፡24

37 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «አን አመስ ወንተ
ነሞትን እስራኤል ነከደተን ቶኮ ነንጎዳፍ፤
አን ነሞተሳኒ አከ ከረ ሆሎታ ነንባይእ
ሳፍ*፤ 38አኩመ ዬሮ አያነ ቤከማት ከር
ቡሻዩ አርሳዳፍ ቆጳአን ዬሩሳሌምን ጉተን
አከሱመ ነሞትን ባይኤን መንደሮተ ወረ
ዲገመኒ ቱረን ኬሰ እንጉቱ፤ ዮሙስ አን
ዋቀዮ አከን ተኤ እሳን እንቤኩ» ጂደ።
*37. ኢሳ 60፡22፤ ሚከ 2፡12

ቦቆና 37

ደቻ ለፌ ጎጋን ኬሰ ጉቴ አርጉሳ

1 ሀርከ ዋቀዮ አነረ ቱሬ፥ እንስ ሀፉረ
ዋቀዮቲን ነፉዴ ደቻ ለፌን ኬሰ ጉቴ ቶኮ
ኬሰ ነዳቤ*፤ 2ኩኖ! ደቾቾ ኬሰ ለፌ
ባይኤ ደኑቱ ቱሬ፥ እሳንስ ባይኤ ጎገኒ
ቱረን፤ እን እሳን ግዱ አሲፍ አቾ ነአዴም
ስሴ፥ 3«ያ ሙጫ ነማ! ለፌን ኩን ጅሬኘ
ቀባቿ እንደንደአሬ?» ናንጂዴ፤ አንሞ፥
«ያ ዋቀዮ ጎፍታ ከነ ስዱዋቱ ቤከ» ነን
ጂዴ። 4አመስ፥ «ለፌ ከነት ራጂ
ዱበዱ፥ ‹ያ ለፌ ጎጋነነ ዱቢ ዋቀዮ
ደገእ!› ጂድ» ናንጂዴ። 5ዋቀዮ ጎፍ
ታን፥ «ለፌ ከናን፥ ‹ኩኖ፥ አን ሀፉረ
ስተን ገልቾ አትስ እንጅራተ፤ 6አን ርቡ
ስኬሰ ነንካአ፥ ፎን ስተን ጎደ፥ ጎጋ ስተን
ኡፍሰ፥ ሀፉረስ ስኬሰ ነንካአ፥ አትስ
እንጅራተ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ
አት እንቤክተ› ጂድ!» ጂዴ።
*1. 1፡3፤ 3፡22

7 አን አኩመ እን ነአቦሜ ራጂ ነንዱ
በዴ፤ ኡቱመ አን ራጂ ዱበቻ ጅሩ ሰገሌን
እንደገአሜ፤ ኩኖ! ወንት ቶኮ እንሶሶኮ
ክሴ፥ ለፌን ሱንስ ወልት ሂቋ፥ ለፌን
ለፌ ኦፌሳቲት እንድአቴ፤ 8ዮሙ አን
እሳን እላሌ፥ ኩኖ! ርቡን እሳን ኬሰ
ካአሜ፥ ፎን እሳንት ጎደሜ፥ ጎጋንስ እሳ
ንት ኡፍፈሜረ፤ ገሩ ሀፉር እሳን ኬሰ
ህንቱሬ፤ 9አመስ አነት ዱበቴ፥ «ያ
ሙጫ ነማ! ሀፉረት ራጂ ዱበዱ! ዋቀዮ
ጎፍታን፥ ‹ያ ሀፉራ፥ ጎሌ አርፈኑ ኬሳ
ኮቱ አከ ጅራተኒፍ ወረ ዱመን ከነት ቅሌ
ንሰእ!› ጂደ» ጂድ*! 10አንስ አኩመ እን
ነአቦሜ ራጂ ነንዱበዴ፤ ሀፉርስ እሳንት
እንገሌ፥ እሳንስ ጅራቶ ተአኒ ሚለሳኒቲን
እንዳበተን፤ እሳን መጨ ባይኤ ጉዳ
ቱረን*።
*9-10. ኡመ 2፡7፤ ፋር 104፡29-30፤
ኢሳ 26፡19

11 ኤርገሲስ አነት ዱበቴ፥ «ያ ሙጫ
ነማ! ለፌን ኩን ጉቱማ መነ እስራኤል፤
ኩኖ! እሳን፥ ‹ለፌንኬኘ ጎጌረ፥ አብዲን
ኬኘ ጭቴረ፥ ኑእስ ራወትኔ በድኔረ›
እንጂዱ*፤ 12ከናፍ አት እሳንት ራጂ
ዱበዱ፥ ዋቀዮ ጎፍታን፥ ‹ያ ሰበኮ!
ኩኖ! አን አዋለኬሰን ነንበነ፥ እሰ ኬሳስ
እስን ነንባሰ፤ ብየ እስራኤልትስ ዴብሴ
እስን ነንገልቾ*፤ 13እስን ያ ሰበኮ! አን
አዋለኬሰን በኔ እሰ ኬሳ ዮሙን እስን
ባሱ፥ አን ዋቀዮ አከን ተኤ እስን
እንቤክቱ፤ 14አን ሀፉረኮ እስን ኬሰ ነን
ካአ፥ እስንስ እንጅራቱ፤ ብየኬሰንትስ
እስን ነንገልቾ› ዮሙስ አን ዋቀዮ ከነ አከን
ዱበዴ፥ አከን ጎዴስ እስን እንቤክቱ»
ጂዴ፤ ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ።
*11. 33፡10 *12. 28፡25

ይሁዳፍ እስራኤል ሞቱማ ቶኮ ጀለ ጅራቹሳኒ

15 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
16«ያ ሙጫ ነማ! ኡሌ ቶኮ ፉዲ እሰረት
‹ይሁዳዳፍ እጀሌ እስራኤል ወረ እሳ ወጅን
ወሊ ገለን› ጂዲ ጫፍ! አመስ ኡሌ ብራ
ቶኮ ፉዲ ‹ኡሌ ኤፍሬም እሰ ከን ዮሴፈፍ
ከን እጀሌ እስራኤል ወረ እሳ ወጅን ወሊ
ገለን ሁንዱማ› ጂዲ ጫፍ*! 17ኡሌ ከነስ
ወልት ቀብሲስ ሀርከኬ ኬሰት ቶኮ አከ ተአን
ጎድ! 18ነሞትን ብየኬቲ፥ ‹ኩን ማል ጂቹኬ
አከ ተኤ ኑት ህንህምቱሬ?› ዮሙ ሲን
ጂደን፥ 19አትሞ እሳኒን፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን
ኩኖ! አን ኡሌ ዮሴፍ እሰ ሀርከ ኤፍሬም

ኬሰ ጅሩ፥ ከን ጎሰ እስራኤል ወረ እሳ ወጅን
ወሊ ገለን ሰናስ ነንፉደደ፥ ኡሌ ይሁዳ ወጅ
ንስ ወልት ነንቀብሲሰ፤ እሳንስ ሀርከኮ ኬሰት
ቶኮ አከ ተአንት፥ ኡሌ ቶኮስ እሳን ነንጎደ›
ጇደ፥ እንጇተ። 20 ኡሌ እሰ እረት ጫፍቴ፥
እሰ ሀርከኬ ኬሰ ጅሩ ሰነ እሳን ዱረ ቀብ!
21 እሳኒን፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን ኩኖ! አን እጀሌ
እስራኤል እዶ እሳን ደቀኒ፥ ሰበ ወረ ካን ኬሳ
ፉዴ፥ እዶ ሁንዱማቲ ወልት እሳን ነንቀበ፥
ብየሳኒትስ እሳን ነንገልቹ*፤ 22 ብይቸ ኬሰት
ቱሎተ እስራኤልረት ሰበ ቶኮ እሳን ነንጎደ፤
ሞቲን ቶኮስ ሁንዱመሳኒረት እንሞአ፤ እሳን
ዴብአኒ ሰበ ለመ ተአኒ ገርገር ህንህረመን፥
ዴብአኒስ ገርገር ህረሚ ሞቱሞተ ለመ ህን
ተአን*፤ 23 እሳን ስአቹ ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ
ቲን፥ ወንተ ጪጋስሳዳን የከሳኒቲንስ አፍ
ህንጡሬሰን፤ አን ጬቡ እሰ እሳን አነ ዲሰኒ
ቦዴት ዴብኡዳን ሆጀተን ሁንዱማቲ እሳን
ነንፈይሰ፥ እሳን ነንቁሌሰሰ፤ እሳን ሰበኮ
እንተኡ፥ አንሞ ዋቀዮሳኒ ነንተአፍ*።

*16. ኡመ 49፡8፥22፤ 1ሞቶ 12፡19-20
*21. 28፡25፤ ኢሳ 11፡11-12
*22. 34፡23-24፤ ኤር 3፡18፤ ሆሴ 2፡2
*23. 36፡25፤ 11፡20

24 «‹ገርብችኮ ዳዊት እሳንረት ሞቲ
እንተአ፤ ሁንዱምትሳኒስ ትክሴ ቶኮ
እንቀባቱ፤ እሳን ወንተ ቀጇላ ተኤ እሰ አን
ኬኔፍ ዱካ እንቡኡ፤ ሴረተኮስ ኤገተኒ ጅሩረ
እንአልቹ*፤ 25 እሳን ብየ እሰ አን ገርብችኮ
ያቆቢፍ ኬኔ እሰ አቦትንኬሰን ኬሰ ጅራቻ
ቱረን ኬሰ እንጅራቱ፤ እሳን እጀሌንሳኒ፥
እጀሌን እጀሌሳኒስ በረበራን አቹ ኬሰ
እንጅራቱ፥ ገርብችኮ ዳዊት በረበራን አንገፈ
እሳኒፍ እንተአ*። 26 አን ከኩ ነጋ እሳኒፍ ነን
ገለ፥ እንስ ከኩ በረበራ እሳኒፍ እንተአ፤ አን
እሳን ነንዳበ ነንባይእሰሰ፥ እዶ ቁልቁላአ እሰ
ከንኮቲስ በረበራን እሳን ግዱ ነንዳበ*፤ 27 ጎዶ
ንኮስ እሳን ብረ እንተአ፥ አን ዋቀዮሳኒ ነንተ
አፍ፥ እሳንስ ሰበኮ እንተኡ*፤ 28 እዶን
ቁልቁላአን እን ከንኮቲ በረበራን እስራኤል
ግዱ ዮሙ ጅራቱ፥ ሰብን ወር ካን አን ዋቀዮ
እስራኤሊን አከን ቁልቁሌሱ እንቤኩ› ጇዴ»
ጇድ*!

*24. 34፡23፤ 36፡27፤ ኤር 23፡5፤
ፋር 78፡70-72፤ ሮማ 1፡3 *25. ኡመ 35፡12
*26. 34፡25፤ 36፡37-38፤ ኢሳ 54፡10
*27. ሌዎ 26፡11-12፤ ህስ 43፡6-7፤ 11፡20፤
ሙል 21፡3 *28. 36፡36፤ 39፡7

ቦቆና 38

ጎግረት ራጂን ዱበተሙሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥ 2 «ያ
ሙጫ ነማ! ፉለኬ ገረ ጎግ እሰ ብየ ማጎግ
ጅሩት፥ እሰ [ሮሽ] ሜሼኪፍ ቱባልረት
አንገፈ ተኤት ገረገልቺ ራጂ እረት
ዱበዱ*! 3 ዋቀዮ ጎፍታን፥ ‹ያ ጎግ አንገፈ
ሮሽ፥ አንገፈ ሜሼክ፥ አንገፈ ቱባልስ!
ኩኖ፥ አን ስረት ከኤረ! 4 አን ገረ ስንገ
ልቹ፥ ሆኮስ መንጋጋኬ ኬሰ ነንካአ፥ ሲፍ
ሎልቶተኬ ሁንዱማ፥ ፈርዴንኬ፥ አቦተ
ፈርዴኒ ወረ ምአ ወራና ጉቱማት ህደ
ተን፥ ወረ ጋቸነ ጉዳፍ ጋቸነ ጥና ቀበን፥
ወረ ብላ ቀበተን ሁንዱማስ ገድ ነንባሰ*።
5 ወር ፋሬስ፥ ወር ኩሽ፥ ወር ፉጥስ እሳኒ
ወጅን ጅሩ፤ ሁንዱምትሳኒስ ጋቸናፍ
መዳ ስቢላ ቀቡ፤ 6 ጎሜሪፍ ሎልቱንሳ
ሁንድኑ፥ ቤት-ቶጋርማህ ገረ ብታ እሰ
ፈጎዳ፥ ሎልቱሳ ወጅን፥ ሰብን ባይኤንስ
ሲወጅን ጅሩ*።

*2. 32፡26-27፤ 39፡6፤ 27፡13፤
ሙል 20፡8 *4. 29፡4፤ 39፡1-3 *6. 27፡14

7 «‹አት አፌኬቲ ቆጳእ! ወረ ስብረት
ወልት ቀበመን ሁንዱማ ወጅንስ ቆጳአ፤
አትሞ ኤግዱ እሳኒ ተእ! 8 አት በረ ባይኤ
ቦዴ ሎላፍ እንዋመምተ፤ ወጋ ባይኤ
ቦዴስ ብየ እሰ ድአ ሎል እራ ጭቴ፥ እሰ
ሰብንሳ ሰበ ባይኤ ኬሳ ቱሎተ እስራኤል
ረት ወልት ቀበሜ፥ እሰ ዲገሜ ቱሬ፥ እሰ
እሳን ሁንዱምትሳኒ አመ ነጋዳን ኬሰ ጅራ
ተን ሰነረት እንካተ፤ 9 አት፥ ሎልቱንኬ
ሁንድኑ፥ ሰብን ባይኤን ወር ሲወጅን
ጅረን አከ ቡቤ እሳንት እንዱፍቱ፥ አከ
ዱሜሰ ለፈ ኡፍሱስ እንታቱ› ጇደ»
ጇድ!

10 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «በረ ሰነት ገራኬ
ኬሰት እንያደ፥ አኬከ ሀማስ እንቆጄፈተ፤
11 አት ‹ብየ እሰ ገንዴንሳ ደላ ህንቀብኔት
ነንዱለ፤ አን ገረ ሰበ ወረ አፍራ ቡአኒ
ብርአ መሌ ጅራተኒት ነንደርበ፤ እሳን
ሁንዱምትሳኒ ደላ፥ ከረ፥ ደንቀራስ ህንቀ
በን*፤ 12 አን ብየ እሰ ዲገሜ እጃረሜ ሰነ
ረት ሀርከኮ አል ፉደዴ፥ እሳን ወረ ሰበ
ወረ ካን ኬሳ ወልት ቀበመን፥ ወረ ሆሪ
ባይኤፍ ምአ ቀበን፥ ወረ ሀንዱረ ለፉረ
ጅራተንስ ነንቦጅአ ነንሳመስ› እንጇተ*።
13 ሼባፍ ዴዳን፥ ነጋዶትን ብየ ተርሺሺፍ

እልሞሌን ሌንጫሼ ሁንድኑ፥ ‹አት ሳሙ
ዳፍ ዱፍቴሞ? አት ወርቁዳፍ ሜቲ ፉደ
ቹዳፍ፥ ሆሪፍ ምአ ባይኤ ሳሙዳፍ
ሎልቱኬ ወልት ቀበቴ ዱፍቴሞ?› ሲን
እንጇዱ» ጇደ።

*11· 34፡28፤ ዘካ 2፡8 *12· አቦ 9፡37

14 ከናፍ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ያ ሙጫ
ነማ! አት ጎግረት ራጂ ዱበዱ! ‹በረ ሰብ
ንኮ እስራኤል ነጋት ጅራቱ ሰነ አት
እንቤክተ ምቲሬ? 15 አት እዶኬ ብየ ገረ
ብታ እሰ ፈጎዳ እንዱፍተ፥ ሰብን ባይኤ
ንስ ሲወጅን አቺ በአኒ እንዱፉ፤ ሁንዱም
ትሳኒስ ፈረደ እንያበቱ፤ እሳን ሰበ
ባይኤደ፥ ሎልቱ ጀጀቦደስ*። 16 ያ ጎግ!
አት አኩመ ዱሜስ ገድ ቡኤ ለፈ
ኡፍሱ፥ ሰበኮ እስራኤልረት ገድ
እንቡተ፤ ሰብን ወር ካን ዮሙ አን እሳን
ዱረት ከራኬ ቁልቁሉማኮ ሙልእሱ አከ
ነቤከኒፍ፥ አን ጉያ ቦዴት ብየኮረት ስን
ካሰ› ጇደ» ጇዲን*።

*14-15· ኤር 1፡14 *16· በኡ 14፡4፤
ህስ 38፡23፤ ሴፉ 3፡8

17 አመስ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «አት እሰ
አን ዱር ከራ ገርቦተኮ ራጆተ እስራኤል
ዋኤሳ ዱበቻ ቱሬ ሰነ ምቲ? በረ ሰነ አከን
እሳንረት ስፍዱ እሳን ራጂ ዱበተኒሩ*፤
18 በረ ሰነ ጎግ ብየ እስራኤል ዮሙ ሎሉ፥
አሪንኮ እን ቦበአን እንከአ» ጇደ፤ ዋቀዮ
ጎፍታን ከነ ዱበቴረ። 19 «አን ህናፉኮፍ
አሪኮ እሰ አከ እብዳ ቦበኡን በረ ሰነት
ሶቾእ ለፉ ጉዳን ብየ እስራኤል ኬሰት አከ
ተኡ ነንዱበደ። 20 ቁርጡሚን ገላን ኬሳ፥
ስምብሮትኒፍ አላቶትን ቅሌንስ ኬሰ በለል
አን፥ ብኤንሶትን ጫካ ኬሰ ጅራተን፥
ኡመምን ወር ለፈረ ሙኙቀን ሁንድኑ፥
ነሞትን ለፈረ ጅረን ሁንድኑስ ፉለኮ
ዱረት እንሆለቱ፤ ቱሎትን ገድ እንደርበ
ተሙ፥ ቦዋንስ እንጅገ፥ ኬኘን ሁንድኑስ
እንኩፈ፤ 21 አን ቱሉኮ ሁንዱማራ ጎግረት
ብላ ነንዋመ፤ ነምን ሁንድኑ ብላሳ ኦቦሌሰ
ሳረት አል እንፉደተ» ጇደ ዋቀዮ ጎፍ
ታን*። 22 «አን ደእቻፍ ዲገ ደንገላሱዳን
እሰት ነንፈረደ፤ አን ቦካ የንዶ፥ ጨቢ፥
እብዳፍ ደጋ ቦበኡስ እሰረት፥ ሎልቱሳ
ረት፥ ሰበ ባይኤ ወረ እሳ ወጅን ጅረንረ
ትስ ነንሮብሰ፤ 23 አን ጉዳዳፍ ቁልቁሉ
ተኡኮ ነንእርግሲሰ፤ ሰበ ባይኤ ዱረትስ
ነንቤከመ፤ ዮሙስ አን ዋቀዮ አከን ተኤ
እሳን እንቤኩ» ጇደ*።

*17· ኤር 1፡14፤ ህስ 39፡2፤ ሴፉ 3፡8
*21· አቦ 7፡22 *23· 35፡14-15፤ 36፡23

ቦቆና 39

ጎግ ሞአሙሳ

1 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ያ ሙጫ ነማ!
አት ጎግረት ራጂ ዱበዱ! ‹ያ ጎግ አንገፈ
ሮሽ፥ አንገፈ ሜሼክ፥ አንገፈ ቱባልስ
ኩኖ! አን ስረት ከኤረ*፤ 2 አን ገረ ስገ
ልቼ ስፉዴ ነንአዴመ፥ ገረ ብታ እሰ ፈጎ
ዳስ ስፍዴ ቱሎተ እስራኤልረት ስንካሰ፤
3 ኤርገሲ አን እዳኬ ሀርከኬ ብታ ኬሳ፥
ጥየኬስ ሀርከኬ ምርጋ ኬሳ ሩኩቴ ነን
ቡሰ፤ 4 አት፥ ሎልቱንኬ ሁንድኑ፥ ነሞ
ትን ሲወጅን ጅረንስ ቱሎተ እስራኤልረት
እንኩኩፍቱ፤ አን አላቲ ረቃ ሁንዱማፍ
ብኤንሶተ ጫካ ሁንዱማፍስ ኛተ ጎዴ እስን
ነንኬነ። 5 አኩመን ከናን ዱረ ዱበዴ፥
አት በኬ አዲ ኬሰት እንኩፍተ፥ አን
ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበዴረ› ጇደ፤ 6 አን፥
ማጎጊፍ ወረ ቀርቀረ ገላና ብርአ መሌ
ጅራተንረት እብደ ነንኤርገ፥ እሳንስ አን
ዋቀዮ አከን ተኤ እንቤኩ። *1· 38፡2

7 «አን መቃንኮ እን ቁልቁሉን ሰበኮ
እስራኤል ግዱት አከ ቤከሙ ነንጎደ፤
መቃንኮ እን ቁልቁሉን ዴብኤ አከ ጡራኡ
ህንጎዱ፤ ከነራ ከን ከኤስ ሰብን ወር ካን
አን ዋቀዮ ቁልቁሉ እሰ ከን እስራኤል
አከን ተኤ እንቤኩ*፤ 8 ኩኖ! ጉያን አን
‹እንዱፈ› ጇዴ ዱበዴ ሱን ዱፉት ጅረ፥
እን ዱጉመ እንዱፈ» ጇደ፤ ዋቀዮ ጎፍ
ታን ከነ ዱበቴረ*።

*7· 36፡23፤ 37፡28 *8· 38፡17

9 «ዮሙስ ወር መንደሮተ እስራኤል
ኬሰ ጅራተን አቸ ኬሳ ገድ ያአኒ ምአ
ወራና አከ ቆራኒት እብደት ነቀኒ
እንቦቤሱ፤ ጋቸነ ጥጥና፥ ጋቸነ ጉርጉ
ዳስ፥ እዳዳፍ ጥየ፥ ኡሌ ቀበትናፍ ኤቦ
እንጉቡ፤ ወጋ ቶርበስ አከ ቆራኒት
እንቦቤሱ*፤ 10 ዬሮ ሰነት ምአ ወራና ሰነ
ዋን ቦቤፈተኒፍ ቆራን በኬዳ ህንፉናነን፥
ሙከስ ጫካ ኬሳ ህንሙረን፤ እሳን ወረ
እሳን ቦጅአን እንቦጅኡ፥ ወረ እሳን ሳመ
ንስ እንሳሙ» ጇደ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ
ዱበቴረ*።

*9· ኢሳ 9፡4፤ ፋር 46፡9 *10· ኤር 30፡16

11 ዋቀዮ፥ «በረ ሰነ ብየ እስራኤል
ኬሳ ጎጊፍ እዶ አዋላ ደቻ ወረ ከረ-አዴ
ምቱ እሰ ገላነራ ገረ በአ-ቢፍቱቲን ጅሩ
ሰነ ነንኬናፍ፤ ጎጊፍ ሎልቱንሳ ሁንድኑ
አችት ዋን አዋለመኒፍ ወረ ከረ-አዴም
ቱት ከራን እንጩፈመ፤ መቃን እዶ ሰናስ
‹ደቻ ሀሞን ጎግ› እንጄደመ። 12ነሞትን
እስራኤል ብየ ሰነ ቁሌሱዳፍ ጄደኒ ጅአ
ቶርበ ጉቱ እሳን እንአዋሉ፤ 13ሰብን ብየ
ሰና ሁንድኑ እሳን እንአዋሉ፥ ጉያን አን
እት ኡልፍነ አርገዱ ሱን ጉያ ያደተሙ
እሳኒፍ እንተአ» ጄደ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ
ዱበቴረ። 14ነሞትን ዬሮ ሁንዱማ ብየ
ኬሰ ናነአኒ ዲነ ወረ ሬፍሳኒ በኬት ሀፌ
አዋለኒፍ ወር ብየ ቁሌሰን እት እንቀጨ
ረሙ፤ ዱመ ጅአ ቶርባት ብየ ኬሰ አዴ
መኒ እሰ ሀፌ በርባዱ እንጀልቀቡ፤
15እሳን ዮሙ ብየ ኬሰ አዴመን ለፌ ነማ
ዮ ለፈት አርገን፥ ሀመ ወር አዋለን ዱፈኒ
«ደቻ ሀሞን-ጎግ» ኬስት አዋለንት እዶ
ሰነት ምልክተ ሀጎደን! 16እሳንስ አከስት
ብይቾ እንቁሌሱ፤ መቃን መንደረ እዶ ሰነ
ጅርቱስ «ሀሞናህ» ጄደመ*።
*11-16. ለኮ 19፡11-16

17 አትሞ ያ ሙጫ ነማ! አላቶተ ቅሌ
ንሰ ኬሰ በለልአኒፍ ብኔንሶተ ጫካ ሁንዱ
ማት ዱበዱ፥ «ዋቀዮ ጎፍታን፥ ‹እዶ
ሁንዱማቲ ወልት ቀበማቲ ኮታ፥ ፎን
አርሳ እሰ ጉዳ አን ቱሎተ እስራኤልረት
እስኒፍ ቆጼሴ ኛዳ፥ ዲገሳስ ዱጋ!
18እስን ፎን ወረ ጆጆቦታ ኛዳ፥ ዲገ ጉር
ጉዶተ ወረ ብየ ለፉስ አከ ነመ ዲገ ኮርቤ
ዪፍ ዲገ ጠባላ፥ ዲገ ሬአታፍ ዲገ ሰንጎተ
ወረ ባሻንት ጮመኒ ዱጉት ዱጋ!
19ጮመ አርሳ እሰ አን እስኒፍ ቆጼሱ ከነ
ሀመ ቁፍተንት ኛዳ! ዲገሳስ ሀመ መቾፍ
ተንት ዱጋ! 20እስን ማዲኮረት ፈርዴኒፍ
አቦተ ፈርዴኒ፥ ሎልቶተ ጆጆቦተ ሁንዱ
ማስ ኛተኒ እንቁፍቱ› ጄደ፤ ዋቀዮ ጎፍ
ታን ከነ ዱበቴረ*።
*17-20. ሙል 19፡17-18፤ ኢሳ 34፡6

21 «አን ኡልፍነኮ ሰበ ወረ ካን ግዱት
ነንአርግሲሰ፥ ሰብን ሁንድኑስ ፍርዲኮ እሰ
አን እሳንረት ራወዴ፥ ሀርከኮ እሰ አን
እሳንረት ኦል ፉደዴስ እንአርጉ*፤ 22አከ
ስት መን እስራኤል ጋፈሲ ጀልቀቤ ገረ
ፉለ ዱራት አን ዋቀዮ ጎፍታሳ አከን ተኤ
እንቤከ*። 23ሰብን ወር ካንስ መን እስራ
ኤል ሰበቢ የከሳቲፍ አከ ቦጅአሜ
እንቤኩ፤ እሳን አነ ህንአመነኔ፥ ከናፈን
ፉለኮ እሳን ዶክሴ ሀርከ ዲኖተሳኒት ደበ
ርሴ እሳን ኬኔ፤ ሁንዱምትሳኒስ ብላዳን
እንዱመን*፤ 24አን አከ ጡራኡማሳኒቲፍ
አከ እረ ደደርበሳኒተን እሳኒፍ ጎዴ፤ ፉለ
ኮስ እሳን ዱራ ነንዶክሴ» ጄዴ።
*21. 38፡16 *22. 39፡28 *23. ኢሳ 54፡8

25 አመ ገሩ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «አን
አመ ሰኺ ያቆብ ቦጁዳ ነንዴብሰ፥ መነ
እስራኤል ሁንዱማፍስ ነንኦአ፥ መቃኮ
እሰ ቁልቁሉዳፍስ ነንህናፈ*፤ 26እሳን ብየ
ሳኒ ኬሰ ነምን ቶኮሌ ኡቱ እሳን ህንናስስን
ብርአ መሌ ዮሙ ጅራተን፥ ዬሎሳኒፍ እሰ
አነ ገነን ሁንዱማ እንእራንፈቱ። 27ዮሙ
አን ሰበ ወረ ካን ኬሳ ዴብሴ እሳን ፍዱ፥
ብየ ዲኖተሳኒ ኬሳስ ወልት እሳን ቀቡ፥
አን ቁልቁሉ ተኡኮ ከራሳኒ ፉለ ሰበ ባይኤ
ዱረት ነንአርግሲሰ። 28ዮሙስ አን ዋቀዮ
ጎፍታንሳኒ ሰበ ወረ ካን ግዱት አከ ቦጅአ
መን ኤርገን ጎዴ ቦዴ፥ ብየሳኒትሞ ዴብሴ
አከን ወልት እሳን ቀቤ፥ ነመ ቶኮሌስ
አችት አከን ህንሀምብፍኔ እሳን እንቤኩ*።
29አን ሀፉረኮ መነ እስራኤልረት ዋነን ደን
ገላሴፍ፥ ስአች ፉለኮ እሳን ዱራ ህንዶ
ክሱ» ጄደ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበቴረ*።
*25. 16፡53-63፤ 36፡20-23 *28. 34፡30
*29. 36፡27

ቦቆና 40

እዱን መን ቁልቁሉማ እት እጃረሙፍ ጄዱ እሰት ሙልአቹሳ

(1ሞቶ 6፡1-38)

1ኑእ ቦጅአምኔ ወጋ ድግደሚ ሸነ
ፋት፥ ጀልቀበ ወግቻት፥ ጅእቾ ኬሳ ጉያ
ኩርነፋት፥ መንደርች ኤርገ ሩኩተሜ ወጋ
ኩደ አፉረፋት፥ ጉያዱመ ሰነ ሀርከ ዋቀዮ
አነረ ቱሬ*። 2እን ሙልአተ ዋቀዮቲን ገረ
ብየ እስራኤልት ነጌሴ፥ ቱሉ ባይኤ ዴራ
ገረ ሀርከ ምርጋቲን ወንተ አከ እጃርሰ
መንደራ እረ ቱሬ ቶኮረ ነዳበቺሴ*። 3ዬሮ
እን አችት ነጌሴስ፥ አን ነምቾ ብፍንሳ
ስቢለ ቦረጂ ፈካቱ ቶኮ ነንአርጌ፤ ነምችስ
ፎአ ቁንጬ ተልባፍ ኡሌ ሰፈራ ሀርከት
ባቴ፥ ከረ ዱረ እንዳበተ ቱሬ*። 4ነምች
አነት ዱበቴ፥ «ያ ሙጫ ነማ! አት አስ
ፍደሙንኬ፥ አከ አን ስት አርግሲሱፍ
ዋን ተኤፍ፥ እጀኬቲን እላል፥ ጉረኬቲን

ደገእ፥ ያደኬስ ወንተ አን ስአርግሲሱ
ከነረ ካአዱ! ዋን አርግቱ ሁንዱማስ መነ
እስራኤልት ህም!» ጂዴ።

*1· 1:3፤ 3:22 *2· ዘካ 14:10፤ ህስ 8:3
*3· ዘካ 2:5፤ ህስ 47:3፤ ሙል 21:15

ከረ እሰ ከራ በአ-ቢፍቱቲን ጅሩ

5 ኩኖ! ጉቱማ ናኖ ለፈ መንቻ ደላቱ
ቱሬ፤ ዴርን ኡሌ ሰፈራ ሀርከ ነምቻ ኬሰ
ቱሬስ ዱንዱመ ዴዴራት ጀአ ቱሬ፥ ዱን
ዱምን ዴራን ሱን ቶኮሞ ዱንዱመ ቶኮፍ
ሀመ በልእነ ሀርካ ቱሬ፤ ነምችስ የብነ
ኬኘን ደላ ሰና ኡሌ ሰነ ቶኮ፥ ዴርነሳስ
ኡሌ ሰነ ቶኮ እንሰፈሬ። 6ኤርገሲስ ገረ
ከረ እሰ ገረ በአ-ቢፍቱት ገረገሎ
እንዱፌ፤ ቡሳሳረስ አል ያበቴ፥ ቡሳ በል
በላ ሰፈሬ፥ አሲ ገዲንሳ ኡሌ ሰፈራ ሰነ
ቶኮ ተኤ፤ ቡሳን በልበለ ሰና ኡሌ ቶኮ
በልአተ፤ 7ኩታን መንቾ ኬሳሞ ቶኮን ቶኮ
ንሳ ዴርንሳ ኡሌ ቶኮ ቶኮ፥ በልእንሳስ
ኡሌ ቶኮ ቶኮ ቱሬ፤ ግዱን ቶኮን ቶኮን
ኬኘን ኩታ ሰና ዱንዱመ ሸን ሸን የበተ፥
ቡሳን በልበልቻ ከራ በልበለ ገርዳፎ ሰና
እን ገረ ኬሳስ ኡሌ ቶኮ ቱሬ። 8አከሱመስ
ገርዳፎ ከራ ከረ ሰና መንቸራ ካሴ ኡሌ
ቶኮ ሰፈሬ፤ 9ከነ ቦዴሞ ገርዳፎ ከረ ሰና
ዱንዱመ ሰዴት፥ ቱጌወንሳኒስ ዱንዱመ
ለመ እንሰፈሬ፤ ገርዳፎን ከረ ሰናስ ገረ
ኬሰ መንቻቲን ቱሬ።

10 ኩታን መንቾ ኬሳ ከራ በልበለ ገረ
በአ-ቢፍቱ ኩንስ ሰድእ ገረናን፥ ሰድእስ
ገረሲን ቱረን፤ ሰደንሳኒፍ ሰፈር ቱጌወን
ሳኒ ወረ ገረሲፍ ገረና ቶኮ ቱሬ።

11 ኤርገሲስ እን በልእነ ከረ እሰ በነሙ
ሰና ዱንዱመ ኩደን፥ ዴርነ ከረ ሰናሞ
ዱንዱመ ኩደ ሰድእ እንሰፈሬ፤ 12ከራ
ፉለ ዱራ በልእን ኬኘን ኩታ መንቾ ኬሳ
ሱን ገረሲፍ ገረናን ዱንዱመ ቶኮ ቶኮ
ቱሬ፥ ኩታን መና ሱንስ አደዳን፥ ገር-
ቶኮ ዱንዱመ ጀአ፥ ገር ካንስ ዱንዱመ
ጀአ ቱሬ፤ 13ከረ ሰነስ በንቲ ኩታ መና
እሰ ገር-ቶኮቲ ሀመ በንቲ ኩታ መና እሰ
ገረ ካኒት ሰፈሬ፥ በልእንሳ በልበላ ሀመ
በልበላት ዱንዱመ ድግደሚ ሸን ተኤ።
14ገርዳፎ ሰነስ ዮሙ ሰፈሬ፥ እን ዱንዱመ
ድግደመ ተኤ፤ ናኖን ከረ ገርዳፎ ሰናሞ
አብዲ ወጅን ወልት ጅረ ቱሬ፤ 15እቲን
ልጠ ከረ ሰና ፉለ ዱራ ጀልቀቤ ሀመ
ዱመ ገርዳፎ ከረ እሰ ኬሳት ዱንዱመ ሸን
ተመ ቱሬ። 16ኩታወን መና ሱኒፍ ኬኘን
ሱን ከራ እቲን አል ልጠን ቃወ ገረሲፍ
ገረናን ድጳቻ አዴሙ ቀቡ፤ ገርዳፎን
ሱንስ አከሱመ ናነኤ ገረ ኬሳቲን ቃወ
ቀበ፤ ቱጌወን ሱንሞ ሙከ ሜጢቲን ሚደ
ግፈመኒ ጅሩ።

ኦብዲ ናኖ መንቻ አርጉሳ

17 ከነ ቦዴስ ገረ ኦብዲ ናኖ መንቻት
ነጌሴ፤ አንስ ኩታወን መናፍ ቡሳ ደጋ
ናኖ ኦብዲ ሰናት ሆጀተሜ ነንአርጌ፤ ቡሳ
ደጋ ሰነረሞ ኩታወን ሶዶመቱ ቱሬ።
18ቡሳን ደጋ ጭናቸ ከረወን ሰናስ ዴርነ
ከረወን ሰና ወጅን ወል ቅጤደ፤ እን ኩን
ቡሳ ደጋ እሰ ገድ አኑደ። 19አመስ እን
ከረ እሰ ገድ አኑ ገረ ኬሳቲ ካሴ ሀመ ዱመ
ኦብዲ እሰ ገረ ኬሳት ወልራ ፈጌኘሳ
እንሰፈሬ፥ እንስ ከራ ገረ በአ-ቢፍቱ አከ
ሱመስ ከራ ገረ ብታ ዱንዱመ ድበ ተኤ።

ከረ እሰ ገረ ብታ

20 ኤርገሲሞ እን ዴርናፍ በልእነ ከረ
እሰ ገረ ብታት ገረገሎ እሰ ገረ ኦብዲ እሰ
ዱባት ጌሱ እንሰፈሬ፤ 21ኩታን መና
ሱንስ ገረናን ሰድእ፥ ገረሲንስ ሰድእ
ቱሬ፤ ጉድን ቱጌወንሳቲፍ ገርዳፎሳቲሞ
አኩመ ከን ከረ እሰ ዱራ ሰናት፤ ሆጃንሳ
ዱንዱመ ሸንተመ፥ በልእንሳስ ዱንዱመ
ድግደሚ ሸን ቱሬ። 22ጉድን ቃወሳቲፍ
ገርዳፎሳቲ፥ ከን ሙከ ሜጢ እሰረት ሚደ
ግፈሜስ እሰ ከን ከረ ገረ በአ ቢፍቱት
ገረገሎ ሰና ወጅን ወል ቅጤደ፤ ቡሳን
ቶርበ ገረሳት አል እንባስ፤ ገርዳፎንሳሞ
ገረ ኬሳቲን ጅረ። 23አኩመ ከረ እሰ ገረ
በአ-ቢፍቱ ሰነስ ከር ገረ ኦብዲ እሰ ገረ
ኬሳት ባሱ ቶኮ ፉሌ ከረ እሰ ገረ ብታ ሰነ
ቱሬ፤ ዩሮ እን ከረ እሰ ቶኮ ሀመ ከረ እሰ
ካኒት ሰፈሬስ ዱንዱመ ድበ ቶኮ ተኤ።

ከረ እሰ ገረ ምርጋ

24 ከነ ቦዴስ ገረ ምርጋት ነጌሴ፥ አንስ
ከረ ገረ ምርጋት ገረገሎ ቶኮ ነንአርጌ፤
እንሞ ቱጌወንሳፍ ገርዳፎሳ እንሰፈሬ፤
እሳን ኩንስ ጉድንሳኒ ሀሙመ ከን ወረ ካኒ
ቱሬ። 25አኩመ ቃወ ወረ ካኒስ፥ ናኖሳ
ገርዳፎሳት ቃወን ጅሩ ቱረን፤ ከርቸ ሆጃ

ንሳ ዱንዱመ ሸንተመ በልእንሳስ ዱንዱመ
ድግደሚ ሸን ቱሬ። [26]ቡሳን ቶርበ ገረሳት
ኦል እንባሰ፤ ገርዳፎንሳስ ገረ ኬሳት ገረ
ገሌ ጅረ፤ ጭናቸ ቱጌወንሳ ለማኑረት
ሙክት ሜጢ ገር-ለቸኑን ሚደግፈሜ
ጅረ። [27]ኦብዲን እን ገረ ኬሳስ ከረ ገረ
ምርጋት ገረገሉ ቶኮ ቀበ፤ ነምቸ ከረ ሰና
ጀልቀቤ ሀመ ከረ አላ እሰ ገረ ምርጋት
እንሰፈሬ፥ እንሞ ዱንዱመ ድበ ቶኮ
ተኤ።

ከረ ኦብዲ እሰ ኬሳት ጌሱ

28 ኤርገሲሞ እን ከራ ከረ እሰ ገረ
ምርጋ ሰነ ገረ ኦብዲ እሰ ገረ ኬሳ ሰነት
ነጌሴ፥ ከረ ገረ ምርጋ ሰነ ዮሙ ሰፈሬ፥
ጉድንሳስ ወረ ካኒ ወጅን ቶክቸ ቱሬ።
[29]ጉድን ኩታወን መና ቡኬ ገረሲፍ
ገረና፥ ከን ቱጌወንሳፍ ከን ገርዳፎሳስ ከን
ወረ ካኒ ወጅን ቶክቹመ ቱሬ፤ ናኖ ከር
ቻፍ ገርዳፎሳት ቃወን ጅሩ ቱረን፤ እንስ
ሆጃንሳ ዱንዱመ ሸንተመ፥ በልእንሳስ
ዱንዱመ ድግደሚ ሸን ተኤ። [30]ገርዳፎን
ናነአኒ ጅረን ዱንዱመ ድግደሚ ሸን
እንጼረቱ፥ ዱንዱመ ሸንስ እንበልአቱ።
[31]ገርዳፎንሳ ገረ ኦብዲ እሰ አላት ገረገሌ
ጅረ፤ ሙኬቲን ሜጢስ ቱጌወንሳረት
ሚደግፈመኒ ጅሩ፤ ከራን እቲን ኦል ያበ
ንሞ ቡሳ ሰዴት ቀበ።

32 ከነ ቦዴስ እን ከራ ጭናቸ ገረ ልጠ-
ቢፍቱ ገረ ኦብዲ እሰ ገረ ኬሳት ነጌሴ፥
ከረ ሰነ እንሰፈሬ፤ ጉድንሳ ከን ወረ ካኒ
ወጅን ቶክቸ ቱሬ። [33]አከሱመስ ጉድን
ኩታወን መና ቡኬ ገረሲፍ ገረና፥ ከን
ቱጌወንሳቲፍ ከን ገርዳፎተሳቲ ከን ወረ
ካኒ ወጅን ወል ቅጤ ቱሬ፤ ናኖ ከርቻፍ
ገርዳፎሳት ቃወን ጅሩ ቱረን፤ ሆጃንሳ
ዱንዱመ ሸንተመ፥ በልእንሳስ ዱንዱመ
ድግደሚ ሸን ተኤ። [34]ገርዳፎንሳ ገረ
ኦብዲ እሰ አላት ገረገሌ ጅረ፤ ጭናቸ ቱጌ
ወንሳ ለማኑረት ሙክት ሜጢ ገር-ለቸኑን
ሚደግፈሜ ጅረ፤ ከራን እቲን ኦል ያበ
ንሞ ቡሳ ሰዴት ቀበ።

35 ኤርገሲሞ እን ገረ ከረ እሰ ገረ
ብታት ነጌሴ፥ ከረ ሰነ እንሰፈሬ፤ ጉድን
ሳስ ከን ወረ ካኒ ወጅን ወል ቅጤ ቱሬ።
[36]ጉድን ኩታወን መና፥ ከን ቱጌወንሳፍ
ከን ገርዳፎሳስ ከን ወረ ካኒ ወጅን ወል
ቅጤ ቱሬ፤ ናኖ ከርቻፍ ገርዳፎሳት ቃወን
ጅሩ ቱረን፤ ሆጃንሳ ዱንዱመ ሸንተመ፥
በልእንሳስ ዱንዱመ ድግደሚ ሸን ተኤ።
[37]ገርዳፎንሳ ገረ ኦብዲ እሰ አላት ገረገሌ
ጅረ፤ ጭናቸ ቱጌወንሳ ለማኑረት ሙክት
ሜጢ ገር-ለቸኑን ሚደግፈሜ ጅረ፤ ከራን
እቲን ኦል ያበንሞ ቡሳ ሰዴት ቀበ።

እዶ አርሳ እት ቆጼሰን

38 ኩታን መና በልበልሳ ገረ ገርዳፎ
ከረ ሰናት በኡ ቶኮስ ጅረ ቱሬ፤ እን ለፈ
አርሳን ጉበሙ እት ድቀሙደ። [39]ገርዳፎ
ከረ ሰና ኬሰስ ገረሲፍ ገረናን፥ ገበቶትን
ለመ ለመ ወር ቀልም ጉበሙ፥ አርሳን
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ፥ አርሳን ሰበቢ የካ
ቲፍ ድአቱስ እረት ቀለመን ጅሩ። [40]ከራ
ቡኬ ገረ ዱግደ ዱባቲን ገረ በልበለ ከረ
እሰ ገረ ብታት ዬሮ ኦል በአንሞ ገበቶተ
ለመቱ ጅረ፤ አከሱመስ ፉሌ ከራ ገረ ገር
ዳፎ ሰናት ኦል በአኒን ገበቶተ ለመቱ
ጅረ። [41]ገበቶትን እሳን ቀልመሳኒ እረት
ቀለን ቡኬ ከረ ሰና ገረናን አፉር፥ ገረሲ
ንስ አፉር፥ ወሉመት ገበቶተ ሰዴትቱ
አቸ ጅረ። [42]ገበቶትን አፉርሞ ቀልም
ጉበሙ አከ እረት ድአቱፍ ደጋ ሶፈማራ
ሆጄተመን፤ ዴርንሳኒ ዱንዱመ ቶኮፍ
ወለካ፥ በልእንሳኒ ዱንዱመ ቶኮፍ ወለካ፥
ሆጃንሳኒስ ዱንዱመ ቶኮ ቱሬ፤ አከሱመስ
ምአ እቲን ቀልመ ጉበሙፍ ቀልመ አር
ፈሙ፥ ወረ ካንስ እቲን ቀለን አቹመረ
እንካኡ ቱረን። [43]ሆኮወን መታ ለመ ለማ
ሆጃንሳኒ ሀመ በልእነ ሀርካ ከን ተኡ
መንቸ ኬሳን ናነአኒ እት ፈይፈመኒ ጅሩ፤
ገበቶተ ሰነረሞ ፎን አርሳቱ ካአመ ቱሬ።

44 ከረ እሰ ገረ ኬሳ ዱባን፥ ኦብዲ እሰ
ኬሳ ሰነ ኬሰሞ፥ ወረ ፋርፈቶታፍ ኩታ
ወን መና ለመ ቱረን፤ እን ቶኮ ከረ እሰ
ገረ ብታ ቡኬዳን ገረ ምርጋት ገረ ገሌ፥
እን ካንስ ከረ እሰ ገረ ምርጋ ቡኬዳን ገረ
ብታት ገረ ገሌ ቱሬ። [45]ነምቸ፥ «ኩታን
መና እን ገረ ምርጋት ገረ ገሌ ጅሩ ኩን
ከን ሉቦተ ወረ ኤጉምስ መነ ቁልቁሉማ
እት ኬነሜት፤ [46]ኩታን መና እን ገረ
ብታት ገረ ገሌ ጅሩሞ ከን ሉቦተ ወረ
ኤጉምስ እዶ አርሳ እት ኬነሜት፤ እሳን
ኩን እልማን ዛዶቅ፥ ወረ እልማን ሌዊ
ኬሳ ዋቀዮፍ ሆጂቹዳፍ ገረሳት ድአተኒደ»

ናንጂዴ*። 47ከነ ቦዴሞ ኦብዲ ሰነ
እንሰፈሬ፥ ዴርን ኦብድቻ ዱንዱመ
ድበ፥ በልእንሳስ ዱንዱመ ድበ፥ ጭናችሳ
አርፌኑ ወል ቅጤ ቱሬ፤ እዶን አርሳስ
መንቾ ቁልቁሉማ ሰነ ዱረ ቱሬ*።
*46· 43፡19፤ 44፡15-16፤ 48፡10-12፤
1ሞቶ 1፡39፤ አቦ 5፡30-34 *47· 43፡13-17

48 ነምች አሞ ገረ ገርዳፎ መነ ቁልቁ
ሉማት ነጌሴ፥ ኡቱባ ገርዳፎ ሰና አዱመ
አዳን ዮሙ ሰፈሬ፥ ጭናቾ ገረ ለቹቲን
ዱንዱመ ሸን ሸን ተኤ፤ በልእን ከረ ሰናስ
ገረናን ዱንዱመ ሰድእ፥ ገረሲንስ ዱን
ዱመ ሰድእ ቱሬ። 49ዴርን ገርዳፎ ሰና
ዱንዱመ ድግደመ፥ በልእንሳስ ቡሳ
እሱመ እቲን አል ያበተኒ ወጅን ዱንዱመ
ኩደ ቶኮ ቱሬ፤ ቱጌወን ሰነ ቡኬዳንሞ
ኡቱባን ቶኮ ገረናን፥ ቶኮስ ገረሲን
ቱሬ*። *49· 1ሞቶ 7፡20

ቦቆና 41

መነ ቁልቁሉማ አርግሲሱሳ

1ከነ ቦዴስ ነምች ገረ ኬሰ መነ ቁልቁ
ሉማት አል ነገልቼ፥ እዶ ቁልቁላአ ሰነ
ዮሙ ሰፈሬ፥ በልእንሳ ገረናን ዱንዱመ
ጀአ፥ ገረሲንስ ዱንዱመ ጀአ ቱሬ፤ እንስ
በልእነ ጎድቻ ቱሬ። 2በልበልሳ ዱንዱመ
ኩደን እንበልአተ ቱሬ፤ ቡኬን በልበል
ቻስ ገረናን ዱንዱመ ሸን፥ ገረሲንስ ዱን
ዱመ ሸን እንበልአተ ቱሬ፤ እዶ እሰ
ቁልቁላአ ሰነስ ዮሙ ሰፈሬ፥ ዴርንሳ ዱን
ዱመ አፉርተመ፥ በልእንሳስ ዱንዱመ
ድግደመ ተኤ። 3ኤርገሲሞ ገረ ኩታ እሰ
ኬሳት አል ገሌ፥ ቱጌወን በልበልቻ ዮሙ
ሰፈሬ ዱንዱመ ለመ ተኤ፤ በልእን በልበ
ልቻ ዱንዱመ ጀአ፥ በልእን ቡኬ በልበል
ቻሞ ዱንዱመ ቶርበ ተኤ። 4ዴርነ ኩታ
እሰ ኬሳ ሰነ ዮሙ ሰፈሬ ዱንዱመ ድግ
ደመ ተኤ፤ በልእንሳስ ገረ እዶ እሰ ቁል
ቁላአ ሰናን ዮሙ ሰፈሬ ዱንዱመ
ድግደመ ተኤ፤ ኤርገሲ፥ «እን ኩን እዶ
እሰ ሁንዱማ ጫላ ቁልቁሉደ» ናንጂዴ*።
*4· 1ሞቶ 6፡19-20

5ከነ ቦዴ ነምች ኬኘን መነ ቁልቁሉማ
ሰነ ዮሙ ሰፈሬ፥ ፉርድንሳ ዱንዱመ
ጀአ፥ ኩታወን ቡኬ ገረሲፍ ገረናን እዶ
ቁልቁላአ ሰነት ናነአኒ ጅረኒስ በልእንሳኒ
ዱንዱመ አፉር አፉር ተኤ። 6ኩታወን
መና ገረሲፍ ገረና ኩንስ ሴቆ ሰድእቱ ወል
ረት እጃረሜ፥ ሴቆን ቶኮንሳ ኩታ ሶዶመ
ቀበ፤ እርኮን ኩታወን መና ቡኬ ገረሲፍ
ገረና ሱን ኬኘን መነ ቁልቁሉማ ሰነ ኬሰት
አከ ህንሱቀምኔፍ፥ ወንት አከ ገርዳፎ
ኬኘን መነ ቁልቁሉማ ሰነት ናነኤ እስ በኤ
ታኡ፥ ኩታወን መና ሰናፍ እርኮ ተኤ
ጅረ። 7ኩታወን መና ቡኬ ገረሲፍ ገረና
ሱን አኩመ በልእነ ወንተ አከ ገርዳፎ መነ
ቁልቁሉማ ሰነት ናነኤ ጅሩት ሴቆ እሰ
ጀላቲ ገረ ሴቆ እሰ እራት ዮሙ አል
አዴሙ ኩታንሳስ በልአቻ እንአዴመ፤
ጭናቾ መነ ቁልቁሉማ ሰነትሞ ከራን ቡሳ
እቲን አል ያበን ቀቡ ቶኮ ጅረ፤ ነምን
አከስት ሴቆ እሰ ገዳኑ ከኤ፥ ሴቆ እሰ ግዱ
ኬሰ በኤ ገረ ሴቆ እሰ አል አኑት እንበአ
ቱሬ*። *7· 1ሞቶ 6፡5-6

8 መነ ቁልቁሉማ ሱን ናነኤ ሁንዴ
አል ከአ አከ ቀቡስ ነንአርጌ፤ ሁንዴን
ኩታወን መና ቡኬ ገረሲፍ ገረና ሱን ኡሌ
ሰፈራ እሰ ዱንዱመ ዴራ ጀአ ሰነ ቶኮ
እንተአ። 9ኬኘን ኩታወን መና ገረሲፍ
ገረና እን ገረ አላ ጅሩ ዱንዱመ ሸን
እንየበተ፤ እዶ ዱዋን እን ኩታወን መና
ወረ መነ ቁልቁሉማ ገረሲፍ ገረናፍ፥
10ኩታወን ወረ ቡኬ ገረ ኦብዲ ግዱ
ጅሩሞ ገረ ሁንዱማን ዱንዱመ ድግደማን
መነ ቁልቁሉማ ሰነት እንናነአ*። 11በልበል
ኩታ እሰ ጭናቾ ቶኮ እሰ ገረ እዶ ዱዋ
ሰና፥ በልበል ቶኮ ገረ ብታት፥ በልበል
እን ካንስ ገረ ምርጋት እንበአ፤ በልእን
እዶ ዱዋ ሰና ናነኤ ዱንዱመ ሸን ቱሬ።
*9-10· 42፡1-3

12 እጃርስ ገረ ልጠ-ቢፍቱ እን ኦብዲ
መነ ቁልቁሉማት ገረገሉ፥ ዱንዱመ ቶር
ባተመ እንበልአተ፤ ኬኘን እጃርስቻ ናነኤ
ዱንዱመ ሸን እንየበተ፥ ዴርንሳሞ ዱን
ዱመ ሰገልተመ።

13 ከነ ቦዴስ ነምች መነ ቁልቁሉማ ሰነ
እንሰፈሬ፤ እንስ ዴርንሳ ዱንዱመ ድበ፥
ኦብዲን ሱኒፍ እጃርስች ኬኘንሳቲ ወጅን
ዱንዱመ ድበ ተኤ። 14አከሱመስ በልእን
ኦብዲ መነ ቁልቁሉማ ገረ በአ-ቢፍቱቲን
እዶ እሰ መነ ቁልቁሉማ ፉለ ዱረ ጅሩ
ወጅን ወሉመት ዱንዱመ ድበ ተኤ።
15ኤርገሲሞ ነምች ዴርነ እጃርስቻ እሰ ገረ
ኦብዲት ገረገሉ ኬኘንሳ ከራ ለማኑ ወጅን
መነ ቁልቁሉማ ሰነ ዱባን ዮሙ ሰፈሬ ዱን

ዱመ ድበ ተኤ፤ መን ቁልቁሉማ ከራ
ዱባ፥ ኩታንሳ እን ገረ ኬሳ፥ ገርዳፎንሳ
እን ገረ ኦብዲት ገረገሉ፥ 16ቡሳወን፥
ቃወን ድድጶ፥ ኬኘን ጥጥኖ ሴቆ ሰደኑት
ናነአኒ ጅረንት፥ ወንተ ፉሌ ቡሳ ሰና
ጅሩፍ ወንተ ናኖሳ ጅሩ ሁንዱማትስ
ሙክት ኡፍፈሜ ቱሬ፤ ለፈሳት፥ ኬኘንሳ
ሀመ ጉባ ቃወን ሰናት፥ ቃወንትስ ሙክት
ኡፍፈሜ ቱሬ። 17እዶ እሰ በልበለ ከራ
አለ ጅሩ ገረራቲ ጀልቀቤ መነ ቁልቁሉማ
እሰ ኬሳፍ እሰ ዱባት፥ ጉቱማ ኬኘንሳት
ናነኤ ደርቤ ደርቤ፥ 18ፈኬኝ ኪሩቤ
ሊፍ፥ ሙኬቲ ሜጢ እረት ሚደግፈሜ
ቱሬ፤ ኪሩብ እሰ ቶኮፍ እሰ ካን ግዱ
ሙከ ሜጢቱ ቱሬ፤ ኪሩብ አዱመ አዳን
ፉለ ለመ ለመ ቀበ ቱሬ። 19እን ፉለ ነማ
ፈካቱ ቶኮ ገረ ሙከ ሜጢ እሰ ገር
ቶኮት፥ ፉል ሌንጨ ሳፌላሞ ገረ ሙከ
ሜጢ እሰ ገረ ካኒት እንገረገለ ቱሬ፤ እሳ
ንስ ናኖ ጉቱማ መነ ቁልቁሉማ ሰነረት
ቅርጠመኒ ቱረን፤ 20ኬኘን መነ ቁልቁ
ሉማ እሰ ዱባት ለፉ ከኤ ሀመ በልበልቾ
ገረራት ኪሩቤሊፍ ሙኬቲ ሜጢቱ እረት
ቅርጠሜ ቱሬ*። *18-20. 1ሞቶ 6:18፥29

21ምችችል በልበለ መነ ቁልቁሉማ
ዴርንሳፍ በልእንሳ ወል ቅጤደ፤ እን ከን
እሰ ሁንዱማ ጫላ ቁልቁሉ ፉለ ዱራስ
እሱመ እንፈካተ ቱሬ። 22እዶን አርሳ
ሙከራ ሆጀተሜ እራን አሌንሳ ዱንዱመ
ሰድእ፥ ዴርንሳ ዱንዱመ ለመ፥ በልእን
ሳስ ዱንዱመ ለመ ቱሬ፤ ቃላንሳ፥ ሚለ
ንሳ፥ ጭናችሳስ፥ ሙከራ ሆጀተመን፤
ነምችስ፥ «ኩን ገበቴ እሰ ፉለ ዋቀዮ ዱረ
ጅሩደ» ናንጂዴ*። 23እዶን እን ቁልቁላአ
ኒፍ እዶን እን ሁንዱማ ጫላ ቁልቁሉን
አዱመ አዳን በልበለ ለመ ለመ ቀቡ።
24በልበል ለማንሞ አዱመ አዳን ሳንቃ
ገር-ለመት በነሙ ለመ ለመ ቀቡ ቱረን፤
ሳንቃን ናነአን ለመ ከን በልበለ እሰ
ቶኮት፥ ለመሞ ከን በልበለ እሰ ካኒት።
25ኪሩቤሊፍ ሙኬቲን ሜጢ ወር አከ እሰ
ኬኘንረት ቅርጠመኒስ በልበሉተ መነ ቁል
ቁሉማ እሰ ዱባ ሰነረት ቅርጠመኒ ቱረን፤
ፉለ ገርዳፎ እሰ አላረት ጋድሴን ሙካ
ሆጀተሜ ቱሬ*። 26ኬኘን ገርዳፎ ከና ገረ
ሲፍ ገረናንስ፥ ቃወን ድድጶ ሙኬቲን
ሜጢ ቡኬ ገረሲፍ ገረናን እረት ቅርጠመ
ንቱ ቱረን፤ ኩታወን መና ወረ መነ ቁል
ቁሉማ ገረሲፍ ገረናን ጅረንስ ጋድሴ ሙካ
ሰን ቀቡ ቱረን።

*21-22. 1ሞቶ 6:20 *25. 1ሞቶ 6:31-35

ቦቆና 42

ኩታወን ሉቦታፍ ኬነመን አርጉሳ

1ከነ ቦዴ ነምች ገረ ብታት ገድ ነባሴ
ኦብዲ እሰ ገረ ዱባት ነፍዴ፥ ኩታ መና
እሰ ፉሌ ኦብዲ መነ ቁልቁሉማፍ ፉሌ
እጃርሰ እሰ ገረ ብታ ሰናት ነጌሴ። 2ዴርን
እጃርሰ ሰና ከራ ፉል ዱራ ዱንዱመ ድበ
ቶኮ፥ በልእንሳ ከራ በልበለ ገረ ብታቲን
ዱንዱመ ሸንተመ ቱሬ። 3እሰ ዱንዱመ
ድግደማ ገማን ገረ ኦብዲ እሰ ኬሳት፥
ፉሌ ቡሳ ደጋ ገረ ኦብዲ እሰ ዱባት ሴቆ
ሰደኑት ጎሌ ጥጥኖን ወልት ገረ ገገለኒ
ጅሩ*። 4ፉለ ኩታወን መና ዱረ ከራን ገረ
ኬሳት ደበርሱ፥ ዱንዱመ ኩደን በልአቴ
ዱንዱመ ድበ ቶኮ ዴረቱ ቶኮ ቱሬ፤ በል
በሉትን ኩታወን መነ ሰና ገረ ብታት
እንበኡ ቱረን። 5እጃርሰ ሰነ ኬሰት ጎሌ
ጥጥኖን፥ ኩታወን መና ወረ ገረ ገዲፍ
ወረ ግዱ ጫላ ወረ ገረ አሊራ እዶ ዋን
ኩኩተኒፍ፥ ኩታወን መና ወር ገረ አሊ
ጅረን ድድጶ ተአን። 6ኩታወን መና ወር
ሴቆ ሰደፉራ አከ ኦብዲ እሰ ገረ ዱባ ኡቱ
ቦተ ህንቀበን፤ ከናፍ ኬስ ኩታወን ሰና
ከን ወረ ገረ ገዲፍ ከን ወረ ግዱ ጫላ
እንጥጥናቱ። 7ኬኘን ቶኮሞ ከራ በኬ ኩታ
ወን መናፍ ኦብዲ ገረ ዱባ ሰነ መዲዳን
ቱሬ፤ እንስ ኩታወን መና ሰነ ፉለ ዱራን
ዱንዱመ ሸንተመ እንጄረተ። 8ዴርን
ኩታወን መና ወር ኦብዲ እሰ ገረ ዱባት
አነን፥ ቡኬ ሰናን ዱንዱመ ሸንተመ ዮሙ
ተኡ፥ ዴርን ከን ወረ ቡኬ ገረ መነ ቁል
ቁሉማት ድአተንሞ ዱንዱመ ድበ ቶኮ
ተአ። 9ከራ ነምን ኦብዲ እሰ ገረ ዱባቲን
አል ልጡን፥ ኩታወን መና ወር ገድ አነን
ገረ ልጠ-ቢፍቱቲን በልበለ ቶኮ ቀቡ።

*1-3. 40:17፤ 41:9-10፥13

10ከራ ገረ በአ-ቢፍቱ ዴርነ ኬኘን
ኦብዲ እሰ ገረ ዱባ ኦብዲ መነ ቁልቁሉ
ማት አነኒ፥ ፉሌ ኬኘን እሰ ዱባ ሰናን
ኩታወን መና ቱረን። 11ፉለሳኒ ዱረ ከራን
ኬሰ ደርበን ጅረ፤ ኩታወን መና ኩን
አኩመ ኩታወን መና ወረ ገረ ብታ ጅረ
ኒት፤ ዴርንሳኒ፥ በልእንሳኒ፥ ከራን ገድ

በአን፥ አክ እሳን እት እጃረመን፥ በልበሎ
ትንሳኒስ ወሉመ ፈካቱ። 12 በልበሎትን
ኩታወን መና ወረ ገረ ምርጋሞ፥ ጀልቀበ
ከራ ኬስ ደርበን እስ ኬኘን ስነ ዱረ ቀጀሌ
ገረ በአ-ቢፍቱት ጌሱ ገም-ቶኮን ከረ ኩታ
መና ሰነት ነመ ገልቹ ቶኮ ቀቡ።

13 ነምች አነት ዱበቴ፥ «ኩታወን
መና ወር ገረ ብታፍ ወር ገረ ምርጋ ወር
ፉሌ ኦብዲ ጅረን ሱን ኩታወን መና ቁል
ቁላኦደ፤ ሉቦትን ወር ገረ ዋቀዮት ድአ
ተን ኬና ወንተ ሁንዱማገረ ቁልቁላአ ተኤ
አችት እንኛቱ፤ እዶን ሱን ቁልቁላአ ዋን
ተኤፍስ፥ ኬና ወንተ ሁንዱማገረ ቁልቁላአ
ተኤ፥ ኬና ምዷኒ፥ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ
ድአቱ፥ አርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድአቱስ አች
እንካኡ*። 14 ሉቦትን እዶ ቁልቁላአ ዮሙ
ልጠን ኡፈትን እሳን እቲን አች ኬሰት
ሆጄተን ቁልቁላአ ዋን ተኤፍ፥ ኡፈትቾ
ኦፍራ ባሰኒ ኡቱ ህንካእን፥ አች ኬሳ ገረ
ኦብዲ እስ አላት ገድ ህንበእን፤ እሳን ገረ
እዶ ነሞተ ወረ ካኒት ኡቱ ገድ ህንበእን፥
ኡፈተ ከን ብራ ኡፈቹን እሳንገረ ጅረ»
ጀዴ*።

*13. ሌዎ 6፡17-23፤ ለኮ 18፡8-10 *14. 44፡19

15 ነምች መንቾ ቁልቁሉማ ከራ ኬሳ
ሰፈሬ ኤርገ ፍጤ፥ ከራ ከረ እስ ገረ በአ-
ቢፍቱት ገረገሉ ገድ ነባሴ፥ ናኖ ሰነስ
እንሰፈሬ። 16 እን ጭናቾሳ ገረ በአ-ቢፍቱ
ቲን ኡሌ ሰፈራ ሰነ ድበ ሸን እንሰፈሬ።
17 አከሱመስ ገረገሌ ገረ ብታቲን ኡሌ
ሰፈራ ሰነ ድበ ሸን እንሰፈሬ። 18 ከነ ቦዴስ
ገረገሌ ገረ ምርጋቲን ዱንዱመ ድበ ሸን
ኡሌ ሰፈራቲን እንሰፈሬ። 19 ቦዴሞ ገረ
ገረ ልጠ-ቢፍቱቲን ገረገሌ ኡሌ ሰፈራ ሰነ
ድበ ሸን እንሰፈሬ። 20 አከስት ናኖ ሰነ ገረ
አርፈኑቲን እንሰፈሬ፤ እዶን ሱን እስ ቁል
ቁላአ እስ ህንቁልቁላእንቲ ገርገር ባሱዳፍ
ናነኤ ደላ ዴርንሳ ዱንዱመ ድበ ሸኒ፥
በልእንሳስ ዱንዱመ ድበ ሸኒ ቀበ ቱሬ።

ቦቆና 43

ኡልፍን ዋቀዮ ገረ መነ ቁልቁሉማ ሰነት ዴብኡሳ

1 ኤርገሲ ነምች ገረ ከረ እስ ገረ በአ-
ቢፍቱት ገረገሉት ነጌሴ፤ 2 ኩና! ኡልፍን
ዋቀዮ እስ ከን እስራኤል ከራ በአ-ቢፍቱ
እንዱፌ፤ ሰገሌንሳስ አከ ሰገሌ ሁርሳ
ብሻን ባይኤ ቱሬ፤ ኡልፍነሳራ ከን ከኤስ
ለፍት እንእፍቴ። 3 ሙልአትች አን አርጌ
አከ እስ አን ዬሮ እን መንደረቲ በሌሱፍ
ዱፌ አርጌ፥ አከሱመስ ሰኘ ሙልአተ እስ
አን ለገ ኬባር ቡኬት አርጌ ሰነ ቱሬ፤
ዮሙስ አን አደኮቲን ለፈት ነንጎምብ
ፈሜ። 4 ኡልፍን ዋቀዮ ከራ ከረ እስ ገረ
በአ-ቢፍቱት ገረገሉ መነ ቁልቁሉማት
ኦል ገሌ*። 5 ዮሙስ ሀፉር ኦል ነፉዴ ገረ
ኦብዲ እስ ገረ ኬሳት ነጌሴ፥ ኩና! ኡል
ፍን ዋቀዮ መነ ቁልቁሉማ ሰነ ጉቴ ቱሬ*።

*2-4. 8፡1-4፤ 10፡18-19፤ 11፡22-23
*5. በኡ 40፡34፤ 1ሞቶ 8፡10-11

6 ነምች ኡቱ አነ ቡኬ ዳበቻ ጅሩ፥
እን ቶኮ መነ ቁልቁሉማ ሰነ ኬሳ ኡቱ
አነት ዱበቱ ነንደገኤ። 7 እን አነት ዱበ
ቱሞ፥ «ያ ሙጫ ነማ! ኩን እዶ ቴሶኮ
ቲፍ እዶ ፋነ ሚለኮቲት፤ ኩን እዶ አን
ነሞተ እስራኤል ግዱ በረበራን ጅራዱደ፤
መን እስራኤል ኦፊሳኒቲ፥ ሞቶትንሳኒስ
ኤጀሳኒቲፍ፥ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ሞቶተሳኒ
ወረ ሉቡ ህንቀብኔ፥ ወረ ለፈ ኦል ከአረ
ደዳበተኒን፥ ዴብአኒ መቃኮ እስ ቁልቁሉ
ህንጡሬስን*። 8 ቡሳ በልበለሳኒ ቡሳ በልበ
ለኮቲ ቡኬ፥ ምችችለ በልበለሳኒስ ምች
ችለ በልበለኮቲ ቡኬ ዳቡሳኒቲን፥ አናፍ
እሳን ግዱትስ ኬኘን ቶከቲ ቀባቹዳን፥
እሳን ወንተ ጪጋስሳ ሆጄተኒን መቃኮ እስ
ቁልቁሉ ጡሬሰኒሩ፤ ከነረተን ዴከምሰኮ
ቲን እሳን ፍጤ*። 9 አመስ እሳን ኤጁማ
ሳኒ፥ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ሞቶተሳኒ ወረ
ሉቡ ህንቀብኔስ አነራ ሀፈጌስን፥ አንሞ
በረበራን እሳን ግዱ ነንጅራደ» ጀዴ።

*7. 37፡26-28 *8. 8፡7-18

10 አመስ፥ «ያ ሙጫ ነማ! እሳን የከ
ሳኒት አከ ዬለአንት፥ ዋኤ መነ ቁልቁሉማ
ሰና መነ እስራኤልት ሙልእስ! እሳንስ
አኬከ ጉድነሳቲ ሀሰፈረን*! 11 እሳን ወንተ
ሆጄተን ሁንዱማት ዮ ዬለአንሞ፥ አት
ብፈ እጃርስ መነ ቁልቁሉማ ሰና፥ አከ እን
እት ዳበቱ፥ ከራ እቲን ገድ በአን፥ ከራ
እቲን ኦል ገለንስ አከ እሳን ቤከን ጎድ፤
አከሱመስ ጉቱማ አኬከሳቲ፥ ሴረተሳፍ
ሴረሳ ሁንዱማስ አከ ቤከን ጎድ! እሳን ከነ
ኤገኒ ሴረሳፍ አጀጀሳ ሁንዱማ አከ ራወተ
ንትስ ከነ እሳን ዱረት ጫፍ! 12 ሴር መነ
ቁልቁሉማ ሰናስ፥ ከነት ፉፌ ጅረ፤ እዶን
ናኖሳቲ እን ጉቤ ቱሉ ሰናረ ጅሩ ጉቱማት

እሰ ሁንዱማ ጫላ ቁልቁላኤ ሀተኡ!
ኩኖ! ሴር መነ ቁልቁሉማ ሰና እሰ ከነ»
ጀዴ። *10. 20፡42-44፤ 36፡32

እዶ አርሳ

13 ሰፈር እዶ አርሳ ሰና አከ ሰፈረ ዱን
ዱመ እሰ ዱንዱመ ቶኮፍ ታኩ ባሱት፥
አከ ከነት አኑደ፤ ጀልሳ ዱንዱመ ቶኮ
ኦል እንከአ፥ ዱንዱመ ቶኮሞ እንበል
አተ፤ ህዲን እት ናነኤ ጅሩሞ ታኩ ቶኮ
እንተአ፤ ኦል ከእን እዶ አርሳ ሰናሞ፥
14 ሁንዴሳ እሰ ለፈ ጅሩራ ከኤ ሀመ ቀር
ቀረ ቡሳ እሰ ገድ አኑት፥ ዱንዱመ ለመ
በልእንሳሞ ዱንዱመ ቶኮ፥ ደጋ ቶልፈማ
እሰ ጥናዳ ከኤ ሀመ ደጋ ቶልፈማ እሰ
ጉዳት እራን ኦሌንሳ ዱንዱመ አፉር፥ በል
እንሳሞ ዱንዱመ ቶኮ፤ 15 ኦል ከእን ለፈ
እብዳ እዶ አርሳ ዱንዱመ አፉር፥ ለፈ
እብዳ እዶ አርሳ ሰነቲስ ጋንፎትን አፉር
ኦል በአኒ ጅሩ። 16 ለፍት እብዳ እዶ አርሳ
ሱን ከራ አርፈኑ ወል ቅጨደ፥ ዴርንሳ
ዱንዱመ ኩደ ለመ፥ በልእንሳስ ዱንዱመ
ኩደ ለመ፤ 17 ደጋ ቶልፈማን ሱንስ፥ ከራ
አርፈኑ ወል ቅጨደ፥ ዴርንሳ ዱንዱመ
ኩደ አፉር፥ ህዲን እት ናነኤ ጅሩሞ
ወለካ ዱንዱማ እንበልአተ፤ ጀልሳ ናነኤ
ዱንዱመ ቶኮ፤ ቡሳን እቲን እዶ አርስ
ቻት ኦል በአን ገረ በአ-ቢፍቱት ገረገሌ
ጅረ*።

*13-17. 40፡47፤ በኡ 27፡1-8፤ 2ሴና 4፡1

18 ከነ ቦዴ ነምኾ፥ «ያ ሙጫ ነማ!
ዋቀዮ ጎፍታን፥ ‹እዶን አርሳ ኩን ቀልመ
ጉበሙ እረት ድኤሱዳፍ፥ ዲገስ እረት
ፈጫሱዳፍ ጋፈ እጃረሙ፥ ሴረትንሳ አከ
ከነት ፉፌ ጅሩ እንተአ፤ 19 ቱንቱኖ ቶኮ
አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአቱፍ፥ ሌዎተ
ወረ ሉቦተ ሰኚ ዛዶቅ ወረ አናፍ ሆጂቹ
ዳፍ ገረኮት ድአተንት ኬን!› ጀዴ፤
ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበቴረ። 20 አትስ ዲገ
ሳራ ፉዲ ጋንፎተ እዶ አርሳ ሰነ አርፈ
ንት፥ ጎሌ ደጋ ቶልፈማ እሰ ገረ ኦሊ
አርፈንት ጉቱማ ናኖ ህዲሳትስ ድብ! አከ
ስት እዶ አርሳ ሰነ ቁሌስ፥ እሳፍስ አራረ
ቡስ! 21 ቱንቱኖ አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ
ድአቱ ሰነ ፉዲ፥ እሰስ እዶ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሳ እሳፍ ካአሜ እሰ ቁልቁላኤ ሰነ
ዱበት እብዳን ጉብ*! *21. ሌዎ 16፡27

22 «ጉያ ለመፉትሞ ኮርቤስ ሬቲ ሙዳ
ህንቀብኔ አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድኤስ!
እዶን አርሳ ሱን ቱንቱኖ ሰናን አኩመ ቁሌ
ፈሜ፥ ከናንስ አከሱመ ሀቁሌፈሙ!
23 እሰ ቁሌሱ ኤርገ ራወቴ፥ ሰአ ኬሳ ቱን
ቱኖ ሙዳ ህንቀብኔ ቶኮፍ፥ ቡሻዩ ኬሳ
ኮርቤስ ሆላ ሙዳ ህንቀብኔ ቶኮ ድኤስ!
24 አት ፉለ ዋቀዮ ዱረት እሳን ፍድ! ሉቦ
ትንሞ ሶግደ እት ፍርፍርሰኒ፥ ቀልመ
ጉበሙ ዋቀዮፍ ሀአርሰን*! *24. ሌዎ 2፡13

25 «ጉያ ቶርባፍ ጉዩመ ጉያት ኮርቤስ
ሬቲ ቶኮ አርሳ ሰበቢ ጨቡቲፍ ድአቱፍ
ቆጺስ! አከሱመስ ሰአ ኬሳ ቱንቱኖ ሙዳ
ህንቀብኔ ቶኮፍ፥ ቡሻዩ ኬሳ ኮርቤስ ሆላ
ሙዳ ህንቀብኔ ቶኮ ሀቆጺሰን! 26 እሳን
እዶ አርሳ ሰናፍ ጉያ ቶርበ አራረ ሀቡ
ሰን፥ እሰ ሀቁሌሰንስ! አከስት እሰ
እንኤብሱ*። 27 ጉዮትን ኩን ኤርገ ራወተ
መኒ ቦዴ፥ ጉያ ሰዴተፉዳ ጀልቀቤ ገረ
ፉለ ዱራት ሉቦትን ቀልመኬሰን እሰ
ጉበሙ፥ ቀልመ አራራኬሰንስ እዶ አርሳ
ሰነረት እንድኤሱ፥ አከስት አን እሰን ነንስ
መደ» ጀዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበ
ቴረ። *26. በኡ 29፡35-37

ቦቆና 44

አቦሚ ሉቦታፍ ኬነሜ

1 ከነ ቦዴ ነምኾ ዴብሴ ገረ ከረ እዶ
ቁልቁላአ እሰ ገረ ዱባ እሰ ገረ በአ-ቢፍ
ቱት ገረገሉት ነጌሴ፥ ከርኾስ ጨፈማ
ቱሬ። 2 ዋቀዮ አናን፥ «ከር ኩን ጨፈሜ
ሀታኡ መሌ፥ ህንበነምን! ዋቀዮ ጎፍታን
እስራኤል አቺን ዋን ኦል ገሌፍ፥ ነምን
ቶኮሌ አቺን ኦል ህንገልን! ከናፍ እን
ጨፈሜ ሀታኡ*! 3 ጉዳን ብያ ገሩ ኦፌሳቲ
ኮጺሳ ዋቀዮ ዱረት ቡዴነ ኛቹዳፍ ከረ ሰነ
ኬሳን ታኡ እንደንደአ፤ እን ከራ ገርዳፎ
ከረ ሰና ኦል ልጤ አቹመረሞ ገድ እንበአ»
ጀዴ*። *1-2. 43፡4፤ ፉር 24፡7-10 *3. 46፡2

4 ኤርገሲ ነምኾ ከራ ከረ እሰ ገረ
ብታ፥ ገረ ፉለ ዱረ መነ ቁልቁሉማት
ነጌሴ፤ ኩኖ! አንስ ኡልፍን ዋቀዮ መነ
ቁልቁሉማ ዋቀዮ አከ ጉቴ ነንአርጌ፥ አደ
ኮቲንስ ለፈት ነንጎምብፈሜ*። 5 ዋቀዮሞ
አናን፥ «ያ ሙጫ ነማ! ያደኬ እረ ካኢቲ
እጆኬቲን እላል፥ ዋኤ ሴረተ መነ ዋቀዮ
ሁንዱማ፥ ዋኤ ሴረሳ ሁንዱማፍስ ወንተ

አን ሲንጂዱ ሁንዱማ ጉረኬቲን ደገእ!
አት ወረ መንቾ ልጡን ተኡፍ፥ ወረ እዶ
ቁልቁላአ ልጡ ዶወመንስ ያዳን ቀብ*!
6ወንተ አን ዋቀዮ ጎፍታን ጂዱ መነ እስ
ራኤል ወረ ድደኒ ከአንት ዱበዱ! ‹ዋቀዮ
ጎፍታን፡- ያ መነ እስራኤል፥ ወንት ጪጋ
ስሳን አት ሆጄቱ ሁንድኑ ህገኡ*! 7ወንተ
ጪጋስሳ ሆጄተን ከነ ሁንዱማረትዩ አርመ
ወረ ያድን ገራሳኒፍ ፎንሳኒ ደግነ ህንቀበ
ምን እዶኮ እስ ቁልቁላአ ኬሰ ታአኒ አከ
ጡሬሰኒፍ ዮሙ አል ገልቾተን፥ ዱሮ ኛተ
ጮማፍ ዲገ አናፍ ድኤስተንስ መነ ቁልቁ
ሉማኮ እንጡሬስተን፥ ከኩኮስ እንጪብስ
ተን*። 8እሳን ምአኮ እስ ቁልቁላአ አከ
ኤገኒፍ አቾ ኬሰን መሌ፥ እስን ኦፌኬሰኒ
ምአኮ እስ ቁልቁላአ እስንት ኬነሜ ሰነ
ህንኤግኔ› ጂዴ። 9ዋቀዮ ጎፍታን አመስ፥
‹ኦርም ወር ያድን ገራሳኒፍ ፎንሳኒ ደግነ
ህንቀበምን ቶኮሌ፥ ኦርመ ወረ ነሞተ እስ
ራኤል ግዱ ጅረን ሁንዱማ ኬሳዩ ዮ ተኤ
እዶኮ እስ ቁልቁላአት ህንገልን!› ጂዴ።

*4. 43:5 *5. ፋር 15:1-5፤ 24:3-6
*6. 2:3-5 *7. ኤር 4:4፤ 9:25፤ ኢሳ 52:1

10 «ዱሮ ነሞትን እስራኤል ከራራ
ጆልአተኒ አነራ ጎረን ሰነት፥ ሌዎትን ወር
አነራ ፈጋተኒ ዋቀዮሊ ቶልፌሞ ዱካ
ቡአን፥ የከሳኒ ህባደተን! 11እሳን እዶኮ
እስ ቁልቁላአ ኬሳ እንሆጄቱ፥ ከረ መነ
ቁልቁሉማ ሰነ እረ አዴመኒ እንእላሉ፥
መንቾ ኬሳስ እንሆጄቱ፤ ሰባፍስ ቀልመ
ጉበሙፍ አርሳ እስ ካን እንቀሉፍ፥ ኤርገ
ሙፍስ እሳን ዱረ እንዳበቱ። 12ሰበቢ
እሳን ፋሉ ዋቀዮሊ ቶልፌሞሳኒ ዱረት ሰበ
ኮፍ ሆጄተኒ፥ መነ እስራኤል አከ የኩፍ
ጉፉ እት ተአኒፍ፥ እሳን የከሳኒ አከ ባደ
ተኒፍ አን ሀርከኮ ኦል ፉዴ ከከዬረ፥ ከነ
አነ ዋቀዮ ጎፍታቱ ዱበቴ*። 13እሳን ሉበ
ተአኒ አናፍ ሆጄቹዳፍ ገረኮት ህንድአ
ተን! ምአኮ እስ ቁልቁላአት፥ ወንተ ዋን
ሁንዱማ ጫላ ቁልቁላአ ተኤትስ ህንድአ
ተን! ገሩ ወንተ ጪጋስሳ ሆጄተን ሰናፍ
ዬሎሳኒ እንባደቱ*። 14ህተኡዩ መሌ፥
ሆጂ መነ ቁልቁሉማ ሁንዱማፍ፥ ወንተ
አቾ ኬሰት ሆጄተሙ ሁንዱማት አከ እሳን
ጋፈተመን ነንጎደ።

*12. 7:20 *13. 1ሴና 23:13

15 «ሌዎትን ወር ሉቦትን ሰኛ ዛዶቅ፥
ወር ዱሮ እጆሌን እስራኤል አነራ ጆልአ
ተን፥ እዶኮ እስ ቁልቁላአት ጋፈተሙሳኒ
ኤገን ገሩ አናፍ ሆጄቹዳፍ ገረኮት
እንድአቱ፤ ጮማፍ ዲገ ሰነ አናፍ ድኤሱ
ዳፍስ ፉለኮ ዱረ እንዳበቱ፥ ከነ አነ ዋቀዮ
ጎፍታቱ ዱበቴ*። 16ወር እዶኮ እስ ቁልቁ
ላአት ልጠን እሳን፥ ወር አናፍ ሆጄቹዳፍ
ገረ ማዲኮት ድአተንስ እሳን፥ ወንተ አን
እሳን አቦሚስ ከን ኤገን እሳን። *15. 40:46

17 «እሳን ከረ ኦብዲ እስ ገረ ኬሳ
ዮሙ ልጠን ኡፈተ ቁንጪ ተልባራ ሆጂ
ተሚ ህኡፈተን! ከረ ኦብዲ እስ ገረ ኬሳ
ሰነ ኬሳ ዮኪስ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ዮሙ
ሆጄተን ገሩ ወንተ ርፌንሰራ ሆጄተሚ
ቶኮሌ ህንኡፈትን! 18መረተ መታ እስ
ቁንጪ ተልባራ ሆጄተሜ መታሳኒት ሀመ
ረተን፥ ፍዶ ደግነት አኑስ ሙዲሳኒት ሀሀ
ደተን፤ ወንተ እሳን ደፍቅሲሱንስ
ህንሀደትን*! 19እሳን ኦብዲ እስ ገረ
ዱባት ገረ ሰባት ዱሮ ገድ በአንሞ፥
ኡፈተ እስ እቲን ሆጂቻ ቱረን ኦፍቲ ባሰኒ
ኩታወን መና ወረ ቁልቁላአ ኬሰ ሀካአን!
እሳን ኡፈተሳኒ ሰናን ቁልቁሉማ ሰበት አከ
ህንደበርስኔት፥ ኡፈተ ከን ብራ ሀኡፈ
ተን*!

*17-18. ሌዎ 16:4፤ በኡ 28:39-40
*19. 42:14፤ ሌዎ 16:23፤ በኡ 28:37

20 «እሳን ርፌንስ መታሳኒ ሙርሙረ
ተኒ ወል ሀቅጪፈተን መሌ፥ መታሳኒ ህን
ሃደትን ዮኪስ ርፌንስ መታሳኒ
ህንዴዴሬፈትን*! 21ሉብን ቶኮሌ ኦብዲ
እስ ገረ ኬሳት ዱሮ ኦል ልጡ ዳዲ ወይኒ
ህንዱግን*! 22እሳን ዱርበ ሰኚ እስራኤ
ሎታ ኬሳ ዮኪስ ዱበርቲ ሉብን ቶኮ እራ
ዱኤ መሌ፥ ዱበርቲ አባን መና እራ ዱኤ
ዮኪስ ገድ ዲሴ ህንፉድን*! 23እሳን ገራገ
ሩማ እስ ቁልቁሉፍ እስ ቁልቁሉ ህንተእን
ግዱ ጅሩ አከሱመስ አከ እት እስ ጡራ
አፍ እስ ቁላአ ገርገር ባሰን ሰበኮ ሀበርሲ
ሰን*! 24ዮሙ ወል ሎሉን ከኡ እሳን
አቦተ ፍርዲ ተአኒ አከ ፍርዲኮት ሙርቶ
ሀኬነን! ጉዮተ አያና አን ዳቤ ሁንዱማ
ኬሰት ሴረኮፍ ሴረተኮ ሀኤገን፥ ጉዮተ ሰን
በታኮስ ቁልቁልነት ሀኤገን*! 25ሉብን
ቶኮ ነመ ዱኤት ድአቹዳን ኦፍ ህንጡሬ
ስን! ሀተኡዩ መሌ፥ አባዳፍ ሃዳፍ፥ እል
ማፍ እንተላፍ፥ ኦቦሌሳፍ ኦቦሌቲ
ህንሄሩምኒፍ እን ኦፍ ጡሬሱ እንደንደአ*።
26ኤርገ ቁላኤ ቦዴ ጉያ ቶርበሞ ሀቱሩ!

27 ጋፌ እዶ ቂልቂላአ ሰነ ኬሰት ሆጀቹ
ዳፍ፥ አብዲ እሰ ገረ ኬሳ እሰ ከን እዶ
ቂልቂላአ ሰነት ልጡሞ ሰበቢ ጩቡሳቲፍ
አርሳ ሀድኤሱ! ከነ አነ ዋቀዮ ጎፍታቱ
ዱበቴ።

*20. ሌዎ 21:5፤ 19:27 *21. ሌዎ 10:9
*22. ሌዎ 21:13-14 *23. 22:26፤
ሌዎ 10:10 *24. ኬሰ 17:8-9፤
ህስ 45:18-25፤ 22:8 *25. ሌዎ 21:1-4፤
ለኮ 19:11

28 «አን ሉቦታፍ ዳለሳኒ ዋነን ተኤፍ፥
እሳን ዳለ ቶኮሌ ህንቀባትን! አን ቀቤኘሳኒ
ዋነን ተኤፍ፥ አት እስራኤል ኬሰት ቀቤኘ
ቶኮሌ እሳኒፍ ህንኬንን*! 29 እሳን ኬና
ምዳኒ፥ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ፥
አርሳ ሰበቢ የካፍ ድአቱስ ሀኛተን! አከሱ
መስ ወንት እስራኤል ኬሰት ዋቀዮፍ አዳን
በኤ ሁንድኑ ከንሳኒ ሀተኡ*! 30 አንገፌ
ዋን ሁንዱማ ኬሳ እን ጫሉ፥ ኬናን አዳን
ድአቱ ሁንድኑ ሉቦታፍ ሀተኡ! ኤብ መነ
ኬሰንረ አከ ቡፌቱትስ ዳኩኬሰንራ እሰ
ጫሉ ሉቦታፍ ኬና*! 31 ሉቦትን ፎን
አላቲ፥ ፎን ስምብሮ የኪስ ሆሪ አፊን
ዱኤ አከሱመስ ፎን ወንተ ብኔንስ ቀቤ
ቶኮሌ ህንኛትን!» ጆዴ*።

*28. ለኮ 18:20 *29. ለኮ 18:14
*30. ለኮ 15:20 *31. ሌዎ 22:8

ቦቆና 45

አክ እት ለፍት ህረሙ ህመሙሳ

1 እሰን ለፍቻ ሙከ ቡፍተኒ ዳላፍ ዬሮ
ህርተን፥ እሰራ ኩታ ቶኮ ቆደ ቂልቂላአ
ዋቀዮፍ አዳን ባሳቲ ኬና! እንስ ዴርንሳ
ዱንዱመ ኩመ ድግደሚ ሸን፥ በልእንሳስ
ዱንዱመ ኩመ ድግደመ ሀተኡ! ከራ ሁን
ዱማስ ናነኤ ቂልቂላአ ሀተኡ*! 2 ከነ
ኬሳሞ እዶን ሆጃንሳፍ ገራንሳ ዱንዱመ
ድበ ሸን ሸን ተኡ ከራ አርፌኑ ወል ቅጤን
እዶ ቂልቂላአዳፍ ሀተኡ! ናኖሳትሞ እዶ
ዱዋን በልእንሳ ዱንዱመ ሸንተመ ተኡ
ሀሀፉ! 3 ኩታ ቂልቂላአ ሰነራ ለፌ ዴርንሳ
ዱንዱመ ኩመ ድግደሚ ሸኒ፥ በልእንሳስ
ዱንዱመ ኩመ ኩደኒ ሰፌር! ኩንስ እዶ
ቂልቂላአፍ እዶ ሁንዱማረ ጫላ ቂልቂላአ
ዳፍ ሀተኡ! 4 እን ብይቻ ኬሳ ኩታ እሰ
ቂልቂላአ ሀተኡ! እን ሉቦተ ወረ እዶ
ቂልቂላአ ኬሳ ሆጀተኒፍ፥ ወረ ዋቀዮፍ
ሆጀቹዳፍ እሰት ድአተኒፍ፥ አከሱመስ
መኔቲሳኒቲፍ እዶ እሰ ቂልቂላአዳፍስ
እንተአ። 5 እን ሀፌሞ ዴርንሳ ዱንዱመ
ኩመ ድግደሚ ሸን፥ በልእንሳስ ዱንዱመ
ኩመ ኩደን፤ እንሞ ሌዎተ ወረ መነ ቂል
ቂሉማ ኬሳ ሆጄተኒፍ አረዳ እሳን መንደ
ሮተ ኬሰት እጃረተኒ ኬሰ ታአን እንተአ*።

*1. ኢያ 14:2 *5. 44:10-14

6 ቆደ ቂልቂላአ እሰ ኬና አዳን ድኤስ
ተን ሰነ ቡኬትሞ እዶ በልእንሳ ዱንዱመ
ኩመ ሸን፥ ዴርንሳ ዱንዱመ ኩመ ድግ
ደሚ ሸን ተኡ ቀቤኘ መንደረ ሰና ጎዳ
ኬና፤ እንሞ ከን ጉቱማ ነሞተ እስራኤል
ሀተኡ*! 7 ቆደ ቂልቂላአ እሰ ኬና አዳን
ድኤስተን ሰናፍ ቀቤኘ መንደረቲ ገረሲፍ
ገረናንሞ፥ እን ገረ ልጠ-ቢፍቱ ከሩመ
ልጠ-ቢፍቱቲን፥ እን ገረ በአ-ቢፍቱሞ
ከሩመ በአ-ቢፍቱቲን ጉዳ ብያቲፍ
ሀተኡ! ዴርንሳስ ዳሪ እሰ ገረ ልጠ-ቢፍ
ቱቲ ካሴ ሀመ ዳሪ እሰ ገረ በአ-ቢፍቱት
ህርማተ ጎሰ ቶኮ ዱካ ሰፈረመ*! 8 እን ኩን
እስራኤል ኬሰት ቀቤኘ ጉዳ ብያ ሰና
ሀተኡ! ጉርጉዶትን ወር ከንኮቲ ስአቻ
ሰበኮ ህንጩንቁርስን! እሳን ነሞተ እስራኤ
ሊፍ አከ ጎሰ ጎሰሳኒት ለፍቻ ሀሀረን*!

*6. 48:15-20 *7. 48:21-22 *8. 46:18

9 ኤጋ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ያ ጉርጉዶተ
እስራኤል፥ ሁምናን ነመረት ከኡፍ ጩን
ቁርሳ እሰ ባይአቴ ሰነ ዲሳ! ፍርዲ ቀጆ
ላፍ ቀጆሉማ ጎዳ! ቀቤኘ ሰበኮቲ እራ
ፉደቹ ዲሳ! ከነ አነ ዋቀዮ ጎፍታቱ
ዱበቴ*። 10 እሰን መዳሊ ቀጂላ፥ ኤፋ አከ
ሱመስ ባትሂ ቀጂላ ቀባዳ*! 11 ኤፋን
ሱኒፍ ባትሂን ሱን ሰፈርሳኒ ቶኮ ሀተኡ!
ሰፈር ባትሂ ሰና ሆሜር ሀርከ ኩርንፋ ኬሳ
ቶኮ አከሱመስ ሰፈር ኤፋ ሰና ሆሜር ሀርከ
ኩርንፋ ኬሳ ቶኮ ሀተኡ! 12 እሰን ብረት
ሼቄል ቶኮ ‹ጌራ› ድግደመ፥ ሼቄሊን ድግ
ደምን፥ ሼቄሊን ድግደሚ ሸኒፍ ሼቄሊን
ኩደ ሸን ወሉመት ‹ሚና› ቶኮ ሀተኡ!»
ጆደ።

*9. ኤር 21:11-12፤ 22:3-4፥13-17፤
ሚክ 3:1-3 *10. ሌዎ 19:36፤ ኬሰ 25:15

ዋኤ አርሳፍ ዋኤ ጉዮተ አያና

13 እት ፉፌስ፥ «ኬናን እሰን አዳን
ኬንተን አከ ከነት አኔ ጅሩት ሀተኡ!
ቀመዲ ሆሜሪ ቶኮ ኬሳ ኤፋ ሀርከ ጆአፋ
አከሱመስ ገርቡ ሆሜሪ ቶኮ ኬሳ ኤፋ
ሀርከ ጆአፋ፥ 14 ደዳን ኤጆርሳሞ ‹ኮሪ›

እስ አኩመ ሆሜሪ ቶኮ ባትፂ ኩደን ባሱ
ኬሳ ባትፂ ሀርከ ኩርነፋ ሀተኡ! 15 ከረ
ብየ እስራኤል እዶ ብሻን በኤስ ቀቡ
ኬሳሞ ቡሻዬን ድብ ለመ ኬሰት ከን አርገ
መን ኬሳ ሆላ ቶኮ ሀተኡ! እሳን ኩን ነሞ
ታፍ ኬና ምዳኒ፥ ቀልመ ጉበሙ፥
ቀልመ አራራስ ሀተአን! ከነ አነ ዋቀዮ
ጎፍታቱ ዱበቴ። 16 ሰብን ብየ ሰና ሁንድኑ
ኬና አዳ ጉዳ ብያ እስ እስራኤል ኬሳፍ
ሀኬነን! 17 ጉዮተ አያና፥ መነ እስራኤልት
አያኔፈመን ሁንዱማት፥ ቀልም ጉበሙ፥
ኬናን ምዳኒ፥ ኬናን ዱጋቲ ጉያ አያናት፥
ጉያ ባቲ ጅአት፥ ጉያ ሰንበታት አከ አር
ገመን ጎቹን ጉዳ ብያረ ጅረ፤ መነ እስራ
ኤሊፍ አራርሱዳፍ እን አርሳን ሰበቢ
ጩቡቲፍ ድአቱ፥ ኬናን ምዳኒ፥ ቀልም
ጉበሙ፥ ቀልም አራራስ አከ ቶጳኡ
ሀጎዱ!» ጅዶ*። *17. 2ሳሙ 6:17-18

ጉዮተ አያኔፈመን
(በኡ 12:1-20፤ ሌዎ 23:33-45)

18 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ጅአ እስ
ዱራት፥ ጅእቸቲስ ጉያ እስ ዱራት ሰአ
ኬሳ ቱንቱኖ ሙዳ ህንቀብኔ ቶኮ ፉዲቲ፥
አርሳ ድኤሲ፥ እዶ እስ ቁልቁላአ ሰነ
እቲን ቁሌስ! 19 ሉብችስ ዲገ አርሳ ሰበቢ
ጩቡቲፍ ድአቱ ሰነራ ፉዴ ምችችለ በል
በለ መነ ቁልቁሉማት፥ ጎሌ ደጋ ቶልፈማ
እዶ አርሳ አርፈኑት፥ ምችችለ ከረ ኦብዲ
እስ ገረ ኬሳትስ ሀድቡ! 20 ጅእቸቲ ጋፈ
ጉያ ቶርበፉ ነመ ከራራ ካቹዳን ዮኪስ ወላ
ሉማዳን ጩቡ ሆጀቱፍ አከስ ጎዳ! መንቸ
ቁልቁሉማፍስ አራርሳ*!
*18-20. ሌዎ 16:29-34፤ 23:27-28

21 «ጅአ እስ ዱራቲ ጉያን ኩደ አፉረ
ፋን አያነ ፋሲካ እስ ጉያ ቶርበ አያኔፈተን
እስኒፍ ሀተኡ! ዬሮ ሰነት መጥኖቱ
ኛተመ። 22 ጋፈስ ጉዳን ብያ ሱን አርሳ
ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱ አፈሳቲፍ፥ ነሞተ
ብየ ሰና ሁንዱማፍስ ቱንቱኖ ቶኮ ሀቆ
ጹሱ! 23 እን ጉዮተ አያና ቶርበን ሰነ
ትሞ፥ ቱንቱኖታፍ ኮርቤዪ ሆላ ሙዳ
ህንቀብኔ ቶርበ ቶርበ ጉዬመ ጉያን ቀልመ
ጉበሙፍ አነ ዋቀዮፍ ሀቆጹሱ! አከሱመስ
አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድአቱፍ ጉያ ጉያት
ኮርቤሰ ሬቲ ቶኮ ሀቆጹሱ! 24 ኬና ምዳኒ
ፍሞ ቱንቱኖ ቶኮ ቶኮ ወጅን ዳኩ ኤፋ
ቶኮ፥ ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ ቶኮ ወጅንስ ዳኩ
ኤፋ ቶኮ፥ ዳኩ ኤፋ ቶኮ ቶኮ ሰናፍሞ
ደዳ ኤጀርሳ ሂን ቶኮ ቶኮ ሀቆጹሱ*!
*21-24. ሌዎ 23:5-8፤ ለኮ 28:16-25

25 «አያነ እስ ጅአ ቶርበፋት፥ ጅእቸ
ቲስ ጉያ ኩደ ሸነፋት ጉያ ቶርበ አያኔፈ
ሙረት፥ አርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ
ድአቱፍ፥ ቀልመ ጉበሙፍ፥ ኬና ምዳኒ
ፍስ ደዳ ኤጀርሳ አከሱመስ ወንተ በርባድ
ችሱ ሀቆጹሱ!» ጅዶ*።
*25. ሌዎ 23:34-36፤ ለኮ 29:12-38

ቦቆና 46
አከ እት አያነ ገራገራ አያኔሰን

1 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ከር ኦብዲ እስ ገረ
ኬሳ እን ገረ በአ-ቢፍቱት ገረገሉ፥ ጉዮተ
ሆጂ ጅአኑ ጩፈሚ ሀታኡ! ጋፈ ሰንበ
ታፍ ጉያ ባቲን ባቱት ገሩ ሀበነሙ!
2 ጉዳን ብያ ዬሮ አላ ዱፉ ከራ ገርዳፎ ከረ
ሰና አል ሀገሉ፥ ምችችለ ከረ ሰና ቡኬስ
ሀዳበቱ! ሉቦትን ቀልመሳ እስ ጉበሙፍ፥
ቀልመሳ እስ አራራ ሀድኤሰን! እንሞ ቡሳ
ከረ ሰናረት ሀሰገዱ! ከነ ቦዴ እን ገድ
ሀበኡ፥ ከር ሱን ገሩ ሀመ ገልገላት ህንጩ
ፈምን*! 3 ጉያ ሰንበታፍ ጋፈ ባቲን ባቱ
ሰብን ብየ ሰና በልበለ ከረ ከናት ዋቀዮ
ዱረት ሀሰገደን! 4 ቀልም ጉበሙ እን
ጉዳን ብያ ጋፈ ሰንበታ ዋቀዮፍ ድኤሱ፥
ጠባላ ሙዳ ህንቀብኔ ጀአፍ ኮርቤሰ ሆላ
ሙዳ ህንቀብኔ ቶኮደ*። 5 ኬናን ምዳኒ እን
ኮርቤስቻ ወጅን ድአቱ ዳኩ ኤፋ ቶኮ
ሀተኡ! ኬናን ምዳኒ እን ጠባላ ወጅኒ ገሩ
ሀመ እን ኬኑ ደንደኡ ሀተኡ! ኤፋ ቶኮ
ቶኮ ወጅንሞ ደዳን ኤጀርሳ ሂን ቶኮ ሀድ
አቱ*! 6 ጋፈ ባቲን ባቱሞ፥ እን ሰአ ኬሳ
ቱንቱኖ ሙዳ ህንቀብኔ ቶኮ፥ ጠባላ ጀአፍ
ኮርቤሰ ሆላ ቶኮ ሀድኤሱ! እሳን ኩንስ
ሙዳ ከን ህንቀብኔ ሀተአን! 7 ኬና ምዳኒ
ፍሞ ቱንቱኖ ቶኮ ወጅን ዳኩ ኤፋ ቶኮ፥
ኮርቤሰ ሆላ ሰና ወጅንስ ኤፋ ቶኮ፥ ጠባ
ሎተ ሰና ወጅንሞ ሀመ ሀርከሳ ሂጠቹ ደን
ደኡ፥ ዳኩ ኤፋ ቶኮ ቶኮፍስ ደዳ ኤጀርሳ
ሂን ቶኮ ቶኮ ሀቆጹሱ*! 8 ጉዳን ብያ ሱን
ዬሮ አል ልጡ፥ ከራ ገርዳፎ ከረ ሰና አል
ሀገሉ፥ ከሩመ ሰነስ ገድ ሀበኡ!
*2. 44:3 *4. ለኮ 28:9-10 *5. 45:24
*6-7. ለኮ 28:11-13

9 «ሰብን ብየ ሰና ጉዮተ አያና ወረ ቤከ
መንት ፉለ ዋቀዮ ዱረ ዮሙ ዱፈን፥

ነምን ሰገዱዳፍ ከራ ከረ እሰ ገረ ብታ ኦል
ልጡ፥ ከራ ከረ እሰ ገረ ምርጋ ሀበኡ!
ነምን ከራ ከረ እሰ ገረ ምርጋ ኦል ልጡሞ
ከራ ከረ እሰ ገረ ብታ ሀበኡ! ነምን አዱ
ማን ገረ ከረ እሰ ፉሌሳ ጅሩት አዴሜ ገድ
ሀበኡ መሌ፥ ኤኙሌ ከራ ከረ እሰ እቲን
ኦል ልጤ ህንዴብእን*! [10]ዬሮ እሳን ኦል
ልጠን፥ ጉዳን ብያስ እሳኒ ወጅን ኦል
ሀልጡ! ዬሮ እሳን ገድ በአንሞ ገድ
ሀበኡ!

*9· በኡ 23፡17

11 «ዬሮ ጭዳፍ ጉዮተ አያና ቤከመ
ንት ኬናን ምዳኒ እን ቱንቱኖ ቶኮ ወጅን
ድኣቱ ዳኩ ኤፉ ቶኮ፥ እን ኮርቤሰ ሆላ
ወጅኒስ ኤፉ ቶኮ ሀተኡ! ጦባሎታ ወጅን
ገሩ ሀመ እን ኬኑ ደንደኡ፥ ዳኩ ኤፉ ቶኮ
ወጅንሞ ደዳን ኤጀርሳ ሂን ቶኮ ሀድኣቱ!
[12]ዬሮ ጉዳን ብያ ሱን ኣርሳ ጃለለሳቲን
ድኤሱ ቆጼሴ ቀልመ ጉበሙ ዮኪስ
ቀልመ አራራ ዋቀዮፍ ድኤሱዳፍ
ዱፉት፥ ነምን ቶኮ ከረ እሰ ገረ በአ-ቢፍ
ቱት ገረገሉ ሰነ ሀበኑፍ! እን አኩመ ጉያ
ሰንበታት ቀልመ ጉበሙፍ ቀልመ አራራ
ሰነ ሀድኤሱ! ከነ ቦዴስ ገድ ሀበኡ፥
ኤርገ እን በኤሞ ከር ሱን ሀጩፈሙ!

13 «አት ጉዩመ ጉያት ቀልመ አነ ዋቀ
ዮፍ ጉበሙፍ እልሞ ሆላ ኮርቤሰ ወጋ ቶኮ
ከን ሙዳ ህንቀብኔ ቶኮ ቶኮ ቆጼስ! እሰስ
ገነመ ገነመ እንቆጼስተ። [14]እሳ ወጅንስ
ኬና ምዳኒ ገነመ ገነማቲፍ ዳኩ ሀርከ
ጀአፉ ኤፉ ቶኮ፥ ደዳ ኤጀርሳ ሀርከ ሰደፉ
ሂን ቶኮ፥ እሰ እቲን ዳኩ በኤሰ ሰነ ወሊን
መከኒ ወጅን አነ ዋቀዮፍ ኬና ምዳኒ ጎቴ
እንቆጼስተ! ሴረትን ኬና ምዳኒ ኩን ዬሮ
ሁንዱማፍ ከን ተኡደ። [15]አከስት ቀልመ
ጉበሙ እሰ ዬሮ ሁንዱማ እት ፉፉ ሰናፍ
ገነመ ገነመ ጦባላን፥ ኬናን ምዳኒ፥ ደዳን
ኤጀርሳስ ሀቆጼፈሙ!» ጂደ*።

*13-15· በኡ 29፡38-42፤ ለኮ 28፡3-8

16 እት ፉፌስ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ጉዳን
ብያ ዳለሳራ እልማንሳ ኬሳ ቶኮፍ ዮ ኬኔ፥
ኬናን ሱን ደርቤስ ሰኚሳቲፍ ሀተኡ! እን
ቀቤኘ ዳላ እሳኒፍ እንተአ። [17]ሀተኡዩ
መሌ፥ እን ዳለሳራ ሆጄቶተሳ ኬሳ ቶኮፍ
ዮ ኬኔ፥ ኬናን ሱን ሀመ በረ ሉበ ባሲት
ከንሳ ሀተኡ! ከነ ቦዴ ገሩ ጉዳ ብያ ሰናፍ
ሀዴብኡ! ዳልሳ ከን እጆሌሳቲት፥ እሳኒ
ፍስ እንተአ*። [18]ጉዳን ብያ ነሞተ ጩንቁ
ርሴ ቀቤኘሳኒራ ካሴ ዳለሳኒ እራ ህንፉደ
ትን! ሰበኮ ኬሳ ቶኮሌ ቀቤኝሳ አከ እራ
ህንፉደተምኔት፥ እን ቀቤኘ ኦፈሳቲ ኬሳ
እልማንሳቲፍ ዳለ ሀኬኑ!» ጂዴ*።

*17· ሌዎ 25፡8-13፤ ኤር 34፡8 *18· 45፡8-9

19 ከነ ቦዴ ነምኝ ከራ በልበለ እሰ ከረ
ሰነ ቡኬ፥ ገረ ኩታወን እዶ ቁልቁላአ ወረ
ከን ሉቦታ ቶረ ገረ ብታረ ጅረኒት ነጌሴ፤
ኩኖ! ዱመ ቶረ ከና እሰ ገረ ልጠ-ቢፍ
ቱሞ እዶ ቶኮቱ ቱሬ*። [20]ነምኝ፥ «ኩን
እዶ ሉቦትን ኬና ሰበቢ የካቲፍ ድኣቱ፥
ኬና ሰበቢ ጩቡቲፍ ድኣቱስ እት አፌለ
ኒደ፤ አከሱመስ እሳን ኬና ምዳኒ ገረ
ኦብዲ እሰ ገረ ዱባት ባሰኒ ሰበት ቁልቁ
ሉማ አከ ህንደበርስኔት፥ ለፈ እሳን እት
ኣርሳ ምዳኒ ቶልቾኒደ» ናንጂዴ*።

*19· 42፡1-9 *20· 42፡13፤ 44፡19

21 ኤርገሲ ነምኝ ገረ ኦብዲ እሰ ገረ
ዱባት ነባሴ፥ ጎሌ ኦብድቻ አርፈኑረስ
አከን ደርቡፍ ነጌሴ፤ ኩኖስ ጎሌን ኦብድቻ
አዱመ አዳን ኦብዲ ጥና ቶኮ ቀበ ቱሬ።
[22]ጎሌ ኦብድቻ አርፈኑረ ኦብዲ ጥጥና ቶኮ
ቶኮቱ እት ናኔፈሜ ጅረ፤ ኦብድኝ አዱመ
አዳን ዴርንሳ ዱንዱመ አፉርተመ፥ በልእ
ንሳስ ዱንዱመ ሶዶመ፥ አርፈኑሞ ሰፈር
ሳኒ ቶክቾ ቱሬ። [23]ገረ ኬሳቲን ደጋን
ቶልፈማን ናኖ አርፈኑሳኒት አደዳን እረ
ደበርፈሜ ቶረ ገሌ ጅረ፥ እዶን እብዳሞ
ናነኤ ቶረ ደጋ ቶልፈማ ሰነ ጀለት ሆጄ
ተሜ። [24]ዮሙስ ነምኝ አናን፥ «ኩን እዶ
እብዳ ለፈ ወር መነ ቁልቁሉማ ሰናፍ ሆጄ
ተን ቀልመ ሰብን ድኤሱ እት አፌለኒደ»
ጂዴ።

ቦቆና 47

ብሻን መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ቡርቁ አርጉሳ

1 ከነ ቦዴ ነምኝ ገረ በልበለ መነ ቁል
ቁሉማት ዴብሴ ነፍዴ፤ መን ቁልቁሉማ
ገረ በአ-ቢፍቱት ገረገሌ ዋን ጅሩፍ፥ ቡሳ
በልበለ መነ ቁልቁሉማ ሰነ ጀላ ብሻን
ቡርቄ ገረ በአ-ቢፍቱት ኡቱ ያኡ ነንአ
ርጌ፤ ብሻንኝስ እዶ ኣርሳራ ሀርከ
ምርጋ፥ ጭናቾ መነ ቁልቁሉማ እሰ ገረ
ምርጋ ጀላ እንያአ ቱሬ*። [2]ኤርገሲሞ ከራ
ከረ ገረ ብታ ገድ ነባሴ፥ ዱግደ ዱባን ገረ
ከረ እሰ ዱባ እሰ ገረ በአ-ቢፍቱት ገረገ

ሉት ነጌሴ፤ ብሻንችስ ከራ ገረ ምርጋረ
አለት እንያአ ቱሬ።
*1· ዮኤ 4:18፤ ዘካ 14:8፤ ሙል 22:1-2፤
ዮሀ 7:38
3 ነምች ኡሌ ሰፈራሳ አፍ ሀርከት
ቀበቴ ዩሮ ገረ በአ-ቢፍቱት በኤ፥ ዱን
ዱመ ኩመ ቶኮ እንሰፈሬ፤ አነሞ ብሻንቻ
እሰ ጉሉቢ ገኡ ሰነ ኬሰ ነአዴምስሴ*።
4 ዱንዱመ ኩመ ቶኮሞ ሰፈሬ፥ ብሻንቻ
ኬሰ ነአዴምስሴ፤ ብሻንችስ ጅልበ እንገአ
ቱሬ፤ አመስ ዱንዱመ ኩመ ቶኮ ሰፈሬ፥
ብሻንቻ ኬሰ ነአዴምስሴ፤ ብሻንችስ
ሙዲ እንገአ ቱሬ። 5 እት ደበሌስ ዱን
ዱመ ኩመ ቶኮ እንሰፈሬ፤ ብሻንችስ አል
ከኤ፥ ከን ነምን ዳካዳን መሌ፥ ጬኡ
ህንደንዴኜ ዋን ተኤፍ፥ አንስ ኬሰ አዴሜ
ጬኡ ህንደንዴኜ። 6 ነምችሞ፥ «ያ
ሙጫ ነማ! አት ከነ አርግቴታ?» ናን
ጇዴ። *3· 40:3
ከነ ቦዴ ቀርቀረ ብሻንቻረ ዴብሴ
ነጌሴ። 7 ኡቱን ዴብአ ጅሩስ ቀርቀረ ብሻ
ንቻ ገረናፍ ገረሲን ሙኬቲ ሶናን ባይኤ
ነንአርጌ። 8 ኤርገሲ ነምች፥ «ብሻን ኩን
ገረ ኩታ ብየ ገረ በአ-ቢፍቱት ያኤ፥ ገረ
አረባሀት ገድ ጀልአቴ ገላነት እንገለ፤ ዩሮ
እን ገላንቸት ነምኡስ ብሻን ገላንቻ
እንሃረአ። 9 ለፈ ብሻንች ገኤ ሁንዱማስ
ኡመምን ሉቡ ቀባቴ ቶቶቾኡ ሁንድኑ
እንጅራተ፤ ብሻን ኩን፥ ብሻኖተ ገላንቻት
ገሌ ዋን ሃሬሱፍ አችት ቁርጡሚን ሶናን
ባይኤን እንአርገሙ፤ ከናፍ ለፉመ ብሻ
ንች ገኡ ወንት ሁንድኑ እንጅራተ። 10 ወር
ቁርጡሚ ቀበን ቀርቀረሳረ እንእጃጁ፤
ኤን-ጌዲዳ ሀመ ኤን-ኤግላይምት እዶ እት
ክዮ ድሪርሰኒ ቁርፈተን እንተአ፤ ቁርጡ
ሚንሳሞ አከ ቁርጡሚ ገላነ ጉድቻ ጎሰሳ
ሶናን ባይኤደ። 11 ደቅደቂንሳፍ ኩፈምንሳ
ገሩ ሶግደ ተኡ መሌ፥ ህንሃሬፈመን!
12 ቀርቀረ ለግቻ ገረሲፍ ገረናን ሙክት
እጅሳ ኛተሙ አካኩን ገራገረ ጅረ፤ ብሻን
ለግቻ እዶ ቁልቁላአ ኬሳ ዋን በኡፍ ሙኬ
ቲን ሱን ባልሳኒ ህንሀርጨኡ፥ ጅአ ጅአ
ንስ እጀ እንጎደቱ መሌ ህንደበን፤ እጅሳኒ
ኛታፍ ባልሳኒሞ ቁርቻፍ እንተአ» ናን
ጇዴ*። *12· ሙል 22:2

ዳሪን ብይቻ ህመሙሳ

13 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «ዳሪን እስን
ብይቾ አከ ጎሰ እስራኤል ኩዶ ለማኒት ዳለ
ጎተኒ እቲን ህርማተን አከ ከነት ፉፌ ጅሩ
እንተአ፤ ዮሴፍ ቆደ ለመ ሀቀባቱ! 14 ብየ
ከነ አቦተኬሰኒፍ ኬኑዳፍ ሀርከኮ አል ፉዴ
ዋነን ከከዴፍ፥ ብይ ኩን ዳለኬሰን ተኤ
እሰኒፍ ሀሀረሙ፤ እስንስ እሰ ቶኮፍ
አኩመ እሰ ካኒት ወል ቅጤት ሀራፍ*!
*13-14· 45:1፤ ኡመ 17:17

15 «ኤጋ ዳሪን ብይቻ አከ ከነት
ኣኑ ሀተኡ! ከራ ገረ ብታ፥ ገላነ
ጉድቸራ ከኤ ከራ ሂትሎን ሀመ ከረ
ሃማትት፥ ደርቤስ ሀመ ዜዳድት፥
16 ቤሮታሀ፥ ሲብራይም እሰ ዳሪ
ደማስቆፍ ዳሪ ሃማት ግዱ፥ ሃዜር-
ሀቲኮን እሰ ከራ ዳሪ ሀዉራን፤
17 አከስት ዳሪንሳ ገላንቸራ ሀመ
ሀዘር-ኤኖን እሰ ዳሪ ደማስቆ ገረ
ብታ አከሱመስ ገረ ብታቲን ሀመ
ዳሪ ሃማትት እንተአ፤ ኩን ዳሪ
ብይቻ እሰ ገረ ብታት።

18 «ከራ ገረ በአ-ቢፍቱሞ ዳሪንሳ
ሀዉራኒፍ ደማስቆ ግዱ በኤ፥ ዮርዳኖ
ስን ደአቴ ጊልአዲፍ ብየ እስራኤል
ግዱዳን፥ ሀመ ገላነ በአ-ቢፍቱፍ ሀመ
ታማርት እንአዴመ፤ ዳሪንሳ ከራ ገረ
በአ-ቢፍቱ እሰ ከነ።

19 «ከራ ገረ ምርጋ ታማሪ ከኤ፥
ሀመ ብሻን መሪባ-ቃዴሽት፥ ደር
ቤስ ከራ ለገ ግብጥ ሀመ ገላነ ጉድ
ቻት እንአዴመ፤ ዳሪንሳ ከራ ገረ
ምርጋ እሰ ከነ።

20 «ገረ ልጠ-ቢፍቱቲንሞ ሀመ
ፉሌ ከረ ሃማት ሰናት ገላን ጉድች
ዳሪሳ እንተአ፤ ዳሪንሳ ከራ ገረ
ልጠ-ቢፍቱ እሰ ከነ*።
*15-20· ለኮ 34:1-12
21 «እስን ጎሶትን እስራኤል አከስት
ብየ ከነ ህርማዳ! 22 እስን አፌኬሰኒፍ፥
ወረ አርመ ብየኬሰንት ገለኒ እስን ግዱት
እጀሌ ጎደተኒፍስ፥ ዳለ ጎዳቲ ቡፈተ ሙካ
ቲን ሀራ! እሳን አኩመ እጀሌ እስራኤል

ወረ ደሎተ ብያ ሀተአን፥ ጎሰ እስራኤል
ግዱዳሰ ቡፈተ ሙካቲን ዳለ ሀህርማተን!
[23]ነምን ገላን ሱን ጎሰ ከም ኬሰዪ ዮ
ጅራቴ፥ እስን ዳለሳ አቹማ ኬናፊ!»
ጂዴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን ከነ ዱበቴረ* ።
*22-23. ሌዎ 19፡32-33፤ ኬሰ 23፡7-8፤
ኢሳ 14፡1፤ 56፡3፥6

ቦቆና 48
ብይች ጎሶታፍ ህረሙሳ

1 መቃን ጎሶተ ሰናስ ከነት አኔ ጅረ፤
«ጎሰ ዳን ገአ ቶኮ አርገተ፤ ዳሪንሳስ ከራ
ዱመ ገረ ብታ ገላነራ ከኤ ሀርከ ከራ ገረ
ሄትሎን ደቁረ ሀመ ከረ ሃማትት፥ ደርቤስ
ሀመ ሀዘር-ኤኖንት፤ ከራ ዳሪ ደማስቆዋ
ሃማቲን ገረ ብታት ሀምብሴ፥ ገረ በአ-ቢ
ፍቱቲ ከኤ ሀመ ልጠ-ቢፍቱት* ።
2 «ዳሪ ዳንት አኔ ጭናቸ ገረ በአ-ቢፍ
ቱቲ ሀመ ጭናቸ ገረ ልጠ-ቢፍቱት፥ ጎሰ
አሼር ገአ ቶኮ አርገተ ።
3 «ዳሪ አሼርት አኔ ጭናቸ ገረ በአ-ቢ
ፍቱቲ ሀመ ጭናቸ ገረ ልጠ-ቢፍቱት፥
ጎሰ ንፍታሌም ገአ ቶኮ አርገተ ።
4 «ዳሪ ንፍታሌምት አኔ ጭናቸ ገረ
በአ-ቢፍቱቲ ጀልቀቤ ሀመ ጭናቸ ገረ
ልጠ-ቢፍቱት፥ ጎሰ ምናሴ ገአ ቶኮ አር
ገተ ።
5 «ዳሪ ምናሴት አኔ ጭናቸ ገረ በአ-ቢ
ፍቱቲ ጀልቀቤ ሀመ ጭናቸ ገረ ልጠ-ቢፍ
ቱት፥ ጎሰ ኤፍሬም ገአ ቶኮ አርገተ ።
6 «ዳሪ ኤፍሬምት አኔ ጭናቸ ገረ በአ-
ቢፍቱቲ ጀልቀቤ ሀመ ጭናቸ ገረ ልጠ-ቢ
ፍቱት፥ ጎሰ ሩቤን ገአ ቶኮ አርገተ ።
7 «ዳሪ ሩቤንት አኔ ጭናቸ ገረ በአ-ቢ
ፍቱቲ ጀልቀቤ ሀመ ጭናቸ ገረ ልጠ-ቢፍ
ቱት፥ ጎሰ ይሁዳ ገአ ቶኮ አርገተ ።
*1. 47፡15-17
8 «ዳሪ ይሁዳት አኔ ጭናቸ ገረ በአ-ቢ
ፍቱቲ ጀልቀቤ ሀመ ጭናቸ ገረ ልጠ-ቢፍ
ቱት ከን ጅሩዋ፥ ቆደ እሰ አት ኬና አዳ
ጎቴ ድኤስቱ ሀተኡ! እን በልእንሳ ዱን
ዱመ ኩመ ድግደሚ ሸን፥ ሆጃንሳዋ ገረ
በአ-ቢፍቱቲ ጀልቀቤ ሀመ ገረ ልጠ-ቢፍ
ቱት ገአ ጎሰ ቶኮ ሰና ወጅን ወል ሀቅ
ጣቱ፤ እዶን ቁልቁላአንስ ወለካሳት
ሀተኡ* ! [9]ቆድን እስን ኬና አዳ ጎተኒ ዋቀ
ዮፍ ድኤስተን ዴርንሳ ዱንዱመ ኩመ
ድግደሚ ሸን፥ በልእንሳ ዱንዱመ ኩመ
ኩደን ሀተኡ! [10]ኬናን አዳን ባፈሙ እን
ቁልቁላአን ኩን ሉቦታፍ ሀተኡ! እንስ
ከራ ገረ ብታ ዱንዱመ ኩመ ድግደሚ
ሸን፥ በልእንሳ ከራ ገረ ልጠ-ቢፍቱ ዱን
ዱመ ኩመ ኩደን፥ ከራ ገረ በአ-ቢፍቱዋ
ዱንዱመ ኩመ ኩደን፥ ዴርንሳ ከራ ገረ
ምርጋ ዱንዱመ ኩመ ድግደሚ ሸን
ሀተኡ! እዶን ቁልቁላአን እን ከን ዋቀዮስ
ወለካሳት ሀአርገሙ! [11]ኩንዋ ሉቦተ ወረ
እልማን ዛዶቅ ኬሳ ቁልቁላአኒ ዩሮ ነሞትን
እስራኤል ከራራ ጀልአተን ሌዎተ ወረ ካኒ
ወጅን ኡቱ ከራራ ህንጀልአትን ወንተ አን
እሳን አቦሜ ኤገኒፍ ሀተኡ! [12]ኩን ቆደ
ኬና ቁልቁላአ እሰ ከን ብይቻ፥ እሰ እዶ
ሁንዱማ ጫላ ቁልቁላአ ተኤ ዳሪ ወረ
ሌዎታ እሰ ጅሩ ኬሳ ኬና አዳ እሳኒፍ
ሀተኡ* !
*8. 45፡1-8 *10-12. 40፡46፤ 44፡15-16
13 «ከራ ዳሪ ወረ ሉቦታ፥ ወር ሌዎ
ታስ ሀርማተ ዴርንሳ ዱንዱመ ኩመ ድግ
ደሚ ሸኒ፥ በልእንሳ ዱንዱመ ኩመ ኩደኒ
ሀቀባተን! ጉቱማት ዴርንሳ ዱንዱመ
ኩመ ድግደሚ ሸን፥ በልእንሳ ኩመ ኩደን
እንተአ ። [14]እሳንዋ ገር ቶኮሳሌ ህንጉርጉ
ርን፥ ህንጌደርንስ! ቆድን ብይቸ ኬሳ
ፎአሜ ኩን ዋቀዮፍ ቁልቁላአ ዋን
ተኤፍ፥ ደርቤ ሀርከ ነመ ብራት ህንኬነ
ምን!
15 «ለፍት እን እራ ሀፌ፥ እን በልእንሳ
ዱንዱመ ኩመ ሸኒፍ ዴርንሳ ዱንዱመ
ኩመ ድግደሚ ሸኒዋ ወንተ ወሊ ወጅን
እት ሆጀተኒፍ፥ መንደራፍ፥ እዶ ታኡዋ
ሳፍ፥ ለፈ ትካፍስ ሀተኡ! መንደረቲንስ
ወለካሳት ሀእጃረዋቱ! [16]ሰፈርሼስ፥ ከራ
ገረ ብታ ዱንዱመ ኩመ አፉሪፍ ድበ
ሸን፥ ከራ ገረ ምርጋ ዱንዱመ ኩመ አፉ
ሪፍ ድበ ሸን፥ ከራ ገረ በአ-ቢፍቱ ዱን
ዱመ ኩመ አፉሪፍ ድበ ሸን፥ ከራ ገረ
ልጠ-ቢፍቱስ ዱንዱመ ኩመ አፉሪፍ ድበ
ሸን ሀተኡ* ! [17]ለፍት ትካ እን ከን መንደ
ረቲስ፥ ከራ ገረ ብታ ዱንዱመ ድበ
ለማፍ ሸንተመ፥ ከራ ገረ ምርጋ ዱንዱመ
ድበ ለማፍ ሸንተመ፥ ከራ ገረ በአ-ቢፍቱ
ዱንዱመ ድበ ለማፍ ሸንተመ፥ ከራ ገረ
ልጠ-ቢፍቱስ ዱንዱመ ድበ ለማፍ ሸን
ተመ ሀተኡ! [18]እዶ ሰነራ ሀፌ፥ ዱካ
ሆጃ እሰ ቆደ ቁልቁላአ ሰነ ኬሳ ኬና አዳ

ተኤ እን ካአሜሞ፥ ገረ በአ-ቢፍቱት ዱን
ዱመ ኩመ ኩደን፥ ገረ ልጠ-ቢፍቱትስ
ዱንዱመ ኩመ ኩደን ሀተኡ! ኩንስ ዱካ
ቆደ እሰ ቁልቁላአ ሰና ተኡቱ እረ ጅረ፤
ወንት እሰራ ገሉሞ ሆጄቶተ መንደረቲ
ሰናፍ ኛተ ሀተኡ! 19 ወር መንደረቲዳፍ
ሆጄተን ለፍቾ ሀቆተን! እሳንስ ጎሰ እስራ
ኤል ሁንዱማ ኬሳ ሀተአን! 20 ጉቱማን
ቆደ እስን ኬና አዳ ጎተኒ ኬሰንስ ጭናችሳ
አዱመ አዳን ዱንዱመ ኩመ ድግደሚ ሸን
ተኤ፥ ጭናች አርፈኑ ወል ሀቅጣቱ! ከነስ
ቆደ እሰ ቁልቁላአፍ እሰ መንደረቲዳፍ
ቀቤኘ ተኤ ሰና ወጅን እንኬንቱ።

*16. ሙል 21፡16

21 «ከራ ገረ ለማኑ ቆደ ቁልቁላአራ
አከሱመስ ቀቤኘ መንደረቲራ ከን ሀፉ፥
ፉሌ ኬናን አዳ እን ዱንዱመ ኩመ ድግ
ደሚ ሸኒ ሱን ገኤ ዳበቱ፥ ሀመ ዳሪ እሰ
ከራ በአ-ቢፍቱት፥ ገረ ልጠ-ቢፍቱትስ
ፉሌ እን ዱንዱመ ኩመ ድግደሚ ሸኒ ሱን
ገኤ ዳበቱ፥ ሀመ ዳሪ እሰ ከራ ልጠ ቢፍ
ቱት እን ህርማተ ጎሳ ዱካ ጅሩ ከን ጉዳ
ብያ ሀተኡ! እንስ ኬና አዳ እሰ ቁልቁላአ
እሰ እዶን ቁልቁላአን መንቾ ቁልቁሉማ
ወለካሳት አርገሙ ሀተኡ! 22 ቀቤኘ ወረ
ሌዎታፍ ከን ወረ መንደረቲ ቀቤኘ እሰ
ከን ጉዳ ብያ ሰነ ግዱት አርገመ፤ ገአን
ጉዳ ብያስ ዳሪ ይሁዳፍ ዳሪ ቤንያሚን
ግዱት አርገመ*። *21-22. 45፡7

23 «ጎሰ ወር ሀፈንሞ፥ ጎሸ ቤንያሚን
ጭናቾ ገረ በአ-ቢፍቱቲ ሀመ ጭናቾ ገረ
ልጠ-ቢፍቱት ገአ ቶኮ አርገተ።

24 «ዳሪ ቤንያሚንት ኣኔ ጭናቾ ገረ
በአ-ቢፍቱቲ ሀመ ጭናቾ ገረ ልጠ-ቢፍ
ቱት፥ ጎሰ ሽምኦን ገአ ቶኮ አርገተ።

25 «ዳሪ ሽምኦንት ኣኔ ጭናቾ ገረ
በአ-ቢፍቱቲ ሀመ ጭናቾ ገረ ልጠ-ቢፍ
ቱት፥ ጎሰ ይሳኮር ገአ ቶኮ አርገተ።

26 «ዳሪ ይሳኮርት ኣኔ ጭናቾ ገረ በአ-
ቢፍቱቲ ሀመ ጭናቾ ገረ ልጠ-ቢፍቱት፥
ጎሰ ዜቡሎን ገአ ቶኮ አርገተ።

27 «ዳሪ ዜቡሎንት ኣኔ ጭናቾ ገረ
በአ-ቢፍቱቲ ሀመ ጭናቾ ገረ ልጠ-ቢፍ
ቱት፥ ጎሰ ጋድ ገአ ቶኮ አርገተ።

28 «ዳሪ ጋድት ኣኔ ገረ ሀርከ ምርጋ
ቲን፥ ዳሪንሳ ታማሪ ከኤ ገረ ምርጋት
ሀመ ብሻን መሪባ-ቃዴሽት እንአዴመ፤
አቺሞ ከራ ለገ ግብጥ በኤ ሀመ ገላነ እሰ
ጉዳት እንአዴመ*።

29 «ለፍት እስን ዳለ ጎተኒ ቡፈተ
ሙካቲን ጎሰ እስራኤሊፍ ህርተን እሰ
ከነ፤ ገአንሳኒስ እሳን ከነ» ጄዴ፤ ከነ
ዋቀዮ ጎፍታቱ ዱበቴ። *28. 47፡19

ከረወን መንደረቲ መቃ ጎሰ እስራኤልት ሞጋፈሙሳኒ

30 ከረወን መንደረቲ ኬሳ እቲን በአን
ወረ ከነት ኣነኒ ጅረኒደ፤ «ጭናቾ ገረ
ብታ ሰፈርሳ ዱንዱመ ኩመ አፉሪፍ ድበ
ሸን፤ 31 ከር መንደረቲ መቃ ጎሰ እስራኤ
ሊን እንዋመመን፤ ከር ሰደን ከራ ገረ ብታ
ጅረን፥ ‹ከረ ሩቤን፥ ከረ ይሁዳ፥ ከረ
ሌዊ› ጄደሙ።

32 «ከራ ጭናቾ ገረ በአ-ቢፍቱ መንደ
ረቲ እሰ ሰፈርሳ ዱንዱመ ኩመ አፉሪፍ
ድበ ሸኒ፥ ከረ ሰድእቱ ጅረ፤ እሳንስ፥
‹ከረ ዮሴፍ፥ ከረ ቤንያሚን፥ ከረ ዳን›
ጄደሙ።

33 «ከራ ጭናቾ ገረ ምርጋ መንደረቲ
እሰ ሰፈርሳ ዱንዱመ ኩመ አፉሪፍ ድበ
ሸኒ፥ ከረ ሰድእቱ ጅረ፤ እሳንስ፥ ‹ከረ
ሽምኦን፥ ከረ ይሳኮር፥ ከረ ዜቡሎን›
ጄደሙ።

34 «ከራ ጭናቾ ገረ ልጠ-ቢፍቱ መን
ደረቲ እሰ ሰፈርሳ ዱንዱመ ኩመ አፉሪፍ
ድበ ሸኒ፥ ከረ ሰድእቱ ጅረ፤ እሳንስ፥
‹ከረ ጋድ፥ ከረ አሼር፥ ከረ ንፍታሌም›
ጄደሙ። 35 ጉቱማን ናኖ መንደረቲ ዱን
ዱመ ኩመ ኩደ ሰዴት፤ ጉያ ሰና ጄል
ቀቤ መቃን መንደረቲ ‹ዋቀዮ አቾ ጅረ›
እንጄደመ» ጄዴ*።

*30-35. ሙል 21፡12-13፥16፤ ኢሳ 60፡14

መጫፈ ዳንኤል ራጅቻ

ቦቆና 1

ዳንኤሊፍ ህርዮትንሳ ቦጅአመኒ መነ ሞቲ ባቢሎንት ጌፈሙሳኒ

1ዩሆያቂም ሞቲን ብየ ይሁዳ ሞኤ ወጋ
ሰደፉት፥ ኔቡከድኔዛር ሞቲን ብየ ባቢሎን
ዱፌ መንደረ ዩሩሳሌም እንመርሴ። 2ዋቀዮ
ጎፍታን ዮሙስ ዩሆያቂም ሞቲን ብየ
ይሁዳ፥ ቆዳ መነ ቁልቁሉማ ኬሳስ ገር-ቶኮ
ሀርከ ሞቲ ባቢሎንት አከ ኬነሙ እንጎዴ፤
ሞቲን ባቢሎንስ ወረ ቦጅኤ ብየሳ እሰ
«ሸናር» ጄደሜ ቤከሜት ጌሴ፥ መነ ዋቀዮ
ሊሳት እሳን ገልቼ፤ ቆዳ ሰነስ ለፈ ቀቤኝ
ዋቀዮሊሳቲ ታኡ እንካኤ*።

*1-2. 2ሞቶ 24፡1-2፥10-16፤ 2ሴና 36፡5-7

3 ሞትች ዮሙስ ደርገጎተ እስራኤሊ
ቦጅአመን ወረ ሰኚ ሞቶታፍ ጉርጉዶታ
ተአን ኬሳ አከ ድኤሱፍ፥ አሽፌናዝ አን
ገፈ ሆጀቶተሳ ወረ ጡኣሺ አቦሜ*፤ 4ደር
ገጎትን ድኤፈመን ኩን ወረ ሙዳ
ህንቀብኔ፥ እጆ ነማት ሚደገን፥ ኦጉማ
ሁንዱማ ቀልብፈተን፥ ቤኩምስ ቀበን፥
በሩምሳፍ መታ ቀበን፥ መነ ሞቲ ኬሰ
ሆጄቹፍ ወረ መለን ተኡን እሳንረ ጅረ፤
እሳን ጫፈታፍ አፉን ወረ ከልዶታ በርሲ
ፈሙፍ ቱረን። 5ሞትች ኛተ ኦፌ ኛቱራ
ዳዲ ወይኒ ኦፌ ዱጉራ ወንተ እሳን ጉያ
ጉያት አርገተን እንሙሬፍ፤ እሳን ኩን
ወጋ ሰድኢፍ በርሲስ ከናን ኤርገ ጉድፈ
መኒ ቦዴ፥ ፉለ ሞትቻ ዱረት ድኣተኒ
ሆጂረ ዳበሙፍ ቱረን። *3. 2ሞቶ 20፡18

6 እሳን ግዱት ወረ ይሁዳ ኬሳ ከን አር
ገመን ዳንኤል፥ ሀናንያ፥ ሚሻኤሊፍ አዛ
ርያ ቱረን። 7አንገፍን ሆጄቶተ ወረ
ጡኣሺ ሱንስ መቃሳኒ ጌደሬ፥ «ዳንኤ
ሊን፥ ቤልጥሻዛር፥ ሀናንያዳን፥ ሻድ
ራክ፥ ሚሻኤሊን፥ ሜሻክ፥ አዛርያዳን
አቤድ-ኔጎ» ጄዴ።

8 ዳንኤል ገሩ ኛተ ሞትች ኛቱፍ
ዱጋቲ እን ዱጉ ሶረቹዳን አከ ኦፍ ህንጡ
ሬስኔፍ ገራ ሙረቴ፤ ከናፍ ኦፍ ጡሬሱ
ከነ ኬሳ ኦሉዳፍ አንገፍቸ ወረ ሆጄቶታ
ሰነ እንከደቴ*። 9ዋቀዮሞ ዳንኤል ፋረ ቶላ
ዳፍ ገረ-ላፍነ አንገፍችራ አከ አርገቱ
ጎዴ*። 10ነምች ዳንኤሊን፥ «አን ሞትቸ
ጎፍታኮ እሰ ዋን እስን ኛተኒፍ ዋን እስን
ዱግደን እስኒፍ ሙሬ ነንሶዳደ፤ ሰበቢን
ሳስ ሞትች ብፍንኬሰን ህርዮተኬሰኒ ገድ
ተኤ ዳለቻኡ እንአርገ፤ ከናንስ እስን
ሞትቸ ብራ ዱቢ ሶዳችሳ መታኮረት
እንፍድችሲፍቱ» ጄዴ።

*8. ሌዎ 11፡1-47፤ 17፡10-12
*9. ኡመ 39፡21

11 ዳንኤል አመሞ ነምቸ እሰ አንገፍች
ወረ ሆጄቶታ፥ ኤግዱ ዳንኤል፥ ሀናንያ፥
ሚሻኤሊፍ አዛርያ ጎዴ ሰናን፥ 12«ሜ ወንተ
ኛትኑ ብቅልቱ ገራገራ፥ ወንተ ዱግኑስ ብሻን
ኑፍ ሀኬነን፤ አትስ ጉያ ኩደኒፍ ኑእ ገርቦተ
ኬረት እላል! 13ብፍንኬኘ ብፈ ደርገጎተ ወረ
ኛተ ሞቲ ኛተኒ ወጅን ስዱረት ሀእላለሙ፤
ኤርገ ከነ አርግቴ ቦዴ ኑእ ገርቦተኬ አኩመ
ስት ሙልአቴ ጎድ!» ጄዴ። 14ከናፍ እን
ወንተ እሳን ዱበተን ከነ ደገኤፌ፥ ጉያ ኩደ
ኒፍ እሳንረት እንእላሌ። 15ጉያ ኩደን ቦዴ
ብፍንሳኒ፥ ገብንሳኒስ ከን ደርገጎተ ወረ ኛተ
ሞቲ ኛተኒ ጫሌ አርገሜ። 16ከነረት ኤግዱን
ሳኒ ሱን ኛተሳኒ፥ ዳዲ ወይኒ እሳን ዱጉፍ
ቱረንስ ዲሴ፥ ኛተ ብቅልቱ ገራገራ እሳኒፍ
እንኬኔ።

17 ዋቀዮ ዮሙስ ደርገጎተ አርፈን
ከናፍ ቤኩምስ ጫፈቶታፍ ኦጉማ ሁንዱ
ማፍ ሁበትና እሳኒፍ ኬኔ፤ ዳንኤልሞ
ሙልአታፍ አብጁ ሂኩፍ ኬና እንአር
ገቴ*። 18በር እሳን እት ሀድኣተኒፍ ሞትች
ሙሬፍ ጌኛን፥ አንገፍን ሆጄቶተ ወረ
ጡኣሺ ኔቡከድኔዛርት እሳን ድኤሴ።
19ዮሙስ ሞትች እሳኒ ወጅን ዱዱበቴ ሁን
ዱመሳኒ ኬሳስ ከን አከ ዳንኤል፥ ሀናንያ፥
ሚሻኤሊፍ አዛርያ ህንአርገምኔ፤ አከስት
እሳን ሞትቸ ዱረት ሆጂዳፍ እንፉደተ
መን። 20ዱቢ ኦጉማፍ ሁበትና ዋን እላሉ
ሁንዱማት ሞትች ዩሮ ያደሳኒ ጋፈቴት፥
ጉቱማ ብየ ሞቱማሳ ኬሳ ወረ አያነ ሄደን፥
«ቤካ» ወረ ጄደመንስ ሁንዱማረ ሀርከ
ኩደን ጫለኒ አርገቴ። 21ቂሮስ ሞኤ ሀመ
ወጋ ቶኮት ዳንኤል ሆጂ ከነረ ቱሬ*።

*17. ህስ 28፡3 *21. 6፡28፤ እዝ 1፡1

ቦቆና 2

አብጁ ኔቡከድኔዛር

1በረ ሞቱማ ኔቡከድኔዛር ወጋ ለመ
ፉት፥ ሞትች ኦፈሳቲ አብጁ አብጆቴ፤
ከነረት ያድንሳ ባይኤ ዋን ራፈሜፍ፥ ህር

ብን እሰራ እንበዴ። 2 ሞትች ከነ ቦዴ ወር
አያነ ሄደን፥ «ቤካ» ወር ጄደመን፥ ወር
ቆርቾ ነመት ጎደን አከሱመስ ከልዶተ ኬሳ
ወር ዱቢ ዶከታ ሂኩት ቤከመን ዋመመኒ
አብጁሳ አከ እት ህመን እንአቦሜ፤ ወር
ዋመመን አል ገለኒ ሞትቾ ዱረ ዮሙ እጃ
ጆን፥ 3 ሞትች፥ «አን አብጁ ቶኮ ነንአብ
ጆዴ፥ አብጁ ሰነ ቤኩዳፍ ያድንኮ ባይኤ
እንራፈሜ» ጄዴን*። 4 ዮሙስ ከልዶተ
ኬሳ ወር ዱቢ ዶከታ ሂኩት ቤከመን አፋን
አረሚቲን፥ ሞትቻን፥ «ያ ሞቲ፥ በረበ
ራን ጅራዱ! አብጁኬ ኑእ ገርቦተኬት
ህም፥ ኑሞ ሂካሳ ስት እንቤክስፍና!»
ጄደን። *1-3. ኡመ 41፡8፤ ኢሳ 47፡12-13

5 ሞትችሞ ዴብሴ ወረ ዱቢ ዶከታ ሂኩት
ቤከመን ከናን፥ «አነ ብራ ዱቢንሳ ጭቴረ፥
እስን አብጅቻፍ ሂካሳ ዮ አነት ቤክስሱ ደባ
ተን፥ ሀርክኬሰኒፍ ሚልኬሰን አከ እስንራ
ጭረሙ፥ መንኬሰንሞ ዲገሜ ቱላ ኮሲ ተኤ
አከ ሀፉ ነንጎደ። 6 አብጅቻፍ ሂካሳ ዮ አነት
ቤክስፍተን ገሩ፥ ኬና፥ ጎንፉ፥ ኡልፍነስ
ኑብራ እንአርገቱ፤ ከናፍ አብጅቻፍ ሂካሳ
አነት ቤክስሳ!» ጄዴ። 7 እሳንሞ ለመፋ ዴብ
ሰኒ፥ «ሞትች አብጁሳ ገርቦተሳት ሀህሙ፥
ኑሞ ሂካሳ እሰት እንቤክስፍና!» ጄደን።
8 ሞትች ዴብሴ፥ «ዱብች አነ ብራ አከ ጭቴ
አርግተኒ፥ ዬሮ አርገቹዳፍ አከ እስን ያልተን
አን ሁበዴ ብረ ገኤረ። 9 እስን አብጅቾ ዮ
አነት ቤክስሱ ደባተን፥ ፍርዲ ቶክቾ ዱዋቱ
እስን ኤገተ፤ እስን ሀመ ዬሮን ጌደረሙት
ዱቢ ሶባፍ መንጨአ አነት ዱበቹዳፍ ወሊ
ገልተኒቱ፤ ከናፍ ሂካሳ አነት ቤክስሱ ደንደ
ኡኬሰን አከን በሩት፥ አመ አብጅቾ አነት
ህማ!» ጄዴ። 10 ዮሙስ ከልዶተ ኬሳ ወር
ዱቢ ዶከታ ሂኩት ቤከመን ሞትቻፍ ዴብ
ሰኒ፥ «ብየ ለፋ ከነ ኬሳ ነምን ወንተ ሞትች
በርባዴ ቤክስሱ ደንደኡ ቶኮሌ ህንጅሩ፤
ከናን ዱረስ ሞቲን ጉዳን፥ ነምን ብየ ሴረቴስ
ዱቢ አከሲ ወረ አያነ ሄደን፥ ‹ቤካ› ወረ
ጄደመን፥ ከልዶተ ኬሳ ወረ ዱቢ ዶከታ
ሂኩት ቤከመንስ ከን ጋፈቴ ህንቱሬ።
11 ዱቢን ሞትች ጋፈቴ ረክሳደ፥ ዋቀዮሊ
ወረ እዶን ጅሬኘሳኒ ወረ ፎን ኡፈቴ ኬሰ
ህንተእን መሌ፥ ነምን ቶኮሌ ከነ ሞትችት
ቤክስሱ ህንደንደኡ» ጄደን።

12 ከነረት ሞትች ባይኤ አሬ ቦበኤ፥
ቤክቶትን ብየ ባቢሎን ሁንድኑ አከ በሌፈ
መን አጆጄ። 13 ዮሙስ ወር ቤክቶትን አከ
አጄፈመኒፍ አቦሚን ባናን፥ ዳንኤሊፍ
ህርዮተሳስ አጄሱዳፍ እንበርባደን።

ዋቀዮ ሂካ አብጅቻ ዳንኤልት ሙልእሱሳ

14 ዬሮ አሪዮክ አንገፍን ኤግዶተ
ሞትቻ፥ ቤክቶተ ብየ ባቢሎን አጄሱፍ
በኤት፥ ዳንኤል ዱቢሳ አኬከቴ ገርገር
ባሱዳን እት ድአቴ፥ 15 አሪዮክ አጆጃ እሰ
ከን ሞትቻቲን፥ «አቦሚን ሞትቻ ማሊፍ
አከስ ጀባቴ?» ጄዴ፤ ዮሙስ አሪዮክ
ዱብቾ ዳንኤልት ቤክስሴ። 16 ከነረት ዳን
ኤል ገረ ሞትቻት አል ገሌ፥ ዴብኤ ሂካ
አብጁሳ ሞትቾት አከ ህሙፍ ዬሮ አከ እን
እሳፍ ኬኑፍ እንከደቴ።

17 ከነ ቦዴ ዳንኤል መነሳት ገሌ
ዱብቾ ህርዮተሳ ሀናንያ፥ ሚሻኤሊፍ
አዛርያት ቤክስሴ። 18 ዮሙስ እን ዋኤ
ዶክሳ ዱቢ ከናፍ፥ ዳንኤሊፍ ህርዮት
ንሳ ቤክቶተ ባቢሎን ወረ ካኒ ወጅን አከ
ህንበሌፈምኔት አራረ ዋቀዮ እሰ ዋቀራ
አከ ከደተኒፍ እት ህሜ። 19 ኤርገሲ
ዱቢን ዶከታን ሱን ሙልአተ ሀልከኒት
ዳንኤልት እንሙልእፈሜ፤ ዮሙስ ዳን
ኤል መቃ ዋቀዮ እሰ ዋቀራ እንኤብሴ፤
20 ዳንኤል፥

«አጉማኒፍ አንጎን ከንሳ
ዋን ተኤፍ፥
መቃን ዋቀዮ
በራ ሀመ በረበራት
ኤብፈማ ሀተኡ!
21 እን ዬሮ፥ ኩታ በራስ እንጌደረ፥
ሞቶተ ሞቱማራ እንቡሰ፥
እሳን እንሞስሰስ፤
ወረ አጌሶታፍዩ አጉማ፥
ወረ ቤክቶታፍስ ሁበተኒ ቤኩ
እሰቱ ኬኔ*።
22 ዱቢ ገድ ፈጎዳፍ ዶከታ
እንሙልእሰ፥
ወንተ ዱከነ ኬሰ ጅሩ እንቤከ፥
እፍንስ እሰ ብረ እንጅራተ።
23 ያ ዋቀዮ እሰ ከን አቦተኮቲ፥
አጉማፍ ጀብነ
ዋን አናፍ ላቴፍ፥
ወንተ ኑእ ስከደትኔስ
ዋን ኑት ቤክስፍቴፍ፥

አት ዋን ሞትች ቤኩፍ ረከቴ
አነት ዋን ቤክስፍቴፍ፥
አን ስንገለቴፈደ፥
ስንጀጀደስ!» ጇዴ።

*21. 4፡17፥25፥32፤ 1ሳሙ 2፡7፤
ኢዮ 12፡13-21፤ ፊኬ 2፡6

ዳንኤል አብጅቾ ሞቲት ህሜ ሂኩሳ

24 ኤርገሲ ዳንኤል አሪዮክ እሰ ሞትች
ቤክቶተ ባቢሎን አከ በሌሱፍ አጀጂ
ብረት አል ገሌ፥ እት ድአቴስ፥ «ቤክ
ቶተ ባቢሎን ህንበሌስን፥ ገረ ሞትቻት
አል ነገልች፥ አንሞ ሂካ አብጁሳ ሞትቾት
ነንህማ!» ጇዴን።

25 ዮሙስ አሪዮክ ደፌ ዳንኤልን
ሞትቾ ብረት አል ገልቼ፥ «አን ወረ ብየ
ይሁዳቲ ቦጅአመን ኬሳ፥ ነመ ሞትቾት
ሂካ አብጁሳ ቤክስሱ ቶኮ አርገጄረ»
ጇዴን። 26 ከነረት ሞትች፥ ዳንኤል እሰ
መቃንሳ «ቤልጥሻዛር» ተኤ ሰናን፥ «አት
አብጁ አን አርጌ ሂካሳስ አነት ቤክስሱ
እንደንዴሳ?» ጇዴ። 27 ዳንኤልሞ
ዴብሴ፥ «ዶክሳ ሞትች ጋፈቴ ከነ፥ አጌ
ሶትን፥ ‹ቤካ› ወር ጇደመን፥ ወር አያነ
ሄደን፥ ወር ኡርጂ እላለኒ ነማፍ ህመንስ
ደንደአኒ ሞቲት ህንቤክስሰን፤ 28 ገሩ እን
ወንተ ዶከተኒ ጅረን ሙልእሱ ቶኮ በንቲ
ዋቃ ኬስ ጅረ፥ እንሞ ዋቀዮደ፤ እን
ወንተ በረ ቦዴት ተኡፍ ጅሩ ኔቡከድኔዛር
ሞትቾት ቤክስሴረ፤ አብጁንኬ፥ ሙልአ
ትን አት ስሬኬረ ጪፍቴ መታኬ ኬስ
ናነአ ቱሬስ እሳን ከም አከ ተአን ስት ነን
ህመ*።

*28. ኡመ 41፡16

29 «ያ ሞቲ፥ አት ስሬኬረ ኡቱ ጪፍቱ
ዋኤ ወንተ ከነ ቦዴ ተኡፍ ጅሩ ያድን ስት
እንዱፌ፥ አትሞ እት እንያዴ፤ እን ወንተ
ዶከተኒ ጅረን ሙልእሱስ፥ ወንተ ተኡፍ
ጅሩ ስት እንቤክስሴ። 30 አነትሞ ሰበቢ አን
ነመ ጅሩ ሁንዱማ ጫላት አጉማ ቀባዴፍ
ምት፥ ገሩ ሂካን አብጅቻ ስእ ሞትቾት አከ
ቤክስፈሙፍ፥ ያደ እሰ አት ገራኬት እት
ረከቴ ሰነ አከ ሁብቱፍ ዶክሳን ኩን አነት
ሙልእፈሜ*።

*30. ኡመ 41፡39

31 «ያ ሞቲ፥ አት አብጁዳን ፈኬኘ
ብፈ ነማ ጉዳ ቶኮ አርግቴ፤ ፈኬኝ ብፍቻ
አል ዴራ፥ ባይኤ ጨለቅሳ፥ እላሉንሳስ
ሶዳችሳ ቱሬ፤ 32 መታን ፈኬኝቻ ወርቂ
በኤሰሳራ፥ ቆምንሳፍ ሀርከሳ ለማን
ሜቲራ፥ ገራንሳፍ ሙዲንሳ ስቢለ
ዲማራ፥ 33 ጉዴድንሳ ስቢለራ፥ ጅልብ
ሳቲ ገድ ገር-ቶኮ ስቢለራ ገር ካንሞ
ሱጹራ ከን ሆጀተሜ ቱሬ። 34 ኡቱመ አት
እላልቱ፥ ደጋን ኡቱ ሀርከ ነማ እት ህን
ቡእን ፎቶቂ ዱፌ፥ ጅልበ ፈኬኝቻ ገድ
እሰ ስቢላፍ ሱጺ ሰነ ፋኩቴ ጨጨብሴ።
35 አቹማን ስቢልች፥ ሱጽች፥ ስቢልች
ዲምትች፥ ሜትች፥ ወርቅችስ ጨጨቤ
ሁራኤ፥ አከ ሀበቂ ቦና እሰ ለፈ ኦብዲ
ምዳኒ ተኤ፤ ሁራንሳ ቶኮሌ አከ ህንሀፍኔ
ትስ ቅሌንስ እሰ ፉደቴ ሶኬ፤ ደግች እን
ፈኬኝቾ ፋኩቴ ገሩ ቱሉ ጉዳ ተኤ ብየ
ለፉ ጉቴ።

36 «ኤጋ አብጅች እሰ ከነ ቱሬ፥
አመሞ ሂካሳ ሞቲት እንህምነ፤ 37 ያ
ሞቲ፥ አት ሞቶተ ወረ ካንረት ሞቲደ፥
ዋቀዮ እን ዋቀራ ሞቱማ፥ ሁምነ፥
ጀብነ፥ ኡልፍነስ ሲፍ እንኬኔ*፤ 38 እን
እልማን ነሞታ፥ ሆሪ ቄኤ፥ ብኔንሶተ
ጫካ፥ ስምብሮተ ቅሌንስ ኬስ በለልአንስ
ለፉመ ጅረንት ሀርከኬ ኬስ ገልቼ፥ አት
ሁንዱመሳኒ አከ ሴረቱ ጎዴረ፤ ኤጋ
መታን ፈኬኝቻ እን ወርቄን ሱን ስእ*።

*37. ህስ 26፡7 *38. ኤር 27፡6፤ 28፡14

39 «ስቦዴዳን ሞቱማን ከንኬቲ ገዲ
እንከአ፥ ሰደፉን እን ስቢለ ዲማት ፈኬ
ፈሜ ቶኮስ ለፈ ሁንዱማ እንሴረተ።
40 ሞቱማን አፉረፉን ቶኮስ እን አከ ስቢላ
ጀባቱ አስ እንበአ፤ አኩመ ስቢል ዋን ሁን
ዱማ ጨጨብሴ ሁሬሱ፥ ኤጋ አኩመ
ስቢል ዋን ሀልሌ ሁንኩቴሱ፥ እንስ እሳን
ከነ ሁንዱማ ጨጨብሴ እንሁንኩቴስ።

41 «አኩመ አብጁኬቲን ጅልበ ፈኬ
ኝቻ ገዲፍ ቁቤቲ ሚለሳ ገር-ቶኮ ስቢለ፥
ገር-ቶኮሞ ዶቂ ሱጺ አርግቴስ፥ ሞቱምች
ገርገር ህረማ እንተአ፤ ሀተኡዩ መሌ፥
ስቢል ሱጺ ወጅን ወልት መከሙሳ አኩመ
አርግቴ፥ ጀቤኝ ስቢላ ሙራስ ኬስ ጅረ።
42 አኩመ ቁቤቲን ሚለንሳ ገር-ቶኮ
ስቢለ፥ ገር-ቶኮሞ ሱጺ ተኤ፥ ሞቱምችስ
ገር-ቶኮንሳ ጀባ፥ ገር-ቶኮንሳስ ሱጻ
እንተአ። 43 ስቢለ ዶቂ ሱጺቲን መከሜ
አኩመ አርግቴስ፥ አከሱመ እሳንስ ፉዳፍ
ሄሩማን ወልት እንመከሙ፤ ገሩ አኩመ
ስቢል ሱጺ ወጅን ወልት መከሜ ወል ህን
ፉደትኔ፥ እሳንስ ወሊ ወጅን ህንሀፈን*።

*41-43. 11፡5-6፥17

44 «በረ ሞቶተ ሰናት ዋቀዮ እን ዋቀራ
ሞቱማ ዴብኤ መቱማ ህንበድኔ፥ እስ ሞእ
ችሳስ ሰበ ብራት ህንደርብኔ ዳቡፍ ጅረ፤
እን ሞቱሞተ ሰነ ሁንዱማ ጨጨብሴ
እንሁሬሰ፥ በዱስ እሳን እንባሰ፤ አፌሳቲሞ
በረበራን ጀባቴ እንዳበተ*። [45]ኩን አኩመ
እሰ አት ደጋን ኡቱ ሀርከ ነማ እት ህንቡ
እን ቱሉራ ፎቶቈ ዱፌ፥ ስቢልቾ፥ ስቢ
ልቾ ዲማ፥ ሱጼ፥ ሜቲ፥ ወርቅቾስ
ጨጨብሴ ሁሬሱሳ አብጁዳን አርግቴት፤
ዋቀዮ እን ጉዳን ዋን ከነ ቦዴ ተኡፍ ጅሩ
ስእ ሞትቾት ቤክስሴረ፤ አብጅች
ዱጋደ፥ ሂካንሳስ አመነማደ» ጀዴ።
*44. 7፡14፥27፤ ሉቃ 1፡33፤
1ቆሮ 15፡24-28፤ ሙል 11፡15

ሞትቾ ዋቀዮ ጎፍታ ቤኩሳ ዳንኤልንስ ጎንፉሳ

46 ዮሙስ ኔቡከድኔዛር ሞትቾ አደሳ
ቲን ገድ ጎምብፈሜ ዳንኤሊፍ ሰገዴ፤
ከኤስ አርሳኒፍ እጣን አከ እሳፍ ድኤፈ
ሙፍ እንአቦሜ*፤ [47]ሞትቾስ ዳንኤሊን፥
«ኤርገ አት ዶክሳ ከነ ሙልእሱ ደንዴሴ፥
‹ዋቀዮኬሰን ዱጉመ ዋቀዮሊረት ዋቀ
ዮደ፥ ሞቶተረትስ ጎፍታደ፥ ወንተ
ዶከታ ሁንዱማስ እሰ ሙልእሱደ›»
ጀዴ*። [48]ከነ ቦዴ ሞትቾ ዳንኤልን ነመ
ጉዳ ጎዴ፥ ኬና ጉርጉዳ ባይኤስ
እንኬኔፍ፤ ኩታ ብያ እሰ ባቢሎን ጀደሙ
ረት ቡልቻ ብያ እሰ ጎዴ፥ ቤክቶተ ባቢ
ሎን ሁንዱማ ገረራስ እሰ እንካኤ*።
[49]ዳንኤልሞ ሞትቾ ጋፈቴ፥ ሻድራክ፥
ሜሻኪፍ አቤድ-ኔጎ ሆጂ ኩታ ብያ እሰ
ባቢሎን ሰነ ጌጌሱረ እሳን ዳበቺሴ፤ አፌ
ሳቲ ገሩ ሆጂ ብየ ቡልቹ አዴምስሱዳፍ
መነ ሞትቻ ኬሰት ሀፌ*።
*46. ሆኤ 14፡13፥18 *47. ዳን 3፡29፤
ኢያ 2፡11፤ ኬሰ 10፡17፤ ፋር 86፡8፤
ኢሳ 42፡8 *48. 5፡29 *49. 3፡12

ቦቆና 3

ሞትቾ ብፈ ፈኬኛ ዳቤ አከ እት ሰገደኒፍ አቦሙሳ

1 ኔቡከድኔዛር ሞትቾ ብፈ ፈኬኛ ሆጃሳ
ዱንዱመ ጃተማን፥ በልእነሳሞ ዱንዱመ
ጀአን ወርቄራ ሆጂቺሴ፥ ባቢሎን ኩታ
ብያ ኬሳ በኬ እሰ አፋንሳኒት «ዱራ»
ጀደሙ ኬሰ ዳቤ። [2]ኔቡከድኔዛር ሞትቾ
ነመ ኤርጌ ወረ ኩታ ብያ ቡልቾን፥ ወረ
መታ ኩታ ሆጂረ ጅረን፥ አቦተ ብያ፥
ወረ ጎርስቱ፥ ወረ ሆሪ ባተን፥ አቦተ
ፍርዲ፥ ወረ ሴረ ኤግስሰን፥ ወረ ኩታ
ብያ ኬሰት አቦ ቀበን ሁንዱማ ወልት ዋም
ስሴ፤ ዋመሙንሳኒስ ኤበ ብፈ ፈኬኝ ኔቡ
ከድኔዛር ሞትቾ ዳቤረት አከ አርገመኒፍ
ቱሬ። [3]ከነረት ወር ኩታ ብያ ቡልቾን፥
ወር መታ ኩታ ሆጂረ ጅረን፥ አቦትን
ብያ፥ ወር ጎርስቱን፥ ወር ሆሪ ባተን፥
አቦትን ፍርዲ፥ ወር ሴረ ኤግስሰን፥ ወር
ኩታ ብያ ኬሰት አቦ ቀበን ሁንድኑ ኤበ
ብፈ ፈኬኝ ኔቡከድኔዛር ሞትቾ ዳቤረት
አርገሙዳፍ ወልት ቀበመን፤ እሳን ኩን
ብፈ ፈኬኛ እሰ ኔቡከድኔዛር ዳቤ ዱረ
እንዳበተን። [4]እን ለብሲ ደጌስሱስ ሰገሌ
ጉዳዳን እት ለለቤ፥ «ያ ነሞተ፥ ሰበ ገራ
ገራፍ፥ ጎሰ ገራገራ፥ ታተኒ አፉን ገራገ
ራስ ዱበተኒ ደገአ! [5]ሰገሌ ፊኖ፥ ፉጋ፥
ክራራ፥ መሴንቆ፥ ምእ ርቡ ቀቡ ከን
ብራ፥ ኡሉሌ፥ ሰገሌ ምእ ገራገራስ ዬሮ
ደጌሰን ብፈ ፈኬኝ ወርቄራ ሆጂተሜ ኔቡ
ከድኔዛር ሞትቾ ዳቤፍ ጎምብፈማቲ
ሰገዳ! [6]ነምን ጎምብፈሜ ህንሰገድኔ
ስኡመ ሰነ እዶ እብድ እት ቦበኡ ኬሰት
እንደርበተመ» ጀዴ*። [7]ከነረት ጀር ሁን
ድኑ ሰገሌ ፊኖ፥ ፉጋ፥ ክራራ፥ መሴ
ንቆ፥ ምእ ርቡ ቀቡ ከን ብራ፥ ሰገሌ ምእ
ገራገራስ አኩመ ደገአኒን፥ ነሞትን ሰበ
ገራገራፍ ጎሰ ገራገራ ኬሳ ዱፈኒ፥ አፉን
ገራገራ ዱበተን ብፈ ፈኬኝ ወርቄራ ሆጂ
ተሜ ኔቡከድኔዛር ሞትቾ ዳቤፍ ጎምብፈ
መኒ ሰገደን። *6. ሙል 13፡15

ነሞትን ሰድእ ሀሜፈመኒ ሞትቾ ዱረት ድአቹሳኒ

8 ዬሮዱመ ሰነ ወር ከልዶታ ቶኮ ሞት
ቾት ድአተኒ ይሁዶተ ቶኮ ሀመተን።
[9]ኔቡከድኔዛሪረንስ፥ «ያ ሞቲ፥ በረበራን
ጅራዱ! [10]ያ ሞቲ! አት ‹ነምን ሁንድኑ
ሰገሌ ፊኖ፥ ፉጋ፥ ክራራ፥ መሴንቆ፥
ምእ ርቡ ቀቡ ከን ብራ፥ ሰገሌ ምእ ገራ
ገራስ ዮሙ ደገኡ ብፈ ፈኬኝ ወርቄራ
ሆጂተሜፍ ጎምብፈሜ ሀሰገዱ*! [11]ነምን
ጎምብፈሜ ህንሰገድኔሞ እዶ እብድ እት
ቦበኡ ኬሰት እንደርበተመ› ጀቴ አቦሚ
ባፍቴተ። [12]ይሁዶትን ወር አት ሆጂ ኩታ

ብየ ባቢሎን ሰነ ጌጌሱረ እሳን ዳብዴ ቶኮ
ጅሩ፤ መቃንሳኒስ ሻድራክ፥ ሜሻክ፥
አቤድ-ኔጎደ፤ ነሞትን ኩን አቦሚኬ ህንኡ
ልፌሰን፥ ያ ሞቲ! እሳን ዋቀዮሊኬ ህንዋ
ቄሰን፥ ብፌ ፈኬኘ ወርቄራ ሆጄተሜ አት
ዳብዴ ሰናፍስ ህንሰገደን» ጄደን*።
*10. 6፡ 12-13 *12. 2፡ 49

13 ኔቡከድኔዛርስ ከነረት አሬ ዴከሜ፥
ሻድራክን፥ ሜሻክን፥ አቤድ-ኔጎስ ገረሳ
አከ ፍደን እንአቦሜ፤ እሳንስ ጀረ ከነ
ሞትቾ ዱረት ድኤሰን። 14 ኔቡከድኔዛርስ፥
«ያ ሻድራክ፥ ሜሻኪፍ አቤድ-ኔጎ! እስን
ዱጉመ ዋቀዮሊኮ ህንዋቄስተኒ? ብፌ
ፈኬኘ ወርቄራ ሆጄተሜ አን ዳቤፍስ ህን
ሰገደኒ? 15 ኤጋ አመ ሰገሌ ፌኖ፥ ፋጋ፥
ክራራ፥ መሴንቆ፥ ምአ ርቡ ቀቡ ከን
ብራ፥ ኡሉሌ፥ ሰገሌ ምአ ገራገራስ
አኩመ ደጌሰኒን፥ ብፌ ፈኬኛ አን ሆጄቺ
ሴፍ ጎምብፈምተኒ ሰገዱዳፍ ቆጿአ! ዮ
ሰገዱ ደባተን ገሩ፥ ስኡመ ሰነ እዶ እብድ
እት ቦበኡ ኬሰት እንደርበተምቱ፤ ዋቀዮ
እን ሀርከኮ እስን ኦልቹ ኩን ኤኙ?»
ጄዴ*። *15. በኡ 5፡ 2፤ 2ሞቶ 18፡ 34-35

16 ከነረት ሻድራክ፥ ሜሻኪፍ አቤድ-
ኔጎ ሞትቻፍ ዴብሰኒ፥ «ያ ኔቡከድኔዛር፥
ዋኤ ከናፍ ኑእ ዴቢ ሲፍ ኬኑዩ ኑህንበርባ
ድችሱ። 17 ኦልቹ ዮ ተኤሞ፥ ዋቀዮኬኘ
እን ኑእ ዋቄስኑ እብደ ቦበአ ኬሳ ኑኦልቹ
እንደንደአ፥ ሀርከኬ ኬሳስ ኑእ እንኦልቾ፥
ያ ሞቲ*! 18 ዮ ከነ ፌዱ ደባቴዩ፥ ኑእ
ዋቀዮሊኬ አከ ህንዋቄስኔ፥ ብፌ ፈኬኘ
ወርቄራ ሆጄተሜ አት ዳብዴፍስ አከ ህን
ሰገድኔ ቤክ፥ ያ ሞቲ!» ጄደን*።
*17. ኬሰ 4፡ 20፤ ኢሳ 43፡ 2፤ ፋር 66፡ 12
*18. በኡ 20፡ 3-5

ነሞትን ሰደን እብደ ቦበኡት ደርበተሙሳኒ

19 ዮሙስ ኔቡከድኔዛር ገር-መሌ
ዴከሜ፥ ፉልሳስ ሻድራክ፥ ሜሻኪፍ አቤ
ድ-ኔጎት እንጌደረሜ፤ ሁምነ እብድቻ እሰ
ዱር ጉቡ ጫላ ደቻ ቶርበ አከ ጉብሲሰን
እንአቦሜ፤ 20 ሎልቱሳ ኬሳ ወር ሁምነ
ጫለንሞ ሻድራክ፥ ሜሻኪፍ አቤድ-ኔጎ
ህደኒ እዶ እብድ እት ቦበኡ ኬሰት አከ
ደርበተን እን እንአጀጄ። 21 አቹማንስ ነሞ
ትን ሰደን አኩመ ኡፈተኒ ጅረንት ወያ
ሳኒ፥ ፍዶሳኒ፥ መረተሳኒ ወጅን ህደመኒ
እዶ እብድ እት ቦበኡ ኬሰት እንደርበተ
መን። 22 አቦሚን ሞትቻ ጀባ ዋን ቱሬፍ፥
እብድችስ ገር-መሌ ዋን ጉቤፍ፥ አረብን
እብድቻ ወረ ሻድራክ፥ ሜሻኪፍ አቤድ-
ኔጎ ጌሰኒ እት ደርበተን ጉቤ እንአጄሴ።
23 ሻድራክ፥ ሜሻኪፍ አቤድ-ኔጎ ሰደኑን
ሳኒ አኩመ ህደመኒ ጅረንት እብደ ቦበኡ
ሰነ ኬሰት እንኩፈን።

24 ኤርገሲ ኔቡከድኔዛር ሞትቾ ነኤ
ዋን ድንቅፈቴፍ፥ ሰርደማ ለፋ ከኤ፥
«ነሞትን ሰድእ ህደመኒ እብደ ኬሰት አከ
ደርበተመን ጎኔ ምቲሬ?» ጄዴ ጉርጉዶተ
መነ ሞቱማሳ እንጋፈቴ፤ እሳንሞ ዴብሰኒ
ሞትቻን፥ «ከነ ዱጉመ ጎኔረ፥ ያ ሞቲ!»
ጄደኒን። 25 እንስ እት ደበሌ፥ «አን ገሩ
ኩኖ ነሞትን አፋር ሂከመኒ፥ ሚደምን
ቶኮ ኡቱ እሳንረ ህንገእን እብደ ኬሰ አሲፍ
አቾ አዴሙሳኒ ነንአርገ፤ ብፍን እሰ አፉ
ረፉሞ ብፌ እልመ ዋቀዮሊ እንፈካተ»
ጄዴ*። *25. ኢሳ 43፡ 2

ነሞተ ሰደን እብደ ኬሳ ዋቀዮ አከ ኦልቼ አርጉሳ

26 ኔቡከድኔዛር ገረ በልበለ እዶ እብድ
ኬሳ ቦበኡት ድአቴ፥ «ሻድራክ!
ሜሻክ! አቤድ-ኔጎ! ሆጄቶተ ዋቀዮ እሰ
ሁንዱማ ገረራ ጅሩ፥ ኮታ አስ በአ!»
ጄዴ፤ ዮሙስ ሻድራክ፥ ሜሻኪፍ አቤ
ድ-ኔጎ እብድቾ ኬሳ ገድ እንበአን። 27 ወር
ኩታ ብያ ቡልቾን፥ ወር መታ ኩታ
ሆጂረ ጅረን፥ አቦትን ብያ፥ ጉርጉዶትን
መነ ሞቱማሳ፥ ወልት ደቾአኒ፥ እብድች
ደግነ ነሞተ ከናረት ሁምነ አከ ህንጎደትን
እንአርገን፤ ርፌንስ መታሳኒዩ ህንጪንጮ
ፍኔ፥ ኡፈትንሳኒስ ብፌ ህንጌደረትኔ፥
ፎሊን እብዳስ እሳንረ ህንቱሬ*። 28 ከነረት
ኔቡከድኔዛር፥ «ዋቀዮ እን ከን ሻድራክ፥
ከን ሜሻክ፥ ከን አቤድ-ኔጎ ኡልፍናን ሀጀ
ጀሙ! እን ኤርገማሳ ኤርጌ ሆጄቶተሳ ከነ
ኦልቼረ፤ ሆጄቶትንሳ ኩን እሰ ዋን አመነ
ተኒፍ አቦሚ ሞትቻ ሆማት ህንለኮፍኔ፤
ዋቀዮሳኒ መሌ ዋቀዮሊ ከን ብራ አከ ህን
ዋቄስኔ፥ እሳኒፍ አከ ህንሰገድኔፍስ ደግነ
ሳኒ ጉበሙት ደበርሰኒ ኬነን። 29 አመስ
አከ ከነት ኦልቹ ከን ደንደኡ ዋቀዮ ከን
ብራ ዋን ህንጅሬፍ፥ ሰበ፥ ጎሰ፥ አፋን
ዱበተሙ ኬሳ ነምን ዱቢ ህንታኔ ዋቀዮ

እሰ ከን ሻድራክ፥ ሜሻኪፍ፥ አቤድ-ኔጎ
ረት ዱበቱ፥ ሀርክሳፍ ሚልሳ እራ
ጭረሜ፥ መንሳ ዲገሜ ቱላ ኮሲ ተኤ አከ
ሀፉፍ፥ ኩኖ አን አቦሚ ባሴረ!» ጇዴ*።
30 ሞትች ከነ ቦዴ ሻድራክ፥ ሜሻክ፥ አቤ
ድ-ኔጎዳፍ ኩታ ብየ ባብሎንት ሆጂንሳኒ
አከ ወል ቅጣቱፍ እንጎዴ።

*27. 6:23፤ እብ 11:33-34 *29. 2:47፤ 6:27

ቦቆና 4

ኔቡከድኔዛር ለመፉ አብጁ አብጆቴ እሰ አብጆቴ ህሙሳ

1 ኔቡከድኔዛር ሞትቾ ብራ፥ ሀገኡ ገረ
ወረ ጉቱማ ለፉረ ጅራተን፥ ወረ ሰበ ገራ
ገራ፥ ወረ ጎሰ ገራገራ፥ ወረ አፋን ገራ
ገራ ዱበተን ሁንዱማ! ነጋን እስኒፍ
ሀባይአቱ! 2 ምልክቶታፍ ድንቂወን ዋቀዮ
እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ አናፍ ራወቴ
ሙልእሱን ወንተ በኤሰ አነት ፈካቴ፤

3 ምልክቶትንሳ አተም ጉርጉዳዳ፥
ድንቂወንሳሰ ማል ማል
አንጎ-ቀቤዩዳ!
ሞቱማንሳ ሞቱማ በረበራት፥
እን ደሎታ ሀመ ደሎታት
ደርቤ እንሞአ*!

*3. 2:44፤ 4:31፤ 6:27፤ ፋር 145:13

4 አን ኔቡከድኔዛር መነኮ ኬሰ ኦፍራ
ቡኤ፥ መነ ሞቱማኮ ኬሰሰ ዋን ሁንዱማ
ጉተዴ ነንጅራደን ቱሬ። 5 አን አብጁ ነሶ
ዳችሴ ቶኮ ነንአርጌ፤ ሰሬረ ጪሴ ኡቱን
ጅሩሰ ወንት ያደኮት ፈካቴ፥ ሙልአትን
መታኮ ኬሰ ቱሬሰ ነወሬርሴ። 6 ከናፍ ቤክ
ቶትን ባቢሎን ሁንድኑ ገረኮት ኦል ገለኒ
ሂካ አብጅቻ አከ አነት ቤክሰሰኒፍ አቦሚ
ነንባሴ*። 7 ዮሙሰ ወር አያነ ሄደን፥
«ቤካ» ወር ጇደመን፥ ከልዶተ ኬሳ ወር
ዱቢ ዶከታ ሂኩት ቤከመን፥ ወር ኡርጂ
እላለኒ ነማፍ ህመንሰ ገረኮት ኦል ገለን፤
አን አብጁኮ እሳንት ነንህሜ፥ እሳን ገሩ
ሂካሳ አነት ቤክሰሱ ህንደንዴኘ*። 8 እሳን
ቦዴዳን ዳንኤል እን ዋቀዮሊኮ ኬሳ አከ
እሰ ቶኮት «ቤልጥሻዛር» ጇደሜ ሞጋፌሜ
ኦል ገሌ ነዱረ ዳበቴ፤ እሰ ኬሰሞ ሀፉረ
ዋቀዮሊ ቁልቁሎታቱ ጅረ፤ ከናፍ አን
አብጁኮ እሰት ነንህሜ፥ 9 «ያ ቤልጥሻዛር
እሰ ወረ አያነ ሄደን ገረራ ጅርቱ፥ ሀፉር
ዋቀዮሊ ቁልቁሎታ ሰኬሰ አከ ጅሩ፥ ዶክ
ሳን ቶኮሌሰ ከን ሰረክሱ አከ ህንጅሬ ዋነን
ቤኩፍ፥ አመ ወንተ አን አብጁኮት ሙል
አታን አርጌ ደገእ፥ አት ሂካሳ አነት
ህም!

*4-6. 2:1-3 *7. 5:11-12

10 «ኡቱን ሰሬኮረ ጪሴ ጅሩ ሙልአ
ትን መታኮ ኬሰ እንዱፌ፤ እላሌሰ ሙከ
ጉዳ ዴራ ቶኮ ወለካ ለፋት ነንአርጌ፤
11 ሙከችሞ ፊጤንሳ በንቲ ዋቃ ብረ ሀመ
ገኡት እንጉደቴ፥ እንጀባቴ፥ አንዳረ ለፉ
ሁንዱማትሰ እንሙልአቴ። 12 ባልሳ ነመ
እንመረረ፥ እጅሳሰ እንባይአተ፥ ሁንዱ
ማፍ ሶረ ከን ተኡሰ እሰት ጅረ፤ ብኔንሶ
ትን በኬ፥ እሰ ጀለት ጋድሰ እንአርገቱ፤
ሰምብሮትን ቅሌንሰ ኬሰ በለልአንሰ ደሞተ
ሳረ እንቡፌቱ፥ ፎን ከን ኡፌቴ ሁንድኑሰ
እሰራ እንሶረመ*።

*11-12. ህሰ 31:3-14

13 «ኡቱን ሰሬኮረ ጪሴ ጅሩ፥ ሙል
አተ መታኮ ኬሰ ዱፌ ኬሰት ኩኖ፥ ኤርገማን
ቁልቁላአን ደመቄ ኤጉ ቶኮ በንቲ ዋቃ ኬሳ
ገድ ኡቱ ቡኡ ነንአርጌ፤ 14 እንሰ ሰገሌ ጉዳ
ዳን እዬ፥ ‹ሙከቾ ሙራ፥ ደሞተሳሰ እራ
ኩኩታ፥ ባለሳ እራ ዱጉጋ፥ እጅሳሰ ብት
ምሳ! ብኔንሶትን እሰ ጀላ፥ ሰምብሮትን ደሞ
ተሳራሰ ሀበቀተን! 15 ጉፉ ህደሳ ገሩ፥ ህዳ
ሰቢላፍ ሰቢለ ዲማቲን መርገ በኬ ወረ ለላፉ
ኬሰት ህዳቲ ለፈ ኬሰት ሀምብሳ! ፍጤንሰ
ዋቀራቲን ሀቶርቶሩ፥ ገአንሳሰ መርገ ለፉ
ኬሰት ብኔንሶታ ወጅን ሀተኡ! 16 ሰሙንሳ
ሰሙ ነማራ ሀኄደረሙ፤ ሰሙን ብኔንሳሰ
እሳፍ ሀኬነሙ፤ በር ቶርበሰ እሰረት ሀደ
ርቡ፤ 17 ዱቢ ጭቴ ከነ ኤግዶተ ወረ ኤርገመ
ንቱ አቦሜ፥ ሙርቶ ከነሰ ወረ ቁልቁሎተ
ሰነቱ ዱበቴ፤ ከናን እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ
ሞቱማ ነሞታረት አከ ሞኡ፥ አባ ኦፊሳቲ
ጃለቴፍሰ አከ እሰ ኬኡ፥ ነሞተ ሁንዱማ ኬሳ
እሰ ገድ ዴብአሰ እሰረ አከ እን ካኡ፥ ወር
ጅራተን ሁንድኑ ሀቤከን!› ጇዴ አነት
ዱበቴ*።

*17. 2:21

18 «አብጁ ከነ አን ኔቡከድኔዛር ሞት
ቾቱ አርጌ፤ ቤክቶትን ሞቱማኮ ኬሰ
ጅረን ሁንድኑ ሂካሳ አነት ቤክሰሱ ህንደን
ዴኘ፤ አት ገሩ ያ ቤልጥሻዛር፤ ሀፉር
ዋቀዮሊ ቁልቁሎታ ሰኬሰ ዋን ጅሩፍ፥
እንደንዴሰ፤ አመሰ አት ሂካሳ አነት
ህም!» ነንጇዴ።

ዳንኤል አብጅቾ ሂኩሳ

19 ዮሙስ ዳንኤል እን መቃንሳ ቤልጥ
ሻዛር ጇደሜ፥ ነኤ አፉን ቀበቴ ተከ
ታኤ፥ ያድንሳስ እንራፈሜ፤ ሞትች ገሩ፥
«ያ ቤልጥሻዛር፥ አብጅች ሂካንሳስ ስህን
ራስን!» ጇዴን፤ ቤልጥሻዛር ዴብሴ፥
«ያ ጎፍታኮ፥ አብጅች ወረ ስጅበኒፍ፥
ሂካንሳስ ዲኖተኬፍ ሀተኡ! 20 ሙክች
አት አርግቴ፥ ሀመ ፊጤንሳ በንቲ ዋቃ
ብረ ገኡት ጉደቴ፥ ጇባቴስ ጉቱማ ብየ
ለፉት እንሙልአቴ፥ 21 ባልሳ ነመ
እንመረረ፥ እጅሳ ባይኤ ቱሬ፥ ሁንዱማፍ
ሶረ ከን ተኡስ እሰት ቱሬ፥ ብኔንሶትን
በኬ እሰ ጀለ ታአን፥ ስምብሮትን ቅሌንስ
ኬሰ በለልአንስ ደሞተሳረ ቡፈተን፤ 22 እን
ጉደቴ ጇባስ ተኤ ኩን ስእ፥ ያ ሞቲ!
ጉድንኬ እት ጫሌ፥ በንቲ ዋቃ ብረ
ገኤረ፥ ሀመ አንዳረ ለፉትስ ሞቴተ።

23 «አከሱመስ አት ሞቲን፥ ኤርገማ
ቁልቁላአ ደመቄ ኤጉ ቶኮ በንቲ ዋቃ ኬሳ
ኡቱ ገድ ቡኡ አርግቴተ፤ እንሞ፥
‹ሙክቾ ሙራ በሌሳስ! ጉፉ ህደሳ ገሩ
ህዳ ስቢላፍ ስቢለ-ዲማቲን መርገ በኬ ወረ
ለላፉ ኬሰት ህዳቲ ለፈ ኬሰት ሀምብሳ!
ፍጤንስ ዋቀራቲን ሀቶርቶሩ፥ በር ቶርበ
እሰረት ሀመ ደርቡትስ ገአንሳ ብኔንሶተ
በኬ ወጅን ሀተኡ!› ጇዴረ፤ 24 ያ ሞቲ፥
ኩን አቦሚ እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩ ብራ
ስእ ጎፍታኮ ሞትቸረት ደርቤደ፤ ሂካን
ሳስ፥ 25 አት ነሞተ ግዱዳ እንባፈምተ፥
እዶን ጅሬኘኬስ ብኔንሶተ በኬ ወጅን
እንተአ፥ አከ ሰንጋስ መርገ እንኛተ፥ ፍጤ
ንስ ዋቀራቲን እንቶርቶርፈምተ፤ እን ሁን
ዱማ ገረራ ጅሩ ሱን ሞቱማ ነሞታረት አከ
ሞኡ፥ አባ ኦፈሳቲ ጃለቴፍ አከ እሰ ኬኑስ
ሀመ ቤክቱት፥ በር ቶርበ ስረት እንደርበ።

26 «አኩመ ጉፉን ህደ ሙክቻ ለፈ
ኬሰት አከ ሀፉ አቦመሜሞ፥ እን በንቲ
ዋቃ ኬሰ ጅራቱ ስረት አከ ሞኡ ዩሮ
በርቱ ጇልቀቤ ሞቱማንኬ ሲፍ ዴብኤ አከ
ዳበቱ ሁበተማደ። 27 ከናፍ ያ ሞቲ፥ ጎር
ስኮ ስብረት ፉደተማ ሀተኡ! ወንተ ቀጇላ
ሆጇቹዳን ጬቡኬ፥ ወረ ገድ ቀበመንት
ኦአ አርግሲሱዳንስ የከኬ ኦፍራ ጨብስ!
ተሪ ገቢት ጅራቹንኬ ሲፍ እንዴረተ
ተአ!» ጇዴ*። *27. ፈኬ 19፡17፤ ማቴ 5፡7

አብጅች ራወተሙሳ

28 ወንት ኩን ሁንድኑ ኔቡከድኔዛር
ሞትቸረት እንራወተሜ። 29 ጅአ ኩደ ለመ
ቦዴ ጋፍ ቶኮ ሞትች በንቲ መነ ሞቱማሳ
እሰ ባቢሎንረ አሲፍ አች ዴዴብአ ኡቱ
ጅሩ፥ 30 «ኩን ባቢሎን ጉድቲ፥ እሼ አን
እዶ ታኡምስ ሞቱማኮቲፍ፥ ኡልፍነ ሱራ
ኮቲፍ፥ ጀብነ ኣንጎኮቲን እጃሬ ምቲሬ?»
ጇዴ። 31 ኡቱመ ዱብች አፉን ሞትቻ
ኬሳ ህንዱምን፥ ሰገሌን ቶኮ ከራ ዋቀ ኬሳ
ገድ እት ዱፌ፥ «ዱቢን ኩን ስት እንዱበ
ተመ፥ ያ ኔቡከድኔዛር ሞቲ፥ አመ ሞቱ
ማን ስሀርካ ፉደተሜረ*፤ 32 አት ነሞተ
ግዱዳ እንባፈምተ፥ እዶን ጅሬኘኬስ ብኔ
ንሶተ በኬ ወጅን እንተአ፥ አከ ሰንጋስ
መርገ እንኛተ፥ እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ
ሱን ሞቱማ ነሞታረት አከ ሞኡ፥ አባ ኦፈ
ሳቲ ጃለቴፍ አከ እሰ ኬኑስ ሀመ ቤክ
ቱት፥ በር ቶርበ ስረት እንደርበ!»
ጇዴ። *30-31. ፈኬ 16፡18፤ ህስ 31፡10-11

33 ዮሙሱመ ዱብች ኔቡከድኔዛርረት
እንራወተሜ፤ እን ነሞተ ግዱዳ እንባፈሜ፥
አከ ሰንጋስ መርገ እንኛቴ፥ ሀመ ርፌንስሳ
እከ ባሌ ጅብራ ዴዴረቱት፥ ቄንስሳስ አከ
ቄንስ አላቲ ሀመ ተኡት፥ ደግንሳ ፍጤንስ
ዋቀራቲን ቶርቶሬ ቱሬ።

ኔቡከድኔዛር ዋቀዮን ጇጁሳ

34 «በር ሱን ዮሙ ራወተሜሞ፥ አን
ኔቡከድኔዛር ኦል ገረ ዋቃ ነንእላሌ፤ ቀል
ቢንኮ አናፍ ዴብኤስ መቃ እሰ ሁንዱማ
ገረራ ጅሩ ሰና ነንኤብሴ፤

እን ሞኤ በረበራን ዋን ሞኡፍ፥
ሞቱማንሳስ ደሎታ
ገረ ደሎታት ደርቤ ዋን ቱሩፍ፥
አን እሰ በረበራን ጅራቱ
ነንጀጀዴ፥
ኡልፍነስ ነንኬኔፍ*።
35 ወር ለፈረ ጅራተን ሁንድኑ
ዋን ቶኮት ህንለካአመን፤
እን መጬ በንቲ ዋቃ ኬሰት፥
ወረ ለፈረ ጅራተን ግዱትስ
አኩመ ጃለለሳት እንሆጇተ፤
ሀርከሳ ሆጇቹራ ከን እትሱ፥
ዋን እን ሆጇቱ ከን ጋፈቱስ
ቶኮሌ ህንጅሩ*።

*34. 4፡3 *35. ኢሳ 40፡17፤ ኢዮ 9፡12

36 «ዬሮ ሰነት ቀልቢንኮ አናፍ
ዴብኤ፥ ኡልፍነ ሞቱማኮቲፍስ ሱራንኮፍ
ስምቦንኮ አናፍ እንዴብኤ፤ ወር አነ መሪ
ስሰኒፍ ጉርጉዶትንኮ ድማፍ ነበርባደን፤
አን ዴብኤ ሞቱማኮረ ነንዳበዴ፥ ጉድን
እሰ ዱሪ ጫሉስ አናፍ እንደበለሜ።
37 አመስ ሆጂንሳ ሁንድኑ ዱጋዳን፥ ከራን
ሳስ ቀጄላ ዋን ተኤፍ፥ ወረ አዴሚሳኒቲን
ኦፍ ጉርጉድሰንሞ ገድ ዴብሱ ዋን ደንደ
ኡፍ፥ አን ኔቡከድኔዛር ሞቲ እሰ ዋቀራ
ነንጀጀደ፥ ኡልፍናፍ ጉድነስ ነንኬ
ናፍ!» ጄዴ*። *37. ሉቃ 1፡51፤ 18፡14

ቦቆና 5

ቤልሻዛር ኛችሰረ ኡቱ ጅሩ ጫፈተ ኬኘንረት አርጉሳ

1 ቤልሻዛር ሞትች ጉርጉዶተ ብያ ኩመ
ቶኮፍ ኛችሰ ጉዳ ጎዴ፤ እን ወረ ኩመ ሰነ
ዱረ ታኤ ዳዲ ወይኒ እንዱገ ቱሬ። 2 ቤል
ሻዛር ዳድቾ ወይኒ ዱጌ ኤርገ እት ሆኤ፥
ቆዳ ወርቄፍ ሜቲ እሰ አባንሳ ኔቡከድኔዛር
መነ ቁልቁሉማ ዬሩሳሌም ኬሳ ባሴ ቱሬ
አከ ፍደኒፍ እንአቦሜ፤ ኩንስ ሞትች
ኦፈሳ፥ ጉርጉዶትንሳ፥ ዱበርቶትንሳ፥
ሳጆቶትንሳስ ቆዳ ሰነት አከ ዱገኒፍ ቱሬ*።
3 ዮሙስ ወር አቦመመን ቆዳ ወርቄፍ ሜቲ
ወረ ዬሩሳሌም መነ ቁልቁሉማ እሰ ከን
ዋቀዮ ኬሳ ባፈመን ሰነ እንፍደን፤
ሞትች፥ ጉርጉዶትንሳ፥ ዱበርቶትንሳ፥
ሳጆቶትንሳስ እት እንዱገን። 4 እሳን ዳዲ
ወይኒ እንዱጉ፥ ዋቀዮሊ ወረ ወርቄራ፥
ሜቲራ፥ ስቢለ ዲማራ፥ ስቢለራ፥
ሙከራ፥ ደጋራስ ቶልፈመን እንጀጀቱ
ቱረን*።

*2. 1፡2፤ 2ሴና 36፡10፤ እዝ 1፡7-11
*4. ኢሳ 44፡9-20፤ ሙል 9፡20

5 ስኡመ ሰነ ቁብ ሀርከ ነማ አስ በኤ፥
ፉሌ ባቱ እብሳቲን ኬኘን መነ ሞቲ እሰ
ሙጩጩፈሜ አዴፈሜ ሰነረት ወንተ
ቶኮ ጫፌ፤ ዮሙስ ሞትች ዱግደ ሀርከ
ጫፌ ሰና እንአርጌ። 6 ሞትችስ ብፍንሳ
ጌደረሜ፥ ያድንሳስ እንራፈሜ፤ ሀርክሳፍ
ሚልሳ እንቡሻኤ፥ ጅልብሳስ ወል-ሩ
ኩቴ። 7 ከነረት ሞትች «ቤካ» ወረ ጄደ
መን፥ ከልዶተ ኬሳ ወረ ዱቢ ዶከታ
ሂኩት ቤከመን፥ ወረ ኡርጂ እላለኒ ነማፍ
ህመንስ አከ ኦል ገልቾኒፍ ሁምናን እዬ፤
ቤክቶተ ባቢሎኒንስ፥ «ነመ ጫፈተ ከነ
ዱብሴ ሂካሳ አነት ህሙት ኡፈትን ብልዲ
ማን እት እንኡፍፈመ፤ ድራን ወርቄስ
ሞርመሳት እንካአመ፤ ሞቱማኮ ኬሰትስ
እዶ እሰ ሰደፋ ቀበቴ እንሞአ» ጄዴ።
8 ዮሙስ ቤክቶትን ሞትቻ ሁንድኑ ኦል
ልጠን፤ ገሩ ጫፈትቾ ዱብሱ፥ ሂካሳስ
ሞትቾት ቤክስሱ ህንደንዴኜ*። 9 ቤልሻ
ዛር ሞትችስ ጉድሴ ነጋ ደቤ፥ ብፍንሳ
ጌደረሜ፥ ጉርጉዶትንሳስ ዋን ጄደን
እንወላለን። *7-8. 2፡1-3፤ ኡመ 41፡8

10 ሃት ሞትቻ ሰገሌ ሞትቻፍ ሰገሌ
ጉርጉዶተሳ ደጌሴ፤ እዶ ጀር ታአኒ ዱገ
ንት ኦል ልጤ፥ እሼን፥ «በረበራን
ጅራዱ፥ ያ ሞቲ! ያድንኬ ህንራፈምን፥
ብፍንኬስ ህንጌደረምን! 11 ነምን ሀፉር
ዋቀዮሊ ቁልቁሎታ ኬሰ ጅሩ ቶኮ ሞቱ
ማኬ ኬሰ ጅረ፤ በረ አባኬ ኬሰ ወንት
እሰት እብሱ፥ ሁበትናን፥ ኦጉማን እን
አከ ኦጉማ ዋቀዮሊስ እሰ ኬሰ ቱሬ፤ አባ
ንኬ ኔቡከድኔዛር ሞትችስ ወረ አያነ
ሄደን፥ ‹ቤካ› ወረ ጄደመን፥ ከልዶተ
ኬሳ ወረ ዱቢ ዶከታ ሂኩት ቤከመን፥
ወረ ኡርጂ እላለኒ ነማፍ ህመን ገረራ እሰ
ካኤ፤ ከነስ ከን ጎዴ አባዱመኬት፥ ያ
ሞቲ*! 12 መቃን ነምቾ ከና ዳንኤል
ቱሬ፥ ሞትች ገሩ ‹ቤልጥሻዛር› ጄደሜ
አከ ዋመሙ ጎዴ፤ ነምች አብጁ ሂኩፍ፥
ዱቢ እሰ ዶከታ ሙልእሱፍ፥ ወንተ ነመ
ረክሱስ ሂኩዳፍ ሀፉረ እሰ ሁንዱማረ
ጫሉ፥ ቤኩምስ፥ ሁበትናስ ቀበ፤ ዳን
ኤል ኩን ከነ ዱብሴ ሂካሳ ህሙ ዋን ደን
ደኡፍ፥ እን ሀዋመሙ!» ጄቴ*።

*11. 4፡8 *12. 2፡48፤ 1፡7

ዳንኤል ሂካ ጫፈትቻ ህሙሳ

13 ከነረት ዳንኤልን ሞትቾ ዱረት
እንድኤሰን፤ ሞትችሞ ዳንኤሊን፥ «ያ
ዳንኤል፥ አት ኤዳ ወረ ይሁዳ ወረ አባንኮ
ሞትች ብየ ይሁዳቲ ቦጅኤ አስ ፍዴ ኬሳ
ቶኮ! 14 ሀፉር ዋቀዮሊ ቁልቁሎታ ስኬሰ
አከ ጅሩ፥ ወንተ ስት እብሱ፥ ሁበትና፥
ኦጉማ እሰ ሁንዱማረ ጫሉስ አከ አት
ቀብዱ ደገኤረ። 15 አመስ ቤክቶትን፥
‹ቤካ› ወር ጄደመንስ ጫፈተ ከነ ዱብሰኒ
ሂካሳ አከ አነት ቤክስሰኒፍ ፉለኮ ዱረት
ኦል ገልፈመኒ ቱረን፤ ገሩ ሂካ ዱብቻ
አነት ህሙ ህንደንዴኜ። 16 አት ገሩ ሂካ

ኬኑ፥ ወንተ ነመ ረክሱስ ሂኩ አከ ደን
ዴሱ አን ደገኤረ፤ አመ ጫፈትቻ ዱብሱ
ሂካሳስ አነት ቤክስሱ ዮ ደንዴሴ፥ ኡፈ
ትን ብልዲማን ስት እንኡፍፈመ፥ ድረ
ትን ወርቄስ ሞርመኬት እንካአመ፥
ሞቱማኮ ኬሰትሞ እዶ እሰ ሰደፋ ቀበቴ
እንሞተ» ጀዴ።

17 ዮሙስ ዳንኤል ዴብሴ ሞትቼመ
ዱረት፥ «ኬናንኬ ሲፍ ሀሁፉ፥ ጎንፋኬስ ከን
ብራቲፍ ኬን! ጫፈትቻ ገሩ ስእ ሞትቻፍ
ነንዱብሰ፥ ሂካሳስ ስት ነንቤክስሰ። 18 ዋቀዮ
እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ አባኬ ኔቡከድኔዛሪፍ
ሞቱማ፥ ኡልፍነ፥ ጉድነ፥ ሱራስ ኬኔ
ቱሬ፥ ያ ሞቲ*! 19 ጉድነ ዋቀዮ እሳፍ ኬኔራ
ከን ከኤስ፥ ሰብን፥ ጎስ፥ ወር አፉን ገራገራ
ዱበተን ሁንድኑስ እሰ እንሶዳቱ፥ ፉለሳ ዱረ
ትስ እንሮምኡ ቱረን፤ እን አኩመ ጃለቴት
ነመ እንአጂሰ፥ አኩመ ጃለቴት ነመ
እንበራረ፥ አኩመ ጃለቴት ነመ ኦል እንካሰ፥
አኩመ ጃለቴት ገድ እሰ እንዴብሰ ቱሬ።
20 ዮሙ እን ገራሳት ኦል ኦፍ ቀቤ፥ ያደሳትስ
ዋን ጉዳ ኦፍ ሴኤ፥ ለፈ ጅሩ ወላሌትስ፥
ቴሶ ሞቱማሳራ ቡፈሜ ኡልፍንሳስ እራ
ፉደሜ፤ 21 እን ነሞተ ግዱዳ እንባፈሜ፥
ሰሙንሳ አከ ሰሙ ብኔንሳ እንተኤ፥ እዶን
ጅሬኘሳስ ሀሮተ ዲዳ ወጅን እንተኤ፥ አኩመ
ሰንጋ መርገ እንኛቴ፥ ደግንሳ ፍጤንስ ዋቀራ
ቲን እንቶርቶሬ፤ ዋቀዮ እን ሁንዱማ ገረራ
ጅሩ ሞቱማ ነሞታረት አከ ሞኡ፥ አባ ኦፈ
ሳቲ ጃለቴፍ አከ እሰ ኬኑስ ሀመ እን ቤኩት
ወንት ኩን እሰረ ቱሬ*።

*18. 2፡37 *20-21. 4፡28-33

22 «አትስ ቤልሻዛር እልምሳ ከነ ሁን
ዱማ ኡቱመ ቤክቱ፥ ገራኬት ገድ ኦፍ
ህንዴብፍኔ፤ 23 አት ጎፍታ በንቲ ዋቃረት
ካቴ ኦል ኦፍ ቀብዴ፥ ቆዳ መነ ዋቀዮ
ኬሳ ባፈመን ሲፍ እንድኤሰን፤ አት ቆዳ
ሰነት እንዱግዴ፥ ጉርጉዶትንኬ፥ ዱበርቶ
ትንኬ፥ ሳጀቶትንኬስ አከ እት ዱገን
ጎቴ፤ አት ዋቀዮሊ ሜቲራ፥ ወርቄራ፥
ስቢለ ዲማራ፥ ስቢለራ፥ ሙከራ፥ ደጋ
ራስ ቶልፈመን፥ ወረ አርጉ፥ ደገኡ፥
ቤኩስ ህንደንዴኜ ጀጀቴ መሌ፥ ዋቀዮ
እሰ ሉቡንኬ፥ አዴምስኬ ሁንድኑስ ሀርከ
ገሉፍ ኡልፍነ ህንኬንኔ። 24 ከናፍ ሀርከቸ
እሰ ብራ ኤርገሜ፥ ጫፈትን ኩንስ
ጫፈሜ።

25 ጫፈትን ጫፈሜስ፥ ‹ሜኔ፥
ሜኔ፥ ቴቄል፥ ኡ-ፋርሲን› ከን
ጂዱ ቱሬ።

26 ሂካን ዱቢ ከናስ፥ ‹ሜኔ፥
ሜኔ›፥ ጂቹን ‹ለካኤ፥ ለካኤ›
ጂቹደ፤ ከናፍ ዋቀዮ በረ ሞቱማ
ኬቲ ለካኤ፥ ሞቱማንኬ አከ ዱሙ
ጎዴረ።

27 ‹ቴቄል› ጂቹን ‹ሚጀኔ›
ጂቹደ፤ ከናፍ ሚጀነረ ካአምቴ፥
ሀርኡ ታቴ አርገምቴ።

28 ‹ፌሬስ› ጂቹን ‹ገርገር ጨቤ›
ጂቹደ፤ ከናፍ ሞቱማንኬ ገርገር
ጨቤ፥ ወረ ሜዶኒፍ ፋሬሲፍ
ኬነሜ» ጂዴ።

29 ዮሙስ ቤልሻዛር ኡፈተ ብልዲማ
ዳንኤልት አከ ኡፍሰን፥ ድረተ ወርቄስ
ሞርመሳት አከ ካአን አቦሜ፤ ሞቱምቻ
ኬሰትስ እዶ እሰ ሰደፋ ቀበቴ ሞኡሳ አከ
ለብሰን እንጎዴ*። 30 ቤልሻዛር ሞቲን ወረ
ከልዶታ ገሩ ሀልከኑመ ሰነ እንአጂፈሜ።
31 ዳርዮስ ነምን ብየ ሜዶንሞ ሞቱምቻ
ፉደቴ፤ እንስ ነመ ወጋ ጃተሚ ለማ
ቱሬ*።

*29. 2፡48፤ ኡመ 41፡42-43 *31. 9፡1፤
ኢሳ 13፡17

ቦቆና 6
ህናፉ ዳንኤልረት ከኤ

1 ዳርዮስ ሞትቻ ኩታ ሞቱማሳ ሁን
ዱማ አከ ቡልቻኒፍ፥ ነሞተ ድባፍ ድግ
ደመ ሆጂ ሞቱማረ ዳቡ እንጃለቴ*፤
2 እሳንረትሞ ነሞተ ሰድእ መታ ጎዴ እረ
ካኤ፤ ወረ ሰደኒ ኬሳስ ቶኮ ዳንኤል ቱሬ፤
ወር ኩታ ሞቱማሳ ቡልቻንሞ ሆጂን
ሞትቻ አከ ህንህርአትኔፍ ወንተ እት ጋፈ
ተመኒፍ፥ ወረ ሰደን ከናፍ ዴቢ እንኬኑ።
3 ዳንኤል ኩን ሀፉረ ሁንዱማረ ጫሉ ዋን
ቀቡፍ፥ አዱማን በኤ ወረ መታ ተአን፥
ወረ ኩታ ሞቱማ ቡልቻን ሁንዱማስ ጫሌ
አርገሜ፤ ከናፍስ ሞትቻ ጉቱማ ሞቱማ
ሳረ እሰ ዳቡ ያዴ*። 4 ዮሙስ ወር መታ
ተአን ሱኒፍ ወር ኩታ ሞቱማ ቡልቻን፥
ዱቢ ሞቱምቻ እላሉ ኬሰት ከራ እቲን
ዳንኤልረት ከአን በርባደተን፤ ገሩ እን
አመነማ ዋን ቱሬፍ፥ ወንት እን እራ ካቴ
ዮኪስ በሌሴ ቶኮሌ እረት ህንአርገምኔ፤
ከናፍ ጀር በሌሳ እቲን እሰረት ከአን፥

ከራስ ህንአርገትኔ። 5 ከነረት ጀር ኩን፥
«ከራ ወንተ ሴረ ዋቀዮሳ እላሉ ዮ በርባ
ድኔ መሌ፥ ኑእ ከራ እቲን ዳንኤል ከነረት
ካኑ ህንአርገትኑ!» ወሊን ጂደን።
*1. አስ 1:1 *3. 5:12

6 ኤጋ ወር መታ ተአኒፍ ወር ኩታ
ሞቱማ ቡልቾን ኩን ወል ገአኒ ገረ ሞትቻ
ደቀኒ፥ «ያ ዳርዮስ ሞቲ፥ በረበራን
ጅራዱ! 7 አት ሞትቾ፥ ‹ነምን ሀመ ጉያ
ሶዶማት ገረኬ ዱዋት መሌ፥ ገረ ዋቀዮ
ቶኮት ዮኪስ ገረ ነማት ከደተ ቶኮሌ
ድኤሴ፥ ቦለ ሌንጮታ ኬሰ አከ ቡፈ
ሙፍ› አቦሚ ዳበታ ባፍቴ እሰ እትፈሜ
ከነስ ጭምስቴ ሆጂረ አከ ኦልቾቱፍ፥ ወር
መተ-ዱሬን ሞቱምቻ፥ ወር መታ ኩታ
ሆጂረ ጅረን፥ ወር ኩታ ብያ ቡልቾን፥
ጉርጉዶትን መነ ሞትቻ፥ አቦትን ብያስ
ሁንድኑ ወሊፍ ገለኒሩ። 8 አመስ ያ ሞቲ፥
እትሰ ከነ ጭምስ፥ አከ ሴረ ሜዶኒፍ
ፋሬስ እሰ ካፈሙ ህንደንዴኜት፥ አከ እን
ህንጌደረምኔፍ ጫፈተሳት ምልከተ
ጎድ!» ጂደን*። 9 ከናፍስ ዳርዮስ ሞትቾ
ጫፈትቻፍ እትሰ ሰነት ምልከተ እንጎዴ።
*8. 6:15፤ አስ 1:19፤ 8:8

ዳንኤል እት ፉፌ ዋቀዮን ከደቹሳ

10 ዮሙስ ዳንኤል ጫፈትቾት ምልከ
ትን አከ ጎደሜ ቤኬ፥ ገረ መነሳት፥ መነሳ
ኬሳስ ገረ ኩታ እሰ መነራት፥ እሰ ቃውሳ
ገረ ዬሩሳሌምት ገረገሌ በነሜ ጅሩት ኦል
በኤ፤ አኩመ ዱር ጉያት ስአ ሰድእ ጎቻ
ቱሬስ ዋቀዮሳ ዱረ ጅልቤንፈቴ
እንከደቴ፥ ገለተስ እሳፍ እንገልቼ*።
11 ዬሮ ሰነት ነሞትን ሱን ወል ገአኒ
ዱፈኒ፥ ዳንኤል ኡቱ ከደቱ ዋቀዮሳ
ብራስ አራረ ኡቱ ጋፈቱ አርገተን።
12 አቹማንስ ሞትቾ ዱረት ድአተኒ ዋኤ
እትሰ እሰ ብራ በኤ ሰናፍ፥ «ያ ሞቲ፥
ነምን ጉያ ሶዶመ ከነ ኬሰት ገረኬ ዱዋት
መሌ፥ ገረ ዋቀዮ ቶኮት ዮኪስ ገረ ነማት
ከደተ ቶኮሌ ድኤሴ፥ ቦለ ሌንጮታ ኬሰ
አከ ቡፈሙፍ እትሰ በኤት ምልከተ ጎቴተ
ምቲ?» ጂደን፤ ሞትቾሞ ዴብሴ፥
«ዱብቾ አኩመ ሴረ ሜዶኒፍ ፋሬስ እሰ
ህንካፈምኔ ሰና፥ ጀባቴ እንዳበተ» ጂዴ።
13 ዮሙስ እሳን ሞትቻን፥ «ዳንኤል እን
ወረ ብየ ይሁዳቲ ቦጅአመን ኬሳ ሱን፥
አቦሚኬ፥ እትሰ አት ምልከተ እት ጎቴስ
ህንኡልፌሱ፥ ያ ሞቲ! ከደተሳስ ጉያት
ስአ ሰድእ እንድኤፈተ» ጂደን*።
*10. 1ሞቶ 8:48-49 *12-13. 3:10-12

14 ሞትቾ ከነ ዮሙ ደገኤ ባይኤ
እንጅቤ፤ ያደሳ ዳንኤልን አልቹረ ካአቴ፥
ሀመ ቢፍቱን ልጡትስ ከራ እቲን እሰ ባሱ
በርባዱት እንደመኤ። 15 ከነረት ነሞትን
ሱን ወል ገአኒ ገረ ሞትቻ ዱፈኒ ሞት
ቻን፥ «አከ ሴረ ሜዶኒፍ ፋሬስት፥ እትስ
ዮኪስ አቦሚን ዳበታን ሞትቾ ባሱ ቶኮ
ጌደረሙ አከ ህንደንዴኜ ቤክ፥ ያ
ሞቲ!» ጂደን*። *15. 6:8

ዳንኤል ቦለ ሌንጮታ ኬሰ ቡፈሙሳ

16 ከነረት ሞትቾ አቦምናን ዳንኤልን
ፍደኒ ቦለ ሌንጮታ ኬሰ እንቡሰን፤ ሞት
ቾስ ዳንኤሊን፥ «ዋቀዮኬ እን አት እቱመ
ፉፍቴ ዋቄስቱ ስሀኦልቹ!» ጂዴ*።
17 ደጋን ቶኮስ ፍደሜ አፉን ቦልቻረ
ካአሜ፥ ዋኤ ዳንኤሊፍ ወንት ቶኮሌ አከ
ህንጌደረምኔትስ፥ ሞትቾ መለቶ አፌሳቲን
መለቶ ጉርጉዶተሳቲንስ ደግቾረት እንመለ
ቴሴ። 18 ከነ ቦዴ ሞትቾ ገረ መነ ሞቱማ
ሳት እንዴብኤ፥ ሀልከን ሰነስ ኛትን፥
ወንት ብራ ከን እሰ ደገቿሱስ እት ህንድአ
ትኔ፥ ህርብንስ እጀሳራ እንበቀቴ።
*16. 3:15

19 ገነመ አኩመ ለፍት በርኤን ሞትቾ
ከኤ አሪቲዳን ገረ ቦለ ሌንጮታ ደቄ፤
20 ገረ ቦልቾ እሰ ዳንኤል ኬሰ ቱሬት ዮሙ
ድአቴሞ፥ ሰገሌ ያዶቲን፥ «ያ ዳንኤል፥
ሆጄታ ዋቀዮ ጅራታ፥ ዋቀዮኬ እን አት
እቱመ ፉፍቴ ዋቄስቱ፥ አፉን ሌንጮታ
ኬሳ ስኦልቹ ደንደኤራ?» ጂዴ ጉድሴ
ጋፈቴ*። 21 ዳንኤልሞ ዴብሴ ሞትቻን፥
«ያ ሞቲ፥ በረበራን ጅራዱ! 22 ዋቀዮኮ
ኤርገማሳ ኤርጌ አፉን ሌንጮታ ጬፍ
ሲሴ፥ ከናፍ እሳን አነ ህንሚኔ፤ አኖ እሰ
ዱረት ሙዳ መሌ ነንአርገሜ፥ ስዱረትስ
ያ ሞቲ፥ ደባ ህንሆጄትኔ» ጂዴ*። 23 አሉ
ሳቲፍ ሞትቾ ባይኤ ገመዴ፥ ዳንኤል
ቦልቾ ኬሳ አከ ኦል ባፈሙ አቦሜ፤ ከነ
ረት ዳንኤል ቦልቾ ኬሳ ኦል ባፈሜ፤ ዋቀ
ዮሳ አመነቴ ዋን ቱሬፍስ፥ ሚደምን
ቶኮሌ እሰረት ህንአርገምኔ*። 24 ሞትቾ
አቦምናን ወረ ዳንኤልን ሀመተን ሰነ
ፍደኒ፥ ዱበርቶተሳኒፍ እጀሌሳኒ ወጅን
ቦለ ሌንጮታ ኬሰ ቡቡሰን፤ ገሩ ኡቱመ

እሳን ቦልቾ ኬሳ ለፈ ህንገእን ሌንጮትን
ቆለተኒ ለፌሳኒ ጨጨብሰን።
*20. 3:17 *22. 3:28፤ ፉር 22:21፤
እብ 11:33 *23. 3:27

25 ከነ ቦዴ ዳርዮስ ሞትቾ ወረ ጉቱማ
ለፋረ ጅራተን፥ ወረ ሰበ ገራገራ፥ ወረ
ጎሰ ገራገራ፥ ወረ አፋን ገራገራ ዱበተን
ሁንዱማፍ ጫፌ፥

«ነጋን እስኒፍ ሀባይአቱ*!
26 ኩኖ አን አቦሚ ባሴረ፥
ነምን ጉቱማ ሞቱማኮ ኬሰ ጅሩ
ዋቀዮ እሰ ከን ዳንኤል
ሀሶዳቱ፤
እሰ ዱረትስ ሀሆለቱ!
እን ዋቀዮ ጅራታደ፥
በረበራን ዳበታደ፤
ሞቱማንሳ መቱማ ህንበሌፈሙ፥
በር ሞእቾሳስ ዱመ ህንቀቡ*።
27 እን እንአልቾ፥ እንሆፍከልቾስ፤
እን በንቲ ዋቃ ኬሰት፥
ለፈረትስ፥
ምልክቶተ እንአርግሲሰ፥
ድንቂወን እንሆጄተ፤
ዳንኤልን ሀርከ ሌንጮታ ኬሳ
እን ኦልቼ እሰ!» ጄዴ።
28 በረ ዳርዮስ ሞትቻፍ በረ ቂሮስ ሞትቾ
ፋሬስ ኬሰ ዳንኤል ከናፍ ጅሬኘ ወል
እንቅጣቴፍ*። *25. 4:1 *26. 4:3 *28. 1:21

ቦቆና 7

ዳንኤል ብኔንሰ አፉር ሙልአተ ኬሰት አርጉሳ

1 በረ ቤልሻዛር ሞቲ ባቢሎን ወጋ ዱራ
ኬሰ፥ ዳንኤል ስሬሳረ ጪሴ ኡቱ ጅሩ
አብጁ አርጌ፥ ሙልአትንስ መታሳ ኬሰ
እንዱፌ፤ ከነ ቦዴስ አብጁ ሰነ ጫፌ መታ
መታሳ ህሙት ከኤ። 2 ዳንኤል፥ እት
ፋፌ፥ «ኩኖ! ቅሌንሶትን በንቲ ዋቃ ጀላ
ጎሌ አርፈኒ ቅሌንሰአኒ ገላነ እሰ ጉዳ ራሱ
ሳኒ ሀልከን ሙልአታን ነንአርጌ*። 3 ብኔን
ሶትን ጉርጉዳን ሰኟ ገራገራ አፉር ገላነ
ኬሳ በአን። 4 ብኔንሰ እን ዱራ ሌንጨ
እንፈካተ፤ አከ ጀብራስ ቆቾ ቀበ፤ ኡቱ
አን እላሉስ ቆቾወንሳ እራ ቡቅፈመን፤
ብኔንስችስ ለፋ ኦል ካፈሜ አከ ነማት
ሚለ ለማን እንዳበቺፈሜ፥ ቀልቢን ነማስ
እንኬነሜፍ። *1-2. 5:1፤ ኢሳ 17:12

5 «ኩኖ፥ ብኔንሰ እን ለመፋንሞ አማኬተ
እንፈካተ፤ እንሞ ገረ ፋለሳ ዱራን ኦል ከኤ፥
ለፌ ጭናቻ ሰድእ እልካኒን ቀቤ አፋንሳት
እንባተ ቱሬ፤ ‹ከእ፥ ፎን ባይኤ ኛዱ!›
እቲን ጄደሜ። 6 ከነ ቦዴስ ኩኖ፥ ብኔንሰ
ብራ ከን ቄረንሰ ፈካቱ ነንአርጌ፤ ብኔንስቾ
ዱግደሳራ ቆቾ እሰ አከ ከን አላቲ አፉር፥
መታ አፉርስ ቀበ ቱሬ፤ ሞቱማንስ እንኬነ
ሜፍ። 7 ከነ ቦዴስ ኩኖ፥ ብኔንሰ አፉረፋ
ሀልከን ሙልአታን ነንአርጌ፤ እን ብኔንሰ ሶዳ
ቾሳ፥ ናስሳ፥ ገር-መሌስ ጀባ ቱሬ፤ እልካን
ስቢላ ጉርጉዳስ ቀበ፤ ብኔንስቾ እንኛቴ፥
እንጨጨብሴ፥ እሰ ሀፌሞ ሚለሳቲን እረ
ኤጄቴ፤ እን ብኔንሶተ እሰ ዱረ ቱረንራ ከን
ገርገር ተኤደ፥ ጋንፈ ኩደንስ ቀበ ቱሬ*።
8 ኡቱ አን ጋንፎተ ከነ እላሌ ያዱ፥ ኩኖ
ጋንፍ ጥናን ከን ብራ ቶኮ እሳን ግዱዳን ቁቄ
ኦል በኤ፤ ጋንፎተ ወረ ዱራ ኬሳ ወር ፋለ
እሰ ጥና ከና ዱረ ጅረን ሰደን እንቡቅፈመን፤
ኩኖ እጅ አከ እጀ ነማ ጋንፈ ጥና ከነት ቱሬ፤
አፋን ዱቢ ጉርጉድሴ ዱበቱስ እሰት ቱሬ»
ጄዴ*።
*7. ሙል 13:5-6 *8. 11:36፤ ሙል 13:5-6

እልመ ነማ ከን ፈካቱ ቶኮ ሙልአተት አርጉሳ

9 እት ፋፌስ፥ «ሙልአተ አን አርጌ
ኬሰት
ቴሶትን ካአመኒ፥
እን በረ ባይኤ ዴራ ጅራቴ
ቶኮ ቴሶረ ታኤ፤
ኡፈትንሳ አዲ ጨለቅሳደ፥
ርፌንሰ መታሳሰ
አከ ጅርቢ ህደማ እንአዳተ፤
ቴሶንሳ አከ አረበ እብዳት፥
ሚል ቴሶሳ እን ጌንጎን
አከ እበደ ቦበኡት*፤
10 ያአን እብዳ እሰ ዱራ በኤ እንያአ፤
ወር ኩመ ኩማተመት ለካአመን
እሳፍ እንሆጄቱ፥
ወር ሚሊዮኒ ባይኤት ለካአመንሰ
እሰ ዱረ እንዳበቱ፤
አቦትን ፍርዲ እንታአን፥
ጫፈቶትን ዱራን ጫፈመኒ
ጅረንሰ እንበነመን*።
*9. ህሰ 1:26፤ ፋር 90:2 *10. 12:1፤
ሚል 3:16፤ ሙል 5:11፤ 20:12፤
ፋር 69:28

11 «ኡቱ አን እላሉ ሰበቢ ዱቢ ጉርጉ
ደቴ አፋን ጋንፍቾት ጅሩራ ደገአሙ
ሰናፍ፥ ብኔንስች እንአጀፈሜ፤ ደግንሳ
በበሌፈሜ ጉበሙፍ እብደት እንካአሜ።
12 ብኔንሶትን ወር ሀፈንሞ ሞቱማንሳኒ እሳ
ንራ እንፉደተሜ፥ አፈሳኒቲ ገሩ ዬሮ
ዳፍ፥ ኩታ በራፍስ ጅራቹን እሳኒፍ
እንኬነሜ*።

*12. 2:21

13 «ኩኖ፥ እልመ ነማ ከን ፈካቱ
ዱሜሶተ ዋቃቲን ዱፉሳ ሀልከን ሙልአ
ታን ነንአርጌ፤ ዮሙስ እን ገረ እሰ በረ
ባይኤ ዴራ ጅራቴ ሰና ደቄ እሰ ዱረት
እንድኤፈሜ*። 14 ወር ሰበ ገራገራ፥ ወር
ኅሰ ገራገራ፥ ወር አፉን ገራገራ ዱበተን
ሁንድኑ አከ እሰ ዋቄሰኒፍ፥ ኅፍቱማን፥
ኡልፍን፥ ሞቱማን እሳፍ እንኬነሜ፤ ኅፍ
ቱማንሳ ከን ህንደርብኔደ፥ እን ኅፍቱማ
በረበራት፤ ሞቱማንሳስ እሰ በሌፈሙ
ምት» ጂዴ*።

*13. ማቴ 24:30፤ 26:64፤ ሙል 1:13፤
14:14 *14. 2:44፤ ሙል 11:15

ዳንኤል ሂካ ሙልአትቻ አርገቹሳ

15 እሰን አርጌ ከነረት አን ዳንኤል ነን
ራፈሜ፥ ሀፉርኮ አነ ኬሰት እንረከቴ፤
ሙልአትን መታኮ ኬሰ ቱሬስ ነወሬርሴ።
16 ዮሙስ አን ወረ አች ዳበተን ኬሳ እሰ
ቶኮት ድአዴ፥ ዋኤ ወንተ ከነ ሁንዱማ
ዱጋሳ አከ አነት ህሙፍ እሰ ነንከደዴ፤
እንሞ ሂካ ወንተ ከና አነት ቤክስሴ፤
ዱቢሳ ኬሰት፥ 17 «ብኔንስ ጉርጉዳን አር
ፈን ኩን፥ ሞቶተ አርፈን ከአኒ ለፈ ከነ
ረት ሞአኒደ። 18 ወር እሰ ሁንዱማ ገረራ
ጅሩፍ ቁልቁላአን ገሩ ሞቱምቾ
እንፉደቱ፤ ሞቱምቾ ዬሮ ሁንዱማፍ በረ
በራን እንቀባቱ» ጂዴ*።

*18. ሙል 20:4፤ 22:5

19 ኤርገሲስ ብኔንስ እን አፉረፉን ኩን
ማልት አከ ሂከሙ ዱጋሳ በሩ ነንበርባዴ፤
ብኔንስ ኩን ወረ ካን ሁንዱማራ ከን ገርገር
ተኤደ፥ ጉዳ ሶዳችሳደ፥ እልካንሳ ስቢለ፥
ቄንስሳስ ስቢለ ዲማደ፤ እን እንኖተ፥
እንጬጬብሰ፥ እሰ ሀፌስ ሚለሳቲን እረ
እንኤጇተ ቱሬ። 20 አከሱመሞ ዋኤ ጋን
ፎተ ኩርነን መታሳረ ጅረኒ፥ ዋኤ እሰ
ቦዴዳን ቁቄ በኤ፥ ሰድእ አፍ ዱራ
ኩፍሴ፥ ዱጋሳ በሩ ነንበርባዴ፤ ጋንፍ እን
ቶከቾ ሱን እጀ፥ አፉን ዱቢ ጉርጉድሴ
ዱበቱስ ቀበ ቱሬ፥ ብፍንሳስ ብፈ ጋንፎተ
ወረ ካኒረ እንጫለ ቱሬ። 21 ኡቱ አን እላሉ
ጋንፍ ኩን ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአንት ሎለ
ካሴ፥ ሁምነስ እሳንረት ኅደቴ*። 22 እን
በረ ባይኤ ዴራ ጅራቴ ሱን ዬሮ ዱፌት፥
ወረ እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩፍ ቁልቁላአ
ኒፍ ፍርዲን እንኬነሜ፤ ዬሮን ወር ዋቀ
ዮፍ ቁልቁላአን እት ሞቱምቾ ቀባተን
እንገኤ።

*21. ሙል 13:7

23 ኤጋ እን አነት ህሙ ሱን፥ «ብኔንስ
እን አፉረፉንሞ፥ ሞቱማ እሰ አፉረፉ ተኤ
ብየ ለፉረት አርገሙፍ ጅሩደ፤ እን ሞቱ
ሞተ ሁንዱማራ ከን ገርገር ተኤደ፥
ጉቱማ ለፉ እንልቅምሰ፥ ገድ እንድዲተ
እንጬጬብሰስ። 24 ጋንፎትን ኩርነን
ሞቶተ ኩደን ወረ ሞቱማ ከነ ኬሳ ከኡፍ
ጅረኒደ፤ ሞቶተ ከነ ቦዴስ እሳንራ ገራገረ
ከን ተኤ ሞቲን ብራ ቶኮ እንከአ፥ ሞቶተ
ሰድእ ገድ እንዴብሰ*። 25 እሰ ሁንዱማ
ገረራ ጅሩረት እንዱበተ፥ አያነ ቤከማ፥
ሴረ ዋቀዮስ ጌደሩ እንያደ፤ ወረ እሰ ሁን
ዱማ ገረራ ጅሩፍ ቁልቁላአን እንደደብ
ሲሰ፤ እሳንስ በረ ቶኮፍ፥ በረ ለማፍ፥
በረ ወለካዳፍስ ሀርከሳት እንኬነሙ*።

*24. ሙል 17:12 *25. ሙል 13:5-6፤
ዳን 11:31-35፤ 12:7፥11

26 «ሀተኡዩ መሌ፥ አቦትን ፍርዲ
እንታኡ፥ ሞቱማሳ እራ እንፉደቱ፤ እንስ
በሌፈሜ በዱ እንበአ*። 27 ሞቱማን፥
ሞኡን፥ ጉድን ሞቱሞተ ጉቱማ በንቲ
ዋቃ ጀለ ጅረኒ፥ ሰበ ወረ እሰ ሁንዱማ
ገረራ ጅሩፍ ቁልቁላአኒፍ እንኬነመ፤
ሞቱማን እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩ፥
ሞቱማ በረ በራት፤ ወር ሞአን ሁንድኑስ
እሰ እንዋቄሱ፥ እሳፍስ እንአቦመሙ»
ጂዴ*። 28 ዱቢን ኩን ከነረት እንዱሜ፤
ያድንኮ አነ ዳንኤልን ባይኤ ነራሴ፥ ብፍን
ኮስ እንጌደረሜ፤ ዱብቾ ገሩ ያደተን
ቀበዴ*።

*26. 11:45 *27. 7:18፤ 2:44 *28. 8:27፤
10:8፥16-17

ቦቆና 8

ኮርቤሰ ሆላፍ ኮርቤሰ ሬቲ ሙልአተ ኬሰት አርጉሳ

1 ቤልሻዛር ሞቱማ ፉደቴ ወጋ ሰደ
ፉት፥ አን ዳንኤል ሙልአተ ነንአርጌ፥
ኩንስ እሰ ስአ ዱራ አነት ሙልአቴ ሰነ

ቦዴደ* ። 2 ሙልአትቾ ኬሰት አን መንደረ
ሱሳ፥ እሼ ኩታ ብየ ኤላም ኬሳ፥ ደላ
ደጋቲን መርፈምቴ ኬሰ አከን ቱሬ ነንአ
ርጌ፤ ሙልአትቾ ሰነ ኬሰት ለገ ኡላይ
ቡኬ ዳበዴ አከን ቱሬ ነንአርጌ* ። 3 ዮሙስ
አን ኦል ጂዴ እላሌ፥ ኩኖ፥ ኮርቤሰ ሆላ
ብሻንቾ ቀርቀረ ዳበቱ ነንአርጌ፤ ሆልቾ
ጋንፈ ለመ ቀበ፥ ጋንፍሳ ዴዴራደ፥ እን
ቶኮ ገሩ እሰ ካን ጫላ እንዴረተ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ እን ጫላ ዴረቱ እሰ ቦዴ ብቅ
ሌደ። 4 አንሰ ኮርቤስቾ ገረ ልጠ-ቢፍ
ቱት፥ ገረ ብታት፥ ገረ ምርጋትስ ኡቱ
ሀኡ ነንአርጌ፤ ሆሪን ቶኮሌ እሰ ዱረ ዳበቹ
ህንደንዴኜ፥ ሁምነሳ ጀላ ባሱ ከን ደንደ
ኡስ ህንጅሩ፤ እን አከ እሰት ቶሌ
እንሆጄቴ፤ ኦፈሳሰ ባይኤ ኦፍ ጉድሴ* ።
*1. 7:1-2 *2. አሰ 1:2 *4. 8:20

5 ኡቱን እሰ ከነት ያዳ ጅሩ፥ ኮርቤሰ
ሬቲ ቶኮ ገረ-ልጠ ቢፍቱቲ እረ-ለፋ ኩቴ
ዱፌ፥ ሚልሳ ገሩ ለፈ ህንገኡ ቱሬ፤
ሬትቾ ጋንፈ ቶከቾ በኬት ሙልአቱ እጆሳ
ለማን ግዱዳ ቀበ* ። 6 እን ገረ ኮርቤሰ ሆላ
እሰ አን ቀርቀረ ለግቻ ዳበቴ አርጌ፥ እሰ
ጋንፈ ለመ ቀቡ ሰና ደቄ፥ አሬ ሁምናን
ገረሳት እንፊጌ። 7 ገረ ኮርቤሰ ሆልቻት
ድአቹሳ ነንአርጌ፤ እሰት አሬ ቦበኤ፥ ሩኩ
ቴስ ጋንፈሳ ለማኑ እንጬብሴ፤ ኮርቤሰ
ሆልቻ ገሩ እሰ ዱረ ዳበቴ እቲን ቀቡዳፍ
ሁምነ ደቤ፤ ኮርቤሰ ሬቲ ሱን ኮርቤሰ
ሆልቻ ደርበቴ ለፋን ደኤ፥ አሲ ገድ
እንድዲቴ፥ ቶኮሌስ ሆልቾ ሁምነሳ ጀላ
ባሱ ህንደንዴኜ። *5. 8:21

8 ዮሙስ ኮርቤስቾ ሬቲ ሱን ሀመነ ከን
ህንጂደምኔ ኦፍ-ጉድሴ፤ ዬሮ እን ባይኤ
ጀባቴት ገሩ ጋንፍሳ እን ጉድቾ እንጬቤ፤
ቆደሳሰ ጋንፎትን በኬት ሙልአተን አፉር
ገረ ጎሌ ዋቃ አርፈኒት እንበአን* ። 9 ወረ
አርፈን ከነ ኬሳ እሰ ቶኮረትሞ ጋንፍ ጥናን
ቶኮ ብቅሌ፥ ደሜንሳስ ገረ ምርጋት፥ ገረ
በአ-ቢፍቱት፥ ገረ ብየ እሰ ዋቀዮ ኡልፍ
ናን ጉቴትሰ ሀመነ ከን ህንጂደምኔ
እንጉደቴ* ። 10 ሀመ መጨ ዋቃትዩ ባይኤ
እንጉደቴ፤ መጨ ኡርጆታ ኬሳሰ ካን ገድ
ደርበቴ ለፈት እሳን ድዲቴ* ። 11 እን ሀመ
እሰ መጨ ዋቀራ አቦሙትዩ ኦፍ ጉድ
ሴረ፤ አርሳን ወልት ፉፌ እሰ አቦሙ
ሰናፍ ድኤፈሙስ ዱራ እንፉደተሜ፤
ለፍት እዶ ቁልቁላአሳሰ እንገረገልፈሜ* ።
12 ዮሙስ መጭ ሱን እት እንኬነሜ፥
እንሞ እረ-ደደርቡዳን አርሳ ወልት ፉፌ
አርፈሙረት ደልገ ሆጄቴ፥ ዱጋሰ ለፈት
ገድ እንደርበቴ፤ ወንት እን ሆጄቴሞ ወል
እንቅጣቴፍ ።
*8. 11:4 *9. 7:8 *10. ሙል 12:4
*11. 9:27፤ 11:31

13 ዮሙስ እን ቁልቁሉን ቶኮ ኡቱ
ዱበቱ ነንደገኤ፤ ቁልቁሉን ከን ብራ
ቶኮሰ እሰ ዱበቱ ሰናን፥ «በር ሙልአተ
ከና፥ ዋኤን ዳበቹ አርሳ ወልት ፉፌ አር
ፈሙ፥ ዋኤን እረ-ደደርበ እሰ ጪጋሰሳ፥
ዋኤን እዶን ቁልቁላአኒፍ መጭ ሱን ድዲ
ተሙት ኬነሙ፥ ሀመ ዮሚት ቱራ?»
ጂዴ። 14 እን ዱራ ዴብሴ እሰ ጋፊ ጋፈቴ
ሰናን፥ «ሀመ ገነማፍ ገልገለ ኩመ ለማፍ
ድበ ሰድኢት እንቱረ፤ ከነ ቦዴ እዶን ቁል
ቁላአን ሱን ቀጄልቶት እንዴብፈመ»
ጂዴ* ። *14. 7:25፤ 12:7፥11

ገብርኤል ኤርገማን ሙልአትቾ ሂኩሳ

15 አን ዳንኤል ሙልአተ ከነ ኤርገን
አርጌ ቦዴ፥ ሂካሳ ሁበቹ ነንበርባዴ፤
ኩኖስ ነመ ከን ፈካቱ ቶኮ ነዱረ ዳበቴ።
16 አቹማንሞ ብሻን ኡላይራ ዋን አከ ሰገሌ
ነማ፥ «ያ ገብርኤል፥ ወንተ እን ሙልአ
ታን አርጌ ከነ ነምቾ ሁበቺሰ!» ጂዱ ነን
ደገኤ* ። 17 ከነረት ገብርኤል ገረ እዶ አን
ዳበዱ ዱፌ፤ ዬሮ እን ዱፌሞ ነኤን አደ
ኮቲን ገድ ጎምብፈሜ፤ እን ገሩ፥ «ያ
እልሞ ነማ፥ ሙልአትቾ በረ ገረ ዱማቲፍ
ተኡሳ ሁበዱ!» ናንጂዴ* ።
*16. 9:21፤ ሉቃ 1:19፥26 *17. 10:8-9፤
ህሰ 1:28

18 ዬሮ እን አና ወጅን ዱበቻ ጅሩት፥
አን ፉለኮ ገረ ለፋት ገድ ጎምብሴን ኦፍ
ወላሌ፤ እን ገሩ ሀርከሳቲን ነቀቤ እዶ አን
ቱሬ ነዳበቺሴ፥ 19 «ኩን ገረ ዱማት ዬሮ
ሙረማ ቶኮ ከን እላሉ ዋን ተኤፍ፥
ኩኖ፥ ዬሮ ዴከምሰቻ እሰ ገረ ቦዴት
ወንተ ተኡፍ ጅሩ ሰት ነንቤከሰሰ! 20 ኮር
ቤሰ ሆላ ጋንፈ ለመ ቀቡ ኦት አርግቴ
ሱን፥ ሞቶተ ሜዶኒፍ ፉሬሰ እንአርግ
ሲሰ፤ 21 ኮርቤሰ ሬቲ እን ደበሳ ቀቡ ሱንሞ
ሞቱማ ግሪኪ አርግሲሰ፤ ጋንፍ ጉዳን
እጆሳ ለማን ግዱ ቱሬሰ ሞቲሳ እሰ ጀልቀ
ባት። 22 ጋንፎትን አፉር ወር እዶ ጋንፈ

እሰ ጩቤ ሰና ዳበመንሞ፥ ሰበ ሰነ ኬሳ
ሞቱሞትን አፉር ዳበሙፍ አከ ጅረን
እንአርገሲሰ፤ ገሩ ሁምንሳኒ አከ ከን እሰ
ቶክቸ ሰና ምት*። *21-22. 11፡3-4

23 «ገረ ዱመ ሞቱማ እሳን ከናት፥
ወር እረ-ደደርብቱን ሰፈረ እረ-ደደርበሳኒ
ዬሮ ጉተተን፥ ሞቲን እጅ-ህንፉኔን፥
ዱቢ ቀብሲሱ ቶኮ ከኡፍ ጅረ፤ 24እን
ሁምነ ጉዳ እንአርገተ፥ በዲሰ ሶዳችሳ
እንፍደ፥ ወንት እን ሆጄቱ ወል እንቅጣ
ታፍ፥ ነሞተ ጀጀቦ ሰበ ወረ ቁልቁላአን
ሰናስ እንበሌሰ። 25ሀጡማሳቲን ሀርከሳ
ጀለት ጎዎምሳን አከ ወል-ቅጣቱፍ
እንጎደ፤ ያደ ኦፈሳቲንስ ባይኤ ኦፍ
እንጉድሰ፤ ኡቱ ነጋት ጅረኒ ነሞተ ባይኤ
እንበሌሰ፤ እን ጉዳ ጉርጉዶታረት
እንከአ፥ እን ገሩ ሀርከ ነማ ኡቱ እት ህን
ቡእን እንጨበ*። 26እን ዋኤ ገነማፍ ገልገላ
ሙልአተ ኬሰት ህመሜ ሱን ዱጋደ፤ ገሩ
ጉያ ባይኤ ዋን ቱሩፍ፥ ሙልአትቸ ጨፊ
ካአ!» ናንጂዴ*።

*23-25. 8፡9፤ 11፡21-45 *26. 12፡4

27 ከነረት አን ዳንኤል ቡቱቴ ዱኩብሰ
ዴስ ጉያ ባይኤ ነንጪሴ፤ ከነ ቦዴ ከኤን
ገረ ሆጂ ሞትቻት በኤ፤ ሙልአትቸሞ
አን ዋኑመሳ ነንወላሌ፥ ህንሁበትኔሰ።

ቦቆና 9

ዬሮ እሰ ዋኤ በዲሰ ዬሩሳሌሚፍ ራጂን ዱበተሜ ሁበቹዳፍ ከደቹሳ

(እዝ 9፡1-15፤ ነህ 9፡1-37፤ ኤር 14፡7-9፥19-22)

1 ሰኘ ሜዶን ኬሳ ዳርዮስ እልም አሀሽ
ዌሮስ ሞቱማን ከልዶታ ኬነሚፌ፥ ሞኤ
ወጋ ቶኮፉሳ ኬሰ ቱሬ*፤ 2ሞቱማሳ ወጋ
ዱመ እሰ ዱራ ኬሰ፥ አን ዳንኤል ዋኤ
ለኮብሰ ወጎታ እሰ ጫፈተ ቁልቁላአ ኬሰት
ዲገሙ ዬሩሳሌሚፍ ዱበተሜ ነንያዴ፤
አከ ዱቢ ዋቀዮ እሰ ገረ ኤርምያስ ራጅቻ
ዱፌ ሰናት ወጋን ቶርባተምን ሀመ ጉቱት
ዬሩሳሌም ዲገምቴ አከ ሀፍቱ ጀደሙሳ
ነንሁበዴ* 3አንሞ ገረ ዋቀዮ ጎፍታ
እላሌ፥ ሶሙዳን፥ ኡፈተ ገዳ ኡፈቹዳን፥
ዳራ ኬሰ ታኡዳንስ ከደታፍ ህመተ ገረሳት
ነንድኤፈዴ*።

*1. 6፡1 *2. ኤር 25፡11-12፤ 29፡10
*3. ኢሳ 58፡5

4 አን ጨቡ ህመዴ ዋቀዮ ጎፍታኮ ነን
ከደዴ፥ «ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥ አት ጉዳደ፥
እንሶዳችፍተሰ! ወረ ስጃለተን ወረ አቦሞ
ተኬ ኤገኒፍስ ከኩኬ እንኤገደ፥ ጋሩማኬስ
እሳንት እንአርገሲፍተ*፤ 5ኑእ ጨቡ ሆጂ
ትኔ፥ እንየከኔ፥ እንጀልአትኔ፥ ሰረትስ
እንካኔ፥ አቦሞተኬራ፥ ወንተ ቀጂላ ተኤ
ሰዱረት ፉደተሜራሰ እንዴብኔ፤ 6ሆጂቶ
ተኬ ራጅተ ወረ መቃኬቲን ሞቶተኬ
ኘት፥ ጉርጉዶተኬኘት፥ አቦተኬኘት፥
ሰበ ብይቻ ሁንዱማትስ ዱበተን ኑእ ህንደ
ጌፈትኔ። 7ቀጂልን ስብረ ጅረ ያ ጎፍታ፥
ኑእ ገሩ አኩመ አመ ተኤ ከነ ዬላኔ ለፈ
እንእላለ፤ ነሞትን ይሁዳ፥ ወር ዬሩሳሌም
ጅራተን፥ ወር እስራኤል ወር ሲፍ አመ
ነሙ ድድናን፥ አት ብየ ሁንዱማ ኬሰት
እሳን ገቴ፥ ወር ድአ ጅረን፥ ወር ፈጎ
ጅረን ሁንድኑስ ዬሎን እሳን እንኤገተ።
8ያ ዋቀዮ፥ ኑእ ጨቡ ሆጂትኔረ፥ ከናፍስ
ኑእ፥ ሞቶትንኬኘ፥ ጉርጉዶትንኬኘ፥ አቦ
ትንኬኘስ ዬላኔ ለፈ እንእላለ*። 9ኑእሌ
ዋቀዮ ጎፍታኬኘረት ካኔረ፥ ኦኢፍ ዲፈ
ሙን ገሩ እሰ ብራ እንአርገመ*። 10ኑእ
አከ አቦሚ ሴረሳ እሰ እን ከራ ሆጂቶተሳ
ራጅታ ኑፍ ኬኔት ዴዴብኡዳፍ፥ ሰገሌ
ዋቀዮ ጎፍታኬኛ ህንደጌፈትኔ።

*4. ኬሰ 7፡9፤ ነህ 1፡5 *8. እዝ 9፡7፤
ኢሳ 43፡27 *9. በኡ 34፡6፤ ፉር 130፡4

11 «እስራኤል ጉቱማት ሴረኬረ ደደር
በኒ እሰራስ ጀልአተኒሩ፥ ሰገሌኬስ ህንደ
ጌፈትኔ፤ ሰበቢ ኑእ ዋቀዮ ዱረት ጨቡ
ሆጂትኔፍ፥ አባርሰኒፍ ዶርስስ ሴረ ሙሴ
ገርብቸ ዋቀዮ ኬሰት ጫፈመን ኑረ ገአን።
12እን ወንተ ሀማ እሰ ጉዳ እሰ ኑረት፥ ወረ
ኑሴረተንረትስ ፍዱዳፍ ዱበቴ፥ ኑረት
እንራወቴ፤ ወንተ መንደረ ዬሩሳሌምረት
ሆጄተሜ ሱንሞ ተካ በንቲ ዋቃ ጀለት
ሆጄተሜ ህንቤኩ። 13አኩመ ሴረ ሙሴ
ኬሰት ጫፈሜት፥ ወንት ሀማን ኩን ሁን
ድኑ ኑረ ገኤ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ኑእ የከኬ
ኘቲ ዴብኡዳን፥ አመነሙማሳስ
ቀልብፈቹዳን፥ ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ ፉለ
እፉዳን አከ ኑእላሉ ህንጎኔ*። 14ዋቀዮ
ዱቢሳ ኤጌ ወንተ ሀማ ሰነ ኑረት ፍዴ፤
ዋቀዮ ጎፍታንኬኘ ሆጂ ሆጄቱ ሁንዱማት
ቀጂላደ፥ ኑእ ገሩ ሰገሌሳ ህንደጌፈትኔ።

*11-13. ሌዎ 26፡14-39፤ ኬሰ 28፡15-68

15 «አመስ ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥ ስቱ ሀርከ
ኣንጎ-ቀቤሳን ሰበኬ ብየ ግብጢቲ ባሴ፥
መቃ ጎደቴ፥ ሀርእስ አከሱመ ተኤ፤ ኑእ
ጨቡ ሆጂትኔረ፥ ጀልአትኔረስ*። 16 ያ
ዋቀዮ፥ አት አከ ጎቻኬ እሰ ቀጂላት አሪ
ኬፍ ዴከምሰኬ መንደረኬ ዬሩሳሌምራ፥
ቱሉኬ እሰ ቁልቁላአራስ ዴብስ! ሰበቢ
ጨቡኬኛፍ ሰበቢ የከ አቦተኬኛፍ መንደር
ዬሩሳሌም፥ ሰብንኬስ ወረ ናኖኬኘ ጅራ
ተን ሁንዱማፍ ሙከ ኮልፋ ተእን።
17 አመስ ያ ዋቀዮኬኛ፥ ከደታፍ ህመተ
ገርብቾኬ ደጌፈዱ! ያ ጎፍታ፥ መቃኬፍ
ጂዲ መነ ቁልቁሉማኬ እሰ ዲገሜ በዴ
ፉለ እፉዳን እላል*! 18 ያ ዋቀዮ፥ ጉረኬ
ገረኮት ቀብ፥ ደጌፈዱስ፤ እጀኬ አስ
ዴብስ፥ ኑስ መንደር መቃኬቲን ዋመሜስ
ዲገምኔ በዱኬኘ እላል! ኑእ ዋን ቀጂላ
እሰ ሆጂትኔፍ ኡቱ ህንተእን፥ አእ ጉዳ
እሰ አት አርግሲፍቱፍ ህመተኬኘ ስዱረት
እንድኤፈትነ*። 19 ያ ጎፍታ፥ ደጌፈዱ! ያ
ጎፍታ፥ ኑፍ ዲስ! ያ ጎፍታ፥ ያዳን
ቀብ! ዋን ቶኮስ ጎድ! መንደርኬፍ ሰብ
ንኬ መቃኬቲን ዋን ዋመመኒፍ፥ ያ ዋቀ
ዮኮ፥ መቃኬፍ ጂዲ ለፈረ ሀርከሱ
ዲስ!» ነንጂዴ።

*15. በኡ 12፡51፤ ኤር 32፡20-21
*17. ህስ 36፡20-23 *18. ኬሰ 9፡4-6፤
ሮማ 3፡23-24

ገብርኤል ኤርገምች ዋኤ ራጂ ዱበተሜ ሰና እብሱሳ

20 አን ዱቢ ከናን ነንከደዴ፥ ጨቡኮፍ
ጨቡ ሰበኮ እስራኤል ነንህመዴ፤ ቱሉ
ዋቀዮኮ እሰ ቁልቁላአዳፍ ህመተኮ ዋቀዮ
ጎፍታኮ ዱረት ነንድኤፈዴ። 21 ዱቢ ከናን
ከደቻ ኡቱን ጅሩ፥ ገብርኤል እን ነመ
ፈካቴ አን ዱራን ሙልአተት አርጌ፥ ዬሮ
ኣርሳ ገልገላት ደደቤ ኡቱን ጅሩ በለልኤ
ነብረ ገኤ*። 22 እን ነሁበቺሱዳፍ አነት
ዱበቴ፥ «ያ ዳንኤል፥ አን አመ ስቀልብ
ፈቺሱዳፍ፥ ስሁበቺሱዳፍስ በኤ ነንዱፌ።
23 ጀልቀበ ህመተኬቲረት ዱቢን ቶኮ ስት
እንዳመሜ፤ አት ጉዳ ጃለተማ ዋን
ታቴፍ፥ አን ዱብቸ ስት ህሙዳፍ ነን
ዱፌ፤ ከናፍ እሰ ያደት ቀበዱ፥ ሙልእ
ትቸስ ሁበዱ!

*21. 8፡16፤ ሉቃ 1፡19፥26፤ ለኮ 28፡3-8

24 «እረ-ደደርብ ራወቴ አከ ሀፉት፥
ጨቡ ሆጂቹን አከ ዳበቱት፥ የካፍስ ዲፈ
ሙን አከ አርገሙት፥ ቀጂሉማን በረበራ
አከ ዱፉት፥ ሙልአትን፥ ራጂንስ መለቶ
ዳን አከ ጀቤፈሙት፥ እዶን እን ሁንዱ
ማረ ጫላ ቁልቁሉን ድበሜ አከ
ቁልቁሌፈሙት፥ ወጎትን ቶርበ ስእ ቶርባ
ተምን ሰበኬረት መንደረኬ እሼ ቁልቁሎ
ፍቱረት አከ ደርበን ሙርቶ ተኤረ*።
25 ዬሮ ዬሩሳሌም ዴብቴ አከ እጃረምቱፍ
አቦሚን በኤ ጀልቀቤ፥ ሀመ በረ ጌጌስቱ
እሰ ድበሜ ሞስፈሜት ወጋ ቶርበ ስእ
ቶርበ እንተእ፤ ዬሮንሳ ዬሮ ረክና ዮ
ተኤዩ፥ መንደረቲን ወልተጂሼፍ ቆታሼ
ወጅን ዴብቴ እጃረምቴ፥ ወጋ ቶርበ ስእ
ጃተሚ ለማፍ ዳበቹፍ ጅርት፤ ኤጋ ከነ
ቤክ ሁበዱስ! 26 ድበሜ ከን ሞስፈሜ
ቶኮስ ወጋ ቶርበ ስእ ጃተሚ ለማ ሰነ ቦዴ
ፍርዲ መሌ ለፈራ እንበሌፈመ፤ ነሞትን
ጌጌስቱ እሰ ዱፉ ቶኮስ፥ መንደረቲ፥ መነ
ቁልቁሉማስ እንበሌሱ፤ ሀመ ዱማትስ
ሎል፥ ዲገሙፍ በሌፈሙን እን ሙርቶ
ተኤ እረ እንገእ፤ ዱምን ጌጌስቱ ሰናስ
ሎላ ብሻኒቲን እንተእ*። 27 እን ኡቱ ጅሩ
ወጋ ቶርባፍ ነሞተ ጭጭሞ ወጅን ከኩሳ
እንጀቤስ፤ ወጎተ ሰነ ኤርገ ወለኬሌሞ
ቀልም፥ ኬናን ምዳኒስ አከ ሀፉ እንጎደ፤
ወንት ጅብሲሳን ነመ ርፈቺሱ ሱን መታ
እዶ አርሳ ገር-ቶኮረ ካአሙፍ ጅረ፤ ኩንስ
ሀመ በዲፍን ሙርቶ ተኤ እሰ ዲገሙ ፍዱ
ሰነረት ደንገላፈሙት እንቱረ» ጂዴ*።

*24. 9፡1-2 *26. ሉቃ 21፡23-24 *27. 8፡11፤
11፡31፤ ማቴ 24፡15

ቦቃና 10

ሙልአተ ዳንኤል ለገ ጤግሮስ ብረት አርጌ።

1 ቂሮስ ብየ ፋሬስት ሞቲ ተኤ ወጋ
ሰደፋት፥ ዱቢን ቶኮ ዳንኤል እሰ ቤልጥ
ሻዛር ጂደሜ ሞጋፈሜት ሙልእፈሜ፤
ዱብች ዱጋ ቱሬ፥ ዋኤ ረክነ ጉዳ ቱሬስ፤
እን ዱብቸ እንሁበቴ፥ ሙልአትቸ ኬሰስ
ሁበትና እንአርገቴ*። *1. 1፡7፥21
2 በረ ሰነ አን ዳንኤል ቶርበን ሰድኢፍ
ገዳን ቱሬ፤ 3 ቶርበን ሰድእ ሀመ ጉቱት፥
አን ኛተ ፎአማ ህንኛትኔ፤ ፎን፥ ዳዲን
ወይኒስ አፉንኮ ብረ ህንጌኜ፥ ድበተስ ህን
ድበትኔ። 4 ጅእ እሰ ዱራ ጉያ ድግደሚ

አፉረፋት አን ለገ ጤግሮስ እሰ ጉድቾ ቀር
ቀረ ዳበዴን ቱሬ፤ 5ዮሙስ አን ኦል
እላሌ፥ ኩኖ ነምቾ ኡፈተ ቁንጮ ተል
ባራ ሆጀተሜ ኡፈቴ፥ ሙዲሳስ ህደተ
ወርቂ ብየ ኡፋዚን ህደቴ ቶኮ ነንአርጌ*።
6እን ደግንሳ አከ ደጋ ገት-ጀቤሰ ብፈ
መርጋ፥ ፉልሳ አከ በለቄሰ በከካ፥ እጅሳ
አከ ጉጨ ቦበኡ፥ ሀርከሳፍ ሚልሳ አከ
ስቢለ ዲማ ኮለአሜ እንእብሰ፤ ሰገሌን
ዱቢሳስ አከ ቱተ ሁርሱት።
*5. 8፡15፤ ህስ 9፡2

7 አነ ዳንኤል ኮጳቱ ሙልአትቾ አርጌ
መሌ፥ ነሞትን አና ወጅን ቱረን ሙልአ
ትቾ ህንአርግኔ፤ ገሩ ሆለትና ጉዳን እሳንረ
ጌኛን በቀተኒ ኦፍ ዶክሰን*። 8ከናፍ አን
ኮጳኮ ሀፌን ሙልአተ ጉዳ ከነ አርጌ፥
ጀብን ቶኮሌስ ነኬሰት ህንሀፍኔ፤ ብፍንኮ
ሀመ እዶዳ በዱት እንጌደረሜ፥ ሁምን
ቶኮስ አናፍ ህንሀፍኔ። 9ዮሙስ ሰገሌ
ዱቢሳ ነንደገኤ፤ ዬሮን ሰገሌ ዱቢሳ ደገ
ኤስ አን ሆጃኮቲን ኩፌ፥ አደኮቲን ገድ
ጎምብፈሜ፥ አከ ነመ ረፌ ኦፍ ወላሌ ነን
ተኤ*። *7. ሆኤ 9፡7 *8-9. 8፡17

10 ኩኖስ ሀርከ ቶኮ ኦል ነቀቤ፥ አን
ሆለቻ ሀርካን ለፈ ቀበዴ ጅልበኮቲን አከን
ጅልቤንፈዱ ጎዴ*። 11እን ሀርካን ነቀቤ
ሱን፥ «ያ ዳንኤል ነመ ጉዳ ጃለተማ፥
አመ አን ገረኬት ዋነን ኤርገሜፍ፥ ዱቢ
እሰ አን ስት ዱበዱ ያዳን ቀብ፥ እዶ ጅር
ቱት ኦል ቀጂሊ ዳበዱ!» ናንጂዴ፤ ዬሮ
እን ዱቢ ከነ አነት ዱበቴሞ፥ አን ሆለቻ
ኦል ቀጂሌ ነንዳበዴ። 12ከነ ቦዴ እን፥
«ያ ዳንኤል ህንሶዳትን! ጉያ አት ከነ ሁበ
ቹረ ዋቀዮ ዱረትስ ገድ ኦፍ ዴብሱረ
ያደኬ ኬሴ ሰና ጀልቀቤ፥ ዱቢንኬ ደገአ
ሜረ፥ ከናፍ አን ዋኤ ዱቢኬቲፍ ነን
ዱፌ። 13ኤርገማን ጉድች እን ሞቱማ
ፋሬሲፍ ዳበቱ፥ ቡልቲ ድግደሚ ቶኮፍ
አናን ሞርሙዳፍ እንዳበቴ፤ ከነረት ሚካ
ኤል ኤርገሞተ ጉርጉዶተ ወረ ዱራ ኬሳ
እን ቶኮ፥ ነገርጋሩዳፍ እንዱፌ፤ አንስ
ሞቶተ ፋሬስ ብረት እሰ ነንዲሴ*፤
14ሙልአትች ጉዮተ ስአች ዱፉፍ ጅረን
ዋን እላሉፍ፥ ጉያ ገረ ቦዴት ሰበኬት ዋን
ዱፉፍ ጅሩ ስሁበቹሱዳፍ ነንዱፌ» ናን
ጂዴ።
*10. 8፡18 *13. 10፡21፤ 12፡1፤ ሙል 12፡7

15 ዬሮ እን አከስት ዱቢ ከነ አነት ዱበ
ቴት ለፈን እላሌ፥ ዱበቹስ ነንደደቤ፤
16ወረ እልማን ነሞታ ፈካተን ኬሳ ቶኮሞ፥
ኩኖ ህዲኮ እንቱቄ፥ ዮሙስ አን አፉንኮ
ሳቀዴ ነንዱበዴ፤ እሰ ነዱረ ዳበቱ ሰና
ንስ፥ «ያ ጎፍታኮ፥ ሰበቢ ሙልአተ ከናፍ
ወራንስ አነት ዱፌ፥ ሁምንኮስ ቶኮሌ
አናፍ ህንሀፍኔ*፤ 17አመ ሁምን ቶኮሌ አነ
ኬሰት ህንሀፍኔ፥ ሀፉርስ ነኬሳ ያኤ
ዱሜረ፤ ኤጋ አተምት ገርብቾ ጎፍታኮ፥
ጎፍታኮ ወጅን ዱበቹ ደንደአሬ?» ነን
ጂዴ። *16. ኢሳ 6፡6-7፤ ኤር 1፡9

18 አመስ እን ነመ ፈካቱ ሱን ሀርከሳ
ቲን ነቱቄ ነጀቤሴ*፥ 19«ያ ነመ ጉዳ ጃለ
ተማ፥ ህንሶዳትን፥ ነጋን ሲፍ ሀተኡ!
ጀባዱ፥ ሁምነ አርገዱ!» ጂዴ፤ ዬሮ
እን አነት ዱበቴትስ፥ አን ነንጀባዴ፤
ከናፍ አን፥ «አት ነጀቤስቴተ፥ ያ ጎፍ
ታኮ፥ ዱበዱ!» ነንጂዴን*። 20እንሞ፥
«ማሊፍ ገረኬ አከን ዱፌ አት ቤክታ?
አመሌ ኤርገማ ጉዳ እሰ ብየ ፋሬሲፍ
ዳበቱ ሰና ወጅን ወል ሎሉዳፍ አቾ ነንዴ
ብአ፤ እሳ ወጅን ኤርገን ፍጤ ቦዴሞ፥
ኤርገማን ጉዳን ብየ ግሪኪፍ ዳበቱ ዱፉፍ
ጅረ። 21ከነ ሁንዱማ ኬሰት ሚካኤል ኤር
ገማ ጉዳ እሰ እስኒፍ ዳበቱ መሌ፥ ቶኮሌ
ከን አና ወጅን ጀባቴ ዳበቱ ህንጅሩ! ሀተ
ኡዪ መሌ፥ አን ወንተ መጫፈ እሰ ዱጋን
ኬሰት አርገሙት ጫፈሜ ስት ነንህመ»
ጂዴ። *18. 8፡18 *19. ሙል 1፡17

ቦቆና 11

ዋኤን ሞቱሞተ ገረ ምርጋፍ ገረ ብታ ዳንኤልት ህመሙሳ

1 እን አነት ዱበቻ ቱሬ ሱን እት
ደበሌ፥ «ዳርዮስ ነምን ሜዶን ሞኤ ወጋ
ቶኮፉሳ ኬሰ፥ አን ኤርገማ እሰ ጉዳ ሰናፍ
ጋቾነ ተኤ፥ ጀባዴ እሰ ብረ ዳበዴን
ቱሬ። 2አመስ ወንተ ዱጋ ስት ህሙፍ
ነንጂደ።
ኩኖ፥ ስአቾዩ ሞቶትን ሰድእ ብየ ፋሬስ
ኬሳ እንከኡ፤ እን አፉረፋንሞ ሁንዱማ
ጫላ ሶሬሰ ጉዳ እንተአ፤ ሶሩመሳቲን
ኤርገ ጀባቴ፥ ዋን ሁንዱማ ሞቱማ ግሪኪ
ረት እንካሰ*። 3ከነ ቦዴስ ሞቲን ጀባን
ሎለ ጃለቱ ቶኮ እንከአ፥ ሞቱማ ጉዳረት
እንሞአ፥ ዋኑመ ጃለቴስ እንሆጀት*።

[4]አኩመ እን ከኤ ቤከሜት ሞቱማንሳ ገር ገር እንጨበ፥ ጎሌ አርፈንትስ ገርገር እንህረመ፤ ሰኘሳትስ ህንደርቡ፥ ሰኘን ሞቱማ ጉዳ እን እረት ሞኤስ ዴብኤ ህንአ ርገሙ፤ ሞቱማንሳ እሰ ሀርካ ባፈሜ ሰኘ ሳቲፍ ኡቱ ህንተእን፥ ወረ ከን ብራት እንኬነመ* ።

*2. እዝ 4:5-7 *3. 8:21 *4. 8:8፥22

5 «ሞቲን ብየ ገረ ምርጋ እንጀባተ፤ ገሩ ጉርጉዶተ ሎልቱሳ ኬሳ እን ቶኮ እሰ ሜላ እንጀባተ፥ እንሞአስ፥ ሞቱማንሳስ ሞቱማ ጉዳ እንተአ። [6]ወጋ ሙራሰ ቦዴ ሞቲን ብየ ገረ ምርጋ፥ ሞቲ ብየ ገረ ብታ ወጅን ወልት እንህደቱ፤ ወሊ-ገልቴሳኒ ጀቤሱዳፍ እንተል ሞቲ ብየ ገረ ምርጋ፥ ገረ ሞቲ ብየ ገረ ብታ እንደቅጥ፤ ገሩ ዋ ጎቹፍ ሁምንሼ ህንጀባቱ፥ ሞትችስ ጀባቴ ዋ ጎቹ ህንደንደኡ፤ እሼን፥ ወር እሼ ጌሰ ንስ፥ ሙጫንሼ፥ እን ጀቤሴ እሼ ገርጋ ፉስ ዬሮ ሰነት ደበርፈመኒ እንኬነሙ* ። [7]ህደ ሰኘሼ ኬሳ ከን በኡ ቶኮ እዶ አባሳቲ እንከአ፤ እን ዮሙስ ሎልቱሳ ወጅን ሎለት እንበአ፥ መሰራ ሞቲ ብየ ገረ ብታ እንልጠ፥ ወረ አች ኬሳረት እንከአ፥ ሁም ነስ እሳንት እንአርግሲሰ። [8]ዋቀዮሊ ቶልፈ ሞሳኒ ብፈ ፈኬኛ እሳን በቅሰኒ ቶልቾን፥ ቆዳሳኒ ወረ ገት-ጀቤዪ ሜቲዳፍ ወርቁራ ሆጂተመኒ ወጅን ቦጅኤ ብየ ግብጥት እንጌሰ፤ ወጋ ሙራሳፍስ ሞቲ ብየ ገረ ብታ ሎሉ እንዲሰ። [9]ሞቲን ብየ ገረ ብታስ፥ ሞቱማ ሞቲ ብየ ገረ ምርጋት እንልጠ፥ በኤስ ገረ ብየሳት እንዴብአ።

*5-6. 2:41-43

10 «ዬሮ ሰነት እልማን ሞቲ ብየ ገረ ብታ ሎላፍ እንቆጿኡ፥ ሎልቱ ሶናን ባይኤ ወልት እንቀበቱ፤ እሳን ኬሳ እን ቶኮ በኤ፥ ሎልቶተሳ አኩመ ብሻኒ እሳንረ እንደንገላሰ፤ ሰአ ለመፉ ዴብኡሞ ሀመ መሰራ ሞትቻት ደርቤ እንሎለ። [11]ከነረት ሞቲን ብየ ገረ ምርጋ አሬ ቦበኤ፥ ሞቲ ብየ ገረ ብታ ሰነ ሎሉዳፍ እንበአ፤ ሞትች ብየ ገረ ብታስ ሎልቶተሳ ወረ ሶናን ባይኤ እሰት እንካሰ፤ ገሩ ሎልቱን ባይኤን ሱን ሀርከ ወረ ሎሉ ደቀኒት እንኬነሙ። [12]ሎልቶተ ባይኤ ከነ ቦጅኡሳቲፍስ ገራ ሳት አል አፍ እንቀበ፤ ሎልቶተ ኩማተመ ባይኤ እንኩኩፍሰ፥ ገሩ አከ ጀባቴት ህን ሀፉ። [13]አመስ ሞቲን ብየ ገረ ብታ፥ ሎል ቶተ ወረ ዱራ ጫላ ባይአተን እንቆጼሰ፤ ወጋ ሙራሰ ቦዴስ ሁምን ሎላ ጉዳ፥ ምአ ሎላ ባይኤስ ፉደቴ እንዱፈ።

14 «ዬሮ ሰነት ነሞትን ባይኤን ሞቲ ብየ ገረ ምርጋረት እንከኡ፤ ነሞተኬ ኬሳዩ ወር ሁምናን ነመረት ከአን ወንተ ሙልአ ታን ህመሚ ዱጋ ጎቹዳፍ እንከኡ፥ ገሩ እንኩፉ። [15]ሞቲን ብየ ገረ ብታስ እንዱፈ፥ መንደረ መሰራ ቀቡስ እንመርሰ፥ ኮቢ እት ቱሉዳንስ እንቀበተ፤ ሁምን ብየ ገረ ምርጋስ እሰ ዱረ ህንዳ በቱ፥ ሎልቶትን ወር ፎአመንዩ እሰ ዱረ ዳበቹዳፍ ሁምነ ህንቀበን። [16]እን እት ዱፉ ሱን አከ እሰት ቶሉ እንሆጂተ፥ ነምን እቲን ቀቡዳፍ እሰ ዱረ ዳበቱስ ህን ጅሩ፤ እን ብየ ዋቀዮ ኡልፍናን ጉቴ ኬሰዩ እንኤጂተ፥ ሀርከሳስ ገሩመ አዴ ሙት እንበሌስ* ። [17]እን ሁምናን ጉቱማ ሞቱማ ብየ ገረ ምርጋ ወሊን ገኡዳፍ ፉለሳ እት እንቀጀልፈተ፤ እን ሞትቻ ወጅን ወሊፍ እንገለ፥ ዱበርቶተ ኬሳስ እንተለ ቶኮ እንኬናፍ፤ እንስ ሞቱምቾ እቲን በሌ ሱዳፍ ቱሬ፤ ገሩ ኩን ወል ህንቀበትኔ፥ ህንታኔፍስ* ።

*16. 8:9 *17. 2:43

18 «ከነ ቦዴስ ፉለሳ ገረ ብየ ዳሪ ገላና ጅረኒት እንዴብፈተ፥ ባይኤሳኒስ እንቀበተ፤ አጀጁን ወራና ቶኮስ ቱቱቁ ኦብሰ ነመ ዶዉሳ ከነ ገብ እንጎደ፤ ወንተ እን እቲን ነመ ቱቱቁስ መታሳት እንዴብሰ። [19]ሞትች ብየ ገረ ብታ ሱን ገረ መሰራ ብየሳቲት ፉለ እንዴብፈተ፥ ገሩ ጉፉን እሰ እንአርገተ እንኩፈ፥ ዴብኤስ ህንአርገሙ። [20]እዶሳሞ ሞቲን ቶኮ እንከአ፤ እንስ ነመ ኡልፍነ ሞቱማሳቲን ግድሲሴ ግብረ ፉዱ ብየ ኬሰ እንአዴም ሰሰ፤ ሞትች ጉያ ሙራሰ ኬሰት እንበሌ ፈመ፥ ገሩ አሪዳን ዮኪስ ሎለ ኬሰት ምት» ጇጄ።

ዋኤ ሞቲ ብየ ገረ ብታ እሰ ሀጤ ደገኡሳ

21 እን አነት ዱበቻ ቱሬ ሱን እት ፉፌ፥ «እዶ ሞትቻ ነምን ቱፈተማን ቶኮ እንከአ፤ ኡልፍን ሞቱማ እሳፍ ህንኬ ነሙ፤ ኡቱ ነሞትን አፍራ ቡአኒ ጅራተኒ ዱፌ፥ አፉን ቶሉዳን ሞቱማ እንፉደተ* ። [22]ሎልቱ ወረ አኩመ ብሻኒ ለፈረ ደንገለ

አን ኦፍ ዱራ እንሀጣአ፤ እሳን፥ ሉበ እሰ
ከኩ ቁልቁላአ ኤጉስ እንበሌሰ*። 23 ኤርገ
ዬሮ እሳን እሳ ወጅን ወሊ ገለኒ ጀልቀቤ፥
ጎዎምሳዳን እንሆጄተ፤ እን ኦል እንከአ፥
ነሞተ ሙራሳ ወጅንስ ሁምነ እንአርገተ።
24 ኡቱ ነሞትን ኦፍራ ቡአኒ ጅራተኒ፥ እን
ገረ ኩታ ብያ እሰ ለፍትሳ ጮማ ተኤት
እንልጠ፤ ወንተ አቦትንሳ ዮኪስ አባብሊ
ንሳ ተካ ህንሆጄትን እንሆጄተ፤ እን ወንተ
ሳሜ፥ ወንተ ቦጅኤ፥ ምአ ገራገራስ ነሞ
ተሳት እንብትምሰ፤ እን መሰራ ጅረንረት
መለ እንቆጼሰ፤ ከነ ጎቹንሳ ገሩ ዬሮዱማፍ
ተአ። *21. 8፡21-23 *22. 9፡26

25 «እን ሁምነሳ፥ ኦኄሳስ እንካሰ፥
ሎልቱ ባይኤስ ሞቲ ብየ ገረ ምርጋ ሰነረት
እንባሰ፤ ሞቲን ብየ ገረ ምርጋሞ ሎልቱ
ሶናን ባይኤዳፍ ጀባ ሎላፍ ቆጼሴ እንካሰ፤
ገሩ ዋን እሳን እሰረት መለኒፍ ጀባቴ ዳበቹ
ህንደንደኡ። 26 ወር እሳ ወጅን ኛተ በኤሰ
ኛተንዩ እሰ እንበሌሱ፤ ሎልቱንሳ እንሀጣ
አሙ፥ ባይኤንሳኒስ ወራነመኒ እንኩኩፉ።
27 ሞቶትን ለማን ገራሳኒት ሀማ እንያዱ፥
ወል ብረ ታአኒ ሶበ ወልት እንዱበቱ፤
ዱምን ዋን ቶኮ ዬሮ ሙረማ ዋን ቀቡፍ፥
እሳን ከነ ኬሳ ቡኣ ህንአርገተን። 28 ሞቲን
ብየ ገረ ብታ ምአ ባይኤ ፉደቴ ብየሳት
እንዴብአ፤ እን ገራሳት ከኩ እሰ ቁልቁላአ
ዳን ዋን ሞርሙፍ፥ አኩመ ገራሳት ያዴ
ከነስ ኤርገ ጎዴ ቦዴ፥ ብየሳት እንዴብአ።

29 «ሞትቾ ዬሮ ኦፊሳቲ ሙሬት
ዴብኤ ብየ ገረ ምርጋ ሰነት እንዱፈ፤
አለነ ገሩ አከ እሰ ዬሮ ዱራ ህንተኡፍ።
30 መርከቦትን ኪቲም ብየ ቀርቀረ ገላነ እሰ
ግዱዳ እሰት እንዱፉ፥ ዬሮ ሰነት እን
ደቦሜ ኦፍረ እንዴብአ፤ ከኩ እሰ ቁልቁላ
ኣት ኣሪ እንበአ፤ ዴብኤስ ወረ ከኩ ቁል
ቁላአ ሰነራ ገረ ገለን ያዳን እንቀበ።
31 ሎልቶትን እሰ ብራ ዱፊኒ ዳበተንሞ
መነ ቁልቁሉማ፥ መሰራ ናኖሳስ
እንጡሬሱ፤ ኣርሳን ወልት ፉፌ ኣርፈ
ሙስ አከ በሌፈሙ እንጎዱ፤ ወንተ ጅብ
ሲሳ ነመ ርፈቺሱ ሰነ አቾ እንካኡ*። 32 እን
አፉን ቶሉዳን ወረ ከኩ ቁልቁላአረት ዋን
ሀማ ሆጄተን ጎዎምሴ፥ ጅሬኘ ጡራአ አከ
ጅራተን እንጎደ፤ ወር ዋቀዮሳኒ ቤከን ገሩ
እቱመ ጀባተኒ፥ ወንተ ተኡ እንሆጄቱ።
33 ኦጌሶትን ሰበ ኬሰት አርገመን ነሞተ
ባይኤ እንሁበቺሱ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ጉያ
ሙራሳፍ ብላዳን፥ አረበ እብዳቲን፥ ቦጅ
አሙዳን፥ ሳመሙዳንስ ገድ እንቀበሙ*።
34 እሳን ኩፉቲሳኒ ኬሰት ጥኖ ያዳን እንገር
ጋረሙ፤ ገሩ ነሞትን ባይኤን አፉኒፍ እሳ
ንት እንደበለሙ፤ 35 ወረ ኦጌሶተ ኬሳ ካን
ኩፉቲሳኒቲን ቆረመኒ ጨለለመኒ እንቁሌ
ፈሙ፤ ዱምን ወንተ ከናስ ዬሮ ሙረማ
ቀበ፥ ሀመ ሰነትሞ እንቱረ።
*31. 8፡11-12፤ 9፡27፤ ማቴ 24፡15 *33. 12፡3

36 «ሞቲን ብየ ገረ ብታ ሱን አኩመ
እሰት ቶሌ እንሆጄተ፤ ዋቀዮሊ ሁንዱማ
ገረራት ኦል ኦፍ እንቀበ፥ ኦፍ እንጉርጉ
ድሰ፤ ዋቀዮ እሰ ዋቀዮሊ ሁንዱማ ገረራ
ጅሩረትስ አረብሶ ሶዳቾሳ እንዱበተ፤ ሀመ
ዴከምስቾ ጉቱማት ራወተሙት፥ ወንት
እን ሆጄቱ ወል እንቅጣታፍ፤ ዋቀዮ ብራ
ከን ሙረሜሞ ሆጂረ እንኦለ*። 37 እን ዋቀ
ዮሊ አቦትንሳ ዋቄፈተን፥ ዋቀዮ ቶልፈማ
እሰ ዱበርቶትን ጃለተንስ ያደት ህንፉ
ደቱ፤ እን ሁንዱመሳኒ ገረራት ዋን ኦፍ
ጉርጉድሱፍ፥ ቶኮሳኒ ዋቀዩማት ህንፉ
ደቱ*። 38 ቆደ እሳን ከና ዋቀዮ ቶልፈማ
‹እሰ መሰራ ኤገ› ጄደሙፍ ኡልፍነ
እንኬነ፤ እን ወርቄ፥ ሜቲ፥ ደጋ ገት-ጀ
ቤሰ፥ ኬና ገት-ቀቤሰስ ኡልፍነ ዋቀዮ እሰ
አቦትንሳ ህንቤከኒፍ እንኬነ። 39 ነሞትን
ዋቀዮ ኦርማ ሰነ ዱካ ቡአን፥ መሰራወን
አከ ኤገን እንጎደ፤ ወረ እሰ ቤከኒ ፉደተ
ኒፍ ኡልፍነ እንባይእሳፍ፥ ነሞተ ባይኤ
አከ ሴረተን እንጎደ፥ እሳን ጎንፉዳፍስ ለፈ
እንህራፍ።
*36. 7፡8፥25፤ 2ተሰ 2፡4፤ ሙል 13፡5-6
*37. ህስ 8፡14

40 «በረ ገረ ዱማት ሞቲን ብየ ገረ
ምርጋ እሰ ብየ ገረ ብታት እንቡአ፤ ሞቲን
ብየ ገረ ብታሞ ኮንኮላቶተ፥ አቦተ ፈር
ዴኒ፥ መርከቦተ ባይኤስ ድድቺሴ አከ
ቅሌንሳ እሰረ እንበአ፤ እን ብየ ገራገራት
ልጤ፥ ኬሰስ ደርቤ ሎልቱሳ አኩመ ብሻኒ
እሳንረ እንደንገላሰ። 41 ብየ ዋቀዮ ኡልፍ
ናን ጉቴት እንልጠ፥ ነሞተሼ ኬሳስ ባይ
ኤን እንኩኩፉ፤ ገሩ ወር ኤዶም፥ ወር
ሞኣብ፥ ወረ አሞን ኬሳስ ገር-ጫሉ ሀር
ከሳ ጀላ እንበኡ። 42 እን ብየ ባይኤ ሀርከሳ
ጀለ እንቡልቻ፥ ብይ ግብጥስ እሰ ጀላ ህን
ባቱ። 43 በዳዱማ ወርቄፍ ሜቲ እሰ
ዶከታ፥ ወንተ ገት-ጀቤሰ ብየ ግብጢ ሁን

ዱማስ ሀርከሳ ጀለ እንገልፈተ፤ ወር
ሊቢያ፥ ወር ኩሽስ ፋነሳ ዱካ እንቡኡ።
44 ኦዱን እን በአ-ቢፍቱቲፍ ገረ ብታቲ
ደገኡ እሰ እንናስሰ፤ እን ነሞተ ባይኤ
ፍጡዳፍ፥ ለፈራስ በሌሱዳፍ አሪ ጉዳዳን
እንበአ። 45 እን ገላናፍ ቱሎ እሰ ቁልቁላአ
ኡልፍነ-ቀቤሰ ግዱ ዱንካኖተ ሞቱማሳ
እንዳበተ፤ ነምን እሰ ገርጋሩ ቶኮሌ እሰ
ብረ ህንጅሩ፥ ከናንስ ጅሬኘሳ እንዱመ»
ጇዴ*። *45. 7፡26

ቦቆና 12

በረ ገረ ዱማት ወንተ ተኡፍ ጅሩ

1 ዮሙስ እን አነት ዱበቻ ቱሬ፥ «ዬሮ
ሰነት ሚካኤል ኤርገማ እን ጉድች እጆሌ
ሰበኬፍ ዳበቱ እንከአ፤ ዬሮን ረክናስ
እንተአ፤ ሰኘን ረክንቻስ ኤርገ ሰብን ጅራ
ቹት ከኤ ጀልቀቤ፥ ሀመ በረ ሰናት አር
ገሜ ከን ህንቤክኔ እንተአ፤ ሰብንኬ ወር
መቃንሳኒ መጫፍቸ ኬሰት ጫፈሜ ገሩ
አዱመ አዳን እሰ ጀላ እንበኡ*። 2 ወረ ኦባ
ፈተኒ ገራ ለፉ ኬሰ ረፈን ኬሳስ ባይኤን
ደመቀኒ፥ ካን ጅሬኘ በረበራፍ፥ ካንስ
ዬሎ ጅብሲሳ በረበራፍ እንከኡ*። 3 ወር
ኦጉማዳን ነመ ጌጌሰን አከ እፈ በንቲ
ዋቃ፥ ወር ነሞተ ባይኤ ገረ ቀጇልናት
ዴብሰንስ አከ ኡርጀታ፥ ዬሮ ሁንዱማፍ
በረበራን ጨለቅሱፍ ጅሩ*። 4 አት ገሩ ዳን
ኤል፥ ሀመ በረ እሰ ዱማ ሰነት ዱብቸ
ጩፊ፥ መጫፍቸትስ መለቶ ኅዲ ካእ!
ባይኤን እሰ ብረ ገኡዳፍ እንደመኡ፥ ቤኩ
ምስስ ባይአቹፍ ጅረ» ጇዴ*።

*1. 10፡13፥21፤ ማቴ 24፤ ይሁ 9፤
ሙል 12፡7 *2. ዮሀ 5፡29፤ ማቴ 25፡46፤
ኢሳ 26፡19፤ 66፡22-24 *3. 11፡33፤
ፊኬ 4፡18፤ ማቴ 13፡43 *4. 8፡26፤
ሙል 10፡4፤ 22፡10

5 አን ዳንኤል እላሌ፥ ኤርገሞተ ብራ
ለመሞ፥ እን ቶኮ ህዲ ለጋ ገመነ፥ አን
ካንስ ህዲ ለግቻ ገመ ኬሰ ኡቱ ዳበተኒ
ነንአርጌ። 6 ቶኮስ እሰ ኡፈተ ቁንጩ
ተልባ ኡፈቴ፥ ብሻን ለግቻ ገረራ ቱሬ
ሰናን፥ «ወንት ድንቅሲሳን ኩን ዱሙንሳ
ሀመ ዮሚት ቱራ?» ጇዴ*። 7 ነምች ወያ
ቁንጩ ተልባ ኡፈቴ፥ ብሻን ለግቻ ገረራ
ቱሬ ሱን፥ ሀርከሳ ምርጋ፥ ሀርከሳ ብታስ
ገረ በንቲ ዋቃት ኦል ካሴ፤ ኩን በረ
ቶኮፍ፥ በረ ለማፍ፥ በረ ወለካዳፍስ
ቱሩፍ አከ ጅሩ፥ እን ሁምነ ሰበ ቁልቁላአ
ጨብሱ ሱን ዬሮ በዱ በኡ፥ ዱቢን ኩን
ሁንድኑ ራወተሙፍ አከ ጅሩ፥ እሰ በረበ
ራን ጅራቱ ሰናን ከከቴ ህሜ*። 8 አን ከነ
ነንደገኤ፥ ገሩ ህንሁበትኔ፤ ከናፍ፥ «ያ
ኀፍታኮ፥ ዱምን ወንተ ከና ማሊ?» ነን
ጇዴን።

*5-6. 10፡4-5 *7. 7፡25፤ ሙል 10፡5-6

9 ዮሙስ እን ዴብሴ፥ «ዱብች ሀመ
በረ እሰ ዱማ ሰነት ጩፈሜ ዋን መለቴፈ
ሜፍ፥ አት ከራኬ ደቅ፥ ያ ዳንኤል!
10 ነሞትን ባይኤን እንቁሌፈሙ፥
እንቆረሙ፥ እንጨለለሙስ፤ ወር ጀልኦ
ትን ገሩ ጀልእነሳኒ እቱመ እንደበሉ፥ ወረ
ጀልኦተ ኬሳ ቶኮሌ ከነ ህንሁበቱ፤ ወር
ኦጌዬን ገሩ ሁበቹፍ ጅሩ*። 11 አርሳን
ወልት ፉፌ አርፈሙ ሱን ኤርገ በሌ
ፈሜ፥ ወንት ጅብሲሳን ነመ ርፈቼሱ
ሱንስ ኤርገ አች ካአሜ ጀልቀቤ፥ ጉያ
ኩመ ቶኮፍ ድበ ለማፍ ሰገልተመ
እንተአ*፤ 12 ነምን ሀመ ጉያ ኩመ ቶኮፍ
ድበ ሰድኢፍ ሶዶሚ ሸኒት ቱሬ፥ ዱመሳ
ብረ ገኡ ሀገመዱ! 13 አት ገሩ ሀመ ዱመ
ጅሬኘኬት ደቅ! እንቦቆተስ፥ ጉያ እሰ
ዱማ ሰነትስ ካቴ እንዳበተ፥ ገአኬስ
እንአርገተ!» ጇዴ*።

*10. 11፡35፤ ሙል 22፡11 *11. 8፡11-14፤
9፡27 *13. 12፡2

መጫፊ ሆሴአ ራጅቻ

ቦቆና 1
እቲን ልጠ

1ኩን ዱቢ ዋቀዮ እሰ በረ ኡዝያ፥
ዮታም፥ አሃዝ፥ ህዝቅያስስ ተሬት ብየ
ይሁዳረት ሞአኒ፥ ዬሮብአም እልም ዬሆ
ኣሽሞ ብየ እስራኤልረት ሞኤት፥ ገረ
ሆሴአ እልመ ቤሪት ዱፌደ* ።
*1. ኢሳ 1፡1፤ 2ሞቶ 14፡23-29፤ አሞ 1፡1

ሆሴአ ፉዴ እጀሌ ሰድእ ጎደቹሳ

2ዋቀዮ ዱረ ከራ ሆሴአ ዬሮ ዱበ
ቴት፥ ሆሴአዳን፥ «ብይች ዋቀዮን ዲሱሳ
ቲን ኤጀ ጉዳ ኬሰ ልጤረ፤ ከናፍ ደቅ፥
ዱበርቲ ኤጅቱ ፉድ፥ እጀሌ ኤጃስ
ጎደዱ!» ጇዴ* ።
*2. 2፡4-10፤ 3፡1፤ 4፡11-19፤ 5፡3-4፤
9፡1-2፤ 11፡2፤ ኤር 2፡20፤ ኬሰ 23፡18
3ከነረት እን ደቁ ጎሜርን እንተለ ዲብ
ላይም ፉዴ፤ እሼን ኡልፎፍቴ እልመ
እንዴሴፍ። [4]ዮሙስ ዋቀዮ፥ «‹ይዝሬ
ኤል› ጇዲ ሞጋስ! ዬሮ ገባብዱ ቦዴ
ሰበቢ ዲገ ይዝሬኤልት ደንገለኤፍ መነ
ዬሁ ነንአደበ፤ ሞቱማን እስራኤልስ ከኡ
ማን አከ ራወቱ ነንጎደ* ። [5]ጋፌስ አን ደቻ
ይዝሬኤል ኬሰት ሁምነ ወረ እስራኤል ነን
ጨብሰ» ጇዴን። *4. 2ሞቶ 10፡10-11
6ጎሜር አመስ ኡልፎፍቴ፥ ዱርበ
እንዴሴ፤ ዋቀዮሞ ሆሴአዳን፥ «አን ስአች
መነ እስራኤሊፍ ጨቡሳኒ እሳኒፍ ዲሱፍ
መቱማ ኦአ ህንአርግሲሱ፥ ከናፍ ‹ሎ-ሩ
ሃማ› ጇዲ መቃ ሞጋስ! [ሂካንሳስ ‹ኦአ-
ህንአርገትኔ› ጇቹደ]* ። [7]መነ ይሁዳት ገሩ
ኦአ ነንአርግሲሰ፥ እሳን ነንኦልቸስ፤ እዳ
ዳን ዮኪስ ብላዳን ዮኪስ ሎላን ዮኪስ ፈር
ዴኒፍ አቦተ ፈርዴኒን ኡቱ ህንተእን፥
አን ዋቀዮ ጎፍታንሳኒ ሀርከኮቲን እሳን ነን
ኦልቸ» ጇዴ* ።
*6. 2፡3፥25 *7. ሚክ 5፡9፤ ዘካ 4፡6፤
ኢሳ 31፡1-3፤ ፉር 20፡7፤ 2ሞቶ 19፡32-37
8ጎሜር ኤርገ «ሎ-ሩሃማ» ሀርመ
ጉፍቴ፥ ኡልፎፍቴ እልመ እንዴሴ።
[9]ዋቀዮ ዮሙስ ሆሴአዳን፥ «‹ሎ-አሚ›
ጇዲ ሞጋስ፥ እስና ሰበኮ ምት፥ አንስ
ዋቀዮኬሰን ምት» ጇዴ። [«ሎ-አሚ»
ጇቹን «ሰበኮ ምት» ጇቹደ*] ።
*9. 2፡25፤ በኡ 3፡14፤ ኤር 7፡23

ቦቆና 2
አብዲ ገረ ፉለ ዱራ

1ስአች ገሩ ለኮብስ ነሞተ እስራኤል
አከ ጭረቻ ገላና እሰ ህንሰፈረምኔ፥ እሰ
ህንለካአምኔስ እንተአ፤ ቆደ፥ «እስን
ሰበኮ ምት» እቲን ጇደሜሞ፥ «እጀሌ
ዋቀዮ እሰ ጅራታ» ጇደሙፍ ጅሩ* ።
[2]እጀሌን ይሁዳፍ እጀሌን እስራኤል
ቶኩማት ወልት እንቀበሙ፤
ወሉመትስ ነመ እሳን ጌጌሱ
ቶኮ እንካፈቱ፤
ጉያን ይዝሬኤል ጉዳ
ዋን ተኡፍ፥
እሳንስ ብይቻ ኬሳ
ኦል እንዱፉ* ።
[3]ኤጋ ኦቦሎተኬሰን፥ «አሚ»
ኦቦሌቶተኬሰንስ «ሩሃማ»
ጇዳ ዋማ!
[«አሚ» ጇቹን «ሰበኮ»፥
«ሩሃማ» ጇቹን «ኦአ አርገቴ»
ጇቹደ*] ።
*1. ኡመ 22፡17፤ ሮማ 9፡29
*2. ኤር 3፡18፤ ሆሴ 1፡4፤ 2፡23-24
*3. 1፡6፥9

አመነሙ ደቡራ ከን ከኤ አደበሙ

[4]ሃደኬሰን ሀዴሳ!
እሼን ሃደ መናኮ ተኡ
ዋን ዲፍቴፍ፥
አንስ አባ መናሼ ተኡ
ዋነን ዲሴፍ፥
እሼ ሀዴሳ! እሼን
ሀለሉማ ፉለሼራ ሙልአቱ፥
ምልክተ ኤጁማስ
ሀርመሼ ግዱዳ ሀባፍቱ* !
[5]ዮ ኩን ተኡ ደባቴ ገሩ፥
ወያ እሼራ ባሴ
አኩመ ጋፌ ደለቴት
ቁላ ነንህምብሰ፤
እሼስ አከ ለፈ አና፥
አከ ለፈ እሰ ጎጋ ነንጎደ፥
ዴቡዳን አከ እሼን ዱቱ
ነንጎደ* ።
[6]እጀሌንሼ ኤጁማዳን
ዋን ደለተኒፍ፥
አን ኦአ እሳን ህንአርግሲሱ ።

[7]ሃትሳኒ እንኤጅቴ፥
እሼን ገራት እሳን ባቴስ
ዋን ዮላስሳ ሆጄቴ፤
እሼኖ፥ «ጃለሌንኮ ቡዬነ፥ ብሻን፥
ኡፈተ ርፌንስ ህደማ
ከን ቁንጬ ተልባስ፥
ደዳ ኤጀርሳ፥ ዱጋቲስ
አናፍ እንኬኡ፤
ከናፍ እሳን ዱካ ነንአዴመ»
ጄቴት* ።
*4. 1፡2፤ ህስ 16፡23-26 *5. ህስ 16፡4-5፤
23፡29 *7. ኤር 44፡17-18

[8]ኤርገ አከስ ተኤ
አንሞ አከ እሼን ከራ
ህንአርገትኔት፥
ቆራቲዳን ከራ እሼት ነንጬፈ፥
ደላ ደጋስ እሼ ዱረት ነንእጃረ።
[9]ዮስ እሼን ጃለሌሼ ዱካ ፈግዴ
እሳን ህንቀቀብዱ፥
በርባዴስ እሳን ህንአርገቱ፤
ዮሙስ፥ «አማ መና፥
ዱር አባ መናኮ እስ ዱራ ወጅን
ዮሙን ጅሩ አናፍ ወየ ቱሬ፤
ከናፍስ ከኤ ገረሳት ነንዴብአ»
እንጄት* ።
[10]ገሩ ምዳን፥ ወይኒ፥ ደዳ ኤጀርሳስ
አከ አን ኬኔፍ፥
ሜቲፍ ወርቄ እስ እቲን
ዋቀዮሊ ቶልፈሞሳኒ
በአልን ቶልፈተንስ
አከ አን እሼት ባይእሴ
እሼን ህንሁበትኔ* ።
[11]«ከናፍ አን ምዳንኮ
ዩሮ እን ብልቻቱት፥
ጬንፋ ወይኒኮስ ዩሮ እን ገኡት
እራ ነንዴብፈደ፤
ርፌንስ ህደማፍ
ቁንጬ ተልባ እስ እሼን
እቲን ቁላሼ ዶክፈቹፍ ጅርቱስ
እሼ ዱራ ነንፉደደ።
[12]ጃለሌሼ ዱረትስ ሳለሼ
በኬት ነንባስ፤
ሀርከኮ ኬሳ ቡቴስ
ነምን እሼ አልቹ ህንጅሩ* ።
[13]ገመቹሼ ሁንዱማ፥ ደለገሼ፥
ባቲ ጅአ ጅአን እሼን አያኔፈቱ፥
ጉዮተ ሰንበተሼ፥ ጉያ አያነ ቤከማ
እሼን ቀብዱ ሁንዱማስ
ነንሀምብስ* ።
*9. ሉቃ 15፡17-19 *10. ኬስ 7፡12-13፤
ሆሴ 8፡4፤ ህስ 16፡17፥19
*12. ህስ 16፡36-37፤ ኤር 13፡22
*13. አሞ 8፡10

[14]«ሙኬቲ ወይኒፍ ሙኬቲ ሀርቡ
ወረ እሼን ‹ጃለሌኮቱ
ገቲ አናፍ ኬኔ›
ጄቱ ሰነ ነንገድዲስስ፤
እሳንስ ጫካ ተአኒ
ብኔንሶትን አከ እራ ኛተን
ነንጎደ።
[15]ጉዮተ እሼን በአል
ዋቀዮሊ ቶልፈሞሼቲፍ
አያነ ጎደቴ፥
እጣነ አርስቴፍ ሰናፍ፥
እሼ ነንአደበ፤
እሼን አመርቲሼ ካአቴ
ምአሼስ ነቀቴ፥
ጃለሌሼ ዱካ አዴምቴ፥
አነሞ እራንፈቴ»
ጄዴ ዱበቲረ ዋቀዮ።

አመነሙማ ዋቀዮ ሰበሳ አርግሲሱ

[16]ከናፍስ ኩኖ አን እሼ
ቶሌ ነንጄችሲፈደ፥
ገረ ለፈ አናት እሼ ጌሴ
ዱቢ ገራሼ ሩኩቱ ነንዱበደ* ።
[17]አች ኡቱ ጅሩ
እዱ ዳባ ወይኒሼቲ
እሼዳፍ ነንዴብስ፥
ደቻ አኮር እስ ልጡፍ
አብዲ ህንቀብኔስ
ለፈ አብዲዳን
አል እት ልጠን ነንጎደ፤
አችትሞ አኩመ
በረ እጆሉማሼቲ
አኩመ ዩሮ ብየ ግብጢ ባቴትስ
አናፍ እንአዋት* ።
*16. ኢሳ 40፡2፤ ኤር 31፡2
*17. ኢያ 7፡24-26

[18]«አት ጋፈስ ‹አባ መናኮ› ጄቴ
ነዋምተ መሌ፥
ዴብቴ አከ በአል
እስ ዋቀዮ ቶልፈማት
አነ ህንዋምቱ»

ጂዴ ዱበቴረ ዋቀዮ* ።
19 መቃን በኣል
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ከናስ
አፋንሼት አከ ህንዱፍኔ ነንጎደ ፤
መቃሳኒ ነምን ያደቱስ ህንጅሩ ።

*18. ኢሳ 54፡5

20 ጋፈስ ብኔንሶተ ደገላ ፥
ስምብሮተ ቅሌንስ
ኬስ በለልአን ፥
ወረ ለፈረ ሙኙቀኒ ወጅንስ
ከኩ እስኒፍ ነንገለ ፤
እዳፍ ብላ ፥ ምአ ሎላስ
ጨጨብሴ ለፈራ ነንበሌስ ፥
አከ እስን ነጋት ፥
ገቢት ቴሰንስ ነንጎደ* ።
21 አን ዬሮ ሁንዱማፍ
ከንኮ ስንጎደደ ፤
ቀጂልነ ፥ ዱጋ ፥ ጃለለ ፥
ኦአስ አርግሲሱዳን
ከንኮ ስንጎደደ* ።
22 አመነሙማ አርግሲሱዳንስ
ከንኮ ስንጎደደ ፥
አትስ አነ ዋቀዮኬ
በርቴ እንሁበተ ።
23 ዋቀዮ ዱበቴረ ኩንስ እንተአ ፥
«ጋፈስ አን ነንኦዋደ ፥
በንቲወን ዋቃፍ ነንኦዋደ ፥
እሳንስ ለፋፍ እንኦዋቱ ፤
24 ለፍት እንኦዋተ ፤
ምዳኒፍ ዳዲ ወይኒ
ደዳ ኤጄርሳስ እንባስ ፥
እሳንስ ይዝሬኤሊፍ እንኦዋቱ* ፤
25 ብይቾ ኬስ ጀቤሴ እሼ ነንዳበ ፥
ወረ ኦአ ህንአርገትኔትስ
ኦአ ነንአርግሲስ ፥
ሰበኮ እሰ ህንተእኒንስ
‹ሰበኮ› ነንጂደ ፤
እንስ ‹ዋቀዮኮ› ናንጂደ» ጂዴ* ።

*20. ኢሳ 11፡6-9፤ ሆሴ 1፡7፤ ኢሳ 2፡4
*21. ኢሳ 54፡5-6፤ ሙል 19፡7
*23-24. 1፡4፤ 2፡2፤ 14፡4-8፤ ዘካ 8፡12
*25. 1፡6፥9፤ ሮማ 9፡25፤ 1ጴጥ 2፡10

ቦቆና 3

ሆሴኣፍ ሃደ መናሳ እሼ ህንአመነምኔ

1 ዋቀዮ ፥ «ነሞትን እስራኤል ገረ ዋቀ
ዮሊ ከን ብራት ዮ ገረገለንዩ ፥ አርሳ
ብጥሌ እጀ ወይኒሳኒስ ዮ ጃለተንዩ ፥ ዋቀዮ
አኩመ እሳን ጃለቱ ፥ አትሞ አመስ ደቅ ፥
ዱበርቲ ነመ እሼ ጃለቱ ኡቱ ቀብዱ
ኤጅቱ ቶኮ ጃለዱ!» አናን ጂዴ* ።
[2]ከናፍ አን ሜቲ ኩደ ሸኒፍ ገርቡ ኩንታለ
ለማፍ ኪሎ ድግደማቲን እሼ ነንብተዴ ።
[3]ከነ ቦዴ እሼዳን ፥ «ጉያ ባይኤ ጨሉመ
ጂዲ አናፍ ታእ ፥ ኤጁማ ህንሆጂትን ፥
ነመ ብረስ ህንገእን! አንስ አከሱመ ኡቱ
ስብረ ህንገእን ነንታአ» ነንጂዴ ።

*1. 1፡2፤ ኤር 7፡17-18

4 ነሞትን እስራኤልዩ ሞቲ ፥ ጉርጉዶተ
ብያ ፥ ቀልመ ጉበሙ ፥ ኡቱባ ደጋ ቁላ
ኣት እላለሙ ፥ ኡፈተ ሉቡማ እሰ ኡፈ
ተኒ ዋቀዮን ጋፈተን ፥ ብፈ ዋቀዮሊ ምአ
መነ ኬሳስ መሌ ጉያ ባይኤዳፍ ታኡፍ
ጅሩ* ። [5]ከነ ቦዴስ ነሞትን እስራኤል ዴብ
አኒ ፥ ዋቀዮሳኒ ጎፍትቾ ፥ ዳዊትንስ ሞቲ
ሳኒ እንበርባደቱ ፤ ዱመ በርቻትስ እሳን
ሶዳ ጉዳዳን ገረ ዋቀዮ ፥ ገረ ወንተ ጋሪ እን
እሳኒፍ ጎዱስ እንዱፉ* ።

*4. 2ሴና 15፡3 *5. ኤር 30፡9፤ 23፡5፤
ህስ 34፡23-24

ቦቆና 4

ሀዴፈሙ እስራኤል

1 ያ ነሞተ እስራኤል ፥
ብይቾ ኬስ አመነሙማን ፥
ጃለል ፥ ዋቀዮን ቤኩን
ዋን ህንጅሬፍ ፥
ዋቀዮ ወረ ብይቾ ኬስ ጅራተኒ
ወጅን ዱቢ ቀበ
ከናፍ ዱቢ ዋቀዮ ደገአ* !
2 «ከከተኒ ሃሉን ፥ አጂሱን ፥
ሀቱን ፥ ኤጁን ፥
ሁምናን ነመረት ከኡን ፥
ዲገ ደንገላሱን ፥
ዲጉመ ደንገላሱ እት እንደበለ* ።
3 ከናፍስ ለፍቾ እንቦአ ፥
ወር ለፍቸረ ጅረን ሁንድኑ ፥
ብኔንሶትን ደገላፍ
ስምብሮትን ቅሌንስ ኬስ
በለልአን ገድ እንዱሙ ፥
ቁርጡሚን ገላናዩ
ፉደተመኒ እንበዱ* ።

*1. 2፡4 *2. 7፡1፤ በኡ 20፡13-16፤
ኤር 7፡9 *3. ኤር 12፡4

ሀጼፈሙ ሉቦታ

4 «ነምን ዱቢ ሀንካስን፥
ነመስ ሀንእፈትን!
አን ገሩ ሲወጅነን ዱቢ ቀበ፥
ያ ሉብቻ*!
5 አት ጉያዳን እንጉፈተ፥
ራጅችስሞ ሀልከኒን
ሲወጅን እንጉፈተ፤
ብየኬ እሼ ሃደኬ ሰነ ነንበሌሰ።
6 ሰብንኮ ከራ እቲን ነቤኩ
ዋን ደቤፍ በሌፈሜ፤
አት አነ ቤኩ ቱፈቴ ዋን ዲፍቴፍ፥
አንስ ሉበ አናፍ ተኡኬ
ቱፈጼን ስዲሴ፤
ኤርገ አት ሴረኮ
ሴረ ዋቀዮኬቲ እራንፈቴ፥
አንስሞ እልማንኬ ነንእራንፈደ*።

*4. ኤር 5፡4-5 *6. ሚል 2፡8-9፤
ኤር 2፡8፤ ሀስ 22፡26

7 «ሀሙመ ኦፈ ባይአተን
ነየኩሳኒስ እንባይእሰን፤
አንሞ ኡልፍነሳኒ
ሰልጵነት ነንጌደረ።
8 ኬና ሰብንኮ
ዋኤ ጬቡሳቲፍ ድኤሱ እንኛቱ፤
ሰብን አከ የኩስ
ገራ ጉቱዳን እንሀዉ*።
9 ወንት ሰበ ሰነት ዱፉ
ሉብቾትስ እንዱፈ፤
ከናፍ አን አዴምሰሳቲፍ
እሰ ነንአደበ፥
ሆጂሳስ መታሳት ነንዴብሰ።
10 ኛቹ እንኛቱ፥ ገሩ ሀንቁፈን፤
ኤጆ ዋቀዮሊ ቶልፈሞ እንኤጁ፥
ገሩ ገለኒ እጆሌ ሀንጎደተን፤
እሳኖ አነ ዋቀዮን ዲሰኒሩ፥
ድመኮስ ሀንቀበን።

*8. ሌዎ 4፡13-21፥27-35

ዋቀዮሊ ቶልፈሞፍ ሰገዱሳኒቲፍ
ሀጼፈሙ ሰባ

11 «ኤጆ ዋቀዮሊ ቶልፈሞፍ ኤጁን፥
ዳዲ ወይኒ እሰ በአ፥
እሰ ሀንበእንስ ዱጉን፥
ያደ እሳን ኬሳ ፋደቴ።
12 ሰብንኮ ብፈ ሙከራ ቂንቅመሜ
ዴቢ እንጋፈተ፥ ዳበትንሳስ
አከሳ አከ እት ሀሙፍ እንኤገተ፤
ያድን ኤጁማ እሳንት ገሌ
እሳን ወላልችሴ፥
ዋቀዮ ጆላ በአኒ
ኤጆሳኒ ዱካ ቡአን*።

*12. ኤር 2፡27

13 «እሳን በንቲ ቱሉታረት
ቀልመ እንቀሉ፥
ጋሮተረትስ አርሳ እንድኤሱ፤
ከነስ ጋድስሳኒ መረራ ዋን ተኤፍ፥
ሙከ ሆሚ፥ ቅልጡፍ ደምቢ
ጆለት እንሆጂቱ፤
ከናፍስ እንተሉትንኬሰን
እንጋለሞቱ፥
ዱበርቶትን እልማንኬሰኒስ
እንኤጁ*።
14 ወር ዲራ ኦፈሳኒቲ
ኤጅቶታ ወጅን
ገረ ቶኮት እንጎሩ፥
ዱበርቶተ ገልመ ኬሰት
ኤጃፍ ቆጰአኒ
ታአኒ ወጅንስ ቀልመ እንቀሉ
ኤርገ ተኤ፥
እሰ እንተሉትንኬሰን ጋለሞተኒፍ፥
እሰ ዱበርቶትን እልማንኬሰኒ
ኤጀኒፍስ
አን እሳን ሀንአደቡ፤
ሰብን ወላላንስ እንበሌፈመ*።

*13. ኬሰ 4፡2-3፤ ኤር 2፡20፤ ሀስ 6፡13
*14. 9፡1-2፤ ሀስ 16፡16፤ 1ሞቶ 14፡24

15 «ያ እስራኤል፥ አት
ኤጆ አከሲት ዮ ጎርቴዩ፥
ይሁዳን አከኬ ሀንየክን!
ጊልገል እዶ ሰገዳ ሀንገእና!
ቤትኤልት [እሼ ‹ቤታዌን›
ከነ ጆቹንስ
‹መነ ጆልእና› ጆደምቴት]
ኦል ሀንበእና፥
‹ዱጋ ዋቀዮ እሰ ጅራታ›
ጄተኒስ ሀንከከትና*!
16 እስራኤል አኩመ ጎሮምስ ድዱ
ገረ-ድዳ ኤርገ ተኤ፥
አመሞ ዋቀዮ አከ ሆሉታት
በኬ በልአ ኬሰ እሰ ትክሳሬ?
17 ኤፍሬም
ሀደተ ዋቀዮሊ ቶልፈመኒ
ተኤረ፥ እት ዲሳ!

18 ጉርጉዶትንሳ ወር ጋቾኒ ባተንዩ
ዱጋቲንሳኒ ኤርገ ዱሜ፥
ኤጀሳኒት እንከኡ፤
ሰልጵኒ ከነስ ባይእሰኒ እንጃለቱ።
19 ቡቤን አከ ዋን ቆቾ እት መሬት
እሳን ፉዴ እንአዴመ፤
ሰበቢ አርሳ እሰ
ዋቀዮሊሳኒቲፍ ድኤሰኒፍ
እንዩላሰፈሙ።

*15. አሞ 4፡4-5፤ 5፡5

ቦቆና 5

አፍ ኤገቿስ ሞቶታፍ ጉርጉዶተ ብያፍ ኬነሜ

1 «እስን ሉቦተነነ ከነ ደገአ፥
ያ ጉርጉዶተ እስራኤል፥
ያደት ቀበዳ፤
ወር መነ ሞትቻስ
ጉረኬሰን አስ ቀባ!
ፍርዲ ኤጉን እስኒፍ
ኬነሜ ቱሬ፥
አመ ገሩ ፍርዲን
እስንረት እንራወተመ፤
እስኖ እዶ ‹ሚስጳ› ጂደሙት
አከ ፉታሳ፥
ቱሉ ታቦርረትስ
አከ ክዮ ድሪርፈሜ ታተኒቱ።
2 እስን ሰኟ እሰ ሺጪምት ሆጂተኒ
ገድ ፈጌስተኒ በልእፈተኒቱ፤
አን ገሩ ሁንዱመኬሰን
ጭምሴ ነንአደበ።
3 አን ኤፍሬምን ነንቤከ፥
እስራኤልስ አነ ዱራ ህንዶከትኔ፤
አመሞ ያ ኤፍሬም፥
ኤጁኬቲን ገረ-ገገሉ
አርግሲፍቴተ፥
እስራኤልስ ጡሮፍቴት*።
4 ገረ-ገገሉን ያደሳኒ ኬሰ
ዋን ጅሩፍ፥
ዋቀዮን ህንቤከን፤
ሆጂንሳኒ ገረ ዋቀዮት ዴብኡ
እሳን እንዶወ*።

*3. 4፡11-14፤ 6፡10 *4. 4፡12፤
ኤር 13፡23

5 «ወንት እስራኤል
እቲን አፍ ጉርጉድሱ
እሱመት ዱጋ እንበአ፤
እስራኤሊፍ ኤፍሬም
የከሳኒቲን እንጉፈቱ፤
ይሁዳንስም እሳኒ ወጅን
እንጉፈተ*።
6 እሳን ቡሻዬሳኒፍ ሳወንሳኒ ፉደተኒ
ዋቀዮን በርባዱፍ እንዱፉ፤
ገሩ እን ዋን እሳን
ጀላ ዴብኤፍ፥
እሰ ህንአርገተን*።
7 እሳን ዋቀዮፍ
ዋን ህንአመነምኔፍ፥
አርማፍ እጆሌ እንጎደተን፤
ከናፍ ባቲ ሃራት እሳን
ለፈሳኒ ወጅን ጠጵ እንጀዱ።

*5. 7፡10፥16፤ ኢሳ 2፡11-12
*6. ኢሳ 1፡11-15፤ አሞ 8፡11-12

ሎለ ይሁዳፍ እስራኤል ግዱት ተኡ

8 «ኤጋ ፊኖ ጊቤአ ኬሰት፥
ፊንጌስ ራማ ኬሰት አፉፉ!
ሰገሌ ነመ ደመቅሱ ‹ቤታዌን›
[እሼ ዱር ‹ቤትኤል›
ጂደምቱት] ደጌስሳ!
ቤንያሚንን ገራ ራሳ!
9 ጉያ አደባት ኤፍሬም አና እንተአ፤
ወንተ ዱጉመ
ጎስ እስራኤል ኬሰት
ተኡስ ነንለብሰ።
10 ጉርጉዶትን ይሁዳ
አከ ወረ ዳሪ ዲበኒ ተአኒሩ፥
ከናፍ አን ዴከምሰኮ አከ ብሻኒት
እሳንረት ነንደንገላሰ*።
11 ኤፍሬም ወንተ ዋኤ ህንባፍኔ
ዱካ ቡኡ ያዳ ዋን ቀቡፍ፥
ጨንቁርፈሜ ዱጋንሳ በዴረ።
12 ከናፍስ አን ኤፍሬምት
አከ መዳ መላ ኩሴት፥
መነ ይሁዳትስ
አከ ቦጮቃ ራሜሱት።

*10. ኬሰ 19፡14፤ 27፡17

13 «ኤፍሬም ዱኩበሳ፥
ይሁዳንስ መዳሳ ዮሙ አርጌ፥
ዮሙስ ኤፍሬም ብየ አሶር ደቄ፥
ሞትቾ ጉዳ ሰነትስ እንኤርገቴ፤

ገሩ እን እስን ፈይሱ፥
መድቿስ እስንራ
በሌሱ ህንደንዴኜ* ።
14 አኖ ኤፍሬምት አከ ሌንጫ፥
መነ ይሁዳትስ አከ
ሌንጬ ሳፌላ ነንተአ፤
አን፥ አኑምት ተተርሳሴ ነንአዴመ፥
ፉዴስ ነንሶከ፥
ከን ኦልቿስ ህንጅሩ* ።
15 ሀመ እሳን የከሳኒ አፍረት ቤከኒ
ፉለኮ በርባደተንት፥
አን ነንአዴመ፥
እዶኮትስ ነንዴብአ፤
ዮስ እሳን ረከነሳኒ ኬሰት
ደመቀኒ አነ እንበርባደቱ» ጂዴ* ።

*13. 2ሞቶ 15፡19-20፤ ሆሴ 7፡11፤
8፡9፤ 12፡2፤ 14፡3 *14. 13፡7-8
*15. ኢሳ 26፡16፤ ኤር 29፡13፤
ፋር 78፡34

ቦቆና 6

ጌደረትናን ያደ ገራ እን ሁንዴ ህንቀብኔ አደበሙ ፍዱሳ

1 እሳን፥ ዮሙስ
«ኮታ ገረ ዋቀዮት እንዴብና!
እሰቱ ኑተተርሳሴ፥
እሰቱስ ኑፈይሰ፤
እሰቱ ሩኩቴ ኑመመደሴ፥
እሰቱስ ኤርቤ እረ ቡሴ
ኑፍ ህደ* ።
2 ጉያ ለመ ቦዴ ዴብሴ ኑፈይሰ፥
ሰደፋት ኦል ኑካሰ፤
ፉለሳ ዱረ እንጅራትነ* ።
3 ኤጋ ኮታ ዋቀዮን እንበርራ፥
እሰ ቤኩዳፍስ እንደማና!
አስ በኡንሳ አከ እፈ በሪ ለፋ
ዻበታደ፤
እን አከ ቦካ፥ አከ ቦካ አርፋሳ
እሰ ሮቤ ለፈ ጂሱት
ኑፍ እንዱፈ» እንጂዱ ።

*1. 5፡14 *2. ኬሰ 32፡39

4 ዋቀዮ ገሩ፥ «ያ ኤፍሬም፥
አን ማል ስጎዱ?
ያ ይሁዳ፥ ስሞ ማል ጎዱ?
ጃለልኬ አከ ሁሪ ገነማት፥
አከ ፍጤንሰ ገነማን
ደፌ ቡኡትስ ።
5 ከናፍስ አን ከራ ራጆታ
ስንቅቅርጤ፥
ዱቢ አፉንኮቲ በኡንስ ስንአጂሴ፤
ወንት ነዱረት ቀጂላ ተኤ ራወተሙ
አከ እፋ በኬ እንበአ ።
6 አን ጃለለ ነንበርባደ መሌ፥
አርሳ ምት፤
አርሳ ጉበሙ ጫላሞ
አነ ዋቀዮን ቤኩኬሰን ነንበርባደ* ።

*6. ኢሳ 1፡10-20፤ ሚከ 6፡8፤
ማቴ 9፡13፤ 12፡7፤ 1ሳሙ 15፡22፤
ፈኬ 21፡3

ሰብን ዋቀዮ ከኩ ጨብሴ ጀልእነ ሆጂቹሳ

7 «እሳን ገሩ እዶ ‹አዳማ›
ጂደሙት ከኩ ጨብሰን፤
አቹትስ አናፍ ህንአመነምኔ ።
8 ጊልኣድ መንደረ ወረ ሀማ ሆጂተኒ
እሰ ፋነ-ደአሜ ዲግን
ኬሰት አርገሜደ* ።
9 ወር ሳምቱን ርጿኒ
አኩመ ነመ ኤገተን፥
ሉቦትንስ ወልት ህደተኒ
ከራ ሼኬም ደቁረት
ነመ እንአጂሱ፤
እሳን ጀልእነ አከሲ እንሆጂተን ።
10 ነሞተ እስራኤል ግዱት
ወንተ ደግነ ነማ ሱኬሱ አርጌረ፤
ኤፍሬም አቹት
ኤጁማሳ እንአርግሲሰ፤
እስራኤልስ ኦፍ እንጡሬሰ* ።
11 ሰበኮ ወረ ከነ ገረ ጋሪት
ዮሙን ዴብሱ፥
ዬሮን ሃመሙኬሞ
ዻበ እንጎደተ፥ ያ ይሁዳ!

*8. 12፡12 *10. 5፡3

ቦቆና 7

ጀልእን ብየ ኬሰት ሆጂተሙ ዋቀዮ ዱረት ያደተሙሳ

1 «ዬሮ አን እስራኤልን
ፈይሱ በርባዱት፥
የከ ኤፍሬም፥
ጀልእን ሰማርያስ እንሙልአተ፤
እሳን ጎምምሳዳን እንሆጂቱ፥
ሀቱን ቆቴ እንልጠ፥
ኣቱንሞ በኬት እንሳመ* ።

2 አን ሆጂሳኒ እሰ ጀልአ ከነ ሁንዱማ
አከን ያደዱ እሳን
ገራሳኒትዩ ህንያደን፤
አመስ ጎችሳኒ እሳንት ናነኤ
ፉለኮ ዱረ ጅረ* ።
*1. 4፡2 *2. ፈኬ 5፡22፤ ህስ 7፡3-4

3 «እሳን ሞትቾ ጀልእነሳኒቲን፥
ጉርጉዶተሰ ዱቢሳኒ
እሰ ገረ-ገገላዳን
እንገመድቼሱ ።
4 እሳን ሁንዱምትሳኒ ኤጅቶተ፥
እሳን አከ ኤሌ
እብደረት ሆእፈሜ፥
እሰ ቶልችቱን ዩሮ ቡኮን
ሱኩመሜ ጀልቀቤ
ህመ ቡካኡት እብደ እት
ቱቀቹ ዲሱት ።
5 እሳን ጉያ አያነ ሞቲኬኛት
ወረ ጉርጉዶተ ዳዲ ወይኒ አባሰኒ
ሆአ እት ካሰኒ እንዱኩብሰቼሰን፤
ሞትችሰ ወረ ገእፍቱ
ወጅን ወሊ-ገሌ ።
6 ጀር አኩመ ኤሌ ጉባት
እት እንድአቱ፥
ሀጡማን ገራሳኒሰ ርጄ ጅረ፤
አሪንሳኒ ሀልከን ጉቱ እንሴቀ፥
ገነመሰ አከ አረበ እብዳ
እንቦበአ ።
7 እሳን ሁንዱምትሳኒ
አከ ኤሌ እብደራ እንጉቡ፥
ወረ እሳን ሴረተንሰ እንፍጡ
ሞቶትንሳኒ ሁንድኑ ኩኩፈኒሩ፥
እሳን ኬሳሰ ቶኮሌ
አነ ህንዋመትኔ* ።
*7. 2ሞቶ 15፡10፥14፥25፥30

ሰብን እሰራኤል ሁምነ ኦርማ
አብደቴ ዲገሙሳ

8 «ኤፍሬም ሰበ ወረ ካኒ
ወጅን ወል እንመከ፥
ኤፍሬም መጥኖ
ኡቱ ገረ ህንገልፈምን ሀፌደ፤
9 ወር ኦርማ ሁምነሳ እንኛቱ፥
እንሞ እሰ ህንቤኩ፤
ሀሪን መታሳ ኬሰ ፈጨኤረ፥
እንሞ እሰ ህንቤኩ ።
10 ኦፍ ጉርጉድሱን ሰበ እሰራኤል
እሳኑመት ዱጋ እንበአ፥
ከነ ኬሳሞ
ገረ ዋቀዮ ጎፍታሳኒት ህንዴብኔ፥
ከነ ሁንዱማፍሰ
እሰ ህንበርባደትኔ* ።
11 ኤፍሬም አከ ጉጌ
እሼ ወላልቱ መታ ህንቀብኔት፤
ወረ ግብጥ እንዋመቱ፥
ገረ ወረ አሶርሞ እንደቁ* ።
12 ዩሮ እሳን ደቀንት
አን ከዮኮ እሳንረት ነንድሪርሰ፥
አከ ሰምብሮ ቅሌንሰ ኬሰ በለልኡሰ
ገድ እሳን ነንቡሰ፤
አኩመ ወልዳሳኒት ህመሜት
እሳን ነንአደበ ።
*10. 5፡4-5፤ ኢሳ 9፡13፤ አሞ 4፡6-11
*11. 5፡13፤ 8፡9፤ 12፡2፤
2ሞቶ 17፡4፤ ኤር 2፡18

13 «እሳን አነራ ዋን በቀተኒፍ
እሳኒፍ ወዮ!
አነ ዋን የከኒፍሰ
በዲሰ እሳንት ህዱፉ!
አን እሳን ፉሩፈን ቱሬ፥
እሳን ገሩ ሶበ አነረት እንዱበቱ* ።
14 ሰሬሳኒረት እንወዋቱ መሌ፥
ገራሳኒቲን አነት ህንእየተን፤
ምዳኒፍ ዳዲ ወይኒቲፍ
ኦፍ እንሙርሙሩ፤
አነራ እንገረገሉ* ።
15 ኡቱመ አን እሳን ጎርሴ
እሬሳኒ ጀቤሱፈ፥
እሳን ሀማ አነረት እንኮረቱ ።
16 እሳን ገረ ዋቀዮ ቶልፈማ
እሰ ዋኤ ህንባፍኔት እንገረገሉ፤
እሳን አከ እዳ ቀጀልቶት
ጥየ ህንደርበትኔት፤
ሰበቢ ዴከምሰ አረበሳኒቲፍ
ጉርጉዶትንሳኒ ብላዳን እንኩፉ፤
ሰበቢ ከናፍ ወር ብየ ግብጥ
እሳንት እንገእሱ*» ።
*13. ፋር 81፡13-14 *14. 1ሞቶ 18፡28
*16. 5፡5፤ 9፡6፤ ፋር 78፡57

ቦቃና 8

እሰራኤል ከኩ ጨብሴ ሴረረሰ
ዋን ደደርቤፍ አደበሙሳ

1 ዋቀዮ፥ «ፈኖ አፉንት ካአዱ!
ሰበቢ ሰብንኮ ከኩኮ ጨብሰኒ

ሴረኮቲንስ ሞርመኒፍ፥
ወንት አከ ጀብራ
ብየኮረ እንቡእ* ።
2 ‹ኑእ ወር እስራኤል
ዋቀዮኬኘ እንቤክነ›
ጄደኒ ገርጋርሳፍ
ገረኮት እንእዩ* ፤
3 ሀተኡዩ መሌ፥
እስራኤል እሰ ጋሪ
ቱፈቴ ዋን ዲሴፍ፥
ዲን እሰ እንአርእተ ።
4 እሳን ሞቲ ሞስፈተኒሩ፥
አን ገሩ ኬሰ ህንጅሩ ፤
ጉርጉዶተ ብያስ እንካፈተን፥
አን ገሩ ህንቤክኔፍ ፤
ለፈራ በሌፈሙፍስ
ሜቲሳኒፍ ወርቄሳኒራ
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ ሆጄተተን* ።

*1. ኢሳ 58፡1፤ ኬሰ 28፡49 *2. 6፡1-3
*4. 7፡7፤ 2፡10፤ 13፡2

5 «ያ ወረ ሰማርያ፥
ድብቾ እስን ቶልፈተኒ
እት ሰገደን ቱፈዴ ነንገቴ ፤
ዴከምስኮ ወረ ከነ ጎደንረት
እንቦበኤ ፤
እሳን ሀመ ዮሚት የከ መሌ
ታኡ ደደቡሬ?
6 ድብቾ እስራኤል ኬሰት
ሆጄተሜ ከነ
ነሙመ ሀርከ-ቶሉ ቶኮቱ
ቶልቼ መሌ፥
ድብች ሱን ዋቀዮ ምት ፤
ድብች ወረ ሰማርያ እንሁራእ* ።
7 እሳኖ አከ ነመ ቅሌንሰ ፈጫሱ
ወንተ ሁንዴ ህንቀብኔ
እንፈጫሱ ፤
አከ ነመ ቡቤ ሃሙትስ
ወንተ ጉዳ ሶዳችሱ እንገልፈቱ ፤
ምዳን ማሲ ኬሳ መታ ህንቀቡ
እጀስ ህንጎደቱ ፤
ተሪ እጀ ዮ ጎደቴዩ
ኦርመቱ ኛተ* ።

*5-6. በኡ 32፡20፤ 1ሞቶ 12፡28፥32፤
2ሞቶ 17፡16፤ ሆሴ 10፡5፤ 13፡2፤
ኢሳ 44፡9-20 *7. 10፡13፤ ኢዮ 4፡8፤
ገላ 6፡7፤ ኤር 12፡13

8 «ወር እስራኤል እንምልቅፈመን፥
አመሞ ሰበ ለፈራ ኬሰት
አከ ቆዳ ነመት ህንቶሌ
እንተአን* ።
9 ሀሬን ዲዳሌ ኮጳት እንጅራተ፥
እሳን ገሩ ወረ አሶሪ ወጅን
ወሊ ገሉዳፍ ኦል በአን ፤
ነሞትን ኤፍሬምስ ኬናዳን፥
ነሞትን ኤጁማፍ
አከ እሳን ጃለተን ጎደን* ።
10 እሳን ሰበ ለፈራ ኬሳ ኬናዳን
ወረ እሳኒ ወጅን ወሊ ገለን
ዮ አርገተንዩ፥
አን አመ ቀባኮ ጀለ
እሳን ነንገልቾ ፤
ኤጋ እሳን ዬሮ ገባባት
በኣ ሞቲ ጉርጉዶተ አሶር
ጀላ እንውሪቀቱ ።

*8. ኤር 22፡28 *9. 5፡13

11 «ኤፍሬም እዶ አርሳ ባይእሴ ፤
እዶወን አርሳ ሱንሞ
ሰበቢ ጩቡ እሰት ተአን ።
12 ሴረኮ ሀመም ባይእሴ
ጫፈታን ዮን እሳፍ ኬኔዩ፥
አከ ከን ኦርማት እንለካአመ ።
13 እሳን አርሳ እንጃለቱ፥
ፎን አርሳዳፍ እንድኤሱ
እሰራስ እንኛቱ ፤
አን ዋቀዮ ገሩ እሳንት ህንገመድኔ ፤
አን አመ እረ-ደደርበሳኒ
ነንያደደ፥
ጩቡሳኒፍስ እሳን ነንአደበ ፤
እሳንሞ ገረ ብየ ግብጥት
እንዴብኡ* ።
14 ወር እስራኤል ኡማሳኒ
እራንፈተኒሩ፥
መነ ጉርጉዳ እጃረተኒሩ ፤
ወር ይሁዳስ
መንደሮተ መርሳ ጭማ ቀበን
እንባይእሰን፥
አን ገሩ መንደሮተሳኒረት
እብደ ነንኤርገ፥
እንስ መነሳኒ ወረ ጀጀበ
እንፍጠ» ጄዴ* ።

*13. ኢሳ 1፡11፤ ኬሰ 28፡68፤
ሆሴ 9፡6፤ በኡ 20፡2 *14. ኬሰ 32፡15፤
ኢሳ 1፡2፤ ኤር 2፡32፤ 17፡27፤
አሞ 2፡5

ቦቆና 9

ገደ ሰበ እስራኤልረት ዱበተሜ

[1]ያ እስራኤል፥ አት ኤጁኬቲን
ዋቀዮኬራ ዋን ገረ ገልቴፍ፥
ምዳን ኦብዲ ሁንዱማረት አርገቱስ
«ገቲ ኃለሞቱማኮቲት» ጀቴ
ፉደቼ ዋን ጃለቴፍ ህንገመድን፥
አከ ሰበ ወረ ካኒትስ
ህንእልልችን* !
[2]ኦብዲ ምዳኒ ኬሰት ምዳን፥
እዶ ወይኒ እት ጩንፌን
ኬሰት ወይኒን
ነሞታፍ ህንአርገሙ፤
ዳዲን ወይኒ ሃራስ
እሳን እንድደ*።
[3]እሳን ብየ ዋቀዮ እሳኒፍ ኬኔ
ኬሰት ህንሀፌን፤
ኤፍሬም ገረ ብየ ግብፐት እንዴብአ፥
ብየ አሶርትስ ኛተ ጡራአ
ኛቼፍ ጅረ*።
[4]እሳን ድባዩ ዳዲ ወይኒ
ዋቀዮፍ ህንድባፌተን፥
ቀልመ ጉበሙስ
እሳፍ ህንቆጼሰን፤
ቡዴንሳኒ አከ ቡዴነ
ወረ ገዳ እሳንት እንተአ፤
ቡዴንሳኒ መታሳኒ ዱዋዳፍ
ዋን ተኤፍ፥
ገረ መነ ዋቀዮ ህንዱፉ፤
ወር እሰ ኛተን ሁንድኑስ
እንጡሬፈሙ።

*1. 1፡2፤ 4፡13-14 *2. 2፡7፥11
*3. 8፡13፤ ህስ 4፡13፤ ዳን 1፡8

[5]ጉያ አያነ ቤከሜት፥
ጉያ አያና እሰ ከን ዋቀዮት
ማል ጎቼፍ ጅርቱ*?
[6]እሳኖ ዮሙስ በዲሰ
ዱራ እንአዴሙ፤
ብይ ግብፐ ወልት እሳን እንጉርት፥
መንደር ሜምፌሰ
አዋለሳኒ እንታት፥
ምአ ሜቲሳኒ ወረ ገት-ጆቤዪ
አረማን እረ ገረ ገለ፥
ጎዶሳኒ ኬሰትስ
ቆራቲን እንብቅለ*።

*5. በኡ 23፡14-17 *6. 10፡8

[7]ጉዮትን አደባ ገአኒሩ፥
ጉዮትን እት ገቲ ኦፌ
አርገተንስ ገአኒሩ፤
ወር እስራኤል ከነ ቤኩፍ ጅሩ፤
የከኬሰን ጉዳ ዋን ተኤፍ፥
ዲኑማንኬሰንስ ዋን ባይአቴፍ፥
«ራጅች ቀልቢ ደቤረ፥
ነምች ሀፉራን ዱበቱስ
መራቴረ» ጀተኒቱ*።
[8]ነሞትን ኤፍሬም
በልበሉመ ጎዶሳኒ ዱረት
ራጅቸ እንጋዱ፤
ክዮን ወረ ስምብረ ቀብዱ
ከራሳ ሁንዱማ ዱረ፥
ዲኑማንስ መነ ዋቀዮሳ
ኬሰ ጅረ*።
[9]አኩመ እሰ በረ
መንደረ ጊቤአት ተኤ፥
እሳንስ አመለ ኦፈሳኒ
መንጫሰኒሩ፤
ዋቀዮ የከሳኒ እንያደተ፥
ጩቡሳኒስ እት እንእላለ*።

*7. ሉቃ 21፡22፤ ማር 3፡21-22
*8. ኤር 11፡21-22 *9. 10፡9፤
አቦ 19፡20-30፤ 20፡13

ወንተ ሰበቢ ጩቡፍ እስራኤልት ዱፌ

[10]ዋቀዮ «አከ ነመ ለፈ ዱዋ ኬሰት
እጀ ወይኒ አርገቴት፥
አን እስራኤልን ነንአርገጄ፤
አቦተኬሰንስ
አከ እጀ ሙክት ሀርቡ
ጀልቀበ ጎደቴ፥
እሰ ዱረ ብልቻቴት ነንእላሌ፤
እሳን ገሩ ገረ በኣል
እሰ ጴኦር ዱፌን፥
ዋቀዮ ቶልፌማ እሰ ዬላስሳ ከናፍ
አዳን ኦፍ ባሰን፤
አኩመ እሰ ጃለተን ሰናስ
ጪጋስሶ ተአን*።
[11]ኡልፍን ኤፍሬም
አከ ስምብሮ
ዱራ በለልኤ እንሶከ፥
ሙጫ ጎደቼን፥ ዋ ገራት ሀፉን፥
ኡልፉኡንስ ህንጅሩ።
[12]እሳን እጆሌ ዮ ጉድፈተንዩ፥
ቶኮሌ ኡቱ ህንሀፍን
እሳን ነንደብሲሰ፤

ዬሮ አን እሳንራ ገርገር በኡት
እሳኒፍ ወዮ!
13 አኩመን አርጌ
ኤፍሬም አከ ሙከ ሜጢ
እዶ ለልሳ ኬሰ ዻበቱ ቱሬ፤
አመ ገሩ እልማንሳ
ወረ ቀሉት ጌሱን አረ ጅረ»
ጂዴ።
14 ያ ዋቀዮ፥ አት እሳኒፍ ኬን! ገሩ ማል
ኬንታፍ ላታ? ገደሜሰ ኡልፍ እራ በኡ፥
ሀርመ ጎጋሰ እሳኒፍ ኬን!
*10. ለኮ 25፡1-5፤ ኬሰ 32፡10

ፍርዲ እስራኤልረ ገኡ

15 ዋቀዮ፥
«ጀልእንሳኒ ሁንድኑ
ጊልገልት አርገሜ፥
አን አችት እሳን ጅቡት ነንከኤ፤
አን ሰበቢ ሆጂሳኒ እሰ ጀልአዻፍ
መነኮ ኬሳ ኦፌ እሳን ነንባሰ፤
አን ዴብኤ እሳን ህንጃለዱ፥
ጉርጉዶትንሳኒ ሁንድኑ
ሞርምቱደ።
16 እጆሌን ኤፍሬም ሩኩተመኒሩ፥
እሳን አከ ሙከ ህድሳ ጎጌ ተአኒሩ፤
እሳን ሰኘ ህንገደተን፥
ኡቱ እሳን እጆሌ ጎደተኒዩ፥
አን እጆሌሳኒ ወረ ጃለሌ ገራሳኒ
እሳን ዱራ ነንአጂሰ» ጂዴ።
17 ሰበቢ እሳን ገረ ዋቀዮኮ
ደጌፈቹ ድደኒፍ፥
እን እሳን እንገተ፤
እሳንስ ሰበ ወረ ካን
ኬሰ እንጆሩ* ።
*17. ኡመ 4፡14

ቦቆና 10

ወንት እስራኤል ዋቀዮሊ ቶልፈሞዻፍ ሆጄቴ በሌፈሙሳ

1 ወር እስራኤልስ አከ ሙከ ወይኒ
ኦፍ ጃለቴ እጆ ባይኤ ነቀቱት፤
ሀሙመ እጅ ሆጂሳኒ ባይአቴ
እዶ አርሳስ እንባይአሰን፤
አኩመ ብየሳኒት ፎየኤ፥
ኡቱቦተ ደጋ
ወረ ቁልቁላአት እላለመን
እንፎዶዩሰን* ።
2 ገራንሳኒ ወላለሚደ፥
አመ እሰ የከኒፍ
አደበ ፉደቹን እሳኒፍ እንተአ፤
ዋቀዮ እዶ አርሳሳኒ እንጨጨብሰ፥
ኡቱቦተ ደጋ እሳን ዻበተንስ
እንበሌሰ።
3 አመ እሳን፥ «ኑአ ሰበቢ
ዋቀዮን ህንሶዳትኔፍ
ሞቲ ደብኔ፤
ስላስሞ ሞትች
ማል ኑፍ ጎቹ ደንደአሬ?»
እንጂዱ።
4 እሳን አፉኑማፍ ዱበቱ፥
ሶበኒ እንከከቱ፥
ከካዻንስ ወሊ ገሉ፤
ፍርዲን እሳን ኬነንስ
አኩመ አረማ ሀዻ ኦፍ ኬሳ ቀቡ
እሰ ቦአ ቆቲሳረት ብቅሉት።
*1. ኤር 2፡21፤ ሆሴ 8፡11፤ ሌዎ 26፡1

5 ወር መንደረ ሰማርያ ጅራተን
ድብቾ ቤታዌኒፍ እንሶዳቱ፥
ነሞትንሼስ እሳፍ እንቦኡ፤
ኡልፍን ዋቀዮ ቶልፈማ ሰና
ዋን ዱራ ፋደተሜፍ፥
ሉቦትንሳ እሳፍ እንወዋቱ* ።
6 ድብቾች ሞትቾ ጉዳ ሰናፍ
ገልቼ ተኤ
ብየ አሶርት እንጌፈመ፤
ዬሎን ኤፍሬምረ እንገአ፥
እስራኤልስ መሬን
እን ዱር መርየቴ
ዋን ኩፌፍ እንዬለአ* ።
7 ሰማርያን እንበሌፈመ፥
ሞቲንሼስ አከ ፌሌንጮ
ብሻን ጉባ ቡኤ እንተአ።
8 እዶወን ኦል ጂዶን
ወር ቤታዌን አረት ሰገደን፥
እስራኤልት ጨቡ ዋን ተአኒፍ
እንዲገሙ፤
እዶ አርሳሳኒረትስ አረንገማፍ
ባላን-ወራንቴን እንብቅሉ፤
ዮሙስ ነሞትን
ቱሎታን፥ «ኑአዋላ!»
ጋሮታንስ፥ «ኑረት ጅጋ!»
እንጂዱ* ።
*5. 4፡15፤ 8፡5-6 *6. 5፡13 *8. 9፡6፤
2ሞቶ 23፡15-16፤ ሉቃ 23፡30፤
ሙል 6፡16

በሌሳ እስራኤልረት ፍርዲን ዱፉሳ

9 ዋቀዮ፥ «ያ ነሞተ እስራኤል፥
ኤርገ በረ መንደረ ጊቤአት
ጩቡ ሆጀተኒ
አመዩ ጩቡት ቀበምተኒ ጅርቱ፤
ኤጋ ሎል ወረ ጀልአ
ሆጀተንት ዱፉ፥
እስንስሞ ጊቤአት ህንአርገቱሬ*?
10 አን ፌደኮቲን እስን ነንአደበ፤
እሰ ገር-ለማን የክተኒፍ
ዬሮ አደበምተንት
ሰብን ለፈራ እስንረት
አከ ሰሳበመን ነንጎደ*።
*9. 9፡9፤ 5፡8 *10. ኤር 2፡13

11 «ኤፍሬም አከ ድብቻ
ሌጅፈሙ ደንደኡት፥
ምዳን ስርብሲሱ እንጃለተ፤
አንሞ ገረ ሰጎሳ
እሰ ሚደጋት ደርቤ፥
ኤፍሬምን ነንጩመደ፤
ይሁዳን አከ ቆትዮት ሀቆቱ፥
ያቆብስ አከ ቆትዮት ቦአ ሀባሱ።
12 ቀጀሉማዳን ፌጫፈዳ፥
እጀ ጋሩማን ኬኑስ ገልፈዳ!
ማሲ ሃራ ባፈዳ!
ዬሮን ኩን ዬሮ እስን
ገረ ዋቀዮት ጎርተኒ፥
ሀመ እን ዱፌ ቀጀሉማ
እስኒፍ ደንገላሱት ኤገተኒደ።

13 «እስን ገሩ ዬሮ ቆተን
ጀልእነ ዳብደኒ፥
ወንተ ጀልአ እንገልፈተን፤
እጀ ሶባስ እንኛተን*።
አት ኮንኮላታኬ
እሰ ዱላፍ ቆጼፈቴ
ባይእን ጀግኖተኬቲስ አመነቴተ፤
14 ከናፍስ ሎል ሰበኬረት እንከአ፤
አኩመ ዮሙ ሸልማን ሞትቾ
ጉያ ሎላ ሰነት
መንደረ ቤት-አርቤል በሌሴ
ሃት እጀሌሼረት ጩጩብሰምቴ
አከሱመ መርሳንኬ
ሁንድኡ እንበሌፈመ።
15 ጉድን ጀልእነኬሰኒ
እን ቤትኤልት ሆጀተሙ
ወንተ አከሲ እስንረት እንፍደ፥
ሞቲን እስራኤልስ
ገነመ በረዳን እንበርበዴፈመ።
*13. 8፡7፤ ኢዮ 4፡8

ቦቆና 11

እስራኤል ኡቱመ ድዱ ዋቀዮ ኦብሴ ጃለቹሳ

1 «እስራኤል እጀሌ ዬሮ ቱሬት
አን እሰ ነንጃለጼ፥
ብየ ግብጥ ኬሳስ
እልመኮ ነንዋሜ*።
2 ሀሙመ አን እሳን ዋሜሞ
እሳን ሜልችሰኒ
እነራ እንፈጋተን፤
እሳን በአሊፍ አርሳ ድኤሱ፥
ብፈ ፈኬኛፍስ እጣነ አርሱ
እቱመ እንፉፈን*።
*1. በኡ 4፡22፤ ኬሰ 7፡8፤
ኢሳ 63፡16፤ ማቴ 2፡15 *2. 2፡15፤
4፡13

3 «አንሌ ሰኚ ኤፍሬም
ዳድሱ ነንበርሲሴ፥
ካሱትስ ኦል እሳን ነንፉጼ፥
እሳን ገሩ ከን እሳን ፈይሱ
አነ አከ ተኤ ህንቤክኔ*።
4 አን ሎኮ ገረ-ላፍናቲን
ህዳ ጃለላቲን እሳን ነንሀርክሴ፤
አከ እሰ ዋንጀ ቦቁሳኒራ
እት ላፍሴስ እሳኒፍ ነንተኤ፥
ገረሳኒትስ ገድ ጀጼ
እሳን ነንኛችሴ።
*3. ኬሰ 1፡31፤ 2፡10፤ 13፡6

5 «እሳን ገረኮት ዴብኡ
ዋን ድደኒፍ፥
ገረ ብየ ግብጥት ዴብኡፍ ጅሩ፥
ወር አሶርስ እሳንረት እንሞኡ።
6 ብላን መንደሮተሳኒ ኬሰት
ገድ እሳን እንጭረ፥
ደንቀራ ከረ ደላሳኒስ እንኩኩተ፥
ነሞተሳኒ ወረ ኮረተንስ እንፍጠ።

ጃለል ዋቀዮ ዴከምሰሳ ጫላ ጀባቹሳ

7 «ሰብንኮ እነራ ገረ ገሉት
ልቅምፈመኒ ጅሩ፥
ዮ ኦል እሳን ዋመንስ፥
እሳን ተካዩ ኦል ህንከአን።

[8] «ያ ኤፍሬም፥
አተምተን ከን ብራት
ስኬኑ ደንደአሬ?
ያ እስራኤል፥ አን አተምት
ገራ ኩተዴ ስዲሱሬ?
አን አተምተን አከ መንደረ አድማ
ደበርሴ ስኬኑ ደንደአሬ?
ዮኪስ አተምተን
አከ መንደረ ዘቦኢም
ስጎቹ ደንደአሬ?
ከነ ጎቹፍ ገራንኮ ህንደንዴኘ፥
አእኮስ እቱመ ጫሌ* ።
[9] አን ዴከምሰኮ እሰ ቦበአ
ገድ ህንዲሱ፥
ዴብኤ ኤፍሬምን ህንበሌሱ፤
አን ዋቀዮደ መሌ፥ ነመ ምት፤
አን እሰ ቁልቁሉ ስግዱ ጅሩደ፥
አን እጀ አሪቲን ህንዱፉ* ።
*8. ኤር 31፡20፤ ኢሳ 54፡8፤
ኬሰ 29፡22-23 *9. ፉሩ 3፡31-36

[10] «እሳን አነ ዋቀዮ ዱካ እንቡኡ፥
አን ሰገሌኮ
እሰ አከ ሌንጫ አዱ ነንደጌስሰ፥
ኤዬ፥ አን ሰገሌኮ ነንደጌስሰ!
እልማንኮስ ሆለታ
ገረ ልጠ ቢፍቱቲ እንዱፉ* ፥
[11] ወሬረኒ አከ ስምብሮታት
ብየ ግብጢቲ፥
አከ ጉጌትስ ብየ አሶሪ እንዱፉ፥
አንሞ መነሳኒት እሳን ነንዴብሰ፤
ከነ አነ ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።
*10. ኤር 25፡30 *11. ኢሳ 11፡11-12

[12] «ኤፍሬም ሶባን፥
መን እስራኤልስ ጎዎምሳዳን
ነመርሰኒሩ፤
ይሁዳንሞ አነ ዋቀዮረት
ከኤ አሲፍ አች እንናነአ፥
ወረ አፊ ቁልቁሉት ለካአቴፍሞ
አመነማደ ።

ቦቆና 12

እስራኤሊፍ ይሁዳን ዋቀዮፍ አመነሙ ደቡሳኒ

[1] «ኤፍሬም ቅሌንሳ ወጅን እንአለ፥
ጉያ ጉቱስ ቅሌንሰ
ገረ በአ ቢፍቱ ዱካ እንፊገ፤
ሶበ፥ ሁምናን ነመረት ከኡስ
እንባይእሰ፤
ብየ አሶሪ ወጅን ወሊ ገሌ፥
ብየ ግብጦትስ ደዳ ኤጀርሳ
እንጌሰ» ጀዴ* ።
*1. 5፡13፤ 7፡11

[2] ዋቀዮ ጎፍታን፥
ወረ ይሁዳ ወጅን ዱቢ ቀበ፥
አዴምሰሳቲፍ ያቆብት እንእሳለ፥
አከ ሆጂሳትስ እሳፍ እንዴብሰ ።
[3] ያቆብ ገራ ሃደሳቲ ኬሰትዩ
ቦዴት አከ ህንሀፍኔፍ፥
ኮሜ አቦሌሰሳ እንቀበቴ፥
ዬሮ ነመ ገአ ተኤስ
ዋቀዮት መርሜ
ገድ ዲሱ ድዴ* ።
[4] ኤርገማ ዋቀዮ አፍት ቀቤ
ገድ ዲሱ ድዴ፥ እንደንደኤስ፤
ኤርገሲሞ ቦኤ
አከ እን ፉረ ቶሉፍ እንከደቴ፤
ዋቀዮ ቤትኤልት እት ሙልአቴ፥
አችትስ እሰት ዱበቴ* ።
[5] እን ዋቀዮ ጎፍታ መጫት፤
ዋቀዮ እሰ ያደተሙን ተኡፊደ* ።
*3. ኡመ 25፡26፤ 27፡35-36፤
32፡25-29 *4. ኡመ 35፡15፤
28፡10-19 *5. ፋር 83፡18

[6] አትሞ አመ
ጎቸ ዋቀዮኬቲን እንዴብተ፤
ኤጋ ጃለለት፥
ወንተ ዱጋ ተኤትስ
ቀበሚ ጅራዱ!
ዬሮ ሁንዱማስ ዋቀዮኬ
አብዲዳን ኤገዱ* !

[7] አትሞ ነጋዴ መዳሊ ሶባ
ሀርከት ባቱደ፥
ነመ ጎዎምሱስ እንጃለተ* ።
*6. ሚክ 6፡8 *7. አሞ 8፡5

[8] ከነረት ኤፍሬም፥
«አን ዱጉመ ሶሮሜረ፥
ጌሰፈዴረሰ፤
ወንተ አን አርገዴ ሁንዱማ
ኬሰትሞ የከ ጨቡዳፍ
ነት ሙረሙ
ህንአርገሙ» ጀዴ* ።

9 ከናፍ ዋቀዮ፥
«አን ዋቀዮ ጎፍታንኬ
ብየ ግብጢቲ ከነን ስባሴ፥
አኩመ በረ ዱሪ
ዳባን ወል አርጋ ቱሬ ሰነት፥
አመስ ዴብሴ
ጎዶወን ኬሰ ስንጅራችሰ*።
*8. ሙል 3፡17 *9. 13፡4፤ በኡ 20፡2፤ ሌዎ 23፡42-43

10 «አን ራጆተት ዱበዴረ፥
አን ሙልአተ ባይኤ
አከ አርገን ነንጎዴ፤
ከራሳኒስ ፈኬኛን ነንዱበዴ»
ጀዴ*።
11 ሀምን መንደረ ጊልአድ ኬሰ ጅረ፥
ነሞትን አችት አርገመንስ
ከን ዋኤ ሀንባፍኔ እንተኡ፤
ጊልገልት ኮሮሚ
አርሳዳፍ እንድኤሱ፥
እዶወን አርሳሳኒሞ
አከ ቱላ ደጋ እሰ ቦአ ቆቲሳ
ኬሰ ቱለሜ እንተኡ*።
*10. 6፡5 *11. 6፡8፤ 9፡15

12 ያቆብ ብየ አረምት በቀቴ፥
እስራኤል ሃደ መና አርገቹዳፍ
ነማፍ ሆጇቴ፥
ኒቲ ፉዱፍስ ሆሎተ ትክሴ*።
13 ዋቀዮ ገሩ ሀርከ ራጇቲን
ወረ እስራኤል
ብየ ግብጢቲ አል ባሴ፤
ሀርከ ራጇቲን
አከ ኤገመንስ እንጎዴ*።
14 ኤፍሬም ቱቱቄ ጎፍታሳ
ገር-መሌ ዋን አርሴፍ፥
እንሞ የከሳ እን ዱአን ገኡ
እሱመረት አከ ሀፉ እንጎደ፥
አረብሶሳስ መታሳት እንዴብሰ።
*12. ኡመ 27፡43፤ 28፡5፤ 29፡20
*13. በኡ 3፡10፤ ኬሰ 34፡10-12

ቦቆና 13
ፍርዲ ገረ ዱማት ብየ እስራኤልረ ገኡ

1 ዬሮ ሰኜን ኤፍሬም ዱበቴ፥
ነሞትን እንሆለተን፤
እን እስራኤል ኬሰት
አል ካፈሜ ቱሬ፤
ገሩ ከራ በአል
ዋቀዮሊ ቶልፈመኒ
የከ አፍረት ፍዴ፥ እንዱኤ*።
2 አመስ እቱመ ደደበለኒ
ጩቡ እንሆጇቱ፤
ሜቲሳኒራ ብፈ በቅፈማ
አፈሳኒፍ እንቶልፈቱ፤
ዋቀዮሊ ቶልፈሞ
ሚደግሰኒ እንሆጇቱ፤
ኩን ሁንዱምቱ
ሆጇ ወረ ሀርከ ቶለኒት፤
«እሳን ከናፍ አርሳ ድኤሳ!»
እንጇዱ፤
ነሞትን ብፈ ጅቦታ እንዱንገቱ*!
3 ከናፍስ እሳን አከ ሁሪ ገነማ፥
አከ ፍጤንስ ገነማን
ደፌ ቡኡት፤
አከ ሀበቂ አብዲ ኬሳ
ቅሌንስ ፉደቱ፥
አከ አረ ከራ ቃዋ በኡስ
እንተኡ*።
*1. ለኮ 25፡1-5 *2. 8፡4፥5-6፤ ኢሳ 44፡10 *3. 6፡4፤ ፋር 1፡4

4 ዋቀዮ፥ «አን ዋቀዮ ጎፍታኬ
እሰ ብየ ግብጢቲ ስባሴደ፤
አት አነ መሌ
ዋቀዮ ከን ብራ ሀንቤክቱ፥
አነራ ከን ሀፌስ ፈይሳን
ከን ብራ ሀንጅሩ*።
5 አን ለፈ አና ኬሰት፥
ብየ ጉባ ቦበአ ሰነት ስኤጌረ።
6 አከ ብየ ቁፋት
እሳን ዬሮ ኛተንት እንቁፈን፥
ቁፈኒስ ያደሳኒት
አል አፍ ቀቡን እት ደገአሜ፤
ከናፍስ አነ እንእራንፈተን*።
*4. 12፡10፤ በኡ 20፡2-3፤ ኢሳ 45፡21
*5-6. ኬሰ 8፡11-20፤ 32፡10-15

7 «አመስ አን አከ ሌንጫ
እሳንት ነንተአ፥
አከ ቄረንሰ ርጼ
ከራ ቡኬ ጪሱትስ
እሳን ነንኤገደ*፤
8 አከ አማኬተ ደልቱ
እልማገንሼ ጆላ ቡተተኒት
አን እሳንረተን ለፈ ደአ፤
ቆመሳኒ ጩብሴ

ኦኔሳኒስ ነንተርሳሰ፤
አቾትስ ሰሮትን እሳን እንኛቱ፥
ብኔንስ ጫካስ እሳን እንበበቀቅስ።
9 ያ እስራኤል፥
አነ እሰ ስገርጋሩን ሞርሙኬቲን፥
አት በዲስ ኦፍረት ፍዴተ*፤
10 አት፥ ‹ሞቲ፥ ጉርጉዶተስ
ኑፍ ኬን› ጇቴ ቱርቴ፤
ሞቲንኬ መንደሮተኬ
ሁንዱማ ኬሰት
አከ ስኦልቹፍ አመ ኤሰ ጅረሬ?
ወር ብየ ሴረተንስ ኤሰ ጅሩሬ*?
11 አን አሪዳን ሞቲ ሲፍ ኬኔረ፥
ዴከምሳንስ አቺ እሰ ፉዴረ*።
*7. 5:14 *9. ኤር 2:17
*10. 1ሳሙ 8:5-6 *11. 10:3፥15፤ 7:7

12 «የከ ኤፍሬም ወልት ህደሜ ጅረ፥
ጨቡንሳስ እዶ ቶኮ ካአሜረ፤
13 አከ ዱበርቲ ደኡፍ ጇቱ
ጭኒንሱን እሰረ ገኤ፤
እንሞ እልመ ኦጌሰ ምት፤
ዬሮ ተኡት ገደሜስ ኬሳ
አስ ህንሙልአትኔ።
14 አን ቀባ እዶ ለፈ ጀላ ኬሳ
እሳን ገድ ዲስሱሬ?
ዱአ ጀላስ እሳን ፉሩሬ?
ያ ዱአ፥ ደእችኬ ሜሬሬ?
ያ እዶ ለፈ ጀላ፥
እልኬንኬ ሜሬሬ?
ኦአ አርገሲሱን
እጀኮ ዱራ ፈጋቴረ*።
15 ኤፍሬም ኦቦሎተ ግዱት
እጀ ዮ ጎደቴዩ፥
ቅሌንስ በአ ቢፍቱ፥
ቅሌንስ ዋቀዮ ብራ አቦመሜ፥
ለፈ ዱዋዳ ከኤ ዱፉፍ ጅረ፤
ቦል ብሻኒሳ አከ ጎጉ፥
ቡርቅቱንሳስ አከ ጉኡ እንጎደ፤
ወንተ ገት-ጀቤሰ ካአሜ
ሁንዱማስ ፉደቴ እንሶከ።
*14. 1ቆሮ 15:55

16 «ሰማርያን ዋቀዮሼረት ዋን ካቴፍ፥
የከሼፍ አደበ ፉደቹን እንተአፍ፤
ነሞትንሼ ብላዳን እንኩኩፉ፥
ሙጮሊንሳኒ ሁምናን
ደደርበተመኒ እንጨቡ፤
ዱበርቶትንሳኒ ወር ኡልፍስ
ገራንሳኒ እንተተርሳፈመ» ጇዴ*።
*16. 2ሞቶ 17:5-6፤ 15:16

ቦቆና 14

ወር እስራኤል ገረ ዋቀዮት አከ ዴብአኒፍ ዋሙሳ

1 የከኬሰኒን ጉፈተኒ ዋን ኩፍተኒፍ፥
ገረ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒት ዴብአ፥
ያ ወረ እስራኤል*!
2 ወንተ ጄቹፍ ጄተን ከነ ፉደዳቲ፥
ገረ ዋቀዮት ዴብአ!
«የከኬኘ ጉቱማት ኑራ ፉድ፥
ጋሪት ኑስመዱ!
ገለተ አፉንኬኛስ
አከ ቀልመ ጅቦታት
አርሳ ሲፍ እንድኤስነ*።
3 አሶር ኑኦልቹ ህንደንደኡ፥
ሎላፍ ፈርደ ህንፌአትኑ፤
ዴብኔስ ወንተ ሀርከኬኘ ቶልቼን
‹ዋቀዮሊኬኘ› ህንጄኑ፤
አት እሰ እጆሌን
አባን እረ ህንጅሬ፥
ብራ ኦአ አርገቱደ»
እቲን ጄዳ*!
*1. ዘካ 1:4 *2. 6:6፤ 8:13፤
እብ 13:15 *3. 5:13፤ 8:5-6

ዋቀዮ ጅሬኘ ጋሪት አከ እሳን ዴብሱ አብደቺሱሳ

4 ዋቀዮ፥ «አነራ ገረ ገሉ
እሰ ዱኩበ እት ተኤራ
እሳን ነንፈይሰ፤
ኣሪንኮ እሳንራ ዋን ዴብኤፍ፥
ፌደ ገራኮቲን እሳን ነንጃለደ፤
5 ወረ እስራኤሊፍ
አከ ቲፉ ቦካ ነንተአ፥
እሳንስ አከ ደራራ እንደራሩ፥
አከ ሙኬቲ ሊባኖን
ህደሳኒ እንያፈቱ፤
6 ለትንሳኒስ እንድሪረ፥
ሚደጉማንሳኒ
አከ ሙከ ኤጄርሳ፥
ፎሊንሳኒስ
አከ ሙከ ሊባኖን እንተአ፤
7 ዴብአኒ ጋድሰኮ ጀለ እንጅራቱ፤
ምዳን እንቆተቱ፥
አከ ሙከ ወይኒ እሱ ቶሌ
እጀ ጎደቱ እንተኡ፤

አከ ዳዲ ወይኒ ብየ ሊባኖን
መቃ እንኅደቱ።
[8]ኤጋ ሰኚን ኤፍሬም
ዋቀዮሊ ቶልፈመን ብራ
ማል ቀባ?
አንቱ እሳኒፍ ደገአ፥
አንቱ ድሜ እሳን እላለ፤
አን አከ ሙከ
ዩሮ ሁንዱማ ለልሱት፥
እጀ ኅደቹ ከን ስደንዴስሱ
አነ ብራ ሲፍ እንአርገመ»
እንጀደ።

ጡሙረ ዱቢሳ
[9]ኤጋ አጌስ ኤፕሬ?
እኖ ከነ እንሁበተ!
ሁበታንሞ ኤፕሬ?
እን ከነ ቤኩ ብረ እንገአ!
ከራን ዋቀዮ ሁንድኑ ስረደ፥
ወር ቀጂሎትን
እሰረ እንአዴሙ፥
ወር ሞርመን ገሩ
እሰረት ጉፈተኒ እንኩፉ*።
*9. ፉር 1፡1-6

መጫፈ ዮኤል ራጅቻ

ቦቆና 1

ሀዋንስ ብየ አከ በሌሴ ህሙሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ እን ገረ ዮኤል እልመ
ጴቱኤል ዱፌ ከነት ፉፌ ከን ጅሩደ።
[2]እስን ማንጉዶተነነ ከነ ደገአ!
ሰብን ብየ ከነ ኬሰ ጅራተን
ሁንድኑስ ሜ ደጌፈዳ!
ወንት አከሲ ኩን በረ
እስን ጅራተን ኬሰት፥
በረ አቦትንኬሰን ጅራተን ኬሰትስ
ተካ ተኤ ቤካሬ?
[3]ዋኤ ከና እጆሌኬሰንት ህማ!
እጆሌንኬሰንስ
እጆሌሳኒት ሀህመን!
እጆሌንሳኒስ
ደሎተ ዱፉት ሀህመን!

[4]እሰ ጉርሙ ሀዋንሳ
እሰ ዱራራ ሀፌ፥
ጉርሙ ሀዋንሳ
እሰ ለመፉቱ ኛቴ፤
እሰ ጉርሙ ሀዋንሳ
እሰ ለመፉራ ሀፌ፥
እልማን ሀዋንሳቱ ኛቴ፤
እሰ እልማን ሀዋንሳራ ሀፌሞ
ጌሪ ሀዋንሳቱ ኛቴ*።
*4. 2፡25፤ እሞ 4፡9፤ 7፡1-2፤
በኡ 10፡12-15፤ ኬሰ 28፡38

[5]እስን ወር መቾፍቱን
ደመቃቲ ቦአ!
ዳዲን ወይኒ እስንራ
ዋን ጭቴፍ፥
እስን ወር ዳዲ ወይኒ
ዱግደን ሁንድኑ፥
ጩንፉ ወይኒቲፍ ቦአ!
[6]ሰብን ጆባኒፍ ለኮብስሳ
ዱመ ህንቀብኔ
ብየኮረት ዱፌረ፤
እልካንሳ አከ እልካን ሌንጫት፥
ቀርፉንሳስ አከ ቀርፉ
ሌንጩ ደላት*፤
[7]እን ዳባ ወይኒኮ እንአንሴ፥
ሙከ ሀርቡኮስ ገድ እንጭሬ፤
ቆለሳኒ እራ ቁንጭሴ ገቴ፥
ደሜንሳኒስ አዳቴ ሀፌ፤
*6. 2፡2፤ ሙል 9፡8

[8]አከ ምስሮ ኡፈተ ገዳ ኡፈቴ፥
ድርሰ ቀሬሼቲፍ ገድቱት፥ ገዳ!
[9]ኬናን ኛታፍ ዱጋቲ
መነ ዋቀዮራ እንጭቴ፥
ከናፍ ሉቦትን ወር
ዋቀዮ ኅፍታዳፍ ሆጂተን
ገደኒ እንበኡ*።
[10]ማሲን እንአኔ፥
ምዳን ዋን በዴፍ ለፍት እንገዴ፤
ሙከት ወይኒ እን ሃራን እንኅጌ፥
ደዳን ኤጀርሳስ ህንጅሩ። *9. 2፡14

11 እስን ወር ቆቱን አብዲ ኩተዳ!
ወር ወይኒ ዳብደኒ
ጉድፍተንስ ገዳ!
ወንት ለፍቸራ ገልፈሙ
ዋን በዴፍ፥
ቀመዲዳፍ፥ ገርቡዳፍስ ገዳ*!
12 ሙክት ወይኒ እንጎገ፥
ሙክት ሀርቡስ እንጮለገ፤
ሙክት ሩማኒ፥ ሙክት ሜጢ፥
ሙክት ሁዳፍ
ሙኬቲን ማሲ ኬሳ
ሁንድኑ እንጎጉ፤
ገመቹን እልማን ነሞታስ እንበደ።
*11. ኤር 14፡4

ገረ ያደ ገራ ጌደረናት ዋመሙሳኒ

13 ያ ሉቦታ!
ኡፈተ ገዳ ኡፈዳ፥ ቦአስ!
ኬናን ምዳኒፍ ኬናን ዱጋቲ፥
መነ ዋቀዮኬሰኒራ ዋን እትፈሜፍ፥
እስን ወር እዶ አርሳቲ ሆጄተን፥
ሆጄቶትን ዋቀዮኮቲ፥
መነ ቁልቁሉማት እል ገላ!
ኡፈተ ገዳ ኡፈዳቲ
ሀልከን ጉቱ ገዳ ቡላ!
14 ሶሚ ቁልቁሉ ለብሳ!
ወል ገኢ ቁልቁላአስ ዋማ!
ጃርሶሊዳፍ ወረ
ብይቾ ኬሰ ጅራተን ሁንዱማ፥
መነ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒት
ወልት ቀባ!
ገረ ዋቀዮትስ እያ*!
15 ወዮ! ጉያን ዋቀዮ ድአቴረ!
ማል ጉያን ሶዳችሳን አከሲ!
እን እሰ ሁንዱማ ደንደኡ ብራ
አከ በሌሲት እንዱፈ*።
*14. 2፡15፤ ኢሳ 58፡5 *15. 2፡1፥11፤
ኢሳ 13፡6፤ አሞ 5፡18-20

16 ኡቱመ ኑእ እላሉ
ኛትን አኩመ ድቤ፥
አከሱመ ገመቹኒፍ እልሌን
መነ ዋቀዮኬኛቲ ድቤረ ምቲሬ*?
17 ሰኚን ከቦተ ጀለት ቶርቶሬ፥
ምዳን ዋን በዴፍ፥
ጎምብሳን እንአኔ፥
ጉምቢን እንጨጨቤ።
18 ሳወን ዋን ዴደን ዋን ደበኒፍ፥
እንመርአቱ!
ቡሻዩን እንጀንጀኡ፤
ሆሎትን ከር ባይኤንስ
እንድጸቱ*።
*16. ኬሰ 16፡11፤ ፋር 118፡24
*17-18. ሴፋ 1፡10-11፤ ኤር 3፡3፤
14፡5-6፤ 1ሞቶ 17፡1-16፤ 18፡1-6

19 ያ ዋቀዮ! እብድ
እዶ ዴዱምስ ሆሪ ዋን ፍጤፍ፥
አረብን እብዳስ ሙከ በኬ ኬሳ
ዋን ጉቤፍ፥
አን ገረኬት ነንእየ፤
20 ቡርቃን ብሻኒ ዋን ጎጌፍ፥
እብድስ እዶ ዴዱምስ ሆሪ
ዋን ፍጤፍ፥
ብኔንሶትን ጫካሌ
ገረኬት እንእዩ*።
*19-20. አሞ 7፡4፤ ፋር 104፡27-28፤
1ሞቶ 17፡1-16፤ 18፡1-6

ቦቆና 2

ጉያን ዋቀዮ እን ሶዳችሳን አከ ድአቴ ፈኬኛን ህሙሳ

1 ጥዮን ጋረኮ እሰ ቁልቁሉረት
ፈኖ አፋፉ፥
ሰገሌ ነመ ደመቅሱ ደጌስሳ!
ጉያን ዋቀዮ ዋን ዱፋፍ፥
አሙመዩ ዋን ድአቴፍ፥
ወር ብይቾ ኬሰ ጅራተን
ሁንድኑ ሀሆለተን*!
2 ጉይች ጉያ ዱከናፍ
ጉያ እፈ ህንቀብኔደ፥
ጉያ ዱሜሳፍ
ጉያ ዱከነ ልምጢት፤
እን አከ ቦሩ ቱሎተረ ደርቤ
በልአቻ አዴሙት፤
ሰብን ባይኤኒፍ ጀባን
ከን አከሳ ዱር ከን ህንቱርን፥
ስአችስ ከን አከሲ
ከን ህንአርገምኔ እንዱፈ*።
*1. 1፡15 *2. 1፡6

3 ፋለሳኒ ዱራ አረብን እብዳ
ጉባ እንአዴመ፤
እሳን ቦዴዳንስ
እብድ ወጠላን ጉባ እንአዴመ፤
ብይ ፋለሳኒ ዱራ

እዶ ዳባ ኤዴን ፌካተ፥
ብይ እሳን ቦዴሞ
ለፌ እና በርበዳአ ፌካተ፤
ከን እሳን ጀላ በኡስ
ቶኮሌ ህንጅሩ* ።
4 እሳን ፌርደ ፌካቱ፥
አከ ፌርደ ሎላስ እንካቱ፤
5 እሳን አከ ኮንኮላታ ፌጉት፥
አከ እብደ
ዮሙ ቀርሚ ጉቡ ጣጠኡት፥
አከ ሎልቶተ ጀጀቦ
ሎላፍ አፍ ቆጼሰኒት፥
ሰገሌሳኒ ደጌስሳ፥
ፌጤ ቱሎታረ እንቁሩጵሱ* ።
6 ሰብን ለፌራ
ዮሙ እሳን አርገን እንሮምኡ፥
ነሞትን ሁንድኑስ ነአኒ
ፉለ እንበዱ፤
7 እሳን አከ ነሞተ ጀጀቦት እንፌጉ፥
አከ ሎልቶታትስ
መሰራ እንያቡ፤
ሁንዱምትሳኒስ ከራሳኒራ
ኡቱ ህንጀልአትን፥
ተሬት እንያኡ ።
8 ቶኮን ቶኮንሳኒ ከራዱመሳኒረ
አዴሙ መሌ፥
እን ቶኮ እሰ ካንት ህንቡኡ፤
ተሬሳኒ ኡቱ ወልራ ህንኩትን፥
ሁምናን ጨብሰተኒ
ወራነ ግዱ እንደርቡ፤
9 ፌገኒ መንደረቲረ እንበኡ፥
መሰራረ እንፌጉ፥
መኔቲ እንያበቱ፥
አከ ሀቱስ ቃወ መናቲን
ኦል እንልጡ* ።

*3. 1፡19፤ አሞ 7፡4 *4-5. ሙል 9፡7-9
*9. በኡ 10፡4-6

10 ለፍት እሳን ገአን
ፉለሳኒ ዱራ እንሮምእት፥
ዋቅንስ እንሶቾአ፤
አዱኒፍ ጂን እንዱከናኡ፥
ኡርጀትንስ እፌ ህንኬነን* ።
11 ዋቀዮ ፉለ መጨሳ ዱረት
ሰገሌሳ እንደጌስሰ፤
ሁምን ወራናሳ ሶናን ባይኤደ፤
ወር እሳፍ አቦመመንስ ጀጀቦደ፤
ጉያን ዋቀዮ ጉዳደ፥
ሶዳቾሳደስ፤
ኤኙቱ ፉለሳ ዱረ
ዳበቹ ደንደአሬ* ?

*10. 2፡31-32፤ ሙል 6፡12፤ 8፡12፤
ኢሳ 13፡10፤ አሞ 8፡9፤ ማቴ 24፡29
*11. ፋር 29፡3-9፤ ኢሳ 10፡5-6፤
ህስ 38፡4፤ ሙል 6፡17

ገረ ያደ ገራ ጌደረናት ዋመሙሳኒ

12 ዋቀዮ ገሩ፥
«አሙመዩ ገራኬሰን ጉቱዳን፥
ሶሙዳን፥ ቦእቻን፥ ገዱዳንስ
ገረኮት ዴብአ!» ጂደ ።
13 ኤጋ ገራኬሰን ተርሳሳ መሌ፥
ኡፌተኬሰን ህንተርሳስና!
ገረ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒት ዴብአ!
እን አራረ-ቀቤሳፍ ኦአ-ቀቤሰ
ዋን ተኤፍ፥
ዴከምሰት ህንአሪፌቱ፥
ጋሩማንሳስ ባይኤደ፥
ወንተ ሀማ ነመት ኤርጉራስ
ኦፍ እንቁሰተ* ።
14 ማልቱ ቤከ፥
ተሪ ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን
እሰ ያዴ እንዲሰ፥ እንኦአስ፤
ኬና ምዳኒፍ ኬና ዱጋቲ
አከ እሳፍ ድኤሱ ደንዴሰንት፥
እስን እንኤብሰ ተአ* !

*13. 1ሞቶ 21፡27፤ 2ሞቶ 19፡1፤
እዝ 9፡3፤ ኤር 41፡5፤ በኡ 34፡6
*14. 1፡9-10፤ አሞ 5፡15፤ ዮና 3፡9፤
ሴፋ 2፡3

15 ጥዮን ኬሰት ፌኖ አፉፉ፥
ሶሚ ቁልቁላአ ለብሳ!
ወል ገኢ ቁልቁላአስ ዋማ* !
16 ነሞተ ወልት ቀባ፥
ወልዳ ቁልቁሌሳ!
ማንጉዶታፍ እጀሌ፥
ዳእሞተ ሀርመ ሆደንስ
ወልት ሰሳባ!
ድርስ ምስሮ መነሳ ኬሳ
ገድ ሀበኡ፥
ምስሮንስ ዲንቀሼ ኬሳ
ገድ ሀባቱ!
17 ሉቦትን ወር ዋቀዮፍ ሆጄተን፥
ቡሳ መነ ቁልቁሉማፍ
እዶ አርሳ ግዱት ሀቦአን!

እሳን፥ «ያ ዋቀዮ ሰበኬቲፍ ኦእ፥
ሰበኬ ወረ ዱንፋኬ ተአን፥
ሰበ ወረ ካን ግዱት
ነመ ገአፍ ነመ መማክሳ ሀንጎድን!
ማሊፍስ እሳን ነሞተ
ወረ ካን ግዱት፥
‹ዋቀዮንሳኒ ኤሰ ጅራ?›
ጇዱሬ?» ሀጇደን* !
*15. 1:14 *17. ፋር 79:10

ዋቀዮ ሰበሳቲፍ ዴቢ ኬኑሳ

18 ዋቀዮ ብየሳቲፍ እንህናፈ፥
ሰበሳቲፍስ እንአአ*።
19 ዋቀዮ ሰበሳቲፍ ዴብሴ፥
«ኩኖ አን ምዳን፥ ወይኒ ሃራፍ
ደዳ ኤጀርሳ እስኒፍ ነንኬነ፥
እስን እንቁፍቱ፤
ስአችስ ሰበ ለፈራ ግዱት
አከ እስን ዬላተን ሀንጎዱ*፤
20 ሎልቶተ ወረ ገረ ብታ ጅረንስ
እስንቲ ነንፈጌሰ፥
ወረ ፋለ ዱራ፥
ገረ ገላነ በአ-ቢፍቱት፥
ወረ ዱግደ ዱባሞ፥
ገረ ገላነ ልጠ-ቢፍቱት፥
ገረ ለፈ ጎጋፍ ኦናት እሳን ነንኦፈ፤
ሰበቢ እሳን ኦፍ ጉርጉድሱዳን
ወንተ አከሲ እስንረት
ሆጄተኒፍ፥
አን እሳን ነንበሌሰ፥
ሬፍሳኒ እንጥራአ፥ እንአጃአስ።
*18. ዘካ 1:14፤ 8:2 *19. 1:9-10፤
2:26-27

21 «አን ዋቀዮ ዱጉማን
ወንተ ጉዳሳ ዋነን ጎዱፍ፥
ያ ለፋ ሀንሶዳትን!
ገመድ፥ እልልችስ!
22 በኬዳ እዶን ዴዱምሳ ለልሳ፥
ሙኬቲን እጀ ነቀቻ፥
ሙክት ሀርቡፍ ዳባን ወይኒ፥
ባይእነት እጀ ኬና ዋን ጅረኒፍ፥
እስን ያ ሆሪ በኬ ኬሳ
ሀንሶዳትና!

23 «እስን ያ እጆሌ ጥዮን!
ዋቀዮ ቀጄሎማሳራ ከን ከኤ
ቦካ እሰ ዱራ እስኒፍ ኬኔረ፤
ቦካ እሰ ዱራ፥ እሰ ቦዴስ
አኩመ ከናን ዱራት
ዋን እስኒፍ ኬኑፍ፥
ዋቀዮ ጎፍታኬሰንት ገመዳ፥
እልልቻስ* !
*23. ኬሰ 11:14፤ ኤር 5:24

24 «አብዲን ምዳኒን እንጉተ፥
እዶን ወይኒ እት ጩንፈንስ
ዳዲ ወይኒቲፍ
ደዳ ኤጀርሳቲን እንጉተ።
25 እሰ ጉርሙን ሀዋንሳ፥
እልማን ሀዋንሳ፥
ጌሪን ሀዋንሳ፥ ቆሮጵሲፍ
ሎልቶትን ጀጀቦን
አን እስንት ኤርጌ ሱን
ዱር እስን ዱራ ፍጠን፥
አመ እዶት እስኒፍ ነንዴብሰ*።
26 ዮሙስ እስን ኞተኒ እንቁፍቱ፤
መቃ አነ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒ
እሰ ድንቂ እስኒፍ ሆጄቴስ
እንጀጀቱ፤
እስን ሰብንኮ
ስአች ዴብተኒ
ሀንዬላስፈምተን*።
27 ዮሙስ አን እስራኤል ኬሰ
አከን ጅሩ፥
ዋቀዮ ጎፍታኬሰን አከን ተኤ፥
አነ መሌስ ከን ብራ አከ ሀንጅሬ
እንቤክቱ፤
እስን ሰብንኮስ ስአች ዴብተኒ
ሀንዬላስፈምተን» ጄዴ*።
*25. 1:4፤ 2:1-11
*26. ኤር 36:13-15፤ ኬሰ 8:10
*27. ሀሰ 34:30

ጉያን ዋቀዮ እን ሶዳችሳን
አከ ዱፋ ህሙሳ

28 ዋቀዮ አመስ፥
«በረ ቦዴት አን ሀፋረኮ
ነመ ሁንዱማረት ነንደንገላሰ፤
እልማንኬሰኒፍ እንተሎትንኬሰን
ራጂ እንዱበቱ፥
ማንጉዶትንኬሰን
አብጁ እንአብጀቱ፥
ደርገጎትንኬሰንስ
ሙልአተ እንአርጉ፤
29 በረ ሰነት፥ አን ሆጄቶተኮ
ወረ ዲሮታፍ

ወረ ዱበርቶታረትዩ
ሀፉረኮ ነንደንገላሰ።
30 ዋቀረት፥ ለፈረትስ ምልክተ፥
ዲጋፍ እብደ፥ ኡቱባ አራስ
ነንአርግሲሰ።
31 ጉያንኮ እን ጉዳኒፍ ሶዳችሳን ሱን
ኡቱ ሀንዱፍን ዱረ፥
አዱን ዱከነት፥
ጂንስ ዲገት እንድዲረሙ።
32 መቃ ዋቀዮ ወር ዋመተን
ሁንድኑ ገሩ እንአሉ፤
አኩመ እን ዋቀዮ ጂዴ ቱሬ፥
ወር እን ዋሜ ቱሉ ጥዮንረት፥
ዩሩሳሌም ኬሰትስ
ሀፈኒ እንፈዩ» ጂዴ*።

*28-32. ለኮ 11፡25-29፤ ሆኤ 2፡17-21፤
ማቴ 24፡29፤ ሙል 6፡12-13፤
ሮማ 10፡13

ቦቆና 3
ሰበ ወረ ካንረት ፍርዲን
አከ ዱፉ ሀሙሳ

1 ዋቀዮ፥ «ኩኖ፥ በረ ሰነት፥
ጉያ ሰነትስ
ይሁዳፍ ዩሩሳሌም ኬሳ
ወረ ቦጅአመን ዮሙን ዴብሱ*፥
2 ሰበ ለፈራ ሁንዱማ ወልት ቀቤ፥
ደቻ ዩሆሻፉጥት ነንጌሰ፤
ሰበቢ እሳን ሰበ ዱንፋኮ፥
እስራኤልን ተምሳሰኒ፥
ብየኮስ ሀርማተኒፍ
አችት እሳንት ነንፈረደ*፤
3 እሳን ቡፈተ ሙካቲን
ሰበኮ ሀርማተኒ፥
እጆሌ ዲራ
ዱበርቲ ወጅን ጋለሞተኒፍ
ገቲ ኬነኒ፥
እጆሌ ዱርባሞ
ዳዲ ወይኒት ጉርጉረተኒ
እቲን እንዱገን*።

*1. ኤር 29፡14 *2. 2ዜና 20፡1-30
*3. ናሆ 3፡10

4 «አመ እስን ወር ጢሮሲፍ ሲዶን
ወር ኩታወን ብየ ፍሊስጥያ ኬሰ ጅርተን
ሁንድኑ ማል እነራ ቀብዱ? ወንተ እን
ሆጂዴ ቶኮፍ እጃ እነ ባፈቻ ጅርቱሬ? ዮ
እጃ እነ ባፈቱ ተኤፍ፥ እን ሆጂኬሰን ደፌ
አራቲዳን መታኬሰንት ነንዴብሰ፤ 5 ኤጋ
እስን ሜቲኮፍ ወርቄኮ አከሱመስ ምአኮ
እሰ ገት-ጀቤሰ ፉደተኒ መነ ሞቱማ እሰ
ከንኬሰኒ ኬሰ እንካአተን። 6 ነሞተ ይሁዳፍ
ነሞተ ዩሩሳሌም ብያ ባፍተኒ ፈጌሱፍ
ጄተኒ ወረ ግሪኮታት እሳን እንጉርጉር
ተን። 7 ኩኖ እን እዶ እስን እሳን እት ጉር
ጉረተን ሰና እስንረት እሳን ነንካሰ፥
ሆጂኬሰንስ መታኬሰንት ነንዴብሰ፤ 8 እን
እጆሌ ዲራኬሰኒፍ እጆሌ ዱርባኬሰን
ነሞተ ይሁዳት ነንጉርጉረ፥ እሳንሞ ደበር
ሰኒ ነሞተ ሳባት ብየ ፈጎት እሳን እንጉርጉ
ረቱ» ጂዴ፤ ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ።

9 ኤጋ ሰበ ለፈራ ዋማቲ፥
«ሎላፍ ቆጷአ!
ሎልቶተስ ደመቅሳ!
ሎልቶትን ሁንድኑ
አስ ድአተኒ ሀሩኩተን!
10 ማረሻኬሰን ብላሳ፥
ሃምቱኬሰንስ ኤቦሳ ቱምሲፈዳ!
እን ደደባንስ፥ ‹እን ጀባደ!›
ሀጂዱ!
11 እስን ሰብን ለፈራ ሁንድኑ
እዶ ሁንዱማቲ ወልት ቀበማቲ
ደፉ አስ ኮታ!» ጂዳ!
ያ ዋቀዮ አትሞ ሎልቱኬ
ገድ ኤርግ*!

*9-11. ዘካ 12፡3፤ ኢሳ 2፡4፤ ሚክ 4፡3

12 ሰብን ለፈራ ከአኒ
ገረ ደቻ ዩሆሻፉጥ ሀዱፈን!
እንሞ አች ታኤ
ሰበ እዶ ገራገራቲ ዱፈን
ሁንዱማት ነንፈረደ*፤
13 ምዳንች ሃመሙ ገኤረ፥
ኤጋ ሃምቱኬሰን ፉዳቲ ከአ!
ኮታ እጀ ወይኒ ሰነረ ኤጂዳ!
አከ እጅ ወይኒ ወልት ቀበሜ
ዮሙ ጩንፈሙ ዳዲንሳ
ቆዳ እት ጩንፈሙ
ጉቴ እረ ደንገለኡ፥
ሀምንሳኒስ አከሱመ
ጉዳ ዋን ተኤፍ እሳን ጩንፋ*!
14 ጉያን ዋቀዮ፥ ደቻ ፍርዲ ኬሰት
ዋ ሆጂቱ ዋን ድአቴፍ፥
ነሞትን ባይኤን፥
ነሞትን ባይኤ ደኑን
ደቻ ሰነት እንያኡ*፤

15 አዱኒፍ ጅእ እንዱከናኡ፤
ኡርጀትንስ እፈሳኒ ህንኬነን* ።
*12. ፉር 96:13፤ ማቴ 25:31-32
*13. ኢሳ 63:1-6፤ ማቴ 13:30፣39፤
ሙል 14:14-20 *14. 3:2 *15. 2:10፣31

16 ዋቀዮ ጥዮን ኬሳ እንቀቀዌሰአ፣
ዩሩሳሌም ኬሳስ
ሰገሌሳ እንደጌስሰ፤
ዋቅኒፍ ለፍት እንራፈሙ፣
ዋቀዮ ገሩ ሰበሳ
እጀሌ እስራኤሊፍ
እዶ በቃፍ መሰራ እንተአ*፤
17 ከናፍስ ሰበሳቲን፣
«ዮሙስ አን ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን
ጥዮን ቱሉኮ እሰ ቁልቁላአረ
አከን ጅራዱ እንቤክቱ፤
ዩሩሳሌምስ ቁሎፍቱ እንታት፤
ሰብን ኦርምስ ዴብኤ
እሼ ህንቀበቱ* ።
*16. ዘካ 12:3፤ አሞ 1:2 *17. 2:27፤
ፉር 76:2፤ ህስ 34:30

18 «ጉያ ሰነትስ ቱሎትን
ዳዲ ሃራ እንጮጮብሱ፣
ጋሮትንስ አነን እንባሱ፤
ለገ ይሁዳ ሁንዱማ ኬሰስ
ብሻን እንያአ፤
ብሻን መነ ቁልቁሉማ
ኬሳ ቡርቁስ
ደቻ ሺጢም እንአባሰ*፤
19 ሰበቢ ነሞትን ግብጢፍ
ነሞትን ኤዶም
ነሞተ ይሁዳረት ሁምናን ከአኒ
ብየሳኒ ኬሰት
ዲገ ነመ በሌሳ ህንቀብኔ
ደንገላሰኒፍ፣
ብይ ግብጥ እንአንት፣
ብይ ኤዶምስ ኦንቴ
እንበርበዶፍት* ።
20 ብየ ይሁዳ ኬሰ በረበራን፣
ዩሩሳሌም ኬሰስ
ደሎታ ሀመ ደሎታት
ነሞትን እንጅራቱ፤
21 ጉማ እሰን ዱር ነሞተ ይሁዳፍ
ነሞተ ዩሩሳሌሚፍ
ህንባስን ቱሬ፣
አመ ነንባሳፍ፤
ከነ ቦዴ አን ዋቀዮ
ጥዮን ኬሰ ነንጅራደ» ጂዴረ* ።
*18. አሞ 9:13፤ ኢሳ 30:23፣25፤
ህስ 47:1-12 *19. አሞ 1:11፤
ኦባ 10-11 *20-21. ኢሳ 60:15፤
65:18፤ ዘካ 14:10-11

መጬፈ አሞስ ራጅቻ

ቦቆና 1
እቲን ልጠ

1 ኩን ዱቢ አሞስ፥ እን ወረ መንደረ
ቴቆአ ኬሰት ሆሎተ ሆርሲሰን ኬሳ ቶኮ
ቱሬ ዱበቴደ፤ እን በረ ብይ ይሁዶታ
እዶ ለመት ህረሜ፥ ኡዝያን ብየ ይሁ
ዳት፥ ዬሮብአም እልም ዬሆአሸሞ ብየ
እስራኤልት ሞቶተ ቱረንት፥ ዋኤ እስ
ራኤሊፍ ዋን እት ሙልአቴ ዱበቴ፤
ኩንሞ ራፈሙ ለፉ እሰ ቤከማ ሰነ ዱረ
ወጋ ለመ ቱሬ* ።

2 እን፥ «ዋቀዮ ቱሉ ጥዮንራ
እንቀቀዌሰአ፥
ዬሩሳሌም ኬሳሰ
ሰገሌሳ እንደጌሰሰ፤
ከሎን ወረ ትክስቱ እንጎገ፥
ጉቤ ቱሉ ቀርሜሎስራስ
መርግ እንጮለገ»
ጄዴ ዱበቴ* ።

*1· 7:14፤ ዘካ 14:5፤ 2ሞቶ 15:1-7፤
14:23-29፤ ኢሳ 1:1፤ ሆሴ 1:1
*2· ኤር 25:30-31፤ ዮኤ 4:16፤
ሆሴ 11:11፤ ፋር 29:3-9

ፍርዲ እረ-ደደርበሳኒቲፍ ብየ ወረ አሎተ እስራኤልረት ዱፉፍ ጅሩ

(ኢሳ 17:1-3)

እሰ ሶርያረት ዱፉፍ ጅሩ

3 አሞስ እት ፋፌ፥
«ዋቀዮ አከ ጄዱ!
‹ወር መንደረ ደማስቆ
ኡሌ ስቢላ
እሰ እቲን ምዳን ጨገደኒን
ወረ ብየ ጊልአድ
ዋን ጨገደኒፍ፥
አን እረ-ደደርበሳኒ
እሰ ኬሰ ዴዴብአኒፍ
አደብን አከ እራ ዴብኡ
ህንጎዱ!

4 «‹ከናፍ አን
መነ ሀዛኤል ሞትቻረት
እብደ ነንኤርገ፤
እንሞ መነ ጀጀባ
እሰ ከን ቤንሀዳድ ሞትቻ
ሰነ እንፍጠ* ።
5 ደንቀርተ ከረ ደማስቆ
ነንጬጬብሰ፤
ወረ ደቻ አዌን ኬሰ ጅራተን፥
እሰ ኡሌ ሞቱማ ባቱስ
ቤት-ኤዴኒ ነንቡቅሰ፤
ወር ሶርያስ ቦጅአመኒ
ብየ ቂር እንደቁ›
ጄደ ዋቀዮ» ጄዴ* ።

*4· 2ሞቶ 13:3 *5· 2ሞቶ 16:9፤ አሞ 9:7

እሰ ፍሊስጥያረት ዱፉፍ ጅሩ

(ኢሳ 14:28-31)

6 «ዋቀዮ አከ ጄዱ!
‹ወር መንደረ ጋዛ
ደበርሰኒ ወረ ኤዶምት ኬኑዳፍ፥
ሰበ ጉቱማት ዋን ቦጅሲሰኒፍ፥
አን እረ-ደደርበሳኒ
እሰ ኬሰ ዴዴብአኒፍ
አደብን አከ እራ ዴብኡ
ህንጎዱ!

7 «‹ከናፍ አን ኬላ ጋዛረት
እብደ ነንኤርገ፤
እንሞ መነሼ ወረ ጀጀቦ
እንፍጠ።
8 አን ወረ መንደረ አሽዶድ
ኬሰ ጅራተን፥
እሰ ኡሌ ሞቱማ ባቱስ
መንደረ አሽቀሎን
ኬሳ ነንቡቅሰ፤
መንደረ ኤቅሮንረት
ሀርከኮ አል ነንፋደደ፥
ወረ ፍሊስጥያ ኬሳስ
ከን ሀፈን በዱ እንበኡ›
ጄደ ዋቀዮ ጎፍታን» ጄዴ።

እሰ ጢሮስረት ዱፉፍ ጅሩ

9 «ዋቀዮ አከ ጄዱ!
ወር መንደረ ጢሮስ
ሰበ ጉቱማት ደበርሰኒ
ቦጁዳፍ ወረ ኤዶምት ዋን ኬነኒፍ፥
ከኩ አቦሉማስ
ዋን ህንያደትኒፍ፥
አን እረ-ደደርበሳኒ
እሰ ኬሰ ዴዴብአኒፍ
አደብን አከ እራ ዴብኡ ህንጎዱ!

10 ከናፍ ‹አን ኬላ ጢሮስረት
እብደ ነንኤርገ፤
እንሞ መነሼ ወረ ጀጀቦ
እንፍጠ› ጂደ» ጂዴ።

*9-10. ኢሳ 23፡1-16፤ ህዘ 26፡1—28፡19፤ ዮኤ 4፡4፤ ማቴ 11፡21-22

እሰ ኤዶምረት ዱፉፍ ጅሩ

11 «ዋቀዮ አከ ጂዱ!
ወር ብየ ኤዶም
ብላ ፉደተኒ
ኦቦሎተሳኒ ዋን አርአኒፍ፥
ኦአስ ዋን ሀንአርግሲስኒፍ፥
ኣሪንሳኒ ዱሮ ሁንዱማ
ዋን ቦበኡፍ፥
ዴከምስሳኒስ በረ ሁንዱማ
ዋን እት ፉፌፍ፥
አን እረ-ደደርበሳኒ
እሰ ኬሰ ዴዴብአኒፍ
አደብን አከ እራ ዴብኡ ሀንጎዱ!
12 ከናፍ፥ ‹አን መንደረ ቴማንረት
እብደ ነንኤርገ፤
እንሞ መነ መንደረ ቦዝራ
ወረ ጀጀቦ እንፍጠ›
ጂደ» ጂዴ*።

*11-12. ኢሳ 34፡5-17፤ ኬሰ 23፡7፤ ኤር 49፡7

እሰ አሞንረት ዱፉፍ ጅሩ

13 ዋቀዮ አከ ጂዱ! «ወር ብየ አሞን
ዳሪ ብየሳኒ በልእፈቹዳፍ ጂደኒ፥
ብየ ጊልአድት
ገራ ዱበርቶተ ኡልፋዩ
ዋን ተርሳሰኒፍ፥
አን እረ-ደደርበሳኒ
እሰ ኬሰ ዴዴብአኒፍ
አደብን አከ እራ ዴብኡ ሀንጎዱ!
14 ከናፍ፥ ‹አን ኬላ ራባህረት
እብደ ነንቦቤሰ፤
እንሞ መነሼ ወረ ጀጀቦ
እንፍጠ፤
ኩንስ ጉያ ዱል ወጩት፥
ጉያ ቅሌንስ ቡብሱትስ እንተአ።
15 ሞቲን ወረ አሞን ጉርጉዶትንሳስ
እሳ ወጅን፥
ቦጅአመኒ እንአዴሙ›
ጂደ ጎፍትች» ጂዴ*።

*13-15. ኤር 49፡1-6

በቆና 2

ፍርዲ ብየ ሞአብረት ዱፉፍ ጅሩ

1 አሞስ አመስ፥ «ዋቀዮ አከ ጂዱ!
‹ወር ብየ ሞአብ
ለፌ ሞቲ ኤዶም ጉበኒ
ኖራ መነ ድበን ዋን ጎደተኒፍ፥
አን እረ-ደደርበሳኒ
እሰ ኬሰ ዴዴብአኒፍ
አደብን አከ እራ ዴብኡ
ሀንጎዱ!
2 ከናፍ፥ አን ብየ ሞአብረት
እብደ ነንኤርገ፤
እንሞ መነ ጀጀቦ
መንደረ ኬርዮት እንፍጠ፤
ወር ዱላ ኡቱ ወጩኒ፥
ሰገሌ ፊኖስ ደጌስሰኒ፥
ነሞትን ሞአብ
ጎሊ ኬሰ እንዱኡ።
3 እሰ ብየ ሴረቱስ
እሼ ኬሳ ነንበሌሰ፥
ጉርጉዶተሼ ሁንዱማስ
እሳ ወጅን ነንአጂሰ›
ጂደ ዋቀዮ» ጂዴ*።

*1-3. ኢሳ 15፡1—16፡14፤ ኤር 48፡1-47

ፍርዲ ብየ ይሁዳረት ዱፉፍ ጅሩ

4 ዋቀዮ አከ ጂዱ! «ወር ብየ ይሁዳ
ሴረኮ ሴረ ዋቀዮሳኒ ቱፈተኒ
ሴረተኮስ ኤጉ ድደኒ፥
ዋቀዮሊ ሶባ ወረ አቦትንሳኒ
ዱካ ቡአ ቱረኒን
ዋን ወላልችፈመኒፍ፥
አን እረ-ደደርበሳኒ
እሰ ኬሰ ዴዴብአኒፍ
አደብን አከ እራ ዴብኡ
ሀንጎዱ!
5 ከናፍ፥ ‹አን ብየ ይሁዳረት
እብደ ነንኤርገ፤
እንሞ መነ ጀጀቦ ዩሩሳሌም
እንፍጠ› ጂደ» ጂዴ*።

*5. ሆሴ 8፡14

ፍርዲ እረ-ደደርበሳቲፍ ብየ እስራኤልረት ዱፉፍ ጅሩ

6 ዋቀዮ አከ ጂዱ!
«ወር እስራኤል
እረ-ደደርበሳኒ ኬሰ

ዋን ዴዴብአኒፍ፥
አደብን አከ እራ ዴብኡ
አን ሀንጎዱ!
እሳኖ ነመ ቀጇላ ሜቲት፥
ነመ ደባሞ
ገቲ ኮጺ ባቄ ጭምዲ ቶኮፍ
ጇደኒ እንጉርጉሩ*።
7 እሳኖ መታ ወረ ደደበ
አዋረ ኬሰት ለፈት ድዲተን፤
ወረ ገድ ቀበሞስ
ከራራ እንደደርበቱ፤
መቃኮ እሰ ቁልቁሉ ጡሬሱዳፍ፥
እልምስ አባንስ
ዱበርቲ ኤጅቱ ቶኮ ብረ
እንገኡ*።
8 እሳን እዶ አርሳ
ሁንዱማ ቡኬትሞ፥
ኡፈተ ቀብሲሳፍ ፉደንረ
እንጪሱ፤
ዳዲ ወይኒ ወረ አደበመን
ብራ ዱፌስ፥
መነ ዋቀዮሳኒ ኬሰት እንዱጉ*።

*6. 5፡11-12፤ 8፡4-6፤ ኢሳ 1፡17፤ ማቴ 3፡1-4፤ ፋር 35፡10 *7. 8፡4፤ በኡ 21፡7-11 *8. በኡ 22፡25-26

9 «አንሞ፥ ‹አሞሮተ
ወረ አከ ብርብርሳ ዴረተን፥
ወረ አከ ሙከ ሆሚ ጀባተን
ፉለሳኒ ዱራ
ሁንዴዳን ቡቅሴ
ሰኝሳኒስ ለፈራ በሌሴን ቱሬ*።
10 ለፈ ወረ አሞሮታ
ከንኬሰን አከ ጎደተኒፍ፥
አነቱ ብየ ግብጢቲ
ኦል እስን ባሴ፥
ለፈ ኦና ኬሰ ወጋ አፉርተመ
እስን ጌጌሴ*።
11 እልማንኬሰን ኬሳ ራጀተ፥
ደርገጎተኬሰን ኬሳስ
ወረ አዳን ባፈመኒ፦
ናዝሮተ ጀደመኒ
ቤከመን ነንካሴ፤
ኩን ዱጉመ አከስ ምቲሬ፥
ያ ወረ እስራኤል?
ከነስ አነ ዋቀዮኬሰንቱ
እስን ጋፈተ*!
12 እስን ገሩ
ናዝሮተ ዳዲ ወይኒ
አከ ዱገን እንጎተን፤
ራጀታንስ፦ ራጂ ሀንዱበትና!
ጀተኒ አቦምተን*።

*9. ለኮ 13፡27-33፤ 21፡21-25 *10. በኡ 20፡2፤ ኬሰ 2፡7፤ ሆሴ 13፡4-5 *11. ለኮ 6፡2-12 *12. 7፡12-13፤ ለኮ 6፡2-3፤ ኢሳ 30፡10፤ ኤር 11፡21

13 «‹አመስ አኩመ ኮንኮላታን
ብሲ ምዳኒ ባቱ ወል-ርጌ እዩ፥
ኩኖ! አንስ ግድራ ጀላ
አከ እይተን ነንጎደ።
14 ነምን ፊግቾ ደንደኡ
ለፈ እት በቀቱ ሀንቀቡ፤
ጀብን ነመ ጀባ እንላፈ፤
ጀግን ሉቡሳ ሀንአልፈቱ።
15 እን እዳ ቀቡ አቾ ሀንዳበቱ፥
እን ፊግቾ ደንደኡስ
ሚለሳቲን አፍ ሀንባሱ፤
አባን ፈርዳስ ሉቡሳ ሀንአልፈቱ።
16 ጉያ ሰነት ጀግኖተ ኬሳ
እን ለጺ-ጀቤስዩ
ሀርከ ቁላ እንበቀተ›
ጀዴ ዱበቴረ ዋቀዮ» ጀዴ*።

*14-16. 9፡1

በቆና 3

ወር ፎአመንዩ አደበሙሳኒ

1 ዮሙስ ራጅች፥
«ያ ነሞተ እስራኤል፥
ዱቢ ዋቀዮ እሰ እን እስንረት፥
ጉቱማ ሰበ እን አፊሳቲ
ብየ ግብጢ ባሴረት ዱበቴ
ደጌፈዳ*!
2 እኖ፥ ‹ሰበ ለፈራ ሁንዱማ ኬሳ
በኤሰ ጎዴ ቤኬ እስን ዱዋ
አፍት ቀቤረ፤
ከናፍስ አን የከኬሰን ሁንዱማ
እስንት ነንእላለ› ጀዴረ»
ጀዴ*።

*1. በኡ 20፡2 *2. በኡ 19፡5፤ ኬሰ 4፡34

ዋቀዮ ሆጂሳ ከራ ራጀታ ሙልእሱሳ

3 ነሞትን ለመ ወልት ዱፈኒ
ኡቱ ወሊፍ ሀንገልን
ወሊ ወጅን ድመ ቶኮፍ
አዴሙሬ?

4 ሌንጭ ዮ ዋ ቀበቹፍ
ኡታሌ መሌ፥
ጫካ ኬሳ አዴ አፍ ደጌስሳሬ?
ሌንጭ ሳፌል
ዮ ዋ ህንቀበትኔ ተኤ፥
መንኤሳ ኬሳ ሰገሌሳ ደጌስሳሬ?
5 አላቲን ዋን እሼን በርባዱ
ክዮ ኬሰ ዮ ጅራቹ ደባቴ፥
እሰ ኬሰ ገልቲሬ?
ፉታሳን፥ ወንት ቀበሙ
ኡቱ እት ህንቡእን
ለፉ ፉተአሬ?
6 ፌኖን ሎላ መንደረ ኬሰት
ዬሮ አፉፌሙ
ነሞትን ህንወሬረኒሬ?
ኡቱ ዋቀዮ ብራ ህንዱፍን፥
ወንት ሀማን
መንደረ ቶኮረ ገአሬ*?
7 ዋቀዮ ጎፍታን
ሙርቶሳ እሰ ዶከቴ ጅሩ
ሆጂቶተሳ ወረ ራጆተት
ኡቱ ህንሙልእሰን፥
ቶኮሌ ሆጂረ ህንአልቹ።
8 ሌንጭ እንአደ፥
ኤጋ ኤፑሬ ከን ህንሶዳትኔ?
ዋቀዮ ጎፍታን እንዱበቺሰ፥
ኤጋ ኤፑሬ
ራጂ ከን ህንዱበትኔ*?

*6. ኢሳ 45፡7፤ ፉሩ 3፡37-38
*7-8. ኡመ 18፡17፤ ኤር 20፡7-9፤ 1ቆሮ 9፡16

በሌፈሙ መንደረ ሰማርያ
(አሞ 4፡1-3፤ 6፡1-7)

9 መነ ጆጆቦ መንደረ አሽዶድ ኬሰ፥
መነ ጆጆቦ ብየ ግብጺ ኬሰሰ
ወረ ጅራተኒን፥
«ቱሎተ ናኖ ሰማርያ ጉባት
ወልት ቀበማቲ
ራፈመ ጉርጉዳ
ነሞተሼ ግዱት ተኡፍ፥
ጩንቁርፈሙ እሼ ኬሰት
ተኡ እላላ!»
ጆዳቲ ደጌስሳ!
10 «እሳን ወንት ቀጂላ
አከ እት ሆጂተን ህንቤከን፤
ወንተ ሁምናን ነመረት ከአኒ
ሳመኒ አርገተን
መኔቲሳኒ ወረ ጆጆቦ ኬሰ
ቱለተን» ጆደ ዋቀዮ።
11 ሰበቢ ከናፍ ዋቀዮ ጎፍታን፥
«ዲን ብይቻ እንመርሰ፥
አንጎኬሰ እንጨብሰ፤
መኔቲንኬ ወር ጆጆቦንሰ
እንሳመሙ» ጆደ።
12 ዋቀዮ፥ «አኩመ ትክሰቱን
ሆሪ ሌንጭ ቀበቱራ
ኮቴ ለመ
ዮኪሰ ጭቱ ጉራ
ቡፌቴ ድኤሱ፥
ሀፍቴን ነሞተ እስራኤል
ወረ ሰማርያ ኬሰ
አፌተ ገጋሪረት
አረ-ገልፈቹዳን
እት ቶሌ ጅራተኒሰ
አከሱመ እንተአ» ጆደ*።

*12. በኡ 22፡12

13 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ አከ ጆዱ!
«ደጌፈዳ፥ ሰኚ ያቆብሰ ጎርሳ!
14 ጉያ አን እረ-ደደርበ
እስራኤል እላሉት፥
እዶ አርሳ መንደረ ቤትኤል
ዲጉዳፍ ነንዱፈ፤
ጋንፎትን እዶ አርሳሰ
ሙረመኒ ለፈ እንቡኡ*።
15 መነ ዬሮ ቆራ ኬሰ ታአኒፍ
መነ ዬሮ በና ኬሰ ታአን
ነንጅጅግሰ፥
መኔቲን እልከ አርባቲን
ሚደግፈመንሰ
እዶዳ እንበዱ፥
መኔቲን ወር ጆጆቦንሰ
ዬብአኒ ህንአርገመን» ጆደ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ*።

*14. 1ሞቶ 12፡32፤ 2ሞቶ 23፡15
*15. 5፡11-12፤ 6፡8፥11፤ 1ሞቶ 22፡39፤ ፋር 45፡8

ቦቆና 4
ዱበርቶተ መንደረ ሰማርያረት ዱበቹሳ

1 እሰን ያ ጊፍቶሊ፥
ወረ አከ ሳወን ብየ ባሻን
ቱሉ ሰማርያረት ገበተኒ፥
ወረ ደደቦሞ ጩንቁርሰተኒ፥

ወረ ወንተ በርባድችሳ ደበን
ጨጨብስተኒ፥
አቦተ መናኬሰኒን
«ዱጋቲ አስ ፍዳ፥
እንዱግና!» ጄተኒ፥
ዱቢ ከነ ደገአ*!
2 ዋቀዮ ጎፍታን
ቁልቁሉማሳቲን ከከቴ፥
«ኩኖ! ጉያን እት ሆኮዳን
እስን ሀርከሰኒ፥
ወረ እስን ቦዴስ
ሆኮ ቁርጡሚቲን ባሰን እንዱፈ።
3 አዱመ አዳን ቃወ ደላ
ፉለኬሰን ዱረ ጅሩ
ኬሰ እንባፈምቱ፥
ገረ ቱሉ ሄርሞንትስ
እንደደርበተምቱ» እንጄዬ፤
ዋቀዮ ከነ ዱበቴረ። *1· ሀሰ 39፡18

ወር እስራኤል ጨቡራ ዴብኡ ድዱሳኒ

4 «ቤትኤል እዶ እት ሰገደን ደቃ፥
እረ-ደደርበኬሰንስ እቱመ ደበላ!
ጊልገል እዶ ሰገዳ እሰ ካንትስ
እረ-ደደርበኬሰን እቱመ ባይእሳ!
ቦሩምታ ቀልመ አርሳ፥
ጉያ ሰደፉትስ
ኩደን ኬሳ ቶኮ ድኤሳ*!
5 ሜ ቡዴነ ቡካአራዩ
አርሳ ገለታ ድኤሳ፥
ጃለለኬሰኒን አርሳ ድኤሱኬሰን
ሙልእሳ ቤክስሳ!
አከስ ጎቹ እንጃለቱአ፥
ያ ነሞተ እስራኤል»
ጄዴ ዱበቴረ ዋቀዮ ጎፍታን*።
*4· ሆሴ 12፡12፤ ኬሰ 14፡28፤
ሆሴ 4፡15 *5· ሌዎ 2፡11፤ አሞ 5፡4-5

6 «መንደረኬሰን ሁንዱማ ኬሰት
ወንት አፉንት ዴብፈተን
አከ ህንአርገምኔ፥
እዶ ጅርተን ሁንዱማትስ
ቡዴን አከ ደበሙ አነቱ ጎዴ፤
ከኑመረትዩ
እስን ገረኮት ህንዴብኔ»
ጄዴ ዱበቴረ ዋቀዮ።
7 «ምዳን ሰሳቡፍ ጅእ ሰድእ
ሀፌ ኡቱ ጅሩ፥
ቦካ እስን ነንዶወዴ፤
መንደረ እሰ ቶኮት ቦካን አከ ሮቡ፥
መንደረ እሰ ካንትሞ
አከ ህንሮብኔ ነንጎዴ፤
ማሲ እሰ ቶኮት ቦካን እንሮቤ፥
ማሲን እን ቦካ ደቤሞ እንጎጌ።
8 ከናፍ ነሞትን
መንደረ ለመ ሰድኢ፥
ብሻን ዱጉዳፍ
ገረ መንደረ እሰ ቶኮት ትረተን፤
ሀተኡዩ መሌ ዴቡ በኡ ህንደንዴኘ፤
ከኑመረትዩ እስን
ገረኮት ህንዴብኔ»
ጄዴ ዱበቴረ ዋቀዮ*።
*7-8· 1ሞቶ 17፡1፤ ዮኤ 1፡17-20

9 «ዋጊዳፍ ጎጊዳን እስን ነንሩኩቴ፥
ለፈ እስን ብቅልቱ ዳበተን፥
ዳባ ወይኒኬሰንስ ነንጎግሴ፥
ሀርቡኬሰኒፍ ኤጄርሰኬሰን
ሀዋንሰቱ ኛቴ ፍጤ፤
ከኑመረትዩ እስን ገረኮት ህንዴብኔ»
ጄዴ ዱበቴረ ዋቀዮ*።
10 «ደእቾ ሰኘ እሰ
ብየ ግብጥ ኬሰት ተኤ
እስንረት ነንኤርጌ፤
ደርገንተኬሰን ብላዳን ነንአጄስሴ፥
ፈርዴንኬሰንስ ነንቦጅሲሴ፤
ረቅን እዶ ቡፈተኬሰኒስ
ፉኛን አከ እስን ሩኩቱ ነንጎዴ፤
ከኑመረትዩ እስን ገረኮት ህንዴብኔ»
ጄዴ ዱበቴረ ዋቀዮ*።
*9· ኬሰ 28፡21-22፤ ሃጌ 2፡17፤ ዮኤ 1፡4
*10· በኡ 11፡4-5፤ 12፡29፤ 9፡3

11 «አን ዋቀዮ፥
ሰዶሚፍ ጎሞራ
አኩመን በርበዴሴ፥
እስን ኬሳስ
አከሱመ ነንበርበዴሴ፤
እስን አከ ሙኩኩለ
እብደ ቦበአ ጅሩ ኬሳ
ቡተሜ ታተን፤
ከኑመረትዩ እስን ገረኮት ህንዴብኔ»
ጄዴ ዱበቴረ ዋቀዮ*።
*11· ኡመ 19፡24-25

12 «ከናፍስ አን ከነ ስረት ነንራወደ፥
ያ እስራኤል!

አን ከነ ስረት ዋነን ራወዱፍ፥
አትሞ አቹመ ዳበዱ
ዋቀዮኬ ኤግ፥
ያ እስራኤል!» ጀደ ጎፍትች።
13 ኩኖ! እን ቱሎተ ቶልቼ፥
እን ቅሌንሰ ኡሜ፥
እን ወንተ ያደሳ ኬሰ ጅሩ
ነመት ቤክስሱ፥
እን በሪ ገነማስ ዱከነ ጎዱ፥
እን ለፈ ኦል ጀዳ
ገረራ አዴሙ፥
መቃንሳ ዋቀዮ ጎፍታ መጫት*!
*13. 5፡8-9፤ 9፡5-6፤ ሚክ 1፡2-3

ቦቆና 5

ያደ ገራ አከ ጌደረተኒፍ ዋሙሳ

1 ያ ወረ ብየ እስራኤል፥ ዱቢ አን ቦአ
እስንረት ዱበቹፍ ከኡ ከነ ደጌፈዳ*!
2 እስራኤል እሼን አከ ዱርባ
ለፈ ዶፍቴት፥
ዴብቴስ ህንካቱ፤
ብየ ኦፈሼ ኬሰት ኩፍቴ ጪፍት፥
ከን እሼ ካሱስ ህንጅሩ።
3 ዋቀዮ ጎፍታኖ፥
«ብየ እስራኤል ኬሳ
መንደር ቶኮ ነመ ኩመ፥
ዱለት ዮ ባሴ፥
እሳን ኬሳ ነምን ድብ እንሀፋፍ፤
መንደር ቶኮሞ ነመ ድበ ቶኮ
ዱለት ዮ ባሴ፥
ነምን ኩደን እንሀፋፍ» ጀዴረ*።
*1. 5፡16-17፤ ህስ 28፡12 *3. 6፡9፤
ኬሰ 28፡62

4 ዋቀዮ፥ ወረ ብየ እስራኤሊን፥
«አነ በርባደዳ፥ ጅራዳስ*!
5 እዶ ሰገዳፍ ቤከመን
ቤትኤልን ህንበርባድና!
ጊልገልን ህንደቅና!
ቤርሼባትስ ህንጩእና!
ወር ጊልገል ቦጁት እንገሉ፥
ቤትኤል ገድ ዴብቴ
ወንተ ዋኤ ህንባፍኔ
እንታት» ጀደ*።
6 ኤጋ ዋቀዮን በርባደዳ፥
ጅራዳስ! ከናኣች እን አከ እብዳት
መነ ዮሴፍረ እንቡአ፥ ጠጵ
እንጎደስ፤
ቤትኤልራ ከን ዳምሱስ
ህንአርገሙ።
*4. ኤር 29፡13 *5. 4፡5፤ 5፡14-15

7 እስን ወረ ዱጋ ነማ
ዱቢ ሀዳኣት ጌደርተኒ፥
ቀጄልነስ ለፈት ገተኒፍ ወዮ*!
8 እን ኡርጆተ «ቶርቢ» ጀደመን፥
ኡርጆተ «ሰዴ»
ጀደመንስ ኡሜ፥
እን ዱከነ እፈ ገነማት ድዲሩ፥
ጉያስ ዱከኔሴ ሀልከን ጎዱ፥
እን ብሻን ገላና ዋሜ፥
እረ ለፋት ሎላሱስ፥
መቃንሳ ዋቀዮደ*!
9 እን እሰ ጀባረት በዲሰ እንቦቤስ፥
መሰራትስ በሌፈሙ እንፍደ።
*7. 6፡12፤ ኢሳ 5፡20፤ ሚክ 3፡9
*8. ኢዮ 9፡9፤ 38፡31፤ አሞ 9፡6

10 እስን እሰ ወል ገኢ ከረ ደላ ኬሰት
ዱጋዳፍ ፈልሙ እንጅብቱ፥
ነመ ዱቢ ህርእነ ህንቀብኔ
ዱበቱስ እንጪጋቱ*።
11 እስን ነመ ደደባ
ድዲተኒ ቡልችተኒ፥
ምዳንሳስ ከራ መሌ
ዋን እራ ፋደተኒፍ፥
ደጋ ሶፈማዳን መነ እንእጃረቱ፥
ገሩ ኬሰ ህንጅራተን፤
እዶ ዳባ ወይኒ
እጀ ነማ ሀርክሱስ እንቆጼፈቱ፥
ገሩ ዳዲ ወይንቻ ህንዱግደን!
12 እስን ወር ነመ ቀጄላ ጬንቁርስተኒ
ገበርሱስ ፋደተኒ፥
ነመ ደቤስ ፍርዲ
አከ ህንአርገትኔ ጎተን፥
እረ-ደደርብኬሰን
አተም አከ ባይአቱ፥
ጬቡንኬሰንስ አተም አከ ጉደቱ
አን ቤከ*!
13 ከናፍስ ኩን ዬሮ ሀማ ዋን ተኤፍ፥
ነምን ሁበታን ዬሮ አከሲት
ጬሎመ እንጄደ።
*10. ኢሳ 29፡21 *11-12. 2፡6-8፤
8፡4-6፤ ሴፋ 1፡13

14 እስን አከ ጅራተንት
ወንተ ጋሪ በርባዳ መሌ፥
ወንተ ሀማ ጎቹ ህንበርባድና!

ዮስ አኩመ እስን ጂተን እንተአ፤
ዋቀዮ ጎፍታን መጫስ
ዱጉመ እስኒ ወጅን እንጅራተ* ።
15 ወንተ ሀማ ጅባ፥
ወንተ ጋሪስ ጃለዳ!
ወል ገኢ ከረ ደላ ኬሰት
ዱጋን ጅባቴ አከ ዳበቱ ጎዳ!
ዮሙስ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ሰኚ ዮቤፍ ኬሳ ወረ ሀፈንት
አራረ እንአርገሲሰ ተአ* ።
*14. ኤር 7፡1-11 *15. ፋር 34፡14፤
ሮማ 12፡9

16 አመ ገሩ ዋቀዮ
ጎፍታን መጫ ጎፍትች፥
«ወል ገኢ ከራ
ሁንዱማረት እንቦኡ፥
ከራ ጅሩ ሁንዱማረትስ፥
ወዮ! ወዮ! እንጂዱ፤
ወረ ቆቲሰ ቆተን ገዳፍ፥
ቦስፍቱስ ቦአቻፍ እንዋሙ።
17 እዱ ዳባ ወይኒ ሁንዱማትዩ
ቦአች እንተአ፤
አን እስን አደቡዳፍ እስን ግዱ
ዋነን ደርቡፍ ኩን ሁንድኑ
እስንት እንዱፈ» ጂዱ፤
እን ከነ ዱበቴ ዋቀዮደ* ።
*16-17. 5፡1፤ ኤር 9፡16-21

ገር-መሌ አመነቹ እስራኤል

18 እስን ወረ ጉያ ዋቀዮ
ሀዋን ኤገተኒፍ ወዮ!
ጉያን ዋቀዮ ማል እስኒፍ ጎዳ?
እን እስኒፍ ዱከናአደ መሌ
እፉ ምት!
19 አከ ነመ ሌንጩ ጀላ ኡቱ በቀቱ
አማኬት እት ዱፋት፥
እሰ ጀላ በኤስ መነት ገሌ
ኬኛን ዮሙ ቀበቱ
ቦፍን ሀርከሳ እዱ እንታቱ።
20 ጉያን ዋቀዮ ሱን እፉ ኡቱ ህንተእን
ዱከናአደ ምቲሬ?
እኖ ዱሜሳአደ አዱስ ህንቀቡ* ።
*18-20. ዮኤ 2፡1-11፤ 3፡14-16፤
ሴፋ 1፡2-18፤ ሚል 3፡2-5፤
ኤር 48፡43-44

21 ዋቀዮ፥
«አን አያን አያኔፈቹኬሰን ነንጅቤ፥
ዋኤሳስ ነንዲሴ፥
ወል ገኢንኬሰንስ
አነት እንአጃኤ።
22 ቀልመ ጉበሙፍ ኬና ምዳኒ
አናፍ ዮ ድኤስተንዩ
አን እት ህንገመዱ፤
ሆሪ ጮጮሞ
ቀልመ ገለታፍ ድኤስተንስ
አን ህንእላሉ።
23 እየ ፋርፈናኬሰኒ አነራ ፈጌሳ!
ሰገሌ መቤንቆኬሰኒስ
አን ደገኡ ህንበርባዱ።
24 ቆደ ከና ቡልች ቀጂላን
አከ ብሻኒት፥
ቀጂሉማንስ አከ ለገ
ዱሮ ሁንዱማ ያኡት ሀቡርቁ* !
*21-24. ኢሳ 1፡10-20

25 «ያ ወረ እስራኤል፥
ዱሮ ለፈ አና ኬሰ
ወጋ አፉርተመ ቱርተን፥
ቀልመ፥ ኬናስ
አናፍ ድኤስተኒቱሞሬ* ?
26 አመስ እስን ዋቀዮሊ ፋልፈሞኬሰን
‹ሳኩት› እሰ አከ ሞቲት ፋደተን፥
‹ኪዮን› እሰ ብፈ ኡርጂ
ላተኒፈ እት ሰገደን
አል ፋደተኒ እንባደቱ።
27 ከናፍ አን ብያ እስን ባሴ
መንደረ ደማስቆ ገረስት ቦጁት
እስን ነንደበርሰ» ጂዱ ዱበቴረ፤
እንሞ መቃንሳ
ዋቀዮ ጎፍታ መጫት* ።
*25. ኤር 7፡21-23 *27. 6፡7፤ 9፡4፤
2ሞቶ 17፡6

ቦቃና 6

ሶባን ኦፍ ጀጀቤሰኒ ገድ-ዲሰት ጅራቹ ወረ ጉርጉዱታ

1 እስን ጉርጉዱትን ሰበ
እሰ ሰበ ወረ ካንረ ጫሉ፥
ወር ነሞትን እስራኤል
ጎርሳፍ ገረኬሰን ዱፈኒ፥
እስን ጥዮን ኬሰ ያዱ ቶኮ መሌ፥
ቱሉ ሰማርያ ጉባስ
ሆምቱ ህንጅሩ ጂተኒ
አመነተኒ እንጅራቱ፤
ገሩ እስን ወረ አከሲ ከናፍ ወዮ!

[2]ደርባ መንደረ ካልኔ እላላ!
አቹሞ ገረ መንደረ ሃማት
እሼ ጉድቲ ደቃ!
ገረ መንደረ ብየ ፍሊስጥያ
ገረ ጋትት ገድ ቡአ፤
እሳን ሞቱሞተ
ወረ ከንኬሰኒረ እንወዩሬ?
ዮኪስ ብይሳኒ ብየኬሰንረ
እንበልአታሬ*?
[3]እስን ጉያ ሀማ
አች ፈጌሱ እንያዱ፥
ወንት ሁምናን ነመረት ዱፉ ገሩ
አከ ድአቱ እንንቱ*።
*2. ኡመ 10፡10፤ ኢሳ 10፡9-10
*3. 9፡10፤ ፋር 10፡4

[4]እስን ስሬ እልከ አርባረ ጪፍተኒ፥
እዶ ጪስቾኬሰኒረስ
እስንት ቶሌ እንድሪርፈቱ፤
ሆሎተ ኬሳ ወረ ጠጤ፥
ቱንቱኖ ኬሳስ
ወረ ጮጮሞ እንኞቱ፤
እስኒፍ ወዮ*!
[5]እስን ሰገሌ መሴንቆቲን
ዋን ዋኤ ህንባፍኔ እንዌድፍቱ፥
ዳዊትን ፈካቹፍስ
ምአ እቲን ዌድሰን እንባፍቱ፤
[6]እስን ዳዲ ወይኒ ሶንዶዳን ዱጉፍ፥
ድበተ እሰ ኬሳ ጫሉ
ድበቹ መሌ፥
በዲስ ሰኚ ዮሴፍረት
ዱፉፍ ጅሩፍ ህንገድተን*።
[7]ከናፍስ እስን ወረ ቦጅአመን
ዱረ ቡተኒ
ገረ ቦጅአሙ እንደቅጡ፥
እን እስን ኞተኒ ዱግደኒ፥
እስንት ቶሌ እዶ ጪስቾኬሰኒረ
ድሪርፈተንስ እንሀፈ።
*4. 3፡12 *5-6. ኢሳ 5፡11-12፤
አሞ 2፡8፤ 4፡1

እስራኤል የከሳቲን በሌፈሙ

[8]ዋቀዮ ጎፍታን አፈሳቲን ከከቴ፥
«አፍ ጉርጉድሱ ሰኚ ያቆብ
እጃን እላሉ ነጅብሲሴ፥
መኔቲሳኒ ወረ ጀጀቦ ነንጅቤ፥
መንደረቲ፥ ዋን እሼ
ኬሰ ጉቴስ ደበርሴ
ነንኬን» ጂዴ ዱበቴረ
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ*።
*8. 3፡15፤ ኢሳ 2፡11-12

[9]ነምን ኩደን ሀፈኒ መነ ቶኮ ኬሰ
ዮ ጅራተንዩ፥ እሳንስ እንዱኡ።
[10]ኤጋ አንቲን ነምቾ ዱኤ
ሬፈሳ ጉቡዳፍ፥
መነ ኬሳ ገድ እንባሰ፤
ዮሙስ እሰ ጎለ መንቻ
ኬሰ ጅሩን፥
«ከን ብራ ስብረ ጅራ?»
እንጂዳን፤
እን ገሩ፥ «ቶኮዩ ህንጅሩ»
ጂዴ እንዴብሰ፤
ነምችስ፥ «መቃ ዋቀዮ
አከ ህንያደትኔት
ሜ ህንዱበትን!» እንጂደ*።
[11]ኩኖ! ዋቀዮ አከስ እንጎደ፤
እን እንአበመ፥
መን ጉዳን እንሁንኩታአ፥
መን ጥናንስ እንሁራአ። *10. 8፡3

[12]ፈርዴን ደጋ ከከታረ እንፊጉሬ?
ነምን ቆትዮዳን ገላነ እንቆታሬ?
እስን ገሩ ወንተ ቀጂላ
ተኤ ፋደተሜ
ወንተ ሀዳ ተኡት፥
ቀጂልነ ሀዶፍቱት ጌደርተኒቱ*።
[13]እስን ወር መንደረ ሎድባር
እሼ «ዋን ቶኮት ህንገሌ»
ቀበቹት ገመደኒ፥
«ጅብነኬኛን መንደረ ከርናይም
እሼ ‹ጋንፌ› ጂደምቱስ
ፋደትኔ»
ጂተኒ አፍ ጀጀተኒቱ*!
[14]ዋቀዮ ጎፍታን መጫሞ፥
«ያ መነ እስራኤል፥
ኩኖ አን ሰበ ቶኮ ስት ነንካስ፥
እንሞ ከራ መንደረ ሃማት
እሰ ገረ ብታቲ ጀልቀቤ
ሀመ ደቻ ለፈ ዱዋ
እሰ ገረ ምርጋትስ
ስጪንቁርሱፍ ጅረ»
ጂዴ ዱበቴረ*።
*12. 5፡7 *13. ኪሰ 8፡17፤ ሆሴ 1፡7
*14. 2ሞቶ 17፡5-6

ቦቆና 7

ፍርዲ እስራኤልን ኤገቱ ሙልአታን አርጉሳ

1 ወንተ ዋቀዮ ጎፍታን
ሙልአታን አነት አርግሲሴ
እስንት ህሙፌን ጅረ፥
ኩኖ! መርገ እሰ ዱራ
ሞትቻፍ ኤርገ ሃመኒ ቦዴ፥
መርገ እሰ ዴብኤ ብቅሉት
ጉርሙ ሀዋንሳ ያሴ።
2 ሀዋንስች ብቅለ ለፋ
ኛቴ ፍጡፍ ጀናን፥
«ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
ያቆብ እልመ ጥና ዋን ተኤፍ፥
አተምት ከነ ዱረ
ዳበቹ ደንደአሬ?
አት ዲሲፍ!» ነንጀዴ*።
3 ዮሙስ ዋቀዮ
እሰ እት ፍዱፍ ያዴ እንዲሴ፤
ጎፍትች፥
«ኩን እት ሀንዱፍን!» ጀዴ*።

*1-2. ዮኤ 1፡4 *3. ዮኤ 2፡14፥17-18

4 ወንተ ዋቀዮ ጎፍታን
ሙልአታን አነት አርግሲሴ
ደበሌ እስንት ነንሀመ፤
ኩኖ፥ ዋቀዮ ጎፍታን
ፍርዲ ብየ ሰነረት ራወቹዳፍ፥
እብደ እረት እንዋሜ፤
እብድችስ ገላነ ጉዳ
እሰ ለፈ ጀላ ጉቤ ፍጤ፥
ለፈ ቆቲሳስ ጠጽ ጎቹፍ ጀዴ*።
5 ከነረት፥ «ያ ዋቀዮ ጎፍታ፥
ያቆብ እልመ ጥና ዋን ተኤፍ፥
አተምት ከነ ዱረ ዳበቹ ደንደአሬ?
አት ወንተ ከነ እራ እትስ!»
ነንጀዴ።
6 ዮሙስ ዋቀዮ
እሰ እት ፍዱፍ ያዴ እንዲሴ፤
ዋቀዮ ጎፍትች፥ «ኩንስሞ
እት ሀንዱፍን!» ጀዴ።

*4. ዮኤ 1፡17-20

7 ዋቀዮ ዋን ቶኮሞ ሙልአታን
አነት አርግሲሴረ፤
ኩኖ፥ ጎፍትች
ፎአ ቱምቢ እሰ እቲን
መሰራ ቀጀልቾኒ እጃረን
ሀርከት ቀበቴ፥
መሰራ አከስት እጃረሜረ
እንዳበተ ቱሬ።
8 እን፥ «ያ አሞስ፥
ማል አርግታ?» ናንጀዴ፤
ከነረተን፥ «ቱምቢ ነንአርገ»
ጀዴ ዴብሴፍ፤
ጎፍትችሞ፥ «እላ፥ ቱምቢ እቲን
ጀልእን ሰበኮ እስራኤል
ቆረሜ እላለሙ እሳንት ነንቀበ፤
አን ዴብኤ እረ እሳኒፍ
ሀንደርቡ*።
9 እዱን ኦል
ጀዱን ወር ማቲን ይስሀቅ
እረት ሰገደን ሁንድኑ እንኦኑ፤
እዱ ቁልቁላኦን
ወር ከን እስራኤል እንዲገሙ፤
መነ ዩሮብአምረትስ
ብላዳን ነንከአ» ጀዴ*።

*8. ኢሳ 34፡11፤ አሞ 8፡2
*9. ኬሰ 12፡2-3

ራጅች አርአተሙሳ

10 ከነ ቦዴስ አማስየ ሉብን ቤትኤል፥
ዩሮብአም ሞቲ እስራኤልት
ኤርጌ፥
«አሞስ ነሞተ እስራኤል ግዱ
ዳበቴ ስት ኮረቴረ፤
ወንተ እን ዱበቴስ
ለፍት ባቹ ሀንደንደኡ*።
11 ነምች፥ ‹ዩሮብአም
ብላዳን እንዱአ፥
ነሞትን እስራኤልስ ብየሳኒቲ
እኑመ ባፈሙ፥
እኑመ ቦጅአሙስ›
ጀዴረ» ጀዴ።

*10. 2ሞቶ 14፡23-29፤ ኤር 38፡4

12 አማስየ ዮሙስ አሞሲን፥
«ያ ነምቻ ሙልአተ አርግቱ፥
አሲ አዴም፥
ብየ ይሁዳት በቀዱ!
አችት ራጂ ዱብዱ፥
እቲን ቡዴነ ኛዱ*!
13 ቤትኤል እዱ መን ቁልቁሉማ
እን ሞትች ኬሰት ሰገዱ፥
መን ሰብን ሞቱማ ከና
እት ወል ገኡስ ጅሩደ፤

አስት መቱማ ዴብቴ
ራጂ ህንዱበትን!» ጂዴ* ።
*12. 1ሳሙ 9፡6-7፤ 1ሞቶ 14፡2-3፤
2ሞቶ 4፡42፤ ሚክ 3፡4፥11
*13. 1ሞቶ 12፡26-32

14 አመስሞ ዴብሴ አማስያዳን፥
«አን ሆሪ ነንሆርሲስ፥
ሀርቡስ ዻቤ ነንጉድስ መሌ፥
ሆጂንኮ ራጂ ዱበቹ ምት፥
ሰኚንኮስ ራጂ ህንዱበትኔ* ።
15 ዋቀዮ ገሩ ሆሪ አን ትክሱ
ብራ ነፉዶቴ፥
‹ደቂ ሰበኮ እስራኤልት
ራጂ ዱበዱ!› ናንጂዴ።
16 አትሞ፥ ‹እስራኤልረት
ራጂ ህንዱበትን፥
መነ ይስሀቅረትስ
ህንለለብን!› አናን ጂቴት፤
ኤጋ አመ ዱቢ ዋቀዮ ደጌፈዱ*!
17 ዋቀዮ፥
‹ሃት መናኬ መንደረ ኬሰት
ኤጅቱ እንታት፥
እልማንኬፍ እንተሎትንኬ
ብላዳን እንኩፉ፥
ለፍትኬ ፉኞ ሰፈራቲን
እንህርመመ፥
አትስ ኦፌኬቲ ብየ ጡራአ
ኬሰት እንዱተ፤
ነሞትን እስራኤልስ ብየሳኒቲ
እኑመ ባፈሙ፥
እኑመ ቦጅአሙስ›
ሲንጂደ» ጂዴ* ።
*14. 1፡1፤ ዘካ 13፡2-6 *16. 2፡12
*17. 5፡27፤ ሆሴ 9፡3-4

ቦቆና 8

ፍርዲን እስራኤልን ኤገቱ ድአቹሳ

1 ዋቀዮ ዋን ቶኮሞ
ሙልአታን አነት አርግሲሴረ፤
ኩኖ፥ ጉቦ እጆ ሙካ ብልቻታ
ባቱ ቶኮ ነንአርጌ።
2 ዋቀዮ ዮሙስ፥
«ያ አሞስ፥ ማል አርግታ?»
ናንጂዴ፤
ከነረተን፥ «ጉቦ እጆ ሙካ
ብልቻታ ባቱ
ቶኮ ነንአርገ» ጂዴ ዴብሴፍ፤
ዋቀዮሞ፥ «ሰብንኮ
እስራኤል ዱሙ ገኤረ፥
አን ዴብኤ እረ እሳኒፍ
ህንደርቡ።
3 ጉያ ሰነት
ወር መነ ሞቱማ ኬሳ
ዌድሰን እንቦኡ፥
ሬፍ ወረ ዱአኒ እንባይአተ፤
ጨሉመ ጂደኒስ
እዶ ሁንዱማት እንገቱ»
ናንጂዴ፤
ዋቀዮ ጎፍታን
አከስ ጂዴ ዱበቴረ* ።
*1-3. 7፡1-9፤ 9፡1-4፤ ኤር 24፡1፤
አሞ 5፡16-17፤ 6፡10፤ ኤር 9፡21

4 እስን ያ ነሞተ ወረ ደበን ድዲተኒ፥
ወረ ገድ ቀበሞስ በሌስተኒ፥
ሜ ከነ ደገአ*!
5 እስኖ፥ «ቁና እቲን ሰፈሩ ጥኔስኔ
ገቲሞ አል ካሱዳን
ሚጀነ ሶባቲንስ
ጎዎምሱዳን ምዳን አከ ጉርጉሩት፥
አያን ባቲ ዮም ደርባ?
ጎምብሳ ምዻኒ በኑዻፍስ
ሰንበትን ዮም ደርባ*?
6 ስላ ኡንጉላሊ ምዻኒ እንጉርጉረ፤
ወረ ደደቦ ሜቲዳን፥ ወረ ደበንስ
ገቲ ኮጼ ባቄ ጭምዲ ቶኮ
እረ ጅሩን
እንብትነ» እንጂቱ* ።
*4. 2፡7 *5. ሌዎ 19፡35-36፤
ሚክ 6፡10-11፤ ነህ 13፡15 *6. 2፡6

7 ዋቀዮ ኡልፍነሳ እሰ ያቆብ
ጀጀቱን ከከቴረ፥
«ሆጂሳኒ እሰ ሀማ ሁንዱማ
አን መቱማ ህንእራንፈዱ።
8 ሰበቢ ከናፍ ለፍት ህንራፈሙሬ?
ወር እሰ ኬሰ ጅራተን
ሁንድኑስ ህንገደኒሬ?
ጉቱማን ብይቻ አኩመ
ለገ አበያ አል እንከአ፥
አከ ለገ እሰ ግብጥ ኬሰ
ደደርበተማ ያኡስ
ገድ እንገለ» ጂዴ* ። *8. 9፡5

9 ዋቀዮ ጎፍታን፥
«ጉያ ሰነት ቢፍቱን
ዋሬት አከ ልጡ፥

እፍን ጉያ ኡቱመ ጅሩስ
ለፍት አከ ዱከናኡ ነንጎደ* ።
10 ጭደኪሰን ገደት፥ ፋርፈናኪሰንስ
ሁንዱማ ቦእቾት ነንጌደረ፤
ሙዲኬሰኒ ገድት
ኡፈተ ገዳ እስን ነንሀደቺስ፥
መታኪሰንስ አከ ሃደተን ነንጎደ፤
ቦእቾ ከነ
አከ ቦእቾ እስ እልመ ቶከቻፍ
ቦአኒ ነንጎደ፤
ወንት ጉያ ሰነት ተኡስ
ሀመ ዱማት ጅብሲሳ
እንተአ» ጂዴ ዱበቴረ* ።

*9. 5፡18፤ ዮኤ 2፡10
*10. ኤር 48፡37-38፤ 6፡26

11 ዋቀዮ ጎፍታን፥
«ኩኖ! በር አን እት
ብየ ከነረት ቤለ
ኤርጉ ዱፉፍ ጅረ፤
ቤልችስ እስ ነሞትን
ዱቢ ዋቀዮ ደገኡ ደበኒ
ቤለአን መሌ፥
ቤለ ቡዴናፍ ዴቡ ብሻኒ ምት።
12 እሳን ዱቢ ዋቀዮ በርባደቹዳፍ ገላነ
እስ ገረ ቶኮቲ ሀመ ገላነ
እስ ገረ ካኒት፥
ገረ ብታቲ ሀመ በአ ቢፍቱት
እንትረቱ፤
ገሩ አርገቹ ህንደንደአን* ።

*11-12. 1ሳሙ 3፡1፤ 28፡6፤
ፈኬ 1፡28፤ ፋር 74፡9፤ ሆሴ 5፡6፤
ሚክ 3፡6-7

13 «ጉያ ሰነት ዱርቦትን በበሬዶኒፍ፥
ደርገጎትን ዴቡዳን እንገገቡ።
14 እሳን ወር ዋቀዮ ቶልፈማ
እስ ወር ሰማርያ
እቲን የከኒን ከከተን፥
ዳኒን፥ ‹ዱጋ እስ አት ዋቄስቱት!›
ቤርሼባዳንስ፥
‹ዱጋ ከራ እስ ከንኬቲት!›
ጂደን እንኩፉ፥ ዴብአኒስ
መቱማ ህንከአን!»
ጂዴ ዱበቴረ* ።

*14. ሆሴ 8፡5-6፤ አሞ 5፡5፤ አቦ 18፡30

ቦቆና 9

ፍርዲን እስራኤልን ኡገቱ ከን ህንአሌ ተኡሳ

1 አመስ ዋቀዮ ጎፍታን
እዶ አርሳ ገረራ
ኡቱ ዳበቱ ሙልአታን ነንአርጌ፤
እን፥ «መንቾ ጉቱማት
አከ ራፈሙት
መታ ኡቱባሳ ሩኩት!
መታ ሁንዱመሳኒረትስ ጨጨብስ!
ወረ ከነራ ሀፈንስ
ብላዳን ነንአጂስ፥
እሳን ኬሳ ቶኮሌ
ደንደኤ ጀላ ህንበቀቱ፥
ቶኮሌስ ጀላ ህንበኡ* ።
2 እሳን ቆተኒ
እዶ ለፈ ጀላ ዮ ገአንዩ፥
ሀርከኮ ቀቤ አቾ ኬሳ
አል እሳን እንባሰ፤
በንቲ ዋቃት ዮ አል በአንዩ፥
አቹ ገድ እሳን ነንቡሰ* ።
3 ጉቤ ቱሉ ቀርሜሉስረ
ዮ ዶከተንዩ፥
አቾረት አርጌ እሳን ነንቀበ፤
እጅኮ ዱራ ገላነ ገድ ፈን ኬስ
ለፈ ብረ ገአኒ ዮ ምልቀንዩ፥
አቾትዩ ቦፍን ገላነ ኬሳ
አከ እሳን እዱፍ ነንአቦመ።
4 ቦጅአመኒ ዲኖተሳኒ ዱረ
ዮ አፈመንዩ፥
አቾትስ ብላ እሳንት ነንአጀጀ፥
እንስ እሳን እንአጂስ፤
ጋሪዳፍ ኡቱ ህንተእን፥
እጀ ሀማዳን እሳን ነንእላለ»
ጂዴ* ።

*1. 7፡1-9፤ 8፡1-3፤ ኢሳ 6፡1፤ አሞ 8፡8
*2. ኢዮ 26፡6፤ ፋር 139፡7-12፤ ኤር 23፡24
*4. 5፡27፤ ኤር 44፡11

5 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ሀርከሳቲን ለፍቾ እንቱቀ፤
ለፍቾ እንራፈመ፥
ወር እሰረ ጅራተንስ እንቦኡ፤
ጉቱማን ብይቻ አኩመ ለገ አበያ
አል እንከአ፥
አከ ለገ አበያ
እስ ግብጥ ኬስ ያኡስ
ገድ እንገለ* ።

[6]ዋቀዮ ኀፍታን መነሳ እስ ገረራ ፥
በንቲወን ዋቃ ኬሰት እንእጃሬ ፤
በንቲ ዋቃ እስ ናኖስ
ለፈ ገረራ እንዳቤ ፤
እን ብሻን ገላና ዋሜ ፥
እረ ለፋት ሎላሱስ
መቃንሳ ዋቀዮደ* !
[7]ዋቀዮ ፥ «ያ ነሞተ እስራኤል ፥
እስን አናፍ
አኩመ እጆሌ ኩሽ
ወረ ፈጎ ሰና ምቲሬ ?
ወረ እስራኤል ብየ ግብጢቲ
አኩመን አል ባሴ ፥
ወረ ፍሊስጥያ
ብየ ከፍቶር ኬሳ ፥
ወረ አረምስ ብየ ቂር ኬሳ
ነንፍዴ ምቲሬ ?»
ጂዴ ዱበቴረ* ።
*5. 8፡8፤ ፋር 104፡32 *6. ፋር 104፡3
*7. 3፡1-2፤ ኤር 47፡4

[8]ኩኖ ! ዋቀዮ ኀፍታን ሞቱማ
ብየ ጩበማ ከነ
እጀ ዴከምሳቲን እንእላለ ፤
ዋቀዮ ፥ «አን ለፈራ
እስ ነንበሌስ ፤
ሀተኡዩ መሌ ፥ ሰኚ ያቆብ
ጉቱማት ሀንበሌሱ* ።
[9]ኩኖ ፥ አን ሰበ ለፈራ
እስንት ነንአበመ ፥
አከ ነመ ምዳን ግንግልቹስ ፥
እስን ወረ እስራኤል
አከ ግንግልቸን ነንጎደ ፥
ከን ሀንበርባደምኔስ ቶኮሌ
ግንግልቻ ኬሰ ሀንደርቡ ።
[10]ሰበኮ ኬሳ ጩበሞትን ወር ፥
‹ወንት ሀማን ኑት ሀንድአቱ ፥
ኑሀንቀቀቡስ› ጂደን
ሁንድኑ ብላዳን እንዱኡ»
ጂዴ ዱበቴረ* ።
*8. 6፡8-10 *10. 6፡3፤ ሚከ 3፡11

እስራኤል ዴብቴ ዳበሙፍ አከ ጅርቱ

[11]አመስ ዋቀዮ ፥
«ጋፍ ቶኮሞ መን ዳዊት
እን ጅጌ አል ከኤ
አከ ዳበቱ ነንጎደ ፥
ኬኘን መነሳ እስ ደጋስ
ነንዴዴብስ ፥
እስ ሁራኤስ ወል ነንቀበቺስ ፥
አከሳ ዱሪትስ ዴብሴ ነንእጃረ ።
[12]እሳን ብየ ኤዶም ኬሳ ወረ ሀፈን ፥
ሰበ ለፈራ ኬሳ
ወረ ከንኮ ተአኒ ቤከመን
ሁንዱማስ ሀቀበተን !»
ጂዴ ዱበቴረ ፤
ኀፍትችስ ከነ እንጎደ* ።
*11-12. 2ሳሙ 8፡1-14፤ 1ሞቶ 5፡1፤
ሆኤ 15፡16-18፤ አባ 19-20

[13]ዋቀዮ ፥ «ኩኖ በር ቶኮ እንዱፈ ፤
በረ ሰነስ ኡቱ
ነምን ሰኚ ፈጫሱ ፥
በዴሳቲንሞ እን ቶኮ ሃማት እንከአ ፤
አከሱመስ ኡቱ እን ቶኮ
እጀ ወይኒ ጩንፉ ፥
እን ካን ዳቡፍ
ለፈ በቀቅሱት እንከአ ፤
ቱሎትን ፥ ጩንፋ ወይኒ
እስ ሃራ እንጮጮጵሱ ፥
ጋሮትን ሁንድኑስ እንፊሉ* ።
[14]ሰበኮ እስራኤልን ገረ ጋሪት
ነንዴብስ ፤
እሳን መንደሮተ ዲገመን
ዴብሰኒ እጃረኒ ኬሰ ጅራቱ ፤
እዶ ዳባ ወይኒ እንቶጺፈቱ ፥
ዳዲ ወይንቻስ እንዱጉ ፥
ለፈ ሙከ እጀ ኬኑ ዳበተን
እንቀባቱ ፥
እጀሳስ እንኛቱ* ።
[15]ብየሳኒረ እሳን ነንዳበ ፥
ብየ አን እሳኒፍ ኬኔ ኬሳስ
ዴብአኒ ሀንቡቅፈመን» ጂዴ* ፤
እን ከነ ዱበቴሞ
ዋቀዮ ኀፍታኬት* ።
*13. ሌዎ 26፡5፤ ዮኤ 4፡18
*14. ኬሰ 30፡3፤ ኢሳ 65፡21-22፤
ኤር 31፡5፤ ሆሴ 14፡8 *15. ኤር 24፡6

መጫፈ አባዲያ ራጅቻ

ፍርዲን ኤዶምረት አከ ዱፉ ህሙሳ
(ኢሳ 34፡5-17፤ 63፡1-6፤ ኤር 49፡7-22፤
ህስ 25፡12-14፤ 35፡1-15፤ አሞ 1፡11-12፤
ሚል 1፡2-5)

1 ሙልአትን ዋቀዮ ጎፍታን
ዋኤ ብየ ኤዶሚፍ አባዲያት
ሙልእሴ ከነት ፉፌ ጅረ፤
ኤርገማን ቶኮ
ገረ ሰበ ብየ ለፉረ ጅረኒት
ኤርገሜ፥
«ከአ! ደቅኔ
ብየ ኤዶም እንሎላ!»
ጂቹፍ አከ ጅሩ
ኑእ ዋቀዮራ ደጌኚረ።
2 አመስ ዋቀዮ፥ «ኩኖ፥
ሰበ ለፈራ ኬሳ አት አከ ጥናቱ፥
ራወቴስ አከ ቱፈተምቱ ነንጎደ፤
3 አት ያ እሰ መነኬ
እዶ አል ጂዳረት እጃረቴ፥
ያ እሰ ሆልቀ ደጋ ኬሰ ጅራቱ፥
‹ኤኙቱ ለፈት ገድ ነቡሳ?› ጂቱ፥
አፍቱሎማ ገራኬቲቱ ስጎዎምሴ*።
4 አት አከ ጆብራ ዮ አል ካቴዩ፥
መንኤኬስ ኡርጆተ ግዱት
ዮ እጃረቴዩ፥
አን አቺ ገድ ስንቡሰ»
ጂዴ ዱበቴረ*።

*3. ለኮ 24፡21 *4. ኢሳ 14፡13

5 ህቱን ዮኪስ ሳምቱን
ህልከኒን መነኬ ዱፉን
ስበሌሱዳፍ ዮ ተኤዩ፥
ህሙመ በርባደን ህቱ ምቲሬ?
ወር እጆ ወይኒ ጭረተንስ
ዮ ዱፈን፥
ቀርሚ እንህምብሱ ምቲሬ?
6 ገሩ አተምት ቀቤኝ ኤሳዉ
ፎንቆልፈሜ፥
በዳዱማን እን ዶክፈቴስ
አተምት አከ ጅሩት ሳመሜሬ?
7 ወር ገሬኬቲ ሁንድኑ
ገረ ዳሪት ስእንጂቡ፥
ፍሮትንኬስ ጎዎምሳዳን ስሞኡ፤
ፍሮትንኬ ወር አመነሞን
ዶክሳት ክዮ ስዱረ እንካኡ፥
«እንሞ ህንሁበቱ» ሲንጂዱ።
8 ጉያ ሰነት ዋቀዮ፥
«አን ወረ አጌሶተ ኤዶም ኬሳ፥
ወረ ሁበቶስ ቱሉ ኤሳዉራ
ህንበሌሱሬ?»
ጂዴ ዱበቴረ።
9 «ያ ቴማን! ሎልቶትንኬ
እንሶዳቸፈሙ፥
ወር ቱሉ ኤሳዉረ
ጅረን ሁንድኑስ
አጂፈመኒ እንዱሙ።
10 አቦሌሰኬ ያቆብረት
ሁምናን ዋን ካቴፍ፥
እንዩላሰፈምተ፥
በረበራንስ እንበደ።
11 ዮሙ ወር አርማ ሎልቶተሳ ቦጅአኒ
ደላሳት አል ልጠኒ
ዩሩሳሌምረት ሙከ ቡፈተን፥
አትስ አኩመ ወረ ካኒ
እሳንት ታቴ፥
እራ ፈጋቴ እንዳበቴ*።
12 ጉያ አቦሌስኬ ረከቱት
እሰ ቱፈቹን፥
ጉያ በዲሰ ነሞተ ይሁዳት፥
ገመዱን፥
ዩሮ ድጽነሳኒትስ እሳንት ባነቹን
ሲፍ ህንተኡ ቱሬ!
13 ጉያ በዲስ ሰበኮት ዱፉት
ደላሳኒት አል ልጡን፥
ጉያ በዲሰሳኒት እሳንት ገእሱን፥
እሳን ሳሙንስ
ሲፍ ህንተኡ ቱሬ*!
14 ጉያ ድጽነሳኒት
ከራ ቀጣሙራረ ዳበቴ
ኤግዴ ወረ በቀተኒ በአን
ሩኩቴ አጂሱን፥
ወረ ህፈንስ ደበርስቴ ኬኑን፥
ሲፍ ህንተኡ ቱሬ!

*10-11. አሞ 1፡11፤ ዮኤ 3፡19፤
ፋር 137፡7፤ ፋሩ 4፡21-22 *12-13. ፋሩ 1፡7

15 «ጉያን አን ዋቀዮ
ሰበ ሁንዱማት ፈረዱ ድአቴረ፤
አኩመ አት ነመረት ሆጂቴ
ስረት እንሆጂተመ፤
ሆጂንኬስ መታኬት እንዴብአ*።
16 አኩመ ሰብንኮ ቱሉኮ እሰ ቁላአረት
ጦፎ ዴከምሳ ኬሳ ዱገን

አከሱመሞ ሰብን ሁንድኑ
ኡቱ ወልራ ህንኩትን
እሰ እንዱጉ፤
እሳን ቆዳሳ ኬሳ
ጡሩርፈተኒ እንዱጉ፥
አከ ዋን ህንጅሬስ እንተኡ* ።
17 ወር ሀፈን ገሩ
ቱሉ ጥዮንረ እንጅራቱ፥
ቱልችስ ቁልቁላአ እንተአ፤
ሰኚን ያቆብሞ
ወረ ለፈሳኒፍ ቀቤኘሳኒ
እሳንራ ፋደቴ ሀርካ
ዴብሰኒ እንፋደቱ* ።
18 ዮሙስ ኤጋ ሰኚን ያቆብ እብደ፥
ሰኚን ዮሴፍስ
በርበዳ እት ተአኒ፥
ሰኚ ኤሳዉ እሰ አከ ሀበቂ
ጉበኒ እንፍጡ፤
ሰኚ ኤሳዉ ኬሳ ከን አሉ
ቶኮሌ ህንጅሩ» ጂዴ ዱበቴረ* ።

*15. ዮኤ 3፡14-16 *16. ኤር 25፡15፤ ፋሩ 4፡21 *17. ዮኤ 2፡32፤ 3፡17፤ ኢሳ 14፡32 *18. ዘካ 12፡6

19 ወር ብየ ገረ ምርጋ ቱሉ ኤሳዉ፥
ወር ጋረ ጀለ ጅራተንሞ
ብየ ፍሊስጥያ እንቀበቱ፤
እሳን ሰማርያዳፍ
ለፈ ሰኚ ኤፍሬም እንቀበቱ፥
ሰኚን ቤንያሚንሞ
ጊልአድን እንቀበቱ።
20 ሎልቶትን እስራኤል
ወር ቦጅአመኒ ቱረን
ብየ ከነአን ሀመ ዛሬፋትት
እንቀበቱ፤
ወር ዬሩሳሌሚ ቦጅአመኒ
ሴፋራድ ጅረንሞ
መንደሮተ ብየ
ገረ ምርጋ ኬሰ ጅረን እንቀበቱ።
21 ወር እሳን ፋረን ቱሉ ጥዮንረት
አል በአኒ ኤሳዉት እንፈረዱ፤
ዮሙስ ሞቱማን
ከን ዋቀዮ እንተአ* ።

*21. ኢሳ 24፡23፤ ፋር 99፡1-2

መጫፈ ዮናስ ራጅቻ

ቦቆና 1

ዮናስ ሆጂ እት ዋመሜ ዲሴ እዶ ብራት ከኡሳ

1 ጋፍ ቶኮ ዱቢን ዋቀዮ ገረ ዮናስ
እልመ አሚታይ ዱፌ*፥ 2«ከእ፥ ገረ
ነነዌ መንደረ ጉድቲ ደቅ! ሀምን ነሞተሼ
ጉደቴ ነብረ ዋን ገኤፍ፥ እረት ለብስ!»
ጂዴ። 3 ዮናስ ገሩ እሰ ዲሴ፥ ፋለ ዋቀዮ
ዱራ መንደረ ተርሺሽት በቀቹዳፍ ከኤ፤
መንደረ ዮጴት ገድ ቡኤ መርከበ ተርሺሽ
ደቁ አርገቴ፤ እን ወረ መርከብቻ ወጅን
አዴሙዳፍ ገቲሳ ባፈቴ፥ ፋለ ዋቀዮ ዱራ
ገረ ተርሺሽት ሶኩዳፍ ኬሰ እንልጤ* ።

*1. 2ሞቶ 14፡25 *3. ፋር 139፡7-10

ዋቀዮ ቅሌንሰ ጀባ እት ካሴ ዮናስን አደቡሳ

4 ዮሙስ ዋቀዮ ቅሌንሰ ጀባ ገላንቸት
ካሴ፥ ቡቤን ሁምን-ቀቤስስ ገላንቸት ዋን
ከኤፍ መርከብች ጨጨቡ ብረ ገኤ* ።
5 ዬሮ ሰነት ወር መርከበ አፈን እንሶዳ
ተን፤ ነምንስ አዱመ አዳን ገረ ዋቀዮሳት
እዬ፤ አከ እት ሰልጳቱፍ ምአ መርከብ
ቸራ ገላነት ገድ ደደርበተን፤ ዮናስ ገሩ
ኩታ መርከብቻ ኬሰ ልጤ ጪሴ፥ ረፌስ
አፍ ገቴ ቱሬ* ። 6 አጀጁን መርከብቻሞ
እሰት ድአቴ፥ «አተምት አከስ አፍ ገቴ
ረፍታ? ከእ፥ ዋቀዮኬ ዋመዱ! ተረ
ዋቀዮ ኩን አከ ኑእ ህንበድኔፍ ኑያደተ
ተአ!» ጂዴ* ።

*4. ፋር 107፡23-26 *5. ሆኤ 27፡18
*6. ማር 4፡38

7 ከነ ቦዴስ ወር መርከባ አዱመ
አዳን፥ «ወንት ሀማን ኩን ሰበቢ ኤኙቲፍ
አከ ኑረ ገኤ ቤኩዳፍ፥ ኮታ ሙከ ቡፈ
ትና!» ወሊን ጂደን፤ ከናፍ እሳን ሙከ
ቡፈትናን፥ ሙክት ዮናስረ ቡኤ* ። 8 ከነ
ረት እሳን፥ «ወንት ሀማን ኩን ሰበቢ
ኤኙፍ ኑረ ገኤ? ሆጂንኬ ማሊ? ኤሳ

ዱፍቴ? ብይኬ ኤሳ? ሰፒንኬ ማሊ?
ኑት ህም!» እቲን ጂደን። 9 እንሞ፥ «አን
እብርቾ፤ ዋቀዮን እሰ ጎፍታ ተኤ ዋቀረ
ጅራቱ፥ እሰ ገላናፍ ለፈ ኡሜ ነንዋቄ
ፈደ» ጂዴ፥ እሳኒፍ ዴብሴ*። 10 እን ዋኤ
ኦፈሳ ዋን እሳንት ህሜፍ፥ ጀር ፋለ ዋቀዮ
ዱራ በቀቻ አከ እን ጅሩ እንሁበተን፤
ከናፍ እሳን ጉዳ ሶዳተኒ፥ «ማሊ፥ አት
አተምት አከስ ጎቴ?» እቲን ጂደን።
11 ገላንቾ እቱመ ደበሌ ሁንኩረማ ዋን አዴ
ሜፍ እሳን፥ «ገላንቾ ኑራ አከ ገብ ጂዱፍ
አተም ስጎኑሬ?» ጂደኒ እሰ እንጋፈተን።
12 ከነረት ዮናስ፥ «ፋዳቲ ገላንቾ ኬሰ
ነቡሳ! ዮስ ገላንቾ እስንራ ገብ እንጂደ፤
ቡቤን ሁምነ-ቀቤስ እስንት ከኤ ኩንስ ሰበ
ቢኮቲፍ ተኡሳ አኖ ቤኬረ» እሳኒን ጂዴ።
*7. ፈኬ 16:33 *9. ኡመ 1:9-10

13 ጀርሞ መርከብቾ ዴብሰኒ ገረ ለፋት
ባሱዳፍ ጀቤሰኒ እንሞቀን፤ ገሩ ሁንኩረ
ሙን ገላንቻ እሳንት ደበላ ዋን አዴሜፍ፥
ከነ ጎቹ ህንደንዴፔ። 14 ዮሙስ እሳን ዋቀ
ዮን እሰ ገላናፍ ለፈ ኡሜ ዋመተኒ፥
«ሀደራ ያ ዋቀዮ! ሉቡ ነምቾ ከና ኑሀርካ
በርባዴ ኑህንበሌስን! አከ ወረ ዲገ ነመ
በሌሳ ህንቀብኔ ደንገላሰኒትስ ኑህንለካእን!
ያ ዋቀዮ፥ ከነ አከ ስት ቶሉት ስቱ
ሆጂቴ» ጂደን። 15 ዮናስንሞ ፋደኒ ገላንቾ
ኬሰ ቡሰን፤ ገላንቾስ ሁንኩረሙሳ እሰ
ሶዳቾሳ እንዳቤ። 16 ጀር እቱማ ጉድሰኒ
ዋቀዮን ሶዳተን፤ ዋቀዮፍ አርሳ እንድኤ
ሰን፥ ወሬገስ እንወሬገን።

ቦቆና 2

1 ዋቀዮ ዬሮ ሰነት፥ ቁርጡሚን ጉዳን
ቶኮ አቾት አርገሜ፥ ዮናስን አከ ልቅምሱ
ጎዴ፤ አከስት ዮናስ ገራ ቁርጡምቻ ኬሰ
ጉያ ሰድኢፍ ሀልከን ሰድእ ቱሬ*።
*1. ማቴ 12:40፤ 16:4

ዮናስ ዋቀዮን ከደቴ ኦልፈሙሳ

2 ዮናስሞ ገራ ቁርጡምቻ ኬሳ
ዋቀዮሳ ጎፍትቾ እንከደቴ፤
3 «ያ ዋቀዮ፥
አን ረክነኮ ኬሰት ስነንዋመዴ፥
አት ዮሙስ አነ ጀላ እንአዋቴ፤
ገራ እዶ ለፈ ጀላ ኬሳ
ስት ነንእየዴ፥
አትሞ ሰገሌኮ አናፍ እንደጌሴ*።
4 አት ቱጁበ ኬሰት፥
ገራ ገላና ኬሰት ነደርበቴ፤
ብሻን ሁምናን ሎለኡስ
አነ መርሴ ቱሬ፥
ደአንኬፍ ቱለሜ ደርበተሙን
ብሻንኬቲ
ሁንድኑ አነረ እንያአን*።
5 ዮሙስ፥ ‹አኖ ፋለኬ
ዱራ ገተሜረ፥
ዴብኤ መነ ቁልቁሉማኬ
ነንአርገ ላታ?›
ጂዴ ነንያዴ*።
*3. ፋር 120:1፤ ፋፋ 3:55
*4. ፋር 42:7 *5. ፋር 31:22

6 «ብሻኖትን መታኮረ ያአኒ፥
ሉቡኮፍ እንሶዳቾሰን፤
ቱጁብን ነመርሴ፥
መርግ ብሻን ኬሳስ
መታት ነመርሜ*።
7 ዮሙስ አን ገረ ሁንዴ ቱሎታት፥
ገረ ብየ ደንቀራንሳ በረበራን
አነረት ጩፈሜት ገድ ነንቡኤ፤
አት ገሩ ያ ዋቀዮ ጎፍታኮ፥
ቦለ ገድ ፈጎ ሰነ ኬሳ
ፈያት ኦል ነባፍቴ*።
8 ዬሮ ሉቡንኮ ነኬሰት ገገብዴት፥
ያ ዋቀዮኮ፥ አን ስንያደዴ፤
ከደትንኮስ መነኬ
እሰ ቁልቁላአ ኬሰት
ገረኬ አናፍ እንዱፌ*።
*6. ፋር 18:4፤ 69:1-2 *7. ፋር 40:2፤
103:4 *8. ፋር 18:6፤ 142:1-3

9 «ወር ዋቀዮሊ ቶልፈመን
ወረ ዋኤ ህንባፍኔፍ
ሰፉ ቡፈተን፥
ዋቀዮን እሰ ጋሩማ
እሳንት አርግሲሱ እንዲሱ*።
10 አን ገሩ ሰገሌ ገለታቲን፥
አርሳ ሲፍ ነንድኤስ፤
ወንተ አን ወሬጌስ ነንባሰ፤
ፈይሱን ከን ዋቀዮት!» ጂዴ*።

11 ኤርገሲ ዋቀዮ ቁርጡምቾት እንዱ
በቴ፥ እንሞ ገረ ለፈ ጎጋት ባሴ ዮናስን ኦል
ዴብሴ።
*9. ፋር 31:6 *10. ፋር 22:25፤ 50:14፤
116:17-18

ቦቆና 3

ዮናስ ለፈ ዋቀዮ እት ኤርጌ ቱሬ፥ ደቁሳ

1 ኤርገሲ ዱቢን ዋቀዮ ስአ ለመፋ ገረ
ዮናስ ዱፌ፥ 2 «ከእ፥ ገረ ነነዌ መንደረ
ጉድቲ ደቅ፥ ወንተ አን አከ አት ለብስ
ቱፍ ስት ህሙስ እረት ለብስ!» ጇዴ*።
3 ከነረት ዮናስ አኩመ ዋቀዮ እሰት ህሜት
ከኤ ገረ ነነዌ ደቄ፤ ነነዌን ፉለ ዋቀዮ
ዱረትዩ መንደረ ባይኤ ጉዶ ቱርቴ፥ ገረ
ቶኮን ልጢ ገረ ካኒን በኡዳፍ አዴምስ
ጉያ ሰድኢ እንፉደተ ቱሬ*። 4 ዮናስ መን
ደረቲ ኬስ ልጡ ጀልቀቤ፥ አዴምስ ጉያ
ቶኮ ኤርገ አዴሜ ቦዴ፥ «ነነዌን ገረ ገገ
ሉዳፍ ጉያ አፉርተመ ዱዋቱ ሀፌ!»
ጇዴ ለብሴ። *1-2. 1:2 *3. 4:11

ወር ነነዌ ገረ ዋቀዮት ዴብአኒ ኦሉሳኒ

5 ወር ነነዌ ዳምስ ዋቀዮ ከነ አመነኒ
ፉደተን፤ ጉርጉዳን፥ ጥጥናንስ አከ ሶመ
ኒፍ ለብሰኒ፥ ኡፈተ ገዳስ እንኡፈተን*።
6 ዱቢን ኩን ሞቲ ነነዌ ብረ እንገኤ፥
ዮሙስ እን ቴሶሳራ ከኤ፥ ኡፈተሳ እሰ
ሱረ-ቀቤስ ኦፍራ ፉዴ፥ ኡፈተ ገዳ
ኡፈቴ ዳራ ኬስ እንታኤ። 7 አቹማን
ሞትች ጉቱማ መንደረ ነነዌት ለብሲን አከ
ለብሰሙ እንጎዴ፤ ለብሲን በኤ ሱንስ፥
«ሞትቻፍ ጉርጉዶተሳ ብራ አከ አቦመ
ሜት ነምን፥ ሰእ፥ ቡሻዬን፥ ሆሪን ቄኤ
ወር ካንስ፥ ዋ አፉኒን ህንቀብን፥ መርገ
ህንዴድን፥ ብሻንዩ ህንዱግን! 8 ነምኒፍ
ሆሪን ገደ ሀኡፈተን፤ ጀቤሰኒስ ገረ ዋቀ
ዮት ሀእየን፤ ነምን አዱመ አዳን ከራሳ
እሰ ሀማራ፥ እሬሳ ነመረት አርግሲሱራስ
ሀዴብኡ! 9 ዋቀዮ እሰ ፍዱፍ ያዴ ዲሴ
እንዴብሰ ተአ፥ ማልቱ ቤካ? አከ ኑእ
ህንበድኔትስ አሪሳ እሰ ፍኒናራ እንዴብአ
ተአ» ከን ጇዱ ቱሬ*።

*5. ኢሳ 58:5፤ ማቴ 12:41፤ ዮኤ 1:14
*9. ዮኤ 2:13-14፤ አሞ 5:15

10 ዋቀዮ ከነ ጎቹሳኒ፥ ከራሳኒ እሰ
ሀማራ ዴብኡሳኒስ እንአርጌ፤ ከናፍ እን
ወንተ ሀማ እሳንት ፍዱዳፍ ዱበቴ ሰነ
እንዲሴ፥ እረትስ ህንፍድኔ*።

*10. ኤር 18:7-8

ቦቆና 4

ኣሪ ዮናሲፍ አራረ ዋቀዮ

1 ዮናስ ዋኤ ከናፍ ባይኤ ደለኔ፥ ኣሬ
እንቦበኤስ፤ 2 ዮሙስ እን ዋቀዮን ከደቴ፥
«ማሎ ያ ጎፍታ፥ ኡቱን ብየኮቲ ህንከ
እን፥ እን አን ሶዳዴ እሱመ ከነ ምቲሬ?
አት ዋቀዮ አራረ-ቀቤስ፥ ኦእ-ቀቤስ፥
ኣሪት ሱተ-ጇዳደ፥ ጋሩማንኬ ባይኤደ፥
ወንተ ሀማ ፍዱፍ ጇቴስ እንዲፍተ፤ አን
ከነ ቤኬን ሀርከ ስዱርሴ ተርሺሽት ሶኬ*።
3 አመሞ ያ ዋቀዮ፥ አን ጅራቹረ ዱኡ
አናፍ ወየ፥ ሀደራ ሉቡኮ አነ ኬሳ ፉድ!»
ጇዴ*። *2. በኡ 34:6 *3. 1ሞቶ 19:4

4 ዋቀዮሞ ዴብሴ፥ «አት ኣሩን ሲፍ
እንተኣሬ?» ጇዴን።

5 ዮሙስ ዮናስ መንደርቾ ኬሳ በኤ፥
መንደርቾራ ገረ በአ ቢፍቱት ጎሬ ታኤ፤
አችት ጎዶ ባላ ወልት ቀበቴ፥ ወንተ መን
ደረቲት ዱፉ ሀመ አርጉት ጋድሰሳ ጀለ
ታኤ። 6 ዮሙስ ዋቀዮ ጎፍታን ብቅልቱን
አከ ቆቦ ብቅሌ፥ ጋድሰሳ መታ ዮናስረ
ቡፈቴ ደለንሱሳ አከ እት ፎዬሱፍ ጎዴ፤
ዮናስሞ ብቅልቱ ሰነት ባይእሴ እንገመዴ።
7 ቦሩምታ ገሩ ዬሮ ቦሩን በቀቁት ዋቀዮ፥
ራሞን ቶኮ ብቅልቱ አከ ቆቦ ሰነ አከ ጭኒ
ንቱ እንጎዴ፤ ብቅልቱን ሱንስ እንጎጌ፤
8 ዬሮ አዱን ባቴትሞ ዋቀዮ፥ ቅሌንስ በአ
ቢፍቱ እን ጉባን አከ እሰት ቅሌንስኡ
እንጎዴ፤ አዱንስ ሀመ ዮናስ ገገቡት
መታሳ ወራኔ፤ ዮሙስ እን፥ «ጅራቹረ
ዱኡ አናፍ ወየ» ጇዴ ዱኡ እንሀዌ*።
*8. 4:3

9 ዋቀዮ ኤርገሲ ዮናሲን፥ «አት ዋኤ
ብቅልቱ ሰናፍ ኣሩ እንቶልችቴ?» ጇዴ፤
እንሞ፥ «አን ሀመ ዱአት ኣሩፍዩ ነንቶ
ልቼ» ጇዴ ዴብሴፍ*። 10 ዋቀዮ ገሩ፥
«አት ብቅልቱ ዋን ቶኮ እት ህንደደብ
ኒፍ፥ እሰ ህንጉድስኒፍ፥ እሰ ሀልከን
ቶኮት በኤ ሀልከኑመ ቶኮትሞ በዴፍ
እንገድተ፤ 11 መንደረ ነነዌ ኬስ ነሞተ
ኩማተመ ድበ ቶኮፍ ኩመ ድግደመረ ጫለ
ኒፍ ሆሪ ቄኤ ባይኤቱ ጅራተ፤ ነሞትን
እሼ ኬስ ጅራተን ሱን ወረ ብታፍ ምርገዩ
ገርገር ባሱ ህንደንዴኜደ፤ ኤጋ አንሞ
መንደረ ጉድቲ ነሞትኒፍ ሆሪን ሀመሲ
ኬስ ጅራተን ከናፍ ገራን አነ ህንጅቡሬ?»
ጇዴ። *9. 4:4

መጫፈ ሚክያስ ራጅቻ

ቦቆና 1

እቲን ልጠ

1ኩን ዱቢ ዋቀዮ እሰ በረ ዮታም፥
አሃዝ፥ ህስቅያስስ ተሬት ይሁዳረት ሞአ
ንት ገረ ሚክያስ ነመ መንደረ ሞሬሼት
ዱፌፍ፥ ሙልአተ እሰ ዋኤ ሰማርያፍ
ዋኤ ዬሩሳሌሚፍ እት ሙልአቴደ* ።

*1. ኢሳ 1፡1፤ ኤር 26፡18፤ ሆሴ 1፡1

ፍርዲን እስራኤሊፍ ይሁዳት ዱፉፍ አከ ጅሩ ህሙሳ

2ዋቀዮ ጎፍታን መነ ቁልቁሉማሳ
ኬሳ
እስንረት ዱጋ እንበአ፤
ሰብን ለፈራ ጉቱማት
ዋን ጎፍትች ጇዱ ሀደገአን!
ብይ ለፉ፥ ወር እሰ ኬሰ ጉተንስ
ያዳን ሀቀበን!
3እላ! ዋቀዮ እዶ ጅሩ እንበአ፥
ገድስ እንቡአ፥
ለፈ ኦል ጇዳ ገረራስ እንአዴመ* ።
4ቱሎትን አከ ገጋ እብድ በቅሱ
እሰ ጀለት እንበቁ፥
አከ ለፈ ብሻን እራን ገዴ
ሎለኡ ቆቱትስ
ደቻወን እንተተርሰኡ* ።

*2-3. ኢሳ 26፡21፤ አሞ 4፡13 *4. ፋር 97፡5

5ኩን ሁንድኑሞ ሰበቢ
እረ-ደደርበ ያቆቢፍ
ሰበቢ ጩቡ
መነ እስራኤሊፍ ተኤ፤
ያቆብ አከ እረ-ደደርቡ
ኤኙቱ ጎዴ?
ሰማርያደ ምቲሬ?
ይሁዳ ኬሰት እዶ እት
ዋቀዮሊ ቶልፈመኒፍ
ሰገደን ኤኙቱ ቆጺሴ?
ዬሩሳሌም ምቲሬ*?
6ከናፍስ ዋቀዮ፥
«አን መንደረ ሰማርያ
ጩጩብሴ ለፈት ነንደበለ፥
ለፈ ሙከ ወይኒ ዳበንስ
እሰ ነንጎደ፤
ደጋ እጃርሰ መነሼቲ
ደቻት ገድ ነንነቀ፥
ሁንዴሼስ በኬት ነንባሰ።
7ብፍን ፈኬኛ እሼን ዋቄስቱ
ሁንድኑ እንሁሬፈሙ፥
ገልቿን እሼ ኬሰት አርገሙ
ሁንድኑስ እብዳን እንጉበመ፥
ዋቀዮሊን ቶልፈሞንሼ
አከ ገቲ ደበን ነንጎደ፥
ወንት እሼን ዋቀዮሊሼቲፍ ሆጂቹፍ
ኤጃን አርገቴሞ ዴብኤ
ሆጂ ኤጁማፍ እንተአ» ጇዴ* ።

*5. 1ሞቶ 16፡24-26፤ 2ሞቶ 23፡13፤
ኤር 23፡13-14 *7. ሆሴ 8፡4፤ 13፡2፤
4፡14

ረክን ዋን ዱፉፍ ጅሩፍ ቦኡሳ

8 ሰበቢ ከናፍ አን ነንቦአ ነንወዋደ፥
ሚለ ቁላ፥ ኡፈተ መሌስ
ነንአዴመ፤
አከ ዋንጎ ነንወዋደ፥
አከ ጉቼ ጎሮምቲስ ነንቦአ* ።
9መዳን ሩኩታ መንደረቲ
እሰ ፈዩ ምት፤
ገረ ብየ ይሁዳ ዱፌረ፥
ከረ ዬሩሳሌም
እሼ ከን ሰበኮቲ ብረዩ ገኤረ።

*8. ኢዮ 30፡29

10መንደረ ጋትት ከነ ህንህምና!
መንደረ ኣኮ ኬሰት ህንቦእና!
መንደረ ቤት-ሌአፍራትሞ
አዋረ ኬሰ ገንገለዳ*!
11እስን ወር መንደረ ሻፊር
ቁላኬሰን ዬሎዳን በኣ!
ወር ዛናን መንደረሳኒቲ
ገድ ህንበእን!
ቦእች መንደረ ቤት-ኤዜል
አች እስን ህንዳበቿሱ፤
12ወር መንደረ ማሮት
ወንተ ጋሪ ድመኒ ኤገቱ፤
ወንት ሀማንሞ ዋቀዮ ብራ
በልበለ ኬላ ዬሩሳሌምረት
ገድ እንዱፈ።
13ያ ወረ መንደረ ላኪሽ፥
ቴጳ ኮንኮላታ፥
ፈርደ እሰ ሀርክሱት ህዳ!
እረ-ደደርብ እስራኤል ኬሰት
ሆጄተማ ቱሬ

እስን ግዱት አርገሜ፤
ወረ ጥዮንስ እስንቱ
ጬቡ ሆጂቹ ጀልቀብሲሴ* ።
14 ከናፍስ እስን
መንደረ ሞሬሼት-ጋት
ገድ እንዲፍቱ፤
መኔቲን መንደረ አክዚብ
ሞቶተ እስራኤል እንጎዎምስን ።
*10. 2ሳሙ 1፡20 *13. ኢሳ 2፡7፤ 30፡16

15 እስን ያ ወረ መሬሻ፥
እሰ አመስ ዱፌ
መንደረኬሰን ቀበቱ
ዋቀዮ እስንት እንፍደ፤
እስራኤል ኬሳ ወር
ኡልፍነ ቀበን
ገረ አዱላም እንዱፉ* ።
16 ገደ እጀሌ ወረ መረርሲፈተኒፍ
ርፌንሰ መታኬሰኒ ሙርሙረዳ
ዮኪስ መታኬሰን ሃደዳ!
እሳን እስን ዱራ
ዋን ቦጅአመኒፍ፥
መታኬሰን አከ መታ ጎጎጮሮ
እሰ ርፌንስ እረ ህንጅሬ ጎደዳ* !
*15. 1ሳሙ 22፡1 *16. ኤር 7፡29

ቦቆና 2

ቆደ ወረ ነሞተ ጬንቁርሰኒ

1 ወረ ስሬሳኒረ ጪሰኒ
አኬከ ጀልእና ባሰኒ
ሀማ ቆጼሰኒፍ ወዮ!
ከነ ጎቹዳፍ ሁምን
ሀርከሳኒ ኬሰ ዋን ጅሩፍ፥
ዮሙ ለፍት በርኡ
እሳን ከነ ሆጂረ እንአልቹ* ።
2 እሳን ለፈ ነማ
እሰ ከጂለን ሁምናን እንቀበቱ፤
መነ ነማ እሰ በርባደንስ እንፉደቱ፤
ነመ ቶኮ መነሳ ወጅን፥
እሰ ካንስ ዳለሳ ወጅን
እንጬንቁርሱ ። *1. ፉር 36፡4

3 ከናፍስ ዋቀዮ እንዱበተ፥
«አን ደሎተ ከነረት
ወንተ ሀማ ነንያደ፤
ዩሮ ሀማ ተኡፍ ዋን ጅሩፍ፥
እስን ሞርመኬሰን
እሰ ጀላ ባፈቹ ህንደንዴሰን፤
መታ እረ-ኬሰ ቀበተኒስ
ህንአዴምተን ።
4 ጋፈስ ዌዱ ያደ ገድ ፈጎ አፍ ኬሳ
ቀቡ እስንት እንዌድሱ፥
ቦእቻ ሀዳአዳንስ እንቦኡ፥
‹ኑእ ራወትኔ ዲገምኔረ፥
ዋቀዮ ገአ ሰበኬኛ እንጌደረ፤
አተምት ኑሀርካ ባሰ ላተ!
እን ለፈኬኘ
ወረ እሰ ገነኒፍ እንሀረ›
እንጂዱ ።
5 ከናፍስ ወል ገኢ ጎፍትቻ ኬሰት፥
ነመ ሙከ ቡሱዳን
ለፈ እስኒፍ ሀሩ
ቶኮሌ ህንአርገተን» እንጂደ ።

ዋን እሳንት ዱፉ ራጂ ዱበቹሳ

6 እሳን፥ «ህንለለብና!
ወንት አከሲ ዋን ለለበሙ ምት!
ሰልጵንስ ኑረ ህንገኡ* !
7 ያ መነ ያቆብ፥
ወንት አከሲ እንጂደማሬ?
ሀፉር ዋቀዮ አብሰ ደቤሬ?
ሆጂንሳስ ከን አከሲቲሬ?
እሰ ገረ-ቀጂልናን
ዴዴብኡፍሞ ዱቢንሳ
ዋን ጋሪ ህንጎዱፊሬ?»
ጂደኒ እንለለቡ ።
*6. ኢሳ 30፡10፤ አሞ 7፡16፤ 2፡12

8 ዋቀዮሞ፥ «እስን ገሩ
አከ ዲናት ሰበኮረት እንካተን፥
ወረ ዱላ ዴብአኒ ‹ነጋደ›
ጂደኒ አመነተኒ
አቼን ደርበንራስ ወያሳኒ
እሰ እረ-ኬሰት ኡፈተን
እራ እንባፈተን* ።
9 ዱበርቶተ ሰበኮ መነሳኒ
እሰ እሳንት ቶሉ
ኬሳ ገድ አፍተን፤
ስምቦ አን እጆሌሳኒፍ ኬኔስ
በረበራን እራ ፉደተን* ።
10 ጡራኡማን ዋን እሰ በሌሱፍ፥
በዲስ ገድሲሳንስ
ዋን እሰ መንጫሱፍ፥
እዶን ኩን ለፈ
እት ቦቆተን ምት፤
ከአ አሲ አዴማ!» ጂዴ ።

[11]ነምን ቶኮ ዱፌ ቅሌንሰ ኬሳ ፉዴ
ሶበ ዮ ደጌስሴ፥
«አን ዋኤ ዳዲ ወይኒፍ
ዋኤ ዱጋቲ ጀባ እስንት ነንለለበ»
ዮ ጂዴስ፥ ሰበ ከናፍ
እሰቱ ለለባደ*።

*8. በኡ 22፡25-26 *9. 2ሞቶ 4፡1
*11. ህሰ 13፡9-10፤ ኤር 6፡13-14

አብዲ ዴብአኒ ዳበሙ

[12]ዋቀዮ፥ «አን ዱጉመ
ሁንዱመኬሰን
ወልት ነንሰሳበ፥ ያ ሰኚ ያቆብ!
ሰበ እስራኤል ኬሳስ
ወረ ሀፈን ወልት ነንቀበ፤
አከ ሆሎተ ከረ ቶኮ ኬሳ
ወሊ ወጅን
እሳን ነንቴሰሰ፥
አከ ከረ ዴድቸረ ጅሩስ
ቱት ነሞታ እንሁርሱ» ጂዴ*።
[13]አን ጨብሴ ከራ በኑ
እሳን ዱረ እንበአ፤
እሳን ጨብሰኒ
በልበለ ኬልቻ ኬሰ
ደርበኒ ጀላ እንበኡ፤
ሞቲንሳኒ ደርቤ
እሳን ዱረ እንአዴመ፥
ዋቀዮ እሳን ዱረ እንቡአ*።

*12. ህሰ 34፡15፤ 6፡37-38፤
ኤር 31፡10 *13. ኢሳ 52፡12

በቆና 3

ወረ ጀልእናን ሰበ ጌጌሰንረት ዱበቹሳ

[1]ዮሙስ አን ወረ እጀሌ ያቆቢፍ
ዱረ ቡቱ ተአኒን፥
ወረ መነ እስራኤል ጌጌሰኒንስ፥
«ሚ ደጌፈዳ!
ወንተ ቀጂላ ተኤ ፉደተሚ
ቤኩን እሰኒፍ ህንተኡሬ?
[2]እሰን ገሩ ወንተ ጋሪ እንጅብቱ፥
ወንተ ሀማሞ እንጃለቱ፤
ነሞተራ ጎጋሳኒ፥
ለፌሳኒራስ ፎንሳኒ
እንቁንጭፍቱ።
[3]ፎን ሰበኮቲ ከን ኛቱ፥
ጎጋሳኒ ከን እራ ባሱ፥
ለፌሳኒ ከን ጨጨብሱ፥
አከ ነመ ፎን
ጡዌት ነቁዳፍ ሙርሙሩ፥
ሁሮት ነቁዳፍስ ኩኩቱ
ከን ጎዱ፥ እሰን!
[4]ዩሮን እት እሰን
ገረ ዋቀዮት እይተን እንዱፈ፥
አን ገሩ እሰኒፍ ህንዴብሱ፤
እሰን ሀማ ዋን ሆጂተኒፍ፥
አን ዩሮ ሰነት
ፉለሳ እሰን ዱራ እንዶክሰ»
ነንጂዴ*።

*1-4. 2፡1-3፥8-9፤ 3፡9-11፤ 6፡12፤
ኢሳ 1፡17፤ ፉር 14፡4፤ 58፡1-2፤
ፈኪ 1፡28፤ ህሰ 8፡18

[5]ራጆትን ወር ሰበኮ ከራራ ካችሰን፥
ዋን ኛተን አርገትናን
«ነጋደ» ጂደኒ እንህሙ፤
ነመ ዋ አፉን ህንኬኘንሞ
«ሎለቱ ከኤ» እንጂዱ፤
ዋቀዮ ወረ አከሲ ከናን*፥
[6]«እሰን ራጆተ ከነት
ሀልከን እስንት እንተአ፥
ሙልአተ ህንአርግተን፤
እሰንት እንዱከናአ፥
ሆደስ ህንዱበተን፤
አዱን እሰን ዱራ እንልጥ፥
ጉያንሰ እሰንት እንዱከናአ።
[7]ወር ዋን አከ ሙልአታ
አርጋ ቱረን እንዩለኡ፥
ወር ሆደ ዱበቻ ቱረንስ
እንቃነኡ፤
ዋቀዮ ብራ ዴቢን ዋን ደበሚፍ፥
ሁንዱምትሳኒ መታ እንቀበቱ*።
[8]አን ገሩ ያቆብት እረ-ደደርበሳ፥
እስራኤልት ጨቡሳ
ህሙዳፍ ሁምነ፥
ሀፉረ ዋቀዮ፥
ወንተ ዱጋ ተኤ ቤኩ፥
እጀ ጀብነ ጉቱስ አርገዴረ*።

*5. ኤር 6፡13-14 *6-7. አሞ 8፡11-12
*8. ኢሳ 58፡1

[9]«እሰን ወር መነ ያቆቢፍ
ዱረ-ቡቱ ታተን፥
ወር መነ እስራኤል ጌጌስተን
ከነ ደጌፈዳ!
ወንተ ቀጂላ ተኤ ፉደተሚ
እሰን እንጅብሲሰ፥

ወንተ ቀጇላ ሁንዱማስ
እንጀልእፍቱ ።
10 እስን ጥዮንን ዲገ ደንገላሱዳን ፥
ዩሩሳሌምንስ ጀልእናን
እንእጃርቱ* ።
11 ወር ዱረ ቡቱሼ ተአን
ገበርሱ ፉደተኒ ፍርዲ እንኬኑ ፥
ሉቦትንሼ ገቲ ፉደተኒ
ነመ እንጎርሱ ፥
ራጆትንሼስ ሆሪ ፉደተኒ
ሆደ እንዱበቱ ፤
ከኑመረትዩ ፥
‹ዋቀዮ ኑግዱ ጅረ ምቲሬ?
ወንት ሀማን ኑህንአርገቱ›
ጂደኒ አነ ዋቀዮን እንአብደቱ»
ጂዴ* ።
12 አመስ ሰበቢኬሰኒፍ
ጥዮን ለፈ ቆቲሳ ታቴ
እንቆተምት ፥
ዩሩሳሌም ለፈ ቱላ ደጋ
ጨጨባ እንታት ፥
ቱሉን መን ቁልቁሉማ እረ ጅሩስ
ለፈ ኦል ጂዳ
ጫካን ፉደቴ እንተአ* ።

*10. አሞ 5፡11-12፤ አን 2፡12
*11. ኤር 7፡4፥10፤ አሞ 9፡9-10፤
ሚክ 2፡6-7 *12. ኤር 26፡18፤ ፋር 79፡1

ቦቆና 4

ሞቱማን ጎፍትቻ እን ነጋን ዱፉፍ አከ ጅሩ

(ኢሳ 2፡2-4)

1 በረ ቦዴት
ቱሉን መን ዋቀዮ እረ ጅሩ ፥
ቱሎተ ሁንዱማ ኬሳ
አከ እሰ ጫሉት
ጀባቴ እንዳበተ ፤
ጋሮተ ሁንዱማ ገረራት
ኦል እንከአ ፤
ሰብን ሁንድኑስ ገረሳት እንያኡ ።
2 ሰብን ለፈራስ ባይአተኒ እንዱፉ ፤
ጥዮን ኬሳ ሴር ፥
ዩሩሳሌም ኬሳስ
ዱቢን ዋቀዮ ዋን በኡፍ ፥
«ከራሳ አከ እን ኑበርሲሱፍ ፥
ኑስ ዳንዲሳረ አከ አዴምኑፍ ፥
ኮታ ገረ ቱሉ መነ ዋቀዮት ፥
ገረ መነ ዋቀዮ እሰ ከን ያቆብት
ኦል እንባና!» እንጂዱ ።
3 እን ሰበ ባይኤ ግዱት
ፍርዲ እንኬነ ፥
ሰበ ጀጀቦ ፈጎ ጅራተኒፍስ
ሙርቶ እንጎደ ፤
እሳን ብላሳኒ ማረሳ
ኤቦሳኒስ እሰ እቲን ሙከ ቄጠአን
እንቱምሲፈቱ ፤
ኤጋ ሰብን ሰበት ብላ ህንሉቅፈቱ ፥
እሳን ዴብአኒስ ሎለ ህንበረን* ።
4 ገሩ እሳን አዱመ አዳን
ሙከ ወይኒሳኒ ጀለ ፥
ሀርቡሳኒ ጀለስ እንታኡ ፤
ነምን ቶኮሌ እሳን ህንሶዳችሱ ፤
እሰ ከነሞ አፉን ዋቀዮ
ጎፍታ መጫቱ ዱበቴ* ።

*1-3. ኢሳ 2፡1-4 *4. 1ሞቶ 5፡5፤
2ሞቶ 18፡31፤ ዘካ 3፡10

5 ሰብን ወር ካን ሁንድኑ
አዱመ አዳን
መቃ ዋቀዮሊሳኒቲን
እንዴዴብኡ ፤
ኑእ ገሩ ዩሮ ሁንዱማ በረበራን
መቃ ዋቀዮኬኘ ጎፍትቻቲን
እንዴዴብነ ።

ሰብን እስራኤል እን ብትምፈሜ ዴብኡሳ

6 ዋቀዮ ፥ «ጋፈስ
አን ወረ ሆኮለን ወልት ነንሰሳበ ፥
ወረ ብትምፈመን ፥
ወረ አን ሀማ እረት ሆጂዴስ
ወልት ነንቀበ* ።
7 አን ወረ ሆኮለን ፥
ወረ ሀፈኒ ቁሰተመን ፥
ወረ አቾ ፈጋተኒ ቱረንስ
ሰበ ጀባ ነንጎደ ፤
ቱሉ ጥዮንረትስ ፥ ጋፈሲ ጀልቀቤ
ሀመ በረበራት እሳንረት ነንሞአ»
ጂዴ ዱበቴረ* ።

*6. ኤር 31፡8፤ ህስ 34፡12-16፤
ኬሰ 30፡4 *7. ኢሳ 60፡22፤
ፋር 48፡2-3፤ 99፡1-2

8 አትሞ ያ ርቃ ኤግዱን ሆሎታ
እረ እጃጁ ፥
ያ ቱሉ መንደረ ጥዮን!
አከ ዱሪት ሞኡን

ሀርከኬት እንዴብአ፥
ሞቱማን መንደረ ዬሩሳሌም
እንዱፈ።

9 አመስ ሞቲን ስኬሰ ህንጅሩሞ?
አት ማሊፍ ጉድፍቴ እይታ?
ጎርስቱንኬ በድናን
አከ ዱበርቲ ደኡፍ ጀቱ
ጭኒንሱን ስአርገቴ*?
10 ያ መንደረ ጥዮን ጭኒንስፈዱ፥
እጆሌኬስ ኦፍ ኬሳ ባስ!
እስንስ እጆሌንሼ
አመ መንደረ ኬሳ እንባቱ፥
ብየ ኬስትስ በኬ እንቡፈቱ፤
ብየ ባቢሎን እንደቅጡ፤
አችት እንአልቱ፥
አችት ሀርከ ዲኖተኬሰኒ ኬሳ፥
ዋቀዮ እስን እንፉረ* ።

*9. ኤር 8፡ 19 *10. 2ሞቶ 24፡ 15-16፤
25፡ 11

11 አመ ዬሮ ከነትሞ
ሰብን ለፈራ ባይኤን
ስረት ወልት እንቀበሙ፥
«እሼን ሀጡሮፍቱ፥
ኑስ ጥዮን አከስ ተኡሼ
አርጉት እንገመድነ» እንጂዱ።
12 ገሩ እሳን ያደ ዋቀዮ ህንቤከን፥
እን አከ ብሲ ኦብዲራት
አከ ወልት እሳን ቀቤስ፥
አኬከሳ ህንሁበተን።
13 ከአ! ያ እጆሌ ጥዮን፥ ስርብሲሳ!
አን ጋንፈኬሰን ስቢለ፥
ኮቴኬሰንስ ስቢለ ቦረጂ ነንጎደ፤
እስን ሰበ ባይኤ
ሩኩተኒ እንሁሬስቱ፥
ዋን እሳን ሳመን ዋቀዮፍ፥
በዳዱማሳኒስ
ጎፍታ ጉቱማ ብየ ለፋቲፍ
አዳን እንባፍቱ* ።

*11-13. ኢሳ 17፡ 12-14

ቦቆና 5

ረክነ አማ ቦዴ እን አልቹ ዱፉፍ አከ ጅሩ ዱበቹሳ

1 ኑአ አመ መርፈምኤረ፥
ያ ወረ መንደረ ሎልቶታ፥
ሎልቱማኬሰኒን ወልት ቀበማ!
ወር ኑመርሰን
እስ እስራኤልን ሴረቱ
ኡሌዳን መዲሳ እንሩኩቱ* ።

*1. ኢሳ 1፡8

2 አትሞ ያ መንደረ
ቤትልሄም-ኤፍራታ፥
መንደሮተ ይሁዳ
ወረ ጉርጉዶተ ኬሳ
አት እሼ ጥኖደ፤
እስራኤልን ከን ሞኡ ቶኮ
ስኬሳ አናፍ እንበአ፤
ሁንዴን እስ ስኬሳ በኡፍ ጅሩስ
ከን በረ ዱሪ ዱሪ በረበራት* ።
3 ሀመ በረ እሼን
እስ ደኡፍ ጅርቱ ሱን ዴሱት፥
ጎፍትች ዋኤ ነሞተ ሰና እንዲስ፤
ኦቦሎተ እስ ደለቱ ሰና
ኬሳ ወር ሀፊን
ገረ ብያ፥ ገረ
እጆሌ እስራኤልት እንዴብኡ* ።
4 እን ሞኡ ሱን ጀባቴ እንዳበተ፥
ሁምነ ዋቀዮቲን፥
ኡልፍነ መቃ ዋቀዮ ጎፍታሳቲንስ
እሳን እንትክስ፤
ጉድንሳ ሀመ አንዳረ ለፉት
እንቤከመ፤
ወር ትክሳ ጀለ ጅረንስ
ነጋት እንጅራቱ* ።
5 እሱመቱሞ ነጋሳኒት፤
ዮሙ ወር አሶር
ብየኬኛት ደርበኒ
መነኬኛ ወረ ጀጆቦትስ ልጠን፥
ኑአ ጌጌስቱ ቶርበ፥
ጉርጉዳ ነማ ሰዴትስ
እት እንካፍነ* ።
6 እሳን ወረ ብየ አሶር ብላዳን፥
ወረ ብየ ናምሮድስ
ብላ ሉቅፈማዳን እንትክሱ፤
እን ሱንሞ ሀርከ
ወረ አሶሪ ዱፈኒ
ብየኬኛት ደርበኒ
ለፈኬኛረ ኤጂተኒ፥ ኑአልቸ።

*2. 1ሳሙ 16፡ 1፥ 13፤ ኢሳ 11፡ 1፤
ኤር 23፡ 5፤ ማቴ 2፡ 4-6፤ ዮሀ 7፡ 42
*3. ኢሳ 7፡ 14 *4. ህስ 34፡ 23
*5. ኤፌ 2፡ 14

ወር ሀፈን ሰበ ለፈራ ኬሰት
ሁምነ ጎደቹሳኒ
7 እጀሌ ያቆብ ኬሳ ወር ሀፈን
ሰበ ባይኤ ግዱት
አከ ፍጬንሰ ዋቀዮ ብራ ዱፉ፥
አከ ቲፉ ብቅልቱረት ሮቡሰ
እንተኡ፤
ነመ ህንአብደተን፥
እጀሌ ነማሰ ህንኤገተን* ።
8 እጀሌ ያቆብ ኬሳ ወር ሀፈን
ነሞተ ለፈራ ኬሰት
ሰበ ባይኤ ግዱት፥
አከ ሌንጨ ብኔንሰ ጫካ
ግዱ ጅሩት፤
እሳን አከ ሌንጨ ሳፌለ
እሰ ከረ ሆሎታ ግዱ ልጤ
ቀቤ ተተርሳሱ፥
እሰ ነምን
አፋንሳ ኬሳ ኦልቹ ህንጅሬሰ
እንተኡ ።
9 ሀርክኬሰን ወረ
እሰን ጩንቁርሰንረት
ኦል ሀከኡ፤
ዲኖትንኬሰን ሁንድኑ
ለፈራ ሀበሌፈመን! *7. ፋር 110፡3

ዋቀዮ ሰበሳ ሴጨኡፍ አከ ጅሩ

10 ዋቀዮ፥ «ጋፈሰ ዋነን ጎዱ ቤከ!
ፈርዴንኬ ስግዱዳ ነንበሌሰ፥
ኮንኮላታ
አት ሎላፍ ቆጼፈቴሰ
ነንጨጨብሰ፤
11 መንደሮተ ብየኬቲ ለፈራ ነንበሌሰ፥
መርሳ አት ቀብዱ ሁንዱማሰ
ለፈት ነንደበለ፤
12 ቆርቾ እቲን ነመ ዶርስፍቱ
ስሀርካ ነንበሌሰ፤
ሞረ-እላልቱሰ ዴብቴ ህንቀባቱ፤
13 ብፈ ፈኬኘኬ፥ ኡቱቦተ ደጋ
አት ጀለት ህሬፈቱሰ
ብየኬ ኬሳ ነንበሌሰ፤
አት ወንተ ሀርከኬቲን ቆጼስቴት
ዴብቴ ህንሰገዱ ።
14 ሙኬቲ አት ቅቅርጤ
ዋቀይቲ ቶልፈምቱፍ
ዳብዴ ስግዱዳ ነንቡቡቅሰ፥
መንደሮተኬሰ ነንጅጅግሰ* ።
15 ሰበ ለፈራ
ወረ አናፍ ህንደጌኘ ሁንዱማ
አረዳፍ ዴከምሳን እጃ ነንበአ»
ጂዴ ዱበቴረ ።
*10-14. ኢሳ 2፡6-8፤ ዘካ 9፡10፤
ኢሳ 31፡1-3፤ ዘካ 13፡2

ቦቆና 6

ሀዴፈሙ ሰበ እሰራኤል

1 አመሰ ወንተ ዋቀዮ ጂዱ ደገአ!
«ከእ፥ ድመኮ
ቱሎተ ዱረት ድኤሰ፥
ጋሮትንሰ ሰገሌኬ ሀደገአን!»
አናን ጂዴ* ።
2 እሰን ያ ቱሎተነነ፥
እሰንሰ ሁንዴወን ለፉ
ወር በረበራን ጅራተን፥
ሀዴሰ ዋቀዮ ድኤሱ ደጌፈዳ!
ዋቀዮ ሰበሳ ዋን እቲን ሀዴሱ ቀበ፥
እሰራኤልትሰ እንፈልመ ።
*1. ሀሰ 6፡2

3 ዋቀዮ፥ «ያ ሰበኮ፥
አን ማለን ስጎዴ?
ማሊንን ስደለንሲሴ?
አነት ህም*!
4 አኖ ብየ ግብጢቲ ስንባሴ፥
ገርቡማ ጀላሰ ስንፋሬ፤
ሙሴ፥ አሮኒፍ ሚርያም
አከ ስጌጌሰኒፍ
እሳን ኤርጌረ* ።
5 ያ ሰበኮ፥
ወንተ ባላቅ ሞቲን ሞአብ
ጎቹፍ ኮረቴ፥
ወንተ በለኣም
እልም ቤኦር ዴብሴፍሰ፥
ሆጂኮ እሰ ቀጂላ አከ ሁበቱፍ
እዶ ‹ሺጢም› ጂደሙ
ሀመ መንደረ ጊልገልት
ወንተ ተኤሰ ያደዱ!» ጂዴ* ።
*3. ኤር 2፡5 *4. በኡ 20፡2፤ 4፡13-16፤
15፡20 *5. ለኮ 22፡17-18፤ 23፡7-8፤
24፡10፤ ኢያ 4፡19

ወንተ ዋቀዮ ነመራ በርባዱ

6 አን ማል ፋደዴ
ዋቀዮ ዱረት ድአዱ?
ዋቀዮ እሰ
ኦል ገረራ ጅሩ ዱረትሰ

አተምት ጉጉፉ?
ቀልመ ጉበሙፍ
ጀቦተ ወጋ ቶኮ ፉደዴ
ፉለሳ ዱረት ድአዱሬ*?
7 ጎፍትች ኮርቤዪ ሆላ ኩመት፣
ደዳ ኤጀርሳ አኩመ ብሻኒት
ለጎተ ኩመ ኩደን
ኬሰ ያኡት እንገመዳሬ?
እረ-ደደርበኮፍ
እልመኮ እሰ አንገፈ፣
ሉቡኮ ኦልፈቹዳፍስ
ደለኮ አርሳ ጩቡ ጎዴ
ድኤሱሬ*?
8 እን ወንተ ጋሪ ተኤ ስት ህሜረ፣
ያ ነማ! ወንተ ቀጄላ ተኤ
ፉደተሜ ሆጄቹ፣
ጋሩማ ጃለቹ፣ ገድ ኦፍ ዴብፍቴስ
ዋቀዮኬ ወጅን ዴዴብኡ መሌ፣
ጎፍትች ማል ስራ በርባደሬ*?

*6. ፉር 50፡8-13፤ አሞ 5፡22
*7. በኡ 22፡29፤ ህስ 20፡25-26
*8. ኬሰ 10፡12፤ ሆሴ 12፡7፤
1ሳሙ 15፡22

9 ሰገሌቱ ደገአመ!
ዋቀዮ መንደርቸ እንዋመ፤
መቃሳ ሶዳቹን ኦጉማደ፣
ከናፍ ያ ጎሳ፣
ያ ወል ገኢ መንደርቻ ደገአ!
10 ዋቀዮ፣ «ቀቤኝ ገር-መሌ
ወልት ቀበሜ፣
ቆዳን ሰፈራ ገድ ዴብኣን
እን አባረማንስ
አመዩ መነ ወረ ጀልኦታ ኬሰ፣
ጅራሬ*?
11 ነመ ሚጀነ ጀልእሱዳን
ደጋ ሰፈራስ ኮሮጆ ኬሳ ፉዴ
ወሊን ደኡዳን ሆጄቱ
ጨሉመ ጄዴ ነንዲሳሬ*?
12 ሆጂን ዱሬሶተሼቲ
ሁምናን ነመረት ከኡዳን ጉቴረ፣
ወር አች ኬሰ ጅራተንስ
ሶበ እንዱበቱ፣
አረብንሳኒስ ሀጡማዳን
እንጎዎምሰ*።

*10. ሌዎ 19፡35-36 *11. ፈኬ 20፡10
*12. 3፡1-4

13 «ከናፍስ አን ሩኩቴ
ስንዱኩብሰቼሰ፣
ሰበቢ ጩቡኬቲፍስ ስንኦንሰ።
14 አት እንኛተ ገሩ ህንቁፍቱ፣
ገራንኬ ኬሰስ አመዩ እንቤለአ፤
እንዶክፈተ፣ ገሩ ሲፍ ህንኦሉ፤
እሰ አት በቀቺፈቱሞ
አን ብላዳፍ ነንኬነ።
15 እንፈጫፍተ ገሩ ህንገልፈቱ፣
ደዳ ኤጀርሳ እንባፈተ፣
ገሩ ኦፌ ህንድቡቱ፤
እጀ ወይኒ እንጩንፈተ፣
ገሩ ዳዲሳ ህንዱግዱ*፤
16 አን አከን ስኦንሱፍ፣
ወረ ስኬሰ ጅራተንስ
ገኦፍ አከን ጎዱፍ፣
ሰልጵነ ሰበኮስ አከ ባቱፍ፣
አት ዋን በረ ሞትቸ ኦምሪት
አመለ ተኤ፣
ወንተ መነ ሞትቸ አሃብ ኬሰት
ሆጄተሙ ሁንዱማስ ኤግዴተ»
እንጄደ*።

*15. ኬሰ 28፡38-40፤ አሞ 5፡11-12፤
ሴፉ 1፡13 *16. 1ሞቶ 16፡23-33፤
ሴፉ 2፡15፤ ኤር 18፡16

ቦቆና 7

ብየ በዴፍ ቦኡሳ

1 አን አከ ነመ
ኤርገ እጅ ሙካ ጭረሜ
እጅ ወይኒስ ሙረሜ ቦዴ፣
ሀፍቴ በርባደቴ ደቤ
ዋነን ተኤፍ፣ አናፍ ወዮ!
እጀ ወይኒ አከን ህንኛትኔፍ
እረት ህንሀፍኔ፣
እጀ ሀርቡ እሰ ዱረ ብልቻቱሌ
ገራንኮ ከጄሌ ቱሬ፣
ገሩ እራ ነንደቤ።
2 ነምን ዋቀዮፍ ኦፍ ኬኔ
ለፈራ በዴረ፣
ነምን ያደ ቀጄላ ቀቡስ
እሳን ኬሰ ህንጅሩ፤
ሁንዱምትሳኒ ዲገ ነማ ደንገላሱዳፍ
ርጷኒ እንኤገቱ፤
ነምን አዱመ አዳን
ክዮት ወል እንኦፈ*።
3 ሀርከሳኒ ዋን ሀማ ሆጄቹ
በኤሰ ጎዴ ቤከ፤

ነምን ጕዳን ሀርከ-ፉዳ
እንጋፈተ ፥
አባን ፍርዲስ ገበርሱ ፉደቹዳን
ፍርዲ እንኬን ፤
እን ዱቢንሳ ደገአሙፍ
አኩመ ገራንሳ በርባዴ
እንዱበተ ፥
እሳን ኩን ዱቢ ምጪረኒ
ወልት እንፍዱ ።
*2· ፋር 12፡1፤ 14፡3፤ ኤር 5፡1፤
ኢሳ 57፡1

4 እሳን ኬሳ እን ሁንዱማ ጫላ
«በኤሰ» ጂደሙ አከ ቆራቲት ፥
እን ያደ ቀጂላ «ቀበ» ጂደሙስ
ደላ ቆራቲ ጫላት እንሶዳችስ ፤
ጉያን አደበሙኬ እን ወር እላልቱን
ስረት ዱፉሳ አርገን ገኤረ ፤
ወሊ ወላልችፈሙንሳኒስ
አመ ተኡሳት ።
5 ህደተኬሰን ህንአመንና ፤
ፍረ እስንት ድአቱስ
ህንአመነትና ፤
ሃደ መናኬ እሼ ሀመቴ ጩፍቱትዩ
ዋ ህሙራ ኦፍ ኤገዱ !
6 እልም «ጀንጀአደ»
ጂዴ አባሳ እንቱፈተ ፥
እንተል ሃደሼረት ፥
ሃት መና እልማስ
አማቲሼረት እንካት ፥
ዲኖትን ነመ ቶኮስ
ወረ መነሳ ኬሳ እንተኡ* ።
7 አን ገሩ አብዲዳን
ገረ ዋቀዮ ነንእላለ ፥
ዋቀዮኮ እሰ አነ ፈይሱ ነንኤገደ ፥
ዋቀዮቱ አናፍ ደገአ* ።
*5-6· ኤር 9፡3-4፤ ማቴ 10፡35-36፤
ሉቃ 12፡53 *7· ኢሳ 8፡17፤ አን 2፡1

ዋቀዮ ዴብሴ ሰበሳ ኦል ቀቡፍ አከ ጅሩ

8 አን ኩፌረ ገሩ ዴብኤ ነንከአ ፥
ዱከነ ኬሰ ነንጅራደ ፤
ዋቀዮ ገሩ እፈኮት ፤
ያ ዲኖተኮ ፥
ኤጋ አነት ህንገመድና* !
9 አን ዋቀዮን ዋነን የኬፍ
ሀመ እን ዱቢኮ እላሌ
ዱጋኮ አናፍ ባሱት
ዴከምሰሳ እሰ ቦበአ ነንባደ ፤
እን ገረ እፉት ነባሰ ፥
አንሞ ቀጂልነሳ
አርጌ ነንገመድ* ።
10 ዲኖትንኮ ወር ፥
«ዋቀዮ ኀፍታንኬ ኤሰ ጅራ?»
አናን ጂደን ከነ እንአርጉ ፥
ዬሉንስ እሳን እንቀበተ ፤
ከራ ኬሰትስ አኩመ ኮሲት
ድዲተሙሳኒ አርጉት ነንገመድ* ።
*8· አባ 12-13፤ ፋር 27፡1
*9· ኤር 14፡7 *10· ፋር 79፡9-10

11 ጋፍ ቶኮ መሰራወንኬ
ዴብአኒ እንእጃረሙ ፤
ጋፈስ ዳሪንኬ እንበልአተ ።
12 በረ ሰነት ነሞትንኬ
ወር ብየ አሶሪ
ሀመ ብየ ግብጥት ፥
ግብጢ ሀመ ለገ ኤፍራጢስት ፥
ገላና ሀመ ገላናት ፥
ቱሉዳ ሀመ ቱሉት
ተምሰአኒ ጅራተን
ገረኬ እንዱፉ ።
13 እጀ ሆጂ ሀማ ወር እሰረ ጅራተን
ሆጀተንራ ከን ከኤ ፥
ለፍት እንአነ* ።
*11-13· ኢሳ 10፡5-6፤ ነህ 2፡1-3፡32

ገረ ጋሪት ዴብኡዳፍ ዋቀዮን ከደቹሳ

14 ሰበኬ ፥ ወረ ሆሎተ
ዱንፉኬ ኀደቴ ፥
ኡሌኬቲን ትክስ !
እሳን ለፈ ገጋሪ
እሰ ናኖሳኒ ጅሩ ደበኒ ፥
ጫካ ኬሰ ኮጳት እንጅራቱ ፤
አከ በረ ዱሪት ብየ ባሻኒፍ
ጊልአድ ኬሰ አከ ዴደን ኀድ* !
15 አኩመ በረ ብየ ግብጢቲ
እሳን ባፍቴ ሰናት
ድንቂ ኑት አርግሲስ* !
16 ሰብን ለፈራ ከነ አርገኒ ፥
ሁምነሳኒ ሁንዱማ
ኬሳሞ እንዬላስፈሙ ፥
አፉንሳኒ እንቀበቱ ፥
ጉርሳኒስ እንዱደ ።
17 እሳን አከ ቦፉ ፥

አከ ወረ ለፈ ሙኙቀኒስ
ብዮ እንአራቡ፥ ሮምአስ
እዶ ጬፈተኒ ታአን ኬሳ እንበኡ፤
ስሶዳቹራ ከን ከኤ
ርፈተኒ ገረኬ፥
ገረ ዋቀዮ ጎፍታኬኘት
ገረ እንገሉ* ።
*14. ኤር 50:19፤ ፋር 74:1
*15. በኡ 14:5-31 *17. ኡመ 3:14፤
ኢሳ 2:19፥21፤ ፋር 72:9

18 ያ ዋቀዮ፥ ከን አከኬ
ጬቡ ነማፍ ዲሱ ኤኙሬ?
አት ዱንፋኬ ከን ተአን
ኬሳ ወረ ሀፈኒፍ
በሌሳሳኒ እረ እንደርብታፍ፤
አት ጋሩማት እንገመደ መሌ፥
ዴከምስ ኬሰ ሀንአልቱ* ።
19 አት ዴብቴ አራረ
ኑት እንአርግሲፍተ፤
የከኬኘ ሚለኬ ጀለት እንገተ፥
ጬቡኬኘ ሁንዱማስ
ገላነ ገድ ፈጎ ኬሰ እንቡፍተ ።
20 አት አኩመ በረ ዱሪት
አቦተኬኛፍ ከከቴት፥
እጀሌ ያቆብት አመነሙማ
ከን አብራሃምትስ
ጋሩማ እንአርግሲፍተ* ።
*18. ኤር 50:20፤ ፋር 103:8-12፤
በኡ 34:6 *20. ኡመ 22:16-18፤
28:13-15፤ ሉቃ 1:73-74

መጫፈ ናሆም ራጅቻ

ቦቆና 1

ዋቀዮ፥ ነነዌት ዴከሙሳ

1 ሙልአትን ዋኤ ነነዌቲፍ
ናሆም ኤልቆሽቸት ሙልአቴ
መጫፈ ከነ ኬሰት
ሚፈሜ ጅረ* ።
*1. ዮና 1:1-2፤ ኢሳ 10:5-19

2 ዋቀዮ ሀናፋደ፥
ጎፍታ እጃ ባፈቱደስ፤
ዋቀዮ እጃ እንባፈተ፥
ዴከምስሳስ ሶዳችሳደ፤
ዋቀዮ ወረ እሳን ሞርመንረት
እጃ እንባፈተ፥
ዴከምስሳስ በሩመበራን
ዲኖተሳረት እንሀፈ ።
3 ዋቀዮ አንጎ ጉዳ ቀበ፥
ዴከሙፍ ሀንአሪፈቱ፥
እሰ የኬሞ አደቡ ሀንዲሱ፤
እን ቅሌንስ ቡብሱፍ
ቡቤ ሁምነ-ቀቤሰ ኬሰ እንአዴመ፥
ዱሜሶትንስ አዋረ ሚለሳቲት*፤
4 እን ገላነ እፈቴ እንጎግሰ፥
ለጎትን ሁንድኑስ
አከ ጎገን እንጎደ፤
ባሻኒፍ ቀርሜሉስ እንጮለጉ፥
ደራራን ሊባኖንስ እንሀርጨአ* ።
5 ፋለሳ ዱራ ቱሎትን እንራፈሙ፥
ጋሮትንስ እንበቁ፤
ለፍት፥ ብይ ለፉ፥
ወንት እሼ ኬሰ ጅራቱ
ሁንድኑስ፥
ፋለሳ ዱራ እንሆለቱ* ።
6 ዴከምሰሳ ዱረ
ኤኙቱ ዳበቹ ደንደአ?
አሪሳ እሰ ሶዳችሳ ዱረስ
ኤኙቱ እጃጃ?
ዴከምስሳ አከ እብዳ እንቦበአ፥
ከታወንስ ፋለሳ ዱራ እንጨጨቡ ።
*2-3. በኡ 20:5-6፤ 34:6-7፤
ኬሰ 4:24 *4. ፋር 106:9፤ አሞ 1:2
*5. ፋር 18:7፤ 97:4-5

7 ዋቀዮ ጋሪደ፥
ዮሮ ረከናትስ እዶ በቃት፥
ወረ እሰ አመነተንስ ቤከ*፤
8 ነነዌ ገሩ ትንፈ ሎላቲን
ራወቴ እንበሌሰ፥
ዲኖተሳስ አርኤ
ዱከነት እንገልቸ ።
9 እሳን ዋቀዮረት ማል ኮረቱ?
እን ራወቴ እሳን እንበሌሰ፤
ኤጋ ረከን ዴብኤ ሀንአርገሙ ።
10 እሳን አከ ቆራቲት ወል ጠጠኒ፥

ዱጋቲሳኒቲንስ መቻአኒ፥
አከ ጭዲ ጎጋት እንጉበቱ።
11 ያ ነነዌ፥ እን ዋቀዮረት ኮረቱ፥
እን ወንተ ጀልአ መርየቱስ
ስኬሳ ከኤ*።
*7. ፋር 18:2 *11. 2ሞቶ 19:35-36

12 ዋቀዮ ጎፍታን፥ «እሳን ሁምነ ጉቱ
ዮ ቀባተን፥ ባይኤ ዮ ተአንስ፥
ዱጉገመኒ እንበሌፈሙ፤
ያ ይሁዳ፥ አን ከናን ዱረ
ስድጽሴረ ዮን ተኤዩ፥
ስአቾ ዴብኤ ስህንድጽሱ፤
13 ኤጋ አን ዋንጀሳኒ
ጉርሙኬራ ነንጨብስ፥
ሁዳሳስ ስራ ነንጭረ» ጀዴ*።
*13. ኢሳ 9:4

14 ያ ነነዌ፥ ዋቀዮ፥
«መነ ዋቀዮሊኬቲ ኬሳ
ብፈ ቅርጠማፍ
ዋቀዮሊ በቅፈመኒ ሆጄተመን
ዲጌ ነንበሌስ፤
አት ጅብሲሳ ዋን ታቲፍ፥
አከ አት አዋለምቱ ነንጎደ፤
ስአቾሞ ሰኚን መቃኬ ዋምስሱ
ሲፍ ህንደለትን!» ጀዴ፤
ዋቀዮ ዋኤኬቲፍ ጀዴ፥
ሙርቶ ከነ ደበርሴረ።

15 ያ ይሁዳ፥ ገረ ኤርገማ
እሰ ቱሎተረት ምስራቾ ህሙ፥
ገረ እሰ ነጋ ለብሱስ እላል!
አያነንኬ አያኔፈዱ፥
ወሬገኬስ ራወዱ!
ወር ሀሞትን ራወተኒ
ዋን በሌፈመኒፍ፥
ስአቾ ዴብአኒ ስህንበሌሰን*።
*15. ኢሳ 52:7

ቦቆና 2
ነነዌን ኩፋሼ

1 ያ ነነዌ፥ እን ሩኩቴ
ስጨጨብሱ ስት እንዱፈ፥
መሰራረ ኤግዱ ዳብ፥
ከራስ ኤግስስ!
ሙዲኬ ጀቤፈዱ፥
ሁምነ ወራናኬስ
ጭምስ ቆጺፈዱ*!
*1. ዮኤ 3:9

2 ወር ሳምቱን ሰኚ ያቆብ ሳመኒ፥
ወይኒሳኒ ዮ ዱራ በሌሰንዩ፥
ዋቀዮ አኩመሳኒ ዱሪት
እስራኤሊፍ ኡልፍነ እንዴብስ*።
*2. ኤር 48:11፤ 2ሞቶ 18:13፥17

3 ሎልቶትን ዲና
ኡፈተ ዲልጌ ኡፈቱ፥
ጋቸን ሎልቶተሳ ወረ ጀጀቦ
ዲማደ፤
ስቢል ኮንኮላቶተሳቲ፥
ዩሮ ቆጺፈሜ በኡ
አከ አረበ እብዳ እንእፈ፥
ኤቦንሳስ እንምርምርፈመ።
4 ኮንኮላቶትን እጀ መታ ህንቀብኔን
ከራረ አሲፍ አቾ እንፌጉ፥
ወልተጂ ከራረስ
ገረ ፉለ ዱራፍ
ዱግደ ዱባት እንካቱ፤
ብፍንሳኒ ጉጨ ቦበኡ እንፈካተ፥
አከ በከካስ አሲፍ አቾ
እንደርበተሙ።

5 ዲን ሎልቶተሳ ወረ
ኡልፍነ-ቀቤዩ እንዋመ፥
እሳን ከራሳኒረት እንጉፈቱ፥
ገረ ደላ መንደረቲትስ
አሪቲዳን እንፌጉ፥
ደአንስ እዶ እዶሳት
እንቆጺፈመ፤
6 ከር ለግቻ ጨጨቤ በነማ እንተአ፥
መን ሞቱምቻስ ሁርሴ እንጅገ፤
7 ሞትቲን ቁላት ሀፍቴ፥
ቦጅአምቴ እንአዴምት፤
ጦምቦሬወንሼ
ቆመሳኒ ሩሩኩተተኒ፥
አከ ጉጌ እንጉንጉሙ።
8 ነነዌን አከ ኩፈመ ብሻኒት፥
አኩመ ብሻን ኩፈምቾ ኬሳ
ያኤ ሶኩ፥
ነሞትንሼ እሼ ኬሳ ያአኒ እንሶኩ፤
«ዳበዱ! ዳበዱ!»
ዮሙ እቲን ጀደንስ፥
ቶኮሌ ከን ዴብኡ ህንጅሩ።

9 ወንት አቾ ኬሰ ጅሩ፥
በዳዱማን ጎንብሳሼ ኬሳስ
ዱመ ህንቀቡቲ፥
ኤጋ ሜትቾ ሳማ፥

ወርቅቸስ ሳማ!
10 እሼን ሳመምቴ አንቴት፥
ዱዋት ሀፍቴትስ፤
ሶዳቴ ለጼን ደአቴረ፤
ጅልብስ ራፈሜረ፥
ደግን እንሆለተ፥
ፉል ሁንድኑስ እንጌደረመ*።
*10. ኢሳ 13፥7-8

11 እዶን ሌንጬትን
ኬሰ ዶከተን ሜሬ?
ለፍት እሳን እልሞሌሳኒ
እት ሶረን፥
እዶን ሌንጭ ኮርማኒፍ
ሌንጭ ደላን ደቃ ቱረን፥
ለፍት እልሞሌን ሌንጫ
ብርአ መሌ ታአ ቱረንስ ሜሬ?
12 ሌንጭች ኛተ እልሞሌሳቲፍ
ሀመ ገኡ አጇሴረ፥
ሌንጨ ደልቱ እሼ ከንሳቲፍስ
ሀመ ገኡ ቀቤረ፤
ቦለሳ ወንተ አጇሴን፥
እዶ ዶከትናሳስ
ወንተ ቀቤን ጉቴረ።

13 ዋቀዮ ኀፍታን መጫ፥
«ኩኖ፥ አን ሲን ነንሞርመ፤
ኮንኮላታኬ አራን ነንጉበ፥
እልሞሌ ሌንጫኬስ
ብላን እንፍጠ፤
አን ወንተ እት ቀበቴ ኛቱ
ለፈራ ራወጄ ነንበሌሰ፥
ሰገሌን ኤርገሞተኬቲስ
ዴብኤ ህንደገአሙ»
ጇጄ ዱበቴረ።

ቦቃና 3
ነነዌዳፍ ቦኡሳ

1 መንደረ ዺገ ነማ ደንገላፍቱፍ፥
መንደረ ሶብዱፍ፥
እሼ ዋ ቡተቱፍ፥
እሼ ሳምቾቲ ህንዴብኔፍስ ወዮ*!
2 ሰገሌን ቀጬ ቁአፈሙ፥
ሰገሌን ጌንኅወን
አች ኬሰ ናነአኒ፥
ካቹን ፈርጄኒ፥
ጉጉግሳን ኮንኮላቶታስ
እሼ ኬሳ እንደገአመ።
3 አቦትን ፈርዴኒ ብላሳኒ
እሰ በለቅሱፍ፥
ኤቦሳኒ እሰ ጨለቅሱ
እንምርምርሱ፤
ነሞትን ባይኤን ሩኩተመኒ
እንዱሙ፥
ሬፍ ነመ ለኮብሰ ህንቀብኔስ
እንቱለመ፥
ነሞትንስ ሬፈ ቱለሜ
ሰነ እንጉፈቱ።
4 ኩን ሰበቢ ባይእነ ኤጁማ
እሼን ኤጅቱን፥
እሼን ሚደግዱን ጊፍቲን
ቆርቾ ነመት ኀቱ፥
ሰበ ለፈራ ኤጀሼቲን፥
ቆርቾ ነመት ኀቹሼቲንስ
ጉርጉርቴፍ ተኤ*።
*1. ህስ 24፥6፥9 *4. ኢሳ 23፥16፤
ሙል 17፥1-2

5 ዋቀዮ ኀፍታን መጫ፥
«ኩኖ፥ አን ሲን ነንሞርመ፤
ኡፈተኬ መታኬት
አል ነንገረገልቾ፥
ሰብን ለፈራ ቁላኬ፥
ሞቱሞትንስ ሰልጽነኬ
አከ አርገን ነንኀደ» ጇጄ*።
6 እት ፉፈስ፥
«አን ዶቄ ስት ነንዶበ፥
ስንቱፈደስ፥
አከ ነምን ስት ያኤ
ስእላሉስ ነንኀደ።
7 ወር ስአርገን ሁንድኑ፥ ስበቀተኒ፥
‹ነነዌን አንቴት፥
ኤኙቱ እሼዳፍ ቦአ?› እንጇዱ፤
ኤጋ ነመ ስጀጀቤሱ
ኤሳን ሲፍ አርገሬ?» ጇጄ።
*5. ኢሳ 47፥3

8 እት መንደረ ቴቤስ†
እሼ ለገ አበያ ብራ፥
እሼ ብሻን እት ናነኤ ጅሩ
ሰነ ጫልቴሬ?
ለግች ደአሼት፥
ብሻንሞ ደላሼት*፥
9 ኩሺፍ ግብጥ

†ናሆ 3፥8 «ቴቤስ» እብ «አሞን»

ጀብነ ዳሪ ህንቀብኔ እንተአኒፍ፤
ፉጢፍ ሊብያንስ
ገርጋርቶተሼ ቱረን*።
10 ገሩ ነሞትንሼ ቦጅአመኒ
እንአዴመን፥
ጎሌ ከራ ሁንዱማረትስ፥
እጆሌንሼ እንቡቡሩቅፈመን፤
ነሞተሼ ወረ ኡልፍነ-ቀቤዩረት
ሙከ ቡፈተን፤
ጉርጉዶትንሼ ሁንድኑስ
ፉኞ ስቢላቲን እንህደመን*።
11 ያ ነነዌ፥ አትስ አኩመሳኒ
እንመቾፍተ፥ እንዶከተስ፥
ዲነ ዱራ ምልቁዳፍ
እዶ በቃ እንበርባደተ*፤
12 መሰራንኬ ሁንድኑ
አከ ሙከ ሀርቡ፥
እሰ እጅሳ፥ እን ዱራ ብልቻቴ፥
ዮሙ ነምን እሰ ራሱ፥
አፋን እሰ ኛቱ ኬሰት
ሀርጨኡት፤
13 ኩኖ፥ ሎልቶትንኬ ሁንድኑ
አከ ዱበርቶታ እንተኡ፥
በልበል ኬላ ብየኬቲስ
ዲኖተኬፍ በልአቴ እንበነመ፥
ደንቀራሳስ እብድ እንፍጠ*።

*8. ኤር 46፡25-28፤ ህስ 30፡13-16
*9. ህስ 30፡5 *10. ዮኤ 3፡3
*11. ኤር 25፡15 *13. ኤር 51፡30

14 መርፈሙዳፍ ዋን ጀቱፍ
ብሻን ወራበዱ!
መሰራኬ ጀቤፈዱ!
ሱጴ ኩቲ ቡኬስ!
ጡጺ ጀቤሲ ቶልፈዱ!
15 ዮሙስ አቾት እብድ ስፍጠ፥
ብላን ገድ ስጭረ፥
እብድ አኩመ ቆሮጵስ ጠጵ ጎዱ፥
አከሱመ ጉቤ ስእንፍጠ፤
አት አከ ጉርሙ ሀዋንሳፍ፥
አከ ቆሮጵሳ
ባይአቹመ ባይአዱ*!
16 አት ነጋዲተኬ ኡርጀተ ዋቀ ኬሳ
ጫላት ባይእፈቴተ፥
እሳን ገሩ ብይቾ ቁላት ሀምብሰኒ፥
አከ ሀዋንስ በለልኡት
ኬሳ በአኒ እንሶኩ*።
17 ጉርጉዶትንኬ አከ ሀዋንሳት፥
አንገፎትን ሎልቶተኬቲ
አከ ጉርሙ ሀዋንሳ
እሰ ዬሮ ዳሞቻት ኬኘንረ ቁበቴ፥
ዬሮ አዱን ባቱሞ
ባልኤዳን ከኤ ሶኩ፥
እዶ እን ደቁስ
ነምን ቶኮሌ ህንቤከኔት።
*15. ዮኤ 1፡4 *16. ኢሳ 47፡15

18 ያ ሞቲ አሶር!
ኤግዶትን ብየኬቲ እንሙጉ፥
ጉርጉዶትን ብየኬቲስ እንቦቆቱ፤
ሰብንኬ ቱሎተረ እንተምሰአን፥
ነምን ወልት እሳን ሰሳቡስ
ቶኮሌ ህንጅሩ*።
19 ጨበኬ ነምን ድዲቡ ህንጅሩ፥
መዳንኬስ
እሰ ፈዩ ደንደኡ ምት፤
ነምን አዱኬ ደገኡ ሁንድኑ፥
ኩፋቲኬቲፍ ገመዴ
ሀርከ ወልት እንሩሩኩተተ፤
ባይእን ገረ-ጀብነኬቲ
ከን እት ህንደገአምን ጅራሬ?
*18. 1ሞቶ 22፡17

መጫፈ አንባቆም ራጅቻ

ቦቆና 1

አንባቆም ዋኤ ፍርዲ ጀልአቴ ዱበቹሳ

1 ዱቢን ሙልአተ አንባቆም
ከነት ፋፌ ጅረ።

2 አን አንባቆም፥ «ያ ዋቀዮ!
ሀመ ዮሚተን ገርጋርሳፍ
ገረኬት እያ?
አትስ ሀመ ዮሚት ህንደጌሱ?
ሀመ ዮሚተንስ ገረኬት ወዋዳ?
አትስ ሀመ ዮሚት
ወረ ሁምናን ነመረት ከአን ጀላ
ኑህንአልችቱ?
3 በሌሱፍ ሁምናን ነመረት ከኡ
ዋነን አርጉፍ፥
ገርገር በኡኒፍ ሎል ከአ
ዋን ጅረኒፍ፥
ማሊፍ ወንተ ጀልአ
ነአርገሲፍታ?
ማሊፍስ ዮሙ ነምን ገድ ነመ ቀቡ
ጨል ጀቴ እላልታ?
4 ከናፍስ አቦሚን ገቲ ደቤ፥
ፍርዲ ቀጀላን
ጅሩረ አሉ ድዴ፥
ወር ጀልኦትንስ
ወረ ቀጀሎተ ደንቀኒ፥
ፍርዲ እንጀልእሲሰን!»
ነንጀዴ*።

*2-4. ሚክ 3፥ 1-4

ዋቀዮ ዴቢ ኬኑሳ

5 ዋቀዮሞ ዴብሴ፥
«አን በረኬሰን ኬሰ ወንተ
ዮ እስንት ህመሜዩ
እስን አሙኑ ህንደንዴኘ
ዋነን ጎዱፍ፥
ሜ ሰበ ወረ ካን እላላ፥
ባይእሳ ድንቅሲፈዳስ*!
6 ኩኖ፥ አን ወረ ከልዶታ
ሰበ ሀሞታፍ ጀልኦተ፥
ወረ ለፈ ነመራ ፋደቹዳፍ፥
ብየ ሁንዱማ ኬሰ ያአን ነንካሰ*፤
7 እሳን ሰበ ሶዳችሶፍ ናስሶደ፤
ፍርዲ ኦፋመሳኒቲፍ እንባፈቱ፥
ኡልፍነስ ኦፈሳኒቲፍ እንኬኑ።
8 ፈርዴንሳኒ ቁረንስ ጫላ ጮሌደ፤
ዱዱ ገልገላ ጫላስ እንሶዳችሱ፤
አቦትን ፈርዴኒ፥
ፈርዴንሳኒቲን እንደአቱ፥
አከ ጀብረ ወንተ ኛቁረት
ለፈ ደኡት፥
ፈጎዳ ከአኒ ፈጋ እንዱፉ*፤
9 ሁንዱምትሳኒ ሁምናን ነመረት
ከኡዳፍ እንዱፉ፥
ገረ በአ-ቢፍቱት ፋለ
ቀጀልፈተኒ ጅሩ፤
ቦጁንሳኒስ
አከ ጭረቸ ገላን ቀርቀራ
እንባይአተ።
10 ሞቶተት እንገእሱ፥
ወረ ብየ ቡልቸንት እንኮልፉ፥
መንደሮተ መሰራ ቀበን
ሁንዱማት እንቆሱ፥
ኮቢ እት እጃረኒ ልጠኒ
እሳን እንቀበቱ፤
11 ገሩ ወር የከኒ
ሁምንሳኒ ዋቀዮሳኒ ጎደተን ኩን፥
ኤርገሲ አቹ ከአኒ አከ ቅሌንሳት
ፈገኒ እንሶኩ» ጀዴ*።

*5. ሆኤ 13፥41 *6. 2ሞቶ 24፥ 1-2፥ 10፤
25፥ 1 *8. ኪስ 28፥49፤ ሴፋ 3፥3
*11. ኢሳ 10፥ 13

12 አን አንባቆምሞ፥ «ያ ዋቀዮ፥
አት ከን ዱሪ ዱሪት፥ ምቲሬ?
ያ ዋቀዮኮ፥ ያ እስ ቁልቁሉ፥
አት ህንዱቱ፤ አት ከታኬኘ!
እሳን ከነ ፍርዲፍ ካፍቴ፥
አደባፍስ እሳን ዳብዴ*!
13 አት ባይኤ ቁልቁሉ ዋን ታቴፍ፥
ጀልእነ ሆጀተሙፍ፥
ጨንቁርፈሙ ነማ ጨል ጀቴ
እላሉ ህንደንዴሱ ኤርገ ተኤ፥
ዮስ ማሊፍ ወረ ገንቶተ ጨል
ጀቴ እላልተሬ?
ማሊፍስ ዮሙ ወር ሀሞትን፥
ወረ እሳን ጫላ ቀጀሎተ ተአን
በሌሰን
ጨሉመ ጀተሬ*?
14 አት ነሞተ አከ ቁርጡሚ
ገላነ ኬሳ፥
አከ ኡመመ ገላን ኬሰ
አጀጁ መሌ ሙኙቀኒስ ጎቴተ።

15 ወር ከልዶታ ኩን፥
አከ ቁርጡሚት ቆኙዳን ቀበኒ
አቾ ኬሳ እሳን እንባሱ፤
ክዮሳኒቲን እሳን እንሀርክሱ፤
ክዮ እሰ እቲን ሀርክሰን ኬሰትስ
ወልት እሳን እንቀቡ፥
ገመደኒስ እንእልልቹ፤
16 እሳን ክዮሳኒቲፍ
ክዮሳኒ እሰ እቲን ሀርክሰኒን
ቀኖት ዋን ጅራተኒፍ፥
ኖተ ፎአማስ ዋን ኖተኒፍ፥
እሳን ምአሳኒ ከናፍ
ኣርሳ እንድኤሱ፥
እጣነስ እንኣርሱፍ።
17 ኤጋ እሳን እቱመ ፉፈኒ፥
ብላሳኒቲን ሰበ ለፈራ ኦአ መሌ
ገድ ጭረኒ ሀበሌሰኒሬ?»
ነንጄዴ።
*12. ኢሳ 10:5-6፤ ኤር 10:24
*13. ፋር 5:4-6

ቦቆና 2
ስአ ለመፋ ዋቀዮ ዴቢ ኬኑፊሳ

1 አን እዶ ዳበተኒ ኤገንረ
ዳበዴ ነንኤገ፥
ኮቢ ሰነረስ ነንእጃጀ፤
ኩኖ፥ ዱቢ እን
አነት ዱበቱ ነንደገአ፥
ወንተ አን እሰ ኮመዴፍስ
ዋን እን ዴብሱ ነንእላለ*።
*1. ሚክ 7:7፤ ኢሳ 21:8

2 ዮሙስ ዋቀዮ አናፍ ዴብሴ፥
«ሙልአተ አርግቴ ከነ፥
አከ ነምን ረክነ መሌ
ዱብሱ ደንደኡት፥
ሙልእሲ ገበቴረት ጫፍ*!
3 ሙልአትን ኩን
ዬሮ እት ራወተሙን
እሳፍ ተኡ እንኤገ፥
ዋኤ ጉያ ቦዴ እንዱበተ፥
ገሩ ሶበ ምት፤
ዮ ለፈረ ሀርክፈሜዩ እሰ ኤገዱ!
እን ዱጉመ እንዱፈ፥
ህንቱሩስ» ጄዴ*።
4 ኩኖ፥ ነምን አፉፈሙ
ነመ ያደ ቀጄላ ምት፥
ነምን ቀጄላን ገሩ
አመንቲሳቲን እንጅራተ*።
*2. ኢሳ 8:1፤ 30:8፤ ሙል 1:11፥19
*3. ህስ 12:23፤ 2ጴጥ 3:9
*4. ህስ 18:5-9፤ ሮማ 1:17፤
ገላ 3:11፤ እብ 10:38

5 ነምን ዳዲ ወይኒቲን ሞአሜ
ኦፍ ቱሉ እንጎዎምፈመ፥
እን አልባዴሰ አከ ቦላፍ አከ ዱአ፥
እሰ ሰበ ለፈራ ሁንዱማ
ወልት ቀበቱ፥
እሰ ነሞተ ሁንዱማስ
ኦፍት ሰሳበቱት፤
እን ጎንኩማ ህንቋፉ፥
ነገአስ ህንጄዱ።
6 ሁንዱምትሳኒ እሰት ገእሰኒ፥
እሰት ኮልፋ እሰት መማከኒ፥
«ያ ነመ ቀቤኘ ነማ ሀቴ ቱለቱ፥
ሆሪ ጀልእናቲንስ ሶሮምቱ፥
ሲፍ ወዮ!
ኩን ሀመ ዮሚት እት ፉፉ?

7 «ወር ገቲ ስራ ቀበን
ድንገተ ስት ህንከአኒሬ?
እሳን ስት ደመቀኒ ስህንድጵሰኒሬ?
አትስ ሀርከሳኒ ኬሰ ህንገልቱሬ?
8 አት ሰበ ባይኤ ዋን ሳምቴፍ፥
ሰብን ወር ሀፈንሞ ስሳሙ፤
አት ዲገ ነማ ደንገላፍቴተ፥
ብየ ባይኤ፥ መንደሮታፍ
ወንተ እሳን ኬሰ ጅረን
ሁንዱማስ በሌስቴተ*።
9 ያ ነመ ቡአ ጀልእናቲን
መነኬ እጃረቱ፥
ዲነ ጀላ በኡዳፍስ
ለፈ እት ገልቱ
እዶ ኦል ከኣረት ቶልፈቱ፥
ሲፍ ወዮ*!
10 አት ነሞተ ባይኤ በሌሱዳፍ
ኮረቹኬቲን፥
መነኬረት ሰልጵነ ፍዴተ፥
ኦፍረትስ ጩቡ ሆጄቴተ።
11 ከናፍስ ደጋን ኬኘን መንቻ እንእየ፥
ሙክት መንቾ እቲን እጃረሜስ
ጀላ እንቀበ*።
*7-8. ኢሳ 33:1 *9. ኦባ 4
*11. ሉቃ 19:40

12 «ያ ነመ ዲገ ደንገላሱዳን
መኔቲ እጀርቱ፥
ጀልእናንስ መንደረ ጉርጉዳ
ጭምስቴ ዳበቱ፥ ሲፍ ወዮ*!
13 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
ደደቢን ነሞታ አከ ቆራን
እብደት ነምኡ፥
ደመኡን ሰበ ለፈራስ አከሱማን
አከ ተኡ ሙርቶ ህንጎኔሬ*?
14 አኩመ ገላን ብሻኒን ጉተሙ፥
አከሱመ ለፍት
ኡልፍነ ዋቀዮ ቤኩዳን
እንጉተምት*።
15 ያ ነመ ቁላ ፍረኬቲ
እላሉዳፍ ጄቴ፥
ሀመ እን መቻኡት
ዳዲ ወይኒ እሰ አባፍቱ፥
ሲፍ ወዮ!
16 አት ኡልፍነ ኡቱ ህንተእን፥
ዩሎ እንቁፍተ፤
ዮሙ ደረቤንኬ ገኡ፥
ዴከምሰ ሀርከ ዋቀዮ ኬሳ ስት ዱፉ
ዱግዴ እንገተንተርተ፥
ኡልፍንኬስ ዩሎት
እንድዲረመ*።
17 አት ዲገ ነማ ደንገላፍቴ፥
ብየ በሌስቴ፥
መንደሮታፍ
ወንተ እሳን ኬሰ ጅራተን
ዋን በርበዴስቴፍ፥
እን አት ሊባኖንረት ሁምናን ካቴ
ስት ገረ እንገለ፤
እሰ ብኔንሶተ ጫካ በሌስቴፍስ
ናሱን ስቀበተ*።

*12. ኤር 22፡13፤ ሚክ 3፡10
*13. ኤር 51፡58 *14. ኢሳ 11፡9
*15-16. ኤር 25፡15፥26 *17. ኢሳ 14፡8፤
37፡24-25

18 «ብፍን ዋቀዮ ቶልፈማ፥
እን ነምን ሙከራ ቅርጤ ቶልቼ
ማል ዋኤ ባሳ?
እን ነምን በቅሴ ቶልቼ፥
እቲን ሶበ ነመ በርሲሱስ
ማል ገቲ ቀባ?
ዋቀዮ ቶልፈማን
እን ዱበቼ ህንደንዴኘ ኩን፥
ነምች እሰ ቶልቼ
አከ እሰ አመነቱፍ
ዋ ጎቼፊ ህንደንደኡ*።
19 ወርቁፍ ሜቲን
ዮ እሳንት ኡፍፈሜዩ፥
እሳን ሉቡ ህንቀበን ዋን ተኤፍ፥
ያ ነመ ሙካን ‹ከኢ፥ ሶኮክስ!›
ዮኪስ ደጋ ሉቡ ህንቀብኔን፥
‹ደመቂ፥ ከእ!› ጄቱ፥
ሲፍ ወዮ*!
20 ዋቀዮ ገሩ መነ ቁልቁሉማሳ
ኬሰ ጅረ፥
ለፍት ጉቱማት እሰ ዱረት
ጨሉመ ሀጄዱ!» እንጄዱ*።

*18. ኢሳ 44፡10-20 *19. ፋር 115፡4-8
*20. ፋር 11፡4፤ 76፡8

ቦቆና 3
ከደተ አንባቆም

1 ከደት አንባቆም ራጅች ቆቀ
ገዳቲን ከደቴ ከነት
ፋሬ ጅረ፤
2 አን አንባቆም፥ «ያ ዋቀዮ!
ጎቸ ቤከማ አት ጎቴ ደገኤረ፥
ያ ጎፍታ! ጎቻኬ ከነ ዮሙን ደገኡ
ሶዳቼቱ አነት ዱፈ፤
ሜ በረኬኘ ከነት ወንተ አከሲ
ዴብሲ ሆጄዱ፥
ዩሮኬኘ ከነትስ
አከ እሳን ቤከመን ጎድ!
ዮ አርቴዩ አራረኬቲን
ኑያደዱ!» ነንጄዴ።
3 ዋቀዮ እን ቁልቁሉን ብየ ቴማኒ፥
ቱሉ ጳራንራ እንዱፈ፤
ሱራንሳ በንቲወን ዋቃ፥
ገለትንሳስ ብየ ለፋረ እንጉተ*፤
4 እፍን ኡልፍነሳቲስ
አከ እሬ አዱት፥
ሀርከሳ እሰ ሁምንሳ
ኬሰ ዶከቴ ጅሩ ኬሳ
በለቁስ አሰ እንበአ፤
5 ደእቸ አፍ ዱረ እንኤርገ፥
ዱግደሳ ዱባንም
ዱኩበ ነመ ፍጡቱ ዱፈ።
6 ዮሙ ዳበቱ ለፈ እንሮምእሲሰ፥
ምልኡ እጀሳቲንስ
ሰበ ለፈራ እንሆለቺስ፤
ቱሎትን ዱሪ ዱሪ

ጨጨበኚ እንሁራኡ፥
ጋሮትን ዱር ቱረንስ
ለፈት እንደበለሙ፤
ከራን እን እረ አዴሙ ገሩ
በረበራን እንጅራተ* ።
7 ወር ኩሻን ረከነ ኬሰ አከ ጅረን፥
ብይ ሚድያንስ
አከ ሮምእቴ ነንአርገ።
*3. ኬሰ 33፡2 *6. ፋር 68፡8-9፤
104፡32፤ ኢሳ 17፡12-14

8 ያ ዋቀዮ! አት ለጎተት እንአርቴ?
ቡርቆተትስ እንዴከምቴ?
ዮሙ ፈርዴንኬ ያበቴ፥
ኮንኮላታ ሞኡምሰኬረስ ቴሴ፥
ገላኖተት እንአርቴ?
9 አት እዳኬ ሉቅፈቴ፥
ጥየ ባይኤ እንቆጸፈቴ፤
ለፈስ ለጎታን እንተተርሳፍቴ፤
10 ቱሎትን ስአርገኚ እንሆለተን፥
ቦካ የንዶን እንሮቤ፥
ቱጁብንስ ሁርሴ፥
ደአንሳ ኦል እንከኤ* ።
*10. ፋር 77፡16

11 ዮሙ ጥይኬ እሳንት ጨለቅሴ፥
ኤቦንኬ እሳንት እፉ፥
አዱኚፍ ጅእ፥
ጨሉመ ጂደኚ
እዶሳኚ እንዳበተን* ።
12 አት ዴከምሳን ለፈረ እንአዴምተ፥
ኣረዳንስ ሰበ ለፈራ እንድዷተ፤
13 አት ሰበኬ ፈይሱዳፍ ገድ እንባተ፥
እሰ ድበሜ ሰነስ
ኦልቿፍ እንዱፍተ፤
ዱረ-ቡቱ ወረ ጀልኦታ
ለፈት እንሩኩተ፥
መታዳ ሀመ ሚላት
ቋላት እንሀምብፍተ* ።
14 ዮሙ ሎልቶትንሳ
ገርገር ኑፈጫሱዳፍ፥
ወረ ረከቶተ ዶከተኚ ጅረንስ
ፍጡዳፍ ሁምናን ከአንት፥
አት ኤቦዱመሳቲን
ዱረ-ቡቱሳኚ እንወራንተ።
15 አት ፈርዴንኬቲን
ብሻን ጉዳ ሆመቼሳ፥
ገላነ ኬሰ ከራ እንባፈቴ።
*11. ኢያ 10፡13 *13. ፋር 18፡15

16 ከነ ደገኡራ ከን ከኤ
ገራንኮ እንራፈመ፥
ሶዳቹራ ከን ከኤ
ህዺንኮ እንሆለተ፥
ለፌንኮ እንቡቱተ፥
ሚልኮስ እንገተንተረ፤
ሀተኡዩ መሌ፥
ረከነ ዋቀዮ ወረ ኑድጵሰንረት
ፍዱፍ ጅሩ ሰነ
አርጉዳፍ ጨሉመ ጂዴ
ነንኤገደ* ፤
17 ሙክት ሀርቡ ዮ ደራሩ ደባቴዩ፥
ሙክት ወይኚ፥ ሙክት ኤጀርሳስ
ዮ እጀ ጎደቹ ደባተንዩ፥
ማሲን ምዳን ዮ ባሱ ደባቴዩ፥
ሆሎትን ጎረንቶ ኬሰ፥
ሳወንስ ደላ ኬሰ
ዮ ጅራቹ ደባተንዩ፥
18 አን ዋቀዮት ነንእልልቾ፥
ዋቀዮ እሰ ነፈይሱት ነንገመደ* ፤
19 ዋቀዮ ጎፍታን ጀብነኮት፥
እን አከ ቦሮፋ
ጮሌ አከን ተኡ እንጎደ፥
እዶ ኦል ከኣረስ
አነ እንዳበቺስ* ።

(ጌጌስቱ ወረ ፋርፈቶታፍ፤ ምአ
እሰ ርቡ ቀቡን ከን ፋርፈተሙ* ።)
*16. ኢሳ 21፡3-4፤ አን 2፡3
*18. ኢሳ 61፡10 *19. ፋር 18፡33

መጬፈ ሴፋንያህ ራጅቻ

በቆና 1

ይሁዳረት ፍርዲን አከ ዱፉ ህሙሳ

1ኩን ዱቢ ዋቀዮ እሰ በረ ዮስያስ
እልም አሞን ሞቲ ይሁዳ ቱሬ ገረ ሴፋንያ
እልመ ኩሺ፥ እልመ ጌዳሊያ፥ እልመ
አማሪያ፥ እልመ ህስቂያስ ዱፌደ* ።
2ዋቀዮ፥ «አን ወንተ ሁንዱማ
ለፈራ ሀጣኤ ነንበሌሰ፤
3ነመ፥ ሆሪስ ሀጣኤ ነንበሌሰ፤
አላቲ ቅሌንሰ ኬሰ በለልኡ፥
ቁርጡሚ ገላናስ ሀጣኤ ነንበሌሰ፤
ዮሙ አን ነመ ለፈራ በሌሱ፥
ወር ሀሞትን
አከ ቱላ ኮሲ እንተኡ፤
ከነ አነ ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።

*1. 2ሞቶ 22፡1፤ ኤር 1፡2 *2-3. ኡመ 6፡5-7

4«አን ይሁዳረት፥
ዬሩሳሌም ኬሰ ወረ ጅራተን
ሁንዱማረትስ፥
ሀርከኮ አል ነንፉደደ፤
ሀምባ ወረ በአሊፍ ሆጀተኒ፥
ወረ ዋቀዮሊ ቶልፈሞዳፍ ሰገደንስ
ሉቦተሳኒ ወጅን አች ኬሳ
ራወጄ ነንበሌሰ* ፤
5ወረ በንቲ መናረት
መጨ ዋቀ ኬሳቲፍ
ቆመአኒ ሰገደን፥
ወረ መቃ ሚልኮም
ዋቀዮ ቶልፈማቲን ከከቻ፥
አነ ዋቀዮፍስ ቆመአኒ ሰገደን* ፥
6ወረ አነ ዋቀዮ ዱካ ቡኡ
ዲሰኒ ገረገለን፥
ወረ አነ ህንበርባደትኔ፥
አነ ህንከደትኔስ ራወጄ
ነንበሌሰ» ጂጄ ።
7ጉያን ዋቀዮ ድአቴራቲ
ዋቀዮ ጎፍታ ዱረት
«ጨሉመ» ጂዳ!
ዋቀዮ ወንተ አርሳ ተኡ
ቆጴሴረ፥
ወረ ዋሜስ ቁልቁሌሴረ* ።
8ዋቀዮ፥ «ጉያ አርሳ ሰነት
አን ዋቀዮ ጉርጉዶታፍ፥
እልማን ሞትቻ አከሱመስ
ወረ ኡፈተ ኦርማ ኡፈተን
ሁንዱማ ነንአደበ።
9ወረ ቡሳ በልበልቻረ ኡታለን
ሁንዱማ፥
ወረ ነመረት ከኡዳን፥
ነመ ጎዎምሱዳንስ
ገልመ ዋቀዮሊሳኒ ጉተን ሁንዱማ
ጉያ ሰነት ነንአደበ» ጂደ።

*4. 2ሞቶ 21፡3-7፤ 23፡4-7
*5. ኤር 19፡13፤ 2ሞቶ 23፡13
*7. ኢሳ 34፡5-8፤ ኤር 46፡10፤
አን 2፡20

10ዋቀዮ፥ «ጉያ ሰነት፥
ከረ ቁርጡሚ ዱራ፥ እየቱ፥
ኩታ መንደርቻ እሰ ለመፉ ኬሳ፥
ወዋትናቱ፥
ጋረራሞ ሰገሌ ወንተ ዲገሜ
ኩኩፉ
ጉዳቱ ደገአመ።
11እስን ወር ደቻ መንደርቻ
ኬሰ ጅርተን፥
ነጋዶትንኬሰን ሁንድኑ
ራወተኒ ዋን በሌፈመኒፍ፥
ወር ሜቲዳን ነገደን ሁንድኑስ
ዋን በርበዴፈመኒፍ ወዋዳ!
12ጉያ ሰነት አን ዬሩሳሌምን
ፎንቆልቼ እብሳዳን ነንእላለ፥
ነሞተሺ ወረ አከ ዳዲ ወይኒ
እሰ ሲጮረት ሀፌ ተአን፥
ወረ አፍራ ቡአኒ፥
‹ዋቀዮ ወንተ ጋሪ
ዮኪስ ሀማ ህንሆጂቱ›
ጂደኒ ያደን ነንአደበ* ።
13በዳዱማንሳኒ እንሳመመ፥
መኔቲንሳኒስ እንእነ፤
መነ እንእጃረቱ፥
ገሩ ኬሰ ህንጅራተን፤
ሙከ ወይኒ እንዳበቱ፥
ገሩ ዳዲ ወይኒሳ
ህንዱገን» ጂደ* ።

*12. ኤር 5፡12-13 *13. አሞ 5፡11-12፤
ኬሰ 28፡39

ጉያን ዋቀዮ እን ጉዳን
አከ ዱፉ ህሙሳ

14ጉያን ዋቀዮ እን ጉዳን ድአቴረ፥
ድአቴረ፥ ደፌስ እንዱፈ፤

ጉያ ዋቀዮ ሰነት
ሎልቶትን ጀጀቦንዩ
ሶዳተኒ እየ ጀባ እንእዩ* ።
15 ጉያን ሱን፥ ጉያ ዴከምሳት፥
ጉያ ድጽናቲፍ ጉያ ግድራት ፤
ጉያ ረከናቲፍ ጉያ በዲሳት ፤
ጉያ ድምምሳቲፍ ጉያ ዱከናት ፤
ጉያ ዱሜሳቲፍ
ጉያ ዱከነ ልምጢት* ፤
16 ጉያን ሱን ጉያ ፊኖፍ እይ ሎላ፥
መንደሮተ ኬላ ደጋ ቀበኒፍ
መሰራ አል ከኦረት ደገአሙደ ።

*14. ዮኤ 1፡15 *15. ኤር 30፡7

17 ዋቀዮ፥ «እን ነሞተረት
ረከነ ነንፍደ፥
እሳን አነ ዋቀዮን ዋን የከኒፍ፥
አከ ነሞተ ጃሞታት እንዴዴብኡ ፤
ዲግንሳኒ አከ አዋራት
ገድ እንነምአ፥
ሬፍሳኒስ አከ ኮሲት
እንገተመ» ጀደ ።
18 ጉያ ዴከምሰ ዋቀዮ ሰነት ሜቲንሳኒ
ዮኪስ ወርቄንሳኒ
እሳን ኦልቹ ህንደንደኡ ፤
ወረ ለፈረ ጅራተን ሁንዱማት
ድንገተ ለፈራ በሌፈሙ
ዋን ፍዱፍ፥
ብይ ለፉ ጉቱማት
እብደ ዴከምሰሳቲን እንዱመ* ።

*18. ህሰ 7፡19

ቦቆና 2

ገረ ዋቀዮት አከ ዴብአኒፍ ዋሙሳ

1 እስን ያ ሰበ ህንዩላኔነን፥
ወልት ቀበማ፥ ወልት ሰሳበማ!
2 ጉይች ጂደሜ ሱን ኡቱ ህንገእን፥
አከ አበቂ
ቅሌንስ ፉዴ አዴሙትስ
ኡቱ ህንደርብን፥
ዴከምሰ ዋቀዮ እን በበአን
ኡቱ እስንት ህንዱፍን፥
ጉያን ዴከምሰ ዋቀዮ ሱን
ኡቱ እስንት ህንዱፍን
ወልት ቀበማ* !
3 እስን ወር ገድ ዴብኦን
ብይቸ ኬሰ ጅራተን፥
ወር እሰ ዱረት
ወንተ ቀጂላ ተኤ ሆጀተን
ሁንድኑ ዋቀዮን በርባደዳ!
ጉያ ዴከምሰሳ ሰነት
እን እስን ጎልቦቤ
እስን እንአልቸ ተአ፥
እስንሞ ቀጂልናፍ
ገራሙማ በርባደዳ* !

*2. 1፡14-18 *3. አሞ 5፡15፤
ዮኤ 2፡12፤ ዮና 3፡8-9

ሰቦተ ናኖ እስራኤልት ፈረዱሳ

4 መንደር ጋዛ እንዲፈመ፥
አሽቀሎንስ እንአነ፤
አሽዶድ ኬሳ ጉያ ሳፉ
ነሞትን ኦፈመኒ እንበኡ፥
ኤቅሮንሞ ሁንዴዳን እንቡቀአ ።
5 ያ ወረ ገላነ ቀርቀረ ጅራተኒ፥
ያ ሰበ ኬሬት እስኒፍ ወዮ!
ያ ከነአን ብየ ፍልስጤሞታ፥
«እን እስን ነንበሌሰ፥
ነምን ቶኮዩ ህንሀፉ» ከን ጀዱ፥
ዱቢን ዋቀዮ
እስንረት ዱበተሜረ ።
6 ብይ ገላነ ቀርቀራ
እዶን ወር ኬሬት ጅራተን፥
እዶ ሆሪ ዴድችፈተኒፍ
እዶ ቡሻዩ እት ገልፈተን
እንተአ ።
7 ብይች ሀምባ ሰኘ ይሁዳፍ
እንኬነመ ፤
እሳን ሆረሳኒ
አች እንዴድችፈቱ፥
ሀልከንሞ መነ ወረ አሽቀሎን
ኬሰ እንቦቆቱ ፤
ዋቀዮ ጎፍታንሳኒ እሳኒፍ እንያደ፥
ወረ እሳን ዱራ ቦጅአመንስ
እንዴብሳፍ* ።

*4-7. ኢሳ 14፡28-32፤ 1ሳሙ 30፡14፤
ኤር 47፡4፤ አሞ 9፡7

8 ዋቀዮ፥ «እን ገአ ወረ ሞአብ፥
አረብሶ ወረ አሞንስ
እሰ እሳን ሰበኮ አረብሰኒ፥
ብየሳኒ ቀበቹፍ
እሳን ዶርሰሰንስ ደገኤረ፤
9 አመስ እን ጅራታደ፥
ዱጉማን ወር ሞአብ
አከ ወረ ሶዶም፥

ወር አሞንስ አከ ወረ ጎሞራ
እዶ ሁጢ ቆራቲፍ
እዶ ቦለ ሰግዳ፥
እዶ በረበራን ዲገሜስ እንተኡ፤
ሰብንኮ ወር ሀፈን
እሳን እንሳሙ፥
ሰብንኮ ወር በራረመን
እሳን እንዳሉ» ጇዴ፤
ከነ ዋቀዮ ጎፍታ መጫቱ
ዱበቴ* ።
*8-9. ኢሳ 15፡1-16፤ ኤር 49፡1-6፤
ኡመ 19፡24-25

10 ሰበቢ ሰበ ዋቀዮ ጎፍታ መጫረት
ኦፍ ጉርጉድሰኒ፥
እሳን አባረኒ፥ እሳንት ገእሰኒፍስ
ገቲሳኒ እንአርገቱ* ።
11 ዋቀዮ ዬሮ ዋቀዮሊ ብየ ለፋ
ሁንዱማ በሌሱት፥
ሱራሳቲን እሳን እንሶዳችስ፤
ሰብን ዳሪ ገላና ሁንድኑ
አዱመ አዳን
እዶ ጅረንት እሳፍ እንሰገዱ ።
*10. ኤር 48፡26-27

12 እስንስ ያ ወረ ኩሽ!
ብላኮቲን እንወራነምቱ* ።
13 እን ሀርከሳ ወረ ገረ-ምርጋረት
ኦል ፉደቴ፥
አሶሪን በሌሴ፥
ነነዌሞ ራወቴ ኦንሴ
አከ ለፈ ዱዋ እንጎግሰ፤
14 ከር ሆሪፍ ሆማን ብኔንሶተ
ቆሞ ገራገራ አቺ እንቦቆቱ፤
አላቲን ብሻኒፍ ሁሩንጉን
ኡቱባሳረ እንቡፈቱ፤
ሰገሌንሳኒስ
ከራ ቃወ መና እንደገአመ፤
ሚል ጆሌ በልበላረ
ኮሲን እንቱለመ፥
ዴሬርሱማን ጋትራ
ቁላት እንሀፈ ።
15 ኩን መንደረ እሼ ነጋፍ
ገመቹት ጅራቱደ፤
እሼን፥ «አነ መሌ
ነምን ከን ብራ
ሀንጅሩ» ጄቴ ያዴ፥
አመ ገሩ አተምት
እዶ ኦና ብኔንስ
ኬሰ ጅራቱ ታቴ!
ወር ከራ ሰነ ደርበን ሁንድኑ፥
ሀርከሳኒ ኦል ቀበኒ
እት እንገእሱ* ።
*12. ኢሳ 18፡1-6፤ ህስ 30፡9
*13-15. ኢሳ 10፡5-19፤ ናሆ 1፡1፤
ኢሳ 13፡21-22፤ 34፡11፤
ኤር 50፡39፤ ኢሳ 47፡8፤ ኤር 18፡16

በቆና 3

ዬሩሳሌሚፍ ቦኡሳ

1 መንደረ ዬሩሳሌም
እሼ ሁምናን ነመረት ካቱፍ፥
እሼ ጡሮፍቱፍ
እሼ ነመ ጨንቁርስቱፍ ወዮ*!
2 እሼን ነማፍ ሀንደጌሱ፥
ጎርሰ ነማስ ሀንፉደቱ፤
ጎፍትቻ ሀንአመነቱ፥
ገረ ዋቀዮሼትስ ሀንድአቱ ።
3 ጉርጉዶትንሼ አከ ሌንጫ አዱት፥
አቦትን ፍርዲሼስ
አከ ዬዪ ገልገላ፥
እሰ ለፌ ቶኮሌ
ቦሪፍ ሀንሀምብፍኔት* ።
4 ራጆትንሼ ኦፍ እንኮርሱ፥
እሳን ወረ ዱቢንሳኒ
ሀንአመነምኔደ፤
ሉቦትንሼስ እዶ ቁልቁላአ
እንጡሬሱ፥
ሴረስ እንጨብሱ* ።
5 ዋቀዮ እን ቁልቁሉን ገሩ
እሼ ኬሰ ጅረ፥
እን ወንተ ቀጇላ ሀንተእን
ቶኮሌ ሀንሆጀቱ፤
ገነመ ገነመ ፍርዲሳ
እሰ ቀጇላ እረፈት እንባሰ፤
ከነ ጎቹስ ሀንዲሱ፤
ጀልአትን ገሩ ዬሎ ሀንቤከን ።
*1. ኢሳ 1፡21-23፤ ህስ 22፡2-12
*3. ህስ 22፡27 *4. ኤር 2፡8፤ ሚክ 3፡11

6 ዋቀዮ፥ «አን ሰበ ወረ ካን
ራወዴ በሌሴረ፥
መሰራሳኒ ጨጨብሴረ፤
ከራሳኒ በሌሴ
አከ ነምን ቶኮሌ
እረ ሀንአዴምኔ ጎዴረ፤
መንደሮትንሳኒስ ኦኒ

ከን ነምን ራወቴ ኬሰ
ህንጅራትኔ ተአኒሩ ።
7 አን መንደረቲ እሼ
ሁምናን ነመረት ካቱ ሰናን ፥
‹ዱጉማን አደብንኮ
ስረ አከ ህንጌኘት ፥
ወር አች ኬሰ ጅራተንስ
ራወተኒ አከ ህንበሌፈምኔት
አደበኮ ፉደዱ ፥ አነ ሶዳዱ !›
ጂዴን ቱሬ ፤
እሼን ገሩ እረ ዴዴብቴ
ሆጂሼ እሰ መንጨአ እንሆጂት ።
8 ከናፍስ አን ዋቀዮ
‹ጉያ አን ዱጋ ባሱዳፍ ከኡ
ሰነት ኤገዳ !
አን ሰበ ብየ ለፉ ወልት ቀቤ ፥
ሞቱሞተስ ወልት ሰሳቤ ፥
ዴከምሰኮ ፥ አሪኮ
እሰ ቦበአ ሁንዱማስ
እሳንረት ደንገላሱዳፍ
ሙርቶ ጎዴረ ፤
ብይ ለፉ ጉቱማንሼ
ህናፉኮ እሰ አከ እብዳቲን
እንዱምት*›
9 ኤጋ ሰብን ሁንድኑ
መቃኮ አከ ዋመተኒፍ ፥
ሀርከ ወል ቀበተኒስ
አናፍ አከ ሆጂተኒፍ
ዱቢ አመነማ ነንኬናፍ* ።
10 ወር አናፍ ሰገደን ፥
ሰብንኮ ወር ተምሰአንስ ፥
ለገ ኩሽ ገማ
አርሳ አናፍ እንፍዱ* ።
*8. 1:18፤ ዮኤ 3:2፤ ዘካ 14:2፤
ፋር 79:6 *9. ኢሳ 45:22-24
*10. ፋር 68:31፤ ኢሳ 60:9፤ 66:20

11 «ጉያ ሰነት አን
ወረ ኦፍ ጉርጉድሱት ገመደን
እስን ግዱዳ ነንካሰ ፤
እስንስ ወንተ እቲን
ነየካ ቱርተን ሰነ
ሁንዱማፍ ህንዩላስፈምተን ፤
ቱሉኮ እሰ ቁልቁላአረትስ
ሰአች ኦፍ ህንቱልተን ።
12 ሰበ ዴጋዳፍ ገድ ዴብአ ፥
እሰ አነ ዋቀዮን አመነቱሞ
እስን ግዱት ነንሀምብሰ* ፤

13 እስራኤሎትን ወር ሀፈን
ሰአች ህንየከን ፥
ሶበሰ ህንዱበተን ፤
ነመ ሶሶቡንስ ዱቢሳኒ ኬሰት
ህንአርገሙ ፤
እሳን ኞተኒ እንቦቆቱ ፥
ከን እሳን ሶዳችሱስ
ህንጅሩ» ጂዴ* ።
*12. ሀስ 6:8 *13. ሙል 14:5

ገመደኒ ፋርፈቹፍ አከ ጅረን ሙልእሱሳ

14 ያ ነሞተ ጥዮን ፥
ሰገሌ ገመቹ ደጌስሳ !
ያ ሰበ እስራኤል ፥
ሰገሌኬሰን ጉድሳ ኦል ካሳ !
ያ ነሞተ ዩሩሳሌም ፥
ገራኬሰን ሁንዱማን ገመዳ !
ገመዱኬሰንስ ቤክስሳ* !
15 እሰ ስት ፈረደሜ ሰነ
ዋቀዮ ስራ ካሴረ ፥
ዲኖተኬሰ ስራ ዴብሴረ ፤
ዋቀዮ ሞቲን እስራኤል
ሲወጅን ዋን ጅሩፍ ፥
አት ሰአች ወንተ ሀማ ህንሶዳቱ ።
16 ጉያ ሰነት ነሞትን ጥዮኒን ፥
«ያ ዩሩሳሌም ህንሶዳትን ፥
ሀርክኬሰ ለዋሰኤ
ከን ገድ ረረኡ ህንተእን !
17 ዋቀዮ ጎፍታንኬ ሲወጅን ጅረ ፥
እን ኦልቹዳፍ አንጎ-ቀቤሰ ፤
እን አፍራ ቡኤ ስት እንገመደ ፥
ጃለለሳቲን ገቢ ሲፍ እንኬነ ፤
አከ ወረ ጉያ አያነ ቤከማት
ገመደኒ ፥
ስት ገመዱሳስ
ሰገሌሳ ኦል ፋዴ
እንደጌስሰ» እንጂዱ* ።
18 ዋቀዮ አመስ ፥ «አን እየሳኒ ፥
ወዋትናሳኒ ፥
ዩሎ እሰ አከ በአ እሳንት
ኡልፋቴስ
እሳንራ ነንካሰ* ።
19 ኩኖ ! አን ጉያ ሰነት
ወረ እስን ጨንቁርሰን
ሁንዱማ ነንአደበ ፥
ወረ ናፈ ነንፉረ ፥

ወረ ተምሰአንስ ወልት ነንቀበ፤
ወር ጉቱማ ብየ ለፉ ኬሰት
ዬላስፈመን፥
ኡልፍናፍ ጀጀሙ
አከ አርገተን ነንጎዴ* ።
20 ዬሮ ሰነት አን ወልት እስን ቀቤ፥
ብየት እስን ነንገልቾ፤
ዬሮ ሰነት ወረ እስን ዱራ
ቦጅአመን፥
ኡቱ እስን እላልተኒ
እስኒፍ ነንዴብስ፤
አን ሰበ ለፈራ ሁንዱማ ግዱት፥
ኡልፍናፍ ጀጀሙ
አከ አርገተን ነንጎደ» ጂደ፤
ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ* ።

*14. ኢሳ 12፡6፤ ዘካ 2፡10፤ 9፡9
*16-17. ኢሳ 62፡4፥12፤ 65፡19፤
ኤር 32፡41 *18. ፋር 137፡1
*19. ኢሳ 11፡11-12፤ ህስ 34፡11-16
*20. 2፡7፤ ኤር 29፡13-14

መጫፈ ሃጌ ራጅቻ

ቦቆና 1

መነ ቁልቁሉማ ዴብሰኒ አከ እጃረኒፍ ዋሙሳ

1 ዳርዮስ ብየ ፋሬስረት ሞኤ ወጋ ለመ
ፋት፥ ወግቸ ኬሳ ጅአ ጀአፋት፥ ጅእቸ
ኬሳ ጉያ ቶኮፋት፥ ዱቢን ዋቀዮ ከራ ሃጌ
ራጅቻ ገረ ዘሩባቤል እልመ ሼአልቲኤል
እሰ ብየ ይሁዳ ቡልቹ አከሱመስ ገረ
ኢያሱ አንገፈ ሉቦታ እልመ ዮዛዳቅ
እንዱፌ* ፤ 2 ዋቀዮ ኀፍታን መጫ፥
«ሰብን ኩን፥ ‹ዬሮን መን ቁልቁሉማ ዋቀ
ዮፍ እት እጃረሙ ህንጌኜ› እንጂዱ»
ጂዴ ።

*1. ዘካ 1፡1፤ እዝ 4፡24—5፡2፤ ሃጌ 1፡12፤
2፡2፥21፤ እዝ 2፡2፤ ዘካ 4፡6፤ ማቴ 1፡13

3 ዮሙስ ዱቢን ዋቀዮ ከራ ሃጌ ራጅቻ
ዱፌ፥ 4 «ያ ሰበኮ፥ መን ቁልቁሉማኮ
ኩን ዲገሜ ኡቱ ጅሩ እስን ኦፌኬሰኒ መነ
በኤሰ ተኤ እጃረሜ ኬሰ ታኡን ዬሮሳ
ቲሬ?» ጂዴ* ።
5 ዋቀዮ ኀፍታን መጫ፥ «ሜ፥ ወንተ እስ
ንረ ገአ ጅሩ እላላ! 6 ባይኤ ፈጫፍቱ፥
ሙራሰ ገልፈቱ፤ እንኛቱ፥ ገሩ ቤለ ህንባ
ተን፤ እንዱግዱ፥ ገሩ ህንቁፍተን፤
እንኡፈቱ፥ ገሩ እስንት ህንሆኡ፤ ነምን
ቀጨረሜ ሆጂቱስ ምንዳ አርገቱ ኮሮጀ
ተርሰአ ኬሰ እንካአተ» ጂደ* ።

*4. 2ሳሙ 7፡2 *6. 2፡16፤ ኬሰ 28፡38

7 ዋቀዮ ኀፍታን መጫ፥ «ሜ፥ ኩን
ማሊፍ አከ እስንረ ገኤ እላላ! 8 አመ ገረ
ቱሉት ኦል በአ ሙከ ፍዳቲ፥ መነ ቁልቁ
ሉማኮ እጃራ! ዮሙስ አን እሰት ነንገ
መደ፥ እትስ ነንገለቴፈመ። 9 እስን ባይኤ
ገልፈትነ ጂተኒ አብደተን፤ ገሩ ሙራሰ
ገልፈተን፤ ወንተ እስን ገልፈተን ሰነሰ አን
አፉፌ ነንበሌሴ፤ ማሊፈን ከነ ጎዴ? መን
ቁልቁሉማኮ ዲገሜ ኡቱ ጅሩ እስንሞ
አዱመ አዳን ዋኤ መነኬሰኒቲፍ አሲፍ
አቾ ዋን ፊግደኒፍ ኩን ተኤ። 10 ሰበቢኬሰ
ኒፍ ዋቅን ፍጤንሰ እንዶወተ፥ ለፍትስ
ምዳን ህንባሱ* ፤ 11 አን ለፈረት፥ ቱሎተ
ረት፥ ምዳንረት፥ ሙከ ወይኒረት፥ ሙከ
ኤጂርሳረት፥ ዋኑመ ለፍት ብቅልቹረት፥
ነመረት፥ ሆሪረት፥ ወንተ ሀርከኬሰን
ሆጂቴ ሁንዱማረትስ ጎጊ ነንፍደ» ጂዴ* ።

*10. 1ሞቶ 17፡1 *11. 2፡17፤ ዮኤ 1፡17-20፤
አሞ 4፡9

12 ኤርገሲ፥ ዘሩባቤል እልም ሼአልቲ
ኤል፥ ኢያሱን አንገፍን ሉባ፥ እልም ዮዛ
ዳቅ፥ ሰበ ኬሳ ወር ሀፈን ሁንድኑስ ዋቀዮ
ራጅቾ ዋን ኤርጌፍ፥ ሰገሌ ዋቀዮ ኀፍታሳ
ኒቲፍ፥ ኤርጋ ሃጌ ራጅቾ እሳንት ህሜ
ሰናፍስ እንአቦመመን፤ ጀርስ ዋቀዮን
እንሶዳተን። 13 ከናፍ ሃጌን እን ዋቀዮ ኤርጌ
ሱን፥ ኤርጋ ከነት ፉፌ ጅሩ ሰበት
እንህሜ ።
ዋቀዮ፥ «አን እስኒ ወጅነን ጅረ» ጂዴ
ዱበቴረ* ። 14 ኤርገሲ ዋቀዮ ሀፉረ ዘሩባ
ቤል እልመ ሼአልቲኤል እሰ ይሁዳ
ቡልቹ፥ ሀፉረ ኢያሱ እልመ ዮዛዳቅ እሰ
አንገፈ ሉባ ቱሬፍ ሀፉረ ሰበ ወረ ሀፈን
ሁንዱማ እንደመቅሴ፤ ዮሙስ እሳን
ዱፈኒ ሆጂ መነ ቁልቁሉማ ዋቀዮሳኒ እሰ
ከን ዋቀዮ ኀፍታ መጫ ሰነ ሆጂቹ እንጀል
ቀበን። 15 ኩንሞ ዳርዮስ ሞኤ ወጋ ለመፋ

ሳት፥ ወግቾ ኬሳ፥ ጅአ ጀአፋት፥ ጅእቾ
ኬሳስ ጉያ ድግደሚ አፉረፋት ተኤ።
*13. ኢሳ 41፡10

ቦቆና 2

ዋኤ ኡልፍነ መንቾ እሰ ሃራ ዱበቹሳ

1 ጅአ ቶርበፋት፥ ጅእቾ ኬሳ ጉያ ድግ
ደሚ ቶኮፋት ዱቢን ዋቀዮ አመስ ከራ ሃጌ
ራጅቻ ዱፌ፥ 2 «ዘሩባቤል እልመ ሼአል
ቲኤል እሰ ይሁዳ ቡልቹት፥ ኢያሱ አን
ገፈ ሉባ እልመ ዮዛዳቅት፥ ሰበ ወረ
ሀፈንትስ ዱበዱ፥ ጋፌ ከነስ እሳን
ጋፈዱ*! 3 እሳኒንስ፥ ‹እስን ኬሳ ነምን
መን ኩን ዱር አተም ኡልፍነ-ቀቤስ አከ
ቱሬ ያደቱ ጅራ? አመሞ እን ማል
ፈካታ? እን አኩመ ዋን ህንጅሬት
ምቲሬ?› ጀድ*! 4 አመ ገሩ ያ ዘሩባ
ቤል፥ ያ ኢያሱ አንገፈ ሉባ እልመ ዮዛ
ዳቅ፥ ጀባዳ! እስን፥ ሰብን ብይቾ ኬሰ
ጅርተን ሁንድኑስ አን እስኒ ወጅነን ጅራ
ጀባዳቲ ሆጄዳ! 5 ከኩን አን ብየ ግብጢ
ዮሙን እስን ባሴ፥ ‹ሀፉርኮ እስን ግዱ
እንጅራታቲ እስን ህንሶዳትና!› ጄዴ እስ
ኒፍ ከከዴ እሰ ከነ*።
*2. 1፡1 *3. እዝ 3፡12 *4-5. ዘካ 4፡6፤
በኡ 20፡2፤ 19፡5፤ 29፡45-46

6 «አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ አመስሞ
ዬሮ ገባባት በንቲወን ዋቃ፥ ለፈ፥ ገሳነ፥
ለፈ ጎጋስ ነንሶቾሰ*፤ 7 ሰበ ለፈራ ሁንዱማ
ነንሶቾሰ፥ በዳዱማን ሰበ ለፈራ ሁንድኑ
አስ እንፍደመ፤ አን መነ ከነ ኡልፍናን
ነንጉተ፤ ከነ አነ ዋቀዮ ጎፍታ መጫቱ
ዱበቴ*። 8 ሜትቾ ከንኮት፥ ወርቅቾስ ከን
ኮት፤ ከነ አነ ዋቀዮ ጎፍታ መጫቱ
ዱበቴ። 9 ‹ኡልፍን መነ እሰ አማ ከና
ኡልፍነ መነ እሰ ዱረረ እንጫለ፤ አን እዶ
ከነት ነጋ ነንኬነ› ጀደ ዋቀዮ ጎፍታን
መጫ፥ ጀዲቲ እት ህም!» ጄዴ፤ ከነ
ዋቀዮ ጎፍታ መጫቱ ዱበቴ*።
*6. እብ 12፡26 *7. ኢሳ 60፡6-7፥13
*9. 1ሞቶ 7፡13-51፤ ዘካ 1፡17

መነ ቁልቁሉማ ዴብሰኒ እጃሩዳን ኤብፈሙሳኒ

10 ዳርዮስ ሞኤ ወጋ ለመፋት፥ ወግቾ
ኬሳ ጅአ ሰልገፋት፥ ጅእቾ ኬሳ ጉያ ድግ
ደሚ አፉረፋት፥ ዱቢን ዋቀዮ አመስ ገረ
ሃጌ ራጅቻ ዱፌ*፥ 11 «ዋቀዮ ጎፍታን
መጫ፥ ‹ሜ ወንተ ሴር ጀዱ ሉቦተ
ጋፈዳ! 12 ነምን ቶኮ ፎን አዳን ባፈሜ
ፊጤ ኡፈተሳቲት ባቴ ኡቱ አዴሙ፥
ፊጤን ኡፈትቻ ቡዴንቾት ዮኪስ እቶት
ዮ ቡኤ ዮኪስ ዳዲ ወይኒ ዮኪስ ደዳ ኤጀ
ርሳ ዮኪስ ዋን ኛተሙ ቶኮ ዮ ቱቂ፥
ወንት ሱን ከናን ቁልቁሉ እንተአሬ?›
ጀደ» ጀዴ።
ሉቦትንስ ዴብሰኒ «ለኪ» ጀደን*።
13 ዮሙስ ሃጌን፥ «ነምን ሬፈት ቡኤ
ቶኮ፥ ኛተ ከነ ኬሳ ቶኮት ዮ ቡኤ ኛትቾ
እንጡራአሬ?» ጀዴ እንጋፈቴ፤ ሉቦት
ንስ ዴብሰኒ፥ «ኤዩ! እንጡራአ»
ጀደን*። 14 ከነረት ሃጌን፥ «ሰብን ኩን፥
ነሞትን ኩንስ አነ ዱረት አከሱመ ወንት
እሳን ሀርከሳኒቲን ሆጄተን፥ ወንት እሳን
እዶ ሰነት ድኤሰንስ አከሱመ ጡራአደ፤
ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ» ጄዴ*።
*10. 1፡1፤ 2፡1 *12. ለኮ 18፡8-10
*13. ሌዎ 5፡2፤ ለኮ 19፡11፥22
*14. እዝ 4፡1-3

15 ዋቀዮ፥ «መነ ቁልቁሉማ ደጋዳን
እጃሩ ኡቱ ህንጀልቀብን ዋን ተአ ቱሬ
በኤሰ ጎዳቲ ያደዳ! 16 ዬሮ ሰነ ነምን፥
‹ጉቦ ድግደመ ነንአርገደ› ጄዴ ገረ ቱላ
ምዳኒ ደቁ፥ ጉቦ ኩደን ዱዋ እንአርገተ፤
ዮሙ እን፥ ‹ሊትሪ ድበ ለመን አርገደ›
ጄዴ ገረ ቆዳ ወይኒ እት ጨንፈኒ ደቁ፥
ሊትሪ ሰዴተመ ዱዋ እንአርገተ፤ 17 አን
ዋቀዮ እስንን፥ ወንተ እስን እት ደደብደኒ
ሀርከኬሰኒን ሆጄተን ሁንዱማ ጎጊዳን፥
ዋጊዳን፥ ጨቢዳንስ ነንሩኩቴ፤ ገሩ እስን
አመሌ ገረኮት ህንዴብኔ። 18 ኤጋ ጉያ ሀር
አቲ ጀልቀቤ ገረ ፉለ ዱራት ጅአ ሰል
ገፉ፥ ጅእቾ ኬሳ ጉያ ድግደሚ አፉረፉ፥
ጉያ ሁንዴን መነ ቁልቁሉማ እት ካአሜ
ከነ ገራት ቀበዳ! 19 ሰኚን ጎምብሳ ኬሰ
ህንጅሩ ዮ ተኤዩ፥ ሙክት ወይኒ፥
ሙክት ሀርቡ፥ ሙክት ሩማኒፍ ሙክት
ኤጀርሳ እጀ ህንጎደትኔ ዮ ተኤዩ፥ አን
ሀርአ ጀልቀቤ እስን ነንኤብሰ» ጀደ*።
*15-19. 1፡5-11፤ ዘካ 8፡9-13፤ አሞ 4፡9፤
ሃጌ 1፡11፤ እዝ 3፡10

ዘሩባቤሊፍ አብዲ ኬኑሳ

20 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ጅእቾ ኬሳ ጉያ
ድግደሚ አፉረፋት ስአ ለመፉ ገረ ሃጌ
ራጅቻ ዱፌ፥ 21 «ዘሩባቤል እሰ ይሁዳ

ቡልቹት ዱበዱቲ፥ ዋቀዮ፥ ‹አን ዋቀዮ
ዋቃፍ ለፈ ነንሶቾሰ*፥ 22 ቴሶ ሞቱሞታ
ገረ ነንገልቸ፥ ሁምነ ሞቱሞተ ሰበ ለፈ
ራስ ነንበሌሰ፥ ኮንኮላታሳኒፍ አቦተ ፈርዴ
ኒሳኒ ገረንገገልቸ፥ ፈርዴኒፍ አቦትን
ፈርዴኒ አደዳን ብላ ወሊ ወሊሳኒቲን
እንዱሙ*። 23 ጉያ ሰነት አን ዋቀዮ ጎፍ
ታን መጫ፥ ስእ ገርብቸኮ ዘሩባቤል
እልመ ሼአልቲኤል ስፎአዴ አከ አመርቲ
መለቶኮቲ ስንጎደደ› ጇደ» ጇዴ፤ ከነ
ዋቀዮ ጎፍታቱ ዱበቴ*።

*21. 2፡6፤ እብ 12፡26 *22. በኡ 15፡1፤
አቦ 7፡21-22 *23. ዘካ 3፡8፤ 6፡12-13፤
ኤር 22፡24

መጫፈ ዘካርያስ ራጅቻ

ቦቆና 1

ሰብን እስራኤል ገረ ዋቀዮት አከ ዴብኡፍ ዋመሙሳ

1 ዳርዮስ ሞኤ ወጋ ለመፉሳት፥ ወግቸ
ቲስ ጅአ ሰዴተፉት ዱቢን ዋቀዮ ገረ ዘካ
ርያስ ራጅቻ እልመ በራክያ አካከዩ ኢዶ
ዱፌ*፥ 2 «ዋቀዮ፥ አቦተኬሰንት ባይኤ
አሬረ» ጇዴ።

*1. እዝ 5፡1፤ ሃጌ 1፡1

3 ከናፍ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ አት ሰበ
ከንት፥ «ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ‹ገረኮት
ዴብአ! አንስ ገረኬሰንት ነንዴብአ›
ጇዴ» ጇዲ ህም! ከነ አነ ዋቀዮ ጎፍታ
መጫቱ ዱበቴ*። 4 እስን አከ አቦተኬሰን
ወረ ዱር ራጆትን፥ «ዋቀዮ ጎፍታን
መጫ፥ ‹ከራኬሰን እሰ ጆልአራ፥ ሆጂኬ
ሰን እሰ ሀማራስ ዴብአ! ጇደ› ጇደኒ
ኡቱመ እሳንት ህመኒ፥ እሳን አናፍ
ደገኡ፥ አናፍ አቦመሙስ ዲሰን ሰና ህን
ተእና! ከነ አነ ዋቀዮቱ ዱበቴ*፤ 5 አቦትን
ኬሰን አመ ኤሰ ጅሩ? ራጆትንስ በረበራን
እንጅራቱሬ? 6 ገሩ ዱቢንኮፍ ሴረትኮ ወር
አን ገርቦተኮ ወረ ራጆተ አቦሜ አጆጄ፥
አቦተኬሰንረት ህንራወተምኔሬ? ኤርገሲስ
እሳን ገረኮት ዴብአኒ፦ ዋቀዮ ጎፍታን
መጫ፥ አኩመ ዱር ሙርቶ ጎዴ ቱሬት
ኑፍ ኬኔ ጇደን» ጇዴ።

*3. ሚል 3፡7፤ ያቆ 4፡8 *4. ኤር 3፡12፤
ህስ 33፡11

ራጅች ሙልአተ አርጉሳ

7 ዳርዮስ ሞኤ ወጋ ለመፉሳት፥ ወግ
ቸቲ ጅአ ኩደ ቶኮፉ እሰ «ሼባጥ» ጇደ
ሙት፥ ጅእቸቲስ ጉያ ድግደሚ
አፉረፉት፥ ዱቢን ዋቀዮ ገረ ዘካርያስ
ራጅቻ እልመ በራክያ አካከዩ ኢዶ
እንዱፌ።

8 አን ዘካርያስ ሀልከን ሙልአታን ነመ
ፈርደ ዲማ ያበቴ ታኡ ቶኮ ነንአርጌ፤ እን
ሙኬቲ ባለ ለልሳ ቀበን ግዱ ደቻ ኬሰ
እንዳበተ ቱሬ፤ እሰ ዱበሞ ፈርዴን
ድዲሞ፥ ቦርሪፍ አዲቱ ቱሬ*። 9 ዮሙስ
አን፥ «ያ ጎፍታኮ ፈርዴን ኩን ማሊ?»
ጇዴን ጋፈዴ፤ ኤርገማን እን አነት ዱበቻ
ቱሬሞ፥ «ማል አከ እሳን ተአን አን ስት
ነንሙልእሰ» ጇዴ። 10 ነምች እን ሙኬቲ
ባለ ለልሳ ቀበን ግዱ ዳበቱ ሱንስ ዴብሴ፥
«እሳን ወረ ዋቀዮ ብየ ኬሰ አሲፍ አች አከ
አዴመኒፍ ኤርጌደ» ጇዴ፤ 11 እሳንሞ
ኤርገማ ዋቀዮ እሰ ሙኬቲ ባለ ለልሳ
ቀበን ግዱ እጃጁ ሰናን፥ «ኑእ ብየ ለፋ
ሁንዱማ ኬሰ አዴምኔረ፥ ኩኖ፥ ብይ ለፋ
ጉቱማት ነጋፍ ቦቆናት አከ ጅሩ አርግኔረ»
ጇደን። *8. 6፡1-8

12 አመስ ኤርገማን ዋቀዮ ዴብሴ፥ «ያ
ዋቀዮ ጎፍታ መጫ! ሀመ ዮሚት መንደረ
ዩሩሳሌሚፍ መንደሮተ ይሁዳ ወረ ወጋ
ቶርባተመ እት ዴከምቴ ከናፍ አራረ ህን
ዴብፍቱሬ?» ጇዴ*። 13 ዋቀዮ ዮሙስ
ኤርገማ እሰ አነት ዱበቻ ቱሬ ሰነት ዱቢ
ገጋሪፍ ዱቢ ጆጆብና እንዱበቴ። 14 ኤርገ
ሲሞ ኤርገማን እን አነት ዱበቻ ቱሬ ሱን
ዱቢ እሰ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ «አን
መንደረኮ ዩሩሳሌሚፍ፥ ጥዮኒፍስ ባይኤ
ህናፌረ፤ 15 አን ሰበኮት ጥኖሼ አሬን
ቱሬ፤ ሰበ ወረ ነጋት ጅረ አፍ ሴአንት ገሩ
ጉዳ አሬረ፤ እሳንሞ እቱመ ደበለኒ ወንተ
ሀማ እንሆጄተን*። 16 ኤጋ አን አራራን ገረ

ዬሩሳሌምት ነንዴብአ፥ መንኮስ አችት
ዴብፈሜ እንእጃረመ፤ ፉኞን ሰፈራስ ዬሩ
ሳሌምረት እንድሪርፈመ፤ ከነ አነ ዋቀዮ
ጎፍታ መጫቱ ዱበቴ። [17]‹ስአች መንደሮ
ትንኮ ወንተ ጋሪዳን እንጉቱ፤ አን ዋቀዮ
ጎፍታን መጫ አመስ ጥዮኒን ነንጀጀቤስ፥
ዬሩሳሌምንስ ነንፎአደ› ጀዴ ዱበቴረ»
ጀዴ እዬ አከን ለብሱፍ አነት እንህሜ*።
*12. ፋር 102፡13፤ ዳን 9፡2 *15. ኢሳ 47፡6
*17. ኢሳ 40፡1-2

ሙልአተ እሰ ለመፋ

18 አመስ አን ዮሙን አል እላሌ፥ ኩኖ
ጋንፎተ አፉር ነንአርጌ፤ [19]አን ኤርገማ
እሰ አና ወጅን ዱበቻ ጅሩ ሰናን፥ «እሳን
ኩን ማሊ?» ነንጀዴ፤ እንስ፥ «እሳን ኩን
ጋንፎተ ወረ ይሁዳ፥ እስራኤሊፍ ዬሩሳሌ
ምን ብትምሰኒደ» ጀዴ አናፍ እንዴብሴ።
[20]ከነ ቦዴሞ ዋቀዮ ነሞተ ስቢለ ቱመን
አፉር አነት እንአርግሲሴ። [21]አንስ፥
«ጀሬን ኩንሞ ማል ሆጇቹዳፍ ዱፉ?»
ነንጀዴ፤ እንሞ ዴብሴ፥ «እሳን ጋንፎተ
ወረ አከ ነምን ቶኮሌ መታሳ አል ህንቀበ
ትኔት ነሞተ ይሁዳ ብትምሰኒደ፤ ጀር
ስቢለ ቱመን ሱንሞ ወረ ጋንፌ ሰበ ወረ
ካኒ፥ ወረ ብየ ይሁዳረት ከአኒ ሰበሳስ ብት
ምሱ በርባደን ሰነ ሶዳችሱዳፍ ጋንፎተሳኒስ
ጬብሱዳፍ ዱፈኒደ» ጀዴ።

ቦቆና 2

ሙልአተ እሰ ሰደፋ

1 አመስ ዮሙን አል እላሌ፥ ኩኖ ነመ
ፉኞ ሰፈራ ሀርከት ባቴ ዳበቱ ቶኮ ነንአ
ርጌ፤ [2]ዬሮ ሰነት አን፥ «ኤሰ ደቅጣ?»
ጀዴ እሰ ነንጋፈዴ፤ እንሞ ዴብሴ፥
«ዬሩሳሌም ሀመም አከ በልአቱፍ ሀመም
አከ ዴረቱ ሰፈሬ እላሉዳፈን ደቀ» ናን
ጀዴ። [3]ኤርገማን እን አና ወጅን ዱበቻ
ቱሬ ሱን ዮሙ ገድ በኤ፥ ኤርገማን ቶኮ
እሰት ዱፌ፥ [4]«ፈጊቲ ደርገጌስቾ ሰናን፥
‹ዬሩሳሌም ሰበቢ ነሞትን ባይኤኒፍ ሆሪ
ባይኤን እሼ ኬሰ ጅራተኒፍ መንደረ ደላን
ደጋ እት ህንእጃረምኔ እንታት። [5]አን
ዋቀዮ አፊኮቲ ናኖሼት ደላ እብዳ እሼዳፍ
ነንተአ፥ እሼ ኬሰትስ ኡልፍናፍ ነንተ
ኣፍ› ጀደ ዋቀዮ» ጀዲን*!
*5. ህስ 40፡3

ወር ቦጅአመን ብየት አከ ገለኒፍ ዋሙሳ

6 ዋቀዮ፥ «አን አከ ቅሌንሰ ጎሌ ዋቃ
አርፈኒት እስን ተምሳሴ ከነን ቱሬ፥ በኣ!
ብየ ገረ ብታቲ በኣ ኮታ! [7]ያ ነሞተ ጥዮን
ብየ ባቢሎን ኬሳ በኣቲ ኦፍ ኦልቻ!
[8]ነምን እስን ቱቁ አገርቱ እጀኮቲ ቱቀ»
ጀደ፤ ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ፤ ዋቀዮ ጎፍታን
መጫ፥ «ኡልፍነ አናፍ ኬኔ ሰበ ወረ
እስን ሳመንት ነኤርጌረ፤ [9]ኩኖ አን ሀርከኮ
እሳንረት ኦል ነንፉደደ፥ ሆጇቶትንሳኒስ
አከ እሳን ሳመን ነንጎደ፤ ዮሙስ ዋቀዮ
ጎፍታን መጫ አከ አነ ኤርጌ እስን
እንቤክቱ» ጀዴ*።
*9. 9፡8

10 ዋቀዮ፥ «እስን ያ ነሞተ ጥዮን፥
ኩኖ አን ዱፌ እስን ግዱ ነንጅራዳቲ
ገመዳ፥ እልልቻስ!» ጀደ። [11]ጉያ ሰነት
ሰብን ባይኤን ገረ ዋቀዮ ዱፈኒ ሰበሳ
እንተኡ፤ እንስ እሳን ግዱ እንጅራተ፤
ዮሙስ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ እስንት አከ
አነ ኤርጌ እስን እንቤክቱ። [12]ዋቀዮ
ዮሙስ ብየ እሰ ቁልቁላአ ኬሳ ይሁዳ ዱን
ፉሳ እንጎደተ፤ ዬሩሳሌምንስ ዴብኤ
እንፎአተ። [13]እን እዶ ጅሬኘሳ እሰ ቁልቁ
ላኣዳ ዋን ከኤፍ፥ ፎን-ቀቤስ ሁንድኑ እሰ
ዱረት ጬሎመ ሀጇዱ*! *13. አን 2፡20

ቦቆና 3

ሙልአተ እሰ አፉረፋ

1 ዬሮ ከን ብራሞ ኢያሱን አንገፍን ሉባ
ኤርገማ ዋቀዮ ዱረ ኡቱ ዳበቱ፥ ሴጠንሞ
እሰ ሀሜሱዳፍ ገረ ምርጋሳ ዳበቻ ኡቱ
ጅሩ እን አነት እንአርግሲሴ*፤ [2]ዮሙስ
ኤርገምች [ዋቀዮ] ሴጠናን፥ «ዋቀዮ ስሀእ
ፈቱ ሴጠነነነ! ዋቀዮ እን ዬሩሳሌምን
ፎአቴ ስሀእፈቱ! ነምች ኩን አከ ሙኩ
ኩለ እብደ ቦበአ ጅሩ ኬሳ ቡተሜት
ምቲሬ?» ጀዴ*።
*1. ሃጌ 1፡1፤ ሙል 12፡10 *2. ይሁ 9
3 ዬሮ ሰነት ኢያሱን ኡፈተ ጡራአ
ኡፈቴ ኤርገምቾ ዱረ እንዳበተ ቱሬ።
[4]ኤርገማን ሱን ወረ እሰ ዱረ ዳበተን
ሰናን፥ «ኡፈተ እሰ ጡራአ ሰነ እሰራ
ባሳ!» ጀዴ፤ ኢያሱዳንሞ፥ «ኩኖ አን
የከኬ ስራ ፉዴረ፥ ኡፈተ ጭዳሞ ስት
ነንኡፍሰ» ጀዴ*።
*4. ኢሳ 6፡7፤ 61፡3

5 ኤርገሲስ፥ «መረተ ቁልቁላአ መታ
ሳት መራ!» ነንጀዴ፤ እሳንስ ኡቱ ኤርገ
ማን ዋቀዮ አቾ ዻበቻ ጅሩ፥ መረትቾ
መታሳት መረኒ ኡፈተ እሰት እንኡፍ
ሰን*። 6 ኤርገማን ዋቀዮሞ ወንተ ከነት
ፉፌ ጅሩ ኢያሱ እንአብደቼሴ፤ 7 ዋቀዮ
ጎፍታን መጫ፥ «አት ከራኮረ ዮ ዴዴ
ብቴ፥፣ ወንተ አን ስአቦሜስ ዮ ኤግዴ፥
መነኮ እንቡልቾተ፥ አብዲ መነኮቲረት
ጋፈተማ እንታተ፥ ወረ አስ ዻበቻ ጅረን
ከነ ግዱስ አከ ጃለቴት አከ አት ዴዴብቱ
ነንጎደ። 8 ያ ኢያሱ አንገፈ ሉባ፥ ሜ
ደገእ! ህደትኬ ወር ሲወጅን አስ ጅረንስ
ሀደገአን! እስን ምልክተ ወንተ ዱፉፍ
ጅሩት፤ ኩኖ፥ ደሜን ዻዊት፥ ገርብቾኮ
አከ ዱፉ ነንጎደ*፤ 9 ኩኖ፥ ደጋ እሰ አን
ኢያሱ ዱረ ካኤ ቶኮረ እጀ እጀ ብሻኒ
ቶርበቱ ጅረ፥ አን ደግቾረት ጫፈተ፥
‹አን ጉያ ቶኮት ብየ ከነራ የከሼ ነንፉደ›
ጀዱ ነንጫፈ» ጀዴ*። 10 ዋቀዮ ጎፍታን
መጫ፥ «ጉያ ሰነትስ ቶኮን ቶኮን ነማ
ሙከ ወይኒሳፍ ሙከ ሀርቡሳ ጀለ ታኡዻፍ
አላሳ እንዋመ» ጀደ፤ ከነ ዋቀዮ ጎፍታ
መጫቱ ዱበቴ*።

*5· በኡ 28፡39 *8· ኢሳ 11፡1፤ ኤር 23፡5
*9· 4፡10፤ ሙል 5፡6 *10· 1ሞቶ 5፡5፤
ሚከ 4፡4

ቦቆና 4
ሙልአተ እሰ ሸነፋ

1 ከነ ቦዴ ኤርገምቾ እን አና ወጅን
ዱበቻ ቱሬ ሱን ዴብኤ ዱፌ፥ አከ ነመ
ሀርባ ነመ ደመቅሱት ነደመቅሴ*፥ 2 «ማል
አርግታ?» ጀዴ አነ እንጋፈቴ።
አንሞ ዴብሴ፥ «ሁንዱምትሳ ባቱ
እብሳ ወርቄራ ሆጀተሜ ቶኮ፥ ጩጌን
ቶኮስ እሰረ ዻበሜ፥ ጩግቾረሞ እብሳን
ቶርበ ቶኮን ቶኮንሳ፥ አረበ ቶርበ ከን ቀቡ
ዻበሜ ነንአርገ፤ 3 ሙክት ኤጀርሳ ለመስ
እን ቶኮ ጩግቾ ቡኬ ገረ ምርጋቲን፥ እን
ለመፋንሞ ገረ ብታቲን ዻበቴ ነንአርጌ»
ነንጀዴ።

*1· 1፡9፤ ኤር 1፡11-13፤ አሞ 8፡2፤
በኡ 25፡31-40

4 ኤርገሲሞ ኤርገምቾ እሰ አነት ዱበቻ
ቱሬ ሰነ፥ «እሳን ኩን ማል ያ ጎፍታ?»
ጀዴ ነንጋፈዴ። 5 እንስ፥ «እሳን ኩን ማል
አከ ተአን ህንቤክቱሬ?» ጀዴ አነ
እንጋፈቴ፤ አንሞ፥ «ህንቤኩ ያ ጎፍታኮ»
ጀዴ ነንዴብሴፍ። 6 ዮሙስ ኤርገምቾ፥
ኤርጋ እሰ ዋቀዮ ብራ ዱፌ ዘሩባቤልት
አከ አን ዱበዱፍ አነት እንህሜ፤ ኤርግ
ቾስ፥ «ሀፉረኮቲን መሌ ሁምናን ምት፥
አንጎዻንስ ምት» ከን ጀዱ ቱሬ፤ ከነ
ዋቀዮ ጎፍታ መጫቱ ዱበቴ።
7 ያ ቱሉ ሁምነ-ቀቤሰነነ! አት ማሊ?
አት ዘሩባቤል ዱረት ለፈ ወል ቅጤ
እንታተ፤ ዮሙ እን ደጋ እሰ እቲን እጃረኒ
ጡሙረን ለፉ አል ፉዱ፥ «አተም
ጋሪደ! አተም ጋሪደ!» ጀደኒ ነሞትን
እንእዩ*። *7· ሃጌ 2፡4-5
8 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
9 «ዘሩባቤል ሁንዴ መነ ቁልቁሉማ ከና
ሀርከሳቲን ካኤረ፥ ሀርከሳቲንስ ሆጀቴ እሰ
እንራወተ፤ ዮሙስ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
እስንት አከ ነኤርጌ እስን እንቤክቱ*።
10 ወር ጋፈ ወንተ ጥኖ አርገን ቱፈ
ተን፥ ደጋ ፎአማ ሀርከ ዘሩባቤል ኬሰት
ዮሙ አርገንሞ እንገመዱ፤ እሳን ቶርበን
ኩን እጀ ዋቀዮ ወረ ብየ ለፉ ሁንዱማረ
አሲፍ አቾ እላለኒደ» ጀዴ*።

*9· እዝ 3፡8 *10· 3፡9

11 አን አመስ፥ «ሙክት ኤጀርሳ
ለማን ወር ገረ ምርጋፍ ገረ ብታ ባቱ
እብሳ ጅረን ኩን ማሊ?» ጀዴ ኤርገምቾ
ነንጋፈዴ። 12 ለመፋስ፥ «ደሜን ሙከ
ኤጀርሳ ለማን፥ ወር ሁጁሞ ወርቄ ለማን
ቡኬዻ ደዻ ኤጀርሳ እሰ አከ ወርቄ ያሰን
ሱንሞ ማሊ?» ጀዴ ነንጋፈዴ። 13 እንሞ
ዴብሴ፥ «እሳን ኩን ማል አከ ተአን አት
ህንቤክቱሬ?» ናንጀዴ፤ አን ገሩ፥ «ያ
ጎፍታኮ፥ ህንቤኩ» ነንጀዴ። 14 ከነረት
እንሞ፥ «እሳን ኩን ለማን ወረ ዋቀዮ
ጎፍታ ብየ ለፋቲፍ ሆጀቹዻፍ ድበመኒደ»
ጀዴ*።

*14· 6፡5፤ በኡ 29፡7፤ 1ሳሙ 16፡12-13

ቦቆና 5
ሙልአተ እሰ ጀአፋ

1 አን አመስ ዮሙን እላሌ፥ ኩኖ መጫ
ፍን መረሙ ቶኮ ኡቱ በለልኡ ነንአርጌ፤
2 ኤርገምቾሞ፥ «እን አት አርግቱ ኩን
ማሊ?» ጀዴ ነጋፈቴ፤ አንሞ፥ «መጫ
ፍን መረሙ ዴርንሳ ዱንዱመ ድግደመ፥
በልእንሳ ዱንዱመ ኩደን ተኤ ቶኮ ኡቱ
በለልኡ ነንአርገ» ጀዴ ነንዴብሴፍ።

3እንሞ፥ «ኩን አባርሰ እሰ ጉቱማ ብየ
ለፋት ዱፋደ፤ ጭናቸ ጫፈትቻ እሰ ገር-
ቶኮረት፥ ‹ነምን ሀቱ ሁንድኑ ራወቴ
እንበደ›፤ ጭናቸ ጫፈትቻ እሰ ገረ ካኒረ
ትሞ ‹ነምን ሶባን ከከቱ ሁንድኑ ራወቴ
እንበደ› ከን ጀዱቱ ጅረ*። 4ዋቀዮ ጎፍ
ታን መጫ፥ ‹አን አባርሰ ነንኤርገ፤ እን
መነ እሰ ሀቱ ሰና፥ መነ እሰ መቃኮቲን
ሶቤ ከከቱ ሰናስ እንልጠ፤ መነሳ ኬሰት
ሀፌስ መንቾ፥ ሙከሳ፥ ደጋሳስ እንበሌስ›
ጀደ» ጀዴ። *3. ኬሰ 27፡14-26

ሙልአተ እሰ ቶርበፋ

5 ኤርገሲስ ኤርገምች እን አና ወጅን
ዱበቻ ቱሬ ሱን ዱፌ፥ «አል እላል! እን
አመ ሙልአቱ ኩን ማል እኒ?» ናን
ጀዴ። 6አንሞ፥ «ማል እኒ?» ጀዴ እሰ
ነንጋፈዴ፤ እንስ፥ «ኩን ቁና ሰፈራት፥
ኩን የከ ሰበ ጉቱማ ብየ ለፋት» ጀዴ
አናፍ እንዴብሴ።

7 ኩኖ ቀዳዲን ቁና ሰፈራ እን ድለሊራ
ሆጄተሜ ሱን ዮሙ በነሜ፥ ዱበርቲን ቶኮ
ቁና ሰፈራ ሰነ ኬሰ ቴሴ እንአርገምቴ።
8ኤርገምችስ፥ «እሼን ኩን ጀልእነ»
ጀዴ፥ እሼሞ ቁና ሰፈራ ሰነ ኬሰት ገድ
እሼ ጩከኤ፥ ቀዳዲሳሞ ገድ እት ዴብሴ
ጀቤሴ እንቀዳዴ። 9ኤርገሲስ ዮሙን አል
እላሌ፥ ዱበርቶተ ቆቾሳኒ ጀላ ቅሌንሰ
ቀበን ለመ ፉለኮ ዱረት ነንአርጌ፤ ቆቾን
ሳኒ አከ ቆቾ አላቲ ሀዋንሳት፤ እሳን ቁና
ሰፈራ ሰነ ፉደኒ ቅሌንሰ ኬሰ በለልአኒ
እንሶከን። 10አንሞ ከነረተን ኤርገምቸ እሰ
አነት ዱበቻ ቱሬ ሰነ፥ «ቁና ሰፈራ ከነ
ኤሰት ጌሱ?» ጀዴ ጋፈዴ። 11እንሞ
ዴብሴ፥ «ቁና ሰፈራ ሰነ ገረ ብየ ባቢሎን
ት[†1] እንጌሱ፤ መነ እጃረኒፌ፥ ዮሙ እን
ቆጳኡ አቾ ኬሰ እንካኡ» ናንጀዴ።

ቦቆና 6
ሙልአተ እሰ ሰዴተፋ

1 አመስ ዮሙን አል እላሌ፥ ኩኖ! ኮን
ኮላቶትን አፉር ቱሎተ ስቢለ ቦረጂ ለመ
ግዱዳን ኡቱ አስ በአኒ ነንአርጌ፤ 2ኮንኮ
ላታ እሰ ዱራ ፈርዴን ድዲሞቱ፥ እሰ
ለመፋሞ ፈርዴን ጉጉራቾቱ ሀርክሰ
ቱሬ፤ 3ኮንኮላታ እሰ ሰደፋ ፈርዴን አዳ
ዲቱ፥ ኮንኮላታ እሰ አፉረፋሞ ፈርዴን
ቡቡሬቱ ሀርክሰ ቱሬ፤ ሁንዱምትሳኒ
ጭጭሞ ቱረን። 4ኤርገሲ አን ኤርገምቸ
እሰ አነት ዱበቻ ቱሬ ሰነ፥ «ያ ጎፍታኮ፥
እሳን ኩን ማሊ?» ጀዴ ነንጋፈዴ።

5 ኤርገምች ዴብሴ፥ «እሳን ኩን ሀፉ
ሮተ ጎሌ በንቲ ዋቃ አርፈን ወረ ዋቀዮ
ጎፍታ ጉቱማ ብየ ለፋቲፍ ኤርገመንቱ
በአኒ ዱፈን፤ 6ፈርዴን ወር ጉጉራቾ ብየ
ገረ ብታ ደቁ፥ ወር አዳዲን ብየ ገረ ልጠ-
ቢፍቱ ደቁ፥ ወር ቡቡሬንሞ ብየ ገረ
ምርጋ ደቁ፤ 7ፈርዴን ወር ጭጭሞን
ዮሙ በአን ብየ ለፋረ አሲፍ አቾ አዴሙ
በርባደኒ ቱረን» ጀዴ፤ ፈርዴን ሰናንሞ፥
«ከአቲ ብየ ለፋረ አሲፍ አቾ አዴማ!»
ጀዴን፤ ከነረት እሳን ብየ ለፋረ አሲፍ
አቾ እንአዴመን።

8 ከነ ቦዴ እን ነዋሜ፥ «ኩኖ፥ ፈር
ዴን ወር ብየ ገረ ብታ ደቀን ኩን ሀፉር
ጎፍትቻ ብየ ገረ ብታረ አከ ቦቆቱ እንጎዱ»
ናንጀዴ።

ምልክት ዬሮ ፈይና ኬነሙሳ

9 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ገረኮ ዱፌ፥
10«ሄልዳይ፥ ጦቢያፍ ዬዳእየ ወረ ብየ
ባቢሎን ብየ እት ቦጅአመኒ ቱረኒ፥ ዴብ
አንራ ሜቲፍ ወርቂ ፉደዱቲ ገረ መነ ዮስ
ያስ እልመ ሴፉንያ ደቅ! 11ሜትቻፍ
ወርቅቾ ፉዲ ጎንፎ ቶልቺ መታ ኢያሱ
አንገፌ ሉባ እልመ ዮዛዳቅረ ካእ!»
ጀዴ፤ 12ኢያሱዳንሞ፥ «ዋቀዮ ጎፍታን
መጫ፥ ‹ኩኖ ነምን መቃንሳ፡- ለቲ
ጀደሙ ቶኮ አስ ጅረ፤ እን እዶ ጅሩ ሰነት
ደሜ እንጎደተ፥ ዋቀዮፍስ መነ ቁልቁሉማ
እንእጃረ። 13እሰቱ መነ ቁልቁሉማ ዋቀ
ዮፍ እጃረ፤ እን ሱራ ኡፈቴ ቴሶሳረ ታኤ
እንሞአ፤ ሉብን ቶኮስ ቴሶሳ ቡኬ
እንጅራተ፤ እሳን ለማን ነጋዳን ወሊ ወጅን
እንመርየቱ› ጀዴ*፤ 14ጎንፍችስ ሴና ሄሌ
ሚፍ፥ ጦቢያፍ፥ ዬዳእያፍ፥ ሄን እልመ
ሴፉንያቲፍ መነ ቁልቁሉማ እሰ ከን ዋቀዮ
ኬሰ እንካአመ። 15ወር ብየ ፈጎ ጅረን
ዱፈኒ፥ መነ ቁልቁሉማ እንእጃሩ፤ እስን
ዮሙስ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ገረኬሰንት
አከ ነኤርጌ እንቤክቱ፤ ኩንስ ዮ እስን ጉቱ

†1 ዘካ 5፡11 «ባቢሎን» እብ «ሺናር» መቃሼ እሰ ዱሪት።

ማት ሰገሌ ዋቀዮ ጎፍታኬሰኒቲፍ አቦመም
ተን ተአ» ጇድ*!
*13. ፋር 110:4 *15. ኢሳ 60:10

ቦቆና 7

ሶሚን እን ዱጋ ማል አከ ተኤ ህሙሳ

1 ዳርዮስ ሞኤ ወጋ አፉረፉት፥ ወግቾ
ኬሳ ጅአ ሰልገፉ እሰ «ከስሉ» ጇደ
ሙት፥ ጅእቾ ኬሳ ጉያ አፉረፉት ዱቢን
ዋቀዮ ገረኮ ገረ ዘካርያስ እንዱፌ*፤ 2 ወር
ቤትኤል፥ ሻሬዜሪፍ ሬጊም-ሜሌክን ነሞ
ተሳኒ ወጅን ዋቀዮን አራረ አከ ከደተኒፍ፥
3 «ወንተ ባይኤዳፍ ጎቻ አኩመ ቱሬ፥ ጅአ
ሸነፉት ቦኡን፥ ሶሙንስ ኑፍ ተአሞ?»
ጇደኒ፥ ሉቦተ መነ ቄልቄሉማ እሰ ከን
ዋቀዮ ጎፍታ መጫፍ ራጇተ አከ ጋፈተኒፍ
እንኤርገን*። *1. 1:7 *3. 8:19
4 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ጎፍታ መጫ
ገረኮ ዱፌ፥ 5 «ነሞተ ብይቻ ሁንዱማፍ፥
ሉቦታን፥ ‹ወጋ ቶርባተመ ደርበን ኬሰ
ጅአ ሸነፉት፥ ጅአ ቶርበፉትስ ሶማ፥
ቦአስ ዮሙ ቱርተን ጹጉማን አናፍ ጇተኒ
ሶምተኒሬ*? 6 ኛቻ ዱጋስ ዮሙ ቱርተን
ሰነ አፉመኬሰኒፍ ኛቻ፥ ዱጋስ ቱርተን
ምቲሬ? 7 ወንት ኩን እሰ አን ዋቀዮ ከራ
ራጇተ ወረ ዱሪ ዱበዴ ቱሬደ፤ ዩሮ ሰነት
ዩሩሳሌሚፍ መንደሮተ ናናሼ ቱረን ኬሰ
ነሞትን እንባይአተን፥ ሁንዱምትሳኒስ
ነጋት ጅራቻ ቱረን፤ አከሱመስ ብየ ገረ
ምርጋፍ ብየ ጋራ ኬሰ ነሞትን ጅራቻ
ቱረን ምቲሬ?› ጇዲ ጋፈዱ!» ናንጇዴ።
*5. ኢሳ 58:5
8 ዱቢን ዋቀዮ አመስ ገረኮ ገረ ዘካር
ያስ እንዱፌ፤ 9 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«ፍርዲ ቀጇላ ፈረዳ፥ ወሊኬሰንትስ ጋሩ
ማፍ አአ አርግሲሳ! 10 ሃደ ህዩሳ፥ እጇሌ
አባን እረ ህንጅሬ፥ ገላ፥ ረከታስ ህንጨን
ቁርሰና! ገራኬሰን ኬሰትስ ወልረት ዋን
ሀማ ህንያድና!» ጇዴ*።
*9-10. ኢሳ 1:17፤ ኤር 7:5-7፤ ሚክ 6:8፤
በኡ 22:20-21
11 እሳን ገሩ ደገኡ ድደኒ፥ ዱግደ እት
ገተኒ፥ ጉረሳኒስ እንጨቃለተን*፤ 12 እሳን
ገራሳኒ አከ ደጋ አልማዚ ዋን ጇቤሰኒፍ፥
ዱቢ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ሀፉረሳቲን ከራ
ራጇተ ዱሪ እሳንት ህሜፍ አቦሚሳ ህንደ
ጌኘ፤ ከናፍ ዴከምስ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ
እን ጉዳን እሳንት ዱፌ።
13 ከነረት ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«ዮሙን እሳን ዋሜ፥ እሳን አናፍ ደገኡ
ዋን ድደኒፍ፥ አንሰሞ፥ ዮሙ እሳን አነ
ዋመተን እሳኒፍ ህንደገኡ» ጇደ*። 14 አን
ብየ ሰበ ወረ ካኒ ሁንዱማ ለፈ እሳን እት
ገላ ተአን ኬሰ ቡቤ እሳን ብትምሱ እሳንት
ነንኤርጌ፤ ብይችስ ኤርገ እሳን ኬሳ በአኒ
ኦና እንተኤ፥ ነምን ቶኮሌ ኬሳ ህንበኡ፥
እትስ ህንገሉ፤ እሳን አከስት ብየ ጋሪ ከነ
ኦንሰን።
*11. ኤር 5:3፤ ህስ 2:3-5 *13. ኢሳ 1:15

ቦቆና 8

ዩሩሳሌምን አከ ኤብሱ አብደቺሱሳ

1 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ጎፍታ መጫ
ገረኮ እንዱፌ፤ 2 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«አን ዋኤ ጥዮኒፍ ጉዳ ህናፈረ፥ ባይኤ
አሬረስ*። 3 አን ዋቀዮ ገረ ጥዮንት ነንዴ
ብአ፥ ዩሩሳሌም ኬሰ ነንጅራደ፤ ዮሙስ
ዩሩሳሌም መንደረ ዱጋን ኬሰ ጅሩ
እንጇደምት፤ ቱሉንኮ እን፥ ‹ቱሉ ዋቀዮ
ጎፍታ መጫ› ጇደሙ ቱሉ ቄልቄላአ
እንተአ*።
*2. 1:14 *3. 1:16፤ ኢሳ 1:26፤ 2:3
4 «አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ዮሙስ
ጃርሶሊፍ ጃርቶሊን በረ ዴራ ጅራተን ዋን
ዱሎመኒፍ፥ ዳበተ ቀበተኒ ከራ ዩሩሳሌም
ረት አከ አርገመን ነንጎደ*፤ 5 እጇሌን
ዲራፍ እጇሌን ዱርባ ከራረ ጉተኒ መንደ
ርቻ ኬሰ እንተጸቱ። 6 ዩሮ ሰነት ኩን ህምባ
ሰበ ከና ዱረት ወንተ ድንቅሲሳ ዮ ፈካ
ቴዩ፥ አነ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ ዱረትስ
ወንተ ድንቅሲሳ ተአሬ?» ጇዴ፤ ከነ
ዋቀዮ ጎፍታ መጫቱ ዱበቴ*።
*4. ኢሳ 65:20 *6. ኤር 32:17፤ ሉቃ 1:37
7 አመስ ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ «ኩኖ
አን ሰበኮ ሀርከ ወረ በአ-ቢፍቱፍ ሀርከ
ወረ ልጠ-ቢፍቱ ጇላ ባሴ፥ 8 ዩሩሳሌም
ኬሰ አከ ጅራተኒፍ አቺ ዴብሴ እሳን ነን
ፍደ፤ እሳን ሰበኮ እንተኡ፥ አንስ ዋቀዮ
ሳኒ ነንተአ፥ ዱጋዳፍ ቀጇሉማዳን እሳን
ነንቡልቻ» ጇደ*። *8. ኤር 24:7
9 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ «እስን ወር
ዮሙ መን ቄልቄሉማኮ ዴብኤ እጃረሙ
ዳፍ ሁንዴንሳ ካአሜ፥ ወንተ ራጇትን
ዱበተን ደጌሰን ሁምነ ጇባዳቲ መንቻ
እጃራ*! 10 በረ ሰነ ዱረ ነማፍስ፥ ሆሪፍስ
ገቲን ደደቢሳኒ ህንቱሬ፤ ነሞትን ሁንድኑ

ወልት አከ ከአን ዋነን ጎጄፍ፥ ሰበቢ ዲነ
ሳቲፍ ነምን ነጋዳን በኤ፥ ነጋዳን ገሉ ደን
ደኡ ህንቱሬ። 11 አመ ገሩ አን ሀፍቴ ሰበ
ከናረት አከ ዱሪት ህንሆጂዱ፤ አን ዋቀዮ
ጎፍታን መጫ ከነ ዱበጄረ። 12 ዮሙስ
ሰኘን ፈጨኤ ነጋት እንጉደተ፥ ሙክት
ወይኒስ እጀ እንጎደተ፥ ለፍት ምዳን
እንባሰ፥ ዋቅንስ ፍጤንሰ ገድ እንሮብሰ፤
አን ከነ ሁንዱማ ሀፍቴ ሰበ ከናቲፍ ዳለ
ጎጄ ነንኬነ። 13 እስን ያ ነሞተ ይሁዳ፥
እስን ያ ነሞተ እስራኤል፥ ሀሙመ ዱር
ሰበ ብየ ለፉ ግዱት አባርሳፍ ታተኒ ቱር
ተን፥ አመሞ አን እስን ነንፈይሰ፥ ኤባፍስ
እንታቱ፤ እስን ሁምነ ጀባዳ መሌ፥ ህንሶ
ዳትና!» ጂዴ*።
*9. ኢሳ 35፡3 *13. ኡመ 12፡2፤ 22፡18፤
26፡4

14 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ «ዮሙ አበ
ትንኬሰን ነአርሰኒ ነጄከምሲሰን፥ እስን
አደቡዳፍ ሙርቶ ጎጄ ከነን ቱሬ፥ ያደኮ
አኩመን ህንጌደርን፥ 15 አመሞ ነሞተ ዬሩ
ሳሌሚፍ፥ ነሞተ ይሁዳቲፍስ ወንተ ጋሪ
ጎቹዳፍ ሙርቶ ጎጄረ፥ ህንሶዳትና!
16 ወንት ጎቹን እስንረ ጅሩ ከነት ፉፌ
ጅረ፤ ወሊ ወሊኬሰንት ዱጋ ዱበዳ! ከረ
ኬላኬሰኒ ዱረትስ ፍርዲ ዱጋፍ ፍርዲ ነጋ
ፈረዳ*! 17 ወሊኬሰንረት ሀማ ህንያድና!
ሶባን ከከቹ ህንጃለትና! አን ከነ ሁንዱማ
ነንጅበ፤ አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ከነ ዱበ
ጄረ» ጂደ። *16. 7፡8-10፤ ኤፌ 4፡25

18 አመስ ዱቢን ዋቀዮ ጎፍታ መጫ
ገረኮ ዱፌ፥ 19 «ሶሚን ጅአ አፉረፉ፥
ሶሚን ጅአ ሸነፉ፥ ሶሚን ጅአ ቶርበፉፍ
ሶሚን ጅአ ኩርነፉ ነሞተ ይሁዳቲፍ ጉያ
ገመቹፍ ጉያ እልሌ፥ ጉያ አያነ ገመቹስ
እንተአ፤ ከናፍስ እስን ዱጋፍ ነጋ
ጃለዳ!» ጂደ*። *19. 7፡3፥15

20 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ «ስአቾ
ሰብን ባይኤን፥ መንደረ ባይኤ ኬሰ ወር
ጅራተንስ እንዱፉ፤ 21 ወር መንደረ ቶኮ
ኬሰ ጅራተን፥ ገረ ወረ መንደረ እሰ ካን
ኬሰ ጅራተኒ ደቀኒ፥ ‹ኮታ ደፍኔ ደቅኔ
ዋቀዮ ጎፍታ መጫ አራረ እንከደትነ፥ እሰ
እንበርባደትነስ› እንጂዱ፤ ጀርስሞ፥
‹አንስ ነንደቀ፥ አንስ ነንደቀ› እንጂዱ፤
22 ሰብን ባይኤን፥ ሰብን ጀጀቦንስ አነ
ዋቀዮ ጎፍታ መጫ በርባደቹዳፍ፥ አነ አራ
ርፌቹዳፍስ ገረ ዬሩሳሌም እንዱፉ»
ጂደ*። *20-22. 14፡16፤ ኢሳ 2፡2-3

23 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ «ጉያ ሰነት
ሰበ አፉን ገራገራ ዱበተን ሁንዱማ ኬሳ
ነሞትን ኩደን ፈጤ ኡፈተ ነመ ይሁዲ
ቶኮ ቀበኒ፥ ‹ዋቀዮ ሲወጅን አከ ጅሩ ዋን
ደጌኘፍ፥ ኑእስ ስኢ ወጅን አቾ እንደቅነ›
እንጂዱ» ጂደ።

ቦቆና 9

ዲኖተ እስራኤልት ፈረዱሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ ዋኤ ብየ ሀድራኪፍ
ዱበቴ
መንደረ ደማስቆረስ እንገኤ፤
እጅ ነሞተ ከን ብራ፥
እጅ ጎሶተ እስራኤል ሁንድኑስ
ገረ ዋቀዮ እንእላለ*፤
2 ሃማት እሼን ዳሪሳኒ ጅርቱ፥
ጢሮሲፍ ሲዶን
ወር አጌሶትን ሱን
ገረሳ እንእላሉ*።
3 ጢሮስ መሰራ እንእጃረት፥
ሜቲ አከ ብዮት፥
ወርቄስ አከ ዶቄ ከራ ኬሳት
እንቱለት።
4 ኩኖ! ዋቀዮ ገሩ እሼ እንህዮምሰ፥
ሁምነ ወራናሼስ
ገላነት ገድ እንደርበተ፥
መንደረቲንስ እብዳን እንዱምት።
*1. ኢሳ 17፡1-14 *2. ኢሳ 23፡1-18

5 አሽቀሎን እሰ ከነ
አርግቴ እንሶዳት፥
ጋዛን ጉዳ እንሆለት፥
ኤቅሮንስ አብዲንሼ
ዋን ዱራ ጭቴፍ፥
አከሱመ እንታት፤
ጋዛን ሞቲ እንደብድ፥
አሽቀሎን ኬሰስ
ነምን ህንጅራቱ*።
6 አሽዶድን ወር አርም እንፉደቱ፥
ዋቀዮ፥ «አን ፍልስጤሞተ ወረ
አፍ ኮርስቱ ከነ ራወጄ
ነንበሌሰ።
7 አን ዲገ አፉንሳኒ ኬሳ፥
ኞተ ዶወማስ እልካንሳኒ
ግዱዳ ነንባሰ፤
ወር ሀፈን ከንኮ እንተኡ፥

ብየ ይሁዳ ኬሰት
አከ ወረ ኡልፍነ-ቀቦታ እንተኡ፥
ኤቅሮንሞ አከ ወረ
ይቡሶታ እንታት* ።
8 አን መነኮራ ሳምቶተ ነንኤገደ፥
ኤጋ አን አመ እጀኮቲን
ሰበኮ ዋነን ኤጉፍ፥
ወር እሳን ጩንቁርሰን
ስአች ዴብአኒ
እሳን ኬሰ ህንበአን» ጀደ* ።
*5· ኤር 47፡1-7፤ ኢሳ 14፡28-32
*7· ኡመ 9፡4፤ ሌዎ 17፡10-14፤
ኢሳ 15፡63፤ 2ሳሙ 24፡18 *8· 2፡9፤
ህስ 34፡27-28

ሞቲን ነጋ አከ ዱፉ ህሙሳ

9 እስን ያ ነሞተ ጥዮን፥ ጉዳ ገመዳ!
እስን ያ ነሞተ ዬሩሳሌም፥
ጉድሳቲ ሰገሌ ገመቹ ደጌስሳ!
ኩኖ! ሞቲንኬሰን እን ቀጇላን፥
እን ሞአን፥ ገድ አፍ ዴብሴ፥
ሀሬ ያቢ ኬሳ
እልሞ ሀሬረ ታኤ
ገረኬሰን እንዱፈ* ።
10 ዋቀዮ፥ «አን
ብየ እስራኤል ኬሳ ኮንኮላታ፥
ዬሩሳሌም ኬሳስ
ፈርዴን ሎላ ነንበሌሰ፤
እዳን ሎላ እንጭተ፥
ሞትች ሰበት ነጋ እንለብሰ፥
ሞቱማንሳ ገላና ሀመ ገላናት፥
ለጋ ሀመ ዱመ ለፋት
እንበልአተ* ።
*9· ሴፋ 3፡14፤ ማቴ 21፡5 *10· ሚክ 5፡9
11 «እስኒንሞ፥ ‹ሰበቢ ከኩኮ
እሰ ዲጋን
እስኒፍ ዳበሜቲፍ ጀዴ፥
ወረ እስን ዱራ ህደመን፥
ቦለ ብሻን ህንቀብኔ ኬሳ
እስኒፍ ነንባሰ* ።
12 እስን ወር ህደምተኒ
አብዲዳን ጅርተን ዴብአ!
ሀርአ ደቻ ለመ
አከን እስኒፍ ዴብሱ
አን እስንት ነንህመ› ጀደ* ።
13 ዮሙን ይሁዳ አከ እዳት ደብሰዱ፥
ኤፍሬምንሞ አከ ጥያት
እሰት ነንካአደ፤
ያ ጥዮን! አን እልማንኬ፥
እልማን ያዋንረት ነንካሰ፥
አከ ብላ ጎታ አከ አት ታቱ
ነንጎደ» ጀደ ።
*11· በኡ 24፡8 *12· ኢሳ 40፡2፤ 61፡7
14 ዮሙስ ዋቀዮ
እሳንረት እንሙልአተ፥
ጥይሳስ አከ በከካት እንበአ፤
ዋቀዮ ጎፍታን፥ ፊኖ አፉፌ
ሰገሌሳ እንደጌስሰ፥
ቡቤ ገረ ምርጋቲንስ
እት እንአዴመ* ፤
15 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
እሳን እንጎልቦበ፥
ደጋ ፉሩርሳቲንስ
እሳን እንበሌሰ፥
እሳን እንሞአሰ፤
እሳን እንዱጉ፥
አከ ነመ ዳዲ ወይኒ ቁፌትስ
እንወጩ፤
አከ ጡዌ እሰ ጎሌ እዶ አርሳት
ዲገ እቲን ፈጫሰኒ እንጉተሙ ።
16 ጋፈስ ዋቀዮ ጎፍታንሳኒ
አከ ትክስቱን ሆሪሳ
ዋን ህማ አልቹት
ሰበሳ እንአልቸ፤
እሳንሞ አከ ደጋ ገት-ጀቤሳ
እሰ ጎንፎት ካአሜ
ብየሳ ኬሰት እንጨለቅሱ ።
17 ስምቦንሳኒፍ ሚደጉማንሳኒ
አተም ጉዳደ!
ምዳን፥ ደርገጎታፍ፥
ዳዲን ወይኒ እን ሃራንስ
ዱርቦታፍ ሁምነ እንኬነ* ።
*14· ፋር 18፡14 *17· ኬሰ 33፡28

ቦቁና 10

ዋቀዮ ሰበሳት አራረ አርግሲሱሳ

1 ቦካ ጅአ ብራ አከ እስኒፍ ኬኑፍ
ዋቀዮን ከደዳ!
እሰቱ ዱሜሰ ቦካ ቀቡፍ
ቦካ ቲፉ ነሞታፍ ኤርጌ፥
ወንተ ሁንዱማፍ፥
ለፍት ብቅልቱ ብቅልቼ
አከ ለልሱ ጎዴ* ።
2 ዋቀዮሊን ቶልፈሞን ማቲ
ወንተ ዋኤ ህንባፍኔ እንዱበቱ፥

ወር ሆደ ህመንስ
መልአተ ሶባ እንአርጉ፥
አብጁ ሶባስ እንህሙ፤
እሳን አከሱማን
ነመ እንጀጀቤሱ፤
ከናፍ ሰብን ትክሴ ዋን ህንቀብኔፍ፥
አከ ሆሎታ እንጀሩ፥
እንረከቱስ* ።

*1. ኤር 5፡24፤ ኬሰ 11፡13-14
*2. ማቴ 9፡36

3 ዋቀዮ፥ «አሪንኮ
ትክሶተረት እንቦበአ፥
ወረ ዱረ-ቡቶተስ ነንአደበ፤
አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ
ሆሎተኮ ነሞተ ይሁዳቲፍ
ነንድመ፥
አከ ፈርደ ሎላስ
እሳን ነንጀቤሰ* ፤
4 ሰኚ ይሁዳ ኬሳ ደጋን ጎሌ፥
ቆፎን ዱንካና፥ እዳን ሎላፍ
ወር ብየ ቡልቸን
ሁንድኑ እንበኡ* ።
5 እሳን ወሊ ወጅን
አከ ጀግኖተ ጀጀቦ፥
ወረ ዬሮ ሎላ ዲኖተሳኒ
ዶቄ ከራ ኬሳረት ለፈት
ድዲተኒ እንተኡ፤
ዋቀዮ እሳኒ ወጅን ዋን ጅሩፍ፥
እሳን ሎለ ኬሰት
አቦቲ ፈርዴኒ እንዩላስሱ ።

*3. ኤር 23፡1-4፤ ህስ 34፡2
*4. ኤር 30፡21

6 «አን ነሞተ ይሁዳ ነንጀቤሰ፥
ነሞተ ዮሴፍስ ነንፈይሰ፤
አን ዋነን እሳኒፍ አኡፍ፥
አከሳኒ ዱሪት እሳን ነንዴብሰ፤
አን ዋቀዮሳኒ ዋነን ተኤፍ፥
ከደተሳኒ እሳኒፍ ነንደገአ፥
አከ ዋነን ተካ
እሳን ህንቱፈትኒስ እንተኡ፤
7 ነሞትን ኤፍሬምስ
አከ ጀግኖተ
ወረ ጀጀቦ እንተኡ፥
አከ ዋን ዳዲ ወይኒ ዱገኒት
ገራሳኒት እንገመዱ፤
እልማንሳኒ ከነ አርገኒ እንገመዱ፥
ገራንሳኒስ ዋቀዮት እንገመደ ።

8 አን ምልክታን ዋሜ፥
ወልት እሳን ነንቀበ፤
አን ዱጉማን እሳን ነንፉረ፥
እሳንስ አኩመሳኒ ዱሪት
እንባይአቱ* ፤
9 አን ሰበ ወረ ካን ግዱ
ኡቱመን እሳን ፈጫሴ ጅሩዩ፥
እሳን ብየ ፈጎ ሰና
አነ እንያደቱ ቱረን፤
እሳኒፍ እልማንሳኒ እንጅራቱ፥
ብየትስ እንዴብኡ* ፤
10 አን ብየ ግብጢ
ዴብሴ እሳን ነንፍደ፤
ብየ አሶር ኬሳስ
ወልት እሳን ነንቀበ፤
አን ብየ ጊልአዲፍ
ብየ ሊባኖንት እሳን ነንገልቸ፤
አከስት እሳን ብይቸ ኬሰ እንጉቱ* ።
11 እሳን ገላነ ረከና ሰነ ኬሰ እንደርቡ፥
ደአን ገላናስ እሳኒፍ
እንአቦመመ፤
ቱጁብን ገላነ አበያ
ሁንድኑስ እንጎገ፤
አሶር እሼ ኦፍ ቱልቱን
ገድ እንዴብት፥
ኡሌን ሞቱማ
ወረ ግብጥስ እንበደ* ፤
12 አን ዋቀዮ እሳን ነንጀቤሰ፥
መቃኮቲንስ ከራሳኒረ
እንዴዴብኡ» ጀደ ።

*8. ኢሳ 11፡11-12 *9. ኢሳ 66፡19፤
ኤር 51፡50 *10. ኢሳ 49፡19-20
*11. በኡ 14፡21፤ ኢሳ 11፡15፤ 50፡2

ቦቆና 11

ጌጌስቶትን ወር ጀልኦትን ኩፉሳኒ

1 ያ ሊባኖን፥
እብድ ሙኬቲ ብርብርሳኬ
አከ ፍጡፍ
በልበለኬ በን!
2 ሙክት ብርብርሳ ዋን ጅጌፍ፥
ያ ሙከ ሆሚ ወዋዱ!
ሙኬቲ ወር ጀጀቦን በደኒሩ፥
ያ ቅልጡ ባሻን፥
ጫካን እን ጎቡን
ዋን ጭረሜፍ፥ አትስ ወዋዱ!
3 እዶን እሳን ሆሪ ዴድችሰን
ዋን እሳን ዱራ በዴፍ፥

ትክሶትን እንበኡ፥ ሜ ደጌፈዱ!
እልሞሌን ሌንጮታስ
ጫካን ዮርዳኖስ እን ጎቡን
እሳን ዱራ ዋን ጭሪሜፍ
እንአዱ፥ ሜ ደጌፈዱ!
4 ዋቀዮ ጎፍታንኮ፥ «ሆሎተ ወረ ቀል
ማፍ ካአመን ሶር! 5 ወር እሳን ብተተን
ዮሙ እሳን ቀለተን ህንአደበመን፤ ወር
እሳን ጉርጉረተን፥ ‹ዋቀዮን ገለትን
ሀገኡ! ኑእ ሶሮምኔረ› እንጂዱ፤ ትክሶተ
ንሳኒስ እሳኒፍ ህንአአን፤ 6 አን ዴብኤ ወረ
ብየ ከነ ኬሰ ጅራተኒፍ ህንአኡ፤ ኩኖ አን
ቶኮን ቶኮንሳኒ ሀርከ ወሊ ወሊሳኒፍ ሀርከ
ሞቲሳኒት ደበርሴ ነንኬን፤ እሳን ብይቾ
እንሩኩቱ፥ አን ሀርከሳኒ ኬሳ እሳን ህን
ባሱ» ጂደ፤ ከነ ዋቀዮቱ ዱበቴ።
7 አን ሆሎተ ወረ ቀልማፍ ካአመን፥
አዱማንሞ ወረ ሚደመን ሰነ ነንሶሬ፤
ኡሌ ለመስ ፉደዴ፥ እሰ ቶኮ፥ «ፉረ-ቶ
ልነ» እሰ ካንሞ፥ «ቶኩማ» ጂዴ ነንሞ
ጋሴ፤ ሆሎተስ ነንትክሴ። 8 ጅአ ቶኮ
ግዱትስ ትክሶተ ሰድእ ነንባሴ፤ አን እሳን
ነንጅቤ፥ እሳንስ ነጅበን፤ 9 ከናፈን
አንሞ፥ «አን እስን ህንትክሱ! እን ዱኡ
ሀዱኡ! እን በዱስ ሀበዱ! ወር ሀፈንስ
ፎን ወሊ ወሊሳኒ ሀኛተን!» ጂዴ።
10 ከነ ቦዴ ኡሌኮ እሰ «ፉረ-ቶልነ»
ጂደሙ ሰነ ፉዴ ነንጪብሴ፥ ከኩኮ እሰ
አን ሰበ ሁንዱማ ወጅን ገሌስ ነንጪብሴ።
11 እን ጋፈሱመ እንጪቤ፤ ሆሎትን ወር
ሚደሞን አነ አርገን ኩን ዱቢ ዋቀዮ
ተኡሳ እንቤከን።
12 አን እሳኒን፥ «ዮ እስን ዱረት
ቀጂላ ተኤ ሙልአቴፍ፥ ሚንዳኮ አናፍ
ኬና! ገሩ ዮ ቀጂላ እስንት ፈካቹ ደባቴሞ
ሀሀፉ!» ነንጂዴ፤ አቹማንስ እሳን ሚን
ዳኮ ሜቲ ጉሮ ሶዶመ አናፍ እንኬነን*።
13 ዋቀዮ ዮሙስ፥ «ሜትቾ ሱጼ-ዶፍቱት
ደርበዱ!» ናንጂዴ፤ ሚንዳ እሳን ኩን
«ኡልፍነ-ቀቤሰ» ጂደኒ፥ አናፍ ሙረን
ሜቲ ጉሮ ሶዶመን ሰነ ፉዴ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሰት ሱጼ-ዶፍቱት ነንደርበዴ*።
14 ከነ ቦዴ ኡሌኮ እሰ ለመፉ እሰ
«ቶኩማ» ጂደሙ ሰነስ ነንጪብሴ፤ ከና
ንስ አቦሉማን ይሁዳፍ እስራኤል ገርገር
እንጪቤ*።

*12. ማቴ 26፡15 *13. ማቴ 27፡9-10
*14. ህስ 37፡15-24

15 ኤርገሲስ ዋቀዮ፥ «ምእ ትክሶተ
ጎዎታ ሰነ ፉደዱ! 16 ኩኖ አን ትክሴ እሰ
ወረ በዴፍ ወረ እልሞሌ ህንበርባድኔ፥
እሰ ወረ ጪቤ ህንወልአኔ፥ እሰ ወረ ፈያ
ህንትክስኔ፥ ብይቸረት ነንካሰ፤ እን ወረ
ጮመን እንኛተ፥ ኮቴሳኒስ እራ
እንቡቅሰ*።
17 ትክሶተ ወረ ዋኤ ህንባፍኔ፥
ወረ ሆሎተ ህንኤግኔፍ ወዮ!
ብላን፥ ሀርከሳ ምርጋ
እሰራ ሀኩቱ፥
እጅሳ ምርጋስ ኬሳ ሀባሱ!
ሀርከሳ ራወቴ ሀጎጉ!
እጅሳ ምርጋስ ራወቴ
ሀጃሙ!» ጂዴ።

*15-16. ህስ 34፡2-4

ቦቆና 12

ዬሩሳሌም በራረምቴ አከ ሀፍቱ ዱበቹሳ

1 ዱቢን ዋቀዮ ዋኤ እስራኤሊፍ ዱበቴ
ከነት ፉሌ ጅረ፤ ዋቀዮ እን ዋቆተ ድሪ
ርሴ፥ እን ሁንዴ ለፉ ካኤ፥ እን ሀፉረ
ነመ ኬሰት ኡሜ*፥ 2 «አን ኩኖ፥ ዬሩሳሌ
ሚን ጦፎ ሰበ ናኖኼ ጅረን ሁንዱማ ገተን
ተርስቱ ነንጎደ፤ ዮሙ ዬሩሳሌም
መርፈምቱ ይሁዳንስ አከሱመ እንመርፈ
ምት*። 3 ዬሮ ሰብን ለፈራ ሁንድኑ ዬሩሳ
ሌምረት ወልት ቀበመን፥ አንሞ አከ ደጋ
ኡልፉታ እሼ ነንጎደ፥ ወር እሼ ገረ ገልቹ
ያለን ሁንድኑስ እንጪጪቡ*። 4 ጉያ ሰነት
አን ፈረዴን ሁንዱማ ነንናሰሰ፥ አቦተ ፈር
ዴኒሳኒስ ነንመራቸ፤ አን መነ ይሁዳ ነን
ኤገ፤ ገሩ እጀ ፈረዴን ሰበ ሰነ ሁንዱማ
ነንጃምሰ፤ ከነ አነ ዋቀዮ ጎፍታቱ ዱበቴ።
5 አን ዋቀዮ ጎፍታን መጫ ወረ ዬሩሳ
ሌም ኬሰ ጅራተኒፍ ዋቀዮሳኒ ዋነን
ተኤፍ፥ ጌጌስቶትን ይሁዳ ቶኮን ቶኮንሳኒ
ያደሳኒ ኬሰት፥ ‹እን ጀብነኬኘ› አናን
እንጂዱ።

*1. ኢሳ 42፡5 *2. ኤር 25፡15-29፤
ኢሳ 51፡17 *3. ዮኤ 3፡9-13

6 «ጉያ ሰነት ጌጌስቶትን ይሁዳ አከ
ጡዌ እብዳ እሰ ቆራን እረ ቱለሜ፥ አከ
ጉጪ እዶ ቱላ ምዳኒ ኬሳ ቦበኡስ አከ
ተአን ነንጎደ፤ እሳን ሰበ ናኖሳኒ ሁንዱማ
ወረ ገረ ምርጋፍ ገረ ብታ ጅረን
እንፍጡ፤ ዬሩሳሌም ገሩ እዶዱመ ዱረት

እንሀፍት*፤ 7ኡልፍን መነ ዳዊቲፍ ኡል
ፍን ነሞተ ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተኒ ከን
ይሁዳረ አከ ህንጫሌት፥ አን ዋቀዮ ዱራን
ዱርሴ ዱንካነ ይሁዳ ነንአልቸ፤ 8አን
ዋቀዮ ጉያ ሰነት፥ ነሞተ ዬሩሳሌም ኬሰ
ጅራተን ነንጎልቦበ፤ እሳን ኬሳ እን ደደባ
ንሌ አከ ዳዊት ነመ ጀባ እንተአ፤ ሰኙን
ዳዊትሞ አከ ኤርገማኮት፥ አከኮ አከ ዋቀ
ዮትስ እሳን እንጌጌሰ። 9ጉያ ሰነት አን ሰበ
ወረ ዬሩሳሌምረት ከአን ሁንዱማ በሌሱ
ዳፍ ነንበርባደ*። *6· አባ 18 *9· ሙል 20፡9

10 «አን ሀፉረ አራራፍ ሀፉረ ከደታ
መነ ዳዊቲፍ ወረ ዬሩሳሌም ኬሰ ጅራተን
ረት ነንደንገላሰ፤ እሳንስ እሰ ወራነን ሰነ
እንእላሉ፥ አከ ነመ ሙጫ ቶክቻፍ ቦኡት
እንቦኡ፥ አከ ነመ ዱአ እልመ አንገፉቲፍ
ባይእሴ ገዱትስ እንገዱ*። 11ጉያ ሰነት
ቦእቾ ጉዳን ሰኙን እሰ ሀዳድ ሪሞን ደቻ
ሜግዶ ኬሰት ተኤ ሱን ዬሩሳሌም ኬሰት
እንተአ*። 12ነሞትን ብይቻ አከ ማቲ ማቲ
ሳኒት እንቦኡ፤ ማቲን ቆሞ ዳዊት ኮጳት፥
ዱበርቶትንሳኒ ኮጳት፥ ማቲን ቆሞ ናታን
ኮጳት፥ ዱበርቶትንሳኒ ኮጳት፥ 13ማቲን
ቆሞ ሌዊ ኮጳት፥ ዱበርቶትንሳኒ ኮጳት፥
ማቲን ሽሜኢ ኮጳት፥ ዱበርቶትንሳኒ
ኮጳት፥ 14ቆሞን ወረ ካኒ ሁንድኑስ
ኮጳት፥ ዱበርቶትንሳኒስ ኮጳት እንቦኡ»
ጄዴ።

*10· ዮሀ 19፡37፤ ሙል 1፡7 *11· 2ሞቶ 5፡18

ቦቆና 13

ጨቡሳኒራ ቁላኡሳኒ

1ጉያ ሰነት ቡርቃን ጨቡቲ፥ ጡራኡ
ማቲስ እሳን ቁሌሱ ማቲ ዳዊቲፍ ወረ ዬሩ
ሳሌም ኬሰ ጅራተኒፍ እንበነሞ*፤ 2ዋቀዮ
ጎፍታን መጫ፥ «ጉያ ሰነት አን መቃ ዋቀ
ዮሊ ቶልፈሞ፥ ብየ ሰነ ኬሳ ራወዴ ነንበ
ሌሰ፥ እሳንስ ዴብአኒ ህንያደተመን፤ አን
ራጅታፍ ሀፉረ ጡራአ ብየ ሰነ ኬሳ ነን
ባሰ*። 3ጋፈስ ነምን ቶኮሌ ዮ ራጂ
ዱበቴ፥ አባን እሰ ደልቼፍ ሃት እሰ
ዴሴ፥ ‹አት መቃ ዋቀዮቲን ሶበ ዋን ዱበ
ቱፍ፥ ዱኡቱ ስረ ጅረ› እቲን እንጂዱ፤
ዮ እን ራጂ ዱበቴፍ፥ አባን እሰ ደልቼፍ
ሃት እሰ ዴሴ እሰ እንወራኑ*።

*1· 14፡8፤ ኢሳ 12፡3፤ 55፡1
*2· ሚከ 5፡12-13፤ ኤር 29፡8-9
*3· ኬሰ 13፡6፤ ኤር 14፡13-15

4 «ጉያ ሰነት ቶኮን ቶኮን ራጅታ፥
ራጂ እሰ ሙልአታን አርገን ሰናፍ
እንዬለኡ፤ ነመ ጎዎምሱዳፍ ጂደኒስ
ኡፈተ ራጅታ እሰ ደበሳ ቀቡ ሰነ ኡፈቹ
እንዲሱ፤ 5እሳን፥ ‹አን ራጂ ምት! ነመ
ለፈ ቶቱደ መሌ፥ ሙጨማኮቲ ጀልቀቤዩ
አን ለፈ ቶቱን ጃለደ› እንጂዱ። 6ዮ ነምን
ቶኮ፥ ‹መዳን ደግነኬሰኒ ኩንሞ ማልሬ?›
እቲን ጂዴ፥ እሳንሞ፥ ‹መነ ፍሮተኬኛት
መዶፍኔ ዱፍኔ› እንጂዱ» ጂደ።

ትክሶትን አከ ሩኩተመን አቦሙሳ

7 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«ያ ብላ ትክሴኮረት፥
ነመ አን አመነዱረትስ ከእ!
ሆሎትን አከ ብትማአኒፍ
ትክሴ ሩኩት!
አን ሀርከኮ ወረ ጥጥነዮረት
አል ነንፉደደ*።
8ጉቱማ ነሞተ ብይቻ ኬሳ
ሀርከ ሰድእ ኬሳ
ሀርከ ለመ ሩኩተሜ እንዱመ፤
ሀተኡዩ መሌ፥ ሀርከ ሰድእ ኬሳ
ሀርከ ቶኮ እሰ ኬሰት እንሀፈ*፤
9ሀርከ ሰድእ እሰ ሀፌ ሰነስ
እብደ ኬሰ ቡሴ፥
አከ ሜቲፍ አከ ወርቄት
ቆሬ ነንእላለ፤
ዮሙ እሳን መቃኮ ዋመተን፥
አንሞ እሳኒፍ ነንደገአ፤
‹እሳን ሰበኮት› ነንጂደ፤
እሳንስ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታኬኝ›
እንጂዱ» ጂደ*።

*7· ማቴ 26፡31 *8· ኢሳ 6፡13
*9· ሆሴ 2፡25

ቦቆና 14

ጉያን ዋቀዮ አከ ዱፉ ህሙሳ

1ያ ዬሩሳሌም፥ ኩኖ ጉያን ዋቀዮ እን
እት ወንት ስራ ሳመሜ እጁመ ነሞተኬቲ
ዱረት ህርማተሙ እንዱፈ*። 2ዋቀዮ ጉያ
ሰነት ሰብን ሁንድኑ ዬሩሳሌምን አከ ሎለ
ኒፍ ወልት እሳን እንቀበ፤ መንደረቲን
እንቀበምት፥ መኔቲን እንሳመሙ፥ ዱበር
ቶትንስ እንዬላሰፈሙ፤ ወለካን ነሞተ መን
ደረቲ ቦጅአመኒ እንአዴሙ፥ ነሞትን ወር
ሀፈንሞ መንደረቲ ኬሳ ህንበሌፈመን*።
3ኤርገሲ ገሩ ዋቀዮ ገድ እንቡአ አኩመ

ዬሮ ሎለ ሎሉት ሰበ ሰነ እንሎለ* ። [4]ጉያ
ሰነት ሚልሳ ቱሉ ኤጇርሳ እሰ ዬሩሳሌ
ምራ ገረ በአ-ቢፍቱ ጅሩረ እንዳበተ፤
ቱሉን ኤጇርሳስ ገረ በአ-ቢፍቱቲ ገረ
ልጠ-ቢፍቱት እዶ ለመት ገርገር እንዶአ፤
ወለካን ቱልቻ ገረ ብታት፥ ወለካንሳሞ
ገረ ምርጋት እንሂቀ፥ ግዱሳትስ ደቻን
ጉዳን እንኡመመ። [5]ያ ነሞተ ዬሩሳሌም፥
እስንሞ ገረ ደቻ ቱሎተኮ እሰ ሀመ አዜ
ልት በልአቱት እንበቀቱ፤ አኩመ በረ
ኡዝያ ሞቲ ይሁዳት፥ ሶቾአ ለፋ ጀላ በቀ
ተን አመስ እንበቀቱ፤ ዮሙስ ዋቀዮ ጎፍ
ታንኮ እንዱፈ፥ ቁልቁሎትንሳ ሁንድኑስ
እስኒ[†2] ወጅን እንዱፉ።

*1. ኢሳ 39:6 *2. 12:3 *3. ኢሳ 42:13፤
ሙል 19:19፤ አሞ 1:1

6 ጉያ ሰነት እፍን፥ ዳሞች፥ ቆርስ ህን
ጅሩ። [7]ጉያን ብራ ቶኮ እንተአ፤ እሰስ
ዋቀዮቱ ቤከ፥ ጋፈስ ዬሮ ገልገላኡ እፈቱ
ተአ መሌ፥ ጉያን ህንተኡ፥ ሀልከንስ ህን
ተኡ* ። [8]ጉያ ሰነት ዬሩሳሌም ኬሳ ብሻን
ጅሬኛ እንቡርቀ፤ ወለካንሳ ገረ ገላነ በአ-
ቢፍቱት፥ ወለካንሳሞ ገረ ገላነ ልጠ-ቢፍ
ቱት ቦናፍ ገነ እንያአ* ። [9]ዮሙስ ዋቀዮ
ጉቱማ ብየ ለፋረት ሞቲ እንተአ፤ ጋፈስ
ዋቀዮ እሱመ ቶከቻ፥ መቃንሳስ ቶከ
ቼመ* ።

*7. ማር 13:32፤ ኢሳ 60:19-20
*8. ህስ 47:1-8፤ ዘካ 13:1 *9. ፋር 97:1፤
ሙል 11:15

10 ብይችስ ጉቱማት ጌባዳ ሀመ ሪሞን
እሰ ዬሩሳሌምራ ገረ ምርጋ ጅሩት ለፈ
ድሪራ እንተአ፤ ዬሩሳሌም ገሩ ከረ ቤንያ
ሚኒ ሀመ ከረ እሰ ዱራት፥ ሀመ ጎሌ ከር
ቻት፥ ርቃ ሀናንኤሊ ሀመ እዶ ጩንፋ
ዳዲ ወይኒ እሰ ከን ሞትቻት ኦል ጄቴ
እዶሼት እንሀፍት* ። [11]ነምን እሼ ኬሰ
እንጅራተ፥ ስአችስ ዴብቴ ህንበሌፈ
ምቱ፤ ብርአ መሌስ እንጅራት* ።

*10. ኤር 31:38-40 *11. ኤር 33:16፤
ሙል 22:3

12 ደእች እን ዋቀዮ ሰበ ወረ ዬሩሳሌ
ምን ሎለን እቲን ሩኩቱ ከነት ፉፌ ጅረ፤
ኡቱመ ሚለሳኒቲን ዳበተኒ ደግንሳኒ
እንቶርቶረ፥ እጅሳኒ ቦሉመሳ ኬስት
እንቶርቶረ፥ አረብንሳኒስ አፉንሳኒ ኬስት
እንቶርቶረ* ። [13]ጉያ ሰነት ወንት ጉዳ እሳን
ናስሱ ዋቀዮ ብራ እሳንት እንዱፈ፤ እን
ቶኮ እሰ ካን ሀርካን እንቀበተ፥ ወልስ
እንሬቡ። [14]ወር ይሁዳስ ዬሩሳሌምት
እንሎሉ፤ በዳዱማን ሰበ ናኖ ሰና ሁንዱማ
ወርቁ ባይኤፍ ሜቲን፥ ኡፈትንስ ወልት
እንቀበመ። [15]ደእች ከነ ፈካቱስ ፈርዴን
ረት፥ ጋንጎሊረት፥ ጋሎተረት፥ ሀሮተ
ረት፥ ሆሪ ቡፈተ ሰነ ኬሰ ጅረን
ሁንዱማረትስ እንዱፈ።

*12. 2ሞቶ 19:34-35

16 ዮሙስ ሰበ ወረ ዬሩሳሌምን ሩኩ
ተን ሁንዱማ ኬሳ ወር ሀፈንሞ ዋቀዮ
ጎፍታ መጫ እሰ ሞትቻፍ ሰገዱዳፍ፥
አያነ ጎርዶማስ አያኔፈቹዳፍ፥ ወጋ ወጋት
አችት ኦል እንበኡ* ። [17]ጎሶተ ብየ ለፋረ
ጅረን ኬሳ፥ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ እሰ ሞት
ቻፍ ሰገዱዳፍ ገረ ዬሩሳሌምት ከን ኦል
ህንባኔፍ ቦካን ህንሮቡ። [18]ጎስ ወረ ግብ
ጥስ አችት ኦል በኤ ህንአያኔፈቱ ዮ ተኤ፥
ቦካ ህንአርገቱ፤ ዋቀዮ ደእቸ እሰ ወረ ገረ
ዬሩሳሌምት ኦል በአኒ አያነ ጎርዶማ አያኔ
ፈቹ ድደንረት ፍዴ እሳንረትስ እንፍደ።
[19]ኤጋ አደብን ወረ ግብጢፍ ሰበ ወረ
አችት ኦል በአኒ አያነ ጎርዶማ አያኔፈቹ
ድደን ሁንዱማረት ዱፉ እሰ ከነ።

*16. ኢሳ 66:23

20 ጉያ ሰነት ብልብለ ፈርዴኒረት፥
«ዋቀዮፍ ከን ቁልቁላኤደ» ጄደሜ
እንጫፈመ፤ ጡዌን መነ ቁልቁሉማ ኬስት
ዋ እት አፌለን አከ ወጪቲ እሰ እዶ አርሳ
ዱረ ዳበቱት እንእላለመ* ። [21]ጡዌን ዬሩሳ
ሌም ኬሳፍ ይሁዳ ኬሳ ሁንድኑ፥ ዋቀዮ
ጎፍታ መጫቲፍ ቁልቁሉ እንተኡ፤ ´ወር
አርሳ ድኤሱ ዱፈን ሁንድኑስ እሳን ኬሳ
ሙራስ ፉደተኒ ዋ እት እንአፌለቱ፤ ጉያ
ሰነት ወር ነገደን መነ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ
ኬሰ ዴብአኒ ህንጅራተን* ።

*20. በኡ 28:36 *21. ሙል 21:26-27፤
ማቴ 21:12

†2 ዘካ 14:5 «እስኒ» ዮኪስ «እሳ» ወጅን

መጫፈ ሚልክያስ ራጅቻ

ቦቆና 1

ዋቀዮ ሰበሳ አከ ጃለቱ ህሙሳ

1ዱቢን ዋቀዮ፣ ከራ ሚልክያስ ሰበ እስ
ራኤልት ህሜ ከነት ፋፌ ጅረ፤ 2ዋቀዮ፣
«አን እስን ነንጃለዴ» ጂደ፤ እስን ገሩ፣
«አተምት ኑጃለቴ? ኤሳዉ አቦሌሰ ያቆብ
ምቲሬ?» ጂተኒ እንጋፈቱ፤ ዋቀዮሞ፣ «አን
አመዩ ያቆብን ነንጃለዴ*፣ 3ኤሳዉን ገሩ ነን
ጅቤ፤ ቱሎተሳስ ለፈ አና ነንጎዴ፣ ዳለሳስ
ለፈ ዋንጎትን ጅራተን ነንጎዴ» ጂዴ*።
4ሰኚን ኤሳዉ ኤዶሞትን፣ «መንደሮትንኬኘ
ጨጨበኒ ቱረን፣ አመ ገሩ ወረ ዲገመን ሰነ
ዴብፍኔ እንእጃረ!» እንጂዱ፤ ገሩ ዋቀዮ ኀፍ
ታን መጫ፣ «እሳንሌ እንእጃሩ አን ገሩ ነን
ዲገ፣ ‹ብይ ሱን ብየ ሆማ፣ ሰብንሳስ ሰበ
ዋቀዮ በረበራን እት ዴከሙ› እንጂደሙ፤
5እስን ሰብን እስራኤል ከነ እጀኬሰኒን አርግ
ተኒ፣ ‹ዳሪ እስራኤል ገረስትዩ ዋቀዮ ጉዳደ›
እንጂቱ» ጂዴ።

*2. ኬሰ 7፡7-8፤ ኡመ 25፡23፤ ሆሴ 11፡1፤
ሮማ 9፡13 *3. ኡመ 36፡9፤ ኢሳ 34፡5-17

ሉቦትን ዴከመሙሳኒ

6ዋቀዮ ኀፍታን መጫ ሉቦተ ወረ እሰ
ቱፈተኒን፣ «እልም አባሳቲፍ፣ ሆጂታንስ
እሰ እሰ ሆጂቺፈቱፍ ኡልፍነ እንኬነ፤ ኤጋ
ኤርገን አባ ተኤ ኡልፍን አናፍ ተኡ
ሜሬሬ? ኤርገን እሰ ሆጂቺፈቱ ተኤስ ሶዳተ
ሙን አናፍ ተኡ ሜሬሬ? እስን ገሩ፣ ‹አተ
ምት ስቱፈትኔ?› ጂተኒ እንጋፈቱ*። 7እስን
ኬና ምዳኒ እሰ ጡራአ እዶ አርሳኮረት
እንድኤስቱ፤ ገሩ ከኑመ ኬሳሞ፣ ‹አተምት
ስጡሬስኔ?› ጂተኒ እንጋፈቱ፤ ደበልተኒስ፣
‹እዶን እት ዋቀዮፍ አርሳ ድኤሰን ዋኤ ህን
ባሱ› እንጂቱ። 8ሆሪ ጃማ አርሳዳፍ ዮሙ
ድኤስተን ኩን ወንተ ገዴደ ምቲሬ? ሆሪ
ናፈ ዮኪስ ዱኩብሰታ አርሳዳፍ ዮሙ ድኤስ
ተን፣ ኩንስ ወንተ ገዴደ ምቲሬ? ሜ ወንተ
አከሲ እሰ እስን ቡልቹፍ ድኤሳካ! እን
ዱጉመ እስንት እንገመዳሬ? ጃለቴስ እስን
ሀርካ እንፋደታሬ?» ጂደ፤ ከነ ዋቀዮ ኀፍታ
መጫቱ ዱበቴ*።

*6. በኡ 20፡11፤ ኬሰ 32፡6
*8. ሌዎ 22፡18-25፤ ኬሰ 15፡21

9ዋቀዮ ኀፍታን መጫ፣ «እስን ሀርከ
ኬሰኒን ወንተ አከሲ አነ ዋቀዮፍ ኡቱ
አርሳ ድኤስተኒ ዮ አከ አን እስንት አራረ
ሙፍ ነከደተን አን እስኒፍ ነንደገአሬ?
10አን እስን ህንጃለዱ፣ አርሳ እስን አናፍ
ድኤስተንስ እስን ሀርካ ህንፋደዱ ዋነን
ተኤፍ፣ አከ እስን እዶ አርሳኮረት አከሱ
ማን እብደ ህንቀብሲፍኔት፣ ማሎ ነምን
እስን ኬሳ በልበለ መነ ቁልቁሉማ ጩፉ
ኡቱ ጅራቴ! 11መቃንኮ በአ-ቢፍቱቲ ሰበ
ብየ ለፋ ግዱት ጉዳ እንተአ፤ መቃንኮ ሰበ
ብየ ለፋ ግዱት ጉዳ ዋን ተኤፍ፣ እዶ
ሁንዱማት ኡልፍነ መቃኮቲፍ እጣኒፍ
ኬናን ምዳኒ እንድኤፈመ» ጂደ፤ ከነ
ዋቀዮ ኀፍታ መጫቱ ዱበቴ*።

*11. ኢሳ 60፡1-7

12አመስ ዋቀዮ ኀፍታን መጫ፣
«እስን ገሩ፣ ‹እዶን እት ዋቀዮፍ አርሳ
ድኤሰን ኛተ አችራቲን ጡራኤረ፣ ጅበሜ
ረስ› ጂተኒ እሰ እንጡሬስቱ*፤ 13ደበልተ
ኒስ፣ ‹ኩን በኣደ!› ጂተኒ እት
እንገእፍቱ፤ እስኖ ሆሪ ሀተሜ፣ ሆሪ
ናፈ፣ ሆሪ ዱኩብሰታስ ፍደኒ አርሳ
እንድኤስቱ፣ ኤጋ ከነ ሀርከኬሰን ኬሳ ፋደ
ዱሬ? 14ነምን ቡሻዩሳ ኬሳ ኮርቤሰ እሰ
አነ ዋቀዮ ዱረት ፋደተማ ተኤ አርሳ ድኤ
ሱዳፍ ወሬጌ፣ እዶሳ ሆሪ ሙዳ ቀቡ ድኤ
ሱዳን ኀዎምሳ ሆጂቱ አባረማ ሀተኡ! አን
ሞቲ ጉዳ ዋነን ተኤፍ፣ መቃንኮ ሰበ
ለፈራ ኬሰት ሶዳተማ እንተአ» ጂደ፤ ከነ
ዋቀዮ ኀፍታ መጫቱ ዱበቴ*።

*12. ኢሳ 43፡23-24 *14. ሌዎ 22፡19

ቦቆና 2

ሉቦተ አኬከቺሱሳ

1ዋቀዮ ኀፍታን መጫ፣ «ያ ሉቦታ!
አቦሚን ኩን እስኒፍ በኤ፤ 2እስን ዮ አናፍ
ደገኡ ድደን፣ መቃኮቲፍ ኡልፍነ ኬኑ
ዳፍ ዮ እት ያዱ ዲፍተን፣ አንሞ አባርሰ
እስንረት ነንኤርገ፣ ኤበኬሰንስ አባርሰት
ነንጌደረ፤ ሰበቢ እስን ኡልፍነ አናፍ ኬኑ
ዳፍ እት ያዱ ዲፍተኒፍ፣ ዱጉመ አን
አሙመዩ አባሬረ*። 3ኩኖ አን ሰበቢኬሰ
ኒፍ ጂዴ፣ ሰኚኬሰን ነንእፈደ፣ ፋለኬሰ
ንት ዶቄ ነንድበ፤ ዶቄ ሆሪ እሰ ዬሮ አያና
ቀልተኒ አርሳ ድኤስተን ኬሳ በኡ ወጅንስ
ዲደት እንገተምቱ። 4ዮሙስ ከኩንኮ እን
አን ሌዊዳፍ ገሌ አከ እት ፋፋፍ ጂዴ፣

አቦሚ ከነ አከን ኬኔ እንቤክቱ፤ ከነ አነ
ዋቀዮ ጎፍታ መጫቱ ዱበቴ። 5ከኩንኮ እን
እሳ ወጅን ቱሬ ሱን ከኩ ጅሬኛፍ ከኩ
ነጋት፤ ከነስ አከ እን አነ ሰፌፈቱፈን
እሳፍ ኬኔ፤ እንስ አነ ሶዳቴ መቃኮቲፍ
ኡልፍነ ኬኔረ። 6በርሲሰ ዱጋ እንበርሲሰ
ቱሬ፥ ዱቢን ጀልአንስ አፋንሳ ኬሳ ህን
ባኔ፥ ነጋዳፍ ቀጄሉማዳን አና ወጅን ጅራ
ቴረ፥ ነሞተ ባይኤስ የከቲ ዴብሴረ*።
*2. ኬሰ 28፡ 15 *4-6. ኬሰ 33፡8-11፤ 18፡ 1-8

7 «ሉብን ቤኩምሰ እሰ ዱጋ እንኤገ፤
እን ኤርገማ ዋቀዮ ጎፍታ መጫ ዋን
ተኤፍ፥ ነምን አፋንሳ ኬሳ በሩምሰ እንበር
ባደ*። 8እስን ገሩ ከራራ ጀልአተኒ ነሞተ
ባይኤስ በርሲሰኬሰኒን ጉፈቿፍተኒቱ፥
ከኩ አን ሌዊዳፍ ገሌስ ጨብስተኒቱ፤ ከነ
አነ ዋቀዮ ጎፍታ መጫቱ ዱበቴ። 9ሰበቢ
እስን አቦሚኮ ኤጉ ድደኒ ሴረኮ ዮሙ በር
ሲፍተንስ ነመ ወል ጫልቾፍተኒፍ፥
አንሞ ሰበ ሁንዱማ ዱረት አከ ቱፈተምተ
ኒፍ አከ ገድ ዴብተን ነንጎደ» ጄደ።
*7. ሆሴ 4፡4-6

ብይ ይሁዳ አመነሙማ ደቡሼ

10 ሁንዱምትኬኘ አባ ቶከቾ ቀብነ
ምቲሬ? ዋቀዮ እሰ ቶከቾቱ ሁንዱመኬኘ
ኡሜ ምቲሬ? ማሊፍ ኑእ ወሊ ወሊኬ
ኛፍ አመነሙ ደብኔ፥ ወልረት ከኡዳን
ከኩ አቦተኬኛ ጨብስነሬ*? 11ነሞትን
ይሁዳ አመነሙማ እንደበን፤ እስራኤሊፍ
ዬሩሳሌም ኬሰትስ ወንተ ጪጋስሳቱ ሆጄ
ተሜ፤ ነሞትን ይሁዳ ዱርቦተ ዋቀዮሊ
ኦርማ ፉዱዳን እዶ ቁልቁላአ እሰ ዋቀዮ
ጃለቱ ሰነ እንጡሬሰን*። 12ዋቀዮ ነመ
ወንተ ጡራአ አከሲ ሆጄቱ፥ ነመ እሳፍ
አርሳ ድኤሱሌ ዮ ተኤ ሰኚ ያቆብ ኬሳ
ራወቴ እሰ ሀበሌሱ!
*10. 1፡6፤ ኢዮ 31፡15፤ ኤፌ 4፡6
*11. እዝ 9፡2፤ ነህ 13፡23

13 ወንት ለመፋን እስን ጎተንሞ፥ እሰ
እስን እምማኒን እዶ አርሳ ዋቀዮ ድቅጠ
ኒደ፤ ሰበቢ ዋቀዮ ገረ አረ አርሳኬሰኒ
እላሉ ድዴ፥ ገመቹዳን እስን ሀርካ ፉደቹ
ዲሴፍ እስን እንእይቱ፥ እንወዋቱስ*።
14እስን፥ «ኩን ማሊፍ ተኤ?» ጄተኒ
እንጋፈቱ፤ ዋቀዮ እስኒፍ ሃደ መና እስን
ቄሩማዳን ፉተን ግዱት ዱገ-ባቱደ፤ እሼን
ህደተኬሰን፥ ሃደ መና ከኩኬሰኒ ታቴ
ኡቱመ ጅርቱ፥ እስን እሼዳፍ አመነሙ
ዲፍተኒ እሼ እንጎዎምስተን። *13. 1፡10

15 ዋቀዮ ፎንት፥ ሉቡትስ ቶኮ እሳን
ህንጎኔሬ? ማሊፍስ ቶኮ እሳን ጎዴ? ሰኚ
ኦፌሳቲፍ ካፈቹዳፍ ከነ ጎዴ፤ ከናፍስ
ጅሬኘኬሰን ኤገዳ! ሃደ መና ቄሩማኬሰን
ራስ አመነሙማ ህንደብና! 16ዋቀዮ ጎፍ
ታን እን ከን እስራኤል፥ «ነምን ሃደ
መናሳ ገድ ዲሱን ሁምናን እሼረት ከኡ
አከ ኡፈታት ኡፈቹሳ ዋን ተኡፍ፥ ወንተ
አከሲ ባይእሴ ነንጅበ፤ ከናፍስ እስን ጅሬ
ኘኬሰን ኤገዳ፥ አመነሙማስ ህንደብና!»
ጄደ*።

17 እስን ዱቢኬሰኒን ዋቀዮን ደደብሲ
ፍተኒቱ፤ ገሩ፥ «አተምት እሰ ደደብሲ
ፍኔ?» ጄተኒ እንጋፈቱ፤ እስን፥ «ወር
ወንተ ሀማ ሆጄተን ሁንድኑ ፉለ ዋቀዮ
ዱረት ጋሪደ፥ እንስ እሳንት እንገመደ፤
ዮኪስሞ ዋቀዮ አባን ፍርዲ ዱጋ ኤሰ
ጅራ?» ጄተኒ ጋፈቹዳን እሰ እንደደብሲ
ፍቱ*።
*16. ኬሰ 24፡1፤ ማቴ 19፡3-9 *17. 3፡13-14

ቦቆና 3

ጉያን ፍርዲ አከ ዱፉ ህሙሳ

1 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ «ኩኖ፥ አን
ኤርገማኮ እሰ ከራ አናፍ ቆጼሱ ኦፍ ዱረ
ነንኤርገ፤ ድንገተስ ጎፍትቾ እን እስን በር
ባደን ሱን ገረ መነ ቁልቁሉማሳ እንዱፈ፤
ኩኖ፥ ኤርገማን ከክቻ እን እስን ሀውተን
ሱን እንዱፈ» ጄደ*።
*1. ማር 1፡2፤ ሉቃ 1፡76

2 ገሩ ጉያ ዱፈሳት ኤኙቱ ኦብሱ ደንደ
አሬ? ዬሮ እን ሙልአቱስ ኤኙቱ ዳበቹ
ደንደአሬ? እን አከ እብደ እሰ ሰቢለ ቁሌ
ሱት፥ አከ ሳሙና እሰ እቲን ኡፈተ ሚጨ
ኒትስ*፤ 3እን አከ ነመ ሰቢለ በቅሱት፥
አከ ነመ ሜቲ ቁሌሱትስ ታኤ፥ ወረ
ሌዎታ በቅሴ አከ ወርቄፍ አከ ሜቲት
እሳን እንቁሌስ፤ እሳንስ ወረ ዋቀዮፍ አርሳ
ቀጄላ ድኤሰን እንተኡ*። 4ዮሙስ አርሳን
ይሁዳፍ አርሳን ዬሩሳሌም አከ በሮተ ደር
በኒ፥ አከ ወጎተ ዱሪ ሰነትስ ዋቀዮ ዱረት
ፉደተማ እንተአ።
*2. 4፡4-5፤ ኢሳ 1፡25 *3. ዘካ 13፡9

5 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ «አን ፍርዲ
ኬኑዳፍ እስንት ድአዴረ፤ ወረ ቆርቾ
ነመት ጎደንረት፥ ወረ ኤጅቶተረት፥ ወረ

ሶባን ከከተንረት፥ ነሞተ ወረ ሆጇቶተ፥
ሃደ ህዑሳፍ እጆሌ አባፍ ሃት እረ ህንጅሬ
ጩንቁርሰንረት፥ ወረ ነመ ገላ ፍርዲ ዶወ
ተንረት፥ ወረ አነ ህንሶዳትኔረትስ ደፌ
ዱጋ ነንበአ» ጇደ።

ኩደን ኬሳ ቶኮ አከ ባሰኒፍ አቦሙሳ

6 እት ፉፌስ፥ «አን ዋቀዮ ዋነን
ተኤፍ፥ ህንጌደረሙ፤ ከናፍ ያ እልማን
ያቆብ እስን ራወተኒ ህንበድኔ። 7 በረ አቦ
ተኬሰኒቲ ጀልቀብደኒ ሀመ አማት እስን
ሴረተኮራ ጎርተኒቱ፥ እሰ ህንኤግኔስ፤ አን
ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ ‹ገረኮት ዴብአ!
አንስ ገረኬሰንት ነንዴብአ› እስኒን
ጇዴረ፤ እስን ገሩ፥ ‹አተምት ዴብና?›
እንጇቱ*። 8 ነምን ዋቀዮን እንሳማ? እስን
ገሩ አነ እንሳምቱ፥ ‹አተምት ስሳምና?›
ጇተኒ እንጋፈቱ፤ እስን ኩደን ኬሳ
ቶኮን፥ አርሳዳንስ አነ እንሳምቱ*፤ 9 እስን
ሰብን ሁንድኑ አነ ዋን ሳምተኒፍ፥ ዱጉ
ማን አባረምተኒቱ፤ 10 መነኮ ኬሰት ኖትን
አከ ተኡፍ ኩደን ኬሳ ቶኮ ጉቱማት ጎም
ብሳኮት ገልቻ! አንሞ እትሰ በንቲ ዋቃ
በኔ፥ ኤበ ደኑ እስንረት ዮን ደንገላሱ ደባ
ዴፍ ቆራ አነ እላላ! 11 ምዳንኬሰን ከን
በሌሱ እስንራ ነንእፈደ፤ ማሲኬሰን ኬሳ
ሙክት ወይኒኬሰኒ ህንመሴኑ፤ ከነ አነ
ዋቀዮ ጎፍታ መጫቱ ዱበቴ*። 12 እስን ብየ
ነመ ገመድቺሱ ኬሰ ዋን ጅራተኒፍ ሰብን
ወር ካን ሁንድኑ፥ ‹እስን ወረ ኤብፈሞደ›
እስኒን እንጇዱ*።

*6-7. ሆሴ 12፡4፤ ዘካ 1፡2-3
*8. ለኮ 18፡21-32፤ ነህ 13፡10
*9-11. ሃጌ 1፡5-8 *12. ኢሳ 61፡9

13 «እስን አነረት ዱቢ ጭማ ዱበተኒቱ፤
ከኑመ ኬሳሞ፥ ‹ማል ስረት ዱበትኔ?›
እንጇቱ፤ 14 እስን፥ ‹ዋቀዮፍ ሆጇቹን አከሱ
ማን፤ አከ ወረ ገደኒት ፉለ ዋቀዮ ጎፍታ
መጫ ዱረ ኡቱ ዴዴብአ ጅሩ፥ ወንተ እን
አቦሜ ኤጉንኬኘ ማል ዋኤ ባሳ? 15 ወር አፍ
ጉርጉድሰን ከን ኤብፈመኒደ፥ ወር ሀማ ሆጇ
ተን እንጉደቱ፥ ዋቀዮን ቆረኒስ እሰ ጀላ
እንበኡ› እንጇቱ» ጇደ*።

*14-15. 2፡17፤ ፋር 73፡1-28፤ ዘካ 7፡3፥5

16 አመሞ ወር ዋቀዮን ሶዳተን ወሊ
ወጅን ኡቱ ዱዱበተኒ ዋቀዮ እሳን ደጌ
ፈቴ፥ ዋን እሳን ዱበተን እንደገኤ፤ መጫ
ፍን ሴና ዋኤ ወረ እሰ ሶዳተኒፍ ወረ መቃ
ሳቲፍ ኡልፍነ ኬነኒ፥ ፉለሳ ዱረት
ጫፈሜረ*። 17 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥
«ጉያ አን ሙርቶ ጎዴ ሰነት እሳን ቀቤኘ
ዱንፋኮ እንተኡ፤ አኩመ አባን እልመ
እሳፍ ሆጇቱፍ አኡ አከሱመ አንስ እሳኒፍ
ነንአአ*፤ 18 ዮሙስ እስን ገራገሩማ ወረ
ቀጇሎታፍ ወረ ጀልአተ ግዱ ጅሩ፥ ወረ
አነ ዋቀዮፍ ሆጇቱፍ ወረ አናፍ ህንሆጇ
ትኔ ግዱ ጅሩስ ደበልተኒ እንአርግቱ»
ጇደ*።

*16. በኡ 32፡32፤ ኢሳ 4፡3፤ ዳን 7፡10፤
12፡1፤ ሉቃ 10፡20 *17. ፋር 103፡13
*18. ፋር 1፡1-6

ቦቆና 4

ጉያን ዋቀዮ አከ ዱፉ ህሙሳ

1 ዋቀዮ ጎፍታን መጫ፥ «ኩኖ፥ ጉያን
አከ እዶ እብዳ ጉቡ እንዱፈ፤ ዮሙስ ወር
ኮርቱኒፍ ወር ሀማ ሆጇተን ሁንድኑ አከ
ጭዲ እንተኡ፤ ጉያን ዱፉ ሱን እሳን
እንጉበ፤ ህደ ዮኪስ ደሜ እሳኒፍ ህንሀም
ብሱ። 2 እስን ወረ መቃኮ ሶዳተኒፍ ገሩ
አዱን ቀጇሉማ እን ቀርሳ ፈይነ አፍ ኬሳ
ቀቡ እስኒፍ እንበአ፤ አከ ጀቢ ጎረነ ኬሳ
በኤስ ገድ ባተኒ እንቡራቅጡ*፤ 3 እስን
ዮሙስ ወረ ሀሞተ እንድዲቱ፤ እሳንስ ጉያ
አን ዋን ከነ ጎዱት ኮሜኬሰን ጀለት ዳራ
እንተኡ፤ ከነ አነ ዋቀዮ ጎፍታ መጫቱ
ዱበቴ። *2. ሉቃ 1፡78

4 «በርሲሰ ገርብቾኮ ሙሴ፥ ሴረታፍ
ወንተ አነ ዋቀዮ ዱረት ቀጇላ ተኤ፥ እሰ
አን ቱሉ ሆሬብረት ጉቱማ እስራኤሊፍ
እሰት ኬኔ ያደዳ*! 5 ኩኖ፥ ጉያንኮ እን
ጉዳኒፍ እን ሶዳችሳን ሱን ኡቱ ህንዱፍን
ዱረ አን ኤልያስ ራጅቾ እስኒፍ ነንኤ
ርገ*። 6 አን ዱፌ፥ ለፈ አባርሳን ሩኩቴ
አከን ህንበሌስኔት፥ እን ገራ አቦታ ገረ
እጆሌሳኒት፥ ገራ እጆሌስ ገረ አቦተሳኒት
እንዴብሰ» ጇደ።

*4. ኬሰ 4፡10-14 *5. ማቴ 11፡14፤
17፡11-13፤ ሉቃ 1፡17፤ ማር 9፡11-13፤
ዮሀ 1፡21

መጫፎተ ከኩ ሃራ

ወንጌለ ጎፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስ

እሰ ቁልቁሉ እሰ ማቴዎስ ጫፌ

ቦቆና 1

ህደ ደሎተ ዬሱስ

(ሉቃ 3፡23-38)

1 ቶር ህደ ደሎተ ዬሱስ ክርስቶስ ሰኟ
ዳዊት፥ ሰኟ አብራሃም እሰ ከነ* ። 2 አብራ
ሃም፥ ይስሀቅን ደልቼ፤ ይስሀቅ፥ ያቆብን
ደልቼ፤ ያቆብ፥ ይሁዳፍ አቦሎተ ይሁዳ
ደልቼ* ። 3 ይሁደ፥ ታማርራ ፋሬሲፍ
ዛራን ደልቼ፤ ፋሬስ፥ ሄስሮምን ደልቼ፤
ሄስሮም፥ አረምን ደልቼ* ። 4 አረም፥
አሚዳናብን ደልቼ፤ አሚናዳብ፥ ነአሶንን
ደልቼ፤ ነአሶን፥ ሰልሞንን ደልቼ* ።
5 ሰልሞን፥ ረሃብራ ቦአዝን ደልቼ፤
ቦአዝ፥ ሩትራ ዮቤድን ደልቼ፤ ዮቤድ፥
እሴይን ደልቼ* ። 6 እሴይ፥ ዳዊት ሞትቾ
ደልቼ፤ ዳዊት ሃደ መና ኡሪያራ ሶሎሞ
ንን ደልቼ* ፤ 7 ሶሎሞን፥ ሬሆብአምን
ደልቼ፤ ሬሆብአም፥ አቢያን ደልቼ፤
አቢየ፥ አሳፍን ደልቼ፤ 8 አሳፍ፥ ዮሳፋ
ጥን ደልቼ፤ ዮሳፋጥ፥ ዮራምን ደልቼ፤
ዮራም፥ አዝያስን ደልቼ፤ 9 አዝያስ፥ ዮአ
ታምን ደልቼ፤ ዮአታም፥ አካዝን
ደልቼ፤ አካዝ፥ ህዝቅያስን ደልቼ ።
10 ህዝቅያስ፥ ምናሴን ደልቼ፤ ምናሴ፥
አሞስን ደልቼ፤ አሞስ፥ ዮስያስን ደልቼ*
11 ዮስያስ በረ ሰብን እስራኤል ብየ ባቢሎ
ንት ቦጅአመንት ዬኮንያሲፍ አቦሎተ ዬኮ
ንያስ ደልቼ* ።

*1. 1ሴና 17፡11፤ ኡመ 22፡18
*2. ኡመ 21፡3፥12፤ 25፡26፤ 29፡35
*3. ኡመ 38፡29፥30፤ ሩት 4፡18-19
*4. ሩት 4፡19-20፤ 1ሴና 2፡10፥11
*5. ሩት 4፡13-17፤ ኢያ 2፡1
*6. 2ሳሙ 12፡24 *7-10. 1ሴና 3፡10-16
*11. 2ሞቶ 24፡14-15፤ 2ሴና 36፡10፤
ኤር 27፡20

12 ሰብን እስራኤል ብየ ባቢሎንት
ኤርገ ቦጅአመኒ ቦዴ ዬኮንያስ ሰላትዬልን
ደልቼ፤ ሰላትዬል፥ ዘሩባቤልን ደልቼ* ።
13 ዘሩባቤል፥ አቢዩድን ደልቼ፤ አቢ
ዩድ፥ ኤልያቂምን ደልቼ፤ ኤልያቂም፥
አዞርን ደልቼ፤ 14 አዞር፥ ዛዶቅን ደልቼ፤
ዛዶቅ፥ አኪምን ደልቼ፤ አኪም፥ ኤልዩ
ድን ደልቼ ። 15 ኤልዩድ፥ ኤሌአዛርን
ደልቼ፤ ኤሌአዛር፥ ማትታንን ደልቼ፤
ማትታን፥ ያቆብን ደልቼ፤ 16 ያቆብ፥
ዮሴፍን ደልቼ፤ ዮሴፍ ኩን ካድመ ማር
ያም፤ እሼንሞ ዬሱስን እሰ «ክርስቶስቾ»
ጄደሜ ሞጋፌሜ ዴሴ* ።

*12. 1ሴና 3፡17፤ እዝ 3፡2 *16. 27፡17፥22

17 ደሎትን ኩን ሁንድኑ አብራሃሚ
ሀመ ዳዊትት ደሎተ ኩደ አፉር፥ ዳዊቲ
ሀመ በረ ሰብን እስራኤል ብየ ባቢሎንት
ቦጅአመኒት ደሎተ ኩደ አፉር፥ በረ ብየ
ባቢሎንት ቦጅአመኒ ሀመ ክርስቶስት
ደሎተ ኩደ አፉር ቱረን ።

ደለቼ ዬሱስ

(ሉቃ 2፡1-7)

18 ደለቼን ዬሱስ ክርስቶስ አከ ከነት
ፉፌ ጅሩ ቱሬ፤ ማርያም ሃትሳ ዮሴፊፍ
ካድመተምቴ ቱርቴ፤ እሼን ዮሴፊ ወጅን
ኡቱ ወል ብረ ህንገእን፥ ሀፉረ ቁልቁሉ
ዳን ኡልፎፍቴ አርገምቴ* ። 19 ዮሴፍ እን
እሼ ካድመቴስ ነመ ጅሬኘ ቀጄላ ጅራቱ
ዋን ቱሬፍ፥ ዶክሳት እሼ ዲሱዳፍ ሙርቶ
ጎዴ መሌ፥ እመተ ዱረት እሼ ዬላስሱ
ህንበርባድኔ ። 20 ኡቱ ዮሴፍ ከነ ያዳ
ጅሩ፥ ኩኖ ኤርገማን ጎፍታ አብጄት እት
ሙልአቴ፥ «ያ ዮሴፍ እልመ ዳዊት፥
ማርያም ካድምንኬ ሀፉረ ቁልቁሉዳን ዋን
ኡልፎፍቴፍ፥ እሼ አፍ ብረት ፉደቼ ህን
ሶዳትን! 21 እሼን እልመ እንዴስ፤ አትስ
መቃሳ ‹ዬሱስ› ጄቴ እንሞጋፍተ፥ እን
ኦፊሳቲ ሰበሳ ጩቡሳኒቲ እሳን እንፈይስ»
ጄዴን* ። 22 ኩን ሁንድኑ እን ዋቀዮ ጎፍ
ታን አፉን ራጅቻቲን ዱበቴ አከ ራወተ
ሙፍ ተኤ ። 23 እኖ፥ «ኩኖ ዱርብ
እንኡልፎፍት እልመስ እንዴስ፥ መቃሳስ
‹አማኑኤል› ጄደኒ እንሞጋሱ» ጄዴ፤
«አማኑኤል» ጄቼን «ዋቀዮ ኑወጅን
ጅረ» ጄቼደ* ።

*18. ሉቃ 1፡26-38 *21. ሉቃ 1፡31፤ 2፡21፤
ሆኤ 4፡12፤ ፋር 130፡8 *23. ኢሳ 7፡14

24 ዮሴፍ ህርባ ደመቄ፥ አኩመ ኤርገ
ማን ጎፍታ እሰ አቦሜት ካድመሳ አፍ
ብረት እንፉደቴ ። 25 ሀተኡዩ መሌ፥ እን
ሀመ እሼን እልመሼ ዴሱት እሼ ህንበ
ርሬ፤ ሙጭቾሞ፥ «ዬሱስ» ጄዴ
እንሞጋሴ* ።

*25. ሉቃ 2፡21

ቦቆና 2

ዱፈ ወረ በእ ቢፍቱ

1በረ ሞትቸ ሄሮድስት፥ ዩሱስ መን
ደረ ቤትልሄም ኩታ ብየ ይሁዳት ዮሙ
ደለቴ፥ ኩኖ፥ ነሞትን አጌዪን ኡርጂ ለካ
አን ቶኮ በአ-ቢፍቱቲ ገረ ዩሩሳሌም
ዱፈን*፤ 2እሳን፥ «እን ሞቲ ይሁዶታ
ተኤ ደለቴ ኤሰ ጅራ? ኑእ ኡርጂሳ በአ-
ቢፍቱት አርግኔ፥ እሳፍ ሰገዱ ዱፍኔረአ»
ጀደኒ እያፈተን*። 3ሄሮድስ ሞትቸ ከነ
ደገኤ እንራፈሜ፥ ዩሩሳሌም ጉቱንስ እሳ
ወጅን እንራፈሜ። 4ዮሙስ እን ሉቦተ ወረ
አንገፎታፍ በርሲሶተ ሴራ፥ ሰበ ይሁዶታ
ኬሳ ወልት ቀቤ፥ መሲሂን ኤሰት ደለቹፍ
አከ ጅሩ እሳን ጋፈቴ። 5እሳንሞ፥ «መን
ደረ ቤትልሄም ኩታ ብየ ይሁዳ ኬሰት
እንደለተ፤ ራጅቻን ጫፈሜ*፥ 6‹አት ያ
ቤትልሄም እሼ ብየ ይሁዳ ኬሳ! አት መን
ደሮተ ጉርጉዶተ ይሁዳ ሁንዱማረ ህንጥ
ናቱ፤ ስኬሳ ከን ሞኡ ቶኮ ሰበኮ
እስራኤልን ከን ቡልቹ እንበአ› ከን ጀዱ
ጅረ» ጀደን*።

*1. ሉቃ 2:4-7 *2. ለኮ 24:17 *5. ዮሀ 7:42
*6. ሚክ 5:2

7 ኤርገሲ ሄሮድስ ጀሬን አጌሶተ ኦፍት
ዋሜ፥ ዩሮ ኡርጅች እት ሙልአቴ እሳ
ንራ ሁበቴ እንበሬ። 8ጀራንሞ፥ «ደቃቲ
ዋኤ ሙጭቻ ሁበዳ ቀራ! አንስ ደቄ
አከን ሰገዱፍት አኩመ አርገተኒንሞ አነት
ህማ!» ጀዴ፥ ቤትልሄምት እሳን ኤርጌ።
9ከናፍ ጀር ዋን ሞትቸ ጀዴ ኤርገ ደገአኒ
ቦዴ ከራሳኒረ ቡአን፤ ኩኖስ ኡርጂን እሳን
በአ-ቢፍቱት አርገኒ ቱረን፥ ሀመ እዶ
ሙጭች ቱሬ ሰነረ ገኤ ዳበቱት እሳን ዱረ
እንአዴሜ።

10 ጀር ኡርጅች ዮሙ አርገን ገመቹ
ሶናን ጉዳ እንገመደን፤ 11መነት ልጠኒስ
ሙጭቸ ሃደሳ ማርያሚ ወጅን አርገተኒ፥
ለፈት ገድ ጎምብረመኒ እሳፍ ሰገደን፤
ቆርጢሳኒስ በነኒ፥ ወርቄ፥ እጣናፍ ቁምቢ
ሀርከ ፉዳ ኬነኒፍ*። 12ገረ ሄሮድስት አከ
ህንዴብኔፍ አብጁት ዋን አጀጀመኒፍ፥
ከራ ብራቲን ገረ ብየሳኒት ዴብኡዳፍ
ሶከን።

*11. ፋር 72:10፥15፤ ኢሳ 60:6

ሙጭቸ ፉደኒ ግብጦት በቀቹሳኒ

13 ኤርገ ጀር ብየሳኒት ሶከኒሞ፥ ኩኖ
ኤርገማን ጎፍታ ቶኮ አብጁት ዮሴፍት
ሙልአቴ፥ «ከእ፥ ሙጭቻፍ ሃደሳ ፉደ
ዱቲ ብየ ግብጦት በቀዱ! ሄሮድስ
ሙጭቸ አጀሱዳፍ ዋን በርባዱፍ፥ ሀመ
አን ስት ህሙት አቹመ ቱር!» እቲን
ጀዴ። 14ዮሴፍ ዮሙስ ከኤ ሙጭቸ፥
ሃደሳስ ፉደቴ ሀልከኒን ብየ ግብጦት
እንሶኬ። 15ሀመ ዩሮ ሄሮድስ ዱኤትስ
አቹመ ቱሬ፤ ኩን ዋን ዋቀዮ ጎፍታን
አፋን ራጅቻቲን፥ «አን ብየ ግብጢ እል
መኮ ዋሜ» ጀዴ ዱበቴ ሀራወተሙፍ
ተኤ*።

*15. ሆሴ 11:1

እጀሌን ባይኤን አጂፈሙሳኒ

16 ወር አጌሶትን ሱን አከ እሰ ጎዎም
ሰን ዮሙ ሁበቴ ሄሮድስ ባይኤ አሬ፤ አከ
ዩርቸ እሰ ወረ አጌሶተ ሰነራ ጋፈቴ በሬ
ትስ ቤትልሄሚፍ ናኖሼ ሁንዱማ ኬሳ
እጀሌ ዲራ ወጋ ለመ ጉተን ዮኪስ እሳ
ገድ ከን ተአን ሁንዱማ አከ አጂሰኒፍ
ነሞተ እንኤርጌ። 17ከናንስ ዱቢን ራጅቸ
ኤርምያሲን ዱበተሜ እንራወተሜ፤
18እንስ፥

«ሰገሌን ራማት ደገአሜ፥
ሰገሌ በእቻፍ ወዋትና ቱሬ፤
ራሄል እጀሌሼቲፍ ቦሴ፥
እሳን ዋን ህንጅሬፍ
ጀጀባቹ ድዴ»
እሰ ጀዱደ*።

*18. ኤር 31:15፤ ኡመ 35:19

ብየ ግብጢ ገረ ናዝሬትት ዴብኡሳኒ

19 ዩሮ ሄሮድስ ዱኤት ገሩ ኤርገማን
ጎፍታ ቶኮ ብየ ግብጦት አብጁት ዮሴፍት
ሙልአቴ፥ 20«ወር ሉቡ ሙጭቻ በርባ
ደን ዱአኒሩቲ፥ ከእ፥ ሙጭቻፍ ሃደሳ
ፉደዱቲ ብየ እስራኤል ደቅ!» እቲን
ጀዴ። 21ከነረት እን ከኤ ሙጭቻፍ ሃደሳ
ፉደቴ ገረ ብየ እስራኤል እንደቄ። 22አር
ኬላዎስ ቀደ አባሳ ሄሮድስ ይሁዳረት
ሞኡሳ ዋን ደገኤፍ ገሩ፥ ዮሴፍ አች ደቄ
እንሶዳቴ፤ አብጁዳንስ ጎርፈሜ ገረ ኩታ
ብየ ገሊላት እንሶኬ፤ 23አችስ ደቄ፥ ራጅ
ትን ዋኤ ዩሱሲፍ፥ «እን ‹ናዝርቸ›
እንጀደመ» ጀደኒ ከን ዱበተን አከ ራወተ

ሙፍ፥ መንደረ ናዝሬት ጀደምቱ ቶኮ
ኬሰ ጅራቴ*።
*23. ማር 1:24፤ ሉቃ 1:26፤ 2:39፤
ዮሀ 1:45፤ ኢሳ 11:1

ቦቆና 3

ለለበ ዮሀንስ ጩጸ

(ማር 1:1-8፤ ሉቃ 3:1-18፤ ዮሀ 1:19-28)

1በረ ሰነት ዮሀንስ ጩጻን ሰበት ሙል
አቴ፥ ለፈ ኦና ብየ ይሁዳት ለብሴ*፥
2«ሞቱማን ዋቃ ድአቴራቲ ያደ ገራኬሰኒ
ጌደረጻ!» ጀዴ*። 3ኢሳያስ ራጅች፥
«ሰገሌን ለፈ ኦና ኬሳ እንእየ፤
ደገአ ደጌፈዳ፥
ጎፍትቻፍ ከራ ቶልቻቲ ሀራ፥
ዳንዲ እን እረ አዴሙስ ቀጄልቻ»
ዮሙ ጀዴ
ዋኤ ነምቸ ከናፍ ዱበቴ*።
*1. ሉቃ 1:13 *2. 4:17፤ ማር 1:15
*3. ኢሳ 40:3

4ዮሀንስ ኡፈተ ርፌንስ ጋላራ ደአሜ
ኡፈቴ፥ ሙዲሳስ ቴጻን ህደቴ፤ ኖትን
ሳሞ ሀዋንሳፍ ደመ ሞጋ ቱሬ*። 5ዬሮ
ሰነት ወር ዬሩሳሌም ጅራተን፥ ወር
ይሁዳ፥ ወር ኩታ ብየ ናንአ ዮርዳኖስ
ጅራተን ሁንድኑ ለፈ ዮሀንስ ጩጻን
ጅሩት በአን። 6እሳን ኩን ጩቡሳኒ ህመቻ
ለገ ዮርዳኖስት እሰ ኦፍ እንጩጽስሱ
ቱረን። *4. 2ሞቶ 1:8

7ዮሀንስ ገሩ ፈሪሶታፍ ሰዱቆተ ኬሳ
ነሞትን ባይኤን ጩጸሙዳፍ ገረሳ ዱፉሳኒ
ዮሙ አርጌ፥ «እሰን እጆሌ መርአታነነ፥
ጴከምስ እሰንት ቡኡፍ ጅሩ ጀላ አከ በቀ
ተኒፍ፥ ኤኙቱ እሰን ያደቺሴ*? 8አመስ
ያደ ገራ ጌደረቹንኬሰን እጀ ጋሪ ሀጎደቱ!
9አባንኬኝ አብራሃሚደ ጀቲኒ ከን ገልተን
እሰንት ህንፈካትን፤ ዋቀዮ ደጎተ ከነቲ
አብራሃሚፍ እጆሌ ካሱ አከ ደንደኡ እሰ
ንት ነንህመ*። 10አሙመዩ ቆቶን ህደ
ሙከ ሁንዱማገረ ካአሜ ጅረ፤ ሙከት እጀ
ጋሪ ህንጎደትኔ ሁንድኑ ሙረሜ እብደት
እንነቀመ» ጀዴ ጎርሴ*።
*7. 12:34፤ 23:33፤ 1ተሰ 1:10
*9. ዮሀ 8:33-39፤ ሮማ 2:28-29 *10. 7:19፤
ሉቃ 13:7-9፤ ዮሀ 15:6

11ዮሀንስስ እት ፉፌ፥ «ያደ ገራኬሰኒ
ጌደረቹኬሰኒፍ ብሻኒን እሰን ነንጩጻ፥ እን
አነ ቦዴ ዱፉ ገሩ አነረ እንጀባተ፥ አንስ
ኮጺ ሚለሳቲሌ ባቹዳፍ ነመ ተኡ ምት፤
እን ሀፉረ ቁልቁሉዳፍ እብዳን እሰን
እንጩጻ*። 12አብዲሳ ኬሰት ምዳን ከን
እቲን ቁሌሱ ሀፈርሳ ኦፍ ሀርካ ቀበ፤
ምዳን እሰ ቁሌፈሜስ ጎምብሳሳት
እንሰሳበ፤ አበቂሳ ገሩ እብደ ህንዳምኔን
እንጉበ» ጀዴን*።
*11. 11:3፤ ዮሀ 1:33፤ ሆኤ 13:24፤ 19:4
*12. 13:30

ጩጸሙ ዬሱስ

(ማር 1:9-11፤ ሉቃ 3:21-22፤
ዮሀ 1:31-34)

13ዬሱስ ዮሙስ ዮሀንስ ጩጻን አከ
እሰ ጩጹፍ ገሊላዳ ዮርዳኖስት እሰ ብረ
ዱፌ፤ 14ዮሀንስ ገሩ፥ «ስኢን ጩጸሙን
አናፍ በርባድችስ፥ አትሞ ጩጸሙፍ
ገረኮ ዱፍታ?» ጀዴ ጀቤሴ እሰ እትሴ።
15ዬሱስ ገሩ ዴብሴ፥ «ዋቀዮ ዱረት ዋን
ቀጄላ ተኤ ሁንዱማ አከስት ራወቹን ዋን
ኑፍ ተኡፍ፥ አመ አነ እትሱ ዲስ!»
ጀዴን፤ ከነረት ዮሀንስ እሰ እትሱ ዲሴ።
16ዬሱስ ጩጸሜ ብሻንቸ ኬሳ አኩመ
በኤን፥ ኩኖ፥ በንቲወን ዋቃ ሁንድኑ
[እሳፍ] በነመን፤ አቹማንስ ሀፉር ዋቀዮ
አከ ጉጌት ገድ ዱፌ እሰረ ቡኡሳ
እንአርጌ። 17ኩኖ፥ ሰገሌንሞ፥ «እን ኩን
እልመኮ እሰ ጃለተማደ፥ ገመቹንኮስ
እሰት እንራወተመ» ጀዴ ዋቀራ
እንዱበቴ*።
*17. 12:18፤ 17:5፤ ማር 1:11፤
ሉቃ 9:35፤ ኡመ 22:2፤ ፋር 2:7፤
ኢሳ 42:1

ቦቆና 4

ቆረሙ ዬሱስ

(ማር 1:12-13፤ ሉቃ 4:1-13)

1ኤርገሲ ዬሱስ ሴጠናን ቆረሙዳፍ፥
ሀፉረ ቁልቁሉዳን ገረ ለፈ ኦናት ጌፈሜ*።
2እን ጉያ አፉርተማፍ ሀልከን አፉርተማፍ
ኤርገ ሶሜ ቦዴ ቤለኤ*። 3ዮሙስ እን እሰ
ቆሩ ዱፌ፥ «አት ዱጉማን እልመ ዋቀዮ
ዮ ታቴ፥ ደጎትን ኩን ቡዴነ አከ ተአኒፍ
አቦም!» እቲን ጀዴ*። 4ዬሱስ ገሩ
ዴብሴ፥ «ጫፈተ ቁልቁላአ ኬሰት ‹ነምን
ኖተ ዱዋዳን ህንጅራቱ፥ ዱቢ አፉን
ዋቀዮ ኬሳ በኡ ሁንዱማን መሌ› ከን ጀዱ
ጫፈሜረ» ጀዴ*።
*1. እብ 2:18፤ 4:15 *2. በኡ 34:28፤
1ሞቶ 19:8 *3. ኡመ 3:1-7 *4. ኬሰ 8:3

5 ሴጠን አሞ ገረ መንደረ ቁልቁላአት
እሰ ጌሴ፥ ፍቴ ጉቱ መነ ቁልቁሉማረስ
ዳበቿሴ፥
6 «አት ዱጉማን እልመ ዋቀዮ ዮ
ታቴ ከነራ ገድ አፍ ደርበዱ፥
‹እን ኤርገሞተሳ ሲፍ እንአቦመ፥
ሚልኬ ደጋት አከ ህንቡኔትስ
እሳን ሀርከሳኒረት ስእ እንባቱ›
ከን ጇዱ ጫፈሜረ»
እቲን ጇዼ*።
*6. ፉር 91:11-12
7 ዩሱስ ገሩ፥ «‹ዋቀዮኬ ጎፍትቻ ገር-
መሌ ህንኤገትን› ከን ጇዱስሞ ጫፈሜረ»
እቲን ጇዼ*።
*7. ኬሰ 6:16
8 አመስሞ ሴጠን ጋረ ዼራ ቶኮት አል
እሰ ባሴ፥ ሞቱሞተ ብየ ለፉ ሁንዱማ፥
ኡልፍነሳኒስ እት አርግሲሴ፥ 9 «ለፈ
ዶፍቴ አናፍ ዮ ሰገዼ፥ እሳን ከነ ሁንዱማ
ሲፍ ነንኬነ» ጇዼን። 10 ዮሙስ ዩሱስሞ፥
«ሴጠነነነ፥ አርጋኮ ዱራ ቱር! ‹ዋቀዮኬ
ጎፍትቻፍ ጅልቤንፈቴ ሰገድ እሰ ዱዋፍስ
ሆጇዱ!› ከን ጇዱ ጫፈሜረ» ጇዼን*።
11 ኤርገሲ ሴጠን እሰ ዲሴ፥ ኤርገሞትን
ዋቀዮስ ዱፈኒ እሳፍ እንኤርገመን።
*10. ኬሰ 6:13

ዩሱስ ገሊላ ኬሰት ሆጃሳ ጇልቀቡሳ
(ማር 1:14-15፤ ሉቃ 4:14-15)

12 ዮሀንስ መነ ህዳት ደበርፈሜ ኬነ
ሙሳ ደገኤ፥ ዩሱስ ገረ ገሊላት እንሶኬ*።
13 ናዝሬትንስ ዲሴ ገረ ኩታ ብየ ዜቡሎኒፍ
ንፍታሌም ደቄ፥ ቅፍርናሆም መንደረ
ብሻን ቀርቀራ ኬሰ ጅራቴ*፤ 14 ኩንስ ኢሳ
ያስ ራጅቻን ከን ዱበተሜ አከ ራወተ
ሙፍ፥
15 «ብይ ዜቡሎን፥ ብይ ንፍታሌም፥
ገር ገላና፥ ዮርዳኖስ ገምን፥
ገሊላን እን ከን ወረ ሰበ ዋቀዮ
ህንተእኒ፥
ኡልፍነ እንአርገቱ፤
16 ሰብን ዱከነ ኬሰ ጅራቴ፥
እፈ ጉዳሳ አርጌ፤
ወረ ጎፍቱማ ዱአፍ
ጋድዱ ዱአ ጇለ
ጅራተኒፍስ እፍን እንበኤ»
ጇዼ*።
17 ዩሮ ሰና ጇልቀቤ ዩሱስ፥ «ሞቱማን
ዋቃ ዋን ድአቴፍ፥ ያደ ገራኬሰኒ ጌደ
ረዳ!» ጇዼ ለብሱት ከኤ*።
*12. 14:3፤ ማር 6:17፤ ሉቃ 3:19-20
*13. ዮሀ 2:12 *16. ኢሳ 9:1-2፤
ሉቃ 1:78-79 *17. 3:2፤ 10:7

ዩሱስ በርቶተ ወረ ጇልቀባ አርፈን ዋሙሳ
(ማር 1:16-20፤ ሉቃ 5:1-11)

18 ዩሱስ ጪሰ ብሻን ገሊላ ቡኬ ኡቱ
ዼዼብኡ አቦላ ለማን፥ ሲሞን እሰ ጴጥ
ሮስ ጇደሙፍ እንድሪያስ አቦሌሰሳ ክዮሳኒ
ብሻንት ደርበቹት ጅሩዩ አርጌ፤ እሳን ቁር
ጡም-ቀብዱ ቱረን። 19 ዩሱስስ፥ «ነዱካ
ቡኣ! አንስ ነመ ከን ወልት ቀብደን እስነን
ጎደደ!» እሳኒን ጇዼ። 20 አቹማን እሳን
ክዮተሳኒ አችት ዲሰኒ እሰ ዱካ ቡአን።
21 እን አቿ አዼሜ አቦላ ከን ብራ ለመ፥
ያቆቢፍ ዮሀንስን እልማን ዘብዴዎስ፥ አባ
ሳኒ ዘብዴዎሲ ወጅን ብድሩሳኒ ኬሰት ክዮ
ተሳኒ ኡቱ ቶቶልፈተኒ አርጌ፥ እሳን
እንዋሜ። 22 አቹማንስ ብድሩሳኒ፥ አባሳ
ኒስ ዲሰኒ እሰ ዱካ እንቡአን።

ዩሱስ በርሲሱሳፍ ዱኩብሰቶተ ፈይሱሳ
(ሉቃ 6:17-19)

23 ዩሱስስ ጉቱማ ገሊላ ኬሰ ናነኤ፥
መኔን ሰገዳሳኒ ኬሰት በርሲሳ፥ ወንጌለ
ሞቱማ ዋቀዮ ለለባ፥ ነሞተስ ዱኩባፍ
ድቤ ሁንዱማቲ ፈይሳ ቱሬ*። 24 አዱንሳስ
ሶርያ ሁንዱማት ደገአሜ፤ ዮሙስ ነሞትን
ዱኩብሰቶተሳኒ፥ ወረ ዱኩበ ገራገራቲን፥
ወራንሳንስ ድጸተን፥ ወረ ሀፉር ሀማን እት
ገሌ፥ ዱኩበ ነመ ኩፍሱ ከን ቀበን፥ ደግ
ንሳኒ ገር-ቶኮ ከን ዱኤስ ሁንዱማ ገረሳት
ፍደን፥ እንስ እሳን እንፈይሴ*። 25 ከነረት
ቱት ሶናን ጉዳን ኩታ ብየ ገሊላቲ፥ መን
ደሮተ ኩርነኒ፥ ዩሩሳሌሚ፥ ኩታ ብየ
ይሁዳቲ፥ ዮርዳኖስ ገማስ እሰ ዱካ
እንቡአን*።
*23. 9:35፤ ማር 1:39፤ ሉቃ 4:15፤
ሆኤ 10:38 *24. ማር 6:55 *25. ማር 3:7-8፤
ሉቃ 6:17-19

ቦቆና 5

ዋኤ ወረ ገመደኒ
(ሉቃ 6:20-23)

1 ዬሱስ ነሞተ ባይኤ ሰነ አርጌ ጋረት
አል በኤ፤ ኤርገ እን ታኤስ በርቶትንሳ
ገረሳት ወልት ቀበመን። 2 እን በርሲሱመ
ከናን አፋንሳ ሳቀቴ፥

3 «ከራ ሀፉራት ህዬሶተ ወር ተአን
ሀገመደን፥
ሞቱማን ዋቃ ከንሳኒት*፤
4 ወር ገራንሳኒ ገዴ ሀገመደን፥
እሳን ጀጀብነ እንአርገቱ*፤
5 ወር ገራሚን ሀገመደን፥
እሳን ብየ እሰ አብደቺፈሜ
እንአርገቱ*፤
6 ወር ዋን ቀጂላ አከ ምጻኒ ቤለአኒ፥
አከ ብሻኒ ዴቦተን ሀገመደን፥
እሳን ጌስፈቹፍ ጅሩ*፤
7 ወር ነማፍ ኦአን ሀገመደን፥
እሳን ኦአ እንአርገቱ*፤
8 ወር ያድን ገራሳኒ ቁላአ ሀገመደን፥
እሳን ዋቀዮን እንአርጉ*፤
9 ወር ነጋ ቡሰን ሀገመደን፥
እሳን እጆሌ ዋቀዮ እንጄደሙ*፤
10 ወር ቀጂሉማጻፍ ጄደኒ
አርአተመን ሀገመደን፥
ሞቱማን ዋቃ ከንሳኒት*።

*3. ኢሳ 57:15 *4. ኢሳ 61:2 *5. ፋር 37:11
*6. ኢሳ 55:1-2 *7. 25:35-46፤ ያቆ 2:13
*8. ፋር 24:3-4 *9. እብ 12:14
*10. 1ጴጥ 3:14

11 «አናፍ ጄደኒ ነሞትን ዮሙ እሰን
አረብሰን፥ ዮሙ እሰን አርአተን፥ (ሶባን)
ዋን ሁንዱማ ዮሙ እሰንረት ዱዱበተንስ
ገመዳ*! 12 እሳን ራጆተ ወረ እሰን ዱራ
አከሱመ አርአቻ ቱረን፤ ኤጋ ዬሮ ሁን
ዱማ ገመዳ እልልቻ ዋቀረት ገቲንኬሰን
ጉዳ እንተአ» እሳኒን ጄዴ*።

*11. 1ጴጥ 4:14 *12. 2ሴና 36:16፤
ሆኤ 7:52፤ እብ 11:32-38

እሰን ሶግደ፥ እፈስ ጄቹሳ
(ማር 9:50፤ ሉቃ 14:34-35)

13 ዬሱስ እት ፋፌ፥ «እሰን ሶግደ
ለፋት፥ ሶግድ ገሩ ምአ ዮ አፍ ኬሳ ደቤ
ማሊን ዴብኤ ምኤፈመሬ? ገድ ባፈሜ
ገተሜ ነምን እረ ኤጄቴ በሌሰ መሌ፥ ሆማ
ቶኮፉ ዋኤ ህንባሱ። 14 እሰን እፈ ብየ
ለፋት፥ መንደር ቱሉ ጉባት እጃረሜ
ዶከቹ ህንደንደኡ*። 15 ሆምትኑ እብሳ ቀብ
ሲሴ ጉቦ ጀለ ህንካኡ፥ ባቱ እብሳረ ካአ
መሌ፤ እብስችስ መነ ኬሰ ከን ጅረን ሁን
ዱማፍ እንእብሰ*። 16 ነሞትን ሆጂኬሰን
እሰ ጋሪ አርገኒ፥ አባኬሰን እሰ ዋቀራፍ
ኡልፍነ አከ ኬንኒፍ እፍንኬሰን አኩመ
ከናት ነሞተ ዱረት ህእፉ!» ጄዴን*።

*14. ዮሀ 8:12፤ 9:5፤ ፊሊ. 2:5
*15. ማር 4:21፤ ሉቃ 8:16፤ 11:33
*16. ኤፌ 5:8-9፤ 1ጴጥ 2:12

ዋኤ ሴረ እሰ ከራ ሙሴ ኬነሜ በርሲሱሳ

17 ዬሱስ፥ «ሴራፍ በርሲሰ ራጆታ
ዲጉዳፍ ዋንነ ዱፌ ህንሴእና፥ አን እሳን
ራወቹዳፈን ዱፌ መሌ፥ ዲጉዳፍ ህንዱ
ፍኔ*። 18 አን ዱጉመን እሰንት ህመ፥ ህመ
ዋቅኒፍ ለፍት በደንት ሴርቻ ኬሳ ፊደል
ጥናን ቶኮ ዮኪስ ገር-ቶኮን ፊደላ ኡቱ
ፈጣን ህንበእን ህንበዱ*። 19 ከናፍስ ነምን
አቦሞተ ሁንዱማረ ጥናተን ኬሳ ቶኮ
ዲጌ፥ ዲገሙሳስ ነሞተ በርሲሱ፥ ሞቱማ
ዋቃ ኬሰት እሰ ሁንዱማረ ጥናቱ
እንጂደመ፤ ነምን አቦሞተ ከነ ኤጌ በር
ሲሱ ገሩ ሞቱማ ዋቃ ኬሰት ጉዳ
እንጂደመ*። 20 አን እሰንተን ህመ፥ ቀጂ
ሉማንኬሰን ቀጂሉማ ወረ በርሲሶተ ሴራ
ቲፍ ፈረሶታረ ጉዳ ዮ ጫሉ ደባቴ፥
ሞቱማ ዋቃት ጎንኩማ ህንገልተን» እሳኒን
ጄዴ።

*17. 3:15፤ ሮማ 3:31 *18. ሉቃ 16:17
*19. ያቆ 2:10

ዋኤ ዴከምሳ

21 ዬሱስ እት ፋፌ፥ «‹ህንአጂስን፥
ነምን ዮ ነመ አጂሴ አቦተ ፍርዲ ዱረት
እት እንፈረደመ› ጄደሜ ወረ ዱሪት አከ
ህመሜ ደጌሰኒቱ*። 22 አን ገሩ እሰንተን
ህመ፥ ኤኙሌ ኦቦሌሰሳት ዮ ዴከሜ አቦተ
ፍርዲ ዱረት እት እንፈረደመ፤ ኦቦሌሰሳ
ቲን ‹ዶፋ› ዮ ጄዴ ያኢ ብየ ሴረቱ ዱረት
እት እንፈረደመ፤ ኦቦሌሰሳቲን ‹ራቱ› ዮ
ጄዴ እብደ ቅሊሌት እት እንፈረደመ*።

*21. በኡ 20:13፤ ኬሰ 5:17፤ 24:17
*22. 1ዮሀ 3:15

23 «ኬና አርሳ ድኤሱዳፍ እዶ አርሳት
ዮ ፍዴ፥ እዶዱመ ሰንትስ አከ ኦቦሌሰኬ
ዋ የከቴ ያደሳ ሚቴ ስት እንያደተመ

ተአ*። 24ኬና አርሳኬ አቹመ እዶ አርሳ
ዱረት ዲሲቲ ደቅ ኦቦሌሰኬት ዱረ አራ
ረም፤ ከነ ቦዴ ዴብኢ ኬና አርሳኬ
ድኤስ!

*23. ማር 11፡25

25 «ነመ ዋን እቲን ስሀዴሱ ቀቡ
ወጅን ገረ ያኢት ኡቱ አዴምቱ ደፌ እሰ
ፍሮምፈዱ፤ ከና አች እን ስሀዴሱ ሱን
አባ ፍርዲት ስኬነተ፥ አባን ፍርዲሞ
ኤግዱ መነ ህዳት ስኬነ፥ መነ ህዳትስ
እንገልፈምተ* 26ኤጋ ገቲ ስረ ጅሩ ሁንዱ
ማ†1 አፍራ ሀመ በዱባፍቱት፥ መቱማ
መነ ህዳ ሰነ ኬሳ አከ አት ህንባኔ ዱጉመን
ስት ህመ» ጂዴ።

*25. 18፡35፤ ሉቃ 12፡58-59

ዋኤ ኤጃ
(ማር 9፡43-47)

27 ዩሱስ፥ «‹ህንኤጅን› ጂደሜ አከ
ህመሜ ደጌሰኒቱ*። 28አን ገሩ እስንተን
ህመ፥ ነምን እጀ ሀዋቲን ዱበርቲ እላሌ
ገራሳት እሼት ኤጄረ*። 29እጅኬ ምርጋ
ጩቡ ዮ ስሆጂቺሴ፥ እሰ አፍ ኬሳ ባሲ
ገት፤ ጉቱማን ደግነኬቲ ቅሊሌት ደርበ
ተሙ መና፥ ቡአ ደግነኬቲ ኬሳ ቶኮ ደቡ
ሲፍ ወየ*። 30ሀርክኬ ምርጋ ጩቡ ዮ ስሆ
ጂቺሴ፥ እሰ አፍራ ሙሪ ገት፤ ጉቱማን
ደግነኬቲ ቅሊሌ ደቁ መና፥ ቡአ ደግነ
ኬቲ ኬሳ ቶኮ ደቡ ሲፍ ወየ» ጂዴ*።

*27. በኡ 20፡14፤ ኬሰ 5፡18
*28. 2ሳሙ 11፡2፤ ኢዮ 31፡1 *29. 18፡9፤
ማር 9፡47 *30. 18፡8፤ ማር 9፡43

ዋኤ ወል ሂኩ ሃደ መናፍ አባ መና
(ማቴ 19፡9፤ ማር 10፡11-12፤ ሉቃ 16፡18)

31 ዩሱስ እት ፉፌ፥ «‹ነምን ሃደ
መናሳ ባሱ ጫፈተ እቲን እሼ ባሱ ሀኬ
ኑፍ› ጂደሜ ህመሜረ*። 32አን ገሩ እስን
ተን ህመ፥ ዮ እሼን ኤጅቴ መሌ ነምን
ሃደ መናሳ ባሱ፥ አከ እሼን ኤጅቱ
እንጎደ፤ ነምን ዱበርቲ ገድ ዲፈምቴ
ፉዱስ እንኤጀ» ጂዴ*።

*31. 19፡7፤ ማር 10፡4፤ ኬሰ 24፡1-4
*32. 19፡9፤ ማር 10፡11-12፤ ሉቃ 16፡18፤
1ቆሮ 7፡10-11

†1 ማቴ 5፡26 «ገቲ ስረ ጅሩ ሁንዱማ» ዮኪስ «ሳንቲመ ቶክቲሌ።»

ዋኤ ከካ

33 ዩሱስ፥ «‹ሶባን ህንከከትን፥ ዋን
ጎፍታዳፍ ከከቴሞ ፌጣን ባስ!› ጂደሜ
አቦተት አከ ህመሜስሞ ደጌሰኒቱ*። 34አን
ገሩ እስንተን ህመ፥ ራወተኒ ህንከከትና!
ዋቃን ህንከከትና፥ እኖ ቴሶ ዋቀዮት*።
35ለፉንስ ህንከከትና፥ እኖ ኤጄተ ሚለ
ሳት፤ ዩሩሳሌሚንስ ህንከከትና፥ እኖ መን
ደረ ሞትቻ ጉድቻት*። 36መታኬቲንስ
ህንከከትን፥ ርፌንሰ ቶኮ አዴሱ ዮኪስ
ጉራቼሱ ህንደንዴሱ። 37ዱቢኬሰን ኬሰት
ኤዩንኬሰን ኤዩ ሀተኡ፥ ዋዉንኬሰንስ
ዋዉ ሀተኡ! ከነራ ከን ሀፌ ከን እሰ
ሀማት» ጂዴ*።

*33. ሌዎ 19፡12፤ ለኮ 30፡2፤ ኬሰ 23፡21
*34. 23፡22፤ ሆኤ 7፡49፤ ያቆ 5፡12፤
ኢሳ 66፡1 *35. ፋር 48፡2 *37. ያቆ 5፡12፤
2ቆሮ 1፡17

ዋኤ እጃ ባፈትና
(ሉቃ 6፡29-30)

38 ዩሱስ እት ፉፌ፥ «‹ቆደ እጃ፥
እጅ፤ ቆደ እልካኒ እልካን ሀኬነሙ!›
ጂደሜ አከ ህመሜ ደጌሰኒቱ*። 39አን ገሩ
እስንተን ህመ፥ እሰ ሀማዳን ህንሞርከ
ትና! ነምን መዲኬ እሰ ምርጋ ዮ ስከ
በሌ፥ እሰ ገረ ካኒስ እት ቀብ*! 40ነምን
ያኢ ስራ ቀባቴ ቆሜኬ ዮ ስራ ፉደቹ
በርባዴ፥ ኮቲኬስ ዲሲፍ*። 41ነምን ቶኮ
አከ ኪሎ ሜትሪ ቶኮ እሰ ዱካ አከ ደቅ
ጡፍ ዮ ስግድሲሴ፥ አከ ኪሎ ሜትሪ ለማ
ዱካ ደቅ! 42እሰ ስከደቱፍ ኬን፥ ነመ ዋ
ስራ ልቄፈቹ በርባዱትስ ዱግደ ህንገ
ትን!» ጂዴ*።

*38. በኡ 21፡24፤ ሌዎ 24፡20፤ ኬሰ 19፡21
*39. ዮሀ 18፡22-23 *40. 1ቆሮ 6፡7
*42. ኬሰ 15፡7-8

ዋኤ ዲኖተ ጃለቹ
(ሉቃ 6፡27-28፥32-36)

43 ዩሱስ፥ «‹ፍረኬ ጃለዱ፥ ዲነኬስ
ጅብ!› ጂደሜ አከ ህመሜ ደጌሰኒቱ*።
44አን ገሩ እስንተን ህመ፥ [ወረ እስን
አባረን ኤብሳ፥ ወረ እስን ጅበኒፍ ጋሪ
ጎዳ]፥ ዲኖተኬሰን ጃለዳ፥ ወረ እስን አር
አተኒፍስ ከደዳ*! 45ከነ ዮ ጎተን እጄሌ
አባኬሰኒ እሰ ዋቀራ እንታቱ፥ እኖ አዱሳ

ወረ ሀሞታፍ ወረ ገጋሪዳፍ እንባስ፥ ቦካ
ሳስ ወረ ቀጇሎታፍ ወረ ጀልአታፍ
እንሮብስ*። 46 ወረ እስን ጃለተን ዱዋ ዮ
ጃለተን ገቲ ማሊ አርገቱሬ? ወር ሶዳ
ዋቀዮ ህንቀብኔዩ አከኑመ እንጎዱ ምቲሬ?
47 ኦቦሎተኬሰን ዱዋ ኦእፍተኒ ነጋ ዮ ጋፈ
ተን፥ ወረ ካን ጫላ ማልፉ ጎቱ? ወር ሰበ
ዋቀዮ ህንተእንዩ አከኑመ እንጎዱ ምቲሬ?
48 ኤጋ አባንኬሰን እን ዋቀራ ሙዳ መሌ
አኩመ ተኤ፥ እስንስ ወረ ሙዳ ህንቀብኔ
ተኣ!» ጇዴ*።

*43. ሌዎ 19፡18 *44. በኡ 23፡4-5፤
ሉቃ 23፡34፤ ሆኤ 7፡59፤ ሮማ 12፡14-20
*45. ኤፌ 5፡1 *48. ሌዎ 19፡2፤ ኬሰ 18፡13

ቦቆና 6

ዋኤ አርጁማ

1 ዩሱስ፥ «ነሞተት ሙልአቹዳፍ
ጇተኒ ቶለኬሰን ነመ ዱረት አከ ህንጎኔ
ኦፍ ኤገዳ! ከነ ዮ ጎተን ገሩ፥ አባኬሰን
እሰ ዋቀራ ብራ ገቲ ህንአርገተን*።

*1. 23፡5

2 «ኤጋ አከ ወር ኦፍ አርግሲፍቱን
ነሞተ ብረት ገለቴፈሙዳፍ ጇደኒ፥ መኔን
ሰገዳፍ ከራ ኬሰት ጎደን! አት ዩሮዱመ
አርጀምቱ ሁንዱማት ከነ ኦፍ ዱረት ህን
ኦዴስፈትን! ዱጉመን እስንት ህመ፥
እሳን ኩን ገቲሳኒ አርገተኒሩ። 3 አት ገሩ
ዩሮ አርጀምቱ፥ ዋን ሀርከኬ ምርጋ ጎዱ
ሀርከኬ ብታዩ ህንቤክን*! 4 አርጁማንኬ
ዶክሳት ሀተኡ መሌ፤ አባንኬ እን ዶክሳት
አርጉሞ ገቲኬ ሲፍ እንኬነ» ጇዴ።

*3. ሮማ 12፡8

ዋኤ ከደታ

(ሉቃ 11፡2-4)

5 ዩሱስ እት ፉፌ፥ «ዩሮዱመ ከደተ
ንስ አከ ወረ ኦፍ አርግሲሰኒ ህንተእና!
እሳን ነሞተት ሙልአቹዳፍ መኔን ሰገዳ
ኬሳፍ ወል ገኢ ከራ ጉርጉዳረ ዳበተኒ
ከደቹ እንጃለቱ፤ አን ዱጉመን እስንት
ህመ፥ እሳን ገቲሳኒ ፉደተኒሩ*። 6 አት
ገሩ ዩሮዱመ ከደቱ መነኬት ኦል ገል፥
በልበለ ጩፈዱ፥ አባኬ እሰ እዶ ዶክሳ ሰነ
ጅሩ ከደዱ! አባንኬ እን ዶክሳት አርጉስ
ገቲኬ ሲፍ እንኬነ*።

*5. ሉቃ 18፡10-14 *6. 2ሞቶ 4፡33

7 «ዩሮ ከደተንስ አከ ወረ ሰበ ዋቀዮ
ህንተእኒ፥ ዱቢ ዋኤ ህንባፍኔ ኬሰ ህንዴ
ዴብእና፤ ባይእነ ዱቢሳኒቲፍ ዋን እሳኒፍ
ደገአሙ እሳንት ፈካተ*። 8 አከሳኒ ህንተ
እና፤ አባንኬሰን፥ ኡቱዱመ እስን ህንህ
መትንዩ ዋን እስኒፍ በርባድችሱ እንቤከ*።

*7. 1ሞቶ 18፡26 *8. 6፡32፤ ሉቃ 12፡30

9 «ኤጋ ዮሙ ከደተን፥
‹ያ እሰ ዋቀረ ጅርቱ አባኬኛ!
መቃንኬ ቁልቁሉ ተኤ
ሀኤገሙ፤
10 ሞቱማንኬ ሀዱፉ፥
ጃለልኬ ዋቀረት አከ ተኡ፥
አከሱመሞ ለፈረት ሀተኡ*!
11 ሶረ ሀርኣ ቦር ኑበርባድችሱ
ሀርኣ ኑፍ ኬን!
12 አኩመ ኑእ ወረ ኑየከኒፍ ዲፍኔ፥
የከኬኘስ ኑፍ ዲስ*!
13 ቆረመትስ ኑህንገልችን፥
ሀማ ኑአልች መሌ፤
[ሞቱማን፥ ሁምን፥ ኡልፍንስ
በሩመበራን ከንኬት፤
አሜን*!]› ጇዳ!

*10. 26፡42 *12. 18፡32-33 *13. 26፡41፤
ዮሀ 17፡15፤ 2ተሰ 3፡3፤ 2ጢሞ 4፡18

14 «ነሞታፍ እረ-ደደርበሳኒ ዮ ዲፍተ
ኒፍ፥ አባንኬሰን እን ዋቀራሞ እስኒፍ
እንዲስ*፤ 15 ገሩ እስን ነሞታፍ ዮ ዲሱፈ
ባተን፥ አባንኬሰንሞ እረ-ደደርበኬሰን እስ
ኒፍ ህንዲሱ» ጇዴ*።

*14. ማር 11፡25-26፤ ኤፌ 4፡32፤
ቆሎ 3፡13 *15. 18፡35

ዋኤ ሶሚ

16 ዩሱስ፥ «ዩሮዱመ ሶምተንትሞ፥ አከ
ወረ ኦፍ አርግሲፍቱ ኛረኬሰን ህንጉርና!
እሳን ሶሙንሳኒ ነሞተት አከ ሙልአቱት፥
ፉለሳኒ እንቦሶምሱ፤ ዱጉመን እስንት ህመ፥
እሳን ገቲሳኒ ፉደተኒሩ*። 17 አት ገሩ ዩሮ
ዱመ ሶምቱት፥ መታኬ ድበዱ፥ ፉለኬስ
ድቀዱ! 18 ሶሙንኬ አባኬ እሰ ወንተ ዶክ
ሳት ሆጇተሙ ሁንዱማ አርጉት መሌ፥
ነሞተ ዱረት አከ ህንሙልአትኔ ጎድ! አባ
ንኬ እን ወንተ ዶክሳት ሆጇተሙ ሁንዱማ
አርጉሞ ገቲ ሲፍ እንኬነ» ጇዴ*።

*16. ኢሳ 58፡5 *18. 6፡4፥6

በዳዱማ ዋቀራ

(ሉቃ 12፡33-34)

19 ዩሱስ አሞ፥ «በዳዱማ ኦፈኬሰኒፍ
ለፈረት እዶ ብሊፍ ዳነአን ኛቱት፥ ሀቱ

ንስ ጨብስቴ እዶ ሀቱት፥ ወልት ህንቀበ
ትና*! 20 ገሩ በዳዱማ ኦፌኬሰኒፍ ዋቀረት
እዶ ብሊን ዮኪስ ዳነእን ህንኛትኔት፥ ሀቱ
ንስ ጨብስቴ እዶ ህንሀትኔት ወልት
ቀበዳ*! 21 ገራንኬ ለፈ በዳዱማንኬ ጅሩት
ህደመ» ጂዴ።

*19. ያቆ 5፡2-3 *20. 19፡21፤ ቆሎ 3፡1-2

እብሳ ደግና
(ሉቃ 11፡34-36)

22 ዬሱስ፥ «እጅ፥ እብሳ ደግናት፤
እጅኬ ፈያ ጉቱ ዮ ተኤ፥ ደግንኬ ሁንድኑ
እፉ እንተአ። 23 እጅኬ ዱኩብሰታ ዮ ተኤ
ገሩ ደግንኬ ሁንድኑ ዱከናአ እንተአ፤
ኤጋ እብሳን ስት ጅሩ ዱከነ ኤርገ ተኤ፥
ዱከንች ሀመም ሀጉደቱሬ!» ጂዴ*።

*23. 20፡15፤ ማር 7፡22

ዋቀዮፍ ቀቤኘ ነማ
(ሉቃ 12፡22-31፤ 16፡13)

24 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «ኤኙሌ ጎፍቶሊ
ለማፍ ሆጂቹ ህንደንደኡ፥ እሰ ቶኮ ጅቤ
እሰ ካን ጃለቹ፥ እሰ ቶኮፍ ኦፍ ኬኔ እሰ
ካን ቱፈቹደ መሌ፤ እስንስ አከሱመ ዋቀ
ዮፍ ሆሪዳፍ ሆጂቹ ህንደንዴስን።

25 «ከናፍስ አን እስንተን ህመ፤ ዋኤ
ጅሬኘኬሰንት፥ ዋን ኛተኒፍ [ዋን ዱግደ
ኒፍ] ዮኪስ ደግነኬሰኒፍ ዋን ኡፈተኒፍ
ህንያደእና! ጅሬኝ ኛተረ፥ ደግንስ ኡፈ
ተረ ጉዳ እንጫለ ምቲሬ*? 26 ስምብሮተ
ቅሌንሰ ኬሰ በለልአን እላላ! እሳን ህንፈ
ጫሰን ህንሃመንስ ጎምብሳትስ ህንገልቾን፤
ገሩ አባንኬሰን እን ዋቀራ እሳን እንሶረ፤
ኤጋ እስንሞ እሳንረ ጉዳ ህንጫልተኒሬ*?
27 እስን ኬሳ ነምን ቶኮ ሀመም ያደኡሌ፥
በረ ጅሬኘሳቲት ዬሮ ገባባ†2 ደበለቹ ከን
ደንደኡ ጅራሬ? 28 ዋኤ ኡፈታሞ ማሊፍ
ያዶፍቱሬ? ሜ ደራሮትን በኬ አተምት
አከ ብቅለኒ ጉደተን እላላ! እሳን ህንሶቀን
ህንፎአንስ፤ 29 ሀተኡዪ መሌ፥ ሶሎሞን
ሞትች እን ኡልፍነ ጉዳ ቀበ ቱሬሌ፥
እሳን ከነ ኬሳ ሀመ እሰ ቶኮ አከ
ህንኡፈትን እስንተን ህመ*። 30 ኤጋ ዋቀዮ
ብቅልቱ ሀርአ በኬት አርገሜ፥ ቦር
እብደት ነቀሙት አከነ በሬቹ እት ኡፍሰ
ኤርገ ተኤ፥ እስንት ጉዳ ጫልችሴ
ህንኡፍሱሬ? እስን ወረ አመንቲን እት
ህርአቱደ መሌ።

*25. ፊሊ 4፡6፤ 1ጴጥ 4፡7 *26. 10፡29-31
*29. 1ሞቶ 10፡4-7፤ 2ሴና 9፡3-6

31 «ከናፍስ እስን ‹ማል ኛትና?› ዮኪስ
‹ማል ዱግና?› ዮኪስ ‹ማል ኡፈትና?›
ጂተኒ ህንያደእና*! 32 ወር ሰበ ዋቀዮ ህንተእን
ያደሳኒ እሳን ከነት ህደኒ ጅሩአ፤ እሳን ኩን
ሁንድኑ እስኒፍ በርባድችሶ አከ ተአን ገሩ
አባንኬሰን እን ዋቀራ እንቤከ። 33 ዱራን ዱር
ስተኒ ያደኬሰን ሞቱማ ዋቀዮፍ ቀጂሉማሳ
በርባዱት ህዳ! ከነ መሌስ ከን በርባድችሱ
ሁንድኑሞ እስኒፍ እንኬነመ*። 34 ዋኤ ቦሪፍስ
ህንያደእና፥ ጉያን ቦሪ ኦፈሳቲፍዩ እንያደአ
ተአ፤ ረከን ጉያ ሰና ዱዋንዩ ጉይቻፍ
እንገአ» ጂዴ።

*31. ሮማ 14፡17 *33. 1ሞቶ 3፡13፤
ፋር 37፡4፤ ሉቃ 10፡42

ቦቆና 7
ዋኤ ነመት ፈረዱፍ ዋኤ እሰ ቁልቁላአ ኤጉ
(ሉቃ 6፡37-38፥41-42)

1 ዬሱስ፥ «ዋቀዮ አከ እስንት ህንፈረ
ድኔት እስን ነመት ህንፈረድና*! 2 ፍርዲ
ዱመ እስን ነመት ፈረደኒን እስንትስ
እንፈረደመ፤ ቆዳ ሰፈራ እስን እት ነማፍ
ሰፈርተንት እስኒፍስ እንሰፈረመ*።
3 ማሊፍ ሁበ እጀ ኦቦሌሰኬ ኬሰ ጅሩ እላ
ልታ? ኡቱባ እሰ እጀኬ ኬሰ ጅሩ ህንሁ
በቱ? 4 ዮኪስ አተምት ኦቦሌሰኬቲን፥
‹ለኪ ሁበ እጀኬ ኬሳ ሲፈን ባሰ› ጂተሬ?
ኩኖ ኡቱባኖ እጀኬ ኬሰ ጅራ! 5 አት ኦፍ
ህንአርግኔነነ፥ ዱራን ዱርስቴ ኡቱባ እጀ
ኦፌኬቲ ኬሳ ባስ፥ እሰ ቦዬ ሁበ እጀ
ኦቦሌሰኬ ኬሰ ጅሩ፥ ሁበቴ ባሱ እንደን
ዴሰ። *1. ሮማ 2፡1፤ 14፡10 *2. ማር 4፡24

6 «ፎን አርሳዳፍ ቁልቁላኤ ሰሮታፍ
ህንኬንና! ጨሌኬሰን አከ እሳን ህንድዲት
ኔት ቦዬ ዱረ ህንቡስና! እስኑመት ገረገ
ለኒ እስን እንኩኩቱአ» ጂዴ።

ዋኤ ድመኒ ከደቹ
(ሉቃ 11፡9-13)

7 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «ከደዳ እስኒፍ
እንኬነማ፥ በርባዳ እንአርገቱ፥ በልበለ
ሩኩታ እስኒፍ እንበነመ*። 8 ከን ከደቱ ሁን

†2 ማቴ 6፡27 «ዬሮ ገባባ» ዮኪስ «ሆጃሳረት ዱንዱመ ቶኮ»።

ድኑ እንፉደተ፥ ከን በርባዱስ እንአርገተ፥
በልበለ ከን ሩኩቱፍስ እንበነመ። 9እስን ኬሳ
ነመ አተሚቱ እልምሳ ቡዴነ ዮ እሰ ከደቴ፥
ደጋ ኬናፍሬ? 10ዮኪስ እልምሳ ቁርጡሚ ዮ
ከደቴ፥ ቦፈ ኬናፍሬ! 11ኤጋ እስን ሀሞተ
ታተኒ ኡቱ ጅርተኒ፥ እጀሌኬሰኒፍ ኬና ጋሪ
ኬኑ ኤርገ ቤክተኒ፥ አባንኬሰን እን ዋቀ
ኬሳሞ ሀመም እስን ጫላ ወረ እሰ ከደተኒፍ
ዋን ገጋሪ ኬኖ!

*7. ማር 11:24፤ ዮሀ 14:13-14፤ 15:7፤
16:23-24፤ ያቆ 1:5፤ 1ዮሀ 3:22፤ 5:14
*11. ያቆ 1:17

12 «ዋኑመ ነሞትን አከ እስኒፍ ጎደኒፍ
ጃለተን፥ እስንስ አከሱመ እሳኒፍ ጎዳ፤ ሴሪፍ
ራጆትን እሱመ ከነ እንበርሲሱ» ጆዴ*።

*12. 22:40፤ ሉቃ 6:31፤ ሮማ 13:8-10

ከረ እሰ ድጻ

(ሉቃ 13:24)

13 ዬሱስ፥ «ከረ እሰ ድጻዳን ኦል
ገላ፤ ከራን ገረ በዲሳት ጌሱ ቦቾደ፥ ከር
ሳስ በልኣደ፤ ነሞትን እቲን ኦል ገለንሞ
ባይኤደ። 14ከራን ገረ ጅሬኞት ጌሱ
ረኮደ፥ ከርሳስ ድጻደ፥ ነሞትን እሰ አርገ
ተን ሙራስ» ጆዴ*።

*14. 19:24፤ ሆኤ 14:22

ሙከ ቶኮፍ እጆሳ

(ሉቃ 6:43-44)

15 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «ራጆተ ሶብዱራ
ኦፍ ኤገዳ፥ እሳን ሆላ ፈካቼዳፍ ረሮ ሆላ
ኡፈተኒ ገረኬሰን እንዱፉ፤ ኬሰሳኒቲን
ገሩ ዬዪ ቡተተኒደ*። 16እጆ ሆጂሳኒቲን
እሳን እንቤክቱ፤ እጆ ወይኒ ባላንወራን
ቴቲ፥ ሀርቡስ ኮሶሩቲ ጭሩ ደንዴሱሬ*?
17አከሱመስ ሙክት ጋሪን እጆ በኤሰ
እንጎደተ፥ ሙክት ገዴንስ እጆ ሀማ
እንጎደተ*። 18ሙክት ጋሪን እጆ ሀማ
ጎደቼ፥ ሙክት ገዴንስ እጆ በኤሰ ጎደቼ
ህንደንደኡ። 19ሙክት እጆ በኤሰ ህንጎደ
ትኔ ሁንድኑ እንሙረመ፥ እብደትስ
እንነቀመ*። 20ኤጋ እጆ ሆጂሳኒቲን እሳን
እንቤክቱ» ጆዴ*።

*15. 24:11፥24፤ 1ዮሀ 4:1፤ ዮሀ 10:12፤
ሆኤ 20:29 *16. ገላ 5:19-23፤ ያቆ 3:12
*17. 12:33 *19. 3:10፤ ሉቃ 3:9፤
ዮሀ 15:2፥6 *20. 12:33

መቃዱማፍ እሰ ዱካ ቡኡ

(ሉቃ 13:25-27)

21 ዬሱስ፥ «ጃለለ አባኮ እሰ ዋቀራ
ነመ ሆጄቱቱ ሞቱማ ዋቃት ገለ መሌ፥
ነምን፥ ‹ያ ጎፍታ፥ ያ ጎፍታ› ናንጄቼ
ዱዋዳን እት ገለ ምት*። 22ጉያ እሰ ዱማ
ሰነት ነሞትን ባይኤን፥ ‹ያ ጎፍታ፥ ያ
ጎፍታ ኑእ መቃኬቲን ራጂ ዱበትኔረ፥
መቃኬቲን ሀፉሮተ ሀሞተ ባፍኔረ፥ ሆጂ
ኣንጎስ መቃኬቲን ባይኤ ሆጄትኔረ
ምቲ?› አናን ጆዱ*። 23አንሞ ዬሮ
ሰነት፥ ‹መቱማ አን እስን ህንቤኩ፥ እስን
ያ ወረ ሀማ ሆጄተኒ፥ እጆኮ ዱራ› በዳ!
ጆዴን ሙልእነት እሳንት ህመ» ጆዴ*።

*21. 21:31፤ ሮማ 2:13፤ ያቆ 1:22-25
*22. 1ቆሮ 13:1-2፤ ኤር 27:15 *23. 25:41፤
2ጢሞ 2:19፤ ፋር 6:8

መነ እጃርቶተ ለማን

(ሉቃ 6:47-49)

24 ዬሱስ፥ «ኤጋ ነምን ዱቢኮ ደጌፈቴ
አከሳት ሆጄቱ ሁንድኑ ነመ ኦጌሰ መነሳ ደጋ
ረት እጃረቴት እንፈኬፈመ። 25ቦካን ሮቤ፥
ሎላን ሎለኤ፥ ቅሌንሰስ ቅሌንሰኤ፥ መነ
ሰነት ቡአን፤ መንቾ ገሩ ሁንዴንሳ ደጋረ
ዳበሜ ዋን ቱሬፍ፥ ህንጅግኔ። 26ነምን ዱቢኮ
ደጌፈቴ አከሳት ህንሆጄትኔ ሁንድኑ ገሩ፥
ነመ ጎዋ መነሳ ሁንዴ መሌ ለፈ ጭረቻረት
እጃረቴት እንፈኬፈመ*። 27ቦካን ሮቤ፥
ሎላን ሎለኤ፥ ቅሌንሰስ ቅሌንሰኤ፥ መነ
ሰነት ቡአን፤ መንቾስ እንጅጌ፤ ጅጉንሳስ
በዱባሰ ተኤ» ጆዴ*።

*26. ያቆ 1:22-23 *27. ህስ 13:10-12

ዬሱስ አከ ነመ አቦ ቀቡት በርሲሱሳ

28 ዬሱስ ዱቢሳ ከነ ዱበቴ ዮሙ
ራወቴ፥ ነሞትን ነአኒ በርሲሰሳ እንድንቅ
ሲፈተን*። 29እን አከ በርሲሶተ ሴራ ወረ
ከንሳኒ ኡቱ ህንተእን አከ ነመ አቦ ቀቡት
እሳን እንበርሲሰ ቱሬ*።

*28. 11:1፤ 13:53፤ 19:1፤ 26:1፤
ማር 1:22፤ ሉቃ 4:32 *29. ዮሀ 7:46

ቦቆና 8

ዬሱስ ነምቾ ለምጣአ ቁሌሱሳ

(ማር 1:40-45፤ ሉቃ 5:12-16)

1 ዬሮ ዬሱስ ጋረራ ገድ ቡኤት ቱት
ሶናን ባይኤን እሰ ዱካ ቡአን። 2ኩኖ
ነምቾ ለምጣአን ቶኮ ገረሳ ዱፌ፥ ፉለሳ

ዱረትስ ጅልቤንፈቴ፥ «ያ ጎፍታ!
ፌደኬ ዮ ተኤ ነቁሌሱ እንደንዴስ»
ጇዼን። 3ዩሱስ ሂጠቴ ቀቤ፥ «ፌዼረ፥
ቁላእ!» ጇዼን፤ አቹማንስ ለምጢንሳ
እሰራ ቁላኤ። 4ዩሱስ፥ «ቤከዱ፥ ዋን
ቶኮሌ ነመት ህንህምን! ገሩ ደቅ፥ ሉበ
ኦፍ እላልችስ፥ ፈዩንኬ ሁንዱማት ሀሙ
ልአቱፍ አከ ሙሴን አቦሜት ኬናኬ
ድኤስ!» እቲን ጇዼ*።

*4. 9:30፤ ማር 7:36፤ ሉቃ 17:14፤
ሌዎ 14:1-32

ዩሱስ ናአ አንገፈ ድባ ቶኮ ፈይሱሳ

(ሉቃ 7:1-10፤ ዮሀ 4:43-54)

5ዮሙ ዩሱስ መንደረ ቅፍርናሆምት
ገሌት፥ አንገፍን ድባ ቶኮ ገረሳ ዱፌ
ከደቴ፥ 6«ያ ጎፍታ ናአንኮ ደግንሳ ገር-
ቶኮ ዱኤ መነ ጪሴ ባይኤ ድጾቻ ጅረ»
ጇዼ። 7ዩሱስሞ፥ «አን ዱፌ እሰ ነንፈ
ይሰ» ጇዼን። 8አንገፍን ድባ ሱን ገሩ
ዼብሴ፥ «ጎፍታ! በንቲ መነኮቲ ጀለ
ልጡንኬ አናፍ ህንተኡ፥ ዱቢ ቶከቸ
ዱዋ ዱበዱ ናአንኮስ እንፈየ፤ 9አንስሞ
አፍራ ነመ ነአበሙ ቀበ፥ ሎልቱስ ኦፍ
ጀላ ቀበ፤ እሰ ቶኮን ደቅ ዮን ጇዼ
እንደቀ፥ እሰ ካኒንስ ኮቱ ዮን ጇዼ፥
እንዱፈ፤ ናአኮቲን ከነ ራወዱ ዮን ጇዼ፥
እንራወተ» ጇዼ።

10ዩሱስ ከነ ዮሙ ደገኤ ድንቅፈቴ
ወረ እሰ ዱካ ጅረኒን፥ «ዱጉመን እስኒን
ጇደ፥ አን እስራኤል ኬሰትሌ ኤፑ ብረ
ትዩ አመንቲ ጉዳ አከሲ ህንአርግኔ*፤
11ባይኤንሞ በአ-ቢፍቱቲ፥ ልጠሼቲስ
ዱፈኒ ሞቱማ ዋቃ ኬሰት አብራሃም ይስ
ሀቂፍ ያቆቢ ወጅን ማዲት አከ ታአን አን
እስንተን ህሙ*። 12ወር እጀሌ ሞቱምቻ
ተኡዳፍ ያደመን ገሩ፥ ዱከነ እሰ አላት
እንደርበተሙ፤ አችት ነሞትን እንቦኡ
እልካንስ እንቀሩ» ጇዼ*። 13ዩሱስ አንገፈ
ድባ ሰናንሞ፥ «ደቅ! አኩመ አት አመን
ቴስ ሲፍ ሀተኡ» ጇዼን፤ ናአን ሱንስ
ዩሮቲ ሰነት ፈዩ*።

*10. 15:28 *11. ሉቃ 13:28-29፤
ኢሳ 49:12 *12. 13:42፥50፤ 22:13፤
24:51፤ 25:30፤ ሉቃ 13:28 *13. 9:29፤
15:28

ዩሱስ ዱኩብሰቶተ ባይኤ ፈይሱሳ

(ማር 1:29-34፤ ሉቃ 4:38-41)

14ዩሱስ መነ ጴጥሮስ ዮሙ ልጤ፥
አማቲን ጴጥሮስ ዱኩበ ደግነ-ጉባዳን ዱኩ
ብሰቴ፥ ጪፍቲዩ አርጌ*። 15እንሞ ሀር
ከሼ ቀቤ፥ ደግነ-ጉባን ሱንስ እሼ
ጼፍናን፥ ካቴ እሳፍ እንኤርገምቴ።

*14. 1ቆሮ 9:5

16ገልገለ ሰነስ ወረ ሀፉር ሀማን ኬስ
ቱሬ ባይኤ ገረሳት ፍደን፤ እንሞ ሰገሌ
ቶኮን ሀፉሮት ሀሞተ ባሴ፥ ወረ ዱኩብሰ
ተን ሁንዱማ እንፈይሴ። 17ኩንስ ራጅቻ
ኢሳያሲን፥ «እን ወራንሰኬኘ ኑራ ፉዼ
ዱኩበኬኘስ ባቴ» ከን ጇደሜ አከ ራወተ
ሙፍ ተኤ*። *17. ኢሳ 53:4፤ ዮሀ 1:29

አተምት ዩሱስ ዱካ ቡኡ

(ሉቃ 9:57-62)

18ዩሱስ ቱተ ሶናን ባይኤ ናኖሳት
ዮሙ አርጌ፥ ገረ ገማት ሀጩአኒፍ በርቶ
ተሳ አቦሜ*፤ 19በርሲሳን ሴራ ቶኮሞ ገረ
ሳት አሰ በኤ፥ «በርሲሰ! ገሩመ አት
ደቅጡት ስዱካን ቡአ» ጇዼን። 20ዩሱ
ስሞ፥ «ዋንጎትን ቦለ ቀቡ፥ ስምብሮትንስ
መንኤ ቀቡ፥ እልም ነማ ገሩ ለፈ መታሳ
እት ህርከፈቱ ህንቀቡ» ጇዼን*። 21ከን
ብራ ቶኮሞ በርቶተ ኬሳ፥ «ያ ጎፍታ!
ዱረ አባኮ አዋለዼ አከን ዼብኡፍ ስንከ
ደደ» እቲን ጇዼ*። 22ዩሱስ ገሩ፥
«ነዱካ ቡእ! ወረ ዱአንስ ዲስ፥ ዱአሳኒ
ሀአዋለተን» ጇዼን።

*18. ማር 4:35፤ ሉቃ 8:22 *20. 2ቆሮ 8:9
*21. 1ሞቶ 19:20

ዩሱስ ቅሌንሰ ጀባ ገብ ጎቹሳ

(ማር 4:35-41፤ ሉቃ 8:22-25)

23ዩሱስ ብድሩ ያቤ፥ በርቶትንሳስ
እሳ ወጅን አዼመን፤ 24ኩኖስ ቅሌንስ
ጀባን ብሻንቹረት ከኤ ሀመ ደአን ብሻኒ
ብድርቹረ ደንበልኡት ገኤ፤ ዩሱስ ገሩ
ረፌ ቱሬ። 25በርቶትን ዮሙስ ገረሳት
ድአተኒ እሰ ደመቅሰኒ፥ «ኑአልች ያ
ጎፍታ! ኑአ ዱሙፍ» ጇደን። 26እንሞ
ዼብሴ፥ «እስን ያ ወረ አመንቲ ህርኡ፥
ማሊፍ ሶዳተኒ?» እሳኒን ጇዼ፤ ዮሙሱ
መስ ከኤ ቅሌንስቻፍ ብሻንቻ እፈቴ፤
ገቢን ጉዳንሳስ እንተኤ*። 27ከነረት ነሞ
ትን ነአኒ ድንቅፈቻ፥ «ኩን ነመ አተ

ሚቲ? ቅሌንሲፍ ብሻንዩ እንአበመሙፍ»
ጇደን።

*26. 14፡31፤ 16፡8

ዬሱስ ሀፉሮተ ሀሞተ ነሞተ ኬሳ ባሱሳ

(ማር 5፡1-20፤ ሉቃ 8፡26-39)

28 ዬሱስ ብሻንቻ ገመ ጬኤ ገረ ብየ ገደ
ራ[†3] ዮሙ ዱፌ፥ ነሞትን ሀፉሮትን ሀሞን
ኬሰ ቱረን ለመ አዋሎተ ግዱዳ በአኒ እት
ዱፈን፤ እሳን ኩን ሀመ ነምን ከራ ሰነረ ደርቡ
ደደቡት እንሶዳችሱ ቱረን። 29እሳንሞ ኩኖ
ጨራኺ፥ «ማል ኑቲ ቀብዳ? ማልቱስ
ድመኬኘ ኬሰ ስቡሴ? ያ እልመ ዋቀዮ!
ዬሮን ኡቱ ህንገእን ኑድጽሱ ዱፍቴሬ?»
ጇደን*። 30ጥኖ እሳንራ ፌጋተኒስ ሆማን ቦዬ
ቦበአኒ ጅሩ ቱረን። 31ሀፉሮትን ሀሞን ሱን፥
«ዮ ገድ ኑባፍቴ፥ ገረ ሆማ ቦዬ ሰነ ኬሰት
ኑኤርግ!» ጇደኒ እሰ ከደተን። 32እን
«ደቃ!» እሳኒን ጇናን፥ ጀረ ኬሳ በአኒ
ቦዮተ ሰነት ገለን፤ ዮሙሱመስ ሆማን ቦዬ
ሱን ጉቱማት ሀለያራ ገረ ጪሰ ብሻኒት ገድ
ኮንኮላተኒ ዱመን።

*29. 1ሞቶ 17፡18፤ ማር 1፡24፤
ሉቃ 4፡34፥41

33 ወር ቦዬ ኤገንስ በቀተኒ፥ መንደረት
ገለኒ ዋን ሁንዱማ፥ ዋን ወረ ሀፉሮትን
ሀሞትን ኬሰ ቱረኒፍ ተኤስ እንአዴሰን።
34ዮሙስ መንደር ሱን ጉቱማት ዬሱስን
አርጉዳፍ ገድ በኤ፤ ዬሮ እሰ አርገንስ
ኩታ ብየሳኒ ዲሴ አከ አዴሙፍ እሰ ከደ
ተን።

ቦቆና 9

ዬሱስ ነምቻ ደግንሳ ገር-ቶኮ ዱኤ ፈይሱሳ

(ማር 2፡1-12፤ ሉቃ 5፡17-26)

1 ዬሱስ ብድሩ ያበቴ ብሻንቻ ጬኤ
ገረ መንደረሳ ዱፌ*። 2ኩኖ ጀሬን ቶኮ
ነመ ደግንሳ ገር-ቶኮ ዱኤ ስሬረ ጪብሰኒ
ገረሳ ፍደን፤ ዬሱስ አመንቲ ጀሬን ከና
ዮሙ አርጌ፥ ነምቻ እሰ ደግንሳ ገር-ቶኮ
ዱኤን፥ «እልመኮ ጀባዱ! ጬቡንኬ ሁን
ድኑ ሲፍ ዲፈሜረ» ጇዴ*። 3ከነረት በር
ሲሶተ ሴራ ኬሳ ካን፥ «ነምን ኩን ዋቀዮን
አረብሰ» ጇደኒ ገራሳኒት ዱበተን።
4ዬሱስ ገሩ ያደሳኒ ቤኬ፥ «ማሊፍ ገራኬ
ሰን ኬሰት ሀማ ያዱ*? 5ከምቱ ሰልጰዳ?
ጬቡንኬ ሲፍ ዲፈሜረ ጇቹሞ ዮኪስ
ከኢቲ አዴም ጇቹ? 6ገሩ እልም ነማ ለፈ
ረት ዲፈሙ ጬቡ ኬኑዳፍ አቦ አከ ቀቡ
ቤካ!» እሳኒን ጇዴ፤ እሰ ደግንሳ ገር-ቶኮ
ዱኤንሞ፥ «ከኢቲ ስሬኬ ፉደዱ መነኬት
ገል!» ጇዴ*። 7ነምቺ ዮሙስ ከኤ መነ
ሳት ገሌ። 8ነሞትን ከነ ዮሙ አርገን
እንነአን፥ ዋቀዮ እሰ አቦ አከሲ ነሞታፍ
ኬኔፍስ ሆቁባ ድኤሰን።

*1. 4፡13 *2. 9፡22፤ ሉቃ 7፡48 *4. 12፡25፤
ዮሀ 2፡25 *6. ዮሀ 5፡8

ዋመሙ ማቴዎስ

(ማር 2፡13-17፤ ሉቃ 5፡27-32)

9 ዬሱስ አቺ ከኤ ኡቱ ደርቡ፥ ነመ
ማቴዎስ ጇደሙ ቶኮ፥ ኡቱ እን እዶ
ቀረጣ ታኡ አርጌ፥ «ነዱካ ቡእ!»
ጇዴን፤ ማቴዎስ ዮሙስ ከኤ፥ ዱካ
እንቡኤ። 10ከነ ቦዴሞ ዬሱስ መነ ነምቻት
ማዲት ታኤ፤ ኩኖስ ቀረጦትኒፍ ወር አከ
ሴራት ህንጅራትኔ ባይኤን ዱፈኒ፥ ዬሱ
ሲፍ በርቶተሳ ወጅን ማዲት ታአን።
11ወር ፈሪሶታ ገሩ ከነ ዮሙ አርገን በርቶ
ተሳቲን፥ «ማሊፍ በርሲሳንኬሰን ወረ ቀረ
ጡዳፍ ወረ አከ ሴራት ህንጅራትኔ ወጅን
ኛታ?» ጇደን*። 12ዬሱስ ገሩ ከነ ዮሙ
ደገኤ፥ «ነሞትን ፈያን ኦጌሰ ቆርቻ ህንበ
ርባደን፥ ዱኩብሰቶተቱ በርባደ መሌ፥
13እን ‹ገረ-ላፍነን በርባደ መሌ አርሳ
ምት› ጇዱ ማልት አከ ሂከሙ ደቃ በራ!
አኖ ወረ ገረ-ቀጇሎተ ዋሙ ህንዱፍኔ፥
ወረ ጬበሞተ ዋሙፈን ዱፌ መሌ»
ጇዴ*።

*11. ሉቃ 15፡1-2፤ 19፡7 *13. 12፡7፤
1ሳሙ 15፡22፤ ሆሴ 6፡6

ጋፌ ዋኤ ሶሚ

(ማር 2፡18-22፤ ሉቃ 5፡33-39)

14 ጋፍ ቶኮ በርቶትን ዮሀንስ ገረ ዬሱስ
ዱፈኒ፥ «ኑኢፍ ፈሪሶትን ማሊፍ ሶምና?
በርቶትንኬሞ ማሊፍ ህንሶመኒ?» ጇደ
ኒን*። 15ዬሱስ ዴብሴ፥ «ድርስ ምስሮ
ሀመ እሳን ብረ ጅሩት ወር ጭዳ ገዱ ደን
ደኡሬ? ጉዮትን ድርስ ምስሮ እት እሳን
ዱራ ፉደተሙ ዱፉፍ ጅሩ፤ እሳን ዬሮ
ሰነት እንሶሙ*።

*14. ሉቃ 18፡12 *15. ዮሀ 3፡29

[†3] ማቴ 8፡28 «ገደራን» ዮኪስ «ጌርጌሴኔስ፥ ጌራሴኔስ።»

16 «ሆምትኑ ኤርቤ ሃራ ተካ ህንሚጨ
ምን ኡፈተ ሞፋረት ህንኤርቡ፥ ኤርብች
ሃራን ኡፈተ ሞፉ ሰነራ እንተርሳሰ፥ ተር
ሰአንሳስ እሰ ዱራረ ከን ጫሉ ተአ። 17አከ
ኑመሞ ዳዲ ወይኒ ሃራ ቆዳ ቦሶሳት
ህንነቀን፤ ከነ ዮ ጎደን፥ ቆድች እንዶአ፥
ዳድች እንደንገለአ፥ ቆድችስ እንበደ፤
ዳዲ ወይኒ ሃራ ቆዳ ጀባት እንነቁ መሌ፤
ዳድችስ ቆድችስ አከስት እንአሉ» እሳኒን
ጀዴ።

እንተለ ነምቺ ቶኮፍ ዱበርቲ እሼ ኡፈተ ዩሱስ ቱቅጨ

(ማር 5፡21-43፤ ሉቃ 8፡40-56)

18 ዩሱስ ኡቱ ከነ እሳንት ዱበቻ
ጅሩ፥ ኩኖ ወረ ጌጌስቱ ኬሳ ቶኮ ዱፌ
እሳፍ ሰገዴ፥ «ሙጫንኮ አሙመ ነዱራ
ዱቴ፥ አት ገሩ ኮቱቲ ሀርከኬ እሼረ ካአ፥
እሼንስ ዴብቴ እንጅራት» ጀዴ። 19ከናፍ
ዩሱስ ከኤ በርቶተሳ ወጅን ጌጌስቱ ሰነ
ዱካ ደቁ።

20 ኩኖስ ግዱት ዱበርቲን ወጋ ኩደ
ለማፍ ዲግንሼ ዳበቹ ድዱዳን ረከቻ ቱርቴ
ቶኮ፥ ዱግደ ዱባን ዱፍቴ፥ ሻሸረ ኡፈተ
ዩሱስ ቱቅጨ*። 21እሼን ገራሼት፥ «ኡፈ
ቱመ ዩሱስ ዱዋ ዮን ቱቂ ነንፈየ» ጀቴ
ያዴ ቱርቴ*። 22ዩሱስሞ ገረገሌ እሼ
አርጌ፥ «ጀባዱ እንተለኮ፥ አመንቲንኬ
ስፈይሴረ» ጀዴን፤ ዱበርትቲንስ ስኡመ
ሰነ ፈይቴ*።

*20. 14፡36፤ ማር 3፡10፤ ለኮ 15፡38፤
ኬሰ 22፡12 *21. 14፡36 *22. ማር 10፡52፤
ሉቃ 7፡50፤ 17፡19፤ ሆኤ 3፡16

23 ዩሱስ መነ ጌጌስቱ ሰና ብረ ዮሙ
ገኤ፥ ወረ ኡሉሌ ገዳ አፉፈኒፍ ወረ ሁር
ሰኒ ቦአን አርጌ፥ 24«አሲ አዴማ! እንተለ
ቲኖ ህንዱኔ ረፉት ጅርት መሌ» እሳኒን
ጀዴ፤ እሳን ገሩ እት ኮልፈን*። 25ነሞትን
ኤርገ ገድ ባፈመኒ ቦዴ፥ ዩሱስ ኦል ልጨ
ሀርከ እንተለቲ ቀቤ፥ እሼንስ እንካቱ።
26ኦዱንሳስ ናነአ ኩታ ብየ ሰና እንገኤ*።

*24. ዮሀ 11፡11 *26. ሉቃ 7፡17

ዩሱስ ነሞተ ጃማ ለመ ፈይሱሳ

27 ዩሱስ አቺ ከኤ ኡቱ ደርቡ ጃሞትን
ለመ እሰ ዱካ አዴመኒ፥ «ያ እልመ
ዳዊት ኑማር!» ጀደኒ እየን*። 28እን
መነት ኦል ገላን፥ ነሞትን ጃሞትን ሱን
እሰት ድአተን፤ ዮሙስ ዩሱስ፥ «ከነ ጎቹ
አከን ደንደኡ እንአመንቱሬ?» እቲን
ጀናን፥ እሳንሞ፥ «ኤዬ ያ ጎፍታ» ጀደ
ኒን። 29ከነ ቦዴ እጀሳኒ ቀቤ፥ «ኤጋ
አኩመ አመንቲኬሰኒ እስኒፍ ሀተኡ!»
ጀዴን*። 30ዮሙስ እጅሳኒ እንበነመን፤
ዩሱስሞ፥ «ቤከዳ! ነምን ቶኮሌ ከነ አከ
ህንደጌኚ» ጀዴ ጀቤሴ እሳን አቦሚ*።
31እሳን ገሩ አኩመ አቺ በአኒን ጉቱማ ብየ
ሰናት ዋኤሳ ኦዴሰን።

*27. 20፡29-34 *29. 8፡13 *30. 8፡4፤
ማር 1፡44

ዩሱስ ነመ አረበ ድዳ ቶኮ ፈይሱሳ

32 ዩሮ እሳን አቺ በአንት ጀሬን ቶኮ
ነመ አረብንሳ ድዴ፥ ሀፉር ሀማን ኬሰ
ጅሩ ቶኮ ገረ ዩሱስ ፍደን*። 33ሀፉርች
ሀማን ኤርገ እሰ ኬሳ ባፈሜስ ነምች አረብ
ንሳ ድዳ ቱሬ እንዱበቴ፤ ነሞትንስ ራጂ
ፈቻ፥ «ወንት አከሲ ኩን እስራኤል
ኬሰት ተካ ህንአርገምኔ» ጀደን። 34ፈሪሶ
ትን ገሩ፥ «ሁምነ አንገፌ ሴጠኖታቲን
ሀፉሮተ ሀሞተ እንባሰ» ጀደን*።

*32. 12፡22 *34. 10፡25፤ 12፡24፤
ማር 3፡22፤ ሉቃ 11፡15

ዩሱስ ነሞታፍ ኦኡሳ

35 ዩሱስ መንደሮተ ሁንዱማፍ ገንዴን
ኬሰ ናነኤ መኔን ሰገዳሳኒ ኬሰት በርሲሳ፥
ወንጌለ ሞቱማ ዋቀዮ ሀማ፥ ዱኩባፍ ድቤ
ሁንዱማቲስ ፈይሳ ቱሬ*። 36እን ነሞተ
አከ ሆሎተ ትከሴ ህንቀብኔት ቡቱተኒ፥
ገተመኒ ቱረን ሰነ ዮሙ አርጌ እሳኒፍ
ኦኤ*። 37ዮሙስ በርቶተሳቲን፥ «ምዳን
ሰሳበሙ ባይኤደ፥ ሆጂቶትን ሰሳበን ገሩ
ሙራሰ*፤ 38ኤጋ ሆጂቶተ ወረ ምዳን ሰሳ
በን እት ሀያፈቱፍ፥ አባ ምዳንቻ ከደዳ!»
ጀዴ*።

*35. 4፡23፤ ማር 1፡39፤ ሉቃ 4፡44
*36. 14፡14፤ ማር 6፡34፤ ለኮ 27፡17፤
1ሞቶ 22፡17፤ 2ሴና 18፡16፤ ህስ 34፡5፤
ዘካ 10፡2 *37. ዮሀ 4፡35 *38. ሉቃ 10፡2

ቦቆና 10

ዩሱስ በርቶተ ኩደ ለማኒፍ አቦ ኬኑሳ

(ማር 3፡13-19፤ ሉቃ 6፡12-16)

1 ዩሱስ በርቶተሳ ኩደ ለማን አፍት
ዋሚ፥ ሀፉሮተ ጡራኦተ አከ ባስኒፍ፥
ዱኩባፍ ድቤ ሁንዱማስ አከ ፈይስኒፍ

አቦ እሳኒፍ ኬኔ። 2መቃን ኤርገሞተ ኩደ
ለማኒሞ ከነት ፋፌ ጅረ፤ እን ዱራ ሲሞን
እሰ ጴጥሮስ ጄደሜ ሞጋፈሜ፥ እንድሪያስ
ኦቦሌሰ ጴጥሮስ፥ ያቆብ እልመ ዘብዴ
ዎስ፥ ዮሀንስ ኦቦሌሰ ያቆብ*፤ 3ፊሊጶስ፥
በርቶሎሜዎስ፥ ቶማስ፥ ማቴዎስ እሰ
ቀረጠ ፉዱ፥ ያቆብ እልመ አልፌዎስ፥
ታዴዎስ*፤ 4ሲሞን እሰ «ህናፍትቻ»
ጄደሜ ቤከሜ፥ ይሁዳ ነመ ብየ ኬርዮት
እሰ ደበርሴ ዩሱስን ኬኔ።

*2. ዮሀ 1:40-41 *3. ዮሀ 1:43፤ ሆኤ 1:13

ዩሱስ በርቶተ ኩደ ለማን ኤርጉሳ

(ማር 6:7-13፤ ሉቃ 9:1-6)

5 እሳን ኩደ ለማን ከነ ዩሱስ ኤርጌ፥ «ከራ
ሰበ ዋቀዮ ወረ ህንተእንት እስን ጌሱረ ህንጎ
ርና፥ መንደረ ወረ ሰማርያ ቶኮሌስ ህንልጥና!
6ከና መና ገረ ወረ አከ ሆሎታ ከራራ ጎረኒ መነ
እስራኤሊ በደኒ ደቃ*! 7አኩመ ደቅጠኒንስ፥
‹ሞቱማን ዋቃ ድአቴረ› ጄዳ ለለጥ*! 8ወረ
ዱኩብሰቶ ፈይሳ፥ ወረ ዱአን ካሳ፥ ወረ ለም
ጣአን ቁሌሳ፥ ሀፉሮተ ሆሞተ ባሳ፤ ገቲ ኡቱ
እት ህንባስን ፉደተን፥ እስንስ ገቲ ኡቱ እት
ህንባስስን ኬና*! 9አዴሙዳፍ ወርቄ፥ ሜቲ
የኪስ ስቢለ ዲማ ጉዱንፈቹ ህንበርባድና*፤
10ከራዳፍ ኮሮጆ፥ ቆሜ ለመ፥ ኮጴ፥ ኡሌስ
ባቹ ህንበርባድና፤ ሆጄታን ዋን እሰ በርባድ
ችሱ አርገቹን እንተአፍ*። 11መንደረ የኪስ
ገንደ ከምትሌ ዮሙ ገልተን፥ ነመ ተኡ በር
ባዳ፥ ሀመ እዶ ሰና አዴምተንት እሰ ብረ
ቱራ! 12መንቾት ዩሮ ልጠንስ ነጋ ድኤሳ፤
13መንቾ ከናፍ ከን መሌ ዮ ተኤ ነጋንኬሰን
እሰረ ሀቡፈቱ፥ ገሩ ዮ እሳፍ ህንመሌ ተኤ፥
ነጋንኬሰን እስኒፍ ሀዴብኡ*፤ 14ኤኙሌ ዮ እስን
ስሙ ደባቴ፥ ዱቢኬሰንስ ዮ ደገኡ ደባቴ፥
መንቾ ሰና የኪስ መንደርቾ ሰና ዮሙ ባተን
አዋረ ሚለኬሰንራ ደደአዳ*! 15አን ዱጉመን
እስንት ህመ፥ ጉያ ፍርዲት እን ወረ ሶዶሚፍ
ጎሞራት ፈረደሙ ከን ወረ መንደረ ከናረ
ሰልጳ እንተአ» ጄዴ*።

*6. 15:24፤ ሆኤ 13:46 *7. 3:2፤ 4:17፤
ሉቃ 10:9፥11 *8. ማር 16:17፤
ሆኤ 20:33 *9. ሉቃ 22:35
*10. ሉቃ 10:4፥7፤ 1ቆሮ 9:14፤
1ጢሞ 5:18፤ ለኮ 18:31 *13. ሉቃ 10:5-6
*14. ሉቃ 10:10-12፤ ሆኤ 13:51፤ 18:6
*15. 11:24፤ ኡመ 19:24-28

አርአተሙ ዱፉፍ ጅሩ

(ማር 13:9-13፤ ሉቃ 21:12-17)

16 ዩሱስ እት ደበሌ፥ «ኩኖ፥ አከ
ሆሎተ ዩዪ ግዱ ደቀኒተን እስን ኤርገ፤
ኤጋ አከ ቦፉ አፍቻለ ተአ፥ አከ ጉጌስ
ገራሚ ተአ*! 17ነሞተራ ገሩ አፍ ኤገዳ፥
ያኢት ደበርሰኒ እስን እንኬኑ፥ መኔን ሰገ
ዳሳኒ ኬሰትስ እስን እንሬቡ*። 18እሳንት፥
ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእንትስ ዱጋ በኡ
ዳፍ፥ አናፍ ጄተኒ ፉለ ወረ ብየ ቡልቻኒፍ
ፉለ ሞቶታት እንጌፈምቱ*። 19ዮሙ ደበ
ርሰኒ እስን ኬነንሞ አከ እት ዱበተን ዮኪስ
ማል አከ ጄተን ህንያደእና፥ ወንት እስን
ዱበቹፍ ጅርተን ዩሮ ሰነት እስኒፍ
እንኬነመ*። 20ሀፉረ አባኬሰኒቱ እስን ኬሳ
ዱበተ መሌ፥ እስንቱ ዱበተ ምት*።

*16. ሉቃ 10:3፤ ሮማ 16:19 *17. 24:9፤
2ቆሮ 11:24፤ ሆኤ 5:40፤ 6:12
*18. 24:14፤ ሆኤ 25:23፤ 27:24
*19. ሉቃ 12:11-12 *20. 1ቆሮ 2:4

21 «ኦቦሌስ ኦቦሌሰ፥ አባንስ እልመ
ዱአት ደበርሴ እንኬነ፤ እጆሌንስ ወረሳኒ
ረት እንከኡ፥ እሳን እንአጄሱስ*። 22አናፍ
ጄተኒ ሁንዱማ ብረት እንጅበምቱ፤ ነምን
ሀመ ዱማት ረክነ ኦብሱ ገሩ እንፈየ*።
23መንደረ ቶኮ ኬሳ ዮ እስን አርአተን፥
ገረ እሰ ካኒት በቀዳ! ዱጉመን እስንት
ህመ፥ እልም ነማ ሀመ ዱፉት መንደሮተ
እስራኤል ሁንዱማ ወሊን ህንጌሰን*።

*21. 10:35-36፤ ሚክ 7:6 *22. 24:9፥13፤
ማር 13:13፤ ሉቃ 21:17 *23. 16:27-28

24 «በርቱን በርሲሳሳ ገረራ ምት፥
ሆጄታንስ እሰ እሰ ሆጄቺፈቱ ገረራ
ምት*፤ 25በርቱዳፍ አከ በርሲሳሳ ተኡን፥
ሆጄታፍስ አከ እሰ ሆጄቺፈቱ ተኡን እሰ
እንገአ፤ አባ መና ‹ብኤል ዜቡል›†4 ጄደኒ
ኤርገ ዋመኒ፥ ወረ መነሳቲሞ ሀመም ጫል
ችሰኒ መቃ ገዴዳን ሀዋመንሬ!» ጄዴ*።

*24. ሉቃ 6:40፤ ዮሀ 13:16፤ 15:20
*25. 9:34፤ 12:24፤ ማር 3:22፤ ሉቃ 11:15

ሶዳቹን ከን ነማፍ ተኡ

(ሉቃ 12:2-7)

26 ዩሱስ አሞ፥ «ኤጋ እሳን ህንሶዳ
ትና! ዋን ሀጉገሜ ጅሩ ሁንድኑ እንሙል
እፈመ፤ ዋን ዶክሳት ኤገማ ጅሩስ
እንቤክስፈመ*። 27ዋን አን ዱከነ ኬሰት

---

†4ማቴ 10:25 «ብኤል ዜቡል» ዮኪስ «ብኤል ዜቡብ እንሞ ‹አንገፈ ሴጠኖታ›» ጄቹደ።

እስንት ህሙ እፈ ጉያ ኬሰት ደጌስሳ፥
ዋን ሀሳሰሜ ደጌሰን ለፈ ኦል ጂዻረት
ለብሳ። 28 ወረ ፎን ነማ አጂሰኒ ሉቡ ገሩ
አጂሱ ህንደንዴኘ ህንሶዻትና! ከና መና
እሰ ሉቡፍ ፎን ቅሊሌ ኬሰት በሌሱ ደን
ደኡ ሶዻዻ! 29 ስምብሮትን ለመ አክ ሳን
ቲመ ቶኮት እንጉርጉረሙ ምቲሬ?
እሳኑመ ኬሳዩ ቶኮሌ ያደ አባኬሰኒ መሌ
ለፈ ህንቡኡ፤ 30 እስን ገሩ፥ ርፌንስ መታ
ኬሰኒ ሁንድኑዩ ለካአማደ። 31 ከናፍስ ህን
ሶዻትና! እስኖ ስምብሮተ ባይኤረ ጉዻ
እንጫልቱ» ጂዴ*።

*26. ማር 4፡22፤ ሉቃ 8፡17፤ 12፡2
*31. 6፡26፤ 12፡12

ክርስቶስን አመነቹ ዮኪስ ገኑ

(ሉቃ 12፡8-9)

32 እት ፉፌስ ዬሱስ፥ «ኤኙሌ ነሞተ
ዱረት ኤኙ አከን ተኤ ዱጋ በኤ ዮ ሙል
እሴ፥ አንስ አባኮ እሰ ዋቀረ ጅሩ ዱረት
ዱጋ ነንበአፍ*። 33 ኤኙሌ ነሞተ ዱረት ዮ
ነገኔ ገሩ፥ አንስሞ አባኮ እሰ ዋቀረ ጅሩ
ዱረት እሰ ነንገነ» ጂዴ*።

*32. ሙል 3፡5 *33. ማር 8፡38፤ ሉቃ 9፡26፤
2ጢሞ 2፡12

ነሞትን ዋኤ ዬሱሲፍ ወል ድዱሳኒ

(ሉቃ 12፡51-53፤ 14፡26-27)

34 ዬሱስ አሞ፥ «ብየ ለፉረት ነጋ
ፍዱዻፍ ዋነን ዱፌ እስንት ህንፈካትን፤
አን ብላ ፍዱፈን ዱፌ መሌ፥ ነጋ ፍዱ
ዻፍ ህንዱፍኔ። 35 አን ነመ ቶኮ አባሳ
ወጅን፥ እንተለ ሃደሼ ወጅን፥ ሃደ መና
እልማ አማቲሼ ወጅን ወልት ነቁዻፍ
ዱፌረ። 36 ዲን ነመ ቶኮስ ወረ መነሳ ኬሳ
እንተኡ*። 37 ነምን አባ ዮኪስ ሃደ አነ
ጫላት ጃለቱ፥ አናፍ ከን መሌ ምት፤
ነምን እልመ ዮኪስ እንተለ አነ ጫላት
ጃለቱ፥ አናፍ ከን መሌ ምት*። 38 ነምን
ፈኖሳ (እሰ አናፍ ጂዴ ኦል ፉደቱ) ባቴ
አነ ዱካ ህንቡኔ አናፍ ከን መሌ ምት*፤
39 ነምን ጅሬኘ ኦፈሳቲፍ በርባደቱ ጅሬኝሳ
እሰ ዱራ እንፉደተመ፥ ነምን አናፍ ጂዴ
ጅሬኘሳ ኬኑሞ እሰ እንአርገተ» ጂዴ*።

*35-36. ሚክ 7፡6 *37. ኬሰ 13፡6-11፤ 33፡9
*38. 16፡24፤ ማር 8፡34፤ ሉቃ 9፡23
*39. 16፡25፤ ማር 8፡35፤ ሉቃ 9፡24፤
17፡33፤ ዮሀ 12፡25

ገቲ ነሞትን አርገተን

(ማር 9፡41)

40 ዬሱስ፥ «ነምን እስን ስሙ አነ
ስሙሳት፥ ነምን አነ ስሙስ እሰ አነ ኤርጌ
ስሙሳት*፤ 41 ነምን፥ ራጂ ቶኮ ራጂ ተኡ
ሳቲፍ ስሜ፥ ገቲ ራጂ ቶኮ እንአርገተ፤
ነምን፥ ነመ ቀጂላ ቶኮ ቀጂላ ተኡሳቲፍ
ስሜስ፥ ገቲ ነመ ቀጂላ ቶኮ እንአርገተ*።
42 ዱጉመን እስንት ህመ፥ ኤኙሌ እሳን
ጥጥነዮ ከነ ኬሳ እሰ ቶኮፍ፥ ዋን እን በር
ቱኮ ተኤፍ፥ ብሻን ቀበናአ ውሌ ቶኮሌ ዮ
ኬኔ፥ ገቲሳ ህንደቡ» ጂዴ*።

*40. 18፡5፤ ሉቃ 10፡16፤ ዮሀ 13፡20፤
ማር 9፡37፤ ሉቃ 9፡48፤ ገላ 4፡14
*41. 1ሞቶ 17፡9-24፤ 2ሞቶ 4፡8-37
*42. 25፡40

ቦቆና 11

ወረ ዮሀንስ ጬጳ ብራ ኤርገመን

(ሉቃ 7፡18-35)

1 ዬሱስ በርቶተሳ ኩደ ለማን አጀጁ
ኤርገ ራወቴ ቦዴ፥ መንደሮተ ጀራት በር
ሲሱዻፍ ለለቡዻፍ ከራሳ እት ፉፌ*።

*1. 7፡28፤ 13፡53፤ 19፡1፤ 26፡1

2 ዮሀንስ ጬጳን ኡቱ መነ ህዻ ጅሩ፥
ሆጂ መሲህች ሆጄቴ ሁንዱማ ደገኤ፥
ከራ በርቶተ ኦፈሳቲ ዬሱስት ዻምሰ
ኤርጌ*፥ 3 «ከን ዱፉዻፍ ጅሩ ስእሞ?
ዮኪስ ከን ብራ ኤገትኑ?» ጂዴን*። 4 ዬሱ
ስሞ ዴብሴ፥ «ዴብአ! ዋን ደጌሰን፥ ዋን
አርግተንስ ዮሀንስት ህማ! 5 ከን ጃመን
እንአርጉ፥ ከን ሆኮለን እንአዴሙ፥ ከን
ለምጣአን እንቁላኡ፥ ከን ዱደን
እንደገኡ፥ ከን ዱአን እንከኡ፥ ህዬሶታ
ፍስ ምስራቹን እንለለበመ*። 6 ነምን ዋኤኮ
ቲፍ አብዲ ህንኩተትኔ፥ ገመቹ አተሚ
ቀበ» እሳኒን ጂዴ*።

*2. 14፡3፤ ዮሀ 3፡24 *3. 3፡11፤ ሚል 3፡1፤
ዮሀ 1፡15፥27 *5. ኢሳ 35፡5-6፤ 61፡1፤
ሉቃ 4፡18 *6. 13፡57፤ 26፡31

7 ወር ኤርገመን ኩንስ ኤርገ ዴብአኒ፥
ዬሱስ ዋኤ ዮሀንስ ጬጳ ነሞተት ዱበቹ
ጀልቀቤ፥ «ማል አርጉ ዮሀንስ ብረ ገረ
ለፈ ኦና ደቅጠኒ? ጀጀበ ቅሌንስ ራሱ*?
8 ዮኪስ ማል እላሉዻፍ ባተኒ? ነመ ኡፈተ
ሚደጋዻፍ ደግነት ቶሉ ኡፈቴ? ወር
ኡፈተ ምሚደጋዻፍ ደግነት ቶሉ ኡፈተኖ
መነ ሞቶታ ጅሩ። 9 ኤጋ ማሊፍ ባተኒ?
ራጂ እላሉዻፊ? ኤዬ፥ እስኒነን ጂደ ራጂ

ረዩ ከን ጫሉደ*። 10ጫፈትን ቁልቁላአን
ዋኤ እሰ ከናቲፍ፣ ‹እላ ኤርገማኮ ከራኬ
አከ ሲፍ ቆጼሱፍ ስዱረ ነንኤርገ› ጂዴ
ዱበቴረ*። 11ዱጉመን እስኒን ጂደ፣ ነመ
ተኤ ለፈረት ከን ደለቴ ኬሳ፣ ዮሀንስ
ጩጻረ ከን ጫሉ ተካ ህንካኔ፤ ገሩ ሞቱማ
ዋቃት እን ሁንዱማረ ጥናቱዩ እሰረ
እንጫለ። 12ዬሮ ዮሀንስ ጩጻን በርሲሱ
ጀልቀቤ ከኤ ሀመ አማት ሞቱማን ዋቃ
ሁምናን ዲበቻ ጅረ፤ ወር እት ገሉዳፍ
ዲበተንስ እሰ እንፉደቱ። 13ራጀትን ሁን
ድኑ፣ ሴርስ ሀመ በረ ዮሀንስ ጩጻት ራጂ
ዱበተኒሩ*። 14ከነ ፉደቹስ እንበርባዱ ዮ
ታተን፣ ዮሀንስ ኩን ኤልያስ፣ እሰ ዱፉፍ
ጅሩ ሰነ*። 15ነምን ጉረ ቀቡ ሀደጌፈቱ*።

*7. 3፡5 *9. 14፡5፤ ሉቃ 1፡76
*10. በኡ 23፡20፤ ሚል 3፡1፤ ማር 1፡2፤
ዮሀ 3፡28 *12-13. ሉቃ 16፡16
*14. ሚል 4፡5፤ ማቴ 17፡10-13፤
ማር 9፡11-13፤ ሉቃ 1፡17 *15. 13፡9፣43፤
ማር 4፡23፤ ሉቃ 8፡8፤ ሙል 13፡9

16 «ደሎተ ስአና ከነ ገሩ ማልተን
ፈኬሳ? እን አከ እጀሌ ለፈ ገባ ታአኒ
ህርዮተሳኒቲን፣ 17‹ፋጋ እስኒፍ አፉፍ
ናን፣ ስርቡ ድደን፤ ፉሩ እስን ደጌስፍናን
ገዱ ድደን› ጂደኒ ወጩኒት። 18ዮሀንስ
ዮሙ ዱፌ፣ ኛተ ህንኛቱ፣ ዱጋቲስ ህን
ዱጉ ቱሬ፤ እሳንሞ፣ ‹እኖ ሴጠነ ቀበ›
ጂደን*። 19እልም ነማ ዮሙ ዱፌ፣
እንኛተ፣ እንዱገስ፤ እሳንሞ፣ ‹እላ ነመ
አልባዴሳፍ መቻአ ከነ፣ ህደተ ወረ ቀረ
ጡቲፍ ወረ አከ ሴራት ህንጅራትኔ›
ጂዱ፤ ሀተኡዩ መሌ፣ ኦጉማን ዋቀዮ እጀ
ሆጂሳቲን ዱጋ አርገቴ» ጂዴ*።

*18. 3፡4፤ ሉቃ 18፡12፤ ዮሀ 10፡20
*19. 9፡10-15፤ ዮሀ 2፡2

መንደሮተ ህንአመንኔ

(ሉቃ 10፡13-15)

20 ኤርገሲ ዮሱስ ወረ መንደሮተ ሆጂን
ኣንጎሳ ገር ጫላን እት ሆጀተመን ኬሰ
ጅራተን፣ ያደ ገራሳኒ ዋን ህንጌደረትኒፍ
እፈቹ ጀልቀቤ፣ 21«ሲፍ ወዮ ያ ኮራ
ዚን፣ ሲፍ ወዮ ያ ቤት-ሰይዳ! ሆጂን
ሁምነ ዋቀዮ እስን ኬሰት ጎደሜ፣ ኡቱ
ጢሮሲፍ ሲዶን ኬሰት ጎደሜረ ተኤ፣
ሰብን እሳን ኬሰ ጅራቱ ዮነ፣ ኡፈተ ገዳፍ
ዳራዳን ጌደረና ያደ ገራሳ እንሙልእሰ
ቱሬ*። 22ኤጋ አን እስንተን ህመ፣ ጉያ
ሰነት እስንረ ከን ጫሉ ጢሮሲፍ ሲዶኒፍ
ፍርዲን እንሰልጻተ። 23አትሞ ያ ቅፍርና
ሆም፣ ሀመ ዋቃት ኦል ኦል ካፈሙ በር
ባዴ? በዱባሰዩ ገረ ለፈ ጀላት[†5] ገድ
እንደርበተምተ፤ ሆጂን ሁምነ ዋቀዮ እን
ስኬሰት ጎደሜ፣ ኡቱ ሲዶን ኬሰት ጎደ
ሜረ ተኤ፣ ሀመ ሀርአት ዳበቴ እንአርገመ
ቱሬ*። 24ኤጋ አን እስንተን ህመ፣ ጉያ
ሰነት መንደረ ከነረ ከን ጫሉ ብየ ሶዶሚፍ
ፍርዲን እንሰልጻተ» ጂዴ*።

*21. ኢሳ 23፡1-18፤ ህስ 26፡1-28፤
ዮኤ 3፡4-8፤ አሞ 1፡9-10፤ ዘካ 9፡2-4፤
ዮና 3፡6 *23. 4፡13፤ ኢሳ 14፡13-15፤
ኡመ 19፡24-28 *24. 10፡15፤ ሉቃ 10፡12

ዬሱስ አባ ገለቴፈቹሳ

(ሉቃ 10፡21-22)

25 ዬሱስ ዬሮ ሰነት፣ «ያ አባ፣ ጎፍታ
ዋቃቲፍ ለፉ፣ እሰ ከነ ወረ ኦጌሶታፍ ሁበ
ቶተ ጀላ ዶክስቴ፣ ወላሎተት ዋን ሙል
እፍቴፍ ስንጀጀደ*፤ 26ኤዬ፣ ያ አባ እሰ
ከነት ገመዴተ። 27አባንኮ ዋን ሁንዱማ
ደበርሴ አነት ኬኔረ፤ አባ ዱዋቱ እሰ ቤከ
መሌ፣ እልመ ከን ቤኩ ቶኮሌ ህንጅሩ፣
እልመሳቲፍ ወረ እልምሳ እት ሙልእሱ
በርባዴቱ አባ ቤከ መሌ፣ አባ ከን ቤኩስ
ቶኮሌ ህንጅሩ» ጂዴ*።

*25. 1ቆሮ 1፡18-29፤ ኢሳ 29፡14
*27. 28፡18፤ ዮሀ 3፡35፤ 17፡2፤ 1፡18፤
10፡15፤ ፊሊ 2፡9

ዬሱስ ነሞተ ገረ ቦቆናት ዋሙሳ

28 ዬሱስ እት ፉፌ፣ «እስን ወር እት
ደማተኒ ደደብደን፣ በኣንስ ከን እስንት
ኡልፉቱ ሁንድኑ ገረኮ ኮታ፤ አን ቦቆና
እስኒፈን ኬነ*። 29ዋንጀኮ ፉዳቲ ባዳ፣ አነ
ራስ በራ፤ አኖ ገራሚደ ከነን ገድ ኦፍ
ዴብሴስ፤ ቦቆናስ ሉቡኬሰኒፍ እንአር
ገቱ*። 30ዋንጀንኮ ነመ ህንድቡ፣ በኣን
[ነምን አናፍ ጂዴ ባቱስ] ሰልጻደ»
ጂዴ*።

*28. ኤር 31፡25 *29. ኤር 6፡16፤ ፊሊ 2፡5
*30. 1ዮሀ 5፡3

[†5] ማቴ 11፡23 «ለፈ ጀለ» እብ «ሲኦል» እሰ ጀዱደ።

ቦቆና 12

ጋፌ ዋኤ ሰንበታ

(ማር 2፡23-28፤ ሉቃ 6፡1-5)

1 ዬሮ ሰነ ዬሱስ ጉያ ሰንበታት ማሲ
ቀመዲ ቶኮ ኬሰ ደርቤ፤ በርቶትንሳሞ
ቤለአኒ ዋን ቱረኒፍ፥ አሼቲሳ ጭረኒ
ኛቹት ከአን*። 2 ወር ፈሪሶታ ዮሙ ከነ
አርገን ዬሱሲን፥ «በርቶትንኬ አከ ሴራት
ሰንበታን ኀቹን ከን ህንታኔ ኀቻ ጅሩ፥
እላል»*! 3 እንሞ ዴብሴ፥ «ዳዊት ነሞ
ተሳ ወጅን ዮሙ ቤለኤ ዋን ኀዴ ህንዱብ
ፍኔሞ እስን*? 4 እን መነ ዋቀዮት ገሌ፥
ቡዴነ እላልቻ እሰ ዋቀዮፍ ድአቴ ኛቴ፤
እሰ ኛቹን ሉቦተ ዱዋፍ መሌ፥ እሳፍ ወረ
እሳ ወጅን ቱረኒፍ፥ ሴራን ዶወማ ቱሬ*።
5 ዮኪስ ሉቦትን ጉዩመ ሰንበታት መነ ቁል
ቁሉማ ኬሰት ሰንበተ አከ ጡሬሰን፥ የከ
ተኤስ አከ እሳንት ህንለካአምን፥ ሴረ ኬሳ
ህንዱብፍኔሬ*? 6 መነ ቁልቁሉማረ ከን
ጫሉ አስ አከ ጅሩ፥ አን እስንተን ህመ*።
7 ገሩ እን፥ ‹አን ገረ-ላፍነ መሌ፥ አርሳን
በርባደ ምት› ጄዱ፥ ማል ጄቹ አከ ተኤ
ኡቱ ሁበተኒቱ ተኤ፥ ወረ የከ ህንቀብኔት
የከ ህንሙርተን ቱርተን*። 8 እልም ነማ
ሰንበተረትዩ ኀፍታደ» እሳኒን ጄዴ።

*1. ኬሰ 23፡25 *2. በኡ 20፡10፤ ኬሰ 5፡14
*3. 1ሳሙ 21፡1-6 *4. ሌዎ 24፡9
*5. ለኮ 28፡9-10 *6. 12፡41-42፤
ሉቃ 11፡31-32 *7. 9፡13፤ ሆሴ 6፡6

ዬሱስ ነምቸ ሀርከ ናፉ ፈይሱሳ

(ማር 3፡1-6፤ ሉቃ 6፡6-11)

9 አቺስ ደርቤ ዬሱስ መነ ሰገዳሳኒ ልጤ፤
10 ኩኖ፥ ነምን ሀርክሳ ናፉ ቶኮ አች ቱሬ፤
ዮሙስ ጀር እቲን እሰ ሀዴሱዳፍ፥ «ጉያ
ሰንበታት ፈይሱን ሴራ?» ጄደኒ እሰ ጋፌ
ተን*። 11 እንሞ፥ «እስን ኬሳ ነምን ሆላ ቶኮ
ቀቡ፥ ሆላንሳስ ጉያ ሰንበታት ቦለ ኬሰት ዮ
ኩፌ፥ ቀቤ አች ኬሳ ከን ህንባፍኔ ኤፑ እኒ*?
12 ኤጋ ነምንሞ ሀመም ሆላረ ሀጫሉሬ? ከና
ፍስ ጉያ ሰንበታት ጋሪ ሆጄቹን ሴረ» እሳኒን
ጄዴ። 13 ኤርገሲ ነምቻን፥ «ሀርከኬ ድሪ
ርስ!» ጄዴ፤ ነምችስ ድሪርሴ፥ ሀርክሳ
ዴብኤ አኩመ እሰ ካኒ ፈያ ተኤ። 14 ወር
ፈሪሶታ ገሩ ገድ በአኒ፥ አተምት አከ እሰ
በሌሰን መርየቹት ከአን*።

*10. ሉቃ 14፡3 *11. ሉቃ 14፡5
*14. ዮሀ 5፡16፥18

ዬሱስ ሆጄታ ዋቀዮ እሰ ፎአማ ተኡሳ

15 ዬሱስ ከነ በሬ አቺ ሶኬ፤ ነሞትን
ባይኤንስ እሰ ዱካ ደቅናን ወረ ዱኩብሰ
ተን ሁንዱማ ፈይሴ*፤ 16 ጀርሞ ነሞተት
አከ እሰ ህንቤክስፍኔ ጭምሴ እሳን ዶዌ*።
17 ኩንስ እሰ ኢሳያስ ራጅቻን ዱበተሜ
ራወቹዳፍ ተኤ*፤

18 እንስ፥ «እላ ሆጄታኮ እሰ አን
ፎአዴ፥
እሰ ጃለተማ ከንኮቲ፥
እሰ ሉቡንኮ እት ገመዴ፤
ሀፉረኮ እሰረ ነንቡልቸ፥
እን ሰበ ሁንዱማፍ ፍርዲ ቀጄላ
እንለብሰ*፤
19 እን ህንወጬ፥ ህንጨራኑስ፥
ነምን ቶኮሌስ ከራ ኬሰት
ሰገሌሳ ህንደገኡ፤
20 ፍርዲን ቀጄላን አከ ሞኡ ሀመ
ኀዱት፥
እን ጀጀበ ቡሩቅፈማ
ህንጨብሱ፥
ፎአ እብሳ እሰ ሴቁስ ህንዳምሱ፤
21 ሰብን ሁንድኑ መቃሳ እንአብደቱ»
እሰ ጄዴደ።

*15. ማር 3፡7-10፤ ሉቃ 6፡17-19 *16. 8፡4፤
9፡30፤ ማር 3፡12 *17. ኢሳ 42፡1-4
*18. 3፡17

ዬሱስ ሁምነ ማሊቲን ሀፉሮተ ሀሞተ አከ ባሱ

(ማር 3፡20-30፤ ሉቃ 11፡14-23)

22 ዮሙስ ነምቸ ሀፉር ሀማን ኬሰ ጅሩ፥
እጅሳ ጃማ፥ አረብንሳስ ድዳ ቶኮ ገረ ዬሱስት
ፍደን፤ እንሞ አረብን ነምቻ አከ ዱበቱ እጅ
ሳስ አከ አርጉ ኀዴ እሰ ፈይሴ*። 23 ዮሙስ
ነሞትን ሁንድኑ ነአኒ ድንቅፈተኒ፥ «ኩን
እልመ ዳዊት ተኡ ህንደንደኡ?» ጄደን።
24 ወር ፈሪሶታ ዮሙ ከነ ደገአን ገሩ፥
«ነምች ኩን ብኤል ዜቡል አንገፌ ሴጠኖታ
ዱዋዳን ሀፉሮተ ሀሞተ ባሰ» ጄደን*። 25 ዬሱ
ስሞ ያደሳኒ ቤኬ፥ «ብየ ከምሌ ታናን ቶኩ
ማንሳ ዮ ገርገር ጨቤ፥ ሞቱማንሳ ዳበቴ
ህንቱሩ፤ መንደር ቶኮ ዮኪስ ማቲን ቶኮ ኦፌ
ሳረት ከኤ ዮ ገርገር ጨቤ፥ ዳበቹ ህንደን
ደኡ፤ 26 ሴጠንስ ሴጠነ ዮ ባሴ ኦፌሳቲ ገርገር
እንጨበ፥ ኤጋ ሞቱማንሳ አተምት ዳበቹ ደን
ደአሬ? 27 ዮ አን ሁምነ ብኤል ዜቡሊን ሀፉ
ሮተ ሀሞተ ባሴ፥ እጄሌንኬሰንሞ ሁምነ

ኤኙቲን እሳን ባሱ? ከናፍስ እጀሌዱምትኬ
ሰን እስንት እንፈረድቺሱ። 28 አን ገሩ ሀፉረ
ዋቀዮቲን ሀፉሮተ ሀሞተ ከነን ባሱ ኤርገ
ተኤ፣ ሞቱማን ዋቀዮ እስንረት ዱፌረ*።

*22. 9:32-33 *24. 9:34፤ 10:25
*28. 1ዮሀ 3:8፤ ሆኤ 10:38

29 «ዮኪስ ነምቾ ጀባ ሰነ ዱራን ዱርሴ
ዮ ህዴ መሌ፣ አተምት ነምን መነ ነመ
ጀባ ቶኮ ልጤ ምአሳ ሳሙ ደንደአሬ?
ኤርገ እሰ ህዴ ገሩ ዱጉመ መነሳ አከ
ጅሩት ሳሙ እንደንደአ*። 30 ኤኙሌ ገረኮ
ዮ ተኡ ደባቴ ሞርምቱኮት፣ አከሱመስ
ነገርጋሬ ከን ወልት ህንቀብኔ፣ እንብት
ምሰ*። 31 ከናፍስ አን እስንተን ህመ፣
ጩቡን ከምሌ አረብሶንስ ነሞታፍ
እንዲፈመ፤ አረብሶን ሀፉረ ቁልቁሉረት
ከኡ ገሩ ህንዲፈሙ*። 32 ኤኙሌ እልመ
ነማቲን ሞርሜ ዋ እሰረት ዮ ዱበቴ፣
ዲፈመ እንአርገተ፤ ኤኙሌ ሀፉረ ቁልቁሉ
ዳን ሞርሜ እሰረት ዮ ዱበቴ ገሩ፣ በረ
ከነት፣ በረ ዱፉትስ ዲፈመ ህንአርገቱ»
እሳኒን ጀዴ*።

*29. ኢሳ 49:24 *30. ማር 9:40፤ ሉቃ 9:50
*31. 1ዮሀ 5:16፤ እብ 6:4-6፤ 10:26
*32. ሉቃ 12:10፤ 1ጢሞ 1:13

ሙከ ቶኮፍ እጀሳ

(ሉቃ 6:43-45)

33 ዬሱስ እት ፉፌ፣ «ሙከ ጋሪ
ቀባዳ፣ እጅሳስ ጋሪ እንተአ፤ ዮኪሞ ሙከ
ገዴ ቀባዳ፣ እጅሳስ ገዴ እንተአ፤ ሙከት
እጀሳቲን እንቤከመ*። 34 እስን እጀሌ መር
አታ? ኦፌኬሰኒ ሀሞተ ኤርገ ታተኒ፣ አተ
ምት ጋሪ ዱበቹ ደንዴሱ? ዋን ገራ ነማ
ኬሰ ጉቴ አፉን ዱበተ*። 35 ነምን ጋሪን
ጋሩማ ገራሳ ኬሳ ዋን ጋሪ እንባሰ፤ ነምን
ሀማንስ ሀምነ ገራሳ ኬሳ ዋን ሀማ እንባሰ።
36 አን እስንተን ህመ፣ ነሞትን ዱቢ ያደ
መሌ አፉንሳኒ ኬሳ በኤ ሁንዱማት ጋፈተ
መኒ፣ ጉያ ፍርዲት ዴቢ ዴብሱፍ ጅሩ።
37 ዱቢኬ ሁንዱማን ሲፍ እንፈረደመ፣
ዱቢኬ ሁንዱማንስ ስት እንፈረደመ»
ጀዴ።

*33. 7:17-20 *34. 3:7፤ 23:33፤ ሉቃ 3:7፤
ማቴ 15:18

በርሲሶትን ሴራፍ ፈሪሶትን ምልክተ ጋፈቹሳኒ

(ማር 8:11-12፤ ሉቃ 11:29-32)

38 ዮሙስ በርሲሶተ ሴራፍ ፈሪሶተ
ኬሳ ጀር ቶኮ ዬሱሲን፣ «ያ በርሲሳ!
ምልክተ አከ አት ኑአርግሲፍቱ በርባድነ»
ጀደን*። 39 እን ገሩ ዴብሴ፣ «ደሎትን
ሀማኒፍ ገረገገሳን ምልክተ እንበርባደ፤
ገሩ ምልክተ ዮናስ ራጅቻራ ከን ሀፌ ምል
ክትን ቶኮሌ ህንኬነሙፍ*። 40 አኩመ
ዮናስ ገራ ቁርጡሚ ጉድቻ ኬሰ ጉያ ሰድ
ኢፍ ሀልከን ሰድእ ቱሬ፣ እልም ነማስ
አከሱመ ጉያ ሰድኢፍ ሀልከን ሰድእ ገራ
ለፉ ኬሰ ቱሩፍ ጅረ*። 41 ነሞትን ነነዌ
ጉያ ፍርዲት ደሎተ ስአና ወጅን ከአኒ
እንድአቱ፣ እትስ እንፈረድቺሱ፤ እሳን
ለለበ ዮናስ ደገአኒ ያደ ገራሳኒ ጌደረተ
ኒሩ፤ አመ ገሩ፣ ኩኖ፣ እን ዮናስረ ጫሉ
አስ ጅረ*። 42 ሞቱን ብየ ገረ ምርጋ ጉያ
ፍርዲት ደሎተ ስአና ከና ወጅን ካቴ
እንሙልአት፣ እትስ እንፈረድቺፍት፤
እሼን አጉማ ሶሎሞን ደጌፈቹዳፍ ብየ
ፈኅዳ ዱፍቴት፤ አመ ገሩ፣ ኩኖ፣ እን
ሶሎሞንረ ጫሉ አስ ጅረ» ጀዴ*።

*38. 16:1፤ ማር 8:11፤ ሉቃ 11:16፤
ዮሀ 6:30፤ 1ቆሮ 1:22 *39. 16:4፤
ማር 8:12 *40. ዮና 2:1 *41. ዮና 3:5፣8
*42. 1ሞቶ 10:1-10፤ 2ሴና 9:1-12

ሀፉር ሀማን በኤ ዴብኡሳ

(ሉቃ 11:24-26)

43 ዬሱስ፣ «ሀፉር ሀማን ነመ ኬሳ
ዮሙ በኡ፣ እዶ እት አረ ገልፈቱ በርባ
ዱፍ፣ ለፈ ብሻን ህንጅሬ ኬሰ እንዴዴ
ብአ፤ ገሩ ቶኮሌ ህንአርገቱ። 44 ከነ
ቦዴስ፣ ‹መነኮ እሰ አን ኬሳ በኤተን
ዴብኤ ገለ› ጀደ፤ ዮሙ ዴብኤ ዱፉስ፣
መንቾ ዱዋሳ ሀረሜ፣ ቆጼፈሜ እንአር
ገተ፤ 45 ኤርገሲ ደቄ ሀፉሮተ ቶርበ እሰረ
ከን ሀማተን አፍ ዱካ እንፍደ፤ እሳንስ
መንቾት ገለኒ ኬሰ ታኡ፤ ጅሬኝ ነምቾ
ሰና እን ገረ ቦዴ እሰ ዱራረ ከን እት
ሀማቱ ተአ፤ ከን ደሎተ ሀማ ከናስ አከ
ሱመ እንተአ» ጀዴ*።

*45. 2ጴጥ 2:20

ሃደ ዬሱሲፍ አቦሎተሳ
(ማር 3፡31-35፤ ሉቃ 8፡19-21)

46 ኡቱ ዬሱስ ነሞታ ወጅን ዱበቻ
ጅሩ፥ ኩኖ ሃትሳ፥ አቦሎትንሳስ እሳ
ወጅን ዱበቹ በርባደኒ ዱፈኒ፥ አለ
እንዳበቱ ቱረን*። [47 ዮሙስ ነምን ቶኮ፥
«እላ! ሃትኬፍ አቦሎትንኬ አለ ዳበተኒ
ጅሩ፥ ሲወጅን ዱበቹ በርባዱስ» እቲን
ጇዴ]። 48 ዬሱስ ገሩ ዴብሴ ነምቾ እሰት
ህሜን፥ «ሃትኮ ኤኙ? አቦሎትንኮስ ኤኙ
ፈኢ?» ጇዴ፤ 49 ሀርከሳስ ገረ በርቶተሳ
ቲት ቀቤ፥ «ኩኖት ሃትኮ፥
አቦሎትንኮስ! 50 ጃለለ አባኮ እሰ ዋቀራ
ከን ጎዱ ኤኙዩ፥ አቦሌሰኮት፥ አቦሌቲ
ኮት፥ ሃደኮትስ» ጇዴ*።

*46. 13፡55፤ ማር 6፡3፤ ዮሀ 2፡12፤
ሆኤ 1፡14 *50. ዮሀ 15፡14፤ ሮማ 8፡29

ቦቆና 13

ፈኬኘ ነምቾ ሰኚ ፈጫሱ
(ማር 4፡1-9፤ ሉቃ 8፡4-8)

1 ጉያዱመ ሰነስ ዬሱስ መና በኤ ጪሰ
ብሻኒ ብረ ታኤ። 2 ቱት ሶናን ጉዳን እሰ
ብረት ወልት ቀበምናን፥ ብድሩ ቶኮ
ያበቴ በርሲሱዳፍ ታኤ፤ ነሞትን ሁንድ
ኑሞ ቀርቀረ ጪሰ ብሻንቻ እንዳበቱ
ቱረን*። 3 ዬሱስ ፈኬኘ ገራገራቲን ዋን
ባይኤ እሳንት ህሙት ከኤ፥ «ኩኖ!
ነምቾ ቶኮ ሰኚ ፈጫሱዳፍ በኤ። 4 እን
ኡቱ ፈጫሱ ካን ከራ ቡኬ ቡአን፥ ስምብ
ሮትንሞ ዱፈኒ ፉናነኒ ኞተን። 5 ካንሞ ለፈ
ደጋ፥ ለፈ ብዮ ባይኤ ህንቀብኔረ ቡአን፤
ለፍት እሳን እረ ቡአንስ ብዮ ገድ ፈጎ ዋን
ህንቀብኔፍ ደፈኒ ብቅለን። 6 ዮሙ አዱን
እት ባቴ ገሩ እንጮለገን፤ ህደ ገድ ፈጎ
ዋን ህንጎደትኒፍስ እንጎገን። 7 ካን ቆራቲ
ኬሰ ቡአን፤ ቆራቶትንስ ጉደተኒ እሳን
ሁደን። 8 ካን ገሩ ብዮ ጋሪረ ቡአኒ እጀ
ጎደተን፥ እጅሳኒስ ካን ደቻ ድበ፥ ካን
ደቻ ጃተመ፥ ካንስ ደቻ ሶዶመ ተኤ።
9 ነምን ጉረ ቀቡ ሀደጌፈቱ!» ጇዴ*።

*2. ሉቃ 5፡1-3 *9. 11፡15

ፈኬኝ ማሊፍ አከ በርባድቾሴ
(ማር 4፡10-12፤ ሉቃ 8፡9-10)

10 ኤርገሲ በርቶትን ዬሱስት ድአ
ተኒ፥ «ማሊፍ ፈኬኞን እሳንት ዱበታ?»
ጇደኒ እሰ ጋፈተን። 11 ዬሱስሞ ዴብሴ፥
«ዶክሳ ሞቱማ ዋቃ ቤኩን እስኒፍ ኬነ
ሜረ፤ እሳኒፍ ገሩ ህንኬነምኔ። 12 እሰ
ፉደቴ ዋ ቀቡፍ፥ ሀመ እሰራ ሀፉት እት
ደበለሜ እንኬነማፍ፥ ከን ህንቀብኔ ገሩ፥
እኑምት እን ቀቡዩ እሰ ዱራ እንፉደ
ተመ*። 13 እሳን ኡቱመ እላለኒ ህንአር
ገን፥ ኡቱመ ደጌፈተኒ ህንደገአን፥
ህንሁበተንስ፤ ከናፈን ፈኬኞን እሳንት
ዱበደ። 14 ኤጋ ራጂን፥ ኢሳያስ ዱበቴ
እሳንት ራወተሜረ፤

እን፥ ‹ደገኡ እንደጌሱ
ገሩ ህንሁበተን፤
እላሉ እንእላልቱ፥
ገሩ ህንአርግተን*።
15 ያድን ገራ ሰበ ከና ሀዶዴረአ፤
ጉረሳኒ ጬቃለኒሩ፥
እጀሳኒስ ዱኑንፈቼሰኒሩ፤
ስላዎ፥ እጀሳኒቲን እንአርጉ፥
ጉረሳኒቲንስ እንደገኡ ቱረን፤
ያደ ገራሳኒቲንስ እንሁበቱ፥
ገረኮትስ እንዴብኡ ቱረን፥
አንስ እሳን ነንፈይሰን ቱሬ›
ጇደ ቱሬ።

*12. 25፡29፤ ማር 4፡25፤ ሉቃ 8፡18፤
19፡26 *14. ኢሳ 6፡9-10፤ ዮሀ 12፡40፤
ሆኤ 28፡26-27

16 «እጅኬሰን ገሩ ዋን አርገኒፍ ጉርኬ
ሰንስ ዋን ደገአኒፍ አያንቱደ*። 17 ራጆትን
ባይኤኒፍ ወር ጅሬኘ ቀጆልቶ ጅራተን
እሰ እስን አርግተን ከነ አርጉ አከ ከጂ
ለን፥ አከ ህንአርግን ሀፈንስ፥ ዋን እስን
ደጌሰንስ ደገኡ አከ ከጂለን፥ አከ ህንደገ
እን ሀፈንስ ዱጉመን እስንት ህመ» እቲን
ጇዴ*።

*16. 16፡17፤ ሉቃ 10፡23-24 *17. ዮሀ 8፡56፤
1ጴጥ 1፡10፤ እብ 11፡13

ሂካ ፈኬኘ ነምቾ ሰኚ ፈጫሱ
(ማር 4፡13-20፤ ሉቃ 8፡11-15)

18 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «ኤጋ ፈኬኝ
ነምቾ ሰኚ ፈጫሱ ማልት አከ ሂከሙ ደጌ
ፈዳ። 19 አኩመ ሰኚን ከራ ቡኬት ፈጫ
ፈሜ ተኤ፥ ኤኙሌ ዱቢ ሞቱምቻ ደገኤ
ዮ ሁበቹ ደባቴ፥ እን ሀማን ዱፌ ዱብቾ
እሰ ገራሳ ኬሰት ፈጫፈሜ እንቡተተ።
20 አኩመ ሰኚን ለፈ ደጋ ኬሰት ፈጫፈሜ
ተኤ፥ አከሱመ ነምን ዱብቾ ደገኤ አቹ
ማን ገመቹዳን እንፉደተ። 21 እን ዬሮዳፍ

መሌ ሁንዴ ህንቀቡ፤ ሰበቢ ዱብቻቲፍ
ረክን ዮኪስ አርአተሙን ዮሙ ከኡ አቹ
ማን እንጉፌተ። 22 አኩመ ሰኘን ቆራቲ
ኬስ ቡኤ ተኤ፥ አከሱመ ነምን ዱብቾ
እንደገአ፤ ከነ ቦዴስ ያዶን ብየ ለፋ፥ ጎዎ
ምሳን ሶሩማ ዱብቾ እንሁደ፥ እጀ ኡቱ
ህንጎደትንስ እንሀፈ*። 23 አኩመ ሰኘን ለፈ
ጋሪት ፈጫፈሜ ተኤሞ፥ አከሱመ ነምን
ዱብቾ እንደገአ እንሁበተስ፤ እጀ ጎደ
ቴስ፥ እን ቶኮ ድበ፥ እን ቶኮ ጃተመ እን
ካንስ ሶዶመ እንባተ» ጂዴ።

*22. 6:19-34፤ 19:23፤ ሉቃ 12:16-21፤
1ጢሞ 6:9-10፥17

ፈኬኘ እንክርዳዳ

24 ዩሱስ አሞ ፈኬኘ ብራ ቶኮ እሳንት
ህሜ፥ «ሞቱማን ዋቃ ነመ ሰኘ ጋሪ ቆቲ
ሰሳት ፈጫፈቴት እንፈኬፈመ። 25 ዩሮ
ነምን ረፉትስ ዲን ነምቻ ዱፌ፥ እንክር
ዳደ ቀመዲ ኬስ ፈጫሴ ሶኬ። 26 ምዳንች
ጉደቴ እጀ ኤርገ ጎደቴ ቦዴ፥ እንክርዳድ
ችስሞ ሙልአቴ። 27 ከነረት ሆጂቶትን አባ
ወራት ድአተኒ፥ ‹ጎፍታ፥ ሰኘ ጋሪ ቆቲ
ሰኬት ፈጫፍቴ ምቲ? እንክርዳደሞ ኤሳ
ጎደቴሬ?› ጂደኒን። 28 እንሞ፥ ‹ነመ
ዲነኮ ተኤቱ ከነ ጎዴ› ጂዴ እሳኒፍ
እንዴብሴ፤ ዮሙስ ሆጂቶትን፥ ‹ኑእ
ደቅኔ እሰ አከ አረምኑ በርባዳሬ?› ጂደ
ኒን። 29 አባን ቆቲስቻ ገሩ፥ ‹ለኪ እንክር
ዳደ ኡቱ አረምተኒ እሳ ወጅን ቀመዲ አከ
ህንቡቅፍኔት፥ ዲሳ! 30 ሀመ ዩሮ ምዳን
ሰሳበሙት ለቹ ወሉማ ወጅን ሀጉደተን፤
ዩሮ ምዳን ሰሳበሙት ወር ሰሳበን፥ ዱረ
እንክርዳድቾ ቡቡቅሰኒ አከ ጉበሙፍ ብሲ
ብሲት አከ ህደኒፍ፥ ቀመድቾ ገሩ ጎምብ
ሳኮት አከ አናፍ ሰሳበኒፍ እተን ህመደ›
ጂዴ እሳኒፍ ዴብሴ» ጂዴ*።

*30. 3:12፤ ሙል 14:15

ፈኬኘ እጀ ሙካ ሁንዱማረ ጥናቱፍ ፈኬኘ ራጭቲ

(ማር 4:30-32፤ ሉቃ 13:18-21)

31 ዩሱስ እት ፉፌ ፈኬኘ ከን ብራ
ቶኮ እሳንት ህሜ፥ «ሞቱማን ዋቃ እጀ
ሰናፍጫ ነምን ፉዴ ቆቲሰሳ ኬስ ፈጫሴ
ፈካተ። 32 እጅሳ ሰኘ ሁንዱማረ ጥነዮደ፥
ዮሙ ጉደቱ ገሩ ብቅለ ሁንዱማረ ጫሌ
ሙከስ ተኤ፥ ስምብሮትን ዱፈኒ ደሜሳ
ረት መንኤ እንእጃረቱ» ጂዴ*።

*32. ህስ 17:23፤ 31:6፤ ዳን 4:9፥18

33 ዩሱስ አመስ «ሞቱማን ዋቃ
ራጭቲ ዱበርቲን ፉቴ ዳኩ ሰፈርቱ ሰድ
ኢን መከቴ፥ ራጭትችስ ሁንዱመሳ
ቡኬሱ ፈካተ» ጂዴ ፈኬኘ ከን ብራ ቶኮ
እሳንት እንዱበቴ።

ዩሱስ ፈኬኞን ዱበቼሳ

(ማር 4:33-34)

34 ዩሱስ ከነ ሁንዱማ ፈኬኞን ነሞተ
ሰነት ዱበቴ፤ ፈኬኘ መሌስ ዋን ቶኮ እሳ
ንት ህንዱበትኔ። 35 ከናን ራጅቻን እን፥

«ፈኬኞነን አፉን ሳቀደ፥
ኡመሙ ብየ ለፋቲ ጀልቀቤ
እሰ ዶከቴ ቱሬስ ነንቤክሰሰ»
ጂደሜ ዱበተሜ እንራወተሜ*።

*35. ፋር 78:2

ዩሱስ ፈኬኘ እንክርዳድቻ ሂኩሳ

36 ዩሱስ ከነ ቦዴ ነሞተ ሰነ ገድ ዲሴ
መነት አል ልጤ፤ ዮሙስ በርቶትንሳ እት
ድአተኒ፥ «ፈኬኘ እንክርዳደ ቆቲስቾ ኬሳ
ኑፍ ሂክ!» ጂደኒን። 37 ዩሱስሞ ዴብሴ፥
«እን ሰኘ ጋሪ ፈጫሱ እልመ ነማት፤
38 ቆቲስች ብየ ለፋት፤ ሰኘን ጋሪን እል
ማን ሞቱማት፤ እንክርዳድንስ እልማን እሰ
ሀማት*። 39 ዲንች እንክርዳደ ፈጫሴ
ሴጠነ፤ ዩሮን እት ምዳን ሰሳበሙ ዱመ
ብየ ለፋት፤ ወር ምዳን ሰሳበንስ ኤርገሞተ
ዋቀዮት። 40 አኩመ እንክርዳድን ወልት
ቀበሜ እብዳን ጉበሙ፥ ዱመ ብየ ለፋት
ስሞ አከሱመ እንተአ*። 41 እልም ነማ ኤር
ገሞተሳ እንኤርገ፤ እሳንስ ከራ ዋቀዮራ
ዋን ነመ ጉፌቼሱ ሁንዱማ፥ ወረ ሀማ
ሆጂተን ሁንዱማስ ሞቱማሳ ኬሳ ወልት
እንቀቡ*፥ 42 ቦለ እብዳትስ እሳን እንደር
በቱ፤ አችት ቦእቺፍ እልካን ቀሩን እሳንረ
እንገአ*። 43 ኤጋ ወር ቀጂልቶትን ሞቱማ
አባሳኒ ኬሰት አከ ቢፍቱ እንእፉ፤ ነምን
ጉረ ቀቡ ሀደጌፈቱ!» ጂዴን*።

*38. ዮሀ 8:44፤ 1ቆሮ 3:9፤ 1ዮሀ 3:8፥10
*40. 3:10፤ 7:19፤ ዮሀ 15:6 *41. 24:31፤
25:31-46፤ ሴፋ 1:3 *42. 13:50፤ 8:12
*43. ዳን 12:3

ፈኬኘ ቀቤኘ ዾክፈሜቲፍ ፈኬኘ ጩሌ ገት-ጀቤሳ

44 ዮሙስ ዬሱስ፥ «ሞቱማን ዋቃ
ቀቤኘ ለፈ ቆቲሳ ኬሰ ዾክፈሜ ፈካተ፤
ነምን ቶኮ ቀቤኘ ከነ አርጌ ዴብሴ ኤርገ
ዾክሴ ቦዴ፥ ገመቹራ ከን ከኤ ደቄ ዋን
ቀቡ ሁንዱማ ጉርጉሬ ለፈ ቆቲሳ ሰነ
ብተቴ*።

*44. ፈኬ 2፡4፤ ፊሊ 3፡7

45 «ሞቱማን ዋቃ አመስ ነጋዴ
ጩሌ በበኤሰ በርባዱ ፈካተ፤ 46ነጋ
ድች ጩሌ ገት-ጀቤሰ አርገትናን፥ ደቄ
ዋን ቀቡ ሁንዱማ ጉርጉሬ ጩሌ ሰነ
ብተቴ» ጂዴ*።

*46. ፈኬ 8፡10፥11

ፈኬኘ ክዮ ቁርጡሚ

47 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «ሞቱማን ዋቃ
አመስ ክዮ ገላነት ደርበተሜ አካኩ ቁር
ጡሚ ሁንዱማ ወልት ቀቤ ፈካተ*።
48ክይችስ ጉትናን፥ ቁርጡም-ቀብዱን ገረ
ቀርቀረ ብሻኒት እሰ ሀርክሰኒ፥ ታአኒ ቁር
ጡሚ እሰ ገጋሪ ቆዳሳኒት ነቀኒ፥ እሰ ገገ
ዴሞ ገገተን። 49ዬሮ ዱመ ብየ ለፋትስ
አከሱመ እንተአ፤ ኤርገሞትን ዋቀዮ በአኒ
ወረ ሀሞተ ወረ ቀጂሎተቲ ገርገር
እንባሱ*። 50ወረ ሀሞተ ቦለ እብዳት
እንደርበቱ፤ አችት ቦእቺፍ እልካን ቀሩን
እሳንረ እንገአ» ጂዴ*።

*47. 22፡9፥10 *49. 25፡32 *50. 13፡42፤ 8፡12

ዋን በርቶትን ዬሱስ በርሲሱፍ ጅረን

51 ከነ ቦዴ ዬሱስ፥ «ከነ ሁንዱማ ሁበ
ተኒቱሬ?» ጂዴ እሳን ጋፈቴ፤ እሳንሞ
ዴብሰኒ፥ «ኤዬ» ጂደኒን። 52እን ገሩ፥
«ከናፍ በርሲሳን ሴረ ዱሪ ሞቱማ ዋቃቲፍ
በርቱ ተኤ ቆጴፈሜ ሁንድኑ፥ አባ መና
እሰ መነ ምአሳቲ ኬሳ ዋን ሃራፍ ዋን ሞፋ
ገድ ባሱ ፈካተ» ጂዴ።

ዬሱስ ናዝሬትት ቱፈተሙሳ

(ማር 6፡1-6፤ ሉቃ 4፡16-30)

53 ዬሱስ ፈኬኘ ከነ ሁንዱማ እሳንት
ሀሜ ኤርገ ራወቴ፥ እዶ ሰነ ዲሴ
እንአዴሜ*። 54ገረ መንደረ ኩታ ብየ እት
ደለቴ ደቄ፥ መነ ሰገዳሳኒ ኬሰት እሳን
በርሲሴ፤ ወር እሰ ደገአንሞ ራጂፈተኒ፥
«ኦጉማን አከሲ ሆጂን ኣንጎ ኩን ሁንድኑስ
ኤሳ ዱፌፊ? 55ኩን እልመ እሰ ሙከ ሶፍ
ትቻ ምቲ? ሃትሳስ ማርያም ጂደምቴ
ዋመምት ምቲሬ? ያቆቢፍ ዮሴፍ፥ ሲሞ
ኒፍ ይሁደ ኦቦላሳት ምቲ*? 56አቦሌቶትን
ሳስ ሁንድኑ አስ ኑብረ ጅሩ ምቲሬ? ኤጋ
ወንት ኩን ሁንድኑ ኤሳ ዱፌፊ?»
ጂደን*። 57እሳን ከናፍ እሰ መመን፤
ዬሱስ ገሩ፥ «ራጂን እዶ ብራት መሌ፥
ብየሳት፥ መነ ኦፌሳትስ ኡልፍነ ህንአር
ገቱ» እሳኒን ጂዴ*። 58ሰበቢ አመንት-ደ
ብነሳኒቲፍ ሆጂ ኣንጎ ባይእሴ አችት
ህንሆጀትኔ።

*53. 7፡28 *55. 12፡46፤ ዮሀ 6፡42
*56. ዮሀ 7፡15፥52 *57. ዮሀ 4፡44

ቦቆና 14

አጄፈሙ ዮሀንስ ጩጳ

(ማር 6፡14-29፤ ሉቃ 9፡7-9)

1 ዬሮ ሰነት ሄሮድስ አባን ብያ ኦዱ
ዬሱስ ደገኤ፤ 2ሆጂቶተሳቲንሞ፥
«ኩን ዮሀንስ ጩጳደ፥ እሰቱ ዱአ
ካፈሜ፤ ከናፍ ሆጂን ኣንጎ ኩን ሁንድኑ
እሳን ሆጄተማ ጅሩ» ጂዴ። 3ሄሮድስ
ዋኤ ሄሮድያስ ሃደ መና ኦቦሌሰሳ ፊልጶ
ሲፍ ጂዴ፥ ዮሀንስን ቀብሲሴ ፉንጫዳን
ሂስሴ፥ መነ ህዳት ገልችሲሴ ቱሬ*፤
4ዮሀንስ ዮሙስ ሄሮድሲን፥ «አት እሼ
ፉዱንኬ ሴረ ምት» እንጂደ ቱሬ*።
5እን ዮሀንስን አጄስሱ በርባዴ ቱሬ፥
ገሩ ነሞተ ወረ ዮሀንስን አከ ራጂት እላ
ለን ሶዳቴ*።

*3. 11፡2፤ ሉቃ 3፡19-20 *4. 19፡9፤
ሌዎ 18፡16፤ 20፡21 *5. 21፡26

6 ጉያን ሴና ደሎተ ሄሮድስ ጌኛን፥
እንተል ሄሮድያስ ኬሱሞተ ሰነ ዱረት ስር
ብቴ ሄሮድስን ገመድቺፍቴ። 7ከነረት እን
ዋኑመ እሼን ጋፈቴ እሼዳፍ ኬኑዳፍ ከካ
ዳን አብደቺሴ። 8እንተለቲንሞ ሃደሼቲን
ጎርፈምቴ፥ «አስት መታ ዮሀንስ ጩጳ ገበ
ቴት አናፍ ኬን» ጂቴ። 9ሞትች ዮሙስ
እንገዴ፥ ገሩ ሰበቢ ከካሳቲፍ፥ ኬሱሞተሳ
ቲፍስ ጂዴ አከ እን እሼዳፍ ኬነሙ
እንአቦሜ። 10እት ኤርጌስ፥ መነ ህዳ
ኬሰት መታ ዮሀንስ ሞርመት እራ ኩች
ሲሴ። 11መታንሳ ሱን ገበቴት ፍደሜ
እንተለቲዳፍ እንኬነሜ፤ እሼንሞ ሃደሼት
እንጌስቴ። 12ዮሙስ በርቶትን ዮሀንስ
ዱፈኒ ሬፈሳ ፉደኒ አዋለን፤ ደቀኒስ ዬሱ
ስት እንህመን።

ዩሱስ ነሞተ ኩመ ሸን ኛችሱሳ

(ማር 6:30-44፤ ሉቃ 9:10-17፤
ዮሀ 6:1-14)

13 ዩሱስ ከነ ዮሙ ደገኤ ኮጳሳ ብድሩ
ዻን አቺ ከኤ ገረ እዶ ቆፍኒት ሶኬ፤ ቱት
ሱንሞ አዴሙሳ ደገአኒ መንደሮታ ሚላን
እሰ ዱካ ቡአን። 14 ዩሱስ ቀርቀረ ብሻኒት
ዮሙ ቡኤ ቱተ ጎቡ አርጌ፥ እሳኒፍ ኦኤ፥
ዱኩብሰቶተሳኒስ እንፈይሴ*። 15 ዩሮ ገልገ
ላኤሞ በርቶትን ገረሳ ዱፈኒ፥ «ኩን ለፈ
ኦናደ፥ ጉይችስ ሶኬረ፥ ኤጋ ቱት ኩን
ገረ ገንዴኒ ደቀኒ ኞተ ኦፈሳኒቲፍ ሀብተተ
ኒፍ ገድ እሳን ዲስ!» ጄደን። 16 ዩሱ
ስሞ፥ «ደቁ እሳን ህንበርባድችሱ፥
ኦፊኬሰኒ ዋን እሳን ኞተን ኬናፍ!» እሳኒን
ጄዴ። 17 እሳን ገሩ ዴብሰኒ፥ «ኑእ ቡዴነ
ሸኒፍ ቁርጡሚ ለመ ዱዋ አሲ ቀብነ»
ጄደኒን። 18 እንሞ፥ «አስ ገረኮት ፍዳ!»
ጄዴ። *14. 9:36

19 ከነ ቦዴ መርጉመ ሰነረ አከ ታአኒፍ
ቱተ ሰነ አቦሜ፥ ቡዴነን ሸነኒፍ ቁርጡሚ
ለማን ፉዴ፥ ገረ ዋቃት ኦል እላሴ፥
ኤብሴ ጩብሴስ፥ ቡዴነን ሰነ በርቶተሳት
ኬኬኔ፤ በርቶትንሞ ቱተ ሰናፍ እንድኤ
ሰን*። 20 እሳን ሁንዱምትኑ ኞተኒ
እንቁፈን፤ ኤርገሲ በርቶትን ሁራ እሳንራ
ሀፌ ጉንዶ ኩደ ለመ ጉቱ ፉደን*። 21 ወር
ኞተንስ ዱበርቶታፍ እጀሌ መሌ ዲር አከ
ኩመ ሸኒ ቱረን።
*19. 15:35-39 *20. 2ሞቶ 4:43-44

ዩሱስ ብሻን ጉባ አዴሙሳ

(ማር 6:45-52፤ ዮሀ 6:15-21)

22 ዩሱስ ሀመ ኦፈሳቲ ቱተ ሰነ ገድ
ዲሱት፥ ብድሩ ያበተኒ እሰ ዱረ ገመት
አከ ጩአኒፍ በርቶተሳ እንግድሲሴ።
23 ቱተ ሰነ ኤርገ ገድ ዲሴ ቦዴስ፥ ኮጳሳት
ከደቿዻፍ ገረ ጋራት ኦል በኤ፤ ዮሙ ገል
ገላኤስ ኮጳሳ አቾ ቱሬ*። 24 ብድርቾ ገሩ
ዩሮ ከነ ቀርቀረራ ባይኤ ፈጋቴ፥ ሰበቢ
ቅሌንስ ፉለ ዱራን እት ቅሌንሰኡፍስ ደአ
ብሻኒቲን አሲፍ አቾ ደደርበተማ ቱሬ።
25 ሀልከን ኬሳ ገረ እየ እንዳንቆ እሰ ለመፋ
ትስ ዩሱስ ብሻን ጉባ አዴማ ገረሳኒ
ዱፌ። 26 በርቶትን ገሩ ብሻንረ ኡቱ እን
አዴሙ አርገኒ ባይኤ ነአኒ፥ «እኖ ኤኬ
ራደ» ጄቻ፥ ሶዻቿሳኒራ ከን ከኤ እየን*።
27 ዩሱስሞ አቿማን እሳንት ዱበቴ፥
«ጀባዻ፥ እኖ አና፥ ህንሶዻትና!» ጄዴ።
28 ጴጥሮስ ዴብሴ፥ «ጎፍታ! ስእ ኤርገ
ተኤ፥ ብሻንረ ገረኬ አከን ዱፉ ነአ
ቦም!» ጄዴን። 29 እንሞ፥ «ኮቱ!»
ጄዴ፤ ዮሙስ ጴጥሮስ ብድርቾ ኬሳ በኤ
ብሻን ጉባ ገረ ዩሱስት አዴሙት ከኤ፤
30 ቅሌንስ ጀባን ሱን ዩሮ እሰት ደገአሜ
ገሩ እንሶዻቴ፤ ገድ ልቅምፈሙ ጀልቀብና
ንስ እዩ፥ «ጎፍታ! ነአልቾ!» ጄዴ።
31 ዩሱስ አቿማን ሀርከሳ ሂጠቴ እሰ ቀቤ፥
«ያ ነምቾ አመንቲ ህርኡ! ማሊፍ
መምቴ?» ጄዴን*። 32 ዩሮ እሳን ብድሩ
ያበተንት ቅሌንስቾ እንዻበቴ። 33 ከነረት
ወር ብድርቾ ኬሳ ዩሱሲፍ ሰገደኒ፥ «አት
ዱጉመ እልመ ዋቀዮት!» ጄደኒን*።
*23. ሉቃ 6:12፤ 9:18፥28 *26. ሉቃ 24:37
*31. 8:26 *33. 16:16፤ ዮሀ 1:49

ዩሱስ ጌኔሳሬጥት ዱኩብሰቶተ ፈይሱሳ

(ማር 6:53-56)

34 ዮሙ ጩአንስ በኬ ጌኔሳሬጥት
ለፈት በአን። 35 ነሞትን እዶ ሰናሞ እሰ
ተኡ በረኒ፥ ናነአ ሰነ ሁንዱማት ኤርገኒ፥
ወረ ዱኩብሰቻ ቱረን ሁንዱማ ገረሳት
ፍደን፤ 36 ወር ዱኩብሰተን ኩን ሻሸረ ወያ
ሳቲ ዱዋሌ አከ ቱቀኒፍ እሰ እንከደቱ
ቱረን፤ ሀም ሻሸረ ወያሳ ቱቀን ሁንድኑስ
እንፈየን*። *36. 9:20-21፤ ሉቃ 6:19

ቦቆና 15

አቦሚን ዋቀዮ ሴረ ሙከ አቦታ ጫሉሳ

(ማር 7:1-13)

1 ኤርገሲ ፈሪሶትኒፍ በርሲሶትን ሴራ
ዩሩሳሌሚ ገረ ዩሱስ ዱፈኒ፥ 2 «በርቶት
ንኬ ማሊፍ ሴረ ሙከ አባኬኞረ ደደርቡ?
እሳኖ ቡዴነ ኞቿሳኒ ዱረ ሀርከ ድቀቿዻን
ኦፍ ህንቁሌሰን» ጄደኒን*። 3 ዩሱስ
ዴብሴ፥ «እስኖ ሴረ ሙከ አባኬሰኒቲፍ
ጄተኒ፥ ማሊፍ አቦሚ ዋቀዮረ ደደር
ብቱ? 4 ዋቀዮ፥ ‹አባኬቲፍ ሃደኬቲፍ
ኡልፍነ ኬን!› እዶ ብራትሞ፥ ‹አባሳፍ
ሃደሳረት ሀማ ከን ዱበቱ ዱጉማን ሀአጄ
ፈሙ!› ጄዴረ*። 5 እስን ገሩ፥ ‹ነምን
አባሳፍ ሃደሳ ገርጋሩፍ ቱሬ ቶኮ እሳኒን፥
ወንት ነብራ እስኒፍ ኬነሙፍ መሌ፥ አመ
ዋቀዮፍ ኬነሜ ዮ ጄዴ፥ 6 ኤጋ አባሳፍ

የኪስ ሃደሳፍ ኡልፍነ ኬኑ እሰ ህንበርባድ
ችሱ› ጄቱ፤ አከስት ሴረ ሙከ አባኬሰኒ
ቲፍ ጄተኒ ዱቢ ዋቀዮ ቡሼስቱ። 7 እስን
ኦፍ ህንአርግኔነነ! ኢሳያስ ዋኤኬሰኒፍ
ራጂሳ ኬሰት* ፥

8 ‹ሰብን ኩን አፉንሳቲን
ኡልፍነ አናፍ ኬነ፥
ገራንሳ ገሩ ባይኤ አነቲ ፈጎደ፤
9 አነ ዋቄሱንሳኒ አከሱማን፥
አቦሚ ነማ አከ ሴረ ዋቀዮት
በርሲሱ›
እሰ ጄዴ በኤሰ ዱበቴ» ጄዴ።

*2. ሉቃ 11፡38 *4. በኡ 20፡12፤
ኬሰ 5፡16 *7. ኢሳ 29፡13

ዬሱስ፥ ወንት ነመ ጡሬሱ ማል አከ ተኤ በርሲሱሳ

(ማር 7፡14-23)

10 ዬሱስ ነሞተ አፍት ዋሜ፥ «ዱቢኮ
ደገአ ሁበዳስ! 11 ወንት አፉን ነማ ልጡ፥
ጡራአ ነመ ህንጎዱ፤ ወንት አፉን ነማ
ኬሳ በኡ ገሩ ጡራአ ነመ ጎደ» እሳኒን
ጄዴ* ።

*11. 12፡34፤ ሆኤ 10፡14-15፤ 1ጢሞ 4፡4

12 ዮሙስ በርቶትን ገረሳ ዱፈኒ፥
«ወር ፈሪሶታ ዱቢ አት ጄቴ ዮሙ ደገ
አን ጉፈቹሳኒ ቤክቴታ?» እቲን ጄደን።
13 ዬሱስሞ ዴብሴ፥ «ብቅልቱን አባንኮ
እን ዋቀራ ህንዳብን ሁንድኑ እንቡቀአ* ።
14 ዋኤሳኒ ዲሳ! እሳን ጃሞተ፥ ጃሞተ አከ
ሳኒስ ከራ እንአርግሲሱ፤ ነምን ጃማን ጃማ
አከሳቲ ከራ ዮ አርግሲሴ፥ ለቹ ወል ፉደ
ተኒ ቦለ ኬሰ እንቡኡ» ጄዴ* ።

*13. ዮሀ 15፡2፤ ሆኤ 5፡38 *14. 23፡16፤
ሉቃ 6፡39፤ ሮማ 2፡19

15 ጴጥሮስ ገሩ ዴብሴ፥ «ፈኬኝቸ
ኑፍ ሂክ!» ጄዴን። 16 ዬሱስሞ ዴብሴ፥
«እስኑምቱ ሀመ አማት ህንሁበትን
ጅርቱ? 17 ወንት አፉኒን ልጡ ሁንድኑ፥
መርኡማንት ደርቤ በኬት አከ በኡ ህንቀ
ልብፈተኒሬ? 18 ዱቢን አፉን ኬሳ በኡ
ገሩ፥ ያደ ገራ ነማ ኬሳ ዱፈ፤ እስቱ
ጡራአ ነመ ጎደ* ። 19 ወንት ሀማን ሁንድኑ
ያደ ገራ ኬሳ በአአ፥ እሳንስ፥ ነመ
አጂቻ፥ ኤጁማ፥ ሀለሉማ፥ ሀትነ፥ ሶባን
ዱጋ በኡ፥ ነመ ሰልጵሱስ* ። 20 እሳን ከነቱ
ጡራአ ነመ ጎደ መሌ፥ ሀርከ ድቀቹዳን
ኡቱ ኦፍ ህንቁሌስን ኛቹን ጡራአ ነመ
ህንጎዱ» ጄዴን።

*18. 12፡34 *19. ኡመ 6፡5፤ 8፡21፤
ገላ 5፡19-21፤ 1ቆሮ 6፡9-10

አመንቲ ዱበርቲ ቶኮ

(ማር 7፡24-30)

21 ዬሱስ አቺ አዴሜ ገረ ኩታ ብየ
ጢሮሲፍ ሲዶንት ሶኬ። 22 ኩኖ፥ ዱበር
ቲን ከነአን ቶኮ ናነአ ብየ ሰናቲ ዱፍቴ
ሰገሌ ጉዳዳን፥ «እልመ ዳዊት፥ ጎፍ
ታኮ! እንተልኮ ሀፉረ ሀማዳን ቀበምቴ
ጅርት፥ አናፍ ማር!» ጄቴ። 23 ዬሱስ
ገሩ ሰገሌ ቶኮዩ እሼፍ ህንዴብፍኔ፤ በርቶ
ትንሳ ዮሙስ ገረሳ ዱፈኒ፥ «እሼ ኑቦዴዳ
እያ አዴምቱ ከነ፥ ዋን እሼን በርባዱ
ጎዲፊ ኦፍ ብራ ዴብስ!» ጄደኒን።

24 እንሞ ዴብሴ፥ «አን ወረ አከ
ሆሎታ ከራራ ጎረኒ መነ እስራኤሊ በደን
ዱዋፍ መሌ ህንኤርገምኔ» ጄዴን* ።
25 ዱበርትቲን ገሩ ዱፍቴ ሚለ ዬሱስት
ኩፍቴ፥ «ያ ጎፍታ ነገርጋር!» ጄቴን።
26 ዬሱስ ዮሙስ ዴብሴ፥ «ቡዴነ እጆሎታ
ፉደኒ ሰሮታ ደርበቹን በኤሰ ምት»
ጄዴን። 27 እሼን፥ «ኤዬ፥ ያ ጎፍታ፥
ሀተኡዩ መሌ፥ ሰሮትንስ ማዲ ጎፍቶተሳ
ኒራ እሰ ሀርጨኡ እንኛቱ» ጄቴ። 28 ከነ
ረት ዬሱስ፥ «ዱበርቲነነ! አመንቲንኬ
ጉዳደ፥ አኩመ አት በርባዴ ሲፍ
ሀተኡ!» ጄዴ ዴብሴፍ፤ እንተልሼስ
ስኡመ ሰነ ፈይቴ* ።

*24. 10፡6 *28. 8፡10፥13

ዬሱስ ነሞተ ባይኤ ፈይሱሳ

29 ኤርገሲ ዬሱስ አቺ አዴሜ፥ ጪሰ
ብሻን ገሊላ ብረ ዱፌ፥ ጋረ ቶኮት አል
በኤ አች እንታኤ* ። 30 ቱት ሶናን ባይኤ
ንሞ ወረ ሆኮለን፥ ወረ ጃመን፥ ወረ ኮታ
አን፥ ወረ አረበ ድዳ አከሱመስ ከን ብራ
ባይኤ ፍደኒ ዱፈኒ፥ ሚለ ዬሱስ ጀለ
ካአን፤ ዮሙስ እን እሳን እንፈይሴ።
31 ቱት ሱንሞ፥ ወር አረበ ድዳ አከ ዱበ
ተን፥ ወር ኮታአን አከ ፈየን፥ ወር ሆኮ
ለን አከ አሲፍ አች አዴመን፥ ወር ጃመን
አከ አርገን ሁበቴ እንራጄፈቴ፤ ዋቀዮ
ጎፍታ እስራኤሊፍሞ ሆቁባ ድኤሴ* ።

*29. 5፡1፤ ማር 7፡31 *31. ማር 7፡37

ዩሱስ ነሞተ ኩመ አፉር ኛችሱሳ
(ማር 8:1-10)

32 ዩሱስ ገሩ በርቶተሳ አፍት
ዋሜ፥ «ነሞትን ኩን ጉያ ሰደን ከነ አና
ወጅን ቱረን፥ ኛተስ ዋን እሳን ህንቀብ
ኔፍ ሁንዱመሳኒፍ ነንአአ፤ ኤጋ አን
አከ እሳን ከራት ህንኩኩፍኔት፥ አኩመ
ቤለአ ጅረንት ገድ እሳን ዲሱ ህንበር
ባዱ» እሳኒን ጇዼ*። 33 ከነረት በርቶት
ንሳ፥ «አስ ለፈ አና ከነት ቡዼነ ቱተ
ጉዳ ከነ ቁፍሱ ኤሳ አርገትነሬ?» ጇደ
ኒን። 34 ዩሱስሞ፥ «ቡዼነ ሜቀ
ቀብዱ?» ጇዼ እሳን ጋፈትናን፥ እሳ
ንሞ፥ «ቡዼነ ቶርባፍ ቁርጡሚ ጥጥኖ
ሙራሰ ቀብነ» ጇደኒን። 35 ዮሙስ እን
ለፉመ ሰነ አከ ተታአኒፍ ነሞተ አቦሜ፤
36 ቡዼነን ቶርበኒፍ ቁርጡሚወን ሰነ
ፉዼ፥ ዋቀዮፍ ገለተ ገልቼ፥ ጨጨ
ብሴ በርቶተት ኬኬኔ፤ በርቶትንስ ቱተ
ሰናፍ እንድኤሰን። 37 ሁንዱምትሳኒስ
ኛተኒ ቁፈን፤ ሁራ እራ ሀፌስ ጉንዶ
ጉርጉዳ ቶርበ ጉተኒ ፉደን። 38 ወር
ቡዼንቸ ኛተን ዱበርቶታፍ እጆሎተ
መሌ ዲሮተ ኩመ አፉር ቱረን። 39 ኤር
ገሲ ዩሱስ ቱተ ሰነ ገድ ዲሴ፥ ብድሩ
ያበቴ ገረ ኩታ ብየ መገደን ጇደሙ
ደቄ።

*32. 9:36፤ 14:14

ቦቆና 16

ወር ፈሪሶታ ምልክተ ጋፈቹሳኒ
(ማር 8:11-13፤ ሉቃ 12:54-56)

1 ወር ፈሪሶታፍ ወር ሰዱቆታ ዱፈኒ
ዩሱስን ቆሩዳፍ፥ አከ እን ምልክተ ዋቀራ
እሳን አርግሲሱፍ ጋፈተን*። 2 እንሞ
ዼብሴ፥ «[ዩሮ ገልገላኡ፥ ‹ዋቅን ዲመ
ቴረ፥ ከናፍ ቦር ቦካን ህንሮቡ› 3 ገነመሞ፥
‹ቦሩን ዲመቴ ዱሜስ እረ ቡፈቴረ፥
ከናፍ ሀርአ እንሮበ› እንጇቱ፤ ኤጋ ብፈ
ዋቃ እላልተኒ ዋን ተኡ ህሙ ቤክቱ፥
ምልክተ ዩሮ ከናሞ ሁበቹ ህንደንዼሰን።]
4 ደሎትን ህማን ገረገገላንስ ምልክተ
እንበርባደ፤ ገሩ ምልክተ ዮናስራ ከን ሀፌ
ምልክትን ቶኮሌ ህንኬነሙፍ» እሳኒን
ጇዼ፤ ከነ ቦዼ አቹመት እሳን ዲሴ
አዼሜ*።

*1. 12:38፤ ሉቃ 11:16 *4. 12:39፤
ሉቃ 11:29፤ ዮና 2:1፤ 3:4-5

ያደ ፈሪሶታፍ ሰዱቆታራ ኦፍ ኤገቿሱሳ
(ማር 8:14-21)

5 በርቶትን ዩሮ ብሻንቸ ገመት ጩአ
ንት፥ ቡዼነ ቶኮሌ ፉደቹ እራንፈተን።
6 ዩሱስሞ፥ «እላለዳ! ራጭቲ ወረ ፈሪሶ
ታፍ፥ ወረ ሰዱቆታራስ ኦፍ ኤገዳ!» እሳ
ኒን ጇዼ*። 7 ዮሙስ እሳን ወሊሳኒ ግዱት
ዱዱበተኒ፥ «እሰ ኑእ ቡዼነ ህንፉደትኒፍ
አከስ ጇደ» ጇደን። 8 ዩሱስ ገሩ ከነ በሬ፥
«ያ ወረ አመንቲ ህርኡ! ማሊፍ ዋኤ
ቡዼነ ደቡኬሰኒት ሂክተኒ ወሊኬሰን
ግዱት ዱዱበቱ? 9 እስን አመዩ ያደት ህን
ፉደተኒ? ቡዼነን ሸነን ነሞተ ኩመ ሸኒፍ
ኬነመን፥ ሁራ ጉንዶ ሜቀስ አከ ወልት
ቀብደን ህንያደተኒሬ*? 10 ዮኪስ ቡዼነን
ቶርበን ነሞተ ኩመ አፉሪፍ ኬነመን፥
ጉንዶ ሜቀስ ወልት ቀብደኒ*? 11 አተም
ትስ ዋኤ ቡዼናፍ አከ ኦን እስንት ህንዱ
በትን ያደት ፉደቹ ደደብደንሬ? አኖ
ራጭቲ ወረ ፈሪሶታፍ ሰዱቆታቲ ኦፍ ኤገ
ዳን ጇዼ» እሳኒን ጇዼ። 12 ኤርገሲ
እሳን፥ ዋኤ ራጭቲ ቡዼና ኡቱ ህንተ
እን፥ በርሲሰ ወረ ፈሪሶታፍ ሰዱቆታቲ
አከ ኦፍ ኤገተን ጇቹሳ አከ ተኤ ሁበተን።

*6. ሉቃ 12:1፤ 1ቆሮ 5:6፤ ገላ 6:9
*9. 14:17-21፤ ማር 6:34-44፤
ሉቃ 9:11-17፤ ዮሀ 6:1-13
*10. 15:34-38፤ ማር 8:1-9

ጴጥሮስ ዋኤ ዩሱስ ዱጋ በኡሳ
(ማር 8:27-30፤ ሉቃ 9:18-21)

13 ዩሱስ ገረ ናነአ መንደረ ቂሳሪያ
ፊልጶስ ዮሙ ደቄ፥ «ነሞትን እልመ ነማ
ቲን ኤኙ ጇዱ?» ጇዼ በርቶተሳ ጋፈቴ፤
14 እሳን ዮሙስ ዼብሰኒ፥ «ካን ‹እን ዮሀ
ንስ ጩጳደ› ጇዱ፥ ካን ‹እን ኤልያስ›፥
ካንስ ‹እን ኤርምያስ ዮኪስ ራጆተ ኬሳ
ቶኮ› ጇዱ» ጇደን*። 15 ዩሱስሞ፥
«እስኖ፥ ኤኙ አናን ጇቱ?» ጇዼ እሳን
ጋፈቴ። 16 ሲሞን ጴጥሮስ ዼብሴ፥ «አት
መሲህቸ፥ እልመ ዋቀዮ ጅራታት»
ጇዼ*።

*14. 14:1-2፤ ማር 6:14-15፤ ሉቃ 7:16፤
9:7-8 *16. 26:63፤ ዮሀ 6:69፤ 11:27

17 ከነረት ዩሱስ ዼብሴ፥ «ያ ሲሞን
እልመ ዮና፥ አት ከን አያኖምቴደ! ከነ
አባኮ እሰ ዋቀረ ጅሩቱ ሰት ሙልእሴ

መሌ፥ ያድን ነመ ፎኢ ስት ህንሙልእ
ፍኔ*። 18 አንስ ስተን ህመ፥ አኩመ ጴጥ
ሮስ ጇቹን ደጋ ጇቹ ተኤ፥ አት ደጋደ፤
አንስ ደጋ ህንሶቾኔ ከነረት ወልዳኮ ነንእ
ጃረ፥ ጎፍቱማን ዱአስ መቱማ ወልድቾ
ረት ሁምነ ህንጎደቱ ህንሞኡስ*። 19 በና
ሞቱማ ዋቃ ሲፈን ኬነ፤ ዋኑምት አት
ለፈረት ሂቴ፥ ዋቀረት ህደማ እንተአ፤
ዋኑምት አት ለፈረት ሂከቴሞ ዋቀረትስ
ሂከማ እንተአ» ጇዴ*። 20 ዮሙሱመስ
መሲህቾ ተኡሳ ነመ ቶኮትዩ አከ እሳን
ህንህምኔፍ፥ በርቶተሳ ጭምሴ አቦሜ*።

*17. 17:5፤ ገላ 1:15-16 *18. ዮሀ 1:42፤
ኤፌ 2:20፤ ኢሳ 38:10 *19. 18:18፤
ዮሀ 20:23 *20. 17:9፤ ማር 9:9

ዬሱስ ዋኤ ድጵነሳፍ ዱአሳ፥ ዱአ ከኡሳስ ዱበቹሳ

(ማር 8:31—9:1፤ ሉቃ 9:22-27)

21 ዬሮ ሰና ጇልቀቤ ዬሱስ ገረ ዬሩሳ
ሌም አከ ደቀን ሀርከ ማንጉዶታቲን፥
ሀርከ ሉቦተ ወረ አንገፎታፍ በርሲሶተ
ሴራቲን ጉዳ ድጳቹን፥ አጇፈሙን፥ ጉያ
ሰደፉትስ ዱአ ካፈሙን አከ እሰረ ጅሩ
በርቶተሳት ሙልእሱት ከኤ*። 22 ጴጥሮ
ስሞ ገረ ቡኬት እሰ ቀቤ፥ «ዋቀዮ ስህአ
ልቹ! ኩን ስረት ዱፉን ህንተኡፍ» ጇዴ
እሰ ጎርሱት ከኤ። 23 እን ገሩ ገረገሌ ጴጥ
ሮሲን፥ «ነዱራ ቱር ሴጠነነነ! አት ጉፉ
አነት ታቴ፥ አት ከን ነሞታ መሌ ከን
ዋቀዮ ህንያዱ» ጇዴ*።

*21. 12:40፤ 17:22-23፤ ዮሀ 2:19
*23. 4:10

24 ኤርገሲ ዬሱስ በርቶተሳቲን፥
«ነምን ቶኮሌ አነ ዱካ ቡኡ ዮ በርባዴ፥
ዋኤ ኦፈሳ ዲሴ፥ ፈኖሳ [እሰ አናፍ ጇዴ
ባቱ] ኦፍረ ካአቴ፥ አነ ዱካስ ሀቡኡ*!
25 ነምን ጅሬኘሳ ኦልፈቹ ዮ በርባዴ፥ ጅሬ
ኘሳ ዱራ እንፉደተመ፤ ነምን አናፍ ጇዴ
ጅሬኘሳ ኬኑሞ፥ እሰ እንአርገተ*።
26 ነምን ብየ ለፉ ጉቱማት ዮ ቡፈቴ፥
ሉቡሳ ገሩ ዮ ደቤ፥ ቡኣንሳ ማልሬ?
ዮኪስ ነምን ገቲ ሉቡሳ ማል ኬኑ ደንደ
ኦሬ? 27 እልም ነማ ኡልፍነ አባሳቲን ኤር
ገሞተሳ ወጅን ዱፉፍ ጅረ፤ ዮሙስ
አዱመ አዳን አከ ሆጇሳቲት ገቲሳ
እንኬናፍ*። 28 ዱጉመን እስኒን ጇደ፥
ነሞተ አስ ዳበተኒ ጅረን ኬሳ፥ ካን ኡቱ
ህንዱእን፥ እልም ነማ ሞቱማሳቲን ዱፉሳ
አርጉፍ ጅሩ» ጇዴ*።

*24. 10:38፤ ሉቃ 14:27 *25. 10:39፤
ሉቃ 17:33፤ ዮሀ 12:25 *27. 25:31፤
ፋር 62:12፤ ሮማ 2:6 *28. 10:23

ቦቆና 17

ዬሱስ ኡልፍነሳ ሙልእሱሳ

(ማር 9:2-13፤ ሉቃ 9:28-36)

1 ጉያ ጇአ ቦዴ፥ ዬሱስ ጴጥሮሲፍ ያቆ
ብን፥ ዮሀንስ ኦቦሌስ ያቆብስ ፋደቴ፥
ኦል ገረ ጋረ ዴራ ቶኮት ኮጳት እሳን
ባሴ*። 2 እንስ ብፈ ኡልፍነሳቲን እሳንት
ሙልአቴ፥ ፉልሳስ አከ ቢፍቱ እብሴ
ኡፈትንሳስ አከ እፉ አዳቴ በለቅሴ*።
3 ኩኖ ሙሴኒፍ ኤልያስ አቾት እሳንት
ሙልአተኒ፥ እሳ ወጅን ዱዱበቻ ቱረን።
4 ጴጥሮስ ግዱት፥ «ያ ጎፍታ! አስት አር
ገሙንኬኝ አተም ጋሪደ፥ ፌደኬ ዮ ተኤ
አስት ጎዶ ሰድእ፥ ቶኮ ሲፍ፥ ቶኮ ሙሴ
ዳፍ፥ ቶኮስ ኤልያሲፍ ነንእጃረ» ጇዴ
ዬሱስት ዱበቴ። 5 ኡቱ እን ከነ ዱበቻ
ጅሩ፥ ኩኖ ዱሜስ እፈ ኦፍ ኬሳ ቀቡ ቶኮ
እሳንት ኡፍሴ፤ ሰገሌንስ ዱሜስቾ ኬሳ
ዱበቴ፥ «ኩን እልመኮ እሰ አን ጃለዱ፥
ገመቹንኮስ እሰት እንራወተመ፤ እሰ
ደገአ!» ጇዴ*። 6 በርቶትንሞ ሰገልቾ ደገ
አኒ አደሳኒቲን ጎምብፈመን፥ ጉዳስ
እንሶዳተን። 7 ዬሱስ ገሩ እሳንት ድአቴ
ሀርካን እሳን ቀቤ፥ «ከአ፥ ህንሶዳት
ናስ!» እሳኒን ጇዴ። 8 እሳን ዮሙ ኦል
እላለን ዬሱስ ዱዋ አርገን መሌ፥ ነመ
ብራ ቶኮዩ ህንአርግኔ።

*1. 26:37፤ ማር 5:37፤ 13:3
*2. 2ጴጥ 1:16-18 *5. 3:17፤ 12:18፤
ኡመ 22:2፤ ፋር 2:7፤ ኢሳ 42:1፤
ማር 1:11፤ ሉቃ 3:22፤ ኬሰ 18:15

9 እሳን ጋርቾራ ኡቱ ገድ ቡኡት ጅረኒ
ዬሱስ፥ «እልም ነማ ዱኤ ወረ ዱአን ኬሳ
ሀመ ካፈሙት፥ ሙልአተ አርግተን ከነ
ነመ ቶኮትዩ ህንህምና!» ጇዴ በርቶተሳ
አቦሜ*። 10 ከነ ቦዴ በርቶትን፥ «ኤጋ
ማሊፍ በርሲሶትን ሴራ፥ ‹ኤልያስ ዱረ
ዱፉቱ ተአ› ጇዱ?» ጇደኒ እሰ ጋፈ
ተን*። 11 ዬሱስሞ ዴብሴ፥ «ኤልያስ ዋን
ሁንዱማ እዶት ዴብሱዳፍ ዱፉንሳ ቤከ
ማደ። 12 አን ገሩ፥ ኤልያስ ከኑማን ዱረዩ
አከ ዱፌ እስንተን ህመ፤ ነሞትን ዋኑመ
ጃለተን እሰረት ሆጇተን መሌ እሰ ህንሁበ

ትኔ፤ እልም ነማስሞ አከሱመ ሀርከሳኒት
ድጳቹፍ ጅረ» እሳኒን ጂዴ*። 13ዮሙስ
በርቶትን ዋኤ ዮሀንስ ጩጳቲፍ እሳንት
ዱበቹሳ እንሁበተን*።

*9. 16፡20 *10. ሚል 4፡5-6 *12. 11፡14፤ 14፡9፥10 *13. ሉቃ 1፡17

ዬሱስ ጉርባ ሀፉረ ሀማቲን ቀበሜ ፈይሱሳ

(ማር 9፡14-29፤ ሉቃ 9፡37-43)

14 እሳን ገረ ቱተ ሰናት ዮሙ ዴብ
አን፥ ነምን ቶኮ ዬሱስት ድአቴ ጅልቤን
ፈቴ እሰ ከደቴ፥ 15«ያ ጎፍታ እልመኮ
አናፍ ማር፥ እኖ ዱኩበ ዬሮ ዬሮት ነመ
ኩፍሱ ቶኮን ቀበሜ ባይኤ ድጳቻ ጅረ፤
ተከ ተከ እብደ ኬሰት እንኩፈ፥ ተከ ተከስ
ብሻን ኬሰት እንኩፈ። 16አን በርቶተኬት
እሰ ፍዴረ፥ እሳን ገሩ እሰ ፈይሱ ሀንደን
ዴኚ» ጂዴ። 17ዬሱስ ዴብሴ፥ «እስን
ደሎተ ሀንአመኔፍ ጀጀልአነነ ሀመ ዮሚት
እስኒ ወጅን ጅራቹን አናፍ ተአ? ሀመ
ዮሚትስ በአ አነት ታቱ? ሙጭቻ አስ
ናፍዳ!» ጂዴ። 18ዬሱስ ሀፉርቻ ሀማ ሰነ
እፈትናን፥ እን ጉርብቻ ኬሳ በኤ፤ ጉርብ
ችሞ ስኡመ ሰነ ፈዬ።
19 በርቶትን ኤርገሲ ኮጳት ገረ ዬሱስ
ዱፈኒ፥ «ኑእ ማሊፍ ሀፉርቻ ሀማ ሰነ ባሱ
ሀንደንዴኚ?» ጂደኒ እሰ ጋፈተን*።
20ዬሱስሞ ዴብሴ፥ «አመንቲንኬሰን ዋን
ሀርአቴፍካ! አኖ ዱጉመን እስኒን ጂደ፥
አመንቲ ሀመ እጀ ሰናፍጫ ጌሱ ኡቱ ቀባ
ተኒ፥ ጋረ ከናን፥ ‹አሲ ከኢ አች ቡተዱ›
እንጂቱ፥ ጋርችስ አሲ ከኤ አች
እንቡተተ፤ ወንት እስኒፍ ሀንደንደአምኔስ
ሀንጅሩ*። [21 እን አከሲ ኩን ከደታን ሶሙ
ዳንስ መሌ ጎንኩማ ሀንባፈሙ]» ጂዴን።

*19. 10፡1 *20. 21፡21፤ ማር 11፡23፤ ሉቃ 17፡6፤ 1ቆሮ 13፡2

ዬሱስ አሞ ዋኤ ዱአሳቲፍ ዱአ ከኡሳ ዱበቹሳ

(ማር 9፡30-32፤ ሉቃ 9፡43-45)

22 በርቶትን ገሊላት ዬሱስ ብረት
ወልት ቀበምናን ዬሱስ፥ «እልም ነማ
ሀርከ ነሞታት ደበርፈሜ እንኬነመ*፤
23እሳን እሰ እንአጂሱ፥ እን ገሩ ጉያ ሰደ
ፉት ዱአ እንካፈመ» እሳኒን ጂዴ፤ ከነ
ረት በርቶትን ባይኤ እንገደን።

*22. 16፡21

ግብረ መነ ቁልቁሉማ ባሱሳኒ

24 ዬሱሲፍ በርቶትንሳ ቅፍርናሆምት
ገላን፥ ወር ግብረ መነ ቁልቁሉማ ፉደን
ጴጥሮስ ብረ ዱፈኒ፥ «በርሲሳንኬሰን
ግብረ መነ ቁልቁሉማ ሀንባሱ?» ጂደኒ
እሰ ጋፈተን*። 25ጴጥሮስሞ ዴብሴ፥
«ለኪ እንባስ» ጂዴን፤ ጴጥሮስ ገረ መና
ዱፌ ኡቱ እን ሀንዱበትን፥ ዬሱስ፥
«ማል ስት ፈካታ ያ ሲሞን? ሞቶትን ብየ
ለፉ ቀረጠ ዮኪስ ግብረ ኤኙራ ፉደቱ?
ነሞተሳኒራሞ ዮኪስ ወረ ኦርማራ
ፉደቱ?» ጂዴ እሰ ጋፈቴ። 26ጴጥሮስ፥
ዴብሴ፥ «ወረ ኦርማራ ፉደቱ» ጂናን፥
ዬሱስሞ፥ «ዮስ ነሞትንሳኒ ሀንጋፈተመ
ንካ! 27ሀተኡዩ መሌ፥ ኑእ ጉፉ አከ እሳ
ንት ሀንታኔት፥ ገረ ጪሰ ብሻኒ ደቂቲ
ሆኮ እቲን ቁርጡሚ ቀበን ብሻንቻት ደር
በዱ፤ ቁርጡሚ እሰ ዱረ በኡ ፉቴ፥ አፉ
ንሳ ዮ በንቴ፥ ሆሪ ሜቲ አከ ብረ ለማ
እንአርገተ፤ ሜትቻ ከነ ፉዲቲ አናፍ፥
አፈኬቲፍስ እት ኬን!» ጂዴን*።

*24. በኡ 30፡13፤ 38፡26 *27. ሮማ 14፡13፤ 1ቆሮ 8፡9፥13

በቆና 18

እን ጫሉ ኤኙ?

(ማር 9፡33-37፤ ሉቃ 9፡46-48)

1ዬሮ ሰነት በርቶትን ዬሱስት ድአ
ተኒ፥ «ሞቱማ ዋቃ ኬሰት ሁንዱማረ ከን
ጫሉ ኤኙ?» ጂደኒን*። 2ዮሙስ እን
ሙጫ ቶኮ ገረሳት ዋሜ እሳን ግዱ ዳበ
ቺሴ፥ 3«አን ዱጉመን እስንት ሀመ፥
ዴብተኒ አከ ሙጬሊ ዮ ተኡ ደባተን፥
ሞቱማ ዋቃት መቱማ ሀንገልተን*።
4ኤኙሌ አከ ሙጫ ከናት ዮ ገድ አፍ
ዴብሴ፥ ሞቱማ ዋቃት ሁንዱማረ ከን
ጫሉ እሰ። 5ኤኙሌስ ሙጫ አከሲ ቶኮ
መቃኮቲን ከን ስሙ አነ ስመ» ጂዴ*።

*1. ሉቃ 22፡24 *3. 19፡14፤ ማር 10፡15፤ ሉቃ 18፡17 *5. 10፡40፤ ሉቃ 10፡16፤ ዮሀ 13፡20

ነሞተ ጉፈቺሱራ አፍ ኤገቺሱሳ

(ማር 9፡42-48፤ ሉቃ 17፡1-2)

6 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «ኤኙሌ ወረ ጥጥና
አነት አመነን ከነ ኬሳ ቶኮ ጉፈቺሱረ፥
ደጋን ዳኩ ጉዳን ሞርመሳት ሀደሜ ቱጁበ
ገላና ኬሰት ልቅምሲፈሙ እሳፍ ወየ

ቱሬ። 7 ጉፈትናን ዋን ዱፉፍ ብየ ለፋቲፍ
ወዮ! ጉፈትናን ዱፉን እረ ጅረአ፤ ገሩ
ነመ ጉፈትናን ከራሳ ዱፉ ሰናፍ ወዮ!
8 «ሀርከኬ ዮኪስ ሚልኬ ዮ ስጉፈ
ቿሴ፥ አፍራ ሙሪ ገት፤ ሀርከ ለመ ዮኪስ
ሚለ ለመ ቀባቴ እብደ በረበራት ደርበተ
ሙኬ መና፥ ቡአን ደግነኬቲ ሀርኡ
ተኤ፥ ዮኪስ ሆኮላ ታቴ ጅሬኘት ገሉ ሲፍ
ወየ*፤ 9 እጅኬ ዮ ስጉፈቿሴ፥ አፍ ኬሳ
ባሲ ገት፤ እጇ ለቿ ቀባቴ ቅሊሌ እብዳት
ደርበተሙኬ መና፥ እጇ ቶኮ ቀባቴ ጅሬ
ኘት ገሉ ሲፍ ወየ» ጇዴ*።
*8. 5፡30 *9. 5፡29

ፈኬኘ ሆላ በዴ አርገሜ

(ሉቃ 15፡3-7)

10 ዬሱስ፥ «እሳን ጥጥነዮ ከነ ኬሳ
ቶኮሌ አከ ሀንቱፈትኔ እላለዳ! አን እስን
ተን ሀመ፥ ዋቀራ ኤርገሞትን ወር እሳን
ኤጉዳፍ ኬነመን ጉያ ሁንዱማ ፉለ አባኮ
እሰ ዋቀራ ዱረት እንአርገሙአ*፤
[11 እልም ነማስ እሰ በዴ አልቿፍ ዱፌ*።]
*10. ሆኤ 12፡11፤ እብ 1፡14 *11. 9፡13፤
ሉቃ 19፡10
12 «ነምን ቶኮ ሆሎተ ድበ ቀባቴ ቶኮ
ኬሳ ዮ በዴ፥ ሰገልተሚ ሰልገኑ ጋሮተረት
ዲሴ እሰ በዴ ሰነ በርባድቸ ሀንደቁሬ?
ማል እስንት ፈካታ*? 13 አን ዱጉመን እስ
ንት ሀመ፥ ዮ አርገቴ ሰገልተሚ ሰልገን
ወረ ተካ ከራራ ሀንበድን ጫላት፥ እሰት
እንገመደ። 14 አከሱመስ እሳን ጥጥነዮ ከነ
ኬሳ ቶኮሌ በዱን ጃለለ አባኬሰን እሰ
ዋቀራ ምት» ጇዴ።
*12. ሀስ 34፡11-12፤ 1ጴጥ 2፡25

አቦሌስ አቦሌሰ ጎርሱ፥ ዋን ከደተንትስ ወሊ ገሉ

15 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «አቦሌስኬ ዮ
ስየኬ፥ ደቅ ለፈ እስን ለማን ኮጳ ጅርተ
ንት በሌሳሳ እት ሀም! እን ዮ ስደገኤ
አቦሌስኬ ዴብፈቴተ*፤ 16 እን ዮ ስደገኡ
ደባቴ ገሩ፥ ዱቢን ሁንድኑ አመንሲሰ
ዱገ-ባቶተ ለማ ዮኪስ ሰድኢቲን ዳበታ
አከ ተኡት፥ ነመ ከን ብራ ቶኮ ዮኪስ
ለመ አፌ ወጅን ፉደዱ ደቅ*፤ 17 እሳንስ
ዮ ደገኡ ድዴ ወልዳት ሀም፤ ወልዳዩ ዮ
ደገኡ ድዴሞ፥ ስብረት አከ ነመ ሀንአመ
ንኒፍ፥ አከ ቀረጡ ሀንአመነምኔት ሀለካ
አሙ*።
*15. ሌዎ 19፡17፤ ሉቃ 17፡3፤ ገላ 6፡1
*16. ኬሰ 19፡15፤ 2ቆሮ 13፡1፤ 1ጢሞ 5፡19
*17. 1ቆሮ 5፡13፤ 2ተሰ 3፡6፤ ቲቶ 3፡10
18 «አን ዱጉመን እስኒን ጇደ፤ ዋኑ
ምት እስን ለፈረት ሂተን፥ ዋቀረትስ
ሀደማ እንተአ፤ ዋኑምት እስን ለፈረት
ሂከተንሞ፥ ዋቀረትስ ሂከማ እንተአ*።
*18. 16፡19፤ ዮሀ 20፡23
19 «አመስ እስኒን ነንጇደ፤ እስን ኬሳ
ነሞትን ለመ ብየ ለፋ ከነረት ዋኤ ዋን
ቶኮት ወሊ ገለኒ ዮ ከደተን፥ አባኮ እሰ
ዋቀራ ብራ ወንት እሳን ከደተን እንኬነ
ማፍ*። 20 እዶ ነሞትን ለመ ዮኪስ ሰድእ
መቃኮቲን ወልት ቀበመንት፥ አን አቾት
እሳን ግዱት ነንአርገመ» ጇዴ*።
*19. 7፡7፤ 21፡22፤ ማር 11፡24፤
ዮሀ 16፡23-24፤ ያቆ 1፡5፤ 1ዮሀ 5፡14-15
*20. 28፡20፤ ሉቃ 24፡36፤ ዮሀ 14፡23

ዴዴብአኒ ወሊፍ ዲሱ

21 ኤርገሲ ጴጥሮስ ገረ ዬሱስት
ድአቴ፥ «ጎፍታ፥ አቦሌስኮ ስአ ሜቀ ዮ
ነየኬ ዲሱፊ? ሀመ ስአ ቶርባቲ?»
ጇዴን። 22 ዬሱስ ዴብሴ፥ «አን ሀመ ስአ
ቶርባተሚ ቶርባት መሌ፥ ሀመ ስአ ቶር
ባት ሲን ሀንጇዱ» ጇዴን*።
*22. ሉቃ 17፡3-4፤ ኤፌ 4፡32፤ ኡመ 4፡24

ፈኬኘ አባ ገቲ ኦአ ሀንቀብኔ

23 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «አከሱመስ ሞቱ
ማን ዋቃ፥ ሞቲ ሆጄቶተሳራ ገቲ ለካአ
ቿፍ ሙርቶ ጎዴት እንፈኬፈመ። 24 ዮሙ
እን ለካአቿ ጇልቀቤትሞ፥ ነመ እን ሜቲ
ሚሊዮኒ ባይኤ እራ ቀቡ ቶኮ እት ፍደን።
25 ነምቾ ዋን ባሱ ደብናን ገሩ፥ ጎፍታንሳ
ገትቾ ሀባፈሙፍ፥ እን፥ ሃት መናሳ፥
እጆሌንሳ፥ ወንት እን ቀቡ ሁንድኑስ አከ
ጉርጉረመን አቦሜ። 26 ሆጄታን ሱንሞ
ሚለ ጎፍታሳ ጇለት ለፈ ደኤ፥ ‹ገቲኬ
ሁንዱማ ሲፈን ባሳቲ አናፍ ኦብስ› ጇዴ
ጭምሴ ከደቴ፥ 27 ከነረት ጎፍታንሳ ሆጄ
ታሳ ሰናፍ ገራ ላፌ እሰ ገድ ዲሴ፤ ገቲ
እሰራ ቀቡስ እንዲሴፍ*። *27. ሉቃ 7፡42
28 «ሆጄታን ሱን ገሩ አኩመ ገድ
በኤን፥ ሆጄታዱመ አከሳቲ ከን ገቲ አከ
ብሪ ድበ ቶኮ እራ ቀቡት በኤ፥ ሞርመሳ
ሁዴ ቀቤ፥ ‹ገቲን ስራ ቀቡ አናፍ ባስ!›

ጇዴ። 29ሆጇትች አከሳቲ ሱንሞ ሚለሳ
ጆለት ኩፌ፥ ‹አናፍ ኦብስ፥ ገቲኬስ
ሲፌን ባስ› ጇዴ ከደቴ። 30አባን ገቲ ገሩ
እንድዴ፤ ሀመ ነምች ገቲሳ ባሱፍት፥
ደቌ መነ ህዳት እሰ ገልችሲሴ። 31ሆጇቶ
ትን አከሳቲ ወር ካን ዋን ተኤ ከነ ዮሙ
አርገን ባይኤ ገደን፤ ደቀኒስ ዋን ተኤ ከነ
ሁንዱማ ኀፍታሳኒት ህመን። 32ከነረት
ኀፍታንሳ ሆጇታ እሰ ዱራ ሰነ ዋምስሴ፥
‹አት ሆጇታ ሀማነነ! አን ገቲ ስረ ጅሩ ሰነ
ሁንዱማ ዋን አት አነ ከደቴፌን ሲፍ
ዲሴ፤ 33አኩመ አን ሲፍ ኦኤ፥ አትስሞ
ሆጇታ አከኬቲቲፍ ኦኡን ሲፍ ህንተኡ
ቱሬሬ?› ጇዴን*። 34አከስት ኀፍታንሳ
ዴከሜ፥ ሀመ እን ገቲ እሰረ ጅሩ ሁንዱማ
ባሱት፥ ደበርሴ ወረ እሰ ድጵሰንት ኬኔ*።

*33. 7:2፤ ሉቃ 6:36-38፤ ቆሎ 3:13፤
ያቆ 2:13፤ 1ዮሀ 4:11 *34. 5:25-26፤
ሉቃ 12:58-59

35 «እስንስ ቶኮን ቶኮንኬሰን ገራኬሰ
ኒን ኦቦሌሰኬሰኒፍ ዮ ዲሱ ደባተን፥ አባ
ንኮ እን ዋቀራ አከስ እስን እንጎደ»
ጇዴ*። *35. 6:15፤ ማር 11:25

ቦቆና 19

ጋፌ ወል ሂኩ ሃደ መናፍ አባ መና

(ማር 10:1-12)

1 ዬሱስ ዱቢ ከነ ሁንዱማ ዱበቴ ኤርገ
ራወቴ፥ ገሊላዳ ከኤ ገረ ኩታ ብየ ይሁዳ
እሰ ለገ ዮርዳኖስ ገማ ደቌ። 2ቱት ሶናን
ጉዳን እሰ ዱካ ቡኤ፥ እንሞ ወረ ዱኩብሰ
ተን አችት እሳን እንፈይሴ።

3 ዮሙስ ወር ፈሪሶታ ገረሳ ዱፈኒ እሰ
ቆሩዳፍ፥ «ነምን ቶኮ ሰበቢዱመ ሀሌን
ሃደ መናሳ ባሱን ሴራ?» ጇደኒ ጋፌ
ተን*። 4እን ገሩ ዴብሴ፥ «ዋቀዮ እን ጆል
ቀበት እሳን ኡሜ ‹ዲራፍ ዱበርቲ አከ
ኡሜ› ህንዱብፍኔሬ?» ጇዴ*። 5እት ደበ
ሌስ፥ «‹ሰበቢ ከናፍ ዲር አባሳፍ ሃደሳ
እንዲሰ ሃደ መናሳትስ እንመጠነ፤ እሳን
ለችኑስ ፎን ቶኮ እንተኡ*›፤ 6ኤጋ እሳን
ለመ ምት፥ ፎን ቶኮ መሌ፤ ከናፍስ ዋን
ዋቀዮ ወልት ቀብሲሴ፥ ነምን ገርገር ህን
ባስን!» ጇዴ። 7ፈሪሶትንሞ፥ «ዮስ
ሙሴን፥ ‹ጫፈተ እቲን እሼ ባሱ ኬኔፌ
ሀባሱ› ጇዴ ማሊፍ አቦሜሬ?» ጇደኒ
ዬሱስን ጋፈተን*። 8ዬሱስ ዴብሴ፥
«ሙሴን ሰበቢ መተ-ጆብነኬሰኒቲፍ ሃደ
መናኬሰን አከ ባፍተኒፍ ከራ እስኒፍ በኔ
መሌ፥ ጆልቀበት አከስ ህንቱሬ። 9አን
እስንተን ህመ፥ ዮ እሼን ኤጅቴ መሌ፥
ነምን ሃደ መናሳ ባሴ ከን ብራ ፉዴ
እንኤጆ» እሳኒን ጇዴ*።

*3. 5:31-32 *4. ኡመ 1:27፤ 5:2
*5. ኡመ 2:24፤ ኤፌ 5:31
*7. ኬሰ 24:1-4፤ ማቴ 5:31 *9. 5:32፤
ሉቃ 16:18፤ 1ቆሮ 7:10-11

10 ዮሙስ በርቶትንሳ፥ «ሴር አባ መና
ሃደ መናሳት ህዱ አከስ ዮ ተኤ፥ ፉዱ
ህንወዩ» እቲን ጇደን። 11ዬሱስሞ
ዴብሴ፥ «ዱቢ ከነ ወረ እሳኒፍ ኬነሜ
ዱዋቱ መታት ፉደተ መሌ፥ ነምን ሁን
ድኑ ደንደኤ መታት ህንፉደቱ*። 12ደለቹ
ሳኒቲ ጆልቀበኒ ጡኣሺ ከን ተአን ጅሩ፤
ወር ሀርከ ነማት ጡኣሺ ተአንስ ጅሩ፤
ሞቱማ ዋቃቲፍ ጇደኒ ወር አከ ጡኣሺ
ኦፍ ኀደንስ ጅሩ፤ ነምን ከነ መታት
ፉደቹ ደንደኡ ሀፉደቱ!» እሳኒን ጇዴ*።

*11. 1ቆሮ 7:7፥17 *12. 1ቆሮ 7:32-35

ዬሱስ ሙጬሊ ኤብሱሳ

(ማር 10:13-16፤ ሉቃ 18:15-17)

13 ኤርገሲ ዬሱስ ሀርከሳ እረ ካኤ አከ
እሳኒፍ ከደቱፍ፥ ነሞትን ሙጬሊ ገረሳት
ፍደን፤ በርቶትን ገሩ እፈተኒ እሳን
ዶወን። 14ዬሱስሞ፥ «ለክሳ ሙጬሊ
ዲሳ፥ ገረኮ ዱፉ እሳን ህንዶውና! ሞቱ
ማን ዋቃ ወረ አከሲቲፍ እንተአ» ጇዴ*።
15ዬሱስ ሀርከሳ መታ ሙጬሊረ እንካኤ፤
ከነ ቦዴሞ አቺ እንአዴሜ። *14. 18:2-3

ጋፌ ደርገጌስ ሶሬሰ ቶኮ

(ማር 10:17-31፤ ሉቃ 18:18-30)

16 ኩኖ፥ ነምን ቶኮ ገረ ዬሱስ ዱፌ፥
«ያ በርሲሰ! ጅሬኘ በረበራ ቀባቹፍ ሆጂ
ጋሪን ኀቹን አናፍ ተኡ ማል እኒ?»
ጇዴን። 17ዬሱስሞ፥ «ዋኤ ሆጂ ጋሪ
ማሊፍ አነ ጋፈታ? እሰ ቶከቸ ሰነቱ
ጋሪደ፤ ጅሬኘ ሰነት ገሉ ዮ ፌቴ ገሩ፥
አቦሞተ ኤግ!» እቲን ጇዴ*። 18ከነረት
ደርገጌስች፥ «አቦሞተ እሳን ከሚ?»
ጇዴን፤ ዬሱስሞ ዴብሴ፥ «‹ህንአጇስን፥
ህንኤጅን፥ ህንሀትን፥ ሶባን ነመረት ዱጋ
ህንበእን*! 19አባኬፍ ሃደኬፍ ኡልፍነ
ኬን፤ ነመስ አከ መታኬቲት ጃለዱ!› እሰ
ጇዱ» ጇዴን*። 20ደርገጌስች ዮሙስ፥
«ከነ ሁንዱማ ራወዴረ፤ ኤጋ አመ ማልቱ

ነዱራ ህርአቴ?» ጇዴን። 21ከነ ቦዴ
ዬሱስ ዴብሴ፥ «ራወቴ ጉቱ ተኡ ዮ
ፌቴ፥ ደቅ ቀቤኘኬ ጉርጉር፥ ወረ ዴጋ
ዳፍ ኬን! ዋቀረት በዳዱማ እንቀባተ፤
ኮቱቲ አነ ዱካ ቡእ!» ጇዴን*። 22ደርገ
ጌስቾ ቀቤኘ ጉዳ ቀበ ዋን ቱሬፍ፥ ዱቢ
ከነ ዮሙ ደገኤ፥ ገዴ አቺ እንአዴሜ*።

*17. ሉቃ 10፡26-28፤ ገላ 3፡12፥21
*18. ኡመ 20፡13-16፤ ኬሰ 5፡17-19
*19. ኡመ 20፡12፤ ሌዎ 19፡18፤ ኬሰ 5፡16
*21. 6፡20፤ ሉቃ 12፡33፤ ሆኤ 2፡45፤
4፡34 *22. ፋር 62፡10

23 ኤርገሲ ዬሱስ በርቶተሳቲን፥ «አን
ዱጉመን እስንት ህመ፥ ነምን ሶሬስ
ሞቱማ ዋቃት ገሉን ረከሳደ፥ 24አመስ
እስንተን ህመ፥ ሶሬስ ቶኮ ሞቱማ ዋቀዮት
ገሉረ፥ ጋል ቃወ ልልሞ ኬሰ በኡቱ ሰል
ጳተ» ጇዴ። 25በርቶትን ከነ ዮሙ ደገአን
ባይኤ ነአኒ ድንቅፈተኒ፥ «ኤጋ ኤኙቱ
ፈዩ ደንደአሬ?» ጇደን። 26ዬሱስሞ ገረ
ሳኒ እላሌ፥ «ኩን ነሞታፍ ህንደንደአሙ፥
ዋቀዮፍ ገሩ ወንት ሁንድኑ እንደንደአመ»
እሳኒን ጇዴ*።

*26. ኡመ 18፡14፤ ኢዮ 42፡2፤ ሉቃ 1፡37

27 ጴጥሮስ ከነረት፥ «ኩኖ ኑእ ሁን
ዱማ ዲፍኔ ስዱካ ቡኔኦቲ፥ ኤጋ ማል
አርገትነ ላተሬ?» ጇዴን*። 28ዬሱስሞ፥
«አን ዱጉመን እስንት ህመ፥ ብየ ለፋ
እሼ ሃራት እልም ነማ ኡልፍነሳቲን ቴሶረ
ዮሙ ታኡ፥ እስን ወር ነዱካ ቡተንሞ፥
ቴሶተ ኩደ ለማንረ ቴሰኒ፥ ጎሰ እስራኤል
ኩደ ለማን ኬሰት ፍርዲ እንኬንቱ*።
29ነምን መቃኮቲፍ ጇዴ መኔን ዮኪስ ኦቦ
ሎተ ዮኪስ ኦቦሌቶተ ዮኪስ አባ ዮኪስ
ሃደ ዮኪስ እጀሌ ዮኪስ አረዳ ዲሴ፥ ደቻ
ድበ እንፉደተ፤ ጅሬኘ በረበራስ እንአር
ገተ። 30ገሩ ባይኤን ወረ ዱረ ጅረን ኬሳ
ወረ ሁንዱማ ቦዴ ከን ተአን ጅሩ፤ ወረ
ሁንዱማ ቦዴ ጅረን ኬሳስ ወረ ዱራ ከን
ተአን ጅሩ» እሳኒን ጇዴ*።

*27. 4፡20፥22 *28. 25፡31፤ ሉቃ 22፡28-30፤
ሙል 3፡21 *30. 20፡16፤ ሉቃ 13፡30

ቦቆና 20

ፈኬኘ ወረ እዶ ወይኒ ኬሰ ሆጂተኒ

1ዬሱስስ፥ «ሞቱማን ዋቃ አከ ነመ
አረዳ ቀቡ ቶኮት፤ ነምቾ እዶ ዳባ ወይኒ
ሳቲፍ ሆጂቶተ ቀጨረቹዳፍ ገነመ ኦቦሮ
ዳን ገድ በኤ*። 2እን ጉያት ነመ ቶኮፍ
ብሪ ቶኮ ኬኑዳፍ ሆጂቶተ ሰና ወጅን ኤርገ
ወሊ ገሌ፥ ገረ እዶ ወይኒሳት እሳን
ኤርጌ። 3ገረ ሰአቲ ሰድኢትስ አቾ በኤ፥
ካንሞ ለፈ ገባ ሆጂ መሌ ዳበተኒ አርጌ፤
4ጀረ ሰናንስ፥ ‹እስንስ ገረ እዶ ወይንቻ
ደቃ፥ አንሞ ዋን ተኡ እስኒፈን ኬነ›
ጇዴ፤ 5ጀርስ እንደቀን፤ ገረ ሰአቲ
ጀአት፥ ገረ ሰአቲ ሰገሊትስ አሞ ገድ በኤ
አከሱመ ጎዴ። 6ገረ ሰአቲ ኩደ ቶኮትስ
ገድ በኤ ከን ብራሞ ኡቱ ዳበተኒ አርጌ፤
እሳኒንስ፥ ‹ማሊፍ ጉያ ጉቱ ሆጂ መሌ
አደነ ዳበቱ?› ጇዴ። 7እሳንስ፥ ‹ነምን
ቶኮዩ ሆጂት ዋን ኑህንቀጨረትኒፍ አስ ዳበ
ትነ› ጇደኒን፤ እንሞ፥ ‹እስንስ ገረ እዶ
ወይንቻ ደቃ!› ጇዴን። *1. 21፡33

8 «ዬሮ ገልገላኤስ አባን ወይንቻ እሰ
ሆጂሳ አዴምስሱን፥ ‹ሆጂቶተ ዋም! ወረ
ቦዴቲ ጀልቀቢ ሀመ ወረ ዱራት፥ ቤኛሳኒ
ባሲፍ!› ጇዴ*፤ 9ወር ገረ ሰአቲ ኩደ
ቶኮት ቀጨረመን ዱፈኒ፥ ብሪ ቶኮ ቶኮ
ፉደተን። 10ወር ዱራ ዮሙ ዱፈንሞ ጫላ
ዋን አርገተን እሳንት ፈካቴ፤ ገሩ እሳንስ
ብሪ ቶኮ ቶኮ ፉደተን። 11ሀተኡዩ መሌ፥
ፉደተኒ አባ ወይንቻረት ጉንጉመን።
12እሳን፥ ‹ወር ቦዴ ኩን ሰአቲ ቶኮ ዱዋፍ
ሆጂተን፥ አት ገሩ ኑእ ወረ ደደቢ ጉይ
ቻፍ አአ ሳፉ ባቴ ወጅን ወል እሳን ቅጤ
ስቴ› እቲን ጇደን። 13ነምቾ ገሩ እሳን
ኬሳ እሰ ቶኮን፥ ‹ያ ነምቾ! አን ዋን
ቶኮሌ ስት ህንበሌስኔ፤ አት ብሪ ቶኮት
አና ወጅን ወሊ ህንገሌሬ? 14አመ ከንኬ
ፉደዱ ደቅ! አን ነምቾ እሰ ቦዴ ከናፍስ
ሀሙመ ከንኬቲ ኬኑፊ ነንፌደ። 15አንሞ
ሆሪ ኦፊኮቲቲን ዋነን ፌዴ ጎቹን አናፍ
ህንተኡሬ? ዮኪስ አርጁማኮ ዌናታ?›
ጇዴን*። 16አከሱመ ወር ቦዴ ወረ ዱራ፥
ወር ዱራስ ወረ ቦዴ እንተኡ» ጇዴ*።

*8. ሌዎ 19፡13፤ ኬሰ 24፡14-15 *15. 6፡23፤
ሮማ 9፡16፥21 *16. 19፡30፤ ማር 10፡31፤
ሉቃ 13፡30

ዬሱስ ስአ ሰደፉ ዋኤ ዱአሳቲፍ ዋኤ ዱአ ከኡሳ ዱበቹሳ

(ማር 10፡32-34፤ ሉቃ 18፡31-34)

17 ዬሱስ ገረ ዬሩሳሌምት ኦል እንበአ
ቱሬ፤ ከራትሞ በርቶተ ኩደ ለማን ኮጳት
ፉደቴ፥ 18«ኩኖ፥ ኑእ ገረ ዬሩሳሌምት
ኦል በኡኬኘ፥ እልም ነማሞ ሉቦተ ወረ

አንገፎታት በርሲሶተ ሴራትስ ደበርፈሜ
እንኬነመ፤ እሳንስ የከ ዱአ እት
እንሙሩ*፤ 19አከ እት ገእሰኒፍ፥ አከ ሬበ
ሙፍ፥ አከ ፈንፈሙፍስ ሰበ ዋቀዮ ወረ
ህንተእንት ደበርሰኒ እሰ እንኬኑ፤ ጉያ ሰደ
ፋትሞ ዱአ እንካፈመ» እሳኒን ጄዴ።
*18. 16፡21፤ 17፡22-23፤ ሉቃ 9፡22

ጋሬ እልማን ዘብዴዎስ
(ማር 10፡35-45)

20 ኤርገሲ ሃት እልማን ዘብዴዎስ እል
ማንሼ ወጅን ገረ ዩሱስ ዱፍቴ፥ ዋ ከደቹ
ዳፍ ሚለሳት ኩፍቴ*። 21እንሞ፥ «ማል
በርባዳ?» እሼዳን ጄዴ፤ እሼን እት
ፋፍቴ፥ «እልማንኮ ኩን ለማን ሞቱማኬ
ኬሰት እን ቶኮ ገረ ምርገኬ፥ እን ቶኮሞ
ገረ ብታኬ አከ ታአኒፍ አቦም!» እቲን
ጄቴ*። 22ዩሱስ ገሩ ዴብሴ፥ «ዋን ከደ
ተን ህንቤክተን! እስንሞ ጦፎ ድጽና አን
ኬሳ ዱጉፍ ጅሩ ኬሳ ዱጉ እንደንዴሱ?»
ጄናን፥ እሳንሞ፥ «እንደንዴኘ» ጄደ
ኒን*። 23እንስ፥ «ጦፎኮ ኬሳሌ ዱጉፍ
ጅርቱ፥ ገረ ምርገኮ ዮኪስ ገረ ብታኮ
ታኡ ገሩ ኬኑን ከንኮ ምት፤ ታኡምስ ሱን
ወረ ከናን ዱረ አባኮቲን ቆጼፈሜሬፍ
ተአ» እሳኒን ጄዴ*።
*20. 10፡2 *21. 19፡28 *22. 26፡39፤
ዮሀ 18፡11 *23. ሆኤ 12፡2፤ ሙል 1፡9

24 በርቶትን ወር ካን ኩርነን ዮሙ ከነ
ደገአን አቦላ ለማን ሰነት አረን። 25ዩሱስ
ገሩ ገረሳት እሳን ዋሜ፥ «ወር ሰበ ብየ
ለፈ ከና አቦመን ጎፍቱማዳን አከ እሳን
ሴረተን እስንዩ እንቤክቱ፤ ጉርጉዶትንሳ
ኒስ አቦሳኒ እሳንረት አርግሲሱ*። 26እስን
ግዱት አከስ ህንተኡ፤ ኤፕሌ እስን ኬሰት
ጉዳ ተኡ ከን በርባዱ፥ ሆጄታኬሰን
ተኡቱ እሰረ ጅረ*። 27ኤፕሌ እስን ኬሳ
ዱረ ተኡ ከን በርባዱ፥ ገርብቾ እስኒፍ
ተኡቱ እሰረ ጅረ። 28እልም ነማስ አከ
ሱመ ሆጄቺፈቹዳፍ ህንዱፍኔ፥ ነሞታፍ
ሆጄቹፍ፥ ሉቡሳ ፋሪ ነሞተ ባይኤዳፍ
ኬኑፍ ዱፌ መሌ» ጄዴ*።
*25. ሉቃ 22፡24-26 *26. 23፡11፤
ማር 9፡35፤ ሉቃ 22፡26፤ 1ቆሮ 9፡19
*28. ሉቃ 22፡27፤ ፊሊ 2፡7፤ 1ጢሞ 2፡6፤
1ጴጥ 1፡18-19

ዩሱስ ነሞተ ጃሞተ ለመ ፈይሱሳ
(ማር 10፡46-52፤ ሉቃ 18፡35-43)

29 አኩመ እሳን ዩሪኮዳ በአኒን ቱት
ሶናን ባይኤን ዩሱስ ዱካ ቡአን። 30ኩኖ፥
ነሞትን ጃሞትን ለመ ከራ ቡኬ እንታኡ
ቱረን፤ እሳንስ ዩሱስ አቺን ደርባ አከ ቱሬ
ደጌኛን እየኒ፥ «ጎፍታ፥ ያ እልመ ዳዊት
ኑማር!» ጄደን*። 31ቱት ሱን ጩሉመ
እሳን ጄችሲሱዳፍ እሳን እፈቴ፤ እሳን ገሩ
እቱመ ጫልችሰኒ እየኒ፥ «ጎፍታ፥ ያ
እልመ ዳዊት ኑማር!» ጄደን። 32ዮሙስ
ዩሱስ ዳበቴ እሳን ዋሜ፥ «ማል አከን እስ
ኒፍ ጎዱ በርባዱ?» ጄዴ፤ 33እሳንሞ
ዴብሰኒ፥ «ጎፍታ፥ እጀኬኘ አከ ኑፍ
በንቱ» ጄደኒን። 34ዩሱስስ ገረ-ላፍናን
እጀሳኒ ቀቀብናን፥ አቹማን አገርቱንሳኒ
ዴብኤፌ፥ እሰ ዱካስ ቡአን*።
*30. 9፡27፤ 15፡22 *34. 9፡29-30

ቦቆና 21

ዩሱስ ምልክተ ኡልፍናቲን ዩሩሳሌምት ገሉሳ
(ማር 11፡1-11፤ ሉቃ 19፡28-40፤
ዮሀ 12፡12-19)

1 እሳን ዩሩሳሌምት ድአተኒ፥ ገረ ጋረ
ኤጀርሳ፥ ቤትፋጌ ዮሙ ገአን፥ ዩሱስ በር
ቶተ ለመ ኤርጌ፥ 2«ገንደ ፋሌኬሰን ጅሩ
ሰነ ደቃ፥ አቹማን ሀሬ [ያቢ] ህደምቴ
እልሞንሼ ብረ ዳበቱ እንአርገቱ፤ ሂካቲ
ናፍዳ! 3ነምን ቶኮ ዮ ዋ እስኒን ጄዴሞ፥
‹ጎፍታቱ ድመሳኒ ቀበ፥ ኡቱ ህንቱርንስ
እሳን እንዴብሰ› እቲን ጄዳ!» እሳኒን
ጄዴ*። 4ኩንሞ ወንት ራጅች ጄዴ አከ
ፊጣን በኡፍ ተኤ፤

5እን፥ «ነሞተ ጥዮንት ህማ!
ሞቲንኬሰን፥ ገድ ኦፍ ዴብሴ
ኩኖ፥ እን ሀሬ [ያቢ] ኬሳ፥
እልሞ ሀሬረ ታኤ ሲፍ
እንዱፈ» እሰ ጄዱደ*።

*3. 26፡18 *5. ኢሳ 62፡11፤ ዘካ 9፡9

6 ከነረት በርቶትን ደቀኒ አኩመ ዩሱስ
እሳን አጀጄ ጎደን። 7ሀሬ ሰነ እልሞሼ
ወጅን ፍደኒ ኡፈተሳኒ እረ ቡሰን፤ ዩሱ
ስሞ እረ ታኤ። 8ቱተ ሰነ ኬሳ ሀርክ
ጫላን ኡፈተሳኒ ከራረ አፈን፤ ወር ካንሞ
ደሜ ባለ ቀቡ ሙከራ ኩኩተኒ ከራረ ፍር
ፍርሰን*። 9ቱት ወር ዱረ አዴመኒፍ ወር
ዱካ ቡአን ሰገሌሳኒ ኦል ፉደተኒ፥

«ሆሳእና እልመ ዳዊቲፍ!
እን መቃ ዋቀዮ ኀፍታቲን ዱፉ
ገለቴፈማደ፤
ሆሳእና እል ዋቀ ጉባት»
ጂደን*።
*8. 2ሞቶ 9፡13 *9. 23፡29፤ ፋር 118፡25-26
10 ዬሩሳሌምት ዮሙ እን ገሌ፥ መንደ
ርቾ ጉቱማት ራፈሚ፤ ነሞትንስ፥ «እን
ኩን ኤኙ?» ጂደን*። 11 ቱት እሳ ወጅን
አዴሙስ፥ «ኩን ራጅቾ፥ ዬሱስ ነመ ናዝ
ሬት ኩታ ብየ ገሊላት» ጂዴ ዴብሴ።
*10. ዮሀ 12፡19

ዬሱስ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ወረ ብቴ ጉርጉሩ አፉሳ
(ማር 11፡15-19፤ ሉቃ 19፡45-48፤
ዮሀ 2፡13-22)

12 ዬሱስ ኤርገሲ መነ ቁልቁሉማት
እል ልጤ፥ ወረ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት
ብተኒፍ ወረ ጉርጉረን ሁንዱማ ገድ ባሴ፤
ገበቶተ ወረ ሆሪ ጨላ ጌጌደረኒቲፍ ታኡ
ምስ ወረ ጉጌ ጉርጉረኒ ገድ ገረገልቼ፥
13 «‹መንኮ መነ ከደታ ጂደሜ እንዋመመ›
ጂደሜ ጫፈሜረ፥ እስን ገሩ ሆልቀ ሀቱ
እሰ ኀደተን» እሳኒን ጂዴ*።
*13. ኢሳ 56፡7፤ ኤር 7፡11
14 ወር ጃመን፥ ወር ሆኮለንስ መነ
ቁልቁሉማ ኬሰት እሰ ብረ ዱፈን፤ እንሞ
እሳን ፈይሴ። 15 ሉቦትን ወር አንገፎትኒፍ
በርሲሶትን ሴራ ወንተ ድንቅሲሳ እን ኀቻ
ቱሬፍ እጆሎተ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት ሰገ
ሌሳኒ እል ፉደተኒ፥ «ሆሳእና እልመ ዳዊ
ቲፍ!» ጂደን ዮሙ እርገን እንአረን*።
16 ከነረት እሳን፥ «ዋን እሳን ኩን ጂደን
ደጌሳ?» ጂደኒን፤ ዬሱስሞ ዴብሴ፥
«ኤዬ፥ ‹ሙጮሊኒፍ ዳእሞትን አፋንሳኒ
ቲን አከ ስገለቴፈተን ኀቴ› እሰ ጂዱ ተካ
ሀንዱብፍኔሬ?» እሳኒን ጂዴ*። 17 ከነ
ቦዴ ዬሱስ እሳን ዲሴ መንደርቾ ኬሳ
በኤ፥ ቢታንያ ደቁ አቾ ቡሌ።
*15. 21፡9 *16. ፋር 8፡2

ዬሱስ ሀርቡ ቶኮራ እጅ ደቡሳ
(ማር 11፡12-14፥20-24)

18 ዬሱስ ገነመ በሪ ገረ መንደርቻት
ኡቱ ዴብኡ እንቤለኤ። 19 ሙከ ሀርቡ ቶኮ
ከራ ቡኬት አርጌ፥ ገረሳት ዮሙ ኀሬ ባለ
ዱዋ መሌ፥ ሆማ እራ ህንአርገትኔ፤ ከናፍ
ሙከቻን፥ «በረበራን እጅ ስራ ህንአርገ
ምን!» ጂዴ፤ ከነረት ሀርብቾ አቹማን
ኀጌ*። 20 በርቶትን ሙከቾ ዮሙ አርገን
ራጂፈተኒ፥ «አተምት ሙክት ሀርቡ ሱን
አቹማን ኀጌ?» ጂደን። 21 ዮሙስ ዬሱስ
ዴብሴ፥ «አን ዱጉመን እስኒን ጂደ፥
አመንቲ ዮ ቀባተን፥ ዮ መሙ ደባተንስ፥
ሙከቾረት ዋን ተኤ ዱዋ ህንጎተን፤
ጋሩመ ከናን፥ ‹እል ካፈም ገላነትስ ደርበ
ተም!› ዮ ጂተንዩ እንራወተመ*። 22 አመ
ንተኒ ከደታን ዋን ድኤፈተን ሁንዱማ
እንፉደቱ» እሳኒን ጂዴ።
*19. ሉቃ 13፡6 *21. 17፡20፤ ሉቃ 17፡6፤
1ቆሮ 13፡2

ጋሬ ዋኤ ኀፍቱማ ዬሱሲፍ ድአቴ
(ማር 11፡27-33፤ ሉቃ 20፡1-8)

23 ዬሱስ መነ ቁልቁሉማት እል ገሌ
ኡቱ በርሲሱ፥ ሉቦትን ወር አንገፎትኒፍ
ማንጉዶትን ጂራ እሰ ብራን በአኒ፥ «ኀፍ
ቱማ ማሊቲን ከነ ሁንዱማ ኀታ? ኀፍቱማ
ከነስ ኤኙቱ ሲፍ ኬኔ?» ጂደኒን*። 24 ከነ
ረት ዬሱስ ዴብሴ፥ «አንስሞ ዱቢ ቶኮ
እስነን ጋፈደ፥ ዮ እስን ዴቢሳ አነት ህም
ተን አንስሞ ኀፍቱማ ማሊቲን ከነ ሁንዱማ
አከን ኀዱ እስንት ነንህመ። 25 ጬጳን ዮሀ
ንስ ጬጴ ኤሳ አቦመሜ? ዋቀዮ ብራሞ፥
ነመ ብራ አቦመሜ?» እሳኒን ጂዴ፤ እሳ
ንስ ወሊ ወጅን ዱዱበተኒ፥ «‹ዋቀዮ
ብራ› ዮ ጂኔ፥ ‹ዮስሞ ማሊፍ ዱቢሳ ህን
አመንንሬ?› ኑንጂደ*። 26 ‹ነመ ብራ› አከ
ህንጂኔፍ ነሞትን ሁንድኑ ዮሀንስን ራጂት
ዋን ፉደተኒፍ፥ እሳን እንሶዳትነ»
ጂደን*። 27 ከናፍ፥ «ኑእ ህንቤክኑ» ጂደኒ
ዬሱሲፍ ዴብሰን፤ ዬሱስሞ፥ «ኤጋ አንስ
ከነ ሁንዱማ ኀፍቱማ ማሊቲን አከን ኀዱ
እስንት ህንህሙ» እሳኒን ጂዴ።
*23. ዮሀ 2፡18፤ ሆኤ 4፡7 *25. ሉቃ 7፡30
*26. 14፡5

ፈኬኛ እልማን ለማ

28 ዬሱስ አመሞ፥ «ዋኤ እሰ አን እስ
ንት ህሙፍ ጂዱ ከና ማል ያዱ? ነምን
እልማን ለመ ቀቡ ቶኮ ቱሬ፤ እንስ እል
መሳ እሰ ቶኮ ብረ ደቁ፥ ‹ያ እልመኮ
ደቂቲ ሀርአ ዳባ ወይኒ ኬሰ ሆጂዱ!›
ጂዴን። 29 እልምሳ ሱንሞ፥ ‹አኖ ህን
ደቁ› ጂዴ ዴብሴፍ፤ ኤርገሲ ገሩ ጋቤ
ደቁ። 30 ነምቾ ኤርገሲ እልመሳ እሰ ካን

ብረ ደቌ፥ እሱመ እልመሳ እሰ ቶኮት
ዱበቴ እት ህሜ፤ እንሞ፥ ‹ቶሌ ያ አበ
ዩኮ!› ጀዴ፥ ገሩ ህንደቅኔ። 31እሳን
ለማን ሰነ ኬሳ እሰ ከም እን ጀለለ አባሳቲ
ጎዴ?» ጀዴን፤ ጀርሞ፥ «እሰ ዱራት»
ጀደኒ ዴብሰን።

ዮሙስ ዩሱስ፥ «አን ዱጉመን እሰንት
ህመ፥ ወር ጀልእሰኒ ቀረጠ ፋደኒፍ ጋለ
ሞቶትን እሰን ዱረ ሞቱማ ዋቀዮት
እንገሉ*። 32ዮሙ ዮሀንስ ጨጿን ቀጀሉማ
እሰን በርሲሱ ዱፌ፥ እሰን እሰ ህንአመ
ንኔ፤ ቀረጦትኒፍ ጋለሞቶትን ገሩ እሰ
እንአመነን፤ እሰንሞ ኤርጉመ ከነ አርግተኒ
በዴዩ፥ ጋብተኒ እሰ ህንአመንኔ» እሳኒን
ጀዴ*።

*31. ሉቃ 3፡12፤ 18፡14 *32. ሉቃ 7፡29-30

ፈኬኘ ወረ ሙከ ወይኒ አከ ኤገኒፍ እት ኬነሜ

(ማር 12፡1-12፤ ሉቃ 20፡9-19)

33 ዩሱስ እት ፋፌ፥ «ፈኬኘ ብራ ቶኮ
ደገአ፥ አባን ወራ ሙኬቲ ወይኒ ባይኤ
ለፈሳረ ዻቤ ቶኮ ቱሬ፤ ናኖሳት ደላ ደጋ
እጃሬ፥ ቦለ እጀ ወይኒ ኬሰት ጨንፈን
ደልቸ ኬሰት ቆቴ፥ ስሬ እረ ታአኒ ኤገንስ
እጃሬ፥ ነሞተ ሆጀተኒ፥ ኤገኒስ፥ እሳ
ወጅን እጀሳራ ህርመተንት ኬነቴ፥ ብየ
ቶኮ ደቌ*። 34ዩሮን እት እጅ ወይኒ ብል
ቻቱ ጌኛን፥ እጀ ሙኬቲ ወይንቻራ ከን
እሰ ገኡ ፋደቹዻፍ፥ ሆጀቶተሳ ገረ ወረ
ወይንቸ ኤገኒት ኤርጌ። 35ወር ወይንቸ
ኤገንሞ ሆጀቶተ ሰነ ቀበኒ፥ እሰ ቶኮ
እንሬበን፥ እሰ ካን እንአጀሰን እሰ ካንስ
ደጋዻን ሩኩተን። 36አባን ወይንቻ አመሞ
ሆጀቶተ ብራ ወረ ዱራረ ባይአተን እሳንት
ኤርጌ፤ እሳኒንስሞ አኩመ ወረ ዱራ
ጎደን። 37ነምቸ ሁንዱማ ቦዴ፥ ‹እልመኮ
እንሰፌፈቱ› ጀዴ እልመሳ ገረሳኒት
ኤርጌ። 38ወር ወይንቸ ኤገን እልምቸ
ዮሙ አርገን፥ ‹እሰ ከነ አባ ወይንቻ ከን
ዻሉ፥ ኮታ እሰ እንአጀፍና! ዻለሳሰ
እንአርገትነ› ወሊን ጀደን*። 39እሳን እሰ
ቡተኒ፥ ዻባ ወይንቻ ኬሳ ገድ ባሰኒ፥ እሰ
አጀሰን*። 40ኤጋ አባን ወይንቻ ዮሙ
ዱፉ፥ ወረ ወይንቸ ኤገን ሰነ አተም ጎድነ
ሳተሬ?» እሳኒን ጀዴ።

*33. ኢሳ 5፡1-2 *38. 26፡3-4፤ 27፡23
*39. እብ 13፡12

41 እሳንሞ ዴብሰኒ፥ «ወረ ሀሞተ
ሰነ፥ ሀማ እት ፍዴ እሳን እንበሌሰ፤
ሙኬቲ ወይኒ ሰነሰ ነሞተ ብራ፥ ወረ ሆጀ
ተኒ ኤገኒ እሳ ወጅን እጀሳራ ህርመተንት
ደበርሴ እንኬነተ፤ ኤጋ እሳን ዩሮ ዩሮት
እጀሳ እንኬኑፍ» ጀደን። 42ከነረት
ዩሱስ፥ «እሰን ጫፈተ ቁልቁላአን ኬሳ፥
‹ደግቾ፥ መነ እጃርቱን ቱፈተን፥
እን ደጋ መታ ጎሌ ቀጀልቹ
ተኤ፤
ኩን ጎቸ ጎፍታት፥
እጀኬኘትስ ድንቂደ›
ከን ጀዱ ተካ ህንዱብፍኔሬ*?

*42. ፋር 118፡22-23፤ ሆኤ 4፡11፤
ሮማ 9፡33፤ 1ጴጥ 2፡6-8

43 «ኤጋ ሞቱማን ዋቀዮ እሰንራ ፋደ
ተሜ፥ ሰበ እጀ እሳፍ ጎደቱፍ አከ ኬነሙ
እሰንተን ህመ*፤ [44ደጋ ከነረት ከን ኩፉ
እንጨጨበ፥ ደግቸ ነመረት ዮ ኩፌ ገሩ
እሰ እንቡሩቅሰ]» እሳኒን ጀዴ*።

*43. ሆኤ 13፡46 *44. ኢሳ 8፡14-15፤
ዳን 2፡34-35፥44-45፤ ሉቃ 20፡18

45 ሉቦትን ወር አንገፎትኒፍ ወር ፈሪ
ሶታ ፈኬኞተ እን ዱበቴ ዮሙ ደገአን፥
አከ እን ዋኤሳኒቲፍ ዱበቴ እንበረን። 46ከነ
ረት እሰ ቀበቹ ያለን፥ ገሩ ቱተ ወረ ዩሱ
ስን አከ ራጀት ፋደተን ሰነ ሶዻተን።

ቦቆና 22

ፈኬኘ ጭድቻ

(ሉቃ 14፡15-24)

1ዩሱስ አሞ ፈኬኞን ነሞተት ዱበቴ፥
2«ሞቱማን ዋቃ ሞቲ እልመሳቲፍ ጭደ
ጎደቴት ፈኬፈመ*። 3ሞቶች ወረ ጭድ
ቾት ዋመመኒ ቱረን ህያደቼሰኒፍ ሆጀቶ
ተሳ ኤርጌ፤ እሳን ገሩ ዱፉ ህንጃለትኔ።
4አመሞ ሆጀቶተ ከን ብራ ኤርጌ፥ ‹ወረ
ዋመመን ሰናን፥ ኩኖ ኛትን ቆጿኤረ፥ ሰን
ጎትን፥ ሆሪን ጮጮሞን ቀለመኒሩ፥ ሁን
ድኑስ ቆጿአደ፥ ገረ ጭዻት ኮታ ጀዻቲ
እት ህማ!› ጀዴ። 5ወር ዋመመን ገሩ
ቱፈተኒ፥ እን ቶኮ ገረ ቆቲሰሳ፥ እን ካንስ
ገረ ብታ ጉርጉርታሳ ደቌ። 6ወር ካንሞ
ሆጀቶተ ሞትቻ ቀበኒ፥ ሰልጽሰኒ፥ አጀሰ
ንስ*። 7ሞቶች ዮሙስ ባይኤ አሬ፥ ሉል
ቶተሳ እት ኤርጌ፥ ወረ ሆጀታሳ አጀሰን
ሰነ በሌሴ፥ መንደረሳኒ ጉቤ*። 8ኤርገሲ
ሆጀቶተሳቲን፥ ‹ጭድች ቆጿአደ፥ ወር

ዋመመን ገሩ ጭድቻፍ ህንመሌ*። 9ገረ
ከራ መንደረት ገልቹ ደቃ፥ ነሙመ አርግ
ተንስ ገረ ጭድቻት ዋማ!› ጂዴ*።
10ዮሙስ ሆጂቶትን ሱን ገረ ከራ ጉርጉ
ዳት በአኒ፥ ከን አርገተን ሁንዱማ፥ ወረ
ሀሞተስ ወረ ገጋሪስ ደቻሰን፥ መን ጭድ
ቻስ ኬሱሞታን ጉቴ።

*2. ዮሀ 3:29 *6. 21:35፤ 23:37 *7. 24:2
*8. ሆኤ 13:46 *9. 13:47

11 «ከነ ቦዴ ሞትች ኬሱሞተሳ እላሉዳፍ
ኦል ገሌ፥ ነመ ኡፈተ ጭዳ ህንኡፈትን ቶኮ
አርጌ*። 12ነምቻንሞ፥ ‹ነምቾ! ኡፈተ ጭዳ
መሌ አተምት አስት ኦል ልጤ?› ጂዴ፤
ነምችስ ዋን ዱበቱ ደቤ። 13ዮሙስ ሞትች
ወረ አች ኬሳ ኤርገሚን፥ ‹ሀርከሳፍ ሚለሳ
ህዳቲ፥ ዱከነ እሰ አላት ደርበዳ! አችት ነሞ
ትን እንቦኡ እልካንስ እንቀሩ› ጂዴ*። 14ወር
ዋመመን ባይኤደ፥ ወር ፎአመን ገሩ
ሙራሰ» ጂዴ ዱቢሳ ጡሙሬ።

*11. ኤፌ 4:24፤ ሙል 19:8 *13. 8:12፤
25:30፤ ሉቃ 13:28፤ ፋር 112:10

ጋፊ ዋኤ ሞቲ ገበሩ

(ማር 12:13-17፤ ሉቃ 20:20-26)

15 ዮሙስ ወር ፈሪሶታ ደቀኒ ዋን እን
ዱበቱን ክዮት እሰ ገልቹዳፍ፥ ዬሱስረት
መርየተን። 16ኤርገሲስ ዱከ-ቡቱሳኒ አከሱ
መስ ወረ ገሬ ሄሮድስ ኬሳ ገር-ቶኮ ገረ
ዬሱስት ኤርገኒ፥ «ያ በርሲሳ፥ አከ አት
ዱገ-ቀቤሰ ታቴ፥ ከራ ዋቀዮስ ዱጋዱማን
አከ በርሲፍቱ ቤክነ፤ አት ነመ ህንሶዳቱ፥
ነመ ወል ጫልችሱንስ ሰብረ ህንጅሩ*።
17አመስ ማል ስት ፈካታ ሞቲ ወረ ሮማ
ቲፍ ገበረ ባሱን ሴረሞ፥ ሴረ ምቲ? ኑት
ህም!» ጂደኒን። *16. ማር 3:6፤ ዮሀ 3:2

18 ዬሱስ ገሩ ጀልእነሳኒ ቤኬ፥ «እስን
ወረ ኦፍ ህንአርግኔነነ፥ ማሊፍ ነቆርቱ?
19ሆሪ እቲን ገበረ ሰነ ባፍተን አነት አርግ
ሲሳ!» ጂዴ፤ ከናፍ እሳን ብፌ ሆርቻ
እሰት ፍደን። 20ዬሱስሞ፥ «ኩን ብፌ
ኤኙቲ? ጫፈተ ኤኙትስ?» ጂዴ። 21እሳ
ንስ፥ «ከን ሞትቻ ወረ ሮማት» እቲን
ጂደን፤ አቹማንስ ዬሱስ፥ «ኤጋ ሞት
ቻፍ፥ ከን ፉደቹን እሳፍ ተኡ ኬና፤ ዋቀ
ዮፍስ ከን ፉደቹን እሳፍ ተኡ ኬና!»
እሳኒን ጂዴ*። 22ዬሮ ከነ ደገአንት ድንቅ
ፈተኒ፥ አቹመት እሰ ዲሰኒ አዴመን።

*21. ሉቃ 23:2፤ ሮማ 13:7

ጋፊ ዋኤ ዱአ ከኡ

(ማር 12:18-27፤ ሉቃ 20:27-40)

23 ጋፈሱመ ሰዱቆትን፥ ወር ዱአ
ከኡን ህንጅሩ ጂደን፥ ገረ ዬሱስ ዱፈኒ*፥
24«ያ በርሲሳ፥ ‹ነምን ቶኮ ደለ ኡቱ ህን
ጎደትን ዮ ዱኤ፥ ኦቦሌስሳ ኒቲ ሰነ ዳሌ
ሰኚ ኦቦሌሰሳቲፍ ሀዳቡ!› ጂዴ ሙሴን*።
25ኩኖ ኦቦሎትን ቶርበ ኑግዱ ጅራቻ
ቱረን፤ እን አንገፍን ኒቲ ፉዴ፥ ኡቱ ደለ
ህንጎደትን ኒቲሳ ኦቦሌሰሳት ዲሴ ዱኤ።
26እን ለመፉን እን ሰደፉንስ ሀመ እሰ ቶር
በፉት እሼ ፉደኒ ደለ ኡቱ ህንጎደትን እራ
ዱአን። 27ሁንዱመሳኒ ቦዴሞ ዱበርትቲን
እንዱቴ። 28ኤጋ ሁንዱምትሳኒ እሼ ፉደኒ
ቱረንኦ፥ ዱአ ከኡት እሳን ቶርበኑ ኬሳ
እሰ ከሚፍ ሃደ መና ታትሬ?» ጂደኒ እሰ
ጋፈተን።

*23. ሆኤ 23:6፥8 *24. ኬሰ 25:5፤ ኡመ 38:8

29 ዬሱስ ገሩ ዴብሴ፥ «ጫፈተ ቁልቁ
ላአ፥ ሁምነ ዋቀዮስ ዋን ህንቤክኒፍ እራ
ካተን። 30ዱአ ከኡት አከ ኤርገሞተ ዋቀዮ
ወረ ዋቀ ኬሳ ተኡ መሌ ህንፉደን፥ ህንሄ
ሩመንስ። 31ዋኤ ከኡ ወረ ዱአኒሞ እሰ
ዋቀዮ እስኒን ጂዴ ህንዱብፍኔሬ?
32እን፥ ‹አን ዋቀዮ እሰ ከን
አብራሃም፥
ዋቀዮ እሰ ከን ይስሀቅ፥
ዋቀዮ እሰ ከን ያቆብ› ጂዴረ፤
እን ዋቀዮ ወረ ዱአኒ ምት፥
ዋቀዮ ወረ ጅራተኒት መሌ»
እሳኒን ጂዴ*።
33ዮሙስ ነሞትን ከነ ደገአንስ በርሲሰሳት
እንድንቅፈተን*።

*32. በኡ 3:6፥16 *33. 7:28

አቦሚ ኬሳ እሰ ጫሉ

(ማር 12:28-34፤ ሉቃ 10:25-28)

34 ዬሱስ ወረ ሰዱቆታ አፉን ቀበቺሱሳ
ዮሙ ደገአን፥ ወር ፈሪሶታ አችት ወልት
ደቻአን። 35እሳን ኬሳሞ ነምች ሴረ ቤካን
ቶኮ ዬሱስን ቆሩዳፍ ጋፊ እሰ ጋፈቴ፥
36«ያ በርሲሳ፥ ሴረ ኬሳ አቦሚን እን ሁን
ዱማረ ጫሉ እሰ ከሚ?» ጂዴ።
37ዮሙስ ዬሱስ ዴብሴ፥ «‹ዋቀዮኬ ጎፍ
ትቻ ገራኬ ጉቱዳን፥ ጅሬኘኬ ጉቱዳን፥
ያደኬ ጉቱዳንስ ጃለቹቱ ሲፍ ተአ›*።
38አቦሚን ሁንዱማረ ጫሉ እን ዱራ እሰ
ከነ። 39አቦሚን እን ለመፉን አኩመ እሰ

ዱራት፤ ‹ነመ አከ መታኬቲት ጀለቹቱ
ሲፍ ተአ›*። 40ሴርኒፍ በርሲስ ራጀታ
ሁንድኑ አቦሚ ከነ ለማንረ ዳበተኒ ጅሩ»
ጀዴን*።

*37. ኬሰ 6:5 *39. ሌዎ 19:18፤ ሮማ 13:9፤
ገላ 5:14 *40. ሮማ 13:10

ጋሬ ዋኤ ክርስቶስ እሰ አብደቺፈሜ

(ማር 12:35-37፤ ሉቃ 20:41-44)

41 አኩመ ወር ፈሪሶታ ወልት ደቸአኒ
ጅረንት፥ ዬሱስ ጋሬ እሳን ጋፈቴ፥
42«ዋኤ መሲህቻ ማል ያዱ? እን እልመ
ኤኙቲ?» ጀዴ፤ እሳንሞ፥ «እልመ
ዳዊት» ጀደኒ ዴብሰኒፍ*። 43ከነረት እን፥
«ዮስሞ አተምት ዳዊት ሀፋረ ቁልቁሉዳን
ጌጌፈሜ ጎፍታ እቲን ጀዴሬ?
44‹ጎፍትች ጎፍታኮቲን፥
ዲኖተኬ ሚለንኬ ጀለ
ሀመ አን ሲፍ ካኡት፥
ገረ ምርገኮ ታእ፥ ጀዴረ›
ጀዴ ዱበቴ*።

*42. ዮሀ 7:42 *44. 26:64፤
ፋር 110:1፤ ሆኤ 2:34-35፤ እብ 1:13

45ኤጋ ዳዊት ‹ጎፍታኮ› ጀዴ ኤርገ እሰ
ዋሜ፥ አተምትሞ እልመሳ ተአሬ?» እሳ
ኒን ጀዴ። 46ነምን ቶኮሌ ሰገሌ ቶኮ ዴቢ
እሳፍ ኬኑ ሀንደንዴኜ፤ ጉያ ሰና ጀልቀ
ቤስ ጋሬ ቶኮ እሰ ጋፈቹዳፍ ነምን እጀ
ጀባቴ ሀንቱሬ*።

*46. ማር 12:34፤ ሉቃ 20 40

ቦቆና 23

ዬሱስ በርሲሶተ ሴራቲፍ ፈሪሶተራ ኦፍ ኤገቺሱሳ

(ማር 12:38-39፤ ሉቃ 11:43-46፤
20:45-46)

1ኤርገሲ ዬሱስ ቱተ አች ጅሩት፥ በር
ቶተሳትስ ዱበቴ፥ 2«በርሲሶትን ሴራ፥
ፈሪሶትንስ እዶ ሙሴ ቡአኒ እንበርሲሉ።
3ዋን እሳን እስንት ህመን ሁንዱማ ጎዳ፥
ኤጋስ! ገሩ ሆጂሳኒ ዱካ ህንቡእና! እሳን
እንዱበቱ መሌ፥ እሰ ዱበተን ሆጂዳን ህን
ራወተን*። 4እሳን በአ ኡልፋታ ሀደኒ
ገቲቲ ነሞታረ እንካኡ፤ አፊሳኒቲ ገሩ ቁቡ
መሳኒዩ እት ህንቡሰን*። 5እሳን ዋን ሆጂ
ተን ሁንዱማ ነሞተት ኦፍ አርግሲሉዳፍ
ሆጄቱ፤ እሰ ዬሮ ከደታት አከ ኩዳማ ረራ
ፈተንስ እንበልእሱ፥ ሻሽረ እሰ እቲን ሴረ
ዋቀዮ ያደቹዳፍ ኡፈተሳኒት ሆደተንስ
እንዴሬሱ*፤ 6ለፈ ጭዳት እዶ ኡልፍና፥
መኔን ሰገዳትስ ታኡምሰ ኦላኑ ጀለቱ*።
7ገባ ኬሰትስ ነሞትን ጉጉፈኒ አከ ነጋ
እሳን ጋፈተን፥ በርሲሳ ጉዳ አከ እሳኒን
ጀደንስ እንጃለቱ።

*3. ሚል 2:7-8፤ ሮማ 2:21
*4. ሆኤ 15:10፥28 *5. 6:1፤ በኡ 13:9፤
ኬሰ 6:8፤ ለኮ 15:38-39 *6. 6:5፤
ሉቃ 14:7

8«እስን ገሩ ‹በርሲሳ ጉዳ› ኦፊን ህን
ጀችሲስና! በርሲሳንኬሰን እን ጉዳን
ቶክቸ፤ እስንሞ ሁንዱምትኬሰን አቦ
ሎተ። 9ለፈረት ነመ አከ አባት ህንዋመ
ትና! አባንኬሰና ቶኮ፥ እንስ እሰ
ዋቀራት። 10ጌጊሳ አመንቲ ኦፊን ህንጂች
ሲስና! ጌጌሳንኬሰና ክርስቶሱመ።
11እስን ኬሳ እን ጫላን ሆጂታኬሰን
ሀተኡ*። 12ነምን ኦል ኦፍ ቀቡ ገድ
እንዴብፈመ፥ ነምን ገድ ኦፍ ዴብሱስ
ኦል እንቀበመ» ጀዴ*።

*11. 20:26-27፤ ማር 9:35፤ 10:43-44፤
ሉቃ 22:26 *12. ኢዮ 22:9፤ ፈኬ 29:23፤
ህስ 21:26፤ ሉቃ 14:11፤ 18:14፤
1ጴጥ 5:5

ዬሱስ ኦፍ አርጉ ደብነሳኒቲፍ እፈቹሳ

(ማር 12:40፤
ሉቃ 11:39-42፥44፥52፤ 20:47)

13ዬሱስስ፥ «በርሲሶተ ሴራፍ ፈሪ
ሶተ ኦፍ ህንአርግኔነነ፥ ሞቱማ ዋቃ ነሞተ
ዱራ ዋን ጨፍተኒፍ እስኒፍ ወዮ! ኦፊኬ
ሰኒ እት ህንገልተን፥ ወረ እት ገሉ ያለንሞ
አከ እት ገለኒፍ ከራ ህንኬንኔፍ። [14በር
ሲሶተ ሴራፍ ፈሪሶተ ኦፍ ህንአርግኔነነ፥
እስን ፋቸ ኤገተኒ ቡልቶ ሃደ ህዬሳ ዱራ
ፍጠኒ፥ ፈኬሳዳፍሞ ከደተኬሰን ዋን ዴሬ
ስተኒፍ እስኒፍ ወዮ! ከናፍስ የከ ጫላን
እስንት እንሙረመ]*። 15በርሲሶተ ሴራፍ
ፈሪሶተ ኦፍ ህንአርግኔነነ፥ እስኒፍ ወዮ!
ነመ ቶኮ አመንቲ ወረ ይሁዶታ ፋደቺሱ
ዳፍ ገላነረ ብየ ኬሰስ አሲፍ አች እንአዴ
ምቱ፤ ኤርገ እን አመንቲ ከነ ፋደቴሞ
ሀምንሳ ሀርከ ለመ እስንት ናነኤ ቅሊሌ
አከ ደቁ እንጎቱ።

*14. ህስ 22:25

16«እስን ጌጌስቱ ጃሞተነነ፥ እስኒፍ
ወዮ! ‹ነምን መነ ቁልቁሉማቲን ከከቴ
ከካን እሰ ህንገኡ፤ ነምን ወርቄ መነ ቁል
ቁሉማቲን ዮ ከከቴ ገሩ ከካን እሰ እንገአ›
እንጄቱ*። 17እስን ጎዎተነነ፥ ጃሞተነነስ!

ወርቅቸሞ መንቸ ቁልቁሉማ እሰ ወርቅቸ
ቁልቁሌሱቱ ጫላ? 18 እስንሞ፥ ‹ነምን
እዶ አርሳቲን ዮ ከከቴ ከካን እሰ ህንገኡ፥
ኬና እሰ እዶ አርሳረ ጅሩን ዮ ከከቴ ገሩ
ከካን እሰ እንገአ› እንጂቱ። 19 እስን ጃሞተ
ነነ! ኬና ሰነሞ እዶ አርሳ እሰ ኬና ሰነ
ቁልቁሌሱቱ ጫላ*? 20 ኤጋ ነምን እዶ አር
ሳቲን ከከቱ፥ እዶ አርሳቲን፥ ዋን እዶ
አርሳረ ጅሩ ሁንዱማንስ ከከቿሳት።
21 ነምን መነ ቁልቁሉማቲን ከከቱስ፥ መነ
ቁልቁሉማቲን፥ ዋቀዮ እሰ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሰ ጅራቱንስ ከከቿሳት። 22 ነምን
በንቲ ዋቃቲን ከከቱስ፥ ቴሶ ዋቀዮቲን፥
ዋቀዮ እሰ ቴስቸረ ታኡንስ ከከቿሳት*።

*16. 15፡14 *19. በኡ 29፡37 *22. 5፡34፤
ኢሳ 66፡1

23 «በርሲሶተ ሴራፍ ፈሪሶተ ኦፍ ህን
አርግኔነነ፥ እስኒፍ ወዮ! ባለ ኬፎ፥
እንችላለ፥ እጅ ድምብላላስ ኩደን ኬሳ
ቶኮ ዋቀዮፍ እንኬንቱ፤ ገሩ ሴረ ዋቀዮ
ኬሳ እሰ ጫላ በርባድችሱ ከን አከ ፍርዲ
ቀጂላ፥ ገረ-ላፍነ፥ አመነሙማ
እንዲፍቱ፤ ኩደን ኬሳ ቶኮ ባሱ ኡቱ ህን
ዲስን፥ እሰ ከነስሞ ራወቿን እስኒፍ ተአ
ቱሬ*። 24 ጌጌስቱ ጃሞተነነ! ቦኬ እንጬለ
ልቱ ጋለሞ እንልቅምስቱ*።

*23. ሌዎ 27፡30፤ ሚከ 6፡8፤ 1ጢሞ 1፡5
*24. 15፡14፤ ሮማ 2፡19

25 «በርሲሶተ ሴራፍ ፈሪሶተ ኦፍ ህን
አርግኔነነ፥ እስኒፍ ወዮ! ኩባያዳፍ
ወጪቲ ዱበ ዱበሳ እንቁሌስቱ፥ ገሩ ኬስ
ሳኒ ሰሰታፍ አፍ ገድ ዲሱዳን ጉቱደ*!
26 ፈሪስቸ ጃማነነ! ዱብሳ አከ ቁላኡት ሜ
ዱረ ኩባይቸ ኬሰሳ ቁሌስ*!

*25. ማር 7፡4፥8 *26. ዮሀ 9፡40

27 «በርሲሶተ ሴራፍ ፈሪሶተ ኦፍ ህን
አርግኔነነ እስኒፍ ወዮ! እስን አላ ጋሪ አከ
አዋሎተ ኖራ ድበመኒት፤ እሳን ከራ አላ
እጀት ምሚደጎ እንፈካቱ፥ ኬስሳኒ ገሩ
ለፌ ወረ ዱአኒፍ ዋን ጡራአ ሁንዱማቲን
ጉቱደ*። 28 እስንስሞ አከሱመ ከራ አላ
ነሞተ ብረት ቀጂሎተ ፈካቱ፥ ኬስኬሰን
ገሩ ኦፍ አርጉ ደብናፍ እረ-ደደርባን
ጉቱደ» ጂዴ*።

*27. ሆኤ 23፡3 *28. ሉቃ 16፡15

ዬሱስ ዋኤ አደበ እሳንረ ገኡ ዱበቿሳ

(ሉቃ 11፡47-51)

29 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «በርሲሶተ
ሴራፍ ፈሪሶተ ኦፍ ህንአርግኔነነ እስኒፍ
ወዮ! እስን ሴና ራጆታቲፍ አዋለሳኒ
እንእጃርቱ፥ ሴና አዋሎተ ወረ ቀጂሎታስ
እንሚደግስቱ። 30 ከናንስ፥ ‹በረ አቦተኬኛ
ሰነ ኡቱ ጅራትኔ፥ ኑእ ዲገ ራጆታ ደንገ
ላሱሳኒት ወሊ ህንገሉ ቱሬ› እንጂቱ።
31 አከስትሞ እስን እልማን ወረ ራጆተ አጂ
ሰኒ አከ ታተን ኦፍረት ዱጋ ባስፍቱ*።
32 ኤጋ እስንስ ሰፈረ ጂልእነ አቦተኬሰኒ
ጉተዳ*! 33 እስን ቦፎተ፥ እጆሌ መርአታ
ነነ! ቅሊሌ ኬሰት አደበሙ ጂላ አተምት
ባቱሬ*?

*31. ሆኤ 7፡52 *32. 1ተሰ 2፡16 *33. 3፡7፤
12፡34፤ ሉቃ 3፡7

34 «ከናፍ ኩኖ አን ራጆተ፥ ነሞተ
ኦጌዪ፥ በርሲሶተስ እስንተን ኤርገ፤ እሳን
ኬሳ ካን እንአጂፍቱ ካን እንፈንፍቱ፥ ወረ
ካንሞ መኔን ሰገዳኬሰን ኬሰት እንሬብዱ፥
መንደራ ገረ መንደራትስ እንአርአቱ። 35 ከና
ንስ ዲግን ወረ ቀጂሎታ እን ለፈት ደንገለኤ
ሁንድኑ እስንረት እንዱፈ፤ ኩንስሞ ዲገ
አቤል ነመ ቀጂላ ሰና ጂልቀቤ፥ ሀመ ዲገ
ዘካርያስ እልመ በራክያ፥ እሰ እስን እዶ አር
ሳፍ በልበለ መነ ቁልቁሉማ ግዱት አጂፍተ
ኒት፥ እሰ ጅሩደ*። 36 አን ዱጉመን እስንት
ህመ፥ ጉማን ኩን ሁንድኑ ደሎተ ከነረት
እንዱፈ» እሳኒን ጂዴ።

*35. ኡመ 4፡8፤ 2ሴና 24፡20-21፤ ዘካ 1፡1

ዬሱስ ዬሩሳሌሚፍ ቦኡሳ

(ሉቃ 13፡34-35)

37 ዬሱስ አመሞ፥ «ያ ዬሩሳሌም፥ ያ
ዬሩሳሌም፥ እሼ ራጆተ አጂፍቱ፥ ወረ
ስት ኤርገመንስ ደጋዳን ሩኩቱ፥ እንዳን
ቆን ጬጮተሼ ቆቾሼ ጂለት አኩመ
ወልት ቀበቱት፥ ስአ ሜቀን እጆሌኬ
ወልት ቀቡ በርባዴ፤ አቲፍ እጆሌንኬ
ገሩ ህንበርባድኔ*። 38 እላ፥ መንኬሰን ኦኔ
እንሀፈ*። 39 አን እስንተን ህመ፤ አማ ጂል
ቀቤ፥ ‹መቃ ዋቀዮቲን ከን ዱፉ ገለቴፈ
ማደ› ህመ ጂተንት አነ ህንአርግተን»
ጂዴ*።

*37. ዮሀ 8፡59፤ 10፡31፤ ሆኤ 7፡59፤
1ተሰ 2፡15፤ እብ 11፡37 *38. 1ሞቶ 9፡7-8፤
ኤር 12፡7፤ 22፡5 *39. 21፡9፤ ፋር 118፡26

ቦቆና 24

ዪሱስ ዋኤ ዲገሙ መነ ቁልቁሉማ ዱበቹሳ

(ማር 13፡1-2፤ ሉቃ 21፡5-6)

1 ዩሱስ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ በኤ፥ ኡቱ
አዴማ ጅሩ፥ በርቶትንሳ እጃርሰ መነ ቁልቁ
ሉማ እሰት አርግሲሱዳፍ ዱፈን። 2 እን ገሩ
ዴብሴ፥ «እሳን ከነ ሁንዱማ እንአርግቱ
ምቲ? ዱጉመን እስኒን ጂደ፥ እዶ ከነት
ደጋን ቶኮሌ ወልረት ህንሁፉ እንዲገመ መሌ»
እሳኒን ጂዴ*።

*2. ሉቃ 19፡44

ዩሱስ ዋኤ ረክናፍ አርአተሙ ዱፉፍ ጅሩ ዱበቹሳ

(ማር 13፡3-13፤ ሉቃ 21፡7-19)

3 አኩመ ዩሱስ ጋረ ኤጄርሳ ጉባ ታኤን፥
በርቶትን ገረሳ ዱፈኒ ኮጳት፥ «ኑት ህም፥
ኩን ዮም ተአ? ምልክትን ዱፈኬቲ፥ ከን
ዱመ በርቻስ ማሊ?» ጂደን*። 4 ዩሱስሞ
ዴብሴ፥ «ሆምትኑ አከ እስን ህንወላልችፍ
ኔት አኬከዳ*! 5 ባይኤን፥ ‹አን መሲሂደ›
ጂቻ መቃኮቲን እንዱፉ፤ ነሞተ ባይኤስ
እንወላልችሱ*። 6 ሎላፍ አዱ ሎላ ደገኡፍ
ጅርቱ፥ አከ ህንናኔት እላለዳ! ከን አከሲ ኩን
ተኡን እረ ጅረ፤ ኩን ገሩ አመሌ ዱመሳ
ምት። 7 ሰብን ሰበረት፥ ሞቱማንስ ሞቱማ
ረት እንከአ፤ ቤል፥ ሶቾእ ለፉስ እዶ አደዳት
እንተአ*፤ 8 ወንት ኩን ሁንድኑ ገሩ ጀልቀበ
ጭኒንሱት።

*3. 24፡27፥37፥39፤ 13፡39፥40፥49፤
28፡20፤ ሆኤ 1፡6-8 *4. 2ተሰ 2፡3
*5. 24፡11፥23-24፤ ዮሀ 5፡43፤ 1ዮሀ 2፡18
*7. 2ሴና 15፡6፤ ኢሳ 19፡2

9 «ዮሙስ ረክነት ደበርሰኒ እስን እንኬኑ፤
እስን እንአጄሱ፤ አናፍ ጄተኒ ሰበ ሁንዱማ
ብረት ከን ጅበምተን እንታቱ*፤ 10 ዩሮ ሰነት
ነሞትን ባይኤን እንጉፈቱ፥ ወሊሳኒስ ደበር
ሰኒ ወል ኬኑ፥ ወልስ እንጅቡ። 11 ራጆትን
ሶብዱን ባይኤን እንከኡ፤ ነሞተ ባይኤስ
እንወላልችሱ*። 12 ሴረ መሌ ጅራቹን ዋን ባይ
አቱፍ፥ ጃለል ነሞተ ባይኤ ቀበናአ
እንአዴመ*። 13 ነምን ሀመ ዱማት ጀባቴ
ዳበቱ ገሩ እንፈዮ*፤ 14 ሰበ ሁንዱማት አከ
ዱጋ በኡፍ፥ ወንጌል ሞቱማ ኩን ጉቱማ ብየ
ለፉት እንለለበመ፤ ከነ ቦዴስ ዱምን
እንዱፈ» ጂዴ*።

*9. 10፡17፥22፤ ዮሀ 16፡2 *11. 7፡15፤
2ጴጥ 2፡1፤ 1ዮሀ 4፡1 *12. 2ተሰ 2፡10፤
2ጢሞ 3፡1-5 *13. 10፡22 *14. 28፡19

ዩሱስ ምልክተ ገራገራ ኬኔ ኦፍ ኤገቺሱሳ

(ማር 13፡14-23፤ ሉቃ 21፡20-24)

15 ዩሱስ እት ፉፌ፥ «ኤጋ እን ጅብ
ሲሳን እዶ ቁላአ ጡሬሱ ሱን፥ እን ዳን
ኤል ራጅች ዋኤሳ ዱበቴ፥ እዶ ቁልቁላአ
ዳበቴ አርጉፍ ጅርቱ፥ ነምን ከነ ዱብሱ
ሀሁበቱ*! 16 ዮሙስ ወር ይሁዳ ጅረን ገረ
ጋሮታት ሀበቀተን፤ 17 ነምን በንቲ መነሳረ
ጅሩ፥ ዋን መንቸ ኬሰ ጅሩ ፉደቹዳፍ
ገድ ህንቡእን*! 18 ለፈ ቆቲሳ እን ጅሩስ
ወያሳ ፉደቹዳፍ ህንገልን! 19 ገሩ ዱበር
ቶተ ኡልፉፍ ወረ ሆሰሰኒፍ ጉዮትን ሱን
አተም ሶዳችሶዳ*! 20 በቀቹንኬሰን ዩሮ
ገናት ዮኪስ ጉያ ሰንበታት አከ ህንታኔፍ
ከደዳ! 21 ዮሙስ ረክን ጉዳን ተኡፍ
ጅረ፤ ረክን አከሲስ ጀልቀበ ብየ ለፉቲ
ጀልቀቤ ሀመ አማት ህንታኔ፥ ዴብኤስ
ህንተኡ*። 22 ጉዮትን ሱን ኡቱ ገባበቹ
ደባተኒ፥ ነምን ቶኮዩ ህንፈዩ ቱሬ፤ አመ
ገሩ ወረ ፎአመኒፍ ጂደኒ ጉዮትን ሱን
ገባበቹፍ ጅሩ።

*15. ዳን 9፡27፤ 11፡31፤ 12፡11
*17. ሉቃ 17፡31 *19. ሉቃ 23፡29
*21. ዳን 12፡1፤ ሙል 7፡14

23 «ኤጋ ዩሮ ሰነት ነምን፥ ‹እላ መሲ
ሂን አስ ጅረ› ዮኪስ ‹አች ጅረ!› ዮ እስ
ኒን ጂዴ ህንአመንና! 24 መሲሆትን
ሶባቲፍ ራጆትን ሶባ ከአኒ ዮ ደንደአሚ
ወረ ዋቀዮፍ ፎአመንዩ አከ ወላልችሰኒፍ
ምልክተ ጉርጉዳፍ ድንቂ ባይኤ እንአርግ
ሲሱ*፤ 25 ኩኖ አን ዱራን ዱርሴ እስንት
ህሚረ።

*24. ኪሰ 13፡1-3፤ 2ተሰ 2፡9-10፤
ሙል 13፡13-14

26 «ከናፍስ፥ ‹ኩኖ፥ ለፈ ኦና ኬሰ
ጅረ› ዮ እስኒን ጂደን ገድ ህንበእና፤
‹ኩኖ መነ ኬሰ ጎለ ጅረ› ዮ እስኒን ጂደንስ
ህንአመንና! 27 አከ በከካን በአ-ቢፍቱት
ቡኡ ሀመ ልጠ-ቢፍቱት እብሱ፥ ዱፍን
እልመ ነማስ አከሱመ እንተአ*። 28 ረቅን
እዶ ጅሩት ጎጎጮሮትን ወል ገኡ»
ጂዴ*።

*27. ሉቃ 17፡23-24 *28. ኢዮ 39፡30፤
ሉቃ 17፡37

ዬሱስ ዋኤ ዱፈ እልመ ነማ ዱበቹሳ
(ማር 13፡24-27፤ ሉቃ 21፡25-28)

29 ዬሱስ እት ደበሌ፥ «ረክነ ጉዮተ
ሰና ቦዴ አቹማን ቢፍቱን እንዱከኖፍት፥
ጂንስ እፈሼ ህንላቱ፤ ኡርጆትን ዋቀራ
እንህርጨኡ፥ ሁምኖትን በንቲ ዋቃስ
እንራፈሙ*። 30 ዮሙስ ምልክትን እልመ
ነማ ዋቀ ኬሰት እንሙልአተ፤ ዬሮ ሰነት
ሰብን ብየ ለፋ ሁንድኑ ቦኡፍ ጅሩ፤
እልም ነማም ዱሚሶተ ዋቃረ ሁምናፍ
ኡልፍነ ጉዳዳን ዱፉሳ አርጉፍ ጅሩ*።
31 እን ኤርገሞተሳ ዋቀራ ሰገሌ መለከታ
ጉዳ ወጅን እንኤርገ፥ እሳንሞ ወረ ዋቀዮፍ
ፎአመን ቅጠ አርፈኒ፥ አንዳረ በንቲ ዋቃ
ገር-ቶኮ ሀመ ገረ እሰ ካኒትስ ወልት
እንቀቡ» ጀዴ*።
*29. ኢሳ 13፡10፤ 34፡4፤ ህስ 32፡7፤
ዮኤ 2፡10፥31፤ 3፡15፤ ሙል 6፡12፥13
*30. 26፡64፤ ዳን 7፡13፤ ሙል 1፡7
*31. 13፡41፤ ኢሳ 27፡13፤ ዘካ 2፡6፤
1ቆሮ 15፡52፤ 1ተሰ 4፡16፤ ሙል 8፡2

ፈኬኝ ሙከ ሀርቡ
(ማር 13፡28-31፤ ሉቃ 21፡29-33)

32 ዬሱስ፥ አሞ «ሙከ ሀርቡ ፈኬኝ
ጎደዳቲ እራ በራ! ደሜንሳ ቁቁቄ ባለ
ዮሙ ብቅልቹ፥ ቦን አከ ድአቴ
እንሁበቱ። 33 አከሱመ እስንስሞ፥ ከነ ሁን
ዱማ ዮሙ አርግተን፥ አከ እን በልበለት
ድአቴ ቤካ!
34 «ዱጉመን እስንት ህመ፥ ወንት
ኩን ሁንድኑ ሀመ ራወተሙት ደሎትን
ስአና ኩን ህንደርቡ*። 35 ዋቅኒፍ ለፍት
ደርቡፍ ጅሩ፤ ዱቢንኮ ገሩ ጎንኩማ ህንደ
ርቡ» ጀዴ*።
*34. 16፡28 *35. 5፡18፤ ሉቃ 16፡17

ጉይቾ ዮኪስ ዬሮቾ ሆምትኑ ህንቤኩ
(ማር 13፡32-37፤ ሉቃ 17፡26-30፥34-36)

36 ዬሱስ እት ደበሌ፥ «ጉይቾ ሰናፍ
ዬሮቾ ሰነ ገሩ አባኮ ዱዋቱ ቤከ መሌ፥
ኤርገሞትን ዋቀራ፥ እልምስ፥ ነምን ቶኮ
ሌስ ከነ ህንቤከን*። 37 በረ ኖህት አኩመ
ቱሬ፥ በረ ዱፈ እልመ ነማትስ አከሱመ
እንተአ*። 38 በረ ሰነ ብሻን በዲሳ ዱረ፥
ሀመ ጋፈ ኖህ መርከበት ገሌት፥ ነሞትን
ኛቻ፥ ዱጋ፥ ፉዳ፥ ሄሩማስ ቱረን።
39 እሳን ሀመ ጋፈ ብሻን በዲሳ ዱፌ ሁን
ዱመሳኒ ሀሬ ሶኬት፥ ኡቱ ህንቤከን አከ
ቱረን፥ በረ ዱፈ እልመ ነማትስ አከሱመ
እንተአ*። 40 ጋፈስ ነሞትን ለመ ለፈ ቆቲ
ሳት እንአርገሙ፥ እን ቶኮ እንፉደተመ እን
ካንሞ እንዲፈመ፤ 41 ዱበርቶትን ለመ ደጋ
ዳኩት እንዳኩ፥ እሼን ቶኮ እንፉደተምት
እሼን ካንሞ እንዲፈምት። 42 ከናፍስ ጎፍ
ታንኬሰን ዮም አከ ዱፉ ህንቤክተን፥
ደመቃ*! 43 አባን መና ሀልከን ኬሳ ዬሮ
ሁቱን እት ዱፍቱ ኡቱ ቤኬ እንደመቀ፥
መነሳስ ህንቆቺሲሱ ቱሬ፤ ከነስሞ ያደዳ*!
44 ከናፍ እስንስሞ ቆጳአ ተኣ! እልም ነማ
ዬሮ እስን ቁበ ህንቀባትንት እንዱፈ»
ጀዴ*።
*36. ሆኤ 1፡7፤ 1ተሰ 5፡1-2
*37. ኡመ 6፡5-13 *39. ኡመ 7፡6-24፤
2ጴጥ 3፡6 *42. 25፡13 *43. ሉቃ 12፡39-40፤
1ተሰ 5፡2፤ 2ጴጥ 3፡10፤ ሙል 3፡3
*44. ሙል 16፡15

ሆጂታ አመነማ ዮኪስ ህንአመነምኔ
(ሉቃ 12፡41-48)

45 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «ኤጋ ሆጂታን
አመነማኒፍ አጌስ፥ ጎፍታንሳ ናአተሳ ወረ
ካኒፍ ዬሮዳን ኛተሳኒ አከ እሳኒፍ ኬኑፍ
መነሳረ ካአቴ እሰ ከምሬ? 46 ኤጋ ሆጂታን
ኩን፥ ጎፍታንሳ ዱፌ አከሱመ ኡቱ ሆጂቱ
ከን እሰ አርጉ፥ ገመቹ ቀበ። 47 ዱጉመን
እስንት ህመ፥ ጎፍታንሳ ቀቤኛሳ ሁንዱማ
ረት አጀጁ እሰ ጎደቹፍ ጅረ*። 48 ገሩ ሆጂ
ታን ሀማን ሱን ያደሳ ኬሰት፥ ‹ጎፍታንኮ
እንቱረ› እንጀደ ተአ*፤ 49 ሆጂቶተ አከሳቲ
ሬቡ፥ አፈሳቲሞ ኛቹ ወረ መቾፍቱ ወጅ
ንስ ዱጉ እንጀልቀበ ተአ፤ 50 ዮሙስ ጎፍ
ታንሳ ጉያ እን ህንኤግንት፥ ዬሮ እን
ህንቤክንትስ እንዱፈ፤ 51 መታ ሆጂታ
ሰናስ እንተርሳሰ፥ ጉያ እሰ ዱማትስ ገአ
ወረ እፍ ህንአርገኔ እንህራፍ፥ አችት ነሞ
ትን እንቦኡ እልካንስ እንቀሩ» ጀዴ*።
*47. 25፡21፥23 *48. 2ጴጥ 3፡4 *51. 8፡12

ቦቆና 25
ፈኬኝ ዱርቦተ ኩርነኒ

1 ዬሱስ ዮሙስ፥ «ሞቱማን ዋቃ ዱር
ቦተ ኩርነን ወረ እብሳሳኒ ፉደተኒ፥ ድርሰ
ምስሮ ስሙዳፍ በአን ፈካተ*። 2 ዱርቦተ
ሰነ ኬሳ ሸን ጎዎተ ቱረን፥ ሸንሞ አፍቻ
ሎተ ቱረን። 3 ወር ጎዎትን እብሳሳኒ ፉደ
ተን መሌ ጨንፉ ኤጂርሳ እሰ እብሳት
ነቀን ህንፉደትኔ። 4 ወር አፍቻሎትን እብ

ሳሳኒ ወጅን ጬንፉ ኤጀርሳ ቆዳት ፉደ
ትን። 5 ድርስ ምስሮ ገሉ ቱራን ሁንዱም
ትሳኒ ሙገኒ ረፈን።

*1. ሉቃ 12፡35-36፤ ሙል 19፡7

6 «ሀልከን ወለካሞ ሰገሌ ጉድሴ፥
‹ድርስ ምስሮ ኩኖት! እስ ስሙዳፍ
በኣ!› ጀዱቱ ደገአሜ። 7 ዮሙስ ዱርቦ
ትን ሱን ሁንድኑ ከአኒ እብሳሳኒ ቶቶልፈ
ትን*። 8 ወር ጎዎትን ወረ አፍቻሎታን፥
‹እብሳንኬኘ ዳሙፍ ጀደ፥ ጬንፉ ኤጀር
ሳኬሰንራ ዋ ኑፍ ኬና!› እቲን ጀደን።
9 ወር አፍቻሎትን ገሩ ዴብስኒ፥ ‹ወረ ጉር
ጉረን ብረ ደቃቲ ብተዳ መሌ፥ እኖ ኑፍስ
እስኒፍስ ህንገኡ› ጀደኒን። 10 ዬሮ እሳን
ብተቹ ደቀንትስ ድርስ ምስሮ እንዱፌ፤
ወር ቆጿአን እሳ ወጅን መነ ጭድቻት አል
ገለን፥ በልበልስ እንጬፈሜ። 11 ዱርቦተ
ሰነ ኬሳ ወር ሀፈንሞ ቦዴ ዱፈኒ፥ ‹ያ
ጎፍታ፥ ያ ጎፍታ ኑፍ በን!› ጀደኒን፤
12 እንሞ ዴብሴ፥ ‹ዱጉመን እስኒን ጀደ፥
አን እስን ህንቤኩ› ጀዴን*። 13 ኤጋ፥
ጉይቸ፥ ዬርቸስ ህንቤክተኒቲ ደመቃ!»
ጀዴ*።

*7. ሉቃ 12፡36 *11-12. 7፡22-23፤
ሉቃ 13፡25-27 *13. 24፡42

ፈኬኘ ወረ ሆሪን እሳንት ኬነሜ

(ሉቃ 19፡11-27)

14 ዬሱስ እት ደበሌ፥ «ዱቢን ኩን
አከ ነመ ብየ ፈጎ ደቁዳፍ ከኤት፤ እን
ሆጀቶተሳ ዋሜ፥ ሆሪ ጨላ ቀበ ቱሬ እት
ኬነቴ*። 15 አኩመ አከ ሁምነሳኒት እሰ
ቶኮት ሜቲ ኩመ ሸን፥ እሰ ካንት ሜቲ
ኩመ ለመ፥ እሰ ካንትስ ሜቲ ኩመ ቶኮ
ኬኔ፥ ብየ ፈጎ አዴሜ*። 16 ነምቾ እን
ሜቲ ኩመ ሸን ፉደቴ፥ ስኡመ ሰነ ደቄ
እቲን ብቴ ጉርጉሬ ሜቲ ኩመ ሸን
ቡፈቴ። 17 እን ሜቲ ኩመ ለመ ፉደቴሞ፥
ሜቲ ኩመ ለመ ቡፈቴ። 18 ነምቾ እን
ሜቲ ኩመ ቶኮ ፉደቴ ገሩ፥ ደቄ ቦለ ቆቴ
ሜቲ ጎፍታሳ አዋሌ።

*14. 21፡33፤ ማር 13፡34 *15. ሮማ 12፡6

19 «ጎፍታን ሆጀቶተ ሰና ዬሮ ዴራ
ቦዴ ዴብኤ ዱፌ፥ ሆሪሳ እሳንራ ለካ
አቴ*። 20 ነምቾ እን ሜቲ ኩመ ሸን
ፉደቴ፥ ከን ብራ ሜቲ ኩመ ሸን ፍዴ
ዱፌ፥ ‹ያ ጎፍታ ሜቲ ኩመ ሸን አነት
ኬነቴ ቱርቴ፥ እላ አንሞ ሜቲ ኩመ ሸን
ቡፈዴረ› ጀዴ። 21 ጎፍታንሳሞ፥ ‹በኤሰ
ጎቴ፥ ሆጀታ ጋሪዳፍ አመነማነነ፥ አት
ዋን ጥኖረት አመነምቴ፥ አንሞ ዋን ጉዳረ
ስንዳበ፤ ገመቹ ጎፍታንኬ እት ጅራቱት
ገል!› ጀዴን*። 22 ነምቾ እን ሜቲ ኩመ
ለመ ፉደቴሞ ዱፌ፥ ‹ያ ጎፍታ! ሜቲ
ኩመ ለመ አነት ኬነቴ ቱርቴ፥ እላ አንሞ
ሜቲ ኩመ ለመ ቡፈዴረ› ጀዴ። 23 ጎፍ
ታንሳሞ፥ ‹በኤሰ ጎቴ፥ ሆጀታ ጋሪዳፍ
አመነማነነ! አት ዋን ጥኖረት አመነምቴ፥
አንሞ ዋን ጉዳረ ስንዳበ፤ ገመቹ ጎፍታ
ንኬ እት ጅራቱት ገል!› ጀዴን።

*19. 18፡23 *21. 24፡45-47

24 «ነምቾ እን ሜቲ ኩመ ቶኮ ፉደቴ
ስሞ ዱፌ፥ ‹ያ ጎፍታ! አት ነመ ገረ-ጀ
ቤሰ እዶ እት ህንፈጫስኒ ገልፈቱ፥ እዶ
እት ህንብትምስኒ ወልት ቀበቱ፥ ተኡኬ
አን ቤከ። 25 ከናፈን ስሶዳዴ ደቄ ሜቲኬ
አዋሌ፤ ሆሪንኬ ኩኖት› ጀዴ። 26 ጎፍታ
ንሳ ገሩ ዴብሴ፥ ‹አት ሆጀታ ሀማዳፍ
ድባአነነ፥ እዶ እት ህንፈጫስኒ አከን ገል
ፈዱ፥ እዶ እት ህንብትምስኒ አከን ወልት
ቀበዱ፥ ቤክቴተ ምቲ? 27 አት ሜቲኮ
ወረ ደለት ፉደን ብረ አናፍ ካኡቱ ስረ
ቱሬ፤ አንሞ ዴቢኮት ከንኮ ደለሳ ወጅን
ነንፉደደን ቱሬ። 28 ኤጋ ሜትቸ ኩመ ቶኮ
ሰነ ሀርካ ፉዳቲ፥ እሰ ሜቲ ኩመ ኩደን
ቀቡፍ ኬና! 29 ነመ አመነሜ ዋ ቀባቱ ሁን
ዱማፍ ሀመ እሰራ ሀፉት እት ደበለሜ
እንኬነማፍ፤ ከነ ከን ህንቀብኔ ገሩ፥ እኑ
ምት እን ቀቡዩ እሰ ዱራ እንፉደተመ*።
30 ሆጀታ እሰ ዋኤ ህንባፍኔ ከነ ዱከነ እሰ
አላት ደርበዳ! አችት ነሞትን እንቦኡ እል
ካንስ እንቀሩ› ጀዴ» እሳኒን ጀዴ*።

*29. 13፡12፤ ማር 4፡25፤ ሉቃ 8፡18
*30. 8፡12፤ 22፡13፤ ሉቃ 13፡28

ፍርዲ እሰ ዱማ

31 ዬሱስ አሞ፥ «እልም ነማ ኡልፍነ
ሳቲን፥ ኤርገሞትን ዋቀዮስ ሁንድኑ እሳ
ወጅን እንዱፉ፤ ዮሙስ እን ቴሶ ኡልፍነ
ሳቲረ እንታአ*። 32 ዮሙስ ነሞትን ብየ ለፉ
ሁንድኑ ፉለሳ ዱረት ወልት እንቀበሙ፤
ትክሴን፥ ሆሎተ ሬኦተቲ አከ ገርገር
ፎኡ፥ እንስ ነሞተ ሰነ ገርገር እንፎአ*።
33 ወረ ሆሎተት ፈኬፈመን ገረ ምርገሳ፥
ወረ ሬኦተት ፈኬፈመንስ ገረ ብታሳ
እንዳበ። 34 ኤርገሲ ሞትቾ ወረ ምርገሳ

ጅረኒን፥ ‹እስን ያ ወረ አባኮቲን ኤብፈም
ተኒ፥ ኮታ! ሞቱማሳ እሰ ኡመመ ብየ
ለፋቲ ጀልቀቤ እስኒፍ ቆጳኤት ገላ!
35 ቤለኤን ቱሬ፥ ኛተ አናፍ ኬንተኒቱ፤
ዴቦዴን ቱሬ፥ ዴቡ ነባፍተኒቱ፤ አርመን
ቱሬ፥ አከ ነመኬሰኒት ነስምተኒቱ*፤
36 ቂላኮ ተኤን ቱሬ፥ ዳረ ነባፍተኒቱ፤
ዱኩብሰዴን ቱሬ፥ ነጋፈተኒቱ፤ ህደሜን
ቱሬ ገረኮ ዱፍተኒቱ› ጀዴ።

*31. 16:27፤ 19:28፤ ሙል 20:11-13፤
ዘካ 14:5 *32. ህስ 34:17፤ ሮማ 14:10
*35. ኢሳ 58:7

37 «ኤርገሲ ወር ቀጀሎትን ዴብሰኒ፥
‹ጎፍታ! ዮም ቤለኡኬ አርግኔ፥ ኛተ ሲፍ
ኬንኔ? ዮኪስ ዮም ዴቦቹኬ አርግኔ፥
ዴቡ ስባፍኔ*? 38 ዮም አርመ ተኡኬ አር
ግኔ፥ አከ ነመኬኛት ስስምኔ? ዮኪስ ዮም
ቁላ ተኡኬ አርግኔ፥ ዳረ ስባፍኔ? 39 ዮም
ዱኩብሰቹኬ ዮኪስ ህደሙኬ አርግኔ፥
ገረኬ ዱፍኔ?› ጀደኒን። 40 ሞትችሞ
ዴብሴ፥ ‹አን ዱጉመን እስንት ህመ፥ አቦ
ሎተኮ ወረ ሁንዱማረ ገድ ዴብአን ከነ
ኬሳ እሰ ቶኮፍ ሀም እስን ጎተን፥ አናፍ
ጎተን› እሳኒን ጀዴ*።

*37. 6:3 *40. 10:42፤ ፈኬ 19:17

41 «ኤርገሲ ሞትች ነሞተ ብታሳ ጅረ
ኒን፥ ‹እስን አባረሞነነ፥ ነብራ አዴማ!
ገረ እብደ በረበራ እሰ ሴጠናፍ ኤርገሞተ
ሴጠናቲፍ ቆጳኤ ደቃ*! 42 አን ቤለኤን
ቱሬ፥ እስን ኛተ አናፍ ህንኬንኔ፤ ዴቦ
ዴን ቱሬ፥ እስን ዴቡ አነ ህንባፍኔ*፤
43 አርመን ቱሬ፥ እስን አከ ነመኬሰኒት አነ
ህንስምኔ፤ ቁላኮ ተኤን ቱሬ፥ እስንስ ዳረ
አነ ህንባፍኔ፤ ዱኩብሰዴን ቱሬ፥ ህደ
ሜን ቱሬስ፥ እስንስ አነ ህንዱብፍኔ›
እንጀደ።

*41. 7:23፤ ማር 9:48፤ ሙል 20:10፥15
*42. ያቆ 2:15፥16፤ 4:17

44 «እሳንስ ዴብሰኒ፥ ‹ጎፍታ! ዮም
ቤለኡኬ፥ ዴቦቹኬ፥ አርመ ተኡኬ፥ ቁላ
ተኡኬ፥ ዱኩብሰቹኬ ዮኪስ ህደሙኬ
አርግኔ፥ ሲፍ ሆጀቹ ዲፍኔ?› ጀደኒ
እንጋፈቱ። 45 ዮሙስ ሞትች ዴብሴ፥
‹አን ዱጉመን እስንት ህመ፥ ወረ ሁንዱ
ማረ ገድ ዴብአን ከነ ኬሳ እሰ ቶኮፍ ከን
ህንጎድን አናፍስ ህንጎኔ› እሳኒን ጀዴ።
46 እሳን ገረ አደበ በረበራ፥ ወር ቀጀሎትን
ገሩ ገረ ጅሬኝ በረበራ እንደቁ» ጀዴ*።

*46. ዮሀ 5:29፤ ዳን 12:2

ቦቆና 26

መሬ ዬሱስረት መርየተሜ

(ማር 14:1-2፤ ሉቃ 22:1-2፤
ዮሀ 11:45-53)

1 ዬሱስ ዱቢ ከነ ሁንዱማ ኤርገ ራወቴ
በርቶተሳቲን፥ 2 «ጉያ ለመ ቦዴ አያን
ፋሲካ አከ ዱፉ እስን እንቤክቱ፥ እልም
ነማሞ ፈንፈሙዳፍ ደበርፈሜ ኬነሙፍ
ጅረ» ጀዴ*። *2. 20:18፤ በኡ 12:1-27

3 ኤርገሲ ሉቦትን ወር አንገፎትኒፍ
ማንጉዶትን ሰባ፥ መነ ጉድቾ እሰ ከን
ቀያፉ አንገፈ ሉቦታት ወልት ቀበመን፤
4 አችትስ ወሊ ወጅን ከራ እቲን ዬሱስን
ሀጡማዳን ቀብሲሰኒ አጀሰን እንመርየቱ
ቱረን፤ 5 ገሩ፥ «ነሞተ ግዱት ራፈምን
አከ ህንካኔፍ፥ ከነ ጎቹን ዬሮ አያናት ህን
ተኡ» ጀዱ ቱረን።

ዬሱስ ቢታንያት ኡርጎፍቱ ድበሙሳ

(ማር 14:3-9፤ ዮሀ 12:1-8)

6 ዬሱስ ቢታንያት መነ ሲሞን እሰ ለም
ጣኤ ቱሬ ሰነ ኬሰ ጅራዩ፥ 7 ዱበርቲን ቶኮ
ኡርጎፍቱ ድበታ ገት-ጀቤሰ ሹሩቤት
ቀበቴ ገረሳ ዱፍቴ፤ እሼንስ ኡቱመ ዬሱስ
ማዲት ታኤ ጅሩ፥ ኡርጎፍቱ ሰነ መታሳ
ረት ነቅጤ*። 8 በርቶትን ገሩ ዮሙ ከነ
አርገን ህንጃለትኔ፥ «ኩን ማሊፍ ለፈት
በዴ? 9 ኡርጎፍቱን ኩን ሆረ ባይኤት ጉር
ጉረሜ፥ ወረ ህዬሶታፍ ኬነሙ እንደንደአ
ቱሬ» ጀደን። *7. ሉቃ 7:37-38

10 ዬሱስ ገሩ ከነ ጨቀሴ፥ «ዱበርቲ
ከነ ማሊፍ ረክፍቱ? እሼን ዋን ጋሪ አናፍ
ጎቴ፤ 11 ወረ ህዬሶተ ዬሮ ሁንዱማ አፍ
ብረት አርገቱ፥ አነ ገሩ ዬሮ ሁንዱማ አፍ
ብረት ህንአርገተን*። 12 እሼን ኡርጎፍቱ
ከነ ደግነኮረት ነቁዳን አዋላፍ ነቆጼሱዳፍ
ከነ ጎቴ። 13 አን ዱጉመን እስኒን ጀደ፥
ጉቱማ ብየ ለፋት፥ እዶዱመ ወንጌል እት
ለለበሜት፥ ወንት እሼን ጎቴሞ ሴናሼቲፍ
እንዱበተመ» እሳኒን ጀዴ*።

*11. ኬሰ 15:11 *13. 24:14

ይሁደ ዮሙስ ዬሱስን ደበርሴ ኬኑዳፍ ወሊ ገሉሳ

(ማር 14:10-11፤ ሉቃ 22:3-6)

14 ዮሙስ ወረ ኩደ ለማን ኬሳ ቶኮ፥
ይሁዳ ነመ ብየ ኬርዮት እን ጀደሙ፥ ገረ
ሉቦተ ወረ አንገፎታ ደቄ፥ 15 «እሰ ደበ

ርሴ ዮን እስንት ኬኔ፥ ማል አናፍ ላቱ?»
እቲን ጀዴ፤ እሳንም ሜቲ ሶዶመ ሙረ
ኒፍ*። 16ይሁደስ ዬሮ ሰና ጀልቀቤ ደበ
ርሴ እሰ ኬኑዳፍ ፉቸ እንበርባደ ቱሬ።

*15. ዮሀ 11፡57፤ ዘካ 11፡12፤ 1ጢሞ 6፡9-10

ቆጼ እርባተ ፋሲካ

(ማር 14፡12-21፤ ሉቃ 22፡7-14፥21-23፤ ዮሀ 13፡21-30)

17 ጀልቀበ አያነ መጥኖትስ በርቶትን
ገረ ዬሱስ ዱፈኒ፥ «ሆላ ፋሲካ አከ ኛቱፍ
ኤሰት አከ ቆጼስኑ በርባዳ?» ጂደኒን*።
18እንሞ ዴብሴ፥ «መንደርቸት ልጣ! ገረ
ነመ አከሲ ቶኮ ደቃቲ፥ ነምቻን፥ ‹ዬሮ
ንኮ ጀለ ገኤረ፥ ከናፍ አን በርቶተኮ ወጅን
ፋሲካ መነኬተን አያኔሰ፥ ሲን ጀደ በርሲ
ሳን› ጂዳን!» እሳኒን ጀዴ*። 19ዮሙስ
በርቶትን አኩመ ዬሱስ እሳን አቦሜ
ጎደን፥ እርባተ ፋሲካስ እንቆጼሰን።

*17. በኡ 12፡17-20 *18. 21፡3

20 ዮሙ ገልገላኤሞ በርቶተሳ ኩደ
ለማኒ ወጅን ማዲት ታኤ፤ 21ኡቱ እሳን
ኛቻ ጅረኒ ዬሱስ፥ «ዱጉመን እስኒን
ጀደ፥ እስን ኬሳ ቶኮ ደበርሴ ነኬኑፍ
ጅረ» ጀዴ። 22ከነረት እሳን ባይኤ ገደኒ፥
ቶኮ ቶኮን፥ «አነ ምትካ ጎፍታ!
አናሬ?» እቲን ጀቼ ጀልቀበን። 23እንሞ
ዴብሴ፥ «እን አና ወጅን ሀርከ ካኤ ቆዳ
እቶት ጩጳቴ ደበርሴ ነኬኑፍ ጅረ*።
24እልም ነማሌ አኩመ ዋኤሳፍ ጫፈሜት
ዱኡፍ እንደቀ፤ ገሩ ነምቸ እልም ነማ
ሀርከሳቲን ደበርፈሜ ኬነሙ ሰናፍ ወዮ!
ነምቾ ሱን ኡቱ ህንደለትኔ ተኤ እንወያፍ
ቱሬ» ጀዴ*። 25ይሁደ እን ደበርሴ እሰ
ኬኑፍ ጀዴስ ዴብሴ፥ «አነ ምትካ፥ በር
ሲሰ! አናሬ?» ጀዴን፤ እንሞ፥ «አቱ
ምቱ ጀቴካ» እቲን ጀዴ።

*23. ዮሀ 13፡18፤ ፋር 41፡9 *24. 18፡7፤ ሉቃ 17፡1

ሴረ እርባተ ቁልቁሉ ዳቡሳ

(ማር 14፡22-26፤ ሉቃ 22፡15-20፤ 1ቆሮ 11፡23-25)

26 ኡቱ ኛቻ ጅረኒ፥ ዬሱስ ቡዴነ
ፉዴ፥ ኤብሴ ጨብሴስ በርቶተሳቲፍ
ኬኔ፥ «ፉደዳ ኛዳ! ኩን ደግነኮት»
ጀዴ*። 27ጦፎስ ፉደቴ ዋቀዮፍ ገለተ
ገልቼ፥ እሳኒፍስ ኬኔ፥ «ሁንዱምትኬሰን
ከነቲ ዱጋ! 28ኩን ዲገኮት፥ ዲግን ኩን
ከኩ ዳበቴ ሰነ ጭምሱዳፍ፥ ዲፈሙ ጩቡ
ነሞተ ባይኤቲፍ ደንገለአ*። 29አማ ጀል
ቀቤ ሀመ ጉያ ጋሬ አን ሞቱማ አባኮ
ኬሰት እሰ ሃራ እስኒ ወጅን ዱጉት፥
ዴብኤ ዳዲ ወይኒ ከናቲ አከን ህንዱግኔ
እስንተን ሀመ» ጀዴ። 30ፋርፈና ገለታ
ኤርገ ፋርፈተኒሞ ገረ ጋሬ ኤጀርሳት አል
በአን*።

*26. 14፡19፤ 1ቆሮ 10፡16 *28. 20፡28፤
በኡ 24፡8፤ ኤር 31፡31-34፤ እብ 9፡20
*30. ፋር 113—118

ጴጥሮስ ገኑፍ አከ ጅሩ ዬሱስ ዱራን ዱርሴ ዱበቹሳ

(ማር 14፡27-31፤ ሉቃ 22፡31-34፤ ዮሀ 13፡36-38)

31 ኤርገሲ ዬሱስ፥ «እስን ሁንዱምት
ኬሰን ኤደነ አነ መምተኒ ነቡሱፍ ጅርቱ፥
‹አን ትክሴ ሩኩቴ ለፋን ነንደአ፥ ሆሎትን
ከረ ሰናስ እንብትምፈሙ› ጀደሜ ጫፈ
ሜረ*፤ 32ኤርገን ዱአ ካፈሜ ቦዴ ገሩ፥
እስን ዱረ ገሊላ ነንደቀ» እሳኒን ጀዴ*።

*31. ዘካ 13፡7፤ ዮሀ 16፡32 *32. 28፡7፥16

33 ጴጥሮስሞ ዴብሴ፥ «እሳን ሁንድኑ
ስመመኒ ዮ ስቡሰንዩ፥ አን ጎንኩማ ስህን
ቡሱ» ጀዴን። 34ዬሱስ ዮሙስ፥ «ዱጉ
መን ሲን ጀደ፥ ሀልከኑመ ከነ እንዳንቆን
ኡቱ ህንእይን፥ አት ስአ ሰድእ ነገንተ»
እቲን ጀዴ*። 35ጴጥሮስ ገሩ፥ «ሲወጅን
ዱኡን ዮ ነራ በርባደሜሌ አን መቱማ ስህ
ንገኑ» ጀዴን፤ በርቶትን ሁንድኑስ አከ
ሱመ ጀደን። *34. ዮሀ 13፡38

ዬሱስ ጌቴሴማኔት ከደቹሳ

(ማር 14፡32-42፤ ሉቃ 22፡39-46)

36 ዬሱስ ዮሙስ በርቶተሳ ወጅን ገረ
እዶ ዳባ ጌቴሴማኔ ጀደሙ ቶኮ ደቁ፤
በርቶተሳቲንሞ፥ «ሀመ አን አቾ ደቁ ከደ
ዱት አሰ ታአ!» ጀዴ፤ 37ጴጥሮሲፍ እል
ማን ዘብዴዎስ ለማን ፉደቴ ደቁ፥ ገዱፍ
ያዳን ድጳቼት ከኤ*፤ 38ዮሙስ፥ «ሉቡ
ንኮ ሀመ ዱአት ባይኤ ገድቴ፤ እስን አሰ
ቱራ አና ወጅንስ ደመቃ!» እሳኒን
ጀዴ*። 39ጥኖስ እራ ሂቄ አደሳቲን ጎምብ
ፈሜ፥ «ያ አባኮ! እንደንደአመ ዮ ተኤ
ጦፎን ድጽና ኩን አነረ ሀደርቡ፥ ገሩ አከ
ጃለለኮ ምት፥ አከ ጃለለኬ ሀተኡ መሌ»
ጀዴ ከደቴ*። 40ከነ ቦዴ ገረ በርቶተ ሰና
ዱፌ፥ ረፈኒ እሳን አርጌ፤ ጴጥሮሲንሞ፥

«ኤጋ እስን ሰአቲ ቶክቲፍሌ አና ወጅን
ደመቂ ሀንደንዴኜ? 41 ቆረመት አከ ሀንገ
ሌፍ ደመቃ፥ ከደዳ! ሀፉርሌ ድማደ፥
ፎን ገሩ ደደባደ» ጂዴ*።
*37. 17:1፤ እብ 5:7 *38. ፉር 43:5፤
ዮሀ 12:27 *39. ዮሀ 18:11፤ 6:38፤
እብ 5:7-8 *41. 6:13፤ ሉቃ 11:4፤
ኤፌ 6:18

42 ስአ ለመፉስ አች ሂቄ ከደቴ፥ «ያ
አባኮ! ጦፎን ድጵና ኩን ኡቱን ሀንዱግን
አነረ ደርቡን ሀንደንደአሙ ዮ ተኤ፥ ጃለ
ልኬ ሀራወተሙ» ጂዴ*። 43 ዴብኤ
ዱፌስ ኡቱ እሳን ረፈኒ አርጌ፤ እጅሳኒ
እት ኡልፋቴ ቱሬ። 44 አመስ እሳን ዲሴ
አች ሂቄ ስአ ሰደፉ ከደቱመሳ ዱራ
ከደቴ*። 45 ኤርገሲ ገረ በርቶታ ዱፌ፥
«አመዩ ረፍተኒ ቦቆቹት ጅርቱ? ኩኖ፥
ዩርች ጀለ ገኤረ፥ እልም ነማሞ ሀርከ
ጩበሞታት ኬነሙሳት*። 46 ከአ እት አዴ
ምና! ኩኖ እን ደበርሴ ነኬኡ ዱር ድአቴ»
እሳኒን ጂዴ*።
*42. 6:10 *44. 2ቆሮ 12:8 *45. 26:18፤
ዮሀ 12:23፤ 13:1፤ 17:1 *46. ዮሀ 14:31

ዩሱስ ቀበሙሳ

(ማር 14:43-50፤ ሉቃ 22:47-53፤
ዮሀ 18:3-12)

47 ኡቱመ ዩሱስ ከነ ዱበቻ ጅሩ፥
ኩኖ ይሁደ፥ ወረ ኩደ ለማን ኬሳ ቶኮ፥
ገረሳኒ ዱፌ፤ እሳ ወጅንስ ቱት ሶናን ባይ
ኤን፥ ሉቦተ ወረ አንገፎተ፥ ማንጉዶተ
ጀራ ብራ ኤርገመኒ፥ ብላዳፍ ቦኩ ቀበተኒ
ዱፈን። 48 እን ደበርሴ ዩሱስን ኬኑፍ ቱሬ
ሱን ምልክታፍ፥ «እን አን ዱንገዱ እሰ፥
ቀበዳ!» ጀራን ጂዴ ቱሬ።
49 ይሁደ አኩመ ዩሱስ ብረ ዱፌን፥
«አተም በርሲሳኮ!» ጂዴ፥ እሰ ዱዱን
ገቴ። 50 ዩሱስሞ፥ «ነምቸኮ፥ ማሊፍ አስ
ዱፍቴ?» ጂዴን፥ ዮሙስ ጀር እት አዴ
መኒ፥ ሂጠተኒ፥ ዩሱስን ቀበን። 51 ኩኖ፥
ወረ ዩሱሲ ወጅን ቱረን ኬሳ ቶኮ ብላሳ
ቡት ጎዴ ሉቅፈቴ፥ ገርብቾ አንገፌ
ሉቦታ ሩኩቴ፥ ጉረሳ እራ ኩቴ። 52 ዩሮ
ሰነት ዩሱስሞ፥ «ብላኬ መንኤሳት
ዴብስ፤ ወር ብላ ሉቅፈተን ሁንድኑ ብላ
ዳን እንበዱ* 53 አን አባኮት ደጌስፈቹ ሀን
ደንደኡ ስት ፈካታሬ? እኖ አሙመ
ኤርገሞተ ዱለ ኩደ ለመረ ጫለንዩ አናፍ
እንኤርገ ቱሬ*። 54 ስላሞ አከስ ተኡን አከ
እሰረ ጅሩ ከን ዱበተን ጫፈትን ቁልቁላ
ኦን አተምት ራወተሙሬ?» ጂዴን።
*52. ኡመ 9:6፤ ሙል 13:10
*53. ዮሀ 1:51፤ 18:36

55 ዩሮዱመ ሰነት ዩሱስ ቱተ ሰና
ንሞ፥ «አከ ወረ ሳምቱ ቀቡዳፍ በአኒት፥
አነ ቀቡዳፍ ብላዳፍ ቦኩዳን ያተኒ? ጉያ
ዱፉ ደርባ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ ታኤ በር
ሲሳን ቱሬ፥ እስንሞ አነ ሀንቀብኔ*፤
56 አመ ገሩ ጫፈትን ራጆታ አከ ራወተመ
ኒፍ ኩን ሁንድኑ ተኤ» ጂዴ፤ ዮሙስ
በርቶትን ሁንድኑ እሰ ዲሰኒ እንበቀተን።
*55. ሉቃ 19:47፤ 21:37፤ ዮሀ 18:20

ዩሱስ ያኢ ወረ ይሁዶታ ዱረት ድአቹሳ

(ማር 14:53-65፤ ሉቃ 22:54-55፥63-71፤
ዮሀ 18:13-14፥19-24)

57 ኤርገሲ ወር ዩሱስን ቀበን ሱን፥ እዶ
በርሲሶትን ሴራፍ ማንጉዶትን እት ወልት
ቀበመንት፥ ገረ ቀያፉ አንገፌ ሉቦታት እሰ
ጌሰን። 58 ጴጥሮስ ገሩ ሀመ ኦብዲ መነ አንገፌ
ሉቦታት፥ እራ ፈጋቴ ዩሱስ ዱካ አዴሜ፤
አች ኬሰ ልጨስ ድመሳ እላሉዳፍ ወረ ኤግ
ዶታ ወጅን ታኤ።
59 ሉቦትን ወር አንገፎትን፥ ጉቱማን
ያኢ ወረ ይሁዶታስ፥ አከ እቲን ዩሱስን አጇ
ሰኒፍ፥ አመንሲሰ ሶባ እሰረት እንበርባዱ
ቱረን። 60 ነሞትን ሶባን ዱጋ በአን ባይኤን ዮ
ድአተንዩ፥ አመንሲሰ ቁፍሱ ሀንአርገትኔ፤
ገረ ቦዴት ገሩ ነሞትን ለመ ዱፈኒ*፥
61 «ነምች ኩን፥ ‹አን መነ ቁልቁሉማ ዋቀዮ
ጅግሴ ጉያ ሰድአት እጃሩ ነንደንደአ›
ጂዴረ» ጂደን*። 62 ከነረት አንገፍን ሉቦታ
ከኤ፥ «ዋን ጀር ኩን ስረት ዱጋ በአን ከናፍ
ዴቢ ቶኮሌ ሀንቀብዱሬ?» ጂዴ። 63 ዩሱስ
ገሩ ጨሉመ ጂዴ፤ አንገፍን ሉቦታሞ፥
«ሀደራ ዋቀዮ እሰ ጅራታ አት መሲሀቾ፥
እልመ ዋቀዮ ዮ ታቴ ኑት ሀም!» ጂዴን*።
64 ዩሱስሞ ዴብሴ፥ «አቱምቱ ጂቴካ፤ ገሩ
እልም ነማ አማ ጀልቀቤ ምርገ እሰ አንጉ-ቀ
ቤሳ ታኤ ዱሚሶተ ዋቃረ ኡቱ ዱፉ አርጉፍ
አከ ጅርተን አን እስንተን ሀመ» ጂዴን*።
65 ዮሙስ አንገፍን ሉቦታ አሬ ኡፈተሳ ተር
ሳሴ፥ «እን ዋቀዮን አረብሴረ፥ አመሞ ዱጉ-
ባቱ ማሊ ኑ በርባድችሰሬ? ኩኖ ዋቀዮን
አረብሱሳ እስንዩ አመ ደጌሰኒቱ*፤ 66 ማል
እስንት ፈካታ?» ጂዴ፤ እሳንሞ፥ «አጇፈ

ሙን እሳፍ ተአ» ጇደኒ ዴብሰን*። 67ዮሙስ
ፉለሳት ቱፈኒ፥ እሰ አቦተን፤ ወር ካንስ ከከ
በለኒ*፥ 68«አት፥ ክርስቶስ! ኤፑቱ ስሩ
ኩቴ? ራጂኬቲን ኑት ህም!» ጇደኒን።

*60. ኬሰ 19:15 *61. ዮሀ 2:19-21፤
ሆኤ 6:14 *63. 16:16፤ 27:12፤
ዮሀ 10:24 *64. 16:27፤ 24:30፤
ዳን 7:13፤ ፋር 110:1 *65. 9:3፤
ዮሀ 10:33፤ ሆኤ 14:14፤ ሌዎ 24:16፤
ለኮ 14:6 *66. ዮሀ 19:7 *67. ኢሳ 50:6

ጴጥሮስ ዬሱስን ገኑሳ

(ማር 14:66-72፤ ሉቃ 22:56-62፤
ዮሀ 18:15-18፥25-27)

69ዮሙስ ጴጥሮስ አለ ኦብዲ ኬሰ
እንታአ ቱሬ፤ ጦምቦሬን ቶኮ ገረሳ ዱፍቴ፥
«አትስ ዬሱስ ነምቾ ገሊላ ሰና ወጅን
ቱርቴ!» ጇቴ። 70እን ገሩ ሁንዱመሳኒ
ዱረት ገኔ፥ «ዋን አት ጇቱ ከነ አን ህንቤኩ»
ጇዴ። 71ገረ ከረ ደልቻት ገድ ባናን፥ ጦም
ቦሬን እሼን ቶኮ እሰ አርግቴ፥ ወረ አች ዳበ
ተኒን፥ «ነምቾ ኩን ዬሱስ ነመ ናዝሬት ሰና
ወጅን ቱሬ» ጇቴ። 72እን ገሩ አመስ ገኔ፥
«ነመ ከነ አን ህንቤኩ» ጇዴ ከከቴ*። 73ዬሮ
ጥኖ ቦዴስ ወር አች ዳበተን ኦል ዱፈኒ ጴጥ
ሮሲን፥ «አት ዱጉመ እሳን ኬሳ ቶኮ፥ አከ
ሃሳኬቲዩ ስለፈፌ» ጇደን። 74ዮሙስ እንሞ፥
«ነምቾ ከነ አን ህንቤኩ» ጇዴ፥ ኦፍ አባሩ፥
ከከቹትስ ከኤ፥ አቹማንስ እንዳንቆን
እንእይቴ። 75ጴጥሮስ ዮሙስ ጇቾ ዬሱስ እሰ
እን፥ «እንዳንቆን ኡቱ ህንእይን አት ስአ
ሰድእ ነገንተ» እቲን ጇዴ ቱሬ ያደቴ፤ ከናፍ
እን ገድ በኤ መረረሜ ቦኤ*።

*72. 16:16 *75. 26:34

ቦቆና 27

ዬሱስ ጲላጦስት ጌፈሙሳ

(ማር 15:1፤ ሉቃ 23:1-2፤ ዮሀ 18:28-32)

1ዮሙ ለፍት በርኤስ ሉቦትን ወር አን
ገሮቲኒፍ ማንጉዶትን ሰባ ሁንድኑ ዬሱስን
አጂሱዳፍ መርየተን*። 2እሳን እሰ ህደኒ፥
ጌሰኒ፥ ጲላጦስ ቡልቻ ብያት ደበርሰኒ
ኬነን።

*1. ሉቃ 22:66

ዱኡ ይሁዳ እሰ ዬሱስን ደበርሴ ኬኔ

(ሆኤ 1:18-19)

3ይሁደ እን ደበርሴ እሰ ኬኔ ዬሱስት
አከ ፈረደሜ ዮሙ ሁበቴ ጋቤ፥ ሜቲ ሶዶ
መን ዴብሴ ሉቦተ ወረ አንገሮታፍ ማንጉ
ዶተት ፍዴ*፥ 4«አን ጲገ ነመ የከ ህንቀ
ብኔ ደንገለኡት ደበርሴ ኬኑኮቲን የኬረ»
እሳኒን ጇዴ፤ እሳን ገሩ፥ «ኑን ማልቱ
ድቤሬ? አቱምት ፈለዱ መሌ!» ጇደን።
5ይሁደ ከነረት ሜትቾ መነ ቁልቁሉማ
ኬሰት ደርበቴ ገቴ፥ አቹ አዴሜ፤ ደቁስ
ኦፍ ረራሴ። 6ሉቦትን ወር አንገሮትን ገሩ
ሜትቾ ፉደኒ፥ «ሜቲን ኩን ሆረ ጲገ ነማ
ደንገላስሴ ዋን ተኤፍ፥ ሆረ መነ ቁልቁሉ
ማት ደበሉን ሴረ ምት» ጇደን። 7ኤርገሲ
መርየተኒ እዶ አዋለ ወረ ኦርማፍ አከ
ተኡት፥ ለፈ ነምቾ ሱጄ ደኡ ቶኮ እቲን
ብተን። 8ከናፍ ለፍት ሱን ሀመ ሀርአት
«ለፈ ጲጋ» ጇደሜ ዋመመ። 9እን ኤርም
ያስ ራጅቾ ዱበቴ ከናን ራወተሜ፥ «እሳን
ሜቲ ሶዶመን ገቲ እሰ ነሞተ እስራኤሊን
ሸለገሜ ሰና ፉደኒ*፥ 10አኩመ ጎፍትቾ
ነአቦሜት ገቲ ለፈ ነምቾ ሱጄ ደኡ ኬነን»
ጇዴ ቱሬ።

*3. 26:15 *9. ዘካ 11:12-13፤ ኤር 32:6-9

ጲላጦስ ዬሱስን ገጋፈቹሳ

(ማር 15:2-5፤ ሉቃ 23:3-5፤
ዮሀ 18:33-38)

11ዬሱስ ዬሮ ቡልቻ ብያ ዱረ ዳበ
ቴት፥ ቡልቻን ብያ፥ «ስኢ ሞቲን ይሁ
ዶታ?» ጇዴ እሰ ጋፈቴ፤ ዬሱስሞ
ዴብሴ፥ «ስቱ አከስ ጇደ» ጇዴን።
12እሰ ሉቦትን ወር አንገሮቲኒፍ ማንጉዶ
ትን እሰ ሀዴሰንረትሞ ዴቢ ህንላትኔ*።
13ዮሙስ ጲላጦስ፥ «ዋን እሳን ኩን ስረት
ዱጋ በአን ከነ ሁንዱማ ህንደጌሱሬ?»
እቲን ጇዴ። 14ዬሱስ ገሩ ዱቢ ቶኮፍዩ
ዴቢ እሳፍ ህንላትኔ፤ ቡልቻን ብያስ ከነት
ጉዳ ድንቅፈቴ*።

*12. 26:63፤ ኢሳ 53:7 *14. ዮሀ 19:9

ዬሱስት ዱእ ፈረደሙሳ

(ማር 15:6-15፤ ሉቃ 23:13-25፤
ዮሀ 18:39—19:16)

15ቡልቻን ብያ አያነ ፋሲካት ወረ ህደ
መን ኬሳ፥ ነሙመ እሳን ገድ ኑፍ ጲስ
ጇደን ቶኮ፥ ነሞታፍ ገድ ጲሱ አመለ
ጎደቴ ቱሬ። 16ዬሮ ሰነት በርአባ ከን
ጇደሙ፥ ነምን ድረእነሳቲን ቤከሜ ቶኮ
ህደሜ ቱሬ። 17ዮሙ ጀር ወልት ቀበመ
ንስ ጲላጦስ፥ «ኤፑን አከን እስኒፍ ገድ
ጲሱ በርባዱ? በርአባሞ ዮኪስ ዬሱስ እሰ

ክርስቶስ ጇደሙ?» እሳኒን ጇዴ። 18እን
ሀናፋዳፍ ደበርሰኒ አከ እስ ኬነን ቤከ
ቱሬ*። 19ከኡመረትዩ ኡቱ ጲላጦስ በር
ጩመ ፍርዲረ ታኡ ሃት መና ጲላጦስ፥
«ነምቻ ቀጇላ ሰነ ዋ ሀንጎድን! እኖ ኤደ
ሀልከን አብጁት ዋኤሳቲፍ ባይኤ ድጹቻን
ቱሬ» ጇቴ እት ዳምቴ።
*18. ዮሀ 11፡47፥48፤ 12፡19

20 ሉቦትን ወር አንገሮትኒፍ ማንጉዶ
ትን ገሩ፥ በርአባ ገድ ኑፍ ዲስ፥ ዬሱስ
ንሞ በሌስ ጇደኒ፥ ጲላጦስን አከ
ከደተኒፍ ነሞተ ቶሌ ጇቻሲሰን*። 21ቡል
ቻን ብያሞ፥ «እሳን ለማን ኬሳ ኤኙን
አከን ገድ እስኒፍ ዲሱ በርባዱ?» ጇዴ
እሳን ጋፌቴ፤ እሳንሞ «በርአባ ገድ ኑፍ
ዲስ!» ጇደን። 22ጲላጦስ፥ «ኤጋ ዬሱስ
እስ ክርስቶስ ጇደሙሞ ማል ጎዱሬ?»
ጇዴ እሳን ጋፌቴ፤ ዮሙስ ሁንዱምት
ሳኒ፥ «ሀፈንፈሙ!» ጇደን። 23እንሞ፥
«ማሊፍ? ማል በሌሴ?» ጇዴ፤ እሳን
ገሩ እቱመ ጫልችሰኒ፥ «ሀፈንፈሙ!»
ጇደኒ እየን። *20. ሆኤ 3፡13-14

24 ጲላጦስሞ ጫላት ወጨ ካሱ መሌ
ሆማ አከ ዋኤ ሀንባፍኔ ዮሙ አርጌ፥
ብሻን ፉደቴ፥ ነሞተ ዱረት ሀርከሳ
ድቀቴ፥ «አን ዲገ ነመ ከናረት የከ ሀን
ቀቡ፥ እስን ቤከዳ!» ጇዴ*። 25ከነረት
ነሞትን ሁንድኑ፥ «ዲግንሳ ኑራ፥ እጇሌ
ኬኘራስ ሀበርባደሙ!» ጇደኒ ዴብሰ
ኒፍ*። 26ጲላጦስ ኤርገሲ በርአባ ገድ
እሳኒፍ ዲሴ፥ ዬሱስንሞ ሬብስሴ አከ ፈን
ፈሙፍ ደበርሴ ኬኔ።
*24. 27፡4፤ ኬሰ 21፡6-9፤ ፋር 26፡6
*25. 23፡35፤ ሆኤ 5፡28

ወር ሎልቱ ዬሱስት ገእሱሳኒ
(ማር 15፡16-20፤ ዮሀ 19፡2-3)

27 ዮሙስ ሎልቶትን ቡልቻ ብያ ዬሱ
ስን ገረ መነ ሞቱማት ጌሰኒ፥ ኩተተ
ሎልቱ ሰነ ኬሳ ወረ ሀፈን እሰት ደቻሰን።
28እሳን ወያ እራ ባሰኒ፥ ኡፈተ ብልዲማ
እት ኡፍሰን። 29ጎንሮ ቆራቲ ሆጇተኒ
መታሳረ ከአኒ፥ ኡሌስ ሀርከሳ ምርጋቲን
ቀበቺሰን፤ እስ ዱረትስ ጇልቤንፈተኒ፥
«አተምሬ? ያ ሞቲ ይሁዶታ!» ጇደኒ
እት ገእሰን*። 30እሰት ቱፈኒ፥ ኡልቻ
ፉደኒ እቲን መታሳ ሩሩኩተን*። 31ኤርገ
እት ገእሰኒ ቦዴሞ፥ ኡፈተ ሰነ እራ
ባሰኒ፥ ወያሳ ዴብሰኒ እት ኡፍሰን፤ ከነ
ቦዴስ ፈንሱዳፍ እስ ጌሰን።
*29. ሉቃ 23፡11 *30. ኢሳ 50፡6

ዬሱስ ፈንፈሙሳ
(ማር 15፡21-32፤ ሉቃ 23፡26-43፤
ዮሀ 19፡17-27)

32 ኡቱ ገድ በአኒስ፥ ነመ ብየ ቀሬና
ስምኦን እስ ጇደሙ ቶኮ አርገተኒ፥ ፈኖ
ዬሱስ አከ ባቱፍ እስ ግድሲሰን። 33እሳን
እዶ ጎልጎታ ጇደሙ ዱፌን፤ «ጎልጎታ»
ጇቹን «እዶ ለፌ መታ» ጇቹደ። 34ሎል
ቶትን አችት ዳዲ ወይኒ ሀዶፍቱዳን
መከሜ ሀዱጉፍ ኬኒኒፍ፤ እን ገሩ አፉኒን
ቀቤ፥ ዱጉ ጇቤ*። *34. ፋር 69፡21

35 ኤርገ እስ ፈንሰኒ ቦዴ ሙከ ቡፈ
ተኒ ኡፈተሳ ሀርመተን*። 36ከነ ቦዴ እሳን
ታአኒ አችት እስ ኤገን። 37ጫፈትን የከ
እን እቲን ሀዴፈሜ ሙልእሱስ፥ «እን ኩን
ዬሱስ ሞቲ ይሁዶታት» ከን ጇዱ፥ መታ
ሳራን ካአሜ ቱሬ። 38ዮሙስ ሳምቶትን
ለመ እሳ ወጅን፥ እን ቶኮ ምርገሳት፥ እን
ካንሞ ብታሳት ፈንፈመን*። 39ወር አቹን
ደርበንስ መታሳኒ ራሰኒ*፥ 40«አት እስ
መነ ቁልቁሉማ ጇግስቴ፥ ጉያ ሰድእት
እጇርቱ እልመ ዋቀዮ ዮ ታቴ ሜ ኦፍ
ኦልቾ! ፈኖራስ ገድ ቡእ!» ጇደኒ
እንአረብሱ ቱረን*። 41ሉቦትን ወር አንገሮ
ትንስሞ በርሲሶተ ሴራፍ ማንጉዶታ ወጅን
አከሱመ እሰት ገእሰኒ፥ 42«እን ነሞተ
ብራ ኦልቹረ፥ ኦፌሳሞ ኦልቹ ሀንደን
ደኡ፤ እን ሞቲ እስራኤል ኤርገ ተኤ፥
ሜ አመ ፈኖራ ገድ ሀቡኡ ኑስ እሰት
እንአመንነ። 43እን ዋቀዮን አመነቱረ፥
ዋቀዮሞ ዮ እሰት ገመዴ እስ ሀኦልቹ፤
እኑምቱ ‹አን እልመ ዋቀዮት› ጇዴረ»
ጇደን*። 44ወር ሳምቶትን እሳ ወጅን ፈን
ፈመንዩ አከሱመ እስ እንአረብሱ ቱረን።
*35. ፋር 22፡18 *38. ኢሳ 53፡12
*39. ፋር 22፡7፤ 109፡25 *40. 26፡61፤
ዮሀ 2፡19 *43. ፋር 22፡8

ዬሱስ ዱኡሳ
(ማር 15፡33-41፤ ሉቃ 23፡44-49፤
ዮሀ 19፡28-30)

45 ጉያ ሰአቲ ጇአ ሀመ ሰአቲ ሰገሊት
ዱከን ለፌ ሁንዱማረ ቱሬ። 46ገረ ሰአቲ
ሰልገፉት ዬሱስ ሰገሌ ጉዳዳን፥ «ኤሊ፥
ኤሊ[†6] ለማ ሰበክተኒ?» ጇዴ ዋመቴ፤

ኩንስ፥ «ዋቀዮኮ፥ ዋቀዮኮ ማሊፍ ነዲ
ፍቴ?» ጄቹት እንሂከመ*። 47 ወረ አች
ዳበተን ኬሳ ካን ከነ ደገአኒ፥ «ነምን ኩን
ኤልያስን ዋመተ» ጄደን። 48 አቹማንሞ
ቶኮ እሳን ኬሳ ፌጌ ዋን አከ ጬማ ቡቄ
ሀዳአ፥ እሰ ዳዲ ወይኒ ደንገጋአን ጉተሜ
ፉዴ ኡሌት ካኤ፥ አከ እን ዱጉፍ
ኬኔፍ*። 49 ወር ካን ገሩ፥ «ቱር! ኤልያስ
እሰ ኦልቹዳፍ ዮ ዱፌ፥ ሜ እንእላለ!»
ጄደን። 50 ዬሱስ አሞ ሰገሌ ጉዳዳን እዬ
ሀፉረሳ ኬኔ። *46. ፋር 22፡1 *48. ፋር 69፡21

51 ኩኖ ጎልጋን መነ ቁልቁሉማ አሊ ሀመ
ገዲት እዶ ለመት ተርሰኤ፥ ለፍት
እንሶቾኤ፥ ከታወንስ እንደደየአን*። 52 አዋሎ
ትንስሞ በነመኒ፥ ወር ቁልቁሎትን ዱር
ዱአን እንካፈመን። 53 እሳንስ አዋሎተ ኬሳ
በአኒ፥ ዱአ ከኡ ዬሱስ ቦዴ ዬሩሳሌም መን
ደረ ቁልቁላአት ልጠኒ ነሞተ ባይኤት ሙል
አተን። *51. በኡ 26፡31-33፤ እብ 10፡19-20

54 አንገፍን ድባፍ ነሞትን እሳ ወጅን
ዬሱስን ኤጋ ቱረን፥ ሶቾአ ለፋ፥ ዋን ዬሮ
ሰነ ተኤ ሁንዱማስ ዮሙ አርገን ጉዳ ሶዳ
ተኒ፥ «ነምን ኩን ዱጉመ እልመ ዋቀዮ
ቱሬ» ጄደን። 55 ዱበርቶትን ባይኤን ገሊ
ላዳ እሰ ዱካ ቡአኒ እሳፍ ከን ሆጄተን፤
ሀላለ ዳበተኒ እንእላሉ ቱረን*። 56 ማርያም
እሼን መግደላ፥ ማርያም ሃት ያቆቢፍ
ዮሴፍ፥ ሃት እልማን ዘብዴዎስስ እሳን
ኬሰ ቱረን። *55. ሉቃ 8፡2-3

ዬሱስ አዋለሙሳ

(ማር 15፡42-47፤ ሉቃ 23፡50-56፤
ዮሀ 19፡38-42)

57 ዮሙ ገልገላኤ ሶሬስ መንደረ አርማ
ቲያ፥ ዮሴፍ ጄደሙ ቶኮ ዱፌ፤ ነምች
ኩን ኦፉመሳቲ በርቱ ዬሱስ ተኤረ። 58 እን
ጲላጦስ ብረ ደቄ፥ ሬፌ ዬሱስ ከደቴ፤
ከነረት ጲላጦስ አከ ኬነሙፍ እንአቦሜ*።
59 ዮሙስ ዮሴፍ ሬፍቾ ፉዴ፥ ወያ ሃሪ
ቁንጬ ተልባራ ደአሜን ከፈኔ፥ 60 አዋለ
እሰ ሬፉ ኦፈሳቲፍ ገራ ደጋ ኬሰት ቶል
ፈቴ ኬሰ ካኤ፤ ደጋ ጉዳስ ገረ በልበለ
አዋልቻት ገንገልቼ፥ አዴሜ*። 61 ማር
ያም እሼን መግደላ፥ ማርያም እሼን ካንስ
ፉሌ አዋልቻ እንታኡ ቱረን።
*58. ኬሰ 21፡23 *60. ኢሳ 53፡9

ወረ አዋልቾ ኤገን

62 ጉያን ቆጺኡማ ደርቤ ቦሩምታሳ
ሉቦትን ወር አንገፎትኒፍ ፈሪሶትን ጲላ
ጦስ ዱረት ወልት ቀበመኒ፥ 63 «ጎፍታ!
እን ወላልችፈታን ሱን ኡቱ ጅሩ፥ ‹ጉያ
ሰድእ ቦዴ ነንካፈመ› አከ እን ጄዴ ያደት
ኔረ*። 64 ከናፍስ አዋልች ሀመ ጉያ ሰደ
ፋት አከ ኤገሙ፥ አቦም! ኩን ዮ ተኡ
ደባቴ ገሩ በርቶትንሳ ዱፈኒ እሰ ሀተኒ
ነሞታንሞ፥ ‹እን ዱአ ከኤረ› እንጄዱ፤
ወላልችሱን እን ገረ ዱማ ኩንሞ እሰ
ዱራረ ጫላ ከን ሀማቱ እንተአ» ጄደኒን።
65 ጲላጦስ ዮሙስ፥ «ወረ ኤገን ፉደዳ
ደቃቲ አከ ቤክተንት ኤግስፈዳ!» እሳኒን
ጄዴ። 66 አከስት እሳን ኤግዶተ ሰና ወጅን
ደቀኒ፥ ደግቾት መለቶ ጎደኒ፥ አዋልቾ
ኤግስሰን።
*63. 16፡21፤ 17፡23፤ 20፡19፤ ማር 8፡31፤
9፡31፤ 10፡33-34፤ ሉቃ 9፡22፤
18፡31-33፤ ዮሀ 7፡12፤ 2ቆሮ 6፡8

ቦቆና 28

ዱአ ከኡ ዬሱስ

(ማር 16፡1-10፤ ሉቃ 24፡1-12፤
ዮሀ 20፡1-10)

1 ሰንበትን ኤርገ ደርቤ፥ ጀልቀበ ቶርበ
ኒት በሪ [ጋፈ ሰንበተ ጉዳ]፥ ማርያም
እሼን መግደላፍ ማርያም እሼን ካን አዋ
ልቾ እላሉ ደቀን*። 2 ኩኖ፥ ኤርገማን
ጎፍትቻ ዋቀራ ገድ ቡኤ፥ ዱፌ ደግቾ
በልበለ አዋልቻራ ገረገልቼ ዋን እረ
ታኤፍ፥ ሶቾእ ለፋ ጉዳንሳ ተኤ፤
3 ብፍንሳ አከ በከካ፥ ኡፈትንሳስ አከ
ጬቢ አዲ ቱሬ*። 4 ወር ኤግዶትን አዋ
ልቻ እሰ ሶዳቹራ ከን ከኤ ሮምአኒ፥
አከ ዋን ዱአኒ ተአን። 5 ኤርገማን ሱን
ገሩ ወረ ዱበርቶታን፥ «እስን ዬሱስን
እሰ ፈንፈሜ ቱሬ አከ በርባደን አኑ
ቤከ፥ ህንሶዳትና! 6 እን እሰ ህንጅሩ፥
አኩመ ጄዴ ከኤረ፤ ኮታ እዶ ሬፍሳ
ካአሜ ቱሬዩ እላላ*! 7 አመስ ደፋ ደቃ
በርቶተሳት፥ ‹እን ዱአ ከኤረ፥ ኩኖስ
እን እስን ዱረ ገሊላ እንደቀ፥ አችት
እሰ እንአርግቱ› ጄዳቲ ህማ! ኩኖ አን
እስንት ህሜረ» ጄዴ*። 8 ዮሙስ እሳን

†6 ማቴ 27፡46 «ኤሊ፥ ኤሊ» ዮኪስ «ኤሎሄ፥ ኤሎሄ»።

ሶዳፍ ገመቹ ጉዳዳን አዋልቾ ኬሳ
በአኒ፣ በርቶተሳት ህሙዳፍ እንፊገን።
*1. ሆኤ 20:7፤ 1ቆሮ 16:2፤ ሙል 1:10
*3. 17:2፤ ሆኤ 1:10 *6. 12:40፤ 16:21፤
17:23፤ 20:19 *7. 26:32፤ ዮሀ 21:1-23

9 ኩኖ፣ ዬሱስ እሳንት ዱፌ፣ ነጋ
እሳን ጋፈቴ፤ እሳንሞ እት ድአተኒ ሚለሳ
ቀበተኒ ሰገደኒፍ። 10 ዮሙስ ዬሱስ፣ «ህን
ሶዳትና፣ ደቃ ገሊላት አከ ገድ ቡአኒፍ
ኦቦሎተኮት ህማ! እሳንስ አቾት ነአርጉፍ
ጅሩ» እሳኒን ጂዴ*። *10. እብ 2:11

ኤግዶትን ዋን ተኤ ህሙሳኒ

11 ወር ዱበርቶታ ኡቱ ከራ አዴማ
ጅረኒ፣ ኩኖ ወረ አዋልቾ ኤጋ ቱረን ኬሳ
ካን ገረ መንደራ ደቀኒ፣ ዋን ተኤ ሁን
ዱማ ሉቦተ ወረ አንገፎተት ህመን።
12 ሉቦትን ወር አንገፎትንስ ማንጉዶታ
ወጅን ወል ገአኒ፣ ኤርገ መርየተኒ ቦዴ፣
ሆሪ ገኡ ወረ ሎልቱ ሰናፍ ኬነኒ፣
13 «ዋኤሳሞ፣ ‹በርቶትንሳ ሀልከን ዱፈኒ
ኡቱ ኑእ ረፍኑ፣ ሬፈሳ ሀተኒ ሶከን›
ጂዳቲ ነሞተት ህማ*! 14 ዱቢን ኩን ጉረ
ቡልቻ ብያ ብረ ዮ በኤሞ፣ ኑእ እንቀበኔ
ስነ፤ እስን ረክነት አከ ህንገሌስ እንጎነ»
ጂደኒን። 15 ከናፍ ወር ኤግዶትን ሆርቾ
ፉደተኒ፣ አከ እሳንት ህመሜ እንጎደን፤
ኤጋ ዱቢን ኩን ሀመ ሀርአትዪ ይሁዶተ
ግዱት አከስት እንኦዴፈመ። *13. 27:64

ዬሱስ በርቶተሳት ሙልአቹሳ

(ማር 16:14-18፤ ሉቃ 24:36-49፤
ዮሀ 20:19-23፤ ሆኤ 1:6-8)

16 በርቶትን ኩደ ቶኮንሞ፣ ገሊላ ኬሳ
ገረ ጋረ እት ዬሱስ ወል አርግነ እሳኒን
ጂዴ፣ እንደቀን*፤ 17 ዬሮ እሰ አርገን
እንሰገደኒፍ፤ ካን ገሩ እንመመን። 18 ዬሱ
ስሞ ገረሳኒት ድአቴ፣ «ጎፍቱማን ሁንድኑ
ዋቀረት ለፈረትስ አናፍ ኬነሜረ*፤ 19 ኤጋ
ደቃ! መቃ አባቲፍ እልማት፣ ከን ሀፉረ
ቁልቁሉትስ እሳን ጩጹዳን፣ ሰበ ሁንዱማ
በርቶተኮ ጎዳ*! 20 ዋነን እስን አቦሜ ሁን
ዱማ ኤጉ እሳን በርሲሳ! ኩኖ፣ አንሞ
ሀመ ዱመ በራት ጉያ ሁንዱማ እስኒ ወጅ
ነን ጅረ» እሳኒን ጂዴ*።
*16. 26:32፤ 28:7፣10፤ ማር 14:28
*18. 11:27፤ ዳን 7:14፤ ኤፌ 1:20-22
*19. 10:5-6፤ ማር 16:15-16፤ ሆኤ 1:8፤
2ቆሮ 5:20 *20. 18:20፤ ዮሀ 14:23፤
ሆኤ 18:10

ወንጌለ ጎፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስ

እሰ ቁልቁሉ እሰ ማርቆስ ጫፌ

ቦቆና 1

ለለበ ዮሀንስ ጩጰ

(ማቴ 3:1-12፤ ሉቃ 3:1-18፤ ዮሀ 1:19-28)

1ኩን ጀልቀበ ወንጌለ ዬሱስ ክርስቶስ
እልመ ዋቀዮት፤ 2መጫፍን፥ «እላ፥
ኤርገማኮ እሰ ከራ ሲፍ ቆጼሱ ስዱረ ነንኤ
ርገ» እንጇደ፤ መጫፈ ኢሳያስ ራጅቻ
ኬሰትሞ*፥ 3«ሰገሌን ለፈ ኦና ኬሳ
እንእየ፤ ደገአ ደጌፈዳ ጎፍትቻፍ ከራ ቶል
ቻቲ ሀራ፥ ዳንዲ እን እረ አዴሙስ ቀጇ
ልቻ!» ከን ጇዱ ጫፈሜ ጅረ*።

*2. በኡ 23:20፤ ሚል 3:1፤ ማቴ 11:10፤
ሉቃ 7:27 *3. ኢሳ 40:3

4ዮሀንስ ጩጰን ለፈ ኦና ኬሰት አርገሜ፥
«ጩጰማ፥ ያደ ገራ ጌደረቹኬሰን ሙልእሳ፤
ዋቀዮሞ ጩቡኬሰን እስኒፍ እንበሌስ» ጇዴ
ለብሴ*። 5ጉቱማ ኩታ ብየ ይሁዳ ኬሰ፥ መን
ደረ ዬሩሳሌም ኬሰ ከን ጅራተንስ ሁንድኑ
ለፈ ዮሀንስ ጩጰን ጅሩት በአኒ፥ ጩቡሳኒ
ህመቻ ለገ ዮርዳኖስት ኦፍ እንጩጽስሱ
ቱረን። 6ዮሀንስ ኡፈተ ርፌንስ ጋላራ ደአሜ
ኡፈቴ፥ ሙዲሳስ ቴጳን ህደቴ፥ ሀዋንሳፍ
ደመ ሞጋ ኛቻ ጅራቴ*። 7እንስ፥ «እን አነረ
ጀባቱ ነቦዴዳን ዱፉ ጅረ፤ ገድ ጉጉፌ ህዳ
ኮዴሳቲሌ ሂኩዳፍ አን ነመ ተኡ ምት*።
8አን ብሻኒነን እስን ጩጼ፤ እን ገሩ ሀፉረ
ቁልቁሉዳን እስን እንጩጰ» ጇዴ ለብሴ*።

*4. ሆኤ 13:24፤ 19:4 *6. 2ሞቶ 1:8፤
ዘካ 13:4፤ ማቴ 11:8 *7. ሆኤ 13:25
*8. ሆኤ 1:5

ጩጰሙ ዬሱስ

(ማቴ 3:13-17፤ ሉቃ 3:21-22፤
ዮሀ 1:31-34)

9በረ ሰነት ዬሱስ፥ ናዝሬት መንደረ
ገሊላቲ ዱፌ፥ ዮሀንስ ዮርዳኖስት እሰ
ጩጼ*። 10ዮሀንስ አኩመ ዬሱስ ብሻንቸ
ኬሳ በኤን፥ በንቲወን ዋቃ ሳቀሙሳኒ፥
ሀፉር ቁልቁሉንስ አከ ጉጌት ዱፌ እሰረ
ቡኡሳ አርጌ። 11ሰገሌንሞ፥ «አት እል
መኮ እሰ ጃለተማደ፤ ገመቹንኮስ ስት
እንራወተመ» ጇዴ ዋቀራ ዱበቴ*።

*9. ሉቃ 2:51 *11. 9:7፤ ኡመ 22:2፤
ፋር 2:7፤ ኢሳ 42:1፤ ማቴ 12:18

ቆረሙ ዬሱስ

(ማቴ 4:1-11፤ ሉቃ 4:1-13)

12ሀፉር ቁልቁሉን አቹማን ዬሱስን
ገረ ለፈ ኦናት እንባሴ። 13ዬሱስ ለፈ ኦና
ኬሰ ጉያ አፉርተመ ቡቡሌ፥ ሴጠናንስ
ቆረማ ቱሬ፤ አችትስ ብኔንሶተ ግዱ
ቱሬ፤ ኤርገሞትን ዋቀዮስ እሳፍ እንኤር
ገሙ ቱረን።

ዬሱስ ገሊላት ሆጂሳ ጀልቀቡሳ

(ማቴ 4:12-17፤ ሉቃ 4:14-15)

14ዮሀንስ ጩጳን መነ ህዳት ደበርፈሜ
ኤርገ ኬነሜ ቦዴ፥ ዬሱስ ኩታ ብየ ገሊላ
ዱፌ ወንጌለ ዋቀዮ ለለቤ*፥ 15«በርቾ
ራወተሜረ፥ ሞቱማን ዋቀዮስ ድአቴረ፥
ያደ ገራ ጌደረዳ ወንጌለት አመና!»
ጇዴ*።

*14. 6:17 *15. ዳን 7:22፤ ማቴ 3:2፤
ገላ 4:4

ዬሱስ በርቶተ ወረ ጀልቀባ አርፈን ዋሙሳ

(ማቴ 4:18-22፤ ሉቃ 5:1-11)

16ዬሱስ ጪሰ ብሻን ገሊላ ቡኬ ኡቱ
ደርቡ፥ ሲሞኒፍ እንድሪያስን አቦሌሰ
ሲሞን ክዮሳኒ ብሻንቾት ኡቱ ደርበተኒ
አርጌ፤ እሳን ቁርጡም-ቀብዱ ቱረን።
17ዬሱስሞ፥ «ነዱካ ኮታ! አንስ ነመ ከን
ወልት ቀብደን እስነን ጎደደ» እሳኒን
ጇዴ። 18እሳን አቹማን ክዮተሳኒ አችት
ዲሰኒ፥ እሰ ዱካ እንቡአን። 19ዬሱስ ተከ
አዴሜ፥ ያቆቢፍ ዮሀንስን እልማን ዘብዴ
ዎስ፥ ብድሩሳኒ ኬሰ ታአኒ ክዮተሳኒ ኡቱ
ቶቶልፈተኒ አርጌ። 20እን አቹማን እሳን
ዋሜ፤ እሳንስ አባሳኒ ዘብዴዎስን ሆጂቶታ
ወጅን ብድሩ ኬሰት ዲሰኒ፥ ዬሱስን ዱካ
ቡአን።

ዬሱስ ቅፍርናሆምት ሀፉረ ሀማ እፈቹሳ

(ሉቃ 4:31-37)

21ዬሱስ፥ በርቶትን ዋመመንስ መን
ደረ ቅፍርናሆም ደቀን፤ እንሞ ጉያ ሰንበ
ታት መነ ስገዳት ገሌ በርሲሴ*። 22ገራን
ወረ እሰ ደገአኒስ በርሲሰሳቲን ሩኩተሜ፤

ዩሱስ አከ በርሲሶተ ሴራት ኡቱ ህንተ
እን፥ አከ ነመ አቦ ቀቡት እሳን እንበርሲሰ
ቱሬ*። 23ነምን ሀፉረ ሀማዳን[†1] ቀበሜ ቶኮ
መነ ሰገዳሳኒ ኬሰ ቱሬዩ፥ ሰኡመ ሰነ
ጨራኔ፥ 24«ያ ዩሱስ ነመ ናዝሬት፥
ድመኬኝ ኬሰ ማልቱ ሰቡሴ? ሰላ ኑበሌሱ
ያዴ ዱፍቴ? አኖ ኤኙ አከ አት ታቴ
ሰቤከ፥ ያ ቁልቁሉ ዋቀዮ» ጂዴ*።
25ዩሱስ ገሩ፥ «ገብ ጂድ፥ ኬሳ በእስ!»
ጂዴ ሀፉርቸ ሀማ እንእፈቱ። 26ሀፉር
ሀማን ሱን ነምቸ ቀበቴ ቱሬ ሰነ
ውጥፈቺሴ፥ ሰገሌ ጉዳዳን እዬ፥ ነምቸ
ኬሳ በኤ*። 27እሳን ሁንድኑ ነአኒ፥
ድንቅፈተኒስ፥ «ማል ወንት አከሲ?
በርሲሰ ሃራ አቦ አፍ ኬሳ ቀቡ! እን
ሀፉሮተ ሀሞተዩ እንአቦመ፤ እሳንስ እሳፍ
እንአቦመሙ» ጂደኒ ወልት ዱዱበተን።
28አዱንሳ ተካዱማን ናነአ ኩታ ብየ ገሊላ
ሰነ ኬሳ እዶ ሀሌ ሁንዱማት ደገአሜ።
*21. 6፡2፤ ሉቃ 4፡16 *22. ማቴ 7፡28-29
*24. 5፡7፤ ማቴ 8፡29፤ ዮሀ 6፡69 *26. 9፡26

ዩሱስ ዱኩብሰቶተ ባይኤ ፈይሱሳ
(ማቴ 8፡14-17፤ ሉቃ 4፡38-41)

29ዩሱስ መነ ሰገዳቲ አኩመ በኤን፥
ያቆቢፍ ዮሀንሲ ወጅን መነ ሲሞኒፍ
እንድሪያስ ደቄ። 30ዮሙስ አማቲን ሲሞን
ዱኩበ ደግነ-ጉባዳን ቀበምቴ እንጪፍት
ቱርቴ፤ አቼማን ጀር ዋኤሼ እሰት
ሀመን*። 31ዩሱስ እት ድአቴ፥ ሀርከሼ
ቀቤ አል እሼ ካሴ፤ ደግነ-ጉባን ሱንስ እሼ
ዲሴ፥ እሼንሞ እሳን እንኬሱምሲፍቴ።
32ገልገለ ሰነ ኤርገ አዱን ልጨ ቦዴ፥ ወረ
ዱኩብሰተን፥ ወረ ሀፉረ ሀማዳን ቀበመ
ንስ ሁንዱማ ገረሳት ፍደን፤ 33ነሞትን
መንደረ ሰና ሁንዱሞቱ በልበለ ዱረት
ወልት ቀበመን። 34ዩሱስ ዱኩብሰቶተ
ባይኤ ወረ ዱኩበ ገራገራቲን ረከቻ ቱረን
ፈይሴ፥ ሀፉሮተ ሀሞተስ ባይኤ ባሴ፤ ሀፉ
ሮትን ሀሞን እሰ ዋን ቤከኒፍ፥ እን ዱበቹ
እሳን ዶዌ*።
*30. ሆኤ 28፡8 *34. ሆኤ 16፡17-18

ዩሱስ ገሊላት ለለቡሳ
(ሉቃ 4፡42-44)

35ገነመ በሪ አመሌ ኡቱ ህንእፍን
ከኤ፥ ገድ በኤ ገረ እዶ ነምን ህንጅሬ
ደቄ፥ አችት ዋቀዮን እንከደቴ*። 36ሲሞ
ኒፍ ወር እሳ ወጅን ቱረን እሰ በርባድቸ
በአን። 37እሰ አርገተኒ፥ «ሁንድኑ ሰበር
ባዳ ጅሩ» ጂደኒን። 38ዩሱስ ገሩ፥ «አን
እሳፍ ዋነን በኤፍ፥ አችትስ አከን ለለቡፍ
ኮታ ገረ መንደሮተ ኑት አነኒ እንደቅና!»
እሳኒን ጂዴ። 39እን ደቄ መኔን ሰገዳሳኒ
ጉቱማ ኩታ ብየ ገሊላ ኬሰ ጅረንት
ለለቤ፥ ሀፉሮተ ሀሞተስ ነሞተ ኬሳ
ባሴ*።
*35. 6፡46፤ ማቴ 14፡23፤ ሉቃ 5፡16
*39. ማቴ 4፡23፤ 9፡35

ዩሱስ ነምቸ ለምጣአ ቁሌሱሳ
(ማቴ 8፡1-4፤ ሉቃ 5፡12-16)

40ነምን ደግንሳ ለምጣኤ ቶኮ ገረ
ዩሱስ ዱፈ [ጅልቤንፈቴ]፥ «ፈደኬ ዮ
ተኤ ነቁሌሱ እንደንዴሰ» ጂዴ እሰ
ከደቴ። 41ከናፍ ዩሱስ ገራ ላፈፊ ሂጠቴ
ቀቤ፥ «ፈዴራ ቁላእ!» እቲን ጂዴ።
42አቼማን ነምቹ ለምጢሳራ ፈዩ ቁላኤ።
43ዮሙስ ዩሱስ ነምቸ ጭምሴ አፍ ኤገ
ቺሴ*፥ 44«ቤከዱ፥ ዋን ቶኮሌ ነመት ህን
ህምን! ገሩ ደቅ ሉበ አፍ እላልችስ፥
ፈዩንኬ ሁንዱማቱ ሀሙልአቱፍ አከ
ሙሴን አቦሜትስ ቁላኡኬቲፍ ኬናኬ
ድኤስ!» ጂዴ እሰ ዲሴ*። 45ነምቹ
አቺ ኤርገ በኤ ቦዴ፥ ዋን ባይኤ ዋኤሳቲፍ
አዴሱት ከኤ፥ ዱቢ ከነ ብያን ገኤ፤
ከናፍ ዩሱስ ለፈ ነምን ህንጅሬ ቡቡሌ
መሌ፥ ሙልእነት መንደረት ገሉ ህንደን
ዴኜ፤ ነሞትንስ እዶ ሀሌ ገረሳ እንዱፉ
ቱረን። *43. 3፡12፤ 7፡36 *44. ሌዎ 14፡1-32

ቦቃና 2

ዩሱስ ነምቸ ደግንሳ ገር-ቶኮ ዱኤ ፈይሱሳ
(ማቴ 9፡1-8፤ ሉቃ 5፡17-26)

1ጉያ ሙራሰ ቦዴ ዩሱስ ዴብኤ ቅፍር
ናሆምት ገሌ፤ ነሞትንሞ አከ እን መነ
ጅሩ ደገአን። 2በልበሉመ ዱራዩ ሀመ
እዶን ድቡት፥ ነሞትን ባይኤን ወልት ቀበ

[†1] ማር 1፡23 «ሀፉረ-ሀማ» ዮኪሰ «ሀፉረ ጡራአ»።

መን፤ ዪሱስሞ ዱቢ ወንጌላ እሳንት
እንህመ ቱሬ። 3ዮሙስ ጀሬን ቶኮ፥ ነመ
ደግንሳ ገር-ቶኮ ዱናን አፉር ተአኒ ባተን፥
ፍደኒ ገረ ዪሱስ ዱፈን። 4ባይእነ ነሞታ
ቲፍ ገረ ዪሱስት ጌሱ ደደብናን፥ በንቲ
መነ [ብየ ሰና እሰ ድሪራ]፥ ከለቲ ዪሱስ
ቱሬን ዲገኒ ኤርገ ሳቀኒ፥ ስሬ ነምቾ ደግ
ንሳ ገር-ቶኮ ዱኤ እረ ጪሴ ጅሩ ገድ
ቡሰን፤ 5ዪሱስ አመንቲ ጀሬን ከና ዮሙ
አርጌ፥ ነምቾ እሰ ደግንሳ ገር-ቶኮ
ዱኤን፥ «እልመኮ፥ ጩቡንኬ ሁንድኑ
ሲፍ ዲፈሜረ» ጀዴ*። *5. ሉቃ 7፡48

6 በርሲሶትን ሴራ ወር አች ታአ ቱረን
ቶኮ፥ ገራሳኒ ኬሰት ያዳ ቱረኒ፥ 7«አተ
ምት ነምች ኩን አከስ ዱበታ? ኩን ዋቀ
ዮን አረብሱሳት! ዋቀዮ ቶከቾ መሌ
ኤኙቱ ጩቡ ነማፍ ዲሱ ደንደአ?»
ጀደን*። 8ዪሱስ አቹማን ገራሳኒ ኬሰት
ያዳ አከ ጅረን ሀፉራን ሁበቴ፥ «ማሊፍ
ዋን አከሲ ገራኬሰንት ያዱ*? 9ከምቱ ሰል
ጳዳ? ነምቾ ደግንሳ ገር-ቶኮ ዱኤ ሰናን፥
‹ጩቡንኬ ሲፍ ዲፈሜረ› ጀቹሞ ዮኪስ፥
‹ከኢቲ ስሬኬ ፉደዱ አዴም› ጀቹ?
10ገሩ እልም ነማ ለፈረት ዲፈሙ ጩቡ
ኬኑዳፍ አቦ አከ ቀቡ ቤካ!» እሳኒን
ጀዴ፤ እሰ ደግንሳ ገር-ቶኮ ዱኤንሞ፥
11«ስተን ሀመ፥ ከኢቲ ስሬኬ ፉደዱ መነ
ኬት ገል!» ጀዴን*። 12ኡቱመ እሳን እላ
ለኒ፥ ነምች ሱን ከኤ፥ አቹማን ስሬሳ
ፉደቴ ገድ በኤ፤ ከነረት ሁንዱምትሳኒ
ፈጀጀኒ፥ «ከን አከሲ ከነ ተካ አርግኔ ሀን
ቤክኑ» ጀቻ፥ ዋቀዮፍ ሆቁባ ድኤሰን*።
*7. ፋር 130፡4፤ ኢሳ 43፡25 *8. ዮሀ 2፡25
*11. ዮሀ 5፡8 *12. ማቴ 9፡33

ዋመሙ ሌዊ

(ማቴ 9፡9-13፤ ሉቃ 5፡27-32)

13 ዪሱስ አመስ ገድ በኤ ገረ ቀርቀረ
ብሻኒ ደቄ፤ ነሞትን ሁንድኑ ገረሳ ዱፍ
ናን፥ እሳን በርሲሴ። 14እን ኡቱ ደርቡ፥
ሌዊን እልመ አልፌዎስ እዶ ቀረጣ ኡቱ
ታኡ አርጌ፥ «ነዱካ ቡእ!» ጀዴን፤ ከነ
ረት ሌዊስ ከኤ፥ ዱካ ቡኤ። 15ወር ዪሱስ
ዱካ ቡአን ነሞተ ባይኤ ዋን ቱረኒፍ፥
ዪሱስ መነ ሌዊ ማዲት ዮሙ ታኤ፥ ቀረ
ጦትኒፍ ወር አከ ሴራት ሀንጅራትኔ ባይአ
ተኒ፥ ዪሱሲፍ በርቶተሳ ወጅን ማዲት
እንታአን፤ 16ፈሪሶተ ኬሳ በርሲሶተ ሴራ
ከን ቱረን፥ ዪሱስ ወረ አከ ሴራት ሀንጅ
ራትኔፍ ወረ ቀረጡ ወጅን ኛቹሳ ዮሙ
አርገን፥ «እን አተምት ወረ ቀረጡዳፍ
ወረ አከ ሴራት ሀንጅራትኔ ወጅን ኛታ?»
ጀደኒ በርቶተሳ ጋፈተን*። 17ዪሱስ ከነ
ዮሙ ደገኤ፥ «ነሞትን ፈያን አጌሰ ቆርቻ
ሀንበርባደን፥ ዱኩብሰቶተቱ በርባደ
መሌ፤ አን ወረ ጅሬኘ ቀጀልቶ ጅራተን
ዋሙ ሀንዱፍኔ፥ ወረ ጩበሞተ ዋሙፈን
ዱፌ መሌ» እሳኒን ጀዴ*።
*16. ሉቃ 15፡1-2 *17. 1ቆሮ 1፡26-30

ጋፊ ዋኤ ሶሚቲፍ ጋፈተሜ

(ማቴ 9፡14-17፤ ሉቃ 5፡33-39)

18 በርቶትን ዮሀንሲፍ በርቶትን ፈሪ
ሶታ እንሶሙ ቱረን፤ ጀሬን ቶኮሞ ዱፈኒ
ዪሱስን፥ «በርቶትን ዮሀንሲፍ በርቶትን
ፈሪሶታ ማሊፍ ሶሙ? በርቶትንኬሞ
ማሊፍ ሀንሶመኒ?» ጀደን። 19ዪሱስሞ
ዴብሴ፥ «ድርስ ምስሮ ኡቱ እሳኒ ወጅን
ጅሩ፥ ወር ጭዳ ሶሙ ደንደኡሬ? ሀመ
ድርሰ ምስሮ አፍ ብራ ቀበንት፥ ሶሙ
ሀንደንደአን*። 20ጉዮትን ድርስ ምስሮ
እሳን ዱራ እት ፉደተሙ ዱፉፍ ጅሩ፤
ኤጋ ጉያ ሰነት እንሶሙ*። 21ሆምትኑ
ኤርቤ ሃራ ተካ ሀንሚጨምን ኡፈተ
ሞፉት ሀንሆዱ፥ ከነ ዮ ጎዴ ኤርብቾ
ሃራን ኡፈተ ሞፉ ሰነራ እንተርሳሰ፥ ተር
ሰአንሳስ እሰ ዱራረ ከን ጫሉ እንተአ።
22አከሱመሞ ዳዲ ወይኒ ሃራ ቆዳ ቦሶሳት
ሀንነቀን፤ ከነ ዮ ጎደን ዳድቾ ቆድቾ
እንዶሰ፥ ዳድቾ፥ ቆድችስ እንበዱ፤ ኤጋ
ዳዲ ወይኒ ሃራ ቆዳ ጀባት እንነቁ» እሳኒን
ጀዴ*።
*19. ዮሀ 3፡29 *20. ሉቃ 17፡22፤ ዮሀ 16፡20
*22. ኢዮ 32፡19

ጋፊ ዋኤ ሰንበታ

(ማቴ 12፡1-8፤ ሉቃ 6፡1-5)

23 ጉያ ሰንበታ ቶኮሞ ዪሱስ ማሲ
ቀመዲ ኬሰ እንደርበ ቱሬ፤ በርቶትንሳስ
ኡቱ አዴመኒ አሼቲ ጭረቹ ጀልቀበን*።
24ፈሪሶትን ዮሙስ፥ «አርግታ? በርቶት
ንኬ ጉያ ሰንበታት ጎቹን ሴራን ከን ዶወሜ
ማሊፍ ጎዱ?» ጀደኒ እሰ ጋፈተን።
25ዪሱስ ዴብሴ፥ «ዳዊት ነሞተሳ ወጅን
ዋን ኛቱ ደቤ ዮሙ ቤለኤ፥ ዋን እን ጎዴ
እስን ተካ ሀንዱብፍኔሬ*? 26እኖ፥ በረ

አብያታር አንገፌ ሉቦታ ቱሬት፥ መነ ዋቀ
ዮት ገሌ፥ ቡዴነ እላልቻ ዋቀዮፍ ድአ
ቴስ፥ ሉቦተራ ከን ሀፌ ወር ካን ኛቹን
ሴራን ዶወሜ ከን ቱሬ ኛቴ፥ ነሞተ ወረ
እሳ ወጅን ቱረኒፍስ ኬኔ» እሳኒን ጂዴ*።
27ዬሱስ እት ደበሌ፥ «ሰንበተቱ ነማፍ
ኡመሜ መሌ፥ ነምን ሰንበታፍ ህንኡመ
ምኔ*። 28ኤጋ እልም ነማ ሰንበተረትዩ ጎፍ
ታደ» እሳኒን ጂዴ።

*23. ኬሰ 23፡25 *25. 1ሳሙ 21፡1-6
*26. ሌዎ 24፡5-9 *27. ኬሰ 5፡14

ቦቆና 3

ዬሱስ ነምቾ ሀርከ ናፉ ፈይሱሳ

(ማቴ 12፡9-14፤ ሉቃ 6፡6-11)

1ዬሱስ አመስ መነ ሰገዳ ቶኮት ኦል
ልጤ፤ ነምን ሀርከሳ ቶኮ ናፌቴሞ አቾ
ቱሬ። 2ዮሙስ ጀር እሰ ሀዴሱዳፍ ጉያ
ሰንበታት ነምቾ ከነ ፈይሰ ዮ ተኤ ጂደኒ፥
እሰ እንጋዱ ቱረን። 3ዬሱስም ነምቾ ሀር
ከሳ ናፌቴ ሰናን፥ «ከእ ግዱ ዳበዱ!»
ጂዴ። 4ጀራንስ፥ «ሴርኬኝ ጉያ ሰንበታት
ጋሪሞ ሀማ ጎቹ ዮኪስ ሉቡ ኦልቹሞ
አጂሱ ኑአበማ?» ጂዴ፤ እሳን ገሩ
ጨሉመ ጂደን*። 5ከነረት አሬ ወረ ናነአሳ
ጅረን እላሌ፥ መተ ጀብነሳኒትስ ገዴ ነም
ቻን፥ «ሀርከኬ ድሪርስ!» ጂዴ፤ ዮሙ
ነምቾ ሀርከሳ ድሪርሴ፥ ሀርከሳ ዴብኤ
እንፈዬ*። 6ዮሙሱመ ወር ፈሪሶታ ገድ
በአኒ ወረ ገሬ ሄሮድሲ ወጅን ኮረተኒ፥
አተምት አከ እሰ በሌሰን መርየተን*።

*4. ሉቃ 14፡3 *5. 6፡52፤ ዮሀ 12፡40፤
ሮማ 11፡25፤ ኤፌ 4፡18 *6. 12፡13፤
ማቴ 22፡16፤ ዮሀ 5፡18

ነሞትን ዬሱስ ዱካ ቡኡሳኒ

(ማቴ 12፡15-21፤ ሉቃ 6፡17-19)

7ዬሱስ በርቶተሳ ወጅን ጀረ ብራ ሶኬ
ገረ ብሻን ጪሳ ደቄ፤ ኩታ ብየ ገሊላቲፍ
ብየ ይሁዳቲ ነሞትን ሶናን ባይኤን እሰ
ዱካ ደቀን፤ 8ዋን እን ሆጀቴ ሁንዱማ
ወር ደገአን፥ መንደረ ዬሩሳሌሚ፥ ብየ
ኤዶሚያቲ፥ ብየ ዮርዳኖስ ገማቲ፥ ናኖ
መንደሮተ ጢሮሲፍ ሲዶኒ ሶናን ባይአተኒ
ገረሳ ዱፈን*። 9እንስ፥ ቱት ሱን ዲቦዱ
ማን አከ እሰ ህንቡሩቅስኔት፥ ብድሩን
ቶኮ ቆጸኤ አከ እሰ ኤጉፍ በርቶተሳት
ሀሜ*። 10እን ዱኩብሰቶተ ባይኤ ዋን ፈይ
ሴፍ፥ ወር ዱኩበ ገራገራ ቀበን ሁንድኑ
እሰ ሀርካን ቀቡዳፍ፥ ሀመ እሰረት ወል
ጨጨብሰንት ገአን*። 11ሀፉሮትን ሀሞን†2
ነሞተ ኬሰ ጅረን ዬሮዱመ እሰ አርገንት፥
ፉለሳ ዱረት ኩፈኒ፥ «አት እልመ ዋቀ
ዮት» ጂደኒ እንእዩ ቱረን። 12እን ገሩ አከ
እሳን እሰ ህንሙልእፍኔት ጭምሴ እሳን
እፌቴ*።

*7-8. ማቴ 4፡25 *9. 4፡1፤ ሉቃ 5፡1-3
*10. 6፡56፤ ማቴ 14፡36፤ 15፡30
*11-12. 1፡34፤ ሉቃ 4፡41

ዬሱስ ወረ ኩደ ለማን ፎአቹሳ

(ማቴ 10፡1-4፤ ሉቃ 6፡12-16)

13ዬሱስ ገረ ጋራት ኦል በኤ፥ ወረ
በርባዴስ አፍት ዋሜ፤ እሳንስ ገረሳ
ዱፈን፤ 14እሳ ወጅን አከ ቱረኒፍ ወንጌለ
ለለቡፍስ አከ እሳን ኤርጉፍ፥ ነሞተ ኩደ
ለመ በርቶተ ጎደቴ፤ (እሳን ከነ ወር እን
«ኤርገሞተ» ጂዴሞ ዋሜ)። 15ሀፉሮተ
ሀሞተ ባሱፍስ አቦ አከ እሳን ቀባተን
ጎዴ። 16ወር ኩደ ለማን እን በርቶተሳ
ጎደቴሞ፥ ሲሞን እሰ እን «ጴጥሮስ» ጂዴ
ሞጋሴ*፥ 17ያቆቢፍ ዮሀንስ እልማን ዘብዴ
ዎስ ወረ እን «ቦአኔርጌስ» ጂዴ ሞጋሴ፤
ኩንስ «እልማን ከከዌ» ጂቹደ*።
18እንድሪያስ፥ ፊልጶስ፥ በርቶሎሜዎስ፥
ማቴዎስ፥ ቶማስ፥ ያቆብ እልመ አልፌ
ዎስ፥ ታዴዎስ፥ ሲሞን እሰ «ህናፍትቸ»
ጂደሜ ቤከሜ፤ 19አከሱመስ ይሁዳ ነመ
ብየ ኬርዮት፥ እሰ ዬሱስን ደበርሴ ኬኔ።

*16. ማቴ 16፡17-18፤ ዮሀ 1፡42
*17. ሉቃ 9፡54

ዬሱስ ሁምነ ማሊቲን ሀፉሮተ ሀሞተ አከ ባሱ

(ማቴ 12፡22-32፤ ሉቃ 11፡14-23፤ 12፡10)

20ዬሱስ ገረ መናት ዮሙ ገሌ፥ ሀመ
እኒፍ በርቶተንሳ ቡዴነሌ ኛቹ ደደበንት
አመስ ቱት ነሞታ ወልት ደቾአን*። 21ፍሮ
ትንሳሞ ከነ ደገአኒ፥ «እኖ ቀልቢ ደበ
ርሴ» ጂደኒ፥ እሰ ቀቡዳፍ ዱፈን*።

*20. 6፡31 *21. ዮሀ 8፡48፤ 10፡20

22በርሲሶትን ሴራ ወር ዬሩሳሌሚ
ዱፈንሞ፥ «ብኤል ዜቡል እሰ ኬሰ ጅረ፤
ሁምነ አንገፌ ሴጠኖታ ከናንስ ሀፉሮተ

†2ማር 3፡11 «ሀፉሮትን ሀሞትን» ዮኪስ «ሀፉሮትን ጡራአን»።

ሀሞተ እንባሰ» ጇደኒ ዬሱስረት ዱበተን*።
23 ከነረት እን ገረ ኦፊሳት እሳን ዋሜ ፈኬ
ኛን፣ «አተምት ሴጠን ሴጠነ ባሱ ደን
ደአ? 24 ሞቱማን ቶኮ ኦፊሳቲ ዮ ገርገር
ጩቤ፣ ሞቱማን ሱን ደንደኤ ህንዳበቱ፤
25 ማቲን መነ ቶኮስ ዮ ኦፍቲ ገርገር
ጩቤ፣ መን ሱን ዳበቹ ህንደንደኡ።
26 ሴጠንስ ኦፊሳረት ከኤ ዮ ገርገር ጩቤ፣
በዱ በኡሳ ተአ መሌ ዳበቹ ህንደንደኡ።
27 ዱራን ዱርሴ ነምቸ ጀባ ሰነ ዮ ህደቴ
መሌ፣ ሆምትኑ መነ ነመ ጀባ ቶኮ
ጩብሴ፣ ልጤ ምአሳ ሳሙ ህንደንደኡ፤
ኤርገ ህደቴ ቦዴ ገሩ ዱጉመ መነሳ ሳሙ
እንደንደአ። 28 አን ዱጉመን እስንት
ህመ፣ ጩቡን ሁንድኑ አረብሶን ከምሌ
አፋን ነማ ኬሳ ዮ በኤ፣ እልማን ነሞታፍ
እንዲፈመ፤ 29 ኤፑሌ ሀፋረ ቁልቁሉዳን
ሞርሜ እሰረት ዮ ዱበቴ ገሩ፣ ጩቡ በረ
በራቲን የካ ተአ መሌ፣ በረበራን ዲፈሙ
ህንአርገቱ» እሳኒን ጇዴ*። 30 ከነስ ነሞ
ትን፣ «እኖ ሀፋረ ሀማ[†3] ኦፍ ኬሳ ቀበ»
ጇደኒ ዋን ቱረኒፍ ዱበቴ*።

*22. ማቴ 9:34፤ 10:25 *29. ሉቃ 12:10፤
1ዮሀ 5:16፤ እብ 6:4-6 *30. ዮሀ 10:20

ሃደ ዬሱሲፍ ኦቦሎተሳ

(ማቴ 12:46-50፤ ሉቃ 8:19-21)

31 ከነ ቦዴ ሃት ዬሱሲፍ ኦቦላንሳ
ዱፈኒ አለ ዳበተኒ፣ እት ኤርገኒስ እሰ
ዋምሰሰን። 32 ዬሮ ሰነት ቱት ነሞታ
እሰት ናነአኒ እንታኡ ቱረን፤ እሳን፣
«ኩኖ፣ ሃትኬ፣ ኦቦላንኬስ አላ ስጋ
ፈቻ ጅሩ» እቲን ጇደን። 33 እን ገሩ
ዴብሴ፣ «ሃትኮ፣ ኦቦላንኮስ ኤፑ
ፈኢ?» እሳኒን ጇዴ፤ 34 ገረ ወረ
እሰት ናነአኒ ታአኒስ እላሌ፣ «ሃትኮ፣
ኦቦላንኮስ ወረ አስ ጅረን ከነ። 35 ጃለለ
ዋቀዮ ከን ጎዱ ኤፑዩ ኦቦሌሰኮት፣ ኦቦ
ሌቲኮት፣ ሃደኮትስ» ጇዴ።

ቦቆና 4

ፈኬኘ ነምቸ ሰኚ ፈጫሱ

(ማቴ 13:1-9፤ ሉቃ 8:4-8)

1 ዬሱስ ጪሰ ብሻንቻ ቡኬት አመስ
በርሲሱ ጀልቀቤ፤ ቱት እሰ ብረት ወልት
ቀበሜሞ ሶናን ባይአትናን፣ ዬሱስ ብድሩ
ቶኮ ያበቴ፣ ገረ ግዱ ብሻኒትስ ቡተቴ በር
ሲሱዳፍ ታኤ፤ ዮሙስ ነሞትን ሁንድኑ
ቀርቀረ ጪሰ ብሻንቻ ቱረን*። 2 ዬሱስ በር
ሲሰሳ ኬሰት ፈኬኘ ገራገራቲን ዋን ባይኤ
እሳን በርሲሴ*፣ 3 «ደጌፈዳ! ነምቾ ቶኮ
ሰኚ ፈጫሱዳፍ በኤ፤ 4 እን ኡቱ ፈጫሱ
ካን ከራ ቡኬ ቡአኒ፣ ስምብሮትንስ ዱፈኒ
ፋናነኒ ኛተን። 5 ካንሞ ለፈ ደጋ፣ ለፈ
ብዮ ባይኤ ህንቀብኔረ ቡአን፤ ለፍት እሳን
እረ ቡአን ብዮ ገድ ፈጎ ዋን ህንቀብኔፍ
ደፈኒ ብቅለን። 6 ገሩ ዮሙ አዱን እት ባቴ
ጮለገኒ፣ ህደ ገድ ፈጎ ዋን ህንጎደትኒፍ
እንጎገን። 7 ካን ቆራቲ ኬሰ ቡአን፤ ቆራቶ
ትንስ ጉደተኒ እሳን ሁደን፤ እሳንስ እጀ
ህንጎደትኔ። 8 ካን ገሩ ብዮ ጋሪ ኬሰ
ቡአን፤ ብቅለኒ፣ ጉደተኒ፣ እጀስ ጎደ
ተን፤ እጅሳኒሞ ካን ደቻ ሶዶመ፣ ካን
ደቻ ጃተመ፣ ካንስ ደቻ ድበ ተኤ!»
ጇዴ። 9 እት ደበሌስ፣ «ጉረ እቲን ደገኡ
ከን ቀቡ ሀደጌፈቱ!» ጇዴ*።

*1. 3:7-9፤ ሉቃ 5:1-3 *2. 4:33-34፤
ማቴ 13:34 *9. 4:23፤ ማቴ 11:15፤
ሉቃ 14:35፤ ሙል 2:7

ፈኬኝ ማሊፍ አከ በርባድችሴ

(ማቴ 13:10-17፤ ሉቃ 8:9-10)

10 ዬሮ ዬሱስ ኮጺ ተኤት፣ ወር እሰ
ብረ ቱረን በርቶተ ኩደ ለማኒ ወጅን ዋኤ
ፈኬኘ ከና እሰ ጋፈተን። 11 ዬሱስሞ
ዴብሴ፣ «ዶክሳን ሞቱማ ዋቀዮ እስኒፍ
ኬነሜረ፤ ወረ አለ ጅረኒፍ ገሩ ኩን ሁን
ድኑ ፈኬኛን ተአ።

12 ኡቱመ እላለኒ አከ ህንአርግኔፍ፣
ኡቱመ ደገአኒስ
አከ ህንሁበትኔፍ፣
ገረ ዋቀዮት አከ ህንዴብኔፍ፣
ጩቡንሳኒስ አከ እሳኒፍ
ህንዲፈምኔፍ፣
ፈኬኛን እንኬነመ»
እሳኒን ጇዴ*።

*12. ኢሳ 6:9-10፤ ዮሀ 12:40፤
ሆኤ 28:26-27

ሂካ ፈኬኘ ነምቸ ሰኚ ፈጫሱ

(ማቴ 13:18-23፤ ሉቃ 8:11-15)

13 ዬሱስ እት ፋፌ፣ «ፈኬኝ ኩን እስ
ኒፍ ህንገሉ? ኤጋ አተምት ፈኬኘ ከን
ተኤ ሁንዱማ ሁበቱሬ? 14 እን ፈጫሱ ሰኚ

†3 ማር 3:30 «ሀፋሮትን ሀሞትን» ዮኪስ «ሀፋሮትን ጡራአን»።

ዱቢ ዋቀዮ ፈጫሰ። 15ከራ ቡኬን፥ ፈኬኘ
ወረ ዮሙዱመ ዱቢን ዋቀዮ ፈጫፈሙ
ደገአኒ፥ ዮሙሱመስ ሴጠን ዱፌ ዱብቾ
እሰ ገራሳኒ ኬሰት ፈጫፈሜ ቡተቱት።
16ለፍት ደጋስ፥ ፈኬኘ ወረ ዱብች ገራሳኒ
ኬሰት ፈጫፈሜ፥ ዮሙ እሰ ደገአን ገመ
ቹዳን ፉደተኒት። 17እሳን አከ ብቅልቱ
ሀደ ገድ ፈጎ ሀንቀብኔት፥ ዬሮዳፍ
እንዳበቱ፤ ሰበቢ ዱብቻቲፍ ረክን ዮኪስ
አርአተሙን ዮሙ ከኡ ገሩ አቹማን
እንጉፈቱ*። 18ለፍት ቆራቲ፥ ፈኬኘ ወረ
ዱብቾ እሰ ገራሳኒ ኬሰት ፈጫፈሜ ደገአ
ኒት፤ 19ያዶን ብየ ለፉ፥ ጎዋምሳን
ሶሩማ፥ ከጀላን አደዳስ እት ደቾአኒ፥
ዱብቾ ሁናን እጀ ኡቱ ሀንጎደትን ሀፌ*።
20ለፍት ጋሪን ገሩ፥ ፈኬኘ ወረ ዱብቾ
እሰ ገራሳኒ ኬሰት ፈጫፈሜ ደገአኒ፥ ፉደ
ተኒ፥ ካን ደቻ ሶዶመ፥ ካን ደቻ ጃተመ፥
ካንስ ደቻ ድበ እጀ ጎደተኒት» እሳኒን
ጂዴ።

*17. 14:27፤ ማቴ 26:31 *19. 10:23-24

ፈኬኘ እብሳ ጉቦ ጀላ

(ሉቃ 8:16-18)

21 ዬሱስ አሞ፥ «እብሳን ጉቦ ጀለ
ዮኪስ ስሬ ጀለ ካአሙፍ እንፍደማሬ?
ባቱ እብሳረ አከ ካአሙፍ ምቲሬ*? 22ከን
ዶከቴ ዮ ጅራቴ፥ ሙልአቹዳፍ ዶከቴ፤
ዶክሳት ከን ኤገሜስ ዮ ጅራቴ፥ በኬት
በኡፍ ኤገሜ*። 23ኤጋ፥ ነምን ጉረ እቲን
ደገኡ ዮ ቀባቴ ሀደጌፈቱ!» እሳኒን
ጂዴ።

*21. ማቴ 5:15፤ ሉቃ 11:33
*22. ማቴ 10:26፤ ሉቃ 12:2

24 ዮሙስ ዬሱስ፥ «እሰ ደጌሰን አኬ
ከዳ! ቆዳ ሰፈራ እት ነማፍ እት ኬንቱት
ሲፍ እንኬነመ፥ ጫልቾሴስ ሲፍ
እንኬነመ*። 25እሰ ፉደቴ ዋ ቀቡፍ፥ እት
ደበለሜ እንኬነማፍ፥ ኬናሳ አፍ ኬሳ ከን
ሀንቀብኔ ገሩ፥ እኑምት እን ቀቡዬ እሰ
ዱራ እንፉደተመ» እሳኒን ጂዴ*።

*24. ማቴ 7:2፤ ሉቃ 6:38 *25. ማቴ 13:12፤
25:29፤ ሉቃ 19:26

ፈኬኘ ሰኘቾ እሰ ኦፉመሳቲን ጉደቴ

26 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «ሞቱማን ዋቀዮ
አከ ነመ ቆቲሰሳት ሰኘ ፈጫፈቴት።
27ነምቾ ገሌ ሀልከን እንረፈ ጉያስ
እንከአ፤ ሰኘችሞ ኡቱ እን ሀንቤክን
እንብቅለ እንጉደተስ*። 28ለፍቾ ኦፉመሳ
ቲን ዱራን ዱርሴ ብቅላፍ ሁምነ፥ እት
አንሴስ ሁደ፥ ከነ ቦዴስ እጀ ጉቱ እንጎደ
ትቹሰ። 29ምዳንቾ ኤርገ ብልቻቴ ገሩ
ዬሮን ሃማ ዋን ገኤፍ፥ አቹማን ሃምቱ
እት እንኤርገ» ጂዴ*።

*27. ያቆ 5:7 *29. ዮኤ 3:13፤ ሙል 14:15

ፈኬኘ እጀ ሙካ ሁንዱማረ ጥናቱ

(ማቴ 13:31-32፤ ሉቃ 13:18-19)

30 ዬሱስ አመሞ፥ «ሞቱማ ዋቀዮ
ማልት ፈኬስኑ? ዮኪስ እሳፍ ፈኬኘ ማሊ
ኬንኑ? 31እን አከ እጀ ሰናፍጫት፤ ዮሙ
ለፈት ፈጨኡ እጀ ብቅለ ለፉ ሁንዱማረ
እንጥናት። 32እን ዮሙ ፈጨኡ፥ ብቅሌ
እንጉደተ፤ ብቅለ ሁንዱማረ ከን ጫሉ
ተኤ፥ ደሜ ጉርጉዳ እንጎደተ፤ ስምብሮ
ትን ዱፈኒ ጋድስ ደሜሳ ጀለት መንኤ
እጃረቱ» ጂዴ*።

*32. ዳን 4:9፥18፤ ህስ 17:23፤ 31:6

ፈኬኘ ገራገራቲን በርሲሱሳ

(ማቴ 13:34-35)

33 ዬሱስ ፈኬኞተ ባይኤ ከነ ፈካተኒን
ሀመ እሳን ደጌፈቹ ደንደአንት ዱብቾ እሳ
ንት ህሜ። 34እን ፈኬኘ መሌ እሳንት ህን
ዱበትኔ፥ ኮጻትሞ ዋን ሁንዱማ በርቶተ
ወረ ከንሳቲፍ ሂኬ።

ዬሱስ ቅሌንስ ጀባ ገብ ጎቹሳ

(ማቴ 8:23-27፤ ሉቃ 8:22-25)

35 ዬሱስ ገልገለ ጋፈሲ በርቶተሳቲን፥
«ኮታ ብሻን ጪሳ ከነ ገመት ጬነ»
ጂዴ። 36በርቶትንሳ ነሞተ አቾ ቱረን ገድ
ዲስኒ፥ አኩመ እን ብድሩ ኬሰ ጅሩት
ዬሱስን ፉደተኒ አዴመን፤ ብድሮትን
ብራስሞ እሳ ወጅን ደቀን። 37ዮሙስ ቅሌ
ንስ ጀባን ቡብሳ ዱፌ፤ ደአን ብሻንቻሞ
ብድሮቾት ቡኤ፥ ብሻን እት ጉቱት ከኤ።
38ዬሱስ ገሩ ብድሮቾ ኬሰ ገረ ዱባቲን ዋ
ቦራፈቴ እንረፈ ቱሬ፤ በርቶትንሳ እሰ
ደመቅሰኒ፥ «በርሲሳ! ዱሙንኬኘ ስሀን
ድቡ?» ጂደን*። 39ዬሱስ ደመቄ ቅሌን
ስቾ እፈቴ፥ ደአ ብሻንቻንሞ፥ «ጨል
ጂድ፥ ገብ ጂድስ!» ጂዴ፤ ከነረት ቅሌ
ንስቾ ዳበትናን ገቢን ጉዳን ተኤ*። 40ከነ
ቦዴ በርቶተሳቲን፥ «ማሊፍ ሶዳቶ

ታተኒ? አመዩ አመንቲ ህንቀብደኒ?»
ጀዴ። 41 እሳንሞ ጉዳ ሶዳተኒ፥ «ነምን
ኩን ኤፑ? ቅሌንሳፍ ብሻን እንአቦመ፥
እሳንስ እሳፍ እንአቦመሙ» ወሊን ጀደን።

*38· ሉቃ 10:40 *39· 6:51

ቦቆና 5

ዩሱስ፥ ሀፉረ ሀማ ነምቾ ቶኮ ኬሳ ባሱሳ

(ማቴ 8:28-34፤ ሉቃ 8:26-39)

1 ከነ ቦዴ እሳን ጪሰ ብሻኒ ገመ፥ ገረ
ኩታ ብየ ጌርጌሳ†4 ዱፈን። 2 አኩመ ዩሱስ
ብድርቾራ ቡኤን፥ ነምን ሀፉር ሀማን ኬሰ
ቱሬ ቶኮ፥ እዶ አዋላ ኬሳ በኤ እሰት
ዱፌ*። 3 ነምቾ ኩን አዋሎተ ግዱ
ጅራቴ፤ ሆምትኑስ ፉኞዱመ ሰቢላቲንሌ
እሰ ህዱ ህንደንዴኜ። 4 እን ዩሮ ባይኤ
ፉኞ ሰቢላቲፍ ህዳ ሀርካቲን ህደሜረ፥
ገሩ ፉኞ ሰቢላ ኦፍራ እንኩኩተ፥ ህዳ
ሀርካስ እንጨጨብሰ ቱሬ፤ ከናፍ ነምን
ቶኮሌ ገድ እሰ ቀቡ ህንደንዴኜ። 5 ነምቾ
ኩን ዩሮ ሁንዱማ ሀልከኒፍ ጉያ አዋሎተ
ግዱት፥ ቱሎተረትስ አርገሜ እንእየ፥
ደጋዳንስ ኦፍ እንሩኩተ ቱሬ። 6 እን ፈትት
ዩሱስን አርጌ፥ ገረሳት ፊጌ ጅልቤንፊቴ
ዩሱሲፍ ሰገዴ። 7 ጨራናስ ሰገሌ
ጉዳዳን፥ «ያ ዩሱስ እልመ ዋቀዮ አባ፥
ማል ነቲ ቀብዳ? ማልቱስ ድመኮ ኬሰ
ስቡሴ? ሀደራ ዋቀዮ አነ ህንድጵስን!»
ጀዴ*። 8 ዩሱስሞ፥ «አት ሀፉረ ሀማነነ፥
ነምቾ ከነ ኬሳ በእ!» እቲን ጀዴ ቱሬ።
9 ዩሱስ፥ «መቃንኬ ኤፑ?» ጀዴ
ጋፊትናን፥ ሀፉርቾሞ፥ «መቃንኮ ዱለ፥
ኑእ ባይኤደ» ጀዴ ዴብሴፍ። 10 አቼማንስ
ሀፉሮተ ባይኤ ሰነ ብየ ኬሳ አከ
ህንባፍኔፍ፥ ጀቤሴ ዩሱስን ከደቴ።

*2· 1:23 *7· 1ሞቶ 17:18፤ ማር 1:24፤
ሉቃ 4:34፤ ያቆ 2:19

11 ድሬ ጋርቻ ሰነረ፥ ኩኖ ሆማን ቦዩ
ቦበአኒ ቱረን። 12 ሀፉሮትን ሀሞን ሱንሞ
«ቦዮተ ሰነት አከ ገልሉፍ እተ ኑኤርግ!»
ጀደኒ ዩሱስን ከደተን። 13 ዮሙስ እን ሀደ
ቀኒፍ እሳን ዲሴ፤ ሀፉሮትን ሀሞን ነምቾ
ኬሳ በአኒ ቦዮተ ሰነት ገለን፤ ሆማን አከ
ቦዮተ ኩመ ለማት ለካአመን ሱን፥ ሀለ
ያራ ገድ ገረ ጪሰ ብሻኒት ኮንኮላተኒ ልቅ
ምፌመን። 14 ዮሙስ ወር ቦዩ ኤገን በቀ
ተኒ፥ ከነ ወረ መንደረ ኬሳፍ ወረ ብያትስ
ኦዴሰን፤ ነሞትንሞ ዋን ተኤ ከነ እላሉዳፍ
ዱፈን። 15 ዩሱስ ብረ ገአኒ፥ ነምቾ እሰ
ዱለ ሀፉረ ሀማዳን ቀበሜ ቱሬ ሰነ ወያ
ኡፈቴ፥ ቀልቢሳትስ ዴብኤ አቾ ታኤ አር
ገን፤ ሁንዱምትሳኒስ እንሶዳተን።
16 ዱራን አቾ ቱረኒ፥ ዋን ነምቾ ሀፉር
ሀማን ኬሰ ቱሬ ሰናፍ ተኤ፥ ሆማን ቦዩስ
ማል አከ ተአን ወር አርገን፥ ጀረ ዱፈንት
ህመን። 17 ዮሙስ ጀር፥ ዩሱስ ኩታ ብየ
ሳኒቲ አከ አዴሙፍ ከደተን። 18 ዩሱስ
አቼ አዴሙዳፍ ብድሩ ያበትናን፥ ነምቾ
ሀፉረ ሀማዳን ቀበሜ ቱሬ ሱን፥ «ሲወጅ
ነን አዴመ» ጀዴ እሰ ከደቴ። 19 ዩሱስ
ገሩ፥ «ገረ መነኬቲፍ ለሚኬቲ ደቅ፥
ዋን ጎፍታን ሲፍ ጎዴ ሁንዱማ፥ አተም
ትስ አከ ስማሬ እሳንት ህም!» እቲን ጀዴ
መሌ ቶሌ ህንጀኔ*። 20 ነምቾ አቼ አዴሜ
መንደሮተ ኩርነኑ ኬሰ ናነኤ ዋን ዩሱስ
እሳፍ ጎዴ ሁንዱማ ለብሴ፤ ሁንድኑስ
እንድንቅፈተን*።

*19· 8:26፤ ማቴ 9:6፤ ሉቃ 5:24
*20· 7:31፤ ማቴ 4:25

እንተለ ያይሮሲፍ፥ ዱበርቲ እሼ ኡፈተ ዩሱስ ቱቅጤ

(ማቴ 9:18-26፤ ሉቃ 8:40-56)

21 ዩሱስ ብድሩዳን ዴብኤ ጪሰ ብሻ
ንቻ ዮሙ ጬኤት፥ ነሞትን ባይኤን ገረ
ሳት ወልት ቀበመን፤ እንሞ ቀርቀረ
ብሻንቻ ቱሬ። 22 ዮሙስ ወረ ጌጌስቱ መነ
ሰገዳ ኬሳ ቶኮ፥ መቃንሳ ያይሮስ ከን
ጀደሙ ዱፌ፥ ዩሱስን አርጌ፥ ሚለሳ
ጀለት ኩፌ*፥ 23 «ሙጫንኮ ዱኩብሰቴ
ዱኡፍ ጀት፥ አከ እሼን ፈይቴ ጅራቱፍ
ሀደራ ኮቱቲ ሀርከኬ እሼረ ካእ!» ጀዴ
ጀቤሴ ከደቴ*። 24 ከናፍ ዩሱስ ያይሮሲ
ወጅን እንአዴሜ፤ ነሞትን ባይኤንስ እሰ
ዲሰኒ ዱካ እንቡኡ ቱረን*።

*22· ሆኤ 13:15፤ 18:8፥17 *23· 6:5፤
7:32፤ 8:23፤ ሆኤ 9:17፤ 28:8 *24· 3:9

25 ዱበርቲን ወጋ ኩደ ለማፍ ዲግንሼ
ዳበቼ ድዱዳን ረከቱ ቶኮሞ ቱርቴ።
26 እሼን ኦጌሶተ ቀርቻ ብረት ባይኤ
ድጳቴ፥ ዋን ቀብዱ ሁንዱማስ ከኑመረት

†4 ማር 5:1 «ብየ ጌርጌሴን» ዮኪስ «ብየ ገደሬኔ»።

ፍጤ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ቆደ እት ፎየኡ
እቱመ ሀማታ አዴሜ። 27እሼን ዋኤ
ዬሱስ ዮሙ ደጌሴ፥ ነሞተ ሰነ ግዱ ዱግ
ደሳ ዱባን ዱፍቴ ኡፈተሳ ቱቅጤ።
28እሼን፥ «ኡፈቱመ ዬሱስ ዮን ቱቄሌ
ነንፈየ» ጄቴ ገራሼት ያዴ ቱርቴ*። 29አቹ
ማን ሎላን ዲገሼ እንጭቴ፤ እሼንሞ ዱኩ
በሼቲ አከ ፈይቴ እት ደገአሜ። 30ዬሱስ
ዬሮዱመ ሰነ ሁምን ፈይሱ እሰ ኬሳ አከ
በኤ ቤኬ፥ ነሞተ ግዱዳ ገረገሌ፥ «ኤኙቱ
ኡፈተኮ ቱቄ?» ጄዴ ጋፈቴ*። 31በርቶት
ንሳሞ፥ «አከ ነሞትን ስዲበን ኡቱመ አር
ግቱ፥ ‹ኤኙቱ ነቱቄ?› ጄቴ ጋፈታ?»
ጄደኒን። 32ዬሱስ ገሩ አመዩ ነመ እሰ
ቱቄ አርጉዳፍ ናኖሳ እላሌ። 33ከነረት ዱበ
ርትቲን ዋን እሼዳፍ ጎደሜ ሁበቴ፥ ሶዳቻ
ሮምአ ዱፍቴ ሚለ ዬሱስ ጀለት ለፈ
ዶፍቴ፤ ዱጋሼ ሁንዱማስ እሰት ህምቴ።
34ዬሱስሞ፥ «ያ እንተለኮ፥ አመንቲንኬ
ስፈይሴረ፥ ነጋዳን ደቅ፥ ዱኩበኬቲስ ከን
ፈይቴ ተእ!» እሼዳን ጄዴ*።

*28. 6:56፤ ሆኤ 19:12 *30. ሉቃ 5:17፤
6:19 *34. 10:52፤ ሉቃ 7:50

35 ኡቱ ዬሱስ ከነ ዱበቻ ጅሩ ነሞትን
መነ ያይሮስ ጌጌስቱ መነ ሰገዳ ሰና፥
ዱፈኒ፥ «እንተልኬ ዱቴት፥ ስአችሞ
ማሊፍ በርሲስቸ ደማፍታ?» ጄደኒን።
36ዬሱስ ገሩ፥ ዋን ዱበተሜ ሰነ ሆማቱ
ኡቱ ህንፉደትን፥ ጌጌስቱ መነ ሰገዳ
ሰናን፥ «ህንሶዳትን፥ አመን ዱዋ!»
ጄዴ። 37ዬሱስ ዮሙስ ጴጥሮስ፥ ያቆቢፍ
ዮሀንስ አቦሌሰ ያቆብ መሌ፥ ነምን ከን
ብራ እሰ ዱካ መነ ነምቻ አከ ደቀን ህንበ
ርባድኔ*። 38ገረ መነ ጌጌስቱ ሰና ዮሙ
ዱፈን፥ ዬሱስ ሁርሳሳኒ ደገኤ፥ ነሞተ
ቦአኒ ወዋተንስ አርጌ። 39እን መነት ዮሙ
ኦል ገሌ፥ «ማሊፍ ሁርስተኒ ቦሱ?
እንተለቲን ረፉት ጅርት መሌ፥ ህንዱኔ»
እሳኒን ጄዴ*። 40እሳንስ እት ኮልፈን፤
እን ገሩ ሁንዱመሳኒ ገድ ያሴ፥ አባ
እንተለቲፍ ሃደሼ ወረ እሳ ወጅን ቱረንስ
ፉደቴ፥ እዶ ሬፍ እንተለቲ ጅሩት ኦል
ገሌ። 41ሀርከሼስ ቀቤ፥ «ጣሊታ ቁሚ!»
ጄዴን፤ ኩንስ፥ «እንተሎ! ሲነን ጄደ፥
ከእ!» ጄቹት ሂከመ*። 42እንተለቲን
ስኡመ ሰነ ካቴ አሲፍ አች አዴምቴ፤ እሼ
ንስ እንተለ ወጋ ኩደ ለማ ቱርቴ፤ ዮሙስ
እሳን ጉዳ ገመደኒ ኦፍ ወላለን። 43ዬሱ
ስሞ ዋን ተኤ ከነ ኤኙሌ አከ ህንበርሬ
ጀቤሴ እሳን አቦሜ፥ «ወንተ ኛተሙ እሼ
ዳፍ ኬና» ጄዴ እሳንት ህሜ*።

*37. 9:2፤ 13:3፤ ማቴ 17:1
*39. ዮሀ 11:4፥11 *41. 9:27፤ ሉቃ 7:14፤
ሆኤ 9:40 *43. 1:44፤ 7:36

ቦቆና 6

ዬሱስ ናዝሬትት ቱፈተሙሳ

(ማቴ 13:53-58፤ ሉቃ 4:16-30)

1ዬሱስ እዶ ሰነ ዲሴ አዴሜ፥ ገረ
መንደረ ኩታ ብየ እት ደለቴ ደቄ፤ በርቶ
ትንሳስ እሰ ዱካ ደቀን። 2ጉያ ሰንበታትስ
መነ ሰገዳት በርሲሱ ጀልቀቤ፤ ወረ እሰ
ደገአን ኬሳስ ባይኤን ራጂፈተኒ፥ «ወንት
ኩን ሁንድኑ ኤሳ ዱፌፊ? ኦጉማ አተ
ሚቱ እሳፍ ኬነሜ? ሆጂ ኣንጎ አተም አተ
ሚቱስ ሀርከሳቲን ሆጄተመኒ*? 3ኩን
ሙከ ሶፍትቸ እልመ ማርያም፥ አቦሌሰ
ያቆብ፥ ዮሴስ፥ ይሁዳሲፍ ሲሞን ምቲ?
ኦቦሌቶትንሳስ አስ ኑብረ ጅሩ ምቲ?»
ጄደኒ እሰ መመን*። 4ዬሱስሞ፥ «ራጂን
እዶ ብራት መሌ ብየሳት፥ ለሚሳ ግዱት፥
መነ አፈሳትስ ኡልፍነ ህንአርገቱ» እሳኒን
ጄዴ*። 5ሀርከሳ ዱኩብሰቶተ ሙራሰረ
ካኤ እሳን ፈይሴ መሌ፥ ከነረ ከን ጫሉ
ሆጂ ኣንጎ አችት ሆጄቹ ህንደንዴኜ*፤
6አመንት-ደብነሳኒት ገሩ ባይኤ ድንቅ
ፈቴ።

ከነ ቦዴ እን በርሲሳ ገንዴን ሰነ ግዱ
እንዴዴብኤ*።

*2. ማቴ 7:28፤ ዮሀ 7:15 *3. 3:31፤
ማቴ 11:6፤ ዮሀ 6:42 *4. ዮሀ 4:44፤ 7:5
*5. 5:23 *6. ማቴ 8:10፤ 9:35

ዬሱስ በርቶተ ኩደ ለማን ኤርጉሳ

(ማቴ 10:5-15፤ ሉቃ 9:1-6)

7 ዮሙስ ዬሱስ ወረ ኩደ ለማን ኦፍት
ዋሜ፥ ሀፉሮተ ሀሞተረት†5 አቦ እሳኒፍ
ኬኔ፥ ለመ ለማን እሳን ኤርጌ*።
8ከራዳፍሞ ኡሌ መሌ፥ ቡዴነ፥ ኮሮጆ፥
ዋን ቶኮሌ አከ ህንፉደትኔ፥ ሆሪስ አከ
ህንባትኔ እሳን አቦሜ። 9ኮጴ አከ
ካአተን፥ ቆሜ ለመ ገሩ ወልረት አከ
ህንኡፈትኔ እሳንት ህሜ። 10አከኑመስ፥

†5 ማር 6:7 «ሀፉሮተ ሀሞተረት» ማር 3:30 እላል።

«እዶ ቶኮ ሀመ አዴምተንት መኑመ እት
ገልተን ኬስ ቱራ፤ 11 እዶ ቶኮት ዮ እስን
ስሙ ደባተን፥ ዮ እስን ደገኡ ድደንስ፥
አከ ዱጋ እሳንት በኡፍ ዮሙ አቺ
አዴምተን አዋረ መንደረ ሰና፥
ሚለኬስንቲ ደደአዳ!» እሳኒን ጂዴ*።
12 አከስት ወር ኩደ ለማን በአኒ፥ ነሞትን
ያደ ገራሳኒ አከ ጌደረተን ለለበን።
13 እሳንስ ሀፉሮተ ሀሞተ ባይኤ ባሰኒ፥ ወረ
ዱኩብሰቻ ቱረንስ ባይኤ ደዳ ድበታ
ድበኒ፥ እሳን ፈይሰን*።

*7. ሉቃ 10፡1 *8-11. ሉቃ 10፡4-11፤
ሆኤ 13፡51 *13. ያቆ 5፡14-15

አጂፈሙ ዮሀንስ ጨጳ

(ማቴ 14፡1-12፤ ሉቃ 9፡7-9)

14 መቃን ዬሱስ በልአት ቤከሚ ዋን
ቱሬፍ፥ ሄሮድስ ሞትችስ ዋኤሳ
ደገኤ፤ ካን፥ «ዮሀንስ ጨጳቱ ዱአ
ከኤ፥ ከናፍ ሁምን ጉርጉዳን እሳን ሆጂ
ተማ ጅሩ» ጂደን፤ 15 ወር ካን፥ «እኖ
ኤልያስ» ጂደን፤ ካንሞ «ራጂዱመ
አከ ራጀተ ወረ ዱሪ ቶኮ» ጂደን*።
16 ሄሮድስ ዋኤሳ ዮሙ ደገኤ ገሩ፥
«ዮሀንስ እሰ አን መታሳ ሙርሲሴቱ
ዱአ ካፈሜ» ጂዴ። 17 ሄሮድስ ዋኤ
ሄሮድያስ ሃደ መና አቦሌሰሳ ፊልጶሲፍ
ጂዴ፥ ነመ እት ኤርጌ ዮሀንስን ቀብ
ሲሴ ሂስሴ ቱሬ፤ ሄሮድስ እሼ ፉዴ
ቱሬ። 18 ዮሀንስሞ ሄሮድሲን፥ «ሃደ
መና አቦሌስኬ ዱራ ፉደቹንኬ ሴረ
ምት» ጂዴ*። 19 ሄሮድያስ ሃሎ እቲን
ቀበቴ፥ እሰ አጂሱ እንበርባድ ቱርቴ፥
ገሩ ህንደንዴኜ። 20 ዮሀንስ ነመ ቀጂላ
ዳፍ ቁልቁሉ ተኡሳ ቤኬ፥ ሄሮድስ እሰ
እንሶዳተ ዋን ቱሬፍ፥ እሰ እንኤግስሰ
ቱሬ፤ ዬሮ ዱቢሳ ደገኤሌ ባይኤ ወሊ
ወላሌ፤ ኡቱመ ተኡዬ ገመቹዳን እሰ
ደጌፈቴ።

*14-15. 8፡28፤ ማቴ 16፡14፤ ሉቃ 9፡19
*17-18. ሉቃ 3፡19-20፤ ሌዎ 18፡16

21 ጉያ እት ሄሮድስ ሴና ደለቹሳቲፍ
ጂዴ ጉርጉዶተ ቡልቲ ብየሳቲፍ፥ አንገ
ፎተ ወረ ሎልቱቲፍ፥ ኩታ ብየ ገሊላ
ኬሳ ወረ ቤከመኒፍ ኛችስ ጎዴረት፥ ሄሮ
ድያስ ፉቸ ጋሪ አርገቴ። 22 እንተል ሄሮድ
ያስ አል ገልቴ ዮሙ ስርብቴ፥ ሄሮድሲፍ
ኬሱሞተሳ ገመድቹፍቴ፤ ሞትች ዮሙስ
እንተለቲዳን፥ «ዋኑመ በርባዴ ነከደዱ፥
አንስ ሲፍ ነንኬነ!» ጂዴ። 23 አመስ፥
«ሀመ ወለካ ሞቱማኮቲት ዋኑመ አት ነከ
ደቱ ሲፈን ኬነ» ጂዴ ከከቴፍ*። 24 ከነ
ረት እንተለቲን ገድ ባቴ፥ «ማል
ከደዱ?» ጂቴ ሃደሼ ጋፈቴ፤ እሼንሞ፥
«መታ ዮሀንስ ጨጳ» ጂቴ ዴብፍቴፍ።
25 ከናፍ እንተለቲን ዮሙሱመ ገረ ሞት
ቻት አሪፈቴ አል ገልቴ፥ «አከ አት ቶከ
ቹማን መታ ዮሀንስ ጨጳ ገበቴት አናፍ
ላቱ ነንበርባደ» ጂቴን። 26 ከነረት ሞትች
ገር-መሌ እንገዴ፤ ገሩ ሰበቢ ከካሳቲፍ
ኬሱሞተሳቲፍ ጂዴ፥ እሰ እሼ አብደቹሴ
ሰነ አረበሳ ጌደሩ ህንበርባድኔ። 27 አቹማን
ሞትች ወረ እሰ ኤገን ኬሳ ሎልቱ ቶኮ
ኤርጌ፥ መታ ዮሀንስ አከ ፍዱፍ አቦሚ፤
ሎልቱን ሱንሞ ደቄ መነ ህዳ ኬሰት መታ
ዮሀንስ ሞርመት እራ ኩቴ። 28 መታሳ
ሰነስ ገበቴት ፍዴ እንተለቲዳፍ ኬኔ፤
እንተለቲንሞ ሃደሼቲፍ ላቴ። 29 በርቶትን
ዮሀንስ ከነ ዮሙ ደገአን፥ ደቀኒ ሬፈሳ
ፉደኒ፥ አዋለ ኬስ እንካአን።

*23. አስ 5፡3፥6፤ 7፡2

ዬሱስ ነሞተ ኩመ ሸን ኛችሱሳ

(ማቴ 14፡13-21፤ ሉቃ 9፡10-17፤
ዮሀ 6፡1-14)

30 ኤርገሞትን ኤርገሲ ዬሱስ ብረት
ወልት ቀበመኒ፥ ዋን ሆጂተኒፍ ዋን በርሲ
ሰን ሁንዱማ እሰት ህመን*። 31 እንሞ፥
«እስን ዱዋን አና ወጅን ገረ እዶ ቆፍኒት
በአ፥ ተከስ ቦቆዳ!» እሳኒን ጂዴ፤ ነሞ
ትን ባይኤን እንዱፉ እንአዴሙስ፤ ከናፍ
ኛታፍሌ ዬሮ ህንቀበን ቱረን*። 32 ዮሙስ
እሳን ኮጳሳኒ ብድሩዳን ገረ እዶ ቆፍኒ ቶኮ
ደቀን። 33 ነሞትን ኡቱ እሳን አዴመኒ ዋን
አርገኒፍ ባይኤን ከነ ሁበተን፤ ወር መንደ
ሮተ ሁንዱማ ኬሳ ዱፈን፥ ሚላን ፊገኒ፥
ከራ ለፉ ናነአኒ፥ እሳን ዱረስ እዶ ሰነ
እንገአን።

*30. ሉቃ 10፡17 *31. 3፡20

34 ዬሱስ ቀርቀረ ብሻኒት ዮሙ ብድሩ
ኬሳ በኡት፥ ቱተ ጎቡ አርጌ፤ እሳን አከ
ሆሎተ ትክሴ ህንቀብኔ ዋን ቱረኒፍሞ እሳ
ኒፍ እንአኤ፤ ዋን ባይኤስ እሳን በርሲሱት
ከኤ*። 35 ዬሮ ገልገላአ አዴሚትሞ በርቶ
ትንሳ ገረሳ ዱፈኒ፥ «ኩን ለፈ አናደ፥
ዬርችሞ ሶኬረ*፤ 36 ገረ መኔኒፍ ገንዴን
ኑት አነን ከና ደቀኒ፥ ዋን ኛተን አከ ብተ

ተኒፍ ጀረ ከነ ገድ ዲስ!» ጇደን። 37 እን
ገሩ ዴብሴ፥ «እስን ኦፌኬሰኒ ዋን እሳን
ኛተን ኬናፍ!» ጇዴ፤ እሳንሞ፥ «ደቅኔ
ሜቲ ድበ ለማን ቡዴነ ብትኔ ሀኛተኒፍ
እሳኒፍ ኬንኑሬ?» ጇደኒን። 38 ከነረት
እን፥ «ቡዴነ ሜቀ ቀብዱ? ደቃቲ
እላላ!» እሳኒን ጇዴ፤ እሳንሞ ሜቀ አከ
ተኤ ኤርገ በረኒ፥ «ቡዴነ ሸኒፍ ቁርጡሚ
ለመ» ጇደኒን። 39 ዮሙስ እንሞ፥ ሁን
ድኑ ኩተተ ኩተታን መርገ ለልሳ ሰነረ አከ
ታአኒፍ አቦሜ። 40 እሳንስ ድበ ድባን፥
ሸንተመ ሸንተማንስ ኩተታን ታአን።
41 ቡዴነን ሸነኒፍ ቁርጡሚ ለማን ፉዴ
ገረ ዋቃት ኦል እላሌ፥ ኤብሴስ፤ ቡዴነን
ሰነ ጨብሴ ነሞታፍ አከ ድኤሰኒፍ በርቶተ
ሳት ኬኬኔ፤ ቁርጡሚ ለማንስ ሁንዱመሳ
ኒቲፍ ህርሲሴ*። 42 እሳን ሁንዱምትኑ
ኛተኒ እንቁፈን። 43 በርቶትንሳ ሁራ ቡዴ
ኒፍ ቁርጡሚ ጉንዶ ኩደ ለመ ጉቱ
ፉደን። 44 ወር ቡዴነ ሰነ ኛተንሞ ዲሮትን
ዱዋንዩ ኩመ ሸን ቱረን።

*34. ለኮ 27፡17፤ 1ሞቶ 22፡17፤
2ሴና 18፡16፤ ህስ 34፡5፤ ዘካ 10፡2፤
ማቴ 9፡36 *35. 8፡1-9፤ ማቴ 15፡32-38
*41. 7፡34፤ 14፡22፤ ዮሀ 17፡1

ዬሱስ ብሻን ጉባ አዴሙሳ
(ማቴ 14፡22-33፤ ዮሀ 6፡16-21)

45 አቹማንስ ዬሱስ ሀመ ኦፌሳቲ ቱተ
ሰነ ገድ ዲሱት፥ ብድሩ ያበተኒ እሰ ዱረ
ገመ ቤት-ሰይዳት አከ ጬአን በርቶተሳ
ግድሲሴ። 46 ቱተ ሰነት ኤርገ ነጋ ዳሜሞ
ከደቹዳፍ ገረ ጋራት ኦል በኤ*። 47 ዮሙ
ገልገላኤ ብድሩቲን ጪሰ ብሻንቻ ወለካ
ጅርት፥ ዬሱስ ገሩ ኮጳሳ በኬ ቱሬ። 48 በር
ቶትንሳ ብድሩዳን ኡቱ አዴመኒ ቅሌንስ
ገረሳኒት ቅሌንሰኡራ ከን ከኤ፥ ረከቻ አከ
ቱረን አርጌ፤ ገረ እየ እንዳንቆ እሰ ለመ
ፉት ብሻን ጉባ አዴማ ገረሳኒ ዱፌ፤ እሳን
ቡኬ ደርቡስ እንበርባዴ። 49 ብሻን ጉባ
ኡቱ አዴሙ ዮሙ አርገንስ ኤኬራደ
ሴአኒ፥ እየን*፤ 50 ሁንዱምትሳኒ እሰ አር
ገኒ ሶዳተን፤ እን ገሩ አቹማን እሳንት
ዱበቴ፥ «ጀባዳ፥ እኖ አና፥ ህንሶዳ
ትና!» ጇዴ። 51 እሳኒ ወጅንስ ብድርቸ
ያቡቴ፤ ቅሌንስችስ ዳበትናን ዋኑመ ጇደን
ወላለን*። 52 ሰሙንሳኒ አመዩ ዱዴ ዋን
ቱሬፍ፥ እሳን ድንቂ እን ቡዴነን ሰናን
ሆጇቴንዩ ሁበቹ ህንደንዴኟ*።

*46. 1፡35፤ ሉቃ 5፡16፤ 6፡12
*49. ሉቃ 24፡37 *51. 4፡39 *52. 8፡17፤
ማቴ 16፡9

ዬሱስ ጌኔሳሬጥት ዱኩብሰቶተ ፈይሱሳ
(ማቴ 14፡34-36)

53 ዮሙ ጬአንስ በኬ ጌኔሳሬጥት
ለፈት በአኒ፥ ቀርቀረ ብሻንቻትስ ብድሩ
ሳኒ ህደተን። 54 አኩመ እሳን ብድሩ ኬሳ
በአኒን፥ ነሞትን፥ ዬሱስ አከ ተኤ በረን።
55 ናነአ ሰናሞ አሲፍ አቾ ፊገኒ፥ እዶ እን
ገኤ ጇቹ ደገአን ሁንዱማት፥ ነሞተ ዱኩ
ብሰተን ስሬዳን ፍዱት ከአን። 56 ገንዴን፥
መንደሮተ ዮኪስ መኔን እን ደቄ ሁንዱማ
ትስ፥ ዱኩብሰቶተ ለፈ ገባ ጪብሰኒ አከ
እሳን ሻሸረ ወያሳቲሌ ቱቀኒፍ እሰ
እንከደቱ ቱረን፤ ሀም ሻሸረ ወያሳ ቱቀን
ሁንድኑ እንፈየን*።

*56. 5፡27-28፤ ማቴ 9፡20፤ ሉቃ 8፡44፤
ሆኤ 5፡15፤ 19፡11፥12

ቦቆና 7

አቦሚን ዋቀዮ ሴረ ሙከ አቦታ ጫሉሳ
(ማቴ 15፡1-9)

1 ፈሪሶትን ዮሙስ በርሲሶተ ሴራ ዬሩሳ
ሌሚ ዱፈን ቶኮ ወጅን ዬሱስ ብረት ወልት
ቀበመን። 2 እሳን ኩንስ በርቶተ ዬሱስ ኬሳ
ጀር ቶኮ ሀርከ ጡሪቲን፥ እንስ አከ ሴረሳኒት
ሀርከ ድቀቹዳን ኡቱ ኦፍ ህንቁሌስን፥ አከ
ቡዴነ ኛተን አርገን*። 3 ይሁዶተ ከን ተአን
ሁንድኑ፥ ጫላዱመትሞ ወር ፈሪሶታ፥ በር
ሲስ ሴረ ሙከ አባሳኒ ዋን ኡልፌሰኒፍ፥ ሀር
ከሳኒ ብሻን ከበላ ቶኮን ኡቱ ህንሎለአትን
ህንኛተን። 4 ዮሙ ገባዳ ገለን ኡቱ ኦፍ ህንቁ
ሌስን፥ አከሱመሞ ወንተ ገባዳ ዱፉ ኡቱ
ብሻን እት ህንፈጫስን ህንኛተን፤ እሳን ከነ
መሌስ ሴር ሙከ አባሳኒ ከን እሳን ኡልፌስን
ባይኤቱ ጅረ፤ ቆዳ እት ዱገን፥ ቆዳ ብሻኒ፥
ቆዳ ስቢለ ዲማራ ሆጇተመን፥ [ስሬስ]
እንድቁ ቱረን*። 5 ከነረት ፈሪሶትኒፍ በርሲሶ
ትን ሴራ፥ «በርቶትንኬ አከ ሴረ ሙከ አባ
ኬኛት ጅራቹ ዲሰኒ ሀርከ ጡሪቲን ማሊፍ
ቡዴነ ኛቱ?» ጇደኒ ዬሱስን ጋፈተን።

*2. ሉቃ 11፡38 *4. ማቴ 23፡25፤ ሉቃ 11፡39

6 ከናፍ ዬሱስ ዴብሴ፥ «ኢሳያስ
ራጅች ዋኤኬሰን፥ ዋኤ ወረ ኦፍ ህንአር
ግኔ ከና በኤሰ ዱበቴ፤ ‹ሰብን ኩን አፉን
ሳቲን ኡልፍነ አናፍ ኬነ፥ ገራንሳ ገሩ
ባይኤ አነቲ ፈጎደ። 7አነ ዋቂሱንሳኒ አከ
ሱማን፥ አቦሚ ነማ አከ ሴረ ዋቀዮት በር
ሲሱ› ከን ጀዱ ጫፈሜ ጅረ*፤ 8እስን
አቦሚ ዋቀዮ ዲፍተኒ፥ ሴረ ሙከ አቦታት
ቀበምተን» እሳኒን ጀዴ። *7· ኢሳ 29፡13
9 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «ሴረ ሙከ አባኬ
ሰኒ ጀቤሱዳፍ ጄተኒ አቦሚ ዋቀዮ ዲጉዳፍ
መለ በኤሰ አርገተን። 10ሙሴኖ፥ ‹አባኬ
ቲፍ ሃደኬቲፍ ኡልፍነ ኬን!› እዶ ብራ
ትሞ፥ ‹አባሳቲፍ ሃደሳረት ሀማ ከን ዱበቱ
ሀዱኡ!› ጀዴረ*። 11እስንሞ፥ ነምን አባ
ሳፍ ሃደሳ ገርጋሩፍ ቱሬ ቶኮ እሳኒን፥
ወንት ነብራ እስኒፍ ኬነሜ፥ ዋኤ እስኒፍ
ባሱፍ ቱሬ፥ አመ ‹ቁርባን ተኤረ›፥ ከነ
ጄቹንስ ‹ዋቀዮፍ ኬነሜረ› ዮ ጀዴ ‹በኤሰ
ጎዴ› ጄቱ። 12አከስት እን ዴብኤ አባሳ
ቲፍ ሃደሳቲፍ ዋኑመ ቶኮዩ አከ ህንጎኔ
ከራ ላቱፍ። 13ከነ ከን ፈካተን ዋን ባይኤ
ጎቹዳን፥ ሴረ ሙከ አባኬሰኒ እሰ ወልት
ደበርስተኒን ዱቢ ዋቀዮ ቡሼስቱ» እሳኒን
ጀዴ።

*10· በኡ 20፡12፤ 21፡17፤ ኬሰ 5፡16፤
ሌዎ 20፡9

ወንት ነመ ጡሬሱ ማል አከ ተኤ በርሲሱሳ

(ማቴ 15፡10-20)

14 ዬሱስ አሞ ነሞተ ኦፍት ዋሜ፥
«እስን ሁንዱምትኬሰን ዱቢኮ ደገአ፥
ሁበዳስ! 15አላ ከን ነመት ገሉ ቶኮሌ ደን
ደኤ ጡራአ ነመ ህንጎዱ፥ ወንት ያደ ገራ
ነማ ኬሳ በኡ ገሩ ጡራአ ነመ ጎደ*።
[16ጉረ እቲን ደገኡ ነምን ቀቡ ሀደ
ገኡ!]» እሳኒን ጀዴ። 17ዬሱስ ነሞተ
ዲሴ ዮሙ መነት ገሌ፥ በርቶትንሳ ዋኤ
ፈኬኘ ሰና እሰ ጋፈተን*። 18እን ዮሙስ፥
«እስንሞ አኩመ ወረ ካኒ ህንሁበትን
ጅርቱ? አላ ከን ነመት ገሉ ሁንድኑ
ጡራአ ነመ ጎቹ አከ ህንደንዴኙ ህንቀልብ
ፈተኒሬ? 19እን ያደ ገራ ነማት ህንገሉ፤
መርኡማንት ገሌ በኬት አከ በኡ ህንቤክ
ተኒሬ?» እሳኒን ጀዴ፤ ከናን ኛትን ሁን
ድኑ ቁላአ አከ ተኤ እብሴ*።

*15· ሆኤ 10፡14፥15፥28 *17· 4፡10፤
ማቴ 13፡36፤ ሉቃ 8፡9 *19· ሆኤ 10፡15፤
ሮማ 14፡14፤ 1ቆሮ 10፡25-28፤
ቆሉ 2፡16፤ ቲቶ 1፡15

20 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «እሰ ያደ ገራ ነማ
ኬሳ በኡቱ ነመ ጡሬሰ። 21ያድን ሀማን ሁን
ድኑ ኬሰ ያደ ገራ ነሞታቲ እንበአ፤ እሳንሞ፥
ሀለሉማ፥ ሀትነ፥ ነመ አጀቻ፥ 22ኤጁማ፥
ሰሰተ፥ ሀምነ፥ ሀጡማ፥ ገድ ዲሰ፥ ዌኖ፥
ነመ ሰልጽሱ፥ አፍ ቱሉማ፥ ደገቱማ።
23ወንት ሀማን ኩን ሁንድኑ ኬሰ ያደ ገራ
ነማቲ በአኒ ጡራአ ነመ እንጎዱ» ጀዴ*።

*23· ሮማ 1፡28-31፤ 1ቆሮ 5፡11፤ 6፡9-10፤
ገላ 5፡19-21፤ ኤፌ 5፡3-5

አመንቲ ዱበርቲ ቶኮ

(ማቴ 15፡21-28)

24 ዬሱስ አቺ አዴሜ ናኖ መንደረ ጢሮ
ስ[†6] ደቄ፥ መነ ቶኮት እንልጤ፤ ዮሙስ ነምን
ቶኮዩ አች ጅራቹሳ አከ ህንበርሬ በርባዴ
ቱሬ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ዶከቹን እሳፍ ህንደን
ደአምኔ። 25ስኡመ ሰነዩ ዱበርቲን፥
እንተልሼ ሀፉረ ሀማዳን ቀበምቴ ቶኮ፥ ዋኤሳ
ደጌሴ፥ ዱፍቴ ሚለሳት ኩፍቴ።
26ዱበርትቲን ነመ ኩታ ብየ ፊኒቄ ሶርያት፥
አፉን ግሪኪ ዱበትስ ቱርቴ፤ እሼን ሀፉርቻ
ሀማ እንተለሼ ኬሳ ሀባሱፍ ዬሱስን
እንከደቴ*። 27ዮሙስ እን፥ «ዱረ እጆሎትን
ኛተኒ ሀቁፈን፥ ቡዴነ እጆሎታ ፉደኒ
ሰሮታፍ ደርበቹን በኤሰ ምት» እሼዳን
ጀዴ። 28እሼን ገሩ ዴብፍቴ፥ «ያ ጎፍታ፥
ሰሮትንዩ ሁራ ማዲ እጆሎታራ ሀርጨኤ
እንኛቱ» ጄቴን። 29ዬሱስሞ፥ «ሰበቢ አከስ
ጄቴ ዱበቴፍ ነጋት ደቅ፥ ሀፉርቻ ሀማን
እንተለኬ ኬሳ በኤረ» እሼዳን ጀዴ።
30ከነረት እሼን ገረ መናት ገልቴ፥ ሙጫሼ
ሀፉር ሀማን ኬሳ በኤ፥ ሰሬረ ጪፍቴ
አርገቴ። *26· ሮማ 1፡14-16

ዬሱስ፥ ነመ ጉርሳ ዱዳፍ አረብንሳ ድዳ ቶኮ ፈይሱሳ

31 ከነ ቦዴ ዬሱስ ኩታ ብየ ጢሮሲ ከኤ፥
ከራ ሲዶን ኩታ መንደሮተ ኩርኒ ኬሰ
በኤ፥ ጪሰ ብሻን ገሊላ ደቄ*። 32ጀሬን ቶኮ
ዮሙስ ነመ ጉርሳ ዱዴ፥ አረብንሳስ ድዴ

[†6] ማር 7፡24 «ጢሮስ» ካነሞ «ጢሮሲፍ ሲዶን» ጀዱ።

ቶኮ ገረ ዩሱስ ፍደኒ፥ አከ እን ሀርከሳ እረ
ካኡፍ ከደተን*። 33እን ነምቾ ሰነ ቱተ ኬሳ
ኮጻት ባፈቴ፥ ቁበሳስ ጉረሳ ኬሰ ካኤ፥ ቱፌ
አረበ ነምቻ እንቱቄ*። 34ገረ ዋቃት አል
እላሌ፥ ገራሳት ገዴፈ፥ «ኤፋታ» እቲን
ጄዴ፤ እንስ «በነም!» ጄቹደ*። 35ስኡመ
ሰነት ጉርሳ በነሜ አረብንሳስ ሂከሜ፤ ቀጄል
ቶትስ ዱበቹት ከኤ። 36ዩሱስም ከነ ነመ ቶኮ
ትሌ አከ ህንህምኔ እሳን አቦሜ፤ እሳን ገሩ
ኡቱመ እን እሳን አቦሙ፥ እት ጫልችሰኒ
ለብሰን*። 37እሳን ዮሙስ ሀመ መሌ ራጄፈ
ተኒ፥ «እን ዋን ሁንዱማ በኤሰ ጎዴ፤ ወር
ዱደን አከ ደገአን፥ ወር አረብንሳኒ ድዴስ
አከ ዱበተን እንጎደ» ጄደን*።

*31. ማቴ 15፡29-31 *32. 5፡23
*33. ማር 8፡23 *34. 6፡41፤ ዮሀ 11፡41
*36. 1፡43-45፤ 5፡43 *37. ኢሳ 35፡5

ቦቆና 8

ዩሱስ ነሞተ ኩመ አፉር ኛችሱሳ

(ማቴ 15፡32-39)

1ግዱ ሰነስ ቱት ሶናን ባይኤን ዴብአኒ
ወልት ቀበመን፤ እሳን ዋን ኛተን ደብናን፥
ዩሱስ በርቶተሳ ዋሜ እሳንት ዱበቴ፥ 2«ነሞ
ትን ኩን ጉያ ሰደን ከነ አና ወጅን ቱረን፥
ኛተስ ዋን እሳን ህንቀብኔፍ ሁንዱመሳኒፍ ነን
ኦአ፤ 3አኩመ ቤለአንት ገረ መነሳኒት ዮን
እሳን ኤርጌ፥ ከራት እንኩኩፉ፤ እሳን ኬሳ
ለፈ ፈጎቲ ከን ዱፈን ጅሩ» ጄዴ። 4በርቶት
ንሳሞ ዴብሰኒ፥ «አተምት ነምን ቶኮ አስ
ለፈ ኦና ከነት፥ ነሞተ ከነ ሁንዱማ ቡዴነ
ኛችሱ ደንደአ?» ጄደኒን። 5ከነረት እን፥
«ቡዴነ ሜቀ ቀብዱ?» ጄዴ እሳን ጋፈት
ናን፥ እሳንሞ፥ «ቡዴነ ቶርበ» ጄደኒን።
6ዮሙስ ለፉመ ሰነ አከ ታአኒፍ ነሞተ
አቦሜ፤ ቡዴነን ቶርበን ሰነ ፉዴ ዋቀዮፍ
ገለተ ገልቼ፥ ጨብሴስ ነሞታፍ አከ ድኤሰ
ኒፍ በርቶተሳት ኬኬኔ፤ እሳንሞ ቱተ ሰናፍ
ድኤሰን። 7ቁርጡሚ ጥጥኖ ሙራሰስ ቀቡ
ቱረን፤ ዩሱስ እሰስ ኤብሴ ነሞታፍ ድኤ
ስሴ። 8ነሞትን ሱን ኛተኒ እንቁፈን፤ ሁራ
እሳንራ ሀፌስ ጉንዶ ጉርጉዳ ቶርበ ጉቱ
ወልት ቀበን። 9ከነ ቦዴ እን ነሞተ ሰነ ገድ
ዲሴ፤ ነሞትን ሱንሞ አከ ኩመ አፉሪ ቱረን።
10አቹማንስ በርቶተሳቲ ወጅን ብድሩ ያበቴ፥
ገረ ኩታ ብየ ዳልማኑታ ደቄ*።

*1-10. 6፡35-44፤ ማቴ 14፡14-21፤
ሉቃ 9፡12-17፤ ዮሀ 6፡5-13

ወር ፈሪሶታ ምልክተ ጋፈቹሳኒ

(ማቴ 16፡1-4)

11 ዮሙስ ወር ፈሪሶታ ዱፈኒ ዩሱስን
ሞርከቹት ከአን፤ እሰ ቀሩዳፍስ ምልክተ
ዋቀራ አከ እሳን አርግሲሱፍ እሰ ጋፈ
ተን*። 12እን ገሩ ገራሳት ገዴ ሀፉረ ዴራ
ባፈቴ፥ «ደሎትን ስአና ማሊፍ ምልክተ
ጋፈታ? አን ዱጉመን እስኒን ጄደ፥ ምል
ክትን ደሎተ ስአናፍ መቱማ ህንኬነሙ»
ጄዴ*። 13እሳን ዲሴስ አሞ ብድሩ ያበቴ
ገረ ገማት ሶኬ።

*11. ማቴ 12፡38፤ ሉቃ 11፡16፤ ዮሀ 6፡30
*12. ማቴ 12፡39፤ ሉቃ 11፡29

ያደ ፈሪሶታፍ ያደ ሄሮድስራ ኦፍ ኤገቿሱሳ

(ማቴ 16፡5-12)

14 በርቶትን ዮሙ አዴመን ቡዴነ
ቶከቾ ብድሩ ኬሳ ኦፍ ብራ ቀቡ ቱረን
መሌ፥ ቡዴነ ብራ ፉደቹ ህንያደትኔ።
15ዩሱስ እሳን አኬከቺሴ፥ «እላለዳ!
ራጮቲ ወረ ፈሪሶታፍ ራጮቲ ሄሮድስራ
ኦፍ ኤገዳ!» ጄዴ*። 16እሳንሞ ዱዱበ
ተኒ፥ «እሰ ኑአ ቡዴነ ህንቀብኔፍ አከስ
ጄደ» ወሊን ጄደን። 17እን ከነ በሬ፥
«ማሊፍ ዋኤ ቡዴነ ደቡኬሰኒት ሂከተኒ
ዱዱበቱ? እስን አመዩ ያደት ህንፉደተኒ
ዮኪስ ህንሁበተኒሬ? ሰሙኬሰንቱ ዱዴ*?
18እጀ ኡቱ ቀብደኒ ህንአርግተኒሬ? ጉረስ
ኡቱ ቀብደኒ ህንደጌሰኒሬ? ህንያደተን
ሲሬ*? 19ዩሮ አን ቡዴነን ሽነን ነሞተ
ኩመ ሽኒፍ ጨብሴ፥ ሁራሳ ጉንዶ ሜቀ
ጉቱ ፉተኒ?» እሳኒን ጄዴ፤ እሳንሞ፥
«ኩደ ለመ» ጄደኒን*። 20እት ፉፌ፥
«ዩሮ አን ቡዴነን ቶርበን ነሞተ ኩመ አፉ
ሪፍ ጨብሴሞ ሁራሳ ጉንዶ ጉርጉዳ ሜቀ
ጉተኒ ፉተኒ?» ጄዴን፤ ዮሙስ እሳን፥
«ቶርበ» እቲን ጄደን*። 21ዮስ፥ «እስን
አመዩ ህንሁበተኒ?» እሳኒን ጄዴ።

*15. 3፡6፤ ሉቃ 12፡1 *17. 6፡52
*18. ኤር 5፡21፤ ህስ 12፡2፤ ማቴ 13፡13፤
ማር 4፡12፤ ሆኤ 28፡26 *19. 6፡35-44፤
ማቴ 14፡15-21፤ ሉቃ 9፡12-17፤
ዮሀ 6፡5-13 *20. 8፡1-9፤ ማቴ 15፡32-38

ዩሱስ ቤት-ሰይዳት ነመ ጃማ ቶኮ ፈይሱሳ

22 ከነ ቦዴ ቤት-ሰይዳ ዱፈን፤ አች
ትስ ጀሬን ቶኮ ነምቾ ጃማ ቶኮ ገረ ዩሱስ

ፍደኒ፥ አከ እን ሀርካን እሰ ቀቀቡፍስ ከደ
ተን። 23ከነረት እን ነምቸ ጃማ ሰነ ሀርከ
ቀቤ ገንደ ኬሳ ዲደት ባሴ፥ እጀ ነምቻት
ቱቱፌ፥ ሀርከሳስ እረ ካኤ፥ «ዋ አርጉ
እንደንዴሳ?» ጇዴ፥ ጋፈቴ*። 24ነምችሞ
እላሌ፥ «ነሞተ አርጉ ነንደንደአ፥ አከ
አዴመንስ ነንአርገ ገሩ ሙኬቲ አነት
ፈካቱ» ጇዴ። 25እን አመስ ሀርከሳ እጀ
ነምቻረ ካኤ፥ ዮሙስ እጅ ነምቻ ፈዬ፥
ሁበቴ እላሌ ዋን ሁንዱማስ በኤስ ጎዴ
አርጌ። 26ከነ ቦዴ ዬሱስ፥ «ገንድቸት ህን
ዴብእንዩ» ጇዴ ነምቸ ገረ መነሳት
ኤርጌ። *23. 7:33፤ ዮሀ 9:6

ጴጥሮስ ዋኤ ዬሱስ ዱጋ በኡሳ

(ማቴ 16:13-20፤ ሉቃ 9:18-21፤
ዮሀ 6:66-71)

27 ከነ ቦዴ ዬሱስ በርቶተሳ ወጅን
በኤ፥ ገረ ገንዴን ናነአ መንደረ ቂሳሪያ
ፊልጶስ ደቄ፤ ከራትስ፥ «ነሞትን ኤፕ
አናን ጇዱ?» ጇዴ በርቶተሳ ጋፈቴ።
28እሳን ዮሙስ፥ «ዮሀንስ ጩጳ ሲን
ጇዱ፥ ካንሞ ኤልያስ ራጅቸ ሲን ጇዱ፥
ካንስ ራጆተ ኬሳ ቶኮ ሲን ጇዱ» ጇደኒ
ዴብሰኒፍ*። 29እንሞ፥ «እስኖ፥ ኤፕ
አናን ጇቱ?» ጇዴ እሳን ጋፈቴ፤ ጴጥሮስ
ዴብሴ፥ «አት መሲህቸ» ጇዴን*።
30ዬሮ ሰነት እን ዋኤሳ ነመ ቶኮትሌ አከ
ህንህምኔ ጭምሴ እሳን ጎርሴ*።
*28. 6:14-15፤ ሉቃ 9:7-8
*29. ዮሀ 6:68-69 *30. 9:9

ዬሱስ ዋኤ ዱኡሳቲፍ ዱአ ከኡሳ ዱበቹሳ

(ማቴ 16:21-28፤ ሉቃ 9:22-27)

31 ዬሱስስ፥ «እልም ነማ ማንጉዶ
ታፍ፥ ሉቦተ ወረ አንገፎታቲን፥ በርሲ
ሶተ ሴራቲን ጉዳ ድጳቹኒፍ ራወቴ
ቱፈተሙን፥ ዱአት ኬነሙን እንተአ፤
ጉያ ሰድእ ቦዴ ገሩ ዱአ ኬሳ እንከአ»
ጇዴ እሳን በርሲሱት ከኤ*። 32እን ዱቢ
ከነ ሙልእነት ዱበቴ፤ ጴጥሮስሞ ገረ
ቡኬት እሰ ቀቤ፥ ጭምሴ እሰ ጎርሱት
ከኤ፤ 33እን ገሩ ገረገሌ በርቶተሳስ
እላሌ፥ ጴጥሮስን እፈቴ፥ «ነዱራ ቱር
ሴጠነነነ! አት ከን ነሞታ መሌ ከን ዋቀዮ
ህንያዱ» ጇዴን።
*31. 9:12፤ ማቴ 17:12፤ ሉቃ 17:25

34 እን ቱተ ጀራ በርቶተሳቲ ወጅን
ኦፍት ዋሜ፥ «ነምን ቶኮሌ አነ ዱካ
ቡኡ ዮ በርባዴ፥ ዋኤ ኦፌሳ ዲሴ፥
ፈኖሳ [እሰ አናፍ ጇዴ ባቱ] ኦፍረ
ካአቴ፥ አነ ዱካስ ሀቡኡ*! 35ነምን
ጅሬኘሳ ኦልፈቹ ዮ በርባዴ፥ ጅሬኻሳ
ዱራ እንፉደተመ፥ ነምን አናፍ ወንጌ
ላፍ ጇዴ ጅሬኘሳ ኬኙሞ፥ እሰ እንአል
ፈተ*። 36ነምን ብየ ለፉ ጉቱማት
ቡፈቴ፥ ሉቡሳ ገሩ ዮ ደቤ፥ ቡአንሳ
ማልሬ? 37ነምን ገቲ ሉቡሳ ማል ኬኑ
ደንደአሬ? 38ነመ ደሎተ ገረገገላጻፍ
ጩበማ ከነ ኬሰት፥ አነት፥ ዱቢኮትስ
ዬለኡት፥ እልም ነማ ኡልፍነ አባሳቲን
ቁልቁሎተ ኤርገሞታ ወጅን ዮሙ ዱፉ
እሰት እንዬለአ» ጇዴ*።
*34. ማቴ 10:38፤ ሉቃ 14:27
*35. ማቴ 10:39፤ ሉቃ 17:33፤ ዮሀ 12:25
*38. ማቴ 10:33፤ ሉቃ 12:9

ቦቆና 9

1 ከነ ቦዴ ዬሱስ፥ «ዱጉመ፥ ዱጉመን
እስንት ህመ፥ ነሞተ አስ ዻበተኒ ጅረን
ኬሳ፥ ካን ኡቱ ህንዱእን፥ ሞቱማን ዋቀዮ
ሁምናን ዱፌ አርጉፍ ጅሩ» ጇዴ*።
*1. 13:30፤ ማቴ 10:23፤ ሉቃ 22:18

ዬሱስ ኡልፍነሳ ሙልእሱሳ

(ማቴ 17:1-13፤ ሉቃ 9:28-36)

2 ጉያ ጀአ ቦዴስ፥ ዬሱስ ጴጥሮሲፍ
ያቆብን ዮሀንስንስ ፉደቴ፥ ኦል ገረ ጋረ
ዴራ ቶኮት ኮጳት እሳን ባሴ፤ እን ብፌ
ኡልፍነሳቲን እሳንት ሙልአቴ*። 3ኡፈት
ንሳስ ሚጭቱን ለፈራ አከስ ጩለቅሲሱ
አከ ህንደንዴኘት አዲ ጩለቅሳ ተኤ።
4ኤልያሲፍ ሙሴን አችት እሳንት ሙልአ
ተኒ፥ ዬሱሲ ወጅን ዱበቻ ቱረን። 5ጴጥ
ሮስ ግዱት፥ «ያ በርሲሳ! አስት
አርገሙንኬኘ አተም ጋሪደ! ኮታ አስት
ጎዶ ሰድእ፥ ቶኮ ሲፍ፥ ቶኮ ሙሴዳፍ፥
ቶኮስ ኤልያሲፍ እንእጃራ» ጇዴ ዬሱስት
ዱበቴ። 6በርቶትን ሱን ባይኤ ሶዳተኒ ዋን
ቱረኒፍ፥ እን ማል አከ ዱበቱ ህንቤኩ
ቱሬ። 7ዮሙስ ዱሜስ ዱፌ ሁንዱመሳ
ኒት ኡፍሴ፤ ሰገሌንስ ዱሜስቸ ኬሳ
ዱበቴ፥ «ኩን እልመኮ እሰ አን ጃለዱ፥
እሰ ደገአ!» ጇዴ*። 8በርቶትን በተሉመ
ሰነ ናኖሳኒ ዮሙ እላለን ዬሱስን ዱዋ ኦፍ

ብረት አርገን መሌ፥ ዴብአኒ ነመ ቶኮዩ
አቾት ህንአርግኔ።

*2. 5:37፤ 13:3 *2-7. 2ጴጥ 1:17-18፤
ማር 1:11፤ ማቴ 3:17፤ ሉቃ 3:22፤
ኬሰ 18:15፤ ሆኤ 3:22

9 እሳን ጋርቾራ ኡቱ ገድ ቡኡት ጅረኒ
ዬሱስ፥ «አን እልም ነማ ዱኤ ወረ ዱአን
ኬሳ ኡቱን ህንከእን፥ ዋን አርግተን ነመ
ቶኮትዩ ህንህምና!» ጄዴ በርቶተሳ
አቦሜ*። 10 እሳንሞ ዱቢሳ ፉደተኒ፥
«ወረ ዱአን ኬሳ ከኡን ማል እኒ?» ጄደኒ
ወል ገጋፈተን። 11 አቹማንስ፥ «ማሊፍ
በርሲሶትን ሴራ፥ ‹ኤልያስ ዱረ ዱፉቱ
ተአ› ጄዱ?» ጄደኒ ዬሱስን ጋፈተን*።
12 ዬሱስ ዴብሴ፥ «ዋን ሁንዱማ እዶት
ዴብሱዳፍ ኤልያስ ዱራን ዱርሴ እንዱፈ
ሌቲ፥ ሀተኡዩ መሌ፥ እልም ነማ ባይኤ
ድጸቹፍ ጅረ፥ ቱፈተሙፍስ ጅረ፥
ጄደሜ ዋኤኮቲፍ አተምት ጫፈሜሬ*?
13 አን ገሩ እስንተን ህመ፥ ኤልያስ
ዱፌረ፤ አኩመ ዋኤሳቲፍ ጫፈሜ ጅሩ
ትስ፥ ጀሬን ቶኮ ዋኑመ ጃለተን እሰረት
ራወተን» እሳኒን ጄዴ*።

*9. 8:30፤ ማቴ 12:16 *11. ሚል 4:5፤
ማቴ 11:14 *12. ፋር 22:1-18፤ ኢሳ 53:3
*13. ማቴ 11:14፤ 1ሞቶ 19:2፥10

ዬሱስ ጉርባ ሀፉረ ሀማቲን ቀበሜ ፈይሱሳ

(ማቴ 17:14-21፤ ሉቃ 9:37-43)

14 እሳን ገረ በርቶተ ወረ ካኒ ዮሙ
ዱፈን፥ ነሞትን ባይኤን እሳንት ናነአኒ፥
በርሲሶትን ሴራ ቶኮስ እሳንት ኡቱ ፈል
መኒ አርገን። 15 ነሞትን ሁንድኑ አኩመ
ዬሱስን አርገኒን ራጄፈተኒ፥ ገረሳት ፊገኒ
ነጋ ጋፈተን። 16 እንሞ፥ «ማል እሳንት
ፈልምቱ?» ጄዴ እሳን ጋፈቴ። 17 ዮሙስ
ቱተ ሰነ ኬሳ ነምን ቶኮ ዴብሴፈ፥ «በር
ሲሳ! እልመኮ እሰ ሀፉረ ድዳዳን ቀበሜ
ገረኬት ፍዴረ። 18 ሀፉርችስ እዶዱመ እሰ
ቀቡት ለፉን እሰ ደአ፤ ጉርብችሞ ሆመቾ
አፉኒን እንያሰ፥ እልካን እንቀረ ደግንሳስ
ቀረት እንጎገ፤ አንሌ አከ እሳን ሀፉርቾ
ባሰኒፍ በርቶተኬ ጋፈዴረ፤ እሳን ገሩ እሰ
ባሱ ህንደንዴኜ» ጄዴ። 19 ዬሱስ
ዴብሴ፥ «እስን ያ ደሎተ ህንአመኔነነ፥
ሀመ ዮሚተን እስን ብረ ጅራዳ? ሀመ
ዮሚትስ በአ አነት ታቱ? ገረኮት እሰ
ፍዳ!» እሳኒን ጄዴ*። *19. ሉቃ 24:25

20 ዮሙስ እሳን ጉርብቾ ገረ ዬሱስት
ፍደን፤ ሀፉርችሞ ዬሱስን ዮሙ አርጌ፥
ጉርብቾ ውጥፈቹሴ ለፉን ደኤ፥ ገንገለቹ
ሴስ ሆመቾ አፉኒን ባሴ። 21 ዬሱስ፥ «ኩን
እሰ ቀቡንሳ ኤርገ ዮሚቲ?» ጄዴ አባ
ጉርብቻ ጋፈቴ፤ እንሞ ዴብሴ፥ «ሙጩ
ማሳቲ ጀልቀቤ፤ 22 ዬሮ ባይኤስ እሰ በሌ
ሱዳፍ ጄዴ እብደ ኬሰ፥ ብሻን ኬሰስ
ቡሴረ፤ ገሩ ዋን ቶኮ ጎቹ ዮ ደንዴሴ፥
ኑፍ ኦእ ኑገርጋር!» ጄዴ። 23 ዮሙስ
ዬሱስ፥ «ዮ ደንዴሴ ጄቴ? ነመ አመኑፍ
ወንት ሁንድኑ እንደንደአመ» ጄዴን*።
24 አቹማን አባን ሙጭቻ ሰገሌሳ ኦል
ፉደቴ፥ «ነንአመነ፥ አመንት-ደብነኮት
ነገርጋር!» ጄዴን*። 25 ዬሱስሞ ነሞትን
አከ እት ደቾአን አርጌ፥ ሀፉርቾ ሀማ[†7] ሰነ
እፈቴ፥ «አት ሀፉረ ድዳዳፍ ዱዳነነ! ስን
አቦመ፥ እሰ ኬሳ በእ ዴብቴስ እት ህንገ
ልን!» እቲን ጄዴ። 26 ሀፉርች ሙጭቾ
እይሲሴ ባይኤስ ኤርገ ውጥፈቹሴ ቦዴ
ኬሳ እንበኤ፤ ዮሙስ ጉርብች አከ ዋን
ዱኤ ታናን፥ ነሞትን ባይኤን «ዱኤረ»
ጄደን*። 27 ዬሱስ ገሩ ሀርከ ጉርብቻ ቀቤ
ለፉ ኦል እሰ ካሴ፥ እንስ እንከኤ*።
28 ዬሱስ ኤርገ መነት ኦል ገሌ ቦዴ፥
በርቶትንሳ ኮጳት፥ «ኑእ ማሊፍ ሀፉርቾ
ሀማ ሰነ ባሱ ህንደንዴኜ?» ጄደኒ እሰ
ጋፈተን*። 29 እንሞ ዴብሴ፥ «እን አከሲ
ኩን ከደታን፥ [ሶሙዳንስ] መሌ፥ ዋን
ብራቲን ባፈሙ ህንደንደኡ» እሳኒን
ጄዴ።

*23. 11:23-24፤ ማቴ 21:21፤ ሉቃ 17:6
*24. ሉቃ 17:5 *26. 1:26 *27. 5:41፤
ማቴ 9:25፤ ሉቃ 8:54፤ ሆኤ 3:7
*28. 10:10

ዬሱስ አመስ ዋኤ ዱአሳቲፍ ዱአ ከኡሳ ዱበቹሳ

(ማቴ 17:22-23፤ ሉቃ 9:43-45)

30 ኤርገሲ እሳን አቹ አዴመኒ ኩታ
ብየ ገሊላ ኬሰ ደርበን፤ ዬሱስሞ ነምን
ቶኮሌ ከነ አከ ቤኩ ህንበርባድኔ። 31 እን፥
«እልም ነማ ሀርከ ነሞታት ደበርፈሜ
እንኬነመ፥ እሳን እሰ እንአጄሱ፥ እን ገሩ

[†7] ማር 9:25 «ሀፉርቾ ሀማ» ... (ማር 3:30 እሳል)።

አጇፈሜ ጉያ ሰድእ ቦዴ እንከአ» ጇዴ
በርቶተሳ በርሲሳ ቱሬ*። 32በርቶትን ገሩ
ዱቢሳ ህንሁበትኔ፥ እሰ ጋፈቹስ እንሶዳ
ተን*።

*31. 8:31፤ 10:32-34፤ ማቴ 16:21፤
20:18-19፤ ሉቃ 18:32-33፤ 24:7
*32. ሉቃ 18:34፤ ዮሀ 12:16

እን ጫሉ ኤኙ?

(ማቴ 18:1-5፤ ሉቃ 9:46-48)

33ከነ ቦዴ እሳን ቅፍርናሆም
እንደቀን፤ ኤርገ መነ ገኤሞ ዬሱስ፥
«ከራረት ማል ወሊ ወጅን ዱዱበቻ ቱር
ተኒ?» ጇዴ እሳን ጋፈቴ። 34እሳን ገሩ፥
ኤኙቱ ጫልነ ላተ፥ ጇደኒ ከራረት ወሊ
ወጅን ዱዱበቻ ዋን ቱረኒፍ፥ ጨሉመ
ጇደን*። 35እን ኤርገ ታኤ፥ ወረ ኩደ
ለማን ኦፍት ዋሜ፥ «ነምን ዱረ ተኡ በር
ባዱ ነመ ሁንዱማ ቦዴ ተኡቱ እረ ጅረ፥
ነመ ሁንዱማፍስ ሆጇቹቱ እረ ጅረ»
ጇዴ*። 36ዬሮ ሰነት እን ሙጫ ቶኮ ኦፍት
ዋሜ፥ እሳን ዱረ ዳበቿሴ ኦፍት ቀቤ አመ
ቴስ፤ በርቶተሳቲንሞ፥ 37«ሙጫ አከሲ
ቶኮ መቃኮቲን ከን ስሙ አነ ስመ፥ ከን
ነስሙሞ እሰ ነኤርጌ እንስመ መሌ፥ አነ
ስሙሳ ምት» ጇዴ*።

*34. ሉቃ 22:24 *35. 10:43-44፤
ማቴ 20:26-27፤ 23:11፤ ሉቃ 22:26
*37. ማቴ 10:40፤ ሉቃ 10:16፤ ዮሀ 13:20

ነምን ኑን ህንሞርምኔ ገረኬኘ

(ሉቃ 9:49-50)

38ዮሀንስ ዮሙስ ዬሱሲን፥ «ያ በር
ሲሳ ነምን ቶኮ ኡቱ እን መቃኬቲን ሀፉረ
ሀማ ባሱ አርግኔ፥ ዋን እን ኑዱካ ህንቡእ
ኒፍ እሰ ዶውኔ» ጇዴ*። 39ዬሱስ ገሩ፥
«እሰ ህንዶውና፥ ነምን መቃኮቲን ሆጇ
ኣንጎ ሆጇቴ፥ ደፌሞ ዋኤኮ ሀማ ዱበቹ
ደንደኡ ህንጅሩአ*። 40ነምን ኑን ህንሞር
ምኔ ገረኬኘ እንተአ*። 41አን ዱጉመን እስ
ንት ህመ፥ እስን ከን ክርስቶስ ዋን
ታተኒፍ ነምን ብሻን ዱጋቲ ውሌ ቶኮ
እስኒ ኬኔ ገቲሳ ህንደቡ» ጇዴ*።

*38. ለኮ 11:27-29 *39. 1ቆሮ 12:3
*40. ማቴ 12:30፤ ሉቃ 11:23
*41. ማቴ 10:42

ቆረመራ ኦፍ ኤገቿሱሳ

(ማቴ 18:6-9፤ ሉቃ 17:1-2)

42ዬሱስ እት ፉፌ፥ «ኤኙሴ ወረ
ጥጥና አነት አመነን ከነ ኬሳ ቶኮ ጉፈቿ
ሱረ፥ ደጋን ዳኩ ጉዳን ሞርመሳት ህደሜ
ገላነ ኬሰት ኡቱ ደርበተሜ እሳ ወየ ቱሬ።
43ሀርከኬ ዮ ስጉፈቿሴ ኦፍራ ሙር፤
ሀርከ ለቹ ቀባቴ ገረ ቅሊሌ እብደ ህንዳ
ምኔ ደቁኬ መና፥ ሀርኩመ ቶኮ ቀባቴ
ጅሬኘት ገሉ ሲፍ ወየ*። [44ቅሊሌ ሰነ
ኬሳ ራሞን ነመ ኞቱ ህንዱኡ፥ እብድሳስ
ህንዳሙ።] 45ሚልኬ ዮ ስጉፈቿሴ ኦፍራ
ሙር፤ ሚለ ለቹ ቀባቴ ቅሊሌት ደርበተ
ሙኬ መና፥ ሚለ ቶኮ ቀባቴ ጅሬኘት ገሉ
ሲፍ ወየ። [46ቅሊሌ ሰነ ኬሳ ራሞን ነመ
ኞቱ ህንዱኡ፥ እብድሳስ ህንዳሙ።]
47እጅኬ ዮ ስጉፈቿሴ ኦፍ ኬሳ ባስ፤ እጇ
ለቹ ቀባቴ ቅሊሌት ደርበተሙኬ መና፥
እጇ ቶኮ ቀባቴ ሞቱማ ዋቀዮት ገሉ ሲፍ
ወየ*። 48ቅሊሌ ሰነ ኬሳ ራሞን ነመ ኞቱ
ህንዱኡ እብድሳስ ህንዳሙ*።

*43. ማቴ 5:30 *47. ማቴ 5:29
*48. ኢሳ 66:24

49«ሁንዱምትኑ እብዳን እንምኣአ
[ቀልምስ ሶግዳን ምኤፈመ]*። 50ሶግድ
ዋን በኤሰ፥ ሶግድ ገሩ ምአ ዮ ኦፍ ኬሳ
ደቤ፥ ማሊን ዴብፍተኒ እሰ ምኤስቱሬ?
ሶግደ ኦፍ ኬሳ ቀባዳ፥ ወሊኬሰኒፍስ ነጋ
ቀባዳ!» ጇዴ*።

*49. ሌዎ 2:13 *50. ማቴ 5:13፤
ሉቃ 14:34-35፤ ቆሎ 4:6፤ ሮማ 12:18፤
1ተሰ 5:13፤ እብ 12:14

ቦቆና 10

ጋፌ ወል ሂኩ ሃደ መናፍ አባ መና

(ማቴ 19:1-12፤ ሉቃ 16:18)

1ዬሱስ እዶ ሰና ከኤ ገረ ኩታ ብየ
ይሁዳፍ ገመ ዮርዳኖስ ደቄ፤ ነሞትን አሞ
ገረሳት ደቻናን፥ አኩመ አመለሳቲ እን
እሳን በርሲሴ*። 2ዮሙስ ወር ፈሪሶታ
ዱፈኒ እሰ ቆሩዳፍ፥ «ነምን ቶኮ ሃደ
መናሳ ባሱን ሴራ?» ጇደኒ ጋፈተን።
3እንሞ ዴብሴ፥ «ሙሴን ማል እስን
አቦሜ?» እሳኒን ጇዴ። 4ዮሙስ እሳን፥
«ሙሴኖ ‹ጫፈተ እቲን እሼ ሂኩ ኬኔፌ
ዮ ሂኬ እንተአ› ጇዴረ» ጇደን*። 5ዬሱስ
ገሩ፥ «ሰበቢ መተ-ጇብነኬሰኒፍ እን
አቦሚ ከነ እስኒፍ ጫፌ፤ 6ጇልቀበ ኡመ

ማት ገሩ፥ ‹ዋቀዮ ዲረ፥ ዱበርቲስ
እንኡሜ*› 7‹ሰበቢ ከናፍ ዲር አባሳፍ
ሃደሳ እንዲስ [ሃደ መናሳትስ እንመጠነ*]
8እሳን ለቾኡስ ፎን ቶኮ እንተኡ› ኤጋ
እሳን ለመ ምት፥ ፎን ቶኮ መሌ*፤ 9ከና
ፍስ ዋን ዋቀዮ ወልት ቀብሲሴ፥ ነምን
ገርገር ህንባስን!» እሳኒን ጀዴ።

*1· ሉቃ 9፡51፤ ዮሀ 10፡40
*4· ኬሰ 24፡1-4፤ ማቴ 5፡31
*6· ኡመ 1፡27፤ 5፡2 *7· ኡመ 2፡24
*8· 1ቆሮ 6፡16

10 መኒ ኬሰትሞ በርቶትን ዋኤ ዱቢ
ከና እሰ ጋፈተን*። 11እንሞ፥ «ኡኙሌ ሃደ
መናሳ ባሴ ከን ብራ ዮ ፉዴ፥ ኤጂ፥
እሼት የኬረ*፤ 12እሼንስ አባ መናሼ ሂክቴ
ከን ብራት ዮ ሄሩምቴ፥ እንኤጅት» እሳ
ኒን ጀዴ።

*10· 9፡28 *11· ማቴ 5፡32፤ 1ቆሮ 7፡10-11

ዬሱስ ሙጬሊ ኤብሱሳ

(ማቴ 19፡13-15፤ ሉቃ 18፡15-17)

13 ዬሱስ ሀርከሳ አከ እሳንረ ካኡፍ ነሞ
ትን ቶኮ ሙጬሊ ገረሳት እንፍደን፤ በርቶት
ንሞ እፈተኒ እሳን ዶወን። 14ዬሱስ ገሩ ዮሙ
ከነ አርጌ አሬ፥ በርቶተሳቲን፥ «ለከሳ
ሙጬሊን ገረኮ ሀዱፈን፥ ህንዶውና! ሞቱ
ማን ዋቀዮ ወረ አከሲቴፍ ተአ። 15አን ዱጉ
መን እስንት ህመ፥ ኡኙሌ ሞቱማ ዋቀዮ አከ
ሙጫን ስመቱት ከን ህንስመትኔ፥ እት ሀን
ገሉ» ጀዴ*። 16ሙጬሊስ አሙቴ ሀርከሳስ
መታሳኒረ ካኤ እሳን ኤብሴስ*።

*15· ማቴ 18፡3 *16· 9፡36

ጋፊ ሶሬስቾ ቶኮ

(ማቴ 19፡16-30፤ ሉቃ 18፡18-30)

17 ዬሱስ አዴሙዳፍ ከራረ ዮሙ
ቡኡት፥ ነምቾ ቶኮ እት ፊጌ፥ ፉለሳ ዱረ
ትስ ጅልቤንፈቴ፥ «ያ በርሲሳ ጋሪ! ጅሬኘ
በረበራት ገሉዳፍ ማል ጎቹቱ አናፍ ተአ?»
ጀዴ ጋፈቴ። 18ዬሱስሞ፥ «ማሊፍ ጋሪ ናን
ጄታ? ዋቀዮ እሰ ቶክቾ ዱዋ መሌ፥ ነምን
ጋሪን ቶኮሌ ህንጅሩ። 19አበሚን፥ ‹ህንአጂ
ስን፥ ህንኤጅን፥ ህንሀትን፥ ሶባን ነመረት
ዱጋ ህንበእን፥ ጎምምሳዳን ህንፉደትን፥ አባ
ኬፍ ሃደኬፍ ኡልፍነ ኬን!› አከ ጀዱ
እንቤክተ» ጀዴን*። 20ነምቾሞ ዴብሴ፥
«በርሲሳ! ከነ ሁንዱማ እጅሉማኮቲ ጀልቀቢ
ራወዴረ» ጀዴን። 21ዬሱስ እላሌ እሰ
ጃለቴ፥ «ዋን ቶኮቱ ስዱራ ሀርአተ፤ ደቅ!
ዋን ቀብዱ ጉርጉር፥ ወረ ዴጋዳፍስ ኬን፥
ዋቀረት በዳዱማ እንቀባተ፤ እሰ ቦዴሞ ኮቱ
አነ ዱካ ቡእ!» ጀዴን*። 22ነምቾ ከነ ዮሙ
ደገኤ ቀቤኘ ጉዳ ቀበ ዋን ቱሬፍ፥ ብፍንሳ
ጌደረሜ፥ ገዴስ አቺ አዴሜ።

*19· በኡ 20፡12-16፤ ሌዎ 19፡13፤
ኬሰ 5፡16-20 *21· ማቴ 6፡20፤
ሉቃ 12፡33፤ 16፡9

23 ዬሱስ ዮሙስ ናኖሳ እላሌ በርቶተሳ
ቲን፥ «ወረ ቀቤዪዳፍ፥ ሞቱማ ዋቀዮት
ገሉን አተም ረከሳደ!» ጀዴ*። 24በርቶት
ንሳ ዱቢሳት ነአኒ ድንቅፈተን፤ ዬሱስ ገሩ
አመስ፥ «እጆሌ! [ወር ቀቤኘሳኒ አመነ
ተን] ሞቱማ ዋቀዮት ገሉን አተም
ድዱደ! 25ሶሬስ ቶኮ ሞቱማ ዋቀዮት
ገሉረ፥ ጋል ቃወ ልልሞ ኬሰ በኡቱ ሰል
ጳተ» ጀዴ። 26ከነረት እሳን ገር-መሌ
ነአኒ ድንቅፈተኒ፥ «ኤጋ ኤኙቱ ፊዪ ደን
ደአሬ?» ጀደኒን። 27ዬሱስሞ ገረሳኒ
እላሌ፥ «ነሞታፍ ህንደንደአሙ፥ ዋቀዮፍ
ገሩ አከስ ምት፤ ዋቀዮፍ ወንት ሁንድኑ
እንደንደአመ» ጀዴ*።

*23· ፋር 62፡10፤ 1ጢሞ 6፡17
*27· ኡመ 18፡14፤ ኢዮ 42፡2

28 ጴጥሮስ ከነረት፥ «ኩኖ ኑእ ሁን
ዱማ ዲፍኔ ስዱካ ቡኔረ» ጀዴን። 29ዬሱ
ስሞ ዴብሴ፥ «ዱጉመን እስንት ህመ፥
ኡኙሌ መነ ዮኪስ አቦሎተ ዮኪስ አቦሌቶተ
ዮኪስ ሃደ፥ ዮኪስ አባ ዮኪስ እጆሌ
ዮኪስ አረዳ አናፍ ወንጌላፍ ጀዴ ከን
ዲሴ፥ 30በረ ጅሬኘሳት አርአተሙዳን ዮ
ተኤዩ መኔን፥ አቦሎተ፥ አቦሌቶተ፥
ሃዶተ፥ እጆሎተ፥ አረዳስ ደቻ ድበ
እንአርገተ፥ በረ ዱፉትስ ጅሬኘ በረበራት
እንገለ። 31ገሩ ባይኤን ወረ ዱረ ጅረን
ኬሳ ወረ ሁንዱማ ቦዴ ከን ተአን ጅሩ፥
ወረ ሁንዱማ ቦዴ ጅረን ኬሳስ ወረ ዱራ
ከን ተአን ጅሩ» ጀዴ*።

*31· ማቴ 20፡16፤ ሉቃ 13፡30

ዬሱስ ስአ ሰደፋ ዋኤ ዱእሳቲፍ ዋኤ ዱአ ከኡሳ ዱበቹሳ

(ማቴ 20፡17-19፤ ሉቃ 18፡31-34)

32 እሳን ገረ ዬሩሳሌም ደቁዳፍ ከራረ
ዮሙ ቡአን፥ ዬሱስ እሳን ዱረ እንአዴመ
ቱሬ፤ በርቶትን ነአኒ ድንቅፈቻ፥ ወር እሳን
ዱካ ቡአንስ ሶዳቻ እንአዴሙ ቱረን፤ እንሞ
ወረ ኩደ ለማን አመስ ኮጳት ፉዴ፥ ዋን
እሰት ዱፉዳፍ ጅሩ እሳንት ህሙት ከኤ፥

33«ኩኖ ገረ ዬሩሳሌምት ኦል በኡኬኘ፤
እልም ነማ ሉቦተ ወረ አንገፎታት፥ በርሲ
ሶተ ሴራትስ ደበርፈሜ እንኬነመ፤ እሳንሞ
የከ ዱአ እት ሙረኒ፥ ሰበ ዋቀዮ ወረ ህንተ
እንት ደበርሰኒ እሰ እንኬኑ፤ 34ጀር እት
እንገእሱ፥ እት እንቱፉ፥ እንሬቡ፥ እንእጀ
ሱስ፤ እንሞ ጉያ ሰድእ በዴ ዱአ እንከአ»
ጀዴ*። *33-34. 9፡31

ጋፌ እልማን ዘብዴዎስ
(ማቴ 20፡20-28)

35 ያቆቢፍ ዮሀንስ እልማን ዘብዴዎስ ገረ
ዬሱስት ድአተኒ፥ «በርሲሳ! ዋን ኑእ ስከደ
ትኑ አከ ኑፍ ጎቱ እንበርባድነ» ጀደኒን።
36እንሞ፥ «ማል አከን እስኒፍ ጎዱ በር
ባዱ?» እሳኒን ጀዴ። 37ዮሙስ እሳን ዴብ
ሰኒ፥ «ኡልፍነኬት አባን ቶኮ ገረ ምርገኬ
እን ካንሞ ገረ ብታኬ አከ ቴኙ ኑፍ ኬን!»
ጀደኒን*። 38ዬሱስ ገሩ፥ «ዋን ከደተን ህንቤ
ክተን! ጦፎ ድጽና አን ኬሳ ዱጉፍ ጀዱ ኬሳ
ዱጉ እንደንዴሱ? ጨጴ አን እቲን ጨጴ
ሙፍ ጀዱስ ጨጸሙ እንደንዴሱ?» እሳኒን
ጀዴ*። 39እሳንሞ፥ «እንደንዴኘ» ጀደኒን፤
ዬሱስ ገሩ፥ «ጦፎ አን ኬሳ ዱጉፍ ጀዱ ኬሳ
ዱጉፍ ጅርቱ፥ ጨጴ አን እቲን ጨጸሙስ
ጨጸሙፍ ጅርቱ*፤ 40ምርገኮ ዮኪስ ብታኮ
ታኡ ገሩ ኬኑን ከንኮ ምት፤ ታኡምስ ሱን
ወረ ከናን ዱረ ቆጼፈሜፊፍ ተአ» እሳኒን
ጀዴ።
*37. ማቴ 19፡28፤ ሉቃ 22፡30 *38. 14፡36፤
ሉቃ 12፡50፤ ሮማ 6፡3 *39. ሆኤ 12፡2፤
ሙል 1፡9

41 በርቶትን ወር ካን ኩርነን ዮሙ ከነ
ደገአን፥ ያቆቢፍ ዮሀንስት አሩት ከአን።
42ዬሱስ ዮሙስ ገረሳት እሳን ዋሜ፥ «ወር
ሰበ ብየ ለፈ ከና አቦሙት ቤከመን፥ ጎፍ
ቱማዳን አከ እሳን ሴረተን እስንዩ
እንቤክቱ፤ ጉርጉዶትንሳኒስ አቦሳኒ እሳን
ረት አርግሲሱ*። 43እስን ግዱት ገሩ አከስ
ህንተኡ፤ ኤኙሌ እስን ኬሰት ጉዳ ተኡ
ከን በርባዱ፥ ሆጂታኬሰን ተኡቱ እሰረ
ጅረ። 44ኤኙሌ እስን ኬሳ ዱረ ተኡ ከን
በርባዱ፥ ሁንዱማፍ ገርብቾ ተኡቱ እሰረ
ጅረ*። 45እልም ነማ ሆጂቼፈቼዳፍ ህንዱ
ፍኔ፥ ነሞታፍ ሆጂቼፍ ሉቡሳ ፉሪ ነሞተ
ባይኤቲፍ ኬኑፍ ዱፌ መሌ» ጀዴ*።
*42. ሉቃ 22፡25 *43-44. 9፡35፤ ማቴ 23፡11፤
ሉቃ 22፡26፤ 1ጴጥ 5፡3
*45. ኢሳ 53፡10-12፤ 1ጢሞ 2፡5-6

ዬሱስ፥ በርጢሜዎስ እሰ ጃማ ፈይሱሳ
(ማቴ 20፡29-34፤ ሉቃ 18፡35-43)

46 ኤርገሲ እሳን ዬሪኮ ዱፈን፤ ዬሮ
ዬሱስ በርቶተሳቲፍ ቱተ ሶናን ባይኤ
ወጅን ዬሪኮዳ በኤ አዴሙፍ ጀዴት፥ በር
ጢሜዎስ እልም ጢሜዎስ፥ ነምቾ ጃማን
ቶኮ፥ ከራ ቡኬ ታኤ እንከደተ ቱሬ።
47ዬሱስ ነመ ብየ ናዝሬት ተኡሳ ዮሙ
ደገኤ፥ እዬ፥ «ዬሱስ! እልመ ዳዊት
ነማር!» ጀዴ። 48ነሞትን ባይኤን
ጨሉመ ጀቾሲሱዳፍ እሰ እፈተን፤ እን
ገሩ እቱመ ጫልቾሴ እዬ፥ «እልመ
ዳዊት፥ ነማር!» ጀዴ። 49ዬሱስ ዮሙስ
ዳበቴ፥ «ዋማ!» ጀዴ፤ እሳንሞ ነምቾ
ጃማ ሰነ ዋመኒ፥ «ጀባዱ፥ ከእ!
ስዋመ!» ጀደኒን። 50ከናፍ እን ወያሳ
ኦፍራ ደርበቴ፥ ኡታሌ ከኤ፥ ገረ ዬሱስ
ዱፌ። 51ዬሱስስ፥ «ማል አከን ሲፍ ጎዱ
በርባዳ?» ጀዴን፤ ነምቾ እን ጃማንሞ
ዴብሴ፥ «አገርቱኮ አከ አናፍ ዴብፍቱ፥
ያ በርሲሳ!» ጀዴን*። 52ዬሱስሞ፥
«ከራኬ ደቅ! አመንቲንኬ ስፈይሴረ»
ጀዴ፤ አቹማንስ አገርቱንሳ ዴብኤፊ፥
ከራትስ እሰ ዱካ ቡኤ*።
*51. 10፡36 *52. 5፡34፤ ማቴ 9፡22፤
ሉቃ 7፡50

በቆና 11

ዬሱስ ምልክተ ኡልፍናን ዬሩሳሌምት ገሉሳ
(ማቴ 21፡1-11፤ ሉቃ 19፡28-40፤
ዮሀ 12፡12-19)

1 እሳን ዬሩሳሌምት ገሉዳፍ ቤትፋጌ
ዳፍ ቢታንያት፥ ጋረ ኤጀርሳትስ ዮሙ
ድአተን፥ ዬሱስ በርቶተሳ ኬሳ ለመ
ኤርጌ፥ 2«ገንደ ፉሌኬሰን ጅሩ ሰነ ደቃ፥
አቹማንስ አኩመ ገንድቾት ገልተኒን
እልሞ ሀሬ [ያቢ] ህደሜ ጅሩ፥ ሆምትኑ
ተካ ከን ህንያብን እንአርግቱ፥ ሂካቲ
ፍዳ። 3ነምን፥ ‹ማሊፍ ከነ ጎቱ?› ዮ እስ
ኒን ጀዴ፥ ‹ጎፍታቱ ድመሳ ቀበ፥ እን
ኡቱ ህንቱርን እዶዱመ ከነት እንዴብስ›
እቲን ጀዳ!» እሳኒን ጀዴ*። *3. 14፡14

4 በርቶትን ዮሙስ ደቀኒ እልሞ ሀሬ
[ያቢ] ከረት ህደሜ፥ ከራረት አርገተኒ
ሂከን። 5ወረ አቾ ዳበተን ኬሳሞ ጀር
ቶኮ፥ «ማል ጎቱ እልሞ ሀሬ ከነ ሂክቱ?»

እሳኒን ጂደን። 6 በርቶትንሞ እሰ ዬሱስ
ጂዴ እሳንት ህምናን፥ ጀር እሳን ዲሰን።
7 እልሞ ሀሬ ሰነስ ዬሱሲፍ ፍደኒ፥ ኡፈተ
ሳኒ እረ ቡሰን፤ እንስ እረ ታኤ። 8 ነሞትን
ባይኤን ኡፈተሳኒ፥ ወር ብራሞ ደሜ ባለ-
ቀቤሰ በኬዳ ኩኩተኒ ከራ እን እረ ደርቡረ
አፈን*፤ 9 ወር ዱረ አዴመኒፍ ወር ዱካ
ቡአን ሰገሌሳኒ አል ፉደተኒ፥

«ሆሳእና! እን መቃ ዋቀዮ
ጎፍታቲን ዱፉ
ገለቴፈማደ*።
10 ሞቱማን ዳዊት አባብሊኬኛ
እን ዱፉ ገለቴፈማደ!
ሆሳእና አል ዋቀ ጉባት» ጂደን።

*8· 2ሞቶ 9:13 *9· ፋር 118:26-27፤
ማቴ 21:15

11 ዬሱስ ዬሩሳሌምት መነ ቁልቁሉ
ማት ገሌ ዋን ሁንዱማ እላሌ፤ ገልገላኡስ
ጀልቀብናን በርቶተ ኩደ ለማኒ ወጅን ገረ
ቢታንያት በኤ።

ዬሱስ ሀርቡ ቶኮራ እጀ ደቡሳ
(ማቴ 21:18-19)

12 ቦሩምታስ እሳን ቢታንያዳ ዮሙ
በአን ዬሱስ እንቤለኤ። 13 ሙከ ሀርቡ ባለ
ቀቡ ቶኮስ ፊጎት አርጌ፥ እጀ እራ አርገዳ
ላተ? ጂዴ ደቄ፤ እን ሙከቸ ብረ ገኤ
ባለ መሌ ዋኑመ ቶኮ እራ ደቤ፤ ዬሮንሳ
ዬሮ ሀርቡን እጀ እት ጎደቱ ህንቱሬ*።
14 ዬሱስ ዮሙስ ሙከቻን፥ «ሆምትኑ
ዴብኤ እጀ ስራ ህንኛትን በረበራን»
ጂዴ፤ በርቶትንሳስ ከነ ጂቹሳ ደገአን*።

*13· ሉቃ 13:6 *14· 11:20

ዬሱስ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ወረ ብቴ ጉርጉሩ ኦፉሳ
(ማቴ 21:12-17፤ ሉቃ 19:45-48፤
ዮሀ 2:13-22)

15 እሳን ዬሩሳሌምን እንገአን፤ ዬሱስ
ዮሙስ መነ ቁልቁሉማት ገሌ፥ ወረ መነ
ቁልቁሉማ ኬሰት ብተኒፍ ወረ ጉርጉረን
ገድ ባሱት ከኤ፥ ገበቶተ ወረ ሆሪ ጨላ
ጌጊደረኒቲፍ ታኡምስ ወረ ጉጌ ጉርጉረኒ
ገድ ገረገልቼ። 16 ሆምትኑ ምእ ባቴ መነ
ቁልቁሉማ ኬሰ በኤ አከ አዴሙፍ ከራ
ህንላትኔፍ። 17 ዬሱስ እሳን በርሲሴ፥
«‹መንኮ ሰበ ሁንዱማቲፍ መነ ከደታ
ጂደሜ እንዋመመ› ከን ጂዱ ህንጫፈም
ኔሬ? እስን ገሩ ሆልቀ ሀቱ እሰ ጎደተን»
እሳኒን ጂዴ*። *17· ኢሳ 56:7፤ ኤር 7:11

18 ሉቦትን ወር አንገፎትኒፍ በርሲሶ
ትን ሴራስ ዋኤ ዱቢ ከና ደገአኒ፥ ከራ
እቲን እሰ በሌሰን በርባደን፤ በርሲፍንሳ
ገራ ነሞተ ሁንዱማ ሩኩቴ ዋን ቱሬፍ፥
እሰ እንሶዳቱ ቱረን*። 19 ዮሙ ገልገላኤስ
ዬሱሲፍ በርቶትንሳ መንደርቻ ኬሳ
በአን†8።

*18· 6:2፤ 14:1፤ ሉቃ 20:19፤ 22:2

ዬሱስ፥ ጎጉ ሀርቡ ሰናቲን ቀቤ በርሲሱሳ
(ማቴ 21:20-22)

20 ገነመ አቦሮዳን ኡቱ ደርበኒ ሀር
ቡን ሱን ሁንዴዱማን አከ ጎጌ አርገን።
21 ጴጥሮስ ዮሙስ ዋን ተኤ ያደቴ፥
«በርሲሳ! እላ ሀርቡን አት አባርቴ
ጎጌረ» ጂዴ*። 22 ዬሱስሞ ዴብሴ፥
«ዋቀዮት አመንቲ ቀባዳ*! 23 ዱጉመን
እስኒን ጂደ፥ ነምን ገራሳት ኡቱ ህንመ
ምን ጋረ ከናን፥ ‹አል ካፊም፥ ገላነትስ
ደርበተም!› ጂዴ፥ ዋን እን ጂዱስ አከ
ተኡፍ ዮ አመኔ፥ እንተአፍ*። 24 ከናፍ
እስንተን ህመ፤ ዋን ከደተን ዋን ጋፊተ
ንስ ሁንዱማ አከ ዋን ፉደተኒት ለካአ
አመና! እስኒፍ ተኡፍስ ጅረ*። 25 ከደ
ቹፍ ዮሙ ዳበተን፥ አባንኬሰን እን
ዋቀራ የከኬሰን አከ እስኒፍ ዲሱት፥
ነምን ቶኮ ዋ እስንት የኬ ያደኬሰን
ሚዴረ ዮ ተኤ ዲሳፍ*! [26 እስን ዮ
ዲሱ ደባተን ገሩ አባንኬሰን እን ዋቀራስ
የከኬሰን እስኒፍ ህንዲሱ]» ጂዴ።

*21· 11:14 *22· ዮሀ 14:1 *23· ማቴ 17:20፤
ሉቃ 17:6፤ 1ቆሮ 13:2 *24· ማቴ 7:7፤
ዮሀ 14:13፤ 16:23 *25· ማቴ 5:23፤
6:14-15

ጋፊ ዋኤ ጎፍቱማ ዬሱሲፍ ድአቴ
(ማቴ 21:23-27፤ ሉቃ 20:1-8)

27 እሳን አመስ ዬሩሳሌም ደቀን፤ ዬሱስ
መነ ቁልቁሉማ ኬሰ ኡቱ ዴዴብኡ፥ ሉቦ
ትን ወር አንገፎትኒፍ በርሲሶትን ሴራ ማንጉ
ዶትንስ ገረሳ ዱፈን። 28 ዬሱሲን፥ «ጎፍቱማ
ማሊቲን ከነ ሁንዱማ ጎታ? የኪስ ከነ ሁን
ዱማ አከ ጎቱፍ ኤኙቱ ጎፍቱማ ከነ ሲፍ

†8 ማር 11:19 «መንደርቻ ኬሳ በአን»፥ «እን . . . እንበኤ» ከን ጂደን ጅሩ።

ኬኤ?» ጇደን። 29ዩሱስሞ ዴብሴ፥ «አን
ዱቢ ቶኮን እስን ጋፈደ፥ አናፍ ዴብሳ!
አንስ ጎፍቱማ ማሊቲን ከነ ሁንዱማ አከን
ጎዱ እስንት ነንህመ። 30ጬጻን ዮሀንስ ጬጼ
ዋቀዮ ብራሞ፥ ነመ ብራ አቦመሜ? አናፍ
ዴብሳ!» እሳኒን ጇዴ*። 31እሳን ዮሙስ
ወልት ዱዱበተኒ፥ «‹ዋቀዮ ብራ› ዮ ጇኤ፥
‹ዮስሞ ማሊፍ ዱቢሳ ህንአመንንሬ?› ኑን
ጇደ*፤ 32ኤጋ አተምት፥ ‹ነመ ብራ አቦ
መሜ› ጇነሬ?» ጇደን፤ ነሞትን ሁንድኑ ዮሀ
ንስን ራጂት ዋን ፉደተኒፍ ቱተ ጀራ
እንሶዳቱ ቱረን*። 33ከናፍ፥ «ኑእ ህንቤክኑ»
ጇደኒ ዩሱሲፍ ዴብሰን፤ ዩሱስሞ፥ «ኤጋ
አንስ ከነ ሁንዱማ ጎፍቱማ ማሊቲን አከን
ጎዱ እስንት ህንህሙ» እሳኒን ጇዴ።

*30. ዮሀ 1፡31-33 *31. ማቴ 21፡32
*32. ሉቃ 7፡29-30

ቦቆና 12

ፈኬኘ ወረ ሙከ ወይኒ አከ ኤገኒፍ እት ኬነሜ

(ማቴ 21፡33-46፤ ሉቃ 20፡9-19)

1ዩሱስ ፈኬኞን እሳንት ዱበቹት ከኤ፥
«ነምን ቶኮ ሙኬቲ ወይኒ ባይኤ ለፈሳረ
ዳቤ፤ ናኖሳት ደላ ደጋ እጃሬ፥ ቦለ እሰ
ኬስት እጀሳ ጬንፈን ቆቴ፥ ስሬ እረ ታአኒ
ኤገን እጃሬ፥ ነሞተ ሆጂተኒ ኤገኒ፥ እሳ
ወጅን እጀሳራ ህርመተንት ኬነቴ፥ ብየ ቶኮ
ደቔ*። 2ዩሮንሳ ዮሙ ገኤ፥ እጀ ሙኬቲ
ወይንቻራ ዋ ብራ አርገቹዳፍ ሆጂታሳ ገረ
ወረ ወይንቾ ኤገኒት ኤርጌ። 3እሳን ገሩ ሆጂ
ትቾ ቀበኒ፥ ሬበኒ ሀርከሳ ዱዋ እሰ ገድ
ዲሰን። 4አመስ ሆጂታ ከን ብራ እሳንት
ኤርጌ፤ እሳንሞ መታሳ መመዴሰኒ፥ እሰ ሰል
ጵሰን። 5አመስ ከን ብራ እት ኤርጌ፥ እሰሞ
እንአጂሰን፤ አከኑመስ ከን ብራ ባይኤ እት
ኤርግናን፥ ካን ሬበኒ፥ ካንሞ አጂሰን።
6አመሌ ነመ ቶኮ ቀበ ቱሬ፥ እንስ እልመሳ
እሰ ጃለተማደ፤ ዱመረት፥ ‹እልመኮ ሰፌፈ
ቹፍ ጅሩ› ጇዴ፥ እሰ ገረሳኒት ኤርጌ*።
7ወር ወይንቾ ኤገን ሱን ገሩ፥ ‹እሰ ከነ አባ
ወይንቻ ከን ዳሉ፥ ኮታ እሰ እንአጂፍና!
ዳልሳስ ኑፍ እንተአ› ወሊን ጇደን። 8አከስት
ቡተኒ፥ እሰ አጂሰኒ፥ ሬፈሳ ዳባ ወይንቻ ኬሳ
ገድ ባሰኒ ገተን*።

*1. ኢሳ 5፡1-2 *6. ኡመ 22፡2፤ ማቴ 3፡17፤
17፡5፤ እብ 1፡1-2 *8. እብ 13፡12

9 «አባን ወይንቻ ማል ጎደ ላተሬ?
እንዱፈ፥ ወረ ኤግዱ እንበሌሰ፥ ወይን
ቻሞ ከን ብራት እንኬነተ።
10እስን ጫፈተ ቁልቁላአ ኬሳ
ህንዱብፍኔሬ?
‹ደግች፥ መነ እጃርቱን
ቱፈተን፥
እን ደጋ መታ ጎሌ ቀጂልቹ
ተኤ፤
11ኩን ጎቸ ጎፍታት፥
እጀኬኘትስ ድንቂደ›
ከን ጇዱ ጫፈሜረ» ጇዴ*።
12ዮሙስ ፈኬኘ ከነ ዋኤሳኒቲፍ አከ ዱበቴ
ዋን በረኒፍ፥ ዩሱስን ቀቡ ያለን፤ ገሩ
ቱተ ሰነ ሶዳተኒ፥ እሰ ዲሰኒ አዴመን*።

*10-11. ፉር 118፡22-23፤ ሆኤ 4፡11፤
1ጴጥ 2፡7 *12. 14፡1

ጋፊ ዋኤ ሞቲ ገበሩ

(ማቴ 22፡15-22፤ ሉቃ 20፡20-26)

13 ዋን እን ዱበቱን እሰ ቀቡዳፍ ጇደኒ
ወረ ፈሪሶታፍ ገሬ ሄሮድስ ኬሳ ጀረ ቶኮ
ዩሱስት ኤርገን*። 14ወር ኤርገመን
ዱፈኒ፥ «ያ በርሲሳ! አት ዱገ-ቀቤሰ አከ
ታቴ ኑእ እንቤክነ፥ ነመ ቶኮሌስ ህንሶ
ዳቱ፥ ከራ ዋቀዮ ዱጋዳን በርሲፍተ
መሌ፥ ነመ ወል ህንጫልችፍቱ፤ ኤጋ
ሞቲ ወረ ሮማፍ ገበረ ባሱን ሴረሞ ሴረ
ምቲ? ገበረ ባፍኑፍሞ ዲፍኑ?» ጇደ
ኒን። 15እን ገሩ አፍ አርጉ ደብነሳኒ በሬ፥
«ማሊፍ ነቆርቱ? ሆሪ እቲን ብተኒ ጉርጉ
ርተን ቶኮ ናፍዳ፥ ነንእላላ!» እቲን
ጇዴ። 16እሳን ዮሙስ ቶኮ እት ፍደን፤
እንሞ፥ «ኩን ብፈ ኤኙቲ? ጫፈተ ኤኙ
ትስ?» ጇናን፥ እሳንሞ፥ «ከን ሞቲ
ሮማት» እቲን ጇደን። 17ከናፍ ዩሱስ፥
«ዮስሞ ሞትቻፍ፥ ከን ፉደቹን እሳፍ
ተኡ ኬና፥ ዋቀዮፍስ ከን ፉደቹን እሳፍ
ተኡ ኬና!» እሳኒን ጇዴ፤ ከነረት እሳን
እሰ ራጂፈተን*። *13. 3፡6 *17. ሮማ 13፡7

ጋፊ ዋኤ ዱአ ከኡ

(ማቴ 22፡23-33፤ ሉቃ 20፡27-40)

18 ኤርገሲ ሰዱቆትን ወር ዱአ
ከኡን ህንጅሩ ጇደን ገረ ዩሱስ ዱፈኒ፥
ጋፊ እሰ ጋፈተን*። 19«ያ በርሲሳ!
‹ነምን ቶኮ ኒቲ ፉዴ ደለ ኡቱ ህንጎደ
ትን፥ እሼራ ዮ ዱኤ፥ አቦሌስሳ ኒቲ

ሰነ ፉዴ ሰኘ ኦቦሌሰሳቲፍ ሀዳቡ!›
ጂዴ፥ ሙሴን ሴረ ኬሰት ኑፍ
ጫፌረ*። 20 አቦሎተ ቶርበቱ ቱረን፤
እን አንገፍን ኒቲ ፉዴ፤ ዬሮ ዱኤ ገሩ
ደለ ህንጎደትኔ። 21 እን ለመፉንስ እሼ
ፉዴ፥ ኡቱ ደለ ህንጎደትን ዱኤ፤ እን
ሰደፉንስ አከሱመ እሼ ፉዴ እራ ዱኤ፤
22 እሳን ቶርበኑስ ደለ ህንጎደትኔ፤ ሁን
ዱማ ቦዴሞ ዱበርትቲን እንዱቴ።
23 እሳን ቶርበኑ ኒቱማት እሼ ፉደኒሩ
ኦቲ፥ ጉያ ወር ዱአን ከአንት እሳን ኬሳ
እሰ ከሚፍ ሃደ መና ተኡፍ ጅርትሬ?»
ጂደን።

*18. ሆኤ 23:8 *19. ኡመ 38:8፤ ኬሰ 25:5-6

24 ዩሱስ ዴብሴ፥ «አከስ ዱበቹኬሰኒን
እራ ካተኒቱ፤ ኩንስ ጫፌተ ቁልቁላአ
ዮኪስ ሁምነ ዋቀዮ እሰ እስን ህንቢክኔ
ከናፍ፥ ምቲሬ? 25 ዬሮ ዱአ ከአንት አከ
ኤርገሞተ ዋቀዮ ወረ ዋቀ ኬሳ እንተኡ
መሌ፥ ህንፉደን፥ ህንሄሩመንስ። 26 ዋኤ
ወር ዱአን ካፈሙ ገሩ መጫፈ ሙሴ ኬሳ
ህንዱብፍኔሞሬ? እን ዋኤ ደገለ ቦበኡ
ዮሙ ዱበቴ፥ ዋቀዮ ሙሴዳን ማል አከ
ጂዴ እንህመ፥

‹አን ዋቀዮ እሰ ከን አብራሃም፥
ዋቀዮ እሰ ከን ይስሀቅ፥
ዋቀዮ እሰ ከን ያቆብስ› ጂዴ*።

27 እን ዋቀዮ ወረ ዱአኒ ምት፥ ዋቀዮ ወረ
ጅራተኒት መሌ፤ ከናፍ ባይኤ እራ ካተ
ኒቱ» እሳኒን ጂዴ*።

*26. በኡ 3:2፥6 *27. 9:4

አቦሚ ኬሳ እሰ ጫሉ

(ማቴ 22:34-40፤ ሉቃ 10:25-28)

28 በርሲሶተ ሴራ ኬሳ ቶኮ ዬሮ እሳን
ወሊን ሞርከተን ደገኤ፥ ዩሱስ ዴቢ ጋሪ
አከ ዴብሴፍ ዮሙ አርጌ ገረሳት ድአቴ፥
«አቦሚን እን ሁንዱማሪ ጫሉ እሰ
ከሚ?» ጂዴ፥ ጋፊ እሰ ጋፈቴ። 29 ዩሱስ
ዴብሴ፥ «እን ሁንዱማሪ ጫሉ፥ ‹ደገእ!
ያ እስራኤል፥ ጎፍትቾ ዋቀዮኬኘ ኮጳሳ
ጎፍታደ፤ 30 አትስ ዋቀዮኬ ጎፍትቾ ገራኬ
ጉቱዳን፥ ጅሬኘኬ ጉቱዳን፥ ያደኬ ጉቱ
ዳን፥ ሁምነኬ ጉቱዳንስ ጃለቹቱ ሲፍ
ተአ›*። 31 እን ለመፉንሞ ‹ነመ፥ አከ
መታኬቲት ጃለቹቱ ሲፍ ተአ› እሰ
ጂዱደ፤ አቦሚን እሳን ከነረ ጫሉ ከን
ብራ ህንጅሩ» ጂዴ*። 32 በርሲስች ሴራ
ሱንሞ፥ «በኤሰ ዱበቴ ያ በርሲሰ! ‹እን
ቶክቻ፥ እሰ መሌ ከን ብራ ህንጅሩ› እሰ
ጂቴ ዱጋ ዱበቴ*። 33 እሰስ ገራ ጉቱዳን፥
ቀልቢ ጉቱዳን፥ ሁምነ ጉቱዳንስ ጃለ
ቹን፥ ነመ አከ መታ አፊት ጃለቹን፥
ጉቱማ ቀልመ ጉበሙፍ አርሳ ሁንዱማረ
ጉዳ እንጫለ» ጂዴን*። 34 አጉማዳን አከ
እን ዴብሴፍ ዮሙ አርጌስ ዩሱስ፥ «አት
ሞቱማ ዋቀዮቲ ፈጎ ምት» እቲን ጂዴ፤
ከነ ቦዴስ ነምን ቶኮሌ ጋፊ እሰ ጋፈቹዳፍ
እጀ ህንጀባትኔ*።

*29-30. ኬሰ 6:4-5 *31. ሌዎ 19:18፤
ሮማ 13:9፤ ገላ 5:14፤ ያቆ 2:8
*32. ኬሰ 4:35 *33. 1ሳሙ 15:22፤ ሆሴ 6:6
*34. ማቴ 22:46፤ ሉቃ 20:40

ጋፊ ዋኤ ክርስቶስ እሰ አብደቺፈሜ

(ማቴ 22:41-46፤ ሉቃ 20:41-44)

35 መነ ቁልቁሉማ ኬሰትስ ኡቱ በር
ሲሱ ዩሱስ፥ «አተምት በርሲሶትን ሴራ
‹መሲሂን እልመ ዳዊት› ጂቹ ደንደኡ?
36 ዳዊት ኦፌሳቲሞ ሀፉረ ቁልቁሉዳን ጌጌ
ፈሜ፥

‹ጎፍትች ጎፍታኮቲን፥
ዲኖተኬ ሚለንኬ ጂለ
ሀመ አን ሲፍ ካኡት
ገረ ምርገኮ ታእ! ጂዴረ›
ጂዴ*።

37 ኤጋ ዳዊት ኦፌሳቲ ‹ጎፍታኮ› ጂዴ
ኤርገ እሰ ዋሜ፥ አተምትሞ እልመሳ
ተአሬ?» ጂዴ፤ ዮሙስ ቱት ሶናን ባይ
ኤን ገመቹዳን እሰ እንደጌፈቱ ቱረን።

*36. ፋር 110:1፤ ሆኤ 2:34-35፤
1ቆሮ 15:25፤ እብ 1:13

ዩሱስ በርሲሶተ ሴራቲ ኦፍ ኤገቺሱሳ

(ማቴ 23:1-36፤ ሉቃ 20:45-47)

38 በርሲሰሳ ኬሰትሞ ዩሱስ፥ «በርሲ
ሶተ ሴራ ወረ ወያ ዴዴራ ኡፈተኒ ለፉን
ሀራ ናነአን፥ ገባ ኬሰትስ ነሞትን ጉጉፈኒ
አከ ነጋ እሳን ጋፈተን ጃለተን፥ 39 አከሱ
መስ መነ ሰገዳ ኬሳ ታኡምስ ኦላኑ፥ ለፈ
ጭዳትስ እዶ ኡልፍና ወረ ፎአተንራ ኦፍ
ኤገዳ*! 40 እሳን ኩን ወረ ፉቻ ኤገተኒ
ቡልቶ ሃደ ህዬሳ ዱራ ፍጠኒ፥ ፊኬሳዳ
ፍሞ ከደተሳኒ ዴሬሰኒደ፤ ኤጋ እሳን ከነት
የከ ጫላቱ እት ሙረመ» ጂዴ።

*38-39. ሉቃ 11:43፤ ዮሀ 5:44

ዬሱስ ቡሲ ሃደ ህዬሳ ቶኮ አርጉሳ
(ሉቃ 21፡1-4)

41 አል ቶኮ ዬሱስ ፉሌ ቆዳ ቡሲ
ታኤ፥ ዬሮ ነሞትን ሆሪ ቆዳ ቡሲ ሰነ ኬሰ
ቡሰን እንእላለ ቱሬ፤ ነሞትን ወር በዳዶ
ትን ባይኤን ሆሪ ባይኤ ኬሰ ቡሰን*።
42 ሃት ህዬሳ ቶኮስ ዱፍቴ፥ ሆሪ ስቢላ
ድዲምቱ ከን አከ ሳንቲመ ለማ ቆድቾ ኬሰ
ቡፍቴ። 43 ዮሙስ እን በርቶተሳ አፍት
ዋሜ፥ «ዱጉመን እስንት ህመ! ሃት
ህዬሳ ኩን ወረ ቆዳ ቡሲ ሰነ ኬሰ ሆሪ
ቡሰን ሁንዱማ ጫላ ቡፍቴት። 44 እሳን
ኩን ሁንድኑ ቡልቶሳኒራ ሀፌ ከን ካአተን
ኬሳ ቆዳ ቡሲ ኬሰ ቡሰን፤ እሼን ኩን ገሩ
ደኑ ህዩመሼ ኬሳ፥ ቡልቶሼቲፍ ዋን
ቀብዱ ሁንዱማ ቆድቾ ኬሰ ቡፍቴ»
ጇዴ*።

*41. 2ሞቶ 12፡9፤ ዮሀ 8፡20
*43-44. 2ቆሮ 8፡12-15

ቦቆና 13

ዬሱስ ዋኤ ዲገሙ መነ ቁልቁሉማ ዱበቹሳ
(ማቴ 24፡1-2፤ ሉቃ 21፡5-6)

1 አኩመ ዬሱስ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ
በኤን፥ በርቶተሳ ኬሳ እን ቶኮ፥ «በር
ሲሳ፥ ሜ ደጋ ጉርጉዳ ከነ፥ እጃርሰ በበ
ኤሰ ከነስ እላል!» እቲን ጇዴ። 2 ዬሱስ
ዴብሴ፥ «እጃርሰ ጉርጉዳ ከነ እላልታ?
እዶ ከነት ደጋን እንዲገመ መሌ፥ ቶኮሌ
ወልረት ህንሀፉ» ጇዴን*። *2. ሉቃ 19፡44

ዬሱስ ዋኤ ረክናፍ አርአተሙ ዱፉፍ ጅሩ ዱበቹሳ
(ማቴ 24፡3-14፤ ሉቃ 21፡7-19)

3 ዬሱስ ጋረ ኤጀርሳ ጉባ ገረ መነ ቁል
ቁሉማት ገረገሌ ኡቱ ታኡ፥ ጴጥሮስ፥
ያቆብ፥ ዮሀንሲፍ እንድሪያስ ኮጳት እሰ
ጋፈተን፥ 4 «ኑት ህም፥ ኩን ዮም ተአ?
ወንት ኩን ሁንድኑ ዮሙ ራወተሙፍ
ጇዱሞ ምልክትንሳ ማሊ?» ጇደን።
5 ዬሱስሞ፥ «ሆምትኑ አከ እስን ህንወላል
ችፍኔት አኬከዳ! 6 ባይኤን፥ ‹አን ክርስ
ቶስ› ጇቻ መቃኮቲን እንዱፉ፤ ነሞተ
ባይኤስ እንወላልችሱ። 7 ሎላፍ አዱ ሎላ
ዮሙ ደጌሰን ህንነእና፥ ከን አከሲ ኩን
ተአን እረ ጅረ፤ ኩን ገሩ አመሌ ዱመሳ
ምት። 8 ሰብን ሰበረት ሞቱማንስ ሞቱማ
ረት እንከአ፤ ሶቾእ ለፋ እዶ አደዳት፥
ቤልስ እንተአ፤ ወንት ኩን ገሩ ጀልቀበ
ጭኒንሱት*። *8. ኢሳ 19፡2፤ 2ዜና 15፡6
9 «ገሩ አፍ ኤገዳ፥ እሳኖ ያኢ ገራ
ገራት ደበርሰኒ እስን እንኬኑ፥ መኔን ሰገዳ
ኬሰትስ እንሬበምቱ፥ አናፍ ጂተኒ ፉለ
አቦተ ብያ፥ ፉለ ሞቶታ ዱረስ እንዳበቱ፤
ኩንስ ዱጋ እሳንት እንበአ። 10 ዱራን
ዱርሴ ወንጌል ሰበ ሁንዱማት ለለበሙን
እንተአ። 11 እሳን፥ ደበርሰኒ እስን ኬኑዳፍ
ዮሙ እስን ጌሰን፥ እሰ ዱበቹፍ ጅርተኒፍ
ዱረ ህንያደእና፤ ዋኑመ ዬሮ ሰነት እስኒፍ
ኬነሙ ዱበዳ መሌ፤ እስንቱ ዱበተ
ምትአ፥ ሀፉረ ቁልቁሉቱ ዱበተ መሌ*።
12 ዮሙስ አቦሌስ አቦሌሰ ዱአት ደበርሴ
እንኬነ፥ አባንስ ሙጫሳ፥ እጀሎትንስ
ወረሳኒረት ከአኒ እሳን እንአጀስሱ*።
13 አናፍ ጂተኒ ሁንዱማ ብረት ከን ጅበም
ተን እንታቱ፤ ነምን ሀመ ዱማት ጀባቴ
ዳበቱ ገሩ እንፈየ» እሳኒን ጇዴ*።

*9-11. ማቴ 10፡17-20፤ ሉቃ 12፡11-12፤ ማር 16፡15 *12. ሚክ 7፡6 *13. ማቴ 10፡22፤ ዮሀ 15፡18-21

ዬሱስ ምልክተ ገራገራ ኬኔ አፍ ኤገቺሱሳ
(ማቴ 24፡15-28፤ ሉቃ 21፡20-24)

14 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «እን ጅብሲሳን
እዶ ቁላአ ጡሬሱ ሱን፥ እዶ እሳፍ ህን
መሌ ዳበቹሳ ዮሙ አርግተን-ነምን ከነ
ዱብሱ ሀሁበቱ!-ወር ይሁዳ ጅረን ገረ
ጋሮታት ሀበቀተን*! 15 ነምን አብዲሳ ኬሰ
ጅሩ ዴብኤ፥ ዋ ፉደቹዳፍ መነት አል
ህንልጥን። 16 ለፈ ቆቲሳ እን ጅሩስ ወያሳ
ፉደቹዳፍ ህንገልን*። 17 ገሩ ዱበርቶተ
ኡልፉፍ ወረ ሆስሰኒፍ ጉዮትን ሱን አተም
ሶዳችሶደ*። 18 ሀተኡዩ መሌ፥ ኩን ዬሮ
ገናት አከ ህንታኔፍ ከደዳ! 19 ጉዮትን ሱን
ጉዮተ ረክና እንተኡ፤ ረክን አከሲስ ኤርገ
ዋቀዮ ብየ ለፋ ኡሜ ጀልቀቤ ሀመ አማት
ህንታኔ፥ ዴብኤስ ህንተኡ*። 20 ዋቀዮ ጎፍ
ታን ጉዮተ ሰነ ኡቱ ገባብሱ ደባቴ፥ ነምን
ቶኮዩ ህንፈዩ ቱሬ፤ አመ ገሩ ነሞተ ፎአ
መኒፍ፥ እሳንስ ወረ እን አፊፍ ፎአቴፍ
ጇዴ፥ ጉዮተ ሰነ እንገባብሰ። 21 ዬሮ ሰነት
ነምን፥ ‹እላ መሲሂን አስ ጅረ! እላ አች
ጅረ!› ዮ እስኒን ጇዴ ህንአመንና፤
22 መሲሆትን ሶባቲፍ ራጆትን ሶባ ከአኒ፥

ዮ ደንደአሜ ወረ ዋቀዮፍ ፎአመንዩ ወላ
ልቾሱዳፍ፥ ምልክታፍ ድንቂ አደዳ
እንአርግሲሱ*። 23እስን ገሩ አኪከዳ! አን
ዱራን ዱርሴ ዋን ሁንዱማ እስንት ህሜረ»
ጂዴ።

*14. ዳን 9፡27፤ 11፡31፤ 12፡11
*15-16. ሉቃ 17፡31 *17. ሉቃ 23፡29
*19. ዳን 12፡1፤ ሙል 7፡14
*22. ኬሰ 13፡1-3፤ ሙል 13፡13

ዩሱስ ዋኤ ዱፋቲ እልመ ነማ ዱበቹሳ
(ማቴ 24፡29-31፤ ሉቃ 21፡25-28)

24 ዩሱስ እት ደበሌ፥ «ጉዮቱመ ሰነት
ረክነ ከነ ቦዴሞ ቢፍቱን እንዱከኖፍት፥
ጂንስ እፈሼ ህንላቱ*። 25ኡርጆትን ዋቀራ
እንሀርጩኡ፥ ሁምኖትን በንቲ ዋቃ ኬሳስ
እንራፈሙ*። 26ዮሙስ እልም ነማ ሁምነ
ጉዳዳን ኡልፍናንስ ዱሜሶታን ኡቱ ዱፉ
እንአርጉ*። 27እንሞ ኤርገሞተ ዋቀራ
ኤርጌ፥ ወረ ዋቀዮፍ ፎአመን ቅጠ አር
ፈኒ፥ አንዳረ ለፋቲ፥ አንዳረ በንቲ ዋቃ
ቲስ ወልት እንቀበ» ጂዴ*።

*24. ኢሳ 13፡10፤ ዮኤ 2፡10፥31፤ 3፡15፤
ህስ 32፡7-8፤ ሙል 6፡12 *25. ኢሳ 34፡14፤
ዮኤ 2፡10፤ ሙል 6፡13 *26. ዳን 7፡13-14፤
ማር 8፡38፤ 1ተሰ 4፡15-16፤ ሙል 1፡7
*27. ዘካ 2፡6

ፈኬኝ ሙከ ሀርቡ
(ማቴ 24፡32-35፤ ሉቃ 21፡29-33)

28 ዩሱስ አመሞ፥ «ሙከ ሀርቡ ፈኬኝ
ጎደዳቲ እራ በራ! ደሜንሳ ቁቁቄ ባለ
ዮሙ ብቅልቹ፥ ቦን አከ ድአቴ
እንሁበቱ። 29አከሱመ እስንስሞ፥ ኩን
ሁንድኑ ተኡሳ ዮሙ አርግተን፥ አከ እን
በልበለት ድአቴ ቤካ! 30ዱጉመን እስንት
ህመ፥ ወንት ኩን ሁንድኑ ሀመ ራወተ
ሙት ደሎትን ስአና ኩን ህንደርቡ።
31ዋቅኒፍ ለፍት ደርቡፍ ጅሩ፤ ዱቢንኮ
ገሩ ጎንኩማ ህንደርቡ» ጂዴ*።

*31. ኢሳ 51፡6፤ ማቴ 5፡18፤ ሉቃ 16፡17

ጉይቾ ዮኪስ ዩርቾ ሆምትኑ ህንቤኩ
(ማቴ 24፡36-44)

32 ዩሱስ እት ፉፌ፥ «ጉይቾ ሰነ
ዮኪስ ዩርቾ ሰነ ገሩ አባኮ ዱዋቱ ቤከ
መሌ፥ ኤርገሞትን ዋቀራ፥ እልምስ፥
ነምን ቶኮሌስ ከነ ህንቤከን*። 33አኬከዳ፥
ደመቃስ! ዩርች ሱን ዮም አከ ገኡ ህንቤ
ክተን*። 34ኩን አከ ነመ መነሳ ዲሴ፥ ብየ
ፈጎ ደቁዳፍ ከኤት፤ እን ሆጂቶተሳቲፍ
አቦ ኬኔ፥ ቶኮን ቶኮንሳኒቲፍ ሆጂ ሆጂሳኒ
ኬኔ፥ ከረ ኤግዱዳንሞ ‹ህንደገትን
ደመቅ!› ጂዴ አቦሜ*። 35ኤጋ ደመቃ!
አባን መና ዮም አከ ዱፉ፥ ገልገለ ዱፉፍ
ሀልከን ወለካ ዱፉ፥ እየ እንዳንቆ ዱፉፍ
ገነመ ዱፉ ህንቤክተን። 36ዩሮ እስን ቁበ
ህንቀባትንት ዮ ዱፌ፥ ኡቱ እስን ረፉ
ጅርተኒ አከ እስን ህንአርገትኔት፥ 37ከነን
እስኒን ጂዱስ ነመ ሁንዱማን ነንጂደ፥
ደመቃ!» እሳኒን ጂዴ።

*32. ሆኤ 1፡7 *33. ማቴ 25፡13፤ ሉቃ 21፡36
*34. ማቴ 25፡14፤ ሉቃ 12፡36-38፤ 19፡12

ቦቆና 14

መሬ ዩሱስረት መርየተሜ
(ማቴ 26፡1-5፤ ሉቃ 22፡1-2፤
ዮሀ 11፡45-53)

1 አያን ፉሲካፍ፥ አያን መጥኖ ጉያ
ለመት ገሌ ቱሬ፤ ሉቦትን ወር አንገፎት
ኒፍ በርሲሶትን ሴራ ከራ እቲን ዩሱስን
ሀጡማዳን ቀብሲሰኒ አጂሰን እንበርባዱ
ቱረን*። 2እሳን፥ «ነሞተ ግዱት ራፈምን
አከ ህንካኔፍ፥ ከነ ጎቹን ዩሮ አያናት ህን
ተኡ» ጂዱ ቱረን።

*1. በኡ 12፡1-27፤ ማር 11፡18፤ ሉቃ 19፡47

ዩሱስ ቢታንያት ኡርጎፍቱ ድበሙሳ
(ማቴ 26፡6-13፤ ዮሀ 12፡1-8)

3 ዩሱስሞ፥ ቢታንያ መነ ሲሞን እሰ ለም
ጣኤ ቱሬ ኬሰ ኛታፍ ታኤ ኡቱ ጅሩ፥ ዱበ
ርቲን ቶኮ ኡርጎፍቱ ድበታ መካ ህንቀብኔ
ባይኤ ገት-ጆቤሰስ፥ ህደ ብቅልቱ ናርዶስ
ጂደሙራ ከን ሆጄተሜ፥ ሹሩቤት ቀበቴ
ዱፍቴ፤ እሼን ሹሩቤ ሰነ ጩብስቴ፥ ኡርጎ
ፍቱ ሰነ መታ ዩሱስረት ነቅጤ*። 4ጆሬን ቶኮ
ገሩ ጅበኒ፥ «ኡርጎፍቱን ኩን ማሊፍ በዴ?
5ኡርጎፍቱን ኩን አከ ሜቲ ድበ ሰድእ ጫላት
ጉርጉረሜ፥ ወረ ህዩሶታፍ ኬነሙ እንደንደአ
ቱሬ» ወሊን ጂደን፤ እሼትስ እንዴከመን።
6ዩሱስ ገሩ፥ «እሼ ዲሳ! ማሊፍ ረክፍቱ?
እሼን ዋን ጋሪ አናፍ ጎቴ፤ 7ወረ ህዩሶተ፥
ዩሮ ሁንዱማ አፍ ብረት አርገቱ፥ ዩሮዱመ
ፌተንትስ ጋሪ ጎቹፌ እንደንዴሱ፤ አነ ገሩ
ዩሮ ሁንዱማ አፍ ብረት ህንአርገተን*።
8እሼን ዋን ደንዴሴ ሆጄቴት፤ ደግነኮስ
ዱራን ዱርስቴ አዋላፍ ድብዴት*። 9አን
ዱጉመን እስኒን ጂደ፥ ብየ ለፉ ጉቱማት

እዶዱመ ወንጌል እት ለለበሜት፥ ወንት
እሼን ጎቴሞ ሴናሼቲፍ እንዱበተመ» ጇዴ።
*3. ሉቃ 7፡37-38 *7. ኬሰ 15፡11
*8. ዮሀ 19፡40

ይሁደ፥ ዩሱስን ደበርሴ ኬኑዳፍ ወሊ ገሉሳ

(ማቴ 26፡14-16፤ ሉቃ 22፡3-6)

10 ዮሙስ ይሁደ ነምን ብየ ኬርዮት፥
በርቶተ ኩደ ለማን ኬሳ ቶኮ እን ቱሬ፥
ዩሱስን ደበርሴ እት ኬኑዳፍ ገረ ሉቦተ
ወረ አንገፎታ ደቄ። 11 እሳን ከነ ዮሙ
ደገአን ገመደኒ፥ ሆሪ ኬኑፌ አብደቺሰን፤
ከናፍ ይሁደ ደበርሴ እሰ ኬኑዳፍ ፉቸ
እንበርባደ ቱሬ።

ቆጼ እርባተ ፋሲካ

(ማቴ 26፡17-19፤ ሉቃ 22፡7-13)

12 ጀልቀበ አያነ መጥኖት፥ ነሞትን
ሆላ ፋሲካ ኤርገ ቀለኒ ቦዴ፥ በርቶትንሳ፥
«ሆላ ፋሲካ አከ ኛቱፍ ኤሰ ደቅኔ አከ
ቆጼስኑ በርባዳ?» ጇደኒ ዩሱስን ጋፈ
ተን*። 13 ዮሙስ እን በርቶተሳ ኬሳ ለመ
ኤርጌ፥ «መንደርቾት ልጣ! ነምን አኮቴ
ብሻኒ ባቱ ቶኮስ እስንት እንዱፈ፤ እሰ
ዱካ ደቃ! 14 መኑመ ነምቾ እት ገሉትስ
አባ መናቲን፥ ‹መን ኬሱማ ከን አን በር
ቶተኮ ወጅን ኬሰት እርባተ ፋሲካ ኛዱ
ኤሳ? ሲን ጇደ በርሲሳን› እቲን ጇዳ*!
15 ነምቾ ዮሙስ መነ መነራ ኬሳ ኩታ
በልኣ፥ ምአ መናቲን ጉቴ አፈሜ ቶኮ፥
እስንት እንአርግሲሰ፤ አቾት ኑፍ
ቆጼሳ!» ጇዴ። 16 በርቶትን ሱን ከአኒ
ገረ መንደራ ደቀን፤ አኩመ እን እሳንት
ህሜትስ አርገተኒ፥ አቾት እርባተ ፋሲካ
ቆጼሰን። *12. በኡ 12፡6፥14-20 *14. 11፡3

እሰ ደበርሴ እሰ ኬኑ

(ማቴ 26፡20-25፤ ሉቃ 22፡14፥21-23፤
ዮሀ 13፡21-30)

17 ዮሙ ገልገላኤ ዩሱስ በርቶተሳ ኩደ
ለማኒ ወጅን እንዱፌ። 18 ማዲት ታአኒ ኛቻ
ኡቱ ጅረኒስ ዩሱስ፥ «ዱጉመን እስኒን
ጇደ፥ እስን ኬሳ፥ እን አና ወጅን ኛቹት ጅሩ
ቶኮ፥ ደበርሴ ነኬኑፍ ጅረ» ጇዴ*። 19 እሳን
ዮሙስ ገደኒ ወል ሀርካ ፉደኒስ፥ «አናን
ጇቹኬ ምት! ምቲሬ?» እቲን ጇቹ ጇልቀ
በን። 20 እንሞ፥ «ወረ ኩደ ለማን ኬሳ ቶኮ፥
እሰ አና ወጅን ቆዳ እቶት ጩጳቱደ።
21 እልም ነማሌ አኩመ ዋኤሳፍ ሜፈሜት
ዱኡፍ እንደቀ፤ ገሩ ነምቸ እልም ነማ ሀርከ
ሳቲን ደበርፈሜ ኬነሙ ሰናፍ ወዮ! ነምቾ
ሱን ኡቱ ህንደለትኔ ተኤ እንወያፍ ቱሬ»
እሳኒን ጇዴ። *18. ፋር 41፡9

እርባተ ቁልቁሉ ዳቡሳ

(ማቴ 26፡26-30፤ ሉቃ 22፡15-20፤
1ቆሮ 11፡23-25)

22 ኡቱ ኛቻ ጅረኒ፥ ዩሱስ ቡዴነ ፉዴ፥
ኤብሴ፥ ጨብሴስ በርቶተሳቲፍ ኬኔ፥
«ፉደዳ! ኩን ደግነኮት» ጇዴ። 23 ጦፎስ
ፉደቴ ዋቀዮፍ ገለተ ገልቼ፥ እሳኒፍ ኬኔ፤
እሳንስ ሁንዱምቱ ጦፍቾ ኬሳ እንዱገን፤
24 እንሞ፥ «ኩን ዲገኮት፥ ዲገ ከኩ ዳበቴ ሰነ
ጭምሱዳፍ ነሞተ ባይኤዳፍ ደንገለኤደ*።
25 ሀመ ጉያ ጋፈ አን ሞቱማ ዋቀዮ ኬሰት እሰ
ሃራ ዱጉት፥ ዴብኤ ዳዲ ወይንቻቲ አከን
ህንዱግኔ ዱጉመን እስንት ሀመ» እሳኒን
ጇዴ። 26 ፋርፈና ገለታ ኤርገ ፋርፈተኒ ቦዴ
ገረ ጋረ ኤጀርሳት ኦል በአን*።
*23-24. 1ቆሮ 10፡16፤ በኡ 24፡8፤
ዘካ 9፡11፤ እብ 9፡20፤ ኤር 31፡31-34
*26. ፋር 113—118

ጴጥሮስ ገኑፍ አከ ጅሩ ዩሱስ ዱራን ዱርሴ ዱበቹሳ

(ማቴ 26፡31-35፤ ሉቃ 22፡31-34፤
ዮሀ 13፡36-38)

27 ዮሙስ ዩሱስ፥ «ሁንዱምትኬሰን
ነዲፍተኒ በቀቹፍ ጅርቱ፥ ‹አን ትክሴ
ሩኩቴ ለፉን ነንደአ፥ ሆሎትንስ እንብትም
ፈሙ› ጇደሜ ሜፈሜረ*። 28 ኤርገን ዱአ
ካፈሜ ቦዴ ገሩ፥ እስን ዱረ ገሊላ ነን
ደቀ» እሳኒን ጇዴ*። 29 ጴጥሮስ ዮሙስ፥
«እሳን ሁንድኑ ስዲሰኒ ዮ በቀተንዩ፥ አን
ስዲሴ ህንበቀዱ!» እቲን ጇዴ። 30 ዩሱ
ስሞ፥ «ዱጉመን ሲንጇደ፥ ሀልከኑመ ከነ
እንዳንቆን ስአ ለመ ኡቱ ህንእይን፥ አት
ስአ ሰድእ ነገንተ» እቲን ጇዴ። 31 እን ገሩ
እቱመ ጭምሴ፥ «ሲወጅን ዱኡን ዮ ነራ
በርባደሜሌ፥ መቱማ ስህንገኑ» ጇዴ፤
እሳን ሁንዱምቱስ አከሱመ ጇደን*።
*27. ዘካ 13፡7፤ ማቴ 26፡56፤ ማር 14፡50፤
ዮሀ 16፡32 *28. 16፡7፤ ማቴ 28፡16
*31. ዮሀ 11፡16

ዬሱስ ጌቴሴማኔት ከደቹሳ

(ማቴ 26፡36-46፤ ሉቃ 22፡39-46)

32 ገረ እዶ ዳባ ጌቴሴማኔ ጂደሙ ቶኮ
ደቀኒ፥ ዬሱስ በርቶተሳቲን፥ «ሀመ አን
ከደዴ ራወዱት አስ ታአ!» ጂዴ*። 33 ጴጥ
ሮስን፥ ያቆብን፥ ዮሀንስንስ ኦፌ ወጅን
ፉደቴ፥ ራፈሜ ያዳን ድጸቹት ከኤ*። 34 እሳ
ኒንሞ፥ «ሉቡንኮ ሀመ ዱአት ባይኤ ገድቴ፤
እስን አስ ቱራ፥ ደመቃስ!» ጂዴ*።
35 ጥኖስ እራ ሂቄ አደሳቲን ጎምብፈሜ፥ ዮ
ደንደአሜ ዬሮቲን ኩን አከ እሰ ብረ ደርብ
ቱፍ ከደቴ፥ 36 «ያ አባኮ ወንት ሁንዱምቱ
ሲፍ እንደንደአመ፤ ጦፎ ድጽና ከነ አነራ
ፉድ! ገሩ ወንት አት ጃለቴ ሀተኡ መሌ፥
ዋን አን ጃለዱ ምት» ጂዴ*። 37 ዱፌስ ረፈኒ
እሳን አርጌ፥ ጴጥሮሲን፥ «ሲሞን!
እንረፍታ? ሰአቲ ቶክቲፍሌ ደመቁ ህንደን
ዴኜ? 38 ቆረመት አከ ህንገሌፍ ደመቃ፥
ከደዳ! ሀፉርሌ ድማደ፥ ፎን ገሩ ደደባደ»
ጂዴ*። 39 አመስ አች ሂቄ ከደቱመሳ ዱራስ
ከደቴ። 40 ዴብኤ ዱፌስ ኡቱ እሳን ረፈኒ
አርጌ፤ እጅሳኒ ባይኤ እት ኡልፉቴ ቱሬ፤
ማል አከ እሳፍ ዴብሰንስ ህንቤክኔ። 41 ስአ
ሰደፉት ዱፌ፥ «አመዩ ረፍተኒ ቦቆቹት
ጅርቱ? እንገአ፥ ዬርች ገኤረ፤ ኩኖ፥
እልም ነማ ሀርከ ጬበሞታት ኬነሙሳት።
42 ከአ እት አዴምና! ኩኖ እን ደበርሴ ነኬኑ
ዱር ድአቴ» እሳኒን ጂዴ*።

*32. ዮሀ 18፡1 *33. ማቴ 17፡1
*34. ፋር 42፡5፥11፤ 43፡5፤ ዮሀ 12፡27
*36. 10፡38፤ ሮማ 8፡15፤ ገላ 4፡6
*38. ማቴ 6፡13፤ ሉቃ 11፡4 *42. ዮሀ 14፡31

ዬሱስ ቀበሙሳ

(ማቴ 26፡47-56፤ ሉቃ 22፡47-53፤
ዮሀ 18፡3-12)

43 ኡቱመ ዬሱስ ከነ ዱብቻ ጅሩ፥ ኩኖ
ይሁደ፥ ወረ ኩደ ለማን ኬሳ ቶኮ፥ እሳን ብረ
ገኤ፤ እሳ ወጅንስ ሉቦተ ወረ አንገፎተ፥ በር
ሲሶተ ሴራፍ፥ ማንጉዶተ ብራ ወር ኤርገመን
ብላዳፍ ቦኩ ቀበተኒ ዱፈን። 44 እን ደበርሴ
ዬሱስን ኬኑፍ ቱሬ ሱን ምልከታፍ፥ «እን አን
ዱንገዱ እሰ፥ ቀባቲ፥ ኤገቻ ፉዳ ሶካ!»
ጀራን ጂዴ ቱሬ። 45 ይሁደስ አኩመ አች
ገኤን ገረ ዬሱስት ደርቤ፥ «በርሲሳኮ!» ጂዴ
እሰ ዱዱንገቴ። 46 ጀር ዮሙስ ሂጠተኒ ዬሱስን
ቀበን። 47 ወረ ቡኬ ዳበተን ኬሳሞ ቶኮ ብላሳ
ሉቅፈቴ፥ ገርብቾ አንገፈ ሉቦታ ሩኩቴ፥
ጉረሳ እራ ኩቴ፤ 48 ዬሱስሞ፥ «አከ ወረ
ሳምቱ ቀቡዳፍ በአኒት፥ አነ ቀቡዳፍ ብላዳፍ
ቦኩዳን ያተኒ? 49 ጉያ ዱፋ ደርባ እስኒ ወጅን
ወል አርጋ፥ መነ ቂልቂሉማ ኬሰትስ በርሲሳን
ቱሬ፥ እስን ዮሙስ አነ ህንቀብኔ፤ አመ ገሩ
ወንት ጫፈትን ቂልቂላአን ጂደን ራወተሙን
እንተአ» ጂዴ*። 50 በርቶትን ሁንድኑሞ እሰ
ዲሰኒ እንበቀተን*።

*49. ሉቃ 19፡47፤ 21፡37፤ ዮሀ 18፡20
*50. ዘካ 13፡7፤ ማቴ 26፡31፤ ማር 14፡27

51 ዬሮ ሰነት ደርገጌስ ቶኮ ወያ ቁንጬ
ተልባ ቶኮ ዱዋ ደግነሳት አልበቴ፥ ዬሱስ
ዱካ ደቄ፤ ጀርስ እሰ ቀበተን። 52 እንሞ ወያ
ሰነ ሀርከት ዲሴ፥ ቁላሳ ፊጌ ሀርካ በኤ።

ዬሱስ ያኢ ወረ ይሁዶታ ዱረት ድአቹሳ

(ማቴ 26፡57-68፤ ሉቃ 22፡54-55፥63-71፤
ዮሀ 18፡13-14፥19-24)

53 ዬሱስን ገረ አንገፈ ሉቦታት ጌሰን፤
ሉቦትን ወር አንገፎትን ሁንድኑ፥ ማንጉዶ
ትን፥ በርሲሶትን ሴራስ አችት ወልት ቀበ
መኒ ቱረን። 54 ጴጥሮስ ሀመ ኦብዲ መነ
አንገፈ ሉቦታት እራ ፈጋቴ ዬሱስ ዱካ
አዴሜ፥ አችት ኤግዶታ ወጅን ታኤ
እብደ እንቀቃመተ ቱሬ። 55 ሉቦትን ወር
አንገፎትን፥ ጉቱማን ያኢ ወረ ይሁዶታስ
ዬሱስን አጂሱዳፍ ነሞተ እሰረት ዱጋ በአ
ኒፍ እንበርባዱ ቱረን፥ ገሩ ቶኮሌ ህንአር
ገትኔ። 56 ነሞትን ባይኤን ሶባን ዮ እሰረት
ዱጋ በአንዩ፥ ዱቢንሳኒ ወል ህንፉደትኔ።
57 ካንሞ ከአኒ ሶባን እሰረት ዱጋ በአኒ፥
58 «‹መነ ቂልቂሉማ እሰ ሀርካን ሆጂተሜ
ከነ ጅግሴ፥ ጉያ ሰድእት ከን ብራ ከን
ሀርካን ህንሆጂተምን ነንዳበ› ጂቹሳ ደጌ
ኜረ» ጂደን*። 59 ሀተኡዩ መሌ፥ እሰ ከነ
ረትዩ ዱቢንሳኒ ወል ህንፉደትኔ።

*58. 15፡29፤ ዮሀ 2፡19

60 ዮሙስ አንገፍን ሉቦታ ፉለ ሁንዱመ
ሳኒ ዱረ ዳበቴ ዬሱስን፥ «ዋን ጀር ኩን ስረት
ዱጋ በአን ከናፍ ዴቢ ቶኮሌ ህንቀብዱሬ?»
ጂዴ ጋፈቴ። 61 እን ገሩ ጬሉመ ጂዴ መሌ፥
ዴቢ ቶኮሌ ህንላትኔፍ፤ አንገፍን ሉቦታ
አመሞ፥ «አት መሲሂ፥ እልመ ዋቀዮ እሰ
ገለቴፈማቲ?» ጂዴ እሰ ጋፈቴ*። 62 ዬሱ
ስሞ፥ «አን እሰ፤ እልም ነማ ምርገ እሰ አን
ጎ-ቀቤሳ ታኤ ዱሜሶተ ዋቃ ኬሰስ ኡቱ ዱፉ
አርጉፍ ጅርቱ» ጂዴን*። 63 ዮሙስ አንገፍን

ሉቦታ ሱን ኣሬ ኡፈተሳ ተርሳሴ፥ «ኦመሞ
ዱገ-ባቱ ማሊ ኑብርባድችሰሬ*? 64ዋቀዮን ኣረ
ብሱሳ እስንጁ ደጌሰኒቱ! ማል እስንት
ፈካታ?» ጀዴ፤ ከነረት እሳን ሁንዱምቱስ
አጀፈሙን ኣከ እሳፍ ተኡ እት ሙረን*።
65ጀሬን ቶኮስ እሰት ቱፈን፥ እጀሳስ ህደኒ
ሩኩተኒ፥ «ኤኙቱ ስሩኩቴ? ራጂኬቲን ኑት
ህም!» እቲን ጀዱ ቱረን፤ ወር ኤግዶትንስ
እሳን ሀርካ ፋደተኒ እሰ ከከበለን*።

*61. 15:5፤ ኢሳ 53:7 *62. ዳን 7:13፤
ፋር 110:1፤ ኤፌ 1:20፤ ቆሎ 3:1፤
እብ 1:3 *63. ለኮ 14:6፤ ሆኤ 14:14
*64. ሌዎ 24:16፤ ዮሀ 19:7 *65. 10:34፤
15:19

ጴጥሮስ ዮሱስን ገኑሳ

(ማቴ 26:69-75፤ ሉቃ 22:56-62፤
ዮሀ 18:15-18፥25-27)

66 ጴጥሮስ ኣመሌ ኦብዲ ኬሰ ኡቱ
ጅሩ ጦምቦሬወን ኣንገፈ ሉቦታ ኬሳ ቶኮ
እንዱፍቴ*። 67እሼን ኡቱ ጴጥሮስ እብደ
ቀቃመቱ ኣርግቴ፥ ሁበቴ እሰ እላልቴ፥
«አትስሞ ዮሱስ ነምቾ ብየ ናዝሬት ሰና
ወጅን ቱርቴ» ጀቴ። 68እን ገሩ፥ «ዋን
አት ጀቱ ኣን ህንቤኩ፥ ኣናፍ ህንገሉስ»
ጀዴ ገኔ፤ ከነ ቦዴ ገረ ከረ ደልቻት ገድ
በኤ፤ [ኤርገሲ እንዳንቆን እንእይቴ]።
69ጦምቦሬቲን እሰ ኣርግቴ ኣመስ ወረ ኣች
ዳበተኒን፥ «ነምች ኩንስ እሳን ኬሳ ቶኮ»
ጀቴ። 70እን ገሩ ኣመስ እንገኔ፤ ዬሮ ጥኖ
ቦዴስ ወር ኣች ዳበተን ኣሞ ጴጥሮሲን፥
«አትስ ነመ ገሊላ ዋን ታቴፍ፥ ኣት
ዱጉመ እሳን ኬሳ ቶኮ» እቲን ጀደን።
71እን ገሩ፥ «ነምቾ እስን ጀተን ከነ ኣን
ህንቤኩ» ጀዴ፥ ኦፍ ኣባሩ ከከቱትስ
ከኤ። 72አቹማንስ እንዳንቆን ለመፋ
እይቴ፤ ጴጥሮስ ዮሙስ እሰ ዮሱስ፥
«እንዳንቆን ስአ ለመ ኡቱ ህንእይን፥ ኣት
ስአ ሰድእ ነገንተ» እቲን ጀዴ ቱሬ
ያደቴ፥ ቦእቾ እንፉታፈቴ*።

*66. 14:54 *72. 14:30፤ ማቴ 26:34፤
ሉቃ 22:34፤ ዮሀ 13:38

ቦቆና 15

ዮሱስ፥ ጲላጦስ ዱረት ድኤፈሙሳ

(ማቴ 27:1-2፥11-14፤ ሉቃ 23:1-5፤
ዮሀ 18:28-38)

1አኩመ ለፍት በርኤን ሉቦትን ወር ኣንገ
ፎትን፥ ማንጉዶትኒፍ በርሲሶትን ሴራ ጉቱ
ማን ያኢ ወረ ይሁዶታ ሁንድኑስ ዮሱስረት
መርየተን፤ ከነ ቦዴ እሰ ህደኒ፥ ጌሰኒ፥ ጲላ
ጦስት ደበርሰኒ ኬነን*። 2ጲላጦስ፥ «ስኢ
ሞቲን ይሁዶታ?» ጀዴ እሰ ጋፈቴ፤
እንሞ፥ «ስቱ ኣከስ ጀዴ» ጀዴ ዴብሴፍ።
3ሉቦትን ወር ኣንገፎትን ዋን ባይኤዳን እሰ
ህዴሰን። 4ጲላጦስ ኣመስ፥ «ኩኖ፥ ዋን ባይ
ኤዳን ስህዴሱኦ ዋን ዴብፍቱ ህንቀብዱሬ?»
ጀዴ፥ ዮሱስን ጋፈቴ። 5ዮሱስ ገሩ ኤርገሲ
ዴቢ ቶኮሌ ህንዴብፍኔፍ፤ ኩንሞ ጲላጦስን
እንድንቅፈቼሴ*።

*1. ሉቃ 22:66 *5. 14:61፤ ሉቃ 23:9፤
ኢሳ 53:7

ዮሱስት ዱእ ፈረደሙሳ

(ማቴ 27:15-26፤ ሉቃ 23:13-25፤
ዮሀ 18:39—19:16)

6 ጲላጦስ ኣያን ፋሲካት ወረ ህደመን
ኬሳ ነመ እሳን፥ «ኑፍ ገድ ዲስ» ጀደን
ቶኮ እንገድዲስ ቱሬ። 7ወረ ጎሊ ካሰኒ ነመ
አጀሰኒ ህደመን ኬሳሞ ቶኮ በርአባ ከን
ጀደሙ ቱሬ፤ 8ዮሙስ ነሞትን ገረ መነ
ሞቱማት ኦል በአኒ፥ ዋን ዱር ጎቻፌ ቱሬ
ኣከ እሳኒፍ ራወቱፍ ጲላጦስን ከደቼት
ከኣን። 9ጲላጦስሞ ዴብሴ፥ «ሞቲ ይሁ
ዶታ ኣከን ገድ እስኒፍ ዲሱ በርባዱ?»
እሳኒን ጀዴ። 10እኖ ሉቦትን ወር ኣንገፎ
ትን ህናፋዳፍ ደበርሰኒ ኣከ እሰ ኬነን
ሁበቴ ቱሬ። 11ሉቦትን ወር ኣንገፎትን
ገሩ፥ እሳ መና በርአባ ገድ ኑፍ ዲስ፥ ኣከ
ጀደኒፍ ነሞተ እት ቱቀን*። 12ኣመስ ጲላ
ጦስ፥ «ኤጋ ነምቾ እሰ እስን ሞቲ ይሁ
ዶታ ጀተኒ ዋምተኖ ማል ጎዱሬ?» ጀዴ
እሳኒፍ ዴብሴ። 13እሳንስ፥ «እሰ
ፈንስ!» ጀደኒ እየን። 14ጲላጦስሞ፥
«ማሊፍ? ማል በሌሴ?» እሳኒን ጀዴ፤
እሳን ገሩ፥ «እሰ ፈንስ!» ጀደኒ እቱመ
ጫልችሰኒ እየን*። 15ጲላጦስ ዮሙስ
ነሞተ ገመድቼሱ በርባዴ፥ በርአባ ገድ
እሳኒፍ ዲሴ፤ ዮሱስንም ሬብስሴ ኣከ እን
ፈንፈሙፍ ደበርሴ ኬኔ*።

*11. ሆኤ 3:14 *14. ሆኤ 3:13 *15. ዮሀ 19:1

ወር ሉልቱ ዮሱስት ገእሱሳኒ

(ማቴ 27:27-31፤ ዮሀ 19:2-3)

16 ወር ሉልቱ ኤርገሲ ዮሱስን ገረ መነ
ሞቱማ ሰነት ኦል ገልቻኒ፥ ኩተተ ሉልቱ ሰነ
ኬሳ ወረ ሀፈንስ ወልት ዋመን። 17ኡፈተ

ዲልጌ ዩሱስት ኡፍሰኒ፥ ጎንፎ ቆራቲ ሆጀ
ተኒ፥ መታሳረ ካአን። 18አቹማንስ፥ «አተ
ምሬ? ያ ሞቲ ይሁዶታ!» ጇደኒ ነጋ እሰ
ጋፈቹት ከአን። 19ኡሌዳን መታሳ ሩሩኩ
ተኒ፥ እት ቱፈኒ ጅልቤንፈተኒ ሰገደኒፍስ*።
20እሳን ኤርገ እት ገእሰኒ ቦዴ፥ ኡፈተ
ዲልጌ ሰነ እራ ባሰኒ፥ ወያሳ ዴብሰኒ እት
ኡፍሰን፤ ከነ ቦዴ ገድ ባሰኒ ፈንሱዳፍ እሰ
ጌሰን። *17-19. ሉቃ 23፡11

ዩሱስ ፈንፈሙሳ

(ማቴ 27፡32-44፤ ሉቃ 23፡26-43፤
ዮሀ 19፡17-27)

21 ነምን ብየ ቀሬና ቶኮ መቃንሳ ስምኦን
ከን ጇደሙ፥ አባ እስክንድሮሲፍ ሩፎስ፥
ለፈ ቆቲሰሳቲ ኡቱ ገሉ እሳንት ዱፌ፤ እሳ
ንሞ ፈኖ ዩሱስ አከ ባቱፍ እሰ ግድሲሰን*።
22ዩሱስንስ ገረ እዶ ጎልጎታ ጇደሙት
ጌሰን፤ «ጎልጎታ» ጇቹን «እዶ ለፌ መታ»
ጇቹደ። 23እሳን ዮሙስ ዳዲ ወይኒ ቁምቢዳን
መከሜ ዩሱሲፍ ኬንናን፥ እን ፉደቹ ድዴ*።
24ዮሙስ ጆር እሰ እንፈንሰን፤ ኡፈተሳሞ
ሀረኒ ኤሾ እሰ ከም አከ ፉደቱ በሩዳፍ ሙከ
እት ቡፈተን*። 25ዩሮን እሰ ፈንሰንስ በርኤ
ሰአቲ ሰድእት ቱሬ። 26የከ እን እቲን ሀዴ
ፈሜ ሙልእሱዳፍስ፥ «ኩን ሞቶቸ ይሁዶ
ታት» ከን ጇዱ መታሳ ገረራት ጫፈሜ
ቱሬ። 27እሳ ወጅንሞ ሳምቶተ ለመ፥ እሰ
ቶኮ ምርገሳት እሰ ካንስ ብታሳት ፈንሰን።
[28ዮሙስ እን መጫፍን፥ «ወረ ሴረ ጨብስ
ቱት ለካአሜ» ጇዱ እንራወተሜ]*። 29ወር
አቹን ደርበንሞ መታሳኒ ራሰኒ፥ «ሙ! አት
እሰ መነ ቁልቁሉማ ጅግስቴ ጉያ ሰድእት
እጃርቴ*! 30ሜ አፍ አልቾ! ፈኖራስ ገድ
ቡእ!» ጇደኒ እንአረብሱ ቱረን። 31ሉቦትን
ወር አንገፎትኒፍ በርሲሶትን ሴራስ አከሱመ
ወል ሀርካ ፉደኒ እሰት ገእሰን፥ «እን ነሞተ
ብራ ኦልቹረ፥ ኦፈሳሞ ኦልቹ ህንደንደኡ፤
32መሲህቸ ሞቶቸ እስራኤል ኤርገ ተኤ አከ
ኑእ አርግኔ እሰት አመኑፍ፥ አመ ፈኖራ ገድ
ሀቡኡ!» ጇደን፤ ወር እሳ ወጅን ፈንፈመን
ስሞ እሰ እንጬጸኡ ቱረን።

*21. ሮማ 16፡13 *23. ፋር 69፡21
*24. ፋር 22፡18 *28. ኢሳ 53፡12
*29. ፋር 22፡7፤ 109፡25፤ ማር 14፡58፤
ዮሀ 2፡19

ዩሱስ ዱኡሳ

(ማቴ 27፡45-56፤ ሉቃ 23፡44-49፤
ዮሀ 19፡28-30)

33 ሰአቲ ጆአ ጆልቀቤ ሀመ ሰአቲ ሰገ
ሊት ዱከን ለፈ ሁንዱማረ ቱሬ። 34ሰአቲ
ሰገልትስ ዩሱስ ሰገሌ ጉዳዳን፥ «ኤሎኢ፥
ኤሎኢ ለማ ሰበክተኒ?» ጇዴ ዋመቴ፤
ኩንስ፥ «ዋቀየኮ፥ ዋቀየኮ ማሊፍ ነዲ
ፍቴ?» ጇቹት እንኪከመ*። 35ወረ አቾ ዳበ
ተን ኬሳ ካን ከነ ደገአኒ፥ «ኩኖ ኤልያስን
ዋመተ» ጇደን። 36ዮሙስ እሳን ኬሳ ቶኮ
ፊጌ ዳዲ ወይኒ ደንገጋአ ዋን አከ ጬማ ቡቄ
ሀዳአ፥ እሰ ብሻን ደግነት ጡጡ ቶኮት
ጉቴ፥ ኡሌት ካኤ፥ አከ እን ዱጉፍ ኬኔፍ፥
«ኤልያስ ፈኖራ ገድ እሰ ቡሱዳፍ ዮ ዱፌ፥
ሜ እንእላለ!» ጇዴ*። 37ዩሱስ ሰገሌ ጉዳሳ
ደጌሰሴ ሀፉርሳ ኬሳ ያኤ። 38ዩሮ ሰነት ጎል
ጋን መነ ቁልቁሉማ አሊ ሀመ ገዲት እዶ
ለመት ተርሰኤ*። 39አንገፍን ድባ እን ገረ
ዩሱስት ገረገሌ ዳበቱ አከስት ሀፉርሳ እሰ ኬሳ
ያኡሳ ዮሙ ሁብቴ፥ «ነምን ኩን ዱጉመ
እልመ ዋቀዮ ቱሬ» ጇዴ።

*34. ፋር 22፡1 *36. ፋር 69፡21
*38. በኡ 26፡31-33፤ እብ 10፡19-20

40 ዱበርቶትን ሀላለ ዳበተኒ እንእላ
ለን፤ እሳን ኬሰስ ማርያም እሼ መግደላ፥
ማርያም ሃደ ያቆብ እሰ ቁጥሱ፥ ከን
ዮሴስ፥ ሰሎሜስ ቱረን። 41እሳን ወረ
ዮሙ እን ገሊላ ቱሬ እሰ ዱካ ቡአኒ እሳፍ
ሆጂተን፤ ከን ብራ ዱበርቶትን ባይኤን
ስሞ እሳ ወጅን ዩሩሳሌምት ከን ኦል በአን
አችት አርገመኒሩ*። *40-41. ሉቃ 8፡2-3

ዩሱስ አዋለሙሳ

(ማቴ 27፡57-61፤ ሉቃ 23፡50-56፤
ዮሀ 19፡38-42)

42 ቦሩምታስ ሰንበተ ዋን ተኤፍ ነሞትን
ጉያ ሰነት እንቆጸኡ ቱረን፤ ዩሮንሳሞ ገረ ገል
ገላ ቱሬ። 43ያኢ ወረ ይሁዶታ ኬስ ነሞች
ኡልፍነ-ቀቤስ ዮሴፍ ጇደሙ ቶኮ ቱሬ፤
ነሞች መንደረ አርማቲያ እን ኦፈሳቲ ሞቱማ
ዋቀዮ ኤገቱ ኩን፥ እጅ-ጅብናን ጲላጦስ ብረ
ደቄ፥ ሬፊ ዩሱስ ከደቴ። 44ጲላጦስሞ፥
«ከኑመ ዱረ ዱኤ?» ጇዴ ድንቅፈቴ፤
ዮሙስ አንገፈ ድባ ዋሜ ኤርገ ዱኤ ሀመም
አከ ቱሬ ጋፈቴ። 45አከሳ አንገፈ ድባራ ኤርገ
በሬ ቦዴ፥ ሬፈሳ ዮሴፈፍ ኬንሲሴ። 46ዮሙስ
ዮሴፍ ወያ ቁንጬ ተልባራ ደአሜ ብቴ፥

ሬፈሳ ፈኖራ ገድ ቡሴ፥ ወይቾ ሰናንስ ከፈኔ፥
አዋለ ገራ ደጋ ኬሰት ቶልፈሜ ቶኮ ኬሰ ካኤ፤
በልበለ አዋልቻትሞ ደጋ ገንገልቼ*። 47ማር
ያም እሼን መግደላ፥ ማርያም ሃት ዮሴስ እዶ
ሬፍሳ ካአሜ እንአርገን።

*46. ሆኤ 13፡29

ቦቆና 16

ዬሱስ ዱአ ከኡሳ

(ማቴ 28፡1-8፤ ሉቃ 24፡1-12፤
ዮሀ 20፡1-10)

1 ሰንበትን ኤርገ ደርቤ፥ ማርያም እሼን
መግደላ፥ ማርያም ሃት ያቆብ፥ ሰሎሜንስ
ደቀኒ ደግነ ዬሱስ ድቡዳፍ ኡርጎፍቱ
ብተን*። 2ጀልቀበ ቶርበኒ፥ [ጋፈ ሰንበተ
ጉዳ]፥ ገነመ በሪ ከአኒ አኩመ አዱን ባቴን
አዋልቾ ብረ ገአን። 3ከራትሞ፥ «ኤኙቱ
ደግቾ በልበለ አዋልቻቲ ኑፍ ገረገልቻ?»
ወሊን ጂቻ ቱረን፤ 4ደግች ባይኤ ጉዳ ቱሬ፤
እት ሂቀኒ ዮሙ እላለንሞ ደግች በልበለ አዋ
ልቻቲ ገረገልፈሜ አርገን። 5አዋልቾት
አኩመ ኦል ልጠኒን ደርገጌሰ ቶኮ፥ ኡፈተ
ገድ ዴራ አዲ ኡፈቴ ቡኬ ገረ ምርጋቲን
ታኤ አርገን፤ እሳን ዮሙስ ነአኒ እንድንቅፈ
ተን። 6እንሞ፥ «ናተኒ ህንድንቅፈትና! እስን
ዬሱስ ነመ ናዝሬት እሰ ፈንፈሜ ቱሬ በር
ባዱ፤ እና ከኤረ፥ አስ ህንጅሩ፥ እላ፥ እዶ
እሳን እሰ ጪብሰኒ ቱረንዩ! 7ገሩ ደቃ! በር
ቶተሳት ጴጥሮስትስ፥ ‹እን እስን ዱረ ገሊላ
እንደቀ፥ አኩመ እስንት ህሜስ አችት እሰ
እንአርግቱ› ጂዳቲ ህማ!» እሳኒን ጂዴ*።
8እሳን ሮምአኒ ኦፍ ወላለኒ ዋን ቱረኒፍ፥ አች
ኬሳ በአኒ አዋልቾ ብራ በቀተን፤ ዋን ሶዳተ
ኒፍስ ነመ ቶኮትዩ ዋ ህንህምኔ።

*1. 15፡40፤ ሉቃ 23፡56 *7. 14፡28፤
ማቴ 26፡32

ዬሱስ፥ ማርያም እሼ መግደላት ሙልአቹሳ

(ማቴ 28፡9-10፤ ዮሀ 20፡11-18)

9 ዬሱስ ጀልቀበ ቶርበኒ፥ [ጉያ ሰንበተ
ጉዳ] ገነመ በሪ ዮሙ ዱአ ከኤ፥ ዱረ
ማርያም እሼ መግደላት ሙልአቴ፤ ማር
ያም ኩን እሼ እን ሀፉሮተ ሀሞተ ቶርበ
ኬሳ ባሴ ቱሬደ*። 10እሼን ገረ ወረ እሳ
ወጅን ቱረኒ፥ ገዱፍ ቦኡት ጅረኒ፥
ደቅጤ ከነ እሳንት ህምቴ*። 11እሳን ገሩ
አከ እን ጅራታ ተኤ፥ አከ እሼን እሰ አር
ግቴስ፥ ዮሙ እሼራ ደገአን ከነ ህንአመ
ንኔ*።

*9. ሉቃ 8፡2 *10. ዮሀ 16፡20፤ 20፡18፤
ሉቃ 24፡10 *11. ሉቃ 24፡11

ዬሱስ ጀረ ለማንት ሙልአቹሳ

(ሉቃ 24፡13-35)

12 ከነ ቦዴ ጀሬን ለመ ዲደ ኡቱ ደቀኒ
ዬሱስ ብፈ ብራቲን እሳንት ሙልአቴ።
13ጀሬን ኩን ዴብአኒ ወረ ካንት ህመን፤
እሳን ገሩ ዱቢ እሳን ከናስ ህንአመንኔ።

ዬሱስ በርቶተ ኩደ ቶኮንት ሙልአቹሳ

(ማቴ 28፡16-20፤ ሉቃ 24፡36-49፤
ዮሀ 20፡19-23፤ ሆኤ 1፡6-8)

14 ኤርገሲሞ ዬሱስ፥ በርቶተ ኩደ ቶኮ
ወረ ማዲት ታአንት ሙልአቴ፥ ወር እሰ
ዱአ ከኤ ከነ አርገን፥ ዮሙ እሳንት ህመን፥
ዋን በርቶትን ኩን ህንአመንኒፍ አመንት-ደብ
ነሳኒቲፍ መተ-ጀብነሳኒት ዴከሜ*። 15እን፥
«ገረ ብየ ለፋ ሁንዱማ ደቃ! ኡመመ ሁን
ዱማትስ ወንጌለ ለለባ! 16ነምን አመኔ ነምን
ጨጰሜስ እንፈየ፤ ነምን ህንአመንኔ ገሩ እት
እንፈረደመ*። 17ወረ አነት አመነን ብረትስ
ምልክቶትን ኩን እንአርገሙ፤ ወር አነት
አመነን ኩን መቃኮቲን ሀፉሮተ ሀሞተ
እንባሱ፥ አፉኖተ ሃራዳንስ እንዱበቱ*። 18ቦፈ
ዮ ቀበን ዮኪስ ዋን ነመ አጂሱ ዮ ዱገን እሳን
ህንሚዱ፤ ሀርከሳኒስ ወረ ዱኩብሰተንረ
እንካኡ፥ እሳንስ እንፈዩ» እሳኒን ጂዴ*።

*14. 1ቆሮ 15፡5፤ ሉቃ 24፡25፤
ዮሀ 20፡26-29 *16. ዮሀ 3፡18፤ ሆኤ 2፡38፤
16፡31፥33 *17. 6፡7፥13፤ ሆኤ 8፡7፤
16፡18፤ 2፡4፥11፤ 10፡46፤ 19፡6፤
ሉቃ 9፡1፤ 10፡17፤ 1ቆሮ 14፡2-40
*18. ሉቃ 10፡19፤ ሆኤ 28፡3-6፤ 4፡30፤
5፡16፤ ያቆ 5፡14-15

ዬሱስ ገረ ዋቀ ኬሳት ኦል ፉደተሙሳ

(ሉቃ 24፡50-53፤ ሆኤ 1፡9-11)

19 ዬሱስ ጎፍታን እሳኒ ወጅን ኤርገ ዱብቴ
ቦዴ፥ ገረ ዋቀ ኬሳት ኦል ፉደተሜ ምርገ
ዋቀዮ ታኤ*። 20ኤርገሲ በርቶትን ደቀኒ እዶ
ሀሌት ለለበን፤ ጎፍታንሞ እሳኒ ወጅን ሆጄቴ፥
ዱብቾስ ምልክቶተ አርገመኒን እንጭምሴ*።

*19. 1ጢሞ 3፡16፤ ፋር 110፡1፤ ሮማ 8፡54፤
ኤፌ 1፡20፤ ቆሎ 3፡1፤ እብ 1፡3፥13፤
1ጴጥ 3፡22 *20. ሆኤ 3፡16፤ 5፡12፤ 14፡3፤
እብ 2፡3-4

ወንጌለ ጎፍታኬኛ ዩሱስ ክርስቶስ

እሰ ቁልቁሉ እሰ ሉቃስ ጫፌ

ቦቆና 1

እቲን ልጠ

1 ያ ኡልፋታፍ ጃለተማ ቴዎፊሎስ!
ዋኤ ዱቢ ኑግዱት ራወተሜ ከና ነሞትን
ባይኤን ኦዴሱ ያለኒሩ*። 2 ከነስሞ ቆጺሱን
ሳኒ አከ ወር ጀልቀባ ጀልቀበኒ ዱካ
ቱረን፣ እጀሳኒቲን ከን አርገን፣ ዱብቻ
ፍስ ከን ሆጄተን ኑት ደበርሰንት*። 3 አን
ስሞ ዱቢ ከነ ጀልቀበሳቲ ጀልቀቤ፣ ኬሰ
ልጤ ቆራ ዋነን ቱሬፍ፣ ተሬት ገልቼ ሲፍ
ጫፉን ጋሪ ፈካቴ አነት ሙልአቴ*፤ 4 ከነ
ጎቹንኮስ፣ ዱቢን ስት ህመሜ ኩን ዱጋ
ዳፍ አመነማ ተኡሳ አከ ሁበቱፍ*።

*1. ሆኤ 1፡1 *2. ዮሀ 1፡14፤ 15፡27፤
1ዮሀ 1፡1-3፤ ሆኤ 1፡8፤ 1፡21
*3. ቆሎ 4፡14 *4. ዮሀ 20፡31

ዱረ ህመሙ ደሎተ ዮሀንስ ጬጳ

5 በረ ሄሮድስ ብየ ይሁዳ ቡልቻ
ቱሬት፣ በልበለ ሉቦታ ኩተተ አቢያ ኬሳ
ሉብን ዘካርያስ ጄደሙ ቶኮ ቱሬ፤ ሃት
መናሳስ ሰኚ ሉቦታ ኬሳ፣ መቃንሼስ ኤል
ሳቤጥ ጄደመ*። 6 ለቹንሳኒ አቦሚ ጎፍታ
ቲፍ ሴረሳ ራወቻ ፉለ ዋቀዮ ዱረት ጅሬኘ
ቀጄላ ጅራተን*። 7 ሀተኡዩ መሌ፣ ኤልሳ
ቤጥ ደብዱ ዋን ቱርቴፍ፣ ደለ ህንጎደ
ትኔ፤ ለቸኑሞ ለፈ ጉረኒሩ ቱረን*።

*5. ማቴ 2፡1፤ 1ሴና 24፡10 *6. ኬሰ 10፡12፤
ኢዮ 1፡1 *7. ኡመ 18፡11፤ አቦ 13፡2-5፤
1ሳሙ 1፡5-6

8 ደረቤን በልበለሳቲ ጌኛንስ፣ ጋፍ ቶኮ
ዘካርያስ ወረ ካኒ ወጅን ፉለ ዋቀዮ ዱረት
ሆጂ ሉቡማሳ ሆጄቹዳፍ ድአቴ፤ 9 አከ
አመለ ሆጂ ህርመቹሳኒት ዘካርያስ አርሳ
አከ ድኤሱፍ፣ ቡፈተ ሙካቲን እረ
ቡናን፣ ገረ መነ ቁልቁሉማት አል ገሌ*።
10 ዩሮ አርሳ እጣና ከነትስ ሰብን ባይኤን
አላ እንከደተ ቱሬ። *9. በኡ 30፡7

11 ዮሙስ ኤርገማን ዋቀዮ እዶ እት
እጣን አርፈሙ ገረ ምርጋቲን ዳበቴ፣ ዘካ
ርያስት ሙልአቴ*። 12 ዘካርያስ ዮሙ እሰ
አርጌ፣ ነኤ ሶዳቴ፤ 13 ኤርገምችሞ እት
ዱበቴ፣ «ያ ዘካርያስ ህንሶዳትን! ዋቀዮ
ከደትናኬ ደገኤረአ፣ ኤልሳቤጥ ሃት
መናኬ እልመ ሲፍ እንዴስ፣ መቃሳስ ዮሀ
ንስ ጄቴ እንሞጋፍተ። 14 አት ጉዳ
እንገመደ፣ ደለቹንሳስ ነሞተ ባይኤቲፍ
ገመቹ እንተአ። 15 እን ጉዳ እንተአ፣ ዳዲ
ወይኒ ዮኪስ ዱጋቲ መቼሱ ሁንዱማ
መቱማ ህንዱጉ፣ ገራ ሃደሳቲ ጀልቀቤስ
ሀፉረ ቁልቁሉዳን እንጉተመ*። 16 ሰበ እስ
ራኤል ኬሳስ ደኑ ገረ ዋቀዮ ጎፍታሳኒት
ዴብሴ እሳን እንፍደ፤ 17 እን ሀፉራፍ
ሁምነ፣ ኤልያስ ራጅች ቀበ ቱሬ እንአር
ገተ፤ ያደ አቦታቲፍ ከን እጆሎታ ወልት
ዴብሱዳፍ፣ ከን ወረ ህንአቦመምኔስ ገረ
ወረ ቶሎታት ሀርከሱዳፍ፣ ሰበሳ ጎፍታሳ
ኒቲፍ ከን ቆጳአን ጎቹዳፍስ ጎፍታ ዱረ
እንአዴመ» ጄዴ*።

*11. 2፡9፤ ሆኤ 10፡3 *15. 7፡33፤
ማቴ 11፡18፤ ለኮ 6፡3፤ ገላ 1፡15
*17. ማቴ 11፡14፤ 17፡11-13፤ ሚል 3፡1፤
4፡5-6

18 ዘካርያስ ዮሙስ ኤርገምቻን፣ «ኩን
አከ ተኡ አተምተን ቤካ? አኖ ዱሎሜረ፣
ሃት መናኮስ በርሼ ደርቤረ» ጄዴ*። 19 ኤርገ
ምችሞ፣ «አን ገብርኤሊደ፣ ፉለ ዋቀዮ ዱረ
ከነን ዳበዱ፣ ምስራቾ ከነ ስት ህሙዳፈን
ኤርገሜ*፤ 20 አት ገሩ ኤርጋ አን ስት ህሜ
ዩሮሳት እሰ ራወተሙፍ ጅሩ ህንአመንኔ፤
ከናፍስ ሀመ ኩን ተኡት አረብንኬ ድዳ
እንተአ» ጄዴ ዴብሴፍ።

*18. ኡመ 15፡8፤ ሉቃ 1፡34 *19. ዳን 8፡16፤
9፡21፤ እብ 1፡14

21 ሰብን ገድ በኡ ዘካርያስ ኤገቻ ቱሬ
ሱን፣ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ ሀመ ከነ ዋን
እን ቱሬፍ እንድንቅፈቴ። 22 ዮሙ ገድ
በኤስ እን ዱበቹ ደደብናን፣ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሰት ሙልአተ አርጌ አከ ቱሬ ሁበ
ተን፤ አረብንሳ ድዳ ዋን ተኤፍ፣
ሀርከሳቲን ምልክተ ዱዋ እሳኒ ኬኑ ደን
ደኤ። 23 ጉዮትን ደረቤሳ ራወተምናን፣
ዘካርያስ ገረ መነሳት ዴብኤ። 24 ከነ ቦዴስ
ሃት መናሳ ኤልሳቤጥ ኡልፎፍቴ፣ ሀመ
ጅአ ሸኒት መና ህንባኔ ቱርቴ። 25 እሼን፣
«ኩን ሆጂ ጎፍታት፣ አመ ገረ ቦዴት ነያ
ደቴ፣ ነሞተ ግዱት ጬጶ ነረ ቱሬ አነራ
ፈጌሴ» ጄቴ*። *25. ኡመ 30፡23

ዱሪ ህመሙ ደሎተ ዩሱስ

26 ኤልሳቤጥ ኡልፎፍቴ ጅአ ጀአ
ፋት፥ ኤርገምች ገብርኤል ዋቀዮ ብራ
ኩታ ብየ ገሊላ መንደረ ናዝሬት ጄደሙት
ኤርገሜ። 27 ኤርጋንሳስ ገረ ዱርበ ማርያም
ጄደምቱ ቶኮት ቱሬ፥ እሼን ነመ ዮሴፍ
ጄደሙ፥ ሰኘ ዳዊት ኬሳ ደለቴ ቶኮፍ፥
ካድመተምቴ ቱርቴ*።

*27. ማቴ 1፡16፥18

28 ኤርገምች እሼት ሙልአቴ፥
«ዋቀዮ ጎፍታን ሲወጅን ጅረአ፥ ነጋን
ሲፍ ሀተኡ፥ ያ አያነ-ቀቤቲ!» እቲን
ጄዴ። 29 ማርያም ነጋ ከነ ዮሙ ደጌሴ፥
ያዳን ድጳቴ፥ «ኩን ማል ጄቹዳ?» ጄቴ
አፍ ጋፈቴ። 30 ዮሙስ ኤርገምች እሼ
ዳን፥ «ያ ማርያም ዋቀዮ ብራ አያነ አርገ
ቴተ ህንሶዳትን*! 31 ኩኖ እንኡልፎፍተ
እልመስ እንዴሰ፥ መቃሳሞ ዩሱስ ጄድ
ሞጋስ*! 32 እን ጉዳ እንተአ እልመ አባስ
ጄደሜ እንዋመመ፥ ዋቀዮ ጎፍታንስ ቴሶ
አባብሊሳ ዳዊት እንኬናፍ። 33 መነ ያቆብ
ረት በረበራን እንሞአ፥ በር ሞቱማሳስ
ዱመ ህንቀቡ» ጄዴ*።

*30. ሉቃ 1፡13፤ ሆኤ 7፡46 *31. ማቴ 1፡21፤
ኢሳ 7፡14፤ ሉቃ 2፡21
*32-33. 2ሳሙ 7፡12፥13፥16፤ ኢሳ 9፡6፤
ዳን 7፡14

34 ማርያም ዮሙስ፥ «አኖ አመሌ
ዱርበ፥ ኩን አተምት ተኡ ደንደአ?»
ጄቴ ኤርገምቹ ጋፈቴ። 35 ኤርገምችሞ፥
«ሀፋር ቁልቁሉን ስረ እንቡአ፥ ሁምን
ኣባስ ስጎልቦበ፥ ከናፍስ ሙጭች ስራ
ደለቱ ኩን ቁልቁሉዳፍ እልመ ዋቀዮ
ጄደሜ እንዋመመ*። 36 ኩኖ ፍርኬ እሼን
ስት ኣንቱ ኤልሳቤጥ፥ ደብዱ ጄደማ ከን
ቱርቴ፥ በረ ዱሉመሼት እልመ ጎደቹዳፍ
ኤርገ ኡልፎፍቴ፥ ጅአ ጀአፋሼት።
37 ዋቀዮፍ ወንት ደደበሙ ህንጅሩ» ጄዴ
ዴብሴፍ*።

*35. ማቴ 1፡20 *37. ኡመ 18፡14፤
ማቴ 19፡26፤ ሮማ 4፡21

38 ከነረት ማርያም፥ «አን ገርብቲን
ጎፍታ ኩኖ አሰን ጅረ፥ አከ አት ዱበቴ
አናፍ ሀተኡ!» ጄቴን፤ ከነ ቦዴ ኤርገ
ምች እዶ ዱፌት እንዴብኤ።

ማርያም ኤልሳቤጥን ዱብሱሼ

39 ከነ ቦዴ ኡቱ ህንቱርን ማርያም ካቴ
አሪፈቴ በዳት ኦል ባቴ፥ ገረ መንደረ
ይሁዳ ደቅጤ። 40 መነ ዘካርያስት ኦል
ገልቴ፥ ኤልሳቤጥን ነጋ ጋፈቴ። 41 ዩሮ
ኤልሳቤጥ ነጋ ማርያም ደጌሴት፥ ሙጭች
ገመቹዳን ገራሼ ኬሰ ቡራቄ፤ ኤልሳቤጥ
ዮሙስ ሀፋረ ቁልቁሉዳን እንጉተምቴ።
42 ሰገሌሼ ኦል ፉደቴ ደጌስፍቴስ፥ «አት
ዱበርቶተ ሁንዱማረ ኤብፈምቱደ፤
ሙጫን አት ገራት ባቱስ ኤብፈማደ*።

*42. አቦ 5፡24

43 «አመ ገሩ ሃት ጎፍታኮቲ ዱፍቴ
አከ ነዱብፍቱፍ፥ ኡልፍን ሀመነ ገኡ
ኤሳ አናፍ ተኤ? 44 አኩመ ሰገሌን
ነጋኬ ጉረኮ ኬሰ ቡኤን፥ ሙጭች ገመ
ቹዳን ገራኮ ኬሰ ቡራቄ። 45 አብዲን
ጎፍታን ኬኔ አከ ራወተሙ ቤክቴ፥ ከን
አመንቴ፥ አተም ከን አያኖምቴደ!»
ጄቴ*። *45. ዮሀ 20፡29

ፉርፈና ማርያም

(1ሳሙ 2፡1-10)

46 ማርያም ዮሙስ፥
«ገራንኮ ጎፍታኮቲፍ
ሆቁባ ድኤስ፤
47 ሀፋርኮስ ዋቀዮ ፈይሳኮት
እንእልልቸ*።
48 እን ገድ ዴቢ ገርብቲሳ ያደቴረአ፤
ኤጋ፥ አማ ጀልቀቤ
ደሎትን ሁንድኑ
አያነ-ቀቤቲ አናን ጄዱ*፤
49 ዋቀዮ እን ደንደኣን፥
ዋን ጉዳ አናፍ ጎዴ፤
መቃንሳ ቁልቁሉደ*።
50 አራርሳ ደሎታ ሀመ ደሎታት፥
ወረ እስ ሶዳተንረት*።
51 እሬሳቲን ኣንጎሳ ሙልእሴ፤
ወረ ኮረንስ ያደ ገራሳኒ ወጅን
ብትምሴ*።
52 ጎፍቶተ ኦል አፍ ቀበን
ቴሶሳኒራ እሳን ቡሴ፤
ወረ ገድ ዴብአንስ
ኦል እሳን ካሴ*።
53 ወረ ቤለአን ዋን ጋሪዳን ቁፍሴ፤
ሶሬሶተ ሀርከ ዱዋ
እሳን ገድ ዲሴ*።

54 ገርብቾሳ እስራኤልን
ገርጋሩፍስ ብርመቴ፥
አራረ ጎቼዳፍ ቆጼሴ፥
እንያደቴ* ፤
55 አቦተኬኘ እሰ አብደቺሴ ፤
አብራሃሚፍ እጆሌ፥
እጆሌሳቲፍስ
በረበራን ኤጌ» ጇቴ ፋርፌቴ* ።
56 ማርያም ጅአ ሰድእ ከን ገኡ ኤልሳቤጥ
ብረ ቱርቴ፥ ከነ ቦዴ ገረ መነሼት
ዴብቴ ።

*47. 1ጢሞ 2፡3፤ ቲቶ 2፡10
*48. 1ሳሙ 1፡11 *49. ፋር 111፡9
*50. ፋር 103፡13፥17 *51. ፋር 89፡10፤
2ሳሙ 22፡28 *52. ኢዮ 12፡19፤ 5፡11
*53. 1ሳሙ 2፡5፤ ፋር 107፡9
*54. ፋር 98፡3፤ ኢሳ 41፡8 *55. ኡመ 17፡7፤
ሚክ 7፡20

ደሎተ ዮሀንስ ጩጳ

57 ኤልሳቤጥ ዬሮን ደኡምሰሼ ጌኛን፥
እልመ ዴሴ። 58 አሎትንሼቲፍ ፍሮትንሼ
አራረ ጉዳ ጎፍታን እሼዳፍ ቡሴ ዮሙ ደገ
አን፥ እሼ ወጅን ገመደን።
59 ጉያ ሰዴተፉሳት ሙጭቸ ደግነ
ቀቡዳፍ ወር ዱፈን፥ አከ መቃ አባሳት
ዘካርያስ ጇደኒ ሞጋሱፍ ቱረን* ። 60 ሃትሳ
ኤልሳቤጥ ገሩ፥ «ዋዉ፥ መቃንሳ ዮሀንስ
ሀጇደሙ መሌ» ጇቴ ድዴ። 61 እሳንሞ፥
«ፍሮተኬ ኬሳ መቃ ከናን ቶኮሌ ህንዋመ
ምኔ» ጇደን፤ 62 ረከትናንስ ሙጭቸ ኤፑ
ጇዴ ዋሙ አከ ፌዱ አባሳ ምልክታን ጋፈ
ተን። 63 ዘካርያስስ ዋን እረት ጫፉ አከ
እሳፍ ኬነኒፍ ጋፌቴ መቃንሳ ዮሀንስ
ጇደመ፥ ጇዴ ጫፍናን፥ ሁንዱምትሳኒ
ራጇፈተን* ። 64 አቹማን ዘካርያስ አረብንሳ
ሂከምናን ዱበቹ ደንደኤ፥ ሁንዱማ ዱረስ
ዋቀዮን ገለቴፈቹ ጇልቀቤ። 65 አሎትንሳ
ኒስ ሁንድኑ እንነአን፤ ዱቢን ኩን በዳ
ይሁዳ ጉቱማት ደገአሜ፥ በልኣትስ ዱበ
ተሜ። 66 ወር ከነ ደገአን ሁንድኑሞ
ዱብቸ ገራት ቀበተኒ፥ «ሙጫን ኩን
ማል ተእነ ላተ? ዱጉማን ሀርከ ዋቀዮ
ሀመ አማት እሳ ወጅን ቱሬ» ጇቻ
ቱረን* ።

*59. ኡመ 17፡12፤ ሌዎ 12፡3፤ ሉቃ 2፡21
*63. 1፡13 *66. ሆኤ 11፡21

ራጇ ዘካርያስ ዱበቴ

67 ዘካርያስ አባን ሙጭቻ ሀፉረ ቁል
ቁሉዳን ጉተሜ ራጇ ዱበቴ፥
68 «ዋቀዮ ጎፍታን እስራኤል፥
ከን ገለቴፈሙደ፥
ሰበሳ ፉሩዳፍ ዱፌ* ፤
69 ፈይሳ ኣንጎ-ቀቤሰስ[†1] ኑፍ ካሴ፥
ለታ ገርብቾሳ ዳዊት ኬሳ* ፤
70 አፉን ቁልቁሎተ ራጆተሳቲን
ዱበቻ አከ ቱሬ፥
በረ ዱሪ ዱሪቲ ጇልቀቤ* ፤
71 ሀርከ ዲኖተኬኛ አከ ኑአልቹ፥
ቀባ ወረ ኑጅበን ሁንዱማ ኬሳስ
አከ ኑባሱ* ፤
72 አቦተኬኞፍስ አራረ አከ ጎዱፍ፥
ከኩሳ እሰ ቁልቁላአ አከ
ያደቱፍ* ፤
73 አባኬኘ አብራሃሚፍ እሰ ዳቤ
ኑፍ ኬኑዳፍ፥
ከኩዳን አከ ጆቤሴ ፤
74 ሀርከ ዲኖተኬኛ ኑአልቹዳፍ፥
ኑስ ሶዳ መሌ አከ እሳፍ
ሆጇትኑ ጎቹዳፍ* ፤
75 ቁልቁሉማፍ ቶለት
ፉለሳ ዱረ ጅራቹዳፍ፥
በረ ጅሬኘኬኘ ሁንዱማት* ።
76 አትሞ ያ ሙጫነነ፥
ራጇ ኣባ እንጇደምተ ፤
ከራሳ ቆጼሱዳፍ
ፉለ ጎፍታ ዱረ እንአዴምተ* ፤
77 ቤኩምሰ ፈይና ሰበ ዋቀዮፍ
ኬኑዳፍ፥
ዲፈሙ ጩቡሳኒስ
አርገቿሱዳፍ* ፤
78 ዋቀዮኬኘ፥
አራረሳ እሰ ኦኣን ጉቴን፥
በሪ ፈይና ኑፍ በሪስሰ* ፤
79 ወረ ዱከናፍ ጋድሰ ዱኦ ኬሰት
አርገመንት ሙልአቹዳፍ፥
ሚለኬኘስ ዳንዲ ነጋረ
ጌጌሱዳፍ» ጇዴ* ።
80 ሙጭች ጉደቻ፥ ሁበቻስ
እንአዴመ ቱሬ፤ ሀመ ጉያ
ሙልእነት ሆጇሳ ሰበ
እስራኤል ኬሰት

†1 ሉቃ 1፡69 «ኣንጎ-ቀቤሰ» ግሪ «ጋንፌ ፈይና» ።

ጆልቀቤትስ፥ ለፈ ኦና ኬሰ
እንጅራተ ቱሬ*።

*68. ፋር 41፡13፤ 72፡18፤ 106፡48፤ 111፡9
*69. ፋር 18፡2 *70. ሆኤ 3፡21፤ ኤር 23፡5-6
*71. ፋር 106፡10፤ 132፡24
*72. ፋር 106፡45 *73-74. ፋር 105፡8-9፤
ኡመ 22፡16-18 *75. ቲቶ 2፡12
*76. ሚል 3፡1፤ ኢሳ 40፡3፤ ማቴ 3፡3
*77. ኢሳ 43፡11፤ ማር 1፡4 *78. ሚል 4፡2፤
2ጴጥ 1፡19 *79. ዮሀ 8፡12፤ ኢሳ 9፡1-2፤
11፡6፤ ማቴ 4፡16 *80. 2፡40፤ 3፡1-18

ቦቆና 2

ደሎተ ዬሱስ

(ማቴ 1፡18-25)

1 ዬሮ ሰነት ሞቱማ ወረ ሮማ ኬሰ ከን
ጅራተን ሁንድኑ አከ ጫፈመኒፍ፥ አዉጉ
ስጦስ ሞትቸ ብራ አቦሚን በኤ። 2 ጫፈ
ሙን ነማ ኩን እሰ ጆልቀባ ቱሬ፥ እንስ
በረ ቄሬኔዎስ ሶርያት አባ ብያ ቱሬት
ተኤ*፤ 3 ከናፍ ነምን ሁንድኑ አዱመ አዳን
ኦፍ ጫፍስሱዳፍ ገረ መንደረ ኩታ ብየ
እት ደለቴ ደቄ። *2. ሆኤ 5፡37

4 ዮሴፍ ሰኚ ሞትቸ ዳዊት ኬሳ ዋን
ቱሬፍ፥ ገሊላዳ መንደረ ናዝሬቲ በኤ፥
ይሁዳ ኬሳ ቤትልሄም መንደረ ዳዊት
ገኤ*። 5 ካድመሳ ማርያሚ ወጅን ጫፈሙ
ዳፍ ደቄ፥ እሼንሞ ኡልፈ ቱርቴ*። 6 ቤት
ልሄም ኡቱ ጅረኒስ፥ ዬሮን ማርያም እት
ዴሱ ገኤ፤ 7 አንገፈ እልመሼ ዴሴ፥ ለፈ
ቡልቲ ከረ-ዴምቱቲ እዶ ህንአርገትኔ ዋን
ቱረኒፍ፥ ወያ እት መርቴ፥ ስሬ ሆሪን
ኬሳ ኛቱረ ጪብስቴ፤

*4. 1፡27፤ ሚክ 5፡1፤ ዮሀ 7፡42
*5. 1፡27፥31

ትክሶታፍ ኤርገሞተ ዋቀዮ

8 ትክሶትን ቶኮሞ ናነአ ሰና በኬት ሀልከን
ደረቤ ደመቀኒ፥ ሆሎተሳኒ እንኤጉ ቱረን።
9 ኤርገማን ዋቀዮ ድንገተ እሳን ዱረ ዳበቴ፥
እፍን ሱራ ጎፍትቻስ ናኖሳኒት እብሴ፤ ከነ
ረት እሳን ነአኒ፥ ጉዳ ሶዳተን*። 10 ኤርገሞች
ገሩ፥ «ህንሶዳትና! ኩኖ አን ምስራቹ ገመቼ
ጉዳ እስንተን ህመአ፥ ኩንስ ሰበ ሁንዱማፍ
ከን ተኡደ። 11 ሀርአ መንደረ ዳዊትት ፈይ
ሳን እስኒፍ ደለቴረ፤ እንሞ ክርስቶስ ጎፍ
ትቾ*። 12 ምልክትንሳሞ ከነ፥ ሙጫ ወያን
እት መረሜ ስሬ ሆሪን ኬሳ ኛቱረ ጪሱ
እንአርግቱ» እሳኒን ጄዴ።

*9. 1፡11 *11. ዮሀ 4፡25፥42

13 አቹማንስ ኩተተ ኤርገሞተ ዋቀዮ
ኬሳ ባይኤን ኤርገሞቸ ከና ወጅን ቱረን*።
14 እሳንሞ፥ «ሆቁባን ዋቀዮፍ ዋቀ
ጉባት፥ ነጋንስ ነሞተ ዋቀዮ እት ገመ
ዱፍ፥ ለፈረት» ጄደኒ ዋቀዮን እንፋርፈቱ
ቱረን*።

*13. ዳን 7፡10 *14. 19፡38፤ ኤፌ 2፡14

15 ኤርገሞትን ዋቀዮ እሳን ብራ ዴብ
አኒ ገረ ዋቃት ኤርገ ኦል በአኒ ትክሶትን፥
«ኮታ ቤትልሄም እንደቅነ፥ ዱቢ አችት
ተኤ፥ ዋቀዮ ኑት ቤክስሴ ከነስ እንእላለ»
ወሊን ጄደን። 16 አሬፈቻ ዮሙ ደቀን ማር
ያሚፍ ዮሴፍን፥ ሙጭቾስ፥ ስሬ ሆሪን
ኬሳ ኛቱረ ጪሴ አርገተን። 17 ትክሶትን
ሱን ሙጭቾ ዮሙ አርገን፥ ዋን ኤርገሞ
ትን ዋቀዮ ዋኤሳፍ እሳንት ህመን ሁንዱማ
ሙልእሰን። 18 ወር ደገአን ሁንድኑሞ ዋን
ትክሶትን እሳንት ህመንት ባይኤ ድንቅፈ
ተን። 19 ማርያም ገሩ ዱቢ ከነ ሁንዱማ
ገራት ቀበቴ፥ እት ያድ ቱርቴ*። 20 ትክ
ሶት ሱን፥ እሰ ኤርገሞትን ዋቀዮ እት
ህመን ሁንዱማ ደገአኒ፥ አኩመ እት ዱበ
ተሜት እጆሳኒቲን ዋን አርገኒፍ፥ ዋቀዮፍ
ሆቁባ ድኤሳ ገለቴፈቻስ ገረ እዶሳኒት ዴብ
አን። *19. 2፡51

መቃ ሞጋፈሙ ዬሱስ

21 ጉያን ሰዴተፋን ኤርገ ደርቤ
ሙጭቾ ደግነ ቀቡን እንገኤ፤ አኩመ ኤር
ገማን ዋቀዮ ኡቱ እሼን ህንኡልፋእን
ዱረ፥ ሃደሳት ህሜ ቱሬት መቃሳ
«ዬሱስ» ጄደን*። *21. 1፡31፤ ሌዎ 12፡3

መነ ቁልቁሉማት ጌፈሙ ዬሱስ

22 አከ ሴረ ሙሴን አቦሜት ዬሮን ቁላ
ኡማሳኒ ጌኛን፥ ዋቀዮ ጎፍታ ዱረት እሰ
ድኤሱዳፍ፥ ሙጭቾ ገረ ዬሩሳሌምት
ፍደን። 23 ሴረ ጎፍትቻ ኬሰት፥ «ዲር አን
ገፍን ከረ ሳቁ ሁንድኑ ዋቀዮፍ ቁልቁላኤ
አዳን ከን በኤደ» ከን ጄዱ ጫፈሜ ጅረ።
24 ከነ መሌስሞ አከ ሴረ ጎፍትቻት አርሳ
ዳፍ፥ «ጉጌ ሆራ ለመ ዮኪስ ጉጌ ሶሶኬ
ለመ» ድኤሱፍ፥ እሰ ፍደን*።

*22-24. ሌዎ 12፡6-8፤ በኡ 13፡2፥12

25 በረ ሰነት ነምን መቃንሳ ስምኦን
ጄደሙ ቶኮ ዬሩሳሌም ቱሬ፤ ነምን ኩን
አቦሚ ዋቀዮ ከን ኤጌ፥ ዋቀዮን ሶዳቻ ከን
ጅራቴ፥ ፈይነ እሰ እስራኤሊፍ ዱፉ ከን

ኤገቱ ቱሬ፤ ሀፉር ቁልቁሉንስ እስረ
ቦቆቴ ቱሬ። 26ከናን ዱረስ ፈይሳ ጎፍትቻ
እስ አብደቺፈሜ ኡቱ ህንአርግን አከ ህን
ዱኔ ሀፉረ ቁልቁሉዳን እስት ሙልእፈሜ
ቱሬ። 27አመሞ ሀፉረ ቁልቁሉዳን ጌጌ
ፈሜ መነ ቁልቁሉማት አል ገሌ፤ ማርያ
ሚፍ ዮሴፍ አከ ሴራት እሳፍ ራወቼዳፍ
ሙጭቾ ዬሱስን መነ ቁልቁሉማት አል
ገልቾን።

28ዮሙስ ስምኦን፥ ሙጭቾ ፉዴ፥
ካሱት ባቴ ዋቀዮን ገለቴፈቴ፥
29«ኤጋ፥ ያ ጎፍታ፥
አኩመ ዱበቴ ቱርቴ
ገርብቾኬ ነጋዳን ጅሬኘ ከነቲ
ሂክ*!
30ፈይሱኬ እጀኮቲን አርጌረ*፤
31ሰብን ሁንድኑ አከ አርጉፍ ከን
ቆጼስቴ፥
32እንስ እፌ፤
ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእንት
አከ ሙልአቱፍ፥
ሰበኬ እስራኤሊፍስ
ኡልፍነ አከ ተኡፍ» ጀዴ*።

*29. ኡመ 46፡30 *30. 3፡6፤
ኢሳ 52፡10 *32. ኢሳ 42፡6፤ 49፡6፤
52፡10፤ ሆኤ 13፡47

33 አባን ሙጭቻፍ ሃትሳስ ዋን ስምኦን
ዋኤ ሙጭቻፍ ዱበቴ ሁንዱማ እንራጄፈ
ተን። 34ስምኦን ዮሙስ እሳን ኤብሴ፥ ማር
ያም ሃደ ሙጭቻቲንሞ፥ «ኩኖ፥ ሙጬን
ኩን ዳበቴ ጅረ፤ ሰበ እስራኤል ኬሳ ባይኤን
እስት ጉፈተኒ እንኩፉ፥ ባይኤንሞ እሳን
እንከኡ፤ አከሱመስ ነሞትን ባይኤን ምልክተ
ዳበቴ ጅሩ ከናን ሞርመኒ፥ እረት
እንዱበቱ*። 35ያድን እን ዶከታን ገራ ነሞተ
ባይኤ ኬሳ በኬት በኤ አከ ሙልአቱፍ፤
ስእሞ ገድ አከ ብላ ቀረማ ኦኔኬ ሰወራነ»
ጀዴ። *34. ኢሳ 8፡14፤ ሆኤ 28፡32

36 ራጅቲን ሃና ጄደምቱ ቶኮ፥ እንተለ
ፉኑኤል፥ ጎሰ አሴር ኬሳ ቱርቴ፤ እሼን
ለፈ ጉርቴት፤ ዱርቡማሼ ቦዴ ወጋ ቶርበ
ዱዋ አባ መናሼ ወጅን ጅራቴ። 37አባን
መናሼ እራ ዱናን፥ ሀመ ዬሮ በርሼ ወጋ
ሰዴተሚ አፉር ጉቴ ሰነት ሃደ ህዬሳ ታቴ
ጅራቴ፤ ዬሮ ዬሮት ሶማ፥ ሀልከኒፍ ጉያ
ከደቻ፥ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ኡቱ ህንደበ
ምን ዋቀዮፍ ሰገዳ እንሆጄት ቱርቴ*።
38ዬሮ ከነት ድአቴ፥ ዋቀዮን ገለቴፈቻ
ወረ ፉሪ ዬሩሳሌም ኤገተን ሁንዱማት
ዋኤ ሙጭቻ ዱበቴ። *37. 1ጢሞ 5፡5

ናዝሬትት ዴብኡሳኒ

39 ዮሴፊፍ ማርያም አከ ሴረ ጎፍታት
ዋን ሆጄተሙ ሁንዱማ ኤርገ ራወተኒ፥
ገረ ብየ ገሊላ ገረ መንደረሳኒ ናዝሬትት
ዴብአን*። 40ሙጭቾሞ ጉደቻ፥ ጀባቻ፥
ኦጉማዳንስ ጉታ አዴሜ፤ አያን ዋቀዮስ
እስረ ቱሬ*።

*39. ማቴ 2፡23 *40. 1፡80፤ 2፡52፤ 4፡16

ሙጭቾ ዬሱስ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት

41 አባኒፍ ሃት ሙጭቻ ወጉመ ወጋን
አያነ ፉሲካ አያኔሱዳፍ ገረ ዬሩሳሌም እንደቁ
ቱረን*። 42ሙጭቾ ወጋ ኩደ ለመ ዬሮ
ጉቴት፥ አኩመ አመለሳኒ አያንቻፍ አል
በአን። 43አያንቾ ኤርገ ደርቤ ገረ መነሳኒት
ዮሙ ዴብአንት፥ ሙጭቾ ዬሱስ ዬሩሳሌ
ምት ሀፌ፤ አባንሳፍ ሃትሳ ገሩ አከ እን ብራ
ሀፌ ህንቤክኔ። 44ሚልቶ ወጅን ዋን ጅሩ
ሴአኒ አዴምስ ጉያ ቶኮ ኤርገ አዴመኒ፥
ፍሮተሳኒ ብረ ወረ እጃን ቤከን ብረስ እንእያ
ፈተን። 45ደብናንስ እስ በርባዱፍ ዬሩሳሌ
ምት ዴብአን። 46ጉያ ሰድእ ቦዴሞ ሙጭቾ
መነ ቁልቁሉማ ኬሰ፥ በርሲሶተ ግዱ ታኤ
እሳን ኡቱ ደጌፈቱ ጋፊስ ኡቱ እሳን ጋፈቱ፥
አርገተን። 47ወር እስ ደጌፈተን ሁንድኑሞ
ሁብትናሳፍ ዴቢ ዴዴብሱሳቲፍ እንድንቅፈ
ተን*። 48አባንሳፍ ሃትሳ አቾት ዮሙ እስ
አርገን እንርፈተን፤ ሃትሳ ዮሙስ፥ «ያ እል
መኮ፥ ማሊፍ አከነ ኑጎቴ? ኩኖ አባንኬ
አንስ ባይኤ ያዶፍኔ ሰበርባዳ ቱሬ» ጀቴን።
49ሙጭቾሞ ዴብሴ፥ «ማሊ፥ አተምት ነበ
ርባደኒ? መነ አባኮ ኬሰት አርገሙን አከ
አነረ ጅሩ ህንቤከተን ቱርተኒ?» እሳኒን
ጀዴ*። 50እሳን ገሩ ማል ጄቼሳ አከ ቱሬ
ህንሁብትኔ። 51ከነ ቦዴ ሙጭቾ አባሳፍ
ሃደሳ ወጅን ናዝሬትት ዴብኤ፥ እሳኒፍ አቦ
መማስ ጅራቴ፤ ሃትሳ ገሩ ዱቢ ከነ ሁንዱማ
ገራት እንቀበት ቱርቴ*። 52ዬሱስሞ ዋቀዮፍ
ነሞተራ አያነ አርገቻ፥ ነሙማዳፍ ኦጉማት
እንጉደተ ቱሬ*።

*41. በኡ 12፡1-27፤ ኬሰ 16፡1-8
*47. ዮሀ 7፡15 *49. ዮሀ 2፡16፤ ፉር 26፡8
*51. 2፡19 *52. 1፡80፤ 2፡40፤ 1ሳሙ 2፡26፤
ፈኬ 3፡4

ቦቆና 3

ለለበ ዮሀንስ ጨጰ

(ማቴ 3፡1-12፤ ማር 1፡1-8፤ ዮሀ 1፡19-28)

1 ጢቤርዮስ ሞትች ሞኤ ወጋ ኩደ ሸነ
ፋት፥ ጶንጦስ ጲላጦስ ብየ ይሁዳ
ቡልቼ፤ ሄሮድስሞ ብየ ገሊላት፥ ፊልጶስ
ኦቦሌስሳ ብየ ኢጡርያፍ ጥራኮኒጢስት፥
ሊሳኒያስስ ብየ አቢሊንያት አቦተ ብያ
ቱረን*። 2 ሃናሲፍ ቀያፋን አንገፎተ ሉቦታ
ቱረን፤ በረ ሰነት ዮሀንስ እልም ዘካርያስ
ለፈ ኦና ኬሰ ኡቱ ጅሩ፥ ሰገሌን ዋቀዮ
እሰ ብረ ገኤ*። 3 ዮሀንስ ብየ ናኖ ዮርዳኖስ
ኬሰ አዴሜ፥ «ጨጰማ፥ ያደ ገራ ጌደረ
ቹኬሰን ሙልእሳ፤ ዋቀዮስ ጨቡኬሰን
እስኒፍ እንበሌስ» ጇዴ ለብሴ*።

4 ኩንስ መጫፈ ኢሳያስ ራጅቻ
ኬሰት፥
«ሰገሌን ለፈ ኦና ኬሳ እንእየ፤
ደገአ ደጌፈዳ፥
ጎፍትቻፍ ከራ ቶልቻቲ ሀራ፥
ዳንዲ እን እረ አዴሙስ
ቀጄልቻ።
5 ደቻን ሁንድኑ ሀጉተሙ፤
ቱሉን፥ ጋርስ ሁንድኑ
ሀኩፍፈሙ፤
ከራን ጀጀልአን ሀቀጄልፈሙ፥
ወል ጫላንስ ወል ሀቅጤፈሙ።
6 ነሞትን ሁንድኑ ፈይሱ ዋቀዮ
እንአርጉ»
ከን ጇዱ ጫፈሜ ጅረ*።

*1. 23፡1፤ ማቴ 27፡2 *2. 1፡80፤
ዮሀ 18፡13 *3. ሆኤ 13፡24፤ 19፡4
*4-6. ኢሳ 40፡3-5፤ ሉቃ 2፡30፤ ሆኤ 28፡28

7 አኩመ ከናትስ ዮሀንስ፥ ነሞተ ጨጰ
ሙዳፍ ባይአተኒ ገረሳት በአን፥ ጎርሱት
ከኤ፥ «እስን እጀሌ መርአታነነ፥ ዴከምሰ
እስንት ቡኡፍ ጅሩ ጀላ አከ በቀተኒፍ፥
ኤፕቱ እስን ያደቺሴ*? 8 አመስ ያደ ገራ
ጌደረቹንኬሰን እጀ ጋሪ ሀጎደቱ! አባንኬኘ
አብራሃሚደ ጇተኒ ኦፍ ህንጀቤስና፥
ዋቀዮ፥ አብራሃሚፍ ደጎተ ከነቲ እጀሌ
ካሱ አከ ደንደኡ እስንተን ህመ*። 9 አሙ
መዩ ቆቶን ህደ ሙከ ሁንዱማረ ካአሜ
ጅረ፤ ሙክት እጀ ጋሪ ህንጎደትኔ ሁንድኑ
ሙረሜ እብደት እንነቀመ» ጇዴ*።

*7. ማቴ 12፡34፤ 23፡33 *8. ዮሀ 8፡33፥39፤
ሆኤ 26፡20 *9. ማቴ 7፡19፤ ዮሀ 15፡6

10 ከነረት ጀሬን ሱን፥ «ኤጋ ማል
ጎኑሬ?» ጇደኒ ዮሀንስን ጋፈተን*።
11 እንሞ፥ «ኡፈተ ለመ ከን ቀቡ ከን ህን
ቀብኔፍ ሀኬኑ፤ ኛተ ከን ቀቡ ወረ ደበኒን
ሀገኡ!» ጇዴ ዴብሴፍ*። 12 ወር ቀረጠ
ፉደንሞ ጨጰሙዳፍ ዱፈኒ፥ «ያ በር
ሲሳ፥ ኑአ ማል ጎኑ?» እቲን ጇናን*፥
13 እንሞ፥ «ከን ሙረሜረ ጫልችፍተኒ
ህንፉድና!» ጇዴን። 14 ወር ሉልቱንስ፥
«ኑሞ ማል ጎኑሬ?» ጇደኒ ጋፈተን፤
እንሞ፥ «ግድሲፍተኒ ሆሪ ነመ ቶኮራሌ
ህንፉደትና፤ ሶባንስ ነመ ቶኮዩ ገረ አባ
ፍርዲት ህንጌስና፤ ቀለብንኬሰን እን እስን
ፉደተን እስን ሀገኡ!» ጇዴን።

*10. ሆኤ 2፡37 *11. ያቆ 2፡15-17 *12. 7፡29

15 ጀሬን ዋ ኤገቻ ዋን ቱረኒፍ፥ ዮሀ
ንስ ኩን ክርስቶስ ተእነ ላታ? ጇደኒ ሁን
ዱምትሳኒ ገራሳኒት ጋፈተን። 16 ዮሀንስ
ዋን እሳን ያደን ከናፍ ዮሙ ዴቢ ሁንዱ
መሳኒቲፍ ኬኑት፥ «አን ብሻኒነን እስን
ጨጰ፥ ገሩ አነረ ከን ጀባቱ ህዳ ኮዴሳቲሌ
ሂኩዳፍ ከነን ህንታኔ ዱፉ ጅረ፤ እን
ሀፉረ ቁልቁሉዳፍ እብዳን እስን
እንጨጰ*። 17 አብዲሳ ኬስት ምዳን ከን
እቲን ቁሌሱ ሀፈርሳ ኦፍ ሀርካ ቀበ፤
ምዳን እሰ ቁሌፈሜስ ጎምብሳሳት
እንሰሳበ፤ ሀበቂሳ ገሩ እብደ ህንዳምኔን
እንጉበ» ጇዴ በርሲሴ። *16. ሆኤ 13፡25

18 ከነ መሌስ ጎርሰ ገራገራ እሳኒፍ ኬና
ወንጌለ ጀረት ለለቤ። 19 ዮሀንስ ሄሮድሲን
አባ ብያዩ በሌሳሳ እት ሙልእሴ እፈቴ፤
ኩንስ ሄሮድያስ ከን ጇደምቱ ኒቲ ኦቦሌስሳ
ፊልጶስ ፉዱሳቲፍ፥ ጀልእነ እን ራወቴ
ሁንዱማቲፍስ ቱሬ። 20 ሄሮድስ ገሩ ሀም
ነሳ እቱመ ደበሌ፥ ዮሀንስን መነ ህዳት
ገልቼ*። *19-20. ማቴ 14፡3-4፤ ማር 6፡17-18

ጨጰሙ ዬሱስ

(ማቴ 3፡13-17፤ ማር 1፡9-11)

21 ዬሮ ነሞትን ሁንድኑ ጨጰመንት፥
ዬሱስስ እንጨጰሜ፤ ኡቱ እን ከደቹት
ጅሩስ ዋቅን በነሜ። 22 ሀፉር ቁልቁሉን
ብፈ ጉጌቲን ሙልአቴ እረ ቡኤ፤ ሰገሌ
ንስ ዋቀራ ዱበቴ፥ «አት እልመኮ እሰ
ጃለተማደ፤ ገመቹንኮስ ስት እንራወተመ»
ጇዴ*።

*22. ኡመ 22፡2፤ ፋር 2፡7፤ ኢሳ 42፡1፤
ሉቃ 9፡35፤ 2ጴጥ 2፡17

ህደ ደሎተ ዬሱስ

(ማቴ 1፡1-17)

23 ዬሱስ ሆጂሳ ዮሙ ጀልቀቤ፥ ደለቴ
አከ ወጋ ሶዶማት፤ ህደ ደሎተሳ ዬሮ ለካአ
ንስ እልመ ዮሴፍ ጂደኒን፤ ዮሴፍ እልመ
ኤሊ*፥ 24እልመ ማታት፥ እልመ ሌዊ፥
እልመ መልኪ፥ እልመ ያናይ፥ እልመ
ዮሴፍ፥ 25እልመ ማታቲያስ፥ እልመ
አሞስ፥ እልመ ናሆም፥ እልመ ኤስሊ፥
እልመ ናጌ፥ 26እልመ ማአት፥ እልመ ማታ
ቲያስ፥ እልመ ሴሜኢ፥ እልመ ዮሴህ፥
እልመ ይሁዳ፥ 27እልመ ዮአናን፥ እልመ
ሬሳ፥ እልመ ዘሩባቤል፥ እልመ ሰላትዬል፥
እልመ ኔሪ*። 28እልመ ሜልኪ፥ እልመ
አዲ፥ እልመ ቆሳም፥ እልመ ኤልማዳም፥
እልመ ኤር፥ 29እልመ ዮሹአ፥ እልመ ኤሊ
ኤዛር፥ እልመ ዮራም፥ እልመ ማታት፥
እልመ ሌዊ፥ 30እልመ ስምኦን፥ እልመ
ይሁዳ፥ እልመ ዮሴፍ፥ እልመ ዮናም፥
እልመ ኤልያቂም፥ 31እልመ ሜሌያ፥
እልመ ማይናን፥ እልመ ማጣታ፥ እልመ
ናታን፥ እልመ ዳዊት*፥ 32እልመ እሴይ፥
እልመ ዮቤድ፥ እልመ ቦአዝ፥ እልመ ሰል
ሞን፥ እልመ ነአሶን*፥ 33እልመ አሚናዳብ፥
እልመ አረም፥ እልመ አርኒ፥ እልመ ሄስ
ሮም፥ እልመ ፋሬስ፥ እልመ ይሁዳ*፥
34እልመ ያቆብ፥ እልመ ይስሀቅ፥ እልመ
አብራሃም፥ እልመ ታራ፥ እልመ ናሆር*፥
35እልመ ሴሩህ፥ እልመ ራጋው፥ እልመ
ፋሌቅ፥ እልመ ኤቤር፥ እልመ ሳላ፥
36እልመ ቃይናም፥ እልመ አርፋክሻድ፥
እልመ ሴም፥ እልመ ኖህ፥ እልመ ላሜክ*፥
37እልመ ማቱሳላ፥ እልመ ሄኖክ፥ እልመ
ያሬድ፥ እልመ መላልኤል፥ እልመ ቃይ
ናን፥ 38እልመ ሄኖስ፥ እልመ ሴት፥ እልመ
አዳም፥ እልመ ዋቀዮ*።

*23. 4፡22፤ ዮሀ 6፡42 *27. 1ሴና 3፡17፤
እዝ 3፡2 *31. 2ሳሙ 5፡14፤
1ሳሙ 16፡1፥13 *32. ሩት 4፡17-22
*33. 1ሴና 2፡1-14፤ ኡመ 29፡35
*34. ኡመ 11፡10-26፤ 1ሴና 1፡24-27
*36. ኡመ 5፡3-32፤ 1ሴና 1፡1-4
*38. ኡመ 4፡25፥26

ቦቆና 4

ቆረሙ ዬሱስ

(ማቴ 4፡1-11፤ ማር 1፡12-13)

1 ዬሱስ ሀፉረ ቁልቁሉዳን ኤርገ ጉተሜ
ቦዴ ዮርዳኖሲ ዴብኤ፥ ሀፉሩመ ሰናን
ለፈ ኦና ኬሰ ጉያ አፋርተመ ጌጌፈሜ፤
2ሴጠናንስ ቆረማ ቱሬ፤ ጉያ ሰነ ሁንዳ
ሆማዩ ህንኛትኔ፤ ዱመ ጉዮተ ሰናትስ
እንቤለኤ*። 3ሴጠንች ዮሙስ ዬሱሲን፥
«ዱጉማን እልመ ዋቀዮ ዮ ታቴ፥ ደጋ
ከናን ቡዴነ ተእ ጂዲቲ አቦም!» ጂዴ።
4ዬሱስሞ ዴብሴፈ፥ «ጫፈተ ቁልቁላአ
ኬሰት፥ ‹ነምን ኛተ ዱዋዳን ህንጅራቱ›
ከን ጂዱ ጫፈሜረ» ጂዴ*። 5ሴጠንች
እት አንሴ እዶ አል ጂዳት እሰ ጌሴ፥ ሀመ
ልጵሱ እጃት ሞቱሞተ ብየ ለፋ ጉቱማት
እሰት አርግሲሴ። 6አቹማንሞ፥ «ከነ ሁን
ዱማረት አቦ ሲፍ ነንኬነ፥ ኡልፍነሳኒስ
ሲፍ ነንደበለ፥ እሳን ኩን ሁንድኑ አነት
ደበርፈመኒሩ፤ አንስሞ አባ አን ጃለጼፍ
ነንኬነ*። 7ከናፍስ ጅልቤንፈቴ ዮ አናፍ
ሰገዴ ሁንድኑ ከንኬ እንተአ» ጂዴን።
8ዬሱስሞ ዴብሴ፥ «‹ዋቀዮ ጎፍታኬቴፍ
ጅልቤንፈቴ ሰገድ፥ እሰ ዱዋፍስ
ሆጂዱ!› ከን ጂዱ ጫፈሜረ» ጂዴን*።
9ሴጠንች አሞ ዬሩሳሌምት እሰ ጌሴ፥
ፍቴ ጉቱ መነ ቁልቁሉማረ እሰ ዳበቺሴ፥
«ዱጉማን እልመ ዋቀዮ ዮ ታቴ አስራ
ገድ አፍ ደርበዱ!
10‹ድመኒ አከ ስኤገኒፍ
ኤርገሞተሳ ሲፍ እንአበመ*፥
11እሳንስ ሚልኬ ደጋት አከ ህንቡኔት
ሀርከሳኒረት ሰባቱ›
ከን ጂዱ ጫፈሜረ» ጂዴን*።
12ዬሱስ ዮሙስ፥ «‹ዋቀዮን ጎፍታኬ ገር-
መሌ ህንኤገትን› ጂደሜረ» ጂዴ ዴብ
ሴፍ*። 13ሴጠንችሞ ዬሱስን ከራ
ገራገራቲን ኤርገ ቆሬ፥ ሀመ ዬሮት እሰ
ብራ ሶኬ*።

*2. እብ 4፡15 *4. ኬሰ 8፡3 *6. ማቴ 28፡18፤
1ዮሀ 2፡15-17 *8. ኬሰ 6፡13
*10. ፋር 91፡11 *11. ፋር 91፡12
*12. ኬሰ 6፡16፤ 1ቆሮ 10፡9 *13. እብ 4፡15

ዬሱስ ገሊላት ሆጂሳ ጀልቀቡሳ

(ማቴ 4፡12-17፤ ማር 1፡14-15)

14 ከን ቦዴ ዬሱስ ሁምነ ሀፉረ ቁልቁ
ሉቲን ገረ ገሊላት ዴብኤ፥ ኦዱንሳሰ ብየ
ናኖ ሰነ ጅሩ ሁንዱማት ኦዴፈሜ።
15እንስ መኔን ሰገዳሳኒት እንበርሲሰ፥ ሁን
ድኑስ እሰ እንጀጆ ቱሬ።

ዬሱስ ናዝሬትት ቱፈተሙሳ
(ማቴ 13፡53-58፤ ማር 6፡1-6)

16 ናዝሬት፥ ለፈ እት ጉደቴ ዱፌ፥
ጉያ ሰንበታትስ አኩመ አመለሳ መነ ሰገዳ
ሳኒ ደቄ፥ መጫፈ ዱብሱዳፍስ ከኤ።
17 መጫፈ ራጅቸ ኢሳያስ እት ኬንናን፥
መራ መጫፍቻ ዲጌ ኩታ ዱቢን ከነት
ፉፌ ጅሩ እት ጫፈሜ አርገቴ ዱብሴስ፤
18 እን፥ «ሀፉር ጎፍትቻ አነረ ጅረ፥
ሰገሌ ምስራቾ ወረ ገደደሞት
ህሙዳፍ ነድቤረ፤
ወረ ቦጅአመንት
አከ ገድ ዲፈመን ለብሱዳፍ፤
ወረ ጃመኒፍ አገርቱሳኒ ዴብሱዳፍ፤
ወረ ጩንቁርፈመን
ሉበ ባሱዳፍ፤
19 ወጋ አያነ ጃለለ ጎፍታ ለብሱዳፍ
ነኤርጌረ*» ከን ጄዱ ቱሬ።
*18-19. ኢሳ 61፡1-2

20 መጫፍቸስ መሬ፥ እሰ መነ ሰገዳ
ሰነ ኬሰ ኤርገሙት ኬኔ ታኤ፤ ወር መነ
ሰገዳ ሰነ ኬሰ ቱረን ሁንድኑስ እጀሳኒ እሰ
ረት እራንፈተን። 21 ዮሙስ ዬሱስ፥
«ኩኖ፥ ዱቢን መጫፉ ኩን አኩመ ደጌሰ
ንት ሀርአ ራወተሜ» እሳኒን ጄቹ ጀል
ቀቤ። 22 ከነረት ሁንድኑ ዱጋ ገልቸኒፌ፥
ዱቢ ጋሪ አፉንሳ ኬሳ በኡት ድንቅፈቻ፥
«ኩን እልመ ዮሴፍ ምትሞ?» ጄደኒ ጋፈ
ተን*። 23 እንሞ፥ «ያ አባ ቆርቻ፥ ኦፊኬ
ፈይስ፥ ዱረ ስረት እላለ፥ ጄተኒ አነት
መማከተኒ፥ አከ እሰ ቅፍርናሆምት ሆጄ
ቹኬ ደጌኜ፥ አከሱመ ብየ አባኬትስ
ሆጄዱ ናንጄቹንኬሰን ህንአሉ» እቲን
ጄዴ*። 24 እት ደበሌስሞ፥ «ራጂን ቶኮሌ
ብየ አባሳት አከ ህንፉደተምኔ ዱጉመን
እስንት ህመ*። 25 በረ ኤልያስ ራጅቻት
ዮሙ ወጋ ሰድኢፍ ጅአ ጀአ ቦካን በዴ፥
ብየ ሰነ ሁንዱማትስ ቤል ጉዳን ተኤ፥
ሃዶቲን ህዬሳ ባይኤን እስራኤል ኬሰ አከ
ቱረን ዱጋደ*። 26 ገሩ ኤልያስ ገረ ሃደ
ህዬሳ መንደረ ሰራጵታ፥ ኩታ ብየ ሲዶን
ኬሰ ጅራቱት መሌ፥ ወረ ካን ኬሳ ገረ
ቶኮትሌ ህንኤርገምኔ*። 27 አከሱመስ በረ
ኤልሳእ ራጅቻት እስራኤል ኬሰ ዱኩበ
ለምጢ ከን ቀበን ነሞተ ባይኤቱ ቱሬ፤
ገሩ ነአማን ነምቸ ሶርያ ሰነ ዱዋ መሌ፥
ወረ ካን ኬሳ ቶኮሌ ህንቁሎፍኔ» ጄዴ*።
28 መነ ሰገዳ ኬሰ ከን ቱረን ሁንድኑ ከነ
ዱበቹሳ ዮሙ ደገአን፥ ባይኤ እሰት
አረን። 29 ከናፍስ ከአኒ ዬሱስን ደደር
በቻ፥ ገረ ጉቤ ጋረ መንደርሳኒ እረት እጃ
ረሜት ኦል እሰ ባሰን፤ ከነ ጎቹንሳኒስ ፍቴ
ሰነራ ሀአኒ፥ ገድ እሰ ደርበቹዳፍ ቱሬ*።
30 እን ገሩ እሳኑመ ግዱ ደርቤ ከራሳረ
ቡኤ*።
*22. 3፡23፤ ዮሀ 6፡42 *23. ማቴ 4፡13፤
ዮሀ 2፡12 *24. ዮሀ 4፡44
*25. 1ሞቶ 17፡1፥9፤ 18፡1፤ ያቆ 5፡17
*26. 1ሞቶ 17፡8-16 *27. 2ሞቶ 5፡1-14
*29. ሆኤ 7፡58 *30. ዮሀ 8፡59፤ 10፡39

ዬሱስ ቅፍርናሆምት ሀፉረ ሀማ እፈቹሳ
(ማር 1፡21-28)

31 ኤርገሲ ዬሱስ ብየ ገሊላ ኬሳ፥ ገረ
መንደረ ቅፍርናሆም ጄደሙ ቶኮት ገድ
ቡኤ፥ ጉያ ሰንበታትሞ ነሞተ እንበርሲሰ
ቱሬ*። 32 ዋን እን ዱበቴ አቦዳን ዋን
ቱሬፍ፥ በርሲሰሳቲን ገራንሳኒ እንሩኩ
ተሜ*። 33 ኩኖ ነምን ሀፉረ ሀማዳን†2
ቀበሜ ቶኮ መነ ሰገዳ ሰነ ኬሰ ቱሬ፤ እን
ሰገሌ ጉዳዳን ጩራኔ፥ 34 «አዬ፥ ያ ዬሱስ
ነመ ናዝሬት፥ ድመኬኘ ኬሰ ማልቱ
ስቡሴ? ስላ ኑበሌሱ ያዴ ዱፍቴ? አኖ
ኤቾ አከ አት ታቴ ስቤከ፥ ያ ቁልቁሉ
ዋቀዮ» ጄዴ*። 35 ዬሱስሞ፥ «ገብ ጄድ፥
ኬሳስ በእ!» ጄዴ ሀፉርቸ ሀማ እፈቴ፤
ዮሙስ ሀፉር ሀማን ሱን ነሞተ ግዱት
ነምቸ ኩፍሴ፥ ዋን ቶኮንሌ ኡቱ እሰ
ህንሚድን ኬሳ በኤ። 36 ከነረት እሳን
ሁንድኑ ነአኒ ድንቅፈተኒ፥ «ማል ዱቢን
አከሲ? ሀፉሮተ ሀሞተስ አቦዳፍ ሁምናን
አቦመ፤ እሳንስ እንበኡ» ወሊን ጄደን።
37 ኦዱንሳስ ናነአ ሰነ እዶ ጅሩ ሁንዱማት
ደገአሜ።
*31. ማቴ 4፡13፤ ዮሀ 2፡12
*32. ማቴ 7፡28-29፤ ዮሀ 7፡46 *34. 4፡41፤
8፡28፤ ማቴ 8፡29፤ ዮሀ 6፡69

ዬሱስ ዱኩብሰቶተ ባይኤ ፈይሱሳ
(ማቴ 8፡14-17፤ ማር 1፡29-34)

38 ዬሱስ መነ ሰገዳቲ በኤ፥ መነ ሲሞ
ንት ኦል ገሌ፤ አማቲን ሲሞን ዱኩበ ደግ
ነ-ጉባ ጀባዳን ቀበምቴ ዋን ጪፍቱፍ፥

†2 ሉቃ 4፡33 «ሀፉረ ሀማዳን» ዮኪስ «ሀፉረ ጡራአዳን»።

አከ እሼ ፈይሱፍ እት ህመኒፍ። 39 ከናፍ
እት ድአቴ ስሬሼ ቡኬ ዻበቴ፥ ዱኩበ
ደግነ-ጉባ ሰነ እፈቴ፤ ዱኩብችስ እሼ
ዲሴ፤ እሼንሞ ዮሙሱመ ካቴ እሳን ኬሱ
ምሲፍቴ። 40 አዱን ዮሙ ልጤ፥ ዱኩብ
ሰቶተ ዱኩበ ገራገራቲን ረከቻ ቱረን ከን
መና ቀበን ሁንድኑ፥ ገረሳት ፍደን፤ እን
ዬሮ ሰነ ሀርከሳ ቶኮን ቶኮንሳኒረ ካኤ እሳን
እንፈይሴ። 41 ዮሙስ ሀፉሮትን ሀሞን ክር
ስቶስ አከ እን ተኤ ቤኩ ዋን ቱረኒፍ፥
እየኒ፥ «አት እልመ ዋቀዮት» እሳን
ጂቻ፥ ነሞተ ባይኤ ኬሳ እንበኡ ቱረን፤
እን ገሩ እሳን እንእፈተ፥ ከነ ዱበቹስ እሳን
እንዶወ ቱሬ*።

*41. 4:34፤ ማቴ 8:29፤ ማር 3:11-12

ዬሱስ መኔን ሰገዻ ኬሰት ለለቡሳ

(ማር 1:35-39)

42 ዮሙ በርኤስ አቺ አዴሜ ገረ እዶ
ነምን ህንጅሬ ደቄ፥ ቱት ጀራ ገሩ እሰ
እንበርባዱ ቱረን፤ ዬሮ እሰ አርገተንሞ፥
ዴብኤ እሳን ዲሴ አከ ህንአዴምኔ ጎቹዻፍ
ያላ ቱረን። 43 እን ገሩ፥ «ምስራቾ ሞቱማ
ዋቀዮ መንደሮተ ወረ ካንትስ ለለቡን አነረ
ጅረ፥ ከናፈኑ ኤርገሜ» እሳኒን ጂዴ*።
44 አከስት መኔን ሰገዻ ወረ ይሁዶታት
ለለባ ቱሬ*።

*43. 8:1 *44. ማቴ 4:23፤ 9:35

ቦቆና 5

ዋመሙ ጴጥሮሲፍ እልማን ዘብዴዎስ

(ማቴ 4:18-22፤ ማር 1:16-20)

1 ጋፍ ቶኮ ዬሱስ ብሻን ጪሳ ጌኔሳሬጥ
ጂደሙ ቡኬ እንዻበተ ቱሬ፤ ነሞትን ባይ
ኤንሞ ዱቢ ዋቀዮ እሰራ ደገኡዻፍ ወል
ዲቡዻን እሰት ቡአን። 2 ብድሩ ለመ ቀር
ቀረ ብሻንቻት ህደመኒ አርጌ፤ ቁርጡም-
ቀብዱንስ ኬሳ በአኒ፥ ክዮሳኒ እንድቁ
ቱረን። 3 ብድሮተ ሰነ ኬሳ እሰ ከን ሲሞን
ያቤ፥ ሲሞንን ብድሩሳ ብሻንት ቡሴ፥
ቀርቀረራ ጥኖሼ ገረ ግዱት አከ ቡቱፍ
ጋፈቴ፤ አቹማን ታኤ፥ ብድርቸራ ጀረ
እንበርሲሰ ቱሬ*። 4 ዱቢሳ ኤርገ ዻቤ
ቦዴ፥ ሲሞኒን፥ «ገረ ቱጁብቻት ሂቅ፤
ቁርጡሚ ቀቡዻፍስ ክዮኬሰን ደርበዻ!»
ጂዴ። 5 ሲሞንሞ ዴብሴ፥ «ያ በርሲሳ
ኤደ ሀልከን ጉቱ ባይኤ እት ደደብኔ፥
ሆማስ ህንቀብኔ፥ አመ ገሩ ኤርገ አት
ዱበቴ ዱቢኬቲፍ ጂዴ ክይቸ ነንደርበደ»
ጂዴን*። 6 እሳን ክዮሳኒ ዮሙ ደርበተን፥
ክዮንሳኒ ሀመ ተርሰኡ ገኡት፥ ቁርጡሚ
ደኑ ቀበተን*። 7 ሀርዮትንሳኒ ብድሩ ብራ
ኬሰ ከን ቱረን ዱፈኒ አከ እሳን ገርጋረኒፍ
ሀወተን፤ እሳንስ ዱፈኒፌ፥ ባይእነ ቁርጡ
ሚቲፍ ልቅምፈሙ ሀመ ገአንት፥ ብድ
ሮተ ለቹ ቁርጡሚዻን ጉተን። 8 ሲሞን
ጴጥሮስ ዋን ተኤ ከነ ዮሙ አርጌ፥ ጅልበ
ዬሱስት ኩፌ፥ «ያ ጎፍታ ስት ድአቹን
አናፍ ህንተኡ፥ አን ነመ ጩበማደ»
ጂዴ። 9 ሲሞኒፍ እሳ ወጅን ከን ቱረን
ሁንድኑ ዋኤ ቁርጡሚ ደኑ ቀቡሳኒቲፍ
ነአኒ፥ ድንቅፈተን። 10 ያቆቢፍ ዮሀንስ፥
እልማን ዘብዴዎስ ወር ሆጂዻን ህርዮተ
ሲሞን ቱረን፥ ዱቢ ከነ አኩመ ወረ ካኒ
ራጂፈተን፤ ዬሱስ ዮሙስ ሲሞኒን፥ «ህን
ሶዻትን፥ ስአችሞ ነመ ከን ወልት ቀብዱ
እንታተ» ጂዴ። 11 ብድሮተሳኒ ገረ ቀርቀ
ራት ኤርገ ባሰኒ ቦዴ፥ ሁንዱማ ዲሰኒ
ዬሱስ ዱካ ቡአን*።

*1-3. ማቴ 13:1-2፤ ማር 3:9-10፤ 4:1
*5. ዮሀ 21:3 *6. ዮሀ 21:6 *11. ማቴ 19:27

ዬሱስ ነምቻ ለምጣአ ቁሌሱሳ

(ማቴ 8:1-4፤ ማር 1:40-45)

12 ዬሱስ መንደረ ቶኮት አርገሜ፤
ነምች ደግንሳ ጉቱን ለምጣኤ ቶኮስ አች
ቱሬ፤ እን ዬሱስን ዮሙ አርጌ፥ አደሳቲን
ለፈ ደኤ፥ «ያ ጎፍታ ፌደኬ ዮ ተኤ
ነቁሌሱ እንደንዴሰ» ጂዴ እሰ ከደቴ።
13 ዬሱስ ሂጠቴ ቀቤስ፥ «ፌዴራ ቁላእ!»
ጂዴ፤ አቹማን ነምች ለምጢሳራ ቁላኤ።
14 ዬሱስሞ፥ «ከነ ሆማቱ ህንህምን፥ ገሩ
ደቅ ሉበ ኦፍ እላልችስ፥ አከ ሙሴን አቦ
ሜትስ ፈዩንኬ ሁንዱማቱ ሀሙልአቱፍ
ቁላኡኬቲፍ ኬናኬ ድኤስ!» ጂዴ እሰ
አቦሜ*። 15 ሀተኡዩ መሌ፥ ዋኤንሳ ጫላት
አዴፈምናን፥ ነሞትን ለኮብሰ ህንቀብኔ
እሰ ደገኡዻፍ ዱኩበሳኒቲስ ፈይፈሙዻፍ
ገረሳት ደቸአን። 16 እን ገሩ ከደቹፍ ገረ
ለፈ ነምን ህንጅሬት ጀላ ሶኬ*።

*14. 8:56፤ ማር 7:36፤ ሌዎ 14:1-32
*16. ማር 1:35

ዬሱስ ነምቾ ደግንሳ ገር-ቶኮ ዱኤ ፈይሱሳ

(ማቴ 9:1-8፤ ማር 2:1-12)

17 ጋፍ ቶኮ ዬሱስ እንበርሲሰ ቱሬ፤
ፈሪሶትኒፍ በርሲሶትን ሴራስ ገንዴን ኩታ
ብየ ገሊላቲፍ ይሁዳቲ፥ መንደረ ዬሩሳሌ
ሚስ ዱፈኒ፥ አች እንታኡ ቱረን፤ ሁምን
ዋቀዮ ጎፍታ እን ፈይሱስ ዬሱሲ ወጅን
ቱሬ። 18ኩኖስ ጀሬን ቶኮ ነመ ደግንሳ
ገር-ቶኮ ዱኤ ስሬዳን ፍደን፤ አል ገልቻ
ኒስ ዬሱስ ዱረ ካኡ ያለን። 19ገሩ ባይእነ
ነሞታቲፍ ከራ ደብናን፥ መነ ያብስሰን፤
በንቲ መነ [ብየ ሰና እሰ ድሪራ] ሳቀኒ፥
አኩመ ስሬረ ጪሴት ዬሱስ ዱረት ገድ
ቡሰን። 20ዬሱስ አመንቲ ጀሬን ከና ዮሙ
አርጌ እሰ ዱኩብሰታዳን፥ «ነምቾነነ፥
ጬቡንኬ ሁንድኑ ሲፍ ዲፈሜረ» ጄዴ*።
21በርሲሶትን ሴራቲፍ ፈሪሶትን፥ «ኤኙ
ነምች ዋቀዮን አረብሱ ኩኒ? ዋቀዮ ዱዋ
መሌ ኤኙቱ ጬቡ ነማፍ ዲሱ ደንደአ?»
ጄደኒ ጉንጉሙ ጀልቀበን*። 22ዬሱስ ያደ
ሳኒ ዮሙ ሁበቴ፥ ጋፊ እሳን ጋፈቴ፥
«ማሊፍ ከነ ገራኬሰንት ያዱ*? 23ከምቱ
ሰልጳዳ? ጬቡንኬ ሲፍ ዲፈሜረ ጄቹሞ
ዮኪስ ከኢቲ አዴም ጄቹ? 24ገሩ እልም
ነማ ለፈረት ዲፈሙ ጬቡ ኬኑዳፍ አቦ
አከ ቀቡ ቤካ!» ጄዴ፤ አቹማንስ እሰ
ደግንሳ ገር-ቶኮ ዱኤን፥ «ስተን ህመ፥
ከኢቲ ስሬኬ ፉደዱ መነኬት ገል!»
ጄዴን*። 25ስኡመ ሰነ ኡቱመ እሳን እላ
ለኒ፥ ከኤ ስሬ እረ ጪሳ ቱሬስ ፉደቴ፥
ዋቀዮፍ ሆቁባ ድኤሳ መነሳት ገሌ።
26ዮሙስ ሁንዱምትሳኒ አብጁ ተአኒ፥
ዋቀዮፍ ሆቁባ ድኤሰን፤ ናሱንስ እሳን
ቀበቴ፥ «ሀርአ ድንቂ ተካ ህንተእን አር
ግኔ» ጄደን።

*20. 7:48 *21. 7:49፤ ኢሳ 43:25 *22. 6:8
*24. ዮሀ 5:8

ዋመሙ ሌዊ

(ማቴ 9:9-13፤ ማር 2:13-17)

27 ዬሱስ ከነ ቦዴ አቺ በኤ ኡቱ
አዴሙ፥ ቀረጡ ሌዊ ጄደሙ ቶኮ እዶ
ቀረጣ ኡቱ ታኡ አርጌ፥ «ነዱካ ቡእ!»
ጄዴን። 28ከነረት ሌዊ ሁንዱማ ዲሴ
ከኤ፥ ዱካ ቡኤ። 29ኤርገሲ ሌዊ ዬሱስን
ስመቹዳፍ መነሳት ጭደ ጉዳ ቆጲሴ ቀረጠ
ትኒፍ ነሞትን ብራ ባይአተኒ እሳኒ ወጅን
ማዲት ታአኒ ቱረን። 30ዮሙስ ፈሪሶትኒፍ
በርሲሶትን ሴራ በርቶተ ዬሱስረት ጉንጉ
መኒ፥ «ወረ ቀረጡዳፍ ወረ አከ ሴራት
ህንጅራትኔ ወጅን ማሊፍ ኛቱ? ማሊፍ
ዱግዱስ?» ጄደኒ ጋፈተን*። 31ዬሱስ
ዴብሴ፥ «ነሞትን ፈያን አጌሰ ቆርቻ ህን
በርባደን፥ ዱኩብሰቶተቱ በርባደ መሌ፥
32አን ወረ ጅሬኛ ቀጄልቶ ጅራተን ዋሙ
ህንዱፍኔ፥ ጬበሞተ ገረ ያደ ገራሳኒ ጌደ
ረቹት ዋሙን ዱፌ መሌ» እሳኒን ጄዴ።

*29-30. 15:1-2፤ 19:7

ጋፊ ዋኤ ሶሚ

(ማቴ 9:14-17፤ ማር 2:18-22)

33ዮሙስ ጀሬን ኩን ዴብሰኒ ዬሱስት ዱበ
ተኒ፥ «በርቶትን ዮሀንስ ስአ ባይኤ እንሶሙ
እንከደቱስ፥ በርቶትን ፈሪሶታስሞ አከሱመ
ጎዱ፥ በርቶትንኬ ገሩ እንኛቱ፥ እንዱጉስ»
ጄደን። 34ዬሱስሞ፥ «ኡቱ ድርስ ምስሮ እሳኒ
ወጅን ጅሩ ወረ ጭዳ ሶምስሱ ደንዴሱሬ*?
35ጉያን ድርስ ምስሮ እሳን ዱራ እት ፉደ
ተሙ ዱፉፍ ጅረ፤ ዮሙስ እንሶሙ» እሳኒን
ጄዴ። *34. ዮሀ 3:29

36 ዬሱስ ፈኬኛ ከነሞ እሳንት ህሜ፥
«ሆምትኑ ኤርቤ ኡፈተ ሃራራ ተርሳሴ
ኡፈተ ሞፋት ህንኤርቡ፤ ከነ ዮ ጎዴ፥
ኡፈተ ሃራ እሰ እራ ተርሳሴ ሰነ
እንበሌሰ፤ ኤርቤንሳስ እሰ ሞፋ ወጅን
ወል ህንፉደቱ። 37ሆምትኑስ ዳዲ ወይኒ
ሃራ ቆዳ ቦሶሳት ህንነቁ፥ ከነ ዮ ጎዴ
ዳድች ቆድቾ እንዶሰ እንደንገለአስ፥ ለቾ
ኑስ እንበዱ፤ 38ዳዲ ወይኒ ሃራ ቆዳ ጀባት
እንነቁ። 39ነምን ዳዲ በአ ኤርገ ዱጌ ቦዴ
ዳዲ ጦቤ ህንበርባዱ፥ እሰ በአቱ ወየ
እንጄደ» ጄዴ።

ቦቆና 6

ጋፊ ዋኤ ሰንበታ

(ማቴ 12:1-8፤ ማር 2:23-28)

1ጉያ ሰንበታ ቶኮስ ዬሱስ ማሲ ቀመዲ
ኬሰ ደርበ ቱሬ፤ በርቶትንሳሞ አሼቲ
ጭረኒ፥ ሱኩሙኒ ኛተን*። 2ዮሙስ ፈሪሶተ
ኬሳ ጀሬን ቶኮ፥ «ጉያ ሰንበታት ጎቹን ሴራን
ከን ዶወሜ ማሊፍ ጎቱ?» ጄደኒ እሳን
እንጋፈተን*። 3ዬሱስ እሳኒፍ ዴብሴ፥
«ዳዊት ነሞተሳ ወጅን ዮሙ ቤለኤ ዋን ጎዴ
ህንዱብፍኔሞ እስን*? 4እኖ መነ ዋቀዮት
ገሌ፥ ቡዴነ እላልቻ ዋቀዮፍ ከን ድአቴ

ፉደቴ ኖቴ፥ ነሞተ እሳ ወጅን ቱረኒፍስ
ኬኔ፤ ኩንሞ ሉቦተ ዱዋራ ከን ሀፌ ወር ካን
ኖቹን ሴራን ዶወሜ ቱሬ» ጂዴ*። 5 እት ደበ
ሌስ፥ «እልም ነማ ሰንበተረትዩ ጎፍታደ»
እሳኒን ጂዴ።

*1. ኬሰ 23፡25 *2. ዮሀ 5፡10
*3-4. 1ሳሙ 21፡1-6፤ ሌዎ 24፡9

ዬሱስ ነምቻ ሀርከ ናፉ ፈይሱሳ

(ማቴ 12፡9-14፤ ማር 3፡1-6)

6 ሰንበተ ብራ ቶኮትስ ዬሱስ ገረ መነ
ሰገዳት ገሌ በርሲሴ፤ ነምን ሀርክሳ ምርጋ
ናፈቴ ቶኮስ አች ኬሰ ቱሬ። 7 በርሲሶትን
ሴራፍ ፈሪሶትን እቲን ዬሱስን ሀዴሱ
ዳፍ፥ ሜ ሰንበታን ነምቻ ከነ ፈይሰ ዮ
ተኤ፥ ጂደኒ እሰ ጋደን*። 8 ዬሱስ ገሩ ዋን
ጀር ገራት ያደን ቤኬ፥ ነምቻ ሀርክሳ
ናፈቴ ሰናን፥ «ከእ! አስ ገረ ፉለ ዱራ
ኮቱ!» ጂናን፥ ነምች ከኤ ፉለ ዱረ
ዳበቴ*። 9 ዮሙስ ዬሱስ ጀራን፥ «እስኑ
መን ጋፈደ፥ ሴርኬኝ ጉያ ሰንበታት ማል
አከ ጎኑ ኑአቦማ? ጋሪ ሆጂቹሞ ሀማ?
ሉቡ ነማ አልቹሞ ዮኪስ በሌሱ?»
ጂዴ*። 10 ናኖሳ ከን ቱረን ሁንዱማስ ቶኮ
ቶኮን ኤርገ እላሌ ቦዴ ነምቻን፥ «ሀርከኬ
ድሪርስ!» ጂዴ፤ ከነረት እን ሀርከሳ ድሪ
ርሴ፥ ሀርክሳስ ዴብኤ ፈዩ።

11 እሳን ገሩ ባይኤ አረን፥ አቹማንስ
ዬሱስን ማል ጎቹ አከ ደንደአን ወሊ ወጅን
መርየተን*።

*7. 14፡1 *8. 5፡22፤ 9፡47፤ ማቴ 9፡4፤
12፡25 *9. 14፡3 *11. ዮሀ 11፡47

ዬሱስ በርቶተ ኩደለማን ፎአቹሳ

(ማቴ 10፡1-4፤ ማር 3፡13-19)

12 ዬሮ ሰነት ዬሱስ ገረ ጋራት አል በኤ፥
አችት ሀልከን ጉቱ ዋቀዮን ከደቻ ቡሌ።
13 በሪናን በርቶተሳ ከን ቱረን ሁንዱማ አፍት
ዋሜ፥ እሳን ኬሳስ ኩደለመ ፎአቴ፤ ወር እን
ኤርገሞተ ጂዴ ዋሜ እሳን ከነ*። 14 መቃንሳ
ኒስ ሲሞን እሰ እን ጴጥሮስ ጂዴ ሞጋሴ፥
እንድሪያስ አቦሌሰ ጴጥሮስ፥ ያቆብ፥ ዮሀ
ንስ፥ ፊሊጶስ፥ በርቶሎሜዎስ፥ 15 ማቴ
ዎስ፥ ቶማስ፥ ያቆብ እልመ አልፌዎስ፥
ሲሞን እሰ «ሀናፍትቻ» ጂደሜ ቤከሜ፥
16 ይሁዳ እልመ ያቆብ፥ ይሁዳ ነመ ብየ ኬር
ዮት፥ እንሞ ቦዴ ዬሱስን ደበርሴ እሰ
ኬኔደ*። *13. ዮሀ 6፡70 *14-16. ሆኤ 1፡13

ዬሱስ፥ በርሲሱሳፍ ፈይሱሳ

(ማቴ 4፡23-25)

17 ዬሱስ እሳኒ ወጅን ጋርቻራ ገድ
ቡኤ፥ እዶ ድሪራ ቶኮ ዳበቴ፤ በርቶተሳ
ወረ ሀፈን ኬሳ ባይኤን፥ ይሁዱ ሁንዱማ
ኬሳ ዬሩሳሌም ኬሳስ አከሱመስ መንደሮተ
ገላነ ቡኬ፥ ጢሮሲፍ ሲዶን ኬሳስ ሰብን
ለኮብሰ ህንቀብኔ እሳኒ ወጅን ቱረን።
18 እሳን ኩን እሰ ደገኡዳፍ፥ ዱኩበሳኒቲስ
ፈዩዳፍ ዱፈን፤ ወር ሀፉረ ሀማዳን ረከቻ
ቱረንስ እንፈየን። 19 ቱት ጀራስ ሁምን
እሰ ብራ በኤ፥ ሁንዱመሳኒ እንፈይሰ ዋን
ቱሬፍ፥ ሁንድኑ ሀርከሳኒቲን እሰ ቱቁዳፍ
እንያሉ ቱረን*። *19. 5፡17፤ 8፡46

ዋኤ ወረ ገመደኒፍ ወረ ገደኒ

(ማቴ 5፡1-12)

20 ዮሙስ እን ገረሳኒት ገረገሌ
በርቶተሳ ዶአቴ፥
እሳንት ዱበቴ፥
«ገመዳ እስን ገደደሞተነነ፥
ሞቱማን ዋቀዮ ከንኬሰን*፤
21 ገመዳ እስን አመ ከን ቤሎፍተን፥
ቁፉዳፍ ጅርቱ፤
ገመዳ እስን አመ ከን ቦሰን፥
ኮልፉዳፍ ጅርቱ*፤
22 እልመ ነማቲፍ ጂደኒ
ነሞትን ዮሙ እስን ጅበን፥
ዮሙ እስን ቆደን፥
ዮሙ እስን አረብሰን፥
ዮሙ መቃኬሰን ሀዴሰንስ
ገመዳ*!
23 አባብሊንሳኒስ ራጆተ
አከሱመ ጎቻ ቱረን፤
ኤጋ፥ ዬሮ ሰነት ገመዳ፥
ቁሩጽሳስ፥
ዋቀረት ገቲንኬሰን
ጉዳ እንተአ*።
24 ገሩ ወዮ እስን ወረ ጌስፈተኒፍ፥
ቀኖኬሰኒፍ ከን ተኡ
አርገተኒቱ*፤
25 ወዮ እስን ወረ አመ ቁፍተኒፍ፥
ቤለኡዳፍ ጅርቱ፤
ወዮ እስን አመ ከን ኮልፍተኒፍ፥
ወዋቹፍ፥ ቦኡፍስ ጅርቱ*፤
26 ወዮ እስኒፍ ነምን ሁንድኑ
ዮ እስን ጀጀቴ፥

አባብሊንሳኒስ ራጆተ ሶብዱ
አከሱመ ኀቻ ቱረን» ጇዴ* ።

*20. ያቆ 2:5 *21. ሙል 7:16-17፤
ፋር 126:5-6፤ ኢሳ 61:3
*22. ዮሀ 15:18-19፤ 16:2፤ 1ጴጥ 4:14
*23. 2ሴና 36:16፤ ሆኤ 7:52 *24. ያቆ 5:1
*25. ያቆ 4:9 *26. ያቆ 4:4

ዋኤ ዲኖተ ጃለቹ
(ማቴ 5:38-48)

27 ዬሱስ እት ፋፌ፥ «አን ገሩ እስን
ወረ ነደጌሰኒን፥ ዲኖተኬሰን ጃለዳ ወረ
እስን ጅበኒፍስ ጋሪ ጎዳፈን እስኪን ጇደ* ።
28 ወረ እስን አባረን ኤብሳ፥ ወረ እስን
አረብሰኒፍስ ከደዳ*! 29 ነምን መዲኬ ገረ
ቶኮ ዮ ስከበሌ፥ እሰ ገረ ካኒስ እት ቀብ!
ነምን ኮቲኬ ዮ ስራ ፋደቴ፥ ቆሜኬዩ እሰ
ሀንዶወትን*! 30 አቡመ ስከደቴፍ ኬን፥
ቀቤኘኬ እሰ ስዱራ ፋደቴስ፥ ናዴብስ
ጇቴ፥ ሀንጋፈትን! 31 ነሞትን አከ እስኒ
ጎደኒፍ ከን ጃለተን፥ እስንስ አከሱመ እሳ
ኒፍ ጎዳ*! 32 ወረ እስን ጃለተን ዱዋ ዮ
ጃለተን፥ ገለትኬሰን ማልሬ? ወር ሀንአ
መንኔዩ ወረ እሳን ጃለተን እንጃለቱ።
33 ወረ ጋሪ እስኒፍ ጎደን ዱዋዳፍ ጋሪ ዮ
ጎተን፥ ገለትኬሰን ማልሬ? ወር ሀንአመን
ኔዩ አከሱመ እንጎዱ። 34 ወረ እስኒ ባሰን
ዱዋዳፍ ዮ ልቄስተን ገለትኬሰን ማልሬ?
ወር ሀንአመንኔዩ እሱመ ልቄሰን ዴብሰኒ
አርገቹዳፍ ጩበሞተ አከሳኒፍ እንልቄሱ*።
35 እስን ገሩ ዲኖተኬሰን ጃለዳ፥ ጋሪስ
ጎዳ፥ ኑፍ ባሱ ጇተኒ ኡቱ ሀንአብደትንስ
ልቄሳ፤ ገቲንኬሰን ጉዳ እንተአ፥ እጆሌ
አባስ እንታቱ፤ እኖ ወረ ገለተ ሀንቀብኔፍ
ወረ ሀሞታፍዩ አርጃደ። 36 አባንኬሰን
ኦአ-ቀቤስ አከ ተኤ እስንስ ኦአ-ቀቤዩ
ተአ!» ጇዴ።

*27. ሮማ 12:20 *28. ሮማ 12:14
*29. ዮሀ 18:22-23፤ ሆኤ 23:3
*31. ማቴ 7:12 *34. ሌዎ 25:35-37

ዋኤ ነመት ፈረዱ
(ማቴ 7:1-5)

37 ዬሱስ እት ፋፌ፥ «ነመት ሀንፈረ
ድና እስንትስ ሀንፈረደሙ፤ የከ ሀንሙርና
የክ እስንት ሀንሙረሙ፤ ሀሀፉ ጇዳ፥ ዋቀ
ዮስ እስኒፍ ሀሀፉ እንጇደ*። 38 ኬና፥ ዋቀ
ዮስ እስኒፍ እንኬነ፤ ቆዳ ሰፈራ ጋሪት
ድዲበሜ ከን ነምኡ፥ ጉቴስ ከን እረ ደን
ገለኡቱ እስኒፍ ኬነመ፤ ቆዳ ሰፈራ እስን
እት ነማፍ ሰፈርተንት፥ እስኒፍ እንሰፈ
ረመ» ጇዴ*።

*37. ማቴ 6:14 *38. ማር 4:24፤ 2ቆሮ 9:6

39 ዬሱስ አሞ ፈኬኘ ከነ እሳንት ህሜ፥
«ነምን ጃማን ጃማ አከሳቲ ከራ አርግሲሱ
ደንደአ? ለቸኑስ ወል ፉደተኒ ቦዋ ኬሰ
ሀንቡአኒሬ*? 40 በርቱን ቶኮ በርሲሳሳ ሀን
ጫሉ፥ ዮ ተኤሌ ጉቱማት ኤርገ በርሲ
ፈሜ፥ አከ በርሲሳሳ ተአ*። 41 ማሊፍ ሁበ
እጆ ኦቦሌሰኬ ኬሰ ጅሩ እላልታ? ኡቱባ
እሰ እጆኬ ኬሰ ጅሩ ሀንሁበቱ? 42 ኦቦሌሰ
ኬቲንስ አተምት፥ ‹ያ ኦቦሌሰኮ ለኪ ሁበ
እጆኬ ኬሳ ሰነን ሲባሰ› ጇታንሬ? አቶ
ኡቱብቾ እጆኬ ኬሰ ጅሩ ሀንአርግኔዩደ፤
አት ኦፍ ሀንአርግኔነ፥ ዱራን ዱርስቴ
ኡቱባ እጆ ኦፌኬቲ ኬሳ ባስ፥ እሰ ቦዴ
ሁበ እጆ ኦቦሌሰኬ ኬሰ ጅሩ፥ ሁበቴ ባሱ
እንደንዴስ» ጇዴ።

*39. ማቴ 15:14፤ 23:16
*40. ማቴ 10:24-25፤ ዮሀ 13:16፤ 15:20

ሙከ ቶኮፍ እጆሳ
(ማቴ 7:17-20)

43 ዬሱስ በርሲሰሳ እት ፋፌ፥
«ሙክት በኤስ እጆ ገዴ ሀንጎደቱ አከሱ
መስ ሙክት ገዴን እጆ በኤሰ ሀንጎደቱ።
44 ሙክት ሁንድኑ እጆ እን ጎደቱን
እንቤከመ፤ ሀርቡን ባላንወራንቴቲ፥ እጅ
ወይኒስ ኮምቦልቾቲ ሀንጭረሙ*። 45 ነምን
ጋሪን ጋሩማ ገራሳ ኬሳ ዋን ጋሪ እንባሰ፤
ነምን ሀማንስ ሀምነ ገራሳ ኬሳ ዋን ሀማ
እንባሰ፤ ነምን ዋን ገራሳ ኬሰ ጉቴ አፋኒን
እንዱበተ» ጇዴ*።

*44. ማቴ 12:33 *45. ማቴ 12:34-35

መነ እጃርቶተ ለማን
(ማቴ 7:24-27)

46 ዬሱስ እት ደበሌ፥ «ማሊፍ ዋነን
እስንት ህሙ ኡቱ ሀንጎድን፥ ያ ጎፍታ፥
ያ ጎፍታ ናንጇቱ*? 47 ገረኮ ከን ዱፉ፥
ዱቢኮስ ከን ደጌፈቱ፥ ከን እሰ ራወቱስ፥
ዋን እን ፈካቱ እስንተን ሙልእሰ። 48 እን
ነመ ቦለ ገድ ፈጌሴ ቆቴ፥ ሁንዴ መነሳ
ደጋረ ዳቤ እጃረቴ ፈካተ፤ ብሻንስ ጉቴ፥
መኒሳረ ደንበልኤ፥ መንቾትስ ቡኤ፤ ገሩ
እሰ ሶቾሱ ሀንደንዴኘ፥ ሁንዴንሳ ጇባቴ
እጃረሜረ። 49 ነምን ዱቢኮ ደጌፈቴ ሀንራ

ወትኔ ገሩ፥ ነመ ሁንዴ መነሳ ገድ ፈጌሴ
ኡቱ ህንዳብን፥ ብዮረት እጃረቴ ፈካተ፤
ብሻንስ ጉቴ ዮሙ እት ቡኤት፥ መንቾ
ቶክቹማን ጅጌ፥ ጅጉንሳስ በዱባሰ ተኤ»
ጂዴ።

*46. ሚል 1:6፤ ማቴ 7:21፤ ያቆ 1:22-25

ቦቆና 7

ዩሱስ ናኦ አንገፈ ድባ ፈይሱሳ

(ማቴ 8:5-13፤ ዮሀ 4:43-54)

1ዩሱስ ዋን ዱበቹ ፌዴ ሁንዱማ ኤርገ
ጀረ ደጌስሴ ቦዴ፥ ቅፍርናሆምት ገሌ።
2ናአን አንገፈ ድባ ቶኮ፥ ከን እን ባይኤ መረ
ርፈቱ፥ ዱራ ዱኩብሰቴ ዱአት ድአቴ
ቱሬ። 3አንገፍች ዋኤ ዩሱስ ደገኤ፥ እን
ዱፌ ናኦሳ አከ እሳፍ ኦልቹፍ ማንጉዶተ
ይሁዶታ እት ኤርገቴ። 4ከናፍ እሳን ገረ
ዩሱስ ዱፈኒ፥ ጀቤሰኒ እሰ ከደተኒፌ፥
«ነምን ኩን ከነ ስራ አርገቹን እንተአፍ። 5ሰበ
ኬኘ እንጃለተ፥ መነ ሰገዳስ ከን ኑፍ እጃሬ
እሰ» ጂደኒን*። *5. ሆኤ 10:2
6ዩሮ ሰነት ዩሱስ ከኤ ማንጉዶተ ሰና
ወጅን አዴሜ፤ አንገፍች ገሩ ዩሱስ መነ
ሳት ዮሙ ድአቴ ዳምሰ አከ እት ህመኒፍ
ፍሮተሳ እት ኤርጌ፥ «ያ ጎፍታ ኦፍ ህን
ደማስን፥ አት በንቲ መነኮ ጀለ ልጡን
አናፍ ህንተኡ። 7ከናፍስ አን ኦፌኮ ስብረ
ዱፉን አከ አናፍ ተኡት ኦፍ ህንለኮፍኔ፤
አቹማ ዱቢ ቶክቾ ዱዋ ዱበዱ፥ ናኦንኮስ
እንፈየ። 8አንስሞ ኦፍራ ነመ ነአቦሙ
ቀበ፥ ኦፍ ጀላስ ሎልቱ ቀበ፤ እሰ ቶኮን
ደቅ ዮን ጂዴ እንደቀ፥ እሰ ካኒንስ ኮቱ
ዮን ጂዴ እንዱፈ፤ ናኦኮቲን ከነ ራወዱ
ዮን ጂዴ እንራወተ» ጂዴ።
9ዩሱስ ከነ ዮሙ ደገኤ ድንቅፈቴ፥
ነሞተ እሰ ዱካ ጅረንት ገረገሌ፥ «አን
እስራኤል ኬሰትሌ አመንቲ ጉዳ አከሲ ጎን
ኩማ ህንአርግኔ» ጂዴን። 10ወር ኤርገመ
ንስ መነ አንገፍቻት ዮሙ ዴብአን ናእቾ
ፈዮ ኤጌ።

ዩሱስ፥ ደርገጌሰ ቶኮ ዱአ ካሱሳ

11ኤርገሲስ ዩሱስ ገረ መንደረ ናይን
ጂደሙ እንደቄ፤ በርቶትንሳፍ ነሞትን
ደኑን እሳ ወጅን ደቀን። 12እን በልበለ
ኬላ መንደርቻት ዮሙ ድአቴ፥ ኩኖ ነሞ
ትን ሬፈ ባተኒ እት ዱፈን፤ እን ዱኤሞ
ሃደ ህዩሳ ቶኮፍ እልመ ቶክቾ ቱሬ፤ ነሞ
ትን ባይኤንስ መንደርቾ ኬሳ ሃደሳ ወጅን
ዱካ እንቡኡ ቱረን*። 13ጎፍታን ዮሙ እሼ
አርጌ ኦኤፌ፥ «ህንቦእን!» ጂዴን*።
14እት ሂቄ ስርቾ ሀርካን ቀብናን፥ ወር
ባተን እንዳበተን፤ እንሞ፥ «ደርገጌሰነነ፥
ሲን ነንጂደ ከእ!» ጂዴን*። 15አቹማን
እን ዱኤ ቱሬ ኦል ጂዴ ታኤ፥ ዱበቹስ
ጀልቀቤ፤ ዩሱስ አከስት ሃደሳቲፍ እሰ
ዴብሴ*። 16ሁንዱምትሳኒስ ነአኒ፥
«ራጂን ጉዳን ኑኬሳ ከኤረ፤ ዋቀዮ ሰበሳ
እላሌረ» ጂደኒ ዋቀዮፍ ሆቁባ ድኤሰን*።
17ዱቢን ኩንስ ጉቱማ ብየ ይሁዳፍ ናኖ
ብየ ሰነ ሁንዳ ገኤ።

*12. 8:42፤ 1ሞቶ 17:17 *13. 8:52፤
ሙል 5:5 *14. 8:54 *15. 1ሞቶ 17:23፤
2ሞቶ 4:36 *16. 1:68፤ 19:44

ወረ ዮሀንስ ጬጳ ብራ ኤርገመን

(ማቴ 11:2-19)

18በርቶትን ዮሀንስ ዋን ከነ ሁንዱማ
እሰት ህመን፤ ከነረት ዮሀንስ በርቶተሳ
ኬሳ ለመ ኦፍት ዋሜ፥ 19ጎፍታት እሳን
ኤርጌ፥ «ስእሞ ከን ዱፉዳፍ ጅሩ ዮኪስ
ከን ብራ ኤገትኑ*?» ጂዴ። 20ዮሙስ ወር
ኤርገመን ገረ ዩሱስ ዱፈኒ፥ «ዮሀንስ
ጬጳን፥ ‹ከን ዱፉዳፍ ጅሩ ስእሞ ዮኪስ
ከን ብራ ኤገትኑ?› ጂዴ ገረኬት ኑኤር
ጌረ» ጂደኒን። 21ዩሮዱመ ሰነት ዩሱስ
ነሞተ ባይኤ ዱኩበሳኒቲ ደእቾሳኒቲ ሀፉ
ሮተ ሀማቲስ ፈይሴ፥ ጃሞተ ባይኤቲፍ
አገርቱሳኒ በኔ። 22ወረ ኤርገመኒንስ፥
«ዴብአ! ዋን አርግተን ዋን ደጌስንስ ዮሀ
ንስት ህማ፥ ከን ጃመን እንአርጉ፥ ከን
ሆኮለን እንአዴሙ፥ ከን ለምጣአን
እንቁላኡ፥ ከን ዱደን እንደገኡ፥ ከን ዱአ
ንስ እንከኡ፥ ገደደሞታፍስ ወንጌል እንለለ
በሙ*። 23ነምን ዋኤኮቲፍ አብዲ
ህንኩተትኔ፥ ገመቹ አተሚ ቀበ!»
ጂዴ።

*19. ሚል 3:1፤ ሙል 1:8
*22. ኢሳ 35:5-6፤ 61:1

24ኤርገሞትን ዮሀንስ ኤርገ አዴመኒ
ቦዴ፥ እን ዋኤ ዮሀንስ ጬጳ ነሞተት
ዱበቹ ጀልቀቤ፤ «ማል አርጉ ገረ ለፈ
ኦና ደቅጠኒ? ጀጀበ ቅሌንስ ራሱ?
25ዮኪስ ማል እላሉዳፍ ባተኒ? ነመ
ኡፈተ ሚደጋዳፍ ደግነት ቶሉ ኡፈቴ?
ወር ኡፈተ ምሚደጋ ኡፈተኒፍ ቀኖት

ጅራተኖ መነ ሞቶታ ጅሩ። 26 አነት
ህማ፥ ማል እላሉዳፍ ባተኒ? ራጂደሞ?
ኤዩ፥ እስኒነን ጂደ፥ ራጂረዩ ከን
ጫሉደ*። 27 ጫፈትን ቁልቁላአን ዋኤ እሰ
ከናቲፍ፥ ‹እላ ኤርገማኮ ከራኬ አከ ሲፍ
ቆጺሱፍ ስዱረ ነንኤርገ*› ጂዴ ዱበቴረ።

*26. 1:76 *27. ሚል 3:1

28 «አን እስንተን ህመ፥ ነመ ተኤ ለፈ
ረት ከን ደለቴ ኬሳ፥ ዮሀንስረ ከን ጫሉ
ህንጅሩ፤ ገሩ ሞቱማ ዋቀዮት እን ሁንዱ
ማረ ጥናቱዩ እሰረ እንጫለ» ጂዴ። 29 ነሞ
ትን ሁንድኑ ከነ ዮሙ ደገአን፥ ወር
ቀረጠ ፉደንዩ ዋቀዮፍ ዱጋ ገልቾኒ፥
ጩጳ ዮሀንሲን ጩጳመን። 30 ፈሪሶትኒፍ
በርሲሶትን ሴራ ገሩ፥ ዮሀንስ ብራ ጩጳ
አርገቹ ድዱዳን ዋን ዋቀዮ እሳኒፍ ያዴ
ቱፈተን*።

*29-30. 3:12፤ ማቴ 21:32

31 ዩሱስ እት ደበሌ፥ «ደሎተ
ስአና ከነ ማልተን ፈኬሳ? ማል ፈካ
ቱሲ? 32 እሳን አከ እጆሌ ለፈ ገባ
ታአኒ፥ ‹ፋጋ እስኒፍ አፉፍናን፥ ስርቡ
ድደን፤ ፋሩ እስን ደጌስፍናን፥ ቦኡ
ድደን› ጂደኒ ወልት ወጨኒት። 33 ዮሀ
ንስ ጩጳን ዮሙ ዱፌ፥ ቡዴነ ህንኞቱ
ዳዲስ ህንዱጉ ቱሬ፤ እስንሞ፥ ‹ሴጠነ
ቀበ› ጂተን*። 34 እልም ነማ ዮሙ
ዱፌ፥ እንኛተ እንዱገስ፤ እስንሞ ‹እላ
ነመ አልባዴሳፍ መቻአ ከነ፥ ህደተ
ወረ ቀረጡቲፍ ወረ አከ ሴራት ህንጅራ
ትኔት› ጂቱ*። 35 ሀተኡዩ መሌ፥ ኦጉ
ማን ዋቀዮ እጆሌ ኦጉማ ሁንዱማ ብረት
ዱጋ አርገቴ» ጂዴ። *33. 1:15 *34. 15:2

ባይኤን ከን ዲፈሜፍ ጃለለ ጉዳ አርግሲስ

36 ፈሪሶተ ኬሳ ቶኮ ኛታፍ እሰ ዋምናን፥
ዩሱስ መነ ፈሪስቻት ገሌ፥ ማዲት ድአቴ*።
37 መንደረ ሰነስ ዱበርቲን ጩበምቱን ቶኮ
ቱርቴ፤ ዩሱስ መነ ፈሪስቻ ማዲት ድአቴ
አከ ጅሩ ዮሙ ደጌሴ፥ ኡርጎፍቱ ድበታ
ሹሩቤት ፉደቴ ዱፍቴ። 38 አቹማንስ ቦአ ገረ
ሚለሳ ጀላ ዳበቴ፥ እምማንሼቲን ሚለሳ
ጂሳ፥ ርፌንስ መታሼቲንስ ሀጣኡ ጀልቀ
ብዴ፤ ከነ ቦዴስ ሚለሳ እንዱንገት፥ ኡርጎፍ
ቱስ እንድብድ ቱርቴ*።

*36. 11:37 *37-38. ማቴ 26:7፤ ማር 14:3፤
ዮሀ 12:3

39 ፈሪስቾ እሰ ዋሜ ሱን ከነ ዮሙ
አርጌ፥ «ነምን ኩን ዱጉማን ራጂ ኡቱ
ተኤ፥ እሼን ሚለሳ ቀቀብዱ ኩን ዱበርቲ
አተሚ አከ ታቴ እንቤከ ቱሬ፤ እሼኖ
ጩበምቱደ» ጂዴ ገራሳት ያዴ። 40 ዩሱ
ስሞ ዴብሴፈ፥ «ያ ሲሞን ዋነን ስት ህሙ
ቀበ» ጂናን፥ እንሞ፥ «ማል እኒ? ያ በር
ሲሳ» ጂዴ። 41 «ነምን ቶኮ ጀረ ለመራ
ሆሪ ቀበ ቱሬ፥ እሰ ዱራረ ብሪ ድበ ሸን፥
እሰ ለመፋረሞ ብሪ ሸንተመቱ ቱሬ።
42 እሳን ለቹ ዋን ባሰኒፍ ደብናን አከሱመት
ዲሴፍ፤ ጀረ ለማን ሰነ ኬሳ ከምቱ አባ
ሆሪ ከነ ጫላ ጃለታ?» ጂዴ። 43 ሲሞን
ዮሙስ ዴብሴፈ፥ «ነምቾ እሰ ብሪን ድብ
ሸን ዲፈሜፍቱ ጫላ ጃለተ አነት ፈካተ»
ጂዴ፤ ዩሱስሞ፥ «ዱጋ ዱበቴ»፥ 44 ገረ
ዱበርትቲት አርግሲሴሞ ሲሞኒን፥ «ዱበ
ርቲ ከነ አርግታ? አን መነኬን ዱፌ ብሻን
ሚላሌ አናፍ ህንፍድችሲፍኔ፤ እሼን
ገሩ፥ እምማንሼቲን ሚለኮ ጂፍቴ፥ ርፌ
ንስ መታሼቲንስ ሀጦፍቴ*። 45 አት ዮሙ
ነስመቴ አነ ህንዱንገትኔ፥ እሼን ገሩ፥
ኤርገ አስት ነአርግቴ ጀልቀብዴ፥ ሚለኮ
ዱንገቹ ህንዳብኔ*። 46 አት መታኮ ሆማ
ህንድብኔ፥ እሼን ገሩ፥ ኡርጎፍቱ ገት-ጀ
ቤሰ ሚለኮ ድብዴ*። 47 ከናፍስ ስተን
ህመ፥ ጃለልሼ እን ጉዳን ኩን፥ ጩቡንሼ
እን ባይኤን አከ ዲፈሜፍ ሙልእሰ፤
ጥኖን ከን ዲፈሙፍ ገሩ፥ ጃለለ ጥኖ አር
ግሲስ» ጂዴ። 48 ዮሙሱመ ዱበርትቲ
ዳን፥ «ጩቡንኬ ሲፍ ዲፈሜረ» ጂዴ።
49 እሳ ወጅን ማዲት ድአተኒ ከን ቱረን
ጉንጉሙ ጀልቀበኒ፥ «ጩቡ ነማዩ ከን
ዲሱፍ ኩን ኤኙ?» ጂደን*። 50 ከነ ቦዴ
ዩሱስ ዱበርትቲዳን፥ «አመንቲንኬ ስፈይ
ሴረ፥ ነጋዳን ደቅ!» ጂዴ*።

*44. ኡመ 18:4 *45. ሮማ 16:16፤
1ቆሮ 16:20 *46. ፋር 23:5 *48-49. 5:20-21
*50. 8:48፤ 17:19፤ 18:42፤ ማር 5:34

ቦቆና 8

ዱበርቶተ ዩሱስ ዱካ ቡአን

1 ዩሮ ገባባ ቦዴ ዩሱስ መንደሮታፍ ገን
ዴን ኬሰ አዴሜ፥ ሞቱማ ዋቀዮ ለብሳ
ምስራቾ ህማ ቱሬ፤ በርቶትንሳ ኩደ ለማ
ንስ እሳ ወጅን ቱረን*። 2 አከሱመስሞ ዱበ
ርቶትን ሀፉሮተ ሀሞታፍ ዱኩበ ገራገራቲ
ፈይፈመን ዱካ እንቡኡ ቱረን፤ እሳንስ

ማርያም እሼ መግደላ ከን ጇደምቱ፥ እሼ
ሀፉሮትን ሀሞትን ቶርበ ኬሳ ባፈመን፤
3ዮአና ሃደ መና ኩዛ፥ እስ መነ ኤግዱ
ሄሮድስ ቱሬ፤ ሱሳና፥ ባይኤንስ ከን ብራ
ቱረን፤ እሳንሞ ቀቤኘሳኒቲን ዬሱሲፍ በር
ቶተሳቲፍ እንሆጇቱ ቱረን*።
*1. 4:43፤ 13:22 *2-3. 23:49፤
ማቴ 27:55-56፤ ማር 15:40-41

ፈኬኘ ነምቸ ሰኘ ፈጫሱ
(ማቴ 13:1-9፤ ማር 4:1-9)

4 ነሞትን ዮሙስ መንደረ ገራገራቲ ገረ
ዬሱስት እንያኡ ቱረን፤ ቱት ጎቡን ዬሮ
ወልት ቀበሜት፥ ዬሱስ ፈኬኘ ከነ እት
ህሜ፤ 5«ነምቾ ቶኮ ሰኘ ፈጫፈቹዳፍ
በኤ፥ ኡቱ ፈጫሱስ ካን ከራ ቡኬ
ቡአኒ፥ እችት ነምን እረ ኤጇቴ፤ ስምብ
ሮትንስ ፉናነኒ ኛተን። 6ካንሞ ለፈ ደጋ
ቀቡረ ቡአን፤ ኤርገ ብቅለኒስ ብዮንሳ ጇደ
ዋን ህንቀብኔፍ ጎገን። 7ሰኘ ፈጨኤ ኬሳ
ካን ቆራቲ ኬሰ ቡአን፤ ቆራትችስ ወጅን
ብቅሌ እሳን ሁዴ። 8ካን ገሩ ብዮ ጋሪ
ኬሰ ቡአን፤ ብቅለኒ፥ ጉደተኒስ ቶኮን ቶኮ
ንሳኒ ደቻ ድብ እጇ ጎደተን» ጇዴ።
ዬሱስ ሰገሌሳ አል ፉዴ፥ «ጉረ እቲን
ደገኡ ከን ቀቡ ሀደጌፈቱ!» ጇዴን*።
*8. 14:35፤ ማቴ 11:15፤ 13:43፤
ማር 4:23

ፈኬኝ ማሊፍ አከ በርባድችሴ
(ማቴ 13:10-17፤ ማር 4:10-12)

9 ኤርገሲ በርቶትንሳ፥ «ሂካን ፈኬኘ
ከና ማሊ?» ጇደኒ ዬሱስን ጋፈተን።
10ዬሱስ ዴብሴ፥ «ዶክሳ ሞቱማ ዋቀዮ
ቤኩን እስኒፍ ኬንሜረ፤ ወረ ካኒፍ ገሩ፥
ኡቱመ እላለኒ አከ ህንአርግኔት፥ ኡቱመ
ደገአኒ አከ ህንሁበትኔት፥ ፈኬኛን
እንኬነመ» እሳኒን ጇዴ*። *10. ኢሳ 6:9-10

ሂካ ፈኬኘ ነምቾ ሰኘ ፈጫሱ
(ማቴ 13:18-23፤ ማር 4:13-20)

11 «ሂካን ፈኬኘ ነምቾ ሰኘ ፈጫሱ እሰ
ከነ፤ ሰኝች ዱቢ ዋቀዮት*። 12ከራ ቡኬን፥
ፈኬኘ ወረ ዱቢ ዋቀዮ ደገአኒ፥ ዮሙሱመስ
ሴጠን ዱፌ አከ እሳን አመነኒ እቲን ህንፈይ
ኔፍ፥ ዱብቾ ገራሳኒ ኬሳ ቡተቱት። 13ለፍት
ደጋ፥ ፈኬኘ ወረ ዱብቾ ደገአኒ ገመቹዳን
ፉደተኒት፥ ገሩ ህደ ገድ ፈጎ ዋን ህንቀባት
ኔፍ፥ ዬሮዳፍ እንአመኑ፤ ዮሙ ቆረምን
ዱፉትስ እራ ኩፉ። 14ለፍት ቆራቲ፥ ፈኬኘ
ወረ ዱብቾ ደገአኒ፥ ያዶን፥ ሶሩምኒፍ ቀኖን
ጅሬኛ ደቸአኒ እሳን ሁናን፥ እጇ ኡቱ ህንጎ
ደትን ሁዳት ሀፈኒት። 15ለፍት ጋሪን፥
ፈኬኘ ወረ ዱብቾ ደገአኒ፥ ገራ ጋሪዳፍ አቦ
መማዳን ፉደተኒ፥ ረከነ ሁንዱማ አብሰኒ
እጇ ጎደተኒት» ጇዴ*።
*11. 1ጴጥ 1:23 *15. ሆኤ 16:14

ፈኬኘ እብሳ ጉቦ ጇላ
(ማር 4:21-25)

16 «ሆምትኑ እብሳ ቀብሲሴ፥ ጉቦ
ጇለ ዮኪስ ስሬ ጇለ ህንካኡ፤ ወር መነ
ሰነት አል ገለን ሁንድኑ እፍቾ አከ አርገ
ኒፍ፥ ባቱ እብሳረ ካአ መሌ*። 17ዋን
ቶኮሌ ዶከቴ ኡቱ ህንሙልአትን ከን ሀፉ
ህንጅሩ፥ ዶክሳት ከን ኤገሜስ በኬት በኤ
ኡቱ ህንደገአምን ከን ሀፉ ህንጅሩ*።
18 «ከናፍስ አከ እት ደጌሰንት አኬ
ከዳ! እስ ቀቡፍ፥ እት ደበለሜ እንኬነ
ማፍ፤ ከን ህንቀብኔ ገሩ፥ እኑምት እን
ቀበ ሴኡዩ እስ ዱራ እንፉደተመ» ጇዴ*።
*16. 11:33፤ ማቴ 5:15 *17. 12:2፤
ማቴ 10:26 *18. 19:26፤ ማቴ 25:29

ሃደ ዬሱሲፍ አቦሎተሳ
(ማቴ 12:46-50፤ ማር 3:31-35)

19 ዮሙስ ሃት ዬሱሲፍ አቦሎትንሳ እሰ
በርባድቾ ዱፈን፤ ገሩ ባይእነ ነማቲፍ እሰ
ብረ ገኡ ህንደንዴኘ። 20ከናፍ ነምን
ቶኮ፥ «ሃትኬፍ አቦሎትንኬ አለ ዳበተኒ
ጅሩ፥ ስአርጉ በርባዱስ» እቲን ጇዴ።
21ዬሱስሞ ዴብሴ፥ «ሃትኮፍ አቦሎትንኮ
ወረ ዱቢ ዋቀዮ ደገአኒፍ ራወተኒደ»
ጇዴ።

ዬሱስ ቅሌንሰ ጇባ ገብ ጎቹሳ
(ማቴ 8:23-27፤ ማር 4:35-41)

22 ጋፍ ቶኮ ዬሱስ በርቶተሳቲ ወጅን
ብድሩ ያበቴ፥ «ኮታ ብሻን ጪሳ ከነ
ገመት ጨኦ» እሳኒን ጇዴ፤ አቹማንስ
ብሻንቸረ ቡአን። 23ኡቱ ብድሩዳን ጨኦአ
ጅረኒ፥ ዬሱስ አቹመ ኬሰ ረፌ፤ ቅሌንስ
ጇባንሞ ገረ ብሻንቻት ገድ ቡብሳ ዱፌ፤
ብድሩሳኒትስ ብሻን እት ጉቱ ጇልቀብ
ናን፥ ጅሬኘሳኒቲፍ ሶዳተን። 24ዮሙስ
በርቶትን ገረ ዬሱስት ድአተኒ፥ ደመቅ
ሰኒ፥ «በርሲሳ፥ በርሲሳ፥ ከእ ኑአ

ዱሙፍ» ጇደን፤ አቿማን ደመቄ፥ ቅሌ
ንስቻፍ ደአ ብሻንቻ፥ እሰ ሁንኩረማ ቱሬ
ሰነ፥ እፈቴ፤ ቅሌንስቺፍ ደአን ብሻንቻ
ዳበትናን፥ ገቢን ጉዳንሳ ተኤ። 25 ከነ ቦዴ
እን በርቶተሳቲን፥ «ሜሬ አመንቲንኬ
ሰኒ?» ጇዴ፤ እሳን ገሩ ናሱዳፍ ድንቅፈ
ቹዳን፥ «ነምን ኩን! ኤኙ? እኖ ቅሌንሳፍ
ብሻን እንአበመ፤ እሳንስ እሳፍ እንአበ
መሙ» ወሊን ጇደን።

ዩሱስ ሀፉረ ሀማ ባሱሳ

(ማቴ 8፡28-34፤ ማር 5፡1-20)

26 ብድርቻን ገረ ኩታ ብየ ጌርጌሳት[†3]
ጬአን፤ እንስ ፉሌ ገሊላ ቱሬ። 27 ዩሱስ
ቀርቀረ ብሻኒት ዮሙ ቡኤት፥ ኩኖ ነምን
መንደረ ሰና፥ ሀፉሮትን ሀሞን ኬሰ ቱረን
ቶኮ እት ዱፌ፤ ነምቾ ዩሮ ዴራዳ
ጇልቀቤ ቁላሳ እንአዴመ፥ አዋሎተ ግዱ
ጅራተ መሌስ፥ መነት ህንገሉ ቱሬ።
28 እን ዩሮ ዩሱስን አርጌ ጬራኔ፥ ፉለሳ
ዱረትስ ለፈ ደኤ፥ ሰገሌ ጉዳዳንስ፥ «ያ
ዩሱስ እልመ ዋቀዮ አባ፥ ማል ነቲ
ቀብዳ? ማልቱስ ድመኮ ኬሰ ስቡሴ?
ስንከደደ አነ ህንድጵስን» ጇዴ*። 29 ከነ
ጇቹንሳስ፥ ሀፉርቾ ሀማን ነምቾ ኬሳ አከ
በኡፍ፥ ዩሱስ ዋን አቦሜ ቱሬፍ፤ ዩሮ
ባይኤ ሀፉርቾ ሀማን ዮሙ እሰ ቀቡ፥ ፉኞ
ስቢላቲፍ ህዳ ሀርካቲን እሰ ህደኒ፥ ኤጉ
ኡቱመ ያለኒ፥ ህዳ ሰነ ጭሬ፥ ሁምነ
ሀፉርቾ ሀማቲን ገረ ለፈ ነምን ህንጅሬት
እንአፈመ ቱሬ*። *28. 4፡34 *29. 9፡39፥42
30 ዩሱስ፥ «መቃንኬ ኤኙ?» ጇዴ
ጋፈትናን፥ «መቃንኮ ‹ሌጌዎን›» ጇዴ
ዴብሴ፤ ሰበቢንሳስ ሀፉሮትን ሀሞትን ባይ
ኤን ነምቾት ገለኒ ዋን ቱረኒፍ። 31 ሀፉሮ
ትን ሀሞን ቅሌት አከ እሳን ህንኤርግኔ
ዩሱስን ከደተን። 32 ድሬ ጋርቾ ሰናረስ፥
ኩኖ ሆማን ቦዬ ቦበአኒ ቱረን፤ ሀፉሮትን
ሀሞን ቦዬ ሰነት ገሉዳፍ እሰ ከደትናን፥
ሀደቀኒፍ እሳን ዲሴ። 33 ከናፍስ ሀፉሮትን
ሀሞን ነምቾ ኬሳ በአን፥ ቦዮተ ሰነት ዋን
ገለኒፍ፥ ሆማን ሱን ሁንድኑ ሀለያራ ሀሮት
ገድ ኮንኮላተኒ፥ ልቅምፈመን።
34 ወር ቦዬ ትክሰን ዋን ተኤ ዮሙ
አርገን በቀተኒ፥ ወረ መንደረ ኬሳፍ ወረ
ብያትስ አዴሰን። 35 ሰብን ደገአንስ ዋን
ተኤ እላሉዳፍ በአኒ፥ ገረ ዩሱስ ዱፈን፤
አችትስ ነምቾ፥ ሀፉሮትን ሀሞን ኬሳ
በአን፥ ወያ ኡፈቴ ቀልቢሳትስ ዴብኤ፥
ሚለ ዩሱስ ጇለ ታኤ አርገን፤ ዮሙስ ሁን
ዱምትሳኒ እንሶዳተን። 36 ወር ዱራን አች
ቱረኒ፥ አከ ነምቾ እት ፈዬ አርገንስ፥
ጇረት ህመን። 37 ከነ ቦዴ ሰብን ኩታ ብየ
ጌርጌሳ ሁንድኑ ገር መሌ ዋን ሶዳተኒፍ፥
ዩሱስ እሳን ብራ አከ አዴሙፍ ጋፈተን፤
ከነረት እን ብድሩ ያበቴ አቺ እንአዴሜ።
38 ዩሱስ ኡቱ ህንአዴምን፥ ነምቾ እን ሀፉ
ሮትን ሀሞን ኬሳ በአን፥ «ሲወጅነን
አዴመ» ጇዴ እሰ ከደቴ ቱሬ፤ ዩሱስ
ገሩ፥ አፍ ብራ እሰ ዴብሴ፥ 39 «መነኬት
ዴብእ ዋን ዋቀዮ ሲፍ ጎዴስ ህም!»
እቲን ጇዴ፤ ነምቾ ዮሙስ ዩሱስ ብራ
ዴብኤ፥ ጉቱማ መንደርቻ ኬሰ ናነኤ ዋን
እን ጎዴፍ ዱጋ በኤ*።
*39. ማቴ 12፡16፤ ማር 7፡36

እንተለ ያይሮሲፍ፥ ዱበርቲ እሼ ኡፈተ ዩሱስ ቱቅጤ

(ማቴ 9፡18-26፤ ማር 5፡21-43)

40 ዩሮ ዩሱስ ብሻን ጪሳ ገመት ዴብ
ኤት፥ ቱት ጇራ እሰ ስመን፤ ሁንዱምት
ሳኒ እሰ ኤጋ ቱረንአ። 41 ኬሱማሞ፥
ጌጌስቱን መነ ሰገዳ ቶኮ፥ ያይሮስ ከን
ጇደሙ ዱፌ፥ ሚለ ዩሱስ ጇለት ኩፌ፥
ገረ መነሳቲ አከ ደቁፍ ከደቴ። 42 እንተል
ቶክቲን እን ቀቡ፥ ወጋ ኩደ ለመ ከን
ጌሴ፥ ዱራ ዱኡፍ ጇት ቱርቴ*።
*42. 7፡12
ዮሙ ዩሱስ ደቁዳፍ ከራረ ቡኤትስ፥ ነሞ
ትን እሰት ቱተአኒ ሀፉረ ኩቱ ቱረን። 43 ከነ
ግዱስ ዱበርቲን ቶኮ ቱርቴ፤ እሼን ወጋ ኩደ
ለማፍ ዲግንሼ ዳበቹ ድዱዳን ረከቻ ቱርቴ፥
አጌሶተ ቆርቻ ብረስ ደቁዳን ሆረሼ ሁንዱማ
ፍጤ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ነምን ቶኮ እሼ ፈይሱ
ህንደንዴፔ። 44 እሼን ኩን ዱግደሳ ዱባን
ዱፍቴ አንዳረ ኡፈተ ዩሱስ ቱቅጤ፤ አቿማ
ንስ ሎላን ዲገሼ ዳበቴ። 45 ዩሱስሞ፥
«ኤኙቱ ነቱቄ?» ጇዴ ጋፈቴ፤ አዱመ አዳን
አነ ምት ጇናን፥ ጴጥሮስ፥ «ያ በርሲሳ፥
ሰብን ኩኖ ስመርሴ ጅረ፥ ስጬንቁርስስ»
ጇዴን። 46 ዩሱስ ገሩ፥ «ለኪ፥ ነምን ነቱቄ
ጅረ፥ ሁምን ፈይሱ አከ ኑብራ በኤ አነት

[†3] ሉቃ 8፡26 «ጌርጌሳት» ካን «ገደሬኔ» ጇዱ።

ደገአሜረ» ጀ̈ዴ*። 47ዮሙስ ዱበርትቲን አከ
ዶከቹ ሀንደንዴ̈ኘ ሁበቴ፥ ሮምአ ዱፍቴ
ሚለ ዩሱስ ጀለት ለፈ ዶፍቴ፤ አቹማንስ
ጀሬን ሰነ ሁንዱማ ዱረት፥ ማሊፍ አከ እሰ
ቱቅጨ፥ በተሉመ ሰነትስ አከ ፈይቴ ዱጋ
ባቴ። 48ዮሙስ ዩሱስ፥ «ያ እንተለኮ፥ አመ
ንቲንኬ ስፈይሴረ፥ ነጋዳን ደቅ!» እሼዳን
ጀ̈ዴ*። *46. 5:17፤ 6:19 *48. 7:50

49 ኡቱ እን ከነ ዱበቻ ጅሩሞ ነምን ጌጌ
ስቱ መነ ሰገዳ ሰና ቶኮ፥ ኤርጋ ሀሙ ዱፌ፥
ያይሮሲን፥ «እንተልኬ ዱቴት ስአች በርሲ
ስቸ ሀንደማስን!» ጀ̈ዴ። 50ዩሱስ ገሩ ከነ
ደገኤ ያይሮሲን፥ «ሀንሶዳትን፥ አመን
ዱዋ! እሼንስ እንፈይት» ጀ̈ዴን። 51መንቸ
ብረ ዮሙ ገኤ ጴጥሮስ፥ ዮሀንስ፥ ያቆብ
አከሱመስ አባ ሙጫቲፍ ሃደሼ መሌ፥ ነምን
ከን ብራ እሳ ወጅን አከ አል ልጡ ሀንበርባ
ድኔ*። 52አቺስ ሁንድኑ ሙጨቲዳፍ
እንቦኡ፥ እንወዋቱስ ቱረን፤ ዩሱስሞ፥ «ሀን
ቦእና! እንተለቲን ሀንዱኔ፥ ረፉት ጅርት
መሌ» ጀ̈ዴ*። 53እሳን ሁንዱምትሳኒ ገሩ
እንተለቲን አከ ዱቴ ቤኩ ዋን ቱረኒፍ፥ እት
ኮልፈን። 54ሀተኡዩ መሌ፥ ዩሱስ ሀርከሼ
ቀቤ፥ «እንተሎ፥ ከእ!» ጀ̈ዴ ዋሜ*።
55ዮሙስ ሉቡንሼ ኬሰ ዴብቴ፥ አቹማንስ
ካቴ፤ እንሞ ዋን ኖቱ አከ ኬኒፍ አቦሜ።
56አባንሼቲፍ ሃትሼ ገመደኒ አፍ ወላለን፤
ዩሱስ ገሩ፥ ዋን ተኤ ኤኙትሌ አከ ሀንሀምኔ
እሳን ዶዌ*።
*51. 9:28 *52. 7:13 *54. 7:14 *56. 5:14፤
ማር 7:36

ቦቆና 9

ኤርገሙ በርቶተ ኩደ ለማኒ

(ማቴ 10:5-15፤ ማር 6:7-13)

1ዩሱስ በርቶተ ኩደ ለማን ወልት ዋሜ፥
ሴጠኖተ ሀባሰኒፍ ዱኩብሰቶተስ ሀፈይሰ
ኒፍ፥ ሁምናፍ አቦ እሳኒፍ ኬኔ። 2ሞቱማ
ዋቀዮ ሀለብሰኒፍ ከን ዱኩብሰተንስ ሀፈይሰ
ኒፍ እሳን ኤርጌ። 3እን እሳኒን፥ «ከራዳፍ
ሆማ ሀንፉደትና፥ ኡሌ ቀበትና ዮኪስ
ኮሮጀ፥ ኖተ ዮኪስ ሆሪ፥ ቆሜ ለመሌ ሀንባ
ትና። 4ሀመ እዶ ሰና አዴምተንት፥ መኑመ
እት ልጠን ታአ! 5መንደረ ወረ እስን ሀንስ
መትኔ ኬሳ በአ፤ ዮሙ ባተንሞ እሳንት ዱጋ
በኡፍ አዋረ መንደረ ሰና ሚለኬስንራ ደደ
አዳ!» ጀ̈ዴ*። 6በርቶትንስ ከአኒ ገንዳ ገረ
ገንዳት ደርበኒ፥ እዶ ሁንዱማት ወንጌለ ለለ
በን፤ ከን ዱኩብሰተንስ እንፈይሰን።
*3-5. 10:4-11፤ ሆኤ 13:51

ሄሮድስ ዋኤ ዩሱስ ደገኤ ወሊ ወላሉሳ

(ማቴ 14:1-12፤ ማር 6:14-29)

7 ሄሮድስ አባን ብየ ገሊላ፥ ዋን ዩሱስ
ሆጀ̈ቴፍ ዱበቴ ሁንዱማ ደገኤ፥ ገርገር
ባሴ ሁበቹ ደደቤ፤ ሰበቢንሳሞ ካን ዮሀንስ
ጩጳቱ ዱአ ከኤ ጀ̈ደን፤ 8ካንሞ ኤልያ
ስቱ ዴብኤ ሙልአቴ፥ ወር ብራሞ ራጀ̈ተ
ወረ ዱሪ ኬሳ ቶኮቱ ከኤ፥ ጀ̈ዱ ቱረን*።
9ሄሮድስ፥ «አን ዮሀንስን መታሳ ሙርሲ
ሴን ቱሬ፥ ኤጋ ነምች እን አን ዋኤሳቲፍ
ዱቢ አከሲ ደገኡ ኩን ኤኙ እኒ?» ጀ̈ዴ
ጋፈቴ፤ እኖ ዩሱስን አርጉ እንያለ ቱሬ*።
*7-8. 9:19፤ ማቴ 16:14፤ ማር 8:28
*9. 23:8

ዩሱስ ነሞተ ኩመ ሸን ኖችሱሳ

(ማቴ 14:13-21፤ ማር 6:30-44፤
ዮሀ 6:1-14)

10 ኤርገሞትንስ ዴብአኒ፥ ዋኑመ ሆጀ̈
ተን ሁንዱማ ዩሱስት ሀመን፤ እንሞ እሳን
ፉደቴ፥ ከራ መንደረ ቤት-ሰይዳ ጀ̈ደሙ
ቶኮ ቆፍኒት በኤ። 11ነሞትንስ ገረ ከም
አከ ደቄ ዮሙ ደገአን፥ ዱካ ቡአን፤ እን
እሳን ስመቴ፥ ዋኤ ሞቱማ ዋቀዮ እሳንት
ሀሜ፤ ወረ ፈዩን እሳኒፍ በርባድችሴስ
ፈይሴ።

12 አዱን ዮሙ ገድ ሶከቴ፥ በርቶትን
ኩደ ለማን ገረሳ ዱፈኒ፥ «ነሞትን ኩን
ገረ ገንዴኒፍ መኔን ኑት አነን ከነ ደቀኒ፥
ለፈ ቡልቲቲፍ ዋን ኖታ አከ በርባደተኒፍ
ገድ ዲስ፤ እዶን ኑእ ጅሩ ኩን ለፈ
ኦናደ» ጀ̈ደኒን። 13እንሞ፥ «እስን ኦፈኬ
ሰኒ ዋን እሳን ኖተን ኬናፍ!» እሳኒን
ጀ̈ዴ፤ በርቶትንሞ፥ «ዮ ደቅኔ ነሞተ ከነ
ሁንዱማፍ ኖተ ብትኔ መሌ፥ ከን ኑእ
ቀብኑ ቡዴነ ሸኒፍ ቁርጡሚ ለመ ዱዋደ»
ጀ̈ደን። 14ነሞትን አችት አርገመን ዲሮ
ትን ዱዋንዩ ኩመ ሸን ገኡ ቱረን፤ እን
ገሩ በርቶተሳቲን፥ «ሸንተመ ሸንተማን
ሀርተኒ ኩተታን ቴስሳ!» ጀ̈ዴ።

15 እሳን አከ እን አቦሜት ሁንደሳኒ ቴስ
ስን። 16እን ዮሙስ ቡዴነ ሸነኒፍ ቁር
ጡሚ ለማን ፉዴ፥ ገረ ዋቃት አል እላሌ

ኤብሴ፥ ጩብሴስ ጀራፍ ሀድኤሰኒፍ፥
በርቶተሳት ኬኬኔ። [17]ሁንዱምትሳኒስ
ኛተኒ ቁፈን፤ በርቶትንሞ ሁራ ሀፌ
ወልት ቀበኒ ጉንዶ ኩደ ለመ ጉተን*።
*13 17. 2ሞቶ 4:42-44

ጴጥሮስ ዋኤ ዬሱስ ዱጋ በኡሳ

(ማቴ 16:13-19፤ ማር 8:27-29)

18 ጋፍ ቶኮ ዬሱስ ኮጻሳ ኡቱ ከደቱ፥
በርቶትንሳ እሰት ድኦ ቱረን፤ እንሞ፥
«ነሞትን ኩን ኤኙ አናን ጀዱ?» ጀዴ
በርቶተሳ ጋፈቴ። [19]እሳንስ፥ «ዮሀንስ
ጩጻደ ሲን ጀዱ፥ ካን ኤልያስ ራጅቾ
ሲን ጀዱ፥ ካንሞ ራጆተ ዱሪ ኬሳ ቶኮ
ሲን ጀዱ» ጀደኒ ዴብሰኒፍ*። [20]እንሞ፥
«እስኖ፥ ኤኙ አናን ጀቱ?» ጀዴ
ጋፈቴ፤ ጴጥሮስ፥ «አት መሲሂ ዋቀ
ዮት» ጀዴ ዴብሴ*።
*19. 9:7-8፤ ማቴ 14:1-2፤ ማር 6:14-15
*20. ዮሀ 6:68-69

ዬሱስ ዋኤ ድጵነሳቲፍ ዱአሳ ዱበቹሳ

(ማቴ 16:20-28፤ ማር 8:30—9:1)

21 ዬሱስ ዮሙስ፥ «ከነ ኤኙትዩ ህንህ
ምና!» ጀዴ ጀቤሴ እሳን አቦሜ። [22]ከነ
ረት፥ «እልም ነማ ማንጉዶታፍ ሉቦተ
ወረ አንገፎታቲን፥ በርሲሶተ ሴራቲንስ
ጉዳ ድጳቹኒፍ ራወቴ ቱፈተሙን፥ ዱአት
ኬነሙን እንተአ፤ ጉያ ሰደፉትሞ ዱአ
እንከአ» ጀዴ እሳንት እንህሜ*።
*22. 17:25፤ 18:32-33

23 ሁንዱመሳኒቲንስ፥ «ኤኙሌ ነዱካ
ቡኡ ዮ ፌዴ፥ ዋኤ ኦፊሳ ዲሴ ፊኖሳ
ባቴ፥ ዬሮ ሁንዳ፥ አነ ዱካ ሀቡኡ*።
[24]ነምን ጅሬኘሳ ኦልፈቹ ዮ በርባዴ፥ ጅሬ
ኘሳ ዱራ እንፉደተመ፤ ገሩ አናፍ ጀዴ
ጅሬኘሳ ከን ኬኑ፥ እሰ ኦልፈተ*። [25]ኤጋ
ነምን ብየ ለፉ ጉቱማት ቡፈቴ፥ ሉቡሳት
ዮ ህርእሴ፥ ዮ ኦፍ በሌሴስ፥ ቡአንሳ
ማልሬ? [26]ኤኙሌ አነት፥ ዱቢኮትስ ዮ
ዬለኤ፥ እልም ነማ ኡልፍነሳት፥ ከን አባ
ሳት፥ ከን ቁልቁሎተ ኤርገሞታትስ ዮሙ
ዱፉ፥ እሰት እንዬለአ*። [27]ዱጉመን እሰ
ንት ህመ፥ ነሞተ አስ ዳበተኒ ጅረን ኬሰ
ኡቱ ህንዱእን፥ ሞቱማ ዋቀዮ ከን አርገን
ጅሩ» ጀዴ።
*23. 14:27፤ ማቴ 10:38 *24. 17:33፤
ማቴ 10:39፤ ዮሀ 12:25 *26. 12:9፤
ማቴ 10:33፤ 2ጢሞ 2:12

ዬሱስ ኡልፍነሳ ሙልእሱሳ

(ማቴ 17:1-8፤ ማር 9:2-8)

28 ከነ ዱበቴ አከ ጉያ ሰዴቲ ቦዴ፥
ጴጥሮሲፍ ዮሀንስን፥ ያቆብንስ ፉደቴ ከደ
ቹዳፍ ገረ ጋራት ኦል በኤ*። [29]እን ኡቱ
ከደቱ ፉልሳ ድዲረሜ፤ ኡፈትንሳስ አዲ
ቃንቄ ተኤ። [30]ኩኖ፥ ነሞትን ለመ፥ እሳ
ንስ ሙሴዳፍ ኤልያስ፥ እሳ ወጅን
እንዱበቱ ቱረን። [31]ኡልፍናን ሙልአ
ተኒ፥ ዋኤ ዋን እን ዱአሳቲን ዬሩሳሌምት
ራወቹዳፍ ጅሩ ዱበተን*። [32]ዮሙስ ጴጥ
ሮሲፍ እሳ ወጅን ከን ጅረን እንሙጉ
ቱረን፤ እሳን ዮሙ ደመቀንስ፥ ኡልፍነ
ዬሱስ፥ ነሞተ እሳ ወጅን ዳበቻ ቱረን ለማ
ንስ እንአርገን*። [33]ሙሴኒፍ ኤልያስ ዮሙ
ዬሱስቲ ገርገር በአን፥ ጴጥሮስ፥ «ያ በር
ሲሳ፥ አስት አርገሙንኬኘ አተም ጋሪደ፥
ኮታ አስት ጎዶ ሰድእ እንእጃራ፥ ቶኮ
ሲፍ፥ ቶኮ ሙሴዳፍ ቶኮስ ኤልያሲፍ»
ጀዴ፤ ዋን ዱበቱ ገሩ ህንቤኩ ቱሬ።
[34]ኡቱ እን ከነ ዱበቻ ጅሩ ዱሜስ ዱፌ
ሁንዱመሳኒት ኡፍሴ፤ በርቶትንስ ዱሜ
ስቾ ኬሰ ዮሙ ልጠን እንሶዳተን። [35]ሰገሌ
ንሞ ዱሜስቾ ኬሳ ዱበቴ፥ «ኩን እልመኮ
እሰ አን ፎአዴደ፥ እሰ ደገአ!» ጀዴ*።
[36]ሰገሌን ሱን ኤርገ ዱበቴ ቦዴ፥ ዬሱስ
ኮጻሳ ተኤ አርገሜ፤ በርቶትንስ ጨሉመ
ጀደን መሌ፥ ዋን አርገን ኬሳ ቶኮዩ ዬሮ
ሰነት ነመት ህንህምኔ ቱረን።
*28. 8:51 *31. 9:22፤ 13:33፤ 18:31
*32. 2ጴጥ 1:16-18፤ ዮሀ 1:14 *35. 3:22፤
ፋር 2:7፤ ኢሳ 42:1፤ ማቴ 3:17፤
12:18፤ ማር 1:11

ዬሱስ ጉርባ ሀፉረ ሀማቲን ቀበሜ ፈይሱሳ

(ማቴ 17:14-18፤ ማር 9:14-27)

37 ቦሩምታስ ጋርቾራ ዮሙ ገድ ቡአን፥
ነሞትን ባይኤን ዬሱሲ ወጅን ወል አርገን።
[38]ጀሬን ሰነ ኬሳ ነምን ቶኮ ሰገሌሳ ኦል
ፉዴ፥ «ያ በርሲሳ፥ እልመኮ ቶክቾኮ ከነ፥
አከ አናፍ እላልቱፍ ስንከደደ። [39]ኩኖ ሀፉር
ሀማን ሙጫኮ አማ አመ ቀቤ አቹማን
እንጩራንሰሰ፥ ለፉን ደኤ ድዲተቺሴ፥ ሆመ
ቾስ አፉኒን ባሴ፥ ረክሴ እረ ቱሬ እሰ ዲሰ።
[40]እሰ አከ ባሰኒፍ በርቶተኬ ከደዴን ቱሬ፥
እሳን ገሩ ህንደንዴኘ» ጀዴ። [41]ከነረት
ዬሱስ፥ «እስን ደሎተ ህንአመንኔፍ ጀጀልአ

ነነ፥ ሀመ ዮሚት እስኒ ወጅን ጅራቹን አናፍ
ተአ? ሀመ ዮሚትስ በአ አነት ታቱ?» ጂዴ
ዴብሴፍ፤ ኤርገሲ አባ ሙጭቻቲን፥ «እል
መኬ አስ ፍድ!» ጂዴ። 42ሙጭች ገረ
ዩሱስ ዱፉ ኡቱ ጅሩ፥ ሀፉርች ሀማን ለፉን
እሰ ደኤ ድዲተቺሴ፤ ዩሱስ ገሩ ሀፉርቸ ሀማ
ሰነ እፈቴ፥ ሙጭቸ ፈይሴ አባሳቲፍ ገልቼ፤
43ሁምነ ዋቀዮ እሰ ደንደአት ሁንዱምትሳኒ
አብጁ ተአን።

ዩሱስ አሞ ዋኤ ዱአሳ ዱበቹሳ

(ማቴ 17፡22-23፤ ማር 9፡30-32)

ነሞትን ሁንድኑ ዋን ዩሱስ ሆጂቴ ሁን
ዱማ ድንቅፈቻ ኡቱ ጅረኒ፥ እን በርቶተ
ሳት ዱበቴ፥ 44«ከነን እስንት ህሙዳፍ
ጂዱ ከነ ጉረት ፉደዳ! እልም ነማ ሀርከ
ነሞታት ኬነሙፍ ጅረ» ጂዴ*። 45እሳን
ገሩ ዱቢ ከነ ህንሁበትኔ፥ አከ እሳኒፍ ህን
ገሌፍ ዱራ ዶከፈሜ ቱሬ፤ ዋኤ ዱቢ ከና
እሰ ጋፈቹዳፍስ ሶዳተኒ ቱረን*።

*44. 9፡22፤ 18፡32፤ ማቴ 16፡21 *45. 18፡34

እን ጫሉ ኤኙ?

(ማቴ 18፡1-5፤ ማር 9፡33-37)

46 በርቶተ ግዱት ያድን ቶኮ ከኤ፥
እሳን ኬሳ ኤኙቱ ጫልነ ላታ? ጂደኒ ወል
ጋፈተን*። 47ዩሱስ ገሩ ያደ ገራሳኒ ቤኬ፥
ሙጫ ቶኮ ኦፍት ዋሜ፥ አፈሳ ቡኬ ዳበ
ቺሴ። 48እሳኒንሞ፥ «ሙጫ ከነ መቃኮ
ቲን ከን ስሙ አነ ስመ፥ ከን ነስሙስ እሰ
ነኤርጌ ስመ፤ እስን ኬሳ ሁንዱማረ ከን
ጥናቱ፥ እን ጉዳ እንተአ» ጂዴ*።

*46. 22፡24 *48. 10፡16፤ 22፡26፤
ማቴ 10፡40፤ ዮሀ 13፡20

ከን እስኒን ህንሞርምኔ ገረኬሰን

(ማር 9፡38-40)

49 ኤርገሲ ዮሀንስ፥ «ያ በርሲሳ ነምን
ቶኮ መቃኬቲን ሀፉረ ሀማ ኡቱ ባሱ አር
ግኔ፥ ዋን እን ኑወጅን ስዱካ ህንቡእኒፍ፥
እሰ ዶውኔ» ጂዴ ዩሱስት ዱበቴ።
50ዩሱስ ገሩ፥ «እሰ ህንዶውና! ከን እስ
ኒን ህንሞርምኔ ገረኬሰን እንተአ» እሳኒን
ጂዴ*። *50. 11፡23፤ ፊሊ 1፡18

ዩሱስ መንደረ ሰማርያት ህንሰመተምኔ

51 ዩሮን ገረ ዋቃት አል በኡሳቲ ድአት
ናን፥ ዩሱስ ዩሩሳሌም ደቁዳፍ ሙርቶ ጎዴ
ከኤ*። 52ኤርገሞትን ወር እን ኦፍ ዱረ
ኤርጌ፥ እዶ እሳፍ ቆጲሱዳፍ ገንደ ወረ ሰማ
ርያ ቶኮት ገለን። 53ነሞትን ገንደ ሰና ገሩ
ዩሩሳሌም ደቁዳፍ ሙርቶ ጎቹሳ ዋን ደገአ
ኒፍ፥ እሰ ስመቹ ድደን*። 54በርቶትንሳ ያቆ
ቢፍ ዮሀንስ ከነ ዮሙ ሁበተን፥ «ያ ጎፍታ፥
[አከ ኤልያስ ጎዴ] እብድ ዋቀራ ቡኤ እሳን
ሀፍጡ፥ ጂኔ አከ ጀሬን ከነት ዋምኑ እንበር
ባዳ?» ጂደኒን*። 55ዩሱስ ገሩ ገረሳኒት ገረ
ገሌ፥ እሳን እፈቴ፥ [«ሀፉረ አተሚቲን አከ
ጌጌፈምተን ህንቤከተኒ? 56እልም ነማ ጅሬኘ
ነማ በሌሱ ህንዱፍኔአ፥ ኦልቹዳፍ መሌ»
ጂዴን።] ከነ ቦዴ ደርበኒ ገንደ ብራ ደቀን።

*51. 13፡22፤ 17፡11፤ ማቴ 19፡1፤
ማር 10፡32 *53. ዮሀ 4፡9 *54. 2ሞቶ 1፡9-16

አተምት ዩሱስ ዱካ ቡኡ?

(ማቴ 8፡19-22)

57 ኡቱ እሳን ከራረ አዴማ ጅረኒ፥ ነምን
ቶኮ፥ «እዶ ከምሌ ዮ ደቅጤ ስዱካን ቡአ»
ጂዴ ዩሱስት ሀሜ። 58ዩሱስሞ፥ «ዋንጎትን
ቦለ ቀቡ፥ ስምብሮትንስ መንኤ ቀቡ፤
እልም ነማ ገሩ እዶ መታሳ እት ህርከፈቱ
ህንቀቡ» ጂዴ ዴብሴፍ። 59ነመ ብራ ቶኮ
ንሞ፥ «ነዱካ ቡእ!» ጂዴ፤ እን ገሩ፥
«ሀተኡ ያ ጎፍታ፥ ገሩ ዱረ ደቄ አባኮ አከን
አዋለዱ ስንከደደ» ጂዴን። 60ዩሱስሞ
ዴብሴ፥ «ወረ ዱአን ዲስ፥ ዱአሳኒ ሀአዋለ
ተን፤ አት ገሩ ደቅ፥ ሞቱማ ዋቀዮ እዶ
ሁንዱማት ለለብ!» ጂዴን*። 61ኤርገሲ
ነምን ብራ ቶኮ፥ «ያ ጎፍታ፥ ስዱካ ነን
ቡአ፥ ገሩ ዱረ ደቄ ወረ መነኮት ነጋ አከን
ዳሙፍ ስንከደደ» ጂዴ*። 62ዩሱስሞ፥
«ኤኙሌ ሆርዳ ሀርካን ቀበቴ ገረ ቦዴሳ እላላ
ህንቆቱ፥ አከሱመስ ነምን ከነ ፈካቱ፥ ሆጂ
ሞቱማ ዋቀዮ ኬሰት ህንተኡ» ጂዴን።

*60. ለኮ 6፡6-7 *61. 1ሞቶ 19፡20

ቦቆና 10

ዩሱስ ቶርባተሚ ለማኑ ኤርጉሳ

(ማቴ 10፡7-14፤ ማር 6፡8-11፤ ሉቃ 9፡3-5)

1 ከነ ቦዴሞ ጎፍትች ከን ብራ ነሞተ
ቶርባተሚ ለመ†4 ሙልእነት ሆጂዳፍ

†4 ሉቃ 10፡1 «ቶርባተሚ ለመ» ዮኪስ «ቶርባተመ»።

ኬኔ፥ ገረ መንደራፍ እዶ እን ኦፊ ደቁፍ
ጅሩ ሁንዱማት፥ ለመ ለማን ኦፍ ዱረ
እሳን ኤርጌ*። 2እን እሳኒን፥ «ምዳን
ሰሳበሙ ደኑደ፤ ሆጂቶትን ሰሳበን ገሩ
ሙራሰ፤ ከናፍስ ሆጂቶተ ምዳን ሰሳበን
እት ሀያፈቱፍ፥ አባ ምዳንቻ ከደዳ*።

*1. ማር 6:7 *2. ማቴ 9:37-38፤ ዮሀ 4:35

3 «አመስ ቤና፥ ኩኖ አከ እልሞሌ ሆላ
ዬዪ ኬሳተን እስን ኤርገ*። 4ሆሪ፥ ቀል
ቀሎ፥ ኮጷስ ህንባትና፥ ከራረትስ ኤፕንሌ
ነጋ ጋፈቹፍ ህንዳበትና*። 5መነ ቶኮ ዮሙ
ልጠን፥ ዱራን ዱርሳቲ ‹ነጋን መነ ከናፍ
ሀተኡ!› ጂዳ። 6አች እልም ነጋ ዮ
ጅራቴ፥ ነጋንኬሰን እሰረ እንቦቆተ፤ ከና
አችስ ነጋንኬሰን እስኒፍ ዴብአ። 7መን
ቹመ ሰነ ኬሰ ቱራ፥ ዋን እሳን እስኒፍ
ድኤሰን ኛዳ፥ ዱጋሰ፥ ሆጂታዳፍ ገቲ
ደደቢሳቲ አርገቹን እንተአ፤ መና መነ ሀን
ለብና*! 8መንደረ ቶኮት ገልተኒ ዮ እስን
ስመን፥ ዋን እስኒፍ ድአቴ ኛዳ*! 9ዱኩ
ብሰታ አች ኬሳ ፈይሳ፥ ሰበ አች ጅረኒ
ንስ፥ ‹ሞቱማን ዋቀዮ እስንት ድአቴረ›
ጂዳ! 10መንደረ ቶኮት ገልተኒ፥ ዮ እስን
ስሙ ድደን ገሩ፥ ገረ ከራት አች በአ፤
11‹አዋረ መንደረኬሰን ኬሳ ሚለኬኘት
ቀበቴሌ ኦፍራ እንደዶፍነ፤ ገሩ ሞቱማን
ዋቀዮ አከ ድአቴ ቤካ!› ጂዳን*። 12ጉያ
ሰነት ፍርዲን ወረ ሰዶም ከን መንደረ
ከናረ አከ ሰልጰቱ እስንተን ህመ» ጂዴ*።

*3. ማቴ 10:16 *4. 9:3፤ 22:35፤
2ሞቶ 4:29 *7. 9:4፤ 1ቆሮ 9:14፤
1ጢሞ 5:18 *8. 1ቆሮ 10:27
*11. ሆኤ 13:51፤ 18:6
*12. ኡመ 19:24-28፤ ማቴ 10:15፤ 11:24

መንደሮተ ህንአመንኔ

(ማቴ 11:20-24)

13 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «ሲፍ ወዮ ያ
ኮራዚን፥ ሲፍ ወዮ ያ ቤት-ሰይዳ፥ ሆጂን
ሁምነ ዋቀዮ እስን ኬሰት ጎደሜ፥ ኡቱ
ጢሮሲፍ ሲዶና ኬሰት ጎደሜረ ተኤ፥
ሰብን እሳን ኬሰ ጅራቱ ስላ ዮወነ፥ ኡፈተ
ገዳ ኡፈቴ፥ ዳራ ኬሰስ ታኤ፥ ጌደረና
ያደ ገራሳ እንሙልእሰ ቱሬ*። 14ኤጋ፥
ጉያ ሰነት እስንረ ከን ጫሉ ጢሮሲፍ ሲዶ
ኒፍ ፍርዲን እንሰልጰተ። 15አትሞ ያ ቅፍ
ርናሆም፥ ሀመ ዋቃት ኦል ኦል ካፈሙ
በርባዴ? በዱባሰዩ ገረ ለፈ ጀላት ገድ
እንደርበተምተ» ጂዴ*።

*13. ኢሳ 23:1-18፤ ህስ 26:1—28:26፤
ዮኤ 3:4-8፤ አሞ 1:9-10፤ ዘካ 9:2-4
*15. ኢሳ 14:13-15

16 በርቶተሳቲንሞ፥ «ነምን እስን
ደገኡ፥ አነ ደገአ፤ ነምን እስን ደገኡ
ድዱ፥ አነ ደገኡ ድደ፥ ነምን አነ ደገኡ
ድዱስ፥ እሰ ነኤርጌ ደገኡ ድደ» ጂዴ*።

*16. 9:48፤ ማቴ 10:40፤ ማር 9:37፤
ዮሀ 5:23፤ 13:20፤ 15:23

ጀሬን ቶርባተሚ ለማን ለፈ ደቀኒ ዴብኡሳኒ

17 ጀሬን ቶርባተሚ ለማንስ[†5] ጉዳ
ገመዳ ዴብአኒ ዱፈኒ፥ «ያ ጎፍታ፥ መቃ
ኬቲን ዮሙ እሳን አቦምኔ፥ ሀፉሮትን ሀሞ
ትንዩ ኑፍ አቦመመን» ጂደኒን*።
18ዬሱስሞ ዴብሴ፥ «ሴጠን አከ በከካ ዋቀ
ኬሳ ቡኡት፥ ኡቱ እን ኩፉን አርጌ*።
19አን፥ ኩኖ፥ መርአታረ፥ ቶርባንቀባረ፥
አንጎ ዲና ሁንዱማረስ ኤጂቹ አከ
ደንዴሰኒፍ፥ ጎፍቱማ እስኒፍ ኬኔረ፤
ሆምትኑስ እስን ህንሚዱ*። 20ሀተኡዩ
መሌ፥ ሀፉሮትን ሀሞትን እስኒፍ
አቦመሙሳኒት ህንገመድና፤ መቃንኬሰን
ዋቀረት ዋን ጫፈሜፍ፥ ጉድሳ ገመዳ
መሌ» እሳኒን ጂዴ*።

*17. ማር 16:17 *18. ዮሀ 12:31፤
ሙል 12:8-9፤ ኢሳ 14:12
*19. ማር 16:18፤ ሆኤ 28:6፤ ፋር 91:13
*20. ማቴ 7:22፤ ፊሊ 4:3፤ ሙል 3:5፤
20:12

ዬሱስ ገመዱሳ

(ማቴ 11:25-27፤ 13:16-17)

21 ዬሮ ሰነት ዬሱስ ሀፉረ ቁልቁሉት
ገመዴ፥ «ያ አባ፥ ጎፍታ ዋቃቲፍ ለፋ፥ እሰ
ከነ ወረ ኦጌሶታፍ ሁበቶተ ጀላ ዶክስቴ፥
ወላሎተት ዋን ሙልእፍቴፍ ስንጀጀደ፤
ኤዬ፥ ያ አባ እሰ ከነት ገመዴተ» ጂዴ*።
22እት ፉፌ ነሞተ አች ቱረንት፥ «አባንኮ
ዋን ሁንዱማ ደበርሴ አነት ኬኔረ፤ አባሳ
ዱዋቱ ቤከ መሌ፥ እልም ኤኙ አከ ተኤ ከን
ቤኩ ህንጅሩ፤ እልመሳቲፍ ወረ እልምሳ እት
ሙልእሱ በርባዴቱ አባ ቤከ መሌ፥ አባን
ኤኙ አከ ተኤ ከን ቤኩስ ህንጅሩ» ጂዴ
ዱበቴ*። 23ከነ ቦዴሞ ገረ በርቶተሳት ገረገሌ

†5 ሉቃ 10:17 «ቶርባተሚ ለመ» ዮኪስ «ቶርባተመ»።

ኮጳት፥ «እጅ ዋን እስን አመ አርግተን ከነ፥
አርጉ አያንቱደ*፤ 24ራጅትኒፍ ሞቶትን ባይ
ኤን እሰ እስን አርግተን ከነ አርጉ አከ ከጄለን
አከ ህንአርግን ሀፌንስ፥ ዋን እስን ደጌሰንስ
ደገኡ አከ ከጄለን፥ አከ ህንደገእን ሀፌንስ፥
እስንተን ህመ» እቲን ጂዴ*።

*21. 1ቆሮ 1:26-28 *22. ዮሀ 3:35፤ 10:15
*23. ማቴ 13:16 *24. 1ጴጥ 1:10

ፈኬኘ ነምቾ ሰማርያ

25ኩኖ፥ በርሲሳን ሴራ ቶኮ ከኤ፥ ዩሱ
ስን ቆሩዳፍ፥ «ያ በርሲሳ፥ ጅሬኘ በረበራት
ገሉዳፍ ማል ጎቹቱ አናፍ ተአ?» ጂዴ
ጋፌቴ*። 26ዩሱስሞ ዴብሴ፥ «ሴረ ኬሰት
ማልቱ ጫፌሜ ጅራ? ነሞታፍ አተምት
ዱብፍታ?» ጂዴ እሱመ ጋፌቴ። 27ከነረት
ነምች፥ «ገራኬ ጉቱዳን ጅሬኘኬ ጉቱዳን፥
ሁምነኬ ጉቱዳን፥ ያደኬ ጉቱዳንስ ዋቀዮኬ
ጎፍትቾ ጃለቹቱ ሲፍ ተአ፤ ነመስ አከ አፌኬ
ቲት ጃለቹን ሲፍ እንተአ» ጂዴ ዴብሴ*።
28ዩሱስሞ፥ «ዴቢንኬ ቀጇላደ፥ አትስ
እንጅራታ ከነ ራወዱ!» ጂዴን*።

*25. 18:18-20፤ ማቴ 22:35፤ 19:16፤
ማር 10:17 *27. ሌዎ 19:18፤ ኬሰ 6:5
*28. ሌዎ 18:5፤ ሮማ 10:5
*25-28. ማቴ 22:35-40፤ ማር 12:28-40

29በርሲስች ሴራ ገሩ፥ ነመ ቀጇላ አፍ
ጎቹ በርባዴ፥ «ነመ እሰ ከሚ?» ጂዴ ዩሱ
ስን ጋፌቴ። 30ዩሱስሞ ዴብሴፌ፥ «ነምን
ቶኮ ዩሩሳሌሚ ገረ ዩሪኮት ኡቱ ገድ ቡኡ፥
ወረ ሳምቱ አፉን ቡኤ፤ ኡፌተሳስ እሰራ
ባፌተኒ፥ ኤርገ ሬበኒ እሰ ቡቱቾኒ፥ ዱአፍ
ጅሬኘ ግዱት እሰ ዲሰኒ አዴመን። 31ሉብን
ቶኮ ከራ ሰነ ኡቱ ደርቡ፥ ነምቾ ዮሙ ለፌት
አርጌ እራ ጎሬ ደርቤ፤ 32አከሱመስ ነምን ጎሰ
ሌዊ ቶኮ፥ እዶ ሰነ ዱፌ ዮሙ እሰ አርጌ እራ
ጎሬ ደርቤ። 33ነምን ሰማርያ ቶኮ ገሩ፥ ኡቱ
ከራ አዴሙ አች ገኤ፥ ዮሙ እሰ አርጌ
እንአኤፍ*። 34እት ድአቴስ፥ መዳሳ ድበታን
ሙጩጩሴ፥ ዳዲ ወይኒስ እት ነቄ ኤርገ
ህዴፌ፥ ሆሪ አፌሳቲ ያቤ አዴማ ቱሬረ
ቴስሴ፥ መነ ቡፌተ ኬሱማት እሰ ጌሴ፤ አች
ትስ እሰ ገርጋሬ። 35ቦሩምታስ ሜቲ ለመ
ፉዴ፥ እሰ ቡፌተ ኬሱማ ሰነ ኤጉት ኬኔ፥
‹ሀደራ እቲን ወልአን፤ ከነረ ጫላ ዮ ባፍ
ቴስ፥ ዮሙን ዴብኡ ሲፌን ኬነ› እቲን
ጂዴ» ጂዴ። *33. 17:16፤ ዮሀ 4:9፤ 8:48

36ዩሱስ እት ፉፌ፥ «ኤጋ ጀሬን
ሰደን ከነ ኬሳ፥ እሰ ከምቱ ነምቾ ወረ
ሳምቱ አፉን ቡኤ ከነ አከ አፌሳቲት እላሌ
ስት ፈካታ?» ጂዴ ጋፌቴ። 37በርሲሳን
ሴራ ሱንሞ ዴብሴ «እሰ አኤፍ» ጂዴ፤
ዩሱስሞ፥ «አትስ ደቅ፥ አከሱመ ጎድ!»
እቲን ጂዴ።

ዩሱስ መነ ማርታፍ ማርያምት ስመተሙሳ

38ዩሱስ በርቶተሳ ወጅን አዴምሰሳ
እት ፉፌ፥ ገረ ገንደ ቶኮ ዮሙ ዱፌ፥
ዱበርቲን ማርታ ጂደምቱ መነሼት እሰ
ስምቴ*። 39እሼን አቦሌቲ፥ ማርያም ጂደ
ምቱ፥ ቶኮ ቀብድ፤ ማርያም ኩን ሚለ
ጎፍትቻ ጀለ ቴሴ፥ ዱቢሳ ደጌፌቻ
ቱርቴ። 40ማርታን ሆጂ መነ ኬሳት ቀበ
ምቴ ዋን ኩርኩርቱፍ፥ ገረሳት ባቴ፥ «ያ
ጎፍታ አቦሌቲንኮ ኮጳ አከን ሆጇዱፍ እሰ
ነዲፍቴፍ አናፍ ህንያዱሬ? ኤጋ አከ ነገር
ጋርቱፍ እት ናህምካ!» ጂቴ። 41ጎፍታን
ገሩ ዴብሴፌ፥ «ያ ማርታ፥ ያ ማርታ፥
አት እንያዶፍተ፥ ዋን ባይኤትስ ሀመጩ
ምተ። 42ከን በርባድችሱ ዋን ቶከቾ፥
ማርያም ቆደ ጋሪ እሰ እሼ ዱራ ህንፉደተ
ምኔ ሰነ ፎአቴ» ጂዴ*።

*38. ዮሀ 11:1፤ 12:2-3 *42. ማቴ 6:33

ቦቆና 11

ዋኤ ከደተ በርሲሱሳ

(ማቴ 6:9-15፤ 7:7-11)

1ዩሱስ እዶ ቶኮት እንከደተ ቱሬ፥
ከደትናሳ ኤርገ ዳቤ ቦዴ፥ በርቶተሳ ኬሳ
ቶኮ፥ «ያ ጎፍታ፥ ዮሀንስ በርቶተሳ
አኩመ በርሲሴ ከደቹ ኑበርሲስ!»
ጂዴን*። 2ከነረት እን፥ «ዮሙ ከደተን
አከ ከነት ፉፌ ጅሩት ከደዳ!

‹ያ አባ፥ [ያ እሰ ዋቀረ ጅርቱ
አባኬኛ!]
መቃንኬ ሀቁልቁላኡ!
ሞቱማንኬ ሀዱፉ
[ጃለልኬ ዋቀረት አከ ተኡ
አከሱመሞ ለፈረት ሀተኡ!]
3ሶረ ሀርኣቦር ኑበርባድችሱ
ጉዩመ ጉያን ኑፍ ኬን!
4ጩቡኬኘስ ኑፍ ዲስ፥
ኑስሞ ወረ ኑየከን ሁንዱማፍ
እንዲፍነ፤

ቆረመትስ ኑህንገልችን፥
[ሀማ ኑአልች መሌ] ጂዳ!›»
ጂዴ እሳን በርሲሴ። *1.5:33
5 ዩሱስ ዮሙስ በርቶተሳቲን፥ «እስን
ኬሳ ቶኮ ፍረ ዮ ቀባቴ፥ ፍርሳ ሱንሞ
ሀልከን ወለካ ገረሳ ደቄ፥ ‹ያ ህርያኮ
ቡዴነ ሰድእ አናፍ ልቄስ። 6ፍርኮ ቶኮ
ከራ ኡቱ አዴሙ፥ አሙመ ከነ መነኮት
ጎራን፥ ዋነን ድኤሱፍ ደቤ› እንጂዳን።
7ህርያንሳ ሱንሞ መነ ኬሳ፥ ‹ኦቦሌሰኮ አነ
ህንደማስን፥ በልበል ጨፈሚረ፥ እጆሌን
ኮስ አና ወጅን ሰሬረ ጅሩ፥ ረፈኒሩስ፥
አንሞ ደንደኤ ከኤ ሲፍ ህንኬኑ› እንጂዳን
ቱሬ። 8እስንተን ህመ፥ ፍሩማሳ እላሌ
ከኤ ዮ ቡዴንቻ ኬኑፊ ባቴዩ ዋን እን ዴዴ
ብሴ እጀ ጀባቴ ከደቴፍ፥ ከኤ ከን እሰ
በርባድችሴ እንኬናፍ» ጂዴ*። *8.18:5
9 «ኤጋ እስንተን ህመ፥ ከደዳ እሰኒፍ
እንኬነማ፥ በርባዳ እንአርገቱ፥ በልበለ
ሩኩታ እሰኒፍ እንበነመ። 10ከን ከደቱ
ሁንድኑ እንፉደተ፥ ከን በርባዱስ እንአር
ገተ፥ በልበለ ከን ሩኩቱፍስ እንበነመ*።
11እስን ኬሳ አባ ከን ተኤ፥ እልምሳ
[ቡዴነ ዮ ከደቴ፥ እሰ እን ከደቴ ዶወቴ፥
ዶጋ ኬናፊሬ?] ቁርጡሚ ዮ ከደቴ፥ ቁር
ጡሚ እሰ እን ከደቴ ዶወቴ፥ ቦፊ ከን
ኬኑፍ ጅራሬ? 12ዮኪስ እልምሳ ሀንቃቁ
ዮ ከደቴ፥ ቶርባንቀባ እንኬናፊሬ? 13ኤጋ
እስን ሀሞተ ታተኒ ኡቱ ጅርተኒ፥ እጆሌ
ኬሰኒፍ ኬና ጋሪ ኬኑ ኤርገ ቤከተኒ፥ አባ
ንኬሰን እን ዋቀራሞ፥ ሀመም እስን ጫላ
ወረ እሰ ከደተኒፍ ሀፉረ ቁልቁሉ ኬነ!»
ጂዴ። *10.13:25

ዩሱስ ሁምነ ማሊቲን ሀፉሮተ ሀሞተ አከ ባሱ

(ማቴ 12:22-30፤ ማር 3:20-27)

14 ዩሱስ ሀፉረ፥ እሰ ነመ ቶኮ አረበ
ሀዴ ቱሬ ባሴ፤ ኤርገ ሀፉርች ሀማን ኬሳ
በኤስ፥ ነምች አረብንሳ ሀደሚ ቱሬ ዱበቹ
ጀልቀቤ፤ ነሞትንስ ጉዳ ድንቅሲፈተን።
15ጀረ ኬሳ ካን ገሩ፥ «እን ሁምነ ብኤል
ዜቡል አንገፈ ሴጠኖታቲን ሀፉሮተ ሀሞተ
ባሰ» ጂደን*። *15.ማቴ 9:34፤ 10:25
16 ወር ካንሞ እሰ ቆሩዳፍ ምልክተ ዋቀራ
አከ እሳን አርግሲሱፍ ጋፈተን*። 17እን ገሩ
ዋን እሳን ያደን ዮሙ ቤኬ፥ «ብየ ከምሌ
ታናን ቶኩማንሳ ዮ ገርገር ጨቤ፥ ሞቱማንሳ
ዳበቴ ህንቱሩ፤ ማቲን ቶኮ ወል ድዴ ዮ
ገርገር በኤ፥ መን ሱን እንዲገመ። 18ኤጋ
ሴጠን ሴጠነረት ዮ ከኤ፥ ሞቱማንሳ አተምት
ዳበቹ ደንደአ? ከነ ጂቹንኮስ እስን፥ ‹ሁምነ
ብኤል ዜቡሊን ሀፉሮተ ሀሞተ ባሰ› ዋን አናን
ጂተኒፍ። 19ዮ አን ሁምነ ብኤል ዜቡሊን
ሀፉሮተ ሀሞተ ባሴ፥ እጆሌንኬሰንሞ ማሊን
ባሱ? ከናፍ እጆሌዱምትኬሰን እስንት
እንፈረድቿሱ። 20አን ገሩ ሁምነ ዋቀዮቲን
ሀፉሮተ ሀሞተ ከነን ባሱ ኤርገ ተኤ፥ ሞቱ
ማን ዋቀዮ እስንረት ዱፈረ። 21ነምን ጀባን
ምአ ሎላ ቀቡ ሁንዱማ ቆጲፈቴ መነሳ ዮሙ
ኤገቱ፥ ቀቤኝሳ ሁንድኑ ነጋት ኤገማፍ።
22ገሩ ነምን እሰረ ጀባቱ እት ዱፌ፥ ዮ እሰ
ሞኤ፥ ምአ ሎላ እን አመነቴ ሁንዱማ እሰራ
እንፉደተ፥ ገሌስ ቦጁሳ እንህርመተ*።
23ኤኙሌ ገረኮ ዮ ተኡ ደባቴ ሞርምቱኮት፤
አከሱመስ ነገርጋሬ ከን ወልት ህንቀበኔ፥
እንብትምሰ» ጂዴን*።

*16.ማቴ 12:38፤ 16:1፤ ማር 8:11
*22.ቆሎ 2:15፤ 1ዮሀ 4:4 *23.9:50፤
ማር 9:40

ሀፉር ሀማን በኤ ዴብኡሳ

(ማቴ 12:43-45)

24 «ሀፉር ሀማን ነመ ኬሳ ዮሙ በኡ፥
እዶ እት አረ ገልፈቱ በርባዱፍ፥ ለፈ
ብሻን ህንጅሬ ኬሰ ዴዴብአ፤ እዶ በርባ
ደቴስ ዮሙ ደቡ፥ ‹መነኮ እስን ኬሳ በኤ
ተን ዴብኤ ገለ› ጂደ። 25ዮሙ ዴብኤ
ዱፉስ፥ መንቸ ሀረሜ ቆጲፈሜ አርገተ።
26ከነ በዴስ ደቄ ሀፉሮተ ቶርበ ከን እሰረ
ሀማተን አፍት ደበሌ እንዱፈ፥ እሳንስ
መንቸት ገለኒ ኬሰ ታኡ፤ ጅሬኝ ነምቸ
ሰና እን ገረ ቦዴ እሰ ዱራረ ከን እት
ሀማቱ እንተአ» ጂዴ*።

*26.ዮሀ 5:14፤ እብ 6:4-6፤ 2ጴጥ 2:20

ገመቹ እሰ ዱጋ

27 ዩሱስ ኡቱ ከን ዱበቻ ጅሩ፥ ነሞተ
አች ቱረን ኬሳ፥ ዱበርቲን ቶኮ ሰገሌሼ
ደጌስፍቴ፥ «ገደሚስ ሰባቴፍ ሀርም አት
ሆቴ ሀገመደን!» ጂቴ*። 28እን ገሩ ዴብ
ሴፊ፥ «ኬሱመትሞ ዱቢ ዋቀዮ ደገአኒ
ከን ራወተን ሀገመደን!» ጂዴን*።

*27.1:28፥42፥48 *28.8:15፤ ያቆ 1:22-25

ምልክተ ጋፈቹ ነሞታ
(ማቴ 12፡38-42፤ ማር 8፡11-13)

29 ነሞትን ባይአተኒ ገረሳት ዮሙ ደቾ
አን፥ ዬሱስ፥ «ደሎትን ኩን ደሎተ
ሀማደ፥ ምልክተ በርባደ ገሩ ምልክተ
ዮናስ ራጅቻራ ከን ሀፌ ምልክትን ብራ
ህንኬነሙፍ*። 30ዮናስ ወረ ነነዌቲፍ ምል
ክተ አከ ተኤ አከሱመስ እልም ነማ ደሎተ
ስአናቲፍ ምልክተ እንተአ*። 31ሞቱን ብየ
ገረ ምርጋ ጉያ ፍርዲት ደሎተ ስአና ከና
ወጅን ካቴ እንሙልአት፥ እትስ እንፈረድ
ቺፍት፤ እሼን አጉማ ሶሎሞን ደጌፈቹዳፍ
ብየ ፈጎዳ ዱፍቴት፤ አመ ገሩ፥ ኩኖ ሶሎ
ሞንረ ከን ጫሉ አስ ጅረ*። 32ነሞትን
ነነዌ ጉያ ፍርዲት ደሎተ ስአና ወጅን
ከአኒ እንድአቴ፥ እትስ እንፈረድቺሱ፤
እሳንስ ለለበ ዮናስ ራጅቻ ደገአኒ፥ ያደ
ገራሳኒ ጌደረተኒፉ፤ አመ ገሩ ኩኖ ዮናስረ
ከን ጫሉ አስ ጅረ» እሳኒን ጂዴ*።

*29. ማቴ 16፡4፤ ማር 8፡12፤ 1ቆሮ 1፡22
*30. ዮና 3፡4 *31. 1ሞቶ 10፡1-10፤
2ሔና 9፡1-12 *32. ዮና 3፡5

እብሳ ደግና
(ማቴ 5፡15፤ 6፡22-23)

33 «ሆምትኑ እብሳ ቀብሲሴ፥ ቦለ ኬሰ
ዮኪስ ጉቦ ጀለ ህንካኡ፤ ወር መነ ሰነት
ኦል ገለን እፍቻ አከ አርገኒፍ፥ ባቴ እብ
ሳረ ካኡ መሌ*። 34እጅኬ እብሳ ደግነኬ
ቴት፤ እጅኬ ፈያ ዮ ተኤ፥ ደግንኬ
ሁንድኑ እፉ እንተአ፤ ገሩ እጅኬ ዱኩብ
ሰታ ዮ ተኤ፥ ደግንኬ ዱከናአ ተአ።
35ከናፍስ እፍን ስኬሰ ጅሩ ዱከነ አከ ህን
ታኔፍ ኤገዱ! 36ኤጋ ደግንኬ ጉቱማት
እብሳ ኤርገ አርገቴ፥ ኩታ ዱከናአ ቶኮ
ሌስ ህንቀቡ ኤርገ ተኤ፥ አኩመ እብሳን
ቀረሳቲን ሲፍ እብሱት ደግንኬ ጉቱማት
እፉ እንተአ» ጂዴ።

*33. 8፡16፤ ማቴ 5፡15፤ ማር 4፡21

ፈሪሶታፍ በርሲሶተ ሴራቲፍ ቦኡሳ
(ማቴ 23፡1-36፤ ማር 12፡38-40፤
ሉቃ 20፡45-47)

37 ዬሱስ ዱብቾ አፉኒ ዮሙ ፍጤ፥
ፈሪስቾ ቶኮ ኛታፍ መነሳት እሰ ዋሜ፤ እን
ዮሙስ ኦል ገሌ ማዲት ታኤ*። 38ፈሪስቾ
ሱን ዬሱስ አከ አመለሳኒት ኡቱ ሀርከ ህን
ድቀትን ኛተት አከ ድአቴ፥ ዮሙ አርጌ
እንድንቅፈቴ*። 39ጎፍታን ገሩ፥ «ያ ፈሪ
ሶተነነ፥ ኩባያዳፍ ወጪቲ ዱበ ዱበሳ
እንቁሌስቱ፥ ገሩ ኬስኬሰን ሰሰታፍ ሀሜ
ኛን ጉቱደ። 40እስን ጎዖተነነ፥ ዱበሳ እሰ
ኡሜቱ ኬሰሳስሞ ኡሜ ምቲሬ? 41ቆድቾ
ኬሰ እሰ ጅሩ ሀዬሳፍ ኬና፥ ከናአቾ ሁን
ዱምትሳ ቁልቁሉ እስኒፍ ተአ። 42ገሩ
ፈሪሶተነነ እስኒፍ ወዮ፥ ከን ባለ ኬፎ፥
ከን እንቾላላ ከን ራፉስ ኩደን ኬሳ ቶኮ
ዋቀዮፍ እንኬንቱ፥ ገሩ ነማፍ ድሙ አከ
ሱመስ ጃለለ ዋቀዮ እንዲፍቱ፤ ኩደን ኬሳ
ቶኮ ባሱ ኡቱ ህንዲስን፥ እሰ ከነስሞ ራወ
ቹን እስኒፍ ተአ ቱሬ*። 43ፈረሶተነነ እስ
ኒፍ ወዮ፥ መነ ሰገዳ ኬሳ ታኡምስ ኦላኑ
እንጃለቱ፥ ገባትስ ጉጉፈኒ ነጋ አከ እስን
ጋፈተን እንፌቱ። 44እስኒፍ ወዮ፥ እስን
አከ አዋለ ለፍትሳ ህንቤከምኔት፥ ነምን
ኡቱ ህንሁበትን እረ አዴሜ ኦፍ ጡሬስ»
ጂዴን።

*37. 7፡36፤ 14፡1 *38. ማቴ 15፡2
*42. ሌዎ 27፡30

45 በርሲሶተ ሴራ ኬሳ ቶኮ፥ «ያ በር
ሲሳ፥ ዱቢ ከነ ሁንዱማ ዮሙ ዱበቱ ኑስሞ
ቱቁኬት» ጂዴን። 46ዴብሴ ዬሱስ፥ «ያ በር
ሲሶተ ሴራነነ እስኒፍስ ወዮ፥ በአ ኡልፉታ
ዱግደ ነማት ፌቱ፥ ኦፌኬሰኒ ገሩ ቁበዩ እት
ህንቡፍተን። 47እስኒፍ ወዮ፥ ራጅተ ወረ አቦ
ትንኬሰን አጂሰኒፍ፥ እስንሞ አዋለ እጃ
ርቱ*። 48እስን ኦፌኬሰኒ ከን አቦትንኬሰን
ሆጂተን ዱጋ እት ባተን፥ እትስ ወሊ ገል
ተን፤ እሳን ራጅተ አጂሰን፥ እስንሞ ወረ
ዱአን ሰናፍ አዋለ እጃርቱ። 49ዋቀዮ አጉማ
ሳቲን አኩመ ዱበቴ፥ ‹ራጅታፍ ኤርገሞተ
እሳንተን ኤርገ፤ ከን ኤርገመን ኬሳ ካን
እንአጂሱ ካንስ እንአርአቱ› ጂዴ። 50ኩንስሞ
ዲግን ራጅተ ሁንዱማ እን ኡመመ ብየ ለፉቲ
ጀልቀቤ ደንገለኤ ደሎተ ስአናራ አከ በርባደ
ሙፍ። 51ዲገ አቤሊ ጀልቀቤ ሀመ ዲገ ዘካ
ርያስ እሰ እዶ አርሳፍ በልበለ መነ ቁልቁሉማ
ግዱት ሀርከ ነማት ዱኤት፥ ዱጉማን እስን
ተን ህመ፥ ዲግንሳኒ ደሎተ ከነራ እንበርባ
ደመ*።

*47. ሆኤ 7፡52 *51. ኡመ 4፡8፤
2ሔና 24፡20-21

52 «በርሲሶተ ሴራነነ እስኒፍ ወዮ፥ በና
በልበለ ቤኩምሳ ነሞተ ዱራ ፉተኒቱ፥ ኦፌ
ኬሰኒ በነተኒ ኦል ህንገሌ፥ ወረ ኦል ገሉ
በርባደንሞ አከ ህንገሌፍ ዶውተኒቱ» ጂዴ።

53ዬሱስ ዮሙ አቺ አዴሜ፥ በርሲሶትን ሴራ
ፈሪሶትንስ እት አረኒ፥ ዋን ባይኤረት እሰ
ዱበቺሱ ያለን። 54ከነ ጎቹንሳኒሞ ርጸኒ ዱቢ
አፉኒ ፉዱዳፍ ቱሬ*። *54. 20፡20፤ ዮሀ 8፡6

በቆና 12

እፍ እርጉ ደቡራ እፍ ኤገቺሱሳ

1ነሞትን ሀመ ወልረ ኤጀተንት ኩማተመ
ባይኤ ተአኒ፥ ዬሮ ወልት ቀበመንት፥ ዬሱስ
ዱራን ዱርሴ በርቶተሳቲን፥ «ራጭቲ ወረ
ፈሪሶታራ፥ ከነ ጀቹንኮስ ‹እፍ እርጉ ደቡሳ
ኢራ› እፍ ኤገዳ*። 2ዋን ሀጉገሜ ጅሩ ሁንድኑ
እንሙልፈመ፥ ዋን ዶክሳት ኤገማ ጅሩስ
እንቤክስፈመ*። 3ከናፍስ ዋን እስን ዱከነ
ኬሰት ዱበተን፥ እፈ ጉያት በኤ እንደገ
አመ፤ መነ ጩፈማ ኬሰት ጉረ ነማት ከን
ሀሳፍተን፥ እዶ ኦል ጀዳረት ለለበሜ እንደጌ
ስፈመ» ጀዴ።

*1. ማቴ 16፡6፤ ማር 8፡15 *2. 8፡17፤
ማቴ 10፡26፤ ማር 4፡22

ሶዳቹን ከን ነማፍ ተኡ

(ማቴ 10፡28-31)

4እት ፉሬስ፥ «ያ ፍሮተኮ፥ አን እስን
ተን ሀመ፥ እስን አጀሰኒ እሰ ቦዴ እሰረ ከን
ሀማቱ ዋን ጎደን ወረ ህንቀብኔ ህንሶዳትና።
5ሶዳቹን ከን እስኒፍ ተኡ እስንተን ሙል
እሰ፤ ኤርገ አጀሴ ቦዴ አደበ በረበራቲፍ
ቅሊሌት ደርበቹዳፍ አቦ እሰ ቀቡ ሶዳዳ፤
ኤዬ፥ እስንተን ህመ እሰ ሶዳዳ! 6ስምብሮ
ትን ሽን አከ ሳንቲመ ለማት እንጉርጉረሙ
ምቲ? ገሩ እሳን ኬሳ ቶኮዩ ዋቀዮ ዱረት ከን
ደገተሙ ህንጅሩ። 7ርፌንስ መታኬሰኒ ሁን
ድኑዩ ለካአማደ፤ ከናፍስ ህንሶዳትና፥ እስና
ስምብሮተ ባይኤረ ጉዳ እንጫልቱ*።

*7. 21፡18፤ ሆኤ 27፡34

ክርስቶስን አመነቹ ዮኪስ ገኑ

(ማቴ 10፡32-33፤ 12፡32፤ 10፡19-20)

8 «አን እስንተን ህመ፥ ኤኙሌ ነሞተ
ዱረት ኤኙ አከን ተኤ ዱጋ በኤ ዮ ሙል
እሴ፥ አንስ እልም ነማ ኤርገሞተ ዋቀዮ
ዱረት አከሱመ ዱጋ ነንበአፍ፤ 9ገሩ
ነሞተ ዱረት ከን ነገኑ፥ ኤርገሞተ ዋቀዮ
ዱረት እንገነመ*። 10እቲን ሞርሜ እልመ
ነማረት ዋ ከን ዱበቱ ሁንድኑ፥ ዲፈመ
እንአርገተ፤ ሀፉረ ቁልቁሉ ሰልጽሴ ከን
አረብሱ ገሩ ዲፈመ ህንአርገቱ*።

11 «መነ ሰገዳት ዮኪስ አቦተ ብያት፥
ዮኪስ ወረ ብየ ሴረተንት ዮ እስን ጌሰን፥
አተምት ፈልመትና? ዮኪስ ማል ጀና?
ጀተኒ ህንያደእና! 12ዬሮዱመ ሰነት ማል
ጀቹን አከ እስኒፍ ተኡ፥ ሀፉር ቁልቁሉን
እስን እንበርሲሰ» ጀዴ*።

*9. 9፡26 *10. ማቴ 12፡32፤ 3፡29
*11-12. 21፡12-15፤ ማር 13፡11

ፈኬኝ ሶሬሰቾ ጎዋ

13 ቱተ ጀራ ኬሳ ነምን ቶኮ፥ «ያ በር
ሲሳ፥ ዳለ አባንኬኝ ኑፍ ዲሴ ዱኤ፥
አናፍ ሀሀሩፍ አቦሌሰኮት አናፍ ህም!»
ጀዴን። 14ዬሱስሞ ዴብሴፌ፥ «ነምቾ
ነነ፥ ኤኙቱ እስን ለማን ግዱት አባ ፍርዲ
ተኡት ዮኪስ ዳለ ሀሩት ነሮኤ?» ጀዴ*።
15ከነት ፉሬ ሁንዱመሳኒቲን፥ «እላለዳ፥
ሰሰተ ሁንዱማቲስ እፍ ኤገዳ! ጅሬኝ
ኤኙሌ ባይእነ ቀቤኝሳረ ህንዳበቱ» ጀዴ*።
16ከን ቦዴ ዬሱስ ፈኬኝ ከን እሳንት ህሜ፥
«ኩኖ ነምን ሶሬስ፥ ምዳንሳ ባይእሴ
ቶሌፍ ቶኮ ቱሬ። 17እን፥ ‹ምዳንኮ ለፈን
እት ገልፈዱ ህንቀቡአ ማል ጎዱ?› ጀዴ
እፍ ጋፌቴ። 18‹አከሰን ጎደ፥ ጎምብሳኮ
ሁንዱማ ጅግሴ፥ ምዳንኮ ሁንዱማ ምአ
ብራስ አከን እት ነቀዱት ጉድሴ ነንእጀረ።
19እፌንስ፥ ያ ነሙማኮ፥ ወጋ ባይኤዳፍ
ከን ስገኡ ዋን ጋሪ ሁንዱማ ለፉ ቀብደ፤
አመ ኤጋ ድመ ህንቀባትን ታእ፥ ኛዱ፥
ዱግ፥ ገመድስ!› ነንጀዳን። 20ዋቀዮ ገሩ
‹ያ ጎዋ፥ ኤደነ ሉቡኬ ስዱራ ፉደቹፍ
ጅሩ፤ ኤጋ ከን እት ቆዴስቴ ኩን ሁንድኑ
ኤኙፍ ተአሬ?› እቲን ጀዴ። 21ነምን በዳ
ዱማ አፌሳቲፍ ቱለቴ፥ ዋቀዮ ብረትሞ
በዳዳ ህንተእን፥ ኩኖ አከስ እንተአ»
ጀዴ*።

*14. በኡ 2፡14፤ ሆኤ 7፡27
*15. 1ጢሞ 6፡9-10 *21. ማቴ 6፡20፤
1ጢሞ 6፡17-19

ህንያደእና

(ማቴ 6፡25-34)

22 ኤርገሲ ዬሱስ በርቶተሳቲን፥ «ከና
ፍስ እስንተን ህመ ጅሬኝኬሰኒፍ ዋን ኛተ
ኒፍ፥ ዮኪስ ደግነኬሰንት ዋን ኡፈተኒፍ
ህንያደእና፤ 23ጅሬኝ ኛተረ ጉዳ
እንጫለ፥ ደግንስ ኡፈተረ ጉዳ እንጫለ።
24ቁሩ እላላ ህንፈጫሰን፥ ህንሃመንስ፤

ጎምብሳ ህንቀበን ጉምቢስ፥ ገሩ ዋቀዮ
እሳን እንሶረ፤ እስንሞ አላቲረ ጉዳ
እንጫልቱ*። 25እስን ኬሳ ነምን ቶኮ
ሀመም ያደኡሌ፥ በረ ጅሬኘሳቲት ዬሮ
ገባባ†6 ከን ደበለቹ ደንደኡ ጅራሬ?
26ኤጋ ዋን ጥኖ አከሲዩ ጎደቹ ኤርገ
ህንደንዴኚ፥ እሰ ካኒፍ ማሊፍ
ያዶፍቱሬ? 27ደራሮትን በኬ አተምት አከ
ብቅለኒ ጉደተን እላላ፤ ህንሶቀን
ህንፎአንስ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ሶሎሞን
ሞቶች እን ኡልፍነ ጉዳ ቀበ ቱሬሌ፥
እሳን ኬሳ ሀመ እሰ ቶኮ አከ ህንኡፈትን
እስንተን ሀመ*። 28ኤጋ ዋቀዮ ብቅልቱ
ሀርአ በኬት አርገሜ፥ በር እብደት
ነምኡት አከነ በሬቹ እት ኡፍሰ ኤርገ
ተኤ፥ እስንትሞ ሀመም ጫልቾሌ
ሀኡፍሱሬ! እስን ወረ አመንቲን እት
ህርአቴደ መሌ። 29እስኖ፥ ያደኬሰን ዋን
ኛተኒፍ ዋን ዱግደን በርባዱት ህንህድና!
ያዶዳንስ ህንድጸትና! 30ወር ብየ ለፋራ
ዋቀዮን ህንቤክኔ ሁንድኑ፥ ያደሳኒ እሳን
ከነት ህደኒ ጅሩ፤ ሶረ ከነ አርገቹን አከ
እስን በርባድችሱ አባንኬሰን እንቤከ።
31ዱራን ዱርስተኒ ያደኬሰን ሞቱማሳ
በርባዱት ህዳ! ከነ መሌስ ከን በርባድችሱ
ሁንድኑም እስኒፍ እንኬነመ» ጀዴ።

*24. ፋር 147፡9 *27. 1ሞቶ 10፡4-7፤ 2ሴና 9፡3-6

በዳዱማ ዋቀራ
(ማቴ 6፡19-21)

32 ዬሱስ እት ደበሌ፥ «እስን ያ ወረ
ከረ ጥነዮነነ! ከነ ኬሳ ህንሶዳትና፤ አባን
ኬሰን ሞቱማሳ እስኒፍ ኬኑ ጃለቱረ*።
33ቀቤኘኬሰን ጉርጉራ፥ ወረ ደበኒፍስ ገር
ጋርሰ ኬና፤ ኮሮጆ ህንሞፎፍኔ፥ በዳዱማ
ዱመ ህንቀብኔስ ዋቀረት እዶ ሀቱን ህንሀ
ትኔት፥ ብሊንስ ህንበሌስኔት ወልት
ቀበዳ*! 34ገራንኬሰን ለፈ በዳዱማንኬሰን
ጅሩት ህደመ» ጀዴ።

*32. 22፡29፤ ኢሳ 41፡14፤ ዳን 7፡27
*33. 18፡22፤ ማቴ 19፡21፤ ማር 10፡21

ሆጄቶተ ደመቆ
(ማቴ 24፡45-51)

35 እት ፋሬስ፥ «ሙዲንኬሰን ህደ
ተማ፥ እብሳንኬሰንስ እፋ ሀተኡ*! 36መነ
ኤግዱ ጎፍታንሳኒ ሀማሞተ ደቅናን ዮሙ
ዱፉ አኩመ እን በልበለ ሩኩቴን እሳፍ
በኑዳፍ ቆጳአኒ፥ እሰ ኤገን ፈካዳ*! 37ሆጄ
ቶትን ጎፍታንሳኒ ዮሙ ዱፉ ደመቀኒ እሳን
አርገቱ ኩን፥ አተም ገመዱ! ዱጉመን
እስንት ህመ፥ ጎፍታንሳኒ ወያሳ ሰሳበቴ፥
እሳን ቴስሴ፥ አፊሳቲ ዳበቴ እሳን
እንኛችሰ*። 38ሀመ ሀልከን ወለካት ዮኪስ
ሀመ እየ እንዳንቆት ቱሬ ዮ ዱፌዩ፥ ደመ
ቀኒ ወር እን እሳን አርገቱ ሱን አተም ሀገ
መደን። 39ከነስሞ ያደዳ፥ አባን መና ዬሮ
ሀቱን እት ዱፍቱ ኡቱ ቤኬ፥ ቆቴ አከ
ልጡፍ ህንዲሱ ቱሬ*። 40አከሱመ እልም
ነማ ዬሮ እስን እሰ ህንኤግኔት ዋን
ዱፋፍ፥ እስንስሞ ቆጳፍተኒ ታኡቱ እሰ
ገረ ጅረ!» ጀዴ*።

*35. በኡ 12፡11፤ 1ጴጥ 1፡13
*36. ማር 13፡34-36 *37. 17፡7-8፤ ዮሀ 13፡4
*39. 1ተሰ 5፡2 *39-40. ማቴ 24፡43-44

ሆጄቶተ አመነመን ዮኪስ ህንአመነምኔ

41 ዮሙስ ጴጥሮስ፥ «ያ ጎፍታ፥
ፈኬኘ ከነ ኑዱዋዳፍ ዱበተሞ ዮኪስ ሁን
ዱማፊ?» ጀዴ ጋፌቴ። 42ጎፍታንሞ
ዴብሴፊ፥ «ኤጋ ሆጄታን አመነማኒፍ
አጌስ፥ ጎፍታንሳ ናአተሳ ወረ ካኒፍ ዬሮ
ዳን ኛተ እሳን ገኡ ሀኬኑፍ፥ መነሳረት
ሆጂ አዴምስፍቱ ጎደቱ፥ እሰ ከምሬ?
43ኤጋ ሆጄታን ኩን ጎፍታንሳ ዱፌ አከ
ኑመ ኡቱ ሆጄቱ ከን እሰ አርጉ ገመቹ
ቀበ። 44ዱጉመን እስኒን ጀደ፥ ጎፍታንሳ
ቀቤኘሳ ሁንዱማረት አጀጁ እሰ ጎደተ*።
45ገሩ ሆጄታን ሱን ያደሳ ኬሰት፥ ‹ጎፍታ
ንኮ ዱፋ እንቱረ› ጀዴ ዲራፍ ዱበርቲ
ወረ እሳ ወጅን ሆጄተን ሬቡ፥ አፊሳቲሞ
ኛቹ፥ ዱጉ፥ መቻኡስ ዮ ጀልቀቤ፥
46ጎፍታንሳ ጉያ እን ህንያደትኒፍ ዬሮ እን
እት ህንመምንት እንዱፈ፥ መታሳስ
እንተርሳሰ፤ ጉያ እሰ ዱማትስ ገአ ወረ
ህንአመንኒ እንህራፍ። 47ሆጄታን ዋን ጎፍ
ታንሳ እሰራ በርባዱ ቤኩ፥ አከ እራ በር
ባደሜ ሰነትሞ ህንቆጺስኔ ዮኪስ
ህንሆጄትኔ ኩን፥ ሩኩታ ባይኤ እንሩኩ
ተመ*። 48ዋን እራ ኤገተሙ ከን ህንቤክን
ገሩ፥ ከን እሰ ሩኩትቺሱ ዮ ሆጄቴዩ፥
ሩኩታ ጥኖ እንሩኩተመ፤ ነመ ባይኤን

†6 ሉቃ 12፡25 «ዬሮ ገባባ» ዮኪስ «ዱንዱመ ቶኮ ሆጃሳረት»።

እት ኬነሜ ሀርካ፥ ባይኤቱ በርባደመ፤
ነመ ሀደራ ባይኤን ብረ ካአሜራ ከን ጫሉ
እንጋፈቱ» ጆዴ።
*44. ማቴ 25:21፥23 *47. ያቆ 4:17

ነሞትን ዋኤ ዬሱሲፍ ወል ድዱሳኒ
(ማቴ 10:34-36)

49 ዬሱስ፥ «አን እብደ ለፈረ ቡሱዳ
ፈን ዱፌ፤ እብድቾ ኡቱ ከናን ዱረ ቦቤ
ፈሜረ ተኤ አተም ነንሀወን ቱሬ።
50 ጩጻን አን ጩጻሙን ተኡ ቶኮ ጅረ፥
ሀመ እን ራወተሙትስ አተመን ድጸደ
ላተ*! 51 ብየ ለፉረት ነጋ ቡሱዳፍ ዋነን
ዱፌ እስንት ፈካታ? ዋዉ፥ ጫላት ወል
ድዱ መሌ*። 52 አማ ጆልቀቤ ማቲን መነ
ቶኮ ወል ድዱ፥ ሸን ዮ ተአን ሰድእ ወረ
ለማን ድዱ፥ ወር ለማንስ ወረ ሰደን
ድዱ። 53 አባን እልመ ድደ፥ እልምስ አባ
ድደ፥ ሃት እንተለ ድድ፥ እንተልስ ሃደ
ድድ፥ አማቲን ሃደ መና እልማ ድድ፥
ሃት መና እልማስ አማቲ ድድ» ጆዴ*።
*50. ማር 10:38 *51. 2:14 *53. ሚክ 7:6

ዬሮ እላለኒ ሁበቹ
(ማቴ 16:2-3)

54 ዬሱስ አሞ ቱተ ጆራት ዱበቴ፥
«ከራ ልጠ ቢፍቱ ዱሜሳአ ዮሙ ዱፉ፥
‹ቦካቱ ሮበ› ጆቱ፥ እንሮበስ፤ 55 ቅሌንስ
ገረ ምርጋ ዮሙ ቅሌንስኡሞ፥ ‹ቡሉቀቱ
ዱፈ› ጆቱ፥ አከሱመ ተአስ። 56 ወረ ኦፍ
ህንአርግኔነነ፥ ብፈ ለፉ ከን ዋቃስ እላል
ተኒ ዋን ተኡ ህሙ እንደንዴሱ፥ በረ
አራራ ከነሞ አተምት ሁበቹ ደደብደኒ?

ኡቱ ያኢ ህንደቅን ወሊ ገሉ
(ማቴ 5:25-26)

57 «ዋን ቀጆላን እሰ ከም አከ ተኤ
እስኑምት ማሊፍ ህንፈረደንሬ? 58 ፈኬ
ኛፍ ነምን ቶኮ ገቲ ዋን ስራ ቀቡፍ አባ
ፍርዲ ዱረት ስሀዴሱዳፍ ዮ ከኤ፥ አመሌ
ከራረ ኡቱ ጅርቱ እሳ ወጅን ወሊ ገሉዳፍ
ደመእ! ከና አች ገረ አባ ፍርዲት ስሀርከ
ፈተ፥ አባን ፍርዲስ ኤግዱ መነ ህዳት
ስኬነ፥ እንሞ መነ ህዳት ስገልቾ። 59 ከነ
ቦዴስ ገቲ ሰነ ኬሳ ሳንቲምን ቶኮሌ ኡቱ
ህንሀፍን ሀመ ባፍቱት፥ መቱማ መነ ህዳ
ሰነ ኬሳ አከ አት ህንባኔ ስተን ህመ»
ጆዴ።

ቦቆና 13
ያደ ገራ ጌደረቹ

1 ዬሮ ሰነ ጆሬን ቶኮ ገረ ዬሱስ ዱፈኒ፥
ዋኤ ገሊሎተ ኡቱ እሳን አርሳ ድኤስኒ፥
ጲላጦስ እሳን አጆስሴ ዲገሳኒ ዲገ ቀልመ
ሳኒ ወጅን ወሊን መኬ እት ህመን። 2 ዬሱ
ስሞ ዴብሴ፥ «ጆሬን ገሊላ ኩን ገሊሎተ
ወረ ካን ሁንዱማረ ከን ጫሉ ጩበሞተ
ዋን ቱረኒፍ ድጵን አከሲ እሳንረ ገኤ እስ
ንት ፈካታ*? 3 ዋዉ፥ አን እስንተን
ህመ፥ ሁንዱምትኬሰን ዮ ያደ ገራኬሰኒ
ጌደረቹ ደባተን አኩመ ከነት እንዱምቱ።
4 ዮኪስ ጆሬን ኩደ ሰዴት ብሻን ስሎአም
ቡኬት፥ መሰራን ደጋ ኦል ዴራን ጅጌ
እሳን ፍጤ ሱን፥ ሰበ ዬሩሳሌም ጅራተን
ሁንዱማረ ጫላ ከን የከን እስንት ፈካ
ታሬ? 5 ዋዉ፥ አን እስንተን ህመ፥ ሁን
ዱምትኬሰን ዮ ያደ ገራኬሰኒ ጌደረቹ
ደባተን፥ አኩመ ከነት እንዱምቱ» እሳኒን
ጆዴ።
*2. ዮሀ 9:2

ፈኬኝ ሙከ እጆ ህንቀብኔ

6 ከነረት ዬሱስ ፈኬኝ ከነ እሳንት
ህሜ፥ «ነምን ቶኮ ሙከ ሀርቡ ማሲሳ ኬሰ
ዳበሜ ቶኮ ቀበ ቱሬ፤ እን እጆ እራ በርባ
ደቹ ደቄ ሆማ እራ ደቤ*። 7 ዮሙስ ነምቾ
እሰ ማሲሳ ኤጉን፥ ‹እላ ወኀተ ሰድእን
ሙከ ከነራ እጆ በርባደቹዳፍ ዱፌ፤ ገሩ
ሆማ እራ ህንአርገትኔ፤ ከናፍ ሙር፥
ማሊፍ ለፈ በሌሳ?› ጆዴን። 8 ነምች ሱን
ገሩ ዴብሴፊ፥ ‹ያ ኀፍታ፥ ሜ ወጋ ከናፍ
ሀመ አን ናኖሳ ሶቄ ጣአ እት ነቁት
ሀታኡ*! 9 በረ ኤጌር ቶሌ ዮ እጆ ኀደቴፍ
በኤሰ፤ ዮ ድዴ ገሩ እንሙርተ› ጆዴን»
ጆዴ።
*6. ማቴ 21:19፤ ማር 11:13 *8. 2ጴጥ 3:9

ዬሱስ ጉያ ሰንበታት ዱበርቲ ኀጰ ቶኮ ፈይሱሳ

10 ዬሱስ ጉያ ሰንበታት መነ ሰገዳ
ቶኮት እንበርሲሰ ቱሬ። 11 ኩኖስ ዱበርቲን
ሀፉረ ሀማዳን ቀበምቴ፥ ወጋ ኩደ ሰዴት
ዱኩብሰቴ ቶኮ አች ቱርቴ፤ እሼን ኀጰፍቴ
ኦል ቀጆሉ ህንደንዴኜ። 12 ዬሱስ ዮሙ
እሼ አርጌ፥ ኦፍት እሼ ዋሜ፥ «ዱበርቲ
ነነ፥ ዱኩበኬቲ ሂከምቴተ» ጆዴ፤ 13 ሀር
ከሳስ እሼረ ካኤ፤ እሼን አቹማን ኦል

ቀጀልቴ ዳበቴ፥ ዋቀዮፍ ሆቁባ ድኤስቴ።
14 አንገፍን መነ ሰገድቻ ገሩ፥ ዬሱስ ጉያ
ሰንበታት ፈይሱሳ ዋን ጅቤፍ፥ ጀሬን አች
ቱረኒን፥ «ጉዮትን ጀአ ሆጂ እት ሆጄቹን
ከን ነማፍ ተኡ ጅሩ፤ ጉዮተ ሰነት ኮታቲ
ፈይፈማ መሌ፥ ጉያ ሰንበታት ምት»
ጄዴ*። 15 ከነ ቦዴ ኀፍትች አንገፍቻን፥
«እስን ኦፍ ቱልቱነነ፥ እስን ኬሳ ጉያ ሰን
በታት ሰአሳ ዮኪስ ሀሬሳ ህዳቲ ሂኬ፥ ብሻ
ንት ከን ህንጌስኔ ኤኙ እኒ? 16 ኤጋ
ዱበርቲን ኩንስ፥ ሀፉር ሀማን ወጋ ኩደ
ሰዴት እሼ ህዴ ከን ቱሬ፥ እንተል አብራ
ሃም፥ ጉያ ሰንበታት ሂከሙን ህንተኡ
ፈሬ*?» ጄዴ። 17 ዮሙ እን ከነ ዱበቴ፥
ወር እሳን ሞርመን ሁንድኑ እንዬለአን፤
ነሞትን ሁንድኑስ ዋን ድንቅሲሳ እን
ሆጄቴ ሁንዱማት እንገመደን።

*14. በኡ 20:9-10፤ ኬሰ 5:13-14፤
ማቴ 12:10፤ ማር 3:2፤ ዮሀ 5:16
*16. 19:9

ፈኬኝ እጀ ሰናፍጫፍ ፈኬኝ ራጭቲ
(ማቴ 13:31-33፤ ማር 4:30-32)

18 ዮሙስ ዬሱስ፥ «ሞቱማን ዋቀዮ
ማል ፈካታ? ማልተንስ እሰ ፈኬሳ?»
ጄዴ ጋፈቴ። 19 «ሞቱማን ዋቀዮ እጀ ሰና
ፍጫ ነምን ፉዴ ማሲሳ ኬሰ ቡሴ፥ እንሞ
ብቅሌ፥ ጉደቴ ሙከስ ተኤ፥ ስምብሮትን
ዱፈኒ ደሜሳረት መንኤ እጃረተን ፈካተ»
ጄዴ*።

20 ዬሱስ አመስ፥ «ሞቱማ ዋቀዮ ማል
ተን ፈኬሳ?» ጄዴ ጋፈቴ። 21 «ሞቱማን
ዋቀዮ ራጭቲ ዱበርቲን ፉቴ ዳኩ ቁና
ሰድኢን መክቴ፥ ራጭትችስ ሁንዱመሳ
ቡኬሱ ፈካተ» ጄዴ።

*19. ህስ 17:23

በልበልቸ ድጳ
(ማቴ 7:13-14፥21-23)

22 ዬሱስ መንደሮታፍ ገንዴን ኬሰ ደርቤ
ሁንዱማት በርሲሳ፥ ገረ ዬሩሳሌምት
እንአዴመ ቱሬ*። 23 ነምን ቶኮ፥ «ያ ኀፍታ፥
ፈዩፍ ከን ጅረን ሙራሰ ተኡሞ?» ጄዴ
ጋፈቴ። 24 ዬሱስ ገሩ ሁንዱመሳኒቲን፥ «በል
በለ እሰ ድጳዳን ኦል ገሉዳፍ ወል ዶርኀማ፥
እስንተን ህመአ፥ ነሞትን ባይኤን ከናን ኦል
ገሉዳፍ ከራ በርባዱ፥ ገሩ ህንደንደአን።
25 ኤጋ አባን መና ከኤ በልበልቸ ኤርገ
ጩፌ፥ እስንሞ አለ ዳበተኒ በልበለ ሩኩታ፥
‹ያ ኀፍታ ኑፍ በን!› ጄተኒ እንዋምቱ፤ አባን
መንቻሞ፥ ‹አን እስን ህንቤኩ፥ ለፈ እስን
ዱፍተንስ ህንሁበዱ› ጄዴ እስኒፍ ዴብሰ*።
26 አቹማንስ፥ ‹ሲወጅን ኞትኔረ ዱግኔረስ፥
ከራረትስ ኑበርሲፍቴተ› ጄተኒ እንፈልመቱ።
27 እን ገሩ፥ ‹አን እስን ህንቤኩ፥ ለፈ እስን
ዱፍተንስ አን ህንሁበዱ፤ ኦርጋኮ ዱራ
አዴማ እስን ሀማ ከን ኀተን ሁንድኑ› እስኒን
ጄደ*። 28 አብራሃሚፍ ይስሀቅን ያቆብን፥
ራጀተ ሁንዱማስ ሞቱማ ዋቀዮ ኬሰት አከ
ፉደተመን፥ ኦፈኬሰኒሞ አለት አከ ደርበተ
ምተን ዮሙ አርግተን፥ አችት ቦእቻፍ እል
ካን ቀሩቱ እስንረ ገአ። 29 ነሞትን
በአ-ቢፍቱቲፍ ልጠ-ቢፍቱቲ፥ ገረ ብታቲፍ
ገረ ምርጋቲ ሞቱማ ዋቀዮ ኬሰት፥ ማዲት
ድአቹዳፍ እንዱፉ*። 30 ኤጋ ወረ ሁንዱማ
ቦዴ ጅረን ኬሳ ወረ ዱራ ከን ተአን ጅሩ፥
ወረ ዱረ ጅረን ኬሳስ ወረ ሁንዱማ ቦዴ ከን
ተአን ጅሩ» ጄዴ*።

*22. 9:51 *25. ማቴ 25:10-12
*27. ማቴ 25:41፤ ፉር 6:8
*28. ማቴ 22:13፤ 25:30
*28-29. ማቴ 8:11-12፤ ኢሳ 49:12፤
ፉር 107:3 *30. ማቴ 19:30፤ 20:16፤
ማር 10:31

ሄሮድስ ዬሱስን አጄሱ በርባዱሳ

31 ዬሮዱመ ሰነ ወረ ፈሪሶተ ኬሳ ነሞ
ትን ቶኮ፥ ገረ ዬሱስ ዱፈኒ፥ «ሄሮድስ
ዋን ስአጄሱ በርባዱፍ አሲ አዴም፥ እዶ
ብራስ ደቅ!» እቲን ጄደን። 32 እንሞ፥
«ደቃቲ ሀጤ ሰናን፥ ‹ኩኖ አን ሀርአፍ
ቦር ሀፉሮተ ሀሞተ ነንባሰ፥ ከን ዱኩብሰ
ተንስ ነንፈይሰ፥ ጉያ ሰደፋትስ ሆጂኮ ነን
ራወደ። 33 ሀተኡዩ መሌ፥ ሀርአፍ ቦር
እፍታንስ አዴምሰኮ እተን ፉፈ፥ ራጂን
ዬሩሳሌም ኬሰት ዱኡን እንተአፍአ›
ጄዳ!» እሳኒን ጄዴ።

ዬሱስ ዬሩሳሌሚፍ ቦኡሳ
(ማቴ 23:37-39)

34 ዬሱስ እት ፉፌስ፥ «ያ ዬሩሳ
ሌም፥ ያ ዬሩሳሌም፥ አት ራጀተ ከን
አጄፍቱ፥ ስት ከን ኤርገመንስ ደጋዳን ከን
ሩኩቱ፥ ስአ ሜቀን እንዳንቆን ጩጮተሼ
ቆቾሼ ጀለት አኩመ ወልት ቀበቱት፥ እጀ
ሌኬ ወልት ቀቡ በርባዴ፤ አቲፍ እጀሌ
ንኬ ገሩ ህንበርባድኔ። 35 እላ፥ መንኬስን
ኦኔ እንሀፈ፤ እስንተን ህመ ሀመ ጉያ፥

‹መቃ ዋቀዮቲን ከን ዱፉ ገለቴፈማደ›
እት ጇተንት አነ ህንአርግተን» እቲን
ጇዴ*።
*35. ፋር 118፡26፤ ማቴ 21፡9፤ ሉቃ 19፡38

ቦቆና 14

ዬሱስ ነምቾ ደግንሳ ቦቦኮኬ ፈይሱሳ

1ሰንበተ ቶኮትሞ ዬሱስ፥ አንገፎተ ወረ
ፈሪሶታ ኬሳ መነ እሰ ቶኮ ኛታፍ ደቄ፤ ወር
አቾ ጅረንሞ እሰ እንጋዱ ቱረን*። 2ኩኖ፥
ነምን ዱኩበ ደግነ ቦቦኮክሱን ረከቱ ቶኮ፥
ፉለሳ ዱረ ቱሬ። 3ዮሙስ ዬሱስ፥ «ጉያ
ሰንበታት ፈይሱን ሴረሞ፥ ሴረ ምቲ?»
ጇዴ በርሲሶተ ሴራቲፍ ፈሪሶተ ጋፈቴ*።
4እሳን ገሩ ጩሉመ ጇደን፤ እንሞ ነምቾ
ዱኩብሰታ ሰነ ሀርካን ቀቤ ፈይሴ፥ እሰ ገል
ቼስ። 5ከነ ቦዴ ዬሱስ ገረሳኒት ገረገሌ፥
«እስን ኬሳ ሙጫንሳ†7 ዮኪስ ሆሪንሳ ቦለ
ብሻኒ ኬሰ ዮ ዱራ ቡኤ፥ ጉያ ሰንበታትዬ
አቼማን ከን ህንባፍኔ ጅራሬ?» ጇዴን*።
6እሳን ገሩ ከነረትስ ዴቢ ኬኑፌ ህንደንዴኜ።
*1. 11፡37 *3. 6፡9 *5. 13፡15፤ ማቴ 12፡11

ዋኤ ወረ ዋምቾት ዋመመኒፍ ወረ ዋመሙን ተኡፍ

7ዬሱስ እዶ ኡልፍና ፎአቹሳኒ ዮሙ
ሁበቴ፥ ፈኬኘ ቶኮን ኬሱሞተ ወረ ዋመመ
ንት ዱበቴ*። 8«መነ ጭዳት ዮሙ ዋመ
ምቱ፥ እዶ ኦል ኦኑ ኦፈኬቲ ፎአቴ
ህንታእን፤ እን ስዋሜ ሱን ነመ ስረ ጫሉ
ዋሜረ ተአ። 9እን ስእን፥ ነምቾስ ዋሜ ሱን
ዱፌ፥ ‹እዶ ከነ ነመ ከናፍ ገድ ዲስ› ዮ ሲን
ጇዴ፥ ቃነአ እድቾ ነምቻፍ ዲፍቴ፥ እዶ
ሁንዱማገረ ገድ ኦኑ ደቅጬ እንቴስ። 10አት
ገሩ ዮሙ ዋመምቱ፥ ደቂቲ እዶ ሁንዱማገረ
ገድ ኦኑ ታእ፥ እን ስዋሜስ ዱፌ፥ ‹ፍረኮ፥
አስ እዶ ከነ ኦል ኮቱ› ስኢን ሆጇዱፍ፤
ዮሙስ ነሞተ ሲወጅን ማዲት ታአን ሁን
ዱማ ዱረት ኡልፍነ እንአርገተ*። 11ኦል ከን
ኦፍ ቀቡ ሁንድኑ ገድ እንዴብፈመ፥ ገድ ከን
ኦፍ ዴብሱስ ሁንድኑ ኦል እንቀበመ»
ጇዴ*።
*7. ማቴ 23፡6 *8-10. ፈኬ 25፡6-7
*11. 18፡14፤ ማቴ 23፡12

12ዬሱስ ነምቾ ኛታፍ እሰ ዋሜን
ስሞ፥ «እርባተ ዮኪስ ጭደ ዮሙ ጎደቱ፥
ፍረኬ ዮኪስ ኦቦሎተኬ ዮኪስ ኣንቲኬ
ዮኪስ ሶሬሶተ ኦላኬቲ ህንዋምን፥ እሳን
ስሞ ደረቤሳኒ ስዋመኒ፥ ገቲ አከ ሲፍ ህን
ዴብፍኔት። 13አት ገሩ ዋምቾ ዮሙ
ጎደቱ፥ ወረ ዋን ኛተን ህንቀብኔ፥ ወረ
ቡኣን ደግነሳኒ ህርአቴ፥ ወረ ናፈተን፥
ወረ ጃመን ዋም! 14አያነ እንአርገተ፥
እሳን ዋን ሲፍ ዴብሰን ህንቀበን፤ ዋቀዮ
ገሩ ዱኣ ከኡ ወረ ቀጇልቶታት ሲፍ
እንዴብሰ» ጇዴ*። *14. ዮሀ 5፡29

ፈኬኘ ጭደ እሰ ጉድቻ

(ማቴ 22፡1-10)

15ወረ እሳ ወጅን ማዲት ታአን ኬሳ
ቶኮ፥ ከነ ዮሙ ደገኤ ዬሱሲን፥ «ማዲ
ሞቱማ ዋቀዮት ከን ድኣቱ አያንቱደ»
ጇዴ*። 16ዬሱስ ገሩ፥ «ነምን ቶኮ ጭደ
ጉዳሳ ጎደቴ፥ ነሞተ ባይኤስ ዋሜ። 17ዬሮን
ኛታ ዮሙ ገኤ፥ ‹አመ ኮታ ሁንድኑ ቆጺኤረ›
ጇዴ ወረ ዋመመን ሀያደቺሱፍ ሆጇታሳ እት
ኤርጌ። 18ወር ዋመመን ገሩ ሁንዱምትሳኒ፥
‹አከ እት ዱፍኑ ህንቀብኑ› ጇደኒ ሆጇትቾት
ድመ ገራገራ ህመቼ ጇልቀበን፤ እን ዱራ፥
‹ለፈ ብቴን ጅረ፥ ደቄ ለፈ ከነ እላሉን አናፍ
ተአ፥ ድመን ዱፉ ደደቤፍ እት አናፍ
ህም!› ጇዴን። 19እን ለመፋንስ፥ ‹ቆትዮ
ጭምዲ ሸን ብቴን ጅረ፥ እንቆቱፍ ህንቆተኒ
ሳኒ እላሉዳፍ ኩኖ ከራረን ጅረ፥ ድመን ዱፉ
ደደቤፍ እት አናፍ ህም!› ጇዴን። 20እን
ካንስ፥ ‹ድኦን ኒቲ ፉዴ፥ ከናፍስ ቀቀቤ
ህንዱፉ› ጇዴን። 21ሆጇትቾ ገሌ ከነ ጎፍታ
ሳት ህሜ፤ ከነረት አባን ጭድቻ አሬ ሆጇታ
ሳቲን፥ ‹አረፈዱ ገረ ከራ ጉርጉዳቲፍ ከራ
ቀጣሙራ መንደረ ኬሳ ደቂቲ ወረ ዋን ኛተን
ህንቀብኔፍ፥ ወረ ቡኣን ደግነሳኒ ህርአቴ፥
ወረ ጃመን፥ ወረ ናፈተንስ ኦል ገልቾ!›
ጇዴን። 22ዮሙስ ሆጇትቾ፥ ‹ያ ጎፍታ፥
አከ አት አቦምቴት ራወተሜረ፥ ገሩ አመዬ
እዶን ጅረ!› ጇዴን። 23ጎፍትቾሞ ሆጇት
ቻን፥ ‹ገረ ከራ ጉርጉዳ ብየ ኬሳት፥ ኬሎተ
ዱበትስ በኢቲ፥ መንኮ ሀመ ጉቱት ኦል ሀገ
ለኒፍ ኑፍሲስ!› ጇዴ። 24እን እስንተን
ህመአ፥ ጇሬን ዱረ ዋመመኒ ድደን ሰነ ኬሳ
ቶኮሌ ማዲኮራ ዋ አፋኒን ህንቀበን!»
ጇዴን። *15. 13፡29

†7ሉቃ 14፡5 «ሙጫንሳ . . . » ካንሞ «ሀሬንሳ . . . » ጇዱ።

በርቱ ዩሱስራ ከን በርባደሙ
(ማቴ 10፡37-38)

25 አሞ ነሞትን ለኮብሰ ህንቀብኔ እሳ
ወጅን ኡቱ አዴመኒ፥ ዩሱስ ገረሳኒት ገረ
ገሌ፥ 26«ነምን ገረኮ ዱፉ፥ አባሳቲፍ
ሃደሳ፥ ሃደ መናሳቲፍ እጆሌሳ፥ አቦሎተ
ሳቲፍ አቦሌቶተሳ፥ አፌሳስ አነ ሜላት ከን
ጃለቱ በርቱኮ ተኡ ህንደንደኡ*። 27ፈኖሳ
አናፍ ጀዴ ባቴ ነዱካ ከን ህንቡኔ፥ በር
ቱኮ ተኡ ህንደንደኡ*።

*26. 18፡29፤ ኬሰ 33፡9፤ ዮሀ 12፡25
*27. 9፡23፤ ማቴ 16፡24፤ ማር 8፡34

28 «እስን ኬሳ ነምን መነ ደጋ እጃሩ
በርባዱ፥ ዱራን ዱርሴ ሆሪ እቲን መነ ከን
እጃሬ ራወቱ ቀበ ዮ ተኤፍ፥ ታኤ ከን
ህንሸለግኔ ኤኙ? 29ከናአች ሁንዴሳ ካኤ
እጃርሰ መንቻ ዮ ራወቹ ደደቤ፥ ከን ከነ
አርገን ሁንድኮ እት እንገእሱ፤ 30‹እላ
ነምን ኩን እጃሩ ጀልቀቤ ገሩ ዱቹ ደደቤ›
ጀዱን። 31ዮኪስ ሞቲ ከሚ? ሞቲ ከን
ብራ ወጅን ከን ወልት ዱሉ፥ እሰ ሎልቱ
ኩመ ድግደማን እት ዱፉ ከነስ ሎልቱ
ኩመ ኩደኒን እቲን ቀቡ ደንደአ ዮ
ተኤፍ፥ ዱራን ዱርሴ ታኤ ከን ህንመር
የኔ? 32ህንደንደኡ ዮ ተኤ ገሩ፥ ሞትች
እሰ ሎሉዳፍ ከኤ ሱን ፈጎ ኡቱ ጅሩ ነሞ
ተሳ እት ኤርጌ ነጋ ቡሱዳፍ እንከደተ።
33አኩመ ከነትስ ኤኙሌ እስን ኬሳ ቀቤኛሳ
ሁንዱማ ከን ገድ ህንዷፍኔ በርቱኮ ተኡ
ህንደንደኡ» ጀዴ።

ሶግደ ዋኤ ህንባፍኔ
(ማቴ 5፡13፤ ማር 9፡50)

34 እት ፉፌስ፥ «ሶግድ ዋን በኤሰ፥
ሶግድ ገሩ ምአ ዮ አፍ ኬሳ ደቤ፥ ማሊን
ዴብኤ ምኤፈመሬ? 35ለፈ ጮምሱዳፍ
ጣአት ደበሉዳፍስ ዋኤ ህንባሱ፥ በኬት
እንገተመ መሌ፤ ጉረ እቲን ደገኡ ከን
ቀቡ ህደጌፈቱ!» ጀዴ*።

*35. ማቴ 11፡15፤ ማር 4፡9

ቦቆና 15

ፈኬኘ ሆላ በዴ አርገሜ
(ማቴ 18፡12-14)

1አል ቶኮ ወር ቀረጠ ፉደኒፍ ወር አከ
ሴራት ህንጅራትኔ ሁንድኮ ዱቢሳ ደገኡ
ዳፍ፥ ገረሳት ድአተን። 2ፈሪሶትኒፍ በር
ሲሶትን ሴራ ገሩ፥ «ነምች ኩን ጨበሞተ
እንስመተ እሳኒ ወጅንስ እንኛተ» ጀደኒ
ዩሱስረት ጉንጉመን*። 3ከነረት ዩሱስ
ፈኬኘ ከነ እሳንት ህሜ፤ 4«እስን ኬሳ ሆላ
ድበ ከን ቀቡ፥ ድበ ሰነ ኬሳ ሆላን ቶኮ ዮ
ዱራ በዴ፥ እን ሰገልተሚ ሰልገኑ ሞጋት
ዲሴ፥ እሼ በዴ ሰነ ህመ አርገቱት በርባ
ዱዳፍ ከን ህንደቅኔ ነመ አተሚትሬ*?
5ዮሙ አርገቱስ ገመዴ ጉርሙሳረት
እንባተ*። 6ኤርገ መነት ገሌስ ፍሮተሳቲፍ
አሎተሳ ዋሜ፥ ‹ሆላኮ እሼ ነዱራ በዴ
ዋነን አርገዴፍ አናፍ ገመዳ!› እንጀዳን።
7አኩመ ከነት ወር ዋቀራ ቀጀልቶተ ሰገል
ተሚ ሰልገን ወረ ያደ ገራሳኒ ጌደረቹን
እሳን ህንበርባድችፍኔረ ሜላ፥ ጩበማ
ያደ ገራሳ ጌደረቴ ገረ ዋቀዮት ዴብኡ
ቶኮት አከ ገመደን እስንተን ህመ» ጀዴ።

*1-2. 5፡29-30፤ 19፡3፥7፤ ማቴ 9፡11
*4. ህስ 34፡11፤ ሉቃ 19፡10 *5. ኢሳ 40፡11

ፈኬኘ ሜቲ በዴ አርገሜ

8 እት ደበሌሞ፥ «ዱበርቲን ቶኮ ሜቲ
ኩደን ቀብድ፤ ኩርነን ሰነ ኬሳ ቶኮ ዮ
በዴ፥ እብሳ እብስቴ መነሼ ሀርቴ፥ ህመ
አርገቱት ድምቴ እንበርባድ ምቲሬ?
9ዮሙ አርገቱስ ፍሮተሼቲፍ አሎተሼ
ዋምቴ፥ ‹ሜቲኮ እሰ ነዱራ በዴ ዋነን አር
ገዴፍ አናፍ ገመዳ!› እንጀቲን።
10አኩመ ከነት ጩበማን ቶኮ ያደ ገራሳ
ጌደረቴ፥ ገረ ዋቀዮት ዮሙ ዴብኡ፥ ኤር
ገሞትን ዋቀዮ አከ እት ገመደን እስንተን
ህመ» ጀዴ።

ፈኬኘ እልመ በዴ አርገሜ

11 ጋፍ ቶኮሞ ዩሱስ፥ «ነምን ቶኮ
እልማን ለመ ቀበ ቱሬ*። 12እን ቁጥሱን
አባሳቲን፥ ‹ያ አባኮ ቀቤኘኪ ኬሳ ከን
ነገኡ ህርማተኮ ናኪን!› ጀናን፥ አባንሳኒ
ዋን ቀቡ ሁንዱማ እልማንሳ ለማኒፍ ህሬ።
13ጉያ ባይኤ ኡቱ ህንቱርን እልም ነምቻ
እን ቁጥሱን፥ ከን እሰ ገኤ ሁንዱማ ጨሌ
ፈቴ፥ መነ አባሳቲ በኤ ብየ ፈጎ ደቄ፤
አችት አከ መሌ ጅራቹሳቲን ሆሪሳ ሁን
ዱማ አከሱማን ብትምሴ። 14ዩሮ እን ዋን
ቀቡ ሁንዱማ ፍጤት፥ ቤል ጀባንሳ ብየ
ሰነት ቡኤ፥ ከናፍስ ባይኤ ረከቴ። 15ወረ
ብየሲ ኬሳስ ገረ እሰ ቶኮ ደቄ እት አፍ
ገቴ፤ ነምችስ ዋን ጎዱ ደብናን፥ ቦዩ ሀት
ክሱፍ ለፈ ደረባሳቲት እሰ ኤርጌ። 16ባይ

እነ ቤለሳራ ከን ከኤስ ቆለ ቦዩን ኛቱንሌ
ገራሳ ጉተቹ እንከጀለ ቱሬ፥ ገሩ እሱመዩ
አርገቹ ህንደንዴ፤። *11. ማቴ 21፡28

17 «ዮሙስ ጉርብቾ ያደሳ ናኔፈቴ፥
‹ሆጀቶትን ጉያ፥ አባኮቲፍ ሆጀተኒ
ቡዴን እሳንራ ሀፉ ነመ ሜቃ? አን ገሩ
አስት ቤላነን በዱ በአ፤ 18ከኤ ገረ አባኮ
ደቈተን፥ «ያ አባኮ፥ ዋቀዮን፥ ስስ
የኬረ*፤ 19ስአችስ እልመኬ ጀደሙን
አናፍ ህንተኡ፥ ሆጀቶተኬ ኬሳ አከ እሰ
ቶኮ ነጎደዱ» › ጀዳን። 20ከኤስ ገረ አባሳ
ደቁዳፍ ከራረ ቡኤ፤ አመሌስ ፈጎዳ ኡቱ
እን ዱፉት ጅሩ፥ አባንሳ ፉሌት እሰ አርጌ
ገራንሳ ሞገኤ፤ እት ፌጌስ እልመሳት
መርሜ ዱንገቴስ። 21እልምሳ ገሩ፥ ‹ያ
አባኮ፥ አን ዋቀዮን፥ ስስ የኬረ፥ ስአችስ
እልመኬ ጀደሙን አናፍ ህንተኡ›
ጀዴን። 22አባንሳ ገሩ ኤርገምቱሳቲን፥
‹ደፉቲ ኡፈተ እሰ ኬሳ ጫሉ ፍዳቲ እት
ኡፍሳ፥ አመርቲ ወርቈስ ቁበሳት ካአ፥
ኮጼስ ሚለሳት ካአ። 23ቱንቱንቾ እሰ
ጮማ ሰነ ፍዳቲ ቀላ፥ እንኛትነ እንገመድ
ነስ። 24እልምኮ ኩን ዱኤዱመ ቱሬ
ዴብኤ ጅራቴ፥ በዴ ቱሬ እንአርገሜስ›
ጀዴ፤ ሁንዱምትኑስ እት ገመደን*።
*18. ፉር 51፡4 *24. ኤፌ 2፡1፥5፤ 5፡14

25 «እልም ነምቻ እን አንገፍን ለፈ
ቆቲሳ ቱሬ፥ ዴብኤ መነት ዮሙ ድአቴ
ሰገሌ ዌዱቲፍ ከን ስርባ ደገኤ። 26ዮሙስ
እጀሎተ ኬሳ እሰ ቶኮ ኦፍት ዋሜ፥
‹ማልቱ አርገሜ?› ጀዴ ጋፈቴ። 27ጉርብ
ችሞ ዴብሴ፥ ‹ኦቦሌሰኬቱ ዴብኤ ገሌ፤
ከናፍስ ነጋዳፍ ፈያት ዋን እሰ አርገቴፍ፥
አባንኬ ቱንቱኖ እሰ ጮማ ቀልቿሴ›
ጀዴን። 28ከነረት እልም እን አንገፍን ኣሬ
መነት ገሎ ድዴ፤ አባንሳ ዮሙስ ገድ እት
በኤ፥ ኦል ሀገሎፍስ ጉድሴ እሰ ከደቴ።
29እን ገሩ ዴብሴ አባሳቲን፥ ‹እላ፥ አን
ወጎተ ከነ ሁንዱማ አከ ገርብቻት ሲፍ
ሆጀቹተን ጅረ፤ ተካስ አቦሚኬ ድዴ ህን
ቤኩ፥ አትሞ እልሞ ሬቲ ቶኮሌ ህርዮተኮ
ወጅን አከን እት ገመዱፍ ተካ አናፍ ላቴ
ህንቤከቱ። 30አመ ገሩ እልምኬ እን ቀቤ
ኛኬ ሁንዱማ ጋለሞታ ወጅን ፍጤ ኩን፥
ዴብኤ ዱፍናን ቱንቱኖ ጮማሳ ቀል
ቴፈ?› ጀዴ። 31አባንሳሞ፥ ‹ያ እል
መኮ፥ አት ዩሮ ሁንዱማ አና ወጅን አስ
ጅርተ፥ ወንት አን ቀቡ ሁንድኑስ ከን
ኬት*። 32አመ ገሩ ኦቦሌስኬ ኩን ዱኤ
ከን ቱሬ ዴብኤ ዋን ጅራቴፍ፥ በዴስ ከን
ቱሬ ዋን አርገሜፍ ጭደ ጎደቹኒፍ ገመ
ዱን ኑፍ እንተአ› ጀዴ ዴብሴፍ» ጀዴ።
*31. ዮሀ 17፡10

ቦቆና 16

ፈኬኘ ምልቈ ሆጂ አዴምስፍቱ

1ዩሱስ በርቶተሳቲንሞ፥ «ነምን ሶሬስ
ቶኮ፥ ቀቤኘ መነሳ ሁንዱማረት ከን ጋፈ
ተሙፍ፥ ሆጂ አዴምስፍቱ ቀበ ቱሬ፤
አል ቶኮ ሆጂ አዴምስፍቱንሳ ኩን ቀቤኘሳ
አከ ዱራ ብትምሳ ጅሩ፥ ነምቾት
እንህመሜ። 2ዮሙስ ነምቾ ኦፍት እሰ
ዋምስሴ፥ ‹ዋኤኬፍ ከነን ደገኡ ኩን ማል
እኒ? ጫፈተ ሆጂ አዴምስሱኬቲ፥ አናፍ
ድኤስ! ስአቾ እት ፉፍቴ ሆጂኮ አዴም
ስሱ ህንደንዴሱ› እቲን ጀዴ። 3ዮሙስ
ሆጂ አዴምስፍቱን ሱን ገራሳት ያዴ፥
‹ጎፍታንኮ ሆጂ አዴምስሱ ከነ ኬሳ ዮሙ
ነባሱ፥ ማል ጎቹዳፈን ጅራ? ሶቃ ህንደን
ደኡ፥ ከደቹፍሞ ነንዩለአ› ጀዴ ኦፍ
ጋፈቴ። 4‹ዮሙ አን ሆጂ ከነ ኬሳ በኡ
ነሞትን አከ ኦፍት ነፉደተኒፍ፥ አመ ዋነን
ጎዱ ቤኬረ› ጀዴ። 5ወረ ጎፍታንሳ ገቲ
እራ ቀቡ ሁንዱማ ቶኮ ቶኮን ኦፍት
ዋሜ፥ እሰ ዱራቲን፥ ‹ገቲን ጎፍታኮ
ማልቱ ስረ ጅራ?› ጀናን፥ 6ነምችሞ፥
‹ደዳ ኤጀርሳ ሁሮ ድበ› ጀዴ ዴብሴ፤
ሆጂ አዴምስፍቱንስ ነምቻን፥ ‹ሆኡ
ፈርማ ገቲ ስረ ጅሩ፥ ታእ ደፈቲ ሽንተመ
ጀዲ ጫፍ›። 7ነመ ከን ብራ ቶኮንሞ፥
‹ገቲ ሀመሚቱ ስረ ጅራ?› ጀናን፥
እንስ፥ ‹ቀመዲ ጉቦ ድበ› ጀዴ፤ እሰ ከና
ንስ፥ ‹ሆኡ ፈርማ ገቲ ስረ ጅሩ፥ ሰዴ
ተመ ጀዲ ጫፍ!› እቲን ጀዴ።

8 «ጎፍትችስ ሆጂ አዴምስፍቱ ህንአመ
ነምኔ ከነ ምልቁሳቲፍ እንጀጀ፤ እጀሌን
ብየ ለፈ ከና እጀሌ እፉረ ከን ጫሉ አከ
እት ምልቀኒ ወሊ ወጅን ጅራተን ቤኩ*።
9አን እስንተን ህመ፥ ቀቤኛቾ ዮሙ ገቲ
ደቡ መነ በረበራት አከ ስመተምተኒፍ
ቀቤኘ ብየ ለፈራ እሰ ህንአመንሲፍኔ ከናን
ፍሮተ ባፈዳ!» ጀዴ*።
*8. ኤፌ 5፡8 *9. 12፡33፤ 14፡14፤
ማቴ 6፡20፤ 19፡21

አመነማ ተኡፍ፥ አመነማ ተኡ ደደቡ

10 ዩሱስ እት ፉፌ፥ «ዋን ባይኤ ጥኖ
ረት አመነማ ከን ተኤ፥ ዋን ጉዳረትስ
አመነማ እንተአ፤ ዋን ባይኤ ጥኖረት አመ
ነማ ከን ህንተእን ዋን ጉዳረትሞ አመነማ
ህንተኡ። 11 እስን ቀቤኘ ብየ ለፈራ እሰ
ሶባረት ከን ህንአመነምን፥ ቀቤኘ እሰ
ዱጋሞ ኤኙቱ አመኔ እስንት ኬነሬ?
12 ቀቤኘ ብየ ለፉ እሰ ከንኬሰን ህንተእንት
ኤርገ አመነሙ ደባተኒ፥ ከንኬሰን እሰ
ተኡፍ ጄዱ ኤኙቱ እስኒፍ ኬነሬ*? 13 ገር
ብች ቶኮ ጎፍቶተ ለማፍ አቦመሙ ህንደን
ደኡ፤ እሰ ቶኮ ጅቤ፥ እሰ ካን ጃለቹ፥
እሰ ቶኮፍ አፍ ኬኔ እሰ ካን ቱፈቹደ
መሌ፤ እስንስ አከሱመ ዋቀዮፍ ሆረዳፍ
ሆጄቹ ህንደንዴሰን*» ጄዴ።

*10-12. 19፡17-26፤ ማቴ 25፡20-30
*13. ማቴ 6፡24

ዋኤ ሴራፍ ዋኤ ሞቱማ ዋቀዮ
(ማቴ 11፡12-13)

14 ፈሪሶትን ወር ሆሪ ጃለተን ከነ ሁን
ዱማ ደገአኒ፥ ዩሱስት ገእሰን*። 15 እን
ገሩ ዴብሴ፥ «እስን ነሞተ ብረት ቀጄሎተ
ጄደሙ በርባዱ፥ ዋቀዮ ገሩ ገራኬሰን
ኬሰ ቤከ፥ ዋን ነመ ዱረት አል ፉደሜ
ዋቀዮ ዱረት ጪገአማደ*። 16 ሴሪፍ ራጀ
ትን ሀመ በረ ዮሀንስ ጬጻት ቱረን፥ ኤር
ገሲሞ ወንጌለ ሞቱማ ዋቀዮቱ ለለበመ፥
ነምን ሁንድኑስ ዲበቴ እት ገሉዳፍ ያላ
ጅረ። 17 ገሩ ሴርች ከን እቲን ጫፈሜ ኬሳ
ገር ቶኮን ፈደላሌ ህርአቹረ፥ ዋቅኒፍ
ለፍት እጀ ዱራ በዱቱ ሰልጸተ*።

18 «ነምን ሃደ መናሳ ሂኬ ከን ብራ
ፉዱ ሁንድኑ እንኤጀ፥ ዱበርቲ አባ መና
ሼቲ ገርገር ባቴ ከን ፉዱስ እንኤጀ»
ጄዴ*።

*14. ማቴ 23፡14 *15. 18፡9-14፤ ማቴ 23፡28
*17. 21፡33፤ ማቴ 5፡18 *18. ማቴ 5፡32፤
19፡9፤ ማር 10፡11-12፤ 1ቆሮ 7፡10-11

ሶሬሰ ቶኮፍ አልአዛር

19 አመሞ፥ «አል ቶኮ ነምች ሶሬስ
ቶኮ ቱሬ፥ እንስ ኡፈተ እራፍ ጀላን ደግ
ነት ቶሉፍ እጀት ሚደጉ ገቲንሳ ባይኤ
ከን ጉደቴ ጌጌደሩዳን ጉዩመ ጉያት ቀኖት
ጅራተ ቱሬ*። 20 ዴጋን አልአዛር
ጄደሙ፥ ነሙማንሳ ጉቱማት መዳኤ
ቶኮሞ በልበለ ኬላሳ ዱረ ካአሜ ቱሬ።
21 እን አች ጪሴ ሁራ ማዲ ሶሬስቻራ ሀር
ጬኤ ገተሙሌ ኛቹዳፍ እንከጄለ ቱሬ፤
ሰሮትንሞ ዱፈኒ መዳሳ እንአራቡ ቱረን*።
22 ጋፍ ቶኮ ነምች ዴጋን ሱን ዱኤ፥ ኤር
ገሞተ ዋቀዮቲን ገረ ቡኬ አብራሃምት
ጌፈሜ፤ ሶሬስችስሞ ዱኤ አዋለሜስ*።
23 ቅሊሌ ኬሳስ ድጸቻ ኡቱመ ጅሩ አል
እላሌ፥ አብራሃምን ፈጎት፥ አልአዛርንስ
ቡኬሳት አርጌ። 24 አቹማንስ፥ ‹ያ አባኮ
አብራሃም፥ ናአእ፤ ፌጤ ቁበሳ ብሻን
ጬጺ፥ አረበኮ አናፍ ሀቀበኔሱፍስ አልአዛ
ርን አስ አናፍ ኤርግ፤ አኖ እብደ ከነ
ኬሰት ድጸቻን ጅረ› ጄዴ ዋመቴ። 25 አብ
ራሃም ገሩ፥ ‹ያ እልመኮ፥ በረ ጅሬኘኬት
ጬራ ገጋሪ አከ አርገቴ ያደዱ፤ ዮሙስ
አልአዛርሞ ጬራ ገገዴ አርገቻ ቱሬ፤
አመ ገሩ እን በልእነት ጅረ፥ አትሞ ድጽ
ነት ጅርተ*። 26 ከነ ሁንዱማረትሞ አሰ
ገመኬኛ ገረኬሰንት ደርቡ ወር በርባደን፥
አከ ህንደንዴኘት፥ አቺስ ገረኬኘት አከ
ህንጬኔት፥ በዋ ጉዳንሳ ኑግዱ ጅረ›
እቲን ጄዴ።

*19. ያቆ 5፡5 *21. 15፡16፤ ማቴ 15፡27፤
ማር 7፡28 *22. እብ 1፡14፤ ፋር 73
*25. 6፡24፤ ፋር 17፡14

27 «እንሞ ዴብሴ፥ ‹ኤጋሞ ያ አባኮ፥
መነ አባኮት አከ እሰ ኤርግቱ ስንከደደ፤
28 አኖ አቦሎተ ሸን ቀበ፥ እሳንስ አሰ እዶ
ድጽና ከነ አከ ህንዱፍኔፍ እሳን ሀአኬከ
ቺሱ› ጄዴ። 29 አብራሃም ገሩ፥ ‹እሳን
ሙሴዳፍ ራጀተ ቀቡ፥ እሳን ሀደጌፈተን›
ጄዴ ዴብሴፍ*። 30 እንሞ፥ ‹ዋዉ፥ ያ
አባኮ አብራሃም፥ ወረ ዱአን ኬሳ ቶኮ
ዴብኤ ገረሳኒ ዮ ደቄ፥ ያደ ገራሳኒ ጌደ
ረቱ መሌ› ጄዴ። 31 አብራሃምሞ፥
‹ሙሴዳፍ ራጀተ ዮ ደገኡ ደባተን፥ ወረ
ዱአን ኬሳ ቶኮ ዴብኤ ከኡዩ ዱጋደ ህን
ጄደን› እቲን ጄዴ*» ጄዴ።

*29. 2ጢሞ 3፡16 *31. ዮሀ 5፡46፤ 11፡43-53

ቦቆና 17

ነሞተ ጉፈቺሱራ አፍ ኤገቹ፥ ወሊፍስ ዲሱ
(ማቴ 18፡6-7፥21-22፤ ማር 9፡42)

1 ዩሱስ ዮሙስ በርቶተሳቲን፥ «ጉፈትናን
ዱፉ ህንአሉ፤ ገሩ ነመ ጉፈትናን ከራሳ ዱፉ
ሰናፍ ወዮ። 2 ወረ ጥጥና ከነ ኬሳ ቶኮ ጉፈቺ

ሱሳቲ መና፥ ደጋን ዳኩ ሞርመሳት ህደሜ
ገላን ኬሰ ኡቱ ቡፈሜ እሳፍ ወየ ቱሬ፤ 3አፌ
ኬሰኒ ኦፍ ኤገዳ፤ ኦቦሌስኬ ዮ ስየኬ፥ ጀቤስ
እሰ ጎርስ፥ እን ዮ ያደ ገራሳ ጌደረቴ
ዲሲፍ*። 4ጉያትስ ሰአ ቶርበ ስየኬ፥ ሰአ
ቶርበኑሞ ገረኬት ዴብኤ፥ ‹ነንጋቤ አናፍ
ዲስ!› ዮ ሲን ጄዴ ዲሱፌቱ ሲፍ ተአ»
ጄዴ።

*3. ማቴ 18:15

ጀብነ አመንቲ

5 ኤርገሞትን ዮሙስ ጎፍትቻን፥
«አመንቲኬኘ ኑፍ ጉድስ!» ጄደን*።
6ጎፍትችሞ ዴብሴፊ፥ «አመንቲ ሀመ
እጀ ሰናፍጫ ከን ጌሱ ኡቱ ቀባተኒ፥
ቅልጡ ከናን፥ ‹ቡቀእ፥ ገላን ኬሰ
ዳበም!› እንጄቱ፥ እንስ እስኒፍ እንአቦ
መመ» ጄዴን*።

*5. ማር 9:24 *6. ማቴ 17:20፤ 21:21

ሆጄታራ ከን በርባደሙ

7 ዬሱስ፥ «እስን ኬሳ ቶኮ ሆጄታ ቆቲሰ
ቆቱ ዮኪስ ሆሪ ትክሱ ዮ ቀባቴ፥ ሆጄትች
ሆጂዳ ዮሙ ገሉ አቹማን፥ ‹አስ ታእ ኛተ
ኛዱ!› እንጄዳኒሬ? 8‹ኛተ ቆጿሲ አናፍ
ድኤስ፥ ሀመ አን ኛዴ ዱጉት ወያኬ መርጥ
ፈዱ አናፍ ኤርገም! ከነ ቦዴ አትስ እንኛተ
እንዱግደ› እንጄዳን ምቲሬ? 9ሆጄታ ከነስ
እሰ እት አጀጀሜ ዋን ራወቴፍ እንገለቴፊ
ታሬ? 10እስንስሞ ከን እት አጀጀምተን ሁን
ዱማ ዮሙ ራወተን፥ ‹ሆጄቹን ከን ኑረ ጅሩ
ዱዋ ዋን ሆጄትኔፍ፥ ገለቴፊሙን ኑፍ ህን
ተኡ› ጄዳ!» እሳኒን ጄዴ።

ዬሱስ ነሞተ ለምጢ ዱኩብሰተን ኩርነን ፈይሱሳ

11 ዬሱስ ዬሩሳሌም ኡቱ ደቁ ሰማርያዳፍ
ገሊላ ኬሰ ደርቤ*። 12አኩመ እን ገንደ ቶኮት
ገሌን፥ ነሞትን ኩደን ዱኩበ ለምጢ ከን
ዱኩብሰተን እት ዱፈን፤ እሳን ፈጎ ዳበ
ተኒ*፥ 13ሰገሌሳኒ ኦል ፉደተኒ፥ «ያ ዬሱስ
በርሲሳ ኑማር!» ጄደኒን። 14ዬሱስ እሳን
እላሌ፥ «ደቃ ሉቦተ ኦፍ እላልችሳ!»
ጄዴን፤ እሳንሞ ደቃ ኡቱ ጅረኒ እንቁላ
አን*። 15ቶኮ እሳን ኬሳ አከ ፈዬ አርግናን፥
ሰገሌ ጉዳዳን ዋቀዮፍ ሆቁባ ድኤሳ፥ ዴብኤ
ገረ ዬሱስ እንዱፌ። 16ሚለ ዬሱስ ጀለት
አደሳቲን ለፈ ደኤ እሰ ገለቴፈቴስ፤ እን ነመ
ሰማርያ ቱሬ። 17ዬሱስ ዴብሴ፥ «ነሞተ ኩደ
ንቶ ቁላኤ፥ ሰልገኑ ሜሬሬ? 18እሰ አርመ
ከነራ ከን ሀፌ ነምን ዋቀዮፍ ሆቁባ ድኤሱዳፍ
ዴብኤ ህንአርገምኔ?» ጄዴ። 19ዬሱስ
ዮሙስ ነምቻን፥ «ከእ፥ ደቅ አመንቲንኬ
ሰፈይሴረ» ጄዴን*።

*11. 9:51፤ 13:22 *12. ሌዎ 13:46
*14. 5:14፤ ሌዎ 14:1-32 *19. 7:50፤ 18:42

ዱፋቲ ሞቱማ ዋቀዮ

20 ዬሱስ፥ ሞቱማን ዋቀዮ ዮም አከ
ዱፉ ወረ ፈሪሶታቲን ጋፈተሜ፥ ዴቢ እሳ
ኒፍ ዴብሴ፥ «ሞቱማን ዋቀዮ ምልክታን
ህመሜ ህንዱፉ*። 21ሆምትኑስ፥ ‹እላ አስ
ጅረ ዮኪስ አች ጅረ› ህንጄዱ፤ ኩኖ፥
ሞቱማን ዋቀዮ ግዱኬሰን ጅረ» ጄዴ*።

*20. ዮሀ 3:3፤ 18:36 *21. 17:23፤ 19:11፤
ሆኤ 1:6

ዴብኤ ዱፉ እልመ ነማ

(ማቴ 24:23-28፥37-41)

22 እት ፉፌስ በርቶተሳቲን፥ «ዬሮን
እስን እት ጉዮተ እልመ ነማ ኬሳ ጉያ
ቶኮሌ አርጉዳፍ ሀውተን እንዱፈ፥ ህንአር
ግተንስ። 23‹እላ እን አች ጅረ፤ ዮኪስ እን
አስ ጅረ› እስኒን ጄዱ፥ እስንስሞ ህንደ
ቅና ዱካስ ህንፊግና*! 24በለቄስ በንቲ
ዋቃ ገር ቶኮ ሀመ ገረ-ካኒት በለቄስኤ አከ
እብሱ፥ እልም ነማ ጉያሳት አከሱመ
እንተአ። 25ሀተኡዩ መሌ፥ ከነ ዱረ፥
ሀርከ ደሎተ ስአና ከነት ባይኤ ድጳቹኒፍ
ራወቴ ቱፈተሙን እሳፍ እንተአ*።

*23. 17:21፤ 21:8፤ ማር 13:21 *25. 9:22፤
18:32-33፤ ማቴ 16:21፤ ማር 8:31

26 «በረ ኖህት አኩመ ተኤ ቱሬ፥ በረ
እልመ ነማትስ አከሱመ እንተአ*። 27ነሞ
ትን ሀመ ጉያ ኖህ መርከበት ገሌት፥
ብሻን በዲሳስ ዱፌ ሁንዱመሳኒ በሌሴት፥
ኛቻ፥ ዱጋ፥ ፉዳ፥ ሄሩማስ ቱረን*።
28በረ ሎጥስ አኩመ ከነ ተኤ ቱሬ፥ ነሞ
ትን ኛቻ፥ ዱጋ፥ ብታ፥ ጉርጉራ፥ ብቅ
ልቱ ዳባ፥ መነ እጃራ ቱረን*። 29ጉያ
ሎጥ ሶዶሚ በኤት ገሩ፥ እብዲፍ ደጋን
ቦበኡ ዋቀራ እሳንት ሮቤ ሁንዱመሳኒ
ፍጤ*። 30ጉያ እት እልም ነማ ሙልአቱ
ትስ አከሱመ እንተአ።

*26. ኡመ 6:5-8 *27. ኡመ 7:6-24
*28. ኡመ 18:20-21፤ 19:1-14
*29. ኡመ 19:15-29

31 «ጉያ ሰነት ነምን መነሳ ኬሳ በኤ አለ
ዮ ጅራቴ፥ ምእሳሞ መነ ኬሰት ዮ ዱራ
ሀፌ፥ እሰ ፉደቹዳፍ መነት አል ህንዴብ
አን፤ ለፈ ቆቲሳ ከን ጅሩስ ገረገሌ ገረ ቦዴሳ
ህንእላልን*! 32ሃደ መና ሎጥ ያደዳ*!
33ነምን ጅሬኘሳ አልፈቹ ዮ በርባዴ፥ ጅሬ
ኘሳ ዱራ እንፉደተመ፤ ጅሬኘሳ ከን ኬኑ ገሩ
እሰ እንአልፈተ*። 34አን እስንተን ህመ፥ ሀል
ከን ሰነ ነሞትን ለመ ሰሬ ቶኮረ እንረፉ፥ እሳን
ኬሳ እን ቶኮ እንፉደተመ፥ እን ካንሞ
እንዲፈመ። 35ዱበርቶትን ለመ ወሊ ወጅን
ደጋ ቶኮት እንዳኩ፥ እሼን ቶኮ እንፉደተ
ምት፥ እሼን ካንሞ እንዲፈምት። [36ነሞትን
ለመ ለፈ ቆቲሳት አርገሙ፥ እን ቶኮ እንፉደ
ተመ እን ካንሞ እንዲፈመ]» ጀዴ። 37ከነረት
በርቶትንሳ፥ «ኤሰት፥ ያ ጎፍታ?» ጀደኒ
ጋፈትናን፥ እንሞ፥ «ረቅን እዶ ጅሩት፥ ጎጎ
ጮሮትን ወል ገኡ» ጀዴ እሳኒፍ ዴብሴ*።

*31. 21፡21፤ ማቴ 24፡17-18፤
ማር 13፡15-16 *32. ኡመ 19፡26
*33. 9፡24፤ ማቴ 10፡39፤ 16፡25፤
ማር 8፡35፤ ዮሀ 12፡25 *37. ኢዮ 39፡30

ቦቆና 18

ፈኬኘ ሃደ ህዬሳ ቶኮፍ አባ ፍርዲ ጀልአ

1ዬሮ ሁንዱማ ከደቹን አከ እሳኒፍ
ተኡ፥ ከደቹስ አከ ህንደደብኔ እሳን በርሲ
ሱዳፍ፥ ዬሱስ ፈኬኘ ቶኮ እሳንት ህሜ*።
2«አባን ፍርዲ ዋቀዮን ህንሶዳትኔ፥ ነመስ
ህንሰፌፈትኔ ቶኮ፥ መንደረ ቶኮ ኬሰ
ቱሬ። 3መንደርቹመ ሰነ ኬሳሞ ሃት ህዬሳ
ቶኮ ዬሮ ዬሮት ዴዴብቴ፥ ‹አናፍ እሰ
አነት ፈልሙ ግዱት ፍርዲ ቀጂላ አናፍ
ኬን!› ጀቴ፥ እት ቦስ ቱርቴ*። 4እንሞ
እሼ ጀላ ድዴ ለፈረ ዱራ ሀርከሴ፤ ቦዴ
ገሩ እኑምቱ፥ ‹ዋቀዮን ዮን ሶዳቹ ደባዴ፥
ነመስ ዮን ሰፌፈቹ ደባዴ፥ 5ሃት ህዬሳ
ኩን ዋን ነደደብሲፍቱፍ ፍርዲ ኬኑፌ
አናፍ ወየ፥ ከናአች ዱፍቴ አነ ኑፍሲ
ፍት› ጀዴ አፍት ዱበቴ» ጀዴ*።

*1. ሮማ 12፡12፤ ቆሎ 4፡2፤ 1ተሰ 5፡17
*3. ኢሳ 1፡17 *5. 11፡7-8

6ጎፍታን ከነረት፥ «ደጌፈዳ፥ ዋን
አባን ፍርዲ ጀልአን ኩን ጀዱ! 7ዋቀዮሞ
ወረ እሳፍ ፎአመኒ፥ ጉያፍ ሀልከን ገረሳት
እየኒፍ ዱጋሳኒ ህንባሱፌሬ? ዮኪስ ለፈረ
ዱራ ሀርከሳሬ*? 8አን እስንተን ህመ፥
ደፌ ዱጋ እንባሳፍ፤ ሀተኡዩ መሌ፥
እልም ነማ ዮሙ ዱፉ አመንቲ ለፈረት
አርገተ ላታ?» ጀዴ። *7. ፋር 55፡17-18

ፈኬኘ ፈሪስቻፍ ነምቸ ቀረጠ ፉዱ

9ዬሱስ ነሞተ ወረ አፌ ቀጂሉማት ጅራ
ትነ ጀደኒ፥ አፍ አመነተኒ፥ ወረ ካን ሁንዱ
ማሞ ቱፈተንት፥ ፈኬኘ ከነ ዱበቴ*።
10«ጀሬን ለመ ከደቹዳፍ መነ ቁልቁሉማት
አል ገለን፤ እሳን ፈሪስቸ ቶኮፍ፥ ነምቸ
ቀረጠ ፉዱ ቶኮ ቱረን። 11ፈሪስች ፉለ ዱረ
ዳበቴ ገራሳ ኬሰት፥ ‹ያ ዋቀዮ፥ አከ ነሞተ
ወረ ካኒ፥ ወረ ሳምቱ፥ ጀሎተ፥ ኤጅቶተ
ዮኪስ አከ ቀረጡ ከናዩ ዋነን ህንተእኒፍ ሰን
ገለቴፈደ*። 12ቶርበን ኬሳ ጉያ ለመ ነን
ሶመ፤ ዋነን አርገዱ ሁንዱማ ኬሳስ ኩደን
ኬሳ ቶኮ ነንባሰ› ጀዴ ከደቴ*። 13እን ቀረጠ
ፉዱ ሱን ገሩ፥ አች ፈጋቴ ዳበቴ፥ እጀሳንሌ
ገረ ዋቃት አል ህንእላሌ፤ ቆመሳ ሩኩተቻ፥
‹ያ ዋቀዮ፥ አነ ነመ ጨበማት አራረም!›
እንጀደ ቱሬ መሌ*። 14ኤጋ እሰ ፈረስቸ ሰነረ
ነምች ቀረጠ ፉዱ ኩን ዋቀዮ ዱረት ቀጂላ
ተኤ፥ ገረ መነሳት አከ ዴብኤ፥ እስንተን
ህመ፤ ከን አል አፍ ቀቡ ሁንድኑ ገድ
እንዴብፈመ፥ ከን ገድ አፍ ዴብሱሞ አል
እንቀበመ» ጀዴ*።

*9. 16፡15 *11. ኢሳ 58፡2 *12. 11፡42፤
ኡመ 14፡20፤ ማቴ 9፡14፤ 23፡23
*13. 23፡48፤ ፋር 51፡3 *14. 14፡11፤
ማቴ 23፡12

ዬሱስ ሙጮሊ ኤብሱሳ
(ማቴ 19፡13-15፤ ማር 10፡13-16)

15ዬሱስ ሀርከሳ አከ እሳንረ ካኡፍ፥
ነሞትን ሙጮሊስሞ ገረሳ እንፍዱ ቱረን፤
በርቶትን ከነ ዮሙ አርገን፥ እፈተኒ እሳን
ዶወን። 16ዬሱስ ገሩ ሙጮሊ ሰነ አፍት
ዋሜ፥ «ለከሳ፥ ሙጮሊን ገረኮ ሀዱ
ፈን፥ ህንዶውና፥ ሞቱማን ዋቀዮ ወረ አከ
ሲቲፍ ተእአ፤ 17ዱጉመን እስንት ህመ፥
ኤኙሌ ሞቱማ ዋቀዮ አከ ሙጫን ስመቱት
ከን ህንስመትኔ፥ እት ህንገሉ» ጀዴ*።

*17. ማቴ 18፡3

ጋፊ ሶሬስቸ ቶኮ
(ማቴ 19፡16-26፤ ማር 10፡17-27)

18ጉርጉዶተ ይሁዶታ ኬሳ ቶኮ፥ «ያ
በርሲሳ ጋሪ፥ ጅሬኘ በረበራት ገሉዳፍ ማል
ጎዱ?» ጀዴ እሰ ጋፈቴ*። 19ዬሱስሞ ዴብ

ሴፊ፥ «ማሊፍ ጋሪ ናንጂታ? ዋቀዮ እስ
ቶከቾ ዱዋ መሌ፥ ነምን ጋሪን ቶኮሌ ህን
ጅሩ። [20]አበሚሳ ቤከተ፥ ‹ህንኤጅን፥ ህንእ
ጂስን፥ ህንሀትን፥ ሶባን ነመረት ዱጋ
ህንበእን፥ አባኬፍ ሃደኬፍ ኡልፍነ ኬን!›»
ጂዴ*። [21]ነምችሞ፥ «ከነ ሁንዱማ እጆሉማ
ኮቲ ጀልቀቤ ራወጼረ» ጂዴ። [22]ዬሱስ
ዮሙ ከነ ደገኤ ነምቻን፥ «አመሌ ወንት
ጎቹን ስሀፌ ቶኮ ጅረ፥ ዋን ቀብዱ ሁንዱማ
ጉርጉር ወረ ዴጋዳፍስ ሀር፥ ዋቀረት በዳ
ዱማ እንቀባታ፤ ኤርገ ሀርቴ ቦዴሞ ኮቱ አነ
ዱካ ቡእ!» ጂዴ*። [23]ነምች ገሩ ዮሙ ከነ
ደገኤ፥ ባይኤ ሶሬስ ዋን ቱሬፍ፥ ባይእሴ
ገዴ።

*18. 10፡25 *20. በኡ. 20፡12-16፤
ኬስ 5፡16-20 *22. ማቴ 6፡20

24 ዬሱስ ገደ ነምቻ ዮሙ ሁቤቴ፥
«ወረ ቀቤዩዳፍ ሞቱማ ዋቀዮት ገሉን
አተም ረከሳደ፤ [25]ሶሬስ ቶኮ ሞቱማ ዋቀ
ዮት ገሉረ፥ ጋል ቃወ ልልሞ ኬስ በኡቱ
ሰልጰተ» ጂዴ። [26]ወር ከነ ደገአንሞ፥
«ኤጋ ኤኙቱ ፈዩ ደንደአሬ?» ጂናን፥
[27]እንሞ፥ «ነማፍ ከን ህንደንደአምኔ፥
ዋቀዮፍ እንደንደአመ» ጂዴ ዴብሴፍ*።
*27. 19፡8-9፤ ማር 14፡36

ወር ሁንዱማ ዲሰኒ ዬሱስ ዱካ ቡአን፥ ከን አርገተን
(ማቴ 19፡27-30፤ ማር 10፡28-31)

28 ጴጥሮስ ዮሙስ፥ «ኩኖ፥ ኑእ ቁኤ
ኬኘ ዲፍኔ ስዱካ ቡኔረ» ጂዴ። [29]ዬሱ
ስሞ፥ «ዱጉመን እስንት ህመ፥ ነምን
ሁንድኑ መነ፥ ሃደ መና ዮኪስ ኦቦሎተ
ዮኪስ አባፍ ሃደ ዮኪስ እጆሌ ሰበቢ
ሞቱማ ዋቀዮፍ ጂዴ ዲሴ፥ [30]በረ ጅሬኘ
ሳት ደቻ ባይኤ ጫልቸሴ እንአርገተ፤ በረ
ዱፋትሞ ጅሬኘ በረበራት እንገለ» እሳኒን
ጂዴ።

ዬሱስ ስአ ሰደፉ ዋኤ ድጵነሳ ዱበቹሳ
(ማቴ 20፡17-19፤ ማር 10፡32-34)

31 ዬሱስ ኤርገሲ በርቶተ ኩደ ለማን
ኮጰት ፉደቴ፥ «ኩኖ ገረ ዬሩሳሌምት ኦል
በኡኬኘ፥ ዋኤ እልመ ነማቲፍ ራጆታን
ከን ጫፈሜ ሁንድኑስ እንራወተመ፤
[32]ሀርከ ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእንት
እንኬነመ፥ እት እንገእፈመ፥ እንአረብ
ሰመ፥ እትስ እንቱፈመ፤ [33]እስ እንሬቡ፥
እንአጂሱስ፥ እንሞ ጉያ ሰደፉት ዱአ
እንከአ» እሳኒን ጂዴ*። [34]እሳን ገሩ እጅ
ዱብቻ እሳን ዱራ ዶከቴ ዋን ቱሬፍ፥
ዱቢ ከነ ኬሳ ዋን ቶኮሌ ህንሁበትኔ፥ ዋን
ጂደሜስ ህንቀበትኔ*።
*32-33. 9፡22፥44 *34. 24፡45፤ ማር 9፡32

ነምቾ ጃማ ከደቻ ቱሬ ፈይሱሳ
(ማቴ 20፡29-34፤ ማር 10፡46-52)

35 ዬሱስ ዬሪኮት ዮሙ ድአቴ፥ ነምች
ጃማን ቶኮ ከራ ዱረ ታኤ፥ እንከደተ
ቱሬ። [36]ሰገሌ ነሞተ ደኑ ከርቸረት ደጌኛ
ንስ፥ ማል አከ ተኤ ወረ ደርቡት ጅረን
ጋፈቴ። [37]እሳንሞ፥ «ዬሱስ ነመ ናዝሬት
ሰነቱ አሲን ደርባ ጅረ» ጂደኒ እት
ህመን። [38]ከናፍ እን እዩ፥ «ዬሱስ፥
እልመ ዳዊት ነማር!» ጂዴን*። [39]ወር
ፉለ ዱረ አዴመንሞ ጨሉመ ጀችሲሱፍ
እስ እፈተን፤ እን ገሩ እቱመ ጫልቸሴ
እዩ፥ «እልመ ዳዊት፥ ነማር» ጂዴ።
[40]ዬሮ ሰነት ዬሱስ ዳበቴ፥ ነምቻ ጃማ ሰነ
ገረሳት አከ ፍደኒፍ አቦሜ፤ ነምችስ ገረ
ሳት እንድአቴ፤ [41]ዬሱስሞ፥ «ማል አከን
ሲፍ ጎዱ በርባዳ?» ጂዴ እስ ጋፈቴ፤
ከነረት እን፥ «አገርቱኮ አከ ናዴብፍቱ፥
ጎፍታኮ» ጂዴ ዴብሴፍ*። [42]ዬሱስሞ፥
«አመንቲንኬ ስፈይሴረአ፥ አገርቱንኬ
ሲፍ ሀዴብኡ» እቲን ጂዴ*። [43]አቹማንስ
አገርቱንሳ ዴብኤፍ፤ ነምችስ ዋቀዮፍ
ሆቁባ ድኤሳ፥ ዬሱስ ዱካ ቡኤ፤ ነሞትን
ሱን ሁንድኑስ ከነ ዮሙ አርገን ዋቀዮፍ
ገለተ ገልቻን*።
*38. 17፡13፤ ማቴ 9፡27 *41. ማር 10፡36
*42. 7፡50፤ 17፡19 *43. 7፡16፤ 17፡15

ቦቆና 19

ዬሱስ መነ ዘኬዎስት ስመተሙሳ

1ዬሱስ ዬሪኮ ዱፌ ኬስ ደርቤ።
[2]ነምን ዘኬዎስ ጂደሙ ቶኮ አቺ ቱሬ፤
እን አንገፈ ወረ ቀረጡ፥ በዳዳስ ቱሬ።
[3]ዘኬዎስ ኩን ዬሱስ እስ ከም አከ ተኤ በሩ
በርባዴ፤ ገሩ ነሞትን ዋን ባይአተኒፍ፥
ሆጃንሳስ ገባባ ዋን ቱሬፍ፥ እስ አርጉ ህን
ደንዴኘ። [4]ዬሱስ ከራ ሰነረ አከ ደርቡ
ዮሙ ቤኬ፥ ነምች እስ አርጉዳፍ ዱረ
ፊጌ፥ ቅልንጦ ቶኮ ያቤ። [5]ዬሱስ እዶ ሰነ
ዮሙ ገኤ፥ ኦል እላሌ፥ «ያ ዘኬዎስ፥
ደፊ ገድ ቡእ፥ ሀርአ መነኬ ኦሉን አናፍ

ተአኦ» ጇዴን። 6 ዘኬዎስስ ደፌ ገድ
ቡኤ፥ ገመቿዳን ዬሱስን ስመቴ*። 7 ጀር
ከነ አርገኒ፥ «ኬሱሙማፍ መነ ነመ
ጩበማ ከና ደቌ» ጇደኒ፥ ሁንዱምትሳኒ
ዬሱስረት ጉንጉመን*። 8 ዘኬዎስ ገሩ ከኤ
ጎፍትቻን፥ «ያ ጎፍታ ወለካ ቀቤኘኮቲ
ወረ ዴጋዳፍ ነንኬነ፥ ከነ መሌስ ኤኙራሌ
ዋን ቶኮ ግድሲሴ ፉደዴረ ዮን ተኤፍ፥
ደቻ አፉር ነንባሳፍ» ጇዴን*። 9 ዬሱስ
ዴብሴፌ፥ «ሀርአ ፈይን ማቲ ከናፍ
ተኤረ፤ ነምን ኩንስሞ እልመ አብራሃ
ምአ*። 10 እልም ነማ እሰ በዴ በርባዱዳፍ
ፈይሱዳፍስ ዱፌረ» ጇዴ*።
*6. ዮሀ 1:12 *7. 5:30፤ 15:2፤ ማቴ 9:11
*8. በኡ 22:1 *9. 13:16፤ ሆኤ 16:31-34
*10. ህስ 34:16፤ ሉቃ 15:4፤ 6:9፤
ማቴ 18:11፤ ዮሀ 3:17

ፈኬኘ ወረ ወርቌን እሳንት ኬነሜ
(ማቴ 25:14-30)

11 ነሞትን ዱቢሳ ኡቱ ደጌፈቻ
ጅረኒ፥ ዬሩሳሌምት ዋን ድአቴፍ፥ ጀርስ
ሞቱማን ዋቀዮ ዮሙሱመ ከን ሙልአቱ
ዋን እሳንት ፈካቴፍ፥ ዬሱስ ደበሌ ፈኬኘ
ከነ እሳንት ህሜ*። 12 «አባን ቆሮ ቶኮ
ሞቱማ ፉደቴ ዴብኡዳፍ፥ ብየ ፈጎ ደቌ።
13 ገርቦተሳ ኬሳ ነሞተ ኩደን ኦፍት ዋሜ፥
አደዳን ወርቌ ወቄተ ቶኮ ቶኮ እት ኬኔ፥
‹ሀመ አን ዴብኡት እቲን ብታ ጉርጉራ›
ጇዴ። 14 ነሞትን ብየሳቲ ገሩ እሰ ጅበኒ፥
‹ነምን ኩን ኑረት አከ ሞኡ ህንበርባድኑ›
ጇደኒ አከ ህመኒፍ፥ ጃርሶሊ ቦዴሳቲን
ዱካ ኤርገን*።
*11. 17:20፤ 24:21፤ ሆኤ 1:6
*14. ዮሀ 1:11፤ 15:18

15 «አባን ቆሮ ሱንስ ሞቱማ ፉደቴ
ኤርገ ዴብኤ ቦዴ፥ ሆሪ እሰ እሳን ብረ
ጅሩ ከናን ሀመም አከ እቲን ቡፈተን ቤኩ
ዳፍ፥ ገርቦተ ሰነ ዋምስሴ። 16 እን ዱራ፥
‹ያ ጎፍታ፥ ወርቌ አት አነት ኬንቴን
ወርቌ ወቄተ ኩደን ቡፈዴረ› ጇዴን።
17 ሞትችሞ፥ ‹በኤሰ ጎቴ፥ ገርብቻ ጋሪ
ነነ፥ ዋን ባይኤ ጥኖረት ዋን አመነም
ቴፍ፥ አንሞ መንደረ ኩደን አከ ሞቱፍ
ሲፈን ኬነ› ጇዴን*። 18 እን ለመፉንስ
ድአቴ፥ ‹ያ ጎፍታ፥ ወርቌ አት አነት ኬን
ቴን፥ ወርቌ ወቄተ ሸን ቡፈዴረ› ጇዴ።
19 እሰ ከናንስ፥ ‹አትስሞ መንደሮተ ሸን
ረት ሞእ!› ጇዴ። 20 እን ሰደፉንሞ
ድአቴ፥ ‹ያ ጎፍታ፥ ወርቌንኬ እን አን
ኤርቤዳን መሬ ዶክሴ ካኤ ኩኖት፤ 21 አት
ነመ ጀባ፥ ከን ህንካእን ከን ፉደቱ፥ ከን
ህንፈጫስንስ ከን ገልፈቱ ዋን ታቴፍ ሰሶ
ዳዴን ቱሬ› ጇዴ። 22 ጎፍታንሳሞ፥ ‹አት
ገርብቻ ዋኤ ህንባፍኔነነ፥ ዱቢዱመኬቲን
ስተንፈረደ፥ አን ነመ ጀባ አከን ተኤ፥
ከነን ህንካእን አከን ፉደዱ፥ ከነን ህንፈጫ
ስንስ አከን ገልፈዱ ኤርገ ቤክቴ*፥ 23 ወር
ቌኮ ወረ ደለት ፉደን ብረ ማሊፍ አናፍ
ህንኬኜሬ? ስላዎ ዴቢኮት ሆሪኮ ደለሳ
ወጅን ነንፉደደን ቱሬ› ጇዴን። 24 ኤርገሲ
ነሞተ አቾ ዳበተኒን፥ ‹ወርቅቻ ሀርካ
ፉዳ፥ እሰ ወቄተ ኩደን ቀቡፍ ኬና!›
ጇዴ። [25 ‹ያ ጎፍታ፥ እኖ አመዩ ወቄተ
ኩደን ቀበ› ጇደኒን።] 26 ‹አን እስንተን
ህመ፥ እሰ ፉደቴ ዋ ቀቡ ሁንዱማፍ እት
ደበለሜ እንኬነመ፥ ከነ ከን ህንቀብኔ ገሩ
እኑምት እን ቀቡዩ እሰ ዱራ እንፉደ
ተመ*። 27 አመ ገሩ ዲኖተኮ ወረ እሳንረት
ሞኡኮ ህንበርባድኔ ከነ፥ አስ ፍዳ እጀኮ
ዱረት እሳን ጎረአ!› ጇዴ አቦሜ» ጇዴ።
*17. 16:10 *22. ማቴ 12:37 *26. 8:18፤
ማቴ 13:12፤ ማር 4:25

ዬሱስ ምልክተ ኡልፍናን ዬሩሳሌምት ገሉሳ
(ማቴ 21:1-11፤ ማር 11:1-11፤
ዮሀ 12:12-19)

28 ዬሱስ ከነ ኤርገ ዱበቴ ቦዴ ገረ ዬሩ
ሳሌምት አዴሙሳ እት ፉፌ። 29 ቤትፉጌ
ዳፍ ቢታንያት፥ ጋረ «ጋረ ኤጀርሳ»
ጇደሙትስ ዮሙ ድአቴ፥ በርቶተሳ ኬሳ
ለመ ኤርጌ። 30 «ገንደ ፉሌኬስን ጅሩ ሰነ
ደቃ፥ አኩመ አቾ ገልተኒን እልሞ ሀሬ
[ያቢ] ህደሜ ጅሩ፥ ሆምትኑ ተካ ከን ህን
ያብን እንአርግቱ፥ ሂካቲ አስ ፍዳ፤
31 ነምን፥ ‹ማሊፍ ሂክቱ?› ጇዴ ዮ እስን
ጋፈቴ፥ ‹ጎፍታቱ ድመሳ ቀበ› እቲን
ጇዳ» ጇዴ። 32 በርቶትን ኤርገመን
ደቀኒ፥ አኩመ ዬሱስ እሳንት ህሜ ተኤ
አርገተን። 33 ኡቱ እሳን እልሞ ሀሬ [ያቢ]
ሰነ ሂኩት ጅረኒ፥ ወር ሆሪ ከና፥ «ማሊፍ
እልሞ ሀሬ ከነ ሂክቱ?» ጇደኒ እሳን ጋፈ
ተን። 34 እሳንሞ፥ «ጎፍታቱ ድመሳ ቀበ»
ጇደኒ ዴብሰኒፍ። 35 አከስት ሀሬ ሰነ ዬሱ
ሲፍ ፍደን፥ ኡፈተሳኒ እረ ቡሰኒ ዬሱስን
እረ ካአን።

36 ዬሱስ ያበቴ ኡቱ አዴሙ፥ ነሞትን
ኡፈተሳኒ ከራ እን እረ ደርቡረ አፈን*።
37 መንደረ ዬሩሳሌምት ድአቻ፥ ገድ ቡአ
ጋረ ኤጀርሳ ዮሙ ገኤ፥ ቱት በርቶታ
ሁንዱምትሳኒ ሆጂ ድንቅሲሳ አርገን ሁን
ዱማፍ ገመደኒ፥ ሰገሌ ጉዳዳን ዋቀዮፍ
ገለተ ድኤሱት ከአን። 38 «ሞቲን ኤርገሜ
መቃ ዋቀዮ ጎፍታቲን ዱፉ፥ ገለቴፈ
ማደ፤ ነጋን ዋቀረት፥ ሆቁባንስ አል ዋቀ
ጉባት» ጄደን*።

39 ቱተ ጀራ ኬሳ ፈሪሶትን ቶኮ፥ «ያ
በርሲሳ፥ በርቶተኬት ዴከም!» ጄደኒን።
40 ዬሱስሞ፥ «አን እስንተን ህመ፥ እሳን
ኩን ጨሉመ ኡቱ ጄደኒ፥ ደጎትን ኩን
እንእዩ ቱረን» ጄዴ ዴብሴፍ*።

*36. 2ሞቶ 9:13 *38. 2:14፤ 13:35፤
ፋር 118:26 *40. አን 2:11

ዬሱስ አሞ ዬሩሳሌሚፍ ቦኡሳ

41 ዬሱስ እት ድአቴ መንደረ ዬሩሳ
ሌም ዮሙ አርጌ፥ እንቦኤፍ*። 42 «ሀርኡ
መሌ፥ አት ነጋዳፍ ከን ሲፍ ተኡ ኡቱ
ቤክቴ፥ አተም ጋሪ ቱሬ፤ አመ ገሩ ወንት
ኩን እጀኬ ዱራ ዶከቴ ጅረ*። 43 ጉዮትን
እት ዲኖትንኬ ደላ ስት እጃረን፥ ስመር
ሰን፥ ከራ ሁንዱማንስ ስጨንቁርሰን፥
ስት ዱፉፍ ጅሩ፤ 44 በረ ዋቀዮ እት ስፈ
ይሱ ዱፌ ዋን ህንቤክኔፍ፥ ስእ፥ እጀሌኬ
ወረ መሰራኬ ኬሰ ጅረንስ ለፈት እስን
እንደበሉ፥ ደጋ ወልረ ካአሜ ሁንዱማስ
ወልረት ሲፍ ህንዲሰን» ጄዴ*።

*41. ዮሀ 11:35 *42. ኬሰ 32:29፤
ኢሳ 6:9-10 *44. 1:68፤ 21:6፤ ማቴ 24:2

ዬሱስ ወረ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት ብተኒ ጉርጉረን ባሱሳ

(ማቴ 21:12-13፤ ማር 11:15-19፤
ዮሀ 2:13-22)

45 ዬሱስ መነ ቁልቁሉማት ገሌ፥ ወረ
ብተኒ ጉርጉራ ጅረን መንቸ ኬሳ ባሱት
ከኤ። 46 እሳንት ዴከሜ፥ «‹መንኮ መነ
ከደታት› ጄደሜ ጫፈሜረ፥ እስን ገሩ
ሆልቀ ሀቱ እሰ ጎደተን» ጄዴ*።

*46. ኢሳ 56:7፤ ኤር 7:11

ዬሱስ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት በርሲሱሳ

(ማቴ 21:14-17)

47 ዬሱስ ጉያ ጉያት መነ ቁልቁሉማ
ኬሰት በርሲሳ ቱሬ፤ ሉቦትን ወር አንገፎ
ትኒፍ በርሲሶትን ሴራ፥ ማንጉዶተ ጀራ
አፍት ደበለኒ፥ እሰ በሌሱ በርባደን*።
48 ሀተኡዩ መሌ፥ ወር ካን ሁንድኑ ያደ
ጉቱዳን ዱቢሳ ደጌፈቹት ዋን ቀበመኒፍ፥
ዋ እሰ ጎቹዳፍ ፋቸ ህንአርገትኔ*።

*47. 21:37፤ 22:53፤ ዮሀ 18:20፤
ማቴ 21:46 *48. 21:38፤ ማር 12:37

ቦቆና 20

ጋፊ ዋኤ ጎፍቱማ ዬሱሲፍ ድአቴ

(ማቴ 21:23-27፤ ማር 11:27-33)

1 ጋፍ ቶኮ ዬሱስ መነ ቁልቁሉማ
ኬሰት ነሞተ በርሲሳ፥ ወንጌለስ ለለባ
ኡቱ ጅሩ፥ ሉቦትን ወር አንገፎትኒፍ በር
ሲሶትን ሴራ፥ ማንጉዶታ ወጅን እሰ
ብራን በአኒ፥ 2 «ጎፍቱማ ማሊቲን አከ ከነ
ጎቱ ዮኪስ ጎፍቱማ ከነ ኤኙ አከ ሲፍ ኬኔ
ኑት ህም!» እቲን ጄደን። 3 እንሞ እሳንት
ዴብሴ፥ «አንስሞ ጋፊ ቶኮን እስን
ጋፈደ፤ 4 ጨጳን ዮሀንስ ጨጴ ዋቀዮ
ብራሞ፥ ነመ ብራ አቦመሜ? ነት ህማ!»
ጄዴ*። 5 እሳን ከነረት ዱዱበተኒ፥
«‹ዋቀዮ ብራ› ዮ ጄኔ፥ ‹ዮስሞ ማሊፍ
ዱቢሳ ህንአመንንሬ?› ኑንጄደ*። 6 ‹ነመ
ብራ› ዮ ጄኔሞ፥ ዮሀንስ ራጂ ተኡሳ
አመኔ ዋን ፋደቴፍ፥ ሰብን ኩን ሁንድኑ
ደጋዳን ኑሩኩተ» ወሊን ጄደን*።
7 ከናፍ፥ «ኑእ ኤሳ አከ አቦመሜ ህንቤ
ክኑ» ጄደኒ ዴብሰኒፍ። 8 ዬሱስ ዮሙስ፥
«አንስ ጎፍቱማ ማሊቲን አከን ከነ ጎዱ
እስንት ህንህሙ» እሳኒን ጄዴ።

*4. 3:3፤ ማቴ 3:6፤ ማር 1:4፤
ዮሀ 1:25-26፤ ሆኤ 19:3-4 *5. ማቴ 21:32
*6. ማቴ 11:9

ፈኬኘ ወረ ሙከ ወይኒ አከ ኤገኒፍ እት ኬነሜ

(ማቴ 21:33-46፤ ማር 12:1-12)

9 ዬሱስ እት አንሴ ፈኬኘ ከነ ነሞተት
ህሜ፥ «ነምቾ ቶኮ ሙከ ወይኒ ባይኤ ለፈ
ሳረ ዳቤ፥ ነሞተ ሆጄተኒ ኤገኒስ፥ እሳ
ወጅን እጀሳራ ህርመተንት ኬነቴ፥ ብየ
ቶኮ ደቄ፤ አችስ ባይኤ ቱሬ*። 10 ዬሮንሳ
ዮሙ ገኤ፥ ወር ወይንቸ ኤገን እጀሳራ
እት ሀኬነኒፍ፥ ሆጄታሳ ቶኮ እት ኤርጌ፤
እሳን ገሩ ሆጄታ ሰነ ሬበኒ ሀርከሳ ዱዋ እሰ
ገድ ዲሰን*። 11 ሆጄታ ከን ብራሞ እት
ኤርግናን፥ እሰስ ሬበኒ፥ ሰልጵሰኒ፥ ሀር
ከሳ ዱዋ እሰ ገድ ዲሰን። 12 እሰ ሰደፋስሞ

እት ኤርግናን፥ እሰ መዴሰኒ፥ ደላ ወይ
ንቻ ኬሳ ደደርበተኒ፥ ገድ ባሰን።
*9. ኢሳ 5፡1 *10. 2ዜና 36፡15-16
13 «ኤርገሲ አባን ወይንቻ፥ ‹ማል
ጎዱ? አመሞ እልመኮ እሰ ጃለተማ እተን
ኤርገ፥ ተሪ እሰ እንሰፌፈቱ ተአ› ጂዴ።
14 ወር ኤግዱን ገሩ ዮሙ እሰ አርገን፥
‹እሰ ከነ አባ ወይንቻ ከን ዳሉ፥ ኮታ
ዳልሳ ኑፍ አከ ተኡት እሰ እንአጂፍን›
ወሊን ጂደን። 15 አኩመ ጂደንስ ዳባ ወይ
ንቻ ኬሳ ዲደት ባሰኒ፥ እሰ አጂሰን፤ ኤጋ
አባን ወይንቻ ማል እሳን ጎደ ላተሬ?
16 እንዱፈ፥ ወረ ኤግዱ ሰነስ እንፍጠ፥
ወይንቸሞ ከን ብራት እንኬንተ» ጂዴ፤
ከነ ደጌኛንስ ነሞትን፥ «ዋቀዮ ከነ ሀአ
ልቹ!» ጂደን። 17 ዬሱስ ገሩ ገረሳኒ
እላሌ፥

«ኤጋሞ ‹ደግች
መነ እጃርቱን ቱፈተን፥
እን ደጋ መታ ጎሌ ቀጂልቹ
ተኤ›
ጂደሜ ከን ጫፈሜ
ማል ጂቹደሬ*?

18 ደጋ ሰነረት ከን ኩፉ ሁንድኑ
እንጨጨበ፥ ደግች ነመረት ዮ ኩሌ ገሩ፥
እሰ እንቡሩቅሰ» ጂዴ*።
*17. ፋር 118፡22 *18. ኢሳ 8፡14-15
19 በርሲሶትን ሴራፍ ሉቦትን ወር አን
ገሮትን ዬሱስ ፈኬኘ ከነ ዋኤሳኒረት አከ
ዱበቴ በረኒ፥ ዮሙሱመ አችት እሰ ቀቡ
በርባደን፤ ገሩ ነሞተ ሶዳተን*።
*19. 19፡47-48፤ 22፡2፤ ማቴ 21፡46፤
ማር 12፡12፤ ዮሀ 5፡18

ጋሬ ዋኤ ሞቲ ገበሩ
(ማቴ 22፡15-22፤ ማር 12፡13-17)

20 ከናፍስ እሳን እሰ እንጋዱ ቱረን፤
ዋን እን ዱበቱን እሰ ቀበተኒ፥ ጎፍቱማ
እሰ ብየ ቡልቹት ደበርሰኒ ኬኑዳፍስ፥
ኬቶ ነመ ነጋ አፍ ፈኬሰኒ ጨቀሰኒፍ እት
ካአተን*። 21 እሳን ዮሙስ፥ «ያ በርሲሳ፥
ዱቢን አት ዱበቱፍ በርሲፍን አት በርሲ
ፍቱ፥ ቀጂላ አከ ተኤ ኑእ ቤከን፤ ነመ
ኡቱ ወል ሀንጫልችስን ከራ ዋቀዮ ዱጋት
እንበርሲፍት*፤ 22 ኤጋ፥ ሞቲ ወረ ሮማ
ቲፍ ግብረ ባሱን ሴረሞ ሴረ ምቲ?»
ጂደኒ እሰ ጋፌተን*። 23 እን ገሩ ሀጡማሳኒ
አርጌ፥ 24 «ሆሪ እቲን ብተኒ ጉርጉርተን
ቶኮ አነት አርግሲሳ፤ ብሬ ኤኙቱ፥
ጫፈተ ኤኙቱስ ሆርቸረ ጅራ?» ጂናን፥
እሳንሞ፥ «ከን ሞትቸ ወረ ሮማት»
ጂደን። 25 «ዮስሞ ሞትቻፍ፥ ከን ፋደቹን
እሳፍ ተኡ፥ ዋቀዮፍስ ከን ፋደቹን እሳፍ
ተኡ ኬና!» እቲን ጂዴ። 26 እሳንስ ዴቢ
ሳት ድንቅፈተኒ ጨሉመ ጂደን መሌ፥
እሰ እን ዱበቴ ከናን ነሞተ ሰነ ዱረት እሰ
ቀቡ ህንደንዴኜ።
*20. 11፡54 *21. ሌዎ 19፡15፤ ዮሀ 3፡2
*22. ሮማ 13፡6-7

ጋሬ ዋኤ ዱአ ከኡ
(ማቴ 22፡23-33፤ ማር 12፡18-27)

27 ከነ ቦዴስ ወረ ሰዱቆታ ኬሳ ጆሬን
ቶኮ፥ ወር ዱአ ከኡን ህንጅሩ ጂደን፥
ዬሱስን ጋሬ ጋሬቹዳፍ ዱፈኒ*፥ 28 «ያ
በርሲሳ፥ ‹ነምን ቶኮ ኒቲ ፋዴ ደለ ኡቱ
ህንጎደትን ዮ ዱኤ፥ አቦሌሰሳ ኒቲ ሰነ
ፋዴ ሰኚ አቦሌሰሳቲፍ ሀዳቡ!› ጂዴ፥
ሙሴን ሴረ ኬሰት ኑፍ ጫፌረ*። 29 ኩኖ፥
አቦሎትን ቶርበ ቱረን፤ እን አንገፍን ኒቲ
ፋዴ፥ ደለ ኡቱ ህንጎደትን ዱኤ፤ 30 እን
ለመፋን እሼ ፋዴ እራ ዱኤ፥ 31 እን ሰደ
ፋንስ እሼ ፋዴ፥ አከሱመስ ሀመ እሰ ቶር
በፋት፥ ሁንድኑስ ኡቱ ደለ ህንጎደትን
ዱአን። 32 ሁንዱማ ቦዴ ዱበርትቲንሞ
ዱቴ፤ 33 ኤጋ ቶርበኑንሳኒ ኒቱማት እሼ
ፋደኒሩአቲ፥ ጉያ ዱአ ከኡት እሳን ኬሳ
እሰ ከሚፍ ሃደ መና ተኡፍ ጅርትሬ?»
ጂደን። 34 ከናፍ ዬሱስ ዴብሴ፥ «እጂሌን
ነማ በረ ብየ ለፈ ከናረ ጅራተንት፥
እንፋዱ እንሄሩሙስ፤ 35 በረ ብየ እሰ ዱፉ
ኬሰ ጅራቹዳፍ፥ ዱአ ከኡዳፍስ፥ ወር
አያነ አርገተን ገሩ፥ ህንፋደን ህንሄሩመ
ንስ። 36 ዱአ ኤርገ ከአኒ ዴብአኒ ዱኡ
ህንደንደአን፥ ኤርገሞተ ዋቀዮ ፈካተኒ፥
ወረ ዱአ ከአን ዋን ተአኒፍስ እጆሌ ዋቀዮ
ተኡ መሌ*። 37 ሙሴንዩ ዋኤ ደገለ ቦበኡ
ዬሮ ጫፌት፥ ዋቀዮን ‹ጎፍታ አብራ
ሃም፥ ጎፍታ ይስሀቅ፥ ጎፍታ ያቆብ› ጂዴ
ዋሜረ፤ ከናንስ ወር ዱአን አከ ዱአ ከአን
ሙልእሴረ*። 38 አመስ ጎፍታን፥ ዋቀዮ
ወረ ዱአኒ ምት፥ ዋቀዮ ወረ ጅረኒት
መሌ፤ እሳፍ ሁንድኑ ጅራቶደአ» እሳኒን
ጂዴ*። 39 ከነረት በርሲሶተ ሴራ ኬሳ ገር
ቶኮ ዴብሰኒ፥ «ያ በርሲሳ፥ በኤሰ
ዱበቴ» እቲን ጂደን፤ 40 ኤርገሲ እሳን

ዴብአኒ ጋፈ ቶኮሌ እሰ ጋፈቹዳፍ እጀ
ህንጀባትኔ*።
*27. ሆኤ 23:8 *28. ኬሰ 25:5፤ ኡመ 38:8
*36. ገላ 4:5-7 *37. በኡ 3:2፥6
*38. ሮማ 14:8 *40. ማቴ 22:46፤ ማር 12:34

ጋፊ ዋኤ ክርስቶስ እሰ አብደቺፈሜ
(ማቴ 22:41-46፤ ማር 12:35-37)

41 ዩሱስ ገሩ፥ «አተምት ነሞትን፥
‹ክርስቶስ፥ እልመ ዳዊት› ጂቹ ደን
ደኡ?» ጂዴ እሳን ጋፈቴ።
42 «ዳዊትሞ መጫፈ ፋርፈና ኬሰት
አከ ጂዱ፥
ጎፍትች ጎፍታኮቲን፥
‹ገረ ምርገኮ ታእ፤
43 ሀመ አን ዲኖተኬ
ኤጂተ ሚለኬ ሲፍ ጎዱት›
ጂዴ*።
44 ኤጋ ዳዊት ‹ጎፍታኮ› ጂዴ
ኤርገ እሰ ዋሜ፥
አተምትሞ እልመሳ ተአሬ?»
ጂዴ። *42-43. ፋር 110:1

ዩሱስ በርሲሶተ ሴራቲ ኦፍ ኤገቺሱሳ
(ማቴ 23:1-36፤ ማር 12:38-40፤
ሉቃ 11:37-54)

45 ነሞትን ሁንድኑ ኡቱ ደጌፈተኒ ዩሱስ
በርቶተሳቲን፥ 46 «በርሲሶተ ሴራ ወረ ወያ
ዴዴራ ኡፈተኒ ለፉን ሀራ ናነአን፥ ገባ ኬሰ
ትሰ ነሞትን ጉጉፈኒ አከ ነጋ እሳን ጋፈተን
ጃለተን አከሱመሰ መነ ሰገዳ ኬሳ ታኡምሰ
አላኑ፥ ለፈ ጭዳትሰ እዶ ኡልፍና ፎአተ
ንራ፥ ኦፍ ኤገዳ! 47 እሳን ኩን ወረ ፋቺ ኤገ
ተኒ ቡልቶ ሃደ ህዩሳ ዱራ ፍጠኒ፥
ፈኬሳዳፍሞ ከደተሳኒ ዴሬሰኒደ፤ ኤጋ እሳን
ከነት የከ ጫላቱ እት ሙረመ» ጂዴ።

ቦቆና 21

ዩሱስ ቡሲ ሃደ ህዩሳ ቶኮ አርጉሳ
(ማር 12:41-44)

1 ዩሱስ አች እላሌ፥ በዳዶትን ኬናሳኒ
ቆዳ ቡሲ ኬሰ ኡቱ ቡሰኒ አርጌ። 2 ሃት
ህዩሳ ቶኮስ ሰቢለ ድዲምቱ፥ ከን አከ ሳን
ቲመ ለማ፥ ቆዳ ቡሲ ከነ ኬሰ ቡሱሼ
አርጌ፤ 3 ከነረት እን፥ «ዱጉመን እስንት
ህመ፥ ሃት ህዩሳ ኩን ሁንዱመሳኒ ጫላ
ቡፍቴት። 4 እሳን ኩን ሁንድኑ ቡልቶሳኒራ
ሀፌ ከን ካአተን ኬሳ ቆዳ ቡሲ ኬሰ
ቡሰን፤ እሼን ኩን ገሩ ደኑ ህዩመሼ ኬሳ፥
ሀርአ እቲን ቡሉዳፍ ከን ቀብዱ ሁንዱማ
ቆድቾ ኬሰ ቡፍቴ» ጂዴ*። *4. 2ቆሮ 8:12

ዩሱስ ዋኤ ዲገሙ መነ
ቁልቁሉማቲፍ ረከነ ዱፉ ዱበቹሳ
(ማቴ 24:3-14፤ ማር 13:1-13)

5 እሳን ኬሳ ካን ዋኤ ደጋ ምሚደጋዳፍ
ገት-ጀቤሳን፥ ኬና ወሬጋቲንስ ሚደገፈሙ
መነ ቁልቁሉማ ዱበተን። 6 ከነረት ዩሱስ፥
«ከን እስን እላልተን ኩን ሁንድኑ ደጋን ቶኮሌ
ወልረት ኡቱ ህንህፍን፥ ዩሮን እን እት ዲገሙ
እንዱፈ» እሳኒን ጂዴ*። *6. 19:44
7 እሳንሞ፥ «ያ በርሲሳ ኩን ዮም ተአ?
ወንት ኩን ዮሙ ተኡዳፍ ጂዱሞ ምልክትንሳ
ማሊ?» ጂደኒ እሰ ጋፈተን። 8 ዮሙስ
ዩሱስ፥ «ሁበዳ፥ ህንጎዎምፈምናስ፤ ባይ
ኤን፥ ‹አን ክርስቶስ፥ ዩሮች ኤገተሜስ
ገኤረ› ጂቻ መቃኮቲን እንዱፉ፤ እስን ገሩ
እሳን ዱካ ህንደቅና! 9 ሎላፍ ራፈሙ ብያ
ዮሙ ደጌስን ህንሶዳትና፥ ከን አከሲ ኩን
ዱራን ዱርሴ ተኡን እረ ጅረአ፤ ገሩ ዱምን
አቹማን ህንተኡ» ጂዴ። 10 እት ፋፌስ፥
«ሰብን ሰበረት፥ ሞቱማንስ ሞቱማረት
እንከአ*፤ 11 ሶቾእ ለፉ ጉርጉዳን ቤሊፍ ደእ
ችስ ብየ ሁንዱማት እንተአ፥ ወንት ሮምእሲ
ሳኒፍ ምልክትን ጉርጉዳንስ ዋቀራ
እንሙልአተ። 12 ወንት ኩን ሁንድኑ ኡቱ ህን
ተእን ዱረ፥ እስን እንቀቡ፥ እስን እንአርአ
ቱስ፤ ያኢ ወረ መነ ሰገዳት፥ መነ ህዳትስ
ደበርሰኒ እስን እንኬኑ፤ አናፍ ጂተኒ ፋለ
ሞቶታት፥ ፋለ አቦተ ብያትስ እንጌፈምቱ*።
13 ከናንስ ከራ እቲን ዱጋ ናባተን እንአርገቱ።
14 ‹ማል ጂኔ ፈልመትነ› ጂተኒ ያደኡ አከ
እስን ህንበርባድችፍኔ ገራት ቀበዳ። 15 አኑ
አከ ተኡት አከ ዱበተኒፍ ኦጉማ፥ ወር እሰ
ንት ፈልመን ዱረ ዳበቹ የኪስ እቲን ሞርሙ
ህንደንዴኙ እሰኒፈን ኬኘ*። 16 ወር እስን
ሆሬ፥ አቦሎትን፥ አንቲንኬሰኒፍ ፍርኬሰንሌ
ደበርሰኒ እስን እንኬኑ፤ እስን ኬሳሰ ካን
እንአጂሱ። 17 ሁንድኑ አናፍ ጂደኒ እስን
እንጅቡ። 18 ገሩ ርፌንስ መታኬሰኒ ቶኮሌ ህን
በዱ*። 19 ኤጋ ረከነ አብሱኬሰኒን ጅሬኝኬሰን
እሰ ዱጋ እንአርገቱ» ጂዴ እሳኒፍ ዴብሴ።
*10. ኢሳ 19:2፤ 2ሴና 15:6 *12. 12:11፤
ማቴ 10:18፤ ዮሀ 15:20፤ ሆኤ 12:1
*14-15. 12:11-12፤ ማቴ 10:19፤
ሆኤ 6:10፤ ኤፌ 6:19
*16-18. ማቴ 10:21-22 *18. 12:7፤
ማቴ 10:30

ዩሱስ ዋኤ ዲገሙ ዩሩሳሌም ዱበቹሳ
(ማቴ 24፡15-21፤ ማር 13፡14-19)

20 ዩሱስ እት ፉፌ፥ «ዩሩሳሌም ሎል
ቱዳን መርፈሙሼ ዮሙ አርግተን ገሩ፥
ዲገሙንሼ አከ ድአቴ ቤካ። 21 ዮሙስ
ይሁዳ ከን ጅረን ገረ ጋሮታት ሀበቀተን፥
መንደረቲ ኬሰ ከን ጅረንስ በአኒ ሀአዴ
መን፥ ብየ ኬሰ ከን ጅረንስ መንደረቲት
አል ህንገልን*። 22 ጉዮትን ኩን፥ ‹ጉዮተ
አደባትአ› ፥ ከን ሜፈሜ ሁንድኑ ሀራወተ
ሙፍ*። 23 ገሩ ጉዮተ ሰነት ዱበርቶተ
ኡልፉፍ ወረ ሆስሰኒፍ ወዮ! ግድራን
ጀባን ብይቸረት፥ ዴከምስስ ሰበ ከነረት
እንዱፈ*። 24 ካን ቀረ ብላቲን እንዱኡ፥
ካንሞ ብየ ሁንዱማት እንቦጅአሙ፥ ዩሩሳ
ሌምስ ሰበ ዋቀዮ ወረ ህንተእኒን እረ
እንኤጀተምት፥ ኩንስ ሀመ በር፥ ወረ ሰበ
ዋቀዮ ህንተእንት ኬነሜ ራወተሙት»
ጀዴ*።

*21. 17፡31 *22. ኬሰ 32፡35፤ ሆሴ 9፡7
*23. 1ቆሮ 7፡26 *24. ኬሰ 28፡64፤
ኢሳ 63፡18፤ ፋር 79፡1፤ ሮሜ 11፡25

ዩሱስ ዋኤ ዱፋቲ እልመ ነማ ዱበቹሳ
(ማቴ 24፡29-31፤ ማር 13፡24-27)

25 እት ፉፌ፥ «ምልክትንስ ቢፍ
ቱት፥ ጅአት፥ ኡርጀተት እንተአ፥ ለፈ
ረት ሰብን ሁንድኑ እንሙደመ፥ ሁርሳዳፍ
ደአ ገላና ከን አከሳቲ ደገአሜ ከን ህንቤክ
ኔራ ከን ከኤስ፥ ዋን ጎዱ እንወላለ*።
26 ነሞትን ናሱዳፍ እሰ ብየ ለፉት ዱፉ
ሶዳተኒ ኤገቹራ ከን ከኤ እንላፉ፥ ሁምኖ
ትን በንቲ ዋቃ ኬሳ እንራፈሙ። 27 ዮሙስ
እልም ነማ ሁምናፍ ኡልፍነ ጉዳዳን
ዱሚስ ኬሰ ኡቱ ዱፉ እንአርጉ*። 28 ኩን
ሁንድኑ ተኡ ዮሙ ጀልቀቡ፥ መታኬሰን
አል ቀበዳ፥ አል እላላስ፥ ፉረሙንኬሰን
ድአቴረ» ጀዴ*።

*25. ኢሳ 13፡10፤ ህስ 32፡7፤ ዮኤ 2፡31፤
ሙል 6፡12-13፤ ፋር 65፡7 *27. ዳን 7፡13፤
ማቴ 26፡64፤ ሙል 1፡7 *28. ሮሜ 13፡11

ፈኬኛ ሙከ ሀርቡ
(ማቴ 24፡32-35፤ ማር 13፡28-31)

29 ኤርገሲ ዩሱስ ፈኬኛ ከነ እሳንት
ህሜ፥ «ሙከ ሀርቡ፥ ሙኬቲ ሁንዱማስ
እላላ። 30 ለቱ ደሜሳኒ እላልተኒ፥ ቦን አከ
ድአቴ እንሁበቱ። 31 አከሱመ እስንም ኩን
ሁንድኑ አከ ተኡ ዮሙ አርግተን፥ ሞቱ
ማን ዋቀዮ አከ ድአቴ ቤካ። 32 ዱጉመን
እስንት ህመ፥ ወንት ኩን ሁንድኑ ሀመ
ራወተሙት ደሎትን ስአና ኩን ህንዱሙ።
33 ዋቅኒፍ ለፍት ደርቡፍ ጅሩ፥ ዱቢንኮ
ገሩ ጎንኩማ ህንደርቡ*» ጀዴ።

*33. 16፡17

ዩሱስ ደመቀኒ አከ ኦፍ ኤገተን በርሲሱሳ

34 ዩሱስ ዮሙስ፥ «ገድ-ዲሲት ጅራ
ቼዳን፥ መቺዳን፥ ያዶ ጅሬኛቲንስ ያደ
ገራኬሰንት በአ ፍደኒ፥ አከ ክዮን ብኔንስ
ቀቡት ጉይች ሱን ድንገተ አከ እስንረ ህን
ባኔት ኦፍ ኤገዳ*። 35 አኩመ ከነት ነሞተ
ጉቱማ ብየ ለፋረ ጅራተን ሁንዱማረ
እንበአአ*። 36 ዩሮ ሁንዱማ ደመቃ፥
ወንተ ተኡፍ ጀዱ ከነ ሁንዱማ ጀላ በኡ
ዳፍ፥ እልመ ነማ ዱረስ ዳበቹዳፍ ሁምነ
አከ አርገተኒፍ ከደዳ» ጀዴ*።

*34. ኢሳ 5፡11-13፤ ማቴ 24፡48-50፤
ማር 4፡19፤ ሉቃ 17፡27፤ 1ተሰ 5፡3
*35. ኢሳ 24፡17 *36. ማቴ 26፡41፤
ማር 13፡33፤ 2ጴጥ 3፡11-13፤ 1ዮሀ 2፡28

37 ዩሱስ ጉያ ጉያ መነ ቁልቁሉማ
ኬሰት በርሲሴ፥ ገልገለ ገልገለሞ ገረ ጋረ
«ጋረ ኤጀርሳ» ጀደሜት በኤ፥ አች ቡለ
ቱሬ*። 38 ነሞትን ሁንድኑ ገነመ አቦሮዳን
እሰ ብረ ዱፈኒ፥ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት
ዱቢሳ እንደጌፈቱ ቱረን*።

*37. 19፡47፤ ዮሀ 8፡1 *38. 19፡48

በቆና 22

መሬ ዩሱስረት መርየተሜ
(ማቴ 26፡1-5፥14-16፤
ማር 14፡1-2፥10-11፤ ዮሀ 11፡45-53)

1 አያን መጥኖ፥ ፋሲካ ጀደሜ እን
ዋመሙ ድአቴ ቱሬ*፤ 2 ሉቦትን ወር አን
ገፎትኒፍ በርሲሶትን ሴራ ሰበ ሰነ ዋን ሶዳ
ተኒፍ፥ ከራ እቲን ዩሱስን አጄስሱን ተኡ
እንበርባዱ ቱረን*። 3 ዮሙስ ሴጠን፥
ይሁዳ ነመ ብየ ኬርዮት ወረ ኩደ ለማን
ኬሳ ቶኮ እሰ ቱሬት ገሌ*፤ 4 ዮሙስ እን
በኤ አተምት ዩሱስን እሳንት ደበርሴ ኬኑ
አከ ደንደኡ ሉቦተ ወረ አንገፎተ፥ ዱረ-
ቡቱ ኤግዱ መነ ቁልቁሉማ ወጅንስ
እንመርየቱ። 5 እሳንም ገመደኒ ሆሪ እሳፍ
ኬኑዳፍ እንአብደቼሰን። 6 ከነረት ይሁደ
እት ወሊ ገሌ፥ ዩሮ ቱት ጀራ ብረ ህንጅ

ሬት እሳንት ደበርሴ እሰ ኬኑዳፍ ቆፍኒ
እንበርባደ ቱሬ።
*1. በኡ 12፡1-27 *2. 20፡19፤ ማቴ 21፡46፤
ማር 12፡12፤ ዮሀ 5፡18 *3. ዮሀ 13፡2፥27፤
ሆኤ 1፡16

ቆጼ እርባተ ፋሲካ

(ማቴ 26፡17-25፤ ማር 14፡12-21፤
ዮሀ 13፡21-30)

7 አያን መጥኖ ጉያን እት ሆላን ፋሲካ
ቀለሙን ተኡ ጌኛን*፥ 8ዩሱስ ጴጥሮሲፍ ዮሀ
ንስን ኤርጌ፥ «ደቃ፥ እርባተ ፋሲካ አከ
ኛትኑፍ ኑፍ ቆጼሳ!» ጂዴን*። 9እሳንሞ፥
«ኤሰት አከ ቆጼስኑ ጃለታ?» ጂደኒን።
10እንሞ «ዮሙ አሲ ደቅጠኒ መንደርቾት
ገልተን፥ ነምን ቶኮ አኮቴ ብሻኒ ባቴ እስንት
እንዱፈ፤ እስንስ እሰ ዱካ መነ እን እት ገሉ
ደቃ። 11አባ መንቻቲን፥ ‹መን ኬሱማ ከን
አን በርቶተኮ ወጅን ኬሰት እርባተ ፋሲካ
ኛዱ ኤሳ? ሲን ጂደ በርሲሳን› ጂዳ፤
12ነምች ዮሙስ መነ መነራ ኬሳ ኩታ በልአ
ቶኮ ምአ መናቲን ከን ጉቴ እስንት እንአርግ
ሲሰ፥ አችት ቆጼሳ!» ጂዴን። 13ዩሮ ሰነት
እሳን ደቀኒ አኩመ እን እሳንት ሆሜት አርገ
ተኒ፥ አችት እርባተ ፋሲካ ቆጼሰን*።
*7. በኡ 12፡6፥14፥15 *8. በኡ 12፡8-11
*13. 19፡32

እርባተ ቁልቁሉ ዳቡሳ

(ማቴ 26፡26-30፤ ማር 14፡22-26፤
1ቆሮ 11፡23-25)

14 ዩሮን እት እርባተ ፋሲካ ኛተን
ጌኛን፥ ዩሱስ ኤርገሞተሳ ወጅን ማዲት
ታኤ፤ 15እን እሳኒን፥ «ድጳቹኮ ፋል ዱረ
እርባተ ፋሲካ ሚለና እስኒ ወጅን ኛቹዳፍ
ገራኮ ጉቱ ሀዌረ*። 16ሀመ ጋፈ ሞቱማ
ዋቀዮ ኬሰት ጉቱማት ራወተሙት፥ አን
ዴብኤ እርባተ ፋሲካ አከን ህንኛትኔ እስን
ተን ህመ» ጂዴ። *15. 1ቆሮ 5፡7
17 ጦፎ ፋደቴ፥ ዋቀዮፍ ገለተ
ገልቼ፥ «ሆአ፥ ወል ሀርካ ፋዳ፥ ዱጋ!
18አማ ጀልቀቤ ሞቱማን ዋቀዮ ሀመ
ዱፋት ዳዲ ወይንቻቲ አከ አን ህንዱግኔ
እስንተን ህመ» ጂዴ። 19ቡዴነስ ፋዴ፥
ዋቀዮፍ ገለተ ገልቼ፥ ጨብሴ እሳኒፍስ
ኬኔ፥ «ኩን ደግነኮት [እስኒፍ ከን
ኬነሙ፥ ከነስ ሴናኮቲፍ ጎደዳ!» ጂዴ*።
20አከሱመስ እርባተ ቦዴ ጦፍቾ ፋደቴ፥
«ጦፎን ኩን ከኩ እሰ ሃራ ዲገኮ እሰ እሰ
ኒፍ ጂዴ ደንገለኡን ዳበቱደ]*። 21ገሩ
ኩኖ፥ ሀርክ እሰ ደበርሴ ነኬኑ አና ወጅን
ማዲረ ጅረ*። 22እልም ነማሌ አኩመ ዱር
ሙርቶ ተኤት እንደቀ፥ ገሩ ነምቸ ደበርሴ
እሰ ኬኑ ሰናፍ ወዮ!» ጂዴ። 23እሳንሞ፥
እን ከነ ጎቹዳፍ ጅሩ እሳን ኬሳ ኤኙ አከ
ተኤ ወል ገጋፈተን*።
*19. 24፡30፤ ሆኤ 27፡35 *20. በኡ 24፡8፤
ኤር 31፡31-34 *21. ፋር 41፡9፤ ዮሀ 13፡21
*23. ዮሀ 13፡22

ወሊን ሞርኪ ዋኤ ኤኙቱ ጫላ

(ማቴ 18፡1-5፤ 20፡24-28፤ ማር 9፡33-37፤
10፡41-45፤ ሉቃ 9፡46-50)

24 ኤርገሲሞ ኑኬሳ ኤኙቱ ጫለ ጂቹራ
ከን ከኤ፥ ኤርገሞተሳ ግዱት ሞርኪን ከኤ
ቱሬ። 25ዮሙስ ዩሱስ፥ «ሞቶትን ወረ
ብየ ለፋ ጎፍቱማሳኒ ሰበሳኒረት አርግሲሱ፤
ወር ጎፍቱማረ ጅረን ሱንሞ፥ ‹ገርጋሮ
ብያ› አፌን ጂችሲሱ። 26እስን ኬሰት ገሩ
አከስ ህንተእን፤ እስን ኬሳ እን ሁንዱማረ
ጫሉ አከ እሰ ሁንዱማረ ጥናቱ ሀተኡ
መሌ፥ እን ጌጌሱስ አከ እሰ ወረ ካኒፍ
ሆጂቱ*። 27እሰ ማዲት ታኤ ጅሩሞ፥ እሰ
ኤርገሙቱ ጫላ ጉዳደሬ? እሰ ማዲት
ድአቴ ጅሩ ምቲሬ? አን ገሩ እስን ግዱት
አከ እሰ ኤርገሙት*። 28እስን ቆረመኮ
ኬሰት ወረ አና ወጅን ቱርተኒደ፤ 29አባ
ንኮ ሞቱማ አከ አናፍ ካኤ፥ አንስሞ አከ
ሱመ እስኒፍ ነንካአ። 30ሞቱማኮት
ማዲኮራ እንኛቱ፥ እንዱግዱ፥ ቴሶተረ
ቴሰኒ ጎሰ እስራኤል ኩደ ለማን ኬሰት
ፍርዲ እንኬንቱስ» ጂዴ*።
*26. ማቴ 23፡11 *27. ዮሀ 13፡4-16
*30. ማቴ 19፡28

ጴጥሮስ ገኑፍ አከ ጅሩ ዩሱስ ዱራን ዱርሴ ዱበቹሳ

(ማቴ 26፡30-35፤ ማር 14፡26-31፤
ዮሀ 13፡36-38)

31 ዩሱስ፥ «ሲሞን፥ ሲሞን፥ ሴጠን
አከ ነምን ቀመዲ ግንግልቹ እስን ግንግል
ቹዳፍ እስን ፈልሜረ። 32አን ገሩ አመንቲ
ንኬ እዶዳ አከ ህንበድኔፍ ሲፍ ከደዴረ፤
አት ዩሮ እት ገረኮት ዴብቱት፥ አቦሎ
ተኬ ጀቤስ!» ጂዴ*። 33እንሞ፥
«ጎፍታ፥ አኖ ሲወጅን ገረ ህደሙ፥ ገረ
ዱኡስ ደቁዳፍ ቆጳአደ» ጂዴ*። 34ዩሱስ
ዴብሴ፥ «ያ ጴጥሮስ፥ ኤደነ እንዳንቆን

ኡቱ ህንእይን ነቤኩዱመኬዩ ስአ ሰድእ
አከ ገንቱ፥ ስተን ህመ» ጂዴን* ።
*32. ዮሀ 17፡9-15፤ 21፡15 *33. 22፡54
*34. 22፡61

ዋኤ ሆሪ፥ ቀልቀሎ፥ ብላስ ባቹ

35 ዬሱስ አሞ፥ «ሆሪ፥ ቀልቀሎ፥
ኮጴስ ኡቱ ህንፉደትን ዬሮ አን እስን
ኤርጌ፥ ዋ እስንት ህርአቴ ቱሬሬ?» ጂና
ኒን፥ እሳንሞ፥ «ሆምትኑ ኑት ህንህርአ
ትኔ» እቲን ጂደን*። 36 እንሞ ዴብሴ፥
«አመ ገሩ፥ ሆሪ፥ ቀልቀሎስ ከን ቀቡ
ሀፉደቱ፤ ነምን ዋ ህንቀብኔሞ ወያሳ ጉር
ጉሬ ብላ ሀብተቱ*! 37 መጫፈ ኬስት፥
‹ወረ ሴረ ጨብስቱት ለካአሜ› ጂደሜ ከን
ጫፈሜ ኩን፥ አነት ራወተሙን አከ ተኡ
እስንተን ህመ፤ ወንት ነእላሉ ሁንድኑ
ራወተሙት ጅረ» ጂዴ*። 38 እሳንሞ፥
«እላ፥ ጎፍታ፥ ብላን ለመ አስ ጅረ»
ጂናን፥ እንስ ዴብሴ፥ «እንገአ» እቲን
ጂዴ።
*35. 9፡3፤ 10፡4፤ ማቴ 10፡9-10፤
ማር 6፡8-9 *36. 22፡49 *37. ኢሳ 53፡12

ዬሱስ ጋረ ኤጂርሳረት ኦል በኤ ከደቹሳ

(ማቴ 26፡36-46፤ ማር 14፡32-42)

39 ዬሱስ መንደርቻ ኬሳ በኤ፥ አኩመ
አመለሳ ገረ ጋረ ኤጂርሳ ደቄ፤ በርቶትን
ሳስ እሳ ወጅን ደቀን*። 40 እዶ ሰነ ዮሙ
ገኤ፥ «ቆረመት አከ ህንገልሌፍ ከደዻ!»
እሳኒን ጂዴ*። 41 እን ሀመ ደርበትና ደጋ
ቶኮ እሳንቲ ፈጋቴ፥ ጅልቤንፈቴስ ከደቻ
ቱሬ፤ 42 «ያ አባ፥ ኩን አከ ፌደኬ ዮ
ተኤ፥ ጦፎ ድጵና አን ፉደቹዻፍ ጅሩ ከነ
አነራ ፉድ፤ ገሩ አከ አን ጃለዴ ኡቱ
ህንተእን፥ አከ አት ጃለቴ ሀተኡ!»
ጂዴ*። [43 ዮሙስ ኤርገማን ዋቀዮ ቶኮ
እስ ጂጂቤሱዻፍ ዋቀራ እት ሙልአቴ፤
44 ሙደመሳ ኬስትስ እቱመ ጭምሴ
ከደቴ፤ ደፍቅሳስ አከ ጮጮጳ ዲጋ ለፈት
ገድ ሮበ ቱሬ*።] 45 ከደተራ ከኤ፥ ገረ
በርቶተሳ ዮሙ ዱፌ፥ በርቶትን ገዳን ዋን
ቡቱተኒፍ ረፈኒ እስ ኤገን፤ 46 እንሞ፥
«አተምት ረፉ ደንዴሱ? ከአ፥ ቆረመት
አከ ህንገልሌፍ ከደዻ!» እቲን ጂዴ*።
*39. 21፡37፤ ማር 14፡26፤ ዮሀ 18፡1
*40. 22፡46 *42. ማቴ 6፡10፤ ዮሀ 6፡38
*44. እብ 5፡7 *46. 22፡40

ዬሱስ ደበርፈሜ ኬነሙሳ

(ማቴ 26፡47-56፤ ማር 14፡43-50፤
ዮሀ 18፡3-11)

47 ኡቱ ዬሱስ ከነ ዱበቻ ጅሩ ኩኖ፥
ቱት ጂራ ዱፈን፤ በርቶተ ኩደ ለማን ኬሳ
ቶኮ ይሁዳ ከን ጂደሙ እሳን ፍዴ፥ ዬሱ
ስን ዱንገቹዻፍ ገረሳት ድአቴ*። 48 ዬሱስ
ገሩ፥ «ይሁደ፥ ዱንገቹዻን እልመ ነማ
ደበርስቴ ኬንታ?» ጂዴን። 49 ዬሱሲ
ወጅን ከን ቱረንስ ዋን ተኡፍ ጅሩ ዬሮ
ሁበተንት፥ «ያ ጎፍታ፥ ብላዻን ሩኩ
ትኑ?» ጂደን። 50 ቶኮሞ እሳኑመ ኬሳ፥
ገርብቾ አንገፈ ሉቦታ ሩኩቴ፥ ጉረሳ እሰ
ምርጋ እራ ኩቴ*። 51 ዬሱስ ገሩ፥
«ለክሳ፥ ወንት አከሲ አከ ህንደበለምኔ»
ጂዴ ጉረ ነምቻ እሰ ጭቴስ ቀቀቤ
ፈይሴ። 52 ከነ ቦዴ ዬሱስ ሉቦተ ወረ አን
ገፎተ፥ ዱረ-ቡቱ ኤግዱ መነ ቁልቁሉማ
አከሱመስ ማንጉዶተ ወረ እሰ ቀቡፍ በአ
ኒን፥ «አከ ወረ ሳምቱ ቀቡዻፍ በአኒት
ብላዻፍ ቦኩዻን ያተኒ*? 53 ጉያ ዱፉ ደርባ
መነ ቁልቁሉማት፥ ዬሮ አን እስኒ ወጅን
ቱሬ ሁንዱማት ሀርከኬሰን አነት ህንቡ
ፍኔ፤ አመ ገሩ ዬሮን እስኒፍ ኬነሜረ፥
አንጎን ዱከናስ እንቤከመ» ጂዴ*።
*47. ሆኤ 1፡16 *50. ዮሀ 18፡26 *52. 22፡37
*53. 19፡47፤ 21፡37፤ ዮሀ 7፡30፤ 8፡20፤
ቆሎ 1፡13

ጴጥሮስ ዬሱስን ገኑሳ

(ማቴ 26፡57-58፥69-75፤
ማር 14፡53-54፥66-72፤
ዮሀ 18፡12-18፥25-27)

54 ከነ ቦዴ ዬሱስን ቀበኒ፥ ፉደኒ አዴ
መን፥ ገረ መነ አንገፈ ሉቦታትስ ጌሰን፤
ጴጥሮስሞ እራ ፈጋቴ ዱካ እንአዴመ
ቱሬ*፤ 55 ዬሮ ጂሬን ኦብዲ ኬስት እብደ
ቦቤሰኒ ወሊ ወጅን ታአንት፥ ጴጥሮስስ
እሳን ግዱ ታኤ። 56 እን ገረ እፉት በኤ
ቴኛን፥ እንተል ቶኮ እጀ እት ባፍቴ፥
«ነምቺ ኩንስ እሳ ወጅን ቱሬ» ጂቴ።
57 እን ገሩ፥ «እንተለቲነነ፥ አኖ እሰ ህን
ቤኩ» ጂዴ ገኔ። 58 ዬሮ ጥኖ ቦዴሞ ነምን
ከን ብራ ቶኮ እሰ አርጌ፥ «አትስሞ እሳን
ኬሳ ቶኮ» እቲን ጂዴ፤ ጴጥሮስ ገሩ፥
«አነ ምት፥ ነምቸነነ» ጂዴ። 59 አከ
ሰአቲ ቶኮ ቦዴስ ከን ብራ ቶኮሞ
ጭምሴ፥ «ዱጉመ ነምቺ ኩንስ እሳ ወጅን

ቱሬ÷ እኖ ነመ ገሊላት» ጇዴ። 60 ዼጥ
ሮስ ገሩ÷ «ነምቾነነ÷ ዋን አት ጇቱ ኩንዩ
አናፍ ህንገሉ» ጇዴ፤ ኡቱ እን ከነ ዱበቻ
ጅሩስ እንዳንቆን እንእይቴ። 61 ጎፍታን
ዮሙስ ገረገሌ ጴጥሮስን እላሌ፤ ጴጥሮስ
ዱቢ ጎፍታ እሰ እን÷ «ሀርኡመ ኡቱ
እንዳንቆን ህንእይን ስአ ሰድእ ነገንተ»
እቲን ጇዴ ቱሬ ያደቴ*÷ 62 ገድ በኤ መረ
ረሜ እንቦኤ። *54. 22፡33 *61. 22፡34

ዩሱስ እት ገእፈሙሳፍ ሬበሙሳ

(ማቴ 26፡67-68፤ ማር 14፡65)

63 ወር ዩሱስን ቀበኒ ኤጋ ቱረንስ÷
እሰት ገእሰን÷ እሰ ሬበንስ። 64 አከሱመስ
እጀሳ ህዶኒ÷ «ኤኙቱ ስሩኩቴ? ራጂኬ
ቲን ኑት ህም!» እንጇዱን ቱረን። 65 ከነ
መሌስሞ አረብሶ ገራገራ ባይኤዳን እሰ
እንአረብሱ ቱረን።

ዩሱስ ያኢ ዱረት ድአቿሳ

(ማቴ 26፡59-66፤ ማር 14፡55-64፤
ዮሀ 18፡19-24)

66 ዮሙ በርኤስ ማንጉዶትን ሰባ÷
ሉቦትን ወር አንገፎትን÷ በርሲሶትን
ሴራስ ወልት ቀበምናን÷ ዩሱስ ያኢሳኒ
ዱረት አከ ድአቱ ጎደን*፤ 67 እሳንስ÷
«አት ክርስቶስ እሰ አብደቺፈሜ ዮ ታቴ
ኑት ህም!» እቲን ጇደን፤ እን ገሩ÷ «ዮ
አን እስንት ህሜዩ ህንአመንተን*÷ 68 ዮ
አን እስን ጋፈዴስ አናፍ ህንዴብፍተን፤
69 ገሩ እልም ነማ አማ ጀልቀቤ÷ ገረ
ምርገ ዋቀዮ እሰ ሁንዱማ ደንደኡ ታኡፍ
ጅረ» ጇዴን*። 70 ሁንዱምትሳኒ÷ «ኤጋ
አት እልመ ዋቀዮትሞሬ?» ጇደን፤
እንሞ÷ «እሰ ተኡኮ እስንዩ እንጇቱ»
ጇዴ*። 71 ከነረት እሳን÷ «ኑእ አፈኬኛ
አፉንሳራ ደጌኜረአ÷ ዱጋ በኡ ከነረ ጫሉ
ማል በርባድችሳ?» ጇደን።
*66. ማቴ 27፡1፤ ማር 15፡1 *67. ዮሀ 3፡12፤
8፡45፤ 10፡24 *69. ፋር 110፡1፤ ሆኤ 7፡56
*70. 4፡3-9፤ ማቴ 4፡3

ቦቆና 23

ዩሱስን ፉለ ጲላጦስት ድኤሱሳኒ

(ማቴ 27፡1-2፥11-14፤ ማር 15፡1-5፤
ዮሀ 18፡28-38)

1 ከነ ቦዴ ወር ያኢ ሰነ ኬሰ ጅረን ሁን
ድኑ ከአኒ÷ ዩሱስን ፉለ ጲላጦስት ድኤ
ሰኒ÷ 2 «ነምን ኩን ሰበኬኘ ከራራ
ካችሱሳ÷ ሞቲ ወረ ሮማቲፍ ግብረ ባሱን
ህንተኡ ጇዴ እትሱሳ÷ አን ክርስቶስ
ሞቲደ አፊን ጇቿሳ ቆሬ ብረ ጌኜረ»
ጇደኒ እሰ ሀዴሱት ከአን*። 3 ዮሙስ ጲላ
ጦስ÷ «ስኢ ሞቲን ይሁዶታ?» ጇዴ እሰ
ጋፈቴ፤ እንሞ÷ «ስቱ አከስ ጇዴ» ጇዴ
ዴብሴፍ*። 4 ዩሮ ሰነት ጲላጦስ ሉቦተ ወረ
አንገፎተ÷ ያኢ አች ጅሩንስ÷ «አን ነመ
ከነራ የከ ቶኮሌ ህንአርገትኔ» ጇዴ።
5 እሳን ገሩ እት ጀቤሰኒ÷ «ኩን በርሲሰሳ
ቲን ብየ ይሁዳ ሁንዱማት ገሊላዳ ጀል
ቀቤ ሀመ አሲትዩ ሰበኬኘ ራሴ» ጇደን*።
*2. 20፡21-26 *3. 1ጢሞ 6፡13
*5. ሆኤ 10፡36-38

ዩሱስ ፉለ ሄሮድስ ዱረ ዳበቿሳ

6 ጲላጦስ ከነ ደጌኛን ነመ ገሊላ ተኡሳ
ጋፈቴ። 7 ዩሱስ ብየ ሄሮድስ ቡልቿ ኬሳ
ተኡሳስ ዮሙ ሁበቴ÷ ገረ ሄሮድስት እሰ
ኤርጌ፤ ሄሮድስሞ ዩሮ ሰነት ዩሩሳሌም
ቱሬ*። 8 እን ዩሱስን አርጌ ባይኤ ገመዴ፤
ዋኤ ዩሱስ ዋን ደገኤፍ÷ ዩሮ ዴራዳፍ
እሰ አርጉዳፍ እንሀወ ቱሬ፤ ድንቂ ዩሱስ
ሆጇቱ ኬሳስ ዋ አርጉዳፍ አብደቴ*።
9 ከናፍ ሄሮድስ ጋፊ ባይኤ ዩሱስት
ድኤሴ÷ እን ገሩ ሆማዩ ህንዴብፍኔፍ*
10 ሉቦትን ወር አንገፎትን÷ በርሲሶትን
ሴራስ አች ዳበተኒ÷ ጀቤሰኒ እሰ ሀሜሰን።
11 ሄሮድስሞ ሎልቱሳ ወጅን ኤርገ እሰ
ሰልጵሴ እት ገእሴስ ቦዴ÷ ኡፈተ ጬለ
ቅሳ እት ኡፍሴ ጲላጦስት ዴብሴ ኤርጌ።
12 ሄሮድሲፍ ጲላጦስ ዱራን ዲነ ወሊ ከን
ቱረን÷ ጋፉመ ሰነ ወልት ፍሮመን*።
*7. 3፡1 *8. 9፡9፤ ማቴ 14፡1-2
*9. ዮሀ 19፡10 *12. ሆኤ 4፡27

ጲላጦስ ጋፈስ ዩሱስት ዱአ ፈረዱሳ

(ማቴ 27፡15-26፤ ማር 15፡6-15፤
ዮሀ 18፡39—19፡16)

13 ጲላጦስ ሉቦተ ወረ አንገፎተ÷ ወረ
ብየ ሴረተን÷ ጀረስ ወልት ዋሜ። 14 እሳ
ኒን÷ «ነምን ኩን ነሞተ ከራራ ካችሴ
ጇተኒ÷ ቀብደኒ ገረኮት ፍደን፤ ኩኖ÷
እስኑመ ዱረተን እሰ ቆሬ÷ ዋን እቲን እሰ
ሀሜስተን ኬሳ የከ ቶኮሌ ነምቾ ከነራ ህን
አርገትኔ። 15 ሄሮድስስ አከሱመ የከ ዋን
እሰራ ደቤፍ ዴብሴ ኑት ኤርጌ፤ ዋን
ፍርዲ ዱአቲን እሰ ገኡ ቶኮሌ አከ እን

ህንሆጀትን ሙልአታደ። 16 ከናፍስ አደ
ቤን ገድ እሰ ዲሰ» ጂዴ። [17 ወጉመ
ወጋን አያነ ፋሲካት ወረ ህደመን ኬሳ ቶኮ
እሳኒፍ ገድ ዲሱን እሰረ ቱሬ።]

18 ነሞትን ሱን ሁንድኑ፥ «ነመ ከነ በሌ
ሲቲ በርአባ ገድ ኑፍ ዲስ!» ጂደኒ እት
እየን። 19 በርአባንሞ ጎሊ መንደርቾት ተኤ
ኬሳ ዋን ቀቡፍ ጉማጻፍ ህደሜ። 20 ጲላጦ
ስሌ ዩሱስን ገድ ዲሱ ፌዴ፥ አሞ እሳንት
ዱበቴ። 21 እሳን ገሩ፥ «ፈንስ፥ እሰ ፈንስ!»
ጂደኒ እት እየን። 22 ስአ ሰደፉሞ፥
«ማሊፍ? ማል በሌሴ? ፍርዲ ዱአቲን ከን
እሰ ገኡ የከ እራ ህንአርገትኔ፤ ከናፍስ አደ
ቤን ገድ እሰ ዲሰ» እሳኒን ጂዴ። 23 እሳን ገሩ
አከ እን ፈንፈሙፍ ሰገሌ ጉዳዳን ጀቤሰኒ
ከደተን፤ እይ ጀራስ ሀርከ ፉደቴ። 24 ጲላ
ጦስ ከናፍ ጀሬን ከን ጋፈተን አከ ራወተሙፍ
ፈረዴ። 25 ነምቾ እሰ ጎለመ ብያቲፍ ጉማጻፍ
ህደምናን፥ ጀር ኑፍ ገድ ዲስ ጂደኒ ከደተን
ሂኬፈ፥ ዩሱስንሞ ፌደሳኒት ደበርሴ ኬኔ*።

*25. ሆኤ 3፡ 13-14

ዩሱስ ፈንፈሙሳ

(ማቴ 27፡32-44፤ ማር 15፡21-32፤
ዮሀ 19፡16-27)

26 ዩሱስን ፈንሱፍ ኡቱ ጌሰኒ፥ ነመ ብየ
ቀሬና እሰ ስምኦን ጂደሙ ቶኮ ዲዳ ኡቱ ገሉ
ቀበተኒ፥ ሙከ ፈንቻ ባቴ ዩሱስ ዱባን አከ
አዴሙፍ እረ ካአን። 27 ሰበ ሰነ ኬሳ ነሞትን
ደኑን እሰ ዱካ ቱረን፤ እሳን ኬሳ ዱበርቶት
ንሞ ቆመሳኒ ሩኩተቻ ቦአፈ ቱረን። 28 ዩሱስ
ገሩ ገረሳኒት ገረገሌ፥ «ያ እንተሎተ ዩሩሳ
ሌም፥ አፈኬሰኒፍ እጀሌኬሰኒፍ ቦአ መሌ፥
አናፍ ህንቦእና! 29 ኩኖ፥ ጉዮትን፥ ‹ደብ
ዱን፥ ከን ሙጫ ህንደእን፥ ሀርም ህንሆስስ
ንስ ከን አያኖመኒደ› እት ጂደን እንዱፉ*።
30 በረ ሰነት ቱሎታን፥ ‹ኑረት ጅጋ!› ጋሮታ
ንስ፥ ‹ኑአዋላ!› እንጂዱ*። 31 ኤጋ ሙከ ጂዳ
ኤርገ አከስ ጎደኒ፥ ሙከ ጎጋሞ አተም ጎድኑ
ላተሬ?» ጂዴ*።

*29. 21፡ 23፤ ማቴ 24፡ 19 *30. ሆሴ 10፡8፤
ሙል 6፡ 16 *31. 1ጴጥ 4፡ 17-18

32 ነሞተ ሀማ ጎደን ለመስሞ አጂሱዳፍ
እሳ ወጅን ጌሰን። 33 እዶ «ለፌ መታ»
ጂደሜ ዋመሙ ዮሙ ገአን፥ አችት ዩሱስን
ፈንሰን፤ ወረ ሀማ ጎደንስ፥ እሰ ቶኮ ምርገ
ሳት እሰ ካንስ ብታሳት ፈንሰን*። 34 ዩሱስ
ገሩ፥ «ያ አባ፥ ዋን ጎደን ህንቤከንአ እሳኒፍ
ዲስ!» ጂዴ፤ ወር እሰ ፈንሰንሞ ኡፈተሳ
ቡፈተ ሙካቲን ሀርመተን*። 35 ነሞትን አች
ዳበተኒ እንእላሉ ቱረን፤ ወር ብየ ሴረተንስ
እት ቆሰኒ፥ «ነምን ኩን ነሞተ ብራ አልቼረ፥
እን መሲሂ እሰ ዋቀዮ ፎአቴ ዮ ተኤ፥ አፈሳ
ሀአልቼ!» ጂደን*። 36 ወር ሎልቱስሞ እት
ገእሳ፥ ዳዲ ወይኒ ደንገጋኤ ኬኒፌ*፥ 37 «ዮ
ዱጉመ ሞትቾ ይሁዶታ ታቴ፥ አፈኬ
አልቾ!» ጂደኒን። 38 ጫፈትን፥ «ሞትቾ
ይሁዶታ እሰ ከነ» ጂዱ ቶኮሞ መታሳራን
ቱሬ። 39 ወረ ሀማ ጎደኒ አችት ፈንፈመን
ለማን ኬሳ እን ቶኮ፥ «አት ክርስቶስ እሰ
አብደቼፈሜ ምትሞ? ኤጋዎ አፍ አልቾ፥
ኑንስ አልቾ!» ጂዴ እሰ አረብሴ። 40 እን ካን
ገሩ እሰ እፈቴ፥ «ነመነ፥ አኩመሳ ፍርዲዳን
ድጳቻ ኡቱ ጅርቱ ዋቀዮንሌ ህንሶዳቱሞ?
41 ኑእ ቀጂልቶት ኑት ፈረደሜ ሆጂኬኝ ኖኔ፤
እን ኩን ገሩ ሆማ ህንየከኔ!» ጂዴን። 42 ዩሱ
ሲንሞ፥ «ያ ዩሱስ፥ ሞቱማኬቲን ዮሙ
ዱፍቱ ነያደዱ!» ጂዴ*። 43 ዩሱስሞ፥
«ዱጉመን ስት ህመ፥ ሀርአ አና ወጅን ጀነተ
ኬሰት እንአርገምተ» ጂዴን*።

*33. ኢሳ 53፡ 12 *34. ማቴ 5፡ 44፤
ሆኤ 3፡ 17፤ 7፡ 60፤ ፋር 22፡ 18
*35-36. ፋር 22፡7-8 *36. ፋር 69፡ 21
*42. ማቴ 16፡ 28 *43. ዮሀ 5፡ 24፤
2ቆሮ 12፡ 4፤ ሙል 14፡ 13፤ ኢሳ 53፡ 11-12

ዩሱስ ዱኡሳ

(ማቴ 27፡45-56፤ ማር 15፡33-41፤
ዮሀ 19፡28-30)

44 ጉይቾ ኬሳ ሰአቲ ጀአፉ ቱሬ፤ ገሩ
ኩኖ፥ ቢፍቱን እፈሼ ዋን ደብዴፍ፥ ሀመ
ሰአቲ ሰልገፉት ዱከን ለፈ ሁንዱማረ ቱሬ*።
45 ጎልጋን መነ ቈልቈሉማስ ቅጤ ለማንት ተር
ሰኤ*። 46 ዩሱስ ዮሙስ ሰገሌ ጉዳዳን እዩ፥
«ያ አባኮ፥ ሀፉረኮ ሀርከኬተን ኬነደ!»
ጂዴ፤ ኡቱ እን ከነ ዱበቱስ ሀፉርሳ ኬሳ
ያኤ*። 47 አንገፍን ድባ ዋን ተኤ ከነ ዮሙ
አርጌ፥ «ነምን ኩን ዱጉመ ነመ ዋቀዮት»
ጂዴ፥ ዋቀዮፍ ሆቁባ ድኤሴ። 48 ነሞትን ዋን
ተኡ ኤጉዳፍ ወልት ቀበመኒ ቱረን ሁንድኑ
ከን ራወተሜ ዮሙ አርገን፥ ቆመሳኒ ሩኩ
ተቻ ገረ መነሳኒት ገለን*። 49 ምቾትንሳፍ ዱበ
ርቶትን ገሊላዳ ዩሱስን ዱካ ቡአን ሁንድኑ
ሀላለ ዳበተኒ፥ እንእላሉ ቱረን*።

*44. አሞ 8፡ 9 *45. በኡ 26፡ 31-33
*46. ፋር 31፡ 5፤ ሆኤ 7፡ 59 *48. 18፡ 13
*49. 8፡ 2-3

ዬሱስ አዋለሙሳ
(ማቴ 27፡57-61፤ ማር 15፡42-47፤
ዮሀ 19፡38-42)

50 ብየ ይሁዶታ መንደረ አርማቲያ ኬስ
ነምን ጋሪዳፍ ቀጂላን፥ ዮሴፍ ጂደሙ ቶኮ
ቱሬ፤ 51 እን ወረ ብየ ሴረተን ኬሳ ቶኮ፤ ገሩ
ያደሳኒቲፍ ሆጂሳኒት ኡቱ ወሊ ሀንገልን፥
ሞቱማ ዋቀዮ ኤገቻ ቱሬ*። 52 ነምን ኩን ጲላ
ጦስ ብረ ደቄ ሬፈ ዬሱስ ከደቴ። 53 እሰስ
ፈኖራ ገድ ቡሴ ወያ ቁንጬ ተልባራ ደአሜን
ከፈኔ፥ አዋለ ገራ ደጋ ኬሰት ቶልፈሜ፥ ተካ
ነምን እት ሀንአዋለምን ኬሰ ካኤ*። 54 ጉያ ሰነ
ትስ ሰንበትን እት ልጡፍ ዋን ቱሬፍ፥ ነሞትን
እንቆጳኡ ቱረን። 55 ዱበርቶትን ገሊላዳ ዬሱስ
ዱካ ቡአን ሱን ዮሴፌ ወጅን ደቀኒ፥ እዶ
አዋልቻ አከሱመስ አከ እት ሬፍሳ ካአሜ ሁበ
ተን። 56 አቹማ ዴበአኒሞ ዋን እቲን ሬፈሳ
ሱኩመን ኡርጎፍቱዳፍ ድበተ ቆጼሰን፤ ጉያ
ሰንበታት ገሩ አከ ሴር አጀጁት እንቦቆተን*።
*51. 2፡25፥38 *53. 19፡30 *56. በኡ 20፡10፤
ኬሰ 5፡14፤ ማር 16፡1

ቦቆና 24

ዬሱስ ዱአ ከኡሳ
(ማቴ 28፡1-10፤ ማር 16፡1-8፤
ዮሀ 20፡1-10)

1 ጉያ ጀልቀበ ቶርበኒት፥ [ጋፈ ሰንበተ
ጉዳ] ኦቦሮ፥ ዱበርቶትን ሱን ኡርጎፍቱ
ድበታ እሰ ቆጼሰኒ ቱረን፥ ፉደተኒ ገረ አዋ
ልቻ ደቀን*። 2 ደግች አዋልቾ እቲን ጬፈኒ
ቱረንስ፥ ገረገልፈሜ አርገተን፤ 3 አዋልቾ
ኬሰ ዮሙ ልጠን ገሩ፥ ሬፈ ጎፍታ ዬሱስ
ሀንአርገትኔ። 4 ዋኤ ከና ዋን ጂደን ወላለኒ
ኡቱ ጅረኒ፥ ኩኖ ድንገተ ነሞትን ለመ ወያ
ጬጬለቅሳ ኡፈተኒ እሳን ቡኬ ዳበተን*።
5 ዱበርቶትን ባይኤ ሶዳተኒ ለፈ እላለን፤ ነሞ
ትን ሱንሞ፥ «እሰ ጅራታ ማሊፍ ወረ ዱአን
ኬሰ በርባዱ*? 6 እኖ አስ ሀንጅሩ፥ ከኤረ፤
ገሊላ ኡቱ ጅሩ ዋን እን እስንት ሀሜ ቱሬ
ያደዳ! 7 ‹እልም ነማ ሀርከ ወረ ጬበሞታት
ኬነሙፍ፥ ፈንፈሙፍ፥ ጉያ ሰደፋትስ ዱአ
ከኡፍ ጅረ› ጂዴ» እቲን ጂደን*። 8 ዮሙስ
እሳን ዱቢሳ ያደተን*፤ 9 እዶ አዋልቻቲ ዬሮ
ዴብአንሞ፥ ከነ ሁንዱማ ኤርገሞተ ኩደ ቶኮ
ኑት፥ ወረ ካን ሁንዱማትስ ኦዴሰን። 10 ወር
ከነ ወሊ ወጅን ኤርገሞተት ኦዴሰንሞ፥ ማር
ያም እሼ መግደላ፥ ዮአና፥ ማርያም ሃደ
ያቆቢፍ ዱበርቶተ ከን ብራስ ቱረን*። 11 ገሩ
ዱቢን ኩን ከን ሁንዴ ሀንቀብኔ እሳንት
ፈካቴ፥ ከናፍስ ዱቢሳኒ ሀንአመንኔ። 12 ሆተ
ኡዩ መሌ፥ ጴጥሮስ ከኤ ገረ እዶ አዋልቻት
ፌጌ፥ ገድ ጂዴስ አዋልቾ ኬሰት ከፈነሳ ዱዋ
አርጌ፤ ከነ ቦዴሞ ወንተ ተኤ ከነ ድንቅፈቻ
ገረ መናት ዴብኤ።
*1. ዮሀ 20፡19፤ ሆኤ 20፡7፤ 1ቆሮ 16፡2
*4. ሆኤ 1፡10 *5. 2፡9 *7. 9፡22፤ 17፡25፤
18፡31-33፤ ማቴ 16፡21፤ 17፡22-23፤
20፡18-19፤ ማር 8፡31፤ 9፡31፤ 10፡33-34
*8. ዮሀ 2፡22 *10. 8፡2-3

ዋኤ ወረ ገረ ኤማሁስ ደቀኒ
(ማር 16፡12-13)

13 ጋፈሱመ እሳን ኬሳ ነሞትን ለመ
ገረ ገንደ፥ መንደረ ዬሩሳሌምራ አከ ኪሎ
ሜትሪ ኩደ ቶኮ ዮኪስ አከ አዴምሰ ሰአቲ
ለማ ፈጋቱ፥ መቃንሳሰ ኤማሁስ ጂደሙ
ቶኮ እንደቁ ቱረን፤ 14 ጀር ከራት ዋኤ ዋን
ግዱ ሰነ ተኤ ሁንዱማ ካሰኒ፥ ሃሰአ
እንአዴሙ ቱረን። 15 ኡቱ እሳን ሃሰአ፥
እረትስ ዱዱበቻ አዴመኒ፥ ዬሱስ አፌሳ
እሳን ብረ ገኤ፥ እሳኒ ወጅንስ አዴሜ*።
16 እጅሳኒ ገሩ፥ እሰ አከ ሀንሁበትኔፍ እት
ፈሜ ቱሬ። *15. ማቴ 18፡20፤ ማር 16፡12
17 ዮሙስ ዬሱስ፥ «እን እስን ወሊ ወጅን
ሃሰአ አዴምተን ኩን፥ ማሊ?» ጂናን ኛረ
ጉረኒ፥ አቹመ ዳበተን*። 18 እሳን ኬሳ እን
ቅሌዮጳ ጂደሙ ቶኮ ዴብሴ፥ «ወረ ዬሩሳ
ሌም ጅራተን ኬሳ ዋን ግዱ ከነ መንደርቾ
ኬሰት ተኤ ከን ሀንቤክኔ፥ ሰኡመ ዱዋዳ?»
ጂዴ። 19 እን፥ «ዋን አተሚቲ?» እሳኒን
ጂናን፥ እሳንሞ፥ «ዋኤ ዬሱስ ነመ ናዝሬት፥
እሰ ጎቾት ዱቢትስ ዋቀዮፍ ነሞተ ዱረት
ራጂ አንጎ-ቀቤሰ ቱሬ ሰነ*፥ 20 አከ ሉቦትን
ወር አንገፎትን፥ ወር ብየ ሴረተንስ ዱን እት
ሀፈረደሙፍ ደበርሰኒ እሰ ኬነን፥ አከ እሰ
ፈንሰንስ፥ 21 ኑእ ገሩ ከን እስራኤልን ፉሩ
እሰ፥ ጂኔ አብደትኔ ቱሬ፤ ኤዬ፥ ከነ ሁንዱ
ማረትዩሞ ኩን ኤርገ ተኤ ሀርአ ጉያ ሰደፋ
ሳት*። 22 ከነ መሌስ፥ ወረ ገረኬኛ ኬሳ
ዱበርቶትን ገነመ ኦቦሮ እዶ አዋልቻ ደቀን
ቶኮ፥ አከ አብጁ ኑጎደን። 23 እሳን አቺ ዴብ
አኒ ሬፈሳ አዋልቾ ኬሳ አከ ደበን፥ ገሩ ኤር
ገሞትን ዋቀዮ እት ሙልአተኒ፥ ‹ዬሱስ
ጅራታደ› አከ እቲን ጂደን ኑት ሀመን*።
*17. ዮሀ 16፡20 *19. 7፡16፤ ማቴ 21፡11፤
ሆኤ 2፡22 *21. 1፡68፤ 2፡38፤ ሆኤ 1፡6
*22-23. 24፡1-11፤ ማቴ 28፡1-8፤ ማር 16፡1-8

24 «ወረ ኑወጅን ቱረን ኬሳስ ካን ገረ
አዋልቻ ደቀኒ፥ አኩመ ዱበርቶትን ሱን
ጀደን ተኡሳ በረን፥ እሰ ገሩ ህንአርግኔ»
ጀደኒ እት ህመን*። 25እንሞ፥ «እስን ጎዎተ
አተሚት፥ ዋን ራጀትን ጀደን ሁንዱማስ
አመኑዳፍ ያድ ገራኬሰኒ አተም ዳጊደ*፤
26ክርስቶስ ኩን ከነ ሁንዱማ ድጸቴ ኡልፍነ
ሳት አከ ገሉ፥ በርባድችሳ ህንቱሬሞሬ?»
እሳኒን ጀዴ*። 27እንስ መጫፈ ሙሴፍ መጫ
ፎተ ራጀታ ሁንዱማ ኬሰት እዶ እት ዋኤሳ
ቲፍ ዱበቱ ሁንዱማ እሳኒፍ ሂኬ*።
*24. ዮሀ 20:3-8 *25. 24:44፤ ማር 16:14
*26. 9:22፤ 17:25፤ ማቴ 16:21፤
ማር 8:31፤ ዮሀ 7:30፤ ሆኤ 3:13፤ 17:3
*27. ኬሰ 18:15፤ ፋር 22:1-18፤ ኢሳ 53፤
ሆኤ 8:31-35

28 ገረ ገንደ ጀር ለማን እት አዴማ
ቱረንትስ ድአትናን፥ ዬሱስ አከ ዋን
ደርቤ አዴሙ ፌዴት አጋሜ። 29እሳን
ገሩ፥ «ኑብረ ቱር፥ ገልገላኤ አዱንስ ገድ
ሶክቴት» ጀደኒ ጀቤሰኒ እሰ ከደተን፤
ከናፍ እሳን ብረ ቱሩዳፍ ዱካ አል ገሌ።
30ጀራ ወጅን ኛተት ዬሮ ድአቴስ፥ ቡዴ
ንቸ ፉዴ፥ ኤብሴ፥ ጨብሴስ እሳኒፍ
ኬኔ*። 31ዮሙስ እጅሳኒ እትፈሜ ከን ቱሬ
ገድ ዲፈሜ፥ ሁበተንስ፥ እን ገሩ እሳን
ዱራ ምልቄ*። *30. 22:19 *31. 2ሞቶ 6:17

32 እሳንሞ፥ «ዬሮ እን ከራት ኑት
ዱበቻ፥ መጫፈ ኬሰት ከን ጫፈሜስ ኑእ
ብሳ ዱፌ ገራንኬኘ እንራፈሜ፥ ምቲሬ?»
ወሊን ጀደን። 33ዬሮዱመ ሰነትስ ከአኒ
ዬሩሳሌምት ዴብአን፤ አችትሞ በርቶተ
ኩደ ቶኮን፥ ወረ እሳን ብራ ወጅን ወልት
ቀበመኒ፥ አርገን፤ 34ወር ወልት ቀበመን
ሱን፥ «ጎፍትች ዱጉመ ዱእ ከኤረ፥
ሲሞንትስ ሙልአቴረ» እንጀዱ ቱረን*።
35ዮሙስ ጀሬን ለማን ዋን ከራት ተኤ
ሁንዱማ፥ ዬሮ እን ቡዴነ ጨብሴት፥
አተምት አከ እሰ በረንስ አዴሰን።
*34. 1ቆሮ 15:4-5

ዬሱስ በርቶተሳት ሙልአቹሳ
(ማቴ 28:16-20፤ ማር 16:14-18፤
ዮሀ 20:19-23፤ ሆኤ 1:6-8)

36 ጀሬን ለማን ከነ ኡቱ ህማ ጅረኒ፥
ዬሱስ አፊሳ እሳን ግዱ ዳበቴ፥ «ነጋን
እስኒፍ ሀተኡ!» እሳኒን ጀዴ*። 37እሳን
ገሩ ኤኬራ ዋን አርገን እት ፈካቴ፥ ነአኒ
ሶዳተን*። 38እንሞ፥ «ማሊፍ ያዳን ረከ
ተኒ? መምንስ ማሊፍ ገራኬሰን ኬሳ
ከአ? 39ሀርከኮፍ ሚለኮ እላላ፥ አነ መታ
ኮትአ፤ ሜ ቀቀባ ነእላላ፥ ኤኬራን ፎኒፍ
ለፌ ህንቀቡ፥ አን ገሩ አከን ቀቡ እንአር
ግቱ*» ጀዴ። 40ዬሮ ከነ ጀዴትስ ሀርከ
ሳፍ ሚለሳ እሳን አርግሲሴ። 41እሳን
ገመዱዳፍ ራጂፈቹራ ከን ከኤ፥ አመዩ
አመኑ ደደብናን፥ «ዋን ኛተሙ ቶኮ እሲ
ቀብዱ?» ጀዴን*። 42ከነረት እሳን ቁር
ጡሚ ዋደማ ሴራ ቶኮ ኬንናኒፍ*፥ 43እን
ፉደቴ እሳን ፉል ዱረት ኛቴ*።
*36. 1ቆሮ 15:5 *37. ማቴ 14:26
*39. 1ዮሀ 1:1 *41. ዮሀ 21:5
*42. ዮሀ 21:9-10 *43. ሆኤ 10:41

44 ከን ቦዴስ ዬሱስ፥ «ዮሙን እስኒ
ወጅን ቱሬ ዋኤኮቲፍ ሴረ ሙሴ፥ መጫፈ
ራጀታፍ፥ መጫፈ ፋርፈና ኬሰት ከን
ጫፈሜ ሁንድኑ ራወተሙፍ አከ ጅሩ፥
ከን አን እስንት ህሜ፥ ኩኖ እሰ ከነ» እሳ
ኒን ጀዴ*። 45ኤርገሲ መጫፈ ሀሁበተኒፍ
ሰሙሳኒ እብሴፍ፤ 46«ክርስቶስች ድጸ
ቹፍ፥ ጉያ ሰደፋትስ ዱአ ከኡፍ አከ
ጅሩ*፥ 47ያደ ገራ ጌደረቹኒፍ ዲፈሙን
ጨቡ መቃሳቲን ዬሩሳሌሚ ጀልቀቤ ሰበ
ለፈራ ሁንዱማት አከ ለለበሙፍ ጅሩ፥
ጫፈሚረ*። 48እስንስ ዱቢ ከናፍ ዱገ-ባ
ቱደ*፤ 49ኩኖ፥ እሰ አባንኮ እስን አብደ
ቺሴ እስኒፍ ነንኤርገ፥ ገሩ አከ ነመ
ኡፈትና ጉቱ ኡፈቱት ዋቀራ ሁምነ ሀመ
አርገተንት መንደርቻ ኬሰ ቱራ» እሳኒን
ጀዴ*።
*44. 18:31፤ 24:27 *46. ሆሴ 6:2፤
ሆኤ 17:3 *47. ማቴ 24:14፤ ሆኤ 17:30፤
1ጢሞ 3:16 *48. ዮሀ 15:27፤ ሆኤ 1:8
*49. ዮሀ 14:16፥26፤ 15:26፤ 16:7፤
ሆኤ 1:4

ዬሱስ ገረ ዋቀ ኬሳት አል ፉደተሙሳ
(ማር 16:19-20፤ ሆኤ 1:9-11)

50 ከነ ቦዴ ዬሱስ መንደርቻ ኬሳ
ባሴ፥ ሀመ ቢታንያት እሳን ጌሴ፤ ሀርከሳ
ለቹ አል ፉዴስ እሳን ኤብሴ፤ 51ኡቱመ
እሳን ኤብሳ ጅሩስ፥ እሳንራ ገርገር በኤ፥
ገረ ዋቀ ኬሳት አል ፉደተሜ። 52እሳንስ
ሰገደኒፈ፥ ገመቹ ጉዳዳን ገረ ዬሩሳሌምት
ዴብአን*፤ 53ጋፈ ሁንዱማስ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሰት መቃ ዋቀዮ ገለቴፈቻ ቱረን።
*52. ዮሀ 5:23፤ 14:28፤ 16:22

ወንጌል ጎፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስ

እሰ ቁልቁሉ እሰ ዮሀንስ ጫፌ

ቦቆና 1

ክርስቶስ «ሰገልች» ፎን ኡፈቹሳ

1 ሰገልች ጀልቀበ ዋን ሁንዱማ ዱረ
ቱሬ፤ ሰገልች ዋቀዮ ብረ ቱሬ፤ ሰገልች
አፌሳ ዋቀዮ ቱሬ*። [2]እን ኩን ጀልቀቡማ
ጀልቀቤ ዋቀዮ ብረ ቱሬ። [3]ወንት ሁንድ
ኑስ እሱማን ተኤ፤ ዋን ተኤ ኬሳስ እሰ
መሌ ከን ተኤ ቶኮሌ ህንጅሩ*። [4]ጅሬኝ
እሰ ኬሰ ቱሬ፤ ጅሬኝችስ እፈ ነሞታ
ቱሬ*። [5]እፍች ዱከነ ኬሰት እንእብሰ፥
ዱከንችሞ እሰ ብረ ገኡ ህንደንደኡ*።

*1. 17:5፤ 8:58፤ 1ዮሀ 1:1-2፤
ሙል 19:13 *3. 1:10፤ 1ቆሮ 8:6፤
ቆሎ 1:16-17፤ እብ 1:2 *4. 5:26፤ 14:6፤
8:12 *5. 3:19፤ 9:5

6 ነምን ዋቀዮ ብራ ኤርገሜ ቶኮ ቱሬ፥
መቃንሳስ ዮሀንስ ጀደሙ*። [7]እን ኩን ዱጋ
በኡዳፍ ዱፌ፤ ነሞትን ሁንድኑ ዱቢሳቲን
አከ አመነኒፍ ዋኤ እፍቻ ዱጋ በኤ*። [8]እን
አፌሳ እፍቸ ህንቱሬ፥ ዋኤ እፍቻ አከ
ዱጋ በኡፍ ኤርገሜ መሌ*። [9]እፍች እን
ዱጋን፥ እን ገረ ብየ ለፋ ዱፌ፥ ነሞተ
ሁንዱማፍ እንእብሰ*። [10]እን ብየ ለፋ ኬሰ
ቱሬ፤ ብይ ለፋስ እሱማን ተኤ፤ ብይ ለፋ
ገሩ እሰ ህንቤክኔ*። [11]ገረ ብየ ዱንፋሳ
ዱፌ፤ ነሞትንሳ ገሩ እሰ ህንስመትኔ*።
[12]ሀመ እሰ ስመተኒፍሞ እጀሌ ዋቀዮ አከ
ተአኒፍ አቦ እሳኒፍ ኬኔ፤ እሳንስ ወረ
መቃሳት አመነኒደ*። [13]እሳን ኩን ዋቀዮቲ
ደለተን መሌ፥ ዺገቲ ዮኪስ ፌደ ፎኒቲ
ዮኪስ ፌደ ዺራቲ ህንደለትኔ*።

*6. ማቴ 3:1፤ ማር 1:4፤ ሉቃ 3:1-2
*7. 1:31፤ 5:33-35፤ ሆኤ 19:4 *8. 1:20፤
3:28 *9. 1ዮሀ 2:8፤ ዮሀ 3:19፤ 12:46
*10. 1:3-5፤ 1:14፤ 17:25፤ 1ቆሮ 8:6፤
ቆሎ 1:16፤ እብ 1:2 *11. ማቴ 13:57፤
ዮሀ 3:32 *12. ሮማ 8:14-16፤ ገላ 3:26፤
1ዮሀ 3:1 *13. 3:3፥5-6፤ ያቆ 1:18፤
1ጴጥ 1:23፤ 1ዮሀ 5:1፥18

14 ሰገልችስ ነመ ፎኒ ተኤ፥ ኑግዱስ
ቡሬቴ፤ ኡልፍነሳ እሰ አያናፍ ዱጋዳን
ጉቴስ አርግኔ፤ ኡልፍንሳስ እሰ እልም
ቶክች አባሳራ አርገቱ ቱሬ*። [15]ዮሀንስ
ዋኤሳቲፍ ዱጋ እንበአ፤ ሰገሌሳ አል ፋደ
ቴስ፥ «‹እን አነ ቦዴ ዱፉ አነረ ጫለ፥
አነ ዱረ ቱሬአ› ጀዴ ዋኤሳ ከነን ዱበዴ፥
ኩኖ እሰ ከን» ጀዴ*። [16]ጉቱማ አያነሳ
ኬሳ ሁንዱምትኬኝ አያነረት አያነ ፉደት
ኔረ*። [17]ሴር ሙሴዳን ኬነሜ፥ አያኒፍ
ዱጋን ገሩ ዬሱስ ክርስቶሲን አርገመን*።
[18]ሆምትኑ ተካ ዋቀዮን ህንአርግኔ፥
እልመ ቶክቾ እሰ አባ ቡኬ ቱሬ ሰነቱ
ዋኤሳ ሂኬ ቤክስሴ መሌ*።

*14. ማቴ 17:2፤ ገላ 4:4፤ 1ጢሞ 3:16፤
እብ 2:14፤ 1ዮሀ 4:2፤ ኢሳ 60:1
*15. 1:27፥30፤ ማቴ 3:11 *16. ቆሎ 2:9-10
*17. 7:19፤ በኡ 31:18፤ ሮማ 6:14፤ 10:4
*18. 6:46፤ ማቴ 11:27፤ 1ጢሞ 6:16

ዱጋ በኡ ዮሀንስ ጩጺ

(ማቴ 3:1-12፤ ማር 1:2-8፤ ሉቃ 3:15-17)

19 ዬሮ ይሁዶትን ዬሩሳሌሚ ሉቦታፍ
ሌዎተ ዮሀንስት ኤርገኒ፥ «አት ኤኙ?»
ጀደኒ እሰ ጋፈቼሰንት፥ ዮሀንስ*፥ [20]ኡቱ
ህንሃልን፥ «አን ክርስቶስ እሰ አብደቼ
ፈሜ ምት» ጀዴ ሙልእሴ ዱጋ በኤ*።
[21]ወር ኤርገመንስ ዴብሰኒ፥ «አመ አት
ኤኙ? አት ኤልያሲ?» ጀደኒ እሰ ጋፈ
ተን፤ እንሞ፥ «ዋዉ አን እሰ ምት»
ጀዴ፤ እሳን፥ «አት ራጅቻሬ?» እቲን
ጀናን፥ «ዋዉ» ጀዴ ዴብሴ*። [22]እሳ
ንስ፥ «ኤኙ አቲ? ኤጋ፥ ወረ ኑኤርገንት
ከን ዴብፍኑ ኑት ህም፤ አት ኤኙ አፌን
ጀታ?» እቲን ጀደን።

*19. 5:33፤ ሉቃ 3:15-16 *20. 3:28፤
ሆኤ 13:25 *21. ኬሰ 18:15-18፤
ማቴ 11:14፤ 17:10-13

23 ዮሀንስ ዴብሴ፥ «ኢሳያስ ራጅች
አኩመ ዱበቴት፥ ‹አን ሰገሌ ነማ፥ እሰ
ከራ ጎፍታን እረ አዴሙ ቀጀልቻ› ጀዴ፥
ለፈ ኦና ኬሳ እዩደ» ጀዴ*። [24]ወር እሰት
ኤርገመንሞ ፈሪሶተ ኬሳ ቱረን። [25]እሳን
ኩን እት ደበለኒ፥ «አት ክርስቶስ ዮኪስ
ኤልያስ ዮኪስ ራጅች ኤርገ ህንተእኒ
ማሊፍ ጩጽጠሬ?» ጀደኒ እሰ እንጋፈ
ተን*። [26]ዮሀንስሞ፥ «አን ብሻኒነን እስን
ጩጺ፥ እን እስን እሰ ህንቤክኔ ገሩ፥ እስን
ግዱ እንዳበተ። [27]እን ነቦዴ እንዱፈ፤
አንሞ ሀዳ ኮጼሳቲሌ ሂኩዳፍ ነመ ተኡ
ምት» ጀዴ እሳኒፍ ዴብሴ*። [28]ወንት ኩን

ሁንድኑ ዮርዳኖስ ገመ፥ ቤታበራ እዶ ዮሀ
ንስ ጩጳ ቱሬት ተኤ*።
*23. ኢሳ 40፡3፤ ማቴ 3፡3 *25. 1፡33፤
ማቴ 21፡25 *27. 1፡15፤ ማቴ 3፡11፤
ሆኤ 13፡25 *28. 10፡40፤ ማቴ 3፡6፥13

ሆላ ዋቀዮ

29 ቦሩምታ ዮሀንስ ኡቱ ዬሱስ ገረሳ
ዱፉ አርጌ፥ «እላ ሆልቾ ዋቀዮ፥ እሰ
ጩቡ ብየ ለፋ እራ ፉዱ*። 30 ‹ነምን አነ
ቦዴ ዱፉ አነረ ጫለ፥ አነ ዱረ ቱሬአ›
ጂዴ ዋኤሳ ከነን ዱበዴ እሰ ከኑ*። 31 አን
ኦፊኮቲዩ እሰ ህንቤክኔ፥ ገሩ እስራኤልት
አከ እን ሙልእፈሙፈን ብሻኒን ነሞተ
ጩጱ ዱፌ» ጂዴ*። 32 ዮሀንስ ዱጋ
በኤፊ፥ «ሀፉር ቁልቁሉን አከ ጉጌት
ዋቀራ እሰረ ቡኤ ሀፉሳ አርጌረ*። 33 አን
ኦፊኮቲዩ እሰ ህንቤክኔ፤ ገሩ እን አከ አን
ብሻኒን ጩጱፍ ነኤርጌ ሱን፥ ‹ሀፉር ቁል
ቁሉን እሰረ ቡኤ ሀፉሳ ከን አርግቱ፥
እሰ፥ እን ሀፉረ ቁልቁሉዳን ጩጱ› ጂዴ
አነት ህሜ*። 34 አን ኦፊኮቲ ከነ አርጌረ፥
እን ኩን እልመ ዋቀዮ ተኡሳስ ዱጋ
በኤረ» ጂዴ*።
*29. 1፡36፤ ኢሳ 53፡4-7፤ 1ጴጥ 1፡18-19፤
ሙል 5፡6፥9፥12፤ 1ዮሀ 3፡5 *30. 1፡15፥27
*31. 1፡26 *32. ማቴ 3፡16፤ ማር 1፡10፤
ሉቃ 3፡22 *33. ማቴ 3፡11 *34. ማቴ 3፡17፤
4፡3

በርቶተ ዬሱስ ወረ ዱረ ዋመመን

35 ቦሩምታስሞ ዮሀንስ በርቶተሳ ኬሳ
ነሞተ ለማ ወጅን እንዳበተ ቱሬ። 36 ዮሀ
ንስ ኡቱ ዬሱስ አቿን ደርቡ እላሌ፥ «እላ
ሆልቾ ዋቀዮ» ጂዴ*። 37 በርቶትንሳ ለማን
ከነ ዱበቹሳ ደገአኒ፥ ዬሱስ ዱካ ቡአን።
38 ዬሱስ ገረገሌ እሰ ዱካ ቡኡሳኒ አርጌ፥
«ማል በርባዱ?» ጂዴ እሳን ጋፈቴ፤ እሳ
ንሞ፥ «ረቢ፥ ኤሰ ቡፈቴ?» ጂደኒ ዴብ
ሰኒፍ፤ «ረቢ» ጂቹን «በርሲሳ» ጂቹደ።
39 ዬሱስሞ፥ «ኮታቲ እላላ!» ጂዴ እሳ
ኒፍ ዴብሴ፤ በርቶትን ሱንስ ደቀኒ፥ እዶ
ዬሱስ ቡፈቴ አርገኒ፥ ጉያ ሰነ እሰ ብረ
ኦለን፤ ዬሮንሳ አከ ሰአቲ ኩደኒ ቱሬ።
*36. 1፡29፤ ኢሳ 53፡7
40 በርቶተ ለማን ዱቢ ዮሀንስ ደገ
አኒ፥ ዬሱስ ዱካ ቡአን ኬሳ፥ እን ቶኮ
እንድሪያስ ኦቦሌሰ ሲሞን ጴጥሮስ ቱሬ።
41 እንድሪያስ፥ ዱረ ኦቦሌሰሳ ሲሞንን አር
ገቴ፥ «መሲሀቾ አርገትኔረ» ጂዴ እት
ህሜ፤ «መሲሂ» ጂቹን «ክርስቶስ»
ጂቹደ*። 42 እንድሪያስስ ሲሞንን ገረ ዬሱ
ስት ጌሴ፤ ዬሱስሞ እሰ እላሌ፥ «ኤዳ
አት ሲሞን እልመ ዮሀንስ፤ ኤጋ ስአቾ
‹ኬፉስ› ጂደምቴ እንዋመምተ» ጂዴን፤
«ኬፉስ» ጂቹን አፉን ግሪኪት «ጴጥሮስ»
ጂቹደ፤ ጴጥሮስ ጂቹንሞ «ደጋ ህንሶ
ቾኔ» ጂቹደ*።
*40-42. ማቴ 4፡18-20 *41. 4፡25
*42. ማቴ 16፡18፤ ማር 3፡16

ዬሱስ ፊሊጶሲፍ ናታናኤልን ዋሙሳ

43 ቦሩምታስ ዬሱስ ገሊላ ደቁዳፍ
ከኤ፥ ፊሊጶስን አርገቴ፥ «ነዱካ ቡእ!»
እቲን ጂዴ*። 44 ፊሊጶስስ አኩመ እንድሪ
ያሲፍ ጴጥሮስ፥ ነመ መንደረ ቤት-ሰይዳ
ቱሬ*። 45 ፊሊጶስ ኩን ናታናኤልን አር
ገቴ፥ «እሰ ሙሴን መጫፈ ሴራ ኬሰት፥
ራጆትንስሞ መጫፈሳኒ ኬሰት ዋኤሳ
ጫፈን አርገትኔረ፤ እን ነምቾ ናዝሬት፥
ዬሱስ እልመ ዮሴፍ» ጂዴን*። 46 ናታና
ኤል ዮሙስ፥ «ናዝሬት ኬሳ ወንት ጋሪን
በኡ ደንደአ?» ጂዴ ፊሊጶስን ጋፈቴ፤
ፊሊጶስሞ፥ «ኮቱቲ እላል!» ጂዴ ዴብ
ሴፍ*። 47 ዬሱስ፥ ኡቱ ናታናኤል ገረሳ
ዱፉ አርጌ፥ «እላ፥ ነመ እስራኤል እሰ
ዱጋ እሰ ሶብን ኬሰ ህንጅሬ» ጂዴ ዋኤሳ
ዱበቴ። 48 ናታናኤል፥ «ኤሰት ነቤ
ከታ?» ጂዴ እሰ ጋፈቴ፤ ዬሱስሞ
ዴብሴ፥ «ፊሊጶስ ኡቱ ስህንዋምን ሙከ
ሀርቡ ጆለተን ስአርጌ» ጂዴን። 49 ከነረት
ናታናኤል፥ «ረቢ! አት እልመ ዋቀ
ዮት፥ አት ሞቲ እስራኤል!» ጂዴን*።
50 ዬሱስ አመስ ዴብሴ፥ «ሙከ ሀርቡ ጆለ
ተን ስአርጌ ዋነን ሲን ጂዴፍ አመንታ?
እሳን ከነረ ከን ጫሉዩ አርጉፍ ጅርተ»
ጂዴን። 51 እት ደበሌስ፥ «ዱጉመ፥ ዱጉ
መን እስንት ህመ፥ ዋቀ በነማ፥ ኤርገሞተ
ዋቀዮስ እልመ ነማረ ኡቱ ኦል በአኒ ገድ
ቡአኒ አርጉፍ ጅርቱ» ጂዴን*።
*43. ማር 2፡14 *44. 12፡21 *45. 21፡2፤
ሉቃ 24፡25-27፤ ኬሰ 18፡15፥18፤
ኢሳ 7፡14፤ ኤር 23፡5፥6፤ ህስ 34፡23
*46. 7፡41፥52 *49. ፋር 2፡7፤ ማቴ 14፡33፤
16፡16፤ 27፡42፤ ዮሀ 12፡13
*51. ኡመ 28፡12፤ ማቴ 4፡11

ቦቆና 2

ጭዶ ቃናት ተኤ

1ጉያ ሰደፉትሞ ኩታ ብየ ገሊላ መን
ደረ ቃናት ጭድ ቶኮ ቱሬ፤ ሃት ዬሱስ
አች ቱርቴ*። 2ዬሱሲፍ በርቶትንሳስ ጭድ
ቾት ዋመመኒ ቱረን። 3ዳዲን ወይኒ ዱራ
ዱምናን፥ ሃትሳ፥ «ዳዲ ወይኒ ህንቀበን»
ጀቴ ዬሱስት ህምቴ። 4ዬሱስሞ «ሃዶ፥
ማሊፍ ሆጂኮ ኬሰ ልጠሬ? ዋ ጎቹፍ ዬሮ
ንኮ አመሌ ህንጌኜ» ጀዴ ዴብሴ*። 5ሃትሳ
ዮሙስ ወረ አቺ ኤርገመኒን፥ «ዋኑመ እን
እስንት ህሙ ጎዳ!» ጀቴን።
*1. 4:46፤ 21:2 *4. 7:30፤ 8:20፤
ማቴ 12:48

6ወር ይሁዶታስ ሴረ እቲን አፈሳኒ፥ ቆዳ
ሳኒስ ቁሌሰን ቀቡ ቱረን፤ ከናፍስ ጋኒ ደጋ
ጀአ፥ ቶኮን ቶኮንሳ አከ ሊትረ ሰዴተማ ሀመ
ድባፍ ድግደማት ከን ፋደቱ አች እንደዳ
በቱ*። 7ዬሱስ ዮሙስ ጀራን፥ «ብሻን ጋኖተ
ከነት ጉታ!» ጀዴ፤ ከናፍ እሳን ሀመ አፋ
ኒት ጉተን። 8ከነ ቦዴ ዬሱስ፥ «ቡሳቲ እሰ
ጭድቾ ጌጌሱት ጌሳ!» እሳኒን ጀዴ፤ እሳን
ዮሙስ እት ጌሰን። 9ነምቾ ብሻን እሰ ዳዲ
ተኤ ሰነ ምኤፈቴ እላሌ፤ ዳድች ኤሳ አከ
በኤ፥ ወረ ብሻን ጉሬ ሰነቱ ቤከ መሌ ነምቾ
ህንቤኩ ቱሬ፤ ዮሙስ ድርሰ ምስሮ አፍት
ዋሜ። 10«ስላሌ አከ አመለ ብየ ከናት ነምን
ሁንድኑ ዳዲ ወይኒ እሰ ጋሪ ዱረ ኬኔ፥ ኤርገ
ኬሱሞትን ቁፈኒ ዳዲ እሰ ላፉ ፍደ፤ አት
ገሩ ዳዲ እሰ ጋሪ ሀመ አማት ኬሴ»፥ እቲን
ጀዴ። *6. ማር 7:3-4

11ዬሱስ ምልከተ አርግሲሴ ሁንዱማ
ኬሳ እሰ ጀልቀባ ከነ ቃና ገሊላት ሆጄቴ፥
ኡልፍነሳ ሙልእሴ፥ በርቶትንሳስ እቱማ
እሰት አመነን*።
*11. 1:14፤ 12:37፥41፤ 20:30

12ከነ ቦዴ ዬሱስ ሃደሳ፥ አቦሎተሳ
ቲፍ በርቶተሳ ወጅን ገረ መንደረ ቅፍርና
ሆምት ገድ ቡኤ፤ ገሩ ጉያ ባይኤ አች
ህንቡቡሌ*። *12. ማቴ 4:13፤ 13:55

ዬሱስ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ወረ ብቴ ጉርጉሩ አፉሳ

(ማቴ 21:12-13፤ ማር 11:15-17፤
ሉቃ 19:45-46)

13አያን ፉሲካ ወረ ይሁዶታ ጌኛን፥
ዬሱስ ገረ ዬሩሳሌምት አል በኤ*። 14መነ
ቁልቁሉማ ኬሰትስ ነሞተ እዶ ሰነ ታአኒ
ሰንጎተ፥ ሆሎተ፥ ጉጌስ ጉርጉረን፥ ወረ
ሆሪ ጨላ ጌጌደረንስ አርጌ። 15ዮሙስ እን
ቁንጬራ ቀጬ ደአቴ፥ ሁንዱመሳኒ ሆሎ
ተሳኒፍ ሰንጎተሳኒ ወጅን ገድ እሳን አፌ፤
ሆሪ ወረ ሆሪ ጌጌደረኒ እንብትምሴ፥ ገበቶ
ተስ ገድ ገረገልቼ። 16ወረ ጉጌ ጉርጉረኒ
ንሞ፥ «ከነ ኬሳ ገድ ባፈዳ! መነ አባኮቲስ
መነ ብታ ጉርጉርታ ህንጎድና!» ጀዴን*።
17ዮሙስ በርቶትንሳ፥ «ህናፉን መነኬቲ
ነጉበ» ጀደሜ እሰ ጫፈሜ ያደተን*።
*13. 6:4፤ 11:55፤ በኡ 12:1-27
*16. ሉቃ 2:49 *17. ፋር 69:9

18ከነረት ይሁዶትን፥ «ዋን እቲን ከነ
ጎቹ ደንዴሱ ሙልእሱዳፍ፥ ምልከተ
ማሊ ኑአርግሲፍታ?» ጀደኒ እሰ ጋፈ
ተን*። 19ዮሙስ ዬሱስ ዴብሴ፥ «መነ
ቁልቁሉማ ከነ ጅግሳ! አንሞ ጉያ ሰድእት
ዴብሴ እሰ ነንዳበ» እሳኒን ጀዴ*። 20ይሁ
ዶትንሞ፥ «መነ ቁልቁሉማ ከነ እጃሩንሳ
ወጋ አፉርተሚ ጀአ ፋደቴ፥ አትሞ ጉያ
ሰድእ ኬሰት ዴብፍቴ እሰ ዳብዳሬ?»
ጀደኒ ጋፈተን። 21ዬሱስ ገሩ ዋኤ መነ
ቁልቁሉማ ዮሙ ዱበቴ ዋኤ ደግነ አፈሳ
ዱበቹሳት*። 22ከናፍ በርቶትንሳ፥ ኤርገ
እን ዱአ ከኤ ቦዴ፥ ዋኤ እሰ ከናፍ ዱበ
ቹሳ ያደተን፤ ዋን መጫፍን ጀዴ፥ ዱቢ
ዬሱስ ዱበቴስ እንአመነን*።
*18. 6:30፤ ማቴ 21:23 *19. ማቴ 26:61፤
27:40፤ ማር 14:58፤ 15:29፤ ሆኤ 6:14
*21. 1ቆሮ 6:19 *22. 12:16፤ 14:26፤
20:9፤ ሉቃ 24:8፥26-27

ዬሱስ ገራ ነመ ሁንዱማ ቤኩሳ

23ዬሮ እን አያነ ፉሲካፍ ዬሩሳሌም
ቱሬት፥ ነሞትን ባይኤን ምልከተ እን ጎዴ
አርገኒ እሰት እንአመነን*። 24እን ገሩ
ነሞተ ሁንዱማ ጋሪ ጎዴ ዋን ቤኩፍ፥
አመኔ እሳንት አፍ ህንዲፍኔ*። 25እን አፌ
ሳቲ ገራ ነማ ኬሰ ከን ጅሩ ዋን ቤኩፍ፥
ከን ብራ ዱፌ ዋኤ ነመ ቶኮ እሰት ህሙ
ህንበርባድችፍኔ።
*23. 7:31፤ 11:45-48 *24. 6:64

ቦቆና 3

ኒቆዴሞስ ገረ ዬሱስ ደቁሳ

1ፈሪሶተ ኬሰ፥ ነምን ኒቆዴሞስ
ጀደሙ ቶኮ ቱሬ፤ እን ዱረ-ቡቱ ይሁዶታ
ቱሬ*። 2እን ኩን ሀልከኒን ገረ ዬሱስ
ዱፌ፥ «ረቢ አከ አት በርሲሳ ታቴ ዋቀዮ

ብራ ዱፍቴ ኑእ ቤክነ፤ ሆምትኑ ዮ ዋቀዮ
እሳ ወጅን ጅራቴ መሌ ምልክተ አት አር
ግሲፍቱ ከነ፥ ደንደኤ ህንአርግሲሱ»
እቲን ጂዴ*። 3 ዬሱስ፥ «ዱጉመ፥ ዱጉ
መን ስት ህመ፥ ኤኙሌ ኦሊ ዮ ደለቹ
ደባቴ፥ ሞቱማ ዋቀዮ አርጉዩ ህንደን
ደኡ» ጂዴ ዴብሴፍ*። 4 ኒቆዴሞስሞ፥
«ነምን ኤርገ ቀንጨሬ አተምት ደለቹ ደን
ደአ? ገደሜሰ ሃደሳት ለመፋ ገሌ፥ ደለቹ
ደንደአሞ?» ጂዴ ዬሱስን ጋፈቴ*።
5 ከናፍ ዬሱስ፥ «ዱጉመ፥ ዱጉመን ስት
ህመ፥ ኤኙሌ ብሻኒፍ ሀፉረ ቁልቁሉቲ ዮ
ደለቹ ደባቴ፥ ሞቱማ ዋቀዮት ገሉ ህንደ
ንደኡ*። 6 ነመ ፎኒቲ ከን ደለቴ ፎን፥
ሀፉረቲ ከን ደለቴ ሀፉረ*። 7 ኦሊ ደለቹን
እስኒፍ እንተአ ሲን ጂቹኮቲፍ ህንድንቅፈ
ትን። 8 ቅሌንስ ገረ ፌዴት እንቅሌንሰአ፥
ቅሌንሰኡሳ እንደጌሰ፥ ኤሳ አከ እን ዱፉ፥
ኤሰስ አከ እን ደቁ ገሩ ህንቤክቱ፤ ኤጋ
ሀፉረቲ ከን ደለቴ ሁንድኑስ አኩመ ከነ»
ጂዴ ዴብሴፍ*።

*1. 7:50፤ 19:39 *2. 9:16፥33፤
ማቴ 22:16፤ ሆኤ 10:38 *3. 1:13፤
1ጴፕ 1:23፤ 1ዮሀ 3:9 *4. 2ቆሮ 5:17
*5. ህስ 36:25-27፤ ኤፌ 5:26፤ ቲቶ 3:5
*6. 1:13፤ 1ቆሮ 15:50 *8. ለለ 11:5

9 ኒቆዴሞስ ዴብሴ፥ «ኩን አተምት
ተኡ ደንደአ?» ጂዴ ዬሱስን ጋፈቴ።
10 ዬሱስ ዴብሴፌ፥ «አት በርሲሳ እስራ
ኤል ከን ታቴ፥ ከነ ህንቤክቱ?
11 ዱጉመ፥ ዱጉመን ስት ህመ፥ ኑእ እሰ
ቤክኑ እንዱበትነ፥ እሰ አርግኔስ ዱጋ
እንባነ፤ ኡቱመ ተኡዩ እስን እሰ ኑእ ዱጋ
ባኑ ህንፉደተን*። 12 ዋኤ እሰ ብየ ለፋ እስ
ንት ህምናን ኤርገ ህንአመንተን ተኤ፥
ዋኤ እሰ ብየ ዋቃ ዮን እስንት ህሜሞ አተ
ምት አመንቱሬ? 13 እልመ ነማ እሰ ዋቀራ
ገድ ቡኤ ሰነ መሌ፥ ሆምትኑ ገረ ዋቃት
ኦል ህንባኔ*። 14 ሙሴን ለፈ ኦና ኬሰት
ቦፈ ስቢለ ዲማ ሙከረት አከ ኦል ፉዴ፥
እልም ነማስሞ አከሱመ ሙከረት ኦል
ፉደሙን እንተአ*። 15 ኩንስ እልመ ነማት
ከን አመኑ ሁንድኑ ጅሬኘ በረበራ ሀቀባ
ቱፍ ተአ*።

*11. 3:32፤ 8:26 *13. ፊኬ 30:4፤
ሮማ 10:6፤ ኤፌ 4:9፤ ሆኤ 2:34
*14. ለኮ 21:9፤ ዮሀ 8:28፤ 12:32-34
*15. 20:31፤ ማር 16:16፤ ሮማ 1:16፤
1ዮሀ 5:11-13

16 «ዋቀዮ፥ አከስት ቶክቸ እልመሳ
ሀመ ኬኑፍት ብየ ለፋ ጃለቴ፤ ኩንሞ
እሰት ከን አመኑ ሁንድኑ ጅሬኘ በረበራ
ሀቀባቱፍ መሌ፥ ሀበዱፍ ምት*! 17 ዋቀዮ
ብየ ለፋት ፈረድቺሱፍ ምት፥ ብይ ለፋ
እሳን ሀፈዩፍ እልመሳ ብየ ለፋት ኤርጌ
መሌ*። 18 እልመሳ ከነት ከን አመኑ እት
ህንፈረደሙ፥ እሰት ከን ህንአመንኔ ገሩ፥
መቃ ቶክቸ እልመ ዋቀዮት ዋን ህንአመን
ኒፍ፥ አሙመዩ እት ፈረደሜረ*።
19 እፍች ገረ ብየ ለፋ ዱፌረ፥ ነሞትን ገሩ
ሆጂንሳኒ ሀማ ዋን ተኤፍ፥ እፈረ ዱከነ
ጃለተን፤ ፍርድችስ አኩመ ከነት እንራወ
ተመ*። 20 ሀማ ከን ሆጂቱ ሁንድኑ እፍቸ
እንጅበ፥ ሆጂንሳ አከ እረት ህንቤከምኔፍ
ገረ እፍቻት ህንበኡ*። 21 ዱጋት ከን
ጅራቱ ገሩ ሆጂንሳ፥ እን አከ ጃለለ ዋቀ
ዮት ሆጄተሜ፥ ሀሙልአቱፍ ገረ እፍቻት
እንበአ» ጂዴን*።

*16. ሮማ 8:32፤ 1ዮሀ 4:9-10፤ ዮሀ 3:36
*17. 12:47፤ ሉቃ 19:10 *18. 5:24፤
2ተሰ 2:12 *19. 1:5፥9-11፤ 8:12፤ 9:5፤
12:48 *20. 7:7፤ ኤፌ 5:11-13
*21. ማቴ 5:16፤ 1ዮሀ 1:6-7

ዮሀንስ ዋኤ ዬሱስ ዱጋ በኡሳ

22 ከነ ቦዴ ዬሱሲፍ በርቶትንሳ ገረ
ኩታ ብየ ይሁዳ ደቀን፤ ዬሱስ በርቶተሳ
ወጅን ተከ አች ቡቡሌ፥ እንጩጸስ ቱሬ*።
23 ዮሀንስሞ መንደረ ኤኖን እሰ ሳሌምት
ድአ፥ እዶ ብሻን ባይኤን አርገሜ ሰነት
እንጩጸ ቱሬ፤ ነሞትንስ አች ደቀኒ
እንጩጸመን። 24 ዮሀንስ ዬሮ ሰነት መነ
ህዳት ህንገልፈምኔ ቱሬ*።

*22. 4:1-2 *24. ማቴ 14:3፤ ማር 6:17፤
ሉቃ 3:19-20

25 ዮሙስ በርቶትን ዮሀንስ ዋኤ ቁሌሱ
ረት ይሁዲ ቶኮ ወጅን ወልት ፈልሙት
ከአን። 26 በርቶትን ሱን ገረ ዮሀንስ
ዱፈኒ፥ «ያ በርሲሳ፥ እን ገመ ዮርዳኖ
ስት ሲወጅን ቱሬ፥ አትስሞ ዱጋ ባቴፍ
ሱን ኩኖ እንጩጸ፤ ሁንዱምትኑስ ገረሳ
ደቃ ጅሩ» ጂደኒ እት ህመን*። 27 ዮሀንስ
ዮሙስ ዴብሴ፥ «ነምን ዮ ዋቀራ እሳፍ
ኬነሜ መሌ፥ ዋን ቶኮሌ ፉደቹ ህንደን
ደኡ*። 28 ‹አን ክርስቶስ ምት፥ ገሩ ፉለሳ
ዱረን ኤርገሜ› ጂዴ አከን ዱበዴ፥ እስን
ኦፈኬሰኒ ዱጋ አናፍ ባቱ*። 29 ምስሮ ከን
መና ቀቡ እን ድርሰ ምስሮት፥ ሚንጄን

እን እሰ ደጌፈቱ ገሩ ሰገሌ ድርሰ ምስሮ
ደገኡት ጉዳ እንገመደ፤ አንስ አኩመ
ከነት ገመቹንኮ አመ ጉቱ እንተአ*። 30 እን
ሱን ጉደቻ አዴሙን እንተአፍ፣ አን ገሩ
ጥናቻ አዴሙን አናፍ እንተአ» ጇዴ።

*26. 1:25-34፤ 4:1-2፤ ማቴ 3:11፣13
*27. 19:11፤ 1ቆሮ 4:7፤ እብ 5:4
*28. 1:20፣23፤ ሉቃ 3:15-17 *29. 15:11፤
17:13፤ ማቴ 9:15

ዬሱስ ዋቀራ ዱፉሳ

31 ዮሀንስ እት ፉፌ፣ «እን ኦሊ ዱፉ
ሁንዱማረ ጅረ፤ ነምን ለፈ ከና ከኑመ
ለፋት፣ ዋኤ እሰ ለፈራ ዱበተስ፣ እን
ዋቀራ ዱፉ ሁንዱማረ ጅረ*። 32 እሰ አርጌ
እሰ ደገኤ ሰነስ ዱጋ እንበአ፤ እሰ እን ዱጋ
በኡስ ሆምትኑ ህንፉደቱ*። 33 እሰ እን
ዱጋ በኡ ከን ፉደቱሞ፣ ዋቀዮ ዱገ-ቀቤሰ
አከ ተኤ መለቶዳን ጭምሴረ*። 34 እን
ዋቀዮ እሰ ኤርጌ ዱቢዱመ ዋቀዮ ዱበተ፣
ዋቀዮ ሀፉርቾ ሰፈረ መሌ እንኬነአ*።
35 አባን እልመሳ እንጃለተ፣ ዋን ሁንዱማስ
ሀርከሳት ኬኔረ*። 36 ነምን እልመ ዋቀዮት
አመኑ፣ ጅሬኘ በረበራ ቀበ፤ እልመ ዋቀ
ዮፍ ከን ህንአቦመምኔ ገሩ ጅሬኘ ህንአር
ገቱ፣ ዴከምሰ ዋቀዮቱ እሰረት ሀፈ መሌ»
ጇዴ*።

*31. 8:23፤ 1ቆሮ 15:47፤ 1ዮሀ 4:5
*32. 3:11፤ 8:26 *33. 1ዮሀ 5:10
*34. 1:16፣33-34፤ ቆሎ 1:19 *35. 5:20፤
17:2፤ ማቴ 11:27፤ ሉቃ 10:22
*36. 3:15-18፤ 1ዮሀ 5:12-13፤ ኤፌ 5:6፤
እብ 3:18-19፤ ሮማ 11:20፣30-32

ቦቆና 4

ዬሱሲፍ ዱበርቲ ሰማርያ

1 ዬሱስ ዮሙስ ዮሀንስረ ከን ጫሉ በር
ቶተ ደበለቻ፣ ጩጻስ አከ ቱሬ ወር ፈሪ
ሶታ ደገኡሳኒ፣ ዬሱስስ እንበሬ*።
2 ኡቱመ ተኡዩ በርቶተሳቱ ጩጴ መሌ
ዬሱስ አፈሳቲ ህንጩጽኔ ቱሬ። 3 ከነ ቦዴ
እን ኩታ ብየ ይሁዳ ዲሴ ገሊላ ደቄ።
4 ዬሮ አች ደቁሞ ሰማርያ ኬሰ ደርቡን
እሰረ ቱሬ*።

*1. 3:22፣26 *4. ማቴ 10:5፤ ሉቃ 9:52

5 ኩታ ብየ ሰማርያ ኬሳ ገረ መንደረ
ሲካር ጇደሙ ቶኮ ዱፌ፤ መንደርቾ ለፈ
እሰ ያቆብ እልመሳ ዮሴፈፍ ኬኔት
ድአደ*። 6 ብሻን ቦላ ያቆብ አች ቱሬ፤
ዬሱስ ከራ አዴማ ኦሌ ዋን ደደቤፍ፣ ቦለ
ብሻኒ ሰነ ቡኬ ታኤ፤ ዬሮንሳስ አከ ሰኣቲ
ጀአ ቱሬ*።

*5. ኡመ 33:19፤ 48:22፤ ኢያ 24:32
*6. 4:12

7 ዱበርቲን ሰማርያ ቶኮስ ብሻን ወራበ
ቹዳፍ ዱፍቴ፤ ዮሙስ ዬሱስ፣ «ብሻን
ዱጋቲ፣ አናፍ ኬን!» እቲን ጇዴ። 8 በር
ቶትንሳ ኛተ ብቱዳፍ ገረ መንደራ ደቀኒ
ቱረን*። 9 ዱበርቲን ሰማርያ ሱን፣ «አተ
ምት አት ይሁዲ ታቴ፣ አነ ዱበርቲ ሰማ
ርያ ብሻን ዱጋቲ ጋፈታ?» እቲን ጇቴ፤
ይሁዶትን ወረ ሰማርያ ወጅን ቆዳ ቶኮት
ህንሶረተን*። 10 ዬሱስሞ ዴብሴፈ፣ «ኬና
ዋቀዮ ኡቱ ቤክቴ፣ እን ‹ብሻን ዱጋቲ
አናፍ ኬን!› ሲንጇዴ ኩንስ ኤኙ አከ እን
ተኤ ኡቱ ሁበቴ፣ ስላ ስቱ እሰ ከደተ፣
እንሞ ብሻን ዬሮ ሁንዱማ ጅራቱ ሲፍ
እንኬነ ቱሬ» ጇዴን*።

*8. ማር 6:37 *9. እዝ 4:1-5፤ ነህ 4:1-2፤
ሉቃ 9:52-53 *10. 7:38፤ ሙል 21:6፤
22:17

11 ዱበርትቲን ከነረት፣ «ያ ጎፍታ፣
አቶ ዋን እቲን ቡዱቅስቱ ህንቀብዱ፣ ቦል
ብሻንቻሞ ገድ ፈጎደ፣ ብሻን ዬሮ ሁን
ዱማ ጅራቱ ሰነ ኤሳ ፍደሬ? 12 አባኬኘ
ያቆብ እሰ ብሻንቾ ዱጌ፣ እጆሌንሳ፣ ሆሪ
ንሳስ ዱገኒ፣ ቦለ ብሻንቻሞ ኑፍ ኬኔ
እንጫልታ?» ጇቴን*። 13 ዬሱስሞ፣
«ብሻን ከነራ ከን ዱጉ ሁንድኑ ዴብኤ
እንዴቦተ፤ 14 ብሻን እሰ አን ኬኑፊፍ
ጅሩራ እን ዱጉ ገሩ፣ በረበራን ህንዴ
ቦቱ፤ ብሻን እን አን ኬኑፊፍ ጅሩ፣ እሰ
ኬሰት ቡርቃ ብሻኒ እሰ ጅሬኘ በረበራቲፍ
ቡርቁ እንተአአ» እቲን ጇዴ*። 15 ከነረት
ዱበርትቲን፣ «ያ ጎፍታ! ዴብኤ አከ አን
ህንዴቦትኔፍ፣ ብሻን ወራበቹፍስ አከ አን
አስ ህንዱፍኔፍ፣ ብሻን ከነ አናፍ ኬን!»
ጇቴን።

*12. 8:53 *14. 6:35፤ 7:37-39፤
ኢሳ 49:10፤ 55:1

16 ዬሱስሞ፣ «ደቅ! አባ መናኬ ዋሚ
ኮቱ!» ጇዴን። 17 ዱበርትቲን ዴብፍቴ፣
«አኖ አባ መና ህንቀቡ» ጇቴን፤ ዬሱ
ስሞ፣ «እሰ ‹አባ መና ህንቀቡ› ጇቴ፣
በኤሰ ዱበቴ። 18 አቦተ መና ሸን ቀብደ ዮ
ቱርቴዩ፣ እን አመ ሲወጅን ጅሩ አባ
መናኬ ምትአ፤ ከነ ዱጋ ዱበቴ» እቲን
ጇዴ። 19 ከነረት ዱበርትቲን፣ «አከ አት

ራጂ ታቴ ነንአርገ፥ ያ ጎፍታ*፤ 20 አቦት
ንኬኘ ጋረ ከነ ጉባት እንሰገዱ፤ እስን ወር
ይሁዶታሞ ‹ለፍት እት ዋቀዮፍ ሰገዱን
ተኡ ዬሩሳሌም ኬሰ ጅረ› ጄቱ» እቲን
ጄቴ*።

*19. 9፡17፤ ማቴ 21፡46፤ ሉቃ 7፡39
*20. ኬሰ 11፡29፤ 12፡5-14፤ ፋር 122፡1-5

21 ዬሱስ ዮሙስ፥ «ዱበርቲነነ፥
ዬሮን እት እስን ጋረ ከነ ጉባት ዮኪስ ዬሩ
ሳሌምት አባዳፍ ህንሰገድኔ ዱፉፍ ጅረ፤
ነአመን*! 22 እስን ዋን ህንቤክኔት ሰገዱ፥
ኑእ ገሩ ዋን ቤክኑት ሰገድነ፥ ፈይን ይሁ
ዶተ ኬሳ እንዱፈ*። 23 ዬሮን እት ወር
ዱጉመ ሰገደን፥ ሀፉራፍ ዱጋዳን አባዳፍ
ሰገደን ገሩ እንዱፈ፤ እንስ አሙመዩ
ገኤረ፤ አባንስ ወረ አከስት እሳፍ ሰገደን
እንበርባደ*። 24 ዋቀዮ ሀፉረ፤ ወር እሳፍ
ሰገደንስ ሀፉራፍ ዱጋዳን እሳፍ ሰገዱን
እንተአፍ» እቲን ጄዴ*። 25 ዱበርትቲንሞ
ዴብፍቴ፥ «መሲሂን እን ክርስቶስ
ጄደሙ አከ ዱፉ አኑ ቤከ፤ እን ጋፌ ዱፌ
ዋን ሁንዱማ ኑት እንህመ» ጄቴ*።
26 ዬሱስ ዮሙስ፥ «እን አመ ሲወጅን
ዱበቻ ጅረ፤ ኩኖ አን እሰ» እቲን ጄዴ*።

*21. ሚል 1፡11 *22. 2ሞቶ 17፡29-41፤
ኢሳ 2፡3፤ ሮማ 9፡3-5 *23. ኤፌ 2፡18፤
ፊሊ 3፡3 *24. 2ቆሮ 3፡17፤ ሮማ 12፡1
*25. 1፡41 *26. 9፡35-38፤ ማር 14፡61-62

27 ዬሮ ከነት በርቶትንሳ ዴብአኒ
ዱፈን፤ ዱበርቲ ወጅን ዱበቼሳቲፍስ
እንድንቅፈተን፥ ገሩ እሳን ኬሳ ቶኮሌ፥
ማል አከ እሼን በርባዱ፥ ዮኪስ ማሊፍ
አከ እን እሼዳ ወጅን ዱበቱ ህንጋፈትኔ።
28 ዱበርትቲን ዮሙስ ኦኮቴሼ አቹመት
ዲፍቴ፥ ገረ መንደራ ደቅጤ ነሞተትስ
ዱበቴ፥ 29 «ኮታ ነምቾ፥ ዋን አን ከናን
ዱረ ሆጄዴ ሁንዱማ አነት ህሜ ቶኮ
እላላ፤ ኩን ክርስቶስ ላታ?» ጄቴ*።
30 ነሞትን ዬሮ ሰነት መንደርቾ ኬሳ
በኣኒ፥ ገረሳ ዱፉት ከአን።

*29. 4፡39፤ 7፡26፤ ማቴ 12፡23

31 ከነ ግዱት በርቶትንሳ፥ «ያ በር
ሲሰ፥ ዋ ኛዱ!» ጄደኒ እሰ እንከደቱ
ቱረን። 32 እን ገሩ ዴብሴ፥ «አን ኛተ
እስን ህንቤክኔ ከነን ኛዱ ቀበ» እሳኒን
ጄዴ። 33 ዮሙስ በርቶትን፥ «ነምን ኛተ
ፍዴፍ ጅራሬ?» ወሊን ጄደን። 34 ዬሱ
ስሞ፥ «ኛትን ከንኮ ጃለለ እሰ ነኤርጌ ጎቹ
ዳፍ ሆጂሳ ራወቹደ*። 35 እስን አመ፥
‹ሃማን ጅአ አፉር ቦዴ እንተአ› ጄቱ
ምቲ? እጀኬሰኒን ማስቾ እላላ! አንሞ፥
ምዳን አሙመዩ ብልቻቴ፥ ሃማን አከ ገኤ
ኩኖ እስንተን ቤክስሰ*፤ 36 እን ሃሙ ገቲሳ
እንአርገተ፥ እጀ ምዳንቻስ ጅሬኘ በረበራ
ቲፍ ወልት እንቀበ፤ ኩንስ እን ፈጫሱፍ
እን ሃሙ ወሊ ወጅን አከ ገመደኒፍ
እንተአ*። 37 ኤጋ መማክስቾ፥ ‹ነምን ቶኮ
እንፈጫሰ እን ካንሞ እንሃመ› ጄዱ ሱን
ከናን ዱጋ እንተአ*። 38 ዋን እት ህንደደ
ብን አከ ሃምተኒፈን እስን ኤርጌ፤ ወር ካን
እት ደደበኒሩ፥ እስንሞ እሰ እሳን እት
ደደበንት ገልተን» እሳኒን ጄዴ።

*34. 5፡36፤ 6፡38፤ 17፡4፤ ማቴ 4፡4
*35. ማቴ 9፡37፤ ሉቃ 10፡2፤ ሆኤ 8፡25
*36. 1ቆሮ 3፡6-9፤ 9፡17-18 *37. ኢዮ 31፡8፤
ሚከ 6፡15

39 ሰበቢ ዱበርትቲን፥ «ዋን አን ከናን
ዱረ ሆጄዴ ሁንዱማ አነት ህሜ» ጄቴ
ዱጋ ባቴፍ፥ መንደረ ሰና ወር ሰማርያ
ባይኤን እሰት አመነን*። 40 ወር ሰማርያ
ኩንስ ዬሮ እሰ ብረ ገአን፥ እሳን ብረ አከ
ቱሩፍ ዬሱስን ከደትናን፥ እን ጉያ ለማፍ
እሳን ብረ ቱሬ። 41 ነሞትን ሰናን ባይኤንስ
ዱቢሳቲፍ ጄደኒ እት አመነን። 42 ጀር ገሩ
ዱበርትቲዳን፥ «ኤጋ ኑእ ስአቾ ዋን አት
ዱበቴፍ አመንነ ምት፤ ኑእ ኦፉመኬኛ
ደጌኜረ፥ እን ኩን ዱጉመ ፈይሳ ብየ ለፉ
አከ ተኤስ እንቤክነ» ጄደን*።

*39. 4፡29 *42. 3፡17፤ 1ዮሀ 4፡14፤
1ጢሞ 4፡10፤ ሆኤ 5፡31

ዬሱስ፥ እልመ ሆጄታ ሞቲ ቶኮ ፈይሱሳ

(ማቴ 8፡5-13፤ ሉቃ 7፡1-10)

43 ጉያ ለማን ሰነ ቦዴስ ዬሱስ አቼ
በኤ ኩታ ብየ ገሊላ ደቄ*፤ 44 እኑምቱ
ኦፈሳቲሌ ራጂን ቶኮ ብየሳ ኬሰት አከ ህን
ፉደተምኔ ዱበቴ ቱሬ*። 45 ወር ገሊላስ
ገረ አያንቻት ኦል በኣኒ፥ ጉያ አያና ሰነ
ዬሩሳሌምት ከን እን ሆጄቴ ሁንዱማ ዋን
አርገኒፍ፥ ዬሮ እን ገሊላ ገኤ እሰ
ስመን*።

*43. 4፡40፤ ማቴ 4፡12 *44. ማቴ 13፡57፤
ማር 6፡4፤ ሉቃ 4፡24 *45. 2፡23

46 እን ዴብኤ ቃና ገሊላ፥ እዶ እት
ብሻን ዳዲ ወይኒት ጌደሬ እንዱፌ፤ ቅፍ
ርናሆምስ ነምቾ ሞቲዳፍ ሆጄቱ ቶኮ
ቱሬ፤ እልምሳ ዱራ ዱኩብሰቴ ቱሬ*።

47ዬሱስ ይሁዳዳ ገሊላ ዱፉሳ ዮሙ ደገ
ኤስ፣ ነምች ገረሳ ደቄ፤ ቅፍርናሆምት
ገድ ቡኤ፣ አከ እን እልመሳ እሰ ዱአት
ድአቴ ፈይሱፍ ዬሱስን ከደቴ። 48ዬሱ
ስሞ፣ «ስላ እስን ምልክታፍ ድንቂ ዮ
አርጉ ደባተን ህንአመንተን» ጂዴን*።
49ነምች ሞቲዳፍ ሆጂቱ ሱንስ፣ «ያ
ጎፍታ ኮቱ፣ ሙጬንኮ ኡቱ ህንዱእን ገድ
ቡእ!» ጂዴን። 50ዬሱስሞ፣ «ደቅ!
እልምኬ ሲፍ እንጅራተ» እቲን ጂዴ፤
ነምችስ ዱብቸ ዬሱስ እሰት ዱበቴ አመኔ
ደቄ። 51ገረ መናት ኡቱ እን አዴማ
ጅሩ፣ ሆጂቶትንሳ ከራት እት ዱፈኒ፣
እልምሳ ዱአ አከ ኦሌ እት ህመን።
52እንሞ ሰአቲ ሙጭች እት ፎየኤ እሳንራ
ቆረትናን፣ እሳንሞ «ከሌስ ሰአቲ ቶርበ
ፋት ደግነ ጉባን እሰ ዲሴ» ጂደኒን።
53ዮሙስ አባን ሙጭቻ ዬሮ እት ዬሱስ፣
«እልምኬ ሲፍ እንጅራተ» እቲን ጂዴት
ተኡሳ ሁበቴ፤ ከነረት እን፣ ነሞትንሳ ሁን
ድኑስ እንአመነን*። 54ዬሱስ ይሁዳዳ ገረ
ገሊላት ኤርገ ዴብኤ፣ ከናን ምልክተ
ለመፋ ጎቹሳት*።

*46. 2:1-11 *48. 2:18፤ ማር 13:22፤
1ቆሮ 1:22 *53. ሆኤ 11:14፤
16:14-15፣31-34 *54. 2:11

ቦቆና 5

ዬሱስ ብሻን ቤትዘታ ቡኬት ዱኩብሰታ ፈይሱሳ

1ዬሮ ከነ ቦዴ አያን ወረ ይሁዶታ
ቱሬ፣ ዬሱስስ ዬሩሳሌምት ኦል በኤ*።
2«ከረ ሆላ» እሰ ጂደሙ እሰ መሰራ መን
ደረ ዬሩሳሌምት ገልቹ ቡኬዳን ብሻን
ኩፈማን፣ አፋን እብራይስጢት «ቤት
ዘታ»†1 ጂደሙ ቶኮ ቱሬ፤ ብሻን ሰነ ብረ
ጎዶ በበልአ ሸንቱ ቱሬ*። 3ነሞትን
ዱኩብሰተን ባይኤን፣ ወር ጃመን፣ ወር
ናፈተን፣ ወር ደግንሳኒ ገር ቶኮ ዱኤስ
ጎዶተ ሰነ ኬሰ ጪሰኒ፣ [ራፈሙ ብሻንቻ
እንኤገቱ ቱረን። 4ኤርገማን ዋቀዮ ዬሮ
ዬሮት ጎልበ ብሻንቻ ኬስ ልጬ እሰ
እንራሰ፤ ራፈሙሳ ቦዴ፣ ነምን ዱረ
ብሻንቸ ኬስ ልጬ ዱኩበ እሰ ከምቲዩ
እንፈየ ቱሬ]።

*1. 6:4 *2. ነህ 3:1፣32፤ 12:39

5ነምን ወጋ ሶዶሚ ሰዴት ዱኩብሰቴ
ቶኮ ኦች ቱሬ። 6ዬሱስ ዮሙ ነምቸ ዱኩ
ብሰቴ ጪሱ ሰነ አርጌ፣ ዬሮ ዴራ ሀመነ
ገኡ ዱኩብሰቹሳ ኤርገ ቤኬ፣ «ፈዩ በር
ባዳ?» ጂዴ እሰ ጋፈቴ። 7ነምች ዱኩብ
ሰታን ሱን፣ «ጎፍታ፣ ብሻንች ዮሙ
ራፈሙ ኩፈመ ብሻንቻ ኬስ ነመ ነቡሱ
ህንቀቡ፤ ኦፈኮቲሞ ኡቱ አን እት
ረከዱ፣ ነምን ብራ ነዱረ ኬስ ልጠ» ጂዴ
ዴብሴፍ። 8ዬሱስሞ፣ «ከእ፣ ስሬኬ ፉደ
ዱቲ አዴም!» እቲን ጂዴ*። 9ነምችስ
አቹማን ፈዬ፣ ስሬሳ ፉደቴ አቺ አዴሜ፤
ጉያን ነምች ኩን ፈዬ ጉያ ሰንበታ ቱሬ*።

*8. ማቴ 9:6፤ ማር 2:11፤ ሉቃ 5:24፤
ሆኤ 9:34 *9. 9:14፤ ሉቃ 6:6-9

10ዮሙስ ወር ይሁዶታ ነምቸ ፈዬ
ሰናን፣ «ሀርእ ሰንበተ፣ ስሬ ባቹ ሴር
ስዶወ» ጂደን*። 11እን ገሩ ዴብሴ፣
«ነምቸ እሰ አነ ፈይሴቱ፣ ‹ስሬኬ ፉደ
ዱቲ አዴም!› አናን ጂዴ» እሳኒን
ጂዴ። 12እሳንሞ፣ «ኤኙ ነምች፣ ‹ስሬኬ
ፉደዱቲ አዴም› ጂዴ ስት ህሜ?» ጂደኒ
እሰ ጋፈተን*። 13ነምች ፈዬ ሱን ገሩ ኤኙ
አከ እሰ ፈይሴ ህንቤክኔ፤ ዬሱስሞ ነሞትን
እዶ ሰነት ዋን ቱተአኒፍ አቺ አዴሜ
ቱሬ። 14ኤርገሲ ዬሱስ ነምቸ ፈዬ ሰነ
መነ ቁልቁሉማት አርገቴ፣ «ኩኖ፣ አመ
ፈይቴተ፤ ኤጋ ከን ከነረ ጫሉ አከ ስት
ህንዱፍኔት፣ ስአች ጩቡ ህንሆጂትን!»
እቲን ጂዴ*። 15ነምች ዮሙስ ደቄ፣ ከን
እሰ ፈይሴ ዬሱስ አከ ተኤ ወረ ይሁዶታት
ህሜ*። 16ይሁዶትን ከነረት፣ ዬሱስ ሆጂ
አከሲ ጉያ ሰንበታት ዋን ሆጂቴፍ፣ እሰ
አርአቹት ከአን*። 17ዬሱስ ገሩ፣ «አባንኮ
አመዩ ሆጂቹት ጅረ፣ አንስሞ ነንሆጂደ»
ጂዴ እሳንት ዱበቴ*። 18ከነ ደጌኛን ይሁ
ዶትን፣ ዬሱስ ሴረ ሰንበታ ከን ጬብሴ
ዱዋ ኡቱ ህንተእን፣ ዋቀዮ አባዱመኮት
ጂቹሳቲንሞ ኦፈሳ ዋቀዮት ቅጤሴረ ጂደኒ
እሰ አጂሱዳፍ ጫልችስኒ ያደን*።

*10. ነህ 13:19፤ ኤር 17:21፤ ማቴ 12:2፤
ሉቃ 6:2፤ ዮሀ 7:23፤ 9:16
*12. ማቴ 21:10፤ ማር 4:41፤ ሉቃ 5:21፤
7:49 *14. 8:11፤ ማቴ 12:45 *15. 9:11
*16. 9:16፤ 5:10፣18፤ ማቴ 12:9-14
*17. 9:4 *18. 7:1፣30፤ 10:30-33፤
ማቴ 26:4፤ ማር 14:1

†1ዮሀ 5:2 «ቤትዘታ» ካንሞ «ቤተ-ሰይዳ» ጂዱ።

ዬሱስ ጎፍቱማ ቀባቹሳ

19 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «ዱጉመን እስንት
ህመ፥ እልም አፉመሳቲን ሆማ ጎቹ ህንደን
ደኡ፥ እሰ አባንሳ ሆጂቱ እላሌ እንሆጂተ፤
እሱመ አባን ሆጂቱ እልምስሞ አኩመ ከነት
እንሆጂተ*። 20 አባን እልመ እንጃለተ፥ ኦፌ
ሳቲ ከን ሆጂቱ ሁንዱማ እልመት እንአርግ
ሲሰ፤ እስን አከ ድንቅፈተኒፍ እን ሆጂ ከነረ
ጫሉዩ እሰት አርግሲሱፍ ጇደ*። 21 አባን ወረ
ዱአን ካሴ አኩመ እሳን ጅራችሱ፥ እልም
ስሞ ወረ በርባዱ እንጅራችሰ*። 22 አባን ኦፌ
ሳቲ ሆማቱ ህንፈረዱ፥ ፍርዲ ሁንዱማ ሀርከ
እልመሳት ኬኔረ መሌ*። 23 ሁንድኑ አባዳፍ
ኡልፍነ አኩመ ኬነንት፥ እልማፍስ ኡልፍነ
ሀኬነን፤ እልማፍ ኡልፍነ ከን ህንኬንኔ፥ አባ
እሰ እልመሳ ኤርጌፍስ ኡልፍነ ህንኬኑ*።

*19. 3፡11፥32፤ 5፡30፤ 8፡28 *20. 1፡50፤
3፡35፤ 10፡17፤ 14፡12 *21. ኬሰ 32፡39፤
ዮሀ 11፡25፤ ሮማ 4፡17፤ 8፡11፤ ኤፌ 2፡5
*22. ዳን 7፡13-14፤ ማቴ 25፡32፤
ዮሀ 5፡27፤ 9፡39፤ ሆኤ 10፡42፤ 17፡31
*23. ሉቃ 10፡16፤ ፊሊ 2፡10-11፤ 1ዮሀ 2፡23

24 «ዱጉመ፥ ዱጉመን እስንት ህመ፥
ዱቢኮ ደገኤ እሰ አነ ኤርጌት ከን አመኑ
ጅሬኘ በረበራ ቀበ፤ እን ዱአ ኬሳ ገረ
ጅሬኛት ደርቤ መሌ፥ ገረ ፍርዲ ህን
ደቁ*። 25 ዱጉመ፥ ዱጉመን እስንት
ህመ፥ ዬርች ወር ዱአን ሰገሌ እልመ
ዋቀዮ እት ደገአን ዱፉፍ ጅረ፥ አሙመዩ
ዱፌረ፤ ወር እሰ ደገአንስ እንጅራቱ*።
26 አባን አፉመሳቲ ቡርቃ ጅሬኛ አከ
ተኤ፥ አኩመ ከነት እልምሳስሞ ቡርቃ
ጅሬኛ አከ ተኡፍ እሳፍ ኬኔረ*። 27 እን
እልመ ነማ እሰ ኡልፍነ-ቀቤሰ ዋን
ተኤፍ፥ አባንሳ ፍርዲ አከ እን ፈረዱፍ
ጎፍቱማ ኬኔራፍ*። 28 ዋኤ ከና ህንድንቅፌ
ትና፤ ወር ዱአኒ አዋለመን ሰገሌሳ ዬሮን
እት ደገአን እንዱፌ*፤ 29 እሳን አዋለ ኬሳ
እንበኡ፥ ወር ዋን ጋሪ ሆጂተን ጅሬኘ
አርገቹዳፍ እንከኡ፥ ወር ዋን ሀማ ሆጂተ
ንሞ ፍርዲት ድአቹዳፍ እንከኡ» ጇዴ*።

*24. 3፡16፥18፤ 6፡47፤ 8፡51፤ 11፡25-26፤
12፡44፤ 1ዮሀ 3፡14 *25. 5፡28፤ 11፡43፤
ማር 5፡41፤ ሉቃ 7፡14፤ ኤፌ 2፡5-6፤
5፡14 *26. 1፡1-4፤ 1ዮሀ 5፡20 *27. 5፡22፤
9፡39፤ ማቴ 25፡31፤ ዳን 7፡10፥13-14፤
ሆኤ 10፡42፤ 17፡31 *28. ሆኤ 24፡15፤
1ተሰ 4፡16፤ 1ቆሮ 15፡52 *29. ዳን 12፡2፤
ማቴ 16፡27፤ 25፡31-46፤ ዮሀ 6፡40፤
ሆኤ 24፡15፤ ሮማ 2፡6-10፤ 2ቆሮ 5፡10

ዬሱሲፍ ከን ዱጋ በአን

30 ዬሱስ እት ደበሌ፥ «አን ሁምኮ
ቲን ሆማ ጎቹ ህንደንደኡ፤ አባኮራ አከን
ደገኤት ነንፈረደ፤ ፍርዲን አን ፈረዱስ
ቀጇላደ፤ አኖ ያደኮ ዱካ ቡኡ ህንበር
ባዱ፥ ያደ እሰ አነ ኤርጌ ዱካን ቡአ
መሌ*። 31 አፌኮቲፍ ዱጋ ነንበአ ዮን
ተኤ፥ ዱጋ በኡንኮ ህንፉደተሙ*። 32 ገሩ
አናፍ ከን ዱጋ በኡ ከን ብራ ቶኮ ጅረ፥
ዱጋን እን አናፍ በኡስ አመነማ አከ ተኤ
አን ቤከ*። 33 እስን ዮሀንስ ጩዳት ነሞተ
ኤርግተን፤ እን ዱቢ አመነማ ሰናፍ ዱጋ
በኤረ*። 34 እስን አከ ፈይተኒፈን ከነ ጇደ
መሌ፥ አኖ ዱጋ በኡ ነማ ህንፉደዱ።
35 ዮሀንስ አከ እብሳ ቦበኤት ከን እብሱ
ቱሬ፤ እስን ገሩ ሀመ ዬሮት እፈሳት
ገመዱ በርባደን። 36 እሰ ዮሀንስ ጩዳን
ዱጋ በኤረ ጫላ ከን ዱጋ አናፍ በኡ ቀበ፤
ሆጂን አባንኮ አከን ራወዱፍ ደበርሴ አነት
ኬኔ ባይኤደ፤ ሆጂን አን ሆጂዱ ኩንስ
አባን አከ አነ ኤርጌ ዱጋ አናፍ እንበአ*።
37 እን አነ ኤርጌ አባንስሞ ኦፌሳቲ አናፍ
ዱጋ በኤረ፤ እስን ኡቱ እን ዱበቱ ሰገሌሳ
ተካ ህንደጌኘ፥ ብፈሳስ አርግተኒ ህንቤከ
ተን*። 38 እስን እሰ አባን ኤርጌት ህንአመ
ንተን፤ ከናፍ ዱቢንሳ ገራኪሰን ኬሰ
ህንቱሩ*። 39 ጫፈተ ቁላአ ኬሳ ጅሬኘ በረ
በራ ቀብነ ጇተኒ ዋን ያደኒፍ፥ ጫፈቶተ
እንቆርቱ፤ ጫፈቶትን ሱንስሞ አናፍ ዱጋ
እንበኡ*። 40 ሀተኡዩ መሌ፥ ጅሬኘ አከ
ቀባተኒፍ ገረኮ ዱፉ ህንበርባደን*።

*30. 5፡19፤ 6፡38 *31. 8፡13-14
*32. 5፡36-37፤ 1ዮሀ 5፡6-9 *33. 1፡19-27፤
3፡27-30፤ ሉቃ 3፡15-17 *36. 1፡33፤ 3፡2፤
10፡25፥37-38፤ 14፡10-11 *37. 8፡18፤
ማቴ 3፡17፤ ማር 1፡11፤ ሉቃ 3፡22
*38. 6፡29፤ 10፡26፤ 1ዮሀ 2፡14
*39. ኢሳ 34፡16፤ ሉቃ 24፡27፥44፤
ሆኤ 13፡27፤ 2ጢሞ 3፡15-17፤
1ጴጥ 1፡10-11 *40. ማቴ 23፡37

41 «አን ነመ ብራ ኡልፍነ ህንፉ
ደዱ*። 42 አከ እስን ዋቀዮን ህንጃለትኔ፥
አኖ ሁበዴረ*። 43 አን መቃ አባኮቲን ነን
ዱፌ፥ እስን ገሩ አነ ህንስመትኔ፤ ከን
ብራ መቃ አፈሳቲቲን ዮ ዱፌ፥ እሰሞ
እንስመቱ*። 44 እስን ወሊ ወሊኬሰንራ
ኡልፍነ ፉደቱ መሌ፥ ኡልፍነ እሰ ዋቀዮ
ቶኮቸ ብራ ዱፉ ህንበርባደን፤ ኤጋ፥ አተ
ምት አመኑ ደንዴሱሬ*? 45 አን ፋለ አባኮ

ዱረት ከነን እስን ሀዴሱ፥ እስንት ህንፈካ
ትን፤ ከን እስን ሀዴሱ ጅረ፥ እንስ ሙሴ
እሰ እስን አብደተኒደ*። 46ኡቱ እሰ
ሙሴን ጫፌት አመንተን ተኤ፥ አነትስሞ
እንአመንቱ ቱርተን፤ ሙሴን ዋኤኮ
ጫፌረ*። 47እሰ ሙሴን ጫፌ እስኒፍ ኬኔ
ኤርገ ህንአመንተን ተኤ፥ አተምት እሰ
አን አፉንኮቲን እስንት ዱበዱ አመን
ቱሬ?» ጇዴ*።

*41. 12፡43፤ 1ተሰ 2፡6 *42. ሉቃ 11፡42፤
1ዮሀ 3፡17 *43. 7፡28፤ ማቴ 24፡5
*44. 5፡41፤ 17፡3፤ ሮማ 2፡29፤
1ጢሞ 1፡17 *45. ኬሰ 31፡26-27፤
ሮማ 2፡17-23 *46. ኬሰ 18፡15፤
ሉቃ 24፡27፥44 *47. ሉቃ 16፡29-31

ቦቆና 6

ዬሱስ ነሞተ ኩመ ሽን ኛችሱሳ

(ማቴ 14፡13-21፤ ማር 6፡30-44፤
ሉቃ 9፡10-17)

1ከነ ቦዴ ዬሱስ ብሻን ጪሳ ገሊላ፥
እሰ ብሻን ጢቤሪያስ ጇደሙ ጬኤ።
2ነሞትን ደኑን፥ ወረ ዱኩብሰተን ፌይሱሳ
ቲን ምልክተ እን ጎዴ ዋን አርገኒፍ፥ እሰ
ዱካ ቡአን*። 3ዬሱስ ጋፈስ በርቶተሳ
ወጅን ገረ ድሬ ጋረ ቶኮት አል በኤ
ታኤ*። 4ዬሮ ሰነ ፋሲካን፥ አያን ወረ
ይሁዶታ ድአቴ ቱሬ*። 5ዬሱስ አቾ ታኤ
አሲፍ አቾ እላሌ፥ ነሞትን ደኑን ገረሳ አከ
ዱፈን አርጌ፤ ከነረት፥ «ቡዴነ ጀር ኩን
ኛተን ኤሳ ብትና?» ጇዴ ፊሊጶስን
ጋፈቴ*። 6ከነሞ ዋን ፊሊጶስ ጇዱ እላሉፍ
እት ዱበቴ፥ ዬሱስ ኦፈሳቲ ዋን ጎቹፍ
ጇዴ ቤከ ቱሬኦ። 7ከነረት ፊሊጶስ
ዴብሴ፥ «ቡዴን ሜቲ ድበ ለማዩ ቶኮን
ቶኮንሳኒ ጥኖ ጥኖሌ ወል ህንገኡ»
ጇዴን። 8እንድሪያስ ኦቦሌስ ሲሞን ጴጥ
ሮስ፥ በርቶተሳ ኬሳ ቶኮ ከን ቱሬ፥ ዬሱ
ስት ዱበቴ፥ 9«ጉርባን ቡዴነ ገርቡ ሸኒፍ
ቋርጡሚ ለመ ቀቡ ቶኮ አስ ጅረ፤ ገሩ
ነሞተ ባይኤ ከናፍ ኩን ማል ጎዳ?»
ጇዴ*።

*2. 2፡23፤ 6፡14 *3. 6፡15፤ ማቴ 5፡1
*4. ሌዎ 23፡5-14፤ ዮሀ 2፡13፤ 11፡55
*5. 1፡43 *9. 2ሞቶ 4፡42-44፤ ዮሀ 21፡9-13

10ዬሱስሞ፥ «ነሞተ ቴስሳ!» ጇዴ
አቦሜ፤ አቾ መርግ ባይኤን ጅረ ቱሬ፤
ነሞትን አከ ኩመ ሸኒ ተአንስ መርገ ሰነረ
ታአን። 11ከነ ቦዴ ዬሱስ ቡዴነን ሰነ
ፉዴ፥ ዋቀዮፍ ገለተ ገልቼ፥ ወረ ታአኒ
ፍስ ህሬ፤ ቋርጡምቸራስ አከሱመ ሀመ
እሳን በርባደን ህሬፍ። 12ነሞትን ኤርገ
ኛተኒ ቋፈኒ፥ ዬሱስ፥ «ዋን ቶኮሌ አከ
ህንበድኔት፥ ሁራ እሰ ሀፌ ወልት ቀባ!»
ጇዴ በርቶተሳት ሀሜ። 13ሁራ ቡዴነን
ገርቡ ሸነን ጀር ኛተንራ ሀፌስ ጉንዶ ኩደ
ለመ ጉቱ ወልት ቀበን። 14ነሞትን ሱን
ምልክተ ዬሱስ አርግሲሴ ከነ ዮሙ አር
ገን፥ «ኩን ዱጉመ ራጅቾ፥ እሰ ገረ ብየ
ለፉ ዱፉፍ ጅሩ ሰነ» ጇደን*። 15ዬሱስ
ነሞትን ኩን ዱፈኒ ሁምናን እሰ ቀበኒ፥
ሞቲ እሰ ጎደቹዳፍ አበሉት አከ ጅረን
ሁበቴ፥ ኮጳሳ አመስ ገረ ጋራት ጀላ
ሶኬ*።

*14. ኬሰ 18፡15፤ ዮሀ 7፡40 *15. 12፡13፤
18፡36

ዬሱስ ብሻን ጉባ አዴሙሳ

(ማቴ 14፡22-27፤ ማር 6፡45-52)

16ዬሮ ገልገላኤስ፥ በርቶትንሳ ገረ
ብሻን ጪሳ ሰናት ገድ ቡአን። 17ኤርገ
ዱከናኤሞ፥ ዬሱስ አመሌ ገረሳኒ ህንዱፍ
ኔዩ፥ ብድሩ ያበተኒ ገመ ቅፍርናሆምት
ጬኡፍ ከአን። 18ቅሌንስ ጀባን ቅሌንሶፍ
ናን ብሻንቾ ራፈሜ*። 19ኪሎ ሜትሪ ሸኒ
ሀመ ጀአት ብድሩዳን ኤርገ አዴመኒ፥
ዬሱስ ብሻን ጉባ አዴሜ ገረ ብድርቻት
ኡቱ ድአቱ አርገኒ ሶዳተን። 20ዬሱስ
ገሩ፥ «ህንሶዳትና፥ እኖ አነ» እሳኒን
ጇዴ። 21እሳን ገረ ብድርቻት እሰ ፉደቹ
በርባደን፤ ብድርቾ ገሩ አቹማን ቀርቀረ
ብሻንቻ እዶ እት አዴማ ቱረን ገኤ።

*18. ማቴ 8፡24

ነሞትን ዬሱስን በርባዱሳኒ

22ቦሩምታስ ነሞትን ብሻንቾ ገመት
ሀፈን ሱን፥ ከሌሱምቲ ብድሩን ቶክቾ ዱዋን
አከ አቾ ቱሬ፥ ዬሱስሞ በርቶተሳ ወጅን
ብድርቾ አከ ህንያበትን፥ በርቶትን ኮጳሳኒ
ብድርቻን አከ አዴመን በረን። 23ሀተኡዩ
መሌ፥ ብድሮትን ከን ብራ ጢቤሪያሲ ገረ
እዶ ሰና ዱፈኒሩ፤ እዶን ሱንሞ ለፈ እት
ጎፍታን ገለተ ገልቼ፥ ነሞትን ቡዴነ ኛተን
ሰነት ድአ ቱሬ*። 24ነሞትን ሱን፥ ዬሱስ፥
በርቶትንሳስ አከ አቾ ህንጅሬ በረኒ፥ ብድ
ሮተ ያበተኒ፥ ዬሱስን በርባድቾ ገረ ቅፍርና
ሆምት ጬአን።

*23. 6፡11

ዬሱስ ቡዴነ ጅሬኛ ተኡሳ

25 ዮሙስ ጀር ዬሱስን ብሻንቻ ገመት
አርገተኒ፥ «ያ በርሲሳ! ዮም አስ ጌሴ?»
እቲን ጄደን። 26 ዬሱስሞ ዴብሴ፥
«ዱጉመ፥ ዱጉመን እስንት ሀመ፥ እስን
ምልክተ ዋን አርግተኒፍ ኡቱ ሀንተእን፥
ቡዴነ ኛተኒ ዋን ቁፍተኒፍ ነበርባዱ*፤
27 ኛተ በዱፍ ሀንደመእና! ኛተ ጅሬኘ
በረበራቲፍ አርገሙፍ ደመአ መሌ!
እልም ነማ እን ዋቀዮ አባን መለቶ እት
ጎዴ፥ ኛተ ከነ እስኒፍ ኬኑፍ ጅረ» እሳኒን
ጄዴ*። 28 እሳንሞ፥ «ኤጋ ሆጂ ዋቀዮፍ
አከ ደማኑፍ ማል ጎቹቱ ኑፍ ተአ?»
ጄደኒ እሰ ጋፈተን። 29 ዬሱስ ዴብሴ፥
«እሰ እን ኤርጌት አመኑኬሰኒን ሆጂ ዋቀዮ
እንሆጄቱ» ጄዴን*። 30 ከነረት እሳንስ፥
«አርግኔ አከ ስት አመኑፍ፥ ምልክተ
ማሊ አርግሲፍታ? ማልስ ሆጄተሬ*?
31 መጫፍን ‹ቡዴነ አከ ኛተኒፍ ዋቀራ እሳ
ኒፍ ኬኔ› አኩመ ጄዱ፥ አባብሊንኬኘ ለፈ
አናት ኛተ:- ማና ጄደሙ ኛተኒሩ» ጄደ
ኒን*። 32 ዬሱስሞ ዴብሴ፥ «ዱጉመ፥
ዱጉመን እስኒን ጄደ፥ ሙሴን ቡዴነ
ዋቀራ እስኒፍ ሀንኬንኔ፤ አባንኮ ቡዴነ
እሰ ዱጋ ዋቀራ እስኒፍ እንኬነ። 33 ቡዴን
ዋቀዮ እሰ ዋቀራ ገድ ዱፉ፥ ብየ ለፉቲ
ፍስ እሰ ጅሬኘ ኬኑደ» ጄዴን*።

*26. 6:11-12 *27. 4:14፤ 5:36
*29. 1ዮሀ 3:23፤ 1ተሰ 1:3 *30. 2:18፤
ማቴ 12:38፤ ማር 8:11 *31. 6:49፥58፤
በኡ 16:4፥13-15፤ ፋር 78:24
*33. 6:41፥51

34 እሳንሞ፥ «ጎፍታ፥ ቡዴነ ከነ ዬሮ
ሁንዱማ ኑፍ ኬን» ጄደኒን*፤ 35 ዮሙስ
ዬሱስ፥ «አነ ቡዴን ጅሬኛ፥ ገረኮ ከን
ዱፉ ሀንቤለኡ፥ ከን አነት አመኑስ
መቱማ ሀንዴቦቱ*። 36 አኩመ አን እስንት
ሀሜ፥ እስን አነ አርግተኒቱ፥ ገሩ ሀንአመ
ንተን። 37 አባንኮ አናፍ ከን ኬኑ ሁንድኑ
ገረኮ እንዱፈ፥ እሰ ገረኮ ዱፉስ አን አፍራ
ሀንአርኡ*። 38 ፌደ አፌኮቲ ራወቹዳፍ
ምት፥ ፌደ እሰ አነ ኤርጌ ራወቹዳፈን
ዋቀራ ገድ ቡኤ መሌ*። 39 እን ነኤርጌሞ፥
ወረ እን አናፍ ኬኔ ኬሳ ቶኮሌ አከ አን
በሌሱ ሀንፌዱ፥ ጉያ ቦዴት ዱአ አከን
እሳን ካሱ ፌደ መሌ*። 40 አባንኮ፥ ነምን
አነ እልመሳ አርጉ፥ ከን አነት አመኑስ
ሁንድኑ፥ ጅሬኘ በረበራ አከ ቀባቱ
እንፌደ፤ አንስሞ ጉያ ቦዴት ዱአ እሰ
ነንካሰ*።

*34. 4:15 *35. 6:48፥51፤ 4:14፤ 7:37
*37. 17:2፥6-9፥24፤ ማቴ 11:28
*38. 4:34፤ 5:30፤ ማቴ 26:39፤ እብ 10:9
*39. 10:28-29፤ 17:12 *40. 3:14-16፤
6:44፥54፤ 11:24

41 «ወር ይሁዶታ፥ ዋን እን፥ ‹አን
ቡዴነ እሰ ዋቀራ ገድ ቡኤደ› አፌን ጄዴፍ፥
እሰረት እንጉንጉመን*»። 42 እሳን፥ «ኩን
ዬሱስ እልመ ዮሴፍ እሰ አባሳፍ ሃደሳ ቤክኑ
ምቲ? አመ አተምት ‹ዋቀራን ገድ ቡኤ›
ጄደሬ?» ጄደን*። 43 ዬሱስ ዴብሴ፥ «ወሊ
ኬሰንት ሀንጉንጉምና! 44 አባን እን አነ ኤርጌ
ዮ እሰ ሀርክሱ ደባቴ፥ ሆምትኑ ገረኮ ዱፉ
ሀንደንደኡ፤ እሰ ገረኮ ዱፉሞ አን ጉያ እሰ
ዱማት ዱአ ነንካሰ*። 45 መጫፈ ራጆታ
ኬሰት፥ ‹ሁንዱምትሳኒ ወረ ዋቀዮ እሳን በር
ሲሴ እንተኡ› ጄደሚ ጫፈሜረ፤ አባኮራ ከን
ደገኤፍ ከን በሬ ሁንድኑሞ ገረኮ እንዱፈ*።
46 ከናንስ ነምን ቶኮሌ አባ አርጌረ ጄቹኮ
ምት፥ እሰ ዋቀዮ ብራ ዱፌ ስነ ዱዋቱ አባ
አርጌ መሌ*። 47 ዱጉመ፥ ዱጉመን እስንት
ሀመ፥ ነምን አመኑ ጅሬኘ በረበራ ቀበ*።
48 አነ ቡዴን ጅሬኛ*። 49 አባብሊንኬሰን ለፈ
አናት ኛተ ‹ማና› ጄደሙ ኛተን፥ ሀተኡዩ
መሌ እንዱአን*። 50 ቡዴን ዋቀራ ገድ ቡኡ
ገሩ አከስ ምት፥ ነምን እሰ ኛቱ ሀንዱኡ።
51 አን ቡዴንቻ ጅራታ እሰ ዋቀራ ገድ
ቡኤደ፤ ኤኙሌ ቡዴነ ከነቲ ዮ ኛቴ በረበራን
እንጅራተ፤ ቡዴን አን ብየ ለፉቲፍ ጅሬኘ
ፍዱዳፍ ኬኑስ፥ ፎንኮት» እሳኒን ጄዴ*።

*41. 6:33፥35፥51፥58 *42. ማቴ 13:55፤
ሉቃ 4:22 *44. 6:65፤ 6:39-40፤
ማቴ 16:17 *45. ኢሳ 54:13፤
ኤር 31:33-34፤ 1ተሰ 4:9፤ ፊሊ 3:15፤
1ዮሀ 2:27፤ ማቴ 11:25-29 *46. 1:18፤
1ጢሞ 6:16 *47. 3:15-16፥36፤ 5:24
*48. 6:35፥51 *49. 6:31፥58፤ 1ቆሮ 10:3-5
*51. 6:33፤ ሉቃ 22:19፤ እብ 10:10

52 ከነረት ይሁዶትን፥ «ነምቻ ኩን
አተምት ፎንሳ አከ ኛትኑፍ ኑፍ ኬኑ ደን
ደአ?» ጄደኒ ወሊን ሞርከተን*። 53 ዬሱ
ስሞ፥ «ዱጉመ፥ ዱጉመን እስኒን ጄደ፥
እስን ፎን እልመ ነማ ዮ ኛቹ ደባተን፥
ዲገሳስ ዮ ዱጉ ደባተን፥ ጅሬኘ አፍ ኬሳ
ሀንቀብደን*። 54 ኤኙሌ ፎንኮ ከን ኛቱ፥
ዲገኮስ ከን ዱጉ ጅሬኘ በረበራ ቀበ፤
አንስ ጉያ እሰ ዱማት ዱአ እሰ ነንካሰ*።
55 ፎንኮ ዱጉመ ኛተ፥ ዲግንኮስ ዱጉመ

ዱጋቲደ። 56ፎንኮ ከን ኛቱ፥ ዲገኮስ ከን
ዱጉ አነ ኬሰ እንጅራተ፥ አንስ እሰ ኬሰ
ነንጅራደ*። 57አባን እን ጅራታን አከ ነኤ
ርጌ፥ አንሞ ሰበቢ አባቲፍ አኩመን
ጅራዱ፥ ነምን ፎንኮ ኛቱሞ ሰበቢኮቲፍ
እንጅራተ*። 58እሰ ከነ ቡዴን፥ እን ዋቀራ
ገድ ቡኤ፤ አከ እሰ አባብሊንኬሰን
ኛተኚ፥ ቦዴሞ ዱአኚ ምት፤ ቡዴነ ከነ
ከን ኛቱ በረበራን እንጅራተ» ጇዴ።
59ዩሱስ ቅፍርናሆምት ዩሮ በርሲሴ መነ
ሰገዳ ኬሰት ከነ ሁንዱማ ዱበቴ።

*52. 6:60፤ 9:16 *53. 4:14፤ 5:26፤
6:27፤ ማቴ 26:26-28 *54. 6:39-40፥44፤
11:24 *56. 15:4-5፤ 1ዮሀ 2:24፤ 3:24
*57. 5:26

ዱቢ ጅሬኘ በረበራ

60 በርቶተሳ ኬሳ ባይኤን ከነ ደገአኚ፥
«ኩኖ ጇቾ ጇባደ፥ ኤኙቱ እሰ ደጌፈቼ
ደንደአ?» ጇደን። 61ዩሱስሞ በርቶትንሳ
ከነረት ጉንጉሙሳኚ ቤኬ፥ «ኩን እስን
እንጉፈቺሳ? 62እልም ነማ ኩን ገረ እዶ
ዱር ቱሬት ኡቱ ኦል በኡ ዮ አርግተኖ፥
አተምሬ*? 63ሀፉር እንጅራችሰ፥ ፎን
ሆማ ድመ ህንባሱ፤ ዱቢን አን እስንት
ዱበዴ ኩን ሀፉረ፥ ጅሬኘስ*። 64ገሩ
እስን ኬሰ ከን ህንአመንኔ ጅሩ» ጇዴ፤
ዩሱስ ጇልቀባ ጇልቀቤ ኤኙፉ አከ ህንአ
መንኔ፥ ኤኙስ አከ ደበርሴ እሰ ኬኑፍ ጅሩ
ቤኬረአ*። 65ዩሱስ፥ «ከናፈን ‹አባ ብራ
ዮ ኬነሙፊ ደባቴ፥ ሆምትኑ ገረኮ ዱፉ
ህንደንደኡ› ጇዴ እስንት ዱበዴ» ጇዴ*።

*62. 3:13፤ 20:17፤ ማር 16:19፤
ሉቃ 24:51፤ ሆኤ 1:9-11 *63. 2ቆሮ 3:6
*64. 6:36፤ 2:25፤ 13:11 *65. 6:44

66 ዩሮ ሰና ጇልቀበኚ በርቶተሳ ኬሳ
ባይኤን ገረ ቦዴ ዴብአን፤ ኤርገሲስ እሳ
ወጅን ህንአዴምኔ። 67ዩሱስ ዮሙስ ወረ
ኩደ ለማኚን፥ «እስንስሞ አዴሙ እንበር
ባዱዩ?» ጇዴ ጋፈቴ*። 68ሲሞን ጴጥሮስ
ዴብሴ፥ «ስዲፍኔ ኤኙ ብረ ደቅነሬ?
ጎፍታ፥ ዱቢ ዋኤ ጅሬኘ በረበራ ነመ በር
ሲሱ ስቱ ቀበአ። 69ኑእ እሰ ቶክቾ ቁል
ቁሉ ዋቀዮ አከ አት ታቴ አመንኔረ፥
ቤክኔረስ» ጇደን*። 70ዩሱስሞ፥ «አን
ኩደ ለማንኬሰን ፎአዴረ፥ ምቲ? እስን
ኬሳ ቶኮ ገሩ፥ ሴጠነ» እሳኚን ጇዴ*።
71ከነስ ዋኤ ይሁዳ እልመ ሲሞን፥ ነመ
ብየ ኬርዮት ሰናፍ ዱበቴ፤ እኖ ወሩመ
ኩደ ለማን ኬሳ ቶኮቱ፥ ደበርሴ እሰ ኬኑ
ዳፍ ጅረ ቱሬ*።

*67. ሉቃ 22:28 *68-69. 1:49፤ 6:63፤
11:27፤ ማቴ 14:33፤ 16:16፤
ማር 1:24፤ 8:29፤ ሉቃ 4:34፤ 9:20፤
ሆኤ 5:20 *70. 13:18፤ 15:16፤
ሉቃ 6:13 *71. 6:64፤ 12:4፤ 18:2

ቦቆና 7

ዩሱሲፍ አቦሎተሳ

1ከነ ቦዴስ ይሁዶትን ወር ዩሱሲን
ሞርመን እሰ አጇሱ ዋን ያደኚፍ፥ ዩሱስ
ኩታ ብየ ገሊላ ኬሰ ዴዴብኤ መሌ፥
ኩታ ብየ ይሁዳ ኬሰ ዴዴብኡ ህንበርባ
ድኔ*። 2አያን ይሁዶታ እን አያነ ጎርዶማ
ጇደሙ ቶኮ ድአቴ ቱሬ*። 3አቦሎትን
ዩሱስሞ፥ «በርቶትንኬ ሆጂ አት ሆጇቱ
አከ አርገኚፍ፥ እዶ ከና ከእ፥ ኩታ ብየ
ይሁዳ ደቅ*! 4ኤኙሌ ሙልእነት ዮ
ቤከሙ በርባዴ፥ ሆጂሳ ዶክሳት ህንሆ
ጇቱ፤ አመ ገሩ አት ሆጂ ከነ ሁንዱማ
እንሆጇተ ኤርገ ተኤ፥ ብየ ለፋት ኦፍ
ሙልእስ!» እቲን ጇደን። 5አቦሎትንሳዩ
እሰት ህንአመንኔ*። 6ዩሱስሞ፥ «ዩሮን
አናፍ ተኡ አመሌ ህንጌኜ፥ እስኚፍ ገሩ
ዩሮን ሁንድኑ ከን ተኡ እስንት ፈካተ*።
7ብይ ለፋ እስን ጅቡ ህንደንደኡ፤ አነ
ገሩ፥ ሆጂንሳ ሀማ አከ ተኤ ዋነን ዱጋ
እት በኡፍ፥ እንጅበ*። 8እስን ኦፊኬሰኚ
ገረ አያንቻት ኦል በአ፥ አን ገሩ፥ ዩሮን
አናፍ ተኡ ዋን ህንራወተምኚፍ፥ አመሌ
ገረ አያነ ከናት ኦል ህንበኡ» ጇዴ እሳኚፍ
ዴብሴ። 9ከነ እሳኚን ጇዴ፥ ገሊላት
ሀፌ።

*1. 5:16፥18፤ 8:37፥40
*2. ሌዎ 23:34-36፤ ኬሰ 16:13 *3. 2:12፤
ማቴ 12:46፤ ሆኤ 1:14 *5. ማር 3:21፤
ፋር 69:8 *6. 2:4፤ 7:30 *7. 15:18፤ 3:19

ዩሱስ አያነ ጎርዶማረት አርገሙሳ

10 አቦሎትንሳ ገረ አያንቻት ኤርገ ኦል
በአኚ ቦዴ፥ ዩሱስሞ ሙልእነት ኡቱ ህን
ተእን ዶክሳት ኦል በኤ። 11ይሁዶትን ወር
ዩሱሲን ሞርመን፥ «እን ኤሰ ጅራ?»
ጇቻ አያንቸረት እንእያፈቱ ቱረን*።
12ነሞትንስ ዋኤሳ እንጉንጉሙ ቱረን፤
እሳን ኬሳ ገር ቶኮ፥ «እን ነመ ጋሪደ»
ጇደን፥ ገር ቶኮሞ፥ «ዋው፥ እን ነሞተ
ከራራ ካችሰ» ጇደን*። 13ሀተኡዩ መሌ፥

ይሁዶተ ወረ ዬሱሲን ሞርመን ዋን ሶዳተ
ኒፍ፥ እሳን ኬሳ ነምን ቶኮሌ ዋኤሳ ሙል
እሴ ህንዱበትኔ* ።

*11. 11፡56 *12. 7፡47፤ 9፡16፤ ማቴ 27፡63
*13. 9፡22፤ 12፡42፤ 19፡38፤ 20፡19

14 ጉዮትን አያንቻ ቶርበን ኤርገ ወለከ
ተኒ፥ ዬሱስ መነ ቁልቁሉማት ኦል ገሌ
በርሲሱት ከኤ* ። 15ይሁዶትን ወር ዬሱ
ሲን ሞርመን፥ «እን ኩን በሩምሰ ዴራ
ኡቱ ህንቀባትን፥ አተምት መጫፎተ
ቤኬ?» ጇደኒ ድንቅፈተን* ። 16ዬሱስሞ
እሳኒፍ ዴብሴ፥ «በርሲፍን አን በርሲሱ
ከንኮ ምት፤ ከን እሰ አነ ኤርጌት መሌ* ።
17ነምን ፌደ ዋቀዮ ራወቹ በርባዴ፥ በር
ሲፍን ኩን ዋቀዮ ብራ ተኡሳ ዮኪስ ኦፍ
ኬሳ ፉዴ ዱበቹኮ እንሁበተ ። 18ነምን ኦፍ
ኬሳ ፉዴ ዱበቱ፥ ኡልፍነ መታሳ በር
ባደ፤ እን ኡልፍነ እሰ እሰ ኤርጌ በርባዱ
ገሩ ዱገ-ቀቤሰ፥ ጆልእንስ እሰ ኬሰ ህን
ጅሩ* ።

*14. 7፡28፤ ማቴ 26፡55፤ ሉቃ 19፡47
*15. ማቴ 13፡54፤ ማር 6፡2፤ ሉቃ 2፡47
*16. 8፡26፥28፤ 12፡49፤ 14፡10፥24
*18. 5፡41-44፤ 8፡50

19 «ሙሴን ሴረ እስኒፍ ኬኔረ ምቲ?
እስን ኬሳስ ቶኮሌ ሴርቸ ህንኤግኔ፤ ኤጋ
ማሊፍ አነ አጄሱ በርባዱሬ?» ጇዴ* ።
20ጆር ከነረት፥ «ሴጠነቱ ስኬሰ ጅረ!
ኤኙቱ ስአጄሱ በርባዳ?» ጇደኒን* ።
21ዬሱስሞ ዴብሴ፥ «አን ሆጂ እስን ድን
ቅሲሱ ቶኮ ሆጄዴረ፥ እስን ሁንዱምትኬ
ሰንሞ እሰረት እንርፈተን* ። 22ሙሴን ሴረ
ደግነ-ቀባ እስኒፍ ኬኔ፥ ደግነ-ቀባን ኩንሌ
አባብሊዳን ዱፌ መሌ፥ ሙሴዳን ህንጆል
ቀበምኔ፤ እስንሞ ጉያ ሰንበታትዬ ነመ
ደግነ እንቀብዱ* ። 23ሴር ሙሴ አከ ኤገ
ሙፍ፥ ነምን ጉያ ሰንበታትዬ ደግነ ከን
ቀበቱ ኤርገ ተኤ፥ ጉያ ሰንበታት ዋን አን
ነመ ጉቱማሳ ፈይሴፍ አነት ዴከምቱሬ*?
24አከ በኬዳን እላልተንት ህንፈረድና፥
ፍርዲ ቀጄላ ኬና መሌ» እሳኒን ጇዴ* ።

*19. 1፡17፤ ሆኤ 7፡53፤ ሮማ 2፡17-29፤
ማቴ 12፡14 *20. 8፡48፥52፤ 10፡20፤
ማር 3፡21-22 *21. 5፡16
*22. ኡመ 17፡10-13፤ ሌዎ 12፡3
*23. 5፡8-9፥16 *24. 8፡15፤ ኬሰ 1፡16-17፤
16፡19፤ ኢሳ 11፡3-4

ዬሱስ መሲሂ ተኡሳ ጋፈቹሳኒ

25 አመሞ ወረ ዬሩሳሌም ኬሳ ጆር
ቶኮ፥ «እን ኩን እሰ እሳን አጄሱ በርባደን
ምቲ*? 26እላ እን ሙልእኑመት ዱበቻ
ጅረ፥ እሳንስ ዋን ቶኮሌ እሰረት ህንዱበ
ተን፤ ወር አቦ ቀበን፥ አከ እን መሲህቸ
ተኤ ዱጉመ ሁበተን ላታ? 27ሀተኡዬ
መሌ፥ ነምቾ ኩን ነመ ኤሳ አከ ተኤ
እንቤከነ፤ መሲህቾ ዮሙ ዱፉ ገሩ፥ ኤሳ
አከ እን ተኤ ሆምትኑ ህንቤኩ» ጇደን* ።
28እሰረት ዬሱስ ኡቱ መነ ቁልቁሉማ
ኬሰት በርሲሱ ሰገሌሳ ኦል ፉደቴ፥
«ዱጉመ አነ ቤክቱ፥ ነመ ኤሳ አከን
ተኤስ እንቤክቱ፤ ኦፊን ህንዱፍኔ፥ እን
አነ ኤርጌ ጅረ፤ እን አመነማደ፥ እስንሞ
እሰ ህንቤክተን* ። 29አን ገሩ እሰ ብራ ነን
ዱፌ፥ እሰቱስ ነኤርጌ፤ ከናፍስ እሰ ነን
ቤከ» እሳኒን ጇዴ* ። 30ከነረት እሰ ቀቡ
ያደን፤ ገሩ ዬሮንሳ አመሌ ዋን ህንገእ
ኒፍ፥ ነምን ቶኮዬ ሀርካን እሰ ህንቀብኔ* ።
31ነሞተ ሰነ ኬሳ ባይኤን ዬሱስት አመ
ነን፤ እሳንስ፥ «መሲህቾ ዮሙ ዱፉ፥
እሰ ነምቾ ኩን አርግሲሴረ ጫላ ምልክተ
አርግሲሰ ላታ?» ጇደን* ።

*25. 5፡18፤ 7፡1፥19 *27. 6፡42፤ 7፡41፤
9፡29፤ እብ 7፡3 *28. 8፡19፥42፥55፤
17፡25 *29. ማቴ 11፡27 *30. 8፡20፤ 7፡44፤
13፡1፤ ሉቃ 22፡53 *31. 2፡23፤ 8፡30፤
10፡42፤ 11፡45፤ 12፡11

ዬሱስን ቀብሲሱዳፍ ነመ እት ኤርጉሳኒ

32 ፈሪሶትን ዮሙስ እሰ ነሞትን ዋኤ
ዬሱስ ጉንጉመን ደገእን፤ ሉቦትን ወር
አንገፎትን፥ ፈሪሶትንስ ዬሱስን ቀብሲሱ
ዳፍ ናእተሳኒ እሰት ኤርገን ። 33ዬሱስ ዬሮ
ሰነት፥ «ኤጋ አን ዬሮ ገባብዱ ዱዋዳፍ
እስን ብረን ጅረ፤ ከነ ቦዴ ገረ እሰ አነ
ኤርጌ ነንደቀ* ። 34እስን አነ በርባዱፍ
ጅርቱ፥ ገሩ አነ ህንአርገተን፤ እዶ አን
ጅሩስ ዱፉ ህንደንዴሰን» ጇዴ* ። 35ይሁ
ዶትን ወር ዬሱሲን ሞርመን፥ «አከ ኑእ
እሰ ህንአርግኔፍ፥ ነምቾ ኩን ኤሰ ደቁዳፍ
ጇዳ? ገረ ይሁዶተ ወረ ብየ ግሪኮታ
ኬሰት ፈጬእኒ ደቄ ግሪኮተ በርሲሱ
ያዳ*? 36‹እስን አነ በርባዱፍ ጅርቱ፥ ገሩ
አነ ህንአርገተን፤ እዶ አን ጅሩስ ዱፉ

ህንደንዴሰን› ጇቹንሳ ኩን ማል ጇቹ
ሳቲ?» ጇደኒ ወሊን ዱዱበተን።
*33. 12:35፤ 13:33፤ 14:12፤ 16:28
*34. 8:21፤ 13:36 *35. 8:22፤ 12:20፤
ሆኤ 6:1፤ ያቆ 1:1፤ 1ጴጥ 1:1

ያእ ብሻን ጅራታ

37 ጉያን ዱመ አያንቻ ጉዮተ ሰነ ሁን
ዱመረ ጫላ ጉዳ ቱሬ፤ ጉያ ሰነት ዩሱስ
ከኤ ዻበቴ፥ ሰገሌሳ አል ፉደቴ፥ «ነምን
ዴቦቴ ዮ ጅራቴ ገረኮ ሀዱፉ፥ ሀዱጉስ*።
38 ነምን አነት አመኑ አከሱመ ሀጎዱ!
መጫፍን አኩመ ዱበቴ፥ ‹ያእን ብሻን
ጅራታ ገራሳ ኬሳ እንቡርቀ›» ጇዴ*።
39 እን ዱቢ ከነ ዋኤ ሀፉረ ቁልቁሉ፥ እሰ
ወር እሰት አመነን ፉደቹፍ ጅረኒፍ
ዱበቴ፤ እን እዶ ኡልፍነሳት ዋን አል ህን
ፉደተምኒፍ፥ ሀፉር ቁልቁሉን አመዩ ህን
ኬነምኔ ቱሬ*።
*37. ሌዋ 23:36፤ ዮሀ 4:10፥14፤
ሙል 22:17 *38. ኢሳ 58:11፤ ህስ 47:1፤
ዘካ 14:8 *39. 16:7፤ ሆኤ 2:4፤ 2ቆሮ 3:17

ዋኤ ዩሱስረት ገርገር በኡ ነሞታ

40 ወረ ዱቢ ከነ ደገእን ኬሳ ጇሬን
ቶኮ፥ «ነምኙ ኩን ዱጉመ ራጅቸ»
ጇደን*። 41 ወር ካንሞ፥ «እን ክርስቶስ»
ጇደን፤ ወር ካን ገሩ፥ «ክርስቶስ ገሊላዳ
ዱፉ*? 42 መጫፍኙ፥ ክርስቶስ ሰኚ
ዳዊት ኬሳ ቤትልሄም ገንደ ዳዊቲ አከ
ዱፉ ህንዱበትኔሬ?» ጇደን*። 43 ነሞትን
ዋኤሳረት ያዳን ገርገር በእን*። 44 እሳን
ኬሳ ካን እሰ ቀቡ በርባደን፤ ገሩ ነምን
ቶኮዩ ሀርካን እሰ ህንቀብኔ*።
*40. 6:14፤ ኬሰ 18:15፤ ሆኤ 3:22
*41. 7:26፥52፤ 1:46፤ ሆኤ 9:22
*42. ፋር 89:3-4፤ 132:11፤ ሚክ 5:2፤
ማቴ 2:5-6 *43. 9:16፤ 10:19 *44. 7:30

አመኑ ድዱ ወረ አቦ ቀበኒ

45 ናኦትን ወር ዩሱስት ኤርገመን ገረ
ሉቦተ ወረ አንገፎታት ገረ ወረ ፈሪሶታ
ትስ እንዴብእን፤ እሳንሞ፥ «ማሊፍ ዩሱ
ስን ህንድኤስኔ?» ጇደኒ ናኦተ
እንጋፈተን*። 46 ናኦትንስ፥ «አከ ነምቾ
ከናት ተካ ነምን ዱበቴ ህንቤኩ» ጇደኒ
ዴብሰኒፍ*። 47 ከነረት ወር ፈሪሶታ፥
«እስኑመዩ ከራራ እስን ካችሴ*። 48 ወረ
አቦ ቀበን ኬሳ ዮኪስ ወረ ፈሪሶታ ኬሳ
ቶኮዩ እሰት አመኔራሬ*? 49 ጆረቲ ሴረ
ሙሴዳን ኬነሜ ህንቤክኔ ከነ ዱዋደ፤ እሳ
ንሞ አባረሞደ» ጇደኒን። 50 ኒቆዴሞስ እን
ዱራን ገረ ዩሱስ ደቄሞ፥ ወረ ፈሪሶታ ሰነ
ኬሳ ቶኮ ቱሬ*፤ 51 እን ዮሙስ፥ «ሴርኬኘ
አፉንሳራ ኡቱ ህንደገእን፥ ዋን እን ሆጇ
ቴስ ኡቱ ህንሁበትን ነመ ቶኮት እንፈረድ
ቺሳ?» እሳኒን ጇዴ*። 52 እሳን ገሩ
ዴብሰኒ፥ «አትስሞ ነመ ገሊላቲ? መጫ
ፍቾ ቆሪቲ እላል! ገሊላዳ ራጂን ህን
ከኡ» ጇደኒን*። 53 ከነ ቦዴ ሁንዱምትሳኒ
ገረ መነ መነሳኒት ገለን።
*45. 7:32 *46. 18:6፤ ማቴ 7:28-29
*47. 7:12፤ ማቴ 27:63 *48. 12:42፤
1ቆሮ 1:26-28 *50. 3:1-2፤ 19:39
*51. ኬሰ 1:16-17፤ ሆኤ 25:16 *52. 1:46፤
7:41

ቦቆና 8

ዱበርቲ ሀዴፈምቴ ዩሱስ ዱረት ድአቴ

[1 ዩሱስ ኤርገሲ ገረ ጋረ ኤጇርሳት
አል በኤ*። 2 ገነመ አቦሮስ ዴብኤ ገረ መነ
ቁልቁሉማ ደቄ፤ ነሞትን ሁንድኑ ገረሳ
ዱፍናን፥ እንሞ ታኤ እሳን በርሲሱ ጇል
ቀቤ*። 3 በርሲሶትን ሴራቲፍ ፈሪሶትን
ዱበርቲ ኤጇረት ቀበምቴ ቶኮ አል ገል
ቾኒ፥ ነሞተ ግዱ ዻበቺሰን፤ 4 ዩሱሲ
ንሞ፥ «በርሲሳ፥ ዱበርቲን ኩን ኡቱ
ኤጅቱ ቀበምቴ፤ 5 ሙሴን ሴረ ኬሰት፥
ዱበርቶተ አከሲ ደጋዳን ሩኩትኔ አከ አጇ
ፍኑ ኑአቦሜረ፤ ኤጋ አትሞ ማል ጇታ?»
ጇደን*። 6 እሳን ከናን ቀበኒ እሰ ሀዴሱ
ዻፍ፥ አከስ ጇደኒ እሰ ቆረን፤ ዩሱስ ገሩ
ገድ ጇዴ ቁበሳቲን ለፈት ጫፌ*። 7 እሳን
ገሩ እቱመ ደበለኒ ዋን እሰ ጋፈተኒፍ፥
ዩሱስ አል ጇዴ፥ «እስን ኬሳ ነምን ጬቡ
ህንቀብኔ፥ ዱራን ዱርሴ ዱበርቲ ከነት
ደጋ ሀደርበቱ» እሳኒን ጇዴ*፤ 8 ከነ ቦዴ
አመስ ገድ ጇዴ ለፈት ጫፌ። 9 እሳን ከነ
ደገእኒ፥ ጆርሶሊዳ ሀመ ወረ ካኒት ቶኮ
ቶኮን በእኒ አዴመን፤ ዩሱስን ኮጻት
ዲሰን፥ ዱበርትቲንስ አቹመ ዻበቴ
ሀፍቴ*። 10 ዮሙስ ዩሱስ አል ጇዴ፥
«ዱበርቲነነ፥ ሜሬ እሳን? ነምን ቶኮሌ
ፍርዲ ስረት ህንራወትኔ?» እሼዳን
ጇዴ። 11 እሼንሞ፥ «ቶኮሌ፥ ጎፍታኮ»
ጇቴ ዴብፍቴፍ፤ ከነረት ዩሱስ፥ «ኤጋ

አንስ ስት ህንፈረዱ፥ ደቅ አማ ጀልቀ
ብዴ ጨቡ ህንሆጄትን!» እሼዳን
ጀዴ* ።]

*1-2. ሉቃ 21፡37-38 *2. ማቴ 26፡55
*5. ሌዎ 20፡10፤ ኬሰ 22፡22-24
*6. ማቴ 22፡15፤ ሉቃ 10፡25፤ 11፡53-54
*7. ኬሰ 17፡7፤ ሮማ 2፡1 *9. ማቴ 22፡22፤
ሮማ 2፡22 *11. 3፡17፤ 5፡14

ዬሱስ እፈ ብየ ለፋ ተኡሳ

12 ዬሱስ አመስ ነሞተት ዱበቴ፥ «አን
እፈ ብየ ለፋት፥ ነምን አነ ዱካ ቡኡ እፈ
ጅሬኛ እንቀባተ መሌ፥ ዱከነ ኬሰ ህንአ
ዴሙ» እሳኒን ጀዴ*። 13 ከነረት ወር ፈሪ
ሶታ፥ «አት አፊኬቲፍ ዱጋ እንባተ፥
ዱጋንኬስ ህንፉደተሙ» ጀደኒን*። 14 ዬሱ
ስሞ ዴብሴ፥ «አፊኮቲፍ ዮን ዱጋ በኤዩ፥
ኤሳ አከን ዱፌ፥ ኤሰስ አከን ደቁ ዋነን
ቤኩፍ፥ ዱጋንኮ እንፉደተመ፤ እስን ገሩ
ኤሳ አከን ዱፉ፥ ኤሰስ አከን ደቁ ህንቤክ
ተን*። 15 እስን አከ ያደ ነማት ፈረዱ፥ አን
ገሩ ነመ ቶኮትዩ ህንፈረዱ*። 16 አን ዮን ፈረ
ዴዩ ፍርዲንኮ ዱጋደ፤ አኖ ኮጳኮ ምት፥ እሰ
አነ ኤርጌ አባቱ አና ወጅን ጅረ*። 17 ሴረኬ
ሰን ኬሰትስሞ፥ ‹ዱጋን ነሞትን ለመ ዱጋ
በአን እንፉደተመ› ከን ጄዱ ጫፈሜ ጅረ*።
18 አን አፊኮቲፍ ዱጋ ነንበአ፥ አባን እን አነ
ኤርጌስሞ አናፍ ዱጋ እንበአ» እሳኒን ጀዴ*።
19 እሳንሞ፥ «አባንኬ ኤሰ ጅራ?» ጄደኒ
ዬሱስን ጋፈተን፤ ዬሱስሞ ዴብሴ፥ «እስን
አነስ፥ አባኮስ ህንቤክተን፤ አነ ኡቱ ቤክ
ተኒ፥ አባኮሞ እንቤክቱ ቱርተን» እሳኒን
ጀዴ*።

*12. ኢሳ 49፡6፤ 60፡1፤ ዮሀ 1፡4፥5፥9፤
9፡5፤ 12፡46፤ ማቴ 5፡14 *13. 5፡31
*14. 7፡28፥33፤ 9፡29፤ 13፡3፤ 16፡28
*15. 1ሳሙ 16፡7፤ ዮሀ 7፡24፤ 12፡47
*16. 5፡30፤ 8፡29 *17. ኬሰ 17፡6፤ 19፡15
*18. 5፡37፤ 1ዮሀ 5፡9 *19. 14፡7፤ 16፡3

20 ዬሱስ ኩታ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ፥
እዶ ቆዳን ቡሲ ካአሙት ድአ ታኤ፥ ኡቱ
በርሲሱ ዱቢ ከነ ሁንዱማ ዱበቴ፤ ዬሮ
ንሳ አመዩ ዋን ህንገእኒፍ፥ ነምን ቶኮሌ
ሀርካን እሰ ህንቀብኔ*።

*20. 7፡30፤ ማር 12፡41፤ ሉቃ 21፡1

ዬሱስ ወረ እሰት ህንአመንኔ አኬከቿሱሳ

21 አመስ ዬሱስ፥ «አን ነንአዴመ፥ እስን
አነ በርባዱፍ ጅርቱ፤ እዶ አን ደቁስ ዱፉ
ህንደንዴሰን፥ ከናፍ ጨቡኬሰኒን እንዱቱ»
ጄዴ እሳንት ዱበቴ*። 22 ከነረት ይሁዶትን
ወር ዬሱሲን ሞርመን፥ «እዶ አን ደቁ ዱፉ
ህንደንዴሰን ኤርገ ጄዴ፥ አፍ አጄስነ
ላታ?» ጄደን*። 23 እንሞ፥ «እስን ከን ጎደ
ከናት፥ አንሞ ከን ጉባ ሰናት፤ እስን ከን ብየ
ለፈ ከናት፥ አን ገሩ ከን ብየ ለፈ ከና ምት*።
24 ጨቡኬሰኒን አከ ዱተን እስንት ህሜረ፤
አን ኤኙ አከን ተኤ ቤክተኒ ዮ አመኑ ደባ
ተን፥ ጨቡኬሰኒን እንዱቱ» እሳኒን ጀዴ*።
25 ከነረት እሳን፥ «ኤጋ ኤኙ አቲ?» ጄደኒ
እሰ ጋፈተን፤ ዬሱስሞ፥ «ማሊፈን ዋን
አከሲ እስንት ዱበደሬ? 26 አን ዋኤኬሰኒፍ
ከነን ዱበዱ ከነን ፈረዱስ ዋን ባይኤን ቀበ፤
እሰ ነኤርጌራ ዋነን ደገኤ፥ ብየ ለፋት ነንዱ
በደ፤ እን አነ ኤርጌስ ዱገ-ቀቤሰ» ጄዴ እሳ
ንት ህሜ*። 27 እሳን ገሩ ዋኤ አባ እሳንት
ዱበቹሳ ህንሁበትኔ። 28 ከናፍ ዬሱስ፥
«እልመ ነማ ከነ ኤርገ ሙከረት አል ፉተኒ፥
ኤኙ አከን ተኤ፥ አን እሰ አባን ነበርሲሴ
አከን ዱበዱ መሌ፥ አፊን ሆማ አከ አን
ህንሆጄትኔስ እንሁበቱ*። 29 እን አነ ኤርጌ አና
ወጅን ጅረ፤ አን ዬሮ ሁንዱማ ከን እሰ ገመ
ድቺሱ ዋን አን ሆጄዱፍ፥ እን ኮጳት አነ
ህንዲፍኔ» እሳኒን ጀዴ*። 30 ዬሱስ ከነ ዮሙ
ዱበቴ፥ ነሞትን ባይኤን እሰት እንአመነን*።

*21. 8፡24፤ 7፡34፤ 13፡33 *22. 7፡35
*23. 3፡31፤ 17፡16 *24. 4፡26፤ 13፡19
*26. 3፡32-33፤ 7፡28፤ 12፡49 *28. 3፡14፤
12፡32፤ 5፡19 *29. 8፡16፤ 16፡32
*30. 2፡23፤ 7፡31፤ 10፡42፤ 11፡45

ዱጋን፥ ብርመዱ ነመ ባሱሳ

31 ዮሙስ ዬሱስ ይሁዶተ ወረ እሰት አመ
ነኒን፥ «ዱቢኮት ቀበምተኒ ዮ ጅራተን፥
ኤጋ እስን ዱጉመ በርቶተኮት*። 32 ዱግቾ
እንሁበቱ፤ ዱግችስ ብርመዱ እስን እንባስ»
ጄዴ*። 33 እሳንሞ ዴብሰኒፌ፥ «ኑእ ሰኚ አብ
ራሃም፥ ኑእ ነመ ቶኮፍዩ ተካ ገርበ ህንታኔ፤
አተም ወረ ‹ብርመዱ በአን እንታቱ›
ጄተሬ?» ጄደን*። 34 ከነረት ዬሱስ፥
«ዱጉመ፥ ዱጉመን እስንት ህመ፥ ነምን
ጨቡ ሆጄቱ ሁንድኑ ገርብቾ ጨቡት*።
35 ገርብቾ በሩማንዩ ማቲ ኀፍታሳት ህንለካ

አሙ፥ እልምች ገሩ ዮምዩ ማቲ አባሳት
እንለካአመ*። 36እልምች ዮ ብርመዱ እስን
ባሴ፥ ኤጋ እስን ወረ ብርመዱ ባተኒደ*።
37እስን ሰኘ አብራሃም አከ ታተን አን ቤከ፤
ሀተኡዩ መሌ፥ ዱቢንኮ እስን ኬሰት ሁንዴ
ዋን ህንጎደትኒፍ፥ አነ አጄሱ እንበርባዱ*።
38አን እሰን አባኮ ብረት አርጌን ዱበደ፤ እስ
ንሞ እሰ አባኬሰንራ ደጌሰን እንሆጄቱ» እሳ
ኒን ጄዴ።

*31. 15:7 *32. ሮማ 8:2፤ 2ቆሮ 3:17፤
ገላ 5:1፥13፤ ያቆ 1:25፤ 2:12፤
1ጴጥ 2:16 *33. 8:39፤ ማቴ 3:9፤
ሉቃ 3:8፤ ነህ 9:36 *34. ሮማ 6:16፥20፤
2ጴጥ 2:19፤ 1ዮሀ 3:8 *35. ኡመ 21:10፤
በኡ 21:2፤ ገላ 4:30፤ ፋር 23:6
*36. ሮማ 6:18፥22፤ 8:2 *37. 5:18

39 ይሁዶትንሞ፥ «አባንኬኝ አብራ
ሃም» ጄደኒ ዴብሰኒፍ፤ ዬሱስ ገሩ
ዴብሴ፥ «እጄሌ አብራሃም ኡቱ ታተኒ፥
ሆጂ አብራሃም ሆጄቴ እንሆጄቱ ቱር
ተን*። 40አን ዱግቸ እሰን ዋቀዮራ ደገኤ
እስንት ህሜረ፤ እስን ገሩ አነ ነመ አከሲ
አጄሱ በርባዱ፤ አብራሃም አከ ከነ ህንሆ
ጄትኔ። 41እስን ሆጂ አባኬሰኒ እንሆጄቱ»
እሳኒን ጄዴ፤ እሳንሞ፥ «ኑእ አባ ህንቤከ
ምኔቲ ህንደለትኔ፤ ኑእ አባ ቶክቸ ቀብነ፥
እንስ ዋቀዮደ» ጄደኒን*። 42ዬሱስ
ዴብሴ፥ «ዋቀዮ ኡቱ አባኬሰን ተኤ፥ አነ
እንጃለቱ ቱርተን፤ አኖ ዋቀዮ ኬሳ በኤ፥
ዱፌን አስ ጅረ፤ እሰቱ አነ ኤርጌ መሌ፥
አን ኦፌን ህንዱፍኔ*። 43ማሊፍ አከ አን
እት ዱበዱ ህንሁበተኒ? ዱቢኮ ደገኡ ዋን
ህንደንዴኘፍ ህንሁበተን*።

*39. 8:33፥37፤ ማቴ 3:9፤ ሮማ 9:7፤
ገላ 3:7 *41. ኬሰ 32:6፤ ኢሳ 63:16፤
64:8 *42. 7:28፤ 16:27-28፤ 17:8፤
1ዮሀ 5:1 *43. 6:60፤ 1ቆሮ 2:14

44 «እስን ከን አባ እሰ ቶኮ፥ ከን ሴጠ
ናት፤ ከጄላ ሀማ እሰ ከን አባኬሰኒስ ጎቼ
እንፌቱ፤ ጀልቀቡማ ጀልቀቤ እን ሱን
ነመ አጄሳ ቱሬ፤ ዱጋን እሰ ኬሰ ዋን
ህንጅሬፍ፥ እን ዱጋረ ህንዳበትኔ፤ እን
ሶባደ፥ አባ ሶባትስ፤ ከናፍ ዮሙ ሶቡ እሰ
ገራሳ ኬሰ ጅሩ እንዱበተ*። 45አን ገሩ እሰ
ዱጋ ዋነን እስንት ዱበዱፍ አነ ህንአመን
ተን። 46እስን ኬሳ ጩቡዳፍ ከን አነ
ጩጸኡ ኤኙ? እሰ ዱጋ ዮሙን ዱበዱሞ
ማሊፍ አነ ህንአመንተኒ*? 47ከን ዋቀዮ
እን ተኤ፥ ዱቢ ዋቀዮ እንደገአ፤ እስንሞ
ከን ዋቀዮ ዋን ህንተእኒፍ ዱቢሳ ህንደጌ
ሰን» ጄዴ*።

*44. ኡመ 3:1-5፤ 1ዮሀ 3:8-10
*46. 2ቆሮ 5:21፤ 1ጴጥ 2:22፤ 1ዮሀ 3:5
*47. 18:37፤ 1ዮሀ 4:6

ዬሱስ፥ አብራሃም ዱረዩ ጅራቹሳ

48 ይሁዶትንሞ ዴብሰኒ፥ «አት ነመ
ሰማርያት፥ ሀፉር ሀማንስ ሰኬሰ ጅረ፥
ሲን ጄቹንኬኝ ቀጄላ ቱሬ ምቲ?» ጄደ
ኒን*። 49ዮሙስ ዬሱስ፥ «አነ ኬሰ ሀፉር
ሀማን ህንጅሩ፤ አን አባኮቲፈን ኡልፍነ
ኬነ፥ እስን ገሩ ኡልፍነ ነዶወቱ። 50አን
ኡልፍነ መታኮቲ ህንበርባዱ፥ ከን እሰ
በርባዱ ዋኤሳቲፍስ ከን ፈረዱ ቶኮ ጅረ*።
51ዱጉመ፥ ዱጉመን እስንት ህመ፥ ነምን
ዱቢኮ ኤጉ በረበራን ህንዱኡ» እሳኒን
ጄዴ*። 52ከነረት ይሁዶትን፥ «አመ አከ
ሀፉር ሀማን ሰኬሰ ጅሩ ሁበትኔረ፤ አብራ
ሃም ዱኤረ፥ ራጆትንስ ዱአኒሩ፤
አትሞ፥ ‹ነምን ዱቢኮ ኤጉ፥ በረበራን ህን
ዱኡ› እንጄተ*። 53አት ኤጋ አባኬኝ አብ
ራሃም እሰ ዱኤረ እንጫልታሬ?
ራጆትንስ ዱአኒሩ፥ አት ኤኙ አፍ
ሴታ?» ጄደኒን*።

*48. 7:20፤ ማር 3:21-22 *50. 5:41፤ 7:18
*51. 5:24፤ 6:40፥47፤ 11:25-26፤
እብ 11:5 *52. ዘካ 1:5፤ ማር 9:1
*53. 4:12፤ ማቴ 12:41-42

54 ዬሱስሞ፥ «አፌኮቲፍ ኡልፍነ ነንኬነ
ዮን ተኤ፥ ኡልፍንኮ ሆማ ምት፤ አባንኮ እን
ኡልፍነ አናፍ ኬኑ ጅረ፤ እስንዩ፥ ‹አን ዋቀ
ዮኬኝ› እንጄቱ፤ 55ሀተኡዩ መሌ፥ እሰ ህን
ቤከተን፥ አን ገሩ እሰ ነንቤከ፤ እሰ ህንቤኩ
ዮን ጄዴ፥ አኩመኬሰን ሶብዱ ነንተአ፤ አኖ
ዱጉመን እሰ ቤከ፥ ዱቢሳስ ነንኤገ*። 56አባ
ንኬሰን አብራሃም ጉያኮ አርጉፍ ዋን ቱሬፍ
ገመቹዳን እሰ ኤገቴ፤ ጉይቸ አርጌስ እት
ገመዴ» ጄዴ*። 57ከነረት ይሁዶትን፥ «እቶ
ወጋ ሸንተመዩ ህንጉትኔ፥ ኤሳ አብራሃምን
አርግቴ?» ጄደኒን*። 58ዬሱስሞ ዴብሴ፥
«ዱጉመ፥ ዱጉመን እስንት ህመ፥ አብራ
ሃም ኡቱ ህንደለትንዩ አን ጅረን ቱሬ» እሳ
ኒን ጄዴ*። 59ዮሙስ ይሁዶትን ዬሱስት
ደርበቹዳፍ ደጎተ ፉናነተን፤ እን ገሩ አፍ
ዶክሴ መነ ቀልቀሉማ ኬሳ በኤ አዴሜ*።

*55. 7:28-29፤ ማቴ 11:27፤ ሉቃ 10:22
*56. እብ 11:13፤ 1ጴጥ 1:8 *57. ሉቃ 3:23
*58. 1:1-2 *59. 10:31፤ 11:8፤ ማቴ 23:37

ቦቆና 9

ዬሱስ ነመ ደሎተሳቲ ጀልቀቤ ጃሜ ቶኮ ፈይሱሳ

1ዬሱስ ኡቱ ደርቡ ነመ ደሎተሳቲ
ጀልቀቤ ጃሜ ቶኮ አርጌ። 2ዮሙስ በርቶ
ትንሳ፥ «በርሲሳ! ነምን ኩን ጩቡ ኤኙ
ቲፍ ጃማ ተኤ ደለቴ? እሰቱ የኬሞ ዮኪስ
አባሳቲፍ ሃደሳቱ የኬ?» ጀደኒ ዬሱስን
ጋፈተን*። 3ዬሱስሞ ዴብሴ፥ «እን ጩቡ
ሆጂቴፍ ዮኪስ አባንሳቲፍ ሃትሳ ጩቡ
ሆጂተኒፍ ምት፥ እሰ ፈይሱዳን ሆጂን
ዋቀዮ አከ ሙልአቱፍ ጃማ ተኤ ደለቴ
መሌ*። 4ሆጂ እሰ አነ ኤርጌ ጉያዳን ሆጂ
ቹን ኑፍ እንተአ፥ ዬሮ ነምን ቶኮሌ እት
ሆጂቹ ሀንደንዴኚ ሀልከን እንዱፈአ*።
5ብየ ለፋ ኬሰ ሀመን ጅሩት፥ አን እፈ
ብየ ለፋት» እሳኒን ጀዴ*። 6ዬሱስ አኩመ
ከነ ጀዴን ለፈት ቱፌ፥ ሀንጩፈሳቲንስ
ብዮ ዶቄሴ፥ ዶቅቾ እጀ ነምቻት ድቤ*፤
7ነምቻንስ፥ «ደቅ ስሎአም ብሻን ኩፈ
ማት ድቀዱ!» ጀዴ፤ «ስሎአም» ጀቹን
እሰ ኤርገሜ ጀቹደ፤ ነምቾ ዮሙስ ደቄ
ድቀቴ፥ እጀሳቲንስ አርጋ፥ ዴብኤ
ዱፌ*።

*2· በኡ 20፡5፤ ሀስ 18፡20፤ ሉቃ 13፡2
*3· 11፡4 *4· 5፡17 *5· 8፡12፤ 12፡35፤
ማቴ 5፡14 *6· ማር 8፡23 *7· 5፡2-4፤
2ሞቶ 5፡10

8 ኦሎትንሳ፥ ወር ከናን ዱረ ኡቱ እን
ከደቱ አርገን፥ «እን ኩን ነምቾ እሰ ታኤ
ከደቻ ቱሬ ምቲ?» ጀደኒ ጋፈተን*።
9ነሞትን ካን፥ «ኤዬ እሱመ» ጀደን፤
ካንሞ፥ «ለከሳ፥ እሰ ፈካተ መሌ»
ጀደን፤ ነምቾ ዮሙስ፥ «አን እሰ»
ጀዴ። 10ነሞትንሞ፥ «እጅኬ ለቾኑ አተ
ምት ሲፍ በነመንሬ?» ጀደኒ እሰ ጋፈ
ተን። 11ከነረት እን፥ «ነምቾ እሰ ዬሱስ
ጀደሙቱ ብዮ ዶቄሴ፥ እጀኮ ለቹት አናፍ
ድቤ፥ ‹ገረ ብሻን ስሎአም ደቂቲ
ድቀዱ!› አናን ጀዴ፤ አንስ ደቄ ድቀዴ
ተን አርጉ ደንደኤ» ጀዴ እሳኒፍ ዴብሴ።
12ጀርሞ፥ «እን ኤሰ ጅራ?» ጀደኒ እሰ
ጋፈተን፤ ነምቾ ገሩ፥ «አን ሀንቤኩ»
ጀዴ ዴብሴፍ።

*8· ሆኤ 3፡10

ፈሪሶትን አከ እት ነምቾ ጃማን ሱን ፈዬ ቆረቹሳኒ

13 ጀር ዮሙስ ነምቾ ዱር ጃማ ቱሬ
ሰነ ፉለ ወረ ፈሪሶታት እንድኤሰን*።
14ጉያን ዬሱስ ብዮ ዶቄሴ እጀ ነምቾ ጃማ
በኔ ጉያ ሰንበታ ቱሬ*። 15ፈሪሶትንስሞ
አተምት አርጉ አከ ደንደኤ ነምቾ እንጋፈ
ተን፤ ነምቾ ዮሙስ፥ «እን እጀኮረ ዶቄ
ካኤ፥ አንሞ ነንድቀዴ፥ ነንአርጌስ!» እሳ
ኒን ጀዴ። 16ፈሪሶተ ኬሳ ጀር ቶኮ፥
«ነምን ኩን ጉያ ሰንበታ ዋን ሀንኤግኔፍ፥
ነመ ዋቀዮ ብራ ዱፌ ተኡ ሀንደንደኡ»
ጀደን፤ እሳን ኬሳ ካን ገሩ፥ «ነምን ጩበ
ማን አተምት ምልከተ ከነ ሁንዱማ ሆጂቴ
አርግሲሱ ደንደአ?» ጀደኒ ከነረት ያዳን
ገርገር በአን*። 17ከነ ቦዴ ወር ፈሪሶታ
ነምቾ እሰ ጃማ ቱሬ ሰናን፥ «ዋኤ እሰ
እጀኬ ሲፍ በኔ ከና ማል ጀታ?» ጀደን፤
ዮሙስ ነምቾ፥ «እን ራጂደ» ጀዴ ዴብ
ሴፍ*።

*13· 7፡32፤ 11፡46 *14· 5፡9-10 *16· 3፡2፤
9፡31፥33፤ 7፡23፤ ሆኤ 2፡22 *17· 4፡19፤
ሉቃ 24፡19

18 ይሁዶትን አመዬ፥ ነምቾ ኩን ጃማ
አከ ቱሬ አከ እን አርጉ ደንደኤስ ሀንአመ
ንኔ፤ ከናፍ አባዳፍ ሃደ፥ ነምቾ እሰ አርጉ
ደንደኤ ከና፥ ኦፍት ዋመን። 19ወረ ዋመመን
ከናንስ፥ «እን ኩን እልመኬሰን፥ እሰ እስን
ጃማ ተኤ ደለቴ ጀተኒ? አመሞ አተምት
አርገሬ?» ጀደኒ ጋፈተን። 20አባንሳፍ ሃትሳ
ዴብሰኒ፥ «አከ እን እልመኬኝ ተኤ፥ ጃማ
ተኤስ አከ ደለቴ እንቤክነ። 21አመ አተምት
አከ አርጉ ሀንቤክኑ፤ ዮኪስ ኤኙ እጀሳ ለቹ
አከ በኔፍ ኑእ ሀንቤክኑ፤ እን ነመ ገአደ፥
እኑምቱ ዋኤ አፈሳቲ እንዱበተ፥ እሰ
ጋፈዳ!» ጀደን። 22አባንሳፍ ሃትሳ ይሁዶተ
ዋን ሶዳተኒፍ ከነ ጀደን፤ ነምን «ዬሱስ መሲ
ሀቾ» ጀዴ ዱጋ በኡ፥ ቶኩማ መነ ሰገዳሳኒ
ኬሳ አከ ባፈሙ ይሁዶትን ሱን እረት ወሊ
ገለኒ ቱረን*። 23ሰበቢ ከናፍ አባንሳፍ ሃትሳ፥
«እን ነመ ገአደ፥ እሰ ጋፈዳ!» ጀደን።

*22· 7፡13፤ 19፡38፤ 20፡19፤ 12፡42

24 ኤርገሲ ፈሪሶትን ነምቾ ጃማ ቱሬ
ሰነስ ስአ ለመፋ ዋመኒ፥ «አት፥ ዱጋ
ዱበቹዳን ዋቀዮፍ ኡልፍነ ኬን! ነምን
ኩን ጩበማ አከ ተኤ ኑእ እንቤክነ» እቲን
ጀደን*። 25ነምቾሞ፥ «እን ጩበማ ተኡሳ
አን ሀንቤኩ፥ ዋን ቶክቾ ዱዋ ነንቤከ፥

አን ጃማ ተኤን ደለዴ አመ ገሩ ነንአርገ»
ጂዴ እሳኒፍ ዴብሴ። 26ከነረት እሳን፥
«ማል ሲፍ ጎዴ? አተምትስ እጀኬ ሲፍ
በኔ?» ጂደኒ ጋፈተን። 27እንሞ፥ «ከናን
ዱረ አን እስንት ህምናን ደገኡ ድደን፤
ማሊፍ አመስ ደገኡ በርባዱ? ተሪ እስን
ስሞ በርቶተሳ ተኡ ፌቱ?» ጂዴ ዴብ
ሴፍ። 28ፈሪሶትን ከነረት ነምቾት
ኦርአኒ፥ «ስቱ በርቱሳት፥ ኑእ ገሩ በር
ቶተ ሙሴት። 29ዋቀዮ ሙሴት አከ ዱበቴ
ኑእ እንቤክነ፤ ነምች ኩን ገሩ ኤሳ አከ እን
ዱፈዩ ህንቤክኑ» ጂደኒን*። 30ነምችሞ
ዴብሴ፥ «እን እጀኮ አናፍ በኔ፥ እስንሞ
ኤሳ አከ እን ዱፈዩ ህንቤክኑ ጂቱ፤ ኩን
ነመ ድንቀ። 31ዋቀዮ ወረ ጬበሞታፍ አከ
ህንደጌኜ እንቤክነ፤ ነመ እሰ ሶዳቱፍ ጃለ
ለሳስ እሰ ራወቱፍ ገሩ እንደገአ*። 32ዱረ
ዱረ ጀልቀቤ፥ ነምን እጀ ነመ ጃማ ተኤ
ደለቴ አከ በኔ፥ ደገአሜ ህንቤኩ።
33ነምን ኩን ኡቱ ዋቀዮ ብራ ዱፉ
ደባቴ፥ ዋኑመ ቶኮዩ ሆጀቹ ህንደንደኡ
ቱሬ» እሳኒን ጂዴ*። 34እሳንሞ ዴብሰኒ፥
«አት ጉቱማት ጬቡዳን ደለቴ፥ ኑበርሲ
ፍታ?» ጂደኒን፤ ዮሙስ ነምቾ ቶኩማ
መነ ሰገዳሳኒ ኬሳ እንባሰን*።

*24. ኢያ 7፡19፤ ሙል 11፡13 *29. 7፡27፤
8፡14 *31. ፋር 66፡18፤ ፈኪ 15፡8፥29፤
ኢሳ 1፡15 *33. 3፡2፤ 9፡16 *34. 9፡2፤
ፋር 51፡5፥7

ሀፋረት ጃማ ተኡ ነሞታ

35ዩሱስ ዮሙስ፥ ፈሪሶትን ነምቾ
ጃማ ቱሬ ሰነ ቶኩማ መነ ሰገዳሳኒ ኬሳ አከ
ባሰን እንደገኤ፤ እሰ አርጌስ፥ «እልመ
ነማት እንአመንታ?» እቲን ጂዴ። 36ነም
ችሞ፥ «እን እሰ ከሚ? ያ ጎፍታ፥ አነት
ህም፥ እት ነንአመነ!» ጂዴ ዴብሴፍ።
37ከነረት ዩሱስ፥ «እሰአ ዱር አርግቴ፥
እን አመ ሲወጅን ዱበቻ ጅሩስ እሱመ»
ጂዴን*። 38ነምች ዴብሴ፥ «ነንአመነ፥
ጎፍታኮ» ጂዴ፥ ጅልቤንፈቴ ዩሱሲፍ
ሰገዴ። 39ዩሱስ አሞ፥ «ወር ህንአርግኔ
አከ አርገን፥ ወር አርጉት ጅረንሞ ጃሞተ
አከ ተአን፥ ፍርዲ ኬኑዳፍ አን ገረ ብየ
ለፈ ከና ዱፌረ» ጂዴ*። 40ፈሪሶተ ወረ
እሳ ወጅን ቱረን ኬሳ ጀሬን ቶኮ ከነ ደገ
አኒ፥ «ኑስሞ ጃሞተ ጀቹኬቲሬ?» ጂደ
ኒን* 41ዩሱስሞ፥ «ጃሞተ ኡቱ ታተኒ
ጬቡ ህንቀብደን ቱርተን፥ አመ ገሩ
እንአርግን ጂቱ፥ ከናፍ ጬቡንኬሰን እስን
ረት እንሀፈ» ጂዴ እሳኒፍ ዴብሴ*።

*37. 4፡26 *39. 3፡17፤ 5፡22፥27፥30፤
ማቴ 11፡5፥25፤ 13፡11-17፤ ሉቃ 2፡34፤
4፡18 *40. ማቴ 15፡14፤ 23፡26፤
ሮማ 2፡19 *41. 15፡22

ቦቆና 10

ዩሱስ ትክሴ፥ በልበለ ሆሎታስ ተኡሳ

1ዩሱስ እት ፉፌ፥ «ዱጉመ፥ ዱጉ
መን እስንት ህመ፥ ነምን ጎለ ሆሎታት
በልበላን አል ገሉ ዲሴ፥ ከራ ብራቲን
ልጡ፥ እን ሀቱደ፥ ሳምቱደስ*። 2ነምን
በልበላን ጎለ ሆሎታት አል ገሉ ገሩ፥ እን
ትክሴ ሆሎተ ሰናት። 3ትክሴ ሰናፍ ኬለ
ኤግዱን እንበነ፥ ሆሎትን ሰገሌሳ እንቤኩ፥
እን ሆሎተሳ መቃ መቃሳኒቲን እሳን ዋሜ
ገድ እሳን እንባሰ*። 4ሆሎተሳ ሁንዱማ
ኤርገ ገድ ያሴ፥ ፉለሳኒ ዱረ እንአዴመ፤
ሆሎትን ሰገሌሳ ዋን ቤከኒፍ እሰ ዱካ
እንቡኡ*። 5ሰገሌ ወረ ኦርማ ዋን ህንቤክ
ኔፍ፥ ነመ ኦርመ እንበቀቱ መሌ፥ እሰ
ዱካ ህንቡአን» ጂዴ። 6ዩሱስ ዱቢ ሃላ
ከነ እሳንት ህሜ፥ እሳን ገሩ ወንት እን
እሳንት ህሜ ኩን፥ ማል አከ ተኤ ህንሁበ
ትኔ*።

*1. ህስ 34፡1-10 *3. ፋር 95፡7፤ ኢሳ 43፡1
*4. 10፡27 *6. 16፡25

7ዩሱስ አመስ «ዱጉመ፥ ዱጉመን
እስንት ህመ፥ አነ በልበል ሆሎታ! 8ወር
ነዱረ ዱፈኒ ከራ ብራቲን ልጠን ሁንድኑ
ሀቱደ፥ ሳምቱደስ፤ ሆሎትን ገሩ እሳኒፍ
ህንደጌኜ*። 9በልበልች አነ፥ እን አናን
አል ገሉ እንፈየ፤ አል እንገለ፥ ገድስ
እንበአ፥ ዴድቾስ እንአርገተ*። 10ሀቱን፥
ዋን ብራፍ ኡቱ ህንተእን፥ ሀቱዳፍ፥ ቀሉ
ዳፍ፥ በሌሱዳፍስ እንዱፍት፤ አን ገሩ
ሆሎትን ጅሬኘ ሀቀባተኒፍ፥ እራ ሀፋስ
ሀቀባተኒፍ ዱፌረ» ጂዴ*።

*8. ማቴ 7፡15፤ ኤር 23፡1-2 *9. 14፡6፤
ፋር 118፡20 *10. ሉቃ 15፡4-7፤ ፋር 23፡1

ዩሱስ ትክሴ እሰ ጋሪደ

11ዩሱስ፥ «ትክሴን ጋሪን አነ፥ ትክሴን
ጋሪን ሉቡሳ ሆሎታፍ እንኬነ*። 12ትክሴ ዱጋ
ኡቱ ህንተእን ብተሜ ከን ኤጉ፥ ሆሎትንስ
ከንሳ ከን ህንተእን፥ ዩዩን ሆሎተት ዱፉ
ዮሙ አርጉ፥ ሆሎተ ዲሴ እንበቀተ፤ ዩዩንስ

ሆሎተ ቡተቴ፥ ወረ ሀፊን እንብትምሰ*።
13ነምቾ ሱን ብተሜ ዋን ኤጉፍ፥ ሆሎታፍ
ሀንድሙ። 14ትክሴን ጋሪን አነ፥ አን ሆሎ
ተኮ ቤከ፥ ሆሎትንኮስ አነ ቤኩ*። 15አባን
አኩመ አነ ቤኩ፥ አንስ አኩመን አባ ቤኩ፥
አኒፍ ሆሎትንኮ ወል ቤክነ፤ ሉቡኮስ ሆሎ
ታፍ ነንኪነ*። 16ወረ ጎለ ከነት ገለን መሌስ
ሆሎተ ከን ብራ ቀበ፤ እሳንሞ ያሱን አናፍ
እንተአ፥ ሰገሌኮስ እንደገኡ፤ ወልት ከረ ቶኮ
እንተኡ፥ ትክሴንሳኒስ ቶኮ እንተአ*።
17ሉቡኮ ዴብሴ ፉደቼዳፍ ደበርሴ ዋነን
ኬኑፍ፥ አባንኮ ነጃለተ*። 18ሆምትኑ ሉቡኮ
ነዱራ ሀንፉደቱ፥ አኑመቱ አፊኮቲን ኬነ
መሌ፤ አን ሉቡኮ ደበርሴ ኬኑዳፍ፥ አሞ
ዴብሴ ፉደቼዳፍ አቦ ቀበ፤ አቦሚ ከነሞ
አባኮ ብራን ፉደዴ» ጀዴ*።

*11· ኢሳ 40፡11፤ ህስ 34፡11-31፤ 37፡24፤
ዮሀ 15፡13፤ 1ዮሀ 3፡16፤ እብ 13፡20፤
ሙል 7፡17 *12· ሆኤ 20፡29፤
ዘካ 11፡16-17 *14· 10፡27፤ 2ጢሞ 2፡19
*15· 15፡13፤ 1ዮሀ 3፡16፤ ማር 10፡45፤
ማቴ 11፡27፤ ሉቃ 10፡22 *16· ኢሳ 56፡8፤
ህስ 34፡23፤ 37፡24፤ ዮሀ 11፡52፤
ኤፌ 2፡14-18፤ 1ጴጥ 2፡25
*17· ኢሳ 53፡10፤ ፊሊ 2፡8-9 *18· 5፡26፤
14፡31

19 ሰበቢ ዱቢ ከነ ሁንዱማቲፍ ይሁዶ
ትን አመስ ያዳን ገርገር በአን*። 20ባይኤ
ንሳኒ፥ «ሀፉረ ሀማቱ እሰ ኬሰ ጅረ፥
ቀልቢስ ደበርሴረ! ማሊፍ እሰ ደጌ
ፈቱ?» ጀደን*፤ 21ካንሞ፥ «ነምን ሀፉር
ሀማን ኬሰ ጅሩ፥ ዱቢ አከና ዱበቹ ህንደ
ንደኡ፤ ሀፉር ሀማን እጀ ወረ ጃማ በኑ
ደንደአሬ?» እንጀዱ ቱረን*።

*19· 7፡43፤ 9፡16 *20· 7፡20፤ 8፡48፤
ማር 3፡21-22 *21· 9፡30-33

ይሁዶትን ዬሱስን ቱፈቹሳኒ

22ዮሙስ ዬሩሳሌምት አያን ሴና መነ
ቁልቁሉማ ኤብሱ እንአያኔፈመ ቱሬ፤ ዬሮን
ሳስ ዬሮ ገና ቱሬ። 23ዬሱስሞ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሰ ኩታ «ገርዳፎ ሶሎሞን» ጀደሙ፥
ጀለ እንዴዴብአ ቱሬ*። 24ዮሙስ ወር ይሁ
ዶታ እሰት ናነአኒ፥ «አት ሀመ ዮሚት ገሩ
ኬኘ ረራፍታ? መሲህቾ ዮ ታቴ ኬሳ ባሲ
ኑት ህም!» እቲን ጀደን*። 25ከነረት ዬሱስ
ዴብሴ፥ «አን እሰንት ሀሜረ፥ እስንሞ ህንአ
መንተን፥ ሆጂን አን መቃ አባኮቲን ሆጂዱ
ሁንድኑ አናፍ ዱጋ እንበኡ*። 26እስን ገሩ
ሆሎተኮ ኬሳ ዋን ህንተአኒፍ፥ ህንአመን
ተን*። 27ሆሎትንኮ ሰገሌኮ እንደገኡ፥ አን
እሳን ቤከ፥ እሳንስ ነዱካ እንቡኡ*። 28አን
ጅሬኘ በረበራ እሳኒፍ ነንኬነ፥ እሳን በረበራን
ህንበደን፥ ነምን ቶኮሌ ሀርከኮ ኬሳ እሳን ህን
ቡተቱ*። 29አባንኮ እን አነት እሳን ኬኔ፥ ሁን
ዱማረ ጉዳደ፤ ሆምትኑስ ሀርከ አባኮ ኬሳ
እሳን ቡተቹ ህንደንደኡ። 30አባኒፍ አን ቶኮ»
እሳኒን ጀዴ*።

*23· ሆኤ 3፡11፤ 5፡12 *24· 8፡25፤
ሉቃ 22፡66-67 *25· 4፡26፤ 9፡37፤ 5፡36፤
10፡38 *26· 8፡45፥47 *27· 10፡3-4፤ 18፡37
*28· 5፡24፤ 17፡2፥12፤ 18፡9 *30· 17፡21-22

31 ከነረት ወር ይሁዶታ ደገአኒ እሰ
አጀሱዳፍ አመስ ደጋ ፉናነተን*። 32ዬሱስ
ገሩ ዴብሴ፥ «ሆጂ ገጋሪ አባንኮ አነት ኬኔ
ባይኤ ሆጂዴ እሰንት አርገሲሴረ፤ እሳን
ከነ ኬሳ ሆጂ እሰ ከሚፍ ደጋዳን አነ ደኡ
በርባዱ?» እሳኒን ጀዴ*። 33ይሁዶት
ንሞ፥ «አት ዋቀዮን ዋን አረብስቴፍ
መሌ፥ ሆጂ ጋሪ ዋን ሆጄቴፍ ደጋዳን ከን
ስዶፍኑ ምት፤ አት ነመ ታቴ ኡቱመ
ጅርቱ ዋቀዮን አፍ ጎተአ» ጀደኒ ዴብሰ
ኒፍ*። 34ዬሱስሞ፥ «‹አኖ፥ እስን ዋቀ
ዮተ እስኒን ጀዴረ› ከን ጀዱ ሴረኬሰን
ኬሰት ጫፈሜ ጅረ ምቲ*? 35ዋቀዮ ወረ
ዱቢንሳ እት ኬነሜን ‹ዋቀዮተ› ጀዴ፤
ዋን መጫፍን ጀዱስ ህንዲገሙ*።
36ዮስሞ አነ፥ እሰ አባን ቁልቁሌሴ ገረ
ብየ ለፉት ኤርገናን፥ ‹አን እልመ ዋቀ
ዮት› ጀዴ ከናን፥ አተምት ‹ዋቀዮን አረ
ብስተ› ጀቱሬ*? 37ኤጋ አን ሆጂ አባኮ
ህንሆጀዱ ዮን ተኤ፥ አነት ህንአመንና*።
38አን ሆጂ አባኮ ነንሆጄደ ዮን ተኤ ገሩ፥
አነት ዮ አመኑ ደባተንዩ፥ ሆጂ ከነት
አመና! ከናንስ አባን አነ ኬሰ፥ አንስ አባ
ኬሰ አከን ጅሩ፥ በኤሰ ጎተኒ እንሁበቱ»
እሳኒን ጀዴ*። 39ይሁዶትን አመስ እሰ
ቀበቹ በርባደን፤ እን ገሩ እሳን ሀርካ በኤ
ሶኬ*።

*31· 8፡59፤ 11፡8 *32· ማር 7፡37 *33· 5፡18፤
ሌዎ 24፡16፤ ማቴ 9፡3፤ 26፡65
*34· ፋር 82፡6 *35· ማቴ 5፡17-18
*36· 5፡17-23 *37· 5፡36፤ 10፡25
*38· 14፡9-11፤ 15፡24 *39· 7፡30፤ 8፡59፤
ሉቃ 4፡30

40 ዬሱስ አመስ ገመ ዮርዳኖስ፥ እዶ
ዮሀንስ ዱራን እት ጩጳ ቱሬ ደቄ፥ አቾ
ቡቡሌ*። 41ነሞትን ባይኤንስ ገረሳ

ዱፈኒ፥ «ዮሀንስ ምልክተ ቶኮሌ ህንአርግ
ሲፍኔ፥ ገሩ ዋኤ ነምቾ ከናቲፍ ከን እን
ዱበቴ ሁንድኑ ዱጋ ቱሬ» ጇደን*።
42 አችትስ ነሞትን ባይኤን ዩሱስት አመ
ነን*።

*40. 1:28 *41. 3:27-30 *42. 2:23፤ 7:31፤ 11:45

ቦቆና 11
አልአዛር ዱኡሳ

1 ቢታንያ ገንደ ማርያሚፍ አቦሌቲሼ
ማርታት፥ ነምች አልአዛር ጇደሙ ቶኮ
ዱኩብሰቻ ቱሬ*። 2 ማርያም ኩን እሼ
ጎፍታ ኡርጎፍቱ ድብዴ፥ ርፌንስ መታሼ
ቲን ሚለሳ ሀጦፍቴደ፤ አልአዛር እን ዱኩ
ብሰቴ ኩንሞ አቦሌሰሼት*፤ 3 ከናፍ
አቦሌቶትንሳ ገረ ዩሱስት ነመ ኤርገኒ፥
«ጎፍታ! ኩኖ እን አት ጃለቱ እንዱኩብ
ሰተ» ጇደን*። 4 ዩሱስ ከነ ዮሙ ደገኤ፥
«ዱኩብን ኩን አልአዛር ዱኤ አከ ሀፉፍ
ምት፥ ኡልፍነ ዋቀዮ አከ ሙልእሱፍ፥
እልም ዋቀዮስ እቲን አከ ኡልፉቱፍ
መሌ» ጇዴ*። 5 ዩሱስሞ ማርታፍ አቦሌ
ቲሼ፥ አልአዛርንስ እንጃለተ ቱሬ። 6 ገሩ
ዱኩብሰቹ አልአዛር ኤርገ ደገኤዩ፥ እዶ
ዱመ ቱሬ ሰነ ጉያ ለመ አሌ።

*1. ሉቃ 10:38-39 *2. 12:3 *3. 11:36
*4. 9:3

7 ከነ ቦዴ ገሩ ዩሱስ፥ «ሜ ኮታ
አመስ ብየ ይሁዳ እንደቅና!» ጇዴ በርቶ
ተሳት እንዱበቴ። 8 በርቶትንሳሞ፥ «በር
ሲሳ! ድአ ከነ ይሁዶትን ደጋዳን ስደኡ
በርባደን፤ አትሞ አመስ አች ደቁ ያዳ?»
ጇደኒን*። 9 ዩሱስ ገሩ ዴብሴ፥ «እፍን
ጉያ ቶኮ ሰአቲ ኩደ ለመ ቀበ ምቲሬ?
ነምን ጉያዳን አዴሙ፥ እፈ አዱ ዋን አር
ጉፍ ህንጉፌቱ*። 10 ነምን ሀልከኒን አዴሙ
ገሩ፥ እፈ ኦፍ ኬሳ ዋን ህንቀብኔፍ
እንጉፈተ» ጇዴ*።

*8. 8:59፤ 10:31 *9. 9:4-5፤ 1ዮሀ 2:10
*10. 12:35፤ 1ዮሀ 2:11

11 ዩሱስ ከነ ኤርገ ዱበቴ ቦዴ፥ «አል
አዛር ፍርኬኝ ረፌረ፥ አንሞ ደቄን እሰ
ደመቅሰ» እሳኒን ጇዴ*። 12 ከነረት በርቶ
ትንሳ፥ «ያ ጎፍታ ዮ ረፌረ ተኤአ
እንፈየ» ጇደኒን። 13 ዩሱስ አከ አልአዛር
ዱኤ እሳንት ዱበቴ፥ እሳን ገሩ ዋኤ ረፌቲ
ህርባ ዋን ዱበቴ እሳንት ፈካቴ። 14 ከናፍ
ዩሱስ ሙልእኑመት፥ «አልአዛር ዱኤረ፤
15 እስን አመኑ አከ ደንዴሰኒፍ፥ በገ አን
አቾ ህንጅራትን፤ አመ ገሩ ኮታ ገረሳ
እንደቅና!» እሳኒን ጇዴ*። 16 ቶማስ እን
«ዲዲሞስ» ጇደሚሞ፥ «ኤጋ ኮታ
እንደቅነ፥ ኑእስ በርሲሳ ወጅን እንዱና!»
ጇዴ በርቶተ ወረ ካንት ዱበቴ*።

*11. 11:13፤ ማቴ 9:24፤ 27:52፤
ማር 5:39፤ ሆኤ 7:60፤ 1ቆሮ 11:30፤
15:20 *15. 11:42 *16. 20:24-29፤ 21:2፤
ማር 14:31፤ ሮማ 6:8

ዩሱስ ዱአ ከኡደ፥ ጅሬኛስ

17 ዩሱስ ዮሙ አች ገኤ፥ አልአዛር
ዱኤ ኤርገ አዋለሜ ጉያ አፉር ተኡሳ
በሬ*። 18 ቢታንያን ዩሩሳሌምራ አከ ኪሎ
ሜትረ ሰድኢ ዮኪስ አዴምሰ ወለካ ሰአቲ
ዱዋ እንፈጋተ ቱሬ*። 19 ይሁዶትን ባይኤ
ንስ ዋኤ ዱአ አቦሌሰሳኒቲፍ ማርታፍ ማር
ያምን ጀጀቤሱዳፍ ዱፈኒ ቱረን*።
20 ማርታን ዱፈ ዩሱስ ደጌሴ፥ ገድ እት
ባቴ፤ ማርያም ገሩ መነ ኬሰ እንቴስ
ቱርቴ*። 21 ማርታን ዮሙስ ዩሱሲን፥
«ጎፍታ ኡቱ አት አስ ጅራቴ፥ አቦሌስኮ
ህንዱኡ ቱሬ*። 22 አሙመዩሞ ዋኑመ አት
እሰ ከደቴ፥ ዋቀዮ አከ ሲፍ ኬኑ አን ነን
ቤከ» ጇቴ*። 23 ዩሱስ ዮሙስ፥ «አቦሌ
ስኬ እንከአ» እቲን ጇዴ። 24 ማርታንሞ
ዴብፍቴ፥ «ጉያ እሰ ዱማት፥ ዬሮ ወር
ዱአን ዱአ ከአንት፥ አከ እን ከኡ አን
ቤከ» ጇቴ*። 25 ዩሱስ ገሩ፥ «ዱአ
ከኡን፥ ጅሬኛስ አነ፤ ነምን አነት አመኑ
ዮ ዱኤዩ እንጅራተ*። 26 ኡቱ ጅሩ ከን
አነት አመኑ ሁንድኑሞ በረበራን ህንዱኡ፤
ከነ አመንታሬ?» ጇዴን*። 27 እሼን ከነ
ረት፥ «ኤዩ ጎፍታ፥ አት ክርስቶስ፥ እሰ
ገረ ብየ ለፉ ዱፉፍ ጅሩ፥ እልመ ዋቀዮ
አከ ታቴ አመኔረ» ጇቴን*።

*17. 11:39 *18. ማቴ 21:17 *19. 11:31፤
ኢዮ 2:11፤ 1ሴና 10:12
*20. ሉቃ 10:38-42 *21. 11:32፥37
*22. 9:31፥33፤ 11:41-42
*24. 5:25፥28-29፤ ሆኤ 24:15፤ ዳን 12:2
*25. 14:6፤ 3:36፤ 6:40፥54 *26. 5:24፤
8:51 *27. 6:14፥69፤ ማቴ 16:16

ዬሱስ፥ አልአዛሪፍ እምማን ደንገላሱሳ

28 ማርታን ኤርገ ከነ ጀቴ ቦዴ፥
ደቅጬ አቦሌቲሼ ማርያምን ሱተ ጀቴ
ዋምቴ፥ «በርሲሳን አስ ጅረ፥ ስዋመስ»
ጀቴ። 29 ማርያም አኩመ ከነ ደጌሴን፥
ደፍቴ ካቴ ገረ ዬሱስ ደቅጬ። 30 ዬሱስ
እዶዱመ ማርታን እሰት ዱፍቴ ቱሬ
መሌ፥ አመሌ ገንድቸት ህንገሌ*። 31 ይሁ
ዶትን ወር እሼ ጀጀቤሱዳፍ እሼ ወጅን
መነ ኬሰ ቱረን፥ ማርያም ደፍቴ ካቴ ገድ
በኡሼ አርገን፤ እሳን እዶ አዋላት ቦኡ
ደቅጥ ሴእኒ፥ እሼ ዱካ እንቡአን። 32 ማር
ያም እዶ ዬሱስ ቱሬ ጌሴ፥ ኤርገ እሰ
አርግቴ ሚለሳት ኩፍቴ፥ «ጎፍታ! ኡቱ
አት አስ ጅራቴ፥ አቦሌስኮ ህንዱኡ ቱሬ»
ጀቴን*። 33 ዬሱስ በእቸሼፍ በእቸ ይሁ
ዶተ ወረ እሼ ወጅን ዱፈኒ ዮሙ አርጌ፥
ሀፉረት ድጸቴ ገራንሳ ራፈሜ*፥
34 «ኤሰት አዋልተኒ?» ጀዴ ጋፈትናን፥
«ኮቱቲ እላል! ጎፍታ» ጀደኒ ዴብሰኒፍ።
35 ዬሱስ እምማንሳ ደንገላሴ*። 36 ዮሙስ
ወር ይሁዶታ፥ «እላ አተም እሰ ጃለቴ!»
ጀደን*። 37 እሳን ኬሳ ገር ካን ገሩ፥ «እን
እጀ ነመ ጃማ በኔ ኩን፥ አልአዛር አከ
ህንዱኔ ጎቹ ህንደንደኡ ቱሬ?» ጀደን*።

*30. 11፡20 *32. 11፡21 *33. 13፡21፤
ማቴ 26፡37-38 *35. ሉቃ 19፡41 *36. 11፡3
*37. 9፡6-7፥32

ዬሱስ፥ አልአዛርን ዱአ ካሱሳ

38 ዬሱስ አመስ አፍ ኬሰት ድጸቴ፥
ገረ አዋልቻ ደቄ፤ አዋልቸ ሆልቀ
ደጋት፤ ሆልቅችስ ደጋዳን ጩፈሜ
ቱሬ*። 39 ዮሙስ ዬሱስ፥ «ደግቾ እቲ
ፉዳ!» ጀዴ፤ ማርታን አቦሌቲን እሰ
ዱኤሞ፥ «ጎፍታ፥ ዮነ ፎሊ ጎደቴረ፥
ኤርገ አዋለሜ ሀርአ ጉያ አፉረፉሳት»
እቲን ጀቴ*። 40 ከነረት ዬሱስ፥ «ዮ አመ
ንቴ ኡልፍነ ዋቀዮ አከ አርግቱ፥ አን ስት
ህንህምኔሬ?» እሼዳን ጀዴ*። 41 ከነ ቦዴ
እሳን ደግቾ አዋልቾቲ ፉደን፤ ዬሱስ ገሩ
አል እላሌ፥ «ያ አባ! አናፍ ደገኡኬቲፍ
ስንገለቴፈደ*። 42 አከ አት ዬሮ ሁንዱማ
አናፍ ደጌሱ፥ አን ቤኬረ፥ ገሩ ነሞትን
አስ ዳበተን ኩን፥ አከ አት አነ ኤርግቴ
ሀአመነኒፈን ከነ ዱበዴ» ጀዴ*። 43 ከነ
ጀዴ ሰገሌ ጉዳዳን፥ «አልአዛር አስ
በእ!» ጀዴ ዋሜ። 44 ከናፍ ነምች ዱኤ
ቱሬ ሱን አዋልቾ ኬሳ ገድ በኤ፤ ሚለሳ
ለማኒፍ ሀርከሳ ለማንት ወያን ህደሜ፥
ፉለሳትስ ኡፈትን መረሜ ቱሬ፤ ዬሱስ፥
«እራ ሂካቲ ገድ ዲሳ! ሀደቁ!» ጀዴ
እሳን አቦሜ*።

*38. ማቴ 27፡60 *39. 20፡1
*40. 11፡4፥23፥25-26 *41. 17፡1፤
1ሞቶ 18፡36-37 *42. 12፡30፤ 17፡21
*44. 20፡6-7፤ ማር 5፡42

ዬሱስን አጀሱዳፍ ኮረቹሳኒ

(ማቴ 26፡1-5፤ ማር 14፡1-2፤ ሉቃ 22፡1-2)

45 ይሁዶተ ገረ ማርያም ዱፈን ኬሳ
ባይኤን፥ ዋን ዬሱስ ሆጀቴ አርገኒ እት
አመነን*። 46 እሳን ኬሳ ካንሞ ገረ ወረ ፈሪ
ሶታ ደቀኒ፥ ዋን ዬሱስ ሆጀቴ እሳንት
ህመን። 47 ከነረት ሉቦትን ወር አንገፎት
ኒፍ ፈሪሶትን ያኢ ወረ ይሁዶታ ወልት
ዋመተኒ፥ «ዋኤ ነምቾ ምልክተ ባይኤ
አርግሲሳ ጅሩ ከና ማል ጎቹ ኑፍ ወያ*?
48 አከሱመት ዮ እሰ ዲፍኔ፥ ነሞትን ሁን
ድኑ እሰት እንአመኑ፤ ወር ሮማስ ዱፈኒ፥
መነ ቁልቁሉማኬኘስ፥ ሰበኬኘስ ኑዱራ
ፉደቱ» ጀደን*። 49 እሳን ኬሳ ቶኮ፥
ቀያፉ እን ጀደሙ፥ ወጋ ሰነት አንገፈ
ሉቦታ ቱሬ፤ እን፥ «እስን ሆማዩ ህንቤክ
ተን። 50 ሰብን ጉቱማት ዱሙ መና፥
ነምን ቶኮ ሰባፍ ዱኡን አከ እስኒፍ ወዩስ
ህንሁበተን» እሳኒን ጀዴ*። 51 እን ዱቢ
ከነ አፍ ኬሳ ፉዴ ህንዱበትኔ፤ ወጋ ሰነት
አንገፈ ሉቦታ ዋን ቱሬፍ፥ ዬሱስ ሰበ
ሰናፍ ዱኡፍ አከ ጅሩ፥ ራጂ ዱበቴ
መሌ*። 52 ሰበ ሰነ ዱዋዳፍ ኡቱ ህንተ
እን፥ እጆሌ ዋቀዮ ወረ ብየ አደዳት ብት
ማአን ቶኩማት ወልት ቀቡዳፍ ዱኡፍ
ቱሬ*። 53 ከናፍ ጀር ጉያ ሰና ጀልቀበኒ፥
ዬሱስን አጀሱዳፍ ሙርቶ ጎደን*።

*45. 7፡31፤ 12፡11፥42 *47. ማቴ 26፡3-5
*48. 12፡19 *50. 18፡14 *51. በኡ 28፡30፤
ለኮ 27፡21 *52. 7፡35፤ 10፡16፤ 1ዮሀ 2፡2
*53. 5፡18፤ ማቴ 26፡4

54 ዮሙስ ዬሱስ ቆደ ሙልእነት ይሁ
ዶተ ግዱ ዴዴብኡ፥ እዶ ሰነ ዲሴ ገረ
ኩታ ብያ እሰ ለፈ አናት ድአቱ፥ ገረ
መንደረ ኤፍሬም ጀደሙ ደቄ፥ በርቶተሳ
ወጅን አቾ እንቡቡሌ*። *54. 7፡1፤ 3፡22

55 አያን ፉሲካ ወረ ይሁዶታ ድአት
ናን፥ ብየ ኬሳ ነሞትን ባይኤን፥ አያንች

ኡቱ ህንገእን ኦፍ ቁሌሱዳፍ፥ ዬሩሳሌ
ምት ኦል በአን*። 56 እሳን ኩን ዬሱሲ
ወጅን ወል አርጉ በርባደን፤ መነ ቁልቁ
ሉማ ኬሰ ዳበተኒ፥ «ማል እስንት
ፈካታ? ገረ አያንቻ እንዱፈሞ?» ወሊን
ጂደን*። 57 ሉቦትን ወር አንገፎትኒፍ ፈሪ
ሶትን፥ ዬሱስን ቀበቹዳፍ፥ ነምን እዶ እን
ጅሩ ቤኩ አከ እሳንት ቤክስሱፍ አቦሚ
ባሰን።

*55. 2፡13፤ 6፡4፤ 2ሴና 30፡17 *56. 7፡11፤
12፡9

ቦቁና 12

ማርያም ዬሱስን ኡርጎፍቱ ድቡሼ

(ማቴ 26፡6-13፤ ማር 14፡3-9)

1 አያኔፈሙ ፋሲካ ጉያ ጀአን ጅሩ፥
ዬሱስ ቢታንያ እዶ አልአዛር ቱሬ ደቄ፤
እን እሰ ዬሱስ ወረ ዱአን ኬሳ ደመቅሴ
ቱሬ*። 2 አችት እርባተ ቆጲሰኒፍ፤ ማር
ታን እንኤርገምት፥ አልአዛር ገሩ ወረ እሳ
ወጅን ማዲት ድአተን ኬሳ ቶኮ ቱሬ*።
3 ማርያም ዮሙስ ኡርጎፍቱ ድበታ መካ
ህንቀብኔ ህደ ብቅልቱ ገት-ጀቤሰ «ናር
ዶስ» ጂደሙራ ከን ሆጂተሜ፥ አከ ወለካ
ሊትሪ ከን ተኡ ፉቴ፥ ሚለ ዬሱስ ለቹ
ድብዴ፥ ርፌንሰ መታሼቲንሰ ሀጦፍቴ፤
መንችሞ ፎሊ ኡርጎፍቱ ሰናቲን
እንጉተሜ*። 4 በርቶተሳ ኬሳ ቶኮ፥ ይሁ
ዳን ነምን ብየ ኬርዮት፥ እን እሰ ቀብሲ
ሱፍ ጅረ ቱሬ ገሩ ከነረት*፥
5 «ኡርጎፍቱን ኩን ሜቲ ድበ ሰድእት ጉር
ጉረሜ፥ ማሊፍ ወረ ህዬሶታፍ ህንኬነ
ምኔ?» ጂዴ ዱበቴ። 6 ከነሞ ህዬሶታፍ
ኦኤ ምት፥ ሀቱ ዋን ቱሬፍ ጂዴ መሌ፤
ኮሮጆ ሆረሳኒ እሰ ባቱ ኬሳሰ እንፉደተ
ቱሬ*። 7 ዬሱስሞ፥ «እሼ ዲሰ! ጉያ አዋ
ለኮቲፍ ነቆጲሱዳፍ ኡርጎፍትቼ ኬሴአ።
8 ነሞተ ህዬሶተ ዬሮ ሁንዱማ ኦፍ ብረት
እንአርገቱ፥ አነ ገሩ ዬሮ ሁንዱማ ህንአር
ገተን» ጂዴ*።

*1. 11፡1፥43-44 *2. ሉቃ 10፡40
*3. ሉቃ 7፡37-38 *4. 6፡71፤ 13፡26፤ 18፡2
*6. 13፡29፤ ሉቃ 8፡3 *8. ኪሰ 15፡11

ሉቦትን ወር አንገፎትን አልአዛርት ኮረቹሳኒ

9 ይሁዶተ ኬሳሰ ነሞትን ሰናን ባይኤን
ዬሱስ አች ጅራቹ ደገአን፤ ዮሙስ ዬሱስ
ዱዋዳፍ ኡቱ ህንተእን፥ አልአዛርን እሰ
እን ወረ ዱአን ኬሳ ደመቅሴስ እላሉዳፍ
አች ዱፈን*። 10 ዮሙስ ሉቦትን ወር አንገ
ፎትን አልአዛርንሞ አጅሱዳፍ ሙርቶ
ጎደን። 11 ሰበቢንሳሞ ይሁዶተ ኬሳ ባይ
ኤን እሳፍ ጂደኒ ደቀኒ፥ ዬሱስት
እንአመኑ ዋን ቱረኒፍ*።

*9. 11፡43-44 *11. 2፡23፤ 7፡31፤ 11፡45

ዬሱስ ኡልፍናን ዬሩሳሌምት ልጡሳ

(ማቴ 21፡1-11፤ ማር 11፡1-11፤
ሉቃ 19፡28-40)

12 ቦሩምታስ ነሞትን ሰናን ባይአተኒ
አያንቻፍ ኦል በአን፥ ዬሱስ ዬሩሳሌም
አከ ዱፉ ደገአን። 13 ደሜ ሙከ ሜጢ
ሀርከት ቀበተኒ፥ እሰ ስሙዳፍ በአን፤
ሰገሌ ጉዳዳንሰ፥ «ሆሳእና፥ ሞቲን እስራ
ኤል እን መቃ ዋቀዮ ጎፍታቲን ዱፉ ገለ
ቴፈማደ» ጂደን*።

*13. ሌዎ 23፡40፤ ፋር 118፡25-26፤
ማቴ 23፡39

14 ዬሱስ ዮሙስ እልሞ ሀሬ ቶኮ አር
ገቴ እረ ታኤ፤ ኩንሰ መጫፈ ኬሰት ጫፈ
ሜረ፤ 15 «ያ እጆሌ ጥዮን ህንሶዳትና፥
ኩኖ ሞቲንኬሰን እልሞ ሀሬረ ታኤ
እንዱፈ» ጂደሜ*። 16 በርቶትንሳ ስአ
ዱራ ከነ ህንሁበትኔ፤ ዬሱስ ኡልፍነሳት
ኤርገ ኦል ፉደተሜ ቦዴ ገሩ፥ ኩን ዋኤሳ
ቲፍ አከ ጫፈሜ፥ ከነስ አከ እሳፍ ጎደን
እንያደተን*።

*15. ኢሳ 41፡10፥13፤ ዘካ 9፡9 *16. 12፡23፤
2፡22

17 ነሞትን ጋፈ እን አልአዛርን አዋለ
ኬሳ ዋሜ፥ ወረ ዱአን ኬሳሰ ደመቅሴ እሰ
ብረ ቱረን፥ ከነ ጎቹሳ ዱጋ በአኒ ቱረን*።
18 ዮሙስ ቱት ጅራ ምልክተ ከነ አርግሲ
ሱሳ ዋን ደገአኒፍ፥ እሰ ስሙዳፍ በአን፤
19 ወር ፈሪሶታ ገሩ፥ «እስን ዋን ቶኮ
ድመ ባፈቹ አከ ህንደንዴኜ እንአርገቱ፤
ብይ ለፋ እሰ ዱካ ቡኤረ» ወሊን ጂደን*።

*17. 11፡43-44 *19. 3፡26፤ 11፡48

ግሪኮትን ቶኮ ዬሱስን በርባዱሳኒ

20 ወረ ዬሮ አያንቻት ሰገዱዳፍ ኦል
በአን ኬሰ፥ ግሪኮትን ቶኮ ቱረን*። 21 እሳን
ኩን ፊሊጶስ፥ ነመ ቤት-ሰይዳ እሰ ኩታ
ብየ ገሊላ ሰነ፥ ብረ ዱፈኒ፥ «ዬሱስን
አርጉ ፌነ፥ ጎፍታ» ጂደኒን*። 22 ፊሊጶ
ስሞ ደቄ እንድሪያስት ህሜ፤ እንድሪያሲፍ

ፊሊጶስ ወሊ ወጅን ደቀኒ ዬሱስት
ህመን። 23 ዬሱስ ገሩ ዴብሴ፣ «ዬሮን
እልም ነማ ኡልፍነሳት ኦል ፉደተሙ
ገኤረ*። 24 ዱጉመ፣ ዱጉመን እስንት
ህመ፤ እጅ ቀመዲ ብዮ ኬሰ ቡኤ ዮ ዱኡ
ደባቴ፣ ቶክቹመ ተኤ ሀፈ፤ ዮ ዱኤ ገሩ
እጀ ባይኤ እንጎደተ*። 25 ነምን ጅሬኘሳ
መረርሲፈቱ ጅሬኘሳ እንደበ፤ ነምን ብየ
ለፉ ከነት ጅሬኘሳ ህንመረርሲፈትኔ ገሩ፣
ጅሬኘ በረበራቲፍ እሰ እንካአተ*። 26 ነምን
ቶኮ ዮ አናፍ ኤርገሙ በርባዴ፣ አነ ዱካ
ቡኡን እንተአፍ፣ እን አናፍ ኤርገሙስ
ለፈ አን ጅሩ እንጅራተ፤ ነምን አናፍ ኤር
ገሙ ዮ ጅራቴ፣ አባንኮ ኡልፍነ
እንኬናፍ» ጄዴ*።

*20. 7:35፤ 11:55 *21. 1:44፤ ሉቃ 19:3፤
23:8፤ ማቴ 13:16-17 *23. 13:31-32፤
17:1 *24. 1ቆሮ 15:36 *25. ማቴ 10:39፤
16:25፤ ማር 8:35፤ ሉቃ 9:24፤ 14:26፤
17:33 *26. 14:3፤ 17:24፤ ሉቃ 9:23

ዬሱስ ዋኤ ዱኡሳ ዱበቿሳ

27 ዬሱስ እት ፉፌ፣ «አመ ሉቡንኮ
ድጳቴት፤ ኤጋ፣ ‹ያ አባ ዬሮቲ ከነ ነኦ
ልች!› ጄዱሞሬ? ገሩ ሰበቢዱመ ከናፈ
ንሞ ገረ ዬሮቲ ከና ዱፌ*። 28 ያ አባ
መቃኬ ኡልፌስ፣ ጉድስ!» ጄዴ፤
ዮሙስ ሰገሌን ቶኮ ዋቀራ ዱፌ፣ «ራወዴ
ኡልፌሴ፣ ጉድሴረ፤ ስአችስ ነንኡል
ፌስ፣ ነንጉድሰስ!» ጄዴ*። 29 ቱተ አቾ
እጃጄ ደገአ ቱሬ ኬሳ ካን፣ «ከከዌደ»
ጄናን፣ ካንሞ፣ «ኤርገማ ዋቀዮቱ እስት
ዱበቴ» ጄደን*። 30 ዬሱስሞ ዴብሴ፣
«ሰገሌን ኩን ሰበቢኬሰኒፍ ዱበቴ መሌ፣
ሰበቢኮቲፍ ምት*። 31 ዬሮን ፍርዲ ብየ
ለፈ ከና አመ፣ እን ሀማን ብየ ለፉ ከነ
ሴረቱስ አመ ገድ እንገተመ*። 32 አን
ዮሙን ለፈራ ኦል ካፈሙ፣ ነመ ሁንዱማ
ኦፍት ነንሀርክሰ» ጄዴ*። 33 ከነስ ዱአ
አተሚ ዱኡዳፍ አከ ቱሬ ቱቁፍ ጄዴ።
34 ቱት ጀራስ ዴብሰኒ፣ «ክርስቶስ በረበ
ራን አከ ጅራቱ ሴረራ ደጌኜረ፤ ኤጋ አተ
ምት እልም ነማ ኦል ካፈሙን እንተአ
ጄተሬ? እልም ነማ ኩን ኤኙ እኒ?» ጄደ
ኒን*። 35 ዬሱስሞ፣ «እፍን አመዩ ዬሮ ገባ
ባዳፍ እስን ብረ ጅረ፤ ዱከን አከ እስን
ህንቀቀብኔት፣ እፍቾ ኡቱ ቀብደኒ
አዴማ! ነምን ዱከነ ኬሰ አዴሙ፣ ገረ
ከም አከ ደቁ ህንቤኩ*። 36 እጀሌ እፉ አከ
ታተንት፣ እፍቾ ኡቱ ቀብደኒ እፍቾት
አመና!» እሳኒን ጄዴ።
ዬሱስ ከነ ዱበቴ እሳን ብራ አዴሜ፣
እጀሳኒ ዱራስ ኦፍ ዶክሴ*።

*27. ፋር 42:5-6፤ ማቴ 26:38-39
*28. 13:31፤ ማቴ 3:17፤ 17:5
*29. ሉቃ 22:43፤ ሆኤ 23:9 *30. 11:42
*31. 9:39፤ 14:30፤ 16:11፤ ሉቃ 10:18
*32. 3:14፤ 8:28፤ 17:24 *34. ፋር 110:4፤
ኢሳ 9:7፤ ህስ 37:25፤ ዳን 7:13-14
*35. 7:33፤ 8:12፤ 9:4-5፤ 11:9-10፤
12:46፤ 1ዮሀ 2:11 *36. 8:59፤ ኤፌ 5:8

ይሁዶትን አመኑ ደደቡሳኒ

37 ኡቱመ ዬሱስ ምልክተ ባይኤ እሳን
ዱረት ሆጄቴ አርግሲሱዩ፣ እሳን እስት
ህንአመንኔ*። 38 ኩንሞ ዱቢን ራጅቾ ኢሳ
ያስ አከ ራወተሙፍ፤ እሰ እን፣ «ያ
ጎፍታ፣ ኤኙቱ ዋን ኑእ ደጌኜ እት ህምኔ
አመኔ? እሬን ዋቀዮስ ኤኙት ሙል
አቴ?» ጄዴ*። 39 እሳን አመኑ ህንደን
ዴኜ፤ ኢሳያስ እት ደበሌሞ፣
40 «እጀሳኒቲን አከ ህንአርግኔት፣ ገራሳኒቲ
ንስ አከ ህንፉደትኔት አከ አን እሳን ፈይ
ሱፍስ፣ አከ እሳን ህንዴብኔት፣ እን
እጀሳኒ ጃምሴረ፣ ገራሳኒስ ጀቤሴረ» ጄዴ
ዱበቴረ*። 41 ኢሳያስ ኡልፍነሳ አርጌ፣
ዋኤሳ ዋን ዱበቴፍ ከነ ጄዴ*። 42 ሀተኡዩ
መሌ፣ ይሁዶተ ወረ አቦ ቀበን ኬሳዩ ባይ
ኤን እት አመነኒሩ፤ ገሩ መነ ሰገዳሳኒ ኬሳ
ኑባሱ ጄደኒ ወረ ፈሪሶታ ዋን ሶዳተኒፍ፣
እስት አመኑሳኒ ህንሙልእፍኔ*። 43 እሳን
ዋቀዮራ ኡልፍነ አርገቹ ጫላ ነመራ ኡል
ፍነ አርገቹ ጃለተን*።

*37. 20:30-31፤ ሆኤ 2:22 *38. ኢሳ 53:1፤
ሮማ 10:16 *40. ኢሳ 6:9-10፤
ማቴ 13:14-15፤ ሆኤ 28:26-27
*41. ኢሳ 6:1 *42. 7:48፤ 12:11፤ 19:38፤
9:22፤ 16:2 *43. 5:44

ዱቢን ዬሱስ ነመት ፈረዱሳ

44 ዬሱስ ሰገሌሳ ጉድሴ፣ «ነምን አነት
አመኑ፣ እሰ አነ ኤርጌ ሰነት አመነ መሌ፣
አነት አመነ ምት*፤ 45 ነምን አነ አርጉስ፣
እሰ አነ ኤርጌ ሰነ አርገ*። 46 ኤኙሌ ከን
አነት አመኑ ዱከነ ኬሰት አከ ህንሀፍኔት፣
አን እፈ ተኤ ገረ ብየ ለፈ ከና ዱፌረ*።
47 ነምን ዱቢኮ ደገኤ ዮ ኤጉ ደባቴ፣ አን
እሰት ህንፈረዱ፤ አን ብየ ለፉ ኦልቹዳፍ

መሌ፥ እት ፈረዱዳፍ ሀንዱፍኔ*። 48 ነመ
አነ ቱፈቴ፥ ዱቢኮ ፉደቹ ድዴት ከን
ፈረዱ ጅረ፤ ዱቢ አን ዱበዴቱ ጉያ እሰ
ዱማት እሰት ፈረደ*። 49 አብቾ እሱመ
ነኤርጌቱ ኦፈሳቲ ዋነን ዱበዱ ነአቦሜ
መሌ፥ አን ኦፉመኮቲን ሀንዱበትኔ*።
50 ዱቢን እን ነአቦሜስ፥ ጅሬኘ በረበራፍ
አከ ተኤ አን ቤከ፤ ኤጋ ዋነን ጂዱ፥ አከ
አባን አነት ሀሜተን ዱበደ» ጂዴ*።

*44. 5:24፤ 7:16፤ ማቴ 10:40 *45. 14:9
*46. 12:35፤ 1:4-10፤ 8:12፤ 1ጴጥ 2:9
*47. 3:17፤ 8:15 *48. 3:18፤ እብ 4:12
*49. 7:17፤ 8:26፥18 *50. 3:34፤
6:40፥68፤ 17:2

ቦቆና 13

ዬሱስ ሚለ በርቶተሳ ድቁሳ

1 አያነ ፋሲካ ዱረ፥ ዬሱስ ብየ ለፉ ከነ
ኬሳ ገረ አባ ደቁዳፍ ዬሮንሳ አከ ገኤ
እንቤኬ፤ እን ብየ ለፉ ከነ ኬሰት ከንሳ ወረ
ተአን አኩመ ጃለቴ፥ ሀመ ዱማት ጃለለ
ጉቱ እሳን አርግሲሴ*። 2 ዬሮ እርባታት፥
ሴጠን አከ ይሁዳን እልም ሲሞን፥ ነምን
ብየ ኬርዮት፥ ዬሱስን ደበርሴ ኬኑፍ
ያደሳ እረ ካአቴ*። 3 ዬሱስሞ ዋቀዮ አባን
ዋን ሁንዱማ ሀርከሳት አከ ኬኔ፥ እን ኦፈ
ሳቲ ዋቀዮ ብራ አከ ዱፌ፥ ገረ ዋቀዮስ
አከ ደቁ እንቤኬ*። 4 ከናፍስ እርባተራ
ከኤ፥ ወያሳ ኦፍራ ፉዴ ካኤ፥ ኤርቤ
ቶኮስ ፉዴ ሙዲት ሱቀቴ*። 5 ጡዌ
ሚላት ብሻን ቡሴ፥ ሚለ በርቶታ ድቄ፥
ኤርብቾ ሙዲት ሱቀቴ ሰናንስ ቆርሱት
ከኤ*። 6 ሲሞን ጴጥሮስ ብረስ ጌኛን፥
ጴጥሮስ፥ «ጎፍታ ስቱ ሚለኮ ድቃ?»
እቲን ጂዴ። 7 ዬሱስሞ፥ «ዋን አን ሆጂቻ
ጅሩ አት አመ ሀንቤክቱ፤ ገረ ቦዴት ገሩ
እንሁበተ» ጂዴ ዴብሴፍ*። 8 ጴጥሮስስ፥
«ዮምዩ ታናን ሚለኮ ሀንድቅጡ»
ጂዴን፤ ከነረት ዬሱስ፥ «አን ዮን ስድቁ
ደባዴ፥ ነብራ ቆደ ሀንቀብዱ» ጂዴ ዴብ
ሴፍ*። 9 ሲሞን ጴጥሮስ ዮሙስ፥ «ዮስ
ሚለኮ ዱዋ ኡቱ ሀንተእን፥ ሀርከስ መታስ
ነድቅ!» እቲን ጂዴ። 10 ዬሱስሞ፥
«ከናን ዱረ ከን ድቀቴ ሚለሳ ዱዋ ድቀቼ
መሌ፥ ለመፉ እሳፍ ሀንበርባድችሱ እን
ጉቱማት ቁላኣደኦ፤ እስን ቁላአደ፥ ገሩ
ሁንደኬሰን ምት» ጂዴን*። 11 እኖ ደበ
ርሴ እሰ ኬኑፍ ከን ቱሬ፥ ኤኙ አከ ተኤ
ዋን ቤኬፍ፥ «ሁንዱምትኬሰን ቁላኦ
ምት» ጂዴ*።

*1. ማቴ 26:2፥45፤ ዮሀ 17:1፤ 16:28፤
15:13፤ 1ዮሀ 3:16 *2. 13:27፤ ሉቃ 22:3
*3. 3:35፤ 17:2 *4. ማቴ 11:29፤ 20:28፤
ሉቃ 12:37 *5. 12:3፤ ሉቃ 7:44
*7. 13:12 *8. 1ቆሮ 6:11 *10. 15:3፤
ቲቶ 3:5 *11. 6:64፥70-71

12 ዬሱስ ሚለሳኒ ድቄ ወያሳ ፉደቴ፥
እዶሳት ኤርገ ዴብኤ ቦዴ፥ «ዋነን እስኒፍ
ጎዴ ሁበቱሬ? 13 ‹በርሲሳ፥ ጎፍታስ›
ጂተኒ ነዋምቱ፥ እስን አኩመ ጂተንዩ አን
እሰ*። 14 አን በርሲሳንኬሰኒፍ ጎፍታንኬ
ሰን ኤርገን ሚለ እስኒፍ ድቄ፥ እስንሞ
ሚለ ወሊ ወሊኬሰኒፍ ድቁን እስኒፍ
እንተአ*። 15 አን አኩመን እስኒፍ ጎዴ፥
እስንስሞ አከ ጎተንት ፈኬኘ እስኒፍ
ተኤረ*። 16 ዱጉመ፥ ዱጉመን እስንት
ሀመ፥ ሆጂታን እሰ እሰ ሆጂቿፈቱረ ሀን
ጫሉ፥ እን ኤርገሜስ እሰ ኤርገቴረ ሀን
ጫሉ*። 17 ከነ ኤርገ ቤክተኒ፥ አኩመ
ከናት ዮ ሆጂተን ከን አያኖምተኒደ*።

*13. ማቴ 23:8፥10፤ 1ቆሮ 12:3፤
ፊሊ 2:11 *14. ሉቃ 22:26-27፤
1ጢሞ 5:10፤ 1ዮሀ 3:16 *15. ፊሊ 2:5፤
1ጴጥ 2:21 *16. 15:20፤ ማቴ 10:24፤
ሉቃ 6:40 *17. ማቴ 7:21፥24፤
ሉቃ 10:37፤ ያቆ 1:25

18 «አን ዋኤ ሁንዱመኬሰኒቲፍ ሀንዱ
በዱ፥ ወረ አን ፎአዴሞ ቤከ፤ እን መጫ
ፍን፥ ‹ነምች ቡዴነኮ ኛቴ ነዲቴ!› ጂዱ
ገሩ፥ ራወተሙን እንተአ*። 19 ዮሙ እን
ተኡ ‹አን እሰ ተኡኮ› አከ አመንተኒፍ፥
ኡቱ እን ሀንተእን ዱራን ዱርሴ አመ እስ
ንት ነንሀመ*። 20 ዱጉመ፥ ዱጉመን እስ
ንት ሀመ፥ ነምን እሰ አን ኤርጌ ስሙቱ አነ
ስመቹሳት፥ ነምን አነ ስመቱስ እሰ አነ
ኤርጌ ስመቹሳት» ጂዴ እሳንት ዱበቴ*።

*18. 15:16፤ ማቴ 26:23፤ ፋር 41:9
*19. 14:29፤ 16:4 *20. ማቴ 10:40፤
ማር 9:37፤ ሉቃ 9:48፤ 10:16

ዬሱስ ዋኤ ደበርፈሜ ኬነሙሳ ዱበቹሳ

(ማቴ 26:20-25፤ ማር 14:17-21፤
ሉቃ 22:21-23)

21 ዬሱስ ኤርገ ከነ ዱበቴ ቦዴ፥ ሀፉረ
ሳት ድጸቴ፥ «ዱጉመ፥ ዱጉመን እስንት
ሀመ፥ ቶኮ እስን ኬሳ ደበርሴ ነኬኑፍ
ጂደ» ጂዴ ዱጋ በኤ*። 22 በርቶትን ገሩ
ዋኤ ኤኙቲፍ አከ እን ዱበቴ ወሊ ወላለኒ፥

እጀ ኬሰ ወል እላለን። 23በርቶተሳ ኬሳ
እን ዬሱስ ጃለቴ ቶኮ ባይኤ ዬሱስት
መጠኔ እንታአ ቱሬ*። 24ከናፍ ሲሞን ጴጥ
ሮስ ዋኤ ኤፑቲፍ አከ ዬሱስ ዱበቴ ሀጋፈ
ቱፍ፥ ኛራን በርትቸት አርግሲሴ።
25በርቱን ሱንስ ገረ ዬሱስት ጂዴ፥ «ያ
ጎፍታ፥ ኤፑ እኒ?» ጂዴ ጋፊቴ*።
26ዬሱስሞ፥ «እን አን ቡዴነ አፋን-ካአተ
ቶኮ ጩጲ ኬኑፍ እሰ» ጂዴ ዴብሴፍ፤
ስኡመ ሰነስ ቡዴነ አፋን-ካአተ ቶኮ
ጩጲ፥ ይሁዳ እልመ ሲሞን ነመ ብየ ኬር
ዮቲፍ ኬኔ። 27ይሁደ አኩመ ቡዴንቾ
አፋን ካአቴን፥ ሴጠን እሰት ገሌ፤ ዮሙስ
ዬሱስ፥ «ዋን ጎቹፍ ጂቱ ደፊ ጎድ!»
እቲን ጂዴ*። 28ወረ ማዲት ታአን ሰነ
ኬሳስ፥ ማሊፍ ዬሱስ አከስ አከ እቲን
ጂዴ፥ ሆምትኑ ህንሁበትኔ። 29ካን ይሁደ
ኮሮጆ ሆረ ዋን ባቴፍ ዬሱስ፥ «ዋን አያ
ናፍ ኑበርባድችሱ ብት!» እቲን ጂዴ፤
ዮኪስሞ አከ እን ህዬሶታፍ ዋ ኬኑፍ፥
እት ህሜ ሴአን*። 30ይሁደ ቡዴነ አፋን-
ካአተ ቶኮ ሰነ ፋደቴ፥ አቹማን ገድ በኤ፤
ዬሮንሳሞ ሀልከን ቱሬ*።

*21. 12:27 *23. 19:26፤ 20:2፤ 21:7፥20
*25. 21:20 *27. 13:2፤ ሉቃ 22:3
*29. 12:6 *30. 18:3

አቦምቾ ሃራ

31ይሁደ ኤርገ ገድ በኤ ቦዴ፥
ዬሱስ፥ «ኤጋ እልም ነማ ኡልፍነ አርገቹ
ሳት፤ ዋቀዮስ እሳን ኡልፍነ አርገቹሳት*።
32[ዋቀዮ እሳን ኡልፍነ ኤርገ አርገቴ]፥
ዋቀዮሞ ዴብሴ ኡልፍነ እሰ እንአርገቺሰ፥
ደፌስ እንአርገቺሰ*። 33ያ እጆሌኮ ስአቾ
ዬሮ ገባባ ዱዋዳፈን እስኒ ወጅን ጅረ፤
ነበርባዱፍ ጅርቱ፥ ‹እዶ አን ደቁ ዱፉ
ህንደንዴሰን› ጂዴ ይሁዶተት አኩመን
ህሜ፥ እስንትስሞ አመ ነንህመ*። 34አከ
እስን ወል ጃለተኒፍ አቦሚ ሃራ እስኒፍ
ነንኬነ፤ አን አኩመን እስን ጃለዴ፥ እስን
ስሞ አከ ወል ጃለተን እስን አቦሜረ*።
35ጃለለ ዮ ወሊፍ ቀባተን፥ ከናን ነሞትን
ሁንድኑ አከ እስን በርቶተኮ ታተን
እንቤኩ» ጂዴ*።

*31. 12:23 *32. 17:1-5 *33. 7:33-34፤
8:21 *34. 15:12፥13፥17፤ 1ዮሀ 2:8፥10፤
3:11፥14፤ 2ዮሀ 5 *35. 1ዮሀ 2:5፤ 4:20

ጴጥሮስ ገኑፍ አከ ጅሩ ዬሱስ ዱራን ዱርሴ ዱበቹሳ

(ማቴ 26:31-35፤ ማር 14:27-31፤
ሉቃ 22:31-34)

36ዮሙስ! ሲሞን ጴጥሮስ፥ «ኤሰ
ደቁፍ ጂታ ያ ጎፍታ?» ጂዴን፤ ዬሱ
ስሞ፥ «እዶ አን ደቁዳፍ ጂዱ አመ ነዱካ
ዱፉ ህንደንዴሱ፥ ቦዴ ገሩ ነዱካ
እንቡተ» ጂዴ ዴብሴፍ*። 37ከነረት ጴጥ
ሮስ፥ «ጎፍታ ማሊፈን አመ ስዱካ ቡኡ
ህንደንደኡ? አኖ ሲፍ ጂዴ ሉቡኮ ኬኑፍ
ጅረ» ጂዴን። 38ዬሱስሞ ዴብሴ፥ «ማል
አከስ አናፍ ጂቴ ሉቡኬ ኬንታ?
ዱጉመ፥ ዱጉመን ስት ህመ፥ እንዳንቆን
ኡቱ ህንአይን ስአ ሰድእ ነገንተ» ጂዴ።

*36. 7:34-35፤ 21:18-19

ቦቃና 14

ዬሱስ ከራ ገረ አባት ጌሱ ተኡሳ

1ዬሱስ እት ፋፌ በርቶተሳቲን፥ «ገራ
ንኬሰን ህንራፈምን፥ ዋቀዮት አመና፥ አነ
ትስ አመና*! 2መነ አባኮ ኬሰ እዶን
ጅሬኛ ባይኤቱ ጅረ፤ ኡቱ እን ህንጅሩ
ተኤ፥ እስንት ነንህመን ቱሬ፤ እዶ ጅሩ
ሰነ እስኒፍ ቆጲሱዳፍ ነንአዴመ*።
3ዮሙን ደቁ እዶ ሰነ እስኒፍ ቆጲሱስ፥
እዶዱመ አን ጅሩ እስንስ አከ ጅራተኒፍ፥
ዴብኤ ዱፌተን ገረ አፊኮቲት እስን
ፋደደ*። 4ለፈ አን ደቁ፥ ከርቾ አቾ
ጌሱስ እንቤክቱ» ጂዴ። 5ቶማስሞ፥ «ያ
ጎፍታ፥ ኤሰ አከ አት ደቅጡ ህንቤክኑ፥
ከርቾሞ አተምት ቤኩ ደንዴኛ?»
ጂዴን። 6ዬሱስ ዴብሴ፥ «ከርቾ፥
ዱጋን፥ ጅሬኛስ፥ አነ፤ እናን ዮ ተኤ
መሌ፥ ኤፑዩ ገረ አባ ህንዱፉ*። 7አን ቤክ
ተኒ ኡቱ ጅራተኒ፥ አባኮስ እንቤክቱ ቱር
ተን፤ አማ ጆልቀብደኒ እሰ እንቤክቱ፥
እሰ አርግተኒቱስ» ጂዴን*። 8ፊሊጶስሞ፥
«ያ ጎፍታ፥ አባ ኑአርግሲስ፥ ከና አቾ
ኑገአ» እቲን ጂዴ*። 9ዬሱስ ዴብሴ፥
«ኡቱመ አን ዬሮ ዴራ ሀመነ ገኡ እስኒ
ወጅን ጅራዱዩ አነ ህንቤክኔ፥ ፊሊጶስ?
ነምን አነ አርጌ አባ አርጌ፤ አተምት፥
‹አባ ኑአርግሲስ› ጂተሬ*? 10አን አባ
ኬሰ፥ አባንስ አነ ኬሰ አከ ጅሩ ህንአመን
ቱሬ? አባ እሰ አነ ኬሰ ጅራቱቱ ሆጂሳ
ሆጂተ መሌ፥ ዱቢ አን እስንት ዱበዱ
ሁንዱማ አፋመኮቲን ህንዱበዱ*። 11አን

አባ ኬሰ፥ አባንስ አነ ኬሰ አከ ጅሩ ነአ
መና! ዮኪስ ሰበቢ ሆጅቹመ ከነ ሁንዱ
ማፍ አነ አመና*!
*1. 14:27፤ 12:44፤ ማር 11:22
*2. ማቴ 25:34፤ 2ቆሮ 5:1፤ እብ 11:16
*3. 12:26፥32፤ 17:24፤ 1ተሰ 4:17
*6. 11:25፤ ማቴ 11:27፤ ሮማ 5:1-2፤
እብ 10:20 *7. 8:19 *8. በኡ 33:18-23
*9. 12:45፤ 2ቆሮ 4:4፤ ቆሎ 1:15፤
እብ 1:3 *10. 12:49 *11. 10:25፥37-38

12 «ዱጉመ፥ ዱጉመን እስኒን ጂደ፥
ነምን አነት አመኑ ዋን አን ሆጂዱ ሁንዱ
ማሰ እንሆጂተ፤ አን ገረ አባ ዋነን ደቁፍ
ከነረ ከን ጫሉዩ እንሆጂተ*። 13አባን እል
መሳቲን ኡልፍነ አከ አርገቱት፥ ዋኑመ
እስን መቃኮቲን ከደተን አን ነንራወደ*።
14ዋኑመ ቶኮ እስን መቃኮቲን ዮ ከደተን፥
አን ነንራወደ» ጂዴን*።
*12. 7:33፤ 14:28፤ ማቴ 17:20፤ 28:19፤
ሆኤ 2:41 *13. 15:7፥16፤ ማር 11:24
*14. 16:23-24፤ 1ዮሀ 5:14-15

ዬሱስ ሀፉረ ቁልቁሉ አብደቺሱሳ

15 ዬሱስ እት ፉፌ፥ «እስን ዮ ነጃለ
ተን አቦሞተኮ እንኤግዱ*። 16አን አባ ነን
ከደደ፥ እን በረበራን እስን ብረ
ሀጅራቱፍ፥ ከን ብራ ከን እስኒፍ ዱበቱ፥
እስኒፍ እንኬነ*። 17እን እስኒፍ ዱበቱ
ኩን፥ ሀፉረ ዱጋት፤ ብይ ለፋ ዋን እሰ
ሀንአርግኔፍ እሰ ሀንቢክኔፍስ፥ እሰ ፉደቹ
ሀንደንደኡ፤ እስን ገሩ፥ እን እስኒ ወጅን
ዋን ቱሩፍ፥ እስን ኬሰሰ ዋን ጅራቱፍ እሰ
ቤኩፍ ጅርቱ*። 18አን ኮጳት እስን ሀን
ዲሱ፥ ገረኬሰን ነንዱፌ*። 19ዬሮ ገባብዱ
ቦዴ ብይ ለፋ ዴብኤ አነ ሀንአርጉ፥ እስን
ገሩ አን ዋነን ጅራዱፍ፥ እስንስሞ ጅራ
ቹፍ ዋን ጅርተኒፍ ነአርግቱ*። 20ጋፌስ
አን አባኮ ኬሰ፥ እስንሞ አነ ኬሰ፥ አንስ
እስን ኬሰ አከን ጅሩ ቤኩፍ ጅርቱ*።
21ነምን አቦሚኮ ቀቡ፥ እን እሰ ራወቱስ፥
እሰ፥ ከን ነጃለቱ፤ ነመ ነጃለቱሞ አባንኮ
እሰ ጃለቹፍ ጅረ፥ አንስ እሰ ነንጃለደ፥
አፊኮስ እሰት ሙልእሱፈን ጅረ» ጂዴ*።
*15. 15:10፤ 1ዮሀ 5:3 *16. 14:26፤
15:26፤ 16:7፤ 1ዮሀ 2:1 *17. 16:13፤
ማቴ 10:20፤ ሮማ 8:26፤ 1ቆሮ 2:14
*18. 14:3፥28፤ ማቴ 28:20 *19. 16:16፤
20:20 *20. 14:10-11፤ 17:21-23
*21. 16:27፤ 1ዮሀ 5:3

22 ይሁዳ ነመ ብየ ኬርዮት ኡቱ ሀንተ
እን፥ ይሁደ እን ቶኮ፥ «ጎፍታ፥ አተምት
አት ብየ ለፋት ኡቱ ሀንተእን ኑት አፍ
ሙልእፍተሬ?» እቲን ጂዴ*። 23ዬሱስ
ዴብሴ፥ «ኤኑሌ ዮ ነጃለቴ ዱቢኮ
እንራወተ፥ አባንኮም እሰ እንጃለተ፤ ኑእስ
እሰ ብረ እንዱፍነ፥ እዶ ጅሬኛስ እሰ ብረ
እንጎደትነ*። 24ነምን አነ ሀንጃለትኔም
ዱቢኮ ሁንዱማ ሀንራወቱ፥ ዱቢን እስን
ደጌሰን ኩንስ ከን አብቸ እሰ ነኤርጌት
መሌ፥ ከንኮ ምት» ጂዴን*።
*22. ሆኤ 10:40-41 *23. 14:21፤
ማቴ 18:20፤ 2ቆሮ 6:16፤ ኤፌ 3:17-19
*24. 7:16-17፤ 14:10

25 ዬሱስ አሞ፥ «ከነ ሁንዱማ ኡቱን
እስን ብረ ጅሩ እስንት ሀሜረ። 26እን እሰ
ኒፍ ዱበቱ ሀፉር ቁልቁሉን፥ እን አባን
መቃኮቲን ኤርጉ ገሩ፥ ዋን ሁንዱማ እስን
እንበርሲሰ፥ ዋነን እስንት ሀሜ ሁንዱማሰ
እስን እንያደቺሰ*። 27ነጋ እስን ብረት ነን
ሀምብሰ፥ ነጋኮ እስኒፍ ነንኬነ፤ አን አከ
ብይ ለፋ ኬኑተን እስኒፍ ኬነ ምት፥ ገራ
ንኬሰን ሀንራፈምን፥ ሀንሶዳትንስ*!
28‹አመ ነንአዴመ ዴብኤስ እስን ብረ ነን
ዱፈ› አከን እስኒን ጂዴ ደጌስኒቱ፤ ኡቱ
ነጃለቱ ታተኒ፥ ዋነን ገረ አባ ደቁፍ
እንገመዱ ቱርተን፥ አባን ነጫለአ*።
29ኩንስ ዬሮ ራወተሙ አከ አመንተኒፍ፥
ዱራን ዱርሴ ኡቱ እን ሀንተእን ኩኖ እሰ
ንት ሀሜረ*። 30ከነት ደበሌ ስአች ዋን
ባይኤ እስኒ ወጅን ሀንዱበዱ፥ እን ብየ
ለፋ ከነ ሴረቱ ዱፉት ጅረ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ እን አነረት አቦ ሀንቀቡ*። 31ገሩ
አን አባ ጃለቹኮ፥ አከ አቦሚ አባን አናፍ
ኬኔትሰ ሆጂቹኮ ብይ ለፋ ሀቤኩ፤ ከአ
ኤጋ እት አዴምና!» ጂዴ*።
*26. 14:16፤ 15:26፤ 16:7፤
ማቴ 10:19-20 *27. 14:1፤ 16:33፤
ሮማ 5:1፤ ፊሊ 4:7 *28. 14:3፥12፥18፥23
*29. 13:19፤ 16:4 *30. 12:31፤ 16:11፤
ኤፌ 2:2 *31. 10:18፤ 12:49፤ ማቴ 26:46

ቦቆና 15

ዬሱስ ሙከ ወይኒ እሰ ዱጋ ተኡሳ

1ዬሱስ፥ «ሙክች ወይኒ እን ዱጋን
አነ፥ ሙክቸ ዳቤ ከን ኤጉም አባኮት*።
2ደሜ ኡቱ አነት ጅሩ እጆ ሀንጎደትኔ፥
ሁንዱማ እንሙረ፤ ደሜ እሰ እጆ ጎደቱ
ሁንዱማ ገሩ፥ ጫልችሴ አከ እን እጆ ጎደ

ቱፍ እራ እንቄጠአ*። 3እስን አሙመዩ
ዱቢ አን እስንት ዱበዴን ቁሌፈምተ
ኒቱ*። 4አነት ቀበዳ ጅራዳ! አንስ እስንት
ነንጅራደ፤ አኩመ ደሜን ሙከ ወይንቻት
ቀበቴ ዮ ጅራቹ ደባቴ አፌን እጀ ጎደቹ
ህንደንዴኚ፥ እስን አነት ቀበተኒ ዮ ጅራቹ
ደባተን እጀ ጎደቹ ህንደንዴሰን። 5አን
ሙከ ወይንቻት እስንሞ ደሞተሳት፤ እን
አነት ቀበቴ ጅራቱ፥ አንስ እሰት
ጅራዱ፥ እሰ እጀ ባይኤ ከን ጎደቱ፤
አነቲ ገርገር ባተኒ ዋን ቶኮሌ ጎቹ ህንደን
ዴሰን*። 6ነምን አነት ቀበቴ ህንጅራትኔ፥
አኩመ ደሜ ሰና እንገተመ፥ እንጎገስ፤
ደሞተ አከሲስ ወልት ቀበኒ እብደት
እንነቁ፥ እንጉበቱስ። 7እስን አነት ቀበተኒ
ዮ ጅራተን፥ ዱቢንኮስ እስን ኬሰ ዮ
ጅራቴ፥ ዋን ፌተን እንከደቱ፥ እስኒፍ
እንተአስ*። 8ከናን፥ እጀ ባይኤ ጎደቹኬሰ
ኒን፥ በርቶተኮ አከ ታተንስ ሙልእሱኬሰ
ኒን ኡልፍን አባኮ እንአርገመ*።

*1. ፋር 80:8-11፥14-17 *2. ማቴ 3:10፤
15:13፤ ፊሊ 1:9-11 *3. 13:10፤
ኤፌ 5:26፤ 1ጴጥ 1:23
*5. 1ቆሮ 12:12፥27፤ 2ቆሮ 3:5-6
*7. 5:38፤ 14:13፤ ማር 11:24
*8. ማቴ 5:16

9 «አባን አከ ነጃለቴ፥ አንስ አከሱመ
እስን ጃለዴረ፤ ጃለለኮት ቀበማ ጅራዳ!
10አኩመ አን አቦሚ አባኮቲ ሁንዱማ
ኤጌ፥ ጃለለሳትስ ቀበሜ ጅራዱ፥ እስንስ
አቦሚኮ ሁንዱማ ዮ ኤግደን ጃለለኮት ቀበ
ምተኒ እንጅራቱ*። 11ገመቹንኮ እስን
ኬሰት አከ አርገሙፍ፥ ገመቹንኬሰንስ
ጉቱ አከ ተኡፈን ከነ ሁንዱማ እስንት
ዱበዴ*።

*10. 14:15፤ 8:29፤ 1ዮሀ 2:5፤ 5:3
*11. 16:24፤ 17:13፤ 1ዮሀ 1:4

12 «አቦሚንኮ እሰ ከነ፤ አን አከን
እስን ጃለዴ፥ እስንስ ወል ጃለዳ*!
13ነምን ቶኮ ፍሮተሳቲፍ ጅሬኘሳ ደበርሴ
ኬኑረ ከን ጫሉ፥ ጃለለ ጉዳ ቀባቹ ህንደ
ንደኡ*። 14ዋነን እስን አቦሜ ዮ ጎተን፥
እስን ፍሮተኮት*። 15አን ገርቦተ እስኒን
ህንጂዱ፥ ገርብች ዋን ጎፍታንሳ ጎዱ ህን
ቤኩኦ፤ አን ገሩ ፍሮተኮ እስኒን ጂዴረ፥
ዋነን አባኮራ ደገኤ ሁንዱማስ እስን ቤክስ
ሴረ*። 16እስን አነ ህንፎአትኔ፥ አነቱ
እስን ፎአቴ፤ ደቅጠኒ አከ እጀ ጎደተ
ኒፍ፥ እጅኬሰንስ አከ ጅራቱፍ፥ መቃኮ
ቲን አባ ዋን ከደተንስ አከ እን እስኒፍ
ኬኑፍ፥ አን እስን ካሴረ*። 17ከነ ሁንዱማ
አከ እስን ወል ጃለተኒፈን እስን አቦመ»
ጂዴ*።

*12. 13:34፤ 15:17፤ 1ዮሀ 3:11፥23፤
4:19፤ 2ዮሀ 5 *13. 10:11፤ 1ዮሀ 3:16፤
ሮማ 5:6-8 *14. 8:31፤ ማቴ 12:50፤
7:21-23 *15. ሉቃ 12:4፤ ያቆ 2:23
*16. 6:70፤ 13:18፤ 16:23 *17. 15:12

ጅበ ብየ ለፉ

18 ዬሱስ እት ደበሌስ፥ «ብይ ለፉ ዮ
እስን ጅቤ፥ እስን ዱረ አከ አነ ጅቤ
ቤካ*! 19ከን ብየ ለፉ ኡቱ ታተኒ፥ ብይ
ለፉ አከ ከንሳቲት እስን እንጃለተ ቱሬ፤
አመ ገሩ አነቱ ብየ ለፉ ኬሳ እስን ፎአቴ
መሌ፥ እስን ከን ብየ ለፉ ዋን ህንተእ
ኒፍ፥ ብይ ለፉ እስን እንጅበ*። 20ዱቢ
አን፥ ‹ሆጂታን እሰ ሆጂቺፈቱረ ህንጫሉ›
ጂዴ እስንት ህሜ ያደዳ! ከናፍ ነአርአተኒ
ዮ ጅራተን እስንስ እንአርአቱ፤ ዱቢኮ
ኤገኒ ዮ ጅራተን፥ ዱቢኬሰንስ እንኤጉ*።
21ሰበቢኮቲፍ ጂደኒ ከነ ሁንዱማ እስንረት
እንራወቱ፥ እሰ ነኤርጌ ሰነ ህንቤከንአ*።
22ኡቱ አን ዱፌ እሳንት ህንዱበትኔ
ተኤ፥ ጨቡ እሳንት ህንተኡ ቱሬ፤ አመ
ገሩ ጨቡሳኒፍ ዋን እት ቀበተን ህንአርገ
ተን*። 23ነምን ነጅቡ፥ አባኮስሞ
እንጅበ*። 24ኡቱ ሆጂ ነምን ብራ ቶኮሌ
ህንሆጂትን ከነ ሁንዱማ፥ አን እሳን
ግዱት ህንሆጂትኔ ተኤ፥ ጨቡ እሳንት
ህንተኡ ቱሬ፤ አመ ገሩ ሆጂ ከነ ሁንዱማ
ኡቱመ አርገኒ፥ አነስ አባኮስ እንጅበን*።
25ከነ ጎቹንሳኒስ፥ ዱቢን ሴረሳኒ ኬሰት፥
‹ሰበቢዱመ መሌ ነጅበን› ጂደሜ ጫፈሜ
አከ ራወተሙፍ*።

*18. 7:7፤ 1ዮሀ 3:13 *19. 17:14፤
1ዮሀ 4:5-6፤ ሉቃ 6:22 *20. 13:16፤
ማቴ 10:24-25፤ ሉቃ 6:40 *21. 16:3፤
ማቴ 5:11 *22. 9:41 *23. 5:23፤
ሉቃ 10:16፤ 1ዮሀ 2:23 *24. 10:37-38፤
9:41፤ 14:11፤ 12:37 *25. ፋር 35:19፤
69:4

26 «ሀፉረ እሰ እስኒፍ ዱበቱ፥ አባ ብራ
እስኒፍ ነንኤርገ፤ ሀፉር ዱጋ እን አባ ብራ
በኡ ሱን ዮሙ ዱፉ፥ አናፍ ዱጋ እንበአ*።
27እስንስሞ ጀልቀባ ጀልቀብደኒ አና ወጅን
ዋን ቱርተኒፍ፥ ዱጋ እንባቱ» ጂዴ*።

*26. 14:16፥26፤ ሉቃ 24:49፤ 1ዮሀ 5:6-7
*27. ሉቃ 1:2፤ ሆኤ 1:8፥21-22፤ 1ዮሀ 4:14

ቦቆና 16

ሰበቢ ጅበ ብየ ለፋ

1 ዮሱስ እት ፉፌ፥ «አን ከነ ሁንዱማ
ከራራ አከ እስን ህንጉፈትኔፈን እስንት
ህሜ*። 2መኔን ሰገዳሳኒ ኬሳ እስን
እንባሱ፤ ጫላዱመትዩ ዩሮን እት እስን
አጀሰን እንዱፈ፤ ነምን ዮ እስን አጀሴስ
ዋቀዮፍ ዋን ሆጀቱ እሰት ፈካተ*። 3እሳን
አባ ዮኪስ አነ ዋን ህንቤክኒፍ ከነ ሁንዱማ
እንጎዱ*። 4ኤጋ ዩሮን፥ ኩን ሁንድኑ እት
ተኡ ዮሙ ገኡ፥ ከነ እስንት ህሙኮ አከ
ያደተኒፈን፥ ከነ እስንት ዱበዴ።
አን ጀልቀበት ዱቢ ከነ እስንት ህንህ
ምኔ፥
ዮሙስ አፊኮቲ እስኒ ወጅነን ቱሬ»
ጀዴ*።

*1· 15:18-27፤ ማቴ 11:6፤ 13:21
*2· 9:22፤ ማቴ 5:11፤ 10:17፤ 24:9፤
ሆኤ 8:1፤ 9:1፤ 23:12 *3· 15:21፤
ሆኤ 3:17፤ 1ቆሮ 2:8፤ 1ዮሀ 3:1
*4· 13:19፤ 14:29

ሆጂ ህፋረ ቁልቁሉ

5ዮሱስ፥ «አመ ገሩ ገረ እሰ ነኤርጌ ነን
ደቀ፥ እስን ኬሳስ ቶኮሌ፥ ‹ኤሰ ደቅጣ?›
ጀዴ አነ ህንጋፈቱ*። 6ዋን አን ከነ ጀዴ
ፍሞ፥ ገራንኬሰን ባይኤ ገዴረ*። 7ዱጉመን
እስንት ህመ፥ ዮን አዴሜ እስኒፍ ወየ፤ ዮን
አዴሙ ደባዴ እን እስኒፍ ዱበቱ ገረኬሰን
ህንዱፉ፤ አን ዮን ደቄ ገሩ እሰ እስኒፈን
ኤርገ*። 8እን ዮሙ ዱፉ ዋኤ ጨቡ፥ ዋኤ
ቀጀሉማ፥ ዋኤ ፍርዲስ፥ ብየ ለፋ እንሁብ
ቹሰ*። 9እሳን ዋን አነት ህንአመንኔፍ፥ ጨቡ
ሳኒ እንአርግሲሰ*፤ 10አን ገረ አባ ደቂኮቲን
እስንስ ነአርጉ ደቡዳን ቀጀሉማኮ እንአርግ
ሲሰ*፤ 11እሰ ብየ ለፋ ከነ አቦሙት ፈረደሙ
ሳቲን፥ ፍርዲ እንአርግሲሰ*።

*5· 7:33፤ 13:36፤ 14:5 *6· 16:22
*7· 14:16፥26፤ 15:26 *8· 1ቆሮ 14:24፤
ሆኤ 24:25 *9· 3:18፤ 8:24፤ 15:22፥24
*10· ሆኤ 5:31፤ ሮማ 4:25፤ 8:34
*11· 12:31፤ 14:30

12«አን ዋን ባይኤ ከነን እስንት ህሙሌ
ቀበ፥ አማፍ ገሩ ባቹ ህንደንዴሰን*። 13ሀፋር
ዱጋ ሱን ዮሙ ዱፉ፥ ገረ ዱጋ ሁንዱማ
ኬሰት እስን እንጌሰ፤ እን ዋን ደገኡ ዱበተ
መሌ፥ አፍ ኬሳ ፉዴ ህንዱበቱ፤ ዋን ዱፉፍ
ጅሩስ እስንት እንሙልእሰ*። 14ዱቢኮ ኬሳ
ፉዴ ዋን እስንት ሙልእሱፍ፥ እን አናፍ
ኡልፍነ እንኬነ። 15ዋን አባን ቀቡ ሁንድኑ
ከንኮት፤ ከናፈን እን ዱቢኮ ኬሳ ፉዴ እስንት
እንሙልእሰ፥ ጀዴ እስንት ዱበዴ» ጀዴ*።

*12· 1ቆሮ 3:1 *13· 14:17፥26፤ 1ዮሀ 2:27
*15· 3:35፤ 17:10

ገድ በርቶታ ገመቹት ጌደረሙ

16ዮሱስ፥ «ዩሮ ጥኖ ቦዴ ነአርጉ
እንደብዱ፥ አሞ ዩሮ ጥኖ ቦዴ ዴብተኒ ነአ
ርግቱ» ጀዴ*። 17በርቶተሳ ኬሳ ካን፥ «‹ዩሮ
ጥኖ ቦዴ ነአርጉ እንደብዱ፥ አሞ ዩሮ ጥኖ
ቦዴ ዴብተኒ ነአርግቱ›፥ ዩሮ ብራሞ፥ ‹አን
ገረ አባ ደቁኮት› ኑን ጀቹንሳ ኩን ማሊ?»
ወሊን ጀደን። 18እት ፉፈኒስ፥ «‹ዩሮ ጥኖ›
ጀቹንሳ ኩን ማሊ? ማል አከ እን ጀዱ ህንቤ
ክኑ» ጀደን*።

*16· 14:19፥28 *18· 7:33-36

19ዮሱስ አከ እሳን እሰ ጋፈቹ በርባደን
በሬ፥ «እን አን ‹ዩሮ ጥኖ ቦዴ ነአርጉ
እንደብዱ፥ አሞ ዩሮ ጥኖ ቦዴ ዴብተኒ ነአ
ርግቱ› ጀዴ ማል ጀቹ አከ ተኤ፥ ወል ገጋ
ፈቻ ጅርቱ*? 20ዱጉመ፥ ዱጉመን እስኒን
ጀደ፥ እስን፥ እንቦሱ እንወዋቱስ፤ ብይ ለፋ
ገሩ እንገመደ፤ እስን እንገድቱ፥ ገድኬሰን
ገሩ ገመቹት እንጌደረመ*። 21ዱበርቲን ጭኒ
ንስፈቱ ዩሮንሼ ዋን ገኤፍ እንገድት፥ ሙጫ
ኤርገ ዴሴ ገሩ፥ ነምን ብየ ለፋት ዋን ደለ
ቴፍ፥ ገመቹራ ከን ከኤ ረክነሼ ሰነ ህንያ
ደቱ*። 22አከሱመ እስንስ አመ ገደ ቀብዱ፤
ገሩ አን ዴብኤ እስን ነንአርገ፥ ገራንኬሰንስ
እንገመደ፥ ገመቹኬሰንስ ኤኙሌ እስን ዱራ
ህንፉደቱ*። 23ጋፈስ እስን ሆማ አነ ህንጋፈ
ተን፤ ዱጉመ፥ ዱጉመን እስንት ህመ፥
ዋኑመ እስን መቃኮቲን እሰ ከደተን አባን
እስኒፍ እንኬነ*። 24ሀመ አማት እስን መቃኮ
ቲን ዋን ቶኮሌ ህንከደትኔ፤ ኤጋ ገመቹንኬ
ሰን ጉቱ አከ ተኡፍ ከደዳ! እንፉደቱስ»
እሳኒን ጀዴ*።

*19· 6:61፤ ሉቃ 9:45 *20· ሉቃ 5:35፤
6:21፤ ማቴ 5:4፤ ማር 16:10
*21· ኢሳ 26:17 *22· ፋር 126፤ ኢሳ 35:10፤
66:14፤ ዮሀ 20:20፤ ሉቃ 24:41-52
*23· 14:13-14፤ 15:7፤ ማቴ 7:7፤
1ዮሀ 5:14-15 *24· 15:11፤ 1ዮሀ 1:4፤
ማቴ 18:19

ሞአሙ ብየ ለፋ

25ዮሱስ፥ «ከነ ሁንዱማ ዱቢ ሃላቲን
እስንት ዱበዴረ፤ ገሩ ዩሮን አን ዱቢ ሃላቲን

እስንት ህንዱበትኔ እንዱፈ፤ ዮሙስ ሙልእ
ነተን ዋኤ አባ እስንት ህም*። 26 ጋፈስ እስን
መቃኮቲን እንከደቱ፥ አንሞ አባት እስኒፍ
ነንዱበደ እስኒን ህንጀዱ። 27 እስን ዋን ነጃለ
ተኒፍ፥ አባ ብራ ዱፉኮስ ዋን አመንተኒፍ፥
አባን ኦፈሳ እስን እንጃለተ*። 28 አባ ብራ
በኤን ገረ ብየ ለፋ ዱፈ፥ ዴብኤሞ ብየ ለፋ
ነንዲስ ገረ አባስ ነንደቀ» ጇዴ*።

*25· 10:6፤ 16:4፤ ማቴ 13:34
*27· 14:21፤ 17:8፥25 *28· 13:3

29 ዮሙስ በርቶትንሳ፥ «ኩኖ አመእ
ዱቢ ሃላቲን ህንዱበቱ፥ ሙልእነት ህምተ*፤
30 አመ አት ዋን ሁንዱማ፥ ጋፊ ነምን ቀቡዩ
ኡቱ እን ስህንጋፈትን አከ ቤክቱ ኑእ በሬረ፤
ከናንስ ዋቀዮ ብራ አከ አት ዱፍቴ እንአመ
ንነ» ጇደኒን*። 31 ዬሱስሞ እሳኒፍ ዴብሴ፥
«አመ እንአመንቱ? 32 ዬሮ እስን እት ኮጳት
ነዲፍተኒ ገረ መነ መነኬሰኒት ብትሞፍተን
እንዱፈ፥ አሙመዩሞ ዱፌረ፤ አን ገሩ ኮጳኮ
ምት፥ አባን አና ወጅን ጅረ*። 33 አነት ቀበ
ምተኒ ነጋ አከ ቀባተኒፈን ከነ ሁንዱማ እስ
ንት ህሜ፤ ብየ ለፋት ረከነ ቀብዱ፥ ገሩ
ጀባዳ! አን ብየ ለፋ ሞኤረ» ጇዴ*።

*29· 16:25 *30· 2:24-25፤ 21:17
*32· ዘካ 13:7፤ ማቴ 26:31፤
ማር 14:27፥50፤ ዮሀ 8:29 *33· 14:27፤
ሮማ 5:1፤ 2ጢሞ 3:12፤ 1ዮሀ 5:4

ቦቆና 17

ዬሱስ በርቶተሳቲፍ ከደቹሳ

1 ዱቢ ከነ ኤርገ ዱበቴ ቦዴ፥ ዬሱስ ገረ
ዋቃት ኦል እላሌ፥ «ያ አባ፥ ዬሮች ገኤረ፥
እልምኬ ኡልፍነ አከ ሲፍ ኬኑፍ፥ እልመኬ
ገረ ኡልፍናት ኦል ፋደዱ*፤ 2 አኩመ አት
ፎን-ቀቤሰ ሁንዱማረት አቦ እሳፍ ኬንቴ፥
እንሞ ወረ አት እሳፍ ኬንቴ ሁንዱማፍ
ጅሬኘ በረበራ ሀኬኑፍ*። 3 ስእ ዋቀዮ እስ
ቶክቾ፥ እስ ዱጋ፥ ዬሱስ ክርስቶስን እስ አት
ኤርግቴስ ቤኩንሳኒ ጅሬኘ በረበራት*። 4 አን
ለፈረት ኡልፍነ ሲፍ ኬኤረ፥ ሆጂ አከ አን
ሆጀዱፍ አት አናፍ ላቴስ ራወዴረ*።
5 አመስ ያ አባ፥ ኡልፍነ እስ ኡቱ ብይ ለፋ
ህንኡመምን አን ስብረት ቀበ ቱሬን፥ ኦፊኬ
ብረት ኡልፍነ አናፍ ኬን*!

*1· 11:41፤ 12:23፥28፤ 13:31-32
*2· 3:35፤ 6:37፤ ማቴ 11:27፤ 28:18
*3· 1ቆሮ 8:6፤ 1ተሰ 1:9፤ 1ዮሀ 5:20
*4· 4:34፤ ዮሀ 13:31-32 *5· 1:1-2፤
17:24፤ ፊሊ 2:6

6 «ብየ ለፋ ኬሳ ወረ አት አናፍ ላቴት
መቃኬ ቤክስሴረ፤ እሳን ከንኬ ቱረን፥
አትሞ አናፍ እሳን ላቴ፤ እሳንስ ዱቢኬ ኤገ
ኒሩ*። 7 አመስ ወንት አት አናፍ ኬንቴ ሁን
ድኑ ስብራ ተኡሳ ሁበተኒሩ። 8 ዱቢ አት
አናፍ ኬንቴ ሁንዱማ አንሞ እሳኒፍ ኬኤረ፤
እሳንስ ፉደተኒ፥ አን ስብራ አከን ዱፌ
ዱጉመ ሁበተን፤ አከ አት ነኤርግቴስ አመ
ነን*። 9 አን እሳኒፈን ከደደ፥ ብየ ለፋቲፍ
ህንከደዱ፥ ወረ አት አናፍ ኬንቴፍ መሌ፤
እሳኖ ከንኬት*። 10 ከንኮ ሁንዱምቱ ከን
ኬት፥ ከንኬስ ከንኮት፥ ኡልፍንኮስ እሳኒን
እንሙልአተ*። 11 አመስ አን ስአቾ ብየ ለፋት
ህንአርገሙ፥ እሳን ገሩ ብየ ለፋ ኬስ ጅሩ፤
አንሞ ገረኬ ነንዱፈ፤ ያ አባ ቁልቁሉ፥
አኩመ ኑእ ቶኮ ታኔ፥ ወር አት አናፍ ኬን
ቴስ ቶኮ አከ ተአኒፍ፥ መቃኬቲን እሳን
ኤግ*! 12 ሀመ አን እሳን ብረ ቱሬት! ሁምነ
መቃኬቲ እስ አት አናፍ ኬንቴን እሳን ነን
ኤጌ፤ ዋን ሀማቲ እሳን ኤጌረ፥ ዱቢን
መጫፉ አከ ራወተሙፍስ እሳን ኬሳ እልመ
በዲሳ መሌ፥ ቶኮሌ ከን በዴ ህንጅሩ*።
13 አመ ገሩ ገረኬ ነንዱፈ፥ እሳንሞ ገመቹኮ
ጉቱማት አከ ቀባተኒፍ፥ ዱቢ ከነ ብየ ለፋ
ኬሰት ነንዱበደ*። 14 አን ዱቢኬ እሳኒፍ
ኬኤረ፤ አኩመ አን ከን ብየ ለፋ ህንተእን፥
እሳንስ ከን ብየ ለፋ ዋን ህንተእኒፍ፥ ብይ
ለፋ እሳን ጅቤ*። 15 እስ ሀማቲ አከ እሳን
ኤግዱፍ መሌ፥ ብየ ለፋ ኬሳ አከ እሳን ባፍ
ቱፍ ስህንከደዱ*። 16 አኩመ አን ከን ብየ ለፋ
ህንተእን፥ እሳንስ ከን ብየ ለፋ ምት። 17 ዱቢ
ንኬ ዱጋደ፥ ዱግቻን እሳን ቁልቁሌስ*።
18 አከ አት ብየ ለፋት ነኤርግቴ፥ አንስ አከ
ሱመ ብየ ለፋት እሳን ኤርጌረ*። 19 እሳንሞ
ዱጋት ከን ቁልቁላአን አከ ተአኒፍ፥ አን
እሳኒፍ ጇዴ ኦፍ ነንቁሌስ*።

*6· 17:9፥26፤ ማቴ 6:9 *8· 16:27፥30
*9· 6:37፤ እብ 7:25 *10· 16:15
*11· 10:30፤ ገላ 3:28 *12· 6:39፤ 13:18፤
ፋር 41:9 *13· 15:11፤ 1ዮሀ 1:4
*14· 15:18-19 *15· ማቴ 6:13፤ 2ተሰ 3:3፤
1ዮሀ 5:18 *17· ፋር 119:160 *18· 20:21
*19· እብ 2:11፤ 10:10፤ ቲቶ 2:14

20 «እሳን ከነ ዱዋዳፍ ምት፥ ወረ
ዱቢሳኒ ደገአኒ አነት አመነኒፍስሞ ነንከ
ደደ መሌ*። 21 እሳንስ ቶኮ ሀተአኒፍ፥ ያ
አባ፥ አከ አት አነ ኬሰ ጅርቱ አንስ ስኬሰ
አከን ጅሩ፥ እሳንስ ኑኬሰ ሀጅራተኒፍ፥
ብይ ለፋስ አት አከ ነኤርግቴ ሀቤኩፍ ከደ

ቿኮት*። 22 አኩመ ኑእ ቶኮ ታኔ፥ እሳንስ
ቶኮ ሀተአኒፍ፥ ኡልፍነ አት አናፍ ኬንቴ
እሳኒፍ ኬኔረ*። 23 አን እሳን ኬሰ አትስ
ነኬሰ ጅራቿኬቲን እሳንስ ራወተኒ ቶኮ
ሀተአን፤ ብይ ለፉስ አት ነኤርጉኬ፥
አኩመ ነጃለቴስ እሳንሞ ጃለቹኬ ሀቤኩ*!
24 ያ አባ፥ እሳን አት አናፍ ኬንቴ ኩን
እዶን አፌ ጅራዱ ሀጅራተኒፍ፥ ኡልፍነ
እሰ አት ብይ ለፋ ኡቱ ሀንኡመምን ዋን
ነጃለቴፍ አናፍ ላቴስ፥ ሀአርገኒፍ ነን
ፌደ*። 25 ያ አባኮ፥ ቀጂላ! ብይ ለፋ ኩን
ስህንቤኩ፥ አን ገሩ ስቤከ፥ እሳን ኩንስሞ
አት አከ ነኤርግቴ ቤከኒሩ*። 26 መቃንኬ
እሳን ብረት አከ ቤከሙ ጎዴረ፥ ጃለል
አት እቲን ነጃለቴ እሳን ኬሰ አከ ጅራ
ቱፍ፥ አንስ እሳን ኬሰ አከን ጅራዱፍ፥
አመስ አከ ቤከሙ ነንጎደ» ጂዴ*።

*20. 17፡9፤ ሮማ 10፡17 *21. 17፡11፤
ሆኤ 4፡32፤ ገላ 3፡28 *22. ሮማ 8፡15-30
*23. 1ቆሮ 6፡17፤ ኤፌ 4፡3-6 *24. 12፡26፤
14፡3፤ 1ዮሀ 3፡2፤ ማቴ 25፡34
*25. 8፡19፥55 *26. 15፡9፤ 17፡6

ቦቃና 18

ዬሱስ ቀበሙሳ

(ማቴ 26፡47-56፤ ማር 14፡43-50፤
ሉቃ 22፡47-53)

1 ዬሱስ ዱቢ ከን ኤርገ ዱበቴ በርቶተሳ
ወጅን ከኤ፥ እዶ ዳባ ደቻ ቂድሮን ገመ
ጅሩ ቶኮ ደቂ፤ እን፥ በርቶትንሳስ ዳባ ሰነ
ኬሰ ልጠን*። 2 ዬሱስ ዬሮ ባይኤ በርቶተሳ
ወጅን አችት ወል አርገ ዋን ቱሬፍ፥
ይሁደ እን ደበርሴ እሰ ኬኑፍ ቱሬ እዶ ሰነ
እንቤከ*። 3 ዮሙስ ይሁደ ሎልቱ ኩተተ
ቶኮ፥ ወረ ኤግዱ መነ ቁልቁሉማ፥ ሉቦተ
አንገፎታፍ ፌሪሶተ ብራ ኤርገመንስ፥
አፍ ዱካ ቡሴ ዱፌ፤ ጅር ጉጬ፥ እብሳ፥
ምአ ሎላስ እንባቱ ቱረን። 4 ዬሱስ ዋን
እሰት ዱፉፍ ጅሩ ሁንዱማ ቤኬ፥ ከኤ
እት አዴሜ፥ «ኤኑን በርባዱ?» እሳኒን
ጂዴ*። 5 እሳንሞ ዴብሰኒ፥ «ዬሱስን
ነምቾ ብየ ናዝሬት» ጂደን፤ ከነረት
ዬሱስ፥ «እኖ፥ አነ» ጂዴ፤ ይሁደ እን
ደበርሴ እሰ ኬኑስ እሳኑማ ወጅን እንዳበተ
ቱሬ። 6 ዬሮ እን፥ «እኖ፥ አነ» እሳኒን
ጂዴት ገረ ቦዴሳኒት ዴብአኒ እንኩኩ
ፈን*። 7 አመስ፥ «ኤኑን በርባዱ?» ጂዴ
እሳን ጋፌቴ፤ እሳንሞ፥ «ዬሱስን ነምቾ
ብየ ናዝሬት» ጂደን። 8 ዬሱስ ዴብሴ፥
«‹እኖ፥ አነ›፥ ጂዴ እስንት ሀሜረ፤
ከናፍ አነ በርባዱ ዮ ተኤ፥ እሳን ከነ
ዲሳ፥ ሀደቀን!» ጂዴ። 9 ዱቢን እን
ከናን ዱረ፥ «ወረ አት አናፍ ኬንቴ ኬሳ
ቶኮሌ ሀንገትኔ» ጂዴ፥ አከ ራወተሙፍ
ከነ ዱበቴ*።

*1. ማቴ 26፡36፤ ማር 14፡32፤ ሉቃ 22፡39፤
2ሳሙ 15፡23 *2. ሉቃ 21፡37 *4. 13፡1፤
19፡28 *6. 7፡45-46 *9. 17፡12

10 ሲሞን ጴጥሮስ፥ ብላ ቀበ ቱሬዩ፥
ሉቅፌቴ ናአ አንገፌ ሉቦታ ሩኩቴ፥ ጉረሳ
ምርጋ እራ ኩቴ፤ መቃን ናአ ሰናሞ ማል
ኮስ ቱሬ። 11 ዬሱስ ገሩ ጴጥሮሲን፥
«ብላኬ መንኤሳት ዴብስ! ጦፎ ድጵና
አባን አናፍ ኬኔ ኬሳ ሀንዱጉሬ?»
ጂዴ*።

*11. ማቴ 26፡39፤ ማር 14፡36፤ ሉቃ 22፡42

ዬሱስ፥ ሃናስ ዱረት ድአቿሳ

(ማቴ 26፡57-58፤ ማር 14፡53-54፤
ሉቃ 22፡54)

12 ኩተት ወረ ሎልቱ፥ አንገፍን
ኩማስ፥ ከራ ወረ ይሁዶታሞ ኤግዶትን
መነ ቁልቁሉማ ዬሱስን ቀበኒ ሀደን።
13 ዱረስ ሃናስት እሰ ጌሰን፤ ሃናስ አብዩ
ቀያፋት፥ ቀያፋንሞ በረ ሰነት አንገፌ
ሉቦታ ቱሬ*። 14 ቀያፋን ኩንስ፥ ነምን
ቶኮ ሰባፍ ዱኡ አከ ወዩ ይሁዶተ እሰ
ጎርሴ ቱሬ*

*13. 18፡24፤ ሉቃ 3፡2 *14. 11፡49-50

ጴጥሮስ ዬሱስን ገኑሳ

(ማቴ 26፡69-70፤ ማር 14፡66-68፤
ሉቃ 22፡55-57)

15 ሲሞን ጴጥሮሲፍ በርቱን ከን ብራ
ቶኮ ዬሱስ ዱካ ደቀን፤ በርቱን እን ካን
አንገፌ ሉቦታ ብረት ቤከማ ዋን ቱሬፍ፥
ዬሱሲ ወጅን አብዲ መነ አንገፌ ሉቦታ
ሰነ ልጬ*። 16 ጴጥሮስሞ ከራ አላ ከረ ዱረ
እንዳበተ ቱሬ፥ ከናፍ በርቱን እን ካን፥
እን አንገፌ ሉቦታ ብረት ቤከሜ ሱን፥ ገድ
በኤ ጦምቦሬ እሼ ከረ ኤግዱት ዱበቴ፥
ጴጥሮስን አል ገልቼ*። 17 ጦምቦሬን ከረ
ኤግዱ ሱን ጴጥሮሲን፥ «አትስ በርቶተ
ነምቾ ከና ኬሳ ቶኮ ምቲሬ?» ጂቴ፤
እንሞ፥ «አነ ምት» ጂዴ*። 18 እንዳሞተ
ዋን ቱሬፍ፥ ሆጂቶትኒፍ ኤግዶትን እብደ
ጭላቲ ቀብሲሰኒ፥ እጃጂኒ እንቀቃመቱ

ቱረን፤ ጴጥሮስስ እሳኒ ወጅን ዻበቴ
እንቀቃመተ ቱሬ።
*15. 20፡2-3፤ 21፡20 *16. ማቴ 26፡58፤
ማር 14፡54፤ ሉቃ 22፡54-55 *17. 18፡25

አንገፍን ሉቦታ ዩሱስን ጋፌ ገጋፈቹሳ
(ማቴ 26፡59-66፤ ማር 14፡55-64፤
ሉቃ 22፡66-71)

19 አንገፍች ሉቦታ ዮሙስ ዩሱስን
ዋኤ በርቶተሳቲፍ ዋኤ በርሲሰሳቲ ገጋ
ፈቴ። 20 ዩሱስሞ ዴብሴ፥ «አን ሙልእ
ነት ብየ ለፋት ዱበዴረ፤ ዩሮ ሁንዱማስ
መነ ሰገዳፍ መነ ቁልቁሉማ እዶ ይሁዶ
ትን ሁንድኑ እት ወል ገእንት በርሲሴረ፤
ዶክሳትስ ዋን ቶኮሌ ህንዱበትኔ*። 21 ኤጋ
ማሊፍ ነጋፈተሬ? ዋነን እሳኒን ጇዴ፥
ወረ ነደገኤ ጋፈዱ፤ እሳን ዋነን ጇዴ
እንቤኩ» ጇዴን። 22 ዩሮ እን ከነ ጇዴት፥
ኤግዶተ እሰ ቡኬ ዻበተን ኬሳ ቶኮ፥ «አከ
ስት አንገፈ ሉቦታቲፍ ዴቢ ዴብፍታ?»
ጇዴ መዲሳ ከበሌ*። 23 ዩሱስ ዴብሴ፥
«ዮን ደባ ዱበዴረ ተኤ፥ ደባ ሰነ ሙል
እሲ ዱጋ በእ! ዱቢ ቀጇላ ዮን ዱበዴ
ገሩ ማሊፍ ነሩኩተሬ?» ጇዴን። 24 ሃናስ
ኤርገሲ ዩሱስን፥ አኩመ እን ህደሜ
ጅሩት፥ ገረ ቀያፋ አንገፍቸ ሉቦታት
እንኤርጌ*።
*20. 7፡14፥26፤ ማቴ 26፡55 *22. 19፡3
*24. 18፡13፤ ሉቃ 3፡2

ጴጥሮስ አመስ ዩሱስን ገኑሳ
(ማቴ 26፡71-75፤ ማር 14፡69-72፤
ሉቃ 22፡58-62)

25 ሲሞን ጴጥሮስ ዻበቴ ኡቱ እብደ
ቀቃመቻ ጅሩ፥ ወር ካን፥ «አትስ በርቶ
ተሳ ኬሳ ቶኮ ምቲ?» ጇደኒ እሰ ጋፈ
ተን፤ እን ገሩ፥ «አነ ምት» ጇዴ ገኔ*።
26 ሆጇቶተ አንገፈ ሉቦታ ኬሳስ ቶኮ፥ ፍር
እሰ ጴጥሮስ ጉረሳ ኩቴ፥ «እሳ ወጅን እዶ
ዻባ ሰነ ኬሰት አን ስህንእርግኔ?» ጇዴ*።
27 ጴጥሮስ ገሩ አመስ እንገኔ፤ ዮሙሱመስ
እንዳንቆን እንእይቴ*።
*25. 18፡17-18 *26. ማቴ 26፡51 *27. 13፡38፤
ማቴ 26፡34

ዩሱስ፥ ጲላጦስ ዱረት ድኤፈሙሳ
(ማቴ 27፡1-2፥11-21፤ ማር 15፡1-12፤
ሉቃ 23፡1-5፥13-19)

28 ኤርገሲ ዩሱስን መነ ቀያፋቲ ገረ
መነ ሞቱማ ወረ ሮማ፥ ለፈ እን ብየ
ቡልቹ ጅራቱት ጌሰን፤ ዩሮንሳስ ገነመ
በሪ ቱሬ፤ ወር ይሁዶታ አፈሳኒቲ ሆላ
ፋሲካ ኛቹዻፍ አፍ እንኤገቱ ዋን ቱረኒፍ፥
አከ ህንጡሮፍኔፍ መነ ሞቱማ ወረ ሮማ
ሰነ ህንልጥኔ። 29 ከናፍ ጲላጦስ ገረሳኒት
ገድ በኤ፥ «ወንት እስን ነምቻ ከነ እቲን
ሀዴስተን ማሊ?» ጇዴን። 30 እሳንሞ
ዴብሰኒ፥ «ኡቱ እን ኩን ነመ ሀማ ሆጇቴ
ተኡ ደባቴ፥ ኑእ ስት ደበርስኔ እሰ ህንላ
ትኑ ቱሬ» ጇደኒን። 31 ጲላጦስሞ፥ «እስ
ኑምት እሰ ፋደዻ! ደቃቲ አከ ሴረኬሰኒት
እሰት ፈረዳ» እሳኒን ጇዴ፤ ወር ይሁዶታ
ገሩ፥ «ኑእ ነመ ቶኮሌ አጇሱፍ ሴር ኑፍ
ህንኬኑ» ጇደኒን*። 32 ከነስ፥ ዩሱስ ዱእ
አተሚቲን ዱኡፍ አከ ጅሩ ቱቁዻፍ ከን
እን ጇዴ፥ አከ ራወተሙፍ ዱበተን*።
*31. 19፡6-7፤ ሆኤ 18፡15 *32. 3፡14፤
8፡28፤ 12፡32-33፤ ማቴ 20፡19
33 ጲላጦስ ዮሙስ ገረ መነ ሞቱማ
ሰነት አል ዴብኤ፥ ዩሱስን ዋምስሴ፥
«አት ሞትቻ ይሁዶታቲ?» ጇዴ እሰ
ጋፈቴ። 34 ዩሱስ ዴብሴ፥ «ከነ ያዱመኬ
ቲን ዱበተሞ ዮኪስ ወረ ካንቱ ዋኤኮ ስት
ህሜ?» ጇዴ። 35 ጲላጦስሞ፥ «አነቱ
ይሁዲደሞሬ? ሰበኬቱ፥ ሉቦተ ወረ አንገ
ፎተቱስ አነት ደበርሴ ስኬኔ፥ አት ማል
ጎቴ?» ጇዴ*። 36 ዩሱስ ገሩ ዴብሴ፥
«ሞቱማን እን ከንኮቲ ሞቱማ ብየ ለፈ ከና
ምት፤ ኡቱ ሞቱማ ብየ ለፈ ከና ተኤ፥
አከ አን ወረ ይሁዶታት ህንኬነምኔፍ፥
ነሞትንኮ አናፍ እንሎሉ ቱረን፤ ገሩ ሞቱ
ማን እን ከንኮቲ ሞቱማ ብየ ለፈ ከና
ምት» ጇዴ*። 37 ጲላጦስ፥ «ዮስሞ አት
ሞቲደካ?» ጇዴን፤ ዩሱስ ዴብሴ፥ «አከ
አን ሞቲ ተኤ አትዩ እንጇተ፥ ዱጋዻፍ
ዱጋ በኡፈን ደለዴ፥ ከኑማፈንስ ገረ ብየ
ለፋ ዱፌ፤ እን ከን ዱጋ ተኤ ሁንድኑስ፥
ሰገሌኮ እንደገአ» ጇዴ*። 38 ከነረት ጲላ
ጦስ፥ «ዱጋን ማል እኒ?» ጇዴን*።
*35. 1፡11፤ ማቴ 21፡38-39 *36. 6፡15፤
8፡23፤ ማቴ 26፡52-53 *37. 8፡47፤
10፡27፤ 1ጢሞ 6፡13፤ 1ዮሀ 4፡6 *38. 14፡6

ከነ ዱበቴ አመስ ገረ ወረ ይሁዶታት
ገድ በኤ፥ «አን ደባ ቶኮሌ እሰረት ህንአ
ርጉ። 39ገሩ ፋሲካት ነመ ህደሚ ቶኮ
አከን እስኒፍ ገድ ዲሱ፥ አመለ ጎደተ
ኒቱ፤ ሞትቻ ይሁዶታ ከነ አከን እስኒፍ
ገድ ዲሱ እንፈቱ?» እሳኒን ጀዴ።
40እሳን እት እየኒ፥ «እሰ ከነ ምት፥ በር
አባ መሌ!» ጀደን፤ በርአባን ኩንሞ
ሳምቱ ቱሬ*።

*40. ሆኤ 3፡14

ቦቆና 19

ዬሱስት ዱእ ፈረደሙሳ

(ማቴ 27፡22-31፤ ማር 15፡13-20፤
ሉቃ 23፡20-25)

1ዮሙስ ጲላጦስ ዬሱስን አቺ ፋዴ
ሬብስሴ። 2ወር ሎልቱ ጎንፎ ቆራቲ ሆጂ
ተኒ፥ መታሳረ ካአን፤ ኡፈተ ዲልጌስ
እት ኡፍሰን*። 3ገረሳት ዴዴብአኒስ፥
«አተምሬ? ያ ሞቲ ይሁዶታ!» ጀደኒ
እሰ እንክበሉ ቱረን*። 4ጲላጦስ አመስ ገድ
በኤ፥ «ደባ ቶኮሌ አከን እሰረት ህንአርግኔ
አከ ቤክተኒፍ፥ ኩኖ ገረኬሰንተን ገድ እሰ
ባሰ» እሳኒን ጀዴ*። 5ዬሱስሞ ጎንፎ
ቆራቲ ካአቴ፥ ኡፈተ ዲልጌስ ኡፈቴ ገድ
በኤ፤ ዮሙስ ጲላጦስ፥ «ነምች ኩኖት
እላላ!» እሳኒን ጀዴ*። 6ሉቦትን ወር አን
ገፎትኒፍ ኤግዶትን ዬሮ እሰ አርገን፥
«ፈንስ! ፈንስ!» ጀደኒ እየን፤ ጲላጦ
ስሞ፥ «እስን ኦፌኬሰኒ ፋዳቲ እሰ ፈንሳ፥
አን ደባ ቶኮሌ እሰረት ህንአርግኔ» እሳኒን
ጀዴ*። 7ወር ይሁዶታ ዴብሰኒ፥ «ኑእ
ሴረ ቶኮ ቀብነ፥ እንሞ እልመ ዋቀዮ ኦፍ
ጎዴረ፥ ከናፍ አከ ሴረኬኛ ሰነት ዱኡቱ
እሰረ ጅረ» ጀደን*።

*2. ሉቃ 23፡11 *3. 18፡22 *4. 18፡29፥38፤
ሉቃ 23፡4 *5. ፋር 22፡6፤ ኢሳ 53፡3
*6. 18፡31 *7. 5፡18፤ 10፡33፤ ሌዎ 24፡16፤
ማቴ 26፡63-66

8ጲላጦስ ዱቢ ከነ ዮሙ ደገኤ ጫል
ችሴ እንሶዳቴ። 9ዴብኤስ መንቸት ኦል
ልጤ፥ ዬሱሲን፥ «አት ኤሳ ዱፍቴ?»
ጀዴ፤ ዬሱስ ገሩ ዴቢ ህንዴብፍኔፍ*።
10ጲላጦስ ከነረት፥ «አነት ህንህምቱ?
ገድ ስዲሱዳፍ አከ አን ሁምነ ቀቡ አከሱ
መስ ስፈንሱዳፍ አከ አን ሁምነ ቀቡ ህን
ቤክቱሞ?» ጀዴን። 11ዬሱስ ገሩ
ዴብሴ፥ «ኡቱ ኦሊ ሲፍ ኬነሙ ደባቴ፥
አት ሁምነ ቶኮሌ አነረት ህንቀብዱ
ቱርቴ፤ ከናፍስ እን ደበርሴ ስት ነኬኔ፥
ጨቡ ጫላ ቀበ» እቲን ጀዴ*።

*9. ማቴ 27፡12-14፤ ማር 14፡61፤
ሉቃ 23፡9 *11. 3፡27፤ 10፡18፤
ሆኤ 2፡23፤ ሮማ 13፡1

12ከነራ ከን ከኤስ ጲላጦስ እሰ ገድ
ዲሱፍ እንደመኤ፤ ወር ይሁዶታ ገሩ፥
«ነምቾ ከነ ዮ ገድ ዲፍቴ፥ አት ፍረ ሞቲ
ወረ ሮማ ምት፤ ነምን ኦፌሳ ሞቲ ኦፍ
ጎዱ ሁንድኑ፥ ሞቲ ወረ ሮማቲን ሞርከ
ተአ» ጀደኒ እት እየን*። 13ጲላጦስ ዱቢ
ከነ ደገኤ ዬሱስን ገድ ባሴ፥ እዶ ደጋ
ቡፈማ እሰ አፋን እብራይስጢት «ገበታ»
ጀደሙት፥ በርጩመ ፍርዲረ ታኤ።
14ኩንስ ጉያ ቆጼ ፋሲካ ገረ ሰአቲ ጀአ
ፋት ቱሬ፤ ጲላጦስ ዮሙስ ይሁዶታን፥
«እላ ሞቲኬሰን» ጀዴ*። 15እሳንስ እየኒ፥
«በሌስ፥ በሌስ፥ እሰ ፈንስ!» ጀደን፤
ጲላጦስሞ፥ «ሞቲኬሰን ፈንሱሬ?»
እቲን ጀዴ፤ ሉቦትን ወር አንገፎትንሞ
ዴብሰኒ፥ «ኑእ ቄሳር ሞቲ ወረ ሮማ መሌ
ሞቲ ህንቀብኑ» ጀደን*። 16ዮሙስ አከ
እን ፈንፈሙፍ ደበርሴ እሳንት እሰ ኬኔ፤
እሳን አከስት ዬሱስን ፋደኒ አዴመን።

*12. 18፡37፤ ሉቃ 23፡2፤ ሆኤ 17፡7
*14. ማር 15፡42 *15. 18፡37፤ 19፡6፤
ሉቃ 23፡18፤ ሆኤ 3፡13

ዬሱስ ፈንፈሙሳ

(ማቴ 27፡32-44፤ ማር 15፡21-32፤
ሉቃ 23፡26-43)

17ዬሱስ ፈኖሳ ኦፌ ባቴ፥ ገረ እዶ
«ለፈ መታ» ዮኪስ አፋን እብራይስጢት
«ጎልጎታ» ጀደሙት በኤ*። 18አችት እሰ
ፈንሰን፤ ነሞተ ከን ብራ ለመ ገረሲፍ ገረ
ናን፥ ዬሱስንስ ግዱት ፈንሰን። 19ጲላጦስ
ዮሙስ ዋን እቲን ቤክስሱ ቶኮ ጫፌ፥
መታ ፈኖሳቲት መጠንሴ፤ ጫፈትችስ፥
«ዬሱስ ነመ ብየ ናዝሬት፥ ሞትቻ ይሁ
ዶታ» ከን ጀዴ ቱሬ። 20እዶን እት ዬሱስ
ፈንፈሜ መንደርችት ድአ ዋን ቱሬፍ፥
ጫፈተ ቤክስሳ ሰነ ይሁዶተ ኬሳ ባይኤቱ
ዱብሴ፤ እን አፋን እብራይስጢት፥ አፋን
ወረ ሮማት፥ አፋን ወረ ግሪኪትስ ጫፈሜ
ቱሬ*። 21ዮሙስ ሉቦትን ወር አንገፎትን
ይሁዶታ ጲላጦሲን፥ «ነምቾ ከነቱ ‹አን
ሞቲ ይሁዶታት› ጀዴ፥ ጀድ መሌ፥
‹ሞትቻ ወረ ይሁዶታ› ጀቴ ህንጫፍን!»

ጂደን። 22ጲላጦስ ገሩ ዴብሴ፥ «ዋነን
ጫፌ ጫፌረ» ጂዴ።
*17. ኡመ 22፡6 *20. እብ 13፡12-13
23ዬሱስን ኤርገ ፈንሰኒስ ወር
ሎልቱ፥ ወያሳ ፉደተኒ፥ ቶኮ ቶኮ አከ
እሳን ገኡት እዶ አፉርት ሀርመተን፤ ከታ
ንሳ ገሩ ኦሊ ሀመ ገዲት ደአ ቶከቻን በኤ
መሌ፥ ሆዳ ሀንቀቡ ቱሬ። 24ከናፍስ፥
«ኮታ ከታ ከነ ሀንተርሳፍኡ፥ ሙከ እት
ቡፈትኔ አባ እን በኡፍ እላላ!» ወሊን
ጂደን፤ ከናንስ ዱቢን መጫፉ እን፥
«ወያኮ ሀርመተኒ፥ ኡፈተኮትስ
ሙከ ቡፈተን» ጂዴ
እንራወተሜ።
ወር ሎልቱስ ከኑመ ኀደን*።
*24. ፋር 22፡18
25ፈኖ ዬሱስ ቡኬስ ሃትሳ፥ ኦቦሌቲን
ሃደሳ፥ ማርያም ሃት መና ቅሎጳ፥ ማር
ያም እሼን መግደላስ እንዳበቱ ቱረን*።
26ዬሱስ ዬሮ ሰነት ሃደሳ፥ በርቱ እሰ እን
ጃለቱስ እሼ ቡኬ ኡቱ ዳበቱ አርጌ፥ ሃደ
ሳቲን፥ «ሃደኮ፥ እላ እልመኬ!» ጂዴ*።
27ኤርገሲ በርቱ ሰናንሞ፥ «እላ ሃደኬ!»
ጂዴ፤ በርትች ዬሮ ሰና ጀልቀቤ ገረ መነ
ኦፌሳት እሼ ፉደቴ።
*25. ሉቃ 2፡35፤ ማር 15፡40-41
*26. 13፡23፤ 20፡2፤ 21፡7፤ 2፡4

ዬሱስ ዱኡሳ
(ማቴ 27፡45-56፤ ማር 15፡33-41፤
ሉቃ 23፡44-49)

28ዬሱስ አመ ወንት ሁንድኑ ፌጣን
በኡሳ ቤኬ፥ ዱቢ መጫፉ ፌጣን ባሱ
ዳፍ፥ «ነንዴቦዴ» ጂዴ*። 29ቆዳን ዳዲን
ወይኒ ደንገጋአን ኬሰ ጉቴ ቶኮ አች
እንዳበተ ቱሬ፤ ዳዲ ደንገጋአ ሰነስ፥ ዋን
አከ ጨማ ቡቄ ሀዳአ እሰ ብሻን ደግነት
ጡጡ ቶኮት ጉተኒ፥ ሀንጠጢ ሂሶጵት
ካአኒ አፉን ዬሱስት ቀበን*። 30ዬሱስ ዳዲ
ደንገጋአ ሰነ ኤርገ አፉኒን ቀቤ በዴ፥
«ፌጣን በኤረ» ጂዴ፤ መታሳስ ጀልእሴ
ሀፉረሳ ኬኔ*።
*28. 17፡4፤ 18፡4፤ ፋር 22፡15
*29. ፋር 69፡21 *30. ሉቃ 12፡50

ጭናች ዬሱስ ወራነሙሳ

31ጉያን ሱን ጉያ እት ቆጳአን፤ ጉያን
ሰንበተ እሰት ኦኑስ ጉያ ጉዳ ቱሬ፤ ከናፍ
ደግነ ወረ ፈንፈመኒ፥ ጉያ ሰንበታት
ፈኖረ አከ ሀንአሌ ኀቹዳፍ፥ ለፌን ሚለን
ሳኒ ጨብሰመኒ ፈኖራ አከ ገድ ቡፈመ
ኒፍ፥ ወር ይሁዶታ ጲላጦስን ጋፈተን*።
32አከስት ወር ሎልቱ ዱፈኒ፥ ሚለ ነምቸ
እሰ ዱራ ከን እሰ እሳ ወጅን ፈንፈሜስ
እንጨብሰን። 33ገረ ዬሱስ ዱፈኒ፥ ከናን
ዱረ ዱኡሳ ዮሙ አርገን ገሩ ሚለሳ ሀን
ጨብስኔ። 34ሀተኡዩ መሌ፥ ወረ ሎልቱ
ኬሳ እን ቶኮ ኤቦዳን ጭናቸሳ ወራናን፥
ዮሙሱመ ዲግኒፍ ብሻን ኬሳ ሎለኤ*።
35እን ከነ አርጌ ዱጋ በኤረ፥ ወንት እን
ዱጋ በኤስ አመነማደ፤ እስንስሞ አከ አመ
ንተንት፥ እን እሰ ዱጋ አከ ዱበቱ
እንቤከ*። 36ኩንስ እን መጫፍን፥ «ለፌ
ንሳ ቶኮሌ ሀንጨብሰሙ» ጂዴ ሀራወተ
ሙፍ፥ ተኤ*። 37መጫፍን እዶ
ብራትሞ፥ «ገሩመ እሰ ወራነኒ እንእላሉ»
ጂዴ*።
*31. ሌዎ 23፡7፤ ኬሰ 21፡22-23
*34. 20፡25፤ 1ዮሀ 5፡6፥8 *35. 21፡24
*36. በኡ 12፡46፤ ለኮ 9፡12፤ ፋር 34፡20
*37. ዘካ 12፡10፤ ሙል 1፡7

ዬሱስ አዋለሙሳ
(ማቴ 27፡57-61፤ ማር 15፡42-47፤
ሉቃ 23፡50-56)

38ከነ ቦዴስ ዮሴፍ ከን ጂደሙ ነምን
አርማቲያ ቶኮ፥ ሬፌ ዬሱስ ፈኖራ ፉደቹ
ዳፍ ጲላጦስን ከደቴ፤ ጲላጦስ ቶሌ
ጂናን፥ ነምች ደቄ ሬፌ ዬሱስ ፉደቴ፤
ነምች ኩን ይሁዶተ ዋን ሶዳቴፍ፥ ሙልእ
ነት ኡቱ ሀንተእን ዶከሳት በርቱ ዬሱስ
ቱሬ*። 39ኒቆዴሞስሞ እን ጋፌ ጀልቀባ
ሀልከኒን ዬሱስ ብረ ዱፌ፥ ወሊን መካ
ቁምቢፍ ሰብሪ ነጥረ ድበ ቶኮ ከን ተኡ
ፉዴ እዶ ሰነ ደቄ*። 40ዮሙስ ሬፌ ዬሱስ
ፉደኒ አከ አመለ አዋለ ይሁዶታት፥ ኡር
ኀፍቱ ሰና ወጅን ወያ ቁንጬ ተልባራ
ሆጂተሜን ከፈነን። 41ለፌ እን እት ፌን
ፈሜ ሰነሞ እዱን ዳባ ቶኮ ቱሬ፤ እዶ ዳባ
ሰነ ኬሰስ አዋል ሃራን፥ ከናን ዱረ ነምን
ኬሰት ሀንአዋለምን ቶኮ ቱሬ። 42ጉያ ወር
ይሁዶታ እት ቆጳአን ተኤ፥ አዋልች
ድአት ዋን አርገሜፍ፥ ዬሱስን አች ኬሰ
ካአን።
*38. 7፡13፤ 12፡42 *39. 3፡1-2፤ 7፡50-52፤
ማቴ 2፡11

ቦቆና 20

ዬሱስ ዱኣ ከኡሳ

(ማቴ 28፡1-10፤ ማር 16፡1-8፤
ሉቃ 24፡1-12)

1ጉያ ጀልቀበ ቶርበኒት፥ [ጋፌ ሰንበተ
ጉዳ፥] ኡቱ ዱከናኡት ጅሩ አቦሮዳን፥
ማርያም እሼን መግደላ ገረ አዋልቻ
ዱፍቴ፥ ደግች አዋልቸ እቲን ጨፌኒ
ቱረን፥ አዋልቾራ አከ ፉደሚ አርግቴ*።
2እሼን ፊጋ ገረ ሲሞን ጴጥሮሲፍ ገረ
በርቱ እሰ ካን፥ እሰ ዬሱስ ጃለቴ ዱፍቴ፥
«ጎፍትቸ አዋለ ኬሳ ፉደተኒሩ፥ ኤሰ አከ
እሰ ካአንስ ህንቤክኑ!» ጀቴ እሳንት
ህምቴ*።

*1. 20፡19፤ ሆኤ 20፡7 *2. 13፡23

3ዮሙሱመስ ጴጥሮሲፍ በርቱን እን ካን
በአኒ፥ ገረ አዋልቻ ደቀን። 4እሳን ለማን
ወሊ ወጅን ፊገን፤ በርቱን እን ካን ገሩ ጴጥ
ሮስ ዱረ ደርቤ ፊጌ፥ ደፌ አዋልቸ ብረ
ገኤ። 5እንስ ገድ ጂዴ ከፌን አች አከ ጅሩ
አርጌ መሌ፥ ኬሰ ህንልጥኔ። 6ሲሞን ጴጥሮ
ስስሞ እሰ ቦዴዳን ዱፌ፥ አቹማን አዋልቾት
ኦል ልጤ፥ ከፈንች አች ካአሜ አርጌ። 7ኤር
ቤን መታ ዬሱስረ ቱሬ ገሩ፥ ከፌንቻ ወጅን
ህንካአምኔ፥ ደቻፌሜ ኮጻት እዶ ቶኮ ቱሬ
መሌ*። 8ከነ ቦዴ በርቱን እን ካን፥ እን ጴጥ
ሮስ ዱረ አዋለ ብረ ገኤ ቱሬ፥ ኬሰ ልጤ፥
ከነ አርጌ አመኔስ። 9መጫፍን፥ «እን፥ ወረ
ዱአን ኬሳ ከኡን እንተኣፍ» እንጂደ፥ እሳን
ገሩ ከነ ሀመ አማት ህንቤክኔ*። 10ከነ ቦዴ
በርቶትን ዴብአኒ መነት ገለን።

*7. 11፡14 *9. ሉቃ 24፡25-27፥44-46፤
ሆኤ 2፡27፥31፤ 1ቆሮ 15፡4፤
ኢሳ 53፡10-12፤ ፋር 16፡10

ዬሱስ ማርያም እሼ መግደላት ኦፍ ሙልእሱሳ

(ማር 16፡9-11)

11ማርያም አላን አዋለ ቡኬ ዳበቴ
እንቦስ ቱርቴ፥ እሼን ቦአ ገድ ጂቴ አዋ
ልቸ ኬሰ እላልቴ፤ 12ኤርገሞትን ዋቀዮ
ለመ ኡፌተ አዲ ኡፌተኒ፥ እዶ ዬሱስ
ካአሜ ቱሬ፥ እን ቶኮ መታ ዱራን፥ እን
ካንሞ ሚለ ጀላን ኡቱ ታአኒ አርግቴ።
13እሳን ዮሙስ፥ «ዱበርቲነነ፥ ማሊፍ
ቦሳ?» ጂደኒ እሼ ጋፌተን፤ እሼንሞ፥
«ጎፍታኮ ፉደተኒሩ፥ አንስ እዶ እሰ ካአን
ህንቤኩ» ጂቴ እሳኒፍ ዴብፍቴ*። 14ከነ
ጂቻ ዮሙ ገረገልቴ፥ ዬሱስን አርግቴ፤
እን አች ዳበተ ቱሬ፤ እሼን ገሩ ዬሱስ
ተኡሳ ህንበርሬ*። 15ዬሱስሞ፥ «ዱበርቲ
ነነ፥ ማሊፍ ቦሳ? ኤኙን በርባዳ?» ጂዴ
እሼ ጋፌቴ፤ እሼንሌ፥ ኩን ኤግዱደ
ጀቴ፥ ዋን ያዴፍ፥ «ጎፍታኮ፥ አት አሲ
ፉቴ እዶ ቶኮት እሰ ጌስቴተ ዮ ተኤ፥ ኤሰ
አከ እሰ ኬሴ አነት ህም፥ አን ደቂ እሰ
ነንፍደ» እቲን ጂቴ*።

*13. 20፡2 *14. 21፡4፤ ሉቃ 24፡16
*15. 19፡41

16ዮሙስ ዬሱስ፥ «ማርያም!» እሼ
ዳን ጂዴ፤ እሼንሞ ገረሳት ገረገልቴ አፉን
እብራይስጢቲን፥ «ረቡኒ!» እቲን
ጀቴ፤ ከነ ጀቹን «በርሲሳ» ጂቹደ።
17ዬሱስሞ፥ «አነ ህንቀብን! አን አመዩ
ገረ አባት ኦል ህንባኔ፤ ገረ ኦቦሎተኮ
ደቅ፥ ‹አን ገረ አባኮቲፍ አባኬሰኒት፥ ገረ
ዋቀዮኮቲፍ ዋቀዮኬሰኒት ኦል ነንበአ›
ጂዲ እሳንት አናፍ ህም!» ጂዴ እሼ
አቦሜ*። 18ኤርገሲ ማርያም እሼን መግ
ደላ ዱፍቴ፥ «አን ጎፍትቸ አርጌረ፥ እን
ዱቢ ከነ አነት ዱበቱረ» ጂቴ በርቶተት
እንህምቴ።

*17. 6፡62፤ ሮማ 8፡29፤ እብ 2፡11-12

ዬሱስ በርቶተሳት ኦፍ ሙልእሱሳ

(ማቴ 28፡16-20፤ ማር 16፡14-18፤
ሉቃ 24፡36-49)

19ጉያ ጀልቀበ ቶርበኒት [ጋፌ ሰንበተ
ጉዳ] ሰነ ገልገለ፥ በርቶትን ይሁዶተ ዋን
ሶዳተኒፍ፥ መነ ጨፈተኒ ታአን፤ ዮሙስ
ዬሱስ ዱፌ እሳን ግዱ ዳበቴ፥ «ነጋን እስኒፍ
ሀተኡ!» እሳኒን ጂዴ*። 20ከነ ኤርገ ጂዴ
ቦዴ ሀርከሳ ለማኒፍ ጭናቸሳ እሳንት አርግ
ሲሴ፤ በርቶትንስ ጎፍትቸ አርገኒ ገመደን*።
21ዬሱስ አመስ እት ዴብኤ፥ «ነጋን እስኒፍ
ሀተኡ!» እሳኒን ጂዴ፤ እት ፉፌስ፥ «አባን
አኩመ አነ ኤርጌ፥ አንሞ እስን ነንኤርገ»
ጂዴ እሳንት ዱበቴ*። 22ከነ ጂቻ ሀፉረ እሳ
ንት ባሬቴ፥ «ሀፉረ ቁልቁሉ ፉዶዳ*!
23ጨቡሳኒ ከን እስን ዲፍተኒፍ፥ ጨቡንሳኒ
እሳኒፍ ዲፈሜረ፤ ጨቡሳኒቲ ከን እስን ህንሂ
ክኔ፥ ጨቡሳኒቲን ህደመኒሩ» እሳኒን ጂዴ*።

*19. 20፡1፤ 7፡13፤ 9፡22፤ 19፡38፤ 20፡26
*20. 19፡34፤ 16፡22፤ 1ዮሀ 1፡1
*21. 14፡27፤ 17፡18 *22. 7፡39፤
ሆኤ 2፡1-4፥38፤ 1ቆሮ 15፡45
*23. ማቴ 16፡19፤ 18፡18

ዬሱስ ቶማስት ኦፍ ሙልእሱሳ

24 በርቶተ ኀፍታ ኩደ ለማን ኬሳ፣
ቶማስ እን «ዲዲሞስ» ጇደሜ ቶኮ፣
ዮሙ ዬሱስ ዱፌ በርቶታ ወጅን ህን
ቱሬ*። 25በርቶትን ወር ካንስ፣ «ኀፍትቻ
አርግኔረ» ጇደኒ እት ህመን፤ እን ገሩ፣
«እዶ ስቢልች ኡሬ፣ ሀርከሳ ለማንት ዮን
አርጌ መሌ፣ ቋበኮስ እዶ ስቢልች ኡሬረ
ዮን ካኤ መሌ፣ ሀርከኮስ መዳ ጭናቾሳ
ኬሰ ዮን ካኤ መሌ፣ ህንአሙኑ!» እሳኒን
ጇዴ*።

*24. 11:16፤ 14:5፤ 21:2 *25. 19:34፤
20:20

26 ጉያ ሰዴት ቦዴስ በርቶትንሳ አመስ
ወልት ቀበመኒ መነ ኬሰ ቱረን፣ ቶማስስ
እሳኒ ወጅን ቱሬ፤ እሳን መነ ጬፈተኒ
ኡቱ ታእኒ፣ ዬሱስ ዱፌ እሳን ግዱ
ዳበቴ፣ «ነጋን እስኒፍ ሀተኡ!» እሳኒን
ጇዴ*፤ 27ከነ ቦዴ ቶማሲን፣ «ቋበኬ
ፍድ አስረ ካእ፣ ሀርከኮ ለማን እላል፣
ሀርከኬ ፍዲቲ መዳ ጭናቾኮ ኬሰ ካእ፤
ከን ህንአመንኔ ህንተእን፣ ከን አመንቴ
ተእ መሌ!» ጇዴ*። 28ቶማስስ፣ «ኀፍ
ታኮ፣ ዋቀዮኮ!» ጇዴ ዴብሴፍ*። 29ዬሱ
ስሞ፣ «ያ ቶማስ ዋን አነ አርግቴፍ
አመንቴ? ኡቱ አነ ህንአርግን ከን አመ
ነን፣ አተም ሀገመደን!» እቲን ጇዴ*።

*26. 20:19 *27. ሉቃ 24:39-40 *28. 1:1
*29. 1ጴጥ 1:8፤ እብ 11:1፣27

ሰበቢ ወንጌልች ጫፈሜፍ

30 ዬሱስ መጫፈ ከነ ኬሰት ከን ህንጫ
ፈምን፣ ምልክተ ከን ብራ ባይኤ በርቶ
ተሳ ዱረት ሆጇቴረ*። 31እሳን ኩን ገሩ፣
ዬሱስ፣ ክርስቶስቻ፣ እልመ ዋቀዮ ተኡሳ
አከ አመንተኒፍ፣ አመነቹኬሰኒንስ መቃ
ሳት ጅሬኘ አከ ቀባተኒፍ ጫፈመን*።

*30. 2:11፤ 12:37፤ 21:25 *31. 3:16፤ 6:69፤
ማቴ 16:16፤ 1ዮሀ 5:13፤ ሮማ 1:17

ቦቆና 21

ዬሱስ አመስ በርቶተት ሙልአቹሳ

1ከነ ቦዴ ዬሱስ ጪሰ ብሻን ጢቤሪያስ
ቡኬት አመስ በርቶተት ኦፍ ሙልእሴ፤ አከ
ከነት ኣኔ ጅሩት ኦፍ ሙልእሴ። 2ሲሞን
ጴጥሮስ፣ ቶማስ እን «ዲዲሞስ» ጇደሙ፣
ናታናኤል እን ቃና ገሊላ፣ እልማን ዘብዴ
ዎስ፣ ለመስ በርቶተ ወረ ካን ኬሳ ወሊ
ወጅን ቱረን*። 3ዮሙስ ሲሞን ጴጥሮስ፣
«አን ቋርጡሚ ቀቡ ነንደቀ» እሳኒን ጇዴ፤
እሳንስ፣ «ኑእስ ሲወጅን እንደቅነ» ጇደኒን፤
ገድ በአኒስ ብድሩ ያበተን፤ ሀልከን ሰነ ገሩ
ዋን ቶኮ ህንቀብኔ*።

*2. 11:16፤ 20:24፤ 1:45 *3. ሉቃ 5:5

4 ኤርገ ቦሩን በቀቄሞ ዬሱስ ቀርቀረ
ብሻኒ ዳበቴ ቱሬ፤ በርቶትን ገሩ ዬሱስ
ተኡሳ ህንበርሬ*። 5ዬሱስ ዮሙስ፣
«እጀሌ! ቋርጡሚ ዋ ኦፍ ብራ ህንቀብ
ደኒ?» እሳኒን ጇዴ፤ እሳንሞ፣ «ዋዉ»
ጇደኒ ዴብሰኒፍ*። 6እንሞ፣ «ብድርቻ
ቡኬ ገረ ምርጋቲን ክዮ ደርበዳ! እንአርገ
ቱስ» እሳኒን ጇዴ፤ እሳንስ ክይቻ ደርበ
ተኒ፣ ባይእነ ቋርጡሚራ ከን ከኤስ እሰ
ሀርክሱ ደደበን*። 7በርቱን እን ዬሱስ ጃለ
ቴሞ፣ «እኖ ኀፍታደ» ጇዴ ጴጥሮስት
ዱበቴ፤ ሲሞን ጴጥሮስ፣ እን ኀፍታ አከ
ተኤ፣ ዮሙ ደገኤ፣ ቆሜሳ እሰ ኦፍራ
ባሴ ቱሬ ኡፈቴ ብሻንት ገድ ኡታሌ*፤
8በርቶትን ወር ካንሞ ብድሩ ኬሰ ታእኒ፣
ክዮ እሰ ቋርጡሚን ኬሰ ጉቴ ሀርክሳ
ዱፈን፤ እሳን አከ ዱንዱመ ድበ ለማ
መሌ ቀርቀረ ብሻኒራ ፈኀ ህንቱሬ።

*4. 20:14፤ ሉቃ 24:16 *5. ሉቃ 24:41
*6. ሉቃ 5:4-7 *7. 13:23፤ ማቴ 14:28-29

9 ዮሙ ገረ ለፋት በአንሞ ቡዴናፍ ቋር
ጡሚ በርበዳ እብዳረ ጅሩ አርገን።
10ዬሱስ፣ «ቋርጡሚ እሱመ አመ ቀብደ
ንራ ዋ ፍዳ!» እሳኒን ጇዴ። 11ከናፍ
ሲሞን ጴጥሮስ ብድርቻ ያቤ፣ ክዮ እሰ
ቋርጡሚ ጉርጉዳን ድባፍ ሸንተሚ ሰድእ
ኬሰ ጉቴ፣ ገረ ለፋት ሀርክሴ፤ ኡቱመ
ቋርጡሚን ሀመ ከነ ባይአቱሞ ክዮን ህንተ
ርሳኔ*። 12ዬሱስ ዮሙስ፣ «ኮታ አፋን
ቡሌ ባፈዳ!» እሳኒን ጇዴ፤ በርቶተ
ኬሳሞ ቶኮሌ እጀ ጀባቴ፣ «አት ኤኙ?»
ከን ጇዴን ህንጅሩ፤ እሳን ኀፍታ ተኡሳ
በረኒሩ። 13ዬሱስ ዱፌ ቡዴንቻ ፉዴ እሳ
ኒፍ ኬኔ፤ ቋርጡምቻስ አከሱመ ኀዴ*።
14ዬሱስ ዱአ ኤርገ ካፈሜ፣ ከናን ስአ
ሰደፉ በርቶተሳት ኦፍ ሙልእሱሳት*።

*11. ሉቃ 5:6 *13. 6:11፤ ማቴ 14:19፤
15:36፤ ሆኤ 10:41 *14. 20:19፣26

ዬሱስ ጴጥሮስን ጋፈቹሳ

15 ኤርገ አፋን ቡሌ ባፈተኒ ቦዴ ዬሱስ፣
ሲሞን ጴጥሮሲን፣ «ሲሞን እልመ ዮሀንስ!

እሰ ወር ኩን ነጃለተን ጫላ አነ ጃለታሬ?»
ጇዴ፤ እንሞ፣ «ኤዬ ጎፍታ! አከን ስጃለዱ
አቱ እንቤክተ» ጇዴን፤ ዬሱስ ዴብሴ፣
«እልሞሌኮ ትክስ!» ጇዴ*። 16ስአ ለመፋስ
ዬሱስ፣ «ሲሞን እልመ ዮሀንስ፣ አነ ጃለ
ታሬ?» ጇዴን፤ ዮሙስስ እን፣ «ኤዬ
ጎፍታ! አከን ስጃለዱ አቱ እንቤክተ» ጇዴ
ዴብሴፍ፤ ዬሱስሞ፣ «ሆሎተኮ ኤግ!»
ጇዴን*። 17ስአ ሰደፋስ ዬሱስ፣ «ሲሞን
እልመ ዮሀንስ፣ አነ ጃለታሬ?» ጇዴን፤
ጴጥሮስሞ ዋን እን ስአ ሰደፋ «አነ ጃለታሬ»
እቲን ጇዴፍ እንገዴ፤ ዴብሴሞ፣ «ጎፍታ፣
አት ዋን ሁንዱማ እንቤክተ፤ አከን ስጃለዱስ
አቱ እንሁበተ» ጇዴን፤ ዬሱስሞ፣ «ሆሎ
ተኮ ትክስ*! 18ዱጉመ፣ ዱጉመን ሲንጇደ፣
አት ደርገጌሰ ዮሙ ቱርቴ ኦፋመኬቲን
ሙዲኬ ህደቴ፣ ገረ ጃለቴ እንደቅጠ ቱርቴ፤
ዮሙ ዱሎምቱ ገሩ አት ሀርከኬ እንድሪር
ስተ፣ ከን ብራስ ሙዲኬ ስህደ፣ ፋዴስ ገረ
አት ህንጃለትኔት ስጌሰ» እቲን ጇዴ*።
19ከነስ፣ ጴጥሮስ ዱአ ማሊቲን ዋቀዮፍ ኡል
ፍነ ኬኑፍ አከ ጅሩ ሙልእሱፍ ዱበቴ፤
ዱቢ ከነ ቦዴሞ፣ «ነዱካ ቡእ!» እቲን
ጇዴ*።

*15. 1:42፤ ሉቃ 5:8-10፤ ማቴ 16:17፤
ዮሀ 13:37 *16. ሉቃ 22:32፤ 1ጴጥ 5:2-4
*17. 13:38፤ 16:30፤ 2:25፤ ሆኤ 20:28
*18. 21:7፤ ማቴ 16:22-23፤ ሆኤ 21:11፤
2ጴጥ 1:14 *19. 12:33፤ 13:36፤
1ጴጥ 4:16

ዬሱስ ዋኤ በርቱ እሰ ካኒ ዱበቹሳ

20 ጴጥሮስ ገረገሌ በርቱ እሰ ዬሱስ
እንጃለተ ቱሬ እሳን ዱካ ኡቱ ዱፉ
እንአርጌ፤ በርቱን ኩን እሰ እርባተረት
እሰት ጇዴ፣ «ጎፍታ፣ ኤኙ እን ደበርሴ
ስኬኑፍ ጇዱ?» ጇዴ ጋፈቴ ቱሬደ*።
21ጴጥሮስ ዮሙ እሰ አርጌ፣ ዬሱሲን፣
«ጎፍታ፣ እን ኩንሞ አተም ተአ?»
ጇዴ። 22ዬሱስሞ፣ «ሀመ አን ዱፉት አከ
እን ጅራቱፍ ዮን በርባዴ ማልቱ ስድቤ?
አቱምት አነ ዱካ ቡእ!» ጇዴን*። 23አቹ
ማንስ ኦዱን፣ «በርቱን ኩን ህንዱኡ»
ጇዱ አቦሎተ ኬሰት ኦዴፈሜ፤ ዬሱስ
ገሩ፣ «ሀመ አን ዱፉት አከ እን ጅራቱፍ
ዮን በርባዴ፣ ማልቱ ስድቤ?» ጇዴን
መሌ፣ «እን ህንዱኡ» ህንጇኔ።

*20. 13:23፣25 *22. ማቴ 16:28

24 እን ዱቢ ከናፍ ዱጋ በኡ፣ ከን ከነ
ሁንዱማ ጫፌስ በርቱዱመ ከነ፤ ኑእስ
አከ ዱጋንሳ አመነማ ተኤ እንቤክነ*።
25ከነ መሌስ፣ ከን ብራ ዬሱስ ከን ሆጇቴ
ዋን ባይኤን ጅሩ፤ ሁንዱምትሳኒ ቶኮ
ቶኮን ኡቱ ጫፈመኒ፣ ብይ ለፋ መጫፎተ
እሳን እት ጫፈመን ፋደቹ ህንደንደኡ
አነት ፈካተ*።

*24. 15:27፤ 19:35፤ 3ዮሀ 12፤ ሙል 1:2
*25. 20:30

ሆጂ ኤርገሞታ

በቆና 1
እቲን ልጠ

1ያ ኡልፋታ ቴዎፌሎስ፤
መጫፈኮ እሰ ከናን ዱራ ኬሰት፥ ዋን
ዬሱስ ሆጂቴፍ በርሲሴ ሁንዱማ
ጫፌረ*፤ 2ኩንስሞ ጀልቀበሳቲ ካሴ፥
ሀመ ጉያ እን ኤርገሞተሳ ወረ ፎአቴ ሀፉረ
ቁልቁሉዳን አበሜ፥ ገረ ዋቃት አል ፉደ
ተሜት ከን ተኤደ*።

*1. ሉቃ 1፡1-4 *2. ማቴ 28፡19፤
ማር 16፡19፤ ሉቃ 24፡49-51፤
ዮሀ 20፡21-22

ጅራታ ተኡ ዬሱሲፍ አብዲ ሀፉረ ቁልቁሉ

3 ዬሱስ ዱአሳ ቦዴሞ ጅራታ አከ
ተኤ፥ ዴዴብኤ ከራ ህንመምሲፍኔን እሳ
ንት አፍ ሙልእሴ፤ ጉያ አፉርተማፍ አከ
እሰ አርገን ጎዴ፥ ዋኤ ሞቱማ ዋቀዮስ
እሳንት እንዱበቴ*። 4እሳኒ ወጅን ኡቱ
ጅሩስ፥ «አብዲ አባንኮ እስኒፍ ኬኔ፥ እሰ
አን እስንት ህሜ ሰነ ኤገዳ መሌ፥ ዬሩሳ
ሌሚ ህንበእና!» ጀዴ እሳን አበሜ*።
5እት ደበሌስ፥ «ዮሀንስ ብሻኒን ጬጴ፥
እስን ገሩ ጉያ ባይኤ ኡቱ ህንቱርን ሀፉረ
ቁልቁሉዳን እንጬጰምቱ» ጀዴ*።

*3. ዮሀ 20፡19-30፤ 1ቆሮ 15፡4-8
*4. 10፡41፤ ሉቃ 24፡49፤ ዮሀ 14፡16፤
15፡26 *5. ማቴ 3፡11፤ ማር 1፡8፤
ሉቃ 3፡16፤ ዮሀ 1፡33፤ ሆኤ 2፡4፤
11፡15-17

ዬሱስ ገረ ዋቃት አል ፉደተሙሳ

6 ዬሮ ወልት ቀበመንት ኤርገሞ
ትን፥ «ያ ጎፍታ፥ ስአ ከነ እስራኤሊፍ
ሞቱማ ዴብፍታፌሬ?» ጀደኒ ጋፈ
ተን*። 7እንሞ፥ «ዬሮ ዮኪስ በረ አባን
ጎፍቱማሳቲን ዳቤ፥ ቤኩን እስኒፍ ህንኬ
ነምኔ*፤ 8እስን ገሩ፥ ሀፉር ቁልቁሉን
ዮሙ እስንረ ቡኡ፥ ሁምነ እንጎደቱ፤
ዬሩሳሌምት፥ ይሁዳ ሁንዱማት፥ ሰማ
ርያት፥ ሀመ አንዳረ ለፋትስ ዱገ-ባቱኮ
እንታቱ» እሳኒን ጀዴ*። 9ዱቢ ከነ ዱበ
ቴስ፥ ኡቱመ እሳን እላለኒ ገረ ዋቃት
አል ፉደተሜ፤ ዱሜስ እሰ ስመቴ፥
እጀሳኒ ዱራስ እንዶክሴ*። 10ኡቱመ
እሳን ከራ እን አል በኤ ሰነቲ እጀ ህን
ቡቅፈትን፥ ኩኖ ነሞትን ኡፈተ አዳዲ
ኡፈተን ለመ እሳን ቡኬ ዳበተኒ*፥
11 «እስን ነሞተ ገሊላ፥ ማሊፍ ዳበተኒ
ዋቀ ኬሰ እላላ ጅርቱ? ዬሱስ፥ እን
እስን ብራ ገረ ዋቃት አል ፉደተሜ
ኩን፥ አኩመ አመ እት ገረ ዋቃ ደቁሳ
አርገተን ከነትሞ፥ ዴብኤ እንዱፈ»
ጀደኒን*።

*6. ሉቃ 19፡11፤ 24፡21 *7. ማር 13፡32
*8. 5፡32፤ ማቴ 28፡19፤ ማር 16፡15፤
ሉቃ 24፡47-48፤ ዮሀ 15፡27
*9. ማር 16፡19፤ ሉቃ 24፡50-51፤
ዮሀ 6፡62 *10. ሉቃ 24፡4 *11. ማቴ 26፡64፤
ሉቃ 21፡27፤ ሙል 1፡7

ዋኤ እሰ እዶ ይሁዳ ቡኡ

12 ከነ ቦዴ ኤርገሞትን ጋረ ኤጀርሳቲ
ገረ ዬሩሳሌምት ዴብአን፤ ጋርቾ መንደር
ቾራ አዴምሰ ጉያ ሰንበታ፥ ኩንስ አከ
ዱንዱመ ኩመ ለማ እንፈጋተ ቱሬ።
13ዮሙ ዴብአንሞ መነ እሰ ኬሰ ቱረን
ኩታ ኦላኑት ገለን፤ እሳንስ ጴጥሮስ፥ ዮሀ
ንስ፥ ያቆብ፥ እንድሪያስ፥ ፊሊጶስ፥
ቶማስ፥ በርቶሎሜዎስ፥ ማቴዎስ፥ ያቆብ
እልመ አልፌዎስ፥ ሲሞን እሰ «ህናፍ
ትቾ» ጀደሜ ቤከሜፍ ይሁዳ እልመ
ያቆብ ቱረን*፤ 14እሳን ኩን ሁንድኑ ዱበር
ቶተ ቶኮ ወጅን፥ ማርያም ሃደ ዬሱስ፥
አቦሎተሳ ወጅንስ ያደ ቶኮን ከደታፍ አፍ
ኬነኒ ቱረን*። 15ግዱ ሰነ ጴጥሮስ ወል
ገኢ፥ አመንቶተ†1 አከ ነመ ድባፍ ድግ
ደማ ተአን ኬሰ ዳበቴ፥ 16 «አቦሎተነነ፥
ዱቢን መጫፉ እን ሀፉር ቁልቁሉን ዱራን
ዱርሴ አፉን ዳዊቲን ዋኤ ይሁዳፍ
ዱበቴ፥ ራወተሜረ፤ እኖ ወረ ዬሱስን
ቀቡ ደቀን ዱረ አዴሜ አርገሲሴ*። 17እን
ኑወጅን ለካአሜ፥ ሆጂ ከነስ ኑኢ ወጅን
ሆጀቹዳፍ ፉለ ቀበቴ ቱሬ፤ 18ነምቾ
ኩን፥ ሆሪ እሰ ሆጂ ጀልእና ሆጂቴ አርገቴ
ሰናን፥ ለፈ ብተቴ፤ አፊሳ መታዳን ኩፌ
ተርሰኤ፥ መርኡማንሳስ በኬ ጉቴ*፤
19ኩንስ ወረ ዬሩሳሌም ጅራተን ሁንዱማ
ብረት ቤከሜ፥ ለፍቾስ አፉንሳኒት
‹አኬልዳማ› ጀደሜ ዋመሜ፥ ሂኩንሳስ
‹ለፈ ዲጋ› ጀቹደ፤

†1ሆኤ 1፡15 «አመንቶተ» ገረ «አበሎተ»።

20 መጫፈ ፋርፈና ኬሰት፥
‹ቂኤንሳ ሀአኑ፥
እሰ ኬሰ ጅራቹፍስ ቶኮሌ
ህንአርገምን!›
አከሱመስ፥ ‹ሆጂ እን ጌጌሱፍ
እት ዋመሜ፥
ነምን ከን ብራ ሀፉደቱ› ከን
ጀዱ ጫፈሜረ*።

*13· ማቴ 10፡2-4፤ ማር 3፡16-19፤ ሉቃ 6፡14-16 *14· 2፡1፤ ማቴ 13፡55፤ ሉቃ 24፡53 *16· ፋር 41፡9፤ ዮሀ 13፡18 *18· ማቴ 27፡3-8 *20· ፋር 69፡25፤ 109፡8

21 «ከናፍስ ዬሮ እት ዬሱስ ጎፍታን
ኑግዱ ዴዴብአ ቱሬ ሁንዱማት፥ ወረ
ኑወጅን ቱረን ኬሳ ነመ ቶኮ ኑበርባድ
ችሰ*፤ 22 እንስ ዬሮ ጩጻ ዮሀንሲ ጀል
ቀቤ፥ ሀመ ጉያ ጎፍታን እት ኑብራ አል
ፉደተሜት፥ ኑግዱ ከን ቱሬ፥ ኑወጅን
ዱገ-ባቱ ዱአ ከኡሳ ተኡን እረ ጅረ»
ጀዬ*። 23 አቹማን ነሞትን ለመ መቃንሳኒ
ደአሜ፥ እሳንስ ዮሴፍ እሰ ባርሳባስ ዮኪስ
ዮስጦስ ጀደሜ ዋመሙ፥ አከሱመስሞ
ማትያስ እሰ ጀደሙ ቱረን።

24 ወር ወልት ቀበመን ሱን፥
«ጎፍታ፥ ገራ ነሞተ ሁንዱማ ቤክቱ፥
እሳን ከነ ለማን ኬሳ እሰ ፎአቴ ሙል
እሰ*! 25 ሆጂዳፍ ኤርጋ ይሁደ እራ ገረ
ገሌ፥ ገረ እዶ እሳፍ ተኡ ደቄ ከነ
ሀፉደቱፍ» ጀደኒ ከደተን*። 26 ዮሙስ
እሳን ለማኒፍ ሙከ ቡፍናን፥ ማትያሲፍ
በኤ፤ እን ከነረት ኤርገሞተ ኩደ ቶኮን
ሰነት ደበለሜ*።

*21· ዮሀ 15፡27 *22· 10፡37-41፤ ማቴ 3፡16፤ ማር 1፡9፤ 16፡19፤ ሉቃ 3፡21፤ 24፡51 *24· 15፡8፤ 1ሳሙ 16፡7፤ ሉቃ 16፡15 *25· ፋር 109፡8 *26· ፈኬ 16፡33

ቦቆና 2

ቡኡ ሀፉረ ቁልቁሉ

1 አያን ጉያ ሸንተመፉ እን «ጴንጠቆ
ስቴ» ጀደሜ ቤከሜ ዮሙ ገኤ፥ ሁንድኑ
እዶ ቶኮት ወልት ቀበመኒ ቱረን*። 2 ድን
ገተስ ሁርሳን ዋቀራ አከ ቡቤ ቡብሱት
ደገአሜ፥ መንቸ እሳን ኬሰ ጅረንስ ጉቱ።
3 አረበ እብዳ ከን ፈካተን እሳንት ሙልአ
ተን፥ ገርገር ተምሰአኒስ፥ ወንት አከ
አረበ እብዳ ኩን ቶኮን ቶኮንሳኒረ ታአን።
4 ዮሙስ ሁንዱምትሳኒ ሀፉረ ቁልቁሉዳን
ጉተመን፤ አከ ሀፉር ዱበቹሳ እሳኒፍ
ኬኔት፥ አፉን ገራገራ ዱበቹ ጀልቀበን*።

*1· ሌዎ 23፡15-21፤ ኬሰ 16፡9-11 *4· 4፡31፤ 10፡44-46፤ 19፡6፤ ማቴ 3፡11፤ ሉቃ 3፡16፤ ማር 16፡17፤ 1ቆሮ 13፡1፤ 14፡1-14

5 ይሁዶትን ዋቀዮን ሶዳተን ዬሩሳሌም
ከን ጅራተን፥ ሰበ እረ ለፈ ሁንዱማ ኬሳ
ከን ዱፈን ቱረን። 6 ጀሬን ኩን ሁንድኑ
ሁርሳ ከነ ዮሙ ደገአን፥ እዶ ኩን ተኤት
ደቸአን፤ ወር ሀፉረ ቁልቁሉዳን ጉተመን
ኩን አፉን ቶኮን ቶኮንሳኒቲን አከ ዱበተን
ደጌኛን፥ ዋን ጀደን ወላለን። 7 ነአኒ ድን
ቅፈተኒ፥ «ወር ዱበቻ ጅረን ኩን ሁንድኑ
ገሊሎተ ምትሞ?» ጀደኒ ጋፈተን*።
8 ደበለኒስ፥ «ቶኮን ቶኮንኬኘ አተምት
አፉን እት ደለትኔን እሳን ደጌኛ? 9 ኑእ
ወር ብየ ጳርቴ፥ ወር ሜድያ፥ ወር
ኤላም፥ ኑእ ነሞትን ሜሶጶታምያ፥ ወር
ይሁዳ፥ ቀጳዶቅያ፥ ጳንጦሲፍ አስያስ፥
10 ኑእ ወር ፍሪግያዳፍ፥ ጰምፌልያ፥ ግብ
ጢጳፍ ኩታ ሊብያ ኬሳ ናኖ መንደረ ቀሬ
ኔቲ፥ ኑእ ወር ሮማስ ብየ እላሉዳፍ ከን
ዱፍኔ። 11 ኑእ ይሁዶትን፥ አመንቲ ወረ
ይሁዶታ ከን ፉደትኔንስ፥ ኑእ ወር ቀሬጥ
ሲፍ አረቦትን፥ እሳን ኩን ሆጂ ዋቀዮ እሰ
ድንቅሲሳ አፉን አፈኬኛን ኡቱ ጀጀኒ
እንደጌኘ» ጀደን። 12 ሁንዱምትሳኒ ነአኒ
ዋን ጎደን ወላለኒ፥ «ኩን ማል ተኡፍ
ጀዳ?» ጀደኒ ወል ገጋፈተን። 13 ካንሞ፥
«እሳን ኩን ዳዲ ጀባ ቁፈኒሩ» ጀደኒ እት
ገእሰን*።

*7· 1፡11፤ ዮሀ 7፡52 *13· 1ቆሮ 14፡19፥23

ለለበ ጴጥሮስ

14 ጴጥሮስ ገሩ ወረ ኩደ ቶኮ ወጅን
ዳበቴ፥ ሰገሌሳ አል ፉደቴ፥ ነሞተት ዱበ
ቹት ከኤ፥ «እስን ያ ወረ ይሁዶታ፥ ወር
ዬሩሳሌም ጅራተንስ ሁንድኑ፥ ሜ
ሁበዳ፥ ዱቢንኮስ እስኒፍ ሀገሉ! 15 ጀሬን
ኩን ከን መቻአን እስንት ህንፈካትን፥
አመ ገነመ፥ ዬሮንስ ሰአቲ ሰደፉደ!
16 እን አስት ተኤ ኩን ገሩ፥ ዋን ዋቀዮ
አፉን ራጅቹ ዮኤሊን ዱበቴደ፤

17 ‹ጉያ ገረ ዱማት አከን እንተአ
ጀደ ዋቀዮ፥
ፎን-ቀቤስ ሁንዱማፍ
ሀፉረኮ ነንኬን፥

እልማንኬሰኒፍ እንተሎትንኬሰን
ራጂ እንዱበቱ፤
ደርገኅትንኬሰን
ሙልአተ እንአርጉ፣
ማንጉዶትንኬሰንስ አብጁ
እንአብጆቱ፤
18 ኤዩ፣ ጉዮተ ሰነት
ሆጄቶተኮ ወረ ዲራፍ
ዱበርቲዳፍ
ሀፉረኮ ነንኬነ፤
ራጂስ እንዱበቱ።
19 ወንተ ድንቅሲሳ ኦል ዋቀራ፣
ምልክተስ ገድ ለፈራ፣ ዲጋፍ
እብደ፣
ኣረ ለፈ ጉራቼሱስ ነንአርግሲስ፤
20 ጉያን ኀፍታ እን ጉዳኒፍ
ድንቅሲሳን
ኡቱ ህንዱፍን፣
አዱን ዱከነት፣
ጂንስ ዲገት እንጌደረምት።
21 መቃ ኀፍታ ከን ዋመቱ
ሁንድኑሞ እንአለ› ጄዴ*።
*17-21. ዮኤ 2:28-32 *21. ሮማ 10:13
22 «እስን ያ ወረ እስራኤል፣ ዱቢ ከነ
ደጌፈዳ፣ ዋቀዮ ሀርከ ዩሱስ ነመ ናዝሬት
ከናን፣ ሆጂ ኣንኀሳ፣ ድንቂዳፍ ምልክተ
ገራገራ ከን እስን ቤክተን፣ እስን ግዱት
ሆጄቹሳቲን ፉደተማ እሰ ኀዴ*። 23 ነምን
ኩን አከ ዋቀዮ ዱር ሙርቶ ኀዴት፣ አከ
ያደሳትስ ደበርፈሜ ኬነሜ፤ እስንሞ ሀርከ
ወረ ሴረ ዋቀዮ ህንኤግኔቲን፣ ሙከረት
ፈንፍተኒ እሰ አጄፍተን*። 24 ዋቀዮ ገሩ
ህዳ ዱኣቲ ሂኬ፤ እን ሀርከ ዱኣ ጀለት
ቀበሜ ቱሩ ዋን ህንደንዴኘፍ፣ ዱኣ እሰ
ካሴ*።
25 ዳዊት ዋኤሳቲፍ፣
‹ዩሮ ሁንዱማ ኀፍትቸ ፉለኮ
ዱረተን እላለ፣
አከ አን ህንሶቾኔፍስ
እን ገረ ምርገኮ ጅረ፤
26 ከናፍ ገራንኮ ገመዴ፣
አረብንኮስ እንእልልቸ፤
ፎንኮስ አብዲ ኬሰ እንቡፈተ።
27 ሉቡኮ እዶ ወረ ዱአኒት
ህንዲፍቱ፣
ዱንፉኬስ ቶርቶረት ደበርስቴ
ህንኬንቱ*።
28 ከራ ገረ ጅሬኛት ጌሱስ
ነበርሲፍቴተ፤
አና ወጅን ጅራቹኬቲን
ገራኮ ገመቹዳን እንጉተ›
እንጄደ*።
*22. ዮሀ 3:2 *23. ማቴ 27:35፤ ማር 15:24፤
ሉቃ 23:33፤ ዮሀ 19:18፤ ሆኤ 3:15፤
4:28 *24. ማቴ 28:5፣6፤ ማር 16:6፤
ሉቃ 24:5 *25-28. ፉር 16:8-11 *27. 13:35
29 «ያ አቦሎተኮ፣ ዋኤ ዳዊት አባብሊ
ኬኛ ሙልእነት እስንት ህሙ ነንጃለደ፤
እን ዱኤረ አዋለሜረስ፣ አዋልሳስ ሀመ
ሀርኣትዩ ኑብረ ጅረ*። 30 እን ራጂ ቱሬ፣
ዋቀዮ ሰኚሳ ኬሳ ቶኮ ቴሶ ሞቱማሳረ አከ
ቴስሱፍ፣ ከኩዳን አከ እሰ አብደቼሴ
እንቤኬ*።
31 ከናፍ ዱራን ዱርሴ አርጌ፣ ዋኤ
ዱአ ከኡ ክርስቶሲፍ፣
‹እን እዶ ወረ ዱአኒት
ህንዲፈምኔ፣
ፎንሳስ ቶርቶረት ህንኬነምኔ›
ጄዴ ራጂ ዱበቴ*።
32 ዩሱስ ከነ፣ ዋቀዮ ዱኣ ካሴረ፤ ኑስ ሁን
ዱምትኬኘ እሰ ከናፍ ዱገ-ባቱደ።
33 እን ገረ ምርገ ዋቀዮ አባት ኦል ፉደ
ተሜ፣ ሀፉረ ቁልቁሉ እሰ አብደቺፈሜ
ቱሬ አባ ብራ ፉዴ ኤርጌ፤ ከን እስን ኦመ
አርግተኒፍ ደጌሰን ኩን እሰ*።
34 ዳዊት ኦፈሳ ገረ ዋቃት ኦል
ህንባኔ፣ ሀተኡዩ መሌ፣
‹ኀፍትቾ ኀፍታኮቲን ገረ
ምርገኮ ታእ፣
35 ዲኖተኬ ኤጄተ ሚለኬ ሀመን
ሲፍ ኀዱት›
ጄዴ ዱበቴረ*።
36 ኤጋ ዋቀዮ፣ ዩሱስ እሰ እስን ሙከረት
ፈንፍተን ከነ ኀፍታዳፍ መሲሂ አከ ኀዴ፣
እስራኤሎትን ሁንድኑ ኡቱ ህንመምን ሀቤ
ከን!» ጄዴ*።
*29. 1ሞቶ 2:10፤ ሆኤ 13:36
*30. ፉር 132:11፤ 2ሳሙ 7:12፣13
*31. ፉር 16:10 *33. ዮሀ 12:32፤ 14:26
*34-35. ፉር 110:1፤ ማቴ 22:44፤ እብ 1:13
*36. 5:31፤ ፊሊ 2:11
37 ነሞትንስ ከነ ደገአኒ ገራንሳኒ
በቀቄ፤ ጴጥሮሲፍ ኤርገሞተ ወረ ካኒን፣
«ያ አቦሎተነነ፣ ማል ኀኑሬ?» ጄደን*።
38 ጴጥሮስሞ፣ «ያደ ገራኬሰኒ ጌደረዳ፤
ጩቡንኬሰን አከ እስኒፍ ዲፈሙፍ፣ ቶኮን

ቶኮንኬሰን መቃ ዬሱስ ክርስቶስት
ጩጰማ፤ ኬና ሀፉረ ቁልቁሉስ
እንፉደቱ*። 39አብዲን ዋቀዮ አብደቿሴ
እስኒፍ፥ እጆሌኬሰኒፍ፥ ወረ ፈጋተኒ
ጅራተኒ፥ ዋቀዮኬኘ ጎፍትች እት ዋሙ
ሁንዱማፍስ» ጇዴ ዴብሴፍ*። 40ከነ
መሌስ ጴጥሮስ፥ ከን ብራ ዱቢ ባይኤዳን
ዱጋ እሳንት በኤ፥ «አደበ ደሎተ ጀልአ
ከነት ዱፉ ጀላ አላ!» ጇዴ፥ ጭምሴ
እሳን ጎርሴ*። 41ወር ዱቢሳ ፉደተን
እንጨጰመን፤ ከናፍ ጉያ ሰነት አክ ሉቡ
ኩመ ሰድኢ እሳንት እንደበለመን*።

*37. 16:30፤ ሉቃ 3:10፤ እብ 4:12
*38. 3:19፤ ሉቃ 24:47 *39. ዮኤ 2:28፥32፤
ኢሳ 57:19፤ ዮሀ 10:16 *40. ኬሰ 32:5፤
ፊሊ. 2:15 *41. 4:4፤ 5:14

ጅሬኘ አመንቶታ

42 አመንቶትንስ በርሲሰ ኤርገሞታት፥
ቶኩማሳኒ ጭምሰቹት፥ ቡዴነ ጨብሰ
ቹት፥ ከደተ ጎደቹትስ ቀበመኒ ጅራ
ተን*። 43ድንቂኒፍ ምልክትን ባይኤን
ሀርከ ኤርገሞታቲን እንጎደሙ፥ ነሞትን
ሁንድኑስ ዋቀዮን እንሶዳቱ ቱረን*። 44ከን
አመነን ሁንድኑ ወሊ ወጅን እዶዱመ ቶኮ
ቱረን፥ ከን እሳን ቀበን ሁንድኑስ ቅጤ
ቱሬ*። 45አረዳሳኒቲፍ ቀቤኘሳኒ ጉርጉ
ረኒ፥ ሆሪሳስ ሁንዱማፉ፥ አከ እሰ በርባ
ድችሴት እንሀሩ ቱረን*። 46ጉያ ጉያት
ያደ ቶኮን መነ ቁልቁሉማት ዴዴብአኒ፥
መኑመ መነሳኒትስ ቡዴነ ጨብሰተኒ፥
ገመቹዳን፥ ገራ ቁልቁሉዳንስ ኛተሳኒ
ወሊን ገአኒ እንኛቱ ቱረን። 47እሳን ዋቀ
ዮን እንገለቴፈተን፥ ሰበ ሁንዱማ ዱረትስ
አያነ አርገተን፤ ጎፍታንስ ጉያ ጉያት ወረ
ፈየን አመንቶተት እንደበሌ*።

*42. 20:7 *43. 5:5፥11-16 *44. 4:32
*45. 4:34-35 *47. 2:21፤ 4:4፤ 5:14

ቦቆና 3

ፈይፈሙ ነምቾ ናፌ ቶኮ

1 ጋፍ ቶኮ ጴጥሮሲፍ ዮሀንስ ዬሮ ከደተ
ዋሬ ቦዬ፥ እንስ ሰአቲ ሰልገፉት፥ ገረ መነ
ቁልቁሉማት ኦል እንአዴሙ ቱረን። 2ኩኖስ
ነምን ደሎተሳቲ ጀልቀቤ ናፈቴ ቶኮ፥ አች
ቱሬ፤ እንስ ጉዩመ ጉያት ባተሜ ዱፌ፥
«በልበለ ሚደጋ» እሰ ጇደሙ ሰነ ዱረ
ታኤ፥ ወረ መነ ቁልቁሉማ ደቀንራ ሆሪ
እንከደተ ቱሬ*። 3ነምቾ፥ ጴጥሮሲፍ ዮሀንስ
መነ ቁልቁሉማት ኦል ልጡፍ አከ ዱፈን
አርጌ፥ ሆሪ እሳን ከደቴ፤ 4ጴጥሮሲፍ ዮሀንስ
እጃን እሰ ቀበን፤ ጴጥሮስሞ፥ «ኑእላል!»
ጇዴን። 5ዮሙስ እን ዋ እሳን ብራ ከን አር
ገቱ ሴኤ፥ እጀ ኬሰ እላሌ። 6ጴጥሮስ ገሩ፥
«አን ሜቲፍ ወርቂ ህንቀቡ፥ ዋነን ቀቡ ገሩ
ሲፈን ኬነ፤ መቃ ዬሱስ ክርስቶስ ነመ ናዝ
ሬቲን ከእ፥ አዴም!» ጇዴን*። 7ሀርከሳ
ምርጋ ቀቤ እሰ ካሴስ፥ አቹማንስ ሚልሳፍ
ጉሉቢንሳ ጀባተን። 8ኡታሌስ ከኤ እኛጇ፥
አዴሜስ፥ እሳኒ ወጅን መነ ቁልቁሉማ
ልጤ፥ አሲፍ አች አዴሜ፥ ቁሩጵሳ ዋቀዮን
ገለቴፈቴ*። 9ነሞትን ሁንድኑ ኡቱ እን አሲፍ
አች አዴሙ፥ ዋቀዮንስ ኡቱ ገለቴፈቱ አር
ገን፤ 10መነ ቁልቁሉማ፥ «በልበለ ሚደጋ»
ዱረ ታኤ፥ ሆሪ ከደታ እን ቱሬ እሰ አከ
ተኤስ በረኒ፥ ዋን እሳፍ ጎደሜ ከናፍስ ፈጀ
ጀኒ ባይኤ ራጇፈተን።

*2. 14:8፤ ዮሀ 9:1 *6. 3:16፤ 4:10፤
16:18፤ ማር 16:17-18 *8. 14:10፤
ሉቃ 5:25፤ 17:15፤ ዮሀ 5:14

ለለበ ጴጥሮስ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት ለለቤ

11 ዬሮ ነምቾ ጴጥሮሲፍ ዮሀንስ ብራ ሀፉ
ድዴ ሰነት፥ ነሞትን ሁንድኑ ድንቅፈቻ ገረ
ሳኒት፥ ገረ ጀልገለ መነ ቁልቁሉማ እሰ «ገር
ዳሮ ሰሎሞን» ጇደሙት ፈገን*። 12ጴጥሮስ
ዮሙ ከነ አርጌ ጀራን፥ «ያ ነሞተ እስራ
ኤል፥ ማሊፍ ከነት ድንቅፈቱ? አከ ዋን ኑእ
ሁምነኬኛን ዮኪስ ቁልቁሉማ ኦፌኬኛን እሰ
አዴምስፍኔትስ፥ ማሊፍ ፈጀጀኒ ኑእላልቱ?
13እስን፥ ዬሱስን ጲላጦስት ደበርስተኒ
ላተን፥ ዬሮ እን እሰ ገድ ዲሱፍ ሙርቶ
ጎዴትስ፥ ፉለ ያኢሳ ዱረ ዳበተኒ እሰ ገን
ተን፤ ዋቀዮ እን ከን አብራሃም ከን ይስሀቅ
ከን ያቆብስ፥ ዋቀዮ አባብሊኬኛ፥ ገሩ ሆጂ
ታሳ ከነ ኦል ኦል ቀቤረ*።

*11. 5:12፤ ዮሀ 10:23 *13. 7:32፤
በኡ 3:6፥15፤ ዮሀ 13:32

14 «ዬሱስ ቁልቁሉፍ ቀጇላ ቱሬ፤ እስን
ገሩ እሰ ገንተኒ፥ ነመ ጉማ አከ እስኒፍ ሂኩፍ
ጲላጦስን ከደተን*። 15እሰ ነሞተ ገረ ጅሬኛት
ጌሱስ አጇፍተን፥ ዋቀዮሞ ዱአ እሰ ካሴ፥
ከናፍስ ኑእ ዱገ-ባቱደ*። 16ሁምነ መቃ ዬሱ
ስቱ፥ መቃሳትስ አመኑቱ፥ ነምቾ ናፈ እስን
አርግተኒፍ ቤክተን ከናፍ ጀብነ ኬኔ፤ አመን

ቲን ዬሱሲን ኬነሜሞ፥ ፉለ ሁንዱመኪሰኒ
ዱረት ፈያ ጉቱ ኬኔፍ*።

*14. ማቴ 27፡15-23፤ ማር 15፡6-14፤
ሉቃ 23፡13-23፤ ዮሀ 19፡12-15 *15. 2፡32፤
5፡30 *16. 4፡10

17«አመስ ያ ኦቦሎተነነ፥ እስን፥ ወር
እስን ጌጌሰንስ፥ ዋን ጎተን ሁንዱማ ኡቱ
ህንሁበትን አከ ጎተን፥ አኑ ቤከ*። 18ዋቀዮ
ገሩ በረ ባይኤ ዱረ፥ መሲሂንሳ አከ ድጸቱ፥
አፉን ራጆተ ሁንዱማን ዱበቴ ከን ቱሬ፥ አከ
ከነት አከ ራወተሙ ጎዴ*። 19ኤጋ ያደ ገራ
ኬሰኒ ጌደረዳ፥ እን ጩቡኬሰን አከ እስኒፍ
ሀጣኡት ገረ ዋቀዮት ዴብአ*። 20ዋቀዮ ዬሮ
እት ሀፉርኬሰን ሃሬፈሙ አከ እስኒፍ
ፍዱፍ፥ ዬሱስ መሲሀቾ፥ እሰ ዱራን ዱርሴ
እስኒፍ ቆጺሴ ቱሬስ፥ አከ እስኒፍ ኤርጉፍ
ዴብአ! 21ዱሩማ ጆልቀቤ ዋቀዮ አፉን ቁል
ቁሎተ ራጆተሳቲን ዱበቻ ከን ቱሬ ራወቴ፥
ሁንዱማ ሀመ እዶት ዴብሱት ገሩ፥ ዬሱስ
ዋቀረ ቱሩቱ እሳፍ ተአ፤

22ሙሴንዩ፥ ‹አናን አኩመ ካሴ፥
ዋቀዮ ጎፍታንኬሰን
ኦቦሎተኬሰን ኬሳ ራጂ ቶኮ
እስኒፍ እንካሰ፥
ዋን እን እስንት ህሙ ሁንዱማ
ደጌፈቹን እስንረ ጅር*፤
23ነምን ራጂ ሰነ ህንደጌፈትኔ
ሁንድኑ ገሩ፥
ሰበ ሰነ ኬሳ እንበሌፈመ› ጇዴ
ቱሬ*።

24ራጆትን ሳሙኤሊ ጆልቀበኒ ከአኒፍ ዱበ
ተን ሁንድኑ፥ ዋኤ በረ ከና ለብሰኒሩ*።
25ራጆትን ከን ዱበተን እስኒፍ፤ ከኩ ዋቀዮ
አባብሊኬሰኒፍ ዳቤ ኬሳስ እንህርመቱ፤ አብ
ራሃሚን፥ ‹እጆሌ እጆሌኬቲን ሰብን ብየ
ለፉራ ሁንድኑ እንኤብፈሙ› ጇዴ ቱሬ*።
26ከናፍስ ዋቀዮ ከራኬሰን እሰ ሀማቲ ሁንዱ
መኬሰን ዴብሱዳን እስን ኤብሱዳፍ፥ ሆጂ
ታሳ ካሴ፥ ዱራን ዱርሰስ እስንት ኤርጌ»
ጇዴ*።

*17. 13፡27፤ 17፡30፤ ሉቃ 23፡34፤
1ቆሮ 2፡8፤ 1ጢሞ 1፡13
*18. ሉቃ 24፡25-27፥44፥46 *19. 2፡38
*22. ኬሰ 18፡15፥18፤ ሆኤ 7፡37
*23. ኬሰ 18፡19 *24. 10፡43፤ ሉቃ 1፡70-75
*25. ኡመ 22፡18፤ 26፡4፤ ገላ 3፡8
*26. 13፡46፤ ሮማ 1፡16

ቦቆና 4

ጴጥሮሲፍ ዮሀንስ ያኢ ዱረ ዳበቹሳኒ

1ጴጥሮስ ጋሬስ ዮሀንሲ ወጅን ነሞተት
ዱቢ ከነ ዱበቻ ኡቱ ጅሩ፥ ሉቦትኒፍ፥
ዱረ-ቡቱን ኤግዱ መነ ቁልቁሉማ፥ ሰዱቆት
ንስ እሳን ብራን በአን*። 2ኤርገሞትን ኩን
ነሞተ በርሲሰኒ፥ ዬሱስ ዱአ አከ ከኤ፥ ዱአ
ከኡንስ አከ ጅሩ ዋን ለለበኒፍ፥ እሳንት
አረን*፤ 3ጆር ዬሮ ሰነት ለቹሳኒ ቀበተኒ፥ ዋን
ገልገላኤፍ ሀመ በርኡት መነ ህዳት ኬነን*።
4ወረ ዱብቾ ደገአን ኬሳ ባይኤን ገሩ እንአመ
ነን፤ ለኮብሰ አመንቶታስ ከን ዺሮታ ዱዋንዩ
አከ ኩመ ሽኒ ገኤ*።

*1. 5፡24፤ ሉቃ 22፡4፥52 *2. 23፡8፤
ማቴ 22፡23፤ 1ቆሮ 15፡12፤ ሆኤ 4፡33
*3. 5፡18 *4. 2፡41፥47፤ 5፡14፤ 6፡7

5ለፍት በረናን፥ ጉርጉዶትን ይሁዶታፍ
ማንጉዶትን፥ በርሲሶትን ሴራስ፥ ዬሩሳሌ
ምት ወልት ቀበመን። 6እሳን ኬሳስ ሃናስ
አንገፍቾ ሉቦታ፥ ቀያፉስ፥ ዮሀንሲፍ እስከን
ድሮስ፥ ከን ብራስ መነ አንገሮተ ሉቦታ ኬሳ
ቱረን። 7እሳን ኤርገሞተ ቀበን ሰነ ያኢ ዱረ
ዳበቾሰኒ፥ «ሁምነ ማሊቲን ዮኪስ መቃ ኤኙ
ቲን፥ ከነ ጎተኒ?» ጇደኒ ጋሬተን*። 8ጴጥ
ሮስ ዮሙስ ሀፉረ ቁልቁሉዳን ጉተሜ፥
«እስን ጉርጉዶተ ብያ ማንጉዶተስ ከን
ታተን*፥ 9አመ ጎቾ ጋሪ ነምቾ ናፈ ቱሬ
ከናፍ ጎደሜፍ፥ አከ እን እት ፈዬፍስ እንጋፈ
ተምነ ኤርገ ተኤ፥ 10ነምቾ አመ ፈያ ተኤ
እስን ዱረ ዳበቱ ኩን፥ መቃ ዬሱስ ክርስቶስ
ነመ ናዝሬቲን አከ ፈዬ፥ እስን ሁንዱምትኬ
ሰን ቤካ! ነሞትን እስራኤል ሁንድኑስ ከነ
ሀቤከን፤ እስን ዬሱስን እንፈንፍተን፥ እንአጇ
ፍተንስ፤ ዋቀዮ ገሩ ወረ ዱአን ኬሳ እሰ
ካሴ*።

11እን ኩን ደግቾ፥
እሰ እስን ወር እጃርቱን
ቱፈተን፥
እን ገሩ ደጋ መታ ጎሌ ቀጇልቹ
ተኤ*።

12ፈይንስ ዬሱስ ክርስቶስ ዱዋዳን መሌ፥
ከን ብራቲን ቶኮሌ ህንጅሩ፤ መቃን ከን
ብራ፥ እቲን ፈዬን ከን ኑፍ ተኡ፥ ዋቀ
ጆላ እልማን ነሞታፍ ህንኬነምኔ» ጇዴ።

*7. ሉቃ 20፡1-2 *8. ሉቃ 12፡11-12፤
ሆኤ 6፡3፥5፤ 7፡55፤ 9፡17፤ 13፡9
*10. 3፡6፥15-16 *11. ፋር 118፡22፤
ሉቃ 20፡17

13 ወር ያኢ ሰናስ ጴጥሮሲፍ ዮሀንስ
እጀ ጀብናን አከ ዱበተን ዮሙ ጨቀሰን፥
በሩምሰ ዴራ አከ ህንቀብኔ፥ ከን ህንቤከ
ምኔስ አከ ተእን ሁበተኒ፥ እንድንቅፈ
ተን፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ጀሬን ኩን ዩሱሲ
ወጅን አከ ቱረን እሳኒፍ ገሌ። 14ነምች
እን ፈዬ ሱንስ፥ ጴጥሮሲፍ ዮሀንሲ ወጅን
ኡቱ ዻበቱ አርገኒ፥ አከ እት እሳን ሀሜሰን
ደበን፤ 15ከናፍስ ያኢ ኬሳ አከ ገድ በእን
እሳን አበመኒ፥ ወሊ ወጅን መርየቹት
ከእን። 16«ምልክትን ቤከማን ጀሬን ከናን
አከ አርግሲፈሜ፥ ነሞተ ዩሩሳሌም ጅራ
ተን ሁንዱማ ብረት ቤከማደ፥ ኑስሞ ‹ኩን
ሶበ› ጀቹ ህንደንዴኙ፤ ጀሬን ከነ ማል
ጎኑሬ*? 17ኩን ብየ ኬሰት በኤ አከ ህንእ
ዴፈምኔ፥ መቃ ከናንስ ዴብአኒ ነመ ቶኮ
ትሌ አከ ህንዱበትኔፍ፥ ኮታ ጀቤስኔ እሳን
ዶርስፍነ» ጀደኒ ወሊ ገለን።
*16. ዮሀ 11:47፤ ሆኤ 3:8-10
18 ከነ ቦዴ ኦል እሳን ዋመኒ፥ መቃ
ዩሱሲን ራወተኒ አከ ህንዱበትኔፍ አከ ህን
በርሲፍኔ፥ እሳን አበመን*። 19ጴጥሮሲፍ
ዮሀንስ እሳኒፍ ዴብሰኒ፥ «ከን ዋቀዮ ደገ
ኡረ፥ ከንኬሰን ደገኡን ዋቀዮ ዱረት
ቀጂላ ዮ ተኤ፥ እስኑምት ፈረዳ*! 20ኑእ
ገሩ ኦፈኬኛ ከን አርግኔፍ ከን ደጌኜ ህሙ
ዲሱ ህንደንዴኙ» ጀደን*! 21ያእች
እቱመ ጫልችሴ እሳን ዶርስሴ፥ ገድ እሳን
ዲሴ፤ ነሞትን ሁንድኑ ድንቂ እሰ ጎደሜፍ
ዋቀዮፍ ሆቁባ ዋን ድኤሰኒፍ፥ ኤርገሞተ
ሰነ አደቡዳፍ ከራ ደቤ ቱሬ። 22ነምች እን
ድንቂን ፈይና ጎደሜፍ ሱንሞ፥ ነመ ወጋ
አፉርተመ ገረራ ቱሬ።
*18. 5:28፥40 *19. 5:29 *20. 22:15፤
ሉቃ 10:23-24፤ 1ቆሮ 9:16፤ 1ዮሀ 1:1-3

አመንቶትን እጀ ጀብነ አርገቹዳፍ ከደቹሳኒ

23 ጴጥሮሲፍ ዮሀንስ አኩመ ገድ ዲፈ
መኒን፥ ገረ ጀረሳኒት ዴብአኒ፥ ሉቦትን
ወር አንገፎትን፥ ማንጉዶትንስ ዋን እቲን
ጀደን እሳንት ህመን። 24እሳን ዮሙ ከነ
ደገእን፥ ሁንዱምትሳኒ ኤርገ ተካ ሰገሌሳኒ
ኦል ፉደተኒ፥ ዋቀዮን ከደተኒ፥
«ጎፍታ፥ ጉዳ፥ ሰእ ዋቃፍ ለፈ፥ ገላ
ነስ፥ እሳን ከነ ኬሰ ከን ጅረን ሁንዱማስ
ከን ኡሜ*። 25ሀፉረ ቁልቁሉዳን አፉን
ናኦኬ ዳዊት አባብሊኬኛን፥
‹ወር ሰበ ዋቀዮ ህንተእን ማሊፍ
አርኡ?
ሰብን ሁንድኑስ ሀማ ጎቹዳፍ
ማሊፍ አከሱማን ደመኡ?
26ሞቶትን ብየ ለፉ ሉላፍ ከእን፥
ጎፍትቻፍ መሲሂሳት ቡኡዳፍ
ጉርጉዶትን ገሬ ዋመተን›
ጀቴ*።
27 «ኤዩ፥ ዱጉመ መንደሩመ ከነ
ትዩ፥ ሄሮድሲፍ ጶንጦስ ጲላጦስ፥ ወረ
ሰበ ዋቀዮ ህንተእኒፍ ነሞተ እስራኤሊ
ወጅን፥ ሆጀታኬ እሰ ቁልቁሉ፥ ዩሱስ
እሰ አት እሰ ድብዴረት፥ ወሊ ገለን*።
28ከናን አት ሁምነኬቲፍ ያደኬቲን፥
አከ ተኡፍ ከን አት ዱር ሙርቶ ጎቴ፥
ራወተን*። 29አመስ ያ ጎፍታ፥ ዶርስሰ
ሳኒ እላል፥ ሆጀቶትንኬ ሶዳ መሌ
ዱቢኬ አከ ዱበተኒፍ፥ እጀ ጀቡማ
ኪኒፍ*! 30መቃ ዩሱስ ሆጀታኬ እሰ
ቁልቁሉቲን ዱኩብሰቶተ ፈይሱዳፍ፥
ምልክታፍ ድንቂ ገራገራስ ጎቹዳፍ፥
ሀርከኬ ድሪርስ!» ጀደን። 31እሳን
ከደተ አፉኒ ፍጡኒፍ እዶን እሳን እት
ወልት ቀበመን ሶቾኡን፥ ወል ፉነ
ተኤ፤ ሁንዱምትሳኒስ ሀፉረ ቁልቁሉ
ዳን ጉተመኒ፥ ዱቢ ዋቀዮ እጀ ጀቡማ
ዳን ዱበቻ ቱረን*።
*24. በኡ 20:11፤ ነህ 9:6፤ ፋር 146:6
*25-26. ፋር 2:1-2 *27. ማቴ 27:1-2፤
ማር 15:1፤ ሉቃ 23:1፥7-12፤
ዮሀ 18:28-29 *28. 2:23 *29. ኤፌ 6:19
*31. 16:25-26፤ 13:52

ቀቤኝ አመንቶታ ከን ወሊ ተኡሳ

32 ነሞትን አመነን ሁንድኑ፥ ወረ ገራ
ቶኮፍ ያደ ቶኮ ቱረን፤ እሳን ኬሳ ቶኮሌ
ቀቤኝ ኦፊ ቀበ ቱሬን ከንኮት ህንጂኔ፤
ቀቤኝሳኒ ሁንድኑ ከን ወሊሳኒ ቱሬ*።
33ኤርገሞትንስ ሁምነ ጉዳ አርግሲሱዳን
ዱእ ከኡ ጎፍታ ዩሱስ ዱጋ በእን፤ አያነ
ጉዳስ ቀቡ ቱረን*። 34ሆምትኑ እሳን ኬሳ
ዋ ደቤ ህንረከትኔ፥ ለፈ ዮኪስ መነ ወር
ቀበን ሁንድኑ፥ ጉርጉረኒ ሆሪሳ ፍደን።
35ሆረን፥ እሳን ፍደኒ ኤርገሞተት ኬነን
ሱንስ፥ አዱመ አዳፍ አከ እሰ በርባድች
ሴት እንህረመ ቱሬ*። 36ወረ ሌዊ ኬሳ፥
ነምን ዮሴፍ ጀደሙ ቆጵሮስት ከን ደለቴ
ቶኮ ቱሬ፤ ኤርገሞትን «ባርናባስ» ጀደኒ

እሰ ዋመን፤ ከነ ጂቹንስ «እልመ ጆጆ
ቤሱ» ጂቹደ*። 37ነምች ኩን አረዳ ቀቡ
ጉርጉሬ፥ ሆሪሳ ፍዴ ኤርገሞተት ኬኔ።

*32. 2፡44-45፤ ዮሀ 17፡21-22 *33. 2፡47፤ 4፡2 *34-35. 2፡45፤ ሉቃ 12፡33፤ ሆኤ 5፡2፤ 2ቆሮ 8፡14 *36. 11፡22፥24፤ 13፡2፤ 15፡39

ቦቆና 5

እናኒያሲፍ ሰፊራ

1ነምች እናኒያስ ጂደሙ ቶኮ ቱሬ፤
እን ሃደ መናሳ ሰፊራ ወጅን ወሊ ገሌ፥
ለፈ ቀበን ቶኮ ጉርጉረቴ። 2ሆርቸራ ገሩ
ዶክፈቴ፥ ገር-ቶኮ ፍዴ ኤርገሞተት
ኬኔ፤ ከነስሞ መሬ ሃደ መናሳቲን ዋን
ጎዴፍ፥ እሼን ጋሪ ጎቴ ቤክት ቱርቴ*።
3ጴጥሮስ ዮሙስ፥ «እናኒያስ፥ አከ አት
ሀፉረ ቁልቁሉ ሶብጹፍ፥ ሆሪ አረዳኬ
እት ጉርጉርቴ ኬሳስ አከ ዶክፈቱፍ፥
ማሊፍ ሴጠን ያደ ገራኬ ኬሰ ጉቴ*?
4ቀቤኝኬ ኩን ኡቱ እት ህንጉርጉርን
ከንኬ ቱሬ፥ ኤርገ ጉርጉርቴስ ሆርች ሀር
ከኬ ኬሰ ጅረ ምቲሬ? አተምት ገራኬ
ኬሰት ከነ መልቴሬ? አት ነሞተ ሶብዴ
ምት፥ ዋቀዮን ሶብዴ መሌ» ጂዴን።
5እናኒያስ ዱቢ ከነ ዮሙ ደገኤ፥ ለፈ ደኤ
ዱኤ፥ ወር ከነ ደገአን ሁንድኡስ፥ ጉዳ
ሶዳተን*። 6ደርገጎትንሞ ዱፈኒ ሬፈሳ ከፈ
ነኒ፥ ጌሰኒ አዋለንስ*።

*2. 4፡34-35፥37 *3. ሉቃ 22፡3፤ ዮሀ 13፡2፤ 8፡44 *5. 5፡11፤ 19፡17 *6. ሉቃ 10፡4-5

7 አከ ሰአቲ ሰድኢ ከን ገኡ ቱርቴ ሃት
መናሳ፥ ዋን እባን መናሼ ተኤ ኡቱ ህንቤ
ክን ዱፍቴ። 8ጴጥሮስሞ፥ «አረዳኬሰን
ዱጉመ ሀመ ከነት ጉርጉርተኒ? አነት
ህም!» ጂዴ፤ እሼንስ፥ «ኤዬ፥ ኑእ
ሀመሱመት ጉርጉሬ» ጂቴን። 9ጴጥሮስ
ገሩ፥ «ሀፉረ ጎፍታ ቆሩዳፍ፥ ከን እስን
ወሊ ገልተን ኩን ማሊ? ወር አባ መናኬ
አዋለን ኩኖ፥ አመ በልበለ ዱረ ጅሩ፥
‹ሰስሞ ገድ ሰባሱ!›» እቲን ጂዴ። 10እሼ
ንስ ዮሙሱመ ሚለሳ ጀለት ለፈ ዶፍቴ
ዱቴ፤ ደርገጎትን ሱን አል ገለኒ አከ ዱቴ
ዮሙ አርገን፥ ገድ ባሰኒ አባ መናሼ
ቡኬት እሼ አዋለን። 11ወልዳን አመንቶታ
ጉቱማት፥ ወር ከነ ደገአን ሁንድኡስ ጉዳ
ሶዳተን።

ምልክታፍ ድንቂ ገራገራ

12 ዮሙስ ምልክትኒፍ ድንቂን ባይኤን
ሀርከ ኤርገሞታቲን ሰበ ሰነ ግዱት እንሆጂ
ተመ ቱሬ፥ አመንቶተን ሁንድኡስ ገርዳፎ
ሶሎሞንት ወል ገኡ ቱረን*። 13ወረ ካን
ኬሳ ገሩ ነምን ቶኮሌ ድመሳኒ ኬሰ ልጡ
ዳፍ እጀ ህንጀባትኔ፥ ሰበ ዱረትስ መቃ
ጋሪ ቀቡ ቱረን፤ 14ከነ ሁንዱማረትስ ወር
ጎፍታት አመነን፥ ዲሮትንስ ዱበርቶት
ንስ፥ እቱማ ባይአተን*፤ 15ዱኩብሰቶተ
ባይኤዩ፥ ዮሙ ጴጥሮስ ከራ ሰነረ ደርቡ
ጋድዱንሳ እሳን ኬሳ ቶኮ ቶኮረሌ ሀቡፈ
ቱፍ ሰሬዳን፥ ሙከ ወሳሳቲንስ ፍደኒ
ከራረ እንካኡ*፤ 16መንደሮተ ናነአ ዩሩሳ
ሌሚስ ነሞትን ደኑን ዱኩብሰቶታፍ ወረ
ሀፉሮት ሀሞን[†2] ረክሰን ፍደኒ እንዱፉ፤
ወር ጌፈመን ሁንድኡስ እንፈይፈሙ
ቱረን*።

*12. 2፡43፤ 4፡30፤ 6፡8፤ 14፡3፤ 15፡12፤ 3፡11፤ ዮሀ 10፡43 *14. 2፡41፥47፤ 4፡4፤ 6፡7፤ 21፡20 *15. 19፡11-12፤ ማር 6፡56 *16. 8፡7፤ ማር 16፡17-18

አርአተሙ ኤርገሞታ

17 አንገፍን ሉቦታ ገሩ ገሬ ሰዱቆታ
ኬሳ ወረ እሰ ገርጋረኒ ወጅን፥ ህናፉን
እሳን ኬሰ ጉቴ፥ እሳንረት ከአን*፤
18ኤርገሞተ ቀበኒ መነ ህዳት ገልቸን*።
19ኤርገማን ዋቀዮ ጎፍታ ገሩ ሀልከን
በልበሎተ መነ ህዳ ሰነ በኔ፥ እሳን ዱረ
ቡኤ፥ ፉዴ በኤ*፥ 20«ደቃቲ መነ
ቁልቁሉማ ኬሰት ዋኤ ዱቢ ጅሬኛ እሰ
ሃራ ከነ ሁንዱማ፥ ሰበት ህማ!» እሳ
ኒን ጂዴ*። 21እሳን ዱቢ ከነ ፉደተኒ፥
አኩመ በርኤን መነ ቁልቁሉማት አል
ገለኒ በርሲሰን።
አንገፍን ሉቦታ ወረ እሰ ገርጋረኒ ወጅን
ዱፌ፥ ያኢ ማንጉዶተ እጀሌ እስራኤል
ወልት ዋሜ፥ ኤርገሞተ ወረ ህደመን ሰነ
ፍድችሲሱዳፍ ገረ መነ ህዳ ሰነት ኤርጌ።
22ወር ኤርገመን ዱፈኒ መነ ህዳ ሰነ ኬሳ
እሳን ደብናን፥ ዴብአኒ ወረ እሳን ኤርጌት
ህመን፤ 23«መነ ህዳ ከራ ሁንዱማ አኩመ
ጀባቴ ጬፈሜት ጅረ፤ ወር ኤገንስ በል
በለ ሁንዱማ ዱረ ዳበተኒ ጅሩ፥ ዩሮ ኑእ

[†2]ሆኤ 5፡16 «ሀፉሮትን ሀሞን» ዮኪስ «ሀፉሮትን ጡራአን»።

መንቾ በንኔ ገሩ፥ ነመ ቶኮሌ ኬሰት ህንአ
ርግኔ» ጂደን።

*17. 4፡1፥6 *18. 4፡3 *19. 12፡7-10
*20. ዮሀ 6፡68፤ ፊሊ. 2፡16

24 ዱረ-ቡቱን ኤግዱ መነ ቂልቂሉማ፥
ሉቦትን ወር አንገፎትንስ ከነ ደገአኒ፥
ማል ተአን ላተ ጂቹራ ከን ከኤ ዋን ጎደን
ወላለን። 25 ኤርገሲ ነምን ቶኮ ዱፌ፥
«ነሞትን እስን መነ ህዳት ገልቾተን ሱን፥
ኩኖ መነ ቂልቂሉማ ኬሰት፥ ሰበ በርሲሳ
ጅሩ» ጂዴ እሳንት ህሜ። 26 ዮሙስ ዱረ-
ቡቱን ኤግዱ መነ ቂልቂሉማ፥ ነሞተሳ
ወጅን ደቄ ገረ ያእቻት እሳን ፍዴ፤ ገሩ
ሰብን ደጋዳን ኑሩኩተ ጂደኒ ዋን ሶዳተ
ኒፍ፥ ሆምነ እሳንረት ህንሆጂትኔ።

27 ኤርገሞተ ሰነ ፍደኒ ያኢ ሰነ ዱረ
ዳበቺሰን፤ አንገፍን ሉቦታስ ጋፊዳን እሳን
ቆሬ፥ 28 «ኑእ መቃ ከናን አከ ህንበርሲ
ፍኔ ጭምስኔ እስን አቦምኔረ፥ እስን ገሩ
ኩኖ በርሲሰኬሰኒን ዩሩሳሌምን ወሊን ጌሰ
ኒቱ፤ አከሱመስ ዲገ ነምቾ ከና ኑረት ፍዱ
ያዱ» ጂደን*። 29 ጴጥሮሲፍ ኤርገሞትን
ወር ካን ገሩ ዴብሰኒ፥ «ኑእ ነማፍ አቦመ
ሙረ፥ ዋቀዮፍ አቦመሙቱ ኑረ ጅረ*፤
30 ዋቀዮ አቦተኬኛ፥ ዩሱስን፥ እሰ እስን
ሙከት ፈንፍተኒ አጂፍተን፥ ዱአ
ካሴረ*። 31 ዋቀዮ ጌደረትና ያደ ገራቲፍ
ዲፈሙ ጩቡ እስራኤሊፍ ኬኑዳፍ፥
አቦማ ፈይሳስ ጎዴ ገረ ምርገሳት ኦል እሰ
ፉዴረ*። 32 ኑሞ ዱቢ ከነ ሁንዱማፍ ዱገ-
ባቱደ፥ ሀፉር ቂልቂሉን፥ እን ዋቀዮ ወረ
እሳፍ አቦመመኒፍ ኬኔስ፥ አከሱመ ዱጋ
እንበአ» ጂደን*።

*28. 4፡18፤ ማቴ 27፡25 *29. 4፡19
*30. 3፡15፤ 4፡10፤ 10፡39-40
*31. 2፡33፥36፥38፤ ሉቃ 22፡69፤ 24፡47
*32. 1፡8፤ 3፡15፤ ሉቃ 24፡48፤ ዮሀ 15፡27

33 ወር ያኢ ታአን ከነ ደገአኒ፥ ገራን
ሳኒ ዋን ጉበቴፍ፥ ኤርገሞተ አጂሱዳፍ
በርባደን*። 34 እሳን ኬሳ ፈሪስቾ፥ በርሲሳ
ሴራስ ከን ቱሬ፥ መቃንሳ ገማልኤል ከን
ጂደሙ፥ ሰበ ሁንዱማ ብረትስ ከን ኡል
ፉቴ ከኤ፥ ኤርገሞትን ሱን ዩሮ ጥኖዳፍ
አለ አከ ቱርሲፈመን አቦሜ*። 35 ወረ ያኢ
ቲንሞ፥ «ያ ነሞተ እስራኤል፥ ዋን ጂሬን
ከነረት ሆጂቹፍ ጂተን ኬሰት ኦፍ ኤገዳ!
36 ከናን ዱረ ቶይዳስ ከኤ፥ አን ነመ ጂባደ
ኦፊን ጂናን፥ አከ ነሞተ ድበ አፉሪ ከን
ተአን ዱካ ቡአን፤ ገሩ እን እንአጂፈሜ፥
ወር ያደሳ ዱካ ሀርከፈመንስ እንበደን፥
ከእሳስ ሆማቱ ህንገሌ*። 37 አከሱመስ
ይሁደ ነምቾ ገሊላ፥ በረ ለኮብሰ ሰባ
ከኤ፥ ነሞተ ባይኤ ወላልቾሴ ኦፍ ዱካ
ቡሴ ቱሬ፤ እንስሞ ሀርከ ነማት ዱናን፥
ወር ዱከ ቡቱሳቲስ እንብትማአን*። 38 አከ
ሱመ ጂረ አማ ከነረትስ ዋን ቶኮሌ ሀማ
አከ ህንጎኔ እስንተን ህመ፤ እሳን ገድ
ዲሳ፥ አኬከ ከናፍ ሆጂሳ ነመቱ ያዴ
ቆጼሴ ዮ ተኤፍ፥ በዱፍ ጅረ፤ 39 ዋቀዮ
ብራ ዮ ዱፌ ገሩ፥ ጂረ ከነ በሌሱ ህንደን
ዴሰን፤ ኦፊኬሰኒዩሞ ዋቀዮን ኡቱ ሎል
ተኒ አከ ህንአርገምኔ እስነን ያደቺሰ»
እቲን ጂናን፥ ያእቾ ጎርሰ ገማልኤል
ደገኤ*። 40 ከነረት ወር ያኢ ታአን ኤርገ
ሞተ ኦል ዋመኒ ሬበኒ፥ መቃ ዩሱሲን
አከ ህንዱበትኔስ ዶወኒ፥ ገድ እሳን
ዲሰን*። 41 ኤርገሞትን ዮሙስ፥ ኡልፍን
መቃ ከናፍ ሰልጸቹ ዋን እሳኒፍ ተኤፍ፥
ገመዳ ያእቾ ብራ ገድ በአን*። 42 ኤርገሞ
ትን ጉዩመ ጉያት መነ ቂልቂሉማት፥ መነ
መነትስ፥ በርሲሱዳፍ ዩሱስ፥ መሲሂ አከ
ተኤ ምስራቾ ህሙቲ ገርገር ህንኩትኔ*።

*33. 7፡54 *34. 22፡3፤ 4፡15 *36. 21፡38
*37. ሉቃ 2፡2፤ 13፡1-2 *39. 2ሴና 13፡12
*40. 4፡18 *41. ሉቃ 6፡22-23፤ 1ጴጥ 4፡13
*42. 2፡46፤ 17፡3፤ 18፡5፥28

ቦቆና 6

ገርጋርቶትን ቶርበን ፎአሙሳኒ

1 በረ ሰነ ለኮብስ ወረ ዩሱስት አመነኒ
ባይአቴ፥ ይሁዶትን ወር አፉን ግሪኪ ዱበ
ተን ወረ አፉን ይሁዶታ ዱበተንረት ጉን
ጉመን፤ ኩንሞ ሃዶቲን ህዩሳሳኒ ገርጋርሰ
ጉያ ጉያት እንአርገቱ ከን ቱረን፥ ዋን ደገ
ተመኒፍ ተኤ*። 2 ዮሙስ ወር ኩደ ለማኑ
ቱተ አመንቶታ ወልት ዋመኒ፥ «ኑእ ሶረ
ጂረ ከናፍ ኩርኩሩዳፍ ጂኔ፥ ዱቢ ዋቀዮ
ለለቡት ህርእሱን ኑፍ ህንተኡ። 3 ያ አቦ
ሎታ፥ ነሞተ ሆጂ ከነ እት ኬንኑ ቶርበ፥
ወረ መቃ ጋሪ ቀበን፥ ወረ ሀፉር ቂልቂሉ
ኒፍ ኦጉማን ኬሰ ጉቴ፥ ኦፍ ኬሳ በር
ባዳ*! 4 ኑእ ገሩ ከደታፍ ለለበ ዱቢ
ዋቀዮፍ ኤርገሙት እንቀበምነ» ጂደኒ ያደ
ቺሰን*። 5 ቱት ሱን ጉቱማት ዱቢ ኤርገሞ
ትን ድኤሰን ጃለተኒ፥ እስጢፋኖስ ከን
ጂደሙ አመንቲሳት ጂባ ከን ተኤፍ፥

ሀፉር ቁልቁሉን ከን ኬሰ ጉቴ፥ ድኤሰን፤
አከሱመስ ፊሊጶሲፍ ጵሮኮሮስን፥ ኒቃኖራ
ዳፍ ጢሞና፥ ጰርሜና፥ ኒቆላዎስን ነመ
ብየ አንጦክያ እሰ አመንቲ ወረ ይሁዶታ
ፉደቴ ቱሬስ* ። 6እሳን ከነ ሁንዱማ ኤርገ
ሞተ ዱረ ዳበቺሰን፤ ኤርገሞትን ዮሙስ
ዋቀዮን ከደተኒ፥ ሀርከሳኒ መታ ቶኮን ቶኮ
ንሳኒረ ካአን* ።

*1. 2:45፤ 4:35 *3. 6:10፤ 16:1-2፤
1ጢሞ 3:7-10 *4. 2:42፤ ሉቃ 1:2
*5. 11:24፤ 8:5፤ 21:8 *6. 1:23-24፤
13:3፤ 1ጢሞ 4:14፤ 5:22

7 ዱቢን ዋቀዮ እት ፉፌ በልአቻ፥
ባይእን አመንቶተ ዩሩሳሌምት አርገመኒስ
እቱመ ደበለማ አዴሜ፤ ሉቦተ ኬሳስ ባይ
ኤን አመንትቾ ፉደተን* ።

*7. 12:24፤ 19:20

ቀበሙ እስጢፋኖስ

8 እስጢፋኖስ አያናፍ ሁምነ ዋቀዮቲን
ጉቴ፥ ድንቂዳፍ ምልክተ ጉርጉዳ ነሞተ
ኬሰት አርግሲሴ። 9ዮሙስ ጀሬን ቀሬኔ
ቲፍ እስክንድሪያ ቶኮ፥ ወረ «መነ ሰገዳ
ወረ ሁሪ በአኒ» ጄደሙ ቶኮ ወጅን አከሱ
መስ ብየ ቅሊቂያቲፍ አስያቲ ከን ዱፈን
ቶኮ ከአኒ እስጢፋኖስት ፈልመን። 10ሀተ
ኡዩ መሌ፥ አጉማፍ ሀፉረ እሰ እስጢፋ
ኖስ እቲን ዱበቴን ሞርሙ ህንደንዴኚ* ።
11ከናፍስ፥ «ሙሴፍ ዋቀዮን ኡቱ አረ
ብሱ እሰ ደጌኜረ» አከ ጄደኒፍ ነሞተ እት
ካሰን* ። 12እሳን አከሰት ነሞታፍ ማንጉ
ዶተ፥ በርሲሶተ ሴራስ እሰት አርሰኒ፥
እስጢፋኖስን ቀበተኒ፥ ሀርከሰኒ ያኢት
ድኤሰን* 13ነሞተ ሶባን እሰረት ዱጋ በኡፍ
ጄደንስ ፍደን፤ ወር ሶብዱን ኩንሞ፥
«ነምን ኩን ዬሮ ሁንዱማ እዶ ቁልቁላአ
ከናፍ ሴረ ሙሴቲን ሞርሙ ህንዲሱ* ።
14‹ዬሱስ ነምን ናዝሬት ኩን እዶ ከነ በሌ
ሱፍ፥ ወንተ አመለ ተኤ እሰ ሙሴን ኑት
ደበርሴስ ጌደሩፍ ጅረ› ጄዴ ኡቱ እን
ዱበቱ ደጌኜረ» ጄደን* ። 15ያእቾ ኬሰ ከን
ቱረን ሁንድኑ ፈጀጀኒ እስጢፋኖስን ዮሙ
እላለን፥ ፉልሳ አከ ፉለ ኤርገማ ዋቀዮ
ተኤ አርገን* ።

*10. 6:3፤ ሉቃ 21:15 *11. ማቴ 26:59-66፤
ማር 14:55-58 *12. ማቴ 10:17
*13. 7:48-49፤ 21:28 *14. 21:21፤
ማቴ 24:2፤ 26:61 *15. ማቴ 13:43

ቦቆና 7

ዴቢ እስጢፋኖስ ያኢ ዱረት ኬኔ

1 አንገፍን ሉቦታ ዮሙስ፥ «ኩን ዱጉ
ማን አከሲ?» ጄዴ እስጢፋኖሲን
እንጋፈቴ። 2እስጢፋኖስሞ ዴብሴ፥ «አቦ
ሎታፍ አቦተነነ፥ ነደጌፈዳ! አብራሃም
አባንኬኛ ካራን ደቄ ኡቱ ህንታእን፥
ኡቱመ እን ሜሶጶታምያ ጅሩ፥ ዋቀዮ
ኡልፍነ ጎፍቱማሳቲን እት ሙልአቴ*፥
3‹ብየኬ ኬሳ ለሚኬ ኬሳስ በኢቲ፥ ገረ
ብየ አን ስአርግሲሱ ደቅ!› እቲን ጄዴ* ።
4ከነረት ብየ ከልዶታ ዲሴ፥ በኤ ብየ
ካራን ታኤ፤ ኤርገ አባንሳ ዱኤሞ ዋቀዮ
አቺ እሰ ባሴ፥ ገረ ብየ እስን አመ ኬሰ
ጅራተንት እሰ ደበርሴ* ። 5ዋቀዮ ኤጋ አብ
ራሃሚፍ ለፈ ፉነ ቶክቲሌ ዱንፉ ህንኬን
ኔፍ፥ ገሩ አብራሃም ዬሮ ሰነት ደለ ዮ
ቀባቹ ደባቴዩ፥ ‹ለፈ ከነ ሲፍ፥ ስቦዴስ
ደለ ደለኬቲፍ ነንኬነ› ጄዴ አብደቺሴ* ።
6ዋቀዮ ዋኤ ከናቲፍ አብራሃሚን፥ ‹እጀ
ሌን እጀሌኬቲ ብየ አርማት ገላ እንተኡ፥
አችትስ ገርቡማት ወጋ ድበ አፉሪፍ
እንጩንቁርፈሙ፤ 7አንሞ ሰበ ወረ እሳን
ገርቡማት ሆጄቺፈቱ ሰነት ነንፈረደ፤ ከነ
ቦዴስ እሳን ብየ ሰና በአኒ፥ እዶ ከነት
አናፍ እንሰገዱ› ጄዴ ቱሬ* ። 8ዋቀዮ ዬሮ
ሰነት ምልክተ ወሊ ገልቴቲፍ፥ ከኩ ደግ
ነ-ቀባ አብራሃሚፍ ኬኔ፤ ከናፍስ አብራ
ሃም እልመሳ ይስሀቅን፥ ደለቴ ጉያ
ሰዴተፉት ደግነ ቀቤ፤ ይስሀቅስ እልመሳ
ያቆቢፍ፥ ያቆብስ እልማንሳ ኩደ ለማን፥
ወረ አቦተ ጎሰ ሰና ተአኒፍ አከሱመ
ጎዴ* ።

*2. 22:11፤ ኡመ 11:31—12:1
*3. ኡመ 12:1 *4. ኡመ 12:4-5፤ 15:7
*5. ኡመ 12:7፤ 13:15፤ 15:18፤ 17:8
*6-7. ኡመ 15:13-14፤ በኡ 3:12
*8. ኡመ 17:10-14፤ 21:2-4፤ 25:26፤
29:31—35:18

9 «ወር አቦተ ጎሳ ተአን ሱን፥ ዮሴፍት
ህናፈኒ ገረ ብየ ግብጥት እሰ ጉርጉረን፤
ዋቀዮ ገሩ እሳ ወጅን ቱሬ*፤ 10ረክነሳ ሁን
ዱማ ኬሳ እሰ አልቼ ፉለ ፈረኦን ሞቲ
ግብጢ ዱረትስ ስምቦዳፍ አጉማ ኬኔፍ፤
ሞትችሞ ቡልቻ ብየ ግብጢፍ አቦማ
ቀቤኝ መነሳ ሁንዱማ እሰ ጎደቴ* 11በረ
ሰነት ብየ ግብጢ ሁንዱማፍ ከነአንረት
ቤሊፍ ረክን ጉዳን እንቡኤ፤ አቦትንኬኛስ

ዋን ኛተን አርገቹ ህንደንዴኚ* ። 12ገሩ
ያቆብ ብየ ግብጥ ምዳን አከ ጅሩ ደገኤ፥
ዬሮ ጀልቀባ አቦተኬኘ ኤርጌ* ። 13አለ
ለመፋት ገሩ ዮሴፍ አቦሎተሳት እፍ ሙል
እሴ፥ ሆርቴን ዮሴፍ፥ ፈረኦን ሞትቾ
ዱረት ቤከመን*፤ 14ከነ ቦዴ ዮሴፍ እት
ኤርጌ፥ ያቆቢፍ ፍሮተሳ ወረ ሀፈን ሉቡ
ቶርባተሚ ሸን ዋምስሴ* ። 15አከስት ያቆብ
ብየ ግብጥት ገድ ቡኤ አችት እንዱኤ፤
አቦትንኬኘስ አከሱመ አችት እንዱአን* ።
16ለፌወንሳኒስ ሼኬምት ጌፈመን፥ አችት
እዶ አብራሃም፥ እጀሌ ሄሞር ነመ ብየ
ሼኬምራ፥ ሜቲዳን ብቴ ቱሬት እንአዋለ
መን* ።

*9. ኡመ 37፡11፥28፤ 39፡2፥21
*10. ኡመ 41፡37-44፤ ፋር 105፡21
*11. ኡመ 41፡54፤ 42፡5 *12. ኡመ 42፡1-2
*13. ኡመ 45፡1፥16
*14. ኡመ 45፡9-11፥17-19፤ 46፡27
*15. ኡመ 46፡1-7፤ 49፡33፤ በኡ 1፡6
*16. ኡመ 23፡2-20፤ 33፡19፤ 50፡7-13፤
ኢያ 24፡32

17 «ዬሮን አብዲ ዋቀዮ አብራሃሚፍ
ኬኔ ድአቻ አዴምናን፥ ሰብንኬኘ ብየ ግብ
ጥት ጉደቴ፥ ለኮብሳንስ ባይአቴ ቱሬ ።
18ኩንሞ ሀመ ሞቲን ዮሴፍን ህንቤክኔ
ሃራን ቶኮ ከኤ፥ ብየ ግብጥት ሞኤት
ተኤ* ። 19እን ሰኚኬኘ ሀጡማዳን ቀቤ፥
ዳእሞትንሳኒስ አከ ህንጅራትኔፍ፥ በኬት
አከ ገተን አቦተኬኘ ረከሴ*፤ 20በረ ሰነት
ሙሴን ደለቴ፤ እን ሙጫ ዋቀዮ እት
ገመዱ ቱሬ፤ ሀመ ጅአ ሰድኢትስ መነ
አባሳ ኬሰት እንኤገመ ቱሬ*፤ 21ዬሮ
በኬት ባፈሜትሞ እንተል ፈረኦን እሰ
ፉደቴ፥ አከ እልመሼት እሰ ጉድፍቴ* ።
22ሙሴን አጉማ ወረ ግብጥ ሁንዱማ በር
ሲፈሜ፤ አፊሳቲስ ዱቢት ሆጂትስ ነመ
ደንደአ ቱሬ ።

*17-18. በኡ 1፡7-8 *19. በኡ 1፡10-11፥22
*20. በኡ 2፡2፤ እብ 11፡23 *21. በኡ 2፡3-10

23 «ነመ ወጋ አፉርተማ ዮሙ ተኤ፥
አከ ኦቦሎትንሳ ነሞትን እስራኤል እት
ጅራተን እላሉዳፍ፥ ያድን ገረሳ ኬሳ
ከኤ ። 24ዬሮ ሰነት ነምን ቶኮ፥ ሀርከ
ነምቾ ግብጥት ኡቱ ሚደሙ አርጌ፥ እሰ
ሚደሚ ሰነ ነምቾ ሀርካ ባሱዳፍ ገረሳ
ጎሬ፥ ነምቾ ግብጥ ሰነ ሩኩቴ አጄሴ*፤
25እኖ፥ ዋቀዮ ሀርከሳቲን ፉሪ አከ እሳኒፍ
ኬኑ፥ ኦቦሎትንሳ ዋን እሰ ሁበተን ሴኤ
ቱሬ፥ እሳን ገሩ ህንሁበትኔ ። 26ቦሩምታስ
ኡቱ እሳን ወሊሳኒ ወል ቀጮለኒ፥ ሙሴን
እት ዱፌ፥ ‹ጀረነነ፥ እስኖ አቦሎታ፥
ማሊፍ ወልት ደርብቱ?› ጀቹዳን እሳን
አራርሱ በርባዴ ። 27ነምቾ እን ህርያሳት
ደርቤ ሱን ገሩ፥ አፍራ አች እሰ ደርበቴ፥
‹ኑረትሞ ኤኙቱ ሴረቱዳፍ አባ ፍርዲ
ስጎዴ? 28አከ ከሌሰ ነምቾ ግብጥ ሰነ
ሩኩቴ አጄፍቴ፥ አነስ አጄሱ ከጄልቴ?›
እቲን ጄዴ* ። 29ዱቢ ከነረት ሙሴን
በቀቴ፥ ብየ ሚድያንት ገላ ተኤ ጅራቴ፤
አችት እልማን ለመ እንጎደቴ* ።

*23-24. በኡ 2፡11-12 *26-28. በኡ 2፡13-14፤
ሉቃ 12፡14፤ ሆኤ 7፡35
*29. በኡ 2፡15፥21-22፤ 18፡3-4

30 «ወጋ አፉርተመ ቦዴ ኩኖ ለፈ ኦና
ጋረ ሲናት፥ ሁጢ ቆራቲ አከ እብዳ ቦበኡ
ቶኮ ኬሰት፥ ኤርገማን ዋቀዮ ሙሴት
እንሙልአቴ፤ 31ሙሴን ዮሙ እሰ አርጌ
ሙልአተ ከነ ድንቅፈቴ፥ እላሉፍስ እት
ድአቴ፥ ሰገሌ ጎፍታ ደገኤ፥ 32‹ዋቀዮ አነ!
ከን አቦተኬቲ፥ ዋቀዮ እሰ ከን አብራሃም፥
ከን ይስሀቅ፥ ከን ያቆብስ› እቲን ጄዴ፤
ሙሴን እንሮምኤ፥ ገረሳ እላሉፍስ እጀ ሀን
ጀባትኔ፤ 33ጎፍትቾ ዮሙስ፥ ‹እዶን አት
ዳበቱ ኩን ለፈ ቁልቁላአ ዋን ተኤፍ፥ ኮጄ
ሚለኬቲ ባስ! 34አን ሚደመ ሰበኮ ወረ
ግብጥ ጅረኒ አርጌረ፥ አድናሳኒ ደገኤረ፥
እሳን ፉሩዳፍስ ገድ ቡኤረ፤ አመስ ኮቱ ገረ
ግብጥት ስንኤርገ› እቲን ጄዴ* ። 35ሙሴን
ኩን፥ እሱመ እሳን ገኚ፥ ‹ኤኙቱ ሴረቱዳፍ
አባ ፍርዲ ስጎዴ?› እቲን ጄደኒደ፤ ዋቀዮ
ሀርከ ኤርገማሳ እሰ ሁጥቾ ቆራቲ ኬሰት እት
ሙልአቴቲን፥ አከ ሴረቱት አከ ፉሩትስ እሰ
ኤርጌረ* ። 36እን ኩን ብየ ግብጢቲ እሳን
ባሴ፤ ግብጢዳ ዬሮ ባሴት፥ ገላነ ኤሪት
ራት፥ ወጋ አፉርተመ ዬሮ ለፈ ዱዋ ኬሰ
እሳን ጌጊሴትስ ድንቂዳፍ ምልክተ ጎዴ* ።
37ሙሴን እን ነሞተ እስራኤሊን፥ ‹ዋቀዮ
አናን አኩመ ካሴ፥ አቦሎተኬሰን ኬሳ ራጂ
ቶኮ እስኒፍ እንካስ› ጄዴ እሱመ ከነ* ። 38ኤር
ገማ ዋቀዮ እሰ ጋረ ሲናረት እሰት ዱበቴ
ሰናፍ፥ አቦተኬኘ ወረ ለፈ ዱዋት ወልት
ቀበመን ግዱ ከን ዳበቴ፥ እሱመ ከነ፤ እሱ
መቱስ ዱቢ ጅራታ ኑት ኬኑዳፍ ፉደቴ* ።

*30-34. በኡ 3፡1-10 *35. በኡ 2፡14፤ 3፡2
*36. በኡ 7፡5፤ 14፡21፤ ለኮ 14፡33
*37. 3፡22፤ ኬሰ 18፡15፥18 *38. 7፡53፤
በኡ 19፡1—20፡17፤ ኬሰ 5፡1-33፤ 9፡10

39 «አቦትንኬኛ ገሩ ሙሴፍ አበመሙ
ሀንጃለትኔ፥ አፍራ እስ ደርበተኒ ያዳን ገረ
ግብጦት ዴብአን*፤ 40እሳን ዮሙስ አሮ
ኒን፥ ‹ከእ፥ ዋቀዮሊ ዱረ-ቡቱ ኑፍ ተአን
ኑፍ ቶልች! ሙሴን እን ብየ ግብጢቲ
ኑባሴ ስላ፥ ዋን እን ተኤ ሀንቤክኑ›
ጂደን*። 41እሳን ዱሮ ሰነት ዋን አከ ጀቢ
ቶልቾኒ፥ ዋቀይቾ ቶልፈሜ ሰናፍስ አርሳ
ድኤሰን፤ ኡልፍነ ሆጂ ሀርከሳኒ ከነስ
እንአያኔፈተን*። 42ዋቀዮ ገሩ እሳንራ ገረ
ገሌ፥ ኡርጆተ ዋቀ ኬሳት አከ ሰገደኒፍ
ደበርሴ እሳን ኬኔ፤ መጫፈ ራጆታ ኬሰት
አኩመ ጫፈሜ፥

‹ያ ነሞተ እስራኤል፥
ወጋ አፉርተመ ለፈ ዱዋ
ሰነ ኬሰት
ሆረ ቀልማፍ አርሳ አናፍ
ድኤስተኒቱሞሬ?
43እስና ጎዶ ሞሎክ እስ ኡፈተራ
ሆጂተሜፍ
ብፈ ኡርጂ ዋቀይቾ፡- ሬፉን
ጂደሙ ባተን፤
እስን እሳኒፍ ሰገዱዳፍ
ዋቀዮሊ ቶልፈመን ሆጂተተን፤
አንስሞ እስን ባሴ፥
ብየ ባቢሎንረ ፈጋቱት እስን
ነንደበርሰ› ጂዴ*።

*39. ለኮ 14:3 *40. በኡ 32:1፥23
*41. በኡ 32:2-6 *42-43. አሞ 5:25-27

44 «አቦትንኬኛ ለፈ ዱዋ ሰነ ኬሰት
‹ጎዶ ዳባ› አፍ ብራ ቀቡ ቱረን፤ ጎዶን
ሱንስ አከ እስ ዋቀዮ ሙሴት አርግሲሴ፥
‹አከስት ቶጺስ› እቲን ጂዴት፥ ከን ሆጂ
ተሜ ቱሬ*። 45አቦትንኬኛ ወር እሳን
ቦዴስ ጎድቾ ፉደተኒ፥ ኢያሱዳ ወጅን ብየ
ሰበ ወረ ዋቀዮ እሳን ዱራ አፌ ባሴት
ገለን፤ ጎድችስ ሀመ በረ ዳዊትት እሳን
ግዱ ቱሬ*። 46ዳዊት ዮሙስ ዋቀዮ ዱረት
አያነ አርገቴ፥ ዋቀዮ እስ ከን ያቆቢፍ መነ
እጃሩዳፍ ጋፈቴ*። 47ዋቀዮፍ መነ ከን
እጃሬ ገሩ ሶሎሞን ቱሬ*።

*44. በኡ 25:9፥40 *45. ኢያ 3:14-17
*46. 2ሳሙ 7:1-6፤ 1ዜና 17:1-14፤
ፉር 132:5 *47. 1ሞቶ 6:1-38፤
2ዜና 3:1-17

48 «ዋቀዮ እን ሁንዱማ ገረራ
ጅሩሞ፥ መኔን ሀርከ ነሞታቲን ሆጂተመን
ኬሰ ሀንጅራቱ፤ ራጆች አኩመ ጂዱዩ፥
49‹በንቲን ዋቃ ቴሶኮት፥ ለፍትስ ኤጂተ
ሚለኮቲት፤ መነ አተሚ አናፍ እጃር
ቱሬ? ዮኪስ እዶን በቆናኮቲ እስ ከሚ?
50እሳን ከነ ሁንዱማስ ሀርከኮቱ ሆጂቴ
ምቲሬ? ጂደ ጎፍትች›*።

*49-50. ኢሳ 66:1-2

51 «እስን መተጀቤዩነ፥ ገራንኬሰን
አከ ገራ ወረ ዋቀዮት ሀንአመንኒት፥ ጉር
ኬሰን አከ ጉረ ወረ ዋቀዮን ሀንደገእኒት፤
አኩመ አቦትንኬሰን ጎቻ ቱረን፥ እስንስ
ዱሮ ሁንዱማ ሀፉረ ቁልቁሉ ጀላ ድዱ*።
52ራጆተ ኬሰሞ ከን አቦትንኬሰን ሀንአርአ
ትን ጅረ ቱሬሬ? እን ቀጂላን ሱን ዱፉፍ
አከ ጅሩ፥ ወረ ራጂ ዱበተን አጂሰኒሩ፤
እን እሱመ እስን አመ ደበርስተኒ ኬን
ተን፥ እስ እስን አጂፍተንስ*። 53እስኑመ
ወር አከ ኤርገሞትን ዋቀዮ እስንት ኬነንት
ሴረ ፉደተኒ፥ ኤጉሞ ድደን» ጂዴ*።

*51. ኤር 9:26፤ ኢሳ 63:10
*52. 2ዜና 36:16፤ ማቴ 23:31 *53. 7:38፤
ገላ 3:19፤ እብ 2:2

እስጢፉኖስ ደጋዳን ሩኩተሜ ዱኡሳ

54እሳን ከነ ሁንዱማ ዮሙ ደገአን አሪ
ጉዳራ ከን ከኤ፥ እሰት እንጭኒነቱ ቱረን*።
55እስጢፉኖስ ገሩ ሀፉረ ቁልቁሉዳን
ጉተሜ፥ ኡቱ እጀ እራ ሀንቡቅፈትንስ ዋቀ
ኬሰ አል እላሌ፥ ኡልፍነ ዋቀዮ፥ ዩሱስንስ
ገረ ምርገ ዋቀዮ ዳበቴ አርጌ*። 56«ኩኖ አን፥
በንቲወን ዋቃ በነሚኒ፥ እልም ኑማስ ገረ
ምርገ ዋቀዮ ዳበቴ ነንአርጌ» ጂዴ*። 57እሳን
ገሩ ጉረሳኒ ጩቃለተኒ፥ ጉድሰኒ እት ወጩ
ኒስ፥ ኤርገተካ እት ፈገን። 58መንደረ ኬሳ
ደደርበቻ ገድ ባሰኒ፥ ደጋዳን እንሩኩተን፤
ወር ዱገ-ባቱንስ ኡፈተሳኒ ሚለ ደርገኔሰ
ሳአል ጂደሙ ቶኮ ጀለ ነቀተኒ ቱረን*።
59ኡቱመ እሳን ደጋዳን እስ ሩኩታ ጅረኒ፥
እስጢፉኖስ፥ «ጎፍታ ዩሱስ፥ ሀፉረኮ
ፉደዱ!» ጂዴ ከደቴ*። 60ጅልቤንፈቴ
ሰገሌ ጉዳዳን፥ «ያ ጎፍታ፥ ጩቡ ከነ እሳንት
ሀንለካእን!» ጂዴ እዩ፤ ከነ ጂዴስ ኩፌ
እንአባፈቴ*።

*54. 5:33 *55. 6:5፤ ሉቃ 22:69
*56. ማቴ 26:64 *58. 22:20 *59. ፉር 31:5፤
ሉቃ 23:46 *60. ሉቃ 23:34

በቆና 8

ሳኦል ወልዳ አመንቶታ አርአቿሳ

1ሳኦል አጇፈሙ እስጢፋኖስት ወሊ
ገሌ ቱሬ፤ ከነረትሞ ጉዬመ ሰነ ወልዳ
አመንቶተ ዬሩሳሌም ኬስ ጅርቱረት አርአ
ተሙ ጉዳቱ ከኤ፤ ኤርገሞተራ ከን ሀፌ
አመንቶትን ሁንድኑ ኩታ ብየ ይሁዳቲፍ
ሰማርያ ኬስ ብትምፈመን*። 2ጀሬን ዋቀ
ዮፍ ቡለን ቶኮ እስጢፋኖሲፍ በእቾ ጉዳሳ
ቦአኒ፥ ሬፈሳ አዋለን። 3ሳኦል ገሩ ወልዳ
አመንቶታ ለፈራ በሌሱዳፍ መኔን ኬሰ
አዴሜ፥ ዲሮታፍ ዱበርቶተ አመንቶተ
ተአን ሀርከሴ፥ መነ ህዳት እንኬነ ቱሬ*።

*1. 7:58፤ 11:19 *3. 9:1፤ 22:4-5፤
26:9-11

ብየ ሰማርያት ወንጌል ለለበሙሳ

4 አመንቶትን ወር ብትማአን ብየ ኬሰ
ናነአኒ፥ ዱብቾ እንለለበን። 5ፊሊጶስ ገር
ጋርቶተ ኬሳ ቶኮ፥ መንደረ ሰማርያ ቶኮት
ገድ ቡኤ፥ ነሞተ መንደርቻት ክርስቶስን
ለለቤ። 6ቱት ጀራስ ጉረ ቄንሰኒ፥ ዱቢ
ፊሊጶስ ዱበቴ ደጌፈተን፤ ምልክተ እን
ሆጇቴስ እንአርገን። 7ሀፉሮትን ሀሞን
ሰገሌ ጉዳዳን ጨራነኒ፥ ነሞተ ባይኤ ኬሳ
በአን፤ ነሞትን ባይኤን ደግንሳኒ ገር-ቶኮ
ከን ዱኤ፥ ወር ሆኮለንስ እንፈይፈመን*።
8ከነትስ ወር መንደረ ሰና ጉዳ እንገመ
ደን።

*7. ማር 6:7፤ 16:17

9መንደረ ሰነ ነሞቾ ሲሞን ጇደሙ፥
ቆርቾ ነመት ጎቿሳቲን ነሞተ ሰማርያ ድንቅ
ሲሴ፥ ነመ ጉዳ ከን ኦፊን ጇዴ ቶኮ ጅረ
ቱሬ። 10ነሞትን መንደረ ሰና ሁንድኑ ጥጥነ
ዮታ ሀመ ጉርጉዶታት ዱቢንሳ ዱጋደ ጇደኒ
ፉደተኒ፥ «ነሞቾ ኩን፥ ሁሞነ ዋቀዮ እሰ
ጉዳ ጇደሜ ዋመሙ፥ አፍ ኬሳ ቀበ»
ጇደን። 11እሳን፥ ሲሞን ኩን ዬሮ ዴራዳ
ጇልቀቤ ቆርቾ ነመት ጎቿሳቲን ዋን እሳን
ድንቅፈቿሴፍ፥ እሰ ዱካ ረረአ ቱረን።
12አመ ገሩ ነሞትን ኩን፥ ፊሊጶስ ዋኤ
ሞቱማ ዋቀዮቲፍ፥ ዋኤ መቃ ዬሱስ ክርስ
ቶስ ምስራቾ ዮሙ እሳንት ለለቤ አመነኒ፥
ዲሮትንስ ዱበርቶትንስ እንጬጳመን*።
13ሲሞን ኦፊሳቲዩ አመኔ፥ ኤርገ ጬጳሜ
ምልክታፍ ድንቂ ጉርጉዳ፥ ዋቀዮ ሀርከ ፊሊ
ጶሲን ሆጇቴ አርግናን ድንቅፈቴ ፊሊጶስ
ብራ አዴሙ ጅቤ።

*12. ማቴ 28:19

14 ዮሙስ ኤርገሞትን ዬሩሳሌም ጅረን
ወር ሰማርያ ዱቢ ዋቀዮ ፉደቿሳኒ ደገ
አኒ፥ ጴጥሮሲፍ ዮሀንስን ኤርጊኒፍ።
15እሳን ሰማርያት ገድ ቡአኒ፥ ሀፉረ ቁል
ቁሉ አከ አርገተኒፍ አመንቶታፍ ከደ
ተን። 16መቃ ጎፍታ ዬሱስ ዱዋት
ጬጳመኒ ቱረን መሌ፥ ሀፉር ቁልቁሉን
እሳን ኬሳ ነመ ቶኮረትሌ ህንቡኔ። 17ኤር
ገሞትን ሀርከሳኒ እሳንረ ካአን፥ እሳንሞ
ሀፉረ ቁልቁሉ አርገተን*።

*17. 19:6

18 ሲሞን ዮሙስ ሀርከ ኤርገሞታ
ነመረ ካአሙዳን፥ ሀፉርቾ አከ ኬነሜ አር
ግናን፥ ሆሪ ኤርገሞታፍ ፍዴ፥ 19«ሀር
ከኮ ከነን እረ ካኡ ሁንድኑ!» ሀፉረ
ቁልቁሉ ሀአርገቱፍ ሁምነ አከሲ አናፍ
ሰሞ ኬና፥ ጇዴ። 20ጴጥሮስ ገሩ ዴብ
ሴፊ፥ «ኬናን ዋቀዮ ሆሪዳን እንብተመ
ጇቴ ዋን ያዴፍ፥ ሆሪንኬ ሲወጅን
ሀበዱ! 21ያድን ገራኬ ዋቀዮ ዱረት ቀጇላ
ዋን ህንተእኒፍ፥ አት ዱቢ ከነ ኬሳ ህንቀ
ብዱ፥ ቆደስ ህንቀብዱ። 22ከናፍስ ሀምነ
ከነቲ ያደ ገራኬ ጌደረዱ፥ ጎፍትቾስ
ከደዱ፥ ሀማ ያዱኬ ከነ ዲፈሙ ሲፍ ጎደ
ተአ። 23ያድን ሀዳአን አከ ስኬሰ ጉቴፍ፥
ጬቡን አከ ስህደቴ ነንአርገ» ጇዴ*።
24ከነረት ሲሞን ዴብሴ፥ «ሀደራ ጇቾ
እስን አናን ጇተን ኬሳ፥ ቶኮሌ አነረ አከ
ህንጌኙፍ ጎፍታ አናፍ ከደዳ!» ጇዴ።
25ኤርገሞትን ሱን ዋኤ ዬሱስ ዱጋ በአኒ፥
ዱቢ ጎፍታስ ዱበተኒ፥ ገንዴን ወረ ሰማ
ርያ ባይኤት ወንጌለ ለለባ ዬሩሳሌምት
ዴብአን።

*23. ኬሰ 29:18

ፊሊጶሲፍ ነሞቾ ኢትዮጵያ

26 ኤርገሲ ኤርገማን ዋቀዮ ፊሊጶ
ሲን፥ «ከእ፥ ዋሬት ገረ ምርጋ ገረ ከራ
አና፥ እሰ ዬሩሳሌሚ ጋዛት ጌሱ ደቅ!»
ጇዴ። 27ፊሊጶስ ዮሙስ ከኤ ደቄ፤
ኩኖ፥ ነሞቾ ጡአሺን ቶኮ እት ዱፌ፤
ነሞቾ ኩን ቀቤኝ «ከንደኬ» ሞትቲ ወረ
ኢትዮጵያ ሁንዱማረት አቦማ ቱሬ፤ እን
ዋቀዮፍ ሰገዱዳፍ ዬሩሳሌም ደቄ ቱሬ።
28ኡቱ አቼ ገሉስ ኮንኮላታ ኮቴ ዱዳዳን
ሀርከፈሙረ ታኤ፥ መጫፈ ራጅቾ ኢሳ
ያስ ዱብሳ እንአዴመ። 29ሀፉር ቁልቁሉን
ዮሙስ ፊሊጶሲን፥ «ኮንኮላታ ከነት ድአ
ዱቲ፥ እሰ ዱካ አዴም!» ጇዴ። 30ፊሊ

ጾስስ ኮንኮላታ ሰነት ፊጌ፥ ነምች መጫፈ
ራጅቸ ኢሳያስ ኡቱ ዱብሱ ደገኤ፥ «ዋን
ዱብሱት ጅርቱ ከነ እንሁብታ?» ጂጴ እሰ
ጋፊቴ። 31ነምችሞ፥ «ኡቱ ነምን አናፍ
ህንእብስን፥ አተምተን ሁበቹ ደንደአ?»
ጂጴ ዴብሴ፤ አከ ፊሊጾስ ኮንኮላታ ያቤ
እሰ ቡኬ ታኡፍስ እንከደቴ።

32ዱቢን መጫፍቸ እን ዱብሳ ቱሬ፥

«እን አከ ሆላ ቀለሙዳፍ
ጌፊሜ፥
አከ እልሞን ሆላ፥
ነምን ርፌንሰሼ ዮሙ ሙሩ
ሰገሌሼ ህንደጌስፍኔ፥
አከሱመ እንስ አፉንሳ ህንሳቀቱ።
33ነመ ገድ ዴብአ ዋን ተኤፍ፥
ዱጋንሳ ህንእላለምኔ፤
ህደ ደለ ደለሳስ ኤፑቱ ህመሬ?
ጅሬኝሳ ለፈራ እንፉደመ»
ከን ጂዱ ቱሬ*።

34ነምች ኢትዮጵያ ሱን ዮሙስ ፊሊጾ
ሲን፥ «ራጅች ዋኤ ኤፑቲፍ ከነ ዱበታ?
ሀደራ አነት ህም! ዋኤ ኦፊሳቲሞ ዮኪስ
ዋኤ ነመ ብሩቲ?» ጂጴ ጋፊቴ። 35ፊሊ
ጾስ ኩታ መጫፈ ከናቲ ጀልቀቤ፥ ዋኤ
ዬሱስ ምስራቾ እት ህሙት ከኤ።
36ኡቱመ ከራ ሰነ አዴመኒ፥ ብሻን ቶኮ
ብረ ገአን፤ ነምችሞ ፊሊጾሲን፥ «ብሻን
ኩኖት፥ አከ አን ህንጩጰምኔፍ ማልቱ
ነዶዋ?» ጂጴ*።

*32-33. ኢሳ 53:7-8 *36. 10:47

[37 ፊሊጾስ ዮሙስ፥ «ገራኬ ሁንዱ
ማን ዮ አመንቴፍ፥ ሲፍ እንደንደአመ»
ጂጴን፤ ከነረት እን፥ «ዬሱስ ክርስቶስ
እልመ ዋቀዮ አከ ተኤ ነንአመነ» ጂጴ
ዴብሴ።] 38ነምችሞ ኮንኮላትች አከ ዳበ
ቱፍ አቦሜ፤ ፊሊጾሲፍ ነምች ብሻን ኬሰ
ልጠኒ፥ ፊሊጾስ እሰ እንጩጴ። 39ብሻንቸ
ኬሳ ዮሙ በአን፥ ሀፉር ጎፍታ ፊሊጾስን
ቡቴ፥ ፉዴ አዴሜ፤ ነምች ዴብኤ እሰ
ህንአርግኔ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ከራሳ እት
ፉፌ ገመዳ አዴሜ*። 40ፊሊጾስ ገሩ አዞ
ጦንት አርገሜ፥ ብይቸ ኬሰ ናነኤ፥ መን
ደረ ሁንዱማት ወንጌለ ለለባ መንደረ
ቂሳሪያ ዱፌ*። *39. 1ሞቶ 18:12 *40. 21:8

ቦቆና 9

ሳኦል፥ ዬሱስት አመኑሳ

(ሆኤ 22:6-16፤ 26:12-18)

1ሳኦል አመሌ በርቶተ ጎፍታ ዶርስሱ
ዳፍ አጀሱት በንበና፥ ገረ አንገፈ ሉቦታ
ደቄ*፤ 2ወረ ዳንዲ ወንጌላረ አዴመን ዮ
አርጌ፥ ዲሮተስ ተኡ ዱበርቶተስ ተኡ፥
ህዴ ገረ ዬሩሳሌምት ፍዱዳፍ በርባዴ፤
ከናፍስ አጀጀ መኔን ሰገዳ ደማስቆት አከ
እሳፍ ጫፉፍ፥ አንገፈ ሉቦታ ጋፊቴ*።
3ኡቱ አዴሙስ ደማስቆት ድአቴ፥
ኩኖ፥ ድንገተ፥ እፍን ዋቀራ ናኖሳት በለ
ቁሰኤ*፤ 4ለፈ ደኤስ ሰገሌ፥ «ሳኦል፥
ሳኦል፥ ማሊፍ ነአርአታ?» ጂዱን
ደገኤ፤ 5እንሞ፥ «ኤኙ አቲ? ያ ጎፍታ»
ጂጴ፤ ሰገልችስ ዴብሴ፥ «አነ፥ ዬሱስ፥
ከን አት አርአቱ፤ 6ገሩ፥ ከእ! ገረ መን
ደራት ልጥ! ዋን ጎቹን ሲፍ ተኡስ ስት
እንህመመ» ጂዴን። 7ነሞትን ወር እሳ
ወጅን አዴማ ቱረን፥ ጨሉመ ጂደኒ ዳበ
ተን መሌ፥ ዋ ዱበቹ ህንደንዴኙ፤ እሰ
ዱበቱስ ሰገሌሳ ደገኡራ ከን ሀፌ፥ ነመ
ቶኮሌ ህንአርግኔ። 8ሳኦል ለፉ ከኤ እጀሳ
ዮሙ በኔ፥ ዋን ቶኮሌ አርጉ ህንደንዴኙ፤
ከናፍስ ሀርከሳ ቀበኒ ደማስቆት ገልቸን።
9ሀመ ጉያ ሰድኢትስ ዋ አርጉ ህንደን
ዴኙ፤ ዬሮ ሰነት ሆማ ህንኛትኔ፥ ህንዱግ
ኔስ። *1. 8:3፤ 9:13 *2. 9:14 *3. 1ቆሮ 15:8

10 በርቱን አነኒያስ ጂደሙ ቶኮሞ ደማ
ስቆ ቱሬ፤ ጎፍታን ሙልአተት፥ «አነኒ
ያስ!» እቲን ጂናን፥ እንሞ፥ «ኩኖ አሰን
ጅረ፥ ያ ጎፍታ!» ጂጴ። 11ጎፍታን፥
«ከእ፥ ገረ ከራ ‹ስሪ› ጂደሙ ደቅ! ነመ
ብየ ጠርሴስ መቃንሳ ሳኦል ጂደሙ ቶኮ፥
መነ ዩዳስት እያፈዱ፤ ኩኖ እን ከደተት
ጅረ*። 12እኑምቱ አት፥ አነኒያስ፥ እሰ
ብረ ዱፍቴ፥ አከ አገርቱንሳ እሳፍ ዴብ
ኡፍ ሀርከኬ ኡቱ እሰረ ኬሱ ሙልአተት
አርጌረ» ጂዴን። 13አነኒያስ ገሩ ዴብሴ፥
«ያ ጎፍታ፥ ነምች ኩን ዬሩሳሌምት ወረ
ሲፍ ቁልቁላአን አተም አከ ሚዳ ቱሬ፥
ዋኤሳ ነመ ባይኤራ ደገኤረ። 14አስትስ
ወረ መቃኬ ዋመተን ሁንዱማ ቀቤ ህዱ
ዳፍ፥ ሉቦተ ወረ አንገፎታ ብራ አቦ አር
ገቴረ» ጂጴ*። 15ጎፍትች ገሩ፥ «ደቅ፥
እን ምአ ሆጂኮቲ እሰ ወረ ሰበ ዋቀዮ ህን
ተእን ዱረት፥ ሞቶተ ዱረት፥ ነሞተ እስ

ራኤል ዱረትስ መቃኮ ቤክስሱዳፍ አን
ፎአዴደ*። 16 መቃኮ ሙልእሱዳፍ ጀዴስ
ሀመም ድጰቹፍ አከ እን ጅሩ፥ አን አፊ
ኮቲ እሰ ነንአርግሲሰ» ጀዴ*።
*11. 21፡39 *14. 9፡1-2፤ 1ቆሮ 1፡2
*15. 26፡1፤ 27፡24፤ ሮማ 1፡5
*16. 2ቆሮ 11፡23-28

17 አነኒያስ ከኤ ደቄ መንቾስ ልጤ፥
ሀርከሳ መታ ሳኦልረ ካኤ፥ «አቦሌሰኮ
ሳኦል፥ ጎፍትቾ፥ ዬሱስ እን ከራ አት እረ
ዱፍቴረት ስት ሙልአቴ፥ ዋኤኬ አነት
ሀሜረ፤ አከ አገርቱንኬ ሲፍ ዴብኡፍ፥
ሀፉረ ቁልቁሉዳን አከ ጉተምቱፍስ ገረ
ኬት ነኤርጌረ» እቲን ጀዴ። 18 አቹማንስ
ዋን አከ ቆላ እጀሳ ለቹራ ቡናን፥ አገርቱ
ንሳ ዴብኤ፤ እን አቹማ ከኤ ጬጰሜ።
19 ኛተ ኛቴስ ጀባቴ፤ በርቶተ ወረ ደማስቆ
ብረስ ቡቡሌ።

ሳኦል ደማስቆት ለለቡሳ

20 ሳኦል ኤርገሲ ኡቱ ሀንቱርን መኔን
ሰገዳ ኬሰት፥ «ዬሱስ ኩን እልመ ዋቀ
ዮት» ጀዴ ለለቤ። 21 ወር እሰ ደገአን
ሁንድኑ ገሩ ድንቅፈተኒ፥ «ነምቾ ኩን፥
እሰ ዬሩሳሌምት ወረ መቃ ዬሱስ ዋመተን
በሌሱፍ ደመአ ቱሬ ምቲ? አደነዩ እሳ
ኑመ ሀዴ ሉቦተ ወረ አንገፎተት ጌሱዳፍ
ዱፌ ቱሬ ምቲ?» ጀደኒ ጋፈተን*።
22 ሳኦል ገሩ ለለብሳ ሁምነ አርገቻ
አዴሜ፥ ዬሱስ መሲሂ ተኡሳ ከን እን
እቲን ሁበቺሴስ አመንሲሳ ዋን ቱሬፍ፥
ይሁዶትን ወር ደማስቆ ጅራተን ወሊሳ
ወላለን*።
*21. 8፡1፤ 9፡1፥14፤ 26፡10 *22. 18፡28

23 ጉያ ባይኤ ኤርገ ሳኦል ከነ ሆጂቻ
ቡቡሌሞ፥ ይሁዶትን ወልት ደቾአኒ እሰ
አጄሱዳፍ መርየተን። 24 መሬንሳኒ ኩን ገሩ
ሳኦል ብረ ገኤ፤ እሳንሞ እሰ አጄሱዳፍ፥
ሀልከኒፍ ጉያ በልበለ ኬላ መንደርቻ
እንኤጉ ቱረን። 25 ወር ገሬሳቲ ገሩ ጋፍ
ቶኮ ሀልከን ጌሰኒ፥ ጉቦ ኬሰ ካአኒ መሰራ
ጉባዳን ገድ እሰ ቡሰን*።
*23-25. 23፡12፥16፤ 2ቆሮ 11፡32-33

ሳኦል መንደረ ዬሩሳሌምት ለለቡሳ

26 ሳኦል ኤርገሲ ገረ ዬሩሳሌም ደቄ፥
በርቶተት ደበለሙ ያሌ፤ እሳን ገሩ አከ
እን ዱጉመ በርቱ ተኤ ሀንአመንኔ ዋን ቱረ
ኒፍ፥ ሁንዱምትሳኒ እሰ ሶዳተን፤ 27 ባርና
ባስ ገሩ ፉዴ ኤርገሞተት እሰ ጌሴ፤
ከራት አተምት ጎፍታ አከ እን አርጌ፥
ጎፍታንስ አከ እሰት ዱበቴ እሳንት ሙል
እሴ፤ ደማስቆትሞ ሳኦል አተምት እጀ
ጀብናን መቃ ዬሱሲን አከ ዱበቴ፥ እሳ
ንት ሀሜ*። 28 ሳኦል እሳኒ ወጅን ዬሩሳ
ሌም ኬሰ ዴዴብአ ቡቡሌ፤ መቃ ጎፍታ
ዬሱሲን እጀ ጀብናን ለለቤ። 29 ወረ ይሁ
ዶተ አፉን ግሪኪ ሃሰአኒ ወጅንስ ዱበቴ፥
እሳኒን ሞርከቻ ቱሬ፥ እሳን ገሩ እሰ
አጄሱ ያለን። 30 አቦሎትንሞ ዬሮ ከነ በረ
ንት፥ ገረ ቂሳሪያት ጌሰኒ፥ ጠርሴስት እሰ
እንኤርገን*።
*26-27. 9፡20፤ ገላ 1፡18 *30. 11፡25

ወልዳን አመንቶታ ነጋ አርገቹ

31 ዬሮ ሰነ ኬሰ ወልዳን አመንቶታ
ይሁዳ፥ ገሊላ፥ ሰማርያ ሁንዱማ ኬሰት
ነጋ አርገቴ፥ እጃረምቴ፤ ሶዳ ጎፍታት
ጅራቻ፥ ጀጀብነ ሀፉረ ቁልቁሉቲንስ ባይ
አቻ ቱርቴ።

ጴጥሮስ ሊዳት ኤኔያስን ፈይሱሳ

32 ጴጥሮስ እዶ ሁንዱማ እንናነአ
ቱሬ፤ አል ቶኮስ ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአኒ
መንደረ ሊዳ[†3] ኬሰ ጅራተን እላሉዳፍ ገድ
ቡኤ። 33 አችት ነመ መቃንሳ ኤኔያስ
ጀደሙ ቶኮ ወጅን ወል አርጌ፤ እን
ደግንሳ ገር-ቶኮ ዱናን፥ ወጋ ሰዴት ጉቱ
ስሬሳራ ሀንቡኔ ቱሬ። 34 ጴጥሮስ፥
«ኤኔያስ፥ ዬሱስ ክርስቶስ ስፈይሰ፥ ከእ
አፈተኬ ደቻስ!» እቲን ጀዴ፤ አቹማን
ኤኔያስ እንከኤ*፤ 35 ነሞትን ሊዳፍ በኬ
ሳሮን ኬሰ ጅራተን ሁንድኑሞ ነምቾ
አርገኒ፥ ገረ ጎፍታት ዴብአን።
*34. 3፡6፥8፤ 14፡10

ጴጥሮስ፥ ዮጴት ጣቢታ ዱአ ኬሳ ጅሬኘት ዴብሱሳ

36 መንደረ ዮጴ ኬሰስ በርቱን ጣቢታ
ጀደምቱ ቶኮ ቱርቴ፥ መቃንሼ አፉን ግሪ

[†3] ሆኤ 9፡32 «ሊዳ» እብ «ሉድ» ከናፍ ከኩ ሞፉ ኬሰት «ሉድ» ጀደሜ (1ሴና 8፡12)።

ኪት «ዶርካስ» ቱሬ፥ ሂኩንሳሞ
«ኩሩጲ» ጂቹደ፤ እሼን ዬሮሼ ሁንዱማ
ሆጂ ጋሪ ሆጂቹዳፍ ህዬሶተ ገርጋሩዳን
እንደበርስት ቱርቴ። 37 ግዱ ቶኮ ዱኩብ
ሰቴ ዱናን፥ ደግነ ድቀኒ ኩታ እሰ መነ
ጉባ ኬሰ ጪብሰን፤ 38 ሊዳን ዮጴት ድአ
ቱሬዩ፥ በርቶትን፥ ጴጥሮስ አች አከ ጅሩ
ደገአኒ፥ «ህደራ አማፍ አመት ኑብረ
ገእ!» ጂደኒ አከ እሰ ዋመኒፍ ነሞተ ለመ
እት ኤርገን። 39 ጴጥሮስ ከኤ እሳኒ ወጅን
ደቄ፥ አከ እን አች ገኤንስ ገረ ኩታ መነ
ጉባት እሰ ጌሰን፤ አችት ሃዶትን ህዬሳ
ሁንድኑ እሰ ናነአኒ ቦአ፥ ኡፈተ ጀላፍ
እራን ኡፈተን ከን «ኩሩጴን» ፈያት እሳ
ኒፍ ሆጄቴ፥ እሰት እንአርግሲሱ ቱረን።
40 ጴጥሮስ ገሩ ሁንዱመሳኒ አለ ባሴ፥ አፊ
ሳቲ ጅልቤንፈቴ ከደቴ፤ ኤርገሲ ገረ ሬፍ
ቻት ገረገሌ፥ «ጣቢታ፥ ከእ!» ጂዴን፤
እሼን እጀሼ በነቴ፥ ጴጥሮስን ዮሙ አር
ግቴ አል ጂቴ ቴሴ*። 41 ጴጥሮስሞ ሀርከሳ
እት ሂጠቴ፥ ሀርከሼ ቀቤ አል እሼ ካሴ፤
ከነ ቦዴስ አመንቶተ፥ ሃዶቲ ህዬሳስ
ዋሜ፥ ፈያሼ እሳን ግዱ ዳበቺሴ። 42 ኩንስ
ዮጴ ሁንዱማት ቤከሜ፥ ነሞትን ባይኤን
ኀፍታት አመነን። 43 ጴጥሮስ ነምቾ ኀጋ
ዱጉ መቃንሳ ሲሞን ጂደሙ ቶኮ ብረት
ሀፌ፥ ጉያ ባይኤዳፍ ዮጴ ቱሬ*።
*40. ማር 5፡40-41 *43. 10፡6፥32

ቦቆና 10

ጴጥሮሲፍ ቆርኔሌዎስ

1 ነምች ቆርኔሌዎስ ጂደሙ ቶኮ መንደረ
ቂሳሪያ ኬሰ ጅረ ቱሬ፤ እን ኩተተ ወራነ ወረ
ሮማ «ኢጣሊቃ» ጂደሜ ዋመሜረት አንገፈ
ድባ ቱሬ። 2 እን ነመ ዋቀዮፍ ቡሌ፥ ማቲሳ
ሁንዱማ ወጅንስ ዋቀዮን ከን ሶዳቴ ቱሬ፤
ወረ ይሁዶታ ኬሳ ደደቦተ ከን ቱረን ባይኤ
እንገርጋሬ፤ ዬሮ ሁንዱማትስ ደደቢ መሌ
ዋቀዮን እንከደተ ቱሬ። 3 ጋፍ ቶኮ አከ ሰአቲ
ሰልገፋት ሙልአተ አርጌ፤ ሙልአትቾትስ
ኤርገማን ዋቀዮ ቶኮ እዶ እን ጅሩ ዱፌ፥ «ያ
ቆርኔሌዎስ!» ጂዴ እት ዱበቴ። 4 ቆርኔሌ
ዎስ ዮሙስ ፈጀጀ እሰ እላሌ ሶዳቻ፥ «ማል
እን ያ ኀፍታ?» ጂዴ ጋፈቴ፤ ኤርገምችሞ
ዴብሴፊ፥ «ዋቀዮ ከደተኬ ደገኤረ፥ ደደ
ቦተ ገርጋሩኬስ ያደቴረ። 5 አመስ ነሞተ
ዮጴት ኤርጊቲ ሲሞን እሰ ጴጥሮስ ጂደሙ
ዋምስስ። 6 እኖ ሲሞን እሰ ኀጋ ዱጉ ብረ
ኬሱሙማ ቡፈቴ ጅረ፤ መን ሲሞንሞ እሰ
ገላነ ቀርቀራት» ጂዴን። 7 ኤርገምች እሰት
ዱበቴ ኤርገ አዴሜ ቦዴ፥ ሆጄቶተ መነሳ
ኬሳ ነመ ለመ፥ ወረ ሎልቱ እሳፍ አመነመን
ኬሳሞ፥ ነመ ዋቀዮን ሶዳቱ ቶኮ አፍት
ዋሜ፤ 8 ዋን ሁንዱማ እሳንት ህሜ፥ ዮጴት
እሳን ኤርጌ*።
*1-8. 10፡30-33፤ 27፡1፤ ሉቃ 7፡1-5፤
3፡1፤ 9፡43፤ 11፡13፥14

9 ቦሩምታስ ወር ኤርገመን ኡቱ አዴ
መኒ መንደረ ዮጴት ድኣተን፤ ጴጥሮስሞ
አከ ሰአቲ ጀአፋት ከደቹዳፍ በንቲ መነሳኒ
እሰ ድሪራት አል በኤ። 10 እን ዮሙስ
ቤለኤ፥ ዋን ኛቱ በርባዴ፤ ገሩ ኡቱ
ኛትን እሳፍ ቆጳኡት ጅሩ፥ አፍ ወላሌ
ሙልአተ አርጌ። 11 በንቲን ዋቃ በነሜ
ወንት አከ ባሌ ኡፈተ ጉዳ መታ አፉሪን
ህደሜ፥ ገረ ለፋት ኡቱ ገድ ቡፈሙ
አርጌ። 12 ብኔንሶትን ሚለ አፉር ቀበን፥
ለፈረ ከን ሙኙቀን፥ ቅሌንስ ኬሰ ከን
በለልአንስ ሁንድኑ ኡፈተ ሰነ ኬሰ ቱረን።
13 ሰገሌንሞ፥ «ጴጥሮስ ከእ፥ ቀሊቲ
ኛዱ!» ጂዴ እት ዱበቴ። 14 ጴጥሮስ
ገሩ፥ «መቱማ ኩን ህንተኡ፥ ያ ኀፍታ፥
ዋን ጪጋስሳዳፍ ጡራኣት እላለሙ ተካ
ኛዴ ህንቤኩ» ጂዴን*። 15 አመስ ሰገልች
ስአ ለመፋ እት ዱበቴ፥ «ዋቀዮ ከን
ቁሌሴ፥ አት ጡራኣት ህንእላልን!»
ጂዴን*። 16 ኩንሞ ስአ ሰድእ ተኤ፥ ወንት
አከ ባሌ ኡፈታ ሱንስ አቹማን ገረ ዋቃት
ዴብኤ አል ፉደሜ።
*11-16. 11፡5-10 *14. ሌዎ 11፡1-47፤
ህስ 4፡14 *15. ማር 7፡15፥19፤
ሮማ 14፡14፥20

17 ጴጥሮስ ዋኤ ሂካ ሙልአትቾ አርጌ
ሰናፍ ያደሳት ኡቱ ድጳቱ፥ ኩኖ፥ ነሞ
ትን ቆርኔሌዎስ ብራ ኤርገመን፥ መነ
ሲሞን እያፈቻ ዱፈኒ፥ በልበለ ዱረ
ገአን፥ 18 «ኬሱማን፥ ሲሞን እን ጴጥሮስ
ጂደሙ ቶኮ፥ መነ ከነ ጅራ ላተ?» ጂደኒ
ዋመኒ ጋፈተን*። 19 ጴጥሮስ አመዩ ዋኤ
ሂካ ሙልአተ አርጌቲፍ ኡቱ ያዳ ጅሩ፥
ሀፉር ቁልቁሉን፥ «ኩኖ ጀር ቶኮ†4 አላ
ስበርባዱ*፤ 20 ከናፍስ ከእ፥ ገድ ቡእ!

†4 ሆኤ 10፡19 «ጀር ቶኮ» «ነሞትን ለመ፥ ሰድእ» ከን ጂደን ጅሩ።

አነቱ እሳን ኤርጌ ዋን ተኤፍ፥ ኡቱ
ህንመምን እሳን ዱካ ደቅ!» እቲን ጂዴ።
21 ጴጥሮስ ገረ ጀራት ገድ ቡኤ፥ «እን
እስን በርባደን አነ፤ ኤሳ ዱፍተኒ?» ጂዴ
እሳን ጋፌቴ። 22 እሳንሞ፥ «ነምቾ ቀጂላ
ቆርኔሌዎስ ጂደሙ ዋቀዮን ከን ሶዳቱ ወረ
ይሁዶታ ሁንዱማ ብራስ መቃ ጋሪ ከን
ቀቡ፥ አንገፈ ድባሞ ከን ተኤ ቶኮቱ፥
ኑኤርጌ፤ ኤርገማን ዋቀዮ እን ቁልቁሉን፥
ቆርኔሌዎስ መነሳት ስዋምስሴ፥ ከን አት
እት ህምቱ አከ ስራ ደገኡፍ እስ አቦሜ
ቱሬ» ጂደኒ ዴብሰን። 23 ጴጥሮስ ኡል
እሳን ዋሜ ኬሱምሲሴ።

*18. 10:5፥32፤ 11:13 *19. 11:12፤ 13:2

ቦሩምታስ ጀሬን ገረሳት ኤርገመኒ
ወጅን ከኤ አዴሜ፤ አቦሎተ ዮጴ ጅረን
ኬሳስ ጀሬን ቶኮ እሳ ወጅን ደቀን። 24 ጉያ
እት አኑትስ ቂሳሪያት ገለን፤ ቆርኔሌዎ
ስሞ አንቲሳቲፍ ምቾተሳ ዋመቴ፥ እሳን
ኤገቴ። 25 ጴጥሮስ ኡቱ ኡል ልጡፍ
ጂዱ፥ ቆርኔሌዎስ እስ ስሙፍ በኤ፥ ሚለ
ሳት ኩፌ ሰገዴፍ። 26 ጴጥሮስሞ ኡል እስ
ቀቤ፥ «ከእ፥ አንስ አኩመኬ ነመእ!»
ጂዴን*። 27 እን ቆርኔሌዎሲ ወጅን ሃሰአ
መነት ኡል ገሌ፥ ነሞተ ባይኤ አቾት
ወልት ቀበመኒ አርገቴ። 28 ጀራን፥
«ይሁዲ ከን ተኤ ሁንድኑ፥ ነመ ቆሞ
ብራ ወጅን ወልት ፍሮሙኒፍ መነ ወሊ
ደቁን ሴረ አከ ህንተእን፥ እስንዩ ጋሪ
ጎተኒ ቤክቱ፤ ዋቀዮ ገሩ ኤኙማንዩ፥ ጪገ
አማ ዮኪስ ጡራአ አከን ህንጂኔፍ አነት
ሙልእሴረ። 29 ከናፈን ዮሙ እስን ነዋምስ
ፍተን ኡቱን እቲን ህንሞርምን ዱፌ፤
አመስ ማሊፍ አከ አነት ኤርግተን በሩ
ነንበርባደ» ጂዴ።

*25-26. 14:13-15፤ ሙል 19:10

30 ቆርኔሌዎስ ዴብሴ፥ «ቡልቲ አፉር
ዱረ ዪሮዱመ አማ ከነት፥ መነኮት ከደተ
ሰአቲ ሰልገፉ ከደቻ ኡቱን ጅሩ፥ ነምን
ቶኮ ኡፈተ አዲ ቃንቄ ኡፈቴ አነ ዱረ
ዳበቴ*፥ 31 ‹ቆርኔሌዎስ፥ ዋቀዮ ከደተኬ
ሲፍ ደገኤረ፥ ደደቦተ ገርጋሩኬስ ሲፍ
ያደቴረ፤ 32 አመስ ዮጴት ነመ ኤርግ፥
ሲሞን እስ ጴጥሮስ ጂደሙ፥ ዋምስስ፤
እን ሲሞን እስ ጎጋ ዱጉ፥ መንሳ ገላነ
ቀርቀራ፥ ብረ ኬሱሙማ ቡፈቴ ጅረ›
አናን ጂዴ። 33 ከናፍ አን አቹማነን ስት
ኤርጌ፥ ዱፉንኬስ በኤስ ተኤ፤ አመስ ኑእ
ሁንዱምትኬኛ ዋን ጎፍቶች ስት ኑፍ ህሜ
ሁንዱማ ስራ ደገኡዳፍ፥ ፉለ ዋቀዮ
ዱረት ወልት ቀበምኔ ጅረ» ጂዴን።

*30. 1:10፤ 3:1

ዋን ጴጥሮስ መነ ቆርኔሌዎስት ዱበቴ

34 ዮሙስ ጴጥሮስ ጀረት ዱበቴ፥
«ዋቀዮ አከ ነመ ወል ህንጫልቾፍኔ አመ
ሁበዴረ*። 35 ሰበ ብየ ለፉ ሁንዱማ ኬሳ
ነምን እስ ሶዳቱ፥ እን ዋን ቀጂላ ሆጂቱስ
እስ ብረት ፉደተማደ*። 36 ዋቀዮ ዱቢሳ
ነሞተ እስራኤልት ኤርጉሳ፥ ምስራቾ ነጋ
ዪሱስ ክርስቶሲን ለለቡሳ፥ ዪሱስ ክርስ
ቶስ ኩንሞ ጎፍታ ነሞተ ሁንዱማ ተኡሳ፥
ጋሪ ጎተኒ እንቤክቱ*። 37 ጨጳ ዮሀንስ
ለለቤ ቦዴ ገሊላዳ ጀልቀቤ፥ ብየ ይሁዳ
ሁንዱማ ኬስት ከን ራወተሜስ እንቤክቱ።
38 ዋቀዮ፥ ዪሱስ ነመ ናዝሬት ከነ ሀፉረ
ቁልቁሉዳን ድቤ ሁምናን አከ እስ ጉቴ፥
እን ናነኤ ሆጂ ጋሪ አከ ሆጂቴ፥ ሴጠናን
ከን ጨንቁርፈመን አከ ፈይሴ፥ ዋቀዮ እሳ
ወጅን አከ ቱሬስ ቤከማደ*። 39 ኑእ ብየ
ይሁዶታቲፍ መንደረ ዪሩሳሌምት፥ ዋን
ዪሱስ ሆጂቴ ሁንዱማፍ ዱገ-ባቱሳት፤
ጀርስ እሱመ ሙከት ፈንሰኒ አጂሰን።
40 ዋቀዮ ገሩ ጉያ ሰደፉት ዱአ እስ ካሴ፥
አከ እን ሙልአቱ ጎዴ። 41 ሀተኡዩ መሌ፥
ነመ ሁንዱማት ኡቱ ህንተእን፥ ኑእ ወረ
ዱገ-ባቱሳ አከ ታኑፍ ፎእምኔ፥ ዱአ
ከኡሳ ቦዴ እሳ ወጅን ኛኔ ዱግኔት ሙል
አቴረ*። 42 እን ወንጌልቾ ነሞተት አከ ለለ
ብኑፍ፥ ወረ ጅረኒፍ ወረ ዱአንረት አባ
ፍርዲ ተኤ ሞስፈሙሳስ፥ አከ ዱጋ ባኑፍ
ኑአቦሜረ*። 43 ራጀትን ሁንድኑ፥ ነምን
እሰት አመኑ ሁንድኑ መቃሳቲን ዲፈሙ
ጨቡ አከ አርገቱ፥ እሳፍ ዱጋ በአኒሩ»
ጂዴ*።

*34. ኬስ 10:17፤ 1ሳሙ 16:7
*35. ዮሀ 9:31 *36. ኢሳ 52:7
*38. ኢሳ 61:1፤ ሉቃ 4:18፤ ዮሀ 3:2
*40-41. ዮሀ 14:19፥22፤ ሉቃ 24:30፥42
*42. 17:31፤ 2ጢሞ 4:1 *43. ኢሳ 33:24፤
53:5-6፤ ኤር 31:34፤ ዳን 9:24

ሀፉር ቁልቁሉን ሰበ ዋቀዮ ወረ ህንተእኒፍ ኬነሙሳ

44 ኡቱ ጴጥሮስ ዱቢ ከነ እት ህማ
ጅሩ፥ ሀፉር ቁልቁሉን ወረ ዱብቾ ደገእን
ሁንዱማረት ቡኤ*። 45 ወረ ይሁዶታ ኬሳ

አመንቶትን ጴጥሮሲ ወጅን ዮጺዳ
ዱፈን፥ ኬናን ሀፋረ ቁልቁሉ ሰበ ዋቀዮ
ወረ ህንተእኒፍ ኬነሙሳ አርጊኒ፥ አከ
አብጁ ተአን። 46 ወር ሀፋረ ቁልቁሉ ፋደ
ተን ሱን ኡቱ እሳን አፋን ዱር ህንቤከኔን
ዱበተኒ፥ ጉድነ ዋቀዮስ ሙልእሰኒ፥ እሳን
ደገአን*። 47 ጴጥሮስ ከነረት፥ «ጀሬን
አመ ሀፋረ ቁልቁሉ፥ አኩመ ኑእ አርገት
ኔት አርገተን ኩን፥ አከ ህንጩጰምኔፍ
ኤኙቱ ብሻን ዾወቼ ደንደአሬ?» ጀጼ*።
48 እሳን መቃ ዬሱስ ክርስቶስት አከ ጩጰ
መኒፍ አቦሜ፤ ጀር ኤርገሲ ጴጥሮስ እሳን
ብረ አከ ቱሩፍ እንከደተን*።

*44. 11:15፤ 15:8 *46. 2:4፤ 19:6፤
ማር 16:17 *47. 8:36፤ 11:17፤ 2:38
*48. ዮሀ 4:40

በቆና 11

ጴጥሮስ ዋን ሆጂተሜ ወልዳ ዬሩሳሌምት ህሙሳ

1 ኤርገሞትኒፍ አቦሎትን ይሁዳ ጅረ
ንስ፥ ወር ሰበ ዋቀዮ ህንተእንዩ ዱቢ
ዋቀዮ አከ ፋደተን ደገአን*። 2 ከናፍ ዬሮ
ጴጥሮስ ገረ ዬሩሳሌምት አል በኤት፥
ይሁዶተ ኬሳ አመንቶተ ከን ተአን፥ እሳን
ሞርከተኒ፥ 3 «አትሞ መነ ወረ ደግነ ህን
ቀበትኒ ደቅጬ፥ እሳኒ ወጅን ኛቴዩ
ምቲ?» ጀደኒን*። 4 ከነረት ጴጥሮስ ዋን
ተኤ ሁንዱማ፥ ጀልቀባ ጀልቀቤ ተሬዳን
እሳንት ህሜ። 5 «መንደረ ዮጺ ኬሰት
ከደተ ጎደቻ ኡቱን ጅሩ፥ አፍ ወላሌን
ሙልአተ አርጌ፤ ኩኖ፥ ወንት አከ ባሌ
ኡፈተ ጉዳ፥ መታ አርፈኒን ህደሜ፥
ዋቀራ ገድ ቡፌሜ፥ ዱፌ አነ ቡኬ ቡኤ።
6 ሁበጼ ዮሙን እላሌስ ብኔንስ ለፈራ ሚለ
አፋር ቀበን፥ ብኔንሶተ ወል ኛተን፥ ከን
ሙኙቀን፥ ቅሌንስ ኬሰ ከን በለልአንስ
እሰ ኬሰት ነንአርጌ። 7 ሰገሌ፥ ‹ከእ ጴጥ
ሮስ፥ ቀሊቲ ኛዱ!› ናንጁዱንሞ ደገኤ፤
8 አንሞ ዴብሴ፥ ‹መቱማ ኩን ህንተኡ፥
ያ ጎፍታ፥ ወንት ጪጋስሳኒፍ ጡራአት
እላለሙ ተካ አፋንኮ ልጬ ህንቤኩ› ነንጂ
ዴን። 9 ሰገልቾ ዋቀራ አሞ ዴብሴ፥
‹ዋቀዮ ከን ቁሌሴ፥ አት ጡራአት ህንእላ
ልን!› ጀጼ። 10 ኩን ስአ ሰድእ ተኤ፥ ከነ
ቦዴ አኩመ ጅሩት ዴብኤ ገረ ዋቃት አል
ፋደሜ። *1. 10:44-48 *3. 10:28፤ ገላ 2:12

11 «ዮሙሱመ ጀር ሰድእ ወር ቂሳሪ
ያዳ ገረኮት ኤርገመን፥ መነ አን ቱሬ ሰነ
ዱፈን። 12 ሀፋር ቁልቁሉን ገራገሩማ
ቶኮሌ ኡቱ ህንአርግሲስን፥ እሳኒ ወጅን
አከን ደቁ አነት ህሜ፤ አቦሎትን ጀአ አስ
ነብረ ጅረንስ አና ወጅን ደቀን፤ ሁንዱም
ትኬኘስ መነ ቆርኔሌዎስት ገሌ*። 13 ቆርኔ
ሌዎስሞ ኤርገማ ዋቀዮ መነሳ ኬሰት አከ
አርጌ፥ ኤርገምቾ፥ ‹ዮጺት ነመ ኤርግ፥
ሲሞን እሰ ጴጥሮስ ጀደሙ ዋምስስ፤
14 እን ዱቢ አቲፍ ወር መነኬ ሁንድኑ
እቲን ፈይተን ስት እንህመ› አከ እቲን
ጀጼ ኑት ህሜ*። 15 ዬሮ አን ዱበቼ ጀል
ቀቤት ሀፋር ቁልቁሉን፥ አኩመ ጀልቀበ
ኑረት ቡኤት፥ እሳንረ ቡኤ። 16 ዮሙስ
እሰ ጎፍታን፥ ‹ዮሀንስ ብሻኒን ጩጺ፥
እስን ገሩ ሀፋረ ቁልቁሉዳን እንጩጰምቱ›
ጀጼ ነንያደጼ*። 17 ኤጋ እሳን አኩመኬኘ
ጎፍታ፥ ዬሱስ ክርስቶስት ዬሮ አመነን፥
ዋቀዮ ኬና ሀፋራ እሰ ኑፍ ኬኔ፥ እሳን
ከናፍስ ኤርገ ኬኔ፥ አን ኤኙን ተኤተን
ዋቀዮን ዾዉ ደንደአሬ?» ጀጼ።

*5-12. 10:9-20 *14. 16:30-31 *16. 1:5፤ 2:4

18 እሳን ከነ ሁንዱማ ኤርገ ደገአኒ፥
ሞርኪንሳኒ ገብ ጀጼ፤ ከነረት እሳን፥
«ኤጋዎ፥ ያደ ገራሳኒ ጌደረተኒ አከ እቲን
ጅራተኒፍ፥ ዋቀዮ ወረ ሰበሳ ህንተእኒፍስ
ከራ ኬኔረካ» ጀቻ ዋቀዮን ገለቴፈተን*።

*18. 13:48፤ 14:27

ዋኤ በልአቼ ወልዳ አንጦክያ

19 አርአተሙ ዬሮ እስጢፋኖስ ዱኤ
ወልዳረት ከኤ ሰነ ኬሰ፥ አመንቶትን ሀመ
ፈኒቄት ሀመ ቆጵሮስት አከሱመስ ሀመ አን
ጦክያት ብትማአኒ ቱረን፤ ለፈ ደቀንትሞ
ዱቢ ጎፍታ ይሁዶተ ዱዋት እንህሙ
ቱረን*። 20 እሳን ኬሳ ወር ቆጵሮሲፍ ወር
ቀሬኔ ገሩ፥ አንጦክያ ዮሙ ዱፈን ዱቢ
ጎፍታ ወረ ግሪኮታትስሞ ዱበተኒ፥ ጎፍታ
ዬሱስን ምስራቾ ህመን። 21 እሬን ጎፍታ
እሳኒ ወጅን ቱሬ፥ ነሞትን ባይኤንስ አመ
ነኒ ገረ ጎፍትቻት እንዴብአን*።

*19. 8:1-4 *21. 2:41፥47፤ 4:4፤ 5:14፤
6:7፤ 11:24፤ 21:20

22 አዱን ኩን ወልዳ አመንቶታ ዬሩሳ
ሌም ብረ ገኤ፥ አቺ ባርናባስን አንጦክያት
ኤርገን። 23 እን ዱፌ፥ አያነ ዋቀዮ እሳኒፍ
ኬኔ ዮሙ አርጌት፥ እንገመዴ፤ ጎፍታት

አመነመኒ ገራሳኒ ጉቱዳን አከ እት ጭመ
ኒፍ፣ እሳን እንጎርሴ*። 24እኖ ነመ ጋሪ፣
ሀፉረ ቁልቁሉዳን ጉቱ፣ አመንቲሳትስ ጀባ
ቱሬ፤ ነሞትን ባይኤንስ ገረ ጎፍታ ዱፈን*።
*23. 13:43፤ 14:22 *24. 6:5፤ 5:14

25 ባርናባስ ዮሙስ ሳኦልን በርባዱዳፍ
ገረ ጠርሴስ ደቌ*። 26 ዮሮ እሰ አርገቴትስ
ገረ አንጦክያት እሰ ፍዴ፤ ወጋ ሰነ ጉቱ
ወልዳ ሰና ወጅን ወል አርገኒ፣ ነሞተ ደኑ
በርሲሳ ቱረን፤ በርቶትን ጀልቀበ ዱራ
አንጦክያት «ክርስቲያኖተ» ጀደመኒ ዋመ
መን*። *25. 9:30 *26. 26:28

27 ግዱ ሰነት ራጀትን ቶኮ ዩሩሳሌሚ ገረ
አንጦክያት ገድ ቡአን*። 28እሳን ኬሳ ቶኮስ
አጋቦስ ከን ጀደሙ ከኤ፣ ለፈ ሁንዱማረት
ቤሊ ጀባን አከ ቡኡ፣ ሀፉራን ራጂ ዱቡቴ፤
ኩንስ በረ ሞእቾ ክላዉዲዮስት ራወተሜ*።
29በርቶትን ከነረት አዱመ አዳን ሀመ ደንደ
አን ኦቦሎተ ወረ ይሁዳ ጅራተን ገርጋሩዳፍ
ኦፍት ሙረን። 30አኩመ ያደንስ ጎደኒ፣ ገር
ጋርስቾ ሀርከ ባርናባሲፍ ሳኦልት ገረ ማንጉ
ዶተ ወልዳት ኤርገን*።
*27. 13:1፤ 15:32 *28. 21:10 *30. 12:25

ቦቆና 12

አጂፈሙ ያቆብ፣ ህደሙ ጴጥሮስስ

1 በረ ሰነስ ሄሮድስ ሞትቾ፣ ነሞተ ቡአ
ወልዳ ክርስቲያና ቱረን ቶኮ ሚዱዳፍ
ጭቅሌ እረ ዳበቴ፤ 2 ያቆብን ኦቦሌሰ ዮሀ
ንስስ ብላዳን ሞርመሳ እራ ኩችሲሴ።
3ኩን ወረ ይሁዶታ አከ ገራ ጨብሴ ዮሙ
አርጌ፣ እት ደበሌ ጴጥሮስንሞ ቀብሲሴ፤
ዩሮንሳስ ዩሮ ነሞትን አያነ መጥኖ እት
አያኔፈተን ቱሬ። 4ሄሮድስ ዮሙስ ጴጥሮ
ስን ቀብሲሴ መነ ህዳት ገልችሲሴ፤ ደረቤ
እሰ ሀኤገኒፍስ ሎልቶተ ኩተተ አፉርት
ህረመኒ፣ ቶኮን ቶኮንሳ ነመ አፉር አፉር
ቀቡት ኬኔ፤ አያነ ፋሲካ ቦዴ ገሩ ሰበ
ዱረት አከ ቆረሙፍ እሰ ድኤሱ በርባዴ*።
5ዩሮ ጴጥሮስ መነ ህዳ ኬሰት ኤገማ
ቱሬት፣ ወልዳን ክርስቲያናሞ ኡቱ ገርገር
ህንኩትን ዋቀዮን እንከደቲፍ ቱርቴ*።
*4. 4:3፤ በኡ 12:1-27 *5. ያቆ 5:16

ኤርገማን ዋቀዮ ጴጥሮስን መነ ህዳቲ ባሱሳ

6 ኤዱምቲ ጉያ እት ሄሮድስ ጴጥሮስን
አከ ቆረሙፍ ድኤሱዳፍ ጀዴ ሰነት፣ ጴጥ
ሮስ ፉንጫ ለማን ህደሜ፣ ሎልቱ ለመ ግዱ
እንረፈ ቱሬ፤ ኤግዱንሞ በልበለ መንቾ ህዳ
ዱረ ዳበተኒ እንኤጉ ቱረን*። 7ኩኖ፣ ኤርገ
ማን ጎፍትቻ ጴጥሮስ ቡኬ ዳበቴ፤ ጎል
መንቾ ህዳ እን ኬሰ ቱሬስ እፈ ዋቀራቲን
ጉቴ፣ ኤርገማን ሱን ጭናቾ ጴጥሮስ ሩሩ
ኩቴ ደመቅሴ፣ «ደፊ ከእ!» እቲን ጀዴ፤
አቹማን ፉንጫን እን እቲን ህደሜ ሀርከሳቲ
ቡኤ። 8ኤርገምችሞ፣ «ህደዱ፣ ኮጴኬስ
ካአዱ!» ጀዴን፤ ጴጥሮስ ከኤ ህደቴ፣ ኮጴ
ሳስ ካአቴ፤ ኤርገምች አመስ፣ «ወያኬ
ኡፈዱ፣ አነ ዱካ ቡእ!» እቲን ጀዴ።
9ጴጥሮስ መንቾ ህዳ ኬሳ በኤ፣ ኤርገምቾ
ዱካ ቡኤ፤ ገሩ ኤርገማን ጎፍታ ከን ሆጂቴፍ
ኩን ዱጋ እት ህንፈካትኔ፤ እኖ ሙልአተ ዋን
አርጌ ሴኤ። 10ኤርገምቻ ወጅን ኤግዱ ወረ
ዱራ፣ ወረ ለመፉ ብረስ ደርበኒ፣ በልበልቾ
ስቢላ እሰ መንደረት ባሱ ብረ ገአን፤ በልበ
ልች ኡቱ ነምን እት ህንቡእን እሳኒፍ በነሜ፣
እሳንስ ገድ እንበአን፤ ከራ ቶኮረ ተከ ኤርገ
አዴመኒ፣ ኤርገምች አቹማን ጴጥሮስ ብራ
ሶኬ*። 11ጴጥሮስ ዮሙ ኦፍ በሬ፣ «ጎፍትች
ኤርገማሳ ኤርጌ፣ ሀርከ ሄሮድሲፍ ሀርከ ይሁ
ዶተ ወረ ሀማ ነረት ያደን ሁንዱማ አከ ነአ
ልቼ፣ አመ ዱጉመ ቤኬረ» ጀዴ።
*6. 5:23 *10. 5:19

12 ጴጥሮስ ከነ ሁበቴ፣ ገረ መነ ማርያም
ሃደ ዮሀንስ እሰ ማርቆስ ጀደሙ ደቌ፤ አችት
ነሞትን ባይኤን ወልት ቀበመኒ ከደቻ
ቱረን*። 13ጴጥሮስሞ በልበለ ኬልቻ ሩኩት
ናን፣ እንተል ሮዳ ጀደምቱ ቶኮ ገረ በልበ
ልቻ ዱፍቴ ኦዋቴ። 14እሼን ጴጥሮስ ተኡሳ
ሰገሌሳቲን በርቴ፣ ዋን ገመዴፍ ኡቱ በልበለ
ህንበንኒፍ ኦል ፊግዴ፣ «ጴጥሮስ በልበለ
ዱረ እንዳበተ» ጄቴ ህምቴ። 15ወር ከነ ደገ
አንሞ፣ «አት እንመራቴ ፈካተ» እሼዳን
ጀደን፤ እሼን ገሩ፣ «ለኪ እሱመ» ጄቴ
ፈልምቴ፤ ከነረት እሳን፣ «ኤጋዎ ኤርገማሳ
እሰ እሰ ኤጉ ተእነ» ጀደን*። 16እን ገሩ
እቱመ ፉፌ በልበልቾ ሩኩቴ፤ በልበልቾ
ዮሙ በነን ጴጥሮስን አርገኒ፣ አከ አብጁ
ተአን። 17ጨሉመ ጀደኒ አከ ደጌፈተኒፍ ሀር
ካን ምልክተ እሳኒፍ ኬኔ፤ ጎፍትች መነ ህዳ
ኬሳ አተምት አከ እሰ ባሴ፣ እሳንት አዴሴ፣
«ዱቢ ከነ ያቆቢፍ ኦቦሎተት ህማ!» ጀዴ፣
በኤ እዶ ብራ ደቌ።
*12. 12:25፤ 15:37 *15. ሉቃ 24:37፤
ማቴ 18:10

18 ለፍት በሪናን ወር ሎልቱ፥ «ጴጥ
ሮስ አተም ተኤ?» ጀደኒ፥ ዋን ጎደንስ
ወላለኒ ረከተን። 19 ሄሮድስስ ጴጥሮስን በር
ባድችሴ አርገቹ ደደብናን፥ ሎልቱ እሰ
ኤጉዳፍ ኬነመኒ ቱረን ሰነስ ቆሬ፥ አከ
አጀፈመኒፍ አቦሜ፤ ከነ ቦዴስ ሄሮድስ
ይሁዳዳ ቂሳሪያት ገድ ቡኤ፥ ተከ አች
ታኤ*።

*18-19. 5:21-24

ዱኡ ሄሮድስ

20 ሄሮድስ ወረ ጢሮሲፍ ሲዶንት
ደለኔ ቱሬ፤ እሳን ገሩ ወሊ ገልቴዳን ገረ
መነሳ ደቀኒ፥ ብላስጦስ አቦማን መነ
ሞትቻ፥ ሄርድስት ድአቴ አራረ አከ እሳ
ኒፍ ጋፈቱፍ፥ ቶሌ እሰ ጀችሲፈተን፤
እሳን ኩታ ብየ ሄሮድስ ቡልቹ ኬሳ ምዳን
እንአርገቱ ቱረን*። 21 ጉያ ዳበሳኒት ሄሮ
ድስ ኡፈተ ሞቱማ ኡፈቴ፥ እዶ ኦል ጀዳ
እሳፍ ቆጳኤረ ታኤ፥ እሳንት ዱበቴ።
22 ነሞትን ዮሙስ ሰገሌሳኒ አል ፉደተኒ፥
«ኩን ሰገሌ ነማ ምት፥ ሰገሌ ዋቀዮት
መሌ» ጀደኒ እሰ ጀጀን*። 23 ኡልፍነ ከነ
ደበርሴ ዋቀዮፍ ዋን ህንኬንኒፍ፥ አቹማን
ኤርገማን ጎፍትቻ እሰ ደኤ፤ ከነረት ሄሮ
ድስ ራመኤ ዱኤ*።

*20. 1ሞቶ 5:11፤ ህስ 27:17
*22. ህስ 28:2፥6-10 *23. ዳን 5:20

24 ዱቢን ዋቀዮ ገሩ ጉደቻ፥ በልአቻስ
እንአዴሜ*። 25 ባርናባሲፍ ሳኦል ዬሩሳሌ
ምት ሆጂ ገርጋርሳ እሰ እት ኤርገመን ሰነ
ራወተኒ፥ ዮሀንስ እሰ ማርቆስ ጀደሙ፥
ፉደተኒ ዴብአን*።

*24. 6:7፤ 19:20 *25. 11:29-30፤ 12:12፤
15:37

ቦቆና 13

ባርናባሲፍ ሳኦል ፎአመኒ ኤርገሙ

1 ወልዳ ክርስቲያና አንጦክያ ኬሰ ራጀ
ትኒፍ በርሲሶትን ቱረን፤ እሳንስ ባርና
ባስ፥ ስምኦን «እሰ ጉራቾቾ» እሰ
ጀደሙ፥ ሉኪዮስ ነመ ብየ ቀሬና፥ ማና
ኤን እሰ ሄሮድስ አባ ብያ ወጅን ጉደቴ፥
ሳኦልስ ቱረን*። 2 እሳን ኩን ጎፍታዳፍ
ሆጂቻ፥ ሶማስ ኡቱ ጅረኒ፥ ሀፉር ቁልቁ
ሉን፥ «ባርናባሲፍ ሳኦልን ሆጂ አን እት
እሳን ዋሜፍ፥ አዳን አናፍ ባሳ» ጀዴን*።
3 ዮሙስ እት ደበለኒ ሶመኒ ኤርገ ከደተኒ
ቦዴ፥ ወር ሀፈን ሀርከሳኒ መታ ጀረ ለማ
ንረ ካአኒ፥ ሆጅቻፍ እሳን ኤርገን*።

*1. 11:20-27 *2. 9:15፤ ገላ 1:15-16
*3. 6:6፤ 14:23

ባርናባሲፍ ሳኦል ቆጵሮስት ለለቡሳኒ

4 ባርናባሲፍ ሳኦል ሀፉረ ቁልቁሉዳን
ኤርገመኒ መንደረ ሴሉቂያት ገድ ቡአን፤
አቺስ መርከባን ገረ ቆጵሮስ፥ ብየ ብሻን
ኬሳ ደቀን*። 5 መንደረ ሳላሚስ ዮሙ
ገአን፥ መኔን ሰገዳ ወረ ይሁዶታት ዱቢ
ዋቀዮ ለለበን፤ ዮሀንስ እሰ ማርቆስ ጀደ
ሙስ እሳን ሀገርጋሩፍ፥ ፉደተኒ ደቀን*።

*4. 15:39 *5. 12:25፤ 13:13፤ 15:39

6 ብየ ገላን ኬሳ ሰነስ ገር ቶኮ ሀመ ገረ
ካኒት አዴመኒ፥ መንደረ ጳፎስ ገአን፤
አችት ነምቻ ቆርቻ ነመት ጎዱ ቶኮ አር
ገን፥ መቃንሳ ባርዩሱስ ጀደመ፤ እን
ይሁዲ፥ «አን ራጂደ» ኦፈን ጀዱ ቶኮ
ቱሬ። 7 ነምቾ ቆርቻ ነመት ጎዱ ኩን
ነምቻ ብየ ብሻን ኬሳ ቡልቹ ሰና ወጅን
ቱሬ፤ መቃን ነምቻ ሴርጊዮስ ጳውሎስ
ጀደመ፥ እን ነመ ሁበታ ቱሬ፤ ብየ ቡል
ቻን ሱን ዱቢ ዋቀዮ እሳንራ ደገኡዳፍ
ባርናባሲፍ ሳኦልን አፍት ዋሜ፤ 8 ነምቾ
ቆርቻ ነመት ጎዱ እን አፉን ግሪኪት
«ኤሊማስ» ጀደሙ ገሩ፥ ብየ ቡልቻን
ሱን አከ ህንአመንኔ ጎቹ ዋን ያሌፍ፥ እሳ
ኒን ሞርሜ*። 9 ዬሮ ሰነት ሳኦል እን «ጳዉ
ሎስ» ጀደሜ፥ ሀፉረ ቁልቁሉዳን
ጉተሜ፥ እጀ ነምቻ ቆርቻ ነመት ጎዱ ሰና
ኬሰ እላሌ፥ 10 «አት እልመ ሴጠና፥ ዲነ
ዋን ቀጂላ ሁንዱማ፥ አት ሀጡማፍ ሀምነ
ሁንዱማቲን ጉቴት፤ አት ዬሮ ሁንዱማ
ዱጋ ጎፍትቻ ሶበት ጌደሩ ከነ ህንጂፍቱ?
11 አመስ ሀርከ ጎፍትቻ ስደአ፥ ጃማ
እንታተ፥ ሀመ ዬሮትስ እፈ ህንአርግቱ»
እቲን ጀናን፥ አቹማን ሁሪን እት መረሜ
ዱከንስ እጀሳት ኡፍሴ፥ ነመ ሀርከ ቀቤ
እሰ ጌጌሱ በርባደቹዳፍ ቀቀበቹት ከኤ*።
12 ብየ ቡልቻን ሱን ዋን ተኤ ዮሙ አርጌ
ድንቅፈቴ፥ በርሲሰ ጎፍታት አመኔ።

*8. 2ጢሞ 3:8 *11. 9:8፤ 22:11

ጲርጌፍ አንጦክያት ለለቡሳኒ

13 ኤርገሲ ጳዉሎሲፍ ሚልቶንሳ መንደረ
ጳፎሲ መርከባን ከአኒ ኩታ ብየ ጳምፊልያ
ኬሳ ገረ መንደረ ጲርጌ ደቀን፤ ዮሀንስ እን

ማርቆስ ጀደሙሞ አችት እሳን ዲሴ ዩሩሳሌ
ምት ዴብኤ*። 14ወር ካን ገሩ አቹማን ደር
በኒ፥ ጴርጌዳ ኩታ ብየ ጵሲድያ ኬሳ መንደረ
አንጦክያ ገአን፤ ጉያ ሰንበታትስ መነ ሰገዳ
ልጠኒ ታአን። 15መጫፈ ሴራፍ መጫፈ
ራጆታ ኬሳ ኤርገ ዱብፈሜ፥ ወር ጌጌስቱ
መነ ሰገዳ ሰና እሳንት ኤርገኒ፥ «አቦሎታ፥
ዱቢ ጎርሳ ነሞተት ህምተን ዮ ቀባተን
ዱበዳ!» እቲን ጀደን*። 16ዮሙስ ጳዉሎስ
ከኤ፥ ሀርካን አፍት እሳን ሀወቴ፥ «እስን
ወረ እስራኤል፥ እስንስ ሰበ ገራገራ ኬሳ ዱፍ
ተኒ ዋቀዮን ከን ሶዳተን ሁንዱምትኬሰን ደጌ
ፈዳ!» ጀዬ ለለቡት ከኤ*። 17«ዋቀዮ
ጎፍታን ሰበ እስራኤል ከና፥ አቦተኬኘ
ፎአቴ፥ ዬሮ እሳን ብየ ግብጥት ገላ ቱረንትስ
ሰበ ጉዳ እሳን ጎዴ፤ ቦዴስ እሬ ጀባዳን አቺ
እሳን ባሴ*። 18ወጋ አፉርተመስ ለፈ አና
ኬሰት ኦብሴ እሳኒፍ ደንደኤ*። 19ብየ ከነአን
ኬሳሞ ሰበ ብየ ቶርባ በሌስሴ፥ ለፈሳኒ ሰበሳ
ከናፍ ህሬ*። 20አከ ከነት ሀመ ወጋ ድብ አፉ
ረፍ ሸንተማት ቱረን።

*13. 12፡25፤ 15፡37-39 *15. 15፡21
*16. 21፡40 *17. በኡ 1፡7፤ 6፡1፥6፤ 12፡51
*18. በኡ 16፡35፤ ለኮ 14፡34፤ ኬሰ 1፡31
*19. ኬሰ 7፡1፤ ኢያ 14፡1-2

«እሰ ቦዴ ገሩ ሀመ በረ ሳሙኤል ራጅ
ቻት አቦተ ብያ እሳኒፍ ኬኔ*። 21ዬሮ እሳን
ሞቲ ኑፍ ኬን ጀደኒ ጋፈተንትስ፥ ዋቀዮ ጎሰ
ቤንያሚን ኬሳ ሳኦልን እልመ ቂሽ እሳኒፍ
ኬኔ፤ እንሞ ወጋ አፉርተመ ሞኤ*። 22ሳኦልን
ሞቱማራ ቡሴሞ፥ ዋቀዮ፥ ዳዊትን እሳኒፍ
ሞስሴ፤ ዋኤሳቲፍስ፥ ‹አን፥ ዳዊትን እልመ
እሴይ ነመ አከ ገራኮ አርገዬረ፥ እን ጃለለኮ
ሁንዱማ እንራወት› ጀዬ ዱጋ በኤ*።
23አኩመ አብደቺሴትስ ሰኘ ነምቸ ከና ኬሳ
ዋቀዮ ሰበ እስራኤሊፍ ፈይሳ ካሴረ፤ እንሞ
ዬሱስ*። 24ዱፈ ዬሱስ ፉል ዱረ ዮሀንስ፥
ያደ ገራሳኒ ጌደረተኒ አከ ጩጸመኒፍ ሰበ
እስራኤል ሁንዱማት ለለቤ ቱሬ*። 25ዮሀንስ
ሆጂሳ ራወቹሳ ጀለ፥ ሰበ ሰናን፥ ‹አናን፥
ኤኙ ነሴቱ? አኖ እሰ እስን ኤገቻ ጅርተን
ምት፤ እን ገሩ ነቦዴ እንዱፈ፤ አንሞ ህዳ
ኮዴሳቲሌ ሂኩዳፍ ነመ ተኡ ምት› ጀዬኙ*።

*20. አቦ 2፡16፤ 1ሳሙ 3፡20
*21. 1ሳሙ 8፡5፤ 10፡21 *22. 1ሳሙ 13፡14፤
16፡12፤ ፋር 89፡20 *23. 2ሳሙ 7፡12፤
ኢሳ 11፡1 *24. ማር 1፡4፤ ሉቃ 3፡3
*25. ማቴ 3፡11፤ ማር 1፡7፤ ሉቃ 3፡16፤
ዮሀ 1፡20፥27

26 «አቦሎተኮ፥ እስን ሆርቴ እጆሌ
አብራሃም፥ እስን ወር ከን ብራ ወር ዋቀ
ዮን ሶዳተኒ አስ ጅርተን፥ ሰገሌን ፈይና
ኩን ኑፍ ኤርገሜ ዱፌረ። 27ወር ዩሩሳ
ሌም ጅራተኒፍ ወር እሳን ጌጌሰኖ አከ እን
ፈይሳ ተኤ ህንቤክኔ፥ ሰገሌ ራጆታ እሰ
ሰንበቱመ ዱፍቱ ዱብፈሙስ ህንሁበትኔ፤
ኡቱመ ተኡዩሞ ዩሱስት ፈረዱሳኒቲን
እሰ ራጆትን ዱበተን ራወተኒሩ። 28ሰበቢ
ዱአ እሰት ፈረድቺሱ ህንአርገትኔ፤
ኡቱመ ከን ቤከኒ ገሩ አከ እን አጆፈሙፍ
ጲላጦስን እንጋፈተን*። 29ዋኤሳቲፍ ከን
ጫፈሜ ሁንዱማ ኤርገ ራወተኒ፥ ሙከ
ፈኖራ ገድ ቡስኒ አዋለ ኬሰ ካአን*።
30ዋቀዮ ገሩ ወረ ዱአን ኬሳ እሰ ካሴ*።
31እን ጉያ ባይኤ ወረ እሳ ወጅን ገሊላዳ
ገረ ዩሩሳሌም ዱፈንት ሙልአቻ ቱሬ፤
ነሞትን እሰ አርገን ኩን አመ ሰበ ዋቀዮት
እሳፍ ዱጋ በኡ*። 32አመስ ዋቀዮ ዋን
አባብሊኬኘ አብደቺሴ አከ ራወቴ ምስራቾ
እስንት እንህምነ፤ 33እን ዩሱስን ዱአ ካሱ
ሳቲን ኑእ እጆሌ እጆሌሳኒቲፍስ ኩኖ አብ
ዲሳ ኑፍ ራወቴረ፤

ፋርፈና እሰ ለመፉ ኬሰት፥
‹አት እልመኮት፥
አን ሀርአን ስደልቹ›
ከን ጀዱ ጫፈሜረ*።
34ዋኤ ዱአ እሰ ካሱሳቲፍ ጎንኩማስ
አዋለት አከ እን ህንዴብኔ
ጎቹሳቲፍሞ፥
‹አያነ እሰ ቁልቁላአዳፍ
እሰ አመነማ፥
እሰ አን ዳዊትን አብደቺሴ
እስኒፍ ነንኬነ› እንጀደ*።
35ከናፍስ እዶ ብራትሞ፥
‹አት እሰ ቁልቁሉ ከንኬቲ
ቶርቶረት ደበርስቴ ህንኬንቱ›
እንጂደ*።

*28. ማቴ 27፡22-23፤ ማር 15፡13-14፤
ሉቃ 23፡21-23፤ ዮሀ 19፡15
*29. ማቴ 27፡57-61፤ ማር 15፡42-47፤
ሉቃ 23፡50-56፤ ዮሀ 19፡38-42 *30. 3፡15
*31. 1፡3፤ 10፡40-41 *32-33. 13፡23፤
ፋር 2፡7 *34. ኢሳ 55፡3 *35. ፋር 16፡10

36 «ዳዊት በረሳት አከ ጃለለ ዋቀዮት
ሆጄቴ፥ ዮሙ ዱኤ አቦተሳ ብረት አዋ
ለሜ፥ ቶርቶሬስ*፤ 37እን ዋቀዮ ዱአ ካሴ
ገሩ ቶርቶረት ህንኬነምኔ። 38ከናፍስ ከራ

ዬሱስ እሰ ዱአ ከኤ ከናን ዺፈሙን ጩቡ
እስንት እንለለበመ*፤ 39 እረ-ደደርበ ሴረ
ሙሴቲን እቲ ሂከሙ ህንደንዴኟ፥ ሁንዱ
ማቲስ ሂከሙን እሱማን አከ አርገሙ እስን
ብረት ሀቤከሙ፥ ያ አቦሎተኮ! ዬሱስት
ከን አሙኑ ሁንድኑ ሂከመ እንአርገተ*።
40 ከናፍስ ወንት ራጆትን ዱበተን እስንረት
አከ ህንራወተምኔፍ ኦፍ ኤገዻ!

41 ‹እላ እስን ያ ወረ ገእፍቱ፥
ድንቅፊዻ፥ በዻስ!
ሆጂ አን በረ ጅሬኘኬሰኒት
ሆጂቹዻፍ ጅሩ፥
ዮ ነምን እስንት ህሜዩ
ህንአመንተን› ጂደ*» ጂዴ።

*36. 1ሞቶ 2፡10፤ አቦ 2፡10 *38. 10፡43
*39. ሮማ 10፡4 *41. አን 1፡5

42 ዬሮ ጳዉሎሲፍ ባርናባስ መነ ሰገዳ
ኬሳ በአኒ አዴመን፥ ሰንበተ እት አኑትሞ
ዱፊኒ ዱቢ ከነ ደበለኒ አከ እት ህመኒፍ
ነሞትን እሳን ከደተን። 43 ሰገደ ቦዴሞ
ይሁዶትን ባይኤን አከሱመስ ሰበ ገራገራ
ኬሳ በርሲሰ ይሁዶታ ከን ፉደተን፥ ጳዉ
ሎሲፍ ባርናባስ ዱካ ቡአን፤ ጳዉሎሲፍ
ባርናባስ እሳን ጎርሰኒ፥ አያነ እሰ ዋቀዮ
እሳኒፍ ኬኔት ቀበመኒ አከ ጅራተን፥
ጭምሰኒ እሳን ያደቺሰን*።

*43. 11፡23፤ 14፡22

44 ሰንበተ እት አኑትስ ነሞትን መንደረ
ሰና ገር ጫለን ዱቢ ዋቀዮ ደገኡዻፍ
ዱፊን። 45 ወር ይሁዶታ ባይእነ ነሞታ
ዮሙ አርገን ህናፉን እሳን ኬሰ ጉቴ፥ ዋን
ጳዉሎስ ጂዴን ከን ሞርሙ ዱበቹዻን አረ
ብሰን*። 46 ጳዉሎሲፍ ባርናባስ ገሩ ጫል
ችሰኒ እጀ ጀብናን ዱበተኒ፥ «ዱቢን
ዋቀዮ ዱረ እስን ሰበ እስራኤልት ህመ
ሙን እንበርባድችሰ ቱሬ፤ አመ ገሩ ኤርገ
እሰ ፉደቹ ድደኒ፥ ጅሬኘ በረበራት ገሉዻ
ፍስ ‹ወረ ህንመሌደ› ኤርገ ኦፊን ጂተኒ፥
ኑእ ገረ ሰበ ወረ ካኒ ደቁኬኘ*። 47 ጎፍታን
አከሱመ፥

‹አን ሰበኮ ወረ ህንተእኒፍ እብሳ፥
ብየ ለፉ ሁንዱማፍስ ፊይሳ
አከ ታቱፍ
ስኬኔረ› ጂዴ ኑአቦሜረ»
ጂደን*።

48 ሰበ ዋቀዮ ወር ህንተእን ከነ ደገአኒ ገመ
ደን፤ ዱቢ ዋቀዮስ እንጀጀን፤ ወር
ሞቱማ ዋቀዮት ገሉዻፍ ያደተመን ሁንድኑ
አመንቶተ ተአን*። 49 ናነአ ሰነ ሁንዱማ
ትስ ዱቢን ጎፍታ እንበልአቴ። 50 ወር ይሁ
ዶታ ገሩ ግሪኮተ ኬሳ ዱበርቶተ ቤከሞ
ወረ አመንቲ ይሁዶታ ፉደተን አከሱመስ
ዱረ-ቡቱ መንደረ ሰና እሳንት ቱቀን፤ ከና
ንስ ጳዉሎሲፍ ባርናባስረት አርአተሙ
ካሰኒ፥ ብየ ናኖ ሰና ኬሳ እሳን እንባሰን*።
51 እሳንሞ ከነ ጎቹሳኒቲን ሞርሙዻፍ አዋረ
ሚለሳኒት ቀበቴ ደደአተኒ፥ ገረ መንደረ
ኢቆኒዩም ደቀን*። 52 ሀተኡዩ መሌ፥ አመ
ንቶትን መንደረ አንጦክያ ገመቹዻፍ ሀፉረ
ቁልቁሉዻን ጉተመኒ ቱረን።

*45. 14፡2፤ 17፡5 *46. 3፡26፤ 18፡6፤
ማቴ 10፡6 *47. ኢሳ 42፡6፤ 49፡6
*48. 11፡18 *50. 17፡4-5 *51. ማቴ 10፡14፤
ማር 6፡11፤ ሉቃ 9፡5፤ 10፡11

ቦቆና 14

ጳዉሎሲፍ ባርናባስ ኢቆኒዩምት ለለቡሳኒ

1 ጳዉሎሲፍ ባርናባስ መንደረ ኢቆኒዩ
ምትስ አከሱመ መነ ሰገዳ ወረ ይሁዶታት
ልጠኒ አክ እሳን እት ለለበን ኮጳ ቱሬ፤
ከናፍ ነሞትን ባይኤን ወረ ይሁዶታፍ ወረ
ግሪኮታ ኬሳ አመንቶተ ተአን። 2 ይሁዶ
ትን ወር ዱብቾት ህንአመንኔ ገሩ ነሞተ
ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእንት ያደ ሀማ ገልቾኒ
አቦሎተረት ካሰን*። 3 ኡቱመ ተኡዩ፥
ኤርገሞትን ዬሮ ዴራዻፍ አቾ ታአኒ፥
እጀ ጀቡማዻን ጎፍታ ዬሱስን ለለበን፤
ጎፍታን ምልክትኒፍ ድንቂን አደዳ ከራሳኒ
አከ ራወተሙ ጎቹሳቲን ዱቢ አያነሳቲፍ
ዱጋ በኤ*። 4 ነሞትን መንደርቻ ገሩ ወል
ህረን፤ ካን ገረ ይሁዶታ፥ ካንሞ ገረ ኤር
ገሞታ ጎረን። 5 ዮሙስ ወር ሰበ ዋቀዮ ህን
ተእኒፍ ወር ይሁዶታ፥ ወረ ብየ ቡልቾኒ
ወጅን ኤርገሞተ ሰነ ሎሉዻፍ ደጋዻንስ
ሩኩቱዻፍ ቆጳአን*። 6 ኤርገሞትን ገሩ ከነ
ዮሙ በረን መንደሮተ ኩታ ብየ ሊቃኦኒያ
ሊስጥራዻፍ ዴርቤት ብየ ናኖሳ ጅሩትስ
በቀተኒ*፥ 7 አቾትስ ወንጌለ ለለባ ቱረን።

*2. 13፡45 *3. 19፡11፤ እብ 2፡4 *5. 14፡19፤
2ጢሞ 3፡11 *6. ማቴ 10፡23

ሊስጥራዻፍ ዴርቤት ለለቡሳኒ

8 መንደረ ሊስጥራ ኬሰ ነምን ናፍት
ቶኮ ቱሬ፥ ነምቾ ኩን ሚልሳ ለዋሰአ ዋን
ቱሬፍ፥ ደለቹሳቲ ጀልቀቤ ተካ ህንአዴ

ምኄ*። 9እን አች ጨሴ ዋን ጳዉሎስ ጂዱ
ደጌፈቻ ቱሬ፤ ዮሙስ ጳዉሎስ እጀሳ ኬሰ
እላሌ፥ ፈይፈሙዳፍ አመንቲ አከ እን
ቀቡ አርጌ*። 10አቹማንስ ሰገሌ ጉዳዳን፥
«ከእ ቀጂሊ፥ ሚለኬቲን ዳበዱ!»
ጂዴን፥ ነምች ኡታሌ ከኤ አሲፍ አች
አዴሜ። 11ነሞትን ባይአተኒ አች ቱረን
ዋን ጳዉሎስ ሆጂቴ ዮሙ አርገን፥ ሰገሌ
ሳኒ ኦል ፉደተኒ አፉን ሊቃአኒያቲን፥
«ዋቀዮሊን ነሞተ ፈካተኒ ገረኬኘት ገድ
ቡአኒሩ» ጂደኒ ዱበተን*። 12ባርናባስን
«ዜኦስ» ጂደን፥ ጳዉሎስንሞ ከን ዱበቴ
እሰ ዋን ቱሬፍ፥ አከ ኤርገማ ዋቀዮሊሳ
ኒት «ሄርሜስ» ጂደኒ ሞጋሰን።
13ሉብን፥ ገልመ ዜኦስ እሰ መንደርቾ
ዱባ ኬሳ ሆጂቱ ቱንቱኖታፍ ደራራ በቴ
ደአሜ ገረ ኬላ መንደርቻት ፍዴ፤ ሉብች
ጀረ አች ቱረኒ ወጅን ኤርገሞተ ሰናፍ
አርሳ ድኤሱ በርባዴ።

*8. 3፡2፤ ዮሀ 9፡1 *9. ማቴ 9፡28 *11. 28፡6

14ኤርገሞትን ሱን ባርናባሲፍ ጳዉሎስ
ዋኤ ከና ዮሙ ደገአን ወያሳኒ ተርሳሰኒ ፈግ
ቻን ቱተ ጀረ ሰና ኬሰ ልጠኒ እት እየን።
15«ጀረነነ፥ እን እስን ሆጂተን ኩን ማሊ?
ኑእ ዋቀዮሊ ምት፥ አኩመኬሰን ነመ፤ ወንተ
ዋኤ ህንባፍኔ ዋቄሱቲ ገረ ዋቀዮ እሰ ጅራ
ታት አከ ዴብተኒፍ ዱቢ ገመድቺሳ እስንት
እንህምነ፤ ዋቀዮ እን ጅራታን ዋቅቻፍ
ለፍቾ፥ ገላንቾ፥ እሳን ከነ ኬሰ ከን ጅራተን
ሁንዱማስ ኡሜረ*። 16በረ ደሎተ ደርበኒት
ሰብን ብየ ለፉራ ሁንድኑ ከራሳኒ ሀአዴመኒፍ
እሳን ዲሴ*። 17ሀተኡዩ መሌ፥ ዋቀራ ቦካ
እስኒፍ ሮብሴ፥ እጆ ምዳኒስ ዬሮሳት ጉተ
ቺሴ፤ ሶረ እስኒፍ ኬኔ ገራኬሰንስ ገመቹዳን
ጉቴ፤ ዋን ጋሪ ከነ ሁንዱማ ጎቹሳቲንስ ጎፍ
ቱማሳ ሙልእሴረ» ጂደኒን*። 18ከነ ሁንዱማ
ረትዩ ኤርገሞትን ረከነ ባይኤዳን አርሳ አከ
እሳኒፍ ህንድኤስኔ ጀረ ዶወን። 19ጋፈስ ይሁ
ዶትን መንደሮተ አንጦክያቲፍ ኢቆኒዮሚ
ዱፈን ቶኮ ቱተ ጀራ ሰነ ሶሶበኒ፥ ጳዉሎስን
ደጋዳን ሩኩተን፤ ዱኤረ ሴአኒስ መንደርቾ
ኬሳ ገድ ጎቶተን*። 20አመንቶትን ገሩ ዱፈኒ
እሰት ናነአኒ ዳበትናን፥ ጳዉሎስ ለፉ ከኤ
መንደረት ኦል ዴብኤ፤ ቦሩምታሞ ባርናባሲ
ወጅን መንደረ ዴርቤ ደቄ።

*15. 10፡26፤ በኡ 20፡11 *16. 17፡30
*17. ኤር 5፡24፤ ፋር 147፡8 *19. 17፡13፤
2ቆሮ 11፡25፤ 2ጢሞ 3፡11

አንጦክያ መንደረ ብየ ሶርያት ዴብኡሳኒ

21ጳዉሎሲፍ ባርናባስ መንደረ ዴር
ቤት ወንጌለ ለለበኒ፥ ነሞተ ባይኤ አመን
ቶተ ጎደን፤ ከነ ቦዴስ መንደሮተ
ሊስጥራቲፍ ኢቆኒዩምት አንጦክያ እሰ
ብየ ጵሲድያትስ ዴብአን። 22እሳን ያደ
አመንቶታ ጀጀቤሰኒ፥ አመንቲሳኒት አከ
ጭመኒፍ ጎርሰን፤ «ግድራ ባይኤ ኬሰ
ደርቡዳን ሞቱማ ዋቀዮት ገሉን ኑፍ
እንተአ» ጂደኒን*። 23ኤርገሞትን ቶኮን
ቶኮን ወልዳ ሰናፍ ጃርሶሊ ፎአን፤ ሶመኒ
ኤርገ ከደተኒ ቦዴ፥ አመንቶተ ሰነ ሁን
ዱማ ሀርከ ጎፍታ እሰ እሳን እት አመነኒት
ሀደራ ኬነን*። 24እሳን ኤርገሲ ኩታ ብየ
ጵሲድያ ኬሰ ደርበኒ ኩታ ብየ ጳምፊልያ
ዱፈን። 25ጴርጌትስ ዱብቾ ለለበኒ መን
ደረ አታሊአት ገድ ቡአን፤ 26አቺስ መር
ከባን ከአኒ አንጦክያ ብየ ሶርያት፥ ሆጂ
አመ ራወተን ከናፍ እዶ እት አያነ ዋቀዮት
ኬነመኒ ቱረንት ዴብአን*። 27ኤርገ አንጦ
ክያ ገአኒ አመንቶተ ወልዳ ሰና ወልት
ዋመን፤ ዋቀዮ እን እሳኒ ወጅን ቱሬ ከን
ሆጂቴ ሁንዱማ፥ አተምትስ ከራ እት ወር
ሰበ ዋቀዮ ህንተእን አመነን፥ አከ እሳኒፍ
በኔ እት ህመን*። 28ዬሮ ዴራስ አመንቶታ
ወጅን ቱረን።

*22. 11፡23፤ 13፡43፤ 1ተሰ 3፡3 *23. 13፡3
*26. 13፡1-2፥ 15፥40 *27. 15፡4፥ 12፤ 11፡18

ቦቆና 15

ወል ገኢ ዬሩሳሌምት ተኤ

1ጀሬን ኩታ ብየ ይሁዳቲ፥ አንጦክያ
ብየ ሶርያት ገድ ቡአን ቶኮሞ፥ «አከ ሴር
ሙሴ አጀጁት ዮ ደግነ ቀበቹ ደባተን፥
ፈዩ ህንደንዴሰን» ጂደኒ ክርስቲያኖተ በር
ሲሱት ከአን*። 2ከነረት ጳዉሎሲፍ ባርና
ባስ ጀሬን ሰና ወጅን ወል ድደኒ ወሊን
ሞርከተን፤ ከናፍስ ወልዳን፥ ሞርኪ ከነ
ኤርገሞታፍ ጃርሶሊ አች ጅረን ብራን ገኡ
ዳፍ፥ ጳዉሎሲፍ ባርናባስ፥ አመንቶተ
ኬሳስ ነሞትን ቶኮ፥ ዬሩሳሌምት አከ ኦል
በአኒፍ ሙርቶ ጎቴ*። 3ወልዳን ክርስቲያ
ናስ እሳን ጌጌስቴ ከራረ እሳን ቡፍቴ፤
እሳንሞ፥ ወር ሰበ ዋቀዮ ህንተእን ገረ ዋቀ
ዮት ዴብኡሳኒ ኦዴሳ፥ ፈኒቄዳፍ ሰማርያ
ኬሰ ደርበን፤ ኦዱ ከናንስ አመንቶተ አች

ጅረን ባይኤ ገመድቼሰን። 4ዬሩሳሌምት
ዮሙ ገለን፥ ወልዳ ክርስቲያናቲፍ ኤርገ
ሞታን፥ ጃርሶሊዳንስ እንስመተመን፤ ወር
ኤርገመን ኩን ዋቀዮ እን እሳኒ ወጅን ቱሬ
ከን ሆጂቴ ሁንዱማ እት ህመን። 5ገሬ
ወረ ፈሪሶታ ኬሳ አመንቶተ ከን ተአን ቶኮ
ከአኒ፥ «ደግነ ቀበቹዳፍ ሴረ ሙሴን ኬኔ
ኤጉ እሳን በርሲሱ እንበርባድችሰ»
ጂደን።
*1· 15፡24፤ ሌዎ 12፡3፤ ገላ 5፡2 *2· 11፡30

6 ከናፍ ኤርገሞትኒፍ ጃርሶሊን ዱቢ
ከነ እላሉዳፍ ወልት ቀበመን። 7ዬሮ ዴራ
ኤርገ እረት ዱዱበተኒ ቦዴ፥ ጴጥሮስ እሳ
ንት ዱበቹዳፍ ከኤ፥ «አቦሎተኮ፥ ዋቀዮ
ወር ሰበሳ ህንተእን ዱቢ ወንጌላ አፋንኮራ
ደገአኒ ህአመነኒፍ፥ ከናን ዱረ እስን ኬሳ
አከ ነፎኤ፥ በኤሰ ጎተኒ እንቤክቱ*።
8ዋቀዮ እን ገራ ነማ ቤኩ፥ ሀፉረ ቁልቁሉ
ኑፍስሞ አኩመ ኬኔ፥ እሳኒፍ ኬኑሳቲን፥
እሳን ስመቹሳ ሙልእሴረ*። 9እን አመንቲ
ዳን ገራሳኒ ቁሌሴ መሌ፥ ኑፍ እሳን ግዱት
ገራገሩማ ህንአርግሲፍኔ*። 10አመአ በአ
አቦትንኬኝ፥ ኑእስ ባቹ ህንደንዴኟ፥
ገቲቲ አመንቶታረ ካኡዳን ማሊፍ ዋቀዮን
ቆርቱ*? 11ኑእ ገሩ አያነ ጎፍታኬኛ ዩሱ
ሲን ፈዩኬኝ እንአመነነ፤ እሳንሞ አኩመ
ከነት እንፈዩ» ጂዴን*።
*7· 10፡1-43 *8· 2፡4፤ 10፡44፤ 11፡15
*9· 10፡34-35 *10· 15፡19፤ ገላ 5፡1
*11· ገላ 2፡16፤ ኤፌ 2፡5-8

12 ከነረት ነሞትን ሁንድኑስ ጩሉመ
ጂደኒ ባርናባሲፍ ጳዉሎስን ደጌፈተን፤
እሳን ለማንስ ድንቂዳፍ ምልክተ ገራገራ፥
ዋቀዮ ሀርከሳኒቲን ሰበ ዋቀዮ ወረ ህንተእን
ኬሰት ሆጂቴ፥ እት አዴሰን። 13እሳን
ዱቢሳኒ አፋኒ ዮሙ ፍጠን ያቆብ ከኤ፥
«አቦሎተኮ፥ ነደጌፈዳ! 14ሲሞን፥ ዋቀዮ
አተምት ዱረ ወረ ሰበሳ ህንተእን ኬሳ፥
ሰበ ኦፈሳቲ ጎደቹዳፍ አከ ድሜ፥ ኑት
ህሜረ*። 15ዱቢን ራጆታስ አከ ጫፈሜ
ጅሩት፥ ከና ወጅን ወል ፉደተ፥
16‹እሰ ከነ ቦዴ ነንዴብአ፥
መነ ዳዊት እሰ ጅጌስ
ዴብሴ ነንእጃረ፥
እሰ ዲገሜስ ሃሬሴ ነንዳበ፥
ነንቀጂልቶስ፥
17ነሞትን ሀፈንስ ጎፍትቾ
አከ በርባደን፥
ሰብን ብየ ለፉራ
መቃኮቲን ዋመመን ሁንድኑስ፤
ጎፍታን እን ከነ ጎዱ አከስ ጂደ›
18ኩንስ ዱረ ዱረ ጀልቀቤ ቤከማደ*።
*14· 15፡7-9 *16-18· አሞ 9፡11-12

19 «ከናፍስ አከን ያዱት ዮ ተኤ፥ ወር
ሰበሳ ህንተእን ገረ ዋቀዮት ዮሙ ዴብአን፥
እሳን ረክሱን ኑፍ ህንተኡ። 20ገሩ ቀልመ
እሰ ጡራአ ዋቀዮ ቶልፈማዳፍ አርሳ ድአ
ቴራ አከ አፉኒን ህንቀብኔ፤ ሀለሉማራ አከ
አፍ ኤገተን፤ ፎን ሆረ ሁደሜ ዱኤራ አከ
ህንኛትኔ፤ ዲገስ አከ ህንኛትኔ አከ ህንዱ
ግኔስ፤ እሳኒፍ ጫፉን ኑፍ እንተአ*።
21ዱሪ ዱሪ ጀልቀበኒ ሴረ ሙሴ መንደረ
መንደረት ከን ለለበን፥ መኔን ሰገዳ ኬሰ
ትስ ሰንበተ ሁንዱማት ከን እሰ ዱብሰን
ጅሩ» ጂዴ*።
*20· 21፡25፤ ኡመ 9፡4፤ በኡ 34፡15-17፤
ሌዎ 17፡10-16፤ 18፡6-23 *21· 13፡15

ጫፈተ፥ ወረ ሰበ ብራ ኬሳ አመነኒፍ ጫፈሜ

22 ዱቢ ከነ ቦዴ ኤርገሞትኒፍ ጃርሶ
ሊን፥ ጉቱማ ወልዳ ክርስቲያና ሰና ወጅን
አፍ ኬሳ ነሞተ ፎአኒ፥ ጳዉሎሲፍ ባርና
ባስ ዱካ አንጦክያት ኤርጉዳፍ፥ ወሊ
ገለን፤ ይሁዳ እሰ «ባርናባስ» ጂደሙፍ
ሲላስን፥ ወረ ዱረ-ቡቱ አመንቶታ ኬሳ
ቱረን፥ ፎአኒ ኤርገሞተ ለማኒ ወጅን ኤር
ገን። 23ኤርጋን ጫፈታን እሳንት ኬነ
ሜስ፥ ከነት ፉፈ ከን ጅሩደ፤
«ኑእ ኤርገሞትኒፍ
ጃርሶሊን አቦሎትንኬሰን፥
እስን! ሰበ ገራገራ ኬሳ
አቦሎተኬኝ ታተኒ፥
መንደረ አንጦክያ ኩታ ብየ
ሶርያቲፍ
ቅሊቂያ ኬሰ ከን ጅራተኒፍ፥
ነጋኬኝ እስኒፍ እንድኤስነ።

24 «ኑኬሳ ጀሬን ቶኮ፥ ከናፍ ኡቱ ህን
አጀጀምን እስን ብረ ዱፈኒ፥ ዱቢዳን አከ
እስን ወላልቾሰን፥ ያደኬሰንስ አከ ራሰን
ደጌኟረ። 25ከናፍ ያደ ቶኮን ወሊ ገሌ፥
አፍ ኬሳ ነሞተ ፎኔ፥ ባርናባሲፍ ጳዉሎስ
ጃለተሞ ወጅን፥ ገረኬሰንት ኤርጉን ጋሪ
ፈካቴ ኑት ሙልአቴ። 26አኩመ ቤክተ
ንዩ፥ ባርናባሲፍ ጳዉሎስ ወረ ጅሬኝሳኒ
ጎፍታኬኝ ዩሱስ ክርስቶሲፍ ደበርሰኒ ኬነ

ኒደ። 27ኤጋ እሱመ እስኒ ጫፍኔ አፉንሳኒ
ቲንሞ አከ እስንት ሀመኒፍ፥ ይሁዳዳፍ
ሲላስን እስኒፍ ኤርገኔ። 28ዋን በርባድች
ሱረ ከን ጫሉ በአ ብራ እስንረ አከ ህንኬ
ኜፍ፥ ሀፉረ ቁልቁሉት፥ ኑትስ ጋሪ
ፈካቴረ። 29ኩንስሞ ቀልመ ዋቀዮሊ ቶል
ፈመኒፍ ድአቴራ፥ ዲገ ኛቹፍ ዱጉራ፥
ፎን ሆሪ ሁደሜ ዱኤ ኛቹራ፥ ሀለሉማራስ
አከ ፈጋተን፤ ከነ ሁንዱማራ ዮ አፍ ኤገ
ተን ጋሪደ፤ ነጋት ጅራዳ!»

30 ወር ኤርገመን ከአኒ፥ አንጦክያት
ገድ ቡአን፤ አችት ቱተ አመንቶታ ወልት
ቀበኒ ጫፈትቸ ኬነኒፍ። 31ጀርሞ ጫፈ
ትቸ ዱብሰኒ፥ ዱቢ ጎርሰሳት እንገመደን።
32ይሁዳኒፍ ሲላስ ለለቦተ ወር ቱረን፥
ዱቢ ባይኤ አመንቶተ ጎርሰኒ እሳን ጭም
ሰን*። 33አች እሳን ብረ ኤርገ ተከ ቱረኒ፥
አመንቶትን ነሞተ ሰነ ነጋዳን ገረ ወረ
እሳን ኤርጌት ዴብሰን። [34ሲላስ ገሩ
ጃለቴ አች ቱሬ።] 35ጳዉሎሲፍ ባርናባስ
አንጦክያ ተከ ታአን፤ አመንቶተ ባይኤ
ወጅን ዱቢ ጎፍታ እንበርሲሰን፥ እንለለበ
ንስ። *32. 11:27፤ 13:1፤ 14:22፤ 18:23

አደ አደ በኡ ጳዉሎሲፍ ባርናባስ

36ኤርገ ተከ አች ቡቡለኒ ቦዴ፥ ጳዉ
ሎስ፥ ባርናባሲን፥ «ኮቱ ዴብኔ፥ መንደረ
ዱቢ ጎፍታ እት ለለብኔ ሁንዱማ ደቅኔ፥ አከ
አመንቶትን እት ጀባተኒ ጅራተን እንእላለ»
ጂዴ። 37ባርናባስ ገሩ፥ ዮሀንስ እሰ ማርቆስ
ጂደሙስ፥ አፍ ዱካ ፉደኒ አከ አዴመኒፍ
በርባዴ*። 38ጳዉሎስሞ፥ «ነመ ከናን ዱረ
ጳምፊሊያት ኑብራ ሀፌ፥ ሆጅቻፍ ኑወጅን
ደቁ ዲሴ፥ ከነ ፉኔ አዴሙን ኑፍ ህንተኡ»
ጂዴ*። 39ከናፍስ ሀመ እሳን ገርገር አዴመ
ንት፥ እሳን ለቹ ግዱት ወሊን ሞርኪን ከኤ፤
ባርናባስ፥ ማርቆስን አፍ ዱካ ፉደቴ፥ መር
ከባን ቆጵሮስ ደቄ*። 40ጳዉሎስሞ ሲላስን
ዋሙቴ፥ አመንቶትንስ ኤጉምሰ አያነ ዋቀ
ዮት ኤርገ እሳን ኬነተኒ፥ ለመ ተአኒ አዴ
መን*። 41ጳዉሎስ ወልዶተ ክርስቲያና
ጭምሳ፥ ኩታ ብየ ሶርያፍ ቅሊቂያ ኬሰ
ደርቤ።

*37. 12:12፥25 *38. 13:13 *39. 4:36፤
13:4 *40. 14:26

ቦቆና 16

ጢሞቴዎስ ጳዉሎሲፍ ሲላሲ ወጅን አዴሙሳ

1ጳዉሎስ ከራሳ እት ፉፌ መንደረ
ዴርቤ ደቄ፥ መንደረ ሊስጥራትስ
ደርቤ፤ አችሞ ጢሞቴዎስ ከን ጂደሙ
ደርገጌስ አመኔ ቶኮ ቱሬ፤ ሃትሳ ይሁዲ
ወንጌለት አመንቴደ፥ አባንሳሞ ግሪ
ኪደ*። 2ጢሞቴዎስ አመንቶተ ሊስጥራ
ዳፍ ኢቆኒዮም ጅረን ብረት መቃ ጋሪ ቀበ
ቱሬ። 3ጳዉሎስ አከ ጢሞቴዎስ እሰ ዱካ
አዴሙ በርባዴ፥ ደግነ እሰ ቀብሲሴ፤ ከነ
ጎቹንሳስ፥ ይሁዶትን ናኖ ሰነ ጅራተን ሁን
ድኑ አባንሳ ነመ ግሪኪ ተኡሳ ቤኩ ዋን
ቱረኒፍ*። 4ከነ ቦዴስ ጳዉሎስፉ ከራረ
ቡአን፤ ሴረተ ኤርገሞትኒፍ ጃርሶሊን ዩሩ
ሳሌም እረት ወሊ ገለን፥ መንደረ ኬሰ
ደርበን ሁንዱማን ገአኒ፥ አከ ኤገኒፍስ
እሳን ጎርሰን*። 5ወልዶትን ክርስቲያናስ
አመንትቸት እንጭሙ፥ ለኮብሳንስ ጉያ
ጉያት እንጉደቱ ቱረን*።

*1. 14:6፤ 2ጢሞ 1:5 *3. ገላ 2:3-5
*4. 15:23-29 *5. 2:47፤ 5:14፤ 6:7

ጳዉሎስ ሙልአተ አርጉሳ

6 ሀፉር ቁልቁሉን ኩታ ብየ አስያት
ዱብቸ ለለቡ ዋን እሳን ዶዌፍ፥ ኩታ ብየ
ፍሪግያቲፍ ገላትያ ግዱ ደርበን*። 7ፉሌ
ኩታ ብየ ሚስያስ ገአኒ ኩታ ብየ ብቲኒያ
ደቁ ያለን፤ ሀፉር ዬሱስ ገሩ አች ደቁሳኒ
ህንጃለትኔ። 8ከናፍ ኩታ ብየ ሚስያስ ኬሰ
ደርበኒ፥ ጥሮአስት ገድ ቡአን። 9ጳዉሎስ
ሀልከን ሰነት ነመ መቄዶኒያ ቶኮ ሙልአ
ተት አርጌ፤ ነምቾ ዳበቴ፥ «መቄዶኒያት
ጨኡ፥ ኑገርጋር!» ጂዴ እሰ ከደቴ*።
10አኩመ እን ሙልአትቸ አርጌን፥ ዋቀዮ
አከ ወንጌለ እሳኒፍ ለለብኑፍ ኑዋሙሳት፥
ጂኔ ዋን ፉደትኔፍ፥ አቹማን ብየ መቄዶ
ኒያት ጨኡ አበሌ።

*6. 18:23 *9. 9:10፤ 11:5፤ 18:9

ሊድያ ከን ጂደምቱ ቶኮ ወንጌለት አመኑሼ

11 መንደረ ጥሮአሲ መርከበ ያበትኔ፥
ከለቲዳን ሳሞትራቄ ብየ ብሻን ኬሳ
ደቅኔ፤ ቡሩምታስ መንደረ ኔአጶሊስት ደር
ብኔ። 12አቺሞ መንደረ ፊሊጲሲዮስ

ጌኜ፤ እሼን ኩታ ብየ መቄዶኒያ ኬሳ መን
ደረ ቤከምቱ ቶኮ ቱርቴ፤ ቀብዬ ወረ ሮማ
ትስ፤ ኑእ መንደረ ከነ ኬሰ ተከ ቡቡሌ።
13 ጉያ ሰንበታትሞ መንደርቸ ኬሳ ባኔ፣
ገረ ቀርቀረ ለጋ፣ እዶ እት ይሁዶትን ከደ
ታፍ ወልት እንቀበሙ ሴኔ፣ ደቅኔ፤
ቴኜስ ዱበርቶተ አችት ወልት ቀበመንት
ዱበትኔ። 14 ዱበርቲን ኡፈተ ጨለቅሳ
ገት-ጀቤሰ ጉርጉርቱ፣ መንደረ ቲያቲራቲ
ከን ዱፍቴ፣ አመንቲ ወረ ይሁዶታስ ከን
ፉደቴ ቶኮ፣ አች ቱርቴ፤ መቃንሼስ
ሊድያ እንጄደመ፤ ጎፍታን ጉረ ቀልቢሼ
በኔፌ ዋን ቱሬፍ፣ እሼን ዋን ጳዉሎስ
ዱበቴ ድምቴ ደጌፈቴ፤ 15 እሼን፣ ወር
መነሼ ሁንድኑስ እንጩጰመን፤ ኤርገ
ሲስ፣ «ጎፍታት አመኑኮ ዮ ፉደተን፣
መነኮ ኮታ ነብረስ ቡፈዳ!» ጄቴ ኑዋ
ምቴ፤ አከ ኑእ ደቅኑፍስ ኑግድሲፍቴ*።
*15. 16፡33፤ 18፡8

ጳዉሎሲፍ ሲላስ ፊሊጲሲዩስት ህደሙሳኒ

16 ጋፍ ቶኮ ኑእ ገረ እዶ ከደታት ኡቱ
አዴማ ጅሩ፣ ጦምቦሬን ሀፉረ «ሆደ ዱበ
ቺሱ» አፍ ኬሳ ቀብዱ ቶኮ ኑት ዱፍቴ፤
እሼን ሆደ ዱበቹሼቲን ሆሪ ባይኤ ጎፍቶተ
ሼቲፍ እንገልችት ቱርቴ*። 17 እሼን፣
«ነሞትን ኩን ሆጄቶተ ዋቀዮ አባት፤ ከራ
ፈይና እስንት እንህሙ» ጄቴ እያ ጳዉሎ
ሲፍ ኑዱካ እንአዴምት ቱርቴ*። 18 ከነስ
ጉያ ባይኤ ጎቴ፤ ጳዉሎስ ገሩ አሬ እት
ገረገሌ ሀፉርቻን፣ «መቃ ዬሱስ ክርስቶ
ሲን አከ እሼ ኬሳ ባቱፍ፣ ስንአቦመ!»
ጄዴ፤ ሀፉርች አቹማን እሼ ኬሳ በኤ*።
19 ጎፍቶትን ጦምቦሬ ከና ገሩ፣ አብዲን
ሆሪ አርገትናሳኒ አከ ጭቴ ዮሙ በረተን፣
ጳዉሎሲፍ ሲላስን ቀበኒ ደደርበቻ ገረ ለፈ
ገባት፣ ፉለ ወረ ብየ ሴረተኒት ጌስን።
20 ኤርገሞተ ሰነ ፉለ አጀጁ ወረ ሮማት
ድኤስኒ፣ «ጀሬን ኩን መንደረኬኘ ራሳ
ጅሩ፤ እሳን ይሁዶተ*፤ 21 አመለ ኑእ ወር
ሮማ ፉደቹን፣ እቲን ሆጄቹንስ፣ ኑፍ ህን
ታኔ ኑበርሲሳ ጅሩ» ጄደን። 22 ከነረት
ነሞትን ባይኤን ጳዉሎሲፍ ሲላሲን ሞር
ሙዳፍ ጀረ ከነት ደበለተን፤ አጀጁወን
ወረ ሮማ ሱንስ ኡፈተሳኒ እረት ተርሳ
ስኒ፣ ኡሌዳን አከ ሬበኒፍ አቦመን*።

23 ሩኩታ ባይኤዳንስ ኤርገ እሳን ሬብስስኒ
ቦዴ፣ መነ ህዳት እሳን ገልችሲስን፤ አች
ትስ ጀቤሴ አከ እሳን ኤጉፍ፣ ኤግዱ መነ
ህዳ አቦመን። 24 ኤግዱን ሱንስ አጀጀ
አከና ፉደቴ፣ ኩታ መነ ህዳ እስ ገረ
ኬሳት እሳን ገልቼ፣ ሚለሳኒስ ጅርመ
ኡልፉታ ለመ ግዱት ጀቤሴ ህዴ።
*16. 19፡24 *17. ማር 1፡24፣34፤
ሉቃ 4፡34፣41 *18. 19፡13፤ ማር 16፡17
*20. 17፡6 *22. 2ቆሮ 11፡25፤ 1ተሰ 2፡2

25 ገረ ሀልከን ወለካት ጳዉሎሲፍ
ሲላስ ዋቀዮን ከደተኒ ፋርፈተን፤ ወር ህደ
መንሞ እሳን እንደጌፈቱ ቱረን። 26 ድንገ
ተስ ሀመ ሁንዴን መንቸ ህዳ ራፈሙት
ሶቾእ ለፋ ጉዳን ተኤ፤ አቹማን በልበሎ
ትን መንቸ ህዳ ሁንድኑ በነመኒ፣ ህዳን
ወረ ህደመኒ ሁንድኑስ እንሂከመን።
27 ነምች መነ ህዳ ኤጉ ሱን ወሬሬ ህርባ
ደመቄ፣ በልበሎትን መነ ህዳ በነሙ ዮሙ
አርጌ፣ ወር ህደመን ዋን ሶከን ሴኤ፤ ከና
ፍስ ብላሳ ሉቅፈቴ አፍ አጄሱ በርባዴ*።
28 ጳዉሎስ ገሩ ሰገሌ ጉዳዳን፣ «ዋ አፍ
ህንጎድን! ኑእ ሁንዱምትኬኘ አስ ጅረ»
ጄዴ እት እዬ። 29 እን መነ ህዳ ኤጉ ሱን
እብሳ ዋመቴ አል ፊጌ፣ ሮምአ ሚለ ጳዉ
ሎሲፍ ሲላስት ኩፌ። 30 ገድስ እሳን
ባሴ፣ «አን አከን ፈዩፍ ማል ጎቹቱ አናፍ
ተአ? ጎፍቶሊኮ» ጄዴ እሳን ጋፈቴ*።
31 እሳንሞ፣ «ጎፍታ ዬሱስት አመን፣ አት
እንፈይተ፣ ማቲንኬስ እንፈዩ» ጄደኒ ዴብ
ስኒፍ*። 32 እሳን ዱቢ ጎፍታ ነምቸት፣
ወረ መነሳ ኬሰ ጅረን ሁንዱማትስ
እንህመን። 33 ሀልከኑመ ሰነስ አፍት እሳን
ፉዴ መዳሳኒ እራ ድቄ፤ እን ዬሮዱመ
ሰነት ነመሳ ሁንዱማ ወጅን እንጩጳሜ።
34 ጳዉሎሲፍ ሲላስን መነሳት ጌሴ፣ ኛተ
እሳኒፍ ድኤስሲሴ፣ እን ነመሳ ወጅን ዋቀ
ዮት ዋን አመኔፍ፣ ጉዳ እንገመዴ።

*27. 12፡18-19 *30. 2፡37፤ 9፡6
*31. ማር 16፡16፤ ዮሀ 3፡16-17

35 ለፍት በሪናን አጀጁን ወረ ሮማ፣
«ጀረ ሰነ ገድ ዲስ!» ጄደኒ ነምቸ መነ
ህዳ ኤጉት አከ ህመኒፍ እት ኤርገን።
36 ከነረት ነምች፣ «አጀጁን ወረ ሮማ አከ
ገድ ዲፈምተኒፍ ኑት ኤርገኒሩ፤ ከናፍስ
አመ ገድ በአቲ ከራ ነጋ አዴማ!» ጄዴ፣
ከነ ጳዉሎስት ቤክስሴ። 37 ጳዉሎስ ገሩ፣
«ጀር ኩን ኑእ ወረ ሮማ ታኔ ኡቱመ

ጅሩ፥ ፍርዲ መሌ ሙልእነት ኑሬበኒ መነ
ህዳት ኑገልቻን፤ አመሞ ዶክሳት ገድ
ኑባሱ? ኩን ህንተኡ፥ እሳኑምት አፌሳኒ
ዱፊኒ ኑሀጌጌሰን መሌ» ጂዴ*። 38 ወር
ኤርገመንስ ዮሙስ፥ ዱቢ ከነ አጀጀተ
ወረ ሮማት እንህመን፤ አጀጀትን ወረ ሮማ
ጳዉሎሲፍ ሲላስ ወረ ሮማ ተኡሳኒ ዮሙ
ደገአን እንሶዳተን። 39 ከናፍስ ደቀኒ እሳን
ሶሶበተን፤ ተከ እሳን ጌጌሰኒ መንደረሳኒቲ
አከ በአኒፍ እሳን እንከደተን*። 40 ጳዉሎ
ሲፍ ሲላስ መነ ህዳቲ ኤርገ በአኒ፥ መነ
ሊድያ ደቀን፤ ኦቦሎተስ አርገኒ፥ ዱቢ
ጀጀብናቲን እሳን ጎርሰኒ፥ አቺ አዴመን።

*37. 22፡25 *39. ማቴ 8፡34፤ ሉቃ 8፡37

ቦቆና 17

ረክነ ተሰሎኒቄት ጳዉሎሲፍ ሲላስት ዱፌ

1 መንደሮተ አምፊጶሊሲፍ አጶሎንያ
ደርበኒስ፥ ገረ መንደረ ተሰሎኒቄ፥ እዶ
መን ሰገዳ ወረ ይሁዶታ ቱሬ ዱፈን*።
2 አኩመ አመለሳስ ጳዉሎስ መነ ሰገዳ
ሰነት ኦል ልጤ፤ ሰንበተ ሰድእስ ዱቢ
መጫፈ ቁልቁሉ እሳኒን ዱዱበቻ ቱሬ*።
3 አቹማን ዱብቾ እሳኒ እብሳ፥ መሲሂን
ድጳቹን፥ ወረ ዱአን ኬሳስ ከኡን፥ እሳፍ
እንተአ አከ ቱሬ፥ መጫፍቾ ኬሳ ዱጋ
እት ባሴ፤ አከሱመስ፥ «ዬሱስ እን አን
እስንት ለብሱ ኩንሞ፥ ክርስቶስ መሲ
ህቾ» እንጂዳን ቱሬ*። 4 እሳን ኬሳ ካን፥
ግሪኮተ ወረ ዋቀዮን ሶዳተን ኬሳ ደኑን፥
ዱበርቶትን ቤከሞን መንደረ ሰናስ ባይ
ኤን፥ ዱቢሳ ፉደተኒ ጳዉሎሲፍ ሲላስ
ዱካ ጎረን*።

*1. 1ተሰ 1፡1፤ 2፡1-2 *2. 18፡4፤ ሉቃ 4፡16
*3. 3፡18፤ 18፡5፥28፤ ሉቃ 24፡26፥46
*4. 13፡43፥50፤ 17፡12

5 ይሁዶትን ገሩ እሰ ከነ ህናፈኒ፥
ነሞተ ሀሞተ ሆጂ መሌ ለበን ኦፍት ደበ
ለን፤ ወጬ ካሰኒ መንደርቾ ጉቱማት
ራሰን፤ ጳዉሎሲፍ ሲላስን ቱተ ጀራት
ገድ ባሱዳፍ፥ መነ ነምቾ ያሶን ጂደሙ
ጬብሰን። 6 ጳዉሎሲፍ ሲላስን አቺ ደብ
ናን፥ ያሶንን አመንቶተ ኬሳስ ካን ገረ ያኢ
መንደርቻት ሀርክሰኒ፥ «ጀሬን ኩን ለፈ
ደቀን ሁንዱማት ብየ ገረገልቹ፤ አመሞ
መንደረኬኝ ዱፈን*። 7 ያሶንሞ መነሳት
እሳን ስሜ፤ ሁንዱምትሳኒ ‹ዬሱስ ከን
ጂደሙ ሞቲን ከን ብራ ጅረ› ጂደኒ፥
አቦሚ ሞቲ ወረ ሮማ እንጬብሱ» ጂደኒ
እየን*። 8 ከነ ጂቹዳንስ ሰበ አችት ወልት
ቀበሜፍ፥ ያኢ መንደርቻ ወረ ከነ ደገ
አን፥ እንራሰን። 9 ወር ያኢስ ያሶኒፍ ወረ
እሳ ወጅን ቀበመን፥ ቀብሲስ ሀርካ ፉደኒ
ገድ እሳን ዲሰን።

*5-6. 16፡20፤ 1ተሰ 2፡14፥16
*7. ሉቃ 23፡2፤ ዮሀ 19፡12

ረክነ ቤሪያት እሳን አርገቴ

10 ሀልከኑመ ሰነ፥ ኦቦሎትን ጳዉሎ
ሲፍ ሲላስን ገረ መንደረ ቤሪያት ኤርገን፤
አኩመ አች ገአኒንስ ገረ መነ ሰገዳ ወረ
ይሁዶታ ደቀን። 11 ይሁዶትን ወር ኩንስ
ወረ ተሰሎኒቄ ጫላ፥ ወረ ያደ ጋሪ
ቱረን፤ ዱብቾ ፉደቹዳፍ ቆጳአኒ፥ ዋን
ዱበተሜ ኩን ዱጋ ተኡሳ በሩዳፍ፥ ጉዩመ
ጉያት መጫፎተ ቁልቁሉ እንቆሩ ቱረን*።
12 እሳን ኬሳ ባይኤን፥ ግሪኮተ ኬሳስ ዱበ
ርቶትን ቤከሞኒፍ ዲሮትን ባይኤን እንአመ
ነን። 13 ይሁዶትን ተሰሎኒቄ ገሩ፥
ጳዉሎስ፥ ቤሪያትስ ዱቢ ዋቀዮ ለለቡሳ
ዬሮ በረን፥ አችስ ደቀኒ ነሞተ ገራ ኛቾ
ሰኒ ሶቾሰን*። 14 ዮሙሱመስ ኦቦሎትን
ጳዉሎስን ሀመ ገላናት አከ አዴሙፍ ኤር
ገን፥ ሲላሲፍ ጢሞቴዎስ ገሩ ቤሪያዱ
መት ሀፈን። 15 ነሞትን ጳዉሎስን ጌጌሰን
መንደረ አቴናቲን እሰ ገአኒ፥ ሲላሲፍ
ጢሞቴዎስ አሪቲ ጉዳዳን ገረ ጳዉሎስ አከ
ደቀኒፍ ዳምሰሳ ፉደኒ ዴብአን*።

*11. ዮሀ 5፡39 *13. 14፡19፤ 1ተሰ 2፡14-16
*15. 1ተሰ 3፡1-5

ጳዉሎስ አቴናት ለለቡሳ

16 ጳዉሎስ መንደረ አቴና ታኤ ሲላ
ሲፍ ጢሞቴዎስን ኤጋ ዬሮ ቱሬት፥
ፈኬኝ ዋቀዮሊ ቶልፈመኒ መንደረ ሰነ
ኬሰ ጉቱሳኒ ዋን አርጌፍ፥ ሉቡንሳ ባይኤ
ድጳቴ። 17 መነ ሰገዳ ኬሰት ይሁዶታፍ
ግሪኮተ ወረ አመንቲ ይሁዶታ ፉደተኒ
ወጅን፥ ለፈ ገባትሞ ጉያ ሁንዱማ ነሙመ
አችት አርገሜ ወጅን ዱዱበቻ ቱሬ*።
18 ገሬ ወረ ኤጲቁሪዮስ አከሱመስ እስቶኢ
ኮስ ጂደመን ኬሳ፥ በርሲሶትን ኦጉማ ብየ
ለፋ ቆረን ቶኮ እሰት ፈልመን፤ ካን፥
«ፉናንቱን ኩንሞ ማል ጂቹ ከጂላ?»
ጂናን፥ ካንሞ ዋን እን ወንጌለ ዋኤ ዬሱ

ሲፍ፥ ዋኤ ዱአ ከኡ ለለቤፍ፥ «እኖ ዋኤ
ዋቀዮሊ ኦርማ ለብሰ ፈካተ» ጇደን።
19 እሰ ቀበኒስ ያኢ ጋረ አርዮጳጎስረት ወል
ገኡ ዱረት ጌሰኒ፥ «በርሲፍን ሃራን አት
ፍዴ ኩን፥ ማል አከ ተኤ በሩ ደንዴኛ?
20 ዱቢን አት ፍዴ ኩን ጉረኬኘት ኬሱ
ማደ፤ ከናፍስ ማል አከ እን ተኤ በሩ
በርባድነ» እቲን ጇደን። 21 ወር አቴና ሁን
ድኑ፥ ኦርም አቾ ጅራተንስ፥ አዱ ሃራ
ኦዴሱፍ ነሞተራስ ደገኡ መሌ፥ ከን ብራ
ዬሮሳኒ ከን እት ደበርሰን ህንቀበን ቱረን።
*17. 18:4፥19

22 ጳዉሎስ ዮሙስ ጋረ አርዮጳጎስ
ወለካ ዻበቴ ዱበቴ፤ እን፥ «ያ ወረ
አቴና፥ እስን ከራ ሁንዱማ ወረ አመንቲ
አከ እስን ታተን ነንአርገ። 23 ኡቱን ደርቡ
እዶ ሰገደኬሰኒ ባይኤ ዮሙ አን ዶአ
ዴት፥ እዶ አርሳ ‹ዋቀዮ እሰ ህንቤከም
ኔፍ› ጇደሜ እረት ጫፈሜ ቶኮ አርጌረ፤
ኤጋ እሰ እስን ኡቱ ህንቤክን እት ሰገደን
ከነ፥ እሰ እስንተን ለለበ። 24 ዋቀዮ፥ ብየ
ለፉ፥ ከን እሰ ኬሰ ጅሩስ ሁንዱማ ከን
ኡሜ፥ ጎፍታ ዋቃቲፍ ለፉት፤ እን ገልመ
ሀርክ ነማ እጃሬት ህንገሉ። 25 አፌሳቲ ሰኚ
ነማ ሁንዱማፍ፥ ጅሬኛፍ ቅሌንስ፥ ከን
እሰ በርባድችሱ ሁንዱማስ እንኬነ፤ ከናፍ
ሀርክ ነማ ከን እሳፍ ሆጄቹ ደንደኡ፥
ወንት እሳፍ በርባድችሱስ ህንጅሩ*።
26 ሰኚን ነማ ሁንድኑ ነምቾ ቶክቾራ አርገ
መኒ፥ እረ ለፉ ሁንዱማረ አከ ጅራተን
ጎዴ፤ በረሳኒት እዶ ታኡምሰሳኒትስ ዻሪ
እት ጎዴ*። 27 ከነስ ዋቀዮን አከ እሳን በር
ባደኒፍ፥ ቀቀበተኒስ አከ እሰ አርገተኒፍ
ጎዴ፤ አመሌ ዋቀዮ ሁንዱመኬኘቲ ፈጎ
ምት*። 28 ኑእ እሰት እንጅራትነ፥
እንሶቾነ፥ እንአርገምነስ፤ እስን ኬሳዬ ወር
ወሌን አኩመ ጇደን፥ ‹ኑእም ሰኚሳት›።
*24-25. ኢሳ 42:5፤ 1ሞቶ 8:27፤
ፋር 50:12፤ ሆኤ 7:48 *26. ኬሰ 32:8
*27. ኢሳ 55:6፤ ኤር 23:23፤ ፋር 145:18

29 «ኤጋ ሰኚ ዋቀዮ ኤርገ ታኔ፥
ዋቀዮ አከ ያደ ነማት ሀርከ ነመ አጌሳቲን፥
ብፈ እሰ ወርቄራ ዮኪስ ሜቲራ ዮኪስ
ደጋራ ሆጂተሜ ፈካተ ጇኔ ያዱን ኑፍ ህን
ተኡ*። 30 በረ ወላሉመሳኒ ዋቀዮ ነሞተት
ለካኡ ዲሴረ፤ አመ ገሩ ነምን ሁንድኑ
እዶ ሁንዱማት ያደ ገራሳ አከ ጌደረቱ
አቦሜረ*። 31 ጉያ፥ እት ሀርከ ነመ ፎአቴ
ሰናቲን፥ ብየ ለፉት ቀጄልቶት ፈረዱፍ
ጇዱ፥ ሙሬ ካኤረ፤ ነምቾ ፎአቴ ሰነ
ዱአ ካሱሳቲን፥ ከነ ነመ ሁንዱማፍ ጭም
ሴረ» ጇዴ*።
32 ጳዉሎስ ዋኤ ዱአ ከኡ ዱበቹሳ
ዮሙ ደገአን፥ ካን እት ገእሰን፥ ወር ካን
ገሩ፥ «ኑእ ዋኤ ከና እት ደበሌ ስራ
ደገኡ በርባድነ» እቲን ጇደን*። 33 ጳዉ
ሎስ ገሩ፥ ያእቾ ኬሳ በኤ አዴሜ።
34 ጀሬን ቶኮሞ ገረ ጳዉሎስ ጎረን፥
እንአመነንስ፤ እሳን ኬሳ ዲዮኒስዮስ ከን
ጇደሙ ቡአ ያኢ አርዮጳጎስ አከሱመስ
ዱበርቲን ደማሪስ ጇደምቱ ቶኮ፥ ነሞትን
ከን ብራስ እሳኒ ወጅን ቱረን።
*29. ኢሳ 40:18-20፤ ሆኤ 19:26
*30. 14:16፤ 17:23 *31. 10:42፤ ፋር 9:8፤
96:13፤ ዮሀ 5:27 *32. 24:25

ቦቆና 18

ጳዉሎስ ቆሮንቶስት ሆጂቹሳ

1 ከነ ቦዴ ጳዉሎስ መንደረ አቴና ዲሴ
አዴሜ፥ ገረ መንደረ ቆሮንቶስ ደቄ*።
2 አቾትስ ይሁዲ ብየ ጶንጦስት ደለቴ፥
መቃንሳ አቂላ ጇደሙ ቶኮ ወጅን ወል
አርጌ፤ ክላዉዲዮስ ሞትቾ ወረ ሮማ፥
ይሁዲ ከን ተኤ ሁንድኑ መንደረ ሮማ ኬሳ
አከ በኡፍ አቦምናን፥ ነምቾ ኩን ድአ ሃደ
መናሳ ጵሪስቂላ ወጅን ብየ ኢጣልያቲ
ዱፌ፤ ጳዉሎስሞ እሳን ብረ ደቄ*። 3 ሆጂ
ንሳኒ ቶኮ ዋን ተኤፍስ እሳን ብረ ታኤ
ሆጄቴ፤ ሆጂንሳኒስ ዱንካነ ሆዱ ቱሬ*።
4 ሰንበተ ሰንበተሞ መነ ሰገዻ ይሁዶታ
ደቄ፥ ይሁዶታፍ ግሪኮተ አመንሲሱዻፍ
እሳኒ ወጅን ዱበቴ።
*1. 1ቆሮ 1:2 *2. 18:26፤ ሮማ 16:3
*3. 20:34፤ 1ቆሮ 4:12

5 ሲላሲፍ ጢሞቴዎስ ብየ መቄዶኒያቲ
ኤርገ ቆሮንቶስት ገለኒ፥ ጳዉሎስሞ ከን
ብራ ዲሴ ዱብቾ ለለቡት ቀበሜ፥ ዬሱስ
መሲህቾ አከ ተኤ ይሁዶተት ዱጋ በኤ*።
6 ጀር እሳን ሞርመኒ፥ ዮሙ እሰ አረብሰ
ንሞ እሳንቲ ገርገር በኡዻፍ ኡፈተሳ ሁር
ጉፈቴ፥ «ዲግንኬሰን መታኬሰንት
እንዴብአ፤ አን ከነቲ ቁልቁላአደ፤ አማ
ካሴ ገረ ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእኒ ነንደቀ»
እሳኒን ጇዴ*። 7 እን አቺ ከኤ መነ ቲቶስ
ዬስጦስ፥ እሰ አመንቲ ይሁዶታ ፋደቴ
ደቄ፤ መንሳሞ መነ ሰገዻ ይሁዶታ ቡኬ

ቱሬ። [8]ክሪስጶስ ዱረ-ቡቱን መነ ሰገዳ
ሰናስ፥ ነመሳ ሁንዱማ ወጅን ጎፍታት
አመኔ፤ ወረ ቆሮንቶስ ኬሳስ ባይኤን ለለበ
ጳዉሎስ ደገአኒ እንአመነን፥ እንጬጳመ
ንስ*። [9]ጎፍታን ጋፍ ቶኮ ሀልከን ሙልአ
ታን ጳዉሎስት ዱበቴ፥ «ህንሶዳትን
ዱበዱ መሌ፥ ጨሎመ ህንጄድን*! [10]አን
ሲወጅን ነንጅረ፥ ሆምትኑስ ስት ቡኤ ስህ
ንሚዱ፥ አኖ መንደረ ከና ነሞተ ባይኤ
ቀበ» ጄዴን። [11]ከናፍ ጳዉሎስ ዱቢ
ዋቀዮ እሳን ኬሰት በርሲሳ፥ ወጋፍ ጅአ
ጀአ እሳን ብረ ታኤ።
*5. 17:14-15፤ 17:3 *6. 13:45-46፤
13:51፤ 20:26 *8. 1ቆሮ 1:14
*9. ኢሳ 41:10፤ 43:5፤ 1ቆሮ 2:3

12 በረ ጋሊኦን ቡልቻ ብየ አካይያ
ተኤት፥ ወር ይሁዶታ ወሊ ገለኒ ጳዉሎ
ስን ቀበን፤ ያኢት እሰ ድኤሰኒ፥
[13]«ነምን ኩን፥ ከራ ሴራን ወሊ ህንገሌን
ዋቀዮፍ አከ ሰገደን፥ ነሞተ ከራራ ካችስ»
ጄደኒ እሰ ሀዴሰን። [14]ጳዉሎስ ኡቱ ዱበ
ቹፍ ጄዱ፥ ጋሊኦን ወረ ይሁዶታቲን፥
«ዱቢን ኩን ዋኤ በሌሳ ሆጄቹ ዮኪስ ሀማ
ጎቹ ኡቱ ተኤ፥ እስን ወረ ይሁዶታ፥ አከ
ተኡት እስን ነንደጌፈደን ቱሬ*። [15]አመ
ገሩ ወሊን ሞርኪንኬሰን ዋኤ ዱቢ ነምን
ዱበቴ፥ ዋኤ ነሞታፍ ዋኤ ሴረኬሰኒ ኤርገ
ተኤ፥ እስን ኦፊኬሰኒ ፍጣ፥ አን ዱቢ
ከነት ፍርዲ ኬኑ ህንበርባዱ» ጄዴ*፥
[16]ያኢ ዱራ እሳን አርኤ። [17]ወር አች
ቱረን ሁንዱምትኑስ፥ ሶስቴኔስን እሰ
ዱረ-ቡቱ መነ ሰገድቻ ቀበኒ፥ ያኢ ዱረት
ሬበን፤ ጋሊኦን ገሩ ከነ ሁንዱማት ድመ
ህንጎደትኔ። *14. 25:18-19 *15. ዮሀ 18:31

ጳዉሎስ አንጦክያት ዴብኡሳ

18 ጳዉሎስ ጉያ ባይኤ አመንቶተ ቆሮ
ንቶስ ብረ ኤርገ ቡቡሌ ቦዴ፥ ነጋ እሳንት
ዳሜ፥ ጵሪስቂላዳፍ አቂላ ወጅን መርከባን
ሶርያ ደቁዳፍ ከኤ፤ ጳዉሎስ ወሬገ ዋን
ቀቡፍ፥ ከንሽሬአ ለፈ ቡፈተ መርከባት
ርፌንስ መታሳቲ ሙርሙረቴ*። [19]መን
ደረ ኤፌሶን ዮሙ ገአን፥ ጵሪስቂላፍ
አቂላ እዶ ቶኮት ዲሴ፥ ኦፈሳ መነ ሰገዳ
ደቄ ይሁዶታ ወጅን ዱበቴ። [20]ጳዉሎስ
ዬሮ ዴራ አከ እሳን ብረ ቱሩፍስ እንከደ
ተን፤ እን ገሩ ቶሌ ህንጄኔን። [21]«ጃለለ
ዋቀዮ ዮ ተኤ ዴብኤ ነንዱፈ» እሳኒን
ጄዴ፥ ነጋ እሳንት ዳሜ መርከባን ኤፌሶኒ
ከኤ አዴሜ*።
*18. 21:23-27፤ ለኮ 6:18 *21. ሮማ 1:10፤
1ቆሮ 4:19

22 መንደረ ቂሳሪያት ቡኤ፥ ከነ ቦዴ
ዬሩሳሌምት ኦል በኤ፥ ወልዳ ክርስቲያና
ነጋ ጋፈቴ፤ ደርቤ አንጦክያ እሰ ሶርያ
ኬሳት ገድ ቡኤ። [23]አችስ ኤርገ ተከ
ቱሬ፥ ከኤ ኩታ ብየ ገላትያቲፍ ፍሪግያ
ኬሰ ተሬት ናነኤ፥ አመንቶተ ሁንዱማ
ጀጀቤሴ።

አጶሎስ ኤፌሶንት፥ ብየ አካይአትስ በርሲሱሳ

24 ዬሮ ሰነ ይሁዲን መንደረ እስክንድ
ሪያት ደለቴ፥ አጶሎስ ከን ጄደሙ ቶኮ
መንደረ ኤፌሶን ዱፌ፤ እን ነመ አረበ
ቀጄሉ፥ መጫፎተስ ጋሪ ጎዴ ከን ቤኩ
ቱሬ። [25]እን ጬጳ ዮሀንስ ዱዋ ቤኬ፥
ዱቢ ጎፍታስ ዋ በርሲፈሜ፥ ሀፉረ ጉባዳን
ዋኤ ዬሱስ ቀጄልቶት እንለለበ፥ እንበርሲ
ሰስ ቱሬ*። [26]እጀ ጀቡማዳን መነ ሰገዳ
ኬሰት ዱበቹት ከኤ፤ ጵሪስቂላኒፍ አቂላን
ዱበቹሳ ደገአኒ፥ ኦፍትስ እሰ ፉደተኒ፥
ጫልችስኒ ከራ ዋቀዮ እሰ ሁበቺሰን።
[27]አጶሎስ ብየ አካይአት ጬኡ ዮሙ በር
ባዴ፥ አመንቶትን አካይአ አከ እሰ ስመተ
ኒፍ፥ አቦሎትን ጫፈታን ከደተኒፍ፤ እን
አች ኤርገ ገኤ፥ አያነ እሰ አርገቴን፥ ወረ
አመነኒ ቱረኒፍ ባይኤ ገርጋርሰ ተኤ።
[28]ዬሱስ መሲሀቻ አከ ተኤ፥ መጫፎተ
ኬሳ ዱጋ እት ባስሱዳን ሙልእነት አፉን
ይሁዶታ ጬፌ*።
*25. 19:1-3፤ ሮማ 12:11 *28. 9:22፤ 17:3

ቦቆና 19

ጳዉሎስ ኤፌሶንት በርሲሱሳ

1 አጶሎስ አመሌ ቆሮንቶስ ኡቱ ጅሩ፥
ጳዉሎስ ኩታ ብየ ገረ ኦሊ ኬሰ ደርቤ፥
ኤፌሶን ዱፌ፤ አችትሞ በርቶተ ጎፍታ
ቶኮ አርገቴ፥ [2]«ዬሮ አመንተን ሀፉረ
ቁልቁሉ ፉደተኒቱ?» እሳኒን ጄዴ፤ እሳ
ንሞ፥ «ሀፉር ቁልቁሉን አከ ጅሩዩ ኑእ
ህንደጌኘ» ጄደኒ ዴብሰን*። [3]ከነረት ጳዉ
ሎስ፥ «ዮስሞ እስን ማልት ጬጳምተ
ንሬ?» ጄዴ፤ እሳንሞ፥ «ጬጳ
ዮሀንስት» ጄደን። [4]ጳዉሎስ ዮሙስ፥
«ዮሀንስ እሰ ቦዴ እሰ ዱፉፍ ቱሬት፥ ከነ

ጂቹንስ ዬሱስት፥ አከ አመነን ሰበ በር
ሲሴ፥ ጩጳ ጌደረና ያደ ገራ ጩጴ»
ጂዴ*። 5ጀር ከነ ደገአኒ መቃ ጎፍታ ዬሱ
ስት ጩጳመን። 6ዬሮ ጳዉሎስ ሀርከሳ እሳ
ንረ ካኤት ሀፉር ቁልቁሉን እሳንረት
ቡኤ፤ እሳን አፉን ህንቤከምኔን ሃሰአን፥
ራጂስ እንዱበተን*። 7እሳን ወሉመት አከ
ነሞተ ኩደ ለማ ቱረን። 8ጳዉሎስሞ ሀመ
ጅአ ሰድኢት መነ ሰገዳ ወረ ይሁዶታት
ዴዴብኤ፥ እጀ ጀብናን በርሲሴ፤ ዬሮ
ከነትስ ወጅን ዱዱበቻ አከ እሳን አመንሲ
ሱፍስ ዋኤ ሞቱማ ዋቀዮ ሁበቿሳ ቱሬ*።
9እሳን ኬሳ ካን ገሩ መተ-ጀቤዩ ዋን ቱረ
ኒፍ፥ ነሞተ ሰነ ኬስት በርሲስ ከራ ክርስ
ቲያናረት ዋን ሀማ እንዱበቱ ቱረን መሌ፥
ህንአመንኔ፤ አከስት ጳዉሎስ ወረ አመነን
ኦፍ ዱካ ፉደቴ ጀረ ሰነ ኬሳ በኤ፤ ጉያ
ጉያት መነ በሩምሳ ጢራኖስ ኬስት ወረ
አመንቶታ ወጅን ዱዱበቻ ቱሬ*። 10ኩንስ
አከ ወጋ ለማ እት ፉፍናን፥ ነሞትን ኩታ
ብየ አስያ ኬሰ ጅራተን ሁንድኑ ይሁዶት
ኒፍ ግሪኮትን ዱቢ ጎፍታ እንደገአን።

*2. 2:38፤ 8:15-16፤ ዮሀ 7:39
*4. ማቴ 3:11፤ ማር 1:4፥7-8፤
ሉቃ 3:3-4፥16፤ ዮሀ 1:26-27 *6. 2:4፤
8:17፤ 10:44-46 *8. 18:26 *9. 2ቆሮ 6:17

እልማን እስኮያስ፥ ወረ ሀፉረ ሀማ ባሱ ያለን

11 ዋቀዮ ድንቂ ተካ ህንቤከምን ሀርከ
ጳዉሎሲን እን ራወተ ቱሬ*። 12ከናፍስ
ኤርቤን እን እቲን ደፍቀሳ ሀጣአቱ ዮኪስ
መረትሳ ወረ ዱኩብሰተንት ዮሙ
ጌፈሙ፥ ዱኩብንሳኒ እሳን እንዲስ፥ ሀፉ
ሮትን ሀሞትንስ ኬሳ እንበኡ ቱረን*።
13ይሁዶትን ወር አሲፍ አች አዴመኒ ሀፉ
ሮተ ሀሞተ ባሰንስ ቱረን፤ እሳንሞ ነሞተ
ሀፉሮተ ሀሞተ ቀበንት መቃ ጎፍታ ዬሱስ
እት ዋሙ ያለኒ፥ ሀፉሮተ ሰናንስ፥
«መቃ ዬሱስ እሰ ጳዉሎስ ለለቡቲን አቦ
መማ!» ጂደን*። 14እልማን እስኮያስ፥
አንገፈ ሉቦታ ወረ ይሁዶታ፥ ቶርበኑ ከነ
ጎቻ ቱረን። 15ሀፉር ሀማን ገሩ ዴብሴ፥
«ዬሱስን ቤከ፥ ጳዉሎስንስ በሬረ፤ እስን
ገሩ ኤኙፈኢ?» ጂዴ ጋፈቴ*። 16ነምኙ
ሀፉር ሀማን ኬሰ ቱሬስ እሳንት ኡታሌ፥
ሁምነ እሳን ጫሌ ኡፈተ እረት ጭሬ፤
ጀርስ መመዳአኒ ቁላሳኒ ሀርካ በአኒ መነ
ሰና በቀተን። 17ኩንስ ይሁዶታፍ ግሪኮተ
ኤፌሶን ጅራተን ብረት እንቤከሜ፤ ከነረት
እሳን ጉዳ ነአን፤ መቃን ጎፍታ ዬሱስ ገሩ
ኡልፍነ ጉዳ አርገቴ*። 18ወረ አመነን
ኬሳስ ባይኤን ዱፈኒ፥ ጩቡሳኒ ሙልእነት
ህመተኒ፥ ዋን ሆጄቻ ቱረን ቤክሰሰን።
19እሳን ኬሳስ ወር ቆርቾ ነመት ጎቻ ቱረን
መጫፎተ እቲን ሆጄቻ ቱረን ወልት
ጉረኒ፥ ፉለ ሁንዱመሳኒ ዱረት ጉበን፤
ገቲን መጫፎተ ሰና ሀመ ሜቲ ኩመ ድግ
ደሚ ሽኒት ሽለገሜ። 20አከስት ዱቢን
ጎፍታ ሁምነሳ አርግሲሴ፥ በልአቻ፥ ጉደ
ቻስ እንአዴሜ*።

*11. 14:3 *12. 5:15-16 *13. ሉቃ 9:49፤
11:19 *15. ማር 1:34፤ ሉቃ 4:41
*17. 5:5፥11 *20. 6:7፤ 12:24

ጎሊ ኤፌሶንት ከኤ

21 ዱቢ ከነ ቦዴ ጳዉሎስ ብየ መቄዶ
ኒያፍ አካይያ ኬሰ በኤ ዬሩሳሌም ደቁ
ዳፍ፥ ሙርቶ ጎደቴ፤ «ኤርገን አቾ
ገኤሞ ሮማስ አርጉን አነረ ጅረ» ጂዴ
ቱሬ*። 22ገርጋርቶተሳ ኬሳ ለመ ጢሞቴዎ
ሲፍ ኤራስጦስን ገረ መቄዶኒያት ኤርጌ፥
ኦፈሳቲ ኩታ ብየ አስያ ኬሰ ተከ ቱሬ።

*21. 23:11፤ ሮማ 1:13

23 ዬሮ ከነ ኬሰ ዋኤ በርሲስ ከራ ክር
ስቲያናቲፍ መንደረ ኤፌሶንት ጎሊን ጉዳን
እንከኤ*። 24ነምኙ ቶኮ መቃንሳ ዴሜጥ
ሮስ ከን ጂደሙ ሜቲ በቅሰ ቱሬ፤ ብፈ
ገልመ ዋቀይቲ ቶልፈምቴ፥ አርጤሚስ
ጂደምቱ ሜቲራ በቅሴ፥ ነሞተ ሆጅቾ
ቤከኒፍ ከራ ሆጂ ባይኤ በኔፍ*። 25ዴሜጥ
ሮስ ጀሬን ከነ፥ ወረ ሆጂ ከነ ኬሳ ቀበኒ
ወጅን፥ እዶ ቶኮት ወልት ቀቤ፥
«ጀረነ፥ ሶሩምንኬኘ ሆጂ ከነራ አከ ዱፉ
ሁንዱምትኬሰን እንቤክቱ። 26ዋን ነምኙ
ጳዉሎስ ጂደሙ ኩን ሆጄቻ ጅሩሞ፥
እስን ኦፈኬሰኒ አርጉ ደገኡስ እንደን
ዴሱ፤ ‹ዋቀዮሊን ሀርከ ነማቲን ቶልፈ
መን፥ ሆማ ምት› ጂዴ፥ አደነ ኤፌሶንት
ዱዋ ኡቱ ህንተእን፥ ኩታ ብየ አስያ ገረ
ጫሉት ነሞተ ባይኤ አመንሲሴ ያደሳኒ
ጌደርሲሴረ*። 27አመስ ሆጂንኬኘ መቃ
ገዴ አርገቹሳ ዱዋ ኡቱ ህንተእን፥ ገልም
አርጤሚስ ዋቀይቲ ጉድቲ፥ አከ ዋን ገቲ
ህንቀብኔት ለካአሙንሳ እንሶዳችስ፤ ጉድን
ዋቀይቲ፥ እሼ ወር አስያ ኬሳ፥ ወር ብየ

ለፋ ኬሰ ጅረንስ ሁንድኑ እት ሰገደን፥
በዱፍ ጂደ» እሳኒን ጂዴ።
*23. 2ቆሮ 1:8 *24. 16:16 *26. 17:29
28 ዬሮ ከነ ደገአንትስ ባይኤ አረኒ፥
«አርጤሚስ ወረ ኤፌሶን፥ ጉድቲደ»
ጂደኒ እየን። 29 ወጭ ኩን መንደርቾ ኬሰ
ጉቴ፤ ወር ወጨን ኩንስ ጋይዮሲፍ አሪስ
ጣርኮስ ከን ጂደመን፥ ጆሬን መቄዶኒያ
ወረ ጳዉሎሲ ወጅን አዴማ ቱረን፥ ቡተኒ
ገረ መነ ወል ገኢት ፊገን። 30 ጳዉሎስ
አፊሳቲ ቱተ ነሞተ ወልት ቀበመን ሰነ
ኬሰት አርገሙ በርባዴ፤ አመንቶትን ገሩ
ገድ እሰ ዲሱ ድደን። 31 ጌጌስቱ ኩታ ብየ
አስያ ሰና ከን ተአን ኬሳስ፥ ወር ፍረ
ጳዉሎስ ኤርጋ እት ኤርገኒ፥ አከ እን ለፈ
ወል ገኢ ሰነ ህንደቅኔፍ እሰ ጎርሰን።
32 ከነ ግዱት ወል ገኢን ሱን ሁንድኑ
እንሁርሰ ቱሬ፤ ካን ዋን ቶኮት ወጬ፤
ወር ካንሞ ዋን ብራት ወጬ፤ ባይኤንሳኒ
ማሊፍ አከ ወልት ቀበመንዩ ህንቤክኔ
ቱረን። 33 ወር ይሁዶታ ነምቾ እስክንድር
ጂደሙ ቶኮ ቱቱቀኒ ዋን ካሰኒፍ፥ ቱተ
ጆራ ኬሳ ገር ቶኮሞ ገረ ፉለ ዱራት እሰ
ዋመን፤ እስክንድርስ አከ ፈልመትና፥
ጆረት ዋ ዱበቹ በርባዴ፥ ጨሉመ ሀጂደ
ኒፍ ሀርካን እሳን ሀወቴ። 34 እሳን ገሩ፥
እን ይሁዲ ተኡሳ ሁበተኒ ኤርጋን ተካ፥
«አርጤሚስ ወረ ኤፌሶን፥ ጉድቲደ»
ጂደኒ ሀመ ሰአቲ ለማ ከን ገኡስ እሱመረ
ዴዴብአኒ እየን። 35 ቦዴስ ጫፉን መንደረ
ሰና ሰበ ሰነ ጨሉመ ጂችሲሴ፥ «ያ ነሞተ
ኤፌሶን! መንደር ኤፌሶን፥ ገልመ አርጤ
ሚስ ጉድቲቲፍ ደጋ ብፈ ፈኬኘሼ፥ እሰ
ዋቀራ ገድ ቡኤ፥ አከ እሼን ኤግዱ፥ ከን
ህንቤክኔ ጅራ ላተ? 36 ከነስ ነምን ፈልሙ
ኤርገ ህንጅሬ፥ እስን ገብ ጂቹቱ እስኒፍ
ተአ፤ ዋን ቶኮሌስ፥ ኡቱ እት ህንያድን
ሆጂቹን እስኒፍ ህንተኡ። 37 አመስ እስን
ጆሬን ከነ አሰ ፍደኒቱ፤ እሳን ገሩ ምአ
ገልመሼ ህንሳምኔ ዮኪስ ዋቀይቲ ህንአረብ
ስኔ። 38 ዴሜጥሮሲፍ ሆጂቶትን እሳ ወጅን
ጅረን ዋን እቲን ነመ ቶኮሌ ሀዴሰን ዮ
ቀባተን፥ ጉያን ያኢ ጅረ፥ ወር ብየ ሴረ
ተንስ ጅሩ፥ አችት ወልት ሀፌልመን!
39 ከነ መሌ፥ ዋን እስን በርባደን ዮ ጅራ
ቴሞ፥ ኮረ መንደረ ከና እሰ ቶራን ዋመሜ
ኬሰት እላለሙቱ ተአ። 40 ጎሊ ሀርአ ተኤ
ከነት እት ጋፈተሙንኬኘ ህንአሉ፤ ጎሊን
ኩን ከኡሳቲፍ ሰበቢን ህንጅሩ፥ ኡስሞ
ዋኤሳቲፍ ዴቢ ገኡ ኬኑ እንደደብን»
ጂዴ። 41 ከነ ዱበቴ፥ ወል ገኢ ሰነ ገርገር
ዴብሴ።

ቦቆና 20

ጳዉሎስ ብየ መቄዶኒያፍ ብየ ግሪኪ ደቁሳ

1 ወጭች ቀበኖፍናን ጳዉሎስ አመን
ቶተ አፍት ዋምስሴ፥ ኤርገ እሳን ጆጆቤሴ
ቦዴ፥ ነጋ እሳንት ዳሜ ብየ መቄዶኒያ ደቁ
ዳፍ ከኤ። 2 አመንቶተስ ለፈ ጅረን ሁንዱ
ማት ዱቢ ባይኤዳን ጆጆቤሳ፥ ኩታ ብየ
ሰና ኬሰ ደርቤ ብየ ግሪኪ ዱፌ። 3 ጅአ
ሰድእ አች ታኤ መርከባን ሶርያ ደቁዳፍ
ኡቱ ቆጳኡ፥ ወር ይሁዶታ እሰረት መር
የተን፤ ከናፍ መቄዶኒያ ኬሰ ከራ ለፋ
ዴብኡዳፍ ሙርቶ ጎዴ። 4 ሶጳጥሮስ
እልም ጺሮስ ነምን ቤሪያ፥ አርስጣርኮሲፍ
ሴኩንዶስ ወር ተሰሎኒቄ፥ ጋይዮስ ነምን
ዴርቤ፥ ጢሞቴዎስስ፥ ጢኪቆሲፍ ጥሮፊ
ሞስ ወር አስያ፥ ጳዉሎሲ ወጅን ቱረን።
5 ጆር ኩን ኑዱረ ቡአኒ ጥሮአስት ኑኤገን።
6 ኑእሞ፥ ጉያ አያነ መጥኖ ቦዴ ፊሊጲሲ
ዩሲ መርከባን ካኔ፥ ጉያ ሸን ቦዴ ጥሮአ
ስት እሳን ቀቀብኔ፥ ጉያ ቶርበስ አች
ቴኘ።

ጳዉሎስ፥ ጥሮአስት ዴሬሴ ለለቡሳ

7 ገልገለ ሰንበተ ጉዳት በርኡ፥ ቡዴነ
ጨብሰቹዳፍ ወልት ቀበምኔ ቱሬ፤ ጳዉ
ሎስ ቦሩምታሳ አዴሙ ዋን ያዴፍ፥
ዱቢሳ ዴሬሴ ሀመ ሀልከን ወለካት ነሞ
ተት ዱበቴ*። 8 ኩታ መነ ጉባ እሰ ኑእ
እት ወልት ቀበምኔ ኬሰ፥ እብሳ ባይኤቱ
ቱሬ። 9 ደርገኔስ አይጢኮስ ጂደሙ ቶኮ
ሁሳረ ታአ ቱሬ፤ ጳዉሎስ እቱመ ፉፌ
ዱበትናን ደርገኔስቾ ሀርብን ፉደቴ ሶኬ፤
እን ሀርበ ኬሰ ኡቱ ጅሩ ሁላ መነ ጉባ እሰ
ሰደፋራ ለፈ ደኤ፥ ነሞትን ዱአሳ ለፋ
ፉደን። 10 ዮሙስ ጳዉሎስ መንቾ ኬሳ
ገድ ቡኤ እረት ለፈ ደኤ አመቴ፥ «ህን
ራፈምና! ሉቡንሳ ኬሰ ጅረት» ጂዴ*።
11 ኤርገሲ ኩታ መነ ጉባ ሰነት አል
ዴብኤ፥ ቡዴነ ጨብሴ ኞቴ፥ ሀመ ለፍት
በርኡትስ ነሞታ ወጅን ሃሰኤ፤ ከነ ቦዴ

እንአዴሜ። 12 ደርገኜስቸስ ፈያሳ መነት
ገልቸኒ ባይኤ ጀጀባተን።

*7. 2፡42፥46፤ 1ቆሮ 16፡2 *10. 1ሞቶ 17፡21

ጳዉሎስ፥ ጥሮኣሲ ሚሌጦስ ደቁሳ

13 ከነ ቦዴ ጳዉሎስ ከራ ለፉረ መን
ደረ አሶስ ደቁ ያዴ፤ ኑሞ እሰ ዱረ ቡኔ
መርከባን አሶስ ጌኜ፥ አቺ አከ መርከብቸ
እሰ ያብስፍኑፍ ኑአቦሜ ቱሬ። 14 አሶስት
ወል አርግኔ፥ ኑእ እሰ ፉደትኔ መንደረ
ምጢሌኔት ደርብኔ። 15 ቦሩምታሳ መርከ
ባን አቺ ካኔ፥ ቅጠ ኪኦስ ብየ ብሻን ኬሳ
ጌኜ፤ ጉያ ለመፉትስ ሳሞስ ብየ ብሻን
ኬሳ እንደቅኔ፥ [መንደረ ትሮጊሊኦን ተከ
ዳበትኔ] ቦሩምታሳ ሚሌጦስት ገሌ።
16 ጳዉሎስ ኩታ ብየ አስያ ኬሰ ቱሩ ህንበ
ርባድኔ፤ ከናፍ ኤፌሶንት ጎሩ ዲሴ፥ መር
ከባን ደርቡዳፍ ሙርቶ ጎዴ፤ አያነ ጉያ
ሸንተመፉ እሰ «ጴንጠቆስቴ» ጀደሜ ቤከ
ሜፍ፥ ዬሩሳሌም ኦሉን ደንደአመ ዮ ተኤ
ጀዴ፥ አሪፈቴ ቱሬ።

ጳዉሎስ፥ ጃርሶሊ ወልዳ ኤፌሶንት፥ ነጋ ዳሙሳ

17 ጳዉሎስ ሚሌጦሲ ነመ ኤርጌ ጃር
ሶሊ ወልዳ ኤፌሶን ኦፍት ዋምስሴ።
18 ጃርሶሊን ሱንስ ገረሳ ዱፍናን፥ «ኤርገን
ጋፈ ኩታ ብየ አስያ ከነ ዱፌቲ ጀልቀቤ፥
ዬሮ ሁንዱማ አተምት አከን እስን ግዱ
ጅራዴ፥ ኦፊኬሰኒ ቤክቱ*። 19 ከራ ሁንዱ
ማን ኦፍ ገድ ዴብሱዳን፥ እምማኒን፥ ቆረ
ምሰ ይሁዶትን አነት መለን ኬሰትስ
ጎፍታዳፍ ሆጂቻን ቱሬ*። 20 ከሚንሌ
ታናን ዋን ዋኤ እስኒፍ ባሱ ሁንዱማ፥
ወልዳት፥ መነ መነትስ እስንት ለለቡዳፍ
እስን በርሲሱራ አን ኦፍ ህንቁሰትኔ።
21 ያደ ገራ ጌደረተኒ ገረ ዋቀዮት አከ ዴብ
አን ጎፍታኬኝ ዬሱስትስ አከ አመነን ይሁ
ዶታፍ ግሪኮተት ዱጋ በኤረ። 22 አመስ
ኩኖ አችት ዋን አነት ዱፉ ኡቱን ህንቤ
ክን፥ ሀፉረ ቁልቁሉዳን ቀበሜ ዬሩሳሌም
ደቁኮት*። 23 ሀፉር ቁልቁሉን ገሩ፥ ሀደ
ሙኒፍ ድጳቹን አከ አነ ኤገቱ፥ መንደረ
አን ገኤ ሁንዱማት አነት ሙልእሴረ*።
24 ሀተኡዩ መሌ፥ ሆጂን ወንጌለ አያነ ዋቀ
ዮፍ ዱጋ በኡ፥ ጎፍታ ዬሱስ ብራ አነት
ኬነሜረ፤ አንሞ ኤርጋኮፍ ሆጂኮ ከነ
ራወቹ ዱዋ ነንበርባደ፤ ከነራ ከን ሀፌ
ጅሬኘኮ አከ ዋን ገቲ አናፍ ቀቡት ህንለ
ካኡ*።

*18. 18፡18-19፤ 19፡10 *19. 20፡3
*22. 19፡21 *23. 9፡16፤ 21፡4፥11
*24. 21፡13፤ 2ጢሞ 4፡7

25 «አመስ እስን፥ ወር አን እስን ግዱ
ዴዴብኤ ዋኤ ሞቱማ ዋቀዮ እስንት ለለባ
ቱሬ ሁንድኑ፥ ስአቾ አከ አነ ህንአርግኔ
አን ቤከ። 26 ከናፍስ እስን ኬሳ ቶኮ ከራራ
ዮ በዴ፥ አከ አን እት ህንጋፈተምኔ ሀርአ
ጉያ ከነት እስንት ዱጋ በኡኮት*። 27 አኖ
ፌደ ዋቀዮ ሁንዱማ እስንት ለብሱዳፍ ህን
ሴስኔ። 28 ኦፍ ኤገዳ፥ ከረ ሆሎተ ዋቀዮ
ወረ ሀፉር ቁልቁሉን አከ ኤግደኒፍ[†5] እስን
ዳቤፍስ፥ ኤገዳ! ወልዳ ክርስቲያና እሰ
ዋቀዮ ዲገ ቶክቾ እልመሳቲን ከንሳ ጎደቴ
ኤጋ*! 29 ኤርገ አን አዴሜሞ ወር አከ
ዬዪ ሶዳችሶን፥ ሆሎተ ከረ ኬሰት ከን
ህንሀምብፍኔ አከ እስን ግዱ ገለን አን
ቤከ*። 30 እስኑመ ኬሳዩ ነሞትን ዱቢ ዱጋ
ጀልእሱዳን አመንቶተ ገረገልቸኒ ኦፍ ዱካ
ቡሰን እንከኡ*። 31 ከናፍስ ደመቃ! ወጋ
ሰድእ ሀልከኒፍ ጉያ ኡቱ ገርገር ህንኩትን
እምማኒን አከን ቶኮን ቶኮንኬሰን ጎርሳ
ቱሬ ያደዳ*! 32 አመስ ሀርከ ዋቀዮ እሰ
እስን ጀቤሱ፥ ቁልቁሎተሳ ሁንዱማ
ግዱዳስ ዳለ እስኒፍ ኬኑ ደንደኡት፥ ዱቢ
አያነሳትስ እስን ነንኬነደ*።
33 ቶኮንኬሰንራ ወርቂ ዮኪስ ሜቲ ዮኪስ
ኡፈተ አርገቹ ህንከጀሌ*። 34 አናፍ ወረ
ነዱካ ጅረኒፍ ዋን በርባድችሴ አርገቹዳፍ
ሀርከኮቲን ሆጂቻ አከን ቱሬ፥ እስን
ኦፊኬሰኒዩ ቤክቱ*። 35 አከ ከነት ደማኔ
ሆጂቹዳን ደደቦተ ገርጋሩን፥ እሰ ጎፍታ
ዬሱስ ኦፊሳቲ፥ ‹ፉደቹረ ኬኑቱ ጫላ ነመ
ገመድቺስ› ጀዴስ ያደቹን ኑፍ እንተአ፤
አንስሞ ከራ ከነ ሁንዱማን ፈኬኝ እስኒፍ
ተኤረ» ጀዴ።

*26. 18፡6 *28. 1ጢሞ 4፡16፤ 1ጴጥ 5፡2
*29. ማቴ 7፡15፤ ዮሀ 10፡12
*30. 1ዮሀ 2፡18-19 *31. 19፡10፤ 1ተሰ 2፡11
*32. 26፡18 *33. 1ሳሙ 12፡3፤ 1ቆሮ 9፡11
*34. 18፡3፤ 1ቆሮ 4፡12፤ 1ተሰ 2፡9

36 ጳዉሎስ ከነ ኤርገ ዱበቴ ቦዴ፥
ሁንዱመሳኒ ወጅን ጅልቤንፈቴ ዋቀዮን

---
†5 ሆኤ 20፡28 «ኤግዶተ» ግረ «ኤጲስቆጶስ»።

ከደቴ*። 37ሁንዱምትሳኪስ ቦአ ሞርመሳት
መርመኒ ዱንገተን*። 38ዱቢን እን ስአች
አከ እሳን እሰ ህንአርግኔ ዱቡቴሞ፥ ጫላ
እሳን ገድሲሴ፤ አከስት እሳን ሀመ ለፈ
መርከባት እሰ ጌጌሰን*።

*36. 21፡5 *37. ሮማ 16፡16፤ 1ጴጥ 5፡14
*38. 20፡25

ቦቆና 21
ጳዉሎስ፥ ዬሩሳሌም ደቁሳ

1አከ ከነት ነጋ እሳንት ዳምኔ ግዲት
ገርገር ባኔ፥ ኡቱ ህንጀልአትን መርከባን
ጬኔ፥ ቆስ ብየ ብሻን ኬሳ ዱፍኔ፤ ቦሩ
ምታሳሞ ሮዶስ ብየ ብሻን ኬሳ ጌኙ፥
አቼሞ ካኔ መንደረ ጳጠራ ደቅኔ። 2አችት
መርከበ ኩታ ብየ ፊኒቂት ጬኡ አርገ
ትኔ፥ ያበትኔ እቲን አዴምኔ። 3ቆጵሮስን
ፉሌት አርግኔ፥ ሀርከ ብታት ሀምብፍኔ
ሶርያት ደርብኔ፥ ጢሮስ እዶ እት መርከ
ብቾ ምአ ቡሱን ተኡት ቡፈትኔ። 4አመ
ንቶተ አቾ ጅረንስ አርገትኔ፥ ቶርበን ቶኮ
እሳን ብረ ቱሬ፤ አመንቶትን ኩንስ ሀፉረ
ቁልቁሉቲን ጌጌፈመኒ፥ አከ እን ዬሩሳ
ሌም ህንደቅኔ ጳዉሎስት ሀመን*። 5ዬሮን
ኑእ እሳን ብራ አዴሙፍ ጇኔ ጌኛን፥
እሳን ብራ ካኔ፥ ከራኬኘረ ቡኔ፤ ሁንዱም
ትሳኪስ ሃደ መናሳኪቲፍ እጀሌሳኪ ወጅን
ሀመ ኑእ መንደረ ኬሳ ባኑት ኑጌጌሰን ሁን
ዱምትኬኘ ቀርቀረ ብሻንቻት ጅልቤንፌ
ትኔ ዋቀዮን ከደትኔ*፤ 6ነጋ ወልት
ዳምኔ፥ ኑእ መርከብቾ ያበትኔ፥ እሳንሞ
ዴብአኪ ገረ መነሳኪት ገለን።

*4. 20፡23፤ 21፡11-12 *5. 20፡36

7ኑእ እሰ ጢሮሲ ካኔም መንደረ ጵቶ
ሌሜስት ገሌ፥ መርከባን አዴሙ ራወ
ትኔ፤ አችትስ አመንቶተ ነጋ ጋፈትኔ፥
ጉያ ቶኮ እሳን ብረ አሌ። 8ቦሩምታስ አቼ
ካኔ መንደረ ቂሳሪያ ዱፍኔ፥ መነ ፊሊጶስ
ለለባ ወንጌላ ደቅኔ፤ እንሞ ወረ ቶርበን
ዬሩሳሌምት ፎአመን ኬሳ ቶኮ ቱሬ፤ እሰ
ብረስ ተከ ቡቡሌ*። 9ፊሊጶስ እጆሌ
ዱርባ አፉር ቀበ ቱሬ፤ እጆሌን ኩን ሀፉረ
ቁልቁሉዳን ወንተ ዋቀዮ እሳንት ሙልእሴ
እንሀሙ ቱረን*። 10ኤርገ ጉያ ደኑ ቂሳሪያ
ቴኙ ራጂን አጋቦስ ጇደሙ ቶኮ ብየ ይሁ
ዳቲ አቾ ዱፌ*። 11ራጂን ኩንስ ኑብረ ገኤ
ሰበተ፥ ጳዉሎስ እቲን ህደቱ ፉዴ፥ ሰበ
ትቻንስ ሀርከ አፌሳቲፍ ሚለ አፌሳ ወልት
ህዴ፥ «ይሁዶትን ዬሩሳሌም ጅራተን አባ
ሰበተ ከና አከስት አከ ህደን፥ ሀርከ ወረ
ሰበ ዋቀዮ ህንተእንትስ ደበርሰኒ አከ ኬነን
ሀፉር ቁልቁሉን እንዱበተ» ጇዴ*።

*8. 6፡5፤ 8፡5፥40 *9. 2፡17 *10. 11፡28
*11. 20፡23፤ 21፡13፥33

12ኑእ፥ ነሞትን አቾ ቱረንስ ዱቢ ከነ
ደጌኙ፥ ዬሩሳሌምት አከ ኦል ህንባኔ ጳዉ
ሎስን እንከደትኔ*። 13እን ገሩ፥ «ማሊፍ
ቦሰኒ፥ ያደ ገራኮ ድጵፍቱ? አኖ ህደሙ
ዱዋ ኡቱ ህንተእን፥ መቃ ጎፍታ ዬሱሲፍ
ጇዴ ዬሩሳሌምት ዱኡፍዩ ቆጳአደ» ጇዴ
ኑፍ ዴብሴ*። 14እን ኑፍ ሰርሙ ድድናን፥
«ጃለል ጎፍትቻ ሀተኡ» ጇኔ ዲፍኔ*።
15ጉዮተ ከነ ቦዴስ ቆጵፍኔ፥ ዬሩሳሌምት
ኦል ባኔ። 16አመንቶትን ቂሳሪያ ቶኮስሞ
ኑዱካ ዱፈኒ፥ መነ ምናሶን ነመ ቆጵሮስ፥
እሰ ዱራን ጎፍታት አመኔ ብረ አከ ቡፈት
ኑፍ ኑጌሰን።

*12. ማቴ 16፡22 *13. 20፡24 *14. ሉቃ 22፡42

ጳዉሎሲፍ ያቆብ ወል አርጉሳኒ

17ዮሙ ኑእ ዬሩሳሌም ጌኙ፥ አመንቶ
ትን ገመቹዳን ኑስመተን። 18ቦሩምታስ
ጳዉሎስ ኑወጅን ያቆብ ብረ ደቁ፤ ጃርሶ
ሊን ወልዳ ክርስቲያና ሁንዱምትሳኪስ
አችት አርገመን*። 19ጳዉሎስ ኤርገ ነጋ
እሳን ጋፈቴ ቦዴ፥ ዋን ዋቀዮ ወረ ሰበሳ
ህንተእን ግዱት ሆጂሳ ኬሳን ራወቴ፥ ቶኮ
ቶኮን ተሬ ገልቼ እሳንት እንአዴሴ*።
20ዮሙስ ወር ከነ ደገአን ዋቀዮፍ ሆቁባ
ድኤሰን፤ ጳዉሎሲንሞ ኮመተኒ፥ «እላ
አቦሌሳ! ይሁዶትን አመነን ኩማተመ
ሜቀት ከን ለካአመን አከ ጅረን አቱምቱ
እንአርግተ፤ ሁንዱምትሳኪስ ሴረ ዋቀዮ
ቲፍ እንህናፉ*። 21ይሁዶትን ወር ብየ
ኦርማ ኬሰ ጅራተን ሁንድኑ፥ ሴረ ሙሴ
አከ ገነን፥ እጀሌሳኪ አከ ደግነ ህንቀብኔ፥
ወንተ አመለ ተኤ ዱካ አከ ህንቡኔ፥ በር
ሲሱንኬ እሳንት ህመሚረ*። 22እሳኖ አከ
አት ዱፍቴ እንደገኡ፤ ኤጋ ማል ጎቹ
ወየሬ? 23አመ ዋን ኑእ ስት ህምኑ ጎድ!
ነሞተ ወሬገ አፍራ ቀበን አፉር ቀብነ።
24አት እሳኪን ፉዲ ደቅ፥ እሳኪ ወጅን አፍ
ቁሌስ፥ መታሳኪ ሃደቹ አከ ደንደአኪፍስ፥
ገቲ እሳን አፍ ቁሌሱዳፍ ባሰን አት
ባሲፍ! ከናን ነሞትን ሁንድኑ፥ ዋኤኬ
ቲፍ ከን እሳንት ህመሜ ኩን ዋን ድመ

ህንባፍኔ ተኡሳ፣ አትስ አፊኬቲ ሴረት
ቀበሙኬ፣ እሰስ ኤጉኬ ቤኩ እንደን
ደኡ*። 25 ሰበ ዋቀዮ ወረ ህንተእን ኬሳ ከን
አመነንሞ፣ ቀልመ ዋቀዮሊ ቶልፈመኒፍ
ድኣቴራ፣ ዲገ ኛቹፍ ዱጉራ፣ ፎን ሆረ
ሁደሜ ዱኤ ኛቹራ፣ ሀለሉማራስ፣ አከ
ኦፍ ኤገተን ዱራን ዱርስኔ ሙርቶ ጎኔ እሳ
ኒፍ ጫፍኔረ» እቲን ጂደን*። 26 ጳዉሎስ
ቦሩምታ ነሞተ ሰነ ጌሴ እሳኒ ወጅን ኦፍ
ቁሌሴ፤ ጉያን ቁላኡማሳኒ ዮም አከ ራወ
ተሙ፣ ጉያ ከምትስ ቶኮ ቶኮንሳኒቲፍ ኣር
ሳን አከ ድኣቱ ቤክስሱዳፍ፣ መነ
ቁልቁሉማት ገሌ*።

*18. 12፡17፤ 15፡2፣13፤ ገላ 1፡19
*19. 15፡12 *20. 11፡18፤ 15፡1፣5
*21. 16፡3፤ 21፡28 *23-24. 18፡18፤
ለኮ 6፡5፣13-18 *25. 15፡19-20፣28-29
*26. 1ቆሮ 9፡20፤ ለኮ 6፡2-5፣13-21

ጳዉሎስ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት ቀበሙሳ

27 ጉያ ቶርበፉንሳኒ ራወተሙ ጌኛን፣
ይሁዶትን ኩታ ብየ አስያቲ ዱፈን ጳዉሎ
ስን መነ ቁልቁሉማ ኬሰት አርገኒ፣ ቱተ
ጆራ ሁንዱማ እት ካሰኒ፣ እሰ ቀበተን።
28 ጆር ኩን ሰገሌሳኒ ኦል ፉደተኒ፣ «ያ
ወረ እስራኤል! ኮታ ኑገርጋራ፤ እሰ ከነ
ነምቾ ነመኬኘ፣ ሴረ ሙሴ፣ መነ ቁልቁ
ሉማ ከነስ ቱቁዳን፣ እዶ ሀሌ ደቄ በር
ሲሱ፣ አሙመዩ ግረኮተ ቶኮ ፍዴ መነ
ቁልቁሉማት ገልቹዳን፣ እዶ ቁልቁሉ
ከነስ ጡሬሴረ» ጂደኒ እት እየን*።
29 ዱራን ጥሮፊሞስ ነመ ኤፌሶን እሳ
ወጅን መንደረ ኬሰት ዋን አርገኒፍ፣ ጳዉ
ሎስ መነ ቁልቁሉማት እሰ ጌሴረ ተአ
ጂደኒ ያደኒ ቱረን*። 30 ከነረት መንደርቾ
ጉቱማት ሶቾኤ፣ ነሞትን ወልት ደቾአን
ጳዉሎስን ቡተኒ ደደርበቻ መነ ቁልቁሉማ
ኬሳ ባሰን፤ አቹማንስ በልበሎትን መነ
ቁልቁሉማ እንጩፈመን። 31 እሳን ጳዉሎ
ስን አጁሱፍ ኡቱ ያለኒ፣ ዩሩሳሌም ጉቱ
ማት ጎለሙንሳ ኩተተ ወራነ ሮማረት
አንገፌ ኩማ እሰ ቱሬት ህመሜ። 32 አንገ
ፍቾ ኩማ ሱን አቹማን ሎልቶታፍ አንገ
ፎተ ድባ ፉደቴ፣ ነሞተ ጳዉሎስን
ቀበተንረ በኤ፤ እሳን አንገፍቾ ኩማቲፍ
ሎልቶተ ዮሙ አርገን፣ ጳዉሎስን ሩኩቱ
ዲሰን። 33 ዮሙስ አንገፍቾ ኩማ ጳዉሎ
ስት ድኣቴ እሰ ቀብሲሴ፣ «ፉንጫ ለማን
ህዳ!» ጂዴ፣ አቦሜ፤ ከነ ቦዴሞ፣
«ነምቾ ኩን ኤኙ ጂደማ? ማል በሌ
ሴስ?» ጂዴ፣ ጆረ ጋፈቴ*። 34 ቱተ ሰነ
ኬሳ ካን ዋን ቶኮ ጂዴ እየ፣ ካንሞ ዋን
ብራ ጂደ፤ አንገፍቾ ገሩ ወጬ ጆራቲፍ
አከሳ ሁበቹ ዋን ደደቤፍ፣ ጳዉሎስን እዶ
ቡፈተ ሎልቱት አከ ጌሰን አቦሜ። 35 ጳዉ
ሎስ ቡሳ እቲን ኦል ያበን ብረ ገኤ፣ ወል
ዲቡ ነሞታቲፍ አከ እት አዴሙ ደብናን፣
ወር ሎልቱ ኦል ፉደኒ እሰ ባተን።
36 ዮሙስ ቱት ጆራ «በሌስ!» ጂዳ እያ
ዱካ ቡአን*።

*28. 6፡13፤ 21፡21፤ ሀስ 44፡7 *29. 20፡4
*33. 20፡23፤ 21፡11 *36. 22፡22፤
ሉቃ 23፡18፤ ዮሀ 19፡15

ጳዉሎስ ፈልመቹሳ

37 ዩሮ ወር ሎልቱ እዶ ቡፈተሳኒት
እሰ ገልቹፍ ጂደንት ጳዉሎስ፣ «ዋ ስት
ዱበቹን እንደንደአማ?» ጂዴ አንገፌ
ኩማ ጋፈቴ፤ ከነረት አንገፍቾ፣ «አፉን
ግረኪዩ ቤክታ? 38 ዮስ አት ግብጥቻ እሰ
ከናን ዱረ፣ ወረ ኩመ አርፈን ጎዱ ህደ
ተኒ፣ ህናፉ ብየሳኒፍ ነመ አጁሱ በርባ
ደን፣ ጌጌሴ ለፈ ኦናት ገልቹ ሰነ
ምትካ?» ጂዴን*። 39 ጳዉሎስ ገሩ
ዴብሴ፣ «አን ይሁዲደ፣ ጠርሴስ መን
ደረ ብየ ቅሊቂያተን ደለዴ፣ አን ነመ
መንደረ ቤከማ ቶኮት፤ ሀደራ ነሞተ ከነት
አከን ዱበዱፍ ስንከደደ» ጂዴ*።
40 ዮሙስ አንገፍቾ ኩማ፣ «ሀተኡ
ዱበዱ!» እቲን ጂዴ፤ ጳዉሎስ ቡሳረ
ዳበቴ፣ ሀርካን እሳን ሀወቴ፤ ነሞትን ገብ
ጂናን፣ አፉን ወረ ይሁዶታቲን እሳንት
ዱበቹት ከኤ*።

*38. 5፡36-37 *39. 9፡11፤ 22፡3 *40. 13፡16

ቦቆና 22

ፈልመተ ጳዉሎስ

1 «ያ አቦሎተነነ፣ አቦተነነስ፣ ፈል
መተ አን እስን ዱረት ድኤፈዱ ከነ አናፍ
ደጌፈዳ!» ጂዴ*። 2 አፉን ይሁዶታቲን
እሳንት ዱበቹሳ ዮሙ ደገአን፣ ጫላት
ጬሉመ ጂደን፤ ጳዉሎስ እት ፉፌ፣
3 «አን ይሁዲደ፤ ቅሊቂያ ኬሳ ጠርሴስ
ተን ደለዴ፣ አደነ ዩሩሳሌምተን ጉደዴ፤
ገማልኤል ብረትስ ሴረ አባብሊኬኛፍ

ኬነሜ ሁንዱማ እጀረት ኤጌ በሬረ፤ አኩ
መኬሰን ሀርአ ከነስ ዋቀዮፍ ነንሀናፌን
ቱሬ*። 4ነሞተ ከራ በርሲሰ ሃራ ከነረ አዴ
መንስ ሀመ ዱአት ነንአርአደን ቱሬ፥ ወረ
ዲራስ ወረ ዱበርቲስ ቀቤተን መነ ሀዳት
ገልችሲሰን ቱሬ። 5አንገፍን ሉቦታ፥
ያኢን ማንጉዶታስ ጉቱማት ዋኤ ከናፍ
ዱጋ አናፍ በኡ፤ እሳኡመ ብራ ጫፈተ
ገረ ይሁዶተ ኦቦሎተ ደማስቆ ጅራተንት
ጫፈሜ ባፈዴ፥ ጀሬን ከነ ቀቤ፥ አከ
እሳን አደበመንት ሀዴ ገረ ዬሩሳሌምት
ፍዱዳፍ፥ ደማስቆ ነንደቀን ቱሬ*።

*1. 7፡2 *3. 21፡39፤ 5፡34-39፤ ሮማ 10፡2
*4-5. 8፡3፤ 26፡9-11

ጳዉሎስ፥ አከ እት አመኔ ሀሙሳ

(ሆኤ 9፡1-19፤ 26፡12-18)

6 «ከራረ አዴማ ደማስቆት ዮሙ አን
ድአዴ፥ ዋሬት ድንገተ እፍን ሁምነ-ቀ
ቤስ ናኖኮት በለቄሰኤ። 7ለፈት ኩፌን
ሰገሌ፥ ‹ሳኦል፥ ሳኦል፥ ማሊፍ ነአር
አታ?› ጇዱ ደገኤ። 8‹ኤኙ አት ያ
ጎፍታ?› ጇዴተን ዬብሴ፤ እንሞ፥ ‹አነ፥
ዬሱስ ነመ ናዝሬት፥ ከን አት አርአቻ
ጅርቱ› አናን ጇዴ። 9ነሞትን አና ወጅን
ቱረን እፍቾ አርገኒሩ፤ ሰገሌ እሰ አነት
ዱበቻ ቱሬ ገሩ ሀንደጌኜ። 10አንሞ፥
‹ማል ጎዱ? ጎፍታ!› ጇዴን ጋፈዴ፤
ጎፍታንሞ፥ ‹ከእ፥ መንደረ ደማስቆት
ልጥ፥ አከ እት ጎቱፍ ዋን ዋቀዮ ሙርቶ
ጎዴ፥ አችት ስት እንሀመመ› አናን ጇዴ።
11ጨለቅሰ እፍቻራ ከን ከኤስ እጅኮ አርጉ
ደብናን፥ ወር አና ወጅን ጅረን ሀርከ
ቀበኒ መንደረ ደማስቆት ነገልቸን።
12ነምቾ፥ ዋቀዮፍ ቡሉሳ ሴር ዱጋ
በኤፍ፥ ይሁዶተ ደማስቆ ጅረን ሁንዱማ
ብረትስ መቃ ጋሪ ከን ቀቡ ቶኮ አቾ
ቱሬ፤ መቃንሳስ አነኒያስ ጇደመ። 13እን
ገረኮ ዱፌ፥ ነቡኬስ ዳበቴ፥ ‹ኦቦሌሰኮ
ሳኦል፥ አገርቱንኬ ሲፍ ሀዴብኡ!› አናን
ጇዴ፤ አቹማንስ አገርቱንኮ አናፍ
ዬብኤ፥ እሰስ ነንአርጌ። 14አነኒያስ
ዮሙስ፥ ‹ዋቀዮ ጎፍታን አባብሊኬኞ፥
ዋን ጎቹን ሲፍ ተኡ አከ ቤክቱፍ፥ እሰ
ቀጂላ ቶኮቾሳ አርግቴ፥ ሰገሌሳስ አከ ደጌ
ሱፍ፥ ስሮአቴረ። 15ዋን አርግቴፍ ዋን
ደጌሴ ሁንዱማ ነሞተ ሁንዱማት
እንሀምተ፥ እሳፍስ ዱገ-ባቱ እንታተ።
16አመስ ማሊፍ ለፈረ ሀርከፍተሬ? ከእ
መቃ ጎፍታ ዋመዱ፥ ጨጾም! ጨቡኬስ
ኦፍራ ድቅሲስ!› አናን ጇዴ*።

*16. 2፡21፤ ሮማ 10፡13

ጳዉሎስ ወረ ሰበ ዋቀዮ ሀንተእንት ለለቡዳፍ አከ ኤርገሜ ሀሙሳ

17 «ዬሩሳሌምት ኤርገን ዬብኤ፥ መነ
ቁልቁሉማ ኬሰት ከደተት ኡቱ አን
ጅሩ፥ አፍ ወላሌ ሙልአተ ነንአርጌ።
18እሰ ኬሰት ጎፍታ አርጌ፥ ‹ወር መንደረ
ከና እሰ አት ዋኤኮቲፍ ዱጋ ባቱ ሀንፉደ
ተኒ፥ አሪፈዱቲ ዬሩሳሌሚ በእ!› ኡቱ
እን አናን ጇዱ ነንደገኤ*። 19አንሞ፥ ‹ያ
ጎፍታ አከ አን መነ ሰገዳ ሁንዱማ
ኬሰት፥ ወረ ስት አመነን ሂስሳ፥ ሬብሰሳስ
ቱሬ እሳኡምቱ እንቤኩ*። 20ዬሮ ዲግን
ዱገ-ባቱኬ እስጢፋኖስ ደንገላፈሜስ፥
አጂፈሙሳት ወሊ ገሌ፥ አቾ ዳበዴ
ኡፈተ ወረ እሰ አጂሴ ነንኤገን ቱሬ› ጇዴ
ተን እት ዱበዴ*። 21ጎፍታን ዮሙስ፥
‹አዴም፥ አን ፈጎት፥ ወረ ሰበኮ ሀንተእ
ንት ስንኤርገ› አናን ጇዴ» ጇዴ እሳንት
ሀሜ*።

*18. 9፡28-30 *19. 8፡3፤ 22፡4-5 *20. 7፡58፤
8፡1 *21. 9፡15፤ 13፡2፤ ገላ 2፡7-9

ጳዉሎስ ቡፈተ ወረ ሎልቱት ገልፈሙሳ

22 ነሞትን ሀመ እን ዱቢ ከነረ ገኡት፥
ጳዉሎስን ደጌፈቻ ቱረን፤ እሰ ቦዴ ገሩ
ሰገሌሳኒ ጉድሰኒ፥ «ነመ አከሲ ለፈራ በሌ
ሱን እንተአ፥ እን ጅራቹን ሀንተኡፍ»
ጇደን*። 23እሳን ዬሮ ሰነ እንጨራኡ፥ ወያ
ሳኒ እንደደርበቱ፥ አዋረስ ገረ ዋቃት
እንብትምሱ ቱረን። 24አንገፍቾ ኩማ፥
ጳዉሎስን ለፈ ቡፈተ ሎልቱት ጌሰኒ፥
ወር ይሁዶታ ሰበቢ አከስ እሰት ጨራነኒፍ
ባሱዳፍ፥ ቀጬዳን ሬቢኒ አከ እሰ ቆረን
አቦሜ። 25ዬሮ እሰ ሬቡዳፍ ቴጳን ሀደንት
ጳዉሎስ አንገፈ ድባ እሰ አቾ ዳበቱን፥
«ነመ ሮማ ቶኮ፥ ፍርዲንስ ከን እት ሀንፈ
ረደምን ሬቡን ሴራሬ?» ጇዴ*። 26አንገ
ፍን ድባ ሱን ከነ ዮሙ ደገኤ፥ ገረ
አንገፍቾ ኩማ ደቄ፥ «ማል ጎቹፍ ጇታ?
ነምቾ ኩንአ ነመ ሮማት!» እቲን ጇዴ።
27ከናፍስ አንገፍን ኩማ ሱን ገረሳ ደቄ፥
ጳዉሎሲን፥ «አነት ሀም፥ አት ዱጉመ

ነመ ሮማቲ?» እቲን ጀናን፥ እንሞ
ዴብሴ፥ «ኤዬ» ጀጼ። 28 አንገፍች ኩማ
ሱን ደበሴ፥ «ነመ ሮማት ለካአሙኮ ከነ
አን ሆረ ዴራዳን ነንብተጼም» ጀናን፥
ጳዉሎስሞ፥ «አን ገሩ እተን ደለጼ»
ጀጼ። 29 ዮሙስ ወር እሰ ቆሩዳፍ ቱረን
አቹማን እሰራ ዴብአን፤ አንገፍን ኩማ
ሱን ጳዉሎስ ነመ ሮማ ተኡሳ ኤርገ
ሁበቴ፥ ዋን እሰ ሂስሴፍ እንሶዳቴ*።

*22. 21:36፤ 25:24 *25. 16:37፤ 23:27
*29. 16:38

ጳዉሎስ ያኢ ዱረ ዳበቹሳ

30 ቦሩምታስ አንገፍች ኩማ፥ ወር
ይሁዶታ ሰበቢ ማሊቲፍ ጳዉሎስን አከ
ሀጼሰን ዱጋሳ በሩ በርባጼ፤ ከናፍ ሉቦ
ትን ወር አንገፎትኚፍ ማንጉዶትን ወር ብየ
ሴረተን ሁንድኑ አከ ወልት ያአኒፍ
አጀጀ፤ ጳዉሎስራ ፉንጫ ሂክስሴ፥ ጌሴ
እሳን ዱረ እሰ ዳበቿሴ።

ቦቆና 23

ጳዉሎስ ያኢ ዱረ ዳበቴ ዱበቹሳ

1 ጳዉሎስ እጀ ወረ ያኢ ኬስ እላሌ፥
«ጀሬን አቦሎተነነ! አን ሀመ ጉያ ሀርአት
ገራንኮ ኡቱ አነ ህንጮጳእን ፉለ ዋቀዮ
ዱረ ጅራጼረ» ጀጼ*። 2 ከነረት አነኒያስ
አንገፍች ሉቦታ ወረ ጳዉሎስት ድአ ጅረ
ኚን፥ «አፉንሳ ሩኩታ» ጀጼ አጀጀ*።
3 ጳዉሎስ ዮሙስ ዴብሴፊ፥ «ዋቀዮ ስሩ
ኩቱፍ ጅረ፥ አት ‹አላ ጋረ› አከ ኬኘን
ኖራ ድበማነነ፤ አከ ሴራት አነት ፈረዱፍ
አች ቴሰ፥ አፊኬቲሞ ሴረረ ደርብቱ አከን
ሩኩተሙፍ አቦምታ?» ጀጼን*። 4 ከነ
ቦጼ ወር አች ዳበተን ጳዉሎሲን፥ «አን
ገፈ ሉቦታ ዋቀዮ አረብስታ?» ጀደን።
5 ጳዉሎስሞ ዴብሴ፥ «አቦሎተነነ! አከ
እን አንገፈ ሉቦታ ተኤ አን ህንቤክኔ፤
‹አንገፈ ሰበኬት ሀማ ህንዱበትን!› ከን
ጀዱ ጫፈሜ ጅረ» ጀጼን*። 6 ጳዉሎስ
ዮሙስ ወረ አች ቱረን ኬሳ ገር-ቶኮ ሰዱ
ቆተ ገር ካንሞ ፈሪሶተ ተኡሳኚ ሁበት
ናን፥ ያኢ ሰነ ኬሰት ሰገሌሳ አል ፉደቴ፥
«ጀሬን አቦሎተነነ፥ አን ፈሪሶተ ኬሳ
ቶኮ፥ ሰኘ ፈሪሶታትስ፥ ሰበቢ አብዲ ኑፍ
ኬነሜፍ፥ ሰበቢ ከኡ ወረ ዱአኒቲፍ ያኢ
ዱረት ጋፈተማን ጅረ» ጀጼ ዱበቴ*።
7 አኩመ እን ከነ ዱበቴን ወረ ፈሪሶታፍ
ወረ ሰዱቆታ ግዱት ጎሊን ከኤ፥ ያእችስ
ገርገር ህረሜ። 8 ወር ሰዱቆታ፥ ዱአ
ከኡን ህንጅሩ፥ ኤርገሞትን ዋቀዮ፥ ሀፉ
ሮትንስ ህንጅረን ጀዱ፤ ወር ፈሪሶታ ገሩ
ኩን ሁንድኑ ጅረ ጀዱ*። 9 ወጭ ጉዳንስ
ከኤ፥ ኩተተ ወረ ፈሪሶታ ኬሳ ወር ሴረ
በርሲሰን ቶኮ ዳበተኚ፥ «ኑእ ነመ ከነረት
በሌሳ ህንአርግኔ፥ ተሪ ሀፉር ዮኪስ ኤርገ
ማን ዋቀዮ እት ዱበቴረ ተአ» ጀደኚ ፈል
መን*። 10 ወል ጎሉንስ ባይአትናን
አንገፍች ኩማ፥ ጀር ኩን ጳዉሎስን
እንጨጨብሱ ጀጼ ሶዳቴ፥ ከናፍ ሎልቶ
ትን ደቀኚ ጳዉሎስን ያኢ ሰነ ግዱዳ
ባሰኚ፥ እዶ ቡፈተ ሎልቱት አከ ጌሰን
አቦሜ።

11 ጎፍትች ጋፈሱመ ሀልከን ጳዉሎ
ስት ድአቴ፥ «ለጺ ጀባዱ! ዬሩሳሌምት
አናፍ አኩመ ዱጋ ባቴ አከሱመ መንደረ
ሮማትስ አናፍ ዱጋ በኡን ሲፍ እንተአ»
ጀጼን*።

*1. 24:16 *2-3. ዮሀ 18:22-23
*3. ማቴ 23:27-28 *5. በኡ 22:28
*6. 24:15-21፤ 26:5፤ ፊሊ. 3:5
*8. ማቴ 22:23፤ ማር 12:18፤ ሉቃ 20:37
*9. 25:25፤ ሉቃ 23:4 *11. 18:9፤ 19:21፤
27:24

መሬ ጳዉሎስረት መርየተሜ

12 ለፍት ዮሙ በርኤ ወር ይሁዶታ
ወልት ኮረተኚ፥ ጳዉሎስን ሀመ አጄሰንት
ዋ አከ ህንኛትኔ አከ ህንዱግኔስ ወል
ከከን። 13 መለ ከነ ከን ቆጺሰንሞ ነሞተ
አፉርተመረ እንጫሉ ቱረን። 14 እሳን
ዮሙስ ሉቦተ ወረ አንገፎታቲፍ ማንጉ
ዶተ ብረ ደቀኚ፥ «ጳዉሎስን ሀመ አጄፍ
ኑት አከ ዋ አፉኚን ህንቀብኔ ከከትኔረ።
15 ከናፍስ፥ ኤጋ አከ ዋን ድመ ጳዉሎስ
ጫልችፍተኚ ቆሩዳፍ፥ ያእቸ ብየ ሴረቱ
ወጅን፥ እት ወሊ ገልተኚት አንገፍቸ
ኩማት ቤክስሳ! እን ጳዉሎስን ገረኬሰንት
ገድ ሀፍዱ፥ ኑእሞ ኡቱ እን ህንድአትን
እሰ አጄሱዳፍ ቆጳፍኔ ኤግነ» ጀደኚን*።
16 እልም አቦሌቲ ጳዉሎስ ገሩ፥ አከ ጀር
ርጳኚ ጳዉሎስን ኤገቹፍ መርየተን ደገኤ፥
ደቁ ለፈ ቡፈተ ሎልቱት አል ልጤ፥ ከነ
ጳዉሎስት ህሜ። 17 ጳዉሎስ ከናፍ አንገ
ፎተ ድባ ኬሳ ቶኮ አፍት ዋሜ፥ «ደርገ
ጌሰ ከነ አንገፍቸ ኩማት ጌሰ፥ እኖ ዋን

እት ህሙ ቀበ» ጂዴን። 18አንገፍች ድባ
ከነረት ደርገኔስቸ ፉዴ፥ ገረ አንገፍቾ
ኩማት ጌሴ፥ «ጳዉሎስ እን ህደማን
አፍት ነዋሜ፤ ደርገኔስ ዋን ስት ህሙ
ቀቡ ከነ፥ ገረኬ አከን ፍዱፍ ነከደቴ»
ጂዴ። 19አንገፍች ኩማ ደርገኔስቸ ሀርከ
ቀበቴ ኮጳት ባፈቴ፥ «ማል እን፥ አት
አነት ህምቱ?» ጂዴ እሰ ጋፈቴ። 20ደር
ገኔስችሞ፥ «ይሁዶትን አከ ዋን ያእች
ድመ ጳዉሎስ ጫልችሴ ቆሩ ያዴት፥ ቦር
ጳዉሎስን ያኢት አከ ድኤስቱፍ፥ ስጋፈቹ
ዳፍ ወሊ ገለኒሩ። 21አት ገሩ ቶሌ ህንጂ
ድኒፍ፤ እሳን ኬሳ ነሞትን አፉርተመረ
ጫለን ርጳኒ ጳዉሎስን ኤገቻ ጅሩ፤ ጀር
ኩን ጳዉሎስን ሀመ አጂሰንት ዋ አከ ህን
ኛትኔ አከ ህንዱግኔስ፥ ጭምሰኒ አፍት
ቆሮበኒሩ፤ አመስ ቶሌ ጂቹኬ ቆጳአኒ
ኤገቱ» ጂዴ እት ህሜ። 22አንገፍች
ኩማ፥ «ዱቢ ከነ አከ አነት ህምቴ ነመ
ቶኮትሌ ህንህምን» ጂዴ አቦሜ፥ ደርገኔ
ስቾ ገድ ዷሴ። *14-15. 25:3

ጳዉሎስ ገረ ቂሳሪያት ደበርፈሙሳ

23 አንገፍች ኩማ ዮሙስ አንገፎተ
ድባ ኬሳ ለመ ዋሜ፥ «ሀልከን ኬሳ ሰአቲ
ሰደፉዳ ጀልቀበኒ ሎልቱን ድብ ለመ፥
አቦትን ፈርዴኒ ቶርባተምን፥ ወር ኤቦ
ድብ ለመስ ቂሳሪያ ደቁዳፍ አከ ቆጳአን
ጎዳ! 24ጳዉሎስን እረ ቴስፍተኒ ኡቱ ህን
ሚደምን ፌሊክስ አባ ብያ ብራን ገኡዳ
ፍስ፥ ሆሪ ያቢ ቆጺስሳፍ!» ጂዴን።
25አፈሳቲሞ ጫፈተ ከነት ፉፌ ጅሩ
ጫፌ፤

26 እንሞ፥ «አን ክላዉዲዮስ ሊሲ
ያስ፥ ኡልፉቶ ፌሊክስ አባ ብያቲፍ ነጋኮ
ነንድኤሰ። 27ወር ይሁዶታ ነመ ከነ ቀበ
ተኒ አጂሱፍ ጂደን፤ ነመ ሮማ ተኡሳ
በሬን፥ ሎልቱ ፉዴ ደቄ፥ ሀርከሳኒ ኬሳ
ባሴ*፤ 28ወር ይሁዶታ ሰበቢ ማሊቲፍ
ነመ ከነ አከ ሀሜሰን፥ ገድ ፈጌሴ በሩ
በርባዴተን፥ ነምቾ ገረ ያኢሳኒት ጌሴ*።
29ነምን ኩን ዋኤ ወሊን ሞርኪ ሴረሳኒረት
ሀሜፈሜ መሌ፥ የከ ዱአን ዮኪስ ህዳዳን
እሰ ገኡ አፍራ አከ እን ህንቀብኔ፥ ቆሬ
ብረ ገኤረ*። 30ይሁዶተ ኬሳ ጀር ቶኮ
ነምቾ ከነ አጂሱዳፍ አከ መርየተን አነት
ህመሜረ፤ ከናፈን አቹማን ገረኬት እሰ
ኤርጌ፤ ወረ እሰ ሀሜሰንትስ፥ ዋን እሰራ
ቀበን ፉለኬ ዱረት አከ ድኤፈተኒፍ እት
ህሜረ» ከን ጂዱ ቱሬ*።

*27. 21:30-33፤ 22:25-27 *28. 22:30
*29. 18:14-15፤ 25:18-19፤ 23:6፥9፤
26:31 *30. 24:1-8

31 ወር ሎልቱ አኩመ አቦመመንት፥
ሀልከኡመ ጋፈሲ ጳዉሎስን ፉደኒ አንቲጳ
ጥሪስት ጌሰን። 32ለፍት በሪናን ሎልቱን
ወር ለፎ እዶ ቡፈተሳኒት ዴብአን፤ ወር
ፈርዴኒ ገሩ ጳዉሎሲ ወጅን እንአዴመን።
33ጀር ቂሳሪያ ገአኒ፥ ጫፈትቾ አባ ብያት
ኬነኒ፥ ጳዉሎስንም እሰ ዱረ ዳበቺሰን።
34አባን ብያ ሱን ጫፈትቾ ዱብሴ፥ ነመ
ብየ ከሚ አከ እን ተኤስ ጋፈቴ፥ ጳዉሎስ
ነመ ቅሊቂያ ተኡሳ በሬ*። 35«ወር ስሀሜ
ሰን ኤርገ አሰ ገአኒ፥ ዱቢኬ ነንአላለ»
እቲን ጂዴ፥ መነ ሄሮድስ እጃርስሴ ኬሰት
አከ ኤገሙ አቦሜ። *34. 22:3

ቦቆና 24

ይሁዶትን ፌሊክስ ዱረት ጳዉሎስን ሀዴሱሳኒ

1ጉዮተ ሸን ቦዴ አነኒያስ አንገፍን
ሉቦታ፥ ማንጉዶታፍ ነመ ሴረ ፈልሙፍ
ጤርጢሎስ ጂደሙ ቶኮ ወጅን ገረ ቂሳሪ
ያት ገድ ቡኤ፤ እሳን ፉለ አባ ብያ ፌሊ
ክስት ድአተኒ፥ ሀዴስ ጳዉሎስረት ቀበን
እንድኤፈተን*። 2ዬሮ ጳዉሎስ አል ዋመ
ሜት ጤርጢሎስ ህመተሳ ጀልቀቤ፥ «ያ
ኡልፉታ፥ ፌሊክስ፥ ነጋ ዬሮ ዴራዳፍ
ህንቦረእን ከነ አርገቹንኬኘ መቃኬቲፍ፤
ከራ አርገቺሱኬቲንስ ጌደረምን ባይኤን
ሰበ ከናፍ ተአ ጅረ። 3ከራ ሁንዱማ እዶ
ሁንዱማትስ እሰ ከነ ገለተ ጉቱዳን ፉደ
ትን። 4ከነ ጫላ ገሩ ስደደብሲሱ ህንበር
ባዱ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ህመተ ገባብዱ ኑእ
ቀብኑ፥ ገረ-ላፍናን አከ ኑፍ ደጌሱፍ ስን
ከደደ። 5ነምች ኩን ሶዳችሳ አከ ዱኩበ
ደርቡ ተኡሳ፥ ይሁዶተ ብየ ለፋረ ጅራ
ተን ሁንዱማ ግዱትሞ ጎሊ ቀቀብሲሱሳ፥
ገሬ ወረ ናዝሬት ወረ አመንቲኬኘራ አዳን
ጨብሰቴ ሰናፍሞ፥ ዱረ-ቡቱ ተኡሳ ብረ
ጌኘረ*። 6መነ ቁልቁሉማዩ ጡሬሱዳፍ
ያሌረ፥ ኑእ ገሩ [አከ ሴረኬኛት እሰት
ፈረደዱዳፍ] ቀበትኔ ቱሬ*። [7ሊሲያስ አን
ገፍን ኩማም ዱቢ ከነት ዱፌ፥ ሁምናን
እሰ ኑሀርካ ባፈቴ። 8ቦዴም ወር ጳዉሎ

ስን ሀዴሰን ፉለኬ ዱረት አከ ድአተን
አቦሜ፤] አትስ አፊኬቲ ቆርቴ፥ እሰ ኑእ
እቲን ነምቺ ከነ ሀዴስኑ ሁንዱማ፥ እሰራ
በሩ እንደንዴሰ» ጇዴ። 9ወር ይሁዶ
ታስ፥ «ወንት ኩን አኩመ እን አመ ዱበ
ቴደ» ጇቻ ሀዴሰ እን ጳዉሎስረት
ድኤሴት ወሊ ገለን።

*1. 25:2 *5. 17:6፤ 24:14 *6. 21:28-30

ጳዉሎስ ፈልመቹሳ

10 ዮሙስ አባን ብያ አከ እን ዱበቱፍ
ጳዉሎስን ሀወቴ፤ ጳዉሎስሞ፥ «አከ አት
ወጋ ባይኤዳፍ ሰበ ከነረት አባ ፍርዲ
ቱርቴ ዋነን ቤኩፍ፥ ፉለኬ ዱረት ፈል
መቹ ነንጃለደ፤ 11ኤርገ አን ሰገዱዳፍ ገረ
ዬሩሳሌምት አል በኤ፥ ጉያ ኩደ ለመ
ሀንጫሉ፥ አትስ ከነ ሁበቹ እንደንዴሰ*።
12መነ ቁልቁሉማ ኬሰት፥ መኔን ሰገዳ
ኬሰት፥ መንደረ ኬሰትስ ኤኙ ወጅንዩ አና
ወል ድዱ፥ አና ነመ ወልት ነቁስ አርገኒ
ሀንቤከን። 13እሰ አመ እቲን ነሀዴሰን ከነ
ትስ፥ ዱጋ እት ባሱ ሀንደንደአን። 14ዋን
ቶኮ ገሩ ሙልእነት ስት ነንሀመደ፤ አን
ከራ አመንቲ እሰ እሳን፥ ‹ከራ ወረ አዳን
ጨብሰቴት› ጇደን ሰነረ ቡኤተን፥ ዋቀዮ
እሰ ከን አባብሊኬኛ ዋቁፈደ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ ዋን መጫፈ ሴራ ኬሰት፥ መጫ
ፎተ ራጆታ ኬሰትስ ጫፈሜ ሁንዱማ ነን
አመነ*። 15ወረ ቀጇሎታፍ ወረ
ጀልአታፍስ ዱአ ከኡን አከ ጅሩ፥ አኩመ
እሳን አብደተን፥ አንስ ዋቀዮን አብዲዳን
ነንኤገደ*። 16ከናንስ ጉያ ሁንዱማ ዋቀ
ዮፍ ነመ ዱረት፥ ገራ ቁልቁላአዳን አርገ
ሙዳፍ፥ አን አፊኮቲ ነንደመአ*።

*11. 21:17፤ 8:27 *14. 24:5
*15. ዳን 12:2፤ ዮሀ 5:28-29፤ ሆኤ 23:6፤
26:6-8 *16. 23:1

17 «አከስትስ ወጋ ባይኤ ቱሬ ገርጋርሰ
ሰበኮቲፍ ጌሱዳፍ፥ አርሳስ ዋቀዮፍ ድኤ
ሱዳፍ ዬሩሳሌም ነንደቂ*። 18ይሁዶትን
ኩታ ብየ አስያ ኬሳ ዱፈን ቶኮ፥ አና
ሴራን ቁላኤ አርሳኮ ድኤሳ ጅሩ፥ መነ
ቁልቁሉማ ኬሰት ነአርገን፤ ነምን ነብረት
ሀንቱቶፍኔ፥ ወጭ ቶኮስ ሀንቱሬ።
19አነራ ኡቱ ዋ ቀባተኒሌ፥ እሳን ኩን
ፉለኬ ዱረት ድአተኒ አነ ሀዴሱን
እንተአፍ ቱሬ*። 20ዮኪስ ያኢ ወረ ብየ
ሴረተን ዱረት ዮሙን ድአዴ፥ የከ ማሊ
አከ አነረት አርገን፥ ወር አስ ጅረን ኩን
አፊሳኒቲ ሀሀመን። 21ዮኪስ ዱቢን ቶከቺ
እን አን እሳን ግዱ ዳበዴ፥ ሰገሌኮስ አል
ፉደዴ፥ ‹ሰበቢ ከኡ ወረ ዱአኒቲፍ ሀርአ
ነጋፈቻ ጅርቴ› ጇዴ፥ የከ አነት ተአ?»
ጇዴ*። 22ፊሊክስ ዋኤ ከራ አመንቲ ሰና
በኤሰ ጎዴ ዋን ቤኩፍ፥ «ጋፈ ሊሲያስ
አንገፍን ኩማ ዱፉ፥ ዱቢኬሰንት ሙርቶ
ነንኬነ» ጇዴ ዳበ ደበርሴ። 23ኤርገሲ አን
ገፍቺ ድባ እሰ ጳዉሎስን ኤጉ ዋምስሴ፥
ጳዉሎስን ሀዳ እጃቲን አከ ኤጉፍ፥ ፍሮ
ተሳ ኬሳስ ቶኮሌ እሰ ገርጋሩራ አከ ሀንዶ
ወምኔ፥ እሰ አቦሜ*።

*17. 11:29-30፤ ሮማ 15:25-26፤ ገላ 2:10
*17-19. 21:17-28 *21. 23:6፤ 24:15
*23. 27:3፤ 28:16

ጳዉሎስ ሀዳ እጃቲን ኤገሙሳ

24 ተከ ቡቡሌስ ፊሊክስ ሃደ መናሳ
ድሩሲላ፥ እሼ ይሁዲዳ ወጅን ዱፌ፤
ጳዉሎስን ፍድችሲሴ፥ ዋኤ ዬሱስ ክርስ
ቶስት አመኑ እሰ ጳዉሎስ ዱበቴ ደጌ
ፈቴ። 25ዬሮ ጳዉሎስ ዱቢሳ ከነ ኬሰት
ዋኤ ቀጇሉማ፥ ዋኤ አፍ ዶው አከሱመስ
ዋኤ ፍርዲ እሰ ዱፉ ዱበቴት ገሩ፥ ፊሊ
ክስ እንሶዳቴ፤ «አማፍ ደቁ እንደንዴሰ፥
ዮሙ አን ፉቸ አርገዱሞ ስንዋምስሰ»
እቲን ጇዴ*። 26አቹማንሞ ጳዉሎስ ሆረ
አናፍ ኬነ ሴኤ አብደቴ፤ ከናፍ ስአ ባይኤ
ፍድችሲሴ እሳ ወጅን እንሃሰአ ቱሬ።
27ወጋን ለመ ኤርገ ደርቤ ገሩ፥ ጶርኪእስ
ፊስጦስ እዶ ፊሊክስ እንፉደቴ፤ ፊሊክስ
ዮሙስ ይሁዶተ ገመድቺሱ በርባዴ ጳዉ
ሎስን አከ ሀዴት ዲሴ*።

*25. 10:42፤ 17:32፤ ዮሀ 16:8 *27. 12:3፤
25:9

በቆና 25

ጳዉሎስ፥ ፊስጦስ ዱረት ድአቹሳ

1ፊስጦስ አባን ብያ ኩታ ብይቻት
ሆጂሳ ጀልቀቡ ዱፌ፥ ጉያ ሰድእ በዴ
መንደረ ቂሳሪያቲ ከኤ ዬሩሳሌምት አል
በኤ። 2ሉቦትን ወር አንገፎትኒፍ ዱረ-ቡ
ቱን ይሁዶታ ገሩ ፊስጦስ አከ እሳን ገርጋ
ሩፍ፥ እት ድአተኒ ጳዉሎስን ሀዴሰን*።
3«ከራት ርጳኒ እሰ አጇሱዳፍ እረት መር
የተኒ ዋን ቱረኒፍ፥ ጳዉሎስን ዬሩሳሌምት
ኑፍ ኤርግ!» ጇደኒ እሰ ከደተን*፤ 4ፊስ

ጦስሞ ዴብሴ፥ «ጳዉሎስ ቂሳሪያት
ሀደሜ ኤገማ ጅረ፤ አንስሞ ደፌን አችት
ዴብኡ ያደ። 5አመስ ወር ከናፍ ዻበተን
አና ወጅን ገድ ቡአኒ፥ ዮ ነምች ኩን ሀማ
ሆጇቴረ ተኤ እሰ ሀሀዴሰን!» ጇዴን።
*2. 24:1፤ 25:15 *3. 23:15

6ፌስጦስ ጉያ ሰዴት ዮኪስ ኩደን
እሳን ብረ ቡቡሌ፥ ከነ ቦዴ ቂሳሪያት ገድ
ቡኤ፤ ቦሩምታስ በርጩመ ፍርዲረ
ታኤ፥ ጳዉሎስን አከ ኦል ገልቸን
አቦሚ። 7አኩመ ጳዉሎስ ድአቴን፥ ይሁ
ዶትን ዬሩሳሌሚ ዱፈን እሰት መርሰን፤
ሀዴሰ ጭጭማ ባይኤስ እሰረት ድኤሰን፤
ሀተኡዩ መሌ ዱጋ እት ባስሱ ህንደን
ዴኘ*። 8ጳዉሎስ ገሩ፥ «አን ሴረ ይሁዶ
ታረት፥ መነ ቁልቁሉማረት፥ ሞቲ ወረ
ሮማረትስ ሆማ የከ ህንሆጇትኔ» ጇዴ ፈል
መቴ። 9ፌስጦስ ዮሙስ ይሁዶተ ገመድ
ቺሱ በርባዴ፥ «ዬሩሳሌምት ኦል ባቴ፥
አችት ዱቢ ከናፍ ፍርዲ አከ አን ሲፍ ኬኑ
ፌታ?» ጇዴ ጳዉሎስን ጋፈቴ*። 10ጳዉ
ሎስሞ፥ «አሙመዩ አን በርጩመ ፍርዲ
ሞትቸ ሮማ ዱረ ዻበዴን ጅረ፤ እዶን
ኩንስ ለፈ አን እት ፍርዲ ፉደቹን አናፍ
ተኡደ፤ አት ኦፌኬቲ ጋሪ ጎቴ አኩመ
ቤክቱ፥ አን ይሁዶተ ሆማ ህንየከኔ።
11አን ኡቱን የኬ ዋን ዱአ አነት ፈረድ
ቺሱ ሆጇዴረ ተኤ፥ አደበ ዱአ ጇላ በኡ
ዻፍ ህንያሉን ቱሬ፤ አመ ገሩ ዱቢ እሳን
እቲን ነሀዴሰን ኬሰ ወንት ዱጋን ኤርገ
ህንጅሬ፥ ኤኙዩ ሀርከሳኒት ደበርሴ ነኬኑ
ህንደንደኡ፤ አን ሞትቸ ወረ ሮማ ነንደጌ
ስፈደ» ጇዴ ዴብሴፍ። 12ፌስጦስስ ወረ
እሰ ጎርሰኒን መርየቴ፥ «‹ሞትቸ ነንደጌስ
ፈደ› ጇቴ፥ ኤጋ ሞትቸ ብረ እንደቅጠ»
ጇዴ እት ሀሜ። *7. 24:5-6፥13 *9. 24:27

ፌስጦሲፍ አግሪጳ ዋኤ ዱቢ ጳዉሎስ ዱበቹሳኒ

13ጉያ ባይኤ ኡቱ ህንቱርን አግሪጳ
ሞትቺፍ ቤርኒቄ ኦቦሌቲንሳ፥ ፌስጦስን
ዱብሱዻፍ ቂሳሪያ ዱፈን። 14እሳን ጉያ
ባይኤ ኤርገ አች ቱረኒ ቦዴ፥ ፌስጦስ
ዋኤ ዱቢ ጳዉሎስ ገርገር ባሴ አግሪጳ
ሞትቸት ሀሙት ከኤ፥ «ነምን ፈሊክስ
አከ እን ሀደሜት አስት ዲሴ አዴሜ ቶኮ
ጅረ*። 15አን ዮሙን ዬሩሳሌም ቱሬ ሉቦ
ትን ወር አንገሮትኒፍ ማንጉዶትን ይሁ
ዶታ እሰ ሀዴሰኒ፥ አከን እሰት ፈረዱፍ
አነ ጋፈተን። 16አንሞ፥ ‹አከ አመለ ወረ
ሮማት ነመ ቶኮ፥ ወረ እሰ ሀዴሱ ወጅን
ወል ቡኬ ኡቱ ህንዻብን፥ ሀዴሰ እሰረት
ድአቴትስ ኡቱ ህንፈልመቺሰን፥ ደበርሰኒ
እሰ ህንኬነን› ጇዴን እሳኒፍ ዴብሴ።
17ወር ነምቸ ከነ ሀዴሰን አና ወጅን ዮሙ
አስት ገለን፥ አን ዱቢ ከነ ህንቱርስኔ፤
ቦሩምታ በርጩመ ፍርዲረ ታኤን፥ ነምቸ
አከ ኦል ገልቸን አቦሚ። 18ወር እሰ ሀዴ
ሰን ዮሙ ዱበቹዻፍ ከአን፥ ሴረረ ደርቤ
ዋን ሀማ ሆጇቹሳቲፍ እንዱበቱ ከነን
ሴኤ፥ ዋኤ ከና ሆማ ቶኮዩ እሰረት ህንዱ
በትኔ። 19ከን እሳን እረት ወል በደን ዋኤ
ጋሬ አመንቲ ኦፊሳኒቲፍ፥ ዋኤ ዬሱስ እሰ
ጇደሙ ቶኮ ቱሬ፤ እን ዱኤረ፥ ጳዉሎስ
ገሩ፥ ‹እን ጅራታደ› ጇዴ*። 20ዱቢ ከነ
አከን እት ቆሩ ነንወላሌ፥ ከናፈን ጳዉሎስ
ዬሩሳሌም ደቄ፥ አችት ዱቢ ከናፍ ፍርዲ
አርገቹ እንፌደ ዮ ተኤፍ፥ እሰ ጋፈዴ።
21ጳዉሎስ ገሩ፥ ‹ሞትቸ ነንደጌስፈደ›
ጇዴ፥ ሀመ ሞትቸ ሱረ-ቀቤሰ ብራ
ሙርቶ አርገቱት ኤገሙ ጋፈቴ፤ ከናፍስ
ሀመ አን ገረ ሞትቻት እሰ ደበርሱት፥ አከ
እን ኤገሙፍ ነንአቦሚ» ጇዴ*። 22አግሪጳ
ዮሙስ ፌስጦሲን፥ «አን ኦፌኮቲ ዱቢሳ
እሰራ ደገኡ ነንጃለደን ቱሬ» ጇዴ፤ ፌስ
ጦስሞ ዴብሴ፥ «ቦር እሰራ እንደጌስ»
ጇዴን*።
*14. 24:27 *18-19. 18:14-15፤ 23:29
*21. 25:11-12 *22. 23:8

ጳዉሎስ፥ አግሪጳፍ ቤርኒቄ ዱረት ድአቹሳ

23ቦሩምታስ አግሪጳፍ ቤርኒቄ ኡልፍነ
ጉዻዻን ዱፈኒ፥ አንገሮተ ኩማፍ ጉርጉ
ዶተ መንደራ ወጅን መነ ፍርዲ እት ኬነ
ንት ኦል ገለን፤ ፌስጦስ አቦምናን፥
ጳዉሎስን ኦል ገልቸን*። 24ፌስጦስ
ዮሙስ፥ «ያ አግሪጳ ሞቲ፥ ያ ወረ አስ
ኑወጅን ጅርተኒ ሁንዱምትኬሰን፥ ነምች
እስን አርግተን ኩን ጅራቹን ህንተኡፍ
ጇደኒ፥ ሀም ይሁዶታ ሁንድኑ ዬሩሳሌ
ምት አስትስ አነት እየተኒሩ*። 25አንም
ፍርዲ ዱአ ዋን እት ፈረድቺሱ ቶኮዩ አከ
እን ህንሆጇትን ሁበዴረ፤ አመ ገሩ እን፥
‹ሞትቸ ሱረ-ቀቤሰ ነንደጌስፈደ› ዋን

ጂዴፍ፥ ሞትቸት እሰ ኤርጉዳፍ ሙርቶ
ጎዴረ። [26]ሀተኡዩ መሌ ዋኤ ነምቸ ከና
ጎፍታኮቲፍ ጫፉዳፍ ዱቢ ሙረማ ዋነን
ደቤፍ፥ አስ ፉለኬሰን፥ ኬሱማሞ ያ አግ
ሪጳ ሞቲ፥ ፉለኬ ዱረ እሰ ፍዴረ፥ ከነስ
ኤርገን አስት እሰ ቆሬ ቦዴ ዋነን ጫፉ አከ
አን ቤኩፍ ነንጎዴ። [27]ነመ ህዳ ቶኮ ዋን
እሰረት ድአቴ ኡቱ ህንሙልእስን፥ ሞት
ቸት ደበርሱን ቀጇላ ተኤ አነት ህንሙል
አቱ» ጂዴ።

*23. ማቴ 10፡18፤ ሉቃ 21፡12
*24. 25፡2፥7፤ 22፡22

ቦቆና 26

ጳዉሎስ ፉለ አግሪጳት ፈልመቹሳ

1 አግሪጳ ዮሙስ ጳዉሎሲን፥ «አፈ
ኬቲ ዱበተቹ እንደንዴሰ» ጂናን፥ ጳዉ
ሎስ ሀርከሳ ፈጫሴ ፈልመቹት ከኤ፥
2 «ያ አግሪጳ ሞቲ፥ ሀርአ ፉለኬት፥
ዋን ይሁዶትን እቲን አነ ሀዴሰን ሁንዱማ
ፈልመቹዳፍ ድአቹኮቲፍ አያንቱተን አፍ
ለካአ። [3]ጫላዱመትዩሞ አመለ ይሁዶታ
ቲፍ ዱቢ ቶኮ ቶኮረት ወል ድዱሳኒ፥ ጋሪ
ጎቴ ዋን አት ቤክቱፍ ነንገመደ፤ ከናፍስ
ኦብሳን አከ እናፍ ደጌፈቱፍ ስንከደደ።
[4]ጥኑማኮቲ ጀልቀቤ ሰበኮ ግዱት፥ ዩሩሳ
ሌምትስ አተምት አከን ጅራዴ፥ ይሁዶ
ትን ሁንድኑ እንቤኩ። [5]ወር ዱሩማ
ነቤከን ዮ ፌደን፥ አመለ ሰገደኬኛ ኬሳ
አከ ከን ወረ ባይኤ ጀቤሰኒ አመንቲ ጭም
ሰኒ፥ አከ ከን ወረ ፈሪሶታት፥ ጅራቹኮ
ዱጋ በኡ እንደንደኡ*። [6]አመሞ ሰበቢ
አብዲ እሰ ዋቀዮ አቦተኬኛፍ ኬኜፍ፥ አን
ሀዴፈሜ ፍርዲ ኤገቻን ጅረ*። [7]አብድ
ችስ እሰ ጎስ ሰበኬኛ ኩደለማኑ ኤገተኒደ፤
እሳን እሰ ብረ ገኡዳፍ ጉያፍ ሀልከን
ድመኒ ዋቀዮፍ እንሆጇቱ፤ አንሞ ዋኤ
አብዲ ከናፈን ወረ ይሁዶታቲን ሀዴ
ፈመ፥ ያ ሞቲ፤ [8]ዋቀዮ ወረ ዱአን ካሱ
ንሳ እስን ብረት ማሊፍ ዋን ህንአመነምኔ
ተኤ ለካአማ?

*5. 23፡6፤ ፊሊ. 3፡5-6 *6. 24፡15፥21፤
28፡20

9 «አንዩ ኦፌኮቲ ከራ እናፍ ደንደአሜ
ሁንዱማን፥ መቃ ዩሱስ ነመ ናዝሬት
ከናን ሞርሙን፥ ሆጂዱመኮት፥ ጂዴ
ፉደዴን ቱሬ። [10]ዩሩሳሌምትስ ከነ ጎቻን
ቱሬ፤ አቦ አን ሉቦተ ወረ አንገፎተራ አር
ገዴንስ፥ ቁልቁሎተ ክርስቶስ ኬሳ ባይኤ
መነ ህዳት ገልቼን ቱሬ፤ ከነ ዱዋስ ኡቱ
ህንተእን፥ ዬሮ እሳን አጇፈሙፍ ቱረ
ንት፥ ወረ እሰረት ወሊ ገሌ ኬሳ ቶኮን
ቱሬ። [11]ስአ ባይኤስ መኔን ሰገዳ ሁንዱማ
ኬሰት አደበመኒ፥ አከ እሳን አመንቲሳኒ
ገነን ጎቹ ያላን ቱሬ፤ እሳንት በንበና፥
ሀመ መንደሮተ ብየ ኦርማትሌ እሳን ነንአ
ርአደን ቱሬ*።

*9-11. 8፡3፤ 22፡4-5

ጳዉሎስ አከ እት አመኔ ህሙሳ

(ሆኤ 9፡1-19፤ 22፡6-16)

12 «ኡቱን ከነት ጅሩስ አቦዳፍ አጀጀ
ሉቦተ ወረ አንገሮተ ብራ ፉደዴ፥ መን
ደረ ደማስቆ ነንደቀን ቱሬ። [13]ከራረትስ
ያ ሞቲ! እፍን እፈ አዱረ ጫሉ፥ ዋቀራ
ናኖኮቲፍ ናኖ ወረ አና ወጅን አዴሙኑት
ኡቱ እብሱን አርጌ፤ [14]ሁንዱምትኬኛ
ለፈ ዶፍኔ፤ አፋን ወረ ይሁዶታቲንስ
ሰገሌ፥ ‹ሳኦል! ሳኦል! ማሊፍ ነአር
አታ? ሹካ ቀረሜ ዳበቱረ ዮ ኤጂቴ ስወ
ራኦ› እናን ጂዱን ደገኤ።
15 «ከነረት አን፥ ‹ኤኙ አቲ? ጎፍታ›
ጂዴን ጋፈዴ፤ ጎፍታንስ ዴብሴ፥ ‹አነ
ዩሱስ፥ ከን አት አርአቻ ጅርቱ። [16]አመ
ገሩ ከእ፥ ሚለኬቲን ዳበዱ! እናፍ
ሆጂታ አከ ታቱፍ ስካሱዳፈን ስት ሙል
አዴ፤ ዋን አርግቴፍ፥ ዋን ስት ሙልአ
ቹፍ ጅሩፍ ዱገ-ባቱ እንታተ*። [17]ወረ አን
እት ስኤርጉፍ ጅሩ ሁንዱማቲ፥ ሰበ
ዋቀዮ ከነቲ፥ ሰበ ወረ ካንቲስ ስንአልቸ*።
[18]ዱከነቲ ገረ እፉት፥ አንጎ ሴጠና ጀላስ
ገረ ዋቀዮት ህዴብአኒፍ፥ እጆሳኒ
እንበንተ፤ አነት አመኑዳንስ ዲፈሙ ጬቡ
ሳኒ አርገተኒ፥ ወረ ቁልቁላአን ግዱትስ
ዳለሳኒ ሀፉደተኒፍ ስንኤርገ› እናን
ጂዴ*።

*16. ህስ 2፡1 *17. ኤር 1፡7 *18. 20፡32፤
ኢሳ 47፡7፤ ቆሎ 1፡12-14

ጳዉሎስ ሆጂሳ ህሙሳ

19 «ከናፍስ ያ አግሪጳ ሞቲ፥ አን
ሙልአተ እሰ ዋቀራ እናፍ ዱፌ ጀላ ህን
ድድኔ። [20]ጀልቀበ ወረ ደማስቆት፥ እታ
ንሴስ ወረ ዩሩሳሌምት፥ ከነ ቦዴስ ኩታ
ብየ ይሁዳ ሁንዱማት፥ ወረ ሰበ ዋቀዮ
ህንተእንትስ፥ ያደ ገራሳኒ ጌደረተኒ ገረ
ዋቀዮት አከ ዴብአኒፍ፥ ሆጂ ያደ ገራ

ጌደረቹሳኒ ሙልእሱስ አከ ሆጂተኒፍ፥
እሳንት ለብሴረ*። 21ከናፍ ይሁዶትን መነ
ቁልቁሉማ ኬሰት ነቀበኒ ነአጂሱ በርባ
ደን*። 22ሀመ ጉያ ሀርአትስ ዋቀዮ ነገርጋ
ራን ኩኖ ጀባዴ ዳበዴ፥ ጥናዳፍ ጉዳት
ዱጋ በኡተን ጅረ፤ ወንት አን ጂዱስ፥
እሱመ ራጀትኒፍ ሙሴን እንተአ ጂደኒ
ዱበተን መሌ፥ ከን ብራ ምት*። 23ክርስ
ቶስ ድጳቹን አከ እሰረ ቱሬ፥ እኑምትሞ
ወረ ዱአን ኬሳ ዱረ ቡኤ ከኤ፥ እፈሳ ሰበ
እስራኤልት፥ ወረ ሰበ ዋቀዮ ሀንተእንትስ
አከ ሙልእሴ ዱጋ ነንበኤፍ» ጂዴ*።

*20. 9፡19-20፥28-29 *21. 21፡30-31
*22. ሉቃ 24፡44 *23. 17፡3፤ ኢሳ 42፡6፤
49፡6፤ ሉቃ 24፡46-47፤ 1ቆሮ 15፡20

ዱቢን ጳዉሎስ ገራ አግሪጳ ሩኩቱሳ

24 ኤርገ ጳዉሎስ አከስት ፈልመቴ፥
ፌስጦስ ሰገሌ ጉዳዳን፥ «ጳዉሎስ፥ ቀል
ቢንኬ ቡተሜራም፥ በሩምስ ጉዳቱ ቀል
ቢኬ ቡቴ» ጂዴ። 25ጳዉሎስሞ ዴብሴ፥
«እናኖ፥ ቀልቢንኮ ሀንቡተምኔ ያ ኡል
ፉታ ፌስጦስ! አን ዱቢ ዱጋ ቀልቢ ጉቱ
ዳን ነንዱበደ። 26አግሪጳ ሞትቾ ዋኤ ዱቢ
ከና ሁንዱማ ቤከ፥ እሰትስ አን አፍራ
ቡኤተን ዱበደ፤ ከነ ሁንዱማ ኬሳስ ወንተ
ሱቀት ሆጂተሚ ዋን ሀንተእኒፍ፥ ዱቢን
ቶክችሌ ከን እሰ ጀለ በኤ፥ አከ ሀንጅሬ
ነንአመነ*። 27ያ አግሪጳ ሞቲ፥ ዱቢ ራጀ
ታት እንአመንታ? አኑ ቤከ አከ አት አመ
ንቱ» ጂዴ። 28አግሪጳ ዮሙስ
ጳዉሎሲን፥ «ዬሮዱመ ገባብዱ ኬሰት
ክርስቲያነ ነጎቹፍ ጂተ» ጂዴ። 29ጳዉ
ሎስ ዴብሴ፥ «ዬሮንሳ ገባበቱስ፥ ዴረ
ቱስ፥ ስዱዋዩ ኡቱ ሀንተእን፥ ወር ሀርአ
ነደጌፈተን ሁንድኑ፥ ሀደሙኮራ ከን
ሀፌ፥ አከኮ አከ ተአን ዋቀዮን ነንከደደ»
ጂዴ።

*26. ዮሀ 18፡20

30 ከነ ቦዴ ሞትቾ፥ አባን ብያ፥ ቤር
ኒቁ፥ ወር እሳኒ ወጅን ያኢት ታአንስ
እንከአን። 31ዮሙ አቺ አዴመንሞ፥
«ነምቾ ኩን ዱአ ዮኪስ ሀዳ ከን እሰት
ፈረድቺሱ፥ ዋን ቶኮሌ ሀንሆጂትኔ»
ወሊን ጂቻ ቱረን*። 32አግሪጳ ከነረት ፌስ
ጦሲን፥ «ነምቾ ኩን ‹ሞትቾ ወረ ሮማ
ነንደጌስፈደ› ኡቱ ሀንጂኔ ተኤ፥ ገድ
ዲፈሙ እንደንደአ ቱሬ» ጂዴ*።

*31. 23፡29 *32. 25፡11፤ 28፡19

በቆና 27

ጳዉሎስ መርከባን ሮማት ከኡሳ

1መርከባን ብየ ኢጣልያ ደቁኬኙቱ
ሙርቶ ተኤ፤ ወር ከነ ሙርቶ ጎደን፥
ጳዉሎስን፥ ጀሬን ሀደመን ቶኮስ ዩሊኦስ
አንገፈ ድባት ኬነን፤ እንስ ኩተተ ወራነ
ወረ ሮማ «አዉጉስጣ» ጂደሚ ዋመሚ
ኬሰ ቱሬ*። 2መርከበ መንደረ አድራሚ
ጦሲ ዱፌ፥ ገረ ቡፈተ መርከበ ኩታ ብየ
እስያ ኬሳ ደቁዳፍ ቆጳኤ፥ ያበትኔ አዴ
ምኔ፤ አርስጣርኮስ፥ ነምን ብየ መቄዶኒያ
ተሰሎኒቄዳ ዱፌ ቶኮ፥ ኑዱካ ቱሬ*።
3በሩምታስ መንደረ ሲዶንት ገሌ፥ ዩሊኦ
ስሞ ጳዉሎሲፍ ገራ ላፌ፥ አከ እን ደቁ
ፍረሳ ዱብሴ፥ ዋን እሰ በርባድችሴ እሳን
ብራ አርገቱፍ፥ እሰ ዲሴ*። 4ሲዶኒ ካኔ፥
ቅሌንስ አቺ አሰ ዋን ኑት ቅሌንሰኤፍ፥
ቆጵሮስ ብይቻ ብሻን ኬሳ ሰነት ደአትኔ
አዴምኔ። 5ፉሌ ኩታ ብየ ቅሊቂያፍ ጳም
ፊሊያ ደርብኔ፤ ገላንቻ ጩኔ ሚራ መን
ደረ ብየ ሊቂያ ዱፍኔ። 6አቾት አንገፍቾ
ድባ መርከበ ብየ እስክንድሪያቲ ዱፌ፥
ብየ ኢጣልያት አዴሙ ቶኮ አርጌ፥ እት
ኑደበርሴ። 7መርከብቻንስ ጉያ ባይኤ ሱተ
ጂኔ አዴምኔ፤ እቱመ ረከትኔ ፉሌ ክኒ
ዶስ፥ ኤጌ ብየ ብሻኒ ጌኘ፤ ቅሌንስችስ
ከራ ሰነ አዴሙ ኑዶውናን፥ ቀሬጤስ ብየ
ብሻን ኬሳ ሰናን ደአትኔ፥ ፉሌ ሳልሞኒ
ቲን ባኔ። 8ቀርቀረ ገላንቻራ ኡቱ ሀንፈጋ
ትን፥ ረከነ ጉዳዳን እዶ «ቡፈተ በኤስ»
ጂደሙ እሰ መንደረ ለሴአት ድኦ ጅሩ፥
ቶኮ ዱፍኔ።

*1. 25፡12 *2. 19፡29፤ 20፡4 *3. 24፡23፤
28፡2

9 ከነ ኬሰስ ጉዮትን ባይኤን ደርበኒ፥
ዬሮ ሰነት ቡቤኒፍ ቆር ዋን ጀባቱፍ፥
መርከባን አዴሙን ሶዳችሴ ቱሬ፤ ጉያ
አራርሳ ጂደሚ ከን እት ሶመን ዋን ደር
ቤፍ ጳዉሎስ፥ 10«ጀረነነ፥ ዬሮ ከነ መር
ከባን እት ፉፍኔ አዴሙንኬኘ ኩን ረከነት
ኑገልቾ፤ ፌእስቾ መርከበ ኬሳ አከ በዱ፥
መርከብቾ አከ ጨቡ፥ ሉቡን ነማስ አከ
ዱሙ አነት ሙልአተ» ጂዴ አፍ ኤገ
ቺሴ*። 11አንገፍቾ ድባ ገሩ፥ ዱቢ ጳዉ
ሎስ ዱበቴረ፥ ዱቢ እን መርከብቻ አፉፍ
አባን መርከብቻ ዱበተን ፉደቴ። 12እዶን
ሱን ቡፈተ ዬሮ ገናቲፍ ሀንተኡ ቱሬ፤

ከናፍ እሳን ኬሳ ገር ጫለን እዶ ቡፈትቻቲ
ከአኒ፥ ዮ እሳኒ ደንደአሜ ፊኒቄት ገለኒ፥
ገነ አች በኡዳፍ ሙርቶ ኅደን፤ ፊኒቄሞ፥
ቡፈተ መርከባ፥ ቀሬጬስ ብየ ብሻን ኬሳ
ልጠ-ቢፍቱራ ገረ ምርጋቲፍ ገረ ብታት
ገረ ገልቴደ።
*9-10. 27፡22፤ ሌዎ 16፡29-31፤
2ቆሮ 11፡25-26

ቅሌንስ ባይኤ ጀባን እሳን ረክሱሳ

13 ቅሌንስ ለጺን ገረ ምርጋቲ ቅሌን
ሰኡ ጀልቀብናን፥ ነሞትን ዋን ኅቿፍ
ያደን ራወቿ ዋን ደንደአን እሳንት ፈካቴ፤
መርከበሳኒ ሂከኒ፥ ቀርቀረ ቀሬጬቲን ገላ
ንቸረ አዴመን። 14ባይኤ ኡቱ ህንቱርን
ቅሌንስ «ቅሌንሰ ቦሩ ገረ ብታ» ጂደሙ
ቀሬጬስራ ገላንቾት ቅሌንሰኤ። 15ቅሌን
ስች መርከብቾ ሩኩቴ፥ ፉደቴ አዴሜ፤
መርከብችስ ቅሌንስቻን ቀቡ ዋን ደደ
ቤፍ፥ እት ገድ ዲፍኔ አፈምኔ። 16ካውዳ
ብየ ብሻን ኬሳ እሼ ጥኖ ቶኮን ደአትኔ፥
እት ረከትኔ፥ ብድሩ እሰ መርከበኬኝት
ህደሜ ሀርክፈማ ቱሬ ሰነ፥ ቅሌንስቾ
ሀርካ ባፈቿ ደንዴኜ*። 17ብድሩ ሰነ አል
ሀርክሰኒ መርከበረ ካአን፤ መርከብቿመዩ
አከ ቅሌንስ ገርገር ህንባፍኔፍ፥ ፉኞዳፍ
ፉንጫዳን ወልት ህደን፤ ገረ ብሻን አል
ድአት አዴመኒ፥ መርከብን ለፈ ኑዱራ
ሩኩተ ጂደኒ ዋን ሶዳተኒፍ፥ ምአ መርከ
ብቾ ሱተ አዴምስሱ ቶኮ ብሻን ኬሰት ገድ
ዲሰኒ፥ አከሱመት አፈመን። 18ቅሌንስ
ባይኤ ጀባን እቱመ ፉፌ ዋን ኑት ቅሌንሰ
ኤፍ፥ ቦሩምታ ፌእሰ መርከበ ኬሰ ጅሩራ
ገላነት ገድ ደደርበተን። 19ጉያ ሰደፉሳት
ስሞ ሀርከሳኒቲን ምኡመ መርከብቻዩ ገላ
ነት ገገተን። 20አዱዳፍ ኡርጆተ ኡቱ
ህንአርግን ጉያ ባይኤ ደበርስኔ፤ ቅሌንስ
ባይኤ ጀባን ሱን ኑት ቅሌንሶፍናን፥ ዮሙ
ሱመ አሉዳፍ አብዲን ኑእ ቀብኑ ሁንድኑ
እንጭቴ። *16. 27፡30

ጳዉሎስ ረክነ ከነ ኬሰት ነሞተ ጀጀቤሱሳ

21 ነሞትን ዬሮ ዴራዳፍ ኛተ ለገት
ናን፥ ጳዉሎስ ከኤ እሳን ግዱ ዳበቴ፥
«ጀረነነ፥ ረክናፍ በዲሰ ከነ አልቿዳፍ፥
ዱቢኮ ደገኡን፥ ቀሬጬዳስ ከኡ ዲሱን
እንተአ ቱሬ*። 22አመ ገሩ እስነን ኅርሰ፥
ጀባዳ! መርከብቾ መሌ እስን ኬሳ ሉቡን
ነመ ቶኮዩ ህንበዱ*፤ 23ዋቀዮኮ እሰ አን
ከንሳ ተኤ ሆጂዱፍ ብራ፥ ኤርገማን ኤደ
ሀልከን ነብረ ዱፌ፥ 24‹ህንሶዳትን ያ ጳዉ
ሎስ፥ ሞቲ ወረ ሮማ ዱረ ዳበቿፍ
ጅርተ፥ ኩኖ ዋቀዮ አያነሳቲን፥ ነሞትን
ወር ስዱካ ጅረን ሁንድኑ ዱአ አከ አለን፥
እንኅደ› አናን ጂዴ*። 25ከናፍስ ጀባዳ ያ
ጀረነ፥ አኩመ ኤርገምቻን አነት ህመሜ፥
አከ እን ተኡፍ ዋቀዮት ነንአመነደ።
26ሀተኡዩ መሌ፥ መርከብንኬኝ ብየ ብሻን
ኬሳ ቶኮት ለፈ ሩኩቱንሳ ህንአሉ»
ጂዴ*።
*21. 27፡33-38 *22. 27፡10፥31 *24. 23፡11
*26. 28፡1

27 ጋፈ ጉያ ኩደ አፉረፉ ሀልከን፥
ኑእ ገላነ አድሪያ ኬሰ አሲፍ አች አፈማ
ቱሬ፥ ገረ ሀልከን ወለካት ወር መርከብቾ
አፈን ብየት ዋን ድአተን ሴአን። 28ፉኞ
እቲን ገድ ፈጌኝ ገላና ሰፈረን ገድ ቡሰኒ፥
ገድ ፈጌኝ ብሻንቻ ዱንዱመ ቶርባተሚ
አፉር ተኡሳ አርገን፤ ተከ አዴመኒ አመስ
ፉኞ ሰፈራ ሰነ ገድ ቡሰኒ፥ ዱንዱመ ሸን
ተሚ ጀአ ተኡሳ እንአርገን።
29 ደጋት ቡነ ጂደኒ ሶዳተኒ፥ ቆፎ
ስቢላ እሰ እቲን መርከበ ዳበን አፉር፥
መርከብቾ ዱባን ገላነ ኬሰት ገድ ደርበ
ተኒ፥ በሪ ለፉ ሀዋን እንኤገቱ ቱረን።
30ወር መርከበ አፈንሞ መርከብቾ ኬሳ
በአኒ ሶኩ በርባደን፤ ከናፍ ቆፎ ስቢላ እሰ
እቲን መርከበ ዳበን፥ ሁሩ መርከብቻ
ዱራን ገላነት ከን ገድ ደርበቿ በርባደን
ፈኬሰኒ፥ ብድርቾ መርከበራ ገላነት ገድ
ቡሱፍ ጂደን። 31ጳዉሎስ ገሩ፥ «ዮ ወር
ኩን መርከብቾ ኬሰ ቱረን መሌ፥ እስን
አሉ ህንደንዴሰን» ጂዴ አንገፈ ድባት፥
ሎልቶተትስ እንዱበቴ*። 32ከነረት ሎልቶ
ትን ፉኞተ ብድርች እቲን ህደሜ ቱሬ ሰነ
ኩተኒ፥ ብድርቾ ገላነት ገድ ገተቓ፡27፡22
33 ሀመ ለፍት በርኡትሞ ኛተ አከ ኛተ
ኒፍ፥ ጳዉሎስ ነሞተ ሰነ ሁንዱማ ኅርሴ፥
«ኛተ ኡቱ ህንኛትን ቱሩንኬሰን ሀርአ
ጉያ ኩደ አፉረፉደ፥ ሆማስ አፉኒን ህንቀ
ብኔ። 34አሉዳፍዩ ኛቿን እስን በርባድ
ችሰ፥ ከናፍ ኛተ አከ ኛተን እስን
ነንኅርሰ፤ እስን ኬሳ መታ ነመ ቶኮራዩ
ርፌንስ ቶክችሌ ህንበዱ» ጂዴ*። 35ጳዉ
ሎስ ከነ ኤርገ ጂዴ ቦዴ፥ ቡዴነ ፉደቴ

ፉለሳኒ ዱረት ዋቀዮፍ ገለተ ገልቼ፤ ቡዴ
ንቾስ ጩብሰቴ ኛቹ ጀልቀቤ*። 36እሰረት
ሁንዱምትሳኒ ጀጀባተኒ፥ እፉመሳኒቲዩ
ኛተ ኛተን። 37ኑእ ነሞትን መርከብቾ ኬሳ
ወልት ድበ ለማፍ ቶርባተሚ ጀእ ቱሬ።
38እሳን ኤርገ ኛተኒ ቁፈኒ ቦዴ፥ መርከብ
ቾት ሀሰልጰቱ ጀደኒ፥ ቀመዲ ፌእሜ
ቱሬ ገላነት ገድ ደደርበተን።

*34. 1ሳሙ 14፡45፤ 2ሳሙ 14፡11፤
ሉቃ 12፡7፤ 21፡18 *35. ሉቃ 9፡16፤
22፡19፤ 24፡30፤ 1ቆሮ 11፡23-24

ሁራኡ መርከብቻ

39 ዮሙ ለፍት በርኤስ፥ ወር መርከበ
ኦፈን ብይቾ ኤሰ አከ ተኤ በሩ ደደበን፤
ገሩ ጎልበ ገላና፥ መልካንሳ ኩፈመ ጭረቻ
ቀቡ ቶኮ እጃን ቀበኒ፥ ዮ እሳኒ ደንደአ
ሜፍ መርከብቾ እት ቀቡ በርባደን።
40ፉኞ ቆፎ ስቢላ አርፌኑ፥ እሰ እቲን
መርከበ ዳበን ሰነስ ኩተኒ፥ ቆፎሳ ገላነ
ኬሰት ዲሰን፤ አቹማንስ ፉኞ በቶ እሰ
እቲን መርከበ ከራ አገርሲሰኒ ሂከን፤ ሸራ
ቅሌንሳ እሰ ፉለ ዱራ ቅሌንሰት ቀጀል
ቾኒ፥ መርከብቾ ገረ ጎልበ ገላናት ቀበን።
41መርከብቾ ገሩ ኩፈመ ጭረቻ እሰ ብሻን
ጀለ ጅሩት ልጤ ቀበሜ፤ ፉል ዱሬን
መርከብቻስ ጭረቾቾ ሁምናን ገድ ቆቴ
ሶኞኡ ደደቤ፤ ዱግደ ዱበሳ ገሩ ሁምነ
ደአ ብሻኒቲ ጩጩብሴ። 42ወረ ሀደመን
ኬሳ ቶኮሌ ዳኬ አከ ሀንባኔፍ፥ ወር
ሎልቱ ሁንዱመሳኒ አጀሱ ያደን። 43አንገ
ፍቾ ድባ ገሩ ጳዉሎስን አልቼ በርባዴ፥
ወር ሎልቱ እሰ ያደን አከ ሀንራወትኔፍ
እሳን ዶዌ፤ ወር ዳካ ቤከን ዱራን ዱርሰኒ
ገላነት ኡታለኒ፥ ገረ ለፉት ሀበአን!
44ወር ሀፈንሞ፥ በቴ ሙካቲን ዮኪስ
ጩጩባ መርከብቻቲን ዱካ ሀቡአን፥
ጀዴ አቦሜ፤ ሁንዱምትኑስ አከ ከናት
ኦለኒ ገረ ለፉት በአን*። *43-44. 27፡22-25

ቦቆና 28

ጳዉሎስ፥ መለጢያ ቱሩሳ

1ኑእስ ዱእ ኤርገ ኦሌ፥ ብይቾ ብሻን
ኬሳ ሱን መለጢያ ጀደሚ አከ ዋመሙ
በርሬ። 2ነሞትን ብየ ሰናስ ጃለለ ጉዳ ኑት
አርግሲሰን፤ ቦካን እንሮበ፥ እንዳሞተስ
ዋን ቱሬፍ፥ እብደ ቀብሲሰኒ ሁንዱመኬኛ
ኦፍት ዋመን*። 3ጳዉሎስ ሀንጠጢ ቀባ
ቶኮ ሀማሬ እብደት ነቅናን፥ ቦፍን ሀዳ
ቀቡ ቶኮ ቆራንቾ ኬሳ አአ እብዳ ኡቱ
በቀቱ፥ ሀርከ ጳዉሎስ ጭኒኔ። 4ነሞትን
ብየሲሞ ቦፍቾ ሀርከ ጳዉሎስት ረረኡ
ዮሙ አርገን፥ «ነሞች ኩን ነመ ጉማ ተኡ
ንሳ ሀንመምሲሱ፤ ገላናን ኛተሙ ዮ
አሌዩ፥ አደብን ጉማ እሰ ሀንጅራቾሱ»
ወሊን ጀደን። 5ጳዉሎስ ገሩ ቦፍቾ ሰነ
እብደት ገድ ሁርጉፌ፥ ሆምቱስ እት ሀን
ሀማትኔ*። 6እሳንሞ አመ ኢተአ ዮኪስ
አመ ለፈ ደኤ ዱአ ጀደኒ ኤገን፤ ዬሮ
ዴራ ኤጋ ቱረኒስ ዋን ቶኮሌ አከ እረት
ሀንተእን አርግናን፥ ያደሳኒ ጌደረኒ፥ «እን
ዋቀዮ ቶኮ» ጀደን*።

*2. 2ቆሮ 11፡27 *5. ማር 16፡18፤
ሉቃ 10፡19 *6. 14፡11

7 አባን ብያ ጰጵሊኦስ ጀደሙ ቶኮ እዶ
ሰነት ድአዳ ለፈ ቀበ ቱሬ፤ እን መነሳት
ኑስመቴ፥ ጉያ ሰድእ አከ ፍራት ኑኬሱም
ሲሴ። 8ጋፈስ አባን ጰጵሊኦስ ዱኩብ ደግ
ነ-ጉባዳፍ ዱኩበ ገራ ካሳቲን ዱኩብሰቴ
እንጪሰ ቱሬ፤ ጳዉሎስሞ እሰ ብረ ደቄ፥
ዋቀዮን ከደቴፌ፥ ሀርከሳ መታ ነምቻረ
ካኤ፥ እሰ ፈይሴ። 9ኩን ኤርገ ተኤ
ቦዴ፥ ነሞትን ብየ ሰና ዱኩብሰተን ሁን
ድኑ እንዱፈን፥ ጳዉሎስሞ እሳን
እንፈይሴ*። 10ከነረት እሳን ኡልፍነ ባይኤ
ኑፍ ኬነኒ፥ ዮሙ መርከባን አዴሙዳፍ
ካኔስ፥ ዋን ከራዳፍ ኑበርባድቾሴ ኑፍ ገላ
ሰን። *9. ማር 1፡32-34

ጳዉሎስ መንደረ ሮማ ገኡሳ

11 ጅአ ሰድእ ቦዴስ መርከበ እስክንድ
ሪያ፥ እሰ ጅአ ገና ብየ መለጢያ በኤን ካኔ
አዴምኔ፤ መርከብቾ ሱን ብፈ እልማን
ዜኡስ እሰ ዋቀዮ ቶልፈማ መታሳራ ቀበ
ቱሬ። 12ኑእ መንደረ ሴራኩስት ገሌ፥
ጉያ ሰድኢፍ አቾ ቱሬ።

13 አቹሞ ናኖፍኔ፥ መንደረ ሬጊኦስ
ጌኘ፤ ቦሩምታ ቅሌንስ ገረ ምርጋ ቅሌን
ሰኡ ጀልቀብናን፥ ጉዬመ ለመፉት መን
ደረ ጶቲኦሊ ጀደሙ እዶ ቡፈተ መርከባ
ዱፍኔ። 14መንደረ ሰነት አመንቶተ ቶኮ
አርገትኔ፤ እሳን ቶርበን ቶኮ አከ እሳን ብረ
ቴኙፍ ኑዋመን፤ ኡቱመ አከስ ጀኑ መን
ደረ ሮማት ገሌ*። 15አመንቶትን መንደረ
ሮማ ዋኤኬኘ ደገአኒ፥ ካን ሀመ ገባ አጲ
አስት፥ ካንሞ ሀመ እዶ «ትሬስ ተቤርኔ»

ጇደሙ ቶኮት ኑስሙዳፍ ዱፈን፤ ጳዉ
ሎስ ዮሙ እሳን አርጌ፥ ዋቀዮን ገለቴ
ፈቴ፥ እንጀጀባቴስ* ። 16 መንደረ ሮማ
ዮሙ ጌኜስ፥ [አንገፍን ድባ ወረ ህዳ ሀር
ከሳ ቱረን፥ አጀጁ ቡፈተ ወረ ሎልቱት
ደበርሴ]፥ ጳዉሎስሞ ሎልቱ እሰ እሰ ኤጉ
ወጅን መነ ዱግደ ብተቴ አከ ታኡፍ
ዲሴ* ።

*14. 21፡4 *15. ሮማ 1፡7-12 *16. 23፡11፤
24፡23፤ 28፡30

ጳዉሎስ መንደረ ሮማት ለለቡሳ

17 ጉያ ሰድእ ቦዴ ጳዉሎስ ዱረ-ቡ
ቶተ ይሁዶተ መንደረ ሮማ ወልት ዋም
ስሴ፤ እሳን ወልት ቀበምናን፥ ጳዉሎስ፥
«ጀሬን አቦሎተነነ፥ ዋን ቶኮሌ ሰበኬኘ
ረት፥ ሴረ ሙከ አባኬኛረትስ ኡቱን የከ
ህንሆጄትን፥ ህደሜን ዬሩሳሌሚ ሀርከ
ወረ ሮማት ደበርፈሜ ኬነሜ* ። 18 ወር
ሮማሞ ነቆረኒ፥ የክ ዱአ አነት ፈረድቺሱ
አነራ ድብናን፥ አከሱመት ገድ ነዲሱ በር
ባደን* ። 19 ወር ይሁዶታ ገሩ ዱቢ ከናን
ዋን ሞርመኒፍ፥ ሞቲ ወረ ሮማ ደጌስፈቹ
ዳፍ ነንግድሲፈሜ፤ ኩን ገሩ ዋን አን
እቲን ሰበኮ ሀዴሱ ቀባዴፍ ምት* ።
20 ሰበቢ ከናፍ እስን አርጌ፥ እስኒ ወጅን
ዱዱበቹዳፍ እስን ዋሜረ፤ አኖ እሰ ነሞ
ትን እስራኤል አብደተኒፍ ጄዴተን
ፉንጫ ከናን ህደሜ ጅረ» ጄዴ እሳንት
ዱበቴ* ። 21 ወር እን እት ዱበቴ ሱን ገሩ፥
«ኑእ ብየ ይሁዳቲ ዋኤኬቲፍ ጫፈተ ህን
አርገትኔ፤ ዮኪስ አቦሎተ አቺ ኬሳ፥ ዱፌ
ዋኤኬቲፍ ዋን ሀማ ከን ህሜ ዮኪስ ከን
ዱበቴ ቶኮሌ ህንጅሩ ። 22 ሀተኡዩ መሌ፥
ዋን አት ያዱ ኡቱ ስራ ደጌኜ እንጃለነ
ቱሬ፥ ወረ አመንቲኬኘራ አዳን ጨብሰቴ
ከናን ገሩ፥ እዶ ሀሌት አከ እቲን ሞርመን
እንቤክነ» እቲን ጄደን* ።

*17. 24፡12-13፤ 25፡8 *18. 23፡29፤
25፡25፤ 26፡31-32 *19. 25፡11
*20. 24፡15፤ 26፡6-7 *22. 24፡14፤ ሉቃ 2፡34

23 ጀር፥ ጳዉሎሲ ወጅን ዳበ ጎደ
ተኒ፥ ባይአተኒ መነ እን ታኡ ዱፈን፤
ጳዉሎስሞ ገነማ ሀመ ገልገላት ያደሳ እሳ
ንት ሙልእሴ፥ ዋኤ ሞቱማ ዋቀዮ እሳንት
ዱጋ በኤ፤ እን መጫፈ ሙሴቲፍ መጫ
ፎተ ራጆታ ኬሰ እሳን ሁበቺሱዳን፥ ዋኤ
ዬሱስ ቶሌ እሳን ጄቾሲሱ ያሌ ። 24 እሳን
ኬሳ ካን ዱቢ ጳዉሎስ ዱበቴን ቶሌ
ጄደን፥ ካን ገሩ ህንአመንኔ ። 25 ወል ደበኒ
ኡቱ እሳን አቺ ህንከእን፥ ጳዉሎስ ዱቢ
ቶክቾ ከነ እሳንት ዱበቴ፥ «ሀፉር ቁልቁ
ሉን አፉን ኢሳያስ ራጅቻን አቦተኬሰ
ንት፥

26 ‹ገረ ሰበ ከና ደቅ ጄዲንስ፥
ደገኡ እንደጌሱ፥
ገሩ ህንሁበተን፤
እላሉ እንእላልቱ፥
ገሩ ህንአርግተን ።
27 ያድን ገራ ሰበ ከና ሁበቹ ደደቤረ፤
ጉረሳኒ ጩቃለኒሩ፥
እጀሳኒስ ዱኑንፈችሰኒሩ፤
ስላዎ፥ እጀሳኒቲን እንአርጉ፥
ጉረሳኒቲንስ እንደገኡ ቱረን፤
ያደ ገራሳኒቲን እንሁበቱ፥
ገረኮትስ እንዴብኡ ቱረን፤
አንሞ እሳን ነንፈይሰን ቱሬ›
ዮሙ ጄዴ በኤሰ ዱበቴ* ።
28 ኤጋ ፈይሱን ዋቀዮ ኩን፥ ወረ ሰበሳ
ህንተእኒፍ አከ ደርቤ ቤካ፤ እሳንሞ
እንደገኡ» ጄዴ* ። [29 ኤርገ እን ከነ ጄዴ
ቦዴስ፥ ወር ይሁዶታ ወሊን ሞርከቻ እሰ
ብራ አዴመን ።] 30 አከስት ጳዉሎስ ወጋ
ለመ ጉቱ መነ አፌሳቲ ዱግደ ብተቴ ኬሰ
ታኤ፥ ወረ ገረሳ ዱፈን ሁንዱማ
እንስመተ ቱሬ* ። 31 እጀ ጀብነ ጉቱዳን፥
ዶዋ መሌስ ሞቱማ ዋቀዮ እንለለበ፥ ዋኤ
ዬሱስ ክርስቶስ ጎፍትቻስ እንበርሲሰ
ቱሬ* ።

*26-27. ኢሳ 6፡9-10 *28. 13፡46፤ ፋር 67፡2
*30. 28፡16 *31. 28፡23፤ 19፡8፤
ኤፌ 6፡18-20፤ 2ጢሞ 2፡9

ኤርጋ ጳዉሎስ

ገረ ወረ ሮማት ኤርጌ

ቦቃና 1

ነጋ

1አን ጳዉሎስ ሆጂታን ዬሱስ ክርስቶስ
ኤርገማ ተኡጳፍ ዋመሜ፥ ወንጌለ ዋቀዮስ
ለለቡጳፍ አዳን ከነን ባፈሜ ከነ ሜፉ
ኮት*፤ 2ወንጌል ኩን እሰ ዋቀዮ ዱራን
ዱርሴ ከራ ራጆተሳቲ ሜፈተ ቁልቁላአ
ኬሰት አብደቺሴደ*። 3እን ዋኤ እልመሳ
እሰ አከ ፎኒት ሰኚ ዳዊት ኬሳ ደለቴ
ዱበቴ*። 4አከ ቁልቁሉማሳ እሰ ሀፉራ
ትሞ፥ ወረ ዱአን ኬሳ ከኡዳን ዬሱስ ክር
ስቶስ ጎፍታንኬኝ እልመ ዋቀዮ ተኡንሳ
ሁምናን ቤክስፈሜረ*። 5ኡልፍነ መቃሳ
ቲፍ ሰበ ለፈራ ሁንዱማ ገረ አመንቲት፥
ገረ አቦመሙትስ ጌሱጳፍ አያን ኤርገሞተ
ተኡ፥ እሱማን ኑፍ ኬንሜረ*። 6እስንስሞ
ወረ ከን ዬሱስ ክርስቶስ ተኡጳፍ ዋመመን
ሰነ ኬሰ ጅርቱ። 7አመስ እስን ወረ ሮማ
ጅራተን፥ ወረ ዋቀዮ ጃለቴ እሳፍ አከ
ቁልቁሎፍተኒፍ እስን ዋሜ ሁንዱማን፥
«ዋቀዮ አባንኬኝ፥ ጎፍታንኬኝ ዬሱስ ክር
ስቶስስ አያን፥ ነጋስ እስኒፍ ሀኬኡ!»
ጅዴተን ነጋኮ እስኒፍ ድኤሰ*።

*1. ሆኤ 9:15፤ 13:2፤ ገላ 1:15
*2. 16:25-26፤ ቲቶ 1:2 *3. 9:5፤
ማቴ 22:42፤ 2ጢሞ 2:8
*4. ሆኤ 13:33-34፤ 1ጴጥ 3:18
*5. 15:15-19፤ ገላ 2:7-9፤ ሆኤ 26:16-18
*7. 1ቆሮ 1:1-3፤ 2ቆሮ 1:1-2፤
ኤፌ 1:1-2፤ ለኮ 6:24-26

ከደቶ ገለታ

8ዱራን ዱርሴ፥ አመንቲንኬሰን
ጉቱማ ብየ ለፉት ዋን ቤከሜፍ ሰበቢ ሁን
ዱመኬሰኒቲፍ ጅዴ፥ ዬሱስ ክርስቶሲን
ዋቀዮኮ ነንገለቴፈደ*። 9አን ወንጌለ እል
መሳቲ ለለቡጳን ገራኮ ጉቱጳን ዋቀዮፍ ነን
ሆጄደ፤ እን አን ሆጄዱፍ ኩንስ ዬሮ
ሁንዱማ ከደተኮ ኬሰት አከን እስን ያደዱ
እንቤከ*። 10ዋቀዮ፥ ጃለለሳ ዮ ተኤ፥
ዱፌ እስን አርጉፍ አከ አነ ደንዴስሱፍ
ነንከደደ*። 11አን ኬና ሀፉራ እስኒን ገኡ
ጳን አከ እስን እቲን ጅባተኒፈን እስን
አርጉ ያደ። 12ጫላዱመትዩ አመንቲ ወሊ
ቲን አከ ጅጅቤፈምኑ፥ ከነ ጅቹንስ እስን
አመንቲኮቲን፥ አንስ አመንቲኬሰኒን አከ
ወል ጅጅቤስኑፍ*። 13ያ አቦሎተኮ፥ ዬሮ
ባይኤ ዱፌ እስን አርጉጳፍ አኬኩኮ አከ
ቤክተን ነንጃለደ፤ ገኡ ዬሮ ሁንዱማ ሀመ
አማት እተፈሜረ፤ ሰበ ዋቀዮ ወረ ህንተ
እን፥ ወረ ብራ ኬሰት አኩመን ሆጂዴ፥
ሆጂ እጅ ቀቡ እስን ግዱትስ ሆጂቹፈን
ቱሬ*። 14አን ሰበ ሁንዱማፉ፥ ወረ ግሪኮ
ታፍ፥ ወረ ግሪኮተ ህንተእኒፍስ፥ ወረ
ቤክቶታፍ ወረ ወላሎታፍስ ከነን እት ጋፈ
ተሙ ገቲቱ አነረ ጅረ*፤ 15ከናፍ አን
እስን ወረ ሮማ ጅራተንትሞ ወንጌለ ለለቡ
ጳፍ ድመማደ*።

*8. 16:19፤ 1ተሰ 1:8 *9. ፊሊ. 1:8፤
ኤፌ 1:16 *10. 15:23፥32፤ ሆኤ 19:21
*12. ፊሊ. 1:5፤ 2ጴጥ 1:1 *13. 15:22፤
ሆኤ 19:21 *14. 1ቆሮ 1:23፥24
*15. ሆኤ 28:30፥31

ሁምነ ወንጌላ

16 አን ወንጌለት ህንዬለኡ፥ እን ሁምነ
ዋቀዮ እሰ ወረ አመንቲ ቀበን ሁንዱማ፥
ዱራን ዱርሴ ወረ ይሁዶታ አከሱመስ ወረ
ግሪኮታ ፈይሱደ*። 17ቀጅሉማን ዋቀዮ
ነማፍ ኬኡ አመንቲረ እንዳበተ ገረ አመን
ቲትስ ነመ እንጌሰ፤ ኩንስ ወንጌለ ኬሰት
እንሙልአተ፤ አኩመ ጫፈሜ ጅሩሞ፥
«ነምን አመንቲጳን ፉለ ዋቀዮ ዱረት
ቀጂላ ተኤ ጅሬኝ ዱጋ እንጅራተ*»።

*16. ፋር 119:46፤ ማር 8:38፤ ሆኤ 13:46፤
1ቆሮ 1:18፥24፤ 2ጢሞ 1:8
*17. 3:21-22፤ ገላ 3:11፤ እብ 10:38፤
አን 2:4

የከ ሰኚ ነማ

18 ዴከምስ ዋቀዮ፥ ዋቀዮ መሌ ጅራ
ቹፍ፥ ጅልእነ ነሞታ ሁንዱመረት ዋቀራ
እንሙልአተ፥ እሳኖ ጅልእነሳኒቲን ዱጋ
ገድ እንኡካምሱ*። 19ዋኤ ዋቀዮቲፍ
ቤኩን ከን ነማፍ ደንደአሙ እሳኒፍስ ሁበ
ተማደ፥ ከነስ ዋቀዮ አፈሳ እሳንት ሁበቺ
ሴረ*። 20ብፍንሳ እጃን ህንአርገምኔ፤ ገኡ
ሁምንሳ እን በረበራ፥ ዋቁማንሳስ ኤርገ
ብይ ለፉ ኡመሜ ጅልቀቤ ዋን እን ኡሜ
ረት ቀልብፈተሜ ያደት አርገሙ እንደን

ደአ፤ ከናፍስ ዋን እት ቀበተን ህንቀበን*።
21ዋቀዮን ኡቱመ ቤከኒ፥ አከ ዋቀዮት
ኡልፍነ ህንላትኔፍ፥ ገለተስ እሳፍ ህንገል
ችኔ፤ ገሩ ያደሳኒቲን ዋን ዋኤ ህንባፍኔ
ዱካ ቡአን፥ ሰሙንሳኒ እን ዱዳንስ እንዱከ
ኔፈሜ*። 22አጌሶተ ኡቱመ ኦፊን ጄደኒ
ጎዎመን*፤ 23ኡልፍነ ዋቀዮ እሰ ህንዱኔ፥
ብፈ ነመ እሰ ዱኡት፥ ብፈ ስምብሮ
ታት፥ ብፈ ብኔንሰ ሚለ አፉሪት፥ ብፈ
ወረ ለፈረ ሙኙቀኒትስ ድዲረን*።

*18. 2፡5፥8፥9፤ ኤፌ 5፡6፤ ቆሎ 3፡6፤
ኢሳ 66፡15 *19. ሆኤ 14፡15-17፤
17፡24-28 *20. ፋር 19፡1፤ 104፤
ኢዮ 12፡7-9፤ 37-38፤ ኢሳ 40፡26፤
እብ 11፡3 *21. ኤፌ 4፡17-18፤ ሙል 14፡7
*22. ኤር 10፡14፤ 1ቆሮ 1፡19-21
*23. ኬሰ 4፡15-19፤ ፋር 106፡20

24ከናፍስ ዋቀዮ ከጄላ ገራሳኒቲን
ጡራኡማት፥ ወሊሳኒ ግዱትስ ደግነሳኒ
ሰልጵሱት ደበርሴ እሳን ኬኔ*። 25እሳን
ዱጋ ዋኤ ዋቀዮ ሶበት ድዲረኒሩ፤ ዋቀዮን
እሰ ሁንዱማ ኡሜ ዲሰኒ፥ ኡመማፍ ሰገ
ደኒ፥ ሆጄተኒፍ፤ ዋቀዮ ገሩ በረበራን ገለ
ቴፈማደ! አሜን።

*24. ሆኤ 14፡16፤ 1ተሰ 4፡5

26ሰበቢ ከናፍ ዋቀዮ ከጄላ ነመ ሰልጵ
ሱት ደበርሴ እሳን ኬኔ፤ ዱበርቶትንሳኒስ ከራ
እቲን ፌደ ፎኒቲፍ ዲራ ወጅን ወል ብረ
ገአን እሰ ኡመማን ኬነሜፍ ዲሰኒ፥ ገረ እሰ
ኡመማን እሳኒፍ ህንኬነምንት ድዲረተን።
27ወር ዲራስ አከሱመ ከራ እቲን ፌደ ፎኒ
ቲፍ ዱበርቶታ ወጅን ወል ብረ ገአን፥ እሰ
ኡመማን ኬነሜፍ ዲሰኒ፥ ከጄላ ወሊሳኒቲን
ጉበተኒሩ፤ ወር ዲራስ ወሊሳኒ ገዶምሰኒ፥
ቤካ ከራራ ጀልእሱሳኒቲፍ አደበ ደግነሳኒ አከ
ተኡት ፉደተኒሩ*። 28እሳን ዋቀዮን ቤኩ፥
ዱቢ ቀጄላት ዋን ህንለካእኒፍ፥ ዋቀዮሞ ያደ
ጀልአዳፍ፥ ዋን ነምን ህንሆጄትኔ ሆጄቹት
ደበርሴ እሳን ኬኔ። 29እሳን ጀልእነ፥ ሀምነ፥
ሰሰተ፥ ገዱማ ሁንዱማን ጉተመኒ ቱረን፤
ከናንስ ጉተመኒ እንህናፉ፥ እንአጄሱ፥ ነመ
እንሎሉ፥ እንጎዎምሱ፥ ወረ ካኒፍ እሰ ገዴ
እንህዉ፥ ዶክሳ ነማ እንሙልእሱ*፤
30እንህመቱ፥ ዋቀዮን እንጅቡ፥ ሁምናን ነመ
ረት እንከኡ፥ እንአፉፈሙ፥ ኦፍ እንጀጁ፥
ሀማ ለፋ ፉደኒ እንብጥሉ፥ ወረሳኒፍ ህንአቦ
መመን*። 31ቀልቢ ህንቀበን፥ ዋን ዱበተን
ህንኤገን፥ ጃለለ ኦፍ ኬሳ ህንቀበን፥ ኦአስ
ህንቀበን። 32አከ አቦሚ ዋቀዮት ወረ ከን
አከሲ ጎደኒፍ ዱን አከ እሳኒፍ ተኡ፥
እንቤኩ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ኦፊሳኒቲ ከን አከሲ
እንጎዱ፥ ከነ ጎቹሳኒ ዱዋስ ኡቱ ህንተእን፥
ወረ ከነ ጎደኒን «በኤሰ ጎተን» እንጄዱ።

*27. ሌዎ 18፡22፤ 1ቆሮ 6፡9
*29. ገላ 5፡19-21፤ ኤፌ 5፡3-4
*30. 2ጢሞ 3፡2-4

ቦቆና 2

ዋቀዮ፥ ነሞተ ሁንዱማፍ ፍርዲ ኬኑሳ

1ከናፍስ አት ያ እሰ ነመ ብራት ፈረዱ!
ዋን እት ቀበቱ ህንቀብዱ፤ አት እን ነመት
ፈረዱ፥ እሱመ ነምች ሱን ሆጄቴ ዋን ሆጄ
ቱፍ፥ ፍርዲ እሰት ፈረዴን ኦፍት
እንፈረደ*። 2ኑእ ገሩ ፍርዲን ዋቀዮ እን ወረ
ዋን አከሲ ሆጄተንረት ዱፉ ቀጄላ አከ ተኤ
እንቤክነ። 3አት ያ ነመነ! ወረ ዋን አከሲ
ሆጄተንት ፈረዳ፥ ኦፊኬቲሞ እሱመ ሰነ
ዮሙ ጎቱ፥ ፍርዲ ዋቀዮ ጀላ በቀቴ ከን ባቱ
ስት ፈካታ? 4ዮኪስ ባይእነ ጋሩማሳ፥ ኦብ
ሰሳ፥ ሲፍ ደንደኡሳ ሰልጳት እሳልታሬ?
ጋሩማን ዋቀዮ ገረ ጌደረትና ያደ ገራት አከ
ስጌሱ ህንሁበቱሬ*? 5መተ-ጀብነኬቲፍ ያደ
ገራኬቲ ጌደረቹ ድዱኬቲን ገሩ፥ ጉያ ዴከ
ምሳቲፍ ጉያ ፍርዲን ዋቀዮ እን ቀጄላን እት
ሙልአቱፍ ዴከምሰ ኦፍረት ወልት
እንቀብደ፤ 6ዋቀዮ ነመ ሁንዱማፉ አደዳን
አኩመ ሆጂሳት ገቲ እንኬናፍ*። 7እን ወረ
ኦብሳን ዋን ጋሪ ሆጄቻ፥ ጉድነ፥ ኡልፍነ
ህንደርብኔ፥ ጅሬኘ ህንበድኔስ ዋቀዮ ብራ
አርገቹ በርባደኒፍ ጅሬኘ በረበራ እንኬናፍ*።
8ነሞተ ወረ ኦፍቶ ወረ ዱጋዳፍ አቦመሙ
ድደኒ፥ ሴረ ዋቀዮ መሌ ጅራቹዳፍ አቦመመ
ንት ገሩ እንዴከመ፥ እሳን እንእፈተስ*።
9ድጵኒፍ ግድራን ሉቡ ነመ ሀማ ጎዱ ሁንዱ
ማት እንዱፈ፤ ኩንስ ዱራን ዱርሴ ነመ ይሁ
ዲረት አከሱመስ ነመ ይሁዲ ህንተእንረት
እንዱፈ። 10ጉድን፥ ኡልፍን፥ ነጋንስ ነመ
ዋን ጋሪ ሆጄቱ ሁንዱማፍ እንኬነመ፤ ኩንስ
ዱራን ዱርሴ ነመ ይሁዲቲፍ አከሱመስ ነመ
ይሁዲ ህንተእኒፍ እንኬነመ። 11ዋቀዮ ነመ
ወል ህንጫልችሱ*።

*1. 14፡10፤ ማቴ 7፡1-2፤ ሉቃ 6፡37፤
ዮሀ 8፡7፤ ያቆ 4፡12 *4. 2ጴጥ 3፡9፥15
*6. ፋር 62፡12፤ ፈኬ 24፡12፤ ኤር 17፡10፤
ማቴ 16፡27፤ 2ቆሮ 5፡10 *7. ማቴ 25፡34፤
13፡43፤ ዮሀ 5፡29 *8. 2ተሰ 1፡8፥9፤
ዮሀ 3፡36 *11. ሆኤ 10፡34፤ ቆሎ 3፡25፤
1ጴጥ 1፡17፤ ኬሰ 10፡17

12 ወር ሴረ ኡቱ ህንቀባትን የከን ሁን
ድኑ፥ ሴርች ኡቱ ህንእላለምን እንዱሙ፤
ወር ሴረ ቀባተኒ የከን ሁንድኑ፥ ሴርቻን
እሳንት እንፈረደመ። 13ወር ሴረ ደገአን
ዋቀዮ ዱረት ቀጄሎተ ህንተአን፥ ዋን
ሴርች አቦሙ ወር ጎደን ገሩ ቀጄሎተ
እንተኡ*። 14ይሁዶተ ከን ህንተእን ወር
ሴርቸ ህንቀብኔ፥ ኡመመሳኒቲን ዋን
ሴርች እሳንራ በርባዱ ዬሮ ሆጂተን፥ ዮ
ሴርቸ ህንቀበን ተኤዩ እሳን ኦፉመሳኒ ኬሳ
ሴረ ቀቡ*። 15እሳን፥ ሆጂን ሴርች አቦሙ
ገራሳኒ ኬሰት አከ ጫፈሜ ጅሩ እንአርግ
ሲሱ፤ ደጌቲን ገራሳኒ አከሱመስ ያድን
ገራገራ ተከ ተከ እሳን ሀዬሰን፥ ተከ
ተከሞ እሳኒፍ ፈልመን፥ ዋኤ ከናፍ ዱጋ
በኡሳኒት*። 16አከ ወንጌለ አን በርሲ
ሱት፥ ጉያ ዋቀዮ ሀርከ ዬሱስ ክርስቶሲን
ዶክሳ ነሞታ በኬ ባሴ ፈረዱት፥ ወንት
ኩን እንቤከመ*።

*13. ማቴ 7:21፤ ያቆ 1:22፥25
*14. ሆኤ 10:35 *15. 1:19፥32፤ እብ 8:10
*16. 1ቆሮ 4:5፤ 2ጢሞ 2:8

ሴረ ቀባቹ ዱዋን ከን ህንጌኘ ተኡሳ

17 አት ገሩ «አን ይሁዲደ» ኦፈን ጂተ፥
ሴር አናፍ ጅረ ጂቴ እንአመነተ፥ «ዋቀዮ
ዱንፋኮት» ጂቴ ኦፍ እንጀጀ። 18ጃለለ ዋቀዮ
ቤክተ፤ ሴርቻን በርሲፈምቴ፥ እሰ ተኡፍ
እሰ ህንታኔ ገርገር ባፍቴ እንሀምተ*። 19ጃሞ
ታፍ ከራ አርግሲሳ፥ ወረ ዱከነ ኬሰ ጅረኒፍ
እብሳ፥ አከ ታቴ ኦፍ አመነተ*። 20ሴርቸ
ኬሰትስ ቤኩምሳፍ ዱጋ እሰ ብፈ መጫፉት
ቆጸኤ ዋን አርገቴፍ፥ ጎዎተ እንጎርስተ፥ ወላ
ሎተስ እንበርሲፍተ። 21ዮ አከስ ተኤሞ፥
አት ወረ ከን ብራ ከን በርሲፍቱ፥ አፈኬሞ
ህንበርሲፍቱ? «ህንሀትን!» ጂቴ ኡቱመ
ለለብዱ፥ ኦፈኬቲሞ እንሀተ ምቲ*? 22«ህን
ኤጅን!» እንጂተ፥ አትሞ እንኤጅተ ምቲ?
አት ዋቀዮሊ ቶልፈመን እንጪጋተ፥ ገልመ
ሳኒሞ እንሳመተ ምቲ? 23ሴረ ዋቀዮ ቀባቹኬ
ቲን ኦፍ እንጀጀ፥ ሴርቸ ጨብሱኬቲንሞ
መቃ ዋቀዮ እንሰልጽፍተ ምቲ? 24አኩመ
ጫፈሜ ጅሩ፥ «ሰበቢኬሰኒፍ መቃን ዋቀዮ
ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእን ግዱት እንአረብሰመ»
እንጂደ*።

*18. ፊሊ 1:10 *19. ማቴ 15:14
*21. ፋር 50:16-21፤ ማቴ 23:3-4
*24. ኢሳ 52:5፤ ህስ 36:20-23

25 ዋን ሴርች አቦሙ ሁንዱማ ዮ
ጎቴ፥ ደግነ-ቀባን ሲፍ ዋኤ እንባሰ፤ ሴር
ቸረ ዮ ደደርብቴ ገሩ፥ ደግነ ቀበቹንኬ
አከ ዋን ደግነ ህንቀበትን ሀፍቴት እንለካ
አመ*። 26ነምን ደግነ ህንቀበትንሞ ዋን
ሴርች ጋፈቱ ዮ ኤጌ፥ ደግነ ህንቀበትን
ሀፉንሳ አከ ደግነ-ቀባት ህንለካአሙፈሬ*?
27ኤጋ ነምን አከ ኡመሜት ኡቱ ደግነ
ህንቀበትን ሀፌ ዋን ሴርች አቦሙ ራወቱ፥
ስት እንፈረደ፥ አት ሴርቸ ጫፈሜ ኡቱ
ቀብዱ፥ ኡቱመ ደግነ ቀበቱስ ሴርቸረ
እንደደርብተ። 28ነምን ብፈ እሰ በኬት
ሙልአቱን ይሁዲ ዋን ተኤፍ፥ ይሁዲ
ዱጋ ህንተኡ፤ ደግነ-ቀባን ፎኒስ ደግነ-
ቀባ ዱጋ ህንተኡ*። 29ነምን ኬሰ ነሙማ
ሳቲ እሰ በኬት ህንሙልአትኔን ይሁዲ
ተኤ ገሩ፥ ይሁዲ ዱጋደ፤ ደግነ-ቀባን
ያደ ገራ ነማስ ደግነ-ቀባ እሰ ዱጋደ፥
ኩንስ ሆጂ ሀፉረ ዋቀዮት መሌ፥ ሆጂ
ሴርቸ እሰ ጫፈሜ ምት፤ ነምን አከሲ ኩን
ዋቀዮ ብረት መሌ፥ ነሞተ ብረት ህንጀ
ጀሙ*።

*25. ኤር 4:4፤ 1ቆሮ 7:19፤ ገላ 6:13
*26. ገላ 5:6 *28. 9:6፤ ዮሀ 8:39
*29. ኬሰ 30:6፤ ፊሊ 3:3፤ ቆሎ 2:11

ቦቆና 3

ቀጄልነ ዋቀዮፍ ጀልእነ ነሞታ

1ኤጋ ይሁዲን ጫልማ ማሊ ቀበሬ?
ዮኪስ ቡአን ደግነ-ቀባ ማልሬ? 2ከራ
ከምዩ ቡአ ባይኤ ቀበ፥ ቡአ ከነ ኬሳ እን
ጫሉ፥ ሰገሌን አብዲ ዋቀዮ ይሁዶተት
ሀደራ ኬነሙሳት*። 3እሳን ኬሳ ካን ዮ
ህንአመነምኔ ተአንሞ አተም ተአሬ? አመ
ነሙ ደቡንሳኒሞ አመነሙማ ዋቀዮ ኦል
ቻሬ*? 4ኩን ራወቴ ተኡ ህንደንደኡ፤
ነምን ኤኙሌ ሶባ ዮ ተኤዩ አኩመ ጫፈትን
ቁልቁላአን፥ «አት ዱቢኬ ሁንዱማን
ዱጋ አከ አርገቱት፥ ዬሮ ስሀዬሰንትስ
አከ እረ አንቱት» ጂዱ፥ ዋቀዮ ዱገ-ቀ
ቤሰ*። 5ገሩ ጀልእንኬኘ ቀጄልነ ዋቀዮ
ሙልእሱጳፍ ሆጂተ ዮ ተኤ፥ ኑአ ማል
ጂነሬ? ዋቀዮ ዬሮ ኑት ዴከሙ ጀልእነ
ህንሆጂቱሬ? ከነስ አከ ያደ ነማተን
ዱበደ*። 6ኩን ራወቴ ተኡ ህንደንደኡ!
ስላሞ ዋቀዮ አተምት ብየ ለፉት ፈረ
ደሬ*? 7ገሩ ሶበኮቲን ዱጋን ዋቀዮ ጫላ
ሙልአቴ፥ ኡልፍነ ኬንሲሳፍ ዮ ተኤ፥

ማሊፍ አሙመዩ አከ ጩበማት የክ አነት
ሙረማ ጅረሬ? [8]ዮስሞ ጋሪን አከ ዱፉፍ
ሀማ እንሆጂትነ ህንጂኑሬ? ካን አከስ ጂቼ
ሳት ጂደኒ መቃኮ በሌሰኒሩ፥ እሳን አከ
ሲት የከ ሙሩን ገሩ ቀጂላደ* ።

*2. 9፡4፤ ኬሰ 4፡7-8፤ ፋር 147፡19-20
*3. 9፡6፤ 11፡29፤ 2ጢሞ 2፡13
*4. ፋር 116፡11፤ 51፡4፤ ቲቶ 1፡2፤
ዮሀ 3፡33 *5. 9፡14 *6. ኡመ 18፡25፤
ኢሳ 11፡3-4 *8. 6፡1

ነምን ቀጂላን ቶኮሌ ህንጅሩ

9 ኤጋ ኑእ ወር ይሁዶታ ጫልማ ቀብነ
ሞሬ? ዋዉ፥ ከራ ቶኮሌ ህንቀብኑ፥ አኖ
ከኑማን ዱረ ይሁዶትን፥ ይሁዶተ ወር
ህንተእን ሁንድኑስ ሁምነ ጩቡ ጀለ አከ
ጅረን ሙልእሴረ* ።

[10]ጫፈትን ቁልቁላአን፥
«ነምን ቀጂላን ህንጅሩ፥
ለኪ! ቶኮሌ ህንጅሩ ።
[11]ነምን ቶኮዩ ህንሁበቱ፥
ነምን ቶኮሌስ
ዋቀዮን ህንበርባዱ፤
[12]ነሞትን ሁንድኑ
ከራ ዋቀዮራ ጎረኒሩ፥
ኤርጋን ተካ
ወረ ድመ ህንባፍኔ ተአኒሩ፤
ነምን ጋሪ ሆጂቱስ
ቶኮሌ ህንጅሩ* ፥
[13]አፉንሳኒቲን
ገረ አዋለ በነማት ነመ ጌሱ፥
አረበሳኒቲን እንጎዎምሱ፤
ሀዳን መርአታ
ህዲሳኒ ጀለ ጅረ* ።
[14]አፉንሳኒ አባርሳፍ
ዱቢ ሀዳአዳን ጉቱደ* ፤
[15]ሚልሳኒ ዲገ ደንገላሱት
አሪፈታደ፥
[16]ከራ እሳን እረ ደርበንረ
ዲጉፍ ገደድቹቱ ጅረ፤
[17]እሳን ከራ ነጋሞ ህንቤከን* ፤
[18]ዋቀዮን ሶዳቹን
ያደሳኒ ኬሰ ህንጅሩ*» ጂደ ።

*9. 1፡18—2፡24፤ ገላ 3፡22
*10-12. ፋር 14፡1-3፤ 53፡1-3 *13. ፋር 5፡9፤
140፡3 *14. ፋር 10፡7 *15-17. ኢሳ 59፡7-8፤
ፈኬ 1፡16 *18. ፋር 36፡1

19 አመስ ሴር ዋኑመ ጂዱ፥ ወረ ሴረ
ጀለ ጅረንት አከ ዱበቱ ኑእ እንቤክነ፤
ከነስ ነመ ሁንዱማ አፉን ቀበቺሱዳፍ፥
ጉቱማ ብየ ለፉስ ፍርዲ ዋቀዮ ጀለ ገልቹ
ዳፍ እንዱበተ ። [20]ኤጋ ነመ ከን ተኤ
ቶኮሌ ወንተ ሴር ነመራ በርባዱ ጎቹዳን
ዋቀዮ ዱረት ቀጂላ ህንተኡ፤ ሴር ጩቡን
ማል አከ ተኤ ነመ ሁበቺስ* ።

*20. 7፡7፤ ፋር 143፡2፤ ገላ 2፡16

አከ እት ዋቀዮ ቀጂላ ነመ ጎዱ

21 አመ ገሩ ከራ ሴርቻ ኡቱ ህንተ
እን፥ ከራን ነምን እቲን ቀጂላ ተኡ ዋቀዮ
ብራ ሙልአቴረ፤ ሴሪፍ ራጆትን ከራ
ከናፍ ዱጋ በአኒሩ* ። [22]ነምን ዬሱስ ክርስ
ቶስት አመኑዳን ፉለ ዋቀዮ ዱረት ቀጂላ
እንተአ፤ ከነረትስ ወረ አመነን ሁንዱማፍ
ገራገሩማን ህንጅሩ* ። [23]ሁንድኑ የከኒሩ፥
ኡልፍን ዋቀዮስ እሳንት ህርአቴረ* ። [24]እሳ
ኑምትሞ አያነ ዋቀዮ እሰ ከራ ፉሪ ዬሱስ
ክርስቶስ ቶለ እሳኒፍ ኬነሜን፥ ቀጂሎተ
እንተኡ* ። [25]እን ዲገሳ ደንገላሴ ዱኡዳን
ወረ እሰት አመነኒፍ ምአ አራራ ሀተ
ኡፍ፥ ዋቀዮ እሰ ዳቤ፤ ዋቀዮ ኦፈሳ
ቀጂላ አከ ተኤ ሙልእሱዳፍ ከነ ጎዴ፤
ኦብሰሳቲንስ ጩቡ ነሞትን ከናን ዱረ ሆጂ
ተን እረ ደርቤራፍ* ። [26]በረ ስአናትስ
ዋቀዮ ቀጂሉማሳ አርግሲሱፍ እን ኦፈሳ
ቀጂላ ተኡሳ፥ ነመ ዬሱስት አመኑስ
ቀጂላ ጎቹሳ ሙልእሴረ ።

*21. 1፡17፤ ሆኤ 10፡43 *22. ገላ 2፡16፤
ፊሊ 3፡9 *23. 3፡9፤ 1ዮሀ 1፡8 *24. 5፡1፤
ኤፌ 2፡8-9፤ ቲቶ 3፡7 *25. ሌዎ 16፡5-15፤
ኤፌ 1፡7

27 ኤጋ ማሊን ኦፍ ጀጅነሬ? ዋን
እቲን ኦፍ ጀጅኑ ቶኮሌ ህንቀብኑ፥ ሴረ
ማሊቲን ደብና? አከ አቦሚ ሴራት ሆጂቹ
ዳኒ? ዋዉ፥ አከ አቦሚ አመንቲት ጅራቹ
ዳን መሌ* ። [28]ነምን ዋን ሴር አቦሙ
ሆጂቹዳን ኡቱ ህንተእን፥ አመኑ ዱዋዳን
ዋቀዮ ዱረት ቀጂላ አከ ተኡ ጭምስኔ
እንበርሲፍነ* ። [29]ዋቀዮኬኘ ዋቀዮ ወረ
ይሁዶታ ዱዋደሞ? ሰበ ወረ ይሁዶተ ህን
ተእኒፍስ ዋቀዮ ምቲሬ? ኤዬ፥ እን ሰበ
ወረ ይሁዶተ ህንተእኒፍሞ ዋቀዮደ* ።
[30]ዋቀዮ ቶክቸ ኤርገ ተኤ፥ ሰበ ይሁዶታ
ወረ ደግነ ቀበተን አመንቲሳኒቲን፥ ሰበ
ወረ ካን ወረ ደግነ ህንቀበትንስ አመንቲዱ
መሳኒቲን ቀጂሎተ እሳን እንጎደተ* ።
[31]ኤጋሞ አመንቲ ከናን ሴረ ዲግነ ጂቹደ

ሞሬ? ዋዉ፥ ኩን ራወቴ ተኡ ህንደን
ደኡ፥ ሴረ ጀቤስኔ ዳብነ መሌ*።

*27. 8:2፤ 1ቆሮ 1:31 *28. ገላ 2:16፤
ሆኤ 13:38-39 *29. 10:12 *30. 4:11-12፤
ገላ 3:20፤ ኬሰ 6:4 *31. 8:4፤ ማቴ 5:17

ቦቆና 4

አብራሃም አመንቲዳን ቀጄላ ተኡሳ

1ከነረት ዋኤ አብራሃም አባ ሰኚኬኛ
ማል ጄነሬ? ዋቀዮ ዱረት ማል አርገቴ?
2አብራሃም ዋን ሆጄቴን ቀጄሉማን ኡቱ
ለካአሜራፍ ተኤ፥ ዋቀዮ ዱረት ዮ ተኡ
ደባቴዩ፥ ከን እቲን አፍ ጀጁ እንቀባተ
ቱሬ*። 3ጫፈትን ቁልቁላአን ዋኤሳ ማል
ጄደሬ? «አብራሃም ዋቀዮን አመነቴ፥
ኩንስ ቀጄሉማት ለካአሜፍ» ጄደ*።
4ቤኛን ነመ ሆጄቴፍ ባፈሙ፥ ገቲ አርገ
ቹን እሳፍ ተኡት ለካአመ መሌ፥ አከ ኬና
ቶላት ህንለካአሙ*። 5ነምን አከ ሴር አቦ
ሙት ህንሆጄትኔ ገሩ ዋቀዮራ ፈጋቹሳ
ቤኬ፥ ዋቀዮ እሰ ቀጄላ ነመ ጎዱት ዮ
አመኔ፥ አመንቲንሳ ቀጄሉማት እንለካአ
ማፍ*። 6ነምን፥ ዋን ሴርቾ አቦሙ
ኡቱመ ህንሆጄትን ዋቀዮ ቀጄሉማ ለካ
ኡፍ፥ ገመቹ አከ ቀቡ ዳዊት ዱበቴረ፥
7«ወር ሴረረ ደደርቡንሳኒ
ዲፈሜፍ፥
ወር ጩቡንሳኒ አከ ዴብኤ
ህንአርገምኔ ጎደሜፍ ሀገመደን!
8ነምን ጎፍትቾ
ጩቡሳ እት ህንለኮፍኔ
ሀገመዱ*» ጄዴ።

*2. 1ቆሮ 1:31 *3. ኡመ 15:6፤ ገላ 3:6
*4. 11:6 *5. 3:26፥28 *7-8. ፋር 32:1

9ኑእ፥ «አመንቲን አብራሃሚፍ ቀጄ
ሉማት ለካአሜ» ጄነአ፥ ገመቹን ኩን
ወሩመ ደግነ ቀበተን ዱዋዳፍሞ ዮኪስ ወረ
ደግነ ህንቀበትኒፍስ እንተአሬ? 10ኤጋ
አተምት ለካአሜፊ? ኤርገ እን ደግነ ቀበ
ቴሞ ዮኪስ ኡቱ እን ደግነ ህንቀበትኒ?
ኤርገ እን ደግነ ቀበቴ ምት፥ ኡቱ እን
ደግነ ህንቀበትን ለካአሜፍ መሌ፤ 11አብ
ራሃም ኡቱ ደግነ ህንቀበትን ቀጄሉማ
አመንቲዳን አርገቴ፥ እሰ አርገቴ ከነ
ጭምሱዳፍስ ደግነ-ቀባ አከ ምልክታት
ፋደቴ፤ ከራ ከናን ወረ ኡቱ ደግነ ህንቀበ
ትን አመነን ሁንዱማፍ ቀጄሉማን አከ ለካ
አሙፍ አባሳኒ ተኤ*። 12እን ወረ ደግነ
ቀበተኒፍስ አባ ተኤረ፥ እሳን ኬሳዩ ወረ
ደግነ-ቀባ ዱዋ ኡቱ ህንተእን፥ ወረ ከራ
አመንቲ እሰ አባንኬኘ አብራሃም ኡቱ
ደግነ ህንቀበትን እረ አዴሜረ ፋነሳ ዱካ
ቡአኒፍስ አባ ተኤ*።

*11. ኡመ 17:10-11 *12. ማቴ 3:9፤
ዮሀ 8:39

አብዲን ዋቀዮ ከራ አመንቲ ራወተሙሳ

13አብዲን አብራሃሚፍ ዮኪስ ሰኚሳ
ቲፍ ኬነሜ፥ ብየ ለፋ አከ ዳሉፍ፤ ኩንስ
አብራሃም ሴረ ዋን ኤጌፍ ኡቱ ህንተእን፥
አመንቲዳን ቀጄሉማ ዋን አርገቴፍ እሳፍ
ኬነሜ*። 14ነሞትን ሴርቾ ኤጉዳን ዳለ ሰነ
አርገቱ ዮ ተኤ፥ አመንቲን ነማ አከሱ
ማን፥ አብዲን ዋቀዮስ ገቲ መሌ እንሀፈ*።
15ሴር ዴከምሰ ዋቀዮ እንፍደ፥ ገሩ ኡቱ
ሴር ህንጅሩ ተኤ፥ ሴረረ ደርቡንስ ህን
ጅሩ ቱሬ*።

*13. ኡመ 17:4-6፤ 22:17-18፤ ገላ 3:29
*14. ገላ 3:18 *15. 3:20፤ 5:13፤ 7:8፥10

16ከናፍስ አብዶች አያነራ ከን ከኤ፥
ሰኚሳ ሁንዱማፍስ ከን ኤገሙ አከ ተኡፍ
አመንቲረ እንዳበቴ፤ ኩንስ ወረ ሴረ ኤጉት
ቀበመን ዱዋፍ ኡቱ ህንተእን፥ ወረ አከ አብ
ራሃም አመኒፍስሞ እንኤገመ፤ አብራሃም
አባ ሁንዱመኬኛት*። 17አብዲን ኩን ፋለ
ዋቀዮ ዱረ ጅረ፥ «ሰበ ባይኤዳፍ አባ አከ
ታቱፍ አን ስዳቤረ» ከን ጄዱ ጫፈሜረ፤
አብራሃምሞ ዋቀዮ እሰ ወረ ዱአን ጅራ
ችሱ፥ እሰ ዋን ህንጅሬ አከ ጅራቱ ጎዱት
አመኔረ*። 18አብራሃም አከ ያደ ነማት ዋን
ህንአብደቺፍኔ እንአብደቴ፤ «ሰኚንኬ አከስ
እንባይአተ» አኩመ ጄደሜስ አባ ሰበ ባይኤ
አከ ተኡ አመኔ*። 19እን፥ ደግንሳ አከ ዱኤ፥
ነመ ወጋ ድበ ጉቱ ገኤ ተኡሳ፥ ገደሜስ
ሳራስ አከ ዋን ዱኤ ተኡሳ ሄዱዳን አመንቲት
ህንላፍኔ*። 20እን አመንቲት ጀባቴ ዋቀዮፍ
ሆቁባ ድኤሴ መሌ፥ አመኑ ደቡዳን አብዲ
ዋቀዮ ኬኔፍ ህንደብኔ። 21ዋቀዮ ዋን አብደ
ቺሴ ጎቹዳፍሞ አከ ደንደኡ እን ጉቱማት
ሁበቴረ*። 22ከናፍዩ፥ «ቀጄሉማት እሳፍ ለካ
አሜ» ጄደሜ*። 23እን «እሳፍ ለካአሜ»
ጄዱ አብራሃም ዱዋዳፍ ጫፈሜ ምት።
24ኑእ ወረ አመንኑፍስሞ አከ ለካአሙ ጫፈ
ሜረ፥ ኑእስ ዋቀዮ እሰ ጎፍታኬኘ ዩሱስን
ወረ ዱአን ኬሳ ካሴት እንአመንኘ*። 25ዩሱስ

ደደርበኬኛፍ ዱአት ደበርፈሜ ኬነሜ፤ ቀጄ
ሉማ አከ አርገትኑፍስ ዱአ ካፈሜ*።

*16. ገላ 3፡7፥9፥14 *17. ኡመ 17፡5፤
እብ 11፡19 *18. ኡመ 15፡5፤ እብ 11፡1
*19. ኡመ 17፡17፤ እብ 11፡11
*21. ኡመ 18፡14፤ ሉቃ 1፡37
*22. ኡመ 15፡6 *24. 15፡4፤ 1ጴጥ 1፡21
*25. 8፡32፥34፤ ኢሳ 53፡4-5

ቦቆና 5

ዋቀዮ ዱረት ቀጄላ ተኡ

1 ከናፍስ አመንቲዳን ቀጄሎተ ኤርገ
ታኔ፥ ጎፍታኬኘ ዬሱስ ክርስቶሲን ዋቀዮ
ብረት ነጋ ቀብነ*፤ 2 ከራሳ አያነ እሰ አመ
ምኤፈቻ ጅሩ ከነት አመንቲዳን ድአቹ
አርገትኔረ፤ አብዲ ኡልፍነ ዋቀዮራ ሀር
መቹኬኛስ ገመቹዳን እንህመነ*። 3 ከነ
መሌስሞ ግድራን ኦብሰ አከ ፍዱ ቤክኔ፥
ግድራ ኑት ዱፌስ ገመቹዳን እንህመነ*።
4 ኦብስ ቆረመኒ በኡ ፍደ፥ ቆረመኒ በኡ
ንስ አብዲ ፍደ፤ 5 ሰበቢ ዋቀዮ፥ ጃለለሳ
እሰ ከራ ሀፉረ ቁልቁሉ ኑፍ ኬነሜ፥ ገራ
ኬኘ ኬሰት ደንገላሴፍ፥ አብዲንሞ ኑህንዪ
ላስሱ*።

*1. 3፡24፥28፤ ኤፌ 2፡14-15፤
ኢሳ 32፡17-18 *2. ኤፌ 3፡12
*3. ያቆ 1፡2-3፤ 1ጴጥ 1፡5-7 *5. ፋር 22፡5፤
25፡20፤ እብ 6፡18-19፤ 1ዮሀ 4፡13

6 ኑእ አመሌ ኦፍ-ደደቦ ታኔ ኡቱ ጅሩ
ዬሮን ያደሜ ዮሙ ገኤት ክርስቶስ ወረ አኩ
መኬኘ ዋቀዮራ ፈጋተን ሁንዱማፍ ዱኤ*።
7 ተሪ ነምን፥ ነመ ዋን ጋሪ ጎዴ ቶኮፍ ዱኡፍ
ፌደ ቀበ ተአ መሌ፥ ነመ ቀጄላዳፍ ዋን
ዱኡፍ ህንፈካቱ። 8 ዋቀዮ ገሩ፥ ኡቱመ ኑእ
ጩበሞተ ታኔ ጅሩ፥ ክርስቶስ ኑፍ ዱኡሳ
ቲን ሀመም አከ ኑጃለቴ እንአርግሲስ*። 9 ከና
ፍስ አመ ኑእ ዲገሳ እሰ ደንገለኤን ቀጄሎተ
ኤርገ ታኔ፥ ሀመም ጫላት እሱማንሞ ዴከ
ምሰ ዋቀዮ ጀላ ኦሉፍ ጅረ*! 10 ኑእ አመሌ
ዲኖተ ኡቱመ ጅሩ፥ ዱአ እልመሳቲን ዋቀ
ዮት ኤርገ አራረምኔ፥ አመሞ ኑእ ወር እሰት
አራረምኔ ጅሬኘሳቲን ሀመም ጫላት ኦሉፍ
ጅረ*! 11 ከነ ዱዋስ ምት፥ ጎፍታኬኘ ዬሱስ
ክርስቶሲን አመ አራረ ዋን ቀብኑፍስ ዋቀዮት
ገመዱኬኘ እንህመነ መሌ*።

*6. 1ጴጥ 3፡18 *8. 8፡32፤ ዮሀ 3፡16፤
1ዮሀ 4፡9-10 *9. 1፡18፤ 2፡5፥8፤
ኤፌ 1፡7፤ ቆሎ 1፡14 *10. 4፡25፤ 8፡7-8፤
2ቆሮ 5፡18-19፤ ቆሎ 1፡21-22
*11. 1ቆሮ 1፡30-31

ዱን አዳሚን፥ ጅሬኝሞ ዬሱሲን ዱፉሳ

12 ኤጋ ጩቡን ከራ ነመ ቶኮ ብየ
ለፋት አኩመ ዱፌ፥ ዱንስ ከራ ጩቡ አከ
ገሌ፥ አከሱመስ ነሞትን ሁንድኑ ዋን የከ
ኒፍ ዱን ሰኚ ነማ ሁንዱማ ወል ገኤ*።
13 ኡቱመ ሴርቾ ህንኬነምንዩ ጩቡን ብየ
ለፋረ ጅረ ቱሬ፤ ገሩ ለፈ ሴር ህንጅሬት
ጩቡን ህንለካአሙ*። 14 ሀተኡዩ መሌ፥
በረ አዳሚ ጀልቀቤ ሀመ በረ ሙሴት ዱን
ነመ ሁንዱማረት ሞኤ፤ ወሩመ ሰኚ እረ-
ደደርበ አዳሚን ህንየክንረትዩ ሞኤረ፥
አዳም ፈኬኘ እሰ ዱፉፍ ጄዱ ሰና ቱሬአ።

*12. 6፡23፤ 1ቆሮ 15፡21፤ ኡመ 2፡17፤
3፡6፥19 *13. 4፡15

15 ኬናን ዋቀዮ ቶለ ኬኔ ገሩ፥ አከ እረ-
ደደርበ ሰና ምት፤ ነሞትን ባይኤን እረ-ደደ
ርበ ነመ ቶኮቲን ዮ ዱአን፥ አያን ዋቀዮፍ
ኬናን ቶላ እን እሰረ ጉዳ ጫሉሞ ዬሱስ ክር
ስቶስ ነምቾ ቶክቾ ሰናን፥ ነሞተ ባይኤዳፍ
እንአርገመ*፤ 16 ወንት ኬናን ዋቀዮ እን ቶላ
ኩን ፍዱሞ፤ አከ እሰ ጩቡን ነመ ቶኮ ፍዴ
ሰነ ምት፤ እረ-ደደርበ ነምቾ ቶክቾ ሰናረት
ፍርዲቱ ኬነሜ፤ ፍርድችስ የከ ከን ሙሩ
ቱሬ፤ እረ-ደደርበ ነሞተ ባይኤረት ገሩ ኬና
ቶላቱ ኬነሜ፤ ኬናን ሱንስ ቀጄሉማት ከን
ጌሱ ቱሬ። 17 እረ-ደደርበ ነመ ቶኮቲን፥
ሰበቢ ነመ ቶክቾ ሰናፍ ዱን ኤርገ ሞኤ፥ ወር
ቀጄሉማ አርገተንሞ ዬሱስ ክርስቶስ ነምቾ
ቶክቾ ሰናን ሀመም ጉዳ ጫልችስኒ ጅሬኘት
ሀሞአንሬ! እሳን አያነ ዋቀዮፍ ኬና ቶላ ሀመ
እሳንራ ሀፉት ፉደተኒሩ።

*15. 1ቆሮ 15፡21-22፤ ዮሀ 1፡16-17

18 ኤጋ አኩመ እረ-ደደርቡን ነመ
ቶክቻ ነመ ሁንዱማት የከ ሙርሲሴ፥
ቀጄልቹን ነመ ቶኮሞ ነሞተ ሁንዱማ
ፍርዲ ቀጄሉማ አርገቺሴ እንጅራችስ።
19 አኩመ አቦመሙ ድዱ ነመ ቶኮቲን ባይ
ኤን ጩበሞተ ተአን፥ አቦመሙ ነመ ቶኮ
ቲንሞ አከሱመ ባይኤን ቀጄሎተ
እንተኡ*። 20 ሴር እረ-ደደርበ ባይእሱዳፍ
ግዱ ልጤ፤ ገሩ ለፈ እረ-ደደርቡን ባይአ
ቴትሞ አያን ዋቀዮ ጫላት ባይአቴ*፤
21 አኩመ ጩቡን ከራ ዱአ ሞኤ፥ አያንስ
ከራ ጎፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስ ገረ ጅሬኘ
በረበራት ኑጌሱዳፍ ቀጄሉማዳን እንሞአ*።

*19. 3፡24-26፤ እብ 5፡8-9፤ ኢሳ 53፡11
*20. 7፡8፥13፤ ገላ 3፡19 *21. 6፡23

ቦቆና 6

ጩቡ ጂላ ዱአኒ ክርስቶስ ጂለ ጅራቹ

1 ኤጋ አያን ዋቀዮ አከ ባይአቱፍ፥
ጩቡት ጅራቹ እት ፉፍነ ጂናሬ*? 2 ኩን
መቱማ ህንተኡ! ኑእ ወር ጩቡ ጂላ
ዱኔ፥ ስአች አተምት ጩቡ ጂለ ጅራት
ነሬ*? 3 ዮኪስ ኑእ ወር ክርስቶስ ዩሱስት
ደበለሙዳፍ ጩጸምኔ፥ ዱአሳትስ እሰት
ደበለሙዳፍ አከ ጩጸምኔ እንወላልተ
ኒሬ*? 4 ኑእ ጩጸሙዳን ዱአሳት እሰት
ደበለምኔ እሳ ወጅን አዋለምኔረ፤ ክርስ
ቶስ ሁምነ አባ እሰ ኡልፍነ-ቀቤሳን ወረ
ዱአን ኬሳ አኩመ ካፈሜ፥ ኑስሞ ጅሬኘ
ሃራት እንጅራትነ*።

*1. 3:5-8፤ 5:20 *2. 1ጴጥ 2:24፤ 4:1
*3. ገላ 3:27 *4. ቆሎ 2:12-13፤ 1ጴጥ 3:21

5 አኩመ ዱአሳት እሳ ወጅን ወልት
ደበለምኔ፥ አከሱመ ዱአ ከኡሳትስ እሳ
ወጅን ወልት እንደበለምነ*። 6 ኑእ ዴብኔ
ገርበ ጩቡ አከ ህንታኔት፥ ደግን እን
ጩቡ ሆጂቱ አከ በዱ ባፈሙፍ፥ ነሙማ
ንኬኘ እን ሞፉን እሳ ወጅን አከ ፈንፈሜ
እንቤክነ*። 7 ነምን ዮሙ ዱኡ ሁምነ ጩቡ
ጂላ እንበአ። 8 ክርስቶሲ ወጅን ዮ ዱኔ
ገሩ፥ ክርስቶሲ ወጅንሞ አከ ጅራትኑ
እንአመንነ*። 9 ክርስቶስ ወረ ዱአን ኬሳ
ኤርገ ካፈሜ፥ ዴብኤ አከ ህንዱኔ፥ ዱንስ
ስአች እሰረት ጎፍቱማ አከ ህንቀብኔ
ቤክነ*። 10 ዱአ አል ቶኮ፥ ዋኤ ጩቡቲፍ
ዱኤ፤ ጅሬኘሳ አማሞ ዋቀዮፍ
እንጅራተ*። 11 እስንስሞ አከሱመ አከ ወረ
ጩቡ ጂላ ዱአኒ፥ ከራ ክርስቶስ ዩሱስ
ዋቀዮፍ ጅራተኒት ኦፍ ለካአ*!

*5. 2ጢሞ 2:11፤ ፊሊ 3:10-11
*6. ገላ 5:24፤ 6:14፤ ኤፌ 4:22-23
*8. ገላ 2:20፤ ቆሎ 3:3-4 *9. ፋር 16:10፤
ሆኤ 2:27፤ እብ 7:24፤ ሙል 1:18
*10. እብ 9:26-28፤ 1ጴጥ 3:18
*11. 6:4፥8፤ 2ቆሮ 5:15፤ 1ጴጥ 2:24

12 አመስ ጩቡን ወረ ከጂላ ፎኒቲፍ
አቦመመን አከ እስን ህንጎደትኔት፥ ደግነ
ኬሰን እሰ ዱኤ ኬሰት እሰ ህንሞስስና*!
13 ቡአ ደግነኬሰኒ ምአ ጂልእና ጎቹዳፍ
ሀርከ ጩቡ ጂለ ህንገልችና! ገሩ አከ
ነሞተ ወረ ዱአ ኬሳ በአኒ ጅሬኘ አርገተ
ኒት፥ ዋቀዮፍ ኦፍ ኬንተኒ፥ ቡአ ደግነኬ
ሰኒ ምአ ቀጂልና ጎቹዳፍ ሀርከ ዋቀዮ ጂለ
ገልቻ*! 14 እስን ሴረ ጂለት ቀበምተኒ ከን
ጅራተን ኡቱ ህንተእን፥ አያነ ዋቀዮ ጂለ
ዋን ጅራተኒፍ ጩቡን እስንረት ጎፍቱማ
ህንቀባቱ*።

*12. ኢ.መ 4:7 *13. 6:19፤ 12:1
*14. 7:4-6፤ ገላ 5:18፤ 1ጢሞ 1:9፤
1ዮሀ 3:6

ገርቡማ ጩቡ ጂላ በአኒ ሆጂታ ቀጂልና ተኡ

15 ኤጋ ሴረ ጂለት ቀበምኔ ከን ጅራ
ትኑ ኡቱ ህንተእን፥ አያነ ዋቀዮ ጂለ ዋን
ጅራትኑፍ፥ ጩቡ ሆጂትኑሬ? ኩን
መቱማ ህንተኡ*። 16 ዋን ቶኮ ኦፍረት
ጎፍታ ጎደተኒ ሀርከሳ ጂለ ዮ ኦፍ ገልች
ተን፥ እስን ወንተ ሰናፍ ገርበ አከ ታተን
ህንቤከተኒሬ? ጩቡዳፍ ዮ አቦመምተን
ዱአፍ፥ ዋቀዮፍ ዮ አቦመምተን ቀጂል
ናፍ እንቡልቱ*። 17 ዋቀዮን ገለትን ሀገኡ!
እስን ዱር ገርቦተ ጩቡ ቱርተን፤ አመ
ገሩ ቆሞ በርሲሰኬኛ እሰ እት ኬነምተን
ሰናፍ ገራ ጉቱዳን አቦመምተኒቱ።
18 ጩቡ ጂላ ሉበ ባተኒ፥ ሆጂታ ቀጂልና
ታተኒቱ*። 19 ሰበቢ ደደቢኬሰኒፍ ጂዴ
አከ እስን ሁበተንት ነንዱበደ፤ አኩመ
ከናን ዱረ ገድ-ዲሰት ጅራቹዳፍ ቡአ ደግ
ነኬሰኒ ጡራኡማዳፍ ሴረ መሌ ጅራቹ
ጂለ ገልችተንት፥ አመሞ ቁልቁሉማት
ጅራቹዳፍ ቡአ ደግነኬሰኒ ቀጂልነ ጂለ
ገልቻ*!

*15. 5:17፥21፤ 6:1-2 *16. ዮሀ 8:34፤
2ጴጥ 2:19 *18. ዮሀ 8:32፤ 1ጴጥ 2:16
*19. 1:24፤ 6:13፤ 12:1

20 ገርቦተ ጩቡ ዮሙ ቱርተን፥ ቀጂ
ልናፍ አቦመሙ ጂላ ባተኒ ቱርተን።
21 ኤጋ ሆጂንኬሰን ዩሮ ሰና እጀ አተሚ
ኬኔሬ? እጀ እን ኬኔ ሰነት አመ ዩለአ
ጅርቱ፤ ወንት ኩን ሁንድኑ ገረ ዱማት
ዱአት እንጌሰ*። 22 አመ ገሩ ጩቡ ጂላ
ሉበ ባተኒ ሆጂቶተ ዋቀዮ ታተኒቱ፥ ኩንስ
ቁልቁሉማዳፍ እጀ እስኒፍ ጎደተ፥ ገረ
ዱማትስ ጅሬኘ በረበራት እንጌሰ*።
23 ቤኛን ነመ ጩቡ ሆጂቱ ዱአ፤ ኬናን
ዋቀዮ እን ክርስቶስ ዩሱስ ጎፍታኬኛ
ወጅን ቶለ ኬነሙ ገሩ ጅሬኘ በረበራት*።

*21. 7:5፤ 8:6፥13 *22. ገላ 6:8፤
1ጴጥ 1:9 *23. 5:12፤ 1ዮሀ 5:11፤
ያቆ 1:15

ቦቆና 7

ሴራፍ ፈኬኘ ጋኤላ

1 አቦሎተኮ፥ እስን ወረ ሴረ ሁበተንት
ነንዱበደ፤ ሴር ሀመ ነምን ጅሩ ዱዋት
ነመረት ጎፍቱማ አከ ቀቡ ሀንቤክተኒሬ?
2 ፈኬኛፍ ዱበርቲን ሄሩምቴ ቶኮ፥ ሀመ
አባን መናሼ ጅራቱ ዱዋት ሴራን እት ሀደ
ምቴ ጅርት፤ አባን መናሼ ዮ ዱኤ ገሩ፥
ሴረ እሰ እቲን አባ መናሼ ሰነት ሀደምቴቲ
ሂከሙሼት*። 3 ኤጋ አከ ከነት አባን መናሼ
ኡቱመ ጅሩ፥ ዲረ ከን ብራ ወጅን ዮ
ጅራቴ፥ ኤጅቱ ጄደምት፥ አባን መናሼ
ዮ ዱኤ ገሩ፥ እሼን ሴረ ሰነቲ ሂከም
ቴት፥ ዲረ ከን ብራት ዮ ሄሩምቴስ
ኤጅቱ ሀንጄደምቱ። 4 አከሱመ ያ አቦሎ
ተኮ! እስን ወር ቡአ ደግነ ክርስቶስ
ታተኒ ዱተኒ ቱርተን፥ ሴረ እሰ እት ሀደ
ምተኒ ቱርተን ጀላ ሂከምተኒቱ፤ ከናፍ
ከን ነመ ብራ፥ ከነ ጄቹንስ ከን እሰ ወረ
ዱአን ኬሳ ካፈሜ እንታቱ፤ ከናን ሁንዱ
ምትኬኘ ዋቀዮፍ እጀ እንጎደትነ*። 5 ዬሮ
ኑእ አከ ፎኒት ጅራቻ ቱሬ፥ ሀዊን ፎኒ እን
ጩቡዳን ጉቴ ሴርቻን ቶስፈሜ፥ ዱአፍ
አከ ኑእ እጀ ጎደትኑፍ፥ ቡአ ደግነኬኛ
ኬሳ እንሆጄተ ቱሬ*። 6 አመ ገሩ ሴረ እሰ
ሞፉ ዱር ጫፈሜ ጀለት ኡቱ ሀንተእን፥
ጅሬኘ ሀፉራ እሰ ሃራ ኬሰት አከ ሆጄት
ኑፍ፥ እሰ ኑሀደቴ ጀላ ዱኔ፥ ሴረቲስ ሂከ
ምኔረ*።

*2. 1ቆሮ 7፡39 *4. 6፡4፤ 2ቆሮ 11፡2፤
ገላ 2፡19፤ ቆሎ 2፡14 *5. 6፡21 *6. 6፡4፤
8፡1-2፤ 2ቆሮ 3፡6

ሆጂ ሴራ

7 ኤጋሞ ሴር ኦፉመሳቲ ጩቡደ ጄነ
ሞሬ? ኩን መቱማ ሀንተኡ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ ኡቱ ሴር ሀንጅራትኔ አን ጩቡ
ሀንቤኩን ቱሬ፤ ኡቱ ሴር «ዋን ነማ ሀንሀ
ውን!» ሀንጄኔ ተኤ፥ ሀዉን ማል አከ
ተኤ ሀንቤኩን ቱሬ*። 8 ጩቡን ገሩ አቦሚ
ዳን ቀበቴ ሀዊ ገራገራ ሁንዱማ ነኬሳ ደመ
ቅሴ፤ እዶ ሴር ሀንጅሬት ጩቡን
ዱአደ*። 9 እዶ ሴር ሀንጅሬት አን ጅራ
ቻን ቱሬ፤ ዬሮ አቦምች ዱፌት ገሩ
ጩቡን እንበያነቴ፤ 10 ዮሙስ አን ነን
ዱኤ፤ አቦምች እን ገረ ጅሬኛት ጌሱፍ
ቱሬ፥ ገረ ዱአት ከን ነጌሱ ተኡንሳ አርገ
ሜረ*። 11 ጩቡን አቦምቻን ቀበቴ፥ ነጎዎ
ምሴ፥ እሱማንስ ነአጄሴ*።

*7. 3፡20፤ በኡ 20፡17፤ ኬሰ 5፡21
*8. 5፡13፤ 1ቆሮ 15፡56 *10. ሌዎ 18፡5፤
ኬሰ 5፡33፤ ያቆ 1፡15 *11. ኡመ 3፡13፤
እብ 3፡13

12 ሴርችሌ ኦፈሳቲ ቁልቁሉደ፥ አቦም
ችስ ቁልቁሉ፥ ቀጄላ፥ ጋሪደስ*።
13 ዮስሞ ዋኑመ ጋሪቱ ዱአ አነት ፍዴ
ጄቹዳሬ? ኩን መቱማ ሀንተኡ፤ ጩቡን
ጩቡ ተኡንሳ፥ ከራ አቦምቻስ ጩቡን
ሀመ መሌ ሀማቹንሳ አከ ሙልአቱፍ፥
ጩቡዱምት ዋን ጋሪዳን ዱአ አነት
ፍዴ*።

*12. 1ጢሞ 1፡8 *13. 5፡20

ወልኣንሶ ነመ ኬሳ

14 ሴርች ሴረ ሀፉራ አከ ተኤ፥ ኑእ
እንቤክነ፥ አን ገሩ ነመ ፎኒ እሰ ጩቡ
ጀለት ጉርጉረሜደ*። 15 ዋነን ድመ ባሱ
ሀንሁበዱ፤ አን ዋነን ጅቡን ሆጄደ መሌ፥
ዋነን ጃለዱ ሀንሆጄዱ*። 16 ዋነን ሀንጃለ
ትኔ ነንሆጄደ ኤርገን ተኤሞ፥ ሴር ጋሪ
ተኡሳት ወሊ ገሉኮት። 17 ዋነን ሀንጃለትኔ
ከነስ ጩቡ እሰ ነኬሰ ጅሩቱ ነሆጄቼሰ
መሌ፥ አነቱ ሆጄተ ምት። 18 ዋን ጋሪን
ቶኮሌ፥ አነ ኬሰ ዮኪስ ነሙማኮ እሰ ፎኒ
ኬሰ አከ ሀንጅሬ አን ቤከ፤ አን ዋን ጋሪ
ጎቹ ኡቱመን ጃለዱ ሆጄቹ ሀንደንደኡ*።
19 ዋን ጋሪ እሰ አን ጃለዱ ሀንጎዱ፤ ዋን
ሀማ እሰ አን ሀንጃለትኔ ገሩ ነንሆጄደ።
20 አመስ ዋነን ሀንጃለትኔ ዮን ጎዴ፥ ኤጋ
ስአች ጩቡ እሰ ነኬሰ ጅሩቱ ነሆጄቼሰ
መሌ፥ አነቱ እሰ ሆጄተ ምት።

*14. 7፡18፤ ፋር 51፡7፤ ዮሀ 3፡6 *15. 7፡19፤
ገላ 5፡17 *18. ኡመ 6፡5፤ 8፡21፤ ፊሊ 2፡13

21 ኤጋ አነ እሰ ዋን ጋሪ ሆጄቹ በርባ
ዱት፥ ወንት ሀማን ሀርከኮት ዱፉን ሴረ
ተኡሳ ነንአርገ። 22 አን ኬሰ ነሙማኮቲቲን
ሴረ ዋቀዮት ነንገመደ። 23 ሴር ከን ብራሞ
ቡአ ደግነኮቲ ኬሳ፥ ሴረ እሰ ያድን ገራ
ኮቲ ፉደቴ ወጅን ኡቱ ወል ሎሉ ነንአ
ርገ፤ ሎለ ከናንስ ሴረ ጩቡ፥ እሰ ቡአ
ደግነኮቲ ኬሰት ሆጄቻ ጅሩ ጀለት ነቦጅ
ሲሰ*። 24 አነ ነመ ገደደማ፥ ፎን እሰ ገረ
ዱአት ነጌሱ ከነ ሀርካ ኤኙቱ ነባሳ*?
25 ከራ ጎፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስ ዋቀዮፍ
ገለትን ሀተኡ! አከ ከነት፥ አን ኦፈኮቲ
ያደ ገራኮቲን፥ ሴረ ዋቀዮፍ ነንሆጄደ፤

ነሙማኮ እሰ ፎኒቲን ገሩ ሴረ ጩቡፍ ነን
ሆጁደ* ።
*23. ገላ 5፡17፤ 1ጴጥ 2፡11 *24. 8፡10
*25. 8፡2፤ 1ቆሮ 15፡57

ቦቆና 8

ሀፉረ ዋቀዮን ጌጌፈመኒ ጅራቹ

1 ኤጋ አመ ፍርዲን፥ ወረ ክርስቶስ
ዬሱስት ቀበመኒ ጅራተንት ፈረደሙ
ቶኮሌ ህንጅሩ* ። 2 ሴር ሀፉራ እን ከራ ክር
ስቶስ ዬሱስ ነመ ጅራችሱ፥ ሴረ ጩቡ
እሰ ዱአት ነመ ጌሱ ጀላ ስባሴረ* ። 3 ሰበቢ
ነመ ፎኒቲፍ ሴር ሆጂሳ ሆጄቹ ደደቤ፤
ዋቀዮ እልመ አፊሳቲ ኤርጌ፥ ጩቡ እሰ
ነመ ፎኒ ኬሳት ፈረዴ፤ እልምሳ ኩን ፎን
እሰ ነምን ጩበማን ኡፈቱ ኡፈቴ፥ ጩቡ
በሌሱ ዱፌ* ። 4 ወንት ሴር ኑራ ጋፈቱ፥
ኑእ ወረ አከ ፌደ ሀፉራት መሌ ፌደ
ፎኒት ህንጅራትኔ ኬሰት፥ አከ ራወተ
ሙፍ ዋቀዮ ከነ ጎዴ* ።
*1. 8፡33-34፤ 10፡4፤ ዮሀ 5፡24
*2. ዮሀ 8፡36፤ 2ቆሮ 3፡17 *3. ዮሀ 1፡14፤
ሆኤ 10፡38፤ 15፡10፤ 2ቆሮ 5፡21፤
ገላ 4፡4፤ ፊሊ 2፡7-8፤ እብ 2፡17
*4. ገላ 5፡16፥25

5 ወር አከ ፌደ ፎኒት ጅራተን፥ ያደ
ሳኒ ፌደ ፎኒረ ዳበኒሩ፥ ወር አከ ፌደ
ሀፉራት ጅራተን ገሩ፥ ዋኤ ዋን ሀፉራ
እንያዱ* ። 6 ያደ አፊ ፌደ ፎኒት ህዱን
ዱአ እንፍደ፤ ያደ አፊ ፌደ ሀፉራት
ህዱን ገሩ፥ ጅሬኘ፥ ነጋስ እንፍደ* ። 7 አከ
ፌደ ፎኒት ያዱን ዲነ ዋቀዮ ነመ ጎደ፤
ያድን አከሲ ሴረ ዋቀዮቲ ወጅን ወሊ ህን
ገሉ፤ እሳፍ አቦመሙስ ህንደንደኡ* ።
8 ወር አከ ፌደ ፎኒት ጅራተን፥ ዋቀዮን
ገራ ጪብሱ ህንደንደአን ።
*5. 1ቆሮ 2፡14 *6. 6፡21-22፤ ገላ 6፡8
*7. ያቆ 4፡4

9 ሀፉር ዋቀዮ ዮ ዱጉመ እስን ኬሰ
ጅራቴ፥ እስን አከ ፌደ ሀፉራት መሌ አከ
ፌደ ፎኒት ህንጅራተን፤ ነምን ሀፉረ ክር
ስቶስ አፍ ኬሳ ህንቀብኔ፥ ከን ክርስቶስ
ምት* ። 10 ክርስቶስ እስን ኬሰ ኤርገ
ጅራቴ፥ ደግንኬሰን ሰበቢ ጩቡቲፍ ዱአ
ዮ ተኤዩ፥ ሰበቢ ቀጂሉማ አርገተኒፍ ሀፉ
ርች ጅሬኘ እስኒፍ ተአ* ። 11 ሀፉር ዋቀዮ
እሰ ዬሱስን ወረ ዱአን ኬሳ ካሴ፥ እስን
ኬሰ ዮ ጅራቴ፥ እን ክርስቶስን ወረ ዱአን
ኬሳ ካሴ፥ ሀፉረሳ እሰ እስን ኬሰ ጅራ
ቱን፥ ደግነኬሰን እሰ ዱኡስሞ እንጅራ
ችሰ* ።
*9. 1ቆሮ 3፡16 *10. ገላ 2፡20፤ ፊሊ 1፡21፤
ቆሎ 2፡13 *11. 6፡4፤ 2ቆሮ 4፡14፤
1ቆሮ 3፡16

12 ኤጋ አቦሎተኮ፥ ወንት ራወቹን
ኑፍ ተኡ ዮ ጅራቴዩ፥ አከ ፌደ ፎኒት
ጅራቹዳፍ እሳፍ አቦመሙን ኑፍ ህን
ተኡ* ። 13 አከ ፌደ ፎኒት ዮ ጅራተን ዱኡ
ንኬሰን ቤከማደ፥ ሀፉራን ሆጂ
ነሙማኬሰን እሰ ፎኒ ዮ አጄፍተን ገሩ
እንጅራቱ* ። 14 ወር ሀፉረ ዋቀዮቲን ጌጌፈ
መን ሁንድኑ እልማን ዋቀዮት ። 15 ሀፉርች
እስን ፉደተን ሀፉረ እልሙማት ጉድፈ
ሙት መሌ፥ ሀፉረ ገርቡማ እሰ ሶዳ
ጆለት እስን ዴብሱ ምት፤ ሀፉረ ከናንስ፥
«አባኬኘ» ጄኔ ዋቀዮን እንዋመትነ* ።
16 ሀፉር ዋቀዮ ሀፉረኬኛ ወጅን ወሊ ገሌ፥
እጆሌ ዋቀዮ ተኡኬኘ ዱጋ እንበአ* ።
17 ኑእ እጆሌ ዋቀዮ ኤርገ ታኔ፥ ወረ ዋን
ሁንዱማ አርገተን እንታነ፤ ዋን ከነ ሁንዱ
ማስ ዋቀዮ ብራ እንአርገትነ፤ ክርስቶሲ
ወጅን ኤርገ ድጳትኔ፥ እሳ ወጅንሞ ኡል
ፉቹዳፍ፥ ዋን ክርስቶስ አርገቱ ሁንዱማስ
እሳ ወጅን እንአርገትነ* ።
*12. 6፡7፥18 *13. 8፡6፤ ገላ 6፡8፤
ኤፌ 4፡22-24 *15. ገላ 4፡1-6፤
2ጢሞ 1፡7፤ ማር 14፡36 *16. 2ቆሮ 1፡22
*17. ገላ 4፡7፤ 2ጢሞ 2፡11-12፤
ዮሀ 17፡22፥24፤ ሙል 21፡7

ኡልፍነ እሰ ሙልአቹፍ ጅሩ

18 ድጵንኬኘ ስአና ኩን፥ ኡልፍነ እሰ
ኑፍ ሙልእፈሙፍ ጅሩ ወጅን ወል ቡኬ
ቀበሜ፥ እላለሙ አከ ህንደንዴኜት ነንለ
ካአ* ። 19 ኡመምን ሁንድኑ፥ ሙልአቹ
እጆሌ ዋቀዮ ድመኒ ኤገቻ ጅሩ* ። 20 ኡመ
ምን ወንተ ገቲ ህንቀብኔ አከ ተኡ ጎደሜረ፤
እንሌ አፊሳቲ አከስ ተኡ ህንበርባድኔ፥ ገሩ
እሱመ እሰ ኡሜቱ አከስ እሰ ጎዴ፥ ሀተኡዩ
መሌ፥ አከስ ተኡንሳ አብዲ ቀበ ቱሬ* ።
21 ኡመምን፥ ገርቡማ እሰ ወንተ በዱ እሰ
ጎዴ ጆላ ሉበ እንበአ፤ ሉበ በኡን ኩን ገረ
ብርመዱማ እጆሌ ዋቀዮ ወረ ኡልፍነ ቀበኒት
እንጌሰ* ። 22 ኡመምን ሁንድኑ ሀመ አማት
አከ ኣዱፍ አከ ጭኒንስፈቱ እንቤክነ ።
23 ኡመመ ስነ ዱዋቱ አደ ምት፤ ኑእ ወር
ሀፉረ ዋቀዮ አከ ቀብዲት አርገትኔዩ፥ እል
ሙማት ጉድፈሙ፥ ነሙማንኬኘ እን ፎኒስ

ቶረሙ፥ ድምኔ ዬሮ ኤገትኑት ገራኬኘት
እንአድነ*። 24ኑእ አብዲዳን ፈይኔ፤ አብዲን
እጃን አርገሙዋ አብዲ ምት፤ ነምን ዋን
እጃን አርጉ እንአብደታሬ*? 25ወንተ እጃን
ህንአርግኔ ዮ አብደትኔ ገሩ፥ ኦብሳን እንኤገ
ትነ*።

*18. 2ቆሮ 4፡17 *19. ቆሎ 3፡4
*20. ሌዎ 3፡17-19 *21. 2ጴጥ 3፡13፤
1ዮሀ 3፡2 *23. 2ቆሮ 5፡2-4፤ ገላ 5፡5
*24. 2ቆሮ 1፡22፤ 5፡7፤ እብ 11፡1
*25. 2ቆሮ 4፡18፤ ገላ 5፡5

26 ሀፉርችስዋ አኩመ ከነት ደደቢኬኘት
ኑገርጋረ፤ ኑእ ማል ከደቹን አከ ኑፍ በርባድ
ችሱ አከ ተኡት ህንቤክኑ፤ ሀፉርች ገሩ አዱ
ሳቲን ከራ ነምን ዱቢዳን ሙልእሱ
ህንደንዴኘን ኑፍ እንከደተ። 27ሀፉርች አከ
ጃለለ ዋቀዮት ወረ እሳፍ ቁልቁላአኒፍ
እንከደተ፤ ዋቀዮ እን ገራ ነማ ፎንቆልቹዋ፥
ያደ ሀፉርቻ እንቤከ*። *27. 1ቆሮ 2፡10፤ 4፡5

28 ዋቀዮ ወረ እስ ጃለተን ከራ ሁን
ዱማ ገርጋሬ ገረ ጋሪት እሳን እንጌሰ፤
እሳኖ ወረ አከ አኬከሳቲት ዋመመኒደ*።
29ወረ ዱራን ዱርሴ ቤኩምሰሳቲን
ፎአቴ፥ ፈካቲ እልመሳ እሰ አቦሎተ ባይ
ኤዳፍ አንገፈ ተኡፍ ጅሩ፥ አከ ተአኒፍ
ያዳን እሳን ቀቤ*፤ 30ወረ ያዳን እሳን
ቀቤዋ ዋሜረ፤ ወረ ዋሜዋ ቀጂሎተ
እሳን ኀዴረ፤ ወረ ቀጂሎተ ኀዴዋ ኡልፍ
ናን እሳን ገኤረ*።

*28. ኤፌ 1፡11 *29. ፊሊ 3፡21፤
ቆሎ 1፡15፥18፤ እብ 1፡6
*30. 2ተሰ 2፡13-14፤ 2ጢሞ 1፡9

ዋቀዮ ክርስቶሲን ጉዳ ኑጃለቹሳ

31 ከነ ሁንዱማረት ዋቀዮ ገረኬኘ ኤርገ
ተኤ፥ ኤኙቱ ኑረት ከአ ጂነሬ*? 32ዋቀዮ
እልመሳ ኡቱ ህንመረርሲፈትን ሁንዱመ
ኬኛፍ ደበርሴ ኤርገ ኬኔ፥ ዋን ሁንዱማ
ስዋ እልመሳ ወጅን ቶለ ኑፍ ህንኬኑሬ*?
33ወረ ዋቀዮ ፎአቴ ኤኙቱ ሀዴሰሬ? ኤርገ
ዋቀዮ አከ ዋን በሌሳ ህንቀብኔት እሳን
ለካኤ፥ ከን ሀዴሱ ህንጅሩ*። 34ኤኙቱ
እት ፈረደሬ? ኤርገ ክርስቶስ ዬሱስ ዱኤ
ካፈሜዋ፥ ገረ ምርገ ዋቀዮት አርገሜ ዋቀ
ዮን ኑፍ ከደቴ፥ ከን እት ፈረዱ ህን
ጅሩ*። 35ኤኙቱ ጃለለ ክርስቶስቲ ገርገር
ኑባሳ? ግድራን ዮኪስ ሙደምን፥ አርአተ
ሙን፥ ቤል ዮኪስ ቁላ ተኡን፥ ሶዳችፈ
ሙን ዮኪስ ብላን ገርገር ኑባሱ ደንደአሬ?

36«ሰበቢኬቲፍ ነሞትን ጉያ ጉያት
ኑኬሳ እንአጂፈሙ፥
አከ ሆሎተ ቀለሙፍ ጂደኒት
ለካአምኔ ጅረ»
ከን ጂዱ ጫፈሜረ*።

*31. ፋር 118፡6 *32. ዮሀ 3፡16፤ 1ቆሮ 3፡21
*33. ኢሳ 50፡8፤ ሙል 12፡10-11
*34. 4፡25፤ እብ 6፡20፤ 7፡25፤ 1ዮሀ 2፡1
*36. ፋር 44፡22፤ 2ቆሮ 4፡11

37 ዋን ኑረ ገኤ ሁንዱማት ገሩ፥ ከራ
እሰ ኑጃለቴ ሞእቸ ጉዳ አርገትነ*።
38ዱን፥ ጅሬኝ፥ ኤርገሞትን ዋቀራ፥
ወር በንቲ ዋቃ ኬሰት አቦ ቀቡ ጂደመኒ
ሶዳተመን፥ ወንት አመ ጅሩ፥ ወንት
ዱፉፍ ጅሩስ ሁንድኑ፥ ወንት ሁምነ አር
ግሲሱ ደንደኡስ፥ ጃለለ ዋቀዮቲ ገርገር
አከ ኑህንባፍኔ አን ቤከ*። 39ወንት ኦል
ከኤ ጅሩ፥ ወንት ገድ ፈጋቴ ጅሩስ፥
ኡመመ ኬሳ ወንት ብራስ፥ ጃለለ ዋቀዮ
እሰ ከራ ኀፍታኬኛ ክርስቶስ ዬሱስ ኑፍ
ዱፌቲ፥ ደንደኤ ገርገር ኑህንባሱ*።

*37. 1ዮሀ 5፡4-5 *38. ኤፌ 1፡21፤ 6፡12፤
ቆሎ 2፡15፤ 1ጴጥ 3፡22 *39. ዮሀ 10፡28

በቃና 9

ዋኤ ሰበ ዋቀዮፍ ፎአሜ

1 አን ክርስቶሲን ዱጋዱመን ዱበደ፤
አን ህንሶቡ፤ ያድን ገራኮስ ሀፉረ ቁልቁ
ሉዳን ዱጋ አናፍ በአ*። 2ወንት አን
ዱበዱ፥ ወንት ያድን ገራኮ ዱጋ አናፍ
በኡስ፥ ገደ ጉዳ አከን ቀቡ፥ ገድ ኩንስ
ኡቱ ገርገር ህንጭትን ገራኮ ከን ነዱኩ
ብሱ አከ ተኤደ። 3እሳን እንገርጋረ ዮ
ተኤ፥ ሰበቢ ኦቦሎተኮ ወረ ፎንኮፍ ዲገኮ
ቲፍ ጂዴ፥ ኦፌኮቲ ክርስቶስቲ ገርገር
ኩተሜ ኡቱን አባረሜዩ ነንጃለደን ቱሬ*።
4እሳን ሰበ እስራኤል፤ እልሙማን፥ ኡል
ፍንሳ፥ ከካን ዬሮ ዬሮት ከከተሜ፥ ሴር፥
ዋቁሱን፥ አብዲን ገራገራስ እሳኒፍ ኬን
መን*። 5አቦትን ቆዋ ከንሳኒት፤ አከ
ፍሮመ ፎኒትስ ክርስቶስ ቆሞሳኒ ኬሳ
ደለቴ፤ ዋቀዮ እን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ
በረበራን ሀገለቴፈሙ! አሜን*።

*1. 1ጢሞ 2፡7 *3. በኡ 32፡32፤
2ቆሮ 12፡15 *4. በኡ 4፡22፤ 9፡4፤
ኬሰ 7፡6፤ 14፡2፤ ሮማ 3፡2፤ ኤፌ 2፡12፤
እብ 9፡1 *5. 1፡3፤ ማቴ 1፡1-16፤
ሉቃ 3፡23-38፤ ዮሀ 1፡1፤ እብ 1፡8-10፤
1ጢሞ 3፡16

6 ኩን ገሩ ዱቢን ዋቀዮ ፊጣን በኡ
ደደቤ ጀቹ ምት፤ ሰኙ እስራኤል ከን
ተኤ ሁንድኑ እስራኤል ዱጋ ምት* 7ሰኙ
አብራሃም ከን ተኤ ሁንድኑስ እጀሌ አብ
ራሃም ምት፤ ገሩ፥ «ይስሀቂን ሰኙን ሲፍ
እንለካአመ» ጀደሚረ*። 8ኩንስ፥ ፍሮመ
ፎኒ እሰ እቲን ደለተኒን እጀሌ ዋቀዮ ተኡ
ምት፥ ወረ አብዲ ዋቀዮቲን ደለቴቱ ሰኙ
ዱጋት ለካአመ መሌ ጀቹደ*። 9አብ
ድቾ፥ «ዬሮ አከሲት ዴብኤ ነንዱፊ፥
ሳራንስ እልመ ጎደቴ ነኤግድ» ከን ጀዱ
ቱሬ*።

*6. ለኮ 23፡19፤ ሮማ 2፡28
*7. ኡመ 21፡12፤ ማቴ 3፡9፤ ዮሀ 8፡39
*8. ገላ 3፡7፤ 4፡23፥28 *9. ኡመ 18፡10፥14

10 ከነ ዱዋስ ምት፥ ርብቃን እልማን
ለኩ ነመ ቶኮፍ፥ እንስ አባብሊኬኘ ይስሀ
ቂፍ እንኡልፎፍቴ*። 11እጀሌን ሱን ኡቱ
ሀንደለትን፥ እሳን ኬሳስ ቶኮሌ ጋሪ ዮኪስ
ሀማ ኡቱ ሀንጎድን፥ አኬክ ፎአትና ዋቀዮ
ዳበታ አከ ተኡፍ*፥ 12አከ ዋምቾሳቲት
መሌ፥ አከ ጎቾ ነማት አከ ሀንታኔ ቤክስ
ሱዳፍ፥ «እን አንገፍን እሰ ቁጥሱዳፍ
እንሆጀተ» ጀደሚ ሃደሳኒት ሀመሚ
ቱሬ*። 13አኩመ ጫፊሚ፥ «አን ያቆብን
ነንጃለዴ፥ ኤሳውን ገሩ ነንጅቤ» ጀዴ*።

*10. ኡመ 25፡21 *11. 8፡28-29፤ 11፡5-6
*12. ኡመ 25፡23 *13. ሚል 1፡2-3

14 ኤጋ ከራ ዋቀዮ ሎገቱ ጅረ ጀነ
ሞሬ? መቱማ ኩን ተኡ ሀንደንደኡ*።
15እን ሙሴዳን፥ «ነሙመ አን አራረ
ጎቹፊ በርባዱፍ አራረ ነንጎዳፍ፥ ነሙመ
አን ገራ ላፉፊ በርባዱፍስ ገራ ነንላፋፍ»
ጀደ*። 16ከናፍስ ኩን አከ አራረ ዋቀዮት
መሌ፥ አከ ጃለለ ዮኪስ ደመአ ነማት
ምት*። 17ጫፊትን ቁልቁላአን ፈረኦኒን፥
«አን መቃንኮ ለፈ ሁንዱማረት አከ ለብለ
ሙት፥ ሁምነኮ ስረት አርግሲሱዳፊን አል
ስካሴ» ጀደ*። 18ኤጋ እን ነመ በርባዱፍ
አራረ እንጎደ፥ ነመ በርባዱስ መተ-ጀቤሰ
እንጎደ*።

*14. ኡመ 18፡25፤ ኬሰ 32፡4
*15. በኡ 33፡19 *16. ኤፌ 2፡8-9
*17. በኡ 9፡15-16 *18. 11፡30-32፤
በኡ 4፡21፤ 7፡3፤ 8፡15፤ 1ጴጥ 2፡8

ዴከምሳፍ አራረ ዋቀዮ

19 ከነረት አት፥ «ዮስሞ ዋቀዮ አተ
ምት በሌሳ ነመራ አርገተሬ? ጃለለሳቲንስ
ኤኙቱ ሞርሙ ደንደአሬ?» አናን
እንጀተ*። 20ገሩ ነመነነ! ከነ ዋቀዮት ዴብ
ሱዳፍ፥ አት ኤኙ? ወንት ሀርከ ነማቲን
ሆጀተሚ ቶኮ እሰ ሆጀቴን፥ «ማሊፍ አከ
ስት ነሆጀቴ?» እንጀዳኒ*? 21ነምን ሱዲ
ደኡ ቶኮ፥ ሱዲ ኩታ ቶኮራ፥ ቆዳ መነ
ታኡፍ ቆዳ ለጎት እት ሆጀተሙ ደኡዳፍ
አቦ ቀበ ምቲሬ*? 22ዋቀዮ እን ዴከምሰሳ
አርግሲሱ፥ ሁምነሳስ ቤክስሱ በርባዴ፥
ወረ አከ ቆዳ ዴከምሳ ተአኒ በዲሳፍ ቆጻ
አን ከናፍ፥ ባይኤ ኦብሱ ደንደኤረ ዮ
ተኤሞ ማል ተእነ ላተሬ*? 23አከሱመስ
በዳዱማ ኡልፍነሳ፥ ነሞተ አከ ቆዳ አራራ
ተአን ወረ እን ዱራን ዱርሴ ኡልፍናፍ
ቆጼሴረት፥ ሙልእሱዳፍ ጎጼረ ዮ
ተኤአ*? 24ወር ቆዳት ፈኬፈምኔስ ኑእ፤
እን ወረ ይሁዶተ ዱዋ ዋሜ ኡቱ ሀንተ
እን፥ ይሁዶተ ወረ ሀንተእን ኬሳስ
ዋሜረ*። 25እን መጫፈ ሆሴአ ኬስት፥
«ወረ ከንኮ ሀንተእን፥
ሰበኮ ጀዴ፥ ነንዋመ፤
ብየ ሀንጃለተምንስ፥
‹ጃለተምቱኮ› ጀዴ ነንዋመ*፤
26እዱዱመ፥ ‹እስን ሰበኮ ምት›
ጀደሚ እት ሀመሚት፥
‹እልማን ዋቀዮ ጅራታ› ጀደመኒ
እንዋመሙ» ጀደ*።

*19. ኢዮ 9፡12 *20. ኢሳ 29፡16፤ 45፡9
*21. ኤር 18፡6፤ 2ጢሞ 2፡20 *22. 2፡4-5
*23. 8፡29-30፤ ኤፌ 1፡4-12፤ ሆኤ 13፡48
*24. 1፡16፤ 3፡29-30 *25. ሆሴ 2፡23፤
1ጴጥ 2፡10 *26. ሆሴ 1፡10

27 ኢሳያስሞ ዋኤ እስራኤሊፍ፥ «ለኮ
ብስ እጀሌ እስራኤል አከ ጭረቾ ገላነ ቀር
ቀራ ዮ ባይአቴዩ፥ እሳን ኬሳ ሀምባሳኒ
ዱዋቱ ኦለ፥ 28ጎፍቶች ዱቢሳ እሰ ሶዳቾሳ
ገባብሴ ለፈረት እንራወተ» ጀዴ
እንለብሰ*። 29አኩመ ኢሳያስ ዱራን ዱርሴ
ዱበቴስ፥ «ጎፍታን መጫ እጀሌ ኡቱ ኑፍ
ሀንሀምብፍኔ ተኤ፥ ኑእ አከ ሶዶም ታኔ፥
ጎሞራስ ፈካትኔ ቱሬ» ጀዴ*።

*27-28. ኢሳ 10፡22-23 *29. ኢሳ 1፡9

ቀጀሉማን ማል ኬሳ አከ አርገሙ

30 ኤጋ አመ ማል ጀኑሬ? ሰበ ዋቀዮ
ወር ሀንተእን፥ ቀጀሉማ አርገቹዳፍስ ወር
ሀንደመእን፤ ቀጀሉማ አርገተኒሩ፥ ቀጀሉ
ማንሳኒሞ አመንቲ ኬሳ እንአርገመ*።

31እስራኤል ወር ሴረ ቀጀሎተ እሳን ኀዱ
አርገቹዳፍ ደመአን ገሩ፥ እሰ ብረ ህን
ጌኜ*፤ 32ማሊፍ እሰ ብረ ህንጌኜ? እሳን
አመንቲ ኬሳ ኡቱ ህንተእን አከ ዋን እን
ሆጂ ኬሳ አርገሙት ዋን እት ደመአኒፍ
እሰ ብረ ህንጌኜ፤ እሳን «ደጋ ጉፈትና»
ሰነረት ጉፈተን*፤ 33አኩመ ጫፈሜ፥

«ኩኖ አን ደጋ ጉፈትና
ከታ ነመ ኩፍሱስ
ጥዮን ኬሰ ነንካአ፥
እን እሰት አመነቱሞ ህንዩለኡ»
ጀዴ*።

*30. 10:20 *31. 10:2-3፤ 11:7-8
*32. 1ቆሮ 1:23፤ 1ጴጥ 2:8፤ ኢሳ 58:2
*33. ኢሳ 8:14፤ 28:16፤ ማቴ 21:42፥44፤
1ጴጥ 2:6

ቦቆና 10

ይሁዶትን ከራ መሌ ቀጀሉማ በርባዱሳኒ

1አቦሎተኮ! ይሁዶትን አከ ፈየን
ገራኮ ሁንዱማን ነንሀወ፥ እሳኒፍስ ዋቀዮን
ነንከደደ*። 2እሳን ዋቀዮፍ አከ ህናፈን
ዱጋ ነንበአፍ፥ ሀተኡዩ መሌ፥ ዋቀዮፍ
ህናፉንሳኒ አከ ሁበትና ዱጋት ምት*።
3ቀጀሉማ እሰ ዋቀዮ ኬኑ ወላለኒ፥ ቀጀ
ሉማ መታሳኒ ዳበቹ ያለኒሩ፤ ቀጀሉማ
እሰ ዋቀዮ ነማፍ ኬኑ ጀለሰ ኦፍ ህንገል
ችኔ*። 4ክርስቶስ ነመ አመኑ ሁንዱማ ገረ
ቀጀሉማት ጌሱዳን ሴርቾ እዶዳን
እንገአ*።

*1. 9:1፥3 *2. ሆኤ 22:3 *3. 9:31-32
*4. ማቴ 5:17፤ ሆኤ 13:39፤ ገላ 3:24-25፤
እብ 8:13

ፈይን ነመ ሁንዱማፍ ተኡሳ

5ሙሴን ዋኤ ቀጀሉማ እሰ ሴረ ኬሳ አር
ገሙቲፍ፥ «ነምን ወንተ ሴርቾ ጀዱ ኀዱ፥
እቲን እንጅራተ» ጀዴ ጫፌረ*። 6ቀጀሉ
ማን አመንቲ ኬሳ አርገሙ ገሩ፥ «ክርስቶስን
ገድ ፍዱዳፍ፥ ‹ኤኙቱ ገረ ዋቃት ኦል በአ?›
7ዮኪስሞ፥ ክርስቶስን ወረ ዱአን ኬሳ ኦል
ፍዱዳፍ፥ ‹ኤኙቱ ቅሌት ገድ ቡአ?› ጀቴ
ገራኬት ህንያድን!» ጀዴ። 8ኤጋ ማል ኀድ
ጀደሬ? «ዱብቾ ሰት ድኦደ፤ አፉንኬ
ኬሰ፥ ገራኬ ኬሰስ ጅረ» ጀደ፤ ዱብቾስ
ዱቢ አመንቲ እሰ ኑእ ለለብኑደ*። 9ዬሱስ
ኀፍታ አከ ተኤ አፉንኬቲን ዮ ቤክሰፍቴ፥
ዋቀዮ ዱአ አከ እሰ ካሴሞ ገራኬት ዮ አመ
ንቴ ፈይነ በረበራ እንአርገተ*። 10ነምን ገራ
ሳት አመኔ ቀጀላ ተአ፥ አፉንሳቲንስ ቤክሰሴ
እንፈየ። 11ጫፈትን ቁልቁላአን፥ «ነምን
እሰት አመኑ ሁንድኑ ህንዩለኡ» እንጀደ*።
12ከነትስ ወረ ይሁዶታፍ ወረ ይሁዶተ ህንተ
እን ግዱ ገራገሩማን ህንጅሩ፤ እኖ ኀፍታ ነመ
ሁንዱማት፥ ወረ እሰ ዋመተን ሁንዱማፍስ
በዳዱማሳራ እንኬነ*። 13ጫፈትን ቁልቁላ
አን፥ «ነምን መቃ ኀፍታ ዋመቱ ሁንድኑ
እንኦለ» እንጀደ*።

*5. ሌዎ 18:5፤ ገላ 3:12
*6-8. ኬሰ 30:12-14 *9. ማቴ 10:32፤
2ቆሮ 4:5 *11. 9:33፤ ኢሳ 28:16
*12. 1:16፤ ገላ 3:28፤ ቆሎ 3:11፤
ሆኤ 10:34-35 *13. ዮኤ 2:32

14ነሞትንሞ፥ ነመ እት ህንአመንኔ
አተምት ዋመቱሬ? አተምትስ ነመ ዋኤሳ
ደገአኒ ህንቤክኔት አመኑሬ? ነምን ኡቱ
እሳንት ህንለለብን፥ አተምት ዋኤሳ ደገ
ኡሬ? 15ነሞትን ዮ ኤርገመን መሌ፥ አተ
ምት ለለቡሬ? «ወር ኦዱ ጋሪ ፍደኒ
ዱፈን ማል ማል ነመ ገመድቺሱ!» ከን
ጀዱሌ ጫፈሜረ*። 16ሁንዱምትሳኒ ገሩ
ወንጌለ ደገአኒ ህንአቦመምኔ፤ ኢሳያስ፥
«ኀፍታ፥ ኤኙቱ ዋን ኑራ ደገኤ አመ
ኔሬ?» እንጀደ*። 17ኤጋ አመንቲን ደገ
ኡራ እንዱፈ፥ ወንት ደገኡን ተኡሞ ዱቢ
ክርስቶሲን እንቤከመ*።

*15. ኢሳ 52:7 *16. ኢሳ 53:1
*17. ዮሀ 17:20፤ 1ተሰ 2:13

18አመ እሳን ዱጉመ ዋኤ ከና ህንደጌ
ኜሬ? ጀዴን ጋፈደ፤ ደገኡንሳኒ መመ
ህንቀቡ፤ ጫፈትን ቁልቁላአን፥ «ዋን
እሳን አፉንሳኒቲን ዱበተን ለፈ ሁንዱማት
በኤ፥ ዱቢንሳኒስ ለፈ ነምን ጅራቱ ሁን
ዱማ ገኤ» እንጀደ*። 19ዮኪስ እስራኤል
ህንሁበትኔሬ? ጀዴን ጋፈደ፤ ዋቀዮ
ዱራን ዱርሴ፥ «ወረ ሰበኮ ህንተእንት አከ
ህናፍተን ነንኀደ፥ ጋብተኒስ ሰበ ወላላት
አከ እስን አርተን ነንኀደ» ጀቹሳ ሙሴን
ዱበቴረ*። 20አከሱመስሞ፥ «ወረ አነ ህን
በርባድንት አርገሜረ፥ ወረ አነ ህንጋፈት
ንትስ ሙልአዴረ» ጀቹሳ ኢሳያስ
ሙልእነት ዱበቴረ*። 21እስራኤልረትሞ፥
«‹ሀርከኮ ጉያ ጉቱ ገረ ሰበ አቦመሙ
ድዴ፥ አናን ሞርሙት በልእሴን ጅረ›
ጀዴ ዱበቴረ» እንጀደ*።

*18. ፉር 19:4፤ ቆሎ 1:23 *19. ኬሰ 32:21፤
ሮማ 11:11 *20. ኢሳ 65:1 *21. ኢሳ 65:2

ቦቆና 11

አራረ ዋቀዮ፥ ሰበ እስራኤልረት

1 ኤጋ አን ነንጋፈደ፥ ዋቀዮ ሰበሳ ገቴ
ራሬ? መቱማ ኩን ተኡ ህንደንደኡ! አን
ኦፊኮቲ ነመ እስራኤል፥ ሰኚ አብራሃም
ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ ቶኮ*። 2 ዋቀዮ ሰበሳ
ወረ ዱራን ዱርሴ ቤኩምሰሳቲን ፎአቴ ህን
ገትኔ፤ ዋኤ እሰ ኤልያስ፥ ዋቀዮን እስራ
ኤልት ከደቴ፥ ጫፈትን ቂልቂላአን ዋን
ጄዱ እንቤክቱ ምቲ*? 3 እኖ፥ «ጎፍታ!
እሳን ራጆተኬ አጄሰኒሩ፤ እዶወን አርሳ
ኬስ ዲገኒሩ፤ አነ ዱዋቱ ሀፌ፥ እሳን ጅሬ
ኘኮስ በሌሱ እንበርባዱ» ጄዴ*። 4 ዴቢን
ዋቀዮ እሳፍ ኬኔሞ ማል ቱሬ? «አን
ነሞተ በኣሊፍ ጅልቤንፈተኒ ህንሰገድን
ኩመ ቶርበ ኦፊኮቲፍ ሀምብፈዴረ» ከን
ጄዱ ቱሬ*። 5 በረ ስአናስሞ አከሱመ ሀም
ባን ወረ ዋቀዮ አያነሳቲን ፎአቴ ጅሩ*።
6 ፎአሙንሳኒ አያናን ኤርገ ተኤሞ፥ ሆጂ
ሳኒቲን ተኡ ህንደንደኡ፥ ከና አች አያን
አያነ ተኤ ጅራቹ ህንደንደኡ*!

*1. ኤር 31፡37፤ ፊሊ. 3፡5፤ ሆኤ 22፡3
*2. ፉር 94፡14 *3. 1ሞቶ 19፡10፥14
*4. 1ሞቶ 19፡18 *5. 9፡27 *6. 4፡4፤ ገላ 3፡18

7 ኤጋ ማል ተእነ ላተሬ? ወር እስራ
ኤል ዋን በርባደን አርገቹ እንደደበን፤
ወር ፎአመን አርገተኒሩ፤ ወር ካን ገሩ
እንሀዶድችፈመን*። 8 አኩመ ጫፈሜ
ጅሩ፥

«ዋቀዮ ሀፉረ ሀዶድቹ
እሳንት ፍዴ፥
ሀመ ሀርኣትስ እጀ ህንአርግኔፍ
ጉረ ህንደጌኘ እሳኒፍ ኬኔ*»።
9 ዳዊትስ አከሱመ፥
«ማዲንሳኒ ፉርጋሳዳፍ ክዮ፥
ቦለ እት ቀበመኒፍ
አደበ እሳንት ሀተኡ፤
10 አከ እሳን ህንአርግኔት
እጅሳኒ ሀዱከናኡ፥
ዱግድሳኒስ በረሳኒ ጉቱ
ሀጎጳኡ» ጄደ*።

11 ኤጋ አን ነንጋፈደ፥ ጉፈቹንሳኒ አከ
ኩፈኒ ሀፈኒፍሞሬ? መቱማ ኩን ተኡ ህን
ደንደኡ፤ ገሩ እረ-ደደርቡሳኒቲን፥ ህናፉ
ገራ ወረ እስራኤል ኬሳ ደመቅሱዳፍ፥
ወረ ይሁዶተ ህንተእኒፍ ፈይን አርገሜ*።
12 ኤጋ እረ-ደደርቡንሳኒ ብየ ለፉቲፍ ኤበ
ኤርገ በዳሴ፥ ህርእንሳኒ ሰበ ይሁዶተ ህን
ተእኒፍ ኤበ ኤርገ በዳሴ፥ ወር እስራኤል
ዴብአኒ ጉቱማት አርገሙንሞ ሀመም ጫላ
ኤበ ሀተኡ ላተ*!

*7. 9፡16፥18፥31፤ 2ቆሮ 3፡14
*8. ኬሰ 29፡4፤ ኢሳ 29፡10፤
ሆኤ 28፡26-27 *10. ፉር 69፡22-23
*11. 10፡19፤ ሆኤ 13፡46፤ ኬሰ 32፡21
*12. ኤር 4፡1-2

ፈይነ ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእኒ

13 አመስ እስን ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእ
ንተን ዱበደ፤ አን ሰበ ዋቀዮ ወረ ህንተእ
ኒፍ ኤርገማ አኩመን ተኤ፥ ኤርጋኮ ከነስ
ኦል ኦል ነንቀበ*። 14 ከናን ይሁዶተ ቆሞኮ
ህናፍስሴ፥ እሳን ኬሳ ሙራሰሌ ኦልቾ ዮን
ተኤ ነንደመአ*። 15 ገተሙንሳኒ አራረሙ
ብየ ለፉ ኤርገ ተኤ፥ ፉደተሙንሳኒሞ
ማል ተእነ ላታ? እን ወረ ዱአ ኬሳ በአ
ኒፍ ጅሬኘ ተኡፍ ጅረ*።

*13. 1፡5 *14. 1ቆሮ 9፡20-22፤ 1ጢሞ 4፡16
*15. ህስ 37፡1-28

16 ቡክቾራ ገር-ቶኮ ቡዱቅፈሜ ዋቀ
ዮፍ ከን ቂልቂሌፈሜ ዮ ተኤ፥ ጉቱ
ማን ቡክቻስ ከን ቂልቂሌፈሜ እንተአ፤
ህድ ሙከ ቶኮስ ዋቀዮፍ ከን ቂልቂሌ
ፈሜ ዮ ተኤ፥ ደሞትን ሙክቻስ ከን
ቂልቂሌፈመን እንተኡ*፤ 17 ገሩ ደሞተ
ሰነ ኬሳ ካን እራ ጩብናን፥ አትሞ እን
አከ ደሜ ኤጄርሰ ዲዳ፥ ሶረ ሙክች
ኤጄርሳ ሱን ቀቡ እራ ህርመቹዳፍ እዶ
ደሞተ ጩበኒት እት ፈይፈምቴተ*፤
18 ደሞተ ሰነት ኦፍ ህንጆጅን፤ ዮ ኦፍ
ጆጄ ገሩ ህድቾቱ ስቀቤ ጅረ መሌ፥
አት ህድቾ አከ ህንቀብን ያደዱ*!
19 አትሞ፥ «አከ አን እዶሳኒት ፈይፈ
ሙፍ ደሞትን ሱን እራ ጩጩበን»
እንጄተ ተአ። 20 በኤሰ ጄቴ፤ እሳን
አመንት-ደብነሳኒቲፍ እራ ጩጩበን፤
አት ገሩ አመንት-ቀቤኘኬቲን ጆባቴ
እንዳበተ፤ ከናፍስ ሶዳዳን ኤገዱ መሌ፥
ዋን ጉዳ ኦፍ ህንሴእን*። 21 ዋቀዮ፥
ደሞተ ወረ ሙክቾት ደለተን ህንቂሰትኔ
ኤርገ ተኤ፥ ስስ ህንቂሰቱ። 22 ኤጋ
ጋሩማፍ ሁምነ ዋቀዮ ያደዱ! ወረ እራ
ኩፈንት ሀማደ፥ ሲፍ ገሩ ጋሬደ፥
ኩንስ ዮ አት ጋሩማሳት ጆባቴ ዱዋደ፤
ከና አች አትስሞ ሙክቾራ እንሙረ
ምተ*። 23 እሳንሞ አመንት-ደብነሳኒራ

ዮ ዴብአን፥ እዶ ሰነት እንፈይፈሙ፤
ዋቀዮ ዴብሴ እት እሳን ፈይሱዳፍ
ሁምነ ቀበ*። 24 አት እን ሙከ ኤጄርሰ
ዲዳት ደለቴ፥ እሰራ ሙረምቴ፥ ሙከ
ኤጄርሰ ቄኤ እሰ አከ ኡመማት ስቲ
ገርገር በኤት፥ ከን ፈይፈምቴ ኤርገ
ታቴ፥ ሀመም ጫላት ወር እት ደለተን
ኩን ዴብአኒ ሙከሳኒት ሀፈይፈመንሬ!

*16. ለኮ 15፡17-21 *17. ኤፌ 2፡11-14
*18. ዮሀ 4፡22 *20. እብ 4፡2፤ 1ቆሮ 10፡12
*22. ዮሀ 15፡2፥4፥6፤ እብ 3፡14 *23. 14፡4፤
2ቆሮ 3፡16

አራር ዋቀዮ ሁንዱማፍ ተኡሳ

25 ኑቱ ገርገር ባሴ ሁበቴ አከ እስን
ህንጂኔፍ፥ ዶክሳ ዱጋ ከነ አከ ቤክተን
ነንበርባደ፥ ያ ኦቦሎተኮ! እንስሞ፥
መተ-ጀብን እስራኤል ኬሳ ገር-ቶኮት
ዱፌ፥ ሀመ ወር ሰበ ዋቀዮ ህንተእን ጉቱ
ማት ሰበሳት ደበለመንት መሌ፥ እሳንረት
ህንሀፉ*። 26 እስራኤልስ ጉቱማት እንፈይ
ፈመ፤ ጫፈትን ቁልቁላአን ዋኤሳቲፍ፥

«እን ፉሩ ጥዮኒ እንዱፈ፥
ዋቀዮ መሌ ጅራቹስ
ሰኚ ያቆብ ኬሳ እንባሰ*»፤

27 አከሱመስ፥

«ዬሮን ጩቡሳኒ እሳንራ ፉዱ፥
ከኩኮ ከነ እሳኒፍ ነንዳበ»
እንጂደ*።

*25. ሉቃ 21፡24፤ ዮሀ 10፡16
*26. ኢሳ 59፡20-21፤ ፋር 14፡7
*27. ኤር 31፡33-34

28 ወንጌለ ቱፈቹሳኒቲን ይሁዶትን ሰበ
ቢኬሰኒፍ ጂደኒ አከ ዲነ ዋቀዮት እንእላ
ለሙ፤ ፎአሙሳኒቲን ገሩ ሰበቢ አቦታፍ
ጂደኒ ዋቀዮ ዱረት እንጃለተሙ*።
29 ኬናን ዋቀዮ፥ ዋምችሳስ ህንጌደረሙ*፤
30 እስን ከናን ዱረ ዋቀዮፍ አበመሙ
ድደኒ ቱርተን፤ አመ ገሩ ወር ይሁዶታ
አበመሙ ዋን ድደኒፍ አራረ ዋቀዮ አርገ
ተኒቱ*። 31 አከሱመሞ አራረ እሰ እስን
አርገተኒን፥ እሳንስ አራረ አርገቹዳፍ አመ
ዋቀዮፍ አበመሙ ድደን፤ 32 ዋቀዮ ሰኚ
ነማ ሁንዱማፍ አራረ ኬኑፍ ጂዴ፥ ነሞተ
ሁንዱማ አበመሙ ድዱ ጀለት ቦጅሲሴ*።

*28. 15፡8፤ 1ተሰ 2፡15-16 *29. ለኮ 23፡19፤
1ሳሙ 15፡29 *30. ቲቶ 3፡5 *32. ገላ 3፡22፤
1ጢሞ 2፡4

ገለተ ዋቀዮ

33 በዳዱማን አራረ ዋቀዮ
ሀመም ጉደተ!
ኦጉማንሳፍ ቤኩምንሳ
ሀመም ገድ ፈጋተ!
አከ እን እት ሙርቶ ጎዱ፥
ነምን ቆሬ ብረ ህንገኡ!
ከራሳስ ነምን
ፋነ ደኤ ህንሁበቱ*!
34 ጫፈተ ኬሰትዩ፥
«ኤኙቱ ተካ ያደ ገራ ዋቀዮ
ቤከሬ?
ዮኪስ ኤኙቱ ጎርሰ ኬኑፊ
ደንደኤሬ*?
35 ኤኙቱ ዋ እሳፍ ኬኔ ቤከሬ?
ኤኙቱስ ዋ እሰ ዱብፈተሬ?»
ከን ጂዱ ጫፈሜረ*።
36 ወንተ ሁንዱማ ዋቀዮቱ ኡሜ፤
ወንት ሁንዱምቱ
እሳን እንጅራተ፤
ወንት ሁንዱምቱ እሳፍ እንጅራተ፤
በረበራን እሳፍ ገለትን ሀተኡ!
አሜን*!

*33. ኢሳ 45፡15፤ 55፡8፤ ኢዮ 11፡7-8
*34. ኢሳ 40፡13፤ ኤር 23፡18፤ ኢዮ 15፡8፤
1ቆሮ 2፡16 *35. ኢዮ 41፡11 *36. 16፡27፤
1ቆሮ 8፡6፤ 2ጴጥ 3፡18

ቦቆና 12

ዋቀዮፍ ሆጂቹዳፍ ጅራቹ

1 አመስ ያ ኦቦሎተኮ፥ አራረ ዋቀዮፍ
ጂዳቲ ነሙማንኬሰን ቁልቁላኣዳፍ ዋቀዮ
ዱረት ፉደተማ አከ ተኡት፥ ኣርሳ ጅራቱ
ጎተኒ አከ እሰ ድኤስተን እስን ነንጎርሰ፤
አከስትስ ሀፉራን ዋቀዮፍ እንሰገዱ*።
2 ፈኬኝ ጅሬኝ በረ እሰ ደርቡ ከና ዱካ
ህንቡእና! ጃለል ዋቀዮ እሰ ከም አከ ተኤ
ገርገር ባሱዳፍ፥ ያደ ገራኬሰኒ ሃሬፈቹዳን
ኦፍ ድዲራ! ጃለል ዋቀዮሞ ዋን ጋሪ
ተኤ፥ ዋን እሰ ዱረት ፉደተማ ተኤ፥ ዋን
አኬከሳ ፌጣን ባሱስ ሁበቹደ*።

*1. 6፡13 *2. ኤፌ 4፡17፥22፥23፤ 5፡10፥17

3 አያነ እሰ አናፍ ኬነሜን ነምን ዋን
ያዱን እሳፍ ተኡ ጫላት አከ ኦፍ ህንያ
ድኔ፥ ቶኮን ቶኮንኬሰንት ነንህመ፤ ገሩ
አዱመ አዳን አከ አመንቲ እሳፍ ኬነሜት
አከ ኦፍ እላሉን ተኡፍት፥ ሀያዱ*! 4 ኑእ
ደግነ ቶኮት ቡኣ ደግና ባይኤ ቀብነ፤

ቡኣን ደግና ሁንድኑሞ ሆጂ አደ አዳ
ቀቡ*። 5አከሱመ ኑስሞ ኡቱመ ባይኤ
ታኔ ጅሩ፥ ክርስቶስት ደግነ ቶኮ፤ ኑእስ
ቡአ ደግነ ወሊት*።

*3. 11:20፤ 1ቆሮ 12:11፤ 2ቆሮ 10:13፤
ገላ 6:3፤ ኤፌ 4:7 *4. 1ቆሮ 12:12-13
*5. 1ቆሮ 12:27፤ ኤፌ 4:25

6 አከ አያነ ዋቀዮ እሰ ኑፍ ኬነሜት
ኬና ገራገራ ቀብነ፤ ኬናንሳ ዋን ዋቀዮ
ነመት እብሱ ዱበቹ ዮ ተኤ፥ አከ አመን
ትቻ ወጅን ወሊፍ ገሉት ዱበቹደ። 7ኬና
ንኬኘ ሆጂዳን ነመ ገርጋሩ ዮ ተኤ፥
ሆጂዳን ነመ ገርጋሩት እንጀባትነ! በር
ሲሱ ዮ ተኤ በርሲስቾት ሀጀባቱ! 8ኬና
ንሳ ነመ ጎርሱ ዮ ተኤ፥ ጎርሱት ሀጀባቱ!
እን ነማፍ ኬኑ፥ ገራ ቁልቁሉዳን ሀኬኑ!
እን ዱረ-ቡኡስ ድሜ ሀጌጌሱ! ነምን ነማ
ኦኡስ ፉለ እፉዳን ሀሆጄቱ*!

*6-8. 1ቆሮ 12:4-11፤ 14:1
*7. 1ጴጥ 4:10-11 *8. ማቴ 6:2-3፤
2ቆሮ 9:7

ነሞታፍ ሆጄቹዳፍ ጅራቹ

9 ነመ ጃለቹንኬሰን ጃለለ ዱጋ ሀተኡ፥
ዋን ሀማ ጅባ፥ ወንተ ጋሪ ተኤት ቀበማ
ጅራዳ*! 10ጃለለ ኦቦሉማቲን ሆእሳ ወል
ጃለዳ፤ ወሊኬሰኒፍ ኡልፍነ ኬኑዳፍ ወል
ዶርጎማ*! 11ዋ ድመ ባሱዳፍ ህንድባእና!
ሀፉረ ጉባ ቀባዳ! ጎፍትቻፍስ ኦፍራ ቡአ
ሆጄዳ*! 12አብዲ ቀብደንት ገመዳ፤ ረክነ
ኦብሳ፤ ዋቀዮን ከደቹትስ ጭማ*! 13ወረ
ዋቀዮፍ ቁልቁላአን ረክነሳኒት ገርጋሩ ኬሳ
ቆደ ቀባዳ! ኬሱሞተ ስመቹት ድማ*!

*9. 1ጢሞ 1:5፤ አሞ 5:15 *10. ፊሊ 2:3፤
1ጴጥ 1:22፤ እብ 13:1 *11. ሆኤ 18:25፤
ኤፌ 6:7፤ ቆሎ 3:23፤ ሙል 3:15
*12. 5:2-3፤ 1ተሰ 5:16-17 *13. እብ 6:10፤
13:2፤ 1ጴጥ 4:9፤ 3ዮሀ ለ 5-8

14 ወረ እስን አርአተን ኤብሳ፥ እሳን
ኤብሳ መሌ ህንአባርና*! 15ወረ ገመደኒ
ወጅን ገመዳ፤ ወረ ቦአኒ ወጅንስ ቦአ*!
16ዋኤ ወሊኬሰኒፍ ያደ ቶኮ ቀባዳ፤ እስን
ኦል ኦፍ ቀቡ ህንያድና፥ ወረ ገድ ዴብአኒ
ወጅን ጅራቹ በራ! ኑእ ኦጌሶተ ኦፊን
ጄተኒ፥ ኦጉማኬሰን ኦፍ ዱዋዳፍ ህንጎደ
ትና*! 17ነምን ሀማ ዮ እስንረት ሆጄቴ፥
ዴብፍተኒ ሀማ እረት ህንሆጄትና! ዋን
ፉለ ነመ ሁንዱማ ዱረት ፉደተማ ተኤ
ያደት ቀበዳ*! 18ነመ ሁንዱማ ወጅን
ነጋት ጅራቹዳፍ ከራኬሰን ወንተ ደንደ
አሙ ሁንዱማ ጎዳ*! 19ምቾተኮ! እጃ
ባሱ ዴከምስ ዋቀዮት ዲሳ መሌ፥ ኦፊኬ
ሰኒ እጃ ህንባፈትና! ጫፈተ ቁልቁላአ
ኬሰት፥ ዋቀዮ ጎፍታን፥ «እጃ ባሱን ከን
ኮት፥ አን ሆጂ ነማ መታሳረት ነንዴብሰ»
ጄዴ ዱበቴረ*። 20እዶ ቶኮትሞ፥ «ዲንኬ
ዮ ቤለኤ ኛችስ፥ ዮ ዴቦቴስ ኦባስ! ከነ
ጎቹኬቲንስ ጋቤ አከ እን ዬለኡ እንጎተ»
ጄደሜ ጫፈሜረ*። 21ዋን ጋሪዳን እሰ
ሀማ ሞእ መሌ፥ ሀማን ስህንሞእን!

*14. ማቴ 5:44፤ ሉቃ 6:28፤ 23:34፤
1ቆሮ 4:12፤ 1ጴጥ 3:9 *15. ፋር 35:14፤
2ቆሮ 11:29 *16. 15:5፤ ፊሊ 2:2-3፤
ኢሳ 5:21፤ ፊኬ 3:7 *17. 2ቆሮ 8:21፤
1ተሰ 5:15፤ ፊኬ 20:22 *18. 14:19፤
ማቴ 5:9፤ ማር 9:50፤ እብ 12:14
*19. ሌዎ 19:18፤ ኬሰ 32:35፤ ማቴ 5:39
*20. 2ሞቶ 6:22-23፤ ፊኬ 25:21-22፤
ማቴ 5:44

ቦቆና 13

ዋን ወረ አቦ ቀበኒፍ ጎቹን ተኡ

1 ነምን ሁንድኑ ወረ ብየ ቡልቹዳፍ አቦ
ቀበኒፍ ሀአቦመሙ! ፊደ ዋቀዮ መሌ አቦ
ቀበቹን ህንደንደአሙ፤ ወረ አቦ ቀበተንስ
ዋቀዮቱ አቾ እሳን ዳቤ*። 2ከናፍ ነምን
አቦ ከናፍ አቦመሙ ድዱ፥ ዋን ዋቀዮ
ዳቤን እንሞርመ፤ ወር ከነ ጎደንስ ፍርዲ
ኦፍረት እንፍዱ። 3ነሞተ ዋን ገዴ ሆጄ
ተን መሌ፥ ነሞትን ጋሪ ሆጄተን ወረ ብየ
ሴረተን ህንሶዳተን፤ ኤጋ አትስ አቦሳኒ
አከ ህንሶዳትኔ ጎደቹ እንበርባዳ? ዮስ ዋን
ጋሪ ሆጄዱ! አከስት ወረ አቦ ቀበን ብራ
ገለተ እንአርገተ*። 4እሳን ኩን ዋን ጋሪ
ሆጄቺሱዳፍ ዋቀዮ ብራ ሲፍ ኬነመን፤
አት ዋን ሀማ ዮ ሆጄቴ ገሩ፥ እሳን
ሶዳዱ! እሳን ነመ ሀማ ሆጄቱረት አደበ
ዋቀዮ ራወቹዳፍ መሌ፥ ብላ እሰ እቲን
አደቡዳፍ እት ኬነሜ ሰነ አከሱማን ህንባ
ተን*። 5ከናፍስ፥ ነምን አደበ ዋቀዮ
ዱዋፍ ኡቱ ህንተእን፥ ያደ ገራሳ ጪብሰ
ቹፍ አቦመሙን እንተአ። 6እስንስ ከናፍ
ግብረ ባፍቱ፥ ወር አቦ ቀበን ኩንስ ዬሮ
ከነ ራወቹዳፍ ዳበተንት ዋቀዮፍ ሆጄቹሳ
ኒት። 7ኤጋ ሁንዱማፍ ዋን እሳን እስንራ
አርገቹፍ መለን፥ ባሳፍ፤ እሰ ግብር እሳፍ
ተኡፍ ግብረ፥ እሰ ቀረጥን እሳፍ ተኡፍ
ቀረጠ፥ እሰ ሶዳተሙን እሳፍ ተኡፍ ሶዳ

ተሙ፥ እሰ ኡልፍን እሳፍ ተኡፍ ኡል
ፍነ ኬናፍ*!

*1. ዮሀ 19፡11፤ ቲቶ 3፡1
*3. 1ጴጥ 2፡13-14 *4. 2ሴና 19፡6-7
*7. ማቴ 22፡21፤ ማር 12፡17፤ ሉቃ 20፡25

ዋን ወሊፍ ጎቹን ተኡ

8 ወል ጃለቹራ ከን ሀፌ ገቲ ወል ዱብ
ፈተን ህንቀባትና! ነምን ነመ ጃለቱ ዋን
ሴር እሰራ በርባዱ ራወቹሳት*። 9 አቦሞ
ትን፥ «ህንኤጅን፥ ህንአጂስን፥ ህንሀ
ትን፥ ዋን ነማ ህንሀውን» ጂደን፥ ወር
ካንስ ሁንድኑ ዱቢ ቶክቾ እሰ፥ «ነመ አከ
ኦፊኬቲት ጃለዱ!» ጂዱን እንጡሙ
ረሙ*። 10 ነምን ነመ ኤርገ ጃለቴ፥ ዋን
ሀማ እሰረት ህንሆጂቱ፤ ከናፍስ ነመ ጃለ
ቹን ሴረ ራወቹደ*።

*8. ማር 12፡31፤ ዮሀ 13፡34፤ ገላ 5፡14፤
1ጢሞ 1፡5 *9. በኡ 20፡13-17፤
ሌዎ 19፡18፤ ኬሰ 5፡17-21፤
ማቴ 22፡39-40 *10. 1ቆሮ 13፡4

11 ዬሮ እት ዱረ አመንኔ ጫላስ አመ
ጉያን ፈይና ዋን ኑት ድአቴፍ፥ ዬሮን ኩን
ዬሮ እት ህርባ ደመቁን እስንረ ጅሩ ተኡሳ
ቤካ*! 12 ሀልከንቾ ሶኬ፥ ጉይቾ ድአ
ቴረ፥ ከናፍስ ኮታ ሆጂ ዱከነ ኬሰ ሆጂ
ተሙ ኦፍራ ፉኔ ገትኔ፥ ምአ ሎላ እሰ
እፈ ኬሰ እቲን ሆጂተን እንህደትና*!
13 ኮታ አመለኬኝ ቶልፈትኔ አከ ወረ እፈ
ጉያ ኬሰ ዴዴብአኒት ጅራትነ መሌ፥ አል
ባዱማት ዮኪስ መቺት፥ ሀለሉማት ዮኪስ
ገድ ዲሰት፥ ነመ ሎሉት ዮኪስ ዌኖት
ህንጅራትኑ*። 14 ጎፍታ ዬሱስ ክርስቶስን
አከ ኡፈተ ስቢላት ኡፈዳ መሌ፥ ሀወ
ነሙማ ፎኒ ራወተኒ እሰስ ገመድቺሱዳፍ
ገራ ህንኬንና*!

*11. ኤፌ 5፡14፥16፤ 1ተሰ 5፡6-7
*12. 1ተሰ 5፡8፤ ኤፌ 5፡11፤ 6፡13፤
1ዮሀ 2፡8 *13. ሉቃ 21፡34፤ ኤፌ 5፡18
*14. ገላ 3፡27፤ 5፡16፤ ቆሎ 2፡23፤
1ጴጥ 2፡11

ቦቆና 14

ያደ ወሊት ደፈኒ አከ ህንፈረድኔ

1 ነመ ዱቢ አመንቲት ደደባ ተኤ
ኦፍት ቀባ፤ እሰ ኦፍት ቀቡንኬሰን ገሩ
ያደ እን ፉደቴን ሞርከቹዳፍ ህንተእን*።
2 ነምን ዋ ገርገር ባሴ ሁቤቴ ዋን ሁንዱማ
ኛቹ አከ ደንደኡ እንአመነ፤ እን ገርገር
ባሴ ሁበቹ ደደቤ ገሩ፥ ኛተ ብቅልቱ ገራ
ገራ እንኛተ*። 3 እን ኛተ ሁንዱማ ሶረቱ፥
እሰ ኛተ ሁንዱማ ህንሶረትኔ ሰነ ህንጬጳ
እን፤ እን ኛተ ሁንዱማ ህንሶረትኔስ እሰ
ሶረቱት ህንፈረድን! ዋቀዮ እሰስ ኦፍት
ቀቤረ*። 4 አት እን ሆጂታ ብራት ፈረዱ፥
ኤኙ አቲ? እን ዮ ዳበቴስ፥ ዮ ኩፌስ ጎፍ
ታሳቱ ቤከ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ ጎፍትቾ እሰ
ዳበቺሱ ዋን ደንደኡፍ እን እንዳበተ*።

*1. 15፡1-2፥7 *2. ኡመ 1፡29፤ 9፡3፤
1ቆሮ 10፡25 *3. 1ቆሮ 8፡8-9፤ 10፡23፤
ቆሎ 2፡16 *4. ያቆ 4፡11-12

5 ነምን ጉያ ቶኮ ጉዮተ ወረ ካንረ ጫል
ቾፈቱ ጅረ፤ እን ካንሞ ጉዮተ ሁንዱማ
ወል ቅጤት እላለ፤ ከነረት ነምን አዱመ
አዳን አኩመ ፉደቴት ያደሳ ገር ቶኮት
ሀኩተቱ*! 6 ነምን ጉይቾ ያደቱ ጎፍታዳፍ
እሰ ያደተ፤ እን ኛተ ሁንዱማ ሶረቱ ዋቀ
ዮን ዋን ገለቴፈቱፍ፥ ጎፍታሳቲፍ ሆጂቹ
ዳፍ እንሶረተ፤ እን ኛተ ሁንዱማ
ህንሶረትኔስ ጎፍታሳቲፍ ሆጂቹዳፍ ሶረቹ
ዲስ፥ ዋቀዮንሞ እንገለቴፈተ*። 7 ኑኬሳ
ቶኮሌ አኬከ ኦፊሳቲፍ ህንጅራቱ፤ ቶኮ
ሌስ አኬከ ኦፊሳቲፍ ህንዱኡ*። 8 ዮ ጅራ
ትኔ፥ አኬከ ጎፍትቻቲን ጅራትነ፥ ዮ
ዱኔስ አኬከ ጎፍትቻቲን ዱነ፤ ኤጋ ጅራ
ትኑስ ዱኑስ ኑእ ከን ጎፍትቻት*። 9 ጎፍታ
ወረ ዱአኒፍ ወረ ጅረኒ ተኡዳፍ፥ ክርስ
ቶስ ዱኤ ዴብኤ ጅራቴ*።

*5. ገላ 4፡10 *6. ቆሎ 3፡17፤ 1ጢሞ 4፡4-5
*7. 2ቆሮ 5፡15፤ ገላ 2፡20 *8. 6፡10-11፤
1ተሰ 5፡10፤ ሉቃ 20፡38 *9. ሆኤ 10፡42

10 አት ገሩ ማሊፍ ኦቦሌሰኬት ፈረ
ደሬ? ዮኪስ አት ማሊፍ ኦቦሌሰኬ ጬጳ
ተሬ? ሁንዱምትኬኝ በርጬመ ፍርዲ
ዋቀዮ ዱረት ድአቹፍ ጅረ*። 11 ጫፈተ
ቁልቁላአ ኬሰት፥ «‹ዱጋ አነ እሰ
ጅራታ! ጅልብ ሁንድኑ አናፍ ጅልቤንፈ
ቹፍ፥ አረብን ሁንድኑስ አን ዋቀዮ አከን
ተኤ ቤክስሱፍ ጅሩ› ጂደ ጎፍትቾ» ከን
ጂዱ ጫፈሜረ*። 12 ከናፍስ ኑኬሳ ሁንዱ
ምትኑ አደዳን ዋን ጎዴ ሰበቢሳ ወጅን ዋቀ
ዮት ህሙፍ ጅረ*።

*10. 2፡16፤ ማቴ 7፡1፤ 25፡31-32፤
ሆኤ 17፡31፤ 2ቆሮ 5፡10 *11. ኢሳ 45፡23፤
ፊሊ 2፡10-11 *12. ገላ 6፡5

አመንቶተ ከራ ዋቀዮራ አከ ህንጉፈቺፍኔ

13 ኤጋ ኮታ ወልት ህንፈረድኑ፥ እስን
ጉፉ ዱረ ኬሰኒ ኦቦሌሰኬሰን ከራ ዋቀዮራ
አከ ህንጉፈቺፍኔፍ ሙርቶ ጎዳ መሌ*።
14 አን ከራ ጎፍታ ዬሱስ ወንት ቶኮሌ አፌ
ሳቲ ጡራአ አከ ህንተእን ቤኬረ፥ ፉደዴ
ረስ፤ ነምን ቶኮ ወንት ኩን ጡራአደ ጂዴ
ዮ አመኔ ገሩ፥ እሳፍ ጡራአ እንተአ*።
15 ኛትን አት ኛቱ ያደ ኦቦሌሰኬቲ ዮ
ሚዴ፥ አት ጃለለት ቀበምቴ ጅራተ
ምት፤ ኛተ ኦፊኬቲፍ ኛቱን ነመ ክርስ
ቶስ ዱኤፍ፥ ገረ በዲሳት ህንጌስን*።
16 ከናንስ ወንተ ጋሪ ዋቀዮ ብራ አርገተን
ህንአረብሲስና! 17 ሞቱማን ዋቀዮ፥
ሞቱማ ቀጄሉማ፥ ነጋፍ ገመቹ ወረ ሀፉረ
ቁልቁሉ ብራ ኬነመኒት መሌ፥ ሞቱማ
ኛታፍ ዱጋቲ ምት*። 18 ነምን እሳን ከነት
ቀበሜ ክርስቶሲፍ ሆጄቱ፥ ዋቀዮን
እንገመድቺሰ፥ ነሞተ ብረትስ እንፉደ
ተመ።

*13. ማቴ 18:7፤ 1ቆሮ 8:9፤ 10:32-33
*14. ማቴ 15:11፤ ሆኤ 10:15፤ ቲቶ 1:15
*15. 13:10፤ 1ቆሮ 8:11-13
*17. ማቴ 6:33፤ 1ቆሮ 4:20፤ 8:8፤
እብ 13:9

19 ከናፍስ ኮታ ወንተ ነጋፍ ተኡ፥ ዋን
እቲን ጅሬኘ ቶኩማ ወሊፍ እጃሩ ዱካ
እንቡና*! 20 ኛታፍ ጂቴ ሆጂ ዋቀዮ ህንዲ
ግን፤ ወንት ኛተሙ ሁንድኑ ቁላአደ፤
ነምቸ ኛተሳቲን ነመ ጉፈቺሱፍ ገሩ
ገዴደ*። 21 ኤጋ ፎን ኛቹ፥ ዳዲ ወይኒ
ዱጉ ዮኪስ ዋኑመ ኦቦሌስኬ እቲን ጉፈቱ
ዲሱን ጋሪደ*፥ 22 ዋን ቀጄላደ ጂቴ አመ
ንቴ ፉደቴሞ፥ ኦፊኬፍ ዋቀዮ ግዱት
ቀባዱ! ነምን ወንተ ሁበቴ ፉደቴ ሰነት
ዴብኤ ኦፍት ህንፈረድኔ ገመቹ ቀበ*።
23 ነምን መማ ዋ ኛቱ ገሩ፥ አመንቲዳን
ዋን እን ህንፉደትኒፍ እት እንፈረደመ፤
ወንት አመንቲዳን ህንሆጄተምኔ ሁንድኑ
ጬቡደ*።

*19. 12:18፤ 15:2 *20. 1ቆሮ 3:21-23፤
8:7፤ ቲቶ 1:15 *21. 1ቆሮ 8:13
*22. 1ቆሮ 10:25-27፤ 1ዮሀ 3:21 *23. 14:14

ቦቆና 15

ወረ ካን ገመድቺሱን ኦፍ ገመድቺሱ ዱረ ቡኡን አከ ተኡ

1 ኑእ ወር ዱቢ አመንቲት ጀጀቦ ታኔ፥
ደደቢ ወረ ደደቦታ ባቹቱ ኑፍ ተአ
መሌ፥ ኦፊኬኘ ገመድቺሱዳፍ ደመኡ
ምት*። 2 ኑኬሳ አዱመ አዳን እሰ ካኒፍ
ጋሪ አከ ተኡፍ፥ ጅሬኘ ቶኩማስ አከ እጃ
ሩፍ ነመ ሀገመድቺሱ*! 3 ክርስቶስሞ፥
እሰ ጫፈትን ቁልቁላአን፥ «አረብሶን
እቲን ስአረብሰን አነረ ቡኤ» ጂዱቱ እሰ
ረት ራወተሜ መሌ፥ እን ኦፌሳ ህንገመድ
ቺፍኔ*። 4 ኑእ ኦብሳፍ ጀጀብነ ጫፈትን
ቁልቁላኦን ኑፍ ኬነኒን አብዲ አከ አርገት
ኑት፥ ወንት ጫፈተ ቁልቁላኦ ኬሰት
ጫፈመን ሁንድኑ ኑበርሲሱፍ ጫፈመን*።
5 ዋቀዮ እን ኦብሳፍ ጀጀብነ ነማፍ ኬኑሞ፥
ፈኬኘ ክርስቶስ ዬሱስ ዱካ ቡተኒ፥ ወሊ
ገልቴ አከ ቀባተኒፍ እስን ሀደንዴስሱ*።
6 ያደ ቶኮስ ቀባተኒ፥ ሰገሌ ቶክቻን ዋቀ
ዮን አባ ጎፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስ አከ
ገለቴፈተኒፍ እስን ሀገርጋሩ*!

*1. 14:1-2፤ 1ቆሮ 9:22 *2. 14:19፤
1ቆሮ 9:19፤ 10:24፥33፤ 1ተሰ 5:11
*3. ዮሀ 8:50፤ ፋር 69:9 *4. 4:23-24፤
1ቆሮ 10:11፤ 2ጢሞ 3:16 *5. 12:16፤
ፊሊ. 2:2 *6. ሆኤ 4:24

ወንጌል ወረ ይሁዶተ ህንተእኒፍስ ኬነሙሳ

7 ኤጋ አኩመ ክርስቶስ ኦፍት እስን
ቀቤ፥ እስንስ ዋቀዮን ገለቴፈቺሱፍ አከ
ተኡት፥ እን ቶኮ እሰ ካን ኦፍት ሀቀቡ*።
8 ክርስቶስ አመነሙማ ዋቀዮ አርግሲሱ
ዳፍ፥ ከናንስ አብዲ ዋቀዮ አቦታፍ ኬኔ
ጭምሱዳፍ፥ ሆጄታ ይሁዶተ ወረ ሴረ
ደግነ-ቀባ ኤገኒ አከ ተኤ እስንተን ህመ*።
9 አከሱመስ ሰበ ይሁዶታ ወር ህንተእን፥
አራረሳቲፍ ዋቀዮፍ ኡልፍነ አከ ኬነኒፍ
ሆጄታ እሳኒፍ ተኤ፤ አኩመ ጫፈሜ
ጅሩ፥

«ከናፍስ አን ሰበ ዋቀዮ ወረ
ህንተእን ግዱት ስንገለቴፈደ፥
መቃኬስ ነንፋርፈደ» ጂደ*።
10 አሞ፥ «እስን ሰበ ዋቀዮ
ወር ህንተእን፥
ሰበሳቲ ወጅን ገመዳ!»
ጂደሜረ*።

11 አመስሞ ፥

«እስን ሰበ ዋቀዮ ወር ህንተእን
ሁንዱምትኬሰን ፥
ጎፍትቸ ገለቴፈዳ!
ሰብን ሁንድኑስ እሰ
ሀገለቴፈተን* !»

12 ኢሳያስሞ እት ደበሌ ፥

«ህደ እሴይ ኬሳ
ቶኮ ዱፉፍ ጅረ ፥
እን ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእን
ቡልቹዳፍ እንከአ፤
ወር ሰበ ዋቀዮ ህንተእንስ
አብዲሳኒ እሰረ እንካአቱ»
ጄዴ* ።

13 ሁምነ ሀፉረ ቁልቁሉቲን አብዲት
ጉደቻ አከ አዴምተንት ፥ ዋቀዮ እን
አብዲ ነማፍ ኬኑ ፥ እሰት አመኑኬሰኒን
ገመቹፍ ነጋ ሁንዱማን እስን ሀጉቱ* !

*7. 14:1 *8. ማቴ 15:24፤ 20:28፤
ሆኤ 3:25 *9. 2ሳሙ 22:50፤ ፋር 18:49
*10. ኬሰ 32:43 *11. ፋር 117:1
*12. ኢሳ 11:1፥10፤ ማቴ 12:21፤
ሙል 5:5 *13. 5:1-2

ሰበቢ አከስት ጫፌፍ ሙልእሱሳ

14 ያ አቦሎተኮ! አን ኦፌኮቲ ጋሩማ
ጉቱ አከ ቀብደን ፥ ቤኩምሰ ሁንዱማን
አከ እስን ጉተምተን ፥ ወል ጎርሱስ አከ
እስን ደንዴሰን ፥ መመ ቶኮ መሌ ሁበ
ዴረ* ። 15 ገሩ አያን ዋቀዮ ብራ ዋን አናፍ
ኬነሜፍ ፥ ዋኤ ዋን ቶኮ ቶኮ እስን ያደቺ
ሱዳፍ ጫላ እጀ ጀብናን እስኒፍ ጫፌረ* ።
16 አን ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእኒፍ ሆጄታ
ክርስቶስ ዩሱስ ተኤ ፥ ወንጌለ ዋቀዮፍ
አከ ሉባት ሆጄቹዳፍ አያነ አርገዴረ፤ አከ
ስትስ ወር ሰበ ዋቀዮ ህንተእን ፥ ሀፉረ ቁል
ቁሉዳን አዳን ባፈመኒ ፥ አከ አርሳት ዋቀዮ
ዱረት አከ ፉደተመኒፍ እሳኒፍ ነንሆ
ጄደ* ። 17 ኤጋ ከራ ክርስቶስ ዩሱስ ፥ አን
ሆጂን አመ ዋቀዮፍ ሆጄዱ ከናን ኮሩዳፍ
ሰበቢ ቀበ* ። 18 ክርስቶስ ወረ ሰበ ዋቀዮ
ህንተእን ዋቀዮፍ አቦምስሱዳፍ ፥ ሀርከኮ
ቲን ዋን ራወቴ ዱዋ ዱበቹዳፍ እጀ ነንጀ
ባደ፤ ከነስ ዋነን ዱበዴፍ ዋነን ሆጄዴን
ራወቴ* ፤ 19 ከን እን ራወቴስ ሁምነ ምልክ
ቶታፍ ድንቂ ባይኤቲን ፥ ሁምነ ሀፉረ
ቁልቁሉቲንስ ቱሬ፤ ከናፈን ዩሩሳሌሚ
ጀልቀቤ ናነኤ ሀመ እሊሪቁምት ጉቱማት
ወንጌለ ክርስቶስ ለለቡ ደንደኤ* ።
20 ሁንዴ ነምን ከን ብራ ጀልቀቤረት አከን
ህንሆጄትኔፍሞ ፥ ለፈ ተካ መቃን ክርስ
ቶስ ህንደገአምንት መሌ ፥ ወንጌለ አከን
ህንለለብኔ ሙርቶ ጎዴረ* ። 21 አኩመ ጫፈ
ሜዩ ፥

«እሳን እሰ ተካ ዋኤንሳ
እሳንት ህንህመምን እንአርጉ፤
እሰ ተካ ዋኤሳ ህንደገእንስ
እንሁበቱ» ጄደ* ።

*14. ፊሊ 1:9 *15. 1:5፤ 12:3 *16. 11:13፤
12:1፤ ፊሊ 2:17 *17. 2ቆሮ 1:12-14
*18. 1:5፤ 2ቆሮ 3:5፤ 4:5
*19. ማር 16:17፤ ሆኤ 14:3፤ 2ቆሮ 12:12
*20. 2ቆሮ 10:15-16 *21. ኢሳ 52:15

አኬከ ሮማ ደቁሳቲ ሙልእሱሳ

22 ሰበቢ ከናፍ ዩሮ ባይኤ እስን ብረ
ዱፉን አናፍ ህንደንደአምኔ* ። 23 አመ ገሩ
ናነአ ከና ሆጂ ሀፌ ዋነን ህንቀብኔፍ ፥
ዱፌ እስን አርጉዳፍስ ወጋ ባይኤ ሀዋ
ዋነን ቱሬፍ* ፥ 24 ዩሮ አን እስጳንያ ደቁ
ዳፍ አቺን ደርቡ እስን አርጌ ፥ ተከ እስ
ንት ገመዴ ፥ ከራኮረ አከ ነቡፍተን
ነንአብደደ ። 25 አመ ገሩ ወረ ዋቀዮፍ ቁል
ቁላአኒፍ ገርጋርሰ ፉዴ ዩሩሳሌም ደቁ
ኮት* ። 26 ወር መቄዶኒያፍ ወር አካይያ ፥
ህዩሶተ ዩሩሳሌምት ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላ
አን ግዱት አርገመኒፍ ፥ ዋን ቶኩማሳኒ
እቲን ሙልእሰን ቡሱዳፍ ጃለተኒሩ* ፤
27 እሳን ወር ይሁዶተ ህንተእን ኩን ጃለለሳ
ኒቲን ከነ ጎደን፤ ከራ ቶኮሞ ኩን ዋኑመ
ጎቹን እሳንረ ጅሩ ቱሬ፤ ኤርገ ወር ይሁ
ዶታ ኤበ ሀፉራ እሰ ዋቀዮራ አርገተን ወረ
ይሁዶተ ህንተእኒ ወጅን ህርመተኒ ፥ ወር
ይሁዶተ ህንተእንስ ዋን ጅሬኘ ፎኒቲፍ
አርገተኒን ወረ ይሁዶታ ገርጋሩን እሳንረ
ጅረ* ። 28 አን ሆጂ ከነ ራወዴ ፥ ሆርቾ
እሳኒፍ ወልት ቀበሜ ሰነስ አመነሙማዳን
ኤጌ ኤርገን እት ኬኔ ፥ ከራኬሰን ደርቤ
እስጳንያ ደቁዳፍ ነንአዴማ ። 29 ዩሮን
ዱፉስ ፥ ኤበ ክርስቶስ ጉቱማት እስኒፍ
ፍዴ አከን ዱፉ አኑ ቤከ* ።

*22. 1:13 *23. 1:10-11 *25. ሆኤ 18:21፤
19:21፤ 20:22፤ 24:17 *26. ሆኤ 11:29፤
1ቆሮ 16:1፤ 2ቆሮ 8:1-4 *27. 9:14፤
1ቆሮ 9:11 *29. 1:11

30 ያ አቦሎተኮ ጎፍታኬኘ ዩሱስ ክርስቶ
ሲን ፥ ጃለለ ሀፉር ቁልቁሉን ኑፍ ኬኔንስ ፥

እስን አና ወጅን ድምተኒ ዋቀዮን አከ አናፍ
ከደተኒፍ እስንተን ህመደ*። 31ይሁዳ ኬስት
ሚዳ ወረ ህንአመንኔ አከን ኡሉፍ፥ ወር ዋቀ
ዮፍ ቁልቁላአን ገርጋርሰ አን ዬሩሳሌምት ጌሱ
ገመቹዳን አከ ፉደተኒፍ፥ ዋቀዮን አናፍ
ከደዳ*! 32አንሞ፥ ጃለለ ዋቀዮ ዮ ተኤ ገመቹ
ዳን እስን ብረ ነንዱፌ፥ እስኒ ወጅን ወል
አርጉዳንስ ያድንኮ እንቦቆተ*። 33ዋቀዮ እን ነጋ
ኬኑስ ሁንዱመኬሰን ብረ ሀጅራቱ! አሜን*!

*30. 2ቆሮ 1:11፤ ኤፌ 6:18-19፤
ፊሊ 1:27፤ 2ተሰ 3:1
*31. ሆኤ 21:11፥27፤ 2ተሰ 3:1-2
*32. 1:10 *33. 16:20፤ 1ተሰ 5:23፤
2ተሰ 3:16

ቦቆና 16

አመንቶተ ቶኮፍ ነጋ ኤርጉሳ

1ፌቤን ኦቦሌቲኬኘ እሼ ወልዳ ክርስቲ
ያና ከንሽሬአፍ ገርጋርቱ ታቴ ሆጄቱ፥
ሀደራን እስንት ኬነደ*። 2እሼንስ ከን
ጎፍታ ዋን ታቴፍ ስመምሰ ወረ ዋቀዮፍ
ቁልቁላአኒፍ ተኡን እሼ ስማ! ዋን በርባ
ድችሱ ሁንዱማንስ እሼ ገርጋራ! እሼን
ነሞተ ባይኤዳፍ አናፍስሞ ዱበቴ ገርጋራ
ቱርቴ*። *1. ሆኤ 18:18 *2. ፊሊ 2:29

3ሆጂ ክርስቶስ ዬሱስት ወረ ህደተኮ
ተአን፥ ጵሪስቂላፍ አቂላዳፍ ነጋኮ አናፍ
ድኤሳ*! 4እሳኖ ዱአ ነአልቹዳፍ ጄደኒ ሞር
መሳኒ ኬነኒሩ፤ አን እሳን ነንገለቴፈደ፤ አነ
ዱዋ ኡቱ ህንተእን ወልዶትን ክርስቲያና ሰበ
ወረ ካኒ ሁንድኑስ እሳን እንገለቴፈቱ። 5ወል
ድቻ እሰ መነሳኒት ወልት ቀበሙትስ ነጋኮ
አናፍ ህማ! ኤጰኔጦስ ምቹኮ፥ ወረ ብየ አስ
ያቲ ክርስቶሲፍ ኦፍ ኬነን ኬሳ፥ እሰ አንገ
ፈት ነጋኮ አናፍ ድኤሳ*! 6ማርያም እሼ
ጀቤስቴ እስኒፍ ሆጄቴፍ ነጋኮ አናፍ ድኤሳ!
7አንድሮኒኮሲፍ ዩንያስ ይሁዶተ ወረ አከ
ኮቲ፥ ወረ አና ወጅን ህደመኒ ቱረኒፍ ነጋኮ
አናፍ ድኤሳ! እሳን ኤርገሞተ ኬሳ ቤከ
ሞደ፥ አነ ዱረ ከን ክርስቶስ ተአንስ።

*3. ሆኤ 18:2፥18፥26 *5. 1ቆሮ 16:19

8አምጵሊያጦስ እሰ ከራ ጎፍታ ምቹኮ
ተኤት ነጋኮ አናፍ ህማ! 9ኡርባኖስ እሰ
ሆጂ ክርስቶስት ህደተኬኘ ተኤፍ እስጣ
ኪስ ምቹኮት ነጋኮ አናፍ ህማ! 10አጴሌስ
እሰ ከን ክርስቶስ ተኡንሳ ቆረሜ ብረ ገአ
ሜፍ ነጋኮ አናፍ ድኤሳ! ነሞተ ማቲ አር
ስጦቡሎስ ኬሳ ዱፈንት ነጋኮ አናፍ ህማ!
11ሄሮድዮን ይሁዲ አከኮቲት ነጋኮ አናፍ
ህማ! ማቲ ናርከሶስ ኬሳ ወረ ጎፍታ ፉደ
ተኒፍ ነጋኮ አናፍ ድኤሳ!

12ትሪፌኔፍ ትሪፉሴ ወረ ሆጂ ጎፍታት
ደደባ ጅረንት ነጋኮ አናፍ ህማ! ጰርሲስ ጃለ
ተምቱ እሼ ሆጂ ጎፍታት ባይኤ ደደብዴፍ
ነጋኮ አናፍ ድኤሳ! 13ሩፎስ እሰ ሆጂ ጎፍ
ታት ፎአሜ፥ አከሱመሞ ሃደሳ እሼ አናፍስ
ሃደ ታቴት ነጋኮ አናፍ ህማ*! 14አሲንክሪጦ
ሲፍ ፍሌጎኒፍ፥ ሄርሜሲፍ ጳጥሮባስ፥ ሄርማ
ሲፍ ኦቦሎተ እሳን ብረ ጅረኒፍስ ነጋኮ አናፍ
ድኤሳ! 15ፊሎሎጎሲፍ ዩልያት፥ ኔርዮሲፍ
ኦቦሌቲሳት ኦሊምጳስትስ፥ ወረ ዋቀዮፍ ቁል
ቁላአኒ እሳን ብረ ጅረን ሁንዱማትስ ነጋኮ
አናፍ ህማ! 16ያደ ቁልቁላአቲን ወል ዱንገ
ቹዳን ነጋ ወል ጋፈዳ! ወልዶትን ክርስቶስ
ሁንድኑ ነጋሳኒ እስኒፍ እንኤርጉ*።

*13. ማር 15:21 *16. 1ቆሮ 16:20፤
1ጴጥ 5:14

ገረ ዱማት ጎርሰ ኬኑሳ

17ኦቦሎተኮ ወረ በርሲሰ እስን ፉደተኒን
ሞርሙዳን ያደ ነሞታ ገርገር ባሰኒ፥ አመን
ቲራ ኩፍሰንቲ አከ ኦፍ ኤገተን እስነን ጎርሰ፤
እሳንራ ፈጋዳ*! 18ወር ወንተ አከሲ ሆጄተን
ኩን ገራሳኒቲፍ ያደኒ ሆጄቱ መሌ፥ ክርስቶስ
ጎፍታኬኛፍ ህንሆጄተን፤ እሳንስ ዱቢ ጉረ
ነማት ቶሌ ጋሪ ፈካቱን ገራ ነሞተ ገራሞታ
እንጎዎምሱ*። 19ነሞትን ሁንድኑ ወንጌላፍ
አቦመሙኬሰን ደገአኒሩ፤ ከናፍስ አን ዋኤኬ
ሰኒፍ ነንገመደ፤ ወንተ ጋሪዳፍ ያደ ኦጉማ
አከ ቀባተን፥ ወንተ ሀማዳፍ ገሩ ያደ ሀጡማ
አከ እስን ህንቀባትኔ ነንበርባደ*። 20ዋቀዮ እን
ነጋ ኬኑሞ ደፌ ሴጠነ ሚለኬሰን ጀለት
እንጨጨብሰ፤ አያን ጎፍታኬኘ ዬሱስ እስኒ
ወጅን ሀተኡ*!

*17. ማቴ 7:15፤ ፊሊ 3:2፤ 2ተሰ 3:6፤
1ጢሞ 6:3-5፤ ቲቶ 3:10
*18. ፊሊ 3:18-19፤ ቆሎ 2:4፤ ቲቶ 1:10፤
2ጴጥ 2:1፥14፥15 *19. 1:8፤ ማቴ 10:16፤
1ቆሮ 14:20 *20. 15:33፤ ኡመ 3:15

21ጢሞቴዎስ ህደትኮ አከሱመስሞ
ይሁዶትን አከኮቲ ሉኪዮሲፍ ያሶን፥ ሶሲ
ጳጥሮስስ ነጋ እስኒፍ ዳሙ*። 22አን ጤር
ጢዎስ ኤርጋ ከነ ጫፉሳ ከነን ገርጋሬ፥
ነጋ እስን ነንጋፈደ። 23ጋይዮስ፥ እን
ኑእ፥ ነሞተ ወልዳ ክርስቲያና ከና ሁንዱ
ማስ መነሳት ስመቴ፥ ነጋ እስኒፍ ኤርገ፤
ኤራስጦስ እን ሆሪ መንደርቻ ባቱ፥ ኦቦሌ

ስኬኝ ኩአርጦስስ ነጋ እስኒፍ ዳሙ*።
[24 አያን ኅፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስ ሁንዱ
መኬሰኒ ወጅን ሀተኡ! አሜን*!]

*21. ሆኤ 16:1-3፤ 13:1፤ 17:5፤ 19:22፤ 20:4፤ ፊሊ 2:19 *23. ሆኤ 19:29፤ 1ቆሮ 1:14፤ 2ጢሞ 4:20 *24. 1ቆሮ 16:23

ዋቀዮን ገለቴፈቹዳን ዱቢሳ ዳቡሳ

25 ዋቀዮ አከ ወንጌለኮት፥ አከ እሰ
እቲን ዬሱስ ክርስቶስ ለለበሜት፥ አከ
ሙልአቹ ዶክሳ እሰ በረ ዱሪቲ ጀልቀቤ
ህንዱበተምን ቱሬትስ፥ አመንቲት እስን
ጀቤሱ እንደንደአ*። 26 አመ ገሩ ዶክሳን
ኩን እፈት በኤረ፤ አከ ዋቀዮ እን በረበራን
ጅራቱ አጀጂትስ፥ ገረ አመንቲት፥ ገረ
አቦመሙትስ እሳን ጌሱዳፍ ጫፈተ ራጅታ
ቲን ሰበ ሁንዱማት ቤክስፈሜረ*። 27 ከራ
ዬሱስ ክርስቶስ ዋቀዮ እሰ አጌሰ ቶክቻፍ
ሆቁባን በረበራን ሀተኡ! አሜን*!

*25. ኤፌ 1:9፤ 3:4-9፤ ቆሎ 1:26፤ 2ተሰ 3:3፤ 1ጢሞ 3:16 *26. 1:5፤ 1ጴጥ 1:20 *27. 11:36፤ 1ጢሞ 1:17፤ ይሁ ለ 25

ኤርጋ ጳዉሎስ

ገረ ወረ ቆሮንቶስት ኤርጌ፥

እሰ ዱራ

ቦቆና 1

ነጋ

1 አን ጳዉሎስ ፌደ ዋቀዮቲን ኤርገማ ክር
ስቶስ ዬሱስ ተኡዳፍ ከነን ዋመሜ፥ ሶስቴኔስ
አቦሌሳ ወጅን*፥ 2 ገረ ወልዳ ዋቀዮ እሰ መን
ደረ ቆሮንቶስ ጅሩ፥ ገረ ወረ ከራ ክርስቶስ
ዬሱስ ቁልቁሌፈመኒ፥ ወረ እዶ ገራገራቲ፥
መቃ ዬሱስ ክርስቶስ ኅፍታ ሁንዱመኬኛ
ዋመተን ሁንዱማ ወጅን፥ ቁልቁሎተ ተኡ
ዳፍ ዋመመኒት ከነ ጫፉኮት*፤ 3 ዋቀዮ አባን
ኬኘ ኅፍታንኬኘ ዬሱስ ክርስቶስስ አያን፥
ነጋስ እስኒፍ ሀኬኡ*!

*1. ሆኤ 9:15፤ 18:17፤ ገላ 1:1፤ ቆሎ 1:1 *2. 6:11፤ ዮሀ 17:17፥19፤ ሆኤ 9:14፤ 18:1-17፤ ሮማ 1:7 *3. ኤፌ 1:2

ዋቀዮን ገለቴፈቹሳ

4 አያን ዋቀዮ ክርስቶስ ዬሱሲን ዋን
እስኒፍ ኬነሜፍ፥ አን ዬሮ ሁንዱማ ሰበቢ
ኬሰኒፍ ዋቀዮኮ ነንገለቴፈደ*። 5 እስን
ዋኑመ ዱበተን ሁበቺሱዳፍ አፌኬሰኒፍስ
ዋን ሁንዱማ ሁበቹዳፍ፥ ከራ ሁንዱማን
ኬና ጉቱ እሱማን አርገተኒቱ*። 6 ወንት
ዋኤ ክርስቶሲፍ ዱጋ በአሜ እስን ግዱት
ሁንዴ ኅደቴ ጀባቴረ*። 7 ከናፍ ለመፉ
ሙልአቹ ኅፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስ ኤገቻ
ኡቱ ጅርተኒ፥ ኬና ሀፉራ ኬሳ ቶኮሌ እሰ
ንት ህንሀርአቱ*። 8 ጉይቸ ኅፍታኬኘ
ዬሱስ ክርስቶስ ሰነት አከ እስን ወረ የከ
ህንቀበኔ ታተኒፍ፥ ኅፍትቾ ሀመ ዱመ
በርቻት እስን እንጭምሰ*። 9 ዋቀዮ፥ እን
ገረ ቶኩማ እልመሳ ዬሱስ ክርስቶስ ኅፍታ
ኬኛት እስን ዋሜ፥ አመነማደ*።

*4. ሮማ 1:8 *5. 2ቆሮ 8:9፤ ቆሎ 1:9-10 *6. ሆኤ 18:5 *7. ቲቶ 2:13፤ 2ጴጥ 3:13-14 *8. ፊሊ 1:6፥10፥11፤ 1ተሰ 5:23-24 *9. 10:13፤ 2ጢሞ 1:9

አመንቶትን ያዳን አከ ገርገር ህንባኔ ኅርሱሳ

10 አቦሎተኮ፥ እስን ሁንዱምትኬሰን ዋን
ዱበተንት አከ ወሊ ገልተን፥ ያደ ቶኮን አኬ
ከተኒ፥ ቶኩማዳንስ ራወቹዳፍ አከ ቆጳፍተን
መሌ፥ እስን ግዱት ገርገር በኡን አከ ህንጅ
ራትኔ፥ መቃ ኅፍታኬኘ ዬሱስ ክርስቶሲን
እስነን ኅርሰ*። 11 አቦሎተኮ፥ ወል ቆጮሉን
አከ እስን ኬሰ ጅሩ፥ ነሞትን አዴ ክሎኤ
አነት ሀመኒሩ*። 12 ቆጮሎን አን ጂዱስ እሰ
እስን ኬሳ ካን፥ «አን ከን ጳዉሎስ!» ካን፥
«አን ከን አጳሎስ!» ካን፥ «አን ከን
ኬፋት!» ካንሞ፥ «አን ከን ክርስቶስ!»
ጂደን ጂቹኮት*።

*10. 11:18፤ ሮማ 15:5፤ ፊሊ 2:1-2 *11. 3:3-9 *12. ዮሀ 1:42፤ ሆኤ 18:24-28

13 ክርስቶስቱ ገርገር ህረሜሞሬ? ጳዉ
ሎስቱ እስኒፍ ጀጼ ፈንፈሜሞሬ? ዮኪስ
መቃ ጳዉሎስት ጩጸምተንሞሬ? 14ክረስ
ጶሲፍ ጋይዮስራ ከን ሀፌ እስን ኬሳ ነመ
ከን ብራዩ በገን ህንጩጽን*! 15ኤጋ
ነምን፥ «መቃ ጳዉሎስት ጩጸምተን»
እስኒን ጀቹ ህንደንደኡ። 16ሀተኡዩ
መሌ፥ እስጢፋናሲፍ ማቲሳሞ ጩጼረ፤
ከና አች ነመ ከን ብራ ከነን ጩጼ ህን
ቤኩ*። 17ክርስቶስ ወንጌለ አከን ለለቡፍ
ነኤርጌ መሌ፥ አከን ጩጹፍ አነ ህንኤር
ግኔ፤ ፈንፈሙን ክርስቶስ ኡልፍነሳ አከ
አርገቱተን ለለቤ መሌ፥ ፈኖሳ ሰልጽሱ
ዳፍ ኦጉማ ነማቲን ህንለለብኔ*።
*14. ሆኤ 18፡8፤ 19፡29፤ ሮማ 16፡23
*16. 16፡15፥17 *17. ሆኤ 9፥15

ክርስቶስ ሁምናፍ ኦጉማ ዋቀዮ ተኡሳ

18 ዋኤ ፈንፈሙ ክርስቶስ ዱበቹን
ወረ ከራ በዲሳረ ጅረኒፍ ጎዉማደ፤ ኑእ
ወረ ከራ ፈይናረ ጅሩፍ ገሩ፥ እን ሁምነ
ዋቀዮት*። 19ጫፈትን ቁልቁላአን፥
«ኦጉማ ወረ ኦጌሶታ ነንበሌስ፥ ሁበትና
ወረ ሁበቶታስ ለፈት ነንደበለ» እንጄደ*።
20ኤጋ ነምን ኦጌስ ኤሰት ሀፈሬ? በርሲ
ሳን ሴራስ ኤሰት ሀፈሬ? ዱብ-ቤካን በረ
ስአናስ ኤሰት ሀፈሬ? ዋቀዮ ኦጉማ ብየ
ለፋ ከና ጎዉማ ጎጼረ ምቲሬ*? 21ብይ
ለፋ ኦጉማ ኦፈሳቲን ዋቀዮን እሰ ኦጉማዳን
ጉቴ ቤኩ ደደብናን፥ ጎዉማ በርሲስ እሰ
ኑእ ለለብኑቲን ወረ አመነን ፈይሱን ዋቀ
ዮት ቶሌ*። 22ይሁዶትንሌ ምልክቶተ
ጋፈቱ፥ ግሪኮትንሞ ኦጉማ በርባዱ*።
23ኑእ ገሩ፥ ክርስቶስ እሰ ፈንፈሜ እንለለ
ብነ፥ ኩንሞ ወረ ይሁዶታት ጉፉደ፥ ወረ
ይሁዶተ ህንተእንትሞ ጎዉማደ*። 24ወረ
ዋቀዮ ዋሜፍ ገሩ ይሁዶታፍ ታናን ግሪኮ
ታፍስ ታናን፥ ክርስቶስ ሁምነ ዋቀዮት፥
ኦጉማ ዋቀዮትስ*። 25ወንት ጎዉማ ዋቀዮ
ፈካቱ ኦጉማ ነማረ እንጫለ፥ ወንት ደደቢ
ዋቀዮ ፈካቱስ ጀብነ ነማረ እንጫለ*።
*18. 1፡23-24፤ 2ቆሮ 4፡3፤ ሮማ 1፡16
*19. ኢዮ 5፡12፤ ኢሳ 29፡14 *20. 3፡19፤
ኢዮ 12፡17፤ ኢሳ 19፡12፤ 33፡18፤ 44፡25
*21. ማቴ 11፡25 *22. ማቴ 12፡38፤
ዮሀ 4፡48፤ ሆኤ 17፡18-21፥32
*23. 2፡2፥14፤ ሮማ 9፡32፤ ገላ 5፡11
*24. 1፡18፤ 2፡5፤ ቆሎ 2፡3 *25. 2ቆሮ 13፡4

26 ኦቦሎተኮ! እስን ዬሮ ዋመምተን፥
ነሞተ አተሚ አከ ታተን ኦፍረት እላላ!
አከ ያደ ነማት ባይኤንኬሰን ኦጌሶተ
ምት፤ ባይኤንኬሰን ቤከሞ ምት፤ ባይኤ
ንኬሰንስ ሰኘ ወረ ጉርጉዳ ኬሰ ምት*።
27ዋቀዮ ገሩ ነሞተ ኦጌሶተ ዬላስሱዳፍ፥
ዋን ብይ ለፋ ጎዋት ለካኡ ፎአቴ፤ ዋቀዮ
ወረ ጀቦ ዬላስሱዳፍ ዋን ብይ ለፋ ደደባት
ለካኡ ፎአቴ። 28ዋቀዮ ወንተ ጅረ
ጄደሙ ለፈት ደበሉዳፍ፥ ወንተ ጅረ ህን
ጄደምኔ፥ ወንተ ብየ ለፋት ገድ ዴብአት
ለካአሙፍ ወንተ ቱፈተማ ፎአቴ*። 29ከና
ፍስ ነምን ቶኮሌ ፋለ ዋቀዮ ዱረት ኦፍ
ህንጀጅን*። 30ክርስቶስ ዬሱስት ጅራቹን
ኬሰን ዋቀዮ ብራ ተኤ፤ ዋቀዮ ክርስቶስን
ኦጉማኬኘ ኑፍ ጎጼ፤ እሱማን ቀጄሎተ
ታኔ፥ ዋቀዮፍ ቁልቁሎፍኔ እንፉረምነ*።
31ከናፍስ፥ «ነምን ኦፍ ጀጁ ጎቾ ጎፍታ
ቲን ኦፍ ሀጀጁ!» ከን ጄዱ ጫፈሜረ*።
*26. ዮሀ 7፡48፤ ያቆ 2፡1-5
*28. ማቴ 19፡30፤ ገላ 6፡3 *29. ሮማ 3፡27፤
2ቆሮ 11፡30፤ ኤፌ 2፡9 *30. 1፡24፤
ኤር 23፡5-6፤ ዮሀ 17፡19፤ ሮማ 3፡24፤
2ቆሮ 5፡18፥21፤ ኤፌ 1፡7
*31. ኤር 9፡23-24፤ 2ቆሮ 10፡17

ቦቆና 2

ክርስቶስን እሰ ፈንፈሜ ዱዋ ቤኩ

1ያ ኦቦሎተኮ! አን ዬሮን ገረኬሰን
ዱፌ፥ ነሞተ ከን ብራ ጫላት ዱበቹዳን
ዮኪስ ኦጉማ አርግሲሱዳን፥ ዶክሳ ዋቀዮ
እስንት ለለባ ህንዱፍኔ*፤ 2ሀመን እስን
ብረ ቱሬትስ ዬሱስ ክርስቶስ፥ እሰ ፈን
ፈሜ ሰነ ዱዋ ቤኩኮ አከን ሙልእሱፍ
ሙርቶ ጎጼን ቱሬ*። 3አን ደደቢ፥ ሶዳ
ዳፍ ሮምአ ባይኤዳነን እስን ብረ ቱሬ*።
4ዱቢን አፉንኮ፥ ለለብንኮስ ሁምኒፍ
ሀፉር ዋቀዮ አከ ነኬሰ ጅሩ አርግሲሴ
መሌ፥ ዱቢ ኦጉማ ነማ ኬሳ በኤን አመን
ሲሴ ምት*። 5ኤጋ አመንቲንኬሰን ሁምነ
ዋቀዮረ መሌ ኦጉማ ነማረ ህንዳበትኔ*።
*1. 1፡17፤ 1ዮሀ 5፡9 *2. 15፡3፤ ገላ 6፡14
*3. ሆኤ 18፡9፤ 2ቆሮ 10፡1፥10
*4. 1ተሰ 1፡5 *5. 1፡18፥24

ኦጉማ ዋቀዮ

6 ሀተኡዩ መሌ፥ ኦጉማ በረ ስአና፥
ዮኪስ ኦጉማ ወረ ብየ ለፋ ከነ ሴረተኒ፥
ኦፈስ ጎልጎላኡፍ ጅረኒ፥ ዮ ተኡ ደባ

ቴዩ፥ ወረ ብልቻተን ኬሰትሞ ዱቢ አጉማ
እንዱበትነ። 7ኑእ ዱቢ ዶክሳ አጉማ ዋቀዮ
እሰ ህንቤከምን ቱሬ ሰነ ዱበትነ፤ ዋቀዮ
ኡልፍነሳራ አከ ህርመኑፍ ኡመሙ ብየ
ለፋ ዱረ አጉማ ሰነ ያዴ ቆጼሴ*። 8ወረ
ብየ ለፋ ከነ ሴረተን ኬሳ ቶኮዩ አጉማ ከነ
ህንሁበትኔ፥ ኡቱ ሁበተኒሩ ተኤ፥ ጎፍታ
ኡልፍና ህንፈንሰን ቱረን*። 9ጫፈተ ቁል
ቁላአ ኬሰት፥

«ዋን ዋቀዮ
ወረ እሰ ጃለተኒፍ ቆጼሴ፥
እጅ ነማ ህንአርግኔ፥
ጉር ነማ ህንደጌኚ፥
ያድን ነማስ ብረ ህንጌኚ»
እንጄደ*።

10 ዋቀዮ ገሩ ህፋረ ቁልቁሉዳን እሰ
ከነ ኑት ሙልእሴ፤ ህፋር ቁልቁሉን ዋን
ሁንዱማ፥ ያደ ዋቀዮ እሰ ገድ ፈጎዩ ቆሬ
ብረ እንገአ*። 11ዋን ያደ ነማ ኬሰ ጅሩ፥
ህፋሩመ ነምቾ ኬሰ ጅሩቱ ቤከ መሌ፥
ነምን ብራ ቤኩ ህንደንደኡ፤ አከሱመስ
ህፋረ ዋቀዮ መሌ፥ ኤኙሌ ያደ ዋቀዮ ህን
ሁበቱ። 12አመስ ኑእ ኬና እሰ ዋቀዮ ብራ
ኑፍ ኬነሜ ቤኩዳፍ፥ ህፋረ እሰ ዋቀዮ
ብራ ዱፌ ፉደትኔ መሌ፥ ህፋረ ብየ ለፈ
ከና ህንፉደትኔ*።

*7. ሮማ 16፡25፤ ኤፌ 3፡4-9፤ ቆሎ 1፡26
*8. ዮሀ 7፡48፤ ሆኤ 3፡17፤ 13፡27፤
ያቆ 2፡1 *9. ኢሳ 64፡4 *10. ዳን 2፡22፤
ማቴ 11፡25፤ 13፡11፤ ዮሀ 16፡13
*12. ዮሀ 14፡16-17፤ 16፡13-14፤ ሮማ 8፡15

13 ከናፍስ ኑእ ዱቢ ህፋራ ወረ ህፋርቾ
አርገተኒፍ ዋን ሂክኑፍ፥ እሰ ዱበትኑ በርሲሰ
ህፋርቻቲን መሌ፥ በርሲሰ አጉማ ነማቲን ህን
ዱበትኑ*። 14ነምን ህፋርቾ ህንአርገትን፥ ኬና
ህፋረ ዋቀዮ ህንፉደቱ፤ ኬናን ሱን እሰት
ጎዉማደ፤ ኬንቾ ገርገር ባሴ ሸለጉዳፍዩ ህፋ
ርቾ ቀባቹ ዋን በርባድችሱፍ፥ እሰ ሁባቹ
ህንደንደኡ*። 15ነምን ህፋራ ዋን ሁንዱማ
ሸለገ፥ እሰ ገሩ ነምን ቶኮዩ ህንሸለጉ*።
16ጫፈትን ቁልቁላአን፥

«ኤኙቱ ያደ ጎፍትቻ ቤካ?
ኤኙቱስ እሰ ጎርሱ ደንደአ?»
ጄደ።
ኑእ ገሩ ያደ ክርስቶስ ቀብነ*።

*13. 2፡1፥4፤ 2ጴጥ 1፡21 *14. 1፡23፤
ማቴ 16፡17፤ ዮሀ 8፡47፤ 14፡17
*15. 1ዮሀ 2፡20 *16. ኢሳ 40፡13፤
ኤር 23፡18፤ ሮማ 11፡34

ቦቆና 3

ወረ ማሲ ዋቀዮ ኬሰ ሆጄተን

1 አን ያ አቦሎተኮ፥ አከ ወረ ያደ ፎኒ
ዱካ ቡአኒ፥ ክርስቶስትሞ ጦቤ አከ
ሙጬሊ ተአኒተን እስንት ዱበዴ መሌ፥
አከ ወረ ያደ ህፋራ ዱካ ቡአኒት እስንት
ዱበቹ ህንደንዴኚ*። 2አን አነን አከ ዱግ
ደኒፍ እስኒፍ ኬኤረ፤ እስን ኛተ ጀባዳፍ
ህንጌኚ ቱርተን፥ አሙመዩ ህንገእን
ጅርቱ*። 3እስና አመዩ አከ ወረ ያደ ፎኒ
ዱካ ቡአኒት፤ ህናፉኒፍ ወል ቆጬሉን
ኤርገ እስን ግዱ ጅራቴ፥ እስን ወረ ያደ
ፎኒ ዱካ ቡተን ምቲሬ? አከ ያደ ነማት
ጅራቱ ምቲሬ*? 4እስን ኬሳ እን ቶኮ፥
«አን ከን ጳዉሎስ» ጄዴ፥ እን ካንሞ፥
«አን ከን አጶሎስ» ዮሙ ጄዱ፥ ወረ አከ
ያደ ነማት ሆጄተን ተኡኬሰን ምቲሬ*?

*1. 2፡15፤ ዮሀ 16፡12 *2. እብ 5፡12-13፤
1ጴጥ 2፡2 *3. 1፡10-11፤ 11፡18፤
ገላ 5፡19-20፤ ያቆ 3፡14-16 *4. 1፡12

5 ኤጋ አጶሎስ ኩን ማሊ? ጳዉሎስ
ኩንስ ማሊ? እን፥ አንስ ሆጄቶተ ወረ ገረ
አመንቲተ እስን ዋመኒደ፤ ኑስ አዱመ
አዳን አከ ጎፍታን ኑፍ ኬኤተ እንሆጄትነ።
6አን ነንዳቤ፥ አጶሎስ ብሻን አባሴ፥
ዋቀዮ ገሩ እንጉድሴ*። 7ዋቀዮ እሰ ጉድሱ
ሰነ መሌ፥ እን ዳቡ፥ እን ብሻን አባሱስ
ሆማ ምተ። 8እን ዳቤ እሰ ብሻን አባሴ
ወጅን ቶኮ፤ አዱመ አዳንስ አከ ደደቢሳት
ሚንዳ አፈሳቲ እንፉደተ*። 9ኑእ ሆጂ
ዋቀዮ ኬሰት ህደተ ወሊት፥ እስን ማሲ
ዋቀዮት፤ መነ ዋቀዮ እጃሩደስ*።

*6. ሆኤ 18፡1-4፥24-28 *8. 4፡5
*9. ማቴ 13፡3-9፤ 2ቆሮ 6፡16፤ ኤፌ 2፡20

10 አከ አያነ ዋቀዮ ብራ አናፍ ኬኒሜት፥
አከ ነመ መነ እጃሩ ቤኩትስ ሁንዴ መን
እረት እጃረሙ ካኤረ፥ ነምን ከን ብራሞ
እሰረት እንእጃረ፤ አዱመ አዳን አተምት አከ
እረት እጃሩ ገሩ ህአኬከቱ*። 11እሱመ ዱር
ካአሜ ሰነ መሌ ሆምትኑ ሁንዴ ብራ ካኡ
ህንደንደኡ፤ ሁንዴን ዱር ካአሜ ሱንስ
ዩሱስ ክርስቶስ*። 12ነምን ወርቁዳን፥ ሜቲ
ዳን፥ ደጋ ገተ-ጀቤሳን፥ ዮኪስ፥ ሙካን
ጭታዳን፥ ሆፋዳንስ ሁንድችረት እንእጃረ።
13ሆጂን ነማ አዱመ አዳን እብዳን ሙልእ
ፈሜ እንቤከመ፥ ጉያን ፍርዲ በኬት እንባሰ፤
ሆጂን ነማ አዱመ አዳን ማል አከ ተኤ፥
እብድ ቆሬ እንሙልእሰ*። 14ሆጂን ነምቾ እሰ

ረት እጃሬ፥ ኡቱ ህንጉበትን ዮ ሀፌ፥ ነምች
ገቲሳ እንፉደተ። 15ሆጂን ነምቻ ዮ ዱራ
ጉበቴ ገሩ እን ገቲሳ እንደበ፤ ሀተኡዩ መሌ
ኦፈሳቲ አከ ነመ እብደ ኬሳ በኤት እንአለ*።
*10. 15:10፤ ሮማ 15:20፤ ኤፌ 3:2፥7
*11. 16:22፤ ሆኤ 4:11-12፤ ኤፌ 2:20፤
1ጴጥ 2:4-6 *13. 4:5፤ 2ተሰ 1:7-8
*15. ይሁ ለ 23

16 እስን መነ ቁልቁሉማ ዋቀዮ አከ
ታተን፥ ሀፉር ዋቀዮስ እስን ኬሰ ቡፌቴ
አከ ጅሩ ህንቤከተኒሬ*? 17ነምን መነ ቁል
ቁሉማ ዋቀዮ ዮ በሌሴ፥ ዋቀዮሞ እሰ
እንበሌሰ፤ መን ቁልቁሉማ ዋቀዮ ዱጉመ
ቁልቁሉደ፥ እንሰ እስን።
*16. 6:19፤ ሮማ 8:9፤ 2ቆሮ 6:16

18 ሆምትኑ ኦፍ ህንሶሶብን! ነምን
እስን ኬሳ አከ ያደ ብየ ለፈ ከናት ኦጌሰ
ኦፍ ሴኡ ዮ ጅራቴ፥ ዱጉመ ኦጌሰ ተኡ
ዳፍ፥ እሰ ብይ ለፉ ጎዋት ለካኡ ተኡቱ
እሰረ ጅረ*። 19አጉማን ብየ ለፉ ከና ዋቀዮ
ብረት ጎዉማደ፤ ጫፈትን ቁልቁላአን፥
«እን ወረ ኦጌሶተ ሀጡማዱመሳኒቲን እሳን
እንቀበ*» 20እዶ ብራትሞ፥ «ያዳን ቆጼ
ሱን ወረ ኦጌሶታ አከ ዋኤ ህንባፍኔ ጎፍ
ትች እንቤከ» እንጂደ*። 21ከናፍስ
ሆምትኑ ዋን ነሞትን ጎቹ ደንደአኒን ኦፍ
ህንጀጅን! ኤጋ ዋን ሁንድኑ ከንኬሰን፤
22ጳዉሎስ ታናን፥ አጶሎስ ታናን፥ ኬፋ
ታናን፥ ብይ ለፉ፥ ጅሬኝ፥ ዱን፥ ወንት
አመ ጅሩ ዮኪስ ወንት ስአች ዱፉ ሁንዱ
ምትሳ ከንኬሰን*። 23እስንሞ ከን ክርስ
ቶስ፥ ክርስቶስሞ ከን ዋቀዮት።
*18. 4:10፤ ሙል 3:17-18 *19. 1:19-20፤
ኢዮ 5:13፤ ሮማ 1:22 *20. ፋር 94:11
*22. 1:12፤ 3:4፤ ሮማ 8:38-39

ቦቆና 4
ኤርገሞተ ክርስቶስ

1 ነሞትን አከ ሆጀቶተ ክርስቶስት፥
አከ ወረ ሆጂ ዶክሳ ዋቀዮ አዴምስሱን
እት ኬነሜት፥ ኑለካኡን እንተአ*። 2ወረ
ሆጂ አዴምስሰንራሞ አመነሙማቱ በርባ
ደመ*። 3እን እስን አነት ፈረደን ዮኪስ እን
ያኢን ነማ አነት ፈረዱ፥ አናፍ ሆማ
ምት፥ አንስ ኦፈኮትዩ ህንፈረዱ፤ 4አን
ዋን ቶኮዩ ኦፍረት ህንቂቀዱ፥ ገሩ ከናን፥
«የከ ህንቀቡ ጄደሜ አናፍ ፈረደሜ»
ጄቹኮ ምት፥ ጎፍታቱ አነት ፈረደ ጄቹ
ኮት መሌ*። 5ከናፍስ ዬሮን ኡቱ ህንገ
እን፥ ጎፍታን ኡቱ ህንዱፍን እስን ህንፈ
ረድና! እኖ ዋን ዱከነ ኬሰ ዶከቴ ጅሩ
እፈት፥ ያደ ገራ ነማስ በኬት እንባሰ፤
ጋፈስ አዱመ አዳን ዋቀዮ ብራ ገለተ አር
ገቹፍ ጅሩ*።
*1. 3:5፤ 2ቆሮ 4:5፤ ቆሎ 1:25-26፤
ቲቶ 1:7 *2. ሉቃ 12:42፤ 1ጴጥ 4:10
*4. 2ቆሮ 1:12፤ 5:10 *5. 3:8፤
ሮማ 2:16፤ 2ቆሮ 10:18

6 ያ ኦቦሎተኮ! አመስ እስኒፍ ጄዴ
ከነ ሁንዱማ አጶሎሲፍ ኦፈኮት ፈኬሴ
ዱበዴረ፤ ጄቸ እሰ፥ «ወንተ ጫፈትን
ቁልቁላአን ጄዱ ገረራ ህንደርብና!»
ጄደሜ እስን ግዱት ቤከሜ ኑረት አከ እላ
ልተኒፍ፥ ነመ ቶኮንስ እሰ ካንረት አከ
እስን ኦፍ ህንጀጅኔፈን ኑለማን ፈኬኘ
ጎዴ*። 7ወረ ካንረትሞ ኤኙቱ ጫልማ ሲፍ
ኬኔ? ዋን ዋቀዮ ሲፍ ህንኬንን ማልፋ
ቀብደሬ? እሰራ ፉደቴ ኤርገ ተኤሞ፥
ማሊፍ አከ ዋን ኬና ህንተእኒት እቲን ኦፍ
ጀጀሬ*?
*6. ሮማ 12:3 *7. ዮሀ 3:27፤ ያቆ 1:17

8 አመስ እስን ጉተተኒቱ! ሶሮምተ
ኒቱ! ኑእ መሌ፥ እስን ዱር ሞቶተ
ታተን! ኑእስ እስኒ ወጅን ሞቶተ አከ
ታኑት፥ ኡቱ ዱጉመ ሞቶተ ታተኒዩ ነን
ጃለደን ቱሬ*። 9አከ አነት ፈካቱት ገሩ፥
ዋቀዮ ኑን ኤርገሞተ፥ አከ ወረ ቱተ ነሞታ
ኬሰት አጄፈሙን እት ፈረደሜት ነማ ገድ
ኑጎዴ፤ ኑእ ኤርገሞተ ዋቀራፍ ነሞተ ብየ
ለፉፍስ እላልቻፍ ታኔረ*። 10ኑእ ሰበቢ
ክርስቶሲፍ ጎዎተ፤ እስን ገሩ ክርስቶሲን
ኦጌሶተ፤ ኑእ ደደቦደ፥ እስን ገሩ ጀቦደ፥
ኑእ ቱፈተሞደ፥ እስን ገሩ ጀጀሞደ*።
11ሀመ አማት ኑእ እንቤሎፍነ፥ እንዴቦት
ነስ፤ ሞፉ ኡፈትነ፥ እንሬበምነ፥ ሆጂዳ
ፍስ አሲፍ አች እንጆረ*። 12ሀርከኬኛን
ሆጄቹዳን እት ደደብነ፤ ዬሮ ኑአባረን
እንኤብፍነ፥ ዬሮ ኑአርአተንስ ኦብሳን
እንደንዴኘ*፤ 13ዬሮ ኑአረብሰንስ ዴቢ
ጋሪ እንዴብፍነ፤ ኑእ ኮሲ ብየ ለፉ
ታኔረ፥ አመስ ኑእ ሰጳጴ ለፉት*።
*8. ሙል 3:17፥21 *9. ሮማ 8:36፤
2ቆሮ 4:11፤ እብ 10:32-33 *10. 1:18፤
3:18 *11. 2ቆሮ 11:23-27 *12. 9:15፤
ሆኤ 18:3፤ 20:33-34፤ 1ተሰ 2:9፤
2ተሰ 3:8 *13. ሆኤ 22:22

14 ከነስ አከ እጆሌኮ ወረ ጃለተሞት
እስን ጎርሱዳፍ መሌ፥ እስን ዬላስሱዳፈን

ጫፈ ምት* ። 15ከራ ክርስቶስ ጉድሴ ኩመ
ባይኤ ዮ ቀባተንዩ ፥ አቦተ ባይኤ ህንቀብ
ደን ፤ አን ወንጌለ እስን በርሲሱኮቲን ፥
ከራ ክርስቶስ ዩሱስ ፥ አባኬሰን ተኤረ* ።
16ከናፍ ፈኬኘኮ አከ ፉደተኒፈን እስን
ከደደ* ። 17ሰበቢ ከናፍ ጢሞቴዎስን ገረኬ
ሰንት ኤርጉኮት ፤ እን ከራ ጎፍታ ፥ እል
መኮ እሰ ጃለተማዳፍ እሰ አመነማደ ፤ እን
ክርስቶስት ከራ አን እት ጅራዱ ፥ እሰ አን
እስን በርሲሴ ወልዳ ክርስቲያና ሁንዱማት
በርሲሳ ጅሩስ ፥ እስን እንያደቼሰ* ።
18እስን ኬሳ ካን አከ ዋን አን ዱፌ እስን
ህንአርግኔት ለካአኒ ፥ ኦፍ ቦኮክሱት
ከአን ፤ 19አመ ገሩ ጃለለ ጎፍታ ዮ ተኤ ፥
ደፌ ገረኬሰን ነንዱፈ ፤ ዋን ወር ኦፍ ቦኮ
ክሰን ኩን ዱበተን ኡቱ ህንተእን ፥ ዋን
እሳን ጎቹ ደንደአንስ ኦፊኮቲ ነንእላለ* ።
20ሞቱማን ዋቀዮ ሞቱማ ሁምን ዋቀዮ
እት ሆጄቱ መሌ ፥ ሞቱማ ዱቢ ዋኤ ህን
ባፍኔ እት ዱበተን ምት* ። 21ኤጋ ማል
በርባዱ ? ኡሌ ፉደዴ እስንት ዱፉሞ
ዮኪስ ጃለላፍ ሀፉረ ገራሙማቲን እስንት
ዱፉ* ?

*14. 1ተሰ 2:11-12 *15. 9:2፤ ገላ 4:19፤
ፊሌ ለ 10 *16. 11:1፤ ፊሊ 3:17
*17. 16:10፤ ሆኤ 19:22፤ ፊሊ 2:19-23
*19. 16:5-7፤ ሆኤ 18:21፤ ያቆ 4:14
*20. 2:4፤ ሉቃ 17:20-21 *21. 2ቆሮ 10:2፤
13:10

ቦቆና 5

ሀለሉማ ወልዳ ኬሰ ጅሩት ፈረዱሳ

1 አመሞ ሀለሉማን ወረ ሰበ ዋቀዮ ህን
ተእን ኬሰትሌ ሰልጳት ህንእላለምኔ ፥ እስን
ግዱ አከ ጅሩ ደገአሜረ ፥ ነምን ሃደ ቡዴ
ናሳ አከ ሃደ መናት ወጅን ጅራቱ እስን
ግዱ ጅረ* ። 2እስንስ ኦፍ ቦኮክስተኒ
ጅርቱ ፥ ነምን ዋን አከሲ ጎዴ ኩን እስን
ኬሳ አከ ባፈሙፍ ቦኡን እስኒፍ ተአ ቱሬ
ምቲሬ* ? 3ፎኒን ዮን እስንራ ፈጋዴዩ ፥
ሀፉራን እስን ብረን ጅረ ፤ አከ ዋነን እስን
ብረ ጅሩትስ ፥ ነምቸ ዋን አከሲ ሆጄቴረት
የከ ሙሬረ* ። 4ከነስ አን መቃ ጎፍታኬኝ
ዩሱሲን ጎዴረ ፥ ዮሙ ወልት ቀበምተን ፥
ሀፉርኮስ ሁምነ ጎፍታኬኝ ዩሱሲ ወጅን
ዩሮ እስን ብረት አርገሙ ፥ እስንስ እረት
ወሊ ገላ* ! 5ጉያ ጎፍታ ዩሱስት ፥ ሀፉርሳ
ፈዩ አከ ደንደኡፍ ፥ ፎንሳ በሌሱዳፍ ኦመ
ነምች ኩን ሀርከ ሴጠናት አከ ኬነሙ
ጎዳ* !

*1. 1ተሰ 4:3-5፤ ሌዎ 18:7-8፤ ኬሰ 22:30
*2. 4:6-8 *3. ቆሎ 2:5 *4. ማቴ 16:19፤
18:18፤ 2ቆሮ 13:10 *5. 1ጢሞ 1:20፤
1ጴጥ 4:6

6 ኦፍ ጀጁንኬሰን ጋሪ ምት ፤ ራጭቲን
ጥኖንሼ ጉቱማ ቡክቻ አከ ቦኮክሱ ህንቤክ
ተኒሬ* ? 7ራጭቲ ሞፋ እስን ኬሰ ጅሩ ባሳ
ገታ ! ራጭቲ ኦፍ ኬሳ ህንቀብደን ኤርገ
ተኤ ፥ እስን ቡኮ ሃራ እንታቱ ፤ ክርስቶስ
ሆላን ፋሲካኬኛ ኣርሳ ኑፍ ተኤረ* ። 8ከና
ፍስ ኮታ ቡዴነ ራጭቲ ህንቀብኔን ፥ ከነ
ጄቹንስ ጅሬኘ ቂላኣዳፍ ዱጋዳን አያንቸ
ኦያኔፈትነ መሌ ፥ ራጭቲ ሞፋ ዮኪስ
ራጭቲ ጀልእናፍ ሀምና ኦፍ ኬሳ ቀባቹ
ዳን ህንአያኔፈትኑ* ።

*6. ገላ 5:9 *7. በኡ 12:3-20፤ 13:7፤
ኢሳ 53:7፤ 1ጴጥ 1:18-19 *8. ኬሰ 16:3

9 ነሞተ ሀለሉማት ጅራተኒ ወጅን
ህደተ አከ ህንታኔ ኤርጋኮ ከናን ዱራ
ኬሰት እስኒፍ ጫፌረ* ። 10ኤርጋኮ ኬሰት
ነሞተ ሀለሉማት ጅራተኒ ወጅን ህደተ አከ
ህንታኔ ጄቹንኮ ፥ ወልት ቀባት ወረ ብየ
ለፋ ከነ ኬሰ ሀለሉማት ጅራተን ዮኪስ
ወረ ሰሰተን ዮኪስ ወረ ሳመን ዮኪስ ወረ
ዋቀዮሊ ቶልፈመኒፍ ሰገደን በቀዳ ጄቹኮ
ምት ፥ ከና አች ራወተኒ ብየ ለፋ ኬሳ
በኡቱ እስን በርባድችሰ ቱሬ* ። 11ወንት
አን እስኒፍ ጫፌ ፥ «አን አመኔረ» ጄዴ
ነመ ሀለሉማት ጅራቱ ዮኪስ ነመ ሰሰቱ
ዮኪስ ነመ ዋቀዮ ቶልፈማዳፍ ሰገዱ ዮኪስ
ነመ መቃ ነመ በሌሱ ዮኪስ ነመ መቻኡ
ዮኪስ ነመ ነመ ሳሙ ወጅን ወልት ህንህ
ደትና ! እሳ ወጅንሌ ህንኛትና ከን ጄዱ
ቱሬ* ።

*9. ኤፌ 5:5፤ 2ተሰ 3:14 *10. 1 ዮሀ 5:19
*11. 6:9-10፤ ማቴ 18:15-17፤ 2ተሰ 3:6

12 ነሞተ ወልዳ ክርስቲያና ኬሰ ህንጅ
ሬት ፈረዱን ሆጂኮቲሬ ? ወረ ወልዳ ክር
ስቲያና ኬሰ ጅረንትሞ እስን
ህንፈረደኒሬ* ? 13ጫፈትን ቂልቂላኣን ፥
«እሰ ሀማ ሆጄቱ ኦፍ ኬሳ ባሳ» እንጄደ ፤
ወረ ወልዳ ኬሰ ህንጅሬት ገሩ ዋቀዮቱ
ፈረደ* ። *12. ቆሎ 4:5 *13. ኬሰ 13:5፤ 17:7

ቦቆና 6

ወል ሀጼሱ አመንቶታቲን ሞርሙሳ

1እስን ኬሳ ነምን ቶኮ ኦቦሌስ ቶኮራ
ሀጼስ ዮ ቀባቴ፥ ነሞተ ዋቀዮፍ ቁልቁላ
አን ዱረት ዱብቸ እላልችሱረ፥ አተምት
ያኢ ወረ ቀጄሎተ ህንተእኒት ጌሱፍ እጀ
ጀባተሬ? 2ወር ዋቀዮፍ ቁልቁላአን ብየ
ለፋት አከ ፈረደን እስን ህንቤክተኒሬ?
እስን ብየ ለፋት እንፈረዱ ኤርገ ተኤሞ፥
ዱቢ ጥጥና እላሉዳፍ ህንታተኒሬ*? 3ኑእ
ኤርገሞተ ዋቀዮት ፈረዱፍ አከ ጅሩ ህን
ቤክተኒ? ሀመም ጫላ ድመ ጅሬኘ ብየ
ለፋት ህንፈረድኑሬ*! 4ኤጋ ዱቢ አከሲ
ኤርገ ቀባተኒ፥ አተምት ወረ ወልዳ ኬሰት
ዱቢንሳኒ ህንፉደተምኔ እት ለኮፍቴሬ?
5ከነስ እስን ቃኔሱፈን ጫፌ፤ ዱጉመ፥
ነምን ቤካን ዱቢ አቦሎተ ግዱ ጅሩፍ
ፍርዲ ኬኑ ደንደኡ ቶክችሌ እስን ኬሰ
ህንጅሩሬ? 6ከኑማዩ ኦቦሌስ ኦቦሌስ ቶኮ
ያኢት ድኤሴ፥ ፉለ ወረ ህንአመንኔት
ሀጼሱ ደቃሬ?

*2. ማቴ 19:28፤ ዳን 7:22 *3. 2ጴጥ 2:4

7ፉለ ያኢት ወል ጌሱንኬሰንዩ ደደቢ
ኬሰን አርግሲሰ፤ ደባ ዮ እስንረት ሆጄተን
ማሊፍ ህንኦብስተኒ? ማሊፍስ ህንሚደም
ተኒ*? 8እስኖ ኦፌኬሰኒ አቦሎተኬሰን ወረ
አመነንረትዩ ደባ ሆጄቱ፥ እሳን
እንሚቱስ*፤ 9ኤጋ ወር ጀልኦትን ሞቱማ
ዋቀዮት አከ ህንገሌ ህንቤክተኒሬ? ህንጎዎ
ምና! ወር ሀለሌን፥ ወር ዋቀዮሊ ቶልፈ
መን ዋቂሰን፥ ወር ኤጀን፥ ወር ገዳአን፥
ወር ነመ ገዶምሰንስ፥ 10ወር ሀተን፥ ወር
ሰሰተን፥ ወር መቻአን፥ ወር መቃ ነማ
በሌሰን፥ ወር ነመ ሳመንስ መቱማ ሞቱማ
ዋቀዮት ህንገለን*። 11እስን ኬሳ ካን ወረ
አከሲ ቱረን፥ ገሩ መቃ ጎፍታ ዬሱስ ክር
ስቶሲን፥ ሀፉረ ዋቀዮኬኛቲንስ ጨቡቲ
ድቀተኒቱ፥ ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአን ታተ
ኒቱ፥ ዋቀዮ ዱረትስ ቀጄሎተ ታተኒቱ*።

*7. ማቴ 5:38-41፤ 1ተሰ 5:15፤ 1ጴጥ 3:9
*8. 1ተሰ 4:6 *9-10. ገላ 5:19-21፤
ኤፌ 5:5፤ ሙል 21:8፤ 22:15
*11. ቲቶ 3:3-7፤ እብ 9:14፤ 1ጴጥ 4:3-4፤
1ዮሀ 2:12፤ ሙል 1:5

ደግነ ኦፌ ገለተ ዋቀዮፍ ሆጄቼሱ

12ነምን፥ «እናፍ ወንት ሁንድኑ ዶዋ
ህንቀቡ» ጄዱ ጅረ፤ ገሩ ወንት ሁንድ
ኑሞ እሰ ህንገርጋሩ፥ አንስ፥ «ወንት ሁን
ድኑ ዶዋ ህንቀቡ» ነንጄደ፥ ገሩ ዋን ቶኮ
አነረት ጎፍቱማ ህንጎደቱ*። 13ነምን
ቶኮስ፥ «ኛትን ገራቻፍ ኬነሜ፥ ገራችስ
ኛታፍ ኬነሜ» እንጄደ፥ ዋቀዮሞ እሰ
ከነስ እሰ ሰነስ፥ ለፈት እንደበለ፤ ደግነ
ገሩ ሆጂ ሀለሉማቲፍ ነማፍ ህንኬነምኔ፤
እን ጎፍታዳፍ ሆጄቼፍ ኬነሜ፥ ጎፍታንስ
ደግነ ነማቲፍ እንያደ*። 14ዋቀዮሞ ጎፍ
ታቸ ከነ ዱአ ካሴረ፤ ኑስ አከሱመ ሁምነ
ሳቲን ዱአ ኑካሰ*።

*12. 10:23 *13. ማቴ 15:17፤ 1ተሰ 4:3-5
*14. 15:20-21፤ ሮማ 8:11፤ 2ቆሮ 4:14

15ደግነኬሰን ቡአ ደግነ ክርስቶስ አከ
ተአን ህንቤክተኒሬ? ኤጋ ቡአ ደግነ ክርስ
ቶስ ፉዱ ቡአ ደግነ ጋለሞታ ጎዱሬ?
መቱማ ኩን ህንተኡ*። 16ዮኪስ ነምን ጋለ
ሞታ ወጅን ወልት መጠኔ፥ እሼ ወጅን
ደግነ ቶኮ አከ ተኡ ህንቤክተኒሬ? አኩመ
ጫፈሜ ጅሩ፥ «እሳን ለቸኑ ፎን ቶኮ
እንተኡ» ጄደ*። 17እን ጎፍታ ወጅን
ወልት መጠኔሞ ሀፉራን እሳ ወጅን ቶኮ
እንተአ*።

*15. 12:27 *16. ኡመ 2:24
*17. ዮሀ 17:21-23

18ሀለሉማ በቀዳ! ጨቡ ነምን ሆጄቱ
ኬሳ ወር ካን ሁንድኑ ደግነ ነማ ህንቱቀን፤
ነምን ሀለሌን ገሩ ደግነሳት ጨቡ ሆጄተ*።
19ደግነኬሰን መነ ቁልቁሉማ ሀፉረ ቁል
ቁሉ እሰ እስን ኬሰ ጅሩ ተኡሳ ህንቤክተ
ኒሬ? ሀፉረ ከነስ ዋቀዮ ብራ አርገተን፤
መነ ቁልቁሉማ ሀፉረሳስ ኤርገ ታተኒ፥
እስን ከን ኦፌኬሰኒ ምት*፥ 20ዋቀዮ ገቲ
ዳን እስን ብተቴ፥ ከናፍ ጉቱማ ደግነኬሰ
ኒን ዋን እን እቲን ገለቴፈሙ ሆጄዳ*!

*18. 10:8 *19. 3:16፤ 2ቆሮ 6:16
*20. 7:23፤ 1ጴጥ 1:18-19፤ ፊሊ 1:20

ቦቆና 7

ሴረ ጋኤለ ወረ አመንቶታ

1ጋፊን እስን እናፍ ጫፍተን ነገኤረ፤
ዋኤ ዲራፍ ዱብርቲን ወሊ ወጅን ጅራቼ
ገሩ፥ ነምን ዱብርቲ ብረ ደቁ ዮ ዲሴ
ጋረደ*። 2ቆረመ ኤጃ ኦሉዳፍ ገሩ፥ ዲር
አዱመ አዳን ሃደ መና ኦፊሳቲ ሀቀባቱ፥ ዱበ
ርቲንስ አዱመ አዳን አባ መና ኦፊሼቲ ሀቀ
ባቱ*። 3አባን መና ጃለላን ሃደ መናሳ ብረ
ሀገኡ፥ ሃት መናስ ጃለላን አባ መናሼ ብረ

ሀጌሱ። 4ሃት መና አባ መናሼ መሌ፣ ደግነሼ
አከ ጃለቴ ጎቹ ህንደንዴሱ፤ አባን መናስ
አከሱመ ሃደ መናሳ መሌ፣ ደግነሳ አከ ጃለቴ
ጎቹ ሀንደንደኡ። 5ዬሮ እት ከደታፍ ኦፍ
ኬኑዳፍ ወሊ ገልተንራ ከን ሀፌ፣ ወል ብረ
ገኡ ወል ህንድድና፤ እስ ቦዴ ኦፍ ቀቡ
ደደቡኬሰንራ ከን ከኤሞ፣ ሴጠን እስን ቆሩ
ዳፍ ከራ አከ ህንአርገትኔት፣ ዴብተኒ ወል
ብረ እንጌሱ።

*1. 7:25-26፤ ማቴ 19:10 *2. 1ተሰ 4:3-4

6 ከነስ ከራ እስኒፍ በኑፈን ጄዴ መሌ፣
እስን አቦሙፍ ምት። 7አንሌ ነሞትን ሁን
ድኑ ፉዱ ዲሰኒ አከኮ አከ ተአን ነንጃለደን
ቱሬ፤ ሀተኡዩ መሌ፣ ነምን አዱመ አዳን
ኬና ዋቀዮ እሳፍ ኬኔ ቀበ፤ እን ቶኮ ኬና
አከሲ፣ እን ካንስ ኬና አከሲ ቀበ*።

*7. ማቴ 19:11-12

8 ወር ህንፉድኒፍ ወር አቦትን መናሳኒ
እራ ዱአን፣ አከኮ ፉዳፍ ሄሩመ መሌ ዮ
ሀፈን እሳኒፍ በኤሰ፣ ነንጄደ። 9ኦፍ ቀቡ
ህንደንደአን ዮ ተኤ ገሩ ሀፉደን፣ ሀሄሩመ
ንስ፤ ከጄላ ፎኒቲን ጉበቹረ ፉዱ፣ ሄሩ
ሙስ እንወየ*። 10ወር ወል ፉደን አከ
ገርገር ህንባኔ ነንአቦመ፤ ከነስ ጎፍታቱ
አቦሜ መሌ አነ ምት፤ ሃት መና አባ መና
ሼቲ ገርገር ህንበእን! 11ዮ አባ መናሼቲ
ገርገር ባቴ ገሩ፣ ኡቱ ህንሄሩምን ሀቴሱ
ዮኪሞ አባ መናሼት ሀአራረምቱ፤ አባን
መናስ ሃደ መናሳ ህንባስን*!

*9. 1ጢሞ 5:14 *10-11. ማቴ 5:32፤ 19:9፤
ማር 10:11-12፤ ሉቃ 16:18

12 ወረ ካንሞ ጎፍታ ኡቱ ህንተእን ኦን
ነንጎርሰ፤ ነምን አመኔ ቶኮ ሃደ መና ህንአመ
ንን ዮ ቀባቴ፣ እሼንስ አባ መናሼ ሰና ወጅን
ጅራቹ ዮ ጃለቴ፣ እን እሼ ህንባስን! 13ዱበ
ርቲን አመንቴ ቶኮ አባ መና ህንአመንን ዮ
ቀባቴ፣ እንስ ሃደ መናሳ ሰና ወጅን ጅራቹ ዮ
ጃለቴ፣ እሼን ነምቸ ገድ ህንዲስን። 14አባን
መና ህንአመንን ከራ ሃደ መናሳቲ ዋቀዮ
ብረት ፉደተማደ፤ ሃት መና ህንአመንን ከራ
አባ መናሼቲ ዋቀዮ ብረት ፉደተምቱደ፤ ዮ
አከስ ተኡ ደባቴ እጆሌንኬሰን ዋቀዮ ብረት
ፉደተሞ ምት፣ አመ ገሩ ፉደተሞደ*።
15እስን ኬሳ እን ህንአመንን ህደተሳቲ ገርገር
በኡ ዮ ፎአቴ ገሩ፣ ገርገር በኡ እንደንደአ፤
ዋቀዮ ጅሬኘ ነጋቲፍ ዋን እስን ዋሜፍ፣ ዬሮ
ከነት እን አመኔ ዮኪስ እሼን አመንቴ ህደተ
ጋኤላቲ ሂከሙሳኒት*፤ 16አት ዱበርቲነነ!
አባ መናኬ ገረ አመንቲት አከ ፍዱ አተምት
ቤክታ? አትስ ነምቸነነ! ሃደ መናኬ ገረ
አመንቲት አከ ፍዱ አተምት ቤክታ*?

*14. ሮማ 11:16 *15. ሮማ 14:19
*16. 1ጴጥ 3:1-2

ጅሬኘ እት ዋቀዮ ነመ ዋሜት ጅራቹ

17 ነምን አዱመ አዳን አከ ጎፍትች እሳፍ
ቆዴ ኬኔት፣ አከ ዬሮ ዋቀዮ እሰ ዋሜትስ
እት ፉፌ ሀጅራቱ፤ አኩመ ከነትስ ወልዶተ
ክርስቲያና እዶ ሁንዱማ ጅረን ነንሴረደ*።
18ነምን ኤርገ ደግነ ቀበቴ ዋመሜ፣ አከ ዋን
ደግነ ህንቀበትኒ፣ ህንተእን፤ ነምን ኡቱ
ደግነ ህንቀበትን ዋመሜስ ደግነ ቀበቹ ህንበር
ባድን*! 19አበሞተ ዋቀዮ ኤጉቱ ገቲ ቀበ
መሌ፣ ደግነ ቀበቹን ዮኪስ ደግነ ቀበቹ
ዲሱን ገቲ ህንቀቡ*። 20ነምን አዱመ አዳን
ዋምቸ ዋቀዮ እት እሰ ዋሜ ኬሰት ሀሀፉ።
21ዋቀዮ ዮሙ ሰዋሜ ገርቡማ ጆለ ቱርቴ?
ኩን ሰህንድብን! ብርመዱማ አርገቹ ዮ ደን
ዴሴሞ፣ ጫላት እት ጆባዱ*። 22ነምን ገርቡ
ማት ኡቱ ጅሩ ዋምቸ ጎፍታ አርገቴ፣
ጎፍትቸ ብረት እን ብርመዱደ፤ አከሱመስ
ነምን ብርመዱማት ኡቱ ጅሩ ዋመሜ፣ እን
ክርስቶሲፍ ገርብቸ*። 23ዋቀዮ ገቲዳን እስን
ብተቴ፣ ከናፍስ ገርበ ነሞታ ህንተእና*!
24ኤጋ አቦሎተኮ፣ ነምን አዱመ አዳን ዋምቸ
እት ዋመሜ ኬሰት ሀፌ ዋቀዮ ወጅን ሀጅ
ራቱ።

*17. 7:7፣20፣24 *18. ገላ 5:1-2
*19. ሮማ 2:25-29፤ ገላ 5:6፤ 6:15
*21. ቆሎ 3:22 *22. ኤፌ 6:6፤ ፊሌ ለ 16
*23. 6:20

ወረ ህንፉድኒፍ ህንሄሩምኒፍ፣ ወረ አባን መና እራ ዱኤፍ ያደ ኬኑሳ

25 ዋኤ ወረ ቄሩማዳፍ ዱርቡማት
ጅረኒ ጎፍታን አቦሚ ህንኬንኔ፤ ኦን ገሩ
አከ ነመ አራረ ጎፍታ አርገቴ አመነማ
ተኤት፣ ዋኤሳኒቲፍ ያደኮ ነንኬነ*።
26ረክነ ዱፉፍ ጅሩ ከነ ኬሰት ነምን ኡቱ
ህንፉድን አከሱመት ዮ ሀፌ በኤሰ አነት
ፈካተ*። 27ሴረ ጋኤላቲን ሃደ መናኬት
ህደምቴታ? ዮስ እቲ ሂከሙ ህንበርባ
ድን! ኒቲ ህንፉኔ? ዮስ ኒቲ ፉዱ ህንበር
ባድን! 28ሀተኡዩ መሌ፣ ዮ ፉቴ ጩቡ
ሆጄቹኬ ምት፤ ዱርብስ ዮ ሄሩምቴ ጩቡ
ሆጄቹሼ ምት፤ ወር ፉደኒፍ ወር ሄሩመን

ገሩ ጉያ ጉያት ጅሬኝሳኒት ረክን እሳን
አርገተ፤ አንሞ ረክነ ከነ ጀላ እስን አልቹ
በርባዴ እስን ጎርሱኮት።

*25. 2ቆሮ 8፡10 *26. 10፡11

29 አቦሎተኮ፥ ዬሮን ስአና ኩን
ዱሙፍ ጄደ ጄቹኮት፤ ስአች ወር ሃደ
መና ቀበን አከ ወረ ህንቀባትኒ ሀተአን*።
30 ወር ቦአን አከ ወረ ህንቦእኒ፥ ወር ገመ
ደን አከ ወረ ህንገመድኒ፥ ወር ብተን አከ
ወረ ቀቤኘ ህንጎደትኒ ሀተአን! 31 ወር ብየ
ለፉት ድመ በአን፥ አከ ወረ እት ድመ
ህንበእኒ ሀተአን! ብይ ለፉ እን አመ ሙል
አቱ ኩን እንድድመ*።

*29. ሉቃ 14፡26፤ ሮማ 13፡11
*31. 1ዮሀ 2፡15-17

32 ዋን ብየ ለፉ ከነት ድሙ ዲፍተኒ
አከ ጅራተን ነንበርባደ፤ ነምን ህንፉድን
ጎፍታ ገመድቺሱዳፍ ሆጂ ጎፍታቲፍ
ድመ፤ 33 ነምን ፉዴ ገሩ ሃደ መናሳ ገመ
ድቺሱዳፍ ዋን ብየ ለፉቲፍ ድመ*።
34 ያድንሳስ እዶ ለመት ህረማደ፤ ዱበር
ቲን ዴብቴ ህንሄሩምን ዮኪስ ዱርብ ነሙ
ማሼፍ ሀፉረሼ ጅሬኘ ቁላአዳፍ ኬንቴ፥
ሆጂ ጎፍታፍ እንድምት፤ እሼን ሄሩምቴ
ገሩ አባ መናሼ ገመድቺሱዳፍ ዋን ብየ
ለፉቲፍ ድምት*። 35 ከነስ እስን ገርጋሩፍ
ነንዱበዴ መሌ፥ ፉኆ ሞርመኬሰንት
ድሩፍ ምት፤ እስን ወንተ ቀጄላ፥ ወንተ
ዳበታስ ሆጄቻ፥ ያድንኬሰን ዋን ብራት
ኡቱ ህንሀርከፊምን ሆጂ ጎፍታቲፍ አከ
ኦፍ ኬንተን ነንበርባደ።

*33. ሉቃ 14፡20 *34. 1ጢሞ 5፡5

36 ነምን ቶኮ ፉደ ገኤ፥ ካድመሳ ፉዱ
ዲሱንሳ አከ ዋን እሼረት ደባ ሆጄቴ ዮ እት
ፈካቴ ገሩ፥ ፉዱንሳስ ህንአሉ ኤርገ ተኤ፥
አኩመ ዱር ጃለቴት ወል ሀፉደን፥ አከስ
ጎቹሳቲን ጩቡ ህንሆጄቱ። 37 ነምን ቶኮሞ
ፉዳፍ ወንት እስ ግድሲሱ ህንጅሩ ዮ ተኤ፥
ፌደ ፎንሳቲስ ሞአቹ ዮ ደንደኤ፥ ያዱመ
ገራሳቲን እንዳበተ፥ እን ኩን ያደ ገራሳ ሙሬ
ካድመሳ ዱርቡማት ዮ ዲሴ በኤስ ጎቹሳት።
38 ኤጋ ነምን እሼ ካድሙቴ ፉዱ በኤስ ጎደ፤
እን እሼ ካድሙቴ ፉዱ ዲሴ አከሱመት ሀፉስ
ጫላት በኤስ ጎደ።

39 ሃት መና፥ ሀመ አባን መናሼ
ጅሩት ሴረ ጋኤላቲን እስት ህደምቴ
ጅራት፤ ኤርገ አባን መናሼ ዱኤ ገሩ፤
አባ ፌቴት ሄሩሙ እንደንዴስ፥ ገሩ ነመ
አሜኔት ሀሄሩምቱ*። 40 ሀተኡዩ መሌ፥ ዮ
ሄሩሙ ዲፍቴ አከ ያደኮት ጫላ ገመቹ
እንአርገት፤ አንስሞ ሀፉረ ዋቀዮ ቀበ
ጄዴን ያደ።

*39. ሮማ 7፡2-3

ቦቆና 8

ዋኤ ቀልመ ዋቀዮሊ ቶልፈመኒፍ ድአቱ

1 ዋኤ ቀልመ ዋቀዮሊ ቶልፈመኒፍ
ድኤፈመኒ ጋፈተኒ ቱርተን፤ እስን ኬሳ
ጀር ቶኮ፥ «ሁንዱምትኬኘ ቤኩምስ
ቀብነ» አከ ጄደን እንቤክነ፤ «ቤኩምስ
አከሲ» ነመ ቦኮክስ፥ ጃለል ገሩ ቶኩማ
እንእጃረ*። 2 ነምን ጫላ ቤከ ኦፍ ሴኡ
አመሌ አከ ቤኩን እሳፍ ተኡት ህንቤኩ*፤
3 ነምን ዋቀዮን ጃለቱ ገሩ፥ እስ ብረት
ቤከማ እንተአ*።

*1. ሆኤ 15፡29፤ ሮማ 14፡19፤ 15፡1-3
*2. ገላ 6፡3 *3. 13፡12፤ ገላ 4፡9

4 ኤጋ ዋኤ ቀልመ ዋቀዮሊ ቶልፈመ
ኒፍ ድኤፈሜ ኛቹሞ፥ ዋቀዮ ቶልፈማን
ዱጉመ ጅሬኘ አከ ህንቀብኔ አከሱመስ
ዋቀዮ ቶክቾ መሌ ከን ብራ አከ ህንጅሬ
ኑእ እንቤክነ*። 5 ዋቀዮሊ ከን ጄደመን
ዋቀ ኬስ ለፈረስ ጅሩ፤ ዋቀዮሊን፥ ጎፍቶ
ሊን አከሲስ ባይኤደ*። 6 ኑፍ ገሩ ዋቀዮ
ቶክቾቱ ጅረ፥ እንስ አባ፥ እስ ዋን ሁን
ዱማ ኡሜ፥ እስ ኑእ መቃሳቲፍ ጅራት
ኑስ፤ አከሱመስ ጎፍታ ቶክቾቱ ጅረ፥
እንስ ዬሱስ ክርስቶስ፥ እስ ወንት ሁንዱ
ምቱ እቲን ኡመሜ፥ እስ ኑእ እቲን ጅራ
ትኑስ*።

*4. 10፡19፤ ኬስ 6፡4 *5. ፋር 136፡2-3
*6. ሚል 2፡10፤ ሮማ 11፡36፤ ኤፌ 4፡5-6፤
ቆሎ 1፡16

7 ሀተኡዩ መሌ፥ ሁንዱመቱ ቤኩምስ
ከነ ቀበ ምት፤ ገሩ ካን ሀመ አማት እት
ቱረኒ ዋኤ ዋቀዮሊ ቶልፈመኒ ከነ እት
በረኒሩ፤ ከናፍ ዬሮ ፎን ቀልማ ሰነ ኛተን
አኩመ ዋን ዋቀዮ ቶልፈማዳፍ ድኤፈሜት
እንኛቱ፤ ያድን ገራሳኒ ደደባ ዋን ተኤፍስ
ከናን እንጡሬፈሙ*። 8 ኛትን ገረ ዋቀዮት
ኑህንድኤሱ፤ ዮ ኛቹ ዲፍኔ ወንት ኑት
በዱ፥ ዮ ኛትኔስ ወንት ኑት ቶሉ ህን
ጅሩ*።

*7. 10፡27-28፤ ሮማ 14፡23 *8. ሮማ 14፡17

9 ገሩ ከነ ፎአቹ ደንደኡንኬሰን ኩን
ከራ ቶኮን ወረ አመንቲት ደደቦ ተአንት

ጉፉ አከ ህንታኔ፥ አፍ ኤገዷ*! 10 ተሪ
ነምን ቶኮ፥ ኡቱ አት እን ቤኩምሰ ከነ
ቀብዱ ገልመ ዋቀዮ ቶልፈማ ኬሰት
ማዲት ድአቴ ጅርቱ፥ ሰአርገ ተአ፤ ኩን
ቀልመ ዋቀዮ ቶልፈማዳፍ ድአቱ ኛቼት
ያደ ገራሳ እሰ ደደባ ህንከካሱሬ? 11 አከ
ስት፥ ነምች ደደባን ኩን፥ ኦቦሌሱምትኬ
እን ክርስቶስ ዱኤፍ ቤኩምሰ አት ቀብዱን
እንበሌፈመ*። 12 ከራ ከናን ኦቦሎተኬሰን
የክተኒ፥ ያደ ገራሳኒ እሰ ደደባ መዴሱኬ
ሰኒን ክርስቶስን እንየክቱ። 13 ከናፍሰ ኛተ
አከሲት ድአቼን ሰበቢ ኦቦሌሰኮ ኩፍሱ ዮ
ተኤ፥ አን ኦቦሌሰኮ አከን ህንኩፍፍኔት
መቱማ ዴብኤ ፎን ህንኛዱ*።

*9. ሮማ 14፡13፤ ገላ 5፡13 *11. ሮማ 14፡15
*13. ሮማ 14፡21

ቦቆና 9
ፈኬኘ ኤርገማ ቶኮ

1 አን ብርመዱ ምቲሬ? አን ኤርገማ
ምቲሬ? አን ጎፍታኬኘ ዩሱስን ህንአርግ
ኔሬ? እስን ቡአ ሆጂ አን ጎፍታዳፍ
ሆጂዴ ምቲሬ*? 2 ኤርገማ ተኡንኮ ወረ
ካን ብረት ህንፉደተምኔ ዮ ተኤዩ፥ እስን
ብረት ፉደተማደ፤ እስን ከን ጎፍታ ተኡ
ንኬሰንዩ ኤርገማ ተኡኮ መለቶዳን
እንጭምሰ*።

*1. 4፡15፤ 15፡8-9፤ ሆኤ 9፡3-5
*2. 2ቆሮ 3፡2-3፤ 12፡12

3 ወረ አነረት ዱበተኒፍ ዴቢ፥ ዋን አነ
ረት ዱበተኒፍሰ ፈልመተ ቀበ*። 4 ዋን
ኛትኑ ዋን ዱግኑሰ አርገቹን ኑፍ ህንተ
ኡሬ*? 5 አከ ኤርገሞተ ወረ ካኒ፥ አከ
ኦቦሎተ ጎፍታ፥ አከ ኬፋሰ ኑእሞ ኒቲ
አመንቴ ፉኔ እዶ ሁንዱማት ወጅን አዴ
ሙን ኑፍ ህንተኡሬ*? 6 ዮኪስ አኑማፍ
ባርናባሰ ዱዋቱ ሶረኬኛፍ አዳን ሆጂቹን
በርባድችሴሬ*? 7 ነምን ሎልቱ ተኤ ቀጨ
ረሜ፥ ሆሪ አፈሳቲን ሎለ ደቄ ቤካሬ?
ነምን ወይኒ ዳቤ፥ እጀ ወይንቻ ህንኛ
ቱሬ? ነምን ሆሪ ትክሱ፥ አነን ሆሪ ሰና
ህንዱጉሬ?

*3. 4፡3 *4. 9፡13-14፤ ሉቃ 10፡7-8
*5. ማቴ 8፡14፤ ዮሀ 1፡42፤ ሆኤ 1፡14
*6. ሆኤ 13፡2፤ 2ተሰ 3፡7-9

8 አን እሰ ሴርች ጂዱን ዱበደ መሌ፥
ያደ ነማ ዱካ ቡኤ ከነ ህንዱበዱ። 9 ሴረ
ኬሰት፥ «ቆትዮ ስርብሲሳረ ጅሩ አፉንሳ
ህንህድን!» ከን ጂዱ ጫፈሜ ጅረ፤ ኤጋ
ዋቀዮ ቆትዮተ ዱዋዷፍ ድሜሬ*? 10 ከራ
ሁንዱማ ዋኤኬኛፍ ዱበተ ምቲሬ? ነምን
ቆቲሰ ቆቱ ዋ አብደቻ አከ ቆቱፍ፥ እን
ምዳን ስርብሲሱሰ እጀሳቲ ህርመቹዳፍ
አብደቻ አከ ስርብሲሱፍ፥ ኩን ኑፍ ጂዴ
ጫፈሜ*። 11 ኑእ ወንተ ጅሬኘ ሀፉራቲፍ
በርባድችሱ ኤርገ እስኒፍ ፈጫፍኔ፥ ወንተ
ጅሬኘ ፎኒቲፍ በርባድችሱ ኡቱ እስንራ
ሃመትኔ ኑት ጉደተ ቱሬሬ*? 12 ወር ካን
ከን አከሲ እስንራ አርገቹን እንተአፍ ኤርገ
ተኤ፥ ኑፍሞ ጫላት ኑፍ ህንተኡ ቱሬሬ?
ኑእ ገሩ ዋን ኑፍ እንተአ ቱሬ ከናን ህንሆ
ጂትኔ፥ ወንጌለ ክርስቶስት ደንቀራ አከ
ህንታኔፍ፥ ዋን ሁንዱማ አፍረ ኬኘ*።

*9. ኬሰ 25፡4፤ 1ጢሞ 5፡18 *10. ያቆ 5፡7፤
2ጢሞ 2፡6 *11. ሮማ 15፡27
*12. ሆኤ 20፡33-34፤ 2ቆሮ 11፡9፤ 12፡13

13 ወር መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ሆጂተን፥
መነ ቁልቁሉማቲ ኛተሳኒ አከ አርገተን፥
ወር እዶ አርሳት ቀልመ ድኤሰን እሰ አር
ሳዳፍ ድአቴ ሰነራ አከ ህርመተን ህንቤክ
ተኒሬ*? 14 አከሱመሞ ወር ወንጌለ ለብሰን
ዋን እቲን ጅራተን ወንጌልቹማን አከ አር
ገተን ጎፍትች አቦሜራፍ*። 15 አን ገሩ ዋን
አናፍ እንተአ ቱሬ ከነ ኬሳ ቶኮትሌ ድመ
ህንባኔ፤ አመሰ ወንተ አናፍ እንተአ ቱሬ
ከነ አርገቹዳፍ ጂዴ ከነ ጫፉኮ ምት፤ ከና
መና ዱኡኮ ወየ፤ ዋነን እቲን አፍ ጀጁ
ደንደኡ ከነ፥ ነምን ብሻን እት ነዱራ ህን
ነቅን*። 16 ወንጌለ ለለቡኮቲን አፍ ጀጁ
ህንደንደኡ፤ ከነ ህሙን አነራ እንበርባ
ደመ፤ ወንጌለ ዮን ለለቡ ደባዴ ገሩ፥
አናፍ ወዮ*! 17 ፌደኮቲን ኡቱን ከነ ጎዴ
ገቲ ነንአርገደን ቱሬ፤ ፌደኮ መሌ ኤርገ
ተኤ ገሩ፥ ሆጂን ኩን ዋቀዮ ብራ ሀደራ
አነት ኬነሙሳት*። 18 ኤጋ ቡአንኮ
ማልሬ? ቡአንኮ ለለቡኮት፥ ወንጌላን እሰ
አርገቹን አናፍ እንተአ ቱሬሰ ኡቱ ህንጋፈ
ትን፥ ወንጌለ ቶለ ነመት ህሙደ።

*13. ኬሰ 18፡1-3 *14. 9፡4፤ ማቴ 10፡10፤
ሉቃ 10፡7፤ ገላ 6፡6 *15. 18፡3፤
2ቆሮ 11፡7-8 *16. 1፡17፤ ኤር 20፡9
*17. 4፡1-2

19 ነሞተ ሁንዱማ ብረት ብርመዱ
ተኤ ኡቱመን ጅሩ፥ ጫላት ነሞተ ቡፈቹ
ዳፍ ሁንዱማፍ ገርበ አፍ ጎዴረ*። 20 ይሁ
ዶተ ብረት፥ ወረ ይሁዶታ ቡፈቹዳፍ አከ
ይሁዲን ተኤ፥ ወረ ሴረ ጀለ ጅረን
ብረት፥ አፊኮቲ ሴረ ጀለ ዮን ጅራቹ ደባ

ዴዬ፥ ወረ ሴረ ጀለ ጅረን ሰነ ቡፌቹዳፍ
አከ ነመ ሴረ ጀለ ጅሩን ተኤ*፤ 21ወረ
ሴርቾ ህንቀብኔ ብረት፥ እሳን ቡፌቹዳፍ
አከ ነመ ሴርቾ ህንቀብኔን ተኤ፥ ሀተኡዩ
መሌ፥ ሴረ ክርስቶስ ጀለ ዋነን ጅሩፍ፥
አን ሴረ ዋቀዮ ህንደብኔ*። 22ወረ አመን
ቲት ጦቤ ተአን ብረት፥ ወረ አመንቲት
ጦቤ ተአን ቡፌቹዳፍ አከ ነመ ጦቤ
ተኤረ፤ ከራዱመ ሁንዱማን ነሞተ ሙራ
ሰሌ ኦልቹዳፍ፥ ነሞተ ሁንዱማ ብረት
ዋን ፈካቱ ሁንዱማ ተኤረ*። 23ሆጂ ወን
ጌላቲን ኬናሳ ኬሳ ህርመቹዳፍ፥ ወንጌላፍ
ጂዬ ከነ ሁንዱማ ነንጎደ።

*19. 10፡33፤ ማቴ 20፡27-28
*20. ሆኤ 16፡3፤ 21፡20-26 *21. ገላ 2፡3
*22. ሮማ 11፡14፤ 2ቆሮ 11፡29

24ወር ወል ዶርጎመን ሁንድኑ ዮ ፊገ
ንዩ፥ ከን ዱረ ደርቤ ኬና አርገቱ ገሩ፥
ቶክቾ አከ ተኤ ህንቤክተኒሬ? እስንስ አከ
ሱመ ኬና ሰነ አከ አርገተኒፍ ፊጋ*! 25ነምን
ዶርጌዳፍ ቆጰኡ፥ ዋን ኤገቹ እሰ በርባድችሱ
ሁንዱማራ ኦፍ እንኤገተ፥ ወር ወል ዶርጎ
መን ጎንፎ ባለራ ሆጄተሜ፥ እሰ ጮለጌ በዱ
አርገቹዳፍ ከነ ጎዱ፤ ኑእ ገሩ እሰ ህንበድኔ
አርገቹዳፍ እንደማነ*። 26አንስ አኩመ ከነት
አኬከኮ ብረ ገኡዳፍ ነንፊገ፤ አቦቱንኮስ አከ
ነመ አኬከሳ ደቤ ቅሌንሰ ሩኩቱ ህንተኡ።
27አን ወረ ካን ዶርጎሜት ዋሜ፥ ኦፊኮቲ
አከን ኬሳ ህንሀምብፈምኔፍ፥ ደግንኮ እተ
በሬ ዋን እተ ዱፉ ሁንዱማ አከ ደንደኡ፥
ሀሌሌ አከ አቦመሙስ ጎቹን አናፍ እንተአ*።

*24. ፊሊ 3፡12-14፤ 2ጢሞ 4፡7
*25. 2ጢሞ 2፡4-5፤ 4፡8፤ 1ጴጥ 5፡4፤
ያቆ 1፡12 *27. ሮማ 8፡13-14፤ 13፡14

ቦቆና 10

ዋቀዮሊ ቶልፈመንራ ኦፍ ኤገቹሱሳ

1ያ ኦቦሎተኮ! አቦትንኬኝ ሁንድኑ፥
[ኡቱባ] ዱሜሳ ሰነ ጀለ አከ ቱረን፥ ሁን
ዱምትሳኒስ ገላንቾ አከ ጨኦን አከ ቤክ
ተን ነንበርባደ*፤ 2ሁንዱምትሳኒስ ከን
ሙሴ ተኡዳፍ ዱሜስቻፍ ገላንቾ ኬሰት
ጬጰመኒሩ፥ 3ሁንዱምትሳኒ ኛተ ሀፉራ
እሰ ቶክቾ ሰነ ኛተኒሩ*፤ 4ሁንዱምትሳኒ
ዱጋቲ ሀፉራ እሰ ቶክቾ ሰነ ዱገኒሩ፤
እሳን ከታ ሀፉራ እሰ ጉድቾ፥ እሰ እሳኒ
ወጅን አዴማ ቱሬቲ ዱገኒሩ፤ ከታን
ጉድቾ ሱንሞ ክርስቶስ ቱሬ*። 5ሀተኡዩ
መሌ፥ ዋቀዮ እሳን ኬሳ ነሞተ ባይኤት
ዋን ህንገመድኒፍ፥ ለፈ ዱዋት እንገተ
መን*።

*1. በኡ 13፡21-22፤ 14፡22-29፤
ፋር 78፡13-14 *3. በኡ 16፡4፥35፤
ፋር 78፡24-29 *4. በኡ 17፡6፤ ለኮ 20፡11፤
ኬሰ 32፡4፥18፤ ፋር 78፡15-16
*5. ለኮ 14፡22-23፥29-30፥32፤ እብ 3፡17

6ወንት ኩን ሁንድኑሞ፥ ኑስ አኩመ
እሳን ሰና ዋን ሀማ አከ ህንሀውኔፍ፥ ኦፍ
ኑኤገቹሱ*። 7እሳን ኬሳ ካን ዋቀዮሊ ቶል
ፈመኒፍ አከ ሰገደን፥ እስን ወረ ዋቀዮሊ
ቶልፈመን ዋቴሰን ህንተእና! አኩመ
ጫፈሜ፥ «ጀር ገር-መሌ ኛቹፍ ዱጉፍ
ታአኒ፥ ገር-መሌ ስርቡፍሞ ከአን»
ጂዬ*። 8እሳን ኬሳ ካን ጋለሞቱማት ገድ
ኦፍ ዲሰኒ፥ ጉያ ቶኮት ነሞትን ኩምን
ድግደሚ ሰድእ አከ ዱመን፥ ኮታ ኑሞ
ጋለሞቱማት ገድ ኦፍ ህንዲፍኑ*! 9እሳን
ኬሳ ካን አንጎ ጎፍትቻ ቆረኒ፥ ቦፍን አከ
እሳን በሌሴ፥ ኑሞ አንጎ ጎፍትቻ ቆሩን
ኑፍ ህንተኡ*። 10እሳን ኬሳ ካን ጉንጉ
መኒ፥ ኤርገማ እሰ ነመ በሌሱን አከ በሌ
ፈመን፥ እስንስ ህንጉንጉምና*!

*6. ለኮ 11፡4፤ ፋር 78፡18-20 *7. በኡ 32፡6
*8. ለኮ 25፡1-18 *9. ለኮ 21፡5-6
*10. ለኮ 14፡2፤ 16፡41-49፤ እብ 3፡11፥17

11ወንት ኩን ሁንድኑ ወረ ካን ቆቆበቹ
ዳፍ እሳንት ዱፌ፥ ኑእ ወረ ዱምን በርቻ
እረ ገኤፍሞ በሩምሰ አከ ኑፍ ተኡፍ
ጫፈሜ*። 12ከናፍስ ነምን ዳበቱ ዋን ጅሩ
እተ ፈካቱ፥ አከ ህንኩፍኔፍ ኦፍ ሀኤ
ገቱ*! 13ቆረምን ነመት ዱፌ ህንቤክኔ እስ
ንት ህንዱፍኔ፥ ዋቀዮ አመነማ ዋን
ተኤፍስ፥ ሁምነኬሰን ገረራት አከ እስን
ቆረምተኒፍ እስን ህንዲሱ፥ ገሩ ቆረመ ሰነ
ኬሰት አከ እስን ደንዴሰን እንጎደ፥ ከራ
እስን ኬሳ ባተንስ እስኒፍ እንኬነ*።

*11. ሮማ 15፡4፤ እብ 4፡11፤ 1ጴጥ 4፡7
*12. ሮማ 11፡20 *13. 1፡9፤ 2ተሰ 3፡3፤
ያቆ 1፡13፤ 2ጴጥ 2፡9

14ከናፍስ ያ ምቾተኮ፥ ዋቀዮሊ ቶልፈ
መኒፍ ሰገዱራ ፈጋዳ*! 15እስን ወረ ሁብቶት
ነንዱበደ፤ ዋነን ዱበዱሞ እስኑምት ፈረዳ!
16ጦፎ ኤባ እሰ ኤብፈትኑራ ህርመቹንኬኝ፥
ዲገ ክርስቶስራ ህርመቹኬኝ ምቲሬ? ቡዴነ
እሰ ጨብሰትኑራ ህርመቹንኬኝ፥ ደግነ ክርስ
ቶስራ ህርመቹኬኝ ምቲሬ*? 17ቡዴን ቶክቾ
ዋን ጅሩፍ፥ ኑስሞ ሀመም ዮ ባይአትኔዩ፥

ሁንዱምትኬኘ ቡዴነ ቶክቾ ሰነራ ዋን ህርመ
ትኑፍ፥ ኑእ ደግነ ቶክቾ* ። 18 ሜ ሰበ እስራ
ኤል እላላ፥ ወር ኬና ድአቱ ሰነራ ኛተን፥
ኬና እዶ አርሳራ ዋቀዮ ወጅን ህርመቱ
ምቲሬ*? 19 ኤጋ ኩን፥ ቀልም ዋቀዮሊ ቶል
ፈመኒፍ ድኤፈሜ ዮኪስ ዋቀዮ ቶልፈማን
ኦፉመሳቲ ዋን ቶኮት እንገለ ጄቹኮቲሬ*?
20 ዋዉ! ወር ሰበ ዋቀዮ ህንተእን ዋን ቀል
ማፍ ድኤሰን ሀፉሮተ ሀሞታፍ ድኤሱ መሌ፥
ዋቀዮፍ ምት ጄቹኮት፤ አንሞ አከ እስን ሀፉ
ሮተ ሀሞታ ወጅን ህርማቶተ ታተን ህንበር
ባዱ* ። 21 ጦፎ ጎፍታ ኬሳ አከሱመስ ጦፎ
ሀፉሮተ ሀሞታ ኬሳ ዱጉ ህንደንዴሰን፤ ማዲ
ጎፍታራ አከሱመስ ማዲ ሀፉሮተ ሀሞታራ
ህርመቹ ህንደንዴሰን*፥ 22 ኑእ ጎፍታ ህናፍ
ስሱ በርባድናሬ? ኑእ እሰ ጫላ ጀቦዻሬ*?

*14. 1ዮሀ 5:21 *16. 11:23-26፤
ማቴ 26:26-28፤ ማር 14:22-24፤
ሉቃ 22:19-20፤ ሆኤ 2:42 *17. 12:27፤
ሮማ 12:5 *18. ሌዎ 7:6፥15፥16 *19. 8:4
*20. ኬሰ 32:17፤ ሌዎ 17:7፤ ሙል 9:20
*21. 2ቆሮ 6:15-16 *22. ኬሰ 32:21

23 «ወንት ሁንድኑ ዶዋ ህንቀቡ!»
እንጄደመ፥ ገሩ ወንት ሁንድኑሞ ነመ ህን
ገርጋሩ፥ «ወንት ሁንድኑ ዶዋ ህንቀቡ!»
ገሩ ወንት ሁንድኑ እጃርሳፍ ህንተኡ* ።
24 ነምን ዋን እሰት ቶሉ ኡቱ ህንተእን፥
ዋን ነመ ከን ብራት ቶሉ ሀበርባዱ*!
25 ፎን ዻቢ ፎኒት ጉርጉረሙስ፥ ያደ ገራ
ኬሰኒ አከ ህንቱቅኔፍ፥ ዋቀዮሊ ቶልፈመ
ኒፍ ቀለሙሳ ኡቱ ህንጋፈትን፥ ኛቹ
እንደንዴሱ*፤ 26 አኩመ ጫፈትን ቁልቁላ
አን ጄዱዩ፥ «ብይ ለፉ ወንት እሼ ኬሰ
ጅሩስ ሁንድኑ ከን ጎፍታት*» ።

*23. 6:12፤ 8:1 *24. 13:5፤ ሮማ 15:2፤
ፊሊ 2:4 *25. ሮማ 14:2-10
*26. ፋር 24:1፤ 50:12

27 ነምን ህንአመንኔ ቶኮ መነሳት
ኛታፍ ዮ እስን ዋሜ፥ እስንስ ደቁ ዮ በር
ባደን፥ ያደ ገራኬሰኒ አከ ህንቱቅኔፍ፥
ማሊፍ ቆጻኤ ጄተኒ ኡቱ ህንጋፈትን፥
ዋን እስኒፍ ድአቴ ኛዻ! 28 ነምን ቶኮ፥
«ኩን ቀልመ አርሳዻፍ ድአቴደ» ጄዴ ዮ
እስንት ህሜ ገሩ፥ ዋኤ ነምቾ እስንት ህሜ
ሰናፍ፥ ያደ ገራሳስ ዋን ቱቁፍ ህንኛ
ትና*! 29 ኩንስ ያደ ገራሳ አከ ህንቱቅኔፍ
መሌ፥ ያደ ገራኬ ጄቹኮ ምት፤ አትሞ፥
«ዮስ ብርመዱማንኮ ያደ ገራ ነመ ብራቲን
ማሊፍ እትፈመሬ? 30 አን ገአኮ ገለቴፈዴ
ዮን ፉደዴ፥ ኛተ እሰ አን ዋቀዮን እት
ገለቴፈዴፍ ማሊፈን ጬጸአመሬ?» ጄቴ
እንጋፈተ ተአ* ።

*28. 8:7 *30. ሮማ 14:6፤ 1ጢሞ 4:4

31 ኤጋ ዮ ኛተን ዮኪስ ዮ ዱግደን
ዮኪስ ዋኑመ ሆጄተን ሁንዱማ ኡልፍነ
ዋቀዮፍ ሆጄዻ*! 32 ወረ ይሁዶታት፥ ወረ
ይሁዶተ ህንተእንትስ ዮኪስ ወልዻ ክርስቲ
ያና ዋቀዮት ጉፉ ህንተእና*! 33 አን ከራኮ
ዋኑመን ሆጄዱን ነመ ሁንዱማ ገመድቺሱ
ነንያለ፤ እሳን አከ ፈየኒፍ፥ ዋን አናፍ
ዋኤ ባሱ ኡቱ ህንተእን፥ ዋን ነሞተ ባይ
ኤዻፍ ዋኤ ባሱ ነንበርባደ* ።

*31. ቆሎ 3:17 *32. ሮማ 14:13 *33. 8:13፤
9:19-22

ቦቆና 11

1 ኤጋ አኩመ አን ፈኬኘ ክርስቶስ
ፉደዴ፥ እስንስሞ ፈኬኘኮ ፉደዻ*!

*1. 4:16፤ ፊሊ 3:17

አከ እት ዱበርቶትን ሰገዻፍ ድአቼን ተኡ

2 ዋን ሁንዱማት ዋን ነያደተኒፍ፥ በር
ሲሰ አን እስን በርሲሴት ቀበምተኒ ዋን
ጅርተኒፍ፥ እስን ነንጀጀ ። 3 አመሞ ክርስ
ቶስ መታ ወረ ዺራ፥ አባን መና መታ
ሃደ መና፥ ዋቀዮ መታ ክርስቶስ ተኡሳ፥
አከ ቤክተን ነንበርባደ* ። 4 ዺር ወልዻ
ኬሰት ዮሙ ከደቱ ዮኪስ ዮሙ ዋን ዋቀዮ
እት ሙልእሴ ህሙ፥ ዮ ሀጉገቴ መታሳ
እንሰልጵሰ ። 5 ዱበርቲን ወልዻ ኬሰት
ዮሙ ዋቀዮን ከደቱ ዮኪስ ዮሙ ዋን
ዋቀዮ እት ሙልእሴ ህምቱ፥ ዮ ሀጉገቹ
ደባቴ ገሩ፥ መታሼ እንሰልጵፍት፥ እሼን
ኩን ዱበርቲ መታ ሃደቴ ወጅን ወል ህን
ጫልቱ ። 6 ኤጋ ዱበርቲን ዮ ሀጉገቹ
ደባቴ፥ ርፌንሰ መታሼ ሙረቹዩ ህንዬ
ላቱ፥ ዱበርቲን ሰበቢ መሌ ርፌንሰ
መታሼ ሙረቴ ዮኪስ ሃደቴ ሰልጳቹ ዮ
ጅብቴሞ ሀሀጉገቱ ።

*3. 3:23፤ ኡመ 3:16፤ ኤፌ 5:23

7 ዺር ብፌ ዋቀዮቲፍ ኡልፍነ ዋቀዮ
ከን አርግሲሱ ኤርገ ተኤ፥ ሀጉገቹን እሳፍ
ህንተኡ፤ ዱበርቲን ገሩ ኡልፍነ ዺራ
እንአርግሲፍት* ። 8 ጀልቀበት ዱበርቲቱ
ዺረቲ አርገሜ መሌ፥ ዺር ዱበርቲቲ ህን
አርገምኔ ። 9 ዱበርቲቱ ዺራፍ ጄዴ

ኡመሜ መሌ፥ ዲር ዱበርቲዳፍ ጇዴ ህን
ኡመምኔ*። [10]ከናፍ ዱበርቲን ኤርገሞተ
ዋቀዮ ዱረት አቦ ጀለ ጅራቹሼ ከን አርግ
ሲሱ፥ ሀጉጊ መታራ ቀባቹን እንተአፍ*።
[11]ሀተኡዩ መሌ፥ ጎፍታን እሼ ዱበርቲ
እሰ ዲራቲ፥ እሰ ዲራስ እሼ ዱበርቲቲ
አዳን ባሴ ህንእላሉ። [12]ዱበርቲን ዲረቲ
አኩመ አርገምቴ አከሱመሞ ዲር ዱበር
ቲራ ደለቴ፥ ሁንድኑ ገሩ ዋቀዮ ብራ
ዱፈን።

*7. ኡመ 1:26-27 *8-9. 1ጢሞ 2:13፤
ኡመ 2:18-23 *10. ኡመ 6:2፤ 24:65

13 ዱበርቲን ኡቱ መታሼ ህንሀጉገትን
ወልዳ ኬሰት ዋቀዮን ከደቹን ቀጂላዳሬ?
እስኑምት አፊኬሰኒ ፈረዳ! [14]ዲር ርፌንሰ
መታሳ ዴሬፈቹን እሳፍ ሰልጵነ አከ ተኤ፥
አክ ነምን እት ኡመሜ እስን ህንበርሲ
ሱሬ? [15]ገሩ ዱበርቲን ርፌንሰ ዴራ ዮ
ቀባቴ፥ ኩን እሼዳፍ ኡልፍነ ምቲሬ?
ርፌንስሼስ አከ እሼን እቲን ጎልገቱፍ ኬነ
ሜፍ። [16]ነመ ያደ ከናን ሞርሙ በርባዱፍ
ገሩ፥ ኑእ፥ ወልዶትን ዋቀዮስ አመለ ከን
ብራ ህንቀብኑ*። *16. 1ጢሞ 6:3-5

አከ እት ወልት ቀበሙን ተኡ

17 ዩሮ ሰገዳፍ ወልት ቀበምተንት፥
አከ እት ወልት ቀበሙኬሰኒ ወዩሱረ ጫላ
ከን በሌሱ ዋን ተኤፍ፥ ዋኤሳቲፍ እሰ አን
ዱበቹፍ ጅሩ ኬሰት እስን ህንጀጀዱ።
[18]ሁንዱማ ዱረ ወልዳንኬሰን ዮሙ ወልት
ቀበሙ፥ ያዳን ገርገር በኡን እስን ኬሰ አከ
ጅሩ ደገኤረ፤ ከነ ኬሳ ካን ዱጋ አከ ተኤ
ነንአመነ*። [19]እስን ኬሳ ወር ቆረመኒ ፉደ
ተመን አከ ቤከመኒፍ፥ እስን ግዱት በርሲ
ሰሳኒቲን ገርገር በኡን ጅራቹቱ ተአ*።
[20]ኤጋ አከ እስን እት ወልት ቀበምተን
ከነት ወልት ቀበሙን፥ እርባተ ጎፍታ እሰ
ቂልቂሉ ኛቹፍ ህንተኡ። [21]ዩሮ ኛታት
ሁንድኑ አዱመ አዳን ኛተ ፍዴ ዱፌ
ኛቹት እንከአ፥ እን ቶኮ እንቤለአ፥ እን
ካንሞ እንመቻአ። [22]ማሊ? መነ እት
ኛተኒ ዱግደን ህንቀብደኒሬ? ዮኪስ ወልዳ
ዋቀዮ ቱፈቹኬሰኒ? ወረ ሆማ ህንቀብኔስ
ዩላስሱኬሰኒ? አን ማል እስኒን ጇዱሬ?
እስን ጀጀዱሬ? አን ከነረት እስን ህንጀ
ጀዱ*።

*18. 1:10-12፤ 3:3-4 *19. ማቴ 18:7፤
1ዮሀ 2:19 *22. ያቆ 2:5-6

ዳቢ እርባተ ጎፍታ ያደቺሱሳ

(ማቴ 26:26-29፤ ማር 14:22-25፤
ሉቃ 22:14-20)

23 በርሲፍን አን እስንት ደበርሴ፥
እሱመ አን ጎፍታ ብራ ፉደዴ ቱሬ፤
እንስ፥ ዩሱስ ጎፍታን ሀልከኑመ እት ደበ
ርፈሜ ኬነሜ ሰነት ቡዴነ ፉዴ፥ [24]ዋቀ
ዮን ገለቴፈቴ፥ ቡዴንቸ ጨብሴ፥ «እን
እስኒፍ ጨቤ ኩን ደግነኮት፥ ከነስ ሴናኮ
ቲፍ ጎደዳ!» ጇዴ። [25]ኤርገ ኛተኒ ቦዴስ
አኩመ ሰነት ጦፍቸ ፉደቴ፥ «ጦፎን ኩን
ከኩ እሰ ሃራ፥ ዲገኮቲን ዳበቱደ፤ ዩሮ
ዱመ እሰ ኬሳ ዱግደንት ሴናኮቲፍ
ጎደዳ!» ጇዴ*። [26]ዩሮዱመ ቡዴነ ከነ
ኛተንት፥ ዩሮዱመ ጦፎ ከነ ኬሳ ዱግደ
ንት፥ ሀመ ጎፍታን ዴብኤ ዱፉት አከ እን
[ነሞታፍ] ዱኤ እንለብስቱ።

*25. በኡ 24:8፤ ኤር 31:31-34፤
በኡ 24:6-8

ኡቱ ገርገር ህንባስን እርባተ ጎፍታት ድአቹን ማል አከ ፍዱ

27 ከናፍስ ሰበቢ ማሊቲፍ አከ ድአቱ
ኡቱ ገርገር ህንባስን ነምን ቡዴንቸ ኛቱ፥
ጦፎ ጎፍታ ኬሳስ ዱጉ፥ ደግነ ጎፍታ ዲገ
ሳስ እንየከ። [28]ኤጋ፥ ነምን ቆሬ አፍ ሀእ
ላሉ! ኤርገሲስ ቡዴንቸራ ሀኛቱ፥ ጦፍቸ
ኬሳስ ሀዱጉ*። [29]ደግነ ጎፍታ ተኡሳ
ያደቴ ኡቱ ገርገር ህንባስን ነምን ቡዴንቸ
ኛቱ፥ ጦፍቸ ኬሳስ ዱጉ፤ ፍርዲ አፍረት
ፍዱዳፍ እንኛተ እንዱገስ*። [30]ሰበቢ ከናፍ
ባይኤንኬሰን ዱኩብሰቶደ፥ ደደቦደስ፤
ነሞትን ካንስ ዱአኒሩ። [31]ኡቱ አፍረት
አርግኔ ኑእ አፍረት ሙሬረ ተኤ፥ ዋቀዮ
ኑት ህንፈረዱ ቱሬ። [32]ዩሮ አመ ኑት ፈረ
ደሙሞ፥ ፍርዲን በረበራ ብየ ለፋ ወጅን
አከ ኑት ህንፈረደምኔት፥ ጎፍትች አከስት
አደቤ ኑቀጇልቸ*።

*28. ማቴ 26:22፤ 2ቆሮ 13:5
*29. 10:16-17 *32. እብ 12:5-6፤ 1ጴጥ 4:17

33 ከናፍስ ያ አቦሎተኮ! እርባተ
ጎፍታ እሰ ቂልቂሉ ኛቹዳፍ ዮሙ ወልት
ቀበምተን ወል ኤጋ። [34]ወልት ቀበሙንኬ
ሰን ፍርዲ ዋቀዮ አከ እስንረት ህንፍድ
ኔፍ፥ ነምን ቤለኤ መነሳት ሀኛቱ! ዋኤ
ድመ እሰ ከን ብራሞ ዮሙን ዱፉ ነንሴ
ረደ*።

*34. 16:5

ቦቆና 12

ሀፉር ቁልቁሉን ኬና ገራገራ ኬኑሳ

1 ያ አቦሎተኮ! ዋኤ ኬና ገራገራ ሀፉር
ቁልቁሉን ኬኑ፥ አከ ሁበተን ነንበርባደ*።
2እስን አመሌ ሰበ ዋቀዮ ኡቱ ህንተእን
ዱረ፥ ከራራ ካቾፈምተኒ ገረ ዋቀዮሊ
ቶልፈመን ወረ ዱዳት፥ አከ ኦፈማ ቱር
ተን እንቤክቱ*። 3አከሱመስ ነምን ሀፉረ
ዋቀዮቲን ጌጌፈሙ፥ «ዬሱስ አባረማደ»
ጂቹ፥ ነምን ቶኮሌስ ሀፉረ ቁልቁሉቲን ዮ
ተኤ መሌ፥ «ዬሱስ ጎፍታደ» ጂቹ፥ አከ
ህንደንዴኜ ጭምሴ እስንተን ቤክስሰ*።
*1. 14:1 *2. አን 2:18-19 *3. ማር 9:39፤
ዮሀ 13:13፤ 1ዮሀ 4:2-3

4 ኬናን ሀፉራ ጎሰ ገራገራቱ ጅረ፥ ሀፉ
ርቾ ገሩ ቶክቹመ*። 5ኤርጋ ገራገራቱ
ጅረ፥ ጎፍታን ኤርገመኒፍ ገሩ ቶክቹመ*።
6ሆጂ ገራገራቱ ጅረ፥ ዋቀዮ እን ሆጂ ሁን
ዱማ አዱመ አዳን ያደ ነማ ኬስ ካኡ ገሩ
ቶክቾ*። 7ከራን ኬናን ሀፉራ አዱመ አዳን
ነመ ኬሳ ሙልአቱ፥ ሁንዱማፍ ቡአ አከ
ተኡፍ ኬነሜ*፤ 8እሰ ቶኮፍ ኦጉማዳን
ዱበቹቱ ሀፉራን ኬነሜፍ፥ እሰ ካኒፍሞ
ቤኩምሰ በርሲሱቱ ሀፉሩመ ሰናን ኬነ
ሜፍ*፤ 9እሰ ካኒፍ አመንቲቱ ሀፉሩመ
ሰናን ኬነሜፍ፥ እሰ ካኒፍሞ ኬና ወረ
ዱኩብሰተን ፈይሱቱ ሀፉረ ቶክቾ ሰናን
ኬነሜፍ፤ 10እሰ ካኒፍ ድንቂ ሆጄቹቱ፥
እሰ ካኒፍ ራጂ ዱበቹቱ፥ እሰ ካኒፍ ሀፉ
ሮተ ገርገር ባሴ ቤኩቱ፥ እሰ ካኒፍ አፉን
ህንቤከምኔን ዱበቹቱ፥ እሰ ካኒፍ አፉን
ህንቤከምኔ ሰነ ሂኩቱ ኬነሜፍ*! 11ሀፉር
እኑምት ቶክቾ ሱን ሆጂ ከነ ሁንዱማ ሆጄ
ተሙዳን እንገአ፤ እን አከ ጃለለሳት ቶኮን
ቶኮን ነማፍ ኬና አዳ እንህረ*።
*4. 12:11፤ ሮማ 12:6-8፤ ኤፌ 4:4
*5. 8:6፤ ኤፌ 4:11 *6. ኤፌ 4:6
*7. 14:26፤ ኤፌ 4:12 *8. 13:2
*10. 13:1-2፤ 14:1፥5፥24፥29፤ ሆኤ 2:4፤
1ዮሀ 4:1 *11. ሮማ 12:3፤ ኤፌ 4:7

ፈኬኘ ደግነ ቶክቾ ቡአ ደግና ባይኤ ቀቡ

12 ክርስቶስ አከ ደግነ ቶክቾ እሰ ቡአ
ደግና ባይኤ ቀቡት፤ ቡኣን ደግና ሱን ዮ
ባይአተንዩ ደግኑመ ቶክቾ*። 13ኑእ ይሁዶ
ትን፥ ወር ይሁዶተ ህንተእንስ፥ ወር ገር
ቡማ ጀለ ጅረን፥ ወር ብርመዱንስ
ሁንዱምትኬኘ ደግነ ቶኮ ተኡዳፍ ሀፉረ
ቶኮን ጬጸምኔረ፥ ኑእ ሁንዱምትኬኘ አከ
ዱግኑፍስ ሀፉር ቁልቁሉን እን ቶክቾ ኑፍ
ኬነሜረ*።
*12. 10:17፤ ሮማ 12:4-5 *13. ገላ 3:28

14 ደግን ቶኮሞ ቡአ ደግና ባይኤ ቀበ
መሌ፥ ቶክቾ ዱዋ ቀበ ምት፥ 15ፈኬኛፍ
ሚል፥ «አን ሀርከ ምት፥ ከናፍ አን ከን
ደግና ምት» ዮ ጂዴ፥ ኩን ቡአ ደግና
ቶኮ ተኡሳ ህንአልቹ። 16ጉርስ፥ «አን
እጀ ምት፥ ከናፍ አን ከን ደግና ምት» ዮ
ጂዴ፥ ኩን ቡአ ደግና ቶኮ ተኡሳ ህንአ
ልቹ። 17ኤጋ ጉቱማን ደግና እጀ ኡቱ
ተኤ፥ አተምት ደገኡ ደንደአሬ? ጉቱ
ማን ደግና ጉረ ኡቱ ተኤ፥ አተምት ፉን
ፈቹ ደንደአሬ? 18ዋቀዮ ገሩ ቡአ ደግና
ሁንዱማ አዱመ አዳን አከ ኦፊ በርባዴት
እዶ እዶሳት ቆጼሴ*። 19ቡኣን ደግና ሁን
ዱምቱ፥ ቡአ ደግና ቶክቾ እሰ ዋን ቶክቾ
ዱዋ ሆጄቱ ዮ ተኤ፥ አተምት ደግነ ጉቱ
ተአሬ? 20ከናፍ አከ አመ ጅሩት፥ ቡኣን
ደግና ባይኤደ፥ ደግን ገሩ ቶክቾ።
*18. 15:38

21 እጅ ሀርካን፥ «አት አናፍ ህንበርባድ
ችፍቱ» ዮኪስ መታን ሚለንሳቲን «እስን
አናፍ ህንበርባድችፍተን» ጂቹ ህንደንደኡ።
22ጫላትዩ ቡአ ደግና ሁንዱማ ኬሳ ወረ በር
ባድችሶ ህንፈካትኔቱ በርባድችሶደ። 23ቡአ
ደግና ወረ ቱፈተሞ ኑት ፈካተኒፍስ ጫላት
ኡልፍነ እንላትናፍ፤ ቡኣን ደግነኬኛ ወር ህን
አርግሲፈምኔ ኤጉምሰ ጫላ እንአርገቱ፥
24ወረ አርግሲፈመኒፍ ገሩ ኤጉምስ አከሲ
ህንበርባድችፍኔ፤ ዋቀዮ ቡኣን ደግነ ነማ እን
ቱፈተማን ኡልፍነ ጫላ አከ አርገቱት ወልት
ኡሜ። 25እን ኡሜስ ገርገር በኡን ቡአ ደግና
ግዱት ኡቱ ህንአርገምን፥ ቅጤት ወሊሳኒ
ቲፍ አከ ያደኒፍ ከነ ጎዴ። 26ቡአ ደግና ከነ
ኬሳ እን ቶኮ ዮ ድጳቴ፥ ሁንድኑ እሳ ወጅን
እንድጳቱ፤ እን ቶኮ ዮ ኡልፉቴ፥ ሁንድኑ
እሳ ወጅን እንገመዱ*።
*26. ሮማ 12:15

27 አመስ ሁንዱምትኬሰን ደግነ ክርስ
ቶስ፥ አዱመ አዳንስ ቡአ ደግነሳቲት*፥
28ዋቀዮስ ወልዳ ክርስቲያና ኬሰት ዱራን
ዱርሴ ኤርገሞተ፥ ለመፉ ወረ ዋን እን እት
ሙልእሴ ዱበተን፥ ሰደፉ ወረ ዱቢሳ በርሲ
ሰን፥ ከነ ቦዴስ ወረ ድንቂ ሆጄተን፥ እሳንት
አንሴስ ወረ ዱኩብሰቶተ ፈይሱዳፍ ኬና

ቀበን፥ ወረ ነሞተ ገርጋረን፥ ወረ ሆጂ ጌጌ
ሰን፥ ወረ አፋን ህንቤከምኔን ዱበተን
ካሴረ*። 29ሁንዱመቱ ኤርገሞታሬ? ሁንዱ
መቱ ሙልአተ ዋቀዮ ዱበታሬ? ሁንዱመቱ
ዱቢሳ በርሲሳሬ? ሁንዱመቱ ድንቂ ሆጂ
ታሬ? 30ሁንዱመቱ ኬና ዱኩብሰቶተ ፈይሱ
ቀባሬ? ሁንዱመቱ አፋን ህንቤከምኔን ዱበ
ታሬ? ሁንዱመቱ እሰ ዱበተሜ ሂካሬ?
31እስን ገሩ ኬና ወረ ጫለን አርገቹዳፍ
ደመአ! አንሞ እሳን ከነ ሁንዱማገረ እሰ
ጫሉዩ እስንተን አርግሲሰ*።

*27· ሮማ 12፡5፤ ኤፌ 5፡30 *28· 12፡8-10፤
ኤፌ 4፡11-12 *31· 14፡1

ቦቆና 13
ጃለል ሁንዱማገረ አከ ጫሉ አርግሲሱሳ

1አፋን ነሞትን ዮኪስ አፋን ኤርገሞትን
ዋቀዮ ዱበተኒን ዱበዴ፥ ጃለለ ዮን ቀባቹ
ደባዴ፥ አን አከ ስቢለ ክልልቹ ዮኪስ ድቤ
ኮሸ ኮሸ ጂዱን ተኤ*። 2ራጂ ዱበቹዳፍ ኬና
ቀባዴ፥ ዶክሳ ጅሩ ሁንዱማ ቤኬ፥ ቤኩምሰ
ሁንዱማ ቀባዴ፥ ጋረ እዶሳቲ ህመን ቡቱት
አመንቲ ጉቱስ ቀባዴ፥ ጃለለ ዮን ቀባቹ
ደባዴ ገሩ፥ አን ሆማ ምት*። 3ወንተን ቀቡ
ሁንዱማ ወረ ደበኒፍ ህሬ፥ እቲን አፍ ጀጁ
ዳፍስ†1 ደግነኮዩ ደበርሴ ኬኔ፥ ጃለለ ዮን
ቀባቹ ደባዴ ገሩ፥ ሆማ ዋኤ አናፍ ህንባሱ*።

*1· 14፡6-9 *2· 12፡8-9፤ ማቴ 7፡22፤
17፡20፤ 21፡21፤ ማር 11፡23 *3· ማቴ 6፡2

4ጃለል ደንደአደ፥ ጋሩማስ እንአርግ
ሲሰ፤ ጃለል ህንህናፉ፥ አፍ ህንጀጁ፥
አፍ ህንቦኮክሱስ*፥ 5ጃለል ለፈ ሰልጵና
ህንእጃጁ፥ ዋን እሰት ቶሉ ዱዋስ ህንበር
ባዱ፥ ህንደለኑ፥ ዋን ህማስ ነመረት ህንለ
ካኡ*። 6ጃለል ቀጂልነ ዱጋት ገመደ
መሌ፥ ጀልእነት ህንገመዱ*። 7ጃለል ከራ
ቶኮሌ ነመ ህንለፈፉ፥ ሁንዱመሳ
እንአመን፥ ሁንዱመሳ አብደተ፥ ሁንዱመ
ሳስ ኦብሰ*።

*4· ያቆ 3፡17 *5· 10፡24፤ ሮማ 15፡1-2፤
ፊሊ 2፡4፥21 *6· ሮማ 12፡9
*7· ፊኬ 10፡12፤ ሮማ 15፡1

8ጃለል ዮምዩ ህንበዱ፤ ኬና ራጂ
ዱበቹ ዮ ተኤ፥ ሀፉፍ ጅረ፤ አፋን ህንቤ
ከምኔን ዱበቹ ዮ ተኤ፥ ዳበቹፍ ጅረ፥
ቤኩምሰስ ዮ ተኤ፥ ሀፉፍ ጅረ። 9ወንት
ኑእ ቤክኑ ሙራሰ፥ ወንት ራጂ ዱበትኑስ
ሙራሰ፤ 10ራወተሙንሳ ዩሮ ገኡሞ፥ እን
ሙራስ ኩን እንሀፈ።

11ሙጪማኮት አከ ሙጫት ነንዱ
በዴ፥ አከ ሙጫት ነንያዴ፥ አከ ሙጫ
ትስ ሰበቢ ነንኬነን ቱሬ፥ አመ ገሩ ኤርገን
ነመ ገአ ተኤ፥ አከ ሙጫት ጅራቹ
ዲሴረ። 12ኑእ አመ አከ ነመ አፍ እላሌ
ኬሰት ዋ አርጌ አበሉሳ ህንሁበትን ሀፌት
እንአርግነ፤ ዮሙስ ገሩ ፉለ ፉላን እንአር
ግነ፥ ወንት አን አመ ቤኩ ሙራሰ፥
ዮሙስ ገሩ አኩመን ኦፊ ቤከሜ፥ አንስ
ጉቱት ቤኩፍ ጅረ*፤ 13ኤጋ አመንቲን፥
አብዲን፥ ጃለል እሳን ኩን ሰደን ሀፈኒ
እንጅራቱ፤ እሳን ኬሳ ገሩ ጃለለቱ ጫለ*።

*12· 8፡3፤ ለኮ 12፡7፤ 2ቆሮ 3፡18፤ 5፡7፤
1ዮሀ 3፡2 *13· ቆሉ 3፡14፤ 1ተሰ 1፡3፤
እብ 10፡22-24፤ 1ዮሀ 4፡16

ቦቆና 14
ዋኤ ኬና ሀፉረ ቁልቁሉ ብራ አርገሙ፥ እት ደበሉሳ

1ኤጋ ጃለለ ብረ ገኡዳፍ ድማ! ኬና
ገራገራ ወረ ሀፉር ቁልቁሉን ኬኑ አከ አር
ገተኒፍ፥ ጫላትሞ ዋን ዋቀዮ እስንት
ሙልእሱ አከ ህምተኒፍ ደመአ*! 2ነምን
ቶኮ አፋን ህንቤከምኔን ዮሙ ዱበቱ፥
ነምን እሰ ሁበቱ ዋን ህንጅሬፍ ዋቀዮት
ዱበተ መሌ፥ ነሞተት ህንዱበቱ፤ ገሩ
ሀፉራን ጌጌፈሜ፥ ዋን ዶክሳ ባይኤ አፍ
ኬሳ ቀቡ እንዱበተ። 3ነምን ዋን ዋቀዮ
እሰት ሙልእሴ ህሙሞ፥ ጭምሱዳፍ፥
ጎርሱዳፍ፥ ጀጀቤሱዳፍ ነሞተት ዱበተ።
4ነምን አፋን ህንቤከምኔን ዱበቱ፥ ኦፊሳ
እንጭምሰ፤ እን ዋን ዋቀዮ እሰት ሙል
እሴ ህሙሞ፥ ወልዳ ክርስቲያና
እንጭምሰ።

*1· 12፡1፥8-10፥31

5አመስ እስን ሁንዱምትኬሰን አፋን ህን
ቤከምኔን አከ ዱበተን፥ ጫላትሞ ዋን ዋቀዮ
እስንት ሙልእሴ አከ ህምተን ነንጃለደ፤ ዋን
አፋን ህንቤከምኔን ዱበተሜ ሰነ፥ አከ ወል
ዳን ክርስቲያና እቲን ጭምነ አርገቱፍ ነምን
ቶኮ ዮ ሂኬ መሌ፥ እን ዋን ዋቀዮ እት ሙል
እሴ ህሙ፥ እሰ አፋን ህንቤከምኔን ዱበቱ ሰነ
ጫላ ዋኤ እንባሰ*። 6ያ አቦሎተኮ፥ አን፥
ሙልአተ ቶኮ ዮኪስ ቤኩምሰ ዮኪስ ራጂ

†1 1ቆሮ 13፡3 «እቲን አፍ ጀጁዳፍ ደግነኮዩ ደበርሴ» ካን፥ «ደግነኮ እብደት» ጂዱ።

ዮኪስ በርሲስ ቶኮ ኡቱን ህንዱበትን፥ አፋን
ህንቤከምኔ ዱዋዳን ዱበቻ ገረኬሰን ዮን
ዱፌ፥ አተምተን እስኒፍ ዋኤ ባሰሬ*?
7ኡሉሌ ዮኪስ ክራረ፥ ምአ ሉቡ ህንቀብኔረ
ትዩ ቆቅን አፉፈሜ ዮኪስ ሩኩተሜ ሱን ዮ
ገርገር በኡ ደባቴ፥ ማሊፍ አከ ተኤ አተምት
ቤከመሬ? 8ሰገሌን ፊንጌ ገርገር በኤ ዮ ደገ
አሙ ደባቴስ፥ ኤኙቱ ሎላፍ ቆጳአሬ? 9እስ
ንስ አከሱመ፥ አረበኬሰኒን ዋን ህንሁበተምኔ
ዮ ዱበተን፥ ነምን አተምት ዋን እስን ጆተን
ቤኩ ደንደአሬ? እስን አከ ዋን ቅሌንሰት ዱበ
ተኒት። 10ብየ ለፋ ኬሰ አፋን ገራገራ ባይኤን
አከ ጅረን ቤከማደ፥ ገሩ እሳን ኬሳ ሰገሌን
ሂካ ህንቀብኔ ህንጅሩ። 11ሰገሌን ሱን ማል
ጄቼ አከ ተኤ ህንቤኩ ዮን ተኤ ገሩ፥ ነምቻ
አፋን ሰነ ዱበቱ ብረት አርመ ተኡኮት፤ እን
ዱበቱ ሱንስ አነ ብረት አርመ ተኡሳት።
12እስንስ ኬና ሀፉራ አርገቼዳፍ ኤርገ ድም
ተኒ፥ ጫላት ዋን ወልዳ ክርስቲያና ጭምሱን
ሆጄቼዳፍ ደመአ!

*5. 12:10፤ 13:2፤ ለኮ 11:29 *6. 12:8

13 ከናፍስ ነምን አፋን ህንቤከምኔን
ዱበቱ፥ እሰ ዱበቴ ሰነ ሂኩ አከ ደንደኡፍ
ከደቼቱ እሰረ ጅረ። 14አን አፋን ህንቤከም
ኔን ዮን ከደዴ፥ ሀፉርኮ እንከደተ፥ ቀልቢ
ንኮ ገሩ እሰ ዱካ ህንከደቱ። 15ኤጋ ማል
ወየሬ? አን ሀፉራን ነንከደደ፥ ቀልቢኮቲን
ስሞ ነንከደደ፤ ሀፉራን ነንፋርፈደ፥ ቀልቢኮ
ቲንስሞ ነንፋርፈደ*። 16ከናአች ዮ አት
ሀፉራን ዋቀዮን ገለቴፈቴ፥ ዋን አት ጄቴ
ኤርገ ህንቤክኔ፥ እን ሂካ ዱብቻ ህንሁበትኔ
አተምት ገለተ አት ድኤስቴ ሰነት፥
«አሜን» ጄቼ ደንደአሬ*? 17ገለትን አት
ድኤስቴ ሀመም ጋሪ ዮ ተኤዩ፥ ነምቻ እሰ
ካን ጭምሱዳፍ ህንገርጋሬ። 18አን ሁንዱመ
ኬሰን ጫላት አፋን ህንቤከምኔን ዋነን ዱበ
ዱፍ፥ ዋቀዮን ነንገለቴፈደ፥ 19ሀተኡዩ
መሌ፥ ወልዳ ክርስቲያና ኬሰት አፋን ህንቤ
ከምኔን ሰገሌ ኩመ ኩደን ዱበቼረ፥ ወረ ካን
በርሲሱዳፍ ቀልቢኮቲን ሰገሌ ሂካ ቀቡ ሽን
ዱዋ ዱበቼ ነንጃለደ።

*15. ኤፌ 5:19፤ ያቆ 5:13
*16. 1ሴና 16:36፤ ነህ 8:6

20 ኦቦሎተነነ! ያደኬሰንት ወረ ገአን ተአ
መሌ፥ ሙጮሊ ህንተእና! ሀማ ሆጄቼት
ገሩ አከ ዳእሞታ ተአ*። 21ሴረ ኬሰት፥
«ነሞተ አፋንሳኒ ህንቤከምኔን፥ ሀጺ ወረ
ካኒቲንስ ሰበ ከነት ነንዱበደ፤ እሳን ገሩ ከነረ
ትዩ አነ ህንደጌፈተን› ጄደ ጎፍትች» ከን
ጄዱ ጫፈሜረ*። 22ኤጋ አፋን ህንቤከምኔን
ዱበቹን ምልክተ ወረ ህንአመንኒፍ ኬነሜደ
መሌ፥ ወረ አመኒፍ ከን ኬነሜ ምት፤ ዋን
ዋቀዮ ነመት ሙልእሴ ህሙን ገሩ፥ ወረ
አመኒፍ ያደሜ መሌ፥ ወረ ህንአመንኒፍ
ምት። 23ወልዳን ጉቱን ወልት ቀበሜ፥ አመ
ንቶትን ሁንድኑስ አፋን ህንቤከምኔን ዮ ዱበ
ተን፥ ነሞትን ሂካ ዱብቻ ህንቤክኔ ዮኪስ
ወር ህንአመንን ዮ አል ገለን ሁንዱምትኬሰን
መራቶተ ህንጄደኒሬ*? 24ገሩ ሁንድኑ ዋን
ዋቀዮ እሳንት ሙልእሴ ኡቱ ህሙት ጅረኒ፥
ነምን ህንአመንን ዮኪስ ነምን ዱብቾ ኬሰ
ህንቤክኔ ዮ አል ገሌ፥ ወንት ዱበተሙ ሁን
ድኑ ገራሳ ሩኩቴ፥ እት እንፈረደ*። 25ዶክሳን
ገራሳ ኬሰ ጅሩስ በኬት እንበአ፤ ነምችስ አቼ
ማን አደሳቲን ለፈ ደኤ፥ ዋቀዮፍ እንሰገደ፤
ዋቀዮ ዱጉመ እስን ግዱ አከ ጅሩስ
እንህመ*።

*20. ማቴ 10:16፤ ሮማ 16:19፤ ኤፌ 4:14
*21. ኢሳ 28:11-12 *23. ሆኤ 2:12-13
*24. ዮሀ 16:8፤ እብ 4:12 *25. ኢሳ 45:14፤
60:14

ሴረ ወልዳ ኬሳ

26 ኤጋዎ ያ አቦሎተኮ፥ ዬሮ ወልት ቀበ
ምተንት እስን ኬሳ ቶኮ ፋርፈና፥ ቶኮ በር
ሲሰ፥ ቶኮ ሙልእተ ቀበ፥ እን ቶኮ ዋን
አፋን ህንቤከምኔን ዱበቱ፥ እን ካንስ ሂካ ዋን
ዱበተሜ ሰና ቀበ፤ ወንት እሳን ቀበን ኩን
ሁንድኑ ወልዳ ክርስቲያና ጭምሱዳፍ ሀተ
አን*! 27ነምን አፋን ህንቤከምኔን ዱበቱ ዮ
ጅራቴ፥ ለመ ዮ ባይአቴስ ሰዲ ዱዋን ተሬ
ዳን ሀዱበተን፤ ነምን ቶኮሞ እሰ ዱበተሜ
ሂኩን እረ ጅረ። 28ነምን ሂኩ ዮ ጅራቼ
ደባቴ ገሩ፥ እን አፋን ህንቤከምኔን ዱበቱ
ሱን፥ አፍት፥ ዋቀዮትስ ሀዱበቱ መሌ፥
ወልዳ ኬሰት ህንዱበትን*። 29ወር ዋን ዋቀዮ
እሳንት ሙልእሴ ሀመንሞ ለመ ዮኪስ ሰዲ
ተአኒ ሀዱበተን፥ ወር ካንሞ ዋን ዱበተሜ ሰነ
ዱካ ቡእኒ ሀቀረን*። 30ወረ አች ታአን ኬሳ
ቶኮፍ ሙልአትን ዮ ኬነሜፍ ገሩ፥ እን
ዱራን ዱበቻ ቱሬ ሀዳቡ! 31ሁንዱምቱ አከ
በረኒፍ፥ ሁንዱምቱስ አከ ጎርፈመኒፍ ሁንዱ
ምትኬሰን ዋን ዋቀዮ እስንት ሙልእሴ ደረቤ
ዳን ሀሙ እንደንዴሱ። 32ወር ዋን ዋቀዮ
እሳንት ሙልእሴ ሀመን ኩንስ፥ ሀፉሮተ
እቲን ዱበተን ሰነ አመሌፈቼን እሳኒፍ ኬነ

ሜረ። 33ዋቀዮ ኦፈሳቲ ዋቀዮ ነጋት መሌ፥
ዋቀዮ ሰብረ ህንቀብኔ ምት*።

*26. 12፡8-10፤ ኤፌ 4፡12 *28. 14፡2-4
*29. 12፡10፤ ሆኤ 17፡11፤ 1ተሰ 5፡21
*33. 14፡40፤ ሮማ 15፡33፤ 16፡20

አኩመ ወልዶተ ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላ
አን ሁንዱማ ኬሰት ተኡ፥ 34ዱበርቶትን
ወል ገኢ ወልዶተ ክርስቲያና ኬሰት ህንዱ
በትን[†2]፤ ዱበቹን እሳኒፍ ህንተኡ፤
አኩመ ሴር ጂዱት ሀአቦመመን*።
35ወንት እሳን በሩ በርባደን ዮ ጅራቴ
ገሩ፥ መነት አባ መናሳኒ ሀጋፈተን፥
ዱበርቲን ወል ገኢ ወልዳ ክርስቲያና
ኬሰት ዱበቹን እሼዳፍ ዬሎደ። 36አተም
እኒ? ዱቢን ዋቀዮ እስን ብራ በኤሞ?
ዮኪስ እስኑመ ዱዋ ብረ ገኤሬ?

*34. 11፡16፤ ኡመ 3፡16፤ ኤፌ 5፡22፤
1ጢሞ 2፡11-12

37ነምን ቶኮ፥ ነመ ዋን ዋቀዮ እሰት
ሙልእሴ ህሙ ዮኪስ ነመ ኬና ሀፉራ አር
ገቴ ዮ ኦፍ ሴኤ፥ ወንት አን እስኒፍ ጫፉ
ኩን አቦሚ እሰ ከን ጎፍትቻ ተኡሳ
ሀቤኩ*! 38ነምን ዮ ከነ ቤኬ ፉደቹ ደባቴ
ገሩ፥ እንስ ኦፈሳቲ ህንቤከሙ።

*37. 10፡15፤ 1ዮሀ 4፡6

39ኤጋ ያ ኦቦሎተኮ፥ ዋን ዋቀዮ እሰ
ንት ሙልእሴ ህሙዳፍ ደመአ! አፉን ህን
ቤከምኔን ዱበቹስ ህንዶውና! 40ወንት
ሁንድኑ ገሩ አከ ቶሉት፥ ሰብረዳንስ ሆጂ
ተሙቱ እረ ጅረ*። *40. ቆሎ 2፡5

ቦቆና 15

ዱአ ከኡ ክርስቶስ

1አመስ ያ ኦቦሎተኮ! ወንጌለ እሰ አን
እስንት ለለቤ፥ እሰ እስን ፉደተን፥ እሰ
እስን እት ጭምተኒ ዳበተኒ ጅርተን እስን
ነንበርሲሰ*። 2ሰበቢ አመንተኒፍ ኡቱ ህን
ቤክን ፉደተን ዮ ተኤ መሌ፥ አኩመ አን
እስንት ለለቤት ዮ ኤገተን ወንጌልቹማን
እንፈይቱ። *1. ገላ 1፡11

3ሁንዱማረ ጫላ ዋነን ኦፊኮቲ ፉደዴ
እስንት ደበርሴ ኬኔረ፥ እንስ ጫፈትን
ቁልቁላኦን አከ ጂደንት፥ ክርስቶስ ጩቡ
ኬኛፍ ዱኤረ*፤ 4እን አዋለሜረ፥ ጫፈ
ትን ቁልቁላኦን አከ ጂደንት ጉያ
ሰደፉትስ ዱአ ካፈሜረ*። 5እን ጴጥሮስት
ሙልአቴ፥ ኤርገሲ በርቶተ ኩደ ለማን
ኬሳ ወረ ሀፈንት ሙልአቴ*። 6ከነ ቦዴሞ
ኤርጋን-ተካ ኦቦሎተ ድበ ሸን ጫለንት
ሙልአቴ፤ እሳን ኬሳ ካንሌ ቦቆተኒሩ ገር
ጫለን ገሩ አመዩ ጅሩ። 7ኤርገ ያቆብት
ሙልአቴ ቦዴሞ፥ ወረ ኤርገሞተ ጂደ
መን ሁንዱማት ሙልአቴ*። 8ሁንዱማ
ቦዴ አነ እሰ አከ ነመ እዶ ህንገእን ደለቴ
ትሞ ሙልአቴረ*። 9አኖ ኤርገሞተ ሁንዱ
ማገረ ጥናደ፤ ወልዳ ዋቀዮ ዋነን
አርአዴፍስ፥ «ኤርገማ» ጂደሜ ዋመሙ
ዳፍ ነመ ተኡ ምት*። 10አመ ገሩ አያነ
ዋቀዮቲን አን ኤርገማ ተኤረ፥ አያን እን
አናፍ ኬኔስ ኡቱ ድመ ህንባስን ህንሀፍኔ፤
አን ሁንዱመሳኒ ጫላ እት ደደቤ ሆጂ
ዴረ፤ አነ ኡቱ ህንተእን፥ አያነ ዋቀዮ እሰ
አና ወጅን ጅሩቱ እት ደደቤ*። 11ኤጋ
አንስ እሳንስ አከስት እንለለብነ፥ እስንስ
አከስት አመንተኒ ጅርቱ*።

*3. ኢሳ 53፡3-12፤ ዮሀ 1፡29፤ ሮማ 4፡25፤
1ጴጥ 2፡24 *4. ፋር 16፡8-10፤ ሆሴ 6፡2፤
ማቴ 12፡40፤ ሆኤ 2፡24-32
*5. ማቴ 28፡16-17፤ ማር 16፡14፤
ሉቃ 24፡34፥36፤ ዮሀ 20፡19
*7. ሉቃ 24፡50 *8. 9፡1፤ ሆኤ 9፡3-9
*9. ሆኤ 8፡1-3፤ 9፡1-3፤ 26፡9-11፤
ገላ 1፡13፤ ኤፌ 3፡8፤ 1ጢሞ 1፡13
*10. 2ቆሮ 11፡5፥23፤ 1ጢሞ 1፡14 *11. 3፡5

ዱአ ከኡ ነሞታ

12ክርስቶስ ወረ ዱአን ኬሳ ካፈሙንሳ
ኤርገ ለለበሜ፥ አተምት እስን ኬሳ ካን፥
«ወር ዱአን ከኡን ህንጅሩ» ጂቹ ደንደ
ኡሬ*? 13ወር ዱአን ከኡን ህንጅሩ ኤርገ
ተኤ፥ ክርስቶስስሞ ዱአ ህንካፈምኔ።
14ክርስቶስ ዱአ ህንካፈምኔ ኤርገ ተኤ፥
ለለቡንኬኘ ድመ ህንባሱ፥ አመነቹንኬሰ
ንስ ድመ ህንኩቱ። 15ኑእስ ዋቀዮ፥ ክርስ
ቶስን ዱአ ካሴረ ጂኔ፥ ዋቀዮፍ ዱጋ
በኡኬኛን ሶብዱ ታኔ አርገሙኬኘ፤ ወር
ዱአን ህንካፈመን ኤርገ ተኤ፥ ዋቀዮ ክር
ስቶስንሞ ዱአ ህንካፍኔ ጂቹደ*። 16ወር
ዱአን ህንካፈመን ኤርገ ተኤ፥ ክርስቶስ
ስሞ ዱአ ህንካፈምኔ። 17ክርስቶስ ዱአ
ህንካፈምኔ ኤርገ ተኤ፥ አመንቲንኬሰንሞ
ዋኤ ህንባሱ፥ ጩቡንኬሰን አሙመዩ እስ
ንረ ጅረ። 18ዮስሞ ወር ክርስቶስት አመ
ነኒ አባፈተን በዱሳኒት*። 19ጅሬኘ አመ

[†2] 1ቆሮ 14፡34 ገሩ 11፡5 ረት «ሀጉገተኒ ሀዱበተን» ጂደ።

ብየ ለፋ ከነረ ጅራትኑ ዱዋዳፍ ክርስቶስን
አብደትነ ኤርገ ተኤ፥ ነሞተ ሁንዱማ
ጫላት ኑፍ ቦኡቱ ተአ።

*12. 2ጢሞ 2:17-18 *15. ሆኤ 1:22፤
4:33፤ 5:32 *18. 1ተሰ 4:14

20 አመ ገሩ ክርስቶስ ወረ ዱአን ኬሳ
ካፈሜረ፥ ወረ ኦባፈተን ኬሳስ እሰቱ ጀል
ቀበ ከኤ*። 21 ዱኡን ከራ ነመ ቶኮ አኩመ
ዱፌ፥ ወር ዱአን ከኡንስ ከራ ነመ ቶኮ
ዱፌረ*። 22 ሀርክሳ አዳሚን ነሞትን ሁን
ድኑ አከ ዱአን አከሱመሞ ሀርክሳ ክርስቶ
ሲን ነሞትን ሁንድኑ እንጅራችፈሙ።
23 ኩን ሁንድኑ አከ ተሬ እሳፍ ቆጻኤት
እንተአ፤ ክርስቶስ ጀልቀበት ከኤ ጅራታ
አኩመ ተኤ፥ ወር ከን ክርስቶስ ተአንስ
ዩሮ እን ዴብኤ ዱፉት እንጅራችፈሙ*።
24 ክርስቶስሞ ጎፍቱማ ሁንዱማ፥ አቦ ሁን
ዱማ፥ ሁምነ ሁንዱማስ ጎልጎሌሴ፥ ሞቱ
ምቸ ዴብሴ ዋቀዮ አባት ኤርገ ኬኔ ቦዴ
ዱምን እንተአ። 25 ዋቀዮ ዲኖተ ሁንዱማ
ሚለንሳ ጀለ ሀመ ካኡፍት፥ ክርስቶስ
ሞኡቱ ተአ*። 26 ሁንዱማ ቦዴ ዲነኬኘ
ዱአቱ ጎልጎሌፈመ*። 27 ጫፈትን ቁልቁላ
ኣን፥ «ዋቀዮ ወንተ ሁንዱማ ሚለንሳ ጀለ
ገልቼረ» ጄደ፥ ወንተ ሁንዱማ ሚለንሳ
ጀለ ገልቼረ ዮሙ ጄዱ፥ ዋቀዮ እን ዋን
ሁንዱማ ሚለ ክርስቶስ ጀለ ገልቼሞ ኦፊ
ሳቲ ሚለ ጀለ አከ ህንገልን ሙልአታደ*።
28 ወንት ሁንድኑ እልመ ዋቀዮ ጀለ ዮሙ
ገልፈሙ፥ እልምሞ ኦፊሳቲ፥ ዋቀዮ እሰ
ዋን ሁንዱማ ሚለሳ ጀለ ገልቼ ጀለ
እንገለ፤ አከስት ዋቀዮ ከራ ሁንዱማ ዋን
ሁንዱማረ እንተአ*።

*20. 6:14፤ ሆኤ 26:23፤ ቆሎ 1:18
*21. ኡመ 3:17-19፤ ሮማ 5:12፥18፥21
*23. 1ተሰ 4:15-16፤ ሙል 20:5
*25. ፋር 110:1፤ ማቴ 22:44
*26. ሙል 20:14፤ 21:4 *27. ፋር 8:6፤
ማቴ 28:18፤ እብ 2:8 *28. 3:23፤ 11:3

29 ወር ዱአን ህንካፈመን ኤርገ
ተኤሞ፥ ነሞትን ወረ ዱአኒፍ ጄደኒ ጬጸ
መን ማል ጎቹሳኒትሬ? ማሊፍስ እሳኒፍ
ጄደኒ ጬጸሙሬ? 30 ማሊፍ ዩሮ ሁንዱማ
ዋን ጅሬኘኬኛፍ ሶዳችሱ ጀለ ጅራት
ነሬ*? 31 አቦሎተኮ፥ አን ጉዩመ ጉያት
ሶዳ ዱአ ጀለን ጅረ፥ ከነስ ከራ ክርስቶስ
ዩሱስ ጎፍታኬኛ እስኒን ዋነን ኦፍ
ጀጁፍ፥ ከከዴ እስንተን ህመ*። 32 አከ
ያደ ነማት ዮን ፉደዴ፥ ኤፌሶንት አከ
ነመ ብኔንሶታን ሎሉ ተኡንኮ፥ ቡአ ማሊ
አናፍ ቀበ ቱሬሬ? ወር ዱአን ህንካፈመን
ኤርገ ተኤ፥ አኩመ ወረ ካኒ፥ «ቦር ዋን
ዱኑፍ፥ ኮታ እንኛትና፥ እንዱግነስ!»
እንጄነ*። 33 ህንጎዎምና! «ህርያን ገዴን
አመለ ጋሪ እንመንጫሰ»። 34 ያደኬሰን
ቀጄልፈዳ! ጬቡት ቀበምተኒ ህንጅራ
ትና! እስን ኬሳ ካን ዋቀዮን ወላለኒሩ፤
ከነሞ እስን ቃኔሱፈን እስንት ዱበደ*።

*30. ሮማ 8:36፤ ገላ 5:11
*31. 2ቆሮ 4:10-11 *32. ኢሳ 22:13፤
ሆኤ 19:29-30 *34. 1ተሰ 5:6-8

ደግነ እቲን ዱአ ከአን

35 ነሞትን ቶኮ ቶኮ፥ «ወር ዱአን አተ
ምት ካፈሙ? ዮሙ አርገመን ደግንሳኒ
ማል ፈካታ?» ጄደኒ እንጋፈቱ ተአ።
36 አት ጎዋነነ! ወንት አት ፈጫፍቱ ሱን
ኦፊሳቲ ዮ ዱኤ መሌ፥ ብቅሌ ጅራቼ ህን
ደንደኡ*። 37 ሰኘን ቀመዲ ዮኪስ ምዳን
ከን ብራ፥ እን አት ፈጫፍቱ ምጭሬሳ
ዱዋደ መሌ፥ ደግነ ብቅልቱሳ እሰ አርገ
ሙፍ ጅሩ ምት። 38 ዋቀዮ ገሩ አከ ጃለ
ቴት ደግነ እንኬናፍ፤ ቶኮን ቶኮንሳቲፍ
አከ አካኩ ሰኻቻት ደግነ አዳ እንኬናፍ*።
39 ፎን ሁንድኑ አካኩ ቶኮ ምት፤ ፎን
ነሞታ አካኩ ቶኮ፥ ፎን ሆሪ ከን ብራት፥
ፎን ስምብሮታ ከን ብራት፥ ፎን ቁርጡ
ሚስ ከን ብራት፤ 40 ደግን ወረ ዋቀራ
ጅረ፥ ደግን ወረ ለፈራስ ጅረ፤ ኡልፍን
ወረ ዋቀራ ቶኮ፥ ኡልፍን ወረ ለፈራ
ቶኮ*። 41 ጨለቅፍን አዱ ከን ብራት፥
ጨለቅፍን ጅአ ከን ብራት፤ ጨለቅፍን
ኡርጀታ ከን ብራት፤ ጨለቅፍን ኡርጂ
ቶኮ ጨለቅሰ ኡርጂ እሰ ካኒቲ ገርገር።

*36. ዮሀ 12:24 *38. 12:18፤ ኡመ 1:11
*40. ማቴ 22:30፤ ሆኤ 12:7

42 ከኡን ወረ ዱአኒስ አከሱመ ተኡፍ
ጅረ፤ ወንተ በዱቱ አዋለመ፥ ወንተ ህን
በድኔቱ ካፈመ፤ 43 ገድ ዴቢዳን እንአዋ
ለመ፥ ኡልፍናን እንካፈመ፤ ደደቢዳን
እንአዋለመ፥ ሁምናንስ እንካፈመ*።
44 ደግነ ፎኒቱ አዋለመ፥ ደግነ ሀፉራቱ
ካፈመ፤ ደግን ፎኒ ኤርገ ጅራቴ፥ ደግን
ሀፉራስሞ ጅረ። 45 ጫፈትን ቁልቁላአን፥
«አዳም እን ዱራ ፎን ሉቡ ቀቡ ተኤ፤
አዳም እን ለመፉንሞ ሀፉረ ጅሬኘ ኬኑ
ተኤ» ጄደ*። 46 ደግነ ፎኒቱ ዱረ ቡኤ

መሌ፥ ደግን ሀፉራ ምት፤ ከነ ቦዴ ደግነ
ሀፉራቱ አርገሜ። 47ነምች እን ዱራ
ብዮራ ዋን ኡመሜፍ፥ ነመ ብየ ለፉት፤
ነምች እን ለመፉንሞ ነመ ዋቀራት*።
48ወር ብየ ለፉ አከ ነምች ብየ ለፉ ሰናት፤
ወር ብየ ዋቃ አከ ነምች ዋቀራ ሰናት።
49ብፈ ነምች እሰ ብየ ለፉ አከ ፉደትኔ
አከሱመሞ ብፈ ነምች እሰ ዋቀራ ፉደቹፍ
ጅረ*።

*43. ፊሊ 3፡20-21፤ ቆሎ 3፡4
*45. ኡመ 2፡7፤ 2ቆሮ 3፡17
*47. ኡመ 3፡19፤ ዮሀ 3፡13፥31
*49. ኡመ 5፡3፤ ሮማ 8፡29

50አቦሎተኮ፥ ነምን ፎኒፍ ዲጋን ሞቱማ
ዋቀዮት ገሉ ዮኪስ ወንት በዱ ወንተ ህንበ
ድኔ ኬሳ ህርመቹ፥ አከ ህንደንዴኘ እስንተን
ህመ*። 51ኑእ ሁንዱምትኬኘ እንጌደረምነ
መሌ፥ ህንዱኑ፤ ዶክሳን አን እስንት ህሙፍ
ጀዴስ፥ እሰ ከነ። 52መለከትን እን ዱማ
ዮሙ አፉፈሙ፥ በተለ ልጵሱ እጃት እንጌደ
ረምነ፤ መለከትን እንአፉፈመ፥ ወር ዱአንሞ
ብፈ ህንበድኔን እንካፈሙ*። 53ወንት ህንበ
ድኔ፥ እዶ ወንተ በዱ ከና፥ ወንት ህንዱኔ
እዶ ወንተ ዱኡ ከና ቡኡቱ ተአ*። 54ወንት
ህንበድኔ እዶ ወንተ በዱ ከና ዮሙ ቡኡ፥
ወንት ህንዱኔስ እዶ ወንተ ዱኡ ከና ዮሙ
ቡኡ፥ እን፥

«ዱን በዱ በኤ፥
ሞእች አርገሜረ*»

55አመስሞ፥

«ሞእችኬ ሜሬ፥ ያ ዱአ?
አርፊንኬስ ሜሬ ያ ዱአ?»
ጀደሜ ጫፈሜ ፊጣን በኤረ*።

*50. 6፡13፤ 1ዮሀ 1፡13
*51-52. 1ተሰ 4፡15-17 *52. ማቴ 24፡31
*53. 2ቆሮ 5፡4 *54. ኢሳ 25፡8 *55. ሆሴ 13፡14

56አርፊን ዱአት ነመ አፉ ጨቡደ፤
ጨቡ ከን ሁምነ ጎደቹሱስ ሴረ*። 57ዋቀዮ
እሰ ከራ ጎፍታኬኘ ዩሱስ ክርስቶስ ሞእቾ
ኑፍ ኬኑፍሞ ገለትን ሀተኡ*።

58ጃለተሞ አቦሎተኮ፥ ኤጋ ኡቱ ህንሶቾ
እን ጆባዳቴ ዳበዳ! እት ደደቡንኬሰን
ጎፍታ ብረት አከሱማን አከ ህንተእን ቤክ
ተኒ፥ ዬሮ ሁንዱማ ሆጂ ጎፍታ ጫልችሳ
ሆጂዳ*!

*56. ሮማ 5፡12-13፥20፤ 7፡7-11፥13
*57. 2ቆሮ 2፡14፤ 1ዮሀ 5፡4 *58. 16፡13፤
2ሴና 15፡7

ቦቆና 16

ሆሪ ገርጋርሰ አመንቶተ ቁልቁሎታፍ ቡኡ

1ዋኤ ሆሪ ገርጋርሰ ወረ አመነኒ ዋቀ
ዮፍ ቁልቁላአን ሰናፍ ቡኡሞ፥ እስንስ
አኩመ አን ወልዶተ ክርስቲያና ኩታ ብየ
ገላትያ አቦሜ ጎዳ*! 2ኤርገ አን ዱፌ ሆሪ
ወልት ቡሱ አከ ህንበርባድችፍኔት፥ ሰን
በተ ጉዳ፥ ቶርቤዱመ ቶኮን ቶኮንኬሰን
ሀመ ወል ቅጣቴፍ ቡሴ ወልት ሀቀቡ*።
3ዬሮን ዱፉስ፥ ነሞተ እስን ኑፍ ሀደቀን
ጀተኒፍ ሜፈተ እቲን ቤከመን ኬኔፊ፥
ቡሲኬሰን ገረ ዬሩሳሌምት አከ ጌሰኒፍ እሳ
ነን ኤርገ*። 4አን ደቁንኮ በርባድችሳ ዮ
ፊካቴሞ፥ እሳን አና ወጅን እንደቁ።

*1. ሆኤ 11፡29፤ ሮማ 15፡25-26፤
2ቆሮ 8፡9፤ ገላ 2፡10 *2. ሆኤ 20፡7፤
ሙል 1፡10 *3. 2ቆሮ 8፡16፥19

ወልዳ ሰነ እላሉዳፍ ያደ ቆጴሱሳ

5አን ከራ መቄዶኒያ ደቁ ዋነን
ያዴፍ፥ ብየ መቄዶኒያ ሰነ ኬሰ ኤርገን
ደርቤ ቦዴ ገረኬሰን ነንዱፈ*። 6እስን
ብረስ ነንቱረን ተአ፤ እስንሞ ገርጋርተኒ
እዶዱመ አን ደቁት አከ ነኤርግተኒፍ፥
ተሪ ገን ጉቱዩ እስን ብረ ነንበአ*። 7አን
ሚለነ አርጋ ከራራ እስን አርጉ ህንበርባ
ድኔ፤ ዮ ጎፍታን ጀዴ ተከ እስን ብረ
አከን ቱሩ ነንአብደደ*። 8ሀመ ጉያ ጴንጠ
ቆስቴት ገሩ መንደረ ኤፌሶን ኬሰ ነን
ቱረ*። 9ወር እቲን ሞርመን ባይኤን ዮ
ጅራተንዩ፥ ሆጂ ጉዳዳፍ ሆጂ ዋኤ ባሱ
ሆጂቹዳፍ ከራን አናፍ በነሜረ*።

*5. ሆኤ 19፡21፤ 2ቆሮ 1፡16 *6. ሆኤ 20፡3
*7. 4፡19፤ ሆኤ 20፡2 *8. ሌዎ 23፡15-21፤
ኬሰ 16፡9-11፤ ሆኤ 19፡1፥8-10
*9. ሆኤ 14፡27፤ 2ቆሮ 2፡12፤ ቆሎ 4፡3

10ጢሞቴዎስ ዬሮ ዱፉ፥ እንስ
አኩመኮ ሆጂ ጎፍታ ዋን ሆጂቱፍ፥ አከ
እን አፍራ ቡኤ እስን ብረ ቡፈቱ ጎዳ*!
11ነምን ቶኮሌ እሰ ህንቱፈትን! አን
አቦሎታ ወጅን እሰ ኤጋ ዋነን ጅሩፍ፥
ነጋዳን ነብረ አከ ዱፉፍ እሰ ገርጋረ*!
12ዋኤ አቦሌሰኬኘ አጶሎስሞ፥ እን አቦ
ሎተ ወረ ካኒ ወጅን ዱፌ አከ እስን
እላሉፍ፥ አን ዴዴብሴ እሰ ጎርሳን
ቱሬ፤ እን ገሩ አመ ገረኬሰን ዱፉን

ራወቴ ጃለለሳ ህንታኔ፤ ዬሮ እሳፍ
ወዩት ገሩ ዱፉፍ ጅረ*።

*10. 4:17፤ ፊሊ 2:19-22 *11. 1ጢሞ 4:12
*12. 1:12፤ 3:5-6

እቲን ገለ

13 ደመቃ፥ አመንቲት ጭማቲ ዻበዻ!
እጀ-ጀቤዩዻፍ ጀጀቦ ተአ*! 14ዋን ሆጄ
ተን ሁንዱማ ጃለላን ራወዻ*! 15አመስ
ኦቦሎተኮ፥ ማቲን እስጢፋናስ፥ አካይያ
ኬሳ አመንቶተ ወረ ጀልቀባ አከ ተአን
እንቤክቱ፥ እሳን ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአ
ኒፍ ሆጄቹዻፍ ኦፍ ኬነኒ ቱረን*። 16ነሞተ
አከሲቲፍ፥ ሆጂት ህደተሳኒ እሰ ተኤፍ፥
እሰ እት ደደቤ ሁንዱማፍ አዱመ አዳን፥
ኡልፍነ እሳኒፍ ተኡ አከ ኬንተኒፍ እስነን
ከደደ። 17እስን ቀቀቡ ደደብናን እስጢፋ
ናስ፥ ፎርቱናጦስ፥ አካይቆስስ እዶኬሰን
ዋን ዱፈኒፍ አን ገመዴረ፤ 18አኩመ ገራ
እስን ጪብሰን፥ ገራ ነጪብሰኒሩ፤ ሆጂ
ወረ አከሲሞ ገለቴፈተኒ ቤክስሱን
እንተአ*።

*13. 15:34፥58፤ ማቴ 25:13፤ ሆኤ 20:31፤
ኤፌ 6:10 *14. ቆሎ 3:14 *15. 1:16፤
ሮማ 16:5 *18. 2ቆሮ 7:13፤ ፊሊ 2:29፤
1ተሰ 5:12-13

19 ወልዶትን ክርስቲያና አስያ፥ ነጋ
እስኒፍ ዻሙ፤ አቂላኒፍ ጵሪስካን ወልዻ
መነሳኒት ወልት ቀበሙ ሰና ወጅን፥ ከራ
ጎፍታ ገራ ጉቱዻን ነጋ እስኒፍ ኤርጉ*።
20ኦቦሎትን አስ ጅረን ሁንድኑ ነጋ እስኒፍ
ዻሙ፤ ያደ ቁልቁላአቲን ወል ዱንገቹዻን
ነጋ ወል ጋፈዻ*!

*19. ሙል 1:4፥11፤ ሆኤ 18:2፥18፥26፤
ሮማ 16:3፥5 *20. ሮማ 16:16፤ 2ቆሮ 13:12

21 ነጋ ከነ አነ ጳዉሎስቱ ሀርከኮቲን
እስኒፍ ጫፈ*። 22ኤኙሌ ጎፍታ ዮ ጃለቹ
ደባቴ አባረማደ፤ «ማራናታ!» ሂኩን
ሳስ፥ «ጎፍታኬኛ ኮቱ!» ጀቹደ*።
23አያን ጎፍታ ዬሱስ እስኒ ወጅን ሀተኡ*!
24ጃለልኮ ከራ ክርስቶስ ዬሱስ ሁንዱመኬ
ሰኒ ወጅን ሀተኡ!

*21. ገላ 6:11፤ ቆሎ 4:18፤ 2ተሰ 3:17
*22. ገላ 1:8-9፤ ሙል 22:20
*23. ሮማ 16:24

ኤርጋ ጳዉሎስ

ገረ ወረ ቆሮንቶስት ኤርጌ፥

እሰ ለመፉ

ቦቆና 1

ነጋ

1 አን ጳዉሎስ ፌደ ዋቀዮቲን ኤርገማ
ክርስቶስ ዩሱስ ከነን ተኤ፥ ጢሞቴዎስ
ኦቦሌሳ ወጅን፥
ገረ ወልዳ ዋቀዮ እሰ መንደረ ቆሮንቶስ
ጅሩፍ፥ ገረ ወረ ጉቱማ ኩታ ብየ አካይያ
ኬሳ ዋቀዮፍ ቂልቂላአን ሁንዱማት ከነ
ጫፉኮት*።
2 ዋቀዮ አባንኬኝ ጎፍታንኬኝ ዩሱስ
ክርስቶስስ አያነ፥ ነጋስ እስኒፍ ሀኬኑ*!

*1· ሆኤ 18፡1፤ 1ቆሮ 1፡1፤ 16፡10፤
ፊሊ 1፡1 *2· ሮማ 1፡7፤ 1ቆሮ 1፡3፤ ገላ 1፡3

ዋቀዮፍ ገለተ ድኤሱሳ

3 ዋቀዮፍ፥ አባ ጎፍታኬኛ ዩሱስ ክርስ
ቶስ፥ አባ አራረ ሁንዱማፍ፥ ዋቀዮ ጀጀ
ብነ ሁንዱማፍ ገለትን ሀተኡ*! 4 ጀጀብነ
እሰ ዋቀዮ ብራ አርገትኔ ሰናን፥ ኑእሞ
ረክን አተሚ ኬሰትዩ ወረ ካን አከ ጀጀቤ
ስኑፍ፥ እን ረክነኬኝ ሁንዱማ ኬሰት
ኑእንጀጀቤሰ*። 5 ድጵነ ክርስቶስ ኬሳ
ሀመነ ከን ህንጄደምኔ አኩመ ህርመትኔ
አከሱመ ከራ ክርስቶስ ጀጀብነሳ ኬሳ
ሀመነ ከን ህንጄደምኔ እንህርመትነ*። 6 ረክ
ነኬኝ ዮ ተኤ፥ ጀጀብነኬሰኒፍ፥ አልፈሙ
ኬሰኒፍ ተአ፤ ጀጀብነኬኝስ ዮ ተኤ፥
እስኒፍስሞ ጀጀብነ፤ ጀጀብነ ከናን ሰኚ
ድጵነ እሰ ኑእ ባትኑ፥ ኦብሳን አከ ባተኒፍ
እስን እንደንዴሰሰ*። 7 እስን ድጵነኬኝራ
አኩመ ህርመትን አከሱመ ጀጀብነኬኝራስ
አከ ህርመትን ዋን ቤክኑፍ፥ አብዲን ኑእ
ዋኤኬሰኒፍ ቀብኑ ህንሶቾኡ።

*3· ሮማ 15፡5፤ ኤፌ 1፡3፤ 1ጴጥ 1፡3
*4· 7፡6፤ ፋር 94፡19 *5· ቆሎ 1፡24፤
ፋር 34፡19 *6· 4፡8-11፥15፥17

8 ያ ኦቦሎተኮ፥ ረክን ኩታ ብየ አስያ
ኬሰት ኑረ ገኤ አተም አከ ቱሬ፥ አከ
ቤክተን እንጃለትነ፤ ረክን ሱን ሀመ ኑእ
ባቹ ደደብኑት ሰፈረ መሌ ኡልፉታ ዋን
ተኤፍ፥ ጅሬኝት ሀፉኬኛፍዩ አብዲ ኩተ
ትኔ ቱሬ*። 9 አከ ዋን ፍርዲን ዱአ ኑት
ፈረደሜት፥ ኑት ደገአሜ ቱሬ፤ ገሩ
ኑእ፥ ዋቀዮ እሰ ወረ ዱአን ካሱ ዱዋ
መሌ፥ ኦፊኬኝ አከ ህንአመነትኔፍ ኩን
ተኤ። 10 ዋቀዮ ሶዳችሰ ዱአ፥ እሰ አከሲ
ኬሳ ኑአልቼረ፥ ኑአልቼፍስ ጅረ፤ አመዩ
ዴብኤ አከ እን ኑአልቼፍ አብዲኬኝ እሰረ
ካአትኔረ*። 11 እስንስ ዋኤ ከናፍ ኑፍ ከደ
ቹኬሰኒን ኑገርጋሩ እንደንዴሱ፤ ነሞትን
ባይኤን ጋሩማ እን እቲን ኑአልቼ ከናፍ፥
ኑፍ ጄደኒ ዋቀዮፍ ገለተ ጉዳ እንገልቼ*።

*8· ሆኤ 19፡23-40፤ 1ቆሮ 15፡32
*10· 2ጢሞ 4፡18 *11· 4፡15፤ ሮማ 15፡30፤
ፊሊ 1፡19

አኬከሳ ጌደሩሳ

12 ጅሬኝ ኑእ ብየ ለፉ ከነ ኬሰ እቲን
ጅራትኔ፥ ጫላትሞ አከ ኑእ ገራ ዶክፈ
ትና መሌ፥ ጎዎምሳ መሌስ እስኒ ወጅን
እት ጅራትኔ፥ ዋቀዮ ብራ ተኡሳ ያድን
ገራኬኛ ዋን ዱጋ ኑፍ በኡፍ፥ ዋን እቲን
ኦፍ ጀጀኑ አርገቹኬኝ፤ ኩንስ አያነ ዋቀዮ
ቲን መሌ፥ አጉማ ብየ ለፉቲን ምት*።
13 ዋን እስን ዱብፍተኒ ሁበቹ ደንዴሰን
መሌ፥ ኑእ ወንተ ከን ብራ እስኒፍ ህንጫ
ፍኔ፤ ጉቱማት አከ ሁበቹፍ ጅርተን ነንአ
ብደደ፤ 14 አመ ገር ቶኮሳ ዮ ኑፍ
ሁበተንዩ፥ ጉያ ጎፍታ ዩሱስት አኩመ ኑእ
እስኒን ኦፍ ጀጁ ደንዴኙ፥ እስንስ ኑኢን
አከ ኦፍ ጀጀንት፥ ጉቱማት ኑሁበቹፍ
ጅርቱ*።

*12· 2፡17፤ 1ቆሮ 1፡17፤ 2፡4፥13፤
ሆኤ 23፡1፤ 24፡16፤ 2ጢሞ 1፡3፤
እብ 13፡18 *14· 3፡2-3፤ 5፡12፤
ፊሊ 2፡16፤ 4፡1

15 ኩን አከ ተኡ ዋነን አመኔፍ፥ አያነ
ዋቀዮ ስአ ለመ አከ አርገተኒፍ፥ ዱረ ገረኬ
ሰን ዱፉፍ አኬኬን ቱሬ። 16 ኡቱን ኩታ ብየ
መቄዶኒያ ህንደቅን ዱረ፥ ከራኬሰን ደርቤ
እስን አርጌ፥ መቄዶኒያዳ ዩሮን ዱፉስ ገረኬ
ሰንት ዴብኤ፥ እስንሞ ገረ ኩታ ብየ ይሁዳት
ዮሙን ደርቡ ነገርጋርቱ*። 17 አኬከ ከነ፥
«ህንድቡ» ጄዴን ሰልጳት ባፈዴሬ? የኪስ
አኬከኮ ዩሮን ባፈዱ አኩመ ነምን ብየ ለፈ
ከና ቶክቹማን «ኤዩ» ጄዴ፤ ዮሙሱመሞ
«ዋዉ» ጄዱተን አኬከዳሬ*? 18 አከ አመነ

ሙማን ዋቀዮ ዱጋ ተኤ፥ አከሱመ ዱቢን
አን እስንት ዱበዱ «ኤዬ»፥ «ዋዉ» ጂቹ
ዳን ከን ገረገገሉ ምት*። 19ዬሱስ ክርስቶስ፥
እልም ዋቀዮ፥ እን ሲልዋኖሲን፥ ጢሞቴዎ
ሲፍ አናን እስን ግዱት ለለበሜ፥ «ኤዬፍ»
«ዋዉዳን» ገረ ህንገገሌ፤ እሰ ብረ ዬሮ ሁን
ዱማ «ኤዬቱ» ጅረ*። 20አብዲን ዋቀዮ ሁን
ድኑ ከራ ክርስቶስ «ሀተኡ» ጂደሚ
እንራወተሙ፤ ከናፍ ኑስ ከራሳ «አሜን»
ጂኔ ዋቀዮፍ ገለተ እንገልችኘ*። 21እስኒ ወጅን
ጀቤሴ ከን ኑዳቤ፥ ሆጂ ከናፍስ ከን ኑድቤ
ዋቀዮደ*። 22ምልክተ ከንሳ ተኡኬኛስ ኑት
መለቴሴረ፤ ቀብሲሰ ገራኬኘ ኬሰ ካአትኑስ
ሀፉረሳ ኑፍ ኬኔረ*።

*16. ሆኤ 19:21፤ 1ቆሮ 16:5-6 *17. 5:16፤
ማቴ 5:37፤ ያቆ 5:12 *18. 1ቆሮ 1:9
*19. ሆኤ 18:5፤ 1ተሰ 1:1 *20. ሙል 3:14
*21. 1ዮሀ 2:27 *22. 5:5፤ ሮማ 8:16፤
ኤፌ 1:13-14

23 አን ገሩ እስን ቁሰቹዳፍ ገረ ቆሮንቶስ
ዱፉ ዲሱኮ ዋቀዮ እንቤከ፤ ከነሰ ዋቀዮ ዱጋ
አነረት ሀባሱ*! 24እስን አመንቲት ጀባተኒ
ዋን ዳበተኒፍ፥ እስን ገመድቺሱዳፍ እስኒ
ወጅን ሆጂትነ መሌ፥ ኑእ አመንቲኬሰንረት
ጎፍቱማ አርግሲፍነ ጂኔ ምት*።

*23. 11:31፤ 12:20-21 *24. 4:5፤ 1ጴጥ 5:3

ቦቆና 2

ቆደ ኦፊ ደቁ ጫፈተ ኤርጉሳ

1 አን ዴብኤ እስን ገድሲሱዳፍ ገረኬሰን
አከ ህንዱፍኔ ሙርቶ ጎዴረ*። 2እስነን ገድ
ሲሰ ዮ ተኤሞ፥ ወሩመ አን እሳን ገድሲሴራ
ከን ሀፌ ኤፕቱ ነገመድቺሰሬ? 3ገረኬሰን
ዱፌ፥ ነሞትን ወር ነገመድቺሱን እሳኒፍ
ተኡ አከ አነ ህንገድሲፍኔፍ ከነ እስኒፍ
ጫፌረ፤ ገመዱኮት እስንስ አከ ገመደን እስን
ህንመሙ። 4ያድን ገራኮ ጉዳ ኡቱ ረከቱ
ኡቱ ድጳቱስ፥ እምማን ባይኤ ሎላሳ እስኒፍ
ጫፉንኮ፥ ጃለለ ጉዳ አን እስኒፍ ቀቡ ሰነ አከ
ቤከተኒፍ መሌ፥ እስን ገድሲሱፍ ምት*።

*1. 12:21፤ 1ቆሮ 4:21 *4. 7:8፤
ሆኤ 20:31

ነምቾ የኬፍ አከ ዲሰን ጎርሱሳ

5 ኤጋ ነምን ቶኮ እሰ ካን ዮ ገድሲሴ አነ
ገድሲሴ ምት፤ ከራ ገር-ቶኮ ገሩ፥ እረ ቱሉ
ህንተእን መሌ፥ እስን ሁንዱመኬሰን ገድሲ
ሱሳት። 6ነመ አከሲ ከነ፥ አደብን ባይኤንኬ
ሰን እረት ወሊ ገልተኒ ከናን ዱረ እሰ
አደብደን፥ እንገአ*። 7ነምች ገደ ባይኤ ጉዳ
ዳን ልቅምፈሙሳረ፥ እስን የከሳ ዲፍተኒፌ
እሰ ጀጀቤሱን እስኒፍ ተአ። 8ኤጋ እሰ ጃለ
ቹኬሰን አርግሲሱዳፍ አከ ወሊ ገልተን እሰ
ነን ጎርሰ። 9ከናፍስ አን ወንተ ሁንዱማት
አቦመሞ ተኡኬሰን ቆሬ ቤኩዳፍ እስኒፍ
ጫፌረ። 10ነመ እስን የከሳ ዲፍተኒፍ አንስሞ
ነንዲሳፍ፤ ወንት አን ኘማፍ ዲሱ ጅረ ዮ
ተኤ፥ ሰበቢኬሰኒፍ ጂዴ ፉለ ክርስቶስ
ዱረት ዲሴራፍ*። 11አኬክ ሴጠና ማል አከ
ተኤ ዋን ቤክኑፍ፥ ሴጠን አከ ኑህንጎዎምስ
ኔፍ ከነ እንጎኘ*።

*6. 7:11 *10. ዮሀ 20:23 *11. ሉቃ 22:31

ዋኤ ቲቶሲፍ ያደኡሳ

12 ወንጌለ ክርስቶስ ለለቡዳፍ መንደረ
ጥሮአስ ዮሙን ዱፌ፥ ጎፍታን ከራ አናፍ
በኑሳ ነንአርጌ*። 13አቦሌሰኮ ቲቶስን አቺ
ዋነን ደቤፍ ገሩ፥ ያድንኮ ህንጪፍኔ፤
ከናፈን ነሞተት ነጋ ዳሜ፥ አቺ በኤ ኩታ
ብየ መቄዶኒያት ደርቤ*።

*12. ሆኤ 14:27፤ 20:6፤ 1ቆሮ 16:9
*13. 7:5-6፤ ሆኤ 20:1

ሞእቾ ከራ ክርስቶስ አርገሙ

14 ዋቀዮ እሰ ዬሮ ሁንዱማ ከራ ክርስ
ቶስ አከ ወረ ሞኤ ዱላ ገሉት ኑአዴምስ
ሱፍ፥ ክርስቶስን ቤኩስ አከ ፎሊ
ኡርጋኡት ሀርከኬኛን እዶ ሁንዱማን እሰ
ገኡፍ ገለትን ሀተኡ*። 15ኑእ፥ ወረ ከራ
ፈይናረ ጅረኒፍ ወረ ከራ በዲሳረ ጅረኒፍስ
ፎሊ ክርስቶስ እሰ ዋቀዮት ኡርጋኡደ*።
16ወረ ከራ በዲሳረ ጅረኒፍ ፎሊ ዱአ እሰ
ነመ አጄሱ፥ ወረ ከራ ፈይናረ ጅረኒፍ ገሩ
ፎሊ ጅሬኛ እሰ ነመ ጅራችሱደ፤ ኤጋ
ኤፕቱ ሆጂ አከሲ ከናፍ ተአሬ*? 17ኑእ
አከ ወረ ዋቀዮ ብራ ኤርገመኒት ከራ ክር
ስቶስ ፉለ ዋቀዮ ዱረት ገራ ጉቱዳን ዱበ
ትነ መሌ፥ አከ ነሞትን ባይኤን ዱቢ
ዋቀዮ ምአ ሀርከት ገቲ ደቤ ፈኬሰንት
ምት*።

*14. 1ቆሮ 15:57፤ ኤፌ 3:8-9
*15. ኡመ 8:21፤ በኡ 29:18፤ 1ቆሮ 1:18
*16. 3:5-6፤ ሉቃ 2:34፤ ሮማ 1:16
*17. 1:12፤ 4:2፤ 1ጴጥ 4:11

ቦቆና 3

ሆጇቶተ ከኩ ሃራ

1 አመስ ኬሰ ዴብኔ ኦፌፍ ዱበቹ ጇል
ቀብናሬ? ዮኪስ አከ ነሞተ ቶኮ ቶኮ
ጫፈተ ኑፍ ዱበቱ ገረኬሰንት ፍዱ ዮኪስ
እስን ብራ አርገቹ ኑበርባድችሰሞሬ*?
2 ጫፈትንኬኘ እን ኑፍ ዱበቱ፥ እን ነምን
ሁንድኑ አከ ቤኩፍ አከ ዱብሱፍ ገራኬ
ኘት ጫፈሜ፥ እስኑመ*። 3 እስን ጫፈተ
ክርስቶስ ወረ ኑእ ሆጇትኑፍ ተኡንኬሰን
ቤከማደ፤ ጫፈትችስ ቀለሚዳን ኡቱ ህን
ተእን ሀፉረ ዋቀዮ እሰ ጅራታቲን፥ ገበቴ
ደጋትስ ኡቱ ህንተእን ገራ ነማት
ጫፈሜ*።

*1. 5፡12 *2. 1ቆሮ 9፡2 *3. በኡ 24፡12፤
ኤር 31፡33፤ ህስ 11፡19፤ 36፡26

4 አመነናን ኑእ ከራ ክርስቶስ ዋቀዮ
ብራ ቀብኑ ከን አከሲት። 5 ኑእ ኦፌኬኛ
ወንት ቶኮሌ ኑብራ እንበአ ጇኔ ህመቹ ዋን
ደንዴኙ ህንቀብኑ፤ ሀም ደንደአኬኛ
ዋቀዮ ብራ እንበአ*። 6 እሱመቱ ሴረ
ጫፈሜ ኬነሜን ኡቱ ህንተእን፥ ሀፉረ
ቁልቁሉዳን ከኩ ሃራዳፍ ሆጇቹ ኑደንዴ
ስሴ፥ ሴር ጫፈሜ ኬነሜ ዱአ እንፈረደ፥
ሀፉርች ገሩ ጅሬኘ እንኬነ*።

*5. 2፡16፤ ፊሊ 2፡13 *6. ኤር 31፡31፤
1ቆሮ 11፡25፤ ዮሀ 6፡63፤ ሮማ 7፡6

7 ሴርች ገበቶተ ደጋት ፊደላን ቅር
ጠሜ፥ ዬሮ ኬነሜት ኡልፍናን ሙል
አቴ፤ ቦዴ እራ ደርባ ዮ አዴሜዩ
ጨለቅፍን ፉለ ሙሴ ዬሮ ሰነ ጇባ ዋን
ቱሬፍ፥ እጅ ሰበ እስራኤል እት ኤጇቹ
ህንደንዴኜ፤ ኤጋ ሴርች እን ዱአ ፈረዱ
ዳን ሆጇቱ ኡልፍነ አከሲቲን ኤርገ
ዱፌ*፥ 8 እን ሀፉር ሆጇቱሞ ሀመም ጫላ
ኡልፍነ ሀቀባቱሬ*? 9 ወንት ፍርዲ ዱአፍ
ሆጇቱ ኡልፍነ-ቀቤሰ ኤርገ ተኤ፥ ወንት
ቀጇላ ነመ ጎቹፍ ሆጇቱሞ ሀመም ጫላ
ኡልፍነ-ቀቤሰ ሀተኡሬ*? 10 አመስ ወንት
ጫላት ኡልፍነ ቀቡ ዋን አርገሜፍ፥ እን
ተከ ኡልፍነ-ቀቤሰ ቱሬ ኡልፍነ ከን ህን
ቀብኔ ተኤረ። 11 ኤጋ እን ዬሮዱማፍ
ጅራቴ ኡልፍነ ኤርገ ቀባቴ፥ እን እት
ፉፌ ጅራቱሞ ሀመም ጫላ ኡልፍነ ሀቀባ
ቱሬ*?

*7. በኡ 34፡29-35 *8. ገላ 3፡2፥5
*9. ኬሰ 27፡26፤ ሮማ 1፡17፤ 3፡21
*11. እብ 7፡22

12 አብዲ አከሲ ኤርገ ቀባትኔ ኑእ ጉዳ
እጇ እንጇባትነ፤ 13 ኑእ አከ ሙሴ ህንጎኑ፤
እን፥ ሰብን እስራኤል ጨለቅሰ ፉለሳ እሰ
እራ ደርቡ ሰነ አከ ህንአርግኔት ፉለሳ ጎል
ገቴ*። 14 ያድንሳኒ ገሩ ሀዶድችፈሜረ፥
ሀመ ጉያ ሀርአትዩ ከኩ ሞፋ ኬሰት እሰ
ጫፈሜ ዬሮ ዱብሰን፥ ጎልጋን ሱን እሳን
ረት እንሀፈ፥ እራስ ህንፉደሙ፤ ጎልጋን
ሱን ከራ ክርስቶስ ዱዋ እሳንራ ፉደሙ
እንደንደአ*። 15 ሀመ ሀርአትዩ ዬሮዱመ
እሳን ሴረ ሙሴ ዱብሰንት ጎልግች ያደ
ገራሳኒ እንጎልገ። 16 ጫፈትን ቁልቁላአን፥
«ዬሮ እን ገረ ጎፍታት ገረ ገሉት፥ ጎል
ግች እሰ ዱራ እንፉደመ» እንጇደ*።
17 ኤጋ እን «ጎፍትቸ» ጇደሜ ኩን፥ ሀፉረ
ቁልቁሉደ፤ እዶ ሀፉር ጎፍትቻ ጅሩሞ፥
ብርመዱማቱ ጅረ*። 18 አመስ ኑእ ፉለኬኘ
ኡቱ ህንሀጉገትን ኡልፍን ጎፍትቻ ኑራ
አከ ጨለቅሱ እንጎነ፤ ኑእስ ኡልፍና ገረ
ኡልፍናት ደርቡዳን ፈካቲሳ አከ ታኑፍ፥
አከ ጎፍትቸ፥ እሰ ሀፉረ ሰነ፥ ብራ ኑፍ
ዱፌት እንድዲረምነ*።

*13. በኡ 34፡33-35፤ ሮማ 10፡4
*14. ኢሳ 6፡10፤ 29፡11-12፤ ሮማ 11፡25፤
ኤፌ 2፡14-15 *16. በኡ 34፡34፤
ሮማ 11፡23፥26 *17. ሮማ 8፡2፤
1ቆሮ 15፡45 *18. 4፡6፤ ሮማ 8፡29

ቦቆና 4

አመነሙማዳን ሆጇቹ

1 ከናፍስ አኩመ አራረ ዋቀዮ ፉደት
ኔት፥ ሆጇ ኤርጋ ከና ሆጇቹዳፍ አብዲ
ህንኩተትኑ*። 2 ዋን ዬላስሳ ነምን ዶክሳት
ሆጇቱ ገሩ ዲፍኔረ፤ ሀጡማዳን ህንሆጇ
ትኑ፥ ዱቢ ዋቀዮስ ህንምጪሩ፤ ኑእ
ሙልእፍኔ ዱጋ ዱበቹዳን ፉለ ዋቀዮ
ዱረት ያደ ገራ ነሞታት ኦፍ ድኤስነ*።
3 ወንጌል ኑእ ለለብኑ ዮ ሀጉገሜሞ፥ ወረ
ከራ በዲሳረ ጅረን ዱዋዳፍ ሀጉገሜ*።
4 እን ሀማን ዋቀይቸ በረ ስአና ከነ ተኤ፥
ያደ ወረ ህንአመንን ሰና ጃምሴረ፤ እን
እፈ ኡልፍነ ክርስቶስ፥ እሰ ፈካቲ ዋቀዮ
ወንጌለ ኬሳ እብሱ ሰነ፥ አከ ህንአርግኔፍ
እሳን ዶዌረ*። 5 ኑእ ኦፌኬኘ ኡቱ ህንተእን
«ዬሱስ ክርስቶስ ጎፍታደ» ጇኔ እንለለ
ብነ፤ ኑእሞ ሰበቢ ዬሱሲፍ ሆጇቶተኬ
ሰን*። 6 ዋቀዮ እሰ፥ «ዱከነ ኬሳ እፍን
ሀእፉ!» ጇዴቱ፥ ቤኩምሰ ኡልፍነሳ እሰ

ፉለ ክርስቶስራ ሙልአቱ እፈት ባሱዻፍ
ገራኬኝ ኬሰት ኑፍ እብሴ*።

*1· 3፡6፤ 1ቆሮ 7፡25፤ 1ጢሞ 1፡13፥16
*2· 2፡17፤ 5፡11፤ 1ተሰ 2፡5 *3· 2፡15-16፤
1ቆሮ 1፡18 *4· ዮሀ 12፡31፤ ኤፌ 2፡2፤
ቆሎ 1፡15፤ እብ 1፡3፤ ዮሀ 10፡30
*5· 1፡24 *6· 3፡18፤ ኡመ 1፡3፤
ኤፌ 1፡18-19፤ 2ጴጥ 1፡19

7 አመስ ኑእ ወር ወንተ ገት-ጀቤሰ
አከሲ ፉደትኔ ኩን፥ አከ ቆዳ ሱጴት፤ ከነ
ኤጉዻፍ ሁምን ሁምነ ገረራ ከንኬኝ ኡቱ
ህንተእን ከን ዋቀዮት*። 8ከራ ሁንዱማ
እንረከትነ፥ ገሩ በዱ ህንባኑ፤ ዋን ጎኑ
እንወላለ፥ ገሩ አብዲ ህንኩተትኑ*።
9እንአርአተምነ፥ ገሩ ህንገተምኑ፤ ለፉን
ደአምነ፥ ገሩ አቹመት ህንሀፍኑ።
10ዬሱስ ጅራታ ተኡንሳ ደግንኬኝ ጅራቹ
ሳቲን አከ ሙልአቱፍ፥ ዬሮ ሁንዱማ
ምልክተ ዱአት ጌፈሙ ዬሱስ ደግነኬኝት
ባትኔ እንአዴምነ*። 11ጅሬኝ ዬሱስ ፎን
ኬኝ እሰ ዱኡ ኬሳን አከ ሙልአቱፍ፥ ብየ
ለፋረ ኡቱ ጅሩ ሰበቢ ዬሱሲፍ ጂኔ ጋፍ
ሁንዱማ ዱአት ደበርፈምኔ እንኬነምነ*።
12ኤጋ ዱን ኑሶዻችሳ ጅረ፤ እስንሞ ጅሬ
ኝት ጅርቱ*።

*7· 5፡1፤ 1ቆሮ 4፡11-13፤ 11፡23-27
*8· 6፡4-5፤ 7፡5 *10· ሮማ 6፡8፤ ገላ 6፡17፤
1ቆሮ 15፡31 *11· ሮማ 8፡36፤ 1ቆሮ 4፡9
*12· 13፡9

13 ጫፈትን ቁልቁላአን፥ «ነንአመኔ
ከናፈን ዱበዴ» እንጂደ፤ ኑስሞ ሀፉሩመ
አመንቲ ሰነ ቀባትኔ አመንኔ፤ ከናፍስ
እንዱበትነ*። 14ዋቀዮ እን ጎፍታ ዬሱስን
ዱአ ካሴ፥ ዬሱስን ዋን ካሴፍ፥ ኑስሞ ካሴ
እስኒ ወጅን አፍ ብረ አከ ኑዻቡ
እንቤክነ*። 15አኩመ አያን ዋቀዮ ጫላት
ባይአቴ እራ ሀፌ፥ ወር ኡልፍነ ዋቀዮቲፍ
ገለተ ድኤሰንስ አከ ባይአተኒፍ ኩን ሁን
ድኑ እስኒፍ ተኤ*።

*13· ፋር 116፡10 *14· ሮማ 8፡11፤
1ቆሮ 6፡14 *15· 1፡6፥11

አብዲዻን ጅራቹ

16 ከናፍስ ኑእ መቱማ አብዲ ህንኩተ
ትኑ፥ ነሙማንኬኝ እን በኬት ሙልአቱ
ገድ ዱማ ዮ አዴሜዩ፥ ነሙማንኬኝ እን
ኬሳ ሀርአ ቦር ሃረአ እንአዴመ*። 17ረክን
ሰልጻን እን ኑእ ዬሮዻፍ ባትኑ ኩን፥ ኡል
ፍነ በረበራ እሰ ሰፈረ መሌ ጉደቱ ሰነ
ባቹዻፍ ኑቆጺሰ*። 18ኑእ ገረ ወንተ እጃን
ህንአርገምኔ እላለ መሌ፥ ገረ ወንተ እጃን
አርገሙ ህንእላሉ፤ ወንት እጃን አርገሙ
ዬሮዱማፍ ተአ፥ ወንት እጃን ህንአርገምኔ
ገሩ ከን በረበራት*።

*16· ኤፌ 3፡16 *17· ሮማ 8፡17-18፤
1ጴጥ 1፡6-7 *18· ሮማ 8፡24-25፤
እብ 10፡34፤ 11፡1

ቦቆና 5
አመንቲዻን ጅራቹ

1ጎዶን ጅሬኝኬኛ፥ [ከነ ጂቹንስ ደግን
ኬኝ፥] ለፌ ከነራ ዮ ጅጌ፥ እጃርሰ ሀርከ ነማ
ህንእጃርን፥ መነ በረበራን በንቲ ዋቃ ኬሰ
ጅራቱ፥ ዋቀዮ ብራ አከ ቀብኑ እንቤክነ*።
2እሰ አማ ከነ ኬሰት ባይእፍኔ እንአድነ፥ መነ
ኬኝ እሰ ዋቀራስ እሩመት ደበለቹዻፍ
እንሀውነ*። 3እረት ደበለቹንኬኝስ እሰ ዱራ
አፍራ ባፍኔ ቁላኬኝ አከ ህንአርገምኔፍ*፤
4ጎዶኬኝ እሰ ከነ ኬሰ ለፈረ ዬሮ ጅራትኑ፥
በአን ኑት ኡልፋቴ እንአድነ፤ ኩንስ መነኬኝ
እሰ ዋቀራ እሱመ ከነረት ደበለቹዻፍ፥ ከና
ንስ እን ዱኡ ጅሬኝን አከ ልቅምፈሙፍ
መሌ፥ ኑእ ጎዶኬኝ ከነ አፍራ ባሱ ዋን በርባ
ድኔፍ ምት*። 5እን አኬከ ከናፍ ኑቆጺሱሞ፥
ዋቀዮ እሰ ሀፉረሳ ቀብሲሰ ኑፍ ኬኔደ*።

*1· ኢዮ 4፡19፤ 2ጴጥ 1፡13-14፤
እብ 9፡11፤ 11፡10 *2· ሮማ 8፡23
*3· ማቴ 22፡11፤ ኤፌ 4፡24፤ ሙል 3፡18
*4· ሮማ 8፡19፥22፤ 1ቆሮ 15፡51-53
*5· 1፡22፤ ሮማ 8፡14-16፤ ኤፌ 1፡13-14

6 ከናፍ ኑእ ዬሮ ሁንዱማ እጀ ጀብነ
ቀብነ፤ መነ ደግነኬኛ ኬሰ ሀመ ጅሩት፤ መነ
ጎፍታራ ፈጋትኔ ጅራቹኬኝ እንቤክነ*። 7ኑእ
አመንቲዻን ጅራትነ መሌ፥ ዋን ሁንዱማ
እጃን አርጉዻን ጅራትነ ምት*። 8ኑእ እጀ
ጀብነ ቀብነ፤ መነ ደግነኬኛ ከነራስ ፈጋትኔ፥
መነኬኝት ጎፍታ ብረ ጅራቹን ኑፍ እንወዮ*።
9ኤጋ መነ ደግነኬኛ ኬሰ ጅራትኑስ እሰራ
ፈጋትኑስ፥ ጎፍታ ብረት ፉደተሞ አከ ታኑፍ
እንድምነ*። 10ነምን አዱመ አዳን ደግነሳ
ከነት ኡቱ ጅሩ ጋረሰ ተኤ ሀማስ ተኤ፥
አኩመ ሆጄቴት ዋን እሳፍ ተኡ አከ አርገ
ቱፍ፥ ኑእ ሁንዱምትኬኝ በርጨመ ፍርዲ
ክርስቶስ ዱረት ድአቹፍ ጅረ*።

*6· እብ 11፡13-16፤ 13፡14
*7· 1ቆሮ 13፡12፤ 1ጴጥ 1፡8 *8· ፊሊ 1፡23
*9· ቆሎ 1፡10-11 *10· ሆኤ 17፡31፤
ሮማ 2፡16፤ 14፡10፤ 1ቆሮ 4፡5

ከራ ክርስቶስ ዋቀዮት አራረሙ

11 ከናፍስ ኑእ ጎፍትቸ ሶዳቹን ማል አከ
ተኤ ቤክኔ፥ ነሞትን ከነ ቶሌ ጇደኒ አከ
ፉደተን እንጎነ፤ ኑእ ማል አከ ታኔሞ ዋቀዮ
ብረት ቤከማደ፤ ያደ ገራኬሰኒት ቤከማ አከ
ተኤስ ነንአብደደ*። 12ኑእ ለመፋ ዴብኔ እስ
ንት ኦፍ ድኤፈቹዳፍ ምት፤ ኑን አከ ኦፍ
ጀጀኒፍ ሰበቢ እስኒፍ እንኬንነ፤ ዮስ ወረ
ኬሰሳኒቲን ኡቱ ህንተእን ዋን ዱባን ሙልአ
ቱን ኦፍ ጀጀኒፍ ዴቢ ኬኑፊ እንደንዴሱ*።
13ኑእ ዮ ቀልቢ ደበርስኔ፥ ዋቀዮፍ ቀልቢ
ደበርስኔ፤ ቀልቢንኬኘ ጉቱ ዮ ተኤሞ እስኒፍ
ቀልቢንኬኘ ጉቱ ተአ። 14ነምን ቶኮ ሁንዱ
ማፍ አከ ዱኤ፥ ከናንስ ነሞትን ሁንድኑ ዱኡ
ሳኒ አመንኔ ዋን ፉደትኔፍ፥ ጃለል ክርስቶስ
ኑቀበ*፤ 15ኤጋ ወር ጅራተን ስአች እሰ እሳ
ኒፍ ጇዴ ዱኤ፥ ዱአ ካፈሜፍ መሌ፥ አፊ
ሳኒቲፍ አከ ህንጅራትኔት፥ እን ሁንዱማፍ
ዱኤረ*።

*11· 4:2፤ 1ቆሮ 9:19-22 *12· 3:1፤ 10:12
*14· ሮማ 6:3-4 *15· ሮማ 14:7-9፤
ገላ 2:20፤ 1ጢሞ 2:9

16 ኤጋ ኑእ አማ ጀልቀብኔ፥ ኤኙንሌ አከ
አላን እላለሙት ሄደትን ምት፤ ክርስቶስንዩ
አከ አላን እላለሙት ሄደትኔ ዮ ተኤ፥ ስአች
አከስት እሰ ህንሄደትኑ። 17ከናፍስ ነምን ከን
ክርስቶስ ዮ ተኤ፥ ኡመመ ሃራደ፤ እን
ሞፉን ደርቤ፥ ኩኖ እን ሃራን ዱፌረ*።
18ኩን ሁንዱምቱ ዋቀዮ እሰ ከራ ክርስቶስ
ኦፍት ኑአራርሴ ብራ ተኤ፤ እን ሆጂ አራር
ሱሳ ከነስ ነሞተት አከ ደበርስኑፍ ኑፍ ኬኔ*።
19ኩንስ፥ ዋቀዮ እረ-ደደርበ ነሞታ እት
ለካኡ ዲሴ፥ ከራ ክርስቶስ ብየ ለፉ ኦፍት
አራርሴ ጇቹደ፤ ኤርጋ አራረሳ ከነሞ ሀደራ
ኑት ኬኔ*። 20ኤጋ ኑእ አፉን ክርስቶስ ታኔ
ኤርገምኔረ፤ ዋቀዮስ ከራኬኘ እስን እንደጌስ
ፈተ፤ «ዋቀዮት አራረማ!» ጇኔ ቆደ ክርስ
ቶስ ታኔ እስን እንከደትነ*። 21እሰ ጬቡ
ቶኮሌ ህንቀብኔ፥ ኑእ ከራሳ ቀጇልነ ዋቀዮ
አከ አርገትኑት፥ ኑፍ ጇዴ ጬበማ[†1] እሰ
ጎዴረ*።

*17· ሮማ 8:1፥10፤ ገላ 6:15፤ ሙል 21:5
*18· ሮማ 5:10 *19· ዮሀ 14:10፤
ሮማ 3:24-25፤ ቆሎ 1:19-20፤ 1ዮሀ 2:2
*20· ኢሳ 52:7፤ ሉቃ 10:16፤ ዮሀ 20:21
*21· ዮሀ 8:46፤ ሮማ 8:3-4፤ ገላ 3:13፤
1ቆሮ 1:30፤ 1ጴጥ 2:22፥24፤ 3:18

†1 2ቆሮ 5:21 «ጬበማ» ባይኤን «ጬቡ» ጇዱ።

ቦቆና 6

ፈኬኘ ሆጇቶትን ዋቀዮ ኬነን

1 ኤጋ ኑእ ወር ዋቀዮ ወጅን ሆጇትኑ፥
አያነ ዋቀዮ አከ ዋን ዋኤ ህንባፍኔት አከ
ህንፉደትኔ ጭምስኔ እስን እንጎርስነ*።
2ዋቀዮ፥ «ዬሮ አነ ብረት
ጃለተሜ ፉደተሜት
ሲፍ ደገኤረ፤
ጉያ ፈይናትስ ስገርጋሬረ»
ጇደ፤
ኩኖ፥ ዬሮን ጃለተሜ
ፉደተሜ አመ፤
ኩኖ፥ ጉያን ፈይና አመ*!
3ኤርጋንኬኘ መቃ ገዴ አከ ህንአርገትኔፍ
ነመ ቶኮዩ መቱማ ህንጉፈቺፍኑ። 4ሀተኡዩ
መሌ፥ ኑእ ከራ ሁንዱማን አከ ሆጇቶተ ዋቀ
ዮት ኦፍ እንድኤስነ፤ ሆጇቶተ ዋቀዮ ተኡኬ
ኘስ አርግሲሱዳፍ ባይኤ እንአብስነ፥
እንረከትነ፥ ግድራት፥ ሙደመትስ እንገለ*፤
5እንሬበምነ፥ እንህደምነ፥ ጎሊን ኑት
ካፈመ፥ ሆጂት እንደደብነ፥ ህርበ እንደብነ፥
እንሶምነ*፤ 6ገራ ቁልቁሉዳን ቤኩምሳንስ
እንሆጇትነ፥ ወሊፍ እንደንዴኘ፥ ጋሩማዳን
እንጅራትነ፥ ሀፉረ ቁልቁሉቲን እንጌጌፈ
ምነ፥ ጃለለ አመነማ እንአርግሲፍነ*፤ 7ዱቢ
እሰ ዱጋዳን፥ ሁምነ ዋቀዮቲንስ እንሆጇትነ፥
ቀጇልነ አከ ምአ ወራናት [እቲን ሆጇቹዳፍ]
ሀርከ ምርጋፍ ሀርከ ብታት እንቀበትነ*፤
8ኡልፍናን ሰልጽናንስ፥ መቃ-በዱዳን፥
መቃ-ቶሉዳንስ፥ አከ ጎዎምስቱት እላለሙ
ዳን፥ ዱጋ ቀባቹዳንስ እንዴደብነ*። 9ኡቱመ
ቤከምኔ ጅሩ አከ ወረ ህንቤከምኒ ታኔ፤ አከ
ወረ ዱአኒት እንለካአምነ፥ ኑእ ገሩ ኩኖ
እንጅራትነ! አከ ወረ አደበመኒ ታኔ፥ ገሩ
ህንአጇፈምኔ*። 10አከ ወረ ገደኒት እንእላለ
ምነ፥ ገሩ ኑእ ዬሮ ሁንዱማ እንገመድነ፤ አከ
ወረ ዴገኒት እንለካአምነ፥ ገሩ ነሞተ ባይኤ
እንሶሮምስነ፤ አከ ወረ ሆማ ህንቀብኔት
እንእላለምነ፥ ገሩ ዋን ሁንዱማ ቀብነ*።

*1· 1:24፤ እብ 12:15 *2· ኢሳ 49:8፤
ሉቃ 4:19-21 *4· 4:8-11 *5· 11:23-27፤
ሆኤ 16:23፤ 19:29፤ 21:30
*6· 1ጢሞ 4:12 *7· 4:2፤ ሮማ 15:19፤
1ቆሮ 2:4፤ ኤፌ 6:14-17፤ 2ጢሞ 2:15
*8· 4:10-11 *9· ፋር 118:18 *10· 8:9፤
1ቆሮ 3:21፤ ፊሊ 4:12-13

11 ያ ወረ ቆሮንቶስ፥ ኑእ አፋን ጉትኔ
እስንት ዱበትኔ፥ ገራንኬኘስ እስኒፍ በል
አደ። [12]እስንቱ ገራ ኑት ድጸቴ መሌ፥
ኑእ ገራ እስንት ህንድጸትኔ። [13]አኩመ
ኑእ ገራ እስንት በልአትኔ እስንስሞ ገራ
ኑት በልአዳ! ጀዴን አከ እጀሌኮቲት እስ
ንት ዱበደ* ።

*13. 1ቆሮ 4:14

ሰበ ዋቀዮ ወረ ህንተእንት ህደቹራ አፍ ኤገቺሱሳ

14 ወረ ህንአመንኔ ወጅን ወልት ህን
ህደትና! ቀጀልኒፍ ጀልእን ማል ወልቲ
ቀቡ? እፍኒፍ ዱከን ቶኩማ ማሊ
ቀቡሬ*? [15]ክርስቶሲፍ ሴጠን†2 አተ
ምት ወሊ ገሉሬ? እን አመኔ እሰ ህንአ
መንኔ ብራ ቆደ ማሊ ቀበሬ*? [16]መን
ቁልቁሉማ ዋቀዮሞ ዋቀዮሊ ቶልፈመኒ
ወጅን ወሊ ገልቴ ማሊ ቀቡ? ዋቀዮ
ጅራታደ፥ ኑእስ መነ ቁልቁሉማሳት፤
ዋቀዮ አፈሳቲ፥

«አን እሳን ብረ ነንቡፈደ፥
እሳን ግዱስ ነንዴዴብአ፤
አን ዋቀዮሳኒ ነንተአ፥
እሳንስ ሰበኮ እንተኡ» ጀዴሬ*።

[17]እዶ ብራትስሞ፥

«እሳን ኬሳ አዴማ፥
እቲ ገርገር በኣስ፤
ወንተ ጡራአ ሀርካን ህንቀብና!
አንስ እስነን ስመደ፥
ጀደ ኀፍታን*»

[18]አከሱመስሞ፥

«‹አን አባ እስኒፍ ነንተአ፥
እስንስ እልማንኮ እንተሉተኮስ
እንታቱ›
ጀደ ኀፍታን
እን ሁንዱማ ደንደኡ»
ጀደሜሬ*።

*14. ኬሰ 22:10፤ ኤፌ 5:7፥11
*15. 1ሞቶ 18:21 *16. ሌዎ 26:11-12፤
ኤር 31:33፤ 32:38፤ ሀስ 37:27፤
ዮሀ 14:23፤ 1ቆሮ 3:16፤ 6:19
*17. ለኮ 16:26፤ ኢሳ 52:11፤ ሙል 18:4
*18. 2ሳሙ 7:14፤ 1ሴና 17:13፤
ኢሳ 43:6፤ ኤር 31:9፤ ዮሀ 1:12

†2 2ቆሮ 6:15 «ሴጠን» ገረ «ቤልያር (ቤልያል)»።

ቦቆና 7

ጡሙራ አፍ ኤገቺሰሳቲ

1 ያ ምቾተኮ! አብዲ ከነ ኤርገ ቀባ
ትኔ፤ ኮታ፥ ዋኑመ ደግነኬኞፍ ሀፉረኬኘ
ጡሬሱቲ አፍ እንቁሌስነ፤ ዋቀዮን ሶዳቼት
ጅራቹዳንስ ቁልቁሉማ ፊጣን እንባፈ
ትነ*።

*1. 1ዮሀ 3:3

ጋቡ አመንቶታት ገመዱሳ

2 ገራ ኑት በልአዳ! ኑእ ነመ ቶኮዩ
ህንየክኔ፥ ነመ ቶኮዩ አመለ ህንበሌስኔ፥
ነመ ቶኮዩ ኅዎምስኔ ዋ እራ ህንኛትኔ*።
[3]ከነስ ዱበቹንኮ የከ እስንት ሙሩዳፍ
ምት፤ አኩመን ከናን ዱረ ጀዴ፥ ኑእ
እስኒ ወጅን ዱኡዳፍ እስኒ ወጅን ጅራቹ
ዳፍስ እስንት ገራ በልአትኔረ*። [4]አን ዋነን
እስን አመነዱፍ ሙልእሴ እስንት ነንዱ
በደ፤ እስኒንስ ጉድሴን አፍ ጀጀ፤ ገራ
ጉቱዳን ነንጀጀባደ፤ ረክነኬኘ ሁንዱማ
ኬሰትስ፥ ገመቹንኮ እረ-ደርባደ*።

*2. 12:17፤ ሆኤ 20:23 *3. 6:11-13
*4. ፊሊ. 2:17

5 ኤርገ መቄዶኒያ ጌኘዩ ኑእ ቦቆና ህን
አርገትኔ፤ ዋን ሁንዱማት ከራ አላ
ሎላን፥ ከራ ኬሳ ሶዳዳን ረከቻ ቱሬ*።
[6]ዋቀዮ እን ወረ ያድንሳኒ ገድ ቀበሜ ጀጀ
ቤሱ ገሩ፥ ዱፈ ቲቶሲን ኑጀጀቤሴ*።
[7]ዱፈሳ ዱዋዳን ምት፥ ጀጀብነ እን አፌ
ዋኤኬሰኒፍ አርገቴንስ ጀጀባዴረ፤ ቲቶስ
አነ ያዱኬሰን፥ ገዱኬሰን፥ ህናፉ እስን
አናፍ ቀብደንስ ዮሙ አነት ህሜ፥ አን
ጫላ ነንገመዴ*።

*5. 2:13፤ 4:8፤ ሆኤ 20:1-2 *6. 1:3-4፤
2:13 *7. 1ተሰ 3:6-8

8 ጫፈተኮቲን ዮን እስን ገድሲሴዩ አን
አመ ህንጋቡ፤ ዬሮዳፍ እስን ገድሲሱሳ
ዮሙን አርጌሌ ጋቤን ቱሬ*። [9]አመ ገሩ
ዋነን እስን ገድሲሴፍ ኡቱ ህንተእን፥ ገድ
ኬሰን ያደ ገራኬሰኒ አከ ጌደረተን ዋን
ኅዴፍ ነንገመደ፤ ወንተ ኑእ ሆጀትኔን
ከራ ከምሌ አከ ህንሚደምኔት ገድኬሰን
እሰ ዋቀዮ ብረት ፉደተሙ ቱሬ። [10]አከ
ዋቀዮ ብረት ፉደተሙት ገዱን፥ ያደ ገራ
ጌደረቹ ፍደ፤ እንሞ ገረ ፊይናት ጌሰ
መሌ፥ ነመ ህንጋብሲሱ፤ አከ ብየ ለፋ
ኬሰት ፉደተሙት ገዱን ገሩ ዱአ ፍደ*።

¹¹ኤጋ አከ ዋቀዮ ብረት ፉደተሙት ገዱ
ንኪሰን ድመሙ አተሚ፥ ፈልመቹዳፍስ
ዱደሙ አተሚ፥ ዷከምስ አተሚ፥ ናሱ
አተሚ፥ አነ ያዱ አተሚ፥ ሀናፉ
አተሚ፥ አደበ አተሚ አከ እስን ኪሳ ካሴ
እላላ! ከራ ሁንዱማስ እስን ዱቢ ከነት
የከ አከ ሀንቀብኔ አርገሲፍተኒቱ* ። ¹²አን
ከነ ዮን እስኒፍ ጫፈዩ፥ ሀናፉን እስን
ኑኢፍ ቀብደን ዋቀዮ ዱረት እስኑመት አከ
ሙልአቱፍ መሌ፥ እስ በሌሴፍ ዮኪስ እስ
እት በሌፈሜፍ ጂዬ ምት* ። ¹³ከነት ኑእ
ጀጀብነ አርገትኔረ ።

*⁸· 2:2-4 *¹⁰· ማቴ 5:4፤ 26:75፤ 27:3-5፤
ሉቃ 15:17-24 *¹¹· 2:5-11 *¹²· 2:9

ጀጀብነ ኦፌኬኛ እት ገመድኔረትሞ፥
እስን ሁንዱምትኪሰን ያደሳ ዋን ጪብስተ
ኒፍ ገመቹ ቲቶስት ኑእስ ጫልችፍኔ ገመ
ድኔረ ። ¹⁴እስኒን አከን ኦፍ ጀጁ እሰት
ህሜን ቱሬ፥ እስንስ አነ ሀንቃኔስኔ፤
አኩመ ወንት ኑእ እስንት ሀምኔ ሁንድኑ
ዱጋ ቱሬ፥ ወንት ኑእ ቲቶስ ዱረት ኦፍ
ጀኛ ቱሬስ ዱጋ ተኤ ። ¹⁵አከ እት እስን
ሁንዱምትኪሰን በርሲሰሳቲፍ አቦመም
ተን፥ ሶዳዳፍ ሮምአንስ አከ እስ ስመተን
ዮሙ ያደቱ፥ እስ ዱሪ ጫላ ገራንሳ እስን
ብረ እንጅራተ ። ¹⁶አንስ ዋን ሁንዱማት
እስን አመነቹ ዋነን ደንደኡፍ ነንገመደ ።

ቦቆና 8
ኬና ክርስቲያኖትን ኬነን

1ያ ኦቦሎተነነ፥ ጎቻ አያነ ዋቀዮ እስ
ወልዶተ ክርስቲያና ብየ መቄዶኒያቲፍ
ራወተሜ አከ ቤክተን እንበርባድነ* ።
²ረከን ባይእሴ ዮ እሳን ቀሬዩ ሰፈረ መሌ
ገመደኒ፥ ዴግንሳኒ በዱባስ ዮ ተኤዩ ገርጋ
ርሰ ኬኑዳፍ ሰፈረ መሌ አርጀመኒሩ፤
³እሳን ጃለሉመሳኒቲን ሀመ ሁምነሳኒ፥
ሁምነሳኒ ገረራትስ ኬኑሳኒ ዱጋ ነንበአፍ ።
⁴ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአን ገርጋሩፍ፥ ጎቸ
አያና ከነ ኬሳ አከ ሀርማተኒፍ ጭምሰኒ
ኑከደተኒሩ* ። ⁵እሳን ዋን ኑእ እሳንራ አብ
ደትኔ ጫላዩ ጎደን፤ ዱራን ዱርሰኒ ዋቀ
ዮት ኦፍ ኬነኒ፥ ቦዴሞ አከ ፊደ ዋቀዮት
ኑፍ ኦፍ ኬነን ። ⁶ከነረት ቲቶስ ጎቸ አያና
እስ ጀልቀቤ ከነ፥ እስን ግዱት ፊጣን አከ
ባሱፍ ጎርስኔረ* ። ⁷አመስ ወንተ ሁንዱ
ማት አመንቲት፥ ዱቢት፥ ቤኩምሰት፥
ድሙት፥ ጃለለ ኑእ እስን ግዱት ቀብሲፍ
ኔት ኬና እራ ሀፉ አኩመ ቀብደን፥ ጎቸ
አያና ከነትስ ኬና እራ ሀፉ ቀባዳ* !

*¹· 9:1-2፤ ሮማ 15:26 *⁴· ሆኤ 11:29
*⁶· 7:13-15፤ 12:18 *⁷· 1ቆሮ 1:5፤ 16:1-2

8ከነ ጀቹንኮስ ወር ካን አተም አከ
ድመን አርገሲሱዳን ጃለልኪሰን ዱጋ
ተኡሳ ቆሩዳፍ መሌ፥ እስን አቦሙዳፍ
ምት* ። ⁹እስኖ ጋሩማ ጎፍታንኬኘ ዬሱስ
ክርስቶስ አያነሳቲን እስኒፍ ኬኔ ሁበተ
ኒቱ፤ እን በዳዳ ኡቱመ ጅሩ ዴጋ ተኡሳ
ቲን እስን በዳሱዳፍ እስኒፍ ጂዬ ዴጋ
ተኤ* ። ¹⁰ጎቸ እስ በር-ዴንገዳ ጃለለኪሰ
ኒን ሆጂረ ኦልቹ ጀልቀብደን እት ፉፉን
እስኒፍ በኤስ ጂዬተን ያደኮ ኬነ* ። ¹¹ኤጋ
ጃለለኪሰኒን ዋ ጎቹዳፍ ቆጳአ አኩመ
ታተን፥ ዋኑመ ቀብደኒን ሆጂረ ኦልቹሳስ
ፊጣን ባሳ! ¹²ነምን ኬኑዳፍ ቆጳአ ኤርገ
ተኤ፥ ወንት እን ድኤሱ ሱን አከ ሁምነ
ሳት ፉደተማ ተአ መሌ፥ ሁምነሳ ገረራት
ምት* ። ¹³ከነስ ኦፌኪሰን ደብሲፍተኒ፥
ወረ ካን ረከነ ኬሳ አከ ባፍተኒፍ ኡቱ
ሀንተእን፥ ገረ ለቹፍዩ አከ ወል ቅጣቱ
ጂቹኮተ ። ¹⁴ወንት እሳንራ ሀፉፍ ጅሩ
ቃወ ደበኪሰኒ አከ እስኒፍ ዱቹት፥ ወንት
አመ እስንራ ሀፉሞ ቃወ ደበሳኒ አከ
ዱቹፍ ገርጋራ! አከስት ገረ ለቹፍዩ ወል
እንቅጣተ* ። ¹⁵ጫፈትን ቁልቁላአን፥
«እስ ባይኤ ቡአቴፍ ሆምቱ እራ ሀንሀፍ
ኔፍ፥ እስ ጥኖ ቡአቴት ሆምቱ እት ሀንሀ
ርአትኔ» ጂደ* ።

*⁸· 1ዮሀ 3:17-18 *⁹· ማቴ 8:20፤
ሉቃ 9:58፤ ፊሊ. 2:6-7 *¹⁰· 9:2 *¹²· 9:7፤
ማር 12:43፤ ፊኪ 3:27-28 *¹⁴· 9:12
*¹⁵· በኡ 16:18

ቲቶሲፍ ወረ ሚልቶሳ

16ዋቀዮ እስ ቲቶስን አከስ ባይእሴ
አከ እስኒፍ ድሙ ጎዴፍ ገለትን ሀተኡ!
¹⁷ቲቶስ ያደ ኑእ እት ድኤስኔ ፉደቴ፥
አፊሳቲስ ጫላ ዋን ድሙፍ ጃለሉመሳቲን
እስን ብረ ዱፉሳት* ። ¹⁸እሳ ወጅን ኦቦሌስ
እስ ወንጌለ ለለቡት ወልዶተ ክርስቲያና
ሁንዱማ ብረት ቤከማ ተኤ ኤርጉኬኘ* ።
¹⁹ኦቦሌስ ኩን ቤከሙ ዱዋ ኡቱ ሀንተ
እን፥ ጎቸ አያና እስ ኡልፍነ ጎፍትቻ
ቲፍ፥ ፊደ ጋሪ ቀብኡ አርገሲሱዳፍስ
እት ፉፉ ጅሩ ኬሰት፥ ኑኢ ወጅን አከ
አዴሙፍሞ ወልዶተ ክርስቲያናቲን ፎአ

ሜረ። 20ቀባ ሆሪ ባይኤ ገርጋርሳፍ ወልት
ቀበሜ ከናረት ነምን ቶኮሌ መቃ ገዼ አከ
ኑፍ ሀንኬንኔት ኦልቹዻፍ እንደማነ።
21አኬክኬኘ ፉለ ጎፍታ ዱረት ዱዋ ኡቱ
ሀንተእን፥ ፉለ ነሞታ ዱረትስሞ ወንተ
ገለተ ቀቡ ሆጄቹደ*።

*17. 8:6፤ 7:7፥15 *18. 12:18
*21. ሮማ 12:17

22 ኤጋ ኑእ አቦሌሰኬኘ ቶኮሞ ዋን ባይ
ኤት ቆሬ፥ ስአ ባይኤ ድማ ተኡሳ ብረ
ጌኜ፥ ጀረ ከና ወጅን ኤርጉኬኘ፤ እንስ
ጉዻ ዋን እስን አመነቴፍ አመ ጫልችሴዩ
እንድመ። 23ቲቶስ ገሬኮት፥ እስኒፍ ሆጄ
ቹትስ ሀደተኮት፤ አቦሎትንኮ ኩን ወል
ዶተ ክርስቲያና ብራ ኤርገመኒ፥ ኡልፍነ
ክርስቶስ አርግሲሱ*። 24ጃለለኬሰን እት
አርግሲሳ! ከናንስ ጀረ ከነት እስን ጀጁን
ኬኘ ዱጋ ተኡሳ ወልዶተ ክርስቲያና
ብረት ሙልእሳ*!

*23. 7:13፤ 12:18፤ ሮማ 16:7 *24. 7:14-15

ቦቆና 9

ዋኤ ወል ገርጋርሰ ክርስቲያኖታ

1ዋኤ ገርጋርሰ ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአ
ኒፍ ኬነሙሞ እስኒፍ ጫፉን በርባድችሳ
ምት*። 2እስን ገርጋርሳፍ ቆጳኡኬሰን ነን
ቤከ፤ ቆጳኡማኬሰኒንስ አን፥ «ክርስቲያኖ
ትን ብየ አካይያ ኤርገ በር-ዴንገዻቲ
ጀልቀበኒ ቆጳአኒሩ» ጄዴ ዋኤኬሰኒፍ ወረ
ብየ መቄዶኒያት ኦፈን ጀጀ፤ ሀናፉንኬሰ
ንስ እሳን ኬሳ ነሞተ ባይኤ ሶቾሴረ።
3አመስ፥ «ቆጳአኒሩ» አኩመን ጄዴ ቆጰ
ፍተኒ አከ አርገምተን መሌ፥ ዋኤ ከናቲፍ
እስኒን ኦፍ ጀጁንኬኘ፥ ዱቢ አከሱማን
ዱበተሜ አከ ሀንታኔት፥ አቦሎተ ከነ ገረ
ኬሰንት ኤርጉኮት*። 4ወር መቄዶኒያ አና
ወጅን ዱፈኒ፥ አከ እስን ሀንቆጳእን ዮ አር
ገን ገሩ፥ ከንኬሰንዩ ሀፍናን ኑእ ወር አከስ
እስን አመነኔስ እንቃኖፍነ። 5ከነረት አቦሎ
ትን ኩን ነዱረ ገረኬሰን ዱፈኒ፥ ገርጋርሰ
እስን አርጁማዻን ኬኑዻፍ አብደቺፍተን
አከ ቆጺሰኒፍ፥ እሳን ከደቹን በርባድችሳ
አነት ፈካቴ፤ ገርጋርስ ኩንስ አከ ኬና ዶቅ
ናት ኡቱ ሀንተእን፥ አከ ኬና አርጃት
ቆጳኤ ኑሀኤጉ! *1. 8:4፥20 *3. 8:22፥24

6 ነምን ሀርከሳ ኡቱ ሀንጉትን ፈጫሱ፥
ሀርከ ኡቱ ሀንጉትን እንገልፈተ፥ ነምን
ሀርከ ጉቴ ፈጫሱሞ ሀርከ ጉቴ እንገል
ፈተ*። 7ነምን አዱመ አዻን ገራ ዱበ
ዮኪስ ግዲዻን ኡቱ ሀንተእን፥ አከ ገራሳት
ሙርቶ ጎዴት ኬኑቱ እሳፍ ተአ፤ ዋቀዮ
ነመ ገመቹዻን ኬኑ እንጃለተ*። 8ዬሮ ሁን
ዱማ ዋን እስን በርባድችሱ ሁንዱማ አርገ
ተኒ ከራ ሁንዱማ ኦፍ ደንዴሰኒ ሆጂ
ጋሪፍዩ እራ ከን እስኒፍ ሀፉ አከ ቀባተ
ኒፍ፥ ዋቀዮ እሰ እስን በርባድችሱረ ጫል
ችሴ እስኒፍ ኬኑፍ ደንደኣደ*። 9አኩመ
ጫፈሜ፥

«እን ሀርከ ጉቴ፥
ወረ ደበኒፍ እንኬነ፥
ቶልሳስ በረበራን
ጀባቴ እንዻበተ»
እንጄደ*።

10ዋቀዮ እን ሰኚ እሰ ፈጫሱፍ፥ ቡዴነስ
ኛቹዻፍ ነማፍ ኬኑ፥ ኬናኬሰን እስኒፍ
እንበረከትቺሰ፥ እጀ ቶለኬሰንራ ገልፈተ
ንስ እንባይእሰ*። 11ዋን ሁንዱማት አከ
አርጀምተኒፍስ ከራ ሁንዱማ እስን
እንበዻሰ፥ አርጁማኬሰን እሰ ኑሀርካ ፉደ
ተኒፍሞ ነሞትን ባይኤን ዋቀዮፍ ገለተ
እንገልቹ*። 12ከራ አከሲ ነማፍ ሆጄቹን፥
ገለትን ዋቀዮፍ ድኤፈሙ ጫላት አከ ባይ
አቱ ጎቹደ መሌ፥ ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአ
ኒፍ ቃወ ደበሳኒ ዱቹ ዱዋ ምት*።
13ነማፍ ሆጄቹንኬሰን አመነሞ ተኡኬሰን
ዋን አርግሲሱፍ፥ ወንጌለ ክርስቶስ እሰ
ቤክስፍተኒፍ አቦመሙኬሰኒፍ፥ አርጁማ
እስን እሳኒፍ ጎተኒ፥ ነሞተ ከን ብራቲንስ
ጌሰኒፍ፥ ባይኤን ጉድነ ዋቀዮ እንሀሙ።
14አያነ ዋቀዮ እሰ እስን ኬሰት ጫላ አዴ
ሙፍ፥ እስን ያዻ፥ እስኒፍስ ከደቻ ጅሩ።
15ኬናሳ እሰ ሀመስ ሀንጄደምኔፍ፥ ዋቀ
ዮፍ ገለትን ሀተኡ*!

*6. ፈኬ 11:24-25፤ 19:17፤ 28:27
*7. 8:8፤ ሮማ 12:8፤ ኬሰ 15:10
*8. ፊሊ 4:19 *9. ፋር 112:9
*10. ኢሳ 55:10፤ ያቆ 3:18 *11. 1:11፤
4:15፤ 8:7 *12. 8:14 *15. ሮማ 6:23

ቦቆና 10

ኤርገማ ጎፍታ ተኡሳቲፍ ፈልመቹሳ

1አን ጳውሎስ ኦፈንኮ ገራሙማዻፍ
ገረላፉማ ክርስቶሲን ጭምሴ እስን ነንጎ
ርሰ፤ አን ዮሙን እስን ብረ ጅሩ «እጀ-ላ
ፌሰ»፥ ዮሙን እስንራ ፈጋዱሞ
«እጀ-ጀቤሰ» ጄደሜረ*። 2ዮሙን እስን

ብረት አርገሙ እጀ-ጀብናን አከ አነ ህንዱ
በቺፍኔ እስነን ከደደ፤ ወረ አከ ያደ ፎኒት
ዴዴብኡ ኑንጄደንረት፥ አን እጀ-ጀብናን
ዱበቹዳፍ ያደኮ ኬሳ አከን ቀቡ ኦፍ ነንአ
መነ* ። 3 ነመ ፎኒ ዮ ታኔዩ፥ አከ ያደ
ፎኒት ነመ ሎለ ምት። 4 ምእ ወራናኬኘ
ምአ ደኦ ጀጀባ ጅግሱዳፍ ዋቀዮፍ ሆጂቹ
ደንደኡደ መሌ፥ ምአ ነምን ፎኒ እቲን
ሆጂቱ ምት፤ ያደ አመንሲስ ህንቀብኔ እሰ
ነመ ወላልችሱፍ ቆጳኤስ እንዲገ* ።
5 ዋኑመ ኦጉማ ዋቀዮ ጉፈቺሱዳፍ ዱረ
ዳበቱ ሁንዱማ ዲግኔ፥ ያደ ነሞታ ክርስቶ
ሲፍ አቦምስሱዳፍ እንቦጅነ* ። 6 ኤርገ እስን
ራወተኒ አቦመምተኒ፥ ኑእስሞ አቦመሙ
ድዱ ሁንዱማ አደቡዳፍ ቆጶፍኔ ጅረ ።

*1. 1ቆሮ 2፡3 *2. 13፡1-10፤ 1፡12፥17፤
1ቆሮ 4፡21 *4. ኤፌ 6፡13-17
*5. ኢሳ 2፡12-17፤ ሮማ 15፡18

7 ወንተ እጀኬሰን ዱረት ሙልአቱ
እላላ! «አን ከን ክርስቶስ» ጄዴ ነምን
ኦፍ አመነቱ ዮ ጅራቴ፥ እን ከን ክርስቶስ
አኩመ ተኤ፥ ኑስሞ ከን ክርስቶስ ተኡ
ኬኘ እት ሀያዱ! 8 አቦ ጎፍታን እቲን እስን
ዲጉፍ ኡቱ ህንተእን፥ እቲን እጃሩፍ ኑፍ
ኬኔን ኡቱን ጫላት ኦፍ ጀጄዩ፥ አነ ህን
ዬላስሱ ቱሬ* ። 9 አንስ ነመ፥ ጫፈተሳቲን
እስን ሶዳችሱ በርባዴ ህንፈካዱን ቱሬ ።
10 ጀር ቶኮ ዋኤኮቲፍ፥ «ጫፈተሳ ኬሰት
ዱቢ ድመ ባሱፍ ጀጀባ እንጫፈ፤ ዮሙ
ኑብረት አርገሜ አፉኒን ዱበቱሞ ደደ
ባደ፥ ዱቢንሳስ ድመ ህንኩቱ» ጄደ
ኒሩ* ። 11 ኑእ ዋን እሳንራ ፈጋትኔ
ጫፈተኬኛን እሳንት ዱበትኑ፥ ዮሙ እሳን
ብረት አርገምኑስ እሱመ ሆጂረ ኦልቹፍ
አከ ጅሩ ጀር ኩን ሀቤከን* ።

*8. 12፡6፤ 13፡10 *10. 10፡1፤ 11፡6
*11. 13፡2፥10

12 ኑእ ወረ ኦፊፍ ዱበተን ሰነት ኦፍ
ለካኡዳፍ ዮኪስ እሳንት ኦፍ ቅጤሱዳፍ
እጀ ህንጀባትኑ፤ እሳን እጀ ኦፈሳኒቲን
ወል ሰፈሩ፥ ወሊሳኒትስ ኦፍ እንቅጤሱ፥
ኩንስ ጎዉማሳኒት* ። 13 ኑእ ገሩ ሰፈረ መሌ
ኦፍ ህንጀጅኑ፤ ኦፍ ጀጁንኬኘ እሰ ዋቀዮ
ሆጂዳፍ ሰፈሬ ኑፍ ላትናን፥ ኑእስሞ
እቲን እስን ብረ ጌኜ ኬሳ ህንበኡ* ። 14 ኑእ
አከ ዋን ከናን ዱረ እስን ብረ ህንገእን
ጅሩት እስንት ህንሂጠትኑ፤ ኑእ ዱራን
ዱርስኔ ወንጌለ ክርስቶስ ፍድኔ ገረኬሰን
ዱፍኔረ* ። 15 ሆጂ ነሞትን ብራ እት ደደበ
ኒን ሰፈረ መሌ ኦፍ ህንጀጀኑ፤ ዬሮ አመ
ንቲንኬሰን ጉደቱሞ፥ ኑእስ አከ ሆጂ
ዋቀዮ ሰፈሬ ኑፍ ኬኔት፥ እስን ብረት ነመ
ጉዳ አከ ታኑ እንአብደትነ። 16 አመስ ኑእ
እሰ ነምን ከን ብራ ለፈ ሆጂሳቲት ሆጄቴ
ቆጼሴን ኡቱ ኦፍ ህንጀጅን፥ እስን ገረስ
ትዩ ደርብኔ ወንጌለ እንለለብነ* ። 17 አኩመ
ጫፈሜ ጅሩዩ፥ «ነምን ኦፍ ጀጁ፥ ጎቸ
ጎፍታቲን ኦፍ ሀጀጁ*!» 18 ነመ ጎፍታን
ዱበቱፍቱ ፉደተማ ተኡ ደንደአ መሌ፥
ነምን ኦፊፍ ዱበቱ ፉደተማ ተኡ ህንደን
ደኡ* ።

*12. 3፡1፤ 5፡12 *13. ሮማ 12፡3
*14. 1ቆሮ 9፡2 *16. ሆኤ 19፡21፤
ሮማ 15፡20 *17. ኤር 9፡23-24፤ 1ቆሮ 1፡31
*18. ፈኬ 27፡2፤ 1ቆሮ 4፡4-5

ቦቆና 11

ጎዎምሳ ወረ ሶብዱራ ኦፍ ኤገቺሱሳ

1 ጎዉማኮ እሰ ጥና አከ አናፍ ደንዴሰን
ነንሀወ፤ ኤዩ፥ አናፍ እንደንዴሱ*፤ 2 አን
አከ ዱርበ አመነምቱት ክርስቶስ አባ መና
ቶክቸት እስን ሄሩምሲፈቹዳፍ፥ እስን
ካድመቺሴ ዋነን ቱሬፍ፥ አኩመ ዋቀዮ
ህናፉ፥ አንስ እስኒፍ ነንህናፈ* ። 3 አኩመ
ቦፍን ሀጡማዳን ሄዋንን ጎዎምስቴ፥ ያድ
ንኬሰንስሞ ከራራ ካቴ፥ ክርስቶስ እሰ ገራ
ቁልቁሉዳን ኦፍ ኬንተኒፍ ሰነራ ገረ ገልቱ
ጄዴ ሶዳዴረ* ። 4 ነምን ቶኮ ዱፌ፥ እሰ
ኑእ እስንት ለለብኔ መሌ፥ ዬሱስ እሰ ከን
ብራ ዮ እስንት ለለቤ ዮኪስ እሰ ከናን ዱረ
ፉደተን መሌ፥ ሀፉረ ከን ብራ ዮ ፉደተን
ዮኪስ እሰ ከናን ዱረ ስመተን መሌ፥ ወን
ጌለ ከን ብራ ዮ ስመተን፥ ጨሉመ ጄተኒ
እንደንዴሱ ጄቹደ* ። 5 አን ከራ ቶኮሌ ኤር
ገሞተ ወረ ሁንዱማረ ጫለን ከና ገድት
ዋነን እላለሙ አነት ህንፈካቱ* ። 6 ዱቢ
ነመ ደጌስሱት በርቱ ዮን ተኤዩ፥ ቤኩም
ሰት በርቱ ምት፤ ኑእስ ኩን ከራ አደዳ
ቲን፥ ዋን ሁንዱማትስ እስን ብረት አከ
ቤከሙ ጎኔረ* ።

*1. 11፡16-19፤ 12፡6 *2. ኤፌ 5፡24-27
*3. ኡመ 3፡1-13 *4. ገላ 1፡6-9 *5. 12፡11፤
10፡12፤ 1ቆሮ 15፡9-10፤ ገላ 2፡6፥9
*6. 10፡10፤ 1ቆሮ 2፡1፥13፤ ኤፌ 3፡4

7 አን ወንጌለ ዋቀዮ ገቲ መሌ ዋነን
እስንት ለለቤፍ፥ አከ እስን ኦል ኦል ቀበ
ምተኒፍስ ገድ ኦፍ ዴብሱኮቲን ጨቡን

ሆጁዴሬ*? 8ገርጋርሰን እሳንራ አርገዱን
እስኒፍ ሆጁቹዳፍ ወልዶተ ወረ ካን
ሳሜረ*። 9እስን ብረ ኡቱን ጅሩ ዮሮን ዋ
ደቤትስ፥ ኦቦሎተ ወረ መቄዶኒያዳ ዱፈ
ንቱ ወንተ ነበርባድችሱ ነደንደኤ መሌ፥
አን ነመ ቶኮትዩ በአ ህንታኔ፤ አኩመ አን
ከናን ዱረ ኤገዴ፥ ገረ ፉለ ዱራትስ በአ
አከን እስንት ህንታኔፍ ነንኤገደ*። 10ዱጋ
ክርስቶስ እሰ ነኬሰ ጅሩት! ኦፍ ጀጁንኮ
ኩን ኩታ ብየ አካይያት ነዱራ ህንጩ
ፈሙ*። 11ዋነን እስን ህንጃለትኔፈን አከስ
ጁዳ? ዋቀዮ ቤከ፥ እስን ነንጃለደ!

*7. 12:13 *8. ፊሊ. 4:10፥15፤ ሆኤ 18:3
*9. 12:13፤ 1ተሰ 2:9፤ ፊሊ. 4:15-18
*10. 1ቆሮ 9:15

12 ነሞትን ወር ካን ኦፍ ጀጁዳፍ ፉቾ
አርገተኒ፥ እሳኒ ወጅን ከራ ቶክቾረ ሆጁ
ትነ አከ ኑን ህንጁኔ ጎቹዳፍ፥ አኩመ አን
አመ ሆጁቻ ጅሩት እቱመ ፉፌ ነንሆ
ጁደ። 13ጀሬን አከሲ ኩን ኤርገሞተ
ሶባት፥ ሆጁቶተ ነመ ጎዎምሰን፥ ኤርገ
ሞተ ወረ ክርስቶስ ዋሜ ፈካቹዳፍ ወረ
ወላልችፈተኒደ*። 14ሴጠንዩ ኤርገሞተ
እፉ ፈካቹዳፍ ዋን ወላልችፈቱፍ፥ ኩን
ዋን ድንቅሲሱ ምት*። 15ከናፍ ሆጁቶትን
ሳስ ሆጁቶተ ቀጁልና ፈካቹዳፍ ዮ ወላል
ችፈተን፥ ኩን ዋን ጉዳ ምት፤ ገረ
ዱማትስ ዋን ሆጂሳኒቲፍ ተኡ አርገቹፍ
ጅሩ*።

*13. 2:17፤ ፊሊ. 3:2፤ ሙል 2:2
*14. ማቴ 4:5-6፤ ሆኤ 16:16-17
*15. ፊሊ. 3:19

ኦፊሳቲ አከ ኤርገማት ረከቹሳ

16 አን እረን ዴብአ፥ ነምን ቶኮ ጎዋ
አነ ህንሴእን! ዮ ከነ ተኡ ደባቴ ገሩ፥
አንስሞ ጥኖ አከን ኦፍ ጀጁት አከ ጎዋትሌ
ነፉደዳ*! 17ዋኤ አመነና ኦፍ ጀጁ
ከናፍ፥ አከ እሰ ጎፍታን ዱበቹፍ አናፍ
ኬኔት ኡቱ ህንተእን፥ አከ ነመ ጎዋት ነን
ዱበደ*። 18ነሞትን ባይኤን አከ ያደ ፎኒት
ኦፍ ጀጁ ኤርገ ተኤ፥ አንስ ኦፈን ጀጀ*።
19እስንዩ ኦፊኬሰኒ ኦጌሶተ ታተኒ፥ ወረ
ጎዎታፍ ገመቹዳን እንደንዴሱፍ ምቲ*?
20ነምን ገርበ ዮ እስን ጎደቴ፥ ዮ እስንራ
ኖቴ፥ ፉቾ አርገቴ ሀርከሳ ኬሰ ዮ እስን
ገልፈቴ ዮኪስ አሲ ገድ ዮ እስን እላሌ
ዮኪስ መዲ ኬሰ ዮ እስን ከበሌ እንደንዴ
ሱፍ*። 21ኑእ ገሩ ዋን አከሲ ነመረት
ጎቹት ደደቦ አከ ቱሬ ዮለአ ነንዱበደ።

*16. 11:1፤ 12:6 *17. 12:19
*18. ፊሊ. 3:3-4 *19. 1ቆሮ 4:10
*20. 1ቆሮ 7:23

ገሩ ዋኑመ ነምን ቶኮ እቲን ኦፍ ጀጁ
ዳፍ እጀ ጀባቱ፥ አንስ እሱማፍ እጀ ነን
ጀባደ፤ ከነስ አከ ጎዋተን ዱበደ። 22ወረ
እብሮታ ዋን ተአኒፊ? አንስ አከሱመ፤
ወረ እስራኤል ዋን ተአኒፊ? አንስ አከ
ሱመ፤ ሰኜ አብራሃም ዋን ተአኒፊ? አንስ
አከሱመ*፤ 23ሆጂቶተ ክርስቶስ ዋን ተአ
ኒፊ? እሰትሞ አን ነንጫለ፤ ከነ አከ ነመ
ቀልቢ ደበርሴተን ዱበደ፤ አን ባይኤ
ጫልችሴ እት ደደቤ፥ ባይኤ ጫልችሴስ
እት ህደሜ፥ ሩኩታ ለኮብሰ ህንቀብኔን
ሩኩተሜረ፥ ዮሮ ባይኤስ አን አፉን ቦላ
ገኤ ዴብኤረ*። 24አን ስአ ሸን ሀርከ ይሁ
ዶታት ቀጬዳን አፉርተመ ቶኮ ህርኡ
ሬበሜረ*። 25ስአ ሰድእ ኡሌዳን ዳነሜረ፤
ስአ ቶኮ ደጋዳን ሩኩተሜረ፤ ስአ ሰድእ
ጨጩባ መርከባረን ቱሬ፤ ጉያ ቶኮፍ ሀል
ከን ቶኮፍ ገላነ ኬሰን ቱሬ*። 26አን አዴ
ምሰ ሀርአ-ቦሪ ኬሰት ብሻን ጉቱዳን
ዶርስፈማ፥ ወረ ሳምቱዳን ዶርስፈማ፥
ሰበኮቲን ዶርስፈማ፥ ወረ ሰበኮ ህንተእኒን
ዶርስፈማ፥ መንደረ ኬሰት ዶርስፈማ፥
ለፈ ኦና ኬሰት ዶርስፈማ፥ ገላነረት ዶር
ስፈማ፥ ኦቦሎተ ሶባቲን ዶርስፈማ
ቱሬረ*። 27ሆጂት ደደቡ፥ ረክነ፥ ሀልከን
ባይኤስ ህርበ መሌ ቡሉ፥ ቤለ፥ ዴቡ፥
ዮሮ ባይኤ ሀገቡ ታኡ፥ ቆረ ኬሰት ቁላ
ተኡ ባቻን ቱሬ*። 28ከነ መሌስ፥ ጉያ
ጉያት ወልዶተ ክርስቲያናቲፍ ያደኡን
አነት ኡልፉቻ ጅረ*። 29ነምን ቶኮ
እንደደበ ዮ ተኤ፥ አንሞ እሳ ወጅን ህንደ
ደቡሬ? ነምን ቶኮ ጬቡት ዮ ኩፍፈሜ፥
ዋኤሳቲፍ ገራንኮ አነ ህንጉበቱሬ*?

*22. ሆኤ 22:3፤ ፊሊ. 3:5 *23. 6:4-5፤
1ቆሮ 4:1፤ 15:10፤ ሆኤ 16:23
*24. ኬሰ 25:3 *25. ሆኤ 16:22፤ 14:19፤
27:41-44 *26. ሆኤ 9:23፤ 14:5
*27. 6:4-5፤ 1ቆሮ 4:11፤ 1ተሰ 2:9
*28. ሆኤ 20:18-21 *29. 1ቆሮ 9:22

30 ኦፍ ጀጁን ዮ አናፍ ተኤሞ ወንተ
ደደቢኮ አርግሲሱን ኦፍ ነንጀጀ*። 31ዋቀ
ዮፍ አባን ጎፍታ ዮሱስ፥ ገለቴፈማን በረ
በራ፥ አከን ሶበ ህንዱበትኔ እንቤከ።
32መንደረ ደማስቆት እን ሞትቾ አሬጣስ

ጀለት ቡልቻ ብያ ተኤ፥ አነ ቀብሲሱዳፍ
ከረ መንደርቻ ኤግስሳ ቱሬ። 33አን ገሩ
ጉቦዳን፥ ከራ ቃወ መሰራ መንደርቻ ገድ
ቡፈሜተን ቀባሳ ጀላ በኤ*።

*30· 12፡5፥9፥10 *32-33· ሆኤ 9፡23-25

ቦቆና 12

ወንተ ጎፍታን ዬሮ አደዳት እሰት ሙልእሴ

1ኡቱመ ድመ አናፍ ኩቱ ደባቴሌ ኦፍ
ጀጁን አናፍ እንተአ፤ አመሞ ዋኤ እሰ
ጎፍታን ዬሮ አደዳት አነት አርግሲሴ፥
ዋኤ እሰ እን አነት ሙልእሴስ ነንዱበደ*።
2ነምን ክርስቲያን ቶኮ ወጋ ኩደ አፉር
ዱረ በንቲ ዋቃ ኬሳ ገረ ተሬ እሰ ሰደፋት
አከ ኦል ቡተሜ ነንቤከ፤ ነሙማ እሰ ፎኒ
ቲን ኦል ቡተሜ ዮኪስ ነሙማ እሰ ሀፉራ
ቲን ኦል ቡተሜሳ ዋቀዮቱ ቤከ መሌ፥ አን
ሀንቤኩ*። 3ነምን ኩን ገረ ጂነተ ዋቀራት
ቡተሙሳ አን ቤከ፤ ነሙማ እሰ ፎኒቲን
ኦል ቡተሜ ዮኪስ ነሙማ ፎኒ መሌ ኦል
ቡተሜሳ ዋቀዮቱ ቤከ መሌ፥ አን ሀን
ቤኩ። 4እን ዱቢ ዱበተሙ ሀንደንዴኜ፥
ዱቢ ነመት ሀሙንስ ሀንታኔ ደገኤ*።
5ኤጋ አን ዋኤሳቲፍ ኦፍ ነንጀጀ፤ ኦፊኮቲ
ገሩ ደደባ ተኡኮቲን መሌ፥ ዋነን እቲን
ኦፍ ጀጁ ሀንቀቡ*። 6ዱቢ ዱጋ ዋነን ዱበ
ዱፍ፥ ኦፍ ጀጁ ኡቱን በርባዴዮ ጎዋ ሀን
ተኡን ቱሬ፤ አን ገሩ ነምን ቶኮሌ ዋን
አነረት አርጌፍ ዋን አነራ ደገኤ ጫላት
አከ አነ ሀንእላሌፍ፥ ኦፍ ጀጁ ነንዲሰ*።

*1· ሆኤ 26፡16፤ ገላ 2፡2 *2· ሆኤ 22፡17
*4· ሉቃ 23፡43 *5· 11፡30 *6· 10፡8፤ 11፡16

7ሙልእተ ሀመስ ሀንጂደምኔ ሰናፍ አከን
ኦል ኦፍ ሀንቀብኔት፥ ወንት ደግነኮ ኬሰ
ታኤ ነወራት ኤርጋን ሴጠና አናፍ ኬነሜ፥
ነሩኩተ፤ ነሩኩቱሳቲንስ ኦል ኦፍ ቀቡራ
ነዶወ። 8ከነስ አከ አነራ ፉዱፍ ስአ ሰድእ
ጎፍታ ከደዴረ*። 9እን ገሩ፥ «አያንኮ ስገአ፥
ሁምንኮ ደደባ ኬሳን አኬከሳ እንራወተ» ናን
ጂዴ፤ ሁምን ክርስቶስ አነ ብረ አከ ቡፈ
ቱፍ፥ ደደባ ተኡኮቲን ሁንዱማረ ጫልቾሴ
ገመቹዳን ኦፍ ነንጀጀ*። 10ኤጋ ክርስቶሲፍ
ጂዴ ደደቢት፥ ሰልጽነት፥ ረከነት፥ አርእተ
ሙት፥ ግድራትስ አነት እንቶለ፤ ዬሮን ደደ
ቡት ነንጀባደ*።

*8· ማቴ 26፡44 *9· ፊሊ 4፡13፤ ኢሳ 40፡29
*10· 6፡10፤ ፊሊ 4፡12-13

ወረ ቆሮንቶሲፍ ያዱሳ

11 እስን እት ነኦፍናን ኦፍ ጀጁኮቲን
ጎዋን ተኤ፤ አናፍ ዱበቹን እስኒፍ እንተአ
ቱሬ፤ አን ዋኑመ ቶኮ ዮን ተኡ ደባዴዮ፥
ከራ ቶኮሌ ኤርገሞተ ወረ ሁንዱማረ
ጫለን ሰና ገድ ምት*። 12ኤርገማ ጎፍታ
ተኡኮ ሙልእሱዳፍ ምልክትን፥ ድን
ቂን፥ ሆጂን አንጎሰ ኦብሰ ጉዳዳን እስን
ግዱት ጎደሜረ*። 13ወንተ ወልዶትን ክር
ስቲያና ወር ካን ቀበን ኬሳ ከን እስንት
ሀርአቴ ጅራሬ? ወንት እስንት ሀርአቴ ዮ
ጅራቴሞ አን በአ ኡቱ እስንት ሀንተእን
ሀፉኮት፤ በሌሳ እሰ ከናፍሞ ሀደራ አናፍ
ዲሳ*።

*11· 11፡1፥5፥16 *12· 6፡4-6፤ ሮማ 15፡19፤
እብ 2፡4 *13· 11፡7-11

14 ስአ ሰደፋ ገረኬሰን ዱፌ እስን ዱብ
ሱዳፍ ቆጿኤረ፤ ገሩ በአ እስንት ሀን
ተኡ፤ አኖ እስነን በርባደ መሌ፥ ዋ
እስንራ ሀንበርባዱ፥ ወረቱ እጆሎታፍ
ወልት ቀበ መሌ፥ እጆሌቱ ወረሳኒቲፍ
ወልት ቀበ ምት*። 15አን እስኒፍ ጂዴ
ዋነን ቀቡ ሁንዱማ፥ ኦፊኮሌ ታናን እሰ
ኒፍ ደበርሴ ኬኑዳፍ ነንገመደ፤ ኤጋ አን
ባይእሴ ዋነን እስን ጃለዴፍ፥ እስንሞ ጥኔ
ስተኒ ነጃለቱሬ*? 16ኤጋ አከን በአ እስን
ረት ሀንተእን ቤከማደ፥ ገሩ አን ሀጤ
ተኤ፥ ሀጡማዳን አከ ዋነን ሀርከኮ ኬሰ
እስን ገልፈዴት ሀንያዱ። 17ነሞተ ወረ
አን እስንት ኤርጌ ኬሳ ከራሳ ጎዎምሴ ከነን
ዋ እስንራ ኛዴ እሰ ከምሬ? 18ቲቶስ ገረ
ኬሰን አከ ዱፉ ጎርሴ፥ አቦሌስ ሰና ወጅን
ኤርጌረ፤ ቲቶስ እስን ጎዎምሴ ዋ እስንራ
ኛቴራሬ? ኑእ ሀፉሩመ ቶኮን ዴዴብአ
ጅረ ምቲሬ? ፋኑመ ቶኮረ አዴምነስ
ምቲሬ*?

*14· 13፡1፤ ሆኤ 20፡33 *15· 1ተሰ 2፡8፤
ፊሊ 2፡17 *18· 8፡6፥16-18፤ 1ቆሮ 16፡10

19ምቾተኮ! ሀመ አማት ኑእ ዋን፥
እት-ቀበተ በርባደቻ ቱሬ እስንት ፈካታ?
ከነ ምት! ኑእ እስን ጭምሱዳፍ ከራ ክር
ስቶስ ፉለ ዋቀዮ ዱረት ዋን ሁንዱማ
እንዱበትነ*። 20ዮሙን ዱፉ አከ አን እት
እስን አርጉ በርባዱት እስን ሀንአርጉ
ተአ፤ እስንስ አከ እት ነአርጉ በርባደንት
አነ ሀንአርግተን ተአ፤ ቆጮሎን፥ ሀና
ፋን፥ ዴከምስ፥ አፍቱማን፥ መቃ ነማ
በሌሱን፥ ዶክሰኒ ነመ ሀመቹን፥ ኦፍ ቦኮ

ክሱን፥ ገረ-ደቡን እስን ግዱ ጅረ ተአ
ጂዴን ሶዳደ*። 21 ዴብኤ ገረኬሰን ዮሙን
ዱፉ ዋቀዮ ዋኤኬሰኒፍ ገድ ነዴብሴ፥
ነሞተ ባይኤ ወረ ከናን ዱረ ጡራኡማ፥
ሀለሉማ፥ ጅሬኘ ገድ-ዲሲ እሰ እት
ጅራቻ ቱረንራ ያደ ገራሳኒ ህንጌደረትኒፍ
ነቦስሱፍ ጅረ ጂዴን ሶዳደ*።

*19. 3፡1፤ 11፡16-17 *20. 10፡2፤
1ቆሮ 1፡11፤ 4፡6፤ ገላ 5፡19-21 *21. 2፡1፤
13፡2፤ 1ቆሮ 6፡15-20

ቦቆና 13

ገረ ዱማት አኬከቺሴ ነጋ እት ዳሙሳ

1 ከናን ስአ ሰደፉ ገረኬሰን ዱፉኮት፤
አኩመ ጫፈሜ፥ «ዱቢን ቶኮ ዱገ-ባቱ
ለመ ዮኪስ ሰድእረ እንዳበተ*»። 2 አን
ዬሮን ለመፋ ዱፌት ወረ ከናን ዱረ ጩቡ
ሆጂተን፥ ወረ ካን ሁንዱማስ ዮን ዴብኤ
ዱፌ አከን እሳን ህንቁሰትኔ ቅጣጠዴረ፤
አኩመን ቅጣጠዴሞ፥ አመ ኡቱን እሳን
ብረ ህንጅራትንስ እሳን ነንቅጣጠደ*።
3 ክርስቶስ ከራኮ አከ ዱበቱሞ፥ አመንሲሰ
በርባደን ሁንዱማ አርገቹፍ ጅርቱ፤ እን
እስን ኬሰት ደንደአደ መሌ፥ ገረኬሰን
ከነት ደደባ ምት*። 4 እን ደደቢዳን ፈን
ፈሜ፥ ሁምነ ዋቀዮቲን ገሩ እንጅራተ፤
ኑእስ አከሱመ እሰ ዱረት ደደቦተ፥ ገሩ
ሁምነ ዋቀዮቲን፥ ቡአኬሰኒፍ እሳ ወጅን
እንጅራትነ*።

*1. 12፡14፤ ኬሰ 17፡6፤ 19፡15፤
ማቴ 18፡16፤ 1ጢሞ 5፡19 *2. 1፡23፤
12፡21 *3. ሮማ 15፡18 *4. ሮማ 6፡9-10፤
ፊሊ. 2፡7-8፤ እብ 2፡9

5 አመንቲት ቀበምተኒ ጅርቱ ዮ ታተን
እስኑምት ኦፍ እላላ! ኦፍ ቆራ! ዬሱስ
ክርስቶስ እስን ኬሰ አከ ጅሩ ዱጉመ
እንቤክቱሬ? ዮ አከስ ተኡ ደባቴ እስን
ቆረትና ሰነት ኩፉኬሰን*። 6 ኑእ ገሩ ከነት
ህንኩፍኔ፤ ከነስ አከ እስን ቤክተን ነንአብ
ደደ። 7 እስን ዋን ሀማ አከ ህንሆጂትኔፍ
ኑእ ዋቀዮን እንከደትነ፤ ኑእ ዋን ኩፍኔ ዮ
ፈካትኔዩ፥ እስንሞ ዋን ቀጂላ አከ ሆጂተ
ኒፍ መሌ፥ ኑእ ቆረመ ሰነ ደርቡንኬኘ አከ
ሙልአቱፍ ምት። 8 ኑእ ዱግቻፍ ሆጂትነ
መሌ፥ ዱግቸረት ሆጂቹ ህንደንዴኙ*።
9 ዬሮ ኑእ ደደቦ ታኔ፥ እስንሞ ጆቦ ታተን
እንገመድነ፤ አከስት ፌጣን አከ ባተኒፍስ
ዋቀዮን እንከደትነ*። 10 አቦ እሰ ጎፍታን
እቲን ዲጉፍ ኡቱ ህንተእን፥ እቲን እጃሩ
ዳፍ አናፍ ኬኔን ዬሮን ገረኬሰን ዱፉ
አከን እስንት ህንሀማትኔት፥ ኡቱን እሰ
ንራ ፈጎ ጅሩ ከነ እስኒፍ ጫፉኮት*።

*5. 1ቆሮ 11፡28፤ ሮማ 8፡9-10፤ ገላ 2፡20
*8. ሆኤ 24፡16፤ 1ቆሮ 13፡6 *9. እብ 13፡21
*10. 2፡3፤ 10፡4፥8፥11

11 አመስ አቦሎተኮ ነጋት ተአ! ከራኬ
ሰን ቀጂልፈዳ፥ ዋን ኑእ እስንት ደጌስፈ
ትኑ ያደት ቀበዳ፥ ወሊፍ ገላ፥ ነጋት
ጅራዳ! ዋቀዮ እን ጃለላፍ ነጋ ቀቡ እስኒ
ወጅን እንተአ*። 12 ያደ ቁልቁላአቲን ወል
ዱንገቹዳን ነጋ ወል ጋፈዳ! ወር ዋቀዮፍ
ቁልቁላአን ሁንድኑ ነጋ እስኒፍ ዳሙ*።
13 አያን ጎፍታ ዬሱስ ክርስቶስ፥ ጃለል
ዋቀዮ፥ ቶኩማን ሀፉረ ቁልቁሉስ ሁንዱ
መኬሰኒ ወጅን ሀተኡ*!

*11. ፊሊ. 2፡2፤ 4፡4፤ ሮማ 12፡16፥18፤
15፡33 *12. ሮማ 16፡16፤ 1ቆሮ 16፡20፤
1ተሰ 5፡26፤ 1ጴጥ 5፡14 *13. ገላ 6፡18፤
ሮማ 5፡5

ገረ ወረ ገላትያት ኤርጌ

ቦቆና 1

ነጋ

1 አን ጳዉሎስ፥ ነሞተ ብራ ዮኪስ ከራ
ነመ ቶኮ ኡቱ ህንተእን፥ ዬሱስ ክርስቶ
ሲን፥ ዋቀዮ አባ እሰ ክርስቶስን ዱአ
ካሴን ኤርገሜ*፥ 2 ነጋኮ፥ ነጋ አቦሎተ አና
ወጅን ጅረን ሁንዱማስ ወልዶተ ክርስቲ
ያና ኩታ ብየ ገላትያቲፍ ነንድኤሰ*።
3 ዋቀዮ አባንኬኘ፥ ጎፍታንኬኘ ዬሱስ ክር
ስቶስስ አያነ፥ ነጋስ እስኒፍ ሀኬኑ*! 4 ክር
ስቶስ አከ ፌደ ዋቀዮ አባኬኛት በረ ሀማ
እሰ ስአና ከነ ኬሳ ኑባሱዳፍ ጂዴ፥ ሰበቢ
ጬቡኬኛፍ ደበርሴ አፍ ኬኔ*። 5 በራ ሀመ
በረበራት ዋቀዮፍ ሆቁባን ሀተኡ!
አሜን*።

*1. 1፡11-12፤ ቲቶ 1፡3 *2. 1ቆሮ 16፡1
*3. ሮማ 1፡7፤ 1ቆሮ 1፡3፤ ፊሊ 1፡3
*4. 2፡20፤ ማቴ 20፡28፤ ኤፌ 5፡2፤
1ጢሞ 2፡6፤ ቲቶ 2፡14፤ 1ዮሀ 5፡19
*5. 2ጢሞ 4፡18

በርሲሰ ወንጌላ አከ ወሊ ህንወላሌ አፍ ኤገቺሱሳ

6 እሰ ከራ አያነ ክርስቶስ እስን ዋሜራ
ገረገልተኒ፥ አከስ አሪፈተኒ ገረ ወንጌለ
ከን ብራት ጎሩኬሰኒፍ ነንድንቅፈደ*።
7 ወንጌል ብራሌ ህንጅሩ፤ ገሩ ነሞትን
እስን ወላልችሰኒ፥ ወንጌለ ክርስቶስ ገረ
ገልቼዳፍ በርባደን ቶኮ ጅሩ*። 8 ሀተኡዩ
መሌ፥ አን ዮኪስ ኤርገማን ዋቀራ ቶኮ፥
ወንጌለ እሰ ኑእ ከናን ዱረ እስንት ህምኔቲ
ከን ገርገር በኤ ዮ እስንት ህሜ፥ አባረማ
ሀተኡ*! 9 አኩመ አን ከናን ዱረ ዱበዴ፥
አመስሞ ኬሰ ዴብኤ ነንዱበደ፤ ኤኙሌ
ወንጌለ እሰ እስን ፉደተንቲ ከን ገርገር
በኤ ዮ እስንት ህሜ፥ አባረማ ሀተኡ*!

*6. 5፡8፤ 2ቆሮ 11፡4 *7. 5፡10፤
ሆኤ 15፡1፥24 *8. 1ቆሮ 16፡22፤
2ቆሮ 11፡4 *9. 1ጢሞ 6፡3

10 አን አመ ነሞተሞ ዮኪስ ዋቀዮን
ቶሌ ጂችሲሱዳፈን ዱበደሬ? ዮኪስ ነሞተ
ገመድቺሱ ነንበርባዳሬ? አመዩ ኡቱን
ነሞተ ገመድቺሴ፥ ሆጂታ ክርስቶስ ህንተ
ኡን ቱሬ*።

*10. 1ተሰ 2፡4

አከ እት ኤርገማ ጎፍታ ተኤ ህሙሳ

11 አመስ ያ አቦሎተኮ! ወንጌል እን
አን ለለቤ፥ ዋን ነምን አፍ ኬሳ ፉዴ
ዱበቴ አከ ህንተእን፥ እስንተን ህመ።
12 ዬሱስ ክርስቶስ አነት ሙልአቼሳቲነን
ወንጌልቸ አርገዴ መሌ፥ አን ነመቲ እሰ
ህንፉደትኔ፥ ነምንስ አነ ህንበርሲፍኔ።

13 አመንቲ ወረ ይሁዶታት ቀበሜ
ዮሙን ጅራቻ ቱሬ፥ ገር-መሌ ወልዳ
ዋቀዮ አርአቻ፥ በሌሱዳፍስ ደመአ አከን
ቱሬ ደጌሰኒቱ*። 14 ይሁዶተ አከኮቲ ወረ
አከ አመንቲ ወረ ይሁዶታት ጅረን ኬሳ
ህርዮተኮ ነንጫለን ቱሬ፤ ሴረ ሙከ-አባኬ
ኛቲፍስ ጫልችሴ ነንህናፈን ቱሬ*።
15 ዋቀዮ ገራ ሃደኮቲ ጀልቀቤ ነፎአቼት
አያነሳቲንስ ነዋሙት ገመዴ*፤ 16 ዬሮ አፊ
ጃለቴትስ ወረ ሰበሳ ህንተእን ግዱት
እሱመ ወንጌለ ጎዴ አከን ለለቡፍ፥ እል
መሳ ከነ ዮሙ አነት ሙልእሴ፥ አን
ዱራን ዱርሴ መሬዳፍ ገረ ነመ ፎን ኡፈቴ
ህንደቅኔ*፤ 17 ገረ ወረ ነዱረ ኤርገሞተ
ተአኒትስ ዬሩሳሌምት አል ህንባኔ፥ ገሩ
ብየ አረባ ደቄ ደማስቆት ነንዴብኤ።

*12-16. ሆኤ 9፡1-15 *13. ሆኤ 8፡3፤ 22፡4-5፤
26፡9-11 *14. ሆኤ 22፡3 *15. ኤር 1፡5፤
ሮማ 1፡1፤ ኤፌ 3፡7 *15-16. ሆኤ 9፡3-6፤
22፡6-10፤ 26፡13-18 *16. 2፡7፤
ማቴ 11፡27፤ 16፡17

18 ኤርገሲ ወጋ ሰድእ ቱሬ፥ ጴጥሮሲ
ወጅን ወል በሩዳፍ ዬሩሳሌምት አል በኤን፥
ጉያ ኩደ ሸን እሰ ብረ ቱሬ*። 19 ያቆብን
አቦሌሰ ጎፍታራ ከን ሀፌ፥ ኤርገሞተ ወረ ካን
ኬሳ ቶኮዩ ህንአርግኔ*። 20 ኩኖ ዋን አን እስ
ኒፍ ጫፉ ኬሰት ህንሶቡ፥ ዱጋ ዋቀዮት*!
21 ኤርገሲን ገረ ኩታ ብየ ሶርያፍ ቅሊቂያ
ደቄ። 22 ወልዶትን ክርስቲያና ብየ ይሁዳ
ፉለኮ ህንቤከን ቱረን። 23 ገሩ እሰ ወር ካን፥
«ነምች እን ተከ ኑ አርአቻ ቱሬ፥ አመንቲ
ዱመ እሰ ዱር በሌሱዳፍ ደመአ ቱሬ ሰነ
ለለባ ጅረ» ጂደን ዱዋ ደገአን። 24 እሳንስ
ሰበቢኮቲፍ ዋቀዮፍ ሆቁባ ድኤሰኒሩ።

*18. ሆኤ 9፡26-30 *19. 2፡9፤ ሆኤ 12፡17፤
ማቴ 13፡55 *20. ሆኤ 9፡30፤ ሮማ 9፡1

ቦቆና 2

ጳዉሎሲፍ ኤርገሞተ ወረ ካን

1 ኤርገሲ ወጋ ኩደ አፉር ቦዴ፥ ባርና
ባሲ ወጅን፥ ቲቶስን አፍ ዱካ ፉደዴተን
ዴብኤ ዬሩሳሌምት አል በኤ*። 2 አከን
አችት አል በኡፍ ዋቀዮ ሙልአተ ዋን
አነት አርግሲሴፍ ነንደቄ፤ ወረ አች ጅረ
ንት ዋኤ ወንጌለ፥ እሰ አን ወረ ሰበ ዋቀዮ
ህንተእንት ለለቡ፥ እብሴን እት ህሜ፤
ደደቢንኮ እን ደርቤ፥ እን አማስ ከን ዋኤ
ህንባፍኔ አከ ህንታኔት፥ ወረ ጌጌስቱትስ
ቆፍኚት ህሜረ። 3 ሚልቶንኮ ቲቶስዩ
ኡቱመ ነመ ግሪኪ ተኤ ጅሩ፥ አከ ደግነ
ቀበቱፍ ህንግድሲፈምኔ*። 4 አቦሎትን ሶብ
ዱወን ወር ከራ መሌ ዱፈንሌ ከነ በርባደኚ
ቱረን፤ እሳን ኩን ብርመዱማ ኑእ ከራ
ክርስቶስ ዬሱስ ቀብኑ ጋደኚ፥ ገረ ገርቡ
ማት ኑዴብሱዳፍ ዶክሳት ኑግዱ ልጠን*።
5 ገሩ ዱጋን ወንጌላ አከ ህንቱቀምኔት እስ
ኚፍ ኤጉዳፍ፥ ኑእ በተለ ቶኮሌ እሳን
ከናፍ አቦመሙዳፍ ኦፍ ህንላትኔ።

*1. ሆኤ 11:30፤ 15:2 *3. ሆኤ 16:3፤
1ቆሮ 9:21 *4. ሆኤ 15:1፥24፤ ገላ 1:7፤
5:1፥13

6 ወር ጌጌስቱን ኩን ዋን ፌደን ዮ ተአ
ንዩ፥ ዋቀዮ ዋን ህንሎግኔፍ፥ አናፍ ገራገ
ሩማ ህንጎደትኔ፤ ወር ጌጌስቱን ኩን እሰ
ከንኮቲት ሆማ ህንደበሌ*። 7 ቆደ ከና አኩመ
ወንጌለ ወረ ሴረ ደግነ-ቀባ ኤገን ብራን
ገኡን፥ ጴጥሮስት ሀደራ ኬነሜ፥ ወንጌለ ወረ
ሴረ ደግነ-ቀባ ህንኤግኔ ብራን ገኡን፥ አነት
ሀደራ አከ ኬነሜ አርገን*፤ 8 እሱመ ኤርጋ
ወረ ሴረ ደግነ-ቀባ ኤገን ብራን ገኡዳፍ ጴጥ
ሮስ ኬሳን ሆጄቴቱ፥ ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእን
ብራን ገኡዳፍሞ አነ ኬሳን ሆጄቴ። 9 አከሱ
መስ ያቆብ፥ ጴጥሮሲፍ ዮሀንስ፥ ወር ጌጌስቱ
ተአኚ አከ «ኡቱቦታት» እላለመን፥ አያነ
አናፍ ኬነሜ ሁበተኚ ህደተ ተኡኬኝ አርግሲ
ሱዳፍ ሀርከ ወል ቀበትኔረ፤ ባርናባሲፍ አን
ገረ ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእኚ አከ ደቅኑ፥
እሳንስ ገረ ወረ ሴረ ደግነ-ቀባ ኤገኚ አከ ደቀን
ወሊፍ ገሌረ። 10 እሳን ዋኤ ህዬሶተ ገርጋሩ
ዱዋ አከ ያደትኑ ኑት ዱበተን፥ አንስሞ
ወንት አን ጎቼፍ ድሙ እሱመ ከነ*።

*6. ኬሰ 10:17፤ ሮማ 2:11፤
2ቆሮ 11:5፥23 *7. 1:16፤ ሆኤ 9:15፤
22:21፤ ሮማ 1:5፤ ኤፌ 3:1-2
*10. ሆኤ 11:29-30፤ 1ቆሮ 16:1፤ 2ቆሮ 8:9

አንጦኪያት ጴጥሮሲ ወጅን ወል ድዱሳ

11 ዬሮ ጴጥሮስ ገረ አንጦኪያ ዱፌ
ገሩ፥ ሆጂንሳ ከን እት ፈረድቺሱ ዋን
ተኤፍ፥ እጀት እቲን ነንሞርሜ። 12 ጀር-
ቶኮ ያቆብ ብራ ኡቱ ህንዱፍን ዱረ፥ እን
ሰበ ይሁዶተ ህንተእን ኬሳ ወረ አመነኚ
ወጅን ኛቻ ቱሬ፤ ኤርገ ጀር ኩን ዱፈኚ
ገሩ፥ ወረ ሴረ ደግነ-ቀባ ኤገን ዋን ሶዳ
ቴፍ፥ ዴብኤ ወረ ወጅን ኛቻ ቱሬ ሰነቲ
ገርገር በኤ*። 13 ይሁዶትን ወር ካንስ ይሁ
ዶተ ወረ ህንተእኚ ወጅን ኛቹን በሌሳ አከ
ተኤ ፈኬሰኚ እሳ ወጅን ከአን፤ ባርናባስዩ
ፈኬሳሳኚ ከናን ሀርከፈሜ ቱሬ። 14 ገሩ
ዱጋ ወንጌላ ዱካ ዳንዲ ቀጄላረ አከ እሳን
ህንአዴምኔ ዮሙን አርጌ፥ ሁንዱመሳኚ
ዱረት ጴጥሮሲን፥ «አት ይሁዲ ታቴ፥
አከ ይሁዲት ኡቱ ህንተእን አከ ነመ
ይሁዲ ህንተእኚት ኤርገ ጅራቴ፥ አተምት
ወረ ይሁዶተ ህንተእን አከ ይሁዶታት
ጅራቹዳፍ ግድሲፍተሬ?» ነንጄዴ።

*12. ሆኤ 10:13-16፤ 11:3

ይሁዶትንስ፥ ወር ይሁዶተ ህንተእንስ አመንቲዳን ፈዩሳኚ

15 ኑእ ደሎታን ይሁዶተ መሌ፥ ወረ
ይሁዶተ ህንተእን ወረ ጩበሞተ ምት*።
16 ኡቱመ ተኡዩ ነምን ቶኮሌ ዬሱስ ክርስ
ቶስት አመኑዳን መሌ፥ ወንተ ሴር እሰራ
በርባዱ ጎቹዳን ዋቀዮ ዱረት ቀጄላ ተኤ
አከ ህንለካአምኔ እንቤክነ፤ ኑእስ ወንተ
ሴር ነመራ በርባዱ ሆጄቹዳን ኡቱ ህንተ
እን፥ ክርስቶስት አመኑዳን ቀጄሎተ ታኔ
አከ ለካአምኑፍ፥ ክርስቶስ ዬሱስት አመን
ኔረ፤ ወንተ ሴር ነመራ በርባዱ ጎቹዳን
ነምን ቶኮሌ ቀጄላ ተኤ ህንለካአሙ*።
17 ኤጋ ኑእ ከራ ክርስቶስ ቀጄሎተ ታኔ
ለካአሙዳፍ ያላ ኡቱ ጅሩ፥ ኦፈኬኛዩ
ጩበሞተ ታኔ ዮ አርገምኔ ክርስቶስ
ሆጄታ ጩቡት ጄቹዳሬ? ራወቴ አከስ ህን
ተኡ! 18 ገሩ ዋነን ዲጌ ዴብሴ ዮን ዳቤ፥
አን ኦፈኮቲ ሴረረ ደደርባ ተኡኮ አርግሲ
ሱኮት፤ 19 አን ዋቀዮፍ ጅራቹዳፈን ከራ
ሴራ፥ ሴረ ጀላ ዱኤ፤ አን ክርስቶሲ
ወጅን ፈንፈሜረ*። 20 ኤጋ ስአች ክርስቶስ
እሰ አነ ኬሳቱ ጅራተ መሌ፥ አነቱ ጅራተ
ምት፤ ጅሬኘ አን አመ ፎኚን ጅራዱሞ፥

እልመ ዋቀዮ እሰ ነጃለቴ፥ አፈሳስ ደበርሴ
እሰ አናፍ ኬኔት አመኑዳን ነንጅራደ*።
21 አን አያነ ዋቀዮ ገቲ ህንደብሲሱ፤ ነምን
ቀጇላ ተኤ ለካአሙን ሴራን ኡቱ ተኤ፥
ዮስ ክርስቶስ አከሱማን ዱኤካ!

*15. 2ቆሮ 11:22 *16. 3:11፤
ሆኤ 15:10-11፤ ሮማ 3:20፥22፥28፤ 4:5፤
11:6፤ ኤፌ 2:8፤ ፋር 143:2 *19. 6:14፤
ሮማ 6:4-6፤ 7:4፥6 *20. 1:4፤
2ቆሮ 5:15፤ ዮሀ 17:23

ቦቆና 3

ኤበ አመንቲ ጀለ ዮኪስ አባርሰ ሴራ ጀለ ጅራቹ

1 እስን ያ ወረ ወላሎተ ገላትያ! ፈንፈ
ሙን ዬሱስ ክርስቶስ አከ ዋን ጫፈሜ ረራ
ፈሜት እጀኬሰን ዱረ ቱሬ፤ ከነ ዴብተኒ
አከ ወላልተኒፍ ኤኙቱ ቆርቻ እስንት
ጎዴ*? 2 ዋን ሴር እስንራ በርባዱ ጎቹዳ
ንሞ ዮኪስ ወንጌለ ደጌሰኒ እት አመኑዳን
ሀፉረ ቁልቁሉ ፉደተኒ? ከነ ዱዋ እስንራ
በሩ ነንበርባደ። 3 አተም አከስ ወላሎተ
ታቱ? ሀፉረ ቁልቁሉዳን ጀልቀብደኒ፥
አመሞ ያደ ፎኒቲን ራወቹ በርባዱሬ?
4 ዋን ባይኤ አከሲ ምኤፈቹንኬሰን ወንተ
ዋኤ ህንባፍኔፍ ቱሬሬ? ዋኤ ባሱ ዲሱ
ዱዋ ዮ ተኤፎ! 5 እሰ ሴር እስንራ በርባዱ
ዋን ሆጄተኒፍሞ ዮኪስ ወንጌለ ደጌሰኒ ዋን
እት አመንተኒፍ ዋቀዮ ሀፉረሳ እስኒፍ
ኬኔ፥ ሆጂ አንጎስ እስን ኬሰት ሆጄታ?
*1. 5:7

6 አብራሃምን ዮ እላሌ፥ «እን ዋቀዮን
አመነቴ፥ ኩንስ ቀጇሉማት ለካአሜፍ»
ከን ጄዱ ጫፈሜረ*። 7 ኤጋ ወር አመነን
አብራሃሚፍ እልማን አከ ተአን ሁበዳ*!
8 ዋቀዮ ወረ ሰበሳ ህንተእን አመንቲዳን
ቀጇሎተ ጎቹፍ አከ ጅሩ፥ ዱራን ዱርሴ
ጫፈተ ቁልቁላአ ኬሰት ዱበቺሴረ፤ እን
አብራሃሚን፥ «ሰብን ሁንድኑ ስኢን
እንኤብፈሙ» ጄዴ ዱራን ዱርሴ ምስራቾ
እት ህሜረ*። 9 ኤጋ ወር አመነን፥ አብራ
ሃም እሰ አመኔ ወጅን እንኤብፈሙ*።

*6. ኡመ 15:6፤ ሮማ 4:3
*7. ሮማ 4:11-12፥16 *8. ኡመ 12:3፤
18:18፤ ሆኤ 3:25 *9. ሮማ 4:16

10 ወር ዋን ሴር እሳንራ በርባዱ ሆጄቹ
ሳኒ አብደተን፥ አባርሰ ጀለ ጅሩ፤ ጫፈ
ትን ቁልቁላአን፥ «ነምን ወንተ መጫፈ
ሴርቻ ኬሰት ጫፈሜ ሁንዱማ ጎቹት
ቀበሜ ህንጅራትኔ አባረማደ!» እንጄደ*።
11 ነምን ቶኮሌ ሆጂ ሴራ ራወቹዳን ዋቀዮ
ብረት ቀጇላ ተኤ አከ ህንለካአምኔ ሙል
አታደ፤ «ነምን አመንቲዳን ፉለ ዋቀዮ
ዱረት ቀጇላ ተኤ ጅሬኘ ዱጋ እንአርገተ»
እንጄደ*። 12 ሴር ገሩ አመንቲረ ህንዳ
በቱ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ «ነምን ወንተ
ሴርች በርባዱ ሆጄቱ እቲን እንጅራተ»
ከን ጄዱ ጫፈሜረ*። 13 ክርስቶስሞ ኑፍ
ጄዴ አባረማ ተኡዳን፥ አባርሰ እሰ ሴርች
ኑት ፍዱ ጀላ ኑፉሬረ፤ አኩመ ጫፈሜ፥
«ነምን ሙከት ረራፈሜ አባረማደ»
እንጄደ*። 14 ኤብ አብራሃም አርገቴ፥ ከራ
ክርስቶስ ዬሱስ ሰበ ዋቀዮ ወረ ህንተእን
ሁንዱማፍ አከ ኬነሙፍ፥ ሀፉረ እሰ
ዋቀዮ አብደቺሴስ አመንቲዳን አከ ፉደት
ኑፍ ክርስቶስ ኑፉሬረ*።

*10. ኬሰ 27:26፤ ያቆ 2:10 *11. 2:16፤
አን 2:4፤ ሮማ 1:17፤ እብ 10:38
*12. ሌዎ 18:5፤ ሮማ 10:5
*13. ኬሰ 21:23፤ ሮማ 8:3፤ 2ቆሮ 5:21
*14. ኡመ 12:3፤ ኢሳ 44:3፤ ዮኤ 2:28

ሴር አብዲ አከ ህንዲግን ሙልእሱሳ

15 አቦሎተኮ፥ ዋን ናነአኬኘት ሆጄ
ተሙ ዮ እላሌ፥ ዳምሰ ነምን ዱኡፍ ጄዱ
ኬኑ፥ ኤርገ ሴራን ፉደተሜ ቦዴ፥ ኤኙሌ
ገቲ ህንደብሲሱ ዮኪስ ዋ እት ህንደበሉ*።
16 ኤጋ ዋቀዮ አብራሃሚፍ ህደሳቲፍ
አብዲ ኬኔረ፤ ጫፈትን ቁልቁላአን፥ አከ
ነመ ባይኤዳፍ ዱበተሙት «ህዶተ» ህን
ጄዱ፥ አከ ነመ ቶኮፍ ዱበተሙት «ህደ»
ጄደ፥ እንስ ክርስቶስ*። 17 ከነ ጄቹንኮስ፥
ሴር እን ወጋ ድበ አፉሪፍ ሶዶመ ቦዴ
ኬነሜ ሱን፥ አብዲ ስነ በሌሱዳፍ፥ ከኩ
ዋቀዮ ዱራን ዱርሴ ገሌ ቱሬ ዲጉ ህንደን
ደኡ፥ ጄቹኮት*። 18 ፈይነ አርገቹን ሴረት
ህደሜረ ዮ ተኤሞ፥ ስአች አብዲ ዋቀዮት
ህደሙ ህንደንደኡ፤ ሀተኡዩ መሌ፥
ዋቀዮ ኬና አያነሳ አብራሃሚፍ ከራ አብዲ
ሰና ኬኔፍ*።

*15. እብ 9:16 *16. ኡመ 12:7፤ 13:15፤
17:7-8 *17. በኡ 12:40 *18. ሮማ 4:13፤
11:6

19 ኤጋ ሴር ማሊፍ ድመ ባሰሬ? ሀመ
ህድ እን አብድች ገረሳ እላሉ ዱፉት፥
ሴር፥ እረ-ደደርቡን ማል አከ ተኤ ሙል
እሱዳፍ ደበለ ተኤ ኬነሜ፤ ሴር ኤርገሞተ
ዋቀዮቲን ከራ ነምቻ እሰ እሳኒፍ ነሞተ

ግዱ ዳበቴ ኬነሜ*። 20እን ግዱ ዳበቱሌ ቶኮፍ ሀንዳበቱ፥ ዋቆዮ ገሩ ቶኮ*።
*19.ሆኤ 7:38፥53፤ ሮማ 3:20፤ 5:20፤ 7:8-9፤ እብ 2:2፤ ኬሰ 5:5 *20.ኬሰ 4:35

ሴር አመንቲዳፍ ነመ ቆጼሱሳ

21 ኤጋ ሴር አብዲ ዋቆዮ አብደቺሴን እንሞርማሬ? ኩን መቱማ ሀንተኡ ሴር ነመ ጅራችሱ ደንደኡ ኡቱ ኬነሜረ ተኤ፥ ሴረ ኤጉዳን ቀጀሉማን እንአርገመ ቱሬ*። 22አብዲን ዬሱስ ክርስቶስት አመኑዳን አከ አርገሙፍ ኬነሜ፥ ወረ እሰት አመነኒፍ አከ ራወተሙፍ፥ ጫፈትን ቁል ቁላአን ዋን ሁንዱማ ጨቡ ጀለት ቦጅ ሲሴ*።
*21.ሮማ 8:2-4 *22.ሮማ 3:9-20፤ 11:32

23 ኡቱ አመንቲን ሀንዱፍን ዱረ፥ ሀመ ጋፈ እን ሙልእፈሜት ቦጅአምኔ ሀርከ ሴራ ጀለት ሀደምኔ ቱሬ*። 24ኑእ አመንቲዳን ቀጀሎተ ታኔ አከ ለካአም ኑፍ፥ ሴር አደብዱኬኘ እሰ ገረ ክርስቶስት ኑጌሱ ቱሬ*። 25አመንቲን ኤርገ ዱፌ ገሩ፥ ኑእ ስአች ሀርከ አደብዱ ጀለ ሀንጅራትኑ*። 26አመንቲዳን እስን ሁንዱምትኬሰን ከራ ክርስቶስ ዬሱስ እልማን ዋቆዮት*። 27ወር ክርስቶስት ደበለሙዳፍ ጨጸምተን ክርስቶስን አከ ኡፈታት ኡፈተኒቱ*። 28ከራ ክርስቶስ ዬሱስ እስን ሁንዱምትኬሰን ቶኮ፤ ይሁዲ ዮኪስ ግሪኪ፤ ገርበ ዮኪስ ብርመዱ፥ ዲረ ዮኪስ ዱበርቲ ግዱ ገራገሩማን ሀንጅሩ*። 29ኤርገ ከን ክርስቶስ ታተኒ፥ ዮስ እስን ሰኘ አብራሃም፤ ዋን ዋቆዮ አብደቺሴስ እንአርገቱ*።
*23.4:2-3 *24.ሮማ 10:4 *25.7:4፥6 *26.4:5፥7፤ ዮሀ 1:12፤ ሮማ 8:17 *27.ሮማ 6:3፤ 13:14 *28.ሮማ 10:12፤ 1ቆሮ 12:13፤ ኤፌ 2:14-15፤ ቆሎ 3:11 *29.3:7፥9፤ ሮማ 4:13፤ 9:7

ቦቆና 4
እጀሌ ዋቆዮ ተኡ

1ከራ ቶኮሞ፥ ነምን ቀቤኘ አባሳት ደርቤ አርገቹፍ ጅሩ፥ ቀቤኘ ሰነ ሁንዱማ ረት ጎፍታ ዮ ተኤዩ፥ ሀመ እጀሉማሳት ጅሩት ሆጂታረ ሀንጫሉ፤ 2ሀመ በር አባንሳ ሙሬፍ ገኡት ሀርከ ወረ እሰ ጉድሰኒፍ፥ ወረ እሰ ቡልቹፍ ሀደራ እት ኬነሜ ጀለ እንቱረ። 3ኑእስ አከሱመ፥ ሀፉራን እጀሌ ዬሮ ቱሬት፥ ጉርጉዶተ ሀፉሮተ ብየ ለፈ ከናቲፍ ሆጂቶተ ቱሬ*። 4በር ሙረሜፍ ሱን ዬሮ ጉቴት ገሩ፥ ዋቆዮ እልመሳ ኤርጌ፤ እንስ ዬሮ ኤርገሜ ዱበር ቲራ ደለቴ፥ ሴረ ጀለ ገልፈሜ*፤ 5እን ወረ ሴረ ጀለ ጅረን ፉሩዳፍ፥ ኑእስ እል ማን ዋቆዮ ታኔ አከ ጉድፈምኑፍ ከነ ጎጼ*። 6እስን እልማንሳ ተኡኬሰን አርግ ሲሱዳፍ፥ ዋቆዮ ሀፉረ እልመሳ እሰ፥ «አባ፥ አባ» ጂዴ ዋመቱ ገራኬኘ ኬሰት ኤርጌ*። 7ኤጋ አት ስአች ከራ ዋቆዮ ገር ብቾ ምት፥ እልመ መሌ፤ ኤርገ እልመ ታቱስ ቀቤኘ አባኬት ደርብቴ አርገቹፍ ጅርተ*።
*3.3:23፤ 5:1፤ ቆሎ 2:8፥20 *4.ኡመ 3:15፤ ማር 1:15፤ ዮሀ 1:14፤ ሮማ 1:3፤ ኤፌ 1:10 *5.3:13፥26 *6.ሮማ 8:15፤ ማር 14:36 *7.3:26፥29፤ ሮማ 8:16-17

ወረ ገላትያቲፍ ድሙሳ

8 እስን ዱር ኡቱ ዋቆዮን ሀንቤክን፥ ወረ ኡመመሳኒት ዋቆዮሊ ዱጋ ሀንተእኒፍ አከ ገርባት ሆጂቻ ቱርተን*። 9አመ ገሩ ዋቆዮን ቤኩ ብረ ኤርገ ጌሰኒ፥ ጫላትዩ ዋቆዮ ብረት ኤርገ ቤከምተኒ፥ አተምትሞ ዴብተኒ ሀፉሮተ ደደቦዳፍ አፍ ሀንደንዴኘ ከነት ገረገልተኒ፥ አከ ገርባት ሆጂቹፌ በር ባዱሬ*? 10ጉያ፥ ባቴ፥ ቡሳ በራ ኬሳ ዬሮ፥ ወጋ ቶኮ ቶኮ አዳን ባፍተኒ ሶዳተኒ እንኤገቱ*፤ 11አን፥ «አከሱማንን እስንት ደደቤ» ጂዴ ዋኤኬሰኒፍ ነንሶዳደ*።
*8.1ቆሮ 8:4-6፤ 12:2፤ 1ተሰ 4:5 *9.ቆሎ 2:20 *10.ሮማ 14:5፤ ቆሎ 2:16፥20-21 *11.2ዮሀ ለ 8

12 አቦሎተነነ፥ አን ዱር አከኬሰንን ቱሬ፥ እስንስሞ አከኮ አማ አከ ታተኒፍ እስን ነንከደደ፤ እስን ሆማ አነት ሀንበሌስኔ፤ 13አን ስአ ጀልቀባ ወንጌለ ዬሮን እስንት ለለቤ፥ ዱኩብ ሰታፍ ደደባ አከን ቱሬ እስንዩ እንቤክቱ*። 14ኤጋ አከ አን እት ቱሬ ዮ እስን ቆሬዩ፥ እስን አከ ኤርገማ ዋቆዮት፥ አከ ክርስቶስ ዬሱስት ነስምተን መሌ፥ አነ ሀንሰልጽፍኔ ዮኪስ አነ ሀንቱፈትኔ። 15ደጌቲን ዬሮ ሰነ እስን ገመድ ቺሴ ሱን ኤሰ ደቄሬ? ኡቱ ደንደአሜ እጀኬሰን አፍ ኬሳ ባፍተኒ አናፍ ኬኑዩ እንጀለቱ አከ ቱርተን፥ አን እሰኒፍ ዱጋ ነንበአ! 16ኤርገ ሲሞ ዱጋ እስንት ዱብቹኮቲነን ዲነኬሰን ተኤሬ?
*13.ሆኤ 16:6፤ 1ቆሮ 2:3

17 ጀር ቶኮ ያደሳኒ ባይእሰኒ እስንረ ካአተ
ኒሩ፥ ገሩ ዋን ጋሪዳፍ ምት፤ እስንስ ያደኬ
ሰን እሳንረ አከ ካአተኒፍ፥ አዳን እስን ባሱ
እንበርባዱ*። 18 ዋን ጋሪዳፍ ያደ ነመረ ካአቹን
ገሩ፥ ዬሮ አን እስን ብረ ጅሩ ዱዋፍ ኡቱ
ህንተእን፥ ዬሮ ሁንዱማፍ እስኒፍ ጋሪደ።
19 ያ እጆሌኮ፥ ሀመ ክርስቶስ እስን ኬሰት
ሙልአቱት፥ ሀመ እስን ዴብተኒ እጆሌኮ
ታተንት፥ አን አከ ዱበርቲ ዴሱት ነንጭኒን
ስፈደ*። 20 አመ ዋኤኬሰኒፍ ዋነን ጎዱ ዋነን
ወላሌፍ፥ ኡቱን እስን ብረት አርገሜ አፉኑ
መኮቲን እስንት ዱበዴ፥ እስን ቡፈዴ ነንሀ
ወን ቱሬ።

*17. 1፡7፤ 6፡12፤ ሆኤ 20፡30
*19. 1ቆሮ 4፡15

ፈኬኘ አጋሪፍ ሳራ

21 እስን ወር ሴረ ጀለ ጅራቹ በርባደን፥
ወንተ ሴር ጄዱሞ ህንደጌሰኒ? አነት ሀማ!
22 አብራሃም እልማን ለመ ቀበ ቱሬ፤ ቶኮ
ዱበርቲ ገርቡማ ጀለ ጅራቱራ፥ ቶኮሞ ዱበ
ርቲ ብርመዱራ አከ ጎደቴ ጫፈሜረ*። 23 እን
ቶኮ አኩመ ፌደ ፎኒ ዱዋት እሼ ገርብቲራ
ደለቴ፤ እን ካን ገሩ አብደቺፈሜ እሼ ብርመ
ዱራ ደለቴ*። 24 አመስ ኩን ፈኬኘ፤ ዱበርቶ
ትን ሱን ፈኬኘ ከኩ ለማኒት፤ እሼን ዱራ
እሼን እጆሌንሼ ገርቡማ ኬሰት ደለተን
አጋር፤ እሼን ፈኬኘ ከኩ እሰ ቱሉ ሲናረት
ዳበቴት*። 25 አጋር እሼን ቱሉ ሲና እሰ ብየ
አረባ ኬሰ ጅሩት ፈኬፈምቴ ሱን፥ ፈኬኘ
መንደረ ዬሩሳሌም እሼ አመ ነሞተሼ ወጅን
ገርቡማት ጅርቴት። 26 ዬሩሳሌም እሼን ዋቀ
ኬሳ ገሩ ብርመዱደ፥ እሼን ሃደኬኘ*።
27 ጫፈተ ቁልቁላአ ኬሰት፥
«ዱበርቲ እሼ
አባን መና ዱካ ጅሩ ጫላ፥
እሼን አባን መና ‹እንደብዴ›
ጄዴ ዲሴ፥ እጆሌ ባይኤ ዋን
ቀባቱፍ፥
አት ያ እሼ ደብዴ
ደለ ህንጎደትን ሀፍቴ ገመድ!
አት ያ እሼ ተካ ህንጭኒንስፈትኒ
ጉድሲ ገመዱኬ ደጌሰስ!»
ከን ጄዱ ጫፈሜረ*።

*22. ኡመ 16፡15፤ 21፡2-3 *23. ሮማ 9፡7-9፤
ኡመ 17፡16 *24. 5፡1፤ በኡ 19፡18፤
ኡመ 16፡1፤ ሮማ 8፡15፤ እብ 12፡18
*26. እብ 12፡22፤ ሙል 3፡12፤ 21፡2
*27. ኢሳ 54፡1

28 አመስ ያ አቦሎተኮ፥ አኩመ ይስ
ሀቅ፥ እስንስ እጆሌ አብዲ ዋቀዮት።
29 ሀተኡዩ መሌ፥ ዬሮ ሰነ እን አከ ፌደ
ፎኒ ዱዋት ደለቴ፥ እሰ አከ ፌደ ሀፉረ
ዋቀዮት ደለቴ አኩመ አርአቴ፥ ሀርአስሞ
አከሱመ እንተአ*። 30 ገሩ ጫፈትን ቁልቁ
ላአን ማል ጄዳ? «እልም ገርብትቲ
እልመ እሼ ብርመዱ ወጅን ዳለ ህንሀር
መቱ ዋን ተኤፍ፥ ገርብትቲፍ እልመሼ
ባስ!» እንጄደ*። 31 ኤጋ ያ አቦሎተኮ፥
ኑእ እጆሌ እሼ ብርመዱት መሌ፥ ከን
እሼ ገርብቲ ምት።

*29. ኡመ 21፡9 *30. ኡመ 21፡10፥12

ቦቆና 5

ብርመዱማ አርገተን አከ ኤገተን ጎርሱሳ

1 ብርመዱማት አከ ኑእ ጅራትኑፍ ክር
ስቶስ ብርመዱ ኑባሴ፤ ከናፍ እት ጆባዳ
ዳበዳ! ዴብተኒስ ዋንጆ ገርቡማ ጀለት ህን
ቀበምና*!

*1. 2፡4፤ 4፡5፥9፤ ዮሀ 8፡32፥36፤
ሆኤ 15፡10

2 አን ጳዉሎስ፥ እስን ደግነ ዮ አፍ
ቀብሲፍተን ክርስቶስ ሆማ ዋኤ አከ እስ
ኒፍ ህንባፍኔ እስንት ነንሀመ*። 3 ነምን
ደግነ አፍ ቀብሲሱ ሴረ ጉቱማት ኤጉን
አከ እሰረ ጅሩ ኬሰ ዴብኤ ዱጋ ነንበአፍ።
4 እስን ወር ሴረ ኤጉዳን ቀጄሎተ ታተኒ
ለካአሙ በርባደን፥ ክርስቶስን አፍራ ኩተ
ኒቱ፤ አያነ ዋቀዮራስ ኩፍተኒቱ። 5 ኑእ
ከራ ሀፉረ ቁልቁሉ አብዲ ቀጄሎተት ለካ
አሙ አመንቲ ኬሳ ኤገቻ ጅረ*። 6 ክርስ
ቶስ ዬሱሲፍ አመንቲ ጃለላን ሆጄቱቱ ገቲ
ቀበ መሌ፥ ደግነ ቀበቹ ዮኪስ ደግነ ቀበቹ
ዲሱ ምት*።

*2. 2፡21፤ ሆኤ 15፡1 *5. ሮማ 5፡1፤ 8፡25
*6. 6፡15፤ 3፡28፤ ሮማ 2፡26፤ 1ቆሮ 7፡19፤
13፡2

7 እስን ጋሪ ጎተኒ ዱቢ ዱጋ ዱካ ቡአ
ቱርተን፤ አመ ገሩ ዱጋዳፍ አከ ህንአቦመም
ኔፍ ኤኙቱ እስን ዶዌሬ*? 8 ዱጋዳፍ አከ ህን
አቦመምኔፍ ሰበቢ ከን እስንት ተኤ ዋቀዮ እሰ
እስን ዋሜ ምት*። 9 ራጭቲን ጥኖንሼ ጉቱማ
ቡክቻ እንቦኮክሰ*። 10 አንሞ ከራ ጎፍታ እስን
ዋን ቶኮን አነቲ ያዳን ገርገር አከ ህንባኔ ነንአ
መነደ፤ ኤኙዩ ዮ እስን ራሴ አደበ እሳፍ ተኡ
እንአርገተ*። 11 ገሩ አቦሎተኮ፥ አመዩ ሴር

ደግን-ቀባ አከ ኤገሙ ኡቱን ነንለለበ ተኤ፥
ሀመ አማትዩ ማሊፈን አርአተመሬ? ዮስ
ፈኖን ክርስቶስ ነሞተት ጉፉ ተኡንሳ እንሀፈ
ቱሬ*። 12ነሞትን ወር እስን ራሰን ኩንስ ኡቱ
ጡኣሺ ኦፍ ጎደኒ እንወየ ቱሬ።

*7. 3፡1-3 *8. 1፡6 *9. 1ቆሮ 5፡6 *10. 1፡7
*11. 6፡12፥14፤ 1ቆሮ 1፡23

13 አቦሎተኮ፥ እስን ብርመዱማዳፍ
ዋመምተንአ፥ ጃለላን ወሊፍ ኤርገማ
መሌ፥ ብርመዱማንኬሰን ያደ ፎኒቲፍ
ከራ ህንኬንን*! 14ጉቱማን ሴራ ዱቢ
ቶክቾ እሰ፥ «ነመ፥ አከ ኦፈኬቲት
ጃለዱ!» ጂዱን እንጡሙረመ*። 15እስን
ገሩ ዮ ወል ጭኒንተን፥ ዮ ወል ኛተንስ
አከ ወል ህንፍጥኔት ኤገዳ!

*13. 1ቆሮ 8፡9፤ 1ጴጥ 2፡16፤ 2ጴጥ 2፡19
*14. ሌዎ 19፡18፤ ሮማ 13፡8-10፤
ማቴ 22፡37-40

እጆ ሆጂን ሀፉራ ኬኑፍ፥ ሆጂ ፎኒ

16 አን ገሩ፥ «ሀፉራን ጌጌፈማ ጅራዳ
መሌ፥ ፌደ ፎኒ ህንራወትና!» ነንጂደ*።
17ፌድ ፎኒ ሀፉራን እንሞርመ፤ ሀፉርስ
ፎኒን እንሞርመ፤ እስን ዋኑመ ጃለተን አከ
ህንጎኔፍ፥ እሳን ኩን ለማን ወሊን
እንሞርሙ*። 18ሀፉርቻን ዮ ጌጌፈምተን
ገሩ፥ እስን ሴርቾ ጆለ ህንጅርተን*።

*16. 5፡25፤ ሮማ 7፡6፤ 8፡4-5፤ 1ጴጥ 2፡11
*17. ሮማ 7፡15-23፤ 8፡6 *18. ሮማ 8፡14፤
6፡14

19 ሆጂን ፎኒ ሙልአታደ፤ እሳንስ ሀለ
ሉማ፥ ጡራኡማ፥ ጅሬኘ ገድ-ዲሲ*፥
20ዋቀዮሊ ቶልፈመን ዋቄሱ፥ ቆርቾ
ነመት ጎቼ፥ ዲኑማ፥ ቆጮሎ፥ ህናፉ፥
ዴከምሰ፥ አፍቱማ፥ ያዳን ገርገር በኡ፥
በርሲሳን ገርገር ጩቡ*፥ 21ዌኖ፥ መቿ፥
አልባዱማ፥ ወንተ ከነ ፈካቱስ፤ አኩመ
አን ከናን ዱረ እስንት ህሜ ቱሬ፥ ወር
ወንተ አከሲ ሆጄተን ሞቱማ ዋቀዮት ገሉ
አከ ህንደንዴኜ አመስ እስንት ነንህመ*።

*19. 1ቆሮ 6፡9-10፤ ቆሎ 3፡5
*20. ሙል 21፡8፤ 2ቆሮ 12፡20፤
1ቆሮ 11፡19 *21. ሮማ 13፡13፤
ኤፌ 5፡3፥5፤ 1ቆሮ 6፡9-10፤ ቆሎ 3፡5-6፤
ሙል 22፡15

22 እጅ ሆጂ ሀፉራሞ፥ ጃለለ፥
ገመቼ፥ ነጋ፥ አብሰ፥ ጋሩማ፥ አርጁማ፥
አመነሙማ*፥ 23ገራሙማደ፥ አፍ ዶዉ
ደስ፤ ኤጋ ሴር እሳን ከናን ሞርሙ ህን
ጅሩ*። 24ወር ከን ክርስቶስ ዩሱስ ተአንሞ
ያደ ፎኒ፥ ሀወሳ፥ ፌደሳስ ፈንሰኒሩ*።
25ኑእ ጅሬኘ ሀፉራት ዮ ጅራትኔ፥ ሀፉረ
ከነ ዱካ ቡኡኬኘ*። 26ኤጋ ኮታ አፍ-ዲ
ብዱ፥ ወልት ነቅጡ፥ ወልት ህናፍቱ
ተኡ እንዲፍና*!

*22. ኤፌ 5፡9 *23. 1ጢሞ 1፡9 *24. 2፡19፤
ሮማ 6፡6፤ 8፡9 *25. 5፡16፤ ሮማ 8፡4-5
*26. ፊሊ 2፡3

ቦቆና 6

በአ ወሊ አከ ባተኒፍ ጎርሱሳ

1 ያ አቦሎተኮ፥ ነምን ቶኮ ኡቱ እት
ህንያድን ጩቡ ከምትሌ ዮ ኩፌ፥ እስን
ወር ሀፉራን ጌጌፈምተኒ ጅራተን፥ ሀፉረ
ገራሙማቲን አከሳ ዱሪት እሰ ዴብሳ! ገሩ
እስኑምትዩ አከ ህንቆረምኔት አፍ ኤገዳ*!
2በአ ወሊ ባዳ! አከስትስ ሴረ ክርስቶስ
እንራወቱ*። 3ነምን ዋኑመ ቶኮፍ ድመ
ከን ህንባፍኔ ተኤ ኡቱ ጅሩ፥ ነመ ድመ
ባሱ ዮ አፍ ሴኤ፥ እን አፍ እንጎዎምሰ*።
4ነምን አዱመ አዳን ሆጂ አፈሳ ቆሬ ሀእ
ላሉ! ዮስ ያዱመ አፈሳቲ ዱዋዳን አፍ
ጆጁሳ መሌ፥ ነምን ብራ አከ እሰ ህንጆጆ
ትኔ አርጉፍ ጅረ*። 5ነምን አዱመ አዳን
ዋን አፈሳቲ ባቱ ቀበ*።

*1. ማቴ 18፡15፤ 1ተሰ 5፡14፤ ያቆ 5፡19
*2. ዮሀ 15፡12፤ ሮማ 15፡1-3፤
2ቆሮ 11፡29፤ ቆሎ 3፡13 *3. 1ቆሮ 8፡2፤
2ቆሮ 12፡11 *4. 1ቆሮ 4፡5-6፤ 2ቆሮ 13፡5
*5. ሮማ 14፡12

6 ነምን ዱቢ ወንጌላ በሩት ጅሩ፥
ወንተ ጋሪ አፈሳቲ ቀቡ ሁንዱማ በርሲሳሳ
ወጅን ሀህርመቱ*!

*6. 1ቆሮ 9፡11፥14

7 ዋቀዮ ከን እት ገእሰን ምትአ፥ ህንጎ
ዎምና! ነምንሞ ዋኑመ ፈጫሴ እንገል
ፈተ*፤ 8ነምን አከ ያደ ፎንሳቲት
ፈጫሱ፥ ያደ ፎንሳቲ ሰነራ በዲሰ እንገል
ፈተ፤ አከ ያደ ሀፉራት ከን ፈጫሱሞ ያደ
ሀፉራራ ጅሬኘ በረበራ እንገልፈተ*።
9ዩሮሳት ሁምነ ኡቱ ህንደብን ገልፈቼፍ
ዋን ጅሩፍ፥ አመስ ኮታ ወንተ ጋሪ ተኤ
ጎቼት ህንላፍኑ*! 10ኤጋ አኩመ ፉቾ አር
ገትኔት፥ ኮታ ነመ ሁንዱማፍ፥ አዱማ
ንሞ ወረ አመንቲ ኬሰ ጅረኒፍ፥ ጋሪ
እንሆጄትና*!

*7. ኢዮ 13፡9፤ ሉቃ 16፡25 *8. ዮሀ 3፡6፤
6፡63፤ ሮማ 8፡6፥13 *9. 2ተሰ 3፡13፤
እብ 12፡3 *10. 2ጴጥ 1፡7

ገረ ዱማት ኦፍ ኤገቺሴ ነጋ ዻሙሳ

11 ኩኖ፣ አመ ፌደለ ጉርጉዻዻን ሀርከ
ኮቲን እስኒፍ ጫፉኮቲ እላላ! 12ወንተ
ነሙማ ነማረት አላን ሙልአቱ አርግሲሱ
ወር በርባደን፣ አከ እስን ደግነ-ቀበምተ
ኒፍ እስን እንግድሲሱ፤ እሳን ፌኖ ክርስቶ
ሲፍ አከ ህንአርአተምኔ ዱዋዻፍ ከነ
እንጎዱ*። 13ወር ሴረ ደግነ-ቀባ ዱካ ቡአ
ንዩ ሴረ ህንኤገን፤ ሀተኡዩ መሌ፣ እሳን
ዋን ነሙማኬሰንረት ሙልአቱ ከናን ኦፍ
ጀጁ ዱዋዻፍ ደግነ ቀበቹኬሰን በርባዱ*።
14አን ገሩ ፌኖ ጎፍታኬኘ ዬሱስ ክርስቶስ
እሰ እቲን ብይ ለፉ አነራ ፌንፌሜ፣ አንስ
ብየ ለፉ ጀላ ፌንፌሜ ሰናን መሌ፣ ዋን
ብራቲን ኦፍ ጀጁን መቱማ አናፍ ህን
ተኡ*። 15ኡመመ ሃራ ተኡቱ ለካአመ
መሌ፣ ደግነ ቀበቹን ዮኪስ ደግነ ኡቱ
ህንቀበትን ሀፉን ዋን ቶኮት ህንለካአሙ*፤
16ነጋኒፍ አራር ወረ አከ ከራ ሃራ ከናት
ዴዴብአንረ፣ እስራኤል ዋቀዮረስ ሀጅ
ራቱ*!

*12. 5:2፣11 *13. 5:3፤ ሆኤ 15:10፤
ማቴ 23:3-4 *14. 2:19፤ 1ቆሮ 1:31፤ 2:2
*15. 5:6፤ 1ቆሮ 7:19፤ 2ቆሮ 5:17
*16. ፊሊ 3:16፤ ፋር 125:55

17 ኤጋ አን ጎዳንሰ መዳ እሰ ዬሱስ ቀበ
ቱሬ ነሙማኮራ ዋነን ቀቡፍ፣ ስአች ነምን
ቶኮዩ አነ ህንረክስን*! *17. 2ቆሮ 4:10

18 አያን ጎፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስ
ሀፉረኬሰኒ ወጅን ሀተኡ፣ ያ አቦሎተኮ፤
አሜን*።

*18. ፊሊ 4:23፤ 2ጢሞ 4:22፤ ፊሌ ለ 25

ኤርጋ ጳዉሎስ

ገረ ወረ ኤፌሶንት ኤርጌ

ቦቆና 1

ነጋ

1 አን ጳዉሎስ ፌደ ዋቀዮቲን ኤርገማ
ክርስቶስ ዬሱስ ከነን ተኤ፣ ወረ ክርስቶስ
ዬሱስት አመነኒ፣ ዋቀዮፍ ቁልቁላአኒ
መንደረ ኤፌሶን ጅራተኒፍ ከነ ጫፉኮት*
2 ዋቀዮ አባንኬኘ፣ ጎፍታንኬኘ ዬሱስ
ክርስቶስስ አያነ፣ ነጋስ እስኒፍ ሀኬኑ*!

*1. ሆኤ 18:19-21፤ 19:1፤ ሮማ 1:1፤
1ቆሮ 1:1-2 *2. ሮማ 1:7

ከራ ክርስቶስ ኤበ ሀፉራ አርገቹ

3 ዋቀዮፍ፣ አባ ጎፍታኬኛ ዬሱስ ክርስ
ቶስ እሰ ከራ ክርስቶስ ኤበ ሀፉራ ሁንዱ
ማን፣ ዋን ዋቀራቲንስ ኑኤብሴፍ ገለትን
ሀተኡ*! 4እን ኡመሙ ብየ ለፉ ዱረዩ
ወረ ቁልቁላአን፣ ወረ እሰ ዱረት ሙዳ
ህንቀብኔ አከ ታኑፍ፣ ጃለላን ከራ ክርስ
ቶስ ኑፎአቴረ*። 5ዋቀዮ፣ ከራ ዬሱስ ክር
ስቶስ እልማንሳ ታኔ አከ ጉድፈምኑፍ፣
አከ ፌደሳ እሰ ጋሪት ያዳን ኑፍ ቀቤረ*።
6ኩንስ ጉድነ አያነሳ፣ እሰ እን እልመሳ
እሰ ጃለተማዻን ኑት ቶሌ ኑፍ ኬኔ እንገለ
ቴፈቹሰ*። 7አከ በዻዱማ አያነሳትስ ክርስ
ቶስ ዲገሳ ኑፍ ደንገላሱሳቲን ፉረሙ፣
ዲፈሙ ጬቡስ ቀብነ*፤ 8አያን እን ኦጉማ
ሳፍ ሁበትናሳ ሁንዱማን ኑረት ደንገላሴ
ባይኤደ። 9ዋቀዮ ዋን እሰት ጋሪ ፈካቴ
ከራ ክርስቶስ እት ያዴ ኦፍ ዱረ ካአቴ
ቱሬ፤ አመስ ዶክሳን ፌደሳ ኩን ኑብረት
አከ ቤከሙ ጎዴ*። 10በር ሙረሜ ዬሮ
ጉቱት፣ ዋቀዮ አከ እቲን ፈይሱፍ አኬ
ኬት፣ ወንተ በንቲ ዋቃ ኬሰ ጅሩ፣ ወንተ
ለፈረ ጅሩ፣ ወንተ ሁንዱማስ ሀርከ ክርስ
ቶስ ጀለት ወልት እንቀበ*።

*3. 2:6፤ 2ቆሮ 1:3 *4. 3:11፤ 5:27፤
ሮማ 8:28-30፤ ቆሎ 1:22፤ 2ጢሞ 1:9
*5. 2:4፤ ዮሀ 1:12፤ 1ዮሀ 3:1
*6. ማቴ 3:17 *7. 2:7፤ 3:8፣16፤
ቆሎ 1:14፤ 1ጴጥ 1:18-19፤ ሮማ 9:23
*9. 3:9-10፤ ሮማ 16:25፤ ቆሎ 1:26-27
*10. ገላ 4:4፤ ቆሎ 1:20

11 ዋቀዮ ወንት ሁንድኑ አከ አኬከሳ
ቲፍ አከ ፌደሳቲት አከ ተኡ እንጎደ፤
ኑስሞ አከ እን ያዴ ቆጼሴ ኦፍ ዱራ
ቀቡት፣ ከራ ክርስቶስ ፎአምኔረ። 12ኑእ
ወር ዱራን ዱርስኔ ክርስቶስን አብዲ ጎደ
ትኔ፣ ኡልፍነሳቲፍ ገለተ አከ ታኑፍ ኑፎ
አቴ*። 13እስንስሞ ኤርጋ ዱጋ፣ ወንጌለ

ፌይነኬሰኒ ከራሳ ደጌሰን፤ እስን ወር ደጌ
ሰኒ እት አመንተን፥ ሀፉረ ቁልቁሉ እሰ
አብደቼፈሜን መለቴፈምተኒቱ*። [14]ሀፉር
ቁልቁሉንሞ ወር ከን ዋቀዮ ተአን ገለተ
ኡልፍነሳቲፍ ዬሮ ፉረመንት ወንተ ኑእ
አርገቹፍ ጅሩፍ ቀብዲኬኘ*።

*12. ሆኤ 26:6-7 *13. 4:30፤ 2ቆሮ 1:22፤
ቆሎ 1:5-6 *14. 2ቆሮ 1:22፤ 5:5፤
1ጴጥ 2:9፤ ሚል 3:17

ከራ ክርስቶስ ኀፍቱማ ዋቀዮ ቤኩ

15 አመስ አን ኀፍታ ዬሱስት አመኑኬሰን
ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአን ጃለቹኬሰንስ ደገ
ኤረ*። [16]ዋኤኬሰኒፍ ዋቀዮን ገለቴፈቹ፥ ከደ
ተኮ ኬሰትስ እስን ያደቹ ህንዲፍኔ*። [17]ዋቀዮ
ኀፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስ፥ አባን ኡልፍና
ሀፉረ ኦጌሶተ እስን ኀዱ፥ ዋቀዮን ቤኩስ እሰ
እስንት ሙልእሱ፥ አከ እስኒፍ ኬኑፍ ነንከ
ደደ። [18]ዋምችሳ አብዲ ማሊ አከ ኦፍ ኬሳ
ቀቡ፥ ኡልፍን ወር ዋቀዮፍ ቁልቁላአን እት
ደርበኒ አርገቹፍ ጅረንስ በዳዱማንሳ ማል
አከ ተኤ ቤኩዳፍ፥ እጀ ቀልቢኬሰኒ አከ
እስኒፍ እብሱፍ ከደተኮት*። [19]ኩንስ ኑእ ወረ
አመንኔፍ ሁምንሳ ሰፈረ መሌ ጉዳ አከ
ተኤ፥ አንኀንሳ እን ጀባንስ ኑግዱት አከ
ሆጄቱ አከ ቤክተኒፍ ቱሬ*። [20]እን ሆጂ አን
ኀሳ ከናን ክርስቶስን ወረ ዱአን ኬሳ ካሴ፥
ዋቀረትስ ገረ ምርገ ኦፌሳቲ እሰ ቴስሴ*።
[21]ኀፍቱማ፥ አቦ፥ ሁምነ፥ ሞቱማ ሀመ ጅሩ
ሁንዱማ፥ በረ ከነት፥ በረ ዱፉትስ ዋኑመ
መቃ ደኡን ደንደአሙ ገረራ እሰ ኦልቹ*።
[22]ዋቀዮ ዋን ሁንዱማ ሚለ ክርስቶስ ጀለ
ካኤ፥ ኀፍትቸ ዋን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ ከነስ
ወልዳ ክርስቲያናቲፍ መታ ኀዴ ኬኔ*።
[23]ወልዳን ክርስቲያና ደግነ ክርስቶስ፤ እን
ዋን ሁንዱማ ከራ ሁንዱማን ጉቱ፥ ጉቱማ
ሳት ደግነሳ ከነት እንጅራተ*።

*15. ቆሎ 1:3-4 *16. ፊሊ 1:3፤ ሮማ 1:8፤
ቆሎ 1:3 *18. 4:4፤ ቆሎ 1:12፥27
*19. 3:7፥20፤ ቆሎ 2:12 *20. ፋር 110:1፤
1ጴጥ 3:22 *21. ሮማ 8:38-39፤
ፊሊ 2:9-10፤ ቆሎ 2:10 *22. ፋር 8:6፤
ማቴ 28:18፤ 1ቆሮ 15:26፤ ኤፌ 4:15፤
5:23፤ ቆሎ 1:18 *23. 3:19፤ 5:30፤
1ቆሮ 12:27፤ ቆሎ 1:19

ቦቆና 2
ከራ ሀፉራ፥ ዱአ ኬሳ ገረ ጅሬኛት ደርቡ

1 እስን ከናን ዱረ እረ-ደደርበኬሰኒፍ
ጩቡኬሰኒን [ከራ ሀፉራ] ዱተኒ ቱር
ተን*፤ [2]ዬሮ ሰነት እስን ቶረ ብየ ለፌ ከና
ዱካ ቡተኒ ዴዴብአ፥ አቦ ቅሌንስ ኬሰ
ጅሩረት እሰ ኀፍቱማ ቀቡፍ አቦመማ ቱር
ተን፤ ሀፉርች ሀማን አመ ነሞተ ዋቀዮፍ
ህንአቦመምኔ ግዱት ሆጄቻ ጅረ*። [3]ኑስ
ሁንዱምትኬኘ ሀወ ፎንኬኛ ዱካ ቡኔ፥
አከ ፌደ ነሙማኬኛፍ ያደኬኛት ወረ
አከሲ ግዱ ጅራትኔረ፤ ከነራ ከን ከኤስ
አኩመ ወረ ካኒ ደሎታን ዴከምስ ዋቀዮ
ጀለ ገልሌ ቱሬ*። [4]አራር ዋቀዮ ገሩ
ባይኤ ዋን ተኤፍ፥ ጃለለሳ እሰ ጉዳ ሰናን
ኑጃለቴ*፤ [5]ኑእ እረ-ደደርበኬኛን ከራ
ሀፉራ ዱአ ታኔ ኡቱመ ጅሩ፥ እን ወረ
ክርስቶሲ ወጅን ጅራተን ኑኀደቴ እስን
አያነ ዋቀዮቲን ፌይፌምተን*። [6]ከራ ክርስ
ቶስ ዬሱስ እሱማ ወጅን ዱአ ኑካሴ፥
እሱማ ወጅን በንቲ ዋቃ ኬሳ እዶ ኑፍ
ኬኔ፥ ኑቴስሴስ*። [7]እን አርጁማ ከራ ክር
ስቶስ ዬሱስ ኑፍ ኀዴ ሰናን፥ በረ ዱፉ
ሁንዱማቱ ባይእነ አያነሳቲ እሰ ሀመስ ህን
ጄደምኔ አርግሲሱዳፍ ከነ ኀዴ*። [8]እስን
አያነ ዋቀዮቲን ከራ አመንቲ ፌይፌም
ተን፤ እንሞ ኬና ዋቀዮት መሌ፥ ኀቸ ኦፌ
ኬሰኒ ምት*፤ [9]ሆጂዳንስ ምት፥ ነምን
ቶኮሌ አከ እቲን ኦፍ ህንጀጅኔት*። [10]ኑእ
ሆጂ ሀርከሳቲት ሆጂ ጋሪ እሰ ዋቀዮ ዱራን
ዱርሴ ቆጴሴ ኬሰ አከ ዴዴብኑፍ ከራ
ክርስቶስ ዬሱስ ኡመምኔ*።

*1. ሉቃ 15:24፥32፤ ቆሎ 2:13 *2. 4:17፤
5:6፤ 6:12፤ ዮሀ 12:31፤ ቲቶ 3:3፤
2ቆሮ 4:4፤ ሮማ 1:18፤ 2:8
*3. ቆሎ 3:6-7፤ 1ጴጥ 4:3 *4. 1:5-7፤
1ዮሀ 3:1፤ 1ጴጥ 1:3 *5. 5:14፤
ቆሎ 2:12-13፤ ሆኤ 15:11 *6. ፊሊ 3:20
*7. 1:7 *8. ሮማ 3:23-24፤ ገላ 2:16
*9. ሮማ 3:27-28፤ 1ቆሮ 1:29
*10. ቲቶ 2:14፤ 2ቆሮ 5:17

ከራ ዬሱስ ክርስቶስ ቶኮ ተኡ

11 እስን ወር ሰበ ዋቀዮ ህንተእን፥
«ወረ ደግነ ቀበተን» ዋን ሀርካን ደግነ
ነማረት ሆጄተሙን ወረ ኦፍ ዋመን
ብረት፥ «ወረ ደግነ ህንቀበትን» ጄደም
ተኒ አከ ዋመማ ቱርተን ያደዳ*! [12]ዬሮ

ሰነት እስን ክርስቶሲ ወጅን ሆማ ወልቲ
ህንቀብደን ቱርተን፤ ወልዳ እጀሌ እስራ
ኤልት ኦርመ፥ ከኩ አብዲሳኒ ኬሳ ከን
ህንቀብኔ፥ ኦፌ አብዲ ከን ህንቀብኔ፥ ብየ
ለፉትስ ዋቀዮ መሌ አከ ቱርተን ያደዳ*!
13 አመ ገሩ ክርስቶስ ዬሱሲ ወጅን ቶኩማ
ቀባቹዳን እስን ወር ዱር ፈጋተኒ ቱርተን
ዲገ ክርስቶሲን ድኤፈምተኒቱ*።
*11. 5:8፤ ሮማ 2:29፤ ቆሎ 2:13
*12. ሮማ 9:4፤ 1ተሰ 4:13 *13. 1:7፤
ኢሳ 57:19፤ ቆሎ 1:20

14 ክርስቶስ ነጋኬኘ፤ እን ኬኘን ዲኑማ
እሰ ግዱ ቱሬ ዲጌ፥ ወረ ይሁዶተ ህንተ
እን ይሁዶተስ፥ ለማኑ ቶኮ ጎዴረ*። 15 እን
ነጋ ቡሱዳን ቆደ ጎሰ ለማኒ ነሙማ ሃራ
እሰት አርገሙ ቶኮ አከ ኡሙፍ አቦሞታፍ
ቶረ ሴረ ሰና ነሞተራ ካሴ*። 16 ፈኖረት
ዱኡዳን ጎሰ ለማኑ አከ ደግነ ቶኮት፥ ዋቀ
ዮት አራርሱዳፍ፥ ኦፌሳቲን ዲኑማ
በሌሴ*። 17 እን ዱፌ እስን ወረ ፈጎ ቱርተ
ንት እሳን ወረ ድአ ቱረንትስ ምስራቾ ነጋ
ለለቤ*። 18 ኑእ ለማኑ ሀፉሩመ ቶኮን ከራሳ
አከ እት አባ ብረ ጌኙ ቀብነ*።
*14. ኢሳ 9:5-6፤ ገላ 3:28 *15. ቆሎ 2:14፤
2ቆሮ 5:17 *16. ቆሎ 1:20-22
*17. ሆኤ 10:36፤ ኢሳ 57:19 *18. 3:12፤
ሮማ 5:2፤ እብ 7:25፤ ዮሀ 14:6

19 ኤጋ እስን ስአቾ ወረ ዋቀዮፍ ቁል
ቁላአኒ ወጅን ወረ ብያ፥ ወረ መነ ዋቀዮ
ትስ መሌ፥ ኦርመ፥ ነመ ብየ ዲዳስ
ምት*። 20 እስን ሁንዴ ኤርገሞታፍ ራጆታ
ረት እጃረምተኒቱ፥ ክርስቶስ ዬሱስሞ
ኦፌሳቲ ደጋ ጎሌ ቀጄልቹደ*። 21 ጉቱማን
እጃርሰ ሰና እሱማን ወልት ቀበሜ፥ መነ
ቁልቁሉማ ዋቀዮ ተኡዳፍ ጎፍታት
እንጉደተ*። 22 እስንስሞ እሱማን መነ እሰ
ዋቀዮ ሀፉረሳቲን ኬሰ ጅራቱ ታተኒ እት
እጃረሙኬሰን*።
*19. 2:12፤ 3:6፤ እብ 12:22-23
*20. 1ቆሮ 3:9-11፤ ቆሎ 2:7፤ ኢሳ 28:16፤
1ጴጥ 2:4-6 *21. 4:15-16፤ ቆሎ 2:19
*22. 1ቆሮ 3:16፤ 1ጴጥ 2:5

ቦቆና 3

ዶክሳ ዋቀዮ ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእንት ሙልእሱሳ

1 ሰበቢ ከናፍ አን ጳዉሎስ፥ እስን ወረ
ሰበ ዋቀዮ ህንተእኒፍ ጂዴ ዋኤ ክርስቶስ
ዬሱሲፍ ህደሜን ጅረ*። 2 ዋኤ ሆጂ አያነ
ዋቀዮ አዴምስሱ እሰ እስኒፍ ጂዴ አነት
ኬነሜ ደጌሰኒቱ ተአ*። 3 አኩመ አን ዱረ
አስ ኬሰት ገባብሴ እስኒፍ ጫፌ ዋቀዮ
ዶክሳሳ ሙልአተ ኬሰት አነት አርግሲ
ሴረ*። 4 ከነ ዱብፈቹዳን ዶክሳ ክርስቶስ
ሁበቹኮ ቤኩ እንደንዴሱ*። 5 ደሎተ ደር
በን ኬሰት ዶክሳን ኩን እልማን ነማት ህን
አርግሲፈምኔ፤ አመ ገሩ ዋቀዮ ሀፉረሳቲን
ኤርገሞተ ቁልቁሎታፍ ራጆተት ሙልእ
ሴረ*። 6 ዶክሳን ኩንስ ወር ሰበ ዋቀዮ ህን
ተእን ወንጌለት አመኑዳን ወንተ ይሁዶትን
አርገተን አከ አርገተን፥ እሳኒ ወጅን ቡአ
ደግነ ቶኮ አከ ተአን፥ አብዲ እሰ ዋቀዮ
ከራ ክርስቶስ ዬሱስ ኬኔ ኬሳስ አከ ህርመ
ተን ጎቹፍ ከን ቆጳኤ ቱሬ*።
*1. 4:1፤ ፊሊ 1:7፥13፤ ቆሎ 1:24፤
2ጢሞ 1:8 *2. ገላ 2:7፥9፤ 1ቆሮ 3:10፤
4:1 *3. 1:9-10፤ ገላ 1:12
*4. ሮማ 16:25-26 *5. ቆሎ 1:26-27፤
1ቆሮ 2:10 *6. 2:12-13፥18-19፤
ሆኤ 15:7-9

7 አከ ኬና አያነ ዋቀዮት አን ወንጌለ ከናፍ
ሆጄታ ተኤረ፥ ኩንስ ጎቻ ሁምነሳቲት*።
8 አን ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአን ሁንዱማረ ነን
ጥናደ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ በዳዱማ ክርስቶስ
እሰ ብረ ገኡን ህንደንደአምኔ፥ ሰበ ዋቀዮ
ወረ ህንተእንት ምስራቾ አከን ለለቡፍ አያን
ኩን አናፍ ኬነሜረ*። 9 ከናንስ አኬክ ዶከታን
ኩን ማል አከ ተኤ ነሞተ ሁንዱማፍ እብሱን
አናፍ ኬነሜረ፤ አኬክ ዶከታን ኩን በረ ዱሪ
ዱሪ ጀልቀቤ ያደ ዋቀዮ ያደ እሰ ሁንዱማ
ኡሜ ኬሰ ዶከፈሜ ቱሬ*። 10 አጉማን ዋቀዮ
እን ደቻ ባይኤ ቀቡ በረ ስአና ከራ ወልዳ
ክርስቲያና ወረ በንቲ ዋቃ ኬሳ ጎፍቱማ ቀበ
ኒፍ ወረ አቦ ቀቡ ጄደመንትዩ አከ ቤክስፈ
ሙፍ ኩን ተኤ*። 11 ዋቀዮ አከ በረ ዱሪ ከራ
ክርስቶስ ዬሱስ ጎፍታኬኛ ያዴ ቆጲሴት አኬ
ከሳ ፈጣን ባሴረ*። 12 ኑእ ክርስቶስት አመኑ
ዳን ከራሳ አመነትኔ ድአቹዳፍ እጀ ጀብነ
ቀብነ*። 13 ኤጋ ረክንኮ እስኒፍ ኡልፍነ ዋን
ተኤፍ፥ እሰ አን እስኒፍ ረከቻ ጅሩፍ አከ
አብዲ ህንኩተትኔፍ እስነን ከደደ*።
*7. ሮማ 1:5፤ ቆሎ 1:25-29 *8. 1:7፤
1ቆሮ 15:9-10፤ ገላ 1:16
*9. ቆሎ 1:15-16፥26-27፤ ሮማ 16:25-26
*10. 1:21፤ ሮማ 11:33፤ 1ጴጥ 1:12
*11. 1:4-9፥11 *12. 2:18፤ ሮማ 5:2፤
እብ 4:16 *13. 1ተሰ 3:3፤ ቆሎ 1:24

ጇለለ ክርስቶስ ቤኩ

14 ኤጋ ዋኤ ከናፍ ጅልቤንፈጼ አባ ነንክ
ደደ። 15ሰኚን ዋቀ ኬሰ ጅራቱፍ ሰኚን ለፈረ
ጅራቱ ሁንድኑ እሱማን እንዋመመ። 16ዋኤ
ነሙማኬሰን እሰ ኬሳፍሞ፥ አባን አከ በዳ
ዱማ ኡልፍነሳቲት ከራ ሀፉረሳቲ ሁምናን
ጉተሙ አከ እስኒፍ ኬኑፍ ነንከደደ*። 17ክር
ስቶስ አመንቲዳን ገራኬሰን ኬሰ አከ ቡፈ
ቱፍ፥ ጇለለትስ ሀዳፍ ሁንዴ አከ ጎደተኒፍ
ከደተኮት*። 18ወረ ዋቀዮፍ ቄልቄላአን ሁን
ዱማ ወጅን ዶክሳን ኦጉማሳ ሀመም አከ በል
አቱ፥ ሀመም አከ ጼረቱ፥ ሀመም አከ ኦል
ፈጋቱ፥ ሀመም አከ ገድ ፈጋቱስ ሁበቹ አከ
ደንዴሰኒፍ፥ 19ጇለለ ክርስቶስ እሰ ሰፈረ
ቤኩምሰ ነማ ብረ ደርቡስ ቤክተኒ፥ ጉቱማ
ዋቀዮ ብረ ሀመ ጌሰንት አከ ጉተምተኒፍ ነን
ከደደ*።

*16· 6፡10፤ ቆሎ 1፡11 *17· ዮሀ 14፡23፤
ቆሎ 2፡7 *19· ቆሎ 2፡2-3

20 እን ሁምነሳ እሰ ኑኬሰት ሆጂቱን ወንተ
ኑእ ከደትኑፍ ወንተ ኑእ ያዱ ደንዴኙ ሁን
ዱማረ ሰፈረ መሌ ጫልችሴ ጎቹ እንደን
ደአ*። 21ከናፍ፥ ከራ ክርስቶስ ዬሱስ ወልዳ
ክርስቲያና ኬሰት ደሎተ ሁንዱማ ብረት በረ
በራን እሳፍ ሆቄባን ሀተኡ! አሜን*።

*20· ሮማ 16፡25-27፤ ቆሎ 1፡29
*21· ፊሊ 4፡20

ቦቆና 4
ቶኩማ ደግና

1 ኤጋ እን ዋኤ ሆጂ ጎፍታቲፍ ሀደሜ
ከነን ጅሩ፥ ዋምቸ እሰ እት ዋመምተን ሰናፍ
አከ ተኡት አከ ጅራተን እስን ነንጎርሰ*።
2ገድ ኦፍ ዴብሱፍ ገራሙማ ሁንዱማን፥
ኦብሳንስ ወሊ ወጅን ጅራዳ፥ ጇለላንስ
ወሊፍ ደንደአ*! 3ሀዳ ነጋቲን ቶኩማ ሀፉረ
ቄልቄሉ ኦፍ ሀርከት ኤገቹዳፍ ደመአ*!
4አኩመ አብዲን ዋምቻ እን እስን እት ዋመ
ምተን ቶክቸ ተኤ፥ ደግን ቶኮ፥ ሀፉርስ
ቶኮ*፤ 5ጎፍታን ቶኮ፥ አመንቲን ቶኮ፥
ጨጳን ቶኮ*፤ 6ዋቀዮፍ አባን ዋን ሁንዱማ
ቶክቸ፥ እን ዋን ሁንዱማረ ጅረ ዋን ሁንዱ
ማን እንሆጂተ፥ እዶ ሁንዱማ ጅረሰ*።

*1· 3፡1፤ 6፡20፤ ቆሎ 1፡10፤ 1ተሰ 2፡12
*2· ቆሎ 3፡12-13፤ ሮማ 12፡10
*3· ቆሎ 3፡13-15፤ ሮማ 12፡16
*4· ሮማ 12፡5፤ 1ቆሮ 12፡13፥27
*5· ዮሀ 10፡16፤ 1ቆሮ 8፡6 *6· 1ቆሮ 12፡6፤
ሚል 2፡10

7 ቶኮን ቶኮንኬኝ ገሩ አከ ሰፈረ ኬና
ክርስቶስት አያነ አርገትኔረ*። 8ከናፍ
ጫፈትን ቄልቄላአን፥

«እን ገረ ዋቃት ዬሮ ኦል በኤ፥
ቦጁ ቦጅኤ ደቄ፥
ነሞታፍስ ኬና ኬኔ» እንጂደ*።

9አመ፥ « ኦል በኤ» ዮሙ ጂዱ ማል
ጂቹሳቲ? ዱረ ብየ ለፋ ከነ ኬሳ ገረ እዶ
ገዲት ገድ ቡኤ ጂቹደ*። 10እሱመ ገድ
ቡኤ ሰነቱ፥ ዋቃፍ ለፈ ኦፊሳቲን ጉቱዳፍ
በንቲወን ዋቃ ሁንዱማ ገረራት ኦል በኤ።
11እሱመቱስ ነሞታፍ ኬና ኬኔ፤ ኬናንሳስ
ካን ኤርገሞተ፥ ካን ዋን ዋቀዮ እሳንት
ሙልእሴ ወረ ሀመን፥ ካን ወረ ወንጌለ
ለለበን፥ ካን ኤግዶተ፥ ካንስ በርሲሶተ
አከ ተአኒፍ ቱሬ*። 12እን ወረ ዋቀዮፍ
ቄልቄላአን፥ ሆጂ እሰ እት ኤርገመን
ሰናፍ ቆጼሱዳፍ፥ [ወልዳ እሰ] ደግነ ክር
ስቶስ ሰነሰ ጭምሱዳፍ ከነ ጎዴ*። 13ኩንስ
ሀመ ሁንዱምትኬኝ ቶኩማ አመንቲ፥
እልመ ዋቀዮ ቤኩ ነሞተ ገአን ታኔ፥ ጉደ
ትኔስ ሰፈረ ጉቱማ ክርስቶስ ብረ ሀመ
ጌኙት ተአ*። 14ኤጋ ኑእ ሰአቾ እጆሌ
ደአን አሲፍ አቾ ሩኩቱ፥ ወረ ቅሌንሰ
በርሲሰ ነሞተ አጣሮታቲን፥ ሀጡማሳኒ
እሰ ጎዎምሳዳን ራወተሙንስ ፉደተመን
ሀንታኑ*። 15ከና መና ጇለላን ዱቢ ዱጋ
ዱበቻ፥ ኮታ ከራ ሁንዱማን ገረ እሰ መታ
ኑፍ ተኤ፥ ገረ ክርስቶስት እንጉደትና*!
16እሰ ጀለት ቡአን ደግና ሁንድኑ ወል
ፉደተኒ፥ ቡሳ አዱመ አዳን አርገተኒን
ወልት ቀብሲፈመኒሩ፤ ዬሮ ቡአን ደግና
አዱመ አዳን ቶራን ሆጂቱትስ፥ ደግንቸ
እንጉደተ፥ ጇለላንስ ኦፍ እንጭምሰ*።

*7· ሮማ 12፡3፥6፤ 1ቆሮ 12፡11
*8· ፋር 68፡18፤ ቆሎ 2፡15
*9· 1ጴጥ 3፡18-22፤ ማቴ 12፡40፤
ዮሀ 3፡13 *11· 1ቆሮ 12፡28፤ ሆኤ 21፡8፤
1ጴጥ 5፡2 *12· 2፡22፤ 1ቆሮ 14፡26፤
1ጴጥ 2፡5 *13· 3፡18-19፤ ሉቃ 6፡40፤
ቆሎ 1፡28፤ 2ጴጥ 3፡18 *14· 1ቆሮ 3፡1፤
14፡20፤ ቆሎ 2፡8፤ እብ 13፡9 *15· 1፡22፤
5፡23፤ ቆሎ 1፡18 *16· 2፡21፤
ሮማ 12፡4-5፤ 1ቆሮ 12፡12-13፤ ቆሎ 2፡19

ጅሬኝ ሃራ ከራ ክርስቶስ አርገሙ ጅራቹ

17 ኤጋ ሰአቾ አከ ወረ ሰበ ዋቀዮ ሀነ
ተእኒት ያደ ዋኤ ሀንባፍኔ ዱካ ቡተኒ አከ

ህንጅራትኔ መቃ ጎፍታቲን ጭምሴ እስነን
ጎርሰ*። 18 እሳን ሰሙንሳኒ ዱከኔፈሜረ፤
ሰበቢ ዋቀዮን ቤኩ ህንበርባድኔፍ፥ ሰበቢ
መተ-ጀብነሳኒቲፍስ ጅሬኘ እሰ ዋቀዮ ኬኑ
ኬሳ ገድ ባፈመኒሩ*። 19 እሳን ኦፍ ቀቡ
ደደበኒ ጅሬኘ ገድ-ዲሲት ኦፍ ኬነኒሩ፤
ወንተ ነመ ጡሬሱ ሁንዱማ እንሆጄቱ፥
እንገአስ ህንጄደን*። 20 እስን ገሩ ክርስቶ
ስን አከስት ህንበርሬ። 21 ስላ ዋኤሳ ደገኡ
ንኬሰን፥ አከ ዱጋ እሰ ዬሱስ ኬሰ
ጅሩትስ መቃሳቲን በርሲፈሙንኬሰን ህን
ኦሌ*! 22 ያደ ነሙማ ሞፋ እሰ ዱር እት
ጅራቻ ቱርተን፥ እሰ ከጄላ ነመ ጎዎምሱን
መንጨኤ ኦፍ ኬሳ ባሳ*! 23 ሀፉረ ያደ
ገራኬሰኒ ኬሰትስ ሃሬፈማ*! 24 ነሙማ
ሃራ እሰ ቀጄሉማፍ ቁልቁሉማ ዱጋት፥
ፈካቲ ዋቀዮቲን ኡመሜ ኡፈዳ*!

*17. 2:1-3፤ ሮማ 1:21-24፤ 1ጴጥ 4:3
*18. 2:12፤ ቆሎ 1:21፤ 1ጴጥ 1:14
*19. ሮማ 1:24-25፤ ቆሎ 3:5 *21. ዮሀ 1:17
*22. ሮማ 8:13፤ ገላ 6:8፤ ቆሎ 3:8-9
*23. ሮማ 12:2 *24. ቆሎ 3:10፤
ሮማ 13:14፤ ኡመ 1:26-27

25 ከናፍስ ነምን አዱመ አዳን ሶበ ኦፍ
ኬሳ ባሴ፥ ዱጋ ነመት ሀዱበቱ! ኑእ ቡአ
ደግነ ወሊት*። 26 ዮ አርተንዩ አሪንኬሰን
ገረ ጬቡት እስን ህንጌስን! ኡቱመ አሪት
ጅርተኒስ አዱን እስን ዱራ ህንልጥን*!
27 ሴጠናፍ ከራ ህንኬንና*! 28 እን ሀቱ
ዴብኤ ህንሀትን፥ ወረ ደበን ገርጋሩ አከ
ደንደኡት ሆጂ ዋኤ ባሱ ሀርከሳቲን እት
ደደቤ ሀሆጄቱ መሌ*። 29 ዱቢ ገርጋሩ፥
ዬሮ በርባድችሱት ከን ጭምሱ፥ ወረ ደገ
ኡፍስ አያነ ከን ኬኑ መሌ፥ ዱቢን ሀማን
አፉንኬሰን ኬሳ ህንበእን*! 30 ሀፉረ ዋቀዮ
እሰ ቁልቁሉ፥ እሰ ጉያ ፈይናቲፍ እቲን
መለቴፈምተን ህንገድሲስና*! 31 ሀዳኡ
ማን፥ ዴከምስ፥ አሪን፥ ወጭ፥ መቃ
ወል በሌሱን፥ ሀምን ሁንድኑ እስንራ ሀፈ
ጋቱ*! 32 ወልት ከን ቶልተን፥ ገራስ ከን
ወሊፍ ላፍተን ተአ፤ አኩመ ዋቀዮ ከራ
ክርስቶስ ጬቡኬሰን እስኒፍ ዲሴ፥ እስንስ
አከሱመ ወሊፍ ዲሳ*!

*25. ዘካ 8:16፤ ቆሎ 3:9 *26. ፋር 4:4፤
ያቆ 1:19-20 *27. ያቆ 4:7 *28. 1ተሰ 4:11
*29. 5:4፤ ማቴ 12:36፤ ቆሎ 4:6
*30. 1:13-14፤ ኢሳ 63:10 *31. ቆሎ 3:8፤
1ጴጥ 2:1 *32. ቆሎ 3:12-13፤ ማቴ 6:14፤
18:21-25

ቦቆና 5

እፈ ኬሰ ጅራቹ

1 አከ እጆሌ ጃለተሞት ፈኬኘ ዋቀዮ
ፉደዳ*! 2 ክርስቶስ አኩመ ኑጃለቴ፥ እስ
ንስሞ ጃለለት ጅራዳ! እን አርሳ ፎሊንሳ
ቶሉ፥ ቀልመ ዋቀዮፍ ድአቱስ ጎዴ ኑፍ
ጄዴ ደበርሴ ኦፍ ኬኔረ*። 3 አከ ወረ ዋቀ
ዮፍ ቁልቁላአኒት ጅራዳ መሌ፥ ሀለሉ
ማን፥ ጡራኡማን ሁንድኑ፥ ሰሰትስ እስን
ግዱት ህንደገአምንዩ*። 4 ዱቢ ገለቴፈት
ቺሱ መሌ፥ ዱቢን ጉረት ህንቶሌ፥ ዱቢን
ምዳን ህንቀብኔ፥ ቆሳን ህንታኔስ ህንዱበተ
ምን*! 5 ነምን ሀለሌን ዮኪስ ጡራአን
ዮኪስ ሰሰታን ሞቱማ ክርስቶሲፍ ሞቱማ
ዋቀዮት ገሉ አከ ህንደንዴኘ ቤካ! ነምን
ሰሰታን ዋቀዮሊ ቶልፈመን ዋቄሱሳት*።

*1. ማቴ 5:48፤ ሉቃ 6:36 *2. ዮሀ 13:34፤
ገላ 2:20፤ እብ 9:14፤ በኡ 29:18፤
ፋር 40:6 *3. ቆሎ 3:5፤ 1ቆሮ 6:18-19
*4. 4:29 *5. 1ቆሮ 6:9-10፤ ሆኤ 8:21፤
ሙል 21:8

6 ሰበቢ ወንተ ከነ ሁንዱማቲፍ ዴከምስ
ዋቀዮ ወረ እሳፍ ህንአቦመምኔረት እንዱፈ፤
ሆምትኑ ዱቢ ሁንዴ ህንቀብኔን እስን ህንጎዎ
ምስን*! 7 ህደተ ነሞተ አከሲ ከነ ህንተእና*!
8 እስን ዱር ዱከናኦ ቱርተን፥ አመ ገሩ ከራ
ጎፍታ እፍተኒቱ፤ ኤጋ አከ እጆሌ እፉት
ጅራዳ*! 9 ወንት እፈ ኬሳ በኡ፥ ጋሩማ፥
ቀጄሉማ፥ ዱጋ ሁንዱማ ኬሰት እንአር
ገመ*። 10 ወንተ ጎፍታት ቶሉ ቆራ ብረ ገአ*!
11 ሆጂ ዱከና፥ እሰ ወንት ድመ ባሱ ኬሳ
ህንባኔ፥ በኬት ባሳ መሌ፥ እቲ ህንሀርመ
ትና*! 12 ነሞትን ሆጂ አከሲ ኬሳ ቀበን ጅሩ፤
ዋን እሳን ዶክሳት ሆጄተንሞ ዱበቹንዩ
ዬሎደ። 13 ወንት እፍች በኬት ባሱ ሁንድኑ
ሙልአታ እንተአ*፤ 14 ወንት በኬት ባፈሙ
ሁንድኑ እፉደ፤ ከናፍ፥

«አት ያ እሰ ረፍቱ፥ ደመቅ!
ወረ ዱአን ኬሳ ከእ፥
ክርስቶስ ሲፍ እንእብሰ»
ጄደሜ*።

*6. 2:2፤ 4:14፤ ሮማ 1:18፤ ቆሎ 2:4፥3፤
3:6 *7. 2ቆሮ 6:14 *8. 2:11፥13፤
ፊሊ 2:15፤ 1ጴጥ 2:9 *9. ማቴ 5:14፤
ዮሀ 12:36፤ 1ተሰ 5:5፤ ገላ 5:22
*10. ሮማ 12:2 *11. 2ቆሮ 6:14
*13. ዮሀ 3:20-21፤ 1ቆሮ 4:5
*14. ኢሳ 26:19፤ 60:1-2፤ ዮሀ 8:12፤
ሮማ 13:11

15 ኤጋ አተምት አከ ዴዴብተን ሀሌላ
እላለዳ! አከ ወረ ኦጌሶታት መሌ፣ አከ
ወረ ኦጌሶተ ሀንተእኒት ሀንጅራትና*!
16ጉዮትን ኩን ጉዮተ ገዴ ዋን ተአኒፍ፣
ዬሮ እስኒፍ ኬነሜ ኡቱ ሀንደበርስን እት
ሆጂዳ*! 17ከናፍ ጃለል ኀፍታ ማል አከ
ተኤ ሁበዳ መሌ፣ ወላሎተ ሀንተእና*!
18ዱጋቲዳን መቾፍተኒ ኦፍ ሀንወላልና፣
እሳንስ ኦፍ ሀንበሌስና! ቆደ ከና ሀፉረ
ቁልቁሉዳን ጉተማ*! 19ቆቀ ገራገራቲን፣
ፋርፈና ገለታቲን፣ ዌዱ ሀፉራቲንስ ወል
ሀርካ ፉዳ! ገራኬሰን ኬሰት ፋርፈቻ ገለተ
ኀፍታ ደጌስሳ*! 20ዬሮ ሁንዱማ ዋን ሁን
ዱማፉ መቃ ኀፍታኬኘ ዬሱስ ክርስቶሲን
ዋቀዮ አባዳፍ ገለተ ገልቻ*!

*15. ማቴ 10:16፤ ያቆ 3:13 *16. ቆሎ 4:5
*17. 5:10፤ ሮማ 12:2 *18. ሉቃ 21:34፤
ፈኬ 20:1፤ 23:20፣29-35
*19. ፋር 33:2-3፤ 96:1፤ ቆሎ 3:16፤
ያቆ 5:13 *20. ቆሎ 3:17፤ 1ተሰ 5:18

ሃት መናፍ አባን መና አተምት አከ ወሊ ወጅን ጅራተን ኀርሱሳ

21 ክርስቶስን ሰፌፈቹዳን ወሊፍ አቦ
መማ*! 22ሃት መና አኩመ ኀፍታ ዬሱ
ሲፍ አቦመምቱ አባ መናሼቲፍስ
ሀአቦመምቱ*! 23ክርስቶስ መታ ወልዳ
ክርስቲያና አኩመ ተኤ፣ አባን መናስ
መታ ሃደ መናት፤ ክርስቶስ ፈይሳ ወልዳ
ክርስቲያናት፤ ወልዳንሞ ደግነሳት*።
24ወልዳን ክርስቲያና ሀርከ ክርስቶስ ጀለ
አኩመ ኦፍ ገልቹቱ፣ ሃት መናስ ዋን ሁን
ዱማት ሀርከ አባ መናሼቲ ጀለ ኦፍ ሀገል
ቹቱ።

*21. ማቴ 20:26፤ 1ጴጥ 5:5
*22. ኡመ 3:16፤ ቆሎ 3:18፤ 1ጴጥ 3:1
*23. 1:22-23፤ 1ቆሮ 11:3፤ ቆሎ 1:18

25 ክርስቶስ አኩመ ወልዳ ክርስቲያና
ጃለቴ፣ ወልዳዳፍስ ደበርሴ ኦፍ ኬኔ፣
አከሱመ አባን መናስ ሃደ መናሳ ሀጃለቱ*!
26ወልዳን ክርስቲያና ዋቀዮ ብረት ፉደተ
ምቱ አከ ታቱት፣ ክርስቶስ ከራ ዱቢሳቲ
ብሻኒን ድቁዳን እሼ እንቁሌሰ*። 27ወል
ዳስ ጡሪፍ ድርመሙን፣ ወንት ከነ ፈካ
ቱስ ኡቱ እረት ሀንአርገምን ፉደተምቱ
ሙዳ ሀንቀብኔ ኀዴ፣ ኡልፍናን ኦፍ ዱረ
እሼ ዳቡፍ ጅረ*። 28አከሱመሞ አባን መና
አኩመ ደግነ ኦፈሳ ጃለቱት፣ ሃደ መናሳ
ጃለቹን እንተአፍ፤ ነምን ሃደ መናሳ ጃለቱ
ኦፈሳ እንጃለተ። 29ነምን ፎንሳ እንሶረ፣
እንድማፍ መሌ፣ ተካ ፎንሳ ጅቤ ሀን
ቤኩ፤ ክርስቶስስ ወልዳዳፍ አከሱመ
ኀዴ። 30ኑእ ቡአ ደግነ ክርስቶስ*።
31ጫፈትን ቁልቁላአን፣ «ሰበቢ ከናፍ
ዲር አባሳፍ ሃደሳ እንዲሰ፣ ሃደ መናሳትስ
እንመጠነ፤ እሳን ለቾኑስ ፎን ቶኮ
እንተኡ» እንጄደ*። 32ዱቢን ኩን ዶክሳ
ገድ ፈጎ ኦፍ ኬሳ ቀበ፤ እን ዋኤ ክርስቶ
ሲፍ ዋኤ ወልዳ ክርስቲያና እንዱበተ ጄቹ
ኮት*። 33ዱቢን ኩን እስንስሞ እንእላለ፤
ቶኮን ቶኮን አባ መና አኩመ ከነት ሃደ
መናሳ አከ ኦፈሳቲት ሀጃለቱ፤ ሃት መናስ
አባ መናሼቲፍ ኡልፍነ ሀኬንቱ!

*25. 5:2፤ ቆሎ 3:19፤ 1ጴጥ 3:7
*26. ዮሀ 17:17፣19፤ ቲቶ 3:5፤ እብ 10:22
*27. 1:4፤ ቆሎ 1:21-22፤ 2ቆሮ 11:2
*30. 1:23፤ ሮማ 12:5፤ ኡመ 2:23
*31. ኡመ 2:24 *32. 2ቆሮ 11:2፤ ሙል 19:7

ቦቆና 6

እጆሌኒፍ ወርሳኒ ወሊፍ ኀቹን ከን ተኡ

1እጆሌ! አቦተኬሰኒፍ ሃዶተኬሰኒፍ አቦ
መማ! ኩን ኀፍታ ዱረት ቀጄላደ*። 2አቦ
ሚን፣ እን ዱረ አብዲ ወጅን ኬነሜ፣
«አባኬቲፍ ሃደኬቲፍ ኡልፍነ ኬን!» እሰ
ጄዱደ። 3አብድችስ፣ «ጋሪ አከ ሲፍ
ተኡት፣ ለፈረስ በረ ዴራ አከ ጅራቱት!»
ጄደ*። 4እስንሞ አቦተነነ! አደባፍ በርሲሰ
ኀፍታቲን እጆሌኬሰን ጉድሳ መሌ፣ እሳን
ኦርሱዳፍ እሳን ሀንቱቱቅና*!

*1. ቆሎ 3:20 *2-3. ኡመ 20:12፤ ኬሰ 5:16
*4. ቆሎ 3:21

ሆጄቶትኒፍ ወር ሆጄቺፈተን አከ እት ወሊ ወጅን ጅራተን

5 እስን ወር ገርቡማ ጀለ ጅርተን! ብየ
ለፉ ከነረት ወረ እስን ሆጄቺፈተኒፍ፣ ሶዳ
ዳፍ ሮምአን፣ አከ ዋን ክርስቶሲፍ ሆጄተኒት
ገራ ቁልቁሉዳን አቦመማፍ*! 6አከ እሰ ነመ
ገመድቺሱፍ እጀ እላለተኒ ሆጄተኒ ኡቱ ሀን
ተእን፣ አከ ሆጄቶተ ክርስቶስት ገራ ጉቱዳን
ጃለለ ዋቀዮ ራወዳ! 7አከ ዋን ነማፍ ሆጄተ
ኒት ኡቱ ሀንተእን፣ አከ ዋን ኀፍታዳፍ ሆጄ
ተኒት ገመቹዳን ሆጄዳ! 8ኤኙሌ፣ ገርብቾስ
ተኡ ብርመዱስ ተኡ፣ ሆጂ ጋሪ እሰ ሆጄ
ቴፍ ኀፍታ ብራ ገቲሳ አከ ፉደቱ ቤካ*!
9እስን ወር ሆጄቺፈተንስ ሆጄቶተኬሰኒፍ አከ

ሱመ ኀዳ! ዶርስሰስ ዲሳ! ኀፍታን እን ዋቀረ
ጅሩ እሳኒፍ፥ እስኒፍስ ኀፍታደ፤ እሰ ብረሞ
ነመ ወል ጫልቾሱን አከ ህንጅሬ ቤካ*።

*5. ቆሎ 3:22-25፤ ቲቶ 2:9-10፤
1ጴጥ 2:18 *8. 2ቆሮ 5:10 *9. ቆሎ 4:1፤
ሮማ 2:11፤ ሆኤ 10:34፤ ኬሰ 10:17፤
ቆሎ 3:25

ዱለ ሀፉራፍ ቆጳኡ

10 ከና አቾ፥ ኀፍታት ሁምነሳ እሰ አንጎ-
ቀቤሰትስ ጀባዳ*። 11 ሀጡማ ሴጠናቲን
ሞርሙ አከ ደንዴሰንት፥ ምአ ሎላ እሰ ከን
ዋቀዮ ጉቱማት ህደዳ*! 12 ኑእ ነሞተ ፎን
ኡፈተኒ ወጅን ወልአንሶ ወል ቀብነ ምት፤
ገሩ ሁምኖተ አቦ ቀበኒፍ ኀፍቱማ ቀበን፥
ወረ በንቲ ዋቃ ኬሳ ብየ ለፉ እሰ ዱከነ ኬሰ
ጅሩ ከነ ሴረተን፥ መጨ ሀፉሮተ ሀምና ወረ
በንቲ ዋቃ ኬሰ ጅራተኒ ወጅን ወልአንሶ ወል
ቀብነ*። 13 ከናፍ ጉያ ሀማ ሰነት ሞርምተኒ
እቲን ቀቡ፥ ምአ ጉቱማት ህደተን ሰናንስ
ሎለት ዳበቹ አከ ደንዴሰንት፥ ምአ ሎላ እሰ
ከን ዋቀዮ ፉደዳ!

*10. 3:16፤ 1ቆሮ 16:13 *11. 1ጴጥ 5:8-9፤
2ቆሮ 10:4 *12. 2:2፤ ሉቃ 22:31፤
ኢዮ 1:6

14 ኤጋ አከ ነመ ሰበታን ህደቱት ዱጋዳን
ሙዲኬሰን ጀቤፈዳ፥ ቀጂሉማስ አከ መዳ
ስቢላት ኡፈዳቲ ዳበዳ*! 15 አከ ነመ ኮጴ ካአ
ቴትስ ወንጌለ ነጋ ፉደተኒ፥ እሰ ለለቡዳፍ
ቆጳአ*! 16 ከነ ሁንዱማረትስ አመንቲ አከ
ጋቻናት ፉደዳ! እሳን ጥየ እሰ ሀማ ሰና፥ ወረ
ቦበአ አዴመን ዳምሱ እንደንዴሱ*።
17 ፈይን፥ አከ ኀንፎ-ስቢላት፥ ሰገሌ ዋቀዮስ
አከ ብላት፥ ሀፉረ ቁልቁሉ ብራ ፉደዳ*!

*14. ሉቃ 12:35፤ 1ጴጥ 1:13፤ 1ተሰ 5:8፤
ኢሳ 11:5፤ 59:17 *15. ኢሳ 52:7
*16. ፈኪ 30:5፤ ፋር 91:4፤ 1ዮሀ 5:4
*17. 1ተሰ 5:8፤ እብ 4:12፤ ኢሳ 59:17

18 ከደታፍ ህመተኬሰን ሁንዱማ
ኬሰት ዱሮ ሁንዱማ ሀፉራን ጌጌፈማቲ
ከደዳ! ኤጋ ከደቹት ደመቃ፥ አብሳንስ
እት ጀባዳ፥ ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአን ሁን
ዱማፍስ ከደዳ*! 19 አንሞ ዶክሳ ወንጌላ
እጀ ጀብናን ቤክስሱዳፍ ዮሙን አፉን
ሳቀዱ፥ ዱቢን አከ አናፍ ኬነሙት፥
አናፍ ከደዳ*! 20 አከ ዱበቹን አናፍ
ተኡት እጀ ጀብናን አከን ዱበዱፍ አናፍ
ከደዳ! አን ፉኞ ስቢላቲን ለፈን ህደሚ
ትዩ ወንጌለሳ ለለቡዳፍ፥ ክርስቶሲፍ
አፉን ተኤ ኤርገሚን ጅረ*።

*18. ሉቃ 18:1፤ ሮማ 12:12፤ ቆሎ 4:2-3
*19. 2ተሰ 3:1 *20. 3:1፤ ቆሎ 4:4፤
2ቆሮ 5:20

ገረ ዱማት ነጋ ዳሙሳ

21 አመ አን አተምት አከን ጅሩ፥
ማልትስ አከን ጅሩ፥ እስንስሞ አከ ቤክተ
ንት፥ ጢኪቆስ አቦሌስ ጃለተማን፥ ሆጂ
ኀፍታትስ አመነማን፥ ዋን ሁንዱማ እሰ
ንት እንህመ*። 22 ኑእ አተምት አከ ጅሩ
አከ ቤክተኒፍ፥ እንስሞ ገራኬሰን አከ ጀጀ
ቤሱፍ፥ ድመ ከናፍ ገረኬሰንት እሰ ኤር
ጌረ።

*21. ሆኤ 20:4፤ ቆሎ 4:7-8፤ 2ጢሞ 4:12

23 ዋቀዮ አባ ብራ፥ ዬሱስ ክርስቶስ
ኀፍታ ብራስ ነጋን፥ ጃለል፥ አመንቲ
ወጅን አቦሎተ ሁንዱማፍ ሀተኡ*!
24 አያን፥ ወረ ኀፍታኬኘ ዬሱስ ክርስቶ
ስን፥ ጃለለ ህንበድኔን ጃለተን ሁንዱማ
ወጅን ሀተኡ*።

*23. 1ጴጥ 5:14 *24. ፊሊ 4:23፤ 1ጴጥ 1:8

ገረ ወረ ፊሊጲሲዩስት ኤርጌ

ቦቆና 1

ነጋ

1 ኑእ ጳዉሎሲፍ ጢሞቴዎስ ሆጄቶትን
ክርስቶስ ዩሱስ፥
ገረ ወረ ከራ ክርስቶስ ዩሱስ ዋቀዮፍ ቁል
ቁላአኒ መንደረ ፊሊጲሲዩስ ጅራተን ሁን
ዱማ፥ ገረ ወረ እላልቶታፍ[†1] ገርጋርቶተ
ወልዳ ክርስቲያናት ከነ ጫፉኬኘ*።
2 ዋቀዮ አባንኬኘ፥ ጎፍታንኬኘ ዩሱስ
ክርስቶስ አያነ፥ ነጋስ እስኒፍ ሀኬኑ*!

*1. ሆኤ 16፡12፤ 2ቆሮ 1፡1 *2. 2ቆሮ 1፡2፤
ቆሎ 1፡2

ወልዳ ሰናፍ ከደቹሳ

3 አን ጳዉሎስ ዩሮን እስን ያደዱ ሁንዱ
ማት ዋቀዮኮ ነንገለቴፈደ*። 4 ዩሮዱመ አን
ከደተኮቲን ሁንዱመኬሰን ያደዱት ገመቹዳን
ነንከደደ። 5 ከደተኮ ኬሰትስ ጉያ ዱራቲ ጀል
ቀብደኒ ሀመ ሀርአት ሆጂ ወንጌላ ኬሳ ዋን
ቀባተኒፍ፥ ዋቀዮን ነንገለቴፈደ*። 6 ዋቀዮ እን
ሆጂ ጋሪ እስን ኬሰት ጀልቀቤ፥ ሀመ ጉያ
ክርስቶስ ዩሱስ ዴብኤ ዱፋት፥ ፊጣን አከ
ባሱ ነንአመነደ*። 7 ዋኤ ሁንዱመኬሰኒ ዩሮን
ያዱሞ፥ ገራንኮ ዋን እስን ብረ ጅሩፍ፥ ህደ
ሙኮ ኬሰት፥ ወንጌላፍ ፈልሙት፥ እሰ
ጭምሴ ዳቡትስ አያነ አናፍ ኬነሜ ኬሳ ሁን
ዱምትኬሰን አከ ቀብደን ያዱን አናፍ ቀጂ
ላደ። 8 ጃለለ እሰ ገራ ክርስቶስ ዩሱስ ኬሳ
አርገሙን አከን እስን ያዱ ዋቀዮ እንቤከ*።

*3. ሮማ 1፡8፤ 1ቆሮ 1፡4 *5. 1ቆሮ 8፡23፤
1ዮሀ 1፡3 *6. 2፡13፤ 1ቆሮ 1፡6-8
*8. ሮማ 1፡9-11

9 ጃለልኬሰን አጉማ ቀባቹት፥ ዱቢ ገር
ገር ባሴ ሁብቹትስ ባይእሴ እት ጫላ አከ
አዴሙ ነንከደደ*፤ 10 እሰ ተኡፍ እሰ ህንታኔ
ገርገር ባፍተኒ አከ ቆርተን፥ ጉያ ዱፈ ክርስ
ቶስትስ መካ መሌ፥ ጉፉ መሌስ አከ ታተን
ከደቹኮት*። 11 እጀ ከራ ዩሱስ ክርስቶስ ቀጂ
ሉማገራ አርገሙን ጉተምተኒ ኡልፍነ ዋቀዮፍ
ገለተሳቲፍስ ተኡፍ ጅርቱ*።

*9. ቆሎ 1፡9፤ ፊሌ ለ 6 *10. ሮማ 12፡2፤
1ቆሮ 1፡8፤ 1ተሰ 5፡23 *11. ኤፌ 5፡9

†1 ፊሊ 1፡1 «ወረ እላልቶታ» ገሪ «ኤጲስቆጶስ»።

ረክነ ኬሳን ወንጌል በልአቹሳ

12 አቦሎተኮ! ወንት አነረ ገኤ ኩን
ወንጌለ በልእሱፍ በኤሰ ጎዴ ሆጂቹሳ አከ
ቤክተን ነንበርባደ*። 13 አን ክርስቶሲፍ
ጂዴ ህደሙንኮ ወረ መነ ሞቱማ ወረ ሮማ
ኬሳ ሁንዱማ፥ ነሞተ ወረ ካን ሁንዱማ
ብረትስ ቤከሜረ*። 14 ሰበቢ አን መነ ህዳት
ገልፈሜፍ አቦሎትን ገር ጫለን ጎፍታ
አመነተኒ፥ ዱቢ ዋቀዮ ሶዳ መሌ ዱበቹ
ዳፍ ጫላ እጀ ጀባተን።

*12. 2ጢሞ 2፡9 *13. 4፡22፤ ሆኤ 28፡30

15 ጀር ቶኮ ህናፉራ፥ አናን ሞርከቹ
ራስ ከን ከኤ ክርስቶስን እንለለቡ፤ ወር
ካንሞ ፌደ ጋሪራ ከን ከኤ ክርስቶስን
እንለለቡ። 16 ወር ጃለለ ጋሪራ ከን ከኤ ከነ
ጎደን ወንጌላፍ አከን ፈልሙፍ አስ ካአ
ሙኮ እንቤኩ። 17 ወር አኬከ ኦፈሳኒ ዱካ
ቡአኒ ያደ ጀልኣዳን ክርስቶስን ለለበን
ገሩ፥ ህደሙኮረት ረክነ ካሱ እንያዱ።
18 ፈኬሱዳንስ ሀተኡ፥ ዱጋዳንስ ሀተኡ፥
አኩመ ፌዴ ተኤ፥ ከራ ፌዴዩ ክርስቶስ
ሀለለበሙ ዱዋ! አን ከነት ነንገመደ፤ ስአ
ችስ እት ነንገመደ*። *18. 2፡17-18

19 ኩን ከደተኬሰኒን ገርጋርሰ ሀፉረ ዩሱስ
ክርስቶሲንስ ገረ ሂከሙት አከ ነጌሱ ነን
ቤከ*። 20 ከራ ቶኮንሌ አከን ህንዩላስፈምኔት
ድሜ ነንኤገደ፥ ነንአብደደስ፤ ጅራቹኮቲንስ
ተኤ ዱኡኮቲንስ ተኤ ከናን ዱረ አኩመን
ጎቻ ቱሬ፥ አመስ ጉቱማ ነሙማኮቲን ጉድነ
ክርስቶሲፍ ሆጂቹዳፍ እጀ ጀብነ ጉቱን
ቀበ*። 21 አናፍ ክርስቶስ ጅሬኘኮት፥ ዱኡ
ንሞ ቡአኮት*። 22 እቱመ ፉፌ ለፈረ ጅራቹ
ኮቲን ጫላት ሆጂ እጀ ቀቡ ነንሆጂደ ዮ ተኤ
ገሩ፥ ዋን አን ፎአዱ ህንቤኩ። 23 ያድንኮ ዋን
ለመረት ወል ሩኩተ፤ አን ብየ ለፋ ከነ ዲሴ
አዴሙ፥ ክርስቶስ ብረ ጅራቹስ ነንሀወ፥
ኩንስ አናፍ ሁንዱማረ ጫላ እንወየ ቱሬ*።
24 ሀተኡዩ መሌ፥ ብየ ለፋ ከነረ ቱሬ ጅራቹ
ንኮ እስኒፍ ጫላ በርባድችሳደ። 25 አን እስን
ብረት ሀፌ፥ እስን አመንቲት አከ ጉደተኒፍ
አከ ገመደንት፥ ሁንዱመኬሰን ብረ ቡቡሉፍ
አከን ጅሩ አመነዴረ ቤኬረስ*። 26 ዴብኤ

ዱፌ ዮሙ አን እስን ብረት አርገሙ፥ እስን
ከራ ክርስቶስ ዩሱስ አናን ኦፍ ጀጁዳፍ ጫላ
ሰበቢ እንቀባቱ*።

*19. 2ቆሮ 1፡11 *20. 1ጴጥ 4፡16
*21. ገላ 2፡20 *23. 2ቆሮ 5፡8 *25. 2፡24
*26. 2ቆሮ 1፡14

27 አመ ገሩ አከ ወር ወንጌለ ክርስቶስ
ፉደተን ጅራቼን ተኡት ጅራዳ መሌ፥
ከን ብራ እስን ህንድብን! ሀፉረ ቶኮን
እዶኬሰኒ ኡቱ ህንሶቾእን ዻበተኒ፥ ያደ
ቶኮን አመንቲ ከራ ወንጌላ አርገሜፍ አከ
ወል ዶርጎምተን ነንበርባደ፤ አን ዮን ዱፌ
አከስት እስን አርጉ፥ ዮን ዱፉ ደባዼስ
አከስት ጅራቹኬሰን ደገኡ ነንፌደ*።
28 እስን ዋኑመ ቶኮንሌ ወረ እስንት ከአን
ሶዳተኒ ህንራፈምና! ጀባተኒ ዻበቹንኬሰን
ዋቀዮ ብራ እስኒፍ ኬነሜ፤ ኩንስ ወር እስ
ንት ከአን በዱሳኒ፥ እስንሞ ፈዩኬሰን
እንአርግሲሰ*። 29 ክርስቶስት አመኑኬሰን
ዱዋ ኡቱ ህንተእን፥ እሳፍ ድጳቹ ደንደኡ
ንስሞ እስኒፍ ኬነሜረ*። 30 ከነት ደመኡኮ
አኩመ ከናን ዱረ አነራ አርግተን፥ አመስ
ዋኤኮቲፍ ደገአ ጅርተን፥ እስንስ እት
ደመኡ እንደንዼሱ*።

*27. 2፡2፤ 4፡1፤ ቆሎ 1፡10
*28. 2ተሰ 1፡4-5 *29. ሆኤ 5፡41፤
1ጴጥ 4፡13 *30. ሆኤ 16፡19-40፤ 1ተሰ 2፡2

ቦቆና 2

ክርስቶስ ነማፍ ፈኬኙ ተኤ፥ ገድ ኦፍ ዼብሱሳፍ ኦል ቀበሙሳ

1 ኤጋ ከራ ክርስቶስ ወል ጎርሱን፥ ጃለ
ለሳቲን ወል ጀጀቤሱን፥ ከራ ሀፉረ ቁል
ቁሉ ቶኩማ ቀባቹን፥ ገረ-ላፍናን ነማፍ
ያዱን ኑፍ ኬነሜረ*። 2 አመስ እስን ወረ
ያደ ገራ ቶኮ ተኡዳን፥ ጃለለ ቶኮ ቀባቹ
ዳን፥ ያደ ወልት ደበለተኒ ቶኮ ተኡዳን፥
ያደ ቶኮት ወሊፍ ገሉዳን ገመቹኮ ፈጣን
አናፍ ባሳ*! 3 ገድ ኦፍ ዼብሱዳን ወረ ካን
ኦፍረ ጫልችሳ ለካአ መሌ፥ ያደ ኦፍቱማ
ቲን ዮኪስ ኦፍ ዲቡዳን ዋን ቶኮሌ ህንሆ
ጄትና*! 4 እስን ኬሳ አዱመ አዳን ዋን
ወረ ካንት ቶሉስሞ ሀእላሉ መሌ፥ ዋን
እሰት ቶሉ ዱዋ ህንእላልን*!

*1. ቆሎ 3፡12-13 *2. 1ቆሮ 1፡10
*3. ሮማ 12፡10፤ ገላ 5፡26 *4. 1ቆሮ 10፡24

5 ያደ ገራ እሰ ክርስቶስ ዩሱስ
ቀበ ቱሬ ቀባዳ*!
6 እን ብፌ ዋቀዩማቲን ኡቱመ ጅሩ፥
ኡልፍነ ዋቀዩማ እሰ አባሳ ወጅን
ወል እሰ ቅጤሱ
ወንተ ቀበተኒ እት ሀፈንት
ህንለኮፍኔ*።
7 እን ኡልፍነ ሰነ ገድ ዲሴ፥
አከ ዋን፥ ዋን ቶኮት ህንገልሌ
ኦፍ ጎዼ፤
ብፌ ገርቡማ እንፉደቴ፤
ፈካቲ ነሙማቲን እንደለቴ፥
ዋን ሁንዱማንስ ነመ ተኤ
አርገሜ*።
8 እን ገድ ኦፍ ዼብሴ፥
ሀመ ዱአት፥
ሀመ ፈንፈሜ ዱኡትዩ
አቦመማ ተኤ*።
9 ከናፍስ ዋቀዮ
ዋን ሁንዱማረ ጫልችሴ
ጉዳ ኦል እሰ ቀቤ፤
መቃ እሰ መቃ ከምረዩ ጫሉ
ኬኔራፍ*።
10 ከናንስ ወር በንቲ ዋቃ ኬሰ ጅረን፥
ወር ለፈራ፥
ወር ለፈ ጀለ ጅረንስ
ሁንድኑ ኡልፍነ መቃ ዩሱሲፍ
ጅልቤንፈተኒ አከ ሰገደን ጎዼ*።
11 አረብን ሁንድኑስ፥
ኡልፍነ ዋቀዮ አባቲፍ፥
ዩሱስ ክርስቶስ ጎፍታ አከ ተኤ
ቤክስሱፍ ጅሩ*።

*5. ዮሀ 13፡15 *6. ዮሀ 1፡1-2፤ 17፡5
*7. ኢሳ 52፡13—53፡3፤ ማቴ 20፡28፤
2ቆሮ 8፡9፤ እብ 2፡14፥17 *8. ሉቃ 14፡11፤
እብ 5፡8፤ 12፡2 *9. ሆኤ 2፡33፤
ኤፌ 1፡20-21፤ እብ 1፡3-4
*10. ማቴ 28፡18፤ ዮሀ 5፡23፤
ሙል 5፡12-13፤ ኢሳ 45፡23
*11. ሆኤ 2፡36፤ 10፡36፤ ሮማ 14፡9

ብየ ለፉ ኬሰት እብሱሳኒ

12 ከናፍስ ያ ምቾተኮ! ዩሮ ሁንዱማ
አኩመ አቦመምተን፥ ዩሮን እስን ብረ ጅሩ
ዱዋ ኡቱ ህንተእን፥ ጫላዱመት ዮሙን
እስን ብረ ህንጅሬ አከሱመ ጎዳ! ሆጂ ፈይነ
ኬሰኒ ወጅን ወሊፍ ገሉ ሶዳዳፍ ሮምአን እት
ፉፋ ሆጄዳ*! 13 ዋቀዮ አከ አኬከሳ እሰ ጋሪት
ሆጄቹዳፍ ፌደ አከ ቀባተኒፍ፥ አከ ሆጄተኒ
ፍስ እስን ግዱት እንሆጄተ*።

*12. 1ጴጥ 1፡17 *13. 1፡6፤ 2ቆሮ 3፡5

14 ዋን ሁንዱማስ ጉንጉሚፍ ሞርኪ
መሌ ጎዻ! 15 እጀሌ ዋቀዮ ወረ ዋን እቲን
ኮመተመን ህንቀብኔ፥ ወረ ሙዻ፥ ሀጡ
ማስ ህንቀብኔ አከ ታተኒፍ፥ እስንስ
ደሎተ ምጨረማዻፍ ከራራ ካቴ ግዱት
ብየ ለፋረት አከ እብሳ እንእብስቱ*።
16 ጉያ ክርስቶስ ፍርዲዻፍ ዱፉት አከሱ
ማን ዋነን ህንፊግኒፍ፥ አከሱማን ዋነን ህን
ደደብኒፍ፥ አከን እቲን ኦፍ ጀጁት፥
ዱቢ ጅሬኛ ጀቤሳ ቀበዻ*!

*15. 1:10፤ ማቴ 5:14-15፤ ኤፌ 5:8-9፤
ኬሰ 32:5 *16. ገላ 4:11፤ 2ቆሮ 1:14፤
1ተሰ 2:19

17 ዲግንኮ አመንቲኬሰን እሰ ኣርሳ
ቀልማ ተኤ ድኣቱረት አከ ድባዩት ዮ ሎላ
ፈሜዩ፥ አን ነንገመደ፥ ገመቹኮስ እስኒ
ወጅን ነንህርመደ*። 18 እስንስሞ አከሱመ
ገመዱን፥ ገመቹኬሰንስ አና ወጅን ህርመ
ቹን እስንረ ጅረ*።

*17. ሮማ 15:16፤ 2ቆሮ 7:4፤ 2ጢሞ 4:6
*18. 3:1፤ 4:4

ጢሞቴዎስን፥ ኤጳፍሮዲጦስንስ ኤርጉሳ

19 ዬሱስ ጎፍታን ጀናን፥ አን ዋኤኬ
ሰን ደገኤ ገራንኮ አከ ገመዱፍ፥ ደፌ
ጢሞቴዎስን ገረኬሰንት ኤርጉፍ ነንአብ
ደደ*። 20 አን ነመ አከኮት ገራ ቁልቁሉዻን
ዋኤኬሰኒፍ ያዱ እሰ መሌ ህንቀቡ*።
21 ወር ካን ሁንድኑ ዋን ዬሱስ ክርስቶስት
ቶሎ ኡቱ ህንተእን፥ ዋን ኦፊሳኒት ቶሉፍ
እንድሙ*። 22 ጢሞቴዎስ ነመ ድመ ባሴ
ተኡሳ ገሩ፥ አከ እልም አባሳፍ ሆጄቱት
አናፍ ሆጄቴ፥ አና ወጅንስ ሆጂ ወንጌላ
ሆጄቻ አከ ቱሬ እስንስ እንቤክቱ። 23 ዱቢ
ንኮ አተም አከ ተኡ አኩመን በሬንሞ እሰ
ገረኬሰንት ኤርጉፍ ነንአብደደ። 24 አፊኮ
ቲስሞ ኡቱን ህንቱርን ገረኬሰን አከን ዱፉ
ጎፍትቾ ነንአመነደ*።

*19. 1ተሰ 3:2 *20. 1ቆሮ 16:10
*21. 2ጢሞ 4:10፥16 *24. 1:25

25 አን ኤጳፍሮዲጦስን ኦቦሌሰኮ፥
ሆጂት፥ ወልኣንሶ ኬሰትስ ህደተኮ፥ እሰ
እስን ወንተ አናፍ በርባድችሴት ሆጄታ አከ
ተኡፍ ኤርገማ ጎደተን ሰነ፥ ዴብሴ ገረኬሰ
ንት ኤርጉን በርባድችሳ አነት ፈካቴ*። 26 እን
ሁንዱመኬሰን ያዻ፥ ዋን እስን ዱኩብሰቹሳ
ደጌሰኒፍስ ገራንሳ ድጳቻ ቱሬ። 27 እንሌ
ዱጉመ ዱኩብሰቴ ዱኤ አሌ፤ ዋቀዮ ገሩ እሰ
ማሬረ፤ እሰ ዱዋስ ኡቱ ህንተእን፥ አን ገደ
ረት ገደ አከን ህንደበለትኔፍ አናፍስ አራረ
ጎዴ። 28 ኤርገሲሞ እስን እሰ አርጉት አከ
ገመደኒፍ፥ ገድኮስ አከ ሰልጳቱፍ፥ ጫላት
አሪፈዴ እሰ ገረኬሰንት ኤርጌረ። 29 ኤጋ
መቃ ጎፍታት ገመቹ ጉቱዻን እሰ ስማ፥
ነሞተ አከሲፍስ ኡልፍነ ኬኛ*! 30 እን ሰበቢ
ሆጂ ክርስቶሲፍ፥ ዱአት ድኣቴ፥ እሰ እስን
አናፍ አከ ሆጄቱፍ ኤርግተን ራወቹፍስ ጅሬ
ኘሳ ፍቴራን ገኤ።

*25. 4:18 *29. 1ቆሮ 16:16፥18፤
1ጢሞ 5:17

ቦቆና 3

ዋኤ ቀጀልነ እሰ ዱጋ ዱበቹሳ

1 ከነራ ከን ሀፌስ ያ ኦቦሎተኮ፥ ጎፍ
ታት ገመዻ! ወንተ አን ከናን ዱረ እስኒፍ
ጫፌ ጫላት እስኒፍ ጭምሱዻፍ፥ ኬሰ
ዴብኤ እስኒፍ ጫፉን አነ ህንድቡ*።

*1. 2:18፤ 4:4

2 ወረ መቃ ደግነ-ቀባቲን አከ ሰሮታ ፎን
ደግነ ነማ ኩኩቱዻን ሀማ ጎደንራ ኦፍ ኤገዻ*!
3 ኑእ ገሩ ደግነ-ቀባ እሰ ዱጋ አርገትኔረ፤ እሰ
ከን ፎኒ አመነቹ ዲፍኔ፥ ክርስቶስ ዬሱሲን
ኦፍ እንጀጅነ፥ ሀፉራንስ ዋቀዮፍ እንሆጄ
ትነ*። 4 ሀተኡዩ መሌ፥ አን ኦፊኮቲ እሰ ከን
ፎኒዩ አመነቹዻፍ ሰበቢ ቀባቹ ነንደንደአን
ቱሬ፤ ነምን ብራ እሰ ከን ፎኒ ከነ አመነቹዻፍ
ሰበቢ ቀበ ዮ ኦፍ ሴኤ፥ አንሞ እሰ ጫላዩ
ሰበቢ ቀበ*። 5 ደለዴ ጋፊ ሰዴተፉን ደግነ
ቀበዴ፤ ሰኚ እስራኤል፥ ጎሰ ቤንያሚን
ኬሳን ደለዴ፤ አባንኮፍ ሃትኮ እብሮተ ዋን
ተአኒፍስ አን እብርቾ መካ ህንቀብኔደ፤ ከራ
ሴረ ኤጉሞ አን ወረ ፈሪሶታ ኬሳ ቶኮ*።
6 ሴረ ሰናፍ ህናፉራ ከን ከኤ ወልዻ አመን
ቶታ አርኣቻን ቱሬ፤ ቀጄሉማን ሴርቾ ኤጉ
ዻን እንአርገመ ኡቱ ተኤ፥ አን እሰት ሙዻ
ህንቀቡን ቱሬ*።

*2. ሙል 22:15፤ ገላ 5:12፤ 6:12
*3. ሮማ 2:29፤ ገላ 6:14-16፤ ቆሎ 2:11
*4. 2ቆሮ 11:18፥21-23 *5. ሆኤ 23:6፤
26:5፤ ሮማ 11:1፤ 2ጢሞ 1:3
*6. ሆኤ 8:3፤ 22:3-5፤ 26:9-11፤ ገላ 1:13

7 አመ ገሩ ክርስቶሲፍ ጄዴ፥ ወንተ ቡኣ
አናፍ ቀበ ቱሬ ሁንዱማ አከ ዋን ገተሜት
ለካኤረ*። 8 ዱጉመዩ ጎፍታኮ ክርስቶስ ዬሱ
ስን ቤኩን ሁንዱማገረ ዋን ጫሉፍ፥ አን ዋን
ሁንዱማ አከ ዋን ገተሜት ነንለካአ፤ ክርስቶ
ስን ቡኣኮ ጎደቹዻፍ ኩን ሁንድኑ አናፍ ዋን

ገተሜ ተኤረ፤ አከ ኮሲትስ እሰ ለካኤረ*።
9ከናንስ አን ከን ክርስቶስ ተኤ አርገሜረ፤
ኤጋ ቀጂሉማንኮ እሰ ሴረ ኤጉዳን አርገሙ
ኡቱ ሀንተእን፥ እሰ ክርስቶስት አመኑዳን
አርገሙደ፤ ቀጂሉማን ኩን ዋቀዮ ብራ
እንዱፈ፥ አመንቲረስ እንዳበተ። 10ከናፍስ
እሰ ዱዋ ቤኩ፥ ሁምነ ዱአ ከኡሳስ ምኤ
ፈቹ፥ ድጵነሳራ፥ ዱአሳራስ ሀርመቹ ነንበር
ባደ*። 11ወረ ዱአን ኬሳ ካፈሙ ብረስ ነንገአ
ጀዴን አጋመ።

*7. ማቴ 10፡39፤ 13፡44-46፤ 16፡25
*8. ሮማ 3፡22፥25፤ ገላ 2፡16፥21
*10. ሮማ 6፡3-5፤ 8፡17፤ 2ቆሮ 4፡10፤
ገላ 6፡17

አኬከ ብረ ገኡዳፍ ካቹ

12ከነስ አርገጼ ዋነን ጉተዴፍ ምት፤ ገሩ
ክርስቶስ ከንሳ ዋን ነኀደቴፍ፥ አንስ እሰ ከነ
ብረ ገኤ ሀርከኮ ኬሰ ገልፈቹዳፍ ዱካ ካቹት
ነንጅረ*። 13አቦሎተኮ፥ አን አከ ነመ ሀርከሳ
ኬሰ እሰ ገልፈቴት አፍ ሀንለካኡ፤ ሀተኡዩ
መሌ፥ ዋን ቶኮ ነንኀደ፤ ወንተ ነቦዴት ሀፌ
ያዱ ዲሴ፥ ወንተ ነዱረ ጅሩት ነንሂጠደ*።
14አኬከ ሰነ ብረ ገኤ ኀንፎ ወረ ሞአኒ አርገ
ቹዳፍ ነንካደ፤ ኀንፎን ወረ ሞአኒ ኩንስ
ዋምቾ እሰ ዋቀዮ ከራ ክርስቶስ ዩሱስ እት
አል ኑዋሜደ*። 15ኑእ ሀም ከራ ሀፉራ ብል
ቻቶ ታኔ፥ ከነት ያዳን ቶኮ ተኡን ኑረ ጅረ፤
ዋኤ ዋን ቶኮፍ ያደ ብራ ዮ ቀባተን ገሩ፥
ዋቀዮ እሰስሞ እስንት ሙልእሱፍ ጅረ።
16አመሞ ኮታ እሰ ብረ ጌኜ ዱዋት ቀበምኔ
እንዴዴብነ*።

*12. ቆሎ 1፡29፤ 1ጢሞ 6፡12፤ ሆኤ 9፡3-6
*13. ሉቃ 9፡62 *14. 1ቆሮ 9፡24-25፤
2ጢሞ 4፡7-8 *16. 1፡27፤ ገላ 6፡16

17 አቦሎተኮ፥ ፈኬኘኮ ፉደቹት
ወሊፍ ገላ! አከ ፈኬኘ ኑእ እስኒፍ ኬን
ኔት ወረ ጅራተን እላላ*! 18ዋኤ ጀረ ቶኮ
ከናን ዱረ አኩመ አን ስአ ባይኤ እስንት
ሀሜ፥ አመስ ቦአ እስንት ነንሀመ፤ እሳን
ያደ ፈንፈሙ ክርስቶስት ዲነ ተአኒ
እንጅራቱ*። 19ዱምንሳኒ በዲሰ፥ ገራንሳኒ
ዋቀዮሳኒት፤ ሰልጵነሳኒ ኡልፍነት እንለካ
አቱ፤ ያደ ገራሳኒስ ዋን ለፈራት
እንሀዱ*። 20ኑእ ገሩ ነመ ብየ ዋቀራት፤
«ኀፍታንኬኘ ፈይሳንኬኘ ዩሱስ ክርስቶስ
አቺ ኑፍ ዱፈ» ጂኔ ኤገትነ*። 21እን ሁም
ነሳቲን ብፈ ደግነኬኞ እሰ ገድ ዴብአ
ድዲሬ፥ አከ ደግነሳ እሰ ኡልፍነ-ቀቤሳ
ኀቹ እንደንደአ፤ ሁምነ ከናንስ ዋኑመ ሁን
ዱማ አፍ ጀለ እንገልቾ*።

*17. 4፡9፤ 1ቆሮ 4፡16፤ 11፡1
*18. 1ቆሮ 1፡23፤ ገላ 6፡12
*19. 2ቆሮ 11፡15፤ ሮማ 16፡18
*20. ኤፌ 2፡6፤ እብ 11፡13-16፤ 12፡22፤
13፡14፤ ቲቶ 2፡13
*21. 1ቆሮ 15፡43፥49፥52-53፤ 2ቆሮ 5፡1፤
1ዮሀ 3፡2

ቦቆና 4

ኀርሱሳ

1ከናፍስ ያ አቦሎተ ጃለተሞ አን አርጉ
ያዱ፥ ገመቹኮፍ ኀንፎ ኡልፍነኮ ምቾተኮስ፥
ኀፍታት ጀባዳ ዳበዳ*! 2አቦሌቶትንኬኘ ኤዎ
ድያፍ ስንጢኬን መቃ ኀፍታቲን ያደ ቶኮት
አከ ወሊፍ ገለኒፍ ለቹሳኒ ነንኀርሰ*። 3አትስ
ያ አመነማ ሀርያኮ፥ ዱበርቶተ ከነ አከ ገርጋ
ርቱ ስንከደደ፤ እሳን ኩን፥ ክሌሜንስ፥ ወር
ካን ሆጂረት ሀደተኮ ወር ተአን፥ ወር ጅሬኘ
አርገቹዳፍ መቃንሳኒ መጫፈ ጅሬኞ ኬስት
ጫፈሜ፥ ዶርኀሜ ሆጂ ወንጌላት አና ወጅን
ደመአ ቱረን*።

*1. 1፡27፤ 2ቆሮ 1፡14፤ 1ተሰ 2፡19-20
*2. 2፡2 *3. ሉቃ 10፡20፤ ሙል 3፡5፤ 13፡8

4ዩሮ ሁንዱማ ኀፍታት ገመዳ! አመስ
እረ ዴብኤ ነንጄደ፥ ገመዳ*! 5ገራሙማንኬ
ሰን ነመ ሁንዱማ ብረት ሀቤከሙ! ኀፍታን
ድአደ፥ ድአት እንዱፈስ*። 6ዋን ሁንዱ
ማት፥ ከደታፍ ሀመታን ገለታ ወጅን ወንት
እስን በርባድችሱ ዋቀዮ ዱረት አከ ቤከሙ
ኀዳ መሌ፥ ዋኑመ ቶኮት ያዶ ሀንቀባትና*!
7ነጋን ዋቀዮ እን ሁበትና ነማ ሁንዱማረ
ጫሉስ፥ ከራ ክርስቶስ ዩሱስ ገራኬሰኒፍ ያደ
ኬሰን እንኤገ*።

*4. 3፡1፤ 2ቆሮ 13፡11፤ 1ተሰ 5፡16
*5. ቲቶ 3፡2፤ ያቆ 5፡8-9
*6. ማቴ 6፡25-34፤ ኤፌ 6፡18፤ 1ጴጥ 5፡7
*7. ዮሀ 14፡27፤ ሮማ 5፡1፤ ቆሎ 3፡15

8አመስ ያ አቦሎተኮ፥ ዋኤ ዋኑመ ዱጋ
ተኤ፥ ዋኑመ ኡልፍነ ቀቡ፥ ዋኑመ ቀጄላት
ለካአሙ፥ ዋኑመ ቁልቁሉ ተኤ፥ ዋኑመ ጃለ
ተማ፥ ዋኑመ ጉረት ቶሉ፥ ዋኑመ ጋሪ
ተኤ፥ ዋኑመ ገለተ ቀቡ ያዳ*! 9ወንተ አነራ
በርተን፥ አነራ ፉደተን፥ አነራ ደጌሰን፥
ኡቱን ሆጂዱስ ዋን አርግተን፥ እስንስ አከ
ሱመ ኀዳ! ዋቀዮ እን ነጋ ኬኑ እስኒ ወጅን
እንተአ*።

*8. ቲቶ 3፡8፥14 *9. ሮማ 16፡20፤
1ቆሮ 14፡33፤ 1ተሰ 5፡23

ገርጋርሰሳኒቲፍ ገለቴፈቹሳ

10 እስን አመ አናፍ ድሙንኬሰን ጉቱ
ማት አከ ሉቡ ኅደቱ ኅቹኬሰኒፍ ኅፍታት
ጉዳ ነንገመዴ፤ ዱራንዩ ዱጉመ አናፍ
እንድምቱ ቱርተን፥ ገሩ ከነ ሙልእሱዳፍ
ፉቾ ህንአርገትኔ። 11ከነ ጄቹንኮ ዋ ደቤ
ኮመቹኮ ምት፤ አን አከ ከምትዩ ኦፍ ደን
ደኤ ጅራቹ በሬረ*። 12አን ጅሬኘ ገድ
ዴብአ ጅራቹ ቤከ፥ ወንተ በርባድችሱ ገረ
ራት ቀባቹስ፥ ቤከ፤ አን ዋን ሁንዱ
ማት፥ አከ ከምትስ፥ ቁፈት ቤለትስ፥
እራ ሀፋ ቀባቹት፥ ደቡትስ ነንቤከ*።
13ጆብነ ኅፍታን አናፍ ኬኑን ዋን ሁንዱማ
ኅቹ ነንደንደአ*።

*11. 1ጢሞ 6፡6-8 *12. 2ቆሮ 6፡10
*13. 2ቆሮ 12፡10

14 ሀተኡዩ መሌ፥ ረከነኮ ህርመቹኬሰ
ኒፍ ጋሪ ኅተን፤ 15አን ዩሮን መቄዶኒያዳ
ከኤ ናነአ ሰነት ጀልቀበ ወንጌለ ለለቡፍ
በኤ፥ እስን ኮጳ መሌ ወልዳን ቶኮሌ ዋነን
አርገዱት፥ ዋነን ባሱትስ ነገርጋሩዳፍ ህር
ማቱ አከ ህንተእን፥ እስን ወር ፊሊጲሲ
ዩስ እንቤክቱ*። 16ተሰሎኒቄትዩ ገርጋርሰ
ዴዴብፍተኒ አናፍ ኤርግተኒቱ*። 17ቡአ
ንሳ እን እስኒፍ ለካአሙ ሀባይአቱፍ
መሌ፥ አን ገርጋርስቾ አርገቹፍ በርባዴ
ምት። 18አመስ ወንት ሁንድኑ ጉቱማት
ነገኤረ፥ ከን ገኡ ጫላስ ፉደዴረ፤ ኬናን
እስን ኤርግተን፥ አከ አርሳ ኡርጋአፍ
ቀልመ ዋቀዮ ዱረት ፉደተሜ እሰ ገመድ
ቺሱት፤ ኬና ከነሞ ኤጳፍሮዲጦስ ሀርካ
ፉደዴ ጉተዴረ*። 19ዋቀዮኮስ አከ በዳዱ
ማሳ እሰ ድንቅሲሳት ከራ ክርስቶስ ዩሱስ
ዋኑመ እስን በርባድችሱ እስኒፍ ጉቱፍ
ጅረ*። 20ዋቀዮ አባኬኛፍ ኡልፍን በራ
ሀመ በረበራት ሀተኡፍ! አሜን*።

*15. 2ቆሮ 11፡9 *16. ሆኤ 17፡1 *18. 2፡25፤
እብ 13፡16፤ በኡ 29፡18 *19. 2ቆሮ 9፡8
*20. ገላ 1፡4-5

ገረ ዱማት ነጋ ዳሙሳ

21 ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአን አዱመ
አዳን፥ ክርስቶስ ዩሱስት ነጋ አናፍ
ጋፈዳ! ኦቦሎትን አና ወጅን ጅረን ነጋ
እስኒፍ ዳሙ።
22ወር ዋቀዮፍ ቁልቁላአን ሁንድኑ፥ አዱ
ማንሞ ወር መነ ሞቲ ወረ ሮማ ኬሰ ጅረን
ነጋ እስኒፍ ዳሙ*። 23አያን ኅፍታ ዩሱስ
ክርስቶስ ሀፉረኬሰኒ ወጅን ሀተኡ*።

*22. 1፡13፤ 2ቆሮ 13፡12 *23. 1ቆሮ 16፡23፤
ገላ 6፡18፤ 2ጢሞ 4፡22

ኤርጋ ጳዉሎስ

ገረ ወረ ቆሎሳይስት ኤርጌ

ቦቆና 1

ነጋ

1 አን ጳውሎስ ፌደ ዋቀዮቲን ኤርገማ
ክርስቶስ ዩሱስ ከነን ተኤ ጢሞቴዎስ ኦቦ
ሌሳ ወጅን ከነ ጫፉኮት*፤ 2ከናን ኦቦሎተ
ክርስቶስት አመነኒ ዋቀዮፍ ቁልቁላአኒ
መንደረ ቆሎሳይስ ጅራተኒፍ ነጋኮ ነንድ
ኤሰ፤ ዋቀዮ አባንኬኘ[†1] አያነ፥ ነጋስ እሰ
ኒፍ ሀኬኑ*!

*1. ኤፌ 1፡1፤ ፊሊ 1፡1 *2. ሮማ 1፡7፤
ኤፌ 1፡1-2

ዋቀዮን ገለቴፈቹሳ

3 ዮሙ እስኒፍ ከደትኑ፥ ኑእ ዩሮ ሁን
ዱማ ዋቀዮን አባ ኅፍታኬኛ ዩሱስ ክርስ
ቶስ እንገለቴፈነ*። 4ክርስቶስ ዩሱስት
አመኑኬሰን፥ ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአን
ሁንዱማ ጃለቹኬሰንስ ደጌኘረ*። 5ከነ ኅቹ
ንኬሰንስ ሰበቢ አብዲን ዋቀረ እስኒፍ
ካአሜ ጅሩፍ፤ ዋኤ አብዲ ከና ዱራን
ዱርስተኒ ወንጌለ እሰ ዱጋራ ደጌስኒቱ*።
6ወንጌል ኩንስ እስን ብረ ጅረ፤ ጉቱማ
ብየ ለፋ ኬሰ አኩመ ጅሩ፥ እጆ ኅደቻስ
አኩመ በልአቱ፥ ኤርገ ጋፈ እሰ ደጌሰኒ፥

---

†1 ቆሎ 1፡2 «ዋቀዮ አባንኬኘ» ካንሞ «ኅፍታንኬኘ ዩሱስ ክርስቶስስ»።

አያነ ዋቀዮስ ዱጉማን ሁበተኚ አከሱመ
እስን ግዱትስ ሆጂቻ ጅረ። 7 ዋኤ አያነ
ዋቀዮ ኤጳፍራስ ህደተኬኘ እሰ ጃለተማራ
በርተኚቱ፤ እን ክርስቶሲፍ ሆጂታ አመነማ
ተኤ እስኒፍ ኤርገሜ* ። 8 ዋኤ ጃለለኬሰኚ
እሰ ሀፉር ቁልቁሉን ካሴ እሰቱ ኑት ህሜ።

*3. 1ተሰ 1:2-3 *4. ኤፌ 1:15-16፤
ፊሌ ለ 5 *5. 1ጴጥ 1:3-4፤ ኤፌ 1:13፤
እብ 6:18 *7. 4:12፤ ፊሌ ለ 23

9 ከናፍስ ኑእ ኤርገ ጋፌ ከነ ደጌኜቲ
ዋቀዮን እስኒፍ ከደቼ ህንዲፍኔ፤ ፌደሳ
ሁበተኚ ኦጉማ ሁንዱማን ቀልብፈትና
ሀፉር ቁልቁሉን ኬኑንስ አከ ጉተምተኚፍ
ዋቀዮን እስኒፍ እንከደትነ* ። 10 ጅሬኘ ጎፍ
ታዳፍ ተኡ ጅራቼ፣ ዬሮ ሁንዱማ ዋን
እሰት ቶሉ ጎቼ፣ ሆጂ ጋሪ ተኤ ሁንዱ
ማት እጀ ጎደቼ፣ ዋቀዮን ቤኩትስ ጉደቼ
አከ ደንዴሰኚፍ ከደቼኬኘ* ። 11 ኦብሰ ሁን
ዱማፍ ገመቹዳን ወሊፍ ደንደኡፍ አከ
ኣንጎ እሰ ኡልፍነሳ ኬሳ ዱፉት፣ ጆብነ
ሁንዱማን ጆቤፈማ*! 12 አባኬኘ እሰ እፈ
ዋቀራት ቆደ ወረ እሳፍ ቁልቁላአኚ ኬሳ
ህርማቼ እስን ደንዴስሴፍ ገለተ ድኤሳ*!
13 እን አቦ ዱከና ጆላ ኑባሴ፣ ገረ ሞቱማ
እልመሳ እሰ ጃለተማት ኑደበርሴ* ። 14 እል
መሳ ከናን ፉረሙ†2 ዲፈሙ ጩቡስ አርገ
ትኔረ* ።

*9. ኤፌ 1:15-17፤ ፊሊ 1:9
*10. ኤፌ 2:10፤ 4:1፤ ፊሊ 1:27፤
እብ 13:21 *11. ኤፌ 3:16 *12. ኤፌ 1:18
*13. ኤፌ 6:12፤ ሆኤ 26:18 *14. ኤፌ 1:7

ክርስቶስ ኡመመ ሁንዱማ ገረራ ተኡሳ

15 ክርስቶስ፣ ብፌ ዋቀዮ እን እጃን
ህንአርገምኔ እቲን ነመት ሙልአቱደ፤
ኡመመ ሁንዱማ ዱረስ ደለቴ* ። 16 ወንት
ዋቀ ኬሰ ጅሩፍ ወንት ለፈረ ጅሩ ሁን
ድኑ፣ ወንት እጃን አርገሙፍ ወንት እጃን
ህንአርገምኔ፣ ወር ቴሶተረ ታአኚፍ ወር
ሞቱማ ቀበን፣ ወር በንቲ ዋቃ ኬሳ ጎፍቱ
ማፍ አቦ ቀቡ ጄደመኚ ሶዳተመን እሳን
ኡመመን፤ ወንት ሁንድኑ ከራሳ ኡመሜ
እሳፍስ ኡመሜ* ። 17 እን ወንተ ሁንዱማ
ዱረ ቱሬ፤ ከራሳ ወንት ሁንድኑ እዶ
ጎደቴ እንጅራተ*፤ 18 እን መታ ወልዳ ክር
ስቲያና እሰ ደግነሳ ጄደሜ ዋመሜት፤ እን
ጆልቀበ ዋን ሁንዱማት፤ ዋን ሁንዱማት
እሰ ዱራ አከ ተኡፍ፣ እን ወረ ዱአን ኬሳ
ዱረ ከኤ* ። 19 ዋቀዮ ጉቱማ ዋቀዩማሳቲን
እሰ ኬሰ ጅራቹት ገመዴረ* ። 20 ዋቀዮ
ወንተ ሁንዱማ ከራሳ ኦፍት አራርሴ፤
ዲገ ክርስቶስ እሰ ፈኖረት ደንገለኤንስ
ለፈረት ዋቀረትስ ነጋ ቡሴረ* ።

*15. 2ቆሮ 4:4፤ እብ 1:3 *16. 2:10፤
ኤፌ 1:21፤ ዮሀ 1:3፣10 *17. ዮሀ 1:1፤
8:58፤ 17:5፤ ሙል 22:13
*18. 1ቆሮ 15:20፤ ኤፌ 1:22-23፤
ሙል 1:5፤ ሆኤ 26:23 *19. 2:9፤
ዮሀ 1:16፤ ኤፌ 1:23 *20. ኤፌ 1:7፤
2:13-16፤ 2ቆሮ 5:18-19፤ 1ዮሀ 2:2

21 እስን ዱር ሀማ ያዱኬሰኚን፣ ሆጂቼ
ኬሰኚንስ ኦርመ፣ ዲነ ዋቀዮስ ታተኚ ቱር
ተን* ። 22 አመ ገሩ ዋቀዮ ዱአ ነሙማ
እልመሳቲን እስን አራርሴ፣ ወረ እሳፍ
ቁልቁላአን፣ ወረ ሙዳ ህንቀብኔ፣ ወረ
በሌሳ ህንቀብኔስ ጎዴ፣ ኦፍ ዱረ እስን
ዳበቺሴረ* ። 23 ሀተኡዩ መሌ፣ አመንቲ
ኬሰት ሀፉን፣ ሁንዴኬሰንረት ጆባተኚ ዳበ
ቹን አብዲ እሰ ከራ ወንጌላ ደጌሰንራ
ሶቾኡ ዲሱን እስንረ ጅረ፤ ወንጌልች ዋቀ
ጆላ ኡመመ ሁንዱማት ለለበሜ ጅረ፤
አን ጳዉሎስስ ሆጂታሳ ተኤረ* ።

*21. ሮማ 5:6፣10፤ 2:1፣12፣15-16
*22. ኤፌ 5:27፤ ቲቶ 2:24 *23. 2:7፤
1ቆሮ 15:58

ሆጂ ወልዳ ክርስቲያናት ደደቡሳ

24 አን አመ እስኒፍ ድጳቹኮቲፍ ነንገ
መደ፤ ረክነ ክርስቶስ ረከቴ ኬሳ ህርመቹ
ዳፍ ዋን ነዱራ ህርአቴ አንስ ደግነሳቲፍ፣
ከነ ጄቹን ወልዳ ክርስቲያናቲፍ፣ ፎንኮ
ቲን ረከቹዳን ነንጉተ* ። 25 አከ ሆጂ እስኒፍ
ሆጂቹዳፍ ዋቀዮ አነት ኬኔት፣ ዱቢ
ዋቀዮ ጉቱማት ወሊን ገኡዳፍ ሆጂታ
ወልዳ ክርስቲያና ተኤረ* ። 26 ዱቢን ኩን
በረ ዱሪ ዱሪ ጆልቀቤ ደሎተ ቱረን ዱራ
ዶከቴ ቱሬ፣ አመ ገሩ ወረ ዋቀዮፍ ቁል
ቁላአንት ሙልእፈሜረ* ። 27 ዋቀዮ ዶክሳ
እሰ ኡልፍናን ጉቱ ከነ ወረ ሰበሳ ህንተእን
ኬሰት አርግሲሱዳን ወረ ከንሳቲት ቤክስሱ
ጃለቴ፤ ዶክሳን ሙልእፈሜ ኩንስ ክርስ
ቶስ እሰ እስን ኬሰ ጅሩደ፤ እን ኡልፍነ
እስን አርገቹፍ ጅርተኚፍ አብዲኬሰን* ።

†2 ቆሎ 1:14 «እልመሳ ከናን» ካን « ... ዲገሳቲን» ከን ጄዱ እት ደበሉ።

[28]ኑስ እሱመ ለብስነ፤ ነምን ሁንድኑ ከራ
ክርስቶስ ነመ ገኣ ተኤ ፉለ ዋቀዮ ዱረ አከ
ዳበቱፍ ነመ ሁንዱማ እንጎርስነ፤ ኦጉማ
ሁንዱማንስ እንበርሲፍነ* ። [29]ጀብነሳ እሰ
ሁምናን አነ ኬሳ ሆጄቻ ጅሩን ከነ ጎቹፍ
እት ነንደደበ፥ ወልኣንሶን እቲን ቀበስ* ።
*24. ኤፌ 3:1፥13፤ 2ጢሞ 2:10
*25. ኤፌ 3:7-8 *26. ሮማ 16:25-26፤
ኤፌ 3:3-6፥9 *27. ኤፌ 1:18፤ 3:17፤
1ጢሞ 1:1 *28. ኤፌ 4:13 *29. ኤፌ 3:7፥20

ቦቆና 2
አመንቲሳኒቲፍ ድሙሳ

1 አን እስኒፍ ወረ ላኦዲቄያቲፍ አከሱ
መስ ወረ ፉለኮ ህንአርግን ሁንዱማፍ
አተም ጉድሴ አከን ደመአ ቱሬ አከ ቤክ
ተን ነንበርባደ* ። [2]ከነ ጎቹንኮስ ገራንሳኒ
እጀ ጀብናን አከ ጉቱፍ ጃለላን ወልት ህደ
መኒ ኡቱ ጅረኒ፥ በዳዱማ አመንሲስ ጉቱ
ቀቡ እሰ ሁበትና ኬሳ ዱፉ፥ ዶክሳ ዋቀዮ
እሰ ክርስቶስ ኬሰ ጅሩስ ቤኩ አከ አርገተ
ኒፍ* ፤ [3]በዳዱማን ኦጉማፍ ቤኩምሳ ሁን
ድኑ እሰ ኬሰ ዶክፈሜ ጅረ* ። [4]ከነስ ነምን
ቶኮሌ ዱቢ ነመ ወላልችሱን አከ እስን
ህንጎዎምስኔፈን ዱበደ* ። [5]ፎኒን ዮን እስን
ብረ ጅራቹ ደባዴዩ ሀፉራን እስን ብረን
ጅረ፤ ቶረ ጋሪ እስን ቀብደኒፍ ክርስቶስ
ዮሱስት አመኑት ጀባቹኬሰን አርጉት ነንገ
መደ* ።
*1. 4:13 *2. 1:26-27፤ ኤፌ 3:18
*3. 1ቆሮ 1:24፥30 *4. ሮማ 16:18፤
ኤፌ 5:6 *5. 1ቆሮ 14:40

ከራ ክርስቶስ ጅሬኘ ጉቱ ተኡሳ

6 ኤጋ ክርስቶስ ዮሱስ ጎፍትቾ አኩመ
ፉደተንት እሰት ጅራዳ! [7]አኩመ በርሲፈ
ምተንት ሁንዴኬሰን ገድ ፈጌፈዳ፥ እሰት
እጃረማቲ አመንቲት ዳበማ! ገለተ ጉቴ
ኣረ ደንገለኡስ ድኤሳ* !
*7. 1:23፤ ኤፌ 2:20፥22

8 ነምን ቶኮሌ አከ በርሲሰ ክርስቶስት
ኡቱ ህንተእን፥ ያደ መታሳ ኬሳ በኤፍ ጎዎ
ምሳ ዋን ቶኮ ኦፍ ኬሳ ህንቀብኔን እስን ህንሀ
ርክስን፤ አከ በርሲሰ አመለ ነማት አከ እሰ
ሀፉሮተ በንቲ ዋቃ ኬሳ ብየ ለፉ ከነረት
ሁምነ ቀቡ ጄደመኒ ሶዳተመኒት እስን ህንቦ
ጅእን፤ ከነ ሁንዱማቲስ ኦፍ ኤገዳ* ! [9]ጉቱ
ማን ዋቀዩማ ነሙማ ክርስቶስ ኬሰ
እንጅራተ* ። [10]እስንስ እሱመ ወረ በንቲ ዋቃ
ኬሰት ጎፍቱማ ቀበኒፍ አቦ ቀበን ሁንዱማፍ
መታ ተኤ ሰናን ገረ ጉቱማ ጅሬኛ ዱፍተ
ኒቱ* ።
*8. 2:20፤ ሮማ 16:18 *9. 1:19፤
ዮሀ 1:14፥16 *10. 1:16፤ ኤፌ 1:21-23

11 እስንስሞ እሱማን ደግነ ቀበምተ
ኒቱ፤ ደግነ ቀባንኬሰን ገሩ እሰ ሀርካን
ሆጄተሜ ኡቱ ህንተእን፥ እሰ ክርስቶስ
ደግነ ቀቡሳቲን ነሙማ ፎኒ ጉቱማሳ በሌ
ሴደ* ። [12]ጩጳዳን ክርስቶሲ ወጅን አዋለ
ምተኒ ሆጂ ኣንጎ ዋቀዮ እሰ ወረ ዱአን
ኬሳ እሰ ካሴት አመኑኬሰኒን፥ እስንስሞ
እሳ ወጅን ዱአ ካፈምተኒቱ* ። [13]እስንስ
እረ-ደደርበኬሰኒፍ ደግነ-ቀባ ደቡ ፎንኬሰ
ኒፍ ሀፉራን ዱአ ዮ ታተንዩ፥ ዋቀዮ አከ
እስን ክርስቶሲ ወጅን ጅራቶ ታተን
ጎዴረ፤ እረ-ደደርበኬኘ ሁንዱማስ ኑፍ
ዲሴረ* ። [14]ወንተ ኑረት ጫፈሜ ቱሬ
እሰ፥ ኑት ህንቶልን ሰነ ዋን እን፥ ከራ
ሴራ ኑራ በርባዱ ወጅን ዱጉጌ ፈኖት
ጭንቃርሱሳቲን እዶሳቲ በሌሴረ* ። [15]ፈኖ
ሰነረትስ ክርስቶስ ወረ ቅሌንሰራ ጎፍቱማ
ቀበኒፍ ሁምነ ቀበን ሀርከ ዱዋ ሀምብሴ
በኬት እሳን ሙልእሱዳን ሰልጵሴ እሳን
አርግሲሴ* ።
*11. ሮማ 2:29፤ ፊሊ 3:3፤ 1ጴጥ 3:21
*12. 3:1፤ ሮማ 6:4-5፤ ኤፌ 1:19-20፤
2:5-6 *13. ኤፌ 2:1-5፤ 2ቆሮ 5:19
*14. ኤፌ 2:15 *15. 1:13፤ ኤፌ 4:8

16 ከናፍስ ዋኤ ኛታፍ ዱጋቲት፥ ዋኤ
ጉያ አያናት፥ ዋኤ ባቲ ለካኡት ዮኪስ ዋኤ
ሰንበተ ኤጉት፥ ነምን ቶኮሌ እስንት ህንፈረ
ድን* ! [17]እሳን ኩን ጋድዱ ወንተ ዱፉፍ ጅሩ
ሰና ዱዋደ፤ ወንትች እን ዱጋን ገሩ ከን
ክርስቶስ* ። [18]ነምን ገድ ዴብኤ ኤርገሞተ
ዋቀራ ዋቄሱ ጃለቴ፥ ሙልእተ አርጌ ቶኮ
ቶኮን ህሙዳን ሰበቢ ገኡ ኡቱ ህንቀባትን
ያዱመ ገራሳቲን ኦፍ ቦኮክሴ፥ ገለተ እስን
ህንደብሲስን* ። [19]ነምን አከሲ፥ ክርስቶስ
መታ ደግንቻት፥ እሰ ጉቱማን ደግና እቲን
ሶረሜ፥ ቡሳፍ ርቡሳቲንስ ወልት ህደሜ፥
ጉድነ ዋቀዮ ብራ አርገቱንስ ጉደቱ ሰነት ህን
ጀባቱ* ።
*16. እብ 9:10፤ ሮማ 14:1-6 *17. እብ 8:5፤
10:1 *18. 1ጢሞ 6:3-4 *19. ኤፌ 4:15-16

ክርስቶሲ ወጅን ዱአኒ እሳ ወጅን ጅራቹ

20 ክርስቶሲ ወጅን ታተኒ ሀፉሮተ
በንቲ ዋቃ ኬሳ ብየ ለፋ ከነረት ሁምነ ቀቡ
ጄደመኒ ሶዳተመን ጀላ ኤርገ ዱተኒሞ፥
ማሊፍ አከ ዋን አመዩ ከን ብየ ለፋ ታተ
ኒት ጅራቱሬ? ማሊፍስ ሴረተሳኒ ጀለ
ኦፍ ገልችቱሬ*? 21 «ከነ ሀርካን ህንቀ
ብን፥ ሰነ አፉኒን ህንቀብን፥ እሰ ካንስ
ህንቱቅን!» እንጄዱ*። 22 ወንት ኩን ሁን
ድኑሞ እቲን ሆጄተመኒ አከ ዱማ አዴመ
ኒፍ ህንቱሬሬ! አከ አጀጀ ነማፍ አከ
በርሲሰ ነማትስ ዱበተሜ ምቲሬ*? 23 ሴረ
ቶትን አከሲ ዋቄሱ አዳን በኤ እረ ካኡሳኒ
ቲን ዋን ገድ ዴብሰን ፈካቹሳኒቲን፥
ደግነት ሀማቹሳኒቲን ወንተ ኦጉማረ ዳበ
ተን እንፈካቱ፤ ገሩ ገረ ዋን ገቲ ቀቡት
ኡቱ ህንተእን፥ ገረ ሀወ ፎኒ ራወቹት ነመ
እንጌሱ*።

*20. ገላ 4:3፥9-10 *21. 1ጢሞ 4:3፤
ሌዎ 5:2 *22. ኢሳ 29:13፤ ማቴ 15:9
*23. ሮማ 13:14፤ 1ጢሞ 4:3፥8

ቦቆና 3

ያደ ገራ ኦፌ ወንተ ዋቀረ ጅሩት ህደቹ

1 ኤጋ ክርስቶሲ ወጅን ዱአ ኤርገ ካፈም
ተኒ፥ ወንተ ዋቀ ኬሳ፥ እዶ ክርስቶስ ገረ
ምርገ ዋቀዮ ታኤ ጅሩት በርባዳ*! 2 ያደ ገራ
ኬሰኒ ወንተ ዋቀረ ጅሩት ህዳ መሌ፥ ወንተ
ለፈረ ጅሩት ህንህድና*! 3 እስን ዱተኒቱ፤
ጅሬኝኬሰን ክርስቶሲ ወጅን ዋቀዮ ኬሰ ዶከ
ቴረ*። 4 ክርስቶስ እን ጅሬኘ ኑፍ ተኤ ዮሙ
ሙልአቱ እስንስሞ እሳ ወጅን ኡልፍናን
ሙልአቹፍ ጅርቱ*።

*1. 2:12-13፤ እብ 12:2፤ ፋር 110:1
*2. ማቴ 6:33 *3. ሮማ 6:2፥11
*4. 1ቆሮ 15:42-44፤ 1ጴጥ 4:13

ዋኤ ጅሬኘ እሰ ሞፉቲፍ እሰ ሃራ ዱበቹሳ

5 ኤጋ ያደኬሰን ወንተ ለፈረ ጅሩት
እሰ ህዱ ሀለሉማፍ ጡራኡማ፥ ከጄላፍ
ሀወ ሀማ ሰሰተ እሰ ዋቀዮሊ ቶልፈመን
ዋቄሱት ለካአሙስ፥ ኦፍ ኬሳ አጄሳ*።
6 ሰበቢ ወንተ ከነ ሁንዱማቲፍ ዴከምስ
ዋቀዮ [ወረ እሳፍ ህንአቦመምኔረት]
እንዱፈ*። 7 ነሞተ ዋን አከሲ ሆጄተን ግዱ
ዮሙ ጅራተን እስንስሞ ዩሮ ሰነ አከሱ
መት ዴዴብአ ቱርተን*። 8 አመ ገሩ እስን
ዴከምስ፥ አሪ፥ ሀምነ፥ መቃ ወሊ በሌ
ሱስ ሁንዱማ ኦፍራ ፈጌሳ! ዱቢን ነመ
ዩላስሱስ አፉንኬሰን ኬሳ ህንበእን*! 9 ሶበ
ወልት ህንዱበትና! ነሙማ ሞፉ ሆጂሳ
ሁንዱማ ወጅን ኦፍራ ባፍተኒቱ*።
10 ነሙማ ሃራስ ኡፈተኒቱ፤ እን ሁበትና
እሰ አከ ፈካቲሳት እሰ ኡሜ ብረ ገኡዳፍ
ዩሮ ሁንዱማ ሃሬፈሙት ጅረ*። 11 ኤጋ
ስአች ግሪኪፍ ይሁዲ ነመ ደግነ ቀበቴፍ
ነመ ደግነ ህንቀበትን፥ ወላላ፥ እሰ ጅሬ
ኘሳ ህንቀጄልፈትን፥ ገርበ፥ ብርመዱ
ጄቹን ህንጅሩ፤ ክርስቶስ ገሩ ሁንዱማፍ
ጅረ፥ እን ነመ ሁንዱማፍ ዋን ሁንዱ
ማት*።

*5. ሮማ 6:6፤ 7:23፤ ኤፌ 4:19፤ 5:3፥5
*6. ኤፌ 5:6 *7. ኤፌ 2:1-3፤ ቲቶ 3:3
*8. ኤፌ 4:29-31፤ 5:4፤ ያቆ 1:21
*9. ኤፌ 4:22-25 *10. ኤፌ 4:24፤
ኡመ 1:27 *11. ገላ 3:28

12 እስን ወረ ፎአመን፥ ወረ ዋቀዮፍ
ቁልቁላአን፥ ወረ ጃለተመንስ ኤርገ
ታተኒ፥ አራረ ገራ ኬሳ ዱፉ፥ ጋሩማ፥
ገድ ኦፍ ዴብሱ፥ ገራሙማ አብሰስ አከ
ኡፈታት ኡፈዳቲ ኬሰ ጅራዳ*! 13 ወሊፍ
ደንደአ ነምን ቶኮ እሰ ካን ዮ ኮመቴ
ወሊፍ ዲሳ፤ ጎፍታን አኩመ እስኒፍ
ዲሴ፥ እስንስሞ ወሊፍ ዲሳ*! 14 እሳን ከነ
ሁዱማረትስ ጃለለ እሰ ወንተ ሁንዱማ
ራወተማ ጎዴ ወልት ህዱ ቀባዳ*! 15 ነጋን
ክርስቶስ፥ እን እስን ደግነ ቶኮ ተኡዳፍ
እት ዋመምተን፥ ገራኬሰን ኬሰት
ሀሞኡ፤ ወረ ገለተ ገልቸንስ ተአ*!
16 ዱቢን ክርስቶስ አከ በዳዱማሳት እስን
ኬሰ ሀጅራቱ፤ ኦጉማ ሁንዱማን ወል በር
ሲሳ፥ ወል ጎርሳስ፤ ቆቀ ገራገራቲን፥
ፋርፈና ገለታቲን፥ ዌዱ ሀፉራቲንስ ገለተ
ገራኬሰኒ ዋቀዮፍ ፋርፈዳ*! 17 ዱቢዳን
ዮኪስ ጎቻዳን ዋኑምት እስን ሆጄተን ሁን
ድኑ መቃ ጎፍታ ዩሱሲን ሀተኡ፤ እሱማ
ንስ ዋቀዮ አባዳፍ ገለተ ድኤሳ*!

*12. 1ጴጥ 2:9 *13. ማቴ 6:14፤
ኤፌ 4:2፥32፤ 5:2 *14. ሮማ 13:8፥10፤
1ጴጥ 4:8 *15. 1ቆሮ 12:13፥27፤
ኤፌ 4:3-4፤ ፊሊ 4:7 *16. ኤፌ 5:19፤
1ቆሮ 14:26 *17. 1ቆሮ 10:31፤ ኤፌ 5:20

ጅሬኘ ሃራ ኬሰት አከ እት ወሊ ወጅን ጅራተን ጎርሱሳ

18 ጎፍታ ዱረት ፉደተማ አከ ተኡት፥
ሃት መና አባ መናሼቲፍ ሀአበመሞቱ*!
19 እትስ አባን መና፥ ሃደ መናኬ ጃለዱ፥
እትስ ሀንሀማትን*!

*18· ኤፌ 5:22፤ 1ጴጥ 3:1 *19· ኤፌ 5:25፤
1ጴጥ 3:7

20 እጆሌ! ዋን ሁንዱማት አቦተኬሰ
ኒፍ ሃዶተኬሰኒፍ አበመማ! ኩን ጎፍታት
እንቶለ*። 21 እስንሞ አቦተነነ! ያድንሳኒ
አከ ሀንበድኔት እጆሌኬሰን ቱቱቅጠኒ ሀን
ኣርስና*! *20· ኤፌ 6:1 *21· ኤፌ 6:4

22 እስን ወር ገርቡማ ጆለ ጅርተን! ብየ
ለፉ ከነረት ወረ እስን ሆጄቿፈተኒፍ አከ እሰ
ነመ ገመድቺሱፍ እጆ እላለተኒ ሆጄተኒት
ኡቱ ሀንተእን፥ ጎፍታ ሶዳቻ ገራ ቁልቁሉዳን
አበመማ! 23 ዋኑመ ጎተን ሁንዱማ ነማፍ
ኡቱ ሀንተእን አከ ዋን ጎፍታዳፍ ሆጄተኒት
ገራ ጉቱዳን ሆጄዳ! 24 እስን ክርስቶስ ጎፍታ
ዳፍ ዋን ሆጄተኒፍ፥ እሰ ጎፍታን እጆሌሳቲፍ
ቆጺሴ አከ ገቲት እሰ ብራ አከ አርገተን
ቤካ! 25 ነምን በሌሳ ሆጄቱ በሌሳ እሰ ሆጄቱ
ሰናፍ ገቲሳ እንአርገተ፤ ነመ ወል ጫልቾሱ
ንሞ እሰ ብረ ሀንጅሩ*።

*22-25· ኤፌ 6:5-6 *25· ኬሰ 10:17፤
ሮማ 2:11፤ ኤፌ 6:9

ቦቆና 4

ጎርሰ ገራገራ ኬኑሳ

1 እስን ወር ጎፍቱማዳን ነመ ሆጄቺፈ
ተን አፌኬሰኒፍስ ዋቀራ ጎፍታ አከ ቀብ
ደን ቤካቲ፥ ቀባ ቀጄላዳን ወረ ገርቡማዳን
እስን ጆለት ሆጄተኒፍ ዋን እሳኒፍ ተኡ
ጎዳፍ*!

*1· ሌዎ 25:43፥53፤ ኤፌ 6:9

2 ገራ ገለቴፈቱፍ ያደ ደመቃዳን ከደ
ተት ጭማቲ እት ፉፉ*! 3 ኑእስ ዶክሳ
ክርስቶስ እሰ አን አመ ዋኤሳቲፍ ሀደሜ
ጅሩ ሀሙዳፍ ዋቀዮ ከራ ዱብቻ አከ ኑፍ
በኑፍ ኑፍ ከደዳ*! 4 አከ ዱበቼን አናፍ
ተኡት ዶክሳ ከነ ሙልእሴ ዱበቼዳፍ
አናፍ ከደዳ!

*2· ሮማ 12:12፤ ኤፌ 6:18-20፤
1ተሰ 5:17፤ ፊሊ 4:6 *3· ሮማ 15:30፤
1ቆሮ 16:9፤ ኤፌ 6:19፤ 2ተሰ 3:1

5 ዬሮ እስኒፍ ኬነሜ ኡቱ ሀንደበርስን
እት ሆጄቹዳን፥ ነሞተ ወልዳ ክርስቲያና
ኬሰ ሀንጅሬ ወጅን አከ እት ጅራተን እጉ
ማዳን አመሌፈዳ*!

*5· ኤፌ 5:15-16፤ 1ተሰ 4:12

6 ሃሳንኬሰን ዬሮ ሁንዱማ ጉረት ከን
ቶሉ፥ አከ ሶግዳሰ ምአአ ሀተኡ፤ ነማ
ፍሞ አዱመ አዳን ዴቢ እሳፍ ዴብሱን
ተኡ ቤካ*! *6· ኤፌ 4:29፤ ማር 9:50

ገረ ዱማት ነጋ ዳሙሳ

7 ጢኪቆስ አቦሌስ ጃለተማን ሆጂ ኬሰ
ትስ ሀደትን አመነማን፥ ዋኤኮ ሁንዱማ
እስንት ሀሙፍ ጅረ*። 8 ኑእ ሁንዱምት
ኬኘ አተምት አከ ጅሩ እስንት ሀሜ ገራኬ
ሰን አከ ጆጆቤሱፍ፥ አን ገረኬሰንት እሰ
ኤርጌረ። 9 ኦኔሲሞስ አቦሌስ አመነማኒፍ
ጃለተማን እስን ኬሳ ቶኮ እን ተኤ እሳ
ወጅን እንዱፈ፤ እሳን ዋን አስት ተኤ ቶኮ
ቶኮን እስንት እንሀሙ*።

*7· ኤፌ 6:21-22፤ ሆኤ 20:4 *9· ፊሌ ለ 10

10 አሪስጣርኮስ እን አና ወጅን ሀደሜ
ጅሩ ነጋ እስኒፍ እንዳመ፤ ማርቆስ እን
ዱርቢን ባርናባስ አከሱመ ነጋ እስኒፍ
እንዳመ፤ ዋኤ ማርቆስ ከናን ዱረ ዳምስ
እስን ገኤረ፤ እን ገረኬሰን ዮሙ ዱፉ
ሰመዳ*! 11 ዮሹአን እን ዩስጦስ ጂደሙስ
ነጋ እስኒፍ እንኤርገ፤ ወረ ሴረ ደግነ-ቀባ
ኤገን ኬሳ እሳን ከነ ኮጳቱ ሞቱማ ዋቀዮ
ቲፍ አና ወጅን ሆጄተ፤ እሳንሞ ጉዳ ነጆ
ጆቤሰን። 12 ኤጳፍራስ ሆጄታን ክርስቶስ
ዬሱስ እን እስን ኬሳ ቶኮ ተኤ ነጋ እስኒፍ
እንኤርገ፤ እስን ነሞተ ገአን ታተኒ ወንተ
ዋቀዮ ጃለቱ ጃለቼዳንስ ጉተምተኒ ጆባተኒ
አከ ዳበተኒፍ፥ እን ከደተሳቲን ዬሮ ሁን
ዱማ እስኒፍ እንደመአ*። 13 እን እስኒፍ
ወረ ላኦዲቄያፍ ወረ ሄራጶሊሲፍ ሆጄቼት
ጆቤሴ አከ ደደቤ አን ዱጋ ነንበአፍ*።
14 ሉቃስ አጌስ ቆርቻ እን ጃለተማን ዴማ
ሰስ ነጋ እስኒፍ እንዳሙ*።

*10· ሆኤ 27:2፤ 12:12፥25፤ 2ጢሞ 4:11፤
ፊሌ ለ 24 *12· 1:7፤ ፊሌ ለ 23 *13· 2:1፤
ሙል 3:14 *14· 2ጢሞ 4:10-11፤ ፊሌ ለ 24

15 አቦሎተ ላኦዲቄያት አዴ ኒምፋት፥
ወልዳ መነሼት ወልት ቀበሙትስ ነጋኬኘ
ኑፍ ሀማ! 16 ኤርጋን ኩን እስን ግዱት
ኤርገ ዱብፈሜ ቦዴ ወልዳ ላኦዲቄያትስ
አከ ዱብፈሙ ጎዳ! ኤርጋ እሰ ወልዳ ላኦ
ዲቄያት ኤርገሜሞ እስን ዱብፈቼን እሰ
ንረ ጅረ። 17 አርኪጳሲንሞ፥ «ሆጅቻ እሰ

ከራ ጎፍታ ፋደቴ ሰነ አከ ራወቱ ጎድ!»
ጀዳ*!

*17. ፊሌ ለ 2

18 አን ጳዉሎስ ነጋ ከነ ሀርከኮቲነን
እስኒፍ ጫፈ፤ ፉኞ ስቢላቲን ሀደሙኮ
ያደዳ!

አያን ዋቀዮ እስኒ ወጅን
ሀተኡ*!

*18. 1ቆሮ 16:21፤ ገላ 6:11፤ 2ተሰ 3:17፤
እብ 13:3

ኤርጋ ጳዉሎስ

ገረ ወረ ተሰሎኒቄት ኤርጌ፥

እሰ ዱራ

ቦቆና 1
ነጋ

1 ጳዉሎስ፥ ሲልዋኖሲፍ ጢሞቴዎስ
ብራ፥ ገረ ወልዳ ወረ ተሰሎኒቄ እሰ ከን
ዋቀዮ አባፍ ከን ጎፍታ ዩሱስ ክርስቶስት
ጫፈሜ፤

አያኒፍ ነጋን እስኒፍ ሀተኡ*!

*1. ሆኤ 15:40፤ 17:1፥10፤ 2ተሰ 1:1

ጅሬኛፍ አመንቲ ወረ ተሰሎኒቄ

2 ኑእ ከደተኬኛ ኬሰት መቃኬሰን
ዶፍኔ፥ ዩሮ ሁንዱማ ዋኤ ሁንዱመኬሰ
ኒፍ ዋቀዮን እንገለቴፈነ*። 3 ፉለ ዋቀዮኬ
ኛፍ አባኬኛ ዱረት ሆጂ አመንቲኬሰኒ፥
ጃለላፍ ደደቡኬሰን፥ ጎፍታኬኛ ዩሱስ ክር
ስቶስን አብደቹት ጀባቹኬሰንስ እንያደ
ትነ*። 4 አቦሎተነነ! ዋቀዮ አከ እሰን
ጃለቴ አከ እሰን ፎአቴስ ኑእ እንቤክነ*፤
5 ወንጌል ኑእ እስኒፍ ለለብኔ ሁምናን፥
ሀፉረ ቁልቁሉዳን አከሱመስ አመንሲሰ
ጉቱዳን መሌ፥ ሰገሌ ዱዋዳን ገረኬሰን ሀን
ዱፍኔ፤ ኑእሞ ሰበቢኬሰኒፍ ነሞተ አተሚ
ታኔ አከ እሰን ግዱ ቱርሬ እንቤክቱ*።
6 እሰንስ ፈኬኛኬኛፍ ፈኬኛ ጎፍታ ዱካ
ቡተኒቱ፤ ዮ ባይኤ ረከተንዩ፥ ገመቹ
ሀፉረ ቁልቁሉ ብራ ዱፉን ዱብቻ ፉደተ
ኒቱ*። 7 ከናን እሰንስ አመንቶተ ወረ መቄ
ዶኒያፍ፥ ወረ አካይያ ሁንዱማፍ ፈኬኛ
ታተን*። 8 ዱቢን ጎፍታ እን እሰን ብራ
ከኤ መቄዶኒያፍ አካይያ ዱዋት ደገአሜ
ምት፤ አመንቲን እሰን ዋቀዮት ቀብደን
እዶ ሀሌት በኤ በረሜረ፤ ዋኤ ከናፍስ ዋን
ጀቹን ኑበርባድችሱ ቶኮሌ ሀንጅሩ*። 9 ኑእ
አተምት አከ እሰን ግዱት ስመተምኔ እስ
ንስ ዋቀዮ እሰ ጅራታፍ እሰ ዱጋዳፍ ሆጂ
ቹፍ አተምት ዋቀዮሊ ቶልፈመንራ ገረ
ዋቀዮት አከ ዴብተን እሳን አፉመሳኒቲዩ
እንህሙ*። 10 ዴብኡንኬሰንስ እልመሳ እሰ
ዋቀራ ዱፉ፥ እሰ እን ወረ ዱአን ኬሳ ካሴ
ዩሱስ እሰ ዴከምሰ ዱፉ ጀላ ኑአልቹ ኤገ
ቹዳፍ*።

*2. 2ተሰ 1:3፥11 *3. 1ቆሮ 13:13፤
ቆሎ 1:4-5 *4. 2ተሰ 2:13 *5. 2:13፤
1ቆሮ 2:4-5 *6. ሆኤ 17:5-9፤ 1ቆሮ 11:1፤
2ተሰ 3:7፥9 *7. 4:10፤ 1ጴጥ 5:3
*8. ሮማ 1:8 *9. 2:1፤ ሆኤ 14:15፤
1ቆሮ 12:2 *10. 4:16፤ 5:9፤ ሮማ 5:9፤
ቲቶ 2:13፤ ሆኤ 17:31

ቦቆና 2
መንደረ ሰነት ማል አከ ሆጄቴ ያደቹሱሳ

1 አቦሎተነነ! እሰን ብረ ዱፉንኬኛ
ኡቱ ዋኤ ሀንባሰን አከ ሀንሀፍኔ እሰን አፊ
ኬሰኒዩ ጋሪ ጎተኒ እንቤክቱ*። 2 እሰን ብረ
ኡቱ ሀንዱፍን ፊሊጲሲዩስት አከ ድጳ
ትኔ፥ ነሞትን አከ ኑት ደርበንስ
እንቤክቱ፤ እሰን ብራስ ወር ኑን ሞርመን
ኡቱመ ባይአተኒዩ፥ ወንጌለሳ አከ እሰንት
ሀምኑፍ ዋቀዮኬኛ እጀ ጀብነ ኑፍ ኬኔረ*።
3 ወንት ኑእ እሰን ጎርስኑ ጀልእነ ኬሳ፥
ጡራኡማ ኬሳስ ሀንባኔ፤ ሀጡማስ ሀን
ቀቡ*። 4 አከ እሰ ዋቀዮ ቆሬ ኑእላሌ፥ ወን
ጌለ ሀደራ ኑት ኬኔት እንዱበትነ፤ ነሞተ
ኡቱ ሀንተእን፥ ዋቀዮን እሰ ገራኬኛ ቆሬ
እላሉ ገመድቹሱዳፍ እንደማነ*። 5 ኑእ
እሰን ብረት ወረ ዱቢ እት ኩለን፥ ወረ
እቲን ቀበኒ ኑገአ ጀቹ ደደቡሳኒ ዶከፈተን
አከ ሀንተእን በኤሰ ጎተኒ እንቤክቱ፤ ከነስ
ዋቀዮ እንቤከ*። 6 ኑእ እሰንራስ ዮ ተኤ
ወረ ካንራስ ዮ ተኤ ነሞተራ ኡልፍነ ሀን

በርባድኔ*። [7]ኑእ አከ ኤርገሞተ ክርስቶ
ስት ኡልፋቶ ተኡ ኡቱመ ደንዴኙ፣ አከ
ሃደ እጆሌሼ ኦፍት ቀብዱት እስን ግዱ
ጅራትኔ። [8]ፍሮማፍ ባይእፍኔ እስን
እንያድነ፤ ሰበቢ እስን ጃለትኑፍ ወንጌለ
ዋቀዮ ዱዋ ኡቱ ህንተእን፣ ሉቡኬኘስሞ
እስኒን ገኡን ኑት እንቶለ። [9]አቦሎተነነ!
ሆጂት እስኒፍ ደደቡኬኘ እንያደቱ፤ ኑእ
እስን ኬሳ ነመ ቶኮትሌ በአ አከ ህንታኔፍ
ሀልከኒፍ ጉያ ዋን ኑበርባድችሱፍ ሆጄቻ፣
ወንጌለ ዋቀዮ እስንት ለለብኔ*።

*1. 1:5፣9 *2. ሆኤ 16:19-24፤ 17:1-9
*3. 2ቆሮ 2:17 *4. 1ጢሞ 1:11፤ ገላ 1:10
*5. ማር 12:40፤ ሆኤ 20:33፤ 2ቆሮ 4:2
*6. ዮሀ 5:41፣44 *9. ሆኤ 18:3፤ 20:34፤
1ቆሮ 4:12፤ 2ተሰ 3:8

10 እስን ወረ አመንተኒፍ ኑእ ቁላ
ኦተ፣ ቀጄሎተ፣ ሙዳ መሌስ አከ ታኔ
እስን ዱጋ ኑፍ ባቱ፣ ዋቀዮስሞ ዱጋ ኑፍ
በአ። [11]ኑስ ቶኮን ቶኮንኬሰን አከ አባን
እት እጆሌሳ እላሉት እስን እላሉኬኘ ጋሪ
ጎተኒ እንቤክቱ*። [12]ዋቀዮ እሰ ሞቱማሳ
ቲፍ ኡልፍነሳት እስን ዋሜ ሰናፍ አከ
ተኡት አከ ጅራተኒፍ እስን እንጎርስነ
እስን እንጀጀቤስነ፣ ዱጋስ እስንት
እንባነ*።

*11. 1ቆሮ 4:14-15 *12. ኤፌ 4:1፤
ፊሊ 1:27

አመንቲሳኒፍ ኦብሰሳኒ ህሙሳ

13 ዱቢ ዋቀዮ እሰ ኑእ ለለብኑ ዩሮ
አርገተን፣ አከ ዱቢ ነማት ኡቱ ህንተ
እን አከ ዱቢ ዋቀዮት ፉደተኒቱ፤
እኖ፣ ዱጉመ ዱቢ ዋቀዮት፤ ዋቀዮስ
እስን ወረ አመንተን ኬሰት እንሆጄተ፤
ከነ ሁንዱማፍ እቱመ ፉፍኔ ዋቀዮን
እንገለቴፈነ*። [14]አቦሎተነነ! እስን ፉነ
ወረ ብየ ይሁዳ ኬሳ ከራ ክርስቶስ
ዩሱስ ወልዶተ ዋቀዮ ተአኒ ዱካ ቡተ
ኒቱ፤ አኩመ እሳን ሀርከ ወረ ይሁዶ
ታት ድጰተን እስንስ ሀርከ ወረ
ብየኬሰኒት ድጰተኒቱ*። [15]ወር ይሁ
ዶታ ጎፍትቸ ዩሱስን፣ ራጆተስ እንአጄ
ሰን ኑስ እንአርአተን፤ ዋቀዮን
ህንገመድቺሰን ነመ ሁንዱማ ወጅንስ
ወሊፍ ህንገለን*። [16]ወር ሰበ ዋቀዮ ህን
ተእን አከ ፈየኒፍ ኑእ እንለለብነ፤ እሳ
ንሞ ሰፈረ ጩቡ እሰ ዩሮ ሁንዱማ
ሆጄተን ጉተቹዳፍ፣ አከ ህንለለብኔፍ
ኑዶዉ፤ ገረ ዱማት ዴከምስ ዋቀዮ
አሙመዩ እሳንረት ዱፌረ*።

*13. 1:2-6፤ ገላ 1:11-12
*14. ሆኤ 17:5፣13 *15. ማቴ 5:12፤ 23:37፤
ሆኤ 2:23፤ 3:15፤ 7:52፤ 9:23፣29፤
13:45፣50፤ 14:2፣5፣19፤ 17:5፣13፤
18:12 *16. ማቴ 23:32-33

ዴብኤ እሳን እላሉዳፍ ሀወ አከ ቀቡ ዱበቹሳ

17 አቦሎተነነ! ገራንኬኘ ወል ብረ ዮ
ጅራቴዩ፣ ዩሮዳፍ ፉለ ፉላን ወል አርጉ
ደብኔ ኤርገ ገርገር ባፈምኔ፣ ኑእ ፉለኬ
ሰን አርጉዳፍ ሀወ ጉዳዳን ጫልችፍኔ
ደማኔ። [18]ከናፍ ዱፍኔ እስን እላሉ በርባ
ድኔ፤ አን ጳዉሎስ አዱማን ዴዴብኤ
ያሌረ፣ ሴጠን ገሩ ኑእትሴ። [19]አብዲን
ኬኘ፣ ገመቹንኬኘ፣ ጎንፎን ኑእ ዱፈ ጎፍ
ታኬኛ ዩሱስት እቲን እሰ ዱረ ዳበትኔ፣
ኦፍ ጀጆኑ እስን መሌ ኤኙሬ*? [20]እስን
ዱጉመ ኡልፍነኬኘ፣ ገመቹኬኘስ።

*19. 2ቆሮ 1:14፤ ፊሊ 2:16፤ 4:1፤
2ተሰ 1:4

ቦቆና 3

ጢሞቴዎስ ተሰሎኒቄት ኤርገሙሳ

1 ኤጋ ከነ ጫላ ኦብሱ ዩሮ ደደብኔት፣
ኑእ ኮጳኬኘ መንደረ አቴናት ሀፉዳፍ
ሙርቶ ጎደትኔ*፤ [2]አመንቲት አከ እስን
ጀቤሱፍ፣ ጭምሴስ አከ እስን ጎርሱፍ፣
ኑእ ኦቦሌሰኬኘ ወንጌለ ክርስቶሲፍ ኤርገ
ሙትስ ሆጄታ ዋቀዮ እሰ ተኤ፣ ጢሞቴ
ዎስን ገረኬሰንት ኤርግኔ*። [3]ነምን ቶኮሌ
ሰበቢ ረክነ ከነ ሁንዱማፍ ህንራፈምን!
እሳን ከነት ገሉን አከ ኑረ ጅሩ እስን ኦፌ
ኬሰኒ እንቤክቱ*። [4]ኑእ ኡቱ እስን ብረ
ጅሩ ረክን ኑረ ገኡፍ አከ ጅሩ ዱራን
ዱርስኔ እስንት ህምኔረ፤ አከሱመ አከ
ተኤስ እስንዩ እንቤክቱ*። [5]ሰበቢ ከናፍ
ከነ ጫላ ኦብሱ ዋነን ደደቤፍ እን ነመ ቆሩ
እስን ቆሬረ ዮ ተኤ፣ ወንት ኑእ እት
ደደባ ቱሬ ከን ዋኤ ህንባፍኔ አከ ህንታኔት
አመንቲኬሰን ቤኩፈን እሰ ገረኬሰንት
ኤርጌ*።

*1. ሆኤ 17:14-16 *2. ሆኤ 16:1-3
*3. ኤፌ 3:13፤ 2ጢሞ 3:12
*4. ሆኤ 14:22 *5. ፊሊ 2:16፤ ሙል 2:10

6 አመ ገሩ ጢሞቴዎስ እስን ብራ ገረ
ኬኘ ዱፌ፣ ዋኤ አመንቲኬሰኒፍ ዋኤ ጃለ

ለኬሰኒ ኦዱ ጋሪ ኑፍ ፍዴ፤ አከሱመስ
እስን ዩሮ ሁንዱማ ገረ-ላፍናን አከ ኑያደ
ተን፥ አኩመ ኑእ እስን አርጉ ያድኑስ ኑአ
ርጉ አከ ያደን ኑት ህሜ*። 7ከናፍ ያ
ኦቦሎተነነ፥ ግድራኬኘ ሁንዱማፍ ረክነ
ኬኘ ኬሰት ዋኤኬሰኒፍ አመንቲኬሰኒን
ጀጀብነ አርገትኔረ*። 8አመ እስን ጎፍታት
ጀባተኒ ዮ ዳበተን፥ ኑእዩ ጅሬኘኬኛፍ
እንጀጀባትነ። 9ኑእ ፉለ ዋቀዮኬኛ ዱረ
ትስ ገመቹ ዋኤኬሰኒፍ ኑት ደገአሜ ሁን
ዱማፍ ገለተ አተሚ ዋቀዮፍ ድኤሱ
ደንዴኘሬ*? 10ኑእ ፉለ ፉላን እስን አርጉ
ዳፍ፥ አመንቲኬሰን ኬሳስ ዋን ህርአቴ
እስኒፍ ደበሉዳፍ ሀልከኒፍ ጉያ ድምኔ
እንከደትነ*።

*6. ሆኤ 18:5 *7. 2ተሰ 1:4 *9. 2:19-20፤
3ዮሀ ለ 4 *10. ሮማ 1:10-11

11 አመስ ዋቀዮ አባንኬኘ ጎፍታንኬኘ
ዩሱስስ ገረኬሰን ዱፉዳፍ ከራኬኘ ኑፍ
ሀቀጄልቹ! 12ጎፍትች ጃለለ እስን
ወሊፍ፥ ነሞተ ሁንዱማፍስ ቀብደን
ደበሌ፥ አከ እሰ ኑእ እቲን እስን ጃለትኑት
ሀመ መሌ ሀባይእሱ*! 13ጉያ ጎፍታንኬኘ
ዩሱስ ቁልቁሎተሳ ወጅን ዴብኤ ዱፉት፥
ገራኬሰን ጭምሴ ወረ ህንኮመተምኔ ጎዴ
ቁልቁሉማዳን ፉለ ዋቀዮ አባኬኛ ዱረ
እስን ሀዳቡ*!

*12. 4:9-10 *13. 5:23፤ 2ተሰ 1:7፥10፤
ፊሊ 1:10

ቦቆና 4

ጅሬኘ ዋቀዮን ገመድቺሱ ጅራቹ

1 ኦቦሎተነነ! ከነራ ከን ሀፌሞ ዋቀዮን
ገመድቺሱዳፍ አተምት ጅራቹን አከ እስ
ንረ ጅሩ በሩምስ ኑራ አርገተኒቱ፤ አኩመ
አመ እት ጅርተንዩ ጫልችፍተኒ አከ እት
ፉፍተን መቃ ዩሱስ ጎፍታቲን እስን
እንከደትነ፥ እስን እንጎርስነስ*። 2ዋን
ጎቹን እስኒፍ ተኡ መቃ ጎፍታ ዩሱሲን
ጎርሰ አከ እስኒፍ ኬንኔ እንቤክቱ*።
3ዋቀዮ ሀለሉማራ ፈጋተኒ ቁልቁሉማት
ጅራቹ እስንራ እንፌደ*። 4ዲር አዱመ
አዳን ሃደ መና ቀባቴ ቁላኡማፍ ኡልፍነት
ደግነሳ ኤገቹ ሀቤኩ*! 5አከ ሰበ ወረ ካኒ
ወረ ዋቀዮን ህንቤክኔት ከጄላ ደግናት፥
ሀወሳትስ ኦፍ ህንኬንና*! 6ኤጋ ነምን
ከነረ ደርቤ ዱቢ ከነት ህርያሳ ህንጎዎም
ስን፤ ጎፍታን ወረ በሌሳ አከሲ ሆጄተን
እንአደበ ጄኔ ዱራን ዱርስኔ እስንት ህም
ኔረ፥ ዱጋ እስንት ባኔረስ*። 7ጡራኡማት
ኡቱ ህንተእን፥ ቁላኡማት አከ ጅራትኑፍ
ዋቀዮ ኑዋሜ*። 8ኤጋ ነምን ጎርሰ ከነ
ቱፈቱ፥ ዋቀዮን እሰ ሀፉረሳ ቁልቁሉ እስ
ኒፍ ኬኑ ቱፈተ መሌ፥ ነመ ቱፈተ
ምት*።

*1. 4:10፤ 1ቆሮ 15:58 *2. 2ተሰ 3:6
*3. 1ጴጥ 1:16 *4. 1ቆሮ 6:13-20
*5. ሮማ 1:24 *6. 1ቆሮ 6:7-8
*7. 1ጴጥ 1:14-16 *8. ሉቃ 10:16፤
2ቆሮ 5:5

9 ዋኤ ኦቦሎተ ጃለቹሞ እስኒፍ ጫፉን
በርባድችሳ ምት፤ ወል ጃለቹን አከ እስን
በርባድችሱ ዋቀዮ እስን በርሲሴረ*።
10እስንስ ከኑመ ዱካ ቡተኒ ኦቦሎተ
ጉቱማ ኩታ ብየ መቄዶኒያ ኬሰ ጅረን ሁን
ዱማ እንጃለቱ፤ አመስሞ ጫልችፍተኒ
አከ እት ፉፍተን እስን እንጎርስነ፥ ያ ኦቦ
ሎተኮ*። 11አኩመ ኑእ ዱር እስንት ህም
ኔት ጅሬኘ ገቢ ጅራቹ፥ ማዩኬሰን ድመ
ባፈቹ፥ ዋን እቲን ጅራተን አርገቹዳፍ ሀር
ከኬሰኒን እት ደደብደኒ ሆጄቹ ኡልፍነት
ለካአዳ*! 12አከስት ዮ ጅራተን ወረ አላ
ብረት እጀ ኡልፍናቲን እንእላለምቱ፤ ዋን
እስን በርባድችሱፍስ ሀርከ ነመ ቶኮዩ ህን
ኤገተን*።

*9. 3:12፤ ኤር 31:33-34፤ ዮሀ 6:45፤
13:34፤ ሮማ 12:10፤ 1ዮሀ 2:27 *10. 4:1
*11. ኤፌ 4:28፤ 2ተሰ 3:6-12
*12. 1ጴጥ 2:12፤ ቆሎ 4:5፤ 1ቆሮ 5:12

ዋኤ ዴብኤ ዱፉ ጎፍታ ዱበቹሳ

13 ኦቦሎተነነ! አከ ነሞተ አብዲ ህንቀ
ብኔት አከ ህንገድኔት፥ ዋኤ ወረ ኦባፈተ
ኒፍ አብዲ ጅሩ አከ ቤክተን
እንበርባድነ*። 14ዩሱስ ዱኤ ዱአ አከ ከኤ
ኤርገ አመንኔ አከሱመሞ ዋቀዮ ወረ ኦባፈ
ተን ከራ ዩሱስ፥ እሱማ ወጅንስ ዴብሴ
አከ ፍዱ እንአመንነ*።

*13. 1ቆሮ 15:16-24፤ ኤፌ 2:12
*14. ሮማ 14:9፤ 1ቆሮ 6:14፤ 15:3-4

15 ኑእ አመ ዱቢ ጎፍታ ኬሳ ዋን አርገትኔ
እስንት ህሙፍ ጄነ፤ ኑእ ወር ጋፈ ጎፍታን
ዴብኤ ዱፉ ኡቱ ህንዱእን ጅሩ፥ ወረ ኦባፈ
ተን ዱረ ህንቡኑ*። 16ሰገሌን ጉድሴ ነመ
አቦሙ፥ ሰገሌን አንገፈ ኤርገሞታ እንደገ
አመ፥ መለከትን ዋቀዮስ እንአፉፈመ፤ ከነ
ሁንዱማ ወጅን ጎፍታን ዋቀራ ገድ እንቡአ፤

ወር ክርስቶስት አመኒ ዱአን ዱረ
እንካፈሙ*። 17ከነ ቦዴ ኑእ ወር ኡቱ ህንዱ
እን ሀፍኔሞ፥ እሳኑማ ወጅን ቅሌንሰ ኬሰት
ኅፍታ ስመቹዳፍ ዱሜሰ ኬሰ ኦል እንቡተ
ምነ፤ ኤርገሲ ዬሮ ሁንዱማ ኅፍታ ብረ
እንጅራትነ*። 18ከናፍስ ዱቢ ከናን ወል ጀጀ
ቤሳ!

*15. 1ቆሮ 15፡23፥51-52 *16. 2ተሰ 1፡7-10፤
ማቴ 24፡31 *17. ዮሀ 12፡26፤ 14፡3፤
17፡24፤ 2ቆሮ 5፡8

ቦቆና 5

ዴብኤ ዱፉ ኅፍታፍ አከ ቆጳአኒፍ ኅርሱሳ

1ያ ኦቦሎተኮ! ዋኤ በርቻፍ ዋኤ ዬርቻ
ገሩ እስኒፍ ጫፉን በርባድችሳ ምት*። 2ጉያን
ኅፍታ አከ ሀቱን ሀልከን ዱፍቱት አከ ዱፉ
እስንዩ በኤሰ ኅተኒ እንቤክቱ*። 3ነሞትን፥
«ነጋደ፥ ገቢደስ» ኡቱመ ጂደኒ፥ በዲፍን
እት ህንያደምን አከ ጭኒንሱን ዱበርቲ ኡል
ፉት ዱፉት እሳንረ እንገአ፤ ከነ ጀላ በኡንስ
ህንጅሩ*። 4ኦቦሎተነነ፥ እስን ገሩ ዱከነ ኬሰ
ዋን ህንጅሬፍ፥ ጉያን ሱን አከ ሀቱት እስንረ
በኡ ህንደንደኡ። 5እስን ሁንዱምትኬሰን
እልማን እፉት፥ እልማን ጉያትስ፤ ኑእ ወረ
ሀልከኒ ዮኪስ ወረ ዱከና ምት*። 6ኤጋ ኮታ
እንደመቅነ፥ ኦፍ እንቀብነስ መሌ፥ አከ ወረ
ካኒ ረፉ እንዲፍና*! 7ወር ረፈን ሀልከን
እንረፉ፥ ወር መቻአንስ ሀልከን እንመቻኡ።
8ኑእ ገሩ ወረ ጉያ ኤርገ ታኔ ኦፍ እንቀብነ፥
መዳ ስቢላ እሰ ከን አመንቲፍ ጃለላ እንኡፈ
ትነ፥ አብዲ ፈይናስ አከ ኅንፎ ስቢላት
መታት እንካአትነ*። 9ዋቀዮ ከራ ኅፍታኬኛ
ዬሱስ ክርስቶስ ፈይነ አከ አርገትኑፍ መሌ
ዴከምሳፍ ያዴ ኑህንቆጵስኔ*። 10ኑእ ወር
ጅሬኘት ጅሩስ፥ ወር ኦባፈትኔስ ጅሬኘሳ አከ
ቀባትኑፍ፥ ክርስቶስ ኑፍ ዱኤ*። 11ከናፍ
አኩመ አመ ኅቻ ጅርተን፥ ወል ጀጀቤሳ፥
ወል ጭምሳስ*!

*1. ማቴ 24፡36 *2. ማቴ 24፡42-44፤
ሉቃ 12፡39፤ 2ጴጥ 3፡10፤ ሙል 3፡3፤
16፡15 *3. ኤር 6፡14፤ ሉቃ 21፡34-35
*5. ሉቃ 16፡8፤ ሮማ 13፡12፤ ኤፌ 5፡8-9
*6. ሮማ 13፡11-12፤ 1ጴጥ 4፡7፤ 5፡8
*8. ኤፌ 6፡13-17፤ ኢሳ 59፡17
*9. 2ተሰ 2፡14፤ 1ጢሞ 2፡4
*10. ሮማ 14፡7-9 *11. እብ 10፡24-25

ገረ ዱማት ኅርሴ ነጋ ዳሙሳ

12 ኦቦሎተነነ፥ ወረ እስን ግዱት
ሆጂት ደደበን፥ ከራ ኅፍታስ ወረ እስን
ጌጌሰኒፍ እስን ኅርሰን ኡልፍናን አከ እላል
ተን እስን እንከደትነ*። 13ሰበቢ ሆጂሳኒቲ
ፍስ ሄሬጋ ጃለላቲን ባይኤ ኦል እሳን
ቀባ፤ ወሊኬሰን ግዱትስ ነጋ ቀባዳ*!
14ኦቦሎተነነ፥ ወረ ሆጂ ሆጄቹ ዲሰን ኅር
ስተኒ አከ ቀጄልችተን፥ ወረ ገራንሳኒ
ሶዳቴ አከ ቶስፍተን፥ ወረ ደደበኒፍ አከ
ያደን፥ ነሞተ ሁንዱማፍስ አከ ደንዴሰን
እስን እንኅርስነ*። 15ዬሮ ሁንዱማ ወሊኬ
ሰኒፍ ነሞተ ሁንዱማፍስ ጋሪ ኅቹ ያዳ
መሌ፥ ነምን ቶኮሌ ዋን ሀማዳፍ ሀማ አከ
ህንዴብፍኔ እላለዳ*!

*12. 1ቆሮ 16፡18፤ 1ጢሞ 5፡17
*13. እብ 13፡17 *14. 2ተሰ 3፡15፤ ገላ 6፡1
*15. ሮማ 12፡17፤ 1ጴጥ 3፡9-11

16 ዬሮ ሁንዱማ ገመዳ*! 17ከደተኬ
ሰን እቱመ ፉፉ መሌ ህንዲስና*! 18ዋን
ሁንዱማት ዋቀዮን ገለቴፈዳ! ዋቀዮ ከራ
ክርስቶስ ዬሱስ ከነ ኅቹኬሰን እንፌደ*።
19ሀፉረ ቁልቁሉ ህንኡካምስና! 20ወንተ
ዋቀዮ ነመት ሙልእሴ ህምሲሱ ህንቱፈ
ትና*! 21ገሩ ዋን ሁንዱማ ቆራ እሰ ጋሪ
ጀቤሳቲ ቀበዳ*! 22ዋኑመ ሀማ ተኤ ዲሳ!

*16. ፊሊ 4፡4 *17. ሉቃ 18፡1-8፤
ሮማ 12፡12፤ ቆሎ 4፡2 *18. ኤፌ 5፡20
*20. 1ቆሮ 14፡29፥30 *21. 1ዮሀ 4፡1

23 ዋቀዮ እን ነጋ ነማፍ ኬኑ ጉቱማት
ኦፈሳቲፍ እስን ሀቁልቁሌሱ፤ ዬሮ ዱፈ
ኅፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስትስ ሀፉረኬ
ሰን፥ ሉቡኬሰን፥ ፎንኬሰንስ ፈያት ሙዳ
አከ ህንኅደትኔትስ ሀኤጉ*! 24እን እስን
ዋሜ አመነማ ዋን ተኤፍ፥ ከነ እንኅደ*።

*23. 3፡13፤ 1ቆሮ 1፡8፤ 2ተሰ 3፡16፤
እብ 13፡20-21 *24. 1ቆሮ 1፡9፤ 2ተሰ 3፡3

25 ኦቦሎተኮ፥ ኑፍስ ከደዳ*! 26ያደ
ቁልቁላአዳን ዱዱንገቹዳን ኦቦሎተ ሁን
ዱማ ነጋ ጋፈዳ*! 27ሀደራ ኅፍታ፥ ኤር
ጋን ኩን ኦቦሎተ ሁንዱማፍ
ሀዱብፈሙ*!

28 አያን ኅፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስ
እስኒ ወጅን ሀተኡ*!

*25. 2ተሰ 3፡1 *26. ሮማ 16፡16፤
1ቆሮ 16፡20 *27. ቆሎ 4፡16
*28. ሮማ 16፡20-24

ኤርጋ ጳዉሎስ

ገረ ወረ ተሰሎኒቄት ኤርጌ፥

እሰ ለመፋ

ቦቆና 1
ነጋ

1 ጳዉሎስ፥ ሲልዋኖሲፍ ጢሞቴዎስ
ብራ፥ ·ገረ ወልዳ ወረ ተሰሎኒቄ እሰ ከን
ዋቀዮ አባፍ ከን ጎፍታ ዬሱስ ክርስቶስት
ጫፈሜ* ፤ 2 ዋቀዮ አባን፥ ዬሱስ ክርስቶስ
ጎፍታንስ አያነ፥ ነጋስ እስኒፍ ሀኬኡ* !
*1. ሆኤ 17:1፤ 1ተሰ 1:1 *2. ሮማ 1:7፤
1ቆሮ 1:3

ዋኤ ፍርዲ ጋፈ ክርስቶስ ዱፉ ኬነሙ

3 ያ አቦሎተኮ፥ ዬሮ ሁንዱማ ዋኤኬሰ
ኒፍ ዋቀዮን ገለቴፈቹን ኑረ ጅረ፤ አመን
ቲንኬሰን ሰፈረ መሌ ጉደቻ፥ ጃለል
ሁንዱምትኬሰን አደዳን ወሊፍ ቀብደን
ባይአቻ ዋን አዴሙፍ ገለቴፈቹንኬኘ ቀጄ
ላደ* ። 4 አርአተሙኬሰን ሁንዱማት ረክነ
ባተን ኬሰትስ ኦብሳፍ አመንቲ እስን ቀብ
ደኒፍ ኑእ ወልዶተ ዋቀዮ ኬሰት እስኒን
ኦፍ እንጀጅነ* ። 5 ከነ ደንደኡንኬሰንሞ
ፍርዲን ዋቀዮ ቀጄላ ተኡሳ፥ እስንሞ
ሞቱማ ዋቀዮ እሰ አመ ድጳቻፌ ጅርተን
ከናፍ ከን መልተን ተኡኬሰን እንአርግ
ሲሰ* ።
*3. 2:13፤ 1ተሰ 1:2-3 *4. 1ተሰ 2:14፥19፤
3:2፥7፤ 2ቆሮ 7:4 *5. ፊሊ 1:28

6 ዋቀዮ ወንተ እሰ ዱረት ቀጄላ ተኤ
እንሆጀተ ኤርገ ተኤ፥ ወረ እስን ረክሰ
ኒፍ ረክናን ዱግደ እንባሰ* ። 7 እስን ወረ
ረከቻ ጅርተንሞ ጋፈ ጎፍታን ዬሱስ
ኤርገሞተ ኣንጎሳ ወጅን ዋቀራ ሙል
አቱ ኑኢ ወጅን ከነ ጀላ እስን እንባሰ* ።
8 ጎፍትች እብደ ቦበአ ወጅን እንሙል
አተ፤ ጋፈስ ወረ ዋቀዮን ቤኩ ህንበርባ
ድን፥ ወረ ወንጌለ ጎፍታኬኘ ዬሱሲፍ
ህንአቦመምንስ እንአደበ* ። 9 እሳን ኩን
አርጋ ጎፍታ ዱራ፥ ኡልፍነ ኣንጎሳ
ዱራስ ፈጌፈመኒ በዲሰ በረበራቲን
እንአደበሙ* ። 10 ኩንስ ጉያ እን ቁልቁ
ሎተሳ ኬሰት ኡልፍነ አርገቹዳፍ ወረ
እሰት አመነን ሁንዱማ ብረትስ ድንቂት
እላለሙዳፍ ዱፉ ሰነት ራወተሙፍ
ጅረ፤ እስንስ እሰ ኑእ እስንት ዱጋ ባኔ
ዋን አመንተኒፍ ወረ ሰነት እንለካአ
ምቱ* ።
*6. ሮማ 12:19፤ ሙል 18:6-7 *7. ማቴ 25:31፤
1ተሰ 3:13፤ 4:16 *8. ሮማ 1:18-19፤ 2:8፤
2ጴጥ 3:7፥10 *9. ማቴ 25:41፥46
*10. ሆኤ 1:11፤ ቆሎ 3:4

11 ከናፍስ ዋቀዮኬኘ ዋምቾሳፍ ወረ
መለን አከ እስን ጎደቱፍ፥ ጋሩማዳፍስ
ሀወ ጋሪ ሁንዱማ ሆጂ አመንቲስ ሁምነሳ
ቲን ፊጣን አከ ባሱፍ ዬሮ ሁንዱማ እሰ
ኒፍ እንከደትነ* ። 12 ከናን መቃን
ጎፍታኬኛ ዬሱስ እስን ብረት ኡልፍነ
እንአርገተ፤ እስንስ አከ አያነ ዋቀዮኬኛ
ቲፍ አከ አያነ ጎፍታ ዬሱስ ክርስቶስት
እሰ ብረት ኡልፍነ እንአርገቱ ።
*11. 1ተሰ 1:2-3

ቦቆና 2
ዱፈ ጎፍታ ዱረ እን ሀማን ሱን በኬት በኡሳ

1 አመስ አቦሎተኮ፥ ዋኤ ዱፈ ጎፍታ
ኬኛ ዬሱስ ክርስቶሲፍ ዋኤ እሳ ወጅን
ወልት ሰሳበሙኬኛ አከ ቤክተኒፍ ዋነን
እስን ከደዱ ቀበ* ፤ 2 «ጉያን ጎፍታ አሙ
መዩ ዱፌረ» ከን ጀዱ፥ ወንተ ዋቀዮ ኑት
ሙልእሴ ህሙ ኬሰ፥ ዱቢዳን ዮኪስ
ጫፈታን አከ ዋን ኑብራ በኤት እሰ ኦዴፈ
ሙን ያድንኬሰን ደፌ ህንራፈምን፥ ህንና
ስፈምናስ* ! 3 ዋቀዮን ሞርመኒ እሰረት
ከኡን ኡቱ ህንዱፍን፥ እን ሀማን ሴረ
መሌ ጅራቱስ እልም በዲሳ ሱን ኡቱ
በኬት ህንባፈምን፥ ጉያን ሱን ህንዱፉ፤
ከናፍ ነምን ቶኮ ከራ ከምሌ እስን ህንወላ
ልችስን* ! 4 እን በኬት ባፈሙፍ ጅሩ ሱን
ኦል ኦፍ ቀቡዳን ዋቀዮ ከን ጀደሙን፥
ዋኑመ ነምን እት ሰገዱንስ እንሞርመ፤
ኦፉመሳቲ ዋቀዮ ኦፊን ጀቹዳንስ መነ ቁል
ቁሉማ ዋቀዮ ኬሰ ታኡምሰ እንዳበተ* ።
*1. 1ተሰ 4:15-17 *2. 1ተሰ 5:2-3፤
ማቴ 24:4-5 *3. ማቴ 24:10-12፤
1ጢሞ 4:1-3፤ 2ጴጥ 3:3-10፤
1ዮሀ 2:18፤ 4:3 *4. ኢሳ 14:13-14፤
ህስ 28:2፤ ዳን 8:11፤ 11:36፤
ሙል 13:5-7

5 እሰ ከነ ኡቱመን እስን ብረ ጅሩ
አከን እስንት ህሜ ህንያደተኒሬ? 6ዬሮዱ
መሳት አከ እን ሙልአቱፍ አመ ወንት እሰ
እትሱ አከ ጅሩ እንቤከቱ። 7ሀምን እን
ዶከታን ሱን ከኑማን ዱረዩ ሆጂረ ጅረ፤
ገሩ እን አመ እሰ እትሱ ሀመ ከራሳ ዱራ
ፉደሙት ህንሙልአቱ*። 8ከነ ቦዴስ እን
ሴረ መሌ ጅራቱ ሱን እንሙልአተ፤
ዬሱስ ጎፍታንሞ ሀፉረ አፉንሳ ኬሳ በኡን
እሰ እንአጂሰ፤ ሙልእነት ዴብኤ ዱፉሳቲ
ንስ እሰ እንበርበዴሰ*። 9እን ሴረ መሌ
ጅራቱ ኩንስ ጎቸ ሴጠናቲን ወንተ ሆጂ
ኣንጎ፥ ምልከቶታፍ ድንቂ ፈካተኒንስ
እንዱፈ*። 10ወር በዱፍ ጅረን ሁንድኑሞ
ፈዩዳፍ ዱጋ ጃለተኒ ፉደቹ ዋን ድደኒፍ፥
ጎዎምሳ ሀምና ሁንዱማ እሳንረት
እንፍደ*። 11ከናፍስ ዋቀዮ፥ ወንተ ዱጋ
ህንተእን አከ አመነኒፍ ጎቻ ነመ ወላልችሱ
እሳንት እንኤርገ*። 12ወረ ጀልእነት ገመ
ደኒ ዱግቸ ህንአመንኔ ሁንዱማት አከ ፈረ
ደሙ እንጎደ*።

*7. 1ዮሀ 4:3 *8. ኢሳ 11:4፤
ሙል 19:15-20 *9. ማቴ 24:24፤
ዮሀ 8:44፤ ሙል 13:11-13
*10. 2ቆሮ 4:3-4 *11. 2:3፥9፤
ማቴ 24:5-11፤ 2ጢሞ 4:4፤ 1ሞቶ 22:22
*12. ዮሀ 3:18

እስን ፈይናፍ ፎአምተን ጄቹሳ

13 ኦቦሎተ ወረ ጎፍታዳን ጃለተምተኒ፥
ሀፉራን ቂልቂሌፈሙዳን፥ ዱግቾትስ አመኑ
ዳን አከ ፈይተኒፍ ዋቀዮ ወረ ጀልቀባ ጎዴ
ዋን እስን ፎአቴፍ፥ ኑእ ዋኤኬሰኒፍ ዬሮ
ሁንዱማ ዋቀዮን ገለቴፈቹን ኑፍ እንተአ*።
14ኡልፍነ ጎፍታኬኘ ዬሱስ ክርስቶስ እስንስ
አከ አርገተንት እን ከራ ወንጌለ እሰ ኑእ እሰ
ኒፍ ፍድኔ ከነት እስን ዋሜ*። 15ኤጋ ኦቦሎ
ተነነ፥ በርሲሰ፥ ዱቢ አፉኒቲን ዮኪስ ኤርጋ
ጫፈታቲን፥ ኑብራ እስንት ደርቤት ቀበማቲ
ጀባዳ ዳበዳ*!

*13. ኤፌ 1:4፤ 1ተሰ 1:4፤ 4:7
*14. 1ተሰ 5:9 *15. 3:6፤ 1ቆሮ 11:2፥23

16 አመስ ጎፍታንኬኘ ዬሱስ ክርስቶስ
ዋቀዮ አባንኬኘስ እን ኑጃለቴ፥ አያነሳቲ
ንስ ጀጀብነ በረበራፍ አብዲ ጋሪ ኑፍ
ኬኔ*። 17እኑምት ገራኬሰን ሀጀጀቤሱ፥
ሆጂ ጋሪፍ ዱቢ ጋሪ ሁንዱማትስ እስን
ሀጭምሱ*።

*16. 1ጴጥ 5:10 *17. 1ተሰ 3:11-13

ቦቆና 3
ከደታፍ አመነና

1ከነራ ከን ሀፌስ፥ ኦቦሎተነነ፥ ዱቢን
ጎፍታ ደፌ እዶ ባይኤ ገኤ፥ እስን ብረት
አኩመ ፉደተሜስ፥ ኡልፍናን አከ ፉደተ
ሙፍ ኑፍ ከደዳ*! 2ነመ ሁንዱመቱ አመኔ
ምት፤ ከናፍ ዋቀዮ ሀርከ ነሞተ የከኒፍ ሆማ
ጎደኒ አከ ኑአልቹፍስሞ ከደዳ*! 3ጎፍታን ገሩ
አመኑማደ፤ እን እስን እንጭምስ፥ እሰ ሆማ
ሰነስ እስንራ እንኤገ*። 4ወንተ እስንት ህምኔ
ሁንዱማ አከ ራወተን፥ ራወቹፍስ አከ ጅር
ተን ከራ ጎፍታ እስን አመነኔረ*። 5ጎፍታን
ገራኬሰን ገረ ጃለለ ዋቀዮ እቲን ነመ ጃለቴት፥
ገረ ኦብሰ ክርስቶስ አርግሲሴትስ ሀቀጄልቹ!

*1. 1ተሰ 5:25፤ ቆሎ 4:3 *2. ዮሀ 6:44
*3. 1ተሰ 5:24 *4. 2ቆሮ 7:16፤ ገላ 5:10

ሆጂ ሆጄቹን በርባድችሳ ተኡሳ

6 አመስ ኦቦሎተነነ፥ እስን ኬሳ ነመ ሆጄቹ
ዲሴ ድባኡማት ጅራቱ፥ ነመ አከ በርሲሰ እሰ
ኑብራ አርገተኒት ህንጅራትኔቲስ ህደተ አከ
ሂከተን፥ መቃ ጎፍታኬኘ ዬሱስ ክርስቶሲን
እስን እንአቦምነ*። 7ኑእ ዮሙ እስን ብረ ቱሬ፥
ሆጄቹ ዲፍኔ ድባኡማት ህንጅራትኔ፤ እስንስ
ፈኬኘኬኘ ዱካ ቡኡን ሀመም በርባድችሳ አከ
ተኤ ኦፈኬሰኒዩ እንቤከቱ*። 8ነመ ቶኮትሌ በአ
አከ ህንታኔፍ ሀልከኒፍ ጉያ ሆጂት ደደብኔ
ሆጄትኔ መሌ፥ ኡቱ ገቲ ህንባሰኒፍ ነመ
ቶኮራ ቡዴነሌ ህንኞትኔ*። 9ኑእላልተኒ ዱካ
አከ ቡተኒፍ ፈኬኘ እስኒፍ ታኔ መሌ፥ በአ
እስንት ተኡፍዩ ኑእ ከራ ደብኔ ምት*።
10ዮሙ እስን ብረ ቱሬዩ፥ «ነምን ሆጂ ሆጄቹ
ህንበርባድኔ፥ ምዳንስ ህንኞትን!» ጄኔ እስን
አቦምኔረ*። 11አመሞ እስን ኬሳ ካን ሆጄቹ
ዲሰኒ ድባኡማት እንጅራቱ፤ ኦፈሳኒቲ ዋን
ቶኮሌ ህንሆጄተን፥ ሆጂ ኖማ ኬሰ ልጡሳኒ ገሩ
እንደጌኘ። 12ነሞተ አከሲ ከነ ገብ ጄደኒ አከ
ሆጄተን፥ ከንሳኒስ ኞተኒ አከ ጅራተን መቃ
ጎፍታ ዬሱስ ክርስቶሲን እንአቦምነ፥ እንጎርስ
ነስ*።

*6. ማቴ 18:17፤ ሮማ 16:17፤ 1ቆሮ 5:11
*7. 1ተሰ 1:6፤ 2:10 *8. 1ተሰ 2:9፤
1ቆሮ 4:12 *9. ሆኤ 20:35፤ 1ቆሮ 9:6፤
ፊሊ 3:17 *10. ኡመ 3:19፤ በኡ 20:9
*12. 1ተሰ 4:11

13 ኦቦሎተነነ፥ እስን ገሩ ወንተ ጋሪ
ጎቹት ህንላፍና*! 14ነመ አከ ኤርጋ ከነት
ዱቢኬኞፍ ህንአቦመምኔ ያዳን ቀበዳ! አከ

እን ዬለኡትስ ህደተሳ ተኡ ዲሳ*! [15]አከ
አቦሌሳት እሰ ጎርሳ መሌሞ፥ አከ ዲናት
እሰ ህንእላልና*!

*13. ገላ 6፡9 *14. 3፡6፤ ቲቶ 3፡10፤
1ቆሮ 5፡9፥11 *15. 1ተሰ 5፡13-14፤
ማቴ 18፡15፤ ያቆ 5፡19-20

ነጋ ዻሙዻን ዱቢሳ ጡሙሩሳ

16 ጎፍታን ነጋ፥ አፊሳቲ ዬሮ ሁን
ዱማ፥ ከራ ሁንዱማን፥ ነጋ እስኒፍ
ህኬኡ! ጎፍታን ሁንዱመኬሰኒ ወጅን
ህተኡ*! [17]አን ጰዉሎስ ነጋኮ ከነ ሀርከኮ
ቲን እስኒፍ ነንጫፈ፤ አከ አን እት ጫፉስ
አኩመ ከነ፤ ምልክትን እን እቲን ቤከሙ
ኩን ኤርጋ አን ጫፌ ሁንዱማረ ጅረ*።
[18]አያን ጎፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶስ ሁንዱ
መኬሰኒ ወጅን ህተኡ*!

*16. ዮሀ 14፡27፤ 1ተሰ 5፡23፤ ሮማ 15፡33
*17. 2፡2፤ 1ቆሮ 16፡21፤ ገላ 6፡11፤
ቆሎ 4፡18 *18. 1ተሰ 5፡28

ኤርጋ ጰዉሎስ

ገረ ጢሞቴዎስት ኤርጌ፥

እሰ ዱራ

ቦቆና 1

ነጋ

1 አን ጰዉሎስ፥ አቦሚ ዋቀዮ ፈይሳኬ
ኛፍ ክርስቶስ ዬሱስ አብዲኬኛን ኤርገማ
ክርስቶስ ዬሱስ ከነን ተኤ*፥ [2]ገረ ጢሞቴ
ዎስ እሰ ዱጉመ አመንቲዳን እልመኮ
ተኤት ጫፉኮት፤
ዋቀዮ አባን፥ ክርስቶስ ዬሱስ ጎፍታን
ኬኘስ አያን፥ አራረ፥ ነጋስ ሲፍ ህኬኡ*።

*1. 1ቆሮ 1፡1፤ ቆሎ 1፡27 *2. ሆኤ 16፡1፤
1ቆሮ 4፡17፤ ፊሊ. 2፡19-22፤ 2ጢሞ 1፡2፤
ቲቶ 1፡4

በርሲሰ ሶባራ ኦፍ ኤገቺሱሳ

3 ዬሮን መቄዶኒያ ደቁፍ ከኤ አኩመን
ስጎርሴ ቱሬ፥ ነሞትን ቶኮ ቶኮ በርሲሰ
ብራ አከ ህንበርሲፍኔ አከ ዶውቱፍ፥ መን
ደረ ኤፌሶን ቱሩኬ ነንበርባደ*። [4]መማክሰ
አመንቲ ኤጉ፥ ህደ ቆሞሳኒ እሰ ዱመ ህን
ቀብኔ ለካኡስ አከ ዲሰን ጎድ! ወንት
እሳን ጎደን ኩን ፈልማ ዱዋ ካሱ መሌ፥
አኬከ ዋቀዮ እሰ አመንቲዳን ፉደተሙ
ሰናፍ ህንሆጂቱ*። [5]ኑእ ገሩ በርሲሰ ብራ
ሰነ ዶውኔ፥ ጃለለ ገራ ቁላአ ኬሳ፥ ያደ
ገራ ህንቦረእን ኬሳፍ አመንቲ ጎዎምሳ ህን
ቀብኔ ኬሳ በኡ ደመቅሱዳፍ እንበርሲ
ፍን*። [6]ነሞትን ገር ቶኮ እሳን ከነራ
ካተኒ፥ ገረ ፈልማ ዋኤ ህንባፍኔት ገለ
ኒሩ*። [7]እሳን ኩን ዋን ኦፊ ዱበተን ዮኪስ
ዋኤ እሰ ጭምሰኒ ዱበተን ሰና ኡቱ ህንሁ
በትን፥ በርሲሶተ ሴርቻ ተኡ እንበርባዱ።

*3. ሆኤ 20፡1፥4 *4. 4፡7፤ ቲቶ 1፡14
*5. ማቴ 22፡37-40፤ ሮማ 13፡10፤ ገላ 5፡6፤
ቆሎ 3፡14 *6. 6፡4፥20

8 ነምን አከ ተኡት ዮ እቲን ሆጂቴ፥
ሴርች ጋሪ አከ ተኤ ኑእ እንቤክነ*።
[9]ነምች ሱን፥ ሴር ነመ ቀጂላዳፍ አከ ህን
ቱመምን እንቤከ፤ ገሩ ወረ ሴረ መሌ ጅራ
ተኒፍ፥ ወረ ህንአቦመምኔፍ፥ ወረ ዋቀዮ
መሌ ጅራተኒፍ፥ ወረ ጩበሞታፍ፥ ወረ
ከራ ቁልቁሉራ ጀለተኒፍ፥ ወረ ወንተ
ቁልቁላአዳን ሞርመኒፍ፥ አቦታፍ ሃዶተ
ወረ አጂሰኒፍ፥ ወረ ጉማፍ*፥ [10]ወረ ሀለ
ሌዳፍ፥ ወረ ነመ ገዶምሰኒፍ፥ ወረ ነመ
ቡተኒፍ፥ ወረ ሶብዱዳፍ፥ ወረ ከካ ሶባ
ከከተኒፍ፥ ከን ብራስ ዮ ጅራተን ወረ በር
ሲሰ ስሪዳን ሞርመኒፍ ቱመሚ*። [11]በርሲ
ፍን ስሪን ኩንሞ ወንጌለ እሰ ዋኤ ኡልፍነ
ዋቀዮ ኤብፈማ ዱበቱደ፤ እን አከን እሰ
ለለቡፍ ህደራ አነት ኬነሚረ*።

*8. ሮማ 7፡12 *9. ገላ 5፡22-23 *10. 6፡3፤
1ቆሮ 6፡9-11 *11. 1ተሰ 2፡4

አራረ ዋቀዮፍ ገለቴፈቹሳ

12 አን፥ ክርስቶስ ዬሱስ ጎፍታኬኛ
እሰ ሆጂኮ ከናፍ ሁምነ አናፍ ኬኔ ከነ፥
«አመነማደ» ጂዴ ሆጂሳረ ነዳቡሳቲፍ ነን
ገለቴፈደ*። [13]ዱርሌ አን መቃ በሌሳ፥
አርአቻ፥ ሁምናን ነመረት ከአን ቱሬ፤

ገሩ አመኑኮ ዱረ ወላሉማት ዋነን ከነ
ጎዴፍ፥ እን አራረ አናፍ ቡሴ*። 14 አያን
ጎፍታኬኛስ አመንቲፍ ጃለለ ክርስቶስ
ዩሱሲን አርገመኒ ወጅን፥ ጉቴ እረ አናፍ
ደንገለኤረ*። 15 ዱቢን፥ «ክርስቶስ ዩሱስ
ጩበሞተ ፈይሱዳፍ ገረ ብየ ለፉ ዱፌ»
ጂዱ፥ አመነማደ፤ ጉቱማት ፉደተሙንስ
እንተአፍ፤ ወረ ጩበሞተት ለካአመን ሰነ
ኬሳሞ አን እሰ ዱራት*። 16 ሀተኡዩ
መሌ፥ ዩሱስ ክርስቶስ አነ እሰ ጩቡት
እሰ ዱራ ተኤ ከነ ኬሳን ኦብሰሳ ጉቱማት
አከ ሙልእሱት፥ ወረ ጅሬኘ በረበራቲፍ
እሰት አመነኒፍ ፈኬኘ አከ ተኡፍ፥ ኦን
አራረ አርገጄረ። 17 ሞቲ በረበራ እሰ ህን
ዱኔ፥ እሰ እጃን ህንአርገምኔ፥ ዋቀዮ
ቶክቸ ሰናፍ በሩመ በራን ኡልፍኒፍ ጉድን
ሀተኡ! አሜን*።

*12. ሆኤ 9:15፤ 1ቆሮ 15:9-10፤
ገላ 1:15-16 *13. ሆኤ 8:3፤ 9:4-5፤
ገላ 1:13-14 *14. 1ቆሮ 15:10
*15. ማቴ 1:21፤ 9:13፤ ሉቃ 19:10
*17. ሮማ 16:27፤ ይሁ ለ 25

18 ጢሞቴዎስ፥ እልመኮ! አከ ዱቢ
ራጂ ዋኤኬቲፍ ዱበተሜ ሰናት፥ ጋሪ ጎቴ
አከ ሎልቱፍ አቦሚ ከነ ሀደራ ስት ነን
ኬነ*። 19 ከናፍስ አመንቲ፥ ያደ ገራ ቁላ
ኣስ ቀባዱ! ነሞትን ቶኮ ያደ ገራሳኒ
ቱፈቹሳኒቲን አመንቲሳኒ አከ ጨጨባ መር
ከባት ሁሬሰኒሩ*። 20 ሂሜኔዎሲፍ እስክን
ድር፥ ጀረ ከነ ኬሰ ጅሩ፤ ኦንሞ፥
ዋቀዮን አረብሱ ዲሱ አከ በረኒፍ፥ አደበ
ሀርከ ሴጠናት ደበርሴ እሳን ኬኔረ*።

*18. 6:12፤ ይሁ ለ 3 *19. 3:9፤ 6፥10፥21፤
ሆኤ 24:16 *20. 2ጢሞ 2:17-18፤ 4:14፤
1ቆሮ 5:5

ቦቆና 2
ዋኤ ከደተ ወልዳ ኬሰት ጎደሙ ጎርሱሳ

1 አመስ ዋን ሁንዱማ ዱረ ህመትናን፥
ከደትናን፥ ወረ ካኒፍ ዱበቹን፥ ገለተ
ድኤሱንስ ዋቀዮ ዱረት ነመ ሁንዱማፍ
አከ ጎደሙፍ ነንጎርሰ*። 2 ነጋት ገቢት አከ
ነሞተ ዋቀዮት ጅሬኘ ኡልፍነ ቀቡ ጅራቹ
አከ ደንዴኙፍ፥ ሞቶታፍ፥ ብየ ቡልቹ
ኬሰት ወረ አቦ ቀበን ሁንዱማፍስ አከሱመ
ጎዳ! 3 ኩን ጋሪደ፥ ፉለ ዋቀዮ ፈይሳኬኛ
ዱረትስ ፉደተማደ። 4 ዋቀዮ፥ ነምን ሁን
ድኑ አከ ፈዩ፥ ዱጋ ቤኩ ብረስ አከ ገኡ
እንፌደ*። 5 ዋቀዮ ቶክቸ፥ እን ግዱ ዳበቴ
ዋቀዮፍ ነመ ወልት ፍዱስ ቶክቸ፤ እንሞ
ክርስቶስ ዩሱስ እሰ ነመ ተኤ ሙልአ
ቴደ*። 6 እን ፉሪ ነሞተ ሁንዱማቲፍ
ኦፊሳ ደበርሴ ኬኔ፤ ኩንስ ዩሮሳት ዱጋ
ባፈሜ*። 7 እሰ ከናፍስ አን ለለባ፥ ኤርገ
ማስ ተኤን ጅረ፤ ከነስ አን ዱጋን ዱበደ
መሌ ህንሶቡ፤ አመንቲዳን ዱጋዳን ጌጌፈ
ሜስ ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእን ነንበርሲሰ*።

*1. ፊሊ 4:6 *4. ህስ 18:23፤ 2ጴጥ 3:9፤
2ጢሞ 2:25፤ 3:7 *5. ዮሀ 17:3፤
ሮማ 3:30፤ እብ 9:15 *6. ማቴ 20:28፤
ገላ 1:4፤ 2:20፤ ቲቶ 2:14
*7. 2ጢሞ 1:11፤ ሮማ 1:5፤ ገላ 2:7-9

8 ለፈ ከደተ ጎደተንትሞ ወር ዲራ ያደ
ዴከምሳፍ ቆጮሎቲን ኡቱ ህንተእን፥
ያደ ቁላኣዳን ሀርከሳኒ ኦል ካሰኒ አከ ከደ
ተን ነንበርባደ*። 9 ወር ዱበርቲሞ አመል
እሳን አርግሲሰን መታ ቶልፈቹት ወርቄ
ዳፍ ጨሌ ነቀቹት፥ ኡፈተ ገት-ጀቤሰ
ኡፈቹት፥ ኬሰ በኡዳን ኦፍ ኩሉ ኡቱ
ህንተእን፥ ኡፈተ ቀጄላ ፈካቱ አከ ተኡት
ኡፈቹዳን ማል-ናን-ጂዱዳን፥ ኦፍ ቀቡዳ
ንስ ሀተኡ*! 10 ዱበርቶተ ዋቀዮፍ እንሰገ
ድነ ጂደኒፍ አከ ተኡትስ፥ ወንተ ጋሪ
ሀአርግሲሰን*። 11 ዱበርቲን አቦመሙ ሁን
ዱማን ገብ ጂቴ ሀበርቱ*። 12 ዱበርቲን
ገቢት ሀጅራቱ ነንጂደ መሌ፥ ሀበርሲፍቱ
ዲረረትስ አቦ ሀቀባቱ ህንጂዱ*፤ 13 አዳም
ዱራን ዱርሴ ቶልፈሜ ሄዋንሞ ኤርገሲ
ቶልፈምቴ*፤ 14 አዳም ህንሶሶበምኔ፥ ዱበ
ርትቲን ገሩ ሶሶበምቴ፥ ሴረ-ጨብስቱ
ታቴ*። 15 ሀተኡዩ መሌ፥ ዱበርትቲን
ሙጫ ደኡዳን እንፈይት፤ ወር ካንስ አመ
ንቲት፥ ጃለለት፥ ቁላኡማትስ ኦፍ ቀቡ
ዳን ዮ ጅራተን እንፈዩ*።

*8. ያቆ 1:6 *9. 1ጴጥ 3:3-5 *10. 5:10፤
ቲቶ 2:3-5 *11. 1ቆሮ 14:34-35
*12. ኤፌ 5:22፤ ኡመ 3:16
*13. ኡመ 1:27፤ 2:7፥21-22፤
1ቆሮ 11:8-9 *14. ኡመ 3:1-6፤
2ቆሮ 11:3 *15. 5:14፤ ቲቶ 2:4-5

ቦቆና 3
ወረ ወልዳ ክርስቲያና ኬሰት ጌጌስቱ ተአን

1 «ነምን እላልቱ[†1] ሆጂ ወልዳ ክርስቲያና
ተኡ ፌዱ፥ ሆጂ በኤሰ ሀወ» እን ጂዱ ዱቢ
አመነማደ*። 2 እላልቱን ሆጂ ወልዳ

ክርስቲያና፥ ዋን እቲን ጂደን ከን ህንቀብኔ፥
ነመ ሃደ መና ቶክቲ፥ ነመ ዱጋቲት አፍ
ህንገትኔ፥ ነመ አፍ ቀቡ፥ ነመ ኡልፍና፥
ነመ ኬሱሞተ ጃለቱ፥ ነመ ወረ ካን በርሲሱ
ደንደኡስ ተኡን እሰረ ጅረ*፤ 3ነመ ገራሚ፥
ነገ-ቀቤሰስ መሌ፥ ነመ መቻአ፥ ነመ ሎለ
ጃለቱስ ህንተእን! ነመ ሆሪ ጃለቱስ
ህንተእን! 4ነመ ወረ መነሳ በኤሰ ጎዴ
ቡልቹ፥ እጀሌሳስ ኡልፍነ ሁንዱማን
አበመሙፍ ከን ጉድሱ፥ ተኡን እሰረ ጅረ*፤
5ነምን አከ እት ወረ መነሳ ቡልቹ
ህንቢክኔሞ፥ አተምት ወልዳ ዋቀዮፍ ያዱ
ደንደአሬ? 6አፍ ጅጁዳን አፉፌሜ፥ ፍርዲ
እሰ ከናን ዱረ ሴጠነት ፈረደሜት አከ
ህንኩፍኔት፥ ነመ ድአ አመኔ ህንተእን!
7መቃንሳ በዴ ክዮ ሴጠና ኬሰት አከ
ህንኩፍኔት፥ ወረ አላ ብረት መቃ ጋሪ
ቀባቹን እሳፍ እንተእ*።

*1. ሆኤ 20፡28 *2. ቲቶ 1፡6-9፤ 2ጢሞ 2፡24 *4. 1ሳሙ 2፡12 *7. ቆሎ 4፡5፤ 1ቆሮ 5፡12-13፤ 2ቆሮ 8፡21

ወረ ወልዳ ክርስቲያና ኬሰት ገርጋርቶተ ተአን

8 [ዲያቆኖትን ወር ወልዳ ክርስቲያና
ኬሰት ገርጋርቶተ ተአንስ] አከሱመ ነሞተ
ኡልፍነ ነመራ ቀበን መሌ፥ ወረ አረበ
ለመ ዱበተን፥ ዱጋቲትስ ወረ ገድ አፍ
ዲሰን፥ ከራ ደልጋቲን ቡአ አርገቹ ወረ
ጃለተን ህንተእን*! 9ያደ ገራ ቁላአዳን
ዶክሳ አመንቲት ቀበመኒ ጅራቹን እሳኒፍ
እንተእ*። 10እሳን ዱራን ዱርሰኒ ቀረመኒ
እላለሙን እንተአፍ፤ እላለመኒ ኤርገ ዋ
እራ ደበሚ ሀሆጂተን። 11ገርጋርቶትን
ዱበርቶትንስ ወረ ኡልፍነ ነመራ ቀበን፥
ወረ ዱጋቲት አፍ ህንገትኔ፥ ዋን ሁንዱማ
ትስ አመነሞ ሀተአን መሌ፥ ወረ መቃ ነማ
በሌሰን ተኡን እረ ህንጅሩ*፤ 12ዲያቆኖ
ትን፥ አባ መና ሃደ መና ቶኮ ሀተአን!
እጀሌሳኒ፥ ወረ መነሳኒስ በኤሰ ጎደኒ ሀቡ
ልቾን*! 13ዲያቆኖትን፥ ወር በኤሰ ሆጂ
ተን አፊሳኒቲፍ እዶ ጋሪ፥ አመንቲ እሰ
ክርስቶስ ዬሱሲን አርገሙ ከነ ኬሰትስ፥
እጆ ጅብነ ጉዳ እንአርገቱ*።

*8. ሆኤ 6፡3፤ ፊሊ. 1፡1 *9. 1፡19፤ 3፡16፤ ሆኤ 24፡16 *11. 2፡9፤ ቲቶ 2፡3-5 *12. 3፡2-3 *13. ማቴ 25፡21

ዶክሳ አመንቲ እሰ ጉዳ

14 አን ደፌ ገረኬ አከን ዱፉ ነንአብ
ደደ፤ ገሩ ሀመስት ጎርሰ ከነ ሲፍ ጫፉ
ኮት፤ 15ተሪ ዮ አን ቱሬስ፥ ነምን ወረ
መነ ዋቀዮ ኬሰት አመለ አተሚ ቀባቹን
አከ እሳፍ ተኡ፥ አከ ቤክቱፍ ኩን ስገር
ጋረ፤ መን ኩንስ ወልዳ ዋቀዮ ጅራታ፥
እሰ ኡቱባፍ ዴምዴሞ ዱጋ ተኤደ*።

*15. ኤፌ 2፡19-22

16ነመ ዋቀዮ ተኡ ኬሰዩ ዶክሳን
ጉዳን አከ ጅሩ አመነማደ፤
ከናፍስ፥
«እን ፎን ኡፈቴ ሙልአቴረ፥
ሀፉርቾ ዱጋ ገልቼራፍ፥
ኤርገሞተ ዋቀዮት አርገሜረ፥
ሰበ ብየ ለፉ ኬሰት ለለበሜረ፥
ጉቱማ ብየ ለፉ ኬሰት
እት አመነሜረ፥
ኡልፍናን አል ፉደተሜረ»
ጀደሜ ህመሜረ*።

*16. ማር 16፡19፤ ዮሀ 1፡14፤ ሆኤ 1፡9-10፤ ሮማ 1፡3-4፤ 1ቆሮ 15፡5-9፤ ኤፌ 1፡20-22

ቦቃና 4

ከእ በርሲሶተ ሶብዱ፥ ዱራን ዱርሴ ህመሙሳ

1በረ ቦዴት ነሞትን ቶኮ ሀፉሮተ ወላ
ልቾሳፍ በርሲሰ ሀፉሮተ ሀሞታ ዱካ
ቡአኒ፥ አመንቲ ወንጌላራ አከ ገረ ገለን፥
ሀፉር ቁልቁሉን ኬሳ ባሌ እንዱበተ*።
2ወር ሶብዱን፥ አፍ-ህንአርግኔን፥ ያድን
ገራሳኒ ዲምናን ጉበሜ ምልክተ ሴጠና
ጎደቴ ኩን፥ ጆረ ከነ ወላልቾሰኒ ገረ ገል
ቾኒሩ*። 3እሳን ኩን፥ «ፉዱኒፍ ሄሩ
ሙን፥ ኛተ አከሲፍ አከሲ ኛቹን ዶዋደ»
ጂዱ፤ ዋቀዮ ገሩ፥ ኛተ አደዳ ከነ፥ ወር
አመነን፥ ወር ዱጋ ቤኩ ብረ ገአንስ፥
ገለታን ፉደተኒ አከ ኛተኒፍ ኡሜ*።
4ወንት ዋቀዮ ኡሜ ሁንድኑ ጋሪደ፥
ወንተ ገለታን ፉደተሙ ኬሰስ ህርሚን ህን
ጅሩ*። 5ዱቢን ዋቀዮ፥ ከደትንስ እሰ
እንቁሌሰ።

*1. 2ተሰ 2፡9-10፤ 2ጢሞ 3፡1፤ 2ጴጥ 3፡3፤ 1ዮሀ 2፡18፤ ይሁ ለ 18 *2. 2ጢሞ 3፡5 *3. ኡመ 9፡3፤ 1ቆሮ 7፡28፥36፥38፤ 10፡30-31፤ ቆሎ 2፡16፤ 20-23፤ 2ዮሀ ለ 1 *4. ኡመ 1፡31፤ ሆኤ 10፡15

†1 1ጢሞ 3፡1 «እላልቱ ወልዳ ክርስቲያና» ገረ «ኤጲስቆጶስ»።

ሆጁታ ክርስቶስ ዬሱስ እሰ በኤሰ

6 ኦቦሎትን ከነ አከ በረን ዮ ጎቴ፣ ክር
ስቶስ ዬሱሲፍ ሆጁታ እሰ በኤሰ እንታተ፤
ኦፌኬቲስ ዱቢ አመንቲት፣ በርሲሰ በኤሰ
እሰ ዱካ ቡቴ ሰነትስ ጉደቻ እንአዴ
ምተ*። 7መማክሰ ወንተ ቋልቋላአዳን
ሞርሙ እሰ ዱበርቶትን ዱሎመን መማከን
ህንፉደትን፤ ነመ ዋቀዮ ተኡዳፍ ኦፍ
ቆጲስ*! 8ነሙማ ፎኒ ጭምሱፍ ኦፍ ቆቆ
ጲሱን ወንተ ሙራሳፍ ነመ ገርጋረ፤ ነመ
ዋቀዮ ተኡዳፍ ኦፍ ቆቆጲሱን ገሩ፣ ወንተ
ባይኤዳፍ ነመ ገርጋረ፤ ጅሬኘ አማፍ፣
እሰ ዱፉፍስ አብዲን እሱመ ኬሰ ጅረ*።
9ዱብቾ አመነማደ፣ ጉቱማት ፉደተሙ
ንስ እንተአፍ*። 10ዋቀዮ ፈይሳ ነመ ሁን
ዱማት፣ አዱማንሞ ፈይሳ አመንቶታት፤
ኑእ አብዲኬኘ ዋቀዮ እሰ ጅራታረ ካአት
ኔረ፤ ከናፍስ ከነት እንደደብነ እንደማ
ነስ*።

*6. 2ጢሞ 2:15፤ 3:15 *7. 1:4፤ 6:20፤
2ጢሞ 2:16፥23፤ ቲቶ 1:14፤ 3:9
*8. 6:6፤ ማቴ 6:33፤ ፋር 37:4 *9. 1:15
*10. 2:3-4

11 ከነ ሁንዱማ እሳን አቦም፣ እሳን
በርሲሰስ! 12ዱቢ አፉን ኬሳ በኡን፣ አከ
ጅሬኛቲን፣ ጃለላን፣ አመንቲዳን፣ ኦፍ-
ቀቡዳንስ አመንቶታፍ ፈኬኘ ተእ! ነምን
ቶኮሌስ እጆሉማኬቲፍ ስህንቱፈትን*!
13ሀመ አን ዱፉትሞ፣ ጫፈተ ቋልቋላአ
ነሞታፍ ዱብሱት፣ ጎርሱት፣ በርሲሱትስ
ኦፍ ኬን! 14ሰገሌ ራጂ ዱበተሜን፣ ማን
ጉዶትን ሀርከሳኒ መታኬረ ካኡዳንስ፣ ኬና
ሀፉራ ሲፍ ኬነሜ ስኬሰ ጅሩ ሰነ ህንደገ
ትን*። 15ነሞትን ሁንድኑ እት ጉደቻ አዴ
ሙኬ አከ አርገንት፣ ኬና ከናን ሆጁዱ!
እትስ ኦፍ ገድ ዲስ! 16እት ኦፌኬ፣ በር
ሲሰኬስ ኤገዱ፣ እት ጀባዱ! አከስ ጎቹኬ
ቲን መታኬ፣ ወረ ስደገአንስ ገረ ፈይናት
እንጌስተ*።

*12. 1ቆሮ 16:11፤ ቲቶ 2:15፤
2ጢሞ 2:22 *14. 1:18፤ 5:22፤
2ጢሞ 1:6፤ ሆኤ 6:6፤ 8:17-18
*16. ሆኤ 20:28፤ ሮማ 11:14

ቦቆና 5

አከ እት አመንቶትን እላለሙን ተኡ

1ነመ ጃርሰ አከ አባት ጎርስ መሌ፣
ህንእፈትን! ነሞተ ገረ እጆሌ አከ ኦቦሎ
ታት እሳን ቀብ*! 2ዱበርቶተ ማንጎዶተ
አከ ሃዶታት፣ ወረ ገረ እጆሌስ ያደ ቋላአ
ዳን አከ ኦቦሌቶታት ጎርስ!

*1. ሌዎ 19:32

ወረ አባን መና እራ ዱኤፍ ጎቹን ከን ተኡ

3 ወረ አባን መና እራ ዱኤ፣ ዱጉማ
ንስ ገርጋርቱ ህንቀብኔት ኡልፍነ አርግ
ሲስ! 4እሼን አባን መና እራ ዱኤ እጆሌ
ዮኪስ አከኦ ዮ ቀባቴሞ፣ እጆሌን ሱን
ዱራን ዱርሰኒ ወንተ ከራ አመንቲሳኒ ማቲ
ኦፊሳኒፍ ጎቹን እሳንራ በርባደሙ ሀበረን፤
አከሱመስ ዱግደ ወረሳኒ ሀዴብሰኒፍ፣ እን
ኩን ዋቀዮ ዱረት ፉደተማደ*። 5እሼን
ዱጉማን አባን መና እራ ዱኤ፣ ነመ ገር
ጋሩ መሌ ሀፍቴ፣ አብዲሼ ዋቀዮረ ካአ
ቴት፣ ሀልከንስ ጉያስ ህመታፍ ከደተ እት
እንፉፍት*። 6እሼን አባን መና እራ ዱናን
ቀነኒት ኦፍ ገድ ዲፍቴ ገሩ፣ ፈያት
ኡቱመ ጅርቱዩ ዱቱደ*። 7ወረ ዋን እቲን
ጄደን ህንቀብኔ ተአኒ አከ አርገመኒፍ፣
ጎርሰ ከነ አከ ፉደተኒፍ እሳን በርሲስ!
8ነምን ቶኮ አከስት ፍረሳቲፍ፣ ጫላዱመ
ትሞ ወረ መነሳቲፍ ዮ ያዱ ደባቴ፣ እን
አመንትቾ ገኑሳት፣ ነመ ህንአመንን ጫላስ
ሀማቹሳት*።

*4. ማር 7:10-13 *5. ሉቃ 2:37
*6. ሙል 3:1 *8. 3:5፤ ማቴ 15:5-6

9 ዱበርቲን ተሬ ወረ አባን መና እራ
ዱአኒት ጫፈምቱ፣ በርሼ ወጋ ጃተማ ገድ
ህንተእን፤ ዱራንሞ ዱበርቲ አባ መና
ቶከቻ ከን ቱርቴ ሀታቱ። 10ሆጂ ጋሪ ሆጄ
ቹሼቲፍ፣ እጆሌ አከ ተኡት ጉድሱሼ
ቲፍ፣ ኬሱሞተ ስሙሼቲፍ፣ ወረ
ዋቀዮፍ ቋልቋላአኒፍ ሚለ ድቋሼቲፍ፣
ወረ ረከተን ገርጋሩሼቲፍ፣ ከራ ሁንዱ
ማስ ሆጂ ጋሪዳፍ ኦፍ ኬኑሼቲፍ፣ መቃ
ጋሪ ከን ቀብዱ ተኡን እሼረ ጅረ*።

*10. እብ 13:2፤ ዮሀ 13:14

11 ዱበርቶተ ገረ እጆሌ ወረ አባን መና
እራ ዱኤ ገሩ ተሬሳኒት ህንደበልን! ሀዊን
ፎኒ ዬሮ እት ጭሙ፣ እሰ ተከ ክርስቶ
ሲፍ ኦፍ ኬነኒ ሄሩሙ ዲሰንራ ዴብአኒ
ሄሩሙ እንከጄሉ። 12ከኩ ተከ እሳፍ ገለን
ጬብሱሳኒቲፍስ የክ እት እንሙረመ።
13ከነ መሌስ፣ ሆጂ መሌ ታኡ እንበሩ፣
መና መነስ እንለቡ፤ ሆጂ መሌ ታኡ

ዱዋስ ኡቱ ህንተእን፥ ጇቴ-ጇቴ እንባይ
እሱ፥ ድመ ነማ ኬሰስ እንልጡ፥ ወንተ
ዱበቿን እሳኒፍ ህንታኔስ እንዱበቱ*።
14ከናፍስ ዲን ሀማ ኑረት አከ ዱበቱፍ ከራ
አከ ህንኬንኔፍት፥ ዱበርቶትን አባን መና
እራ ዱአን ወር ገረ እጆሌ አከ ሄሩመን፥
እጆሌስ አከ ጎደተን፥ መነስ አከ ቀበን
ነንበርባደ*። 15ካንሞ ከኑማን ዱረዩ ሴጠነ
ዱካ ቡኡዳፍ ከራራ ጎረኒሩ። 16ዱበርቲን
አመንቴ ቶኮ ፍሮተ አባን መና እራ ዱአን
ዮ ቀባቴ፥ እሼን እሳን ሀገርጋርቱ! ወል
ዳን ክርስቲያናሞ ወረ አባን መና እራ
ዱአኒ፥ ዱጉመ ገርጋርስ ህንቀብኔ ሀገርጋ
ርቱ! በአን ወረ ከን ብራስ እት ህንደበለ
ምን*!

*13· 2ተሰ 3፡11፤ ፊኬ 10፡19 *14· 2፡15፤
1ቆሮ 7፡9፥39-40 *16· ሆኤ 6፡1

ወረ ጃርሶመኒፍ ጎቹን ከን ተኡ

17 ማንጉዶትን ወር በኤሰ ጎደኒ ሆጂ
ወልዳ ጌጌሰን፥ አዱማንሞ ወር ለለባፍ
በርሲሰት ደደበኒ ሆጄተን፥ ገቲ ደደቢሳኒ
ደቻ ለመ ኡልፍናን አርገቹን እሳኒፍ
እንተአ*። 18ጫፈትን ቁልቁላአን፥
«ቆትዮ ስርብሲሱረ ጅሩ አፉንሳ ህንህ
ድን!» እንጂደ፤ አከሱመስ፥ «ሆጄታን
ገቲ ደደቢሳ አርገቹን እንተአፍ» ከን ጂዱ
በርሲፈሜረ*። 19ዱገ-ባቱ ለመ ዮኪስ
ሰድእ ዮ ቀባቴ መሌ፥ ሀጼሰ ማንጉዶ ቶኮ
ረት ድአቴ ህንፉደትን*! 20ወረ ጩቡ
ሆጄተንሞ፥ ወር ሀፈን አከ ሶዳተንት፥
ሁንዱማ ዱረት እፈዱ*!

*17· ፊሊ 2፡29፤ 1ተሰ 5፡12-13
*18· ኬሰ 25፡4፤ 1ቆሮ 9፡9፤ ማቴ 10፡10፤
ሉቃ 10፡7 *19· ኬሰ 17፡6፤ 19፡15፤
ማቴ 18፡16፤ 2ቆሮ 13፡1 *20· ማቴ 18፡17፤
ገላ 2፡14

21 ሴረተ ከነ ወል ጫልችሱ መሌ፥
ነመ ቶኮስ ኡቱ ህንሎግን አከ ኤግዱፍ
ዋቀዮ ዱረት፥ ክርስቶስ ዩሱስ፥ ኤርገ
ሞተ ዋቀዮ ወረ ፎአመን ዱረትስ ከክሲሴ
ስት ደበርሱኮት*። 22ሀርከ መታ ነማረ
ካኡት ህንአሪፈትን፥ ጩቡ ነመ ብራትስ
ህንገልን! አት አፌኬ ቁላኡማት ኤገዱ*።

*21· 6፡13-14 *22· 3፡10፤ 2ቆሮ 6፡14

23 ስእች ሰበቢ ገራኬቲፍ ሰበቢ አማ-
አመ ደደቢን ስት ደገአሙፍስ ዳዲ ወይኒ
ጥኖ እት ደበሊ ዱግ መሌ፥ ብሻን ዱዋ
ህንዱግን!

24 ጩቡን ነመ ቶኮ ቶኮ፥ ዱረ በኬት
ሙልአቴ ገረ ፍርዲት እሰ ጌሰ፤ ጩቡን
ወረ ካኒ ገሩ ቦዴዳን እንሙልአተ።
25ሆጂን ጋሪንስ አከሱመ በኬት እንሙል
አተ፥ ዮ ሙልአታ ተኡ ደባቴስ ዶከቴ
ሀፉ ህንደንደኡ*። *25· ገላ 5፡22-23

ቦቆና 6

ወረ ገርቡማ ጀለ ጅረን ጎርሱሳ

1ወር ዋንጀ ገርቡማ ጀለ ጅረን
ዋቀዮ፥ በርሲፍንኬኘስ መቃ ገዴ አከ ህን
ጎደትኔት፥ ወረ እሳን ቡልቸን አከ ወረ
ኡልፍነ ሁንዱማ አርገቹን ተኡፍት ሀእላ
ለን*! 2አፊሳኒቲ ገርቡማ ጀለ ጅራተኒ
ወር እሳን ቡልቸን አመንቶተ ዮ ተአን፥
ለቹ አመንቲዳን ወሊፍ አቦሎተ፤ ሰበቢ
አቦሎተ ወሊፍ ተአኒፍሞ ወረ እሳን
ቡልቹ ከነ ህንቱፈትን፤ ወር እሳን ቡልቸ
ንሞ አመንቶተ፥ ከን ጃለተመንስ ተአኒ
ሆጂ ጋሪዳፍ ዋን አፍ ኬነኒፍ እቱመ ጫል
ችሰኒ ሀሆጄተን! ከነ በርሲስ፥ ጎርስስ*።

*1· ኤፌ 6፡5-6፤ ቲቶ 2፡9-10 *2· ፊሌ ለ 16

ዋኤ በርሲሰ ሶባ፥ ዋኤ በዳዱማ ዱጋስ ያደቹሱሳ

3 ነምን በርሲሰ ብራ በርሲሱ፥ ዱቢ
ጎፍታኬኛ ዩሱስ ክርስቶስ እሰ ስሪዳፍ በር
ሲሰ እቲን ነመ ዋቀዮ ተአኒ ወጅንስ ከን
ወሊ ህንገሌ ዮ ጅራቴ*፥ 4ነምን አከሲ
አፍ ቦኮክሱዳን አፍ አርጉ ደቤ፥ ሆማስ
ህንቤኩ፤ ያድንሳ ዋን እረት ዱኩብሰቴፍ
ወሊን ሞርከቹፍ ወል ድዱ ዲሱ ህንደን
ደኡ፤ ወሊን ሞርከቹፍ ወል ድዱ ኬሳሞ
ዌኖን፥ ቆጮሎን፥ መቃ በሌሱን፥ ሀማት
ነመ መሙን እንበአ*። 5ነሞትን ወር ቀል
ቢንሳኒ በዴ ወል አርሱንስ ከነ ኬሳ
እንዱፈ፤ እሳንሞ ዱጋን ዋን እራ ፉደተ
ሜፍ፥ ነመ ዋቀዮ ተኡን ዋን እቲን ቡአ
አርገተን እንሴኡ*።

*3· ገላ 1፡6-9፤ 2ጢሞ 1፡13 *4· 1፡4፥7፤
2ጢሞ 2፡14፤ ቲቶ 3፡10-11
*5· 2ጢሞ 3፡5፥7-8

6 ነመ ዋቀዮ ተኡን፥ ነመ ወንተ ቀቡን
አፍ ደንደኤ ጅራቱ ብረት ቡአ ጉዳ
ቀበ*። 7ኑእ ዋኑመ ቶኮሌ ፍድኔ ገረ ብየ
ለፉ ህንዱፍኔ፥ እሰ ኬሳስ ዋኑመ ቶኮሌ
ፉኔ በኡ ህንደንዴኙ*። 8ዋን እቲን ጅራ
ትኑ፥ ዋን ኬሰ ጅራትኑስ ቀባትናን

ኑገአ*። 9 ወር ሶሮሙ በርባደንሞ ቆረ
መት፥ ክዮት፥ ከጄላት፥ ጎዉማ እሳን
ሚዱ ባይኤ ኬሰትስ እንኩፉ፤ ከጄላወን
ኩንስ በሌፈሙፍ በዱ ኬሰ እሳን
እንቡሱ*። 10 ሆሪ ጃለቹን ሁንዴ ወንት
ሀማን ሁንድኑ እራ ለቱደ፤ ነሞትን ገር-
ቶኮ ያደሳኒ ሆሪ አርገቹረ ካአተኒ፥ አመን
ትቸራ በደኒሩ፥ ወራንሰ ባይኤዳንስ ኦፍ
ወራነኒሩ*።

*6. 4:8፤ ፊሊ 4:11-12፤ እብ 13:5
*7. ኢዮ 1:21፤ ለለ 5:15 *8. ፈኬ 30:8
*9. ማቴ 13:22፤ ፈኬ 28:20፥22፤
ሉቃ 12:20 *10. ማቴ 6:19፤ ሉቃ 12:15፤
ኤፌ 5:5

አዱማን እሰ ጎርሱሳ

11 አት ገሩ ያ ነመ ዋቀዮ፥ ከነ ሁንዱ
ማራ ፈጋዱ! ቀጄልናፍ፥ አከ ነመ ዋቀ
ዮት ጅራቹዳፍ፥ አመንቲዳፍ፥ ጃለላፍ፥
ኦብሳፍ፥ ገረ-ላፉማዳፍ ደመእ*! 12 ወል
ኣንሶ አመንቲ እሰ ጋሪ ሰነ ጀቤሲ ቀብ!
ጅሬኘ በረበራስ ሀርከኬ ኬሰ ገልፈዱ!
እሳፍ ዋመምቴ፥ ዱገ-ባቱ ባይኤ ዱረት
አመንቲኬ በኤሰ ጎቴ ቤክስፍቴተ*።
13 ፉለ ዋቀዮ እሰ ወንት ሁንድኑ አከ
ጅራቱ ጎዱ፥ ፉለ ክርስቶስ ዩሱስ እሰ
ጰንጦስ ጲላጦስ ዱረት አመንቲዳፍ በኤሰ
ጎዴ ዱጋ በኤ ዱረትስ ከነ ስት ነንኬነ*።
14 ሀመ ጋፈ ጎፍታንኬኘ ዩሱስ ክርስቶስ
ዴብኤ ሙልእነት ዱፉት፥ አጀጀ ከነ
በሌሳ መሌ ዋን ጄቻ ኡቱ ስረት ህንአርገ
ምን ኤግ*! 15 ዋቀዮ እን ኤብፈማን፥ ኮጳሳ
ዋን ሁንዱማ ገረራ ጅሩ፥ ወረ ሞቶተ
ተአንረት እን ሞቲ ተኤ፥ ወረ ጎፍቶተ
ተአንረት እን ጎፍታ ተኤ፥ ዩሮ እሳፍ
ተኡት ክርስቶስ ሙልእነት ዱፉሳ እንአር
ግሲሰ*። 16 ዋቀዮ ዱዋቱ ህንዱኡ፥ እን
እፈ ሆምትኑ እት ድኣቹ ህንደንዴኜ ኬሰ
እንጅራተ፤ ነምን ተካ እሰ ህንአርግኔ፥
እሰ አርጉስ ህንደንደኡ፤ እሳፍ ኡልፍኒፍ
ኣንጎን በረበራ ሀተኡ! አሜን*።

*11. 2ጢሞ 2:22 *12. 1:18፤ 2ጢሞ 4:7-8፤
ፊሊ 3:12-14፤ 1ቆሮ 9:25-26፤ እብ 12:1
*13. ማቴ 27:11፤ ዮሀ 18:36-37
*14. 1ተሰ 3:13 *15. ሙል 17:14፤ 19:16፤
ኬሰ 10:17 *16. ዮሀ 5:26፤ በኡ 33:20

17 ወር አመ ብየ ለፋ ከነት ሶሬሶተ
ተአን ዋን ጉዳ አከ ኦፍ ህንሴኔ፥ አብዲሳ
ኒስ ሶሩመ እሰ ህንአመንሲፍኔረ አከ ህንካ
አትኔ እሳን ሁበቺስ! አብዲሳኒ ዋቀዮ እሰ
ዋን ሁንዱማ አከ እቲን ድመ ባኑፍ ባይ
እሴ ኑፍ ኬኑረ ሀካአተን*! 18 ወንተ ጋሪ
ተኤ ሀሆጄተን፥ ሶሩምንሳኒ ሆጂ ጋሪ እሰ
እሳን ሆጄተን ሀተኡ! ሀአርጀመን፥ እሰ
ቀበን ወረ ካኒንስ ሀገአን*! 19 ከናን በዳ
ዱማ ወልት ቀበተኒ ጅሬኘ ዱጋ ሀርከሳኒ
ኬሰ ገልፈቹዳፍ በረ ዱፉፍ እጃርሰ ጅሬኘ
ሰናፍ ሁንዴ ጋሪ እንካአቱ*።

*17. ኢዮ 31:24፤ ፋር 62:10፤
ማቴ 6:19-21፤ ማር 10:23-25፤
ሉቃ 12:15-21፤ ያቆ 1:10 *18. እብ 13:16
*19. ማቴ 6:20፤ ሉቃ 16:9

20 ያ ጢሞቴዎስ፥ ወንተ ሀደራ ስት
ኬነሜ ጀቤሲ ኤግ! ዱቢ ምዳን ህንቀብኔ
እሰ ወንተ ቁልቁላኣዳን ሞርሙራ፥ ወንተ
ሶባ እሰ «ቤኩምሰ» ጄደሜ ዱጋዳን ሞር
ሙራስ ፈጋዱ*! 21 ነሞትን ገር ቶኮ «ቤኩ
ምሰ» እሰ ጄደሜ ከነ «አርገትኔረ» ጄደኒ
እንህሙ፥ እሳን ገሩ እሰ ከራ አመንቲ አኬ
ከተን ደበኒሩ።

አያን ዋቀዮ እስኒ ወጅን
ሀተኡ*።

*20. 4:7፤ 2ጢሞ 1:14፤ 2:14፥16
*21. 1:6፥19፤ 2ጢሞ 2:18

ገረ ጢሞቴዎስት ኤርጌ፥

እሰ ለመፋ

ቦቆና 1

ነጋ

1 አን ጳዉሎስ ጃለለ ዋቀዮቲን ኤርገማ
ክርስቶስ ዬሱስ ተኤ፥ አከ አብዲ ጅሬኘ
እሰ ከራ ክርስቶስ ዬሱስ አርገሙት ከነ
ጫፉኮት*፤

2 ሀገኡ ገረ ጢሞቴዎስ እልመኮ እሰ
ጃለተማ!
ዋቀዮ አባን፥ ክርስቶስ ዬሱስ ጎፍታንኬ
ኘስ አያነ፥ አራረ፥ ነጋስ ሲፍ ሀኬኑ*!
*1. 1ጢሞ 1:1፤ 1ዮሀ 2:25 *2. ሆኤ 16:1፤
1ጢሞ 1:2

ዋቀዮን ገለቴፈቴ ጀጀቤሱሳ

3 ዋቀዮን፥ እሰ አን አኩመ አቦተኮቲ
ያደ ገራ ቁልቁላአዳን ሆጂዱፍ፥ ነንገለቴ
ፈደ፤ ከደተኮ ሀልከኒፍ ጉያ ኬሰት ዬሮ
ሁንዱማ ስንያደደ*። 4እምማንኬ ዬሮን
ያደዱሞ፥ ስአርጌ ገራ ጉቱዳን አከን ገመ
ዱፍ ስንያደ*። 5አመንቲንኬ ገራ ቁልቁሉ
ዳን ተኡንሳ አነት ያደተመ፤ አመንቲን
እን ዱር አኮኬ ሎእስ፥ ሃደኬ ኤዉኒቂ
ኬሰስ ቱሬ ሱን፥ ስኬሰስ አከ ጅሩ ነንአ
መነ*። 6ከናፍስ ኬና ዋቀዮ እሰ ዬሮ አን
ሀርከኮ መታኬረ ካኤ ሲፍ ኬነሜ፥ ሃሬስቴ
አከ እብዳት አከ ቀብሲፍቱ ስንያደቺሰ*።
7ዋቀዮ ሀፋረ ሁምና ከን ጃለላፍ፥ ከን
ኦፍ ቀቡ መሌ፥ ሀፋረ እጀ-ላፍና ኑፍ ሀን
ላትኔ*።
*3. ሆኤ 23:1፤ 24:16፤ ፊሊ 1:3-4፤ 3:5
*4. 4:9፥21 *5. ሆኤ 16:1-3
*6. 1ጢሞ 4:14 *7. ሮማ 8:15

8 ኤጋ አከ ዋቀዮ ሁምነ ሲፍ ኬኔት፥ ወን
ጌላፍ ረከቹ ኬሳ ቆደ ቀባዱ መሌ፥ ጎፍታኬ
ኛፍ ዱጋ በኡ፥ ዋኤኮ እሰ አን ሰበቢ
ክርስቶሲፍ ጀዴ ሀደሜስ ሀንዬለእን*!
9ዋቀዮ ኑፈይሴ፥ እሳፍ አከ ቁልቁሎፍኑፍ
ኑዋሜ፤ ኑዋሙንሳስ አከ አኬከሳቲፍ አከ አያ
ነሳ እሰ ዱሪ ዱሪ ጀልቀቤ ከራ ክርስቶስ
ዬሱስ ኑፍ ኬኔት መሌ፥ አከ ሆጂኬኛት
ምት*። 10አመ ገሩ አያንሳ ዱፈ ፈይሳኬኛ
ክርስቶስ ዬሱሲን ኑት ሙልእፈሜረ፤ እን
ሁምነ ዱአ ጩብሴ፥ ጅሬኘ፥ በዲሰ ኦሉስ
ከራ ወንጌላ እፈት ባሴ*።
*8. 2:3፤ ሮማ 1:16 *9. ቲቶ 3:5፤
ኤፌ 1:4፥11 *10. ሮማ 16:25-26፤
1ቆሮ 15:55-57፤ ቲቶ 2:11፤ እብ 2:14

11 አን ወንጌለ ከናፍ ለለባ፥ ኤርገማፍ
በርሲሳ ተኤን ጅረ*። 12ከናፈን አመ እት
ድጳቻ ጅረ፤ አን ገሩ ኤኙት አከን አመኔ
ዋነን ቤኩፍ ሀንዬለኡ፤ አከሱመስ እን
ወንተ ሀደራ አነት ኬነሜ ከነ፥ ሀመ ጉያ
ሰናት ኤጉ አከ ደንደኡ ነንአመነደ*።
13ዱቢ ስሪ እሰ አነራ ደጌሴ ሰነ ጌጌሳ
ጎደዱ ዱካ ቡእ! አመንቲፍ ጃለለ ከራ
ክርስቶስ ዬሱስ አርገሙት ቀበሚ ጌጌ
ፈም*! 14ወንተ ጋሪ ሀደራ ስት ኬነሜ ሰነ
ሀፋረ ቁልቁሉ እሰ ኑኬሰ ጅራቱን ኤግ*!
*11. 1ጢሞ 2:7 *12. 2:19 *13. 1ጢሞ 6:3፤
ቲቶ 2:1 *14. 1ጢሞ 6:20

15 አኩመ አት ቤክቱ፥ ወር ኩታ ብየ
አስያ ኬሳ ሁንድኑ አነራ ገረ ገለኒሩ፤ ፊጌ
ሎሲፍ ሄርሞጌኔስስ እሳን ኬሰ ጅሩ*።
16ኦኔሲፎሮስ ገሩ ዴዴብኤ ያደኮ ሃሬ
ሴረ፤ ጎፍታን ወረ መነሳቲፍ አራረ
ሀኬኑ! እን ዋነን ሀደሜፍ አነት ዴዴብኡ
ሀንዬላኔ*፤ 17አኩመ መንደረ ሮማ ገኤን
ድሜ አነ በርባዴ፥ ነአርገቴሰ*። 18ጉያ
ሰነት ጎፍትቸ ብራ አራረ አርገቹንሳ ጃለለ
ጎፍታ ሀተኡ! ኤፌሶንትስ ሀመም አከ እን
አናፍ ኤርገሜ፥ አትዬ በኤሰ ጎቴ
እንቤክተ*።
*15. 4:10፥16 *16. 4:19 *17. ሆኤ 28:30
*18. ማቴ 5:7

ቦቆና 2

ሆጂት አከ ጀባቱ ጎርሱሳ

1 አትሞ እልመኮ! አያነ እሰ ክርስቶስ
ዬሱስ ኑፍ ኬኑት ጀባዱ*! 2ዱገ-ባቶተ
ባይኤ ዱረት ዋን አነራ ደጌሴ፥ ነሞተ
አመነሞ ወረ ካን በርሲሱፍስ ተአንት
ሀደራ ኬን*! *1. ኤፌ 6:10 *2. 1:13
3 አከ ሎልቱ ክርስቶስ ዬሱስት ድጽነ ሰነ
ኬሳ ቆደ ቀባዱ*! 4ነምን ሎልቱ ተኤ ሎላ
ጅሩ፥ እሰ ሎልቱ ጎዴ እሰ ቀጨረቴ ሰነ
ገመድቺሱዳፍ፥ ቡኬዳን ዋ አርገቹዳፍ ሆጂ

ወረ ካንት ልጡ እንዲሰ*። 5ነምን ዶርጎሜት
ጅሩ አከ ሴረሳቲት ዮ ዶርጎሜ መሌ፥ ጎንፎ
ሞእቻ ህንአርገቱ*። 6ቆቱን ሆጂሳት ደደቡ
ዱራን ዱርሴ እጀ ምዳንሳቲራ ኛቹን
እንተአፍ*። 7ወንተ አን ዱበዱ ከነስ እት
ያድ፥ ጎፍታን ዋን ሁንዱማፍ ሁበትና ሲፍ
እንኬኘ*።
*3. 1:8፤ 4:5፤ 1ጢሞ 6:12
*4. 1ቆሮ 9:24-27 *5. 4:8
*6. 1ቆሮ 9:7፥10 *7. ፊኬ 2:6

8 ዬሱስ ክርስቶስን እሰ ወረ ዱአን ኬሳ
ካፈሜ፥ እሰ ሰኘ ዳዊት ኬሳ ደለቴ፥ አከ
አን ወንጌለኮ ኬሰት ለለቤት ያደዱ*!
9ሰበቢ ወንጌለ እሰ አን ለለቤ ከናፍ፥
አኩመ ነመ ሀማ ጎዴት ህደሜ ድጳቻን
ጅረ፤ ዱቢን ዋቀዮ ገሩ ህንህደሙ*።
10ከናፍስ፥ ወር ፎአመን ፈይነ እሰ ከራ
ክርስቶስ ዬሱስ ዱፉ ኡልፍነ በረበራ
ወጅን አከ አርገተንት፥ እሳኒፍ ጂዴ ዋን
ሁንዱማ ኦብሳን ነንባደ*።
*8. ሮማ 1:3፤ 1ቆሮ 15:4፥20 *9. 1:8፥12፤
ሆኤ 28:30-31፤ ፊሊ 1:12-14፤ 2:17
*10. ቆሎ 1:24

11ዱብች አመነማደ፤ እንስ፥
«ክርስቶሲ ወጅን ዱኔረ
ዮ ተኤ፥
እሳ ወጅንሞ እንጅራትነ*፤
12ኦብሳን ዮ ደንዴኘ፥
እሳ ወጅንሞ እንሞነ፤
ዮ ኑእ እሰ ገንኔ፥
እንሰሞ ኑገኑፍ ጅረ*፤
13ዮ ኑእ አመነሞ ተኡ ደባኔ፥
እን ኦፊሳ ገኑ ዋን ህንደንዴኘፍ፥
እን አኩመ አመነማ ተኤት እንሀፈ»
እንጂደ*።
*11. ሮማ 6:5፥8፤ 2ቆሮ 4:11 *12. 8:17፤
ማቴ 10:33፤ ሉቃ 12:9 *13. ለኮ 23:19፤
ሮማ 3:2-3፤ ቲቶ 1:2

ሆጄታ ሆጂንሳ ፉደተሙፍ አከ እን ተኡፍ ጎርሱሳ

14 ወል ድዱን ነሞታ ወረ ደገአን ዲገ
መሌ፥ ዋን ቶኮፍ ዋኤ አከ ህንባፍኔ እሳን
ያደቺስ! ዋቀዮ ዱረትስ እሳንት ዱጋ በእ*!
15አት አከ ሆጄታ ቆረሜ ፉደተሜ፥ ዋን እት
ዬለኡ ህንቀብኔት፥ አከ ነመ ዱብቾ እሰ ዱጋ
ዳን ቀጄልቶት ሆጄቱት፥ ዋቀዮ ዱረ አፍ
ዳበቿሱዳፍ ደመእ*! 16ዱቢ ምዳን ህንቀብኔ
እሰ ወንተ ቁልቁላአዳን ሞርሙራ ፈጋዱ!
እን እቱመ ጫልችሴ ነመ ዋቀዮ ተኡራ ነመ
ፈጌሰ*። 17ዱቢን አከሲ አከ መዳ ፎን ኛቴ
በልአቻ አዴሙት፤ ሂሜኔዎሲፍ ፊሌጦስ
ወረ ዱቢ አከሲ ዱበተን ኬሰ ጅሩ*። 18እሳን
ኩን «ዱአ ከኡን ከናን ዱረ ተኤረ» ጂቹዳን
ዱጋራ ካተኒሩ፤ አመንቲ ወረ ካኒስ ገረ ገል
ቾኒሩ*። 19ሀተኡዩ መሌ፥ ሁንዴን ዋቀዮ
ካኤ ጀባቴ እንዳበተ፤ መለቶ፥ «ጎፍትች ወረ
ከንሳቲ እንቤከ!» ከነ መሌስ፥ «ነምን ጎፍ
ትቸ መቃ ደአቱ ጀልእነራ ሀዴብኡ!»
ጂዱስ እንቀባተ*።
*14. 1ጢሞ 6:4-5፤ ቲቶ 3:9
*15. 1ጢሞ 4:6፤ ቲቶ 2:7-8
*16. 1ጢሞ 4:7፤ 6:20 *17. 3:13፤
1ጢሞ 1:20 *18. 1ቆሮ 15:23
*19. ለኮ 16:5፤ ማቴ 7:22-23፤
ዮሀ 10:14፥27

20 መነ ጉዳ ቶኮ ኬሰ ቆዳ ወርቁራ
ዮኪስ ሜቲራ ቶልፈሜ ዱዋ ኡቱ ህንተ
እን፥ ቆዳን ሙከራ ዮኪስ ሱጼራ ቶልፈ
ሜስ ጅረ፤ ካን ቆዳ ሆጂ ኡልፍና እት
ሆጄተኒደ፥ ካንሞ ቆዳ ሆጂ ሰልጵና እት
ሆጄተኒደ*። 21አመስ ነምን ወረ ወንተ
ሰልጵና ሆጄተንራ ዮ አፍ ቁሌሴ፥ ቆዳ
ኡልፍና እንተአ፤ አከስትስ ቆዳ አዳን
በኤ፥ ጎፍታሳቲፍ ዋኤ ባሱ፥ ሆጂ ጋሪ
ሁንዱማፍስ ቆጳአ እንተአ*።
*20. ሮማ 9:21 *21. 3:17፤ 2ቆሮ 6:17-18

22 አትሞ ከጄላ ዬሮ ደርገጉማት ሆማቱራ
በቀዱ፥ ወረ ገራ ቁላአዳን መቃ ጎፍታ ዋመ
ተኒ ወጅን ቀጄልነ፥ አመንቲ፥ ጃለለ፥ ነጋ
ዱካስ ቡእ*! 23ቆጮሎ አከ ካሰን ዋን ቤክ
ቱፍ፥ ሞርኪ ጎዉማ እሰ ቶረ ህንቀብኔትስ
ህንልጥን*! 24ሆጄታን ጎፍትቻ ነመ ሁንዱ
ማት ጋሩማ አርግሲሱን፥ ነሞተ በርሲሱ ደን
ደኡን፥ ዋን ሀማ ኦብሳን ነማፍ ደንደኡን
እሳፍ እንተአ መሌ፥ ነመ ቆጮሉን እሳፍ
ህንተኡ*። 25እን ወረ እቲን ሞርመን ሀፉረ
ገረ-ላፍናቲን ጎርሴ ገረ ጋሪት ዴብሱን
እንተአፍ፤ እሳን ዱጋ ቤኩ ብረ ገኡዳፍ ያደ
ገራሳኒ አከ ጌደረተኒፍ ዋቀዮ ከራ እንኬናፍ
ተአ*። 26ዮስ እሳን ቀልቢ ጎደተኒ፥ ሴጠነ
እሰ ጃለለሳ አከ ጎደኒፍ ክዮሳት እሳን ገልቼ
ሀርካ እንበኡ*።
*22. 1ጢሞ 6:11፤ ማቴ 5:8 *23. 2:14፥16፤
1ጢሞ 4:7 *24. ቲቶ 1:7፥9፤ 3:1-2፤
ማቴ 5:39-41 *25. 1ተሰ 5:14፤ 1ጢሞ 2:4
*26. ሉቃ 22:31-32

ቦቆና 3

ዋን ጉዮተ ገረ ዱማት ተኡፍ ጅሩ

1 ጉዮተ ገረ ዱማት ዩሮን ሶዳችሳን አከ
ዱፉ ሁበዱ*! 2 ነሞትን ወረ አፍቶ፥ ሰሰ
ቶተ፥ አፍ-ጀጀ፥ አፉፈሞ፥ አረብስቱ
ወን፥ ወረ አቦተሳኒፍ ሃዶተሳኒፍ
ህንአቦመምኔ፥ ገለተ-ህንቀብኔ፥ ወረ
ወንተ ቁልቁላአዳን ሞርመን እንተኡ*።
3 ወረ ጃለለ አፍ ኬሳ ህንቀብኔ፥ ወረ
አራረ ህንጃለትኔ፥ ወረ መቃ ነማ በሌ
ሰን፥ ወረ አፍ-ህንቀብኔ፥ ወረ ነመት ህን
መደቅኔ፥ ወረ ዋን ጋሪ ጅበን፥ 4 ወረ
ደበርሰኒ ነመ ኬነን፥ ወረ ኤገትና ህንቀ
ብኔ፥ ወረ አፍ አርጉ ደቡዳን አፍ ቦኮክ
ሰን፥ ዋቀዮን ጃለቹ ጫላ፥ ወረ ዋን እሳን
ገመድቺሱ ጃለተን ተኡፍ ጅሩ*። 5 አከ
በኬዳን ሙልአቱት ነመ ዋቀዮ እንፈካቱ፥
ሁምነ እሰ ነመ አከሲ ኬሰ ጅሩ ገሩ
እንገኑ፤ ወረ አከሲ እራ ፈጋዱ*!

*1. 1ጢሞ 4:1-2 *2. ሮማ 1:29-32
*4. ፊሊ 3:19 *5. ቲቶ 1:16፤ ማቴ 7:15

6 እሳን ኬሳ ካን መነ ነማ ልጠኒ ዱበር
ቶተ ደደቦ ወረ ጩቡን እረ ቱለሜ፥ ከጀላ
ገራገራቲን አሲፍ አች አፈመን እንወላል
ችሉ*። 7 ዱበርቶትን ኩን ዩሮ ሁንዱማ
እንበሩ፤ ገሩ ዱጋ ቤኩ ብረ ገኡ መቱማ
ህንደንደአን። 8 አኩመ ያኔሲፍ ያምብ
ሬሰ፥ ሙሴዳን ሞርመን፥ ጀሬን ሰሙን
ሳኒ በዴ፥ ከራ አመንቲሳኒ ቆረመኒ
ህንእላለምን ኩንሰ አከሱመ ዱጋዳን
እንሞርሙ*። 9 ገሩ አኩመ ጎዉማን ጀሬን
ሰነ ለማኒ እረት ቤከሜ፥ ከን እሳን ከናሰ
ነመ ሁንዱማ ብረት ቤከሙፍ ዋን
ጅሩፍ፥ ፈጎ ህንገአን*።

*6. 2ጴጥ 2:14 *8. በኡ 7:11፥22፤
ሆኤ 13:8-10፤ 1ጢሞ 6:5 *9. በኡ 7:12፤
8:18

ጎርሰ ዩሮ ረከና ከናፍ ተኡ

10 አመሰ አት በርሲሰኮ፥ አመለኮ፥
አኬከ ጅሬኝኮ፥ አመንቲኮ፥ ኦብሳን ደን
ደኡኮ፥ ጃለለኮ፥ ዋነን ቀቤት ጭሙኮ
ጩቀፍቴተ፤ 11 አርአተሙኮ፥ ድጳቹኮሰ
ወረ አንጦኪያት፥ ኢቆኒዮምት፥ ሊስጥ
ራት አነረ ገአን ያዳን ቀብዴተ፤ አርአ
ተሙ አተሚን ደንደኤሰ! ከነ ሁንዱማ
ኬሳሞ ጎፍታን ነአልቼ*። 12 አከሱመ ከራ
ክርስቶስ ዩሱስ ነመ ዋቀዮ ተኤ ጅራቹ
ከን ሀዉ ሁንድኑ አርአተሙፍ ጅረ*።
13 ነሞትን ሀሞትን፥ ወር እጀ ነማ ጎዎምሰ
ንሰ እሰ ገዴራ ገረ እሰ ጫላ ገዴት ገድ
እንአዴሙ፤ ነሞተ እንወላልችሉ አፊሳኒ
ቲሰ እንወላልችፈሙ*።

*11. ሆኤ 13:14-52፤ 14:1-7፥8-20፤
ፋር 34:19 *12. ማቴ 5:11፤ 10:17-25፤
16:24፤ ሆኤ 14:22 *13. 1ጢሞ 4:1

14 አት ገሩ እሰ በርሲፈምቴ፥ ጭምሰ
ቴሰ እት አመንቴ ሰነ ኤኙፈአራ አከ በርቴ
ዋን ቤከቱፍ፥ እሰት ቀበሚ ጅራዱ*!
15 ሙጩማኬቲ ጀልቀብዴ ጫፈተ ቁልቁ
ላአ እሰ ክርስቶስ ዩሱስት አመኑዳን አከ
ፈይቱት ኦጉማ ሲፍ ኬኑ ደንደኡ፥ አከ
በርቴ እንቤከተ*። 16 ጫፈትን ቁልቁላአን
ሁንድኑ ጊጊሳ ሀፉረ ዋቀዮቲን ጫፈሜ፥
በርሲሱፍ፥ በሌሳ ሁበቺሱፍ፥ ቀጀል
ቹፍ፥ ቀጀሉማትሰ ሌጅሱዳፍ ድመ
እንባሰ*። 17 ነምን ዋቀዮ ዋ ጎቹፍ ከን ደን
ደኤ፥ ሆጂ ጋሪ ሁንዱማፍሰ ከን ቆጳኤ
አከ ተኡ እንጎደ*።

*14. 1:12-13፤ 2:2 *15. 1:5፤ ዮሀ 5:39
*16. 2ጴጥ 1:19-21 *17. 2:21፤ 1ጢሞ 6:11

ቦቆና 4

ለለበ ወንጌላ አከ ጭምሱፍ ጎርሱሳ

1 ዋቀዮ ዱረት፥ ክርስቶስ ዩሱስ እሰ
ወረ ጅረኒፍ ወረ ዱአንት ፈረዱፍ ጅሩ
ዱረትሰ፥ መቃ እሰ ዴብኤ ሙልአቴ፥
ሞቱማሳሰ አርግሲሱ ሰናን ጭምሴ ስንጎ
ርሰ*። 2 ዱብቾ ለለብ፥ «ኩን ዩሮደ፥ ኩን
ዩሮ ምት» ኡቱ ህንጅድን ቆጳኢ አር
ገም! ነመ በሌሳሳ ሁበቺሰ፥ እፈዱ!
ኦብሰ ሁንዱማን ጎርሰ በርሲሰሰ*። 3 በር
እት ነሞትን በርሲሰ ሰሪ ፉደቹ ጅበን
ዱፉፍ ጅረ፤ በረ ሰነሰ አከ ሀወሳኒት፥
በርሲሶተ ወንተ ጉረሳኒት ቶሉ እሳን በርሲ
ሰን ወልት እንሰሳበቱ*። 4 እሳን ዱቢ ዱጋ
ደገኡራ ገረ ገለኒ፥ ገረ መማከሰ አመን
ቲት እንጎሩ*። 5 አት ገሩ ዋን ሁንዱማት
ገረ እት ጎርቱ ቤክ! ድጵነ ኦብሳን ባዱ!
ሆጂ ለለባን ወንጌላ ሆጂቹን ተኡፍ
ሆጂዱ፥ ሆጂ እት ኤርገምቴ ጉቱማት
ራወዱ*!

*1. 1ጢሞ 6:13፤ ሆኤ 10:42፤
ሮማ 14:9-10፤ 1ጴጥ 4:5
*2. ሆኤ 20:20-31፤ 1ጢሞ 4:13
*3. 1ጢሞ 4:1 *4. ቲቶ 1:14፤ 1ጢሞ 4:7
*5. 2:3

6 ዬሮን ዲግንኮ አከ ድባዩት ድባፈ
ተሙ ድአቴረ! ዬሮን እት አን ጅሬኘ
ከነቲ ሂከሙስ ገኤረ* ። 7 ወልአንሶ እሰ ጋሪ
ሰነስ ዳበዴ ቀቤረ፤ ዶርጎሜኮስ ራወዴረ፣
አመንቲስ ኤጌረ* ። 8 ከና አችስ ጎንፎን
ቀጂሉማ አናፍ ካአሜ ጅረ፤ ጎፍትች
አባን ፍርዲ እን ቀጂላን ጉያ ሰነት ጎንፍቸ
አናፍ እንኬነ፤ አነ ዱዋፍ ኡቱ ህንተእን፣
ወረ ዴብኤ ሙልእነት ዱፉሳ ጃለተን ሁን
ዱማፍስ እንኬነ* ።

*6. ፊሊ 2:17 *7. 1ጢሞ 6:12፤ ሆኤ 20:24
*8. 2:5፤ 1ቆሮ 9:25፤ ያቆ 1:12፤
1ጴጥ 5:4፤ ሙል 2:10

ኦፊሳቲ አተምት አከ ጅሩ ህሙሳ

9 አሪቲዳን ገረኮ ዱፉፍ ደመእ! 10 ዴማስ
ብየ ለፋ ከነ ጃለቴ፣ አነ ቡሴ መንደረ ተሰሎ
ኒቄ ደቄ፤ ክሬስቄስ ብየ ገላትያ፣ ቲቶስስሞ
ብየ ዳልማትያ ደቄ* ። 11 ሉቃስ ዱዋቱ ነብረ
ጅረ፤ ዬሮ ዱፍቱ፣ ማርቆስን ኦፍ ዱካ ፍዲ
ኮቱ! እን አናፍ ኤርገሙዳን ዋኤ አናፍ
እንባሰ* ። 12 ጢኪቆስንሞ መንደረ ኤፌሶንት
ኤርጌረ* ። 13 ዮሙ ዱፍቱ ዋሮ አን ካርጶስ
ብረት ጥሮአስት ዲሴ፣ መጫፎተስ አዱማ
ንሞ መራ ጫፈቶተ ጎጋ ዱገማ አናፍ ፍድ ።
14 እስክንድር እን ስቢለ ቱሙ ባይእሴ ሀማ
አነረት ሆጄቴ፤ ጎፍትች አከ ሆጂሳቲት እሳፍ
እንዴብሰ*! 15 እን ጀቤሴ ዱቢኬኛን ዋን ሞር
ሜፍ፣ አትስ እሰቲ ኦፍ ኤገዱ!

*10. 4:21፤ 1:4፤ ቆሎ 4:14፤ ፊሌ ለ 24፤
2ቆሮ 8:23፤ ገላ 2:3፤ ቲቶ 1:4
*11. ሆኤ 12:12፣25፤ 13:13፤ 15:37-39፤
ቆሎ 4:10፣14፤ ፊሌ ለ 24 *12. ሆኤ 20:4፤
ኤፌ 6:21-22፤ ቆሎ 4:7-8
*14. 1ጢሞ 1:20፤ ሮማ 2:6፤
2ቆሮ 11:15፤ ፋር 62:12

16 ጋፈ አን ዱረ ያኢ ዱረት ድአዴ
ፈልመዴ፣ ሁንዱምቱ ነቡሰን መሌ፣
ነምን ነቡኬ ዳበቴ ቶኮሌ ህንአርገምኔ፤
ጎፍታን ከነ እሳንት ህንለካእን* ። 17 ገሩ ወን
ጌል ከራኮ ጉቱማት አከ ለለበሙፍ፣ ወር
ሰበ ዋቀዮ ህንተእንስ አከ እሰ ደገአኒፍ
ጎፍትች ነቡኬ ዳበቴ ነጀቤሴ፤ አፋን ሌን
ጫስ ነአልቼ* ። 18 ጎፍታን ሀማ አነረት
ሆጄተሙ ሁንዱማራ ነአልቸ፤ ነፈይሴ
ሞቱማሳ እሰ ዋቀራት ነጌሰ፤ እሳፍ በሩመ
በራን ገለትን ሀተኡ! አሜን* ።

*16. 1:15፤ ማር 14:50 *17. ሆኤ 9:15፤
23:11፤ 27:23 *18. 3:11

ገረ ዱማት ነጋ ዳሙሳ

19 ጵሪስቂላፍ አቂላት፣ ወረ መነ ኦኔ
ሲፎሮስትስ ነጋኮ አናፍ ህም*! 20 ኤራስ
ጦስ ቆሮንቶስት ሀፌ፤ ጥሮፊሞስሞ
ዱኩብሰትናን አን መንደረ ሚሌጦስት እሰ
ዲሴ* ። 21 ኡቱ ገን ህንልጥን ዱፉዳፍ
ደመእ! ዩቡሎስ፣ ጱዴንስ፣ ሊኖስ፣ ክላ
ዉዲያን፣ ኦቦሎትን ሁንድኑ ነጋ ሲፍ
ኤርጉ ።

22 ጎፍታን ሀፉረኬ ወጅን ሀተኡ!
አያን ዋቀዮ ሁንዱመኬሰኒ
ወጅን ሀጅራቱ*!

*19. 1:16-17፤ ሆኤ 18:2፤ ሮማ 16:3
*20. ሆኤ 19:22፤ 20:4፣15፤ 21:29፤
ሮማ 16:23 *22. ገላ 6:18

ገረ ቲቶስት ኤርጌ

ቦቆና 1

ነጋ

1 አን ጻዉሎስ አመንቲፍ ዱጋ ቤኩ
ወረ ዋቀዮፍ ፎአመኒ፣ አከ ነሞተ ዋቀዮፍ
ተኡት ደመቅሱዳፍ፣ ሆጇታ ዋቀዮፍ ኤር
ገማ ዬሱስ ክርስቶስ ተኤ ከነ ጫፉኮት*፤
2አብዲ ጅሬኘ በረበራ፣ እሰ ዋቀዮ እን
መቱማ ህንሶብኔ በረ ዱሪ ጀልቀቤ አብደ
ቺሴ ያደቺሱኮት*። 3ዬሮ እሳፍ ተኤትስ
ዋቀዮ ፈይሳንኬኘ ከራ ለለበ እሰ አቦሚሳ
ቲን ሀደራ አነት ኬነሜ ሰና፣ ዱቢ አብዲ
ሰነ ሙልእሴረ*።

*1. ሮማ 1:1 *2. ሮማ 16:25፤ 2ጢሞ 2:13
*3. 1ጢሞ 1:11፤ 2:6-7፤ ኤፌ 1:9-10

4 ገረ ቲቶስ እሰ ከራ አመንቲ ወሊ
ወጅን ቀብኑ፣ እልመኮ ዱጋ ተኤ! ዋቀዮ
አባን፣ ክርስቶስ ዬሱስ ፈይሳንኬኘስ አያ
ናፍ ነጋ ሲፍ ሀኬኑ*።

*4. 2ቆሮ 8:23፤ ገላ 2:3፤ 1ጢሞ 1:2፤
2ጢሞ 4:10

ቲቶስ ቀሬጥስት ሆጇቹሳ

5 ሰበቢን አን ቀሬጥስ ብየ ብሻን ኬሳት
ስሀምብሴፍስ ወንተ ቶረ ህንቀበትን ሀፌ
አከ ቶረ ቀብሲፍቱፍ፣ መንደሩመ መንደ
ረትስ አኩመ አን ስአርግሲሴት ጃርሶሊ
ሆጂ ወልዳ ጌጌሱረ አከ ዳብዱፍ ቱሬ*።
6ነምን ሆጂ አከሲረ ዳበቱሞ ዋን እቲን
ጄደን ከን ህንቀብኔ፣ ነመ ሃደ መና
ቶከቲ፣ እጆሌንሳ ከን አመነን መሌ፣
ገድ-ዲሰት ጅራቹሳኒቲን ዮኪስ አቦመሙ
ድዱሳኒቲን ከን ህንሀዴፈምን ሀተኡ*!

*5. ሆኤ 14:23፤ 2ጢሞ 2:2
*6. 1ጢሞ 3:2-7

7 እላልቱን†1 ሆጂ ወልዳ ቶኮ፣ ሆጂ
ዋቀዮ እንአዴምስሰ ኤርገ ተኤ፣ ዋን
እቲን ጄደን ከን ህንቀብኔ ተኡን እሰረ
ጅረ፤ ኦፊሳ መሌ ወረ ካን ከን ህንገመድ
ቺፍኔ ዮኪስ ነመ ደፌ አሩ ዮኪስ መቻአ
ዮኪስ ነመ ሎለ ጃለቱ፣ ነመ ቡአ ከራ
ደልጋ አርገቹፍ ሰሰቱ ተኡን እሰረ ህን
ጅሩ*። 8ነመ ኬሱማ ስመቹ ጃለቱ፣ ነመ
ዋን ጋሪ ጃለቱ፣ ነመ ኦፍ ቀቡ፣ ነመ
ቀጄላ፣ ቁላአ፣ ነመ አደበ ቀቡስ ሀተኡ፤
9በርሲሰ ስሪ ሰናን ጎርሱ፣ ወረ እሳን
ሞርመንትሞ በሌሳሳኒ እት ሙልእሱ አከ
ደንደኡት፣ አከ በርሲስቸ ኦፊ ፉደቴት
ዱብቾ እሰ አመነማ ሰነት ጀባቴ ቀበሙን
እሰረ ጅረ*።

*7. 1ቆሮ 4:1-2፤ 2ጢሞ 2:24፤ 1ጴጥ 5:2
*9. 2ጢሞ 4:2-3

10 ነሞትን ህንአቦመምኔ፣ ወር ዱቢ
ምዳን ህንቀብኔ ዱበተን፣ ወር ነመ ወላ
ልችሰን ባይኤን ጅሩ፤ አዱማንሞ እሳን
ኩን ወረ ገሬ ሴረ ደግነ-ቀባ ኤገን
ኬሳት*። 11እሳን ቡአ ነመ ዬላስሱ አር
ገቹዳፍ ዋን በርሲሱን እሳኒፍ ህንታኔ
በርሲሱዳን፣ መነ ጉቱ ዋን ገርገር ዲገ
ኒፍ፣ አፉን እሳን ቀበቺሱን እንተአ*።
12እሳኑመ ኬሳ ቶኮ፣ ራጂን ኦፊሳኒ፣
«ወር ቀሬጥስ ዬሮ ሁንዱማ ሶብዱደ፣
ብኔንሶተ ሀሞደ፣ አልባዶተ፣ ድባኦ
ደስ» ጄዴ ቱሬ። 13ከነስ ዱጋ ዱበቴ፤
ከናፍስ አመንቲሳኒት ሴልኮ አከ ህንቀባ
ትኔት፣ ጭምሲ በሌሳሳኒ እት ሙል
እስ*! 14ስአችስ መማክሰ አመንቲ እሰ
ከን ይሁዶታ፣ አቦሚ ነሞተ ወረ
ዱጋራ ገረ ገለኒ ዱካስ አከ ህንቡኔ
ጎድ*! 15ወረ ቁላአኒፍ ወንት ሁንድኑ
ቁላአደ፣ ወረ ጡራኦዳፍ ወረ ህንአመን
ኔፍ ገሩ፣ ወንት ቶኮሌ ቁላአ ምት፤
ሰሙንሳኒፍ ያድን ገራሳኒዩ ጡራአደ*።
16እሳን ዋቀዮን እንቤክነ ጄዱ፣ ሆጇሳኒ
ቲን ገሩ እሰ እንገኑ፤ እሳን ኦፊሳኒቲ
ጅበሞ፣ ወረ ህንአቦመምኔ፣ ወረ ቆረ
መኒ ሆጂ ጋሪ ቶኮፍሌ ገቲ ደበኒደ*።

*10. ሆኤ 15:1 *11. 2ጢሞ 3:6፤ 1ጴጥ 5:2
*13. 2ጢሞ 4:2 *14. 3:9፤ 1ጢሞ 1:4፤
4:7፤ 2ጢሞ 4:4፤ ቆሎ 2:21-22
*15. ማቴ 15:11፤ ሮማ 14:14፣20
*16. 2ጢሞ 3:5፣17

ቦቆና 2

ዋኤ በርሲሰ ስሪ ዱበቹሳ

1 አት ገሩ ወንተ በርሲሰ ስሪ ሰና ወጅን
ወል ፉደቱ ዱዱበዱ*! 2ማንጉዶትን ወር
ዲር ወረ ዱጋቲት ኦፍ ህንገትኔ፣ ወረ ኡል

†1 ቲቶ 1:7 «እላልቱ» ግሪ «ኤጲስቆጶስ»።

ፍን ነመራ ቀበን፥ ወረ ኦፍ ቀበን፥ አመንተ
ዳፍ ጀለለት ኦብሰትስ ወረ ሴልኮ ህንቀብኔ
ሀተአን*! 3አከሱመሞ ዱበርቶትን ዱሎመን
አመለ ወረ አከ ቁልቁሎታት ፉደተመኒ ሀአ
ርግሲሰን! ወንተ ጋሪ ተኤ ሀበርሲሰን መሌ፥
መቃ ነማ በሌሱን፥ ዱጋቲዳፍ ገርቦተ ተኡን
እሳንረ ህንጅሩ*። 4አከስት አባ መና፥ እጀ
ሌስ አከ ጀለተኒፍ፥ ዱበርቶተ ወረ ገረ እጀሌ
እንጎርሱ። 5ዱቢን ዋቀዮ መቃ ገጼ አከ ህን
ጎደትኔት፥ ወረ ኦፍ ቀበን፥ ወረ ጋኤለሳኒት
አመነመን፥ ወረ መነሳኒቲፍ በኤሰ ጎደኒ ኤገ
ተን፥ ወረ አባ መናሳኒፍ አበመመን አከ
ተአን ሀጎርሰን*!

*1· 1፡9፤ 1ጢሞ 6፡3፤ 2ጢሞ 1፡13
*2· 1ጢሞ 5፡1 *3· 1ጢሞ 3፡11
*5· ኤፌ 5፡22-23

6 አከሱመሞ ዲሮትን ወር ገረ እጆሌ
አከ ኦፍ ቀበን ጎርስ! 7ዋን ሁንዱማ
ኬሰት ሆጂ ጋሪ ሆጂቹዳፍ ፈኬኛ ተእ!
በርሲሰኬ ኬሰት ዱቢ አከ ወሊን ህንመ
ክኔ፥ ሰልጳት አከ ህንፉደትኔስ አርግ
ሲስ*! 8ወር ገረሲ ኑት ገረ ገለን፥ ዋን
ገጼ እቲን ኑረት ዱበተን አከ ህንአርገ
ትኔ፥ ዱቢ ስረ ሰናንስ ዋን እቲን ጂደን
አከ ህንቀባትኔ ጎድ*!

*7· 1ጢሞ 4፡12፤ 1ጴጥ 5፡3
*8· 1ጴጥ 2፡12፥15፤ 3፡16

9 ወር ገርቡማ ጀለ ጅራተን ዋን ሁንዱ
ማት አጀጀ ወረ እሳን ቡልቸኒ ሀፉደተን!
እት ሀቶለን፥ ዱቢሳኒቲንስ ህንሞርምን*!
10በርሲስች ዋኤ ዋቀዮ ፈይሳኬኛ ዱበቱ
ኩን፥ ዋን ሁንዱማት አከ ነመት ቶሌ
ሙልአቱ ጎቹዳፍ፥ እሳን ጉቱማት አመነ
ሙማ ጋሪ ሀአርግሲሰን መሌ፥ ወረ ዋ
ምልቅሰን ህንተእን!

*9· ኤፌ 6፡5-6፤ 1ጢሞ 6፡1-2፤ 1ጴጥ 2፡18

11 ዋቀዮ አያነሳ እሰ ነመ ሁንዱማፍ
ፈይነ ኬኑ ሙልእሴረ*። 12አያን ዋቀዮ
ኩንስ፥ ኑእ ዋቀዮ መሌ ጅራቹ፥ ከጂላ
ብየ ለፉ እሰ ሀማስ ገንኔ፥ በረ ከነ ኬሰ
ኦፍ ቀቡት፥ ቀጂልነት፥ ነሞተ ዋቀዮ
ታኔ አከ ጅራትኑፍ ጎርሴ፥ ገረ ጋሪት ኑጼ
ብሰ*። 13አቹማንስ አብዲኬኛ እሰ ኤብፈ
ማፍ፥ ኡልፍነ እሰ ዴብኤ ሙልአቱ ሰና
እንኤገትነ፤ እን ሙልአቹፍ ጅሩ ሱንስ
ዩሱስ ክርስቶስ፤ እን ዋቀዮኬኛ እሰ
ጉድቸ፥ ፈይሳኬኛስ*። 14እን ሴረረ-ደደ
ርቡ ሁንዱማ ጀላ ኑፉሩዳፍ፥ ሰበ ፎአማ
ወረ ሆጂ ጋሪቲፍ ህናፈን ኦፊሳቲፍ ቁሌሱ
ዳፍ፥ ኦፊሳ ኑፍ ኬኔ*።

*11· 3፡4፤ 2ጢሞ 1፡10፤ ዮሀ 1፡14
*12· 1ጴጥ 2፡11፤ 1ዮሀ 2፡15-16፤ ኤፌ 1፡4
*13· ሮማ 5፡2፤ 1ቆሮ 1፡7፤ ፊሊ 3፡20፤
1ጴጥ 1፡3፥7 *14· ገላ 1፡4፤ 1ጢሞ 2፡6፤
ኤፌ 2፡10፤ 5፡27፤ 1ጴጥ 2፡9፤
በኡ 19፡5፤ ኬሰ 4፡20፤ 7፡6፤ 14፡2፤
ፋር 130፡8

15 ዩሮ ጎርሰ ኬንቱ፥ ዩሮ በሌሳ ነመት
ሙልእፍቱስ ያደ ሙረማዳን ከነ ዱበዱ፤
ነምን ቶኮሌ ስሀንቱፈትን*!

*15· 1ጢሞ 4፡11-12

ቦቆና 3

አመንቶትን አመለ አተሚ አከ ቀባተን ጎርሱሳ

1ሀርከ ወረ ብየ ቡልቸኒፍ ወረ አቦ ቀበኒ
ጀለ ኦፍ ገልቹ፥ አበመሙፍ ሆጂ ጋሪ ሆጂ
ቹፍስ ቆጳአ ተኡ እሳን ያደቹስ*! 2እሳን
መቃ ነመ ቶኮሌ ኡቱ ህንበሌስን፥ ነገ-ቀ
ቦተ፥ ገራሞተ ተአኒ፥ ነመ ሁንዱማት ከራ
ሁንዱማ ገረ-ላፍነ ሀአርግሲሰን*!

*1· ሮማ 13፡1-2፤ 1ጴጥ 2፡13
*2· 2ጢሞ 2፡23-24፤ ፊሊ 4፡5፤
ቆሎ 3፡12፤ ማቴ 5፡5

3ኑእስ ተከ ወላሎተ፥ ወረ ህንአበመ
ምኔ፥ ወረ ከራራ ጎረን፥ ገርበ ከጂላፍ ሀወ
ገራገራ እሰ ፎን ገመድቹሱ፥ ወረ ጉዮተኬኛ
ሀምናፍ ህናፉዳን ደበርስኔ፥ ነሞተ ብረት
ጅበምኔ፥ ወሊኬኛስ ጅባ ቱሬድ*። 4ገሩ ጋሩ
ማኒፍ ጀለል ዋቀዮ ፈይሳንኬኛ እቲን ነመ
ጀለቴ ዩሮሳት እንሙልአቴ*፤ 5ዋቀዮ ሆጂ
ኑእ ቀጂሉማዳን ሆጂትኔፍ ኡቱ ህንተእን፥
አከ አራረሳቲት ድቀትና ለመፉ ደለቹቲን፥
ሃሬሱ ሀፉረ ቁልቁሉቲንስ ኑፈይሴ*። 6ሀፉር
ችስ እሰ እን ከራ ዩሱስ ክርስቶስ ፈይሳኬኛ
አርጁማዳን ኑረት ደንገላሴድ*። 7ዋቀዮ፥
አያነ ክርስቶሲን ቀጂሉተት ለካአምኔ፥ አብ
ዲዳን ጅሬኛ በረበራ አከ አርገትኑፍ ከነ ኑፍ
ጎጼ*። 8ዱቢን ኩን አመነማደ፤ ወር ዋቀዮት
አመነን ሆጂ ጋሪት ቀበሙዳፍ አከ ድሚኒፍ፥
ዱቢ ከነ ጭምስቴ አከ ቀብዱ ነንበርባደ፤
ዱቢን ኩን ነማፍ በኤሰ፥ ድመስ እንባሳፍ*።

*3· ኤፌ 2፡2-3፤ 5፡8፤ 1ቆሮ 6፡11
*4· 2፡11 *5· 2ጢሞ 1፡9፤ 1ጴጥ 1፡3፤
ዮሀ 3፡5፤ ኤፌ 5፡26-27
*6· ህስ 36፡25-26፤ ዮኤ 2፡28-29፤
ሆኤ 2፡15-18 *7· ሮማ 3፡26፤ 8፡24-25
*8· 3፡14

9 ወሊን ሞርኪን ጎዎታ፥ ህደ ደሎታ
ለካኡን፥ ወል ሎሉን፥ ዋኤ ሴራረት ወል
ቆጮሉን ገሩ፥ ዋኤ ህንባሱ፥ ገቲስ ህን
ቀቡ፤ ከናፍስ እራ ፈጋዱ*! 10 ነመ በርሲ
ስቻን ሞርሜ አከ ያደሳት ጨብሰቱሞ፥
አለ ቶኮ፥ አለ ለመስ ኤርገ ጎርስቴ ቦዴ
ዲስ*! 11 ነምን አከሲ ዋን ሁንዱማራ ጀል
አቴ ጨቡ ሆጄቹሳ፥ ነመ አፊሳቲ አፍት
ፈረዴ ተኡሳስ ቤክ*!

*9. 1፡14፤ 2ጢሞ 2፡14
*10. ማቴ 18፡15-17፤ ሮማ 16፡17፤
2ዮሀ ለ 10 *11. 1ጢሞ 6፡4-5

ገረ ዱማት ጎርሱሳ

12 ገነ ኒቆጶሊስን በኡዳፍ ሙርቶ ዋነን
ጎዴፍ፥ ዬሮ አን አርጤማስን ዮኪስ ጢኪ
ቆስን ገረኬት ኤርጉ፥ አሪቲዳን አችት አነ
ብረ ዱፉፍ ደመእ*! 13 ዜናስ እሰ ሴረ-
ቤካ ሰናፍ አጶሎስን፥ አከ እሳን ዋን ቶኮሌ
ህንደብኔት ሀመ ሲፍ ደንደአሜት ገርጋሪ
ከራረ ቡስ*! 14 ነሞትንኬኘ ጮጰ-ህንቀብኔ
ተኡ ዲሰኒ፥ ወንተ ጭምሴ በርባድችሱ
ገርጋሩ አከ ደንደአንት፥ ሆጂ ጋሪ ሆጄቹ
ዳፍ ኦፍ ኬኑ ሀበረን*!

*12. ሆኤ 20፡4፤ ኤፌ 6፡21-22፤
ቆሎ 4፡7-8፤ 2ጢሞ 4፡12
*13. ሆኤ 18፡24፤ 1ቆሮ 3፡5-6፤ 16፡12
*14. 2፡14፤ 3፡8፤ ያቆ 2፡14-26፤
ማቴ 5፡16፤ 7፡16-20

15 ወር አና ወጅን ጅረን ሁንድኑ ነጋ
ሲፍ ዳሙ፤ አመንቲዳን ወረ ኑጃለተንት
ነጋ ኑፍ ህም!

አያን ሁንዱመኬሰኒ ወጅን
ሀተኡ*።

*15. ፊሊ 4፡23

ኤርጋ ጳዉሎስ

ገረ ፊሌሞንት ኤርጌ

ነጋ

1 አን ጳዉሎስ፥ ክርስቶስ ዬሱሲፍ
ጄዴ ህደሜ ኡቱን ጅሩ፥ ጢሞቴዎስ ኦቦ
ሌሰኬኛ ወጅን፥ ገረ ፊሌሞን ጃለተማ
ሆጂትስ ህደተኬኘ ተኤት*፥ 2 አከሱመስ
ገረ ኦቦሌቲኬኘ አጵፊያት፥ ገረ አርኪጳስ
እሰ ወልኣንሶ ኬሰት ህደተኬኘ ተኤት፥
ገረ ወልዳ መነኬት ወልት ቀበሙትስ፥
ከነ ጫፉኮት*።

*1. ኤፌ 3፡1፤ 4፡1 *2. ቆሎ 4፡15፥17፤
ሮማ 16፡5

3 ዋቀዮ አባንኬኘ፥ ጎፍታንኬኘ ዬሱስ
ክርስቶስስ አያነ፥ ነጋስ እስኒፍ ሀኬኑ*!

*3. ሮማ 1፡7፤ ቆሎ 1፡2

ጃለላፍ አመንቲ ፊሌሞን

4 ዬሮን ከደተኮ ኬሰት መቃኬ ደኡ
ሁንዱማት ዋቀዮኮ ነንገለቴፈደ*። 5 ጃለ
ላፍ አመንቲ አት ጎፍታ ዬሱሲፍ፥ ወረ
ዋቀዮፍ ቁልቁላአን ሁንዱማፍስ ቀብዱ
ደገኤረ*። 6 ወንተ ጋሪ ተኤ ኑኬሰት ክርስ
ቶሲፍ ሆጄቱ ሁንዱማ ሁበቴ፥ ሆጂ አመ
ንቲ ኬሳ ህርማቹኬ ጫላ አከ ሙልእፍቱፍ
ነንከደደ*። 7 ያ ኦቦሌሰኮ አት ወረ ዋቀዮፍ
ቁልቁላአን ገራ ጪብስቴተ፤ ከናንስ አን
ጃለለኬ ኬሳ ገመቹዳፍ ጀጀብነ ባይኤ አር
ገዴረ*።

*4. ፊሊ 1፡3-4፤ ኤፌ 1፡15-16፤ ሮማ 1፡8
*5. ቆሎ 1፡4 *6. ገላ 5፡6፤ ፊሊ 1፡9
*7. 2ቆሮ 7፡4

ጋፊ ዋኤ ኦኔሲሞሲፍ ጋፈቴ

8 አን ዋን ጎቹን ሲፍ ተኡ ስአቦሙዳፍ
ከራ ክርስቶስ እጀ ጀብነሌ ቀበ፤ 9 ገሩ አን
ጳዉሎስ ጃርስች፥ አመስ ክርስቶስ ዬሱ
ሲፍ ጄዴ ከነን ህደሜ፥ ጃለላፍ ጄዴ ስጎ
ርሱ ነንፎአደ*። 10 ዋኤ እልመኮ ኦኔሲሞስ
እሰ አን መነ ህዳ ኬሰ ታኤ አባ ተኤፊ፥
ስንደጌስፈደ*።

*9. ለ 1፤ 2ጢሞ 1፡8 *10. 1ቆሮ 4፡15፤
ቆሎ 4፡9፤ ገላ 4፡19

11 እንስ ዱር ሲፍ ድመ ከን ህንባፍኔ
ቱሬ፤ አመ ገሩ ሲፍ፥ አናፍስ ዱጉመ
ድመ ከን ባሱደ። 12 እሰ ዴብሴ ገረኬት
ኤርጌረ፥ ገራንኮስ እሰ ዱካ ዱፌረ።

13 አንሌ ወንጌላፍ ጂዴ ዬሮ አን ህደሜ
ጅሩ ከነት፥ ቆደኬ አከ እን አናፍ ሆጂቱፍ
ኦፍ ብረ ቱርሲሱ በርባዴን ቱሬ*። 14 ገሩ
ሆጂ ጋሪን አት ሆጂቱ ግዲዳን ኡቱ ህንተ
እን ፌደ ገራኬቲቲን አከ ተኡፍ፥ ያደኬ
ዱበ አን ዋን ቶኮሌ ጎቹ ህንጃለትኔ*።
*13. ፊሊ 2፡30 *14. 2ቆሮ 9፡7፤ 1ጴጥ 5፡2

15 ተሪ ዬሮዳፍ ስራ ገርገር በኡንሳ
ዬሮ ሁንዱማ አት አከ እሳ ወጅን ሀፍቱፍ
ተአ። 16 ስአች አከ ኦቦሌሰ ጃለተማ እሰ
ገርብቻ ኦሊት እሰ ፋደዱ መሌ፥ አከ ገር
ብቻት ምት፤ አናፍዩ ኤርገ አከስ ጃለተማ
ተኤ፥ ሲፍሞ ነሙማሳቲን፥ ጎፍታትስ
አተም ጫልችሴ ሲፍ ሀተኡሬ*?
*16. 1ጢሞ 6፡1-2፤ ኤፌ 6፡5

17 አመስ አን ህደተኬ ተኡኮ ከን ያዱ
ኤርገ ተኤ፥ አነ አከ ነስምቱት ኦኔሲሞስን
ስመዱ። 18 እን ዋ ስት በሌሴ ዮ ጅራቴ
ዮኪስ ገቲ ዮ እሰራ ቀባቴ አነት ለካእ!
19 አን ጳዉሎስ «ገቲ እሰራ ቀብዱ ሲፈን
ባሰ» ጂዴ ከነ ሀርከኮቲን ጫፉኮት፤ ከነ
መሌስ ኦልቻኮቲፍ አከ አት ኦፈኬ ገቲ
ጎቴ አናፍ ባሱን ስረ ጅሩ ስት ህሙ አነ
ህንበርባድችሱ*። 20 ኤጋ ያ ኦቦሌሰኮ፥
መቃ ጎፍታት ድመ ከነ አናፍ ራወዱ!
ክርስቶሲፍ ጂዲቲ ገራ ነጪብስ።
*19. ገላ 6፡11፤ 2ተሰ 3፡17

21 ዋን አን ስት ህሙረ ጫልችፍቴ
ሆጂቹኬ ቤኬ፥ አቦመሙኬስ አመነዴ፥
ከነ ሲፍ ጫፌረ።

22 አቹማንሞ ከደተኬሰኒን ዋቀዮ እስ
ኒፍ ነኬነ ጂዴ ዋነን አብደዱፍ፥ እዶ
ቡፈታ አናፍ ቆጴስ*! *22. ፊሊ 1፡25

ገረ ዱማት ነጋ ዳሙሳ

23 ኤጳፍራስ፥ መቃ ክርስቶስ ዩሱሲፍ
ጂዴ አና ወጅን ህደሜ ከን ጅሩ ነጋ ሲፍ
ድኤሰ*። 24 ማርቆስ፥ አርስጣርኮስ፥
ዴማስ፥ ሉቃስስ ሆጂት ህደተኮ ከን ተአን
ነጋ ሲፍ ድኤሱ*።
*23. ቆሎ 1፡7፤ 4፡12 *24. ሆኤ 19፡29፤
27፡2፤ ቆሎ 4፡10፥14፤ 2ጢሞ 4፡10-11

25 አያን ጎፍታኬኛ ዩሱስ ክርስቶስ
ሀፋረኬሰኒ ወጅን ሀተኡ።

ኤርጋ ገረ እብሮታት ኤርገሜ

ቦቆና 1
ዋቀዮ እልመሳቲን ኑት ዱበቿሳ

1 በረ ዱሪት ዋቀዮ ስአ ባይኤ ከራ ገራ
ገራቲን፥ ራጀታን አቦተኬኘት ዱበቴረ።
2 ጉዮተ በረ እሰ ዱማ ከነትሞ እልመሳቲን
ኑት ዱበቴ፤ ዋቀዮ እልመሳ ከናን ዋቃፍ
ለፈ ኡሜ፤ ዋን ሁንዱማስ ሀርከሳት
ኬኑፍ እሰ ዻቤ*። 3 እፍን ኡልፍነ ዋቀዮ
እሰራ እንጨለቅሰ፥ ዋቀዮ አኩመ ጅሩት
እሳን እንሙልአተ፤ ዱቢሳ እሰ ሁምነ-ቀ
ቤሳንስ ዋን ኡመሜ ሁንዱማ እንባተ፤ እን
ጬቡቲ ቁሌፈሙ ኤርገ አርገቺሴ ቦዴ፥
ኦል ጉባ ምርገ እሰ ሱረ-ቀቤሳ ደቂ
እንታኤ*።

*2. ፋር 2:8፤ ዮሀ 1:3፤ ቆሎ 1:16
*3. 12:2፤ 9:14፥26፤ 2ቆሮ 4:4፤
ቆሎ 1:15፤ ፋር 110:1፤ ማር 16:19

እልም ዋቀዮ ኤርገሞተረ ጫላ ጉዳ ተኡሳ

4 ከናንስ መቃን ዋቀዮ እሳፍ ኬኔ መቃ
ኤርገሞታረ ጫላ ቤከማ አኩመ ተኤ፥
እንስ ኤርገሞተረ ጫሌ*።

*4. 1ጴጥ 3:22፤ ፊሌ 2:9

5 ዋቀዮ ኤርገሞተሳ ኬሳ ኤኙን፥
«አተ እልመኮት፥
አን ሀርአን ስደልቼ»
ዮኪስ ኤኙን፥
«አን እሳፍ አባ ነንተአ፥
እንስ እልመ አናፍ እንተአ»
ጂዴ ቤካ*?
6 ዋቀዮ እልመሳ እሰ አንገፈ
ዋን ሁንዱማ፥
ገረ ብየ ለፋት ዮሙ ኤርጌሞ፥
«ኤርገሞትን ዋቀዮ ሁንድኑ
እሳፍ ሀሰገደን!» ጂዴ*።
7 ዋኤ ኤርገሞታሌ፥
«እን ኤርገሞተሳ አከ ቅሌንሳ፥
ወረ እሳፍ ኤርገመንስ አከ
አረበ እብዳ እንጎደተ» ጂዴ*።
8 ዋኤ እልማ ገሩ፥
«ቴሶንኬ ያ ዋቀዮ!
በራ ሀመ በራት፥
ኡሌን ሞቱማኬስ
ኡሌ ቀጂሉማት፤
9 አተ ቀጂልነ ጃለቴ ጀልእነ ጅብቴ፤
ከናፍ ዋቀዮኬ፥
ዋቀይቸቱ ስድቤ፥
ድበተ ገመቹ ከናንስ ወረ ሲወጅን
ጅረንረ ስጫልችሴ» ጂዴ*።

*5. 5:5፤ ፋር 2:7፤ 2ሳሙ 7:14፤
1ሴና 17:13 *6. ሮማ 8:29፤ ፋር 97:7
*7. ፋር 104:4 *9. ፋር 45:6-7

10 አመስሞ፥ «አተ ያ ጎፍታ!
ጀልቀበት ሁንዴ ለፋ
ጀቤስቴተ፥
በንቲን ዋቃ ሁንድኑስ
ሆጂ ሀርከኬቲት።
11 አተ ሀፍቴ እንጅራተ፤
እሳን ገሩ በዱፍ ጅሩ፥
ሁንዱምትሳኪስ አከ ኡፊታ
እንሞፊኡ*፤
12 አከ ወያስ እሳን እንመርተ፥
አከ ኡፊታስ እንጌደረሙ፤
አተ ገሩ ህንጌደረምቱ፥
ወጎትንኬስ ዱመ ህንቀበን»
ጂዴ*።
13 ዋቀዮ ኤርገሞተሳ ኬሳ ኤኙን፥
«ዲኖተኬ ኤጂተ ሚለኬ
ሀመን ሲፍ ጎዱት
ገረ ምርገኮ ታእ!» ጂዴ ቤካ*?
14 እሳን ኩን ሁንድኑ ሀፉሮተ ሆጂ፥
ወረ ፊይነ አርገቹፍ ጅረኒፍ
ሆጂቹዻፍ ኤርገመን ምቲሬ*?

*10-12. ፋር 102:25-27 *11. ኢሳ 51:6
*12. ኢሳ 34:4፤ ሙል 6:14
*13. ፋር 110:1፤ ማቴ 22:44፤
ሆኤ 2:34 *14. ፋር 34:7፤ 91:11-12

ቦቆና 2
ፊይነ አርገተን ሰነ አከ ኤገተን ጎርሱሳ

1 ከናፍስ ኑእ ከራራ አከ ህንጎሬፍ፥
ዱቢ እሰ ደጌኚ ከነ ጫልችፍኔ ያዳን ዱካ
ቡኡን እንበርባድችሰ። 2 ዱቢን ኤርገሞተ
ዋቀዮቲን ዱበተሜ ፋደተማ ተኤ፥ ነምን
እሰረ ደደርቤ ዮኪስ ነምን እሳፍ ደገኡ
ድዴ ሁንድኑስ አደበ እሳፍ ተኡ እንአር
ገቴ*፤ 3 ዮስሞ ኑእ ፊይነ ጉዳ አከሲ እሰ
ጎፍታን አፊሳቲ ጀልቀበት ዱበቴ ቱፈ
ትኔ፥ አተምት እሰ ጀላ ባነሬ? ወር እሰ
ደገአንሞ ዱቢ ከነ ኑፍ ጭምስኒሩ*። 4 ከነ
ረትስ ዋቀዮ አፊሳቲ ምልክታፍ ወንተ
ድንቅሲሳ ከራ ገራገራስ ሆጂ አንጎ ሆጂቹ

ዳን፥ አከ ጃለለሳት ኬና ሀፉረ ቁልቁሉ
ሀሩዳን፥ ዱካ ቡኤ ዱጋ ተኡሳ ሙልእ
ሴረ*።

*2. ሆኤ 7:38፥53፤ ገላ 3:19 *3. 10:29፤
12:25፤ ማቴ 22:5፤ ማር 1:14፤
ሉቃ 1:2 *4. 2ቆሮ 12:12፤ 1ቆሮ 12:4፥11

ፈይን አተምት ክርስቶሲን አከ አርገሜ ያደቺሱሳ

5 ዋቀዮ ብየ ለፉ እሰ ዱፉፍ ጅሩ፥ እሰ
ኑእ ዋኤሳ ዱበትኑ ሀርከ ኤርገሞታ ጀለ
ሀንገልችኔ። 6እን ጫፈተ ቁልቁላአ ኬሳ
እዶ ቶኮት ዱጋ በኤ፥

«ያ ዋቀዮ፥ ነምን ማሊ፥
አከ እሰ ያደቱፍ?
ዮኪስ እልም ነማ ማሊ፥
አከ እሳፍ ድምቱፍ?
7ዬሮ ገባባዳፍ ኤርገሞታ ገድ
እሰ ጎቴ፥
ጎንፎ ጉድናፍ ኡልፍና
መታሳረ ኬሴ፤
8ወንተ ሁንዱማ ሚለንሳ ጀለ
ገልችቴ» እንጂደ፤

ዋቀዮ ወንተ ሁንዱማ ሀርከሳ ጀለ ዮሙ
ገልቼ፥ ዋን ቶኮሌ እሰ ጀለ ኡቱ ሀንገልችን
ሀንሀምብፍኔ፤ ገሩ አመሌ ወንት ሁንድኑ ሀር
ከሳ ጀለ ገሉሳ ሀንአርግኑ*። 9ሀተኡዬ መሌ፥
እሰ ዬሮ ገባባዳፍ ኤርገሞታ ገድ ተኤ፥
ድጸቴ ዱኡሳቲን፥ አመ ጎንፎ ጉድናፍ ኡል
ፍና መታሳረ ካአቴ፥ ዬሱስን እንአርግነ፤
ኩንስ አያን ዋቀዮቲን እን ነመ ሁንዱማፍ ዱአ
ምኤፈቴ አከ እላሉፍ ተኤ*።

*6-8. ፋር 8:4-6፤ 1ቆሮ 15:27
*9. ፊሊ 2:8-9

10 ዋቀዮ እን ወንት ሁንድኑ መቃሳፍ፥
እሳንስ ጅራቱ፥ እልማን ባይኤ ገረ ኡልፍ
ናት ጌሱዳፍ አኬኬረ፤ ከናፍስ እሰ ፈይነ
ሳኒቲፍ ሰበቢ ተኤፍ ሰነ፥ ድጽናን፥ ጌጌሳ
ዋን ሁንዱማ ፈጣን ባሱ ጎቹን ሆጂሳ
ቱሬ*። 11ኤጋ እን ቁልቁሌሱ ወር ቁልቁ
ሌፈመንስ ሁንድኑ ከኑመ አባ ቶኮት፤
ሰበቢ ከናፍ እን ቁልቁሌሱ ሱን «ኦቦሎ
ተኮ» ጂዴ እሳን ዋሙ ሀንዬለኡ*።
12እን፥ «ኦቦሎተኮት መቃኬ ነንቤክሰሰ፥
ወልዳ ኬሰትስ ሰንፋርፈደ» ጂዴረ*፤
13ደበሌሞ፥ «አን እሰ ነንአመነደ»፤ አከ
ሱመሞ፥ «ኩኖ አን አሰን ጅረ፥ እጆሎ
ትን ዋቀዮ አናፍ ኬኔስ አስ ጅሩ»
ጂዴረ*።

*10. 12:2፤ ሮማ 11:36፤ ሆኤ 5:31
*11. ዮሀ 17:19፤ ማር 3:34-35፤
ዮሀ 20:17 *12. ፋር 22:22፤ ዮሀ 17:6
*13. ኢሳ 8:17-18

14 እጆሎትን ኩን ፎኒፍ ዲገ አኩመ
ተአን፥ እን «ኦቦሎተኮ» ጂዴ እሳን ዋሙ
ኩንስ አኩመሳኒ ተኤ፤ ዱአሳቲን ሴጠነ
እሰ ሁምነ ዱአ ቀቡ በሌሱዳፍ ነመ
ተኤ*። 15ወረ ዱአ ሶዳቹዳን በረሳኒ ጉቱ
ገርቡማ ጀለ ጅራተን ሁንዱማ ብርመዱ
ባሴ። 16እኖ ኤርገሞታፍ ኡቱ ሀንተእን፥
ሰኚ አብራሃሚፍ እንድመ። 17ከናፍስ እን
ፉለ ዋቀዮ ዱረት አንገፈ ሉቦታ እሰ ኦአ-
ቀቤሳፍ አመነማ ተኡዳፍ፥ ነሞተ ዲፈሙ
ጬቡ አርገቺሱዳፍ፥ ከራ ሁንዱማ ኦቦሎ
ተሳ ፈካቹ እሰ በርባድችሴ*። 18እን ዋን
ኦፊሳቲ ድጸቴ ቆረሜ አርጌ ኬሰት፥ ወረ
ቆረምን እት ዱፉ ገርጋሩ እንደንደአ*።

*14. ሮማ 8:3፤ 2ጢሞ 1:10፤ 1ዮሀ 3:8
*17. ፊሊ 2:7፤ እብ 5:1 *18. 4:15-16

ቦቆና 3

ዬሱስ፥ ሙሴረ ጫላ ጉዳ ተኡሳ

1ከናፍስ ያ ኦቦሎተ ዋቀዮፍ ቁልቁሎ
ፍተኒ፥ ዋምቾ እሰ ዋቀራ ኬሳ ሀርመተኒ!
ዬሱስን ኤርገማፍ አንገፈ ሉቦታ፥ እሰ
አመንቲኬኛን ቤክስፍኑ ያደዳ*! 2አኩመ
ሙሴን ጉቱማ መነ ዋቀዮ ኬሰት አመነማ
ተኤ፥ እንስ ዋቀዮ እሰ ሆጂ ከነረ እሰ
ዳቤፍ አመነማ ቱሬ*። 3ነምን መነ እጃሩ
መንቾ ጫላ ኡልፍነ አኩመ ቀቡ፥
ዬሱስ፥ ሙሴ ጫላት ኡልፍነ ጉዳ አርገ
ቹፍ ከን መሌ ተኤረ*። 4መንሌ አዱመ
አዳን ነመ ቶኮን እንእጃረመ፤ እን ወንተ
ሁንዱማ እጃሬ ገሩ ዋቀዮደ። 5አመስ
ሙሴን አከ ሆጂታት ወንተ ዋቀዮ ዱበቹፍ
ጂዱ ዱጋ በኡዳፍ፥ ጉቱማ መነ ዋቀዮ
ኬሰት አመነማ ቱሬ። 6ክርስቶስ ገሩ አከ
እልማት መነ ዋቀዮረት አመነማ ቱሬ፤
ኑእስ አመነናኬኛፍ አብዲ እሰ እቲን ኦፍ
ጀጅኑ ጀቤስኔ ዮ ቀበትኔ፥ ኑእ መነሳት*።

*1. 4:14 *2. ለኮ 12:7 *3. 8:6 *6. 6:11፤
10:23፤ 1ጴጥ 2:5፤ ቆሎ 1:23

ቦቆና እሰ ሰበ ዋቀዮፍ ካአሜ ጅሩ

7ከናፍስ አኩመ ሀፉር ቁልቁሉን
ጂዱ፥

«ሀርአ፥ ሰገሌ ዋቀዮ
ዬሮ ደጌሰን፥
[8] አኩመ ወረ ጉያ ቆረምሳ ሰነት
ለፈ አናት፥
ዋቀዮረት ከአን ሰና፥
እስን መተ-ጀቤዪ ህንተእና* !
[9] ዋቀዮ፥ ‹ዬሮ ሰነት አቦትንኬሰን
ሆጂኮ አርገኒሩ፥
ገሩ ቆረኒ ነእላለን* ፤
[10] ከናፍስ አን ወጋ አፉርተማፍ
ደሎተ ሰነት ነንአሬ፥
ገራሳኒ ኬሰት ዬሮ
ሁንዱማ ከራራ እንካቱ፥
እሳን ከራኮስ ህንበርን ጅሩ ፤
[11] ዬሮ ዴከምሰኮ ሰነትስ፥
እሳን መቱማ እዶ ቦቆናኮት
ህንገለን !
ጂዴ ከከዴረ› ጂዴ*» ።

*7-11. ፋር 95፡7-11 *7. 4፡7 *8. በኡ 17፡7፤ ለኮ 20፡2-5፤ ኬሰ 6፡16 *9. ለኮ 14፡22 *11. 4፡3፤ ለኮ 14፡21-23

12 ያ አቦሎተነነ ! እስን ኬሳ ቶኮሌ ገራ ሀማ እሰ ህንአመንኔ፥ እሰ ዋቀዮ ጅራታራ ገረ ገሉስ አከ ህንቀባትኔት አፍ ኤገዳ* ! [13] ገሩ እስን ኬሳ ነምን ቶኮሌ ጎዎምሳ ጩቡቲን መተ-ጀቤሰ አከ ህንታኔት፥ ጉያን «ሀርአ» እን ኑእ ሰገሌ ዋቀዮ እት ደጌኙ ኡቱ ህንደርብን፥ ጉዩመ ጉያት ወል ጀጀቤሳ ! [14] ኑእ አመነናኬኝ እሰ ዱራ ሰነ ሀመ ዱማት ጀቤስኔ ዮ ቀበትኔ፥ ወረ ክርስቶስቲ ቆደ ቀበን እንታነ* ።
[15] ጫፈትን ቁልቁላአኖ፥
«ሀርአ ሰገሌሳ ዬሮ ደጌሰን፥
አኩመ ወረ እሰረት ከአን ሰና፥
እስን መተ-ጀቤዪ ህንተእና ! »
እንጂደ* ።

*12. 12፡15 *14. 3፡6፤ 6፡11 *15. 3፡7-8፤ ፋር 95፡7-8

16 ወር ሰገሌ ዋቀዮ ደገአኒ እሰረት ከአን ኤኙፈኢ? ወሩመ ጌጌሳ ሙሴቲን ብየ ግብጢ በአን ሰነ ምቲሬ*? [17] ዋቀዮ ወጋ አፉርተመ ኤኙፈእት አሬ? ወሩመ ጩቡ ሆጀተኒ፥ ለፈ አና ኬሰት ኩፈኒ፥ ሬፍሳኒ በኬት ሀፌት ምቲሬ*? [18] ወሩመ እሰት አመኑ እሳፍ አቦመሙስ ድደን ሰነራ ከን ሀፌ፥ እዶ ቦቆናሳት አከ ህንገሌ ኤኙ ፈእት ከከቱ*? [19] ኤጋ እሳን አመንቲ ደቡራ ከን ከኤ፥ እዶ ሰነት ገሉ አከ ደደ በን፥ ኑእ እንአርግነ* ።

*16-18. ለኮ 14፡1-35 *16. በኡ 17፡2-3 *17. 1ቆሮ 10፡5፥10 *18. 3፡11 *19. 4፡6

ቦቆና 4

እዶ ቦቆና ሰነት ገሉፍ አከ ህንድቦፍኔ ጎርሱሳ

1እዶ ቦቆና ሰነት ገሉዳፍ አብድች አመዪ
ዋን ህንራውተምን ጅሩፍ፥ እስን ኬሳ ነምን
ቶኮሌ ቦዴት ከን ሀፌ ፈካቴ አከ ህንአርገም
ኔት፥ ኮታ ሶዳቻ እንኤገትና! [2]ምስራቾ
እሱመ ኑት ህመሜቱ እሳንትስ ለለበሜ፤ ሀተ
ኡዩ መሌ፥ እሳን ወረ አመንቲዳን ደገአንት
ዋን ህንደበለምኒፍ፥ ዱብች ደገአሜ ሱን
እሳን ህንገርጋሬ። [3]አመስ ኑእ ወር አመንኔ
እዶ ቦቆና ሰነት እንገለ፤ ዋቀዮ ሆጂ ብየ ለፋ
ኡሙሳቲ ራወቴረ፤ እሳኒን ገሩ፥ «ዬሮ ዴከ
ምሰኮ ሰነትስ ‹እሳን መቱማ እዶ ቦቆናኮት
ህንገለን› ጂዴ ከከዴረ» ጂዴ*። [4]ዋኤ ጉያ
ቶርበፋቲፍሞ እዶ ቶኮት፥ «ጉያ ቶርበፋት
ዋቀዮ ሆጂሳ ሁንዱማቲ ቦቆቴረ» ጂደሜረ*።
[5]ዬሮ ዴከምሰሳትሞ፥ «እሳን መቱማ እዶ
ቦቆናኮት ህንገለን» ጂዴ ዱበቴረ*።

*3. 3፡11፤ ፋር 95፡11 *4. ኡመ 2፡2 *5. 3፡11፤ 4፡3፤ ፋር 95፡11

6 አመ ወር ቦቆና ሰነት ገሉዳፍ አብዲ
ቀበን ጅሩ፤ ወር ዱራን ምስራቹን እት
ህመሜ ሱንሞ ሰበቢ አመኑ ድደኒፍ፥ እዶ
ቦቆና ሰነት ህንገልን ሀፌን*። [7]ከነረትስሞ
ዋቀዮ ጉያ «ሀርአ» ጂደሙ ቶኮ እንዳበ፤
አኩመ ከናን ዱረ አስ ኬሰት ያደቼፈሜ
በረ ዴራ ቦዴ ከራ ዳዊት፥ «ሀርአ፥ ሰገሌ
ዋቀዮ ዬሮ ደጌሰን፥ እስን መተ-ጀቤዪ
ህንተእና ! » እንጂደ*። [8]ኢያሱ እዶ ቦቆና
ሰነት ኡቱ እሳን ገልቼረ ተኤ፥ ዋቀዮ ኤር
ገሲ ዋኤ ጉያ ከን ብራ ህንዱበቱ ቱሬ*።
[9]ኤጋ ቦቆናን ሰንበተ ዋቀዮ ሰበሳቲፍ
አመዪ ካአሜሬ ጅረ። [10]ነምን ቦቆና ዋቀ
ዮት ገሉ፥ ዋቀዮ ሆጂሳራ አኩመ ቦቆቴ፥
እንስሞ ሆጂሳራ እንቦቆተ*። [11]ከናፍስ
ነምን ቶኮሌ አከ ወረ ሰና አቦመሙ ድዱ
ዳን ኩፌ አከ ህንሀፍኔት፥ ኮታ እዶ ቦቆና
ሰነት ገሉዳፍ እንደማነ* !

*6. 3፡19 *7. 3፡7፤ ፋር 95፡7-8 *8. ኬሰ 31፡7፤ ኢያ 22፡4 *10. 4፡4፤ ኡመ 2፡2፤ ሙል 14፡13 *11. 3፡16-19

12 ዱቢን ዋቀዮ ጅራታደ፥ ሁምነ
ሆጁቱስ አፍ ኬሳ ቀበ፥ ብላ ገር-ለማን

ቀረሜ ጫላ ቀረ ቀበ፤ እን ሎቡፍ ሀፉረ፥
ቡሳፍ ዱከ ገርገር እንባስ፥ ያዳፍ አኬከ
ገራ ነማስ ቆሬ ፈረዱዳፍ እንደንደአ*።
13 ወንት ዋቀዮ ኡሜ ቶኮሌ እስ ዱራ
ዶከቹ ህንደንደኡ፤ ወንት ሁንድኑ ሳቀማ
እጀሳ ዱረትስ ሙልአታደ፤ ኑስ ዋን ጎኔ
ሰበቢሳ ወጅን እሰት ህሙን ኑረ ጅረ።

*12. ኤፌ 6:17፤ ኤር 23:29

ዬሱስ አንገፈ ሉቦታ እስ ጉድቾ ተኡሳ

14 ኤጋ አንገፈ ሉቦታ እስ ጉድቾ በን
ቲወን ዋቃ ኬሰ ደርቤ፥ ዬሱስ እልመ
ዋቀዮ ኤርገ ቀባትኔ፥ ቤክስስ አመንቲኬኛ
ጀቤስኔ እንቀበትን*። 15 ጩቡቱ እራ
ደበሜ መሌ፥ አንገፈ ሉቦታ እሰ ከራ ሁን
ዱማን አከኬኘ ቀረሜ ቀብነ፤ እስ ደደቢን
ኬኘ ገራሳ ህንሩኩትኔ ገሩ ህንቀብኑ*።
16 ዬሮ በርባድችሴት አከ ኑገርጋረኒፍ አራ
ረሳ ፉደቹዳፍ፥ አያነሳስ አርገቹዳፍ፥
ኮታ እጅ-ጀብናን ገረ ቴሶ ዋቀዮ እስ አያ
ናን ጉቱት እንድአትን*።

*14. 3:1፤ 6:20፤ 8:1፤ 9:11፤ 10:23
*15. 5:2፤ 2:17-18፤ ዮሀ 8:46
*16. 10:22፤ ሮማ 5:2

ቦቆና 5

ዬሱስ አንገፈ ሉቦታ እሰ ገረ-ላፌሰ ተኡሳ

1 አንገፍን ሉቦታ ቶኮ፥ ቆደ ነሞታ
ተኤ ኬናፍ አርሳ ጩቡ ድኤሱዳፍ፥
ነሞተ ግዱዳ ካፌሜ ሆጂ ነመ፥ ዋቀዮ
ወጅን ወልት ፍዱረ እንዳበመ*። 2 እንስ
አፊሳቲ ደደቢ አከሲ ጀለ ዋን ጅሩፍ፥
ወረ ወላሎታፍ ወረ ከራራ በደኒፍ ቤኬ፥
ቀባ ጋሪዳን እሳን ቀቡ እንደንደአ*።
3 ሰበቢ ደደቢ ጀለ ጅሩፍስ አኩመ ጩቡ
ሰባቲፍ ድኤሱ፥ ጩቡ ኦፊሳቲፍስ አርሳ
ድኤሱን እሰረ ጅረ*። 4 አኩመ አሮን
ዋመሜ እንስ ዋቀዮን እንዋመመ መሌ፥
ነምን ቶኮሌ ኡልፍነ አንገፈ ሉቡማ ከነ
አፌን ህንፉደቱ*።

*1. 2:17፤ 8:3 *2. 4:15፤ 7:28 *3. 7:27፤
ሌዋ 9:7፤ 16:6 *4. በኡ 28:1

5 ክርስቶስስ አከሱመ አንገፈ ሉቦታ
ተኡዳፍ መታሳ አል አል ህንቀብኔ፤ ገሩ
ዋቀዮ እሰ፥
«አት እልመኮት፥
አን ሀርአን ስደልቼ!»
እቲን ጂዴ ሰነቱ
ኡልፍነ ከነ ኬኔፍ*።
6 እዶ ብራትስሞ፥
«አኩመ ሉቡማ
መልኪሴዴቅት፤
አት በረበራን ሉብ እንታተ»
እንጂደ*።

*5. 1:5፤ ፋር 2:7 *6. 6:20፤ 7:17፤
ፋር 110:4

7 ዬሱስ ብየ ለፋ ከነረ ዬሮ ጅራቻ
ቱሬት፥ ሰገሌ ጉዳዳን እምማኒን፥ ከደ
ታፍ ዋመተ ገረ እስ ዱአ እስ አልቹ ደን
ደኡት ድኤሴ፤ ሰበቢ እን ኡልፍነ
ዋቀዮፍ ገድ አፍ ዴብሴ፥ እሰት አፍ ኬነ
ቴፍስ፥ ከደትሳ እንደገአሜፍ*። 8 ኡቱመ
እልመ ዋቀዮ ተኤ ጅሩሞ፥ ድጵነ እሰት
ዱፌ ሁንዱማ ኬሳ አበመሙ በሬ*። 9 እን
እሰ ዋን ሁንዱማ ፊጣን ባሴ ተኤ ኤርገ
አርገሜሞ፥ ወረ እሳፍ አበመመን ሁንዱ
ማፍ ሰበቢ ፊይነ በረበራ ተኤ። 10 ዋቀዮስ
አኩመ ሉቡማ መልኪሴዴቅት፥ «አንገፈ
ሉባ» ጂዴ እሰ ዋሜ*።

*7. ማቴ 26:36-46፤ ማር 14:32-42፤
ሉቃ 22:39-46 *8. ፊሊ. 2:8 *10. 5:6፤
ፋር 110:4

አመንቲ አከ ህንቡፍኔ አፍ ኤገቹሱሳ

11 ዋኤ እሰ ዱበተሜ ከናፍ ዋን ጂኑ
ባይኤ ቀብነ፤ ገሩ ወንተ ደጌሰን ሁበቹት
ዳጊ ዋን ታተኒፍ፥ እብሱን ረከሳደ*።
12 እሰን ዬሮ ከነ በርሲሶተ ተኡፍ ከን መል
ተን ቱርተን፤ አመ ገሩ ዱቢ ዋቀዮ እሰ
ገረ ጀልቀባዩ ነመ ሂኬ እስን በርሲሱ
እንበርባድችሴ፤ ቆደ ኛተ ጀባ ኛቹስ ወረ
አነን ዱጉን በርባድችሱ ታተኒቱ*።
13 ነምን አነኒን ጅራቱሞ፥ ሙጫ ዋን
ተኤፍ፥ አከ እት ዋቀዮ ዱረት ቀጀሉማት
ጅራተን እሰ በርሲሱ ህንሁበቱ*። 14 ኛትን
ጀባን ገሩ ከን ወረ ገአኒት፤ ወር ኩን ሰሙ
ንሳኒ ሆጂዳን እት በሬ ሀማፍ ጋሪ ገርገር
ባሱ እንደንደኡ*።

*11. 6:12 *12. 1ቆሮ 3:1-3፤ 1ጴጥ 2:2
*13. ኤፌ 4:14 *14. ፊሊ. 1:10፤
ሮማ 16:19፤ ኡመ 2:17፤ 3:5

ቦቆና 6

አመንቲራ ገረገሉን ሶዳችሳ ተኡሳ

1ከናፍስ ኮታ ዱቢ ዋኤ ክርስቶስ እሰ
ገረ ጀልቀባ ዱበቹ ዲፍኔ፥ ገረ በርሲሰ
እሰ ወረ ገአኒፍ ኬነሙት እንደርብነ፤ ኑእ
ዋኤ ሆጂ ገረ ዱኣት ጌሱራ ያደ ገራ ጌደ
ረቹ፥ ዋኤ ዋቀዮት አመኑስ ዴብኔ ሁንዴ
በርሲስቻ ካኡፍ ምት*። 2በርሲሰ ዋኤ
ጨጳ፥ ዋኤ ሀርከ መታ ነማገረ ካኡ፥ ዋኤ
ከኡ ወረ ዱአኒ፥ ዋኤ ፍርዲ በረበራ ኬሰ
ህንዴብኑ። 3ዮ ዋቀዮ ጂዴሰ፥ ኑእ እሰ
ካንት ደርቡፍ ጅረ።

*1. 5:12፤ 9:14

4 ወር ገአን ዮ ገረገለንሞ፥ አተምት
እሳን ዴብሱን ደንደአመሬ? እሳኒፍ ተከ
እፌራፍ፤ እሳን ኬና ዋቀራ ምኤፈተኒሩ፤
ሀፉረ ቁልቁሉቲ ህርማተኒሩ*፤ 5ጋሩማን
ዱቢ ዋቀዮፍ ሁምን በረ እሰ ዱፉፍ ጅሩ
እሳንት ደገአሜረ። 6ወር አከሲ ኩን አመ
ንቲራ ገረገላን፥ ዴብአኒ ያደ ገራሳኒ ጌደ
ረቹዳፍ ሃሬፈሙ ህንደንደአን፤ እሳን
ኦፉመሳኒቲ እልመ ዋቀዮ ዴብስኒ ፈንሰ
ኒሩ፥ ሙልእነትስ እሰ ቱፈትቺሰኒሩ*።

*4. 10:26-27፥32 *6. 2ጴጥ 2:20

7 ለፍት ቦካ ዩሮ ባይኤ እረት ሮቡ
ዱጌ፥ ብቅልቱ ወረ ቆተሜፊፍ ዋኤ ባሱ
ብቅልቹ፥ ኤበ ዋቀዮ እንአርገተ*። 8ቆራ
ቲፍ ባላንወራንቴ ዮ ባሴ ገሩ፥ አባረሙፍ
ጂደ መሌ፥ ሆማ ድመ ህንባሱ፥ ዱመረ
ትስ እንጉበመ*።

*7. ኡመ 1:11-12፤ ኢሳ 55:10
*8. ኡመ 3:17-18

9 ኑእ ዮ አከስ ዱበትኔዩ፥ ምቾተነነ!
እስኒፍ ወንት ወዩ ፈይነኬሰኒ ወጅን አከ
ዱፉ እንአመነነ። 10ዋቀዮ ሆጂኬሰኒፍ እሰ
ጃለቹኬሰን እሰ እስን ወረ እሳፍ ቁልቁላ
አን ገርጋርተኒ፥ አመስ ገርጋሩት ጅራቹኬ
ሰኒን አርግሲፍተን ህንእራንፈቱ፥
ህንጀልእሱስ*። 11እስንስ አብድች ጉቱማ
ንሳ ከን ህንመምሲፍኔ ተኡሳ ቤክተኒ፥
ቶኮን ቶኮንኬሰን እሱማፍ ድሙኬሰን ሀመ
ዱማት አከ አርግሲፍተን እንበርባድን*።
12እስን ዳጊ ኡቱ ህንተእን፥ ፈኬኘ ወረ
አመንቲፍ ኦብሳን ወንተ አብደቺፈሜ አር
ገቹፍ ጅረኒ አከ ፉደተን እንበርባድን*።

*10. 10:32-34፤ ሙል 2:18 *11. 3:6፤
ፊሊ 1:6 *12. 5:11

አብዲን ዋቀዮ ኬኑ አመነማ ተኡሳ

13 ዋቀዮ፥ አብራሃሚፍ ከከቴ አብዲ
ኬኔፍ፤ እቲን ከከቹዳፍ ከን እሰረ ሜሉ
ዋን ህንጅሬፍ፥ ኦፈሳቲን ከከቴ። 14አብ
ድች እን ከካዳን ኬነሜስ፥ «አን ዱጉመ
ስንኤብሰ፥ ዱጉመ ስንባይእሰስ» ከን ጂዱ
ቱሬ*። 15አብራሃምስ አከ ከናት ኦብሴ፥
ዋን ዋቀዮ እሰ አብደቺሴ አርገቴ*። 16ነሞ
ትን ከን እሳንረ ሜሉን እንከከቱ፤ ከካንሞ
ወንተ ነምን ወልት ፈልሙ ዱማን ገኤ፥
ዱቢ ዱበተሜ ጭምሱዳፍ እንተአ*።
17ዋቀዮ አኬክንሳ ከን ህንጌደረምኔ
ተኡሳ፥ አዱማን ወረ ወንተ አብደቺፈሜ
አርገቹፍ ጅረንት አርግሲሱ በርባዴ፥ ከካ
ዳን እሰ ጭምሴ። 18ዋቀዮ፥ አብዲፍ ከካ
ህንጌደረምኔ፥ ሶብንስ ኬሰ ህንጅሬ ከነ
ለማኒን ጀጀብነ ጭማ አከ አርገትኑ በር
ባዴ፤ ኑእ ወር እሰት በቀትኔ አብዲ እሰ
ኑዱረ ካአሜ ከነ ጀቤስኔ እንቀበትነ*።
19አከ ቆፎን ስቢላ መርከበ ቀቤ ዳቡ፥
ኑእስ አብዲ አመነማዳፍ ጭማ ሉቡን
ቀበቴ ዳበቱ ቀብነ፤ እን እዶ ሁንዱማረ
ሜላ ቁልቁሉ ገረ እሰ ኬሳዩ እንገአ*።
20እዶን ሱን እሰ ዩሱስ እን አኩመ ሉቡማ
መልኪሴዴቅት በረበራን አንገፈ ሉቦታ
ተኤ፥ ዱረ አዴሜ ኑፍ ልጤደ*።

*13-14. ኡመ 22:16-17 *15. 10:36
*16. በኡ 22:11 *18. ለኮ 23:19፤ ቲቶ 1:2
*19. 9:2-5፥24፤ ሌዎ 16:2፥12 *20. 4:14፤
5:6፤ ፋር 110:4

ቦቆና 7

አከ ሉቡማ መልኪሴዴቅ ህሙሳ

1መልኪሴዴቅ ኩን ሞቲ ሳሌም፥ ሉበ
ዋቀዮ እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩ ቱሬ፤ ጋፍ
ቶኮ አብራሃም ሞቶተ ቶኮ ሩኩቴ ሞአቴሰ
ኡቱ ዴብኡ፥ መልኪሴዴቅ ከራት እት
አዴሜ እሰ ኤብሴ*። 2አብራሃምሞ ዋን ሁን
ዱማራ ኩደን ኬሳ ቶኮ ቆዴፍ፤ መልኪሴ
ዴቅ አከ ሂካ መቃሳቲት ቶኮፋ «ሞቲ
ቀጀሉማት» አከሱመስ ሞቲ ሳሌም፥
እንሞ፥ «ሞቲ ነጋ» ጂቹደ። 3እን አባ፥
ሃደ፥ ዮኪስ ህደ ደሎታ ህንቀቡ፤ በር ጅሬ
ኘሳስ ጀልቀባፍ ዱመ ህንቀቡ፤ ገሩ አከ
እልመ ዋቀዮ በረበራን ሉበ ተኤ እንጅራተ*።

*1. ኡመ 14:17-20 *3. ፋር 110:4

4 ኤጋ አብራሃም አባን ቆሞ ወንተ
ቦጅኤ ኬሳ ኩደን ኬሳ ቶኮ ኤርገ እሳፍ

ኬኔ ፥ መልኪሴዴቅ ኩን ጉዳ አተሚ አከ
ቱሬ ከናን እንአርግቱ ። 5ሰኚ ሌዊ ተአኒ
ወር ሆጂ ሉቡማ ፉደተን ፥ ኩደን ኬሳ
ቶኮ ሰበሳኒራ አከ ፉደን ፥ ሴራን አቦሚ
ቀቡ ፤ ኩደን ኬሳ ቶኮ ሰነስ ወረ ኦቦሎተ
ሳኒ አኩመሳኒስ ሰኚ አብራሃም ቱረንራ
ፉዱ ጂቹደ* ። 6ነምቾ ኩን ገሩ ሰኚሳኒ
ኬሳ ኡቱ ህንተእን ፥ አብራሃም እሰ አብ
ዲን ኬነሜፍራ ኩደን ኬሳ ቶኮ ፉደቴ ፥
እሰ ኤብሴ ። 7እን ጥናን ሀርከ እሰ እሰ
ጫሉት አከ ኤብፈሙ ፥ ነምን ፈልሙ ህን
ጅሩ ። 8ኩደን ኬሳ ቶኮን እን ኩን ነሞተ
ዱኡፍ ጅረኒን እንፉደመ ፤ እን ሱን ገሩ
ሉበ እሰ እንጅራተ ጂደሜ ዱጋ በአሜፍ
ሰናን ፉደሜ ። 9ሌዊን እን ሰኚንሳ ኩደን
ኬሳ ቶኮ ፉዱ ኦፈሳቲዩ ፥ ዬሮ ሰነ ከራ
አብራሃም «ኩደን ኬሳ ቶኮ ባሴረ» ጂቹን
እንደንደአመ ፤ 10ዬሮ መልኪሴዴቅ አብ
ራሃምት አዴሜ ፥ ሌዊ ሙዲ አባብሊሳ
ኬሰ ቱሬ ። *5. ለኮ 18:21

11 አመስ ከራ ሴረ ሉቡማ ሌዊዳፍ
ኬነሜ ሰነ ፈጣን ባፈቹን ኡቱ አርገሜረ
ተኤ ፥ እን አኩመ ሉቡማ አሮንት ዋመሜ
ሀፌ ፥ ሉብን ብራ አኩመ ሉቡማ መልኪ
ሴዴቅት ካፈሙን ማሊፍ በርባድችሴሬ?
ሉቡማ ሌዊረት ሰብን ኩን ሴረ አርገቴ* ።
12ሉቡማን ሱን ዬሮ ጌደረሙ ፥ ሴርቾ ኬሰ
ትስ ጌደረምን ግዲት እንበርባድችሰ ።
13እን አመ ዋኤሳቲፍ ዱበተሙሞ ፥ ጎሰ
ከን ብራ ኬሳ ቱሬ ፤ ጎሰ ከነ ኬሳ ነምን
ተካ አከ ሉባት እዶ ኦርሳት ህንሆጇትኔ ።
14ጎፍታንኬኘ ጎሰ ይሁዳ ኬሳ አከ ደለቴ
ቤከማደ ፤ ሙሴን ዋኤ ጎሰ ከና ዬሮ ዱበ
ቴሞ ፥ ዋኤ ሉበ ተኡሳኒ ሆማ ህንዱበ
ትኔ* ።

*11. 8:6-7 *14. ኡመ 49:10፤ ኢሳ 11:1፤
ሙል 5:5

ሉብን ብራ እን አከ መልኪሴዴቅ ከኡሳ

15 ሉብን ብራ እን አከ መልኪሴዴቅ
ጋፈ ከኡሞ ፥ እን ዱበተሜ ኩን ጫላዱ
መት ሙልአታ እንተአ ። 16ሉብን ሱን አከ
ሴራፍ አቦሚ ብየ ለፈ ከናት ህደ ለካኡዳን
ኡቱ ህንተእን ፥ ሁምነ ጅሬኘ ህንበድኔቲን
ሉበ ተኤ ። 17ዋኤሳቲፍ ጫፈተ ቁልቁላአ
ኬሰት ፥

«አኩመ ሉቡማ
መልኪሴዴቅት ፥
አት በረበራን ሉበ እንታተ»
ጂደሜ ዱጋ በአሜራፍ* ።

18ከራ ቶኮ ሴር እን ዱራ ሱን ደደቢሳ
ቲፍ ፥ ዋኤ ኡቱ ህንባስን ሀፉሳቲፍስ ዲገ
ሜረ* ። 19ሴርቾ ፥ ወንት ቶኮዬ ፈጣን አከ
በኡ ህንጎኔ ፤ ከራ ብራሞ ፥ አብዲን ጫሉ
እን ኦእ እቲን ዋቀዮት ድአትኑ እዶ
ቡኤረ* ። 20ኩን ከካ መሌ ህንታኔ ፤ ወር
ዱራን ሉቦተ ተአን ሆጂሳኒ ዬሮ ፉደተን ፥
ዋቀዮ ህንከከትኔ ፤ 21እን ኩን ዬሮ ሉቡማ
ፉደቴ ገሩ ዋቀዮ እንከከቴፍ ፤ ዋኤሳቲፍ
ጫፈተ ቁልቁላአ ኬሰት ፥

«ጎፍታን ፥ ‹አት በረበራን
ሉበ እንታተ› ጂዴ ከከቴረ ፥
ኤጋ እን ያደሳ ህንጌደሩ»
ጂደሜ ጫፈሜረ* ።

22ከናንስ ዬሱስ ወሊ-ገልቴ እሰ ጫሉ እሰ
ከካዳን ዳበቴ ሰነ አመነማ ጎዴ* ። 23ሉቦ
ትን ወር ዱራ ሰበቢ ዱአኒፍ ሆጂሳኒ እት
ፉፉ ዋን ህንደንዴኚፍ ፥ ነሞተ ባይኤቱ
ሉበ ተኤ ። 24እን ኩን ገሩ በረበራን ዋን
ጅራቱፍ ፥ ሉቡማሳ ሆጂ ዳበታ ጎዴ
ቀቤረ* ። 25ከነራ ከን ከኤስ ፥ እን ዬሮ ሁን
ዱማ እሳኒፍ ከደቹዳፍ ዋን ጅራቱፍ ፥
ወረ ከራሳ ገረ ዋቀዮት ድአተን ሀመ
ዱማት ፈይሱ እንደንደአ* ።

*17. 5:6፤ ፋር 110:4 *18. ሮማ 8:3
*19. 9:9 *21. ፋር 110:4 *22. 8:6፤ 9:15፤
12:24 *24. 13:8 *25. ሮማ 8:34፤ 1ዮሀ 2:1

26 አንገፈ ሉቦታ ፥ እሰ ቁልቁሉ ፥ ዋን
እቲን ጂደን ህንቀብኔ ፥ ጡሪ ህንቀብኔ ፥
እሰ ጩበሞተራ ገርገር በኤ በንቲወን ዋቃ
ገረራትስ ኦል ጂዴ አከሲ ቀባቹን ኑፍ
እንበርባድችሰ* ። 27እን አከ አንገፎተ
ሉቦታ ወረ ካኒ ፥ ጉዬመ ጉያት ዱራን
ዱርሴ ጩቡ ኦፈሳቲፍ ከነ ቦዴስ ጩቡ
ሰባፍ ኦርሳ ድኤሱ እሰ ህንበርባድችፍኔ ፤
እን ኦፈሳ ኦርሳ ጎዴ ፥ አል ቶከቾ ዬሮ
ሁንዱማፍ ድኤሴ* ። 28ሴር ፥ ነሞተ ደደቦ
አንገፈ ሉቦታ ጎዴ ሆጂረ እንዳብሰሰ ፤ ሰገ
ሌን እን ከካዳን ደገአሜ ፥ ሴርቾ ቦዴ ዱፌ
ገሩ ፥ እልመ እሰ በረበራን ሙዳ መሌ
ተኤ ሆጅቾረ እንዳበ* ።

*26. 4:14-15 *27. 5:3፤ 9:12፥26፤
ሌዎ 9:7፤ 16:6፥15፥17 *28. 5:1-2፤
ፋር 2:7

ቦቆና 8

ዪሱስ ከኩ እሰ ሃራዳፍ አንገፈ ሉቦታ ተኡሳ

1ወንተ ዱበትኑ ኬሳ፥ «ኑእ አንገፈ
ሉቦታ እሰ በንቲ ዋቃ ኬሰት፥ ገረ ምርገ
ቴሶ ዋቀዮ ሱረ-ቀቤሳ ታኤ አከሲ ቀብነ»
እሰ ጂዱቱ ሁንዱመረ ጫለ*። [2]እን ጎዶ
ቁልቁላአ ሰነ ኬሰት፥ ጎዶ ነምን ዳቤ ኡቱ
ህንተእን፥ ጎድቸ እሰ ዱጋ ዋቀዮ ጎፍታን
ዳቤ ሰነ ኬሰት፥ አንገፈ ሉቦታ ተኤ
እንሆጂተ*። [3]አንገፈ ሉቦታ ከን ተኤ ሁን
ድኑ ኬናፍ አርሳ ድኤሱዳፍ ሆጂረ
እንዳበመ፤ ከናፍ እን ኩንሰሞ ዋን ድኤሱ
ቀባቹን እሳፍ እንበርባድችሰ*። [4]ሉቦትን
አከ ሴርቻት ኬና ድኤሰን ዋን ጅረኒፍ፥
እን ኡቱ ፎኒን ብየ ለፋረ ጅራቴዩ ሉበ
አከሳኒ ህንተኡ ቱሬ። [5]እሳን ጎዶ እሰ አከ
ጋድዱ እሰ ዋቀራት ገረገልፈሜ ሰነ ኬሰት
እንሆጂቱ፤ ፈኬኘ ጎዶን ሱን እቲን እጃ
ረሜ ሙሴት አርገሲፈሜ ቱሬ፤ ዩሮ እን
ጎዶ ሰነ እጃሩፍ ከኤት ዋቀዮ፥ «አመሰ
ዋን ሁንዱማ ፈኬኘ እሰ ጋረረት ሰት አር
ገሲፈሜ ሰናን አከ ሆጂቱፍ አኬከዱ!»
እቲን ጂዴ*።

*1· 4:14፤ 1:3፤ ፋር 110:1 *2· 9:11
*3· 5:1 *5· 10:1፤ ቆሎ 2:17፤ በኡ 25:40

6ዪሱስ ሆጂ ሉቡማ እሰ ከንሳኒረ ፈጎ
ጫሉ ፉደቴ፤ ሀሙመ ሆጂንሳ ጫሉሞ፥
ከኩን እን ዪሱስ ዋቀዮፍ ነሞተ ግዱ ዳቤ፥
እን አብዲ ጫሉረ ዳበቱ ሱን ጉዳ እንጫለ*።
[7]ከኩን እን ዱራ ህርእነ ህንቀቡ ኡቱ ተኤ፥
እሰ ለመፋ እዶ ቡሱን ህንበርባድችሱ ቱሬ*።
[8]በሌሳን እሳንረት አርገምናን ራጅች፥
«‹ኩኖ ጉዮትን ቶኮ እንዱፉ፤
ጉዮተ ሰነት አን
መነ እሰራኤሊፍ መነ ይሁዳፍ
ከኩ ሃራ እዶዳን ነንገአ›
ጂደ ጎፍትች*።
[9]‹ገሩ ከኩን ኩን
አከ እሰ ዱራ ምት፤
ሀርከ ቀቤ ጋፈን ብየ ግብጢ
እሳን ባሴ፥
ከኩ ሰነ አቦተሳኒፍ ነንዳቤ፤
እሳን ከኩኮ ሰነት ጀባተኒ
ህንሀፍኔ፥
አንሰ ጀቤሴ እሳኒፍ
ህንያድኔ› ጂደ ጎፍትች*።
[10]ጉዮትን ሱን ዩሮ ገአን፥
ከኩ አን መነ እሰራኤሊፍ
ከከዱ፥
‹ሴረኮ ያደሳኒ ኬሰ ነንካአ፥
ገራሳኒ ኬሰትሰ እሰ ነንጫፈ፤
አን እሳኒፍ ዋቀዮ ነንተአ፥
እሳንሰ አናፍ ሰበ እንተኡ፥
እሰ ጂዱደ› ጂደ ጎፍትች*።
[11]እት ደበሌስ፥ ‹ነምን ቶኮዩ
ሰአች ነመ ብየሳ ዮኪሰ ኦቦሌሰሳ
ጎፍታ በር! ጂዴ ህንበርሲሱ፤
ጥጥነዮተሳኒቲ ጀልቀበኒ
ሀመ ጉርጉዶተሳኒት
ሁንዱምትሳኒ ነቤኩ።
[12]ጀልእነሳኒቲ እሳን ነንማረ፥
ጬቡሳኒሰ ዴብኤ ህንያደዱ›
ጂዴረ» ጂዴ*።

*6· 7:22፤ 9:15፤ 12:24፤ 2ቆሮ 3:6
*7· 7:18-19 *8-12· ኤር 31:31-34
*9· በኡ 19:3-6 *10· 10:16፤ ዘካ 8:8፤
2ቆሮ 6:16 *12· 10:17፤ ኢሳ 43:25

13 ዋኤ ከኩ ሃራ ዱበቹንሳ እን ዱራ
ሞፈኤረ ጂቹሳት፤ ወንተ ሞፈኤ፥ ወንተ
ዱሎሜሰ በዱ በኡ ገኤረ*። *13· ሮማ 10:4

ቦቆና 9

አከ ሰገደ እሰ ለፈራፍ እሰ ዋቀራ

1ከኩን እን ዱራዩ ለፈ ከንረት ሴረተ
ሰገዳ፥ ጎዶ ቁልቁላአሰ ቀበ ቱሬ። [2]ጎዶን ቶኮ
ቆጿፈሜ ቱሬ፤ ጎድቸ ኬሳ ኩታን ገረ በልበላ
«እዶ ቁልቁሉ» ጂደመ ቱሬ፤ እሰ ኬሰ፥
ባቱ እብሳ፥ ገበቴ ቡዴነ እላልቻ እሰ ዋቀዮ
ዱረት ድአቱ ሰነ ባቱ ቡዴንቻ ወጅን
እንካኡ*፤ [3]ጎልጋ እሰ ለመፋ ገረሲን እን
ጅሩ፥ እን ገረ ቦዴሞ፥ «እዶ እሰ ሁንዱማረ
ጫላ ቁልቁሉ» እንጂደመ*። [4]አች ኬሰሞ
እዶ አርሳ እሰ ወርቁራ ሆጂተሜ እጣን እረት
አርፈሙ አከሱመሰ ሰንዱቀ ከኩ ጉቱማንሳ
ወርቁዳን ኡፍፈሜቱ ጅረ፤ ከል ወርቁ እን
ማና ባቱ፥ ኡሌን አሮን እን ለቴ አከሱመሰ
ገበቶትን ደጋ ለማን ወር አቦሞትን እረት
ጫፈመን፥ ሰንዱቀ ሰነ ኬሰ እንካአሙ*።
[5]ኪሩቤል ኡልፍና ለማን እሰራን ቴሶ አራራ
ጎልቦበኒ ጅሩ ቱረን፤ ዋኤ ወንተ ከነ ሁንዱማ
ቶኮ ቶኮን ዱበቹፍ ገሩ አመ ዩሮሳ ምት*።

*2· በኡ 26:1-30፤ 25:31-40፤ 25:23-30
*3· በኡ 26:31-33 *4· በኡ 30:1-6፤
25:10-16፤ 16:33፤ ለኮ 17:8-10፤
በኡ 25:16፤ ኬሰ 10:3-5 *5· በኡ 25:17-22

6 ኤጋ ኩን ሁንድኑ አከስት ቆጸፈሜ፥
ሉቦትን ጉያ ሁንዱማ ሆጂ ሰገደሳኒ ራወቹ
ዻፍ፥ ጎድቸ ኬሳ ኩታ እሰ ገረ በልበላት
እንገሉ ቱረን*። 7አንገፍን ሉቦታ ገሩ
ኮጻሳ፥ ጎድቸ ኬሳ ኩታ እሰ ገረ ቦሮት፥
ወጋት ጉያ ቶኮ ዱዋ አል እንገለ፤ ጩቡ
እን አፊሳቲ፥ ሰብን ሱንስ ኡቱ ህንቤክን
ሆጂተኒፍ አርሳ ድኤሱዻፍ፥ እን ዲገ ባቴ
አል እንገለ*። 8እሰ ከናን ሀፉር ቁልቁ
ሉን፥ ሀመ ጎዶን እን ዱራ ሱን ዻበቴ
ጅሩት፥ ገረ እዶ እሰ ሁንዱማረ ጫላ ቁል
ቁሉት ደርቡዻፍ፥ ከራን ነማፍ አመሌ አከ
ህንበነምን፥ እንአርግሲሰ*። 9እን ፈኬኘ
በረ ሰአናት፤ አከ ቆጼ ከናት ኬናወን፥
አርሳወን ድኤፈመንስ ያደ ገራ ነምቸ እሰ
ሰገዱ ሰነ ቁሌሰኒ፥ ፊጣን ባሱ ህንደንደ
አን*። 10እሳን ኩን ዋኤ ኛታፍ ዱጋቲ፥
ዋኤ ዩሮ ገራገራት አፍ ቁሌሱዻፍ አፍ
ድቁ ዋን ተአኒፍ፥ ሴረተ ነሙማ እሰ ዱባ
ቲፍ ኬነመኒ ሀመ ሴርች ሃረኡት ሆጄተ
ኒደ*።
*6. ለኮ 18፡2-7 *7. በኡ 30፡10፤
ሌዎ 16፡2-34 *8. 10፡19-20 *9. 7፡19፤
10፡1-2 *10. 13፡9፤ ሌዎ 11፡1-47፤
ለኮ 19፡1-22
11 ክርስቶስ ገሩ ወንተ ገጋሪ ዱፉፍ
ጅረኒፍ አንገፈ ሉቦታ ተኤ ዩሮ ሙል
አቴ፥ ገረ ጎዶ እሰ ጫላ ጉዳፍ እሰ ጫላ
ራወተማ ኬሳት ደርቤ፤ ጎድችስ ሀርካን
ህንእጃረምኔ፥ ዋን ኡመሜ ከነ ኬሳስ ህን
ቀቡ*። 12ክርስቶስ አርሳዻፍ ዲገ ሬአታፍ
ዲገ ጅቦታ ባቴ ኡቱ ህንተእን፥ ዲገ ኦፊሳ
ደንገላሱሳቲን አል ቶኮ በረበራን ገረ እዶ
እሰ ሁንዱማረ ጫላ ቁልቁሉት አል ገሌ፤
ኑፍስ ፉሬ በረበራ አርገቴ*። 13ኤጋ ዲገ
ሬአታፍ ኮሮሚ፥ ዻራ ፎን ጎሮምስ አርፈ
ምቴስ፥ ነሞተ ጡራአን ሰነት ፈጫሱን፥
ጡራኡማ ፎንሳኒራ እሳን እንቁሌሰ ኤርገ
ተኤ*፥ 14ዲግን ክርስቶስ እሰ ሀፉረ በረበ
ራቲን፥ አርሳ ሙዳ ህንቀብኔ ጎዴ ኦፊሳ
ዋቀዮፍ ድኤሴሞ፥ እሰን ሆጂ እሰ ዱአት
ጌሱ ዲፍተኒ፥ ዋቀዮ እሰ ጅራታዻፍ ሆጂ
ቶተ አከ ታተኒፍ፥ ሀመም ጉዳ ጫልችሴ
ያደ ገራኬሰኒ ሀቁሌሱሬ*?
*11. 4፡14፤ 6፡20፤ 10፡1 *12. 7፡27፤
10፡10 *13. ሌዎ 16፡3፥14-16፤
ለኮ 19፡9፥17-19 *14. 1ጴጥ 1፡18-19፤
ቆሎ 1፡14፤ 1ዮሀ 1፡7፤ ሙል 1፡5

15 ከናፍስ ግዱ ገሌ ከኩ ሃራ ዋቀዮፍ
ነሞተ ግዱ ከን ዻቡ እሰ፤ እረ-ደደርበ ከኩ
እሰ ዱራ ጀለት ሆጂተንራ ዱን እሳን ፉሩ
ኤርገ አርገሜ፥ ከኩን ሃራን ሱን፥ ወር
በረበራን እት ደርበኒ ፉደቹዻፍ ዋመመን
አብዲ ሰነ አከ አርገተኒፍ እንበርባደመ*።
16ዻምስ ዻላ ሆጂረ ኦሉን ዩሮ ገኡት፥
ነምች እን ዻለ ዻሜፍ ሱን አከ ዱኤ ቤከ
ሙን እረ ጅረ፤ 17ዻምስ ዻላ ጋፈ ነምች
ዻለ ኬኔ ሱን ዱኤ ዱዋ ሆጂረ አለ መሌ፥
ኡቱ እን ፈያት ጅሩ ሆጂረ ኦሉ ህንደን
ደኡ። 18ከናፍ ከኩን እን ዱራዩ ዲገ መሌ
ሆጂረ አከ ኦሉ ህንጎደምኔ። 19ሙሴን
አቦሚ ሴርቻ ቶኮ ቶኮን ሰበ ሰነ ሁንዱማት
ኤርገ ህሜ ቦዴ፥ ዲገ ጅቦታፍ ሬአታ
ብሻኒ ወጅን ፉዴ፥ ባለ ሂሶጵ እሰ ርፌንስ
ህደማን ዲማን እት መረሜን፥ መጫፍ
ቸት፥ ሰበ ሰነ ሁንዱማትስ እንፈጫሴ*።
20አቹማንስ፥ «ኩን ዲገ እሰ ከክቸ ጭም
ሱዻፍ ዋቀዮ እሰኒፍ አቦሚደ» ጂዴ*።
21አከሱመስ ዲግቸ፥ ጎድቻፍ ቆዳ አች
ኬሳ ሴር ሰገዳ እት ሆጂተሙ ሁንዱማት
ፈጫሴ*። 22ዱጉመዩ አከ ሴርቻት ወንት
ሁንድኑ፥ ዲጋን እንቁሌፈመ ጀቹን
እንደንደአመ፤ ዲገ ኡቱ ህንደንገላስንሞ
ዲፈሙን ጩቡ ህንጅሩ*
*15. 7፡22፤ 8፡6፤ 12፡24፤ 1ጢሞ 2፡5
*19. በኡ 24፡3-8፤ ሌዎ 14፡4፤ ለኮ 19፡6
*20. በኡ 24፡8፤ ማቴ 26፡28
*21. ሌዎ 8፡15፥19 *22. ሌዎ 5፡11-13፤
17፡11፤ ኤፌ 1፡7

አርሳን ክርስቶስ ጩቡ በሌሱሳ

23 ኤጋ ወንት አከ እሰ ዋቀራት ገረገልፈ
መን ኩን እሳን ከናን ቁሌፈሙን እንተአፍ፤
ወር ዋን ዱጋ ተአኒ ዋቀረ ጅረን ገሩ፥ ኦፊ
ሳኒቲ አርሳ እሳን ከነረ ጫለኒን ቁሌፈሙ
እሳን በርባድችሰ*። 24ክርስቶስ እዶ እሰ ሁን
ዱማረ ጫላ ቁልቁሉ፥ ሀርካን እጃረሜ ፈካቲ
እሰ ዱጋ ሰነት ገሌ ምት፤ እን በንቲ ዋቃት
እዶ እት አመ ዋቀዮ ዱረት ኑፍ ሙልአቱት
ገሌ*። 25አችት ገሉንሳስ አከ አንገፍን ሉቦታ
ዲገ ኦፊሳቲ ከን ህንተእን ባቴ፥ ወጋ ወጋት
እዶ እሰ ሁንዱማረ ጫላ ቁልቁሉ ሰነት ገሉ፥
ዴዴብኤ ኦፊሳ አርሳ ድኤሱዻፍ ምት።
26ኡቱ አከስ ተኡ ደባቴ፥ እን ኡመሙ ብየ
ለፉቲ ጀልቀቤ እረ ዴዴብኤ ድጸቹን እሰረ
እንገአ ቱሬ፤ አመ ገሩ ዱመ በርቻት፥ ዩሮ

ሁንዱማፍ አከ ተኡት አል ቶከቸ አፈሳ
ኣርሳ ድኤሱሳቲን ጩቡ በሌሱዳፍ ሙልአ
ቴረ*። 27ነሞትን አል ቶኮ ዱኡፍ ካአመ
ኒሩ፤ እሰ ቦዴሞ ፍርዲት እንድአቱ*።
28አከሱመ ክርስቶስ እን ጩቡ ነሞተ ባይኤ
ባቹዳፍ አል ቶኮ ኣርሳ ተኤ ድኤፈሜ፥ ስአ
ለመፋሞ ዋኤ ጩቡፍ ኡቱ ህንተእን፥ ወረ
ድመኒ ዱፈሳ ኤገተን ፈይሱዳፍ ሙልአቹፍ
ጅረ*።

*23. 8፡5 *24. 9፡11፤ 1ዮሀ 2፡1 *26. 9፡12፤
ገላ 4፡4 *27. ኡመ 3፡19፤ 2ቆሮ 5፡10
*28. 10፡10፥12፥14፤ ኢሳ 53፡12፤
1ጴጥ 2፡24፤ ሮማ 6፡10፤ ፊሊ 3፡20

ቦቆና 10

ኣርሳን እን ዱሪ አከ ድመ ህንባፍኔ ህሙሳ

1ሴርች ገሩ ጋድዱ ወንተ ገጋሪ ዱፉፍ
ጅረን ሰናት መሌ፥ ብፈ ዱጋ እሰ እሳን እቲን
ሙልአተን ምት፤ እን ከራ ኣርሳ ወጋ ወጋዳን
ኡቱ ገርገር ህንጮትን ድኤፈመን ሰና፥ ወረ
ድኣተን ፈጣን ከን በአን ጎቹ መቱማ ህንደን
ዴኜ*። 2ወር ዋቀዮፍ ሰገደን ዬሮ ሁንዱማፍ
አከ ተኡት፥ አል ቶከቸ ዱጉመ ጩቡሳኒቲ
ኡቱ ቁሌፈመኒሩ ተኤ፥ ጩቡንሳኒ ያደ ገራ
ሳኒት ዋን ህንደገአምኔፍ፥ ኣርሳ ድኤሱን
እንሀፈ ቱሬ ምቲሬ? 3አመ ገሩ ኣርሳ ወጋ
ወጋት ድኣተኒን ነሞትን ጩቡሳኒ እንያደቱ*።
4ዲግን ኮሮሚፍ ሬአታ ጩቡ ነሞታ እራ
ፉዱ መቱማ ህንደንደኡ*።

*1. 8፡5፤ 9፡9፤ ቆሎ 2፡16-17
*3. ሌዋ 16፡21፥34 *4. ኢሳ 1፡11

5ከናፍ ክርስቶስ ገረ ብየ ለፋ
ዮሙ ዱፌ፥
«አት ኣርሳ፥ ኬናስ ህንጃለትኔ፥
ገሩ ደግነ አቦመሙ
አናፍ ቆጴስቴተ።
6አት ኬና ቀልማ እሰ ጉበሙት፥
ኣርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድኣቱትስ
ህንገመድኔ፤
7ከናፍ አንሞ፥
‹መጫፈ መረሙ ኬሰት
ዋኤኮቲፍ አኩመ ጫፈሜ ጅሩ፥
ያ ዋቀዮ፥ ኩኖ፥ አን
ጃለለኬ ራወቹዳፍ ዱፌረ›
ነንጄዴ» ጄዴ ዱበቴ*።

*5-7. ፋር 40፡6-8፤ 51፡16፤ ሚክ 6፡7፤
ዮሀ 4፡34

8 ኡቱመ እሳን ኩን አከ ሴርች አቦ
ሙት ድኣተኒዩ፥ ከነ ገረራት፥ «አት
ኣርሳ፥ ኬናስ፥ ኬና ቀልማ እሰ ጉበሙ፥
ኣርሳ ሰበቢ ጩቡቲፍ ድኣቱስ ህንጃለ
ትኔ፥ እትስ ህንገመድኔ» ጄቹሳ አርግ
ኔረ። 9እት ደበሌስሞ፥ «ኩኖ አን ጃለለኬ
ራወቹዳፍ ዱፌረ» ጄዴረ፤ ከናንስ ኣርሳ
እሰ ለመፋ እዶ ቡሱዳፍ፥ እሰ ዱራ እዶዳ
ፉዴ*። 10አከ ጃለለ ዋቀዮ ሰነት፥ ደግን
ዬሱስ ክርስቶስ ዬሮ ሁንዱማፍ አከ
ተኡት፥ አል ቶከቸ ኣርሳ ተኤ ድኤፈሙ
ዳን ኑእ ዋቀዮፍ ቁልቁሌፈምኔረ*።

*9. 7፡18 *10. 9፡12፥28፤ ዮሀ 17፡19

ኣርሳን ክርስቶስ ድመ ባሱሳ

11 ሉብን ጉያ ጉያን ዳበቴ፥ ሆጂ ሉቡ
ማሳ እንሆጄተ፤ ኣርሳ እሰ ጩቡ ነሞተራ
ፉዱ መቱማ ህንደንዴኜ ሰነስ ዴዴብኤ
እንድኤሰ*። 12ክርስቶስ ገሩ አል ቶኮ
ኣርሳ ድኤሴ፥ በረበራን ገረ ምርገ ዋቀዮ
ታኤ*። 13አች ታኤ ዲኖትንሳ ኤጄተ
ሚለሳ ሀመ ጎደመንት እንኤገተ*። 14አል
ቶከቸ ኣርሳ ድኤሱዳን፥ ወር ዋቀዮፍ ቁል
ቁሌፈመን ዬሮ ሁንዱማፍ አከ ፈጣን
በአን ጎዴረ።

*11. በኡ 29፡38 *12. 1፡3 *13. ፋር 110፡1፤
1ቆሮ 15፡25

15 ሀፉር ቁልቁሉንስሞ ዋኤ ከና ዱጋ
ኑፍ በአ፤ 16እን ዱራን ዱርሴ፥
«ጉዮትን ሱን ዬሮ ገአን፥
ከኩ አን እሳኒፍ ከከዱ፥
‹ሴረኮ ገራሳኒ ኬሰ ነንካአ፥
ያደሳኒ ኬሰትስ እሰ ነንጫፈ
እሰ ጄዱደ›
ጄደ ጎፍትች»
ጄዴ ዱጋ በኤፍ*።
17እት ደበሌስ፥ «ዋቀዮ፥
‹አን ጩቡሳኒ፥ ጀልእነሳኒስ
ዴብኤ ህንያደዱ› ጄዴረ»
ጄዴ*።
18እሳን ከናፍ ዲፈሙን ኤርገ አርገሜሞ፥
ኣርሳን ሰበቢ ጩቡቲፍ ድኣቱ እንሀፈ።

*16. 8፡10፤ ኤር 31፡33 *17. 8፡12፤
ኤር 31፡34

ከናን ገረ ዋቀዮት ድአቹፍ ከራን አርገሙሳ

19ኤጋ ያ ኦቦሎተኮ! ዬሱስ ዲገሳ ኑፍ
ደንገላሱሳቲን ገረ እዶ እሰ ሁንዱማገረ ጫላ
ቁልቁሉት ገሉዳፍ እጀ ጀብነ ቀብነ*። 20እን
ፎንጎቲን ከራ ሃራ፥ ከራ ዬሮ ሁንዱማ
ጅራቱ ጎልጋ ሰነ ኬሰ ኑፍ በኔ*። 21ሉብቸ
ጉድቸ እሰ መን ዋቀዮ እት ኬነሜ ቀብነ*፤
22ከናፍስ ኑእ ወረ ያድን ገራሳኒ ሀምነቲ ቁሌ
ፈሜ፥ ደግንሳኒስ ብሻን ቁልቁሉዳን ድቀሜ
ታኔ፥ ኮታ ገራ ዱጋዳን፥ አመንቲ ጉቱዳንስ
ዋቀዮት እንድአትና*! 23እን አብዲ ኑፍ ኬኔ
አመነማደ፤ ከናፍስ ኮታ አብዲኬኘ ቤክስሱት
ጀባትኔ እንቀበምና*! 24ጃለለ አርግሲሱዳፍ፥
ዋን ጋረ ሆጄቹዳፍስ ኮታ ቱቱቅኔ ያደ ወሊ
እንካፍና*! 25አከ ጀረ ቶኮት አመለ ተኤ፥
ኑእ ወልት ቀበሙኬኘ ሀንዲፍኑ፤ ጉያን
ጎፍታ ድአቻ አከ አዴሙ እንአርግቱ፥ ከናፍ
እቱመ ጫልችፍኔ ወል ጀጀቤስነ*።

*19. 9:8፤ ማቴ 27:51፤ ሮማ 5:2
*20. 6:19-20፤ ዮሀ 14:6 *21. 3:6
*22. 4:16፤ ኤፌ 5:26፤ ሌዎ 8:30፤
ህስ 36:25 *23. 4:14፤ 1ቆሮ 1:9
*24. 13:1 *25. 3:13፤ ሮማ 13:11-12፤
ቆሎ 3:16፤ ያቆ 5:8

26ኑእ ዱጋ ሁበትኔ ኤርገ ቤክኔ ቦዴ፥
ጃለትኔ ቤካ ጩቡ ዮ ሆጄትኔ፥ አርሳን ሰበቢ
ጩቡቲፍ ድአቱ ስአቸ ሀንጅሩ*። 27ፍርዲ
ኒፍ እብድ ሀናፋ እን ወረ ዋቀዮን ሞርመን
ጉቡ ገሩ፥ ሶዳዳን ኤገተማ ጅሩ*። 28ነምን
ሴረ ሙሴ ሆጂረ አከ ሀንአሌ ጎዴ፥ ዱገ-ባቶ
ትን ለመ ዮኪስ ሰድእ ኤርገ ዱጋ እት በአኒ
ኦአ መሌ እንአጄፈመ*። 29ነመ እልመ ዋቀ
ዮት ሚለ ሀጣአቱፍ፥ ነመ ዲገ ከኩ እሰ
እቲን ቁላኤ ሰነ ዋን ጡራአት ለካኡፍ፥
ሀፉረ አያነ ነማፍ ኬኑ እሰ አረብሱፍስ፥
አደበ እሰረ ሀማቱ ሀመሚቱ እሳፍ መለ
ጄተኒ ያዱሬ*? 30ኑእ፥ «እጃ ባሱን ከንኮት፥
አን ሆጂ ነማ መታሳረት ነንዴብሰ» አከሱመ
ስሞ፥ «ጎፍትቸ ሰበሳ ፍርዲት እንድኤሰ»
እሰ ጄዴ ሰነ እንቤክነ*። 31ዋቀዮ እሰ ጅራታ
ሀርከ ቡኡን ጉዳ ሶዳችሳደ*።

*26. 6:4-8 *27. ኢሳ 26:11፤ ሴፋ 1:18
*28. ለኮ 15:30፤ 35:30፤ ኬሰ 17:6፤
19:15 *29. 2:3፤ 12:25፤
1ቆሮ 11:25፥29፤ በኡ 24:8
*30. ኬሰ 32:35-36፤ ፋር 135:14፤
ሮማ 12:19 *31. 12:29

32ጉዮተ ጀልቀበ እት እፈ አርገተኒ፥
ወልአንሶ ጉዳ ድጽነ ኦፍ ኬሳ ቀቡ ኦብሳን
ደንዴሰን ሰነ ያደዳ*! 33እስን ኬሳ ካን
ሙልእነት አረብሰመኒ ረከተኒሩ፤ ካንሞ
ሀደተ ወረ ሙልእነት አረብሰመኒ ረከተኒ
ቱረን*። 34እስን ወረ ሀደመኒ ወጅን ድጳ
ተኒቱ፤ ቀቤኘ እሰ ጫላ ወዩፍ እሰ ሀንደ
ርብኔ አከ ቀብደን ዋን ቤክተኒፍስ፥
ሳመሙ ቀቤኘኬሰኒ ገመቹዳን ፋደተ
ኒቱ*። 35አመስ አመነቹኬሰን እሰ ገቲ ጉዳ
ቀቡ ሀንገትና! 36ጃለለ ዋቀዮ ጎተኒ፥ እሰ
ዋቀዮ አብደቺሴ አርገቹዳፍ ኦብሳን ደንደ
ኡን እስን እንበርባድችሰ*። 37ጫፈትን
ቁልቁላአን፥

«ዬሮ ጥኖሼቱ ጅረ፥
እን ዱፉፍ ጅሩ ሱንስ፥
እንዱፈ መሌ ሀንቱሩ*፤
38እን ቀጄላን ከንኮቲ፥
አመንቲዳን ጅሬኘ ዱጋ
እንአርገተ፤
ነምን ዮ ዱግደ አነት ገቴ ገሩ፥
ገራንኮ እት ሀንገመዱ»
እንጄደ*።

39ኑእ ወረ አመንቲ ቀበኒፍ ወረ ሉቡሳኒ
ኦልፈተኒደ መሌ፥ ወረ በዲሳፍ ዱግደ
እሰት ገተን ምት*።

*32. 6:4 *33. 1ቆሮ 4:9 *34. 13:3፤
ማቴ 6:20፤ 19:21፥29 *36. ሉቃ 21:19
*37. ኢሳ 26:20፤ አን 2:3፤ ሉቃ 21:28፤
ያቆ 5:8፤ ሙል 22:12 *38. አን 2:4፤
ሮማ 1:17፤ ገላ 3:11 *39. 1ጴጥ 1:9

ቦቆና 11

አመንቲ ቀባቹ

1አመንቲን ዋን አብደተን «ዱጉመ
እንተአ» ጄደኒ ፋደቹደ፤ ዋን እጃን ሀንአ
ርግኔስ አከ ዋን አርገኒት «ጅረ» ጄደኒ
ለካኡደ*። 2ሰበቢ አመንቲቲፍ ዋቀዮ ብራ
ነሞተ በረ ዱሪቲፍ ዱጋ በአሜራፍ*።
3ዋቅኒፍ ብይ ለፉ ሰገሌ ዋቀዮቲን አከ
ኡመመን አመንቲዳን እንሁበትነ፤ አከስ
ትስ ወንት እጃን አርገሙ ወንተ ሀንሙል
አትኔራ ሆጄተሜ*።

*1. ሮማ 8:24-25፤ 2ቆሮ 4:18፤ 5:7
*2. 11:39 *3. ኡመ 1:1-31፤ ፋር 33:6፥9፤
ዮሀ 1:3፤ ሮማ 1:20

4አቤል አመንቲዳን አርሳ እሰ ከን ቃይ
ንረ ጫሉ ዋቀዮፍ ድኤሴ፤ ዋቀዮ ኬናሳ
ፋደቴ እሳፍ ዱጋ በኤረ፤ አቤል አመንቲ

ሳቲን ቀጂላ አከ ተኤስ ዱጋ በአሜራፍ፤
እን እንዱኤ፥ ገሩ ከራ አመንቲሳቲ አመዩ
ዱበቻ ጅረ*። 5 ሄኖክ ዱአ እጃንዩ አከ
ህንአርግኔት አመንቲዳን ኦል ፉደተሜ፤
ዋቀዮ ዋን እሰ ፉደቴፍስ ህንአርገምኔ፤
ኦል ፉደተሙሳ ዱረሞ፥ ዋቀዮን ገመድቺ
ሱንሳ ዱጋ በአሜራፍ*። 6 አመንቲ መሌሞ
ዋቀዮን ገመድቺሱን ህንደንደአሙ፤
ኤኙሌ ዋቀዮት ድአቹ ዮ በርባዴ፥ እን አከ
ጅሩ፥ ወረ እሰ በርባደኒፍስ ገቲሳኒ አከ
ኬኑፍ አመኑን እሰረ ጅረ። 7 ኖህ አመንቲ
ዳን እሰ ዋቀዮ ዋኤ ዋን ዬሮ ሰነት እጀ
ነማት ህንሙልአትኔቲፍ አኬከቺሴ ደገኤ
ሶዳቴ፥ ወረ መነሳ ኦልቹፍስ ብድሩ ቶል
ፌቴ፤ አመንቲሳቲንሞ ብየ ለፋት የከ
ሙሬ፥ ቀጂልነ አመንቲዳን አርገሙስ
ቀቤኘሳ እንጎደቴ*።

*4. 12:24፤ ኡመ 4:3-10፤ ማቴ 23:35
*5. ኡመ 5:21-24 *7. ኡመ 6:8-22፤
2ጴጥ 2:5፤ ሮማ 3:22

8 አብራሃም ብየሳቲ በኤ፥ ብየ እት
ደርቤ አከ ፉደቱፍ እሳፍ ያደሜ ቶኮ አከ
ደቁፍ ዬሮ ዋመሜት፥ አመንቲዳን እንአቦ
መሜ፤ ኤሰ አከ ደቁ ኡቱ ህንቤክንስ
እንበኤ*። 9 አመንቲዳን አከ ኦርማት ብየ
እሳፍ አብደቺፌሜ ሰነ ኬሰ ቡፌቴ፤ ይስሀ
ቂፍ ያቆብ ወር እሳ ወጅን ለፍቾ አከ አር
ገተኒፍ አብደቺፌመን እሰ ቦዴዳን አኩመ
ጅራተን፥ እንስ ጎዶ ኬሰ ጅራቴ*። 10 እን
መንደረ ሁንዴ ጀባ ቀቡ፥ እሰ ዋቀዮ አከ
እን እት እጃረሙ ቆጼሴ እጃሬ እንኤገተ
ቱሬ*። 11 እን አብዲ ኬኔፍ አመነማ አከ
ተኤ፥ አብራሃም ፉደቴ ዋን ቱሬፍ፥ አብ
ራሃም እን በርሳ ደርቤዩ፥ ሳራን እሼን ደለ
ጎደቹ ህንደንዴኘስ አመንቲዳን ደለ ጎደ
ቹፍ ሁምነ አርገተን*፤ 12 ከናፍስ ሰኚን
አከ ኡርጀተ ዋቀ ኬሳ ባይአተን፥ ወር
አኩመ ጭረቾ ቀርቀረ ገላና ለኮብሰ ህንቀ
ብኔስ፥ ነምቾ እሰ አኩመ ዋን ዱኤ ቱሬ
ቶክቾ ሰነራ፥ ደለተን*።

*8. ኡመ 12:1-5፤ ሮማ 4:1-25
*9. ኡመ 12:5-9፤ 35:27 *10. 12:22፤
13:14፤ ሙል 21:14፥19-20
*11. ኡመ 17:19፤ 18:10-14፤ 21:2
*12. ሮማ 4:19፤ ኡመ 15:5፤ 22:17፤
32:12

13 ጀሬን ኩን እሰ አብደቺፌመን ዮ ህን
ፉደትኔ ተአንዩ፥ አመንቲሳኒ ኡቱ ህንዲ
ስን ዱአን፤ ገሩ እሰ አብደቺፌመን ፌጎት
እላለኒ ስመቹዳፍ እት ገመደኒሩ፥ ብየ
ለፋረትስ ኦርማፍ ከረ-አዴምቱ አከ ቱረን
ቤከኒሩ*። 14 ነሞትን ወንተ አከሲ ቤክሰሰን
ብየ ኦፌሳኒ ያዳ አከ ጅረን እንአርግሲሱ።
15 ብየ እሰ ኬሳ በአን ሰነ እንያዱ ኡቱ
ተአኒ፥ እት ዴብኡፍ ፉቾ እንአርገቱ
ቱረን። 16 አመ ገሩ እሳን ብየ እሰ ሰነረ
ወዩ ሀዋን እንያዱ፥ እንስ እሰ ዋቀራት፤
ከናፍስ ዋቀዮ፥ እን አችት መንደረ እሳኒፍ
ቆጼሴ፥ ዋቀዮሳኒ ጂደሜ ዋመሙት ህንዩ
ለኡ*።

*13. 11:39፤ ኡመ 23:4፤ 47:9፤
ኬሰ 25:23፤ 1ሴና 29:15፤ ፋር 39:12
*16. በኡ 3:6

17 አብራሃም ዬሮ እላለሙፍ ቆረ
ሜት፥ አመንቲዳን ይስሀቅን ኦርሳዳፍ
ድኤሴ፤ እሱመ ዴዴብኤ አብዲ አርገቴ
ሰነቱስ እልመሳ እሰ ቶክቾ ኦርሳ ድኤሱፍ
ቆጳኤ*። 18 እልምሳስ፥ እሰ፥ «ይስሀቂን
ሰኚን ሲፍ እንለካአመ» ጂደሜ እት ዱበ
ተሜ ቱሬደ*። 19 ዋቀዮ ወረ ዱአን ኬሳዩ
ነመ ካሱ አከ ደንደኡ፥ አብራሃም ያደ
እረ ካአቴ ቱሬ፤ አመስ ፌኬኘ ከናቲን እል
መሳ ወረ ዱአን ኬሳ ዴብሴ አከ አርገቴት
እንለካአመ*።

*17. ኡመ 22:1-19፤ ያቆ 2:21
*18. ኡመ 21:12፤ ሮማ 9:7 *19. ሮማ 4:17

20 ይስሀቅ አመንቲዳን ወንተ ገረ ፉለ
ዱራት ተኡፍ ጅሩ ዱበቴ፥ ያቆብን፥
ኤሳዉንስ ኤብሴ*። 21 ያቆብ ዬሮ ዱኡፍ
ጂዴት መታ ዳበተሳቲት ህርከቴ፥ ጉጉፌ
ኡቱ ሰገዱ፥ አመንቲዳን እልማን ዮሴፍ
አዱመ አዳን ኤብሴ*። 22 ዮሴፍ ዱመ ጅሬ
ኘሳ ጀለ፥ ሰብን እስራኤል አከ አቺ በአን
አመንቲዳን ያደቴ ዱበቴ፥ ዋኤ አዋለ ለፌ
ሳቲስ እሳንት ህመቴ*።

*20. ኡመ 27:27-40 *21. ኡመ 47:31፤
48:1-20 *22. ኡመ 50:24-25፤ በኡ 13:19

23 ዬሮ ሙሴን ደለቴ፥ አባንሳፍ ሃትሳ
ሙጭች አከ ነመ ገመድቺሱ ዋን አርገ
ኒፍ፥ አመንቲዳን ጅአ ሰድእ እሰ ዶክ
ሰን፤ እሳን አጀጀ ሞትቻስ ህንሶዳትኔ*።
24 ሙሴን ዬሮ ጉደቴ አመንቲዳን እልመ
እንተለ ፌረኦን ጂደሜ ዋመሙ ድዴ*።
25 ዬሮ ገባብዱዳፍ ጬቡ ኬሰ ጅራቴ ገመ
ዱረ፥ ሰበ ዋቀዮ ወጅን ረከነ ጀለ ጅራቹ
ፎአቴ። 26 እን እጀሳ ገቲሳ እሰ ቦዴረ ዋን
ካአቴፍ፥ ሶሩመ ግብጢ ሁንዱማገረ፥
ሰበቢ ክርስቶሲፍ አረብሶ ባቹ በዳዱማ እሰ

ጫሉት ለካአቴ* ። 27እን አመንቲዳን ዴከ
ምሰ ሞትቻ ኡቱ ህንሶዳትን ብየ ግብጢ
በኤ ፤ እሰ እጃን ህንአርገምኔ አከ ዋን አር
ጉትስ ያደሳት ጀባቴ* ። 28እን አመንቲዳን
ፋሲካን አከ አያኔፈሙ ጎዴ ፥ ኤርጋን እን
አንገፈ ከን ተኤ ሁንዱማ ፍጡ ሱን አከ
እሳንት ህንቡኔት ፥ ዲግቾ በልበለት ድብ
ሲሴ* ።

*23. በኡ 2፡2፤ 1፡22 *24. በኡ 2፡10-12
*26. ፋር 89፡50-51፤ እብ 13፡13
*27. በኡ 2፡15፤ 12፡41
*28. በኡ 12፡3-14፥21-30

29 ሰብን እስራኤል አመንቲዳን አከ
ነመ ለፈ ጎጋረ አዴሙት ገላነ ዲማ
ጬአን፤ ወር ግብጥ አኩመሳኒ ጎቹ ዬሮ
ያለንት ገሩ እንልቅምፈመን* ። 30ወር እስ
ራኤል አመንቲዳን ዬሪኮ መርሰኒ ፥ ጉያ
ቶርባፍ ኤርገ እት ናነአኒ ቦዴ ፥ መሰራንሳ
እንጅጌ* ። 31ረሃብ ኤጅቱን ወረ ጋዱ ሰነ
ነጋዳን ዋን ስምቴፍ ፥ አመንቲዳን ኦልቴ
መሌ ፥ ወረ አቦመሙ ድደኒ ወጅን ህንበ
ሌፈምኔ* ።

*29. በኡ 14፡16-31 *30. ኢያ 6፡1-21
*31. ኢያ 2፡1-21፤ 6፡22-25፤ ያቆ 2፡25

32 ከነ ጫላስ ዱበቹ ነበርባድችሳሬ?
ዋኤ ጌዴዎን ፥ ባራቅ ፥ ሳምሶን ፥ ይፍ
ታህ ፥ ዳዊት ፥ ሳሙኤል አከሱመስ ዋኤ
ራጆታ እስንት ኦዴሱፍሞ ዬሮን አነ ህን
ገኡ* ። 33እሳን ኬሳ ካን አመንቲዳን ሞቱ
ሞተ ሞአኒ ፥ ካን ዋን ቀጄላ ሆጂረ
ኦልቻኒ ፥ አብዲ አርገተኒ ፥ ካንስ አፋን
ሌንጮታ ጬፈኒሩ* ። 34ካንስ እብደ ኦሎቱ
ዳምሰኒ ፥ ቀረ ብላ ጀላ በአኒ ፥ ደደቢ ኬሳ
ጀብነ አርገተኒ ፥ ሎለት ጀቦ ተአኒ ፥
ሎልቱ ወረ ኦርማስ በቀቼሰኒሩ* ። 35ዱበር
ቶትን ነሞተሳኒ ወረ ዱራ ዱአን ፥ ዱአ
ካፈምናኒፍ ዴብሰኒ ፋደተኒሩ፤ ወር ካንስ
ጅሬኘ እሰ ወዩፍ ዱአ አከ ከአኒፍ ፥ ገድ
ዲፈሙ ድደኒ ሀርከ ወረ እሳን ድጵሰኒት
ድጳተኒ ዱአን* ። 36ወር ካን ገኦፍ ተአን ፥
እንሬበመን ፥ ፋኞ ስቢላቲንዩ ህደመኒ ፥
መነ ህዳት እንገልፈመን* ። 37ደጋዳን
እንሩኩተመን ፥ እዶ ለመት እንበቀቅፈ
መን ፥ ብላዳን እንአጂፈመን ፥ ጎጋ ሆሎታ
ዮኪስ ሬኦታ ኡፈተኒ አሲፍ አች እንዴዴ
ብፈመን ፥ ዋን እሳን በርባድችሱ
እንደበን ፥ እንረከፈመን ፥ እንሚደመን* ።
38ብይ ለፉ ወረ አከሲፍ ከን ህንመሌ
ቱሬ፤ አመ ገሩ እሳን ብየ ለፉ ከናፍ ከን
ህንመሌት ለካአመኒ ፥ ለፈ ዱዋፍ ቱሎ
ተረ እንጀረን ፥ ሆልቃፍ ቦለ ለፉ ኬሰ
ጅራተን ።

*32. አቦ 6፡11—8፡32፤ 4፡6—5፡31፤
13፡2—16፡31፤ 11፡1—12፡7፤
1ሳሙ 16፡1—31፡13፤
2ሳሙ 1፡1—24፡25፤ 1ሞቶ 1፡1—2፡11፤
1ሳሙ 1፡1—25፡1 *33. አቦ 14፡6፤
1ሳሙ 17፡34-35፤ ዳን 6፡1-27
*34. ዳን 3፡1-30 *35. 1ሞቶ 17፡17-24፤
2ሞቶ 4፡25-37 *36. 1ሞቶ 22፡26-27፤
2ሴና 18፡25-26፤ ኤር 20፡2፤ 37፡15-16፤
38፡6 *37. 2ሴና 24፡21፤ ኤር 26፡23፤
ማቴ 23፡35-37፤ ያቆ 5፡10

39 እሳን ኩን ሁንድኑ አመንቲሳኒቲፍ
ዮ ዱጋ በአሜፍዩ ፥ እሰ አብደቺፈሜ ሰነ
ህንአርገትኔ* ። 40ዋቀዮ ዱራን ዱርሴ
ወንተ ወዩ አርጌ ዋን ኑፍ ቆጼሴፍ ፥ እሳን
ኑወጅን መሌ ኮጳሳኒ ፈጣን አከ ህንባኔ
ጎዴ* ።
*39. 11፡2፥13 *40. ሙል 6፡11

ቦቆና 12

ዬሱስን እላለኒ አመንቲት አከ ጀባተን ጎርሱሳ

1ኤጋ ኑእ ዱገ-ባቶተ አከ ዱሜሳ ለፈ
ኡፍሰን ናኖኬኛ ቀብነ፤ ከናፍስ ኮታ
ወንተ በኣ ኑት ተኡ ሁንዱማ ፥ ጬቡ እሰ
ኑት ቀበቴስ ኦፍራ ፋኔ ፥ ዶርጎሜ እሰ
ኑዱረ ጅሩ ኦብሳን ደንዴኜ እንፊግና* !
2ዬሱስ እሰ አመንቲኬኘ ጀልቀቤ ፈጣን
ባሱ ሰነቲ እጀ ህንቡቅፈትኑ፤ እን ገመቹ
ፋለሳ ዱረ ጅሩ ሰናፍ ጂዴ ፥ ፈኖረት
ዱኡሳቲፍ ዬሎ እሰረ ገኤ ሆማት ኡቱ
ህንለካእን ፥ ኦብሳን ፈኖረት ዱኡ እንደን
ደኤ፤ ኤርገሲስ ገረ ምርገ ቴሶ ዋቀዮ
ታኤ* ። 3እስን ደደብደኒ ያድንኬሰን አከ
ህንላፍኔት እቲን ሞርሙ ጬበሞታ እሰ
ኦብሳን ደንደኤ ሰነ ያደት ቀበዳ* !

*1. 10፡36፤ 1ቆሮ 9፡24-27፤ 1ጢሞ 6፡12
*2. 2፡10፤ 5፡8-9፤ ፊሊ 2፡8፥10፤
ፋር 110፡1፤ ሙል 3፡21 *3. ማቴ 26፡67፤
ሉቃ 2፡34

አደብን ዋቀዮ ጎርሳፍ ተኡሳ

4 ጬቡዳን ወልኣንሶ ቀቡኬሰን ኬሰት
አሙመዩ ዲግንኬሰን ሀመ ደንገለኡ ገኡት
ጀባተኒ ህንዳበትኔ* ። 5ሰገሌ ጎርሳ እሰ
ዋቀዮ አከ እልማኒት እስንት ዱበቱ እራን
ፈተኒቱሬ? እን ፥

«እልመኮ! ጎፍትች
ስበርሲሱዳፍ
ዮሙ ስአደቡ፥
ሰልጳት ህንእላልን፤
አደቤ ዮሙ ስቀጀልቹስ
ገራ ህንኩተትን!
6 ጎፍትች ነመ ጃለቱ
በርሲሱፍ እንአደበ፥
ነመ አከ እልማት ፉደቱስ
እንሬበ» እንጀደ*።

7 እስንስ በርሲፈሙዳፍ አደበ ከነ ኦብ
ሳን ደንደአ! ዋቀዮ ወንተ እልማኒፍ ጎደ
ሙን ተኡ፥ እስኒፍ እንጎደ፤ እልም
አባንሳ በርሲሱፍ ህንአደብኔም እሰ
ከምሬ? 8 አደበ ሁንድኑ በርሲፈሙዳፍ
አርገተን ኬሳ፥ ኡቱ ህንአርገትን ዮ ሀፍ
ተን ገሩ፥ እስን እልማን አባ ህንቤከምኔቲ
ደለተን መሌ፥ ዱጉመ እልማንሳ ህንታ
ተን*። 9 ከነ መሌስ፥ አቦተ ለፈ ከነረት
በርሲሱፍ ኑአደበን ቀብነ፤ ኑስ እሳን
እንሰፌፈትነ፤ አባኬኘ እሰ ሀፉራፍሞ
ጫልችፍኔ አበመምኔ ጅሬኘ አርገቹን ኑፍ
ህንተኡሬ*? 10 እሳን ሱን በረ ገባብዱዳፍ
አከ እሳንት ጋሪ ፈካቴት በርሲሱዳፍ ኑአ
ደበን፤ እን ኩን ገሩ ቁልቁሉማሳ ኬሳ ቆደ
ቀባቹፍ አከ ዋኤ ኑፍ ባሱት በርሲሱፍ
ኑአደበ። 11 አደብን በርሲሱዳፍ ኬነሙ
ዬሮ ሰናፍ ከን ነመ ገድሲሱ መሌ፥ ከን
ነመ ገመድቹሱ ህንፈካቱ፤ በዴ ገሩ ወረ
እት በረኒፍ እጀ እንጎደተ፤ እጅ ሱንስ ከን
ነጋፍ ከን ቀጀልና እንተአ*።

*4. 1ቆሮ 10:13 *5-6. ፈኬ 3:11-12፤
ኢዮ 5:17፤ ሙል 3:19፤ 1ቆሮ 11:32
*8. ፋር 73:14-15 *9. ፈኬ 10:17
*11. 2ቆሮ 4:17-18፤ ዮሀ 16:20-22፤
ያቆ 1:12፤ 3:18

አደበ፥ ጎርሳፍ ፉደተኒ አከሳት አከ ጅራተን ሁበቹሱሳ

12 ከናፍስ ሀርከኬሰን እሰ ቡሻአ፥
ጅልበኬሰን እሰ ሙዱካስ ጀቤሳ*! 13 ሚለ
ኬሰኒፍ አከ ተኡት እረ አዴሙዳፍ ዳንዲ
ቀጀላ ጎደዳ፤ ዮስ ሚል እን ናፈቴ እንፈየ
መሌ፥ እዶዳ ህንካቱ*።

*12. ኢሳ 35:3 *13. ፈኬ 4:26-27

14 ነሞተ ሁንዱማ ወጅን ነጋዳን ጅራዳ!
እሰ መሌ ነምን ቶኮሌ ጎፍትች ህንአርጉ ዋን
ተኤፍስ፥ ጅሬኘ ቁልቁሉማፍ ደመአ*!
15 እስን ኬሳ ነምን ቶኮሌ አያነ ዋቀዮ አከ
ህንደብኔ፥ «ወንት አከ ህደ ሀዳአስ» እስን
ግዱት ብቅሌ ረከነ አከ ህንካፍኔ፥ ባይኤንስ
እቲን አከ ህንጡሮፍኔፍ ኤገዳ*! 16 ነምን
ቶኮሌ አከ ኤሳዉ እሰ አንገፉማሳ ኛተ ቶክ
ቲት ጉርጉሬ፥ ነመ ሀለሉማት ጅራቱ ዮኪስ
ነመ ወንተ ቁልቁላአዳን ሞርሙ ህንተእን*!
17 በዴ ገሩ ኤሳዉ ኤበ አርገቹ ዮሙ በርባ
ዴት አከ እራ ገተሜ እንቤክቱ፤ ዴብሴ አር
ገቹዳፍ ቦእቻን ዮ በርባዴዩ፥ ያደሳ ጌደሩዳፍ
ከራ ህንአርገትኔ*።

*14. ፋር 34:14-15፤ ማቴ 5:8-9፤
ሮማ 12:18፤ 2ጢሞ 2:22 *15. 2ቆሮ 6:1፤
ኬሰ 29:18፤ ሆኤ 8:23
*16. ኡመ 25:29-34 *17. ኡመ 27:30-34

18 እስን ቱሉ እሰ ሀርካን ቀበሙ ደን
ደኡ፥ እሰ እብድ ቦበአን፥ አር ዱከኔሱ፥
ዱከን፥ ቡቤን እረ ቱረን ብረ ህንጌኘ*፤
19 እስን ሰገሌ መለከታት፥ ሰገሌ ጉድሴ
ዱበቱትስ ህንድአትኔ፤ ዬሮ ሰገሌን ኩን
ደገአሜስ፥ ወር ደገአን ሰገሌን ኩን አከ
ደበሌ እሳንት ህንዱበትኔ እንከደተን*።
20 አቦሚን፥ «ሆሪንሌ ቱሉ ሰነት ዮ ቡቴ፥
ደጋዳን ሩኩተምቴ ሀዱቱ!» ጂዱ ሱን፥
ዋን እሳንት ኡልፋቴፍ፥ እሰ ባቹ ህንደን
ዴኘ*። 21 ወንት አችት አርገሜ ሱንስ ጉዳ
ሶዳችሳ ዋን ቱሬፍ ሙሴንዩ፥ «ባይኤ ሶዳ
ዴተን ሆለዴ» ጂዴ*።

*18. በኡ 19:12፥16-22፤ ኬሰ 4:11-12
*19. በኡ 20:18-21፤ ኬሰ 5:22-27
*20. በኡ 19:12-13 *21. ኬሰ 9:19

22 ሀተኡዩ መሌ፥ ቱሉ ጥዮን፥ መን
ደረ ዋቀዮ እሰ ጅራታ፥ ዬሩሳሌም እሼ
ዋቀራ፥ ጭደ ኤርገሞተ ኩማተማ ብረ
ገኡኬሰን*። 23 ወልዳ አንገፎተ ወረ መቃ
ንሳኒ ዋቀረት ጫፈሜ፥ ዋቀዮ አባ ፍርዲ
ነሞተ ሁንዱማ፥ ሉቡ ቀጀሎተ ወረ
ፌጣን በአኒ ብረ ገኡኬሰን*። 24 ዬሱስ እሰ
ግዱ ገሌ ዋቀዮፍ ነሞተ ግዱ ከኩ ሃራ
ዳቤ፥ ደንገለኡ ዲጋ እሰ ዲገ አቤል ጫላ
ወንተ ወዩ ዱበቱ ብረስ ገኡኬሰን*።

*22. ገላ 4:26፤ ሙል 14:1፤ 21:2፤ 5:11
*23. ሉቃ 10:20 *24. 9:15፤ 11:4፤
ኡመ 4:10፤ 1ጴጥ 1:2

25 አመስ እሰ ዱበቻ ጅሩ ከነ ጀላ አከ
ህንድድኔ ኦፍ ኤገዳ! ወር እሰ ዳምስ ዋቀዮ
ብየ ለፉ ከነረት እሳንት ሆሜ ድደን፥ ጀላ
በኡ ኤርገ ደደበኒ፥ ኑእስ እሰ ዋቀራ ኑት
ዱበቱራ ዮ ገረገሌ፥ ጫላት እሰ ጀላ በኡ

እንደደብነ*። 26ዬሮ ሰነ ሰገሌንሳ ለፈ ሶቾ
ሴረ፤ አመ ገሩ፥ «አመስ አል ቶኮ ለፈ
ሶቾሱ ዱዋ ኡቱ ህንተእን፥ ዋቀስሞ ነንሶ
ቾስ» ጂዴ አብደቺሴረ*። 27«አመስ አል
ቶኮ» እን ጂዴ፥ ወንተ ራፈሙ ህንደንዴኘ
ሀፌ አከ ጅራቱት፥ ወንተ ኡመሜ ሁንድኑ
ራፈሜ እዶዳ ቡተቼሳ እንሙልእሰ*።

*25. 2:1-3፤ 10:28-29፤ በኡ 20:22
*26. ፋር 68:8፤ ሃጌ 2:6፤ ማቴ 24:29
*27. ሙል 20:11፤ 2ቆሮ 5:1

28ኤጋ ኑእ ሞቱማ ራፈሙ ህንደንዴኘ
ዋን ፉደትኑፍ፥ ኮታ ወረ ገለተ ገልቾን
እንታና! ከናንስ ኮታ አከ እሰ ዱረት ፉደተ
ሙት ኡልፍናፍ ሶዳዳን ዋቀዮፍ እንሰገ
ድና*! 29ዋቀዮኬኘ እብደ ጠጽ ጎዱደ*።

*28. ቆሎ 1:12 *29. ኬሰ 4:24፤ 9:3፤
ኢሳ 33:14

ቦቆና 13

አከ እት ዋቀዮን ገመድቺሰኒ ጅራተን ጎርሱሳ

1አከ ኦቦሎታት ወል ጃለቹኬሰን እት
ፉፉ*! 2ኬሱሞተ ሰሙ ህንደገትና! ከራ ከና
ነሞትን ኡቱ ህንቤክን ኤርገሞተ ዋቀዮ ሰመ
ተኒሩ*። 3አከ ዋን ኦፌ እሳኒ ወጅን መነ ህዳ
ኬሰ ጅርተኒት፥ ወረ ህደመን ያደዳ! አከ
ዋን ኦፌ እሳኒ ወጅን ሚደሙት ጅርተኒት
ነሞተ ወረ ሚደማ ጅረን ያደዳ*!

*1. ዮሀ 13:34፤ ሮማ 12:10፤ 2ጴጥ 1:7
*2. ሮማ 12:13፤ 1ጴጥ 4:9፤ 3ዮሀ ለ 5-8፤
ኡመ 18:3፤ 19:2-3 *3. 10:34፤
ማቴ 25:36

4 ጋኤል ሁንዱማ ብረት ኡልፍነ-ቀቤሰ
ሀተኡ፥ ጪሰቾ ጋኤላስ ህንጡሬፈምን!
ዋቀዮ ወረ ሀለሌፍ ኤጅቱት ፈረዱፍ
ጅረ*። 5አከ ጅሬኘኬሰኒ ሆሪዳፍ ሰሰታ
ህንተእን፥ ወንተ አርገተኒን «ኑገአ»
ጂዳ! ዋቀዮ፥ «አን መቱማ ሰህንደደቡ፥
ሰህንቡሱስ!» ጂዴረ*።
6ከናፍስ አመነኔ፥

«ጎፍታን እሰ ነገርጋሩደ፥
አን ህንሶዳዱ፤
ነምን ማል ነጎቹ ደንደአሬ?»
እንጂነ*።

*4. ኤፌ 5:5፤ 1ተሰ 4:3-8
*5. 1ጢሞ 6:6-10፤ ኬሰ 31:6፥8፤
ኢያ 1:5 *6. ፋር 118:6

7ወረ እሰን ጌጌሰኒ፥ ዱቢ ዋቀዮ እሰንት
ህመኒ ቱረን ያደዳ! አተምት አከ ጅራተን
አከ ዱአንስ፥ ጅሬኘሳኒ ኬሳ ወንተ አርገሜስ
እላላ፥ ፈኪኘ አመንቲሳኒ ፉደዳ ዱካ ቡአ*!
8ዬሱስ ክርስቶስ ከሌስ እሱመ ቱሬ፥ ሀርአስ
በረበራንስ እሱመ ሰነ! 9በርሲሰ ገራገራ
ቲን፥ በርሲሰ አርመ ተኤ ሁንዱማንስ ከራራ
ህንካቾፈምና! ገራን ነማ ዋኤ ሴረ ወንተ
ኛተሙፍ አፍ ኤገቼዳን ኡቱ ህንተእን፥ አያነ
ዋቀዮቲን ጀብነ አርገቹን ጋሪደ፤ ሴር ኛታ
ሱኖ ወረ እሰ ኤገተኒፍዩ ዋኤ ህንባፍኔ*።

*7. 6:12፤ 13:17፥24፤ 1ቆሮ 4:16፤
ፊሊ. 3:17 *8. 7:24፤ 1ቆሮ 3:11፤
ሙል 1:17-18፤ 22:13 *9. ኤፌ 4:14፤
ቆሎ 2:20፤ 2ቆሮ 1:21፤ ሮማ 14:17

10ኑእ እዶ አርሳ ወር ጎዶ ሰነ ኬስ ሆጂ
ተን እራ ኛቹን ህንኬነምኒፍ ቀብነ*። 11አንገ
ፍን ሉቦታ ዲገ ሆሪ አርሳፍ ቀለመኒ፥ አርሳ
ጪቡቲፍ ገረ እዶ እሰ ሁንዱማረ ጫላ ቁል
ቁሉ ሰነት አል እንገልቾ፤ ፎን ሆሪ ሰና ገሩ
እዶ ቡፈታ ኬሳ ገድ ባፈሜ እንጉቡመ*።
12ዬሱስስ አከሱመ ዲገ አፊሳቲን ሰበ ቁሌሱ
ዳፍ ከረ መንደርቻ ዱበት ድጸቴ*። 13ከናፍስ
ኮታ ኑእ አረብሶ እሰረ ገኤ ባትኔ፥ እዶ
ቡፈታ ዱበት ገረሳ እንደቅና*! 14ኑእ መንደ
ርቾ እሰ ዱፉፍ ጅሩ እንኤገትነ መሌ፥ ብየ
ለፉ ከና መንደረ ዳበታ ህንቀብኑ*። 15ኤጋ
ኮታ ከራሳ ኡቱ ገርገር ህንኩትን፥ አርሳ
ገለታ ዋቀዮፍ እንድኤስና! አርስቾስ መቃሳ
ቢክሰሱዳፍ ወንተ አፉንኬኘ ኬሳ በኡደ*።
16ወንተ ጋሪ ጎቼ፥ ዋን ቀብደን ወረ ካኒን
ገኡስ ህንደገትና! ዋቀዮ አርሳ አከሲት
እንገመደ*።

*10. 8:5 *11. ሌዎ 16:27 *12. ማቴ 21:39፤
ዮሀ 19:17 *13. 11:26፤ 12:2፤ ማቴ 5:11
*14. 11:10፥13-16፤ 12:22፤ ፊሊ. 3:20
*15. ሌዎ 7:12፤ ፋር 50:14፥23፤
ኢሳ 57:19፤ ኤፌ 5:20 *16. ፊሊ. 4:18፤
2ቆሮ 9:12-13

17ጌጌሰቱንኬሰን አከ ወረ እት ጋፊተመኒ
ዋን ሆጂተን ህሙፍ ጅረኒት፥ ዋኤ ሉቡኬሰ
ኒፍ ደመቀኒ ዋን ያደኒፍ፥ እሰን እሳኒፍ አቦ
መማ ከራሰ ኬናፍ! ከነስ ገዳን ኡቱ
ህንተእን፥ ገመቹዳን አከ እሳን ሆጂተን ጎዳ!
እሳን ገዳን ዮ ሆጂተን ገሩ እስኒፍ በኤሰ
ምት*።

*17. 13:7፥24፤ 1ተሰ 5:12፤ ህስ 3:17-18፤
33:7

18ኑእ ከራ ሁንዱማ ዋን ጋሪ ሆጂቹፍ
ሀወ ዋን ቀብኑፍ፥ ያድን ገራኬኘ አከ ኑህን
ጬዳኔ ሁቡትኔረ፤ እሰንስ ኑፍ ከደዳ*!

19ጫላዱመትዩ አን ደፌ ዴብኤ አከን እስኒፍ
ኬነሙፍ፥ ጭምስተኚ አከ ከደተን እስነን
ጎርሰ!

*18. 2ቆሮ 1፡11-12፤ ሆኤ 24፡16

ጡሙረ ዱቢሳቲ

20 አመስ ዋቀዮ እን ነጋ ኬኑ ዲገ ከኩ
በረበራ ሰናን፥ ጎፍታኬኘ ዩሱስን፥ ትክሴ
ሆሎታ እሰ ጉድቻ ወረ ዱአን ኬሳ ዴብሴ
ፍዴረ*፤ 21እኑምት ወንተ እሰ ገመድቺሱ
ከራ ዩሱስ ክርስቶስ ኑኬሰት ሆጄቴዳን፥ ጃለ
ለሳ አከ ጎተኒፍ፥ ዋን ጋሪ ሁንዱማን እስን
ሀቆጼሱ! ክርስቶሲፍ በሩመ በራን ኡልፍን
ሀተኡ! አሜን*።

*20. ኢሳ 63፡11፤ ዘካ 9፡11፤ ህስ 34፡23፤
37፡26፤ ዮሀ 10፡11-12፤ 1ጴጥ 2፡25
*21. ፊሊ 2፡13፤ ገላ 1፡5

ገረ ዱማት ነጋ ዳሙሳ

22 ያ ኦቦሎተነነ! ኤርጋ ከነ ገባብሴ
እስኒፍ ጫፌ፥ ጎርሰኮሞ ኦብሳን አከ ደጌ
ፊተን እስን ነንከደደ*። 23ኦቦሌስኬኘ
ጢሞቴዎስስ ገድ ዲፈሙሳ ቤካ! አንስ ዮ
እን ደፌ ዱፌ፥ እሳ ወጅን ዱፌ እስን
ነንአርገ። 24ወረ ጌጌስቱኬሰን ሁንዱ
ማት፥ ወረ ዋቀዮፍ ቂልቂላአን ሁንዱማ
ትስ ነጋኬኘ ኑፍ ህማ! ኦቦሎትን ብየ
ኢጣልያቲ ዱፈን ነጋ እስኒፍ እንዳሙ*።
25አያን ዋቀዮ ሁንዱመኬሰኚ ወጅን
ሀተኡ*!

*22. ያቆ 1፡21 *24. 13፡7፥17
*25. ሙል 22፡21

ኤርጋ ያቆብ ኤርጌ

ቦቆና 1

ነጋ

1 አን ያቆብ ሆጂታ ዋቀዮ፥ ሆጂታ
ዬሱስ ክርስቶስ ጎፍትቻስ ተኤ፥ ወረ ጎሰ
ኩደ ለማኑ ኬሳ ብየ ዲዳት ተምሰአኒ ጅረ
ኒፍ ከነ ጫፉኮት፤

ነጋኮ እስኒፍ ነንድኤስ* ።

*1. ማቴ 13፡55፤ ማር 6፡3፤ ሆኤ 15፡13፤
ገላ 1፡19፤ ይሁ ለ 1፤ 1ጴጥ 1፡1

አመንቲን ቆረሜ እላለሜ ኦጉማ ብራን ገኡሳ

2 ያ ኦቦሎተኮ! ቆረምሰ ገራገራቲን
እላለሙን ዮሙ እስንት ዱፉ፥ ገመቼ
ጉቱት ፉደዳ*! 3 አመንቲንኬስን ቆረሜ
እላለሙንሳ ኦብሳን ደንደኡ አከ ፍዱ
እንቤክቱ* ። 4 እስን ወረ ፊጣን በአን፥ ወረ
ሙዳ፥ ህርእነስ ህንቀብኔ አከ ታተኒፍ፥
ኦብሳን ደንደኡን ኩን ሆጂሳ ፊጣን
ሀባሱ*!

*2. ሮማ 5፡3-5፤ ማቴ 5፡11-12
*3. 1ጴጥ 1፡7 *4. ማቴ 5፡48

5 እስን ኬሳ ነመ ቶኮት ኦጉማን ዮ
ህርአቴ፥ ዋቀዮ እሰ ነመ ሁንዱማፍ
ሀርከ ጉቴ ፉለ እፉዳን ኬኑ ሀከደቱ!
እንስ እንኬናፍ* ። 6 ገሩ ኡቱ ህንመምን
አመንቲዳን ሀከደቱ፤ ነምን መሙ አከ
ደአ ገላና እሰ ቅሌንሳን አሲፍ አቾ
ኦፊሜ ደርበተሙት* ። 7 ነምን አከሲ
ጎፍታ ብራ ዋ ነንአርገደ ጂዴ ህንኤገ
ትን! 8 ገራን ነመ አከሲ ወላለሚደ፥
ያድንሳስ ዋን ሁንዱማ ቀቤ ገድ ዲሰ
መሌ፥ እዶ ቶኮ ህንዳበቱ ።

*5. ፊኪ 2፡3-6፤ ማቴ 7፡7 *6. ማር 11፡24፤
1ጢሞ 2፡8

ህዩምኒፍ ሶሩምን አከ እት እላለሙን ተኡ ያደቺሱሳ

9 ኦቦሌስ ህዩማን ገድ ዴብኤ፥ ዋቀዮ
ዱረት ኦል ቀበሙሳቲን ኦፍ ሀጀጁ*!
10 እን ሶሩማን ኦል ከኤሞ፥ አኩመ ደራራ
መርጋ ዋን ደርቡፍ፥ ዋቀዮ ዱረት ገድ
ዴብፊሙሳቲን ኦፍ ሀጀጁ*! 11 ቢፍቱን
እንባት፥ ቡሉቅን እሼራ ዱፉስ እንጉበ፤
እንስ መርግቾ እንጮለግሰ፥ ደራራሳስ
እንሀርጫሰ፤ ሚደጉማን ደራራ ሰናስ
እንበደ፤ ነምን ሶሬስስ አከሱመ፥ ወንተ
እት ደደቡ ሰና ወጅን ገድ እንበደ ።

*9. 2፡5 *10. 1ጴጥ 1፡24፤ ፋር 90፡5-6፤
ኢሳ 40፡6-7

ቆረምን ከጂላ ሀማ ኬሳ አከ ዱፉ ሙልእሱሳ

12 ነምን ቆረምሰ እሰት ዱፉ ኦብሳን
ደንደኤ፥ ሀገመዱ! ቆረሜ ኤርገ እላለሜ
ቦዴ፥ ጅሬኛ እሰ ዋቀዮ ወረ እሰ ጃለተን
አብደቺሴ አከ ጎንፎት አርገቼፍ ጅረ* ።
13 ነምን ዮሙ ቆረሙ፥ ቆረምስ ኩን ዋቀዮ
ብራ አነት ዱፌ ህንጂድን! ዋቀዮ ሀማ
ጎቼዳፍ ቆረሙ ህንደንደኡ፥ ኦፊሳቲስ
ነመ ቶኮሌ ሀማዳፍ ህንቀሩ ። 14 ገሩ ቶኮን
ቶኮን ነማ ከጂላ ኦፊሳቲ እሰ ሀማዳን ሀርከ
ፊሜ ዮሙ ቀበሙ እንቆረመ* ። 15 ከጂላን
ሀማን ኤርገ እዶ ገኤ ጨቡ እንደለ፤ ጨቡ
ንስ ኤርገ ራወተሜ ዱአ እንደለ* ።

*12. 5፡11፤ ኢዮ 5፡17-19፤ 2ጢሞ 4፡8፤
ሙል 2፡10 *14. ሮማ 7፡7-8 *15. ኡመ 3፡6፤
ሮማ 7፡10፤ 6፡23

16 ኦቦሎተኮ ጃለተሞ፥ ህንጎዎምና!
17 ኬናን ጋሪን ሁንድኑ፥ ኬናን ጉቱን ሁን
ድኑስ አባ እፉ ብራ ኦል ዋቀ ጉባዳ
እንዱፊ፤ አባ እፉ ብረ ጌጌደረሙን፥
ዮኪስ ጋድስ ገረገሉንዩ ህንጅሩ* ። 18 ኑእ
ኡመመሳ ሁንዱማፍ አንገፊ አከ ታኑፍ፥
እን አከ ጃለለሳት ዱቢ ዱጋቲን ኑደልቼ* ።

*17. ማቴ 7፡11፤ ዮሀ 3፡27፤ ሮማ 11፡29፤
1ዮሀ 1፡5 *18. ዮሀ 1፡13፤ 1ጴጥ 1፡23

ወንተ ደገአን ሆጂረ አከ ኦልቾን ጎርሱሳ

19 ኦቦሎተኮ ጃለተሞ! ነምን አዱመ
አዳን ደገኡት አሪፊታ፥ ዱበቼት ሱተ
ጂዳ፥ ዴከሙትስ ሱተ ጂዳ፥ ተኡን አከ
እሰረ ጅሩ ቤካ*! 20 ዴከምስ ነማ ዋቀዮ
ዱረት ቀጂልነ ነማፍ ህንሆጂቱ* ። 21 ከና
ፍስ ጡራኡማ፥ ሀምነ ሰፈረ ደቤስ ሁን
ዱማ ኦፍራ ፊጌሳ! ዱቢ ሉቡኬሰን ፊይሱ
ደንደኡ፥ እሰ ከናፍ ዳበሜ ሰነስ ገራሙማ
ዳን ፉደዳ*!

*19. ፊኪ 17፡27፤ 29፡20፤ ለለ 5፡1-2፤
7፡9-10 *20. ፊኪ 29፡22፤ ኤፌ 4፡26
*21. ቆሎ 3፡8፤ 1ጴጥ 2፡1፤ እብ 13፡22

22 ወረ ዱብቾ ሆጂረ ኦልቾን ተአ
መሌ፥ ወረ ደገኡ ዱዋዳን ኦፍ ጎዎምሰን

ህንተእና*! 23ነምን ዱብቾ ደገኤ ሆጂረሞ
ህንአልችኔ፥ አከ ነመ ፉለሳ አፍ-እላሌ
ኬሰት እላሌ አከ ጅሩት ኦፌሳ አርጉት።
24አፌሳ እላሌ ኤርገ አዴሜ ቦዴ፥ አቹ
ማገን ብፍንሳ አተም አከ ቱሬ እንእራን
ፈተ። 25ነምን ሴረ ብርመዱማ እሰ ህርእነ
ህንቀብኔ ኬሰ ልጨ እላሉ፥ እሰ ብራስ ከን
ህንዴብኔ፥ እሰ ደገኤ ሆጂረ ከን አልቹ
መሌ፥ ከን ህንእራንፈትኔ ገሩ፥ ጎቸሳት
ገመዱፍ ጅረ*።

*22. 2፡14፤ ማቴ 7፡21፥26፤ ሮማ 2፡13
*25. 2፡12፤ ሮማ 8፡2፤ ዮሀ 13፡17

26ነምን፥ ነመ አመንቲ ቀቡ አፍ
ሴኤ፥ አረበሳትሞ ሉገመ ህንኬኙ፥ እን
አፍ ሶሶበ መሌ፥ አመንቲንሳ ዋኤ ህንባ
ሱፍ*። 27ዋቀዮን ሶዳቹን እን ዋቀዮኬኛፍ
አባኬኘ ዱረት ቁላኤፍ ጡሪ ህንቀብኔ
ገሩ፥ እጆሎተ አባፍ ሃደ ህንቀብኔ፥ ዱበ
ርቶተ አባን መና እራ ዱኤስ ረክነሳኒ እላ
ለኒ ገርጋሩደ፤ ጡራኡማ ብየ ለፉራስ
አፍ ኤገቹደ*።

*26. 3፡2፤ 1ጴጥ 3፡10፤ ፋር 34፡13
*27. ኢሳ 1፡17

ቦቆና 2

ነመ ወል ጫልችሱራ አፍ ኤገቹሱሳ

1ያ አቦሎተኮ! ጎፍታኬኘ ዩሱስ ክርስ
ቶስ፥ ጎፍታ ኡልፍናት አመንቲ ኤርገ
ቀባተኒ፥ ነመ ወል ህንጫልችስና*! 2ፈኬ
ኛፍ ነምን ሶሬስ ቶኮ አመርቲ ወርቄ
ካአቴ፥ ኡፈተ በኤሰስ ኡፌቴ ገረ ወልት
ቀበመኬሰኒ እንዱፈ፤ አከሱመ ነምን ህዩስ
ኡፈተ ጡሪ ኡፈቱስ እንዱፈ። 3እስን
ነምቾ ኡፈተ በኤሰ ኡፌቴ ሰነ ያዳን ቀብ
ደኒ፥ «አት እዶ በኤሰ ከነ ታእ!»
ጀተኒ፥ ነምቾ ህዩሰ ሰናንሞ፥ «አት አቾ
ዳበዱ ዮኪስ አስ ሚለኮ ቡኬዳን ታእ!»
እንጀቱ ተእ። 4ዮ አከስ ተኤ ወሊኬሰን
ግዱት ገራገሩማ ፍዱኬሰን አከሱመስ ወረ
ያደ ሀማዳን ፈረደን ተኡኬሰን ምቲሬ?

*1. ገላ 2፡6

5ያ አቦሎተኮ ጃለተሞ፥ ደጌፈዳ!
ዋቀዮ አከ እሳን አመንቲት ሶሮመኒፍ፥
ሞቱማሳ እሰ እን ወረ እሰ ጃለተን አብደቹ
ሴትስ አከ ገለኒፍ፥ ነሞተ ብየ ለፉ ዱረት
ህዩሶተ ወረ ተአን ፎአቴ ምቲሬ*? 6እስን
ገሩ ነመ ህዩሰ ኡልፍነ ዶውተን፤ ወር
እስን ጨንቁርሰን፥ ገረ ያኢትስ ወር እስን
ሀርከሰን ሶሬሶተ ምቲሬ? 7መቃ በኤሰ
እሰ እስን እቲን ዋመምተን ከን አረብሱ
እሳን ምቲሬ?

*5. 1ቆሮ 1፡26፤ ሉቃ 6፡20፤ 12፡21፤
ያቆ 1፡12

8ሴረ ሞትቻን ኬነሜ አከ ጫፈትን
ቁልቁላአን፥ «ነመ፥ አከ ኦፌኬቲት
ጃለዱ!» ጀዱት፥ ዮ ራወተን በኤሰ ጎቹ
ኬሰን*። 9ነመ ዮ ወል ጫልችፍተን ገሩ
ጨቡ እንሆጀቱ፤ ሴርችስ እረ-ደደርበኬሰ
ኒፍ የከ እስንት እንሙረ*። 10ነምን ቶኮ
ሴረ ኬሳ ወረ ካን ሁንዱማ ኤጌ ቶኮ ዮ
ጨብሴ፥ አከ ዋን ሁንዱመሳኒ ጨብሴት
የከ እት እንሙረመ*። 11እን፥ «ህንኤ
ጅን» ጀዴ ሱን፥ እሱመ «ህንአጂስን»
ጀዴ ሰነ ዋን ተኤፍ፥ አት ዮ ኤጁ ደባቴዩ
ኤርገ አጀፍቴ፥ ነመ ሴረረ-ደደርቤ
ታቴተ*። 12አከ ወረ እጆ ሴረ ብርመዱማ
ቲን እላለመኒ ፍርዲ አርገተኒት ዱበዳ፥
ሆጂዳስ*! 13ነመ አአ ህንቀብኔት፥ አአ
መሌ ፍርዲን እት እንፈረደመ፤ አአ ገሩ
ፍርዲረት እንሞአ*።

*8. ሌዎ 19፡18፤ ማቴ 22፡39፤ ገላ 5፡14
*9. ኬሰ 1፡17፤ ሌዎ 19፡15 *10. ማቴ 5፡19፤
ገላ 3፡10 *11. በኡ 20፡13-14፤
ኬሰ 5፡17-18 *12. 1፡25 *13. ማቴ 5፡7፤
18፡23-35፤ 25፡34-46

አመንቲፍ ሆጂ ጋሪ ወል ቡኬ ቀቡሳ

14ያ አቦሎተኮ! ነምን ቶኮ፥ «እን
አመንቲ ቀበ» ጀዴ፥ ሆጂ ጋሪ [እሰ እቲን
አመንቲ ቀባቹሳ አርግሲሱሞ] ህንቀቡ ዮ
ተኤ፥ ማሊፍ ዋኤ ባሳፍሬ? አመንቲን
እን ጀዱ ሱን እሰ ፈይሱ ደንደአሬ*?
15ፈኬኛፍ አቦሌስ ቶኮ አቦሌቲን ቶኮስ
ቡቱቱ እንኡፈቱ አከሱመስ ጉያ ጉያት
ኛተ ገኡ ህንአርገተን ተእ፤ 16እስን ኬሳ
ቶኮሞ፥ ዋን ነሙማሳኒፍ በርባድችሱ ኡቱ
ህንኬንኒፍ፥ «ነጋዳን ደቃ፥ እስንት
ሀሆኡ፥ ቁፉስ!» ዮ እቲን ጀዴ፥ ቡአ
ማሊ ቀባፍሬ*? 17አመንቲንስ አከሱመ፥
ሆጂ ጋሪዳን ህንአርግሲፈሙ ዮ ተኤ፥ እን
አፌሳቲ ዱአደ*።

*14. 1፡22፤ ማቴ 7፡21፤ ቲቶ 3፡8
*16. ሉቃ 3፡11፤ 1ዮሀ 3፡17-18 *17. 2፡26፤
ገላ 5፡6፤ 1ቆሮ 13፡2

18ነምን ቶኮ ገሩ፥ «እን ቶኮ አመንቲ
ቀባቴ፥ እን ካንሞ ሆጂ ጋሪ ዮ ቀባቴ ማል
ተአ?» እንጀደ፤ አንሞ፥ «አት አመ

አመንቲ ቀባቹኬ ሆጂ ጋሪ መሌ ነአርግ
ሲስ! አንሞ አመንቲ ቀባቹኮ ሆጂኮ እሰ
ጋሪዳን ስንአርግሲሰ። 19ዋቀዮ ቶክቾ አከ
ጅሩ አት እንአመንተ ምቲ? በኤሰ ጎቴ!
እሰ ከነ ሀፉሮትን ሀሞትንዩ እንአሙኑ፥
እንሮቆሙስ*። 20ነምቾ ጎዋነነ! አመንቲን
ሆጂ ጋሪ ዮ አርግሲሱ ደባቴ፥ ዋኤ ከነ
ህንባፍኔ†1 አከ ተኤ ቤኩ እንበርባዳ?» ነን
ጂደ።
*19. ማር 1:24፤ 5:7

21 አብራሃም አባንኬኝ እልመሳ ይስሀ
ቅን፥ እዶ አርሳረት ዬሮ ድኤሴ፥ ሆጂሳ
ቲን ቀጂላት ለካአሜ ምቲሬ*? 22ከነ
ኬሰት አመንቲንሳ ሆጂሳ እሰ ጋሪ ወጅን
ወል ገርጋራ አከ ቱሬ፥ አመንቲንስ ሆጂ
ዳን ፊጣን አከ ባፈሜ እንአርግተ። 23እን
ጫፈተ ቁልቁላአ ኬሳ፥ «አብራሃም ዋቀ
ዮን አመነቴ፥ ኩንስ ቀጂሉማት እንለካአ
ሜፍ» ጂዱ እንራወተሜ፤ እን ፍረ ዋቀዮ
ጂደሜ እንዋመሜ*። 24ኤጋ ነምን አመንቲ
ዱዋዳን ኡቱ ህንተእን፥ ሆጂ ጋሪዳን ቀጂ
ላት አከ ለካአሙ እንአርግቱ*።
*21. ኡመ 22:1-14፤ እብ 11:17
*23. ኡመ 15:6፤ ሮማ 4:3፤ 2ሴና 20:7፤
ኢሳ 41:8 *24. ዮሀ 8:39

25 አከሱመ ረሃብ ኤጅቱንስ ዬሮ ወረ
ኤርገመኒ ዱፈን ሰነ ስምቴ፥ ከራ ብራ
አከ በአን ጎቴ፥ ሆጂ ጋሪዳን ቀጂልቱት
ለካአምቴ ቱርቴ ምቲሬ*? 26አኩመ ደግን
ሀፉር ኬሳ በኤ፥ ዱአ ተኤ አከሱመ አመ
ንቲን ሆጂ ጋሪ ህንአርግሲፍኔ ዱአደ*።
*25. ኢያ 2:1-21፤ እብ 11:31 *26. 2:17

ቦቆና 3

አረበ ኦፌ አደበቹን በርባድችሳ ተኡሳ

1 አቦሎተኮ፥ ባይኤንኬሰን በርሲሶተ
ተኡት ህንአሪፈትና! ኑእ ወር በርሲሶተ
ታኑ ወረ ካንረ ጫላ ፍርዲ ፉደቹፍ አከ
ጅሩ እንቤክቱ። 2ኑእ ሁንዱምትኬኝ
ባይኤ እራ እንካትነ፤ ነምን ዱቢሳቲን እራ
ህንካትኔ ነመ ፊጣን በኤደ፤ እን አከ ነመ
ሉገመ እት ካኤት፥ ነሙማሳ ጉቱማት
ቀቡ እንደንደአ*። 3ፈርድ አከ ኑፍ አቦመ
ሙፍ አፉንሳት ሉገመ ዮ ኬኙ፥ ደግነሳ
ጉቱ ሉገምቻን ቀብኔ ገረ ጃለትኔት
እንጌስነ*። 4ሜ መርከበ እላላ! መርከብን
ሀመነ ኡቱመ ጉደቱ ቅሌንስ ጀባዳንስ
ኡቱመ ኦፊሙ፥ በቶ ጥኖ ቶኮን ገረ እን
እሰ ኦፉ በርባዴት እንጌፈመ።
*2. 1:26 *3. ፉር 32:7-8

5 አረብንስ አከሱመ ቡአ ደግና ጥኖ
ቶኮደ፤ ዋን ጉርጉዳ ባይኤዳን ኦፍ
እንጀጀ፤ እብድ ሀመም ጥናቱሌ ጫካ
ሀመም ጉደቱዩ እንጉበ። 6አረብን እብደ፤
ለፈስ ጀልእነ ሁንዱማን እንጉተ፤ አረብን
ቡአ ደግነኬኝ ኬሰት እዶ ዳበታ ቀበ፥
ጉቱማ ደግናስ እንጡሬሰ፤ ኦፊሳቲ ቅሊሌ
እብዳቲን ቀብሲፈሜ፥ ናኖፍቱ ደሎታ
ሁንዱማት እብደ እንቀብሲሰ*። 7ነምን
ኡመመሳቲን ብኔንሶተ ኬሳ፥ ስምብሮተ
ኬሳ፥ ብኔንሶተ ለፈረ ሙኙቀን ኬሳ፥ ብኔ
ንሶተ ብሻን ኬሰ ጅራተን ኬሳ ሌጅሱ
እንደንደአ፥ ሌጅሴረሰ። 8ገሩ ነምን አረበ
ሌጅሱ ደንደኡ ህንጅሩ፤ እን ሀማ ገቢ
ህንቀብኔደ፥ ሀዳ ዱአ ፍዱንስ ጉቱደ*።
9አረባን መቃ ዋቀዮ ጎፍታ እንኤብፍነ፥
እሱማንስ ነሞተ ፈካቲ ዋቀዮት ኡመመን
እንአባረ*። 10አፉኑመ ቶኮ ኬሳ ኤቢፍ አባ
ርስ እንበአ፤ ኩን አከስ ተኡን እረ ህን
ጅሩ፥ አቦሎተኮ። 11ቡርቃን ቶኮ ብሻን
ምአአዳፍ ሀዳአ እንያሳሬ? 12አቦሎተኮ!
ሙክት ሀርቡ እጀ ኤጂርሳ፥ ሙክት ወይ
ኒስ እጀ ሀርቡ ጎደቹ ደንደአሬ? አከሱ
መሞ ቡርቃን ሆራ ብሻን ነምን ዱጉ ያሱ
ህንደንደኡ*።
*6. ማቴ 15:11፥18፤ ፊኬ 16:27
*8. ፉር 140:3 *9. ኡመ 1:26-27፤
ሚል 2:10 *12. ማቴ 7:16

ኦጉማን ዋቀራ ማል አከ ተኤ ዱበቹሳ

13 እስን ኬሳ ነምን ኦጌስ ሁበታንስ
ጅራ? እን ከራ ገራሙማ ኦጉማ ኬሳ አር
ገሙ ሰና፥ አዴሚሳ እሰ ጋሪዳን ሆጂሳ
እሰ ጋሪ ሀሙልእሱ*። 14ገራኬሰን ኬሰት
ህናፉ ሀዳአ፥ ኦፍቱማስ ዮ ቀባተን ገሩ፥
አከ ኦጉማት እቲን ኦፍ ህንጀጅና! ዱጋረ
ትስ ሶበ ህንዱበትና*! 15ኦጉማን አከሲ
ኩን እሰ ለፈራት፥ ከን ያደ ፎኒት፥ ከን
ሀፉረ ሀማት መሌ፥ ዋቀራ እሰ ገድ ቡኤ
ምት*። 16ለፈ ህናፉኒፍ ኦፍቱማን ጅሩ፥
ሀመጨምን፥ ወንት ሀማን ሁንድኑስ
ጅረ*። 17ኦጉማን ዋቀራ ገሩ፥ ሁንዱማ
ዱረ ቁላአደ አከሱመስ ነገ-ቀቤሰ፥ ገራ

†1 ያቆ 2:20 «ከን ዋኤ ህንባፍኔ» ወረ ዱሪ ኬሳ ካን «ዱአ» ጂዱ።

ሚደ፥ አፍ ኬናደ፤ አአን፥ እጀ ጋሪዳንስ
ጉቱደ፤ ገራ ሀሩን፥ አፍ አርጉ ደቡንስ
ኬሰ ህንጅሩ*። 18ከራሳ ወረ ነጋ ቡሰኒፍ፥
ሰኚን እጀ ቀጀሉማ ኬኑ ነጋዳን እንፈጫ
ፈመ*።

*13. 5፡15 *14. ኤፌ 4፡31 *15. 1፡5
*16. ገላ 5፡15፤ 1ቆሮ 3፡3 *17. 1ጢሞ 1፡5
*18. ኢሳ 32፡17፤ እብ 12፡11፤ ማቴ 5፡9፤
ፊሊ 1፡11

ቦቆና 4
ብየ ለፋት ምቾሙን ዲነ ዋቀዮ ነመ ጎቹሳ

1ወል ሎሉ፥ ወል ቆጮሉስ ማልቱ እሰን
ግዱት ካሴ? ከጀላኬሰን እሰ ቡአ ደግነኬሰኒ
ኬሰት ወል ሎሉቱ ከነ ካሰ ምቲሬ*? 2ዋ
ከጀልቱ መሌ፥ ህንቀባተን፤ ዋን ነማ ሀው
ተኒ አጀሱፍ እንካቱ፥ ገሩ እሰ ሀውተን አር
ገቹ ህንደንዴሰን፤ ነመ ቆጮልቱ፥ ነመ
ሎልቱስ፥ ከናንስ ህንአርገተን፤ ዋቀዮን
ከደቹ ዋን ዲፍተኒፍ፥ ወንተ በርባደን ቀባቹ
ደደብደን። 3ዮ ከደተንሞ፥ ያደ ሀማዳን ዋን
ከደተኒፍ ህንፉደተን፤ እሰን ከጀላኬሰን እት
በኡዳፍ ያደኒ እንከደቱ።

*1. ሮማ 7፡23፤ 1ጴጥ 2፡11

4 እሰን ነሞተ ገረገገልቱነነ! ብየ ለፋት
ምቾሙን ዲነ ዋቀዮ አከ ነመ ጎዱ ህንቤክ
ተኒሬ? ነምን ምቹ ብየ ለፉ ተኡ በር
ባዱ፥ ዲነ ዋቀዮ አፍ እንጎደ*። 5ዮኪስ
ሚፈትን ቁልቁላአን፥ «ዋቀዮ፥ ሀወ ህና
ፉቲን ሀፉረ እሰ ኑኬሰ ካኤ ዱካ ቡአ
ጅረ» ዮሙ ጂዱ፥ አከሱማን ከን ዱበቱ
እሰንት ፈካታሬ*? 6እን አያነ እሰ ጫሉሞ
እንኬነ፤ ከናፍ ሚፈትን ቁልቁላአን፥

«ዋቀዮ ወረ ኮራን
አል አፍ ቀበኒን እንሞርመ፤
ወረ ገድ አፍ ዴብሰኒፍ ገሩ
አያነ እንኬነ» እንጂደ*።

*4. ሉቃ 6፡26፤ ሮማ 8፡7፤ 1ዮሀ 2፡15፤
ማቴ 6፡24 *5. በኡ 20፡5፤ ገላ 5፡17
*6. ፊኪ 3፡34፤ ሉቃ 1፡52፤ ኢዮ 22፡29፤
ማቴ 23፡12፤ 1ጴጥ 5፡5

7 ዮስ ሀርከ ዋቀዮ ጀለ አፍ ገልቻ፤
ሴጠናንሞ ሞርማ! እንስ እሰን ዲሴ
እንበቀተ*። 8ዋቀዮት ድአዳ፥ እንስ እሰ
ንት እንድአተ፤ እሰን ወር ጩበሞትን፥
ሀርከኬሰን ቁሌፈዳ፤ እሰን ወር ገራ ወላ
ለሚ፥ ገራኬሰን ቁልቁሌፈዳ*! 9አከ ገደ
ደምተን ቤካቲ፥ ገዳ፥ ቦአ! ኮልፍኬሰን
ቦእቸት፥ ገመቹንኬሰን ገደት ሀድዲ
ረሙ*! 10ጎፍትቸ ዱረት ገድ አፍ
ዴብሳ፥ እን አል እሰን እንቀበ*።

*7. 1ጴጥ 5፡6፥8-9 *8. ዘካ 1፡3፤ ኢሳ 1፡16
*9. 5፡1፤ ሉቃ 6፡25፤ ሙል 3፡17
*10. 1ጴጥ 5፡6፤ ማቴ 23፡12

አከ ወል ህንሀሚሰኔ ጎርሱሳ

11 ወል ህንሀሚሰና አቦሎተኮ! ነምን
አቦሌሰ ቶኮ ሀሚሱ ዮኪስ አቦሌሰሳት
ፈረዱ፥ ሴርቸ ሀሚሱሳት፥ ሴርቸትስ ፈረ
ዱሳት፤ አት ሴርቸት ዮ ፈረዴሞ፥ ሴርቸ
ረት አባ ፍርዲ ተኡኬት መሌ፥ ነመ
ሴርቸ ሆጂረ አልቹ ተኡኬ ምት*። 12እን
ሴረ ቱሙ፥ እን ፍርዲ ኬኑስ እሱመ
ቶክቸ ሰነ፤ እን አልቹ፥ በሌሱስ እንደን
ደአ፤ አት እን ነመ አከኬቲት ፈረዱሞ
ኤኙሬ*?

*11. ሌዎ 19፡16፤ ፋር 15፡3፤ ማቴ 7፡1
*12. ሮማ 2፡1፤ 14፡4

አፍ ጀጁራ አፍ ኤገቺሱሳ

13 እሰን ወረ፥ «ሀርአ ዮኪስ ቦር መን
ደረ አከሲፍ አከሲ ደቅኔ ወጋ ቶኮ አች
እንቴኘ፥ እንነገድነ፥ እንቡፈትነስ» ጂተ
ንት ዋነን ዱበዱ ቀበ*። 14እሰን ዋን ቦር
ተኡፍ ጅሩ፥ ጅሬኝኬሰንስ አተም አከ
ተኡ ህንቤክተን፤ እሰን አከ ሁሪ ዬሮ
ሙራሳፍ አርገሜ ዴብኤ ደበሙት*።
15ከና መና፥ «ጎፍታን ዮ ጂዴ እንጅራ
ትነ፥ ከነ ዮኪስ ሰነ እንጎነስ» ጂቹቱ እሰ
ኒፍ ተአ ቱሬ*። 16አመ ገሩ ዋን ጉዳ አፍ
ሴኡኬሰኒን እሰን አፍ እንጀጁ፤ አፍ
ጀጁን አከሲ ኩን ሁንድኑ ሀማደ። 17ነምን
ወንተ ጋሪ ሆጂቹ ቤኩ፥ ወንተ ጋሪ ሰነ ዮ
ሆጂቹ ዲሴ፥ ጩቡ እት እንተአ*።

*13. ሉቃ 12፡13-21፤ ፊኪ 27፡1
*14. ፋር 144፡4፤ 39፡6፥12፤ ሉቃ 12፡20
*15. ሆኤ 18፡21 *17. ሉቃ 12፡47

ቦቆና 5
ሶሬሶተ አፍ ኤገቺሱሳ

1 እሰን ወር ሶሬሶትንሞ ገደደመ እሰ
ንት ዱፉፍ ጅሩፍ ቦአ፥ ወዋዳስ*! 2ሶሩ
ምንኬሰን እንቶርቶረ፤ ኡፈትንኬሰንስ
ብሊዳን እንኛተመ*። 3ወርቁንኬሰኒፍ
ሜቲንኬሰን ሰሜረ፤ እን ሰሜ ኩንስ ዱጋ
እሰንረት እንበአ፥ አከ እብዳስ ፎን ደግነ
ኬሰኒ እንኛተ፤ ጉዮተ ገረ ዱማ ከነት በዳ

ዱማ ወልት ቀበተኒቴ። 4ኩኖ ደደቢን
ወረ እስን ማሲኬሰን ኬሳ ምዳን ሃምስፈ
ተኒ ገቲሳኒ ዶወቺፍተኒ እንእየ፤ ቦእች
ወረ ምዳን እስኒፍ ሰሳበን ከና ጉረ ዋቀዮ
ጎፍታ መጫ ብረ ገኤረ*። 5ቀኖፍ ገመቼት
ለፈረ ጅራተኒቴ፤ ጉያን ጎረአሙ ጀለ ገኤ
ኡቴመ ጅሩ፥ እስን እቴመ ፉፍተኒ ኛተኒ
አፍ ገብፍተኒቴ*። 6ነመ ቀጄላት ፈረደኒ
አጄፍተኒቴ፤ እንሞ ሞርሜ እስን ሀርከት
ህንቀቡ።

*1. ሉቃ 6:24 *2. ማቴ 6:19
*4. ሌዎ 19:13፤ ኬሰ 24:14-15፤ ሚል 3:5
*5. ሉቃ 16:19፥25፤ ኤር 12:3፤ 25:34

ኦብሳን አከ ደንደአን ጎርሱሳ

7 አመስ ኦቦሎተኮ፥ ሀመ ጎፍታን
ዴብኤ ዱፉት ኦብሳን ደንደአ! ኩኖ፥
ቆቱን ሀመ ለፍት ቦካ እሰ ዱረ ሮቡፍ እሰ
ቦዴ ሮቡ አርገቱት፥ ኦብሳን ደንደኡዳን
እጀ ለፉ እሰ ገት-ጀቤሰ እንኤገተ*። 8እስ
ንስሞ ኦብሳን ደንደአ! ዴብኤ ዱፉን
ጎፍታ ዋን ድአቴፍ ገራኬሰን ጀጀቤሳ*።
9ኦቦሎተኮ፥ አከ እስንት ህንፈረደምኔት
ወል ረከፍተኒ ህንአድና! ኩኖ አባን
ፍርዲ በልበለ ዱረ ዳበቴ ጅረ! 10ዋኤ
ዋን ሀማ እሰ ነመት ዱፉ ባቼፍ ዋኤ ኦብ
ሳን ደንደኡሞ ኦቦሎተኮ፥ ፈኬኘ ራጆተ
ወረ መቃ ጎፍታቲን ዱበተኒ ፉደዳ*!
11ወረ ኦብሰ-ቀቤዩ ቱረን ሰነ፥ ኑእ አከ
ወረ ገመቼ ቀበኒት እሳን እንእላለ፤ ኢዮብ
አተም አከ ኦብሴ ደጌሰኒቴ፤ ወንተ ጎፍ
ታን እቲን ራወቴስ አርግተኒቴ፤ ኩንስ
ጎፍትች ገረ-ላፌሰ፥ ኦአ-ቀቤሰስ ተኡሳ
እንአርግሲሰ*።

*7. ቲቶ 2:13፤ ኬሰ 11:14፤ ዮኤ 2:23
*8. 1ጴጥ 4:7 *10. ማቴ 5:12
*11. ኢዮ 1:21-22፤ 2:10፤ 42:10-16፤
ፉር 103:8፤ 111:4፤ በኡ 34:6

12 ጫላዱመትሞ ህንከከትና! ያ ኦቦሎ
ተኮ፤ ዋቃን፥ ለፉን፥ ዋን ብራቲንስ ህን
ከከትና! ፍርዲ ጀለ አከ ህንቡኔት፥
ወንት «ኤዩ» ጄተን ኤዩ ሀተኡ፥ ወንት
«ዋዉ» ጄተንስ ዋዉ ሀተኡ*።

*12. ማቴ 5:34-37

ከደትን ሁምነ አከ ቀቡ ያደቺሱሳ

13 እስን ኬሳ ነምን ረከን እት ዱፌ
ጅራ? እን ሀከደቴ! ነምን ገመዱሞ
ጅራ? እንሞ ፉርፈናዳን ገለተ ሀድኤሱ*።
14እስን ኬሳ ነምን ዱኩብሰቴ ጅራ? እን
ጃርሶሊ ወልዳ ክርስቲያና ሀዋምስፈቴ፤
እሳንሞ መቃ ጎፍታቲን ድበተ ድበኒ
ከደተ ሀጎደኒፍ*። 15ከደትን አመንቲዳን
ጎደሙ ኩን፥ እሰ ዱኩብሰታ እንፈይሰ፤
ጎፍታን እሰ እንካሰ፥ ጬቡ ሆጄቴረ ዮ
ተኤስ እንዲሳፍ*። 16ዮስ ዱኩበቲ አከ
ፈይፈምተንት ጬቡኬሰን ወልት ህመዳ፥
ወሊፍስ ከደዳ! ከደትናን ነመ ቀጄላ ዋን
ባይኤ ሆጄቼ እንደንደአ*። 17ኤልያስ ነመ
አከኬኛ ቱሬ፤ ከደተሳ ኬሰት ቦካን አከ
ህንሮብኔፍ ዮሙ ከደቴ፥ ወጋ ሰድኢፍ
ጅአ ጀአፍ ቦካን ብየ ሰነት ህንሮብኔ*።
18ዬሮ እን ዴብኤ ከደቴትሞ፥ ዋቅን ቦካ
እንኬኔ፥ ለፍትስ ምዳን እንባሴ*።

*13. ፉር 50:15፤ ቆሎ 3:16፤ ኤፌ 5:19
*14. ማር 6:13 *15. ማር 16:18
*16. ፉር 145:18-19፤ ፈኬ 15:29፤
ሆኤ 12:5 *17. ሆኤ 14:15፤ 1ሞቶ 17:1፤
18:1፤ ሉቃ 4:25 *18. 1ሞቶ 18:42-45

19 ኦቦሎተኮ! እስን ኬሳ ነምን ቶኮ
ዱጋራ ዮ ጀልአቴ፥ ነምን ብራ ዴብሴ ከን
እሰ ፍዱ ጅራቼን እንተአ*። 20እን ነመ
ጬበማ ከራ ጀልአራ ዴብሴ ኩን፥ ሉቡ
ዱአ ኦልቼሳ፥ ባይእነ ጬቡስ ዴብኤ አከ
ህንአርገምኔ ጎቼሳ ሀቤኩ*!

*19. ገላ 6:1 *20. ማቴ 18:15፤ ፉር 51:13፤
ፈኬ 10:12፤ 1ጴጥ 4:8

ኤርጋ ጴጥሮስ ኤርጌ

እሰ ዱራ

ቦቆና 1
ነጋ

1 አን ጴጥሮስ ኤርገማን ዬሱስ ክርስቶስ
ከነ ጫፉኮት፤
ሀገኡ ገረ ወረ ፎአመኒ፥ እሳንስ ወረ ብያ
ባፈመኒ ኩታ ብየ ጳንጦስት፥ ገላትያት፥
ቀጳዶቂያት፥ አስያት አከሱመስ ብቲኒያት
ተምሰአኒ ጅረኒ* ። 2 እስን አከ አኬከ ዋቀዮ
አባት፥ ዬሱስ ክርስቶሲፍ አቦመሙፍ፥
ዲገሳቲንስ ቁሌፈሙፍ፥ ሀፉረ ቁልቁሉ
ዳን ቁልቁሌፈምተኒ ፎአምተኒቱ፤
አያኒፍ ነጋን እስኒፍ ሀባይአቱ* !
*1. ያቆ 1:1 *2. ሮማ 8:29፤ እብ 12:24

አብዲ ጅራቱ አከ ቀበን ያደቺሱሳ

3 ዋቀዮፍ አባ ጎፍታኬኛ ዬሱስ ክርስቶ
ሲፍ ገለትን ሀተኡ! እን አራረሳ እሰ ጉዳ
ዳን፥ ዬሱስ ክርስቶስ ወረ ዱአን ኬሳ
ከኡሳቲን፥ አብዲ እሰ ጅራታ ከነት ቀበምኔ
አከ ጅራትኑፍ ሃራ ጎዴ ኑደለቺሴረ* ። 4 ዋን
ህንበድኔ፥ ዋን ጡሪ ህንቀብኔ፥ ዋን ገድ
ዴብኣ ህንአዴምኔስ፥ እሰ ዋቀ ኬሰት እስኒፍ
ኤገሜ ጅሩት ደርብተኒ አከ ፉደተን ጎዴረ* ።
5 ኩንስ፥ እስን ወረ፥ ከራ አመንቲ ፈይነ በረ
ቦዴት ሙልአቹፍ ቆጳኤ ታኡ ሰናፍ፥ ሁምነ
ዋቀዮቲን ኤገምተኒ ጅርተኒፍ እንተአ* ።
6 አመ ዬሮ ገባብዱዳፍ ቆረመ ገራገራቲን ገድ
ሲፈሙንኬሰን ከን ህንአሌ ዮ ተኤዩ፥ እሰ
ሰነትሞ ባይእፍተኒ እንገመዱ* ። 7 ወርቂን እን
በዱፍ ጅሩዩ እብዳን እንቆረመ፤ አመንቲንኬ
ሰን እን ወርቂ ጫላ ገት-ጀቤስሞ፥ ጉያ ዬሱስ
ክርስቶስ እት ሙልአቹፍ ጅሩ ሰነት፥
ጀጀሜ ጉድናፍ ኡልፍነ አከ አርገቱት ቆረሜ
እንእላለመ* ። 8 እስን እሰ ሙልአቹፍ ጅሩ ሰነ
ህንአርግኔ ዮ ተኤዩ፥ እሰ እንጃለቱ፤ አመ ዮ
እሰ አርጉ ደባተንዩ፥ እሰት እንአመንቱ አከ
ሱመስ ገመቹ አከስ ጀደሜ ህንዱበተምኔፍ፥
ገመቹ ኡልፍነ ጉዳ ቀቡን እንገመዱ* ።
9 ፈይነ ሉቡኬሰኒ፥ እሰ አመንቲንኬሰን ብረ
ገኡዳፍ አኬከቻ ጅሩ አርገቹትስ እንገመዱ* ።
*3. ኤፌ 2:4-6 *4. ቆሎ 1:5 *5. 1ቆሮ 2:5፤
ዮሀ 10:28-29 *6. 4:12-13፤ 5:10፤
ያቆ 1:2፤ እብ 12:11 *7. ፊኬ 17:3፤
ሚል 3:3፤ ያቆ 1:3 *8. ዮሀ 20:29፤
2ቆሮ 5:7 *9. እብ 10:39

10 ራጆትን ወር ዋኤ አያን እስኒፍ ኬነሙፍ
ቱሬ ሰና ራጂ ዱብተን፥ ፈይነ ከነ በርባደኒ
ዋኤሳ ቆረተን* ። 11 እሳን ዋኤ ድጵነ ክርስቶስን
አርገቱ፥ ዋኤ ኡልፍነ ቦዴዳን እሳፍ ዱፉፍ
ጅሩ፥ ዱራን ዱርሰኒ ዬሮ ዱብተን፥ ሀፉር
ክርስቶስ እን እሳን ኬሰ ቱሬ፥ ገረ ነመ አተሚ
የኪስ ዬሮ አተሚ አከ እን አርግሲሳ ቱሬ
እንቆረተን* ። 12 ወንት እሳን ሆጄቻ ቱረንስ
መታሳኒፍ ኡቱ ህንተእን፥ እስኒፍ አከ ቱሬ
ሙልእፈሜረ፤ ኩንስ ሀፉረ ቁልቁሉ እሰ
ዋቀራ ኤርገሜን፥ አመ ከራ ወረ ወንጌለ ለለ
በኒ፥ እስንት ህመሜ፤ ከነሞ ኤርገሞትን ዋቀ
የዩ ኬሰ ልጠኒ እላሉ እንሀዉ ቱረን* ።
*10. ማቴ 13:17፤ ሉቃ 10:24
*11. ሉቃ 24:26፤ ፋር 22:1-31፤
ኢሳ 53:1-12 *12. ኤፌ 3:10

ገረ ጅሬኘ ቁልቁላአ ጅራቹት ዋሙሳ

13 ከናፍ ሙዲ ያደኬሰኒ ጀቤፈዳ፥
ወረ ኦፍ ቀበን ተአ፥ አብዲኬሰን ጉቱማት
አያነ እሰ ዬሮ ዬሱስ ክርስቶስ ሙልአቱት
እስኒፍ ዱፉረ ካአዳ* ! 14 አከ እጆሌ አቦመ
መኒ ተአ መሌ፥ ከጄላ ፎኒ እሰ በረ ጎዉ
ማኬሰኒ ዱካ ህንሉጨእና* ! 15 እን እስን
ዋሜ ቁልቁሉ አኩመ ተኤ፥ እስንስ አዴ
ምሰኬሰን ሁንዱማን ቁልቁሎተ ተአ !
16 እን ጫፈተ ቁልቁላአ ኬሰት፥
«አን ቁልቁሉ ዋነን ተኤፍ፥
እስንስ ቁልቁሎተ ተአ !»
ጀዴረ* ።
*13. ሉቃ 12:35 *14. ሮማ 12:2፤
ኤፌ 4:17-18 *16. ሌዎ 11:44-45፤ 19:2
17 እሰ ነመ ኡቱ ወል ህንጫልቾስን፥
አዱመ አዳን አከ ሆጂሳት ፈረዱ ሰነ «አባ»
ጀተኒ እንዋመቱ ዮ ታተን፥ በረ እት አከ
ኦርማት ጅራተን ሁንዱማት እሰ ሰፌፈቹት
ጅራዳ* ! 18 አከ ጅሬኘኬሰኒ እሰ አቦተኬሰንራ
እስንት ደርቤ፥ እሰ ዋኤ ህንባፍኔ ሰነ ጀላ፥
ወንተ በዱ ዋን አከ ሜቲ የኪስ ወርቂቲን አከ
ህንፉረምን፥ እስንዩ እንቤክቱ* ። 19 ገሩ ክርስ
ቶስ ዲገሳ እሰ ገት-ጀቤሳን፥ እስን ፉሬረ፤
እን አከ ሆላ ሙዳ የኪስ ጡሪ ህንቀብኔት* ።
20 እን ኡመሙ ብየ ለፉ ዱረ ያዳን ቀበሜ፤
ገረ ዱመ በርቻትሞ እስኒፍ ጀዴ ሙልእ
ፈሜ* ። 21 ከራሳ እስንሞ ዋቀዮ እሰ ዱአ እሰ

ካሴት ኡልፍነስ ኬኔፍት፥ ወረ አመነን ታተ
ኒቱ፤ አከሱመስ አመንቲንኬሰኒፍ አብዲንኬ
ሰን ዋቀዮት ጆባቹሳት።

*17. ማቴ 6:9፤ ሮማ 2:11 *18. 1ቆሮ 6:20
*19. እብ 9:14 *20. ሮማ 16:25-26፤
2ጢሞ 1:9-10

22 እስን ዱጋዳፍ አቦመሙኬሰኒን፥
ጅሬኘኬሰን ቁሌፈተኒ፥ አቦሎተ ገራ ቁል
ቁሉዳን ጃለቹ ብረ ጌሰኒቱ፤ አመስ ጃለለ
ሆአ እሰ ገራ ኬሳ ዱፉን ወል ጃለዳ*!
23 እስን ሰኘ በዱቲ ኡቱ ህንተእን፥ ሰኘ
ህንበድኔቲ ሰገሌ ዋቀዮ እሰ ጅራታፍ፥
እሰ አከ ጅሩት ሀፉን፥ ሃራ ታተኒ ደለተ
ኒቱ*። 24 ከናፍ ጫፈትን ቁልቁላአን፥

«ነምን ፎን ኡፈቴ ሁንድኑ
አከ መርጋት፥
ኡልፍንሳ ሁንድኑስ
አከ ደራራ መርጋት፤
መርግች እንጮለገ፥
ደራራንሳስ እንሀርጨአ*።
25 ዱቢን ጎፍትቻ ገሩ፥
ሀፌ በረበራን እንጅራተ»
እንጂደ፤
ዱቢን ኩንም እሰ ምስራቾ
እስንት ህመሜደ።

*22. 4:8፤ ሮማ 12:10፤ 1ዮሀ 3:18
*23. ዮሀ 1:13፤ ያቆ 1:18 *24. ኢሳ 40:6-8፤
ያቆ 1:10-11

ቦቆና 2

ዱቢ እሰ ዱገ-ቀቤሳን አከ ጉደተን ጎርሱሳ

1 አመስ ህምነ ሁንዱማ፥ ሀጡማ ሁን
ዱማ፥ አፍ አርጉ ደቡ፥ ዌኖ፥ መቃ ነማ
በሌሱ ሁንዱማስ አፍራ ፈጌሳ*! 2 አከ
ሙጮሊን ሬፉ ደለተን አነን በርባደንት፥
እስንስ ፈይናፍ እቲን ጉደቹዳፍ ዬሮ ሁን
ዱማ ዱቢ ሀፉራ እሰ ሀጡማን ኬሰ ህን
ጅሬ አከ አነኒ ሰነ ደረአ*! 3 እስን ጋሩማ
ጎፍታ ምኤፈተኒቱ ዮ ተኤ፥ ከነ እንጎቱ*።

*1. ኤፌ 4:22፤ ያቆ 1:21 *2. እብ 5:12-13
*3. ፋር 34:8

ክርስቶስት ጭመኒ ሰበ ዋቀዮ አከ ተአን ያደቺሱሳ

4 ጎፍትች እን እስን ገረሳ ዱፍተን ኩን አከ
ደጋ ጅራታት፤ ነሞትን ደጋ ሰነ እንቱፈተን፤
እን ገሩ ዋቀዮ ብረት ፎአማደ ገት-ቀቤሰስ*።
5 እስንስ ሉቦተ ቁልቁሉማ ተኡዳፍ፤ አርሳ
ሀፉራ እሰ ከራ ዬሱስ ክርስቶስ ዋቀዮ ዱረት
ፉደተሙ ድኤሱዳፍ፥ አከ ደጎተ ጅራቶት
እጃርሰ መነ እሰ ሀፉራ ሰናፍ ተአ*! 6 ጫፈተ
ቁልቁላአ ኬሰ፥

«ኩኖ ደጋ መታ ጎሌ ቀጂልቹ፥
እሰ ፎአማ፥ እሰ ገት-ቀቤሰሰ
ጥዮን ኬሰ ነንካአ፤
እን እሰት አመንቱሞ ህንዬለኡ»
ከን ጂዱ ጅረ*።

7 እስን ወረ እት አመንተኒፍ ደጋን ኩን
ገቲ ጉዳ ቀበ፤ ወረ እት ህንአመንኔፍ
ገሩ፥ ጫፈትን ቁልቁላአን አኩመ
ጂዱት፥

«ደግች፥ መነ እጃርቱን
ቱፈተን፥
እን ደጋ መታ ጎሌ ቀጂልቹ
ተኤ»*።

8 አከሱመሞ፥

«እን ደጋ ነመ ጉፈቺሱ፥
ከታ ነመ ኩፍሱስ ተኤ»
እንጂደ፤
እሳን ሰበቢ ዱብቻፍ አቦመሙ
ድደኒፍ እንጉፈቱ፥ ኩንስ
እሳንረት ያደሜ ቱሬ*።

*4. ፋር 118:22፤ ማቴ 21:42
*5. ኤፌ 2:21-22፤ ሮማ 12:1
*6. ኢሳ 28:16፤ ሮማ 9:33 *7. ሆኤ 4:11፤
ፋር 118:22 *8. ኢሳ 8:14-15

9 እስን ገሩ ቆሞ ፎአማደ፥ ሉቦተ መነ
ሞቱማት፥ ሰበ ቁልቁላአደ፥ ወረ ዱንፋ
ዋቀዮ ተአኒደ፤ ዋቀዮ ሆጂሳ እሰ ጆጆማ
አከ ለብስተኒፍ ዱከነ ኬሳ፥ ገረ እፈሳ እሰ
ድንቅሲሳት እስን ዋሜ*። 10 እስን ተከ ሰበ
ዋቀዮ ህንቱሬ፥ አመ ገሩ ሰበሳ ታተኒቱ፤
እስን አራረ ዋቀዮ ህንአርገትን ቱርተን፥
አመ ገሩ አራረሳ አርገተኒቱ*።

*9. በኡ 19:5-6፤ ኬሰ 4:20፤ 7:6፤ 14:2፤
ኢሳ 43:20-21፤ ሙል 1:6፤ ኤፌ 5:8፤
ቲቶ 2:14 *10. ሆሴ 1:6፥9፤ 2:1፥23፤
ሮማ 9:25

ዋን ሆጂቶተ ዋቀዮራ በርባደሙ ጎርሱሳ

11 ምቾተኮ! እስን ወረ ኦርሙማት ጅራ
ተን፥ ወረ ብያ ባፈምተንስ ነንጎርሰ፤ ፌደ
ፎኒ እሰ ሉቡኬሰን ሎሉራ ፈጋዳ*! 12 አከ
እስን ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእን ኬሰ እት ጅራ
ተን ጋሪ ሀተኡ! አከ ዋን እስን ሀማ ሆጂተ
ኒት ወር መቃኬሰን በሌሰን ኩን፥ ሆጂኬሰን

እስ ጋሪ አርገኒ፣ ጉያ እት ዋቀዮ ነሞተሳ
እላሉ ዱፉት፣ እሳፍ ኡልፍነ ሀኬነን*!
*11. ፋር 39:12 *12. ማቴ 5:16

13 ጎፍታዳፍ ጂዳቲ ሀርከ ወረ አቦን ኬነ
ሜፊ ጆለ ኦፍ ገልቻ፣ ሞቲ እስ ሁንዱማረት
አቦ ቀቡፍ አቦመማ*! 14 ወረ አቦተ ብያ
ተአኒ ነሞተ ዋን ጆልአ ሆጄተን አደቡፍ፣
ነሞተ ዋን ቀጄላ ሆጄተንሞ ገለቴፈቹፍ እስ
ብራ ኤርገመኒፍስ አቦመማ! 15 ዋቀዮ ዋን
ቀጄላ ሆጄቹኬሰኒን ነሞተ ወረ ቀልቢ መሌ
ወላሉማዳን ዱበተን አከ እስን አፋን ቀበቺፍ
ተን እንበርባደ*። 16 አከ ወረ ብርመዱ ዋቀ
ዮፍ ገርቦተ ተአኒት ጅራዳ! ገሩ
ብርመዱማንኬሰን ከን እቲን ሀማ ሆጄተኒ
ዶከስተን ህንተእን*። 17 ነሞተ ሁንዱማፍ
ኡልፍነ ኬና፤ አቦሉማ አመንቶታ ጃለዳ፤
ዋቀዮን ሶዳዳ፤ ሞቲዳፍ ኡልፍነ ኬና*!
*13. ሮማ 13:1-7፤ ቲቶ 3:1 *15. 3:16
*16. ገላ 5:13 *17. ሮማ 12:10፤
ፌኬ 24:21፤ ማቴ 22:21

ድጽን ክርስቶስ ፈኬኘ እሳኒፍ ተኡሳ

18 እስን ወር ገርቡማ ጆለ ጅርተን፣ ጎፍ
ቶተኬሰኒፍ ኡልፍነ ኬኑዳን አጆጆሳኒ ጆለ
ቡላ! ከነስ ወረ በበኤዪፍ ገራሞታፍ ዱዋ
ኡቱ ህንተእን፣ ወረ ገገዴፍስሞ አከሱመ
ጎዳ*! 19 ነምን ዋቀዮን ያደቻ ሚደመ ሰበቢ
መሌ እሰረ ገኡ ዮ ባቴ፣ አያነ እንአርገተ*።
20 በሌሳኬሰኒፍ እስ ሩኩተምተን ዮሙ ኦብስ
ተን፣ ገለተ ማሊ ቀብዱ? ገሩ ጋሪ ጎቹኬስ
ኒፍ እስ ድጸተን ዮሙ ኦብስተን፣ ዋቀዮ
ብራ አያነ እንአርገቱ*። 21 እስን ከነ ጎቹዳፍ
ዋመምተኒቱ፤ ክርስቶስሞ እስኒፍ ድጸቴ፣
ፉነሳ ዱካ አከ ቡተኒፍ ፈኬኘ እስኒፍ ኬኤረ*።
22 ጫፈተ ቁልቁላአ ኬሰ፣ «እን ጩቡ ህንሆ
ጄትኔ፣ ዱቢሳ ኬሰት ሀጡማን ህንአርገምኔ»
ከን ጄዱ ጅረ*። 23 እን ዮሙ አረብሰሜ
ዴብሴ ህንአረብስኔ፤ ዮሙ ድጸቴስ ዋቀዮ
እስ ፍርዲ ቀጄላ ፈረዱት ኬነቴ መሌ፣ ወረ
እስ ድጽሰን ህንዶርስፍኔ*። 24 ኑእ ጩቡ ጆላ
ዱኔ ቀጄልናፍ አከ ጅራትኑፍ፣ እን ኦፈሳቲ
ጩቡኬኘ ደግነሳቲን ባቴ ፈኖት ኦል በኤ፤
መዳኡሳቲን እስን እንፈይፈምተን*።
*18. ኤፌ 6:5፤ ቲቶ 2:9 *19. ማቴ 5:10
*20. 3:14፣17፤ 4:13-14፣16
*21. ማቴ 16:24፤ ዮሀ 13:15
*22. ኢሳ 53:9፤ ዮሀ 8:46፤ 2ቆሮ 5:21
*23. 3:9፤ ኢሳ 53:7 *24. ኢሳ 53:5፤
ሮማ 6:11፣18

25 እስን አከ ሆሎታ ከራራ በደኒ ቱር
ተን፣ አመ ገሩ ገረ ትክሴፍ እላልቱ ሉቡ
ኬሰኒት ዴብተኒቱ*።
*25. ኢሳ 53:6፤ ዮሀ 10:11፣14

በቆና 3

ሃት መና አባ መናፍ ፈኬኘ ጋሪ ተኡ ደንደኡሼ

1 አከሱመስ እስን ዱበርቶተነነ፣ ወረ ዲራ
ኬሳ ካን ዱቢ ዋቀዮ ህንአመንኔ ዮ ተአንዩ፣
እስን ዋን ቶኮ ኡቱ ህንዱበትን፣ አመለ እስን
ወር ሃዶተ መናሳኒ ታተን አርግሲፍተኒን አከ
ሞአመንት፣ አቦተ መናኬሰኒፍ አቦመማ*!
2 እሳን አመለኬሰን እስ ቁላአፍ እስ ሶዳ ዋቀዮ
አርግሲሱ እንአርጉ። 3 ኦፍ ኩሉንኬሰን፣
ወንተ አላን ሙልአቱ፣ መታ ቶልፈቹዳን፣
ወርቄ ነቀቹዳን፣ ኡፈተ በበኤስ ኡፈቹዳንስ
ህንተእን*! 4 ገሩ ኦፍ ኩሉንኬሰን እን ህንበ
ድኔ ኬሰ ነሙማኬሰኒ እስ ዶከታዳን ሀተኡ!
ኩንስ ሀፉረ ገራሙማፍ ገቢ እስ ዋቀዮ ዱረት
ጉዳ ገት-ጆቤስ ተኤ ሰናን ሀሙልአቱ! 5 በረ
ዱሪት ዱበርቶትን ዋቀዮፍ ቁልቁላአኒ እስ
አብደተን፣ አከስት አቦተ መናሳኒቲፍ አቦመ
ሙዳን ኦፍ ኩላ ቱረን፤ 6 ሳራን አከስ አብራ
ሃሚፍ አቦመማ፣ ጎፍታኮ ጄቴስ እስ ዋማ
ቱርቴ፤ አመስ እስን ጋሪ ዮ ጎተን፣ ዶርስሰ
ቶኮስ ህንሶዳተን ዮ ተኤ፣ እጆሌሼ ተኡኬ
ሰን*።
*1. ኤፌ 5:22፤ ቆሎ 3:18፤ ቲቶ 2:5
*3. 1ጢሞ 2:9 *6. 18:12

7 አከሱመ እስንስ ዲሮተነነ፣ ዱበርቶተ
ኬሰኒፍ ቤካቲ ወጅን ጅራዳ! ወሊ ወጅን
ጅሬኘ እስ ቶለ እስኒፍ ኬነሙት ገሉፍ
ዋን ጅርተኒፍ፣ ከደትኬሰን ጉፉ አርገቴ
አከ ህንእትፈምኔት፣ ዱበርቲኬሰን አከ
ገር-ቶኮ ደግነኬሰኒ እስ ደደባት ኡልፍነ
ኬናፍ*! *7. ኤፌ 5:25፤ ቆሎ 3:19

ሰበቢ ዋን ጋሪ ሆጄተኒፍ ድጸቹን ቡአ ቀባቹሳ

8 አመስ ሁንዱምትኬሰን ሀፉራን፣
ደጌቲ ያደ ገራቲንስ ቶኩማ ቀባዳ! ኦቦ
ሎተ ጃለቹዳን፣ ገረ-ላፍናን፣ ገድ ኦፍ
ዴብሱዳንስ ወሊ ወጅን ጅራዳ*! 9 ሀማ፣
ሀማዳን፣ አባርሰስ፣ አባርሳን ህንዴብ
ስና! ገረ ገልቺዩ ኤብሳ! እስን ኤበ አከ
አርገተኒፍ ዋመምተን*፤
10 ጫፈትን ቁልቁላአን፣

«ነምን ጅሬኘት ገመዱ በርባዱ፥
እን በረ ጋሪ አርጉ ፌዱስ፥
አረበሳ ሀማ ዱበቹቲ፥
አፋንሳስ ሀጡማዳን ዱበቹቲ
ሀእትሱ!
11እን ሀማቲ ገረገሌ ጋሪ ሀጎዱ፥
ነጋ ሀበርባዱ፥ ዱካስ ሀቡኡ!
12እጅ ጎፍትቻ፥
ገረ ወረ ቀጄሎታ እንእላለ፤
ጉርሳስ ከደተሳኒ እንደገአ፤
ገሩ ፉል ጎፍትቻ
ወረ ሀማ ጎደንት
ኛረ ጉሬረ» እንጄደ*።

*8. ፊሊ 2፡2-3 *9. 2፡23፤ ማቴ 5፡44፤
1ተሰ 5፡15፤ ሮማ 12፡14፥17
*10-12. ፋር 34፡12-16፤ ያቆ 1፡26

13 ወንተ ጋሪ ጎቹዳፍ ወረ ህናፈን ዮ
ታተን፥ ኤኙቱ ሀማ እስንረት ሆጄተሬ?
14ወንተ ቀጄላዳፍ ኡቱ ድጳተኒዩሞ
አተም ገመዱ ላተ! ሶዳችሰ ወረ እስን
ሶዳችሰኒ ህንሶዳትና! ህንራፈምናስ*!
15ክርስቶሲፍ ገሩ አከ ጎፍታት ገራኬሰን
ኬሰት ኡልፍነ አዳን በኤ ኬናፍ! ዋኤ
አብዲ እስን ኬሰ ጅሩፍ፥ ነመ እስን
ጋፊቴ፥ ዴቢ እስንራ በርባዱፍ፥ ዴቢ
ገኡ ዴብሱዳፍ ዬሮ ሁንዱማ ቆጳአ ተአ!
16ዴቢንኬሰንስ አረበ ላፋዳን ነመ ሰፌፊቹ
ዳንስ ሀተኡ! ወር ሀማ እስንረት ዱበቹዳን
መቃኬሰን በሌሰን፥ አመለኬሰን እሰ
ጋሪ፥ እሰ ኤርገ ከን ክርስቶስ ታተኒ አር
ግሲፍተን ሰነ ሀሜሰን አከ ዬለአኒፍ፥
ያድን ገራኬሰኒ አከ እስን ህንጬጳኔት
ጅራዳ*! 17እሰ ሀማ ጎደኒፍ ድጳቹ መና፥
ጻለለ ዋቀዮ ታናን፥ ሰበቢ ወንተ ጋሪ ጎደ
ኒፍ ድጳቹ ወዮ*።

*14. 2፡20፤ ማቴ 5፡10፤ ኢሳ 8፡12-13
*16. 2፡15 *17. 2፡20፤ 4፡13-14፥16

18 ክርስቶስሞ ገረ ዋቀዮት እስን ፍዱ
ዳፍ ጄዴ፥ ዬሮ ሁንዱማፍ አከ ተኡት
አል ቶክቾ፥ ጬቡ ነሞተ ባይኤቲፍ ድጳ
ቴረ፤ እን ቀጄላን ፎን ኡፈቴ፥ ቆደ ወረ
ጀልኦታ አጄፈሜ፥ ሀፉራን ጅራችፈ
ሜረ*። 19ሀፉሩመ ሰናንስ ደቄ ሀፉሮተ
ወረ መነ ህዳ ኬሰ ጅረንት ለለቤ*። 20እሳን
ሀፉሮተ ነሞተ ወረ ዱረ በረ ኖህት፥ ዬሮ
መርከብን ቶልፈሜ፥ ዮሙ ዋቀዮ አብሳን
እሳኒፍ ኤገቻ ቱሬት፥ እሳፍ ህንአቦመምን
ሀፈኒደ፤ መርከበ ከናን ነሞትን ሙራስን፥
ከነ ጄቹን ሉቡን ሰዴት ብሻን ኬሳ
አለን*። 21ኩንስ ፈኬኘ ጬጳ እሰ እስን
አመ እቲን አልተኒት፤ ጬጳን ዋን
እቲን፥ ከራ ዱአ ከኡ ዬሱስ ክርስቶስ፥
ያደ ገራ ነመ ህንጬጳኔ አርገቹዳፍ፥ ዋቀ
ዮት ህመተኒደ መሌ፥ ዋን እቲን ጡሪ
ደግና ድቀተን ምት*። 22እን ዱአ ከኤ
ሱን ገረ ዋቃት አል በኤ፥ ገረ ምርገ
ዋቀዮ ጅረ፤ ኤርገሞትን ዋቀዮ፥ ወር አቦ
ቀቡ ጄደመኒ ሶዳተመን፥ ሁምኖትንስ ሀር
ከሳ ጀለ ጅሩ*።

*18. 2፡21-24፤ ሮማ 6፡10 *19. 4፡6
*20. ኡመ 6፡1-22፤ 7፡1-24፤ 2ጴጥ 2፡5
*21. እብ 10፡22፤ ኤፌ 5፡26
*22. ኤፌ 1፡20-21

ቦቆና 4

አከ ጻለለ ዋቀዮት አከ ጅራተን ጎርሱሳ

1ክርስቶስ ነሙማ ፎኒቲን ኤርገ ድጳቴ፥
እስንስሞ አኩመሳ ያዱዳን፥ አከ ነመ ሎላፍ
ምአ ህደቴት ታአ! ነምን ነሙማ ፎኒቲን
ድጳቱ ጬቡት አፍ ኬኑ ዲሴረ*። 2ኤጋ ፎን
አከ ኡፈተንት በረ ሰአች እት ጅራተንት አከ
ጻለለ ዋቀዮት መሌ፥ አከ ሀወ ነማት ጅራቹ
ንኬሰን ሀሀፉ! 3ወንተ ወር ሰበ ዋቀዮ ህንተ
እን ሆጄቹ ጻለተን ሆጄቹዳን፥ ዬሮን እስን
ደበርስተን እንገአ፤ በረ ሰነት ገድ-ዲሰት፥
ሀወኬሰን ራወቹት፥ መቼት፥ ገር-መሌ
ኛቹት፥ ገር-መሌ ዱጉት፥ ዋቀዮሊ ቶልፈ
ሚፍ ሰገዱ ኬሰትስ ከራ ባይኤ ሴረ ዋቀዮረ
ደደርቡት ጅራቻ ቱርተን*። 4እሰ እስን አመ
እሳንት ደበለምተኒ ሎላ ጅሬኘ እትሰ ህንቀብ
ኔቲን ፉደተሙ ዲፍተን እንድንቅፈቱ፥
መቃኬሰንስ እንበሌሱ። 5እሳንሞ ዋን ጎደን
ሰበቢሳ ወጅን እሰ ወረ ጅረኒፍ ወረ ዱአንት
ፈረዱፍ ቆጳኤት ህሙፍ ጅሩ*። 6ከናፍ ወረ
ዱአኒፍዩ ወንጌል እንለለበሜ፤ ወር ዱአን
ሱን ሰበቢ ነመ ተአኒፍ ፎኒን ዱኡን ዮ እት
ፈረደሜሌ፥ ሀፉራን ጅሬኘ ዋቀዮ ኬኑፍት
እንጅራቱ*።

*1. 2ቆሮ 5፡14-15፤ ሮማ 6፡6-7
*3. ኤፌ 2፡2-3፤ ቲቶ 3፡3 *5. 2ጢሞ 4፡1
*6. 3፡19

ኬና ዋቀዮቲን አከ ሆጄተን ጎርሱሳ

7 ዱምን ዋን ሁንዱማ ድአቴረ፤ ኤጋ
ወረ አፍ ቀበን፥ ከደተ ጎቹፍስ ወረ ኤገ
ተን ተአ*! 8ባይእን ጬቡ አከ ዴብኤ ህን

አርገምኔ ከን ጎዱ ጃለለ ዋን ተኤፍ፥ ሁን
ዱማ ዱረሞ ጃለለ ሆአ ወሊፍ ቀባዳ*!
9 ወል ስመቹ ኬሰት ነሞትን ጉንጉሚ መሌ
ኬሱሞተ ስመቹ ሀጃለተን*! 10 አከ ሆጂ
አዴምስፍቱ ገጋሪን ኬና ዋቀዮ እሰ ገራ
ገራ ሆጂረ ኦልቸንት፥ ነምን አዱመ አዳን
ኬና አያና እሰ አርገቴ፥ ወረ ካኒፍስ አከ
ዋኤ ባሱት እቲን ሀሆጄቱ፤ 11 እን ዱበቱ፥
እሰ ዋቀዮ ጂዴ ሀዱበቱ፤ እን ዋ ሆጂ
ቱስ፥ ሁምነ ዋቀዮ እሳፍ ኬኔን ሀሆጄቱ፤
ዋቀዮ ዋን ሁንዱማን ከራ ዬሱስ ክርስቶስ
ኡልፍነ ሀአርገቱ! እሳፍ ኡልፍኒፍ አን
ጎን በራ ሀመ በረበራት ሀተኡ! አሜን*።
*7. 1ቆሮ 10፡11፤ 1ዮሀ 2፡18 *8. 1፡22፤
ፌኬ 10፡12፤ ያቆ 5፡20 *9. እብ 13፡2
*11. ሮማ 12፡7፤ 1ጴጥ 5፡11

ክርስቶሲፍ ድጸቹት አከ ገመደን ጎርሱሳ

12 ምቾተኮ፥ ወንት አከ እብዳ ጉቡ
እስን ቆሩዳፍ ዮሙ እስንረ ቡኡ፥ ዋን
ተካ ተኤ ህንቤክኔ ዋን እስንረ ቡኤ
ፈካቴ፥ እስን ህንድንቅፈቺስን*! 13 ክርስ
ቶስ ኡልፍነሳቲን ዮሙ ሙልአቱ፥ ገመ
ደኒ አከ እልልችተንት፥ ሀሙመ ድጽነሳ
ኬሳ ህርማቱ ታተን፥ እስንስ ሀመሱመ
ገመዳ*! 14 መቃ ክርስቶሲፍ ጄተኒ ዮሙ
አረብሰምተን፥ እስን ወረ ገመደኒደ፤
ሀፉር ኡልፍና እን ከን ዋቀዮ እስንረ
እንቦቆተ*። 15 ገሩ እስን ኬሳ ቶኮዩ ነመ
ጉማ ዮኪስ ሀቱ፥ ነመ ሀማ ሆጄቴ ዮኪስ
ነመ ነመት ደርቤ ተኤ ህንድጸትን! 16 ክር
ስቲያነ ተኡሳቲፍ ዮ ድጸቴ ገሩ ህንዩለ
እን! መቃ ክርስቶሲን ዋመሜ እሰ ሆጄቴ
ሰናን ዋቀዮፍ ኡልፍነ ሀኬኦ*!
*12. 1፡6-7፤ ያቆ 1፡12 *13. ሮማ 8፡17፤
ያቆ 1፡2 *14. 2፡20፤ ማቴ 5፡10-11፤
ሆኤ 5፡41 *16. ሆኤ 11፡26፤ ፊሊ 1፡20
17 ዬሮን ፍርዲን ኬነሙ ገኤረ፤ ፍር
ዲን ኩንስ ወረ መነ ዋቀዮ ኬሳት እንጀል
ቀበመ፤ ኤርገ ዱረ ኑት እንጀልቀበመ
ተኤ፥ ዱምን ወረ ወንጌለ ዋቀዮ አመኑ
ድደኒ ማል ሀተኡሬ*? 18 ጫፈትን ቁልቁ
ላአን፥ «ነምን ቀጄላን ፈዩን ረክናን ኤርገ
ተኤ፥ ነምን ዋቀዮ መሌ ጅራቱፍ ነምን
ጩበማን አተም ተኡፍ ጅረሬ?» ጄደ*።
19 ከናፍስ ወር አከ ጃለለ ዋቀዮት ድጸተ
ንዩ፥ ጋሪ ሆጄቹዳን ሉቡሳኒ ኡማሳኒ እሰ
አመነማት ሀደራ ሀኬነተን*!
*17. ኤር 25፡29፤ ህስ 9፡6፤ 2ተሰ 1፡8
*18. ፈኬ 11፡31 *19. ፋር 31፡5፤ ሉቃ 23፡46

ቦቆና 5

ወረ ከረ ዋቀዮ ኤገን ጎርሱሳ

1 አን አኩመሳኒ ማንጉዶ፥ ዱገ-ባቱ
ድጽነ ክርስቶስ አከሱመስ ህርማቱ ኡልፍነ
እሰ ሙልአቹፍ ጅሩ ተኤ፥ ማንጉዶተ
እስን ግዱ ጅረን ነንጎርሰ*። 2 ከረ ሆሎታ
እሰ ዋቀዮ ትካፍ እስንት ኬኔ ሰነ፥ ግዲዳን
ኡቱ ህንተእን፥ ጃለላን፥ አከ ዋቀዮ በርባ
ዱት፥ ቡአ ነመ ዬላስሱ እራ አርገቹፍ
ኡቱ ህንተእን፥ ኦፍ ኬኑዳን ኤጋ*!
3 ሆሎተ ከረ ሰናፍ ፈኬኘ ተኡዳን ኤጋ
መሌ፥ ወረ ትከኬስን ጀለ ጅረንረት ጎፍ
ቱማ አርግሲሱዳን ምት*። 4 ጋፈ አንገፍን
ትክሶታ ሱን ሙልአቱት፥ እስንስሞ ጎንፎ
ኡልፍና እሰ ገድ ዴብአ ህንአዴምኔ
እንአርገቱ*።
*1. ሙል 1፡9 *2. ዮሀ 10፡12፤ 21፡17፤
ሆኤ 20፡28 *3. 2ቆሮ 1፡24፤ ፊሊ 3፡17፤
ቲቶ 2፡7 *4. እብ 13፡20፤ 1ቆሮ 9፡25፤
2ጢሞ 4፡8
5 አከሱመ እስን ወር ገረ እጆሌስ፥
ማንጉዶታፍ አቦመማ! ሁንዱምትኬሰንስ
ገድ ኦፍ ዴብሱ አኩመ ኡፈታት ኡፈ
ዳቲ፥ ወሊኬሰኒ ወጅን ጅራዳ! ጫፈትን
ቁልቁላአን፥ «ዋቀዮ ወረ ኮራን ኦል ኦፍ
ቀበኒን እንሞርመ፥ ወረ ገድ ኦፍ ዴብሰኒ
ፍሞ አያነ እንኬነ» እንጄደ*።
*5. ኤፌ 5፡21፤ ፌኬ 3፡34፤ ያቆ 4፡6፤
ማቴ 23፡12
6 ከናፍስ ዋቀዮ ዬሮንሳ ዮሙ ገኡ አከ
ኦል እስን ቀቡት፥ ሀርከሳ እሰ ኣንጎ-ቀቤሰ
ጀለት ገድ ኦፍ ዴብሳ*! 7 እን እስኒፍ ዋን
ያዱፍ፥ ያዶኬሰን ሁንዱማ ዋቀዮት ገታቲ
ዲሳ*! 8 ኦፍ ቀባ፥ ደመቃስ! ሴጠን ሀመ
ጃጂንኬሰን አከ ሌንጭ ዬሮ ቤለኡት አዳ
ናነኡት፥ ነመ ልቅምሱ በርባዴ
እንናነአ*። 9 ድጽን ሰኘን እሰ ከንኬሰኒ
ኩን፥ አቦሎተኬሰን ወረ ጉቱማ ብየ ለፋ
ኬሰ ጅራተንት አከ ዱፉ ቤካቲ፥ ወረ
አመንቲት ጀባተን ተአ፥ ሴጠናን ሞር
ማስ*! 10 ዬሮ ገባብዱዳፍ ኤርገ ድጸተኒ
ቦዴ ገሩ፥ ዋቀዮ እን አያን ሁንድኑ ብራ
አርገሙ፥ እን ከራ ክርስቶስ ገረ ኡልፍነሳ
በረበራት እስን ዋሜ፥ ኦፈሳቲ እዶት

እስን እንዴብሰ፥ እስን እንዳበ፥ እስን
እንጀቤሰ፥ ሁንዴኬሰንስ እንጭምሰ*።
[11] አንጎን በሩመ በራን እሳፍ ሀተኡ!
አሜን*።

*6. ያቆ 4:10፤ ማቴ 23:12፤ ሉቃ 14:11፤
18:14፤ ኢዮ 22:29 *7. ፋር 55:22፤
ማቴ 6:25፤ ፊሊ 4:6 *8. 1ተሰ 5:6፤
ያቆ 4:7 *9. ኤፌ 6:11-13
*10. ኤፌ 3:16-17 *11. 4:11

ገረ ዱማት ነጋ ዳሙሳ

12 አን ሀርከ ሲልዋኖስ እሰ አን አቦሌሰ
አመነማት ፉደዱ ሰናን፥ ኤርጋ ገባብዱ
ከነ እቲን እስን ጎርሱዳፍ፥ ኩን አያነ
ዋቀዮ እሰ ዱጋ ተኡሳስ ዱጋ በኡዳፍ እሰ
ኒፍ ጫፌረ፤ አያን ከነት ጀባዳ ዳበዳ*!
[13] ወልዳን አኩመኬሰን ፎአምቴ ባቢሎን
ጅርቱ፥ ነጋ እስኒፍ እንኤርግት፤ ማርቆስ
እልምኮስ አከሱመ ነጋ እስኒፍ እንዳመ*፤
[14] ጃለለ አቦሉማቲን ወል ዱዱንገቹዳን ነጋ
ወል ጋፈዳ!

ነጋን እስን ወረ ከን ክርስቶስ ታተን
ሁንዱማፍ ሀተኡ!

*12. ሆኤ 15:22፥40 *13. ሆኤ 12:12፥25፤
13:13፤ 15:37-39፤ ቆሎ 4:10፤ ፊሌ ለ 24

ኤርጋ ጴጥሮስ ኤርጌ

እሰ ለመፉ

ቦቆና 1
ነጋ

1 አን ሲሞን ጴጥሮስ፥ ዬሱስ ክርስቶ
ሲፍ ሆጇታ፥ ኤርገማስ ተኤ፥ ወረ ከራ
ቀጄልነ ዋቀዮኬኛፍ ፈይሳኬኛ ዬሱስ ክር
ስቶስ አመንቲ ገት-ጀቤሰ እሱመ ኑእ አር
ገትኔ ሰነ አርገተኒፍ ጫፉኮት።
2 ዋቀዮን፥ ጎፍታኬኘ ዬሱስንስ ቤኩ
ብረ ገኡኬሰኒን አያኒፍ ነጋን እስኒፍ ሀባይ
አቱ።

እሰ እት ዋመመኒ ፎአመንት አከ ጀባተን ጎርሱሳ

3 ኑእ፥ ዋቀዮ እሰ ኡልፍነሳፍ ሁምነሳ
እሰ ድንቅሲሳዳን ኑዋሜ ቤኩ ብረ ገኡዳን
ወንተ ኑበርባድችሱ ሁንዱማ አርገትኔረ፤
ጎፍታን ሁምነ ዋቀዩማሳቲን ገረ ጅሬኛት
ኑጌሱፍ፥ ነሞተ ዋቀዮ ኑጎደቹዳፍ ከነ ሁን
ዱማ ኑፍ ኬኔረ*። [4] ኬና ከናን እስን
በዲሰ፥ እሰ ሰበቢ ከጄላ ፎኒቲፍ ብየ ለፉ
ከነ ኬሰ ጅሩ ጀላ ባተኒ፥ ደግነ ሀፉራ እሰ
ከን ዋቀዮቲ ሀርመቱ አከ ታተኒፍ አብዲን
ገት-ጀቤዩኒፍ ጉርጉዶትን ኑፍ ኬነመ
ኒሩ። [5] አመስ ደመኡ ሁንዱማን ደመአ!
አመንቲ ቀብደን ጋሩማዳን አርግሲሳ፥
ጋሩማ ኬሳን ቤኩምሰ አርግሲሳ*! [6] እት
ደበልተኒሞ ቤኩምሰ ኬሳን ኦፍ ቀቡ፥
ኦፍ ቀቡ ኬሳን ኦብሳን ደንደኡ፥ ኦብሳን
ደንደኡ ኬሳን ነመ ዋቀዮ ተኡኬሰን አርግ
ሲሳ! [7] ነመ ዋቀዮ ተኡ ኬሳን ኦቦሎተ
ጃለቹ፥ ኦቦሎተ ጃለቹ ኬሳን ነመ ሁን
ዱማ ጃለቹ አርግሲሳ*! [8] ወንት ኩን ሁን
ድኑ እስንራ አርገመኒ ባይአቻ ዮ
አዴመን፥ ጎፍታኬኘ ዬሱስ ክርስቶስን
ቤኩት ወረ ድመ ባሰን፥ ወረ እጀ ጎደተ
ንስ እንታቱ*። [9] ነምን ወንት ኩን ሁንድኑ
እራ ህንአርገምኔሞ፥ ነመ ኦፍራ ቡቴ ህን
እላሌ፥ ጃማደስ፤ እን ጩቡሳ እሰ ዱሪቲ
ቁሌፈሙሳ እራንፈቹሳት*።

*3. 1ጴጥ 2:9 *5. ገላ 5:6፥22 *7. ገላ 6:10፤
1ተሰ 3:12 *8. ዮሀ 15:16 *9. 1ዮሀ 2:9፥11

10 ከናፍስ ኦቦሎተኮ፥ ዋመሙኬሰንት፥
ፎአሙኬሰንትስ ጀባቹዳፍ ጫልችሳ ድማ!
ከነ ዮ ጎተን መቱማ ህንኩፍተን። [11] አከስት
ሞቱማ ጎፍታኬኛፍ ፈይሳኬኛ ዬሱስ ክርስ
ቶስ እሰ በረበራ ሰነት ገሉን እስኒፍ
እንኬነመ። [12] ከናፍስ ኡቱመ እስን ወንተ ከነ
ሁንዱማ ቤክተኒ፥ ዱጋ እስን ብረ ጅሩ ሰነ
ትስ ኡቱመ ጀባተኒ፥ አን ዋኤ ከና ዬሮ
ሁንዱማ እስን ያደቺሱፍ ነንጄደ። [13] ደግነኮ
እሰ አከ ጎዶ ከነ ኬሰ ሀመ አን ጅሩት፥
ያደቺሴ እስን ደመቅሱንኮ ቀጄላደ ጇዴ ፉደ
ዴረ*። [14] ጎፍታንኬኘ ዬሱስ ክርስቶስ አከ
አነት አርግሲሴት፥ ደግንኮ እን አከ ጎዶ ኩን
ደፌ ቡቅፈሙፍ አከ ጅሩ አን ቤከ*። [15] ኤርገ

አን ጎዳኔ ቦዴሞ፥ ወንተ ከነ ዬሮ ሁንዱማ
አከ እስን ያደቹ ደንዴሰን ጎቹዳፍ ነንደመአ።
*13. 2ቆሮ 5፡1፥4 *14. 2ጢሞ 4፡6፤
ዮሀ 21፡18-19

ክርስቶስ እስ ራጆታን ዱበተሜ ኡልፍነሳ አርጉሳ

16 ጎፍታንኬኘ ዬሱስ ክርስቶስ ሁም
ንሳ፥ ዴብኤ ዱፉንሳስ እስን ብረት አከ
ቤከሙ ዮሙ ጎኔ፥ ኑእ ሱራ ጉድነሳ እጀ
ኬኛን አርግኔ ቤክስፍኔ መሌ፥ መማክሰ
ኦጉማዳን ያደሜ ዱካ ቡኔ ምት*። 17 እን
ዋቀዮ ብራ ኡልፍናፍ ጉድነ ዮሙ
ፉደቴ፥ ሰገሌን፥ «ኩን እልመኮ እስ አን
ጃለዱ፥ እስ ገመቹንኮ እት ራወተሙደ»
ጀዱ፥ እስ ጉድቾ ሱረ-ቀቤሰ ሰነ ብራ
ዱፌራፍ። 18 ኑእ ወር ጋረ ቁላአ ጉባት
እሳ ወጅን ቱሬሞ፥ ሰገሌ ዋቀራ እሳፍ
ዱፌ ከነ ደጌኘረ*።
*16. ማቴ 17፡1-2፤ ሉቃ 9፡43
*17-18. ፋር 2፡7፤ ኢሳ 42፡1፤ ማቴ 3፡17፤
17፡1-5፤ ማር 9፡2-7፤ ሉቃ 9፡28-35

19 አመስ ዱቢን ራጆትን ዱበተን ኩን
ጫልቹሴ ኑፍ ጭሜ፤ እስንስ ሀመ ቦሩን
በቀቁት፥ በከልቾ ገራኬሰን ኬሰ እብሱስ
ሀመ በኡት፥ ዱቢ ከነ አከ እብሳ እዶ
ዱከናት እብሱት ያዳን ዱካ ዮ ቡተን ጋሪ
ጎቹኬሰን። 20 ጫላዱመትሞ ራጂን ጫፈተ
ቁልቁላአ አከ ነምን ቶኮ ያደ ኦፌሳቲን
ኬኑት ሂከሙን አከ ህንታኔ ቤኩን እስንረ
ጅረ። 21 ራጂ ዱበቹን ተካ ጃለለ ነማቲን
ህንታኔ፤ ገሩ ነሞትን ሀፉረ ቁልቁሉዳን
ጌጌፈመኒ፥ ወንተ ዋቀዮ ብራ ፉደተን
ዱበተኒሩ*።
*21. 2ጢሞ 3፡16-17፤ 1ጴጥ 1፡10-12

ቦቆና 2

በርሲሶትን ሶብዱን ዱምንሳኒ ማል አከ ተኤ ያደቿሱሳ

1 አኩመ ራጆትን ሶብዱን ሰበ ሰነ ግዱ
ቱረን፥ አከሱመ በርሲሶትን ሶብዱን እስን
ግዱ እንጅራቱ፤ እሳን ወረ ኡቱ እረት
ህንቤከምን፥ በርሲሰ ወንተ አመነሜራ
ካቹሴ ነመ በሌሱ ፍደኒ፥ ጎፍትቾ እሰ
እሳን ፉሬዩ ገነኒ፥ ኦፌሳኒረትስ በዲሰ አሪ
ፈቿሳ ፍደኒደ*። 2 ነሞትን ባይኤንስ ገድ-
ዲሰት ጅራቹሳኒ ከነ ዱካ እንቡኡ፤
ሰበቢሳኒቲፍስ ከራን ዱጋ ሱን መቃ ገዴ
እንአርገተ*። 3 ሰሰተሳኒቲንሞ ዱቢ መታ
ኬሳ ፉደኒ ኦዴሰኒን እስንራ እንኞቱ፤ ፍር
ዲን በረ ዱሪቲ ጆልቀቤ እሳንረት ኬነሜ
ሆጄቹ ህንዲፍኔ፥ በዲስሳኒስ ድባኤ ህንረ
ፍኔ*።
*1. ኬሰ 13፡1-3፤ ማቴ 24፡11፤ ይሁ ለ 4
*2. ሮማ 2፡24 *3. 1ጢሞ 6፡3-5

4 ዋቀዮ ኤርገሞተዩ ወረ ጩቡ ሆጄተን
ገድ ደርበቴ፥ ቦለ ዱከና ኬሰት ፉኞ ስቢላ
ቲን ህደመኒ ጉያ ፍርዲቲፍ አከ ካአመን ጎዴ
መሌ፥ እሳን ህንቁስትኔ*። 5 በረ ብየ ለፉ እሰ
ከን ወረ ዋቀዮ መሌ ጅራተኒ፥ ብሻን እረ
ሎላሴስ፥ ኖህ እሰ ቀጄልነ ለለቡ፥ ነሞተ
ብራ ቶርባ ወጅን ኦልቼ መሌ፥ ብየ ለፉ እሰ
በረ ዱሪ ሰነ ህንቁስትኔ*። 6 እን መንደሮተ
ሶዶሚፍ ጎሞራት ፈረዴ፥ እብዳን በሌሴ
ዳራ ጎቹሳቲን፥ ወረ ዋቀዮ መሌ ጅራተንት
ወንተ ዱፉፍ ጅሩ ፈኬኘሳኒራ አከ አርገን
ጎዴረ*። 7 ሎጥ ነመ ቀጄላ፥ እሰ ገድ-ዲሰት
ጅራቹ ወረ ጆልኦታት ያዳን ረከቻ ቱሬሞ
እንኦልቼ*። 8 ነምቾ ቀጄላን ሱን ዬሮ እሳን
ግዱ ጅራቱ ዋን አርጉፍ ዋን ደገኡን፥ ሉቡ
ንሳ እሼን ቀጄልቱን ሰበቢ ሆጂሳኒ እሰ ሴራን
ወሊ ህንገሌፍ ጉያ ጉያት እሰ ኬሰት እንረከት
ቱርቴ። 9 ኤጋ ጎፍትቾ፥ ነሞተ ዋቀዮፍ ቡለን
ቆረመ ኬሳ ባሱ፥ ወረ ጆልኦተሞ ሀመ ጉያ
ፍርዲት አደባፍ ካኡ እንቤከ*። 10 ጫላዱመ
ትሞ ወረ ከጄላ ፎኒ እሰ ነመ ጡሬሱ ዱካ
ቡአን፥ ወረ ጎፍቱማ ዋቀዮ እሳንራ ቀቡ ቱፈ
ተን አደባፍ እንካአ፤ እሳን ወረ አደጌ፥ ወረ
ኦፍ ገመቺሰኒደስ፤ ወረ አከ ኤርገሞታ ዋቀ
ኬሰት ኡልፍነ ቀበን እንአረብሱ መሌ ህንሰ
ፌፈተን*።
*4. ኡመ 6፡1-2፤ ይሁ ለ 6 *5. 3፡6፤
ኡመ 6፡1-22፤ 7፡1-24፤ 8፡18፤
1ጴጥ 3፡20 *6. ኡመ 19፡24-25፤ ይሁ ለ 7
*7. ኡመ 19፡1-16፥29 *9. 1ቆሮ 10፡13፤
ሙል 3፡10 *10. ይሁ ለ 7፥8፥16

11 ኤርገሞትን ዋቀዮ ወር በርሲሶተ
ሶብዱ ከነ ጫላ ኣንጎፍ ሁምነ ቀበንሌ፥ ወረ
አከ ኤርገሞታ ከነ አረብሰኒ አከ እሳንት ፈረ
ደሙፍ ጎፍታ ዱረት እሳንረት ህንዱበተን*።
12 ወር አደባፍ ካአመን ሱን ገሩ አከ ብኔንሶተ
ዋ ያደኒ ገርገር ህንባፍኔ፥ ወረ ኡመሙሳኒ
ቲን ቀበሙፍ፥ አጄፈሙፍስ ደለተኒት፤
ወንተ ኦፌሳኒቲ ህንሁበትኔ እንአረብሱ፥ እሳን
አኩመ በዲሰ ብኔንሶተ ሰናት በዱፍ ጅሩ*።
13 ገቲ ጆልእነሳኒስ ጆልእን እረት እንራወ
ተመ፤ እሳን ጉያ ጉቱ ጅሬኘ ኬሰ-በአ ጅራ

ቹዳን ከጀላሳኒ እሰ ሀማ ራወቼት እንገመዱ፤
ከጀላሳኒ እሰ ሀማት ጅሬኝ ኬሰ-በአ ጅራቻ፣
ዬሮ እስኒ ወጅን ኛተን፣ እሳን ጡሪፍ ሙዳ
እስንት እንተኡ*። 14እጅሳኒ ዬሮ ሁንዱማ
ሀዋን ገረ ኤጅቱ እንእላለ፣ ጩቡ ሆጄቹራስ
ኣረ ህንገልፈተን፤ ነሞተ ጀባተኒ ህንዳበትን
ወላልችሰኒ ክዮሳኒት እንገልፈቱ፤ ገራ ሰሰ
ተት በሬ ቀቡ፤ እሳን ወረ አባርሰ ጀለ ጅረ
ኒደ። 15ከራ እሰ ቀጀላ ዲሰኒ ከራራ ካተኒሩ፤
ከራ በለኣም እልመ ቤኦር፣ እሰ ጀልእነ ሆጄ
ቹዳን ቡኣ አርገቹ ጃለቴረ ቡአኒሩ*። 16ገሩ
እን እረ-ደደርበሳቲፍ እንእፈተሜ፤ ሀሬን
ዱበቹ ህንደንዴኜ ሰገሌ ነማቲን ዱበቴ፣
መራቱማ ራጅቻ እትፍቴት*።

*11. ይሁ ለ 9 *12. ይሁ ለ 10 *13. ይሁ ለ 12
*15-16. ለኮ 22፡4-35፤ ኬሰ 23፡4፤ ነህ 13፡2፤
ሙል 2፡14፤ ይሁ ለ 11 *16. ለኮ 22፡28

17እሳን ኩን አከ ቡርቅቱ ብሻን ህንቀብ
ኔት፣ አከ ሁሪ ቡቤን ኦፉትስ፤ እዶን ዱከነ
ልምጢ እሳኒፍ ካአሜ ጅረ*። 18ዱቢ ኀዉማ
ሳኒቲን ጉድሰኒ ኦፍ እንጀጁ፣ አከ ከጀላ ፎን
ሳኒት ገድ ዲሰት ጅራቹሳኒቲንስ፣ ወረ እራ
ካቹት ጅራተን ኬሳ ነሞተ ሬፉ በቀተኒ በአን
ወላልችሰኒ ክዮሳኒት እንገልቹ*። 19ወረ ከነ
ብርመዱማ እንአብደቿሱ፣ ገሩ ኦፈሳኒቲዬ
ገርቦተ በዲሳት፤ ነምን ዋኑመ አከ ኀፍታት
እሰ ሞኤፍ ገርብቾ እንተአ*። 20ኀፍታኬኛፍ
ፈይሳኬኝ ዬሱስ ክርስቶስን ቤኩዳን፣ ጡራ
ኡማ ብየ ለፉ ዱራ በቀተኒ ኤርገ በአኒ፣
ዴብአኒ እቲን ቀበመኒ ዮ ሞአመን፣ አከ
እሳን እት ጅረን እን ቦዴ እሰ ዱራረ
እንሀማተ*። 21ከራ ቀጀሉማ ኤርገ ቤከኒ
ቦዴ፣ አቦሚ ቁልቁሉ እሰ እሳኒፍ ኬነሜራ
ገረ ገሉረ፣ ተካ ኡቱ ህንቤክን ሀፈኒሩ ኡቱ
ተኤ፣ እሳኒፍ እንወየ ቱሬ*። 22ጄቾ እን፣
«ሰሬን ድድጌ ድድገሳት እንዴብአ» አከሱ
መስ፣ «ቦዬን ድቀቴ ዶቄ ኬሰ ገንገለቹት
እንዴብአ» ጄዱ ዱጋ ተኡንሳ፣ ዋን እሳን
ከነረ ገኡን እንሙልአተ*።

*17. ይሁ ለ 12-13 *18. 1፡4፤ ይሁ ለ 16
*19. ዮሀ 8፡34፤ ሮማ 6፡16 *20. ማቴ 12፡45
*21. ሉቃ 12፡47-48፤ እብ 10፡26
*22. ፈኬ 26፡11

ቦቆና 3

ዋኤ አብዲ ዴብኤ ዱፉ ኀፍታ ያደቿሱሳ

1ምቾተኮ! አን አመ ኤርጋ ለመፋ እሰ
ኒፍ ጫፉኮት፤ እሳን ኬሰት እስን ያደቿሴ
ያደኬሰን እሰ ቁላአ ነንደመቅሰ*። 2ወንተ
ራጆትን ቁልቁሎትን ዱራን ዱርሰኒ ዱበ
ተን፣ አቦሚ ኀፍታኬኛፍ ፈይሳኬኛ እሰ
ከራ ኤርገሞተ ወረ እስኒፍ ሆጄተኒ አርገ
ተን ያደዳ*! 3ጉዮተ ገረ ዱማት ገእፍቶ
ትን አከ ከጀላ ፎንሳኒት ጅራተን ከኡፍ
አከ ጅረን፣ ዱራን ዱርሳቲ ቤካ! እሳን
እስንት ገእሱዳፍ*፣ 4«ዴብኤ ዱፉንሳ
አብደቿፈሜ ቱሬ ምቲ? ሜሬ ከን ራወተ
ሜሬ? ኤርገ አቦትንኬኘዩ ዱአኒ፣ ወንት
ሁንድኑስ አኩመ ዬሮ ብይ ለፉ ኡመሜት
ሀፌ እንጅራተ» እንጄዱ*። 5ጀር ኩን በን
ቲወን ዋቃ ዱሪ ጀልቀበኒ አከ ኡመመን፣
ለፍትስ ሰገሌ ዋቀዮቲን ብሻኒን ኡመሜ፣
ብሻን ኬሳስ በኡሳ ያደቹ ደደበን*። 6ብሻ
ኑመ ሰናንሞ ብይ ለፉ እን ዬሮ ሰነ ቱሬ
ሱን ልቅምፈሜ አከ በሌፈሜ ህንያደትኔ*።
7በንቲወን ዋቃፍ ለፍት፣ ወር አመ ጅረን
ኩንሞ ሰገሌ ዋቀዮ ሰናን እብዳን በሌፈሙ
ዳፍ ቆጼፈመኒ፣ ሀመ ጉያ ወር ዋቀዮ
መሌ ጅራተን ፍርዲ አርገተኒ በደኒት ካአ
መኒ ጅሩ።

*1. 1፡13 *2. ይሁ ለ 17 *3. 1ጢሞ 4፡1፤
ይሁ ለ 18 *4. ህስ 12፡22፤ ኢሳ 5፡19
*5. ኡመ 1፡2፣6-9 *6. 2፡5፤
ኡመ 7፡4፣11፣17-21

8ምቾተኮ! ጉያን ቶኮ ኀፍትቾ ብረት
አከ ወጋ ኩማ፣ ወጋን ኩምንስ አከ ጉያ
ቶኮ ተኡሳ ያደት ቀበዳ*! 9ኀፍታን ወንተ
አብደቿሴ ራወቹዳፍ ህንሴሱ፤ አከ ነሞ
ትን ቶኮ ሴሱት እሰ ለካአን ምት፤ እን፣
ነሞትን ሁንድኑ ያደ ገራሳኒ አከ ጌደረተን
መሌ፣ ገር-ቶኮዩ አከ በደን ዋን ህንበርባ
ድኔፍ ኦብሳን እስኒፍ እንደንደአ*።

*8. ፋር 90፡4 *9. ህስ 18፡23፤ 33፡11፤
አን 2፡3፤ ሮማ 2፡4፤ 1ጢሞ 2፡4

10ጉያን ኀፍታሞ አከ ሀቱን ዱፍቱት
እንዱፈ፤ ጉያ ሰነት በንቲወን ዋቃ ሰገሌ
ጉድሴ ድድቹን እንድድሙ፤ እጆን
ኡመመ ሉቡ ህንቀብኔ ሁንድኑ ሆአ እብዳ
ቲን ወል እንገድዲሰ፤ ለፍት፣ ወንት እሰ
ረት ሆጄተሜ ሁንድኑስ ጉበተኒ እንበዱ*።
11ወንት ኩን ሁንድኑ አከሰት ወል እንገድ
ዲሰ ኤርገ ተኤ፣ እስን ነሞተ አተሚ
ተኡቱ እስኒፍ ተአሬ? ጅሬኘ ቁላአ፣
ጅሬኘ ነሞተ ዋቀዮፍ ተኡ ጅራቹን እስንረ
ጅረ። 12አከሰት ጅራተኒ ዱፈ ጉያ ዋቀዮ
እንኤገቱ፣ እሳፍስ አሪፈተኒ እንሆጄቱ፤

ጉያ ሰናፍስ በንቲወን ዋቃ እብዳን ጉበተኒ
ወል እንገድዲሱ፤ እጀን ኡመመ ሉቡ ህን
ቀብኔ ሁንድኑስ ሆአ እብዳቲን እንበቀ።
13ኑእ ገሩ አከ አብዲ እን ኑፍ ኬኜት፥
በንቲወን ዋቃ ሃራ፥ ለፈ ሃራስ ወረ ቀጄ
ሉማን ኬስ ቡፈቱ እንኤገትነ*።

*10. ማቴ 24፡29፥35፥43-44፤ ሉቃ 12፡39፤
1ተሰ 5፡2፤ ሙል 16፡15 *13. ኢሳ 65፡17፤
66፡22፤ ሙል 21፡1፥27

14 ከናፍስ ምቾተኮ፥ እሳን ከነ ኤገቻ፥
ወረ ጡሪፍ ሙዳ ህንቀብኔ ታተኒ፥ ዋቀዮ
ወጅን ነጋ ቀባተኒ አከ አርገምተኒፍ
ደመአ! 15ጎፍታን አብሳን እስኒፍ ደንደ
ኡሳ፥ ፈይናፍ ከራ እስኒፍ ኬኑሳት ለካ
አዳ! አቦሌስኬኘ ጳዉሎስ እን ጃለተማን
አጉማ ዋቀዮ እሳፍ ኬኜን ዋኤሳቲፍ እስ
ኒፍ ጫፌረ*፥ 16እን ኤርጋሳ ሁንዱማ
ኬሰት ዋኤ ዱቢ ከናፍ ዩሮ ጫፉ አኩመ
ከነ እንዱበተ፤ ኤርጋሳ ኬሰሌ ወንት ሁበ
ቹንሳ ነመ ድቡ ቶኮ ቶኮ ጅረ፤ እስ ከነስ
ወር ወላሎትን፥ ወር ዋኑመ አርገን ቀበኒ
ገድ ዲሰን፥ አኩመ ጫፈተ ቁልቁላአ እስ
ካንስ ጀልእሰን፥ በዲሳፍ አከ እሳንት
ተኡት ሂካሳ እንምጪሩ።

*15. 3፡9፤ ሮማ 2፡4

17 እስን ገሩ ምቾተኮ፥ እስ ከነ ዱራን
ዱርስተኒ ቤክተኒቱ፤ ከናፍስ እራ ካቹ
ወረ ሴረ ዋቀዮ ህንኤግኔቲን ፉደተምተኒ
ሶክተኒ፥ እስ ጀቤስተኒ ቀበተንራ አከ ህን
ኩፍኔፍ አፍ ኤገዳ*! 18አያነ ጎፍታኬ
ኛት፥ ፈይሳኬኘ ዬሱስ ክርስቶስን ቤኩትስ
ጉደዳ! በረ ስአናት ጉያ በረበራትስ እሳፍ
ኡልፍን ሀተኡ! አሜን*።

*17. ማር 13፡5 *18. ይሁ ለ 25

ኤርጋ ዮሀንስ ኤርጌ

እስ ዱራ

ቦቆና 1
ሰገሌ ጅሬኛ

1ዋኤ እስ ጀልቀባ ጀልቀቤ ቱሬ፥ ሰገሌ
ጅሬኛ ሰና እስኒፍ እንጫፍነ፤ ኑእ እስ ደጌ
ኜረ፥ እጀኬኛን እስ አርግኔረ፥ እላሌስ ሀርከ
ኬኛን እስ ቀቀበትኔረ*። 2ጅሬኛች
ሙልእፈሜረ፤ ኑእ እስ አርግኔረ፥ እሳፍስ
ዱጋ እንባነ፤ ጅሬኘ በረበራ እስ አባ ብረ
ቱሬ፥ ኑትስ ሙልእፈሜ ከነ እስንት
እንህምነ*። 3እስንስ ኑወጅን ቶኩማ አከ ቀባ
ተኒፍ፥ እስ አርግኔፍ እስ ደጌኜ ሰነ እስንት
እንህምነ፤ ቶኩማንኬኘሞ አባዳ ወጅን፥ እል
መሳ ዬሱስ ክርስቶሲ ወጅንስ። 4ከነ ሁንዱ
ማስ ገመቹንኬኘ[†1] ጉቱ አከ ተኡፍ እስኒፍ
ጫፍነ*።

*1. ዮሀ 1፡1፥14 *2. ዮሀ 1፡4 *4. ዮሀ 15፡11፤
16፡24፤ 2ዮሀ ለ 12

ዋቀዮ እፈ ተኡሳ

5ዋቀዮ እፈ፤ ዱከንስ መቱማ እስ ኬሰ
ህንጅሩ፤ ኤርጋን ኑእ እሰራ ደጌኜ እስንት
ህምኑስ እሱመ ከነ*። 6ዋቀዮ ወጅን ቶኩማ
ቀብነ ጄኔ ዱከነ ኬስ ዮ ዴዴብኔ፥ እንሶብነ፤
አከ ዱጋ ሰናትስ ህንጅራትኑ* 7አከ እን እፈ
ኬስ ጅሩ፥ ኑእስ እፈ ኬስ ዮ ዴዴብኔ፥ ኑእ
ወሊኬኛ ወጅን ቶኩማ ቀብነ፥ ዲግን እል
መሳ ዬሱስሞ ጬቡ ሁንዱማቲ ኑቁሌሰ*።
8ጬቡ ህንቀብኑ ዮ ጄኔ አፍ እንሶሶብነ፤ ዱጋ
ንስ ኑኬሰ ህንጅሩ*። 9ጬቡኬኘ ዮ እሰት
ህመትኔ፥ እን አመነማፍ ቀጄላ ዋን ተኤፍ፥
ጬቡኬኘ ኑፍ እንዲሰ፥ ጀልእነኬኘ ሁንዱማ
ቲስ ኑቁሌሰ*። 10ኑእ ጬቡ ህንሆጄትኔ ዮ
ጄኔሞ እስ ሶብዱ እንጎነ፥ ዱቢንሳስ ኑኬሰ
ህንጅሩ።

*5. ያቆ 1፡17 *6. 2፡4፥9፤ ዮሀ 3፡21
*7. እብ 9፡14፤ ሙል 1፡5 *8. ፈኬ 20፡9
*9. ፈኬ 28፡13፤ ፉር 32፡1-4

ቦቆና 2
ዬሱስ ክርስቶስ ነመ ኑፍ ዳበቱ ተኡሳ

1ያ እጆሌኮ፥ አከ እስን ጬቡ ህንሆጄ
ትኔፍ ከነ እስኒፈን ጫፈ፤ ነምን ቶኮሌ ዮ
ጬቡ ሆጄቴ ገሩ፥ ነመ ኑፍ ዳበቱ አባ

---

†1 1ዮሀ 1፡4 «ገመቹንኬኘ» ካንሞ «ገመቹንኬሰን»።

ብራ ቀብነ፣ እንስ ዬሱስ ክርስቶስ እሰ
ቀጆላደ*። 2 እን ፉሬ ጩቡኬኛት፣ ጩቡ
ኬኘ ዱዋፍስ ምት ጩቡ ጉቱማ ብየ ለፋ
ቲፍስ መሌ*። 3 አቦሚሳ ኤጉዳን እሰ
ቤኩኬኘ እንሁበትነ። 4 ነምን፣ «አን እሰ
ቤከ» ጆዴ፣ አቦሚሳሞ ህንኤግኔ ሶብ
ዱደ፣ ዱጋንስ እሰ ኬሰ ህንጅሩ*። 5 ነምን
ዱቢሳ ኤጉ ዋቀዮን ዱጉመ አከ ጃለቱ
ፊጣን ባሴ እንአርግሲሰ፤ ከናንስ እሰት
ጅራቹኬኘ እንሁበትነ*። 6 ነምን፣ «እሰት
ነንጅራደ» ጆዱሞ፣ ከራ ዬሱስ ክርስቶስ
እረ አዴሜረ አዴሙን እንተአፍ*።

*1. ሮማ 6:1-2፤ 8:34፤ እብ 7:24-25
*2. 4:10፤ ቆሎ 1:20 *4. 4:20 *5. 5:3፤
ዮሀ 14:21፣23 *6. ዮሀ 13:15

አቦሚ እሰ ሃራ

7 ምቾተኮ! አቦሚ ሞፋ እሰ ዱሪ ዱሪ
ጆልቀቤ እስን ብረ ቱሬ መሌ፣ አመ
አቦሚ ሃራ እስኒፍ ህንጫፉ፤ አቦሚን
ሞፋን ሱንሞ ዱብቾ እሱመ እስን ደጌሰ
ኒደ*። 8 ከራ ቶኮሞ አቦሚ ሃራ እስኒፍ
ነንጫፈ፣ ኩንስ እሰ ብረት እስን ብረትስ
ዱጋደ፤ እፍን ዱጋ አሙማ ዋን እብ
ሱፍ፣ ዱከን ደርቡት ጅረ*። 9 ነምን፣
«አን እፊ ኬሰን ጅረ» ጆቻ አቦሌሰሳሞ
ጅቡ፣ አመዩ ዱከነ ኬሰ ጅረ*። 10 ነምን
አቦሌሰሳ ጃለቱ እፊ ኬሰ እንጅራተ፤ እሰ
ኬሰስ ወንት ነመ ጉፊቺሱ ህንጅሩ።
11 ነምን አቦሌሰሳ ጅቡ ገሩ ዱከነ ኬሰ
ጅረ፣ ዱከንቾ ኬሰስ እንዴዴብአ፤ ዱከ
ንቾ እጆሳ ዋን ጃምሴፍ፣ ገረ እት አዴሙ
ህንቤኩ*።

*7. ዮሀ 13:34፤ 2ዮሀ ለ 5 *8. ዮሀ 8:12፤
ሮማ 13:12 *9. 4:20 *11. ዮሀ 12:35

12 እስን እጆሎተነነ! መቃሳቲን ጩቡ
ንኬሰን አከ እስኒፍ ዲፊሜ እስኒፍ ጫፉ
ተን ጅረ። 13 እስን አቦተነነ! እሰ ጆልቀባ
ጆልቀቤ ጅሩ ሰነ አከ እስን ቤክተን እሰ
ኒፍ ጫፉተን ጅረ፤ እስን ደርገጎተነነ!
እሰ ሀማ አከ ሞተን እስኒፍ ጫፉተን
ጅረ*። 14 እስን እጆሎተነነ! አባ አከ እስን
ቤክተን እስኒፍ ጫፌረ፤ እስን አቦተነነ!
እሰ ጆልቀባ ጆልቀቤ ጅሩ ሰነ አከ ቤክተን
እስኒፍ ጫፌረ፤ እስን ደርገጎተነነ! እስን
ጆቦ አከ ታተን፣ ዱቢን ዋቀዮስ እስን ኬሰ
አከ ጅራቱ፣ እሰ ሀማስ አከ ሞተን እስኒፍ
ጫፌረ። *13. 1:1፤ ዮሀ 1:1

15 ብየ ለፋ ዮኪስ ዋን ብየ ለፋ ጃለቹት
ህንህደምና፤ ነምን ቶኮ ብየ ለፋ ጃለቹት
ዮ ህደሜ፣ ዋቀዮ አባ ጃለቹን እሰ ኬሰ
ህንጅሩ*። 16 ወንት ብየ ለፋ ኬሰ ጅሩ ሁን
ድኑ፣ ሀዊን ፎኒ፣ ሀዊን እጃስ፣ ጅሬኛን
ኮሩንስ ብየ ለፋ ኬሳ በአ መሌ፣ አባ ብራ
ህንበኡ። 17 ብይ ለፋ፣ ሀዊንሳስ ሁንድኑ
እንደርበ፣ ነምን ፊደ ዋቀዮ ራወቱ ገሩ
በረበራን እንጅራተ። *15. ያቆ 4:4

ዱፊ ወረ ክርስቶሲን ሞርመኒ

18 እጆሌ! ዬሮን ኩን እሰ ዱማት፤
ክርስቶሲን ከን ሞርሙ አከ ዱፉ ከናን
ዱረ ደጌሰኒቱ፤ አመስ ወር ክርስቶሲን
ሞርመን ባይአተኒሩ፤ ከናፍስ ዬርቾ እሰ
ዱማ አከ ተኤ ኑእ እንቤክነ*። 19 እሳን
ኑኬሳ በአን መሌ ከንኬኘ ምት፤ ኡቱ ከን
ኬኘ ተአኒ፣ ኑወጅን እት እንፉፉ ቱረን፤
ገሩ እሳን ሁንድኑ ከንኬኘ አከ ህንተእን
ሀሙልአቱፍ ኑኬሳ በአን*። 20 እስን ገሩ
እሰ ቁልቁሉ ሰናን ድበምተኒቱ፤ ሁንዱም
ትኬሰንስ ቤክቶተ*። 21 እስን ዱጋ ዋን ህን
ቤክኔፊን እስኒፍ ጫፌ ምት፣ ዋን እስን
እሰ ቤክተኒፍ ዱጋ ኬሳስ ሶብን ቶኮሌ ዋን
ህንባኔፊን እስኒፍ ጫፌ መሌ፤ 22 እሱመ
ዬሱስ ኩን፣ ክርስቶስ ዮኪስ መሲህቾ
ተኡሳ ገኑ መሌ፣ ሶብዱን ኤኙሬ? ሞርም
ቱን ክርስቶስ፣ እን አባፍ እልመ ገኑ እሰ
ከነ*። 23 ነምን እልምቾ ገኑ አብቻ ወጅን
ፍሮመ ህንቀቡ፤ እልምቾ አመነቹሳ ከን
ቤክስሱሞ አብቻ ወጅንስ ፍሮመ ቀበ*።

*18. 1ጼጥ 4:7፤ ማቴ 24:5፣24፤ 2ዮሀ ለ 7
*19. ሆኤ 20:30፤ 1ቆሮ 11:19 *20. 2:27
*22. 2:18 *23. 4:15፤ ዮሀ 5:23፤ 2ዮሀ ለ 9

24 ወንት እስን ጆልቀባ ጆልቀብደኒ
ደጌሰን ገራኬሰን ኬሰ ሀጅራቱ! ወንት
እስን ጆልቀባ ጆልቀብደኒ ደጌሰን ገራኬ
ሰን ኬሰ ዮ ጅራቴ፣ እስንስ እልምቻፍ
አብቾ ኬሰ እንጅራቱ። 25 አብዲን እን ኑአ
ብደቺሴ እሰ ከነ፤ እንስ ጅሬኘ በረበራት።
26 ከነስ ዋኤ ወረ ከራራ እስን ካቾሱት ጅረ
ኒፊን እስኒፍ ጫፌ። 27 ድበትን እስን እሰ
ብራ ፉደተን ገሩ እስን ኬሰ እንጅራተ፤
እን ዋን እስን በርሲሱፍ ነምን ብራ እስን
በርሲሱ ህንበርባድችሱ፤ ሀፉርሳ እን
ድበተ ጆደሜ ኩን ዋኤ ዋን ሁንዱማ እስን
እንበርሲሰ፤ በርሲፍንሳስ ዱጋደ፣ ሶብንስ

ኬሰ ሀንጅሩ፤ ኤጋ አኩመ እን እስን በር
ሲሴት እሰት ጅራዳ*!
*27. ኤር 31:34፤ ዮሀ 14:26፤ 16:13

28 አመስ ያ እጆሌኮ! ዬሮ ክርስቶስ
ሙልአቱት እጆ-ጀብነ አከ ቀባትኑ መሌ፥
ጉያ ዱፈሳት ዬሎዳን አከ ሀንርፈትኔፍ፥
እሱመት ጅራዳ*! 29 እን ቀጇላ ተኡሳ
ኤርገ ቤክተኒ፥ ነምን ዋን ቀጇላ ሆጇቱ
ሁንድኑም ሙጫ ዋቀዮ ተኡሳ ሁበቹ
እንደንዴሱ*። *28. 4:17 *29. 3:7-10

በቆና 3

እጆሌ ዋቀዮ ተኡ

1 አባን ጃለለ ጉዳ አተሚ አከ ኑአርግ
ሲሴ ሜ እላላ! ጃለለ ከናን ኑአ እጆሌ
ዋቀዮ ጇደምኔ እንዋመምነ፤ ዱጉመስ ኑአ
እጆሌሳት፤ ብይ ለፋም ዋቀዮን ዋን ሀንቤ
ክኔፍ፥ ኑሀንቤኩ*። 2 ምቾተኮ! ኑአ አመ
እጆሌ ዋቀዮት፤ እሰ በዴሞ ማል ተኡፍ
አከ ጅሩ ሙልአታ ምት፤ ሀተኡዩ መሌ፥
ዮሙ እን ሙልአቱ እን አከ ጅሩት እሰ
አርጉፍ ዋን ጅሩፍ፥ አከሳ አከ ታኑ
ቤክነ*። 3 አከ ከነት ከን እሰ አብደቱ ሁን
ድኑ አኩመ እሰ ቁልቁሉ ሰናት አፍ
እንቁልቁሌሰ*።
*1. ዮሀ 1:12-13፤ 16:3 *2. ሮማ 8:16-17፤
ፊሊ 3:21፤ ቆሎ 3:4 *3. እብ 12:14

4 ጨቡ ከን ሆጇቱ ሁንድኑ ሴረ መሌ
እንጅራተ፤ ጨቡንስ ሴረ መሌ ጅራቹደ።
5 ክርስቶስ ጨቡ በሌሱዳፍ አከ ሙልአቴ
እንቤክቱ፤ እን ገሩ ጨቡ ሀንቀቡ*። 6 ኤጋ
ነምን እሰት ቀበሜ ጅራቱ ሁንድኑ ጨቡ
ሀንሆጇቱ፤ ነምን ጨቡ ሆጇቱ ሁንድኑ
ገሩ እሰ ሀንአርግኔ፥ እሰ ሀንቤክኔስ*።
*5. ኢሳ 53:9፤ ዮሀ 1:29፤ 1ጴጥ 2:24
*6. ሮማ 6:14

7 ያ እጆሌኮ፥ ሆምትኑ ከራራ እስን
ሀንካችስን! እን ሱን ቀጇላ አከ ተኤ፥
ነምን ዋን ቀጇላ ሆጇቱ ቀጇላደ*። 8 ሴጠን
ጀልቀባ ጀልቀቤ ጨቡ ዋን ሆጇቴፍ፥
ነምን ጨቡ ሆጇቱ ከን ሴጠናት፤ እልም
ዋቀዮሞ ሆጇ ሴጠና ዲጉዳፍ ሙልአቴ*።
9 ነምን ሙጫ ዋቀዮ ተኤ ሁንድኑ፥ ሰኚ
ዋቀዮ ዋን ተኤፍ ጨቡት ቀበሜ ሀንጅ
ራቱ፤ ሙጫ ዋቀዮ ዋን ተኤፍስ ጨቡት
ቀበሜ ጅራቹ ሀንደንደኡ*። 10 ነምን ዋን
ቀጇላ ሀንሆጇትኔ፥ አቦሌሰሳ ሀንጃለትኔስ
ሁንድኑ፥ ከን ዋቀዮ ምት፤ እጆሌን ዋቀ
ዮፍ እጆሌን ሴጠናስ ከናን እንቤከሙ።
*7. 2:29 *8. ዮሀ 8:44 *9. 5:18

ወል ጃለቹ

11 ኤርግች እስን ጀልቀባ ጀልቀብደኒ
ደጌሰን፥ «ወል ጃለቹን ኑፍ ተአ» እሰ
ጇዱደ*። 12 አከ ቃይን ተኡን ሀንተኡ፥
እን ከን እሰ ሆማ ሰና ቱሬ፤ አቦሌሰሳስ
እንአጇሴ፤ ሰበቢ ማሊቲፍም እሰ አጇሴ?
ሆጇን አፊሳ ሆማ ተኤ፥ ሆጇን አቦሌሰሳ
ቀጇላ ዋን ተኤፍ እሰ አጇሴ*።
*11. ዮሀ 13:34፤ 15:12 *12. ኡመ 4:8

13 አቦሎተኮ፥ ነምትን ብየ ለፋ ዮ
እስን ጅበን ሀንድንቅፈትና*! 14 ኑአ አቦ
ሎተ ዋን ጃለትኑፍ ዱአ ኬሳ ገረ ጅሬኛት
አከ ደርብኔ ቤክነ፤ ነምን ነመ ሀንጃለት
ኔም ዱአ ኬሰት ሀፈ*። 15 አቦሌሰሳ ከን
ጅቡ ሁንድኑ ነመ ነመ አጇሴደ፤ ነምን
ነመ አጇሴ አብዲ ጅሬኝ በረበራ አፍ ኬሳ
አከ ሀንቀብኔ እስንዩ ቤክቱ*። 16 ክርስቶስ
ሉቡሳ ኑፍ ኬኑሳቲን ጃለል ማል አከ ተኤ
ሁበትኔረ፤ ኤጋ ኑስም ሉቡኬኝ አቦሎታፍ
ኬኑን ኑፍ ተአ*። 17 ነምን ብየ ለፋ ከነረት
ዋን እቲን ጅራቱ ቀቡ፥ ደበ አቦሌሰሳቲ
አርጌ ዮ ገራ እት ጀባቴ፥ ጃለል ዋቀዮ
አተምት እሰ ኬሰ ጅራተሬ*? 18 ያ እጆ
ሌኮ! ኮታ ዱቢዳፍ አፋኒን ኡቱ ሀንተእን
ሆጇዳፍ ገራ ዱጋዳን እንጃለትና*!
*13. ዮሀ 15:18-19 *14. 2:11፤ ዮሀ 5:24፤
ኤፌ 6:10 *15. ማቴ 5:21-22
*16. ዮሀ 15:13 *17. ኬሰ 15:7
*18. ያቆ 2:15-16

ፋለ ዋቀዮ ዱረት እጆ ጀብነ ቀባቹ

19 ኑአ ከን ዱጋ ተኡኬኝ ከናን ሁበ
ቹፍ ጅረ፥ ፋለ ዋቀዮ ዱረትስ ገራኬኝ
ጨሎመ እንጇችሲፍነ። 20 ገራንኬኝ ዬሮ
ኑት ፈረዱትም፥ ዋቀዮ ገራኬኝረ ጫሌ
ዋን ሁንዱማ አከ ሁቡቱ እንቤክነ*። 21 ያ
ምቾተኮ! ገራንኬኝ ዬሮ ኑት ሀንፈረድኔ
ትስ፥ ዋቀዮ ዱረት እጆ-ጀብነ ቀብነ*።
*20. ኢሳ 55:7-9፤ ሉቃ 15:20-22
*21. እብ 4:16

22 ኑአ ዋኑመ እሰ ከደትኑ እሰ ብራ
እንፋደትነ፤ አበሞተሳ እንኤግነ፥ ዋን እሰ
ገመድቺሱስ እንሆጇትነ*። 23 አበሚንሳ
ኩንስ፥ «መቃ እልመኮ ዬሱስ ክርስቶስት
አመና! አከ አበሚ እን ኬኔትስ ወሊኬሰን

ጃለዳ!» ኑንጂድ*። 24ነምን አቦሞተሳ
ኤጉ እሰ ኬሰ እንጅራተ፤ እንስ ነምቾ ኬሰ
እንጅራተ፤ ሀፉረ እን ኑፍ ኬኔንስ ኑኬሰ
ጅራቹሳ እንሁበትነ*።

*22. 5፡14-15፤ ማር 11፡24 *23. ዮሀ 6፡29፤
13፡34፤ 15፡12፥17 *24. 4፡13፤ ሮሜ 8፡9

ቦቆና 4

ሀፉረ ዱጋፍ ሀፉረ ሶባ

1ምቾተኮ! ወረ ሀፉራን እንዱበትነ
ጂደን ሁንደ ህንአመንና፥ ዋቀዮ ብራ ዮ
ተአን ሀፉሮተ እሳን እቲን ዱበተን ቆራቲ
እላላ መሌ፥ ራጅትን ሶብዱን ባይኤን ገረ
ብየ ለፋት በአኒሩ*። 2ሀፉር፥ ዬሱስ ክር
ስቶስ ፎኒን ዱፉሳ አመነቴ ቤክስሱ ሁን
ድኑ ከን ዋቀዮት፤ ከናንስ ሀፉረ ዋቀዮ
ተኡሳ እንሁበቱ። 3ሀፉር አከ ከነት ዬሱ
ስን አመነቴ ህንቤክስፍኔ ሁንድኑ ገሩ፥
ከን ዋቀዮ ምት፤ እን ኩን ሀፉረ እሰ ክር
ስቶሲን ሞርሙ፥ እሰ እስን አከ እን ዱፉ
ደጌስኒደ፤ እን አሙማ ብየ ለፋ ኬሰ
ጅረ*። 4እጆሌኮ! እስን ከን ዋቀዮት፥
ራጅተ ሶብዱ ሰነስ ሞተኒቱ፤ ሀፉረ እሰ
ብየ ለፋ ኬሰ ጅሩ ሰነረ፥ እሰ እስን ኬሰ
ጅሩቱ ጫለአ*። 5እሳን ከን ብየ ለፋት፤
ከናፍ እሰ ብየ ለፋ እንዱበቱ፥ ብይ ለፋስ
እሳን እንደጌፌተ*፤ 6ኑእ ከን ዋቀዮት፥
ነምን ዋቀዮን ቤኩስ ኑደጌፌተ፤ እን ከን
ዋቀዮ ህንተእንሞ ኑህንደጌፌቱ፤ ከናን
ሀፉረ ዱጋ፥ ሀፉረ ሶባቲ ገርገር ባፍኔ
እንሁበትነ*።

*1. 1ተሰ 5፡19-22፤ ማቴ 7፡15
*3. 2፡18፥22 *4. ሉቃ 11፡22 *5. ዮሀ 15፡19
*6. ዮሀ 8፡47

ዋቀዮ ጃለለ ተኡሳ

7ምቾተኮ! ጃለል ከን ዋቀዮ ዋን
ተኤፍ፥ ኮታ ወል እንጃለትና! ነምን
ጃለቱ ሁንድኑ ሙጫ ዋቀዮት፥ ዋቀዮንስ
እንቤከ። 8ዋቀዮ ጃለለ ዋን ተኤፍ፥ ነምን
ህንጃለትን፥ ዋቀዮን ህንቤክኔ። 9ዋቀዮ
አከ ኑእ እሳን ጅሬኘ አርገትኑፍ፥ ቶክቾ
እልመሳ ገረ ብየ ለፋት ኤርጌ፤ ከናን
ጃለል ዋቀዮ ኑግዱት እንሙልአቴ*።
10ኑእ ዋቀዮን ህንጃለትኔ፤ እን ገሩ ኑጃ
ለቴ፥ እልመሳስ ጨቡኬኛፍ ፉሬ ሀተኡፍ
ኑፍ ኤርጌ፤ ጃለለ ጂቹን እሰ ከነ*።
11ምቾተኮ! ዋቀዮ አከነ ኤርገ ኑጃለቴ፥
ኑፍስሞ ወል ጃለቹን እንተአ። 12ነምን
ቶኮሌ ዋቀዮን ተካ ህንአርግኔ፤ ዮ ወል
ጃለትኔ፥ ዋቀዮ ኑኬሰ እንጅራተ፥ ጃለል
እን እቲን ኑጃለቱስ ኑኬሰት ፌጣን በኡ
ሳት*። *9. ዮሀ 3፡16 *10. 2፡2 *12. ዮሀ 1፡18

13እን ሀፉረ አፌሳቲራ ዋን ኑፍ
ኬኔፍ፥ ኑእ እሰ ኬሰ፥ እንስ ኑኬሰ አከ
ጅራቱ እንሁበትነ*። 14አባን እልመሳ
ፈይሳ ብየ ለፋ ጎዴ አከ ኤርጌ፥ ኑእ አር
ግኔረ፥ ዱጋስ እንባነ*። 15ነምን ዬሱስ
እልመ ዋቀዮ ተኡሳ አሜኔ ዮ ቤክስሴ፥
ዋቀዮ እሰ ኬሰ፥ እንስ ዋቀዮ ኬሰ
እንጅራተ*። 16ኑእስ ጃለለ ዋቀዮ ኑፍ ቀቡ
ሁበትኔረ፥ አመንኔረስ፤ ዋቀዮ ጃለለ፤
ነምን ጃለለት ቀበሜ ጅራቱስ ዋቀዮ ኬሰ
እንጅራተ፥ ዋቀዮስ እሰ ኬሰ እንጅራተ*።

*13. 3፡24 *14. ዮሀ 3፡17 *15. 5፡5 *16. 4፡8

17ብየ ለፋ ከነ ኬሰት አኩመ ክርስቶስ
ጅራቴት ጅራቹኬኛን ጉያ ፍርዲፍ እጀ
ጀብነ ቀብነ፤ ከናን ጃለል ዋቀዮ ኑብረት
ፌጣን በኡሳት*። 18ጃለለ ኬሰ ሶዳን ህን
ጅሩ፤ ጃለል እን እዶ ገኤ ሶዳ ገድ ባሴ
እንገተ፤ ሶዳን አደበት ህደሜ ዋን
ጅሩፍ፥ ነምን ሶዳቱ ጃለልሳ እዶ ህን
ጌኘ። 19እን ዱራን ዱርሴ ዋን ኑጃለቴፍ፥
ኑእስ ኮታ እንጃለትና! 20ነምን፥ «ዋቀዮን
ነንጃለደ» ጂዴ፥ አቦሌሰሳሞ ዮ ጅቤ፥
እን ሶብዱደ፤ አቦሌሰሳ እሰ አርጌ ከን ህን
ጃለትኔ፥ ዋቀዮን እሰ ህንአርግን ጃለቹ ህን
ደንደኡ*። 21ኤጋ ነምን ዋቀዮን ጃለቱ፥
አቦሌሰሳሞ አከ ጃለቱፍ አቦሚ ከነ እሰ
ብራ አርገትኔ*።

*17. 2፡28 *20. 2፡4፥9 *21. ማቴ 22፡36-40፤
ማር 12፡29-31

ቦቆና 5

አመንቲዳን ብየ ለፋ ሞኡ

1ዬሱስ ኩን መሲህቾ ተኡሳ ነምን
አመኑ ሁንድኑ ሙጫ ዋቀዮት፤ እሰ
ደልቼ ሰነ ነምን ጃለቱ እሰ አብቾቲ ደለቴ
ስሞ እንጃለተ*። 2ዋቀዮን ዮሙ ጃለትኑ፥
አቦሚሳስ ዮሙ ጎኑ፥ እጆሌ ዋቀዮ ጃለቹ
ኬኘ እንሁበትነ። 3ዋቀዮን ጃለቹ ጂቹንስ
አቦሞተሳ ኤጉደ፤ አቦሞትንሳሞ በአ ኡል
ፉቶ ምት*። 4ሰበቢ ነምን ሙጫ ዋቀዮ
ተኤ ሁንድኑ ብየ ለፋ ሞኡፍ፥ በአ ኡል
ፉቶ እት ህንተአን፤ ሁምን እቲን ብይ
ለፋ ሞአሙ ኩንስ አመንቲኬኘ*። 5ኤኙቱ

ብየ ለፋ ሞኡ ደንደአ? ዬሱስ እልመ
ዋቀዮ ተኡሳ ነመ አመኑ ዱዋቱ ብየ ለፋ
ሞኡ ደንደአ*።

*1. 4፡15-16፤ ዮሀ 1፡12-13 *3. 2ዮሀ ለ 6፤
ዮሀ 14፡15፥23-24፤ ማቴ 11፡30
*4. ዮሀ 16፡33 *5. 4፡4፤ ሮማ 8፡37

ወረ ዬሱስ ክርስቶሲፍ ዱጋ በአን

6 እን ብሻኒን ጬጳሜ ዲገሳ ደንገላሱፍ
ዱፌ እሰ ከነ፤ እንስ ዬሱስ ክርስቶስ፤ እን
ብሻን ዱዋዳን ምት፥ ብሻኒፍ ዲጋን ዱፌ
መሌ፤ ሀፉር ቁልቁሉን ከነ ዱጋ እንበአ፥
ሀፉርቾ ዱጋደ*። 7ዱገ-ባቱ ሰድእቱ
ጅረ[†2]፤ 8እሳን ኩንስ ሀፉርቾ፥ ብሻንቾ፥
ዲግቾ፥ ሰደኑስ ሰገሌ ቶኮን ዱጋ በኡ*።
9እሰ ነሞትን ዱጋ በአን ከን ፉደትኑ ኤርገ
ታኔ፥ እን ዋቀዮ ዱጋ በኡሞ እንጫለ፤
ዱጋን ዋቀዮስ እሰ እን እልመሳቲፍ ዱጋ
በኤደ*። 10ነምን እልመ ዋቀዮት አመኑ፥
ዱጋ ከነ ኦፍ ኬሳ ቀበ፤ ነምን ዋቀዮን
ሀንአመንኔ ገሩ፥ እሰ ዋቀዮ እልመሳቲፍ
ዱጋ በኤ ዋን አመኑ ዲሴፍ፥ ዋቀዮን
ሶብዱ ጎቹሳት*። 11ዋቀዮ ጅሬኘ በረበራ
ኑፍ ኬኔ፤ ኤጋ ዱጋንሳ እሰ ከነ፤ ጅሬኘ
በረበራ ኩንስ እልመሳ ኬሰት አርገመ*።
12ነምን እልመ ዋቀዮ ቀባቱ ጅሬኘቾ
ቀበ፤ ነምን እልመ ዋቀዮ ሀንቀባትኔ፥
ጅሬኘቾ ሀንቀቡ*።

*6. ዮሀ 19፡34-35፤ 15፡26 *8. ሆኤ 10፡47፤
ዮሀ 3፡5፤ ማቴ 26፡28
*9. ዮሀ 5፡32፥36-37፤ 8፡18
*10. ሮማ 8፡16፤ ዮሀ 3፡33 *11. ዮሀ 1፡4
*12. ዮሀ 3፡36

ጅሬኘ በረበራፍ ዱአ በረበራ ገርገር ባሱ

13 እስን ወር መቃ እልመ ዋቀዮት
አመንተን፥ ጅሬኘ በረበራ ቀባቹኬሰን አከ
ቤክተኒፈን ከነ ሁንዱማ እስኒፍ ጫፌ*።
14አከ ፌደሳት ዮ እሰ ከደትኔ እን ኑፍ
እንደገአ፤ አከ ከነት እሰ እንአመነነ*።
15ከደተኬኘ አከ እን ኑፍ ደገኡ ዮ ቤክኔ፥
ዋን ከደትኔ አከ እሰ ብራ አርገትኑስ
እንቤክነ።

*13. ዮሀ 20፡31 *14. 3፡21-22፤ ዮሀ 14፡13-14

16 ነምን ቶኮ አቦሌስሳ ጬቡ ዱአ [በረ
በራት] እሰ ሀንጌስኔ ኡቱ ሆጄቱ ዮ አርጌ
ሀከደቱፍ፥ ዋቀዮ ጅሬኘ እሳፍ እንኬነ፤
ኩንስ ወረ ጬቡ ዱአ [በረበራት] እሳን
ሀንጌስኔ ሆጄተን ዱዋዳፍ ተአ፤ ጬቡን
ዱአ [በረበራት] ነመ ጌሱ ጅረ፤ ነምን እሰ
አከሲ ከናፍ ሀከደቱ ጄቹኮ ምት*። 17ሴረ
መሌ ጅራቹን ሁንድኑ ጬቡደ፤ ገሩ
ጬቡን ዱአ [በረበራት] ነመ ሀንጌስኔ
ጅረ።

*16. ማቴ 12፡31፤ እብ 6፡4-6

18 ነምን ሙጫ ዋቀዮ ተኤ ጬቡት
ቀበሜ አከ ሀንጅራትኔ እንቤክነ፤ እልም
ዋቀዮ እሰ እንኤገ፥ እን ሀማንስ እሰ ሀን
ቱቁ*። 19ኑእ ከን ዋቀዮ አከ ታኔ፥ ጉቱ
ማን ብየ ለፋሞ ሀርከ እሰ ሀማ ጀለ አከ
ጅሩ እንቤክነ*። 20እልም ዋቀዮ ዱፌ እሰ
ዱጋ ሰነ በሩዳፍ፥ ሁበትና አከ ኑፍ ኬኔ
ኑእ እንቤክነ፤ ኑእ እሰ ዱጋ ሰነ ኬሰ፥
እልመሳ ዬሱስ ክርስቶስ ኬሰስ እንጅራ
ትነ፤ ዋቀዮ እን ዱጋን፥ ጅሬኘ በረበራስ
እሰ ከነ*። 21ያ እጆሌኮ፥ ዋቀዮሊ ቶልፈ
መንራ ኦፍ ኤገዷ*!

*18. 3፡9፤ ዮሀ 17፡15 *19. ገላ 1፡4
*20. ዮሀ 17፡3 *21. 1ቆሮ 10፡14

[†2] 1ዮሀ 5፡7 «ዱገ-ባቱ ሰድእቱ ጅረ»፤ ቶኮ ዱዋቱ «በንቲ ዋቃ ኪሰ ዱገ-ባቱ ሰድእቱ ጅረ እሳንስ ‹አባ፥ ሰገሌ፥ ሀፉረ ቁልቁሉስ፤ እሳን ኩን ሰደንሞ ቶኮ›» ጂደ።

ኤርጋ ዮሀንስ ኤርጌ

እሰ ለመፋ

እቲን ልጠ

1 አነ እሰ ማንጉድቾ ብራ፥
ሀገኡ ገረ ሃደ ወራ እሼ ፎአተምቴፍ
ገረ እጆሌሼ፥ ወረ አን ዱጋዳን ጃለዱ፤
አነ ኮጳ ምት፥ ወር ዱጋ ሁበተን ሁንድኑ
እስን እንጃለቱ መሌ*። 2ጃለል ኩንስ፥
ዱግቾ እን ኑኬሰት ሀፌ ጅሩ በረበራን ዋን
ኑብረ ጅራቱፍ። 3አያን፥ አራር፥ ነጋንስ
ዋቀዮ አባ ብራ፥ ዩሱስ ክርስቶስ እልመ
አባ ብራስ ዱጋት፥ ጃለለትስ ኑወጅን
ሀቱኡ*።

*1. 3ዮሀ ለ 1 *3. 1ጢሞ 1፡2፤ 2ጢሞ 1፡2

ዱጋፍ ጃለለ

4 እጆሌኬ ኬሳ ካን፥ አኩመ ኑእ አባ
ብራ አቦመምኔት ዱግቾ ዱካ ኡቱ ቡአኒ
አርገቹን ባይኤ ነገመድቺሴ*። 5ያ ሃደ
ወራ! አቦሚ ሃራ ሲፍ ጫፉፍ ምት፥ ገሩ
ኑእ ወሊኬኘ አከ ጃለትኑ፥ አቦሚ እሰ
ዱሪ ዱሪ ጀልቀብኔ ቀብነ ቱሬ ሰነ ስንያደ
ቺሰ መሌ*። 6ጃለለ ጂቹን አከ አቦሚ ዋቀ
ዮት ጅራቹደ፤ አከስት አከ ጅራተኒፍ፥
አቦሚን ጀልቀባ ጀልቀብደኒ ደጌሰን እሰ
ከነ*። 7ወር ነመ ወላልችሰን፥ ዩሱስ ክር
ስቶስ ፎኒን ዱፉሳ አመነኒ ወር ህንቤክስ
ፍኔ፥ ባይኤን ገረ ብየ ለፋት በአኒሩ፤ እን
ነመ ወላልችሱ፥ እን ክርስቶሲን ሞርሙስ
እሰ አከሲት*። 8አፍ ኤገዳ! ሚንዳ ጉቱ
አከ አርገተኒፍ፥ ከና አቾ እን እት ደደብ
ደን ሁንድኑ እስን ዱራ እንበደ*። 9ነምን
በርሲሰ ክርስቶስት ቀበሙ ዲሴ፥ ከነረ
ደርቤ በርሲሱ፥ ዋቀዮን አፍ ብራ ህን
ቀቡ፤ እን በርሲስቾት ቀበሜ ጅራቱሞ፥
አባ፥ እልመስ አፍ ብራ ቀበ*። 10ነምን
በርሲሰ ከነ ህንፉደትኔ እስን በርሲሱፍ ዮ
ዱፌ ገሩ፥ መነኬሰንት እሰ ህንስመትና!
ነጋዩ እሰ ህንጋፈትና*! 11ነምን ነጋ እሰ
ጋፈቱ፥ ሆጂሳ እሰ ሀማቲ ህርማቹሳት*።

*4. 3ዮሀ ለ 4 *5. ዮሀ 13፡34፤ 15፡12፥17፤
1ዮሀ 2፡7፤ 3፡11፥23 *6. 1ዮሀ 5፡3
*7. 1ዮሀ 2፡18፤ 4፡1-3 *8. ገላ 4፡11
*9. 1ዮሀ 2፡23 *10. 2ተሰ 3፡6፥14
*11. 1ጢሞ 5፡22

እቲን ራወተ

12 ከነን እስኒፍ ጫፉሌ ዋን ባይኤ
ቀበ፤ ገሩ ገመቹንኬኘ ጉቱ አከ ተኡፍ፥
ቀለሚዳን ወረቀተረት እስኒፍ ጫፉ ህንበር
ባድኔ፤ አን ዱፌ ወል አርግኔ አፉኒን
እስኒ ወጅን ሃሰኡ ነንአብደደ*።

*12. 1ዮሀ 1፡4፤ 3ዮሀ ለ 13-14

13 እጆሌን አቦሌቲኬ እሼ ፎአተምቴ
ነጋ ሲፍ ዳሙ።

ኤርጋ ዮሀንስ ኤርጌ

እሰ ሰደፉ

እቲን ልጠ

1 አነ እሰ ማንጉድቾ ብራ፥
ሀገኡ ገረ ጋይዮስ ጃለተማ እሰ አን
ዱጋዳን ጃለዱ*!

*1. ሆኤ 19፡29፤ 20፡4፤ ሮማ 16፡23፤
1ቆሮ 1፡14፤ 2ዮሀ ለ 1

2 ያ ምቹኮ! አኩመ ከራ ሉቡ ስት
ቶሌ፥ ከራ ሁንዱማን አከ ስት ቶሉ፥ አከ
አት ፈያ ታቱስ ነንከደደ። 3አቦሎትን ቶኮ
ዱፈኒ፥ ዱጋት ቀበምቴ አከ ጅራቱ፥
ዱጋዳፍ አመነሙኬ ሙልእሰኒ ዮሙ ዱበ
ተን፥ ጉዳን ገመዴ*። 4እጆሌንኮ ዱጋት
ቀበመኒ ጅራቹሳኒ ደገኡን ገመቹኮት፤
ገመቹ ከነረ ጫሉስ ህንቀቡ።

*3. 2ዮሀ ለ 4

ወል ስመቹን አቦሎታ ጀጀሙሳ

5 ያ ምቹኮ! ዋን አቦሎታፍ፥ ጫላዱ
መትሞ ኬሱሞታፍ ጎቱ አመነሙማዳን
እንሆጄተ። 6አቦሎትን ኬሱሙማፍ ዱፈን
ሱን ዋኤ ጃለለኬ ወልዳ ክርስቲያና ዱረት
ሙልእሰኒ ዱበተኒሩ፤ ዋቀዮ ዱረት ቀጄላ
አከ ተኡት ከራዳፍ ዋን እሳን በርባድችሱ
ላቴፌ፥ ዮ እሳን ጌጌስቴ ጋሪ ሆጄቹኬት*።

7እሳን መቃ ክርስቶሲን በርሲሱዳፍ በአ
ኒሩ፤ ወረ አመንቶተ ህንተእንራስ ሆማ
ህንፋደተን*። 8ኑእ ዱቢ ዱጋ ከነ ኬሰት
ህደተሳኒ ተኡዳፍ ነሞተ አከሲ ከነ ስመ
ትኔ ገርጋሩን ኑፍ እንተአ*።

*6. ቲቶ 3:13 *7. ማቴ 10:8፤
1ቆሮ 9:12፥15 *8. ማቴ 10:40፤
ሮማ 16:2፤ እብ 13:2

ጎርሰ ወል ድዱራ ኦፍ ኤገቺሱ

9 አን ወልዳ ክርስቲያናቲፍ ዋን ቶኮ
ጫፈረ፤ ድዮትሬፌስ እን ጌጌስቱ ተኡ
በርባዱሞ ኑህንደገኡ። 10ኤጋ ዮን ዱፌ፥
ዋን እን ሆጄቱፍ እሰ እን ዱቢ ሁንዴ
ህንቀብኔን መቃኬኘ በሌሱ ሁንዱማ ነን
ካሰ፤ ኩኑምቱ እሰ ገኡ ድድናን፥ ኦፈሳቲ
ኦቦሎተ ወረ ዲዳ ዱፈን ደገኡ ድዴ፤
ወረ ኦቦሎተ ከነ ደገኡ በርባደንሞ ዶዌ፥
ወልዳ ክርስቲያና ኬሳ እንባሰ።

11 ያ ምቼኮ! ዋን ሀማ ህንአኬስን ዋን
ጋሪ አኬስ መሌ፤ ነምን ዋን ጋሪ ሆጄቱ፥
ከን ዋቀዮት፤ ነምን ዋን ሀማ ሆጄቱ ዋቀ
ዮን ህንአርግኔ*። 12ነሞትን ሁንድኑ፥ ዋኤ
ዴሜጥሮሲፍ ዋን ጋሪ ሙልእሰኒ
እንዱበቱ፤ እጆ ዱጋ ዱረትስ ዋን ጋሪቱ
ዱበተማፍ፤ ኑስሞ ከነ ሙልእፍኔ እንዱበ
ትነ፥ አትስ እን ኑእ ሙልእፍኔ ዱበትኑ
ኩን ዱጋ አከ ተኤ እንቤክተ*።

*11. 1ዮሀ 2:29፤ 3:6፥9 *12. ዮሀ 21:24

እቲን ራወተ

13 ከነን ሲፍ ጫፉሌ ዋን ባይኤ ቀበ፤
ገሩ ብርኢዳፍ ቀለሚዳን ሲፍ ጫፉ ህንበ
ርባዱ*። 14አፉኒን ወሊ ወጅን አከ ሃሶፍ
ኑፍ ደፌ ስአርጉ ነንአብደደ። 15ነጋን ሲፍ
ሀተኡ፥ ፍሮትንኬ ነጋ ሲፍ ኤርጉ፤
ቶኩመ ቶኮን መቃ ደኢቲ ፍሮተኬኘት
ነጋ ኑፍ ህም!

*13. 2ዮሀ ለ 12

ኤርጋ ይሁዳን ኤርጌ

ነጋ

1 አን ይሁደ ገርብቾ ዬሱስ ክርስቶስ
ኦቦሌስ ያቆብ፥ እስን ወረ ዋመምተኒ፥
ዋቀዮ አባዳን ጃለተምተኒ፥ ዬሱስ ክርስቶ
ሲን ኤገምተኒፍ ከነ ጫፉኮት*።

*1. ማቴ 13:55

2 አራር፥ ነጋን፥ ጃለልስ እስኒፍ ሀባይ
አቱ*!

*2. 2ጴጥ 1:2

ዋኤ በርሲሶተ ሶብዱ እሳን ያደቺሱሳ

3 ምቾተኮ! ዋኤ ፈይነ ወሊ ወጅን
ቀብኑፍ ዱሩመዩ እስኒፍ ጫፉዳፍ ደመአ
ኡቱን ጅሩ፥ አመ አመንቲ እሰ አል
ቶክቾ ዬሮ ሁንዱማፍ አከ ተኡት ወረ
ዋቀዮፍ ቁልቁላአንት ደበርፈሜ ሰናፍ አከ
ሎልተኒፍ፥ ጫፌ እስን ጎርሱን ግዲት
በርባድችሳ ተኡሳ አርጌረ*። 4ወር ዋቀዮ
መሌ ጅራተን፥ አያነ ዋቀዮኬኛ አርገቹን
«ገድ-ዲሰት ጅራቹደ» ጄደኒ ያደሳኒ ድዲ
ረኒ፥ ጎፍታኬኘ ዬሱስ ክርስቶስን እሰ
ኮጳሳ ጎፍቱማ ቀቡስ ገነኒ፥ ሎአኒ ኑግዱ
ገለኒሩ፤ እሳን ኩን ወንተ የከ እሳንት ሙር
ሲሱ ከነ ጆለት ዱራን ዱርሰኒ ጫፈመ
ኒሩ*።

*3. 1ጢሞ 1:18 *4. ገላ 2:4፤ 2ጴጥ 2:1-3

5 እስን ዋን አን አመ እስኒፍ ጫፉፍ ጄዱ
ሁንዱማ እንቤክቱ፤ ሀተኡዩ መሌ፥ አን
እስን ያደቺሱ ነንበርባደ፤ እንስ ጎፍትቾ ሰበሳ
አል ቶክቾ ብየ ግብጢ ባሴ አከ እሳን አልቼ፥
ቦዴሞ ወረ እስት ህንአመንን ሰነ አከ በሌ
ሴደ*። 6እሰ ዋቀዮ ኤርገሞተ ወረ አቦ እሳንት
ኬነሜረ ደርበኒ፥ ለፈ ታኡምሰሳኒ ገድ
ዲሰን፥ ፉኞ ህዳ በረበራቲን ዱከነ ጆለት
ህዴ፥ ፍርዲ እሰ ጉያ ጉዳ ሰናፍ እሳን ኤጉ
ያደዷ*! 7አኩመ ኤርገሞተ ሰናሞ ወር መን
ደሮተ ሶዶሚፍ ጎሞራ፥ ወር መንደሮተ ናኖ
ሰናስ ሀለሉማ ኬሰ በአኒ፥ ኤጁማዳፍ ወሩመ
አከሳኒ ነመ ህንተእን ዱካዩ እንአዴሙ
ቱረን፤ እሳን አደበ እብደ በረበራ ፉደቹዳን፥
ወንተ ወረ አከሲረት ዱፉፍ ጅሩ አርግሲሱ
ዳፍ ፈኬኘ ተአኒሩ*።

*5. በኡ 12:51፤ ለኮ 14:29-30፥35፤
እብ 3:16-19 *6. ኡመ 6:1-2፤
2ጴጥ 2:4፥9 *7. ኡመ 19:1-25፤
2ጴጥ 2:6፥10

8 አከሱመሞ ወር ሎአኒ ኑግዱ ገለኒ፥
ያደሳኒ አብጀተንሞ ጡሪ ፎንሳኒት
እንድቡ፥ ጎፍቱማ ዋቀዮ እሳንራ ቀቡ
እንደገቱ፥ ወረ አከ ኤርገሞታ ዋቀ ኬሰት
ኡልፍነ ቀበን እንአረብሱ። 9ሚካኤል አን
ገፍን ኤርገሞታዩ፥ ዩሮ ሬፈ ሙሴረት
ሴጠና ወጅን ወልት ፈልመኒ ወል ቀጮ
ለን፥ «ጎፍታን ስት ሀዴከሙ!» ጂዴ
መሌ፥ አረብሴ እት ፈረዱዻፍ እጀ ህንጀ
ባትኔ*። 10እሳን ኩን ገሩ ዋኑመ ቤኩ ደደ
በን እንአረብሱ፤ ወንተ አከ ብኔንሶተ ዋ
ያደኒ ገርገር ህንባፍኔት ደጌቲ ኡመማቲን
ሁበተኒንሞ፥ እንበዱ*። 11እሳኒፍ ወዮ!
እሳን ከራ ቃይንረ ቡአኒሩ፥ ቡአዻፍ
ጄደኒ ጉቱማት እራ ካቹ በለአምት ኦፍ
ገድ ዲሰኒሩ፤ አኩመ ቆራህ ሞርመኒ ዋቀ
ዮረት ከኡሳኒቲንስ በሌፈሙሳኒት*።
12ጀር ኩን እርባተ ጃለላ እሰ ወሊ ወጅን
ቀብደን ዩሎ መሌ እስኒ ወጅን ኖቹንሳኒ
ጡሪ እስንት እንተአ፤ እሳን ገራሳኒ ዱዋ
ዻፍ እንያዱ፤ እሳን አከ ዱሜሰ ቦካ ኦፍ
ኬሳ ህንቀብኔ፥ እሰ ቅሌንሳን ኦፈሙት፤
አከ ሙከ ዩሮ እጀ ኬኑን እሳፍ ተኡት
እጀ ደቤት፥ አከ ሙከ ሁንዴዻን ቡቀኤ
ጎጌ ቆሶሬት*። 13አኩመ ደአን ገላና እን
ሁንኩረማን ሆመቾ ባሱ፥ እሳንስ ሆጂሳኒ
እሰ ዩላስሳ አከ ሆመቻት ኦል እንባሱ፤
እሳን አከ ቆርሳት፤ እዶን ዱከነ ልምጢ
በረበራን እሳኒፍ ካአሜ ጅረ*።

*9. ዳን 10:13፥21፤ 12:1፤ ሙል 12:7፤
ኬሰ 34:6፤ ዘካ 3:2፤ 2ጴጥ 2:11
*10. 2ጴጥ 2:12 *11. ኡመ 4:3-8፤
ለኮ 22:1-35፤ 16:1-35፤ ኬሰ 23:4፤
ነህ 13:2፤ 2ጴጥ 2:15 *12. ህሰ 34:2፥8፤
2ጴጥ 2:13፥17 *13. ኢሳ 57:20፤
2ጴጥ 2:17

14 ሄኖክ አዳሚ ጀልቀቤ ደሎተ ቶር
በፉ ቱሬ፤ እን ዋኤ እሳን ከናሞ ራጂ
ዱበቴ፥ «ኩኖ! ጎፍትች ኩማተመ ቁልቁ
ሎተሳ ወጅን እንዱፈ*። 15እን ነመ ሁንዱ
ማረት ፈረዱዻፍ ታኤ፥ ዋን ወር ዋቀዮ
መሌ ጅራተን ጅሬኛ አከሲ ኬሰት ሆጂተን
ሁንዱማ፥ ዱቢ ጀጀባ ጨበሞትን ወር
ዋቀዮ መሌ ጅራተን እሰረት ዱበተን ሁን
ዱማ፥ በኬት ባሴ አመንሲሴ፥ ነመ
አዱመ አዳን እንአደበ» ጂዴ*። 16ነሞትን
ራጂን እረት ዱበተሜ ኩን ዋን ሁንዱማት
እንጉንጉሙ፥ ዋን ሁንዱማስ እንኮመቱ፥
አከ ከጄላሳኒት እንጅራቱ፥ አፉኒን ጉድ
ሰኒ ኦፍ እንጀጁ፥ ወረ ዋ እራ አብደተንሞ
ሶበኒ እንሳዱ*።

*14. ኡመ 5:18፥21-24፤ ኬሰ 33:2፤
ማቴ 25:31 *15. ማቴ 12:36 *16. 2ጴጥ 2:18

ኦፍ ኤገቺሱሳ፥ ጎርሱሳሰ

17 እስን ገሩ ምቾተኮ፥ ዱቢ ኤርገሞ
ትን ጎፍታኬኛ ዩሱስ ክርስቶስ ከናን ዱረ
ዱበተን ያደዻ*! 18እሳን፥ «ዩሮ ገረ
ዱማት ገእፍቶትን ወር ዋቀዮ መሌ አከ
ከጄላ ፎንሳኒት ጅራተን ዱፉፍ ጅሩ»
ጂደኒ እስንት ህመኒሩ*። 19ወር ዱፈን
ኩን ገርገር በኡ እንፍዱ፥ ያደ ፎኒ ጀለሰ
ኦፍ እንገልቹ፥ ሀፉርቾ ኦፍ ኬሳ ህንቀ
በን*። 20እስን ገሩ ምቾተኮ፥ አመንቲኬ
ሰን እሰ ሁንዱማ ጫላ ቁልቁሉረት
ዻበማቲ ጭማ! ሀፉረ ቁልቁሉዻን ጌጌፈ
ማቲ ከደዻ*! 21ጃለለ ዋቀዮ ኬሰት ኦፍ
ኤጋ፤ አራረ እቲን ጎፍታንኬኝ ዩሱስ ክር
ስቶስ ጅሬኛ በረበራት እስን ጌሱ ኤገዻ!

*17. 2ጴጥ 3:2 *18. 2ጴጥ 3:3
*19. 1ቆሮ 2:14 *20. ቆሎ 2:7፤ ኤፌ 6:18

22 ወረ መመን ገረ-ላፍነ አርግሲሳ!
23ወረ ካን እብደ ኬሳ ቡታቲ ኦልቻ! ወረ
ካንሞ፥ ኡፈተ እሰ ጩቡ ፎንሳኒቲን ጡራ
ኤዩ ጅቡዻን፥ ኦፈኬሰኒፍስ ሶዻቹዻን፥
ገረ-ላፍነ አርግሲሳ*! *23. 1ቆሮ 3:15

ከደተ ገለታ

24 እስን አከ ህንጉፈትኔት ዋቀዮ እስን
ኤጉ፥ ሙዳ መሌ ገመቹዻን ኡልፍነሳ
ዱረ እስን ዻበቺሱ እንደንደአ*። 25ዋቀዮ
ፈይሳኬኝ እሰ ቶከቻፍ ከራ ጎፍታኬኛ
ዩሱስ ክርስቶስ ኡልፍን፥ ጉድን፥ አን
ጎን፥ ጎፍቱማንስ ለካአሙ በራ ፉለ ዱራ
ጀልቀቤ፥ አመስ፥ በረበራንስ ሀተኡ፤
አሜን*።

*24. 1ተሰ 5:23፤ ሮማ 16:25-27
*25. 1ጢሞ 1:17፤ 2ጴጥ 3:18፤ ሮማ 16:27

ሙልአተ ዮሀንስት ሙልአቴ

ቦቆና 1
እቲን ልጠ

1ኩን ሙልአተ ዬሱስ ክርስቶስ፥ እሰ
እን እቲን ወንተ ደፌ ተኡን እረ ጅሩ ሆጀ
ቶተሳት አርግሲሱፍ ዋቀዮ ብራ አርገ
ቴደ፤ እን ኤርገማሳ ዋቀራ ኤርጌ ከነ
ሆጀታሳ ዮሀንስት ቤክሰሴ*። [2]ዮሀንስ
ወንተ ዋቀዮ ዱበቴ፥ ዬሱስ ክርስቶስ
እሳፍ ዱጋ በኡሳ፥ ሀመ ደገኤፍ ሀመ
አርጌ ዱጋ በኤረ*። [3]በር ኩን እት ራወ
ተሙ ዋን ድአቴፍ፥ ነምን እሰ እን ዱጋ
በኤ ከነ ደጌስሴ ዱብሱ፥ ወር ዱቢ ራጂ
ዱበተሜ ከነ ደገአኒ፥ ወንተ እሰ ኬሰት
ጫፈሜስ ኤገን አተም ሀገመደን*!

*1· 22፡6-7፤ ዳን 2፡28-29 *2· 19፡10
*3· 22፡7፥10፤ ሉቃ 11፡28

ወልዶተ ክርስቲያና ቶርበኑፍ ነጋ ኤርጉሳ

4 አን ዮሀንስ፥ ወልዶተ ክርስቲያና
ቶርበን ኩታ ብየ አስያ ኬሰ ጅርተኒፍ ከነ
ጫፉኮት፤ «አያን፥ ነጋንስ ዋቀዮ እሰ
ጅሩ፥ እሰ ቱሬ፥ እሰ ዱፉፍ ጅሩ ብራ፥
ሀፉሮተ ቶርበን ቴሶሳ ዱረ ጅረን ብራ*፥
[5]ዬሱስ ክርስቶስ ብራስ እስኒፍ ሀተኡ!»
ጀዴ ነጋኮ እስኒፍ ነንድኤሰ።

ዬሱስ ክርስቶስ ዱገ-ባቱ አመነማደ፥
እን ወረ ዱአን ኬሳ አንገፈ ተኤ ካፈሜ፥
ሞቶተ ለፈ ከናስ እንአበመ፤ እን ኑጃለቴ፥
ዲገሳ እሰ ኑፍ ደንገለኤን ጬቡኬኘራ
ኑፉሬ*፤ [6]እሰ ሞቱማዳፍ፥ ዋቀዮ አባሳ
ቲፍ ሉቦተ አከ ታኑ ኑጎደቴ ሰናፍ፥ ኡል
ፍኒፍ አንጎን በራ ሀመ በረበራት ሀተኡ!
አሜን*።

*4· በኡ 3፡14፤ ሙል 3፡1፤ 4፡5፤ 5፡6፤
ኢሳ 11፡2 *5· ኢሳ 55፡4፤ ፋር 89፡27፥37፤
ሙል 3፡14፤ ዮሀ 18፡37፤ ቆሎ 1፡18፤
ኤፌ 1፡7፤ እብ 9፡14 *6· 5፡10፤
በኡ 19፡6፤ ኢሳ 61፡6፤ 1ጴጥ 2፡5፥9

[7]ኩኖ! እን ዱሜሳ ወጅን
ዱፉፍ ጅረ፤
እጅ ሁንድኑ እሰ እላሉፍ ጅሩ፥
ወር እሰ ወራነንስሞ
እሰ አርጉፍ ጅሩ፤
ጎስ ነመ ለፈራ ሁንድኑ
እሳፍ እንወዋቱ፤
ኤዬ አከሱመ እንተአ*።

*7· ዳን 7፡13፤ ማቴ 24፡30፤ ማር 13፡26፤
ሉቃ 21፡27፤ 1ተሰ 4፡17፤ ዘካ 12፡10፤
ዮሀ 19፡34፥37

[8]ዋቀዮ ጎፍትች፥ እን ጅሩ፥ እን ቱሬ፥
እን ዱፉፍ ጅሩ፥ እን ሁንዱማ ደንደኡ፥
«አን አልፋደ፥ ኦሜጋደስ» ጀደ፤ [ከነ
ጀቹን፥ «አን እሰ ዱራት፥ እሰ ቦዴትስ»
ጀቹደ]*።

*8· 21፡6፤ 22፡13፤ 4፡8፤ በኡ 3፡14፤
ኢሳ 41፡4

ሙልአተ እሰ ጀልቀባ አርጉሳ

9 አን ዮሀንስ ኦቦሌስኬሰን ረክነ ኬሳ፥
ሞቱማ ኬሳ ኦብሳን ዬሱሲ ወጅን ሀፉ
ኬሳስ እስኒ ወጅን ነንሀርመደ፤ ዱቢ
ዋቀዮ ዱካ፥ ወንተ ዬሱስ ዱጋ በኤ ዱካስ
ዋነን ቡኤፍ፥ ብየ ብሻን ኬሳ እሼ
«ጳጥሞ» ጀደምቱ ቶኮት ነንጌፈሜ*።
[10]ጉያ እሰ «ጉያ ጎፍታ» ጀደሜ ቤከ
ሜት፥ አን ሀፉራን ጉተሜን ቦዴኮቲን
ሰገሌ ጉዳ፥ ሰገሌ መለከታ ፈካቱ ቶኮ
ደገኤ*። [11]ሰገልችስ፥ «ዋን አርጋ ጅርቱ
አከ እን መጫፈ ተኡት ጫፍ! እሰስ ወል
ዶተ ክርስቲያና መንደረ ኤፌሶን፥ መን
ደረ ስሚርና፥ መንደረ ጲርጋሞን፥
መንደረ ቲያቲራ፥ መንደረ ሰርዴስ፥ መን
ደረ ፊላዴልፊያ፥ መንደረ ላኦዲቂያ
ጅረን ቶርበኒፍ ኤርግ!» ጀዴ።

*9· 6፡9፤ 20፡4 *10· 4፡1-2

12 አን ሰገሌ ደገኤን እሰ አነት ዱበቱ
እላሉዳፍ ገረገሌ፤ ዮሙን ገረገሌስ ባቱ
እብሳ ወርቄራ ሆጀተሜ ቶርበ ነንአርጌ*።
[13]ባቱወን እብሳ ሰነ ግዱሞ እልመ ነማ ከን
ፈካቱ ቶኮ ኡፈተ ገድ ዴራ ሚለ ብረ ገኡ
ኡፈቴ፥ ወንተ አከ ሀደተ ወርቄቲንስ
ቆመሳ ሀደቴ ቱሬ*፤ [14]ርፌንስ መታሳ አከ
ርፌንስ ሀደማ ዮኪስ አከ ጨቢ እንጨለ
ቅሰ፤ እጅሳስ አከ በርበዳ እብዳት*።
[15]ሚልሳ አከ ሰቢለ ዲማ እሰ ቦለ እብዳ
ኬሰት በቅፈሜ እፉት፥ ሰገሌንሳስ አከ
ሰገሌ ሁርሳ ብሻን ባይኤት*። [16]ሀርከሳ
ምርጋ ኬሳ ኡርጀተ ቶርበ ቀበ፤ አፉንሳ

ኬሳ ብላ ቀረ-ቀቤሰ ገረ ለማን ቀረሚቱ
በአ፤ ፉልሳስ አከ ቢፍቱ ሳፉ እንእፈ*።
*12. በኡ 25:37፤ ዘካ 4:2 *13. 2:1፤
14:14፤ ዳን 7:13፤ 10:5-6 *14. 2:18፤
19:12፤ ዳን 7:9 *15. 10:1፤ ዳን 10:6፤
ሀሰ 1:24፤ 43:2 *16. 1:20፤ 2:12፤
19:15፤ ማቴ 17:2

17 ዮሙን እሰ አርጌ አከ ነመ ዱኤ
ሚለሳ ጀለት ነንኩፌ፤ እንሞ ሀርከሳ
ምርጋ አነረ ካኤ፥ «ህንሶዳትን! እን
ዱራ፥ እን ቦዴስ አነ*፤ 18 እን ጅራቱስ
አነ፤ ተከሌ ዱኤን ቱሬ፥ አመ ገሩ ኩኖ
በራ ሀመ በረበራት ጅራቹተን ጅረ፤ ዱአ
ረት፥ በልበለ እዶ ወረ ዱአኒ በኑረትስ
አን ጎፍቱማ ቀበ*። 19 አመስ ወንተ አመ
ተኡት ጅሩ፥ ወንተ ከነ ቦዴ ተኡፍ
ጅሩስ እሰ አርግቴ ጫፍ! 20 ሂካን ኡር
ጆተ ቶርበን ሀርከኮ ምርጋ ኬሰት አርግቴ
አከሱመስ ባቱወን እብሳ ወርቂራ ሆጂተ
መን ቶርበኒ ዶከታ ቱሬ፤ አመ ገሩ ኡር
ጆትን ቶርበን ኤርገሞተ ወልዶተ
ቶርበኒት፥ ባቱወን እብሳ ቶርበንስ ወል
ዶተ ቶርበን ሰነት እንሂከመ» ጂዴ።
*17. 2:8፤ 22:13፤ ዳን 8:18፤ ኢሳ 44:6፤
48:12 *18. 3:7

ቦቆና 2

ኤርጋ ወልዳ ኤፌሶንት ኤርገሜ

1 «ገረ ኤርገማ ወልዳ ኤፌሶንት፥
‹ኤርጋን ኩን ከን እሰ ሀርከሳ ምርጋቲን
ኡርጆተ ቶርበን ቀቤ፥ ባቱ እብሳ ቶርበን
ግዱ ዴዴብኡት› ጂዲ ጫፍ!*»
*1. 1:13፥16፥20፤ ሆኤ 18:19፤ 19:1-40

2 ኤርግች፥ «ሆጂኬ፥ ወንተ አት እት
ደደብዱ፥ ኦብሳን ደንደኡኬስ፥ ነሞተ
ሀሞተሞ ጨሉመ ጂቴ አከ አት ህንዲ
ፍኔ፥ ወረ ኤርገሞተ ኡቱ ህንተእን ‹ኑእ
ኤርገሞተ› ኦፊን ጂደን ቆርቴ እላልቴ
ሶብዱ ተኡሳኒ አከ አርግቴስ፥ አን ቤከ*።
3 አት ኦብሳን አከ ደንዴሱ፥ መቃኮቲፍ
ጂቴስ አከ ባቱ፥ ከነስ አከ አት ህንደደብን
አን ቤከ። 4 ገሩ ጃለለ እሰ ዱር ቀብደ
ቱርቴ ሰነ ዲሱኬ ስረት አርገዴረ*፤
5 አመስ ማልራ አከ ኩፍቴ ያደዱ! ያደ
ገራኬ ጌደረዱ፥ ሆጂ እሰ ዱረ ሆጂቴ
ሰነስ ሆጂዱ! ከነ ዮ ጎቹ ደባቴ ገሩ፥ አን
ስት ዱፌ፥ ባቱ እብሳኬቲ እዶሳቲ ነን
ቡተ። 6 ኡቱመ ተኡዩሞ ዋን ቶኮ ቀብደ፤
እንሞ ሆጂ ኒቆላዎታ እሰ አን ጅቡ አትስ
እንጅብተ*።
*2. 1ተሰ 1:3፤ 1ዮሀ 4:1 *4. 1ጢሞ 5:12
*6. 2:15፤ ፉር 139:21-22

7 «ነምን ጉረ ቀቡ፥ እሰ ሀፉር ቁልቁ
ሉን ወልዶተ ክርስቲያናቲን ጂዱ ሀደ
ገኡ!
እሰ ሞኤፍ ሙከ እጀሳ ኛተኒ ጅራተን
እሰ ጆነተ ዋቀዮ ኬሰ ጅሩቲ ኛቹ ነንኬ
ናፍ» ከን ጂዱደ*።
*7. 22:2፤ ኡመ 2:9፤ ሀሰ 28:13፤ 31:8

ኤርጋ ወልዳ ስሚርናት ኤርገሜ

8 «ገረ ኤርገማ ወልዳ ስሚርናት፥
‹ኤርጋን ኩን እሰ ዱራፍ እሰ ቦዴ፥ እሰ
ዱኤ፥ ዴብኤ ጅራቴ ብራ ዱፌ› ጂዲ
ጫፍ!*»
*8. 1:17-18፤ 22:13፤ ኢሳ 44:6፤ 48:12

9 ኤርግች፥ «ረከነ ስረ ገኤ፥ ህዩ
መኬ፥ ሀማ ስረት ዱበቹ ወረ ይሁዶተ
ኡቱ ህንተእን፥ ይሁዶተ ኦፊን ጂደኒስ
አን ቤከ፤ አት ገሩ ሶሬሰ፤ ወር ይሁዶተ
ኦፊን ጂደን ሱንሞ ወል ገኢ ሴጠናት*።
10 ድጵነ እሰ ስት ዱፉፍ ጅሩ ህንሶዳትን!
ኩኖ ሴጠን፥ አከ እስን ቆረምተኒ እላለም
ተኒፍ፥ እስን ኬሳ ካን መነ ህዳት አከ
ገልፈምተን ጎቹፍ ጂደ፤ ጉያ ኩደኒፍ
ረከነ አርገቹፍ ጅርቱ፤ ዱአ ዮ ስት
ፍዴዩ፥ አት ሀመ ዱአት አመነማ ተእ!
እንሞ ጎንፎ እቲን ጅሬኘ አርገተን ሲፈን
ኬነ*።
*9. 3:9፤ 2ቆሮ 6:10፤ ያቆ 2:5
*10. ዳን 1:12፥14፤ ማቴ 10:28፤ ያቆ 1:12

11 «ነምን ጉረ ቀቡ፥ እሰ ሀፉር ቁል
ቁሉን ወልዶተ ክርስቲያናቲን ጂዱ ሀደ
ገኡ! ‹እን ሞኡ ዱአ እሰ ለመፋዳን
ህንሚደሙ›» ከን ጂዱደ*።
*11. 20:6፥14፤ 21:8

ኤርጋ ወልዳ ጴርጋሞንት ኤርገሜ

12 «ገረ ኤርገማ ወልዳ ጴርጋሞንት፥
‹ኤርጋን ኩን እሰ ብላ ቀረ-ቀቤሰ ገረ
ለማን ቀረሚ ቀቡ ሰነ ብራ ዱፌ› ጂዲ
ጫፍ*!» *12. 1:16፤ ኢሳ 49:2፤ እብ 4:12

13 ኤርግች፥ «አን እዶ አት ጅራቱ
ቤከ፥ እን ለፈ ቴሶ ሴጠናት፤ አት ገሩ
መቃኮ ጆቤስቴ ቀበቴ መሌ፥ በረ አንቲ
ጳሰ ዱገ-ባቱንኮ፥ አመነማንኮስ እስን
ግዱት እዶ ሴጠን ጅራቱ ሰነት አጂፈ

ሜዩ፥ አነት አመኑኬ ህንገንኔ*። 14ገሩ
ወንተ ሙራስ ስረት አርገዴረ፤ ነሞተ ወረ
በርሲስ በለኣምት ቀበመኒ ጅረን አቺ
ቀብደ፤ ባላቅ እጆሌ እስራኤል ዱረ ጉፉ
ካኤ፥ ቀልመ ዋቀዮሊ ቶልፈመኒፍ ድኣቴ
አከ ኛተኒፍ፥ ጋለሞቱማት አከ ጅራተን
ጎቹ በለኣምቱ በርሲሴ ቱሬ*። 15አከሱ
መሞ በርሲስ ወረ ኒቆላዎታት ቀበመኒ ወረ
ጅረን ቀብደ* 16አመስ ያደ ገራኬ ጌደ
ረዱ! ከነ ዮ ጎቹ ደባቴ ገሩ፥ አን ደፌ
ስት ነንዱፈ፤ ጆረ ሰነስ ብላ አፉንኮ ኬሳ
በኡን ነንሎለ*።

*13. 3፡8 *14. ለኮ 22፡5፥7፤ 31፡16፤
ኬሰ 23፡4፤ ለኮ 25፡1-3፤ ይሁ ለ 11፤
ሆኤ 15፡29 *15. 2፡6 *16. 1፡16፤ 19፡15

17 «ነምን ጉረ ቀቡ እሰ ሀፉር ቂልቂ
ሉን ወልዶተ ክርስቲያናቲን ጂዱ ሀደ
ገኡ!

‹እሰ ሞኡፍ ማና ዶከታ ሰነ
ኬሳ ነንኬናፍ፤
ደጋ ጨለቅሳ መቃን ሃራን
እረት ጫፈሜ
ቶኮስ ነንኬናፍ፤
መቅቸስ እሰ ፉደቱ ሰነራ
ከን ሀፌ፥
ነምን ቶኮሌ ህንቤኩ›»
ከን ጂዱደ*።

*17. በኡ 16፡14-15፤ 16፡33-34፤
ዮሀ 6፡48-50፤ ፋር 78፡24፤ ኢሳ 62፡2፤
65፡15

ኤርጋ ወልዳ ቲያቲራት ኤርገሜ

18 «ገረ ኤርገማ ወልዳ ቲያቲራት፥
‹ኤርጋን ኩን፥ ከን እልመ ዋቀዮ እሰ እጀ
አከ በርበዳ እብዳ ቀቡ፥ እሰ ሚልሳ አከ
ስቢለ ዲማ እሰ ቦለ እብዳ ኬሰት በቅፈሜ
እፉ ተኤት› ጂዲ ጫፍ*!»

*18. 1፡14-15፤ ሆኤ 16፡14፤ ዳን 10፡6

19 ኤርግቾ፥ «አን ሆጂኬ፥ ጃለለኬ፥
አመንቲኬ፥ ወረ ካን ገርጋሩዳፍ ኦፍ
ኬኑኬ፥ ኦብሳን ደንደኡኬ፥ ሆጂንኬ እን
ቦዴ ከናሞ እሰ ዱራረ ጫሉሳስ ቤከ*።
20ገሩ ዱበርትቲ ኢዛቤል ጂደምቱ፥ እሼ
‹አን ራጂደ› ኦፌን ጂቴ በርሲፍቱ፥ እሼ
ሆጂቶትንኮስ ጋለሞቱማት አከ ጅራተን፥
ቀልመ ዋቀዮሊ ቶልፈመኒፍ ድኣቴ አከ
ኛተኒፍ ወላልችሳ ጅርቱ፥ ጨሉመ ጂቴ
ዲሱኬ ከነ፥ ስረት አርገዴረ*። 21አን ያደ
ገራሼ አከ ጌደረቱፍ ዬሮ ኬኔፌን ቱሬ፤
እሼን ገሩ ጋብቴ ጋለሞቱማሼቲ ዴብኡ
ህንበርባድኔ። 22ኩኖ አን አከ እሼን ዱኩ
ብሰቴ ስሬረ ጪፍቱ ነንጎደ፥ ወረ እሼ
ወጅን ኤጀንሞ ጋበኒ ሆጂሼራ ዮ ዴብኡ
ደባተን፥ ረከነ ጉዳ ኬሰ እሳን ነንቡስ።
23እጆሌሼስ ደእቻን ነንአጂስ፤ ከናንስ
ወልዶትን ክርስቲያና ሁንድኑ፥ እን ያደ
ነማፍ ገራ ነማ ፎንቆልቹ አነ ተኡሳ ቤኩፍ
ጅሩ፤ አንሞ ቶኮን ቶኮንኬሰኒፍ አከ ሆጂ
ሳቲት ኬኑፈን ጅረ*።

*19. እብ 6፡10 *20. 1ሞቶ 16፡31፤
2ሞቶ 9፡22፥30፤ በኡ 34፡15
*23. ፋር 7፡9፤ 62፡12፤ ኤር 17፡10፤
ማቴ 16፡27

24 «ቲያቲራ ኬሳ፥ ወር ሀፍተንሞ፥
በርሲስ ከነት ወር ህንቀበምን፥ እሰ ወር
ካን፥ ‹ዶከሳ ሴጠና እሰ ገድ ፈጎደ› ጂደ
ንስ ወር ህንበርን፥ በኣ ከን ብራ እስንረ
ህንካኡ፥ እስኒን ነንጂደ። 25እሰ ቀብደን
ገሩ ሀመ አን ዱፉት ጆቤሳቲ ቀበዳ*!
26ነመ ሞኡፍ፥ እሰ ሆጂኮ ሀመ ዱማት
ኤገቴ ሆጂቱፍስ፥ ሰበ ህንአመንኔ ባይኤ
ረት አቦ ነንኬናፍ*። 27እን ሲቄ ስቢላቲን
ሰበ ሰነ እንትክሰ፥ አከ ቆዳ ሱጼስ እሳን
እንሁሬሰ*። 28አኩመ አን አባኮ ብራ አቦ
ፉደዴስ በከልቾ በሪ ነመ ሰናፍ ነንኬነ*።
29ነምን ጉረ ቀቡ፥ እሰ ሀፉር ቂልቂሉን
ወልዶተ ክርስቲያናቲን ጂዱ ሀደገኡ!»
ከን ጂዱደ።

*25. 3፡11 *26. ፋር 2፡8-9 *27. 12፡5፤
19፡15 *28. 3፡6፥13፥22፤ 22፡16

ቦቆና 3

ኤርጋ ወልዳ ሰርዴስት ኤርገሜ

1 «ገረ ኤርገማ ወልዳ ሰርዴስት፥
‹ኤርጋን ኩን እሰ ሀፉሮተ ዋቀዮፍ ሆጄተን
ቶርበ፥ ኡርጆተ ቶርበስ ቀቡ ብራ ዱፌ›
ጂዲ ጫፍ!*»

ኤርግቾ «አን ሆጂኬ ቤከ፥ መቃዱ
ማፍ ጅራታደ ጂደምቴ እንዋመምተ፥
አት ገሩ ዱኣደ። 2ከእ፥ ደመቃስ ተእ!
ወንተ ሀፌ ዱኡፍ ጂዱስ ጆቤስ! አን ፉለ
ዋቀዮኮ ዱረት ሆጂንኬ ፌጣን በኡሳ ህንአ
ርግኔ*። 3አመስ ወንተ ስት ደበርፈሜ አከ
እት ፉደቴፍ አከ እት ደጌሴ ያደዱ፥
ኤግ! ያደ ገራኬስ ጌደረዱ! ዮ ደመቃ
ተኡ ደባቴ ገሩ፥ አን አከ ሀቱን ዱፍቱት
ነንዱፈ፥ ዬሮ አን ስት ዱፉስ መቱማ ህን

ቤክቱ*! 4ሀተኡዩ መሌ፥ ሰርዴስ ኬሳ
ነሞተ ሙራሰ ወረ ኡፈተሳኒ ህንጡሬስኔ
ጄደመኒ መቃ አርገተን ቀብደ፤ ወር ኩን
ኡፈተ አዲ ኡፈተኒ አና ወጅን ዴዴብ
ኡፍ ጅሩ፤ እሳን ከናፍ ወረ መለኒደ*።
5ነመ ሞኡት አከሱመ ኡፈተ አዲቱ ኡፍ
ፈሙ፤ አን መቃሳ መጫፈ ጅሬኛ፥ እሰ
ወር ጅሬኘ አርገቹፍ ጅረን ኬሰት ጫፈ
መን ኬሳ ህንበሌሱ፤ አባኮ ዱረት፥ ኤርገ
ሞተሳ ዱረትስ መቃሳ ዋሜ ከንኮ ተኡሳ
ነንቤክሰሰ*።

*1. 1:4፥16 *2. ህስ 34:4፤ ሉቃ 22:32
*3. 16:15፤ ማቴ 24:43-44፤
ሉቃ 12:39-40፤ 1ተሰ 5:2 *4. ይሁ ለ 23
*5. 6:11፤ 7:13፤ 20:12፤ በኡ 32:32-33፤
ፋር 69:28፤ ማቴ 10:32፤ ሉቃ 12:8፤
ፊሊ 4:3

6 «ነምን ጉረ ቀቡ፥ እሰ ሀፋር ቁልቁ
ሉን ወልዶተ ክርስቲያናቲን ጄዱ ሀደ
ገኡ!» ከን ጄዱደ።

ኤርጋ ወልዳ ፊላዴልፊያት ኤርገሜ

7 «ገረ ኤርገማ ወልዳ ፊላዴልፊያት፥
‹ኤርጋን ኩን እሰ ቁልቁሉ፥ እሰ ዱጋ፥
እሰ በና ዳዊት አፍ ሀርካ ቀቡ፥ እሰ ወንተ
እን በኑ ነምን ቶኮሌ ጬፉ ህንደንዴኘ፥
ወንተ እን ጬፉስ ነምን ቶኮሌ በኑ ህንደን
ዴኘ ሰነ ብራ ዱፌ› ጄዲ ጫፍ*!»

*7. 6:10፤ ኢሳ 22:22፤ ኢዮ 12:14

8 ኤርግቾ፥ «አን ሆጂኬ ቤከ፤ አት
ሁምነ ጥኖ ቀብደ፥ ገሩ ዱቢኮ ኤግዴተ፥
መቃኮስ ህንገንኔ፤ ኩኖ! አን በልበለ
በነማ ፉለኬ ዱረ ጅሩ፥ እሰ ነምን ቶኮሌ
ጬፉ ህንደንዴኘ ሲፍ ኬኔረ*። 9ኩኖ!
ወረ ወል ገኢ ሴጠና ኬሳ ይሁዶተ ኡቱ
ህንተእን ሶበኒ ይሁዶተ አፊን ጄደን ስት
ነንኬነ፤ ኩኖ! እሳን ኩን ዱፊኒ ሚለኬት
አከ ኩፊን፥ ስጃለቹኮስ አከ ቤከን ነን
ጎደ*። 10አት ዱቢኮ እሰ አብሳን ደንደኡ
ስራ በርባዱ ዋን ኤግዴፍ፥ አንስሞ ዩሮ
ቆረምስ ጉቱማ ብየ ለፉረት ነሞተ ለፈረ
ጅራተን ሁንዱማ ቆሩዳፍ ዱፉት እሰ ጀላ
አከ ባቱፍ ስንኤገ። 11አን ደፌ ነንዱፈ፤
ነምን ቶኮሌ ጎንፎ ሞእቻ እሰ ከንኬቲ
ስዱራ አከ ህንፉደትኔት፥ እሰ ቀብዱ
ጀቤሲ ኤገዱ*! 12እሰ ሞኡ ሰነ መነ ቁል
ቁሉማ ዋቀዮኮ ኬሰት ኡቱባ ነንጎደ፤ እሰ
ኬሳስ መቱማ ህንባፈሙ፤ መቃ ዋቀዮ
ኮቲ፥ መቃ መንደረ ዋቀዮኮቲ፥ ዩሩሳ
ሌም እሼ ሃራ እሼ ዋቀዮኮ ብራ ዋቀ ኬሳ
ገድ ቡቱ፥ መቃኮ እሰ ሃራስ ኡቱባ ከነ
ረት ነንጫፈ*።

*8. 1ቆሮ 16:9 *9. 2:9፤ ኢሳ 60:14፤
49:23፤ 43:4 *11. 2:10፥25 *12. 14:1፤
22:4፤ 21:2፤ ኢሳ 62:2፤ 65:15፤
ህስ 48:35

13 «ነምን ጉረ ቀቡ፥ እሰ ሀፋር ቁል
ቁሉን ወልዶተ ክርስቲያናቲን ጄዱ ሀደ
ገኡ!» ከን ጄዱደ።

ኤርጋ ወልዳ ላኦዲቄያት ኤርገሜ

14 «ገረ ኤርገማ ወልዳ ላኦዲቄያት፥
‹ኤርጋ ከነ እሰ ከራሳ ወንት ሁንድኑ
«አሜን» ጄደሙ፥ ዱገ-ባቱ እሰ አመ
ነማ፥ እሰ ዱጋዳፍ ዱጋ በኡ፥ እሰ ወንት
ዋቀዮ ኡሜ ሁንድኑ ብራ ከኤ ሰነቱ
ኤርጌ› ጄዲ ጫፍ!*»

*14. 1:5፤ ፋር 89:37፤ ፊኬ 8:22፤
ዮሀ 1:3፤ ቆሎ 1:15

15 ኤርግቾ፥ «አን ሆጂኬ ቤከ፤
ሆጂኬ ኬሰት አት ቡሉቃ ዮኪስ ዲለላአ
ምት፤ አት ቡሉቃ ዮኪስ ዲለላአ ኡቱ
ታቴ እንወየ ቱሬ! 16አት ገሩ ቡአአደ፤
ዲለላአ ዮኪስ ቡሉቃ ዋን አት ህንተእ
ኒፍ፥ አከ ነመ ብሻን ቡአአ አፉንሳ ኬሳ
ቱፉት፥ አንስ ስቱፉፈን ጅረ።

17 «አትስ፥ ‹አን ሶሬሰ፤ ጌስፈዴረ፥
ወንት አነ በርባድችሱስ ህንጅሩ› እንጄተ፤
አት ነመ ገደደማ ነምን ቦኡፈን ተኡ፥
ዴጋ፥ ጃማ፥ ቁላስ ተኡኬ ህንቤክቱ*።
18አንሞ አከ ሶሮምቱፍ ወርቄ ቁልቁሉ እብ
ዳን እላለሜ፥ ቁላ ታቴ ዩለኡንኬ አከ ህንሙ
ልአትኔት፥ ኡፈተ አዲ፥ አርጉ አከ
ደንዴሱትስ ቆርቾ እጀት ነቀቱ አነራ አከ
ብተቱ ስንጎርሰ*። 19ወረን ጃለዱ ሁንዱማ
በሌሳሳኒ እተን ሙልእሰ፥ በርሲሱዳፍስ ነንአ
ደበ፤ አመስ ድሚቲ ያደ ገራኬ ጌደረዱ*!
20ኩኖ! አን በልበለ ዱረ ዳበዴ በልበለ ነንሩ
ኩተ፤ ነምን ሰገሌኮ ደገኤ በልበለ ዮ አናፍ
በኔ፥ አን ኦል ነንልጠ፤ እሳ ወጅንስ ማዲት
ነንድአደ፥ እንስ አና ወጅን እንኛተ*። 21አን
ኦፊኮቲ ሞኤ አባኮ ወጅን ቴሶሳረ አኩመን
ታኤ፥ እን ሞኡ አና ወጅን ቴሶኮረ አከ
ታኡፍ አቦ ነንኬናፍ*።

*17. ሆሴ 12:8፤ 1ቆሮ 4:8 *18. 16:15
*19. ፊኬ 3:12፤ ኢዮ 5:17፤ 1ቆሮ 11:32፤
እብ 12:6 *20. ሉቃ 12:36፤ ዮሀ 14:23
*21. ማቴ 19:28፤ እብ 12:2

22 «ነምን ጉረ ቀቡ፥ እሰ ሀፉር ቁል
ቁሉን ወልዶተ ክርስቲያናቲን ጇዱ ሀደ
ገኡ!» ከን ጇዱደ።

ቦቆና 4

አከ ሰገዳ እሰ ዋቀ ኬሳ

1ከነ ቦዴስ አን እላሌን፥ ዋቀ ኬሰት
በልበለ በነማ ቶኮ አርጌ፤ ሰገሌን እን ዱረ
አከ መለከታት አነት ዱበትናን ደገኤ ቱሬ
ቶኮ፥ «አስ አል ኮቱ፥ አንሞ ወንተ ከነ
ቦዴ ተኡን እረ ጅሩ ስተን አርግሲሳ!»
ጇዴ*። 2አቹማንስ አን ሀፉራን ነንጉ
ተሜ፤ ኩኖ፥ ቴሶን ቶኮ ዋቀ ኬሰ
ካአሜ፥ ቶኮስ ቴሶ ሰነረ ታኤ ቱሬ*። 3እን
ቴሶ ሰነረ ታኤስ አከ ደጎተ ያስጲሲፍ ሳር
ዲዮን ወረ ገት-ጀቤዩ፥ ጨለቅሴ እንሙል
አተ ቱሬ፤ ናኖ ቴስቻስ ሰበተ ዋቀዮ እሰ
ደጋ ገት-ጀቤሰ ስማረግዶስ ጇደሙ ፈካ
ቱቱ ቱሬ*። 4ቴስቾት ናነአኒ ቴሶወን ድግ
ደሚ አፉር፥ እሳንረስ ማንጉዶትን
ድግደሚ አፉር ታአኒ ቱረን፤ ማንጉዶትን
ኩንሞ ኡፈተ አዳዲ ኡፈተኒ፥ መታትስ
ጎንፎወን ወርቄ ካአተኒ ቱረን*። 5ቴስቾ
ብራሞ በለቄስ በከካ፥ ሰገሌን ከከዌ፥ ሰገ
ሌን ብራስ እንበኡ ቱረን፤ ቴስቾ ፉለ
ዱረት ጉጭ እብዳ ቶርበ እንቦበኡ ቱረን፤
እሳን ኩን ሀፉሮተ ዋቀዮፍ ሆጇተን ቶርበ
ኒደ*። 6አከሱመስ ፉለ ቴስቻ ዱረ ወንት
ቶኮ አፈሜ ቱሬ፤ ወንት አፈሜ ሱንሞ
አከ ገላና እሰ አፍ-እላሊ ፈካቴ ኬሳን ዋ
አርገሙ፥ አከ ጨቢስ ቁላአ ቱሬ።

*1. 1፡10፤ 11፡12 *2. 20፡11፤ ፉር 47፡8፤
ህስ 1፡26፤ 10፡1፤ ኢሳ 6፡1
*3. ህስ 1፡26-28 *4. 11፡16፤ 19፡4 *5. 1፡4፤
8፡5፤ 11፡19፤ 16፡18፤ በኡ 19፡16፤
ህስ 1፡13፤ ዘካ 4፡2

ናኖ ቴስቻ ቡኬ ገረሲፍ ገረና ኡመምን
ሉቡ ቀበን አፉር ቱረን፤ እሳን ፉለ ዱራፍ
ዱግደ ዱባን እጀ ባይኤ ቀቡ ቱረን*።
7ኡመምን ሉቡ ቀቡ ሱን እን ዱራ ሌንጨ
እንፈካተ ቱሬ፤ ኡመምን ሉቡ ቀቡ እን
ለመፉን ቱንቱኖ እንፈካተ ቱሬ፤ ኡመምን
ሉቡ ቀቡ እን ሰደፉን ፉለ ነማ ከን ፈካቱ
ቀበ ቱሬ፤ ኡመምን ሉቡ ቀቡ እን አፉረ
ፉን ጀብረ በለልኡ እንፈካተ ቱሬ*፤
8ቶኮን ቶኮን ኡመመ ሉቡ ቀበን አርፈን
ከናሞ፥ ባሌ ጀአ ጀአ ቀበ፤ እጅሳስ
ኬሳፍ ዱባን ናነኤ ወል እንገአ፤ ሀልከኒፍ
ጉያስ ኡቱ አረ ህንገልፈትን፥

«ዋቀዮ ጎፍትቾ
እን ሁንዱማ ደንደኡ፥
እን ቱሬ፥ እን አመ ጅሩ፥
እን ዱፉፍ ጅሩስ፥
ቁልቁሉደ፥ ቁልቁሉደ፥
ቁልቁሉደ!»
ጇደኒ እንፉርፈቱ*።

*6. 15፡2፤ 5፡6፥8፤ ህስ 1፡5፥18፥22
*6-7. ህስ 1፡5-10፤ 10፡14
*8. ህስ 1፡6፥11፥18፤ 10፡12፤ ኢሳ 6፡2-3፤
ሙል 1፡4

9ኡመምን ሉቡ ቀበን ኩን እሰ ቴሶረ
ታኤ፥ እሰ በረበራን ጅራቱ ሰናፍ ጉድነ፥
ኡልፍነ፥ ገለተስ እንድኤሱ*። 10ዬሮ ከነ
ትስ ማንጉዶትን ድግደሚ አርፈን፥ እሰ
ቴሶረ ታኤ፥ እሰ በረበራን ጅራቱ ሰናፍ
ጎምብፈመኒ እንሰገዱ፤ ጎንፎወንሳኒስ
ቴስቾ ዱረት ገተኒ እንፉርፈቱ*፤
11ዮሙስ፥

«አት ዋን ሁንዱማ
ዋን ኡምቴፍ፥
እሳንስ ጃለለኬቲን
ዋን ኡመመኒፍ፥
ዋን ጅራተኒፍ፥
ጎፍታኬኛ! ዋቀዮኬኛ!
ጉድነ፥ ኡልፍነ፥ ኣንጎስ
ፉደቹን ሲፍ እንተአ» እንጇዱ*።

*9. ዳን 6፡26 *10. 5፡14 *11. ዮሀ 1፡3፤
ኤፌ 3፡9

ቦቆና 5

ሆልቾ መለቶ መጫፍቻ በኑ ደንደኡሳ

1ዮሙስ አን ምርገ እሰ ቴሶረ ታኤ
ሰናት መጫፈ መረሜ ታኡ ቶኮ ነንአርጌ፤
መጫፍቾስ ኬሳፍ ዱባን ጫፈሜ፥ ኤርገ
ጩፈሜሞ መለቶ ቶርባን መለቴፈሜ
ቱሬ*። 2ኤርገማ ኣንጎ-ቀቤሰ ሰገሌሳ ደጌ
ስሴ፥ «መለቶ መጫፍቾ እቲን ጩፈሜ
እራ ኩቴ መጫፍቾ በኑዳፍ ከን መሌ
ኤኙ?» ጇዴ፥ ለብሱ ቶኮስ ነንአርጌ።
3ዋቀ ኬሳ፥ ለፈራ፥ ለፈ ጀላስ ቶኮሌ
መጫፍቾ በኔ ኬሰሳ እላሉ ህንደንዴኜ።
4ቶኮሌ መጫፍቾ በኔ፥ ኬሰሳ እላሉፍ ከን
መሌ ዋን ህንአርገምኒፍ፥ ባይእሴ ነን
ቦኤ። 5ማንጎዶተ ኬሳ እን ቶኮሞ፥ «ህን
ቦእን! ኩኖ! ሌንጭቾ ጎሰ ይሁዳ፥ ህደ

ዳዊት ኬሳ ከኤ ሞኤረ፣ እን መለቶ ሰነ
ቶርበን ኩቴ መጫፍቸ በኑ እንደንደአ»
ናንጀዴ*።

*1. 4:2፤ ሀስ 2:9-10 *5. 22:16፤
ኡመ 49:9-10፤ ኢሳ 11:1፣10፤
ሮማ 15:12

6 ቴስቸ ዱረስ ኡመመ ሉቡ ቀበን አር
ፈኒፍ ማንጉዶተ ግዱ ሆላ ዋን ቀለሜ
ፈካቴ ዳበቱ ቶኮ ነንአርጌ፤ ሆልች ጋንፈ
ቶርባፍ እጀ ቶርበ ቀበ ቱሬ፤ እሳን ቶር
በን ኩን ሀፉሮተ ዋቀዮፍ ሆጄቹዳፍ ጉቱማ
ብየ ለፋት ኤርገመኒደ*። 7ሆልች ዬሮ
ሰነት ደቄ ሀርከ ምርጋ እሰ ቴሶረ ታኤ
ጅሩ ኬሳ መጫፍቸ ፉደቴ። 8ዮሙ እን
መጫፍቸ ፉደቴስ ኡመምን ሉቡ ቀበን
አርፈን፣ ማንጉዶትን ድግደሚ አርፈንስ
ሆልቸ ዱረት እንጎምብፈመን፤ አደዳን
ክራራፍ ቆዳ እጣነ እት አርሰን፣ እሰ ወር
ቄራ ሆጄተሜ ኦፍ ሀርካ ቀቡ፤ እጣን
ቆድቸ ኬሰ ጉቴ ቱሬ፤ እንስ ከደተ ወረ
ዋቀዮፍ ቁልቁላአኒት*። 9እሳን ፉርፈና
ሃራ ዮሙ ፉርፈተን፣

«አት መጫፍቸ ፉደቹዳፍ፣
መለቶሳስ በኑዳፍ ከን መልቴደ፤
አት ኦፊኬቲ ቀለምቴ፣
ጎሰ ሁንዱማ ኬሳ፣
አፉን ሁንዱማ ኬሳ፣
ነመ ሁንዱማ ኬሳ፣
ሰበ ሁንዱማ ኬሳስ፣
ነሞተ ዲገኬቲን ዋቀዮፍ ብቴ*፤
10ዋቀዮኬኛፍ ሞቱማዳፍ፣
ሉቦተሳስ አከ ተአን
እሳን ጎደቴ፣
እሳንስ ለፈረት ሞኡፍ ጅሩ»
ጄደን*።

*6. ኢሳ 53:9፤ ዮሀ 1:29፤ ዘካ 4:10
*8. 14:2፤ 8:3-4፤ ፉር 141:2 *9. 14:3-4፤
ፉር 33:3፤ 98:1፤ 144:9፤ ኢሳ 42:10፤
1ጴጥ 1:18-19 *10. 1:5-6፤ 20:6፤
በኡ 19:6፤ 1ጴጥ 2:9

11 ከነ ቦዴ አን ኤርገሞተ ባይኤ ቴስ
ቸት፣ ኡመመ ሉቡ ቀበን ሰነት፣ ማንጉ
ዶተ ሰነትስ ናነአን ነንአርጌ፤ ለኮብስሳኒስ
ኩማተመ፣ ኩመ ኩማተማስ ቱሬ፤ ሰገሌ
ሳኒስ ነንደገኤ*፤ 12እሳን ሰገሌ ጉዳዳን፣
«ሆልች እን ቀለሜ አንጎ፣ በዳዱማ፣
ኦጉማ፣ ሁምነ፣ ኡልፍነ፣ ጉድነ፣ ሆቁባ
ፉደቹፍ ከን መሌደ» ጄደን*። 13ወንት
ዋቀረት፣ ለፈረት፣ ለፈ ጀለት፣ ገላነ
ኬሰት ኡመሜ፣ እሳን ኬሰ ጅሩስ ሁን
ድኑ፣

«ሆቁባን፣ ኡልፍን፣
ጉድን፣ አንጎን፣
እሰ ቴሶረ ታኤ ጅሩ ሰናፍ፣
ሆልቻፍስ
በራ ሀመ በረበራት ሀተኡ!»
ጄቹሳኒ ነንደገኤ*።
14ኡመምን ሉቡ ቀበን አርፈንስ፣
«አሜን!» ጄደን፤ ማንጉዶትንስ ጎምብፈ
መኒ ሰገደን*።

*11. ዳን 7:9-10፤ እብ 12:22 *12. 4:11፤
1ሴና 29:11 *13. 7:10-12፤ ፊሊ 2:10
*14. 19:4

ቦቆና 6

ሆልች መለቶወን ጀአ ኩቴ በኑሳ

1ከነ ቦዴ ሆልች መለቶወን ቶርበን ኬሳ
እሰ ቶኮ ኡቱ በኑ ነንአርጌ፤ ኡመመ ሉቡ
ቀበን አርፈን ኬሳሞ እን ቶኮ ሰገሌ አከ
ከከዌቲን፣ «ኮቱ!» ጄቹሳ ነንደገኤ*።
2አን አች እላሌን ፈርደ አዲ ቶኮ አርጌ፤
እን ፈርድቸረ ታኤሞ እዳ ሀርከት ቀበቴ፣
ጎንፎን ቶኮስ እሳፍ እንኬነሜ፤ እን ሞአ፣
አመስ ሞኡዳፍ እንበኤ*።

*1. 5:1-5፤ 4:6 *2. 19:11-16፤ ዘካ 1:8፤
6:1-3፣6

3 ዬሮ ሆልች መለቶ እሰ ለመፉ
በኔሞ፣ ኡመምን ሉቡ ቀቡ እን ለመፉን፣
«ኮቱ!» ጄቹሳ ነንደገኤ*። 4ፈርድ ብራ
ዲማ ብሉን ቶኮስ እንበኤ፤ እሰ ፈርድቸረ
ታኤፍሞ ነጋ ለፈራ በሌሱፍ፣ ነሞትንስ
አከ ወል ጎረአን ጎቹን እንኬነሜፍ፤ አከሱ
መስ ብላን ጉዳን ቶኮ እሳፍ እንኬነሜ*።

*3. 4:7 *4. ዘካ 1:8፤ 6:2

5 ዬሮ ሆልች መለቶ እሰ ሰደፉ በኔሞ፣
ኡመምን ሉቡ ቀቡ እን ሰደፉን፣
«ኮቱ!» ጄቹሳ ነንደገኤ፤ አንስ አች እላ
ሌን ፈርደ ጉርአቸ ቶኮ አርጌ፤ እን ፈርድ
ቸረ ታኤስ መዳሊ ኦፍ ሀርካ ቀበ ቱሬ*።
6ዮሙስ አን ወንተ ሰገሌ ፈካቱ፣ እሰ
ኡመመ ሉቡ ቀበን አርፈን ግዱዳ፣
«ቀመዲ ሰፈርቱ ጥኖ ቶኮ ገቲ ደደቢ ጉያ
ቶኮ፣ ገርቡ ሰፈርቱ ጥኖ ሰድእስ ገቲ
ደደቢ ጉያ ቶኮ ጎድ! ኤጀርሳፍ ሙከ
ወይኒ ገሩ ሀንሚድን!» ጄዱ ነንደገኤ*።

*5. ዘካ 6:2፣6 *6. 2ሞቶ 6:25፤ 7:1

7 ዬሮ ሆልች መለቶ እሰ አፉረፉ
በኔሞ፣ ሰገሌን ኡመመ ሉቡ ቀቡ እሰ አፉ

ረፋ፥ «ኮቱ!» ጇቿሳ ነንደገኤ። 8ዮሙስ
አን አች እላሌን ፈርደ ባልቀጂ ቶኮ
አርጌ፤ እን ፈርድቾረ ታኤስ መቃንሳ
«ዱአ» እንጇደመ፥ ሞቱማን ወረ ዱአኒስ
እስ ዱካ አዴሜ፤ ለፈ ከነረት ሀርከ አፋር
ኬሳ ሀርከ ቶኮ፥ ብላዳን፥ ቤላን፥ ደአ
ቻን፥ ብኔንሰ ጫካቲን አከ አጇሰኒፍ አቦን
እሳኒፍ እንኬነሜ* ።

*8. ሀስ 14:21፤ ኤር 15:2-3

9ዬሮ ሆልች መለቶ እስ ሸነፋ በኔሞ፥
አን እዶ አርሳ ጀለት ሉቡ ወረ ዱቢ ዋቀዮ
ቲፍ፥ ወንተ ዱጋ በአ ቱረንት ጀባቿሳኒቲፍስ
ጇደኒ ቀለሚ ነንአርጌ*። 10እሳን ሰገሌ ጉዳ
ዳን እየኒ፥ «ያ ጎፍታ ጉዳ፥ ቁልቁሉፍ ዱገ-
ቀቤሳ! ወረ ለፈረ ጅራተንት ኑፍ ፈረዴ
ሀመ ዲገኬኛፍ ጉማ ኑፍ ባፍቱት ሀመም
ቱራ?» ጇደን*። 11ዮሙስ አዱመ አዳን
ኡፈትን አዳዲን እሳኒፍ ኬነሜ፥ አቦሎትን
ሳኒ፥ ሆጂ ዋቀዮ ኬሰት ህደትሳኒ፥ ወር አኩ
መሳኒ አጇፈሙፍ ጅረን ሀመ ራወተኒ
ጉማአንት፥ ዬሮ ጥኖ ደበለኒ አከ ኣረ ገልፈ
ተን እሳንት ህመሜ*።

*9. 1:9 *10. 3:7፤ 19:2፤ ፋር 79:10
*11. 3:5፤ 7:9፤ እብ 11:40

12ከነ ቦዴ ሆልች መለቶ እስ ጀአፋ በኑሳ
ነንአርጌ፤ ሶቾአ ለፋ ጉዳ ቶኮቱ ተኤ፤ ቢፍ
ቱንስ አከ ጭላቲ ኤሌ እንታቴ፥ ጅእ ጉቱ
ማት አከ ዲጋ ዲመቴ*፤ 13አከ እጀ ሀርቡ
ቅሌንስ ጀባን ራሴ ሀርጫሱት፥ ኡርጀትን
ዋቀ ኬሳ ለፈት ገድ ሀርጨአን*። 14ዋቅን
ተርሰኤ ገርገር ባፈሜ፥ አከ መጫፈ መረሙ
ደንደኡት እንመረሜ፤ ቱሉን፥ ብይ ብሻን
ኬሳ ሁንድኑስ እዶሳኒቲ እንቡተመን*። 15ከነ
ቦዴ፥ ሞቶትን ለፈ ከነራ፥ ነሞትን ጉርጉዶ
ትን፥ አቦትን ዱላ፥ ሶሬዪን፥ ጀጀቦን፥ ገር
ብች፥ ብርመዱንስ ሁንድኑ ሆልቀ ኬሰ፥
ከታ ቱሎታ ግዱስ እንዶከተን*፤ 16ቱሎታፍ
ከታወንስ ዋመተኒ፥ «ኑረት ጅጋ፥ ፋለ እስ
ቴሶረ ታኡ ዱራ፥ ዴከምስ ሆልቻ ዱራስ
ኑዶከሳ*! 17ጉያን ጉዳን እን እት እሳን ኩን
ዴከመን ዱፌረ፤ ኤጋ ኤኙቱ ዱረ ዳበቿ
ደንደአሬ?» ጇደን*።

*12. 11:13፤ 16:18፤ ኢሳ 13:10፤
ዮኤ 2:10፥31፤ 3:15፤ ማቴ 24:29፤
ማር 13:24-25፤ ሉቃ 21:25
*13. ኢሳ 34:4 *14. 16:20፤ እብ 1:12
*15. ኢሳ 2:19፥21 *16. ሆሴ 10:8፤
ሉቃ 23:30 *17. ሴፋ 1:14፥18፤
ዮኤ 2:11፤ ሚል 3:2

ቦቆና 7

ሆጇቶትን ዋቀዮ መለቴፈሙሳኒ

1ከነ ቦዴስ ኤርገሞትን አፋር ጎሌ ለፋ
አርፈንረ ዳበተኒ፥ ቅሌንስ ለፈት፥ ገላ
ነት፥ ሙከትስ አከ ህንቅሌንሶፍኔት ቅሌን
ሶተ ጎሌ አርፈኒ እትሱሳኒ ነንአርጌ*።
2ኤርገማን ቶኮሞ ዋቀዮ እስ ጅራታ ብራ
መለቶ ፋደቴ ከራ ቦሩ ኡቱ በኡ ነንአ
ርጌ፤ ኤርገምችስ ኤርገሞተ አርፈን ወረ
ለፋፍ ገላነ ሚዱን እሳኒፍ ኬነሜ ሰነ ሰገሌ
ጉዳዳን ዋሜ፥ 3«ሀመ ኑእ አደ ሆጇቶተ
ዋቀዮኬኛት መለቶ ጎኑት ለፈ፥ ገላነ፥
ሙከስ ህንሚድና!» እሳኒን ጇዴ*።

*1. ኤር 49:36፤ ዳን 7:2፤ ዘካ 6:5
*3. 9:4፤ ህስ 9:4፥6

4 ለኮብሰ ወረ መለቴፈመኒስ ነንደገኤ፤
ጎሰ እጀሌ እስራኤል ሁንዱማ ኬሳ ኩማ
ተመ ድባፍ ኩመ አፋርተሚ አፋርቱ መለ
ቴፈሜ*። 5ጎሰ ይሁዳ ኬሳ ኩመ ኩደ
ለመቱ መለቴፈሜ፤ ጎሰ ሩቤን ኬሳ ኩምን
ኩደ ለመ፥ ጎሰ ጋድ ኬሳ ኩምን ኩደ
ለመ*፥ 6ጎሰ አሴር ኬሳ ኩምን ኩደ
ለመ፥ ጎሰ ንፍታሌም ኬሳ ኩምን ኩደ
ለመ፥ ጎሰ ምናሴ ኬሳ ኩምን ኩደ ለመ፥
7ጎሰ ሽምኦን ኬሳ ኩምን ኩደ ለመ፥ ጎሰ
ሌዊ ኬሳ ኩምን ኩደ ለመ፥ ጎሰ ይሳኮር
ኬሳ ኩምን ኩደ ለመ፥ 8ጎሰ ዜቡሎን ኬሳ
ኩምን ኩደ ለመ፥ ጎሰ ዮሴፍ ኬሳ ኩምን
ኩደ ለመ፥ ጎሰ ቤንያሚን ኬሳ ኩምን
ኩደ ለመ እንመለቴፈመን።

*4. 14:1፥3 *5. በኡ 1:1-4

ቱት ሶናን ባይኤን ቴስቾ ዱረት አርገሙሳኒ

9 ከነ ቦዴስ እላሌን ቱተ ሶናን ባይኤ፥
ሰበ ሁንዱማ ኬሳ፥ ጎሰ ሁንዱማ ኬሳ፥
ነመ ሁንዱማ ኬሳ፥ አፋን ዱበተሙ ሁን
ዱማ ኬሳ ዱፈን፥ ወረ ሆምትኑ ለካኡ
ህንደንዴኙ ነንአርጌ፤ እሳን ኡፈተ አዲ
ኡፈተኒ፥ ደሜ ሙከ ሜጢ ሀርከሳኒት
ቀበተኒ ቴስቾ ዱረ ሆልቾ ዱረስ እንዳበቱ
ቱረን*። 10ጀር ኩንስ ሰገሌ ጉዳዳን፥
«ፈይን ዋቀዮኬኘ እስ ቴስቾረ ታኡ
ብራ፥ ሆልቾ ብራስ እንአርገመ!»
ጇደን*። 11ኤርገሞትን ቴስቾ፥ ማንጉ
ዶተ፥ ኡመመ ሉቡ ቀበን አርፈንስ ናነአኒ
ዳበተን ሁንድኑ ቴስቾ ዱረት አደሳኒቲን

ጎምብፈመኒ ዋቀዮፍ እንሰገደን*። 12ሰገደ
ሳኒ ኬሰትስ፣ «አሜን! ዋቀዮኬኛፍ ሆቁ
ባን፣ ጉድን፣ አጉማን፣ ገለትን፣
ኡልፍን፣ ሁምን፣ አንጎንስ በራ ሀመ በረ
በራት ሀተኡ! አሜን!» ጂደን*።
*9. 5:9፤ 6:11 *10. 5:13 *11. 5:11
*12. 5:12

13 ኤርገሲ ማንጉዶተ ኬሳ እን ቶኮ፣
«ወር ኡፈተ አዲ ኡፈተን ኩን ኤኙፈኢ፣
ኤሳ ዱፈንሲ?» ጂዴ ነጋፈቴ።
14አንሞ፣ «ጎፍታኮ፣ ስቱ ቤከ!» ጂዴን
ዴብሴፍ፤ እንሞ፣ «እሳን ኩን ወረ ረክነ
ጉዳ ኬሳ በአኒ ዱፈኒደ፤ ኡፈተሳኒ ዲገ
ሆልቻቲን ሚጨተኒ አዴፈተኒሩ*።
15ከናፍ እሳን ቴሶ ዋቀዮ ዱረት አርገ
መኒ፣ ሀልከኒፍ ጉያ መነ ቁልቁሉማሳ
ኬሰት እሳፍ እንሆጂቱ፤ እን ቴሶረ ታኡስ
ጎዶሳ ድሪርሴ እሳንረ እንጅራተ*። 16ኤጋ
ዴብአኒ ህንቤለአን፣ ህንዴቦተንስ፤
አዱን፣ ወንት ጉቡስ እሳንት ህንቡኡ*።
17ሆልቾ ቴስቾ ዱረ ገረ ግዱ ጅሩስ እሳን
እንትክሰ፣ ገረ ቡርቃ ብሻን ጅሬኘ ኬኑ
ትስ እሳን እንጌሰ፤ ዋቀዮስ እምማን ሁን
ዱማ እጀሳኒቲ እንሀቀ» አናን ጂዴ*።
*14. ህስ 37:3፤ ዳን 12:1፤ ማቴ 24:31፤
ማር 13:19፤ ሙል 22:14 *15. 21:3
*16. ኢሳ 49:10፤ ፋር 121:5-6 *17. 5:6፤
21:4፤ ፋር 23:1-2፤ ኢሳ 25:8፤ 49:10፤
ህስ 34:23

ቦቆና 8

መለቶን እን ቶርበፉን በነሙሳ

1ዬሮ ሆልቾ መለቶ እሰ ቶርበፉ በኔ
ትሞ፣ በንቲ ዋቃ ኬሰት አከ ወለካ ሰአ
ቲፍ ገቢቱ ቱሬ*። 2ከነ ቦዴ ኤርገሞተ
ቶርበ ወረ ፉለ ዋቀዮ ዱረ ዳበተን ነንአ
ርጌ፤ እሳኒፍስ መለከትን ቶርበ እንኬነመ
ኒፍ*። 3ኤርገማን ዋቀዮ ከን ብራ ቶኮስ፣
ቆዳ እጣነ እት አርሰን እሰ ወርቁራ ሆጄ
ተሜ ባቴ ዱፌ፣ እዶ አርሳ ዳበቴ፤ እዶ
አርሳ ወርቁራ ሆጄተሜ እሰ ቴስቾ ፉለ
ዱራ ሰነረት፣ ከደተ ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላ
አኒ ሁንዱማ ወጅን አከ እን ድኤሱፍ፣
እጣን ባይኤን ኤርገምቾት እንኬነሜ*።
4አር እጣንቻስ ከደተ ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁ
ላአኒ ወጅን፣ ሀርከ ኤርገማ ሰና ኬሳ ገረ
ፉለ ዋቀዮት አል ከኤ*። 5ዮሙስ ኤርገ
ምቾ ቆዳ እጣነ እት አርሰን ሰነ ፉዴ፣
እዶ አርሳ ሰናስ እብደ እት ጉቴ፣ ለፈት
ገድ ደርበቴ፤ አቹማንስ ሰገሌን ከከዌ፣
ሰገሌን ብራስ ወል ጀላ እንቀቡ፣ በከካን
እንበለቁሰአ፣ ለፍትስ እንሶቾአ ቱሬ*።
*1. አን 2:20፤ ዘካ 2:17 *2. ማቴ 24:31
*3. 5:8፤ አሞ 9:1፤ በኡ 30:1፣3
*4. ፋር 141:2 *5. ሌዎ 16:12፤ ህስ 10:2፤
በኡ 19:16፤ ሙል 11:19፤ 16:18

ሰገሌን መለከተ ዱራ አርፈን ደገአሙሳኒ

6 ኤርገሞትን ቶርበን መለከትን ቶርበ
ኬነመኒፍስ መለከተሳኒ አፉፉዳፍ እንቆጿ
አን።

7 ኤርገማን እን ዱራ መለከተሳ
አፉፌ፤ ጨቢን፣ እብድ ዲጋን መከሜስ
አርገሜ ለፈረት ገድ ደደርበተሜ፤ ለፍ
ትስ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ እንጉበቴ፤
ሙኬቲን ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ
እንጉበተን፤ መርግ ለልሳን ሁንድኑስ
እንጉበቴ*። *7. በኡ 9:23-25፤ ህስ 38:22

8 ከነ ቦዴ ኤርገማን እን ለመፉን መለከ
ተሳ አፉፌ፤ ወንት አከ ቱሉ ጉዳ እብዳን
ጉበቱ ቶኮስ ገላነ ኬሰት እንደርበተሜ፤ ገላን
ችስ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ ዲገ ተኤ*።
9ኡመምን ሉቡ ቀበን ገላንቾ ኬሰ ጅራተንስ
ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ እንዱአን፤ መርከ
ቦትንስ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ እንበሌፈ
መን። *8. በኡ 7:20-21

10 ኤርገማን እን ሰደፉንሞ መለከተሳ
አፉፌ፤ ኡርጂን ጉዳን አከ ጉጫ ቦበኡ
ቶኮስ ዋቀ ኬሳ ለፈ ደኤ፤ እንሞ ለጎተ፣
ቡርቅቱወን ብሻኒ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ
ቶኮረት ኩፌ*፤ 11መቃን ኡርጂ ሰናስ
«ሀዴሶ» እንጂደመ፤ ብሻኖትንስ ሀርከ
ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ ሀዳአት እንጌደረ
መን፤ ሰበቢ ብሻን ሀዳአ ተኤፍስ፣ ነሞ
ትን ባይኤን ብሻንቻን እንዱአን*።
*10. ኢሳ 14:12 *11. ኤር 9:15

12 ኤርገማን እን አፉረፉንስ መለከተሳ
አፉፌ፤ ቢፍቱን ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ
ቶኮ፣ ጅእስ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ፣
ኡርጆትንስ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ፣
እፍንሳኒ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ አከ
ዱከኔፈሙት እንደአመን፤ አከስት እፍን
ጉያ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ፣ እፍን
ሀልከኒስ አከሱመ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ
ቶኮ ህንእብስኔ*።
*12. 6:12፤ በኡ 10:21፤ ኢሳ 13:10፤
ህስ 32:7፤ ዮኤ 2:10፣31፤ 3:15

13 ከነ ቦዴስ ጆብረ በንቲ ዋቃ ወለካ
በለልኡ ቶኮን አርጌ፤ እንስ ሰገሌ ጉዳሳ
ቲን እዬ፥ «ሰገሌን መለከተ ወረ ካኒ፥ እን
ኤርገሞትን ሰደን ደጌስሱፍ ጆደን ደገአ
ሙፍ ዋን ጅሩፍ፥ ወረ ለፈረ ጅራተኒፍ
ወዮ፥ ወዮ፥ ወዮ!» ጆቿሳ ነንደገኤ* ።

*13. 9:12፤ 11:14፤ 12:12

ቦቆና 9

ሰገሌን መለከተ እሰ ሸነፉ ደገአሙሳ

1 ኤርገማን እን ሸነፉን መለከተሳ
እንአፉፌ፤ ዮሙስ አን ኡርጂ እሰ ዋቀ
ኬሳ ለፈ ደኤ ቶኮ ነንአርጌ፤ ኡርጅቻፍስ
በናን ቦለ ለፈ ጆላ እሰ ገድ ፈን እንኬነ
ሜፍ* ። 2 ኡርጅች አፉን ቦለ ለፈ ጆላ እሰ
ገድ ፈን ሰነ በኔ፥ አር አከ አረ እዶ እብደ
ጉዳቲ ከኡስ ቦልቸ ኬሳ እንበኤ፤ እጅ
ቢፍቱ፥ ለፍትስ አረ ቦልቻራ ከን ከኤ
እንዱከናአን* ። 3 አርቸ ኬሳሞ ሀዋንሰቱ
ለፈት በኤ፤ ሀዋንስ ከናፍስ አቦን እንኬነ
ሜፍ፤ አቦን እሳኒፍ ኬነሜፍ ሁምን ቶር
ባን-ቀባን ለፈራ ቀቡ ወል እንፈካተ* ።
4 እሳን መርገ ለፉ፥ ብቅልቱ፥ ሙከስ
ኡቱ ሀንተእን፥ ነሞተ ወረ መለቶ ዋቀዮ
አደቲ ሀንቀብኔ ዱዋ አከ ሚደኒፍ አበመ
መን* ። 5 ገሩ ነሞተ አጂሱ ኡቱ ሀንተእን፥
ጅአ ሸኒፍ ድጵሱቱ እሳኒፍ ኬነሜ፤
ድጵን እሳን ነመራን ገአንስ፥ አከ እሰ ቶር
ባን-ቀባን ሀዴ ነመ ድጵሱት። 6 በረ ሰነት
ነሞትን ዱአ እንበርባዱ፥ ገሩ ሀንአርገ
ተን፤ ዱኡስ እንሀዉ፥ ዱእሞ እሳንራ
እንበቀተ* ።

*1. 8:10፤ 20:1 *2. ኡመ 19:28
*3. በኡ 10:12-15 *4. 7:3፤ ህስ 9:4
*6. 6:16፤ ኢዮ 3:21፤ ኤር 8:3

7 ብፍን ሀዋንሶተ ሰና ፈርዴን ዱላፍ
ቆጲፈመን እንፈካተ፤ ወንተ አከ ጎንፎ
ወርቄ መታራ ቀቡ ቱረን፤ ፉልሳኒ ፉለ
ነማ እንፈካተ*፤ 8 ርፌንስሳኒ አከ ርፌንስ
መታ ዱበርቲት፤ እልካንሳኒስ አከ እልካን
ሌንጪት*፤ 9 ዋን አከ መዳ ስቢላ ድረተኒ
ቱረን፤ ሁርሳን ባሌሳኒስ አከ ሁርሳ ኮንኮላ
ቶተ ፈርዴኒን ሀርከፈመኒ ዱለት ድድቸ
ኒት* ። 10 ኤጌፍ እልኬ ወረ ከን
ቶርባን-ቀባ ፈካተን ቀቡ ቱረን፤ አቦን
እሳን እቲን ጅአ ሸኒፍ ነመ ሚደንሞ ኤጌ
ሳኒ ኬሰ ጅረ* ። 11 እሳን ሞቲ አፍራ ቀቡ
ቱረን፥ እንሞ ኤርገማ እዶ ለፈ ጆላ
ሰናት፤ መቃን ኤርገምቻ አፉን ይሁዶ
ታት «አበዶን»፥ አፉን ግሪኪትሞ «አጶ
ልዮን» ጆደመ፤ እንስ «በሌሶ» ጆቿደ።

*7. ዮኤ 2:4-5 *8. ዮኤ 1:6 *9. ዮኤ 2:5
*10. 9:19

12 ወዮን እን ዱራ ደርቤረ፤ ኩኖ! ከነ
ቦዴ ወዮን ለመ አመዩ ጅሩ* ።

*12. 8:13

ሰገሌን መለከተ እሰ ጆአፉ ደገአሙሳ

13 ኤርገማን እን ጆአፉን መለከተሳ
አፉፌ፤ ዮሙስ አን ሰገሌ ጋንፌ አርፌን
ብራ በኡ ነንደገኤ፤ ጋንፎትን ሱንስ እዶ
አርሳ ወርቄራ ሆጄተሚ ፉለ ዋቀዮ ዱረ
ጅሩረ ቱረን* ። 14 ሰገልቾ፥ ኤርገማ እሰ
ጆአፉ መለከተ ባቱ ሰናን፥ «ኤርገሞተ
አርፌን ለገ ኤፍራጢስ እሰ ጉድቾት ህደ
መን ሂከ!» ጆዴ* ። 15 ኤርገሞትን አርፌን
ሱን እንሂከመን፤ እሳን ወረ ነሞተ ሀርከ
ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ አጂሱዳፍ ሰአቲ
ከናፍ፥ ጉያ ከናፍ፥ ጅአ ከናፍ፥ ወጋ
ከናፍ ቆጲፈመኒ ቱረኒደ* ። 16 ለኮብሰ ሎል
ቶተ አቦተ ፈርዴኒስ ነንደገኤ፤ ለኮብስሳ
ኒስ ሚሊዮኒ ድበ ለመ ቱሬ። 17 ዮሙስ
አን ፈርዴን ሰናፍ ወረ ፈርዴን ሰነረ
ታአን ሙልአተት ነንአርጌ፤ እሳን መዳ
ስቢላ እሰ ዲማ፥ ብፌ በንቲ ዋቃ፥ ብፌ
ደንገገስ ቀቡ ቱረን፤ መታን ፈርዴን
ሰናስ መታ ሌንጫ እንፈካተ ቱሬ፤ አፉን
ሳኒ ኬሳሞ እብድ፥ አር፥ ደጋን ቦበኡስ
እንበኡ ቱረን። 18 እብደ፥ አረ፥ ደጋ
ቦበኡ፥ ደእቸ ሰደን አፉን ፈርዴኒ ኬሳ
በአን ሰናን፥ ነሞተ ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ
ቶኮቱ አጂፈሜ። 19 አቦን ፈርዴን ሰናስ
አፉንሳኒ ኬሰ፥ ኤጌሳኒ ኬሰስ ጅረ፤ ኤጌ
ንሳኒ እን ቦፈ ፈካቱ መታ ቀበ፤ እሳኒን
ነሞተ እንሚዱ* ።

*13. 8:3፤ በኡ 27:2፤ 30:1-3 *14. 16:12
*15. 8:7-12 *19. 9:10

20 ነሞትን ደእቸ ሰናን ኡቱ ሀንአጂፈ
ምን ሀፈንሞ፥ ያደ ገራሳኒ ጌደረተኒ ዋቀ
ዮሊ ሀርከሳኒቲን ቶልፈተንራ ሀንዴብኔ፤
ሀፉረ ሀማዳፍ ዋቀዮሊ ወርቄራ፥
ሚቲራ፥ ስቢለ ዲማራ፥ ደጋራ፥ ሙከ
ራስ ቶልፈመኒ አርጉ፥ ደገኡ፥ አሲፍ
አች ዴዴብኡስ ሀንደንዴኜፍ ጎምብፈመኒ
ስገዱ ሀንዲፍኔ* ። 21 እሳን ያደ ገራሳኒ ጌደ
ረተኒ ሉቡ አጂሱራ፥ ቆርቸ ነመት

ጎቹራ፥ ሀለሉማሳኒራ፥ ሀትነሳኒራስ ህንዴ
ብኔ።
*20· 16፡9፥11፤ 1ቆሮ 10፡20፤ ፉር 115፡4-7

ቦቆና 10
ኤርገማ መጫፈ መረሙ ባቱ አርጉሳ

1ኤርገሲሞ ኤርገማን አንጎ-ቀቤስ ብራ
ቶኮ ዋቀ ኬሳ ኡቱ ገድ ቡኡ ነንአርጌ፤
እን ዱሜስ አፍት መሬ፥ ናኖ መታሳትስ
ሰበተ ዋቀዮ ቀበ ቱሬ፤ ፉልሳ አከ ቢፍቱ
እንጨለቅሰ፥ ሚለንሳስ አከ ኡቱቦተ
እብዳ ቱረን*። 2እን መጫፈ መረሙ ጥና
በነማሳ አፍ ሀርካ ቀበ ቱሬ፤ ሚለሳ ምርጋ
ገላነረ፥ ሚለሳ ብታስ ለፌ ጎጋረ
እንካአቴ*፤ 3ሰገሌ ጉዳ አከ ሰገሌ ሌንጨ
አዱቲንስ እንእዩ፤ ዬሮ እን እዩ ሰነት ከከ
ዌን ቶርበን ሰገሌሳኒ እንደጌስሰን*፤
4አኩመ እሳን ዱበተኒን፥ እን ዋን እሳን
ጂደን ጫፉፈን ቱሬ፤ ገሩ ሰገሌ ዋቀ
ኬሳ፥ «ወንተ ከከዌን ቶርበን ዱበተን
ጩፌ ገራት ቀበዱ መሌ፥ ህንጫፍን!»
ጂዱ ነንደገኤ*።
*1· 1፡15-16 *2· 5፡1 *3· አሞ 1፡2
*4· ዳን 12፡4፥9

5ኤርገማን እን አን ገላነረ፥ ለፌ ጎጋ
ረስ ዳበቴ አርጌ ሱን፥ ሀርከሳ ምርጋ ገረ
ዋቃት አል ቀቤ፤ 6መቃ እሰ በራ ሀመ
በረበራት ጅራቱ፥ እሰ ዋቀ፥ ወንተ እሰ
ኬሰ ጅሩስ፥ ለፌ፥ ወንተ እሰ ኬሰ
ጅሩስ፥ ገላነ፥ ወንተ እሰ ኬሰ ጅሩስ፥
ኡሜ ሰናን ከከቴ፥ «ስአች ለፈረ ሀርክሱን
ህንጅሩ*፤ 7በረ መለከትን እን ቶርበፉን
አፉፈሙት ገሩ፥ ወንተ ዋቀዮ ዶክሳተ
አኬኬ፥ አኩመ እን ራጆተ ሆጂቶተሳተ
ህሜ ቱሬ ሰነት፥ ራወተሙፍ ጅረ»
ጂዴ*።
*6· ዳን 12፡7፤ በኡ 20፡11፤ ኬሰ 32፡40
*7· 11፡15፤ አሞ 3፡7፤ ዘካ 1፡6

8ዮሙስ ሰገሌን እን ዱራን ዋቀራ አነተ
ዱበቹሳ ደገኤ ሱን፥ ዴብሴ አነት ዱበቴ፥
«ደቂቲ መጫፈ መረሙ እሰ በነማ፥ ኤር
ገማ እሰ ሚለ ቶኮን ገላነረ፥ ሚለ ቶኮን
ለፌ ጎጋረ ዳበቴ ሰነ ሀርካ ፉደዱ!» ናን
ጂዴ። 9አን ዮሙስ ገረ ኤርገምቻ ደቄን፥
መጫፈ መረሙ እሰ ጥና ሰነ አናፍ አከ
ኬኑፍ ነንጋፈዶ፤ እንሞ፥ «መጫፍቸ
ፉደዱ፥ ኖዱ! እን ገራኬ ሀዳአ እንጎደ፥
አፉንኬ ኬሰትሞ ምአአ አከ ደማ እንተአ»
ናንጂዴ*። 10ከናፍ አን መጫፈ መረሙ
እሰ ጥና ሰነ ሀርከ ኤርገምቻ ኬሳ ፉዴ
ነንኖዴ፤ እን አፉንኮ ኬሰት አከ ደማ
ምአአ ቱሬ፤ ኤርገን እሰ ኖዴ ቦዴ ገሩ
ገራንኮ ሀዳአ ተኤ። 11አከሱመስ፥ «አት
ዋኤ ነሞተ ባይኤ፥ ሰበ ባይኤ፥ አፉን
ባይኤ፥ ሞቶተ ባይኤ ራጂ ዱበቹን ስረ
ጅረ» ጂደሜ አነት ህመሜ*።
*9· ህስ 2፡8-10፤ 3፡1-3 *11· ኤር 1፡10

ቦቆና 11
ዱገ-ባቶትን ለማን ኤርገሙሳኒ

1ኡሌን አከ ኡሌ ሰፈራ ቶኮ አናፍ
እንኬነሜ፤ ዮሙስ ቶኮ አነት ዱበቴ፥
«ከእ! መነ ቁልቁሉማ ዋቀዮ እዶ አርስ
ቻስ ሰፈሪቲ ነሞተ አችት ሰገደንስ ለካእ*!
2ገሩ አብዲ መነ ቁልቁሉማ ሰፈሩ ዲስ!
እን ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእንት ኬነሜረ፤
እሳንሞ ጅአ አፉርተሚ ለማፍ መንደረ
ቁልቁላአ ሰነ ድዲቱፍ ጅሩ*። 3ዱገ-ባቶ
ትንኮ ለማን ኡፈተ ገዳ ኡፈተኒ፥ ጉዮተ
ኩመ ቶኮፍ ድበ ለማፍ ጃተመን ሰነ ራጂ
አከ ዱበተኒፍ አን ከራ ነንኬናፍ» ጂዴ*።
*1· ህስ 40፡3፤ ዘካ 2፡1-2፥5-6 *2· 13፡5፤
ዳን 8፡10፥13፤ ሉቃ 21፡24 *3· 12፡6

4ዱገ-ባቶትን ለማንሞ፥ ሙከ ኤጀርሳ
ለማኒፍ ባቱ እብሳ ለማን ዋቀዮ ጎፍታ ብየ
ለፉ ዱረ ዳበተኒደ*። 5ኤኙሌ እሳን ሚዱ
ዮ በርባዴ፥ እብድ አፉንሳኒ ኬሳ በኤ ዲኖ
ተሳኒ እንፍጠ፤ ኤኙሌ እሳን ሚዱ ዮ በር
ባዴስ አከስት አጂፈሙን እረ ጅረ*።
6እሳን ኩን ለማን በረ ራጂ ዱበተን ሰነ
ዋቀ ኬሳ ቦካን አከ ህንሮብኔፍ ጩፉዳፍ
አቦ ቀቡ፤ ብሻኖተ ዲገት ጌደሩዳፍ፥ ዬሮ
በርባደንትስ ደእቸ ዋን ጂደሙ ሁንዱማን
ብየ ለፉ ሩኩቱዳፍ አቦ ቀቡ*።
*4· ዘካ 4፡3፥11-14 *5· 2ሞቶ 1፡10፤
ኤር 5፡14 *6· 1ሞቶ 17፡1፤ ያቆ 5፡17፤
በኡ 7፡17-20፤ 1ሳሙ 4፡8

7ዮሙ እሳን ዱጋ በኡሳኒ ራወተን፥
ብኔንስች እዶ ለፈ ጀላ ሰነ ኬሳ በኤ፥ ሉለ
እሳንት ካሱፍ፥ እሳን ሞኡፍ፥ እሳን አጂ
ሱፍስ ጅረ*። 8ሬፍሳኒስ መንደርቸ ጉድቸ
እሰ ጎፍታንሳኒ ዱራን እተ ፈንፈሜ ኬሳ
ከራረት አርገሙፍ ጅረ፤ መንደር ሱንስ
እጀ ሀፉራቲን ዮሙ እላለሙ «ሶዶም
ዮኪስ ግብጥ» ጂደሜ እንዋመመ*። 9ነመ
ሁንዱማ ኬሳ፥ ጎሰ ሁንዱማ ኬሳ፥ አፉን

ሁንዱማ ኬሳ፥ ሰበ ሁንዱማ ኬሳ ወር
ዱፈን፥ ጉያ ሰድኢፍ ወለካዳፍ ሬፈሳኒ
ለፈት እንእላሉ መሌ፥ ህንአዋልችሰን።
10 ወር ብየ ለፋረ ጅራተን ከነት
እንገመዱ፤ ኩን እሳንት እንቶለ፤ ራጆትን
ወረ ብየ ለፋረ ጅራተን ድጵሰን ኩን ዋን
ዱአኢፍስ፥ ነሞትን ገመደኒ ኬና ወሊፍ
እንኤርጉ። 11 ጉያ ሰድኢፍ ወለካ ቦዴሞ
ሀፉር ጅሬኘ ኬኑ ዋቀዮ ብራ ዱፌ፥
ራጆተ ዱአን ሰነት ገሌ፥ እሳንስ ከአኒ ዳበ
ተን፤ ወር እሳን አርገን ሁንድኑ ጉዳ
እንሶዳተን*። 12 ዮሙስ ራጆትን ለማን ሱን
ዋቀ ኬሳ ሰገሌ ጉዳ፥ «አስ ኦል ኮታ!»
ጄዴ እሳን ዋሙ ቶኮ እንደገአን፤ እሳን
ዱሜሰ ኬሰ ገረ ዋቃት ኦል እንበአን፤
ዲኖትንሳኒስ ከነ እንአርገን*። 13 ዬሮ ሰነ
ትስ ሶቾአ ለፉ ጉዳቱ ተኤ፤ ሀርከ ኩደን
ኬሳ ሀርከ ቶኮን መንደርቻ እንጅጅጌ፤
ነሞትን ቤከሞን ኩምን ቶርበ ሶቾአ ለፉ
ከናን አጄፈመኒ፥ ወር ሀፈንሞ ሶዳተኒ፥
ዋቀዮ ጎፍታ ዋቃፍ ሆቁባ ድኤሰን*።
*7. 13:1-8፤ 17:8፤ ዳን 7:7፥21
*8. ኢሳ 1:9-10 *11. ህስ 37:5፥10
*12. 2ሞቶ 2:11 *13. 6:12፤ 16:18
14 ወዮን እን ለመፋን ደርቤረ፤ ወዮን
እን ሰደፋንሞ ኩኖ ደፌ እንዱፈ*።
*14. 9:12

ሰገሌን መለከተ እሰ ቶርበፉ ደገአሙሳ

15 ከነ ቦዴስ ኤርገምች ቶርበፉን መለ
ከተሳ አፉፌ፤ ዋቀ ኬሳስ ሰገሌን ጉዳን፥
«ሞቱማን ብየ ለፉ ከን ጎፍታኬኛ፥ ከን
መሲሂሳቲስ ተኤረ፤ እንሞ በራ ሀመ በረ
በራት እንሞአ» ጄዱ እንደገአሜ*። 16 ማን
ጉዶትን ድግደሚ አርፈን ወር ፉለ ዋቀዮ
ዱረ ቴሶሳኒረ ታአን፥ አደሳኒቲን ጎምብፈ
መኒ ዋቀዮፍ እንሰገደን*፤
17 እሳን፥ «ያ ዋቀዮ ጎፍታ
ሁንዱማ ደንዴሱ፥
ከን ጅርቱ፥ ከን ቱርቴስ፥
ሁምነኬ እሰ ጉዳ ፉደቴ
ዋን ሞቴፍ፥
ገለተ ሲፍ እንድኤስነ*!
18 ሰበ ዋቀዮ ወር ህንተእን
ዴከመኒሩ፥
ገሩ ዴከምስኬ ዱፌረ፤
ዬሮን ወር ዱአን ፍርዲ
አርገተን ገኤረ፤
ዬሮን ሆጄቶትንኬ ራጆትን፥
ወር ሲፍ ቁልቁላአን፥
ወር ስሶዳተን ጥጥናን፥
ጉርጉዳንስ፥
ገቲሳኒ እት አርገተን ገኤረ፤
ዬሮን ወር ብየ ለፉ በሌሰን
እት በሌፈመንስ ገኤረ» ጄደን*።
*15. 12:10፤ በኡ 15:18፤ ዳን 2:44፤
7:14፥27 *16. 4:4፥10 *17. 4:8፤ 19:4፥6
*18. ፋር 2:5፤ 110:5፤ 115:13
19 ከነ ቦዴ መን ቁልቁሉማ ዋቀዮ እን
ዋቀ ኬሳ በነሜ፥ ሰንዱቅ ከኩ መነ ቁልቁ
ሉማሳ ኬሳስ እንአርገሜ፤ በለቄስ እንበለቄ
ሰኤ፥ ሰገሌን ብራ፥ ከከዌንስ ወል ጀላ
እንቀበን፥ ለፍት እንሶቾኤ፥ ጨቢን ጉዳ
ንስ እንቡኤ*። *19. 8:5፤ 15:5፤ 16:18፥21

ቦቆና 12

ዱበርትቲፍ ብኔንስ አከ ጀዌ ሰነ አርጉሳ

1 ወንት ጉዳን ድንቅሲሳን ቶኮ፥ ዋቀ
ኬሰት እንአርገሜ፤ ዱበርቲን ቢፍቱ
ኡፈቴ፥ ጅአ ሚለ ጀለ ካአቴ፥ ጎንፎ
ኡርጆተ ኩደ ለማ መታሼራ ቀብዱ ቶኮ
እንሙልአቴ። 2 እሼን ኡልፈ ቱርቴ፤
ጭኒንሱ ደኡምሳቲንስ ድጳቴ እንእይቴ።
3 ወንት ድንቅሲሳን ብራ ቶኮስ ዋቀ ኬሰት
እንአርገሜ፤ እንሞ ብኔንስ አከ ጀዌ ጉዳ፥
ዲማ ብሉ፥ መታ ቶርበ፥ ጋንፈ ኩደን፥
መታሳ ቶርበንረት ወንተ አከ ጎንፎ ቶርበ
ቀቡ ቱሬ*። 4 ኤጌንሳ ኡርጆተ ዋቀ ኬሰ
ጅረን ሀርከ ሰድእ ኬሳ ሀርከ ቶኮ ሀጣኤ፥
ለፈት ገድ እንደርበቴ፤ ብኔንስ አከ ጀዌ
ሱንስ ዬሮ ዱበርትቲን ዴሱ ሙጫሼ ልቅ
ምሱዳፍ ጄዴ፥ እሼ ደኡፍ ጄቱ ሰነ ዱረ
እንዳበቴ*። 5 እሼን እልመ ሰበ ሁንዱማ
ሲቄ ስቢላቲን ትክሱፍ ጄዱ እንዴሴ፤
እልምሼ ገሩ ገረ ዋቀዮት፥ ገረ ቴሶሳትስ
ኦል እንቡተሜ*። 6 ዱበርትቲንሞ ለፈ
ኦናት እንበቀቴ፤ አችት እዶ ዋቀዮ አከ
እሼን ጉያ ኩመ ቶኮፍ ድበ ለማፍ ጃተ
ማፍ፥ ዋን እቲን ጅራቱ አርገቱፍ ቆጺ
ሴፍ፥ ቀብድ ቱርቴ*።
*3. 13:1፤ ዳን 7:7 *4. ዳን 8:10 *5. 2:27፤
19:15፤ ኢሳ 66:7፤ ፋር 2:8-9 *6. 11:3
7 ከነ ቦዴስ ዋቀ ኬሰት ሎል እንከኤ፤
ሚካኤል፥ ኤርገሞተሳ ወጅን ብኔንስ አከ
ጀዌ ሰነ እንሎሌ፤ ብኔንስች አከ ጀዌ

ሱንስ ኤርገሞተሳ ወጅን ዴብሴ እሰ
እንሎሌ*። 8 ብኔንስች ምርገ ሀንአርገትኔ፥
ዴብኤስ እሳፍ ኤርገሞተሳቲፍ ዋቀ ኬሰት
እዶን ሀንአርገምኔፍ*። 9 ብኔንስ ጉድች
አከ ጀዌ ሱን፥ ቦፍን በረ ዱሪ፥ እን ዲያ
ብሎስ፥ ሴጠነስ ጀደሜ፥ እን ጉቱማ ብየ
ለፉ ወላልችሱ ገረ ብየ ለፉት ገድ እንደር
በተሜ፤ ኤርገሞትንሳስ እሳ ወጅን ገድ
እንደርበተመን*። 10 አንሞ ዋቀ ኬሳ ሰገሌ
ጉዳ ቶኮ ነንደገኤ፤ እንስ፥ «አመ ፈይን፥
ኣንጎን፥ ሞቱማን ከን ዋቀዮኬኛ፥ አቦንስ
ከን መሲሂሳቲ ተኤረ፤ ሀዴስቱን ኦቦሎተ
ኬኛ እን ሀልከኒፍ ጉያ ዋቀዮኬኘ ዱረት
እሳን ሀዴሳ ቱሬሞ ገድ ደርበተሜረ*፤
11 ኦቦሎትንኬኘሞ ዲገ ሆልቻቲን፥ ዱቢ
እሰ ዱጋ በአኒንስ እሰ ሞአኒሩ፤ እሳን
ዱአት ዋን እሳን ጌሱ ዮ ተኤዩ፥ ሉቡሳኒ
ሀንመረርሲፈትኔ*።
12 ኤጋ ያ በንቲወን ዋቃ፥ ወር እሳን ኬሰ
ጅራተንስ ገመዳ! ያ ለፉ፥ ያ ገላና፥
ሴጠን ገረኬሰንት ዋን ገድ ቡኤፍ እስኒፍ
ገሩ ወዮ! እን ዬሮ ገባብዱ ዱዋ አከ ቀቡ
ዋን ቤኩፍ፥ ጉዳ ኣሬረ!» ጀዴ*።

*7. ዳን 10፡13፥21፤ 12፡1፤ ይሁ ለ 9
*8. ዳን 2፡35 *9. ሉቃ 10፡18፤ ዮሀ 12፡31፤
ኡመ 3፡1፥14 *10. 11፡15፤ ኢዮ 1፡9-11፤
ዘካ 3፡1 *11. 6፡9፤ 7፡14፤ ዮሀ 12፡25፤
ሮማ 8፡37 *12. ኢሳ 49፡13

13 ብኔንስ አከ ጀዌ ሱን ገረ ለፉት አከ
ገድ ደርበተሜ ዬሮ ቤኬት፥ ዱበርትቲ
እሼ እልመ ዴሴ ሰነ አርአቹት እንከኤ።
14 ዱበርትቲን ገሩ ቦፍቸ ዱራ ገረ ለፈ
ኦና፥ እዶ እት በረ ሰድኢፍ ወለካዳፍ ዋን
እቲን ጅራቱ አርገቱ ሰነት፥ አከ በለሊ
ቱፍ ባሌን ጆብረ ጉድቻ ለመ እንኬነመ
ኒፍ*። 15 ዮሙስ ቦፍች፥ ብሻን ሎለኤ አከ
ዱበርትቲ ሀሬ አዴሙፍ፥ ዱግደሼ ዱባን
ብሻን አኩመ እሰ ለገ ያኡት አፉንሳ ኬሳ
ዱካ ገድ ነቄ። 16 ለፍት ገሩ ዱበርትቲ
እንገርጋሬ፤ አፉን በኔ ለገ እሰ ብኔንስች
አከ ጀዌ ሱን አፉንሳ ኬሳ ያሴ ገድ
እንዱጌ፤ 17 ዮሙስ ብኔንስች አከ ጀዌ ሱን
ዱበርትቲ ሰነት ኣሬ፥ ሰኚሼ ወረ ካንት
ሎለ ካሱ ደቄ፥ እሳንስ ወረ አቦሚ ዋቀዮ
ኤገኒ፥ እሰ ዬሱስ ዱጋ በኤትስ ጀባተ
ኒደ*። 18 ብኔንስች ሱንሞ ጭረቸ ገላናረ
እንዳበቴ።

*14. 8፡13፤ ዳን 7፡25፤ 12፡7 *17. 14፡12

ቦቆና 13

ብኔንስ ጋንፈ ኩደን ቀቡ አርጉሳ

1 ከነ ቦዴሞ ብኔንስ ቶኮ ገላነ ኬሳ ኡቱ
በኡ ነንአርጌ፤ ብኔንስችስ ጋንፈ ኩደኒፍ
መታ ቶርበ፥ ጋንፈሳረት ዋን አከ ጎንፎ
ኩደን፥ መታሳ ቶርበንረትስ መቃ ኡል
ፍና፥ ዋቀዮን አረብሱዳፍ ኬነመን ቀበ
ቱሬ*። 2 ብኔንስ አን አርጌ ቄረንስ
እንፈካተ ቱሬ፤ ሚልሳ አከ ሚለ አማኬ
ታት፥ አፉንሳስ አከ አፉን ሌንጬት፤ ብኔ
ንስ አከ ጀዌ ሱንስ ሁምነሳ፥ ቴሶሳ፥ አቦሳ
እሰ ጉዳስ ብኔንስቻፍ እንኬኔ*። 3 መታሳ
ቶርበን ኬሳ እን ቶኮ ሀመ ዱአት ዋን
መዳኤ እንፈካተ፤ ሩኩታን ዱአን ገኡ
ሱንስ ዴብኤ ፈዬ ቱሬ፤ ነሞትን ጉቱማ
ብየ ለፉ ድንቅፈተኒ ያዳን ብኔንስቸ ዱካ
ቡአን*። 4 ብኔንስቸ እሰ ከናፍዩ አቦ ከን
ኬኔፍ ብኔንስ አከ ጀዌ ሰነ ዋን ተኤፍ፥
ነሞትን እሳፍ እንሰገደን፤ አከሱመሞ ብኔ
ንስ እሰ ካኒፍ ሰገደኒ፥ «ኤኙቱ አከ ብኔ
ንስ ከና ተኣ? ኤኙቱስ ብኔንስቸ ሎሉ
ደንደኣ?» ጀደን።

*1. 11፡7፤ 12፡3፤ 17፡3፥7-12፤ ዳን 7፡3-7
*2. ዳን 7፡4-6፤ ሉቃ 4፡6 *3. 17፡8

5 ዱቢ ጉረት ጉዳ ፈካቱፍ ዋቀዮን ከን
አረብሱ ዱበቹዳፍ አፉን እንኬነሜፍ፤
ጅአ አፉርተሚ ለማፍ ከነ ጎቹዳፍ አቦን
እንኬነሜፍ*። 6 ዮሙስ ብኔንስች ዋቀዮረት
አረብሶ ዱበቹዳፍ፥ መቃ ዋቀዮ፥ እዶ
ቡፈተሳ፥ ወረ ዋቀ ኬሰ እሰ ብረ ቡፈተ
ንስ አረብሱዳፍ አፉንሳ እንበኔ። 7 ወረ ዋቀ
ዮፍ ቁልቁላአን ሎሌ እሳን ሞኡንስ
እንኬነሜፍ፤ ጎሰ ሁንዱማረት፥ ነመ ሁን
ዱማረት፥ አፉን ሁንዱማረት፥ ሰበ ሁን
ዱማረትስ አቦን እንኬነሜፍ*። 8 ወረ ለፈረ
ጅራተን ኬሳ፥ ኡመሙ ብየ ለፉቲ ጀል
ቀቤ መቃንሳኒ መጬፈ ሆልቸ ቀለሜ፥
እሰ ወር ጅሬኘ አርገቹፍ ጅረን ኬሰት
ጬፈመንረት ሀንአርገምኔ ሁንድኑ፥ ብኔን
ስቻፍ ሰገዱፍ ጅሩ*።

*5. ዳን 7፡8፥11፥25፤ 11፡36፤ ሙል 11፡2
*7. 11፡7፤ ዳን 7፡21 *8. 17፡8፤ 3፡5፤
ፋር 69፡28፤ ዳን 12፡1

9 ነምን ጉረ ቀቡ ሀደገኡ*! 10 ነምን
ቦጅአሙፍ ጅሩ፥ ቦጅአሙንሳ ሀንኦሉ፤
ነምን ብላዳን አጄፈሙፍ ጅሩ፥ ብላዳን
አጄፈሙንሳ ሀንኦሉ፤ ከነ ኬሰት ኦብሳን

ደንደኡኒፍ አመንቲን ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁ
ላአኒ፥ እንበርባደመ* ።
*9. 2፡7 *10. ኤር 15፡2፤ 43፡11፤
ማቴ 26፡52፤ ሙል 14፡12

ብኔንሰ ጋንፈ ለመ ቀቡ ቶኮ አርጉሳ

11 ከነ መሌስ ብኔንሰ ለፈ ኬሳ በኡ
ብራ ቶኮ ነንአርጌ፤ አከ ሆላ ጋንፈ ለመ
ቀበ፥ አኩመ ብኔንሰ አከ ጀዌ ሰነስ
እንዱበተ ቱሬ* ። 12 ብኔንስ እን ለመፋን
ኩንስ አቦ ብኔንስ እን ዱራ ቀበ ቱሬ ሁን
ዱማን፥ እሱመ ዱረት እንሆጄተ፤ ብይ
ለፉ፥ ወር እሰ ኬሰ ጅራተንስ ብኔንሰ እሰ
ዱራ፥ እሰ ሩኩታን ዱአን ገኡ ዴብኤ
ፊዬፍ ሰናፍ፥ አከ ሰገደን እንጎደ ። 13 እን
ምልክተ ጉርጉዳ እንአርግሲሰ፤ እብደዩ
እጀ ነሞታ ዱረት ዋቀ ኬሳ ለፈት ገድ
እንቡሰ* ። 14 ምልክተ ብኔንሰ እሰ ዱራ ሰነ
ዱረት አከ እን አርግሲሱፍ ኬነሜፍ
ሰናን፥ ወረ ለፈረ ጅራተን እንወላልችሰ፤
ወረ ብየ ለፉረ ጅራተን ሰነ ወላልችሱዳ
ፍስ፥ ብፈ ፈኬኘ ብኔንስቾ ብላዳን ሩኩ
ተሜ ዴብኤ ጅራቴ፥ ዋቄሱዳፍ አከ
ቶልፈተን እሳንት እንህመ* ። 15 ብፈ ፈኬኘ
ብኔንሰ እሰ ዱራ ሰነት ሉቡ እት ጎቹን፥
ብኔንሰ እሰ ለመፉ ሰናፍ ኬነሜ ቱሬ፤
ከነራ ከን ከኤስ ብፍን ፈኬኘ ብኔንስቻ ኩን
ዱበቹዩ ደንደኤ፥ ሀም እሳፍ ህንሰገድኔ
አከ አጄፈመን እንጎዴ ። 16 ብኔንስች ነምን
ሁንድኑ፥ ጥናን፥ ጉዳን፥ ሶሬስ፥ ህዬስ፥
ብርመዱን፥ ገርብስ ሀርከ ምርጋረት
ዮኪስ አደረት ጉባ አከ ቀባቱ እንጎችሲሰ* ። 17 ከነ ጎቹንሳስ ነምን ጉባ ብኔንስቾ
እሰ ዱራ፥ እሰ መቃሳ ዮኪስ ለኮብሰ
መቃሳ አርግሲሱ አፍራ ዮ ቀባቴ መሌ፥
ብቱስ ጉርጉሩስ አከ ህንደንዴኜፍ ።
*11. 16፡13፤ ማቴ 7፡15
*13. ማቴ 24፡11፥24፤ 2ተሰ 2፡9-10
*14. 19፡20 *16. 14፡9-11

18 ከነ ኬሰት አጉማን እንበርባደመ፤
ለኮብስ ኩን መቃ ነማቲፍ ዋን ዳበቱፍ፥
ነምን ሰሙ ቀቡ ለኮብስቾ ለካኤ ብረ ገኡ
እንደንደአ፤ ለኮብስሳሞ ድበ ጀአፍ
ጃተሚ ጀአ* ።
*18. 17፡9

ቦቆና 14

ሆልቻፍ ነሞተሳ አርጉሳ

1 ኤርገሲስ አን እላሌ፥ ሆልቾ ቱሉ
ጥዮንረ ዳበቴ ነንአርጌ፤ ነሞትን ኩማተ
ምን ድባፍ ኩምን አፉርተሚ አርፈን፥
ወር መቃንሳ፥ መቃን አባሳቲስ አደሳኒት
ጫፈሜ ቱሬ፥ እሳ ወጅን ቱረን* ። 2 ሰገሌ
አከ ሁርሳ ብሻን ባይኤ፥ አከ ጉንጉሚ
ከከዌ ጉዳስ ዋቀ ኬሳ ነንደገኤ፤ ሰገሌን
አን ደገኤስ ዋን አከ ሰገሌ ክራረ ጉርጉዳ
ወር ክራረ ሩኩተን ደጌስሰኒ ቱሬ* ።
3 እሳን ፋርፈና ሃራ ፉለ ቴስቻ፥ ፉለ
ኡመመ ሉቡ ቀበን አርፈኒ፥ ፉለ ማንጉ
ዶታ ዱረት እንፋርፈቱ፤ ፋርፈና ሰነሞ
ወረ ኩማተመ ድባፍ ኩመ አፉርተሚ አር
ፈን፥ ብየ ለፉ ኬሳ ፉረመን ሰነ መሌ፥
ነምን ብራ ቶኮሌ በሩ ህንደንደኡ* ።
4 እሳን ኩን ወረ ዱበርቶተ ብረ ደቁዳን
ኦፍ ህንጡሬስኒደ፥ እሳን ቄሮተ ዱዳደ፤
ወር ለፈ ሆልች ደቁ ሁንዱማት እሰ ዱካ
ቡአን እሳን ከነ፤ እሳን ኩን ወረ ሰኚ ነማ
ኬሳ ዋቀዮፍ ሆልቻፍ ፉረመን፥ ወረ ጀል
ቀባት* ። 5 ሶብን ቶኮሌ አፉንሳኒ ኬሰት ህን
አርገምኔ፤ እሳን ወረ ሙዳ ህንቀብኔደ* ።
*1. 7፡3-4፤ 3፡12፤ ህስ 9፡4 *2. 1፡15
*3. 5፡9 *4. 1ቆሮ 7፡1፥8፤ 2ቆሮ 11፡2
*5. ኢሳ 53፡9፤ ሴፋ 3፡13

ኤርገሞትን ሰደን ዋን ተኡፍ ጅሩ ህሙሳኒ

6 ከነ ቦዴ ኤርገማን ብራ ቶኮ፥ ወንጌለ
እሰ በረበራ ባቴ፥ ወረ ለፈረ ታአንት፥
ሰበ ሁንዱማት፥ ጎሰ ሁንዱማት፥ አፉን
ዱበተሙ ሁንዱማት፥ ነመ ሁንዱማትስ
ለብሱዳፍ በንቲ ዋቃ ወለካ ኡቱ በለልኡ
ነንአርጌ ። 7 እንስ ሰገሌ ጉዳዳን፥ «ዬሮን
ፍርዲሳ ዋን ገኤፍ፥ ዋቀዮን ሶዳዳ፥ ኡል
ፍነስ ኬናፍ! እሰ ዋቀ፥ ለፈ፥ ገላነ፥
ቡርቅቱ ብሻኒ ኡሜፍስ ሰገዳ!» ጀዴ* ።
*7. 15፡4፤ ፉር 146፡6

8 ኤርገማን ብራ፥ እን ለመፉንስ እሰ
ዱራ ዱካ ቡኤ፥ «ኩፍቴት፥ ባቢሎን
ጉድቲን እሼን ሰብን ሁንድኑ ዳዲ ወይኒ
ዴከምሳ እሰ ሀለሉማሼራ ዱፉ አከ ዱገን
ጎቴ፥ ኩፍቴት!» ጀዴ* ።
*8. 18፡2፤ ኢሳ 21፡9፤ ኤር 51፡7-8

9 ኤርገማን ብራ፥ እን ሰደፉንስ እሳን
ዱካ ቡኤ ሰገሌ ጉዳዳን፥ «ነምን ብኔንስ

ቻፍ፥ ብፌ ፌኬኘሳፍስ ዮ ሰገዴ፥ ጉባ
ሰነስ አደሳት ዮኪስ ሀርከሳት ዮ ፉደቴ*፥
10 እንስ አፌሳቲ ዳዲ ወይኒ ዴከምስ
ዋቀዮ፥ እሰ ኡቱ መካ ህንቀባትን ጦፎ
ዴከምሰሳት ቡፌሜ ዱጉፍ ጅረ፤ ፉለ
ኤርገሞተ ቁልቁሎታት፥ ፉለ ሆልቻ ዱረ
ትስ እብዳፍ ደጋ ቦበኡን ድጽፌሙፍ
ጅረ*። 11 አር እብደ እሳን ድጽሱሞ በሩመ
በራን አል እንበአ፤ ወረ ብኔንስቻፍ፥ ብፌ
ፌኬኘሳቲፍስ ሰገደኒፍ፥ ነመ ጉባ መቃሳ
አርግሲሱ ፉደቱፍስ፥ ሀልከን፥ ጉያስ አረ
ገልፌቹን ህንጅሩ» ጄዴ*።

*9. 13:12-17 *10. 16:19፤ 19:20፤
ፉር 75:8፤ ኢሳ 51:17፤ ኤር 25:15፤
ኡመ 19:24፤ ህስ 38:22 *11. 19:3፤
ኢሳ 34:9-10

12 ከነ ኬሰት ኦብሳን ደንደኡን ወረ
ዋቀዮፍ ቁልቁላአኒ፥ አቦሚ ዋቀዮ ኤገኒ፥
ዬሱስት አመኑሳኒ ጀቤሰኒ እንበርባደመ*።

*12. 13:10፤ 12:17

13 አን አመሞ ሰገሌ ዋቀ ኬሳ፥ «ወር
ጎፍታት ቀበመኒ ኡቱ ጅረኒ ዱአን፥ አማ
ጀልቀበኒ ወረ ገመደኒደ፥ ከነ ጫፍ!»
ናንጄዱ ነንደገኤ፤ ሀፉር ቁልቁሉንስ፥
«ኤዬ፥ ደደቢሳኒቲ አረ ሀገልፌተን፥ እጅ
ሆጂሳኒሞ እሳን ዱካ እንቡአ» እንጄደ*።

*13. ፊሊ 1:23፤ ኢሳ 57:2፤ እብ 4:10

ሃመሙ ብየ ለፌ ከና አርጉሳ

14 ከነ ቦዴስ እላሌን ዱሜስ አዲ ቶኮ
አርጌ፥ እልመ ነማ ከን ፌካቱ ቶኮሞ፥
ጎንፎ ወርቄ መታት ካአቴ፥ ሃምቱ ቀረማ
ቶኮስ ሀርከት ቀበቴ፥ ዱሜሰ ሰነረ ታኤ
ቱሬ*። 15 ኤርገማን ብራ ቶኮሞ መነ ቁል
ቁሉማ ሰነ ኬሳ በኤ፥ ሰገሌ ጉዳዳን እሰ
ዱሜሰረ ታኤ ሰናን፥ «ወንት ብየ ለፉ ከና
ሃመሙ ጉቱማት ብልቻቴ እረ ደርቤረ፥
ዬሮን ሃማስ ገኤረ፥ ሃምቱኬ እት ካኢቲ
ሃም!» ጄዴ*። 16 ከነረት እን ዱሜስቸረ
ታኤ ሃምቱሳ ብየ ለፉት ካኤ እሰ ጭሬ፥
ብይ ለፉስ እንሃመሜ።

*14. 1:13፤ ዳን 7:13፤ ማቴ 24:30፤
ማር 13:26 *15. ዮኤ 3:13፤ ማቴ 13:39

17 አመስ ኤርገማን ብራ ቶኮ መነ ቁል
ቁሉማ እሰ ዋቀራ ኬሳ እንበኤ፤ እንስሞ
ሃምቱ ቀረማ ኦፍ ሀርካ ቀበ ቱሬ። 18 ከነ
ቦዴ ኤርገማን ብራ እን እብደረት አቦ ቀቡ
ቶኮ እዶ አርሳቲ ገድ በኤ፥ ሰገሌ ጉዳዳን
ኤርገማ እሰ ሃምቱ ቀረማ ባቱ ሰናን፥
«እጅ ወይኒሳ ዋን ብልቻቴፍ፥ ሃምቱኬ
እት ካኢቲ ሁርቡ ወይኒ ብየ ለፉ ኩቲ
ወልት ቀብ!» ጄዴ። 19 ከናፍ ኤርገማን
ሱን ሃምቱሳ ብየ ለፉት ካኤ፥ ሁርቡ ወይ
ኒስ ሙከሳራ ኩቴ፥ እዶ ጩንፉ ወይኒ
ዴከምሰ ዋቀዮ እሰ ጉዳት ደደርበቴ*።
20 ወንት እዶ ጩንፉ ሰነ ኬሰ ጅሩስ መን
ደረ ዱበት እንድዲተሜ፤ እዶ ጩንፉ ሰነ
ኬሳስ ዲግን እንበኤ፤ እን ሉገመ ፌርዳ
ብረ ሀመ ገኡት ኦል ከኤ፥ አከ ኪሎ
ሜትሪ ድበ ሰድኢፍሞ እንሎለኤ*።

*19. 19:15 *20. ኢሳ 63:3፤ ፉሩ 1:15

ቦቆና 15

ኤርገሞተ ደእቸ ወረ ገረ ዱማ ፍደን አርጉሳ

1 ከነ ቦዴስ ምልክተ ጉዳዳፍ ድንቅሲሳ
ብራ ቶኮ፥ ዋቀ ኬሰት ነንአርጌ፤ እንስ
ኤርገሞተ ቶርበ ወረ ደእቸ ገረ ዱማ ቶር
በን ኦፍ ሀርካ ቀበን ቱሬ፤ ዴከምስ ዋቀዮ
እሳን ከናን ዋን ዳበቱፍ፥ ደእቸ ገረ ዱማ
ጄደመን*።

*1. 16:1

2 ኤርገሲ አን ወንተ አከ ገላነ ዶቄ ኦፍ
እላሊ እብዳን መካራ ሆጄተሜ ቶኮ ነንአ
ርጌ፤ አከሱመስ ወር ብኔንስቸ፥ ብፌ
ፌኬኘ ብኔንስቻ፥ ለኮብሰ መቃሳቲፍ ዳበ
ቱረትስ ሞእቸ አርገተን፥ ከራረ እሰ ከን
ዋቀዮ ሀርከሳኒት ቀበተኒ፥ ወንተ አከ ገላነ
ዶቄ ኦፍ እላሊ ሰነ ቡኬ ዳበተኒ ነንአ
ርጌ*። 3 እሳን ፉርፌና ሙሴ ገርብቸ
ዋቀዮ፥ ፉርፌና ሆልቻስ እንፉርፌቱ፥
«ያ ዋቀዮ ጎፍታ
ሁንዱማ ደንዴሱ፥
ሆጂንኬ ጉዳደ፥ ድንቅሲሳደስ!
አት ያ ሞቲ ሰበ ሁንዱማ፥
ከራንኬ ሁንድኑ ቀጄላደ
ዱጋደስ*!
4 ያ ጎፍታ!
ነምን ስህንሶዳትኔ፥
መቃኬስ ከን ህንጉድፍኔ ኤኙ?
ስእ ዱዋቱ ቁልቁሉደ፤
ሰብን ሁንድኑ እንዱፉ፥
ሲፍስ እንሰገዱ፤
ጎቻንኬ እን ቀጄላን
ሙልእፌሜረ!» እንጄዱ*።

*2. 4:6 *3. በኡ 15:1፤ ኬሰ 32:4፤
ፉር 111:2፤ 145:17 *4. ኤር 10:7፤
16:19፤ ፉር 86:9

5 ከነ ቦዴስ ዋን ብራ ነንአርጌ፤ መን
ቁልቁሉማ እን ዋቀራ፥ ዱንካን ዱገ-ባቱ
እንበነሜ*፤ 6ኤርገሞትን ቶርበስ ኡፈተ
ጨለቅሳ ቁንጩ ሙከ ተልባ ቁላአራ ሆጇ
ተሜ ኡፈተኒ፥ ቆመሳኒስ ህደተ ወርቄቲን
ህደተኒ፥ ደእቻ ቶርበን ሰነ ኦፍ ሀርከት
ቀበተኒ፥ መነ ቁልቁሉማ ሰነ ኬሳ
እንበአን*። 7ኡመመ ሉቡ ቀበን አርፈን
ኬሳ እን ቶኮ፥ ወጪቲ ወርቄራ ሆጄተመን
ቶርበ፥ ዴከምስ ዋቀዮ እሰ በረበራን
ጅራቱ አከ ኬሰ ጉቴት፥ ኤርገሞተ ቶርበ
ኒፍ ኬኔ*። 8መን ቁልቁሉማ ሱንስ ጉድነ
ዋቀዮፍ ኣንጎሳራ ከን ከኤ ኣራን እንጉቴ፤
ሀመ ዬሮ ደእቸ ቶርበን ኤርገሞትን ቶር
በን ፍደን ሱን ራወተሜትስ፥ ኤኙሌ መነ
ቁልቁሉማ ሰነ ልጡ ህንደንዴኘ*።
*5. 11:19፤ በኡ 38:21 *6. 1:13
*7. 4:6-8፤ 14:10 *8. በኡ 40:34፤
1ሞቶ 8:10-11፤ 2ሴና 5:13-14፤ ኢሳ 6:4

ቦቆና 16

ኤርገሞትን፥ ዴከምሰ ዋቀዮ ወጪቶተ ኬሳ ገድ ነቁሳኒ

1 ዮሙስ መነ ቁልቁሉማ ሰነ ኬሳ ሰገሌ
ጉዳ ኤርገሞተ ቶርበን ሰናን፥ «ደቃ፥
ወጪቲ ዴከምሰ ዋቀዮ ቶርበኑ ኬሳ ለፈ
ረት ገድ ነቃ!» ጇዱ ነንደገኤ*።
*1. 15:5-7

2 ኤጋ ኤርገማን እን ዱራ አቺ በኤ፥
ወጪቲሳ ኬሳ ለፈረት ገድ እንነቄ፤ መዳን
ሶዳችሳኒፍ ዱኩብሳን፥ ነሞተ ጉባ ብኔን
ስቻ ኦፍራ ቀበንት፥ ወረ ብፈ ፈኬኘሳቲፍ
ሰገደንትስ እንነምኤ*። *2. በኡ 9:9-10

3 ኤርገማን እን ለመፋንሞ ወጪቲሳ
ኬሳ ገላነረት ገድ እንነቄ፤ እንስ አከ ዲገ
ነመ ዱኡ ኬሳ ደንገለኤ ተኤ፤ ወንት ሉቡ
ቀበን ገላነ ኬሰ ጅራተን ሁንድኑስ
እንዱአን።

4 ኤርገማን እን ሰደፋንሞ ወጪቲሳ
ኬሳ ለገረት ቡርቅቱ ብሻኒረትስ ገድ
እንነቄ፤ እሳንሞ ዲገ እንተአን*፤ 5ዮሙስ
አን፥ ኤርገማን ዋኤ ብሻኒ ቤኩ ዱበቹሳ
ነንደገኤ፤ እንስ፥

«አት፥ ያ እሰ ቁልቁሉ፥
እን ጅርቱ፥ እን ቱርቴስ፥
ፍርዲ ከነ ኬኑንኬ ቀጇላደ!
6ነሞትን ዲገ ወረ ሲፍ ቁልቁላአኒ፥
ከን ራጆታስ ደንገላሰኒሩ፤
አትሞ ዲገ አከ ዱገኒፍ
እሳኒፍ ላቴተ፤
ኩን ወንተ እሳኒፍ ተኡደ!»
ጇዴ*።
7ሰገሌን ቶኮስ እዶ አርሳቲ፥
«ኤዬ፥ ያ ዋቀዮ ጎፍታ
ሁንዱማ ደንዴሱ፥
ፍርዲንኬ ዱጋደ ቀጇላደስ!»
ኡቱ ጇዱ ነንደገኤ*።
*3-4. 8:8፤ በኡ 7:17-21፤ ፋር 78:44
*6. 18:24፤ ፋር 79:3 *7. 19:2፤
ፋር 119:137

8 ኤርገማን እን አፋረፋንሞ ወጪቲሳ
ኬሳ ቢፍቱረት ገድ እንነቄ፤ እንሞ እብደ
ሳቲን ነሞተ ወጠሉን እንኬነሜፍ፤ 9ነሞት
ንስ ሆአ ሶዳችሳ ሰናን እንወጠለመን፤ ከነ
ኬሳሞ እሳን ዋቀዮን እሰ ደእቻ ከነ ሁንዱ
ማረት ጎፍቱማ ቀቡ መቃ በሌሰን መሌ፥
ያደ ገራሳኒ ህንጌደረትኔ፥ ዋቀዮፍስ ኡል
ፍነ ህንላትኔ*። *9. 9:20-21

10 ኤርገማን እን ሸነፋንሞ ወጪቲሳ
ኬሳ ቴሶ ብኔንስቻረት ገድ እንነቄ፤ ሞቱ
ማን ብኔንስቻስ ዱከናን እንልቅምፈሜ፤
ነሞትንስ ድጵነራ ከን ከኤ አረበሳኒ
እንጭጭኒነን*። 11ድጵነሳኒፍ መዳሳኒራ
ከን ከኤስ፥ ዋቀዮ ጎፍታ ዋቃ መቃ በሌ
ሰን መሌ፥ ያደ ገራሳኒ ጌደረተኒ ሆጂሳኒራ
ህንዴብኔ። *10. 13:1-2፤ በኡ 10:21-22

12 ኤርገማን እን ጀአፋንሞ ወጪቲሳ
ኬሳ ኤፍራጢስ ለገ ጉድቻረት ገድ
እንነቄ፤ ብሻንቻ እንጎጌ፥ ሞቶትን ወረ
በአ-ቢፍቱ አከ ዱፈኒፍስ ከራን እንበነ
ሜፍ*። 13ዮሙስ አን አፋን ብኔንስ እሰ
አከ ጀዌ ሰና ኬሳ፥ አፋን ብኔንስቻ እሰ
ካኒ ኬሳ፥ አፋን ራጇ ሶብዱ ኬሳስ ሀፋሮ
ትን ጡራኦን ሰድእ ፈቴ ፈካተኒ ኡቱ
በአኒ ነንአርጌ*። 14እሳን ሀፋሮተ ሴጠና
ወረ ምልክተ ገራገራ አርግሲሰኒደ፤ እሳን
ኩን ሞቶተ፥ ጉቱማ ብየ ለፋ ሎለ ጉያ
እሰ ጉድቻ ከን ዋቀዮ ሁንዱማ ደንደኡ
ሰናፍ፥ ወልት ቀቡዳፍ ወረ በአኒደ*።
*12. 9:14፤ ኢሳ 11:15፤ 44:27
*13. 12:3፥9፤ 13:11፤ በኡ 8:3
*14. 13:13፤ 19:19

15 ሰገሌን ቶኮስ፥ «ኩኖ! አን አከ
ሀቱን ዱፍቱት ነንዱፈ፥ ነምን ደመቁ፥
ነምን ቁላሳ አዴሜ ሳልሳ በኬት አከ ህን

ሙልአትኔት፥ ኡፈተሳ ኤገቱ ሀገመዱ!»
ጇዴ*።
*15. 3:3፥18፤ ማቴ 24:43-44፤
ሉቃ 12:39-40፤ 1ተሰ 5:2፤ 2ጴጥ 3:10፤
2ቆሮ 5:3

16 ሀፉሮትን ሀሞን ሱን ሞቶተ ሰነ እዶ
አፋን እብሮታት «አርማጌዶን» ጇደሙት
ወልት እንቀበን*።
*16. አቦ 5:19፤ 2ሞቶ 23:29፤ ዘካ 12:11

17 ኤርገማን እን ቶርበፉንሞ ወጪቲሳ
ኬሳ ቅሌንስ ኬሰት ገድ እንነቔ፤ ሰገሌን
ጉዳን ቶኮስ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ፥ ቴሶ ሰነ
ብራ በኤ፥ «ተኤረ!» ጇዴ። 18 በለቁስ
እንበለቁሰኤ፤ ሰገሌን ብራ፥ ከከዌንስ ወል
ጀላ እንቀበን፥ ለፍትስ ጉድሴ እንሶቾኤ፤
ጉድን ሶቾአ ለፉ ሱንስ ኤርገ ነምን ለፈ
ረት ኡመሜ፥ ሰኚንሳ ተካ ከን ህንተእ
ኒደ*። 19 መንደር እን ጉድች ኩታ ሰድእት
ገርገር እንጨቤ፥ መንደሮትን ሰበ ብየ ለፉ
እንጅጅገን፤ ዋቀዮሞ ባቢሎን ጉድቲን
ጦፎ ዴከምሰሳ እሰ ሶዳችሳ ኬሳ አከ ዱግ
ዱፍ እሼዳፍ ኬኑ እንያደቴ*። 20 ብይ
ብሻን ኬሳ ሁንድኑ በቀቴ እንሶኬ፤ ቱሉ
ንስ ህንአርገምኔ*። 21 ጨቢን ደጋ ጉር
ጉዳ፥ ቶኮን ቶኮንሳ አከ ኪሎ ግራሚ
ጃተማ ኡልፉቱ ዋቀ ኬሳ ነሞተረ
እንቡቡኤ፤ ደእች ጨቢ ሱንስ ባይኤ ጉዳ
ሶዳችሳ ዋን ተኤፍ፥ እሰራ ከን ከኤ ነሞ
ትን ዋቀዮን መቃ እንበሌሰን*።
*18. 8:5፤ 11:13፥19 *19. 14:8፥10፤
ኢሳ 51:17፥22-23፤ ኤር 25:15 *20. 6:14
*21. በኡ 9:18፥23፤ ሙል 11:19

ቦቆና 17

አደበ ኤጅቱ እሼ ጉድቲ አርጉሳ

1 ከነ ቦዴ ኤርገሞተ ቶርበን ወጪቲ
ቶርበ ቀበን ሰነ ኬሳ እን ቶኮ ዱፌ አነት
ዱበቴ፥ «ኮቱ! ፍርዲ ኤጅቱ እሼ
ጉድቲ፥ መንደረ ብሻኖተ ባይኤረት እጃረ
ምቴ ሰና፥ ስት ነንአርግሲሳ*! 2 ሞቶትን
ብየ ለፉ ከና እሼ ወጅን ኤጀኒሩ፥ ዳዲ
ወይኒ ሀለሉማሼቲንስ ወር ለፈረ ጅራተን
መቻአኒሩ» ጇዴ*። 3 ሀፉራንስ አል ነፉዴ
ገረ ለፈ አናት ነጌሴ፤ አችትስ ዱበርቲ
ብኔንስ ብልዲማ ቶኮረ ቴሱ ነንአርጌ፤
መቃን ኡልፍና፥ ዋቀዮን አረብሱዳፍ ኬነ
መን እሰረ ጉተኒ ቱረን፤ እንስ መታ ቶር
ባፍ ጋንፈ ኩደን ቀበ ቱሬ*። 4 ዱበርትቲን
ኡፈተ ዲልጌ፥ ዲማ ብሉስ ኡፈቴ፥
ወርቌ፥ ደጋፍ ጨሌ ገት-ጀቤዪ ነቀቴ፥
ኩባያ ወርቌ ወንተ ጪጋስሳዳፍ ጡራኡማ
ሀለሉማሼቲን ጉቴ፥ ሀርከት ቀበቴ
ቱርቴ*። 5 መቃን ዶከታን፥ «ባቢሎን
ጉድቲ፥ ሃደ ኤጅቶታፍ ወንተ ጪጋስሳ
ብየ ለፉ» ጇዱ ቶኮሞ አደሼት ጫፈሜ
ቱሬ*። 6 አከሱመስ ዱበርትቲን ዲገ ወረ
ዋቀዮፍ ቁልቁላአኒቲን፥ ዲገ ወረ ዩሱ
ሲፍ ዱጋ በኡሳኒቲፍ አጇፈመኒቲንስ
መቾፍቴ ነንአርጌ፤ ዩሮን እሼ አርጌስ
ጉድሴ ነንድንቅሲፈዴ*።
*1. 15:1፤ 16:19፤ ኤር 51:13
*2. 18:3፥9፤ 14:8፤ ኢሳ 23:17፤
ኤር 51:7 *3. ህስ 37:1፤ ሙል 13:1
*4. 18:16፤ ኤር 51:7 *5. 2ተሰ 2:7፤
ሙል 14:8 *6. 18:24

7 ገሩ ኤርገሞች አናን፥ «ማሊፍ ድን
ቅሲፈታ? ዶክሳ ዱበርትቲ፥ ከን ብኔን
ስቾ እሼ ባቱ፥ እሰ መታ ቶርባፍ ጋንፈ
ኩደን ቀቡ፥ ስት ህሙፈን ጅረ። 8 ብኔንስ
አት አርግቴ ሱን፥ ተከ ጅራታ ቱሬ፥
አመሞ ህንጅሩ፤ እዶ ለፈ ጀላ ኬሳ ኦል
በኡፍ ጅረ፥ ቦዴሞ ገረ በዲሳ እንደቀ፤
ሰበቢ እን ተከ ጅራታ ቱሬ፥ አመሞ ህን
ጅሬፍ፥ ዴብኤሞ አርገሙፍ ጅሩፍ፥
ወር ብየ ለፉረ ጅራተን፥ ወር ኡመሙ
ብየ ለፉቲ ጀልቀቤ መቃንሳኒ መጫፈ ወረ
ጅሬኙ አርገቹፍ ጅረኒ ኬሰት ህንጫፈ
ምን፥ ብኔንስቾ አርገኒ ራጇፈቹፍ ጅሩ*።
*8. 13:1-8፤ ፋር 69:28

9 «ኩን ሰሙ አጉማ ቀቡ እንበርባደ፤
መታን ቶርበን ቱሎተ ቶርበን ዱበርትቲን
እረ ቴሱደ፤ አከሱመስ መታን ቶርበን
ሞቶተ ቶርበ*፤ 10 እሳን ኬሳ ሸን ኩፈ
ኒሩ፥ ቶኮ ጅረ፥ እን ቶኮሞ አመሌ ህን
ካኔ፤ ዮሙ ከኡሞ ዩሮ ገባብዱ ዱዋዳፍ
ቱሩን እሰረ ጅረ። 11 ብኔንስች እን ተከ
ጅራታ ቱሬ አመ ህንጅሬሞ፥ ሰዴተ
ፋደ፤ ገሩ ወሩመ ቶርበን ሰነ ኬሰ ቱሬ፥
እን ገረ በዲሳ እንደቀ። 12 ጋንፎትን ኩርነን
አት አርግቴሞ፥ ሞቶተ ኩደን ወረ ከናን
ዱረ ሞቱማ ህንፉደትኒደ፤ ገሩ እሳን ብኔ
ንስቻ ወጅን ሰአቲ ቶክቲዳፍ አከ ሞቶታት
አቦ ፉደቹዳፍ ጇዱ*። 13 እሳን ኩን ያደ
ቶክቾ ቀቡ፥ ሁምነሳኒፍ አቦሳኒ ደበርሰኒ
ብኔንስቾት እንኬኑ። 14 እሳን ሆልቾት ሎለ
እንካሱ፤ ሆልች ገሩ ጎፍታ ጎፍቶታ፥
ሞቲ ሞቶታስ ዋን ተኤፍ፥ እሳን

እንሞአ፤ ወር እሳ ወጅን ጅረንስ ወረ ዋመ
መን፥ ወረ ፎአመን፥ ወረ አመነመኒደስ»
ጂዴ*።
*9. 13፡18 *12. 13፡1፤ ዳን 7፡7፥24
*14. 19፡14፥16፥19
15 እት ደበሌስ ኤርገምች አናን፥ «ብሻኖ
ትን አት እዶ እሼን ኤጅቱን ቴሱት አርግ
ቴሞ፥ ነመ ባይኤደ፥ ቱተ ባይኤደ፥ ሰበ
ባይኤደ አፉን ባይኤደስ*። 16 ጋንፎትን ኩር
ነን አት አርግቴ፥ ብኔንስችስ እሼ ኤጅቱ ሰነ
ጅቡፍ ጅሩ፤ እሳን ኦንሰኒ ቋላት እሼ እንሀም
ብሱ፤ እሳን ፎንሼ እንኞቱ፥ እብዳንስ እሼ
እንጉቡ*፤ 17 እሳን ሀመ ዱቢን ዋቀዮ ራወተ
ሙት ወረ ያደ ቶኮ ተኡዳን፥ ሞቱማሳኒ ደበ
ርሰኒ ብኔንስቸት ኬኑዳንስ፥ አኬከ ዋቀዮ
ሆጂረ አከ ኦልቸኒፍ፥ እን ከነ ገራሳኒ ኬሰ
ካኤረ። 18 ዱበርትቲን አት አርግቴሞ፥ መን
ደረ ጉድቲ እሼ ሞቶተ ለፉረት ሞቱማ ቀብ
ዱደ» ጂዴ።
*15. ኢሳ 8፡7፤ ኤር 47፡2 *16. 18፡8

ቦቆና 18

ኩፉን ባቢሎን ህመሙሳ

1 ከነ ቦዴስ ኤርገማን ብራ ቶኮ አቦ ጉዳ
ፋደቴ፥ ዋቀ ኬሳ ኡቱ ገድ ቡኡ ነንአ
ርጌ፤ ኡልፍነሳራ ከን ከኤስ ብይ ለፉ
እንእፌ*።
2 እን ሰገሌ ጭማዳን እዩ፥
«ኩፍቴት፥
ባቢሎን ጉድቲን ኩፍቴት፥
እዶ ቡፌተ ሀፉሮተ ሀሞታ
ታቴት፤
ለፈ ሀፉር ጡራአን
እት ዴዴብኡ፥
ለፈ አላቲን ጡራኦትኒፍ ጅበሞን
እት ዴዴብአን ታቴት*!
3 ሰብን ሁንድኑ ዳዲ ወይኒ ዴከምሳ
እሰ ሀለሉማሼራ ዱፉ ዱገኒሩ፥
ሞቶትን ብየ ለፉ
እሼ ወጅን ኤጀኒሩ፤
ነጋዶትን ለፈራስ በዳዱማሼ
እሰ ኬሰ-በአዳን ሶሮመኒሩ»
ጂዴ*።
4 ኤርገሲስ ሰገሌ ብራ ቶኮ
ዋቀ ኬሳ ነንደገኤ፤
እንስ፥ «ያ ሰበኮ!
ጩቡሼ ኬሳ አከ ህንቀባትኔት፥
ደእቾሼራስ አከ ህንሀርመትኔት፥
ኮታ፥ እሼ ኬሳ በአ*!
5 ጩቡንሼ ሀመ በንቲ ዋቃት
ኦል ቱለሜረ፥
ዋቀዮስ ጀልእነሼ ሁንዱማ
ያደቴረ*፤
6 ዋን እሼን ነመረት ፍዴ፥
እሼረት ዴብሳ፥
ወንተ እሼን ጎቴፍስ፥
ደቻ ለመ ጎዳ ዱግደ ባሳፍ!
ጦፎ እሼን እት ነማፍ
ቡልቡልቴት፥
ሀርከ ለመ ከን ሀማቱ
ቡልቡላፍ*!
7 አኩመ እሼን ኡልፍነ ኦፊፍ ላቴ፥
ቀኖ ኬሰ-በአትስ ጅራቴ፥
ሰፈሩመሳቲን ድጵናፍ ገደ ኬናፍ!
እሼን ገራሼት፥
‹አን ሞቱን አደነ ነንታአ፥
አን ሃደ ህዩሳ ምት፥
ገደስ መቱማ ህንአርጉ›
ኦፊን ጂቴት*፤
8 ዋቀዮ ጎፍታን እን እሼት ፈረዱ
ኣንጎ-ቀቤሰ ዋን ተኤፍ፥
ደእች ገራገራ፥ ዱኩብን አዴማን፥
ገድ፥ ቤል፥
ጉያ ቶከቸት እሼት ዱፉፍ ጅሩ፥
እብዳንስ ጉበሙፍ ጅርት!»
ጂዴ*።
*1. 10፡1፤ ህስ 43፡2 *2. 14፡8፤ ኢሳ 21፡9፤
34፡11-15፤ 13፡21፤ ኤር 50፡39፤ 51፡8
*3. ኢሳ 23፡17፤ ኤር 51፡7 *4. ኢሳ 48፡20፤
ኤር 50፡8፤ 51፡6፥45፤ 2ቆሮ 6፡17
*5. ኡመ 18፡20-21፤ ኤር 51፡9
*6. ፋር 137፡8፤ ኤር 50፡15፥29
*7. ኢሳ 47፡7-8 *8. ኢሳ 47፡9፤
ኤር 50፡31፥34፤ ሙል 17፡16
9 ሞቶትን ብየ ለፉ ወር እሼ ወጅን
ኤጀኒ፥ ቀኖ ኬሰ-በአት ጅራተን፥ ኣረ
ጉበቹሼ ዮሙ አርገን፥ እሼዳፍ ቦአኒ ወዋ
ቹፍ ጅሩ*። 10 ድጵነሼ ሶዳተኒስ እራ ፈጋ
ተኒ ዳበተኒ፥
«ያ ባቢሎን
አት መንደረ ጉድቲ!
ወዮካ፥ ያ መንደረ
ሁምነ-ቀቤቲ፥
ፍርዲንኬ
ሰአቲ ቶኮ ኬሰት ዱፌአ፥
ወዮካ!» እንጂዱ።
*9. 17፡2፤ ህስ 26፡16-17

11 ነጋዶትን ብየ ለፋስ፥ ስአች ምአሳኒ
ነምን እራ ብቱ ዋን ሀንጅሬፍ፥ እሼዳፍ
እንቦኡ እንገዱፍስ*። 12ምአ ወርቄ፥
ሜቲ፥ ደጋ ገት-ጀቤሳ፥ ጨሌ፥ ኡፈተ
ቁንጬ ተልባ ቁላአራ ሆጀተሜ፥ ኡፈተ
ብፈ ዲልጌ፥ ሃሪ፥ ኡፈተ ብልዲማ፥
ሙከ ኡርጋኡ ሁንዱማ፥ ምአ እልከራ
ሆጀተሜ፥ ምአ ሙከ ባይኤ ገት-ጀቤሰራ
ሆጀተሜ፥ ምአ ስቢለ ዲማ፥ ከን ስቢላ፥
ከን ደጋ ሚደጋ፥ ገት-ቀቤሳስ*፥
13ቀረፋ፥ ኡርጎፍቱ ድበታ፥ እጣነ፥
ቁምቢ፥ ሀጼ፥ ዳዲ ወይኒ፥ ደዳ ኤጀ
ርሳ፥ ዳኩ ቡላአ፥ ቀመዲ፥ ሰአ፥ ሆላ፥
ፈርደ፥ ኮንኮላታ ፈርዳን ሀርክፈሙ፥
ገርበ፥ ሉቡ ነማዩ እሳንራ ከን ብቱ ሀን
ጅሩ። *11. ሀስ 27፡27-36 *12. ሀስ 27፡12-24

14እሳን ዮሙስ፥ «ወንት ሉቡንኬ
እጀሳ አርገቹዳፍ ሀዌ ቱሬ
ስሀርካ በኤረ፥ ስምቦንኬፍ
ጨሉሉቅንኬ ሁንድኑ፥
ስሀርካ በደኒሩ፥ ዴብአኒስ
መቱማ ሀንአርገመን!» እቲን
ጀዱ።

15 ነጋዶትን ምአ ከነ ብተኒ፥ ጉርጉረን
ወር እሼራ ሶሩመ አርገተኒ ቱረንስ፥ ድጵ
ነሼ ሶዳቹራ ከን ከኤ እራ ፈጋተኒ ዳበተኒ
እንቦኡ እንገዱፍ*፤

16ቦእቾ ኬሰስ፥
«መንደረ ጉድቲ፥
እሼ ኡፈተ ቁንጬ ተልባ ቁላአ፥
ኡፈተ ዲልጌፍ ብልዲማ
ኡፈቻ ቱርቴፍ፥
እሼ ወርቁዳፍ፥ ደጋ ገት-ጀቤስ፥
ጨሌስ ነቀቻ ቱርቴፍ ወዮ!
ወዮ*!
17ሰአቲ ቶኮ ኬሰት
በዳዱማን ኩን ሁንድኑ
ዋን በዴ ተኤረ!» እንጀዱ።

ወር መርከበረት አጀጅን፥ ወር መርከባን
አዴመን፥ ወር መርከበ ኬሳ ሆጀተን፥
ወር ሆጂ ገላነረት ሆጀተሙን ጅራተን
ሁንድኑስ እሼራ ፈጋተኒ እንዳበተን*፤
18አረ ጉበቹሼ ዬሮ አርገን እየኒ፥ «መን
ደረ ከምቱ አከ መንደረ ጉድቲ ከና
ቱሬ?» ጀደን*። 19ብዮ መታሳኒረት ፍር
ፍርሰኒ፥ እንቦአን እንገደንስ፤ እየኒ፥

«መንደረ ጉድቲ፥
እሼ ወር መርከበ
ገላነራ ቀበን ሁንድኑ
በዳዱማሼቲን ሶሮመኒፍ፥
ወዮ! ወዮ!
ሰአቲ ቶኮ ኬሰት
ከን በዴ ታቴት!»
እንጀዱ ቱረን*።

20ሰገሌን ቶኮሞ፥
«ያ በንቲ ዋቃ፥ ከነረት ገመድ!
እስን ወር ዋቀዮፍ ቁልቁሎፍተን፥
ኤርገሞትንሳ ወር ለፈራ፥
ራጀትንስ፥
ዋቀዮ እሼት እስኒፍ ዋን ፈረዴፍ
ገመዳ!» ጀዴ*።

*15. ሀስ 27፡31፥36 *16. 17፡4
*17. ኢሳ 23፡14፤ ሀስ 27፡26-30
*18. ሀስ 27፡32 *19. ሀስ 27፡30-34
*20. 12፡12፤ ኬሰ 32፡43፤ ኤር 51፡48

21 ከነ ቦዴ ኤርገማን አንጎ-ቀቤስ ቶኮ
ደጋ አከ ደጋ ዳኩ ጉዳ ቶኮ ፉዴ ገላን
ኬሰት ደርበቴ፥

«ባቢሎን መንደር ጉድቲን
አከስ ፉርጉግፈምቴ፥
ገድ እንደርበተምት፥
ዴብቴስ ሀንአርገምቱ*!
22‹ሰገሌን ወረ ከራረ ሩኩቱ፥
ከን ወሌስ፥
ከን ወረ ኡሉሌፍ ፌኖ
አፉፈኒስ፥
ዴብኤ ስኬሰት ሀንደገአሙ፤
ነሞትን ዋን ገራገራ
ሚደግሰኒ ሆጃቹት ቤከመን፥
ዴብአኒ ስኬሰት ሀንአርገመን፤
ሰገሌን ደጋ ዳኩስ፥
ዴብኤ ስኬሰት ሀንደገአሙ*፤
23እፍን እብሳ፥
ዴብኤ ስኬሰት ሀንእፉ፤
ሰገሌን ድርሰ ምስሮፍ ከን ምስሮ፥
ዴብኤ ስኬሰት ሀንደገአሙ፤
ዱርሌ ነጋዶትንኬ
ነሞተ ጉርጉዶተ
ብየ ለፋ ቱረን፥
ሰብን ሁንድኑ
ቆርቾ ነመት ጎቹኬቲን
ጎዎምፈመኒ ቱረን*›
24አመሞ፥ ዲግን ራጀታፍ፥
ከን ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአኒ፥

ከን ወረ ለፈረት ቀለመኒ ሁንድኑ፥
እሼ ኬሰት አርገሙሳቲፍ፥
ኩን እቲን ጀደሜ» ጀዴ*።
*21. ኤር 51፡63-64፤ ህስ 26፡21
*22. ኢሳ 24፡8፤ ህስ 26፡13 *23. ኤር 7፡34፤
25፡10፤ ኢሳ 23፡8 *24. 17፡6፤
ኤር 51፡49፤ ማቴ 23፡35-37

ቦቆና 19

ፋርፈና ሞእቻ ዋቀ ኬሳ ደገኡሳ

1 ከነ ቦዴ ቱተ ባይኤ ሰገሌ ጉዳዳን ዋቀ
ኬሳ ሁርሱ ነንደገኤ፤ እንስ፥ «ሃሌሉያ!
ፈይን፥ ጉድን፥ ኣንጎን ከን ዋቀዮኬ
ኛት*! 2ፍርዲንሳ ዱጋ፥ ቀጂላስ ዋን
ተኤፍ፥ እን ኤጅቱ ጉድቲ እሼ ሀለሉማሼ
ቲን ብየ ለፉ በሌስቴ ሰነት ፈረዴረ፤ ዲገ
ሆጄቶተሳቲ እሰ እሼን ደንገላፍቴስ ጉማ
ባሴረ» ጀቻ ቱሬ*።
*1. 11፡15፤ 12፡10 *2. 16፡7፤ ፋር 19፡9፤
119፡137፤ ኬሰ 32፡43፤ 2ሞቶ 9፡7

3 አመስ እት ደበለኒ፥ «ሃሌሉያ! ኣር
መንደረቲ ጉበቱ ሰናስ በራ ሀመ በረበራት
ኣል እንከአ» ጀደን*። 4ማንጉዶትን ድግ
ደሚ አርፈን፥ ኡመምን ሉቡ ቀበን አርፈ
ንስ ገድ ጎምብፈመኒ፥ ዋቀዮ እሰ ቴሶረ
ታኤፍ ሰገደኒ፥ «አሜን፥ ሃሌሉያ!»
ጀደን*። *3. ኢሳ 34፡10 *4. 4፡4፤ 5፡14

ጭደ ሆልቻት ዋመሙን አያኖሙ ተኡሳ

5 ሰገሌን ቶኮሞ ቴስቸ ብራ በኤ፥
«እስን ሆጄቶትንሳ ሁንድኑ፥
እስን ወር እሰ ሶዳተን፥
ጥናንስ ጉዳንስ ዋቀዮኬኙ
ጀጀዳ!» ጀዴ*።
6ከነ ቦዴሞ ወንተ አከ ሰገሌ ቱተ ባይኤ፥
ከን አከ ሁርሳ ብሻን ባይኤፍ ጉንጉሚ
ከከዌ ሁምነ-ቀቤሳ ቶኮ ነንደገኤ፤ እንስ፥
«ሃሌሉያ! ጎፍታንኬኙ ዋቀዮ፥
እን ሁንዱማ ደንደኡ እንሞአ*።
7ኮታ እንገመድና፥ እንእልልችነስ!
መቃሳስ እንጉድፍና!
ጉያን ጋኤለ ሆልቻ ገኤረ፥
ምስሮንሳስ እሳፍ
አፍ ቆጿስቴት*!
8ኡፈተ ቁንጬ ተልባራ ሆጄተሜ፥
ጨለቅሳፍ ቁላአ ኡፈቹን
እሼዳፍ ኬነሜረ» ጀዴ፤
ኡፈትን ቁንጬ ተልባ ሱንስ
ሆጂ ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአኒ
እሰ ቀጄላደ*።
*5. ፋር 115፡13፤ 134፡1 *6. 11፡15፥17፤
ህስ 1፡24፤ ፋር 93፡1፤ 97፡1፤ 99፡1
*7. ፋር 118፡24፤ ሙል 21፡2፥9
*8. ኢሳ 61፡10

9 ዮሙስ ኤርገማን ሱን፥ «ወር ገረ
ጭደ ጋኤለ ሆልቻት ዋመመን ሀገመደን!
አትስ ከነ ጫፍ!» እት ደበሌስ፥ «ኩን
ዱቢ ዋቀዮ እሰ ዱጋደ» ናንጀዴ*። 10ከነ
ረት እሳፍ ሰገዱዳፍ ሚለሳት ነንኩፌ፤ እን
ገሩ፥ «ከነ ጎቹን ሲፍ ህንተኡ! አን
ሲፍ፥ አቦሎተኬ ወረ እሰ ዬሱስ ዱጋ
በኤት ቀበመኒፍስ ህደተ ሆጂት፥ ዋቀዮፍ
ሰገድ!» ናንጀዴ፤ እን ዬሱስ ዱጋ በኤሞ
እሰ ሀፉር ነሞተ ራጂ ዱበቺሱደ*።
*9. ማቴ 22፡2-3፤ ሉቃ 14፡5 *10. 22፡8-9፤
ሆኤ 10፡25-26፤ 14፡15፤ ሙል 12፡11፥17

እሰ ፈርደ አዲረ ታኤ አርጉሳ

11 ከነ ቦዴ እላሌ፥ በንቲን ዋቃ
በነሜ፥ ፈርደ አዲ ቶኮስ ነንአርጌ፤ እን
ፈርድቾረ ታኤስ መቃንሳ፥ «አመነማ፥
ዱጋስ» እንጀደመ፤ ፍርዲት፥ ሉለትስ
ቀጂሉማዳን እንሆጄተ*። 12እጅሳ አከ በር
በዳ እብዳት፥ መታሳረ ዋን አከ ጎንፎ ባይ
ኤቱ ጅረ፤ መቃ እሰረት ጫፈሜ ጅሩ
ቶኮ ቀበ፥ ገሩ እሱመ መሌ፥ ነምን ቶኮሌ
ህንቤኩ*። 13ኡፈተ ዲገ ጩጳሜ ቶኮ
እንኡፈተ፥ መቃንሳስ «ሰገሌ ዋቀዮ»
ጀደሜ*። 14ሎልቶትን ዋቀ ኬሳሞ ኡፈተ
ቁንጬ ተልባ አዲፍ ቁላአ ኡፈተኒ፥ ፈር
ዴን አዳዲረ ታአኒ፥ እሰ ዱካ እንቡአን።
15አፋንሳ ኬሳ ብላ ቀረማ፥ እሰ እን እቲን
ሰበ ዋቀዮ ወረ ህንተእን ሩኩቱቱ በኤ፤
እን አፌሳቲ ሰበ ሰነ ሲቄ ስቢላቲን
እንትክሰ፤ እን አፌሳቲ እዶ ጩንፋ ወይኒ
ዴከምሰ ሶዳቹሳ፥ እሰ ከን ዋቀዮ ሁንዱማ
ደንደኡ ድዲቱፍ ጅረ*። 16ኡፈተሳረት፥
ጉዴደሳረትስ መቃን፥ «ሞቲ ሞቶታ፥
ጎፍታ ጎፍቶታስ» ጀዱ ጫፈሜ ጅረ*።
*11. 6፡2፤ 3፡14፤ ህስ 1፡1፤ ፋር 96፡13፤
ኢሳ 11፡4 *12. 1፡14፤ ዳን 10፡6
*13. ኢሳ 61፡1-3፤ ዮሀ 1፡1 *15. 1፡16፤
2፡27፤ 14፡19-20፤ ፋር 2፡9፤ ኢሳ 63፡3፤
ዮኤ 3፡13 *16. 17፡14፤ 1ጢሞ 6፡15

17 ከነ ቦዴ ኤርገማን ቶኮ ቢፍቱረ
ዳበቴ ነንአርጌ፤ እንስ አላቲ በንቲ ዋቃ

ወለካ በለልአን ሁንዱማ ሰገሌ ጉዳዳን
ዋሜ፥ «ኮታ፥ ኛተ እሰ ጉዳ ዋቀዮ እስ
ኒፍ ቆጼሴፍ ወልት ቀበማ! 18 ፎን
ሞቶታ፥ ፎን አቦተ ዱላ፥ ፎን ወረ
ጎቶታ፥ ፎን ፈርዴኒ፥ ከን ወረ እሳንረ
ታአኒስ፥ ፎን ነመ ሁንዱማ፥ ከን ብር
መዱ፥ ከን ገርብቻስ፥ ከን እሰ ጉዳ፥ ከን
እሰ ጥናስ ኛቹዳፍ ኮታ!» ጂዴ*።

*17-18. ህሰ 39፡4፥17-20

19 ኤርገሲሞ ብኔንስት፥ ሞቶትን ብየ
ለፋስ ሎልቶተሳኒ ወጅን፥ እሰ ፈርድቾረ
ታኡፍ ሎልቶተሳ ሎሉዳፍ ወልት ቀበመኒ
ነንአርጌ*። 20 ብኔንስች እንቀበሜ፤ ራጅች
ሶብዱን እን ፉለሳ ዱረት፥ ምልከተ አርግ
ሲሴ እሳ ወጅን እንቀበሜ፤ እን ወረ ጉባ
ብኔንስቻ ኦፍረት ፉደተኒ፥ ብፈ ፈኬኘሳ
ቲፍ ሰገደን ምልከተ ሰናን ጎዎምሴ ቱሬ፤
ወር ቀበመን ኩን ለማን ፈዩመት ኩፈመ
እብዳ እሰ ደጋ ቦበኡን በለልቹ ኬሰት
እንደርበተመን*። 21 ወር ሀፈንሞ ብላ
አፋን እሰ ፈርደረ ታኡ ሰነ ኬሳ በኤን
እንአጄፈመን፤ አላቲን ሱን ሁንድኑስ ፎን
እሳን ከና ቋፈኒ እንኛተን።

*19. 17፡12-14 *20. 13፡1-18፤ 20፡10፤
ዳን 7፡11

ቦቆና 20

ወጋ ኩመ ቶኮፍ ክርስቶሲ ወጅን ሞአን

1 ከነ ቦዴስ ኤርገማን በና እዶ እሰ ለፈ
ጀለ ሰና፥ ፉንጫ ጉዳስ ኦፍ ሀርካ ቀቡ
ቶኮ፥ ዋቀ ኬሳ ገድ ቡኡሳ ነንአርጌ*።
2 እን ብኔንሰ አከ ጀዌ፥ ቦፈ በረ ዱሪ፥
ዲያብሎስ፥ ሴጠነ ሰነ ቀቤ፥ ወጋ ኩመ
ቶኮፍ እንህዴ*፤ 3 ወጋን ኩምን ሱን ሀመ
ራወተሙት፥ አከ እን ዴብኤ ሰበ ብየ ለፋ
ህንወላልችፍኔት፥ እዶ እሰ ለፈ ጀላ ሰነት
ደርበቴ፥ በልበለ እት ጨፌ መለቶ እት
ጎዴ፤ እሰ ቦዴ ገሩ ዩሮ ሙራሳፍ ገድ
ዲፈሙን እንተአፍ።

*1. 18፡1፤ 2ጴጥ 2፡4 *2. 12፡9፤ ኡመ 3፡1

4 ከነ ቦዴስ ቴሶታፍ፥ ወረ ፍርዲ
ኬኑን እሳኒፍ ኬነሜ ቴሶተ ሰነረ ታአን
ነንአርጌ፤ አከሱመሞ ሉቡ ወረ እሰ ዩሱስ
ዱጋ በኤት፥ ዱቢ ዋቀዮትስ ጀባቹሳኒቲፍ
ሞርመት ኩኩተመኒ፥ ወረ ብኔንስቻፍ፥
ፈኬኘሳፍ ህንሰገድን፥ ጉባሳስ አደሳኒፍ
ሀርከሳኒት ህንፉደትን ነንአርጌ፤ እሳን
ዴብአኒ ጅራተኒ፥ ወጋ ኩመ ቶኮፍ ክርስ
ቶሲ ወጅን እንሞአን*። 5 ኩን ዱአ ከኡ
እሰ ዱራት፤ ወረ ዱአን ኬሳ እሳን ከነ
መሌ፥ ወር ሀፈን፥ ወጋን ኩምን ሱን ሀመ
ራወተሙት ዴብአኒ ህንጅራትኔ*። 6 ነምን
ዱአ ከኡ እሰ ዱራ ከነ ኬሳ ቆደ ቀቡ
አተም ገመዳ! አተምስ ዋቀዮፍ ከን ቋል
ቋላኤዳ! ዱን ለመፋን ወረ አከሲረት
ሁምነ ህንቀቡ፤ እሳኖ ሉቦተ ዋቀዮ፥
ሉቦተ ክርስቶስስ ተአኒ፥ እሳ ወጅን ወጋ
ኩመ ቶኮፍ ሞኡፍ ጅሩ*።

*4. 6፡9፤ ዳን 7፡9፥22፥27፤ 1ቆሮ 6፡2
*5. 1ቆሮ 15፡23-24 *6. 5፡10

ሴጠን ሞአሙሳ

7 ወጋን ኩምን ሱን ዮሙ ራወተሙ፥
ሴጠን እዶ እት ህደሜ ቱሬ ገድ
እንዲፈመ። 8 እን ሰበ ጎሌ ለፋ አርፈን ኬሰ
ጅረን ጎግን ማጎግንስ፥ ጎዎምሱዳፍ፥
ሎላፍ ወልት እሳን ቀቡዳፍስ እንበአ፤ ለኮ
ብስሳኒስ አከ ጭረቾ ገላናት*። 9 እሳን ኩን
ለፈ በልኣት በአኒ፥ ቡፈተ ወረ ዋቀዮፍ
ቋልቋላአኒ፥ መንደረ ጃለተምቱ ሰነስ
እንመርሰን፤ ገሩ እብድ ዋቀ ኬሳ ቡኤ
እሳን ፍጤ*። 10 ሴጠን እን እሳን ጎዎምሴስ
ኩፈመ እብዳፍ ደጋ ቦበኡ፥ ለፈ ብኔንስ
ቺፍ ራጂን ሶብዱን ሱን ጅረንት ገድ
እንደርበተሜ፤ እሳን በራ ሀመ በረበራት
ሀልከኒፍ ጉያ ድጵፈሙፍ ጅሩ*።

*8. ህሰ 7፡2፤ 38፡2፥9፥15 *9. ህሰ 38፡22፤
39፡6 *10. 19፡20፤ 14፡10፤ ማቴ 25፡41

ፍርዲን እን ዱማ ኬነሙሳ

11 ከነ ቦዴስ ቴሶ አዲ ጉዳ ቶኮፍ እሰ
ቴስቾረ ታኤ ነንአርጌ፤ ለፍቲፍ ዋቅን
ፉለሳ ዱራ እንበቀተን፥ እዶንስ እሳኒፍ
ህንአርገምኔ*። 12 ወረ ዱአንስ ጥናፍ ጉዳ
ቴስቾ ዱረ ኡቱ ዳበተኒ ነንአርጌ፤ መጫ
ፎትን እንበነመን፤ መጫፍን ብራ፥ እን
ወር ጅሬኘ አርገቹፍ ጅረን እት ጫፈመን
ቶኮስ እንበነሜ፤ ወር ዱአንሞ አከ ሆጂ
ዱር ሆጄተንት፥ አከ እሰ መጫፎተ ኬሰት
ጫፈሜትስ ፍርዲ አርገተን*።

*11. 4፡2፤ ማቴ 25፡31፤ 2ጴጥ 3፡7፥10፥12
*12. 3፡5፤ ዳን 7፡9-10

13 ገላን ወረ ዱአኒ እሰ ኬሰ ቱረን ኦፍ
ኬሳ ባሴ እንኬኔ፤ ዱኒፍ ሞቱማን ወረ
ዱአኒስ፥ ወረ ዱአኒ እሳን ሀርከ ቱረን ኦፍ

ሀርካ ባሰኒ እንኬነን፤ ነምን ሁንድኑ
አዱመ አዳን አከ ሆጂሳቲት ፍርዲ እንአር
ገቴ*። 14ከነ ቦዴስ ዱኒፍ ሞቱማን ወረ
ዱአኒ ኩፈመ እብዳት ገድ እንደርበተ
መን፤ ኩፈምን እብዳ ኩን ዱአ እሰ ለመ
ፋደ*። 15ነምን መቃንሳ መጫፈ እሰ ወር
ጅሬኘ አርገቹፍ ጅረን ኬሰት ጫፈመን
ኬሰት ሀንአርገምንስ፥ ኩፈመ እብዳት
ገድ እንደርበተሜ።

*13. ዮሀ 5፡28-29 *14. 1ቆሮ 15፡26፥54-55

ቦቆና 21

በንቲ ዋቃ ሃራ፥ ለፈ ሃራስ አርጉሳ

1ከነ ቦዴስ፥ አን በንቲ ዋቃ ሃራዳፍ
ለፈ ሃራ ነንአርጌ፤ በንቲን ዋቃ እን ዱራ
ለፍት እን ዱራስ ደርበኒሩ፥ ገላንስ ዴብኤ
ሀንአርገሙ*። 2ዬሩሳሌም መንደር ቁልቁ
ልቲን እሼን ሃራን፥ ዋቀዮ ብራ በንቲ ዋቃ
ኬሳ፥ አከ ምስሮ ድርሰሼቲፍ ኩለም
ቴት፥ ቆጶፍቴ ኡቱ ገድ ቡቱ ነንአርጌ*።
3ዮሙስ አን ሰገሌ ጉዳ ቶኮ ነንደገኤ፥
እንስ ቴሶ ሰነ ብራ፥ «ኩኖ እዶን ዋቀዮ
ቡፈቱ ነሞተ ግዱደ፥ እን እሳን ብረ ቡፈ
ቹፍ ጅረ፥ እሳንስ ሰበሳ ተኡፍ ጅሩ፤
ዋቀዮ ኦፊሳ እሳኒ ወጅን ጅራቹፍ ጅረ፥
ዋቀዮሳኒስ ተኡፍ ጅረ*። 4እን እምማን
ሁንዱማ እጆሳኒቲ እንሀቀ፤ ወንት ዱራ
ዋን ደርቤፍ፥ ኤጋ ዱን ዴብኤ ሀንአር
ገሙ፥ ገዱን፥ እዩን፥ ወራንስስ ስአች
ሀንጅሩ!» ጂዴ*።

*1. 20፡11፤ ኢሳ 65፡17፤ 66፡22፤
2ጴጥ 3፡13 *2. ኢሳ 52፡1፤ 61፡10፤
እብ 12፡22፤ ሙል 3፡12 *3. ሀስ 43፡7፤
37፡27፤ 48፡35፤ ሌዎ 26፡11-12
*4. 7፡17፤ ኢሳ 25፡8፤ 35፡10፤ 65፡19

5እን ቴሶረ ታኤሞ፥ «ኩኖ አን ዋን
ሁንዱማ ሃራ ነንኅደ!» ጂዴ፤ እት ደበ
ሌስ፥ «ዱቢን ኩን አመነማ፥ ዱጋስ ዋን
ተኤፍ፥ ከነ ጫፍ!» ናንጂዴ*። 6አከሱ
መስ፥ «ተኤረ! አን አልፋደ፥ ኦሜጋ
ደስ፥ እሰ ጀልቀባት እሰ ዱማትስ፤ አን
እሰ ዴቦቴፍ ቡርቅቱ ብሻን እሰ ጅሬኘ
ኬኑራ ቶለ ነንኬናፍ*፤ 7እን ሞኡ ከነ እት
ደርቤ አርገቹፍ ጅረ፤ አን ዋቀዮሳ ነን
ተአ፥ እንስ እልመኮ እንተአ*። 8ቆድን
ወረ ሉግኖታ፥ ወረ አመንቲ ሀንቀብኤ፥
ወረ ጪገአሞ፥ ወረ ጉማ፥ ወረ ሀለሌ፥
ወረ ቆርቸ ነመት ኅደኒ፥ ወረ ዋቀዮሊ
ቶልፈመን ዋቄስኒ፥ ወረ ሶብዱ ሁንዱማስ
ገሩ፥ ኩፈመ እብዲፍ ደጋን ቦበኡ ኬሳ
በለልቹ እንተአ፤ እንስ ዱአ ለመፋደ» ናን
ጂዴ*።

*5. ኢሳ 43፡18-19 *6. 1፡8፤ 22፡17፤
ኢሳ 55፡1 *7. 3፡21፤ 2ሳሙ 7፡14፤
ፋር 89፡26-27 *8. 22፡15፤ ኤፌ 5፡5

ዬሩሳሌም እሼ ሃራ አርጉሳ

9ኤርገሲ ኤርገሞተ ቶርበን ወረ
ወጪቲ ቶርበ ደእቸ ገረ ዱማ ቶርበን ኬሰ
ጉተን ኦፍ ሀርካ ቀቡ ቱረን ኬሳ እን ቶኮ
ዱፌ፥ አነት ዱበቴ፥ «ኮቱ! እሼ
ምስሮ፥ ሃደ መና ሆልቻ ስት ነንአርግ
ሲሳ!» ጂዴ*። 10ሀፉራንስ አል ፋዴ ገረ
ቱሉ ጉዳ ዴራ ቶኮት ነጌሴ፤ ዬሩሳሌም
መንደረ ቁልቁልቲ ዋቀዮ ብራ በንቲ ዋቃ
ኬሳ ገድ ቡቱስ አነት እንአርግሲሴ*።
11እሼን ኡልፍነ ዋቀዮ ቀብድ፥ ጨለቅስ
ሼስ አከ ደጋ ባይኤ ገት-ጀቤሳ፥ አከ ያስ
ጲስ፥ ቁላአ አከ ጨቢትስ። 12መሰራ ጉዳ
ዴራ ቀብድ ቱርቴ፥ መሰርችስ ከረ ኩደ
ለመ ቀበ፤ ከረ ሰነረስ ኤርገሞተ ኩደ
ለመቱ ቱሬ፤ መታ ከረ ሰናረት መቃን ኅሰ
እጆሌ እስራኤል ኩደ ለማን ጫፈሜ
ጅረ*፤ 13ከራ በአ-ቢፍቱ ከረ ሰድእ፥ ከራ
ሀርከ ብታ ከረ ሰድእ፥ ከራ ሀርከ ምርጋ
ከረ ሰድእ፥ ከራ ልጠ-ቢፍቱ ከረ ሰድእቱ
ቱረን፤ 14ሁንዴን መሰራ ሰና ከን እረ ዳበ
ቴሞ ደኅተ ኩደ ለመ፥ እሳንረትሞ መቃን
ኤርገሞተ ሆልቻ ወረ በርቶተሳ ቱረን ኩደ
ለማኒ ጫፈሜ ጅረ።

*9. 15፡1፥6፥7፤ 19፡7 *10. 21፡2፤
ሀስ 40፡2 *12. ሀስ 48፡30-35

15ኤርገማን እን አነት ዱበቴስ፥ መን
ደረቲ፥ ከረሼ፥ መሰራሼስ ሰፈሩዳፍ ኡሌ
ሰፈራ ወርቁራ ሆጄተሜ ቶኮ ቀበ ቱሬ*።
16መንደረቲን ገረ አርፈኒን ወል ቅጪ፥
ሆጃንሼፍ ገራንሼስ ቶከቸ ቱሬ፤ ኤርገም
ችስ ኡሌ ሰፈራሳቲን መንደረቲ
እንሰፈሬ፥ ገር-ቶኮንሼስ ኪሎ ሜትረ
ኩመ ለማፍ ድበ ሰድእ እንተኤ፤ ሆጃ
ንሼ፥ ገራንሼ፥ አል ከእንሼስ ወል ቅጪ
ቱሬ*። 17መሰራሼስ እንሰፈሬ፥ እንስ አከ
ሰፈረ ዱንዱመ ነማ፥ ኤርገምች እቲን
ሰፈሬት፥ ዱንዱመ ድባፍ አፉርተሚ
አፉር ተኤ። 18መሰራንሼ ደጋ ያስጲስራ
ሆጄተሜ፤ መንደረቲንሞ ወርቁ ቁላአ እሰ

አከ ኦፍ እላሌ ቁላአ ኬሳን ዋ አርገኚቲን
እጃረምቴ። 19ሁንዴን መሰራ መንደረቲ
ደጋ ገት-ጀቤሰ አደዳቲን ሚደግፈሜ
ቱሬ፤ ደጋ ገት-ጀቤስ ሁንዴን እረ ዳበቴ
ሱንስ እን ዱራ ያስጲስ፥ እን ለመፋን ሰፈ
ሮስ፥ እን ሰደፋን ካልቄዶን፥ እን አፉረ
ፋን ስማረግዶስ*፥ 20እን ሽነፋን
ሰርዶኒክስ፥ እን ጀአፋን ሳርዲዮን፥ እን
ቶርበፋን ክሪሶሊጦስ፥ እን ሰዬተፋን ቤሪ
ሎስ፥ እን ሰልገፋን ቶጳዝዮን፥ እን ኩርነ
ፋን ክሪሶጵራሶስ፥ እን ኩደ ቶኮፋን
ሂያኪንጦስ፥ እን ኩደ ለመፋን አሜቴስ
ጦስ ቱሬ። 21ከር ኩደ ለማን ጨሌ ገት-
ጀቤዩ ኩደ ለመ ቱረን፥ ከር ሱንስ
አዱመ አዳን ጨሌ ገት-ጀቤሰ ቶኮራ ሆጂ
ተመን፤ ከራን መንደረቲ ሰና ወርቄ ቁል
ቁሉ እሰ አከ ኦፍ-እላሌ ኬሳን ዋ
አርገሙራ ሆጂተሜ*።

*15. ሀሰ 40፡3 *16. ሀሰ 48፡16-17
*19. ኢሳ 54፡11-12 *21. 22፡2

22 መን ቁልቁሉማሼ ዋቀዮ ኀፍታ እሰ
ሁንዱማ ደንደኡፍ ሆልቾ ዋን ተኤፍ፥
አን መነ ቁልቁሉማ ቶኮሌ መንደረቲ
ኬሰት ሀንአርግኔ። 23ቢፍቱን ዮኪስ ጅእ
መንደረቲረት እብሱን በርባድችሳ ምት፤
ኡልፍን ዋቀዮ እፈሼት፥ ሆልችስ እብሳ
ሼት*! 24ሰብን እፈሼቲን እንዴዬብኡ፥
ሞቶትን ብየ ለፋሰ ወንተ ኡልፍነ ቀቡ
እሳን ብረ ጅሩ፥ ገረሼት እንፍዱ*፤
25ከርሼ መቱማ ጉያዳን ሀንጨፈመን፥
ሀልከንሞ አች ሀንጅሩ*። 26ወንተ ኡልፍ
ነ-ቀቤስ፥ ወንተ ገት-ቀቤስ ሰበ ብየ ለፋ
ብረ ጅሩ ገረሼት እንፍደመ። 27መጫፈ
ሆልቻ እሰ ወር ጅሬኝ አርገቹፍ ጅረን
ኬሰት ጫፈመን ሰነ ኬሰት፥ ወረ አርገመን
ዱዋ መሌ፥ ወንተ ጡራአን ቶኮሌ፥ ወር
ወንተ ጪጋስሳ ዮኪስ ወንተ ሰባ ሆጂተን
ቶኮሌ አችት ሀንገለን*።

*23. 22፡5፤ ኢሳ 60፡1፥19-20
*24. ኢሳ 60፡3፥5 *25. ኢሳ 60፡11፤
ዘካ 14፡7 *27. ኢሳ 52፡1፤ ሀሰ 44፡9

ቦቆና 22

ዬሩሳሌም እሼ ሃራ ኬሰት ዋን አርጌ ሀሙሳ

1ከነ ቦዴስ ኤርገምች ለገ ብሻን ጅሬኝ
ነማፍ ኬኑ፥ እሰ ብሻንሳ አከ ጨቢ አዳቱ
ቴሶ ዋቀዮቲፍ ሆልቻ ብራ በኡ አነት አር
ግሲሴ*። 2ብሻንች ከራ መንደርቻ ወለካ
እንያአ፤ ለግቾ ገማ ገመነስ ሙከ ጅሬኝ
ነማፍ ኬኑ ቶኮቱ ዳበተ፤ ሙከት ኩን
ወጋት ስአ ኩደ ለመ እጀ ዋን ኀደቱፍ፥
ጅአ ጅአን እጅ እራ እንአርገመ፤ ባል
ሙከቻስ ሰበ ብየ ለፋ ፈይሱዳፍ
እንተአ*። 3ወንት አባረማን መንደረቲ
ኬሰት ሀንአርገሙ፤ ቴሶን ዋቀዮፍ ሆልቻ
እሼ ኬሰ ጅረ፥ ሆጂቶትንሳሰ እሳፍ
እንሆጂቱ*። 4እሳን ፉለሳ አርጉፍ ጅሩ፥
መቃንሳስ አደሳኚረት አርገሙፍ ጅረ*።
5ሀልከንስ ዴብኤ ሀንአርገሙ፤ ዋቀዮ ኀፍ
ታን እፈሳኚ ተኡፍ ዋን ጅሩፍ፥ እፍን
እብሳ፥ እፍን አዱስ እሳኚፍ ሀንበርባድ
ችሱ፤ እሳን በራ ሀመ በረበራት ሞኡፍ
ጅሩ*።

*1. ሀሰ 47፡1፤ ዘካ 14፡8፤ ዮኤ 3፡18
*2. 21፡21፤ ሀሰ 47፡7፥12፤ ኡመ 2፡9፤
3፡22 *3. ዘካ 14፡11 *4. ፋር 17፡15፤
ማቴ 5፡8፤ ሙል 3፡12 *5. 21፡22-25፤
ኢሳ 60፡19፤ ዳን 7፡18፥27

ደፌ ዱፉ ኀፍታ ዬሱስ ደገኡሳ

6ዬሮ ሰነት ኤርገምች፥ «ዱቢን ኩን
ሁንድኑ አመነማደ፥ ዱጋደሰ፤ ዋቀዮ ኀፍ
ታን እን ሀፉሮተ ራጀትን እቲን ዱበተን
አቦሙ፥ ወንተ ደፌ ተኡን እረ ጅሩ ሆጂ
ቶተሳት አርግሲሱዳፍ ኤርገማሳ ኤርጌ»
ናንጂዴ*።

*6. 21፡5፤ 11፡1፤ ዳን 2፡28

7እን ዱፉ ሱን፥ «ኩኖ አን ደፌ ነን
ዱፈ፥ ነምን ዱቢ መጫፈ ከነ ኬሰት ራጂ
ዱበተሜ ከነ ኤጉ፥ አተም ሀገመዱ!»
ጂዴ*።

*7. 1፡3

8እን ዮሀንስ ከነ ሁንዱማ ደገኤረ፥ አርጌ
ረስ፤ ከነ ደገኤ፥ አርጌስ ኤርገ አን ራወዴ፥
ኤርገማ እሰ ከነ ሁንዱማ አነት አርግሲሴፍ
ሰገዱዳፍ ሚለሳት ነንኩፌ*። 9እን ገሩ፥ «ከነ
ኀቹን ሲፍ ሀንተኡ! አን ሲፍ፥ አቦሎተኬ
ወረ ራጀታፍ፥ ወረ ዱቢ መጫፈ ከና ኤጊኚ
ፍስ ሀደተ ሆጂት፥ ዋቀዮፍ ሰገድ!» ናን
ጂዴ። 10እት ደበሌስ፥ «በር ኩን እት
ራወተሙ ዋን ድአቴፍ፥ ዱቢ መጫፈ ከነ
ኬሰት ራጂ ዱበተሜ መለቶዳን ሀንጬፍን*!
11እን ዋን ጀልአ ሆጂቱ፥ ጀልአዱመሳ ሀሆ
ጂቱ፤ እን ጡራአን፥ እቱማ አፍ ሀጡሬሱ፤
እን ዋን ቀጂላ ሆጂቱ፥ ቀጂላዱመሳ ሀሆ

ጇቱ፤ እን ዋቀዮፍ ቁልቁላኤ፥ እሱማፍ ሀቁ
ልቁላኡ!» ጇዴ አነት ሀሜ*።
*8. 1:4፥9፤ 19:10 *10. 1:3፤ 10:4
*11. ዳን 12:10
12 እን ዱፉ ሱን፥ «ኩኖ አን ደፌ ነን
ዱፈ፥ ገቲ እሰ አን አዱመ አዳን አከ
ሆጂሳቲት ነማፍ ኬኑስ ፍዴ ነንዱፈ*።
13 አን አልፋደ ኦሜጋደ፥ እሰ ዱራት እሰ
ቦዴት፥ እሰ ጀልቀባት እሰ ዱማትስ»
ጇዴ*።
*12. 2:23፤ ኢሳ 40:10፤ 62:11፤
ፋር 28:4፤ ኤር 17:10፤ ሮማ 2:6
*13. 1:8፥17፤ 2:8፤ ኢሳ 44:6፤ 48:12
14 ወር ኡፈተሳኒ ሚጨተን ሀገመደን!
እሳን ሙከ ጅሬኘ ነማፍ ኬኑ ብረ ገኡዳፍ
አቦ ቀቡ፤ ከረ ሰናንስ መንደርቾት አል
እንገሉ*። 15 ገሩ ወር አከ ሰሬ [ዋን ሁንዱማ
ጡሬሰን]፥ ወር ቆርቾ ነመት ጎደን፥ ወር
ሀለሌን፥ ወር ጉማ፥ ወር ዋቀዮሊ ቶልፈመን
ዋቁሰን፥ ወር ወንተ ሶባ ጃለተን ወር ሆጄተ
ንስ ሁንድኑ አለት እንሀፉ*።
*14. ኡመ 2:9፤ 3:22 *15. 21:8፤
ፊሊ 3:2፤ 1ቆሮ 6:9-10
16 እን ዱፉ ሱን፥ «ወንት ኩን ሁን
ድኑ ወልዶተ ክርስቲያና አከ ገኡፍ፥ አን
ዩሱስ ኤርገማኮ ኤርጌ እስኒፍ ዱጋ ባስ
ሴረ፤ አን ሀደ ዳዊት፥ ሰኘሳትስ፥ አን
በከልቾ በሪ እሰ ጨለቅሳደ» እንጇደ*።
*16. 1:1-2፤ 5:5፤ ኢሳ 11:1፥10
17 ሀፉርቼፍ ምስሮቲን፥ «ኮቱ»
እንጇዱን፤ ነምን ከነ ደገኡስ፥ «ኮቱ»
ሀጂዱ! ነምን ዴቦቴ ሀዱፉ፥ ነምን ብሻን
በርባዱስ ኡቱ ገቲ ሀንባስን ብሻን ጅሬኘ
ኬኑ ሀፉደቱ*!
*17. 21:6፤ ኢሳ 55:1፤ ዮሀ 4:14፤ 7:37

ጡሙረ ዱቢሳ

18 አን ከነ ከነን ጫፌ፥ ነመ ዱቢ
መጫፈ ከነ ኬሰት ራጂ ዱበተሜ ደገኡ፥
አፍ ኤገቺሱዳፍ፥ ዱጋ እት በኡፍ ነን
ጇደ፤ ነምን ዱቢ ከነት ዮ ዋ ደበሌ፥
ዋቀዮ አደበሳረት ደእቾ ዋኤንሳኒ መጫፈ
ከነ ኬሰት ጫፈመን እሰት ደበሉፍ ጅረ*፤
19 ነምን ዱቢ መጫፈ ከነ ኬሰት ራጂ ዱበ
ተሜራ ዮ ዋ ሀርእሴሞ፥ ዋቀዮ ሙከ
ጅሬኘ ኬኑፍ፥ መንደረቲ ቁልቁሉ ዋኤን
ሳኒ መጫፈ ከነ ኬሰት ጫፈመን ኬሳ ቆደሳ
ሀርእሱፍ ጅረ። *18. ኬሰ 4:2፤ 12:32
20 እን ወንተ ከነ ሁንዱማ ዱጋ ባስ
ሴስ፥ «ሀተኡ! አን ደፌ ነንዱፈ»
እንጇደ፤ አሜን! ኮቱ፥ ጎፍታ ዩሱስ*!
21 አያን ጎፍታ ዩሱስ ሁንዱማ ወጅን
ሀተኡ*! *20. 1ቆሮ 16:22 *21. ሮማ 16:24

ነሞተ መጫፈ ቁልቁሉ ኬሰት ቤከመን

ሃጌ፡- ሃጌ ራጂ እሰ ኤርገ ሰብን እስራኤል ቦጁ ባቢሎኒ ዴብአኒ ከኤደ፤ ኤርጋን እን ሰበት ሀሜ መነ ዋቀዮ አከ እጃረኒደ፤ ሃጌ 1፡1፤ እዝራ 5፡2፤ 6፡14። «ሃጌ» ጇቹን «እሰ ጉያ ጭዳ ደለቴ» ጇቹደ።

ሄሮድያሰ፡- ሄሮድያሰ፥ ሃደ መና ሄሮድስ አንቲጳስ፤ ሄሮድያሰ አባ መናሼ ፊሊጶሲን ዲፍቴ ሄሮድስ አንቲጳስት ሄሩምቴ፤ ዮሀንስ ጩጳን እሰት ሄሩሙሼቲን ሞርሜ ሄሮድስት ዋን ዱቡቴፍ፥ እሼን ዮሀንስ ጩጳን አከ አጂፈሙፍ አባ መናሼ ከደቴ፤ (ማቴ 14፡3፤ ማር 6፡17-18)።

ሄሮድስ፡- ሄሮድስ እን ጉዳን ዮሙ ዬሱስ ቤትልሄምት ደለቴ ብየ ይሁዳረት ሞቲ ቱሬ። ማቴ 2፡1፤ ሉቃ 1፡5፤ ሄሮድስ አንቲጳስ እልምሳ ዬሮ ሰነ ብየ ገሊላፍ ቤሪያረት እንሞአ ቱሬ፤ በረ ሞኡምሰሳ ኬሰ ዮሀንስ ጩጳ አጂስሴ፤ ማቴ 14፡1-10፤ ሄሮድስ አባንሳ ዮሙ ዱኤ አርኬላዎስሞ ብየ ይሁዳረት ሞኤ፤ (ማቴ 2፡22።
ሄሮድስ አግሪጳን አካከዩ ሄሮድስ እሰ ጉዳ ቱሬ፤ እን በረ 41-44ት ብየ ይሁዳት ሞቲ ቱሬ፤ እን በረሳ ኬሰ ያቆብ ኤርገማ ኦቦሌሰ ዮሀንስ እንአጂስሴ፤ ሆኤ 12፡1-23። «ሄሮድስ» ጇቹን፥ «ሰኒ ጎታ» ጇቹደ።

ሄዋን፡- ሄዋን፥ ሃደ መና አዳም፥ እሼን ዱበርቲ እሼ ጀልቀበ ኡመምቴ ዋን ታቴፍ ሃደ ጅራታ ሁንዱማ ጂደምቴ፤ «ሄዋን» ጇቹን «ጅራቱ» ጇቹደ።

ሎጥ፡- ሎጥ፥ እልመ ሃራን፤ አብራሃሚፍ ሃራን ኦቦሎተ፤ ኡመ 11፡27፤
ሎጥ አብራሃሚ ወጅን ገረ ብየ ከነአን ዱፌ፤ ኡመ 11፡31፤ ሎጥ ዋቀዮን እንሶዳተ ዋን ቱሬፍ፥ ዬሮ ሶዶሚፍ ጎሞራን ዴከምሰ ዋቀዮቲን ጉበመንት እሳፍ ማቲሳ ዱዋቱ አች ኬሳ በኤ፤ ኡመ 19፡12-29።

መልኪሴዴቅ፡- መልኪሴዴቅ፥ ሞቲን መንደረ ሳሌም ሉበ ዋቀዮ እሰ ገረራ ጅራቱተ፤ «መልኪሴዴቅ» ጇቹን «ሞቲ ቀጂሉማ» ዮኪሰ «ሞቲ ቀጂላ» ጇቹደ፤ አብራሃም ቀቤኘሳ ሁንዱማራ ኩደን ኬሳ ቶኮ መልኪሴዴቂፍ ኬኔ፤ ኡመ 14፡18-20፤ ሰብን እስራኤል ብየ ከነአን ኤርገ ቀበቴ ቦዴ መቃን መንደረ ሰና «ዬሩሳሌም» ጂደሜ፤ «ሳሌም» ጇቹን «ነጋ» ጇቹደ፤ ኤጋ፥ «ዬሩሳሌም» ጇቹን «መንደረ ነጋ» ጇቹደ።
መልኪሴዴቅ ሉበ በረበራ ጂደሜ ክርስቶስ እሰ ዱፉፍ ጅሩፍ ፈኬኘ ተኤ፤ እብ 5፡10፤ 6፡20።

ሙሴ፡- እልም አምራም፥ ጌጌስቱ ሰበ እስራኤል ቱሬ፥ ዋቀዮ ከራ ሙሴ ሰበ እስራኤል ብየ ግብጢ ባሴ ለፈ ኦናት እሳን ሶሬ፤ አከሱመ አቦሚን ዋቀዮ ሀርከ ሙሴት ኬነሜ፤ ሙሴን ኦቦሌሰ አሮኒፍ ሚርያም፤ በኡ 6፡20፤ ለኮ 26፡59፤ «ሙሴ» ጇቹን አፋን ወረ ግብጥት «እልመ» ጇቹደ፤ አፋን እብሮታትሞ «እሰ ባሱ» ዮኪሰ «ባሱ» ጇቹደ፤ በኡ 2፡10፤ ሙሴን ለፈ ኦና ሰነት ሰበ ግዱት ፍርዲ ኬና ቱሬ፤ በኡ 18፡13)።

ሚርያም፡- ሚርያም እንተለ አምራም ኦቦሌቲ ሙሴፍ አሮን፤ ለኮ 26፡59፤ ሚርያም ራጂ ቱርቴ፤ በኡ 15፡20፥ እሼን ብየ ከነአንት ኡቱ ሀንገልን ቃዴሽት ዱቴ፥ አቹመት አዋለምቴ፤ ለኮ 20፡1።

ማርያም፡- «ማርያም» ከን ጂደመን ዱበርቶተ ደኑደ፤ እሼን ዱራ ሃደ መና ቀሎጳስ፤ ዮሀ 19፡25፤ ማርያም ሃደ ዬሱስ፤ ሉቃ 1፡26-27፤ ማርያም እሼ

ብየ መግደላ፤ ማቴ 27፡56፥61፤ 28፡1፤ ማር 16፡1፤ ሉቃ 24፡10፤ ዮሀ 20፡1፤

ማርያም እሼ ቢታኒያ ጅራቱ፤ ሉቃ 10፡38-42፤ ዮሀ 11፡1፤ 12፡1-3፤ ማርያም ሃደ ማርቆስ፥ ሆኤ 12፡12፤ ማርያም እሼ ሮማ ጅራቱ፥ ሮማ 16፡6።

ሲፎራ፡- ሲፎራ እንተል ዬትሮ ሉበ ሚድያን፥ ሃደ መና ሙሴት፤ በኡ 18፡1-3፤ «ሲፎራ» ጂቹን «ስምብሮ» ዮኪስ «ድምቢቲ» ጂቹደ።

ሳራ፡- ሳራን ሃደ መና አብራሃም፤ ዱር መቃንሼ ሳራይ ቱሬ፤ ቦዴ ዋቀዮ እልመ አከ እሼን ዴሱ ዮሙ እሼ አብደቺሴ መቃንሼሞ «ሳራ» ሀተኡ! ጂዴ፤ ኡመ 17፡15-16፤ «ሳራ» ጂቹን «እንተለ ሞቲ» ዮኪስ ጊፍቲ ጂቹደ።

ባሩክ፡- ባሩክ ነምቸ ሜፉ እሰ ኤርምያስ ራጅቻ ወጅን ቱሬ፥ እሳፍስ ሜፉ ቱሬደ፤ «ባሩክ» ጂቹን «ኤብፈማ» ጂቹደ፤ ኤር 36፡26፥32፤ 36፡1-8

ባትሼባ፡- ባትሼበ ሃደ መና ኡሪያ ሄትቻ ቱርቴ፤ ዳዊት ሀጡማዳን ኡሪያ አባ መናሼ መታ ወራናት ኤርጌ አጂስሴ፥ እሼ ፉዴ፤ 2ሳሙ 11፡3-4፤ ሶሎሞንን ከን እሳፍ ዴሴ እሼ ቱርቴ፤ 2ሳሙ 12፡24፤ 1ሞቶ 1፡11-53፤ «ባትሼባ» ጂቹን «እንተለ ሰንበተ ደለቴ» ዮኪስ «ሰንበቴ» ጂቹደ።

ኖህ፡- ኖህ እልመ ላሜክ፤ «ኖህ» ጂቹን «ጀጀቤሳ» ጂቹደ፤ ኡመ 5፡28-29፤ ኖህ ነመ ቀጂላ ዋን ተኤፍ፥ በረ ብሻን ሎለኤ ለፈ በሌሴ ዋቀዮ አከ እን መርከበ እጃረቴ እቲን በዲሰ አሉፍ እሰ አቦሜ፤ ኡመ 6-8፤ ብሻን ኤርገ ነሞተ ለፈራ በሌሴ ቦዴ እልማን ኖህ ወር እሳ ወጅን በዲሰ ኬሳ አለን፥ ሴም፥ ካሚፍ ያፌት አቦተ ጎሶተ ብየ ለፋረ ጅራተኒ ተአን፤ ኡመ 9፡18-19።

አብራሃም፡- አብራሃም አባ ቆሞ እስራኤል፤ ዱራን መቃንሳ «አብራም» ቱሬ፤ «አብራም» ጂቹን «አባ ጉዳ» ጂቹደ፤ ኡመ 17፡5፤ ቦዴ ዋቀዮ ኡልፍነ እሳፍ ኬኔ መቃሳ አብራሃምት ጌደሬ፤ «አብራሃም» ጂቹንሞ «አባ ሰበ ባይኤ» ጂቹደ፤ ከኩ ሃራ ኬሰት አብራሃም አመንቲዳፍ ፈኬኘ ተኤ፥ አከስትስ ወረ ዋቀዮት አመነን ሁንዱማፍ አባ ተኤ፤ (ሮማ 4፡11-12፥ ገላ 3፡7-9።

አዳም፡- ነመ እሰ ጂልቀበት ኡመሜ፤ «አዳም» ጂቹን «ነመ» ጂቹደ፤ ነምን ብዮ ለፋራ ዋን ኡመሜፍ (ቶልፈሜፍ) መቃ ብዮ ሰናት ሞጋፈሜ፤ «አዳማ» ጂቹን «ብዮ ለፋ» ጂቹ ዋን ተኤፍ፥ «አዳም» ጂቹን «ነምቸ እሰ ብዮ ለፋራ ኡመሜ» ጂቹደ፤

ኡመመ 3፡19-20፤ ከነራ ከን ከኤ «አዳም» መቃ ነምቸ እሰ ጂልቀበት ኡመሜ ተኤ፤ ከኩ ሃራ ኬሰት አዳም ነምቸ እሰ ዱራ እሰ ከራሳ ጩቡን ገረ ብየ ለፋ ዱፌደ፤ ክርስቶስሞ ነምቸ እሰ ለመፋ እሰ ከራሳ ጅሬኘ ዱፌ ተኤ፤ (ሮማ 5፡12-19፤ 1ቆሮ 15፡45-49።

ኢያሱ፡- ኢያሱ እልም ኑን ነምቸ እሰ ኤርገ ሙሴን ዱኤ ቦዴ እስራኤሊፍ ጌጌስቱ ተኤ ለገ ዮርዳኖስ ጩስሴደ፤ «ኢያሱ» ጂቹን «ዋቀዮ ፈይሳደ» ጂቹደ፤ እጀሌ እስራኤል ወረ ብየ ግብጢ በአን ኬሳ ኢያሱፍ ካሌብ ዱዋቱ ገረ ብየ ከነአንት ገሌ፤ ለኮ 14፡30።

አሮን፡- አሮን አቦሌሰ ሙሴ እሰ አንገፈ፤ በኡ 4፡14፤ አሮን ሰበ እስራኤሊፍ ሉበ እሰ ጂልቀባ አከ ተኡፍ፥ እልማንሳስ ሉቦተ ተአኒ እሳ ወጅን አከ ሆጂተኒፍ፥ ዋቀዮ ቱሉ ሲናረት እሳን ዋሜ፤ ኡፈተ ሆጂሳኒ ከናፍ እሳን በርባድችሱሞ አቹማን እሳኒፍ እንአቦሜ፤ በኡ 28፡1-2፥28-30።

ኤልሳቤጥ፡- ኤልሳቤጥ ሃደ መና ዘካርያስ፥ ሃደ ዮሀንስ ጩጳት፥ ሉቃ 1፡5-45፤ «ኤልሳቤጥ» ጇቹን «ዋቀዮ ከኩደ» ዮኪስ «ዋቀዮ ራወቴ አመነማደ» ጇቹደ።

ኤልያስ፡- ኤልያስ ራጆተ እስራኤል ወረ ዱራ ኬሳ እሰ ቶኮ፤ 1ሞቶ 17፤ ከኩ ሃራ ኬሰትስ አከ ራጂ ጉዳት እላለመ፤ ሉቃ 4፡25-26። «ኤልያስ» ጇቹን «ዋቀዮ ጎፍታደ» ጇቹደ።

ኤሳዉ፡- ኤሳዉ እልመ ይስሀቅ እሰ አንገፈ፤ ኤሳዉፍ ያቆብ ለኩ ደለተን፤ ኤሳዉ ዮሙ ደለቴ ዲማ ደግንሳ ደበሳ (ርፌንሰ) ቀቡ ዋን ተኤፍ፥ መቃሳ ኤሳዉት ሞጋሰን፤ ኡመ 25፡25።

ኤፍሬም፡- ኤፍሬም እልመ ዮሴፍ እሰ ቁጥሱደ፤ እን ብየ ግብጥት ደለቴ፤ ሞቱማ እሰ ገረ ብታ ጅሩ ኬሰት መቃንሳ ጉዳ ቤከሜ ብይች መቃሳቲን ዋመሜ፤ ኢሳ 7፡8-9፤ ሆሴ 11፡8-9።

እሽማኤል፡- እሽማኤል እልመ አብራሃም እሰ አጋር ዴሴፍ፤ «እሽማኤል» ጇቹን «ዋቀዮ እንደገአ» ጇቹደ፤ እሽማኤል አኩመ ዋቀዮ ዱረ አብዲ ኬኔ ቱሬት አባ ሰበ ጉዳ ተኤ፤ ኡመ 25፡12-18፤ 17፡20፤ ዮሴፍን አቦሎትንሳ ነጋዶተ ወረ እሽማኤልት ጉርጉረተን፤ ኡመ 37፡25-28።

ኦኔሲሞስ፡- ኦኔሲሞስ ገርብቾ ፊሌሞን ቱሬ፤ «ኦኔሲሞስ» ጇቹን «እሰ ድመ ባሱ፥ እሰ ቡአ ቀቡ» ጇቹደ፤ ፊሌ 10-19፤ ቆሎ 4፡7-9።

ካሌብ፡- ካሌብ እልም ዮፉኔህ ወረ ብየ ከነአን ዶአቹፍ ሙሴን ኤርጌ ኬሳ ቶኮ ቱሬ፤ ሰበ እስራኤል ወረ ብየ ግብጢ በአን ኬሳ ካሌቢፍ ኢያሱ ዱዋቱ ብየ ከነአንት ገሌ፤ ለኮ 13፡6፤ ኢያ 14፡7፤ «ካሌብ» ጇቹን «ሰሬ» ጇቹደ።

ኬፉስ (ኬፉ)፤ ኬፉን መቃ ጴጥሮስ፤ «ኬፉ» ጇቹን አፉን አረምት «ደጋ ከታ» ጇቹደ ዮሀ 1፡42፤ ጎፍታን ጴጥሮስን ዮሙ ዋሜ መቃሳ ጌደሬፊ አፉን ግሪኪት «ጴጥሮስ» ጇዴ። አመዩ እዶ ቶኮ ቶኮት መቃንሳ ኬፉ ጇደመ 1ቆሮ 1፡12፤ ዮሀ 1፡42፤ 1ቆሮ 9፡5፤ 15፡5፤ ገላ 2፡9)

ያቆብ፡- ያቆብ እልመ ይስሀቅ እሰ ቁጥሱደ፤ ያቆቢፍ ኤሳዉ ለኩ ደለተን፤ «ያቆብ» ጇቹን «እሰ ኮሜ ቀበቱ» ጇቹደ ኡመ 25፡26፤ ዋቀዮ ያቆብት ሙልአቴ መቃሳ እስራኤልት ሞጋሴ፤ «እስራኤል» ጇቹን «እሰ ዋቀዮን ወልአንሶ ቀቤ» ዮኪስ «ዋቀዮት ሀጭሙ» ጇቹደ፤ ያቆብ እልማን ኩደ ለመ ሆሬ፥ ከናፍ እን አባ ጎሶተ እስራኤል ኩደ ለማኒ ተኤ፤ መቃንሳ አመዩ መጫፈ ቁልቁሉ ኬሰት ስአ ቶኮ ቶኮ «ያቆብ» ስአ ካንሞ «እስራኤል» ጇደመ፤ ኢሳ 41፡8፤ ኬሰ 33፡10፤ ለኮ 23፡10።

ዩትሮ፡- ዩትሮ፥ አብዩ ሙሴት፥ እን ሉበ ሚድያን፤ በኡ 3፡1-4፤18 መቃንሳ እን ካንሞ «ሬኡኤል» ጇደመ፤ በኡ 2፡18፤ ለኮ 10፡29፤ ሬኡኤል መቃ ደሎታት፥ ዩትሮሞ መቃ ኡልፍናት።

ይስሀቅ፡- ይስሀቅ እልመ አብራሃም፤ ይስሀቅ አብዲዳን ደለቴ ዋን ተኤፍ፥ እልመ አባ ዳሉደ፤ «ይስሀቅ» ጇቹን «እንኮልፈ» ጇቹደ፤ (ኡመ 21፡1-3) «ይስሀቅ» አቦተ ቆሞ እስራኤል ኬሳ እሰ ቶኮ፤ ኤሳዉፍ ያቆብ እልማንሳ ወረ ለኩ ደለተን ኬሳ ሰኚን አብዲ ከራ ያቆብ ኬነሜ፤ ኡመ 25፡22።

ዮሀንስ፡- «ዮሀንስ» ጂቹን «አያነ ዋቀዮ» ጂቹደ፤

ዮሀንስ ጩጻን ዬሱስ ዱረ ከን ኤርገሜ ቱሬ፥ ማቴ 3፡2፥11፤

ዮሀንስ ኤርገማን እሰ ጎፍታ ዬሱስ አከ እን እሰ ዱካ ቡኡፍ ዋሜደ፤ ማቴ 4፡21-22፤ ዮሀንስ ኤርገማን እልመ ዘብዴዎስ፤ ማቴ 4፡21፤ ኦቦሌሰ ያቆብ፤ ሆኤ 12፡1-2።

ዮሀንስ ማርቆስ አባ ወንጌላ፥ እሰ ማርቆስን ጫፈደ፤ ሆኤ 12፡12፥25።

ዳንኤል፡- ዳንኤል ደርገነተ እስራኤል ወረ ቦጅአመኒ ብየ ባቢሎንት ጌፈመን ኬሳ ቶኮ ቱሬ፤ እን አመንቲሳት ጀባቴ ዋን ዳበቴፍ፥ ዋቀዮ አፉን ሌንጫ ጀላ እሰ ኦልቼ ዳን 6፡15-28። «ዳንኤል» ጂቹን «ዋቀዮ ፈረዴረ» ጂቹደ።

ዳዊት፡- ዳዊት ሞቲ እስራኤል እሰ ጉዳ ቱሬ፤ 1ሳሙ 16፡12፤ እን ፋርፈና ባይኤ ቆጺሴ ምአ ገራገራቲን ዋቀዮን ፋርፈቹት ቤከማ ቱሬ፤ መጫፈ ፋርፈና ኬሳ ባይኤን ከንሳ ዋን ተአኒፍ፤ ነሞትን መጫፍቸ «ፋርፈና ዳዊት» ጂደኒ እንዋሙ። «ዳዊት» ጂቹን «ጃለተማ» ጂቹደ።

ጋድ፡- ጋድ፥ እልመ ያቆብ እሰ ዚልፋ ጦንቦሬን ሊያ ዴሴፍ፤ «ጋድ» ጂቹን «አያነ-ቀቤሰ» ጂቹደ፤ ኡመ 30፡10-13፤ 49፡19።

ጳዉሎስ፡- ጳዉሎስ ገሬ ወረ ፈሪሶታ ኬሳ እሰ ወረ ክርስቶስት አመነን አርአቻ ቱሬደ፤ ቦዴ ገሩ ኤርገማ ወንጌላ ተኤ ብየ ሞቱማ ወረ ሮማ ኬሰ ናነኤ ወንጌለ ለለባ ቱሬ፤ ጳዉሎስ ዱራን «ሳኦል» ጂደመ ቱሬ፤ ጳዉሎስ መቃ ወር ሮማ ኬነኒፍ፥ ሳኦል ገሩ መቃ ደሎታሳት፤ «ጳዉሎስ» ጂቹን «ጥና» ጂቹደ፤ ሆኤ 9፡1፤ 13፡1-3።

ኣዳ ሰብን እስራኤል እት ጅራቻ ቱሬ

ቡልቲ ብያ፡- ጉቱማን ሰበ እስራኤል ቆሞ ቆሞሳ ኬሳ አንገፈ ፎኤ ገረ ያኢ ማንጉዶታት ኤርገተ፤ ማንጉዶትን አከ አንገፉማሳኒት ሰበ ኬሳ ፎአመን ኩን ያኢዳን ብየ እንቡልቹ፤ በኡ 4፡29፤ ያኢን ማንጉዶታ ወንተ ሁንዱማት ድመ ሰበሳቲፍ እንዳበተ። አከሱመ መነ አባሳት አንገፈ ከን ተኤ ጉቱማ ማቲሳቲፍ እዶ ቡኤ እንሆጄተ፤ ለኮ 1፡4፤ ብየ ከነኣን ኬሰት ሰብን ገራገራ ኦላዳ ከአኒ እስራኤልን ዮሙ ረክሰን፥ አቦትን ፍርዲ ዱሮ ዱሮት ከአኒ ሰበ ግዱት ፍርዲ ኬነኒ ወረ እሳን ሳመንስ እሳንራ እንዶዉ ቱረን፤ ኬሰ 16፡18፤ አቦ 2፡16። ሰብን እስራኤል ብየ ከነኣን ኬሰ ኤርገ ቱረኒ ገሩ አኩመ ሰበ ወረ ናኖሳኒ ጅረኒ ሞቶተ እንሞስፈተን፤ ኬሰ 17፡14-17፤ 1ሳሙ 10፡17-27።

ለኮብሰ ጅአተ ወጋ፡- ወጋን ወረ እብሮታ ጅአ ኩደ ለመ ቀበ፤ ጂን ባቲ ጅአቲን እንለካአመ፤ ጀልቀበት ወር እብሮታ ወጋ ቡሳ አፉርት ሀረኒ እቲን ዱሮ ምዳን ፈጫሰኒፍ ገልቸን፥ ዱሮ ገናፍ ቦና ለካኡ ቱረን፤ «ኤታኒም» ጅአ አርፋሳት፤ አርፋሳን ብየ እስራኤል አከ ለኮብሰ ኢትዮጵያት መስከረሚ ካሴ ሀመ ህዳርት አዴመ፤ «ቡል» ጅአ ገናት፤ ገን፥ ታህሳሲ ካሴ ሀመ የካቲትት አዴመ፤ «አቢብ» ጅአ ብራ ምዳን ዱሮ እት እጀ ነቀቱ፤ ብራን ጅአ መጋቢቲ ካሴ ሀመ ግንቦትት አዴመ፤ «ዚፍ» ጅአ ቦናት፤ ቦን፥ ጅአ ሰኔ ካሴ ሀመ ነሃሴት አዴመ፤ ኤጋ በረ ዱራት ለኮብሰ ሌዎታ ኬሰት ቡሳ ወጋ አርፈኒ ኬሳ ቶኮ ቶኮ ከን መቃ ደአመን ወረ ከነ አርፈን ቱረን፤ በረ ሞቶተ ወረ ቦዴ ዱሮ ነሞትን እስራኤል ቦጅአመኒ ብየ ባቢሎንት ጌፈመኒ ክ.ዱ. በረ 587 ሰና ካሴ ለኮብስ ጅአ አከ ከን ወረ ባቢሎንት ጌደረሜ። («ክ.ዱ.» ጂቹን ክርስቶስ ዱረ-እንስ «ደለቹ ክርስቶስ ዱረ» ጂቹደ።)

ወረ ዱራን ሌዎታን መቃ ደአመን	ጅአተ ወጋ ኤርገ ጌደረመኒ	እዶ እሳን እት ጫፈመን
አቢብ	ኒሳን	በኡ 12፡2፤ 13፡4፤ (ኒሳን) ነህ 2፡1
ዚፍ (ዚዉ)	ኢየር	1ሞቶ 6፡1 (ዚፍ)
	ሲዋን	
	ተሙዝ	ህስ 8፡14
	አብ	
	ኤሉል	ነህ 6፡15
ኤታኒም	ትሽሪ	1ሞቶ 8፡2 (ኤታኒም)
ቡል	ማርኬሽዋን	1ሞቶ 6፡38 (ቡል)
	ኪስሉ	ነህ 1፡1፤ ዘካ 7፡1
	ጤቤት	አስ 2፡16
	ሼባጥ	ዘካ 1፡7
	አዳር	እዝ 6፡15

ቆዳ ሰፈራ፡- «ኦሜር» ቆዳ ምዳን እቲን ሰፈረን፤ በኡ 16፡16፤ ኦሜርን ቶኮ አከ ኪሎ ግራሚ ለማት። «ኤፈ» ቆዳ ዳኩ አከሱመስ ገርቡ እቲን ሰፈረን፤ አቦ 6፡19፤ ሩት 2፡17፤ በኡ 16፡36፤ ሌዎ 19፡36 ኤፈ ቶኮ ኦሜሪ ኩደን፤ ኪሎትሞ ድግደሚ ለመ ተአ። ሂን ቆዳ ዳዲ ወይኒ፥ ደዳ ኤጀርሳ እቲን ሰፈረን፤ በኡ 30፡24፤ ሌዎ 19፡36፤ ሂን ቶኮ አከ ሊትሪ አፉሪት።

ጌራን ምአ እቲን ኡልፋትነ ሰፈረን (መዳሊደ)፤ በኡ 30፡13፤ ሌዎ 27፡25፤ ጌራን ድግደምን ሼቄሊ ቶኮ ዋን ተኤፍ፥ ጌራን ቶኮ ሼቄሊ ኬሳ ሀርከ ድግደመፋደ፤ ግራሚትሞ ወለካ ጥኖ ጫለ፤ ግራሚ ሀርከ ኩደን ኬሳ ሀርከ ጀአ እንተአ ጀቹደ፤ ለኮ 3፡47፤ 18፡16፤ ህስ 45፡12።

ሼቄሊንስ፡- ምአ እቲን ኡልፋትነ ሰፈረን (መዳሊደ)፤ «ሼቄል» ቶኮ አከ ግራሚ ኩደ ቶኮፍ ወለካ ሚጀነ፤ በኡ 30፡13፤ ህስ 45፡12።

ኡሌን ሰፈራ፡- ዴርናፍ ገባብነ፥ የብናፍ ሀጽነ ከን እቲን ሰፈረኒደ፤ ህስ 40፡5-9፤ አከሱመ ዱንዱምን ገባብናፍ ዴርነ፥ በልእናፍ ድጽነ ከን እቲን ሰፈረን፤ በኡ 36፡20፤ «ዱንዱመ» ከን ጀደሙ፥ ዴርነ ጭቅሌዳ ካሴ ሀመ ፈጤ ቂበ ሀርከ ነማ እሰ ግዱ ጅሩደ፤ ከናፍ አኩመ ሆጃ ነምቻት ዴርን ዱንዱማ ወል እንጫለ።

ብሻኖተ ቤከሞ

ገላነ ሶግዳ፡- ገላን ሶግዳ አፋን ግሪኪት «ገላነ ዱአ» ጀደሜ፤ ብሻን ገላንቻ ሶግደ ዋን ቀቡፍ ወንት ሉቡ ቀቡ አቾ ኬሰ ጅራቹ ህንደንደኡ፤ ከናፍ «ገላነ ዱአ» ጀደሜ፤ ኡመ 14፡3፤ ለኮ 34፡3፥12፤ ኬሰ 3፡13፤ ኢያ 3፡16፤ 12፡3፤ 15፡2፥15፤ ብሻን ኩን እዶ ብራት ደርቤ ህንያኡ።

ገላነ ዲማ፡- ገላን ዲማን አፋን እብራይስጢት «ገላነ ጀጀባ» ጀደመ፤ አፋን ግሪኪትሞ «ገላነ ኤሪትርያ» ጀደሜ፤ ሰብን እስራኤል ብየ ግብጢ ዮሙ በኤ ገላነ ከነ ድንቂ ጉዳዳን ጬኤ፤ ፈረኦኒፍ ሎልቱንሳ ገሩ ገላንቻን እንልቅምፈመን፤ ኢያ 2፡10፤ በኡ 13፡18፤ 15፡4፥22፤ 23፡31፤ ኬሰ 11፡4፤ ኢያ 4፡23፤ 24፡6፤ ለኮ 33፡10፥11፤ ነህ 9፡9፤ ፋር 106፡7፥9፥22፤ 136፡13፥15።

ገላነ ገሊላ (ጪሰ ብሻን ገሊላ)፡- ገላን ገሊላ ኩታ ብየ ገሊላ ኬሰት አርገመ፤ ገላን ኩን ስአ ቶኮ ገላነ «ኪኔሬት» ጀደሜ መቃ ደአሜረ፤ ለኮ 34፡11) ስአ ካንሞ ገላነ ጌኔሳሬጥ ዮኪስ ጢቤርያስ ጀደሜ፥ (ሉቃ 5፡1፤ ዮሀ 6፡1፤ 21፡1፤

ቁርጡሚን አቾ ኬሰት እንሆረ፤ ብሻን ዮርዳኖስ ገላነ ከነ ኬሰ ደርቤ እንያአ፤ ማቴ 4፡18፤ ማር 1፡16-20

ገደ፡- አከ አመለ ሰበ እስራኤልት ምልክትን እቲን ገደ ሙልእሰን ደኑደ፤ እሳን ኬሳስ፥ ኡፈተ አፍረት ተርሳሱ፤ ኡመ 37፡34፤ ሌዎ 10፡6፤ 2ሳሙ 13፡31፤ ዮኤ 2፡13። ርፌንሰ ሃደቹፍ ሬፌንሰ አፍራ ቡቅሱ፤ እዝ 9፡3፤ ኤር 7፡29። ኡፈተ ሳከራአ (ኬሻ)፥ እንስ ኡፈተ ደግነ ነማት ላፉ ኡቱ ህንተእን ከን ቁቁቁ ኡፈቹ፤ ዮኤ 1፡8።

ዳራ ዮኪስ አዋረ መታት ፍርፍርፈቹ፤ 2ሳሙ 15፡32፤ ሶሙ ፋር 35፡13። ቦኡፍ ወዋቹ፤ ዮኤ 1፡8፥13፤ አሞ 5፡16-17፤ 8፡10፤ ዱሮ ነምን ዱናን ፍሮትን ዱአ-ገኢ ዱፈን፥ ወር ኡሉሌ አፉፈን፥ ቦስፍቱንስ ቀጨረመኒ ዱፈኒ ቦእቾ ጉዳ እንቦኡ፥ እንቦስሱስ፤ ኤር 9፡17-18፤ ማቴ 9፡23፤ ሆኤ 9፡39)፤ እን ዱኤ ኤርገ አዋለሜ ቦዴ ቦሩምታሳ ዱበርቶትን ገነማን ገረ አዋላ ደቀኒ እንከደቱ፥ እንቦኡ፥ እንፋርፈቱስ፤ ማር 16፡1-2፤ ዮሀ 11፡31፤ ዱሮን ገዳ ገሩ ዱሮ ባይኤ ገራገረ፤ ፈኬኛፍ ዮሙ አሮን ዱኤ ጉያ ሶዶመ፥ ሙሴዳፍስ ጉያ ሶዶመ ገደን፤ ለኮ 20፡29፤ ኬሰ 34፡8፤ ሳኦል ሞትቻፍ ገሩ ጉያ ቶርበ ዱዋ ገደን፤ 1ሳሙ 31፡13፤ ወር ግብጥ

ያቆቢፍ ጉያ ቶርባተመ ገደን፤ ዮሴፍሞ ጉያ ቶርበ እት ደበሌ አባሳቲፍ ገዴ፤ ኡመ 50፡3፥10።

ምእ ገራገራ ብታ ጉርጉርታ

ሜቲ፡- ሜቲን ስቢለ አዲ ለፈ ኬሳ ባፈሜ ቁሌፈሙደ፤ ሰብን እስራኤል ዱር ምአ ብየ ኦርማቲ አርገሙ ሜቲዳን ብተቱ፥ ኦፈስ ሜቲት ምአ ጉርጉረቱ ቱረን፤ ኡመ 23፡16፤ 37፡28፤ ሜቲን ዱር ዋን ህንቱመምን ቱሬፍ፥ ወንተ ባሱን ተኡ ጨላሳ ሰፈረኒ ባሱ፤ ኢዮ 28፡15፤ ኢሳ 46፡6፤ ሰብን እስራኤል ቦዴ ሜቲ ቱሙ ኤርገ በሬ ምአ ሜቲራ ሆጂተሙ ቶልቼ፤ ዘካ 6፡11፤ ለኮ 10፡2፤ ኡመ 44፡2።

ምአ እቲን ፋርፈተን፡- ምእ እቲን ፋርፈናን ጌጌፈሙ ቆሞ ሰድእ፤ እን ቶኮ ምአ ርቡዳን ድፈሜ ሆጂተሜ፥ ርቡንሳ ዮሙ ሩኩተሙ ሰገሌ ኬኑ፤ እን ለመፋን ምአ አፋፈሙ፤ እን ሰደፋንሞ ምአ ወልት ሩኩተሙደ። ምአ ርቡዳን ድፈሜ ሆጂተሜ ኬሳ እን ቶኮ <u>ክራረ</u>፤ እን ዬሮ ዴራዳ ካሴ እዶ ባይኤት ቤከማደ፤ ኡመ 4፡21፤ 31፡27፤ 1ሳሙ 16፡16፤ ኢሳ 5፡12፤ 16፡11፤ 23፡16፤ 24፡8፤ ህስ 26፡13፤ ኢዮ 21፡12፤ 30፡31፤ 1ሴና 15፡16፤ 2ሳሙ 6፡5፤ 1ሞቶ 10፡12፤ 2ሴና 5፡12፤ ፋር 33፡2፤ 43፡4፤ 49፡4፤ 57፡8፤ 71፡22፤ 81፡2፤ 92፡3፤ 98፡5፤ 108፡2፤ 147፡7። ምእ ርቡዳን ድፈሜ ሆጂተሙ እን ለመፋን <u>መሴንቆደ</u>፥ እን ምአ ዬሮ ጭዳፍ ዬሮ ገመቹ እቲን ስርበኒደ፤ አሞ 5፡23፤ 6፡5፤ ኢሳ 5፡12፤ 14፡11፤ መሴንቆን አከሱመ ምአ ዋቀዮን እቲን ፋርፈተኒደ፤ ፋር 57፡8፤ 71፡22፤ 81፡2፤ 92፡3፤ 108፡2፤ 150፡3፤ መሴንቆን ርቡ ኩደን ቀቡስ ጅረ፤ ፋር 33፡2፤ 144፡9፤

ምእ አፋፈኒ እቲን ፋርፈተን እዶ ሰድእት ሀረመ፤ እን ቶኮ <u>«ኡሉሌ»</u> ዮኪስ <u>«እንድርኛ»</u> ጂደመ፥ እን ሙከቲ ሆጂተመ፤ 1ሳሙ 10፡5፤ ኢሳ 5፡12፤ 30፡29፤ 1ሞቶ 1፡40፤ ኤር 48፡36።

እን ለመፋን <u>«ፈኖ»</u> ጂደመ፤ ፈኖን ጋንፈ ሆሪቲ ሆጂተመ፤ ሆሴ 8፡1፤ አቦ 7፡8፤ ኢሳ 58፡1፤ ኢዮ 39፡25፤ በኡ 19፡16፥19፤ አሞ 2፡2፤ ሆሴ 5፡8፤ ፋር 150፡2፤ ሌዎ 25፡9፤

እንድርኛን፡- ገረ ጫሉ ምአ እቲን ፋርፈተን ወረ ካኒ ወጅን ጅረ፤ ፈኖን ዬሮ ሉላፍ ዬሮ ሰገዳ ነሞተ ዋሙፍ አፋፈመ፤ ኢያ 6፡4-5፤ ሌዎ 25፡9፤ ፋር 47፡5፤ 81፡3፤ 98፡6፤ 150፡3።

ምእ አፋፈሙ እን ሰደፋን <u>«ፈንጌ»</u> ጂደመ፤ ፈንጌን ስቢለራ ሆጂተመ፥ እን ዬሮ አያናፍ ዬሮ ገመቹት አፋፈመ፤ ሆሴ 5፡8፤ 2ሞቶ 11፡14፤ 2ሴና 23፡13፤ 1ሴና 13፡8፤ 15፡28፤ 16፡6፥42፤ 2ሴና 15፡14፤ 20፡28፤ 29፡27-28፤ እዝ 3፡10፤ ነህ 12፡35፥41፤ ፋር 98፡6።

ምእ ሩኩተኒ እቲን ፋርፈና ጌጌሰን ኀሰ ሰድእ፤ እን ቶኮ <u>ድቤደ</u>፥ እን ለመ ፋን <u>ስቢለ ወልት ሩከተሜ እዩ</u>፥ እን ሰደፋን <u>ኮሽ ኮሺደ</u>፤ ኡመ 31፡27፤ ኢዮ 21፡12፤ ኢሳ 5፡12፤ 24፡8፤ ኤር 31፡4፤ በኡ 15፡20፤ አቦ 11፡34፤ 1ሳሙ 18፡6፤ ኢሳ 30፡32፤ 1ሳሙ 10፡5፤ ፋር 81፡2፤ እሳን ኩን ሁንድኑ ምአ እቲን ዋቀዮን ገለቴፈተኒፍ ምአ እቲን ገመቹ ሙልእሰኒደ።

አመንቲ

ዋቀዮ እሰ ከን እስራኤል፡- ዋቀዮ እሰ ሁንዱማ ገረራ ጅሩ እሰ ዋቃፍ ለፈ ኡሜ፤ ኡመ 14፡19፤ ዋቀዮ እሰ ሁንዱማ ደንደኡ፤ ኡመ 17፡1፤ በኡ

6፡3፤ ለኮ 24፡4፤ ዋቀዮ እሰ ጅራታደ፤ በኡ 3፡14፤ እን ዋቀዮ እሰ «ያህዌ» ጂደሜ ቤከሜደ፤ ኩንሰ «እሰ ተኡ፥ እሰ ጅራቱ ሰነ» ጂቹት እንሂከመ፤ በኡ 4፡22 እስራኤል እልመ ዋቀዮ እሰ አንገፈ፤ በኡ 4፡22 ዩሱስ እልመ ዋቀዮት፤ ሮማ 1፡3-4፤ አመንቶትን እልማን ዋቀዮ ተኡ፤ ሆኤ 13፡33፤ ገላ 4፡4-7፤ ኡልፍነ ዋቀዮ እንአርጉ፤ በኡ 33፡18-23። መቃ ዋቀዮ፤ እን መቃ አፊሳቲን ከከቴ፤ ኤር 44፡26፤ መቃን ዋቀዮ ጉዳ ጉዳረ ጫሉደ፤ ፋር 8፡1፤ ዋቀዮ ነመ እሰ አመነቴ መቃሳቲን እንኤገ፤ ፋር 20፡1፤ መቃን ዋቀዮ ኤርገማሳ ወጅን አዴመ፤ በኡ 23፡21፤ መቃን ዋቀዮ እዶ ቁልቁላአ እሰ ከንሳቲ ኬሰ እንጅራተ፤ 2ሳሙ 7፡13፤ [እዶን ቁልቁላአን እን ከንሳቲ መቃሳቲን እንዋመመ።]

ዋቀዮሊ ሰበ ወረ ካኒ፡- <u>በአል</u> ዋቀዮ ቶልፈማ ብየ ሞአብ ኬሰት ቤከሜደ፤ ለኮ 22፡41፤ <u>«በአል»</u> ጂቹን «ጎፍታ» ዮኪስ «አባ ወራ፥ አባ ሆረ» ጂቹደ፤ እን አፋን አማርፋት «ባል» ዮኪስ «ባለ» ጂዱ ሰገሌ ከነራ ከን ከኤ ፈካተ፤ አፋን ኦሮሞትሞ «አባ ለፋ» «አባ ሰንጋ» እሰ ጂዱ ወጅን ወል ፈካተ፤ ብየ ከነአን ኬሰት እዶን አርሳ በአሊፍ እጃረሜ ዋን ቱሬፍ፥ በረ አቦተ ፍርዲ ነሞትን እስራኤል በአሊፍ እንሰገደን፤ አቦ 2፡13፤ 6፡28-32፤ አሃብ ሞትች ኢዛቤልን እንተለ ሞቲ ሲዶን ዮሙ ፉዱ በአሊፍ ሰገዱን ብየ እስራኤል ኬሰት በልአቴ ቤከሜ ቱሬ፤ 1ሞቶ 16፡31-32፤ 18፡17-40፤ ዩሁ ገሩ በአሊን ጨጨብሴ በሌሴ፤ 2ሞቶ 10፡18-28፤ አሃዚፍ ምናሴን ሞቶትን እስራኤል በአልት ሰገደን፤ 2ሴና 28፡2፤ 2ሞቶ 21፡3።

ዮስያስ ሞትች ገሩ በአሊን መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ባሴ፥ ምአሳ ጨጨብሴ መንቸ ቁልቁሌሴ፤ 2ሞቶ 23፡4-5፤ ራጆትን በአሊን ሞርማ ቱረን፤ ኤር 19፡4-5።

<u>በአል-ጲኦር</u> በአል እሰ ቱሉ ጲኦር እረት እት ሰገደን፤ ሰብን እስራኤል ሺጢምን ዮሙ ቡፈተን በአል እን ጲኦር ቆረምሰ እሳንት ተኤ፤ ለኮ 25፡1-9፤ ፋር 106፡28፤ ሆሴ 9፡10።

<u>አሽታርቴ (አሽታሮት)</u>፤ ዋቀይቲ ወረ ከነአን፤ ኦግ ሞቲን ባሻን መንደረ አሽታሮት እዶ ገልም ዋቀይቲ ከናፍ እት እጃረሜ ኬሰ ጅራቴ፤ ኬሰ 1፡4፤ ኢያ 9፡10፤ ሶሎሞን ሞትች ዋቀይቲ ከናፍ እዶ አርሳ እጃርስሴ ቱሬ፤ 2ሞቶ 23፡13።

<u>አሼራን</u> ዋቀይቲ ደለ ነማፍ ኬንቱፍ ብቅለ እጀ ጎደቺፍቱ፤ እሼን ዋቀይቲ ቶልፈምቱ ወረ ከነአን፤ ምልክትሼ ደሜ ሙከ ጂዳ ሙረኒ ዳቡደ፤ ቦዴ ገሩ ሙከ ጎጋ ዳበኒፍ፤ አሼራን አከ ሃደ መና በአልት እላለምት፤ በኡ 34፡13፤ ሙከች አሼራዳፍ ዳበሙ እዶ አርሳ እሰ ከን በአል ቡኬ ዳበማፍ፤ አቦ 6፡25፥28።

<u>ተሙዝ</u>፥ ዋቀዮ ቶልፈማ ወረ ባቢሎን፥ እን ወጋ ወጋት ስአ ቶኮ ዱኤ፥ ዱአ ከአ፤ ዮሙ እን ዱኡ ዱበርቶትን እንቦኡፍ፤ ብቅልቱን ቦነ ዱቴ ዮሙ ቦካን ሮቡ አኩመ ለልፍቱ አከሱመ ተሙዝ ምልክተ ከና ተኤ፤ ህስ 8፡14።

<u>ዳጎን</u>፥ ዋቀዮ ቶልፈማ ወረ ፍልስጤም፥ ገልምሳ ጋዛፍ አሽዶድ ኬሰት እጃረሜ፤ አቦ 16፡21-23፤ 1ሳሙ 5፡1-7፤ 1ሴና 10፡10፤ ዳጎን አባ ምዳኒት።

<u>ኬሞሽ</u>፥ ዋቀዮ ቶልፈማ ወረ ሞአብ፤ ለኮ 21፡29፤ ኤር 48፡46፤ እዶን አርሳ ኬሞሽ ሆመ በረ ሞቱማ ዮስያስት ዩሩሳሌም ኬሰ ቱሬ፤ 2ሞቶ 23፡13።

<u>ሚልኮን</u>፥ ዋቀዮ ቶልፈማ ወረ አሞን፥ ሚልኮን እዶ ባይኤት «ሞሎክ» ጂደሜ፤ 1ሞቶ 11፡7፤ 11፡5፥33፤ ሞቲን አሞን ሚልኮንት ሞጋፈሜ፤ ኤር 49፡1-3፤ ሞሎኪፍ እጆሌ ቀለኒ አርሳ እንድኤሱፍ፤ ሴረ እጆሌ እስራኤል ኬሰት ገሩ ከነ ጎቹን ዶወማደ፤ ሌዎ 18፡21፤ 20፡1-5፤ አሃዝ ሞሎኪፍ አርሳ ድኤሴ፤ 2ሴና 28፡3።

<u>ማርዱክ</u>፥ ዋቀዮ ቶልፈማ ወረ ባቢሎን፥ ኤር 50፡2፤ እን ስእ ቶኮ ቶኮ «ቤል» ጀደመ፤ ኤር 51፡44፤ ኢሳ 46፡1፤ ማርዱክ ዋቀዮ አዱት።

<u>ሬፋን</u>፥ ዋቀዮ ቶልፈማ እሰ ሰብን እስራኤል ለፈ ኦና ኬሰት ሰገዴፍ፥ እን ዋቀዮ ኡርጂት፤ መቃንሳ እን ለመፋንሞ «ኪዩን» ጀደመ፤ አሞ 5፡26።

<u>ዜኡስ</u>፥ ዋቀዮ ቶልፈማ ወረ ግሪኪት፤ እን አንገፈ ዋቀዮሊ ሁንዱማ ዋን ተኤፍ፥ ወንት ሁንድኑ እሳፍ እንአበመሙ፤ ሆኤ 14፡12-13።

ፈኬኘ ዋቀዮሊ፡- ፈኬኘ ዋቀዮሊት አከ ህንሰገድኔ አከ እሳን ህንዋቁፈትኔስ ሴረ ኬሰት ዶወሜረ፤ በኡ 20፡4-5፥23፤ ሰብን እስራኤል ገሩ ስአ ባይኤ ሴረ ከነራ ካቴ ብፈ ፈኬኘ ዋቀዮሊ ቆጺፈቴ፤ በኡ 32፡1-4፤ አቦ 17፡3-4፤ ራጆትን አከ እት ፈኬኘ ዋቀዮሊ ከና ሀርከ ነማቲን ሆጂተመን ህመኒ ወንተ ዋኤ ህንባፍኔ ዋን ተአኒፍ፥ አከ እሳንት ህንሰገድኔ እንዶዉ፤ ኢሳ 40፡19-20፤ 44፡9-20፤ ኤር 10፡9።

እዶ ሰገዳ፡- እዶን እት እስራኤሎትን ዋቀዮፍ ሰገደን ጀልቀበት ጎዶ ኬሰት ቱሬ ዋቀዮ አችት ሰበሳት ድአተ፤ በኡ 33፡7-11፤ ጎድቸ ብረት ድም ሰበ ሰና ሁንድኑ እላለሜ ዋቀዮ አችት ፍርዲ ቀጂላ እት ኬነ፤ 2ሳሙ 21፡11፤ በኡ 18፡15-18፤ ለኮ 27፡5፤ ጎዶን ኩን ጎዶ ቁልቁላአ እዶ እት ዋቀዮፍ ሰገደን፤ ሰብን ጎዶ ከነ እሳፍ አከ ቶልቹፍ ዋቀዮ ጋረ ሲና ጉባት ሙሴ አቦሜ፤ በኡ 25፡8-9፤ ሰብን አችት ዋቀዮ ዱረት ዋን ድአቱፍ፥ ጎዶን ኩን፥ «ጎዶ ወል ገኢ» ጀደሜ፤ በኡ 40፡34። ብድሩን ሰንዱቅን ከኩ ጎዶ ሰነ ኬሰ ካአሜ፤ በኡ 40፡2-3፤ ለኮ 9፡15፤ በኡ 25፡21-22፤ ከናፍ ጎድቸ «መነ ዋቀዮ» ጀደሜ፤ በኡ 34፡26፤ ኢያ 6፡24፤ ሰብን እስራኤል ብየ ከነአንት ዮሙ ገሌ ጎዶ ወል ገኢ ሰነ መንደረ ሺሎ ኬሰ ዳቤ፤ ኢያ 18፡1፤ ኤርገሲሞ ቤቴል፥ ጊልገል፥ ሚስጳንስ እዶ ሰገዳ ቱረን፤ 1ሳሙ 7፡16፤

መን ቁልቁሉማ በረ ሞቱማ ሶሎሞን ኬሰ እጃረሜ፤ 2ሴና 3፡1፤ መን ቁል ቁሉማ እን ሶሎሞን እጃሬ ኩን በረ ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ዬሩሳሌምን ሉሌ ቀበቴ ዲገሜ፤ 2ሴና 36፡17-19።

በረ ቂሮስ ሞቲን ፋርስ ሞቱማ ወረ ባቢሎን ፉደቴ ኬሰ ዘሩባቤል ቡልቻን ይሁዳ መንቸ ቁልቁሉማ ሰነ ዴብሴ ሃሬሴ እጃሬ፤ እዝ 6፡3፤ 3፡1-9፤ መን ቁልቁሉማ እን ዘሩባቤል ዴብሴ ሃሬሴ እጃሬ ኩን በረ አንቲዮኩስ ኤጲፋኔስ እሰ አፉረፉ ኬሰ ጡራኤ፥ ሴና አንቲዮኩስ እላል! ሄሮድስ እን ጉዳን ክ.ዱ. ወጋ 37ት ዬሩሳሌምን ዮሙ ቀበቴ ምእ መንቻ ገር ቶኮ ጉበሜ ቱሬ፤ ከናፍ ሄሮድስ ክ.ዱ. ወጋ 20 ጀልቀቤ መንቸ ቁልቁሉማ ሰነ ሃሬሴ በልእሴ እጃሬ፤ መን ቁልቁሉማ እን ዬሱስ ወረ ብቴ ጉርጉሩ ኬሳ አፌ እሰ ሄሮድስ እጃሬ ሰነ፤ ዮሀ 2፡12-20፤ ማቴ 21፡12-13፤ መን ቁልቁሉማ ኩን አኩመ ዬሱስ ዋኤሳ ዱበቴ ቱሬ ክ.ቦ. ወጋ 70ት ዲገሜ፤ ማቴ 24፡1-2። («ክ.ቦ.» ጀቹን ደሎተ ክርስቶስ ቦዴ ጀቹደ)።

መነ ሰገዳ፡- መን ሰገዳ እዶ ወር ይሁዶታ እት ወልት ቀበመን፤ ይሁዶትን ብየሳኒ ኬሳ አርአተመኒ ብየ አርማ ኬሰ ጅራተን አከሱመስ ወር መን ቁልቁሉማራ ፈጎ ጅረን እዶ እት ሰገደኒፍ እት ሴረ ዋቀዮ በረን እጃረተኒ አቹመት ጻርሶሊ እት ፎአተኒ ድመሳኒ ሁንዱማ እንራወቱ ቱረን፤ ማር 5፡22፤ በረ ዬሱስ ኬሰ መነ ሰገዳ እዶ ይሁዶትን ጅረን ሁንዱማ ጅረ ቱሬ፤ ሉቃ 4፡16-20፤ መን ሰገዳ እዶ እት ለለበ ደገአን፤ እዶ እት ሴረ ዋቀዮ በረን አከሱመ እዶ እት ድመ ሰበ ዋቀዮ እት እላለኒፍ መሌ፥ እዶ እት አርሳ ድኤሰን ምት፤ ከናፍ ይሁዶትን ኦፍ ደንደአን ወጋ ወጋት ገረ ዬሩሳሌም ዱፈኒ አችት አርሳ እንድኤሱ።

ኣርሳ፡- ዋቀዮፍ ዮኪስ ዋቀዮሊፍ ኣርሳ ድኤሉን ሰበ ሁንዱማ ብረት ቤከማደ፤ ኣርሳ ድኤሉዳን ዋቀዮን እንገለቴፈቱ፤ ኡልፍን እንኬኑፍ በላ ገራገራስ ኣከ እራ ዴብሱፍ እንከደቱ። ኣርሳን ዋቀዮፍ ድኣቱ ቆሞ ገራገራ ቀበ፤

<u>እን ቶኮፉን</u>፥ ኣርሳ ቀለሜ ድኣቱ፤ ኣርሳን ኣከሲ ሳወን፥ ጅቦተ፥ ሆሎተ፥ ሬኣተ ኣከሱመስ ጉጊደ፤ በኡ 29፡25፥38-41፤ ሌዎ 12፡6-8 (ሂካ ከነ ኬሰት «ቀልመ ጉበሙ» ጀደሜረ)።

<u>እን ለመፉን</u>፥ ኣርሳ ኛታፍ ዱጋቲት፤ ኩንሞ እጀ ሙካ፥ ቡዴናፍ ደዳ ኤጂ ርሳት፤ በኡ 29፡38-41፤ ለኮ 28፡1-8፤

<u>እን ሰደፉን</u> ኣርሳ እጣናት፤ በኡ 30፡34-38፤ ማቴ 2፡11፤ በኡ 30፡1-9።

<u>ከን ብራሞ፥ ኣርሳ ሶቾፈሙ</u>፡- በኡ 29፡24፤ ቀልመ ኣራራ፤ ሌዎ 3፤ በኡ 24፡5፤ ኣርሳ ሰበቢ ጬቡቲፍ ድኣቱ፤ ሌዎ 4፤ ኣርሳ ሰበቢ የካቲፍ ድኣቱ፤ ሌዎ 5፡14-19።

ኣያነን፡- ሰብን እስራኤል ወጋ ወጋት ኣያነን ጉርጉዳ ሰድእ ኣያኔፈቱ፤

<u>ኣያን እን ዱራ ፋሲካደ</u>፤ ኣያን ኩን ብየ ግብጥ ኬሳ ገርጋርሰ ዋቀዮቲን በኡ ሳኒ እሳን ያደቺሰ፤ በኡ 12፤ 2ሞቶ 22፡23፤ ኢሳ 31፡5፤ ኬሰ 16፡1፤ ሆላን ፋሲካ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት ቀለሜ ዲግን ሆልቻ እዶ ኣርሳረት ደንገላ ፈመ፤ ማቲን ሁንድኑ መነት ኣያኔፈቱ፥ ኬሱሞታፍ እዶን እት ኣያኔፈተን እንኬነመ፤ ማቴ 26፡17-19።

<u>እን ለመፉን ኣያነ መከረት</u>፤ <u>ኣያን መከረ</u> ኣያነ ፋሲካ ቦዴ ጉያ ሽንተመ ፋት ኣያኔፈተመ፤ በኡ 23፡16፤ 34፡22፤ ለኮ 28፡26፤ ኣያን ኩን ቦዴ ኣያነ ጴንጠቆስቴ ጀደሜ፤ ሆኤ 2፡1። እን ጉያ ሀፉር ቁልቁሉን ቡኤደ።

<u>ኣያን እን ሰደፉን</u> ኣያነ <u>ጎርዶማት</u>፥ እን ጅኣ ቶርበፉ ኬሳ ጉያ ኩደ ሽነፉ ሳት ኣያኔፈተመ፤ ኣያን ኩን ጉያ ሰዴት ጉቱ ኡልፈፈመ፥ ሰብን እስራኤል ብየ ግብጥ ኬሳ ዮሙ በኤ ጎዶ ኬሰ ኣኩመ ታኣ ቱሬ፥ ኣያንች ምልክተሳቲፍ ጎዶ ኬሰት ኣያኔፈተመ፤ ሌዎ 23፡34-44፤ ዩሱስ ኣያነን ከነ ሰደን ኣያኔፈቴረ ተኣ፤ ማቴ 26፡17፤ ማር 14፡12፤ ሉቃ 22፡7-8፤ ዮሀ 2፡23፤ 7፡2-37፤ 13፡1።

ሶሚ፡- ሶሚን ወንተ ቶኮራ፥ ኛታፍ ዱጋቲራ ዋ ሆጂቹራ ኦፍ ዶዉደ፤ ሶሚን ቆሞ ሰድእ ቀበ፤ እን ቶኮ ዋን ኛተኒፍ ዋን ዱገን ዳበኒ ሀገቡ ታኡደ፤ በኡ 34፡28፤ ኬሰ 9፡9፤ ማቴ 4፡2፤ ሉቃ 4፡2፤ 2ቆሮ 6፡5፤ ሶሚን ኣከሲ ዋቀዮ ወጅን ዱበቹዳፍ እሳፍ ሆጂቹዳፍ ጀደኒ ኛታፍ ዱጋቲዳፍ እዶፍ ዩሮ ደቡደ፤

<u>እን ለመፉንሞ</u> እሰ ነምን የከሳፍ የከ ሰበሳ ቤኬ ያደ ገራሳቲ ጌደረቹፍ ዋቀዮ ዱረት ገዴ ሀገቡ ታኡደ፤ 2ሳሙ 12፡22፤ እዝ 8፡21፤ ነሀ 9፡1፤ እስ 4፡3፤ ፋር 35፡13፤ 69፡10፤ 109፡24፤ ዳን 9፡3። እን ሰደፉን፥ ሶሚ ዩሮ በዲስ ድኣቱት ለብሲዳን ሰበት ሀመሙደ፤ ኤር 36፡9፤ ዮኤ 1፡14። ሶሚን እረ ኬሰ ዱዋ ሶመን ዋቀዮ ዱረት ኣከ ሀንፋደተምኔ ራጅትን ሀመኒሩ፤ ኢሳ 58፡3-6፤ በረ ዘካርያስ ራጅቻ ኬሰ ሰብን እስራኤል ወጋት ስእ ኣፉር እንሶመ ቱሬ፤ ዘካ 8፡19፤ ዩሩሳሌም ጅኣ ኩርነፉ ኬሰ መርፈ ምቴ፤ 2ሞቶ 25፡1፥ ጅኣ ኣፉረፉ ኬሰ ቀበምቴ፤ 2ሞቶ 25፡3-4፤ ኤር 52፡6-7፤ መነ ቁልቁሉማ ጅኣ ሽነፉ ኬሰ ጉበሜ፤ 2ሞቶ 25፡8-9፤ ጊደሊ ያፍ ይሁዶትን እሳ ወጅን ቱረን ጅኣ ቶርበፉ ኬሰ ኣጀፈመን፤ 2ሞቶ 25፡25፤ ወንተ ከነ ሁንዱማ ያደቹፍ ሰብን ሶማ ቱሬ። በረ ዩሱስት ወር ፈሪ ሶታ ቶርበንት ጉያ ለመ ሶሙ ቱረን፤ ሉቃ 18፡12፤ በርቶትን ዩሱስ ገሩ ሀመ እን እሳን ብረ ቱሬት ሀንሶምኔ፤ ማቴ 9፡14-15፤ ማር 2፡18-20፤ ሉቃ 5፡33-35። ዮሙ ሶመን ነመት ኦፍ ሙልእሱፍ ኛረ ኣከ ሀንጉሬ፥ ዩሱስ

ዶዌረ፤ ማቴ 6፡16-18። ወር ዋቀዮፍ ሆጀተን ተከ ተከ አከ እሳን ሶመኒ ከደ ተን ቤከማደ፤ ሉቃ 2፡37፤ ሆኤ 13፡3፤ 14፡23።

ዲገ፡- ሉቡን ዲገ ኬሰ ጅራተ፤ ዲግንስ ሉቡ ኬሰ ጅራተ፤ ሌዎ 17፡14፤ ኬሰ 12፡23፤ ዲግን ጅሬኛ ዋን ተኤፍ፥ ዋቀዮ ብረት ኡልፍነ-ቀቤሰ፤ ዲግን አቤል ገረ ዋቀዮት እዩ፤ ኡመ 4፡10፤ ነምን ዲገ ነማ ደንገላሱ ዲግንሳስ እንደንገለአ፤ ኡመ 9፡6፤ ዲግን ሆረ ሉቡ ሆረ ሰና ዋን ተኤፍ፥ ዲግንሳ አከ ሀንኛተምኔፍ ዶወሜ፤ ሉቡን ሁንድኑ ከን ዋቀዮት፥ ከናፍ ሆረን ዮሙ ኅረአሙ ዲግንሳ ዋቀዮፍ አርሳ ተኤ ኤርገ ድአቴ ቦዴ ነምን ፎን ሆረ ሰና ኛተ ሌዎ 17፡10-14፤ ኬሰ 12፡15-16። ዲግን ዩሱስ ፈኖረት አርሳ ተኤ ዋቀዮፍ ዋን ድአቴፍ፥ ጩቡን ነሞታፍ ዲፈሜ፤ 1ቆሮ 10፡16፤ ኤፌ 2፡13፤ እብ 9፡14፤10፡19፤ 1ጴጥ 1፡2፥19፤ 1ዮሀ 1፡7፤ ሙል 7፡14፤ 12፡11። ዲግን ምልክተ ከኩ ጀቤሱደ፤ በኡ 24፡6-8፤ ዩሱስ ዲገሳቲን ከኩ ዳበቴ ሃሬሴ ጭምሴ፤ ማቴ 26፡28።

ከኩ፡- ከኩን ወሊ ገልቴ ነሞተ ለመ ዮኪስ ባይኤ ግዱት ተኡ ጀቤሱዳፍ እንኅደመ፤ ኡመ 21፡27፥32፤ 1ሳሙ 18፡3፤ 23፡18፤ 1ሞቶ 20፡34፤ ዋቀዮ ስአ ባይኤ ሰበሳቲፍ ከከቴረ፤ ኖሂፍ ምልክተ ከኩሳቲፍ ሰበተ ዋቀዮ ኬኔ፤ ኡመ 9፡12-17፤ 6፡18። ዋቀዮ አብራሃሚፍ ሰኚሳቲፍ ከከቴረ ኡመ 15፡18፤ 17፡2፥4፥7፥11፥13-14፥19፤ 2ሞቶ 13፡23፤ 1ሴና 16፡15-18፤ ፋር 105፡8-10፤ ሆኤ 7፡8። ዋቀዮ ሰበ እስራኤሊፍ ከከቴረ፤ በኡ 31፡16፤ አከሱመ ዳዊቲፍ ከከቴረ፤ ፋር 89፡20-28፥34። አቦሚን ኩርነን ደጋ ለማንረት ጫፈሜ ጫፈተ እሰ ከኩ ዋቀዮ ሰበሳቲ ወጅን ገሌ ጭምሱደ፤ ኬሰ 9፡11።

<u>ሰንዱቅን</u>፥ ገበቴን ከኩ ኩን ኬሰ ታኡ «ሰንዱቀ ከኩ» (ታቦተ) ጂደሚ፤ እን ሰንዱቀ ጥና ሙከራ ሆጀተሜ፥ ወርቄን እተ ኡፍፈሜደ፤ ለኮ 10፡33፤ ሰብን እስራኤል ስአ ባይኤ ከኩ ከነ ዮሙ ጨብሰን፥ ዋቀዮሞ ከኩ ሃራ አከ እሳ ኒፍ ዳቡ ከራ ራጅታ እሳንተ ዱበቴ ቱሬ፤ ኤር 31፡31-34፤ እብ 8፡8-11። ከኩ እን ሃራን ከራ ሀፋረ ዋቀዮ ሆጀተ፤ ዮሀ 7፡39፤ ሆኤ 2፡32-33፤ 2ቆሮ 3፡6-9።

ጋንፊ፡- ጋንፍ ሆረ ድመ ገራገራ ባሰ፥ ፊኖ ተአ፤ ኢያ 6፡13፥ ቆዳ እተ ደዳ ኤጀርሳ ነቀን ተአ፤ 1ሳሙ 16፡1፥13፤ 1ሞቶ 1፡39፤ «ዋቀዮ ጋንፊ ነማ አል ቀበ» ጂቹን፥ ጀብነ ነማፍ ኬን ጂቹደ፤ ፋር 89፡24፤ ነምን አፊሳቲን ጋንፊሳ አል ቀበቱ ነመ አፍ ኮርሱደ፤ ፋር 75፡4-5። ጋንፍ ሁምናፍ ሞቱማ አርግሲሰ፤ ፋር 132፡17፤ ከናፍ ጋንፍ ምልክተ ሞቶታተ፤ ዳን 7፡8፥11፥21፤ ዘካ 1፡18-19፤ ሙል 17፡12፥16። ጋንፎትን እዶ አርሳረት ሆጀተመን ሁምነ ዋቀዮ አርግሲሱ፤ ዲግን ሆረ አርሳፍ ቀለሚ ጋንፎተ ሰነት ድበመ፤ በኡ 29፡12፤ ሌዎ 4፡7፤ ነምን የኬ ገረ ጋንፊ እዶ አርሳ ሰናት በቀቴ አደበ ጀላ በአ፤ 1ሞቶ 1፡51፤ 2፡28።

ሴና

ሴና ሰበ እስራኤል፥	በረ ከኩ ሞፉ	ደለቹ ክርስቶስ ዱረ በረ
ሰብን እስራኤል ብየ ከነአንት ገሉሳ፥	ኢያሱን ለፈ ህሩሳ	(ክ.ዱ.) 1230
በረ አቦተ ፍርዷቲ ካሴ ሀመ ሳሙኤልት፥	ሎለ ፍልስጤሞታ	(ክ.ዱ.) 1200-1012
ሞቱማ ሳኦል		(ክ.ዱ.) 1012-1004
በር ዳዊት ኬብሮን ታኤ ሞኤ		(ክ.ዱ.) 1004-998
በር ዳዊት ዩሩሳሌምን ታኤ ሞኤ		(ክ.ዱ.) 997-965
ሞቱማ ሶሎሞን		(ክ.ዱ.) 965-926
በረ ሶሎሞን እት	መነ ቁልቁሉማ እጃርስሴ	(ክ.ዱ.) 962-955
ሞቱማን ሶሎሞን እዶ ለመት ገርገር ጨቡሳ		(ክ.ዱ.) 926
በረ ሳልመናሴር ሞቲን አሶር እን ሸነፉን ሞቱማ እስራኤል እሰ ገረ ብታ ሎሌ ቀበቴ		(ክ.ዱ.) 722
<u>ሞቱማ ባቢሎን</u>፤ በረ ኔቡከድኔዛር ሞቲን ባቢሎን ብየ ይሁዳ ቀበቴ፥ መነ ቁልቁሉማ ዲግስሴ፥ ጉርጉዶተ ሰባ ቦጅኤ ገረ ብየ ባቢሎንት ጌስሲሴ		(ክ.ዱ.) 587
<u>ሞቱማ ፋርስ</u>፤ ቂሮስ ሞቲን ፋርስ ብየ ባቢሎን ሎሌ ቀበቴ፥ ሰብን እስራኤል ገረ ብየሳት አከ ዴብኡፍ አቦሜ፤ (2ሴና 36፡22-23፤ እዝ 1፡1-3)		(ክ.ዱ.) 538-333
<u>ሞቱማ ግሪኪ</u> አንቲዮኩስ ኤጲፋኔስ እን አፉረፉን ምአ መነ ቁልቁሉማ ሳሜ፥ ዜኡሲፍ እዶ አርሳ መነ ቁልቁሉማ ኬሰ ዳቤ፥ መሰራ ዩሩሳሌም ዲጌ፥ ፎን ቦዩ እዶ አርሳ ረት ድኤስሴ፥ ደግነ-ቀባ ዶዌ፥ ጫፈቶተ ቁልቁላአ በሌሴ፤		(ክ.ዱ.) 332-65
ከናፍ ሰብን ሎለ እት ካሴ፤ እንሞ (ሎለ መቃቦታ) ጀደመ።		(ክ.ዱ.) 175-163

ሞቱማ ሮማ	ወረ ጳሌስቲና ቡልቸን	ወንተ በረ ሰነት ተኤ
አዉጉስጦስ ሞትቸ ክ.ዱ. ወጋ 30- ክ.ቦዴ ወጋ 14	ሄሮድስ እን ጉድች እንዱኤ፥ አርኬላዎስ እል ምሳ እዶሳ እንቡኤ፤ (ማቴ 2፡19-22)።	ዬሱስ በረ ሞቱማ አዉጉስ ጦስ ኬሰ ቤትልሄምት ደለቴ፤ (ሉቃ 2፡1-4)።
ጢቤርዮስ ሞትቸ ክ.ቦ. ወጋ 14-37	ጳንጦስ ጲላጦስ ብየ ይሁ ዳፍ ሰማርያረት አባ ብያ ተኤ፥ ክ.ቦ. ወጋ 26-36 (ሉቃ 3፡1)	ዮሀንስ ጩጳን ለለቡ ጀል ቀቤ፤ ክ.ቦ.ወጋ 28 (ሉቃ 3፡1) ዬሱስ በረ ጳን ጦስ ጲላጦስ ብየ ሰነ ቡልቼ ኬሰ ፈንፈሜ፤ ጳዉሎስ ክ.ቦ. ወጋ 35ት አመንቲ ክርስቲያና ፋደቴ (ሆኤ 9)።
ካሊጉላ ሞትቸ ክ.ቦ. ወጋ 37-41	ሄሮድስ አግሪጳ እን ዱራ ቡልቻ ብየ ጳሌስቲና ተኤ፤ ክ.ቦ. ወጋ 37	ጳዉሎስ ገረ ዬሩሳሌም ደቁ፤ ክ.ቦ. ወጋ 37 (ገላ 1፡18-19)።
ክላዉዲዮስ ሞትቸ ክ.ቦ. ወጋ 41-54	ሄሮድስ አግሪጳ እን ዱራ ክ.ቦ. ወጋ 44ት እንዱኤ፤	አመንቶትን ዬሩሳሌም እንአርአተመን ያቀብ ኤርገ ማን እንእጀፈሜ፤ ክ.ቦ. ወጋ 43 (ሆኤ 12፡1-23) ጳዉ ሎስ ወንጌለ ለለቡፍ ኤርገ ሙሳ እሰ ዱራ፤ ክ.ቦ. ወጋ 47 (ሆኤ 13-14)።
ክ.ቦ. ወጋ 49ት ይሁዶትን መንደረ ሮማ ኬሳ እንአርአተ መን	ክ.ቦ. ወጋ 50ት ሄሮድስ አግሪጳ እን ለመፋን እልም ሄሮድስ ዬሩሳሌም ረት አባ ብያ ተኤ አግሪጳ እሰ ዱራ ሞትቸ ሮማ ብራ እንኤርገሜ።	ኤርገሞትን ዬሩሳሌምት ወል ገኢ ጉዳ እንጎደ ተን፤ ክ.ቦ. ወጋ 50ት (ሆኤ 15)።
ኔሮ ሞትቸ ክ.ቦ. ወጋ 54-68	አንቶኒዮስ ፌሊክስ ብየ ይሁዳ ብየ ኢዱሚያሲፍ ሰማርያረት አባ ብያ ተኤ ክ.ቦ. ወጋ 52-60	ጳዉሎስ ስአ ለመፋ ወን ጌለ ለለቡፍ ብየ አስያ ጥኖ እንደቁ ክ.ቦ. ወጋ 51-55 አዴምስ ጳዉሎስ እሰ ሰደፋ፥
ክ.ቦ. ወጋ 51-55		ገረ ብየ ግሪኪ ደቁሳ (ሆኤ 18፡23—21፡17)
ክ.ቦ. ወጋ 57		ጳዉሎስ ገረ ዬሩሳሌም ዱፋሳ
መንደር ሮማ እንጉበቴ፥ ክር ስቲያኖትን እንአርአተመን	ይሁዶትን ሞቱማ ሮማ ረት ከኡሳኒ ክ.ቦ. ወጋ 66	ጳዉሎስ ህደሙሳ ክ.ቦ. ወጋ 57-60፤
ክ.ቦ.ወጋ 64	መንደር ዬሩሳሌም መርፈ ምቴ ዲገሙሺ ክ.ቦ. ወጋ 70	ጳዉሎሲፍ ጴጥሮስ በረ ሞቱማ ኔሮ ኬሰ መንደረ ሮማ ኬሰት አጀፈመን፤ ክ.ቦ. ወጋ 64።

ሰገሌን ቶኮ ቶኮ ሂካንሳ ዶከታ ተኡ እንደንደአ፥ ዮኪስ አፉን ኦሮሞት ሰገሌን ቶክች ሂካ በርባደሜ ሰነ ኬኡ ዋን ህንአርገምኔፍ፥ ሰገሌ ባይኤዳን ያድንሳ አከ ሙልእፈሙ ጎደሜረ፤ ከናፍ ሰገሌ ከነ ፈካቱ ተሬ ገልችኔ እብሱ ያሌረ።

ሀፉረ ሀማ፡- ኤርገማ ሴጠና እሰ እጃን ህንሙልአትኔ፥ ገሩ ሁምነ እቲን ነመ ሚዱ ቀቡደ፤ ማር. 1፡23።

ሀፉረሳ ኬኔ፡- ሉቡሳ እሰ ሀፉረ፥ ጃለለሳቲን እንኬኔ ጄቹደ፤ ማቴ. 27፡50።

ሂሶጵ፡- ብቅልቱ ፎሊ ጀባ ቀቡ፥ ዱር አከ ቆርቻት ነሞትን እቲን ሆጂቻ ቱረን ቶኮደ፤ ባልሳስ ሰበከተ ዋን ቀቡፍ ሴረ ወረ ይሁዶታ ኬሰት ዋን ቶኮ ቁሌሱዳፍ ባለ ብቅልቱ ከናን ዲገ እት እንፈጫሱ ቱረን፤ በኡ. 12፡22-23።

ሃሌሉያ፡- አፉን ይሁዶታት ሰገሌ ገለተ እቲን ድኤሰን ዋን ተኤፍ፥ መጫፈ ቁልቁሉ ኬሰት ሂካ አፉን ገራገራት ፉደተሜረ፤ ሂኩንሳስ «ዋቀዮን ጀጀዳ!» ጄቹደ፤ ፉር 106፡1፤ ሙል 19፡6 እላል፤ እዶ ብራት ገሩ ሂካሳ «ዋቀዮን ጀጀዳ» እሰ ጄዱቱ ገሌ።

ሃርማጌዶን፡- አከ ሙልአተ ዮሀንስ 16፡16 ኬሰት አርግኑት መቃ እዶ ቶኮት፤ ተሪ እዶ ሎላ እሰ ሞትች ዮስያስ እት አጄፈሜ እንያደቺሰ (2ሞቶ 23፡29)፤ አከሱመስ አከ ዘካ 12፡11ራ ዱብፍኑት ፈኬኘ እዶ ቦእቻ እንአርግሲሰ።

ሃደ ወራ፡- ወልዳ ክርስቲያና አከ ሃደ ወራ እሼ ማቲ ሁንዱማ ወልት ቀብዴ ኤግዱት ፈኬሴ ዱበተ መሌ፤ ዱበርቲ እጆሌ ቀብዱ ጄቹሳ ምት፥ 2ዮሀ ለ.1፥5 እላል!

ሆሳእና፡- ሰገሌ ጀጀትናት፤ ሂኩንሳስ «ፈይስ ሀደራ!» ዮኪስ «ገርጋር ሀደራ!» ጄቹደ፤ ማቴ 21፡9።

ሆጂ አዴምስፍቱ፡- ነመ ሆጂ ቶኮረት እት ጋፈተሙን ኬነሜፍ፥ ቆደ አባ ሆጅቻ ተኤ ዋን ሁንዱማ ቀጄልቶት ሆጄተሙሳ ዱካ ቡኡደ፤ ከናን ዱረ እሰ «መነ ኤግዱ» ጄደሜ ሂከሜደ፤ ሉቃ 16፡1።

መሲሂ፡- አፉን ይሁዶታት እሰ ድበሜ ጄቹደ፤ መቃን ኩን ፈይሳ እሰ ራጆታን አብደቺፈሜ ሰናፍ ኬነሜ፤ ከናፍ ይሁዶትን መሲሂን ኑፈይሱዳፍ እንዱፈ ጄደኒ ኤገቻ ቱረን፤ ኡመ 49፡10፤ ፉር 105፡15።

መነ ሞቱማ ወረ ሮማ፡- መነ ሞቱማን ብየ ሰነ ሞኡ፥ ከነ ጄቹንስ ሞቱማን ወረ ሮማ (ኢጣሊያ) እጃርስሴ፥ ነምን ኩታ ሰነ ቡልቹ ኬሰ ጅራቱ ጄቹደ፤ ማቴ 27፡27።

መነ ሰገዳ፡- መነ እት ወር ይሁዶታ ጋፈ ሰንበታ ወልት ቀበመኒ ዋቀዮፍ ሰገደኒደ፤ ጉያ ለፎስ እጆሌንሳኒ አችት እንበሩ፤ ሰገሌንሳ ዱር ወልዳ ዮኪስ ወል ገኢ ጄቹ ዋን ተኤፍ፥ መነ ወልዳን እት ወልት ቀበሙ ጄቹደ፤ ፉር 74፡8፤ ማር 13፡9።

መነ ቁልቁሉማ፡- መነ ዋቀዮ እሰ ቁልቁላአ ነሞትንስ እት ዋቀዮ ወጅን ወል አርገኒ ጩቡቲ ቁላአኒደ፤ እን ኩን ብየ እስራኤል ኬሳ መንደረ ዩሩሳሌምት ከን እጃረሜ፥ ሉቦትን ልጠኒ አርሳ ከን ድኤሰን ዋን ተኤፍ፥ ገረ ጫሉ ዩሮ አያነ ጉርጉዳ ሰብን አችት ወልት እንቀበመ መሌ፥ ቶርቤ ሰንበታ እሰ ኬሰት ሰገደን ምት፤ 1ሴና 17፡4፤ 1ሞቶ 5፡3፥5።

መነ ሰገዳ ወረ ሁሪ በአኒ:- መነ ነሞትን ወር ገርቡማ ጀለ ቱረኒ፥ ሉበ በአን እት ወልት ቀበመኒ ሰገደን ጀቹደ፤ ሆኤ 6፡9።

መነ ቡፌተ ኬሱማ:- መነ ወር ከራ አዴመን ዮኪስ ኬሱሞትን ቡለን፤ እንስ አከ እሰ በረ ስአና መነ ቡና ዮኪስ ሆቴለ ጀደሙት፤ ሉቃ 10፡34።

መዳ-ስቢላ:- ስቢለ አከ ኡፌቹፍ ተኡት ሆጀተሜ፥ ኤቦ ዮኪስ ወንተ ደግነ ነማ ወራኑ ዮኪስ መዴሱ ሩኩቴ እራ ዴብሱደ፤ ኤፌ 6፡14።

መጫፊ መረሙ:- ዱር መጫፍን ከኩ ሞፋ አከ እሰ ስአና ከነት ወልት ሆደመ ኡቱ ህንተእን፥ መረሜ ዋን ታኡፍ «መጫፊ መረሙ» ጀደሜ፤ ዱሮ ዱብሱ በርባደን መራሳ ዲገኒ፥ ዱሮ ካአንሞ ዴብሰኒ እንመሩ፤ ህስ 2፡9፤ ሉቃ 4፡17።

ሙከ ጅሬኘ ነማፍ ኬኑ:- እጀ ሙከቻ ኛቹራ ከን ከኤ ነምን ጅሬኘ አርገተ ጀቹደ፤ ከናን ዱረ ሙከ ጅሬኛ ጀደሜ ቤከማ ቱሬ፤ ኡመ 2፡9፤ ሙል 2፡7።

ማና:- ኛተ እሰ ዋቀዮ ለፈ ኦና ኬሰት ነሞተ እስራኤሊፍ ገድ ሀርጫፍናን ቡአተኒ ኛተን፤ እን ዋን አከ ሰኘ ምዳኒ እሰ ደፈቀሜ ፈካቱደ፤ ብፍንሳስ አዲ ጥጥና ቱሬ፤ በኡ 16፡14-16፤ ዮሃ 6፡31።

ሞቱማ ዋቀዮ:- ሞቱማ እሰ ዋቀዮ እረት ሞኡ፤ ማር 1፡15።

ሞቱማ ዋቃ:- ሞቱማ፥ ዋቀዮ እን ዋቀረ ጅራቱ እረት ሞኡ ጀቹደ መሌ፥ ዋቀዮ ዋቀረ ዱዋት ሞአ ጀቹ ምት፤ ማቴ 3፡2።

ሞሎክ:- ዋቀዮሊ ቶልፈመን ወረ ሰብን ከነአን ዋቄሳ ቱረን ኬሳ እን ቶኮ «ሞሎክ»፥ እዶ ቶኮ ቶኮትሞ «ሞሌክ» ጀደመ ቱሬ፤ በኡ 18፡21።

ረቢ:- አፋን እብሮታት «በርሲሳኮ» ጀቹደ፤ ማቴ 23፡7።

ራጂ:- ነመ ወንተ ተኡፍ ጅሩ ዱራን ዱርሴ እንተአ ጀዴ ዱበቱ፤ ጫፊተ ቁልቁላአ ኬሰት ባይኤን ዋኤ ከራ ፈይነ እልማን ነሞታፍ ዱራን ዱርስኒ ዱበተኒሩ፤ እሳን «ራጅተ» ጀደመኒ እንዋመሙ፤ ኡመ 20፡7፤ ኬስ 13፡1።

ሰንበተ:- ጉዮተ ቶርበኒ ኬሳ እሰ ቶርበፉደ፤ ጉያ አያና፥ ጉያ እት ሆጂን ህንሆጀተምኔደ፤ ኩንስሞ እሰ ኑአ «ሰንበተ ዱራ» ጀኔ ዋምኑ፥ እሰ ወር ይሁዶታ አያኔፈቻ ቱረኒደ፤ በኡ 20፡8-10።

ሰዱቆተ:- ገሬ አመንቲ ወረ ይሁዶታ ጭምሰን ኬሳ እሰ ጥና ቶኮ፤ ገሬሳኒ ኬሰ ወር ጅረን ባይኤን ሉቦተ፤ ሰዱቆትን መጫፍተ ሴረ ሙሴ እንፋደቱ ገሩ ዱአ ከኡን፥ ኤርገማን ዋቀዮ ህንጅሩ ወረ ጀደኒደ፤ ሆኤ 23፡6-8።

ሲቄ:- ኡሌ ቀልአ ቀጄላደ፤ መጫፊ ቁልቁሉ ኬሰት ገሩ ኡሌ ሞቱማ ዮኪስ አቦ አርግሲሱደ፤ ኡመ 49፡10።

ሴረ ሙሴ:- ሴረ እሰ ፌደ ዋቀዮ ሙልእሱዳፍ ሙሴት ህመምናን፥ እን ጫፌደ፤ መጫፍትን ከኩ ሞፋ ወር ዱራ ሸነን፥ ሴረ ሙሴ እንጀደሙ፤ ተከ ተከስ መጫፍትን ከኩ ሞፋ ሁንድኑዩ መቃ ከናን እንዋመሙ፤ ዮሀ 1፡17።

ሹሩቤ:- ቆዳ አከ መሳቁላ ኬሳን አርገሙ ኡርጎፍቱን እት ነምኤ ጩቃለሜ ጉርጉረሙደ፤ ማቴ 26፡7።

ቀረጡ፦ ነመ ቀረጠ ፉዱ፤ ብይ እስራኤል በረ ከኩ ሃራት ሀርከ ሞቱማ ወረ ሮማ ጀለ ዋን ቱርቴፍ፥ ነሞትን ቶኮ ሆጂ ቀረጠ ፉዱ ሞቱማ ሰነራ ዱግደ ብተቱ፤ ከነ ጀቹንስ ሞቱማዳፍ ወጋት «ሀመስ እንገልችን» ጀደኒ ወሊ ገለኒ ጀልቀቡ፤ ሰበ ሰነራ ገሩ አል ካሰኒ እራ ፉዱ፤ ከናፍ እሰ እራ ሀፉ አፊፍ ወልት ቀበቱ፤ ኤጋ ጫልችሰኒ ነሞተራ ዋን ፉደኒፍ፥ ይሁዶተ ግዱት ጩበሞተት እንለካአሙ፤ ሉቃ 18፡11።

ቁርባነ፦ አፉን እብሮታት ገልቺ ዮኪስ ኬና ዋቀዮፍ አዳን ባፈሜደ ጀቹደ፤ ኬሰ 18፡1፤ ህስ 44፡29።

በርቱ፦ ነመ እሰ ጫላ ቤኩራ ዋ በሩዳፍ ዱካ ከን አዴሙ ዮኪስ በርሲሰሳ ነመ ፉደቱደ፤ መጫፈ ከኩ ሃራ ኬሰት ጫላት ወረ ኩደ ለማን ዩሱስ ዱካ ቡአኒ እሰራ በራ ቱረኒን «በርቶተ» ጀነ፤ መጫፍን ወረ ዩሮ ባይኤ በርሲሰሳ ፉደተኒ ያዳን ዱካ ጅረኒንስ እንጂደ፤ አከሱመስ ነሞትን ቤከሞን በርቶተ ቀቡ ቱረን፤ ፈኬኛፍ ዮሀንስ ጩዳን ቀበ ቱሬ፤ ማቴ 22፡16፤ ማር 2፡18።

በርሲሶተ ሴራ፦ ነሞተ ሴረ ሙሴ፥ መጫፎተ ሸነን ዱራ፥ ከኩ ሞፋ ኬሳ በኤሰ ጎደኒ በረኒ፥ ወረ ካንሞ በርሲሰኒፍ ሂከኒደ፤ ማቴ 7፡29።

በንቲወን ዋቃ፦ በንቲን ዋቃ እን ቶኮ እሰ ካን ገረራ ጅራቹሳ እዶ ቶኮ ቶኮት እንአርገትነ፤ ከናፍ ባይእነት ዋሙዳፍ «በንቲወን ዋቃ» ጀደመኒሩ፤ ኡመ 1፡1፤ 2ቆሮ 12፡2።

ቡዴነ እላልቻ፦ ቡዴነ አከ አርሳት ኬነሙ፥ እሰ ፉለ ዋቀዮ ዱረት ድኤፈሜ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ እዶ ቁልቁላአ ካአሙደ፤ ሌዎ 24፡5-9።

ብኔንሰ አከ ጀዌ፦ ብኔንሰ ጉዳ ሎጩ ጉዳሳ ፈካቱደ፤ ቦፈ እሰ ዱሪ ጀደሜረስ፤ ብኔንሰ ኩን መጫፈ ቁልቁሉ ኬሰት ብፈ ሴጠናቲን ህመሜ፤ ሙል 12፡3-13፤ 20፡2-3 እላል።

ብኤል ዜቡል፦ ከኩ ሞፋ ኬሰት «በአል-ዜቡብ» ከን ጀደሜ ዋቀዮ ቶልፈማ ወረ ፍልስጤም እሰ መንደረ ወረ ኤቅሮን ኬሰ ቱሬደ፤ ከኩ ሃራ ኬሰትሞ መቃ አንገፍን ሴጠኖታ እቲን ዋመሙደ፤ 2ሞቶ 1፡2፤ ማቴ 12፡24።

ብየ ለፋ፦ መጫፈ ቁልቁሉ ኬሰት ለፈ ከነ፥ ነሞተ እሰ ኬሰ ጅረን፥ ያደ ዋኤ ወንተ ለፈ ከና ጀቹስ እንተአ፥ ፋር 24፡1፤ ዮሀ 3፡16፤ 3፡31፤ 1ዮሀ 2፡15።

ቴሶ አራራ፦ እዶ ዋቀዮ እት አርገሜ አራረ ኬኑደ፤ ቴስች ሰንዱቀ ከኩ ሰነረ ዮሙ ተኡ፥ ፈኬኝ ኤርገሞተ ኡልፍና ባሌዳን እዶ ሰነ ጎልቦበኒ ጅሩ፤ በኡ 25፡17።

ኒቆላዎተ፦ ገሬ ጀሬን ቶኮ ወረ በርሲፍንሳኒፍ ሆጂንሳኒ ቱፈተሜ፥ ሙል 2፡6፤ 2፡15 ኬሰት ጫፈሜደ፤ እሳን ዋቀዮሊ ቶልፈመን ዋቁሱፍ ኤጁማት ጅራቻ ዋን ቱረን እንፈካተ፤ በርሲሰሳኒ ከነ ኤኙ አከ ጀልቀቤ ገሩ ህንቤከምኔ።

ናርዶስ፦ መቃ ብቅልቱ ቶኮት፤ ህደ ብቅልቱ ከናራ ኡርጎፍቱን ድበታ እንሆጂተመ፤ ኡርጎፍቱንሳሰ መቃ ብቅልቱ እሰ እራ ሆጂተሜ ከነ ፉደቴ «ናርዶስ» ጀደሜ፤ ኡርጎፍቱንሳሰ ባይኤ ገት-ጀቤሰ፤ ዮሀ 12፡3።

አልፋ፦ መቃ ፊደለ ወረ ግሪኪ እሰ ጀልቀባት፤ ከናፍ እሰ ዱራ ዮኪስ እሰ ጀልቀባ ጀቹደ፤ ሙል 1፡8፤ 21፡6።

አሜን፡- አፉን እብሮታት «ኤዪ አከስ» ዮኪስ «ዱጉመ አከስ! አከሱመ ሀተኡ!» ጂቹደ፤ ወንት ቶኮ ዪሮ ዱበተሙት ዮኪስ ደገአሙት «አሜን» ጂቹን፥ «አከስ፥ አን ከነት ወሊ ገሌረ፥ ሀተኡ ጂዼረ» ጂቹ እንአርግሲስ፤ ፋር 41፡14፤ 106፡48፤ ከኩ ሃራ ኬሰት፥ ጎፍታን ዪሱስ፥ «እስ ከራሳ ወንት ሁንድኑ አሜን ጂደሙ» ጂደሜረ፤ ሙል 3፡14።

አርዮጳጎስ፡- ጋረ ብየ ግሪኪ መንደረ አቴና ኬሰ ጅሩ ቶኮደ፤ ያኢን ጉዳን ናነአ ሰነ ቡልቹ ጋረ ከነረት ወልት እንቀበመ ቱሬ፤ ከነራ ከን ከኤስ መቃን ያኢ ሰናዩ «አርዮጳጎስ» ጂደሜ ዋመሜ፤ ሆኤ 17፡19።

አርጤሚስ፡- መቃ ዋቀይቲ ቶልፈምቱ ቶኮት፤ መቃን ኩን አፉን ግሪኪቲን ሞጋፈሜ፤ አርጤሚስ ዋቀይቲ ቶልፈምቴ፥ ናኖ ብየ አስያ ጥና ጂደሜ ቤከሜ ቱሬ ሰነት ዋቁፈማ ቱርቴደ፤ እሼን «ዋቀይቲ ሆርማታ» ጂደምቴ ቤከምት ቱርቴ፤ አፉን ላቲኒት ዋቀይቲን፥ «ዲያና» ጂደምት፤ እሼንሞ ዋቀይቲ ቶልፈምቱ ወረ ኢጣሊያት፤ ሆኤ 19፡24-35።

አቦተ ቆሞ፡- አቦተ ወረ ዱራ፥ ወረ ሰኘንሳኒ መቃሳኒቲን ለካአሜ ዮኪስ ዋመሜደ፤ ፈኬኛፍ አብራሃም፥ እስ ቦዼሞ እጆሌን ያቆብ (እስራኤል) ኩደ ለማን፥ አቦተ ቆሞ ጂደመኒሩ፤ ኡመ 31፡3፤ 46፡34።

አንገፈ ሉቦታ፡- ሴረ ሉቦተ እብሮታ ኬሰት እን ጫሉ፥ እን ሉቦተ ወረ ካን ጌጌሱ «አንገፈ ሉቦታ» ጂደሜ፤ እን ኩን ወጋት ጉያ ቶኮ መነ ቁልቁሉማ ኬሳ እዶ እሰ ሁንዱማረ ጫላ ቁልቁሉት ዲገ ባቴ ኦል ገሌ ጩቡ እንአራርሰ፤ ሌዎ 21፡10፤ ዮሃ 11፡49።

ሉቦተ ወረ አንገፎተ፡- ሉቦተ ወረ ተከ አንገፈ ሉቦታ ተአኒ ሆጂተኒ፥ ሆጂ ሀፉራ፥ አከሱመስ ያኢ ወረ ይሁዶታ ጌጌሳ ጅረኒደ፤ 2ሴና 36፡14።

አውጉስጦስ፡- መቃ ሞቲ ወረ ሮማ (ኢጣሊያ) እስ በረ ዪሱስ ደለቴ ሞአ ቱሬት፤ ቄሳር ጂቹንሞ አፉን ወረ ሮማት «ሞቲ» ጂቹ ቱሬ፤ ከናፍ አውጉስጦስ ቄሳር ጂደሜ ዪሮ ዋመሙ፥ አውጉስጦስ ሞቲ ጂቹደ መሌ፥ «ቄሳር» መቃ ነምቻ ዮኪስ መቃ አባሳቲ ምት፤ ሉቃ 2፡1።

አያነ መጥኖ፡- እብሮትን አያነ ፋሲካሳኒት አንሰኒ ጉያ ቶርበ ጉቱ ቡዼን ህንቡካእን እንኛቱ፤ ከናፍስ አያን እሳን ጉያ ቶርባፍ ሴናሳ ያደተን ኩን «አያነ መጥኖ» ጂደሜ ዋመሜ፤ ኩንስ አከ ለኮብሰ ጅአሳኒት፥ ወጋ ወጋዳን ኒሳን 15-22 (አከ ከን ኢትዮጵያት ገረ ጀልቀበ ሚያዝያት) እንተአ፤ በኡ 12፡15-20።

ኡሌ አሮን እሰ ለቴ፡- ሙሴን መቃ ጎሰ እልማን እስራኤሊን ኡሌ ቶኮ ቶኮ አከ እት ኬነን ጋፈቴ፥ እሳንስ እት ፍደኒ ቱረን፤ እን ኡሌወን ሰነ ወልት ቀቤ ኬኛን፥ ኡሌን አሮን እን መቃ ጎሰ ሌዊቲን ካአሜ ለቴ አርገሜ፤ ከናፍ አሮን እንፎአሜ፤ ለኮ 17፡8-10።

ኤርገማ፡- ኤርጋ እስ እስ ጫሉ ከን ደቁ ጂቹደ፤ ወር ዋቀ ኬሳ ዋቀዮፍ ኤርገመን ኤርገሞተ ጂደሙ፤ ከኩ ሃራ ኬሰት በርቶትን ኩደ ለማን፥ ነሞትን ሙራስ ከን አከ ጳውሉስፋ «ኤርገሞተ» ጂደመኒ ዋመመን፤ ከነ ገርገር ባሱዳፍ ወረ ዋቀ ኬሳቲን ኤርገሞተ ዋቀዮ፥ ዮኪስ ወረ ዋቀ ኬሳ ጂደመኒሩ፤ በርቶተ ሙልእሱፍሞ ወረ ለፈራ ዮኪስ በርቶተ ከን ጂዱ ዱካ ቱቀሜረ፤ ኡመ 16፡7፤ ማቴ 1፡20፤ ማር 6፡30።

ኤጌ ብየ ብሻኒ፡- ኩታ ብየ ቶኮ እስ ከራ ሰድእ ብሻኒን መርፈሜ ከራ ቶኮ ዱዋ ብያን ወል ቀበቴ ጅሩደ፤ ሆኤ 27፡7።

ኤጲቁሪዮስ፡- መቃ ነምቾ እሰ፥ «ገመቹን ጅሬኘ ነማ ኬሰት ወንተ ጋሪ ሁንዱማ ኬሳ እሰ ጫሉደ» ጆዴ በርሲሴ ቶኮት፤ ወር በርሲሰሳ ዱካ ቡአንሞ «ገሬ ኤጲቁሪዮስ» ጆደመኒ ቤከመኒሩ፤ ሆኤ 17፡18።

እልመ ነማ፡- መቃ ዩሱስ እቲን አፍ ዋሙደ፤ ዩሱስ ዩሮ ዋኤ ኦፊሳቲ ገድ አፍ ዴብሴ፥ ዱበርቲራ ደለቴ፥ ፎን ኡፊቴ ሙልአቹሳ አርገሲሱ «እልመ ነማ» ጆዴ አፍ እንዋመ፤ ማቴ 8፡20።

እልመ ዳዊት፡- ወር ይሁዶታ መሲሂ እሰ እንዱፊ ጆደኒ ኤገተን ሰናን እልመ ዳዊት ጆዱ ቱረን፤ ሰኚ ዳዊት ኬሳ ደለቴ፥ ቴሶ ሞቱማሳሰ ፉደቹፍ ጅረ ጄቹሳኒት፤ ዩሱስ መሲህቾ ሰኚ ዳዊት ኬሳ ደለቴ፤ ማቴ 9፡27።

እስቶይኮስ፡- ገሬ ወረ፥ «ገመዱን ዋን ነመት ቶሉ አርገቹደ፥ ዱኩብ መሌስ ጅራቹደ» ጆደኒት፤ እሳን ኩን አጉማ ብየ ለፉ ከነ ቆረኒ ዱካ ቡኡ፤ ሆኤ 17፡18።

እዶ ለፈ ጆላ፡- እዶ ከና ገድ ጅሩ አንሰ ለፈ ወር ዱአን ደቀን፥ አከ በርሲሰ ወረ ይሁዶታ ዱሪት ሀፉር ሀሞትን እዶ ሰነት ህደመኒ አደበ እሰ ዱማ እንኤገቱ፤ ኡመ 37፡35።

እዶ አርሳ፡- መነ ቁልቁሉማ ኬሳ ለፈ እት አርሳን ቶኮ ዋቀዮፍ ድኤፈሙ፤ ፈኬኛፍ መነ ቁልቁሉማ ኬሰት እዶን እት እጣን፥ አከሱመስ ፎን ሆሪ ቀልማ ጉበቴ አርፈሙ ጅረ፤ አከ መነ ከደታ ወረ ክርስቲያናትሞ እዶ እት ገለተ ዮኪስ ከደተ ዋቀዮት ድኤሰን ጆቹደ፤ በኡ 27፡1፤ ህስ 43፡13፤ ሙል 8፡3።

አሜጋ፡- መቃ ፊደለ ወረ ግሪኪ እሰ ዱማት፤ ከናፍ እሰ ዱማ ዮኪስ እሰ ቦዴ ጆቹደ፤ ሙል 1፡8፤ 21፡6።

አፍ ቁሌሱ፡- አከ ሴረ ወረ እብሮታት ብሻኒን ዋን አላ ዱፉ፥ ወንተ ገባዳ ብተሜ ዱፉ ሁንዱማ ሎለኡን፥ እሰ ቁሌሱደ፤ ነሙማሳኒስ አከሱመ ብሻን ጥኖዳን ሎለአኒ አፍ እንቁሌሱ፤ ኩን ሴረ አመንቲ ወረ እብሮታ ኬሰት ባይኤ እንኤገመ ዋን ቱሬፍ፥ ከነ ጎቹ ዲፍናን አከ ዋን ጡሬፈመኒት እንለካኡ፤ ማር 7፡1-5።

ኪሩቤል፡- መቃ ኩተተ ኤርገሞተ ወረ ዋቀራ ቶኮት፤ ኩተተ ሰነ ኬሳ ኤርገማን ቶክቾ ኪሩብ እንጆደመ።

ኩተት ኤርገሞታ እን ቶኮ እን ዩሮ ባይኤ ኩተተ እሰ ከና ወጅን ዋመሙሞ፥ «ሱራፌል» እሰ ጆደሙደ፤ እሳን ከነ ኬሳሰ ቶክቾ «ሱራፍ» ጆደሜ እንዋመመ፤ ኡመ 3፡24፤ ኢሳ 6፡2።

ክርስቶስ፡- አፉን ግሪኪት ክርስቶስ ጆቹን «እሰ ድበሜ» ጆቹደ፤ እሰ አፉን እብሮታት «መሲሂ» ጆደሙቱ፥ አፉን ግሪኪት «ክርስቶስ» ጆደሜ፤ ከናፍ መቃን ኡልፍና ኩን መቃ ጎፍታኬኛ እሰ ደሎታት ደበለሜ «ዩሱስ ክርስቶስ» ጆደሜ እቲን ዋመሜ፤ አን 3፡13፤ ዘካ 9፡9፤ ዮሀ 4፡25።

ወረ ሰበ ዋቀዮ ህንተእን፡- ሰብን እስራኤል በረ አብራሃሚ ጆልቀበኒ ሰበ ዋቀዮ ዋን ጆደመኒፍ፥ ሰበ እስራኤል ወር ህንተእን ህንድኑ ሰበ ዋቀዮ ህንታኔ፤ ሰበ ብራ ኬሳ አመንቲዳን ወር ደበለመን ሰበ ዋቀዮ ዮ ተአንዩ ዱራን ሰበሳ ህንቱሬ ጆቹደ።

ወረ አከ ሴራት ሀንጅራትኔ፡- ወረ ጅሬኘሳኒ ኬሰት ወንተ ሴር ዶው ሆጂተኒ፥ ወንተ ሴር ሆጂዳ ጂዱሞ ዲሰን ጂቹደ፤ ወር አከሲ እብሮተ ግዱት ቱፈተሞደ፤ ማቴ 9፡10።

ወረ ዋቀዮፍ ቁልቁላአን፡- አመንቶትን ዋቀዮት አመነኒ ዲፈሙ ጨቡሳኒ አርገተን ወረ «ዋቀዮፍ ቁልቁላአን» ጂደመኒሩ፤ ነሞተ ኬሰ ቁልቁሉን ሀንጅሩ፥ ገሩ ወረ ዋቀዮ ዱረት አከ ቁልቁሎታት እላለመን ጂቹደ፤ ሆኤ 9፡13።

ያኢ ወረ ይሁዶታ፡- ያኢ ዮኪስ ወል ገኢ እሰ ጉዳ ድመ ወረ ይሁዶታ ሁንዱማ እላሌ ሙርቶ እት ጎዱደ፤ ወር ያኢ ሰነ ኬሰ ታአንስ ሉቦተ ወረ አንገፎተ፥ ማንጉዶተ ወረ ፎአመን፥ በርሲሶተ ሴራስ ቱረን፤ ሉቃ 22፡66፤ ዮሀ 11፡47።

ዩሱስ፡- አፋን እብሮታት «ዩሹአ» ጂቹን፥ «ዋቀዮ ፈይነ ዮኪስ ፈይሳደ» ጂቹደ፤ ከናፍ ዩሮ መሲህች ደለቱት መቃሳ «ዩሱስ» ጂደኒ አከ ሞጋሰን ኤርገማን ዋቀዮ ዱበቱረ፤ ማቴ 1፡21።

ይሁዶተ አፋን ግሪኪ ዱበተን፡- ይሁዶትን ወር እዶ ሞቱማን ግሪኪፍ ኦጉማን ግሪኪ ገኤት ተምሰአኒ፥ ቤኩምሰሳኒ ፉደተኒ አፋን ግሪኪ ዱበተን፥ ዩሮ ብየት ዴብአንስ አመለ ኬሰት ጉደተን፥ እቲን በርሲፈመን ሰነ እንአርግሲሱ፤ ይሁዶትን እዶ ባይኤት ብየ ኬሰት ብትምፈመን ሰናን ገርገር ባፈመኒ እንዋመሙ፤ ሆኤ 6፡1።

ዲዲሞስ (ቶማስ)፡- በርቶተ ኩደ ለማን ኬሳ እን ቶኮ ቶማስ ቱሬ፤ ቶማስ ኩን ወንጌለ ዮሀንስ ኬሰት «ዲዲሞስ» ከን ጂደሙ መቃሳት ደበለሜ ዋመሜረ፤ «ዲዲሞስ» ጂቹን አፋን ግሪኪት «ለኩ» ጂቹደ፤ ዮሀ 20፡24።

ድበተ፡- መጫፈ ቁልቁሉ ኬሰት «ድበትን» ዋን ቶኮፍ ነመ ፎአሜ፥ እዶ ዮኪስ ሆጂ ኡልፍና ቶኮረ ካአሙ እንአርግሲሰ፤ ፈኬኛፍ ሞቱማዳፍ ድበሙ፥ ሉቡማዳፍ ድበሙደ፤ አከሱመስ ሀፉረ ቁልቁሉ እሰ ኡልፍነ አከሲ፥ ሁምነስ ኬኑን መጫፍን «ድበተ» ጂዴረ፤ 1ዮሀ 2፡27።

ደጋ ቦበኡ፡- ወንተ ደንገን ፈካቱ፥ ሆአ ጉዳዳን ቦበኡደ፤ ዩሮ ቦበኡትሞ ፎሊንሳ ነመ እንጅብሲሰ፤ ደጋን ቦበኡ ኩን «ዲኒ» ጂደሜስ እንቤከመ፤ ሙል 21፡8።

ዳምሰ ዳላ፡- ወንተ ነምን ዱኡፍ ጂዱ እጅሌሳቲፍ ዮኪስ ፍሮተሳቲፍ ዳሙደ፤ እሰ እን ዱኡፍ ጂዱ፥ «አበሉ ከነ ሀፉደቱ፥ አበሉሞ ከነ ሀአርገቱ» ጂዴ፥ ቶኮ ቶኮን እማኘ ብረት ቶረ ገልቹደ፤ እብ 9፡16-17።

ገሬ ሄሮድስ፡- ይሁዶተ ኬሳ ወረ ገሬ ሄሮድስ ጉድቻ ተአኒ፥ ሰኘንሳ ኑረት ሀሞኡ ጂደኒ እሳፍ ዱበተኒደ፤ እሳን ኩን፥ ነመ ሮማ ኬሳ ቶኮ ኑት ዱፉረ፥ ሰኘን ሄሮድስ ኑብልቹ ወየ እንጂዱ፤ ሀርከ ሰኘሳ ጂላን ተሪ ሞቱማንኬኘ ኑፍ እንዴብአ ጂደኒ ዋን አብደቻ ቱረን እንፈካቱ፤ ማቴ 22፡16፤ ማር 3፡6።

ገርዳፎ ሶሎሞን፡- እጃርስ ቱጌ ጂላፍ በንተ እጅረማ ቀቡ ጋድሰሳ ጂለ ታኡፍ፥ አዴሙፍ ከን ተኡደ፤ ወንተ አከሲ ኩን ኦብዲ መነ ቁልቁሉማ ዩሩሳሌም ኬሰ ገረ በአ ቢፍቱት እጃረሜ ጅረ ቱሬ፤ እን «ገርዳፎ ሶሎሞን» ጂደሜ እንዋመመ ቱሬ፤ 1ሞቶ 6፡3።

ጎርዶማ (አያነ)፡- ወር ይሁዶታ አከ ለኮብሰሳኒት ዱመ ወጋረት ዮኪስ ጂልቀበ ወጋ ሃራት አያነ ጎርዶማ እሰ ጂደሙ ጉዮተ ቶርባፍ እንአያኔፈቱ፤ ዩሮ አያኔፈተንስ ደሜ ሙከ ሜጢ፥ አከሱመስ ባለ አደዳቲን ጋድሰ ሆጂተኒ ኬሰት

እንአያኔፈቱ፤ ኩንስ ሴና በረ ለፈ ኦና ኬሰት አቦትንሳኒ ጎዶ ኬሰ ጅራቻ ቱረኒ ያደቹፍ ቱሬ፤ ከነ መሌስ አያን ኩን አያነ ዬሮ ምዳን ሰሳበሙ አያኔፈተን ቱሬ ከን ጂደሙስ ጅረ፤ ኬሰ 16፡13-15።

ጎንፎ ባለራ ሆጀተሜ፡- በረ ዱሪት ነመ ዶርጎሜ ገራገራ ኬሰት ሞኡፍ ጌንን ባላ ዮኪስ ደራራ በቴ ደአኒ መታሳረ እንካኡ፤ ኩንስ ምልክተ ለልሱ፥ ሞኡ፥ ዱረ በኡ እንአርግሲሰ ቱሬ፤ ምልክተ ከነስ አከ ጎንፎት መታ ነምቻት እንካኡፍ ቱረን፤ 1ቆሮ 9፡25።

ጎዶ ቁልቁላአ፡- ዱንካነ (ጎዶ) እሰ ሙሴን ፈኬኘሳ አርጌ፥ አከስት እጃርስሴ፥ እሰ ሰንዱቅ ከኩ እን አቦሚ ኩርነን ባቱ ኬሰ ታኡደ፤ እሰ ኬሳ ኩታን ለመፋን እን ጎልጋ ዱበ ጅሩ «እዶ እሰ ሁንዱማሪ ጫላ ቁልቁሉ» እንጂደመ፤ እብ 9፡3።

ጎዶ ዳባ፡- ጎዶ ዮኪስ ዱንካነ ለፈ እት ሰብን እስራኤል ዋቀዮ ወጅን ወል አርጉዳፍ ዳበ ጎደተኒደ፤ በኡ 39፡40።

ጎዶ ጅሬኛ፡- ጎዶን ወንተ ዬሮዳፍ ኬሰ ቱረን ዮኪስ ቦቆተን መሌ፥ እጃርሰ ጀባ እዶ ገኤ እጃረሜ ምት፤ ከናፍ መጫፈ ቁልቁሉ ኬሰት ደግን ነማ እን ሉቡን ዬሮዳፍ ኬሰ ጅራቱ ጎዶ ጀደሜ ዋመሚረ፤ ኤጋ እን፥ «ጎዶን ጅሬኘኬኛ ዮ ጅጌ» ጂዱ፥ ፎንኬኘ እን ሉቡን ዬሮዳፍ ኬሰ ጅራቱ ዮ ዱኤ ጂቹደ፤ 2ቆሮ 5፡1።

ጎጋ ዱገማ፡- በረ ዱሪት ጎጋ ሬኦታፍ ሆሎታ ዱገኒ ቆጴሰኒ እሰረት እንጫፉ ቱረን፤ ከናፍ ጳዉሎስ ኤርገማን ዋኤ መጫፈሳ እሰ ጎጋ አከሲት ጫፈሜ እንዱበተ፤ 2ጢሞ 4፡13።

ጢራኖስ፡- ጢራኖስ መቃ ነምቺ ቤከማ ቶኮት፤ አመለ ወረ ቤኩምሰ ግሪኪ ፋደቴ ኬሰት እዶ ቶኮ ቶኮት በርሲሱዳፍ ዮኪስ ወልት ያአኒ መርየቹዳፍ መነ በልአ እንቀባቱ፤ ጳዉሎስ ኤርገማን ኤፌሶንት መነ መቃ ጢራኖሲን ዋመሜ ቶኮ ኬሰት በርሲሳ ቱሬ፤ ነምቺ መን ኩን መቃሳቲን ዋመሜ ኩን ገሩ በርሲሳ ዮኪስ አባ መንቻ አከ ቱሬ ህንቤከምኔ፤ ሆኤ 19፡9።

ጫፈተ ቁልቁላአ፡- መጫፎተ ከኩ ሞፋ ኬሰ ጅረን ኬሳ ዋኤ እሰ ቶኮ ዬሮ ዱበቱት «ጫፈተ ቁልቁላአ» ጂደሚረ፤ ዋኤ ባይኤሳኒ ዬሮ ዱበቱት ገሩ «ጫፈተ ቁልቁላአ» ጂደሚረ። መጫፈ ቁልቁሉ ጂቹን ገሩ፥ ከኩ ሞፋፍ ከኩ ሃራ ወልት ቀባሳት።

ጴንጠቆስቴ፡- አፋን ግሪኪት፥ «ሸንተመፋ» ጂቹደ፤ ጉያ ጴንጠቆስቴ ዮሙ ጂዱ «ጉያ ሸንተመፋ» ጂቹደ፤ ፋሲካንሳኒ በኤ ጋፈ ጉያ ሸንተመፋ፥ ወር እብሮታ አያነ «ቀመዲ እት ገልፈተን» እንአያኔፈቱ፤ ዱአ ከኡ ዬሱስ ቦዬ ጋፈ ጉያ ሸንተመፋ ሀፉር ቁልቁሉን በርቶታፍ ዋን ቡኤፍ፥ ክርስቲያኖትንስ አመ ፋሲካ ዮኪስ ጉያ አያነ ዱአ ከኡ ቦዬ ጉያ ሸንተመፋ አያነ ሀፉር ቁልቁሉን እት ቡኤ ሴናሳ እንአያኔሱ፤ ሆኤ 2፡1።

ፈሪስቸ (ወረ ፈሪሶተ)፡- ፈሪሱማን ዱከ-ቡቱ ገሬ ወረ እብሮታ ኬሳ ቶኮ ተኡደ፤ ገሬን ኩን ወረ ባይእሰኒ ሴረ ሙሴፍ፥ ሴረ ዬሮዱመ ዬሮት በርሲሶተ ሴራቲን እብሰሜ፥ ማንጉዶታንስ ፋደተሜ ኤጊኒደ፤ ነምን ቡአ ገሬ ሰና ተኤ ቶኮ «ፈሪስቸ» እንጂደመ፤ አፋን ግሪኪት ፈሪሶተ ጂቹን «ወረ አዳን ጩብሰተን» ጂቹደ፤ ዋኤ ሴራ ከነ ጭምሰኒ ያዱዳን ኤጉሳቲፍስ አፍ ኬኑሳኒቲንሞ አፍ እንጀጁ፥ ወረ ካንስ አፈሳኒቲ ገድት እንእላሉ፤ ማቴ 9፡11-13።

ፋሲካ (አያነ)፡- ወር ይሁዶታ አከ ለኮብሰ ጅአሳኒት ኒሳን ጋፌ ጉያ ኩደ አፉሪ (አከ ከን ኢትዮጵያትም ጀልቀበ ጅአ ሚያዝያ ጀደሙት) አያነ ፋሲካ እንአያኔሱ፤ አያን ኩን ሴና ጉያ ሰብን እስራኤል ግብጥ መነ ገርቡማቲ በአኒደ፤ ሰገሌን «ፋሲካ» ጀጱ «ብረ ደርቡ» ጀቹደ፤ እንስ ጋፌ ሰብን እስራኤል ሀርከ ወረ ግብጥ ጀላ በአን፥ ኤርገማን አጀሱ ዋቀዮ ብራ ኤርገሚ መነ ወረ ግብጥ ኬሳ አንገፌ አጀሴ፥ መነ ነሞተ እስራኤል ገሩ በልበለረት ዲገ አርጌ ብረ ደርቤ፤ ከናፍ «ደእች ነብረ ደርቤ» ጀደሜ፤ ዲግን በልበለት ድበሜሞ ዲገ ሆላ ከናፍ ቀለሜ ዋን ተኤፍ «ሆላ ፋሲካ» ጀደመ፤ በኡ 12፡12-13፤ 1ቆሮ 5፡7።

ደጋ ገራገራ

ደጋ ገት-ጀቤዪ ሙልአተ ዮሀንስ 21፡19-20 ኬሰት መቃ ደአመን፤ ገሩ አፉን ኦሮሞት መቃንሳኒ ዋን ህንቤከምኔፍ፥ ተሬ ገልችኔ ብፈሳኒ ገባባት ህሙፍ ያሌረ።

1.	ያስጲስ	ደጋ ገት-ጀቤሰ፤ ብፈ ዋቃ ቀበ።
2.	ሰፊሮስ	ብፈ ዋቃ እሰ ኬሳን ዋ አርገሙ ቀበ።
3.	ካልቄዶን	ብፈ ዋቃ ተኤ ቶረ ቶረ ቀበ።
4.	ስማረግዶስ	ብፈ መርጋ እፉ ቀበ።
5.	ሰርዶኒክስ	ብፈ ገራገራ ቀበ።
6.	ሳርዲዮን	ብፈ ዲሞሌ ቀበ።
7.	ክሪሶሊጦስ	ብፈ ደንገገ ቀበ።
8.	ቤሪሎስ	ብፈ መርጋ እሰ እፉ ቀበ።
9.	ቶጳዝዮን	ብፈ ደራራ ኬሎ ቀበ።
10.	ክሪሶጵራሶስ	ብፈ መርጋ እሰ ቦቦረአ ቀበ።
11.	ሂያኪንጦስ	ብፈ ዋቃ እሰ እፉ ቀበ።
12.	አሜቲስጦስ	ብፈ ዲልጌ ቀበ።

ምልክቶተ ገራገራ

ምልክቶትን ገራገራ ዱብሱዳፍ ዋን ነመ ገርጋረኒፍ፥ አፉን ብራ ኬሳ ኤርግፈተመኒ ጫፈመኒሩ፤ እሳንስ አዱመ አዳን ሆጂ ቀቡ፤ ሆጂሳኒ ከና ገድት እንሙልእፍነ።

1. ፥ ነምቾ መጫፍቾ ዱብሱፍ ዋኤ እንባሰ፤ ምልክተ ከነ ዪሮ አርጉት ሰገሌሳ ጥኖ ዳቡዳፍ አከሱመሰ ወንተ ገራገራ ለካኡፍ ሰገሌወን ዮኪስ መቃወን ግዱት ገርገር ባሱዳፍ እሰ ገርጋረ።

2. ፤ ያደ ዱበተሙ ቶኮ ኬሰት፥ ወንት ምልክተ ከነ ዱረት ጫፈሜ ዱቢ አከ ሁበተሙት ዱበተሜ ዳበቹ ደንደኤ ተኡሳ እንሙልእሰ።

3. ? ምልክተ ጋፌ ዋን ተኤፍ፥ ያድን እሰ ፉለ ዱረ ጅሩ ዋን ቶኮ ከን ጋፌቱ ተኡሳ እንሙልእሰ፤ ነምን ዱብሱስ ቆቀ ጋፌዳፍ ተኡን ዱብሱን እሰረ ጅረ።

4. ! ምልክተ ደጌቲ ጀደመ፤ ዱቢ ሰገሌ ጉዳዳን፥ አቦሚዳን፥ ድንቅሲፈትናዳን፥ ጀጀቹዳን፥ ሀወ ሙልእሱዳን ዱበተሙ ቦዴት ኬነሜ እንአርገመ፤ ከናፍ ዳበ ዱቢ ምልክትን ኩን ቦዴሳ ጅሩ፥ አከ ሂካ እን ኬኑት ዱብሱን በርባድችሳደ።

5. « » ወንተ ከናን ዱረ ዱበተሜ ዮኪስ ሃሳ ነማ ኬሳ ፉደተሜ፥ አኩመ ጅሩት እሰ ድአቴ ተኡሳ አርግሲሱዳፍ ጀልቀበሳፍ ዱመሳት እንአርገሙ፤ ወንት ከናን ዱረ ዱበተሜ ዮኪስ ሃሳን ነመ ቶኮ ፉደተሜ ደበርፈማ ኡቱ ጅሩ፥ ጀች ዮኪስ ሃሳን ነመ ብራ ግዱት ዮ እት ገልፈሜ፥ ምልክትን ኩን ባቄዳን እሰ ግዱት ገልፈሜ ከነ ዱራፍ ቦዴዳን እንኬነመ፤ ከነ መሌስ ሰገሌን ዮኪስ መቃን ቶኮ ቶኮ ከናን ዱረ አመለ ተኤ ከን ህንቤከምኔ ዮ አርገሜ፥ እጅ ነምቸ ዱብሱ ሰና ደፌ አከ እረ ቡፈቱፍ ምልክትን ድርቢን ዮኪስ ባቄን ኩን ዱራፍ ቦዴት እንጫፈመ፤ ፈኬኛፍ «አሜን»።

6. ( ) ደላ፤ ምልክትን «ደላ» ጀደሙ ኩን ጫፈተ ኬሰት ዩሮ ሙልአቱ ሰአ ባይኤ ወንት እሰ ዱረት ዱበተሜ ዮኪስ ጫፈሜ ቶኮ ማል ጀቹ አከ ተኤ እንአርግሲስ፤ ተከ ተከሞ «ዮኪስ» ጀቹደ።

7. [ ] መጫፈ ከነ ሴሰት ገሩ ደላን እን ኩን ዱቢ ጫፈተ መጫፈ ቁልቁሉ ወረ ዱረ ሀርካን ገረ ገልፈመን ኬሳ ሁንደ ኬሰት ኡቱ ህንተእን ሙራሰ ኬሰት አርገመን ተኡሳኒ አርግሲሱዳፍ ኬነሜ።

8. * ምልክትን «ኡርጂ» ጀደሙ ኩንሞ ለኮብሰ ቶኮ ቦዴት ዮ አርገሜ፥ ዋኤ ከናፍ ወንት ዱበተሙ ዮኪስ ሂካን ኬነሙ ዮኪስ ፈካቲንሳ ጅራቲ፥ ምልክቱመ ኡርጂ አከሲ ገረ ገዲት በርባድ ጀቹደ፤ ፈኬኛፍ መጫፈ ከነ ኬሰት ዱቢ ለኮብሶተ ቶኮ ቶኮ ቦዴት ኬነሜ እንአርገመ፤ ኤጋ ጥኖሼ ገድ ሂቄ ለኮብሰ ምልክትን ኩን ዱመረት እት ኬነሜፍ ምልክትን ኩን ጫፈሜ ዱቢን እሰ ከነ ፈካቱ መጫፈ ቁልቁሉ ኬሳ እዶ ብራት ኤሰት አከ አርገሙ ገገባባት አርግሲሴረ።

ወል እላልችሰ ዱቢ መጫፈ ቁልቁሉ

1. ዱቢን መጫፈ ቁልቁሉ ኬሳ እን እዶ ቶኮ እሰ ካኒ ወጅን ቁበ ወል ቀበ፤ ከነሰ ነምች ዱብሱ ወል እላልችሴ፥ አከ እት ያድንሳ ወል ፈካቱ አርጉዳፍ፥ ሂካሳሰ ጫላት ሁበቹዳፍ አከ ደንደኡት፥ ኬአተ ጫፈታ ቶኮ ቶኮ ጀለት ለፍት ወል ፈካቱ ለኮብሰ ለኮብሳን ገልፈሜረ።

2. ኬአተ ጫፈታ ጀለት ምልክትን ኡርጂ « * » ለኮብሰ ቶኮ ወጅን ጫፈሙ ዱቢ ገረራት ለኮብሰ ከነ ኬሰት ኬነሜ ወጅን ያደ ወል ፈካቱ ሙልአሰ፤ ከናፍ ለኮብስቸ ኦል ዴብኢ እላል፥ ያደሳሰ ዱብሰ፥ ለፈ ሃራ እን እት አርግሲሱ ወጅን ወል ቡኬ ቀብ ጀቹደ።
 ከነት ኦኔ መቃን መጫፍቸ ያድሳ ኬሰት አርገሙ፥ ፈደለ ገባባዳን እንቱቀመ፤ ለኮብሰ መቃት ኦኑ ቦቆናሳ ሙልአሰ፤ ቦዴሞ ቦቆንቸ ኬሳ ለኮብሰሳ እንአርግሲስ።

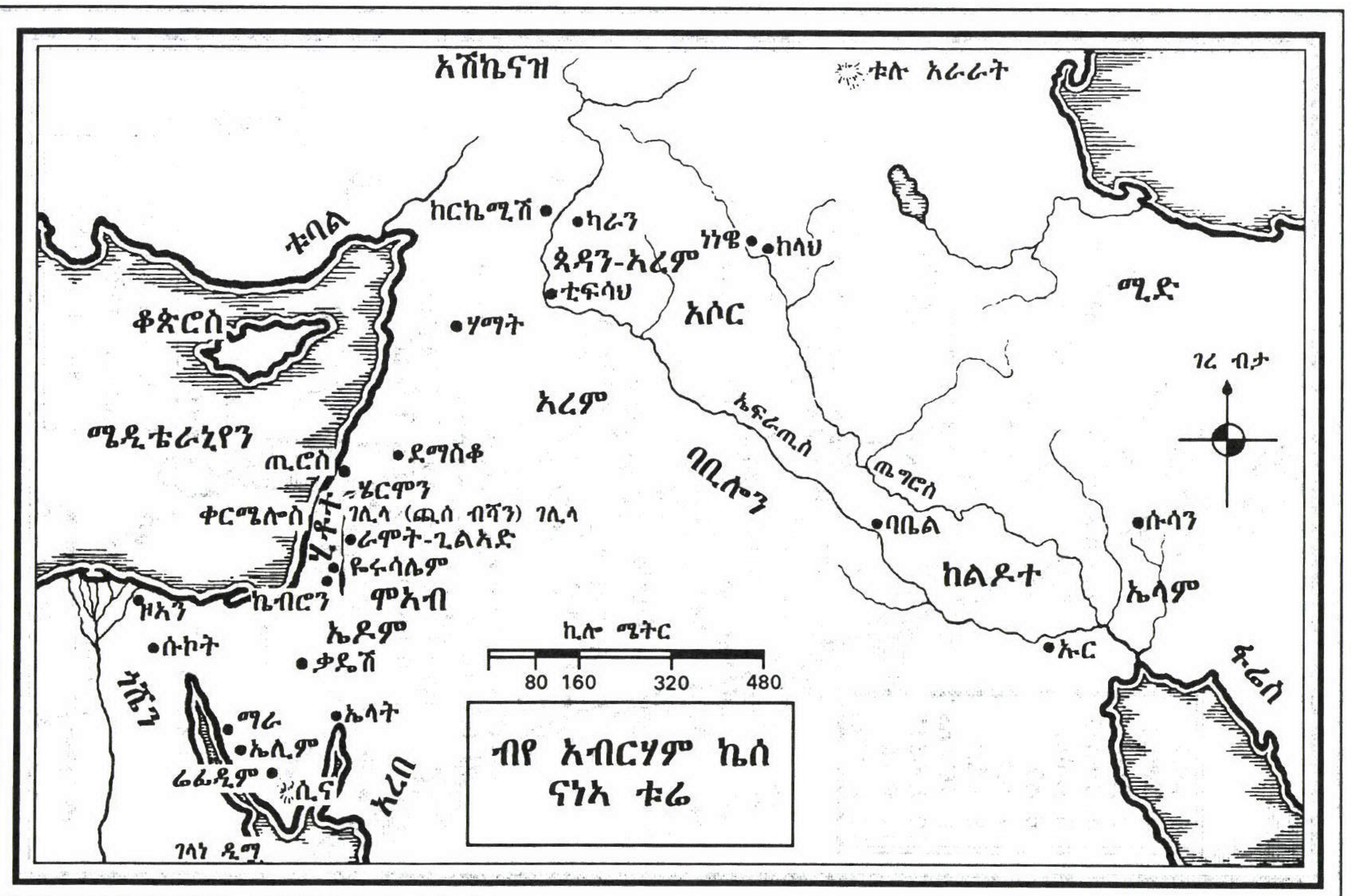
3. መቃ መጫፉ ገባባት ኡቱ ህንኬንን ለኮብሰ ዱዋ ዮ ኬኔሞ መጫፉመ ከነ ኬሳ ቦቆና ዮኪስ ለኮብሰ ዮኪስ ለቹ ኬኑሳት።

4. ፡ ለኮብሶተ ግዱት ምልክትን ኩን ቦቆናፍ ለኮብሰ ገርገር እንባሰ።

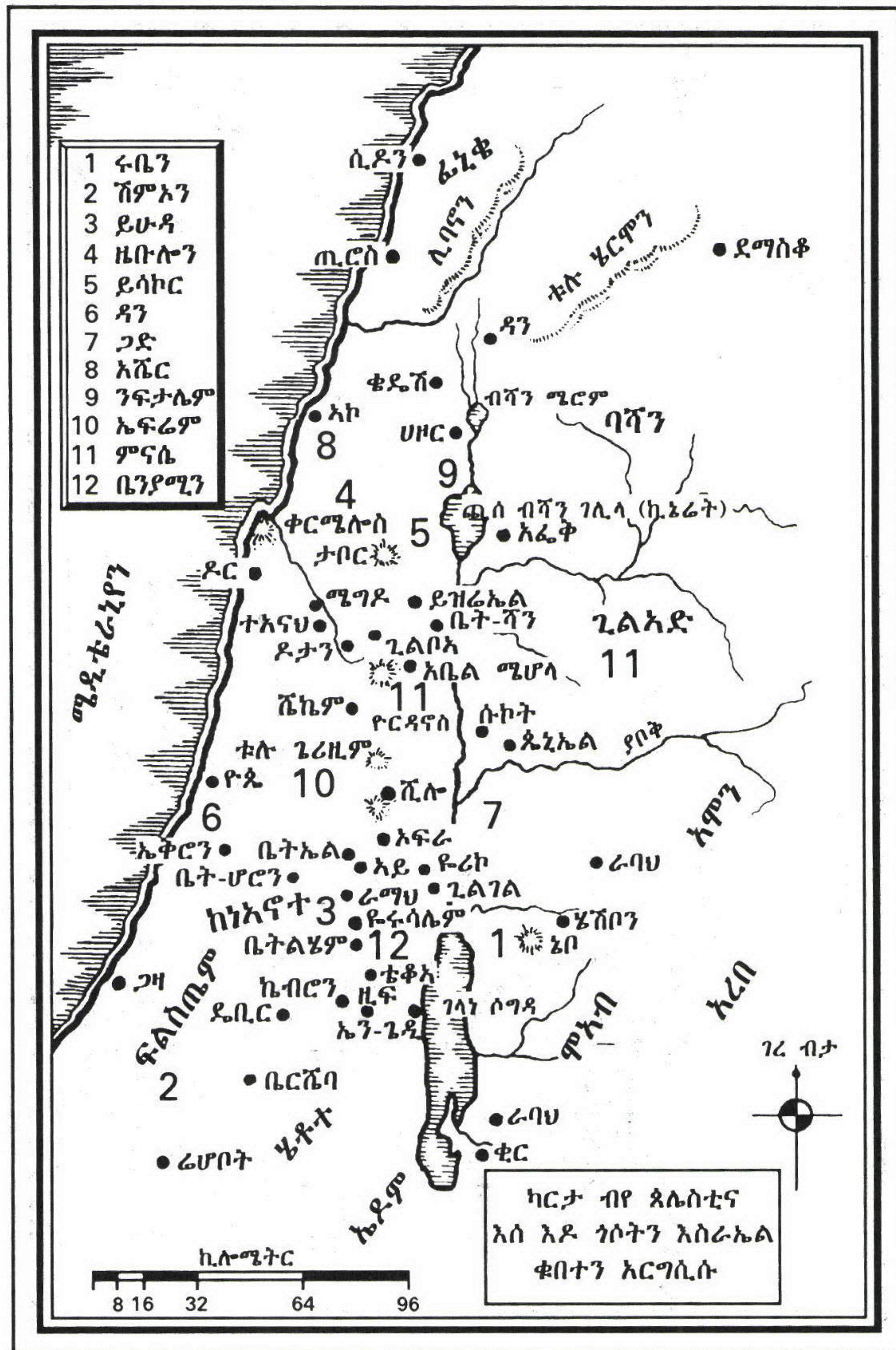
5. ፥ አቹመ ቦቆና ሰነ ኬሳ ለኮብሰ ሃራ እንአርግሲስ።

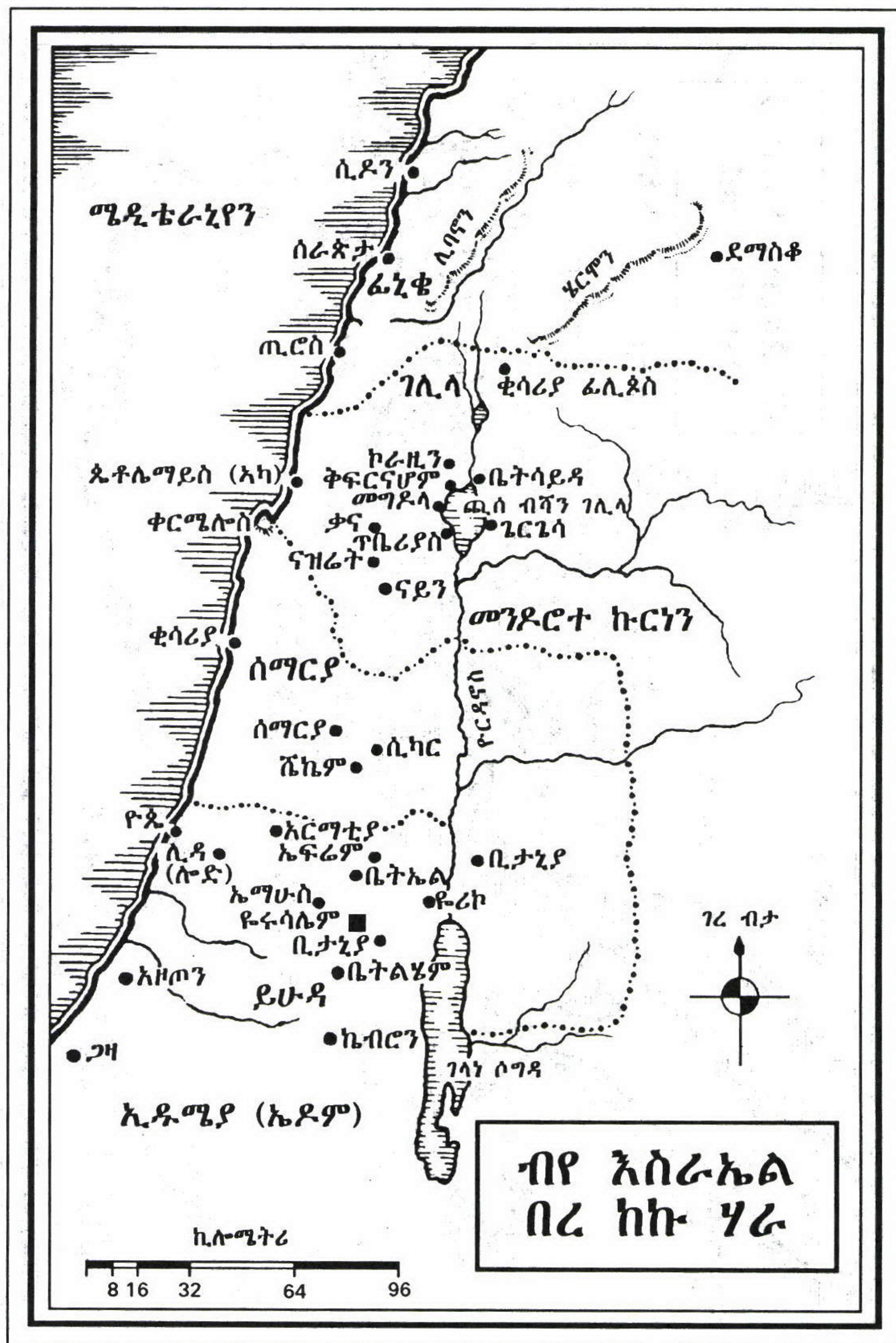
6. ፤ ቦቆና ብራ ዮኪስ ኩታ ብራ ለፈ ፈካቲን ያደ ከና አርገሙ እንአርግሲስ።

7. - ለኮብሶተ ግዱት ሙራን ኩን ዮ አርገሜ ለኮብሰ እሰ ዱረ ጅሩራ ጀልቀቤ ሀመ ለኮብሰ እሰ ቦዴ ጅሩት አዴመ ጀቹደ፤ ሙራን ኩን «ሀመ» ጀቹደ።

ብየ አብርሃም ኬሰ
ናነአ ቱሬ
ኪሎ ሜትር
80 160 320 480
ገረ ብታ
አሽኬናዝ
ቱሉ አራራት
ቱባል
ከርኬሚሽ
ካራን
ጳዳን-አረም
ነነዌ
ከላህ
ቲፍሳህ
አሶር
ሚድ
ቆጵሮስ
ሃማት
አረም
ሜዲቴራኒየን
ጢሮስ
ደማስቆ
ኤፍራጢስ
ጤግሮስ
ባቢሎን
ሄርሞን
ቀርሜሎስ
ገሊላ (ጪሰ ብሻን) ገሊላ
ራሞት-ጊልአድ
ዩሩሳሌም
ከነአን
ሞአብ
ኬብሮን
ዞአን
ኤዶም
ሱኮት
ቃዴሽ
ባቤል
ከልዶተ
ሱሳን
ኤላም
ኡር
ፋሬስ
ጎሼን
ማራ
ኤላት
ኤሊም
ሬፊዲም
ሲና
አረብ
ገላነ ዲሚ

1 ሩቤን
2 ሽምኦን
3 ይሁዳ
4 ዜቡሉን
5 ይሳኮር
6 ዳን
7 ጋድ
8 አሼር
9 ንፍታሌም
10 ኤፍሬም
11 ምናሴ
12 ቤንያሚን
ሲዶን
ፊኒቄ
ሊባኖን
ጢሮስ
ቱሉ ሄርሞን
ደማስቆ
ዳን
ቁዴሽ
ብሻን ሜሮም
ባሻን
አኮ
ሀዞር
ጪሰ ብሻን ገሊላ (ኪኔሬት)
ቀርሜሎስ
ታቦር
አፌቅ
ዶር
ሜዲቴራኒያን
ሜግዶ
ይዝሬኤል
ተአናህ
ቤት-ሻን
ጊልአድ
ዶታን
ጊልቦአ
አቤል ሜሆላ
ሼኬም
ዮርዳኖስ
ሱኮት
ቱሉ ጌሪዚም
ጴኒኤል
ያቦቅ
ዮጴ
ሺሎ
አሞን
ኤቅሮን
አፍራ
ቤትኤል
አይ
ዬሪኮ
ራባህ
ቤት-ሆሮን
ራማህ
ጊልገል
ከነአኖት
ዬሩሳሌም
ሄሽቦን
ቤትልሄም
ኔቦ
ጋዛ
ቴቆአ
ፍልስጤም
ኬብሮን
ዚፍ
ገላነ ሶግዳ
ዴቢር
ኤን-ጌዲ
ሞኣብ
አረብ
ቤርሼባ
ገረ ብታ
ራባህ
ሄቶት
ቂር
ሬሆቦት
ኤዶም
ካርታ ብየ ጰሌስቲና
እሰ እዶ ጎሶትን እስራኤል
ቁበተን አርግሲሱ
ኪሎሜትር
8 16 32 64 96

ሲዶን
ሜዲቴራኒየን
ሰራጵታ
ሊባኖን
ሄርሞን
ደማስቆ
ፊኒቄ
ጢሮስ
ገሊላ
ቂሳሪያ ፊሊጶስ
ኮራዚን
ቅፍርናሆም
ቤትሳይዳ
ጲቶሌማይስ (አካ)
መግዶላ
ጪሰ ብሻን ገሊላ
ቀርሜሎስ
ቃና
ጥቤሪያስ
ጌርጌሳ
ናዝሬት
ናይን
መንዶሮተ ኩርነን
ቂሳሪያ
ሰማርያ
ዮርዳኖስ
ሰማርያ
ሲካር
ሼኬም
ዮጴ
አርማቲያ
ኤፍሬም
ሊዳ
(ሎድ)
ቤትኤል
ቢታኒያ
ኤማሁስ
ዩሪኮ
ዩሩሳሌም
ቢታኒያ
ገረ ብታ
አዞጦን
ቤትልሄም
ይሁዳ
ኬብሮን
ጋዛ
ገላነ ሶግዳ
ኢዱሜያ (ኤዶም)
ብየ እስራኤል
በረ ከኩ ሃራ
ኪሎሜትሪ
8 16 32 64 96

ብየ ጳዉሎስ ኤርገማን
ኬሰ ናነአ ቱሬ
ኢጣሊያ
ዳልማትያ
መቄዶኒያ
ሮማ
ትሬስ ተቤርኔ
ገባ አጲኦስ
ጳቲኦሊ
ፊሊጲስዩስ
ተሰሎኒቄ
ቤሪያ
ሳሞትራቄ
ጥሮአስ
አሶስ
አስያ
ቢታኒያ
ጶንጦስ
ገላትያ
ቀጳዶቂያ
ኒቆጶሊስ
አካይያ
ጴርጋሞን
ቲያቲራ
ፊላዴልፊያ
አንጦክያ (እስ ሶርያ ኬሳ)
ኢቆንዮም
ልስጥራ
ጠርሴስ
ሬጊኦስ
ስሚርና
ሰርዴስ
ኤፌሶን
ላኦዲቄያ
ቆሎሳይስ
ቆሮንቶስ
አቴና
ሚሌጦስ
አታሊአ
ጴርጌ
ዴርቤ
ሲራኩስ
ቆስ
ክኒዶስ
ጳጠራ
ሚራ
ኪሊቂያ
ሮድስ
አንጦክያ (ጽሲዲያ)
ገረ ብታ
መለጢያ
ቀሬጤስ
ቆጵሮስ
ሰላሚስ
ፊኒቄ
ስልሞን
ጳፎስ
ሜዲቴራኒየን
ካውዳ
ለሴአ
ሲዶን
ጢሮስ
ደማስቆ
ጴቴሌማይስ (አካ)
ቂሳሪያ
ዮጴ
ዬሩሳሌም
ቀሬና
ቀሬና
እስክንድሪያ
ግብጥ
ዐረበ
ኪሎሜትሪ
80 160 320 480